Digitized with financial assistance from
Observer Research Foundation
on 17 May, 2019

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΑΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΛΟΓΟΙ Θ.

HERODOTI

HALICARNASSEI

HISTORIARVM

LIBRI IX.

Q-a-24

LIBRARY OF THE BOMBAY BRANCH OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY

N. van der My inven. F. Bleyswyk sculp.

AMSTELODAMI
Ex Officina SCHOUTENIANA
MDCCLXIII.

LIBRARY OF THE BOMBAY BRANCH OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΑΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΛΟΓΟΙ Θ

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΟΙ ΜΟΥΣΑΙ.

HERODOTI

HALICARNASSEI

HISTORIARVM

LIBRI IX

Muſarum Nominibus Inſcripti

Gr. et Lat. ex *LAVR. VALLAE interpretatione*, cum adnotationibus

THOMAE GALEI et IACOBI GRONOVII.

Editionem curavit et ſuas itemque

LVD. CASP. VALCKENARII

79853

NOTAS ADIECIT

PETRVS WESSELINGIVS.

ACCEDVNT

Praeter VITAM HOMERI varia ex priſcis ſcriptoribus de Perſis, *Aegyptiis*, Nilo, Indisque Excerpta et praeſertim ex CTESIA.

ROYAL ASIATIC SOCIETY BRANCH

AMSTELODAMI,

Sumptibus PETRI SCHOVTENII,

MDCCLXIII.

O
938
Her/Her
79853

00079853

NOBILISSIMIS ATQVE AMPLISSIMIS VIRIS

IOAN. ANDREAE VAN WESTRENEN I. C.

ET

ARNOLDO LOTEN I. C.

INCLITAE VRBIS TRAIECTINAE

CVM MAXIME

CONSVLIBVS,

NEC NON

GRAVISSIMIS ATQVE AMPLISSIMIS

EIVSDEM VRBIS

SENATORIBVS

ACADEMIAE CVRATORIBVS

MAGNIFICENTISSIMIS

S. D. P.

PETRVS WESSELINGIVS.

Nullum mihi dubium est, quin ſerena atque eadem fronte Herodotum Halicarnasſeum ſitis accepturi, qua vos et nobilisſimi veſtri decesſores Diodorum Siculum, cum ante hos octodecim annos a me officioſe deferretur, in ſinum recepiſtis. Probe meminiſtis, hunc gradum dignitatis illum mereri, ſummoque in honore et pretio apud ſeculum fuisſe prius, ac nunc doctiorum laudibus ferri, atque in manibus haerere: a Tullio hiſtoriae pa-

parentem, *a Dionyſio, populari ſuo*, ΤΟΝ ΓΛΥΚΥΤΑΤΟΝ, dulciſſimum, *abs Athenaeo* ΘΑΥΜΑΣΙΩΤΑΤΟΝ ΚΑΙ ΜΕΛΙΓΗΡΥΝ, in primis admirabilem et mellifluum, *ob ſuaviſſimam dictionis iucunditatem ac ubertatem adpellari. Qua quidem leniter et ſine ſalebris fluente etſi lectores alliciat et blande moretur, haud poſtrema eiusdem dos et virtus de veriſſima Ioſephi Scaligeri ſententia est*, quod vetuſtiſſimus omnium ſolutae orationis ſcriptorum ſit, qui hodie exſtant, ſcrinium originum Graecarum et barbararum. *Magna laus a magno viro, ſed ex merito, profecta. Quaecunque enim de antiquiſſimis Africae, Aegypti, Lydiae, Graeciae, Babyloniae, Perſidis et Scythiae rebus noſcimus, illi potiſſimum accepta ferimus. Regum Aegypti, Pharonis Neconis et Hophrae, illuſtria facta, genti Hebraeae, ut annales teſtantur, ſaepe damnoſa, huic uni debemus. Manant eodem fonte, quae Medorum principes, diſſipatumque Aſſyriorum imperium, et Nives, ampliſſimae urbis, excidium illuminant. Hinc Cyrum, nobiliſſimum Perſarum regem, ac expugnatam eius ductu atque auſpiciis Babylonem, atque ita expugnatam, uti ſanctus Ieremias divino monitu olim cecinerat; indidem Cambyſem, Darium Hiſtaſpiden, Xerxem, famoſa in ſacris codicibus nomina, explorate cognoſcimus. Poſſem hic multarum pulcerrimarumque rerum memoriam refricare atque uberiore ſermonis excurſione uti: ſed quorſum? Notae vobis*, VIRI AMPLISSIMI, *ſatis ſunt, auditae et retractatae ſaepius. Probabitis profecto operam Herodoto, excellentiſſimo ſcriptori, cuius in penu et lepidiſſima orationis venuſtas et perutilis rerum ac delectabilis copia, a me hoc aetatis inpenſam, nec non dedicationis officium. Vos per triginta ferme annos omni me beneficentiae ſtudio proſecuti fuiſtis, auxiſtis honoribus, meritis paene obruiſtis, et haec tacitus diſſimularem? Erit opinor laborum huiuscemodi hic mihi terminus, grati in vos animi nullus. Veſtram viciſſim*, MAECENATES OPTIMI, *erga ſenem, meriturum tamen bene, donec mens et genua virebunt, de illuſtri veſtra ſchola, benivolentiam propriam mihi et perennem promitto et ſpondeo. Perſeveret, ita vivam, incolumis, cui prudentiſſime conſulitis, civitas, flos dilectiſſimae Academiae decreſcat nunquam, vobis autem omnia*, VIRI NOBILISSIMI, *ex animi ſententia ſuccedant: Haec precor. Traiecti ad Rhen. a. d.* VIII. *Kal. Iulii* CIϽ IϽ CC LXIII.

AEQVO

AEQVO LECTORI
S. D.
PET. WESSELINGIVS.

Facturus mihi operae pretium videor, ſi prius nonnulla de Herodoto eiusque libris, quam inſtituti mei rationes, expoſuero. Magni viri *Ioſ. Scaliger*, *Ger. Io. Voſſius*, *Io. Alb. Fabricius* et novisſime *Io. Bouberius* erudite ea in re ſuerunt occupati, ſaepe tamen diſcordes et nonnunquam etiam lapſi. Seligam inde veritati maxime adſimilia, et electa adfirmabo. Patriam praeclarisſimi ſcriptoris Halicarnasſum primis verbis *Clio*, illuſtre genus et parentes Lyxen et Dryonem (*a*) *Suidas* (*b*) vetusque Epigramma oſtendunt. Aetas ac natalis annus teſtimonio *Pamphilae* cognoſcitur, (*c*) perhibentis principio belli Peloponneſiaci annos illum habuisſe *tres et quinquaginta:* quod bellum Olympiadis LXXXVI. anno ſecundo cum coeperit, primam utique lucem adſpexit ineunte Olympiade LXXIV., quatuor annis ante Xerxis in Graeciam expeditionem. Educatum edoctumque liberaliter fuisſe, quamquam de praeceptoribus altum ſilentium, dubitare nefas. Adultior Halicarnasſum, tyrannidem Lygdamidis non ferens, reliquit, ſeque in inſulam Samum contulit, ubi Ionici ſermonis Veneres amplexus animum ad ſcribendum adpulit, in foro et *causſis agendis nihil omnino verſatus*, (*d*) teſte *Cicerone.* Ante id tempus in publicum edita fuisſe *Hecataei* Mileſii Περιήγησις τῆς Ἀσίας fertur: hinc, quae Aegyptum, deſcriptionem Phoenicis, hippopotami, et crocodilorum venationes ſpectant, βραχία παραποιήσας, *mutatis paucis*, niſi a (*e*) *Porphyrio* fallimur, mutuatus est. Et fallimur fortasſe: namque valde dubium est, fueritne eius Περιηγήσεως *Hecataeus* auctor. *Callimachus*, cui tali in negotio iuſta causſae dictio est, eam *Hecataeo* abiudicatam obſcuriori homini tribuit apud (*f*) *Athenaeum.* Non addo, quod Cl. *Valckenarius* verisſime (*g*) monuit, nihil huiuscemodi ab aliis, ne quidem ab *Plutarcho*, exprobratum Herodoto fuisſe. Vulgata quoque *Xanthi* Λυδιακὰ fuerant, dederantque illi τὰς ἀφορμὰς, ſive *anſam* et *occaſionem* ad res Lydorum exponendas: neque enim opinor *Ephori* apud (*h*) *Athenaeum* verba ulterius posſe porrigi. Multa ſane Herodotus (*i*) de Lydis eorumque in Italiam coloniis, de quibus nihil *Xanthus*, aut omnia alia, *Dionyſio*, Herodoti populari, (*k*) docente. Erant praeterea in doctiorum manibus et celebritate *Hellanici* Mileſii et *Charontis* Lampſaceni Περσικὰ, aut (*l*) ſimilis certe argumenti commentaria. Quorum quidem libris a ſcribendo deterritus non est, ſed, *commotus, ut auderet uberius, quam ſuperiores, et ornatius dicere*, quae (*m*) *Ciceronis* verba: *Dionyſii* autem, οὐκ ἀπετράπετο, ἀλλ' ἐπίστευσεν αὐτῷ κρεῖσσόν τι ἐξοίσειν. Hunc in finem, ut ſingula expiſcaretur et regionum ſitus atque habitus coram intueretur et exploraret, taedium ac aerumnas longae peregrinationis non recuſavit. Luſtrata omni Graecia et Epiro, viſaque Macedonia et Thracia, in Scytharum ultra Iſtrum et Boryſthenem (*n*) oras tranſiit. Neque ab Aſia abſtinuit, cuius peragrata multo maxima parte, adiit Syriam, ubi (*o*) Tyrum, Phoenicum nobilisſimam urbem, et (*p*) Palaeſtinam maritimam inſpexit diligenter. Hinc commodum in Aegyptum iter, quam viſendi cupiditate oberrasſe, *Euterpe* loquitur. Ex Aegypto in Libyam excucurrit, (*q*) Cyrenenque vidit, forſan et alia amplisſimae regionis oppida. Africae ab Aegypto ad promontorium Soloëntem ſollicita deſcriptio et crebri cum Carthaginienſibus habiti (*r*) ſermones hoc posſent perſuadere, neque valide tamen. An Babylonem et uberrimos eius agros inviſerit, venit in disputationem. Vir doctisſimus, *Des Vignoles*, ſed Herodoto ſaepius, quam par erat, iniquior, eo profectum (*s*) vehementer infitiatur. Non nego, quod illi opinioni obtentui fuit, itineris Babylonici diſtrictam a Muſis mentionem abesſe. At ſunt de verisſima Ampl. *Bouberii* (*t*) obſervatione conplura, quae illud ſibi deſiderant: in his repetita cum Chaldaeis (*u*) colloquia, vix ea tempeſtate extra Babyloniae fines conſerta; tum amplisſimae urbis operoſa et accurata delineatio, templorum praeterea et ſtatuarum, quibus illa merito ſuperbiebat. Ait in ſuam usque aetatem Babylone durasſe Iovis Beli fanum aereis portis, Διὸς Βήλου ἱρὸν χαλκόπυλον, (*x*) καὶ ἐς ἐμὲ τοῦτο ἔτι ἐόν. Contra ea non vidisſe ſeſe isthic ſtatuam duodecim cubitorum ex ſolido auro, quod

(*a*) In Ἡρόδοτος et Πανύασις. (*b*) In ſcholiis ad *Ariſtoph.* Nub. v. 331. (*c*) Apud *Gellium* Noct. Att. XV. 23. (*d*) In L. II. de Orat. C. 13. (*e*) In *Euſebii* Praep. Evang. X. 2. p. 466. (*f*) Deipnos. L. II. p. 70. B. (*g*) Ad Muſae II, 77. p. 139. (*h*) L. XI, 3. p. 515. (*i*) Vid. L. I, 94. (*k*) Antiqu. Rom. L. I, p. 22. (*l*) Vid. *Dionyſii Halic.* Epiſt. ad Pompeium p. 129. (*m*) Orator. C. X. (*n*) Vid. L. IV, 81. etc. (*o*) Libro II, 44. (*p*) L. III, 5. et II, 106. (*q*) L. II, 181. (*r*) L. IV, 168. etc. et L. IV, 43. et 195. 196. (*s*) Chronol. L. IV, 4, 5. et VI, 3, 10. (*t*) Differt. Herod. C. I. (*u*) L. I, 183. (*x*) Ibid. C. 181.

quod eam Xerxes aliorſum aſportaſſet, (*a*) ἐγὼ μέν μιν οὐκ εἶδον. Porro, declarata cultiſſimis verbis ſoli Babylonici ubertate, ἐκ (*b*) δὲ κέγχρου καὶ σησάμου ὅσον τι δένδρον μέγαθος γίνεται, ΕΞΕΠΙΣΤΑΜΕΝΟΣ, μνήμην οὐ ποιήσομαι· εὖ εἰδὼς ὅτι τοῖσι μὴ ἀπιγμένοισι ἐς τὴν Βαβυλωνίην χώρην, καὶ τὰ εἰρημένα καρπῶν ἐχόμενα, ἐς ἀπιστίην πολλὴν ἀπῖκται· *ex milio autem et ſeſamo quantae proceritatis arbor ſurgat, ETSI PROBE MIHI CONPERTA, memorare ſuperſedeo, bene gnarus iis, qui nunquam Babylonicam regionem adierunt, quae de frugibus dicta ſunt, perquam incredibilia viſum iri.* Talia commentantem negabimus earum rerum teſtem fuiſſe oculatum? Verum iſta erudito viro, nimio Cteſiae amore in transverſum abrepto, condonemus. Herodotus viſis tot regionibus, urbibus et hominum moribus in Samum reverſus, quae ad ſedulae apis inſtar undique collegerat, ſcriptis conſignare, *Suida* auctore, ingreſſus fuit. Intento autem iſti negotio ſpes Halicarnaſſum tyrannico dominatu liberandi adfulſit; quorſum delato res bene ceſſit. Expulſus enim Lygdamis eſt, et civibus aequa rediit libertas; ſed, uti fit, factiones civitatem miſcuerunt, invidiaque liberatorem, factioſis fortaſſe gravem, inceſſit. Tum patriam reliquit, inque Graeciam tetendit. Huc pertinent *Luciani* (*c*) iſta, difficilia quibusdam intellectu viſa, πλεύσας γὰρ οἴκοθεν *Herodotus* ἐκ τῆς Καρίας εὐθὺ τῆς Ἑλλάδος, ἐσκοπεῖτο, videlicet, qua tandem ratione et minimo labore inſignis ac celebris evaderet: inſtabat per illi conmodum Olympiorum tempus ſollemne: properavit ad illud certamen, atque in magno Graecorum conſeſſu recitavit hiſtorias ſuas. Namque ea non docent, abſolviſſe Herodotum hiſtoriarum libros Halicarnaſſi, ſed conpoſitos in Samo inſula, quod ex *Suida* adſciſcendum, ex Caria ad Olympicum conventum ſecum portaſſe, et Graecis, ut illis innoteſceret, praelegiſſe. Eligunt ad eam recitationem Olympiadem LXXXI. viri docti, quippe aetati Herodoti egregie congruam: neque mihi refragari animus eſt, eoque minus, quod pueriles Thucydidis anni Elidenſem hanc Olympiadem ſibi poſtulent. Aderat Thucydides una cum patre Oloro admodum adoleſcens (*d*), ἔτι παῖς ὤν, in ſummo Graecorum plauſu recitanti, illacrymavitque, aemulatione quadam iam tum ad conſimile laudis ſtudium accenſus; quo Herodotus animadverſo ad Olorum, (*e*) ὀργᾷ ἡ φύσις τοῦ υἱοῦ σου πρὸς τὰ μαθήματα, optime de puero XV. annorum, et gloriae deſiderio lacrymante. Atque hic non obliviſcor ſecundae recitationis, Athenis Olymp. LXXXIII. anno tertio inſtitutae, quam Thucydidem auſcultare potuiſſe, certum quidem eſt, ſed iam virili aetate, non puerum. Erudite hoc (*f*) *H. Dodwellus* exſecutus adprobavit (*g*) *Ed. Corſino*, ſibi tamen non conſtanti, et eandem praelectionem in Olymp. LXXXIV. coniicienti. *Lucianus* et *Plinius*, quorum auctoritate in illas partes abiit, nihil iuvant. De priore dictum ſupra eſt, de *Plinio* deinceps. Ubi vero poſt Olympiadem LXXXI. et qua Graeciae in urbe conmoratus fuerit, an peregre denuo abierit, dicere non habeo. Auctor *Dio Chryſoſtomus* (*h*) eſt, Corinthum veniſſe, ſcriptas a ſe hiſtorias attuliſſe, grande exſpectaſſe praemium ob adſperſas bello Perſico Adimanti et Corinthiorum laudes: fruſtratum ea ſpe, deleviſſe plura, et civitatis ducisque gloriam imminutum iviſſe. Quae, etſi in Corinthiorum et Adimanti rebus laudandis mire parcus fuerit, (*i*) criminationes videntur hominum aevi ſerioris. Certius habetur, Athenis ſuos eum libros legiſſe *in conſilio*, uti *Hieronymus* ſcribit, *et honoratum fuiſſe*, idque feſto Panathenaeorum die anni tertii Olympiadis LXXXIII., quae elegans Ill. *Scaligeri* (*k*) doctrina. Sub idem tempus Athenis colonia in magnam Graeciam deducta (*l*) Thurios fuit, cui ſponte ſua comitem ſe Herodotus addidit, Θούριος ea propter ſaepe dictus, διὰ τὸ κοινωνῆσαι τῆς εἰς Θουρίους ἀποικίας, ut apud (*m*) *Strabonem*. Ibi per otium hiſtorias recenſuit, multaque illis adſtruxit. Nam quod in *Plinio* eſt, (*n*) *Thuriis in Italia condidiſſe hiſtoriam anno urbis trecenteſimo decimo*, aliter ſi accipiatur, erroneum erit. Condidit hiſtoriarum libros alibi, eosdemque ante Italicum iter ſemel atque iterum in frequenti Graecorum mercatu praelegit, isthic vero illos elimavit, nonnulla adiecit, alia fortaſſe retexuit. Addidiſſe autem, ea argumento ſunt, quae profectione in magnam Graeciam longe ſunt poſteriora. Talis eſt, neque latuit Ampl. *Bouherium*, Thebanorum in Plataeenſes invaſio et (*o*) caedes Eurymachi, Leontiadae filii, principio belli Peloponneſiaci; τὴν Θηβαίων ἐσβολὴν εἰς τὴν Πλάταιαν, *Marcellinus* (*p*) vocat, fruſtra ibi doctis viris adhaereſcentibus. Talis etiam Spartanorum in Aſiam legatio et infelix eius fraude Sitalcae, Thracum reguli, eventus. Veriſſime (*q*) *Herodotus*, ταῦτα μέν νυν πολλοῖσι ἔτεσι ὕστερον ἐγένετο τοῦ βασιλέος στόλου. Contigerunt quippe anno Olympiadis LXXXVII. tertio, ſive annis poſt Xerxis in Graeciam tranſitum duobus et quinquaginta. Pertinerent ad hunc quoque cenſum, quae de Amyrtaeo et filio eius Pauſiri perſcripta meminimus, ſi, quod viro ampliſſimo in opinionem venit, rege Perſarum Dario Notho eveniſſent: at eam falli, videor mihi clare (*r*) oſtendiſſe. Iuſtior locus erit fugae Zopyri, filii Megabyzi,

(*a*) ad

(*a*) Ibid. C. 183. (*b*) Ibid. C. 193. (*c*) In Herodoto C. 1. p. 832. (*d*) *Suidas* in [illegible] (*e*) *Marcellinus* Vit. Thucydid. p. 9. (*f*) Apparatus ad Annal. Thucydid. p. 23. (*g*) [illegible] T. III. p. 203. et p. 213. (*h*) Orat. Corinth. p. 456. (*i*) Vid. ad L. VIII, 33. (*k*) Ad *Euſebii* Chronic. p. 104. (*l*) *Diodorus Sicul.* L. XII, 7. et 10. (*m*) L. XIV. p. 970. A. (*n*) Nat. Hiſt. [illegible] (*o*) Lib. VII, 233 (*p*) Vit. Thucydid. p. 9. Edit. Dukeri. (*q*) Lib. VII, 137. (*r*) Vid. ad L. III, [illegible]

(*a*) ad Athenienſes, quem *Cteſias* ſub Olymp. LXXXVIII. non multo ante Artaxerxis obitum ab rege defeciſſe atque Athenas abiiſſe, (*b*) conmemoravit. Verum de his abunde. Quo usque vitam extenderit, et ubi eius finem fecerit, partim ſcriptorum taciturnitas, partim diſcordia, in dubio relinquit (*c*). *Suidas* Thuriis ſupremum obiiſſe diem et in foro urbis contumulatum perhibet; eſſe tamen, qui Pellae in Macedonia deceſſiſſe de vita, aiant. Si (*d*) *Marcellino* fides conſtat, ſepulcrum Herodoti ad portas Athenarum Melitidas in Coela, ubi Κιμώνια μνήματα, oſtendebatur olim. Quae de mea quidem ſententia expediri nequeunt, niſi cenotaphia tumulique honorarii in auxilium vocentur. Τάφος tamen *Marcellino*, quo de *H. Dodwelli* (*e*) luculenta est animadverſio. Ex ſcriptis ſummi viri ſolae ad nos iucundiſſimae IX. Muſae devenerunt. Nam Ἐξήγησιν *de vita Homeri* titulum ementiri et Herodotum auctorem perperam edere, liquidis rerum argumentis eviciſſe me puto. Ipsene hiſtoriarum libris Muſas inſcripserit, non liquet. *Lucianus*, cuius *Voſſius* et *Fabricius* obliti non ſunt, hominum admirationi, ex narrationum et dictionis iucunditate progenitae, eos (*f*) adſcripſit titulos. In more ipſi fuit, (*g*) τὸν πρῶτον λόγον, τοὺς πρώτους λόγους primores libros, et ſequentes τοὺς ὄπισθε λόγους, τοὺς ὀπίσω λόγους, posthabito Muſarum, tametſi iuſtiſſimo, nomine adpellare. Quid enim illis ex cuncta Graecia iucundius, quid ſuavius, elegantiusve? Veracitatis tamen amor, ſine quo hiſtoriae nihil niſi nugae et Siculae gerrae, pluribus olim et noſtri aevi hominibus abeſſe viſus est. Scripserat *Ael. Harpocratio* (*h*) περὶ τοῦ κατεψεῦσθαι τὴν Ἡροδότου ἱστορίαν. Quid carpserit, et quibus in rebus fabuloſam iudicaverit, ignoratur. Id novimus, in rhetorum olim uſu fuiſſe, cum clari nominis famam aucupabantur, aliorum meritis detrahere: quod eo non dicitur, ut de Harpocratione adſeveretur. Fieri potuit, ut ad nonnulla, quae veri fidem videbantur excedere, offenderit. Multos in conſimilem fraudem fabellae induerunt, Muſis ſaepenumero innexae, quibus ſcriptor ipse adſenſum negavit, crebro obteſtatus, ſe (*i*) ἀκοῇ λέγειν, *fando accepta referre*, neque omnia ſibi πιστὰ videri. Immo hanc ſibi legem dixiſſe, ut audita enarret, neque cunctis adſtipuletur tamen, atque hoc inculcatum omnibus cupere lectoribus. Ἐγὼ (*k*) δὲ ὀφείλω λέγειν τὰ λεγόμενα, πείθεσθαι μὲν οὐ πᾶσι ὀφείλω· καί μοι τοῦτο τὸ ἔπος ἐχέτω ἐς πάντα τὸν λόγον. Quod eius monitum ſi criminatores habuiſſent in promtu, uti aequitas poſtulabat, taxandi utique modum feciſſent, debuiſſent profecto Acrior tamen, eius non ignarus, inſurrexit *Plutarchus*, vir excellente eruditione, non falſi ſed et malignitatis (*l*) Herodotum traducendo. Actio docta est, verum mirifice colorata, ſaepiſſime fallax et arceſſita adeo, ut culpam, qua illum nimio patriae ſtudio onerare geſtit, ipse ſuſtineat. *Ioach. Camerarius* et *H. Stephanus* id non diſſimularunt, neque nos eorum exemplo, illis praeſertim in rebus, quae ſuggillabantur Atque hic laudibus ferre debeo doctiſſimi Abbatis *Geinozii* in vindiciis et defenſione Herodoti ab accuſationibus Plutarchi et aliorum ſtudium, cuius partem nobis *Academiae Inſcriptionum* (*m*) *Acta* ſiſtunt. Fuit Herodotus vitio humani ingenii obnoxius erroribus, lapsus veri ignorantia haud raro est, ſaepius etiam ab aliis deceptus. *Manetho*, referente (*n*) *Ioſepho*, iactitabat, Herodotum πολλὰ τῶν Αἰγυπτιακῶν ὑπ' ἀγνοίας ἐψευσμένον, *in rebus Aegyptiis propter ignorantiam crebrius aberraſſe:* vere fortasſe: mallem tamen locupletiorem, quam Manetho vulgo habetur, huius accuſationis auctorem. At enim plurima olim in fabulis et figmentis deputabantur, quorum iuſtiſſime numero nunc eximuntur. Fabuloſa cenſebantur de Afrorum inſtitutis et moribus prodita, de circumnavigata ea noſtri orbis parte, de Aegyptii ſoli genio et Pyramidibus, de Scythis, ſuccini origine, Caſpio mari, innumerisque aliis, quae ſerior aetas et peregrinatorum frequentia veritati animadvertit congrua. Enimvero horum omnium memoriam replicare, nihil attinet. Istud haeret in dubio, truncataene Muſae ſint, et an alios ſimilis argumenti conmentarios Herodotus digesſerit? Mutilationis et defectus ſuſpicionem de Athenada, viro Trachinio, indicata (*o*) movent: οὗτος ἀπέκτεινε μὲν Ἐπιάλτεα δι' ἄλλην αἰτίην, τὴν ἐγὼ ἐν τοῖσι ὄπισθεν λόγοισι σημανέω· *hic Epialten aliam ob causſam, quam ego ſequentibus in libris reddam, interemit.* Reddidit autem nusquam, non octavo, nedum libro nono. Ergone ea excidit conmemoratio? an promiſſi oblivio eius animum inceſſit? an decimum adiungere meditatus fuit librum? Utrumque fieri quitum est. Nam hiatus illis in Muſis nullum ſe mihi indicium prodidit. Similis fluctuatio, ſed expeditu pronior, de libris Libycis, Λιβυκοῖσι λόγοισι, quorum meminit (*p*) ipse. *Io. Alb. Fabricius* (*q*) elaboratos non cenſuit, ſed intra promiſſum ſtetiſſe. Iuſtior veriorque *Raphelii* et *Bouberii* coniectura, innuiſſe ſcriptorem extimam Muſae quartae partem, ſedulo rebus Libycis occupatam, et ſectionem in primis centeſimam quinquageſimam nonam, ubi de Apriae, Aegyptii regis, ſuſcepta in Cyrenen expeditione et infauſto eius eventu, multo ta-

(*a*) Lib. III. C. ult. (*b*) Perſic. C. 42. (*c*) In Ἡρόδοτος. (*d*) Vit. Thucydid. p. 3. (*e*) Apparatu ad Annal. Thucydid. Sect. XI. (*f*) In Herodoto C. I. (*g*) Vid. L. V, 36. VII, 93. et 213. [illegible] (*h*) *Suidas* in Ἁρποκρατίων. (*i*) Vide L. II, 29. et C. 121, 5. III, 116. IV, 5. 25. etc. (*k*) In [illegible] 152. (*l*) De Malignitate Herodoti T. II. p. 855. &c. (*m*) Tom. XIX. Edit. Paris. p. 115. (*n*) [illegible] I. C. Apion. C. 14. (*o*) L. VII, 213. (*p*) L. II, 61. (*q*) Biblioth. Gr. L. II, 20.

tamen parcius quam promiſerat: quod qui contigerit, et an aliquid de priore ſententia demutaverit, non temere dixero. Poſſum adfirmare, veterum neminem Λόγους Herodoti Λιβυκοὺς ad teſtimonium excitaſſe, contra ex libro quarto res Afras depromſiſſe plures: immo ſolere illum partem libri λόγον et λόγους adpellare: de nece (*a*) Cimonis, patris Miltiadae, τὸν μὲν ἐγὼ ἐν ἄλλῳ λόγῳ σημανέω· dixit autem eiusdem Muſae C. 103. Geminum illi Libri primi C. 75. Hoc itaque bene habet. Quam autem vellem de *Rerum Aſſyriarum* libris idem adferi dicique poſſet. Sic de (*b*) illis, τῆς δὲ Βαβυλῶνος ταύτης πολλοὶ μέν κου καὶ ἄλλοι ἐγένοντο βασιλῆες, τῶν ἐν τοῖσι ΑΣΣΥΡΙΟΙΣΙ ΛΟΓΟΙΣΙ μνήμην ποιήσομαι, *quorum ego regum in libris RERVM ASSYRIARVM mentionem faciam.* tum de Nino a Medis (*c*) occupata, καὶ τὴν Νῖνον εἷλον· ὡς δὲ ἐν ΈΤΕΡΟΙΣΙ ΛΟΓΟΙΣΙ δηλώσω, καὶ τοὺς Ἀσσυρίους ὑποχειρίους ἐποιήσαντο· *et Ninum expugnarunt, ut autem ceperint, in aliis libris indicabo, Aſſyriosque ſuam in ditionem redegerunt.* Conpoſuit ergo rerum Aſſyriorum libros, aut animo ſcriptionem agitavit eorum, neque abſolvit: poſterius *Io. Alb. Fabricius*, quoniam nusquam illorum recurrit memoria, elegit, neque diſplicuerat (*d*) *Ger. Io. Voſſio*, opportune tamen atque ex vero adfirmanti, apud (*e*) *Ariſtotelem* quidpiam reperiri, quod ex *Herodoti* Aſſyriacis fluxiſſe videatur. Depoſuit Philoſophus pro certisſimo, τὰ γαμψώνυχα ἄποτα εἶναι· culpavit Herodotum, in Nini obſidionis deſcriptione, τῇ διηγήσει περὶ τὴν πολιορκίαν τῆς Νίνου, aquilam bibiſſe memorantem, cum illa avis, ſicuti reliquae aduncis unguibus, potu abſtineat. Quod quidem in Muſarum opere nusquam nunc obvium, capesſere locum in Hiſtoria Aſſyria conmodisſimum potuit, ſiquidem Ninus, ut *Voſſius* optime, Aſſyriae metropolis. Non equidem neſcio, Cel. *Fabricium* de integrioribus, quam noſtrae ſunt, Muſis, ab *Ariſtotele* verſatis et lectis, ſuſpicatum: quae ſuſpicio, ſi verum amamus, litem lite reſolvit. Oſtendi enim oportuerat, ubi et quibus rebus fuerint decurtatae. Liber utique primus, Babylonicis et Aſſyriis rebus abundans, adeo aptus et nexus cohaeret, ut locum τῇ διηγήσει περὶ τὴν πολιορκίαν τῆς Νίνου adpoſitum concedat nullum. Λόγοι proinde Ἀσσύριοι, niſi memoria Philoſophum deceperit, abſoluti editique fuerunt. Quorum quidem editio tanto certior et omnibus dubiis in poſterum foret libera, ſi fragmentum inde, quod *Io. Bouberii* ſollertiam advertit, perduraret. Apud Auctorem (*f*) Chronici, cui *Paſchale* nomen, Seſoſtris, rex Aegypti, continuo victoriarum curſu Aſſyrios, Chaldaeos, Perſas Babylonem usque, Aſiam praeterea, omnem Europam, Scythiam et Myſiam domat: in Aegyptum reverſurus xv. millia Scythicae iuventutis in Perſide, asſignata illis fertili et conmoda ſede, collocat: poſtea illi Parthi de Perſico ſermone, alioqui Scythae, virtute bellica longe praeſtantisſimi, καθὼς additur Ἡρόδοτος ὁ σοφώτατος ταῦτα συνεγράψατο, *ſicuti ſapientisſimus Herodotus haec tradidit.* Vbi tandem? Muſae tacent. Ergo ex libris, uti (*g*) coniicitur, rerum Aſſyriarum. Quod equidem valde demiror. *Herodotus* de Seſoſtride multo ſcripſit (*h*) diverſiora: Aſſyriaca eius poſt *Ariſtotelis* fata Hiſtoricos, Geographos et Grammaticos latuerunt omnes, nec quisquam hilum inde decerpſit; et obſcurum hominem ſeculi poſt Chriſti natales ſeptimi ea lectitaſſe putabimus? Immo cuncta cum pulviſculo Chronici ſartor corraſit ex (*i*) *Io. Malala*, quem *Suidas* (*k*) ſibi ducem optavit, haud ſane fidelem, et in Herodoti tempore finiendo plane (*l*) ſtultum. Sed poenarum ille ſatis *Rich. Bentleio*, V. Cl., in eruditisſima ad *Io. Millium* Epiſtola dedit, et ſperni poteſt. At plurima *Is. Voſſius* fragmenta Herodoti detexit, quae nihil noſtras ad Muſas: ea promi ex conmentariis Rerum Aſſyriacarum potuiſſe, (*m*) ſuſpicantur. Fateor ultro, talia in Grammaticorum ſcholiis ex Lexicis inveniri, quae *Is. Voſſius*, modo ea curate excusſiſſet, Herodoto citra dubium abiudicasſet. Conpendiario ſcriptionis modo, in ſcriptis Codicibus non parce obvio, ΗΡ, ΗΡΟ, ΗΡΟΔ. notare *Herodotum*, *Herodorum*, *Herodianum* queunt. Inde error et confuſio: hinc iactata toties *Herodoti* fragmenta, verae *Herodori* aut *Herodiani* laciniae, quemadmodum in Diſſertatione Herodotea liquidisſime, ut opinor, patefeci: queſtus ibidem ſum de doctisſimi *Des Vignoles* inprudente (*n*) decreto ſuper interitu Aſſyriacorum, de quibus hactenus. Nunc progredi praeſtat ad Muſarum publicatas Editiones, quarum princeps Latina, Venetiis anno CIↃ CCCC LXXIV. provulgata, *Laurentium Vallam*, doctisſimum virum, multorum olim odio et invidia merſum, auctorem profitetur. Verſio, non ſane absurda, quamquam mendoſisſime deſcripta, et Interpretis oſcitantia crebro aberrans, *H. Stephani* et aliorum caſtigationibus purgata ſervatur in hunc diem. Quid in ea (*o*) *Pet. Dan. Huetius*, quid alii deſideraverint, notum eſt in vulgus. Non omnium tamen culpam *Laurentius* praeſtare debet. Multa operis, quod primus occupavit, difficultate excuſari queunt; plura recidunt in membranas, quas vertendo expresſit, bonas quidem, ſed in *Clione* miſerabiliter luxas et mancas. *Aldus* codicem Graecum eo in libro decem prope chartis abundare et *Vallae* Latina excedere adnotavit

(*a*) Lib. VI, 39. (*b*) Lib. I, 184. (*c*) Libro eodem C. 106. (*d*) De Hiſtoric. Graec. L. I, C. 3. (*e*) Hiſtor. Animal. L. VIII, 1. (*f*) Chr. Paſch. p. 58. D. Edit. Venet. (*g*) Vid. *Bouberii* Diſſ. Herodot. C. 1. (*h*) Lib. II, 103. (*i*) Chronograph. p. 28. (*k*) In Πάρθοι et Σῶστρις. (*l*) Chronograph. p. 200. (*m*) *Bouberius* Disſert. Herod. C. 1. *Colomeſius* Oper. p. 325. *Berkelius* in *Steph. Byz.* [illegible] (*n*) Chronolog. L. IV, 4, 6. etc. (*o*) De Claris Interpret. p. 226.

vit veriſſime. Deſunt, quod accepto benivolentia Ampliſſimi *G. Meermanni* Veneto interpretationis exemplari conperi, ſectiones ſive capita tota aut magna ex parte, XCII. XCIII. XCIV. XCVI. C. CIII. CIV. CV. CVI. CXXXI. CXXXII. CXXXIII. CXXXIV. CXXXV. CXXXVI. CXXXVIII. CXXXIX., tum univerſa a C. 140. usque in C. 178., denique C. 199., itidem ex ſchedis Archiepiſcopi *Sancroft* et *Vindobonenſibus*, admirabiliter *Vallae* codici conſpirantibus, exulantia. Haeſitare memini, uter hiantia *Vallae* Latina expleverit, *Petrus*ne *Phoenix*, additiones ſuas Editione Pariſina apud Io. Parvum CIↃIↃX. ambitioſe iactans, an *Conrad. Heresbachius*. Nunc de *Petro Phoenice* (*a*) dicta retracto. Nullae eius, quantumvis *Laurentii* Latina *Aldi* indicio bene noſſet mutila et defecta, acceſſiones, additiones nullae. Omnes *Heresbachio* debentur, conmentato ad hunc (*b*) modum. *Ad haec in primo libro a nobis adiecta plus minus novem folia, a Laurentio haud ſcio qua occaſione praetermiſſa; quae certe nemo infitiari poterit, quin illuc pertinerent, ut quod Graecum exemplar, atque adeo contextus ipſe narrationis teſtentur.* Quidquid ergo in ſectionibus illis peccatum, *Heresbachii* est, non *Vallae*. Graecas Herodoti Muſas primus Venetiis CIↃIↃII. nitidiſſime prodire iusſit Aldus Manutius *eo gratiores fore exiſtimans, quoniam multis exemplaribus caſtigatae*, quae illius verba, *emittebantur*. Neque ea falſus opinione vir ſollertiſſimus fuit. Laeto gratoque eas animo *Ioach. Camerarius*, eximium doctae Germaniae decus, accepit et ſinu fovit, cumque *exempla hiſtoriarum* (*c*) *Herodoti et requiri a ſtudioſis Graecae linguae et non facile reperiri conperiſſet, auctor fuit Io. Hervagio, ut ſua in officina expreſſa edere vellet.* Hortanti praeclaro viro et egregiam prorſus cum Herodoti vindiciis et Ionicae dialecti figuris praefationem ſuppeditanti, paruit ſtrenuus et attentus Chalcographus, *Aldi* exemplari Baſileae CIↃIↃXLI. et CIↃIↃLVII. preſſe repraeſentato. Utriusque, Aldini in primis, dos praecipua est, quod Ionici ſermonis formam raro neglexerit, atque elegantiſſime conpluſcula, inſequentium temeritate aut mutata aut ſocordius praeterita, deſcripserit. Amplior *H. Stephano* gloria ex ſtudio et cupiditate Muſas ornandi obtigit. Offenſus infida *Vallae* verſione errores et peccata eius callidiſſime patefecit, omnemque, praeſcripta elegante pro Herodoto ad criminatores apologia, anno CIↃIↃLVI. recognovit. Qua functus opera Graecum *Aldi* exemplum recentavit CIↃIↃLXX., atque iterum CIↃIↃXCII. adpoſitis, quae in priore omiſerat, *Vallae* Latinis. Rationes inſtituti laboris ſic (*d*) prodidit: *Non eas tantum, quas ante diverſas ſcripturas, ut Graeci* διαφόρους γραφὰς *appellant, exhibui, ſed et numerum earum auxi, et cenſura adhibita quasdam exauctoravi; non tamen ita ut amandarem, ſed tantum ut loco ſuo motis alium minus honorificum darem. Ex ipso enim textu, ut hodie moris est vocare, in marginem tranſtuli. Sed quasdam viciſſim maiore dignas honore iudicavi, ideoque illas hinc illuc tranſtuli.* Inde post Aldum ſcriptas membranas in conſilium miſiſſe, atque ex illis ea ſibi et Herodoto elegiſſe, quae potiora cenſuerat, adparet, quamquam et de coniectura pauca refinxit. Quae quidem libertas laudem potius, quam inſultationem ac odioſam criminationem, meruit. Peccaverit vir egregie ſedulus in quibusdam: quid illis uſu venit, qui ſchedas omnium emendatiſſimas oſtentarunt? Opus in cuncto hoc genere cura est, quam humana conditio admittit, diligente: ea prudenter inſumta, ſi qui cadant, maligna criminationis traductio abeſſe debet; et hoc magis, quoniam vetuſtiores et probiores codices nanciſci, fortunae quoddam donum est, non iudicii: propterea vero ſe venditare et alios longe post ſe ponere, profecto illiberale. At istud ulcus tactum reſpuit. Secundam *H. Stephani* editionem, priore non prorſus posthabita, Francofurti anno CIↃIↃCVIII. *Got. Iungermannus* iteravit ſollerte diligentia, textumque, quem vocant, in capita ſive tmemata ſecuit et diſtinxit, ac indicem ad ea magna quaerentium utilitate acconmodavit: inſuper διττογραφίας ex ſchedis Palatinis *Narrationi de vita Homeri* adſcripſit, et Λεξικὸν τῶν Ἡροδοτείων λέξεων ex MS. Melch. Heimsfeldii Goldaſti, ut de Cteſiae fragmentis, eiusdem induſtria adauctis, nihil addam, nobis dedit. Illam autem viri optimi operam Genevae CIↃIↃCXVIII. ita repetiverunt, ut utravis recte cognita, ambas te noſſe putes. At res ſecus habet. Editor aut, ſi mavis, corrector, non utique indoctus, varias *Aem. Porti* ſuſpiciones orationi inculcavit, alia, neque inprudenter, ex *Vallae* Latinis correxit, hoc vituperabilis, quod illud conſilium occultum habuerit. Prius deinde *Iungermanni* Francofurtenſe exemplum non ſine corollario recudendum curavit vir praedicatione digniſſimus *Th. Gale* Londini CIↃIↃCLXXIX. Exornavit illud Chronologia Herodotea, Indice dictionum Ionicarum, et variantibus lectionibus, laudabili ſane ſtudio. Erat illi in oculis et manibus ſcriptus liber Archiepiſcopi Cantuarienſis *Guil. Sancroft* et Collegii *Etonenſis* alius: ex utroque varia, quamquam in priore ſubinde peccans, nobiscum conmunicavit: neque non *Athenaeum*, *Euſtathium*, *Suidam* et plures, qui teſtem Herodotum in rem ſuam advocarant, aut ab eo aliqua ſumſerant mutua, ſedulo adhibuit. Vere ſcripſit, infinita eſſe, quae ope codicis Archiepiſcopi inſtaurari queant: est enim isto in genere praeſtantiſſimus. Sed maluit indicio contentus

(*a*) Differt Herodot. C. 8. (*b*) Epiſtola ad Io. Gogravium, praefixa Edit. Latinae Herodoti anni CIↃ. [illegible] (*c*) Ex praefatione Edit. Hervagianae Primae. (*d*) In praefatione Editionis Graeco Latinae.

tus et voto, ut aliquis oriatur, cui otium ſit uberius et ingenium ad Herodotea perpurganda, hanc aliis curam tradere. Ortus eſt, uti ille optaverat, *Iac. Gronovius*, cuius in Graecos Latinosque ſcriptores amor ſingularis et excellens eruditio in celebritate et omnium ore verſatur: Herodotum ad membranas Mediceas, quibus nihil par aut ſimile arbitrabatur, diligentisſime examinavit: plurimis inde vitioſis priſtinum nitorem et colorem reddidit, aliis liquidisſimam lucem, et *Vallae* quoque Latinis, adſcriptis adnotationibus, exactis profecto et eruditis, adſperſit Lugduni Batavorum cIↃIↃccxv. Magna hinc *Gronovio* laus et gloria, neque inmerita, quam nimia tamen et paene ſuperſtitioſa libri Florentini veneratio nonnihil dedecoraſſe viſa eſt. Non exprobro virulentam dicendi acerbitatem, viros praeclaros ex levi culpa ſaepe etiam nulla, lacerantem; neque ea ingero, quae docti homines, *Kuſterus*, *Berglerus*, *Bouherius* atque alii eius in adnotationibus deſiderarunt: Cognitisſima iſta ſunt, haud effectura, ut ſummi viri, quem docentem iuvenis admiratus fui, labor contemtus negligatur. Immo haec dum ſcribo, culta ad me Herodoti editio adfertur, Glascuae tot minoribus voluminibus, quot Muſae cenſentur, formis deſcripta anno cIↃIↃccLXI., Gronovianam, defectis tamen adnotationibus, aemulans. De mea non multis agam. Coniecto ante hos undecim annos in eius conſilium cura princeps conquirendi ſuppetias codicum ſcriptorum fuit, quam proſper non deſtituit ſuccesſus. Pariſiis *Io. Capperonerius*, V. Cl., benivole excerpſit, a viris doctisſimis *Menoto* et *Geinozio* ex tribus Regiae Bibliothecae membranis in margines exempli Gronoviani collata, ſed parciore, quam ſperaveram, manu: multa quippe, levisſimi momenti, ſordes et quisquillias opinatus, ſciens volensque praeterierat. Hinc mea longe diſcrepabat ſententia. Clarisſ. *D. Ruhnkenium*, Lutetiae Pariſiorum ſtudiorum cauſſa tum morantem, litteris adduco et expugno, ut ea uſibus meis ne negentur. Factum eſt egregio amicisſimi viri candore et auxilio, quod tantopere deſiderabam, hoc etiam monentis, codicem primum, cuius A. Index, ingentis eſſe pretii, et tantae, ſive litterarum ductus ſive membrana ſpectentur, pulcritudinis, ut vix alius, quicum conparari posſit, inveniatur. Debentur eiusdem *Capperonerii* bonae voluntati excerpta ex ſchedis, ſeculo XV. exaratis, monaſterii *S. Remigii congregationis S. Mauri in Francia*, priores duo libros et tertii magnam partem conplexis, tum alia ex codice, in Bibliothecam Regiam novisſime illato, in quo ex IX. Herodoti Muſis fragmenta haud pauca, denique Λέξεις Ἡροδότου ex foruli s Bibliothecae *Sangermanenſis*, vulgatis olim ex ſchedis *Goldaſti* longe utiliores. Quae quidem cum laudabili ſollertis viri ſtudio, propter quod illi gratia manebit, colligerentur, conmodum ad me vir eruditus et plurimum reverendus *Henricus Gally*, S. T. P., magnae Britanniae Regi a ſacris, inviſit. Varios inter iucundosque ſermones venitur ad Herodotum: vehemens prae me ferebam deſiderium codicis Archiepiſcopi *Guil. Sancrofti*, Cantabrigiae asſervati, et *Galei* laudibus adeo celebrati. Tum vir multo humaniſſimus prolixe auxilium polliceri, nec polliceri tantum, ſed et praeſtare. Abs reduce in Britanniam non multis post menſibus exemplum Galeanae editionis accipio, inſtructum diſcrepantibus libri Archiepiſcopi ſcripturis, ſollertisſima Celeb. *Ant. Askew* manu enotatis, una cum corollario ex ipſius *Askew* chartaceo codice annorum ferme quingentorum, primore quidem Muſae primae parte manco, ſed perutili. Utraque opera mihi iucundisſima accidit ob excellentium virorum amicitiam et accurationem, qua nihil ſupra. Neque non mihi celebranda adfuit Ill. *Baronis de Swieten* in Herodoto adiuvando benignitas; de meo enim inſtituto per litteras admonitus promtisſime Vindobonenſis Bibliothecae ſchedas Graece perito homini cum edito Genevenſi contendendas tradidit, et, quae nobilisſimi viri humanitas, transumta inde ad me officioſisſime curavit. Par fuisſet Amplisſimi Cardinalis *Quirini* benivolentia in promiſſo ex libris Vaticanis auxilio, niſi mors illud intercepisſet, plenisſimo tamen favoris in epiſtola Cl. *Asſemanni* ſuper locis quibusdam Herodoteis. Quod illum autem praeſtare non ſiverunt fata, cumulatisſime eiusdem loci et dignitatis vir Eminentisſimus, Cardinalis *Pasſioneus* explevit: namque cognita mea ſchedarum Vaticanarum cupidine, perhumaniter reſcripſit, eas nec admodum bonas, nec priſcas videri: eſſe ſua in Bibliotheca, ex Sfortiana profectas, integriores, nitide pictas et veteres; harum ſe διαφόρους γραφὰς mihi non negaturum. Abſolvit vir ſummus, quod receperat, liberaliter, cuius ego excellentem in illo faſtigio, dum ſupererat, humanitatem et erga me ſtudium laudibus ferre et grata mente recolere, deſinam nunquam. De libro vera omnia: circa ſeculum duodecimum in charta Pergamena ab docto ſcriba exaratus eſt, praeſtantia *Mediceo* nihil cedens, ſaepe ſuperior. Illorum vero codicum excerptis occupato atque operi, formis exſcribendo, dudum intento, ex Britannia conſultisſimus *I. A. Helvetius* editum *Iungermanni* exemplum transmittit, cuius in margine ex ſchedis *Archiep.* et duobus *Oxonienſibus* adnotamenta, ſed dilutiore atramento, ſaepius plumbo ſcriptorio, picta, eaque propter in haud paucis ambigua. Tribui illis, quamquam ſuſpenſior, neque poenituit, locum, et gratias veteri amico. Et hos quidem manu deſcriptos codices, tot diverſis locis erutos, non eodem omnes capite manaſſe, manifeſtisſime conperi. Ubi lacer eſt et hiaſcit *Vallae* liber, ibi in MSS. *Archiep.*, *Vindobonenſi* et plerisque *Vaticanis* et *Oxonienſibus* lacunae. Si quid in his aut praecipu[illegible]

exorbitans, idem apud *Laurentium*. Conpar in quam plurimis inter *Mediceum*, *Paſſioneum* et *Askew* Codd., *Paſſionea* in alterutrius lapſu rectum, ut plurimum, tenente, concordia. Ceterorum, quorum continua excerpta haud adſpexi, conſtantem conſenſionem teſtari nequeo. Tres priores eodem ex fonte, ſive antiquiore membrana, hauſti videntur, cuius ſcriba, fortasſe offenſus crebris Muſae primae excurſibus, cunctos inprudenter abſcidit, et ne hiatus taedio forent, nexum ſeriemque orationis callide aptavit. Ultimi tres aliis ex ſchedis deſcenderunt, prudentiorem amanuenſem et nihil temere auferentem indeptis, atque ea de cauſſa conmendatiores. Reliquas ſcripturae diſſeritates, quae ſane quam multae, acceptas librariis, Ionicae dialecti Veneres conmuniore ſermone mutantibus, vocesque optimae notae et earum veteres inflexiones, quod ab uſu abierant, pervertentibus, refero. Damnoſum illud Herodoto inſtitutum videor mihi ſaepisſime deprehendisſe et certisſimis documentis in omnium poſuisſe conſpectum. Namque ipſi ſcriptori, Muſas de novo recenſenti, quae quorundam ſuſpicio fuit, diſcrepantiae notabilis originem non auſim tribuere: atque hoc minus, quoniam in vocabulis, citra dubium pravis, admiranda ſed et foeda omnium adparuit conſpiratio. Quo modo cunque autem ſe iſta habuerint, neglectos et quodammodo contemtos ab Editoribus fuisſe ſcriptores, qui Herodotea advocarunt et exſcripſerunt, miratus ſaepe fui. Ex *Dionyſio* mihi *Halicarnasſeo*, *Strabone*, *Plutarcho*, *Pauſania*, *Stobaeo*, *Euſtathio* et aliis hac de familia, ſelegeram plurima, publicatis meliora. Vidi deinceps ſimile *Steph. Bergleri*, viri doctisſimi, eundem mecum exercentis agrum, propoſitum. Apud animum is conſtituerat *Th. Galei* exemplum nova editione recudere, et, quia ex MSS. deerat auxilium, ex priſcorum advocationibus praeſidium quaerere: id mihi eius ex libro, huiusmodi citationibus referto et paucis ad primam Muſam notis, *Galei* animadverſionibus ſubiiciendis, paruit. Studium viri valde fuit induſtrium, ſed in *Hermogene* et eius Scholiaſta, *Stobaeo* et *Euſtathio* in *Dionyſium*, quos tum legisſe non videtur, claudicans. An vero ad *Herodotum* recte curandum id ſuffecerit, (a) dixerint alii. Ipsemet viſo *Gronoviano*, cuius ne meminit quidem, opere, ſuum abiecit, adnotationesque, toties ad *Alciphronem* promisſas, animo magis agitavit, quam abſolvit. Nullas certe, praeter paucas illas, et male cohaerentes, adſpexi: boni quidquid inerat, auctori atque obſervatori tributum est; immo gratus agnoſco, pauca Euſtathiana, a me praetervifa, ex illius indicio venisſe; debeoque adeo memoriae viri doctisſimi, pariterque infelicisſimi, ut eius ad poſteritatem induſtria cum laude propagetur. Aliud conſilium *Io. Corn. de Pauw*, vir Graece doctisſimus ſed ſui ſemper arbitrii, amplexus fuit. Unicum illi *Th. Galei* adfuit exemplum et animi incitatioris inpetus, cuius ope ſalebroſis *Herodoti* locis medicinam pro virili fecit, ſalubrem ſaepe et probabilem. Cui labori, quod obſervasſe reminiſcor, iuvenis admodum, et ante vertentis ſeculi annum xv. invigilavit. Nulla hinc apud eum in Lugdunenſem editorem animadverſio, nulla ejusdem laus, nulla mentio, a qua, bene ſi illum novi, ſibi non temperasſet; neque a me disſentient, qui familiarius ipsum variaque eius ſcripta cognoverunt. Schedas illius, minutisſimis pictas litteris, mecum vir perhumanus et ſalutaris artis peritia apud Amſtelodamenſes celebris, *Io. Iac. Oſtens* conmunicavit. Conpar fuit de *Herodoto* bene merendi voluntas *Io. Iac. Reiskii*, viri clarisſimi. *Ductu ſagacis et faecundi ingenii* emendationes, ſollicite inveſtigatas, Miſcellaneis Lipſienſibus inſeruerat. Dedit mihi perofficioſe, ut ſub incudem revocatis et varie a ſe mutatis uti liceret, nuper vero iterum iterumque recenſitas et correctas publice exſtare iusſit. Ingratus forem, niſi utiles mihi, etſi ſaepius disſentienti, profiterer fuisſe. Singuli in hoc ſtudiorum genere guſtum quendam habemus, neque eadem omnibus ſapiunt. Qua ex libertate nihil inconmodi, immo ad veritatem, modo verborum absit contumelia et rixandi pruritus, conmodi multum. Illam me amplexum pro vetere amicitia non aegre feret vir doctisſimus. Laudabit, ſat ſcio, iſtum animi mei habitum *Fr. Lud. Abreſchius*, vir Clar., cui varias ad intricatiora Herodoti verba animadverſiones et explanationes acceptas fero. Μεγάλη illi et *Reiskio* χάρις. Eiusdem Cl. *Io. Ern. Imm. Walchio* ob ceras miniatulas eruditisſimi *Car. Sam. Schurzfleiſchii*, in quibus doctorum virorum, *Bocharti*, *Fabri*, *Valeſii*, *Voſſii* et aliorum, de *Herodoto* non male meritorum, indicia, exſcriptas ex Gothana Bibliotheca, debitor ſum. Adleverat non multum disſimiles marginibus Hervagiani exempli anni CIƆIƆXLI. *M. Sladus*, quas Celeb. *Pet. Burmannus Secundus*, talium haud parcus promus condus, meas esſe, ut alia multa, voluit, nec non *Is. Voſſii* coniecturas, manu magni *Graevii* ſcriptas, et *Iac. Ph. D'Orvillii* plures. D'Orvillianas ſerius, opere Herodoteo fini proximo, uſurpavi, et magnam partem ad conmentarium viri eruditisſimi in Charitonem additas intellexi; Vosſianas coram mihi olim Cl. *Io. Alberti*, cuius mortem nondum eluximus, tradiderat. Solidum tamen *Pet. Burmanni Secundi*, viri amicisſimi, beneficium, cui et reliquis omnibus laudatisſimis hominibus uti debendi reus ſum, ita nemo ſibi addictum magis et obſtrictum me et *Herodotum* habet, quam *L. C. Valckenarius*. Namque ut conperto accepit vir diuturna familiaritate mihi iunctisſimus, quid molirer, ob-

(a) Vide Miſcellan. Lipſiens. Vol. VIII. p. 295.

obſervationes transmiſit, et flagitanti, ut continuaret inchoatas et in partem laboris veniret, peramanter adſenſus fuit. Haec origo et occaſio adnotationum, praeclariſſimae eruditionis ex interioribus litteris adparatu refertarum, quibus haec Editio nitidior et ad poſteritatem commendatior procedet. Scripsimus ambo locorum intervallis ſeiuncti, ille Franequerae, ego Traiecti ad Rhen., acciditque adeo, ut eadem arbitraremur nonnunquam: mea, ubi commodum erat, inducta ſubinde fuerunt, ſaepius, ut deſcribendi faſtidium vitaretur, relicta, ſed *Valckenarii*, meo praeconio non indigi, perenni tamen grati animi teſtificatione celebrandi, omnia integra. Reliquum eſt, ne abſoluti operis ratio in obſcuro maneat. Ex ſcriptis codicibus Ionici ſermonis, quoties licuit, formam et habitudinem reformavi; in integrum nullo ſuo merito posſesſione deiecta reſtitui: innumera mendis liberavi, ſed parciſſime de coniectura, atque illis duntaxat in vocabulis, quae dictionis indoles averſabatur. Qua re nonnullis, quod aperte mendoſa et levi brachio concinnanda, reliquerim, iuſto viſus fui cautior. Verum illud malui, ſatis habens, ſi ad medicinam via monſtraretur. Mutationum in adnotationibus reddita cauſſa eſt. Ex contextu, uti vocant, quae exterminavi, relegata in variantes ſunt Lectiones, copioſiſſime, quo cenſendi facultas foret, adpoſitas. Qua quidem in re nihil novi praeterque conſuetudinem machinatus fui. Conquirimus ſollicita cura et inpenſis amplis diverſas membranarum ſcripturas, cui bono tandem, ſi uti illis nefas putetur? *Vallae* Latina praeeuntium more Graecis adiunxi, non illa profecto optima, ſed a Clar. *Gronovio* multifariam purgata, et, ſicubi ἐν τῷ κειμένῳ aliquid innovatum, a me quoque. Maluisſem equidem, ut ſuavisſimus ſcriptor ea dialecto ab omnibus tereretur, qua agnoſci voluit. Sed uti ſeculum eſt, Latina poſtulantur; maneat proinde hoc Catone per me contentum. Additamenta undique ab *H. Stephano* et *Iungermanno* de Nili ortu, de Aegyptiorum et Perſarum moribus et legibus, ſi mei res fuisſet arbitrii, detruncasſem omnia, excepto Anonymi fragmento, cui in Addendis ex codice Regio, mecum ab egregio *Ruhnkenio* communicato, ſalubre auxilium venit, de Nili Incremento, et *Cteſia*. Fini operis *Th. Galei* et *Iac. Gronovii* adhaerent adnotationes, quarum facilior ut uſus esſet, Lugdunenſis Editionis paginae marginibus noſtrae asſignatae ſunt. Lexicon vocum Herodotearum, ex *Goldaſti* ſchedis publicatum, procul amandavi, ſuffecto ex *Sangermanenſibus* longe meliore. Indicibus recenſendis et conficiendis operam mei cauſſa *A. Kluitius*, doctus et ſollers Hagani Gymnaſii praeceptor, induſtrie inſumſit. Unum, neque disſimulare auſim, male me habet, quod operae in tonis et ſpiritibus toties deliquerint. Nixus fui aberrationibus istis occurrere, ſed ſtudium caligantes oculi fruſtrati ſaepius ſunt. Nolim eas, quarum exſtantiores enotavi, mihi vitio adponi. Potius de *Herodoto* inter morborum tot vices in provecta aetate ad finem deducto laetemur. Ego certe Deo optimo Maximo gratias ago habeoque. Vale.

ILLVSTRIBVS, AMPLISSIMIS ET NOBILISSIMIS VIRIS

INCLITAE CIVITATIS

LEIDENSIS

CONSVLIBVS

SAPIENTISSIMIS

D. ABRAHAMO AB ALPHEN I. C.
CONSVLVM PRAESIDI.

D. CONRADO RVYSCH I. C.

D. NICOLAO VAN BANCHEM I. C.

D. IOHANNI ALEXANDRO VAN LANSCHOT I. C.

PER TRIBVNALIA ET VARIA REIPVBL. NEGOTIA AC HONORARIA COLLEGIA MVLTVM SPECTATIS

Patronis ſuis Perpetuis

IACOBVS GRONOVIVS

Perennem felicitatem P.

IPSA *quidem feſtivitas propoſiti huius, quo Herodotum nova et prima apud Batavos editione decoratum eo, exigere videtur, ut plurima vel inventionis induſtria vel verborum comitate utar, atque ipsa ſcribendi ſedulitate oſtendam, quam ardenter post triginta et amplius annorum lucubrationes probatas cupiam nunc quoque placere, et hanc dedicationem Vobis favorabilem reddere. Sed* [illegible] *labor in primariam antiqui temporis hiſtoriam editus tali genio frui-*

*** *tur,*

tur, propter quem in diſcrimen aliquod me coniici ſuſpicer; tum cauſa univerſa adeo ſingularis est, ut ſimile unquam occurriſſe nec meminerim nec credam. Unde ſicut ipsa res et materia clamat ſe averſari et odisſe, quod non est ſimplicisſimum; ita ego cenſere cogor melius eſſe nihil artificioſum huc arcesſere, nec felicitatem applauſus Veſtri ulla arte circumvenire.

Agebatur enim praeterito ſaeculo annus LXII., quum menſe Maio ludus huius civitatis literarius more ſanctisſimo inſpiceretur, ut post exploratos frequentantium ſuccesſus, auſpiciis Decesſorum Veſtrorum in Supremo Magiſtratu, ab IIII. Viris Scholae Lugdunenſis conſtituendae, quorum tunc erant praeſentes ſuperſtites Wilh. Paedtz, Ioh. Cocceius, Iac. Golius, donandus, acceperim ex manu Cornelii Schrevelii, Rectoris equidem prudentis et nati ad tenera illa ingenia colenda continendaque, exemplar hiſtoriarum huius Herodoti ex editione Gothofr. Iungermanni. Verum dixero, ſi confitear fuisſe id fatale rudimenti per adoleſcentiam editi et optatum decus, ſed et ſtudiorum totius postea vitae adiumentum praedulce. Sic enim posſesſor factus magni voluminis, non oculos tantum pavi placito lemniſcorum et fulgentis in membrana auri nitore; ſed quod hortantibus laborum gradibus postpaulo et patre me ad Iuſtini hiſtorias vertente cogebar, per varia momenta advocabam Herodotum. Advocabam, dico, ſed ut in univerſis narrationibus aliquam opem adſequebar, ita perſaepe oppido exiguam capere me ſenſi, quum nec Vallae verſionem cum Graecis conferre posſem utpote nimis inde digresſam, et Graeca continuam parerent offenſam, ut ita quod hiſtoriae liquidum quaerebam, ſatis certe non nanciſcerer. Hoc ipsum dubitari non debet, quin obtinuerit per omnem primae Academicae meae vitae aetatem, atque ideo nihil niſi reſervare Herodotum magnae occaſioni, ſi qua ventura esſet, fui compulſus.

Quae ipsa quum non ſolum venerit, ſed tantopere etiam felicis exſtiterit foeturae, ut Herodotus importunis variorum corruptelis circumſesſus, immo in eis deliteſcere compulſus, modo redierit ad ſuam lenitatem, quam Graecae aures olim tantopere in eo agnoverunt; quomodo proferam concinnos plauſus et impetus multiplicis gratulationis, quam Veſtrae istius Liberalitatis ratio ab maioribus comparata meretur? Etenim obtinuit illa et tunc, et ſemper obtinet, quod ſolum et unum quaſi videtur ſpectare, nempe ut donatio bene meritos coronans moveat omnium ſtudia et aemulandi acrimoniam. At ista ipsa praeter hunc ſcopum prominet mirabiliter in futurum, et peragens extraordinaria quaedam, inopinanter experitur ex ſe ſurgere in publicum quoque, non modo in privatum bonum, commoditates et occaſiones, quae ſeris etiam annis ſtimulos praebeant ad egregios impetus. Sic certe agrum colentibus iucundum est, ſi ille, quod expetebant, iuſto tempore ſplendeat fertili ſemente; ſed magnopere inſuper delectat, ſi quod non praevidebant, in fodiendo aperiatur theſaurus. Gaviſus fuit ſine dubio Fulvius Nobilior, quum Ambracia ſubacta triumpharet, quod multis laboribus quaeſiverat; ſed et volupe illi fuit tunc, quod praeconcipere vix poterat, Romam per ipsum deportatas ad ſpectandum invehi in illo triumpho ignotas antea novem Muſarum imagines ſub Hercule Muſagete, varios ad mitiora ſtudia tracturas.

Neque vero tacere hic debeo, quantopere has primas cogitationis in adoleſcentis umbras, aut verius dixerim, hanc quaſi praerogativam, ex-

gam licet incertamque, et tam longo tempore antecurrentem, memorabili et maximo momento muniverit dies anni MDCLXVIII., qui dies erat a. d. IV. Idus Ianuar. quem Veſtra Curia conſenſit indici feſtum huic Academiae. Quantus ille ſplendor erat, quum ſpectaculum certe inuſitatum praeberent Sereniſſima Regia Celſitudo COSMI III. benigniſſime audiens et ſpectans, tum Pater meus venerans et alloquens. Id placuiſſe tunc quidem paſſim memini; ſed mihi penitius intuenti iam ardua deſideriorum meorum, tacita quoque tunc conformatio immittebatur, quae oculos erraturos alioquin in peregrinando ultra Alpes in formoſiſſimam Etruriae vallem dirigeret.

Per has ſcalas mihi tandem venit licentia eſcendendi ad iſta Parnaſſia culmina felicitatis uberrimae, et qua maiorem nec ratio mihi nec fors ſubiecerit, ut in rempublicam literariam conferam Herodotum, ſi non penitus, qualis ex auctoris manu ante ſaecula prodierat, certe infinitis in locis ita reparatum. Quod quum rem magnae molis eſſe cernam; tum ſi ruminando circumagar et revertar ad dies illos, quibus inter locupletes illos pleniſſimosque pluteos Mediceos ſpatians, Herodoteum iſtud exemplar, palmaria praedicatione dignum, non videndi modo, ſed dum res dabat, in complexu et manibus habendi volvendique poteſtate fruens exultabam ad veritatem antiquae ſcripturae, vix mei compos maneo. Stellas ad me deſcendere credebam, quoties aut in hiſtoria cognoſcenda aut in Graeca narratione aliquid liquidius repente oculos meos ſubibat. Satis dextre enim deprehendebam lucri praeſentis pretium, ut ab iſta hora non ultra cogerer peccatis alienis concedere; immo conceptam Herodoteis exemplaribus obſcuritatem diſſipari tandem atque exoleſcere ſentirem. Ita apparet ab unica Veſtra liberalitate primos appetendae huius operae coeptus mihi innatos, ultra decennium occultatos et inanes, denique Altorem et Fautorem inveniſſe Veſtra vehementer arte conciliatum. Fors fuat, ut lux illa nominum Veſtrorum in Italiam aliquando deferat notitiam praeſtantiae, qua excellit ſuper omnia iſte codex tantopere hiſtoriam veterem per univerſa ſupplens, ſanans et redintegrans, et Florentiam exhilaret publica humani generis commoditate aucta, ut tam conſpicua antiquiſſimae notitiae adiumento illuſtrato per ſanctam eius cuſtodiam, gaudeat porro ſimilibus exemplis decorari.

Caeterum dum in hac conſectatione munditiae Herodoti me recreo, ambigere incipio, utrum Academiae, quam colo, an magis ludo literario, quem colui, hoc donum conſecrari a me debeat. Utraque Veſtrae Curiae adminiſtratio eſt; utriusque cuſtodia amabiliter per annos in Veſtram curam et manum recepta floret; utramque iuſſu Veſtro percenſeo et pro virili parte confero, ut diſciplinam utrobique deſignatam habeatis ſartam tectamque; in poſteriore etiam hoc ago, ut forſan alicui munificentia Veſtra infigat parem mihi indolem et quod opto, annis futuris glorioſam. In proximis ludo annis, dum audiendi et erudiendi cauſa adſui Academiae, contigit mihi praeparare imperitiam meam eamque ſentire, quod in morbis multum eſt; redux deinde in eandem ſaepe diffundi me, ſaepe refici expertus ſui ob Herodotum a ſe ipso per vitia aliorum diductum et disiunctum nunc ſibi reconciliatum. Quod quum ita ſit ſibi innexum, ut decidi a me nequeat, et vix debeat; ſtatuo optime ex caerimonia antiqua Veſtram Laurum utrobique tam feliciter florentem a me pro faſcino apprehendi, et hanc Herodoti novam reparationem, velut ſacram columnam Graeciae, ad poſtes figi Curiae Veſtrae, ut ei praeſidens

Mi-

DEDICATIO.

Minerva non modo urbis amor, ſed etiam clavium in adytis ſancte habendis arbitra, ſicut apud ſuos cognominabatur tum Πολιοῦχος, *tum* Κληδοῦχος, *hanc aeternam Benignitatis Veſtrae fidem ſervare et conſignare velit, Deum precans, ut Leidam Herodoti fautricem tum aliis rebus omnibus, tum etiam ſtudiis vigentem ſub praeſidio Veſtro cernat et celebret Chriſtianus orbis. Dabam in Vrbe Veſtra a. d.* XIV. *Calendas Iulias anni* MDCCXV.

LECTORI BENEVOLO S.

Nolo te paginis concidere, ſed indulge quaeſo ſpatium ad explicandam diſputationem hanc, quam omni ratione confido non fore ingratam, ſed certe neceſſariam. Quum per ordines pluteorum in Bibliotheca Medicea pervium mihi factum eſſet, ut liceret ubicunque cernere et deſtinare; ita conſtitui ſignavique, ut mixta vice aliquid maius aggrederer minore profligato. Etiam haec varietas recreabat. In cuius viciſſitudinis propoſito contigit, ut ad Herodotum pervenirem post duo exemplaria epiſtolarum Ignatii accuratiſſime perlecta et editiones ad ea exactas. Vel ſi nihil dignum annotatu reperiſſem, mihi ſufficiebat prorſus ſcire ita legi in priſcis illis membranis, ut certa ſolidaque notitia et ab meis oculis collecta, non alienis, fulcire lectionem meam Ignatianam poſſem. Caeterum ultra exſpectationem locupletavit me haec collatio. Neque enim ab eo tempore poſſedi illa ipſa tantum, quae Oxonii nuper vulgata ſunt anno MDCCIX. ab Clar. Thoma Smitho, in his Epiſtolis iuxta Exemplar Mediceum denuo recenſitis, ſed plura. Ne dubites, accipe ſpecimen, et quidem ſtatim in principio, et quidem unum, ſed tanti, ut quoslibet illos bene notos lectores in pudorem coniiciat. In ipſa enim inſcriptione epiſtolae ad Smyrnaeos edidit Voſſius τῇ οὔσῃ ἐν Σμύρνῃ τῆς Ἀσίας, ἐν ἀμώμῳ πνεύματι, λόγῳ Θεοῦ, quo nihil aliud probavit, quam ſe nolle ſequi antiquitatis fidem, et hoc agere, ut ſoli ſuo arbitratui innitatur; quod ei concedens miror tamen, quum in oppoſita verſione Latina praebeat *in incoinquinato ſpiritu et verbo Dei*, iudicaviſſe vim copulativae debere exprimi in ſigno commatis, quod in MS. est nullum. Unde nihil aliud promovit, quam ut *daretur oportunitas viris eruditis in Britannia*, cui mirabiliter blandiuntur hae epiſtolae, *immittendi in ſpatium inepte vacuum particulam* καὶ, prout nuperrime continuavit editio Oxonienſis MDCCIX. per eundem Cl. virum, quum id iam anno MDCXLIV. etiam editio Oxonienſis biennio antecedens Voſſianam inchoaviſſet per ſummum in literis et ſacris Virum Vſſerium. Hinc vide ſuſpicionem ipſius Smithi de hoc loco et fortuitam huius particulae coniunctivae omiſſionem in verſione Voſſiana, quum vere nihil genuinum ſit in iſto καὶ. Nam in MS. Mediceo manifeſte legitur αμωμω ΠΝΙΚ λογω quod explanari oportet ἀμώμῳ πνευματικῷ λόγῳ Θεοῦ. Alia dabuntur alio tempore, ſi Deus volet.

Quum ita ceſſiſſet inſpectio codicis, quem adhibuit Voſſius, et qui iactatur genuina continere; an potui hoc tam dulci guſtu ineſcatus, ſtatim post haec deciſa ab Ignatianis diſcedere? Omnino adamavi etiam aliam, quae proſcribi vulgo ſolent ut ſuppoſita. Decrevi prorſus illa pariter recognoſcere, praeſertim quum reperiſſem, ut dico, alium codicem, qui ea exhibebat, ut forſan non aequalem aetati voluminis, de quo actum est, certe tamen veterem et aut nihil aut parum natu minore. Itaque enimvero et legi et tum paſſim exſignavi, tum in Epiſtola ad Philippenſes *deprehendi pag. 99.* Voſſianae editionis illic legi τὸ εἰς τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου διαδιδόμενον, non modo διδόμενον, quod prius est illic nervoſius; pag. 101. ὄλεθρον γὰρ ἑαυτοῦ γινώσκει κ. τ. λ. non ἑαυτῶν, quod firmatur ab Latina verſione, ſicut etiam pag. 106. μαρτυρία πνεύματος καὶ Θεοῦ ὑπεράνωθεν, non Πατρὸς; et pag. 107. μετὰ δὲ τὴν νηστείαν πεινῶντι, non πεινῶντα. Etiam pag. 110. legebam καὶ τῆς ἐντολῆς ἠκείσας τοὺς οὐδὲν ἀδικήσαντάς σε, non ἐξώσας, ut editur; in Latinis, *et a mandato Dei eos avertiſti.* An igitur cap. IX. de pernicie Iudae occaſione epiſtolae iſtius ad Philippenſes non licuit mihi notare, quod ſcripſi? *Quin etiam ſi qua codici Mediceo fides, non meretur minorem auctoritatem, quam reliquae, quum et illum verſaverimus, et hanc iucundiſſime illic perlegerimus.* In eo codice quem Voſſius tractavit exſtare epiſtolam ad Philippenſes ego utique non ſcribo; relinquo Voſſium, qualis est; et quis ſupponi potest tam perverſus, ut id ſcribere vellet, quum et Voſſius eſſet teſtatus, et tu ipſe aliter vidiſſes? ſed tamen et alter codex est codex Mediceus, et de eo loquor; ſed fervor inhumanus maluit durum ſtrepere, quam recte intelligere, idque etiam ſicut percepi, ſciſcitatione inſtituta ex eo, quem ut antea fautorem ſtudiorum praecipuum et mihi deditiſſimum, ita nunc comitatis et prolixitatis immenſae memoria venerabilem revereri non deſino, quum res ipſa ſatis loqueretur. Non est ut roget Tentzelius *Vtri magis credamus:* non est ut ſcribat *Voſſio qui MStum diligentiſſime excuſſit, an Gronovio, qui tantam procul dubio curam in eo evolvendo non adhibuit.* Nihil de hoc poſtremo prorſus novit, et ego non aperiam, niſi quod ipſe locus ex principio peroret. Sed est iſta argumentatio par et ſimilis aliarum, quibus turget iſte liber, plane talem hominem decens. Et est tamen ex vicino ſemigermanus, quem iſta delectaverunt. Sed pereant illa; ego curſu recto Theſpias tendo, ut post hanc explosionem Cupidinem, quo me adigit ſerenior tempeſtas, viſam et perviſam diligentius, quam ab Voſſio factum, et divinae prorſus delectationi me dedo, ut post Ignatii Epiſtolas ex Herodoto diſcam: ad illum enim ex ratione viciſſitudinis me contuli.

Quum

Quum enim res ad id ſe daret, memini doluiſſe aliquoties, non adſequi me nec intelligere, quid adferret iſte ſcriptor; idque plane accidebat praeter exſpectationem. Nactus enim fueram editionem Francofurti exaratam, cuius indicem inſignia nomina condecorant, Valla, Henr. Stephanus, Frid. Sylburgius, Gothofr. Iungermanus. Et iam audiveram aliunde ab Aldo paratam primam editionem et ab Ioach. Camerario duas ex officina Frobenii; ac denique plurimam operam illi impenſam ab Aemilio Porto. Huic tanto pulcherrimorum ingeniorum concilio quum placuiſſet Herodotus, iure opinabar fore, ut a me inveniretur ſicut ille ab Cicerone deſcriptus eſt, ſine ullis ſalebris quaſi ſedatus amnis fluens; utque hinc deſcendens ad occupationem eius legendi ingrederer penitus dimoto deiectoque ab hoc ipſorum alveari, ab hac antiquitatis extremae ſaluberrima peregrinatione, quidquid ſordidum aut diſtortum ex medii temporis ſitu et incuria inoleviſſe potuerat, omniaque occurſura mihi ſic decentia, ſic apta, ut nihil deſideria mea morari poſſet. Non ſperabam me illic reperturum (loquor manifeſte exempli ergo ex libro I.) vel cap. 30. ὃς Φιλοσοφέων τῆς πολλῆς θεωρίης εἵνεκεν ἐπελήλυθας, cum tam feſtiva interpretationis variaque fabrica; vel c. 41. Ἄχαρί τι τοι οὐκ ὀνειδίζω, hinc de adiectivi iſtius ſenſu ambigente Valla et Stephano; cap. 52. Σάκος τε χρύσεον πᾶν ὁμοίως, καὶ αἰχμὴν στερεὴν πᾶσαν χρυσέην καὶ τὸ ξυστὸν τῇσι λόγχῃσι ἐὸν ὁμοίως χρύσεον· τὰ ἀμφότερα κ. τ. λ. cap. 58. Ἀπὸ σμικροῦ τέως τὴν ἀρχὴν ὁρμεώμενον. cap. 91. Κροῖσος πέμπτου γένεος ἁμαρτάδα ἐξέπλησε. cap. 98. in domo Deiocis Κύκλων ἐόντων τῶν συναπτόντων ἑπτά. cap. 116 character faciei in Cyro προσφέρεσθαι ἐδόκεε ὡς ἑαυτόν. cap. 173. Καὶ τῆς μητρὸς ἀναμνέεται vel ἀναμνάεται τὰς μητέρας. cap. 194. Νομέας τοῦ πλοίου καὶ καλάμην πᾶσαν ἀπεκήρυξαν. cap. 186. Τὰ χείλεα τοῦ ποταμοῦ καὶ κατὰ τὰς καταβάσιας. Denique cap. 191. Κατὰ τὸ ῥέεθρον τοῦ Εὐφρήτεω ποταμοῦ ὑπονενοστηκότος ἀνδρείως, quibus ſimilia exſtant plurima, ſingula profecto et ſtomachi et mentis et oculorum faſtidia, et prorſus talia, ut Endymionis ſomnum mihi optare maluiſſem, quam procedere ad iſta legenda. Audimus quidem in iſtis diductis et ſeparatis vocabula bene Graeca, ſed quae quomodo ab illis in unum coniungi potuerunt? immo vero illi, quod moerebam, non modo legerunt iuncta, etiam interpretati ſunt Latine, ſed ut inde pateat ſaepe illos parum duxiſſe officii et exiſtimationis rationem, et exſtare Herodotum cum magno elegantiae eorum detrimento. Hinc cavere non poteram, quin ſuccreſceret mihi etiam in hac indignatione macerante ſibilus, quod ab hoc primi Graecorum temporis donario dicam, an diario? cui eximia veterum AEgypti, Aſiae, Africae et Europae fatorum ab Carico ingenio pars erat commiſſa, non in anteceſſum abegiſſent vel quamcunque obſcuritatem. Utique hinc contigit, ut Dan. Heinſius potuerit ingenuitatem Scaligeri ac candorem praedicare, qui locorum emendationes, quas ex tempore illi ſuggeſſerit aut cum eo communicaverit, nomine appoſito in margine expreſſerit; id quod in Herodoto Heſychioque factum ſit. Deus bone, ubi iſtud exemplar? Hinc fieri potuit, ut in primis annis ſaeculi MDC. Pariſios profectus Nobiliſſimus ille Iac. Palmerius a Grentemesnil Caſaubonum Herodoti illuſtrationi vacantem audire ſategerit, ut in illius vita notavit St. Morinus. Quo evaſerunt iſtae Herodoto tam faventes horae? Habeo plures, quorum vulgatur pollicitatio notarum ad Herodotum: ſed valeant; quia intellexerunt nihil.

Attamen ſi omnia recte expendas, elaboravit haec omnis, quam nominavi, tribus quidem ad officium ſuum, ut quoad licuit, Herodoto ſuccurrentes evigilaverint in ſtudio, quod ſuſceperant; ſed tam infeſta auctori noſtro deinde fuerunt quaedam ſaecula, et tam malevola variorum ex poſteris ſortitus fuit iudicia, ut mirari non oporteat, ſi ſparſis turbidis et fallacibus lectionibus nequierit per eosdem nunc cito elucere aut ſanitatem plenam ita vel quacunque adiuvandi contentione ac induſtria repetere. Ut enim ego rem concipio, quum frueretur iuſta gloria, et ne etiam in mortuo Herodoto quidem mox imminueretur eadem celebratio, quae hiſtorias viventis proſequuta fuerat; repens incepit res novas moliri Cteſias. Huic enim ſatis non fuit perſcribere, quae placuerant, et novum quaſi nomenclatorem Perſicarum appellationum et Herodoto uberiorem apud Graecos ſe profiteri; ſed, ut ſolent illi, quibus ſtatutum eſt ſubdole agere, iactare ſe voluit et ex invidia praeſertim ac detrectatione Herodoti, directo ab eo ad reiiciendum et improbe deferendum nominati, creſcere, ſiquidem credimus Photio, cuius ſola fide haec omnia ſtant caduntque. Sed tamen aliquamdiu Cteſias non auditus, non creditus. Labentibus vero et mutantibus ſaeculis nec quid nec quare exſtitit poſt aetas (quam fatentur ipſa nomina mox ad partes vocanda) qua perſpicue nonnullis placere etiam Cteſias incepit adeo, ut Herodotus antea aſſidue laudatus quodammodo exigeretur ſuo honore, aut ſi non e manibus fuit excusſus, ob vitii, quod Cteſias inchoaverat, ego autem ex veneratione Herodoti ne proferre quidem cummaxime velim, crimen diu ſuſpenſum tantum non damnatus, legeretur modo carpendi et vituperandi gratia. Ex hoc nimirum fonte orta ſunt, quae dixerunt poſt trecentos et ultra annos, ut cernimus ex ſcriptis, illi indigni nominatu in hac parte, ſed ut rideantur, procedant; quae inquam dixerunt tam ſerus ille Diodorus Siculus, tam ſerus Manethon cum novis ſacerdotibus, antiquiſſima melius ſcilicet ſciſcitatis, quam ante ſaecula eorum deceſſores; tam ſerus

Stra-

Strabo, tam ſerus Aelius Harpocration aliique; hinc ſerus ille Plutarchus aut irae aut vindictae moderari nequivit: hinc alter, qui indicatus nobis est ab Euſebio Praepar. Evangel. lib. x. cap. 3. ex Porphyrii ſcriptis, cuius verba intelligas rogo ex ipſo Euſebio, vel maxime ſerus Pollio. Sic enim de illis omnibus non dubito pronunciare, ſicut libro octavo deſcripſi Dionem Chryſoſtomum. Ab hac gravi nube non ipse tantum obrutus fuit pudendi et foedi criminis varie ab illis expreſſi reus; ſed quaſi iniuria intra hanc criminationem non deberet ſtare, exemplaria hiſtoriae eius mirabiliter conſpurcata et interpolata literis modo demptis, mutatis, appoſitis vitioſe (quod in Graecis facile contingit) et quidem ita, ut fere dixeris ludum ſcribis illis librariis perinde ac malevole doctis et certamen noxae Herodoto inferendae fuiſſe, ut iſta dulcedo ſtyli quondam Olympiae et Athenis audita nec minus materia per veracitatem placens plane deleretur. Deprehendi id poteſt ex illis, quae ſatis macra et naevis ſanequam foeda edidit Aldus acquieſcente illis Camerario, et quae mox cum tanta farragine variarum lectionum Henr. Stephanus. Stephani illa ratio docet codices Herodoti ſatis denſos ſuperesſe, ſed depravatos mira diverſitate, ut exſtarent in eius ſcripto loquutiones vocesque nunquam ab Herodoto cogitatae, praecipua truculentia in particulis, quod maximis modis ex codice Mediceo ad mirationem usque didici. Quis illud deſperatum in libro IX. Ἀμαζονίδας τὰς ἀποθήκας non ita ex compacto conflatum, aut excogitando commentum et vel ingenioſe fictum ad ludibria auctoris aeque ac lectoris taedia videt? An non credimus optime haec intellecta fuisſe optimo Henr. Stephano, a quo refertur in indicem *in Amazonidas clarum facinus Athenienſium*, ſequuto Iungermano Quis illam abominandam licentiam citationum in tanta diverſitate non ſentit inde fluxisſe? quae nequivit ex memoriae fiducia, ut interdum in exiguis libris fieri amat, evenisſe, ſed quod vel gravarentur Herodoto ſuum relinquere, vel uterentur exemplari in tantum perdito

Nihilominus quum hi ſic baccharentur, ex tantis antiquorum probris emerſit noſter, quoniam interim non defuerunt prudentioris ſententiae in utraque lingua auctores, qui et Muſarum exemplaria ſibi comparaverunt bene explorata, relicta iſta vulgari proſtitutione illis acerbis et impotentibus dominis; et probarent ſequerenturque ac laudarent Herodotum et hiſtoriam, prout ipse diſtribuerat atque annis, nominibus, ordine interpunxerat: imo qui ſicut ipſi acquieſcebant Herodotea diſpenſatione temporum ac rerum, ſic liberos ſuos eam ipsam et non aliam docebant, omnino ſtatuentes illam melioris venae esſe. Conſtant enim ſibi Dionyſius Halicarnasſeus et Cicero in venerando Herodoto, nec ab eo deduci ſe patiuntur Priſci certe illi negant aliud oraculum peti posſe, ſi in hac antiquitate Herodoto caruerimus; et Cteſiana iſta maluerunt mergi aeterna oblivione, quum proferrentur ubique Herodotea: ne audire quidem Cteſiana licuit, quum per grandiores Herodotea perſonarent. Immo nec ipsos qui Cteſiam probaverunt, quum ad cauſam hiſtoriae res veniret, videas teſtimonio Cteſiae uti, quum ubique id in ſe experiatur Herodotus. Itaque ab ipſius aevo, forſan et chirographo, quum et in ludis Olympicis et in alio loco, ubi adſtabat patri Thucydides adhuc iunior, hoc est, concione Attica, legerit has relationes, diu remanſerunt exemplaria incorrupte exarata et notae prorſus exquiſitae, multis haud dubie illorum audientium ſibi ea comparantibus et ſic per nationes Graecas diſpergentibus hoc ſcriptum Quorum plurimis detritis aut per humanos caſus amisſis, non utique contigit omnia cadere in laſciviam poſteriorum invidentium et Cteſiana amplectentium, qui deſcripturi ipſi, vel deſcribentium tabernas inſtructuri falſis ſuppoſitis corrumpi et rideri Herodotum gaudebant; ſed credibile est, utique postquam iſta laſcivia cognoſci coepit, contra talem depravationem doctiores et elegantiores posſesſores hoc egisſe, ut caute ab ſuis bibliothecis illa perverſa et ſcabioſa abigerentur; hac ratione et ſtudiis ſuis bene conſulentes et ſic providendo etiam de poſteritate amabiliter anxios Verum excesſit ſuperavitque illa gregaria multitudo vilium codicum, quos et ſtatim post archetypa exemplaria confieri accidit, et per omnes deinde aetates cernimus continuatos fuiſſe ad ipsos praeli cum plumbeis literis inventi annos: unde deprehendimus in manus plurium venisſe libros Herodoteos per citeriora ſaecula deſcriptos, ſed qui carerent iſta laude, quam et Dionyſius Halicarnasſeus et Quintilianus attribuunt ſcriptori prorſus merenti Pretioſiora et accurate magis exarata eius volumina latibulis neſcio quibus immerſa ſunt, forſan ultro ſe abſcondentia, ne ab iſta copia perditorum exemplarium ſuus nitor contraheret aliquid ſordium, ſi ad contagium iungerentur; ſicut occultatus latuit iste codex Herodoti in Helicone Mediceo, non aliis magnopere laudatus, et quanti deberet iudicari, nulli cognitus, niſi forſan illi, per quem in iſtas oras invectus fuit, et postquam ad meam ſitim pervenit.

Ut enim dicam quod res est, verticordiae cuiusdam fauſtitatis induſtria demorata fuit et detinuit me, ut quaſi gubernans adigeret ad ſacram cellam, qua ſalutaris huius depoſiti ſignatus angulus neminem ante potuit advertere, quin velut nec inſpectu dignum et denunciatione boni exemplaris carentem praeteriret, quum ego hic defixus ac volumina alia ſeponens uni illi Herodoto agglutinatus fuerim, ita ut tanquam

quam Hector ab Ilio non recedens novem Muſas peregerim non tantum ſine poenitentia, ſed ut modo experiens tolli offenſionem, quae me antea aliquoties tardaverat, immo torſerat, modo neſcio quo odore tactus melioris unguenti exultarem creberrime, et mirabili voluptate ſentirem identidem me vegetari. Itaque ne morer, huius dulcisſimi temporis memor et non pauca continenter inde ruminans, ſimulatque potui, Herodoto rurſus ſecesſi, et ut ad Iſulae portus otia divitias meas noſcere inciperem, curavi ſedulo, et tam feliciter, ut deinde non omiſerim in oculis, in animo, in manibus habere hunc Herodotum ita ἐξωνυχισμένον ex comparatione Mediceae pergamenae prorſus auctorem decoctae ſuavitatis, et adferentem continue μυρμηκίαν laetitiae ex certa rerum Graecarum et vocum notitia, eo efficaciorem, quod post paulo, n. anno MDCLXXIX. venit novus ex Britannia Herodotus, in quo deſiderium cognoſcendi et ardorem ſuum ſic indicabat Gudius Graevio, ut patet ex pagina 31. epiſtolarum: *Narrant praeterea Angli extare etiam et laudari novam editionem Herodoti . . . . Herodotum ſi vidiſti, certiorem quaeſo me facias, quid in ea editione praeſtiterint et quibus ſubſidiis.* Sed de eo quum deinceps taceatur, nec vel alteruter quidquam dixerit, mihi quoque liceat eam dicere iure ſuo talem esſe, qualis est, niſi quod codices ad eam adhibiti variis in partibus perniteant, unde quid certe delicatius proponi agnoſco potuisſe. Sane etiam et magis cogitavi mihi ad manum esſe Pegaſeium melos, et urbanitatis Herodoteae genuinum ſemen, quod qualiumcunque horarum acerba, quod omnes lectas auditasque nugas posſet diluere et abſtergere. In hoc potui ita mihi dulcis esſe, ut per annos quadraginta in eo figerem ac locarem multa mea ſtudia, et diem huius Herodoti repertorem ſupplicationibus commendarem ac venerarer domeſticis. Quid enim dicam de aliis viris doctis, qui proximo tempore post editionem Iungermanni deruncinando aliquas partes Herodoti ſuſtinuerunt attrectare? Quid immo etiam de illis, qui intra hos L. nuperos annos illam veterem Muſam expolire conati fuerunt? Sane certatim omnia benigne, ſed etiam ex putida affectatione inanis ΣΟΦΩΣ. Quippe nullus eorum de antiquitatis erga Herodotum pietate ſollicitus, nec vel pedem movere dignatus ad conſulendam priſcam membranam, quidquam aliud quam in exiguo et incerto haeret, in hac illepida ratione magis deſpiciendus, quod quum auxilii prorſus minimum adferat quisque, cernas commentariis adnexos indices Herodotum pluribus paginarum numeris oſtentare, quam quenquam alterum. Omnes ſolo illo genere et ſpecimine codicum veterum, unde Henr. Stephanus poſuit diverſas lectiones, magniloqui et eatenus firmi porro ita ſe gerunt, ut univerſa quae adferunt, ruant ſponte ad notam Medicei promptuarii, quae docet illos per ſummam levitatem agendo plus vitiavisſe. Quid de illis, qui in Vallae interpretatione aliquid carpere et corrigere iusſerunt, quos tamen patebat nunquam vel inſpexisſe Lexicon Porti? Nam et paulatim haec a me adſtruebantur, non tantum cernente, quid esſet penes me, ſed quanta ipſorum diſtantia ab Herodoto; occurrentque horum experimenta, ſed plura futura, niſi adſuetus mea pleraque chartulis et conciſis fruſtis credere, ſaepe quererer ea disiici, prout nunc multa Herodotea queror periisſe. Quod mutare in hoc nequivi, ad editionis decus pretioſa ſatis collata esſe mihi imaginans, ita tamen ut Herodotea reliqua abhinc cariora habiturus ſim, ſervemque, ſi quid hinc inde recepero.

Sic potui in his iucunde et amoene gerere multam aetatem. Etiam potuisſem totius porro vitae domicilium in eisdem reperivisſe, niſi et gratus in bene merito esſe vellem, et fortunam publicam in conſilio habens etiam ab ipſis annis cogerer posſesſionis huius ſocietate delinire omnes, qui ad rempubl. literariam pertinent. Cui propoſito ut dicarem aliquod nunc ſtudium ratione optima, non potui aliter quam omnia quae producta erant et edita ſordide, quum flectere in melius nequirem, delendo et iubendo ire unde venerant, reponere fideliter ea, quae clare docerent earum ineptiarum auctores, falſi gaudii uſuram non usquequaque permanere. Potuit diſcrimen aliquod fieri, ut ſemper in tam multis; ſed ea quae probitatem ſuam fidemque bono exemplo indicabant, tanti erant, ut potuerint etiam trahere ea, de quibus cuperes deliberare. Hinc ne quid ſurriperem, vulgata illa et pulcherrimi alias Herodoti mentem manumque et ſenſum turbantia, et ſane eius foeditatis, ut mererentur ulterius nec luce frui, nec loco, quem oculus legentis notare posſet, minori charactere conieci in imam oram, quum contextus offerat Herodotum redintegratum, cuius etiam egregia notis volui illuminare. Sic putavi iuſtisſime et ſimpliciter agendo, quum nihil cuiquam auferatur, exedram Herodoti in ſtudiis noſtris evulſa quantum fieri potuit importunitate validam fore. Quae utinam porro eniteſcat, et tum primorum ſaeculorum intelligentias enudare pergat, tum in eo efflореſcere indolem eruditae linguae agnoſcant Muſae, quae libris ſingulis inſident, ſiquam meam diligentiam, aut incenſam officio ſedulitatem, tam quoque legentis erga ſe benevolentiam perpetuo collaudaturae! Nam illa multa, quae nunc onerant Herodotum, abesſe mallem, ut non addi me auctore ſcias; et quod nunc in oculis venit, pag. 134. v. 8. interpretare, *attractis auribus ipſum duos aut tres pediculos ſolvere demisſos.* Id ultro ſaepius facias!

EPI-

EPIGRAMMATA TRIA VETERA

IN

H E R O D O T V M.

ΧΡΙΣΤΟΔΩΡΟΥ ποιητοῦ Θηβαίου Κοπτίτου.

Οὐδ' Ἁλικαρνασσοῦ με παρέδραμε θέσπις ἀοιδὸς
Ἡρόδοτος πολυΐδρις, ὃς Ὠγυγίων κλέα φωτῶν
Ὅσσά περ ἠπείρων δυὰς ἤγαγεν, ὅσσά περ αἰὼν
Ἔδρακεν ἑρπύζων, ἐννάταις ἀνεθήκατο Μούσαις
Μίξας εὐεπίησιν Ἰωνίδος ἄνθεα φωνῆς.

CHRISTODORI POETAE THEBANI COPTITAE,
Interprete Cl. SALMASIO.

Nec te Alicarnaſſo vates divine ſilebo
HERODOTE *o ſapiens, quo fortia facta virorum,*
Quidquid in Europa atque Aſia labentibus annis
Tempora priſca tulere, novem ſacrante Camoenis
Iuncta Iadi certat florens facundia linguae.

Α Δ Η Λ Ο Υ.

Ἡρόδοτον Λύξεω κρύπτει κόνις ἥδε θανόντα
Ἰάδος ἀρχαίης ἱστορικῆς πρύτανιν,
Δωριέων πάτρης βλαστόντ' ἄπο. τῷ γὰρ ἄπλητον
Μῶμον ὑπεκπροφυγὼν, Θούριον ἔσχε πάτρην.

I N C E R T I.

Eodem interprete.

Lyxidae HERODOTI *cineres humus iſta recondit*
Hiſtoriae antiquae patris Ioniacae.
Quem Doris patria extulerat, patria altera poſthaec
Thurias excepit, dum fugit invidiam.

Fuit epigramma et allatum ab avo meo, cum eiusdem interpretatione, infra pag. 717. *Edit. Gron.* Monuit me etiam SALMASIVS noſter ὁ πάνυ, in tertio verſu, ubi vulgo habetur Δωριέων πάτρης, Palatinos codices habere Δωρίδος ἐκ πάτρης, quod ipsum tamen vulgato melius non eſſe cenſet. *Iungerman.*

Α Λ Λ Ο.

Ἡρόδοτος Μούσας ξεινίσσατο· τῷ δ' ἄρ ἑκάστη
Ἀντὶ φιλοξενίης βίβλον ἔδωκε μίαν.

S E R I E S

EORVM QVAE IN HOC OPERE CONTINENTVR.

Herodoti hiſtoriarum libri novem Graece et Latine cum adnotationibus. Libellus, Herodoto perperam tributus, de genere vitaque Homeri, Gr. Lat. Pag. 747.

Appendix ad Herodotum de Legibus et Inſtitutis Perſicis et Aegyptiacis ab Henr. Stephano adiecta 762 *et* 779.

Appendix alia de incremento Nili et eius cauſis ex diverſis auctoribus 785.

De Cteſia Henr. Stephani disquiſitio 804.

De διττογραφίᾳ *quorundam nominum in Cteſia praeſertim, et de Excerptis ipſis ac voce* Ἐκλογῶν *eiusdem Caſtigationes* 807.

Cteſiae Elogium ex Briſſonio et de eius ſtylo teſtimonia 808.

Series regum Perſicorum ad Cteſiae hiſtoriam ab A. Schotto deſcripta 810.

Cteſiae Perſicorum Excerpta ex Photio, cum interpr. H. Stephani, et variis lectionibus ex editione Graeca Photii: item cum diverſis interpretationibus A. Schotti; et notis eiusdem et Henr. Stephani, Davidisque Hoeſchelii 811.

Cteſiae Indicorum Excerpta ex eodem Photio cum iisdem quae ad Perſica acceſſerunt 826.

Eadem Indicorum Excerpta ex interpretatione Laur. Rhodomani 835.

Ex iisdem Perſicis, Indicis, et aliis Cteſiae ſcriptis fragmenta, ex variis auctoribus congeſta 839.

Appendix poſtrema ad Herodotum, in qua ex Ioach. Camerarii prooemio defenſio Herodoti, nominatim contra Plutarchum 3.

Herodoti vita, et de dialecto Ionica, ex eodem 7.

Herodoti vocabula Ionica et quaedam genera loquendi, illi cum Homero magna ex parte communia: nec non alia; collecta et Latine reddita partim ab Ioach. Camerario, partim ab Henr. Stephano 9.

Ionismi Gallici, ſive Ionici Gallicismi, ex eodem H. Stephano 18

Alia de Herodoti vocibus et varia in quibusdam MSS. ſcriptura etc. ex eiusdem Steph. prolegomenis diverſis 19. 22.

Chronologia Herodoti ex editione Thomae Gale. 25.

Variantes lectiones et Notae Breves Th. Gale. 33.

Iac. Gronovii Notae et Obſervationes in novem libros Herodoti 53.

Lexicon ſive Gloſſae Herodoteae ex MS. Sangermanenſi 178.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ
ΤΟΥ
ΑΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΟΣ
ΙΣΤΟΡΙΗ·

Η' ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΒΙΒΛΟΙ Θ', ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΑΙ ΜΟΥΣΑΙ.

HERODOTI HALICARNASSEI HISTORIA.

SIVE HISTORIARUM LIBRI NOVEM, MUSARUM NOMINIBUS INSCRIPTI.

LIBER PRIMUS, qui inſcribitur *Clio*.

HERODOTI Halicarnaſſei hiſtoricæ inquiſitionis ſpecimen hoc eſt: ut neque ea, quæ facta ſunt ab hominibus, tempore exoleſcant, neque ingentia & admiranda opera, vel à Græcis edita vel à barbaris, gloria fraudentur, cum alia, tum vero etiam qua de cauſa inter ſe belligeraverint.
1 Perſarum quidem igitur docti memorant diſſenſionis auctores extitiſſe Phœnicas, qui à mari,

ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΠΡΩΤΗ, ἐπιγραφομένη ΚΛΕΙΩ'.

ΗΡΟΔΟ'ΤΟΥ[a] Ἁλικαρνησσῆος ἱστορίης ἀπόδεξις ἥδε, ὡς μήτε τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων τῷ χρόνῳ ἐξίτηλα γένηται, μήτε ἔργα μεγάλα τε καὶ [b] θωϋμαστὰ, τὰ μὲν Ἕλλησι, τὰ δὲ βαρβάροισιν ἀποδεχθέντα, ἀκλεᾶ γένηται· τά τε ἄλλα, καὶ δι' ἣν [c] αἰτίην ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι. Περσέων μέν νυν [d] οἱ λόγιοι Φοίνικάς φασι γενέσθαι τῆς διαφορῆς αἰτίους

VARIAE LECTIONES.

a Sic *Mediceus*. Qui haec laudant *Demetrius Phaler*. περὶ Ἑρμ. C. 17. & 44. Ἁλικαρνασσῆος, ut *Aldus*, *Plutarchus* t. II. p. 604. F. Ἁλικαρνασσέως, *Ariſtides* t. II. p. 381. *Ed. Jebb* Ἁλικαρνασσέος. In codice Britannico *Archiepiſcopi* Ἁλικαρνασῆος, qui mox cum *Vindobonenſi* ἀπόδειξις, prave. *b* Θαυμαστὰ *Arch.*, ſtatim βαρβάροις *Pariſinus B.* *c* Αἰτίαν ἐπολέμουν *Pariſ. C.*, poſterius & in margine *Stephani* ac codice *S. Remigii*. *d* Λόγοι *Plut.* t. II. p. 856. F.

1. Ἡροδότου Ἁλικαρνησσῆος] *Ariſtotelis* aetate Ἡροδότου Θουρίου ἥδ' ἱστορίης ἀπόδεξις legebatur *Rhetor.* L. III, 9. neque deinceps defuerunt, qui, inducto Ἁλικαρνασσέως titulo, Θουρίου maluerunt apud *Plutarchum de Exil.* p. 604. & *de Malign. Herodoti* p. 868. Addiderat ſe Herodotus colonis, qui Thurios in magnam Graeciam abierant: qua in urbe cum hoc opus abſolverit, Θούριον nominare ſe potuit, ſicuti haud pauci adpellarunt, *Strabone* teſte L. XIV. p. 970. In his Imp. *Julianus*, cujus λογοποιὸν Θούριον, *Oratorem Thurium* cum inprudenter *Bourdelotius* explicuiſſet, poenas doctis viris dedit ad *Lucian. Quom. Scrib. Hiſtor. c.* 29. Scripti libri, quorum quidem notitia eſt, Halicarnaſſeum ſumma conſenſione vocant, ancipites tamen in vocabuli ſcriptione. Ἁλικαρνησσῆος, Ἁλικαρνησῆος, Ἁλικαρνησσεὺς, Ἁλικαρνασσεὺς, Ἁλικαρνησεὺς reperiuntur L. I, 144. II, 178. III, 4. VII, 99. Par etiam diſcordia alibi. Vid. *Waſſe* in *Thucyd.* L. VIII. 42. Equidem Ἁλικαρνησσὸν & Ἁλικαρνησσῆα, uti in MSS. *Archiepiſcopi* Cantuarienſis & *Vindobonenſi* ſaepe numero, praeferrem, niſi ipſimet Halicarnaſſenſes obſiſterent, geminatam ſibilantem litteram in numis oſtentantes. At quid ἱστορίης ἀπόδεξις, & quo vertendum modo? *D. Heinſius* ad *Heſiodi Interpr.* p. 108. nihil eſſe aliud cenſuit ac ἱστορίην ſive hiſtoriam, cui ego ſententiae non accedo. *L. Kuſterus* in *Bibl. Vet. & Recente Jo. Clerici* p. 386. tom. V. Gronovianum *curae demonſtratio* acerbiſſime taxavit, rejectisque *Vallae* & *Stephani* opinionibus, *rerum curioſe obſervatarum ſpecimen hoc eſt*, vertit. Eſt ſane ἱστορίη *rerum inquiſitio*. Ἱστορέοντι φάμενοι εἰδέναι παρ' αὐτοῦ Μενέλεω, *adfirmantes inquirendo ſeſe ex Menelao intellexiſſe* L. II, 118. & 119. τούτων δὲ τὰ μὲν ἱστορίῃσι ἔφασαν ἐπίστασθαι. Eſt ἀπόδεξις ἔργων operum, quae abſoluta fuerunt, ſpecimen L. II, 101. & 149. Ἀπόδεξις itaque ἱστορίης inquiſitionis rerum, ab Herodoto inſtitutae, ſpecimen erit atque argumentum. *Cura*, niſi accuratam in quaerendo vir clariſſimus, quod opinor, intellexerit, ἱστορίης vim non aequiparat, nec digna tamen acerbiore exprobratione erat, neque erit fortaſſe *hiſtoricae inquiſitionis ſpecimen*, quod malui. *Plutarchi* ἱστορικὸν ἀποδεικτικὸν t. II. p. 243. paullo diverſius abit.

2. Ὡς μήτε τὰ γενόμενα &c.] In his adquieſcunt ſcripti editique omnes, & longe omnibus priores, *Dionyſius Halic.*, *Ariſtides*, *Lucianus Quom. Scrib. Hiſtor.* C. 54. Tamen *St. Berglerus* in *Act. Lipſienſ.* CIƆ IƆ CCXVI. p. 379. levi ad ſpeciem mutatione, τὰ λεγόμενα ἐξ ἀνθρώπων, *quae ab hominibus dicuntur*, ne δὶς ταυτὸν ἡμῖν ὁ σοφὸς Ἡρόδοτος, corrigit: eſſe enim τὰ γενόμενα nihil aliud ac ἔργα, & τὰ ἔργα ac γενόμενα. Ego vero id ſcriptum nollem. Sunt, fateor, ἔργα μεγάλα τε καὶ θωϋμαστὰ *ingentia atque admiranda opera* γενόμενα; viciſſim minime. Memini quoque γίνεσθαι ἐξ ἀνθρώπων homines perhiberi, cum mortalium numero eximuntur, nec propterea τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων *res* dici, *quae ex hominibus evanuerunt*. Namque Herodoti more *hominum facta* exprimunt, ut pulcre *Tan. Faber L.* 1. *Epiſt.* 8. Ἐκ τῶν Σαμίων γενόμενον, *quod Samii deſignarant* L. III, 48., quemadmodum τὰ πρησσόμενα ἐκ Μιτυληναίων L. I, 160. Hoc amplius, ſi τὰ λεγόμενα ſcripſiſſet, vulgi fabulas & rumores operis principio ſpectaſſet, quod merito inconcinnum atque abſurdum *J. Ph. D'Orvillius*, nuper nobis litterisque ereptus, arbitratus eſt ad *Chariton.* L. 1. p. 9., *Bergleri* audaciam ſtrenue retundens. Ceterum Herodotea haec quodam modo aemulatus eſt *Baſilius Seleuc. Vit. S. Theclae* L. 1. p. 4.

8. Περσέων μὲν νυν οἱ λόγιοι] Quod *Th. Gale* τοὺς λόγους *Plutarchum* hic olim legiſſe monuit, id vero foret ſimi-

αἰτίους. τούτους γὰρ ἀπὸ τῆς Ἐρυθρῆς καλεομένης θαλάσσης ἀπικομένους ἐπὶ τήνδε τὴν θάλασσαν, καὶ οἰκήσαντας [a] τοῦτον τὸν χῶρον τὸν καὶ νῦν οἰκέουσι, αὐτίκα ναυτιλίῃσι μακρῇσι ἐπιθέσθαι. ἀπαγινέοντας [b] δὲ φορτία Αἰγύπτιά τε καὶ Ἀσσύρια, τῇ τε ἄλλῃ χώρῃ ἐσαπικνέεσθαι, καὶ δὴ καὶ ἐς Ἄργος. Τὸ δὲ Ἄργος τοῦτον τὸν χρόνον προεῖχε ἅπασι τῶν ἐν τῇ νῦν Ἑλλάδι καλεομένῃ χώρῃ. ἀπικομένους δὲ τοὺς Φοίνικας ἐς δὴ τὸ Ἄργος τοῦτο, διατίθεσθαι τὸν φόρτον. πέμπτῃ δὲ ἢ ἕκτῃ [c] ἡμέρῃ, ἀπ᾽ ἧς ἀπίκοντο, ἐξεμπολημένων σφι σχεδὸν πάντων, ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν θάλασσαν γυναῖκας, ἄλλας τε πολλὰς, καὶ δὴ καὶ τοῦ βασιλῆος θυγατέρα. τὸ δέ οἱ οὔνομα εἶναι κατὰ τωὐτὸ [d] τὸ καὶ Ἕλληνες λέγουσι, Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου. ταύτας στάσας κατὰ πρύμνην τῆς νηὸς, ὠνέεσθαι τῶν φορτίων, [e] τῶν

2 σφι ἦν θυμὸς μάλιστα· καὶ τοὺς Φοίνικας [f] διακελευσαμένους ὁρμῆσαι ἐπ᾽ αὐτάς. τὰς μὲν δὴ πλεῦνας τῶν γυναικῶν [g] ἀποφυγέειν, τὴν δὲ Ἰοῦν σὺν ἄλλῃσι ἁρπασθῆναι. [h] ἐσβαλλομένους δὲ ἐς τὴν νέα, οἴχεσθαι ἀποπλέοντας ἐπ᾽ Αἰγύπτου. Οὕτω μὲν Ἰοῦν ἐς Αἴγυπτον ἀπικέσθαι λέγουσι Πέρσαι, οὐκ ὡς [i] Ἕλληνες· καὶ τῶν ἀδικημάτων τοῦτο ἄρξαι πρῶτον. Μετὰ δὲ ταῦτα, Ἑλλήνων τινάς (οὐ γὰρ ἔχουσι τοὔνομα ἀπηγήσασθαι) φασὶ τῆς Φοινίκης ἐς Τύρον προσσχόντας, ἁρπάσαι τοῦ βασιλῆος [k] τὴν θυγατέρα Εὐρώπην. (εἴησαν δ᾽ ἂν οὗτοι Κρῆτες) [l] ταῦτα μὲν δὴ ἴσα πρὸς ἴσα σφι γενέσθαι. μετὰ δὲ ταῦτα, Ἕλληνας αἰτίους τῆς δευτέρης ἀδικίης γενέσθαι. καταπλώσαντας γὰρ μακρῇ νηὶ ἐς Αἶάν τε τὴν Κολχίδα καὶ ἐπὶ Φᾶσιν ποταμὸν, ἐνθεῦτεν, διαπρηξαμένους καὶ τἆλλα, τῶν εἵνεκεν [m] ἀπίκατο, ἁρπάσαι τοῦ βασιλῆος τὴν θυγατέρα Μηδείην. πέμψαντα δὲ [n] τὸν Κόλχων βασιλῆα ἐς τὴν Ἑλλάδα κήρυκα, αἰτέειν τε δίκας τῆς ἁρπαγῆς, καὶ ἀπαιτέειν τὴν θυγατέρα· τοὺς δὲ [o] ὑποκρίνασθαι ὡς οὐδὲ ἐκεῖνοι Ἰοῦς τῆς Ἀργείης ἔδοσάν σφι δίκας τῆς ἁρπαγῆς· οὐδὲ ὦν αὐτοὶ δώσειν ἐκείνοισι. Δευτέρῃ δὲ λέγουσι γενεῇ μετὰ ταῦτα Ἀλέξανδρον [p] τὸν Πριάμου, ἀκηκοότα ταῦτα, ἐθελῆσαί οἱ ἐκ τῆς Ἑλλάδος δι᾽ ἁρπαγῆς γενέσθαι γυναῖκα, ἐπιστάμενον πάν-

ſi, quod Rubrum vocatur, in hoc noſtrum profecti, & hanc incolentes regionem, quam nunc quoque incolunt, longinquis continuo navigationibus incubuerunt: ſic deportandis mercibus AEgyptiis & Aſſyriis cum in alias plagas, tum etiam Argos pervenerunt. Argos vero ea tempeſtate omnibus civitatibus regionis, quæ nunc Græcia nominatur, antecellebat. Huc porro appulſos Phœnicas mercimonia venum dediſſe: & quinto ſextove quam appuliſſent die, cunctis fere divenditis, feminas ad mare veniſſe cum alias multas, tum vero regis filiam, cui nomen eſſet idem quod Græci tradunt, Io filiam Inachi. Dumque hæ feminæ puppi navis aſſiſtentes ea mercarentur, quæ cujusque ſtudium maxime ferebat, Phœnicas ſeſe adhortatos in eas impetum feciſſe: & ipſarum pleriſque aufugientibus, Io cum aliis raptam fuiſſe: eisque in navem impoſitis Phœnicas in AEgyptum vela
feciſſe. Sic quidem Io in AEgyptum perve- 2
niſſe referunt Perſae, non quemadmodum Græci; & hoc injuriarum principium extitiſſe. Poſt hæc Græcorum quosdam, quorum nomen non poſſunt memorare, narrant Tyrum appulſos, filiam regis rapuiſſe Europam: fuerint autem iſti Cretenſes. Sic illis par pari repenſum. Verum poſtea Græcos ſecundæ injuriæ auctores extitiſſe. Longa enim nave vectos ad AEam urbem Colchidis & ad Phaſim fluvium, illinc, quum cetera tranſegiſſent, quorum gratia venerant, rapuiſſe filiam regis Medeam; quumque ad pœnas de raptu petendas, & filiam repoſcendam rex Colchorum caduceatorem miſiſſet, Græcos reſpondiſſe, ut illi de raptu Iûs Argivæ pœnas ſibi non dediſſent; nec ſe igitur illis daturos.
ros. Secunda dehinc ætate, ferunt, Alexan- 3
dro Priami filio, quum iſta audiſſet, voluntatem inceſſiſſe uxoris ſibi per rapinam è Græcia comparandæ, certum habenti omnino ſe

a Τόνδε τὸν non abſurde *Arch.* *b* Deſit δὲ in *Vindob.*, nec fuit olim in *Archiep.*; adſcriptum enim eſt. *c* Ἡμέρα male *Vindob.* *d* Ὅ καὶ *Medic.* & *Remig.*, ceteri τὸ, ut *Aldus*. Paullo ante βασιλέως contra morem *Pariſ.* B. ſtatim vero τῆσας *Vindob.*, ταύτας γὰρ στάσ. *Remig.* *e* Τῶν κεν *Vindob.* a prima manu. τῶν κεν *Arch.*, ſed σφὶν in margine. Vide *Theocrit.* Idyll. 17, 42. *f* Διακελευσαμένους *Vindob.* *g* ἀποφυγεῖν idem & *Arch.* *Pariſ. C.* male. mox ἐλλειπτω *Arch.* *h* Ἐσβαλλομένους *Remig.* *i* Φοίνικες *Ald.* margo *Steph.* & *Venetus* liber in Biblioth. D. Marci t. I. p. 169. tum πρῶτον τοῦτο ἄρξαι *Arch.* *Pariſ. B.* *k* Articulum non probant *Arch.* *Vind.* *Pariſ. C.* *l* Sic *Steph.* margo, *Remig.* *Medic.*, ab aliis μὲν abeſt. tum ἴσα σφι πρὸς *Ald.* *Venet.* *Arch.* *Pariſ. C.*, in *Medic.* & aliis vulgatum. Paullo ante οὗτοι Κρῆτες *Arch.* *Vindob.* *m* Hoc ex *Medic.* & *Vind.* ἀπίκοντο reliqui cum *Aldo*. Statim εἵνεκεν & βασιλέως *Arch.* & *Pariſ. C.* *n* Τὸν Κόλχων *Archiep.* a prima manu: βασιλῆα habet codicis ora. *Vindob.* τὸν Κόλχων tantum. *o* Ἀποκρίνασθαι *Venet.* & *Pariſ. C.* male. Ionum enim non eſt. Vide *Suidam* Ὑποκρίνεσθαι & *Euſtath.* in *Homer.* p. 687, 18. *p* Τοῦ Πρ. *Arch.*

ſimile, ſi liber de *Herodoti Malignit.* ſemper bonae fidei eſſet, quod longe ſecus habet. Legerit tamen; vulgatum valide adferunt *Ptolemaeus Hephaeſt.* in *Codic. Photii* exc. p. 478., *Pollux* L. II, 122. & *Thomas Magiſter*. Οἱ Περσέων quoque λογιώτατοι & μάλιστα λογιώτατοι his in libris frequentes. Vid. *Jac. Gronov.* in L. II, 3. & adnotationes meas ad *Diodori Siculi* L. II, 4. Alia vir doctus in *Miſcell. Obſerv.* *Vol.* II. p. 152. De Phoenicibus a rubro mari in Palaeſtinam tranſgreſſis iterum L. VII, 89. & *Dionyſius Periëg.* v. 906. Herodoti, ut ſaepe, veſtigia legens.

21. Κατὰ τωὐτὸ, τὸ καὶ Ἕλληνες] *Jac. Gronovius*, vir clariſſimus, deque Herodoto praeclare meritus, cum legem ſibi de ſchedis Mediceis ſequendis dixiſſet, immutavit, quod *Aldus* dederat & MSS. plures prae ſe ferebant; neque conſilio defuerunt exempla, ſed ejusmodi, quae librariis, Herodoti dictionem toties totiesque invertentibus, tranſcribi pleraque debent. Satis mihi quidem exploratum eſt, nullum usquam Herodoti exemplar extare, ab hac labe immune; quamquam ſparſim Ionici commatis plura latent, quae revocari poſſunt & poſtliminio reddi ſcriptori debent. Erat is quondam τῆς ΙΑΔΟΣ ΑΡΙΣΤΟΣ ΚΑΝΩΝ, *Dionyſio*, optimo hujus rei arbitro, teſte. Nunc vero, *quantum mutatus ab illo Hectore.* Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου vidit hic *Plutarchus de Malign. Herodoti* p. 856. D. & *Libanius* t. I. p. 207. A.

22. Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου] Scripſiſſe videtur *Herodotus*, Ἰοῦν· ſciolus adjeciſſe poſtea, τὴν Ἰνάχου. Iaſi fuerit an Inachi filia, nihil huc faciebat: Regis Argivi filiam fuiſſe noverant Περσέων οἱ λόγιοι (*Polluci* quoque memorati II, §. 122, πολυΐστορες *Moeridi*, & *Thomae*:) ad Phoenicum naves veniſſe narrantes, praeter ceteras, τοῦ βασιλέως θυγατέρα· τὸ δέ οἱ οὔνομα εἶναι (κατὰ τωὐτὸ τὸ καὶ Ἕλληνες λέγουσι) Ἰοῦν· addi non potuit ab *Herodoto* τὴν Ἰνάχου. Similiter ex eorumdem narratione memorat cap. ſeq. τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Εὐρώπην, & τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Μηδείην. Europam rapuiſſe dicebant Ἑλλήνων τινάς· οὐ γὰρ ἔχουσι (ſic ſcribit *Herod.*) τοὔνομα ἀπηγήσασθαι. L. C. VALKENAER.

29. Οὐκ ὡς Ἕλληνες] *Aldinum* οὐκ ὡς Φοίνικες, quod praeter *Venetum* ſchedae *Britannicae*, mihi ſpectatum miſſae, adfirmant, *St. Berglerus*, cujus ad Herodotum collectanea inter manus habeo, vulgato longe praeponit, nec, uti opinor, injuria. Duae nobis de *Iûs* in Aegyptum acceſſu exponuntur ſententiae: Perſae a Phoenicibus raptam, Phoenices ſponte ſe avehendam dediſſe adſeverabant: quibus uberius explanatis, ταῦτα μέν νυν, inquit C. 5, Πέρσαι τε καὶ Φοίνικες λέγουσι. De Graecis nihil; neque neceſſe erat in re tota gentis regione decantatiſſima. Haud equidem ignoro, *Pauſaniam* a *Th. Galeo* patronum receptae lectioni advocari, cujus ſi L. II, 16. evolveris, in alia omnia ibis. Sed ſuum cuique judicium. Ἕλληνας ſedibus evertere nolui; neque enim omnia Herodoti editori licent.

34. Ἴσα πρὸς ἴσα σφι &c.] Fortaſſe non ſatis conſulto unis ex membranis haec mutata fuerunt, indigna

ſe pœnas non daturum; nec enim illos dare.
Ita quum is Helenam rapuiſſet, viſum eſſe
Græcis, primum miſſis nunciis & Helenam
repetere, & pœnas de raptu poſcere; illos
vero, quum hi iſta denunciaviſſent, protuliſſe
ipſis raptum Medeæ: tanquam qui, quum nec
pœnas dediſſent, nec tradidiſſent quum re-
poſceretur, vellent ab aliis ſibi pœnas dari.
4 Huc usque igitur inter eos mutuis ſolis rapinis
actum. Ab hoc autem tempore quod accidit,
Græcos omnino præcipue auctores extitiſſe,
qui priores in Aſiam, quam ipſi in Euro-
pam, militatum venire incepiſſent. Se qui-
dem ſentire iniquorum virorum factum eſſe
rapere feminas: amentium vero, raptis ul-
ciſcendis operam dare: prudentium autem,
nulla cura proſequi raptas; manifeſtum enim
eſſe, ſi illæ non voluiſſent, nequaquam futu-
rum fuiſſe, ut raperentur. Se quidem omni-
no ex Aſia feminarum raptarum Perſæ negant
ullam habuiſſe rationem: Græcos autem Lace-
dæmoniæ mulieris gratia ingentem collegiſſe
claſſem, & mox in Aſiam profectos, impe-
rium Priami evertiſſe: ex eo tempore ſemper
exiſtimaſſe ſibi hoſtes eſſe Græcos. Siquidem
Aſiam & barbaras gentes, quæ incolunt, Perſæ
ſibi vindicant, Europam vero & Græcos pu-
5 tant ſeductos. Hunc in modum Perſæ memo-
rant accidiſſe, & Ilii excidium ſibi hoſtilis iræ
in Græcos extitiſſe principium comperiunt.
Cum quibus *non conſentiunt de Io Phœnices*,
quam *negant ſe in AEgyptum duxiſſe raptu
uſos*, ſed eam apud Argos cum nauclero navis
rem habuiſſe: & quum ſe gravidam eſſe com-
periſſet, veritam parentes, ſic volentem ipſam
cum Phœnicibus enavigaſſe, ne detegeretur.
Et hæc quidem Perſæ Phœnicesque referunt:
ego vero, utrum iſta ſic geſta ſint, an aliter,
non pluribus perſequar. Ceterum quem ipſe
novi primum cœpiſſe inferre Græcis injuriam,
hunc ubi indicavero, ſermone ulterius progre-
diar,

πάντως ὅτι οὐ δώσει δίκας· οὔτε γὰρ ἐκείνους διδόναι. οὕτω
δὴ [a] ἁρπάσαντος αὐτοῦ Ἑλένην, τοῖσι Ἕλλησι δόξαι,
πρῶτον πέμψαντας ἀγγέλους, ἀπαιτέειν [b] τε Ἑλένην,
καὶ δίκας τῆς ἁρπαγῆς αἰτέειν. τοὺς δὲ, [c] προϊσχομέ-
νων ταῦτα, προφέρειν σφι Μηδείης τὴν ἁρπαγὴν ὡς οὐ
δόντες αὐτοὶ δίκας, οὐδὲ ἐκδόντες ἀπαιτεόντων, βουλοία-
τό σφι παρ' ἄλλων δίκας γίνεσθαι. Μέχρι μὲν ὦν
[d] τούτου, ἁρπαγὰς μούνας εἶναι παρ' ἀλλήλων· τὸ δὲ
ἀπὸ τούτου, Ἕλληνας δὴ μεγάλως αἰτίους γενέσθαι.
προτέρους γὰρ ἄρξαι στρατεύεσθαι ἐς τὴν Ἀσίην, ἢ
σφέας ἐς τὴν Εὐρώπην. τὸ μέν νυν ἁρπάζειν γυναῖ-
κας, ἀνδρῶν ἀδίκων [e] νομίζειν ἔργον εἶναι· τὸ δὲ ἁρ-
πασθεισέων σπουδὴν ποιήσασθαι τιμωρέειν, ἀνοήτων· τὸ
δὲ μηδεμίην ὤρην ἔχειν ἁρπασθεισέων, σωφρόνων. δῆλα
γὰρ δὴ ὅτι εἰ μὴ αὐταὶ ἐβουλέατο, οὐκ ἂν ἡρπάζον-
το. σφέας μὲν δὴ τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίης λέγουσι Πέρσαι
[f] ἁρπαζομενέων τῶν γυναικῶν λόγον οὐδένα ποιήσασθαι·
Ἕλληνας δὲ Λακεδαιμονίης εἵνεκεν γυναικὸς στόλον μέ-
γαν συναγεῖραι, καὶ ἔπειτα ἐλθόντας ἐς τὴν Ἀσίην,
τὴν Πριάμου δύναμιν κατελεῖν· [g] ἀπὸ τούτου αἰεὶ ἡγή-
σασθαι τὸ Ἑλληνικὸν σφίσιν εἶναι πολέμιον. τὴν γὰρ
Ἀσίην καὶ τὰ ἐνοικέοντα ἔθνεα βάρβαρα οἰκειεῦνται οἱ 3
Πέρσαι, τὴν δὲ Εὐρώπην καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ἥγηνται
κεχωρίσθαι. Οὕτω μὲν [h] Πέρσαι λέγουσι γενέσθαι,
καὶ διὰ τὴν Ἰλίου ἅλωσιν εὑρίσκουσι σφίσιν ἐοῦσαν τὴν
ἀρχὴν τῆς ἔχθρης τῆς ἐς τοὺς Ἕλληνας. περὶ δὲ τῆς
Ἰοῦς οὐκ ὁμολογέουσι Πέρσῃσι [i] οὕτω Φοίνικες. οὐ γὰρ
ἁρπαγῇ σφέας χρησαμένους [k] λέγουσι ἀγαγεῖν αὐτὴν
ἐς Αἴγυπτον, ἀλλ' ὡς ἐν τῷ Ἄργεϊ ἐμίσγετο τῷ ναυ-
κλήρῳ τῆς νεός· ἐπεὶ δὲ ἔμαθεν ἔγκυος ἐοῦσα, αἰδεομένη
τοὺς τοκέας, οὕτω δὴ ἐθελοντὴν αὐτὴν τοῖσι Φοίνιξι συν-
εκπλῶσαι, ὡς ἂν μὴ κατάδηλος γένηται. ταῦτα μέν
νυν Πέρσαι [l] τε καὶ Φοίνικες λέγουσι. ἐγὼ δὲ περὶ μὲν
τούτων οὐκ ἔρχομαι ἐρέων ὡς οὕτως ἢ ἄλλως κως
ταῦτα ἐγένετο· τὸν δὲ οἶδα αὐτὸς πρῶτον ὑπάρ-
ξαντα ἀδίκων ἔργων ἐς τοὺς Ἕλληνας, τοῦτον σημή-
νας,

a Ἁρπάσαντα olim in *Arch.*, ſed correctum eſt. *b* Τὴν Ἑλένην *Vind.* & *Arch.* qui & πέμψειν ἀγγ. modo. *c* Προϊσχομένους *Steph.* margo, *Pariſ. C. Venet.* ceteri προϊσχομένων; mox Μηδείης *Arch. Vindob.* & paullo etiam ſupra. *d* Τούτων plerique. τούτου *Medic.* cum *Pariſ. A.*, qui ſtatim μούνας. *e* Ἔργον νομίζειν plures. *Mediceo* adſtipulatur *Vind.* & *Archiep. Pariſ. A. B.* mox ὤρην *Vind.* & *Arch.*, male. *f* Sic *Medic. Vind. Arch.* & *Pariſ. A. B.*, alii ἁρπαζομένων. Quae praecedunt δῆλα γὰρ &c. habet *Plut.* t. II. p. 856., ubi nunc δῆλον, citra ejus culpam. *g* Ita *Medic. Vind. Arch. Pariſ. duo.* ceteri τούτου τ' αἰεὶ, aut κἀπὸ τούτου αἰεὶ ut *Stephani* ora. Prius ſervatum maluit *Cl. Reiskius.* *h* Deſunt Πέρσαι *Vind.* & *Arch.*, habet tamen margo. *i* Οὕτως *Medic.*, οὕτω *Aldus* & magno numero alii. nec illi male. Vide *Gronov.* ad l. c. 9. mox ἁρπαγῆς *Arch.* *k* Λέγουσιν & paullo ante *Aldus* atque alii, quibus in amore eſt ν finale. Statim ἄγειν *Arch. Vind. Venet.* *l* Reſpuunt τε *Vind. Arch.* ſuperius συνεκπλεῦσαι *Pariſ. C. Venet.* prave.

tamen, cum plures ſuffragentur, quae turbas cierent. Rever *Pet. Horreus Obſervat. Herodot. Cap.* I. verborum ordinem commutatum indignatur. Saepe tamen numero, ut *Gronovius* maluit, ſeu metro poſtulante, ſeu ſcribentium arbitrio, hujuſcemodi ſtructura placuit. *Herodotus* L. IX, 47. ἴσοι πρὸς ἴσους ἀριθμὸν μαχεσόμεθα. *Sophocles Antig.* v. 146. ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους. & *Philoct.* v. 695. ἀλλ' ἴσος ἐν ἴσοις ἀνήρ. Mitto *Lycophronem Alex.* v. 1302., haec Herodotea imitatum: id profiteor, non alienum me a probanda futurum lectione, quam *Archiep.* & *Vindobon.* mox habent, πέμψαντα δὲ τὸν Κόλχον ἐς τὴν Ἑλλάδα, ſi comites alii accederent. Adſolet τὸν Λυδὸν, τὸν Ἀράβιον, τὸν Πέρσην L. I, 80. III, 7. VII, 117. Lydorum, Arabum, Perſarumque regem adpellitare. Τὰς δίκας τῆς ἁρπαγῆς hinc ſumtas explicat *Euſtathius in Homer.* p. 415, 43.

49. Τοὺς δὲ, προϊσχομένων ταῦτα, προφέρειν] *H. Stephano* προϊσχομένους inputatur, ſed invito: προϊσχομένους margini adlevit, adſentientibus MSS., quamquam paucis, ipſo quoque *Euſtathio* p. 405, 18, ut docti viri ſignificarunt. Vulgatum haud male poſt *Gronovium* tuetur Rev. *Horreus*, inplicatius, quam vellem, commentatus *Obſervat. Herodot.* C. I. *Philoſtratum* addo, quantumvis haud parili verborum ſerie ὡς ἡ τῶν Μεσσηνίων ἀπολογία κατὰ ξυγγνώμην ἵσταται, τὸν Ἀλέξανδρον ΠΡΟΙΣΧΟΜΕΝΩΝ καὶ τὸν ἐκείνου Θήβου *de Vit. Soph.* L. II, 15.

60. Ὅτι εἰ μὴ αὐταὶ ἐβουλέατο] Mallem αὐταὶ *ipſae* cum *Berglero*. *Plutarchus* non ſine quadam loligine haec traducit *de Malign. Herod.* p. 856. Nolentibus Leuctri filiabus & Caſſandrae vim oblatam ait; Quis negat? Raptas plerumque rapi geſtiiſſe, in dubio non eſt. Noſtra certe aetas plures vidit, quae εἰ μὴ αὐταὶ ἐβουλέατο, οὐκ ἂν ἡρπάζοντο. Valet in hoc genere, in fraudem licet ſanctiſſimarum legum, Euripideum

Ἐρῶν ἐρῶσαν ᾤχετ' ἐξαναρπάσας.

Iphigen. in Aulid. v. 75.

67. Ἔθνεα βάρβαρα οἰκειεῦνται οἱ Πέρσαι] *L. Valla* verterat *ſibi neceſſitudine conjunctas putant*, pro quibus *ſibi junctas tenent* maluit *Gronovius.* Aliud voluit: τούτων γὰρ ὦν τὴν ἐξεύρεσιν οὐκ οἰκηιοῦνται Λυδοὶ, *horum inventionem ſibi non vindicant Lydi*, hujus libri C. 94. Perſae ſuam eſſe ferebant, ſibique omnem Aſiam, armorum jure a majoribus occupatam, vindicabant, τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι Πέρσαι ἑωυτῶν εἶναι L. IX, 15. Confer doctiſſimum *Abreſch Dilucidat. Thucydid.* p. 145. Mox in οὐκ ὁμολογέουσι Πέρσῃσι οὕτω excidiſſe arbitratur diligentiſſimus *Reiskius* λέγουσι, quod neſcio, an Herodotus admiſſurus ſit. Solet aliter L. IV, 154. &c.

79. Οὐκ ἔρχομαι ἐρέων] Per quidem hoc frequens. At ἐρέων hic eſſe ἐρευνήσων, ζητήσων in opinionem venit *Jo. Jac. Reiskio*, legi etiam poſſe ἐρευνῶν. De poſteriore dicam nihil. ἐρέων *inquiſitionem* notare poſſe, haud inficior, eorum non oblitus, quae *Schol. Apollonii Rhod.* I, 1354. Herodotum vero id ſpectaſſe, dubito: minime certe homo Lucianeus, bellum Romanorum &

νας, [a] προβήσομαι ἐς τὸ πρόσω τοῦ λόγου, ὁμοίως μικρὰ καὶ μεγάλα ἄστεα ἀνθρώπων ἐπεξιών. τὰ γὰρ τὸ πάλαι μεγάλα ἦν, τὰ πολλὰ αὐτῶν σμικρὰ γέγονε. τὰ δὲ ἐπ' ἐμεῦ ἦν μεγάλα, πρότερον ἦν σμικρά. τὴν [b] ἀνθρωπηΐην ὦν ἐπιστάμενος εὐδαιμονίην οὐδαμὰ ἐν τὠυτῷ μένουσαν, ἐπιμνήσομαι ἀμφοτέρων ὁμοίως.

ΚΡΟΙ͂ΣΟΣ ἦν Λυδὸς μὲν [c] γένος, παῖς δὲ Ἀλυάττεω· τύραννος δὲ ἐθνέων τῶν ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ, ὃς ῥέων ἀπὸ μεσαμβρίης μεταξὺ [d] Σύρων καὶ Παφλαγόνων, ἐξίει πρὸς βορῆν ἄνεμον ἐς τὸν Εὔξεινον καλεόμενον πόντον. οὗτος ὁ Κροῖσος, βαρβάρων πρῶτος τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, [e] τοὺς μὲν κατεστρέψατο Ἑλλήνων ἐς φόρου ἀπαγωγήν, τοὺς δὲ φίλους προσεποιήσατο. κατεστρέψατο μὲν Ἴωνάς τε καὶ Αἰολέας, καὶ Δωριέας τοὺς ἐν τῇ Ἀσίῃ. φίλους δὲ προσεποιήσατο Λακεδαιμονίους. πρὸ δὲ τῆς Κροίσου ἀρχῆς πάντες Ἕλληνες ἦσαν ἐλεύθεροι. τὸ γὰρ Κιμμερίων στράτευμα τὸ ἐπὶ τὴν Ἰωνίην ἀπικόμενον, Κροίσου ἐὸν πρεσβύτερον, οὐ καταστροφὴ ἐγένετο τῶν πολίων, ἀλλ' ἐξ ἐπιδρομῆς ἁρπαγή. Ἡ δὲ ἡγεμονίη οὕτω περιῆλθε, ἐοῦσα Ἡρακλειδέων, ἐς τὸ γένος τὸ Κροίσου, καλεομένους δὲ Μερμνάδας. ἦν Κανδαύλης, τὸν οἱ Ἕλληνες Μυρσίλον [f] ὀνομάζουσι, τύραννος Σαρδίων, ἀπόγονος δὲ Ἀλκαίου τοῦ Ἡρακλέος. [g] Ἄγρων μὲν γὰρ ὁ Νίνου, τοῦ Βήλου, τοῦ Ἀλκαίου, πρῶτος Ἡρακλειδέων, βασιλεὺς ἐγένετο Σαρδίων· Κανδαύλης δὲ ὁ Μύρσου, ὕστατος. οἱ δὲ πρότερον Ἄγρωνος βασιλεύσαντες ταύτης τῆς χώρης, ἦσαν ἀπόγονοι Λυδοῦ τοῦ Ἄτυος· ἀπ' ὅτευ ὁ δῆμος Λύδιος ἐκλήθη
4 ὁ πᾶς οὗτος, πρότερον Μηΐων καλεόμενος. παρὰ [h] τούτων δὲ Ἡρακλεῖδαι ἐπιτραφθέντες, ἔσχον τὴν ἀρχὴν ἐκ θεοπροπίου, ἐκ δούλης τε τῆς Ἰαρδάνου γεγονότες καὶ Ἡρακλέος· [i] ἄρξαντες μὲν ἐπὶ δύο τε καὶ εἴκοσι γενεὰς ἀνδρῶν, ἔτεα πέντε τε καὶ πεντακόσια, παῖς παρὰ πατρὸς ἐκδεκόμενος τὴν ἀρχήν, μέχρι Κανδαύλεω τοῦ Μύρσου. Οὗτος δὴ [k] ὦν ὁ Κανδαύλης ἠράσθη τῆς ἑωυτοῦ γυναικός· ἐρασθεὶς δέ, ἐνόμιζέ οἱ εἶναι γυναῖκα πολλὸν πασέων καλλίστην. ὥς τε δὲ ταῦτα νομίζων· ἦν γάρ οἱ τῶν αἰχμοφό-

diar, tam parvas urbes civitatesque commemorando quam magnas. Nam quæ olim magnæ erant, earum permultæ factæ ſunt parvæ: rurſus, quæ mea memoria magnæ erant, prius fuerant parvæ. Igitur quum ſciam humanam felicitatem nequaquam in eodem tenore perſtare, utramque mentionem habebo.

CROESUS genere quidem fuit Lydus, fi- 6
lius autem Alyattis, tyrannus vero nationum
quæ intra Halym amnem ſunt. Hic à meridie
Syros ac Paphlagonas interfluens, verſus ventum aquilonem, in pontum quem vocant Euxinum exit. Iſte Crœſus, è barbaris, quos novimus, primus, alios Græcorum ad tributum pendendum adegit, alios ſibi amicos conciliavit. Subegit quidem Ionas, AEolenſes, & qui ſunt in Aſia Dorienſes: amicos autem fecit Lacedæmonios, quum ante ejus imperium univerſi Græci liberi fuiſſent. Nam Cimmeriorum adverſus Ioniam expeditio, vetuſtior illa Crœſo, non urbes expugnavit, ſed per incurſionem egit præ-
das. Ceterum principatus quum eſſet Heracli- 7
darum, ad genus Crœſi, qui vocabantur Mermnadæ, ſic pervenit: CANDAULES, is quem Græci Myrſilum nominant, Sardium fuit tyrannus, ab Alcæo Herculis filio oriundus. Siquidem Heraclidarum primus, Sardium rex extitit Agron, Nini filius, Beli nepos, Alcæi pronepos; noviſſimus, Candaules Myrſi filius: quum ante Agronem, qui in ea regione regnaverant, fuiſſent oriundi à Lydo Atyis filio, à quo totus is populus cognominatus eſt Lydius, quum Meon antea vocaretur. Ab his præfecti Heraclidæ, imperium ex oraculo adepti ſunt, Jardani ancilla & Hercule geniti; idque per quingentos & quinque annos, duas & viginti virorum ætates, tenuerunt, filius patri deinceps ſucce-
dens, usque ad Candaulem Myrſi filium. Hic 8
igitur Candaules uxoris ſuæ amore tenebatur, eamque deperiens arbitrabatur ſibi uxorem omnium eſſe pulcherrimam. Hoc ita eſſe ſibi perſua-

a Προβήσ. πρόσω neglectis mediis *Venet. Pariſ.* C. *Arch. Vind.* *b* ἀνθρωπίνην *Vind. Arch.*, tum οὐδαμοῦ & τῷ αὐτῷ ſine cauſſa. *c* Τὸ γένος *Aldus*, *Priſcianus* p. 1169. *Ed. Putſch.*, recte articulus abeſt a *Medic. Arch.*, *Dionyſio Halic.* Περὶ Συνθ. Ὀνομ. C. 4. *Maximo Tyrio* Diſſert. 28. p. 339., Schol. *Hermogenis* p. 385. Quae ſequuntur, laudat *Ammonius* in Τύραννος, a *Valkenario* bene inſtauratus. *d* Non aliter *Strabo*, his uſus, L. XII. p. 819. & *Dionyſius*, nec diſſentiunt MSS., mox ἐξίησι π. βόρεαν *Dionyſius*, Schol. *Hermog.*; *Max. Tyrius* πρὸς βορέην ἐκδιδοῖ, vitio memoriae. *e* Τοὺς μὲν ſpernit *Arch.* & *Vind.*, ſed ſunt in prioris ora. *f* Ita *Medic. Vind. Remig.* margo *Steph.* In aliis καλέουσι. De Candaule, qui & *Myrſilus*, etiam *Plinius L.* XXXV, 8. *Hiſt. Nat.* *g* Sic praeter *Medic.*, *Remig. Vind. Arch. Venet.*, a quorum triga ὁ Νίνου usque ad πρῶτος abſunt, & *Steph.* margo; mox iidem Ἄγρωνος. Vulgo Ἄργων & Ἄργωνος. *h* Τούτων δὲ Ἡρακλ. plerique omnes. *Medic.* δὲ ignorat. *i* Ἄρξαντες ἐπὶ *Ald.* & ceteri. μὲν interſerit *Medic.* *k* Οὖν *Vind. Arch.* & mox πολλῷ πασέων iidem; neutro indigemus.

Parthorum ſtilo Herodoteo ſcripturus, ἔρχομαι ἐρέων περὶ Ῥωμαίων καὶ Περσέων *Quom. Scrib. Hiſtor.* C. 18. Inepte quidem ille, ſed a vocabuli uſu minime aberrans. Bene *Lucian. Dea Syr.* C. 1. Lege *P. Victorii* Var. Lect. IX, 4. Mox idem vir clariſſimus, τὰ δὲ εἴδεα αὐτὸς ἀκούσας, ut L. I, 19. II, 52. Verum id haud perpetuum. Exſequitur praeterea non ea duntaxat hac ſcriptione, quae auditione accepit, ſed & aliunde intellecta. Add. *Lucian. Dea Syr.* C. 49.

90. Μεταξὺ Σύρων καὶ Παφλαγόνων] Demiror conjuraſſe MSS. in Σύρων titulo, neque *Strabonem*, *Dionyſium*, atque alios hilum diſcrepare. Solet hos Συρίους nuncupare. Docte *Jac. Gronovius* in L. II, 104. In *Schol. Apollon. Rhodii* II, 948., quibus Herodoti nomen, prorſus ad ſententiam neceſſarium, abeſt, omnia eadem. De amnis Syrios hos ſive Cappadocas, & Paphlagonas diſtinguentis curſu lis eſt. *Arrianus Peripl. Pont. Euxini* p. 17. οὐκ ἀπὸ μεσαμβρίας, ἀλλ' ἀπ' ἀνίσχοντος ἡλίου, *non a meridie*, ut Herodotus, *ſed ab ortu ſolis labi* perhibet. At quid ſi ille ortum ſolis hibernum in animo habuerit?

97. Τὸ γὰρ Κιμμερίων στράτευμα] *Strabo* L. I. p. 12. & III. p. 222. multo priorem, & circa Homeri aetatem, aut citius paullo, Cimmericum hunc incurſum facit. Potior Herodoti ſententia, quippe antiquioris & expeditionem eam ſuis temporibus accuratiſſime dividentis atque adligantis L. I, 15. IV, 12. &c. Mecum ſentit Ampliſſimus *Bouherius Diſſert. Herodot.* C. 5. p. 55.

4. Ἄγρων μὲν γὰρ ὁ Νίνου] Vere *Henr. Valeſius* ad *Nicol. Damaſcenum* p. 68. & *Gronovius* ex *Mediceo*, cui tot MSS. cum ſuppetias ferant, quis obluctabitur? Si tamen, quod vix opinor, auxilio occurret *Pollux* IX, 12., opportune a *Berglero* in *Actis Lipſienſ.* CIƆ IƆ CC XVI. p. 417. excitatus, nec minus defenſurus, quibus citra cauſſam *Ill. Scaliger* offenſus fuit, & librariorum nonnulli, Agronis patrem avumque, origine Heraclidas, ſed ἐκ δούλης Ἰαρδάνου ex *Iardani ancilla*, non Omphale, ejus ſive uxore ſeu filia potius, proſeminatos. Abeunt ab ea Herodoti ſententia, quod *Palmerius* principio *Exercitat. in Gr. Auctor.* commonefecit, recentiorum plures, quibus cur ille concedere debeat, cauſſa deſit: Herculi, Omphalae ſervienti, ex ancilla natum filium fuiſſe, adgnoſcit *Diodorus* L. IV, 32., nec negat *Hellanicus*, etſi in filii nomine, quemadmodum & *Diodorus*, diſcors, in *Stephani* Ἀκέλης. Optime omnium *Dio Chryſoſtomus*, qui *Berglerum* non fugit, Orat. XV. p. 236., de Hercule, regii generis inter Lydos auctore, ὃς οὐδὲ τῇ Ἰαρδάνου δούλῃ συγγενέσθαι ἀπηξίωσεν, ἐξ ἧς ἐγένοντο οἱ Σαρδίων βασιλεῖς. Nati ergo ex Jardani ancilla reges ſunt, qui Sardibus deinde imperarunt, neque adeo opus erit, ut aut cum *Tan. Fabro L.* 1. *Epiſt.* 13. ἐκ Ὀμφάλης τῆς Ἰαρδάνου, aut ἐκ Λυδῆς τε τῆς Ἰαρδάνου cum amico corrigamus.

22. Χρὴ

ſuadens, apud Gygem, Daſcyli filium, ex ſatellitibus ſuis (erat enim is maxime ipſi acceptus, eoque in rebus magis arduis utebatur Candaules) formam quoque uxoris ſupra modum extollebat. Ad quem non multo interjecto tempore (neceſſe nanque erat ei male evenire) inquit his verbis, Gyges, non enim opinor te mihi fidem habere referenti de conjugis forma: (quod magis incredulæ ſunt hominibus aures quam oculi) fac illam conſpicias nudam. Hic autem vehementer exclamans, Quemnam, inquit, here, ſermonem profers haudquaquam ſanum, qui me jubes inſpicere heram meam nudam? Mulier exutâ tunicâ & verecundiam pariter exuit. Jam olim hominibus ſunt honeſta excogitata, unde diſcere debemus: in quibus hoc unum eſt, ſua quemque inſpicere debere. Ego vero tibi fidem habeo, illam eſſe feminarum omnium ſpecioſiſſimam, teque oro ne me ores illicita.
9 Atque hæc dicendo Gyges repugnabat, pertimeſcens nequid ſibi ex his mali contingeret. Cui viciſſim ille his verbis, Fidens, inquit, eſto Gyges: neque time aut me, quaſi utar hoc ſermone tentaturus te; aut uxorem meam, nequid tibi ex ea detrimenti creetur. Omnino enim ſic ego machinabor, ut illa ne deprehendere quidem poſſit ſe conſpectam abs te. Te nanque ſecundum apertam januam cubiculi, *in quo cubamus*, collocabo. Ubi ego fuero ingreſſus, aderit & uxor mea in

χμοφόρων Γύγης ὁ Δασκύλου ἀρεσκόμενος μάλιστα· τούτῳ τῷ Γύγῃ καὶ τὰ [a] σπουδαιέστερα τῶν πρηγμάτων ὑπερετίθετο ὁ Κανδαύλης, καὶ δὴ καὶ τὸ εἶδος τῆς γυναικὸς ὑπερεπαινέων. χρόνου δὲ οὐ πολλοῦ διελθόντος ([b] χρῆν γὰρ Κανδαύλῃ γενέσθαι κακῶς) ἔλεγε πρὸς τὸν Γύγην τοιάδε· [c] „Γύγη, οὐ γάρ σε δοκέω πείθεσθαί μοι λέγοντι περὶ τοῦ εἴδεος τῆς γυναικός. (ὦτα γὰρ τυγχάνει ἀνθρώποισι ἐόντα ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν) [d] ποίεε ὅκως ἐκείνην θεήσεαι γυμνήν. ὁ δὲ μέγα ἀμβώσας, εἶπε, Δέσποτα, τίνα λέγεις λόγον οὐκ ὑγιέα, κελεύων με δέσποιναν τὴν ἐμὴν [e] θεήσασθαι γυμνήν; ἅμα δὲ κιθῶνι ἐκδυομένῳ συνεκδύεται καὶ τὴν αἰδῶ γυνή. πάλαι δὲ τὰ καλὰ ἀνθρώποισι ἐξεύρηται, ἐκ τῶν μανθάνειν δεῖ. ἐν τοῖσιν ἓν τόδε ἐστί, [f] σκοπέειν τινὰ τὰ ἑωυτοῦ. ἐγὼ δὲ πείθομαι ἐκείνην εἶναι πασέων γυναικῶν καλλίστην· καὶ σέο δέομαι μὴ δέεσθαι ἀνόμων. Ὁ μὲν δὴ, λέγων τοιαῦτα, ἀπεμάχετο, [g] ἀρρωδέων μή τι οἱ ἐξ αὐτέων γένηται κακόν. ὁ δὲ [h] ἀμείβετο τοῖσδε, „Θάρσει Γύγη, καὶ μὴ φοβέο μήτε ἐμὲ, ὥς σεο [i] πειρώμενος λέγω λόγον τόνδε· μήτε γυναῖκα τὴν ἐμὴν, μή τι τοι ἐξ αὐτῆς γένηται βλάβος. ἀρχὴν γὰρ ἐγὼ μηχανήσομαι [k] οὕτω, ὥστε μηδὲ μαθεῖν μιν ὀφθεῖσαν ὑπὸ σεῦ. ἐγὼ γάρ σε ἐς τὸ οἴκημα, ἐν τῷ κοιμώμεθα, [l] ὄπισθε τῆς ἀνοιγομένης θύρης στήσω. μετὰ δ' ἐμὲ ἐσελθόντα, παρέσται καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἐμὴ ἐς [m] κοῖτον. κεῖται δὲ ἀγχοῦ τῆς ἐσόδου θρόνος ἐπὶ τούτου

a Σπουδαιέστερα *Pariſ. A. B.*, *Remig. Steph.* ora. Σπουδεέστερα *Arch.*, prave. *b* ἐχρῆν & Κανδαύλην *Arch.*, prius & in *Luc. Aſin.* C. 28. *c* Haec & ſequentia *Dionyſius* περὶ Συνθ. Ὀνομ. p. 24. C. 4. Attica dialecto expreſſit. Quae ſuccedunt ὦτα γὰρ &c. habent *Julian. Epiſt.* 21., *Achilles Tatius* in Uranolog. *Petavii* p. 94. & *Lucian.* Dom. C. 20., neglecto ἀνθρώποισιν, pro quo ἀνθρώποισι *Pariſ. B.*, bene. *d* Ποίει idem, *Arch. Medic.*, mox μέγα ἀμβώσας *Ald. Venet. Vind. Arch. Remig. Valla & alii.* Μέγα a *Medic.* abeſt. *e* Θεάσασθαι *Vind. Arch.* Exſcripſit autem haec *Theo* Progymn. p. 64., at male τίνα ἔχεις λόγον. Quae ſequuntur ἅμα δὲ κιθῶνι &c., citant *Plut.* t. II. p. 138. *Stob. Serm.* 32. p. 213. & 72. p. 441. *f* Sic *Med. Remig.*, margo *Steph.*; in aliis σκοπεύειν. *g* Ὀῤῥωδέων ora *Steph.*, καὶ ἀπεμ. τὴν ψυχὴν ἀῤῥωδέων *Etymolog.* p. 633, 43. hoc ex loco. *h* ἀμείβετο τοῖσδε *Pariſ. A. B. Rem. Medic.* Prius quoque *Arch. Vind. Steph.* margo. ἀμείβεται τοῖσδε vulgo. *i* Πειρώμενος λέγω λόγον duo *Pariſ. Remig.* ora *Steph.* In *Medic.* πειρώμενον, quod & in aliis, omiſſo λέγω. *k* Sic *Med.*, οὕτως alii. Paullo ante βλάβη, ſed ος litterae poſtremae impoſito, *Arch.* *l* *Vind. Arch.* ὄπισθεν, qui mox στήσω cum *Ald. Pariſ. A. B.* & aliis, θήσω vulgo. *m* Ita *Med. Remig. Pariſ.* duo, ora *Steph.*, κοιτῶνα alii.

22. Χρῆν γὰρ Κανδαύλῃ γενέσθαι κακῶς] Placuit dicendi genus Scriptori II, 61. IV, 79. V, 92, 4. IX, 108., ejusque aemulatori in *Lucian. Q. Scrib. Hiſt.* C. 18, tum *Procopio Belli Goth.* I, 4. & *Perſici* I, 26. Quo magis miror, adhaeſiſſe doctos interpretes ad haec *Lucii de Aſino* C. 28. ἐχρῆν δὲ ἄρα κἀνταῦθα ὥσπερ τῷ Κανδαύλῃ κακοὶ γενέσθαι. Adde, quod ille voluit intellectum, κακῶς, & expedita omnia erunt. *Agathiae* Epigr. χρῆν γὰρ Κανδαύλην παθέειν κακῶς belle *Opſopaeus* correxit *Anthol.* III, 7. Τὰ σπουδαιέστατα τῶν πρηγμάτων bene habent, ſtabilita teſtimonio *Euſtathii* in *Odyſſ.* p. 1441, 16. Nam σπουδεέστερα *Archiep.* erranti librario debentur, neque ſunt Atticae aut Ionicae formationis, quod in opinionem veniſſe *Th. Gale* demiror. Tu vide *Etymologum* p. 31. & *Gronov.* I. 133. In *Heliodori Aethiop.* VII, 1. dederant Baſileenſes τῆς ἐπὶ τὴν Μέμφιν ὁδοῦ σπουδέστερον ἔσχοντο. *Xylandri* & *Falkeburgii* ſchedae σπουδαιότερον, non male, nec pulcrius tamen priſco, ſi σπουδαιέστερον ſcribatur.

25. Ὦτα γὰρ τυγχάνει ἀνθρώποισι &c.] Et huic, ex populari uſu derivato, ſua gratia. Laudat *Philo Jud. de Iudic.* p. 719. D. Auctorque Homiliae inter *Chryſoſtomi* Oper. t. VIII. p. 209. B. Sitne vero generatim & ſemper verum, in controverſia verſatur. *Strabo* L. II. p. 178. judicium aurium ad ſcientiam parandam oculis longe praeſtare cenſuit: ἡ γὰρ πρὸς ἐπιστήμην, inquit, ὀφθαλμοῦ πολὺ κρείττων ἐστί. Ab Herodoto plures ſtant; utrimque, quod *Caſaubonus* docuit, haud abſurde. Quae oculis ſubjecta fidelibus ſunt, adgnoſcuntur clariſſime, ſed non admodum ea multa ſunt. πρὸς ἐπιστήμην ſeu adquirendam rerum variarum notitiam aptior ſaepe commodiorque ἀκοή. Quod quidem ad animum ſi revocaſſet *Theodoretus Orat.* X. *ad Graec.* p. 151., parcior in Herodoto taxando fuiſſet: in cultu ſane religioſo ſuum auribus eſt officium, ſuum quoque oculis, *Jobo* indice C. XLII, 5. Statim ὁ δὲ μέγα ἀμβώσας *Codd.* conſenſu tutum eſt & Scholiaſtae *Hermogenis* p. 407., cui Aeolicae videtur monetae.

29. Ἅμα δὲ κιθῶνι ἐκδυομένῳ κ. λ.] Spectavit haec *Clemens Alex.* Paedag. II, 10. III, 5., neque Graecos ejus Scholiaſtas latuit: tetigit etiam *Theodoretus Or. ad Graec.* IX. *p.* 130., memoriae tamen peccato lapſus. Si *Plutarchum* audis t. II. p. 139. C. οὐκ ὀρθῶς Ἡρόδοτος εἶπεν, ὅτι ἡ γυνὴ ἅμα τῷ χιτῶνι ἐκδύεται καὶ τὴν αἰδῶ· τοὐναντίον γὰρ ἡ σώφρων ἀντενδύεται τὴν αἰδῶ. Cui quidem de caſta & modeſta femina nullam fortaſſe litem Herodotus movebit, de procace merito, ſimilibusque aliis. Bene *Ennius*, etſi de maribus,

Flagiti principium eſt nudare inter civis corpora,

in *Ciceronis Quaeſt. Tuſc.* IV, 33. Melius idem *Plutarchus* p. 37. C. Porro σκοπέειν τινὰ τὰ ἑωυτοῦ non moveo, quamtumvis *Georgius Raphelius* σκοπεύειν magis Ionicum habuerit in *Paulli Ep. ad Philipp.* II, 4. Vide C. 32. & *Muſonium* in *Stobaei Serm.* 67. *p.* 425.

36. Ὁ δὲ ἀμείβετο τοῖσδε] Ita praeſtat, ut C. 35, 38. atque alibi, nec diſſentit *Dionyſius*, qui & ὥς σεο πειρώμενος λέγω λόγον, egregie concors cum vetuſtis *Codd.*, quibus *Archiep.* ſchedas *Th. Gale* accenſens lectores fruſtratur: πειρώμενον λέγω praeferunt clariſſime. Verum iſtis vir doctus non uſus ſemper eſt, uti oportuit.

41. Ἐγὼ γάρ σε —— ὄπισθε τῆς θύρης θήσω] Legendum arbitror: ἀγαγὼν γάρ σε ἐς τὸ οἴκημα, ἐν τῷ κοιμώμεθα, ὄπισθε τῆς θύρης στήσω· collocabo, ex *Dionyſ. Halic.* II, p. 6, 25. Ionica quidem ille convertit in Atticam loquendi formam; verba quoque, σκοπέειν in ὁρᾶν· παρέξει in παρέσται· στείχῃ in πορεύηται. Sed iſta ſic ſcripta legerat, ni fallor, *Dionyſius*: *Herod.* infra V, 49. ἤγαγε τὸν Γύγεα ἐς τὸ οἴκημα. L. I, c. 132. ἐς χῶρον καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ κτῆνος καλέει τὸν θεόν. L. III, c. 85. ταύτην ἀγαγὼν ἐς τὸ προάστειον κατέδησε. VALKEN.

42. ὄπισθε τῆς ἀνοιγομένης —— στήσω] Inprudens *H. Stephanus* Aldinum ſcriptorumque *Codd.* στήσω mutavit atque aliis exemplum, quod inconſulte imitarentur, praebuit, *Kuſtero* haud iniuria indignante in *Jo. Clerici Bibl. Vet. & Rec.* t. V. *p.* 388. Non diſſimile negligentiae indicium erit VII, 214. Nunc inſpice

„ τοῦτον τῶν ἱματίων κατὰ ἓν ἕκαστον ἐκδύνουσα θήσει, καὶ κατ' ἡσυχίην πολλὴν παρέξει τοι θεήσασθαι. ἐπεὰν δὲ ἀπὸ τοῦ θρόνου [a] στείχῃ ἐπὶ τὴν εὐνὴν, κατὰ νώτου τε αὐτῆς γένῃ, σοὶ μελέτω τὸ ἐνθεῦτεν, ὅκως μή [b] σε ὄψεται ἰόντα διὰ θυρέων. Ὁ μὲν δὴ, ὡς οὐκ ἐδύνατο διαφυγέειν, ἦν ἕτοιμος. ὁ δὲ Κανδαύλης, ἐπεὶ [c] ἐδόκεε ὥρη τῆς κοίτης εἶναι, ἤγαγε τὸν Γύγεα ἐς τὸ οἴκημα· καὶ μετὰ ταῦτα αὐτίκα παρῆν καὶ ἡ γυνή. ἐσελθοῦσαν δὲ καὶ τιθεῖσαν τὰ εἵματα [d] ἐθηεῖτο ὁ Γύγης. ὡς δὲ κατὰ νώτου ἐγένετο, ἰούσης τῆς γυναικὸς ἐς τὴν κοίτην, ὑπεκδὺς ἐχώρεε ἔξω. καὶ ἡ γυνὴ [e] ἐπορᾷ μιν ἐξιόντα. μαθοῦσα δὲ τὸ ποιηθὲν ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, οὔτε ἀνέβωσεν αἰσχυνθεῖσα, οὔτε ἔδοξε [f] μαθέειν, ἐν νόῳ ἔχουσα [g] τίσεσθαι τὸν Κανδαύλεα. παρὰ γὰρ τοῖσι Λυδοῖσι, σχεδὸν δὲ καὶ παρὰ [h] τοῖσι ἄλλοισι βαρβάροισι, καὶ ἄνδρα ὀφθῆναι γυμνὸν, [i] ἐς αἰσχύνην μεγάλην φέρει. Τότε μὲν δὴ οὕτως, οὐδὲν δηλώσασα, ἡσυχίην εἶχε· ὡς δὲ ἡμέρη τάχιστα ἐγεγόνεε, τῶν οἰκετέων τοὺς μάλιστα [k] ὥρα πιστοὺς ἐόντας ἑωυτῇ, ἑτοίμους ποιησαμένη, ἐκάλεε τὸν Γύγεα. ὁ δὲ, οὐδὲν δοκέων αὐτὴν τῶν πρηχθέντων ἐπίστασθαι, ἦλθε καλεόμενος. [l] ἐώθεε γὰρ καὶ πρόσθεν, ὅκως ἡ βασίλεια καλέοι, φοιτᾷν. ὡς δὲ ὁ Γύγης ἀπίκετο, ἔλεγεν ἡ γυνὴ „ τάδε, Νῦν [m] τοι δυοῖν ὁδοῖν παρεουσέων, Γύγη, δίδωμι αἵρεσιν, ὁκοτέρην βούλεαι τραπέσθαι. ἢ γὰρ Κανδαύλεα ἀποκτείνας, ἐμέ τε καὶ τὴν [n] βασιληΐην ἔχε τὴν Λυδῶν, ἢ αὐτόν σε αὐτίκα [o] οὕτω ἀποθνήσκειν δεῖ· ὡς ἂν μὴ πάντα πειθόμενος Κανδαύλῃ, τοῦ λοιποῦ ἴδῃς τὰ μή σε δεῖ. ἀλλ' ἤτοι κεῖνόν γε τὸν ταῦτα [p] βουλεύσαντα δεῖ ἀπόλλυσθαι, ἢ σὲ τὸν ἐμὲ γυμνὴν θηησάμενον, καὶ ποιήσαντα οὐ νομιζόμενα. Ὁ δὲ Γύγης τέως μὲν [q] ἀπεθώμαζε τὰ λεγόμενα· μετὰ δὲ, ἱκέτευε μή μιν ἀναγκαίῃ ἐνδέειν διακρῖναι τοιαύτην αἵρεσιν. [r] οὐκ ὦν δὴ ἔπειθε, ἀλλ' ὥρα ἀναγ-

in cubiculum: juxta cujus introitum ſella poſita eſt, ſuper quam veſtes illa, ut quamque exuit, reponet, ſeſe per multum otium ſpectandam præbens: quæ quum à ſella in lectum ibit, & à tergo ejus eris, curæ tibi ſit deinceps, ne te per fores abeuntem conſpiciat.
Gyges igitur, ubi effugere non potuit, fuit 10
paratus: quem Candaules, poſteaquam tempus cubandi videbatur adeſſe, in cubiculum duxit; ſtatimque poſt & uxor adfuit. Ingreſſam ac veſtimenta ponentem Gyges intuitus, ubi averſa fuit illa in lectum vadens, ipſe prorepens foras abiit: & interea exiens à muliere conſpectus eſt. Hæc ut didicit quid à viro actum, neque exclamavit pudore retenta, neque viſa eſt animadvertiſſe, habens in animo Candaulem ulciſci. Apud Lydos enim, & fere apud ceteros quoque barbaros, etiam vi-
rum conſpici nudum magno probro eſt. Ita 11
quidem tunc nihil aperiens, ſilentium tenuit: mox autem ſimulac dies illuxit, quos ſervorum maxime ſibi fideles intelligebat eſſe, quum præparaſſet, Gygem arceſſit. Hic verò eam nihil ſuſpicans ſcire eorum quæ acta erant, arceſſitus venit: quippe & antea ſolitus, quoties vocaret regina, accedere. Ut venit, his verbis mulier inquit; Nunc duabus tibi præſentibus viis, Gyges, concedo electionem, in utram velis vertere. Aut enim me pariter ac regnum Lydorum habe, ubi Candaulem interfeceris, aut teipſum continuo occumbere ſic oportet: ne omnia Candauli obſequens, poſthac videas quæ te non decet. Sed aut illum, qui iſta conſuluit, interire opus eſt; aut te, qui nudam me es conſpicatus, & illicita feciſti. Ad hæc verba Gyges primum obſtupefactus, poſtea obſecrare illam, ne ſe neceſſitati illigaret dijudicandæ talis electionis. Ubi non perſuadet, ſed utique propoſitam neceſſi-

a Στίχῃ ſolus *Medic.* στείχῃ ceteri cum *Aldo.* *b* Ἐσόψεται *Medic.*, at *Aldus* cum *Ven. Vind. Arch. Remig. Pariſ. C.* & *B.*, verum in margine, μή σε ὄψεται mox διὰ θυρέων cum *Medic. Remig.*, ſine τῶν, qui articulus in aliis. *c* Ita *Medic.*, ἐδόκεεν ceteri. *d* *Medic.* ἐθηεῖτο, in aliis omnibus ἐθηῆτο. mox κατὰ νῶτα *Arch.*, ſicuti & paullo ante. *e* Sic. *Steph.* margo, *Remig. Medic.*, ceteri ὁρᾷ. f Μαθέειν *Ald.* & reliqui. μαθεῖν *Med.*, paullo ſuperius ἀνεβόησεν *Arch. Vind.*, male. g Τίσασθαι *Aldus* & ceteri, nec male. Vide *P. Horreum* Obſ. in *Herodot.* C. 4. Τίσεσθαι *Medic.* *h* Πᾶσιν ἄλλοισι *Arch. Vind.* *i* Ἐς αἰσχύνην ora *Steph. Medic. Remig.*, in ceteris praepoſitio deſit. Mox ἡσυχίην ἦγε *Steph.* margo, *Pariſ. A.* & *Remig.* *k* Ἐώρα *Aldus* aliique. ὥρα *Medic.* paullo ante γεγόνεε *Pariſ. B.* *l* Ἐώθε *Arch.* & ἀπίετο mox, ſed prave. *m* Τοῖν *Arch. Vindob.* *n* Βασιλείην *Arch.* *o* Sic *Med.*, οὕτως in aliis. *p* Idem *Med.* ora *Steph. Remig.*, βουλευσάμενον reliqui. *q* Ἀπεθώυμαζε *Ald. Pariſ. tres*, *Vind. Arch. Remig. Venet.* ἀπεθώμαζε *Medic.* *r* Conjiciebat vir doctus Pariſiis ὡς οὐκ ὦν δὴ ἔπειθεν, ἀλλ' ἐπεὶ ὥρα, cui non adſtipulor. ἀλλ' ἑώρα plerique. Vulgatum eſt ex *Medic.*

ſpice hoc *Sophoclis Oedip. Colon.* v. 1407.

Ὡς ἐν δόμοισι τοῖσι σοῖς ΣΤΗΣΩ σ' ἄγων
ΣΤΗΣΩ δ' ἐμαυτόν. ———

Mox ἐς κοῖτον ſervavi. Noti ſunt οἱ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος ſive cubiculi praefecti ex *Arrian. Diſſ. Epict.* iv, 7. & Artabanus διαταχθεὶς εἰς τὸν κοιτῶνα apud *Diodorum* xi, 69. At illud *Herodotus* maluit vii, 17. Tale & *Parthenii Erotic.* C. 8. ὡς δὲ ἐς κοῖτόν ποτε ἀπετράπετο.

47. Ἐπεὰν δὲ ἀπὸ τοῦ θρόνου στείχῃ] Haud repugno membranis. στίχῃ *Medic.* defendi alio debuit modo, ac factum a *Gronovio* eſt: a στιχάω non venit, nec formari poteſt. Solent στείχοντας & στιχόντας amanuenſes commutare iii, 76. ix, 11. Legitimum praeterea eſt, indice *Dionyſio*, μή σε ὄψεται. Quo de genere argutam & uberem diſputationem dabit *Horreus Obſervat. Herod.* C. 3.

50. Ὡς οὐκ ἠδύνατο —— ἦν ἕτοιμος] Quia nihil interferit Herodoteis, praeter Dialectum οὐδὲν ἄλλο περιεργασάμενος, hic quoque legiſſe videtur *Dionyſius* ἑτοῖμος ἦν ποιέειν ταῦτα, vel ſaltem, ποιέειν ἦν ἕτοιμος. Verbum ſic collocatum a praecedenti facilius potuit abſorberi. Nuſpiam apud *Herodotum* ἦν ἕτοιμος ſimpliciter invenietur; ſemper ποιέειν vel ſimile quid adiectum: *Gronovii*, quam ſequor, Editio praebebit exempla: p. 16, 26. ποιέειν εἶναι ἑτοῖμος ταῦτα. p. 190, 21. φαμένου δὲ ταῦτα ἑτοίμου εἶναι ποιέειν. Simillima p. 328, 37. 428, 22. 528, 1. VALKEN.

54. Ἐθηῆτο ὁ Γύγης] Mutat *Mediceus.* Ego non muto, ubi mutare non opus. θηῆσθαι, θεωρεῖσθαι eſt in *Suida*: in *Herodoto* L. iv, 85. ἑζόμενος ἐθηῆτο τὸν πόντον. quod non nego expulſum eſſe, ſed quo jure? Θηητὴρ eſt in fragmento *Perictionae* apud *Stob.* Serm. lxxxiii. p. 488. Vid. L. iii, 24.

60. Ἐς αἰσχύνην μεγάλην φέρει] Haud refert addatur an auferatur praepoſitio. Adſtruxit eandem vir doctiſſimus L. iii, 133. ex membranis *Florentinis*, ubi aliae τῶν ὅσα αἰσχύνην ἐπὶ φέροντα. Tale *Sophoclis* Trachin. v. 65. τὸ μὴ πυθέσθαι ποῦ 'στιν, αἰσχύνην φέρει. Tale *Platonis Sympoſ.* p. 184. E. ἐπὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι — — καὶ τῷ ἐξαπατωμένῳ αἰσχύνην φέρει. Quod vero *Vindob.* & *Archiep.* ſignificarunt, omnibus barbaris, ſi mares nudarentur, turpe viſum, in eo nimii fuerunt: de pleriſque verum fuit. Recte *Plato Politic.* L. v. p. 452. C. *haud multum*, inquit, *temporis praeteriit*, ἐξ οὗ τοῖς Ἕλλησιν ἐδόκει αἰσχρὰ καὶ γελοῖα, ἅπερ νῦν τοῖς ΠΟΛΛΟΙΣ ΤΩΝ ΒΑΡΒΑΡΩΝ, γυμνοὺς ἄνδρας ὁρᾶσθαι. Adjunge *Philoſtrati* L. i. Icon. C. 30. p. 818.

76. Ὁ δὲ Γύγης — ἀπεθώυμαζε] Invitus cum *Cl. Gronovio* diſſentio: ſed parendum Codicum imperio eſt, tum certe, ſi nihil a ſermonis ingenio alienum prae ſe ferunt. Nolo θωμάζειν & θῶμα, ſi illi conſpirent, in exilium mittere, nec alteri, pari lege, bellum indicere. Saepe illud, quod priſtinam ſedem reciperavit, recurret. Tuetur & *Luciani Dea Syria*, & veriſſimum iſtud *Euſebii* philoſophi οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς μεγάλα χρήματα ἔχοντας — τιμῶσί τε καὶ τεθωϋμάκασι in *Stobaei Serm.* iv. p. 58.

87. Ὡς

ceſſitatem cernit aut perdendi herum, aut per alios pereundi, elegit ut ipſe ſupereſſet: atque ita percontans illam, inquit, Quandoquidem me adigis invitum ad herum meum occidendum, age, audiam quo etiam pacto illum adoriemur. Excipiens illa, Ex eodem quidem, inquit, loco adoriendus erit, unde & ille me nudam oſtendit: in ſopitum autem im-
12 petus dabitur. Poſteaquam igitur inſidias inſtruxerunt, & nox advenit, (non enim dimittebatur Gyges, neque illi ulla devitandi facultas erat, ſed neceſſe perire aut ipſum, aut Candaulem) mulierem in thalamum ſequitur, quem illa, dato pugione, ſubter easdem fores occulit: unde poſtmodum procedens, quieſcentem Candaulem obtruncat, uxoreque & regno potitus eſt Gyges. Cujus & Archilochus Parius, qui per idem tempus fuit, in
13 jambo trimetro meminit. Obtinuit autem regnum Gyges & in eo fuit confirmatus ab Delphico oraculo. Nam quum Lydi indigno animo ferrent Candaulis caſum, atque in armis eſſent, convenit inter hos ac factionem Gygianam, ut, ſi oraculum reſpondiſſet hunc eſſe regem Lydorum, ipſe regnaret: ſin minus, principatum Heraclidis reſtitueret. Accepto igitur oraculo Gyges ita regnavit. Attamen tantum dixit Pythia, Heraclidis ultionem in abnepotem Gygis eſſe venturam. Quod vaticinium neque Lydi neque ipſorum reges ullius momenti fecerunt, priusquam exitu
14 comprobatum eſt. Hunc in modum obtinuere tyrannidem Mermnadæ, fraudatis ea Heraclidis. Gyges, tyrannidem nactus, Delphos donaria miſit non pauca; ſed quamplurima ex argento donata ſunt ab illo Delphis. Et præter argentum, immenſam vim auri dedicavit: poſuitque cum alia, tum vero, quod præcipue mentione dignum eſt, crateras aureos, numero ſex, pondo triginta talentorum: qui in Corinthiorum theſauro collocati ſunt. Licet is theſaurus, ſi vera loquar, non Corinthiorum publici ſit, ſed

ἀναγκαίην ἀληθέως προκειμένην, ἢ τὸν δεσπότεα [a] ἀπολλῦναι, ἢ αὐτὸν ὑπ' ἄλλων ἀπόλλυσθαι, αἱρέεται αὐτὸς περιεῖναι. [b] ἐπειρώτα δὴ λέγων τάδε, Ἐπεί με „ ἀναγκάζεις δεσπότεα τὸν ἐμὸν κτείνειν οὐκ ἐθέλοντα, „ φέρε ἀκούσω τέῳ καὶ τρόπῳ [c] ἐπιχειρήσομεν αὐτῷ. ἡ δὲ ὑπολαβοῦσα ἔφη, Ἐκ τοῦ αὐτοῦ μὲν χωρίου ἡ „ ὁρμὴ ἔσται, ὅθενπερ καὶ ἐκεῖνος ἐμὲ ἐπεδέξατο γυ„ μνήν· ὑπνωμένῳ δὲ ἡ ἐπιχείρησις ἔσται. Ὡς δὲ ἤρτυσαν τὴν ἐπιβουλήν, νυκτὸς γινομένης, (οὐ γὰρ [d] μετίετο ὁ Γύγης, οὐδέ οἱ ἦν ἀπαλλαγὴ οὐδεμίη, ἀλλ' ἔδεε ἢ αὐτὸν ἀπολωλέναι, ἢ Κανδαύλεα) εἵπετο ἐς τὸν θάλαμον τῇ γυναικί. καί μιν ἐκείνη, ἐγχειρίδιον δοῦσα, κατακρύπτει [e] ὑπὸ τὴν αὐτὴν θύρην. καὶ μετὰ ταῦτα, ἀναπαυομένου Κανδαύλεω, ὑπεκδύς τε καὶ ἀποκτείνας αὐτόν, ἔσχε καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὴν βασιληΐην 6
Γύγης· τοῦ καὶ Ἀρχίλοχος ὁ Πάριος, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον γενόμενος, ἐν ἰάμβῳ τριμέτρῳ ἐπεμνήσθη. Ἔσχε δὲ τὴν βασιληΐην, καὶ ἐκρατύνθη ἐκ τοῦ ἐν Δελφοῖσι χρηστηρίου. ὡς γὰρ δὴ οἱ Λυδοὶ δεινὸν ἐποιεῦντο τὸ Κανδαύλεω πάθος, καὶ [f] ἐν ὅπλοισι ἦσαν, συνέβησαν ἐς τὠυτὸ [g] οἵ τε τοῦ Γύγεω στασιῶται καὶ οἱ λοιποὶ Λυδοί, [h] ἢν μὲν δὴ τὸ χρηστήριον ἀνέλῃ μιν βασιλέα εἶναι Λυδῶν, τόνδε βασιλεύειν· ἢν δὲ μή, ἀποδοῦναι ὀπίσω ἐς Ἡρακλείδας τὴν ἀρχήν. ἀνεῖλέ τε δὴ τὸ χρηστήριον, καὶ ἐβασίλευσεν οὕτω Γύγης. τοσόνδε μέντοι εἶπεν ἡ Πυθίη, ὡς Ἡρακλείδῃσι τίσις ἥξει ἐς τὸν πέμπτον ἀπόγονον Γύγεω. τούτου τοῦ ἔπεος Λυδοί τε καὶ οἱ βασιλέες αὐτῶν λόγον οὐδένα ἐποιεῦντο, πρὶν δὴ ἐπετελέσθη. Τὴν μὲν δὴ τυραννίδα οὕτως ἔσχον οἱ Μερμνάδαι, τοὺς Ἡρακλείδας ἀπελόμενοι. Γύγης δὲ τυραννεύσας ἀπέπεμψεν ἀναθήματα ἐς Δελφοὺς οὐκ ὀλίγα· ἀλλ' ὅσα μὲν ἀργύρου ἀναθήματα, ἔστι οἱ πλεῖστα ἐν Δελφοῖσι· πάρεξ δὲ τοῦ ἀργύρου, χρυσὸν ἄπλετον ἀνέθηκεν, ἄλλον τε καὶ τοῦ μάλιστα μνήμην ἄξιον ἔχειν ἐστί, κρητῆρές οἱ ἀριθμὸν ἓξ χρύσεοι ἀνακέαται. ἑστᾶσι δὲ οὗτοι ἐν τῷ Κορινθίων [i] θησαυρῷ, σταθμὸν ἔχοντες τριήκοντα τάλαντα· ἀληθέϊ δὲ λόγῳ χρεωμένῳ, οὐ Κορινθίων τοῦ [k] δημοσίου ἐστὶν ὁ θησαυ-

a Ita *Medic. Etonenſ. Arch. Vind. Remig.*, ἀποκτεῖναι *Ald.* & pauci alii. *b* Ex *Medic.* & *Pariſ. A. B.*, ἐπήρετα vulgo. Mox ἀποκτείνειν *Arch.* *c* Ἐπιχειρήσομεν *Pariſ.* omnes, ἐπιχειρήσωμεν *Ald.* atque alii. ſtatim αὐτὸ *Arch.* *d* *Medic.* ἐμετίετο. Μετίετο omnes alii; mox οὐδεμία *Pariſin. tres* & *Arch.* *e* Ἐπὶ olim *Arch.* ὑπὸ in margine tantum. Mox in *Veneto* poſt Πάριος hiatus eſt in ἐπεμνήσθη usque. *f* Sic *Medic. Remig. Steph.* ora. *Pariſin.* unus. reliqui ἔνοπλοι. *g* Οἵ τε abeſt *Arch.*, mox στρατιῶται *Aldus* & plerique alii. Vulgatum merito probant *Med. Pariſ. duo* & *Valla.* *h* Ἢν μὲν δὴ τὸ *Ald. Remig. Venet. Pariſ. B. Arch.* a *Medic.* δὴ abeſt. Vide C. 14. mox τῶν Λυδῶν vulgo. Articulum *Medic.* & *Arch.* non habent. *i* Haec vitio librarii deſiderantur in *Vindob.* usque ad Κορινθίων. Paullo ante οὗτοι οὐ ἐν τῷ Κορ., ſed ex correctione, in *Arch.* *k* Sic *Med, Remig.* Steph. *margo* & *Pariſ.*, reliqui δήμου.

87. Οὐ γὰρ μετίετο ὁ Γύγης] Solae, & ſine fulcro, ſchedae *Mediceae*: nam ἐμετείθη C. 114., quod proſcribunt, auxilio eſſe non poteſt. Memini pulcre, in hujus verbi formationibus varium videri Herodotum, nec tutum tamen exiſtimo, uni libro, niſi ſermonis indoles expoſtulet, ita ſe addicere, ut ceteri tanquam umbrae volitent. Vide quae *Cl. Abreſch* commentatur *Dilucid. Thucyd.* p. 666. Id quaerere libet, verone ſimile ſit, quod de Gyge, reginae artibus poſt mariti necem, ad regnum evecto perſcriptum eſt: non enim conſtat inter veteres. *Plato* L. II. de Rep. p. 359., ſi paſtoralem Gygis conditionem, quamquam Croeſus in *Xenophontis* Cyropaed. L. VII. p. 183. C. ſervilem adgnoſcit, & fabuloſum annulum, ut oportet, ſecernas, in Candaulis nece conſpirare poterit. Longius abeunt *Plutarchi Quaeſt. Graecae* p. 302., de civili bello, copiis auxiliaribus Arſelis regis, interemtoque armorum jure Candaule memorantes: quae quidem cum ſine locuplete teſtimonio tradantur, Herodoto priores non nego, in Lydiae vicinia nato. Conſiſtit pro ejusdem partibus Abbas *Sevinus* in *Comment.* Acad. Inſcript. T. VII. p. 400.

94. Τοῦ καὶ Ἀρχίλοχος ὁ Πάριος] Omnia haec de Archilocho in rationes librarii transſcribo. *Herodotus* huiusmodi ſcriptorum teſtimoniis uti recuſavit. Conſtat praeterea atque egregie inter ſe apta oratio eſt, his emotis. Augent opinionem membranae *Venetae*, eorum plura negligentes. Sint tamen *Herodoti*; Minime propter ea reprehendi debuerat, uti taxatus eſt ad *Euſebii* Chron. p. 57. *Ed. Opt.* ab illuſtri viro, ac ſi futili argumento conjeciſſet, Archilochum floruiſſe ſub Gyge, quia in trimetris ſuis ejus regis meminiſſet. Nihil ſimile in his ſcriptoris verbis. *Archilochi* trimetra nota ſunt, & leguntur ibidem.

98. Καὶ ἐν ὅπλοισι ἦσαν] Optime hoc inſtauratum eſt. *Heliodorus* L. IX. p. 428. καὶ γυμνῶν τοὺς ἐν ὅπλοις κωλύειν ἀδυνατούντων ubi itidem τοὺς ἐνόπλους MSS. *Palatinus* & *Xylandri*. Simile eſt Sophocleum *Oedip. Tyr.* v. 570. τότ' οὖν ὁ μάντις οὗτος ἦν ἐν τῇ τέχνῃ. Mitto ἥκειν ἐν τοῖς ὅπλοις, apud *Procopium* aliosque frequens: potius erit addere, *Salmaſium* multis ante *T. Fabrum L.* I. *Ep.* 39. annis Jungermanno τοῦ Γύγου στασιῶται ſcriptum olim fuiſſe, probaſſe, idemque *Palatino* Codice ſtabiliri, ad *Pollucem* L. VIII, 153. illo teſte.

5. Ἐς τὸν πέμπτον ἀπόγονον] Croeſum, ut L. I, 91.

10. Ἀλλ' ὅσα μὲν — πλεῖστα ἐν Δελφοῖσι] Errantem *Vallam* comiter vir clariſſimus in viam reduxit. Nihil dictione tritius. *Lucius* in *Aſino* C. 21. κομίζοντες σκεύη πλεῖστα ὅσα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ. quo de genere docte *Rittershuſius* in *Oppiani Halieut.* IV, 191.

16. Οὐ Κορινθίων τοῦ δημοσίου] *Strabo* de opibus templi Delphici, δηλοῦσι δ' οἵ τε θησαυροί, οὓς καὶ δῆμοι καὶ δυνάσται κατεσκεύασαν L. IX. p. 641. Pravumne ergo Κορινθίων τοῦ δήμου; Equidem non adſeveravero: praeſertim

θησαυρὸς, ἀλλὰ Κυψέλου τοῦ Ἠετίωνος. [a] οὗτος δὲ ὁ Γύγης, πρῶτος βαρβάρων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ἐς Δελφοὺς ἀνέθηκεν ἀναθήματα, [b] μετὰ Μίδην τὸν Γορδίεω, Φρυγίης βασιλῆα. ἀνέθηκε γὰρ δὴ καὶ Μίδης τὸν βασιλήιον θρόνον, [c] ἐς τὸν προκατίζων ἐδίκαζε, ἐόντα ἀξιοθέητον. κεῖται δὲ ὁ θρόνος οὗτος ἔνθαπερ οἱ τοῦ Γύγεω κρητῆρες. ὁ δὲ χρυσὸς οὗτος καὶ ὁ ἄργυρος, τὸν ὁ Γύγης ἀνέθηκεν, ὑπὸ Δελφῶν καλέεται Γυγάδας ἐπὶ τοῦ ἀναθέντος [d] ἐπωνυμίην. [e] ἐσέβαλε μέν νυν στρατιὴν καὶ οὗτος, ἐπεί τε ἦρξεν, ἔς τε Μίλητον καὶ ἐς Σμύρνην, καὶ Κολοφῶνος τὸ ἄστυ εἷλεν. ἀλλ᾽ οὐδὲν [f] γὰρ μέγα ἔργον ἀπ᾽ αὐτοῦ ἄλλο ἐγένετο, βασιλεύσαντος δυῶν δέοντα τεσσεράκοντα ἔτεα. τοῦτον μὲν παρήσομεν, τοσαῦτα ἐπιμνησθέντες. Ἄρδυος δὲ τοῦ Γύγεω μετὰ Γύγην βασιλεύσαντος μνήμην ποιήσομαι. οὗτος δὲ Πριηνέας τε [g] εἷλεν, ἐς Μίλητόν τε ἐσέβαλεν. ἐπὶ τούτου τε τυραννεύοντος Σαρδίων, Κιμμέριοι ἐξ ἠθέων ὑπὸ Σκυθέων τῶν Νομάδων ἐξαναστάντες [h] ἀπικέατο ἐς τὴν Ἀσίην, καὶ Σάρδις [i] πλὴν τῆς ἀκροπόλιος εἷλον. Ἄρδυος δὲ βασιλεύσαντος ἑνὸς δέοντα πεντήκοντα ἔτεα, ἐξεδέξατο Σαδυάττης ὁ [k] Ἄρδυος, καὶ ἐβασίλευσεν ἔτεα δυώδεκα·

7 Σαδυάττεω δὲ, Ἀλυάττης. οὗτος δὲ Κυαξάρῃ τε τῷ Δηιόκεω ἀπογόνῳ ἐπολέμησε, καὶ Μήδοισι· Κιμμερίους τε ἐκ τῆς Ἀσίης ἐξήλασε· Σμύρνην τε τὴν [l] ἀπὸ Κολοφῶνος κτισθεῖσαν εἷλεν, ἐς Κλαζομενάς τε ἐσέβαλεν. ἀπὸ μέν νυν τούτων οὐκ ὡς ἤθελεν ἀπήλλαξεν, ἀλλὰ προσπταίσας μεγάλως. ἄλλα δὲ ἔργα ἀπεδέξατο ἐὼν ἐν τῇ ἀρχῇ ἀξιαπηγητότατα τάδε. Ἐπολέμησε Μιλησίοισι, παραδεξάμενος τὸν πόλεμον παρὰ τοῦ πατρός. ἐπελαύνων γὰρ [m] ἐπολιόρκεε τὴν Μίλητον τρόπῳ τοιῷδε· ὅκως μὲν εἴη ἐν τῇ γῇ καρπὸς ἁδρὸς, τηνικαῦτα ἐσέβαλλε τὴν στρατιήν. ἐστρατεύετο δὲ ὑπὸ συρίγγων τε καὶ πηκτίδων, [n] καὶ αὐλοῦ γυναικηίου τε καὶ ἀνδρηίου. ὡς δὲ ἐς τὴν Μιλησίην ἀπίκοιτο, οἰκήματα μὲν

ſed Cypſeli Eetionis filii. Hic vero Gyges, barbarorum quos ipſi novimus primus, munera apud Delphos poſuit, ſecundum Midam Gordii filium, Phrygiæ regem. Nam & Midas dedicavit regiam ſellam, in qua præſidens jus dicebat, ſpectatu dignam: ſella autem iſta eodem, quo Gygæ crateres, loco poſita. Auri ſane ille & argenti, quod Gyges poſuit, cumulus vocitatur a Delphis Gygadas, cognomine ejus qui donavit. Et hic igitur, poſtquam imperio potitus eſt, arma intulit Mileto & Smyrnæ, urbemque Colophonem cepit. Nec aliud ullum magnum facinus ab eo geſtum eſt, quum duodequadraginta annos regnaverit. Hunc quidem nos, his duntaxat de eo memoratis, miſſum faciemus. ARDYIS autem ejus filii faciam 15
mentionem, qui poſt Gygem regnavit. Hic Prienenſes expugnavit, & Miletum invaſit: quo Sardium tyrannidem obtinente, Cimmerii à Scythis Nomadibus ejecti e ſedibus, in Aſiam tranſierunt, Sardesque præter arcem ceperunt. Quum autem undequinquaginta re- 16
gnaſſet annos, ſucceſſit SADYATTES Ardyis filius, regnavitque annis duodecim. Sadyattæ ſucceſſit ALYATTES, qui & cum Cyaxare Deiocis nepote bellavit ac Medis, & Cimmerios exegit ex Aſia, Smyrnam etiam à Colophone conditam cepit, & Clazomenas invaſit. Unde non prout volebat diſceſſit, ſed vehementer offendens. Alia quoque opera, dum regnum tenuit, digniſſima memoratu edidit, quæ hæc ſunt. Bello quod geſſit cum Mile- 17
ſiis à patre traditum, hac ratione Miletum illuc progreſſus obſidebat: dum fruges in regione erant copioſæ, tunc exercitum immittebat, faciens expeditionem ad cantum fiſtularum, fidiumque, ac tibiæ tam muliebris quam virilis. Quumque in agrum Mileſium pervenerat,

a Ita iidem, excepto *Pariſ. C.* ceteri οὗτος δὴ. modo Κυψέλλου *Pariſin. A.* *b* Μετὰ δὲ Μίδην *Vind.* & *Arch.* *c* Citat *Priſcianus* L. XVIII. p. 1174. 1178. Paullo ante ἀνέθηκε γὰρ καὶ *Arch.* *d* Ita *Medic. Arch. Vind. Pariſ.* duo. & *Venet.* ἐπωνυμίη *Ald.* atque alii. *e* Sic *Suidas* in Γύγης, *Medic.* & *Pariſini.* Alii καὶ οὗτος στρατιήν. *f* Γὰρ non eſt in *Suida*, qui mox δυοῖν cum *Arch.* tum τεσσαράκοντα *Ald. Arch. Pariſ. A.*, melius *Medic.* & ceteri. *g* Εἷλε & ἐσέβαλε *Pariſ. B.*, qui plerumque ν finale omittit, nec male. *h* Sic *Ald. Medic.* & *Pariſ.* duo cum *Remig.*; ἀπίκοντο *Arch. Vind. Pariſ. C.* & *Suidas*, prave. *i* Πλὴν *Pariſ. C. Vindob.* & *Venet.* *k* *Suidas* τὴν ἀρχὴν addit, quod MSS. cognitum non habent. *l* Sic *Medic. Arch. Venet. Suid.* ceteri ὑπὸ Κολ. *m* Eſt in *Medic.* & *Suid.*, ἐπολιόρκησε in aliis. *n* Καὶ αὐλῶν *Athen.* p. 517. & 627. quod & in *Priſciano* p. 1211.; ex *Suida* ſumtum eſt, quod legitur. Vulgo γυναικείου & ἀνδρείου. Paullo ante ἐσέβαλε *Arch.*

tim Herodoto in uſu poſterioris ſibi quodammodo placente. Nec moveo tamen receptum. Tangit eandem hanc rem *Plutarchus* in *Sapient. Conviv.* p. 168. Ceterum Κυψέλλου, quod ſcripti ſaepe dabunt, dudum proſcripſerunt viri praeclari, *Caſaubonus* & *Menagius* ad *Diogen. Laërt.* 1, 94.

19. Μετὰ Μίδην τὸν Γορδίεω] Fortaſſe *Midas* eſt, quem *Euſebius* Olymp. x, 4. Phrygiae regnum obtinuiſſe adfirmat. Vidit ea regio plures Midas & Gordios, quos praeter *Henr. Dodwellum* de Cyclis p. 909. certiore ſerie deſcripſit Ampl. *Bouberius Diſſ. Herodot.* C. 8. Primum autem barbarorum Gygem Delphis dona aurea & argentea dedicaſſe, agnoſcit *Athenaeus*: ante eum regem pauper Pythius erat, ſive ἀνάργυρος καὶ ἄχρυσος L. VI. p. 231.

24. Καλέεται Γυγάδας] Illuſtravit *P. Leopardus* L. XIII. *Emendat.* C. 9. ex *Pollucis* L. III, 87. & VII, 98. *Himerius in Excerpt.* p. 63. *Edit. Steph.* ὁ δὲ ἡμέτερος πλοῦτος, οὐ χρυσός τις ΓΥΓΑΔΑΣ ἢ Λύδιος· quorum duo poſtrema, niſi Scholion ſint, quod opinor, redundanti Rhetoris orationi tribuenda erunt.

28. Δυῶν δέοντα] Non praeopto *Suidae* δυοῖν, quamtumvis liber *Archiep.* ſuffragetur. *Herodotus* L. I, 94. ἐπ᾽ ἔτεα δυῶν δέοντα εἴκοσι. L. IV, 89. ἀναπλώσας — δυῶν ἡμερέων πλόον. Adde *Gronovium* L. III, 131.

33. Ἐξ ἠθέων — ἐξαναστάντες] De Cimmeriis gemina *Arrianus*, forte in *Bithynicis*, apud *Euſtath. in Homer.* p. 1671, 26., haec Herodotea non oblitum. *Strabo* teſtimonio Calliſthenis, Sardes primum a Cimmeriis, deinde a Treribus, gente Cimmerica, occupatas docet L. XIII. p. 930., ſequente vero L. p. 958, illis non diſſimilia ex Archilocho & Callino; qui cum paene pares fuerint & Gygi aequales, meminiſſe, videre etiam potuerunt provectiore aetate, Sardes a Cimmeriis interceptas: ut neceſſe haud videatur, impreſſionem Cimmericae nationis, contra ac Herodoto placet, multo antiquiorem perhibere. De Callino viſe *Clementem Alex.* Stromat. L. I. p. 398.

38. Οὗτος δὲ Κυαξάρῃ] Vide L. I, 74. Aetas conpetit. Phraortes, Cyaxaris pater, Ardyis, avi Alyattae, tempore in Media regno praefuit apud *Pauſaniam* L. I, 24.

40. Τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος κτισθεῖσαν] Clariſſimus *Reiskius*, τὴν ἄνω Κολοφῶνος, quod Herodoto Halicarnaſſeo Smyrna ultra Colophonem Boream verſus poſita fuerit: id ſi diſpliceat, atque ἀπὸ aut ὑπὸ bene habeat, Colophonem non urbis, ſed viri, & conditoris quidem, nomen videri. Par *Corn. de Pauw* opinio. Melius *Palmerius*, finita, qua tenebatur, haeſitatione *Exercit.* p. 3. *Si tamen ſcripſit Herodotus* Κολοφῶνος, *intellexit credo, Colophonem fuiſſe Smyrnae metropolin, & urbem ipſam pro incolis poſuit ſynecdochice.* Juſtum profecto eſt ἀπὸ Κολοφῶνος. Colophonii Smyrnam colonis ſuis, exactis Aeolenſibus, occuparunt, ut eſt L. I, 150. & in *Strabone* L. XIV. p. 940. Nec morari conſenſum poterit κτισθῆναι, in deductis coloniis vulgatiſſimum L. I, 149. 167. &c.

48. Ἐστρατεύετο δὲ ὑπὸ συρίγγων] Reprehendit Alyattae luxum barbaricum, quod praeter *concinentes fiſtulatores & fidicines, atque* FEMINAS *etiam* TIBICINAS *in exercitu atque in procinctu* habuerit, *A. Gellius Noct. Att.* L. I, 11. At de *feminis* Herodotus, quem teſtem advo-

nerat, non ædificia quæ in agris erant, diruere, non incendere, non fores effringere, ſed incolumes eſſe paſſim ſinere: arboribus modo fructibusque regionis pervaſtatis, retro ſe recipiebat. Nam Mileſii mare obtinebant, ut opus non eſſet exercitui illic conſidere. AEdificia autem Lydus non evertebat idcirco, ut & Mileſii poſſent inde progreſſi humum ſerere colereque: & quum hoc illi feciſſent, ipſe invadens haberet aliquid
18 quod popularetur. Hæc faciens, undecim bellavit annis; per quos duo ingentia vulnera accepere Mileſii: unum, in Limeneio (quod eſt ipſorum regionis) pugna commiſſa, alterum in campo Mæandri. Horum undecim annorum ſex adhuc apud Lydos regnabat Sadyattes Ardyis filius, qui cum exercitu terram Mileſiam tunc invaſit, & idem bellum conflavit: quinque reliquis, qui eos ſex ſequebantur, ejus filius Alyattes bellum quod à patre acceperat, ut à me ſuperius commemoratum eſt, intentius adminiſtravit: in quo bello Mileſios nulli Ionum ſublevaverunt, præter Chios ſolos; reddentes ita vicem, quod antea Mileſii Chiis bello contra Erythræos auxilia tuliſſent.
19 Duodecimo autem anno incenſis ab exercitu ſegetibus, hoc rei fieri contigit: Segetes ut celerrime conceperunt ignem valido urgente vento, is corripuit Minervæ templum, cognomine *Aſſeſiæ*, quo incendio id deflagravit. Neque ullius momenti ea res tunc habita eſt; ſed quum poſt exercitus reditum Sardes Alyattes decubuiſſet, diuturniusque ægrotaret, Delphos miſit deum de valetudine ſciſcitaturos, ſive alieno ſive ſuopte conſilio ad mittendum inductus. Nunciis autem, quum Delphos perveniſſent, ſe redditurum reſponſum Pythia negavit, priusquam templum Minervæ reparaſſent, quod in terra Mileſiorum apud Aſſeſum concre-
20 maſſent. Ita actum eſſe ego ex Delphis audiendo novi: ſed Mileſii his illa addunt, Perian-

μὲν τὰ ἐπὶ τῶν ἀγρῶν οὔτε κατέβαλλεν, οὔτε ἐνεπίμπρη, οὔτε θύρας [a] ἀπέσπα, ἔα δὲ κατὰ χώρην [b] ἑστάναι· ὁ δὲ τά τε δένδρεα [c] καὶ τὸν καρπὸν τὸν ἐν τῇ γῇ ὅκως διαφθείρειεν, [d] ἀπαλλάσσετο ὀπίσω. τῆς γὰρ θαλάσσης οἱ Μιλήσιοι ἐπεκράτεον, ὥστε ἐπέδρης μὴ εἶναι ἔργον τῇ στρατιῇ. τὰς δὲ οἰκίας οὐ κατέβαλλεν ὁ Λυδὸς, τῶνδε εἵνεκα, ὅκως ἔχοιεν ἐνθεῦτεν [e] ὁρμεώμενοι τὴν γῆν σπείρειν τε καὶ ἐργάζεσθαι οἱ Μιλήσιοι, αὐτὸς δὲ, ἐκείνων ἐργαζομένων, ἔχοι τι καὶ σίνεσθαι [f] ἐσβάλλων. Ταῦτα ποιέων, ἐπολέμεε ἔτεα ἕνδεκα· ἐν τοῖσι τρώματα μεγάλα διφάσια Μιλησίων ἐγένετο, [g] ἔν τε Λιμενηΐῳ χώρης τῆς σφετέρης μαχεσαμένων, καὶ ἐν Μαιάνδρου πεδίῳ. τὰ μέν νυν ἓξ ἔτεα τῶν ἕνδεκα Σαδυάττης ὁ Ἄρδυος ἔτι Λυδῶν ἦρχε, ὁ καὶ ἐσβάλλων τηνικαῦτα ἐς τὴν Μιλησίην τὴν στρατιήν· (Σαδυάττης [h] οὗτος γὰρ καὶ ὁ τὸν πόλεμον ἦν συνάψας) τὰ δὲ πέντε τῶν ἐτέων τὰ ἑπόμενα τοῖσιν ἓξ Ἀλυάττης ὁ Σαδυάττεω ἐπολέμεε, ὃς παραδεξάμενος (ὡς καὶ πρότερόν μοι δεδήλωται) παρὰ τοῦ πατρὸς τὸν πόλεμον, προσεῖχε ἐντεταμένως. τοῖσι δὲ Μιλησίοισι [i] οὐδαμοὶ Ἰώνων τὸν πόλεμον τοῦτον συνεπελάφρυνον, ὅτι μὴ Χῖοι μοῦνοι. οὗτοι [k] δὲ τὸ ὅμοιον ἀνταποδιδόντες ἐτιμώρεον· καὶ γὰρ δὴ πρότερον οἱ Μιλήσιοι τοῖσι Χίοισι τὸν πρὸς Ἐρυθραίους πόλεμον [l] συνδιήνεικαν. Τῷ δὲ δυωδεκάτῳ ἔτεϊ λήϊου ἐμπιπραμένου ὑπὸ τῆς στρατιῆς, [m] συνηνείχθη τι τοιόνδε γενέσθαι πρῆγμα· ὡς ἄφθη τάχιστα τὸ λήϊον, ἀνέμῳ βιώμενον, ἅψατο νηοῦ Ἀθηναίης, ἐπίκλησιν [n] Ἀσσησίης. ἀφθεὶς δὲ ὁ νηὸς κατεκαύθη· καὶ τὸ παραυτίκα μὲν λόγος οὐδεὶς ἐγένετο, μετὰ δὲ, τῆς στρατιῆς ἀπικομένης ἐς Σάρδις, ἐνόσησεν ὁ Ἀλυάττης. μακροτέρης δέ οἱ γενομένης τῆς νούσου, πέμπει ἐς Δελφοὺς θεοπρόπους, εἴτε δὴ συμβουλεύσαντός τευ, εἴτε καὶ αὐτῷ ἔδοξε 8
[o] πέμψαντα τὸν θεὸν ἐπείρεσθαι περὶ τῆς νούσου. τοῖσι δὲ ἡ Πυθίη ἀπικομένοισι ἐς Δελφοὺς οὐκ ἔφη χρήσειν, πρὶν ἢ τὸν νηὸν τῆς Ἀθηναίης [p] ἀνορθώσωσι, τὸν ἐνέπρησαν χώρης τῆς Μιλησίης ἐν Ἀσσησῷ. Δελφῶν οἶδα ἐγὼ οὕτω ἀκούσας γενέσθαι· Μιλήσιοι δὲ τάδε προστιθεῖσι τούτοι-

a Ita *Steph.* orα, *Remig. Medic. Etonenſ.* & *Suid.* κατέσπα cum *Aldo* alii. *b* Hoc *Medic. Suid.* In *Ald. Arch. Pariſ. B. Vindob. Venet.* ἑστάμεναι, *Remig.* ἑσταμένας & *Pariſ.* unus. *c* Septem ſequentes voces omittit *Arch.* *d* Ἀπαλλάσσετο *idem* & *Vindob.* mox ἐπέδρης *Suidas.* Alii vocem in binas divellunt. Statim εἶναι ἔργα *Arch.* *e* Ὁρμεώμενοι *Ald. Remig. Vindob.* bene. Ceteri ὁρμώμενοι. *f* Ἐσβαλὼν *Arch.* *g* Ἔν τε Λιμενηΐῳ omnes. Solus *Medic.* ἔν τε ἐν Λιμεν. Citat *Suid.* in Τρώματα. *h* Sic *Med. Venet.*, γὰρ οὗτος ceteri, ſed in *Arch.* γὰρ deeſt. *i* Οὐδαμῇ *Arch.*, tum συναπελάφρυνον *Aldus*, *Pariſ. C.* *k* Δὲ καὶ τὸ *Arch. Vind.* *l* Συνδιένειμαν *Vind.* *m* Συνείχθη *idem.* συνήχθη *Arch.* *n* Ἀσιτίης *Ald. Polyaen.* prave. *o* Sic *Med.* non ſine correctione, *Remig. Pariſ. A.*, πέμψαντι alii. *p* Hoc in iisdem. ἀνορθώσουσι *Aldus* atque alii.

advocavit, nihil, niſi αὐλοῦ γυναικηΐου vocibus incluſas cenſueris. Dictionis genus paſſim obvium in *Arriani Ind.* C. 5. *Plutarch. Iſ. & Oſir.* p. 364. F. Tale Sophocleum *Elect.* v. 633. Οὔκουν ἐάσεις; οὐδ' ὑπ' εὐφήμου βοῆς θῦσαί με. Alii ſaepe ὑπ' αὐλῷ καὶ τυμπάνῳ, de quibus *Cl. Reitzius* ad *Lucian. de Saltat.* C. 16. Ego vero ex *Suida* Herodoto ſuum, hoc eſt Ionicum, reddidi.

52. Ἔα δὲ κατὰ χώρην ἑστάναι] Nolo diffiteri, *Aldi* totque MSS. ἑστάμεναι me ferme expugnaſſe, ut bonis avibus revocaretur. Scio ſimile infinitum, ut vocant, nunc libris Herodoti negari: at habent ejuſcemodi *Aretaeus Cappadox*, *Lucianus* atque alii, qui Herodoteam, ſive Ionicam dialectum probarunt. Putabimusne, tot exempla caſu in unum conſpirata iviſſe, indoctosque, ut plerique adprime erant, librarios Ionicum iſtud hic depoſuiſſe? Mihi quidem vero non fit ſimile: reliqui tamen ex *Mediceo* & *Suida* derivatum, criminationem de mutandi pruritu veritus. Id adiungo, dare *Aldum* C. 76. ſimilis monetae ἐπειρᾶτο — ἀπιστάμεναι, ubi alii omnes ἀπιστάναι, & *Pauſaniam*, ut ſaepe numero ſolet, Herodotea haec culte aemulatum fuiſſe in ſimili Spartanorum negotio L. IV, 7.

62. Ἔν τε Λιμενηΐῳ χώρης &c.] Large Celeb. *Gronovius* pro *Mediceo* ἔν τε ἐν Λιμενηΐῳ diſputavit, ſed locis haud profecto adſimilibus, ut bene Rev. *Horreus Obſerv. Herod.* C. 4. Differunt uſu ſermonis ἐν δὴ & ἔν τε illud abſolute & ſine caſu locari ſolet, non item hoc. Noſter L. III, 38. πολλοῖσί τε καὶ ἄλλοισι τεκμηρίοισι πάρεστι σταθμώσασθαι, ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε. inculcatur his & iteratur ex conjectura praepoſitio: at ipſe Herodotus C. 15. ejusdem libri πολλοῖσι μέν νυν καὶ ἄλλοισί ἐστι σταθμώσασθαι — ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε. quibus ſi odioſam vocem inſerueris, debilitabitur loquendi bellum genus. Tale, ut uno utar, L. VII, 214. τοῦτο μὲν γὰρ τῷδε χρὴ σταθμώσασθαι. Sic enim legi oportuerat ex ſcriptis. Itaque, niſi librarii culpa in *Florentinis* membranis repetita ſit praepoſitio, quod ſuſpicari licet, refingi poſſet, ἔν τε ἐν Λιμενηΐῳ — καὶ ἐν, aut ἐν ἐν Μαιάνδρου πεδίῳ, quod Latina *Vallae* exprimunt: quae doctiſſimorum virorum *J. Jac. Reiskii* & *Pet. Horrei*, quamquam in ea non conſtantis, opinio. Mihi tutius viſum codicibus adhaereſcere.

77. Ἐπίκλησιν Ἀσσησίης] Laudat, ut *Th. Gale* admonuit, *Stephanus* in Ἀσσησός. In *Polyaeno* L. VI, 47. optimo jure docti viri Minervae titulum reſtituerunt. Haud vero decerno, virine an oppidi nomen ſit in iſto *Alexandri Aetoli*, Ἀσσησοῦ βασιλῆος ἐλεύσεται ἔκγονος Ἀνθεύς inter *Erotic. Parthenii* C. 14.

82. Καὶ αὐτῷ ἔδοξε πέμψαντα &c.] Confer *Gronov.* in L. IV, 81. Supra L. I, 3. τοῖσιν Ἕλλησι δόξαι, πρῶτον πέμψαντας ἀγγέλους ἀπαιτέειν· *Apollonius Rhod.* I, 440. Ὑμῖν μὲν δὴ μοῖρα θεῶν χρειώ τε περῆσαι Ἐνθάδε κῶας ἄγοντας. ubi Critici veteres alia, & *Raphelius* ex *Noſtro* in *Act. A.* XV, 22. & *Epiſt. ad Galat.* II, 6.

τούτοισι, Περίανδρον [a] τὸν Κυψέλου, ἐόντα Θρασυβούλῳ τῷ τότε Μιλήτου τυραννεύοντι ξεῖνον ἐς τὰ μάλιστα, πυθόμενον τὸ χρηστήριον τὸ τῷ Ἀλυάττῃ γενόμενον, πέμψαντα ἄγγελον κατειπεῖν, ὅκως ἄν τι προειδὼς πρὸς τὸ [b] παρεὸν βουλεύηται. Μιλήσιοι μέν νυν οὕτω λέγουσι γενέσθαι. Ἀλυάττης δὲ, ὥς οἱ ταῦτα ἐξηγγέλθη, αὐτίκα ἔπεμπε [c] κήρυκα ἐς Μίλητον, βουλόμενος σπονδὰς ποιήσασθαι Θρασυβούλῳ τε καὶ Μιλησίοισι χρόνον ὅσον ἂν τὸν νηὸν οἰκοδομῇ. ὁ μὲν δὴ ἀπόστολος ἐς τὴν Μίλητον ἦν· Θρασύβουλος δὲ σαφέως [d] προπεπυσμένος πάντα λόγον, καὶ εἰδὼς τὰ Ἀλυάττης [e] μέλλοι ποιήσειν, μηχανᾶται [f] τοιάδε· ὅσος ἦν ἐν τῷ ἄστεϊ σῖτος καὶ ἑωυτοῦ καὶ ἰδιωτικὸς, τοῦτον [g] πάντα συγκομίσας ἐς τὴν ἀγορὴν, προεῖπε Μιλησίοισι, ἐπεὰν αὐτὸς σημήνῃ, τότε πίνειν τε πάντας καὶ κώμῳ [h] χρέεσθαι ἐς ἀλλήλους. Ταῦτα δὲ ἐποίεέ τε καὶ προηγόρευε Θρασύβουλος, τῶνδε [i] εἵνεκεν, ὅκως ἂν δὴ ὁ κῆρυξ ὁ [k] Σαρδιηνὸς, ἰδών τε σωρὸν μέγαν σίτου κεχυμένον, καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἐν εὐπαθείῃσι ἐόντας, ἀγγείλῃ Ἀλυάττῃ. τὰ δὴ καὶ ἐγένετο. ὡς γὰρ δὴ ἰδών τε ἐκεῖνα ὁ κῆρυξ, καὶ [l] εἴπας πρὸς Θρασύβουλον τὰς ἐντολὰς τοῦ Λυδοῦ, [m] ἀπῆλθε ἐς τὰς Σάρδις, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, δι' οὐδὲν ἄλλο ἐγένετο ἡ διαλλαγή. [n] ἐλπίζων γὰρ ὁ Ἀλυάττης σιτοδείην τε εἶναι ἰσχυρὴν ἐν τῇ Μιλήτῳ, καὶ τὸν λεὼν [o] τετρῦσθαι ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ, ἤκουε τοῦ κήρυκος νοστήσαντος ἐκ τῆς Μιλήτου τοὺς ἐναντίους λόγους ἢ ὡς αὐτὸς κατεδόκεε. μετὰ δὲ, ἥ τε διαλλαγή [p] σφι ἐγένετο, ἐπ' ᾧ τε ξείνους ἀλλήλοισι εἶναι καὶ ξυμμάχους· καὶ δύο τε ἀντὶ ἑνὸς νηοὺς τῇ Ἀθηναίῃ ᾠκοδόμησε ὁ Ἀλυάττης ἐν τῇ Ἀσσησῷ, αὐτός τε ἐκ τῆς νούσου ἀνέστη. [q] καὶ τὰ μὲν κατὰ τὸν πρὸς Μιλησίους τε καὶ Θρασύβουλον πόλεμον Ἀλυάττῃ ὧδε ἔσχε. Περίανδρος δὲ ἦν Κυψέλου παῖς, οὗτος ὁ τῷ Θρασυβούλῳ τὸ χρηστήριον μηνύσας· ἐτυράννευε δὲ ὁ Περίανδρος Κορίνθου, τῷ δὴ λέγουσι Κορίνθιοι (ὁμολογέουσι δέ σφι Λέσβιοι) ἐν τῷ βίῳ θῶμα μέγιστον παραστῆναι. Ἀρίονα τὸν Μηθυμναῖον ἐπὶ δελ-
9 φῖνος ἐξενειχθέντα ἐπὶ Ταίναρον, ἐόντα κιθαρῳδὸν τῶν τότε ἐόντων οὐδενὸς δεύτερον, καὶ διθύραμβον,

πρῶ-

Periandrum, Cypſeli filium, quum audiſſet oraculum Alyattæ redditum, miſſo nuncio indicaviſſe Thraſybulo, tunc Mileſiorum tyranno (cujus arctiſſimo utebatur hoſpitio) admonentem, ut aliquid proſpiciendo ſibi conſuleret in præſens. Mileſii quidem ita id geſtum memorant. Alyattes autem, ubi hæc 21 ipſi nunciata ſunt, confeſtim caduceatorem Miletum mittit, ad ineundas cum Thraſybulo & Mileſiis pactiones tantiſper dum templum ædificaret. Et hic quidem nuncius Miletum venit. Thraſybulus, vero quum omnem ſermonem ante prædidiciſſet, noſſetque quænam Alyattes facere ſtatuiſſet, hujuſcemodi rem machinatur. Quod frumenti in urbe erat vel ſuum ipſius vel privatorum, id omne in forum congerit: præcipitque Mileſiis, ut quum ipſe ſignum dediſſet, cuncti potarent, & inter ſe comeſſationibus uterentur. Hæc Thraſy- 22 bulus ea gratia fecit præcepitque, ut caduceator Sardianus cernens ingentem frumenti acervum effuſum, & homines oblectationibus vacantes, renunciaret Alyattæ. Quod & contigit: nam ut illa conſpexit caduceator, Thraſybuloque Lydi mandata expoſuit, reverſus eſt Sardes: & (ut ego audio) ob nihil aliud inter eos pacificatum eſt. Sperans enim Alyattes vehementem penuriam frumenti Mileti eſſe, & populum ad extremum usque malorum deveniſſe, ex reverſo illinc caduceatore audiebat contraria atque ipſe fuerat opinatus. Poſt hæc inter eos ita conventum eſt, ut mutuo hoſpites eſſent ac ſocii; proque uno duo delubra apud Aſſeſum Minervæ ædificavit Alyattes, etiam ipſe ex morbo convaluit. Et quæ ad bellum quidem Alyattis cum Mileſiis atque Thraſybulo pertinent, ita habuere. Periander 23 autem Cypſeli filius, fuit is qui Thraſybulo indicavit oraculum, Corinthi tyrannus: cui maximum miraculum fuiſſe oblatum populares ſui prædicant, & his Lesbii aſſentiuntur. Arionem Methymnæum delphino inſidentem ad Tænaron fuiſſe evectum, qui erat citharœdorum ſui ſeculi nulli ſecundus: quique primus hominum, quos novimus, &

fecit

a Τὸν τοῦ Κυψέλλου *Arch.* poſt pauca πευθόμενον *Venet.* *b* Recte *Medic. Remig.* παρὸν vulgo. *c* Κήρυκας omnes. Κήρυκα *Medic.* nec ſine correctione; placet tamen. *d* Προπεπευσμένος plerique omnes. προπεπυσμένος *Medic.* ora *Steph.* & *Pariſin.* duo. *e* *Medic. Arch. Pariſ. A.* in aliis μέλλει. *f* Τοιάδε cum *Aldo* plures. Vulgatum eſt in *Steph.* margine. *Remig. Medic.* & *Pariſin.* duobus. *g* Ita *Medic. Remig. Steph.* ora, *Pariſ. A. B.*; ἅπαντα συναγαγὼν *Aldus* & alii. *h* Χρέεσθαι *Remig.* & margo *Steph.* Quod probo. χρῆσθαι vulgo. Mox προσηγόρευε *Arch.* προσηγόρευε *Venet.* *i* Εἵνεκα vulgo. Quod editum eſt, debetur *Medic.* & orae *Steph.* *k* Ex *Medic. Remig.* & *Steph.* ora, *Pariſ. A. B.*, vid. Cap. 79. & 83. huius libri, & Inſcript. *Rich. Pococke* p. 85, 5. Σαρδιῆνος vulgo. Σαρδιῆνος *Arch.* *l* *Medic. Pariſin.* duo, *Steph.* margo. Εἰπὼν alii: εἰπὼν, utroque coniuncto, *Vindob.* *m* Ἀπῆλθεν *Vind.* & *Venet.* *n* Citat haec *Priſcian.* L. XVIII. p. 1179. *o* Τετρῆσθαι *Vind.* *Arch.* *p* Σφὶν iidem. *q* Κατὰ μὲν τὸν πρὸς *Arch.*, & mox Ἀλυάττης, quod nequam prorſus.

96. Ὁ μὲν δὴ ἀπόστολος ἐς τὴν Μιλ. ἦν] In motu ſignificando πάρειμι quidem adhibetur aliquoties, ſed quantum commemini, non item εἰμί. Corrigendum itaque ſuſpicor ἐς τὴν Μίλητον ἤιε, *Miletum abiit.* Hac quoque ſtructura frequentatur ἤιε *Herodoto*: p. 47, 26. ἤιε ἐς πόλιν p. 85, 22. ἤιε ἐς Πέρσας p. 304, 25. ἤιε ἐς τὰ οἰκία p. 297, 22. ἀπῄιε ἐς Μίλητον. Potuit & ab *Herod.* ſcribi: ἐς τὴν Μίλητον παρῆν *venerat Miletum*: quod verbum ſic uſurpavit L. VI, c. 24. ἐκ δὲ ταύτης παρῆν ἐς τὴν Ἀσίην *advenerat in Aſiam.* L. I, c. 9. παρέσαι — ἐς κοιτῶνα. *Thucydides* VI, c. 62, 20. c. 88, 58. παρῆσαν ἐς τὴν Λακεδαίμονα. VII, c. 50. init. παρῆσαν ἐς τὰς Συρακούσας. In *Xenophontis* K. A. I, p. 145, 28. Pariſini Codicis eſt lectio: παρῆσαν εἰς Σάρδεις. qua ratione legitur in *Eiusdem* Ἑλλ. III, p. 294, 38. παρεῖναι ἐς Ἀλίαρτον. & VII, p. 373, 21. VALKEN.

96. Ὁ μὲν δὴ ἀπόστολος &c.] Non diſplicet elegans iunctiſſimi viri coniectura. Vide tamen, etſi nonnihil diverſum, hoc de Philippide L. VI, 106. δευτεραῖος ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἄστεος ἦν ἐν Σπάρτῃ *ſecundo die, poſtquam Athenis exierat, Spartam pervenit.* tum de Ariſtagora L. V, 38. δεύτερα αὐτὸς ἐς Λακεδαίμονα τριήρεϊ ἀπόστολος ἐγίνετο. quo quidem loco navigando eum Lacedaemonem delatum, docemur: de Alyattae nuncio ejusque itinere maritimo, quod *Gronovius* opinatus fuit, nihil hic ſimile. Scio τὸν ἀπόστολον de *claſſe*, τὸ ἀπόστολον de *navi* poni, idque alibi opportunum videri. Confer elegantes *Ruhnkenii* adnotationes in *Timaei* Lexic. p. 31.

2. Καὶ κώμῳ χρέεσθαι] Sequor libros, Ionicum hoc amplexos. Noſter L. I, 187. τῇσι πύλῃσι ταύτῃσι μηδὲν χρέεσθαι. *Euſebius* Philoſophus in *Stobaei* Serm. XVI. p. 154. οἷός τε ἐὼν αὐτοῖς χρέεσθαι. Eſſe in *Plutarcho* ἐχρέοντο κώμοις καὶ παννυχίσι T. II. p. 77. E. vere adſcripſit *St. Berglerus.* Non addo, neque enim obſcurum eſt, de Biante & Prieneis paria ferme a *Diogene Laërtio* tradi L. I, 83.

9. Ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, δι' οὐδὲν ἄλλο &c.] Luxata haec & egregie prava doctiſſimo *Reiskio*, in cujus ad me litteris οὐδὲν μᾶλλον ἐγένετο ἡ διαλλαγή. Namque Herodotum velle, tunc temporis quidem & protinus pacem inter Alyatten & Mileſios haud coiiſſe; nihilo tamen magis animorum reconciliationem deinde contigiſſe. Contra ea *Fr. L. Abreſchio Diluc. Thucyd.* p. 672. copula deficere videtur, καὶ ὡς πυνθάνομαι, ut in *Vallae* Latinis, aut ὥς τε ἐγὼ πυνθάνομαι. Sic certe mollius oratio labetur, niſi tu malueris majore inciſo ab anterioribus haec avellere.

27. Πρῶ-

fecit & nominavit & docuit Corinthi di-
24 thyrambum. Hunc Arionem ferunt, quum permultum temporis triviſſet apud Periandrum, concupiſſe in Italiam Siciliamque navigare: retroque, parta ingenti pecunia voluiſſe Corinthum reverti: &, quum profecturus Tarento eſſet, quia nullis magis quam Corinthiis fidebat, navigium virorum Corinthiorum conduxiſſe. Quum igitur altum tenerent, iſtos Arioni inſidiatos, ut eo exturbato, pecunia potirentur. Hoc illum intelligentem, oraviſſe, oblata eis pecunia, mortem deprecatum. Non perſuadenti nautas mandaviſſe, ut aut ſibi manus inferret, quo ſic ſepulturam in terra nanciſceretur, aut illico in mare deſiliret. Arionem ad hanc difficultatem redactum, obſecraſſe, ut quandoquidem ipſis ita placitum eſſet, paterentur ſe omni ſuo ornatu ſumpto, ſtantem ſuper foros, cantare: & quum cantaſſet, pollicebatur ſe ſibi manus illaturum. Iſtos igitur (invaſerat enim eos libido audiendi præſtantiſſimum inter homines modulatorem) è puppe in mediam navem conceſſiſſe. Illum, induto omni ornatu, ac ſumpta cithara ſtantem ſuper foros, peregiſſe carmen quod dicitur orthium: eoque decantato, ſeſe, ut erat cum omni iſto ornatu, in mare jeciſſe. Et hos quidem curſum tenuiſſe Corinthum: illum vero aiunt à delphino exceptum, *Tænaron fuiſſe evectum: & quum è delphino deſcendiſſet, Corinthum eodem habitu perrexiſſe: & ubi pervenit*, quicquid contigerat enarraſſe. Periandrum autem, quia non crederet, tenuiſſe hominem in cuſtodia, ne quò prodiret: ceterum curam intendiſſe in nautas. Eos accitos, ubi adfuerunt, percontatum ſiquid de Arione memorarent: & referentibus illum ſoſpitem circa Italiam agere, fortunatumque Tarenti ſe reliquiſſe, Arionem apparuiſſe eodem quo deſiluiſſet habitu: iſtos terrefactos, non potuiſſe amplius convictos inficiari. Hæc Corinthii ac Lesbii aiunt: extatque apud Tænaron non magnum Arionis ex ære donarium, homo ſuper

πρῶτον ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ποιήσαντά τε καὶ ὀνομάσαντα καὶ διδάξαντα ἐν Κορίνθῳ. Τοῦτον τὸν Ἀρίονα λέγουσι, τὸν πολλὸν τοῦ χρόνου διατρίβοντα [a] παρὰ Περιάνδρῳ, ἐπιθυμῆσαι πλῶσαι ἐς Ἰταλίην τε καὶ Σικελίην· ἐργασάμενον δὲ χρήματα μεγάλα, θελῆσαι ὀπίσω ἐς Κόρινθον ἀπικέσθαι. ὁρμᾶσθαι μέν νυν ἐκ Τάραντος, πιστεύοντα δὲ οὐδαμοῖσι μᾶλλον ἢ Κορινθίοισι, μισθώσασθαι πλοῖον ἀνδρῶν Κορινθίων· τοὺς δὲ ἐν τῷ πελάγει ἐπιβουλεύειν, τὸν Ἀρίονα ἐκβαλόντας, ἔχειν τὰ χρήματα. τὸν δὲ, συνιέντα τοῦτο, λίσσεσθαι, χρήματα μὲν προϊέντα σφι, ψυχὴν δὲ παραιτεόμενον. οὔκων δὴ πείθειν αὐτὸν [b] τούτοισι, ἀλλὰ κελεύειν τοὺς πορθμέας ἢ αὐτὸν διαχρᾶσθαί μιν, ὡς ἂν [c] ταφῆς ἐν γῇ τύχῃ, ἢ ἐκπηδᾶν ἐς τὴν θάλασσαν τὴν ταχίστην. [d] ἀπειληθέντα δὲ τὸν Ἀρίονα ἐς ἀπορίην, παραιτήσασθαι, ἐπειδή σφι οὕτω δοκέοι, περιϊδέειν αὐτὸν ἐν τῇ σκευῇ πάσῃ στάντα ἐν τοῖσι [e] ἑδωλίοισι, ἀεῖσαι. ἀείσας δὲ, ὑπεδέκετο ἑωυτὸν κατεργάσασθαι. καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονὴν, εἰ μέλλοιεν ἀκούσεσθαι τοῦ ἀρίστου ἀνθρώπων ἀοιδοῦ, ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς πρύμνης ἐς μέσην νέα. τὸν δὲ, ἐνδύντα τε πᾶσαν τὴν σκευὴν, καὶ λαβόντα τὴν κιθάρην, στάντα ἐν τοῖσι ἑδωλίοισι, διεξελθεῖν νόμον [f] τὸν ὄρθιον. τελευτῶντος δὲ τοῦ νόμου, ῥῖψαί μιν ἐς τὴν θάλασσαν ἑωυτὸν, ὡς εἶχε, σὺν τῇ σκευῇ πάσῃ. καὶ τοὺς μὲν ἀποπλέειν [g] ἐς Κόρινθον· τὸν δὲ δελφῖνα λέγουσι ὑπολαβόντα, ἐξενεῖκαι ἐπὶ Ταίναρον. ἀποβάντα δὲ αὐτὸν χωρέειν ἐς Κόρινθον σὺν τῇ σκευῇ. καὶ ἀπικόμενον ἀπηγέεσθαι πᾶν τὸ γεγονός. Περίανδρον δὲ ὑπὸ ἀπιστίης Ἀρίονα μὲν ἐν φυλακῇ ἔχειν, οὐδαμῇ μετιέντα. [h] ἀνακῶς δὲ ἔχειν τῶν πορθμέων· ὡς δὲ ἄρα παρεῖναι αὐτοὺς κληθέντας, ἱστορέεσθαι εἴ τι λέγοιεν περὶ Ἀρίονος. φαμένων δὲ ἐκείνων ὡς εἴη τε σῶς [i] περὶ Ἰταλίην, καί μιν εὖ [k] πρήσσοντα λίποιεν ἐν Τάραντι, ἐπιφανῆναί σφι τὸν Ἀρίονα, ὥσπερ ἔχων ἐξεπήδησε· καὶ τοὺς, ἐκπλαγέντας, οὐκ ἔχειν ἔτι ἐλεγχομένους ἀρνέεσθαι. ταῦτα μέν νυν Κορίνθιοί τε καὶ Λέσβιοι λέγουσι. καὶ Ἀρίονός ἐστι ἀνάθημα χάλκεον [l] οὐ μέγα ἐπὶ Ταινάρῳ, ἐπὶ δελφῖνος

a Σὺν *Arch.* *b* Τούτοισιν idem, cui ſollemne hoc in genere ν. finale. *c* Ταφεὶς *Vind.* *d* Ἀπειληφθέντα *Arch.* male. *e* Ἑδώλοισι *Med.*, in ceteris omnibus ἑδωλίοισι, etiam *Suida* ex hoc loco: nec aliter mox. *Harpocration* ex *Herodoti* L. I. ἑδωλίοι in ἑδωλιᾶσαι. *f* Τὸν ὄρθριον *Arch.* *Vind.* *g* Sic *Med.*, ἐς τὴν Κορ. alii omnes, ſicuti & ἐς Ταίναρον. Mox μετιόντα *Venet.* *h* Citat *Suidas* in eo vocabulo. *i* Περὶ τὴν Ἰτ. plerique omnes. *k* Πρήσσοντα *Arch.* πρήσσοντα *Vind.* *l* Deſit οὐ *Vall.* *Remig.* *Arch.* & *Vind.*, ſine cauſſa.

27. Πρῶτον ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν] *Cui non dictus Hylas, inter delphinas Arion?* Id monuiſſe ſatis erit, *Dionem Chryſoſtomum* O. XXXVII. p. 455. haec Herodoti planiſſime expreſſiſſe, nec de dithyrambo, quod *Galei* editioni adpoſitum, diſſentire Criticos veteres ad *Pindari* Olympion. O. XIII, 25.

36. Τὸν δὲ, συνιέντα τοῦτο] Nihil novant Codices. Alibi συνιέντα VI, 2., συνιέστα I, 205. ex *Medic.*, συνιεὶς V, 92, 7. & συνιέναι V, 80. e *Florentino.* At συνιέντες V, 92, 3. & συνεὶς ejuſdem L. cap. 19., quamquam ibi MSS. συνιείς. Par diſcordia apud alios. Equidem συνιέντα melius opinor. Vide *Jo. Daviſium* ad *Juſtin. Mart. Apol.* I. *p.* 441.

39. Ὡς ἂν ταφῆς ἐν γῇ τύχῃ] Salebroſa haec atque intellectu difficilia viro docto in *Miſcell. Lipſ. Nov. vol.* VII. *p.* 612., mihi ſatis expedita. Spem nautae Arioni, ſi ipſe ſibi manus conſciſceret, ſepulturae fecerunt: hoc verba prae ſe ferunt. Non diſſimilia *Fr. L. Abreſch Diluc. Thucyd.* p. 403.

48. Στάντα ἐν τοῖσι ἑδώλοισι] Animi pendeo, Herodotusne hoc, an ἑδωλίοισι dederit, ut *Aeſchylus* VII. *C. Theb.* v. 461., *Choëph.* v. 69, tum *Euripid. Helen.* v. 1587., *Sophocles Ajac.* v. 1295., atque alii de hac officina; quorum quidem auctoritate ſcriptorumque numero librorum ſtandum ſi fuerit, id profecto maluit: nam ſingulare quiddam atque exquiſitius in altero ſpectaſſe, unde noverimus? Favet ἑδώλοισι, neque diffiteor, Lexicon Herodoteum. At *Suidas* eodem uſus, transſcripſit enim paene univerſum, ἑδωλίοισι, neque diſſentit *Heſychius.*

57. Ὡς δὲ ἄρα παρεῖναι] Vir doctiſſimus ὡς δὲ ὥρα, *quum autem videret*, aut ὡς δὲ εὗρε, *quum autem conperiſſet*, offenſus fortaſſe infinitivo, quo capitur delectaturque Herodotus. Sic II, 139. ὡς δ' ἄρα οἴχεσθαι τὸν Αἰθίοπα ἐξ Αἰγύπτου. *ut Aethiops ex Aegypto abiit.* & VIII, 94. ὡς δὲ ἄρα φεύγοντας γίνεσθαι κατὰ τὸ ἱρὸν. Mitto L. I, 86.

58. Ἱστορέεσθαι εἴ τι λέγοιεν] Ἱστορέειν frequentanti *Herodoto* nuſpiam alibi fuit adhibitum ἱστορέεσθαι· fortaſſe ne hic quidem, ubi, ſi quis Codex antiquus faveret conjecturae, praeoptarem εἰρωτέεσθαι· verbum certe Herodoteum, obvium L. VI, c. 3. & L. II, c. 32. εἰρωτεωμένους, εἴ τι ἔχουσι πλέον λέγειν περὶ τῶν ἐρήμων τῆς Λιβύης, φάναι — · qua ſtructura hoc in loco poſuiſſet: ὡς δὲ ἄρα παρεῖναι, αὐτοὺς κληθέντας εἰρωτέεσθαι, εἴ τι λέγοιεν περὶ Ἀρίονος. *Gellio*, ſcribenti XVI, c. 19. *navitas requiſitos — diſſimulanter interrogaſſe, ecquid audiſſent — ſuper Arione*, verbum εἰρωνεύεσθαι videri poſſet obverſatum; niſi ſua quaedam reliquis etiam Herodoteis immiſcuiſſet: nihil iuvat, ubi hac etiam in hiſtoria *Herodoti* veſtigia premit, *Dion Chryſ.* Or. XXXVII, p. 455. C. Sed *Gellii* paraphraſin felicior forte conjector utiliter comparabit ad iſta, quae ſupra leguntur v. 22. καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονὴν, vitii ſuſpecta *Ti. Hemſterhuſio* ad *Lucian.* p. 432. VALKEN.

64. Ἀνάθημα χάλκεον οὐ μέγα] Meminerunt donarii *Pauſan. Lacon.* C. 25. *Aelianus H. Anim.* L. XII, 45. ſed nihil de eius magnitudine, quam Codicum quidam, deleta negatione, adaugent: non item *Dio Chryſoſtom.* O. XXXVII. p. 455. Ἀρίων δὲ· οὐ γὰρ Περίανδρος, ἀλλ'

φῦς ἐπιὼν ἄνθρωπος. Ἀλυάττης δὲ ὁ Λυδὸς τὸν πρὸς Μιλησίους πόλεμον διενείκας, μετέπειτα τελευτᾷ, βασιλεύσας ἔτεα ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα. ἀνέθηκε δὲ ἐκφυγὼν τὴν νοῦσον, δεύτερος οὗτος τῆς οἰκίης ταύτης, ἐς Δελφοὺς κρητῆρά τε ἀργύρεον μέγαν, καὶ ὑποκρητηρίδιον σιδήρεον κολλητὸν, θέης ἄξιον διὰ πάντων τῶν ἐν Δελφοῖσι ἀναθημάτων· Γλαύκου τοῦ Χίου ποίημα, ὃς μοῦνος δὴ πάντων ἀνθρώπων σιδήρου κόλλησιν ἐξεῦρε. Τελευτήσαντος δὲ Ἀλυάττεω, [a] ἐξεδέξατο τὴν βασιληΐην Κροῖσος ὁ Ἀλυάττεω, ἐτέων [b] ἐὼν ἡλικίην πέντε καὶ τριήκοντα· ὃς δὴ Ἑλλήνων πρώτοισι ἐπεθήκατο Ἐφεσίοισι. ἔνθα δὴ οἱ Ἐφέσιοι πολιορκεόμενοι ὑπ' αὐτοῦ, ἀνέθεσαν τὴν πόλιν τῇ Ἀρτέμιδι, ἐξάψαντες ἐκ τοῦ νηοῦ σχοινίον ἐς τὸ τεῖχος. ἔστι δὲ μεταξὺ [c] τῆς τε παλαιῆς πόλιος, ἣ τότε ἐπολιορκέετο, καὶ τοῦ νηοῦ, ἑπτὰ στάδιοι. πρώτοισι μὲν δὴ τούτοισι ἐπεχείρησε ὁ Κροῖσος· μετὰ δὲ, ἐν μέρεϊ ἑκάστοισι Ἰώνων τε καὶ Αἰολέων, ἄλλοισι ἄλλας αἰτίας ἐπιφέρων, τῶν μὲν ἐδύνατο μέζονας παρευρίσκειν, μέζονα ἐπαιτιώμενος, τοῖσι δὲ [d] αὐτέων καὶ φαῦλα ἐπιφέρων. Ὡς δὲ ἄρα οἱ ἐν τῇ Ἀσίῃ Ἕλληνες κατεστράφατο ἐς φόρου ἀπαγωγὴν, τὸ ἐνθεῦτεν ἐπενόεε, νέας ποιησάμενος, ἐπιχειρέειν τοῖσι νησιώτῃσι. [e] ἐόντων δέ οἱ πάντων ἑτοίμων ἐς τὴν ναυπηγίην, οἱ μὲν Βίαντα λέγουσι τὸν Πριηνέα ἀπικόμενον [f] ἐς Σάρδις, οἱ δὲ Πιττακὸν τὸν Μιτυληναῖον, [g] εἰρομένου Κροίσου εἴ τι εἴη νεώτερον περὶ τὴν Ἑλλάδα, εἰπόντα τάδε, καταπαῦσαι τὴν ναυπηγίην, „Ὦ βασιλεῦ, νησιῶται ἵππον συνωνέονται μυρίην, ἐς Σάρδις τε καὶ ἐπὶ σὲ ἔχοντες ἐν νόῳ στρατεύεσθαι. Κροῖσον δὲ, ἐλπίσαντα λέγειν ἐκεῖνον ἀληθέα, εἰπεῖν, Αἲ γὰρ τοῦτο θεοὶ „ποιήσειαν ἐπὶ νόον νησιώτῃσι, ἐλθεῖν ἐπὶ Λυδῶν παῖδας σὺν ἵπποισι. τὸν δὲ, ὑπολαβόντα φάναι, Ὦ „βασιλεῦ, προθύμως μοι φαίνεαι εὔξασθαι νησιώτας ἱππευομένους λαβεῖν ἐν ἠπείρῳ, [h] εἰκότα ἐλπίζων· νησιώτας δὲ τί δοκέεις εὔχεσθαι ἄλλο, ἢ ἐπεί τε τάχιστα ἐπύθοντό σε μέλλοντα ἐπὶ σφίσι ναυπηγέεσθαι νέας, λαβεῖν [i] ἀρώμενοι Λυδοὺς ἐν θαλάσσῃ, ἵνα ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ ἠπείρῳ οἰκημένων Ἑλλήνων τίσωνταί σε, τοὺς σὺ δουλώσας ἔχεις; κάρτα τε ἡσθῆ-

per delphinum vehens. Porro Alyattes Ly- 25
dus, confecto cum Mileſiis bello, poſtea,
quum ſeptem & quinquaginta regnaſſet annos,
vita exceſſit: qui ſecundus ex hac domo,
quum è morbo convaluiſſet, apud Delphos
dedicavit grandem ex argento craterem:
itemque crateris receptaculum parvum, ex
ferro, ferruminatum, ſpectatu dignum inter
omnia quæ ſunt Delphis donaria: opus Glauchi
Chii, qui ſolus omnium hominum ferruminationem
excogitavit. Defuncto Alyatte, 26
ſucceſſit in regno filius ejus CROESUS, annos
natus quinque & triginta: qui primis
Graecorum Epheſiis bellum intulit. Unde Epheſii
ab eo obſeſſi, urbem Dianæ dedicarunt,
fune ex ejus æde ad murum alligato.
Eſt autem inter veterem urbem, quæ tunc obſidebatur,
& templum, ſeptem ſtadiorum intervallum.
Hos primos Crœſus aggreſſus eſt,
deinde vero per vices ſingulos Ionum AEolenſiumque,
aliis alias cauſſas inferens, ut in
quoſque maximas reperire poterat, majora;
in quoſdam etiam frivola cauſatus. Poſtea vero 27
quam Græcos in Aſia ſubegit ad tributum
pendendum, inde conſtituit ædificatis navibus
aggredi inſulanos. Ad quas compingendas,
quum omnia illi parata eſſent, dicunt
alii Biantem Prienenſem, quum Sardes veniſſet,
alii Pittacum Mitylenæum, interrogatum
à Crœſo, numquid apud Græciam novi
eſſet? reſpondiſſe, quod illum à facienda claſſe
inhibuit. Inquit enim, Inſulani, ô rex,
decem millia equitum conducunt, habentes
in animo adverſus Sardes atque te militare.
& Crœſum vera loqui ratum, dixiſſe, utinam
dent dii hanc inſulanis mentem Lydos invadendi
cum equis! Atque hunc excipientem
dixiſſe, videris mihi, ô rex, cupide vota facturus
ut inſulanos in continente adipiſcaris
equitantes, haud abſurda ſpe. Verum quid
aliud inſulanos optare cenſes, ſimulac audierunt
conſtituiſſe te adverſus ſe claſſem ædificare,
quam precantes, ut nacti Lydos in mari
intercipiant, teque pro Graecis in continente,
quos tu in ſervitute contines, ulciſcantur?
Hoc ſermone delectatum admodum Crœſum, at-

[a] Διεδέξατο *Ammon.* in Τύραννος. Paullo ſupra θέης ἄξιον laudat & explicat *Euſtath. in Homer.* p. 626, 52. [b] Ὧν *Venet. Arch.* [c] Sic *Med.*, encliticam plerique alii ignorant. παλαιῆς *Ven. Arch.* [d] Αὐτῶν *Med. Arch.*, αὐτέων, ut ſolent Iones, *Ald. Vind. Remig Venet.* atque alii. [e] Ἐόντων in *Arch.* [f] Ἐς Κροῖσον *Ald.* & ora *Steph.* [g] Sic *Med. Remig. Venet.*, reliqui εἰρομένου δὲ. [h] Ἐικότα *Ald. Pariſ. B. Venet. Arch. Vind. Remig.*, εἰκότα *Medic.* Paullo ante in *Remig.* ἱππευομένους. [i] Ex *Aldo*, *Etonenſ. Med. Arch. Vind. Venet. Pariſ.* duobus & ora *Steph.* In *Remig.* ἀρᾶσθαι & *Pariſ. A.* & *Steph. edit.*

Ἀρίων ποιησάμενος μίμημα χαλκοῦ οὐ μέγα ἀνέθηκεν ἐπὶ Ταινάρου Noſtro prorſus conſpirans atque epigramma explodens, quo Periandro doni dedicatio contribuitur *Florileg. L.* IV, 16. p. 488. Dat aliud, & verum, ut opinor, melius certe, *Aelianus:*

Ἀθανάτων πομπαῖσιν Ἀρίονα, Κύκλονος υἱὸν
Ἐκ Σικελοῦ πελάγους σῶσεν ὄχημα τόδε.

70. Καὶ ὑποκρητηρίδιον σιδήρεον] Sic *Hegeſander* in *Athen. L.* V, 13. ex Herodoto, & *Philoſtratus* VI. *Vit. Apoll. C.* II. *p.* 247. In *Plutarcho Defect. Orac.* p. 436. nunc ἐπικρατηρίδιον, ſed olim, ut in Herodoto, teſte Turnebiano libro. Ὑποκρατήριον in *Euſebio* L. I. *adv. Marcellum* C. 3., cujus ex verbis *Th. Reineſius*, vir longe doctiſſimus, *L.* III. *Obſerv. C.* 6. non citra rationem conficit, vocabulum injuria a doctis interpretibus in diminutivorum numero cenſeri: nam haud exiguum hoc ὑπόθημα τοῦ Ἀλυάττου κρατῆρος fuiſſe ex *Pauſan.* L. X, 16. & *Hegeſandro* abunde liquere. ΚΡΗΤΗΡΑ ΚΑΙ ΥΠΟΚΡΗΤΗΡΙΟΝ, *craterem cum ſua baſi* habet quoque *Sigea* inſcriptio p. 34.

72. Σιδήρου κόλλησιν ἐξεῦρε] *Ferri inter ſe glutinum excogitavit* vertit *Hieronymus* in *Euſebii Chron.* Olymp. XXV, 4. Id vero quale fuerit, an ſimile ferruminationi, qua adhibito aeris genere fabri ferrarii defunguntur, finire non puto neceſſe. *Pauſanias* tamen innuit: μόνη δὲ κόλλα συνέχει τε καὶ ἔστιν αὕτη τῷ σιδήρῳ δεσμός. *ſolum glutinum baſin*, *ſive* τὸ ὑπόθημα τοῦ κρατῆρος, *ligat*, *eſtque hoc ferro vinculum.* De Glauco plura *Fr. Junius in Catalogo Artific.* p. 92.

79. Ἔστι δὲ μεταξὺ τῆς τε παλαιῆς &c.] *T. Fabri* conjecturam *Jac. Gronov.* valere juſſit, ἑπταστάδιον, ut oratio conſtet, reſingens: ſtabit eadem, ſi ἑπτὰ στάδια cum *St. Berglero* malueris, neque incondita erit, ſi εἰσὶ δὲ reperiatur. Noſter VI, 36. εἰσὶ δὲ οὗτοι στάδιοι ἕξ τε καὶ τριήκοντα τοῦ ἰσθμοῦ. Tum, de ipſo hoc templi ab Epheſo intervallo, *Xenoph. Epheſ.* I. p. 2. ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ ἱερὸν στάδιοι δὲ εἰσιν ἑπτά. Itaque optio eſt. De belli hujus occaſione atque eventu *Aelian. V. H. L.* III, 26. & *Polyaen. Strateg.* V, 50.

84. Τοῖσι δὲ αὐτέων καὶ &c.] *Nullum ſine patrocinio vitium*, in re diverſi generis *Seneca* ait. Αὐτέων, τουτέων &c. Ionum ſunt, huius dialecti ſcriptoribus frequentata. *Jenſium* vide in *Luciani* Aſtrol. C. 1. Mediceae membranae in horum uſu variae: modo probant, modo inprobant, ut I, 135. 142. 143. &c. quae mihi mobilitas non adridet. Suum Herodoto reddam, quoties occaſio feret.

99. Ἐικότα ἐλπίζων] Sic L. V, 10. VII, 5. &c. Medicei ἐοικότα melius non eſt: adplauderem ſi εἰκότα foret, quod I, 137. 155. &c. rectiſſime edit. *Cl. Reiskius* ante haec exiſtimat deeſſe, ἵνα ῥαδίως ὑπαγάγῃ αὐτούς. modo tamen certum ſit, Herodotum Iſocrateo more cola ſibi aequalia & reſpondentia voluiſſe fingere, quod ego certum eſſe minime mihi perſuadeo.

Quod

atque inductum (eſt enim viſus ille perquam
ſcite dixiſſe) ab fabricanda claſſe deſtitiſſe,
atque ita cum Ionibus, qui inſulas incolerent,
28 hoſpitium contraxiſſe. Interiecto autem tem-
pore, ſubactis ferme omnibus qui intra Halyn
fluvium colunt: nam præter Cilices ac Lycios
Crœſus ceteros omnes in ſuam poteſtatem re-
degit, qui ſunt, Lydi, Phryges, Myſi, Ma-
riandyni, Chalybes, Paphlagones, Thraces,
qui Thyni & Bithyni, Cares, Iones, Dorien-
29 ſes, AEolenſes, Pamphyli. His inquam ſub-
actis, & potentia Lydorum per Crœſum au-
geſcente, contulerunt ſe Sardes opibus floren-
tes, tum ceteri omnes è Græcia ſophiſtæ, qui
ea tempeſtate erant, pro ſe quisque profi-
ciſcentes: tum etiam Solon, vir Athenienſis,
qui quum leges iubentibus Athenienſibus tuliſ-
ſet, enavigando decem annos per cauſſam con-
templandi fuit peregrinatus, ut ne quam le-
gum quas condiderat abrogare cogeretur.
Nam hoc Athenienſes ipſi facere nequibant,
maximo iureiurando adacti ad eas decem per
annos ſervandas, quas ipſis Solon condidiſſet.
30 Harum itaque legum ac contemplandi gratia
Solon peregre profectus, in AEgyptum ad A-
maſim ſe contulit, & Sardes ad Crœſum. Eo
quum perveniſſet, hoſpitaliter in regiam à Crœ-
ſo exceptus eſt; tertioque aut quarto poſt die,
iuſſu Crœſi, miniſtri circumduxerunt Solonem
circa theſauros, omniaque quæ illic erant ma-
gna ac beata, oſtentarunt. Eum porro con
templatum cuncta, & ut ſibi opportunum fue-
rat intuitum, talibus percontatus eſt Crœſus.
Hoſpes Athenienſis, quia multus ad nos rumor
de te emanavit ob tuam ſapientiam, & ob per-
egrinationem, quemadmodum ſtudio ſapien-
tiæ

ἡσθῆναι Κροῖσον τῷ ἐπιλόγῳ, καί οἱ (προσφυέως γὰρ δόξαι λέγειν) πειθόμενον, παύσασθαι τῆς ναυπηγίης· καὶ οὕτω τοῖσι τὰς νήσους οἰκημένοισι Ἴωσι ξεινίην συνεθήκατο. Χρόνου δὲ [a] ἐπιγινομένου, καὶ κατεστραμμένων σχεδὸν πάντων τῶν ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ οἰκημένων· πλὴν γὰρ Κιλίκων καὶ Λυκίων, τοὺς ἄλλους πάντας [b] ὑπ' ἑωυτῷ εἶχε καταστρεψάμενος ὁ Κροῖσος. εἰσὶ δὲ οἵδε, Λυδοί, Φρύγες, Μυσοί, [c] Μαριανδυνοί, Χά- 11
λυβες, Παφλαγόνες, Θρήϊκες, [d] οἱ Θυνοί τε καὶ Βιθυνοί, Κᾶρες, Ἴωνες, Δωριέες, Αἰολέες, Πάμφυλοι. Κατεστραμμένων δὲ τούτων, καὶ προσεπικτωμένου Κροίσου Λυδοῖσι, ἀπικνέονται ἐς Σάρδις ἀκμαζούσας πλούτῳ [e] ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς Ἑλλάδος σοφισταί, οἳ τοῦτον τὸν χρόνον ἐτύγχανον ἐόντες, ὡς ἕκαστος [f] αὐτέων ἀπικνέοιτο· καὶ δὴ καὶ Σόλων, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ὃς Ἀθηναίοισι νόμους κελεύσασι ποιήσας, ἀπεδήμησε ἔτεα δέκα, κατὰ θεωρίης πρόφασιν ἐκπλώσας, [g] ἵνα δὴ μή τινα τῶν νόμων ἀναγκασθῇ λῦσαι τῶν ἔθετο. αὐτοὶ γὰρ οὐκ οἷοί τε ἦσαν αὐτὸ ποιῆσαι Ἀθηναῖοι· ὁρκίοισι γὰρ μεγάλοισι κατείχοντο, δέκα ἔτεα χρήσεσθαι νόμοισι τοὺς ἂν [h] σφίσι Σόλων θῆται. [i] Αὐτῶν δὴ ὦν τούτων καὶ τῆς θεωρίης ἐκδημήσας ὁ Σόλων [k] εἵνεκεν, ἐς Αἴγυπτον ἀπίκετο παρὰ [l] Ἄμασιν, καὶ δὴ καὶ ἐς Σάρδις παρὰ Κροῖσον. ἀπικόμενος δέ, ἐξεινίζετο ἐν τοῖσι βασιληΐοισι ὑπὸ [m] τοῦ Κροίσου· μετὰ δέ, ἡμέρῃ τρίτῃ ἢ τετάρτῃ, κελεύσαντος Κροίσου, τὸν Σόλωνα θεράποντες περιῆγον κατὰ τοὺς θησαυρούς, καὶ [n] ἐπεδείκνυσαν πάντα ἐόντα μεγάλα τε καὶ ὄλβια. θεησάμενον δέ μιν τὰ πάντα, [o] καὶ σκεψάμενον ὥς οἱ κατὰ καιρὸν ἦν, εἴρετο ὁ Κροῖσος τάδε. „Ξεῖνε Ἀθηναῖε, παρ' ἡμέας γὰρ περὶ [p] σέο λόγος ἀπῖκται πολλός,

a Ἐπιγιγνομένου Arch. b Ex Medic., ceteri ὑπό. c Μαρυανδυνοὶ Arch. Μαρυανδανδυνοὶ Vind. Quae ſequuntur exſcripſit Euſtath. in Dionyſ. Perieg. v. 322. d Ὀθυνοὶ Arch. Ἰθυνοὶ Remig. e Ἄλλοι οἱ πάντες Vind. f Αὐτέων omnes. αὐτῶν Med. g Sic Medic. ceteri plerique ἵνα μὴ δή τινα levi diſcrimine. h Σφισὶ omnes ferme. σφὶ Medic. i Ita Medic. Remig. Vind. Arch. Pariſ. ora Steph. Venet.; αὐτοῦ δὴ ὦν τούτου vulgo. k Iidem. In Aldo & paucis εἵνεκα. l Ἄμασι Ald. vitio operarum. m Articulus deſit Arch. qui mox ἡμέρην τρίτην ἢ τετάρτην, probante Galeo, ſine cauſſa. Μετὰ δὲ ponitur abſolute, ut paſſim. n Sic cum Medic. plerique omnes. ἀπεδείκνυσαν Venet. ἐπιδείκνυον Aldus eumque ſecuti. o Arch. Medic. Remig. Vind. Steph. margo, Pariſ., vulgo πάντα ἐόντα μεγάλα τε καὶ σκεψ. praecedentibus perperam iteratis. p Σεῦ Venet. non male.

Quod poſt pauca Steph. vulgavit λαβεῖν ἀρῶσθαι Λυδούς, id Codd. auctoritatem ſecutus fecit: tueri quoque factum poteſt, quod ἀρώμενοι lenem orationem nonnihil turbent. Quare tollendum ἀρῶσθαι Cor. de Pauw decrevit. Reiskius revocandum cenſuit, aut in ἀρώμενοι, quod Ionum ore idem, vertendum. Equidem conſenſui tot MSS. non obnitar. Vide Gronovium.

11. Εἰσὶ δὲ οἵδε, Λυδοί] Lydorum minime opportuna hic ponitur mentio, ſiquidem eos non domuit, ſed a maioribus accepit, imperio ſubditos: reliquas nationes Lydis rex addidit, προσεπικτωμένου Κροίσου Λυδοῖσι, uti ſequitur. Vidit & hoc Cor. de Pauw. Thraces Europaeos Croeſus non ſubegit, ſed Aſiae incolas, Thynos & Bithynos, ex Thracia progreſſos. Bene Claudianus II. in Eutrop. v. 247.

Thyni Thraces erant, quae nunc Bithynia fertur.

Adde infra VII, 75.

17. Ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς &c.] Cur, obſecro, οἱ πάντες σοφισταί; aptius equidem hac in ſede iudicarem ἐπιφανέες· ut Sardes iſto tempore veniſſe dicerentur ἄλλοι τε ἐπιφανέες ἐκ τῆς Ἑλλάδος σοφισταί, — καὶ δὴ καὶ Σόλων. VALKEN.

17. Ἄλλοι τε οἱ πάντες &c.] Membranae conjecturae robur negant. Videtur Herodotus illos, qui uno tempore & habiti & vocati ſapientes ſunt, innuere. Nihil ſane erat, cur Plut. de Malign. Herod. p. 857. F. σοφιστὰς eos nuncupari indignaretur, cum Solonem Iſocrates, Themiſtius atque alii, quibus teſtimonium Jo. Meurſius in Solone C. 4. denuntiavit, non alio ornarint titulo, nec in contemtum tamen, uti neque Herodotus, cui Pythagoras σοφιστής IV, 95. & σοφισταὶ quotquot tota Graecia ſapientiae fama illuſtres II. 49. Belle Ariſtides T. III. p. 517. οὐχ Ἡρόδοτος Σόλωνα σοφιστὴν κέκληκεν; οὐ Πυθαγόραν πάλιν; οὐκ Ἀνδροτίων τοὺς ἑπτὰ σοφιστὰς προσείρηκε; λέγω δὴ τοὺς σοφούς. Demoſthenes, niſi Androtion fuerit, de quo Ariſtides, in Erotic. p. 757. de Solone ἐπ' οὐδενὶ μᾶλλον ἐσπούδασεν, ἢ τῶν ΕΠΤΑ ΣΟΦΙΣΤΩΝ ὅπως γένηται. Verum ea turbato animo Plutarchus, pacatior Chilonem τὸν σοφιστὴν T. II. p. 96. & reliquos de hoc numero σοφιστὰς ſalutavit.

25. Αὐτῶν δὴ ὦν τούτων καὶ τῆς θεωρίης &c.] Adſentitur in decennali peregrinatione, Croeſique ex Solonis congreſſu Plut. in Solon. p. 92., non infitiatus fuiſſe, qui cum τοῖς χρόνοις ὡς πεπλασμένον, ſive temporum ratione commentitium haberent: neque noſtra aetate deficiunt eadem illis opinati, Solonisque cum Croeſo colloquium fabulis adnumerantes, in quis Jac. Bruckerus Hiſtor. Philoſoph. T. I. p. 444. & Freretus Comment. Acad. Inſcript. T. VII. p. 433. Solonem aiunt Olymp. XLVI, 3. leges Athenienſibus tuliſſe: obiiſſe, nec in Lydia tamen, tyrannidis Piſiſtrateae anno ſecundo ſub Olymp. LIV., qua regnare Croeſus inter Lydos coeperit: itaque *pergula pictorum, veri nihil.* Sed fac certum ratumque eſſe, quod ex Heraclide Pontico Plut. in Solon. p. 96. F. perhibet, Solonem συχνὸν χρόνον conplures annos poſt occupatam a Piſiſtrato tyrannidem ſuperſtitem fuiſſe, quid impediet, quo minus in Lydiam, gemente ſub unius dominatione civitate, peregre abire potuerit, quorſum & ea ducunt, quae Diogen. Laërt. L. I, 90. 99. habet, tum Libanius T. II. p. 297. A. Atque hoc ſecutus eſt Jo. Meurſius in Solone ſuo C. 28. At tum Herodotus & Plutarchus cum Proclo in Timaeum Platon. p. 29., quibus illud iter & colloquium ante Piſiſtrati tyrannidem figere libuit, in errore, quem & illis exprobravit Jo. Meurſius, manifeſto erunt. Fac tamen, & quid morabitur, quo minus ponatur, Solonem non ſtatim a latis legibus, ſed illis annorum lapſu ſtabilitis, itineri ſe tradidiſſe: porro Croeſum Alyattae patri regni conſortem fuiſſe, quod Noſter ſignificare videtur L. I, 92., eiusdemque auſpiciis bella geſſiſſe, ut apud Suidam in Κροῖσος· quo quidem tempore, ſi iuvenem principem & fortunae ſucceſſibus ebrium, Sardibus Solon convenerit, nihil profecto erit, cur fabuloſum hoc colloquium cenſeatur, ne ipſa

„ λὸς, καὶ σοφίης εἵνεκεν τῆς σῆς καὶ πλάνης, ὡς
„ Φιλοσοφέων [a] γῆν πολλὴν θεωρίης εἵνεκεν ἐπελήλυ-
„ θας· νῦν ὦν ἵμερος ἐπείρεσθαί [b] με ἐπῆλθέ σε, εἴ
„ τινα ἤδη πάντων εἶδες ὀλβιώτατον; ὁ μὲν, ἐλπίζων
εἶναι ἀνθρώπων ὀλβιώτατος, ταῦτα ἐπηρώτα. Σόλων
δὲ, οὐδὲν ὑποθωπεύσας, ἀλλὰ τῷ ἐόντι χρησάμε-
„ νος, λέγει, Ὦ βασιλεῦ, Τέλλον Ἀθηναῖον. [c] ἀπο-
θωμάσας δὲ Κροῖσος τὸ λεχθὲν, εἴρετο [d] ἐπιστρεφέως,
„ Κοίῃ δὴ κρίνεις Τέλλον εἶναι ὀλβιώτατον; ὁ δὲ εἶπε,
„ Τέλλῳ, [e] τοῦτο μὲν τῆς πόλιος εὖ ἡκούσης, παῖ-
„ δες ἦσαν καλοί τε κἀγαθοὶ, καί σφι εἶδε ἅπασι
„ τέκνα ἐκγενόμενα, καὶ πάντα παραμείναντα.
„ [f] τοῦτο δὲ τοῦ βίου εὖ ἥκοντι, ὡς τὰ παρ' ἡμῖν,
„ τελευτὴ τοῦ βίου λαμπροτάτη ἐπεγένετο. γενομένης
„ γὰρ Ἀθηναίοισι μάχης πρὸς τοὺς ἀστυγείτονας ἐν
„ Ἐλευσῖνι, βοηθήσας, καὶ τροπὴν ποιήσας τῶν πο-
12 „ λεμίων, ἀπέθανε κάλλιστα. καί μιν Ἀθηναῖοι δη-
„ μοσίῃ τε ἔθαψαν αὐτοῦ τῇπερ ἔπεσε, καὶ ἐτίμη-
„ σαν μεγάλως. Ὡς δὲ τὰ κατὰ τὸν Τέλλον προ-
ετρέψατο ὁ Σόλων τὸν Κροῖσον, [g] εἴπας πολλά τε
καὶ ὄλβια, ἐπηρώτα τίνα δεύτερον μετ' ἐκεῖνον ἴδοι;
δοκέων [h] πάγχυ δευτερεῖα γῶν οἴσεσθαι. ὁ δὲ εἶπε
„ [i] Κλέοβίν τε καὶ Βίτωνα. τούτοισι γὰρ ἐοῦσι γένος
„ Ἀργείοισι βίος τε ἀρκέων ὑπῆν. καὶ πρὸς τούτῳ,
„ ῥώμη σώματος τοιήδε, ἀεθλοφόροι τε ἀμφότεροι ὁ-
„ μοίως ἔσαν. καὶ δὴ καὶ λέγεται [k] ὅδε ὁ λόγος· ἐού-
„ σης ὁρτῆς τῇ Ἥρῃ τοῖσι Ἀργείοισι, ἔδεε πάντως
„ τὴν μητέρα αὐτῶν ζεύγεϊ κομισθῆναι ἐς τὸ ἱρόν· οἱ
„ δέ σφι βόες ἐκ τοῦ ἀγροῦ οὐ παρεγίνοντο ἐν ὥρῃ·
„ [l] ἐκκληϊόμενοι δὲ τῇ ὥρῃ οἱ νεηνίαι, ὑποδύντες αὐ-
„ τοὶ

tiæ deditus multam mundi partem videndi ſtudio adieris: ideo mihi nunc cupido inceſſit ſciſcitandi ex te, ecquem jam vidiſſi omnium beatiſſimum? Sperans videlicet ſe inter homines beatiſſimum eſſe, ita ſciſcitabatur. Solon autem nihil admodum aſſentatus, ſed ut res erat reſpondens, Ego vero (inquit) ô rex, vidi beatiſſimum Tellum Athenienſem. Quod dictum admiratus Crœſus inſtat interrogare, Qua re Tellum judicas eſſe beatiſſimum? Quia, inquit, Tello, republica bene inſtituta, filii fuerunt honeſti & boni, & illis vidit ſingulis enatos liberos, hosque omnes ſuperſtites: & quum vita bene huic cederet, quantum in nobis eſt, obitus ſplendidiſſimus inſuper obtigit. Siquidem prœlio, quod Athenienſes cum finitimis geſſere apud Eleuſinem, quum auxilio veniſſet, hoſtesque in fugam vertiſſet, pulcherrimam oppetiit mortem. Quem Athenienſes, quo loco occubuerat, eo ipſo publice humarunt, magnificeque honorarunt. Tum ve- 31
ro multa de Tello ac beata Solone referente, excitatus Crœſus, interrogat quemnam ſecundum ab illo vidisſet? putans haud dubie ſecundas ſe partes eſſe laturum. Cleobin, inquit ille, & Bitonem: quippe his & genus Argivum erat, & victus ſuppeditabat: adhæc corporis robur tantum; ut & in certaminibus ambo pariter præmia tulerint, & de his etiam iſta memorentur: Quum dies feſtus Iunonis apud Argivos eſſet, oporteretque omnino matrem horum ad templum vehi bobus iunctis, hique boves ex agro eis ad horam præſto non eſſent: tunc juvenes excluſi tempore, ipſi

a Γῆν πολλὴν *Pariſ. A. B. Remig.* τὴν πολλὴν *Medic.* τὴν πόλιν *Vatican.* unus, nam ceteri quatuor τῆς πολλῆς, ut *Arch. Vind. Pariſ. C. Venet.* cum *Aldo*. *b* Μοὶ ἐπῆλθε, εἰ *Arch. Vind. Venet.* *c* Sic omnes cum *Aldo*, ἀποθωμάσας *Medic.* *d* Citat *Suidas* in Voce. *e* Τοῦτο μὲν *Remig.* in *Vind.* τῷ μὲν in aliis omnibus τούτῳ μὲν. Mox ἡκούσης in margine tantum *Arch.* *f* Τοῦτο δὲ *Remig.* τούτῳ δὲ *Medic.* ἐς τοῦτο δὲ ceteri cum *Aldo*. *g* Εἴπων *Arch. Vind.* *h* In *Arch.* videtur olim fuiſſe πάμπαν. Eſt enim in correctione πάγχυ, *Vindob.* παγίαν. *i* Κλέοβιν *Arch.* Κλέωβιν alii omnes. *k* *Medic Remig. Vindob. Pariſ.* duo, probe. In reliquis ὧδε λόγος. Paullo ante ἦσαν *Vind.* & alii, ſed male, & contra Ionum morem, etſi ita ſaepe ante. Vide *Etymol.* p. 381. *l* Iterum *Medic. Remig. Vind. Pariſ. A.*, alii ἐκκληϊζόμενοι.

ipſa quidem Amaſis, Aegyptiorum regis, mentio. At hae coniecturae ſunt, tales tamen, quae ſcriptoris fidem ex tanta volutatione extrahere queunt. Vide & Ampl. *Bouberii Diſſ. Herodot.* C. 16.

37. Ὡς Φιλοσοφέων γῆν πολλὴν θεωρίης &c.] Vulgatum τῆς πολλῆς juſtiſſime *Gronovius*, quippe in ſermonis indolem arietans, in exilium ire iuſſit, qui ſi & γῆν correxiſſet, ut in *Homer. Il. O*, 85. ὅς τ' ἐπὶ πολλὴν γαῖαν ἐληλουθὼς, locum perſanasſet. Amplexi id merito ſunt, trium MSS. auctoritate probe munitum, *Kuſterus in Cler. Bibl. N. & V.* T. v. p. 389., *D'Orvillius ad Chariton.* L. II. p. 160., Abbas *Geinoz Comment. Acad. Inſcript.* T. XVI. p. 58. & *Reiskius*. Ipſe *Herodotus*, quod ſedulitatem *Gronovii* haud latuit, IV, 76. ἐπεί τε γῆν πολλὴν θεωρήσας, in re non diſſimili. Tale quoque hoc *Democriti* apud *Euſeb. Pr. Evang.* L. X, 4. p. 472. ἐγὼ δὲ τῶν κατ' ἐμεωυτὸν πλείστην γῆν ἐπεπλανησάμην ἱστορέων τὰ μήκιστα. Neque dubium mihi eſt, quin *Medic.* ſcriptura & ſimilis ferme *Vatic.* ex frequenti T & Γ confuſione progenita fuerit: ferri tamen potuerat, ſi Croeſus Ἀσίης τὴν πολλὴν, quemadmodum in *Arriani Indic.* C. 5., memorasſet, uti Λιβύης τὴν πολλὴν *Joſeph. C. Apion.* L. I, 19. & Καρίης τὴν πολλὴν Noſter V, 103. At τὴν πολλὴν, nullo regionis adpoſito vocabulo, quis *plurimam mundi partem* jure explicuerit?

45. Τέλλῳ, τοῦτο μὲν τῆς πόλιος &c.] Demiratus ſaepe ſum, nemini leve, quod haec occupaverat vitium ſuboluiſſe, praeſertim ſequentibus id manifeſto prodentibus. *Medicei* quidem ope ἐς τοῦτο δὲ aliam faciem induit, nec ſpecioſam tamen: meliorem putabat *Cl. Reiskius* οὕτω δὴ. Mihi ſcripſiſſe ſemper viſus, quod editum cum maxime eſt. Auctorem opinionis *S. Remigii* codicem habeo, ipſumque Herodotum, τοῦτο μὲν & τοῦτο δὲ toties totiesque iterantem: exemplorum affatim eſt in *Porti Lex.*, nec Herodoti ſtudioſum fugere poſſunt. Quem autem Τέλλον adpellat, is Τέλλος *Tzetzae Chil.* I, 30. & VIII, 197. Vide *T. Hemſterhuſii*, longo mihi uſu iunctiſſimi, adnotationes in *Luciani Contemplant.* C. 10.

54. Ὡς δὲ τὰ κατὰ Τέλλον προετρέψατο] Mutavit vir doctiſſimus *Miſcell. Lipſ. Vol.* VII. p. 613. ultimum in προσετρέψατο, neque aliud in ſcripto ad me, niſi προστρέπεσθαι *eſſe aliquem ad ſe convertere, attentum ſibi facere*: itaque, nam cetera conſulto omitto, verborum ſententiam videri: *poſtquam dixisſet res Telli valde beatas, eoque attentum & animi ſuſpenſum fecisſet Croeſum Solon.* Quin credidisſe olim ſe, τοῖς κατὰ Τέλλον praeſtare. Quo quidem molimine, adiumentis codicum deſerto, non opus erit, modo ex conſequenti ad ſententiam cum Cl. *Abreſchio Diluc. Thucyd.* p. 332. adſciſcatur προετρέψατο ἐπερωτᾶν *incitavit ad porro interrogandum.* In *Parthenii* Erotic. C. I. ἐκεῖνος αὐτὸν ὑποδεξάμενος εἰς πολὺν οἶνον προετρέψατο, *ille hoſpitio exceptum multo vino provocavit.* Herodoti mentem *Valla* bene adſecutus eſt.

58. Κλέοβίν τε καὶ Βίτωνα] Creberrima utriusque mentio, ſed, quemadmodum *Archiep.*, Κλέοβιν adpellitant priorem. Opportune monuit *Hemſterhuſius*, metri necesſitate hunc ſcribendi modum Epigramma probare in *Stobaei* Serm. CXIX. p. 603. Οἵδε Βίτων Κλέοβίς τ' ἐπὶ σώμασιν οἰκείοισι Ζεύγλαν ζευξάμενοι &c. Sic ergo praeſtat. Adde *Jo. Alb. Fabricium* ad *Sexti Hypotyp.* L. III, 24. p. 186., ubi pars haec Muſae Herodoteae λόγος περὶ τῆς Ἀργείας ἱερείας, & *Jo. Daviſium* ad *Cicer. Tuſc. Diſp.* I, 47., recte *Stobaei* μητρὸς αὐτῶν δεξαμένης corrigentem: quod tamen non *Stobaei*, ſed *Geſneri* videtur peccatum: nam in *Veneta* editione εὐξαμένης vulgatum primitus fuit.

62. Ἔδεε πάντως τὴν μητέρα αὐτῶν &c.] Iunonis Argivae ſacerdotio fungebatur, nec ſacris per legem abeſſe poterat. De ea praeter *Aeſchin. Socrat. Dial.* III, 10., *Choricium O. in Procop. Gazaeum* C. 33., *Palaephat. Incredib. Cap. ult.*, *Servius* ad Georgic. III, 532. Herodoti Hiſtoriam primam laudans.

65. Ἐκκληϊόμενοι] De iisdem *Cicero* Tuſc. I, C. 47. *Juvenes hi, — veſte poſita corpora oleo perunxerunt, ad iugum acceſſerunt: ita ſacerdos advecta in fanum.* Ciceronem in *Herodoto* legisſe ſuſpicor: ἐνδυόμενοι δὲ (veſte

ipſi jugum ſubeuntes, plauſtrum traxerunt quo mater vehebatur, & quinque ac quadraginta per ſtadia trahentes ad templum pervenerunt. Quibus quum hæc feciſſent, & ab omni cœtu conſpecti fuiſſent, optimus obtigit vitæ exitus: & in his deus demonſtravit, ſatius homini eſſe mori magis quam vivere. Nam quum circumſtantes Argivi laudibus tollerent, viri quidem robur adoleſcentium, feminæ vero matrem eorum, quod tales filios ſortita eſſet: mater gaudio perfuſa cum facto tum fama, ante ſimulacrum ſtans, precata eſt Deam, ut Cleobi & Bitoni filiis ſuis, qui illam magnopere honoravisſent, daret id quod optimum eſſet homini contingere. Poſt hanc precationem, ubi ſacrificarunt epulatique ſunt, adoleſcentes ſomno quieſcentes in ipſo delubro, non reſurrexerunt, ſed hoc vitæ exitu perfuncti. Quorum effigies, tanquam virorum qui præſtantiſſimi extitisſent, Argivi fa-
32 ctas apud Delphos collocarunt. Et his quidem Solon ſecundas beatitudinis partes attribuit. Crœſus autem conturbatus, inquit, Hoſpes Athenienſis, adeone à te dejicitur in nihilum noſtra felicitas, ut ne privatis quidem viris nos æquiparandos ducas? Cui ille, Me, ô Crœſe, gnarum omne numen invidum eſſe & turbulentum, de rebus humanis interrogas? *In diuturno enim tempore multa videre accidit, quæ nemo velit, atque etiam tolerare multa.* Propono enim homini terminum vitæ ad ſeptuaginta annos, qui tot anni conſtant ex vigintiquinque millibus ac ducentis diebus, menſe intercalari non poſito. Quod ſi velit alternos iſtorum annorum addito menſe prolixiores fieri, ut tempeſtates opportune incidentes congruant, menſes quidem intercalares per annos ſeptuaginta, fient trigintaquinque, dies autem ex his menſibus mille quinquaginta. Horum

τοὶ ὑπὸ τὴν ζεύγλην, εἷλκον τὴν ἅμαξαν. ἐπὶ τῆς ἁμάξης δέ σφι ὀχέετο ἡ μήτηρ. σταδίους δὲ πέντε καὶ [a] τεσσεράκοντα διακομίσαντες, ἀπίκοντο [b] ἐς τὸ ἱρόν. ταῦτα δέ σφι ποιήσασι, καὶ ὀφθεῖσι ὑπὸ τῆς πανηγύριος, τελευτὴ τοῦ βίου ἀρίστη ἐπεγένετο. διέδεξέ τε ἐν τούτοισι ὁ θεὸς, ὡς ἄμεινον εἴη ἀνθρώπῳ τεθνάναι μᾶλλον ἢ ζώειν. Ἀργεῖοι μὲν γὰρ περιστάντες ἐμακάριζον τῶν νεηνιέων [c] τὴν ῥώμην. αἱ δὲ Ἀργεῖαι, τὴν μητέρα αὐτῶν, οἵων τέκνων ἐκύρησε. ἡ δὲ μήτηρ, περιχαρὴς ἐοῦσα τῷ τε ἔργῳ καὶ τῇ φήμῃ, στᾶσα ἀντίον τοῦ ἀγάλματος, εὔχετο, Κλεόβι τε καὶ Βίτωνι, τοῖσι ἑωυτῆς τέκνοισι, οἵ μιν ἐτίμησαν μεγάλως, δοῦναι τὴν θεὸν τὸ ἀνθρώπῳ τυχεῖν ἄριστόν ἐστι. μετὰ ταύτην δὲ τὴν εὐχὴν, ὡς ἔθυσάν τε καὶ εὐωχήθησαν, κατακοιμηθέντες ἐν αὐτῷ τῷ [d] ἱρῷ οἱ νεηνίαι, οὐκέτι ἀνέστησαν, ἀλλ' ἐν τέλει τούτῳ ἔσχοντο. Ἀργεῖοι δέ σφεων εἰκόνας ποιησάμενοι, ἀνέθεσαν ἐς Δελφοὺς, ὡς ἀνδρῶν ἀρίστων γενομένων. Σόλων μὲν δὴ εὐδαιμονίης δευτερεῖα ἔνεμε τούτοισι. Κροῖσος δὲ σπερχθεὶς, εἶπε, Ὦ ξεῖνε Ἀθηναῖε, ἡ δὲ ἡμετέρη εὐδαιμονίη οὕτω τοι ἀπέρριπται ἐς τὸ μηδὲν, ὥστε οὐδὲ [e] ἰδιωτέων ἀνδρῶν ἀξίους ἡμέας ἐποίησας; ὁ δὲ εἶπε, Ὦ Κροῖσε, ἐπιστάμενόν με [f] τὸ θεῖον πᾶν ἐὸν φθονερόν τε καὶ ταραχῶδες, ἐπειρωτᾷς ἀνθρωπηΐων πρηγμάτων πέρι; ἐν γὰρ τῷ μακρῷ χρόνῳ πολλὰ μέν ἐστιν [g] ἰδέειν τὰ μή τις ἐθέλει, πολλὰ δὲ καὶ παθέειν. ἐς γὰρ ἑβδομήκοντα ἔτεα οὖρον τῆς [h] ζόης ἀνθρώπῳ προτίθημι. οὗτοι ἐόντες ἐνιαυτοὶ ἑβδομήκοντα, παρέχονται ἡμέρας διηκοσίας καὶ πεντακισχιλίας καὶ δισμυρίας, ἐμβολίμου μηνὸς μὴ γενομένου. εἰ δὲ δὴ ἐθελήσει τοὔ- 13
τερον τῶν [i] ἐτέων μηνὶ μακρότερον γίνεσθαι, ἵνα δὴ αἱ ὧραι συμβαίνωσι παραγινόμεναι ἐς τὸ δέον, μῆνες μὲν παρὰ τὰ ἑβδομήκοντα ἔτεα οἱ ἐμβόλιμοι γίνονται [k] τριήκοντα πέντε· ἡμέραι δὲ ἐκ τῶν μηνῶν τούτων, χίλιαι

a Bene *Med.*, vulgo τεσσαράκοντα. *b* Idem & *Vindob. Pariſ. Arch. Venet.* ἐπὶ τὸ in aliis. *c* *Medic.* & *Pariſ.* duo. τὴν γνώμην reliqui; τῶν νεηνιέων eſt & in *Remig.* & *Pariſ. B.* ſicuti in *Medic.*, τῶν τεκνίων in ceteris uti & *Aldo.* *d* Ἱερῷ *Arch.* Paullo ante Κλέοβι omnes. *e* Ἰδιωτέων ἀνδρῶν omnes editi & ſcripti: in Gronoviana ἀνδρῶν neglectum. *f* Τὸ ἀνθρώπινον πᾶν οὐδαμᾶ ἐν ταὐτῷ, ἐπειρωτᾷς τῶν σεωϋτοῦ πρηγμάτων πέρι. Sic *Veneti* duo, offenſi vulgatae ſententiae. Citat Herodotea *Euſtath.* in *Homer.* p. 690, 24. *g* Ἰδεῖν & mox παθεῖν *Medic.* & *Arch.*, ἰδέειν & παθέειν *Ald. Rem. Vind.*, quos ſequor. Agit de hoc loco copioſisſime *Rever. Horreus Obſ. ad Herodot. C.* 5. Adde *Stob.* p. 564. ubi haec citantur. *h* Ζωῆς *Arch.*, ſine cauſſa. *i* Ἑτέρων *Vind. Arch.*, in cujus margine ἐτέων. *k* *Med. Vind. Arch.*, in aliis τριάκοντα, male.

ſte poſita) τῇ ὥρῃ οἱ νεηνίαι, ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζεύγλην, εἷλκον τὴν ἅμαξαν. atque illud ἐκδεόμενοι antepono lectionibus vulgatis, ceteriſque, quas ad iſtum *Ciceronis* locum excogitavit Ampliſſ. *Bouhierii* ſollertia. VALKEN.

73. Τὴν νεηνιέων τὴν ῥώμην] In MSS. disſenſu eligendi arbitrium eſt: ego γνώμην praeferrem. Iuvenum ῥώμην ſupra adtigerat, fuitque in Bitone ſane quam eximia: ὁ Βίτων ὑπὸ ῥώμης τε καὶ ἰσχύος ταῦρον ἀράμενος ἤνεγκε in *Pauſaniae* L. II, 29. At pium hoc iuvenum in matrem ſtudium ſupra omne corporis robur conſpectius erat & laudabilius. Imaginem, de qua mox, vidit & Argis *Pauſanias*, an huic plane ſimilem non dixero. Refert huc vetus marmor *L. Begerus* Spicileg. Antiq. p. 146.

89. Τὸ θεῖον πᾶν ἐὸν φθονερόν τε καὶ &c.] Similia his Amaſis ad Polycratem III, 46. & Artabanus ad Xerxem VII, 46. Verius & de ſummo numine honeſtius *Plato* ὁ φθόνος ἔξω τοῦ θείου χοροῦ ἵσταται, quod eius ex *Phaedro* dictum merito praedicant *Philo Iud. Q. Omn. Prob. Lib.* T. II. p. 447. & *Maximus Tyr. Diſſert.* XII, 3. Haud aegre itaque fero *Plutarchi* caſtigationem Herodoteam *de Malign.* p. 857. F. Scio *Homeri* exemplo, modo impia in Deum male dicta excuſationem admittant, excuſari ab *Euſtath.* p. 444, 38. 946, 44. Alios praeterea de Deo nihilo prudentius ac reverentius opinatos, quos *Olearius* dabit ad *Philoſtrat. Vit. Soph.* L. II. p. 575.; neque ab hac labe immunes Chriſtianorum eſſe plures, quorum inprudentiam magnus *Caſaubonus* haud diſſimulavit in *Gregorii Nyſſeni Epiſt. ad Euſtath.* p. 70. Praeclarius *Plutarchus* de Deo O. M. *T.* II. p. 1102. *D.* ἀγαθὸς γάρ ἐστι, ἀγαθῷ δὲ περὶ οὐδενὸς ἐγγίνεται φθόνος, οὔτε φόβος, οὔτε ὀργὴ ἢ μῖσος. Alia pro Herodoto in Apologia adverſus *Plutarchi* criminationes Abbas *Geinoz Comment. Acad. Inſcript.* T. XIX. p. 117. &c., ſed quibus non utor.

100. Ἡμέραι δὲ ἐκ τῶν μηνῶν τούτων &c.] Conſtat ratio, ſi annus fuerit dierum CCCLX & menſes tricenarii ſive τριακονθήμεροι ſequetur tamen, ut, facta alternis intercalatione, XV. dies anno adcesſerint atque ita evaſerit dierum CCCLXXV., denis auctior, quam annuo curſu ſol abſolvit: ſequetur praeterea, ut brevi temporum lapſu aeſtas in autumnum, hiems in ver incurrerit, & prorſus anni modus fuerit conturbatus. Atqui intercalabatur alternis annis, ἵνα δὴ αἱ ὧραι συμβαίνωσι παραγινόμεναι ἐς τὸ δέον *ut anni tempeſtates opportune recurrerent ſibique reſponderent.* Hoc vero quid aliud erit, quam vineta ſua caedere & ipſo remedio malum adaugere. *Joſeph. Scaliger* eiusmodi id eſſe ſcribit, ut *non ſolum propter abſurditatem explodendum ſit, ſed etiam tanquam temere pronunciatum praetereundum* extremo *L.* 1. *de Emend Tempor.* Vehementer id diſplicuit, cui raro Scaligerana placent, *D. Petavio L.* 1. *D. Temp.* c. 38. Nec probare ſe potuit *L. Allatio* de Menſ. temp. c. 15. Et hic quidem veteres, dum hac intercalatione curſum ſolis exaequare ſtuderent, mirum quantum ab eo exorbitasſe agnoſcit: qua quidem confesſione id, quod in *Scaligero* damnabat, admittit ultro. Ille vero auctiori per intercalationem anno *dierum aliquot exemtione atque omiſſione fortaſſe intercalarium*, ut ad metas ſuas revocetur, ſuccurrit. At nihil de dierum exemtione *Herodotus*, qua quoque recepta, quod neglectum demiror, ſumma dierum in annis LXX. & intercalaribus XXXV. menſibus minime congruet. Durant proinde anni hujus inconmoda, quibus

„ χίλιαι [a] πεντήκοντα. [b] τουτέων τῶν ἁπασέων ἡμερέων τῶν ἐς τὰ ἑβδομήκοντα ἔτεα, ἐουσέων πεντήκοντα καὶ διηκοσίων καὶ [c] ἑξακισχιλιέων καὶ δισμυριέων, ἡ ἑτέρη αὐτέων τῇ ἑτέρῃ ἡμέρῃ τοπαράπαν οὐδὲν ὅμοιον [d] προσάγει πρῆγμα. [e] οὕτω ὦν, ὦ Κροῖσε, [f] πᾶν ἐστι ἄνθρωπος συμφορή. ἐμοὶ δὲ σὺ καὶ [g] πλουτέειν μὲν μέγα φαίνεαι, καὶ βασιλεὺς εἶναι πολλῶν ἀνθρώπων· ἐκεῖνο δὲ τὸ εἴρεό με, οὔκω σε ἐγὼ λέγω, πρὶν ἂν τελευτήσαντα καλῶς τὸν αἰῶνα πύθωμαι. οὐ γάρ τοι ὁ μέγα πλούσιος μᾶλλον τοῦ ἐπ' ἡμέρην ἔχοντος, ὀλβιώτερός ἐστι· εἰ μή [h] οἱ τύχη ἐπίσποιτο, πάντα καλὰ [i] ἔχοντα τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον. πολλοὶ μὲν γὰρ ζάπλουτοι ἀνθρώπων, ἀνόλβιοί εἰσι· πολλοὶ δὲ μετρίως ἔχοντες βίου, εὐτυχέες. ὁ μὲν δὴ μέγα πλούσιος, [k] ἀνόλβιος δὲ, δυοῖσι προέχει τοῦ εὐτυχέος μούνοισι· οὗτος δὲ, τοῦ πλουσίου καὶ ἀνόλβου πολλοῖσι. ὁ μὲν, ἐπιθυμίην ἐκτελέσαι, καὶ ἄτην μεγάλην προσπεσοῦσαν ἐνεῖκαι δυνατώτερος· ὁ δὲ, τοῖσι [l] δὴ προέχει ἐκείνου, ἄτην μὲν καὶ ἐπιθυμίην οὐκ ὁμοίως δυνατὸς [m] ἐκείνῳ ἐνεῖκαι, ταῦτα δὲ ἡ εὐτυχίη οἱ ἀπερύκει. ἄπηρος δέ ἐστι, ἄνουσος, ἀπαθὴς κακῶν, εὔπαις, εὐειδής. εἰ δὲ πρὸς τούτοισι ἔτι τελευτήσει τὸν βίον εὖ, οὗτος ἐκεῖνος, τὸν σὺ ζητεῖς, ὄλβιος κεκλῆσθαι ἄξιός ἐστι. πρὶν „ δ' ἂν

rum dierum omnium, qui ſunt in ſeptuaginta annis, numero vigintiſex millia ducenti quinquaginta, nullus prorſus qualem alius rem adducit. Ita igitur, o Crœſe, univerſum eſt homo calamitas. Ceterum tu quidem mihi videris & divitiis valde pollere, & multorum hominum rex eſſe: ſed id de quo me interrogaſti, nondum te eſſe dixero, priusquam te bene vita defunctum eſſe audiero. Neque enim beatior eſt magnis opibus præditus, eo, qui diurnum victum habet: niſi eidem omnibus bonis prædito, fortuna conceſſerit bene vita defungi. Etenim multi homines perquam locupletes, minime tamen beati ſunt: multi vero mediocria habentes patrimonia, fortunati. Quorum is qui divitiis affluit, ſed non beatus eſt, duabus tantummodo rebus antecellit fortunatum: at hic divitem & non beatum pluribus. Ille ad cupiditates peragendas, & ad grandem quæ incidat offenſam tolerandam validior eſt: hic vero iſtis ſuperat illum, ærumnam quidem & cupiditatem non ſimiliter ac ille poteſt tolerare; verum iſta ab illo abigit felicitas: ſed eſt membris integer, proſpera fruens valetudine, malorum exſors, in liberis lætus, formoſus. Quod ſi ad hæc, diem quoque ſuum feliciter obierit, is eſt, quem quæris, dignus qui vocetur beatus: prius tamen quam ad obitum

a Valla dedit *quingentos*, ſed prave. *b* Bene *Med.* & *Stob.*, τούτων ceteri. Mox ἡμεράων *Vind.* *c* Ita *Med.* ἑξακισχιλίων καὶ δισμυρίων vulgo omnes. *d* Ἐσάγει *Stob.* & *Theo.* *e* Οὕτως οὖν ὦ *Vind.* & *Arch.*; οὕτω ὦ *Stob.*; *Gronov.* ὦ neglexit, quod omnes probant. *f Med. Vind. Ven. Pariſ. Ald.* & bis *Stob.*; πᾶς *Arch. Remig. Theo* Progymnaſm. p. 64. *Clem. Alex.* Strom. III. p. 517., mox συμφορῇ *Ald.* *g Med. Vind. Arch. Remig.* ora *Steph. Ven. Eton. Stob.* qui optime omnium πλουτέειν μὲν quod revocavi. πλουτέων ceteri. Mox τελευτῆσαι τὸν αἰῶνα hinc explicat *Euſtath.* Hom. p. 501, 23. *h Med. Arch. Eton. Ald. Stob. Pariſ.*, vulgo ἡ τύχη. *i* Hoc ex *Stob.*, ora *Steph. Med. Vind. Remig. Pariſ.* duobus. ἔχοντι alii. Statim τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον *Arch. Eton.* & *Stobaeus.* in aliis εὖ deſit. *k* Ἄνολβος *Ven. Stob.*; qui mox μούνοισι, ſatis bene, uti mox πολλοῖσι. μοῦνον vulgo. *l* Τοῖσδε *Stob.* τοῖσι δὲ *Arch.* *m* Καὶ ἐκείνῳ *Arch.* Statim ἄπηρος in *Vatic.*, qui *Fulv. Urſini* fuit, a prima manu: in alio *Vatic.* itidem, ſed ex correctione, antiqua admodum. In aliis omnibus ἄπειρος.

bus mederi conatur *Vignolius Chronolog.* L. VI, 5. p. 838., ſed manu minime leni & Herodoto noxia. Salubrius auxilium paravit *Staniſl. Grſepſius de Multipl. Siclo* &c. in *Faſciculo ſecundo Rotterodam.* p. 452.; annum, quo de agitur, dierum fuiſſe ait CCCL., cui alternis intercalationibus dies XV. adiecti fuerint, ut curſui ſolis adcommodaretur, ſic aequaſſe dies CCCLXV. Paria *Julius Pontedera Rom. & Graec. Antiq. Epiſt.* XV. p. 176. Sed valide refragatur utrique adgregata dierum ſumma: neque negant docti viri, utramque a ſciolo & harum rerum inperito, cum ſolam CCCLX. dierum anni formam recordaretur, immutatam videri & corruptam: fuiſſe olim ἡμέρας πεντακοσίας καὶ τετρακισχιλίας καὶ δισμυρίας *viginti quatuor mille & quingentos dies* ex annis LXX.; tum additis intercalariis, πεντήκοντα καὶ πεντακοσίων καὶ πεντακισχιλίων καὶ δισμυρίων *viginti quinque millium, quingentorum & quinquaginta.* Quae, ſi Lydis anni dierum CCCL. ratio probata fuerit, & Solon, poſthabitis ſuae civitatis moribus, eam ſpectarit, haud mala erunt. Vellem tamen liquidius conprobatum, talem anni habitum in Lydorum fuiſſe uſu. *Herodotus* nonniſi dierum CCCLX. memorat L. III, 90. Vellem quoque aliquid ex MSS. praeſidii, quamquam de eo facile tranſigerem, ſi prius planiſſime liqueret: ſalva tum *Herodoti*, quem enormiter in re ſatis obvia aberraſſe, ad credendum difficile eſt, fides.

5. Οὕτω ὦν, ὦ Κροῖσε, πᾶν &c.] Si πᾶς malueris, quo modo Aldinum emendavit *Chytraeus* in *Adnotat. Herodoteis*, & Codicum nonnulli cum *Clemente Alex.* & *Theone* legerunt, nihil eſt, quod offendat: omnis utique homo aerumnoſus eſt. Tale Alexandrinorum Interpretum *Jobi* XXV, 6. πᾶς ἄνθρωπος σαπρία. & Scythae cuiusdam πᾶς γὰρ μέτωπόν εἰμι in *Aeliani Var.* VII, 6. tum *Democriti* in *Hippocratis Epiſt. ad Damagetum* p. 229. *Ed. Ald.* ὅλος ἄνθρωπος ἐκ γενετῆς νοῦσος ἐστίν. At plures cum *Stobaeo* MSS. πᾶν ἐστι ἄνθρωπος συμφορή. Pro quo vir quidam doctus, citra cauſſam tamen, ad marginem Aldinae meae πᾶν ἐστι ἀνθρώποισι συμφορή. Idem in opinionem venit Cl. *Reiskio*, fatenti tamen, omnia ſtare poſſe, modo κατὰ ad ſtructuram adſciſcatur: tendit & huc deſiderium Cel. *Geſneri* ad *Luciani* Aſin. C. 56. neque longe deflectit in larga diſputatione *P. Horreus Obſ. Herod.* C. 6., varius tamen, ut ſolet, *L. Kuſterus* verſionem *Gronovii* & diſtinctionem, *igitur, univerſum eſt, homo calamitas*, taxat, ſuffectis his, *ita igitur, o Croeſe, homo totum caſus eſt*: neque enim verum eſſe, omnes homines calamitoſos eſſe; ipſum fateri Solonem in hac adlocutione, quosdam felices videri. Quod equidem non infitior, nec συμφορὴν contra ſcriptoris morem *caſum* puto. Gaudemus mortales proſpero ſaepe rerum ſucceſſu; at quot non incurrunt, quae felicitati iſti fraena iniiciunt, manifeſtantque, ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν Εἴδωλ', ὅσοιπερ ζῶμεν, ἢ κούφην σκιὰν ut in *Sophocl. Ajac.* v. 125. Sive ergo *univerſum* Gronovii, ſive *totum* Kuſteri praetuleris, ad ſummam res eodem deveniet. Mihi tamen, ne dicam dolo, aequius meliusque videtur, *omnino homo calamitas eſt*, ſive *calamitoſus*, uti *Valla*.

Ὁ βίος ἀληθῶς οὐ βίος, ἀλλὰ συμφορά.

alia in re *Euripid. Alceſt.* v. 802.

7. Πλουτέειν μέγα φαίνεαι] Voculam eliſam a vicina *Stobaei* praebet Florileg. p. 564, 47. πλουτέειν μὲν μέγα φαίνεαι, neceſſariam monſtrant ſequentia, ἐκεῖνο δέ. In vicinis nonnulla quoque *Stobaeus* habet vulgatis meliora: v. 19, τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον quod Codices firmant Anglicani. v. 23, δυοῖσι-προέχει τοῦ εὐτυχέος μούνοισι pro μοῦνον. v. 44, ὦ βασιλεῦ. Ibidem ἄπειρος male vulgatum, ut hic v. 29, ante alios dudum correxit *Dan. Heinſius.* VALKEN.

12. Πάντα καλὰ ἔχοντα τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον] Rectiſſime *Gronov.* ἔχοντα recepit, a quo vellicando conſultius fuerat manus abſtinere. Structurae exempla ſi requirantur, ſumi ex L. VI, 7. 13. VIII, 100. III. &c. poſſunt. Ego vero εὖ, quod *Valla* in ſuo habuit, *Stobaeus*que & Britannici libri edunt, ſua in ſede collocavi: poſtulabant iteratae locutiones καλῶς, εὖ & εὐχαρίστως τὸν βίον τελευτῆσαι tum orationis habitus. Neque enim ad perfectam felicitatem ſatis eſt iucundus bonorum cumulus, ſi moleſta deceſſio accedat. De Polycrate Amaſis L. III, 43. ὅτι οὐκ εὖ τελευτήσειν μέλλει εὐτυχέων τὰ πάντα. Haec, quae ſub manu ſunt, imitatus eſt *Dionyſius* tyrannus in *Stobaei* Serm. XCIII. p. 560.

21. Ἄπηρος δέ ἐστι] Quod olim ex coniectura *D. Heinſius*, indice *Jungermanno* ad *Polluc.* II, 61., tum *Kuſterus*, Abbas *Geinozius*, & *Reiskius*, id certum praeſtat *Vaticanus* codex. Ἄπειρος, quidquid dicatur, valere non poteſt: addi debuerat, cujus rei expers eſſet,

tum pervenerit, contine, & nequaquam beatum appella, ſed fortunatum. Sed hæc omnia conſequi hominem impoſſibile eſt: ſicut nec ulla regio cuncta ſibi ipſi ſuppeditat, ſed aliud habens, alio indiget; quæ tamen habet plurima, ea eſt optima. Quemadmodum etiam hominis corpus unum aliquod ſibi non ſufficit; quia aliud habet, alio caret. Sed quiſquis horum plurima habere perſeveraverit, & poſtea placido animo è vita exceſſerit, hic apud me nomine hoc, ô rex, donari meretur. Omnis autem rei oportet inſpicere exitum, quò ſit evaſura: quoniam multos deus, quibus felicitatem quodammodo
33 monſtraverat, radicitus evertit. Hæc Solon, neque aſſentando Crœſo, neque ullius eum momenti faciendo, loquutus dimittitur: ſane neque viſus eſt eſſe indoctus, qui bonis præſentibus prætermiſſis iuberet omnium rerum in-
34 ſpicere exitum. POST abitum Solonis divinitus ingens vindicta Crœſum excepit, quod (ut conücere licet) ſe ipſum omnium hominum beatiſſimum arbitraretur. Statim igitur ei dormienti ſomnium oblatum eſt, veritatem indicans malorum, quæ circa filium erant eventura. Erant autem Crœſo liberi duo, quorum alter erat corruptus, utpote ſurdus: alter inter æquales omnia longe primus, nomine Atys. Hunc itaque Atym Crœſo ſignificabat ſomnium fore, ut ferrea cuſpide traiectum amitteret. Experrectus, & ſecum rem verſans, ſomnio territus, accipit filio uxorem: & quum ſolitus eſſet præeſſe copiis Lydorum, nuſquam eum amplius ad tale munus dimittit: iacula & haſtas, omniaque huiuſcemodi quibus homines in bello utuntur, è virilibus ædium partibus amovens, in thalamos coacervat, nequid ſuſpenſum in filium
35 decideret. Quum autem nuptiæ filii ſub manus eſſent, advenit Sardes quidam in calamitate poſitus, manibuſque non puris, natione Phryx, regio ex genere. Hunc, quum ad ædes Crœſi veniſſet, ex rituque uſitato, ut ſibi expiari liceret, oraſſet, Crœſus expiavit. Modus autem expiandi apud Lydos eſt propinquus

„ δ' ἂν τελευτήσῃ, [a] ἐπισχέειν, μηδὲ καλέειν [b] κω „ ὄλβιον, ἀλλ' εὐτυχέα. τὰ πάντα μέν νυν ταῦτα „ συλλαβεῖν ἄνθρωπον ἐόντα, ἀδύνατον· ὥσπερ χώ- „ ρη [c] οὐδεμίη καταρκέει πάντα ἑωυτῇ παρέχουσα, „ ἀλλὰ ἄλλο μὲν ἔχει, ἑτέρου δὲ ἐπιδέεται· ἣ δὲ ἂν „ τὰ πλεῖστα [d] ἔχῃ, ἀρίστη αὕτη. ὡς δὲ καὶ ἀνθρώ- „ που σῶμα ἓν οὐδὲν αὔταρκές ἐστι· τὸ μὲν γὰρ ἔχει, „ ἄλλου δὲ ἐνδεές ἐστι. ὃς δ' ἂν [e] αὐτέων πλεῖστα ἔχων „ διατελέῃ, καὶ ἔπειτα τελευτήσῃ εὐχαρίστως τὸν „ βίον, οὗτος παρ' ἐμοὶ τὸ οὔνομα τοῦτο, [f] ὦ βασιλεῦ, „ δίκαιός ἐστι φέρεσθαι. σκοπέειν δὲ χρὴ παντὸς χρή- „ ματος τὴν τελευτὴν κῇ ἀποβήσεται. πολλοῖσι γὰρ δὴ „ ὑποδέξας ὄλβον ὁ θεὸς, προρρίζους ἀνέτρεψε. Ταῦτα [g] λέγων τῷ Κροίσῳ οὔκως οὔτε ἐχαρίζετο, οὔτε λόγου μιν ποιησάμενος οὐδενὸς, ἀποπέμπεται· κάρτα δόξας [h] ἀ- 14
μαθὴς εἶναι, ὃς τὰ παρεόντα ἀγαθὰ μετεὶς, τὴν τελευτὴν παντὸς χρήματος ὁρᾶν ἐκέλευε. Μετὰ δὲ Σόλωνα οἰχόμενον, ἔλαβε ἐκ [i] θεοῦ νέμεσις μεγάλη Κροῖσον, (ὡς εἰκάσαι) ὅτι ἐνόμισε ἑωυτὸν εἶναι ἀνθρώπων ἁπάντων ὀλβιώτατον. Αὐτίκα δέ οἱ εὕδοντι ἐπέστη ὄνειρος, ὅς οἱ τὴν ἀληθηΐην ἔφαινε τῶν μελλόντων γενέσθαι κακῶν κατὰ τὸν παῖδα. ἦσαν δὲ τῷ Κροίσῳ δύο παῖδες· τῶν οὕτερος μὲν διέφθαρτο· ἦν γὰρ δὴ κωφὸς, ὁ δὲ ἕτερος, τῶν ἡλίκων μακρῷ τὰ πάντα πρῶτος· οὔνομα δέ οἱ ἦν Ἄτυς. τοῦτον δὴ ὦν τὸν Ἄτυν σημαίνει τῷ Κροίσῳ ὁ ὄνειρος, ὡς ἀπολέει μιν αἰχμῇ [k] σιδηρέῃ βληθέντα. ὁ δ' ἐπεί τ' [l] ἐξηγέρθη, καὶ ἑωυτῷ λόγον ἔδωκε, καταρρωδήσας τὸν ὄνειρον, ἄγεται μὲν τῷ παιδὶ γυναῖκα· ἐωθότα δὲ στρατηγέειν μιν τῶν Λυδῶν, οὐδαμῇ ἔτι ἐπὶ [m] τοιοῦτο πρῆγμα ἐξέπεμπε· ἀκόντια [n] δὲ καὶ δοράτια, καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα τοῖσι χρέονται ἐς πόλεμον ἄνθρωποι, ἐκ τῶν ἀνδρεώνων ἐκκομίσας, ἐς τοὺς θαλάμους [o] συνένησε, μή τί οἱ κρεμάμενον τῷ παιδὶ ἐμπέσῃ. Ἔχοντος δέ οἱ ἐν χερσὶ τοῦ παιδὸς τὸν γάμον, ἀπικνέεται ἐς [p] τὰς Σάρδις ἀνὴρ συμφορῇ ἐχόμενος, καὶ οὐ καθαρὸς χεῖρας ἐὼν, Φρὺξ μὲν γενεῇ, γένεος δὲ τοῦ βασιληΐου. παρελθὼν δὲ οὗτος ἐς τὰ Κροίσου οἰκία, κατὰ νόμους τοὺς ἐπιχωρίους καθαρσίου ἐδέετο [q] κυρῆσαι· Κροῖσος δέ μιν ἐκάθηρε. ἔστι δὲ παραπλησίη ἡ κάθαρσις τοῖσι Λυδοῖσι καὶ τοῖσι Ἕλλη-

a Ἐπισχέειν *Ald. Vind. Remig.*, in *Ven.* ἐπισχεῖν. *Med.* ἐπισχεῖν cum *Stob. Arch. Pariſ.* De differentia inter ὄλβιον & εὐτυχέα *Ammonius* in voce priore. *b* Καὶ *Vind. Arch. Stob.*, citra cauſſam. *c* Οὐδεμίη *Venet.*, cuius excerpta hic deſinunt. *Rem. Ald.*, μιῇ *Arch. Vind.*, οὐδεμία *Med. Stob.*, tum καταρκέειν *Arch. Vind.* *d Med. Stob. Pariſ.*, ἔχει *Ald. Remig.*, ἔχει *Arch.* *e* Αὐτέων *Ald. Remig. Vind*, in *Medic.* atque aliis αὐτῶν. *f* Ὦ βασιλεῦ ſolus *Stob.*, ὡς βασιλεῦσι omnes alii. *g* Λέγοντι τῷ Κροίσῳ *Remig. Pariſ. A.*, *Vatic.* & ceteri omnes λέγων τῷ &c. *h* Ἀμαθὴς *Arch.* & *Valla*. Ἀμαθέα reliqui. *i Medic.* & *Pariſ.* duo: θεῶν in aliis. *k* Σιδηρῇ *Vind.*, σιδηρῷ *Arch.* *l* Ἐξηγέρθη idem. *m Medic. Pariſ. A. B.*, ceteri τοιοῦτον. Paullo ante ἔτι non eſt in Cod. *Arch.* *n* Δὲ non habent *Arch. Vind.* Mox χρέονται omnes, pro quo χρέωνται ſolet *Herodotus*. *o* Συνένησε *Steph.* margo. *p* Articulus in *Arch.* deſit & neceſſarius non eſt. *q Medic.* & *Pariſ. A.*, in aliis ἐπικυρῆσαι deſideratur in *Arch.*, nec eſt niſi in margine & manu recente. Vide *Horreum*, vulgatum defendentem.

ſet, ut infra L. I, 207.; nec latuit hoc *H. Stephanum*, qui *expers autem eſt malorum*: at ita ἄπειρος idem erit ac ἀπαθὴς κακῶν, quod & ille propterea in Latinis neglectui habuit: perperam profecto. Natum ἄπειρος eſt ex ſoni adfinitate, quae in *Aldino* C. 196. ἔμπειρος ex ἔμπηρος progenuit: *Reiskius* admonuit, ἄπηρον *membris omnibus integrum* dixiſſe *Gregor. Nyſſen.* Epiſt. ad *Euſtath.* p. 10.; vocarunt & alii. Naevus plane ſimilis vitiavit haec *Libanii* tom. II. p. 665. D. ἡ γὰρ οὐδὲν ἐγίγνετο ἂν ἢ κομιδῇ τινα εὐαρίθμητα, αὐτὰ οὐδὲ ἈΠΕΙΡΑ. Sententia Oratoris poſtulat ἄπηρα.

34. Ὦ βασιλεῦ] Difficiles habere explicatus ὡς βασιλεῦσι & longe arceſſitos, doctiſſimorum Virorum *Gronovii* & *Horrei* defenſiones oſtendunt. Si ex Stoa Solon loqueretur, cui *dives, qui ſapiens eſt, Et ſutor bonus, & ſolus formoſus & eſt REX*, non abnuerem. Planiſſima *Stephani* eſt pluriumque aliorum coniectatio, quam *Stobaei* patrocinio protectam, non repudiavi. Ipſe plus vice ſimplici in hac oratione ὦ βασιλεῦ. In celeberrimo, quod conſequitur, dicto *Ariſtoteles* haeſitat *Ethic. Eudem.* II, 1. & *Nicomachic.* I, 10., non item *Sophocles Euripides*que, ad cuius *Andromach.* v. 100. *Joſ. Barneſ.* vide.

38. Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ &c.] Scabra haec & ſalebroſa Abbati *Geinozio*, cui ex ſcriptura *Pariſ.* & *Remig.* adlubuit ταῦτα λέγοντι Κροῖσος οὔκως οὔτε ἐχαρίζετο, *haec dicenti Croeſus nihil neque gratificabatur* &c. At ſatis tum inportunum ἀποπέμπεται, tranſeunte, ut aiunt, poteſtate, & ſine ſuo caſu, ne de nimia mutatione memorem. *Reiskius*, niſi mox ἀμαθὴς legatur, pro οὔκως mallet οὕτως, ultro adgnoſcens, minime Herodoteae facilitati reſpondere omnia: contra ea *Vallae* Latina, *ſaneque eſt viſus indoctus* laudat *St. Berglerus*, ἀμαθὴς ad eorum exemplum refingens; quod & mihi, auctoritate libri Britannici munitum, ſe probavit. Sic certe omnia plana. *Plutarchus* eundem ferme in modum, ἤδη μὲν ἀλλόκοτος, *Solon*, ἔδοξεν εἶναι τῷ Κροίσῳ καὶ ἄγροικος in Solon. p. 93. E.

47. Ἦν γὰρ δὴ κωφός] Vide infra C. 85. & *Diodori Sicul.* T. II. p. 553. ubi *Maximi Tyrii* μνημονικὸν ἁμάρτημα tetigimus, & *Valer. Maxim.* ſomnium Croeſi hinc deſcribentem L. I, 7, ext. 4.

52. Καταρρωδήσας τὸν ὄνειρον] Semper *Herodotus* καταῤῥωδήσας & καταῤῥωδῆσαι quod & hic olim fuiſſe exiſtimo. In *Luciani Dea Syr.* C. 19. 21. &c. ὀῤῥωδέειν & C. 29. ὀῤῥωδίη, quae niſi librariis accepta referantur, Noſtri Ioniſmus proſcribet.

64. Ἔστι δὲ παραπλησίη ἡ κάθαρσις] Vide de luſtrandi con-

Ἕλλησι. ἐπεί τε δὲ τὰ νομιζόμενα ἐποίησε ὁ Κροῖσος, ἐπυνθάνετο ὁκόθεν τε καὶ τίς εἴη; λέγων τάδε, „ [a] Ὤνθρωπε, τίς τε ἐὼν, καὶ κόθεν τῆς Φρυγίης ἥκων, ἐπίστιος ἐμοὶ ἐγένεο; τίνα τε ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν ἐφόνευσας; ὁ δὲ ἀμείβετο, Ὦ βασιλεῦ, Γορδίεω μὲν τοῦ Μίδεω εἰμὶ παῖς, ὀνομάζομαι δὲ Ἄδρηστος· φονεύσας δὲ ἀδελφεὸν ἐμεωυτοῦ ἀέκων, πάρειμι ἐξεληλαμένος τε ὑπὸ τοῦ πατρὸς, καὶ ἐστερημένος πάντων. Κροῖσος δέ μιν ἀμείβετο τοῖσδε, Ἀνδρῶν τε φίλων τυγχάνεις ἔκγονος ἐὼν, καὶ ἐλήλυθας ἐς φίλους· ἔνθα ἀμηχανήσεις χρήματος οὐδενὸς, μένων [b] ἐν ἡμετέρου. συμφορὴν δὲ ταύτην ὡς κουφότατα φέρων, κερδανέεις πλεῖστον. ὁ μὲν δὴ δίαιταν εἶχε [c] ἐν Κροίσου. Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ τούτῳ, ἐν τῷ Μυσίῳ [d] Οὐλύμπῳ συὸς χρῆμα γίνεται μέγα· [e] ὁρμεώμενος δὲ οὗτος ἐκ τοῦ [f] ὄρεος τούτου, τὰ τῶν Μυσῶν ἔργα διαφθείρεσκε. [g] πολλάκι δὲ οἱ Μυσοὶ ἐπ' αὐτὸν [h] ἐξελθόντες, ποιέεσκον μὲν οὐδὲν κακὸν, ἔπασχον δὲ πρὸς αὐτοῦ. τέλος δὲ, ἀπικόμενοι παρὰ τὸν Κροῖσον τῶν Μυσῶν ἄγγελοι, ἔλεγον τάδε, „ Ὦ βασιλεῦ, [i] ὑὸς χρῆμα μέγιστον ἀνεφάνη ἡμῖν ἐν τῇ χώρῃ, ὃς τὰ ἔργα διαφθείρει. τοῦτον προθυμεόμενοι ἑλέειν οὐ δυνάμεθα. νῦν [k] ὦν προσδεόμεθα σεῦ, τὸν παῖδα καὶ λογάδας νεηνίας καὶ κύνας συμπέμψαι ἡμῖν, ὡς ἄν μιν ἐξέλωμεν ἐκ τῆς χώρης. Οἱ μὲν δὴ τούτων ἐδέοντο. Κροῖσος δὲ μνημονεύων τοῦ ὀνείρου τὰ ἔπεα, ἔλεγέ σφι τάδε, „ Παιδὸς μὲν πέρι τοῦ ἐμοῦ μὴ μνησθῆτε ἔτι· οὐ γὰρ ἄν ὑμῖν συμπέμψαιμι· νεόγαμός [l] τε γάρ ἐστι, καὶ ταῦτά οἱ νῦν μέλει. Λυδῶν μέντοι λογάδας καὶ τὸ κυνηγέσιον πᾶν συμπέμψω· καὶ διακελεύσομαι τοῖσι ἰοῦσι, εἶναι ὡς προθυμοτάτοισι συνεξελεῖν ὑμῖν τὸ θηρίον ἐκ τῆς χώρης. Ταῦτα ἀμείψατο. [m] Ἀποχρεωμένων δὲ τούτοισι τῶν Μυσῶν, ἐπεισέρχεται ὁ τοῦ Κροίσου παῖς, ἀκηκοὼς τῶν ἐδέοντο οἱ Μυσοί. οὐ φαμένου δὲ τοῦ Κροίσου τόν γε παῖδά σφι συμπέμψειν, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ νεηνίης τάδε, „ Ὦ πάτερ, τὰ κάλλιστα πρότερόν κοτε καὶ γενναιότατα ἡμῖν ἦν, ἔς τε πολέμους καὶ ἐς ἄγρας φοιτέοντας εὐδοκιμέειν· νῦν δὲ ἀμφοτέρων με τούτων ἀπο-

quis ei qui apud Græcos. Ubi vero legitima peregit Crœſus, percontatus eſt, unde ille & quisnam foret, hæc inquiens, ô homo, quis tu? & quo Phrygiæ loco profectus, ſupplex mihi factus es? & quem virum aut quam feminam interemiſti? Ad quem ille reſpondit, O rex, Midæ nepos, Gordii filius ſum, nomine Adraſtus: quia fratrem mei ipſius imprudens interemi, adſum eiectus à patre, & omnibus rebus exutus. Crœſus autem invicem eum ſic alloquebatur, Ex viris amicis oriundus es, & ad amicos veniſti: unde in noſtris ædibus manens, nullius rei indigebis. Iſtam porro calamitatem quam leviſſime ferendo, plurimum lucrifacies. Atque ille quidem apud Crœſum domicilium habuit. Verum per hoc idem tempus apud Olympum 36
Myſium, aper eximiæ magnitudinis extitit, qui ex hoc monte progreſſus, Myſorum opera pervaſtabat: in quem ſæpenumero Myſi egreſſi, nihil admodum mali ei fecerant, ſed ab eo acceperant. Ad extremum igitur miſſi ad Crœſum ex Myſia nuncii ita dixere; Apparuit, ô rex, apud nos maximus aper, qui agreſtia corrumpit opera: quem ſtudioſiſſime captantes interimere tamen non valuimus. Nunc itaque te obſecramus, ut nobiſcum filium tuum ac delectos iuvenes caneſque mittas, quò belluam è regione tollamus. Hæc illis precantibus, Crœſus ſomnii verba memoria repetens, ita reſpondit; Filii quidem mei nolite amplius facere mentionem: neque enim eum vobiſcum miſerim; nam eſt novus maritus, & iſta nunc ſunt ei cordi. Lydorum tamen delectos & venatorium officium una mittam, mandaboque euntibus ut promptiſſime vobiſcum belluam à regione ſummoveant. Hæc Crœſus reſpon- 37
dit. Cuius verbis quum contenti eſſent Myſi, intervenit Crœſi filius auditis quæ Myſi precarentur, & Crœſo negante cum illis miſſurum ſe filium, hæc inquit ad eum adoleſcens, O pater, antehac interdum honeſtiſſima nobis ac præclara maxime erant, vel in bella vel in venationes eundo gloriam parare;

a Ex *Medic.* & *Pariſ. A.* Ἄνθρωπε ceteri: mox ὢν *Arch.* *b* *Medic.* & ora *Steph.*, vulgo ἐν ἡμετέροισι. Paullo ante ἀμηχανήσεις citat *Thom. Magiſt.* in voce. *c* Ἐκ Κροίσου ora *Steph. Remig. Vindob.* *d* Ὀλύμπῳ *Arch.* *e* Ὁρμεώμενος *Remig. Vind. Ald.*, ὁρμώμενος in *Med. Pariſ. Arch.* *f* Οὔρεος *Ald. Vind. Arch. Remig.*, ὄρεος *Medic.* cum *Pariſ.* *g* Πολλάκις *Vind.* *h* Sic *Medic. Pariſ. A.*, in reliquis ἐλθόντες, non magno diſcrimine. *i* *Euſtath. in Hom.* p. 773, 6. haec ſpectavit. *k* Οὖν *Arch.*, male, & mox τῆς χώρας, tum ἐξελῶσιν *Eton.* *l* Deſit *Arch.* *m* Οὐκ ἀποχρεώμενον *Valla* legiſſe videtur, quod *H. Steph.* ſine cauſſa probat. Ego negantem in Latinis vocem eraſi. Paullo ante ξυνελεῖν *Arch.*

conſceleratos Graecorum ritu *Euripid.* Oreſt. v. 511. & Iphig. Taur. v. 950. & Schol. ad *Iliad.* Ω, 480.

68. Ἐπίστιος ἐμοὶ ἐγένεο] Scholiaſtes *Apollon. Rhod.* ἐφέστιον, ἐπὶ τῇ ἑστίᾳ ὄντα recte IV, 747. Supplex eſt, ad focum pro more adſidens. Vide *Deſ. Heraldum* in *Tertullian.* Apolog. 1, *Digreſſion.* 26. p. 252. Iterum *Apollon.* IV, 703. ῥέζε θυηπολίην, ᾗ τ' ἀπολυμαίνονται Νηλειεῖς ἱκέται, ὅτ' ἐφέστιοι ἀντιόωσιν. *Aeſchylus* Eumenid. v. 580. ἔστι γὰρ δόμων ἱκέτης ὅδ' ἀνὴρ καὶ δόμων ἐφέστιος ἐμῶν. Scio & *domeſticum* adſignificare ex Criticis ad *Apollon.* 1, 909., non hic.

70. Γορδίεω μὲν τοῦ Μίδεω εἰμὶ παῖς] Errantem *Vallam* bene in ordinem coëgit *Gronovius*. Gordius eius Midae filius fuiſſe videtur, de quo ſupra C. 14. Neque opinari abſurdum erit, Phrygiae, ſed Croeſo tributariae, regno praefuiſſe. Conf. Ampl. *Bouherii* Diſſert. Herodot. C. 8. p. 85.

75. Μένων ἐν ἡμετέρου] Sic VII, 8, 4. τὰ τιμιώτατα νομίζεται ἐν ἡμετέρου, nec ſine MSS. diſcordia, quae & in his *Heliodori* L. VI. p. 265. ἄν, ὡς οἶμαι, φιλανθρώπων ἐν ἡμετέρου πεπείρασθε. Namque *Xylandri* ſcriptus ἐν ἡμετέρῳ paullo diverſum, obportunum tamen, uti admonuit *St. Berglerus*, Poëtae *H. in Mercur.* v. 370. ἤλθεν ἐς ἡμετέρου διζήμενος εἰλίποδας βοῦς. *Barneſii* certe audacia, corrigentis ἡμέτερον, excuſari non debet.

79. Συὸς γίνεται μέγα χρῆμα] Φαίνεται, quod olim docto viro adriſerat, ſpretum recte fuit. Imitatur *Athen.* in leone, quem Imp. Adrianus confecerat, μέγα χρῆμα ὄντα καὶ πολλῷ χρόνῳ καταναλωθέντα πᾶσαν τὴν Λιβύην L. VIII. p. 677. E. & Schol. *Homeri* Il. *I*, 525. Haud vero ſcio an adſcribenda ſint *Heliodori* loca, ſatis cognita, quae *St. Berglerus* male converſa animadvertit. *Aethiop.* L. VIII. p. 364. ubi βασιλείου αὐλῆς praeoptat. L. V. p. 233. & p. 246. de Chariclea ἔστι γάρ τι χρῆμα σοφώτατον καὶ καιρὸν διαθέσθαι δραστήριος· *eſt enim ſapientiſſima & ſollers ad utendum occaſione.* Copulam de ſuo, nec male, addidit. Copioſe & erudite de hoc genere *Valkenarius* ad *Euripid.* Phoeniſſ. p. 71.

93. Καὶ ταῦτά οἱ νῦν μέλει] Proxime praeceſſere, νεόγαμός τε γάρ ἐστι. Phidippidem L. VI, c. 105. dicit ἡμεροδρόμον τε καὶ τοῦτο μελετῶντα. Nonnihil hinc diſtant in *Luciani* Prom. 1, p. 189. ῥήτωρ ἐστὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐ παρέργως μεμελέτηται αὐτῷ· quaeque dantur ſimilia. VALKEN.

3. Νῦν δὲ ἀμφοτέρων με τούτων ἀποκληίσας ἔχεις] Vallae *excluſum me tenes* neceſſarium negat *Berglerus*: ſatis fuiſſe *excluſiſti me*, ut in *Ariſtophan. Eccleſ.* v. 355. ἀχράς τις ἐγκλείσασ' ἔχει τὰ σιτία· *pyrum quoddam ſilveſtre incluſit in alvo cibum.* Atticos ſic ſolere, praeterque ceteros *Sophoclem*. Quod veriſſimum. Exempla olim dedi *Obſerv. Var.* 1, 24. Nec multum referet tamen, *Laurentium*ne ſequaris, an *Berglerum*. Herodo-

rare; ſed horum utroque nunc excluſum me
tenes, nulla in me animadverſa neque igna-
via neque ſocordia. Nunc ergo quibus me
oculis conſpici oportet euntem in forum, at-
que illinc redeuntem? qualis civibus, qua-
lis uxori recens nuptæ videbor? cui illa viro
videbitur nupta? Proinde me tu aut ſinas
venatum ire, aut mihi verbis perſuadeas, po-
38 tiora iſta eſſe quæ ſic facis. Cui reſpondens
Crœſus, O fili, inquit, neque quod igna-
viam, neque quod aliud quippiam iniucun-
dum mihi animadverterim in te, hæc facio:
ſed viſum quod in ſomno mihi oblatum eſt,
dixit te brevis ævi futurum: quippe ferrea
periturum cuſpide. Cuius viſi gratia & has
tibi maturavi nuptias, nec ad ea quæ ſuſci-
piuntur, dimitto, obſervans ſi quo queam pacto
te, dum vivo, furtim ſervare. Filius enim mihi
unicus es: namque alterum auribus captum
39 pro nullo exiſtimo. Ad quem viciſſim ado-
leſcens, O Pater, inquit, tibi equidem igno-
ſco agenti circa me cuſtodiam, qui tale vi-
deris ſomnium: verum tu illud non probè per-
cipis: quod quoniam te latet, æquum eſt
me tibi interpretari. Ais tibi ſomnium oſten-
diſſe, me ferrea periturum cuſpide. At ve-
ro quænam manus apri ſunt, quæve cuſpis
ferrea, quam tu pertimeſcas? Nam ſi dente
dixiſſet aut aliquo huius ſimili periturum me,
deberes facere quæ facis, nunc autem dixit,
cuſpide. Quare quum non ſit nobis pugna
40 cum viris, ire me ſinas. Et Crœſus, Evin-
cis me, inquit, ô fili, iſta loquens de ſomnio
intelligendo. Quapropter, ut abs te victus,
muto ſententiam, & tibi veniam do eundi ad
41 venationem. Hæc loquutus Crœſus, Adra-
ſtum Phrygem arceſſit, eique, ubi adfuit, ta-
lia inquit; Ego te, Adraſte, calamitate preſ-
ſum ingrata, quam tibi non exprobro, expiavi,
& receptum domi habeo, omnem ſuppeditans
ſumptum: nunc ergo (debes enim de me qui
prior

ἀποκληΐσας ἔχεις, [a] οὔτε τινὰ δειλίην μοι παρι-
δὼν, οὔτε ἀθυμίην. νῦν τε [b] τέοισί με χρὴ ὄμμασι
ἔς τε ἀγορὴν καὶ ἐξ ἀγορῆς φοιτέοντα φαίνεσθαι;
κοῖος μέν τις τοῖσι πολιήτῃσι δόξω εἶναι; κοῖος δέ
τις τῇ νεογάμῳ γυναικί; κοίῳ δὲ ἐκείνη [c] δόξει ἀν-
δρὶ συνοικέειν; ἐμὲ ὦν σὺ ἢ μέθες ἰέναι ἐπὶ τὴν θή-
ρην, ἢ λόγῳ ἀνάπεισον ὅκως μοι ἀμείνω ἐστὶ ταῦ-
τα οὕτω ποιεόμενα. Ἀμείβεται Κροῖσος τοῖσδε, Ὦ
παῖ, οὔτε δειλίην, [d] οὔτε ἄλλο οὐδὲν ἄχαρι παρι-
δών τοι, ποιέω ταῦτα· ἀλλά μοι ὄψις ὀνείρου ἐν τῷ
ὕπνῳ ἐπιστᾶσα [e] ἔφη σὲ ὀλιγοχρόνιον ἔσεσθαι· ὑπὸ
γὰρ αἰχμῆς σιδηρέης ἀπολέεσθαι. πρὸς ὦν τὴν ὄψιν
ταύτην, τόν τε γάμον τοι τοῦτον ἔσπευσα, καὶ ἐπὶ
τὰ παραλαμβανόμενα οὐκ ἀποπέμπω, φυλακὴν
ἔχων εἴ κως δυναίμην ἐπὶ τῆς ἐμῆς σε [f] ζόης δια-
κλέψαι. [g] εἷς γάρ μοι μοῦνος τυγχάνεις ἐὼν παῖς·
τὸν γὰρ δὴ ἕτερον, διεφθαρμένον [h] τὴν ἀκοὴν, οὐκ
εἶναί μοι λογίζομαι. ἀμείβεται ὁ νεηνίης τοῖσδε,
Συγγνώμη μὲν ὦ πάτερ τοι, ἰδόντι γε ὄψιν τοιαύ-
την, περὶ ἐμὲ φυλακὴν ἔχειν. [i] τὸ δὲ οὐ μανθάνεις,
ἀλλὰ λέληθέ σε τὸ ὄνειρον, ἐμέ τοι δίκαιόν ἐστι
φράζειν. φής τοι τὸ ὄνειρον ὑπὸ αἰχμῆς σιδηρέης
φάναι ἐμὲ τελευτήσειν· [k] ὑὸς δὲ κοῖαι μέν εἰσι χεῖ-
ρες, κοίη δὲ αἰχμὴ σιδηρέη, τὴν σὺ φοβέαι; εἰ μὲν γὰρ
ὑπὸ ὀδόντος τοι εἶπε τελευτήσειν με, ἢ ἄλλου τευ
ὅ, τι τούτῳ ἔοικε, χρῆν δή σε ποιέειν τὰ ποιέεις·
νῦν δὲ ὑπὸ αἰχμῆς. ἐπεί τε ὦν οὐ πρὸς ἄνδρας ἡμῖν 16
γίνεται ἡ μάχη, μέθες με. Ἀμείβεται [l] Κροῖσος, Ὦ
παῖ, ἔστι τῇ με νικᾷς γνώμην ἀποφαίνων περὶ
τοῦ ἐνυπνίου. ὡς ὦν νενικημένος ὑπὸ σέο, μεταγι-
νώσκω, μετίημί τέ σε ἰέναι ἐπὶ τὴν ἄγρην. Εἴπας
δὲ ταῦτα ὁ Κροῖσος, μεταπέμπεται τὸν Φρύγα Ἄ-
δρηστον· ἀπικομένῳ δέ οἱ λέγει τάδε, Ἄδρηστε, ἐγώ
σε συμφορῇ πεπληγμένον [m] ἀχάριτι, τήν τοι οὐκ
ὀνειδίζω, ἐκάθηρα, καὶ οἰκίοισι ὑποδεξάμενος ἔχω, πα-
ρέχων πᾶσαν δαπάνην· νῦν ὦν (ὀφείλεις γὰρ, ἐμεῦ [n] προ-
ποιή-

a Citat *Thom. M.* in ἀθυμίη. *b* Τέοισι omnes. *c* Δόξοι *Arch.* *d* *Thom. M.* haec exſcripſit in παριδεῖν. *e* Ἔφησεν *Arch.* & mox ἀπολέσθαι, prave. *f* Sic omnes: ζόης alibi mavult. *g* Ἢ γάρ μοι *Remig.* & ora *Steph.* *h* Τῇ ἀκοῇ *Arch.* quo non indigemus. Vid. *Horreum Obſ. Herod.* p. 73. *i* Τὸν δὲ *Arch.* *k* *Valla* ὑὸς in verſione praeteriit. *l* Sic *Medic. Vindob.* & *Arch.*, in cuius ora, ſed manu recentiore, τοῖσδε voci Κροῖσος adnectitur, quomodo, praeter *Pariſ.*, plerique alii. *m* Ἀχαρίτῳ *Med.*, ἄχαρι τήν τοι *Pariſ. A. C.* & *Vind. Arch.*, ἀχαρίτην *Pariſ. B.*, ἄχαρί τι *Aldus* & *Remig.* Tum ὀνειδίζω *Med. Arch.*, in aliis ὀνειδίζων. *n* Προποιήσαντος *Arch.*

rodoteis, quae his vicina ſunt, reſpondet quodam modo Sophocleum *Oedip. Tyr.* v. 544. δειλίαν ἢ μωρίαν ἰδών τιν' ἐν ἐμοὶ, ταῦτ' ἐβουλεύσω ποιεῖν; Confer 1, 108. & *Paull. Leopardum Emendat.* VII, 11.

5. Νῦν τε τεοῖσί με χρὴ ὄμμασι &c.] Scribendum puto: νῦν τοι τέοισί με χρὴ ὄμμασι — φαίνεσθαι. *Te (patrem) quibus me oculis oportet intueri. Sophocles* Aiac. v. 462. Καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω φανεὶς Τελαμῶνι; Plurima huius generis ad *Ciceron.* Or. pro Rabir. ſub finem congeſſit *Nic. Abramus.* VALKEN.

5. Νῦν τε τέοισι — ὄμμασι ἔς τε ἀγορὴν &c.] Sic *Portus*, *Berglerus*, *Reiskius*, quibus auſcultavi. Noſter II, 82. τέοισι ἐγκυρήσει ex *Florentino*, hoc eſt τίσι, *quibus*? & IV, 155. τέῳ δυνάμει, κοίῃ χειρί; QUA *copia? quave manu? Homerus* Il. Ω, 387. τέων δ' ἐξ ἐσσὶ τοκήων; *qui te genuere parentes?*

17. Ἐπὶ τὰ παραλαμβανόμενα οὐκ ἀποπέμπω] Non male Laurentius *ad ea, quae ſuſcipiuntur*, ſive quae Myſi urgent, ut te duce in manus ſumantur & peragantur. Coniecturae doctorum virorum παραβαλλόμενα, παραμβαλλόμενα, παρακαλούμενα nimiae ſunt. *Plato*, ſed alia forma, in *Critia* p. 109. D. τὰ δὲ ἔργα, διὰ τὰς τῶν ΠΑΡΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΩΝ φθορὰς καὶ τῷ μήκει τῶν χρόνων ἠφανίσθη. Adi *Abreſch. Dilucid. Thucyd.* p. 665. & 679.

24. Ἀλλὰ λέληθέ σε τὸ ὄνειρον] Offendit & legentem moratur τὸ ὄνειρον hoc quidem loco: ſi abeſſet, revocandi nulla foret cauſſa gravis; vix certe locum tuebitur, niſi adſcita ad ſententiam vocula κατά. Mecum ſentit *Corn. de Pauw* opinio, coniectantis inſuper τοῦ ὀνείρου, nec diſſidet *Reiskius.*

34. Μετίημί τέ σε ἰέναι] *Galeus* μέτιημι ex *Cod. Arch.* vero propius ait: mihi in excerptis eius libri, quae accuratiſſima inter manus ſint, nihil ſimile obſertur. Fuerit tamen; genio ſermonis non congruit; clarum errantis librarii ſpecimen. Nam πολλὰς εἶχε ἐλπίδας μετήσεσθαι ἐπὶ θάλασσαν L. V, 35., quo vir eximius male deſcripto nititur, praeſidio non eſt. Id enim legitimum, μετήσεσθαι futile.

37. Ἐγώ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχάριτι, τήν τοι οὐκ &c.] *Aldinum* ἄχαρί τι τοι οὐκ ὀνειδίζων ἐκάθηρα, *ego te procul obprobriis amaris luſtravi* mutatum noluerunt *Bergierus* in *Act. Lipſ.* CIƆIƆCCXVI, p. 419., *Horreus*, *Reiskius*, alii, quibus quo minus calculum addam, conſenſu ſchedarum MSS. inpedior. Pleraeque omnes συμφορῇ ἄχαρι, τήν τοι οὐκ ὀνειδίζω, & ſi quae ἀχαρίτην edunt, gemino tono, ut ſecandam innuant in duas vocem, ornant. Ita *Pariſ. B.*, fors quoque *Mediceus.* Namque ἀχαρίτην ea notione, quam viri doctiſſimi voluntate adeptum eſt vocabulum, haberi poſſe, vereor ut inpetretur. Quid ergo? Abbas *Geinoz* t. XVI. *Acad. Inſcript.* p. 61. de ſchedarum lectione nihil demutat, συμφορῇ — ἄχαρι. τήν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα, *ego te calamitate percuſſum ingrata, quam tibi non exprobro, purgavi*: per utique commode, ſi ἄχαρι eo caſu Ionum ore uſurparetur. Malui, uti mos fert, συμφορῇ πεπλ. ἀχάριτι, ſecutus ex parte quadam *Aldum.* Qua quidem in re audacior ſi videar, non deerit venia. Συμφορὴ ἄχαρις, τιμὴ ἄχαρις recurrent VII. 36. 190. Obportune *Euripides Alceſt.* v. 855.

Ὅς μ' εἰς δόμους ἐδέξατ', οὐδ' ἀπήλασε,
Καίπερ βαρείᾳ συμφορᾷ πεπληγμένον.

Per vero humaniter, atque uti oportet, addit rex τήν τοι οὐκ ὀνειδίζω. Namque, uti vere *Plutarch. de Adul.* p. 64., πᾶσα ὀνειδιζομένη χάρις ἐπαχθὴς καὶ ἄχαρις.

37. Ἄχαρί τι τοι οὐκ ὀνειδίζων] *Triſte quid tibi non exprobrans*

,, ποιήσαντος χρηστὰ ἐς σὲ, χρηστοῖσί με ἀμείβεσθαι)
,, φύλακα παιδός σε [a] τοῦ ἐμοῦ χρήζω γενέσθαι, ἐς
,, ἄγρην ὁρμεωμένου· μή τινες κατ' ὁδὸν κλῶπες κα-
,, κοῦργοι ἐπὶ δηλήσει φανέωσι ὑμῖν. πρὸς δὲ τοῦτο,
,, καὶ σέ τοι χρεών ἐστι ἰέναι, ἔνθα [b] ἀπολαμπρύνεαι
,, τοῖσι ἔργοισι. πατρώϊόν τε γάρ τοί ἐστι, καὶ προσ-
,, ἔτι ῥώμη ὑπάρχει. Ἀμείβεται ὁ Ἄδρηστος, Ὦ βα-
,, σιλεῦ, ἄλλως μὲν ἔγωγε ἂν οὐκ ἦια ἐς ἄεθλον τοιόν-
,, δε· οὔτε γὰρ συμφορῇ τοιῇδε κεχρημένον [c] οἰκός ἐστι
,, ἐς ὁμήλικας εὖ πρήσσοντας ἰέναι, οὔτε τὸ βούλεσθαι
,, πάρα· πολλαχῇ τε [d] ἂν ἴσχον ἐμεωυτόν. νῦν δὲ, ἐπεὶ
,, τε σὺ σπεύδεις, καὶ δεῖ τοι χαρίζεσθαι (ὀφείλω γάρ
,, σε ἀμείβεσθαι χρηστοῖσι) ποιέειν εἰμὶ ἕτοιμος ταῦτα.
,, παῖδά τε σὸν, τὸν διακελεύεαι φυλάσσειν, ἀπήμο-
,, να τοῦ φυλάσσοντος εἵνεκεν προσδόκα τοι ἀπονοστήσειν.
Τοιούτοισι ἐπεί τε οὗτος ἀμείψατο Κροῖσον, [e] ἤϊσαν μετὰ
ταῦτα ἐξηρτυμένοι λογάσι τε [f] νεηνίῃσι καὶ κυσί. ἀπι-
κόμενοι δὲ ἐς τὸν [g] Οὔλυμπον τὸ ὄρος, ἐζήτεον τὸ θη-
ρίον· εὑρόντες δὲ, καὶ περιστάντες [h] αὐτὸ κύκλῳ, ἐση-
κόντιζον. ἔνθα δὴ ὁ ξεῖνος [i] οὗτος δὴ ὁ καθαρθεὶς τὸν
φόνον, καλεόμενος δὲ Ἄδρηστος, ἀκοντίζων τὸν [k] σῦν,
τοῦ μὲν ἁμαρτάνει, τυγχάνει δὲ τοῦ Κροίσου παιδός.
ὁ μὲν δὴ βληθεὶς τῇ αἰχμῇ, ἐξέπλησε τοῦ ὀνείρου τὴν
[l] φήμην. ἔθεε δέ τις ἀγγελέων τῷ [m] Κροίσῳ τὸ γεγο-
νός· ἀπικόμενος δὲ ἐς τὰς Σάρδις, τήν τε μάχην καὶ
τὸν τοῦ παιδὸς μόρον [n] ἐσήμηνέ οἱ. Ὁ δὲ Κροῖσος, τῷ
θανάτῳ τοῦ παιδὸς συντεταραγμένος, μᾶλλόν τι ἐδει-
νολογέετο, ὅτι μιν ἀπέκτεινε, τὸν αὐτὸς φόνου ἐκάθηρε.
[o] περιημεκτέων δὲ τῇ συμφορῇ δεινῶς, ἐκάλεε μὲν Δία
καθάρσιον, μαρτυρόμενος τὰ ὑπὸ τοῦ ξείνου πεπονθὼς
εἴη. ἐκάλεε δὲ ἐπίστιόν τε καὶ ἑταιρήϊον, τὸν αὐτὸν τοῦ-
τον ὀνομάζων θεόν· τὸν μὲν ἐπίστιον καλέων, [p] διότι
δὴ οἰκίοισι ὑποδεξάμενος τὸν ξεῖνον, φονέα τοῦ παι-
δὸς ἐλάνθανε βόσκων· τὸν δὲ ἑταιρήϊον, ὡς φύλακα
17 συμπέμψας αὐτὸν, [q] εὑρήκοι πολεμιώτατον. Παρῆ-
σαν δὲ μετὰ τοῦτο οἱ Λυδοὶ φέροντες τὸν νεκρὸν, ὄπισθε
δὲ

prior de te bene meritus ſum, invicem bene
mereri) cuſtodem te opus eſt eſſe filii mei,
venatum proficiſcentis, ne qui inter viam
occulti graſſatores in veſtram perniciem pro-
deant. Ad hæc, tua intereſt eò te ire; ubi
ſplendor ex rebus geſtis paratur; quod tibi
paternum eſt, & præterea robur adeſt. Cui 42
Adraſtus, Ego, inquit, ô rex, in iſtud cer-
tamen alioqui non pergerem: neque enim ta-
li calamitate affectum fas eſt ad æquales ſe
conferre fortunatos, neque iſtud velle mihi
adeſt, & frequenter me ipſum continui: nunc
tamen quoniam tibi hoc cordi eſt, cui gra-
tificari oportet (debeo enim gratiam referre
per obſequia) iſta exequi paratus ſum: filium-
que tuum, quem me cuſtodire iubes, expe-
cta incolumem rediturum vel cuſtodis reſpe-
ctu. Poſteaquam his verbis Adraſtus Crœſo 43
reſpondit, mox inſtructi delectis iuvenibus
& canibus, diſcedunt. Qui ubi ad montem
Olympum pervenere, belluam indagant, &
inventam circumfuſi iaculis inceſſunt. Ibi
hoſpes is qui à cæde fuerat expiatus, & vo-
cabatur Adraſtus, vibrato in aprum iaculo,
non illum, ſed fruſtrato ictu filium Crœſi
adeptus eſt. Iſte quidem cuſpide ictus, vo-
cem ſomnii implevit. Quod factum quidam
Crœſo nunciaturus cucurrit, perveniensque
Sardes, pugnam illi & filii necem indicavit.
Crœſus autem morte filii perturbatus, eò gra- 44
vius eam ferebat, quòd is eum necaſſet, quem
expiaverat à cæde. Et pergraviter cladem
iſtam lamentans, Iovem expiatorem invocabat,
teſtificans quæ ab hoſpite paſſus eſſet. Invo-
cabat vero etiam domorum præſidem & fami-
liarem, hunc eundem nominans deum: domo-
rum præſidem quidem, quod quum domo ex-
cepiſſet hoſpitem, percuſſorem filii ſui impru-
dens aluiſſet; familiarem vero quod pro cuſto-
de cum illo miſſum comperiſſet maximum ho-
ſtem. Secundum hæc, Lydi adfuerunt qui 45
cada-

[a] Τοῦ ἐμοῦ *Medic.*, in omnibus ceteris τοὐμοῦ. [b] Ἀπολαμπρύνεται *Ald.* margo *Steph. Vind. Arch.* [c] Sic *Medic.*, ἐοικὸς vulgo omnes. [d] Ἂν ἴσχον *Ald.* & *Remig.*, in aliis ἀνίσχον. [e] Ἤισαν *Arch.* [f] *Med.* & *Pariſ.* duo. Vulgo, νεηνίῃσί τε καὶ. [g] Ὄλυμπον *Medic. Arch.* [h] Αὐτῷ *idem.* [i] Ex *Medic.* & *Pariſ.*, in aliis αὐτὸς δή. Tum καθαρθεὶς *Arch.* Vulgo, ſed prave, κατὰρθεὶς. [k] Ὗν *Arch.*, ut ſaepe ante. [l] Φῆμιν *Idem.* [m] Τῷ Κροίσῳ omnes. In *Medic.* deſit articulus. [n] Ex *Med.* & *Pariſ.* duobus. Vulgo ἐσήμαινέ οἱ. [o] Ἠμεκτέων *Lex. Herodot.* [p] Sic *Medic. Vind. Arch. Steph.* margo & *Pariſ.* Vulgo ὅτι δή. Porro οἰκίοισιν *Vind. Arch.*, qui & ἀποδεξάμενος, ut in *Steph.* ora. [q] *Medic. Vind. Arch. Pariſ.* duo cum *Steph.* ora: in aliis αὐτῷ εὑρίσκοι. Mox νεκρὸν ſine articulo *Arch.*

probrans, ſive calamitatem, in quam invitus incidiſti: quodvis *malum* ἄχαρι dicitur *Herodoto*, apud quem οὐδὲν πλεῖον ἄχαρι ſaepe recurrit: non equidem dubito, quin olim vulgata lectio melior ſit Medicea: ἀχαρίτῃ τοι οὐκ ὀνειδίζω. Iſta tamen ſi ſic ſcripta Codex exhiberet antiquus: ἐγώ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχαρίτῳ, τήν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα· *ego te triſti preſſum calamitate, quam tibi non exprobro, luſtratum expiavi*, haec genuina iudicarem: ἀχάριτι ponere non auſim: ἀχαρίτῳ ſcribatur an ἀχαρίτῳ nihil intereſt; niſi quod Codices Herodotei praebent ἀχάριτα παθήματα p. 83, 36. & ἀχαριτώτατον p. 431, 37. Utrumque fuit in uſu, ſicut ἀθέμιστος & ἀθέμιτος. *Triſtis calamitas*, *Herodoto* dicitur ἄχαρις συμφορὴ L. VII. c. 190. Alterum illud, τήν τοι οὐκ ὀνειδίζω, harum rerum peritis facile poſſet adprobari: *Andocides* p. 20, 18. τὰς ἐμὰς συμφορὰς ἐπὶ παντὶ ὀνειδίζειν. *Demoſthenes* c. Androt. p. 397. §. 108. τὰς ἰδίας συμφορὰς ὀνειδίζειν καὶ προφέρειν ἑκάστῳ· quod homine indignum facinus merito iudicabat Or. pro Cor. p. 182. §. 431. ἐγὼ δ' ὅλως μὲν, ὅστις ἄνθρωπος ὢν ἀνθρώπῳ τύχην προφέρει, παντελῶς ἀνόητον ἡγοῦμαι. *Aeſchines* c. Cteſiph. p. 64, 40. σὺ τὸ δυστύχημα ὀνειδίζω. VALKEN.

43. Πρὸς δὲ τοῦτο] Nuſpiam alibi reperietur apud *Herodotum*; nonnunquam legitur, πρὸς τούτοισι· quinquagies minimum πρὸς δέ. Corrigo: πρὸς δὲ, ἐς τοῦτο καὶ σέ τοι χρεόν ἐστι ἰέναι, ἔνθα ἀπολαμπρύνεαι τοῖσι ἔργοισι. in quibus ἀπολαμπρύνεαι haud equidem mutaverim multo deteriore Codicum lectione *Galeo* probata. Demaratus inter Lacedaemonios dicitur ἔργοισί τε καὶ γνώμῃσι ἀπολαμπρυνθείς L. VI. c. 70. ἔργοισι ἀπολαμπρύνεσθαι perparum diſtat a locutione obvia L. III. c. 134. φαίνεσθαί τι ἀποδεικνύμενον. —— ἐς τοῦτο — ἰέναι dixerit Croeſus: reſpondet Adraſtus v. 18, ἄλλως — οὐκ ἂν ἦια ἐς ἄεθλον τοιόνδε. L. II. c. 15. ἐς διάπειραν ἰέναι. Tandem πρὸς δὲ, *praeterea*, *Herodoti* certe lector ſibi non poſtulabat exemplis adfirmari. VALKEN.

43. Πρὸς δὲ τοῦτο] Ni πρὸς δὲ τούτῳ cum *Reiskio* ſcripſeris, certiſſima erit ſuperior coniectura. Poſt pauca πολλαχῇ ἂν ἴσχον ἐμεωυτὸν ex *Aldo* & *Remig.* inſtauravi. *Multis me*, inquit, *modis continuiſſem.*

60. Οὗτος δὴ ὁ καθαρθεὶς τὸν φόνον] Bene *Arch.* liber. Neque enim dialecti indoles, ut κατὰρθεὶς ſcribatur, permittit. καθάρσιος, κάθαρσις, ἐκάθηρα, quae paſſim hic reperiuntur, ſcripturam firmant. Contra peccatur C. 46. ἐν πένθεϊ μεγάλῳ κάθηστο, quod κατῆστο fuiſſe, κατήμενος & hoc de genere alia oſtendunt. Vide III, 83. Quae vero de infelice Adraſto produntur, in *Luciani* animo fuerunt *Jovem Confut.* exhibentis C. 12.

62. Ἐξέπλησε τοῦ ὀνείρου τὴν φήμην] *Euſtathius* in *Homer.* p. 1965, 62. ἐν δὲ τῷ χαλεπὴν φῆμιν ἔπασσε (*Odyſſ.* Ω, 200.) φανερῶς ἡ ΦΗΜΙΣ ἐστὶν Ἰωνικῶς, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ. Confer in *Iliad.* p. 799, 10. Cujus decreto ſi obtemperamus, nihil verius *Arch.* τοῦ ὀνείρου τὴν φῆμιν. Idem III, 153. πρὸς ταύτην τὴν ΦΗΜΙΝ Ζωπύρῳ ἐδόκεε ἁλώσιμος εἶναι ἡ Βαβυλών, ſed ſolus. Diſcrimen exiguum, non negligendum tamen.

70. Ἐκάλεε δὲ ἐπίστιόν τε καὶ ἑταιρήϊον] Tetigit & haec *Euſtath.* in *Hom.* p. 1562, 33. Notiſſimi Iovis tituli ſunt, expliciti a *Dione Chryſ.* Or. I. p. 8. D. & XII. p. 226. A., uberiusque a Cl. *Joann. Taylor* ad *Lyſiae Or. Parental.* p. 35.

87. Κροῖ-

cadaver ferebant: poſt ipſum interfector ſequebatur. Stans autem hic ante cadaver, ſeſe Crœſo tradebat manus protendens, iubensque ut ſe ſuper cadaver mactaret, referendo tum priorem calamitatem ſuam, tum quia poſt illam ſuum etiam expiatorem perdidiſſet, ſibi vivendum amplius non eſſe. Hæc Crœſus audiens, etſi in tanto domeſtico luctu poſitus, tamen Adraſtum miſeratus eſt, & ad eum inquit; Habeo abs te hoſpes omnem vindictam, quoniam te ipſum morte condemnas. Neque vero tu huius mihi cladis autor es, niſi quatenus id feciſti imprudens: ſed deorum quispiam, qui iampridem mihi ventura ſignificavit. Crœſus ergo filium, prout iuſtum erat, ſepelivit. Adraſtus autem Gordii filius, Midæ nepos, is qui tum fratris ſui, tum expiatoris interfector erat, ubi ſilentium hominum fuit ad ſepulcrum, agnoſcens ſe eſſe hominum, quos ipſe noverat, calamitoſiſſimum, ſeſe ſuper buſtum transfodit.

46 Porro Crœſus, filio orbatus, ingenti in luctu duos annos deſedit. Quem luctum poſtea finivit Aſtyagis Cyaxaris filii dominatio à Cyro Cambyſis filio ſublata, & res Perſarum creſcentes: atque in ſolicitudinem venit, ſiqua ratione poſſet, potentiam iſtam, priusquam Perſæ nimis invaleſcerent, coërcere. Poſt hanc ergo cogitationem, ſtatim tentavit oracula quæque apud Græcos eſſent, quodque in *Africa*, aliis alio dimiſſis, quibusdam Delphos, quibusdam ad Abas Phoſium, aliis Dodonam: nonnulli etiam ad Amphiaraum & ad Trophonium, & alii quidam ierunt ad Branchidas oræ Mileſiæ. Atque hæc ſunt Græca oracula, ad quæ conſulenda Crœſus miſit. In Africa vero ad Ammonem alios reſponſa petituros dimiſit. Omnes autem miſit exploratum oracula quid ſentirent: ut, ſi intelligentia veritatem deprehenderentur, ſecundò per ſuos rogaret,
47 nunquid in Perſas expeditionem moliretur? Hæc mandata quum dediſſet Lydis, emiſit ad tentanda oracula, ut a qua die profecti eſſent Sardibus, ab hac numerantes per dies cer-

δὲ εἵπετό οἱ ὁ Φονεύς. ςὰς δὲ οὗτος πρὸ τοῦ νεκροῦ, παρεδίδου ἑωυτὸν Κροίσῳ, προτείνων τὰς χεῖρας, ἐπικατασφάξαι μιν κελεύων τῷ νεκρῷ· λέγων τήν τε προτέρην ἑωυτοῦ συμφορὴν, καὶ ὡς ἐπ᾽ ἐκείνῃ τὸν [a] καθήραντα ἀπολωλεκὼς εἴη· οὐδέ οἱ εἴη βιώσιμον. Κροῖσος δὲ τούτων [b] ἀκούσας, τόν τε Ἄδρηστον κατοικτείρει, καίπερ ἐὼν ἐν κακῷ οἰκηΐῳ τοσούτῳ, καὶ λέγει πρὸς „ αὐτὸν, Ἔχω, ὦ ξεῖνε, παρὰ σεῦ πᾶσαν τὴν δίκην, ἐ„ πειδὴ [c] σεωυτοῦ καταδικάζεις θάνατον. εἷς δὲ οὐ σύ „ μοι τοῦδε τοῦ κακοῦ αἴτιος, εἰ μὴ ὅσον ἀέκων ἐξερ„ γάσαο· ἀλλὰ θεῶν κού τις, ὅς μοι καὶ πάλαι προε„ σήμαινε τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι. Κροῖσος μέν νυν ἔθαψε ὡς [d] εἰκὸς ἦν τὸν ἑωυτοῦ παῖδα. Ἄδρηστος δὲ [e] ὁ Γορδίεω τοῦ Μίδεω, οὗτος δὴ ὁ Φονεὺς μὲν τοῦ ἑωυτοῦ ἀδελφεοῦ γενόμενος, Φονεὺς δὲ τοῦ καθήραντος, ἐπεί τε ἡσυχίη τῶν ἀνθρώπων ἐγένετο [f] περὶ τὸ σῆμα, συγγινωσκόμενος ἀνθρώπων εἶναι τῶν αὐτὸς [g] ᾔδεε βαρυσυμφορώτατος, ἑωυτὸν ἐπικατασφάζει τῷ τύμβῳ. Κροῖσος δὲ ἐπὶ δύο ἔτεα [h] ἐν πένθεϊ μεγάλῳ κατῆστο, τοῦ παιδὸς ἐστερημένος. μετὰ δὲ ἡ Ἀστυάγεος τοῦ Κυαξάρεω ἡγεμονίη καταιρεθεῖσα ὑπὸ Κύρου τοῦ Καμβύσεω, καὶ τὰ τῶν Περσέων πρήγματα αὐξανόμενα, πένθεος μὲν Κροῖσον ἀπέπαυσε· ἐνέβησε δὲ ἐς Φροντίδα, εἴ κως δύναιτο, [i] πρὶν μεγάλους γενέσθαι τοὺς Πέρσας, [k] καταλαβεῖν αὐτῶν αὐξανομένην τὴν δύναμιν. μετὰ ὦν τὴν διάνοιαν ταύτην αὐτίκα ἀπεπειρᾶτο τῶν μαντηΐων τῶν τε ἐν Ἕλλησι, καὶ [l] τοῦ ἐν Λιβύῃ· διαπέμψας ἄλλους ἄλλῃ, τοὺς μὲν ἐς Δελφοὺς ἰέναι, τοὺς δὲ [m] ἐς Ἄβας τὰς Φωκέων, τοὺς δὲ ἐς Δωδώνην· οἱ δέ τινες ἐπέμποντο παρά τε Ἀμφιάρεων καὶ παρὰ Τροφώνιον· οἱ δὲ, τῆς Μιλησίης ἐς Βραγχίδας. ταῦτα μέν νυν τὰ Ἑλληνικὰ μαντήϊα, ἐς τὰ ἀπέπεμψε μαντευσόμενος Κροῖσος. Λιβύης δὲ παρὰ Ἄμμωνα [n] ἀπέστειλε ἄλλους χρησομένους. διέπεμπε δὲ [o] πειρεώμενος τῶν μαντηΐων ὅ, τι Φρονέοιεν. ὡς εἰ Φρονέοντα τὴν ἀληθηΐην εὑρεθείη, ἐπείρηταί σφεα δεύτερα πέμπων, εἰ ἐπιχειρέοι ἐπὶ Πέρσας στρατεύεσθαι; Ἐντειλάμενος δὲ τοῖσι Λυδοῖσι τάδε, ἀπέπεμπε ἐς τὴν διάπειραν τῶν χρηστηρίων· ἀπ᾽ ἧς ἂν ἡμέρης ὁρμηθέωσι ἐκ Σαρδίων, ἀπὸ ταύτης ἡμερολογέον-

a Ex *Medic.*, καθήραντα ceteri. *b* Margo *Steph.* & *Medic.* ἀκούων, ἀκούσας reliqui, quod reſtitui. *c* Σὺ ἑωυτοῦ *Arch.*, tum τοῦ κακοῦ τούτου αἴτιος. Habet *Hermogenes Methodi* C. 32., & illuſtrat ex *Homero* Il. Γ, 164. non nihil mutata: praeterea in *Arch.* ἐξεργάσαο. *d* Ita omnes. εἰκὸς *Medic.* In *Arch.* νιν ἔθαψε, tum ὡς εἰκ. ἦν θάψαι τὸν ἑωυτοῦ, quod & *Vindob.* *e* Haec usque ad ἑωυτὸν ἐπικατασφάζει deſunt *Arch. Vind.* in prioris tamen margine addita ſunt. *f* *Medic.* & *Pariſ.* unus. παρὰ alii. *g* *Medic.* cum *Pariſ. Arch.*, ᾔδεε *Steph.* margo. Vulgo εἶδε. *h* In *Arch.* & *Vind.* ἐπένθει, neglectis quinque ſequentibus. Tum Ἀστυάγεω *Arch.* *i* Πρὶν μεγάλως αὐξηθῆναι τοὺς Π. *Remig.* & margo *Steph.* *k* *Med. Arch. Pariſ.*, alii καταβαλεῖν. *l* Τῷ ἐν Λιβύῃ *Rem.* & *Steph.* ora. In *Arch.* ἐν δελφίσι, *Vind.* ἐν Δελφοῖσι. Ambo vero omittunt omnia, quae ſuccedunt, usque in Cap. 53. *m* Ἐς Σάβας τῶν Φ. *Aldus.* Vide *Paull. Leopardum* Emend. VI, 22. τῶν Φωκέων in *Pariſ. C.*, vulgatum eſt e *Medic.* *n* *Aldus* & *Pariſ.* omnes ἀπέστειλε, *Med.* ἀπέστελλε. *o* Πειρεώμενος *Ald.* & *Pariſ. B.*, in *Med.* πειρώμενος, ſine cauſſa.

87. Κροῖσος μέν νυν ἔθαψε ὡς εἰκὸς ἦν &c.] Nolui MSS. reniti, quibus εἰκὸς, quorſum *Medic.* ducit, ſi placuiſſet, cupide adſenſus fuiſſem. Haud ſcio vero, ſpernine oporteat *Arch.* Κρ. μέν νιν ἔθαψε, ὡς εἰκὸς ἦν θάψαι τὸν ἑωυτοῦ παῖδα. Convenit ſcribentis mori abundans illa repetitio, ut VI, 109. IX, 11. &c.

90. Ἐπεί τε ἡσυχίη — περὶ τὸ σῆμα] Et hoc & mox ᾔδεε ſervo. Potius ob *Homeri Iliad.* χ, 280. Ἐκ Διὸς ΗΕΙΔΕΙΣ τὸν ἐμὸν μόρον. & *Odyſſ.* ι, 205. οὐδέ τις αὐτὸν ΗΕΙΔΕΙ δμώων. Illud, quoniam ſententiae reique ordini melius congruit. Non bene mihi apta nexaque videntur παρὰ τὸ σῆμα — ἑωυτὸν ἐπικατασφάζει τῷ τύμβῳ. Ita enim bis ταυτόν. Verum in frequentiſſima harum praepoſitionum commutatione ſuum cuique, ſine acerbitate tamen, iudicium eſſe debet. De Adraſto *Diodorus* t. II. p. 553. ὁ δὲ οὐδὲν ἧττον κατ᾽ ἰδίαν ἐπὶ τὸν Ἄτυος τάφον πορευθεὶς ἑαυτὸν κατέσφαξεν *Plutarchus* de Stratone *Narrat. Amat.* p. 772. ὁ δὲ φανερῶς ΕΠΙΚΑΤΕΣΦΑΞΕΝ ἑαυτὸν τῇ παρθένῳ.

94. Ἐν πένθεϊ μεγάλῳ κατῆστο] Citaſſe haec *Euſtathium* monuit *Porsus.* Triſtitiae indicium & apud alios poenitentiae habitus iſte erat. *Joſephus Ant. Jud.* XIX, 8, 2. ἡ πληθὺς αὐτίκα — ἐπὶ σάκκου καθεσθεῖσα τῷ πατρίῳ νόμῳ τὸν θεὸν ἱκέτευεν. Verum hoc illi nationi Syrisque paene ſollemne. Male certe mutat *Arch.* cum *Vind.*, melius fortaſſe Ἀστυάγεω, quo ille modo plerumque ſemper, rarius *Ask.* & *Vindob.*, ſemel *Aldus* I, 111., quod ex *Medic.*, Ἀστυάγεος conſtanter edente, mutatum fuit. Ego Ionum conſuetudini, cui Κυαξάρεω, Καμβύσεω & hujus formae plura debentur, adſcribo.

98. Εἴ κως δύναιτο — καταλαβεῖν αὐτῶν — τὴν δύναμιν] Male *Gronovius* audit ob *Medic.* καταλαβεῖν probatum, quod tamen aliae ſchedae ratum habent atque obportunum eſt. Nondum id animo rex verſabat, ut gliſcentem Perſarum potentiam obprimeret ac prorſus everteret: accilam & coërcitam deſiderabat. Itaque legatis, ut ſciſcitarentur, iniunxit, εἰ στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας καὶ εἴ τινα στρατὸν ἀνδρῶν προσθέοιτο, *an in Perſas expeditionem ſuſciperet & aliquem virorum exercitum adſciſceret* C. 53. Quod utique omnibus in more eſt, qui ex aucto vicinorum & magis creſcente imperio rebus ſuis formidant, ut bene *S. Puſendorfius* VIII, 6, 5. *Jur. Nat. & Gent.* Ut vero intellexit ex oraculo, in fatis ſibi eſſe μεγάλην ἀρχὴν καταλῦσαι, tum demum cupido inceſſit & ſpes evertendi Perſarum Cyrique regni, καταλύσειν τὴν Κύρου βασιληΐην· Haec *Noſter* clariſſime. Καταλαβεῖν *coërcendi* & *conpeſcendi* notionem

γέοντας τὸν λοιπὸν χρόνον a ἑκατοστῇ ἡμέρῃ χρᾶσθαι
τοῖσι χρηστηρίοισι, b ἐπειρωτέοντας ὅ, τι ποιέων τυγ-
χάνοι ὁ Λυδῶν βασιλεὺς Κροῖσος ὁ Ἀλυάττεω. ἅσσα δ'
18 ἂν ἕκαστα τῶν χρηστηρίων θεσπίσῃ, συγγραψαμένους ἀ-
ναφέρειν παρ' ἑωυτόν. ὅ, τι μέν νυν τὰ λοιπὰ τῶν χρη-
στηρίων c ἐθέσπισε, οὐ λέγεται πρὸς οὐδαμῶν· ἐν δὲ Δελ-
φοῖσι ὡς ἐσῆλθον τάχιστα ἐς τὸ μέγαρον οἱ Λυδοὶ χρη-
σόμενοι τῷ θεῷ, καὶ d ἐπειρώτεον τὸ ἐντεταλμένον,
ἡ Πυθίη ἐν ἑξαμέτρῳ τόνῳ λέγει τάδε,

„ Οἶδα δ' ἐγὼ ψάμμου τ' ἀριθμὸν, καὶ μέτρα θαλάσσης,
„ Καὶ κωφοῦ συνίημι, καὶ οὐ φωνεῦντος ἀκούω.
„ Ὀδμή μ' ἐς φρένας ἦλθε e κραταιρίνοιο χελώνης
„ Ἑψομένης ἐν χαλκῷ ἅμ' ἀρνείοισι κρέεσσιν,
„ Ἧι χαλκὸς μὲν ὑπέστρωται, χαλκὸν δ' ἐπίεσται.

Ταῦτα οἱ Λυδοὶ θεσπισάσης τῆς Πυθίης συγγρα-
ψάμενοι, οἴχοντο ἀπιόντες ἐς τὰς Σάρδις. ὡς δὲ καὶ
ἄλλοι οἱ περιπεμφθέντες παρῆσαν φέροντες τοὺς χρησμοὺς,
ἐνθαῦτα ὁ Κροῖσος ἕκαστα ἀναπτύσσων ἐπώρα τῶν συγ-
γραμμάτων. τῶν μὲν δὴ οὐδὲν προσίετό μιν· ὁ δὲ, ὡς
τὸ ἐκ Δελφῶν ἤκουσε, αὐτίκα προσεύχετό τε καὶ
προσεδέξατο, νομίσας μοῦνον εἶναι μαντήιον τὸ ἐν Δελ-
φοῖ-

certum tempus, centeſima die uterentur oraculis, ſciſcitantes quidnam faceret Lydorum rex Crœſus Alyattis filius: & quod ſingula oracula reſpondiſſent, id omne conſcriptum ad ſe referrent. Quid porro cetera reſponderint oracula, à nullis commemoratur: apud Delphos autem, ſimulatque intraverunt Lydi templum, conſulturi deum, & ſciſcitati ſunt quod erat iniunctum, Pythia hexametro tenore hæc inquit;

Aequoris eſt ſpatium & numerus mihi notus arenæ;
Mutum percipio, fantis nihil audio vocem.
Venit ad hos ſenſus nidor teſtitudinis acris,
Quæ ſimul agnina coquitur cum carne lebete,
Aere infra ſtrato, & ſtratum cui deſuper æs eſt.

His quæ Pythia cecinit, conſcriptis, Lydi 48
digreſſi, Sardes rediere. Quumque alii quos
circummiſerat Crœſus, affuiſſent ferentes vaticinia, tunc ſingula explicans, quod ſcriptum eſſet, inſpexit: quorum quidem nullum probavit. Ubi autem illud Delphicum audivit, protinus adoravit, & agnovit, exiſtimans ſolum oraculum eſſe illud Delphicum; quip-

a *Aldus, Medic. Pariſ. C.* ἕκαστος τῇ· in duobus aliis, ſicuti vulgo, ἕκαστον. b Plerique cum *Ald.* ἐπειρωτέοντας. *Medic.* ἐπειρωτῶντας, & mox τυγχάνοι. *Ald.* τυγχάνει. Malim ἐπειρωτέοντας. & mox ἐπειρώτεον. Vid. III, 62. IV, 156. *Mediceus* ſibi non conſtat, neque alii perpetuo. c Ita *Med.* Θεσπίσοι vulgo. d Ἐπηρώτεον *Ald. Pariſ. C.*, *Med.* ἐπειρώτων. e Sic *Med. Remig. Pariſ.* In *Aldo* vitio frequenti κραταιρήνοιο. Vulgo κρατερῇ εἶα. Citatur oraculum a veterum pluribus, ſed varie, *Ariſtide* t. II. p. 377. *Ed. Iebb. Euſebio Praep. Eu.* V, 34. *Suida* in Κροῖσος, &c.

nem non recuſat. *Suidas*, κατέλαβεν, ἐπέλαβεν· ἐπέσχε τῆς ὁρμῆς· additis *Herodoti* verbis V, 21., quibus reſpondent III, 36. 52. VII, 9., ne alia adnumerem. Conf. *Abreſch. Diluc. Thucyd.* p. 509.

15. Ἑκατοστῇ ἡμέρῃ χρᾶσθαι τοῖσι χρηστηρίοισι] *H. Stephanus* vulgatae lectionis faber eſt, parens ſchedis ſuis. Offendit eum, neque inmerito, ἕκαστος hac vocum in ſerie; ἕκαστον maluit, nec quidquam de vitio ſuſpicatus, reiectis prioris interpretis Latinis, vertit, *ſinguli eodem die oraculum conſulerent*, τῇ ἡμέρῃ interpretatus ac ſi eſſet τῇ αὐτῇ vel ταυτῇ ἡμέρῃ. Placuit hoc doctis viris, *Horreo Obſ. Herodot.* C. 12., *Elsnero Schediaſm. Critic.* C. 6. & aliis. At finitus a rege dies fuit, κυρίη τῶν ἡμερέων C. 46., quo legati omnes, poſtquam Sardibus profecti erant, oracula ſciſcitarentur. Itaque clanculum a Croeſo illis dictum conſtitutumque fuiſſe, ne ad oraculorum praeſides eius notitia manaret, *Elsnerus* adſeverat, tametſi finitionis eius in ſcriptore & re ipſa veſtigium nullum, vola nulla. Cui enim bono clandeſtina iſta diei determinatio? Satis utique regi erat, ne nuncii, illive, ad quos amandabantur, rei, quam animo agitabat, ſcientiam haberent. A *Stephani* opinione nonnihil deflectit *D. Heinſius*, ἕκαστον ἐν ἡμέρῃ, id eſt, *eodem die*, corrigens, monente *Iungermanno* ad *Polluc.* I, 67. Verum quae ſupra poſita ſunt de conſtituto ab rege conſultationis ſignatoque die, & hanc ſuſpicionem urguent, ſicuti quoque *Georg. Arnaldi Animadv. in Herodot.* C. 29. μιῇ ἡμέρῃ. Non addo, ἐν uſurpaſſe Herodotum nuſquam, atque ab eius loquendi more diſcrepare. Longius abit Cl. *Reiskii* ἑκάστου ῥητῇ ἡμέρῃ, quaſi ſingulis ſtatutus conſulendi dies fuerit, non, quorſum Noſtri oratio pertinet, omnibus unus atque idem. Ῥητὴν ἡμέρην ſive κυρίην fuiſſe adgnoſco, neque inprobo Scholiaſten *Luciani Jov. Trag.* C. 30. ἔταξεν αὐτοῖς ῥητὴν ἡμέραν μετὰ τὸ ἀφίκεσθαι. Sed quotus ille fuerit, in controverſia manet. *Gronovius* ex *Medic.* ἕκαστος τῇ ἡμέρῃ χρᾶσθαι, *quique iſta die oraculis uterentur.* Qua quaeſo? Eane, qua legati Sardibus proficiſcebantur? Id quidem, ſi nunciis alas aptaſſet Croeſus, inpetrari haud potuit. Soloecum praeterea, ut leniſſime dicam, ἡμερολογέοντας — ἕκαστος — ἐπειρωτῶντας, cui ſimilem bonae notae ſcriptores ſtructuram ignorant. Habet, nec me fugit, vir eximius gemina, uti opinatur, exempla, quae, ſi ſedulo excuſſeris, aliena adparebunt. Abſtineo cum maxime ab ea opera, quod otium mihi fecerit *Kuſteri* diligentia in *Clerici Biblioth. Vet. & Rec.* T. V. p. 396. *Kuſterus* ipſe, *Stephani* verſionem ſententiamque collaudans, excidiſſe coniicit notam numeralem Κ. vel Λ., aut aliam quamvis, qua *Herodotus* τὴν κυρίην τῶν ἡμερέων deſignaverit: cui facile adſtipulor in numerato die & clare a rege expreſſo: miror tamen neque eum nec quemquam, quod ſciam, praeter *St. Berglerum* in Herodoteis illum animadvertiſſe. *Aldi*, *Medic.*, *Pariſ. C.* ἕκαστος τῇ ἡμέρῃ χρᾶσθαι ſignant adnumeratum diem liquidiſſime, modo una omiſſa litera ἑκατοστῇ ἡμέρῃ *centeſima die* reponatur. Haec κυρίη τῶν ἡμερέων, qua legati deorum ingrederentur templa, Croeſus culinam. Ἑκατοστὴν dixiſſe & ſtatuiſſe videtur, quod eorum alii in Graeciae ultimos fines, alii in intimas Libyae arenas oraculorum cauſſa penetrare deberent. Ut ut illud fuit, gloriam inſtaurati feliciterque ſanati loci *Steph. Berglerus* aufert. Vide *Act. Lipſienſ.* anni CIƆ[illegible]CCXVI. p. 421.

25. Καὶ οὐ φωνεῦντος ἀκούω] Docta Grammaticorum natio uno fere ore καὶ οὐ λαλέοντος ἀκούω, *Ammonius*, *Suidas*, *Euſtathius*, atque alii, a *Valkenario* laudati ad *Eranium Philon.* p. 170. Conſentit *Apollonius* in Gloſſis *Herodoti* apud *Etymolog.* p. 552, 7., tum *Ariſtides*, *Oenomaus* in *Euſebii Praep. Evang.* & *Porphyrius Vit. Plotini* C. 22. Scripti Codices in vulgato adquieſcunt, necnon & lapidis monumentum, Delphis a *Cyriaco Anconitano* viſum, *Inſcript.* p. 28. Neque ego obluctor. Grammaticorum οὐ λαλέοντος ex interpretamento venit. Ὀδμὴ —— κραταιρίνοιο χελώνης *Fr. Vigerii* & *Gronovii* praeſidio munita ſatis eſt. Teſtudo oraculi κραταίρινος, ex duriore teſta λιθόῤῥινος *Empedocli* eſt in *Plutarchi Sympoſ.* I. p. 618., de quo eius titulo docte *Pierſonus Veroſimil.* L. II, 2. Id diſſimulare nefas, inclementius *H. Stephanum* exagitari. Auctor non fuit ſpretae ſcripturae ΚΡΑΤΕΙΡΗ ΟΙΑ ΧΕΛΩΝΗΣ. Dedit quod in Codice repererat, & in marmore *Cyriaci* legitur. Adde *Muratorium Theſaur.* T. II. p. 587, 5., ſed memoriae peccato errantem.

26. Ὀδμή μ' ἐς φρένας ἦλθε] Κραταιρήνοιο, quod nullis machinis tuearis, relictum fuit in *Schol.* ad *Lucian.* II, p. 676. licet & in iiſdem *Scholiis* p. 637. alterum genuinum legeretur. Quod alibi reperitur Ὀσμὴ δ' ἐς φρένας ἤλυθέ μευ· poſitum a tali videtur, cui fuit ignota vetus & Homerica loquendi ratio. *Alcaeo* reſtituenda apud *Athen.* III, p. 85. F. ἐκπλήσσει σε φρένας ὦ θαλασσία λεπάς. *Aeſchyl.* Perſis, v. 161. Καί με καρδίαν ἀμύσσει φροντίς. Suppl. v. 384. φόβος μ' ἔχει φρένας. *Eurip. Or.* v. 606. ὥστε μ' ἀλγῆσαι φρένας. Grammaticis iſta ſcribendi figura vocatur ὅλον κατὰ μέρος. VALKEN.

28. Χαλκὸν δ' ἐπίεσται] In *Suidae* Κροῖσος, χαλκὸς δ' ἐπίεσται, cui *Galeus*, *Pauw*, alii primas dant contra tabulas & marmor. Non ego. *Portus* ex ἐπιέω ſive ἐπιέννυμι recte propagavit. *Cui teſtudini ſubſtratum quidem aes, verum aes quoque induta eſt*; χάλκεον ἐπίβλημα mox adpellat.

33. Τῶν μὲν δὴ οὐδὲν προσίετό μιν] Latina, *quorum quidem nullum admittebat eum*, non intelligo: quanto clarius prior interpres, *quorum quidem nullum probavit*,

quippe quod comperisſet quod ipſe fecerat.
Nam poſteaquam ad petenda oracula conſul-
tores dimiſerat, ſtatuto illo die obſervato,
tale quiddam eſt machinatus: commentando
ea quae ad deprehendendum & explicandum
perdifficilia forent, teſtudinem pariter &
agnum conciſos in aheno ipſe coxit, oper-
culo aheneo impoſito. Atque ita è Delphis
49 Crœſo reſponſum eſt. Ex Amphiarai vati-
cinio quidnam reſponſum ſit Lydis, quum
in ſacro illo rite ſacrificasſent, non queo di-
cere. Nam de eo nil fertur aliud, quam
quod & hoc Crœſus verax vaticinium ſe na-
50 ctum eſſe exiſtimavit. Poſt hæc autem in-
gentibus hoſtiis deum, qui eſt apud Delphos
exorandum ſtatuit. Immolavit enim lecta
pecora numero ter mille: præterea lectos au-
reos & argenteos, phialas aureas, & ami-
ctus purpureos, ac tunicas ingenti pyra ex-
tructa concremavit, ſperans ſeſe aliquanto
magis his rebus poſſe deum illum ſibi placa-
re, iusſis etiam Lydis omnibus, ut ſua ipſo-
rum, quicquid haberet quisque, immola-
rent. Quo ſacrificio peracto quum immenſam
vim auri liquefecisſet, ex eo dimidiatos late-
res conflavit, longiores quidem ſex palmo-
rum, breviores autem trium, crasſitudi-
ne palmari, numero ſeptendecim ac centum;
quorum quatuor erant auri excocti, ſinguli
pondo duorum *& dimidii talenti: ceteri* ve-
ro, auri albidi, pondo binûm talentorum.
Fecit quoque leonis effigiem ex auro exco-
cto, decem talentorum pondo: qui leo quum
templum Delphicum deflagravit, à ſemilate-
ribus decidit: ſuper illos enim erat collo-
catus; & nunc in Corinthiorum theſauro re-
poſitus eſt, pondo ſex talentorum atque di-
midii, eliquatis tribus talentis ac dimidio.
51 Hæc Crœſus ubi perfecit, Delphos miſit,
cumque eis hæc alia, duos grandi forma cra-
teras,

φοῖσι, ὅτι οἱ ἐξευρήκεε τὰ αὐτὸς ἐποίησε. ἐπεί τε γὰρ δὴ
διέπεμψε παρὰ τὰ χρηστήρια τοὺς θεοπρόπους, φυλά-
ξας τὴν κυρίην τῶν ἡμερέων, [a] ἐμηχανήσατο τοιάδε·
ἐπινοήσας τὰ ἦν ἀμήχανον ἐξευρεῖν τε καὶ ἐπιφράσα-
σθαι· [b] χελώνην καὶ ἄρνα κατακόψας ὁμοῦ ἕψεε αὐ-
τὸς ἐν λέβητι χαλκέῳ, χάλκεον ἐπίθημα ἐπιθείς.
Τὰ μὲν δὴ ἐκ Δελφῶν οὕτω τῷ Κροίσῳ ἐχρήσθη· κα-
τὰ δὲ τὴν Ἀμφιάρεω τοῦ μαντηΐου ὑπόκρισιν, οὐκ ἔ-
χω εἰπεῖν ὅ, τι τοῖσι Λυδοῖσι ἔχρησε, ποιήσασι περὶ
τὸ ἱρὸν τὰ νομιζόμενα. οὐ γὰρ ὦν οὐδὲ τοῦτο λέγεται
ἄλλο γε, ἢ ὅτι καὶ τοῦτο ἐνόμισε μαντήϊον ἀψευδὲς
[c] ἐκτῆσθαι. Μετὰ δὲ ταῦτα θυσίῃσι μεγάλῃσι τὸν
ἐν Δελφοῖσι θεὸν ἱλάσκετο. κτήνεά τε γὰρ τὰ θύσιμα
πάντα τρισχίλια ἔθυσε, κλίνας τε ἐπιχρύσους καὶ ἐ-
παργύρους, καὶ φιάλας χρυσέας, καὶ εἵματα πορφύ-
ρεα, καὶ κιθῶνας, [d] νήσας πυρὴν μεγάλην, κατέκαιε·
ἐλπίζων τὸν θεὸν μᾶλλόν τι τούτοισι [e] ἀνακτήσεσθαι.
Λυδοῖσί τε πᾶσι προεῖπε θύειν πάντα τινὰ αὐτῶν
τούτῳ ὅ, τι ἔχοι ἕκαστος. ὡς δὲ ἐκ τῆς θυσίης ἐγένε-
το, καταχεάμενος χρυσὸν ἄπλετον, ἡμιπλίνθια ἐξ
αὐτοῦ ἐξήλαυνε· ἐπὶ μὲν τὰ μακρότερα, ποιέων [f] ἑξα-
πάλαιστα, ἐπὶ δὲ τὰ βραχύτερα, τριπάλαιστα,
ὕψος δὲ, παλαιστιαῖα· ἀριθμὸν δὲ, ἑπτακαίδεκα καὶ
ἑκατόν. καὶ τουτέων, [g] ἀπέφθου χρυσοῦ τέσσαρα, τρία
ἡμιτάλαντα ἕκαστον ἕλκοντα· τὰ δὲ ἄλλα ἡμιπλίν- 19
θια, λευκοῦ χρυσοῦ, σταθμὸν διτάλαντα. [h] ἐποιέετο
δὲ καὶ λέοντος εἰκόνα χρυσοῦ ἀπέφθου, ἕλκουσαν
σταθμὸν τάλαντα δέκα. οὗτος ὁ λέων, ἐπεί τε κατε-
καίετο ὁ ἐν Δελφοῖσι νηὸς, κατέπεσε ἀπὸ τῶν ἡμιπλιν-
θίων· ἐπὶ γὰρ τούτοισι ἵδρυτο, καὶ νῦν κέεται ἐν τῷ
Κορινθίων θησαυρῷ, ἕλκων σταθμὸν ἕβδομον ἡμιτά-
λαντον. ἀπετάκη γὰρ αὐτοῦ τέταρτον ἡμιτάλαντον.
Ἐπιτελέσας δὲ ὁ Κροῖσος ταῦτα, ἀπέπεμπε ἐς
Δελφοὺς καὶ τάδε ἄλλα ἅμα τοῖσι, κρητῆρας δύο
μεγάθεϊ μεγάλους, χρύσεον καὶ ἀργύρεον· τῶν ὁ
μὲν

a Medic. ἐμηχανᾶτο, ἐμηχανήσατο *Pariſ.* duo & *Aldus* cum vulgatis. *b* Saepe haec *Lucianus* perſtringit, *Iov. Conf.* C. 14. *Iov. Tragoed.* C. 30. *Bis Accuſ.* C. 1. atque alibi. *c Ald. Pariſ.* C. & alii. Κεκτῆσθαι *Med.* *d* Νήσας *Remig.* *e* Sic *Med. Remig.*, ἀνακτήσασθαι vulgo. *f Medic.* ἑξαπάλαστα, τριπάλαστα & παλαστιαῖα, ut *Pariſ.* omnes cum editis ἑξαπάλαιστα, τριπάλαιστα, παλαιστιαῖα. *g* Confer *Etymolog.* p. 650, 35. *h* Haec citat *Priſcianus de Ponder.* p. 1347. Vid. *Gronov. de Pec. Vet.* 1, 3.

vit. Poſitum eſt καθ' ὑπαλλαγήν· Vulgus dixisſet τῶν μὲν δὴ οὐδὲν αὐτὸς προσίετο, uti *Portus* admonuit. Sic *Ariſtophanes Equit.* v. 358. ἓν δ' οὐ προσίεταί με τῶν πραγμάτων. Quod his ſubditur, ὁ δὲ — αὐτίκα προσεύχετό τε καὶ προσεδέξατο. *Reiskio* olim vitii reum fuit ac mutandum: nunc minime ob C. 60. προσεύχοντο τὴν ἄνθρωπον. Eſſe enim idem atque εὔλογα πρὸς αὐτὸ εἶπε, *praeclara & honorifica de eo dicebat.* Non opinor. Uterque *Noſtri* locus adorationem ponit. Croeſus, turpi ſuperſtitione dementatus, oraculi reſponſum, ut vidit, adoravit, prorſus ac Ciliciae praefectus accepto oraculo: ὁ δ' ἡγεμὼν ἐκεῖνο ἐξεπλάγη καὶ προσεκύνησε in *Plutarcho Defect. Oracul.* p. 434. E.

46. Μαντήϊον ἀψευδὲς ἐκτῆσθαι] *Euſtath.* in *Homer.* p. 759, 41. τὸ ἘΚΤΗΣΘΑΙ Ἀττικόν ἐστι καὶ αὐτὸ, καὶ Ἰωνικὸν δὲ ἀποβληθέντος τοῦ συμφώνου τῆς αὐξήσεως. Itaque non repudio. *Florentinus* liber inconſtantia laborat; mutat hic & 155. 170.; retinet III, 100. IV, 190. &c. Proxime οὐ γὰρ ὦν οὐδὲ τοῦτο λέγεται, reponit vir doctus οὐδὲ τούτου vel οὐδὲ περὶ τούτου. Non ſequor. Λέγειν utraque in forma id locutionis genus non renuit.

48. Κτήνεα — πάντα τρισχίλια ἔθυσε] *Gronovium* vide. Qui veri fidem hunc victimarum numerum excedere decernunt, non recordantur liberalisſimae Salomonis pietatis in templi Hieroſolymitani dedicatione 1. *Reg.* VIII, 63., nec Graecanicae ſuperſtitionis, qua ſaepe, uti *Theodoretus* ait *Orat.* VII. *ad Graec.* p. 104. καὶ ἑκατόμβας καὶ χιλιόμβας κατέθυον, καὶ ποίμνια κατέσφαττον καὶ βουκόλια. Genio Croeſi prodigum id non fuit.

51. Νήσας πυρὴν μεγάλην] Fui in ambiguo, refingeremne νηήσας ex *S. Remigii* ſchedis; ſed praeſtat parco eſſe. Περινηῆσαι bis obvium eſt II, 107. *Apollonius Rhod.* III, 1033. αὐτῷ πυρκαϊῇ ἐὺ ΝΗΗΣΑΣ. & v. 1207. νήησε σχίζας. Adde *Euſtath. Homer.* p. 741, 59. Quod additur de Lydis θύειν — ὅ, τι ἔχοι ἕκαστος victimas utique ſpectat atque ad ſententiam verborum requirit, ut intelligas τιμιώτατον, ut *Reiskius*, ſive θύσιμον, ut ego malo. Quis enim putet, imperatum fuiſſe, ut quidquid haberent, immolarent?

56. Ποιέων ἑξαπάλαιστα] Habuiſſe *Noſtrum* ex doctrina, vel more patriae, aut alia conſuetudine ἑξαπάλαστα, τριπάλαστα &c., fallax ſuſpicio eſt. Τῶν ποδῶν μὲν ſcribit ipſe L. II, 149., ΤΕΤΡΑΠΑΛΑΙΣΤΩΝ ἐόντων, τοῦ δὲ πήχεος ἙΞΑΠΑΛΑΙΣΤΟΥ, nulla Codicum discordia. Minime παλαστὴν damno. *Phrynichus*, παλαστὴ τὸ μέτρον καὶ θηλυκῶς λέγεται καὶ ἄνευ τοῦ Ι. Neque neſcio criticorum veterum contentiones de Homerico τὸν δὲ παλαστήσαντα *Odyſſ.* A, 252. Sed amo, haberi ſi posſit, ſcriptionis in Herodoto conſenſionem. In πλίνθων ſive ἡμιπλινθίων numero *Diodorum Sicul.* ab *Herodoto* diſcrepare nota res eſt: adnumerat CXX. L. XVI, 53. ubi in *adnotationibus* plura.

66. Ἕλκων σταθμὸν ἕβδομον ἡμιτάλαντον] Vide *Gronov.* doctosque interpretes *Pollucis* IX, 55. Uſus praeter alios his eſt *Didymus*, cuius in *Priſciani de Ponder.* Conmentario p. 1350. verba ſcribenda videntur, Ἴωνες καὶ Ἀττικοὶ τὰ δύο ἥμισυ, ἥμισυ τρίτον φασὶ, καὶ τὰ ἓξ ἥμισυ τάλαντα, ἕβδομον ἡμιτάλαντον, καθάπερ φησὶν Ἡρόδοτος. Quae adduntur, nihil ad *Noſtrum*, nec vera omnia ſunt, ſed vitio temporum turbata. Lege Conmentar. ad *Marm. Sandvicenſe* Cl. *Jo. Taylor* p. 32.

69. Κρητῆρας δύο μεγάθεϊ μεγάλους] Movit controverſiam vir celeberrimus τῷ μεγάθεϊ, quod Florentiae μεγάθεϊ reperiatur & hic & alibi: nusquam ergo *Herodotum* videri μέγαθος ſcripſiſſe. Aliud viſum *Gr. Corintho*; τὸ μέγεθος, ait, μέγαθος λέγουσιν *Iones.* Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Ἱστοριῶν II, 76. πρόσωπον — μέγαθος ὅσον

κατὰ

μὲν χρύσεος ἔκειτο ἐπὶ δεξιὰ ἐσιόντι ἐς τὸν νηόν· ὁ δὲ ἀργύρεος, ἐπ' ἀριστερά. μετεκινήθησαν δὲ καὶ οὗτοι ὑπὸ τὸν νηὸν κατακαέντα. καὶ ὁ μὲν χρύσεος κεῖται ἐν τῷ Κλαζομενίων θησαυρῷ, ἕλκων σταθμὸν [a] εἴνατον ἡμιτάλαντον, καὶ ἔτι δυώδεκα μνέας· ὁ δὲ ἀργύρεος, ἐπὶ τοῦ προνηΐου τῆς γωνίης, χωρέων ἀμφορέας ἑξακοσίους. ἐπικίρναται γὰρ ὑπὸ Δελφῶν [b] Θεοφανίοισι. φασὶ δέ μιν Δελφοὶ Θεοδώρου τοῦ Σαμίου ἔργον εἶναι. καὶ ἐγὼ δοκέω· οὐ γὰρ τὸ συντυχὸν φαίνεταί μοι ἔργον εἶναι. καὶ πίθους τε ἀργυρέους τέσσαρας ἀπέπεμψε, οἳ ἐν τῷ Κορινθίων θησαυρῷ ἑστᾶσι· καὶ περιρραντήρια δύο ἀνέθηκε, χρύσεόν τε καὶ ἀργύρεον, τῶν τῷ χρυσέῳ ἐπιγέγραπται, Λακεδαιμονίων, φαμένων εἶναι ἀνάθημα· οὐκ ὀρθῶς λέγοντες. ἔστι γὰρ καὶ τοῦτο Κροίσου. ἐπέγραψε δὲ τῶν τις Δελφῶν, Λακεδαιμονίοισι βουλόμενος [c] χαρίζεσθαι· τοῦ ἐπιστάμενος τὸ οὔνομα, οὐκ ἐπιμνήσομαι. ἀλλ' ὁ μὲν παῖς, δι' οὗ τῆς χειρὸς ῥέει τὸ ὕδωρ, Λακεδαιμονίων ἐστί· οὐ μέντοι τῶν γε περιρραντηρίων οὐδέτερον. ἄλλα τε ἀναθήματα οὐκ ἐπίσημα πολλὰ ἀπέπεμψε ἅμα τούτοισι ὁ Κροῖσος, καὶ χεύματα ἀργύρεα κυκλοτερέα· καὶ δὴ καὶ γυναικὸς εἴδωλον χρύσεον τρίπηχυ, τὸ Δελφοὶ τῆς ἀρτοκόπου τῆς Κροίσου εἰκόνα λέγουσι εἶναι. πρὸς δὲ, καὶ τῆς ἑωυτοῦ γυναικὸς τὰ ἀπὸ τῆς δειρῆς ἀνέθηκε ὁ Κροῖσος, καὶ τὰς ζώνας. Ταῦτα μὲν ἐς Δελφοὺς ἀπέπεμψε. τῷ δὲ Ἀμφιάρεῳ, πυθόμενος αὐτοῦ τήν τε ἀρετὴν καὶ τὴν πάθην, ἀνέθηκε σάκος τε χρύσεον πᾶν, ὁμοίως καὶ αἰχμὴν στερεὴν πᾶσαν χρυσέην, [d] τὸ ξυστὸν τῇσι λόγχῃσι ἐὸν ὁμοίως χρύσεον. τὰ ἔτι καὶ ἀμφότερα ἐς ἐμὲ ἦν κείμενα [e] ἐν Θήβῃσι, καὶ Θηβαίων ἐν τῷ νηῷ τοῦ Ἰσμηνίου Ἀπόλλωνος. [f] Τοῖσι δὲ ἄγειν μέλλουσι τῶν Λυδῶν ταῦτα τὰ δῶρα ἐς τὰ ἱρὰ, ἐνετέλλετο ὁ Κροῖσος ἐπειρωτᾶν τὰ χρηστήρια, εἰ στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας Κροῖσος, καὶ εἴ τινα στρατὸν ἀνδρῶν [g] προσθέοιτο φίλον; ὡς δὲ [h] ἀπικόμενοι ἐς τὰ ἀπεπέμφθησαν οἱ Λυδοὶ, ἀνέθεσαν τὰ ἀναθήματα, [i] ἐχρέωντο τοῖσι χρηστηρίοισι, λέγοντες· Κροῖσος ὁ Λυδῶν τε καὶ ἄλλων ἐθνέων βασιλεὺς, νομίσας

teras, aureum argenteumque: quorum aureus intrantibus templum ad dexteram poſitus erat, argenteus ad ſiniſtram. Qui & ipſi, quum templum incenſum eſt, loco moti fuerunt, aureusque in Clazomeniorum theſauro poſitus, pondo talentorum octo & dimidii, præterea minarum duodecim: argenteus ad angulum antetempli, ſexcentarum amphorarum capax: in quo miſcetur vinum à Delphis Theophaniorum feſto: opus (ut Delphi aiunt) Theodori Samii, ut & ego arbitror: non enim mihi videtur opus vulgare eſſe. Miſit præterea dolia argentea quatuor, quæ in Corinthiorum theſauro ſunt collocata. Donavit item aquiminaria duo, aureum argenteumque; quorum in aureo inſcriptum eſt, Lacedæmoniorum: qui dicunt ſuum eſſe donarium; non recte, quoniam & hoc Crœſi eſt. Sed quidam Delphorum gratificari Lacedæmoniis volens, hoc inſcripſit: cuius nomen ego cognitum habens, non tamen promam. Verum puer, per cuius manum fluit aqua, Lacedæmoniorum eſt: ſed eorum neutrum aquiminare. Alia quoque cum his multa Crœſus dona miſit non inſignia: item fuſilia ex argento orbiculata: nec non mulieris ſimulacrum aureum tricubitale, quod Delphi narrant eſſe effigiem piſtricis Crœſi. Super hoc donavit Crœſus uxoris ſuæ monilia à collo, ac zonas. Hæc quidem Delphos tranſmiſit. Am- 52
phiarao inſuper, cuius & virtutem audierat & cladem, donavit clypeum ex auro totum, ſimiliter & totam ex auro ſolido haſtam, haſtile perinde ac ſpicula totum ſimiliter aureum: quæ ambo ad meam usque memoriam apud Thebas repoſita fuerunt, ibique in Iſmenii Apollinis templo. Hæc dona Lydis portaturis ad ora- 53
cula Crœſus iniunxit, ut interrogarent an adverſus Perſas Crœſus ſumeret expeditionem, & aliquorum hominum auxilia adſciſceret? Lydi, ubi eo quo dimittebantur pervenerunt, donariis oblatis, oracula conſuluerunt his verbis; Crœſus, Lydorum aliarumque nationum rex, iſta in hominibus ſola eſſe ora-

a Ἕβδομον ora *Steph.* & *Remig.* *b* Sic *Medic. Pariſ.*, *Aldus* θεοφανίησι & vulgo. *c* Χαρίζεσθαι editi. Ex *Medic.* eſt. *d* Sic *Medic.*, alii καὶ τὸ ξυστὸν, qui & mox ἔτι ἀμφότερα. Melius *Medic.* *e* Ἐν θήκῃσι. *Steph.* margo. *f* In *Vind.* & *Arch.* haec ſuperioribus C. 46. ita nectuntur, τοῖσι δὲ πεμπομένοισι κήρυξι μετὰ δώρων τοιαῦτα ἐνετέλλετο ἐπειρωτᾶν εἰ &c. *g* *Medic. Vind. Arch. Remig.* vulgo προσθέηται. *h* Ἀπίκοντο *Vind. Arch.* & ἐπέμφθησαν οἱ κήρυκες. *i* Καὶ ἔχρεον *Iidem*, ſed male.

κρῆξ. Quo tamen loco *Arch.* μέγεθος. At is hoc in vocabulo varius eſt, ſicuti & *Vind.* Saepe hoc, ſaepe illud probatur. Μεγάθεα, μέγαθος I, 202. 203. II, 92. III, 107. IV, 52. &c. uterque. Par diſcordia in *Remig.* & *Ask.* Retineamus vulgatum, donec aliunde certius adfulgeat. Dictio ipſa tuta & protecta eſt. Μεγάθεϊ σμικρὰ II, 74. IV, 52., μικκός γα μᾶκος οὗτος *Ariſtoph. Acharn.* v. 909. κάλλει καλῆς, ΜΕΓΕΘΕΙ ΜΕΓΑΛΗΣ, τέχνῃ σοφῆς *Theophilus* in *Athen.* XII, 2. p. 563. A.

76. Χωρέων ἀμφορέας ἑξακοσίους] Scythici aheni par capacitas IV, 81. De templo Delphico Piſiſtratidarum tempore deflagrante II, 181.

77. Ἐπικίρναται — Θεοφανίοισι] Dum ſcriberentur qui ſuperſunt Codices Herodotei, notisſima fuerunt Θεοφάνεια· Feſtum Delphicum hoc velut proprio nomine dictum fuiſſe, haud opinor. Fortaſſe ſcripſerat *Herodotus* Θεοξενίοισι. Delphis Θεοξένια celebrata, quod *Caſtellanus* & *Meurſius* ignorarunt, aeſtimare licet e *Plutarcho* T. II, p. 557. F. & *Polemone* apud *Athen.* IX, p. 372. A. utrobique narratis congruit grandis ille Croeſi κρητὴρ, quo Delphos hoc die feſto ſcribit uſos *Herodotus*. VALKEN.

83. Λακεδαιμονίων, φαμένων εἶναι ἀνάθημα] Optime diſtinxit *Gronovius*. Prior interpres male verterat, dederatque occaſionem *J. Corn. de Pauw* negligentiae iſtius corripiendae. Quod ſtatim conſequitur de homine, Delphis oriundo, qui gratificatus Lacedaemoniis fuerit, *Ptolemaeus Hephaeſtio* adripuit, ut nugaretur, in *Photii Biblioth. Cod.* CXC. p. 481.

92. Τὸ Δελφοὶ τῆς ἀρτοκόπου — λέγουσι] Habet hinc *Plutarchus*, addita dedicationis cauſſa, T. II. p. 401. E. Dedit & Croeſus τὰ ἀπὸ τῆς δειρῆς ſive *monilia, collo uxoris detracta*, ne quid Apollini negaſſe videretur: avarus enim ille & hominum credulitati illudens hoc genus dona captabat. Menelao anxio & ſciſcitanti

Πάγχρυσον φέρε κόσμον ἑλὼν ἈΠΟ σῆς ἀλόχοιο
ΔΕΙΡΗΣ, ———

propterea apud *Athen.* VI. p. 232. Eadem *Euſtath. Homer.* p. 1697, 44., monente *Berglero*.

99. Τὸ ξυστὸν τῇσι λόγχῃσι ἐ. ὁ. χρύσεον] Ex *Mediceo* iure inſtauratum belleque explicitum eſt. Λόγχη haſtae ſpiculum eſt. *Noſter* VII, 69. ἈΙΧΜΑΣ εἶχον. ἐπὶ δὲ κέρας δορκάδος ἐπῆν ὀξὺ, πεποιημένον τρόπον ΛΟΓΧΗΣ. & C. 77. εἶχον — ἈΙΧΜΑΣ σμικράς. ΛΟΓΧΑΙ δὲ ἐπῆσαν μεγάλαι. Quae his ferme gemina ſunt. Mitto itaque *Bacchylidae* ἔγχεα λογχωτὰ ex *Stobaei Serm.* LIII. p. 367., *Strabonis*que ἀκόντιον λελογχωμένον σιδήρῳ μικρῷ L. III. p. 255. B. Potius erit inquirere, iurene *C. Barthius*, ad *Papinii Statii Theb.* I, 399. p. 137. repoſuerit, κείμενα ἐν θήκῃσι Θηβαίων ἐν τῷ νηῷ τοῦ Ἰσμηνίου Ἀπόλλωνος. Habet ex *Stephani* margine θήκῃσι, opinatus, uti arbitror, τὰς θήκας theſauros rerumque ſacrarum eſſe faviſſas: hinc copula exulare quoque debuit. Non laudo. Aliud veteribus θήκη. Chryſothemis patris Agamemnonis loculum buſtumque θήκην πατρὸς in *Sophoclis Elect.* v. 899. memorat: frequens *Noſtro* θάψαι ἐν ἱρῇσι θήκῃσι II, 67. 69. Dabit etiam τὴν θήκην τοῦ Ὀρέστεω I, 67., quam σορὸν *loculum* interpretatur. Cultius *Reiskii* καὶ Θηβαίων, etſi non diſtri-

cte

oracula exiſtimans, idcirco vobis digna dona dat propter inventa, vosque percontatur, an adverſus Perſas ſit profecturus in expeditionem, & an ſocialem aliquem exercitum ſibi adiuncturus? Atque hi quidem hæc interrogarunt. Oraculi autem utriusque in idem concurrebant ſententiæ, prædicentes Crœſo, fore, ut ſi arma Perſis inferret, magnum imperium is everteret. Conſulebant etiam, ut potentisſimos Græcorum veſtigans & reperiens amicos compararet.
54 His reſponſis relatis atque auditis, Crœſus vehementer elatus animo eſt, & omnino concipiens ſpem evertendi ab ſe imperii Cyri, ac rurſus mittens ad Pytho, Delphos ſingulos, quorum illic numerum ſciſcitatus erat, donavit viritim binis auri ſtateribus. Ob quæ munera Delphi Crœſo Lydisque donarunt primas in conſulendo oraculo partes, immunitatemque, primumque in ſedendo locum, & ius perpetuum cuique volenti adſcribi in numerum Delphorum.
55 Ceterum donis Crœſus proſequutus Delphos, tertio oraculum conſuluit, quippe poſt veracitatem eius oraculi compertam, large ſibi indulgebat in eo. Quærebat autem ex oraculo, an diuturnum ſibi foret imperium. Cui Pythia in hæc verba reſpondit,

Regis apud Medos mulo jam ſede potito,
Lyde fugam mollis ſcrupoſum corripe ad Hermum,
Neve mane: ignavus poſito ſis Lyde pudore.

56 His ex verſibus, quum allati eſſent, multo magis quam ex ceteris voluptatem Crœſus accepit, ſperans, fore ut nunquam apud Medos mulus pro viro regnaret: & proinde nec ipſe nec poſteri ſui principatu privarentur. Poſt hæc putavit ſibi curandum, ut potentisſimos Græcorum inquirens ſibi conciliaret. Idque veſtigando, comperit Lacedæmonios atque Athenienſes eminere, illos in Dorico genere, hos in Ioni-

„ σας τάδε μαντήϊα εἶναι μοῦνα ἐν ἀνθρώποισι, ὑμῖν „ τε ἄξια δῶρα ἔδωκε τῶν ἐξευρημάτων, καὶ νῦν ὑμέας „ ἐπειρωτᾷ, εἰ στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας, καὶ εἴ τινα „ στρατὸν ἀνδρῶν [a] προσθέοιτο σύμμαχον; οἱ μὲν ταῦτα ἐπειρώτεον. τῶν δὲ μαντηΐων ἀμφοτέρων ἐς τὠυτὸ αἱ γνῶμαι συνέδραμον, προλέγουσαι Κροίσῳ, ἢν στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας, μεγάλην ἀρχήν μιν [b] καταλῦσαι. τοὺς δὲ Ἑλλήνων δυνατωτάτους συνεβούλευόν οἱ ἐξευρόντα φίλους προσθέσθαι. Ἐπεί τε δὲ ἀνενειχθέντα τὰ θεοπρόπια ἐπύθετο ὁ Κροῖσος, ὑπερήσθη τε τοῖσι χρηστηρίοισι· [c] πάγχυ τε ἐλπίσας καταλύσειν τὴν Κύρου βασιληΐην, πέμψας αὖτις ἐς Πυθὼ, Δελφοὺς δωρέεται, πυθόμενος αὐτῶν τὸ πλῆθος, κατ᾽ ἄνδρα δύο στατῆρσι ἕκαστον χρυσοῦ. Δελφοὶ δὲ ἀντὶ τούτων ἔδωσαν Κροίσῳ καὶ Λυδοῖσι προμαντηΐην καὶ [d] ἀτελείην καὶ προεδρίην, καὶ ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ αὐτέων γενέσθαι Δελφὸν ἐς τὸν αἰεὶ χρόνον. Δωρησάμενος δὲ τοὺς Δελφοὺς ὁ Κροῖσος, ἐχρηστηριάζετο τὸ τρίτον· ἐπεί τε γὰρ δὴ παρέλαβε τοῦ μαντηΐου ἀληθείην, ἐνεφορέετο αὐτοῦ. [e] ἐπειρώτα δὲ τάδε χρηστηριαζόμενος, εἴ οἱ πολυχρόνιος ἔσται ἡ μουναρχίη. ἡ δὲ Πυθίη οἱ [f] χρᾷ τάδε,

[g] Ἀλλ᾽ ὅταν ἡμίονος βασιλεὺς Μήδοισι γένηται,
Καὶ τότε Λυδὲ ποδαβρὲ [h] πολυψηφῖδα παρ᾽ Ἕρμον
Φεύγειν· μηδὲ μένειν, μηδ᾽ αἰδεῖσθαι κακὸς εἶναι.

Τούτοισι ἐλθοῦσι τοῖσι ἔπεσι ὁ Κροῖσος πολλόν τι μάλιστα πάντων ἥσθη, ἐλπίζων ἡμίονον [i] οὐδαμᾶ ἀντ᾽ ἀνδρὸς βασιλεύσειν Μήδων· οὐδ᾽ ὦν αὐτὸς, οὐδὲ οἱ ἐξ αὐτοῦ, παύσεσθαί κοτε τῆς ἀρχῆς. μετὰ δὲ ταῦτα ἐφρόντιζε ἱστορέων τοὺς [k] ἂν Ἑλλήνων δυνατωτάτους ἐόντας προσκτήσαιτο φίλους. ἱστορέων δὲ, εὕρισκε Λακεδαιμονίους καὶ Ἀθηναίους προέχοντας· τοὺς μὲν, τοῦ Δωρικοῦ γένεος, τοὺς δὲ, τοῦ Ἰωνικοῦ·

a Omnes ita, quos ſupra in hoc verbo notavi: editi προσθέηται. Mox ἐπηρώτων *Arch.*, ἐπειρώτεον vulgo; ἐπειρώτων in *Florent.* b Debetur *Medic. Arch. Vind. Remig.*, in aliis καταλύσειν. c Ταχὺ *Arch.* & *Vind.*, qui mox πέμψας αὖτις — ἐνεφορέετο αὐτοῦ negligunt. d Ex *Medic.* & *Remig.*, ἀγγελίην editi. e *Vind.* & *Arch.* καὶ δὴ καὶ ὡς Δελφοὺς χρηστηριαζόμενος ἐπηρώτα. f Χρᾶται *Arch.*, prave. g Habet reſponſum *Dio Chryſ.* Or. xiii. p. 220. h Eſt in *Platone*, viii. de Rep. p. 566. Clauſula in *Athen.* L. xiv. p. 630. *Euſeb. Pr. Eu.* v, 24., ubi μηδὲ δεῖσθαι κακὸν εἶναι, prave. i Οὐδαμῇ *Arch.* & mox βασιλεύσειν cum *Medic.* & *Vind.* Vulgo βασιλεύειν. Poſt pauca παύσασθαι *Ald.* k Deſit ἂν *Arch.*, qui ſtatim προσκτῆσαι, perperam.

ſtę neceſſarium: paſſim ſcribentium audientiumque peccato Θηβαίων receptum, ubi Θηβέων verius fuerat. Vide ii, 9.

9. Ὑμῖν τε ἄξια — τῶν ἐξευρημάτων] Exputare non valeo, quamobrem plebeium nimis ſit, ἐξευρήματα *inventa* interpretari. Croeſus ut oraculi vires & divinationem periclitaretur, ea commentus erat, quae inventu ac cognitu per erant difficilia, ἐπινοήσας τὰ ἦν ἀμήχανον ἐξευρεῖν τε καὶ ἐπιφράσασθαι Cap. 48. Invenit perſonatus Apollo atque explicuit, quod fieri poſſe rex ambigebat. Sed nolo in re clara operam abuti. *Vallae* abeſſe deinde mentio debebit. Deſuerunt eius libro eadem omnia, quibus MSS. plures defectos eſſe indicavi.

15. Μεγάλην ἀρχήν μιν καταλῦσαι] Potuiſſet καταλύσειν ſedem tueri, ſicuti C. 91. ni *Codd.* placuiſſet aliud; neque illi tamen hoc in genere ſibi conſtant, ſaepiſſime in dubium vocantes, quid ſcriptor ipſemet voluerit. Haec vero celeberrima illa ſors eſt,

Croeſus Halym penetrans, magnam pervertet opum vim.

Qua de *Cicero de Divin.* ii, 56. & *Daviſius* ibidem.

20. Πέμψας αὖτις ἐς Πυθὼ, Δελφοὺς δωρέεται] Diu ante *Gronov.* interpretis prioris lapſu damnato locum expedivit Cl. *Lamb. Bos Obſ. Critic.* C. 2. Bene in *Iliad.* ι', 405. Πυθοῖ, πόλις Φωκίδος, ἧς οἱ οἰκήτορες Δελφοὶ Critici Graeci.

23. Ἔδωσαν Κροίσῳ — καὶ ἀτελείην] Ionice ſcripſerat προμαντηΐην καὶ ἀτελείην prouti recte legitur L. iii, c. 67. ἀτελείη τε καὶ προεδρίη iterum occurrit L. ix, c. 72. Iſta talia cenſerem equidem uno eodemque modo ſemper exaranda. VALKEN.

24. Καὶ ἀτελείην] Ἀτεληΐην ſermonis indoles poſtulat. Diſputatur, utrumnam *Valla* ἀτελείην ſive ἀτελίην, quod *H. Stephanus* adſeveravit, hic legerit, idque eius ex Latinis cognoſci queat? De *Valla*, ut ſignificavi, ceſſare lis debet. Prioris interpretis, ſive is *Pet. Phœnix* ſeu *Conr. Heresbachius* fuerit, res enim liquida non eſt, Latina fuerunt, *Delphi viciſſim Croeſo Lydisque donarunt primas in conſulendo oraculo partes, primumque in ſedendo locum*, atque *INMUNITATEM & ius perpetuum cuique* &c. Quae ἀτελείην, etſi vocabulum ſedem migraverit, vertiſſe eum clamant, atque ex coniectura quidem: nam de membranis apud utrumque ſilentium. Lectio ipſa dubio caret, demirorque *Corn. de Pauw* προμαντηΐην καὶ προαγγελίην repoſuiſſe. Delphorum in hoc genere gratum erga bene de oraculo meritos animum teſtantur formulae conplures. Addo deſcriptis a *Gronovio* ex lapidibus *Cyriaci Anconitani* p. 30. ΔΕΛΦΟΙ ΕΔΩΚΑΝ ΦΙΛΙΠΠΩι ΚΑΛΥΜΝΙΩι ΑΥΤΩι ΚΑΙ ΕΚΓΟΝΟΙΣ ΠΡΟΞΕΝΙΑΝ ΠΡΟΜΑΝΤΕΙΑΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΝ ΠΡΟΔΙΚΙΑΝ ΑΣΥΛΙΑΝ ΑΤΕΛΕΙΑΝ ΠΑΝΤΩΝ. Aliam *Cyriacus* excerpſit ἐπιγραφὴν corruptiſſimam p. 27., iteravitque *L. A. Muratorius Theſ.* p. IↃLXXXIX., facili opera, modo cura haud defuerit, ex priore ſanabilem.

33. Λυδὲ ποδαβρὲ πολυψηφῖδα &c.] *Heſychio* ἁβρὰ βαίνων eſt τρυφερόβιος, neque diſcrepat ποδαβρός. *Themiſtius* recte Or. xix. p. 226. D. ἀλλὰ τρυφῆς ἦν καὶ οὐκ ἀρετῆς ὁ ΠΟΔΑΒΡΟΣ ἐπωνυμία. Convenit etiam Euripideum ἄγειν ἁβρὸν πόδα *Troad.* v. 506. De tono vocis πολυψηφῖδα disquirit *Euſtath. Hom.* p. 26, 35. & 1473, 53., atque utrobique πολυψηφῖδα παρ᾽ Ἕρμον φεύγειν quaſi fuga ad navium ſtationes commendaretur. Nihil ſimile MSS. Hermi quoque obportuna mentio. Vid. C. 80.

νικοῦ. [a] ταῦτα γὰρ ἦν τὰ προκεκριμένα ἐόντα τὸ ἀρχαῖον· τὸ μὲν, Πελασγικὸν, τὸ δὲ, Ἑλληνικὸν ἔθνος. καὶ τὸ μὲν, οὐδαμῆ κω ἐξεχώρησε· τὸ δὲ, πολυπλάνητον κάρτα. ἐπὶ μὲν γὰρ Δευκαλίωνος βασιλῆος οἴκεε
21 γῆν τὴν Φθιῶτιν· ἐπὶ δὲ Δώρου τοῦ Ἕλληνος, τὴν ὑπὸ τὴν [b] Ὄσσαν τε καὶ τὸν Οὔλυμπον χώρην, καλεομένην δὲ Ἱστιαιῶτιν. ἐκ δὲ τῆς Ἱστιαιώτιδος ὡς ἐξανέστη ὑπὸ Καδμείων, οἴκεε ἐν Πίνδῳ [c] Μακεδνὸν καλεόμενον. ἐνθεῦτεν δὲ αὖτις ἐς τὴν Δρυοπίδα μετέβη, καὶ ἐκ τῆς Δρυοπίδος οὕτως ἐς Πελοπόννησον ἐλθὸν, Δωρικὸν ἐκλήθη. Ἥντινα δὲ γλῶσσαν ἵεσαν οἱ Πελασγοὶ, οὐκ ἔχω ἀτρεκέως εἰπεῖν· [d] εἰ δὲ χρεών ἐστι τεκμαιρόμενον λέγειν τοῖσι νῦν ἔτι ἐοῦσι Πελασγῶν, τῶν ὑπὲρ Τυρσηνῶν Κρηστῶνα πόλιν οἰκεόντων, οἳ ὅμουροί κοτε ἦσαν τοῖσι νῦν Δωριεῦσι καλεομένοισι· οἴκεον δὲ τηνικαῦτα γῆν τὴν νῦν Θεσσαλιῶτιν καλεομένην· καὶ τῶν Πλακίην τε καὶ Σκυλάκην Πελασγῶν οἰκησάντων ἐν Ἑλλησπόντῳ, οἳ σύνοικοι ἐγένοντο Ἀθηναίοισι· καὶ ὅσα ἄλλα Πελασγικὰ ἐόντα πολίσματα τὸ οὔνομα μετέβαλε· [e] εἰ τούτοισι τεκμαιρόμενον δεῖ λέγειν, ἦσαν οἱ Πελασγοὶ βάρβαρον γλῶσσαν ἱέντες. εἰ τοίνυν ἦν καὶ πᾶν τοιοῦτον τὸ Πελασγικὸν, τὸ Ἀττικὸν ἔθνος ἐὸν Πελασγικὸν, ἅμα τῇ μεταβολῇ τῇ ἐς Ἕλληνας, καὶ τὴν γλῶσσαν μετέμαθε. καὶ γὰρ δὴ οὔτε [f] οἱ Κρηστωνιῆται οὐδαμοῖσι τῶν νῦν σφεας περιοικεόντων εἰσὶν ὁμόγλωσ-

Ionico. Hæ namque gentes priſco tempore præferebantur, altera Pelasgica, altera Hellenica: quarum illa nunquam ex illo ſolo exceſſit, hæc valde multumque eſt vagata. Etenim ſub Deucalione rege oram Phthiotidem incoluit, ſub Doro autem Hellenis filio regionem, quæ ad Oſſam & Olympum iacet, nomine Iſtiæotim; unde a Cadmeis eiecta, coluit in Pindo, vocata Macedna; inde rurſus in Dryopidem commigravit, atque ita hinc in Peloponneſum veniens, Dorica nominata eſt. Ceterum qua lingua Pelasgi ſint 57
uſi, pro certo affirmare non poſſum: ſed ſi fas eſt coniectando dicere ex his, qui cum maxime ſuperſunt Pelasgorum, qui ſupra Tyrrhenos urbem Creſtonem incolunt, aliquando finitimi eorum, qui nunc Dorienſes vocantur, tunc incolentes regionem, quæ nunc Theſſaliotis nominatur, & Placiam ac Scylacen, qui Pelasgi habitaverunt in Helleſponto, qui contermini Athenienſium fuerunt; & quæcunque alia Pelasgica oppida nomen immutarunt: ſi hinc coniectantem oportet dicere, Pelasgi utebantur barbara lingua. Quod ſi igitur & tota gens Pelasgica talis erat, gens Attica utpote Pelasgica, quum in Hellenas tranſiit, linguam quoque iſtorum addidicit. Etenim neque Creſtoniatarum lingua cum ullis nunc circa habitantibus conſentit, neque Placia-

a Ingens orditur in *Vind.* & *Arch.*, *Valla*que hiatus ad principium C. 69. usque; idem in tribus *Vaticanis*. *Stephanus Byz.* in Δώριον *Bibl. Coisl.* p. 288. in uſus ſuos depoſuit τὸ δὲ πολυπλάνητον &c., mutata plerumque dialecto. *b* *Ald. Med. Steph.* vulgo Ὄσσην. *c* Habet hinc *Steph.* in Μακεδνόν. Sed errans, non enim loci, ſed gentis nomen eſt. Vide VIII, 43. & *Salmaſ.* Ling. Hellen. p. 277. *d* *Aldino* & *Hervag.* εἰ δὲ deſunt. *e* Ἐν iidem. *f* Citat *Dionyſius* Ant. I. p. 23.

45. Τὸ μὲν οὐδαμῆ κω ἐξεχώρησε] Supra οὐδαμᾶ βασιλεύειν, ubi *Galeus* οὐδαμῆ ex *Arch.* maluit, nullo ſucceſſu; utrumque promiſcue ponitur. Verum leve hoc. Inquirendum eſt, qua de natione haec praedicentur, Hellenicane an Pelasgica? Cel. *Gronovius* ad Hellenicam tranſtulit, *altera* vertens *Pelasgica*, *altera Hellenica*, *quarum haec nunquam ex illo ſolo exceſſit*, *illa valde multumque eſt vagata*; ſed iniuria, praeterque ſcriptoris opinionem. Docet Athenienſes originis eſſe Pelasgicae, Lacedaemonios Hellenicae: illos ſedibus ſuis non migraſſe; Dores, quo cum genere Spartani mixti fuerunt, multum pervagatos & diu fuiſſe. Omnia quae ſubiunguntur, hanc ſententiam expoſtulant, inprimis καὶ ἐκ τῆς Δρυοπίδος οὕτως ἐς Πελοπόννησον ἐλθὸν, Δωρικὸν ἐκλήθη, innuunt Dorienſem & Heraclidarum in Peloponneſum introitum. Atque hi πολυπλάνητοι, neque fugit *H. Stephanum*, ſine cauſſa ſpretum. *Stephanus Byz.* clariſſime: Ἡρόδοτος ἐν τῇ α. περὶ τοῦ Δωρικοῦ γένους φησί, ΠΟΛΥΠΛΑΝΗΤΟΝ αὐτὸ καλῶν καὶ δεικνὺς οὕτω, additis *Noſtri* verbis. Par de Hellenibus aliorum narratio. *Lesbonax* Protrept. p. 173. οἱ μὲν ἄλλοι ΠΑΝΤΕΣ ἝΛΛΗΝΕΣ ἐκ τῆς σφετέρας αὐτῶν μεταστάντες οἰκοῦσιν ἕκαστος αὐτῶν, ἐξελάσαντες ἑτέρους καὶ αὐτοὶ ἐξελασθέντες ὑφ' ἑτέρων. Athenienſes vero nunquam ſua regione migraſſe, neque alios inde expuliſſe: οὔτε γὰρ ἐξηλάθητε. addit, ὑπὸ (ἀπὸ) τῆς σφετέρας αὐτῶν ὑπ' οὐδαμῶν ἀνθρώπων κ. λ. Ipſi de ſe Athenienſes glorioſe ad Gelonem VII, 161. ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μοῦνοι δὲ ἐόντες οὐ μετανάσται Ἑλλήνων. Non equidem neſcio Pelasgorum vagationes, multifariam ſuſceptas & abſolutas. *Straboni* ea propter πολύπλανον eſſe ἔθνος καὶ ταχὺ πρὸς ἐπανάστασιν L. XIII. p. 922., neque diſſimilia litteris mandaſſe *Dionyſium Ant.* L. I. p. 14. At *Herodotus* de univerſa natione non loquitur, ſed de Athenienſibus, inde genus ſuum ducentibus. Id porro memorabile accidit, doctam hanc de Pelasgis, Doribus, Athenienſibus, Spartanis & Ionibus diſſertationem, XIII. ferme ſectionibus incluſam, pluribus ex ſchedis exulare, abſentiaeque eius cauſſam a doctiſſimo inter Italos viro in ſcholio quaeri: neque enim *Herodoti* eſſe: antiquum ſcholiaſten nimia ſedulitate adſcripſiſſe ſuo exemplari; hinc illis abeſſe libris, his adeſſe. Non placet commentum. *Herodoto*, ne longius evager, *Dionyſius*, *Strabo*, *Plutarchus*, *Athenaeus*, *Stephanus Byz.*, ut Grammaticos praeteream, disquiſitionem iſtam conſtanter adiudicant, eſtque doctior multo quam pro ſcholiaſtae ingenio. Neglecta a librariis videtur, ut ſuaviſſima rerum Croeſi narratio leniſſime decurreret atque inter ſe aptior cohaereret. Habetur adhuc lacunae exemplum C. 131.

53. Ἥν τινα δὲ γλῶσσαν ἵεσαν οἱ Πελασγοὶ] Torſit haec *Noſtri* diſputatio doctiſſimorum virorum ingenia. *H. Stephani* & *Ph. Cluverii* in arbitraria vocum tranſpoſitione audaciam, cui inprudenter adſtipulatur Ampl. *Bouherius Diſſ. Herod.* C. IX. p. 109., recte compeſcuerunt *Gronovius* & *Geinozius*. Sunt quoque ſpectabiles & temerariae Illuſt. *Maffei* in *Origin. Etruſcis Hiſtor. Diplomat.* p. 242. machinationes. Interpunctio loci turbas dedit, cuius, uti opinor, haec genuina ſententia. De barbaro Pelasgorum ſermone coniecturam, ſi fas ſit, ſumi poſſe ex eorum reliquiis, Creſtonem ſupra Tyrrhenos incolentibus, qui quondam Doribus, Theſſaliam tum temporis habitantibus fuerant finitimi. Haec aperta cuivis. De Creſtone & Tyrrhenis dubitatur. Cl. *Reiskio* probabile non ſit, Pelasgos adeo fuiſſe evagatos, ut derepente ex Graeciae oris in Etruriam tranſmiſerint; nedum Herodotum eam rem ſic nude fuiſſe elocuturum: nusquam praeterea tota Italia urbem Creſtonem inveniri. Itaque Τυρσηνῶν loco Γυρτώνην reponendam, ſupra quam Macedoniae urbem Creſtonica Thraciae regio fuit; cui quidem ſuſpicioni, MSS. nihil iuvantibus, tanquam nimiae, non adſurgo. Mihi Creſton & regio Creſtonica viſa olim fuit ſatis hic obportuna. Tyrrheni, Pelasgicae gentis propago, Lemnum olim Imbrumque inſederunt, occuparunt dein varia Cherſoneſi atque ad Helleſpontum loca, tum ad montem Atho, teſtibus *Thucydide* L. IV, 109. & *Conone* XLI. Supra hos in Thraciae finibus natio fuit Creſtonica, forſan & urbs Creſton, Thucydidis aetate paene barbara & δίγλωσσος, cuius & *Noſter* VII, 124. VIII, 116. meminit Quae cum bene habeant, poſſunt pro veris putari. Quoniam tamen Tyrrhenos Etruriae paſſim Herodotus memorat, non intercedam valde, ſi ex *Dionyſii* auctoritate *Corton* ſeu *Cortona* Etruriae intelligatur, modo ne Κρηστῶνα πόλιν moveant.

58. Καὶ τῶν Πλακίην] Iungit haec artiſſime *Corn. de Pauw* praecedentibus, omnia ab οἴκεον δὲ usque in μετέβαλε parentheſi includens: par *Reiskii* ſententia, ſed poſt Σκυλάκην terminum parentheſi ſtatuentis. Quo modo barbari Pelasgorum ſermonis in Placianis nullum argumentum, quod ſequentia manifeſto poſtulant. Arbitror articulum deeſſe, adſciſcendum certe ad verborum ſtructuram, καὶ τῶν τὴν Πλακίην, *& ex illis Pelasgorum*, *qui Placiam & Scylacem in Helleſponto condiderunt*, *& quae alia Pelasgica oppida ſunt*, *quae nomen mutarunt*: his interſeritur, iſtos ex eo Pelasgorum numero eſſe, qui Athenienſibus olim adfines fuerunt, de quibus VI, 137., ſicuti de oppidis iſtis *Thucydides* IV, 109. Et haec plana videntur. Praetuli cum

Placianorum; inter ipſos vero convenit; & declarant, quam linguæ figuram intulerunt in hæc loca tranſeuntes, eandem ſe nunc conſervare.
58 At natio Hellenica, ex quo exiſtit, eodem ſermone ſemper utitur, ut mihi videtur; ſeparata quidem ab Pelasgica, imbecillis, ab exiguo prorſus profecta, in multitudinem excrevit gentium plurimarum, quum etiam adnexuerint ſe illi aliæ gentes barbaræ frequentes. Quæ cauſſa inſuper mihi videtur fuiſſe, cur gens Pelasgica, quum barbara eſſet, nequaquam magnos profectus fecerit.
59 Ex his igitur gentibus, Atticam quidem Crœſus audiebat contineri diſtractamque eſſe à Piſiſtrato Hippocratis filio. Hic enim ea tempeſtate tyrannus Athenis erat. Cuius patri, quum privatus iviſſet ad celebranda Olympia, ingens contigit portentum. Nam quum hoſtiam immolaſſet, ahena aſtantia plena & carnibus & aqua, abſque igne ferbuerunt, ita ut aqua redundaret. Quod portentum conſpicatus Chilon Lacedæmonius, qui forte aderat, ſuaſit ei primum, ne uxorem proli gignendæ aptam duceret domum: ſin vero iam haberet, ſecundo loco uxorem iſtam eiiceret: & ſiquidem ex ea filium ſuſtuliſſet, abdicaret. Tali Chilonis conſilio nolens obſequi Hippocrates, hunc poſtea Piſiſtratum filium ſuſtulit, qui in ſeditione litoralium, *quibus præerat Megacles Alcmæonis filius; & campeſtrium, quibus præerat* Lycurgus *Ariſtolaidæ filius*, tertiam ſeditionem excitavit, tyrannidem affectans: contractiſque ſeditioſis, per cauſſam tutandi montanos,

γλωσσοι, οὔτε οἱ Πλακιηνοί, σφίσι δὲ ὁμόγλωσσοι. δηλοῦσί τε ὅτι τὸν ἠνείκαντο γλώσσης χαρακτῆρα μεταβαίνοντες ἐς ταῦτα τὰ χωρία, τοῦτον ἔχουσι ἐν φυλακῇ. Τὸ δὲ Ἑλληνικὸν γλώσσῃ μὲν, ἐπεί τε ἐγένετο, αἰεί κοτε τῇ αὐτῇ [a] διαχρᾶται, ὡς ἐμοὶ καταφαίνεται εἶναι, ἀποσχισθὲν μέντοι ἀπὸ τοῦ Πελασγικοῦ, ἐὸν ἀσθενὲς, ἀπὸ σμικροῦ [b] τέο τὴν ἀρχὴν ὁρμεώμενον, αὔξηται ἐς πλῆθος τῶν ἐθνέων πολλῶν, μάλιστα προσκεχωρηκότων αὐτῷ καὶ ἄλλων ἐθνέων βαρβάρων συχνῶν. [c] πρὸς δὴ ὦν, ἐμοί τε δοκέει οὐδὲ τὸ Πελασγικὸν ἔθνος, ἐὸν βάρβαρον, οὐδαμὰ μεγάλως αὐξηθῆναι. Τούτων δὴ ὦν τῶν ἐθνέων τὸ μὲν Ἀττικὸν κατεχόμενόν τε καὶ διεσπασμένον ἐπυνθάνετο ὁ Κροῖσος ὑπὸ Πεισιστράτου τοῦ Ἱπποκράτεος, τοῦτον τὸν χρόνον τυραννεύοντος Ἀθηναίων. Ἱπποκράτεϊ γὰρ, ἐόντι ἰδιώτῃ, καὶ θεωρέοντι τὰ Ὀλύμπια, τέρας ἐγένετο μέγα. θύσαντος γὰρ αὐτοῦ τὰ ἱρὰ, οἱ λέβητες ἐπεστεῶτες, καὶ κρεῶν τε ἐόντες ἔμπλεοι καὶ ὕδατος, ἄνευ πυρὸς ἔζεσαν, καὶ ὑπερέβαλον. [d] Χίλων δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος παρατυχὼν, καὶ θεησάμενος τὸ τέρας, [e] συνεβούλευεν Ἱπποκράτεϊ, πρῶτα μὲν γυναῖκα τεκνοποιὸν μὴ ἄγεσθαι ἐς τὰ οἰκία· εἰ δὲ τυγχάνει ἔχων, δεύτερα τὴν γυναῖκα ἐκπέμπειν· καὶ εἴ τίς οἱ τυγχάνει ἐὼν 22
παῖς, τοῦτον ἀπείπασθαι. οὔκων ταῦτα παραινέσαντος Χίλωνος πείθεσθαι θέλειν τὸν Ἱπποκράτεα· γενέσθαι οἱ μετὰ ταῦτα τὸν Πεισίστρατον τοῦτον, ὃς, στασιαζόντων τῶν παράλων καὶ τῶν ἐκ τοῦ πεδίου Ἀθηναίων, καὶ τῶν μὲν προεστεῶτος Μεγακλέος τοῦ [f] Ἀλκμαίωνος, τῶν δὲ ἐκ τοῦ πεδίου Λυκούργου Ἀριστολαΐδεω, [g] καταφρονήσας τὴν τυραννίδα, ἤγειρε τρίτην στάσιν. συλλέξας δὲ [h] στασιώτας, καὶ τῷ λόγῳ τῶν ὑπερακρίων προστὰς,

a Sic *Med.* & *Pariſ.*, in aliis χρέεται. *b* *Ald. Hervag. Medic. Pariſ.*, vulgo τέως. Mox ὁρμεωμένον cum *Ald.* plures. Ὁρμώμενον *Med.*, ſine cauſſa. *c* Sic *Medic.*, ὡς δὴ ὦν *Ald.* & alii. *d* *Medic.* adſentitur *Aldus*. Χείλων in editis & mox Χείλωνος. *e* *Aldus*, *Herv.* συνεβούλευεν. *Med.* συνεβούλεε. *f* Ἀλκμέωνος *Med.* ex frequentiſſima confuſione diphthongi & vocalis eius. Paullo ſupra γενέσθαι δέ οἱ *Reisk.*, neque abſurde. *g* Uſus hoc eſt *Priſcian.* p. 1187. *Ed. Putſch.* *h* Στρατιώτας *Remig.* & ſtatim μηχ. τοιήνδε.

cum *Corn. de Pauw* ἐωυτέων. Cauſſam dabit *Mela* I, 16. *Poſt, Placia & Scylace, parvae Pelasgorum* COLONIAE, *quibus a tergo imminet mons Olympus.* Quid nunc facies Illuſtri *Maffeio*, Placiam urbem ad Helleſpontum Propontidemque nusquam fuiſſe adfirmante? Noſtri verba Scholion aut redolere, quod fuerit καὶ τὴν Πακτύην κατὰ Σκύλακα *& Pactyen ſecundum Scylacem*, ſcriptorem videlicet *Peripli*, aut in Placianis *latere Picenos*. Praeclarius de Herodoteis meritus eſt doctiſſimus *Abbas Geinoz*, mihi in plerisque conſentaneus, T. XVI. *Comment. Acad. Inſcript.* p. 62.

68. Οὔτε οἱ Πλακιηνοί] Non ſollicitantur a me Κρηστωνιῆται, tametſi in *Dionyſio* Κροτωνιᾶται. Vulgavit *Bouherius Diſſ. Herod.* C. X. lapidis inſcriptionem, Placiae, eius ex opinione, depoſiti, in qua τῆς μητρὸς Πλακιανῆς ſive *Cybeles* memoria, barbari nihil. Fuerunt fortaſſe inſcripti marmoris tempore Placiani, ſi tamen illorum ea ἐπιγραφή, ut Pelasgicae gentis lapſu temporis plures, ὁμόγλωσσοι. At non eſt. Venit Cyzico, quae vicini oppidi *matrem Placianam* honoris cultu dignata fuit. Vide Comitis *Caylus Antiq.* T. II. p. 198.

76. Καὶ ἄλλων ἐθνέων βαρβάρων] Delendam ἐθνέων vocem *Corn. de Pauw* cenſuit: ſine cauſſa. Paſſim ἔθνεα βάρβαρα in hoc ſcriptore; Vocabuli iterationi punctione ſuccurſum eſt. Mox *Reiskius* πρὸς ὧν δὴ aut πρὸς δὴ ὦν, *a quibus nempe mihi videtur.* Tu *Gronov.* adi. H. *Stephanus* praeterea in Prolegomenis *p.* 739. *Ed. Gron.* Καὶ διεσπασμένον, quod poſt pauca ſequitur, in καὶ δεσποσυνόμενον mutatum voluit. Satis audacter. Δεσπόσυνος, δεσποσύνη Graecorum uſu valent; at quis δεσποσύνεσθαι dixit adhibuitque? Rectum eſt κατεχόμενόν τε καὶ διεσπασμένον. Namque & Piſiſtrati dominatione continebantur premebanturque Athenienſes, & divulſi in partes erant, Alcmaeonidis, & quotquot eiusdem erant factionis, domo profugis, ut docetur C. 64. & V, 62.

85. Χίλων δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος] Ex *Florent.*, cui conſentit *Aldus*, Χίλων receptus eſt. Alibi ex eodem Χείλων VII, 235., tum Χίλων VI, 65. Memini *Pauſaniae* ac *Plutarcho* Χίλωνα probari. Χείλωνα *Diogeni Laërt.* In uno eodemque ſcriptore talis diſcordia ceſſare deberet.

87. Συνεβούλευεν Ἱπποκράτεϊ] Verum hoc. In *Med.* συνεβούλεε lenitas Ionica fruſtra invenitur. Mox C. 71. συνεβούλευσέ Κροίσῳ τάδε. VIII, 101. νῦν τε συμβουλεύσον. quibus locis *Medic.* a ſcribendi peccato ſibi cavit. Quam vero γυναῖκα τεκνοποιὸν hic & V, 40. adpellat, ea aliis παιδοποιὸς & τεκνογόνος, *Euripid.* princ. *Androm. Aeſchylo* VII. *Theb.* 935., *Sophocli Elect.* 590.

95. Καταφρονήσας τὴν τυραννίδα] *Affectandi meditandique* hinc in Lexicis nova verbo καταφρονεῖν attributa fuit ſignificatio, quam certe poſcit huius loci ſententia. Piſiſtratus Athenis *regnum appetens*, qualis alias ἐρασθεὶς τυραννίδος *Herodoto* dicitur, & ἔρωτα σχὼν τύραννος γενέσθαι. Hic ex vulgari verbi notione potius dici potuiſſe videretur οὐ καταφρονήσας τὴν τυραννίδα· loquendi ratione ſatis uſitata, qua οὐ καταφρονέειν, *non temnere*, & Homereum οὐ φιλέειν, *deteſtari*, ſunt oppoſita. Sed ſecundum *Aem. Portum* apud Ionas peculiaris viguit in verbo καταφρονεῖν *exiſtimandi* vel *arbitrandi* ſignificatio: in duobus, quae mihi quidem innotuerunt *Herodoti* locis obtinet quidem *opinionis* poteſtas, vel *arrogantis* potius de ſe ſuisque viribus *perſuaſionis*, ſed *quam* aliorum vel parit vel *comitatur contemtus*. *Thucyd.* II, 62. ἰέναι τοῖς ἐχθροῖς ὁμόσε, μὴ φρονήματι μόνον, ἀλλὰ καὶ καταφρονήματι· apud *Herod.* I, c. 66. καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρέσσονες εἶναι praegnans eſt locutio: *Arcadibus, quos contemnebant, ſe praeſtantiores arbitrati Lacedaemonii.* VIII, c. 10. καταφρονήσαντες ταῦτα· *iſta cum contemtu conſiderantes.* Dum liquido conſtiterit, nulla habita contemtus ratione, καταφρονεῖν pro φρονεῖν vel ἄγαν φρονεῖν a veteribus (recentiorum abuſum corrigit *Ammonius* in v. φρονεῖν) uſurpatum; ſuſpicabor equidem pro καταφρονήσας leni mutatione corrigendum hoc in loco καὶ φρονήσας. Dum in Attica civitate Megacles & Lycurgus ſuae quisque factioni, cuius erat caput, tantum ſtudebat; Piſiſtratus, καὶ φρονήσας τὴν τυραννίδα, *etiam tyrannidis occupandae ſtudioſus*, τρίτην ἤγειρε στάσιν. *Ariſtophanes* Veſp. v. 505. — αἰτίαν ἔχω, Ταῦτα δρᾶν ξυνωμότης ὤν, καὶ φρονῶν τυραννίδα· vulgato ὢν voculam ὡς iſto verſu ſubſtituendam cenſeo. VALKEN.

97. Καὶ τῷ λόγῳ τῶν ὑπερακρίων] *Gronov.* vide, & *Marshami* Can. Chronol. p. 647. *Edit. Franeq.*

στὰς, μηχανᾶται τοιάδε. τρωματίσας ἑωυτόν τε καὶ ἡμιόνους, ἤλασε ἐς τὴν ἀγορὴν τὸ ζεῦγος, ὡς ἐκπεφευγὼς τοὺς ἐχθρούς, οἵ μιν ἐλαύνοντα ἐς ἀγρὸν ἠθέλησαι ἀπολέσαι δῆθεν. ἐδέετό τε τοῦ δήμου φυλακῆς τινος πρὸς αὐτοῦ κυρῆσαι, πρότερον εὐδοκιμήσας ἐν τῇ πρὸς Μεγαρέας γενομένῃ στρατηγίῃ, Νίσαιάν τε ἑλών, καὶ ἄλλα ἀποδεξάμενος μεγάλα ἔργα. ὁ δὲ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων, ἐξαπατηθεὶς [a] ἔδωκέ οἱ τῶν ἀστῶν καταλέξας ἄνδρας τούτους, οἳ δορυφόροι μὲν οὐκ ἐγένοντο Πεισιστράτου, κορυνηφόροι δέ. ξύλων γὰρ κορύνας ἔχοντες εἵποντό οἱ ὄπισθεν. συνεπαναστάντες δὲ οὗτοι ἅμα Πεισιστράτῳ ἔσχον τὴν ἀκρόπολιν. ἔνθα δὴ ὁ Πεισίστρατος ἦρχε Ἀθηναίων, οὔτε τιμὰς τὰς ἐούσας συνταράξας, οὔτε θέσμια μεταλλάξας· ἐπί τε τοῖσι κατεστεῶσι [b] ἔνεμε τὴν πόλιν κοσμέων καλῶς τε καὶ εὖ. μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον τὠυτὸ φρονήσαντες οἵ τε τοῦ Μεγακλέους [c] στασιῶται καὶ οἱ τοῦ Λυκούργου ἐξελαύνουσί μιν. Οὕτω μὲν Πεισίστρατος ἔσχε τὸ πρῶτον Ἀθήνας, καὶ τὴν τυραννίδα οὔκω κάρτα ἐρριζωμένην ἔχων, ἀπέβαλεν. οἱ δὲ ἐξελάσαντες Πεισίστρατον, αὖτις ἐκ νέης ἐπ' ἀλλήλοισι ἐστασίασαν. περιελαυνόμενος δὲ τῇ στάσει ὁ Μεγακλέης, ἐπεκηρυκεύετο Πεισιστράτῳ, εἰ βούλοιτό οἱ τὴν θυγατέρα ἔχειν γυναῖκα ἐπὶ τῇ τυραννίδι. ἐνδεξαμένου δὲ τὸν λόγον καὶ ὁμολογήσαντος ἐπὶ τούτοισι Πεισιστράτου, μηχανῶνται δὴ ἐπὶ τῇ κατόδῳ πρῆγμα εὐηθέστατον, ὡς ἐγὼ εὑρίσκω, μακρῷ· ἐπεί γε ἀπεκρίθη ἐκ παλαιτέρου [d] τοῦ βαρβαρικοῦ ἔθνεος τὸ Ἑλληνικὸν ἐὸν καὶ δεξιώτερον, καὶ εὐηθείης ἠλιθίου ἀπηλλαγμένον μᾶλλον· εἰ καὶ τότε γε οὗτοι ἐν Ἀθηναίοισι τοῖσι πρώτοισι λεγομένοισι εἶναι Ἑλλήνων σοφίην, μηχανῶνται τοιάδε. Ἐν τῷ δήμῳ τῷ Παιανιέϊ ἦν γυνὴ τῇ οὔνομα ἦν Φύη, μέγεθος ἀπὸ [e] τεσσέρων πηχέων ἀπολείπουσα τρεῖς δακτύλους, καὶ ἄλλως εὐειδής· ταύτην τὴν γυναῖκα σκευάσαντες πανοπλίῃ, ἐς ἅρμα ἐσβιβά-
23 σαντες καὶ προδέξαντες σχῆμα οἷόν τι ἔμελλε εὐπρεπέστατον φανέεσθαι ἔχουσα, ἤλαυνον ἐς τὸ ἄστυ, προδρόμους κήρυκας προπέμψαντες, οἳ τὰ ἐντεταλμένα ἠγόρευον ἐς τὸ ἄστυ ἀπικόμενοι, λέγοντες τοιάδε, Ὦ
„ Ἀθηναῖοι, δέκεσθε ἀγαθῷ νόῳ Πεισίστρατον, τὸν
„ αὐτὴ ἡ Ἀθηναίη τιμήσασα ἀνθρώπων μάλιστα, κα-
„ τάγει ἐς τὴν ἑωυτῆς ἀκρόπολιν. Οἱ μὲν δὴ ταῦτα διαφοιτέοντες ἔλεγον· αὐτίκα δὲ ἔς τε τοὺς δήμους φάτις

tanos, huiuscemodi rem machinatur. Se ipſum ac mulos quum vulneraſſet, agitavit iumenta in forum, tanquam elapſus ex hoſtibus, quem rus proficiſcentem ſcilicet illi prorſus interimere voluiſſent: & populum precatus eſt, ut aliquid cuſtodiæ ab illo obtineret, quum prius laudabile ſpecimen ſui edidiſſet in ducatu contra Megarenſes, tum capta Niſæa, tum aliis præclaris operibus editis. Populus igitur Athenienſis deceptus, dedit ei quosdam è civibus delectos viros, qui non ſatellites quidem Piſiſtrato ferrent haſtas, ſed clavas. Ligneas enim clavas habentes ſectabantur eum à tergo. Qui ſimul cum Piſiſtrato inſurgentes arcem occuparunt: & inde Athenienſium imperio potitus, nullis qui tum erant magiſtratibus perturbatis, neque legibus mutatis, ſed priore ſtatu integro adminiſtravit urbem bene ac pulchre exornans. Sed non mul- 60
to poſt tempore factio Megaclis & Lycurgi concordibus animis eum eiecit. Hunc igitur in modum Piſiſtratus primum obtinuit Athenas, & tyrannidem nondum valde ſtabilitam habens amiſit: cuius eiectores denuo inter ſe ſeditionem redintegrarunt. In qua obſeſſus Megacles, Piſiſtratum miſſo caduceatore invitat, nunquid velit ſibi filiam capere uxorem ſub tyrannidis præmio. Accipiente vero ſermonem & condicente hanc conditionem Piſiſtrato, machinantur ad illius reditum, rem, ut ego comperio, longe ſtultiſſimam: quandoquidem iam olim ſeparatum fuit a barbarico genere Græcum, quippe dexterius & a fatuitate ſtolida magis abhorrens; ſi etiam iſti in Athenienſibus, qui inter Græcos feruntur ſapientia primi, talia machinantur. Erat in populo Pæanienſi mulier nomine Phya, tribus digitis minus ſtatura quatuor cubitorum: & præſertim formoſa. Hanc mulierem plena armatura quum inſtruxiſſent, in currumque ſuſtuliſſent, compoſitam in eum habitum, quo venuſtiſſima apparitura eſſet, in urbem agunt, præmiſſis qui præcurrerent præconibus, qui quum in urbem veniſſent, hæc mandata pronunciarent, dicentes; Athenienſes, bona mente excipite Piſiſtratum, quem Minerva ipſa præcipuo inter homines honore proſequuta, in ſuam reducit arcem. Iſti igitur paſſim euntes talia prædicaverunt: & ſtatim rumor in populos ema-

a Med., alii ἔδωκεν aut ἔδωκέν οἱ. *b Pariſ.* duo cum *Aldo* ἔμενε. In *Med.* ἔνεμε. *c* Sic *Remig. Medic. Pariſ.*, στρατιῶται editi. *d* Sic *Aldus*, *Pariſ. B.* & alii. *Medic.* τὸ βάρβαρον ἔθνος τοῦ Ἑλληνικοῦ cum *Remig.* & ora *Steph.* *e* Ex *Med.*, in *Pariſ. B. Aldo*que πηχέων τεσσάρων.

3. Νίσαιάν τε ἑλών] De hac Piſiſtrati in Megarenſes expeditione *Aeneas* Tactic. C. 4. Νίσαια an Νισαία rectius pingatur, Grammatici quaerunt apud Cl. *Dukerum* in *Thucyd.* 1, 104.

11. Ἐπί τε — ἔνεμε τὴν πόλιν] *Reiskius* Aldi ἔμενε longe praefert. Favere videtur *Plutarchus* in Solon. p. 96. ἐφύλαττε γὰρ τοὺς πλείστους νόμους τοῦ Σόλωνος ἘΜΜΕΝΩΝ πρῶτος αὐτὸς καὶ τοὺς φίλους ἀναγκάζων· ſed diverſum longe eſt. *Noſtro* illud placuit: adſtruo exemplis, a *Gronovio* in unum conductis ex L. v, 71. εἴπερ ἔνεμον τότε τὰς Ἀθήνας. Sic enim ibi *Arch.* & *Vind.* De intervallo temporis, quod abiit ab obpreſſis prima vice Athenis ad everſam priorem Piſiſtrati tyrannidem multa *Bouherius*, ſed minime conſtituta, *Diſſ. Herodot.* C. XIV. Tu confer *Eduardi Corſini Faſtor. Attic.* T. III. p. 101.

24. Τοῦ βαρβαρικοῦ ἔθνεος τὸ Ἑλληνικόν] Sive hoc, quod repoſui, ſeu *Medic.* malueris, verum manebit, Hellenicum genus a barbaro fuiſſe ſeiunctum, & viciſſim. At *Aldum* ſi ſequare, oratio conſtabit pulcerrime, ex *Florentino* vehementer conturbata. Qua enim Ἑλληνικοῦ, ἐόν, δεξιώτερον, ἀπηλλαγμένον concordia coibunt, uti neceſſe eſt? Athenienſes quidem συνέσει οἰκείᾳ τὸ Ἑλληνικὸν ὑπερεβάλλοντο, uti ſcribit *Pauſanias* L. IV, 35., Barbari nunquam. Novi patrocinium *Mediceo* quaeſitum ſedulo fuiſſe, verum debile, &, ſi conſideretur, alienum. Geminati genitivi ἐκ παλαιτέρου τοῦ βαρβάρου ἔθνεος, ambiguitatem quandam parientes, librarios, ut mutarent, permoverunt. Mecum ſentit *Steph. Berglerus Act. Lipſ.* CIↃ IↃ CC XVI. p. 421.

29. Τῇ οὔνομα ἦν Φύη] Qua oſtentata cives decepit Piſiſtratus, fuiſſe dicitur εὐειδής. *Phylarchus Athenaei* XIII, p. 609. C. τὴν κατάγουσαν Πεισίστρατον ἐπὶ τὴν τυραννίδα, ὡς Ἀθηνᾶς πολιάδος εἶδος ἔχουσαν, καλὴν φησὶ γεγονέναι. Inſanabile *Caſaubono* vulnus non attigit in Piſiſtr. c. IV. *Meurſius*: meo quidem arbitratu commode corrigi poterit: ὡς Ἀθηνᾶς σωτείρας εἶδος ἔχουσαν. Ἀθηνᾶς τῆς σωτείρας meminit *Lycurgus* c. Leocr. p. 150, 5. locum adhibuerunt *Meurſius* in Cecrop. c. 27. & plus una vice *Ez. Spanhemius*: eiusdem Minervae & alibi fit mentio, & in *Antipatri* epigr. quod vulgavit *L. Kuſter.* ad *Suid.* in v. Φυγοδέμνιος. *Phya* tum *ad habitum Deae reducentis* ipſum *in arcem formata* fuiſſe traditur *Valerio Max.* 1, c. 2. VALKEN.

32. Καὶ προδέξαντες σχῆμα] Fuit, qui προσδείξαντες reſingeret: ego olim προσθέντες ex IV, 195. VI, 119. Nunc repudio. *Heſychius*, προδέξαντες, προδείξαντες haud dubie hoc ex loco. Oſtentarunt ergo magnificam illam ſpeciem, ut incautos fallerent. *Polyaenus* hanc fraudem non neglexit *Lib.* 1, 21, 1. ubi καὶ τὴν τυραννίδα τῶν Ἀθηναίων κατέσχεν cum *Berglero* ſi ſcripſeris, ſuum auferet iſte.

40. Καὶ

emanavit, Piſiſtratum a Minerva reduci. Qui vero in urbe erant, perſuaſi hanc mulierem eſſe deam ipſam, fœminæ ſupplicarunt pariter, &
61 Piſiſtratum acceperunt. Hunc in modum, quem diximus, recuperata tyrannide, Piſiſtratus, ex pactione quam inierat cum Megacle, filiam Megaclis ducit uxorem. Verum quum & filii eſſent ei adoleſcentes, & Alcmæonidæ dicerentur obnoxii eſſe piaculo, nolens ex novo coniugio liberos tollere, haud legitime coibat cum uxore. Quam rem quum primo mulier occultasſet, poſtea ſive inquiſivisſet ſeu non, matri ſuæ aperuit. Mater viro indicavit. Iſte vero inique ferens ſe à Piſiſtrato contumelia affici, ut erat iratus, poſitis inimicitiis in gratiam rediit cum ſeditioſis. Quæ fieri Piſiſtratus contra ſe animadvertens, regione prorſus abſcedit: & ubi Eretriam pervenit, una cum filiis deliberat. Quum autem ſententia Hippiæ prævaluisſet de tyrannide rurſus recuperanda, ibi tum munera collegerunt ex civitatibus, quæ ipſis nonnullam ante reverentiam debebant. Et cum multi magnas contulerunt pecunias, tum vero Thebani liberalitate ſuperaverunt. Poſt hæc ut brevi ſermone dicam, tempus exortum eſt, & omnia ad reditum eis expedita fuerunt. Nam & ex Peloponneſo Argivi aderant mercede conducti, & Naxius quidam, nomine Lygdamis, voluntarius ipſis adveniens, multum alacritatis addidit, allatis & pecuniis & viris.
62 Profecti autem *Eretria, anno undecimo vertente redierunt, & primum in Attica Marathonem* occuparunt. *Ad quos* interea ibi caſtra habentes cum factioſi ex urbe ſe conferebant, tum alii ex populis affluebant, quibus erat tyrannis quam libertas optabilior: atque ita hi quidem congregabantur. Ceterum quandiu Piſiſtratus pecuniam cogebat, & poſtea Marathonem tenebat, Athenienſes qui intra urbem degebant, rem nihili fecerunt: ſed ubi acceperunt eum ex Marathone urbem verſus movere, ita demum auxilia adverſus eum comparant. Iſti igitur cum omnibus copiis infeſti in illos redeuntes tendebant; & Piſiſtratus

ὅτι ἀπίκετο, ὡς Ἀθηναίη Πεισίστρατον κατάγει· καὶ ἐν τῷ ἄστεϊ [a] πειθόμενοι τὴν γυναῖκα εἶναι αὐτὴν τὴν θεὸν, προσεύχοντό τε τὴν ἄνθρωπον, καὶ ἐδέκοντο τὸν Πεισίστρατον. Ἀπολαβὼν δὲ τὴν τυραννίδα τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ ὁ Πεισίστρατος, κατὰ τὴν ὁμολογίην τὴν πρὸς Μεγακλέα γενομένην, [b] γαμέει τοῦ Μεγακλέος τὴν θυγατέρα. οἷα δὲ παίδων τέ οἱ ὑπαρχόντων νεηνιέων, καὶ λεγομένων ἐναγέων εἶναι τῶν Ἀλκμαιωνιδέων, οὐ βουλόμενός οἱ γενέσθαι ἐκ τῆς νεογάμου γυναικὸς τέκνα, ἐμίσγετό οἱ οὐ [c] κατὰ νόμον. τὰ μέν νυν πρῶτα ἔκρυπτε ταῦτα ἡ γυνή· μετὰ δὲ, εἴτε ἱστορεύσῃ, εἴτε καὶ οὔ, φράζει τῇ ἑωυτῆς μητρί· ἡ δὲ τῷ ἀνδρί. τὸν δὲ δεινόν τι ἔσχε, ἀτιμάζεσθαι πρὸς Πεισιστράτου. ὀργῇ δὲ ὡς εἶχε, καταλλάσσετο τὴν ἔχθρην τοῖσι [d] στασιώτῃσι. μαθὼν δὲ ὁ Πεισίστρατος τὰ ποιεύμενα ἐπ' ἑωυτῷ, ἀπαλλάσσετο ἐκ τῆς χώρης τὸ παράπαν. ἀπικόμενος δὲ ἐς Ἐρέτριαν, ἐβουλεύετο ἅμα τοῖσι παισίν. Ἱππίεω δὲ [e] γνώμῃ νικήσαντος, ἀνακτᾶσθαι ὀπίσω τὴν τυραννίδα, ἐνθαῦτα ἤγειρον δωτίνας ἐκ τῶν πολίων, αἵτινές σφι [f] προηδέατό κού τι. πολλῶν δὲ μεγάλα παρασχόντων χρήματα, Θηβαῖοι ὑπερεβάλλοντο τῇ δόσει τῶν χρημάτων. μετὰ δὲ, οὐ πολλῷ λόγῳ εἰπεῖν, χρόνος διέφυ, καὶ πάντα σφι ἐξήρτυτο ἐς τὴν κάτοδον. καὶ γὰρ Ἀργεῖοι μισθωτοὶ ἀπίκοντο ἐκ Πελοποννήσου· καὶ Νάξιός σφι ἀνὴρ ἀπιγμένος ἐθελοντὴς, τῷ οὔνομα ἦν Λύγδαμις, προθυμίην πλείστην παρείχετο, κομίσας καὶ χρήματα καὶ ἄνδρας. Ἐξ Ἐρετρίης δὲ ὁρμηθέντες, διὰ ἑνδεκάτου ἔτεος ἀπίκοντο ὀπίσω. καὶ πρῶτον τῆς Ἀττικῆς ἴσχουσι Μαραθῶνα. ἐν δὲ τούτῳ τῷ [g] χώρῳ σφι στρατοπεδευομένοισι, οἵ τε ἐκ τοῦ ἄστεος στασιῶται ἀπίκοντο, ἄλλοι τε ἐκ τῶν δήμων προσέρρεον, οἷσι ἡ τυραννὶς πρὸ ἐλευθερίης ἦν ἀσπαστότερον. [h] οὗτοι μὲν δὴ συνηλίζοντο. Ἀθηναίων δὲ οἱ ἐκ τοῦ ἄστεος, ἕως μὲν Πεισίστρατος τὰ χρήματα ἤγειρε, καὶ μεταῦτις ὡς ἔσχε Μαραθῶνα, λόγον οὐδένα εἶχον. ἐπεί τε δὲ ἐπύθοντο ἐκ τοῦ Μαραθῶνος αὐτὸν [i] πορεύεσθαι ἐπὶ τὸ ἄστυ, οὕτω δὴ βοηθέουσι ἐπ' αὐτόν. καὶ οὗτοί τε παν- 24
στρατιῇ ἤισαν ἐπὶ τοὺς κατιόντας· καὶ οἱ ἀμφὶ Πεισίστρατον,

a Ald. Hervag. & Edd. cum Pariſ. C., *Medic.* πυθόμενοι. *b Med.*, vulgo γαμέει τ. θυγ. αὐτοῦ. *c Med. & Plut. de Malign.* p. 858., τὸν νόμον *Edd.* *d* Στρατιώτῃσι *Ald. & Steph.* ora. *e* Γνώμῃ *Remig.* cum marg. *Steph.* *f Remig. Pariſ. B.*, προηδέατο *Med.*, *Edd.* προσεδέκτο. *g* Χρόνῳ *Remig. Steph.* ora & *Ald.* *h Med. Remig. & Steph.* margo, *Edd.* οὕτω. *i Rem. Med.* ora *Steph.*, στρατεύεσθαι *Ald.* & ceteri.

40. Καὶ ἐν τῷ ἄστεϊ πειθόμενοι] Ut mulierem pro dea adorarent, inceſſere animos perſuaſio debuit divinitatis. Πυθόμενοι natum eſt ex eo, quod reſtitutum. Simile amanuenſium delictum L. III, 78. Δαρεῖος δὲ πυθόμενος ὥστε τὸ ἐγχειρίδιον, *cui Darius obtemperans* &c. Valla, qui quidem πειθόμενος, quo modo *Codd.* plures, in ſuo habuit. Facit mecum *Reiskius*. De Phya *Athenaeus* ex *Clidemo* L. XIII. p. 609., & Critici in Comici *Equit.* v. 447., varie errantes. Vid. *Jo. Meurſii Piſiſtrat.* C. 16.

47. Καὶ λεγομένων ἐναγέων εἶναι] Tituli cauſſam explanat L. V, 70.

53. Καταλλάσσετο τὴν ἔχθρην τοῖσι στασιώτῃσι] Vide *Paull. Leopard. Emend.* VII, 7., ubi *Aldinum* στρατιώτῃσι prudenter corrigitur. Eſt in *Herodoti* ſcriptis *Codd.* frequentata harum vocum confuſio, efficitque, ut electio in ambiguo ſit. Sic I, 59. III, 144. V, 104. IX, 2. &c.

56. Ἱππίεω δὲ γνώμην νικήσαντος] Opinor ex ſchedis *S. Remigii* in marginem *Stephani* veniſſe γνώμῃ· videor enim animadvertisſe, mirum haec membranarum inter & *Stephani* excerpta conſenſum intercedere. Amplectuntur *Galeus*, *Pavius*, *Reiskius*, alii, eam *Remig.* lectionem, eſtque commoda ſatis. Αὐτὸς — βουλόμενος περιφανέως εἶναι, γνώμῃσί τε νικᾷν ſcribitur III, 82. Nec propterea tamen unice vera. *Ariſtophan. Nub.* v. 431., ὥστε γ' — ἐν τῷ δήμῳ ΓΝΩΜΑΣ οὐδεὶς ΝΙΚΗΣΕΙ πλείονας ἢ σύ. *Aeſchines* in Cteſiph. p. 63. ἐνταῦθα ἕτερον ψήφισμα νικᾷ Δημοσθένης· & p. 80. ἣν μὲν γὰρ ὁ τὸ ψήφισμα γράψας καὶ νικήσας Ἀρχῖνος. Haec gemina ſunt. Valet in praeliis, νικᾷν μάχῃ & μάχην, πολέμους &c. Conf. ad *Diodori* L. XI, C. 26. adſcripta.

59. Αἵ τινές σφι προηδέατό κού τι] Sic *Regior.* unus & *Remig.*, conſentiente fere *Mediceo*. Ex προήδομαι repetitum ivit *Gronovius*, additis Latinis, *quae ipſis nonnihil ante placuerant*, ſed verbo iſti non reſpondentibus. Προαιδεῖσθαι Herodoteo ſermone non aliud eſt, ac reverentiam ob acceptum ante beneficium & gratum animum teſtari, ut III, 40. καί τίς ἐστι Ἑλλήνων εὐεργέτης, ᾧ ἐγὼ προαιδεῦμαι, νεωστὶ μὲν τὴν ἀρχὴν ἔχων *cui ego reverentiam ante debeo*, non male interpres. Certe ut ea exſcripta hic ſunt, ita Mſſ. complures. De verbi formatione ut commenter, neceſſe non eſt; qui Herodotum novit, hanc non ignorat: addi oportet, doctisſimum *Geinozium* eadem mecum fuisſe opinione. *Reiskius* προείδοντο, aut προκήδοντό κού τι *qui proſpiciebant quodammodo & factum volebant*, *niſi malueris* προείδεατο *loco* προεδέδεντο· *prius obligati beneficiis erant.* Non muto ſententiam.

68. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χώρῳ] Neſcio quos duo Codices, in quibus χρόνῳ, *Galeus* deſignavit. Schedis *Arch.* omnia haec deſunt. Ergone *Etonenſem* editumque *Aldinum?* quos quidem inprudenter duces legit, quippe errantes. Marathonis mentio reique ſeries τῷ χώρῳ poſtulant. Similis menda vitiavit L. IX, 69., alias detergenda. Id bene, quod οὕτω δὴ βοηθέουσι infra maluit ex Ionum more & ſpecie. Equidem ſine ullo offenſionis metu, ſi vel unus *Codd.* praeiret, id reponerem. Nam genuinum & Herodoteum eſſe ex *Euſtathio* in *Homer.* p. 288, 16., atque aliunde demonſtrabitur L. VIII, 14. & 72.

79. Ἐπὶ]

στρατον, ὡς ὁρμηθέντες ἐκ Μαραθῶνος ἤισαν ἐπὶ τὸ ἄστυ ἐς τωὐτὸ συνιόντες, [a] ἀπικνέονται ἐπὶ Παλληνίδος Ἀθηναίης ἱρὸν, καὶ ἀντία ἔθεντο τὰ ὅπλα. ἐνθαῦτα θείῃ πομπῇ χρεώμενος παρίσταται Πεισιστράτῳ Ἀμφίλυτος ὁ Ἀκαρνὰν, χρησμολόγος ἀνὴρ, ὅς οἱ προσιὼν χρᾷ ἐν ἑξαμέτρῳ τόνῳ, τάδε λέγων,

Ἔρριπται δ' ὁ βόλος, τὸ δὲ δίκτυον ἐκπεπέτασται·
Θύννοι δ' οἰμήσουσι σεληναίης διὰ νυκτός.

Ὁ μὲν δὴ οἱ ἐνθεάζων χρᾷ τάδε· Πεισίστρατος δὲ, συλλαβὼν τὸ χρηστήριον, καὶ φὰς δέκεσθαι τὸ χρησθὲν, ἐπῆγε τὴν στρατιήν. Ἀθηναῖοι δὲ οἱ ἐκ τοῦ ἄστεος πρὸς ἄριστον τετραμμένοι ἦσαν δὴ τηνικαῦτα· καὶ μετὰ τὸ ἄριστον [b] μετεξέτεροι αὐτῶν, οἱ μὲν, πρὸς κύβους, οἱ δὲ, πρὸς ὕπνον. οἱ δὲ ἀμφὶ Πεισίστρατον, ἐσπεσόντες, τοὺς Ἀθηναίους τρέπουσι. φευγόντων δὲ τούτων, βουλὴν ἐνθαῦτα σοφωτάτην Πεισίστρατος ἐπιτεχνᾶται, ὅκως μήτε [c] ἁλισθεῖεν ἔτι οἱ Ἀθηναῖοι, διεσκεδασμένοι τε εἶεν. ἀναβιβάσας τοὺς παῖδας ἐπὶ ἵππους, προέπεμπε, οἱ δὲ καταλαμβάνοντες τοὺς φεύγοντας, ἔλεγον τὰ ἐντεταλμένα ὑπὸ Πεισιστράτου, θαρσέειν τε κελεύοντες, καὶ ἀπιέναι [d] ἕκαστος ἐπὶ τὰ ἑωυτοῦ. Πειθομένων δὲ τῶν Ἀθηναίων, οὕτω δὴ Πεισίστρατος τὸ τρίτον σχὼν Ἀθήνας, ἐρρίζωσε τὴν τυραννίδα, ἐπικούροισί τε πολλοῖσι, καὶ χρημάτων συνόδοισι· τῶν μὲν, αὐτόθεν, τῶν δὲ, ἀπὸ Στρυμόνος ποταμοῦ συνιόντων· ὁμήρους τε τῶν παραμεινάντων Ἀθηναίων καὶ μὴ αὐτίκα φυγόντων παῖδας λαβὼν, καὶ καταστήσας ἐς Νάξον. καὶ γὰρ ταύτην ὁ Πεισίστρατος κατεστρέψατο πολέμῳ, καὶ ἐπέτρεψε [e] Λυγδάμι. πρός γε ἔτι τούτοισι, τὴν νῆσον Δῆλον καθήρας ἐκ τῶν λογίων. καθήρας δὲ ὧδε. ἐπ' ὅσον ἔποψις τοῦ ἱροῦ εἶχεν, ἐκ τούτου τοῦ χώρου παντὸς ἐξορύξας τοὺς νεκροὺς, μετεφόρεε ἐς ἄλλον χῶρον τῆς Δήλου. καὶ Πεισίστρατος μὲν ἐτυράννευε Ἀθηναίων· Ἀ-

θηναίων

tus cum ſuis, poſtquam e Marathone digreſſi, ſimul uno agmine ad urbem veniſſent, accedunt ad Minervæ Pallenidis fanum, & caſtra ex adverſo poſuerunt. Hîc divino inſtinctu fungens Amphilytus Acarnan, ariolus, Piſiſtrato adfuit, eumque accedens hexametro carmine vaticinatur, inquiens,

Lapſus abit iam iactus, & eſt quoque rete repanſum.
Nocte aderunt thyni claro ſub ſidere lunæ.

Hoc ille oraculum iſti divinitus reddidit. Piſi- 63
ſtratus vero, eo percepto, & ſe divinam vocem accipere affirmavit, & copias adduxit. Athenienſes autem urbani tunc ad prandium ſe converterant, & poſt prandium partim ad teſſeras, partim ad ſomnum. In hos igitur impetu facto, qui cum Piſiſtrato erant, eos in fugam vertunt. Ipſis autem fugientibus ſolertiſſimum ibi conſilium Piſiſtratus excogitat, ut Athenienſes nec amplius recolligerentur, & diſſipati manerent. Pueros impoſitos equis præmiſit, qui aſſequuti fugientes, mandata Piſiſtrati dicerent, iubentque eos bono animo eſſe, & ad ſua quem-
que abire. Ita parentibus dicto Athenienſi- 64
bus, Piſiſtratus tertio potitus Athenis, tyrannidem ſtabilivit, tum adiutoribus multis, tum pecuniarum proventibus, partim indidem, partim à flumine Strymone comparatis. Filios quoque eorum Athenienſium qui perſtiterant, nec e veſtigio fugam fecerant, pro obſidibus ſumptos, in Naxum tranſtulit. Hanc enim inſulam bello ſubegerat, Lygdamique permiſerat, quum ante hac etiam Delum inſulam ex oraculis expiaſſet. Expiavit autem ita, quatenus proſpectus a templo ferebatur, eatenus ex omni loco cadaveribus effoſſis, & in alium eiuſdem inſulæ locum tranſlatis. Itaque Piſiſtratus tyrannide poti-

tus

a Ἀπικνέεται & mox ἔθετο *Ald.* *b Suidas* in v. *c Idem* in v. *d Ald. Hervag. Med. Remig.*, in *Pariſ. B.* ἕκαστον ſigmate ſupra poſito. *e Med.* cum *Steph.*, marg., Λυγδάμει, *Edd.*

79. Ἐπὶ Παλληνίδος] Δίας πάρειδε παρθένου Παλληνίδος cadaver ſuum humandum praedicit Euryſtheus in *Eurip.* Heraclid. v. 1031. ubi v. 849. leguntur iſta: Παλληνίδος γὰρ σεμνὸν ἐκπερῶν πάγον Δίας Ἀθάνας. Templi forſan donaria, quaeque illis inſcripta fuerint cognoſceremus, ſi *Themiſonis* ad nos perveniſſet ἡ Παλληνίς· vid. *Athen.* VI, p. 234. F. 235. A. *Polyaenus* I, c. 21. §. 1. Πεισίστρατος, inquit, ἀπ' Εὐβοίας ἐστράτευσεν εἰς Ἀττικὴν ἐπὶ Παλληνίδος. His in *Pallenes* demo locum dare potuiſſet *Meurſius.* VALKEN.

82. Ὁ Ἀκαρνάν] Vates atque id genus hominum ferebat Acarnania & vicina Leucas. Qui ſacros hos exercituum comites in primis ſtudioſiſſime commemorat, ab ingenio *Thucydidis* hac etiam in parte multum diverſus, *Herodotus* Μεγιστίην habet Ἀκαρνᾶνα VII, c. 221. & Hippomachum Λευκάδιον ἄνδρα IX, c. 37. Acarnani quoque, quod fatendum eſt, non diſconvenit *Amphilyti* nomen: Κύνητα τὸν Θεολύτου Acarnanis nominat *Thucyd.* II, c. 102. Sed multo tamen plures Attici nobis, nec mirum, innotuerunt χρησμολόγοι. Quando itaque qui bene ominatus acceſſit Piſiſtratum Amphilytus, *Platonis* Socrati dicatur in Theage p. 124. D. (quod *Paull. Leopardus* iam animadvertit Em. VII, c. 7.) ὁ ἡμεδαπὸς Ἀμφίλυτος· Ἀθηναῖος autem *Clem. Alex.* Strom. I, p. 398, 21. ubi notat *Hudſonus*; his ego quidem teſtibus fidere malim, quam deſcriptoribus Codicum *Herodoti*; ſuſpicatus *Acharnenſem* fuiſſe Amphilytum, atque adeo dediſſe Noſtrum Ἀμφίλυτος ὁ Ἀχαρνεὺς, aut ſi quis illud ob morem praeferat Ionicum, ὁ Ἀκαρνεύς· inventum *Euſtathio* & βάρβαρος παρὰ τῷ Ἴωνι Ἡροδότῳ ad Od. H, p. 271, 46. alia quaedam idem habet huius formae rariſſima. Ἀκαρνὰν & Ἀχαρνεὺς & alibi permutata ſunt a librariis, & in *Luciani* E. Δ. VII, T. III. p. 297. ubi conflatum e duplici lectione, quod libri praebent ſcripti, Ἀκαρνανεὺς & Ἀχαρνανεύς· bene monenti *Guieto* debuerat obtemperari: vera enim eſt procul dubio lectio: ὁ γεωργὸς ὁ Ἀχαρνεὺς, qui Acharnis a patre miſſus in urbem ἕνα τιμὴν ἀπειλήφει· ſic corrigo vulgatum εἶναι· noti ſunt Ἀχαρνικοὶ ὄνοι. VALKEN.

82. Ἀμφίλυτος ὁ Ἀκαρνὰν] *Gronov.* vide & *Themiſtium* Or. III. p. 46. Reſponſum harioli *Aeliani* ſe memoriae obtulit, cum thynnorum piſcationi, cultiſſime deſcriptae, ſubderet *Hiſt. Anim.* XV, 5. οὐκοῦν — καὶ Ἐρετριεῖς ἴσασι ταῦτα καὶ Νάξιοι, κατὰ κλέος τῆς θήρας τῆς τοιαύτης παθόντες, ὅσα Ἡρόδοτός τε καὶ ἄλλοι λέγουσι. *Norunt haec & teſtantur tum Eretrienſes, tum Naxii, hac piſcatione inſignes, ut Herodotus & alii teſtantur.* Sic *Gillius* & *Geſnerus*, minime eius ſententiam, ut dicam leniſſime, adſecuti. Eretrienſibus, ait, Naxiisque & Athenienſibus ex fama eiusmodi thynnorum capturae uſu veniſſe, quae Herodotus atque alii litteris prodiderint. *Athenienſibus*, inquam, qui excidiſſe videntur, niſi ſi ſcribentis oblivione ſint neglecti. Hoc obiter.

89. Τετραμμένοι ἦσαν] Leve videbitur, notandum tamen; ſollemne Ionibus eſſe ἔσαν, idque hoc in libro nonnunquam, veluti C. 31. 71. &c., ſed frequentius ἦσαν ſcribi; in aliis prius eſſe crebrius. Quae mihi diſcrepantia amanuenſium, non ſcriptoris arbitratu accidiſſe viſa ſemper fuit. Συλλαβὼν τὸ χρηστήριον optime vir clariſſimus defendit, quem ad *Arriani Exp. Alex.* I, 19. conſulere obportunum erit.

98. Καὶ ἀπιέναι ἕκαστος] *H. Stephanus* veterem ſcripturam, ut oratio lenior curreret, mutavit. In *Pariſino* ἕκαστον librarius, ſupra ſcripto *ſigmate*, idem fortaſſe atque ille arbitratus, aut certe ſcriptionis peccatum eſſe corrigendum. Salva res erit, modo infinitivi, quae *Gronovii* opinio, imperantium vicem fungantur. Saepiſſime hoc genus noſter amavit, L. IV, 126. σὺ δὲ στὰς καὶ παυσάμενος πλάνης μάχεσθαι· ſic libri MSS. & *Euſtathius*, e quibus & VII, 159. σὺ δὲ μὴ βοηθέειν refingendum erit. *Kuſterum* in *Clerici Bibliotheca*, alia omnia amplexum, ardor obloquendi a vero avertit.

7. Καθήρας δὲ ὧδε] *Jo. Meurſium* correptum nollem: Eadem ſcripſit in *Piſiſtrato* C. 8., quae *Noſter.* Eleganter atque ad hunc locum obportune *Thucydides* III, 104. ἐκάθηρε μὲν γὰρ καὶ Πεισίστρατος ὁ τύραννος πρότερον αὐτὴν, οὐχ ἅπασαν, ἀλλ' ὅσον ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐφεω-

ρᾶτο

tus eſt Athenienſium, eorum aliis in prœlio cæſis, aliis una cum Alcmæonida e patria profugis. 65 Talem itaque ſtatum Athenienſium eſſe ea tempeſtate Crœſus audiebat: Lacedæmonios quoque magnis e cladibus ereptos, & iam Tegeatibus bello ſuperiores eſſe. Quippe Leonte Spartæ regnante & Hegeſicle, Lacedæmonii quum cetera bella proſpere gesſiſſent, adverſus ſolos Tegeatas cladem acceperant. Et antea fere ex omnibus Græcis utebantur peſſimis legibus & circa ſeſe ipſos, tum etiam peregrinis intolerabiles, quæ inſtituta in melius ita mutavere. Lycurgo, viro inter Spartiatas probato, Delphos ad oraculum profecto, ſimulatque in ædem ingresſus eſt, Pythia hæc ſtatim inquit,

Ad mea veniſti præpinguia templa, Lycurge,
Grate Iovi & cunctis qui tecta tuentur Olympi.
Ambigo tene deum iam nunc hominemque ſalutem.
Sed multo magis eſſe deum te credo, Lycurge.

Nonnulli præter hæc aiunt, Pythiam ei expoſuiſſe inſtituta quæ nunc à Spartiatis ſervantur. Ipſi tamen Lacedæmonii dicunt, Lycurgum, quum fuiſſet tutor filii fratris ſui Leobotæ, Spartiatarum regis, e Creta hæc attuliſſe. Siquidem quum primum tutor factus eſt, omnia iura immutavit: deditque operam nequis ea transgrederetur: deinde vero quæ ad bellum pertinent, *enomotias*, *triacadas*, & *ſysſitia*: ſuper hæc ephoros ac ſenatores inſti-66 tuit Lycurgus. Ita illi ad rectum vitæ genus *tranſlati* ſunt, & Lycurgum vita defunctum delubro ædificato magnopere colunt. Ex quo cum bo-

θηναίων δὲ οἱ μὲν ἐν τῇ μάχῃ ἐπεπλώκεσαν, οἱ δὲ αὐτῶν μετ' Ἀλκμαιωνίδεω ἔφευγον ἐκ τῆς [a] οἰκηΐης. Τοὺς μὲν νυν Ἀθηναίους τοιαῦτα τὸν χρόνον τοῦτον ἐπυνθάνετο ὁ Κροῖσος κατέχοντα· τοὺς δὲ Λακεδαιμονίους ἐκ κακῶν τε μεγάλων πεφευγότας, καὶ ἐόντας ἤδη τῷ πολέμῳ κατυπερτέρους Τεγεητέων. ἐπὶ γὰρ Λέοντος βασιλεύοντος καὶ Ἡγησικλέος ἐν Σπάρτῃ, τοὺς ἄλλους πολέμους εὐτυχέοντες οἱ Λακεδαιμόνιοι, πρὸς Τεγεήτας [b] μούνους προσέπταιον. τὸ δὲ ἔτι πρότερον τούτων, καὶ κακονομώτατοι ἦσαν σχεδὸν πάντων Ἑλλήνων, κατά τε σφέας αὐτοὺς, καὶ ξείνοισι ἀπρόσμικτοι. μετέβαλον δὲ ὧδε ἐς εὐνομίην. Λυκούργου τῶν Σπαρτιητέων δοκίμου ἀνδρὸς ἐλθόντος ἐς Δελφοὺς ἐπὶ τὸ χρηστήριον, ὡς ἐσήϊε ἐς τὸ μέγαρον, εὐθὺς ἡ Πυθίη λέγει τάδε,

Ἥκεις ὦ [c] Λυκόοργε ἐμὸν ποτὶ πίονα νηὸν,
Ζηνὶ φίλος, καὶ πᾶσιν Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσι.
Δίζω ἤ σε θεὸν μαντεύσομαι, [d] ἢ ἄνθρωπον.
Ἀλλ' ἔτι καὶ μᾶλλον θεὸν ἔλπομαι, ὦ Λυκόοργε.

Οἱ μὲν δή τινες πρὸς τούτοισι λέγουσι καὶ φράσαι αὐτῷ τὴν Πυθίην τὸν νῦν κατεστεῶτα κόσμον Σπαρτιήτῃσι. Ὡς δ' αὐτοὶ Λακεδαιμόνιοι λέγουσι, Λυκοῦργον ἐπιτροπεύσαντα Λεωβώτεω, ἀδελφιδέου μὲν ἑωϋτοῦ, βασιλεύοντος δὲ Σπαρτιητέων, ἐκ Κρήτης ἀγαγέσθαι ταῦτα. ὡς γὰρ ἐπετρόπευσε, τάχιστα μετέστησε τὰ [e] νόμιμα πάντα, καὶ ἐφύλαξε ταῦτα μὴ παραβαίνειν. μετὰ δὲ, τὰ ἐς πόλεμον ἔχοντα, ἐνωμοτίας, καὶ τριηκάδας καὶ συσσίτια· πρός τε τούτοισι, τοὺς ἐφόρους καὶ γέροντας ἔστησε Λυκοῦργος. Οὕτω μὲν μεταβαλόντες εὐνομήθησαν. τῷ δὲ Λυκούργῳ τελευτήσαντι ἱρὸν εἰσάμενοι, σέβονται μεγάλως. οἷα δὲ ἔν τε χώρῃ ἀγα-

a Med., *Pariſ. C.* & *Edd.* οἰκηΐης. *b* Μούνους *Ald.* *c Medic.* atque alii. Vulgo Λυκόεργε & mox denuo. *d Medic.*, cui adſtipulantur *Plut.* t. II. p. 1098. A. *Max. Tyr.* Or. XXIX. p. 347. *Galen. Protrept.* pr., *Euſeb.* Pr. Eu. L. V., 27., *Themiſt.* Or. XV. p. 193. In *Edit.* ἠὲ καὶ ἄνδρα & *Pariſ. C.* & *Themiſt.* Or. XIX. p. 225. *e* Νόμια *Remig.* & mox παραβαίνειν, neque, ſi ita malis, abſurde. Tum paullo ante Λεωβώτεω.

ρῆτο τῆς νήσου. Verbis diſcrepat; in luſtrandae inſulae ritibus & modo diſcordia nulla.

11. Οἱ δὲ αὐτῶν μετὰ Ἀλκμαιωνίδεω] Vetus interpres Ἀλκμαιωνιδέων ex coniectura, quae abſurda minime eſt: Alcmaeonidae omnes Athenis ob Piſiſtratidarum tyrannidem exceſſerunt, civiumque plures ſecum traxere, ſicuti L. V, 62. uberius commemorat. Ducem non nego Megaclem fuiſſe, univerſae tamen gentis potior mentio. Praeclare *Plutarchus* in *Solone* extremo. ὁ μὲν Μεγακλῆς εὐθὺς ἔφυγε μετὰ τῶν ἄλλων ΑΛΚΜΑΙΩΝΙΔΩΝ.

16. Ἐπὶ γὰρ Λέοντος] Confer *Pauſaniam* L. III, 3. *Noſtrum* aemulantem, nec dextre tamen ſuis partibus functum.

21. Καὶ ξείνοισι ἀπρόσμικτοι] *Peregrinis intolerabiles* Interpres. Ἄμικτοι, ἀνεπίμικτοι, ἀπρόσμικτοι omnes illi, qui peregrinos iure commercii excludunt, eorumque conſociationem atque aditum recuſant. De Britannia *Diodorus* V, 21. αὕτη δὲ τὸ μὲν παλαιὸν ἀνεπίμικτος ἐγένετο ξενικαῖς δυνάμεσι. Hinc ἄμικτοι ἄνθρωποι *Lucian.* H. V. II, 27. & ἄμικτα ἔθνη καὶ θηριώδη *Phil. Iud. Leg. ad Cai.* p. 1013. C. homines gentesque, omne familiaritatis genus detrectantes. *Polybii* ἀνεπιμιξία τῶν ἐθνῶν de neglecto commercii uſu & acceſſu *Excerpt.* p. 1023. huc pertinet, ſicuti ἐπιμιξίη πρὸς τοὺς Τεγεήτας infra C. 68. & 185. in aliam partem.

25. Ἥκεις ὦ Λυκόοργε] Potuiſſet vir clariſſ. aliud robur *Cod. Florentino* addere ex *Apollon. Rhod.* I, 162. τὸν μὲν ῥα πατὴρ ΛΥΚΟΟΡΓΟΣ ἔπεμπε· & principe Poëta, a criticis veteribus ibi laudato, *Iliad.* H, 144. ac Z, 130. In oraculi verſu tertio ἢ ἄνθρωπον iuſtum eſt. *Themiſtius* ſibi non conſtat, fortaſſe aliorum culpa. Tametſi *Orat.* XIX. principio, nunc quidem ἠὲ καὶ ἄνδρα ſcriptum inveniatur, in ſequentibus bis terve οὐκ ἂν εἰδείητα, εἰ θεὸς ἢ ἄνθρωπος ἦν. Fuit autem Pythiae id reſponſum multo celeberrimum, &, ſi *Plutarcho adv. Colot.* p. 1116. F. fides, ἐν ταῖς παλαιοτάταις ἀναγραφαῖς inſertum apud Spartanos.

32. Ἐπιτροπεύσαντα Λεωβώτεω] Laborant haec premunturque inſigni difficultate, etſi *Pauſanias* L. III, 2. haud aliter, ac nos cum maxime, legerit. Labotas, ſive Leobotes, ex regia Euryſthenidarum familia, fratris Lycurgi, quippe Proclidae, atque ex alia gente, filius non fuit: ſi ſororis filium dixeris, oberit Labotae aetas, qua ſuae is tutelae erat, cum hic naſceretur. Praeterea Charilli, ſive Charilai fratris Polydectae filii, tutelam Lycurgus, magno ſcriptorum conſenſu, adminiſtravit. Haec atque alia *Jo. Meurſius* Herodoto, uti cenſet, manifeſte erranti obiicit *Regn. Laconici* C. 9. & *Miſcell. Lacon.* II, 5. ſequitur *Meurſium* & amplius centum annis inter Labotae obitum & Lycurgi legislationem interceſſiſſe contendit *Bouberius Diſſ. Herodot.* C. 13. Cui equidem largiri debeo, ſi *Apollodori*, *Clementis Alex.*, *Africani*, *Euſebii* rationes conſtent, id verum videri. Ergone Noſter erravit? Fieri potuit: quamquam ſi conſideretur accurata utriusque regiae familiae recenſio VII, 204. VIII, 131., res ea ad credendum fit difficilis. An Χαρίλλου cum viro Ampliſſimo refingendum, culpaque in librarios, qui nimis ſcioli Λεωβώτεω correxerint, eſt referenda? Sic profecto in vado res erit, & Herodotus ab errore immunis: vitium vero antiquiſſimum & *Pauſania* prius; neque id mirandum, cum ſuo iam tempore *Philemon* apud *Porphyrium Quaeſt. Hom.* VIII. de corruptis Herodoti exemplaribus querelam moverit. *Marshamus Can. Chronol.* p. 452. aliam, & forte planiorem, ingreſſus medelae viam fuit: mutata vocum ſede fuiſſe cenſet Λυκ. ἐπιτροπ. ἀδελφιδέου μὲν ἑωϋτοῦ, βασιλ. δὲ Σπαρτιητέων Λεωβώτεω, *cum eſſet tutor filii fratris ſui, Leobotas autem Spartanorum rex.* Sunt ſane huiuscemodi vocabulorum tranſpoſitiones non inſolitae; neque oberit multum Leobotae Lycurgique aetas. Certum eſt de tempore legum latarum vitaeque Lycurgi vero principio antiquos ſcriptores diſcordiis diſtineri: id ne operoſius oſtendatur, otium *Meurſius* fecit. Conſtat praeterea Eunomum, legislatoris patrem, & fratrem Polydectem breve regni ſpatium habuiſſe: vixiſſe Leobotam diutiſſime, Doryſſum atque Ageſilaum, filium nepotemque, exiguo intervallo, & rege Ageſilao leges Spartanis perlatas ex *Pauſania* III, 2. Quae utique conſtare poſſe videntur: opus enim minime eſt, ut *Apollodori* temporum rationibus *Noſter* adſentiatur, neque ut ſcripſiſſe cenſeatur, rege Leobota componendis legibus operam inpendiſſe Lycurgum: ad eius regnum tutela pertinet, quam Creticum iter excepit deinde, quo de praeter alios *Strabo*.

36. Ἐνωμοτίας καὶ τριηκάδας] Utrumque Gloſſae Herodoteae explanant, unde *Suidas*, ſed non fine pecca-

τος

ἀγαθῇ, καὶ πλήθεϊ οὐκ ὀλίγων ἀνδρῶν, ἀνά τε ἔδραμον αὐτίκα, καὶ εὐθηνήθησαν. καὶ δή σφι οὐκέτι [a] ἀπέχρα ἡσυχίην ἄγειν, ἀλλὰ καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρέσσονες εἶναι, ἐχρηστηριάζοντο ἐν Δελφοῖσι ἐπὶ πάσῃ τῇ Ἀρκάδων χώρῃ. ἡ δὲ Πυθίη σφι χρᾷ τάδε,

[b] Ἀρκαδίην μ' αἰτεῖς; μέγα μ' αἰτεῖς· οὔ τοι δώσω.
Πολλοὶ ἐν Ἀρκαδίῃ βαλανηφάγοι ἄνδρες ἔασιν,
Οἵ σ' ἀποκωλύσουσιν. ἐγὼ δέ τοι οὔτι μεγαίρω.
[c] Δώσω τοι Τεγέην ποσσίκροτον ὀρχήσασθαι,
Καὶ καλὸν πεδίον σχοίνῳ διαμετρήσασθαι.

Ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα ἤκουσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι, Ἀρκάδων μὲν τῶν ἄλλων ἀπείχοντο· οἱ δὲ, πέδας φερόμενοι, ἐπὶ Τεγεήτας ἐστρατεύοντο, χρησμῷ κιβδήλῳ πίσυνοι, ὡς δὴ ἐξανδραποδιούμενοι τοὺς Τεγεήτας. ἑσσωθέντες δὲ τῇ συμβολῇ, ὅσοι [d] αὐτέων ἐζωγρήθησαν, πέδας τε ἔχοντες τὰς ἐφέροντο αὐτοὶ, καὶ σχοίνῳ διαμετρησάμενοι τὸ πεδίον τὸ Τεγεητέων, ἐργάζοντο. αἱ δὲ
26 πέδαι αὗται, ἐν τῇσι ἐδεδέατο, ἔτι καὶ [e] ἐς ἐμὲ ἦσαν σόαι ἐν Τεγέῃ, περὶ τὸν νηὸν τῆς [f] Ἀλέης Ἀθηναίης κρεμάμεναι. Κατὰ μὲν δὴ τὸν πρότερον πόλεμον συνεχέως αἰεὶ κακῶς ἀέθλεον πρὸς τοὺς Τεγεήτας. κατὰ δὲ τὸν κατὰ Κροῖσον χρόνον, καὶ τὴν Ἀναξανδρίδεώ τε καὶ Ἀρίστωνος βασιληΐην ἐν Λακεδαίμονι, ἤδη οἱ Σπαρτιῆται κατυπέρτεροι τῷ πολέμῳ ἐγεγόνεσαν, τρόπῳ τοιῷδε γενόμενοι. ἐπειδὴ αἰεὶ τῷ πολέμῳ [g] ἑσσοῦντο ὑπὸ Τεγεητέων, πέμψαντες θεοπρόπους ἐς Δελφοὺς, ἐπειρώτεον τίνα ἂν θεῶν ἱλασάμενοι, κατύπερθε τῷ πολέμῳ Τεγεητέων γενοίατο. ἡ δὲ Πυθίη σφι ἔχρησε, τὰ Ὀρέστεω τοῦ Ἀγαμέμνονος ὀστέα ἐπαγαγομένους. ὡς δὲ ἀνευρεῖν οὐκ οἷοί τε [h] ἐγινέατο τὴν θήκην τοῦ Ὀρέστεω, ἔπεμπον αὖτις [i] ἐς θεὸν ἐπειρησομένους τὸν χῶρον ἐν τῷ κέοιτο ὁ Ὀρέστης. εἰρωτῶσι δὲ ταῦτα τοῖσι θεοπρόποισι λέγει ἡ Πυθίη τάδε,

Ἔστι τις Ἀρκαδίης Τεγέη [k] λευρῷ ἐνὶ χώρῳ,
Ἔνθ' ἄνεμοι πνείουσι δύο κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης,
Καὶ τύπος ἀντίτυπος, καὶ πῆμ' ἐπὶ [l] πήματι κεῖται.
Ἔνθ' Ἀγαμεμνονίδην κατέχει φυσίζοος αἶα·
Τὸν σὺ κομισσάμενος, Τεγέης ἐπιτάῤῥοθος ἔσσῃ.

ὡς

bonitate ſoli, tum non exigua hominum copia, elevati ſunt ſtatim, ac bene floruerunt. Quin etiam non amplius ſuffecit illis pace & quiete frui, ſed quum ſe Arcadibus praeſtantiores eſſe arbitrarentur, de omni Arcadum regione oraculum Delphis conſuluerunt. Quibus Pythia reſpondit,

Me petis Arcadiam? magnum petis: haud tibi tradam.
Multi apud Arcadiam veſcentes glande viri ſunt,
Qui te reiicient. Tibi ego haud invidero quicquam,
Saltandam Tegeam planta plaudente daturus:
Utque queas campum metiri fune feracem.

Haec reſponſa ubi accepere Lacedæmonii, a ceteris Arcadibus abſtinentes, bellum intulere Tegeatis, ferentes compedes: videlicet captioſo freti oraculo tanquam redacturi Tegeatas in ſervitutem. Verum congreſſi prœlio ac fugati, quicunque eorum vivi ſunt capti, eisdem quas ipſi attulerunt compedibus incluſi, & campum Tegeatem menſi fune in eo opus fecerunt. Compedes autem quibus vincti fuerant, ad meam usque ætatem ſervatæ fuerunt in Tegea circa templum Minervæ Aleæ ſuſpenſæ. Et 67
primore quidem bello adverſus Tegeatas aſſidue ſemper male pugnaverant: Crœſi tamen ætate & Anaxandrida ac Ariſtone regnantibus Lacedæmone, iam longe ſuperiores Spartiatæ bello extiterunt, hunc in modum tales effecti. Quum ſemper in bello a Tegeatis ſuperarentur, miſſis Delphos conſultoribus, oraculum ſunt ſciſcitati, quemnam deorum placarent, ut Tegeatarum victores exiſterent. His Pythia reſpondit, id fore, ſi oſſa Oreſtis filii Agamemnonis referrent. Cuius loculum quum nequirent invenire, rurſus ad deum mittunt de loco ſciſcitatum, in quo ſitus Oreſtes eſſet. Haec nunciis interrogantibus, ita Pythia inquit,

Eſt quædam Arcadiæ Tegea, in regione patenti:
Hic duo ſlant venti vi pervehemente coacti,
Forma hoſtis formæ, & noxæ ſuperindita noxa;
Hic Agamemnonides terra omniparente tenetur,
Quo tu ſublato Tegeæ ſperabere victor.

Ubi

a *Medic.*, vulgo ἀπέχρη & *Pariſ. C.* *b* Citat *Dio Chryſ.* Or. XVII. p. 251. *Pauſan.* VIII, 1. & *Euſtath.* in *Homer. p.* 301. fin. *c* Habet *Polyaen.* I, 8. Et *Stephanus* in Τεγέα, non nihil diſcrepans. *d* *Ald.* & reliqui. αὐτῶν *Med.*, non recte. *e* Ἐς ἐμεῦ *Ald.* *f* *Ald.* & *Medic.*, Ἀλαίης alii. *g* Ἐσσῶντο vulgo. Quod nunc eſt, ex *Med.* eſt & aliis. *h* *Ald. Hervag.* & *Reg.*, ἐγίνοντο *Med.* paullo ante ἐπειρώτεον vulgati, ἐπηρώτεον *Ald.* ἐπηρώτων *Medic.* Prius Ionicum magis. *i* Τὴν ἐς θεὸν *Med.*, *Ald.* aliique τὴν ignorant. Statim ἐπειρησομένους *Ald.* & alii. *k* Λευκῷ *Remig.* *l* Πήμασι *Aldus*, & mox κομισάμενος, levi diſcrimine. Vid. *Stephanum* in Τεγέα, ubi hoc oraculum.

to, deſcripſit, ut ad Gloſſatorem ſuo tempore docebitur. Bene *Polyaenus* de Lacedaemoniis κατὰ λόχους καὶ μοίρας, ἘΝΩΜΩΤΊΑΣ καὶ ΣΥΣΣΊΤΙΑ στρατοπεδεύοντας L. II, 3, 11. Ephoros, a Lycurgo Spartanis fuiſſe inpoſitos, *Marthamus* infitiatus fuit inprudenter. *Noſtri* patrocinium docte profeſſus Clar. eſt *Jac. Perizonius* ante laudabilem *Gronovii* operam ad *Aelian.* V. H. III, 17. Ceterum μετέστησε τὰ νόμιμα πάντα *Cod. Remig.* ſi νόμιμα fuerint, cupide probarem. Mores atque inſtituta indicant. Vide III, 99. & de Lycurgi poſt obitum divinis honoribus *Nic. Damaſcenum* Exc. p. 449.

41. Ἀνά τε ἔδραμον αὐτίκα] Sic L. VII, 156. οἱ δὲ παραυτίκ' ἀνά τ' ἔδραμον καὶ ἔβλαστον. Et *Diodorus* V, 12. Ταχὺ τοῖς τε βίοις ἀνέδραμον καὶ ταῖς δόξαις ηὐξήθησαν· qui eum in modum ſaepe alias, ut ibi oſtenſum fuit. Adde *Paull. Leopardum Emend.* VII, 7.

43. Καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρέσσονες εἶναι] Imitatur *Abydenus* de turris Babylonicae ſtructoribus καὶ δὴ θεῶν καταφρονήσαντας ἀμείνονας εἶναι in *Euſebii Pr. Evang.* IX, 14. Putabam καταφρονέειν, *Erotiano* praeeunte, Ionibus tantundem fuiſſe ac κατανοεῖν *conſiderare, opinari* non ſine contemtu quodam. Nec alia mens doctiſſimo *Reiskio*. Anſam dedit *Herodotus* VIII, 10. & huius libri C. 59., ubi *Valkenarii* animadverſionem expende.

52. Οἱ δὲ, πέδας φερόμενοι] Ita multo poſt Carthaginienſes, ſed pari eventu, in *Diodori* L. XX, 13. Suſcepta infelix haec & temeraria expeditio fuit rege Charillo, docente *Pauſania* III, 7. & VIII, 49. Calamitatem vero captivorum Laconum alia in re *Libanius* tetigit *Proſphonet. ad Julian.* p. 179. A. ὥσπερ γὰρ ἦν ἔτερον Σπαρτιᾶται γῆν Τεγεατῶν, ταύτην εἰργάζοντο τοῖς νενικηκόσι, χοίνικας ἔχοντες· i. e., ſi interpretem audis, *modios tenentes.* At noli auſcultare; χοίνικες nihil aliud ac *Noſtro* πέδαι, iſto quidem oratoris loco.

59. Περὶ τὸν νηὸν τῆς Ἀλέης] Bene Minervae hunc titulum inſtauravit *Gronov.*, etſi in vocis origine error ineſt. Conſtanter Ἀλέαν adpellat *Pauſanias*, regique *Aleo* acceptum refert, oblitus Homericum *Iliad.* χ, 301. In *Strabone* VIII, p. 595. Ἀλαίας nomen habet ex doctorum coniecturis. De conpedibus, quae inter templi donaria *Pauſaniae* aevo durabant, ipſe L. VIII, 47.

70. Οὐκ οἷοί τε ἐγινέατο.] Herodoteum hoc ex Ionum more. *Florentinus* dialecti rationem non duxit, mox quoque τουτέων, ἐρέων aliaque immutavit, quae tangenda non fuerant. Suſtuli praeterea τὴν, cui ſedem inter αὖτις ἐς θεὸν conceſſerat. Nam turbat orationem, neque praeſidium accipit ex C. 153. τὴν πρώτην εἶναι, quippe plane diverſo. *Reiskius*, retineri ſi debeat, mavult ἔπεμπον τὴν αὖτις ἐς θεὸν. & πομπὴν ad ſtructuram adſciſcit: poſſet geminum videri Sophocleum *Trachin.* v. 665. Πρὶν ἢ τάνδε πρὸς πόλιν ἀνύσειε. niſi diſcreparet recte expenſum.

74. Τεγέη λευρῷ ἐνὶ χώρῳ] Cl. *Pauw* Τεγέη λευρῷ ἐνὶ χῶρος, cui *Reiskius* conſentit, λευρᾷ tamen ſcribens. Aliter Poëta *Odyſſ.* H, 121.

Τῆς ἕτερον μὲν θειλόπεδον ΛΕΥΡΩι ἐνὶ ΧΩΡΩι
Τέρσεται —

76. Καὶ τύπος ἀντίτυπος] Rixantur nimis quam fuerat ex uſu *Gronovius* & *Kuſterus*; in adnotationibus ille, hic

Ubi hæc quoque audierunt Lacedæmonii, nihilo minus inventione abſtinuerunt omnia disquirentes: donec Liches, unus Spartiatarum eorum, qui benemeriti vocantur, comperit. Sunt autem benemeriti, in civibus ſemper ex militia equeſtri egresſi maxime ſenes, quinque quotannis, quos quo anno ex equitibus exeunt, oportet a Spartiatarum communi misſos alios a-
68 lio non ceſſare. Ex his Liches, quum esſet, rem illam apud Tegeam adinvenit, fortuna pariter atque ſolertia uſus. Nam quum cum Tegeatis hoc tempore ius commercii esſet, & iſte in ferrariam officinam venisſet, intuebatur mirabundus ferrum dum procudebatur. Quo in ſpectaculo admirari eum animadvertens faber ferrarius, intermisſo opere, Certe magis, ô Lacon hoſpes, inquit, admirarere, ſi idem quod ego tu nosſes, qui tantopere admiraris ferri opificium. In hac enim corte puteum facere quum vellem, fodiens incidi in loculum ſeptem cubitorum: & quia incredulus eram, omnino fuisſe maiores quam nunc ſunt homines, aperui eum, & vidi cadaver eiusdem loculo longitudinis: quam ubi menſus ſum, iterum obrui. Hæc illo referente quæ viderat, Liches conſiderans, coniectabat hunc ex oraculo esſe Oreſtem, hac utens coniectura: duos quidem quos cernebat fabri ferrarii folles, totidem comperit esſe ventos: incudem vero & malleum, *formam & formæ repercusſionem: ferrum* vero *quod cuderetur, noxam ſuperinditam noxæ: hac ratione id coniectans,* quod *in noxam* hominis ferrum inventum ſit. Hæc itaque cum coniectavisſet, Spartam regresſus, rem omnem Lacedæmoniis refert. Illi ex compoſito & ficto ſermone hominem iudicio aggredientes exilio damnant. Qui Tegeam profectus, & calamitatem ſuam referens fa-

Ὡς δὲ καὶ ταῦτα ἤκουσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἀπεῖχον
τῆς ἐξευρέσιος οὐδὲν ἔλασσον, πάντα διζήμενοι· ἐς οὗ
δὴ Λίχης τῶν ἀγαθοεργῶν καλεομένων Σπαρτιητέων ἀ-
νεῦρεν· οἱ δὲ ἀγαθοεργοί εἰσι τῶν ἀστῶν, ἐξιόντες ἐκ τῶν
ἱππέων αἰεὶ οἱ πρεσβύτατοι, πέντε ἔτεος ἑκάστου. τοὺς
δεῖ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν τὸν ἂν ἐξίωσιν ἐκ τῶν ἱππέων,
Σπαρτιητέων τῷ κοινῷ διαπεμπομένους, μὴ ἐλινύειν
ἄλλους ἄλλῃ. [a] Τουτέων ὦν τῶν ἀνδρῶν Λίχης ἀνεῦρε ἐν
Τεγέῃ, καὶ συντυχίῃ χρησάμενος καὶ σοφίῃ. ἐούσης γὰρ
τοῦτον τὸν χρόνον ἐπιμιξίης πρὸς τοὺς Τεγεήτας, ἐλθὼν
ἐς χαλκήϊον, ἐθηεῖτο σίδηρον ἐξελαυνόμενον· καὶ ἐν θώυ-
ματι ἦν, [b] ὁρέων τὸ ποιεόμενον. μαθὼν δέ μιν ὁ χαλ-
κεὺς ἀποθωυμάζοντα, εἶπε παυσάμενος τοῦ ἔργου,
„ [c] Ἦ κου ἄν, ὦ ξεῖνε Λάκων, εἴπερ εἶδες τό περ ἐγώ,
„ κάρτα ἂν ἐθώυμαζες, ὅκου νῦν οὕτω τυγχάνεις θώυ-
„ μα [d] ποιεύμενος τὴν ἐργασίην τοῦ σιδήρου. ἐγὼ γὰρ
„ ἐν τῇδε [e] θέλων τῇ αὐλῇ φρέαρ ποιήσασθαι, ὀρύσ-
„ σων, ἐπέτυχον σορῷ ἑπταπήχεϊ, ὑπὸ δὲ ἀπιστίης
„ [f] μὴ μὲν γενέσθαι μηδαμὰ μέζονας ἀνθρώπους τῶν
„ νῦν, ἀνῷξα αὐτήν, καὶ εἶδον τὸν νεκρὸν μήκεϊ ἴσον
„ ἐόντα τῇ σορῷ. μετρήσας δέ, συνέχωσα ὀπίσω. Ὁ 27
μὲν δὴ [g] οἱ ἔλεγε τά περ ὀπώπεε· ὁ δέ, ἐννώσας τὰ
λεγόμενα, συνεβάλλετο τὸν Ὀρέστεα κατὰ τὸ θεο-
πρόπιον τοῦτον εἶναι, τῇδε [h] συμβαλλεόμενος· τοῦ χαλ-
κέος δύο ὁρέων φύσας, τοὺς ἀνέμους εὕρισκε ἐόντας· τὸν
δὲ ἄκμονα, καὶ τὴν σφύραν, τόν τε τύπον καὶ τὸν
ἀντίτυπον· τὸν δὲ ἐξελαυνόμενον σίδηρον, τὸ πῆμα ἐπὶ
πήματι κείμενον· κατὰ τοιόνδε τι εἰκάζων, ὡς ἐπὶ
κακῷ ἀνθρώπου σίδηρος ἀνεύρηται. συμβαλλεόμενος δὲ
ταῦτα, καὶ ἀπελθὼν ἐς Σπάρτην, ἔφραζε Λακεδαι-
μονίοισι πᾶν τὸ πρῆγμα. οἱ δέ, ἐκ λόγου πλαστοῦ
ἐπενείκαντές οἱ αἰτίην, [i] ἐδίωξαν. ὁ δέ, ἀπικόμενος ἐς
Τεγέην, καὶ φράζων τὴν ἑωυτοῦ συμφορὴν πρὸς τὸν χαλ-
κέα,

a Edd. & ſcripti. τούτων *Med.* & Λίχης margo *Stephani.* *b* *Ald.* & *Pariſ.*, ὁρῶν *Medic.* *c* Citat *Etymol.* p. 434. ἤ που, male. Statim παυσαμένου ora *Steph.* *d* Bene *Med.*, vulgo ποιούμενος. *e* *Aldus* & ceteri. *Medic.* interferit & ſcribit θέλων ἐν τῇ, ſine cauſſa. Vid. tamen *Gronov.* *f* *Reisk.* corrigit μηδὲν γενέσθαι. *g* Ex *Med.*, Editi ignorant & *Reg. A.* *Suidas* ἐννώσας hinc ſumtum explicat. *h* Συμβαλλόμενος & mox συμβαλόμενος *Med.* Vulgo συμβαλλεόμενος, & mox quod reſtitui. Vid. VI, 63. & 107. tum ἐπὶ πήμασι ora *Steph.* *Aldus.* *i* Ἐδίωκον *Rem.* & *M. Steph.*

hic *Clerici* in *Bibl. Vet. & Rec.* t. V. p. 405. Cui bono? Scriptor ipſe τὸν ἄκμονα καὶ σφῦραν *incudem & malleum*, eſſe τὸν τύπον καὶ τὸν ἀντίτυπον ait, quod malleus incudem feriat, & incus viciſſim malleum repellat: id fieri ſolere officinae ferrariae adſpectu omnes & ſono edocent; & utrumque *H. Stephanus & Chytraeus* dudum monuerunt. Τύπος in oraculi ambagibus atque ex vi quadam originis malleum non male; ἀντίτυπος, quia eius ictum repellit, incudem exprimere aptus eſt: πῆμ' ἐπὶ πήματι ferrum, quod malleo ſuper incude tunditur. Qua in explicatione ab *Herodoti* ſententia non deflexit *Pauſanias* III, 3. p. 210. Ultimo oraculi verſu Τεγέης ἐπιτάῤῥοθος ἔσσῃ *Corn. de Pauw* reponebat Τεγέης ἐπιτάῤῥοθον ἕξῃ. *Tegeae auxiliatorem habebis tibi*, de auxiliatore, cuius tamen notitia requirebatur, ipſo tacens.

80. Ἐς οὗ δὴ Λίχης τῶν ἀγαθοεργῶν] Proſcribitur a *Pavio* & *Reiskio* ἐς οὗ· praeſtare aut ἕως οὗ aut ἐς ὃ. Sic enim uſu receptum eſſe. Contra veniunt ſchedae *Florentinae* IV, 12. & 160. 166., ubi *Gronov.*, tum reliquae omnes V, 51. Ellipſis defectui mederi poteſt. De Spartanorum Agathoërgis *Ruhnkenius* ad *Timaeum* & doctorum alii ad *Heſychium.*

85. Μὴ ἐλινύειν] Sic L. VIII, 71. Καὶ ἐλίνυον οὐδένα χρόνον at VII, 56. ἐλινύσαντα οὐδένα χρόνον, diſcordibus MSS. & litteram iteratam recuſantibus, *Suida* non diſſentiente. *Hippocratis* Codd. in Ionico verbo abeunt in partes itidem, uti *Foëſius* commonſtravit. Vide *Apollonii Rhod.* I, 589. interpretes, & *Paull. Leopardum* Emend. L. I, 24.

90. Μαθὼν δέ μιν ὁ χαλκεύς] *Faber aerarius* vetus interpres, Heresbachius *ferrarius*, inſecutique editores. *Gronov.* ſine cauſſa *aerarium* praetulit. Dudum eſt, cum *Pauſanias* III, 3. doceret, officinam ferrariam fuiſſe, in quam Lichas penetraverit, minime neglecta notioris eius ratione. Patefacit id quoque res ipſa eiusque ſeries. *Pollux* VII, 106. χαλκεύειν δὲ καὶ τὸ σιδηρεύειν ἔλεγον, καὶ χαλκέας, τοὺς τὸν σίδηρον ἐργαζομένους, quorum ultima ſunt *Ariſtotelis* de *Poëtic. Art.* C. 25. p. 256. Confer Fragmenta *Pythagor.* p. 706. *Ed. Gal.*, Schol. in *Apollon. Rhod.* I, 430., & *Aemil. Portum* ad *Xenophontem* p. 1178., & de Oreſtis corpore, cubita longitudinis habente ſeptem *Philoſtratum Heroic.* I, 2. p. 668., tum *A. Gellium* N. A. III, 10., cui *Noſter* propter illud litteris, tametſi ex Spartanorum ſermonibus, proditum, *homo fabulator.*

97. Μὴ μὲν γενέσθαι] Si faverent Codd. praeferrem: μηδαμοὺς γενέσθαι μηδαμᾶ μέζονας ἀνθρώπους τῶν νῦν *nullos uſpiam fuiſſe.* L. II. c. 91. μηδ' ἄλλων μηδαμᾶ μηδαμῶν ἀνθρώπων. Opinio non abſurda fabri ferrarii Tegeatae nitebatur ea propemodum ratione, quam *Celſi* verbis apud *Origen.* IV., p. 207. exprimas: τὰ αὐτὰ ἀεὶ καὶ γεγονέναι καὶ εἶναι καὶ ἔσεσθαι. Simillima dantur *Epicuri*: iſtam ἀπιστίαν, valde probatam *Palaephato*, expugnare nititur *Plutarchus* T. II, p. 732. D. — Quae hic paulo ſuperius leguntur: ἦ κου ἂν ξεῖνε Λάκων — ἐθαύμαζες minus ſincere ſcripta proſtant in *Etymolog. M.* p. 434, 28. VALKEN.

5. Πῆμα ἐπὶ πήματι] *Aldinum* ἐπὶ πήματι *Sophocles* verum praeſtaret *Antig.* v. 605. ἀρχαῖα — πήματα φθιμένων ἐπὶ ΠΗΜΑΣΙ πίπτοντα, niſi alia in re occuparetur, & in formulae uſu variarent veteres. Reſponſum Pythiae apud *Aelian.* Var. Hiſt. III, 43. καὶ πῆμα δόμοις ἐπὶ πήματι βαίνει. *Manetho* V, 57. Ἔνθ' ἀκαταστασίαι καὶ ΠΗΜ' ΕΠΙ ΠΗΜΑΤΙ δεινῷ· Refer huc, ut alia praetereantur, *Iuvenalis* Sat. XV, 165.

Aſt homini ferrum letale incude nefanda
Produxiſſe parum eſt. ——

12. Ἐμή

κέα, [a] ἐμισθῦτο παρ' οὐκ ἐκδιδόντος τὴν αὐλήν. χρόνῳ δὲ ὡς ἀνέγνωσεν, ἐνοικίσθη. ἀνορύξας δὲ τὸν τάφον, καὶ τὰ ὀςέα συλλέξας, οἴχετο φέρων ἐς Σπάρτην. καὶ ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου, ὅκως ἐπειρῴατο ἀλλήλων, πολλῷ κατυπέρτεροι τῷ πολέμῳ ἐγίνοντο οἱ Λακεδαιμόνιοι· ἤδη δέ σφι καὶ ἡ πολλὴ τῆς Πελοποννήσου ἦν κατεςραμμένη. Ταῦτα δὴ ὦν πάντα πυνθανόμενος ὁ Κροῖσος, ἔπεμπε ἐς Σπάρτην ἀγγέλους δῶρά τε φέροντας, καὶ δεησομένους συμμαχίης, ἐντειλάμενός τε τὰ λέγειν χρῆν. οἱ δὲ, ἐλθόντες ἔλεγον, „Ἔπεμψε ἡμέας Κροῖσος ὁ Λυδῶν τε καὶ ἄλλων ἐθνέων „βασιλεὺς, λέγων τάδε, Ὦ Λακεδαιμόνιοι, χρήσαντος τοῦ θεοῦ τὸν Ἕλληνα φίλον προσθέσθαι (ὑμέας γὰρ πυνθάνομαι προεςάναι τῆς Ἑλλάδος) ὑμέας ὦν κατὰ τὸ χρηςήριον προσκαλέομαι, φίλος „τε θέλων γενέσθαι καὶ σύμμαχος ἄνευ τε δόλου καὶ „ἀπάτης. Κροῖσος μὲν δὴ ταῦτα [b] δι' ἀγγέλων ἐπεκηρυκεύετο. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ἀκηκοότες καὶ αὐτοὶ τὸ θεοπρόπιον τὸ Κροίσῳ γενόμενον, ἥσθησάν τε τῇ ἀφίξει τῶν Λυδῶν, καὶ ἐποιήσαντο ὅρκια ξεινίης πέρι καὶ ξυμμαχίης· καὶ γάρ τινες αὐτοὺς εὐεργεσίαι εἶχον ἐκ Κροίσου πρότερον ἔτι γεγονυῖαι. πέμψαντες γὰρ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐς Σάρδις, χρυσὸν ὠνέοντο, ἐς ἄγαλμα βουλόμενοι χρήσασθαι τούτῳ, τὸ νῦν τῆς Λακωνικῆς ἐν [c] Θόρνακι ἵδρυται Ἀπόλλωνος· Κροῖσος δέ σφι ὠνεομένοισι ἔδωκε δωτίνην. [d] Τουτέων τε ὦν εἵνεκεν οἱ Λακεδαιμόνιοι τὴν συμμαχίην ἐδέξαντο, καὶ ὅτι ἐκ πάντων σφέας προκρίνας Ἑλλήνων, αἱρέετο φίλους. καὶ τοῦτο μὲν, αὐτοὶ ἔσαν ἕτοιμοι [e] ἐπαγγείλαντι· τοῦτο δὲ, ποιησάμενοι κρητῆρα χάλκεον, ζωδίων τε ἔξωθεν πλήσαντες περὶ τὸ χεῖ-
28 λος, καὶ [f] μεγάθεϊ τριηκοσίους ἀμφορέας χωρέοντα ἄγον, δῶρον βουλόμενοι ἀντιδοῦναι Κροίσῳ. οὗτος ὁ κρητὴρ οὐκ ἀπίκετο ἐς Σάρδις, δι' αἰτίας διφασίας λεγομένας τάσδε· οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι λέγουσι ὡς ἐπεί τε ἀγόμενος ἐς τὰς Σάρδις ὁ κρητὴρ ἐγίνετο κατὰ τὴν Σαμίην, πυθόμενοι Σάμιοι [g] ἀπελοίατο αὐτὸν, νηυσὶ μακρῇσι ἐπιπλώσαντες· αὐτοὶ δὲ Σάμιοι λέγουσι ὡς ἐπεί τε ὑςέρησαν οἱ ἄγοντες τῶν Λακεδαιμονίων τὸν κρητῆρα, ἐπυνθάνοντο δὲ Σάρδις τε καὶ Κροῖσον ἡλωκέναι, ἀπέδοντο τὸν κρητῆρα ἐν Σάμῳ· ἰδιώτας δὲ ἄνδρας πριαμένους ἀναθεῖναί μιν ἐς [h] τὸ Ἥραιον· τάχα δὲ ἂν καὶ οἱ ἀποδόμενοι λέγοιεν ἀπικόμενοι ἐς Σπάρτην, ὡς ἀπαιρεθείησαν ὑπὸ Σαμίων. κατὰ μέν νυν τὸν κρητῆρα [i] οὕτως ἔσχε. Κροῖσος δὲ ἁμαρτὼν τοῦ χρησμοῦ, ἐποιέετο ςρατηΐην ἐς Καππαδοκίην, ἐλπίσας καταιρήσειν Κῦρόν τε καὶ τὴν Περσέων δύναμιν. παρασκευαζομένου δὲ

Κροίσου

fabro ferrario, conducebat ab eo detrectante elocare cortem. Verum aliquanto poſt ubi perſuaſit, ibi domum habuit. Sic effoſſo ſepulchro oſſa collegit, eaque portans Spartam rediit. Quo ex tempore quoties ſe invicem experti ſunt, longe ſuperiores bello extitere Lacedæmonii: praeterea vero magna etiam pars Peloponneſi iam eis parebat. Hæc itaque omnia 69
Crœſus audiens, miſit nuncios Spartam cum muneribus, ad rogandam belli ſocietatem, & mandatis quæ dicere oporteret. Ii poſtquam pervenerunt, Nos, aiunt, Crœſus miſit, Lydorum aliarumque gentium rex, ita inquiens; ô Lacedæmonii, quoniam deus oraculum reddidit, ut Græcum mihi amicum adſciſcerem, & vos inter Græcos antecellere audio, vos igitur ex oraculo advoco, cupiens amicus eſſe & ſocius, citra dolum fraudemque. Crœſus hæc per legatos nunciavit. Quorum adventu Lacedæmonii, qui & ipſi oraculum Crœſo datum audierant, gaviſi, fœdus hoſpitii ſocietatisque inierunt. Etenim iam antea intercedebant nonnulla Crœſi in Lacedæmonios beneficia. Nam quum illi miſiſſent Sardes ad aurum coemendum, quo uſuri erant in id ſimulacrum Apollinis, quod nunc poſitum eſt in Thornace Laconicæ, eo auro ſunt a Crœſo donati. Qua 70
de re Lacedæmonii, quodque ſe amicos ille præ omnibus Græcis delegiſſet, ſocietatem admiſerunt. Et partim quidem denuncianti ſeſe paratos exhibuerunt; partim fabricatum craterem aheneum circa labia extrinſecus frequentibus animalium cælaturis ornatum, & trecentarum amphorarum capacem avexerunt, hoc dono volentes Crœſum remunerari: ſed ille Sardes non pervenit, propter alterutram harum quæ feruntur cauſſarum. Lacedæmonii quidem aiunt hunc craterem, quum veheretur Sardes, & prope Samum veniſſet, a Samiis fuiſſe interceptum; qui, cognita re, navibus iſtum longis aggreſſi fuere. Ipſi vero Samii aiunt, Lacedæmonios, qui craterem portabant, ſero venientes, quum audiſſent Crœſum captum eſſe cum Sardibus, illum in Samo vendidiſſe viris privatis, qui eum Iunonis templo dedicavere: forſan autem & illi, qui vendiderunt, Spartam reverſi dixerint a Samiis ſibi fuiſſe ereptum. Ac de cratere ita res ſe habet. Crœſus autem aberrans in o- 71
raculo, adverſus Cappadociam exercitus comparabat, ſpe & Cyrum & potentiam Perſarum evertendi. Cui in hac apparanda expeditione

a Habet hinc *Pollux* I, 75. *b* Διαγγέλλων *Arch. Vind.* *c* Θώρακι iidem. *d* Τούτων *Med.*, mox εἵνεκα vulgo, εἵνεκεν *Med. Arch. Vind.* *e* Ἐπαγγείλαντες *Arch.*, ſed in raſura ſyllaba poſterior. *f* Μεγέθει *Arch.* & *Vind.*, tum ἀμφορέοντας ἧττον δῶρον· *Aldus* ἀμφ. χωρ. ἄγον. *g Med. Rem. Eton.* ora *Steph.*, ἀπεληΐσαντο ceteri. Paullo ſupra ἄγον *Ald.* & *Hervag.*, quod placet. ἦγον ceteri. *h* Τὸ ἱερὸν *Arch. Vind.*, mox ὡς deſit priori. *i Med.* & *Arch.*, οὕτω alii, aeque bene. Statim ςρατίην *Vind.*, male.

12. Ἐμισθοῦτο παρ' οὐκ ἐκδιδόντος] *Reiskio*, ſi ἐκδιδόναι hic ſignificet *locare* pro certa mercede, negans particula viſa fuit ſupervacanea. Non accedo. Vetat enim *Pollux*. Ἐμισθοῦτο *conducere cupiebat & conabatur*. Quo modo ſaepe cultisſimus quisque. *Noſter* III, 53. ὁ μὲν Περίανδρος ἐςέλλετο ἐς τὴν Κέρκυραν. & C. 139. ἐπεθύμησε τῆς χλανίδος, καὶ αὐτὴν προσελθὼν ὠνέετο. Utrobique conatus & voluntas indicatur, ſicuti & C. ſeq. χρυσὸν ὠνέοντο. Vide *Jo. Taylor* ad *Lyſiam* p. 146. *Valkenarium* in *Euripid. Phoeniſſ.* v. 1406. & *Paull. Leopardum Emend.* VII, 7.

19. Ἔπεμπε ἐς Σπάρτην &c.] Hinc Meſſeniorum exprobratio in Lacedaemonios, a Croeſo, Graecos Aſiae incolas premente, donis illectos, & primos omnium, Κροίσῳ τε αὐτοῖς δῶρα ἐπιςείλαντο γενέσθαι φίλους βαρβάρων πρώτους in *Pauſaniae* L. IV, 5. Addunt alii, miſſum & Eurybatum fuiſſe ad milites conducendos, ſed ad Cyrum omni cum pecunia perfide tranſiiſſe apud *Suidam* in Εὐρύβατος.

28. Ταῦτα δι' ἀγγέλων ἐπεκηρυκεύετο] Aberrat liber *Archiep.* Infra C. 99. δι' ἀγγέλων δὲ πάντα χρέεσθαι. VII, 203. λέγοντες δι' ἀγγέλων ὡς &c. *Alcidamas Or. Ulyſſ.* p. 185. πέμποντες διὰ τοιούτου εἴδους, καὶ μὴ δι' ἀγγέλων. *Strabo* XV. p. 1040. B. τοῖς δὲ βασιλεῦσι συνεῖναι δι' ἀγγέλων. Sed deſino.

35. Ἐν Θόρνακι] Hoc de Laconicae monte & Apolline Pythaeo, Croeſique auro *Pauſan.* III, 10.

42. Ἀμφορέας χωρέοντα ἄγον] De eodem cratere III, 47. τὸν ἦγον Κροίσῳ. *Aldus* dederat ἄγον hoc loco, quemadmodum C. 166. & 170. Mutavit *Stephanus* aut ſcriptum ſecutus *Cod.*, aut Ionum haud eſſe arbitratus; quod utique ſecus habet. Neglectae αὐξήσεως cumulum congeſſit *Portus*.

52. Ἐς τὸ Ἡραῖον] Verum eſt iuſtumque. Vide IV, 88. & 152. *Apuleius* Florid. p. 350. *Enim vero fanum Iunonis antiquitus famigeratum: id fanum ſecundum litora, ſi recte recordor, viginti haud amplius ſtadiis oppido abeſt; ibi donarium deae perquam opulentum.* Sic ille de Samiorum Heraeo.

61. Ὦ βα-

ditione occupato, Lydus quidam, nomine Sandanis, & antehac pro ſapiente habitus, & ab hac ſententia plus nominis apud Lydos conſequutus, hunc in modum Crœſo conſuluit; Adverſus tales viros expeditionem paras, o rex, qui e corio quidem ſubligacula, etiam e corio reliquam veſtem ferunt: qui non quibus volunt cibis veſcuntur, ſed quod habent, utpote regionem aſperam incolentes. Ad hæc potu non vini utuntur, ſed aquæ: non ficos ad comedendum, nec aliud quicquam boni habent. Hinc ſi vinces, quid illis eripias, quibus nihil eſt? ſin victus fueris, animadverte quot bona amittes. Ubi guſtaverint illi noſtra bona, ea valde cupient, nec abigi poterunt. Equidem diis habeo gratiam, qui non inducunt in animum Perſis, ut Lydos bello invaderent. Hæc loquutus non tamen Crœſum flexit. Etenim Perſis, antequam Lydos ſubigerent, nihil erat neque lautum neque opiparum.

72 Porro Cappadoces a Græcis Syrii nominantur: & erant hi Syrii, antequam Perſæ imperitarent, ditionis Medorum, tunc autem Cyro parebant. Siquidem imperium Medicum ac Lydium diſterminabat fluvius Halys, qui ex Armenio monte fluit per Cilicas, dehinc ita fluens Matienos habet ad dextram, & Phrygas ad lævam; quos prælapſus & boream verſus ſurſum tendens hinc quidem Syrios Cappadocas includit, ab lævo autem Paphlagonas. Ita fluvius Halys cuncta fere inferiora Aſiæ, a mari quod Cypro obiectum eſt, ad Euxinum usque Pontum dirimit. Eſt autem cervix hæc totius huius regionis; longitudinem itineris quod attinet, quinque dies viro expedito inſumuntur.

73 Itaque adverſus Cappadociam Crœſus cum exercitu profectus eſt, tum cupiditate regionis, volens hanc partem ſuæ adiicere, tum vel magis fiducia oraculi, & Cyrum ulciſci annitens propter Aſtyagem. Quippe

Κροίσου στρατεύεσθαι ἐπὶ Πέρσας, τῶν τις [a] Λυδῶν, νομιζόμενος καὶ πρόσθεν εἶναι σοφὸς, ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς γνώμης καὶ τὸ κάρτα οὔνομα ἐν Λυδοῖσι ἔχων, συνεβούλευσε Κροίσῳ τάδε, (οὔνομά οἱ ἦν Σάνδανις) [b] Ὦ „ βασιλεῦ, ἐπ' ἄνδρας τοιούτους στρατεύεσθαι „ παρασκευάζεαι, οἳ σκυτίνας μὲν ἀναξυρίδας, σκυτίνην „ δὲ τὴν ἄλλην ἐσθῆτα φορέουσι. σιτέονται δὲ οὐκ ὅσα „ ἐθέλουσι, ἀλλ' ὅσα ἔχουσι, χώρην ἔχοντες τρηχείην. „ πρὸς δὲ, [c] οὐκ οἴνῳ διαχρέωνται, ἀλλὰ ὑδροποτέουσι· „ οὐ σῦκα δὲ ἔχουσι τρώγειν, οὐκ ἄλλο ἀγαθὸν οὐδέν. „ τοῦτο μὲν δὴ, εἰ νικήσεις, τί σφεας [d] ἀπαιρήσεαι, „ τοῖσί γε μή ἐστι μηδέν; τοῦτο δὲ, ἢν νικηθῇς, μάθε ὅσα „ ἀγαθὰ ἀποβαλέεις. γευσάμενοι γὰρ τῶν ἡμετέρων „ ἀγαθῶν, περιέξονται, οὐδὲ ἀπωστοὶ ἔσονται. ἐγὼ μέν „ νυν θεοῖσι ἔχω χάριν, οἳ οὐκ ἐπὶ νόον ποιέουσι Πέρσῃσι „ στρατεύεσθαι ἐπὶ Λυδούς. ταῦτα λέγων, οὐκ ἔπειθε τὸν Κροῖσον. Πέρσῃσι γὰρ, πρὶν Λυδοὺς καταστρέψασθαι, ἦν οὔτε ἁβρὸν οὔτε ἀγαθὸν οὐδέν. Οἱ δὲ Καππαδόκαι ὑπ' Ἑλλήνων Σύριοι ὀνομάζονται· ἦσαν δὲ οἱ Σύριοι οὗτοι, τὸ μὲν [e] πρότερον ἢ Πέρσας ἄρξαι, Μήδων κατήκοοι, τότε δὲ Κύρου· ὁ γὰρ [f] οὖρος ἦν τῆς τε Μηδικῆς ἀρχῆς καὶ τῆς Λυδικῆς, ὁ Ἅλυς ποταμὸς, ὃς ῥέει ἐξ Ἀρμενίου οὔρεος διὰ Κιλίκων, μετὰ δὲ, [g] Ματιηνοὺς μὲν ἐν δεξιῇ ἔχει ῥέων· ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου, Φρύγας. παραμειβόμενος δὲ τούτους, καὶ ῥέων ἄνω πρὸς βορέην ἄνεμον, ἔνθεν μὲν [h] Συρίους Καππαδόκας ἀπέργει, ἐξ εὐωνύμου δὲ Παφλαγόνας. οὕτω ὁ Ἅλυς ποταμὸς [i] ἀποτάμνει σχεδὸν πάντα τῆς Ἀσίης τὰ κάτω ἐκ θαλάσσης τῆς ἀντίον Κύπρου ἐς τὸν Εὔξεινον πόντον· ἔστι δὲ αὐχὴν οὗτος τῆς χώρης [k] ταύτης ἁπάσης· 29
μῆκος ὁδοῦ εὐζώνῳ ἀνδρὶ πέντε ἡμέραι ἀναισιμοῦνται. Ἐστρατεύετο δὲ ὁ Κροῖσος ἐπὶ τὴν Καππαδοκίην τῶνδε [l] εἵνεκα, καὶ γῆς ἱμέρῳ, προσκτήσασθαι πρὸς τὴν ἑωυτοῦ [m] μοίρην βουλόμενος, καὶ μάλιστα τῷ χρηστηρίῳ πίσυνος ἐὼν, καὶ τίσασθαι [n] θέλων ὑπὲρ Ἀστυάγεος Κῦρον. Ἀστυά-

a Λυδὸς id. & *Arch.* *b* Excerpſit *Athen.* III, 5. p. 78. *c* Haec *Iulian.* Epiſt. 24. & *Euſtath.* in *Hom.* p. 1964, 18. *d* Ἀπαιρήσεις *Arch. Vind.* mox γὲ & μὴ deſunt editis. *Med. Arch. Vind.* ora *Steph.* τοῖσί γε μή. *e* Πρῶτον *Arch.* Praecedens ἁβρὸν *Suidas* explicat. *f* Ὅρος *Arch. Med.*, praeſtat editum, quod *Reg. C. Vind.* & alii firmant. Vid. *Euſtath.* in *Hom.* p. 149, 15. *g* Μαντιηνοὺς *Arch.* *h* Συρίους καὶ Καππ. idem. Vid. *Steph. Byz.* in Καππαδοκία & *Strabonem* XII. p. 819., ubi Σύρους, ſed male, ut ibi *Caſaub.*, tum *Euſtath.* in *Dionyſii* Perieg. v. 784. *i* Ex *Med.*, in aliis ἀποτέμνει. *k* Deſit *Arch.*, mox quoque ἀνδρὶ, uti C. 104. *l* *Med.* in aliis εἵνεκε, levi diſcrimine. *m* *Idem* & *Arch.* μοίραν, μοίρην *Ald.* & ceteri. Paullo ante γῆν ἐπιθυμῶν ἥμερον προσκ. *Arch.* & *Vind.* ſed qui ἱμέρῳ. *n* *Arch. Vind. Med.*, ἐθέλων olim. Statim Ἀστυάγεω *Arch.*

61. Ὦ βασιλεῦ] Minutae voces, Herodoteae tamen, forſan e Codd., ex *Athenaeo* certe III, p. 78. E. reſtitui poterunt: ὦ βασιλεῦ, σὺ δὲ ἐπ' ἄνδρας τοιούτους στρατεύεσθαι παρασκευάζεαι; ſimiliter L. VII, c. 10. σὺ δὲ, ὦ βασιλεῦ, μέλλεις ἐπ' ἄνδρας στρατεύεσθαι πολλὸν ἀμείνονας ἢ Σκύθας; Noſtro loco, σὺ fuerat eliſum a proxime praecedentibus literis. VALKEN.

65. Χώρην ἔχοντες τρηχείην] Fatentur Perſae, γῆν γὰρ ἐκτήμεθα ὀλίγην καὶ ταύτην ΤΡΗΧΕΗΝ, magis ex longum conſuetudine, L. IX, 121. Qua etiam de cauſſa ἐπιπονώτατα ζῶντες διὰ τὴν τῆς χώρας τραχύτητα *Xenophonti* *Cyropaed.* VII. p. 197. B. Quod *Athenaeus* vero exſcripſit πρὸς δὲ, νὴ Δί', οὐκ οἴνῳ χρέονται, id illi privum eſt & relinquendum. Variat &, alia atque adverſos experitur *Codd.* omnes. *Noſter* autem ſibi contrarius non eſt, quando C. 133. οἴνῳ δὲ κάρτα προσκέαται, *vino* Perſae addictiores ſunt. Olim pauperes erant & tenui victu contenti: Cyri & inſecutorum principum victoriae potentiam & divitias; opes, ut fit, luxum pepererunt. Lege *Strabonem* XV. p. 1068.

82. Ἔνθεν μὲν Συρίους Καππαδόκας ἀπέργει] Sic *Euſtathius*, MSS. conſentiens. *Corn.* tamen *de Pauw* aut Συρίους aut Καππαδόκας craſos mallet. Potuerat profecto alterutro *Noſter* defungi, ut C. 76. Nunc praegnans ratio nulla delendi eſt. Tractum illum, quem in Pontum demergens Halys radit, Συρίαν, Ἀσσυρίην, Λευκοσυρίαν ſaepe adpellitant *Apollon. Rhod.* II, 947. 966., ubi docte Critici Graeci, *Dionyſ. Perieg.* v. 733. Adi & *Gronov.* II, 104. Mox *Reiskius* πάντα τῆς Ἀσίης τῆς κάτω.

86. Ἔστι δὲ αὐχὴν οὗτος τῆς χώρης ταύτης ἁπάσης] Bene *Jo. Fr. Gronovius* haec parentheſi includenda, aut maiore diſtinctionis nota ab inſequentibus ſeiungenda, arbitratus fuit. Αὐχὴν, *cervix*, anguſtus meatus *Noſtro* eſt, & terrae etiam anguſtior tractus, cervicisque inſtar porrectus. De Boſporo Thracio IV, 85. μῆκος δὲ τοῦ στόματος, ὁ αὐχὴν, τὸ δὴ Βόσπορος κέκληται. Conſimiliter Iſtri, antequam in oſtia ſcinditur, tenor τοῦ ποταμοῦ αὐχὴν ibid. C. 89. Alibi αὐχένα τῆς Χερσονήσου adpellat Iſthmum, ab urbe Cardia ad Pactyam protenſum L. VI, 36., & τὸ εὐρύτατον τοῦ αὐχένος Thermopylarum anguſtias, ubi paullo erant laxiores. Adderem *Euripidis Elect.* v. 1288., quaeque in Scholiis leguntur ad *Sophoclis* Oedip. Colon. v. 688., ſi in obſcuro res maneret. Ruit certe doctisſimi *Waltheri* correctio, qua citra necesſitatem ἔστι δὲ αὐχὴν οὖρος τῆς χώρης in *Obſervat. Hiſtor. & Critic.* refinxit. Non agitur de *termino* Aſiaticae eius regionis, ſed quo illa ſitu ſit, ubi raditur ab amne Halye, & quam anguſte a Ciliciae finibus in Pontum extendatur. Idem Cl. *Reiskius* pulcre vidit, ſtabiliturque his *Scymni Chii*, Aſiae ad Amiſum Ponti urbem σχεδὸν στενότατος ΑΥΧΗΝ ἐστιν εἰς τὸν Ἰσσικὸν κόλπον διήκων. Mox *D. Heinſius* μῆκος δὲ ὁδοῦ εὐζώνῳ &c. teſte *Iungermanno* in *Polluc.* II, 214., haud abſurde quidem. In ipſa tractus longitudine, tametſi repetatur L. II, 34., nonnihil adhaereſco: ſive enim diurno itineri ſtadia CL., uti L. V, 53., ſeu CC., quemadmodum IV, 101. contribueris, Aſiae illa cervix in anguſtias, oppido arctas, concludetur. Neque latuit hoc *Scymno Chio*, qui VII. dierum itinere Aſiae has anguſtias, ſive Pontum ab ora Ciliciae maritima disiungi ubi admonuerat, continuo Ὁ δ' Ἡρόδοτος ἔοικεν ἀγνοεῖν λέγων Ἐκ τῆς Κιλικίας πέντε ἡμερῶν ὁδὸν εἰς Πόντον. —

Ἀστυάγεα γὰρ τὸν Κυαξάρεω, ἐόντα Κροίσου μὲν γαμβρὸν, Μήδων δὲ βασιλῆα, Κῦρος ὁ Καμβύσεω καταστρεψάμενος εἶχε, γενόμενον γαμβρὸν Κροίσῳ ὧδε. Σκυθέων τῶν νομάδων [a] εἴλη ἀνδρῶν στασιάσασα, ὑπεξῆλθε ἐς γῆν τὴν Μηδικήν· ἐτυράννευε δὲ τὸν χρόνον τοῦτον Μήδων Κυαξάρης ὁ Φραόρτεω τοῦ Δηϊόκεω, ὃς τοὺς Σκύθας τούτους τὸ μὲν πρῶτον περιεῖπε εὖ, ὡς ἐόντας ἱκέτας· ὥς τε δὲ περὶ πολλοῦ ποιεύμενος αὐτοὺς, παῖδάς σφι παρέδωκε τὴν γλῶσσάν τε [b] ἐκμαθέειν, καὶ τὴν τέχνην τῶν τόξων. χρόνου δὲ γενομένου, καὶ αἰεὶ φοιτεόντων τῶν Σκυθέων ἐπ᾽ ἄγρην, καὶ αἰεί τι φερόντων, καί κοτε συνήνεικε ἑλεῖν σφεας μηδέν· νοστήσαντας δὲ αὐτοὺς [c] κεινῇσι χερσὶ, ὁ Κυαξάρης, (ἦν γὰρ, ὡς διέδεξε, ὀργὴν οὐκ ἄκρος) τρηχέως κάρτα περιέσπε ἀεικείῃ. οἱ δὲ, ταῦτα πρὸς Κυαξάρεω παθόντες, ὥστε ἀνάξια [d] σφέων αὐτῶν πεπονθότες, ἐβουλεύσαντο τῶν παρὰ σφίσι διδασκομένων παίδων ἕνα κατακόψαι. σκευάσαντες δὲ αὐτὸν ὥσπερ ἐώθεσαν καὶ τὰ θηρία σκευάζειν, Κυαξάρεϊ δοῦναι [e] φέροντες, ὡς ἄγρην δῆθεν· δόντες δὲ, τὴν ταχίστην κομίζεσθαι παρὰ Ἀλυάττεα τὸν Σαδυάττεω ἐς Σάρδις. ταῦτα καὶ δὴ ἐγένετο. καὶ γὰρ Κυαξάρης καὶ οἱ παρεόντες δαιτυμόνες τῶν κρεῶν [f] τουτέων ἐπάσαντο· καὶ οἱ Σκύθαι ταῦτα ποιήσαντες, Ἀλυάττεω ἱκέται ἐγένοντο. Μετὰ δὲ ταῦτα (οὐ γὰρ δὴ ὁ Ἀλυάττης ἐξεδίδου τοὺς Σκύθας ἐξαιτέοντι Κυαξάρεϊ) πόλεμος τοῖσι Λυδοῖσι καὶ [g] τοῖσι Μήδοισι ἐγεγόνεε ἐπ᾽ ἔτεα πέντε· ἐν τοῖσι πολλάκις μὲν οἱ Μῆδοι τοὺς Λυδοὺς ἐνίκησαν, πολλάκις δὲ οἱ Λυδοὶ τοὺς Μήδους· ἐν δὲ καὶ νυκτομαχίην τινὰ ἐποιήσαντο. διαφέρουσι δέ σφι ἐπὶ ἴσης τὸν πόλεμον, τῷ ἕκτῳ ἔτεϊ συμβολῆς γενομένης, συνήνεικε ὥστε τῆς μάχης συνεστεώσης, τὴν ἡμέρην ἐξαπίνης νύκτα γενέσθαι. τὴν δὲ μεταλλαγὴν ταύτην τῆς ἡμέρης Θαλῆς ὁ Μιλήσιος τοῖσι Ἴωσι προηγόρευσε ἔσεσθαι, οὖρον προθέμενος ἐνιαυτὸν τοῦτον, ἐν τῷ δὴ καὶ ἐγένετο ἡ μεταβολή. οἱ δὲ Λυδοί τε καὶ οἱ Μῆδοι ἐπεί

Quippe hunc Aſtyagem Cyaxaris filium, Medorum regem, affinem Crœſi, Cyrus Cambyſis filius bello victum ceperat. Erat autem Crœſo Aſtyages hunc in modum affinis. Apud Scythas Nomadas quum eſſet ſeditio, caterva virorum clam exceſſit in terram Medicam, qua tempeſtate Medorum tyrannus erat Cyaxares, Phraortis filius, Deiocis nepos; qui Scythas hos, utpote ſupplices, initio benigne excepit, & quum plurimi eos faceret, pueros eis tradidit imbuendos & lingua Scythica, & artificio ſagittandi. Interiecto deinde tempore, quum Scythæ venatum aſſidue irent & ſemper aliquid afferrent, nonnunquam tamen contingebat ut nihil caperent. Quos ita revertentes manibus inanibus Cyaxares (erat enim, ut monſtravit, iræ non imperans) aſpere admodum cum contumelia inſectabatur. Id illi, ut ſe indignum, a Cyaxare pati non ferentes, conſilio habito decreverunt aliquem eorum puerorum quos docerent, concidere; apparatumque ut feras apparare conſueverant, Cyaxari offerre, perinde ac ferinam: idque quum obtuliſſent, quam celerrime ſe ad Alyattem Sadyattis filium Sardes conferrent. Quod & factum eſt. Nam & Cyaxares & qui aderant convivæ ex his carnibus guſtaverunt: & Scythæ perpetrato hoc,
Alyatti ſe ſupplices præbuerunt. Quos poſtea 74
repoſcenti Cyaxari, quod Alyattes reddere abnuerat, bellum inter Lydos Medosque quinquennale conflatum eſt. Quo in bello ſæpe Medi, ſæpe Lydi victores extiterunt, & nocturnum quoddam prœlium fecerunt. Quum vero pari fortuna hoc bellum utrisque cederet, ſexto anno ſignis collatis, contigit, ut in medio pugnæ repente dies nox efficeretur. Quam immutationem diei futuram Thales Mileſius Ionibus prædixerat, hunc ipſum annum præfiniens, quo immutatio facta eſt. Lydi ac Medi ubi diem noctescere viderunt, a pu-

a Medic. In *Pariſ. C.* ἴλη & editis. Haec vero *Arch.* & *Vind.* deſunt usque in medium C. 75. *b Ald.* & ceteri. *Medic.* ἐκμαθεῖν. Porro παῖδάς σφι *Pariſ. duo.* Παῖδα editi male. *c* Margo *Steph.* & *Eton.*, κενῇσι vulgo. *d Med.* Vulgo σφέων ἑωϋτέων· porro ἐβούλευσαν ex eodem: praeſtat vulgatum. *e* φέροντες *Pariſ.* unus; in quarto caſu *Ald.* & reliqui. *f* Τούτων *Medic.* cui paullo ante ταῦτα καὶ ἐγένετο placuit. *g* Debetur articulus *Med.*, ignorant alii.

95. Τῶν νομάδων εἴλη ἀνδρῶν] Parum refert, εἴλη praeoptes an ἴλη. In membranis perpetua eſt diſcordia. Εἴλη tamen, ſi originem conſideres, vetuſtior. Dixi ad *Diodorum* L. XVII, 33. dixerunt alii. In ἀνδρῶν vocabulo latere regis titulum, cuius obſequium fugitivi Scythae detrectaverint, *Reiskius* coniicit. Mihi tali nomine rex Scytha cognitus minime eſt. Scytharum νομάδες ἄνδρες non alii ſunt ac νομάδες L. IV, 19., uti ἄνθρωποι νομάδες *Arriani Indic.* C. 29. Recurret alias ἀνὴρ αὐλητὴς & ἀνὴρ βασιλεὺς &c.

100. Παῖδάς σφι παρέδωκε] Ita vetus interpres ex coniectura, *Galeus*, *Barbeyracius Hiſtor. Foed.* Part. I. p. 46., *Corn. de Pauw*, *Reiskius* & Abbas *Geinoz* T. XVI. *Comm. Acad. Inſcript.* p. 66., & merito: nam quae *Noſter* ſubiungit, plures poſtulant pueros. Indignor itaque, *coecum inpetum* illis inpactum, quibus puerorum multitudo, ipſo ſcriptore viam monſtrante, potior viſa fuit. MSS., quorum auctoritas deſiderabatur, adſunt..

3. Νοστήσαντας —— κεινῇσι χερσί] Sic decuit. Κεινὰ χώματα L. IX, 84. & κεινοὺς ἀμφορέας VIII, 28. veteres ſchedae, poſtulante ſermonis uſu, dabunt.

5. Ἦν γὰρ, ὡς διέδεξε, ὀργὴν οὐκ ἄκρος] Qui poterit hoc eſſe verum? Is ὀργὴν ἄκρος cenſetur, qui iracundo animo eſt, ſive in iram pronior. De Sulla *Appianus*, ὁ δὲ κατὰ τῶν μεγίστων ἀνδρῶν τε καὶ πόλεων ἄκρος ὀργὴν γενόμενος· tum de Sertorio, καὶ γεγένητο ὀργήν τε ἄκρος δι᾽ ὑπονοίας ποικίλας *Bell. Civil.* L. I. p. 692. & 708. Accedit *Dio Caſſius* ex Cl. *Reiskii* indicio, t. I. p. 59. *Edit. Noviſſ.* θυμοῦ τε ἐπληρώθησαν, ὄντες καὶ ἄλλως ΟΡΓΗΝ ΑΚΡΟΙ. *furore ſuccenſi ſunt, alioqui in iracundiam etiam proni.* Itaque ὀργὴν οὐκ ἄκρος, qui irae minime indulget, qualis profecto, uti res declarat ipſa, Cyaxares non fuit. Memini geminum videri L. V, 124. ἦν γὰρ δὴ, ὡς διέδεξε, Ἀρισταγόρης ψυχὴν οὐκ ἄκρος, vertique, *non erat conpos mentis.* At diſcrepat, nec Latina bene procedunt. Ariſtagoras mentis quidem conpos erat, ſed in agendis rebus forti ac magno animo defectus, ſive ψυχὴν οὐκ ἄκρος. Ne longum faciam, cum Cyaxares iram frenis conpeſcere haud valuerit, ſupervacanea videtur negans vox & tollenda. Mecum ſentit Abbas *Geinozius.*

7. Ἐβουλεύσαντο τῶν παρὰ σφίσι &c.] Reſtitui, quod citra cauſſam inmutatum fuerat. Vid. VII, II, 4. VIII, 101. Neque diſplicuit Κυαξάρεϊ δοῦναι φέροντες ex *Pariſino.* Habebat φέροντας quod illo verborum ordine diſplicere poterat.

22. Συνήνεικε — τὴν ἡμέρην ἐξαπίνης νύκτα &c.] Vulgi more ſatisque populariter *Noſter*, quoties de ſolis eclipſibus ſermo eſt. Ἀντὶ ἡμέρης νὺξ ἐγένετο VII, 37., ὁ ἥλιος ἀμαυρώθη ἐν τῷ οὐρανῷ IX, 10. Moverunt ea *H. Dodwellum*, ut *Herodoto* omnem ſideralis ſcientiae notitiam detraheret, quod ferri utcunque, etſi ſine iuſta ratione propoſitum, poterat: verum graſſatur ulterius, Thaletique peritiam aſtronomiae aufert, &, quem praedixerat ſolis defectum, talem fuiſſe infitiatur: *tenebras ſubito obortas fuiſſe, quas Thales e regionis tempeſtatisque exhalationibus obſervatis praedixerat*, in *Addend. ad Diſſ. de Cyclis* p. 912. Qua re dum Thaleti aſtronomiae uſum & ſcientiam adimit, adauget eiusdem cognitionem rerum naturalium adeo, ut neminem eo in genere parem habuerit, habeatve. Quis enim regionem aliquam ingreſſus conplures ante menſes indicavit, indicabitve, quali vaporum exhalatione aëris, coelique habitus obſcurandus obnubilandusque ſtato die ſit? Ita porro fides *Eudemo* apud *Clementem Stromat.* L. I. p. 354. in Hiſtoria Aſtronomiae, *Ciceroni*, *Plinio*, *Diogeni Laërtio*, *Apuleio* & aliis pluribus, qui uno ore perhibent, Thaletem ſolis hanc eclipſin multo ante ſignificaſſe, quam contigit, negatur. Verum con-

a pugnando deſtiterunt: eoque propenſius utrique ad pacem inter ſe conſtituendam feſtinaverunt; auctoribus conventionis Syenneſi Cilice & Labyneto Babylonio: qui ut & fœdus intercederet & matrimonii commercium fieret, eniſi ſunt; decernentes ab Alyatte Arienin filiam Aſtyagi Cyaxaris filio nuptum dari: quoniam ſine vehementi neceſſitudine conventiones ſtabiles ſervari non queunt. Ineunt autem hæ gentes fœdera cum cetero ritu Græcorum, tum inſecando brachia ſumma in cute, ac mutuum ſanguinem delingendo. 75 Hunc igitur Aſtyagem avum ſuum maternum Cyrus bello victum tenebat, ob eam quam in ſequentibus indicabo cauſſam. Quo nomine Crœſus ei infenſus, nunquid inferret Perſis bellum, ad oracula miſerat. Et quum reſponſum veniſſet haud ſincerum, ſibi favere interpretatus, expeditionem iniit adverſus Perſarum terram. Atque ubi ad Halym flumen pervenit, tunc, ut ego quidem narro, pontibus ibi ſitis copias traduxit; ut autem Græci plurimi dictitant, Thales Mileſius traduxit ei. Nam quum incertus animi Crœſus foret, qua parte fluminis traiiceret exercitum, (nulloſdum enim ex illis pontibus ea tempeſtate fuiſſe) fertur Thalen, qui in his caſtris aderat, feciſſe, ut fluvius qui ad lævam exercitus fluebat, flueret etiam ad dextram. Feciſſe *autem hunc in modum. Foſſam altam*, exorſus *ſuperiore loco*, *quam erant caſtra*, *ductam in ſpeciem lunæ*, depreſſit, *quæ* caſtra, ut erant metata, a tergo amplecteretur: illac per foſſam quum traduxiſſet ex priſtino alveo fluvium, iterum eum, ubi caſtra praeteriſſet, in ſuum alveum refunderet; ita ut quum diviſus eſſet, celerrime fluvius utrinque permeabilis effectus ſit. Quidam vero aiunt, veterem etiam omnino exaruiſſe alveum. Cui rei equidem non accedo.

Quo

ἐπεί τε εἶδον νύκτα ἀντὶ ἡμέρης γινομένην, τῆς μάχης τε ἐπαύσαντο, καὶ μᾶλλόν τι ἔσπευσαν καὶ ἀμφότεροι εἰρήνην ἑωϋτοῖσι γενέσθαι. οἱ δὲ συμβιβάσαντες αὐτοὺς, ἔσαν οἵδε, Συέννεσίς τε ὁ Κίλιξ, καὶ Λαβύνητος ὁ Βαβυλώνιος· οὗτοί σφι καὶ τὸ ὅρκιον οἱ σπεύσαντες γενέσθαι ἔσαν, καὶ γάμων ἐπαλλαγὴν ἐποίησαν· Ἀλυάττεα γὰρ ἔγνωσαν δοῦναι τὴν θυγατέρα Ἀρύηνιν Ἀστυάγεϊ τῷ Κυαξάρεω παιδί. ἄνευ γὰρ ἀναγκαίης ἰσχυρῆς συμβάσιες ἰσχυραὶ οὐκ ἐθέλουσι συμμένειν. ὅρκια δὲ ποιέεται ταῦτα τὰ ἔθνεα τά πέρ τε Ἕλληνες· καὶ πρὸς τούτοισι, ἐπεὰν τοὺς βραχίονας ἐπιτάμωνται ἐς τὴν [a] ὁμοχροΐην, τὸ αἷμα ἀναλείχουσι ἀλλήλων. Τοῦτον δὴ ὦν Ἀστυάγεα Κῦρος ἐόντα ἑωϋτοῦ μητροπάτορα καταστρεψάμενος ἔσχε, δι᾽ αἰτίην τὴν ἐγὼ ἐν τοῖσι ὀπίσω λόγοισι σημανέω. τὰ Κροῖσος ἐπιμεμφόμενος τῷ Κύρῳ, ἔς τε τὰ χρηστήρια ἔπεμπε, εἰ στρατεύηται ἐπὶ [b] Πέρσας; καὶ δὴ καὶ ἀπικομένου χρησμοῦ κιβδήλου, ἐλπίσας πρὸς ἑωϋτοῦ τὸν χρησμὸν εἶναι, ἐστρατεύετο ἐς τὴν Περσέων [c] μοίρην. ὡς δὲ ἀπίκετο ἐπὶ τὸν Ἅλυν ποταμὸν ὁ Κροῖσος, τὸ ἐνθεῦτεν, ὡς μὲν ἐγὼ λέγω, κατὰ τὰς ἐούσας γεφύρας διεβίβασε τὸν στρατόν· ὡς δὲ ὁ πολλὸς λόγος Ἑλλήνων, [d] Θαλῆς οἱ ὁ Μιλήσιος διεβίβασε. ἀπορέοντος γὰρ Κροίσου, ὅκως οἱ διαβήσεται τὸν ποταμὸν ὁ στρατὸς, (οὐ γὰρ δὴ εἶναί [e] κω τοῦτον τὸν χρόνον τὰς γεφύρας ταύτας) λέγεται παρεόντα τὸν Θαλῆν ἐν τῷ στρατοπέδῳ, ποιῆσαι αὐτῷ τὸν ποταμὸν ἐξ ἀριστερῆς χειρὸς ῥέοντα τοῦ στρατοῦ, καὶ ἐκ δεξιῆς ῥέειν. ποιῆσαι δὲ ὧδε· ἄνωθεν τοῦ στρατοπέδου ἀρξάμενον, διώρυχα [f] βαθέην ὀρύσσειν, ἄγοντα μηνοειδέα, ὅκως ἂν τὸ στρατόπεδον ἱδρυμένον κατὰ [g] νώτου λάβοι· ταύτῃ κατὰ τὴν διώρυχα ἐκτραπόμενος ἐκ τῶν ἀρχαίων ῥεέθρων, καὶ αὖτις παραμειβόμενος τὸ στρατόπεδον, ἐς τὰ ἀρχαῖα ἐσβάλλοι. ὥστε ἐπεί τε καὶ ἐσχίσθη, τάχιστα ὁ ποταμὸς ἀμφοτέρῃ διαβατὸς ἐγένετο. οἱ δὲ καὶ τὸ παράπαν λέγουσι καὶ τὸ ἀρχαῖον [h] ῥέεθρον ἀποξηρανθῆναι. ἀλλὰ τοῦτο μὲν [i] οὐ

προσ-

a Ἀιμοῤῥοΐην *Edit. Genev.* 1618. Paullo ſuperius ἀπαλλαγὴν ἐπ. ex *Aldo*, ora *Steph.* Adde *Stob.* Serm. XXVIII. p. 197. ubi illud ἄνευ γὰρ ἀναγκ. exſcribitur. *b* Εἰρωτέων addunt *Ald.* & alii. Abeſt *Med.* *c Med.* μοῖραν, quod Ionum non eſt. *d Med. Arch.*, in aliis διεβίβασέ οἱ. *e* Κατὰ τοῦτον *Arch.*, citra cauſſam. *f* Βαθεῖαν idem. Vide *Tzetzen Chil.* I. *Hiſt.* 30. & *Scholia* in *Comici Nub.* V, 180. *g* Νῶτα idem. *h* Ῥέθρον *Medic.* *i* Οὐδὲ προσιέναι *Arch. Vind.*

conſtet ea *Herodoto* ceteriſque, uti oportet. De anno, quo deliquium iſtud ſol paſſus fuerit, maior contentio & controverſia. *Plinius* L. II. *Hiſtor. Nat.* C. 12. in annum Olymp. XLVIII, 4. refert: *Clemens Alex.* in Olymp. L. circiter, ex coniectura. Utriusque ſententiae officit rex Cyaxares, qui vitam in illos Olympiadum annos non prorogavit. *Cicero* I. Divinat. C. 49. ſolis a Thalete praedictam defectionem, Aſtyage regnante factam fuiſſe ait; idem alii dixerunt, contra *Noſtri* deſcriptam rerum ſeriem, & liquidiſſimum *Eudemi* teſtimonium. Seriore aevo viri doctiſſimi *Scaliger*, *Calviſius*, *Petavius*, *Ricciolus*, *Uſſerius*, *Newtonus* defectionis tempus & indagarunt & ſuas ſecuti temporum rationes variis annis adligarunt. Examinavit diſſidentes horum opiniones *Vignolius* t. II. *Chronol.* p. 254. &c. accurate, diemque defectioni ex arbitratu conſtituit. In alia abiit, *Vignolii* repudiata, neque citra cauſſam, opinione, *Bouherius Diſſ. Herod.* C. 4. Amplexus alia quoque eſt *T. S. Baierus* in *Memor. Scythicis*, inſertis t. III. *Commentar. Acad. Petropolit.* p. 328.; cuius eximii viri quaeſtionis huius examen, cum cura inſtitutum, minime diſplicuit: animi tamen pendeo, ad quos me adiungam, in tanto conputantium diſſenſu, neque patitur adnotationum brevitas uberiorem excurſum.

30. Συέννεσίς τε ὁ Κίλιξ καὶ Λαβύνητος] Verum eſt, quod *Stanleius* in *Aeſchyli Perſ.* v. 326. & *T. Faber* L. I. *Epiſt.* 39. docuerunt, Cilicum reges *Syenneſis* titulo omnes olim adpellatos fuiſſe. Vide L. V, 118. VII, 98. & ad *Diodorum Siculum* XIV, 20. *Labyneti* nomen in Babylonis regibus itidem frequens, uti mox C. 77. & 118. Ille, qui pacis arbiter & ſequeſter Medos inter & Lydos fuit, eſt Nabuchodonoſorus, qui & Nebucadnezar: congruunt temporum rationes. Γάμων ἐπαλλαγὴν, uti mox, de conſociata adfinitate Iones probaſſe videntur. De Abderitis & Democrito *Simplicius* de Coelo L. III. p. 150. τὴν συμπλοκὴν οἱ Ἀβδηρῖται ΕΠΑΛΛΑΞΙΝ, ὥσπερ καὶ ὁ Δημόκριτος. Iunge Cl. *Alberti* ſcholia in *Heſychii* Ἐπαλλάξαντες.

37. Ἐς τὴν ὁμοχροΐην] Damnanda temeritate Editor Genevenſis CIↃ IↃ CXVIII. *Stephani*, *Chytraei*, *Porti* aliorumque coniecturam ſecutus ἀιμοῤῥοΐην publicavit. Vulgatum MSS. auctoritate munitum eſt, illis praeterea, quae viri doctiſſimi *Iſ. Voſſius* & *Jac. Gronovius* in medium depoſuerunt. Ἐς ὁμονοΐην *Corn. de Pauw* aeque pravum. Sola durat controverſia, quid ὁμοχροΐη? *Joſ. Scaliger Caſtigat. in Hippocrat. de vulnerib. capitis* principio, *hic*, inquit, ἡ ΌΜΟΧΡΟΪΗ *eſt curvatura interior brachii*, *qua contingunt ſe duae partes interiores brachii*, *cum angulum faciunt*. Quae ibi adduntur ex medicorum principe, illam non ſtabiliunt vocabuli notionem, ſed ſuperficiei quamdam aequabilitatem. ἡ ὁμοχροΐη ὀστέου calvariae laevis eſt ſuperficies, ut bene *Foëſius*. In *Aeſchinis Dialog.* III, 15. οὐδὲ ἅπτεται ταῦτα τῆς ὁμοχροίας, bene redditur, *neque attingunt haec ſuperficiem*. Ad quem modum ſi cum Rev. *Horreo* ἐπιτάμωνται ἐς τὴν ὁμοχροΐην verteris *in ſumma cute*, ſeu *cutis ſuperficie*, uti equidem interpretandum cenſeo, ceſſabit, ſi quae morata fuit, difficultas. *Tacitus* ſimili in ritu Ann. XII, 47. *levi ictu cruorem eliciunt*. Alia *Voſſius* ad *Melam* II, 1., alia *Gronovius*, quae ipſis relinquo.

42. Εἰ στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας] Εἰρωτέων quod his liberaliter adſtructum fuit, recte abeſt. Vid. *Gronov.* & *adnotat.* ad *Diodor.* XIV, 112.

47. Ὡς δὲ ὁ πολλὸς λόγος Ἑλλήνων] Etſi *Noſter* Graecorum hunc rumorem ſpreverit, amplexi dein eum alii ſunt, uti *Apollodorus* in *Diogene* I, 38., *Lucianus* Hipp. C. 2., aliique, de quibus pro *Herodoto* ad eum Samoſatenſis locum Cl. *Geſnerus* erudite.

66. Μά-

προσίμαι. κῶς γὰρ ὀπίσω πορευόμενοι διέβησαν αὐτόν; Κροῖσος δὲ, ἐπεί τε διαβὰς σὺν τῷ στρατῷ ἀπίκετο Καππαδοκίης ἐς τὴν Πτερίην καλεομένην. ἡ δὲ Πτερίη ἐστὶ τῆς χώρης ταύτης τὸ ἰσχυρότατον, κατὰ Σινώπην πόλιν τὴν ἐν Εὐξείνῳ πόντῳ μάλιστά [a] κη κειμένην. ἐνθαῦτα ἐστρατοπεδεύετο, φθείρων τῶν Συρίων τοὺς κλήρους. καὶ εἷλε μὲν [b] τῶν Πτερίων τὴν πόλιν, καὶ ἠνδραποδίσατο, εἷλε δὲ τὰς περιοικίδας αὐτῆς πάσας, Συρίους τε οὐδὲν ἐόντας αἰτίους, ἀναστάτους ἐποίησε. Κῦρος δὲ [c] ἀγείρας τὸν ἑωϋτοῦ στρατὸν, καὶ παραλαβὼν τοὺς μεταξὺ οἰκέοντας πάντας,

31 ἠντιοῦτο Κροίσῳ. πρὶν δὲ ἐξελαύνειν ὁρμῆσαι τὸν στρατὸν, πέμψας κήρυκας ἐς τοὺς Ἴωνας, ἐπειρᾶτό σφεας ἀπὸ Κροίσου [d] ἀπιστάναι· Ἴωνες μέν νυν οὐκ ἐπείθοντο. Κῦρος δὲ ὡς ἀπίκετο, καὶ ἀντεστρατοπεδεύσατο Κροίσῳ, ἐνθαῦτα ἐν τῇ Πτερίῃ χώρῃ ἐπειρῶντο κατὰ τὸ ἰσχυρὸν ἀλλήλων. μάχης δὲ καρτερῆς γενομένης, καὶ πεσόντων [e] ἀμφοτέρων πολλῶν, τέλος οὐδέτεροι νικήσαντες διέστησαν, νυκτὸς ἐπελθούσης. καὶ τὰ μὲν στρατόπεδα ἀμφότερα οὕτως ἠγωνίσατο. Κροῖσος δὲ, μεμφθεὶς κατὰ τὸ πλῆθος τὸ ἑωϋτοῦ στράτευμα· ἦν γάρ οἱ συμβαλὼν στρατὸς πολλὸν ἐλάσσων ἢ ὁ Κύρου· τοῦτο μεμφθεὶς, ὡς τῇ ὑστεραίῃ οὐκ ἐπειρᾶτο ἐπιὼν ὁ Κῦρος, ἀπήλαυνε ἐς τὰς Σάρδις, [f] ἐν νόῳ ἔχων, παρακαλέσας μὲν Αἰγυπτίους κατὰ τὸ ὅρκιον, (ἐποιήσατο γὰρ καὶ πρὸς Ἄμασιν βασιλεύοντα Αἰγύπτου συμμαχίην πρότερον ἤπερ πρὸς Λακεδαιμονίους) μεταπεμψάμενος δὲ καὶ Βαβυλωνίους· (καὶ γὰρ πρὸς τούτους αὐτῷ ἐπεποίητο συμμαχίη· ἐτυράννευε δὲ τῶν Βαβυλωνίων τὸν χρόνον τοῦτον Λαβύνητος) ἐπαγγείλας δὲ καὶ Λακεδαιμονίους παρεῖναι ἐς χρόνον ῥητόν· ἁλίσας [g] τε δὴ τούτους, καὶ τὴν ἑωϋτοῦ συλλέξας στρατιὴν, ἐνένωτο, τὸν χειμῶνα παρεὶς, ἅμα τῷ ἦρι στρατεύειν ἐπὶ τοὺς Πέρσας. καὶ ὁ μὲν, ταῦτα φρονέων, [h] ὡς ἀπίκετο ἐς τὰς Σάρδις, [i] ἔπεμπε κήρυκας κατὰ τὰς συμμαχίας, προερέοντας ἐς πέμπτον μῆνα συλλέγεσθαι ἐς Σάρδις. τὸν δὲ παρεόντα καὶ μαχεσάμενον στρατὸν Πέρσῃσι, ὃς ἦν αὐτοῦ ξεινικὸς, πάντα ἀφεὶς, διεσκέδασε· οὐδαμὰ ἐλπίσας μή κοτε ἄρα ἀγωνισάμενος οὕτω παραπλησίως Κῦρος [k] ἐλάσῃ ἐπὶ Σάρδις. Ταῦτα ἐπιλεγομένῳ Κροίσῳ τὸ προάστειον πᾶν ὀφίων ἐνεπλήσθη. Φανέντων δὲ [l] αὐτέων, οἱ ἵπποι μετιέντες τὰς νομὰς νέμεσθαι, [m] φοιτέοντες κατήσθιον. ἰδόντι δὲ τοῦτο Κροίσῳ, ὥσπερ καὶ ἦν,

Quo enim modo qui rurſum redierunt, illum transiverunt? Crœſus igitur exercitu traie- 76
cto, venit in Cappadociæ regionem, quae dicitur Pteria, omnium eius plagæ tutisſima, iuxta urbem Sinopen ad pontum Euxinum fere ſitam. Hic ſtativa habens, prædia Syriorum vaſtat, & urbem Pteriorum expugnat diripitque. Cepit quoque cunctas circum ſitas urbes, Syriosque ipſos nihil commeritos exterminavit. Hinc Cyrus coacto ſuo exercitu, adſumptisque omnibus, qui in medio incolebant, obviam pergit: misſis tamen, antequam exercitum educere conaretur, caduceatoribus ad Ionas tentandos ut ad ſe a Crœſo deficerent. Illis abnuentibus, profectus castra Crœſo oppoſuit: ibidemque in regione Pteria pro viribus ſe invicem laceſſere. Commisſaque acri pugna, & multis utrinque cadentibus, ad extremum noctis interventu dirimuntur, neutri victores. Atque hunc in modum duo exercitus dimicaverunt. Crœ- 77
ſus, reprehenſus propter ſuas ipſius copias reſpectu multitudinis (nam exercitus eius qui conflixit, multo minor erat, quam Cyri) in hoc reprehenſus, quum poſtero die Cyrus ipſum ſuperſederet invadere, regreſſus eſt Sardes, habens in animo evocare AEgyptios ex fœdere; quorum cum rege Amaſi, antequam cum Lacedæmoniis, ſocietatem inierat: arceſſere etiam Babylonios, cum quibus & ipſis ſocietatem armorum pepigerat; erat autem Babyloniorum tyrannus ea tempeſtate Labynetus: denunciare item Lacedæmoniis ut ad dictam diem præſto eſſent: hisque & ſuis copiis coactis, ubi per hyemem quieviſſet, initio ſtatim veris tendere adverſus Perſas. Hæc deſtinans Crœſus, abiit Sardes, dimiſitque caduceatores ad belli ſocios, edicentes, uti ad quintum menſem Sardes convenirent. Exercitum vero qui aderat ex militibus conductis, qui cum Perſis dimicaverat, misſum fecit ac disſipavit: minime ſperans unquam fore, ut Cyrus, qui ſic æquo Marte pugnasſet, Sardes copias promoveret. Hæc Crœſo ratiocinante, omnia ſuburbana 78
colubris impleta ſunt: quos, ut apparuerunt, equi faſtidientes paſcua tondere comedebant. Id Crœſo cernenti viſum eſt, ut erat, eſſe portentum: ideoque e veſtigio mit-

a Ignorant κη *Iidem*. *b* Non eſt in *Arch*. *c* Ἐγείρας *Vind*. *d* Ἀπιστάμεναι *Ald*., mox μέν νυν *Arch*., ſed paullo ante κήρυκας plerique omnes cum *Edit*. κήρυκα *Med*. *e* Deſit haec vox *Arch*. *Vind*. *f* Haec ex iisdem Schedis exulant usque in medium C. 79. *g* Sic *Medic*., in aliis δέ. *h* Ὡς eſt ex *Medic*. *i* Ἔπεμπέ τε *Aldus* & ceteri. *k* Ex *Med*., ἐλάσει vulgo. *l* Sic editi veteres. αὐτῶν *Med*. *m* Ex *Pariſ*. duobus & vulgatis libris. Φοιτέοντας *Ald*., φοιτῶντες *Med*., qui & ἰδόντι δὲ τοῦτο Κρ., in aliis & *Pariſ*. C. τῷ Κρ. τοῦτο.

66. Μάλιστά κη κειμένην] Κειμένη praeſtaret. Praedicatur de regione Pteria, quae in finibus Sinopes ad Pontum. *Steph. Byz.* ἔστι καὶ Πτερία πόλις Σινώπης ex hoc, opinor, *Noſtri* loco. Pteriorum urbis mox mentio erit.

72. Πρὶν δὲ ἐξελαύνειν ὁρμῆσαι τὸν στρατὸν] Eſt, cui ἐξελαύνειν gloſſatoris videtur, me disſentiente: putes ſimile eſſe L. VIII, 106. ὡς δὲ τὸ στράτευμα —— ὁρμᾷ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, diſcrepat tamen, ut quisque videt. Hoc ſpecta VII, 105. πρότερον ἤπερ ὁρμῆσαι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Reſtitui ex ſchedarum conſenſione κήρυκας. Plures Cyrus miſit, ſicuti C. 141. ubi ultro Iones poſtulant, quod hic negant Cyro, traditur.

78. Πεσόντων ἀμφοτέρων πολλῶν] Media vox perperam praeteritur. Vide C. 82., & illud III, 11., ubi plenius, καὶ πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν στρατοπέδων πλήθεϊ πολλῶν· nam praepoſitionem quod *Arch.* & *Vind.* omittant iſthic, cauſſa caret.

81. Κροῖσος δὲ, μεμφθεὶς &c.] Latina *Croeſus reprehenſus propter ſuas copias* non probo. A quo enim reprehenſus? Immo vero ipſe ſemet incuſabat, quod copiarum numero longe inferior congresſus cum Perſarum rege eſſet. Melius *Stephanus* & *Portus*, poſtulante verbi uſu, *cauſſatus exercitus ſui paucitatem*, ſive potius, *ſemet reprehendens ac incuſans*. Statim οὐκ ἐπειρᾶτο ἐπιὼν *Reiskii* iuſſu ἐπωρᾶτο corrigendum foret, niſi ſi valide *Noſter* reſiſteret. Ἐπειρᾶτο ἐπιὼν non aliud illi ac ἐπιέναι. Ecce tibi VII, 5. ἐπειρᾶτο κατιὼν ὁ Ἱστιαῖος. & C. 50. ὡς δὲ ἐπειρᾶτο συλλαμβάνων. Conſimiliter VII, 172. & IX, 52. tum I, 84. ἐπειρᾶτο προσβαίνων.

91. Λαβύνητος] Regum Babyloniorum ultimus, Croeſo ad coërcendam Cyri adaugeſcentem potentiam foedere iunctus, & belli huius fortasſe occaſio. *Beroſo* apud *Joſephum* Ναβόννηδος L. I. *Cont. Apion.* C. 20. Par cauſſa Amaſin Aegyptium, has in partes ut tranſiret, inpuliſſe videtur. Lege *Xenophontem* VIII. *Inſt. Cyr.* p. 183.

3. Φοιτέοντες] Ut alibi ſaepius hic etiam obliteravit *Gronov.* Ionicam ſcribendi rationem; & C. 94. ἐφοίτεον e libro Flor. in ἐφοίτων tranſiit; cum paullo poſt ἐπιφοιτέοντες intactum relinquatur; alibi [illegible] & ἐπιφοιτέουσι. Hic vero ſcribi malim: [illegible] μετιέντες τὰς νομὰς νέμεσθαι, ἐσφοιτέοντες (nempe ἐς τὸ προάστειον) κατήσθιον. Verbum adhibuerunt *Euripides* & *Lyſias*.

VALKEN.

mittebat conſultores ad coniectores Telmeſſenſes. His ita profectis, ubi accepto reſponſo ab Telmeſſenſibus, didicerunt quid vellet ſignificare portentum, non contigit ut Crœſo renunciarent. Nam priusquam retro Sardes renavigarent, Crœſus eſt captus. Attamen Telmeſſenſes ita reſponderant, exercitum externum Crœſo illuc affuturum, qui quum adveniſſet, indigenas ſubigeret: quod dicerent anguem terræ prolem eſſe; equum, hoſtem & advenam. Hæc Telmeſſenſes Crœſo ſunt interpretati, ſed iam capto; nondum tamen gnari eorum quæ de Sardibus ac ipſo Crœſo agerentur.

79 Cyrus certior factus, Crœſum, qui ſtatim poſt prœlium in Pteria geſtum abſceſſerat, conſtituiſſe poſt abitum diſpergere copias, conſilio inito, comperiebat operæ pretium eſſe, quam celerrime poſſet, promovere exercitum Sardes, priusquam contraherentur iterum Lydorum copiæ. Hoc ubi probavit, ſtatim quoque exequutus eſt: propereque ducto in Lydiam exercitu, ipſemet nuncius Crœſo advenit. Unde Crœſus in magnam ſollicitudinem adductus, quod præter opinionem præterque expectationem ſuam ſe res haberent, tamen Lydos in prœlium eduxit. Lydia vero gente in Aſia nulla fuit ea tempeſtate nec fortior nec magis ſtrenua: ex equisque illi pugnabant, haſtasque *longas* geſtabant, & erant equitandi ſane periti.

80 Campus, *in quo concurſum eſt, ante urbem Sardianam iacet, magnus & nudus: quem cum alii amnes perfluentes*, tum Hyllus, perrumpunt ſimul in omnium maximum, qui vocatur Hermus, qui e monte ſacro Matris Dindymenæ lapſus infunditur mari iuxta Phocæam oppidum. Hic ubi vidit Lydos ad pugnandum inſtructos Cyrus, equitatum reformidans, conſtituit admonitu Harpagi Medi, ita faciendum: coactis omnibus quæ ipſius exercitum ſequebantur camelis, vel frumentum vel vaſa portantibus, ſarcinas

ἦν, ἔδοξε τέρας εἶναι. αὐτίκα δὲ ἔπεμπε θεοπρόπους [a] ἐς τοὺς ἐξηγητέας Τελμησσέων. ἀπικομένοισι δὲ τοῖσι θεοπρόποισι, καὶ μαθοῦσι πρὸς Τελμησσέων τὸ θέλει σημαίνειν τὸ τέρας, οὐκ ἐξεγένετο Κροίσῳ ἀπαγγεῖλαι· πρὶν γὰρ ἢ ὀπίσω σφέας ἀναπλῶσαι ἐς τὰς Σάρδις, ἥλω ὁ Κροῖσος. Τελμησσέες μέν τοι τάδε ἔγνωσαν, στρατὸν ἀλλόθροον προσδόκιμον εἶναι Κροίσῳ ἐπὶ τὴν χώρην· ἀπικόμενον δὲ τοῦτον καταστρέψεσθαι τοὺς ἐπιχωρίους, λέγοντες ὄφιν εἶναι γῆς παῖδα, ἵππον δὲ, [b] πολέμιόν τε καὶ ἐπήλυδα. Τελμησσέες μέν νυν ταῦτα [c] ὑπεκρίναντο Κροίσῳ ἤδη ἡλωκότι, οὐδέν κω εἰδότες τῶν περὶ Σάρδις τε καὶ αὐτὸν Κροῖσον. Κῦρος δὲ, αὐτίκα ἀπελαύνοντος Κροίσου, μετὰ τὴν μάχην τὴν γενομένην 32
ἐν τῇ Πτερίῃ, μαθὼν ὡς ἀπελάσας [d] μέλλοι Κροῖσος διασκεδᾶν τὸν στρατὸν, βουλευόμενος εὕρισκε πρῆγμά οἱ εἶναι ἐλαύνειν ὡς δύναιτο τάχιστα ἐπὶ τὰς Σάρδις, [e] πρὶν ἢ τὸ δεύτερον ἁλισθῆναι τῶν Λυδῶν δύναμιν. ὡς δέ οἱ ταῦτα ἔδοξε, καὶ ἐποίεε κατὰ τάχος· ἐλάσας γὰρ τὸν στρατὸν ἐς τὴν Λυδίην, αὐτὸς ἄγγελος Κροίσῳ ἐληλύθεε. ἐνθαῦτα Κροῖσος ἐς ἀπορίην πολλὴν ἀπιγμένος, ὥς οἱ παρὰ δόξαν ἔσχε τὰ πρήγματα ἢ ὡς αὐτὸς κατεδόκεε, ὅμως τοὺς Λυδοὺς ἐξῆγε ἐς μάχην. ἦν δὲ τοῦτον τὸν χρόνον ἔθνος οὐδὲν ἐν τῇ Ἀσίῃ οὔτε ἀνδρειότερον, οὔτε ἀλκιμώτερον τοῦ Λυδίου. ἡ δὲ μάχη σφέων ἦν [f] ἀπ' ἵππων. δόρατά τε ἐφόρεον μεγάλα, καὶ αὐτοὶ ἦσαν ἱππεύεσθαι ἀγαθοί. Ἐς τὸ πεδίον δὲ συνελθόντων τοῦτο τὸ πρὸ τοῦ ἄστεός ἐστι τοῦ Σαρδιηνοῦ, ἐὸν μέγα τε καὶ [g] ψιλὸν, (διὰ δὲ αὐτοῦ ποταμοὶ ῥέοντες καὶ ἄλλοι, καὶ [h] Ὕλλος συῤῥηγνῦσι ἐς τὸν μέγιστον, καλεόμενον δὲ Ἕρμον, ὃς ἐξ [i] οὔρεος ἱροῦ μητρὸς Δινδυμήνης ῥέων, ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν κατὰ [k] Φωκαίην πόλιν) ἐνθαῦτα ὁ Κῦρος ὡς εἶδε τοὺς Λυδοὺς ἐς μάχην τασσομένους, καταῤῥωδήσας τὴν ἵππον, ἐποίησε, Ἁρπάγου ὑποθεμένου ἀνδρὸς Μήδου, τοιόνδε· ὅσαι τῷ στρατῷ τῷ ἑωυτοῦ εἵποντο σιτοφόροι τε καὶ σκευοφόροι κάμηλοι, ταύτας πάσας ἁλίσας, καὶ ἀπελὼν τὰ ἄχθεα, ἄνδρας ἐπ' αὐτὰς [l] ἀνέβησε ἱππάδα στολὴν ἐνεσταλμένους. σκευ-

[a] Ἐς τοὺς ἐξηγητέας Τελμισσέων omnes *Ald.* ſecuti. ἐς τῶν ἐξηγητέων ora *Steph.* & *Medic.*, praetereaque Τελμησσέων, quo & modo deinde. [b] Πολέμιόν τε εἶναι Editi & *Pariſ.* C., *Med.* εἶναι negligit, ſicuti & *Ald.* [c] Spectavit hoc *Euſtath.* in *Hom.* p. 787, 13. & *Suidas* in voc. [d] Μέλλει olim. *Med.* debetur receptum. [e] Ὅκως πρὶν ἢ *Arch. Vind.* & *Pariſ. C.*, abeſt *Med.* prius, qui τῶν Λυδ., non, ut alii, τὴν τῶν Λ. Omittit praeterea αὐτὰς ἐπικαταλέξοι, quae in *Aldo* poſt δύναμιν ſequebantur. [f] Ἀπ' ἵππων *Ald.*, duo *Regii*, *Vind.*, ἀφ' ἵππων *Arch.* & codex doctisſimi *Askewi*, qui hic incipit. *Med.* ἀφίππων. [g] Sic *Med.* & *Ask.* ὑψηλὸν *Ald. Vind. Arch. Par. C.* [h] Bene *Med. Ask. Remig.* & *Pariſ.* duo cum Marg. *Steph.*, Ἕλλος *Ald.* aliique. [i] Οὔρεος *Ald. Vind. Arch.*, ὄρεος *Med.* & *Ask.*, ſed dialecti rationem ſaepe contemnens; mox Δινευμήνης *Remig.* [k] Φωκίην male *Ald. Vind. Arch. Pariſ. C.*, melius *Med.* & *Ask.* [l] *Med. Ask. Rem.* & *Suidas* in voc., alii cum editis ἔβησε. Mox ἱππάδα στολὴν explicat *Heſychius* in V.

6. Ἐς τοὺς ἐξηγητέας Τελμησσέων] Dubium eſt, praeſtetne Τελμησσέες an Τελμισσέες, cum ſermo de his coniectoribus eſt. *Cicero* divinat. I, 41. *Telmeſſus in Caria eſt, qua in urbe excellit haruſpicum diſciplina.* Habet & *Strabo* Τελμησσέως, ſive Τελμησσέων ἄκραν L. XIII. p. 935. *Arriano*, qui de hariolis & coniectoribus his diligentisſime, Τελμισσεῖς *Exp. Alex.* II, 3., *Stephano Byz.*, *Suidae* atque aliis. Infra C. 84. eadem ſcripturae diverſitas. Non addo plura. *S. Bochartus* in *Chan.* L. I, 6. & *Ezech. Spanhemius Diſſ.* IX. *de uſu & Praeſt. Numiſm. p.* 563. abunde facient ſatis. Verum τοὺς ἐξηγητέας mutatos nolo. Non neſcio ἐς τῶν ἐξηγητέων, qua aliunde arceſſita voce, defendi queat: at cur contortam ſectabimur, ubi planisſima & ſine incilibus munita via eſt? Vocabuli uſum ex Graecorum moribus in luce poſuerunt Viri Cl. *T. Hemſterhuſius* & *Ruhnkenius* ad *Timaei Lexic.* p. 81.

19. Εὕρισκε πρῆγμά οἱ εἶναι] *Ex uſu ſuo eſſe.* Infra IV, 11. ὡς ἀπαλλάσσεσθαι πρῆγμα εἴη. VII, 12. πάγχυ εὑρίσκω οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι· *comperit prorſus ſibi conſultum non eſſe Graeciae bellum inferre.* Quae *Florentini* imperio mox vetere posſesſione evertuntur, defendi non debent.

25. Παρὰ δόξαν ἔσχε] Dare quidem potuerat: ὥς οἱ ἔσχε τὰ πρήγματα οὐκ ὡς αὐτὸς κατεδόκεε· prout alibi dedit οὐκ ὡς ἤθελε. Sed ut hic, ſemel praeterea loquitur VIII, c. 4. ἐπεὶ αὐτοῖσι παρὰ δόξαν τὰ πρήγματα τῶν βαρβάρων ἀπέβαινε ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκεον. VALKEN.

28. Ἡ δὲ μάχη σφέων ἦν ἀπ' ἵππων] Nihil in his mutari oportuit. Ἀφίππων, inſuper habito Ionum more, ex ἀφ' ἵππων progenitum fuiſſe codicum alii declarant. Eſt illud in pugna equeſtri probatum. Poëta *Odyſſ.* ι', 50. ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἵππων Ἀνδράσι μάρνασθαι. Cuius exemplo *Philoſtratus Heroic.* II, 18. p. 690. καὶ Μυσαὶ γυναῖκες ἀφ' ἵππων ξυνεμάχοντο τοῖς ἀνδράσι. Sunt praeterea rei equeſtris rudes & imperiti ἄφιπποι *Themiſtius* Orat. XXIII. p. 285. A. καὶ τῷ ἈΦΙΠΠΩι (οὐχ ἡδὺ ὁρᾶν) τὸν ἱππικόν. Atqui Lydi eo in genere praeter ceteros excellebant, ἱππεύεσθαι ἀγαθοὶ, uti *Noſter*, ſive φιλιππότατοι, quemadmodum *Philoſtratus* Icon. L. I, 17. p. 788., ante quos omnes *Homero* ἱπποκορυσταὶ *Il.* K, 431.

33. Καὶ Ὕλλος συῤῥηγνῦσι] Amni verum nomen reddiderunt *Glareanus* ad *Livii* XXXVII, 38. *Leopardus Emend.* VII, 9., neque inpediunt ſchedae veteres. Accedat *Strabo*, *Herodoti* teſtimonio uſus L. XIII. p. 928., cum de Hermo, εἰς ὃν καὶ ὁ Ὕλλος ἐμβάλλει — συμπεσόντες δ' οἱ τρεῖς καὶ ἄλλοι ἀσημότεροι σὺν αὐτοῖς, εἰς τὴν κατὰ Φώκαιαν ἐκδιδόασι θάλατταν, ὥς Ἡρόδοτός φησιν. Quae Geographi tanto ſunt obportuniora, quanto certius nunc adparet, *Medic.* bellisſime κατὰ Φωκαίην πόλιν offerre. Cl. *Reiskius* συῤῥηγνῦσι multitudinis numero pingit.

48. Μηδ'

cum eo conflixit, per camelos victor. Lydorum virtus. Odor & viſus cameli terret equos. Crœſi obſeſſi vana conſilia. Argi & Spartae certamina de Thyrea.

σκευάσας δὲ αὐτοὺς, προσέταξε τῆς ἄλλης στρατιῆς προϊέναι πρὸς τὴν Κροίσου ἵππον· τῇ δὲ καμήλῳ ἕπεσθαι τὸν πεζὸν στρατὸν ἐκέλευε. ὄπισθε δὲ τοῦ πεζοῦ ἐπέταξε τὴν πᾶσαν ἵππον. ὡς δὲ οἱ πάντες διετετάχατο, παραίνεσε τῶν μὲν ἄλλων Λυδῶν μὴ φειδομένους, κτείνειν [a] πάντα τὸν ἐμποδὼν γινόμενον, Κροῖσον δὲ αὐτὸν μὴ κτείνειν, μηδ' ἢν συλλαμβανόμενος [b] ἀμύνηται. ταῦτα μὲν παραίνεσε. τὰς δὲ καμήλους ἔταξε ἀντία τῆς ἵππου τῶνδε [c] εἵνεκεν· κάμηλον ἵππος φοβέεται, καὶ οὐκ ἀνέχεται οὔτε τὴν ἰδέην αὐτῆς ὁρέων, οὔτε τὴν [d] ὀδμὴν ὀσφραινόμενος. αὐτοῦ δὴ ὦν τούτου εἵνεκε ἐσεσόφιστο, ἵνα τῷ Κροίσῳ ἄχρηστον ᾖ τὸ ἱππικὸν, [e] τῷ δή τι καὶ ἐπεῖχε ἐλλάμψεσθαι [f] ὁ Λυδός. ὡς δὲ καὶ συνήεσαν ἐς τὴν μάχην, ἐνθαῦτα [g] ὡς ὤσφραντο τάχιστα τῶν καμήλων οἱ ἵπποι, καὶ [h] εἶδον αὐτὰς, ὀπίσω ἀνέστρεφον. διέφθαρτό τε τῷ Κροίσῳ ἡ ἐλπίς. οὐ [i] μέντοι οἵ γε Λυδοὶ τὸ ἐνθεῦτεν δειλοὶ ἦσαν· ἀλλ' ὡς ἔμαθον τὸ γινόμενον, ἀποθορόντες ἀπὸ τῶν ἵππων, πεζοὶ τοῖσι Πέρσῃσι συνέβαλλον. χρόνῳ
33 δὲ πεσόντων ἀμφοτέρων πολλῶν, ἐτράποντο οἱ Λυδοί. κατειληθέντες δὲ ἐς τὸ τεῖχος, ἐπολιορκέοντο ὑπὸ τῶν Περσέων. τοῖσι μὲν δὴ κατεστήκεε πολιορκίη. Κροῖσος δὲ δοκέων οἱ χρόνον ἐπὶ [k] μακρὸν ἔσεσθαι τὴν πολιορκίην, ἔπεμπε ἐκ τοῦ τείχεος ἄλλους ἀγγέλους ἐς τὰς συμμαχίας. οἱ μὲν γὰρ πρότερον διεπέμποντο ἐς πέμπτον μῆνα προερέοντες [l] συλλέγεσθαι ἐς Σάρδις, τούτους δὲ ἐξέπεμπε τὴν ταχίστην δέεσθαι [m] βοηθέειν, ὡς πολιορκεομένου Κροίσου. ἔς τε δὴ ὦν τὰς ἄλλας ἔπεμπε συμμαχίας, καὶ δὴ καὶ ἐς Λακεδαίμονα. Τοῖσι δὲ καὶ αὐτοῖσι [n] τοῖσι Σπαρτιήτῃσι κατ' αὐτὸν τοῦτον τὸν χρόνον συνεπεπτώκεε ἔρις ἐοῦσα πρὸς Ἀργείους περὶ χώρου καλεομένου Θυρέης. τὰς γὰρ Θυρέας ταύτας, ἐούσας τῆς Ἀργολίδος μοίρης, [o] ἀποταμόμενοι ἔσχον οἱ Λακεδαιμόνιοι. ἦν δὲ καὶ ἡ μέχρι Μαλεῶν ἡ πρὸς ἑσπέρην Ἀργείων, ἥ τε ἐν τῇ ἠπείρῳ χώρη, καὶ ἡ [p] Κυθηρίη νῆσος, καὶ αἱ λοιπαὶ τῶν νήσων. βοηθησάντων δὲ Ἀργείων τῇ σφετέρῃ ἀποταμνομένῃ, ἐνθαῦτα συνέβησαν ἐς λόγους συνελθόντες, ὥστε τριηκοσίους ἑκατέρων [q] μαχέσασθαι· ὁκότεροι δ' ἂν περιγένωνται, τούτων εἶναι τὸν χῶρον. τὸ δὲ πλῆθος τοῦ στρατοῦ ἀπαλλάσσεσθαι ἑκάτερον ἐς τὴν ἑωυτοῦ, μηδὲ [r] παραμένειν ἀγωνιζομένων, τῶνδε εἵνεκε, ἵνα μὴ παρεόντων τῶν στρατοπέδων, ὁρῶντες οἱ ἕτεροι [s] ἑσσουμένους

τοὺς

nas detraxit, & viros impoſuit equeſtri veſte indutos: quibus ornatis præcepit, ut præirent ceteras copias adverſus Crœſi equitatum: peditatum, ut hanc cameli aciem ſubſequeretur, iuſſit. Poſt hunc collocavit omnem equitatum. Poſtquam omnes ordinati erant, imperat eis, ne cui ceterorum Lydorum parcerent, ſed quemlibet occiderent obſiſtentem, præter ipſum Crœſum, ne ſi captus quidem repugnaret. Hæc imperavit. Camelos vero contra equitatum inſtruxit, hac ratione quod camelum equus reformidat, adeo quidem ut nec ſpeciem eius intueri nec odorem ſentire ſuſtineat. Id ideo commentus eſt, ut equitatum Crœſi, quo ille ſe prævaliturum conſiderabat, inutilem redderet. Simulatque etiam in pugnam itum eſt, equi, olfactis protinus conſpectiſque camelis, retro ſe avertunt, unde ſpes Crœſi interiit. Verum non protinus Lydi ob id exterriti ſunt, ſed cognita re, ab equis deſiliunt, ac pedites cum Perſis conſligunt; ſed tandem, multis utrinque cadentibus, vertuntur in fugam: ac repulſi intra 81
muros, a Perſis obſidebantur ſic. Quam obſidionem in longius proceſſuram ratus Crœſus, alios nuncios ex arce mittit ad ſocios. Nam qui antea dimiſſi erant, hi ad coëundum Sardes quintum menſem indixerant. At hos dimittebat, oratum, quam celerrima auxilia mitti ſibi utique iam obſeſſo, & cum 82
ad alias ſocietates miſit, tum vero Lacedæmona. Ceterum per id ipſum tempus & ipſis Spartiatis inciderat cum Argivis contentio de loco, qui dicitur Thyrea. Quem locum, etſi terræ Argolidis partem, tamen Lacedæmonii abciſum tenebant. Etenim Argivorum etiam erat quidquid regionis Malea tenus ad occaſum vergit, tum in continente, tum inſulæ & aliæ, & Cytheria inſula. Quum ergo Argivi ſuo territorio adempto auxilium ferrent, ibi ab utriſque in colloquium ventum eſt, pactique ſunt, ut trecenteni utrinque dimicarent; & utri ſuperiores extitiſſent, eorum regio foret: atque ambo exercitus in ſuam terram diſcederent, nec permanerent dum dimicaretur; ea ſcilicet cauſſa, ne ſi adeſſent, parti ſuccumbenti auxilium ſui ferrent.

His

a Citant *Th. Magiſt.* & *Suidas* in voce ea. *b* Ἀμύνηται editi cum *Pariſinis*, *Vind. Arch. Remig.* ἀμύνηται *Medic. Ask.*, abſurde. *c* Ex *Med. Arch. Vind. Rem.*, εἵνεκε *Ask.* vulgo εἵνεκα. *d* Ὀσμὴν *Arch. Vind.* *e* Τῷ δή τοι *Aldus*, *Editi*, & *Vind.*, Schol. *Hermogenis* p. 396., *Med. Arch. Ask.* habent receptum. *f* Ὁ αὐτὸς *Vind. Arch.*, ωὐτὸς *Remig.* *g* *Med. Ask.* ὡς ὤσφρ., ὡς ὀσφραντο *Remig.*, quod praeſtat. ὤσφραντο tantum alii. *h* Ἰδόντες αὐτὰς *Vind. Arch.* & alii cum editis. Quod nunc eſt, ex *Med.* & *Ask.* *i* Μέν τοι γε οἱ *Arch.* *k* *Med. Ask. Remig.* & ora *Steph.*, *Aldus* & alii μακρότερον. *l* Τὸ συλλεγ. *Arch. Vind.*, quo non indigemus. v. C. 77. *m* βοηθῆσαι *Arch.*, βοηθεειν *Vind.* *n* *Med. Ask.*, ceteri articulum, non admodum neceſſarium, ignorant. *o* *Med. Ask. Remig. Vind. Arch.*, ἀποτεμνόμενοι alii cum *Ald.* *p* *M. Ask. Rem. Arch. Vind.* & *Steph.* margo. Vulgo Κύθηρα. *q* Φέρεσθαι *Remig.* *r* *M. Arch. Ask.*, περιμένειν ceteri. ἑκατέρων ἐς τὴν &c. potius videtur. *s* *Ask. M. Vind.*, ἡσσημένους *Arch.*, ἡσσωμένους editi.

48. Μηδ' ἢν συλλαμβανόμενος ἀμύνηται] Nimia & paene ſuperſtitioſa, qua in *Medic.* erat vir clariſſimus, reverentia in orationem *Noſtri* verbum, toti Graeciae ignotum, ἀμύνηται invexit, citra dubitationem negligentia librarii prognatum. Ἀμύνεσθαι his libris frequens, nec alibi, ne ab ipſo quidem *Florent.*, ad eam formam ſcribitur. *L. Kuſterum*, acerbius hoc de genere *Biblioth. Vet. & Nov. Clerici* T. v. p. 409. conqueſtum, miſſum facio. Cameli odorem & ſpeciem equum non ferre, ſed reformidare, in praelii huius enarratione *Xenophon Inſtit. Cyr.* L. VII. p. 176. E. & *Polyaenus Strateg.* VII, 6. 6. non praeterierunt.

54. Τῷ δή τι καὶ ἐπεῖχε ἐλλάμψεσθαι ὁ Λυδός] Parum refert hoc an δή τοι praeoptes. Ἐπείσθη ἐλλαμψ., placitum olim, merito vir doctus repudiavit ob C. 153. ἐπ' οὖς ἐπεῖχε. Addere potuiſſet VI, 96. ἐπὶ ταύτην — ἐπεῖχον στρατεύεσθαι. Quae mihi quidem *a navibus ad ancoras ſtantibus*, ἐπεχούσαις, repetita non videntur: multo commodius τῶν νεῶν ad dictionis complementum adſciſcetur. Vide hoc *Polybii Exc. Leg.* p. 1108. δῆλος ἦν, ΕΠΕΧΩΝ πάλαι τοῖς κατὰ τὴν Εὐρώπην πράγμασι. & *S. Lucae Evang.* C. XIV, 7. ΈΠΕΧΩΝ πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο. In *Euripidis Heracl.* v. 846. aliud requiritur. Varius enim uſus. Quod autem nonnulli praeferunt libri ὁ αὐτὸς, manifeſtos ex ὁ Λυδὸς natales habet, proſus uti αὐλῶν κόρας fragmenti *Autocratis* apud *Aelian. de Animal.* XII, 9. Λυδῶν κόρας genuerunt invitae, monitore *J. Rutgerſio Var. Lect.* II, 1.

68. Δέεσθαι βοηθέειν] Non probo βοηθῆσαι, tamen Ionicae notae. Mox C. 83. δεόμενος Κροίσῳ βοηθέειν πολιορκεομένῳ.

73. Περὶ χώρου καλεομένου Θυρέης] Vide *Jo. Meurſium Miſcell. Lacon.* IV, 13. *Barbeyracium Hiſtor. Feuor.* t. 1. p. 30. De vocabuli variante ſcriptura dicere memini ad *Diodor.* XIV, 44., de eadem *Ruhnkenius ad Timaei Lexic.* p. 54. Κυθηρίη νῆσος *Gronovii* explicatione munita ſatis eſt.

90. Ἀ-

His conventis, in diverſa digrediuntur. Ex utrisque delecti viri qui relicti ſunt conflixerunt: atque illis quidem ut æquo marte pugnantibus, ex ſexcentis tres omnino reliqui fuerunt: idque noctis interventu. Ex Argivis duo, Alcenor & Chromius, qui tanquam victores curſu Argos contenderunt: ex Lacedæmoniis unus Othryades, qui ſpoliatis Argivorum cadaveribus, eorum arma ad ſua caſtra detulit, & ſe in ſuo ordine tenuit. Secundo die utrique re audita adfuerunt, ſibique victoriam vendicabant: Argivi quidem, quod ſuorum plures ſuperfuiſſe dicerent: Lacedæmonii vero, quod qui eorum ſuperfuerant, fugiſſent; ſuus autem perſtitiſſet, & iſtorum cadavera ſpoliaſſet. Ex contentione tandem concurrentes pugnant: ac poſtquam permulti utrinque ceciderunt, Lacedæmonii vincunt. Quo ex tempore Argivi tonſis capitibus, quum antea neceſſario comati eſſent, legem condiderunt, ſe devoventes, ne prius comam aleret quisquam Argivorum, neve mulieres aurum ferrent, quam Thyreas recuperaſſent. His e diverſo legem tulere Lacedæmonii, ut ab hoc tempore comati eſſent, quum antea non fuiſſent. Othryadem, qui unus e trecentis reliquus fuiſſet, aiunt pudore Spartam revertendi commilitonibus interfectis, illic apud Thyreas
83 mortem ſibi conſciviſſe. Quum hæc eſſet apud Spartiatas rerum conditio, advenit caduceator Sardianus precatum *Crœſo obſeſſo auxilia.* Illi, caduceatore audito, ſtatuerunt Crœſo ſtatim ſuccurrendum. Quibus iam ſe apparantibus, ac navibus paratis, alius affertur nuncius, murum Lydorum expugnatum, Crœſumque vivum eſſe captum. Sic Lacedæmonii magnitudine caſus perculſi, ſuperſederunt. Sar-
84 des autem hunc in modum ſunt expugnatæ. Quartodecimo quam obſideri cœptæ ſunt die, Cyrus, miſſis paſſim equitibus, ſuis copiis edicit, ſe dona daturum ei qui primus murum conſcendiſſet. Poſteaquam id conato exercitu res non proceſſit, ibi, quieſcentibus ceteris, Mar-

τοὺς σφετέρους, ἐπαμύνοιεν. [a] συνθέμενοι ἂν ταῦτα ἀπαλλάσσοντο. λογάδες δὲ ἑκατέρων ὑπολειφθέντες συνέβαλλον. μαχομένων δὲ σφέων, καὶ γινομένων ἰσοπαλέων, ὑπελίποντο ἐξ ἀνδρῶν ἑξακοσίων τρεῖς· Ἀργείων μὲν, [b] Ἀλκήνωρ τε καὶ Χρόμιος. Λακεδαιμονίων δὲ, Ὀθρυάδης. ὑπελείφθησαν δὲ οὗτοι νυκτὸς ἐπελθούσης. οἱ μὲν δὴ δύο τῶν Ἀργείων, ὡς νενικηκότες ἔθεον ἐς τὸ Ἄργος· ὁ δὲ τῶν Λακεδαιμονίων Ὀθρυάδης, [c] σκυλεύσας τοὺς Ἀργείων νεκροὺς, καὶ προσφορήσας τὰ ὅπλα πρὸς τὸ ἑωυτοῦ στρατόπεδον, ἐν τῇ τάξει εἶχε ἑωυτόν. ἡμέρῃ δὲ δευτέρῃ παρῆσαν πυνθανόμενοι ἀμφότεροι. τέως μὲν δὴ αὐτοὶ ἑκάτεροι ἔφασαν νικᾶν· λέγοντες, οἱ μὲν, ὡς ἑωυτῶν πλεῦνες περιγεγόνασι· οἱ δὲ, τοὺς μὲν ἀποφαίνοντες πεφευγότας, τὸν δὲ σφέτερον παραμείναντα, καὶ σκυλεύσαντα τοὺς ἐκείνων νεκρούς. [d] τέλος δὲ, ἐκ τῆς ἔριδος συμπεσόντες ἐμάχοντο· πεσόντων δὲ καὶ ἀμφοτέρων πολλῶν, ἐνίκων Λακεδαιμόνιοι. Ἀργεῖοι μέν νυν ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου κατακειράμενοι τὰς κεφαλὰς, πρότερον ἐπάναγκες κομῶντες, ἐποιήσαντο νόμον τε καὶ κατάρην, μὴ πρότερον θρέψειν κόμην Ἀργείων μηδένα, μηδὲ τὰς γυναῖκάς σφι χρυσοφορήσειν, [e] πρὶν ἂν Θυρέας ἀνασώσωνται. Λακεδαιμόνιοι δὲ [f] τὰ ἐναντία τούτων ἔθεντο 34
νόμον, οὐ γὰρ κομῶντες πρὸ τούτου, ἀπὸ τούτου κομᾶν. τὸν δὲ ἕνα λέγουσι τὸν περιλειφθέντα τῶν τριηκοσίων, Ὀθρυάδην, αἰσχυνόμενον ἀπονοστέειν ἐς Σπάρτην τῶν οἱ [g] συλλοχιτέων διεφθαρμένων, αὐτοῦ μιν ἐν τῇσι Θυρέῃσι καταχρήσασθαι ἑωυτόν. Τοιούτων δὲ τοῖσι Σπαρτιήτῃσι [h] ἐνεστεώτων πρηγμάτων, ἧκε ὁ Σαρδιηνὸς κῆρυξ, δεόμενος Κροίσῳ βοηθέειν πολιορκεομένῳ. οἱ δὲ ὅμως ἐπεί τε ἐπύθοντο τοῦ κήρυκος, ὁρμέατο βοηθέειν. καί σφι ἤδη παρεσκευασμένοισι, καὶ νεῶν ἐουσέων ἑτοίμων, ἦλθε ἄλλη ἀγγελίη, ὡς ἡλώκοι τὸ τεῖχος τῶν Λυδῶν, καὶ ἔχοιτο Κροῖσος ζωγρηθείς. οὕτω δὴ οὗτοι μὲν συμφορὴν ποιησάμενοι μεγάλην, ἐπέπαυντο. Σάρδιες δὲ [i] ἥλωσαν ὧδε. ἐπειδὴ τεσσερεσκαιδεκάτη ἐγένετο ἡμέρη πολιορκεομένῳ Κροίσῳ, Κῦρος τῇ στρατιῇ τῇ ἑωυτοῦ, διαπέμψας ἱππέας, προεῖπε, τῷ πρώτῳ ἐπιβάντι τοῦ τείχεος δῶρα δώσειν. μετὰ δὲ τοῦτο, [k] πειρησαμένης τῆς στρατιῆς, ὡς οὐ προεχώρεε, ἐνθαῦτα τῶν ἀλ-

a Συνθεμ. ἂν plerique omnes. Συνθέντες *Arcb.*, ſed ἂν ignorant *Med. Ask.* *b M. Ask. Arcb.*, Ἀλκίνωρ *Ald.* &c. Paullo ante συνέβαλλον *Pariſ. B.* *c* Συννήσας *Rem.* & *Pariſ. A.* *d* Τέως *Ask.* *e* Πρὶν ἂν *Ask. Arcb. Vind. Rem.* & alii cum *Aldo.*, *Med.* ἂν praeteriit, ſicuti μηδένα & σφι paullo ante *Arcb.* *f Med. Ask. Arcb.*, vulgo τἀναντία. *g* Συλλοχιτέων τε διεφ. *Arcb.* Quae ſequuntur *Thom. Mag.* excerpſit in διαχρῶμαι & *Plut. de Malign.* p. 858. *h Med. Rem.* ora *Steph.*, *Ask.* interſerit τῶν. Alii ἐνεστεώτων τῶν πρ. *i Rem. Med.* margo *Steph. Ask.*, ἡλώκεσαν *Vind. Arcb.* &c. tum τεσσαρεσκαιδεκάτῃ *Ask.* & ceteri cum *Aldo.* *k Ask. Arcb. Med. Remig.*, tum προεχώρεε iidem, *Arcb.* excepto. προσεχώρεε & πειρησάμενος cum vulgo plerique.

89. Ἀλκήνωρ καὶ Χρόμιος] *Theſeus* in *Stob.* VII. p. 92. ἔκειτο Ὀθρυάδης μεταξὺ τῶν ἀνῃρημένων Λακεδαιμονίων, μόνος περιλειφθείς. Ἀργείων δὲ δύο Ἀλκήνορος καὶ Χρομίου. Vitium perſpexit *Gesnerus*, in corrigendo parum aberrans. Fuit, uti hic, Ἀλκήνωρ καὶ Χρόμιος. *Plutarchi* Ἀγήνωρ *Meurſius* dudum reformavit. De Othryade praeclare *Ti. Hemſterhuſius* ad *Lucian. Contemplant.* C. ult.

92. Σκυλεύσας τοὺς Ἀργείων νεκροὺς] Frequentatur his in libris συννήσας, ubi de rogo rebusque temere congeſtis ſermo eſt. Hic, tametſi ex MSS., adridere non debet. Valuitne Othryades, viribus ac ſanguine defectus, in unum Argivorum corpora coacervare? Belle *Theſeus* in *Stobenſi* Ὀθρυάδης πολλοὺς ΣΚΥΛΕΥΣΑΣ τῶν πολεμίων τρόπαιον ἔστησε. Non diſparia *Chryſermus* in *Plutarchi Parallel.* p. 306. t. II.

96. Λέγοντες, οἱ μὲν &c.] Ut alia quaedam *Sophoclis* & *Euripidis*, quae legiſſe ſuſpicor Athenis *Herodotum*, expreſſit hunc locum de Phoeniſſis *Euripidae* v. 1471. &c. ἦν δ' ἔρις στρατηλάταις, Οἱ μὲν — verbum ἔλεγον, ἐλέγετο ſupprimitur haud ſemel in ſimillimo loco *Thucydidis* VI, c. 35. ὁ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἔριδι ἦσαν, οἱ μὲν ὡς οὐδενὶ ἂν τρόπῳ ἔλθοιεν οἱ Ἀθηναῖοι — τοῖς δὲ, —. aliis ſupplementis non indigemus. VALKEN.

99. Τέλος δὲ, ἐκ τῆς ἔριδος &c.] Niſi *Chryſermus* fallit, Amphyctiones, capti arbitri, litem ſecundum Spartanos dederant. Priorem tamen victoriam ſibi tribuerunt Argivi apud *Pauſaniam* X, 9. Vindicarunt & ſibi Lacedaemonii, unde Θυρεατικοὶ apud eos στέφανοι, de quibus docti viri ex *Athenaeo* ad *Heſychium.*

5. Πρὶν ἂν Θυρέας ἀνασώσωνται] Suum Herodotus recepit. *Platone* in re obvia non uterer teſte, niſi eadem illi in animo atque oculis fuiſſent: ἔνορκον ἂν ποιησαίμην, ὥσπερ Ἀργεῖοι, μὴ πρότερον κομήσειν, πρὶν ἂν νικήσω ἀναμαχόμενος &c. in *Phaedone* p. 89. C.

7. Οὐ γὰρ κομῶντες πρὸ τούτου] Conturbare orationis ſeriem γὰρ non latuit *Reiskii* ſollertiam. Non vidiſſe illud, ſaltem ſpreviſſe, *Euſtathium* argumento ſunt, Λακεδαιμόνιοι δὲ, νικήσαντες ἔνθεν τὸν (ἔθεντο voluit) νόμον, μὴ κομῶντες πρώην, ἀπὸ τούτου κομᾶν ex *Herodoto* in *Homer.* p. 165, 19. Comamne vero ab hac de Argivis victoria Spartani promiſerint, dubia in ſcriptorum diſſenſu res eſt, *Plutarchi* praeter ceteros, *Noſtrum*, ſed clanculum, taxantis *Vit. Lyſandri* principio. Lege *Jo. Meurſii Miſcell. Lacon.* I, 16. atque adde ex *Philoſtrati Vit. Apoll.* VIII, 6. p. 335. ubi Leonides κομῶν ὑπὲρ ἀνδρείας, ut amicis venerabilis & hoſtibus magis eſſet terribilis: tum ταὐτά τοι καὶ ἡ Σπάρτη ἐπ' αὐτῷ κομᾷ, μεῖον οὐδὲν ἢ ἐπὶ Λυκούργῳ τε καὶ Ἰφίτῳ. h. e. *iactat ſe Sparta & gloriatur Leonida non minus quam* &c. Doctus interpres a vero aberravit.

10. Αὐτοῦ μιν ἐν τῇσι Θυρέῃσι &c.] De Othryadae exitu iterum diſcordia. Periiſſe Perilai, Alcenoris F., manu Argivi ferunt in *Pauſan.* II, 20.; *Nicander* in culto Epigrammate cum *Herodoto* facit *Anthol.* III, 5. p. 299. Sed partium patriaeque ſtudio, uti nunc, plurimi olim a tramite auferebantur.

22. Ὡς οὐ προεχώρεε] *Gronov.* laudo. Vide V, 62. VIII, 102. Amanuenſium in προχωρεῖν & προσχωρεῖν eminent

ἄλλων πεπαυμένων, ἀνὴρ Μάρδος ἐπειρᾶτο προσβαίνων, τῷ οὔνομα ἦν Ὑροιάδης, κατὰ τοῦτο τῆς ἀκροπόλιος τῇ οὐδεὶς ἐτέτακτο [a] φύλακος. οὐ γὰρ ἦν δεινὸν κατὰ τοῦτο μὴ ἁλῷ κοτέ. ἀπότομός τε γάρ ἐστι ταύτῃ ἡ ἀκρόπολις, καὶ ἄμαχος· τῇ οὐδὲ Μήλης ὁ πρότερον βασιλεὺς Σαρδίων μούνῃ οὐ περιήνεικε τὸν Λέοντα, τόν οἱ ἡ παλλακὴ ἔτεκε, [b] Τελμησσέων δικασάντων, ὡς περιενειχθέντος τοῦ Λέοντος τὸ τεῖχος, ἔσονται Σάρδιες ἀνάλωτοι. ὁ δὲ Μήλης κατὰ τὸ ἄλλο τεῖχος περιενείκας, τῇ ἦν ἐπίμαχον τὸ χωρίον τῆς ἀκροπόλιος, κατηλόγησε τοῦτο, ὡς ἐὸν ἄμαχόν τε καὶ ἀπότομον· ἔστι δὲ [c] πρὸς τοῦ Τμώλου τετραμμένον τῆς πόλιος. ὁ ὦν δὴ Ὑροιάδης αὐτὸς ὁ [d] Μάρδος, ἰδὼν τῇ προτεραίῃ [e] τῶν τινα Λυδῶν κατὰ τοῦτο τῆς ἀκροπόλιος καταβάντα ἐπὶ κυνέην ἄνωθεν κατακυλισθεῖσαν, καὶ ἀνελόμενον, ἐφράσθη, καὶ ἐς θυμὸν ἐβάλετο. τότε δὲ δὴ [f] ὁ αὐτός τε ἀναβεβήκεε, καὶ κατ' αὐτὸν ἄλλοι Περσέων ἀνέβαινον. προσβάντων δὲ συχνῶν, [g] οὕτω δὴ Σάρδιές τε ἡλώκεσαν, καὶ πᾶν τὸ ἄστυ ἐπορθέετο. Κατ' αὐτὸν δὲ Κροῖσον τάδε ἐγένετο. ἦν οἱ παῖς, τοῦ καὶ πρότερον ἐπεμνήσθην, τὰ μὲν ἄλλα ἐπιεικής, ἄφωνος δέ. ἐν τῇ ὦν παρελθούσῃ [h] εὐεστοῖ ὁ Κροῖσος τὸ πᾶν ἐς [i] αὐτὸν ἐπεποιήκεε, ἄλλα τε ἐπιφραζόμενος, καὶ δὴ καὶ ἐς Δελ-

Mardus quidam, cui nomen erat Hyrœades, aggredi eſt auſus a parte arcis ubi nullus ad excubandum erat collocatus, quia illinc nequando arx caperetur haud ſuſpectum erat, utpote loco prærupto atque inoppugnabili: quaque una parte Leonem Meles, qui antea fuerat Sardium rex, non circumtulerat, ex pellice ſua genitum: qui Leo ſi murorum circumlatus eſſet, Sardes inexpugnabiles fore Telmeſſenſes iudicaverant. Eum Meles per ceteram partem muri circumduxit, quacunque poterat arx oppugnari: per hanc partem, tanquam inoppugnabilem atque præciſam, circumducere prætermiſit, quæ ad Tmolum vergit. Ab hac igitur parte ipſe Hyrœades Mardus conſpicatus quendam Lydum pridie deſcendiſſe ad galeam ſuperne devolutam & recepiſſe, advertit animum, atque conſideravit: dehinc & ipſe tunc conſcendit, & ad eius exemplum alii Perſæ ſubinde, atque alii frequentes. Ita urbs Sardes capta eſt, atque omnis direpta. 85 Ipſi autem Crœſo hæc contigerunt. Erat ei filius, cuius ſuperius habui mentionem, habilis ad cetera, ſed mutus. In priore igitur annorum felicitate ad vitium eius emendandum Crœſus omnia fecerat, cum alia

a Habet hinc *Suidas* in Voc. Paullo ſuperius πεπαυσμένων *Vind.* & *Arch.*, qui quoque Μάρδης, male. Vid. *Stephan. Byz.* *b* Τελμισσέων ſive Τελμισέων, ut *Arch.*, plerique. Editum probat *M.* & *Ask.*, qui paullo ante cum *Medic.* ὁ πρότερον. In plerisque omnibus aliis ὁ πρότερος. *c* Πρὸς τὸν Τμῶλον *Reisk.* ex coniectura. *d* Μάρδης *Arch.* *e* Τῶν τινα Λυδ. *Pariſ. Arch. Vind. Remig.* cum editis. τὸν *Med. Ask.* *f* Αὐτός τε ſine ὁ *Ask.*, articulum retinent omnes. Mox idem cum *Med. Arch. Vind.* καὶ κατ' αὐτὸν ceteri καὶ μετ' αὐτ. *g* *M. Ask. Vind.*, δὴ deſit aliis. Statim ἐαλώκεσαν *Arch.* *h* *M.* Εὐεστοῖ, *Ask.* εὐεστοῖ & *Steph.* margo. In plerisque aliis & *Ald.* εὐθηνίᾳ ex gloſſa. *i* *Med. Ask.*, ἑωυτὸν *Vind. Arch.*, ἑωϋτὸν vulgo.

nent lapſus, etiam in *Thucydidis* II, 5. Arcem Sardianam *Ti. Hemſterhuſius* ea luce circumdedit ad *Lucian. Contempl.* C. 9. ut nihil ſupra.

27. Τῇ οὐδὲ Μήλης ὁ πρότερον βασιλ.] Et hoc bene. Πρότερος, ſi valeret, non *primum*, ſed priorem Croeſo regem ſignaret, *Scaligero* Can. Iſagog. III. p. 320. animadvertente. *Euſebius* habet in *Chron.* penultimum Heraclidarum regiae apud Lydos gentis *Melem*. Sic Myrſii Candaulaeque aetatem antevertit proxime. Verum multo hoc antiquior Meles in fragmentis eſt *Nic. Damaſceni*. Praeclare de *Dione Chryſoſt.* Or. LXIV. p. 598. in refingendo regis huius & *Mardi* nomine meritus eſt *Valeſius* ad *N. Damaſceni Excerpt.* p. 442.

29. Τελμησσέων δικασάντων] Non erant δικασταὶ, ſed *coniectores & interpretes portentorum*; quae duo coniunguntur a *Cicerone* de Divin. II, c. 28. qui L. II, c. 5. *Eſt*, inquit, *quidam Graecus vulgaris in hanc ſententiam verſus: Bene qui coniiciet, vatem hunc perhibebo optimum.* Μάντις γ' ἄριστος, ὅστις εἰκάζει καλῶς. *Theocritus* Eid. XXI, 32. Ὅς γὰρ ἂν εἰκάζῃ κατὰ τὸν νόον, οὗτος ἄριστός ἐστιν ὀνειροκρίτας. Tametſi non ignorem, σημαίνειν, κρίνειν, γινώσκειν, in talibus etiam adhiberi ab *Herodoto*; una tamen mutata litera hic libenter legerim: Τελμησσέων εἰκασάντων, ὡς —. *Dion. Chryſ.* Or. XXXIV. p. 414. C. τὰ μὲν τῶν οἰωνῶν εἰκάζειν δεῖ. *omnis divinatio coniectura nititur, ultra quam progredi non poteſt: Cicero* de Div. I, c. 14. Sunt mihi ad manum loca veterum, in quibus τοῖς δικαίοις, εἰκαῖα videantur ſubſtituenda. VALKEN.

29. Τελμησσέων δικασάντων] Inſolens verbi uſus originem ſuſpicionibus praebet. Varias *Reiskius* offert *Miſcell. Lipſ.* vol. VII. p. 616., praeterque alias διδαξάντων, *docentibus*, adprobat. Mihi expedita in hoc doctorum acumine omnia non ſunt. Ampliabo, donec clarior e MSS. lux. Leonem circum arcis muros geſtatum ſpectavit *Apollonius Tyan.* Epiſt. LXXV., cum rixantibus Sardianis, ὑμεῖς δὲ ποίῳ πεποιθότες ἄρα ΛΕΟΝΤΙ πόλεμον ἄσπονδον ἤρασθε;

35. Ὑροιάδης αὐτὸς ὁ Μάρδος] Melius οὗτος cum *Pavio* & *Reiskio*. Confer *Xenophontem* VII. *Inſt. Cyr.* p. 180, ubi nonnulla diverſitas. Mox τὸν τινα Λυδῶν prave *Florentiae* ſcribitur. De *Noſtri* more abunde teſtabuntur exempla, collata in C. 85. a *Gronovio*: accedent progreſſu operis ex MSS. plura.

43. Ἐν τῇ ὦν παρελθούσῃ εὐεστοῖ] Alii Codd. formam dant uſitatam εὐεστοῖ. inuſitatam ſui Codicis admirabatur *Gronovius*. Herodoteam hic fuiſſe ſuſpicor εὐεστοῖ· & in *Gloſſario Herod.* primitus ſcriptum: Εὐεστοῖ, (pro Εὐεστῆ, ἡ) εὐημερίᾳ, εὐετηρίᾳ. — Διογενιανὸς ἄνευ τοῦ σ γράφει. nempe εὐετοῖ· quod habet *Aratus* Dioſ. v. 358. Ὄφρα τις εὐετοῖ χαίρῃ ποτιδέγμενος ἀνήρ. *Schol.* τῇ εὐετηρίᾳ. Formas iſtiusmodi nominum Iones adamarunt praeſertim: Ἰώνων iſtum σχηματισμὸν exemplis adfirmat *Euſtathius* ad Il. T. p. 1245, v. 39. Ultimum eorum eſt ἡ Κτιστύς· κτιστὸν inquit Μιλήτου φησὶν Ἡρόδοτος· leguntur iſta L. IX, c. 96. ληϊστύος L. V, c. 6. τὴν καταπλαστὺν L. IV, c. 75. ſubminiſtravit, ut alia multa pereximia, Mediceus iſte Codex: prae ceteris Poëtis iſta talia frequentavit *Callimachus*, in cuius paucis reliquiis inveniuntur ἁρπακτύς, διωκτύς, γελαστύς, μαστύς, ἀλητύς, ὀϊστευτύς. Horum nonnulla meus attigit *Hemſterhuſius* ad *Lucian.* p. 354. multo plura huius claſſis praebet *Heſych.* quaedam etiam mendoſa: Ὠρητύς vox eſt nauci, *Antimachea* fuit πυρητύς. Ἐσκλητύς probabiliter ſcribendum, ubi legitur Ἐσκλητύς, ἡ τῶν ἐξόχων ἄθροισις ἐν Συρακούσαις. Ceterum, ſi vel Herodoteum eſt εὐεστύς, fatendum tamen multo frequentius dici εὐεστώ vel εὐεστοῦν. Democriteam eſſe vocem omnes norunt qui has literas tractant; illud non omnes, vocem in tres male diſtractam apud *Stobaeum* perperam in verbis legi *Democriteis* p. 278, 53. τὰ ἀδικέοντα (τῶν ζώων) ἀθῷος ὁ κτείνων καὶ πρὸς εὖ ἔστ' οὖν τοῦτο ἔρδειν μᾶλλον ἢ μή. Scribendum, πρὸς εὐεστοῦν. Κακεστοῦν interpretatur *Heſychius* κακὴν κατάστασιν, ἢ ἀπραγίαν. *aeternitas Antiphonti* dicta Ἀειεστώ, teſte *Harpocr.* ἡ οὐσία, Ἐστώ *Archytae Stobaei* Ecl. Phyſ. p. 81, v. 8., ἡ ἀποδημία *Callimacho* apud *Suidam* Ἀπεστώ. ubi vulgatur in *Herodoto* IX, c. 84. τῇ ἀπεστοῖ τῆς μάχης· olim legebatur, me iudice, ἀπεστύϊ. *Heſychius*: Ἀπεστύς, ἡ ἀποχώρησις. Formam in ω, quod commemini, nullam praebet Herod. Sed haec, fateor, modum excedunt, argutis iſtis Graecorum auctorum emendatoribus breviloquis diſplicitura. VALKEN.

43. Ἐν τῇ —— εὐεστοῖ] Sequor ſchedas *Ask.*, alias *Medic.* conſentaneas. In Gloſſis Herodoti variatur. In ſcriptis *Remig.* εὐεστώ, εὐημερία· aliae εὐεστία, εὐεστή. cui diſcordiae commodior dabitur locus. Non eſſe ab Ionum uſu id, quod amplexus ſum, alienum, *Democriti* apud *Stobaeum* verbis ſtabilire in animo fuerat. At illa perſanata ſunt. *Clemens Alex. Stromat.* II. p. 498. Δημόκριτος μὲν ἐν τῷ περὶ τοῦ Τέλους, τὴν εὐθυμίαν, ἣν καὶ ΕΤΕΣΤΩ προσηγόρευσεν. Non illi itaque idem atque aliis notavit: ſua enim ſibi Philoſophus vocabula habuit. *Noſtro* congruit *Aeſchylus* VII C. Theb. v. 192.

Μήτ' ἐν κακοῖσι, μήτ' ἐν ΕΤΕΣΤΟΙ φίλῃ
Ξύνοικος εἴην ——

ubi Critici εὐδαιμονίᾳ, εὐετηρίᾳ. Quo uſu & *Maximus* de Elect. v. 534.

53. Ἀλ-

alia excogitando, tum vero Delphos mittendo ad oraculum ſciſcitandum: atque ei Pythia talibus reſpondit,

Lyde genus, rex multorum, valde inſcie Crœſe:
Ne cura gnati exoptatam audiſſe loquentis
Intra ædes vocem: ſine qua potior tibi longe.
Ille die quoniam primum infelice loquetur.

Porro captis mœnibus quidam Perſa in Crœſum ſibi ignotum ut occiſurus vadebat. Quem invadentem ſe Crœſus quum videret, tamen præſenti clade affectus devitare negligebat, nihil putans differre an percuſſus oppeteret mortem. Filius eius mutus, ubi vidit Perſam irruentem, præ metu & tanta ærumna, rupit vocem, inquiens, ô homo, ne perimas Crœſum. Atque hoc ille primum effatus, poſtmodum per omne vitæ tempus loquens extitit.

86 Perſæ & Sardibus potiti ſunt, & ipſo Crœſo vivo, quum regnaſſet annos quatuordecim, totidemque dies fuiſſet obſeſſus, deleto magno ſuo imperio, ut ei fuerat reſponſum. Eum captum Perſæ ad Cyrum duxerunt: quem ille vinctum compedibus ſuper ingentem quam ſtruxerat lignorum ſtruem imponit, circaque eum bis ſeptem Lydorum filios: ſive habens in animo primitias has alicui deo offerre, ſive volens votum perſolvere, ſive cupidus ſciendi, num quis dæmonum liberaret Crœſum, (quem religioſum eſſe audierat) quominus pyræ impoſitus vivus concremaretur. Hæc quidem Cyrum feciſſe aiunt. Crœſo autem ſuper pyram ſtanti, etſi in tanta calamitate poſito, tamen veniſſe in mentem Solonis, quod ab eo ſibi nutu dei fuiſſet dictum, Ex viventibus beatum eſſe neminem. Quod dictum ubi ſubiit Crœſo, ferunt eum refectum & ingemiſcentem ex vehemente taciturnitate ter Solon

Δελφοὺς περὶ αὐτοῦ ἐπεπόμφεε [a] χρησομένους. ἡ δὲ Πυθίη οἱ εἶπε τάδε,

Λυδὲ γένος, πολλῶν βασιλεῦ, μέγα νήπιε Κροῖσε,
Μὴ [b] βούλευ πολύευκτον ἰὴν ἀνὰ δώματ᾽ ἀκούειν 35
Παιδὸς φθεγγομένου. τόδε σοι πολὺ λώϊον ἀμφὶς
Ἔμμεναι. αὐδήσει γὰρ ἐν ἤματι πρῶτον ἀνόλβῳ.

ἁλισκομένου δὲ τοῦ τείχεος ἤιε γὰρ [c] τῶν τις Περσέων ἀλλογνώσας Κροῖσον ὡς ἀποκτενέων. Κροῖσος μέν νυν ὁρέων ἐπιόντα, ὑπὸ τῆς παρεούσης συμφορῆς παρημελήκεε, οὐδέ τι οἱ διέφερε πληγέντι ἀποθανέειν. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφωνος, ὡς εἶδε ἐπιόντα τὸν Πέρσην, ὑπὸ [d] δέους τε καὶ κακοῦ ἔρρηξε φωνήν· εἶπε δὲ, [e] Ὤνθρωπε, μὴ κτεῖνε Κροῖσον. οὗτος μὲν δὴ τοῦτο πρῶτον ἐφθέγξατο· μετὰ δὲ τοῦτο ἤδη ἐφώνεε τὸν πάντα χρόνον τῆς [f] ζόης. Οἱ δὲ Πέρσαι τάς τε δὴ Σάρδις ἔσχον, καὶ αὐτὸν Κροῖσον ἐζώγρησαν, ἄρξαντα ἔτεα τεσσερεσκαίδεκα, καὶ τεσσερεσκαίδεκα ἡμέρας πολιορκηθέντα, κατὰ τὸ χρηστήριόν τε [g] καταπαύσαντα τὴν ἑωϋτοῦ μεγάλην ἀρχήν. λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ Πέρσαι ἤγαγον παρὰ Κῦρον. ὁ δὲ, [h] συννήσας πυρὴν μεγάλην, ἀνεβίβασεν ἐπ᾽ αὐτὴν τὸν Κροῖσόν τε ἐν πέδῃσι δεδεμένον, καὶ δὶς ἑπτὰ Λυδῶν παρ᾽ αὐτὸν παῖδας, ἐν νόῳ ἔχων εἴτε δὴ ἀκροθίνια ταῦτα καταγιεῖν θεῶν [i] ὁτεῳδὴ, εἴτε καὶ εὐχὴν ἐπιτελέσαι θέλων, εἴτε [k] καὶ πυθόμενος τὸν Κροῖσον εἶναι θεοσεβέα, τοῦδε εἵνεκεν ἀνεβίβασε ἐπὶ τὴν πυρήν· βουλόμενος εἰδέναι εἴτις μιν δαιμόνων ῥύσεται τοῦ μὴ ζῶντα κατακαυθῆναι. τὸν μὲν δὴ ποιέειν ταῦτα. τῷ δὲ Κροίσῳ ἑστεῶτι ἐπὶ τῆς πυρῆς, ἐσελθεῖν, καίπερ ἐν κακῷ ἐόντι τοσούτῳ, τὸ τοῦ Σόλωνος, ὥς οἱ εἴη σὺν θεῷ εἰρημένον, τὸ [l] Μηδένα εἶναι τῶν ζώντων ὄλβιον. ὡς δὲ ἄρα μιν [m] προστῆναι τοῦτο, ἀνενεικάμενόν τε καὶ ἀναστενάξαντα ἐκ πολλῆς [n] ἡσυχίης, ἐς τρὶς ὀνομάσαι, Σόλωνα

a Ask. Arch. Vind. M. Rem., edebatur χρησόμενος, non prorſus male. Vid. *Gronov.* IV, 145. & *Miſcell. Obſervat.* T. III. p. 141. *b* Βούλου *Med. Ask.*, in aliis βούλευ, & verius. *c Med. Ask. Arch.*, deeſt τῶν vulgo. *d Ask. Med. Remig.* & *Par.* duo. ἄλλον γνώσας alii. *d* Δέους τέ κου ἔῤῥηξε *Arch.* *e M. Ask. Arch. Rem.* & *Corinthus.* Ἄνθρωπε *Ald.* & cet. atque ita & *Gellius N. Att.* V, 9. *f* Ζωῆς *Vind. Arch.*, male. *g* Καὶ καταπ. plerique. Copulam *Med. Ask.* bene tollunt. Vid. *Gronov.*. *h* Sumſit hinc *Suidas* in Voc. *i* Non habet *Arch.* *k* Copula abeſt *Arch. Vind.* Mox εἵνεκεν *M. Arch. Ask.*, ἵνεκα *Ald.* & cet. *l* Μηδένα εἶναι τῶν *Ask.* & ceteri omnes. εἶναι *Med.* deſit. *m M. Ask. Vind. Arch. Rem. Pariſini* & *Ald.* Vulgo παραστῆναι. Quae ſequuntur habet hinc *Euſtath. Hom.* p. 1604, 8. *n M. Ask. Rem. Euſtath.*, ora *Stephani*, & *Pariſ. C. B.*, in quorum margine λειποψυχίης, ſicuti & editis, *Vind. Arch.*, qui ſtatim ὀνομ. Σόλωνα. Vulgo τὸ Σόλων, ſed articulum *Med.* & *Ask.* praetereunt.

53. Ἀλλογνώσας Κροῖσον] *H. Steph.* coniectando iuſtam huius loci ſcriptionem adſecutus fuit in *Voc. Herodotear. recenſione* p. 722. & 739. Certam praeſtant MSS. & *Heſych.* Ἀλλογνώσας, ἀγνοήσας. Neque abit multum ἀλλογνῶν in *Galeni* Gloſſ. Hippocratis, quo de doctiſſimi viri ad *Heſych.* & *Foëſius* in *Oeconom.* neque, alia in conpoſitione, ἀλλοφρονέων, ἀλλοφάσσων &c.

55. Ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφωνος] *Cicero Divin.* I, 53. *eiusdem generis etiam illud eſt, quod ſcribit Herodotus, Croeſi filium cum esſet* infans *locutum.* Prodigioſum certe, modo verum. *Noſter* non ἄφωνον tantum, quemadmodum *Xenophon*, *Nic. Damaſcenus* & *Dio. Chryſoſt.*, atque alii, ſed διεφθαρμένον τὴν ἀκοὴν *captum auribus* C. 38. & κωφὸν C. 34. fuiſſe prodidit. Posſuntne ergo ab ipſis natalibus ſurdi articulatas voces edere? Praeſertim nullo divino beneficio, verum ὑπὸ δέους καὶ κακοῦ, uti ſcribit. Merito hoc reprehendit *Corn. de Pauw.* Habet *Plinius* N. Hiſt. L. XI, 50. ſemeſtrem Croeſi filium, in crepundiis locutum, quo prodigio totum Lydiae regnum conciderit. At alius is fuit, atque ab hoc diverſus, ut belle *Harduinus*, niſi ſi tamen in portento deſcribendo inter veteres haud conſtiterit.

67. Καὶ δὶς ἑπτὰ Λυδῶν — παῖδας.] Conſimilia *N. Damaſcenus* Excerpt. p. 457., in hac pyra tragoedians, ſed culpam inhumanitatis a Cyro in Perſas amoliens. *Cteſias* nihil de rogo, admiſcet tamen prodigioſa multa. Nihil quoque *Xenophon*. Quae mihi ſuſpicionem adaugent, ex vulgi, mira captantis, fabellis haec profluxiſſe. θεῶν ὁτεῳδὴ, quod ſequitur, reddendum *Abydeno* apud *Euſeb.* Pr. Eu. IX, 41.

75. Μηδένα εἶναι τῶν ζώντων ὄλβιον] Reſtitui, quod exilio traditum erat, εἶναι, ſchedis iubentibus. Vide C. 32. & hoc *Plinii* veriſſimum N. Hiſt. VII, 40. *Si verum iudicium facere volumus, ac repudiata omni fortunae ambitione decernere, mortalium nemo eſt felix.* Potuerat mox παραστῆναι locum tueri, quem & illi *Reiskius* relictum voluit, niſi MSS. concordia obnixa fuiſſet. Vid. *Gronovium.*

77. Ἐκ πολλῆς ἡσυχίης] Memoratam *Stephano* lectionem quia dabat & Med. Cod. recte reſtituit *Gronovius*: niti quoque potuerat *Euſtathio*, qui ad Od. Θ. p. 319, 23. Ἡρόδοτος, inquit, ἐκπλαγεὶς δὲ τούτοισιν ἐπὶ χρόνον ἄφθογγος ἦν, μόγις δέ τε ἀνενεχθεὶς εἶπε. καὶ πάλιν. ἀνενεγκάμενόν τε καὶ ἀναστενάξαντα ἐκ πολλῆς ἡσυχίης. horum priora leguntur I, c. 116. Quod hoc loco vulgabatur olim, λειποψυχίης fluxit, opinor, ex interpretamento lectionis non abſurdae ἀψυχίης· cenſeri certe potuit Croeſus ante paſſus *animi deliquium*, quam ad ſe redeuntem ſubierit Solonis dictum: ἡ λειποψυχία, locis a *Foëſio* deſignatis, ſaepe dicta fuit ἀψυχίη *Hippocrati*: in locum ἀψυχίης, ſaltem in ψυχίης, facile mutari potuit ἡσυχίης· quod genuinum iudico. VALKEN.

77. Ἐκ πολλῆς ἡσυχίης] Non audeo damnare, tutum tot *Codd.* & *Euſtathii* propugnaculo. Puto & *Nic. Damaſcenum* in *Noſtro* reperiſſe. Σιωπῆς δὲ γενομένης, ait *Excerpt.* p. 461., στενάξας μέγα, εἰς τρὶς ἀνακαλεῖται πάλιν Σόλωνα. Explicationem certe ſeu paraphraſin huius loci ea praebent. Ἐκ πολλῆς ἡσυχίης, *poſtquam altum erat ſilentium*, ſive σιωπῆς γενομένης. Stabilire praeterea *Nicolaus* lectionem *Arch.* poterit, ſicuti & *Aelianus* in *Euſtath.* p. 1404, 45., haec planiſſime aemulatus: ὁ δὲ ἀνηνέγκατο ἄρα, καὶ εἰς τρὶς ἐκάλεσε τὸν Σόλωνα. Adde aliam eiuſdem *Aeliani*, quam adſcripſit *Berglerus*, imitationem *Var. Hiſt.* IX, 41.

Σόλωνα· καὶ τὸν Κῦρον ἀκούσαντα, κελεῦσαι τοὺς ἑρμηνέας ἐπείρεσθαι τὸν Κροῖσον, τίνα τοῦτον ἐπικαλέοιτο. καὶ τοὺς προσελθόντας ἐπειρωτᾷν. Κροῖσον δὲ [a] τέως μὲν σιγὴν ἔχειν εἰρωτεώμενον· μετὰ δὲ, ὡς ἠναγκάζετο, „ εἰπεῖν, Τὸν ἂν ἐγὼ πᾶσι τυράννοισι προετίμησα μεγάλων χρημάτων ἐς λόγους ἐλθεῖν. ὡς δέ σφι ἄσημα ἔφραζε, πάλιν [b] ἐπειρώτεον τὰ λεγόμενα. λιπαρεόντων δὲ αὐτῶν, καὶ ὄχλον παρεχόντων, ἔλεγε δὴ, ὡς ἦλθε ἀρχὴν ὁ Σόλων ἐὼν Ἀθηναῖος, καὶ θεησάμενος πάντα τὸν ἑωυτοῦ ὄλβον, [c] ἀποφλαυρίσειε· οἷα δὴ εἴπας, ὥστε αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκεέ οἱ, τῇπερ ἐκεῖνος εἶπε. οὐδέν τι μᾶλλον ἐς ἑωυτὸν λέγων, ἢ ἐς ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον, καὶ μάλιστα τοὺς παρὰ σφίσι αὐτοῖσι δοκέοντας

36 ὀλβίους εἶναι. τὸν μὲν Κροῖσον ταῦτα ἀπηγέεσθαι· τῆς δὲ πυρῆς ἤδη ἁμμένης, καίεσθαι τὰ περιέσχατα. καὶ τὸν Κῦρον ἀκούσαντα τῶν ἑρμηνέων [d] τὰ εἶπε Κροῖσος, μεταγνόντα τε, καὶ [e] ἐννώσαντα ὅτι καὶ αὐτὸς ἄνθρωπος ἐὼν, ἄλλον ἄνθρωπον, γενόμενον ἑωυτοῦ εὐδαιμονίῃ οὐκ ἐλάσσω, ζῶντα [f] πυρὶ διδοίη· πρός τε τούτοισι, δείσαντα τὴν τίσιν, καὶ ἐπιλεξάμενον ὡς οὐδὲν εἴη [g] τῶν ἐν ἀνθρώποισι ἀσφαλέως ἔχον, [h] κελεύειν σβεννύναι τὴν ταχίστην τὸ καιόμενον πῦρ, καὶ καταβιβάζειν Κροῖσόν τε καὶ τοὺς μετὰ Κροίσου. καὶ τοὺς, πειρωμένους οὐ δύνασθαι ἔτι τοῦ πυρὸς [i] ἐπικρατῆσαι. Ἐνθαῦτα λέγεται ὑπὸ Λυδῶν Κροῖσον μαθόντα τὴν Κύρου μετάγνωσιν, ὡς ὥρα πάντα μὲν ἄνδρα σβεννύντα τὸ πῦρ, δυναμένους δὲ οὐκέτι [k] καταλαβεῖν, ἐπιβώσασθαι, τὸν Ἀπόλλωνα ἐπικαλεόμενον, εἴ τί οἱ κεχαρισμένον ἐξ αὐτοῦ [l] ἐδωρήθη, παραστῆναι, καὶ ῥύσασθαί [m] μιν ἐκ τοῦ παρεόντος κακοῦ. τὸν μὲν, δακρύοντα ἐπικαλέεσθαι τὸν θεόν· ἐκ δὲ αἰθρίης τε καὶ νηνεμίης [n] συνδραμέειν ἐξαπίνης νέφεα, καὶ χειμῶνά τε καταῤῥαγῆναι, καὶ ὗσαι ὕδατι λαβροτάτῳ, [o] κατασβεσθῆναί τε τὴν πυρήν. οὕτω δὴ μαθόντα τὸν Κῦρον, ὡς εἴη ὁ Κροῖσος καὶ θεοφιλὴς καὶ ἀνὴρ ἀγαθὸς, καταβιβάσαντα αὐτὸν ἀπὸ τῆς πυρῆς, εἴρεσθαι τάδε, „ Κροῖσε, τίς σε ἀνθρώπων [p] ἀνέγνωσε, ἐπὶ γῆν „ τὴν ἐμὴν στρατευσάμενον, πολέμιον ἀντὶ φίλου ἐμοὶ „ καταστῆναι; ὁ δὲ εἶπε, Ὦ βασιλεῦ, ἐγὼ ταῦτα „ ἔπρηξα τῇ σῇ μὲν εὐδαιμονίῃ, τῇ ἐμεωυτοῦ δὲ κα-

„ κο-

Solon nominaſſe: & Cyrum, quum audiſſet, iuſſiſſe interpretes eum percontari quemnam iſtum invocaret. Illosque accedentes fuiſſe percontatos, & hunc interrogatum ſilentium tenuiſſe. Deinde quum cogeretur, dixiſſe, Illum, quem cum omnibus tyrannis colloqui ego, quam ingentem pecuniam præoptaſſem. Eum non plane illis declarantem, rurſus interrogant ea quæ dicta erant. Efflagitantibus ac moleſte urgentibus, inquit, quemadmodum Solon, domo Athenienſis, omnino veniſſet, & intuitus omnes eius opes coram, pro nihilo duxiſſet; talia ſcilicet loquutus, ut ſibi ipſi omnia ceſſerint illuc, quo iſte dixerat: neque hæc magis de ſe ipſo quam de omni hominum genere, & de iis præſertim qui ſibi ipſis beati viderentur. Hæc Crœſo referente, iam pyra incenſa, arſiſſe extrema: & Cyrum, auditis per interpretes quæ Crœſus dixiſſet, pœnituiſſe: quum ſe quoque hominem eſſe cogitaret, qui alium hominem, qui ſe inferior non fuiſſet opibus, vivum igni traderet. Præterea veritum ob id iram deorum, ac reputantem nihil eſſe in rebus humanis ſtabile, iuſſiſſe ignem celerrime extingui iam ardentem, Crœſumque deferri & qui cum eo erant. Verum eos, qui iuſſi fuerant, non potuiſſe amplius vim ignis ſuperare. Ibi ferunt Lydi 87
Crœſum cognita Cyri ſententiæ mutatione, quum cerneret unumquenque extinguendo igni incumbentem, non tamen coërcere poſſe, exclamando invocaſſe *Apollinem*, ut ipſi adeſſet, ſi quod ab eo donum illi gratum fuiſſet oblatum, ipſumque præſenti malo liberaret. Ita cum lacrymis Crœſo deum invocante, nubes repente, quum ſerenum ac tranquillum eſſet, contractas eſſe, & procellam erupiſſe, ac vehementiſſima aqua pluiſſe, & rogum extinctum fuiſſe. Ita Cyrum, cognito diis gratum ac bonum virum eſſe Crœſum, e pyra depoſuiſſe, atque hunc in modum interrogaſſe; Crœſe, quisnam tibi hominum perſuaſit ut cum exercitu invaderes fines meos, ex amico factus hoſtis? Cui Crœſus, Ego, inquit, o rex, iſtud feci tuo proſpero,

meo

a Ἕως μὲν *Arch.* & *Euſtath.* Hom. p. 80, 42. Mox ἐρωτεώμενον Editi, ἐπειρωτώμενον ora *Steph.*, *Med. Ask. Arch.* ἐρωτώμενον, ſine cauſſa: deeſt praeterea ſtatim ὡς *Vind.* & *Arch.* *b* Ἐπειρώτεον plures. *Med. Ask. Arch.* ἐπειρώτων. *c* Ἀποφλαυρίσειε· οἷα δὴ εἴπας ὥστε αὐτῷ πάντα ἀποβέβηκέ οἱ τῇπερ *Valla*, *Rem.* & *Pariſ. A. Arch. Vind. Ask.*, qui ἀποβεβήκοι, in *Arch. Vind.* οἱ deſit: tantum ἀποβεβήκεε. Vulgo ἀποφλαυρίσειέ οἱ ἃ δὴ εἴπ. τῷ αὐτῷ π. ἀποβεβήκεε τῇπερ, etiam *Medic.*, niſi quod adſtruat οἱ. Mox ἀνθρωπήϊον, uti ſolet, praeſtaret. *d* Τὰ Κρ. εἶπε *Ask. Arch.* *e* *Euſtath.* p. 288, 15. in *Hom.* *f* *M. Arch. Ask. Remig. Pariſ.* duobus. Vulgo πυρῇ. *g* Τῶν ἀνθρωπίνων ora *Steph. Remig.* *h* Κελεύει *Ald. Med. Ask. Arch. Pariſini B. C.*, in aliis κελεύειν. *i* Ἐπικρατέειν *Remig.* non male. *k* Καταβαλεῖν idem. *l* Κεχαρίσηται ora *Steph.* & *Remig.* *m* *Medic. Ask. Remig.* αὐτὸν, *Aldus* & alii μιν. Noſtri more. *n* Συνδραμεῖν *Med.* & *Ask.* *o* Καὶ σβεσθ. *Arch.* mox ὁ Κροῖσος *Arch. Ask.* articulus aliis abeſt. *p* Citat Scholiaſtes *Dionyſii Thracis*, ſed ἀνέγνω.

85. Ὡς ἦλθε ἀρχὴν ὁ Σόλων] Cl. *Reiskius* ὡς ἦλθε Σάρδις ὁ Σ. Verum ἀρχὴν notat *olim* hic atque alibi. Vide II, 27. & *Lud. Abreſch Dilucid. Thucyd.* p. 714.

87. Ἀποφλαυρίσειέ οἱ ἃ δὴ &c.] In οἷα ſi hae literae coaleſcerent, huius quidem loci mihi facilior videretur intellectus iſta ratione ſcripti: οἷα δὴ εἴπας, τὰ αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκεε τῇπερ ἐκεῖνος εἶπε. τῷ tantum in τὰ fuit mutatum: ſed fortaſſe Codices hic vulgatis meisque coniecturis meliora ſuppeditabunt. VALKEN.

87. Οἷα δὴ εἴπας, ὥστε &c.] Varie haec fuerunt tentata. Cl. *Abreſch* ſola diſtinctione veteri ſcripturae medetur, ante τῇπερ ἐκεῖνος interpungens. *Reiskius* aut ἃ δὴ εἴπας, εἶπε αὐτοῖς ὡς πάντα — aut ἃ δὴ εἴπας, ἔφη, ὡς αὐτῷ πάντα ἀπ., τῇπερ — Laudem merentur, etſi opera male ceſſerit, viri egregii. Premo MSS. veſtigia cum Abbate *Geinozio*, cuius ἀποβεβήκεε, cum coniecturae debeatur, carebimus ſine damno. Potius foret, ſi neceſſitas urgeret, Cod. *Ask.* ἀποβεβήκοι. Verum αὐτῷ — οἱ per tmeſin, ut alias, pro ἑωυτῷ depoſitum fuit. Vide *Abreſch* dicto loco, & *Gronovium*.

92. Καίεσθαι τὰ περιέσχατα] Obſecutus ſum clariſſimi viri monitis & C. 101. Lib. V., uti nunc editur. Morantur tamen & nonnihil retrahunt haec C. 191. huius libri, τῶν περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλιος ἑαλωκότων. Liberum itaque optandi arbitrium.

98. Κελεύει σβεννύναι] *H. Stephano* inſultare recuſo: vidit opinor Cod. *Rem.*, cui & pauci alii conſentiunt, maluitque leniter fluentem orationem, fortaſſe iniuria. Solet enim *Noſter* in eo genere varietatem ſectari, ſicuti ſaepe numero alii. Conf. V, 103., *Daviſ.* in *Ciceron. Tuſcul. Diſp.* I, 24. & *Raphel. Obſ. ex Herodot.* in *Ep. ad Galat.* II, 6., ubi tamen aliena quaedam.

3. Δυναμένους δὲ οὐκέτι καταλαβεῖν] *Portus* καταβαλεῖν, ut in *S. Remig.* ineſt, corrigebat, citra urgentem cauſſam. Si qui tamen ita voluerint, non pugnabo. Facit ſcriptionis adfinitas, ut verborum ſaepe oriatur confuſio, de qua ſuperius C. 46. Haud raro quoque vim patiuntur. *Nic. Damaſcenus* Excerpt. p. 449. ὁ δὲ θηράτωρ ἐπὶ τὴν δόρκην (ὥρμησε) καὶ καταλαβὼν ἐσπάραττε· *Salmaſius* ad libri ſui oram καταβαλὼν, quo *Nicolaus* nec clarius diſtinctiusve loquetur. Mitto alia.

5. Εἴ τί οἱ κεχαρισμένον ἐξ αὐτοῦ ἐδωρήθη] Simile [illegible] *Ariſtophanis*, uti bene *Berglerus*, *Pac.* v. 38 [illegible] ρισμένον χοιρίδιον οἶσθα παρ' ἐμοῦ κατεδηδοκώς [illegible] Ambo imitantur Poëtam. Il. A, 39. Ceterum *S. Remig.* [illegible] ρήσηται placere poſſet, modo Herodotei [illegible] ret. Tritum uſu eſt *Ariſtotelis*, *Strabonis* atque aliorum, quemadmodum ad *Diodori* L. I, 15. adſcripta oſtendunt.

23. Κα-

meo infauſto fato, Græcorum deo auctore, qui me ad bellum gerendum impulit. Neque enim quiſpiam ita amens eſt ut bellum quam pacem præoptet. Nam in pace filii ſepeliunt patres, in bello patres filios. Sed ut iſta fierent,
88 dæmonibus cordi fuit. Hæc Crœſus loquutus eſt: quem Cyrus ſolutum iuxta ſe collocavit, ac in multa ſane obſervantia habebat, intuensque eum admirabatur, tam ipſe quam omnis circa eum cœtus. Ille cogitabundus ſilentium tenebat. Mox attendens, ac cernens Perſas Lydorum diripientes urbem, Utrum debeo, inquit, o rex, tibi loqui quod ſentio, an tacere hoc tempore? Cyrus vero eum, quæcunque liberet, audacter proloqui iusſit. Tunc ille Cyrum percontatur, Iſta, inquiens, tanta frequentia quid illa ſic properat agere? Cui Cyrus, Tuam, inquit, urbem diripit, tuasque opes diſſipat. Atqui, Crœſus excipit, neque urbem meam diripit, neque meas opes. Nihil enim mihi iam cum
89 iſtis rebus eſt: ſed tua ferunt aguntque. His verbis iniecta cura, Cyrus Crœſum ſemotis arbitris interrogat quidnam in his, quæ fierent, ſibi conſtituendum cenſeret? Ad quem Crœſus, Quoniam, ait, me dii ſervum tibi tradiderunt, iure debeo, ſiquid amplius animadvertero, id tibi indicare. Perſæ natura proterva ſunt, & iidem inopes. Quos ſi diripientes tu ac potientes magnis opibus negligis, id tibi ex his credibile eſt eventurum, ut quiſque iſtorum plurimis opibus potietur, ita facillime in te rebellaturum, eſſe expectandum. Nunc igitur, ſi tibi placent hæc quæ ego dico, ita facito. Siſte ad ſingulas portas aliquot ex tuis ſatellitibus cuſtodes, qui auferentes vetent exportari opes, tanquam earum decimæ Iovi neceſſario reddendæ ſint. Ita neque tu odium illorum contrahes, vi opes eripiendo; & ipſi agnoſcentes te iuſta agere,
90 non inviti facient. Hæc audiens Cyrus, maiorem in modum gaviſus eſt tali admonitu, eaque vehementer approbavit; & iusſis ſatellitibus id exequi quod Crœſus ipſi ſubieciſſet, his verbis eum affatus eſt; Crœſe, quandoquidem & facta & dicta tua promta viri regis ſunt, pete quid muneris a me velis impræſentiarum tibi dari. Ad quem Crœſus, o here, inquit, *maxime gratum mihi facies, ſi ſiveris* me deum Græcorum, quem ego maxime omnium veneratus ſum, percontari misſis ad eum his vinculis, nunquid ei fas ſit bene de ipſo merentes decipere. Et Cyro interroganti quidnam id eſſet, quod incuſaret, altius repetens

„ κακοδαιμονίῃ. αἴτιος δὲ τούτων ἐγένετο ὁ Ἑλλήνων θεὸς, „ ἐπάρας ἐμὲ [a] στρατεύεσθαι. οὐδεὶς γὰρ οὕτω ἀνόητός „ ἐστι, ὅς τις πόλεμον πρὸ εἰρήνης αἱρέεται. ἐν μὲν γὰρ „ τῇ οἱ παῖδες τοὺς πατέρας θάπτουσι, ἐν δὲ τῷ, οἱ „ πατέρες τοὺς παῖδας· ἀλλὰ ταῦτα [b] δαίμοσί κου „ φίλον ἦν οὕτω γενέσθαι. Ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγε. Κῦρος δὲ αὐτὸν λύσας [c] κάτισέ τε ἐγγὺς ἑωυτοῦ, καὶ κάρτα ἐν πολλῇ προμηθίῃ εἶχε. ἀπεθώυμαζέ τε ὁρέων καὶ αὐτὸς, καὶ οἱ περὶ ἐκεῖνον ἐόντες πάντες. ὁ δὲ, συννοίῃ ἐχόμενος, ἥσυχος ἦν. μετὰ δὲ, ἐπιστραφείς τε καὶ [d] ἰδόμενος τοὺς Πέρσας τὸ τῶν Λυδῶν ἄστυ κεραΐζοντας, εἶπε, „ Ὦ βασιλεῦ, [e] κότερον λέγειν πρὸς σὲ τὰ νοέων τυγ„ χάνω, ἢ σιγᾷν ἐν τῷ παρεόντι [f] χρόνῳ χρή; Κῦρος δέ μιν θαρσέοντα ἐκέλευε λέγειν ὅ, τι βούλοιτο. ὁ δὲ „ αὐτὸν εἰρώτα, λέγων, [g] Οὗτος ὁ πολλὸς ὅμιλος τί „ ταῦτα σπουδῇ πολλῇ ἐργάζεται; ὁ δὲ εἶπε, Πόλιν „ τε τὴν σὴν διαρπάζει, καὶ χρήματα τὰ σὰ [h] διαφο„ ρέει. Κροῖσος δὲ ἀμείβετο, Οὔτε πόλιν τὴν ἐμὴν, οὔτε 37
„ χρήματα [i] τὰ ἐμὰ διαρπάζει· οὐδὲν γάρ ἐμοὶ ἔτι „ τούτων μέτα. ἀλλὰ φέρουσί τε καὶ ἄγουσι τὰ σά. Κύρῳ δὲ ἐπιμελὲς ἐγένετο τὰ Κροῖσος εἶπε· μεταστησάμενος δὲ τοὺς ἄλλους, εἴρετο Κροῖσον ὅ, τι οἱ ἐνορῴη ἐν „ τοῖσι [k] ποιευμένοισι. ὁ δὲ εἶπε, Ἐπεί τέ με θεοὶ δῶ„ καν δοῦλόν σοι, δικαιῶ, εἴ τι ἐνορῶ πλέον, σημαίνειν „ σοι. Πέρσαι, φύσιν ἐόντες ὑβρισταὶ, εἰσὶ ἀχρήματοι. „ ἢν ὦν σὺ τούτους [l] περιίδῃς διαρπάσαντας καὶ κατα„ σχόντας χρήματα μεγάλα, τάδε τοι ἐξ [m] αὐτέων „ ἐπίδοξα γενέσθαι· ὃς ἂν αὐτέων πλεῖστα κατάσχῃ, „ τοῦτον [n] προσδέκεσθαί τοι ἐπαναστησόμενον. νῦν ὦν „ ποίησον ὧδε, [o] εἴ τοι ἀρέσκοι τὰ ἐγὼ λέγω. κάτι„ σον τῶν δορυφόρων ἐπὶ πάσῃσι τῇσι πύλῃσι φυλάκους, „ οἳ λεγόντων πρὸς τοὺς ἐκφέροντας τὰ χρήματα ἀπαι„ ρεόμενοι, ὡς σφεα ἀναγκαίως ἔχει [p] δεκατευθῆναι „ τῷ Διΐ. καὶ σύ τέ σφι οὐκ ἀπεχθήσεαι βίῃ ἀπαιρεό„ μενος τὰ χρήματα, καὶ ἐκεῖνοι συγγνόντες ποιέειν „ σε δίκαια, ἑκόντες ποιήσουσι. Ταῦτα ἀκούων ὁ Κῦρος, ὑπερήδετο, ὥς οἱ ἐδόκεε [q] εὖ ὑποτίθεσθαι. αἰνέσας δὲ πολλὰ, καὶ ἐντειλάμενος τοῖσι δορυφόροισι τὰ Κροῖσος „ ὑπεθήκατο ἐπιτελέειν, εἶπε πρὸς Κροῖσον τάδε, Κροῖσε, „ [r] ἀναρτημένου σεῦ ἀνδρὸς βασιλέος χρηστὰ ἔργα καὶ „ ἔπεα ποιέειν, αἰτέο [s] δόσιν τήν τινα βούλεαί τοι γε„ νέσθαι παραυτίκα. ὁ δὲ εἶπε, Ὦ δέσποτα, ἐάσας „ με [t] χαριεῖ μάλιστα τὸν θεὸν τῶν Ἑλλήνων, τὸν [u] ἐτί„ μησα ἐγὼ θεῶν μάλιστα, ἐπείρεσθαι, πέμψαντα „ τάσδε [v] τὰς πέδας, εἰ ἐξαπατᾷν τοὺς εὖ ποιεῦντας νόμος ἐστί οἱ. Κῦρος δὲ εἴρετο ὅ, τι οἱ τοῦτο [x] ἐπηγορεύων παραιτέοιτο. Κροῖσος δέ οἱ ἐπανηλόγησε πᾶσαν τὴν

a Στρατοπεδεύεσθαι *Ask.* cum *Steph.* marg. Quae ſequuntur, habet *Stob.* Serm. LIII. p. 368. *b M. Ask.* & *Remig.* ſed που ille uti, in *Steph.* ora. δαίμοσί κου *Edit.* *c* Κατεῖσέ τε *Med. Ask.* *d* Αἰδόμενος *Vind. Arch.*, prave. *e* Ex *M. Ask. Arch. Vind.* κότερα *Edd.* neque abſurde. *f Rem. M.* & *Ask.*, qui χρὴ ſpernit. In ceteris χρόνῳ deſideratur. *g* Οὗτος *Arch.*, & mox ſine πολλῇ. *h M. Ask. Rem.* ora *Steph. Pariſ.* duo. Διαφορέει Editi. *i M. Arch. Ask. Remig. Vind.*, in Editt. τὰ ἐμά. Mox μετὸν *Ask.*, μετὰ *Vind.* ſtatim ἐπιμελῶς *Ask.* Quae vero ſequuntur expreſſit *Philoſtr. Icon.* II. p. 824. *k* Πορευομένοισι *Arch.* *l* Περιΐδῃς *Id.* *m* Αὐτῶν bis *Med. Ask.* *n Aldus*, *M. Arch. Ask.*, vulgo προσδέχεσθαι. *o* Εἴη *Arch.*, tum θάρσησον τῶν δ. *p* Δὴ κατατεθῆναι *Arch.*, δὴ κατευθῆναι *Ask.* Mox in priore ἀπαιχθ. *q* Abeſt *Vind. Arch.* *r* Ἀναρτημένου *Par. A. B.* & *Ask.*, alii ἀνηρτημ., tum βασίλεος *Ask.* βασιλέως vulgo. *s. M. Ask*, τὴν addunt plerique. Mox βούλεσε *Arch.* perperam. *t* Solus *Med.* χαριεῖ. *u* Ἐγὼ ἐτ. θεῶν *Arch.*, idem ordo in *Ask.*, nihil mutante. *v* Deſit *Ask.*, qui cum *Arch.* ποιοῦντας, prave. *x* Ὑπηγορ. *Ask.* non male.

23. Κάτισέ τε ἐγγὺς ἑωυτοῦ] Scriptor *Florentinus* erroris reus eſt. Nusquam in his libris κατεῖσε, tametſi verbi neque obſcurus nec infrequens uſus. Quae continuo ſuccedunt, ἀπεθώυμαζέ τε ὁρέων, *Homeri* exemplo venerunt Il. Ω, 629. Πρίαμον θαύμαζεν Ἀχιλλεὺς Εἰσορόων &c.

33. Χρήματα τὰ σὰ διαφορέει] Sic oportuiſſe, iam dudum docuit *P. Leopardus* Emend. VII, 9. Propagatum ex *Aldino* vitium eſt, ſaepius ad hoc vocabulum offenſo L. V, 75. VII, 10. Qui *Noſtrum* verſavit, nihil hic deſiderabit.

46. Κάτισον τῶν δορυφόρων] Solitarium incedit *Arch.* θάρσησον *Galeus* operam in eius patrocinio abutitur. Θάσσεσον inprudenti excidit. *Heſychius* θάσσε, κάθισον, quod ex θάασσε, quo de *Euſtathius* in *Hom.* p. 1008, 47., contractum. Mutuum Cyri Croeſique ſermonem *Xenophon Inſt. Cyri* VII. p. 181., ſuo more deſcripſit.

56. Ἀναρτημένου σεῦ ἀνδρὸς &c.] Pareo Codd. & dialecti conſuetudini. Ipſe VI, 88. μαθὼν — ἀναρτημένους ἔρδειν Αἰγινήτας κακῶς· Eiusdem ſunt ſpeciei ἀρτέαται, ἀρτηται &c. Mox Cl. *Reiskius* βασιλέως χρηστοῦ ἔργα, coniectura fortaſſe arbitraria.

63. Κροῖσος δέ οἱ ἐπανηλόγησε] Aliena viri Doctisſimi comminiſcebantur: legendum ἐπαναλλόγησε· ſed hoc dudum

τὴν ἑωυτοῦ διάνοιαν, καὶ τῶν χρηστηρίων τὰς ὑποκρισίας, καὶ μάλιστα τὰ ἀναθήματα· καὶ ὡς ἐπαρθεὶς τῷ μαντηΐῳ, ἐστρατεύσατο ἐπὶ Πέρσας. λέγων δὲ ταῦτα, κατέβαινε αὖτις παραιτεόμενος, ἐπεῖναί οἱ τῷ θεῷ [a] τοῦτον ὀνειδίσαι. Κῦρος δὲ γελάσας εἶπε, „ Καὶ τούτου „ τεύξεαι παρ᾽ [b] ἐμεῦ, Κροῖσε, καὶ ἄλλου παντὸς τοῦ „ ἂν ἑκάστοτε δέῃ. ὡς δὲ ταῦτα ἤκουσε [c] ὁ Κροῖσος, πέμπων τῶν Λυδῶν ἐς Δελφοὺς, ἐνετέλλετο, τιθέντας τὰς πέδας ἐπὶ τοῦ νηοῦ τὸν οὐδὸν, εἰρωτᾷν εἰ οὔ τι ἐπαισχύνεται, τοῖσι μαντηΐοισι ἐπάρας Κροῖσον στρατεύεσθαι ἐπὶ Πέρσας, ὡς καταπαύσοντα τὴν Κύρου δύναμιν, ἀπ᾽ ἧς οἱ ἀκροθίνια τοιαῦτα γενέσθαι· δεικνύντας τὰς πέδας. [d] ταῦτά τε ἐπειρωτᾷν, καὶ εἰ ἀχαρίστοισι
38 νόμος εἶναι τοῖσι Ἑλληνικοῖσι θεοῖσι. Ἀπικομένοισι δὲ τοῖσι Λυδοῖσι, καὶ [e] λέγουσι τὰ ἐντεταλμένα, τὴν „ Πυθίην λέγεται εἰπεῖν τάδε, [f] Τὴν πεπρωμένην μοίρην ἀδύνατά ἐστι ἀποφυγέειν καὶ θεῷ. Κροῖσος δὲ „ πέμπτου [g] γονέος ἁμαρτάδα ἐξέπλησε, ὃς ἐὼν δορυ-„ φόρος Ἡρακλειδέων, δόλῳ γυναικηΐῳ [h] ἐπισπόμενος, „ ἐφόνευσε τὸν δεσπότεα, καὶ ἔσχε τὴν ἐκείνου τιμὴν „ οὐδέν οἱ προσήκουσαν. προθυμεομένου δὲ Λοξίεω ὅκως „ ἂν κατὰ τοὺς παῖδας [i] τοὺς Κροίσου γένοιτο τὸ Σαρ-„ δίων πάθος, καὶ μὴ κατ᾽ αὐτὸν Κροῖσον, [k] οὐκ οἷόν „ τε ἐγένετο παραγαγεῖν μοίρας. ὅσον δὲ ἐνέδωκαν αὗ-„ ται, ἠνύσατο, καὶ ἐχαρίσατό οἱ. τρία γὰρ ἔτεα „ [l] ἐπανεβάλετο τὴν Σαρδίων ἅλωσιν. καὶ τοῦτο ἐπι-„ στάσθω Κροῖσος, ὡς ὕστερον τοῖσι ἔτεσι τούτοισι ἁλοὺς „ τῆς πεπρωμένης. δεύτερα δὲ τούτων, καιομένῳ αὐτῷ „ ἐπήρκεσε. κατὰ δὲ τὸ μαντήϊον τὸ γενόμενον, οὐκ „ ὀρθῶς Κροῖσος μέμφεται. προηγόρευε γάρ οἱ Λοξίης, „ ἢν στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας, μεγάλην ἀρχὴν [m] αὐτὸν „ καταλύσειν. τὸν δὲ, πρὸς ταῦτα χρῆν [n] εὖ μέλ-„ λοντα βουλεύεσθαι, ἐπείρεσθαι πέμψαντα, κότερα „ τὴν ἑωυτοῦ ἢ τὴν Κύρου [o] λέγοι ἀρχήν. οὐ συλλα-„ βὼν δὲ τὸ ῥηθὲν, οὐδ᾽ ἐπανειρόμενος, ἑωυτὸν αἴτιον „ ἀποφαινέτω. ᾧ καὶ τὸ τελευταῖον χρηστηριαζομένῳ „ εἶπε [p] τὰ εἶπε Λοξίης περὶ ἡμιόνου· οὐδὲ τοῦτο [q] συν-„ έβαλε· ἦν γὰρ δὴ ὁ Κῦρος οὗτος ἡμίονος. ἐκ γὰρ I „ δυοῖν

tens omnem ſuum aperuit animum, redditaque ſibi oracula, & præcipue donaria ſua, & quemadmodum excitus oraculo ſuſcepiſſet adverſus Perſas expeditionem. Hæc commemorando rediit rurſus ad petendam veniam iſta deo exprobrandi. Ad quem ridens Cyrus, Et hoc, inquit, Crœſe, a me impetrabis, & quicquid aliud identidem tibi opus erit. Ubi hæc audivit Crœſus, Delphos miſit quosdam Lydos, iusſos, quum ad limen templi vincula poſuiſſent, ſciſcitari deum nunquid eum puderet, per oracula qui Crœſum induxiſſet ad bellum Perſis inferendum, tanquam Cyri potentiam everſurum; unde tales primitiæ ipſi offerrentur: compedes ſcilicet oſtendendo; & ſciſcitari cum hæc, tum nunquid Græcis diis foret fas eſſe ingratis. Lydis il- 91
luc profectis, & hæc mandata executis, Pythia fertur ita reſpondiſſe; Sortem fato deſtinatam defugere, deo quoque eſt impoſſibile. Crœſus autem quinti procreatoris crimen luit, qui quum eſſet ſatelles Heraclidarum, mulieris dolo inductus, dominum interemit: illiusque dignitate potitus eſt, nihil ad ipſum pertinente. Verum Apollo, quum ſtuduerit ut hæc Sardium clades liberis Crœſi, non ipſi Crœſo contingeret, tamen transferre fata non potuit: ſed quatenus illa permiſerunt, annixus eſt, atque ei gratiam retulit, utpote dilata Sardium expugnatione tres annos. Et hoc Crœſus diſcat, tot illis annis ſerius quam fata deſtinarant, ſe fuiſſe captum. Secundo loco, quod ipſi ardenti opem tulit. Nam quod ad oraculum pertinet, haud recte Crœſus conqueritur: quoniam Apollo prædixit, eum eſſe magnum imperium, ſi bellum Perſis inferret, everſurum: de qua re ipſum recte conſultare volentem, decuerat mittere ſciſcitatum, utrum ipſius Apollo diceret imperium, an Cyri? Sed quod dictum erat, nec conſiderans, nec denuo interrogans, ſibi ipſi acceptum referat. Quod autem ultimo reſponſo ait Apollinem dixiſſe de mulo, ne hoc quidem diſcusſit. Nam mulus hic, Cyrus erat: quippe qui duobus diver-

a Τούτῳ *Arch. Ask.*, τοῦτο *Rem.*, ὀνειδίσειν *Arch.* *b* Ἐμοῦ *Arch.*, dialecti ſpreta regula. Cuiuscemodi enotare negligam. Satis adparet librariorum mutandi libido. *c* *Med. Ask. Remig.*, vulgo ἤκουσε Κρ. *d* *Med. Ask.*, alii τοιαῦτα. Statim εἰ ἀχαριστεῖν *Pariſ.* A. & *Remig.* *e* *V. Arch. M. Ask. Rem. Par.* duo. Alii Λυδ. λέγουσι ταῦτα δὴ τὰ ἐντ. *Aldus* habet καὶ λέγ. *f* Citat *Libanius* t. II. p. 643. D. & *Choricius Or.* in *Procopium Gazaeum* C. 25. *g* *Med. Ask. Pariſ. A.*, γένεος paſſim. *h* Tres *Pariſ.*, in ceteris ἐπισπώμενος. *i* *M. Ask.*, alii τοῦ. *k* Οὐκ οἷός τε *Arch. Vind.* *l* Ἐπανεβάλετο *Rem. Arch.*, vulgo ἐπανεβάλλετο. *m* *Med. Remig. Pariſ.* duo cum *Steph.* ora & *Ask.*, αὐτὸν ignorant alii. *n* Abeſt *Arch. Vind.* atque *Aldo.* *o* *Medic. Ask.*, λέγει omnes cum Edd. *p* Duo haec exulant ex *Arch.* & *Vind. Valla.* Reſpexit haec *Baſilius Seleuc.* L. II. de Mirac. S. Theclae p. 132. *q* *Med. Ask. Arch. Pariſ.*, alii συνέλαβε.

dudum praecepit accuratisſimus *P. Leopard.* & quidquid ad illud firmandum dici poterat, Em. VII, c. 9. atque ita legit hoc in loco *Pollux* II, 120. nam non attigit τὸ, ἐπαλιλλόγητο, e L. I, c. 118. VALKEN.

63. Κροῖσος δέ οἱ ἐπαλιλλόγησε] In *Leopardi* partes etiam *Reiskius* ivit, optimo conſilio. Ἐπαλιλλόγησε, *repetiit, eademque ipſa expoſuit*, quae ſupra C. 37. &c., atque ita *Pollux.* Nam ἐπαντιλόγησε, quod illi & Noſtro inſtaurat Cl. *Adr. Heringa Obſ. Crit.* C. 3. p. 25. non convenit & longius deflectit. Bene *Philo Iud.* de *Fortitud.* p. 738. D. Εἰρηνικῶς δ᾽ ὅσα δίδωσιν ὁ καιρὸς, ΠΑΛΙΛΛΟΓΕΙΝ οὐ δίκαιον.

76. Καὶ εἰ ἀχαρίστοισι νόμος εἶναι] Ineptiunt cum ſuo ἀχαριστεῖν ſcribae veteres, obliti iteratisſimae locutionis. Satis hoc *Thucydidis* erit VII, 35. οὐκ ἂν σφίσι βουλομένοις εἶναι διὰ τῆς σφῶν τὸν στρατὸν ἰέναι. Similia ex *Tacito* & *Salluſtio* ſtipavit *P. Leopardus Emend.* IV, 23., habet & huc pertinens *Abreſch Diluc. Thucyd.* p. 749. Egregie *Clemens Alex. Protrept.* p. 38. ὦ Κροῖσε, — ἀχάριστός ἐστιν, ὃν προσκυνεῖς, & plura hinc derivata.

81. Πέμπτου γονέος] Praeclare *Mediceus.* Idem ob ſequentem articulum coniectando adſecutus fuerat *Steph. Berglerus*, mirumque accidit, haeſitasſe in re obvia interpretes. Vide C. 13. & quae docte commentatur *Gronovius.* Vellem is etiam mox δόλῳ — ἐπισπόμενος ſcripſisſet, quod MSS. certum praeſtant & ſermonis indoles expoſtulat. *Homer.* Od. Γ, 215. ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῇ. *Sophocles Elect.* v. 973. Ἀλλ᾽ ἢν ἐπίσπῃ τοῖς ἐμοῖς βουλεύμασι. Verum ſcripturae haec aberratio in aliis & *Noſtro* ſaepe ſe obferet, uti C. 103. III, 14. 31. 54. &c.

86. Οὐκ οἷόν τε ἐγένετο] Nihil demuto; οὐκ οἷον, οὐκ οἷα, οὐκ οἷος in ſimili re uſus ſunt frequentis. Supra C. 67. IV, 152. VI, 130. Poſt pauca *Reiskius* ὕστερον τρισὶ ἔτεσι τούτοισι quod Codd. ſi praeberent, adtentionem mereretur: nunc edito inhaereo.

100. Εἶπε τὰ εἶπε Λοξίης] Neminem offenderent iſta ſi ſola legerentur: de *Phallo* agens ποιεῦσι, ait, τὰ ποιεῦσι Ἕλληνες. II, c. 49. Noſtro tamen loco ſi prius εἶπε Codicibus abesſet, ob ſequentia cenſerem adiectum, priſtinamque ſcriptionem hanc fuiſſe: τῷ καὶ τὸ τελευταῖον χρηστηριαζομένῳ (I, c. 55.) τὰ εἶπε Λοξίης περὶ ἡμιόνου οὐδὲ τοῦτο συνέλαβε· poſtremum Herodoteum eſt, ut & illud: οὐ δὲ τοῦτο, — τὰ εἶπε. ſic L. I, c. 89. Κύρῳ δὲ ἐπιμελὲς ἐγένετο, τὰ Κροῖσος εἶπε· hoc ſi bene memini, (nam librum inſpicere hercle non vacat) corrigi vult Reiskius: L. II, c. 51. ἱρόν τινα λόγον περὶ αὐτοῦ ἔλεξαν, τὰ — δεδήλωται. VALKEN.

1. Ὁ Κῦρος οὗτος ἡμίονος] *Abydenus* ex regis Babylonii oraculo de Cyro ἥξει Πέρσης ἡμίονος in *Euſeb. Pr. Ev.* IX, 41. Explanatius, verum ex *Noſtro*, *Oenomaus*, Apollinem vanitatis & mendacii arguens, ὁ μὲν γὰρ ἩΜΙΜΗΔΟΣ ἢ ἩΜΙΠΕΡΣΗΣ Κῦρος, [illegible] μῶν

verſarum gentium parentibus ortus ſit, generoſiore matre, patre tenuiore. Nam illa quidem, Meda erat, Aſtyagis Medorum regis filia: hic autem, Perſa & Medis ſubiectus: & licet omnium infimus, tamen dominam ſuam in matrimonium duxit. Hæc Lydis Pythia reſpondit, quæ illi Sardes reverſi Crœſo nunciarunt. Quibus auditis Crœſus ſuam ipſius agnovit culpam eſſe, non dei. De Crœſi igitur imperio & prima Ioniæ ſubactione ita res
92 ſe habent. Porro Crœſi non hæc ſolum quæ iam diximus, ſed alia quoque permulta donaria in Græcia extant. Siquidem apud Thebas Bœoticas tripus eſt aureus, quem illic Apollini nuncupavit Iſmenio: apud Epheſum quoque buculæ aureæ, atque columnæ pleræque. Quinetiam in Proneæ templo apud Delphos clypeus aureus ingens. Atque hæc etiamnum ad mea usque tempora ſupererant: nonnulla tamen interciderunt. Ac vero quæ apud Branchidas Mileſiorum a Crœſo dedicata fuerunt, pondere, quantum intelligo, æquali & ſimilia erant iis quæ ſunt Delphis. Ceterum ea quæ tum Delphos, tum etiam ad Amphiarai miſit templum, hæc ibi, veluti domeſtica bona, paternarumque facultatum libamina, divis conſecravit. Quandoquidem cetera donaria e facultatibus erant viri adverſarii, qui Crœſo, priusquam regnaret, repugnans, Pantaleontis partibus impenſe ſtudens hunc in regni poteſtatem provehere conabatur. Pantaleon enim & ipſe Alyattis filius erat, Crœſi frater, at non ex eadem matre. Nam Crœſus natus fuit Alyatti ex Carica uxore, Pantaleon ex Iade. Quum autem tradito a patre imperio Crœſus potiretur, hominem illum qui ſibi reſtiterat, in carduis fulloniis tractum interemit; bona autem eiusdem iam ante conſecrata, tunc uti diximus iis locis dedicavit. At-
93 que de donariis hactenus dictum ſit. Porro Lydia quæ ſcribantur nulla ſane miranda habet, prout aliæ regiones, præter auri ramenta e Tmolo deferri ſolita. Unum tamen nobis exhibet multo maximum præter AEgyptiorum & Babyloniorum opera. Ibi enim eſt Alyattis Crœſi parentis ſepulcrum, cuius crepido e gran-

„ δυῖον οὐκ ὁμοεθνέων ἐγεγόνεε, μητρὸς ἀμείνονος, πα-
„ τρὸς δὲ ὑποδεεστέρου. ἡ μὲν γὰρ ἦν Μηδὶς, καὶ [a] Ἀ-
„ στυάγεος θυγάτηρ τοῦ Μήδων βασιλέος. ὁ δὲ, Πέρ-
„ σης τε ἦν, καὶ ἀρχόμενος ὑπ᾽ ἐκείνοισι καὶ ἔνερθε
„ ἐὼν τοῖσι ἅπασι, δεσποίνῃ τῇ ἑωϋτοῦ [b] συνοίκεε.
Ταῦτα μὲν ἡ Πυθίη ὑπεκρίνατο τοῖσι Λυδοῖσι· οἱ δὲ ἀνήνεικαν ἐς Σάρδις, καὶ ἀπήγγειλαν [c] τῷ Κροίσῳ. ὁ δὲ, ἀκούσας, συνέγνω ἑωϋτοῦ εἶναι τὴν ἁμαρτάδα, καὶ οὐ τοῦ θεοῦ. Κατὰ μὲν δὴ τὴν Κροίσου τε ἀρχὴν, καὶ Ἰωνίης τὴν πρώτην καταστροφὴν, ἔσχε οὕτω. [d] Κροίσῳ δέ ἐστι καὶ ἄλλα ἀναθήματα ἐν τῇ Ἑλλάδι πολλὰ, καὶ οὐ τὰ εἰρημένα μοῦνα. ἐν μὲν γὰρ Θήβῃσι τῇσι Βοιωτῶν τρίπους χρύσεος, τὸν ἀνέθηκε τῷ Ἀπόλλωνι τῷ Ἰσμηνίῳ. ἐν δὲ Ἐφέσῳ, αἵ τε βόες αἱ χρύσεαι, καὶ τῶν κιόνων αἱ πολλαί· ἐν δὲ [e] Προνηίης τῆς ἐν Δελφοῖσι, ἀσπὶς χρυσέη μεγάλη. ταῦτα μὲν καὶ ἔτι ἐς ἐμὲ ἦν περιεόντα, τὰ δ᾽ ἐξαπόλωλε τῶν ἀναθημάτων. τὰ δ᾽ ἐν Βραγχίδῃσι τῇσι Μιλησίων ἀναθήματα Κροίσῳ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, ἴσα τε σταθμὸν καὶ ὅμοια τοῖσι 39
ἐν Δελφοῖσι. τὰ μέν νυν ἔς τε Δελφοὺς καὶ ἐς τοῦ Ἀμφιάρεω ἀνέθηκε, οἰκήϊά τε ἐόντα, καὶ τῶν πατρώων χρημάτων ἀπαρχήν· τὰ δὲ ἄλλα ἀναθήματα ἐξ ἀνδρὸς ἐγένετο οὐσίης ἐχθροῦ, ὅς οἱ, πρὶν ἢ βασιλεῦσαι, [f] ἀντιστασιώτης κατεστήκεε, συσπεύδων Πανταλέοντι γενέσθαι τὴν Λυδῶν ἀρχήν. ὁ δὲ Πανταλέων, Ἀλυάττεω μὲν παῖς, Κροίσου δὲ ἀδελφεὸς οὐκ ὁμομήτριος. Κροῖσος μὲν γὰρ ἐκ Καείρης ἦν γυναικὸς Ἀλυάττῃ, Πανταλέων δὲ ἐξ Ἰάδος. ἐπεί τε δὲ δόντος τοῦ πατρὸς ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς ὁ Κροῖσος, τὸν ἄνθρωπον τὸν ἀντιπρήσσοντα ἐπὶ [g] κνάφου ἕλκων διέφθειρε· τὴν δὲ οὐσίην αὐτοῦ ἔτι πρότερον κατιρώσας, τότε τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ ἀνέθηκε ἐς τὰ εἴρηται. καὶ περὶ μὲν ἀναθημάτων τοσαῦτα εἰρήσθω. [h] Θωύματα δὲ γῆ Λυδίη ἐς συγγραφὴν οὐ μάλα ἔχει, οἷά τε καὶ ἄλλη χώρη, παρὲξ τοῦ ἐκ τοῦ Τμώλου καταφερομένου ψήγματος· ἓν δὲ ἔργον πολλὸν μέγιστον παρέχεται, χωρὶς τῶν τε Αἰγυπτίων ἔργων καὶ τῶν Βαβυλωνίων. [i] ἔστιν αὐτόθι Ἀλυάττεω τοῦ Κροίσου πατρὸς σῆμα, τοῦ ἡ κρηπὶς μέν ἐστι λίθων μεγάλων, τὸ δὲ ἄλλο σῆμα, χῶμα γῆς. ἐξειργάσαντο δέ μιν οἱ

a Ἀστυάγεω & βασιλεος *Arch.* qui & ſuperius ἀμίνεος, errans. *Galeus* laudare non debuerat. *b* *Med. Ask. Arch.*, συνώκ. vulgo. *c* Τῷ Κροίσῳ plerique, articulum *Med.* non habet. *d* Haec deſiderantur in *Vind.* & *Arch.* usque ad C. 93. *e* Praeclare *Ask.* & *M.*, vulgo προνηΐοις τοῖσι. *f* *M. Ask. Rem. Pariſ.*, ἀντιστασιώτας vulgo. *g* Lex. Herod. ἐπὶ κνάφου. *Plut.* de Malign. ἐπὶ τάφου p. 858. nunc: nam *Aldus* ἐπὶ νάφου & Baſileenſes. Editi γναφηΐου male. *h* *Med. Ask.*, *Aldus* eumque ſecuti θῶυμα. *i* Iidem. Vulgo ν. finale deeſt, nec male in hoc ſcriptore. Citat *Strabo* XIII. p. 930.

μὲν ἐκ τυραννικοῦ, πατρόθεν δὲ ἐξ ἰδιωτικοῦ γένους ΗΜΙΟΝΟΣ *ὢν ἐν τῷ αἰνίγματι, παρεμφαίνει μὲν τὴν ἔκτυφον Μοῦσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄμαντιν μαντικήν.* Namque *Herodotea* innui, *Muſae* iniecta mentio teſtatur, quam ἔκτυφον *fumi plenam* & *inſoleſcentem* invidioſe taxat, in Eiusdem *Pr. Euang.* V, 21. Bene de ſe *Apuleius* Apolog. p. 289. *Non video quid mihi ſit in ea re pudendum, haud minus quam Cyro maiori, quod genere mixto fuit, SEMIMEDUS ac SEMIPERSA.*

16. Ἐν δὲ Προνηίης τῆς ἐν Δελφοῖσι] Laudatisſime, verborum aſperitatem ſi praetervideas, & verisſime *Iac. Gronovius.* Minervae *protemplaris* ſive *veſtibularis* inter Delphorum numina celebratisſima eſt memoria, quamquam in titulo ſaepius peccatum. Memini quaedam adponere ad *Diodorum* XI, 14., plura *Io. Taylor* ad *Demoſthenem* in *Ariſtogitonem* p. 517.

17. Ταῦτα μὲν καὶ ἔτι &c.] Cl. *Reiskius* τῶν τὰ μὲν facili ſententiae decurſu. Mirum illud oppido eſt, concordiam Codd. conſtare in Βραγχίδῃσι τῇσι Μιλησίων, neque diſſidere II, 159. Locus uterque doctorum disputationibus iam olim examinatus eſt, docente ex Symmictis *Philemonis Porphyrio*, nec negligente *Gronovio.* Vaticinata quondam illic mulier fuit, ἡ ἐν Βραγχίδαις γυνὴ χρησμῳδὸς *Iamblicho de Myſter.* II, II. p. 74., quae inſolentiori articulo nihil prodeſt. Iuvemus *Iamblichum* apud *Stob.* S. LXXIX. p. 471. ἀδελφὰ δὲ τούτων καὶ ὁ ἐν Βραγχίδῃς θεὸς ἐκφαίνει. Dederat ἐν Βραγχίδῃσι, ut *Noſter*, aut ſicuti ipſemet cum *Strabone* & *Pauſania* ἐν Βραγχίδαις.

25. Ἀντιστασιώτης κατεστήκεε] Iure *Gronovius* ita, in uſu tamen verbi, quod ſenſu activo ſumi poſſe putavit, vere lapſus. *L. Kuſterus*, male dictorum non inmemor, parem illi gratiam reddidit in *Clerici Bibl. V. & Rec.* T. V. p. 407. Taedet haec ſcribi potuiſſe. De Pantaleonte *Serinus* in *Stob.* Serm. XLV. p. 313. quaedam innuit.

31. Ἐπὶ κνάφου ἕλκων] Confidenter hoc ſuam in ſedem repoſui: auctores habeo Scholiaſten *Herodoti*, qui κνάφος, ut MS. oſtendit, hic invenit, *Plutarch.* cuius ἐπὶ νάφου huc ducit: tum *Heſych.* & *Suidam*, hoc ex loco ἐπὶ κνάφου ἕλκων explicantes. Non addo, κναφηΐου, *in fullonis officinam*, nec recte verti, nec loco ſatisfacere. Cur tandem interimendum *in fulloniam officinam* traxit? Nullusne ad eadem locus commodior? Bene hoc perſpexit, locumque perſanavit *Steph. Berglerus* Act. Lipſ. CIƆ IƆ CCXVI. p. 423., tum *T. Hemſterhuſius* ad *Heſychii* Ἐπὶ κνάφων. Κνάφος carduus ſive ſpina eſt, qua fullones radere veſtimenta ſolent: praeterea tormenti ſeu carnificinae genus, clavis aculeisque obpletum, ad miſeros crudelisſime enecandos: Ὄργανόν τι, ἐν κύκλῳ κέντρα ἔχον, δι᾽ οὗ τοὺς βασανιζομένους κτείνουσι *Suidas* & *Timaeus*. Pertinet huc *Platonis* X. de Rep. p. 762. ἐπ᾽ ἀσπαλάθων κνάμπτοντες *ſuper tribulis lacerantes*, ut viri egregii docuerunt.

οἱ ἀγοραῖοι ἄνθρωποι, καὶ οἱ χειρώνακτες, καὶ αἱ ἐνεργαζόμεναι παιδίσκαι. [a] οὖροι δὲ πέντε ἐόντες, ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν ἐπὶ τοῦ σήματος ἄνω· καί σφι γράμματα ἐνεκεκόλαπτο, τὰ ἕκαστοι ἐξεργάσαντο. καὶ ἐφαίνετο μετρεόμενον τὸ τῶν παιδισκέων ἔργον ἐὸν μέγιστον. τοῦ γὰρ δὴ Λυδῶν δήμου αἱ θυγατέρες [b] πορνεύονται πᾶσαι, συλλέγουσαι σφίσι φερνὰς ἐς ὃ ἂν συνοικήσωσι τοῦτο ποιέουσαι. ἐκδιδόασι δὲ αὐταὶ ἑωυτάς. ἡ μὲν δὴ περίοδος τοῦ σήματος, εἰσὶ στάδιοι ἕξ, καὶ δύο πλέθρα. τὸ δὲ εὖρός ἐστι πλέθρα τρισκαίδεκα. λίμνη δὲ ἔχεται τοῦ σήματος μεγάλη, τὴν λέγουσι Λυδοὶ ἀείναον εἶναι. καλέεται δὲ αὕτη Γυγαίη. τοῦτο μὲν δὴ τοιοῦτό ἐστι. Λυδοὶ δὲ νόμοισι μὲν παραπλησίοισι χρέωνται καὶ Ἕλληνες· χωρὶς ἢ ὅτι [c] τὰ θήλεα τέκνα καταπορνεύουσι· πρῶτοι δὲ ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, νόμισμα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου κοψάμενοι ἐχρήσαντο· πρῶτοι δὲ καὶ κάπηλοι ἐγένοντο. Φασὶ δὲ αὐτοὶ Λυδοὶ καὶ τὰς παιγνίας τὰς νῦν σφίσι τε καὶ Ἕλλησι κατεστεώσας, ἑωυτῶν ἐξεύρημα γενέσθαι. ἅμα δὲ ταύτας τε ἐξευρεθῆναι παρὰ σφίσι λέγουσι, καὶ
40 Τυρσηνίην [d] ἀποικίσαι, ὧδε περὶ αὐτῶν λέγοντες· ἐπὶ Ἄτυος τοῦ Μάνεω βασιλῆος [e] σιτοδείην ἰσχυρὴν ἀνὰ τὴν Λυδίην πᾶσαν γενέσθαι· καὶ τοὺς Λυδοὺς τέως μὲν διάγειν λιπαρέοντας· μετὰ δὲ, ὡς οὐ παύεσθαι, ἄκεα [f] δίζησθαι· ἄλλον δὲ ἄλλο ἐπιμηχανᾶσθαι αὐτῶν. ἐξευρεθῆναι δὴ ὦν τό τε καὶ τῶν κύβων καὶ τῶν ἀστραγάλων καὶ τῆς σφαίρης, καὶ τῶν [g] ἀλλέων πασέων παιγνιέων τὰ εἴδεα, πλὴν πεσσῶν. τούτων γὰρ ὦν

grandibus eſt lapidibus: reliqua ſepulcri pars, aggeſtio terræ. Id conſtruxerunt homines forenſes atque operarii, & una cum his ad quæſtum proſtitutæ puellæ. Ceterum ad meam usque ætatem in ſummo tumulo quinque termini ſtabant, quibus literæ inſculptæ indicant quæ ſinguli elaboraverint: apparebatque ex menſura, puellarum opus eſſe maximum. Lydorum enim populi filiæ omnes meretricantur, atque hoc quæſtu tantiſper dotem colligunt dum nupſerint: ſe autem ipsæmet locant. Sepulcri huius ambitus, ſtadiorum eſt ſex, & duorum arpendiorum: latitudo, arpendiorum tredecim. Confinis eſt eidem ſepulcro lacus ingens, quem Lydi referunt eſſe perennem; vocatur autem Gygæus. Atque hoc quidem ſic habet. Lydi legi- 94
bus propemodum utuntur Græcorum ſimilibus, niſi quod illi filias tradant vitæ meretriciæ. Primi eorum quos novimus, nummum aureum argenteumque ad utendum percuſſerunt, & primi caupones extiterunt. Aiunt & ipſi ſe ludos inveniſſe, qui etiamnum apud Græcos & ipſos obtinent, ſimul autem hæc in ſuis terris inveniſſe, & in Tyrrheniam colonos duxiſſe. Id quod hunc in modum accidiſſe referunt: Tempore Atyis regis, Manis filii, annonæ difficultatem per univerſam Lydiam acrem fuiſſe, & aliquamdiu quidem Lydos vitam aſſiduis laboribus toleraſſe; poſtea vero, quum non ceſſaret, remedia quæſiviſſe, & alium aliud excogitaſſe. Tum igitur inventum ab iisdem & teſſerarum & talorum ludum, & pilæ, ceterorumque luſuum omnium genera, præterquam calculorum: horum

a Οὖροι veteres Edd., bene. Vid. *Euſtath.* p. 149, 15. οὖροι in Gronoviana: χειρώνακτες *Pollux* I, 50. ex hoc loco. *b* Habet *Strabo* XI. p. 805. & XIII. 930. Mox συνοικήσωσι *Remig.* *c* Eſt in *Thoma M.* voc. ἑταίρα. *d* *M. Ask. Pariſ.* duo, & Editio Genevenſ. anni 1618., ἀπονικῆσαι *Remig.*, & *Ald.* ἀποικῆσαι vulgo. *e* Melius σιτοδηΐην ut C.22. *f* Δίζησθαι *Ask.* vulgo δίζεσθαι. *g* *M. Ask. Vind. Arch. Pariſ.*; ἄλλων alii. Mox πεσῶν, *M. Ask. Vind.* Περσέων in *Arch. Steph.* ora πεσσέων. *Pariſini* cum *Aldo* πεσσῶν.

43. Αἱ ἐνεργαζόμεναι παιδίσκαι] Haec & ſeqq. reſpicit antiquus *Sophiſta*, qui Diſſertationes aliquot Ethicas conſcripſit, inter fragmenta *Pythagor.* vulgatas p. 714. Λυδοῖς τὰς κόρας πορνευθείσας καὶ ἀργύριον ἐνεργήσασθαι, καὶ οὕτω γάμασθαι καλὸν δοκεῖ εἶμεν· hinc etiam manifeſtum eſt, cur ad iſtam παιδισκέων mentionem narrationi ſuae quaedam de more Lydiaco interiecerit *Herod.* V. 31—35. qui vocem, adiectam a Sophiſta, ἀργύριον, lectori ſubaudiendam relinquit, quam in ſimili loco adpoſuit L. II, c. 160. eo Cheopa ſcribens deveniſſe pravitatis, ut filiam voluerit tanquam *proſedam* πρήσσεσθαι ἀργύριον ὁκόσον δή τι. *Corpore quaeſtum facientes*, πιπράσκουσαι τὴν ὥραν παντὶ τῷ βουλομένῳ, *Origeni* c. Celſ. V, p. 260. ἐπὶ μισθῷ (χρημάτων *Xenoph.* Symp. p. 523, 7.) τὴν ὥραν ἀπεμπολοῦσαι *Euſebio* Προπ. IV, p. 162. B. Commode dicuntur ἐνεργαζόμεναι, id eſt, corpore vel ἐν ἑαυταῖς ἐργαζόμεναι· aliter cepit Clar. *Abreſch*, Dil. *Thucyd.* p. 763. Ἐργάζεσθαι, ἐργάτις, ἐργασία, ἐργαστήριον, de eadem occurrunt *opificina*. *Auctor*, Orat. c. Neaeram p. 730, 44. ἑταίραν *ſuam nolunt* ὁρᾶν ἐν Κορίνθῳ ἐργαζομένην, οὐδ' ὑπὸ πορνοβοσκῷ οὖσαν & p. 731, 57. Quae venit ob iſtum quaeſtum in Aegyptum, veniſſe dicitur Rhodopis κατ' ἐργασίην *Herod.* II, c. 135. Secundum grammaticos & *Euſtath.* ad Il. Ψ. p. 1453, 45. *Archilochus* iſtius generis mulierem Ἐργάτιν dixerat: ſed ab iſtis diſſentit *T. H.* ad *Heſych.* in Ἐργάτις. τὸ πορνεῖον eſt Ἐργαστήριον in Attica Lege apud *Dem.* p. 736, 105. & in *Alciphronis* Epiſtola, quam vulgavit *Abreſchius* Addend. in *Ariſtaen.* p. 115. παιδισκεῖον dixit *Nicias*, *Athen.* X. p. 437. F. memorans etiam τὰς δημοσίας παιδίσκας in *Iſaei* Or. V, p. 58, 13. Euctemonis ἀπελευθέρα ἐνaυκλήρει συνοικίαν ἐν Πειραιεῖ, αὐτοῦ καὶ παιδίσκας ἔτρεφε. *meretriculas alebat conciliatrix:* in Orat. c. Neaer. p. 728, 28. Chariſii liberta Nicarete ἑπτὰ παιδίσκας ἐκ μικρῶν παιδίων ἐκτήσατο. VALKEN.

50. Καὶ δύο πλέθρα] *Gronovio* ſcribendum videtur καὶ δύο πλέθρα τὸ μῆκος· neque enim latitudinis mentionem abeſſe poſſe, nec πλέθρα de ambitu recte poni: contra ea *Georg. Arnaldus* venit *Animadv.* C. 29., *plethri* menſuram *altitudini*, *longitudini* & *latitudini* ſaepe admoveri commonſtrans: nullam quoque iuſtae proportionis in viri doctiſſimi emendatione rationem haberi: quod ſane vero convenit. Haud ſcio tamen, an ſana hic omnia ſint. De ſtagno Gygaeo Poëta Il. B. 865. & *Strabo*, quo teſte *Coloën* poſtea cognominatum novimus. Referunt huc παρὰ Γύγαό τε σῆμα in *Nicandri Theriac.* v. 633. Critici veteres, forſan male.

55. Τὰ θήλεα τέκνα καταπορνεύουσι] *Vitam meretriciam agant* erat in Latinis. Verius *Thomas* ἐπὶ πορνείαν διδοῦσι, uti infra C. 169. πᾶς τις —— καταπορνεύει τὰ θήλεα τέκνα. Numos a Lydis repertos *Xenophanes* in *Pollucis* IX, 83. itidem prodidit. Adde *Euſtathium* ad *Dionyſium* v. 840.

63. Σιτοδείην ἰσχυρήν] *Herodoti* σιτοδηΐην (ſic recte ſcriptum legitur ſupra c. 22.) ἀφορίαν καρπῶν interpretatur *Dionyſius Halicarn.* A. R. I, p. 21, 33. ubi v. 38. pro διανείμαντας reſtituendum videtur: διανείμαντα Ἄτυν ἅπαντα τὸν δῆμον διχῇ κλήρους ταῖς μοίραις ἐπιβαλεῖν ex *Herodoto*, tradente τὸν βασιλέα αὐτῶν (Atyn) δύο μοίρας διελόντα Λυδῶν πάντων κληρῶσαι. Herodotea ſe *Dionyſius* enarrare profitetur, e rerum Lydiacarum ſcriptore probabiliter, quae *Galei* ſuſpicio eſt, derivata. VALKEN.

66. Ἄκεα δίζησθαι] Etſi non magnum videbitur operae pretium, hoc ex MS. elegi: non poſſum in animum inducere, placuiſſe *Noſtro* continuam ſcriptionis & ſoni in δίζεσθαι & δίζησθαι, nulla praeſertim metri lege cogente, diſcordiam. Quod recepi Homeri & Ionum eſt. Habet *Euſtathius* in Odyſſ. p. 1774, 31. δίζηται ex *Herodoto*, quod nunc II, 38. δίζεται. Conſentiunt Grammatico tamen Codd. *Ask.* & *Arch.* Graviter & vere *Democritus*, διζημένοισι τἀγαθὰ μόλις παραγίνεται, τὰ δὲ κακὰ καὶ μὴ διζημένοισι ex *Stobaeo* in Poëſi Philoſoph. p. 176.

67. Τῶν κύβων καὶ τῶν ἀστραγάλων] Corripitur *Noſter* ab *Athenaeo* I, 15. p. 19. A. ob ludorum haec inventa, Atyis regis tempore: eſſe enim ludos illos multo antiquiores, probatos uſurpatosque belli Troiani tempore. De pilae & talorum luſu nota ex *Homero* res eſt: at ubi apud eum *teſſerarum* τῶν κύβων, aut κύβοις aut κυβεύειν mentio? Quarum cum nusquam meminerit, ſeriori tempori inventum debetur. Docuit hoc egregie *Thomas Hyde* Hiſtor. Aleae p. 112. & *Hemſterhuſius* in *Polluc.* IX, 97.

69. Πλὴν πεσσῶν] Nullum hic ſcriptoris *luſum* agnoſco.

rum enim inventionem ſibi non vendicant Lydi. Porro his inventis ad famem ſic uſos eſſe, alterum quidem dierum totum luſibus dediſſe, ut videlicet cibos non quærerent: altero autem a luſibus abſtinentes, veſci conſueviſſe. Atque hoc modo vixiſſe annis duodeviginti. Vbi autem malum non remitteret, ſed magis etiam ſæviret, tum regem univerſos Lydos bifariam diviſos in ſortem miſiſſe, & hosquidem ut in ſedibus ſuis manerent, illos vero ut exirent ex patria. Ac vero iis qui in ſedibus ſuis manſionem ſortiti eſſent, regem ipſum ſe addidiſſe: illis autem qui egrediebantur, filium ſuum, cui nomen Tyrrheno. Hos ex ſortis caſu e Lydia excedentes, deſcendiſſe Smyrnam: & mox fabricatis navigiis, quibus ea, quæ ad ſupellectilem commoda habebant, imponerent, ad victum ſedesque quærendas oram ſolviſſe; donec varias nationes prætervecti, ad Vmbros perveniſſent: ubi civitatibus conſtructis, ad hunc usque diem habitaverint, ac pro Lydis regii filii, qui eos deduxit, nomen mutaviſſe, ut huius appellatione quoque nominati fuerint Tyrrheni. Lydi itaque a Perſis in ſer-
95 vitutem redacti fuerunt. HINC iam nobis requirit oratio & Cyrum, quisnam fuerit ille, qui Crœſi evertit imperium, & Perſas, quomodo Aſiæ imperio potiti ſint. Igitur quemadmodum quidam memorant Perſarum, non qui res Cyri extollere, ſed prout illa ſe habent, referre ſtudent, ita ego conſcribam; gnarus triplices alias eſſe de Cyro narrandi vias. Quum Aſſyrii annis quingentis viginti ſuperiorem Aſiam obtinuiſſent, primi Medi ab ipſis deficere cœperunt: qui cum Aſſyriis pro libertate prœliati ſtrenue ſe geſſerunt, excusſoque ſervitutis iugo libertatem obtinuerunt. Poſt quos & a-
96 liæ nationes idem fecerunt quod & Medi. Ceterum quum iam per continentem gentes omnes propriis viverent legibus, hac occaſione rurſus tyrannidi ſubiecti fuerunt. Fuit apud Medos vir ſapiens, cui nomen erat DEIOCES, filius Phraortæ, qui quum ad tyrannidem aſpiraret, ita ſe geſſit. Quum Medi per vicos habitarent, Deioces cum ante apud ſuos probatus, tum magis ſtudioſiusque æquitatem colens exercebat, idque, quia videbat apud Medos univerſos magnam quandam legum infirmitatem, ſat ſciens æquitati iniquitatem eſſe inimicam. Medi vero qui eundem habitabant vicum,

ὦν τὴν [a] ἐξεύρεσιν οὐκ οἰκηϊοῦνται Λυδοί. ποιέειν δὲ ὧδε πρὸς τὸν λιμὸν ἐξευρόντας· τὴν μὲν ἑτέρην τῶν ἡμερέων παίζειν πᾶσαν, ἵνα δὴ μὴ ζητέοιεν σιτία· τὴν δὲ ἑτέρην σιτέεσθαι, παυομένους τῶν παιγνιέων. τοιούτῳ τρόπῳ διάγειν ἐπ' ἔτεα δυῶν δέοντα εἴκοσι· ἐπεί τε δὲ οὐκ ἀνιέναι τὸ κακὸν, ἀλλ' [b] ἐπὶ μᾶλλον ἔτι βιάζεσθαι, οὕτω δὴ τὸν βασιλῆα αὐτῶν, δύο μοίρας διελόντα Λυδῶν πάντων, κληρῶσαι, τὴν μὲν ἐπὶ μονῇ, τὴν δὲ ἐπὶ ἐξόδῳ ἐκ τῆς χώρης· καὶ ἐπὶ μὲν τῇ [c] μένειν αὐτοῦ λαγχανούσῃ τῶν μοιρέων, ἑωυτὸν τὸν βασιλέα προστάσσειν, ἐπὶ δὲ τῇ ἀπαλλασσομένῃ, τὸν ἑωυτοῦ παῖδα, τῷ οὔνομα εἶναι Τυρσηνόν. λαχόντας δὲ αὐτῶν τοὺς ἑτέρους ἐξιέναι ἐκ τῆς χώρης, καὶ καταβῆναι ἐς Σμύρνην, καὶ μηχανήσασθαι πλοῖα, ἐς τὰ ἐσθεμένους τὰ πάντα ὅσα σφι ἦν χρηστὰ [d] ἐπίπλοα, ἀποπλέειν κατὰ βίου τε καὶ γῆς ζήτησιν· ἐς ὃ ἔθνεα πολλὰ παραμειψαμένους, ἀπικέσθαι ἐς Ὀμβρικούς· ἔνθά σφεας ἐνιδρύσασθαι πόλιας, καὶ οἰκέειν τὸ μέχρι τοῦδε. ἀντὶ δὲ Λυδῶν μετονομασθῆναι αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ βασιλέως τοῦ παιδὸς, ὅς σφεας ἀνήγαγε· ἐπὶ τούτου τὴν ἐπωνυμίην ποιευμένους ὀνομασθῆναι Τυρσηνούς. Λυδοὶ μὲν δὴ ὑπὸ Πέρσῃσι [e] ἐδεδούλωντο. Ἐπιδίζηται δὲ δὴ τὸ ἐνθεῦτεν ἡμῖν ὁ λόγος τόν τε Κῦρον, ὅστις ἐὼν τὴν Κροίσου ἀρχὴν κατεῖλε, καὶ τοὺς Πέρσας, ὅτεῳ τρόπῳ ἡγήσαντο τῆς Ἀσίης. Ὡς ὦν Περσέων μετεξέτεροι λέγουσι, οἱ μὴ βουλόμενοι σεμνοῦν τὰ περὶ Κῦρον, ἀλλὰ τὸν ἐόντα λέγειν λόγον, κατὰ ταῦτα γράψω· ἐπιστάμενος περὶ Κύρου καὶ τριφασίας ἄλλας λόγων ὁδοὺς φῆναι. [f] Ἀσσυρίων ἀρχόντων τῆς ἄνω Ἀσίης ἐπ' ἔτεα εἴκοσι καὶ πεντακόσια, πρῶτοι ἀπ' αὐτῶν Μῆδοι ἤρξαντο ἀπίστασθαι· καί κως οὗτοι περὶ τῆς ἐλευθερίης μαχεσάμενοι τοῖσι Ἀσσυρίοισι, ἐγένοντο ἄνδρες ἀγαθοί· καὶ ἀπωσάμενοι τὴν δουλοσύνην, ἠλευθερώθησαν. μετὰ δὲ τούτους, καὶ [g] τὰ ἄλλα ἔθνεα ἐποίεε τὠυτὸ [h] τοῖσι Μήδοισι. Ἐόντων δὲ αὐτονόμων πάντων ἀνὰ τὴν ἤπειρον, ὧδε αὖτις 41
ἐς τυραννίδας περιῆλθον· [i] ἀνὴρ ἐν τοῖσι Μήδοισι ἐγένετο σοφὸς, τῷ οὔνομα ἦν Δηϊόκης, παῖς δ' ἦν Φραόρτεω. οὗτος ὁ Δηϊόκης, [k] ἐρασθεὶς τυραννίδος, ἐποίεε τοιάδε· κατοικημένων τῶν Μήδων κατὰ κώμας, [l] ἐν τῇ ἑωυτοῦ ἐὼν καὶ πρότερον δόκιμος, [m] καὶ μᾶλλόν τι καὶ προθυμότερον δικαιοσύνην ἐπιθέμενος ἤσκεε· καὶ ταῦτα μέντοι, ἐούσης ἀνομίης πολλῆς ἀνὰ πᾶσαν τὴν Μηδικὴν, ἐποίεε, ἐπιστάμενος ὅτι τῷ δικαίῳ τὸ ἄδικον πολέμιόν ἐστι. οἱ δ' ἐκ τῆς αὐτῆς κώμης Μῆδοι, ὁρῶντες αὐτοῦ τοὺς

a M. Ask., vulgo εὕρεσιν. Quae ſequuntur, tangit *Euſtath.* p. 1369. fin. deſunt vero *Vind.* & *Arch.* *b* Ἐπὶ ἐπὶ μ. *Ask.* *c* Ἐπιμένειν λαγχανούσῃ *Remig.* Lege *Dionyſium Halicarn.* L. 1. A. R. p. 21., ubi his utitur. *d* Habet hinc *Pollux* x. 10. *e Med.*, δεδούλωντο *Ask. V. Arch.* & *Edd.*, poſterque retineri, ſi opus foret. Vide ad *Diodor.* II, 8. Mox ἐπιδίζηται *Ask. Arch. Vind.* & marg. *Steph. Edd.* ἐπιδίζεται. *f* Iterum hic hiatus in *Vind.* & *Arch.* *g* Ex *Med.* & *Ask.*, in aliis τἄλλα. *h* Debetur articulus *Med.* & *Ask.*, vulgo aberat. *i Vind. Arch. Ask. Ald. Rem.*, ἐν non fuit in *Med.* Vid. ad *Diodorum* XIII, 79. *k* Haec usque in C. 98. exulant ex *V. Arch.* *l Steph.* ora *M. Ask.*, in quo ἑωυτῷ, ἐν γῇ *Ald.* & cet. *m* Iidem & *Ald.*, vulgo μᾶλλόν τε.

ſco. Πεσσοὺς & πεσσὰ uſu terunt, non πεσσός. Semperne in amanuenſium peccatis abscondita ruſpabimur? Negatur horum origo Lydis, quod ea Palamedi contribueretur abs omnibus: *Sophoclis*, *Alcidamantis*, *Gorgiae*, *Philoſtrati* hanc ad rem atque aliorum loca *Hemſterhuſius* anteſtatus eſt. Sintne vero πεσσοὶ *calculi* tantum, an *calculi teſſerarii* animoſe ante non multos annos disputaverunt *Jo. Corn. de Pauw Diatrib. de Alea Vet.* p. 57. & *Vanni Criticae* p. 270. doctus Auctor.

79. Ἑωυτὸν τὸν βασιλέα προστάσσειν] Cl. *Reiskius* προτάσσειν. Tu vide III, 89. VII, 65. *Dionyſius*, his uſus, de ſuo liberaliter adſtruxit plura: Lydum, Atyis filium, uni parti a patre adſignatum, alteri Tyrrhenum ait *Rom. A.* 1. p. 21. Λαχούσης δὲ τῆς ἄλλης Λυδῷ μοίρης τὴν ἀμείνω τύχην, μὴ ἐκχωρῆσαι. ἐκχωρῆσαι δὲ τὴν ἑτέραν, ἀπολαχοῦσαν τῶν χρημάτων τὰ μέρη. Sic, puto, ſcribere voluit. Venerintne in Italiae oras atque Etruſcorum genti originem Lydi dederint, quod *Noſtrum* ſecuti plures litteris tradiderunt, in magna verſatur controverſia, de qua *Theod. Ryckius Diſſ. de Prim. Ital. Colon.* C. 6. & *Scipio Maffeius* Hiſt. Diplom. p. 228. atque alii.

97. Καὶ τριφασίας ἄλλας λόγων &c.] Vere dixit. Cyri initia & illuſtria facta diverſis modis per Orientis plagas celebrata fuerunt. *Cteſias*, uti Perſicorum fragmenta condocefaciunt, aliam ac *Noſter* trivit viam, faterurque *Photius*. Quid *Xenophon* ſectatus fuerit, in omnium eſt memoria. Forſan & ſuum ſibi narrationis genus habuit *Aeſchylus* in *Perſis* v. 770. Itaque optio datur.

98. Ἐπ' ἔτεα εἴκοσι καὶ πεντακόσια] Haec & quae ſuccedunt *Diodorus* adripuit L. II, 32., ſed minus prudenter & conſiderate, ſicuti ibi commonſtratum eſt.

7. Οὗτος ὁ Δηϊόκης] Deiocem non praeteriit *Polyaenus* Strateg. VII, 1., verum veſtigiis aliorum inſiſtens. Quaerunt docti viri idemne fuerit ac Arphaxadus, cuius in *Iudithae* hiſtoria C. 1. memoria durat, an Phraortes potius, *Conringius*, *Montfauconius*, *Prideaux*: de qua lite *Schroeerus Orig. Aſſyr.* ſect. IV, 5. &c. & *Leon. Offerhaus Spicileg. Hiſt. Chronolog.* p. 145. egregie.

τοὺς τρόπους, δικαστήν μιν ἑωυτῶν αἱρέοντο. ὁ δὲ δή, οἷα [a] μνώμενος ἀρχήν, ἰθύς τε καὶ δίκαιος ἦν. ποιέων τε ταῦτα, ἔπαινον εἶχε οὐκ ὀλίγον πρὸς τῶν πολιτέων οὕτω, ὥστε πυνθανόμενοι οἱ ἐν τῇσι ἄλλῃσι κώμῃσι ὡς Δηϊόκης εἴη ἀνὴρ μοῦνος κατὰ τὸ ὀρθὸν δικάζων, πρότερον περιπίπτοντες ἀδίκοισι γνώμῃσι, τότε ἐπεί τε ἤκουσαν, ἄσμενοι [b] ἐφοίτεον παρὰ τὸν Δηϊόκεα καὶ αὐτοὶ δικασόμενοι· τέλος δέ, οὐδενὶ ἄλλῳ ἐπετράποντο· [c] Πλεῦνος δὲ αἰεὶ γινομένου τοῦ ἐπιφοιτέοντος, οἷα πυνθανομένων τὰς δίκας ἀποβαίνειν κατὰ τὸ ἐόν, γνοὺς ὁ Δηϊόκης ἐς ἑωυτὸν πᾶν ἀνακείμενον, οὔτε κατίζειν ἔτι ἤθελε ἔνθαπερ πρότερον προκατίζων ἐδίκαζε, οὔτ' ἔφη δικᾷν ἔτι. οὐ γάρ οἱ λυσιτελέειν, τῶν ἑωυτοῦ ἐξημεληκότα, τοῖσι πέλας δι' ἡμέρης δικάζειν. ἐούσης ὦν ἁρπαγῆς καὶ ἀνομίης ἔτι πολλῷ μᾶλλον ἀνὰ τὰς κώμας ἢ πρότερον ἦν, συνελέχθησαν οἱ Μῆδοι ἐς τὠυτό, καὶ ἐδίδοσάν σφισι λόγον, λέγοντες περὶ τῶν κατηκόντων. ὡς δ' ἐγὼ δοκέω, [d] μάλιστα ἔλεγον οἱ τοῦ Δηϊόκεω φίλοι, „Οὐ γὰρ δὴ τρόπῳ τῷ παρεόντι χρεώμενοι, δυνατοί εἰμεν οἰκέειν τὴν χώρην, Φέρε, στήσωμεν ἡμέων αὐτῶν βασιλέα, καὶ οὕτω ἥ τε χώρη εὐνομήσεται, καὶ αὐτοὶ πρὸς ἔργα τρεψόμεθα, οὐδὲ ὑπ' ἀνομίης ἀνάστατοι ἐσόμεθα. ταῦτά κῃ λέγοντες, πείθουσι ἑωυτοὺς βασιλεύεσθαι. Αὐτίκα δὲ προβαλλομένων ὅντινα στήσονται βασιλέα, ὁ Δηϊόκης ἦν πολλὸς ὑπὸ παντὸς ἀνδρὸς καὶ προβαλλόμενος καὶ αἰνεόμενος· ἐς ὃ τοῦτον καταινέουσι βασιλέα σφίσι εἶναι. ὁ δ' ἐκέλευε αὐτοὺς οἰκία τε ἑωυτῷ ἄξια τῆς βασιληΐης οἰκοδομῆσαι, καὶ κρατῦναι αὐτὸν δορυφόροισι. [e] ποιεῦσι δὴ ταῦτα οἱ Μῆδοι. οἰκοδομέουσί τε γὰρ αὐτῷ οἰκία μεγάλα τε καὶ ἰσχυρά, ἵνα αὐτὸς ἔφρασε
42 τῆς χώρης· καὶ δορυφόρους αὐτῷ ἐπιτρέπουσι ἐκ πάντων Μήδων καταλέξασθαι. ὁ δέ, ὡς ἔσχε τὴν ἀρχήν, τοὺς Μήδους ἠνάγκασε ἓν πόλισμα ποιήσασθαι, καὶ τοῦτο περιστέλλοντας, τῶν ἄλλων ἧσσον ἐπιμέλεσθαι. πειθομένων δὲ καὶ ταῦτα τῶν Μήδων, οἰκοδομέει τείχεα μεγάλα τε καὶ καρτερά, ταῦτα τὰ νῦν [f] Ἀγβάτανα κέκληται, ἕτερον ἑτέρῳ κύκλῳ [g] ἐνεστεῶτα. μεμη-

vicum, intuentes hominis mores, iudicem ipſum ſibi conſtituunt. Hic, ut qui principatum ambiret, rectum ſe æquumque præbuit. Quæ quum faceret, laudem apud populares obtinuit haudquaquam exiguam; adeo ut hæc intelligentes ceterorum pagorum incolæ, nempe Deiocem ſolum eſſe qui incorrupte iudicaret, prius iniquis ſententiis adflicti, tunc poſtquam audiverunt, læti affluerent ad Deiocem & ipſi litigaturi; poſtremo nulli alii id committerent.
Quum vero numerus accurrentium ſemper cre- 97
ſceret, utpote qui intelligerent ſententias ex vero terminari, Deioces, animadvertens univerſa in ſe unum incumbere, neque amplius illic conſidere, ubi prius præſidens iudicabat, volebat, neque omnino iudicaturum amplius dixit: ſiquidem non e re ſua eſſe, ſi totum diem, rebus ſuis neglectis, dirimendis aliorum litibus impenderet. Quum igitur rapinæ ſceleraque paſſim per vicos multo etiam magis quam prius patrarentur, Medi convocato concilio, de communi rerum ſtatu colloqui cœperunt. Et quantum mihi videtur, Deiocis amici maxime in hanc ſententiam loquebantur; Nequaquam præſenti modo viventes hanc noſtram regionem poſſumus habitare; age, conſtituamus nobis ipſis regem, ut ſic regio noſtra bonis legibus adminiſtretur, & nos ad opera eamus, neque præ impunitate ſcelerum excidamus. Quæ quum ſic referrentur, conſciſcunt Medi ut regnentur.
Continuo ubi conſultatum eſt quemnam regem 98
crearent, Deioces adeo ab omnibus productus in medium & commendatus eſt, ut omnium ſuffragio rex comprobaretur. At ille iuſſit & ædificia ſibi erigi regno digna & ſtipatoribus ſe roborari. Huic Medi hæc præſtiterunt, eique ædificia ingentia probeque munita extruxerunt in ea quam deſignaverat regione: permiſerunt quoque ſatellites ex univerſis Medis ſibi deligere. Deioces igitur imperio potitus, Medos compulit unum oppidum condere, ut hoc uno communito exornatoque, aliorum non ita magnam curam haberent. Obſequentibus quoque hac in re Medis, mœnia conſtituit ampla ſimul & valida, ea ipſa quæ nunc Ecbatana appellantur, in qui-

a Ald. Pariſ. B. Rem., μνώμενος *M. Ask.* Praecedentia citavit *Plut. de Nobil.* p. 190. t. IV. Analect. *Wolfii.* Mox πυθαν. ἐν τῇσι marg. *Steph.* *b Edd. Rem. Pariſ.* B., *in M. Ask.* ἐφοίτων. *c* Sumſit hinc *Suidas.* *d M. Ask. Rem. Pariſ.* ora *Steph.* in *Edd.* κάλλιστα. *e Med. Ask.* bene. *Ald.* atque alii ποιέουσι. *f* Ἀγβάτανα *Med.*, Ἐκβάτανα ceteri. *g* Idem & *Ask.*, vulgo ἐνεστῶτα.

15. Ἰθύς τε καὶ δίκαιος ἦν] Ecce tibi obſervationem docti viri, *Petri Fontein*, cui *Theophraſti* Characterum cultiorem editionem brevi debebimus. *Quum de iudice ſermo ſit, idem eſt ac*, ἰθεῖα ἐδίκαζε· *eadem ratione Homerus*, ἰθεῖα, &, ἐς μέσον ἀμφοτέροισι, μηδ' ἐπ' ἀρωγῇ, δικάζειν. *Il.* Ψ. *v.* 574. & 580. *Si vero animadvertas, pro* ἰθὺς *Atticos hoc ſenſu dixiſſe* ἴσος, *vix dubium erit, quin Herodotus in mente habuerit illud Solonis*, τὸ ἴσον πόλεμον οὐ ποιεῖ, *laudatum Plutarcho in eius Vit. p.* 85. *D.: huc nimirum ſpectant, quae, paullo ante, de eodem Deioce, habet*, ἐπιστάμενος ὅτι τῷ δικαίῳ τὸ ἄδικον πολέμιόν ἐστι· *ex quibus tamen verbis vitium, quod illis inhaeret, tollendum eſt: quum enim Herodotus manifeſto ſignificet, hunc* δικαστήν, *probe gnarum cives, ab iniuſtis iudicibus vexatos, iisdem reddi infenſos, iuſtitiam obſervaſſe eum in finem, ne quis erga ſe, ad regnum adſpirantem, odium conciperet, liquet, me quidem arbitro, legendum eſſe*, ὅτι τῇ ἀδικίῃ τὸ ἀδικεόμενον πολέμιόν ἐστι. *neque aliter, in argumento fere pari, Euripides, & ipſe Solonis dicti haud immemor, Phoeniſſ. v.* 541. τὸ γὰρ ἴσον νόμιμον, *vel potius* κοινόν, ἀνθρώποις ἔφυ· Τῷ πλέονι δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται Τοὔλασσον· *quinimo, huius ſententiae ea eſt cum Hiſtorici obſervatione, modo verba ſicuti ſcopus eius poſtulat legantur, ſimilitudo, ut in altera exemplar alterius tantum non agnoſcas: certe hoc*, τῷ πλέονι δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται τοὔλασσον, *ipſum illud eſt Herodoti*, τῇ ἀδικίῃ τὸ ἀδικεόμενον πολέμιόν ἐστι. Haec erudite ille in litteris ad me, ſed quibus membranae auxilium negant.

25. Ἔνθαπερ πρότερον προκατίζων ἐδίκαζε] De iudicibus, ſive illi reges ſeu privati fuerint, hoc ſollemne. Supra C. 14. *Midas* ἀνέθηκε τὸν θρόνον, ἐς τὸν προκατίζων ἐδίκαζε. & v. 26. Additur dixiſſe Deiocem, οὐ δικᾷν ἔτι, *ſe non ultra iudicaturum*: non aliud enim ac δικάσειν, quemadmodum doctiſſimi viri *Sylburgius* in *Grammat. Clenardi* p. 431. & *H. Stephanus* de *Dialect.* p. 140. monuerunt dudum. In fragm. Philoſophi *Euſebii* apud *Stobaeum Serm.* XLIII. p. 310. καίτοιπερ χρὴ εἰδέναι πάντα τὸν μέλλοντα ἀνθρώπου καταδικᾷν, ὅτι καὶ &c. perperam & ſine ratione *Geſnerus* καταδικάζειν corrigi iuſſit. Praeclare Gloſſae Sangermanenſes: Δικᾷν, ἀντὶ δικάσειν. Ἡρόδοτος ά. οὐ φησι δικᾷν ἔτι.

34. Στήσωμεν ἡμέων αὐτῶν βασιλέα] Voculam ἕνα ſuſpicabar abſorptam a literis proximis, quam ſolet in talibus adhibere *Herod.* p. 169, 32. ἕνα σφέων αὐτῶν. p. 192, 21. 194, 23. δεῖ ἕνα γέ τινα ἡμέων βασιλέα γενέσθαι. atque ita ſcripſiſſe hoc loco: στήσωμεν ἕνα ἡμέων αὐτῶν βασιλέα. VALKEN.

51. Τὰ νῦν Ἀγβάτανα κέκληται] Demiror dilectiſſimis membranis haud auſcultaſſe *Gronovium*, quibus recte obſecutus fuit C. 110. 153., minime vero III, 64. 92. Non placet id conſilii incertum. Optime codex *Florent.*, cui alias plures ſchedae conſentient. Medorum regiam hanc urbem veterum conplures, in quis & *Cteſias* Ἀγβάτανα, teſte *Stephano Byz.*, adpellarunt. Nunc quidem in illius *Perſicis* Ὥσπερ Κῦρος — Βαρήνην, ἐγγὺς Ἐκβατάνων. ipſe dederat Ἀγβατάνων, ſicuti in *Stephani* Βαρήνη legitur. Opinor latere idem vocabulum in *Aeſchyli Perſ.* v. 927. nam quae de *Agda-*

quibus muri alter orbis alteri inditus erat: ſic nimirum conſtitutis mœnibus, ut orbis alter altero ſolis pinnis foret excelſior. Adiuvabat huc loci ipſius commoditas, quum collis eſſet, ut talis fieret. Sed acceſſit etiam maius quiddam data opera factum; ſiquidem ambitus iſti ſimul omnes numero ſunt ſeptem, in quorum poſtremo regia eſt & theſauri. Horum vero maximus murus magnitudine ferme illum Athenarum æquat ambitum. Ac primi quidem ambitus pinnæ colore ſunt albicanti, ſecundi nigro, tertii purpureo, quarti cæruleo, quinti ſandaracino. Ita per cunctos ambitus pinnæ fulſerunt coloribus. Poſtremi vero duo, alter argentatas, al-
99 ter inauratas habet pinnas. Et hæc quidem munimenta Deioces ſibi ſtruxit, & circa ſuam regiam; ac reliquum populum circumcirca habitare murum iuſſit. Ceterum univerſis conſtructis, ordinem hunc impoſuit primus Deioces, ne cui ad regem ingredi liceret, ſed per internuncios cuncta tranſigerentur, adeo ut nec conſpiceretur rex a quoquam: ad hæc, nec ridere, nec expuere coram eo, quod & omnibus factu deforme eſſet. Hæc ideo circa ſe inſtituit glorioſa, ne videlicet eum cernentes æquales & una cum eo educati & ex domo orti non viliore, neque virtute ac beneficentia inferiores doleant atque inſidientur; ſed quidam diverſus & alienus ipſis eſſe videatur non intuentibus.
100 Quibus quum ſeſe Deioces iam adornaſſet, atque in imperio confirmaſſet, in exercenda iuſtitia valde ſeverum ſe præbuit. Etenim litigantes cauſſas ſuas conſcriptas intro per internuncios ad eum mittebant, quas ille deciſas remittebat. Et hæc quidem in iudiciis factitabat. Ceteris autem in rebus hunc ordinem inſtituerat: Si quem intellexiſſet iniuriam cuipiam facere, hunc ad ſe arceſſitum, indicta pro delicti cuiusque modo pœna multabat: in quem uſum exploratores auſcultatoresque per univer-
101 ſam regionem habebat. Deioces igitur ſolam Medicam contraxit in unam nationem, eique impe-

μεμηχάνηται δὲ οὕτω [a] τοῦτο τὸ τεῖχος, ὥστε ὁ ἕτερος τοῦ ἑτέρου κύκλος τοῖσι προμαχεῶσι μούνοισί ἐστι ὑψηλότερος. τὸ [b] μέν κου τι καὶ τὸ χωρίον συμμαχέει, κολωνὸς ἐὸν, ὥστε τοιοῦτο εἶναι· τὸ δὲ καὶ μᾶλλόν τι ἐπετηδεύθη, κύκλων ἐόντων τῶν [c] συναπάντων ἑπτὰ, ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ τὰ βασιλήϊα ἔνεστι καὶ οἱ θησαυροί. τὸ δὲ αὐτῶν μέγιστόν ἐστι τεῖχος κατὰ τὸν Ἀθηναίων κύκλον μάλιστά κῃ τὸ μέγαθος. τοῦ μὲν δὴ πρώτου κύκλου οἱ προμαχεῶνές εἰσι λευκοί· τοῦ δὲ δευτέρου, μέλανες· τρίτου δὲ κύκλου, Φοινίκεοι· τετάρτου δὲ, κυάνεοι· πέμπτου δὲ, [d] σανδαράκινοι. οὕτω πάντων τῶν κύκλων οἱ προμαχεῶνες ἠνθισμένοι εἰσὶ Φαρμάκοισι. δύο δὲ [e] οἱ τελευταῖοί εἰσι, ὁ μὲν καταργυρωμένους, ὁ δὲ κατακεχρυσωμένους ἔχων τοὺς προμαχεῶνας. Ταῦτα μὲν δὴ ὁ Δηϊόκης ἑωυτῷ τε ἐτείχεε, καὶ περὶ τὰ ἑωυτοῦ οἰκία. τὸν δὲ ἄλλον δῆμον πέριξ ἐκέλευε τὸ τεῖχος οἰκέειν· οἰκοδομηθέντων δὲ πάντων, κόσμον τόνδε Δηϊόκης πρῶτός ἐστι ὁ καταστησάμενος, μήτε ἐσιέναι παρὰ βασιλέα μηδένα, δι' [f] ἀγγέλων δὲ πάντα χρέεσθαι, ὁρᾶσθαί τε βασιλέα ὑπὸ μηδενός. πρός τε τούτοισι ἔτι γελᾷν τε [g] καὶ πτύειν ἀντίον, καὶ ἅπασι τοῦτό γε εἶναι αἰσχρόν. [h] ταῦτα δὲ περὶ ἑωυτὸν ἐσέμνυνε τῶνδε εἵνεκεν, ὅκως ἂν μὴ [i] ὁρέοντες οἱ ὁμήλικες ἐόντες [k] σύντροφοί τε ἐκείνῳ καὶ οἰκίης οὐ Φλαυροτέρης, οὐδὲ ἐς ἀνδραγαθίην λειπόμενοι, λυπεοίατο, καὶ ἐπιβουλεύοιεν, ἀλλ' [l] ἑτεροῖός σφι δοκέοι εἶναι μὴ ὁρέωσι. Ἐπεί τε δὲ ταῦτα διεκόσμησε, καὶ ἐκράτυνε ἑωυτὸν τῇ τυραννίδι, ἦν τὸ δίκαιον Φυλάσσων χαλεπός. καὶ τάς τε δίκας γράφοντες, εἴσω παρ' ἐκεῖνον ἐσεπέμπεσκον· καὶ ἐκεῖνος διακρίνων, τὰς ἐσφερομένας ἐκπέμπεσκε. ταῦτα μὲν κατὰ τὰς δίκας ἐποίεε. τὰ δὲ δὴ ἄλλα ἐκεκοσμέατό οἱ· εἴ τινα πυνθάνοιτο ὑβρίζοντα, τοῦτον ὅκως μεταπέμψαιτο κατ' ἀξίην ἑκάστου ἀδικήματος ἐδικαίευ, καί οἱ κατάσκοποί τε καὶ κατήκοοι ἦσαν ἀνὰ πᾶσαν τὴν χώρην τῆς ἦρχε. Δηϊόκης μέν νυν τὸ Μηδι- 43
κὸν ἔθνος συνέστρεψε μοῦνον, καὶ τούτου ἦρξε· ἔστι δὲ Μη-

[a] Iidem, τοῦτο deſit aliis. [b] Hic ordo in *M. Ask.*, μέν τι κου in aliis. Statim κολ. ἐὼν *Ask.* [c] *Med. Ask.*, συναπτόντων *Ald. Pariſ. A. B.* Mox τὸ δι' αὐτῶν *Ald.* & editi plures, abſurde. [d] Σανδαράκινοι in *Ask.* & *Ald.* [e] Deſit *Ask.* Praecedentia in *Thom. Mag.* V. Φάρμακα. [f] *Med. Ask. Pariſ.*, alii συγχωρέειν, δι' ἀγγ. [g] Vid. *Suid.* in Κάρδαμα & *Xenophontem* Inſt. Cyr. I. p. 9. E. [h] *M. Rem. Ask.* ora *Steph.* Vulg. ταῦτα δ. π. ἑ. ποιέονται. ἔκως [i] Iidem ὁρῶντες. *Vind. Arch. Ald.* & alii ὁρέοντες. [k] *Ask. M. R.* & *Steph.* marg., *Aldus* & alii καὶ συντροφοὶ, ἀγαθοὶ τε καὶ ἀλκιμοι λυπεοίατο. Vide *Gronovii* adnotationes, ubi multa egregie. Quae ſequuntur abſunt *Arch. Vind.* [l] Sic *Med. Ask.*, in aliis ἑτεροῖος, tum ὁρέωσι *Pariſ. Remig. Ald.*, ὁρῶσι *Med. Ask.*

dabatis, gente Perſica, a Criticis adſcripta ſunt, fide carent. *S. Bochartus* tituli originem in Arabum ſermone invenit & eleganter illuſtravit *Phaleg.* III, 14. Culte vero de Ariſtotelis obſcurioribus libris *Themiſtius* πλεῖσι πεφραγμένοι εἰσὶ περιβόλοις, ἢ τὰ ἐν Ἐκβατάνοις βασίλεια *Or.* XXVI. p. 319. D.

56. Κολωνὸς ἐὸν] Videtur *Diodorus* II, 13. in urbis ſitu diſſentire, ἐν πεδίῳ in planitie ſtructam ſcribens. Ambitum idem XVII, 110. Stadiis CL. abſolvit, & hac parte diſcors. Athenarum enim amplitudo atque ambitus ſtadia CC. aequabat, teſte *Dione Chryſoſtomo* Or. VI, p. 87. C., & illi tamen ex *Noſtri* finitione Echatanorum magnitudo conveniebat. Quod editur κατὰ τὸν Ἀθηναίων κύκλον, pravum eſt. Ἀθηνέων oportuerat; qui quidem naevus in his libris nimis frequens.

65. Δύο δὲ οἱ τελευταῖοί εἰσι] *Platoni* horum fortaſſe recordato tale ædificia templaque variis coloribus diſtinguendi genus βαρβαρικὸν εἶδος eſt. Sic de Neptuni in Atlantide templo: εἶδος δέ τι βαρβαρικὸν ἔχων· πάντα δὲ ἔξωθεν περιήλειψαν τὸν νεὼν ἀργύρῳ, πλὴν τῶν ἀκρωτηρίων. τὰ δὲ ἀκρωτήρια χρυσῷ *Critias* p. 116. Pertinent huc, quae *Auctor* de Mundo eleganter commentatus eſt C. 6. p. 195. *Ed. Vulc.*

71. Δι' ἀγγέλων — χρέεσθαι] Vide C. 69. Regiam apud Medos Perſasque maieſtatem, illique debitam a civibus reverentiam abunde explanavit *B. Briſſonius* de Regn. Perſ. I, 27. II, 91.

86. Καὶ κατήκοοι] Saepe numero vocabulum in Muſis recurrit de ſubditis imperio ac dicto audientibus, rarum hac notione. Ecce tibi imitatorem *Dionem Caſſium* L. XLII, 17. p. 315. *Ed. N.* καὶ γὰρ κατάσκοποι σφῶν καὶ ΚΑΤΗΚΟΟΙ — πολλοὶ περιενόστουν. Aliis ſunt ὠτακουσταὶ, ut in libello *de Mundo*, cuius interpres *Apuleius* non ſine quadam cultus elegantia, *ſed inter eos aures regiae & Imperatoris oculi quidam homines vocabantur. Per quae officiorum genera rex ille ab hominibus deus eſſe credebatur, cum omnia, quaecumque ibi gererentur, ille Otacuſtarum delatione diſcebat.* Ceterum ſcribi debebat, quod bene vidit *Reiskius*, καί οἱ· eſt enim dandi caſus.

87. Τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνέστρεψε] Interpretatio *Vallae*, *Deioces* —— *ſolam Medicam ſubegit nationem, eique imperavit*, illa homines etiam perdoctos in hiſtoria veteri tradenda decepit. *Galeus* pro συνέστρεψε legi ſcribit in MS. συνεστρέψατο, atque ita loqui ſolere *Herodotum*: obverſabatur eruditiſſimo viro κατεστρέψατο *ſubegit*, veterum nulli adeo frequentatum quam *Herodoto*; apud quem nuſpiam invenietur συνεστρέψατο, uſurpantem τὸ συστρέψαι noto ſignificatu IX, c. 18. πάντῃ συστρέψαντες (mutari non debuerat) ἑωυτοὺς καὶ πυκνώσαντες ὡς μάλιστα· hoc apud alios frequentius dicitur ξυστραφέντες vel συστρεφόμενοι. Dubium nullum eſt, quin hoc loco συνέστρεψε notet *in unam contraxit: Deioces* τό τε Μηδικὸν ἔθνος συνέστρεψε, μούνου τε τούτου ἦρξε· (ſic iſta leviter refingenda ſuſpicor:) *Medos in unam gentem contraxit, atque huic ſoli imperavit.* Ex hac vera, ni fallor, interpretandi ratione primum manifeſtum eſt, cur his continua diverſa memorentur Medorum genera, e quibus unam ille fecerit gentem; deinde, quamobrem de filio Phraorte paulo dicat inferius: οὐκ ἀπεχρᾶτο (*Suidas* explicat, ἀρκεῖν ἡγεῖτο·) μούνων ἄρχειν τῶν Μήδων, ἀλλὰ στρατευσάμενος ἐπὶ τοὺς Πέρσας κ. τ. λ. Pater Deio-

Medorum gentes, & reges Deioces, Phraortes, Cyaxares, auctores eorum imperii. Scytharum irruptio. Ab Aſia ſubacta verſi Scythæ ad AEgyptum.

Μήδων τοσάδε γένεα, Βουσαὶ, [a] Παρητακηνοὶ, Στρούχατες, Ἀριζαντοὶ, Βούδιοι, Μάγοι. [b] γένεα μὲν δὴ Μήδων ἐστὶ τοσάδε. Δηϊόκεω δὲ παῖς γίνεται Φραόρτης, ὃς, [c] τελευτήσαντος Δηϊόκεω, βασιλεύσαντος τρία καὶ πεντήκοντα ἔτεα, παρεδέξατο τὴν ἀρχήν. παραδεξάμενος δὲ, οὐκ [d] ἀπεχρῆτο μούνων ἄρχειν τῶν Μήδων, ἀλλὰ στρατευσάμενος ἐπὶ τοὺς Πέρσας, πρώτοισί τε τούτοισι ἐπεθήκατο, καὶ πρώτους Μήδων ὑπηκόους ἐποίησε. μετὰ δὲ, ἔχων δύο ταῦτα ἔθνεα, καὶ ἀμφότερα ἰσχυρὰ, κατεστρέφετο τὴν Ἀσίην, ἀπ᾽ ἄλλου ἐπ᾽ ἄλλο ἰὼν ἔθνος. ἐς ὃ στρατευσάμενος ἐπὶ τοὺς Ἀσσυρίους, καὶ [e] Ἀσσυρίων τούτους οἳ Νίνον εἶχον, καὶ ἦρχον πρότερον πάντων, τότε δὲ ἦσαν μεμουνωμένοι μὲν συμμάχων, ἅτε ἀπεστεώτων, ἄλλως μέντοι ἑωυτῶν εὖ ἥκοντες· ἐπὶ τούτους δὴ στρατευσάμενος ὁ Φραόρτης, αὐτός τε διεφθάρη, ἄρξας [f] δύο καὶ εἴκοσι ἔτεα, καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ ὁ πολλός. Φραόρτεω δὲ τελευτήσαντος, ἐξεδέξατο Κυαξάρης ὁ Φραόρτεω τοῦ Δηϊόκεω παῖς· οὗτος λέγεται [g] πολλὸν ἔτι γενέσθαι ἀλκιμώτερος τῶν προγόνων· καὶ πρῶτός τε [h] ἐλόχισε κατὰ τέλεα τοὺς ἐν τῇ Ἀσίῃ, καὶ πρῶτος διέταξε χωρὶς ἑκάστους εἶναι, τούς τε αἰχμοφόρους, καὶ τοὺς [i] ἱππέας, καὶ τοὺς τοξοφόρους· πρὸ τοῦ δὲ ἀναμὶξ [k] ἦν πάντα ὁμοίως ἀναπεφυρμένα. οὗτος ὁ τοῖσι Λυδοῖσί ἐστι μαχεσάμενος, ὅτε νὺξ ἡ [l] ἡμέρη ἐγένετό σφι μαχομένοισι· καὶ ὁ τὴν Ἅλυος ποταμοῦ ἄνω Ἀσίην πᾶσαν συστήσας ἑωυτῷ. [m] συλλέξας δὲ τοὺς ὑπ᾽ ἑωυτῷ ἀρχομένους πάντας, ἐστρατεύετο ἐπὶ τὴν Νίνον, τιμωρέων τε τῷ πατρὶ, καὶ τὴν πόλιν ταύτην θέλων ἐξελεῖν. καί οἱ, ὡς συμβαλὼν ἐνίκησε τοὺς Ἀσσυρίους, περικατημένῳ τὴν Νίνον, ἐπῆλθε Σκυθέων στρατὸς μέγας. ἦγε δὲ αὐτοὺς βασιλεὺς ὁ Σκυθέων Μαδύης, Προτοθύεω παῖς· οἳ ἐσέβαλον μὲν ἐς τὴν Ἀσίην, Κιμμερίους ἐκβαλόντες ἐκ τῆς Εὐρώπης, τούτοισι δὲ [n] ἐπισπόμενοι φεύγουσι, οὕτω ἐς τὴν Μηδικὴν χώρην ἀπίκοντο. Ἔστι δὲ ἀπὸ τῆς λίμνης τῆς Μαιήτιδος ἐπὶ Φᾶσιν ποταμὸν καὶ ἐς Κόλχους τριήκοντα ἡμερέων εὐζώνῳ ὁδός. ἐκ δὲ τῆς Κολχίδος οὐ πολλὸν ὑπερβῆναι ἐς τὴν Μηδικὴν, ἀλλὰ ἓν τὸ διὰ μέσου ἔθνος αὐτῶν ἐστι, Σάσπειρες· τοῦτο δὲ παραμειβομένοισι, εἶναι ἐν τῇ Μηδικῇ. οὐ μέντοι οἵγε Σκύθαι ταύτῃ ἐσέβαλον, ἀλλὰ τὴν κατύπερθεν ὁδὸν πολλῷ μακροτέρην [o] ἐκτραπόμενοι, ἐν δεξιῇ ἔχοντες τὸ Καυκάσιον ὄρος. ἐνθαῦτα οἱ μὲν Μῆδοι συμβαλόντες τοῖσι Σκύθῃσι, καὶ ἑσσωθέντες τῇ
44 μάχῃ, τῆς ἀρχῆς κατελύθησαν· οἱ δὲ Σκύθαι τὴν Ἀσίην πᾶσαν ἐπέσχον. Ἐνθεῦτεν δὲ ᾔσαν ἐπ᾽ Αἴγυπτον·

καὶ

imperavit. Cuius nationis tot numero gentes
ſunt, Buſæ, Paretaceni, Struchates, Ari-
zanti, Budii, Magi. Hæ ſunt tot Medorum
gentes. Deioce defuncto, qui annos tres & 102
quinquaginta regnavit, filius eius PHRAORTES
ſuſcepit imperium. Qui ſolo imperio Medo-
rum non contentus, bellum ante omnes intu-
lit Perſis, eosque primos in poteſtatem Me-
dorum redegit. Quibus duabus nationibus
potitus, valida utraque, mox Aſiam ſubegit,
aliam deinceps atque aliam invadendo gentem:
donec ad Aſſyrios oppugnandos pervenit, &
quidem ad eos Aſſyriorum qui Ninum incole-
bant, quondam omnium principes, ſed tunc
a ſociis per defectionem deſertos, alioqui per
ſe bene habentes. Adverſus hos expeditio-
ne ſuſcepta Phraortes, ſecundo ac viceſimo
quam regno potitus eſt anno, cum pleraque
exercitus parte periit. Poſt obitum eius, 103
CYAXARES Phraortæ filius, Deiocis ne-
pos, ſucceſſit: qui dicitur multo maioribus
ſuis fortior fuiſſe, & primus Aſiaticos po-
pulos per corpora ad militiam diſtinxiſſe,
primusque in ſuum quosque ordinem diſtri-
buiſſe, haſtatos, equites, ſagittarios: quum
prius omnia promiſcue pariter fuiſſent con-
fuſa. Hic eſt qui cum Lydis bellum geſ-
ſit; quo tempore in ipſa pugna dies in no-
ctem eſt converſus: quique tota ſupra Halyn
flumen Aſia ſibi conciliata, collectis ſuis o-
mnibus, copias duxit adverſus Ninum, ſimul
& patrem ulturus, & civitatem volens ex-
ſcindere. Ipſi porro, Aſſyriis prœlio ſupe-
ratis, Ninum obſidenti ingruit ingens Scy-
tharum exercitus, duce Scytharum rege
Madye Protothyæ filio, qui Cimmeriis ex
Europa eiectis in Aſiam eruperunt: & dum
illos fugientes perſequuntur, ita in Me-
diam penetrarunt. Eſt autem a lacu Mæoti 104
ad Phaſim usque & in Colchos, expedito
viatori iter triginta dierum: e Colchis ve-
ro non ita longo itinere perveniri poteſt in
Mediam: ſed una duntaxat natio interiecta
eſt, Saſpires: quos ubi tranſieris, continuo
occurrit Media. Scythæ tamen hac non
irruperunt, ſed alia via ſuperiore & multo
longiore deflectentes, Caucaſo monte ad dex-
tram relicto. Hic Medi cum Scythis con-
greſſi, prœlioque fuſi, Aſiæ imperium ami-
ſerunt. Porro Scythæ univerſa Aſia po- 105
titi, hinc recta in AEgyptum contendunt.

Qui-

a Παρηκοντακηνοὶ *V. Arch.*, male. Vid. *Cellarium* G. A. III, 19. p. 808. Idem Cod. *Arch.* Paullo ſupra συνεστρέψατο. *b M. Arch. Ask. Rem. Pariſ.*, Edd. μὲν Μήδων ἐσὶ τάδε. *c* Τελευτήσαντα τρία omiſſis mediis *Arch.* *d* Ἀπεχρῆτο *Arch.*, in *Ask.* Μήδων μούνων ἄρχειν. Vid. *Suid.* in Voc. Vulgo ἀπεχρᾶτο. *e* Ἀσσυρίους *Arch.*, non male: tum εἶχον, pro quo ἔσχον *Rem.* *f Med. Ask.*, δύο τε καὶ vulgo, neque id male. *g* Πολλῶν *Arch.* loco πολλῷ. *h* Ἐλόχισε *Arch. Ask.* & *Suidas*. *i* Τοξοφ. κ. τ. ἱππέας *Arch. Ask.* *k* Deeſt in *Arch.* & mox ὁμοίως. Sumſit hinc colorem *Themiſt.* Or. 26. p. 319. *l* Ἡμ. σφι ἐγεν. *Arch.* Vide ſupra C. 74. *m* Deſunt *Arch.* & *V.* usque in C. 107. *n* Ἐπισπωμένοισι *Ald.* *o* Ἐκτρεπόμενοι ora *Steph.*

Deioces, callidus ille iuſtitiae ſatelles, pacis amans & ſolos regere Medos contentus, ſimul atque *iuſtitiae fruendae cauſa* (*Cicero* de Off. II, c. XII. init.) rex fuerat *conſtitutus*, *locatim diſperſos cives ſuos* adegit ἐν πόλισμα ποιήσασθαι, καὶ τοῦτο περιστέλλοντας τῶν ἄλλων ἧσσον ἐπιμέλεσθαι. *Herod.* p. 41, 5. & p. 42, 3. condidit itaque *Ecbatana*. His denarratis ſubiungit: Δηϊόκης μέν νυν τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνέστρεψε. hoc aliis in re ſimillima ſaepius dicitur συνῴκισε, vel συνήγαγε. Notae ſunt imperantium artes, Theſei, Gelonis, ſimiliumque: de Gelone, unis Syracuſis omnia poſthabente, *Herodotus* L. VII, c. 156. VALKEN.

100. Καὶ Ἀσσυρίων τούτους οἳ Νίνον εἶχον] Qui ἔσχον voluerit, etſi urgens ratio deſideratur, praeſidio non carebit. Aſſyrios laxiore ſignificatione *Noſter* uſurpat, illis ipſos comprehendens Babylonios. Aſſyriorum itaque alii Ninum, Babylonem alii poſſidebant, uti C. 178. 185. &c.

8. Ἐλόχισε κατὰ τέλεα] *Turmatim.* Adſcripſerat his *Scholiaſtes*, κατὰ τέλεα· τὰ ἀναλώματα, καὶ τὰ συνέδρια ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ τὸ συντελεῖν εἰς τάγμα. Habet ex eo *Suidas*. Ultima huc refer, cetera alioſſum deferenda. Καὶ κατὰ τέλεα καὶ πανταχοῦ προσβάλλοντες VII, 211. & IX, 20. 22.

19. Βασιλεὺς ὁ Σκυθέων Μαδύης] In obſcuro res Scythicae loco ſunt: de gentis excurſionibus in Aſiam plura *Iuſtinus* II, 4. 5., quae partim conveniunt, aliena partim ſunt. Μήδους Σκυθικοῦ expeditiones & peregrinationes tetigit obiter *Strabo* I. p. 106., ſed neſcio quo auctore eundem *Madyem* regem *Cimmeriorum* fuiſſe adfirmat.

30. Ἐν δεξιῇ ἔχοντες τὸ Καυκάσιον ὄρος] Eadem ſed diſtinctius, IV, 12. VII, 20. Cimmerii legerunt oras Ponti & per clauſtra Caucaſea in Aſiam inruperunt: Scythae dum profugos inſequuntur, a via aberrarunt, perque Caſpias portas in Mediam, regionem a fugitivis aversam, devenerunt. Lege *Th. Sig. Baierum* Comment. Acad. Petrop. L. III. p. 318.

34. Ψαμ-

Quibus iam Syriam Palæſtinam ingreſsis Pſammitichus occurrens AEgypti rex, muneribus precibusque effecit ne ulterius progrederentur. Scythæ, ubi regredientes venerunt in urbem Syriæ Aſcalonem, maxima parte Scytharum prætergreſſa ſine maleficio, pauci aliquot eorum relicti Veneris Cœleſtis fanum deſpoliarunt. Eſt vero illud, quantum ſciſcitans intelligo, inter omnia hujus deæ fana vetuſtiſsimum. Siquidem quod in Cypro eſt fanum, hinc prodiit; quod ipſi etiam Cyprii referunt. Quin etiam illud in Cytheris delubrum, Phœnices ex hac Syriæ regione orti condiderunt. Ac vero Scythis templi Aſcalonenſis ſpoliatoribus eorumque ſemper poſteris numen morbum immiſit femineum: quemadmodum & ipſi fatentur Scythæ ſe videlicet illo morbo ob id laborare; & illos, qui veniunt in Scythiam, videre quomodo conſtituti ſint, quos Enareas, appellant Scy-
106 thæ. Poſtquam vero iam octo & viginti annis Aſiæ imperium Scythæ obtinuiſſent, omniaque iam pæne ex laſcivia & negligentia everſa eſſent, (nam præter tributa exigebant ab ſingulis, quod ſingulis imponerent; & præter hoc tributum rapiebant circumcingentes id ipſum quod ſinguli poſſidebant) tandem horum potiorem partem Cyaxares atque Medi hoſpitio acceptam inebriatamque interemerunt. Et ſic Medi recuperarunt imperium, ac poſſederunt ea quibus prius potiebantur, & Ninum expugna-

καὶ ἐπεί τε ἐγένοντο ἐν τῇ Παλαιστίνῃ Συρίῃ, Ψαμμίτιχός σφεας Αἰγύπτου βασιλεὺς ἀντιάσας δώροισί τε καὶ λιτῇσι ἀποτρέπει [a] τοπροσωτέρω μὴ πορεύεσθαι. οἱ δὲ, ἐπεί τε ἀναχωρέοντες ὀπίσω, ἐγένοντο τῆς Συρίης ἐν Ἀσκάλωνι [b] πόλι, τῶν πλεόνων Σκυθέων παρεξελθόντων ἀσινέων, ὀλίγοι τινὲς αὐτῶν ὑπολειφθέντες, ἐσύλησαν τῆς Οὐρανίης Ἀφροδίτης τὸ ἱρόν. ἔστι δὲ τοῦτο τὸ ἱρὸν, ὡς ἐγὼ πυνθανόμενος [c] εὑρίσκω, πάντων ἀρχαιότατον ἱρῶν ὅσα ταύτης τῆς θεοῦ. καὶ γὰρ τὸ ἐν Κύπρῳ ἱρὸν ἐνθεῦτεν ἐγένετο, ὡς αὐτοὶ λέγουσι Κύπριοι· καὶ τὸ ἐν Κυθήροισι, Φοίνικές εἰσι οἱ ἱδρυσάμενοι, ἐκ ταύτης τῆς Συρίης [d] ἐόντες. τοῖσι δὲ τῶν Σκυθέων συλήσασι τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἀσκάλωνι, καὶ τοῖσι [e] τουτέων αἰεὶ ἐκγόνοισι ἐνέσκηψε [f] ἡ θεὸς θήλειαν νοῦσον· ὥστε ἅμα λέγουσί τε οἱ Σκύθαι διὰ τοῦτό σφεας [g] νοσέειν, καὶ ὁρᾷν παρ᾽ ἑωυτοῖσι τοὺς ἀπικνεομένους ἐς τὴν Σκυθικὴν χώρην ὡς διακέαται, τοὺς καλέουσι Ἐναρέας οἱ Σκύθαι. Ἐπὶ μέν νυν ὀκτὼ καὶ εἴκοσι ἔτεα ἦρχον τῆς Ἀσίης οἱ Σκύθαι, καὶ τὰ πάντα σφι ὑπό τε ὕβριος καὶ ὀλιγωρίης ἀνάστατα ἦν. χωρὶς μὲν γὰρ φόρον, ἔπρησσον παρ᾽ ἑκάστων τὸ ἑκάστοισι ἐπέβαλλον. χωρὶς δὲ τοῦ φόρου, ἥρπαζον περιελαύνοντες τοῦτο [h] ὅ, τι ἔχοιεν ἕκαστοι. καὶ τούτων μὲν τοὺς πλεῦνας Κυαξάρης τε καὶ Μῆδοι ξεινίσαντες καὶ καταμεθύσαντες κατεφόνευσαν. καὶ οὕτω ἀνεσώσαντο τὴν ἀρχὴν Μῆδοι, καὶ ἐπεκράτεον τῶν περ καὶ πρότερον· καὶ τήν τε Νῖνον εἷλον, (ὡς

a *M. Ask.*, προσωτέρω *Ald.* & *Pariſ. A.*, ſtatim ἐγίνοντο *Ask.* b *M. Ask.*, vulgo πόλει. *Pariſ. B.* πόλῑ, bene *Med.* c Deſit *Ald.* d *Ald. Med.* & *Ask.*, Edd. ὄντες, prave. e *Ald.* & *Pariſ.*, τούτων *M.* f Vetus Interpr. ἡ, & *Longinus* περὶ Ὕψ. ſect. 27. p. 162. in *Edd.* ὁ. g *Ask. M.*, alii νοσεῖν. h Iidem cum *Steph.* marg., ὅπερ *Edd.* non magno diſcrimine.

34. Ψαμμίτιχος] Ita hic. At Ψαμμήτιχος L. II, 2. 28. 30. nec conſtanter tamen. Recurrit prior ſcriptura II, 151. VII, 7. Quae quidem diſcrepantia ex pronuntiationis vicinia nata fuit. Scythicam expeditionem *Hieronymus* adtigit in Fabiolae Epitaphio: *Hanc gentem Herodotus refert ſub Dario Medorum rege viginti annis Orientem tenuiſſe captivum, atque ab Aegyptiis & Aethiopibus annuum exegiſſe vectigal*, non ſine erroribus, de quibus *Scaliger* in *Euſebii* Chron. p. 83. Τοπροσωτέρω non ex genio *Herodoti*, uti viſum *Gronovio*, ſed e Grammaticorum vetere ſcribendi more venit. Servavit ipse τὸ προσωτέρω III, 138., ſicuti alibi τὸ πρόσω, τὸ λοιπὸν, τὸ πρῶτον, quae emendatius utique ſcripta. Conduxit de genere hoc conpluſcula *Jo. Waſſe*, addita in *Dukeri* praefationem *Thucydidis*.

42. Πάντων ἀρχαιότατον ἱρῶν &c.] *Pauſanias* I, 14. primos omnium mortalium Aſſyrios Venerem Coeleſtem colere ingreſſos perhibet, ab illis Paphios in Cypro & Phoenices in Palaeſtina religionem eius accepiſſe, hinc veniſſe ad Cytherios: abduxit doctiſſimum ſcriptorem a vero Venus *Mylitta*, quam ab Aſſyriis cultam ex *Noſtri* I, 131. & 199. didicerat. Nam quo pacto ab Aſſyriis, a mari remotiſſimis, ea ſuperſtitio ad Cyprios penetrare potuit? *Uraniam* iſtam Venerem Syri *Dercetun* vocitabant in *Diodori* II, 4.

47. Ἐνέσκηψε ἡ θεὸς θήλειαν νοῦσον] Ita dederat, uti rei ſeries & *Longinus* teſtantur. Scio animoſe ὁ θεὸς a *Gronovio* defendi; quo modo, ſi qui velit, omnibus naevis patrocinium parabitur. Θήλεια νοῦσος quae fuerit, quaeſitum ambitioſe fuit. Ampl. *Bouberius* totum illi C. 20. *Diſſert. Herodot.* impendit, ſpretisque plurium coniecturis, quas recenſere nihil adtinet, decernit cum *Tollio* ad *Longinum* atque aliis, θήλειαν νοῦσον convenire *contaminatis morbo turpium virorum*, ut *Horatius* alicubi, ſive pathicis. Verum eſt, *Philonem Jud.*, *Dionem Chryſoſtomum*, *Herodianum*, *Clementem Alex.*, *Euſebium*, Scholiaſten *Thucydidis*, quibus adiungi poterit Criticus ad *Hephaeſtionis Enchirid.* p. 41., circuitu θηλείας νούσου id genus deſcripſiſſe: neque abſurdum erit, ſi profitearis, *Longino* honeſtam eam turpis flagitii deſcriptionem admirabilem atque ἀμίμητον fuiſſe viſam, qua eſt ſententia vir Ampliſſimus. Haud parum tamen metuo, ut *Noſter* Scythis id inputarit. Alibi certe, cum non diſſimile quidpiam exponere vult, hac verborum circuitione abſtinet I, 135., uſurus, uti opinor, ſi aperte loqui nollet: huc adde, in Scythiam delatis, uti adfirmat, morbi illud muliebris genus ſtatim fuiſſe manifeſtum, quod in pathicis utrum liquido omnibus adpareat extemplo, non habeo dicere. Accedo potius ad *Hieron. Mercurialis* opinationem *Var. Lect.* III, 7., *Hippocratem* & *Noſtrum* conparantis. Ille de iisdem Scythis de *Aër. Aq. & Loc.* p. 293., εὐνουχίαι γίνονται καὶ γυναικεῖα ἐργάζονται, καὶ ὡς αἱ γυναῖκες διαλέγονται ὁμοίως. Cauſſam morbi incolas acceptam referre deo, ſed errare: habere eum ſuas ſibi, verum naturales, cauſſas. Porro qui malo tentantur iſto, ἐνδύονται στολὴν γυναικείην, καταγνόντες ἑωυτέων ἀνανδρείην. γυναικίζουσί τε καὶ ἐργάζονται μετὰ τῶν γυναικῶν, ἃ καὶ ἐκεῖναι. Denique νοῦσον adpellat, qualis profecto eſt, & maribus turpiſſimus. Atque haec ſenex divinus eodem fere, quo *Herodotus*, commentatus eſt tempore, ut dubium non ſit, quin eandem uterque rem ſignaverit. *Noſter* νοῦσον θήλειαν vocat, ille qui morbi eius fiminei effectus, quaeque indoles fuerit, declarat. *Herodotus* iratae Veneri, ſicuti Scythae irae Deorum, morbi initia contribuit. *Hippocrates* ex artis ſuae diſciplina, ſuperſtitione diſſipata omni, mali cauſſam veſtigat & explanat. Qui quidem diſſenſus ferendus & magni non eſt momenti.

50. Τοὺς καλέουσι Ἐναρέας οἱ Σκύθαι] Amp. *Bouberius* ἐναγέας, *piaculo contaminatos*, correxit. Factum non laudo. Obſtant membranae. Repugnat ſcriptor ipse IV, 67. Contra etiam venit Scholiaſtae Ἐνάρεες, οἱ ἀπλῆτες cuius explicatio, etſi ſit erronea, deceperitque *G. Corinthum*, vetat mutationem. Amplius robur *Hippocrates* adderet, modo ſcripſiſſet, ut *Tollius* ad *Longinum* habet, καλοῦνται δὲ οἱ τοιοῦτοι Ἐνάρεες· verum ea *Mercurialis* eſt correctio ſpecioſa. Ἀνανδριεῖς praeferunt veteres editi. Confer *P. Leopardum Emendat.* VII, 10.

53. Χωρὶς μὲν γὰρ φόρων] *Reisk.* χωρὶς μὲν γὰρ, φόρον & mox τὸν ἑκάστοισι aut φόρον, ob ea quae ſtatim iterantur. Mihi tranſitus a plurali ad ſingularem numerum non diſplicet. Saepe numero ita utriusque linguae ſcriptores. Lege *Daviſii* adnotationes in *Ciceron.* I, 59. de Nat. Deor.

59. Καὶ τήν τε Νῖνον εἷλον] *Hieronymus* in Chron. *Cyaxares Medus ſubvertit Ninum*: ad quae *Scaliger* n. MCCCCLX. p. 85. *Fortaſſe in Graeco conceptum fuit*: Κυαξάρης ὁ Μῆδος τὴν Νῖνον αἱρεῖ, *capit, expugnat. Nam procul dubio non ſubvertit.* Quis ergo? ſcribit *Noſter* C. 178. Νίνου ἀναστάτου γενομένης Babylonem gentis regiam & metropolin fuiſſe: additur C. 185. everſam eſſe a Medis. Quae quidem in Cyaxarem melius congruunt, quam in *Aſtyagem*, uti *Bouberius* voluit *Diſſert. Herodot.* p. 240. Aſſyriorum hiſtoriam, λόγους

(ὡς δὲ εἷλον, ἐν ἑτέροισι λόγοισι δηλώσω) καὶ τοὺς Ἀσσυρίους ὑποχειρίους ἐποιήσαντο, πλὴν τῆς Βαβυλωνίης μοίρης. μετὰ δὲ ταῦτα, Κυαξάρης μὲν, βασιλεύσας [a] τεσσεράκοντα ἔτεα, σὺν τοῖσι Σκύθαι ἦρξαν, τελευτᾷ. Ἐκδέκεται δὲ Ἀστυάγης [b] ὁ Κυαξάρεω παῖς τὴν βασιληΐην. καί οἱ ἐγίνετο θυγάτηρ, τῇ οὔνομα ἔθετο Μανδάνην. τὴν ἐδόκεε Ἀστυάγης ἐν τῷ ὕπνῳ οὐρῆσαι τοσοῦτον ὥστε πλῆσαι μὲν τὴν ἑωϋτοῦ πόλιν, ἐπικατακλύσαι δὲ καὶ τὴν Ἀσίην πᾶσαν. ὑποθέμενος δὲ τῶν μάγων τοῖσι ὀνειροπόλοισι τὸ ἐνύπνιον, ἐφοβήθη, παρ᾽ [c] αὐτέων αὐτὰ ἕκαστα [d] μαθών. μετὰ δὲ, [e] τὴν Μανδάνην ταύτην ἐοῦσαν ἤδη ἀνδρὸς ὡραίην, Μήδων μὲν τῶν ἑωϋτοῦ ἀξίων οὐδενὶ διδοῖ γυναῖκα, δεδοικὼς
45 τὴν ὄψιν· ὁ δὲ Πέρσῃ διδοῖ, τῷ οὔνομα ἦν Καμβύσης· τὸν εὕρισκε [f] οἰκίης μὲν ἐόντα ἀγαθῆς, τρόπου δὲ ἡσυχίου· πολλῷ ἔνερθε ἄγων αὐτὸν μέσου ἀνδρὸς Μήδου. Συνοικεούσης δὲ τῷ Καμβύσῃ τῆς Μανδάνης, ὁ Ἀστυάγης τῷ πρώτῳ ἔτεϊ εἶδε ἄλλην ὄψιν· ἐδόκεε [g] δέ οἱ ἐκ τῶν αἰδοίων τῆς θυγατρὸς ταύτης φῦναι ἄμπελον. τὴν δὲ ἄμπελον ἐπισχεῖν τὴν Ἀσίην πᾶσαν. ἰδὼν δὲ τοῦτο, καὶ [h] ὑπερθέμενος τοῖσι ὀνειροπόλοισι, μετεπέμψατο ἐκ τῶν Περσέων τὴν θυγατέρα [i] ἐπίτεκα ἐοῦσαν. ἀπικομένην δὲ ἐφύλασσε, βουλόμενος τὸ γενόμενον ἐξ αὐτῆς διαφθεῖραι· [k] ἐκ γάρ οἱ τῆς ὄψιος οἱ τῶν μάγων ὀνειροπόλοι ἐσήμαινον, ὅτι [l] μέλλοι ὁ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ γόνος βασιλεύσειν ἀντὶ ἐκείνου. ταῦτα δὴ ὦν φυλασσόμενος ὁ Ἀστυάγης, ὡς ἐγένετο ὁ Κῦρος, καλέσας Ἅρπαγον, ἄνδρα οἰκήϊον, καὶ πιστότατόν τε Μήδων, καὶ πάντων ἐπίτροπον τῶν ἑωϋτοῦ, ἔλεγέ οἱ [m] τοιάδε·
„ Ἅρπαγε, πρῆγμα τὸ ἄν τοι προσθέω, [n] μηδαμᾶ
„ παραχρήσῃ· μηδὲ ἐμέ τε παραβάλῃ, καὶ ἄλλους
„ ἑλόμενος, ἐξ ὑστέρης [o] σοὶ ἑωϋτῷ περιπέσῃς. λάβε
„ [p] τὸν Μανδάνη ἔτεκε παῖδα· φέρων δὲ ἐς [q] σεωϋτοῦ,
„ ἀπόκτεινον· μετὰ δὲ, θάψον τρόπῳ ὅτεῳ αὐτὸς
„ [r] βούλεαι. ὁ δὲ ἀμείβεται, Ὦ βασιλεῦ, οὔτε ἄλ-
„ λοτέ κω παρεῖδες ἀνδρὶ τῷδε ἄχαρι οὐδὲν, φυλασ-
„ σόμεθα δὲ ἐς σὲ καὶ ἐς τὸν [s] μετέπειτα χρόνον μη-
„ δὲν ἐξαμαρτεῖν. ἀλλ᾽ εἴ τοι φίλον τοῦτο οὕτω γίνε-
„ σθαι, χρὴ δὴ τόγε ἐμὸν ὑπηρετέεσθαι ἐπιτηδέως.

Τού-

gnaverunt: (ut autem ceperint, in aliis ſcriptis indicabo) Aſſyriosque, excepta Babylonica portione, ſubegerunt. Poſt hæc Cyaxares, ubi quadraginta annis, in quibus ſunt & illi, per quos Scythæ dominati ſint, imperasſet, vita functus eſt. Cuius regnum ſuſcepit ASTYAGES 107
filius. Hic filiam ſuſtulit, appellavitque eam Mandanen: quæ viſa eſt ei per quietem tantum urinæ fundere ut omnem ipsius urbem oppleret, atque univerſam Aſiam inundaret. Quod ſomnium quum magis, ſomniorum interpretibus, expoſuisſet, conterritus eſt, ſingula quæque ab illis edoctus: poſtea vero Mandanen iam viro maturam, nulli Medorum ſuorum, qui ea dignus esſet, tradendam ſtatuit, viſum hoc reformidans. Immo ille iungit Perſæ cuidam nomine Cambyſi, quem compertum habebat familia quidem bona ortum, ceterum ingenio quieto, exiſtimans eum multo infra mediocris Medi ſtatum. Primo poſt Cambyſi collocatam 108
filiam anno, viſum alterum vidit: videbatur ei ex genitalibus filiae vitis enaſci, quæ omnem occuparet Aſiam. Quod viſum quum retulisſet ad interpretes ſomniorum, filiam iam partui vicinam ex Perſis arcesſit, eique, quum veniſſet, cuſtodiam apponit, volens quod illa peperiſſet interimere. Etenim magi ſomniorum interpretes viſum illud portendere dicebant Aſtyagi, prolem filiæ ipsius pro ipso regnaturam. Hoc igitur cavens Aſtyages, ubi genitus eſt Cyrus, accito Harpago, familiari viro, & inter Medos fidisſimo, atque omnium rerum ſuarum procuratori, hæc inquit; Harpage, negotio quod tibi iniungo cave abutaris, neque vel me reiicias, vel alios ſumens, poſtea tibi ipſi perniciem crees. Capito quem Mandane peperit puerum, in domumque tuam ferens, occidito: poſtmodum quoquo modo voles ipse ſepelito. Cui reſpoſidit ille; O rex, neque alias unquam huic viro advertiſti aliquid ingratum; cavebimus vero & in poſterum nequid in te delinquamus. Quod ſi tibi cordi eſt hoc ita fieri, oportet pro mea virili parte id induſtrie exequi.

Hæc

a *Ask. M.*, τεσσαρ. alii. Statim σὺν τοῖσι Σκ. ἦρξαν omittunt *V.* & *Arch.* *b* Deeſt ὁ *Ask.* *c* Αὐτέων *Ald.* & ceteri. In *Med. Arch.* αὐτῶν. *d* *Arch. Ask. Med.*, ἐκμαθὼν alii. *e* Τὴν Μανδ. *Ask. Arch.*, μὲν interſerunt *Med. Ald.* &c., ſine urgente cauſſa. *f* *Pariſ. B. Arch. Ask.*, οἰκίης *Med. Ald.* Mox ἡσυχίου *Arch.*, tum μέσου ἀνδ. Vide *Iuſtin.* 1, 4. *g* *Med. Ask.*, δὲ abeſt ex aliis. *h* Ὑποθέμενος *Arch. Ask. Steph.* margo. *i* Ἐπίτοκα *Arch. Med. Vind. Ask.*, ἐπίτεκα *Ald. Remig. Pariſ. B.* *k* *Med. Ask. Arch.*, καὶ ἐκ in aliis. *l* *Arch. Remig. Med. Ask.*, vulgo μέλλει. Mox ἀντ᾽ ἐκείνου *Ald.*, editum habet *Arch. Med. Ask.* *m* Τάδε *Arch.* *n* Μηδαμᾶ *Rem. Vind. Steph.* ora, μηδαμοῦ *Arch.*, μηδαμῶς *M. Ask.*, in *Edd.* μηδαμῇ. *o* Σὺ ἑωϋτῷ *Ask.* & *Arch.*, σοὶ ἑωυτῷ *Med.*, vulgo ἑωϋτῷ tantum. *p* Τὸν ἂν plerique cum *Edd.*, in *Ask.* & *M.* ἂν non eſt. *q* Ex *Med. Ask.*, ἑωϋτοῦ alii. *r* Βούλεαι *Rem.*; ſtatim παρεῖδον *Arch.* *s* Ἐσέπειτα *Steph.* margo, tum mox εἴ τι φ. *Arch.*

Ἀσσυρίους, conpoſuiſſe *Herodotum*, credibile ſit. Meminit eorum C. 184. altera vice. Perierunt cito. Nihil inde ſervatum, niſi unum fortaſſe apud *Ariſtotelem* fragmentum *Hiſt. Anim.* VIII, 1. Nam alia, quae inde arcesſuntur, perperam in hunc cenſum vocantur. Perierunt autem, ut innumera alia, temporum iniuria. Qui ſocorditer atque inepte digeſtos eos fuiſſe commentarios, & propterea neglectos cum *Vignolio Chronolog.* IV, 4, 6. &c. adſeverant, talia confidenter obtrudunt, quorum rationes reddere nequeunt. Verum de his in nupera *Diſſert. Herodotea* C. 1. diſputatum uberius fuit.

68. Ὑποθέμενος δὲ τῶν μάγων τοῖσι &c.] *H. Stephanus* infra p. 737. ὑπερθέμενος, quod Cap. 108., longe praefert; a cuius iudicio non disſideo. Ὑπερθέσθαι hoc uſu in Muſis frequens, non illud. Τούτῳ τῷ Γύγῃ καὶ τὰ σπουδαιέστερα τῶν πρηγμάτων ὑπερετίθετο, *cum Gyge communicabat*, 1, 8., tum V, 24. VII, 8, 1. Statim μὲν ante Μανδάνην induxi, obſecutus membranis.

74. Οἰκίης μὲν ἐόντα ἀγαθῆς] Alibi recte legitur; ſed hic ferri nequit, ſi vel in Codd. bonis inveniretur: οἰκία, *familia*, non potuit οἰκίη dici, ſemper Ionice ſcribitur οἰκίη. *Herod.* 1, c. 90. ἐόντες οἰκίης οὐ φλαυροτέρης. L. IV, c. 76. VI, c. 35. L. II, c. 172. *Amaſin primum habebant deſpicatui*, ἅτε δὴ δημότην τὸ πρὶν ἐόντα, καὶ οἰκίης οὐκ ἐπιφανέος. Eumdem *Hellanicus Athenaei* XV, p. 680. B. antequam ad regnum perveniret, fuiſſe ſcribit ἰδιώτην καὶ τῶν τυχόντων. VALKEN.

81. Ἐπίτεκα ἐοῦσαν] Revocavi quod *Aldus*, eumque ſecuti expresſerant, idque licitum in MSS. disſenſu putavi, praeſertim ubi ſcriptor ipse viam monſtravit C. III. Memini *Damaſcium* apud *Photium* p. 561. novae ſcripturae auctoritatem conciliare videri, ἐπίτοκα οὖσαν τὴν γαμετὴν συνεπῆγεν. Sed dubia & controverſa lectio eſt, & defendi, niſi metaplaſmo declinationis in ſubſidium vocato, nequit. Nihil ſimile ἐπίτεκα, quo *Hippocrates* pluresque alii fuerunt uſi, requirit. Vide doctam *T. Hemſterhuſii* adnotationem ad *Thom. M.* Ἐπίτεξ.

91. Σοὶ ἑωϋτῷ περιπέσῃς] Dubium eſt hoccine an σὺ ἑωϋτῷ περιπ. adſciſci debeat, quamquam ego non multum eo diſtrahor. Varie ponere ſolent. *Aeſchin.* de Legat. Falſ. p. 47. *Ed. Ald.* ὡς ἐγὼ τοῖς ἐμαυτοῦ λόγοις περιπίπτω. *Jo. Chryſoſtomus* T. V. p. 24. B. ἀλλ᾽ ὁ μῦθος αὐτὸς ἑαυτῷ περιπίπτει. & T. VII. p. 831. C. πανταχοῦ ἡ πλάνη ἑαυτῇ περιπίπτει. Par ratio prorſus eſt in μηδαμῶς, quod viro Cl. tantopere placuit. Ecquis enim mortalium in ea ſchedarum diſcordia Herodoteum illud esſe praeſtabit? Μηδαμᾶ habet C. 68. III, 65. atque alias, μηδαμῇ quoque. Mox ἐς σεωϋτοῦ ſervavi, non ignarus defendi veterum locis ἑωϋτοῦ poſſe, patronumque habere in *Miſcell. Obſerv.* T. III. p. 142.

100. Ἐς

109 Hæc quum reſpondiſſet Harpagus, eique puerulus ornatus eſſet traditus ad necem, contulit ſe domum flens: adiensque uxorem, refert omnem habitum ab Aſtyage ſermonem. Ad quem uxor, Quid igitur, inquit, facere tibi in animo eſt? Ego vero, reſpondet vir, non ſicut Aſtyages mandavit, neque ſi deſipiet, peiusque inſaniet quam nunc inſanit, non tamen huic voluntati parebo, neque ad hanc necem obſequar: multisque de cauſſis eum non occidam, tum quod puer ipſi mihi cognatus eſt, tum quod Aſtyages grandis natu eſt, & virili prole orbus: quo defuncto, ſi tyrannis ad hanc eius perventura eſt filiam, cuius nunc filium per me interimit, quid aliud reſtat hinc mihi quam periculum maximum? Enimvero ſecuritatis meæ cauſſa expedit hunc puerum interire, ſed per aliquem ipſius Aſtyagis, non per aliquem meorum.

110 Hæc loquutus, e veſtigio nuncium mittit ad bubulcum Aſtyagis, quem norat paſcua maxime idonea paſcere, & montes feris frequentiſſimos: cui nomen erat Mitradates: cuius contubernalis erat conſerva nomine Cyno, Græca lingua; Medica, Spaco; nam canem Medi Spaca appellant. Locus ubi boum paſcua ille bubulcus habebat, montium radices erant, ad ventum boream Ecbatanorum, & ad pontum Euxinum. Hoc enim tractu ad Saſpires vergente, Media valde montoſa eſt & edita, ac nemoribus frequens, reliqua vero Media tota admodum plana. Hic itaque arceſſitus propere quum veniſſet, inquit ad eum Harpagus; Iubet te Aſtyages hunc capere infantem, quem in deſertiſſimo montium exponas, ut celerrime pereat, & hæc ut tibi dicerem mihi iniunxit; niſi hunc interemeris, ſed aliquo pacto ſervaveris, peſſimo exitio te occiſum iri; expoſitum inſpicere mihi iniun-

111 ctum eſt. Hæc ubi audivit bubulcus, ſumpto infante, rediit eadem qua venerat via ad tugurium ſuum. Ei autem uxor ſua, cuius partus in dies exſpectabatur, tunc divinitus enititur filium, quum bubulcus in urbem iret. Ergo utrique mutua tenebantur ſollicitudine; hic quidem uxori parturienti metuens, illa viciſſim marito timens, propterea quod præter con-

Τούτοισι ἀμειψάμενος ὁ Ἅρπαγος, ὥς οἱ παρεδόθη τὸ παιδίον κεκοσμημένον τὴν ἐπὶ [a] θανάτῳ, ἤϊε κλαίων ἐς τὰ οἰκία. παρελθὼν δὲ ἔφραζε τῇ ἑωυτοῦ γυναικὶ τὸν πάντα [b] Ἀστυάγεος ῥηθέντα λόγον. ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν λέγει, „Νῦν ὦν τί σοι ἐν νόῳ ἐστὶ ποιέειν; ὁ δὲ ἀμείβεται· οὐκ ᾗ ἐνετέλλετο Ἀστυάγης· οὐδ᾽ εἰ [c] παραφρονήσει τε καὶ μανέεται κάκιον ἢ νῦν μαίνεται; οὔ οἱ ἔγωγε προσθήσομαι τῇ γνώμῃ, οὐδὲ ἐς [d] φόνον τοιοῦτον ὑπηρετήσω. πολλῶν δὲ εἵνεκα οὐ φονεύσω μιν· καὶ ὅτι αὐτῷ μοι συγγενής ἐστι ὁ παῖς, καὶ ὅτι Ἀστυάγης μέν ἐστι γέρων, καὶ ἄπαις [e] ἔρσενος γόνου· εἰ δὲ θελήσει τούτου τελευτήσαντος ἐς τὴν θυγατέρα ταύτην ἀναβῆναι ἡ τυραννίς, τῆς νῦν τὸν υἱὸν κτείνει δι᾽ ἐμεῦ, ἄλλο τι ἢ λείπεται τὸ ἐνθεῦτεν ἐμοὶ κινδύνων ὁ μέγιστος; ἀλλὰ τοῦ μὲν ἀσφαλέος εἵνεκα ἐμοί, δεῖ τοῦτον τελευτᾶν τὸν παῖδα· δεῖ μέντοι τινὰ τῶν Ἀστυάγεος αὐτοῦ φονέα γενέσθαι, καὶ μὴ τῶν ἐμῶν.“ Ταῦτα [f] εἶπε καὶ αὐτίκα ἄγγελον ἔπεμπε ἐπὶ τῶν βουκόλων τῶν Ἀστυάγεος τὸν ἠπίστατο νομάς τε ἐπιτηδεοτάτας νέμοντα, καὶ οὔρεα θηριωδέστατα, τῷ οὔνομα ἦν Μιτραδάτης. 46 συνοίκεε [g] δὲ ἑωυτοῦ συνδούλῃ. οὔνομα δὲ τῇ γυναικὶ ἦν τῇ συνοίκεε, Κυνὼ, κατὰ [h] τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν· κατὰ δὲ τὴν Μηδικὴν, Σπακώ. τὴν γὰρ κύνα καλέουσι Σπάκα Μῆδοι. αἱ δὲ ὑπώρεαί εἰσι [i] τῶν οὐρέων ἔνθα τὰς νομὰς τῶν βοῶν εἶχε οὗτος δὴ ὁ βουκόλος, πρὸς βορέω τε ἀνέμου [k] τῶν Ἀγβατάνων, καὶ πρὸς τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου. ταύτῃ μὲν γὰρ ἡ Μηδικὴ χώρη πρὸς Σασπείρων ὀρεινή ἐστι κάρτα, καὶ ὑψηλή τε, καὶ ἴδῃσι συνηρεφής· ἡ δὲ ἄλλη Μηδικὴ χώρη, [l] ἐστὶ πᾶσα ἄπεδος. ἐπεὶ ὦν ὁ βουκόλος σπουδῇ [m] πολλῇ καλεόμενος ἀπίκετο, ἔλεγε ὁ Ἅρπαγος τάδε, „Κελεύει σε Ἀστυάγης τὸ παιδίον τοῦτο λαβόντα, θεῖναι ἐς τὸ ἐρημότατον τῶν οὐρέων, ὅκως ἂν τάχιστα διαφθαρείη· καὶ τάδε τοι ἐκέλευσε εἰπεῖν, ἢν μὴ ἀποκτείνῃς αὐτὸ, ἀλλά τεῳ τρόπῳ περιποιήσῃς, ὀλέθρῳ τῷ κακίστῳ σε διαχρήσεσθαι· ἐπορᾶν δὲ ἐκκείμενον [n] διατέταγμαι ἐγώ.“ Ταῦτα ἀκούσας ὁ βουκόλος, καὶ ἀναλαβὼν τὸ παιδίον, ἤϊε τὴν αὐτὴν ὀπίσω ὁδὸν, καὶ ἀπικνέεται ἐς τὴν ἔπαυλιν. τῷ δ᾽ ἄρα καὶ αὐτῷ ἡ γυνὴ ἐπίτεξ ἐοῦσα πᾶσαν ἡμέρην, [o] τότε κως κατὰ δαίμονα τίκτει, οἰχομένου τοῦ βουκόλου ἐς πόλιν. ἦσαν δὲ ἐν φροντίδι ἀμφότεροι ἀλλήλων πέρι· ὁ μὲν, τοῦ τόκου τῆς γυναι-

a θάνατον *Arch.*, tum τὰ οἰκία bene; οἰκεῖα reliqui. b Ἀστυάγεω *Arch.* atque iterum infra. c *Medic. Ask. Arch.*, παραφρονήσει τε *Ald.* & ceteri. d φόρον *Arch.* e Ἄρσενος *Ald. Vind. Arch.* qui & θελήσοι. f *Arch. Med. Vind. Ask.*, εἴπας, αὐτίκα *Ald.* & reliqui: Mox ἐπὶ τὸν βουκ. τὸν Ἀστυάγ., plerique; quod nunc eſt venit e *M.* & *Ask.*, qui & ἐπιτηδεοτάτας, *Arch.* ἐπιτηδειότατα, *Ald.* ἐπιτηδεώτατα. g *M. Ask.*, vulgo τῇ δὲ ἑ. in *Arch.* συνδούλῳ, nec male. Vid. II, 134. h Iidem, τὴν τῶν alii. i Τῶν οὐρέων Edd. & *Vind. Pariſ. B.*, ὀρέων *Med. Ask. Arch.*, male. k *M. V. Ask. Arch. Ald.*, τῶν Ἐκβ. alii. Mox Ἀπείρων *Arch.*, prave, ſicuti Σαπείρων *Ald.* & Edd. aliorum. l Habet *Thom. Mag.* in v. In *Arch.* & *Vind.* καὶ ὑψηλὴ —— βουκόλος deſunt. m Ὢν καλ. *Arch. V.*, & καὶ ἔλεγε tum οὐρέων *Edd. V. Pariſ.* &c. ὀρέων *Med. Ask. Arch.* n Διατέταγμαι *Ask. Arch. Vind. Ald.*; *Medic.* ſimplex maluit. Paullo ſupra διαχρήσασθαι *Arch.* o τὸ τίκος idem & *Vind.*

100. Ἐς τὰ οἰκία] Verum id eſt: ut ἤϊε ἐς τὰ οἰκία C. 119. Saepe tamen operarum delicto depravatur, quem ad modum principio eiusdem capitis ἤϊε ἐς τὰ οἰκεῖα. *Arch.* οἰκία. II, 129. εἶναι ἐν τοῖσι οἰκηΐοισι τέκνον. III, 148. προῆγέ μιν ἐς τὰ οἰκία. Quae quidem & alia ſimilis generis ad eandem formam ex MSS. redire debent. Vide *Gronov.* II, 66.

17. Νομάς τε ἐπιτηδεωτάτας νέμοντα] Multum ſe hic aeſtuaſſe fatetur Cl. *Reiskius*, tandemque huc veniſſe, ut ἀνεπιτηδειοτάτας *paſcua maxime horrifica* reponeret. Pepererunt fortaſſe hos fluctus montes θηριωδέστατοι, qui utique boum paſturae minime conveniebant. At paſcua erant ad montium radices, uti ſtatim traditur; ad eas autem plerumque herbidi irriguique agri, bubus paſcendis egregii: hinc & pagus illic, hominum celebritate notabilis, C. 114. Poſſes, ſi innovatione locus indigeret, ἐπιτηδεώτατα ex *Aldo* recipere & bubulci ſollertiam intelligere. *Heſychius*, Ἐπιτηδείως· ἐπιμελῶς. Vide II, 133.

21. Τὴν γὰρ κύνα καλέουσι Σπάκα Μῆδοι.] Eademne Medorum & Perſarum fuerit dialectus, non liquet. In reliquiis Perſicae linguae nihil doctiſſimi viri *G. Burtonus* & *Hadr. Relandus* invenerunt congruum. Confer huius *Diſſ.* de *Vet. Ling. Perſ.* p. 245., & illius Λείψ. *Ling. Perſ.* p. 97. *Iuſtinus* I, 4. de cauſſa nominis *Spaco* lepidas admetitur fabellas, ex *Trogi* libris derivatas.

25. Πρὸς Σασπείρων] Credo *Florentiae* non aliter ſcripſiſſe, etſi ſuper ea re ſilentium. Codex *Ask.* & *Valla* idem obtulerunt. Σαπείρων *Aldi* & *Editt.*, ſi littera detrahatur, Σάπειρας dabit, quos Colchis confines, memorant *Orpheus* Argon. v. 753. & *Apollon. Rh.* II, 397. atque ex illis *Stephanus Byz.* In *Noſtri* Muſis modo Σασπειρέες III, 94., modo Σάσπειρες IV, 37., contra tabulas tamen. Melius I, 104. VII, 79.

33. Ἐπορᾶν —— διατέταγμαι ἐγώ] Nimium tribuitur *Mediceo*. Quia de militibus eorumque acie διαταχθῆναι frequentatur, proptereane uni negabitur? Apoſtolus Paullus οὕτω ἦν διατεταγμένος *Act. A.* XX, 13., ſervus ἐποίησε τὰ διαταχθέντα αὐτῷ *Luc. Evang.* XVII, 9. Haec ſufficiunt. Alii in conpoſito amplius quam ſimplici eſſe adfirmabunt, neque illis pertinaciter obloquar. Statim ἐπίτεξ ἐοῦσα πᾶσαν ἡμέρην prave explicatur, *quae per totam diem parturierat*, pulcre monente Cl. *Abreſch. Diluc. Thucydid.* p. 583.

γυναικὸς ἀῤῥωδέων. ἡ δὲ γυνὴ, ὅτι οὐκ ἐωθὼς ὁ Ἅρπαγος [a] μεταπέμψαιτο αὐτῆς τὸν ἄνδρα· ἐπεί τε δὲ ἀπονοστήσας ἐπέστη, οἷα ἐξ [b] ἀέλπτου ἰδοῦσα ἡ γυνὴ, εἴρετο προτέρη, ὅτι μιν οὕτω προθύμως Ἅρπαγος [c] μεταπέμψαιτο· ὁ δὲ εἶπε, ,, Ὦ γύναι, εἶδόν τε ἐς πόλιν ἐλθὼν καὶ ἤκουσα τὸ μήτε ἰδεῖν [d] ὄφελον, μήτε κοτε γενέσθαι ἐς δεσπότεας τοὺς ἡμετέρους· οἶκος μὲν πᾶς Ἁρπάγου κλαυθμῷ κατείχετο. ἐγὼ δὲ ἐκπλαγεὶς, [e] ἤια ἔσω. ὡς δὲ τάχιστα ἐσῆλθον, ὁρέω παιδίον προκείμενον, ἀσπαῖρόν τε καὶ κραυγανόμενον, κεκοσμημένον χρυσῷ τε καὶ ἐσθῆτι ποικίλῃ. Ἅρπαγος δὲ ὡς εἶδέ με, ἐκέλευε τὴν ταχίστην ἀναλαβόντα τὸ παιδίον, οἴχεσθαι φέροντα, καὶ θεῖναι ἔνθα θηριωδέστατον εἴη [f] τῶν οὐρέων, φὰς Ἀστυάγεα εἶναι τὸν [g] ταῦτα ἐπιθέμενόν μοι· πόλλ᾽ ἀπειλήσας εἰ μή σφεα ποιήσαιμι· καὶ ἐγὼ ἀναλαβὼν, ἔφερον δοκέων τῶν τινος οἰκετέων εἶναι. οὐ γὰρ ἄν κοτε κατέδοξα [h] ἔνθεν γε ἦν. ἐθάμβεον δὲ ὁρέων χρυσῷ τε καὶ εἵμασι κεκοσμημένον· πρὸς δὲ, καὶ κλαυθμὸν κατεστεῶτα [i] ἐμφανέα ἐν Ἁρπάγου. [k] καὶ πρόκα τε δὴ κατ᾽ ὁδὸν πυνθάνομαι τὸν πάντα λόγον [l] θεράποντος, ὃς ἐμὲ προπέμπων ἔξω πόλιος, ἐνεχείρισε τὸ βρέφος· ὡς [m] ἄρα Μανδάνης τε εἴη παῖς τῆς [n] Ἀστυάγεος θυγατρὸς, καὶ Καμβύσεω τοῦ Κύρου. καί
47 μιν Ἀστυάγης ἐντέλλεται ἀποκτεῖναι. νῦν τε [o] ὅδε ἐστί. Ἅμα δὲ ταῦτα ἔλεγε ὁ βουκόλος, καὶ ἐκκαλύψας ἀπεδείκνυε. ἡ δὲ, ὡς εἶδε τὸ παιδίον μέγα τε καὶ εὐειδὲς ἐὸν, δακρύσασα, καὶ λαβομένη τῶν γουνάτων τοῦ ἀνδρὸς, ἔχρηζε μηδεμιῇ τέχνῃ ἐκθεῖναί μιν. ὁ δὲ οὐκ ἔφη οἷός τ᾽ εἶναι ἄλλως αὐτὰ ποιέειν. ἐπιφοιτήσειν γὰρ κατασκόπους ἐξ Ἁρπάγου [p] ἐποψομένους. ἀπολέεσθαί τε κάκιστα, ἢν μή σφεα ποιήσῃ. ὡς δὲ οὐκ ἔπειθε [q] ἄρα τὸν ἄνδρα, δεύτερα λέγει ἡ γυνὴ τάδε, ,, Ἐπεὶ τοίνυν οὐ δύναμαί σε πείθειν μὴ ἐκθεῖναι, σὺ δὲ ὧδε ποίησον, εἰ δὴ [r] πᾶσα ἀνάγκη ὀφθῆναι ἐκκείμενον. τέτοκα γὰρ καὶ ἐγὼ, τέτοκα δὲ τεθνεός. τοῦτο μὲν φέρων πρόθες· τὸν δὲ τῆς [s] Ἀστυάγεος θυγατρὸς παῖδα ὡς ἐξ ἡμέων ἐόντα τρέφωμεν· καὶ οὕτω οὔτε σὺ ἁλώσεαι ἀδικέων τοὺς [t] δεσπότεας, οὔτε ἡμῖν κακῶς βεβουλευμένα ἔσται. ὅ, τε γὰρ τεθνεὼς βασιληΐης ταφῆς κυρήσει, καὶ ὁ [u] περιεὼν οὐκ ἀπολέει τὴν ψυχήν. Κάρτα τε ἔδοξε τῷ βουκόλῳ πρὸς τὰ παρεόντα εὖ λέγειν ἡ γυνὴ, καὶ αὐτίκα ἐποίεε ταῦτα. τὸν μὲν ἔφερε θανατώσων παῖδα, τοῦτον [x] μὲν παραδιδοῖ τῇ ἑωυτοῦ γυναικί· τὸν δὲ ἑωυτοῦ ἐόντα νεκρὸν λαβὼν ἔθηκε ἐς τὸ ἄγγος ἐν τῷ ἔφερε τὸν ἕτερον. κοσμήσας δὲ τῷ κόσμῳ παντὶ τοῦ ἑτέρου παιδὸς, φέρων ἐς τὸ ἐρημότα-

conſuetudinem ab Harpago arceſſitus eſſet. Vbi autem reverſus affuit, eum uxor, utpote ex improviſo cernens, prior interrogavit quid ita ſtudioſe ipsum Harpagus arceſſiviſſet. Cui ille, Vxor, inquit, ubi in urbem veni, & vidi & audivi quod nec viſum oportuit nec agi circa dominos noſtros. Harpagi domus omnis luctu tenebatur: in quam ego perterrefactus ſimul atque introii, video puerulum in medio poſitum, palpitantem vagientemque, auro ac verſicolori veſte ornatum. Eum Harpagus, ubi me vidit, iuſſit celerrime ſumere, atque exponendum asportare in montanum locum, quammaxime feris abundantem: dicens Aſtyagem eſſe qui hæc mihi iniungeret; magnopere minatus, niſi ea facerem. Ego acceptum puerum attuli, ratus alicuius illum domeſticorum eſſe; nunquam enim cogitaſſem, unde erat. Terrebar tamen, quod viderem auro veſtibusque ornatum: præterea quod planctus manifeſtus fiebat in Harpagi domo. Atqui ſtatim in via reſciſco omnem ſermonem ex miniſtro, qui extra urbem deducens, mihi infantem tradidit, eum Mandanes Aſtyagis natæ & Cambyſis Cyro geniti eſſe filium, & ab Aſtyage iuberi interfici: atque is hic eſt. Hæc loquens bubulcus, puerum detectum 112
oſtendit: quem illa intuita magnum ac ſpecioſum, genua viri cum lacrymis amplexa, obſecrat ne qua ratione puerum exponat. Hic negare aliter iſta fieri poſſe: ſuperventuros enim ab Harpago ſpeculatores ad rem explorandam; ſeque, niſi iſta exequutus fuerit, miſerrime periturum. Mulier ubi viro non perſuadet, ſecunda hæc addit; Quandoquidem te nequeo inducere, ut non exponas, tu vero id facito, ſi utique neceſſitas prorſus eſt aſpici puerum expoſitum. Quoniam ego quoque peperi, peperi autem mortuum; ablatum hunc in vicem expone, & iſtum ex filia Aſtyagis, tanquam ex nobis genitum, alamus. Ita neque tu iniurius in dominos eſſe deprehenderis, neque nobis male conſuluerimus. Nam & hic qui obiit, regale ſepulchrum nanciſcetur, & iſte qui ſupereſt, animam non amittet. Sanequam commode viſa eſt 113
bubulco mulier loqui ad præſens tempus: atque ita continuo fecit. Quem puerum necaturus attulerat, eum uxori ſuæ tradidit: ſuum autem, qui mortuus erat, acceptum collocavit in eo vaſe, in quo alterum portaverat; omnique alterius pueri cultu orna-

a Μεταπέμψαιτο *Arch. Ask. Rem.* μετεπέμψατο alii. *b* Ἀπέλπτου *Vind.* *c* Μετεπέμψατο *Ask. Arch. Pariſ.* duo. *d* Ὤφελον *V. Arch.*, nulla cauſſa. Vid. *Thom. Magiſt.* in v. Mox δεσπότας *Med. Ask.* In reliquis δεσπότεας. *e* Ἤα *Ask.* *f* Τῶν ὀρέων ſemper *Med.* *g Ask. Med.*, τοιαῦτα alii. Mox ποιοίμι ora *Steph.* *h M. Ask.*, margo *Steph.*, vulgo ἔνθεν γενόμην. * *i* Deſt *Arch. Vind.* *k* Ex *Med.* & *Ask.*, in aliis καὶ δή. *l* Θεράποντι ἐμπροπέμπων *Arch.* *m* Παρὰ idem. *n Med. Ask.*, alii cum Edd. Ἀστυάγεω. *o* Ὧδε *Ask.* *p Rem. Ask. M.* ora *Steph.*, κατοψομ. *Aldus* & alii. Mox ἀπολέσθαι *Arch.* *q* Non eſt in *Arch.*, qui mox δεύτερον. *r* Πᾶσά γε *Ald. Arch. Vind. Rem.* &c., in *Med. Ask.* γε abeſt. *s* Ἀστυάγεω *Arch.* *t* Sic *Ald. Arch. Vind. Rem.*, δεσπότας *M.* & *Ask.* *u* Περιὼν *Arch.* mox ἀπολέσει idem cum *Ald. Vind.* & aliis. Vulgatum ex *Med.* & *Ask.* *x* Deeſt *Arch.*

40. Ὅτι οὐκ εὐθὺς ὁ Ἅρπαγος μεταπέμψαιτο] Recte poſt pauca hunc in modum *Gronovius*; ſequor exemplum, ſchedarum parens imperio. Eſt autem omnis haec oratio cultisſima & ruſticae ſimplicitati mirabiliter apta.

42. Οἷα ἐξ ἀέλπτου ἰδοῦσα] *Appianus* Punic. p. 104. καὶ αὐτὴν ἡ στρατιὰ μακρόθεν ἰδοῦσα ἐξ ἀέλπτου· Similiter p. 117. *Sophocles* aliter Aiac. v. 727. ἐξ ἀέλπτων Αἴας μετανεγνώσθη. *Aeſchylus* quoque Suppl. v. 362. *Heſychii* Ἐξ ἀελπτίης hinc docti viri corrigunt, ſed fruſtra, uti bene in litteris ad me Cl. *Alberti*. Legendum enim ἐξ ἀελπτίης, quo *Archilochus* apud *Heraclid. Pontic.* p. 412. *Ed. Galei* utitur.

46. Ἐς δεσπότεας τοὺς ἡμετέρους] Cogor ſaepe minuta venari. Quid facias, ubi talem ſe ſilva dat? Abigunt *Florentiae* hinc & C. 112. δεσπότεας, & retinuerunt τὸν δεσπότεα C. 11. Non ſibi conſtant, fateor, in productione vocis deſcriptores, ſed culpa ipſorum eſt. Ἐξηγητέας vidimus C. 78: Manarunt eodem ex fonte Ἀρισταγόρης, Ἀρισταγόρεω, Ἀρισταγόρεα Καμβύσης, Καμβύσεω, Καμβύσεα, quod in Ἀστυάγης codex *Arch.* ſollicite obſervat.

74. Εἰ δὴ πᾶσα ἀνάγκη] Ita adſolet: πᾶσα ἀνάγκη ἐστὶ δοῦναι II, 22. & 35. IV, 179. V, 52. &c. *Sophocles Electr.* v. 1527., *Plato* in *Phaedro* p. 243. D., πολλή ἀνάγκη in *Euthyphr.* p. 7. D. Itaque γε interpoſitum pluribus in MSS. citra ſententiae damnum reſecatur a Viro Clarisſimo recte. Saepe tamen apud alios πολλή γ᾽ ἀνάγκη, poetas in primis, de quibus *Valken.* in *Euripidis Phoeniſſ.* v. 1668.

ornatum, in deſertiſſimo montium expoſuit, triduoque poſt pueri expoſitionem, relicto quodam pecuariorum illic eius cuſtode, in urbem ſe contulit, & ad domum Harpagi: aitque ſeſe paratum illi oſtendere pueruli cadaver. Harpagus, miſſis ſuorum ſatellitum fideliſſimis, rem per eos inſpexit, ac bubulci filiolum ſepelivit. Et hic quidem humatus eſt: alterum vero, qui poſtea Cyrus appellatus eſt, uxor bubulci adſumptum nutrivit, impoſito illi alio quopiam ac non Cyri nomine.

114 Qui poſteaquam decennis fuit, eum res iſta, quæ illi talis contigit, palam fecit. Ludebat in pago ubi etiam armenta illa erant, & ludebat cum aliis æqualibus in via; & colludentes pueri elegerunt ſuum regem eſſe hunc cognominatum bubulci filium. Ipſe igitur ordinabat eos; ut alii domos ſtruerent: alii ſatellites forent: aliquem quoque eorum, ut oculus regis eſſet: alii, ut internuncius eſſet eorum, quæ ad aulam adferebantur, tanquam unicuique munus aſſignans. Horum puerorum quidam colluſor Artembaris filius erat, viri inter Medos clari, quem Cyrus, quod imperata non feciſſet, iuſſit ab aliis pueris apprehendi: & quum illi paruiſſent, aſpere admodum verberibus affecit. Quæ puer tanquam ſe indigna paſſus, iniquiſſimo animo ferens, ubi primum dimiſſus eſt, in urbem reverſus ad patrem, ea quæ a Cyro pertuliſſet deploravit: non tamen Cyrum nominans (nondum enim eius hoc erat nomen,) ſed ab filio bubulci Aſtyagis. Artembares, ut erat ira percitus, ad Aſtyagem ducens filium ſecum contendit: & rem intolerandam paſſum eſſe inquiens, eiusque humeros oſtendens, O rex, ſic inſultatur (ait) nobis ab ſervo tuo, eiusque bubulci filio.

115 Audiens hæc atque cernens Aſtyages, volens Artembaris honoris gratia ulciſci puerum, iuſſit arceſſi bubulcum & filium. Qui quum ambo adfuiſſent, intuens in Cyrum Aſtyages, Tune, inquit, hoc tali patre genitus, auſus es huius filium, viri apud me primarii, tam indignis concidere verberibus? Cui viciſſim ille, Iſtud, inquit, o here, huic ego iure feci. Pueri enim ex hoc pago, quorum hic unus erat, me regem

μότατον τῶν οὐρέων τιθεῖ· ὡς δὲ τρίτη ἡμέρη τῷ παιδίῳ ἐκκειμένῳ ἐγένετο, ἤϊε ἐς πόλιν ὁ βουκόλος, τῶν τινα προβόσκων [a] φύλακον αὐτοῦ καταλιπών. ἐλθὼν δὲ ἐς τοῦ Ἁρπάγου, ἀποδεικνύναι ἔφη ἑτοῖμος εἶναι τοῦ παιδίου τὸν νέκυν. πέμψας δὲ ὁ Ἅρπαγος τῶν ἑωϋτοῦ δορυφόρων τοὺς πιστοτάτους, εἶδέ τε διὰ τούτων, καὶ ἔθαψε τοῦ βουκόλου τὸ παιδίον. καὶ τὸ μὲν [b] ἐτέθαπτο· τὸν δὲ ὕστερον τούτων Κῦρον ὀνομασθέντα, παραλαβοῦσα ἔτρεφε ἡ γυνὴ τοῦ βουκόλου, οὔνομα ἄλλο κού τι καὶ οὐ Κῦρον θεμένη. Καὶ [c] ὅτε δὴ ἦν δεκαέτης ὁ παῖς, πρῆγμα ἐς αὐτὸν τοιόνδε γενόμενον ἐξέφηνέ μιν. ἔπαιζε ἐν τῇ κώμῃ ταύτῃ ἐν τῇ ἦσαν καὶ αἱ βουκολίαι αὗται· [d] ἔπαιζε δὲ μετ' ἄλλων ἡλίκων ἐν ὁδῷ· καὶ οἱ παῖδες παίζοντες εἵλοντο ἑωϋτῶν βασιλέα εἶναι τοῦτον δὴ τὸν τοῦ βουκόλου ἐπίκλησιν παῖδα. ὁ δὲ [e] αὐτέων διέταξε τοὺς μὲν, οἰκίας οἰκοδομέειν, τοὺς δὲ, δορυφόρους εἶναι· [f] τὸν δέ κού τινα αὐτέων, ὀφθαλμὸν βασιλῆος εἶναι· τῷ δέ τινι, τὰς ἀγγελίας φέρειν ἐδίδου γέρας, ὡς ἑκάστῳ ἔργον προστάσσων. εἷς δὴ τούτων τῶν παιδίων συμπαίζων, ἐὼν [g] Ἀρτεμβάρεος παῖς, ἀνδρὸς δοκίμου ἐν Μήδοισι ([h] οὐ γὰρ δὴ ἐποίησε τὸ προσταχθὲν ἐκ τοῦ Κύρου) ἐκέλευε αὐτὸν τοὺς ἄλλους παῖδας διαλαβέειν. πειθομένων δὲ 48 τῶν παίδων, ὁ Κῦρος τὸν παῖδα τρηχέως κάρτα [i] περιέσπε μαστιγέων· ὁ δὲ, ἐπεί τε [k] μετείθη τάχιστα, ὥς γε δὴ ἀνάξια ἑωϋτοῦ παθών, μᾶλλόν τι περιημέκτεε. κατελθὼν [l] δὲ ἐς πόλιν, πρὸς τὸν πατέρα ἀποικτίζετο τῶν ὑπὸ Κύρου ἤντησε. λέγων δὲ οὐ [m] Κύρου, (οὐ γάρ κω ἦν τοῦτο τοὔνομα) ἀλλὰ πρὸς τοῦ βουκόλου τοῦ Ἀστυάγεος παιδός. ὁ δὲ Ἀρτεμβάρης ὀργῇ, ὡς εἶχε, ἐλθὼν παρὰ τὸν Ἀστυάγεα, καὶ ἅμα ἀγόμενος τὸν παῖδα, ἀνάρσια πρήγματα [n] ἔφη πεπονθέναι, λέγων· „Ὦ βασιλεῦ, ὑπὸ τοῦ σοῦ δούλου, βουκόλου δὲ „παιδὸς, ὧδε περιυβρίσμεθα (δεικνὺς τοῦ παιδὸς τοὺς ὤμους.) Ἀκούσας δὲ καὶ ἰδὼν [o] ὁ Ἀστυάγης, θέλων τιμωρῆσαι τῷ παιδὶ τιμῆς τῆς Ἀρτεμβάρεος εἵνεκα, μετεπέμπετο τόν τε βουκόλον καὶ τὸν παῖδα. ἐπεί τε δὲ παρῆσαν ἀμφότεροι, βλέψας πρὸς τὸν Κῦρον ὁ Ἀστυάγης ἔφη· „Σὺ δὴ ἐὼν τοῦδε τοιούτου ἐόντος παῖς, ἐτόλ„μησας τὸν τοῦδε παῖδα ἐόντος πρώτου παρ' ἐμοὶ [p] ἀει„κείῃ τοιῇδε περισπεῖν; ὁ δὲ ἀμείβεται ὧδε, Ὦ δέσποτα, „[q] ἐγὼ δὲ ταῦτα τοῦτον ἐποίησα σὺν δίκῃ. οἱ γάρ με „ἐκ

a M. Ask. Arch. V. Steph. margo, vulgo φύλακα. Supra ὀρέων ſuo more *Med.* Mox ἐς τὸ Ἁρπ. *Arch.* *b Rem. M. Ask.*, in aliis ἐθάπτετο. *c* Ὅτε δὴ ἦν *Ald. Vind. Arch. R.* &c. δὴ exulat ex *M.* *d* Ἔπαιζε μετ' *Arch.* abſurde & ἑωϋτῶν βασ. *e Ald. V. Pariſ.*, αὐτῶν *M. Arch.* & mox iterum. *f M. Ask.*, in aliis τόν. Statim ἐσφέρειν *Ald. V. Arch. Rem.* Sed φέρειν in *Med. Ask.*, qui ἐδίδου δὲ ſtatim. *g* Sic *M. Ask.* In *Ald.* & aliis Ἀτεμβάρεω; ſive Ἀτεβάρεω ut *Arch.*, & mox denuo. *h* Οὐκ ἐποίησε ora *Steph.* Mox διαλαβεῖν *Med.*, vulgatum ceteri. *i* Περίεσπε *Arch. V.* margo *Steph.*, περιέσπασε *Ask.* *k M. Ask.* In *Ald.* ἐμετείθη· μετηχθη *Vind.*, ἐμαστίχθη *Arch.* *l* Non eſt in *Arch.* *m* Κῦρον idem; tum Ἀστυάγεω ſuo more. *n* Ἔφησε idem; quo modo VI, 136. *o* Articulus non eſt in *Ask. Arch.* *p* Ἀεικίῃ *Ald.*, αἰκίῃ *Arch.*, ἀδικίῃ *Vind.*; tum ἀμείβετο *Ask. Arch.* haud male hoc. In *M.* & *Ask.*, ἀεικείῃ. *q* Ἐγὼ δὲ *Arch.* ab aliis abeſt ultimum.

88. Τῶν τινα προβόσκων] Hinc in *Aem. Porti* aliorumque Lexica receptum fuit πρόβοσκος· uſitata vox αἰγοβοσκῶν facile potuit in illam deflecti. VALKEN.

88. Τῶν τινα προβόσκων] Per utique rarum eſt πρόβοσκος de paſtore, ſicuti & προβόσκημα, quod in *Philon. Iud. Legat.* p. 993. D. Verum hoc naevo obſitum atque in προκόσμημα vertendum docuit *Kuhnius* ad *Diogen. Laërt. Praefat.*, illud movere non audeo. Accedit proxime αἰγοβοσκῶν vocabulum, ſed metuo, ut ταῖς βουκολίαις bene conveniat.

1. Οἰκίας οἰκοδομέειν] Una mutata littera οἰκονομέειν refingit Cl. *Pauw*: neque enim eum, qui ſibi δορυφόρους atque ὀφθαλμὸν eligebat, οἰκονόμους omiſiſſe: habuiſſe praeterea Perſarum reges μελεδωνοὺς τῶν οἰκίων III, 61., quibus aedium & rei domeſticae cura erat. Hoc verum; notum quoque οἰκοδομεῖν, οἰκοδομίαν & οἰκονομεῖν permiſceri apud *Philon. Iud.* de *Fortitud.* p. 740. C. & in Paullina ad *Timoth.* priore C. 1, 4. & ſaepius alias. Neutrum tamen adigit, ut eam in ſententiam eatur. Ludus puerorum deſcribitur, quorum eſſe

Aedificare caſas, ploſtello adiungere mures,
Ludere par inpar ——

monuit *Horatius* II. Sat. III, 247. & experientia teſtatur.

4. Τὰς ἀγγελίας φέρειν] Difficilis electio. Φέρειν & ἐσφέρειν ἀγγελίας uſus admittit: illud latius ſe porrigit, hoc eius proprie, cui in aula ἐσαγγελέος titulus, quique ad regem deferebat, quae nunciabantur. Vide *Lucianum Deae Syr.* C. 25. *Heliodorum* X. p. 491. & *Gronov.* Βασιλέος ὀφθαλμὸν multa in luce poſuit *Briſſonius* Regn. Perſ. I, 190.

10. Περίεσπε μαστιγέων] Nihil demuto. Voluit *Arch.* ſcriba περιεῖπε, ut ſupra C. 73., quo de *P. Leopardus* *Emend.* VII, 8. Bene etiam habet μετείθη. In *Arch.* inſignis adparet aberratio, nec ab ea inmunis *Vindob.*, cui in animo μετήχθη fuiſſe videtur.

26. Ἀεικείῃ τοιῇδε περισπεῖν] Sic I, 73. & III, 160., ubi αἰκίῃ, uti hic, *Arch.* ex ſcholio, e quo & id deſcendit, quod in *Vindob.* Placere poteſt *Aldi* ἀεικίῃ, ut προμηθίῃ I, 88. III, 36. in *Vindob.*; verum Aldus in iſto vocabulo varius eſt. Statim malui ἐγὼ δὲ ex *Arch.*, quippe ſignificantius. *Plutarchus in Praecept. R. Ger.* p. 811. C. ἐγὼ δὲ ἀνάπαλιν — οὐκ ἐμαυτῷ γέ φημι ταῦτα οἰκονομεῖν, ἀλλὰ τῇ πατρίδι· ita enim dederat, non οἰκοδομεῖν.

„ ἐκ τῆς κώμης παῖδες, τῶν καὶ ὅδε ἦν, παίζοντες,
„ σφέων αὐτῶν ἐστήσαντο βασιλέα. ἐδόκεον γάρ σφι
„ εἶναι ἐς τοῦτο [a] ἐπιτηδεώτατος. οἱ μέν νυν ἄλλοι παῖ-
„ δες τὰ ἐπιτασσόμενα ἐπετέλεον, οὗτος δὲ ἀνηκούστεέ
„ τε καὶ λόγον εἶχε οὐδένα· ἐς ὃ [b] ἔλαβε τὴν δίκην. εἰ
„ ὦν δὴ τοῦδε εἵνεκα ἄξιός τευ κακοῦ εἰμι, ὅδε τοι πάρ-
„ ειμι. Ταῦτα λέγοντος τοῦ παιδὸς τὸν Ἀστυάγεα
ἐσήιε ἀνάγνωσις αὐτοῦ· καί οἱ ὅ, τε χαρακτὴρ τοῦ προσ-
ώπου προσφέρεσθαι ἐδόκεε [c] ἐς ἑωυτὸν, καὶ ἡ ὑπόκρισις
ἐλευθεριωτέρη εἶναι, ὅ, τε χρόνος τῆς [d] ἐκθέσιος τῇ ἡλικίῃ
τοῦ παιδὸς ἐδόκεε συμβαίνειν. ἐκπλαγεὶς δὲ τούτοισι,
ἐπὶ χρόνον ἄφθογγος ἦν. [e] μόγις δὲ δή κοτε ἀνενειχθεὶς,
εἶπε (θέλων ἐκπέμψαι τὸν Ἀρτεμβάρεα, ἵνα τὸν βουκό-
„ λον μοῦνον [f] λαβὼν βασανίσῃ) Ἀρτέμβαρες, ἐγὼ ταῦ-
„ τα ποιήσω, [g] ὥστε σε καὶ τὸν παῖδα τὸν σὸν μηδὲν ἐπι-
„ μέμφεσθαι. τὸν μὲν δὴ Ἀρτεμβάρεα πέμπει· τὸν δὲ
Κῦρον ἦγον εἴσω οἱ θεράποντες, κελεύσαντος τοῦ Ἀστυά-
γεος. ἐπεὶ δὲ ὑπελέλειπτο ὁ βουκόλος μοῦνος, [h] μουνωθέντα
τάδε αὐτὸν εἴρετο ὁ Ἀστυάγης, κόθεν λάβοι τὸν παῖδα,
καὶ τίς εἴη ὁ παραδούς; ὁ δὲ ἐξ ἑωυτοῦ τε ἔφη γεγονέναι,
καὶ τὴν τεκοῦσαν [i] αὐτὸν ἔτι εἶναι παρ' ἑωυτῷ. Ἀστυά-
γης δέ μιν οὐκ εὖ βουλεύεσθαι ἔφη, ἐπιθυμέοντα ἐς ἀνάγ-
κας μεγάλας ἀπικνέεσθαι. ἅμα τε λέγων ταῦτα, ἐσή-
μαινε τοῖσι δορυφόροισι λαμβάνειν αὐτόν. ὁ δὲ, ἀγόμενος
ἐς τὰς [k] ἀνάγκας, οὕτω δὴ ἔφαινε τὸν ἐόντα λόγον.
49 ἀρχόμενος δὴ ἀπ' ἀρχῆς, διεξήιε τῇ ἀληθείῃ χρεώμε-
νος· καὶ κατέβαινε ἐς λιτάς τε, καὶ συγγνώμην ἑωυτῷ
[l] κελεύων ἔχειν αὐτόν. Ἀστυάγης δὲ, τοῦ μὲν βουκόλου
τὴν ἀληθείην ἐκφήναντος, λόγον ἤδη καὶ ἐλάσσω ἐποιέε-
το· Ἁρπάγῳ δὲ καὶ μεγάλως μεμφόμενος, καλέειν αὐ-
τὸν τοὺς δορυφόρους ἐκέλευε. ὡς δέ οἱ παρῆν ὁ Ἅρπαγος,
„ εἴρετό μιν ὁ Ἀστυάγης, Ἅρπαγε, τέῳ δὴ [m] μόρῳ τὸν
„ παῖδα κατεχρήσαο, τόν τοι παρέδωκα ἐκ θυγατρὸς
„ γεγονότα τῆς ἐμῆς; ὁ δὲ Ἅρπαγος ὡς εἶδε τὸν βουκό-
λον ἔνδον ἐόντα, οὐ τρέπεται ἐπὶ ψευδέα ὁδὸν, ἵνα μὴ
„ ἐλεγχόμενος ἁλίσκηται· ἀλλὰ λέγει τάδε, Ὦ βα-
„ σιλεῦ, ἐπεί τε παρέλαβον τὸ παιδίον, ἐβούλευον
„ σκοπῶν ὅκως σοί τε [n] ποιῶ κατὰ νόον, καὶ ἐγὼ πρὸς
„ σὲ γενόμενος ἀναμάρτητος, μήτε θυγατρὶ τῇ σῇ,
„ μήτε αὐτῷ σοι εἴην αὐθέντης. [o] ποιῶ δὴ ὧδε. καλέ-
„ σας τὸν βουκόλον τόνδε, παραδίδωμι τὸ παιδίον, φὰς
„ σέ τε εἶναι τὸν κελεύοντα ἀποκτεῖναι αὐτό. καὶ λέ-
„ γων

gem ſuum ludentes conſtituerant: quippe
qui videbar eis ad hoc maxime eſſe ido-
neus. At iſte, quum ceteri omnes pueri
iuſſis obtemperarent, audiens dicto eſſe no-
lebat, ac nihili faciebat: propter quod pœ-
nas dedit. Quod ſi ego propterea ullo ma-
lo ſum dignus, hic tibi præſto ſum. Hæc 116
loquente puero, ſubiit Aſtyagi recognitio e-
ius, viſaque ipſi eſt figura oris admoveri ad
ſe & reſponſio eſſe liberalior, & tempus ex-
poſitionis cum pueri ætate congruere. His
perculſus Aſtyages, aliquandiu ſine voce
manſit: vixque tandem ad ſe reverſus, vo-
lens a ſe Artembarem dimittere, ut bubulcum
ſubmotis arbitris rimaretur, Ego, inquit,
Artembares, efficiam ut tu & filius tuus ob
hoc nihil conqueramini. Dimiſſo igitur Ar-
tembare, & regis iuſſu per famulos Cyro in-
troducto, bubulcum, qui ſolus erat relictus,
ipſe ſolum percontatur, unde puerum acce-
piſſet, quisve ei tradidiſſet? Ille ex ſe geni-
tum reſpondere, & genitricem eius apud ſe
etiamnum eſſe. Aſtyages dicere, non bene
ſibi illum conſulere, qui cuperet ad ingentes
devenire neceſſitates. Simulque hæc dicens,
ſatellitibus innuit ut prehenderent ipſum. Hic
autem ad tormenta dum ducitur, ita demum
rem ut erat patefecit: ab initioque exor-
ſus, vera referendo, deſcendit ad preces &
petendam ſibi veniam. Bubulco veritatem 117
eloquuto, Aſtyages minorem quoque iam
eius curam habuit; ſed Harpagum, cui val-
de ſuccenſebat, vocari a ſatellitibus iuſſit.
Quem, ubi adſuit, percontatur Aſtyages,
Harpage, qua nece interemiſti quem tibi
tradidi puerum e filia mea genitum? Har-
pagus, ut vidit bubulcum intus eſſe, no-
luit tergiverſari mendacio, ne argumentis
convinceretur: ſed ita reſpondit; Ego poſt-
eaquam infantem accepi, rex, cogitavi
quo pacto voluntati tuæ ſatisfacerem: &
tamen, quum ad te delicti inſons extitiſ-
ſem, ne forem aut filiæ tuæ aut tibi ipſi
carnifex; ideoque ita ſtatui agendum: Ar-
ceſſito huic bubulco infantem tradidi, in-
quiens te eſſe, qui iuberes illum interficere.
In quo dicendo mentitus non ſum; tu e-
nim ita præceperas. Nihilominus huic pue-
rum

a Ἐπιτηδειότατος *Arch. Vind.* *b* Ἔβαλε *Arch.* *c* Ἐς ἑωυτὸν *V. Arch.* ὡς ἑωυτὸν *tres Pariſ.* cum Edd., ἐς αὐτοὺς *M. Ask.* *d Med. Ask.* Ἐκθέσεως vulgo. *e* Citat *Euſtath.* p. 1604, 4., ἀνενεχθεὶς *Arch.* uti *Euſtath.* *f* Omittunt participium *Arch.* & *Ask.* *g M. Ask.* & *Rem.*, ὥστε καὶ alii. Mox Ἀστυάγεω *Arch.*, ἔσω *Ask.* *h Ald. R. V. Pariſ. B. Arch.*, qui τάδε non habet, ſed δὲ tantum. Μουνόθεν *Med. Ask.* *i* Αὐτὸν ἔτι εἶναι omnes. Ἔτι *Gronov.* neglexit. *k* Ἀγκάλας *Arch.* *l M. Ask. Rem.*; κελεύειν *Edd.* *m* Τρόπῳ *Ald.* ora *Steph.*, μόνῳ *Arch.* vitio librarii. Conſentit *Thom. M.* recepto in v. Διακεχρῆμαι. *Ask.* κατεχρήσω, male. *n Med. Ask.* ποιῶ· ceteri ποιήσω cum *Ald.* *o* Iterum *Med.* & *Arch. Ask.*, qui ambo ſuperius γινόμενος. Quae praecedunt habet *Thom. M.* in Δεσποτεία.

34. Τὸν Ἀστυάγεα ἐσήιε] Ad eum modum VII, 46. ἐσῆλθε γάρ με λογισάμενον· namque ita *Io. Stobaeus* & ſcripti Codices. Verum iſto de genere uberrime docti viri *T. Hemſterhuſius* in *Lucian.* t. 1. p. 26. & *Valken.* ad *Euripid. Phoeniſſ.* p. 464. Satis vero demirari non queo *Gronovii* acumen, quo προσφέρεσθαι — ἐς αὐτοὺς tanto paratu defenditur. Poteſtne hoc pertinere ad Cambyſem & Mandanen? Qui longe aberant, nec quorum ulla in Cyri hac agnitione praevertit mentio. Bonus Aſtyages toto corporis filo & vultus lineamentis ſibi puerum reſpondere opinatus eſt. Qua quidem in re & *Iuſtinus* adſentitur, & ſibi ſenex quid dedit. Redeat ergo ſuam in ſedem, unde deiecta vetus eſt lectio. Mox cum *Reiskio* mallem ἐλευθεριωτέρη *homine ingenuo magis quam ſervo dignior.* Atque ita *Portus* quoque.

42. Ὥστε σε καὶ τὸν παῖδα &c.] Optime *Gronovius* ex *Medic.*, cui ſolens paria facit *Ask.* Quam longe vero abs recto illud μουνόθεν; Paene ſuccenſeo ſchedis *Florent.*, quae inprudentem in haec praecipitia truſerunt. Si quid mutandum, μουνωθέντα δὴ ex eo libro & *Arch.* ſumi levi auxilio poterit.

45. Μουνόθεν τάδε] Nonnunquam dubites, ſerione *Gronovius* de membranis loquatur Med. an lectoribus illudat: ſed nimis frequentia clariſſimi viri peccata avitis meritis ſunt compenſanda. Hoc quidem conſiderandum non eſt, ferrine poſſit μουνόθεν· nam nihil eſt abſurdius cogitatu; verum illud, an forte ſcripſerit *Herod.* non μουνωθέντα τάδε, verum, quia brevis eſt quaeſtio, μουνωθέντα δὴ αὐτὸν εἴρετο ὁ Ἀστυάγης, κόθεν λάβοι τὸν παῖδα καὶ τίς εἴη ὁ παραδούς; VALKEN.

51. Ἀγόμενος ἐς τὰς ἀνάγκας] *Diodorus* τοῦ Δάμωνος ἀπαγομένου πρὸς τὴν ἀνάγκην t. II. p. 555. *ad ſupplicium.* Τὰς ἀνάγκας tormenta, quibus bubulco verum exprimere conſtitutum erat, vocat *Noſter.* Quo uſu ſaepe *Polybius*, *Philo Iud.*, *Ioſephus*, &, ne alios adiungam, *Diodorus* III, 14. ubi adnotata vide.

59. Τέῳ δὴ μόρῳ τὸν παῖδα &c.] *Aldinum* τρόπῳ praeſidium habet V, 47. Δοριεὺς μέν νυν τρόπῳ τοιούτῳ ἐτελεύτησε, ſed infirmum. Non adſurgit ad vim atque elegantiam vocis dudum probatae, pluriumque munitae auctoritate, & ſtatim iteratae. In ſuperioribus nonnulla auctum & mutatum ivit Cl. *Reiskius*, quae peti ex *Miſcell. Lipſ.* t. VII. p. 618. poterunt.

74. Ἤν

rum trado hac lege: iuſſi exponere eum in deſerto monte, & perſtare obſervantem tantiſper dum expiraſſet: comminatus iſti extrema quæque, niſi hæc effecta reddidiſſet. Ubi hic fecit imperata, & infans obiit, miſſis eunuchorum fidiſſimis, per eosdem vidi & eum ſepelivi. Ita res habet, ô rex:
118 atque hac morte defunctus eſt puer. Et Harpagus quidem rectam habuit orationem. Aſtyages autem diſſimulata, qua illi infenſus erat bile ob id quod contigerat, primum rem ei viciſſim enarrat quemadmodum ipſe ex bubulco audierat: deinde narratione ſic repetita, illuc devenit ut diceret; Puer vivit, & quod accidit, bene habet. De eo enim, inquit, quod in hoc puero factum eſſet, valde laborabam, & a filia mea inſimulatus, haud leviter ferebam. Igitur in bonum converſa fortuna, tum filium tuum mitte ad puerum hunc qui recens venit: tum vero ad cœnam mihi adeſto; ſiquidem conſtitui pro ſalvo puero diis, quibus honor
119 hic convenit, ſacrificare. Harpagus quidem, quum hæc audiſſet, adorato rege, ac ſibi maiorem in modum gratulatus, quod peccatum ſuum commode ceſſiſſet, & propter ſortem proſperam ad convivium vocaretur, domum abiit. Quam ingreſſus, properanter filium, qui ipſi unus ſolus erat tredecim circiter *natus annos*, eum emittit, iubens ire ad regiam Aſtyagis, & exequi quodcunque ille imperaret. Ipſe geſtiens, quid ſibi eveniſſet uxori exponit. Eius porro filium, ubi advenit, Aſtyages iugulatum membratim concidens partem carnium torruit, partem elixavit, & probe apparatas in promptu habuit. Dehinc ſub horam cœnæ, poſtquam adfuerunt cum ceteri convivæ, tum vero Harpagus; convivis quidem aliis atque ipſi Aſtyagi menſæ appoſitæ ſunt ovilla refertæ carne: Harpago autem, præter caput & manus extremas ac pedes, reliquis omnibus filii ſui partibus;

γων τοῦτό γε, οὐκ ἐψευδόμην, σὺ γὰρ ἐνετέλλεο οὕτω· παραδίδωμι μέντοι τῷδε κατὰ τάδε, ἐντειλάμενος θεῖναί μιν ἐς ἔρημον οὖρος, καὶ παραμένοντα φυλάσσειν [a] ἄχρι οὗ τελευτήσει· ἀπειλήσας παντοῖα τῷδε, ἢν μὴ τάδε ἐπιτελέα ποιήσῃ. ἐπείτε δὲ ποιήσαντος τούτου τὰ κελευόμενα, ἐτελεύτησε τὸ παιδίον, πέμψας τῶν εὐνούχων τοὺς πιστοτάτους, [b] καὶ εἶδον δι' ἐκείνων, καὶ ἔθαψά μιν. οὕτως ἔσχε, ὦ βασιλεῦ, περὶ τοῦ πρήγματος τούτου· καὶ τοιούτῳ μόρῳ ἐχρήσατο ὁ παῖς. Ἅρπαγος μὲν δὴ τὸν ἰθὺν ἔφαινε λόγον. Ἀστυάγης δὲ, κρύπτων τόν [c] οἱ ἐνεῖχε χόλον διὰ τὸ γεγονὸς, πρῶτα μὲν κατάπερ ἤκουσε [d] αὐτὸς πρὸς τοῦ βουκόλου τὸ πρῆγμα, πάλιν ἀπηγέετο τῷ Ἁρπάγῳ· μετὰ δὲ, ὥς οἱ ἐπαλιλλόγητο, κατέβαινε λέγων, ὡς περίεστί τε ὁ παῖς, καὶ τὸ γεγονὸς ἔχει καλῶς. Τῷ τε γὰρ πεποιημένῳ, ἔφη λέγων, ἐς τὸν παῖδα τοῦτον ἔκαμνον μεγάλως, καὶ θυγατρὶ τῇ ἐμῇ διαβεβλημένος, οὐκ [e] ἐν ἐλαφρῷ ἐποιεύμην. ὡς ὦν τῆς τύχης εὖ μετεστεώσης, τοῦτο μὲν, τὸν σεωυτοῦ παῖδα ἀπόπεμψον παρὰ τὸν παῖδα τὸν νεήλυδα· τοῦτο δὲ (σῶστρα [f] τοῦ παιδὸς γὰρ μέλλω θύειν τοῖσι θεῶν τιμὴ αὕτη προσκέεται) [g] πάρισθί μοι ἐπὶ δεῖπνον. Ἅρπαγος μὲν, ὡς ἤκουσε ταῦτα, προσκυνήσας, καὶ μεγάλα ποιησάμενος ὅτι τε ἡ ἁμαρτάς οἱ ἐς δέον ἐγεγόνεε, καὶ ὅτι ἐπὶ τύχῃσι χρηστῇσι ἐπὶ δεῖπνον ἐκέκλητο, ἤιε ἐς τὰ [h] οἰκία. ἐσελθὼν δὲ τὴν ταχίστην, ἦν γάρ οἱ παῖς εἷς μοῦνος, ἔτεα τρία καὶ δέκα κου μάλιστα γεγονὼς, τοῦτον ἐκπέμπει, ἰέναι τε κελεύων ἐς [i] Ἀστυάγεος, καὶ ποιέειν ὅ, τι ἂν ἐκεῖνος κελεύῃ. αὐτὸς δὲ περιχαρὴς ἐὼν, φράζει τῇ γυναικὶ τὰ συγκυρήσαντα. Ἀστυάγης δὲ, ὥς οἱ ἀπίκετο ὁ Ἁρπάγου 50
παῖς, σφάξας αὐτὸν, καὶ κατὰ μέλεα διελὼν, τὰ μὲν ὤπτησε, τὰ δὲ [k] ἕψησε τῶν κρεῶν. εὔτυκτα δὲ ποιησάμενος, [l] εἶχε ἑτοῖμα. ἐπείτε δὲ, τῆς ὥρης γινομένης τοῦ δείπνου, παρῆσαν οἵ τε ἄλλοι δαιτυμόνες, καὶ ὁ Ἅρπαγος, τοῖσι μὲν ἄλλοισι καὶ αὐτῷ Ἀστυάγεϊ παρετιθέατο [m] τράπεζαι ἐπίπλεαι μηλείων κρεῶν· Ἁρπάγῳ δὲ, [n] τοῦ παιδὸς τοῦ ἑωυτοῦ, πλὴν κεφαλῆς τε καὶ ἄκρων χειρῶν τε

a Med. Alii ἄχρις. *b* Καὶ ἐ εἶδον *Arch.* Mox ἐθαψάμην *Thom. M.* p. 416. Ed. Nov. perperam. Vide *Gronov.* ad C. III. *c Med. Ask. Arch.* & *Ald.*; ἐνεῖχε alii. *d* Iidem MSS., αὐτὸς deſit *Edd.* *e* Ἐλαφρῶς *Arch.* *f* Γὰρ τοῦ π. μέλλω idem & *Ask.* *g Med. Ask.*; πάρεσθι omnes alii & *Ald.* *h Arch.* optime; οἰκεῖα vulgo. Conf. C. 109. *i* Ἀστυάγεω *Arch.* Mox κελεύῃ, ſed in raſura. *k* Ἥψησε *Ask.* Εὔτυκτα exſcripſit *Suidas* in v. *l Arch.* εἶχεν ἐπείτε ſine medio: ἑτοῖμα interponunt plerique cum Edd., qui ἔπειτα· *Med. Ask.* ἐπείτε. *m Vind. M. Ask. Arch.*, ſed ſine ἐπιπλέαι is. Vulgo τράπεζα ἐπιπλέα· in ora *Steph.*, ex *Suida* in Ἐπιπλέα opinor, quamquam eius verba aliorſum pertinent, τράπεζαν ἐπιπλέην. Tum μηλείων *Arch.* ceteri μηλέων. *n Med. Ask.* Tum κεφαλῆς τε. In Edd. τοῦ ἑωυτοῦ π., & abſque τέ.

74. Ἢν μὴ τάδε ἐπιτελέα ποιήσῃ] Non infrequens illud. Tale Hippocrateum in *Iureiurando*, Ὅρκον οὖν μοι τόνδε ἐπιτελέα ποιέοντι — εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίου &c. & *Meliſſae* in Epiſtol. ad Cleareten inter *Pythagor. Fragm.* p. 749. *Galei*, ἀρέσκειν τῷ αὐτᾶς ἀνδρὶ, ἐπιτελέας ποιεύσαν τὰς ἐκείνω θελήσιας. Sunt in *Procopio* non diſſimilia, quibus hunc locum nego. At abſtinere haud queo ab his *Pempeli* apud *Stob.* Serm. LXXVII. p. 460. πᾶς δὲ νόον ἔχων — δεδιέτω γονέων εὐχὰς ἢ κατάρας, εἰδὼς πλεῦνεσι πλεονάκις ἘΠΙΤΕΛΕΑΣ συμβεβηκοίας. Sunt enim officii in parentes pleniſſima. Quod vero in *Arch.* legitur καὶ ἐ εἶδον, illi patronus foret *Homerus Il.* Γ. 408. καὶ ἑ φύλασσε i. e. αὐτὸν, & crebro alias, niſi in metu eſſem, ne inprudenti exciderit librario. Hic quidem ad ſententiam non requiritur, egetque alio fulcro.

80. Κρύπτων τόν —— χόλον] An hic forte legerat *Euſtath.* πιέζων — χόλον: alibi certe nuſpiam occurrebat locus, cui congrueret illud, quod ad Il. A. p. 40, 50. Ἡρόδοτος, ait, τὸ, χόλον καταπέψαι, χόλον πιέσαι φησίν. VALKEN.

80. Τόν οἱ ἐνεῖχε χόλον] Advertit olim *H. Stephani* animum ἐνεῖχε, neque immerito: maluit ἐνεῖχε ut VI, 119., cui & ego primas darem, ſi per *Codd.* liceret. Venit quidem inſolenti vocabulo *Portus* auxilio, nec opem negavit *Gronovius*. Si tamen verum amamus, ἀποβεβήκει, κεχωρήκεε, ἐγεγόνεε &c. nihil iuvant, quippe temporis alius. *Hortus Adonid.* in ἐπετύφειν· οἱ Ἴωνες τὴν τοῦ ὑπερσυντελικοῦ ει δίφθογγον ἐν τρίτῳ προσώπῳ εἰς ε διαλύουσι.

86. Οὐκ ἐν ἐλαφρῷ ἐποιεύμην] *Arch.* ἐλαφρῶς ſcholion eſt. *Dio Caſſ.* XXXIX. p. 114. Pompeius οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποιήσατο. & LVIII. p. 714. ὁ Τιβέριος οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποιήσατο. Quod poſt pauca ex *Med.* inculcatum eſt πάρισθί μοι, non antecellit priſtino. Reliqui tamen.

1. Εὔτυκτα δὲ ποιησάμενος, εἶχε ἑτοῖμα] Opinor in his ἑτοῖμα abundare. Non me fugit ex L. III, 123. κατεδήσας δὲ τὰς λάρνακας, εἶχε ἑτοίμας. Sed eius alia ratio. Hic ſatis utique erat εὔτυκτα. *Suidam* audiamus. Εὔτυκτα παρὰ Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ ῥᾴδια, ἙΤΟΙΜΑ, εἰργασμένα, καλῶς κατεσκευασμένα. Quae ille mutua ſumſit ex *Noſtri* Scholiaſte. *Heſychius* praeterea Εὔτυκτον, εὔτυκτον ἔχει, ἕτοιμον cui quidem illud adlubuit ipſum, quod ob oculos eſt, viſumque eſt non aliud ac ἕτοιμον· At quid multa? rem certam praeſtat Cod. *Arch.*, ſuſpectum vocabulum exilio damnans. Ἐπείτε, quod ſequitur, iuſtum eſt. *Gronov.* vide II, 52. & *Euſtath.* in *Hom.* p. 1158, 39.

5. Τράπεζαι ἐπιπλέαι] Bene MSS., ſicuti & μηλείων κρεῶν. Solet certe *Hippocrates*, quoties ovillae carnis requiritur uſus, non aliter loqui. Loca, ſi deſiderentur, ſignabit *Foëſii Oeconomia*. Ceterum immanibus his & plane Thyeſteis epulis ex *Herodoto* locum dedit *Theophilus* ad *Autolyc.* L. III. p. 282. *Ed. Wolf.*, a *Fello* prudenter redintegratus.

τε καὶ ποδῶν, τἆλλα πάντα· ταῦτα δὲ χωρὶς ἔκειτο ἐπὶ κανέῳ κατακεκαλυμμένα· ὡς δὲ τῷ Ἁρπάγῳ ἐδόκεε ἅλις ἔχειν τῆς βορῆς, Ἀστυάγης εἴρετό μιν εἰ ἡσθείη τι τῇ θοίνῃ; φαμένου δὲ Ἁρπάγου καὶ κάρτα ἡσθῆναι, [a] παρέφερον, τοῖσι προσέκειτο, τὴν κεφαλὴν τοῦ παιδὸς κατακεκαλυμμένην, καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. Ἅρπαγον δὲ ἐκέλευον [b] προστάντες ἀποκαλύπτειν τε καὶ λαβεῖν τὸ βούλεται αὐτέων. πειθόμενος δὲ ὁ Ἅρπαγος, καὶ ἀποκαλύπτων, ὁρᾷ τοῦ παιδὸς τὰ λείμματα· ἰδὼν δὲ, οὔτε ἐξεπλάγη, ἐντός τε ἑωυτοῦ γίνεται. εἴρετο δὲ αὐτὸν ὁ Ἀστυάγης εἰ γινώσκοι ὅτευ θηρίου κρέα [c] βεβρώκοι; ὁ δὲ καὶ γινώσκειν ἔφη, καὶ ἀρεστὸν εἶναι πᾶν τὸ ἂν βασιλεὺς ἔρδῃ. τούτοισι δὲ ἀμειψάμενος, καὶ ἀναλαβὼν τὰ λοιπὰ τῶν κρεῶν, ἤιε ἐς τὰ οἰκία. ἐνθεῦτεν δὲ ἔμελλε, ὡς ἐγὼ δοκέω, ἁλίσας θάψειν τὰ πάντα. Ἁρπάγῳ μὲν Ἀστυάγης δίκην [d] ταύτην ἐπέθηκε. Κύρου δὲ πέρι βουλεύων, ἐκάλεε τοὺς αὐτοὺς τῶν μάγων οἳ τὸ ἐνύπνιόν οἱ ταύτῃ ἔκριναν· ἀπικομένους δὲ εἴρετο ὁ Ἀστυάγης τῇ ἔκριναν οἱ τὴν ὄψιν· οἱ δὲ κατὰ ταυτὰ εἶπαν, λέγοντες ὡς βασιλεῦσαι χρῆν τὸν παῖδα εἰ [e] ἐπέζωσε, καὶ μὴ ἀπέθανε πρότερον. ὁ δὲ ἀμείβεται αὐτοὺς τοῖσδε, „Ἔστι τε ὁ παῖς καὶ περίεστι· καί μιν ἐπ' „ἀγροῦ διαιτώμενον οἱ ἐκ τῆς κώμης παῖδες ἐστήσαντο „βασιλέα. ὁ δὲ, πάντα ὅσαπερ οἱ ἀληθεῖ λόγῳ βασιλῆες, ἐτελέωσε ποιήσας. καὶ γὰρ δορυφόρους, καὶ „θυρωροὺς, καὶ [f] ἀγγελιηφόρους, καὶ τὰ λοιπὰ πάντα „διατάξας [g] ἦρχε. καὶ νῦν ἐς τί ὑμῖν ταῦτα φαίνεται φέρειν; εἶπαν οἱ μάγοι, Εἰ μὲν περιέστι τε, καὶ „ἐβασίλευσε ὁ παῖς μὴ ἐκ προνοίης τινὸς, θάρσει τε „τούτου εἵνεκα, καὶ θυμὸν ἔχε ἀγαθόν· οὐ γὰρ ἔτι τὸ „δεύτερον ἄρξει. παρὰ σμικρὰ γὰρ καὶ τῶν λογίων „[h] ἡμῖν ἔνια κεχώρηκε. καὶ τάγε τῶν ὀνειράτων ἐχόμενα, τελέως ἐς ἀσθενὲς ἔρχεται. ἀμείβεται Ἀστυάγης τοῖσδε καὶ αὐτὸς, Ὦ μάγοι, ταύτῃ πλεῖστος
51 „[i] γνώμην εἰμὶ, βασιλῆος ὀνομασθέντος τοῦ παιδὸς, „ἐξήκειν τε τὸν ὄνειρον, καί μοι τὸν παῖδα τοῦτον „[k] εἶναι δεινὸν οὐδὲν ἔτι. ὅμως [l] μέν γέ τοι συμβουλεύσατέ μοι, εὖ περισκεψάμενοι, τὰ μέλλει ἀσφαλέστατα εἶναι οἴκῳ τε τῷ ἐμῷ καὶ ὑμῖν. εἶπαν πρὸς „ταῦτα οἱ μάγοι, Ὦ βασιλεῦ, καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν περὶ πολλοῦ ἐστι κατορθοῦσθαι ἀρχὴν τὴν σήν. κείνως „μὲν γὰρ ἀλλοτριοῦται, ἐς τὸν παῖδα τοῦτον [m] περιιοῦσα ἐόντα Πέρσην· καὶ ἡμεῖς ἐόντες Μῆδοι, δουλούμεθά τε, καὶ λόγου οὐδενὸς γινόμεθα πρὸς Περσέων, „ἐόντες ξεῖνοι· σέο δ' ἐνεστεῶτος βασιλῆος, ἐόντος πολιήτεω, καὶ ἄρχομεν τὸ μέρος, καὶ τιμὰς πρὸς σέο „με-

bus; nam illa in caniſtro bene operta, ſeparatim repoſita erant. Eum autem, poſtquam ſatis paſtus illo cibo videbatur, Aſtyages interrogat, nunquid ſit illis oblectatus epulis? Se vero valde oblectatum dicenti Harpago, ii quibus negotium erat datum, adferunt caput filii cum extremis manibus ac pedibus tectum: & adſtantes iubent eum detegere, ac ſumere quod vellet ex iis. Harpagus obtemperans, ubi detexit, cernit reliquias filii; non tamen eo ſpectaculo conſternatus eſt, & ſui compos manſit. Sed percontanti Aſtyagi nunquid agnoſceret cuius feræ carne paſtus eſſet, ſe agnoſcere reſpondit, & quicquid rex ageret, placere. Hoc reddito reſponſo, receptisque reliquiis carnium, domum abiit, eas, ut ego opinor, illic collectas humaturus. Et Harpagum quidem hac ultione Aſtyages 120
inſequutus eſt. De Cyro autem deliberans, eosdem ex magis arcesſivit, qui fuerant ipſius ſomnium ſic interpretati. Poſtquam venerunt, ſciſcitatur eos, quomodo ſibi viſum illud esſent interpretati? Illi iuxta eandem ſententiam affirmarunt dicentes, puerum illum debere regnare, ſi ſuperſtes esſet, nec prius obiisſet. Atqui puer & vivit & incolumis eſt, Aſtyages excepit, & quum ipſum ruri agentem pueri eius pagi delegisſent regem, quæ fiunt ab iuſtis regibus, ea omnia hic perfecit. Nam ſatellitibus, ianitoribus, internunciis, ac ceteris officiis inſtitutis, imperium exercuit: quæ vobis quo nunc videntur ſpectare? Siquidem ſupereſt puer, magi reſpondent, atque regnavit non ex aliqua induſtria, confidito ob id, ac bono eſto animo. Non enim adhuc regnabit iterum. Nam quædam vaticinia nobis in exigua ceſſerunt, & ipſa inſomnia etiam ad prorſus inbecillum deveniunt. Ego, inquit Aſtyages reſpondens, iſtius, o magi, prorſus ſum ſententiæ, puero rege nominato fidem ſomnii impletam eſſe, nihilque mihi amplius eum puerum eſſe reformidandum. Vos tamen probe circumſpicientes, quænam futura ſint & meæ domui & vobis tutisſima, conſulite. Ad hæc magi, Noſtra etiam, o rex, inquiunt, magni intereſt, tuum ſtare principatum: alioquin enim alienatur ad hunc puerum, qui Perſa eſt, transgresſus; & nos quoque qui Medi ſumus, in ſervitutem redigemur, & quum ſimus extranei, nullius erimus apud Perſas pretii: te autem regnante, qui popularis noſter es, tum ex parte imperamus, tum magnos abs te honores obtinemus. Quo ma-

a Citat *Thom. M.* in Πρόσκειμαι. *b* Πρὸς πάντες *Ask.* Ἀνακαλύπτειν *Rem.* Mox αὐτῶν *Med. Arch.* *c Med. Ask.*, in ceteris βεβρώκει, ut *Ald.* Mox ἔρδοι *Edd.* & *Pariſ. C. Remig.*, ἔρδῃ *M. Arch. Ask.* *d* Ora *Steph. M. Ask. V. Arch.*; vulgo τοιαύτην. *e Arch. M.* & *Ask.*; ἐπέζησε alii cum *Aldo.* Mox ἀμείβετο *Arch.*, haud male. *f* Ἀγγελιαφόρους *Ald.* & *Arch.* *g* Εἶχε *Arch. Vind.* & καὶ ἔτι ſine νῦν. Statim φαίνεται ἔχειν *Remig.* *h M. Ask. R.*, alii uti *Ald.* ἡμῶν ἔνια. *i M. Ask. V. Arch.* & *Steph.* margo: vulgo τῇ γνώμῃ. Vid. *Gronov.* *k* Εἶναι ἔτι οὐδὲν *Rem.* *l Arch. Med.*, μέν τοι *Ask.* & alii cum *Edd.* *m* Ex *Arch. Ask. Pariſ.* duobus; περιεοῦσα *Med.* cum *Aldo.*

18. Καὶ ἀρεστὸν εἶναι πᾶν &c.] Quod adſentator apud Comicum, *Quidquid dicunt laudo: id rurſum ſi negant, laudo id quoque*, illud habent aulae mores. Inſigne in Harpago ſpecimen, ὁ δὲ τὴν γνώμην οὐδαμῶς ἠλλοιώθη τῇ θέᾳ, πᾶν εἰρηκὼς ἀρεστὸν ὑπάρχειν αὐτῷ τὸ δοκοῦν τῷ βασιλεῖ, *Noſtri* veſtigia premens, *Choricius* Or. in *Procop. Gazaeum* C. 31. Quo quid miſerabilius?

33. Ἐς τί ὑμῖν ταῦτα φαίνεται φέρειν] Non erit ex *Rem.* incongruum ἔχειν, neque deſtricte necesſarium. Utrumque eodem tendit. Oraculum ἐς τοὺς Ἀργείους φέρον & ἐς αὐτοὺς ἔχον permutantur VI, 19. Veniet tempus, quando illi verbo conmodior locus, ſicuti V, 81. VIII, 144. ex MSS.

38. Καὶ τάγε τῶν ὀνειράτων ἐχόμενα] *Quae annexa ſunt ſomniis* in Latinis *Gronovii*, non bene capio. Tu mecum ipſa *inſomnia* intellige ex ſcriptoris adſuetudine. De frugibus ciboque καρπῶν ἐχόμενα I, 193., σιτίων ἐχόμενα III, 25., tum τοῖσι οὔτε χρυσοῦ ἐχόμενόν ἐστι οὐδὲν, οὔτε ἀργύρου V, 49., &, quod notabilius, καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκετέων ἐχόμενα, ſervi domeſticique, VIII, 142.

48. Ἐς τὸν παῖδα τοῦτον περιϊοῦσα] Vel absque Codd. fuisſet reponendum: *Herod.* II, c. 120. οὐ μὲν οὐδὲ ἡ βασιληΐη ἐς Ἀλέξανδρον περιῄιε. Regnum vel imperium ſic dicitur in aliquem περιελθεῖν, περιχωρέειν, περιϊέναι, περιῆκειν, *Herod.* I, c. 187. c. 210. III, c. 65. c. 140. VI, c. 111. *Xenophonti* K. Π. IV. p. 67, 5. *Luciano* t. II, p. 557. III, p. 386. VALKEN.

48. Ἐς τὸν παῖδα τοῦτον περιϊοῦσα] Verisſime *Valkenarius*. Futile vulgatum erat atque indoli ſermonis pugnans: ſuccurrebat *Reiskius*, περιϊοῦσα ex ἰέναι, pro quo εἶμι deinde receptum, refingens. Melius ſcripti libri, quibus obedientiam hic non detrectandam admonuit *Geinozius* Comment. Acad. Inſcript. t. XVIII. p. 116. *Ed. Paris.*

56. Ἐς

magis omnino per nos & tibi & regno tuo pro-
ſpiciendum eſt, & nunc, ſiquid cerneremus
timendum, univerſum tibi ante aperiremus:
verum quum in rem frivolam nunc evaſerit
ſomnium, & ipſi confidimus, & te itidem alia
hæc hortamur, ut hunc ableges puerum ab o-
121 culis tuis in Perſidem ad parentes. His audi-
tis Aſtyages gaviſus eſt: accitoque Cyro hæc
inquit; O puer, quum ego propter quandam
haud perfectam ſomnii viſionem in te fuiſſem
iniurius, tuo tamen ipſius fato ſuperſtes es.
Nunc itaque lætus ad Perſas ito cum iis quos
ad te deducendum mittam. Eo perveniens,
parentes tuos offendes; nequaquam ſimiles
ſorti, quæ eſt Mitradatis bubulci, & uxoris e-
ius. Hæc loquutus Aſtyages, Cyrum dimittit.
122 Quem ad domum Cambyſis reverſum accepe-
runt ſui parentes, & audita re vehementer am-
plexati ſunt, ut quem ſtatim mortem obiiſſe
ſciebant. Sciſcitabantur igitur quonam modo
ſuperſtes eſſet. Hic vero ait illis, narrans ſe
antea non noviſſe, & in plurimo errore verſa-
tum fuiſſe: inter viam tamen omne ſuum in-
fortunium audiſſe; crediſiſſe enim ſe bubulci
Aſtyagis eſſe filium: verum in illo itinere o-
mnem rem geſtam, ab iis qui ipſum deduxerant
accepiſſe. Commemorabat autem ſe ab uxore
bubulci fuiſſe educatum, ſemper eam laudibus
proſequens, ita ut in eius ſermone primas fer-
ret Cyno. *Quod nomen accipientes eius pa-
rentes, ut magis divinitus videretur Perſis fi-
lius fuiſſe ipſis ſervatus*, divulgarunt, a cane
Cyrum, quum eſſet expoſitus, fuiſſe educa-
123 tum; unde hæc opinio emanavit. Ubi Cyrus
in virilem adolevit ætatem, & inter æquales
robuſtiſſimus evaſit & amœniſſimus, urgebat
eum Harpagus dona mittendo, Aſtyagis ulci-
ſcendi cupidus. Nam ab ſeſe, qui privatus
eſſet, non videbat futuram in Aſtyage vindi-
ctam: ſed Cyrum cernens adultum, cuius ca-
ſus ſuis aſſimilabat, ſocium comparabat. Sed
& aliquo ante tempore hæc ab eo facta erant.
Quum eſſet acerbus Aſtyages in Medos, Har-
pagus ſingulis quibuſque eorum inſinuans pri-
moribus, perſuadebat, oportere Aſtyagem a
regno ſummoveri, Cyro delecto. Harpagus,
his tranſactis ac paratis, ita demum volens
Cyro apud Perſas agenti ſuam aperire ſenten-
tiam, quum aliter *non poſſet, utpote itineri-
bus*

μεγάλας ἔχομεν. οὕτω ὦν πάντως ἡμῖν [a] σέο τε καὶ τῆς σῆς ἀρχῆς προοπτέον ἐστί. καὶ νῦν εἰ φοβερόν τι ἐωρῶμεν, πᾶν ἂν σοι προεφράζομεν· νῦν δὲ ἀποσκήψαντες τοῦ ἐνυπνίου ἐς [b] φλαῦρον, αὐτοί τε θαρσέομεν, καί σοι ἕτερα τοιαῦτα [c] παρακελευόμεθα. τὸν δὲ παῖδα τοῦτον ἐξ ὀφθαλμῶν [d] ἀπόπεμψαι ἐς Πέρσας τε καὶ τοὺς γειναμένους. Ἀκούσας ταῦτα ὁ Ἀστυάγης, ἐχάρη τε, καὶ καλέσας τὸν Κῦρον, ἔλεγέ οἱ [e] τάδε, Ὦ παῖ, σὲ γὰρ ἐγὼ δι' ὄψιν ὀνείρου οὐ τελέην ἠδίκεον, [f] τῇ σεωυτοῦ δὲ μοίρῃ περιεῖς· νῦν ὦν ἴθι χαίρων ἐς Πέρσας· πομποὺς δὲ ἐγὼ ἅμα πέμψω. ἐλθὼν δὲ ἐκεῖ, πατέρα τε καὶ μητέρα εὑρήσεις, οὐ κατὰ Μιτραδάτην τε τὸν βουκόλον καὶ [g] τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. Ταῦτα εἴπας ὁ Ἀστυάγης, ἀποπέμπει τὸν Κῦρον. νοστήσαντα δέ μιν ἐς τοῦ Καμβύσεω τὰ οἰκία, [h] ἐδέξαντο οἱ γειναμένοι· καὶ δεξάμενοι, ὡς ἐπύθοντο, μεγάλως [i] ἀσπάζοντο, οἷα δὴ ἐπιστάμενοι αὐτίκα τότε τελευτῆσαι. ἱστόρεόν τε ὅτεῳ τρόπῳ περιγένοιτο. ὁ δέ σφι ἔλεγε, [k] φὰς πρὸ τοῦ μὲν οὐκ εἰδέναι, ἀλλὰ ἡμαρτηκέναι πλεῖστον. κατ' ὁδὸν δὲ πυθέσθαι πᾶσαν τὴν ἑωυτοῦ πάθην. ἐπίστασθαι μὲν γὰρ ὡς βουκόλου τοῦ [l] Ἀστυάγεος εἴη παῖς· ἀπὸ δὲ τῆς κεῖθεν ὁδοῦ τὸν πάντα λόγον τῶν πομπῶν πυθέσθαι. τραφῆναι δὲ ἔλεγε ὑπὸ τῆς τοῦ βουκόλου γυναικός· ἤιέ τε ταύτην [m] αἰνέων διαπαντός· ἦν τέ οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ. οἱ δὲ τοκέες παραλαβόντες τὸ οὔνομα τοῦτο, (ἵνα θειοτέρως δοκέῃ τοῖσι Πέρσῃσι [n] περιεῖναί σφι ὁ παῖς) [o] κατέβαλον φάτιν ὡς ἐκκείμενον Κῦρον κύων ἐξέθρεψε. ἐνθεῦτεν μὲν ἡ φάτις αὕτη κεχωρήκεε. Κύρῳ δὲ ἀνδρευμένῳ, καὶ ἐόντι τῶν ἡλίκων ἀνδρειοτάτῳ καὶ προσφιλεστάτῳ, προσέκειτο ὁ Ἅρπαγος, δῶρα πέμπων, τίσασθαι Ἀστυάγεα ἐπιθυμέων. [p] ἀπ' ἑωυτοῦ γὰρ ἐόντος ἰδιώτεω οὐκ ἐνώ- 52
ρα τιμωρίην ἐσομένην ἐς Ἀστυάγεα· Κῦρον δὲ ὁρέων ἐπιτρεφόμενον, ἐποιέετο σύμμαχον, τὰς πάθας [q] τὰς Κύρου τῇσι ἑωυτοῦ ὁμοιούμενος. [r] πρὸ δ' ἔτι τούτου τάδε οἱ κατέργαστο· ἐόντος τοῦ Ἀστυάγεος πικροῦ ἐς τοὺς Μήδους, συμμίσγων ἑνὶ ἑκάστῳ ὁ Ἅρπαγος τῶν [s] πρώτων Μήδων, ἀνέπειθε ὡς χρὴ Κῦρον προστησαμένους, [t] τὸν Ἀστυάγεα παῦσαι τῆς βασιληίης. κατεργασμένου δέ οἱ τούτου, καὶ ἐόντος ἑτοίμου, οὕτω δὴ τῷ Κύρῳ διαιτωμένῳ ἐν Πέρσῃσι βουλόμενος ὁ Ἅρπαγος δηλῶσαι τὴν ἑωυτοῦ γνώμην, ἄλλως μὲν οὐδαμῶς εἶχε

a Arch. Vind. Rem. Pariſ. C. Edd. In *Med.* & *Ask.* enclitica deſit: mox προοπτέον *Arch.* *b* Φλαῦρον *Ald. Arch. Vind.* aliique: φαῦλον *M. Ask. Rem.* *c M. Rem. Arch. Ask.* in aliis & *Aldo* διακελ. *d* Ἀπόπεμψε ἐς Πέρσας *Arch.* *e Med. Ask.*; in pleriſque ut *Aldo*, τοιάδε. *f* Τῆς ἑωυτοῦ δὲ μοίρης *Arch.* *g* Τὴν μητέρα σὴν λεγομένην, γυναῖκα δ' αὐτοῦ *Rem.* & ora *Steph.* quae gloſſa eſt. *h* Ἔδεξαν *Arch.* *i M. Arch. Ask.*, ἠσπάζοντο vulgo. *k* Σφέα *Arch. Vind.* *l* Ἀστυάγεω ἐστὶ *Arch.* *m* Ἐπαινέων idem. Tum εἴη τε, quod & in *Eton.* *n* Περὶ σφιν *Arch.* *o* Κατέλαβον *idem.* *p* Ἀπὸ γὰρ ἑωυτοῦ *Arch.* *q M. Ask.* Τῇσι etiam *Steph.* ora. Vulgo τοῦ Κύρου τῇ ἑωυτοῦ. *r* Πρὸ δ' ἔτι τούτου *V. Rem. Ask.* quod ſequor: in *Med.* δέ τι & *Arch.* Vulgo πρὸς δ' ἔτι τούτῳ. *s* Vide Lexic. in Bibl. Coiſliniana p. 483. *t* Ex *Arch.* Articulum omittunt alii.

56. Ἐς φλαῦρον] Hoc an φαῦλον ex *Med.* & aliis probaveris, nihil admodum intererit, quamquam *Herodotus* prius videtur maluiſſe. Certe *Gronovius* in hoc vocabulo ſaepe ſibi contrarius eſt: modo ſcriptori valide adſerit, modo aufert. Specta I, 99. VII, 8, I. φαυλοτέρους dabit inferius C. 126. &c.

70. Ὁ δέ σφι ἔλεγε, φὰς &c.] Videtur *Laurentius* inveniſſe σφέας προτοῦ μὲν —, quorſum & *Arch. Vind.* quodammodo ducunt. Latina *Vallae* haec erant. *Hic ſe vero ait eos antea non noviſſe*, ſed minime bona: Cyrus interrogantibus parentibus, quo tandem modo ſervatus eſſet, reponit, ſe id antea non noviſſe, ſed in itinere demum cognoviſſe. Ἔλεγε, φὰς convenit Herodoteis ἔφη λέγων V, 36. & 49. ἔφησε λέγων, quod in *Arch.* I, 114. atque in *Edd.* VI, 137.

76. Ἤιέ τε ταύτην αἰνέων] Hic videtur minus commodum: εἴη repertum in duobus Codd. teſte *Galeo*: vocula interiecta legi poſſet: ὡς εἴη τε ταύτην αἰνέων διαπαντός, ἦν τέ οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ. ex Herodoteis hoc accedit proximum e L. III, c. 157. πάντες Ζώπυρον εἶχον ἐν στόμασι αἰνέοντες· paulo poſt, πάντα δή, inquit, ἦν ἐν τοῖς Βαβυλωνίοισι Ζώπυρος. VALKEN.

85. Κῦρον δὲ ὁρέων ἐπιτρεφόμενον] *Valla* verterat, *ſed Cyrum cernens adultum.* Dubito an bene. Cl. *Abreſch Diluc. Thucyd.* p. 209. ἐπιτρεπόμενον, nimirum τὴν βασιληίην aut ἀρχήν, ut II, 121. & I, 7. atque alibi, reponit: *Cernens* Perſarum *illi traditum imperium.* Cui coniecturae verba ἑωυτοῦ ἐόντος ἰδιώτεω robur quoddam addunt. Equidem uti eam non prorſus repudio, ob tantam MSS. conſenſionem, *increſcentem*, *adaugeſcentem* reddere malo.

88. Ἐόντος τοῦ Ἀστυάγεος πικροῦ] Stabilius omne imperium, benivolentia quod paratur, quam vi & crudelitate: διὰ τὴν πικρότητα ſuum Aſtyages, quemadmodum C. 130., perdidit, neque hoc admonere Syracuſanos ſuos neglexit ſenex *Nicolaus* in *Diodori* XIII, 22., neque ipſe *Diodorus*, multa de Aſtyagis acerbitate & crudelitate memorans in Excerptis t. II. p. 553. Mox Cl. *Reiskius* καὶ ἐόντος πάντος ἑτοίμου aut ἐόντων ἑτοίμων, ſcilicet *Medorum proceribus*, multo fore ſuavius & verius opinatur. Tu vide ultima C. 124.

εἶχε, ἅτε τῶν ὁδῶν φυλασσομένων· ὁ δὲ ἐπιτεχνᾶται τοιόνδε· [a] λαγὸν μηχανησάμενος, καὶ ἀνασχίσας τούτου τὴν γαστέρα, καὶ οὐδὲν [b] ἀποτίλας, ὡς δὲ εἶχε, οὕτω [c] ἐσέθηκε βιβλίον, γράψας τά οἱ ἐδόκεε· ἀπορράψας δὲ τοῦ λαγοῦ τὴν γαστέρα, καὶ δίκτυα δοὺς, ἅτε θηρευτῇ, τῶν οἰκετέων τῷ πιστοτάτῳ, ἀπέστειλε ἐς τοὺς Πέρσας· ἐντειλάμενός οἱ ἀπὸ γλώσσης, διδόντα τὸν [d] λαγὸν Κύρῳ ἐπειπεῖν, αὐτοχειρίῃ μιν διελεῖν, καὶ μηδένα οἱ ταῦτα ποιεῦντι παρεῖναι. Ταῦτα δὲ δὴ ὦν ἐπιτελέα ἐγίνετο· καὶ ὁ Κῦρος παραλαβὼν τὸν λαγὸν ἀνέσχισε, εὑρὼν δὲ ἐν αὐτῷ τὸ βιβλίον ἐνεὸν, λαβὼν ἐπελέγετο. τὰ δὲ γράμματα ἔλεγε τάδε, „Ὦ παῖ Καμβύσεω, σὲ γὰρ θεοὶ [e] ἐπορέωσι· οὐ „γὰρ ἄν κοτε ἐς τοσοῦτον τύχης [f] ἀπίκευ. σὺ νῦν „Ἀστυάγεα τὸν σεωυτοῦ φονέα τίσαι. κατὰ μὲν γὰρ „τὴν τούτου προθυμίην τέθνηκας, τὸ δὲ κατὰ θεούς „τε καὶ ἐμὲ περιεῖς. τά σε καὶ πάλαι δοκέω πάντα „ἐκμεμαθηκέναι, σέο τε αὐτοῦ πέρι, ὡς ἐπρήχθη, „καὶ οἷα ἐγὼ ὑπὸ Ἀστυάγεος πέπονθα· ὅτι σε οὐκ „ἀπέκτεινα, ἀλλὰ ἔδωκα τῷ βουκόλῳ. σὺ νῦν [g] ἢν „βούλῃ ἐμοὶ πείθεσθαι, τῆσπερ Ἀστυάγης ἄρχει „χώρης, ταύτης ἁπάσης ἄρξεις· Πέρσας γὰρ ἀνα„πείσας ἀπίστασθαι, στρατηλάτεε ἐπὶ Μήδους· καὶ „ἤν τε ἐγὼ ὑπὸ Ἀστυάγεος ἀποδεχθῶ στρατηγὸς [h] ἀν„τία σεῦ, ἔστι τοι τὰ σὺ βούλεαι, ἤν τε τῶν τις δο„κίμων ἄλλος Μήδων. πρῶτοι γὰρ οὗτοι ἀποστάντες „ἀπ᾽ ἐκείνου, καὶ γενόμενοι πρὸς σέο, Ἀστυάγεα καταιρέειν [i] πειρήσονται. ὡς ὦν ἑτοίμου τοῦ γε ἐνθάδε „ἐόντος, ποίεε ταῦτα, καὶ ποίεε κατὰ τάχος. Ἀκούσας ταῦτα ὁ Κῦρος ἐφρόντιζε ὅτεῳ τρόπῳ σοφωτάτῳ Πέρσας [k] ἀναπείσει ἀπίστασθαι. Φροντίζων δὲ, [l] εὑρίσκεται ταῦτα καιριώτατα εἶναι. ἐποίεε δὴ [m] ταῦτα. γράψας ἐς βιβλίον τὰ ἐβούλετο, [n] ἁλίην τῶν Περσέων ἐποιήσατο· μετὰ δὲ, ἀναπτύξας τὸ βιβλίον, καὶ ἐπιλεγόμενος ἔφη, Ἀστυάγεά μιν στρατηγὸν Περσέων ἀπο-
53 „δεικνύναι. Νῦν, ἔφη τε λέγων, ὦ Πέρσαι, προαγο„ρεύω ὑμῖν, παρεῖναι ἕκαστον ἔχοντα δρέπανον. Κῦρος μὲν ταῦτα προηγόρευσε. ἔστι δὲ Περσέων συχνὰ γένεα· καὶ τὰ μὲν αὐτέων ὁ Κῦρος συνάλισε, καὶ ἀνέπεισε ἀπίστασθαι ἀπὸ Μήδων· ἔστι δὲ τάδε, [o] ἐξ ὧν ὦλλοι πάντες ἀρτέαται Πέρσαι, Πασαργάδαι, Μαράφιοι, [p] Μάσπιοι. τουτέων Πασαργάδαι εἰσὶ ἄριστοι· ἐν τοῖσι καὶ

bus cuſtoditis, huiusmodi rem comminiſcitur. Leporem artificioſe tractans reſcidit eius ventrem; & nihil avellens, prout erat, indidit libellum in quo quæ libuit conſcripſerat: & rurſus conſuto ventre, leporem una cum retibus tradidit venatori cuidam, quippe ſervorum fidisſimo: miſitque in Perſas, præcipiens dicendo, quum daret leporem Cyro, inſuper diceret ut ipse ſuis manibus aperiret, idque ſine arbitris faceret.
Hæc exequuto nuncio, Cyrus acceptum le- 124
porem reſcidit, inventumque libellum qui in eo inerat, adeptus legit, in hæc verba: O fili Cambyſis, dii certe te reſpiciunt; nam aliter nunquam in tantum fortunæ pervenisſes; ulciſcere nunc Aſtyagem tuæ necis auctorem; quoniam ex huius tu quidem ſtudio perieras, deorum tamen beneficio & meo ſuperſtes es. Quæ omnia quemadmodum circa te ipsum gesta ſint, opinor te olim iam reſcivisſe: & item, qualia ego ab Aſtyage pasſus ſim, quod te non occiderim, ſed bubulco tradiderim. Nunc, ſi mihi auſcultare vis, omni tu cui Aſtyages imperat regioni imperabis. Quum enim Perſis, ut deficiant perſuaſeris, expeditionem adverſus Medos ſuscipe: & ſive ego dux ab Aſtyage ad tibi occurrendum creatus fuero, adſunt, quæ tu optes, ſive alius quispiam Medorum illuſtrium. Primi enim isti ab illo deficientes, & a te ſtantes Aſtyagem conabuntur evertere. Tanquam igitur tibi ſit quodcunque hic in expedito, iſta exequere, & exequere ſine mo-
ra. Cyrus, his auditis, conſiderabat quo- 125
nam ſolertisſimo modo Perſas induceret ad rebellandum. Cogitando tandem comperit hæc esſe maxime appoſita, ut ita faceret: Scripto libello de iis quæ volebat, concilium Perſarum coëgit. Deinde reſignato libello atque lecto, ducem ſe inquit Perſarum ab Aſtyage esſe deſignatum. Et nunc, o Perſæ, ait, edico vobis ut præſto mihi ſitis cum ſingulis falcibus. Hoc Cyrus Perſis præcepit: quorum complura ſunt genera. Eorum quædam Cyrus congregavit & ad deficiendum a Medis induxit. Sunt autem hæc, ex quibus alii omnes pendent Perſæ, Paſargadæ, Maraphii, Maſpii. Sed horum Paſargadæ ſunt præ-

a Arch. Ceteri λαγῶν. *b* Ἀποτίλας *Paris.* unus; ἀποτείλας Edd. cum *Medic.* *c Rem. Med. Ask.*; in aliis ἐπέθηκε. Mox praeter *Vind. M. Arch. Ask.*: Edd. *Pariſ. A.* & *Rem.* τά οἱ ἐδόκεε ἐγγράψας. *d Arch.* & mox denuo: λαγῶν reliqui. Idem εἶπειν. Statim αὐτοχειρίῃ in eodem & *M. Rem. Ask.* vulgo αὐτοχειρί. *e M. Ask.* ἐπορῶσι, ἐπηρῶσι *V. Arch.* *f M. Ask. Rem.*, ἀπίκευ *Arch.*, alii cum Edd. ἀπίκεο. Mox τὸν ἑωυτοῦ φον. *Ald. Arch. V.*, ex *Med. Ask. Rem.* quod legitur. Vid. C. 108. *g* Εἰ βούλει *Arch.* *h* Ἀντῆσαι *Ald.*, ora *Steph. V. Arch.* Statim ἔσται τοι τὰ *Ask. Arch. V.*, ἔστι τοι τὰ *Rem.* & *M.*, cui τοι deſit praeterea. *i* Πειρήσονται *Arch.* *k* Ἀναπεῖσαι *M.*, ceteri ut *Paris.* tres, *Ask. Vind. Rem. Arch.* in vulgato adquieſcunt. *l Med.* In *Ask.* εὑρισκέται plures cum *Ald.* εὑρισκε. *m* Τάδε *Edd.* & *Paris. duo*, *Arch. V. R.*, καὶ ἐποίεε δὴ ταῦτα *Ask.*, ultimum & in *Med.*, ἐποίησε δὲ *Arch.* *n* Citat *Euſtath.* in Il. B. p. 179, 20.: Tum Ἀστυαγ. μὲν *Ald.*, quod *Chytraeus* merito correxit. *o* Ἐξ *Arch.* & ὧν ὦλλοι cum *Med. Ask.* Vulgo ἄλλοι. In *Pariſ. C.* ἐξ ὧν ὦλλοι πάντες ἀρτέαται Πέρσαι, Πασαργ., in aliis omnibus Ἀρτέαται & *Steph. Byz.* in V. *p M. Ask. Rem.*, ora *Steph.* Tum Μαράφιοι iidem & *Arch.* Alii Μερόφιοι, Μάσιοι. Quae de Paſargadis adduntur, citat *Euſtath.* in Dionys. Perieg. v. 1069. p. 280.

96. Λαγὸν μηχανησάμενος] Ionum eſt ὁ λαγὸς, λαγοῦ, docente *Athenaeo* IX. p. 400., &, eum ſecuto, *Euſtath.* in *Homer.* p. 1534, 14. Et tamen in Muſis id perſaepe negligitur, nulla *Herodoti*, ſed ſcribarum culpa. Tulit id aegre *H. Stephanus* atque ubique inſtaurandum decrevit *de Dialect.* p. 148. Parebo doctori, & vetuſtis membranis.

97. Καὶ οὐδὲν ἀποτίλας] Vetus ἀποτείλας anſam *Gronovio* novae explicationis novique verbi fingendi praebuit. Cl. *Abreſch. Animadv.* in *Aeſchyl.* L. I. C. 26. p. 184., damnato iſthoc conatu, οὐδὲ ἀποτείλας vertit, *nec quidquam ultra voce mandans*, quaſi ἀποτείλας poſitum ſit loco ἀποτειλάμενος. Laudare id posſem, niſi MS. aliud & melius, me quidem arbitro, daret: idem *Portus* coniectando extuderat: nec erat dignus tamen, qui propterea alapas auferret. Eſt III, 32. λαβοῦσαν θρίδακα τὴν γυναῖκα περιτῖλαι. *Medic.* περιτεῖλαι, ſimili atque hic errore, etiam alibi obvio. Non addo, τίλλειν, ἀποτίλλειν in avibus & brutorum aliis, quibus plumae pilive evelluntur, uſu teri. Harpagus leporis artificioſe tractati ventrem ſcidit nihilque pilorum vellens, prout erat, ita indidit libellum. Hoc Graeca volunt, uti quisque videt. Adi & *Polyaenum* VII, 7.

7. Ὦ παῖ Καμβύσεω] Venit Cl. *Reiskio* in opinionem hinc aliquid excidisſe, & quidem ἢ μᾶλλον θεῶν τευ, haud dubie ob ea, quae continuo ſequuntur; in quibus, ſi γὰρ tantumdem valet ac οὖν *certe*, ut ſaepe valet, caduca explendi ratio erit, uti bene *Abreſch. Diluc. Thucyd.* p. 36.

18. Στρατηγὸς ἀντία σεῦ] Adeſt patronus, quem quoque *Berglerus* advocavit, *Aldino* & *Arch.* ἀντῆσαι *Homer.* Il. II, 423. Ἀντῆσαι γὰρ ἐγὼ τοῦδ᾽ ἀνέρος. Verbi paullo rarior ſtructura turbas ciere ad mutandum potuit. οὐ πάνυ συνήθης οὐδὲ κοινὴ ἡ τοῦ ἀντᾶν αὕτη σύνταξις ἡ μετὰ γενικῆς ſcribit *Euſtathius*. Nihil tamen de recepto, ſatis utique elegante, detraho mutove: ſecus in ſequentibus, ubi τοι ſuum ex MSS. locum impetravit.

34. Ἐξ ὧν ὦλλοι πάντες ἀρτέαται Πέρσαι] Herodoteum

præſtantisſimi, in quibus & Achæmenidæ ſunt
ſodalitium, unde reges Perſidæ ſunt oriundi.
Alii Perſæ hi ſunt, Panthialæi, Deruſiæi,
Germanii: hi quidem omnes aratores. Alii
vero pecuarii, Dai, Mardi, Dropici, Sa-
126 gartii. Ubi cuncti adſuerunt habentes quod
erat præceptum, ibi Cyrus iubet locum quendam dumoſum (erat enim in Perſide is locus circiter octo & decem ſtadiorum aut viginti) totum prorſus detergant intra diem. Quo labore perfunctis Perſis, iterum præcipit in poſterum diem ut lauti adſint. Interim coactos in unum caprarum, ovium, boum greges omnes patris ſui mactat atque apparat, tanquam Perſarum exercitum excepturus vinoque ac cibariis quam lautisſimis. Poſtero die ubi convenerunt Perſæ, iubet eos diſcumbere in prato atque epulari. Deinde cœnatos interrogat, utrum pridianam an præſentem conditionem præoptarent. Illis reſpondentibus, multum eſſe inter hæc duo intervalli: pridianam enim omnia mala habuiſſe, præſentem vero omnia bona habere: excepit Cyrus hoc reſponſum, & omnem rem denudavit, inquiens; Viri Perſæ, ita res veſtræ habent: volentibus vobis mihi obtemperare, & hæc & alia infinita commoda ſunt ſine ullo ſervili labore: nolentibus vero, innumerabiles, ſimiles heſternis, ærumnæ. Nunc itaque obtemperando mihi eſtote *liberi;* nam & divina quadam ſorte ipse genitus *hæc bona videor in manus veſtras adferre, & vos arbitror viros eſſe non* inferiores Medis, cum in aliis, tum vero in bellicis rebus. Quæ quum ita ſint,
127 deſciſcite quamprimum ab Aſtyage. Perſæ, (ut qui iampridem dedignarentur parere Medis,) nacti ducem, libenter in libertatem vindicabantur. Hæc moliri Cyrum Aſtyages quum accepiſſet, miſſo nuncio eum arces-

καὶ Ἀχαιμενίδαι εἰσὶ [a] φρήτρη, ἔνθεν οἱ βασιλέες οἱ Περσεῖδαι γεγόνασι. ἄλλοι δὲ Πέρσαι εἰσὶ οἵδε, [b] Πανθιαλαῖοι, Δηρουσιαῖοι, Γερμάνιοι· οὗτοι μὲν πάντες ἀροτῆρές εἰσι, οἱ δὲ ἄλλοι [c] νομάδες, Δάοι, Μάρδοι, Δροπικοὶ, Σαγάρτιοι. Ὡς δὲ παρῆσαν ἅπαντες ἔχοντες τὸ προειρημένον, ἐνθαῦτα ὁ Κῦρος, ἦν γάρ τις χῶρος τῆς Περσικῆς ἀκανθώδης ὅσον τε ἐπὶ ὀκτωκαίδεκα σταδίους, ἢ [d] εἴκοσι πάντῃ· τοῦτόν σφι τὸν χῶρον προεῖπε ἐξημερῶσαι ἐν ἡμέρῃ. ἐπιτελεσάντων δὲ τῶν Περσέων τὸν προκείμενον ἄεθλον, δεύτερά σφι προεῖπε, ἐς τὴν ὑστεραίην παρεῖναι λελουμένους. ἐν δὲ τούτῳ τά τε αἰπόλια καὶ τὰς ποίμνας καὶ τὰ βουκόλια ὁ Κῦρος πάντα τοῦ πατρὸς συναλίσας ἐς [e] τὠυτὸ, ἔθυε, καὶ παρεσκεύαζε ὡς [f] δεξόμενος τῶν Περσέων τὸν στρατόν. πρὸς δὲ, οἴνῳ τε καὶ σιτίοισι ὡς [g] ἐπιτηδεοτάτοισι. ἀπικομένους δὲ τῇ ὑστεραίῃ τοὺς Πέρσας κατακλίνας ἐς [h] λειμῶνα, εὐώχεε. ἐπεί τε δὲ ἀπὸ δείπνου ἦσαν, εἴρετό σφεας ὁ Κῦρος, [i] κότερα τὰ τῇ προτεραίῃ εἶχον, ἢ τὰ παρεόντα σφι εἴη αἱρετώτερα. οἱ δὲ ἔφασαν πολλὸν εἶναι αὐτέων τὸ μέσον. τὴν μὲν γὰρ προτέρην ἡμέρην πάντα σφι κακὰ ἔχειν, τὴν δὲ τότε παρεοῦσαν, πάντα ἀγαθά. παραλαβὼν δὲ τοῦτο τὸ ἔπος ὁ „ Κῦρος παρεγύμνου τὸν πάντα λόγον, λέγων· Ἄνδρες „ Πέρσαι, οὕτω ὑμῖν ἔχει. βουλομένοισι μὲν ἐμέο πείθεσθαι, „ [k] ἔστι τάδε τε καὶ ἄλλα μυρία ἀγαθὰ, οὐδένα πόνον „ δουλοπρεπέα ἔχουσι· μὴ βουλομένοισι [l] δὲ ἐμέο πείθε- „ σθαι, εἰσὶ ὑμῖν πόνοι τῷ χθιζῷ παραπλήσιοι ἀνα- „ ρίθμητοι. νῦν ὦν ἐμέο πειθόμενοι, γίνεσθε ἐλεύθεροι. αὐτός „ τε γὰρ δοκέω θείῃ τύχῃ γεγονὼς, τάδε ἐς χεῖρας ἄγε- „ σθαι· καὶ ὑμέας ἥγημαι ἄνδρας Μήδων εἶναι οὐ φαυλο- „ τέρους, οὔτε τἆλλα, οὔτε τὰ πολέμια. ὡς ὦν ἐχόντων „ ὧδε, ἀπίστασθε ἀπ' Ἀστυάγεος τὴν ταχίστην. Πέρσαι [m] μέν νυν προστάτεω ἐπιλαβόμενοι, ἄσμενοι ἐλευθεροῦντο, καὶ πάλαι δεινὸν ποιεύμενοι ὑπὸ Μήδων ἄρχεσθαι. Ἀστυάγης δὲ ὡς ἐπύθετο Κῦρον πρήσσοντα ταῦτα, πέμψας

a Poſt *Ald.* omnes Φήτρη. Melius Φρήτρη *Arch.* qui & Ἀχαιμενίδες. *b* Πενθιάδαι, Δηρουσαῖοι, Καρμάνιοι *Steph. Byz.* in Δηρουσαῖοι. Πανθιαλαῖοι, Δορουσαῖοι *Remig.* *c* Habet hinc *Euſtath.* in Dionys. v. 305. Mox Σαγαρτίδες *Rem.* *d* Εἴκοσι πάντῃ τούτου *Paris. C.* πάντα *Arch.*, quod malo. Mox ἐξερημῶσαι in *Steph.* ora ex *Aldo*, quod & *Paris. C.* *e* Τὸ ἑωυτὸ, τωὐτὸν *Ask.*, prius *Arch.*, qui & ἔθυε ſicuti vulgo olim & *Paris. A. B.*, ἔθυσε *M. Ask.* *f* Δεξάμενος *V. Arch.*, conſentit *M.* & *Ask.* Cod. *Rem.*; vulgo δεξιωσόμενος. Mox Περσ. στρατὸν *Ask.* & *Arch.* *g* Sic *Ask.*, reliqui ἐπιτηδειοτάτοισι, contra morem. *h* *M. Arch. Ask.*, pluralem numerum alii maluerunt. *i* Deſunt *Arch. V.* usque in πολλόν. *k* *M. Ask.*, ceteri ἔσται. Mox μυρία *Arch.* negligit. *l* *M. Arch. Ask. Vind.*, ceteri βουλομένοισι δὲ, εἰσί. *m* Δέ νυν *Arch.*.

teum hoc eſt. Enumerat *Perſicae gentis nationes ſive tribus*, & omnes ex Perſis pendere, Paſargadas, Maraphios &c. Πέρσαι univerſam gentem ſignant, non tribum: ἀρτέαται Ionum eſt, Graecorum aliis ἤρτηνται. Loquendi genus conſimile III, 19. καὶ πᾶς ἐκ Φοινίκων ἨΡΤΗΤΟ ὁ ναυτικὸς στρατός. tum VI, 109. ταῦτα ὦν πάντα ἐς σὲ νῦν τείνει, καὶ ἐκ σεο ἌΡΤΗΤΑΙ, ſic MSS.; eſt & aliud V, 31., quod huc arceſſi poteſt. Conſtat ita & rectisſime procedit, antea horridior, ſcriptoris ſermo. At contra venit *Stephanus* in Ἀρτεᾶται & Μάσπιοι· *Arteatas*, γένος Περσικὸν hoc ex loco recenſens. Quid ſi falſus ille fuerit atque ex inſolentiore verbi formatione gentile nomen formaverit? *Herodotus* crebro alias Perſicae gentis nationes memorat, Ἀρτεάτας nusquam, Ἀρταίους quidem VII, 61.; qua re *Stephani* culpa evadit manifeſtior. Mecum ſentit, doctisſime in his verſatus, Abbas *Geinozius Comment. Acad. Inſcript.* T. XVIII. p. 119. Μαράφιοι & Μάσπιοι *Stephano* reſtituti a *Berkelio* ſunt, leviter in paucis lapſo. Critici in Il. Γ, 175. Ἑλένης καὶ Μενελάου παῖδες Δίαιθος καὶ Μοῤῥάφιον· ἀφ' οὗ τὸ τῶν Μοῤῥαφίων γένος ἐν Πέρσαις ex *Porphyrio:* corrigit priore parte Μεῤῥάφιος *Barneſius.* Melius multo *Euſtathius* p. 400, 32. Μαράφιος & Μαραφίων.

37. Ἀχαιμενίδαι εἰσὶ Φρήτρη] Miror tam late propagari *Aldini* errorem, ſi tamen error ſit, potuiſſe. *Heſychius* Φάτραι, σύστημα. Φατρία, σύνταγμα, σύστημα. Hinc Φατριακαὶ ψηφοφορίαι in *Dionyſii Halicarnaſſei* IX. p. 598., pluraque alia, quibus uſus eſt Cl. *Reiskius* Miſcell. Lipſ. T. VIII. p. 300. Malui membranas ſequi, & de φρήτρης voce quae conduxit *Euſtath.* in Il. B. p. 239, 23. miſſa facere, ſicuti & *Stephani* in nationum Perſicarum titulis aberrationes. De Achaemenidis & vocis origine *Th. Hyde* Hiſtor. Relig. Perſar. p. 416. Γερμάνιοι non alii cenſentur ac Καρμάνιοι, ſicuti *Stephanus* ſcribit. Tribuit Γερμανοῖς *Sextus Philoſoph.* III. Hypotyp. p. 178. ἀῤῥενομιξίας, quos cum his conponit *Jo. Alb. Fabricius*, neſcio an recte. Id paullo inprudentius, quod *Germanos* noſtros Perſicae originis ſtatuerunt nonnulli, quoniam in Perſis Γερμάνιοι. Errantes comiter in viam deduxerat *Ph. Cluverius* Germ. Ant. L. I. p. 30., & ſuperſunt, qui frugibus repertis glande veſci malunt.

49. Ὡς δεξόμενος] Sequor *Gronovium.* Sic Amyntas inſtructa laute coena ἐδέκετο τοὺς Πέρσας V, 18. & VII, 119. ὡς δὲ δείπνου γίνοιτο ὥρη οἱ μὲν δεκόμενοι ἔχεσκον πόνον. Mox Cl. *Reiskius* ὡς ἐπιπλειστάτοισι *uberrimis* refingit, quem non ſequor.

59. Βουλομένοισι μὲν ἐμέο πείθεσθαι] Rarum hoc ſtructurae ſpecimen: alibi caſum tertium adiungit I, 170. *Portus* auxilio advocavit *Homeri* Il. K, 57. κείνου γάρ κε μάλιστα πιθοίατο, foretque validum profecto, modo illi ſcripturae concordia conſtaret. Ut ut eſt, hic ſchedarum conſtantisſima conſenſio eſt, cui ſi hoc genus ferri nequeat, ſuccurret praepoſitio ὑπὸ intellecta. Sed ſervari poteſt & debet, monitore Cl. *Abreſch* Dilucid. Thucyd. p. 728., cuius indicio *Plato* III. R. P. p. 391. A. ὅτι οὐδ' ὅσιον ταῦτά γε κατὰ Ἀχιλλέως φάναι, καὶ ἄλλων λεγόντων ΠΕΙΘΕΣΘΑΙ. In ἀπειθεῖν ſimile *Xenophontis* IV. Inſt. Cyr. p. 106. B. Μῆδοι ἀκούσαντες τοῦ ἀγγέλου, ἐσίγησαν, ἀπορῦντες μὲν πῶς χρὴ καλοῦντος ΑΠΕΙΘΕΙΝ &c.

66. Ὡς ὦν ἐχόντων ὧδε] Recurrit ὡς οὕτω ἐχόντων VIII, 144. In *Sophoclis Aiac.* v. 915. Ὡς ὧδε τοῦδ' ἔχοντος, αἰάζειν πάρα. At *Elect.* v. 1193. ὡς ὧδε ἐχόντων quomodo *Aiac.* v. 996. atque *Aeſchylus Agam.* v. 1401.

76. Ὡς

ψας ἄγγελον[a] ἐκάλεε αὐτόν. ὁ δὲ Κῦρος ἐκέλευε τὸν ἄγγελον ἀπαγγέλλειν, ὅτι πρότερον ἥξοι παρ' ἐκεῖνον ἢ[b] αὐτὸς Ἀστυάγης βουλήσεται· ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἀστυάγης, Μήδους τε ὥπλισε πάντας, καὶ στρατηγὸν[c] αὐτέων,
54 ὥστε θεοβλαβὴς ἐών,[d] ἀπέδεξε Ἅρπαγον, λήθην ποιεύμενος τά μιν ἐόργεε. ὡς δ' οἱ Μῆδοι στρατευσάμενοι τοῖσι Πέρσῃσι[e] συνέμισγον, οἱ μέν τινες αὐτέων ἐμάχοντο, ὅσοι μὴ τοῦ λόγου μετέσχον· οἱ δὲ αὐτομόλεον[f] πρὸς τοὺς Πέρσας, οἱ δὲ πλεῖστοι ἐθελοκάκεόν τε καὶ ἔφευγον. Διαλυθέντος δὲ τοῦ Μηδικοῦ στρατεύματος αἰσχρῶς, ὡς ἐπύθετο τάχιστα ὁ Ἀστυάγης, ἔφη, ἀπειλέων τῷ Κύρῳ, „Ἀλλ' οὐδ' ὣς ὁ Κῦρός γε χαιρήσει. τοσαῦτα εἴπας, πρῶτον μὲν τῶν μάγων τοὺς ὀνειροπόλους, οἵ μιν[g] ἀνέγνωσαν μετεῖναι τὸν Κῦρον, τούτους ἀνεσκολόπισε. μετὰ δέ, ὥπλισε τοὺς ὑπολειφθέντας τῶν Μήδων ἐν τῷ ἄστεϊ, νέους τε καὶ πρεσβύτας ἄνδρας. ἐξαγαγὼν δὲ τούτους, καὶ συμβαλὼν τοῖσι Πέρσῃσι, ἑσσώθη· καὶ αὐτός τε Ἀστυάγης ἐζωγρήθη, καὶ τοὺς ἐξήγαγε τῶν Μήδων ἀπέβαλε. Ἐόντι δὲ αἰχμαλώτῳ τῷ[h] Ἀστυάγεϊ προστὰς ὁ Ἅρπαγος κατέχαιρέ τε καὶ κατεκερτόμεε. καὶ ἄλλα λέγων ἐς αὐτὸν θυμαλγέα ἔπεα· καὶ δὴ καὶ εἴρετό μιν πρὸς τὸ ἑωυτοῦ δεῖπνον, τό μιν ἐκεῖνος σαρξὶ τοῦ παιδὸς ἐθοίνησε, ὅτι εἴη ἡ ἐκείνου δουλοσύνη ἀντὶ τῆς βασιληΐης; ὁ δέ μιν προσιδὼν ἀντείρετο, εἰ ἑωυτοῦ ποιέεται τὸ Κύρου ἔργον; Ἅρπαγος δὲ ἔφη, αὐτὸς γὰρ[i] γράψαι, τὸ πρῆγμα δὴ ἑωυτοῦ δικαίως εἶναι. Ἀστυάγης δέ μιν ἀπέφαινε τῷ λόγῳ σκαιότατόν τε καὶ ἀδικώτατον ἐόντα πάντων ἀνθρώπων· σκαιότατον μέν γε, εἰ παρεὸν αὐτῷ βασιλέα γενέσθαι,[k] εἰ δὴ δι' ἑωυτοῦ γε ἐπρήχθη τὰ παρεόντα, ἄλλῳ περιέθηκε τὸ κράτος· ἀδικώτατον δέ, ὅτι τοῦ δείπνου εἵνεκε Μήδους καταδουλώσε. εἰ γὰρ δὴ[l] δέον πάντως περιθεῖναι ἄλλῳ τεῳ τὴν βασιληΐην, καὶ μὴ αὐτὸν ἔχειν, δικαιότερον εἶναι Μήδων τεῳ περιβαλεῖν τοῦτο τὸ ἀγαθὸν ἢ Περσέων. νῦν δὲ Μήδους μέν, ἀναιτίους τούτου ἐόντας, δούλους ἀντὶ[m] δεσποτέων γεγονέναι· Πέρσας δέ, δούλους ἐόντας τοπρὶν Μήδων, νῦν γε-

ceſſivit. Iſte nuncium iubet renunciare, ſe ad illum prius venturum quam Aſtyages ipſe velit. His auditis, Aſtyages Medos cunctos armat, hiſque utpote lymphatus Harpagum præficit, oblitus eorum quæ illi feciſſet. Comparato exercitu, ubi Medorum copiæ cum Perſicis prœlium conſeruerunt, quicunque eorum conſilii erant expertes, prœliabantur; alii vero ad Perſas tranſibant. Plerique de induſtria ignaviter agebant, fugiebantque. Dilapſo turpiter Me- 128
dico exercitu, Aſtyages ut primum rem cognovit, minitans Cyro, inquit; Ne ſic quidem Cyrus gaudebit. Hæc loquutus, ante omnia eos magos ſomniorum interpretes, qui ſuaſiſſent ipſi Cyrum dimittere, patibulis affigit. Deinde reliquos Medorum qui in urbe erant, adoleſcentes pariter & ſenes, armat. Quibus eductis, cum Perſis confligens fugatur: vivusque ipſe capitur, amiſſis quos
eduxerat Medis. Ei captivo aſtans Harpa- 129
gus inſultavit, eumque dicteriis laceſſivit, cum alia quæ animo eius dolorem darent dicens, tum vero etiam rogavit eum de cœna ſua, in qua ille ipſum carnibus filii paviſſet, quale eius ſervitus pro regno foret? Eum intuens Aſtyages viciſſim interrogat, numquid ſuum faceret Cyri opus? Harpagus vero, ſuum eſſe dicere, idque merito, quoniam ipſe ad Cyrum ſcripſiſſet. Tum Aſtyages eum conſilii leviſſimum atque iniquiſſimum omnium hominum demonſtravit: leviſſimum quidem, quod, ſi facultas ei aderat ut rex fieret, alteri tribuerit imperium, ſi modo illa per ipſum geſta eſſent: iniquiſſimum vero, quod cœnæ cauſſa Medos in ſervitutem redegiſſet. Si enim oportebat omnino eum comparare alteri regnum, nec ſibi habere, iuſtius futurum fuiſſe Medorum alicui id bonum comparare, quam Perſarum. Nunc Medos, qui huius facinoris affines non extitiſſent, ex dominis factos eſſe ſervos: & Perſas qui fuiſſent antea Medorum ſervi

a Ἐκάλεσε *Paris. A. B.* b Ἀστυάγης αὐτὸς *Arch. Ask.* Tum βούλεται *Arch.* c Sic *Ald.* In *Edd.* aliis αὐτέως vitio ſcripturae; αὐτὸν *Arch. Vind.* αὐτῶν *M. Ask.* d Recte *Med. Ask.*, alii ἀπέδειξε. e Συνέσμισγον *Ask. Arch.* Tum mox αὐτῶν. f *V. Rem. Ask. M.*, alii παρά. g Habent *Thom. M.* & *Suid.* in Ἀναγινώσκω. Adde *Suid.* in Μετεῖναι, ubi Scholion; & vide viros eruditos ad *Thomam.* h Ἀστυάγῃ *Arch.*, ſui moris tenax. Paullo ſuperius ἑσώθη *idem:* ἐσώθη *Ask.* i *M. Ask.*, qui δὴ ſervat. γράψας, τὸ tum δὴ πρ. *Arch.*, vulgo γράψαι καὶ τ. πρ. δὴ. *Med.* δὴ omiſit. k Εἴγε δι' *Arch.*, *M. Ask.* γὲ interponunt poſt ἑωυτοῦ. Alii prorſus ignorant. l *M. Ask.*, in *Edd.* δεῖν. m Δεσποτῶν *Arch.*

76. Ὡς δ' οἱ Μῆδοι — Πέρσῃσι συνέμισγον] Συνέσμισγον, quod ex duobus Codd. enotatum, invenit *Gronovius* Florentiae VII, 40., iocoſamque profeſſus fuit litterarum tranſpoſitionem, quae ferri poſſit. Similis I, 185. & VI, 14. in ſchedis *Vind.* atque *Ask.* an tolerari poſſit, non definio. Potius erit, quod ex *Xenophonte* adponam. Perhibuit is VIII. *Cyropaed.* p. 228. A. Cyaxarem Cyro filiam uxorem collocaſſe, inſuper in dotem addidiſſe Μηδίαν τὴν πᾶσαν ſive totum Mediae regnum; ſocero proinde ſine bellorum tumultu Cyrus in Medorum principatu ſucceſſit, neque diffitentur *Xenophontis* amici. Atqui idem ille III. *Exped. Cyri* p. 308. D. de Lariſſa ad Tigrim urbe tradit, obſeſſores Perſas, cum Medorum imperium acciperent, nullo eam modo expugnare valuiſſe: praeterea non longo intervallo oppidum fuiſſe Meſpila, in quod regis Medorum coniux, *Media* nomine, fugerit, Perſis dominationem Medorum genti auferentibus. Quae utique ſine vi & armorum ſtrepitu haud evenerunt. Non neſcio, quid de auctore τῆς Ἀναβάσεως Κύρου reſcribi queat. Quicunque fuerit, in partes Herodoti concedit.

91. Καὶ δὴ καὶ εἴρετό μιν — ὅτι εἴη] Coniecturam ſuper hoc loco proponam, quae forte partem dabit ſincerae lectionis. Corrigebam: καὶ δὴ καὶ εἴρετό μιν πρὸς ΤΟ ἑωϋτοῦ δεῖπνον, ΤΩι μιν ἐκεῖνος σαρξὶ τοῦ παιδὸς ἐθοίΝΗσε, εἴ τι ἥσθείη ΤΗι ἘΞ ἐκείνου δουλοσύνῃ ἀντὶ τῆς βασιληΐης· *interrogabat illum praeterea propter epulas, quibus ipſum filii mactati carnibus exceperat, numquid delectaretur illinc orta ſervitute regni loco.* Primum ad iſta quadrat Aſtyagis reſponſum: εἰ ἑωϋτοῦ ποιέεται τὸ Κύρου ἔργον; Praeterea, quod reponendum ſuſpicor, atque in ὅτι εἴη degeneraſſe, εἴ τι ἥσθείη, nititur illud ſupra narratis c. 119. p. 50, 13. ubi, cum inſcius filii membra devoraſſet Harpagus, Ἀστυάγης εἴρετό μιν, εἴ ἥσθείη τι τῇ θοίνῃ· acerbiſſimum dictum hic Harpagus, ſi vera ſuſpicor, in auctorem retorſit. Propter iſta poſuit hic, ni fallor, ἐθοίνησε, pro εὐώχησε vel ἔδαισε. Harpagus infra cap. 162. memoratur, τὸν Ἀστυάγης ἀνόμῳ τραπέζῃ ἔδαισε. VALKEN.

91. Εἴρετό μιν — ὅτι εἴη] Defluxiſſe atque excidiſſe hinc aliquid, *Reiskii* opinio quoque eſt: videri *Herodotum* ſcripſiſſe: „ *Interrogabat Harpagus Aſtyagem* „ *adiurans per illas dapes*, πρὸς τοῦ δείπνου, *quas ipſi* „ *olim devorandas propoſuerat*, ſui filii carnes, ἐθοίνησε, εἰ πιστεύει ὅτι οἱ εἴη ἡ ἐκείνου —— *crederetne ipſius* „ *captivitatem ſibi regnum valere*, *neque gratam eſſe*, „ *quam ſi regnum ipſum accepiſſet.*" Haec ille. Equidem doctiſſimorum virorum amplector conatus & ſtudium probo, nec paria facio. Refert *Noſter* VI, 67. Leutychiden Spartanum, miſſo ſervulo ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λάσθῃ deridendi & inſultandi cauſſa, rogaſſe τὸν Δημάρητον ὁκοῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν; *qualis eſſet ea praefectura poſt regnum?* Idem Leutychidae & Harpagi conſilium, nec interrogatio diſpar, modo ὅ, τι, voce diſſecta, legas. Ille Demaratum, regno deiectum, ob praefecturam, hic Aſtyagem, itidem everſum regno, de ſervili conditione, aeque ac ille iniurius, interrogat, qualis illa prae regno videatur? Quae quidem acerbiſſima exprobratio & vere θυμαλγής, praeſertim abs adminiſtri ore progreſſa.

8. Πέντε

130 ſervi, nunc dominos evaſiſſe. Hunc in modum Aſtyages, quum quinque & triginta regnaſſet annos, regno excidit; ob cuius acerbitatem Medi ſuccubuerunt Perſis, centum ac duodetriginta annos, omni ſupra Halym flu-vium Aſiæ dominati, excepto tempore quo Scythæ regnaverunt. Eosdem tamen ſequenti tempore horum factorum pœnituit, ita ut a Dario defecerint: ſed poſt defectionem prœlio victi, iterum ſubacti ſunt. Tunc autem regnante Aſtyage Perſæ cum Cyro quum adverſus Medos rebellaviſſent, deinceps Aſiæ imperitaverunt. Cyrus nullo alio malo afficiens Aſtyagem, penes ſe habuit quoad vita exceſſit. Ita Cyrus genitus educatusque, regno potitus eſt. Et poſt hæc Crœſum iniuriæ auctorem ſubegit, quemadmodum a me ſuperius memoratum eſt. Quo ſubacto, ita omnem
131 Aſiam adeptus eſt. PORRO ritus quibus utuntur Perſæ, tales eſſe comperi. Neque ſtatuas, neque templa, neque aras ponere & con-

γεγονέναι δεσπότας. Ἀστυάγης μέν νυν βασιλεύσας ἐπ' ἔτεα πέντε καὶ τριήκοντα, οὕτω τῆς βασιληΐης κατεπαύθη. Μῆδοι δὲ ὑπέκυψαν Πέρσῃσι διὰ τὴν τούτου πικρότητα, ἄρξαντες τῆς ἄνω Ἅλυος ποταμοῦ Ἀσίης ἐπ' ἔτεα τριήκοντα καὶ ἑκατὸν δυῶν δέοντα, πάρεξ ἢ ὅσον οἱ Σκύθαι ἦρχον. ὑστέρῳ μέντοι χρόνῳ μετεμέλησέ τέ σφι ταῦτα ποιήσασι, καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ Δαρείου. ἀποστάντες δὲ, ὀπίσω [a] κατεστράφθησαν, μάχῃ νικηθέντες. τότε δὲ ἐπὶ Ἀστυάγεος οἱ Πέρσαι τε καὶ ὁ Κῦρος ἐπαναστάντες τοῖσι Μήδοισι, ἦρχον τὸ ἀπὸ τούτου τῆς Ἀσίης. Ἀστυάγεα δὲ Κῦρος, κακὸν οὐδὲν ἄλλο ποιήσας, εἶχε παρ' ἑωυτῷ, ἐς ὃ ἐτελεύτησε. 53
οὕτω δὴ Κῦρος γενόμενός τε καὶ τραφεὶς, καὶ ἐβασίλευσε, καὶ Κροῖσον ὕστερον τούτων ἄρξαντα ἀδικίης κατεστρέψατο, ὡς εἴρηταί μοι τὸ πρότερον. τοῦτον δὲ καταστρεψάμενος, οὕτω πάσης τῆς Ἀσίης ἦρξε. [b] Πέρσας δὲ οἶδα νόμοισι [c] τοιοῖσι χρεωμένους. ἀγάλματα μὲν καὶ νηοὺς καὶ βωμοὺς οὐκ ἐν νόμῳ ποιευμένους ἱδρύεσθαι,

a M. Ask., alii κατεστράφησαν. Mox τὸν δὲ Ἀσ. *Arch.* *b* Exſcripſit *Origen.* c. Celſ. VII. p. 738. *c* Τοιῷδε *Ask. Origen.* non male.

8. Πέντε καὶ τριήκοντα] Literae Є et Θ quia facillime potuerunt inter ſe commutari, pro Ε', ſive πέντε, corrigendum arbitror Θ', id eſt ἐννέα. — Paulo poſt Medi dicuntur imperium τῆς ἄνω Ἅλυος ποταμοῦ Ἀσίης per annos tenuiſſe 128, πάρεξ ἢ ὅσον οἱ Σκύθαι ἦρχον. Scythae τῆς ἄνω Ἀσίης ἦρξαν ἔτεα δυῶν δέοντα τριήκοντα, L. IV, c. 1. & L. I, c. 106. Vel ex horum locorum priore manifeſtum eſt, de ſumma annorum 128. hos 28. detrahendos eſſe: firmat illud uſus vocularum πάρεξ ἢ ὅσον, ſimiliumve Herodoteus: L. II, c. 32. p. 100, 23. πλὴν ὅσον. L. II, c. 77. p. 117, 19. χωρὶς ἢ ὁκόσοι σφι ἱροὶ ἀποδεδέχαται. c. 111. p. 128, 28. πλὴν ἢ τῆς τῷ οὔρῳ νηφάμενος ἀνέβλεψε. L. IV, c. 82. p. 249, 1. χωρὶς ἢ ὅτι. L. VI, c. 5. p. 333, 34. πλὴν ἢ ὅσοι —. Reliqui itaque ſunt anni duntaxat 100, non imperii Medorum; (anni enim eſſent 153) ſed imperii Medorum τῆς ἄνω Ἀσίης, ſive τῆς ἄνω Ἅλυος ποταμοῦ Ἀσίης. Flumen *Halys* Medorum Lydorumque imperii fuit limes, *Herod.* L. I. c. 72. Diſtinguit *Herod.* τῆς Ἀσίης τὰ κάτω, & τὰ ἄνω αὐτῆς. p. 28, 48. & p. 71, 29. 30. Atque ita paſſim alii: *Aſia maritima* eſt ἡ κάτω Ἀσία. Quod *Dion Chryſ.* p. 566. A. Ageſilaum dicit κρατήσαντα πάσης τῆς κάτω Ἀσίας· dixerat de eodem Imperatore *Iſocrates* p. 70. D. τῆς ἐντὸς Ἅλυος χώρας ἁπάσης ἐκράτησε. Croeſo devicto primus Cyrus οὕτω πάσης τῆς Ἀσίης ἦρξε· *Herod.* L. I, c. 130. Aſſyrii ſecundum *Herod.* (L. I, c. 95.) per annos 520. imperium tenuerunt τῆς ἄνω Ἀσίης. Ab Aſſyriis primi defecerunt Medi, nec tamen hi ſucceſſerunt in dominationem Aſſyriorum; ne Regem quidem nacti Deiocem. Hic, ſola Media contentus, de ſubiugandis Aſſyriis ne cogitavit quidem. Non itaque, hoc regnante, dici potuerunt Medi ἄρξαι τῆς ἄνω Ἀσίης, atque adeo anni 53., per quos regnaſſe dicitur Deioces, hic mea quidem opinione prorſus in cenſum venire nequeunt. Hoc conſtituto, facillimus erit annorum 100. computus. Deiocis Filius Phraortes, imperio paterno non contentus, (L. I, c. 102.) primum Perſas aggreſſus ſibi ſubiecit; deinceps κατεστρέφετο τὴν Ἀσίην, ἀπ' ἄλλου ἐπ' ἄλλο ἰὼν ἔθνος. Itaque ſub Phraorte dici potuere Medi ſuperioris Aſiae obtinuiſſe imperium: regnavit is per annos 22. Si anno imperii ſecundo ſibi ſubiecit Perſas ceterasque ſuperioris Aſiae gentes, exceptis Aſſyriis, Phraortis anni numerandi ſunt 21.
Cyaxares Aſſyrios etiam devicit, atque adeo hic primus eſt, ὁ τὴν Ἅλυος ποταμοῦ ἄνω Ἀσίην πᾶσαν συστήσας ἑωυτῷ· *Herod.* I, c. 103. Hoc vivente, per annos 28. penes Scythas ſumma fuit imperii. Cyaxares moritur (cap. 106.) βασιλεύσας τεσσεράκοντα ἔτεα, σὺν τοῖσι Σκύθαι ἦρξαν. 40.
Aſtyages noſtris in exemplaribus per annos regnaſſe dicitur 35; ſi vera eſt coniectura ſupra propoſita, anni fuerunt. 39.
Atque adeo anni Medorum iſtius imperii fuere 100.
Si Scytharum anni 28. de 40. Cyaxaris fuiſſent detrahendi, dixiſſet, opinor, *Herodotus* (p. 44, 36.) βασιλεύσας τεσσεράκοντα ἔτεα, ἐν τοῖσι Σκύθαι ἦρξαν. Sic loquitur L. II, c. 128. ταῦτα ἕξ τε καὶ ἑκατὸν λογίζονται ἔτεα, ἐν τοῖσι —. Alterum, σὺν τοῖσι, monſtrare videtur, regnaſſe quidem Cyaxarem per annos 40. non ante tamen mortuum, quam a Scythis per tot annos occupatum recuperaſſet imperium. Tamdiu vitam protraxiſſe Cyaxarem nihil eſt cur miremur; ſiquidem avus Deioces per annos regnaverit in Media 53., quum regnum ipſi fuit delatum, iam aetatis maturae, & ἀνὴρ σοφὸς, L. I, c. 96. & 97. Reges μακροβίους & recentior hiſtoria praebet & vetus. VALKEN.

11. Ἐπ' ἔτεα τριήκοντα καὶ ἑκατὸν &c.] Spectatiſſima exſtat eruditorum hominum ad hunc locum opera: vix ullus, qui antiqui temporis rationes iniit atque Aſſyriorum, Medorum & Perſarum imperii principia ac ambitum finivit, cum neglectui habuit, ut paene indigner, tanto ſilentio in noviſſima editione fuiſſe transmiſſum. Agam paucis: *Herm. Conringio* anni Medorum principatus a primordio his verbis terminantur: creſcunt illi, additis XXVIII. Scytharum dominationis in numerum CLVI. Cum vero Deioces regnavit annos LIII., Phraortes XXII., Cyaxares XL., Aſtyages XXXV., qui anni collecti tantum ſunt CL., neceſſum eſt, ſex reliqui fuerint ἀβασίλευτοι *Adverſ. Chronol.* C. 3. Elegans ea explicatio & tanto commodior, quod nullam vim *Noſtri* inferat orationi; a qua alii ſibi haud temperarunt, naevos in numerorum notis veſtigantes. *Io. Harduinus* annis XXVIII., quibus Scythae Aſiae imperarunt, ſenos abſcindit *Chronol. V. Teſt.* p. 549., adplaudente *Schroeëro* Hiſtor. Aſſyr. ſect. IV. p. 247. Id vero vetat *Herodotus* & temeritatis damnat, illos XXVIII. annos toties ſine variatione repetens I, 106. IV, I. *Vignolius*, cui iſta diſplicuit violentia, ut CLVI. anni rotundentur, Deiocis regni intervallum adauget, additis liberaliter VI. annis *Chronolog.* L. IV, 5. p. 237. Praeſes *Bouberius*, ne quid illi concederet, vitium ſcrutatur in ſpatio, quod Phraortes regnando abſolvit C. 102. Scriptum ibi fuiſſe, ἄρξας ἔτεα ὀκτώ τε καὶ εἴκοσι non, uti omnibus in membranis ἔτεα δύο τε καὶ εἴκοσι *Diſſert. Herodot.* C. 4. Tot turbas atque aeſtus cierunt anni VI. Conringiani ἀβασίλευτοι, quos utique, ſi plauſibilis ea fuerit opinio, uti viſa haud paucis eſt, non reſpuit ἀναρχία Medorum ante Deiocem deſignatum regem. Ecce aliud: needum enim hi fluctus poſuerunt. Rev. *Kalinsky*, ingenio ſupra theologorum vulgus erectior, univerſum regni Medorum intervallum annis CXXVIII., incluſis XXVIII. Scytharum imperii, circumſcribit: Regi Deioci aufert annos XXII., reſiduos XXXI. annis Phraortis XXII., Cyaxaris XL., & Aſtyagis XXXV., quo anni CXXVIII. conſummentur, adgregat *Comment.* in *Vaticinia Chabacuci* & *Nahumi* C. V. p. 70. Quae quidem manifeſta audacia eſt, tantoque damnoſior, quod *Noſtri* dictio πάρεξ ἢ ὅσον excluſionem Scythicae potentiae ſibi expoſtulet. Exempla dedit *Valkenarius*, neque iterari debent. Hi fructus ex praeiudicatis opinionibus large ſuccreſcunt: ut hypotheſi fiat ſatis, trahendi in partes inviti ſcriptores ſunt, ſi recuſent, admovenda falx eſt. Mihi multis de cauſſis Conringiana explanatio videtur potior. Erudita ſunt, quae in ſuperiore adnotatione conſpiciuntur: morantur tamen nonnulla adſenſum meum, quibus alius fortaſſe locus erit.

14. Ὀπίσω κατεστράφθησαν] Optime *Medic.*; amant Iones veteresque Attici aſperiores has formas. Vide *Euſtath.* in *Homer.* p. 519, 41.

23. Ἀγάλματα μὲν καὶ νηοὺς] *Thom. Hyde* Hiſtor. Re-

σθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖσι ποιεῦσι μωρίην ἐπιφέρουσι. ὡς μὲν ἐμοὶ [a] δοκέει, ὅτι οὐκ ἀνθρωποφυέας ἐνόμισαν τοὺς θεοὺς, κατάπερ οἱ Ἕλληνες, εἶναι. [b] οἱ δὲ νομίζουσι Διῒ μὲν, ἐπὶ τὰ ὑψηλότατα τῶν οὐρέων ἀναβαίνοντες, [c] θυσίας ἔρδειν, τὸν κύκλον πάντα τοῦ οὐρανοῦ Δία καλέοντες· θύουσι δὲ ἡλίῳ τε καὶ σελήνῃ καὶ γῇ καὶ πυρὶ καὶ ὕδατι καὶ ἀνέμοισι. τούτοισι μὲν δὴ μούνοισι [d] θύουσι ἀρχῆθεν. ἐπιμεμαθήκασι δὲ καὶ τῇ Οὐρανίῃ θύειν, παρά τε Ἀσσυρίων μαθόντες καὶ Ἀραβίων. καλέουσι δὲ Ἀσσύριοι τὴν Ἀφροδίτην, Μύλιττα· Ἀράβιοι δὲ, Ἀλίττα· Πέρσαι δὲ, Μίτραν. Θυσίη δὲ τοῖσι Πέρσῃσι περὶ τοὺς εἰρημένους θεοὺς ἥδε κατέστηκε. οὔτε βωμοὺς ποιεῦνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι μέλλοντες θύειν· οὐ σπονδῇ χρέωνται, οὐκὶ αὐλῷ, οὐ στέμμασι, οὐκὶ οὐλῇσι. τῶνδε ὡς ἑκάστῳ θύειν [e] θέλει, ἐς χῶρον καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ κτῆνος, καλέει τὸν θεὸν, ἐστεφανωμένος [f] τὸν τιάραν μυρσίνῃ μάλιστα. ἑωυτῷ μὲν δὴ τῷ θύοντι ἰδίῃ μούνῳ οὔ οἱ ἐγγίνεται ἀρᾶσθαι ἀγαθά· ὁ δὲ πᾶσι τοῖσι Πέρσῃσι [g] κατεύχεται εὖ γίνεσθαι, καὶ τῷ βασιλέϊ. ἐν γὰρ δὴ τοῖσι ἅπασι Πέρσῃσι καὶ αὐτὸς γίνεται. ἐπεὰν δὲ [h] διαμιστύλας κατὰ μέρεα τὸ ἱρήϊον, ἑψήσῃ τὰ κρέα, [i] ὑποπάσας ποίην ὡς

conſecrare fas putant, quinimmo hoc facientibus inſaniæ vituperium inferunt, ob id, ut mea fert opinio, quod non, quemadmodum Græci, ſentiunt deos ex hominibus ortos eſſe. Moris habent, editiſſimis conſcenſis montibus, Iovi facere ſacra, omnem gyrum cœli, Iovem appellantes. Soli lunæque ſacrificant, & telluri, igni, aquæ atque ventis: hiſque ſolis ſacra faciunt iam inde ab initio. Sed præterea quoque addidicerunt Vraniæ ſacrificare, ab Aſſyriis Arabibuſque edocti. Vocant autem Aſſyrii Venerem Mylitta, Arabes eandem Alitta appellant, Perſæ vero Mitran. Sa- 132
crorum autem ritum circa hos modo dictos deos hunc ex inſtituto habent Perſæ, ut ſacrificaturi, nec aras erigant, neque ignem incendant, ſed neque libamentis utantur, neque tibiis, non infulis, non molis: verum, ut quis horum unicuique ſacra facere ſtatuit, in locum mundum victimam ducens, deum illum implorat, myrto maxime cinctam geſtans tiaram. Sacrificanti autem, non licet pro ſe ſolo privatim vota nuncupare; immo ille communiter univerſis Perſis bene precatur & regi: quippe inter Perſas omnes & ipſe comprehenditur. Ubi vero iam in minutas portiones hoſtiam conci-

a Δοκέει *Arch.* & *Orig.* δοκέειν *Ald.* *b* Deſcripſit *Strabo*, nonnullis mutatis, L. XV. p. 1064. *c* Hanc vocem negligit *V. Arch.*, qui ὀρέων paullo ante cum *Med.*, οὐρέων *Paris. B.* & alii. Quae ſequuntur, habet *Euſtath.* in Hom. p. 128, 24. *d* Abeſt *Arch. Vind.*, in quo utroque ſequitur hiatus usque in Cap. 136. *e* Θέλῃ *Ask.* *f* *M. Ask.*, alii τήν. *g* Habet hinc *Thom. M.* in Voc. *h* Διαμιστύλας *Ask.* & paullo ſupra αὐτῷ γιν. Alii διαμυστίλας. *i* *M. Ask.*, vulgo cum *Paris. B.* ὑποσπάσας.

Relig. Perſar. p. 90. & 97. non eſſe haec abſolute vera criminatur, uſus coniecturis & recentium ſcriptorum iudicio. *Cicero*, *Strabo* atque alii, quibus *B. Briſſonius* Regn. Perſ. II, 28. &c. teſtimonium denuntiavit, *Nostro* ſuffragantur. Adde VIII, 109.

25. Ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέει] Hoc malui. *Gronov.* modo hoc, modo δοκέειν laudat & inculcat, uti I, 152. IV, 168. Ἀνθρωποφυέας *Valla* verterat *ex hominibus ortos:* ſubſtituta eſt *Stanleii* opinio *humanae formae eſſe*, quales Herodoto ἀνθρωποειδέες θεοὶ II, 142. At Perſae, qui nec imagines ſtatuasve deorum nec templa probabant, eosdem humanae quoque originis & ex hominibus in deorum numerum transſcriptos negabant. Conf. *Wilb. Warburton Divin. Legat. Moſis* II. *ſect.* I. p. 95.

29. Δία καλέοντες] *Heſychius* Δίαν legiſſe videtur, Δίαν μεγάλην ἢ ἔνδοξον· τὸν οὐρανὸν Πέρσαι· quorum ultima huc pertinere clarum eſt. Scio a Cl. *Relando* correctione adiuvari Grammaticum *Diſſert. Veter. Ling. Perſar.* p. 175., qua carere poſſumus. Vide Cl. *Alberti* adnotationes. Quae autem *Gronovius* in *Io. Clericum* aſperius iecit, ab hoc repulſa ſunt *Biblioth. Antiq. & Recent.* t. V. p. 416.

34. Μύλιττα· Ἀράβιοι δὲ, Ἀλίττα] Eruditiſſimi viri *Scaliger*, *Seldenus*, *Bochartus*, *Vitringa*, *Millius*, has voces copioſe, etſi eamdem viam non ingreſſi ſemper, illuſtrarunt. Vid. *Heſychium* v. Μύλητα & quae ibi amicus meus ſingularis *Io. Alberti.* Quod adnectitur, Πέρσαι δὲ, Μίτραν, id male ac per errorem ſcriptum quam plurimis viſum fuit: Solem enim Perſis eſſe Mithram, non Venerem. Unum nominabo *Ph. a Turre monument. Vet. Antii* p. 175. Nequit profecto *Mithras* Perſis auferri, tot veterum teſtimoniis & monumentis expreſſus; Herodoti vero aut Cyri potius aetate, eo titulo ſol cultus ab eadem gente fuerit, dubium facit diſputatio doctiſſimi *Frereti* Comment. Acad. Inſcript. t. XVI. p. 270. Equidem *Mithram* illis relinquam, nec patiar *Noſtri* fidem labefactari. Adſentitur *Ambroſius* L. II. c. Symmachum p. 840. *Coeleſtem Afri, Mithram Perſae, plerique Venerem colunt, pro diverſitate nominis, non pro numinis varietate.* Quae *Mitram* Venerem eandem in Perſarum ſuperſtitione teſtantur. Praeterea Perſarum priſco ſermone *mihr mihir* amor indicatur, fatente *Th. Hyde* Hiſt. Rel. Perſ. C. 4. p. 107., hinc Μίτραν, *Venerem Coeleſtem*, caſti amoris auctorem & praeſidem, recte dixerunt & formarunt. Hoc amplius: differunt ſcriptura Μίτρα & Μίθρας, quod *Gronovius* vere monuit; diſcrepant quoque genere: hic Sol, illa Venus. Iam ſi *Vrania* ſive *Coeleſtis dea*, non alia in veterum fuerit theologia ac Luna, Μίτραν utique Perſae habere aeque ac Mithram potuere. Coluerunt certe omnes, qui ſacris Mithriacis initiabantur, uti ex inſcriptis lapidibus apud *Anton. van Dale Diſſert. ad Antiq. Marm.* p. 16. & *Ph. a Turre Monum. Vet. Antii* p. 160. adparet. Verum myſteria illa non urgeo, quippe recentioris aevi. Id mihi abunde eſt, conſtare *Herodoto* auctoritatem & fidem. Plura *Freretus* & *Moshemius* V. Cl. ad *Rhad. Cudworti Syſtema Intell.* p. 327. pro Herodoto.

38. Οὐ στέμμασι] Scripſerat, opinor, οὐ πέμμασι· nam, ut ait *Herodotus*, & Perſa, dum ſacra faciebat, erat ἐστεφανωμένος τὴν τιάραν μυρσίνῃ μάλιστα. & ſuis victima corollis erat exornata: de Perſis *Strabo* XV, p. 1065. A. θύουσιν, inquit, — παραστησάμενοι τὸ ἱερεῖον ἐστεμμένον· verba *Strabonis*, & *Xenophontis* ex K.II. III, p. 48, 33. repetita *Briſſonius* attulit de R. P. II, p. 222. In Herodoteis nihil vitii ſuſpicatus, in quibus bene convenire οὐ πέμμασι, οὐκὶ οὐλῇσι, monſtrant iſta L. I, c. 160. οὔτε οὐλὰς κριθῶν πρόχυσιν ἐπιεῖτο θεῶν οὐδενὶ, οὔτε πέμματα ἐπέσσετο καρποῦ τοῦ ἐνθεῦτεν. VALKEN.

41. Τὸν τιάραν] Optime *Medic.* hactenus; τιήρην ſcripſerat *Herodotus*. *Xenophon*, *Strabo*, *Lucianus* & plures alii τὴν τιάραν dederunt. In *Aeſchyli* Perſis βασιλείου τιάρας mentio v. 663. *Philoſtratus* Icon, I, 30. p. 808. βλέπει δὲ ἡδὺ καὶ μετέωρον, ὑπὸ τοῦ τιάρα ἐπισοβεῖν, ἧς, οἷα &c. quo una manu largitur, altera recuſat. An voluit ὑπὸ τοῦ — ἐπισοβῶν οὗ, οἷα λιβάδες &c.? Debuit profecto aut hoc, aut genere ſequiore. Paullo ſupra τῷ δὲ ὡς ἑκάστῳ, *cui autem quisque numini alius alii ſacrum facere velit*, corrigit atque explicat *Reiskius*. Quod vero ſtatim ſubditur ὁ δὲ πᾶσι Πέρσῃσι κατεύχεται — καὶ τῷ βασιλεῖ rectiſſime contenditur cum *Marci* XVI, 7. εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ Πέτρῳ· Verba ipſa nec manca neque luxata ſunt; namque iſta ἐν γὰρ δὴ τοῖσι — αὐτὸς γίνεται non tangunt regem, ſed ſacrificantem, cui non licebat ἰδίῃ μούνῳ ἀρᾶσθαι ἀγαθά. De Iudaeorum aliarumque nationum in hoc precum genere moribus praeclare *Philo Iud.* de Monarch. p. 825. B.

45. Ἐπεὰν δὲ διαμυστίλας — ἑψήσῃ τὰ κρέα] Itane vero coquebant carnes, atque elixas, herbis prius mollibus impoſitas, domum asportabant? ita quidem cepit *Briſſonius* p. 223. Sed ignis hisce ſacris nullus aderat: praeterea minus placet τὸ διαμυστίλας. Felicioribus mea forte proderit coniectura legentis: ἐπεὰν δὲ ἁλ. (ἁλὸς alibi meminit:) μιστύλας κατὰ μέρεα τὸ ἱρήϊον, διεπιπάσῃ τὰ κρέα, ὑποπάσας ποίην ὡς ἁπαλωτάτην, — ἐπὶ ταύτης ἔθηκε ὦν πάντα τὰ κρέα· *poſtquam ſale victimae in partes ſectae carnes conſperſit.* ὑποπάσας adfirmatur a *Gronovio*. Γάλα ἐπιπάσσοντες Herodoteum eſt IV, c. 172. διαπάσας legitur L. VI, c. 25. Carnes ἁλσὶ διαπάττειν dixit *Comicus* apud *Athen.* IX, p. 399. F. *Menander* in Ἐπιτρέπουσιν· Ἐπέπασ' ἐπὶ τὸ τάριχος ἅλας. *Homereum* μιστύλλειν, a μίω formatum, notat, *in minuta concidere.* VALKEN.

45. Διαμιστύλας — ἑψήσῃ τὰ κρέα] Mutavi διαμυστίλας ex ſchedis *Ask.*, non neſcius controverſiae apud gram-

cidit, carnibus elixis herbam ſubſternit quammolliſſimam, maxime trifolium. In hac igitur diſpoſitis omnibus carnibus, magus vir aſtans, theogoniam accinit; ſiquidem hanc illi dicunt eſſe incantationem. Citraque magum illis nullum fit legitimum ſacrificium. Brevi ſpatio interpoſito ille, qui mactavit, ſublatis carnibus utitur in quemcunque uſum illi fert animus.

133 Ex omnibus diebus præcipue colendum cenſent ſuum quique natalem: unde hoc die plus aliis æquum cenſent ciborum proponere. Et beatiores, integrum bovem, equum, camelum, aſinum, in fornacibus toſtos, iſto die proponunt; pauperes vero eorum ex pecoribus tenuiora proponunt. Cibis autem utuntur paucis, bellariis multis, neque iis confertis. Hinc eſt quod Perſæ dicunt, Græcos in veſcendo deſinere eſurire, quoniam ipſis a cœna adfertur nihil pretii ullius, & ſiquid adferatur non deſinere edere. Vino largius adhærent. Eiſdem nec vomere nec urinam facere coram alio licet: quæ nunc quidem ita obſervantur. Potu impleti de rebus maxime ſeriis conſultare conſueverunt: quod autem placuerit ipſis conſultantibus, id poſtera die ſobriis proponit is, qui ædibus illis in quibus forte conſultatur præeſt: &, ſi placuerit etiam ſobriis, utuntur ipſo; ſin minus, deſerunt; etiam de quibus ieiuni ante deliberaverunt, de eiſdem poti inſuper cognoſcunt.

134 Quum in via invicem ſibi occurrunt, ex hoc quis cognoſcat an pares ſint: nam ſalutationis loco mutuo ora oſculantur. Quod ſi alter fuerit inferior paulo, malas oſculantur: ſin autem alter fuerit multo ignobilior, proſtratus adorat alterum. In primis autem illos obſervant reverenter qui proxime habitant, attamen poſt ſe ipſos: ſecundas tribuunt iis qui a primis proximi: atque ſic deinceps ratione habita progredientes; minime autem honorant longiſſime ab ſe habitantes. Sic enim exiſtimant, ſe hominum omnia longe optimos eſſe: alios vero, eadem ratione, hactenus ut dicatur, virtuti ſtudere: eos autem, qui remotis-

ὡς ἁπαλωτάτην, μάλιστα δὲ τὸ τρίφυλλον, ἐπὶ ταύτης ἔθηκε ὦν πάντα κρέα. διαθέντος δὲ αὐτοῦ, μάγος ἀνὴρ παρεστεὼς ἐπαείδει θεογονίην, οἵην δὴ ἐκεῖνοι λέγουσι εἶναι τὴν ἐπαοιδήν· ἄνευ γὰρ δὴ μάγου οὔ σφι νόμος ἐστὶ θυσίας ποιέεσθαι. ἐπισχὼν δὲ ὀλίγον χρόνον, ἀποφέρεται ὁ θύσας τὰ κρέα, καὶ χρᾶται ὅ, τι μιν ὁ λόγος αἱρέει. Ἡμέρην δὲ ἁπασέων μάλιστα ἐκείνην τιμᾷν νομίζουσι τῇ ἕκαστος ἐγένετο. ἐν ταύτῃ δὲ πλέω δαῖτα τῶν ἄλλων δικαιοῦσι προτίθεσθαι· ἐν τῇ οἱ εὐδαίμονες αὐτῶν, βοῦν καὶ ἵππον καὶ κάμηλον καὶ ὄνον προτιθέαται ὅλους ὀπτοὺς ἐν καμίνοισι· οἱ δὲ πένητες αὐτέων τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων προτιθέαται. σίτοισι δὲ ὀλίγοισι χρέωνται, ἐπιφορήμασι δὲ πολλοῖσι, καὶ [a] οὐκ ἀλέσι· καί διὰ τοῦτό φασι Πέρσαι τοὺς 56
Ἕλληνας σιτεομένους, πεινῶντας παύεσθαι, ὅτι σφι ἀπὸ δείπνου παραφορέεται οὐδὲν λόγου ἄξιον· εἰ δέ τι παραφέροιτο, ἐσθίοντας ἂν οὐ παύεσθαι. οἴνῳ δὲ κάρτα προσκέαται· καί σφι οὐκ ἐμέσαι ἔξεστι, οὐκὶ οὐρῆσαι ἀντίον ἄλλου. ταῦτα μέν νυν οὕτω φυλάσσεται. μεθυσκόμενοι δὲ ἐώθασι βουλεύεσθαι τὰ [b] σπουδαιέστατα τῶν πρηγμάτων· τὸ δ' ἂν ἅδῃ σφι βουλευομένοισι, τοῦτο τῇ ὑστεραίῃ νήφουσι προτιθεῖ ὁ στέγαρχος, ἐν τοῦ ἂν ἐόντες βουλεύωνται. καὶ ἢν μὲν ἅδῃ καὶ νήφουσι, χρέωνται αὐτέῳ· ἢν δὲ μὴ ἅδῃ, μετιεῖσι. τὰ δ' ἂν νήφοντες προβουλεύσωνται, μεθυσκόμενοι ἐπιδιαγινώσκουσι. [c] Οἱ συντυγχάνοντες δ' ἀλλήλοισι ἐν τῇσι ὁδοῖσι, τῷδε ἄν τις διαγνοίη εἰ ὅμοιοί εἰσι οἱ ἐντυγχάνοντες. ἀντὶ γὰρ τοῦ προσαγορεύειν ἀλλήλους φιλέουσι τοῖσι στόμασι. ἢν δὲ ᾖ οὕτερος ὑποδεέστερος ὀλίγῳ, τὰς παρειὰς φιλέονται· ἢν δὲ πολλῷ ᾖ οὕτερος ἀγεννέστερος, προσπίπτων προσκυνέει τὸν ἕτερον. τιμῶσι δὲ ἐκ πάντων τοὺς ἄγχιστα ἑωυτῶν οἰκέοντας, μετά γε ἑωυτούς· δεύτερα δὲ, τοὺς δευτέρους· μετὰ δὲ, κατὰ λόγον προβαίνοντες τιμῶσι. ἥκιστα δὲ τοὺς ἑωυτῶν [d] ἑκαστάτω οἰκημένους ἐν τιμῇ ἄγονται, νομίζοντες ἑωυτοὺς εἶναι ἀνθρώπων μακρῷ τὰ πάντα ἀρίστους· τοὺς δὲ ἄλλους, κατὰ λόγον τῷ λεγομένῳ τῆς ἀρετῆς ἀντέχεσθαι. τοὺς

δὲ

a *Medic. Ask.*, ad marginem *Athenaei* ex Cod. Farneſiano adſcripſit *Muretus* οὐκ ἄλλεσι L. IV, 10. p. 143., ubi haec citantur. Verum L. XIV, 11. οὐ καλοῖσι, quomodo *Paris.* & editi omnes. ἐπιφορήματα hinc producit *Euſtath. Hom.* p. 1141, 3. b *Med. Ask.*; σπουδαιότατα *Paris. A. B.* & Edd., etiam *Athen.* p. 144. c *Med.*, ἐντυγχάνοντες Edd. *Paris. A. B. Ask.*, qui mox συντυγχάνοντες. d ἑκάστῳ *Ald.* Vide *Foëſii* Oeconom. in Ἑκάστω. Mox κατὰ λόγον τὸν λεγόμενον mavult *Abreſchius.*

grammaticos ſcriptionis, qua de viri praeclari *Ezech. Spanhem.* & *Tib. Hemſterh.* ad Comici *Plut.* v. 626. Maioris momenti res, quae memoratur, videtur. Quia Perſae οὔτε βωμοὺς ποιεῦνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι ſacris operaturi, qui convenit ἑψήσῃ τὰ κρέα, *carnes elixarit?* An ſine foco accenſo? *Valkenarii* coniectura ſupra depoſita eſt. Ante quem *de la Barre*, *V. Cl.*, t. V. *Hiſtor. Acad. Inſcript. Ed. Amſt.* p. 270. non diſſimili de cauſſa aut ἕψῃ ex ἕπω maluit, &, *ubi carnes curaverit*, explicuit, aut, ſi parum id adriſerit, ἐπεὰν ψήσῃ, *ubi carnes oſſibus detraxerit.* Quibus de emendationibus placet tacere. Niſi ego aberro, ſalva res eſt. Non omnem ſacris his ignem negat *Herodotus* ſed aris: hoc poſtulant verba οὔτε βωμοὺς ποιεῦνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι. Caeſam victimam & in partes minutatim ſectam quin elixarent, nihil impediebat. Vide haec de Scythis IV, 59. ἀγάλματα δὲ καὶ βωμοὺς καὶ νηοὺς οὐ νομίζουσι ποιεῖν· quae Perſarum moribus reſpondent planiſſime: tum de hoſtiae immolandae more c. 60., & οὔτε πῦρ ἀνακαύσας, οὔτε καταρξάμενος, οὔτε ἐπισπείσας — τράπεται πρὸς ἕψησιν. Quid iſta aliud volunt, quam in altari nullum fuiſſe ignem, minime autem defuiſſe, ubi coquenda victimae caro erat? Mox πάντα τὰ κρέα *Reiskius* quoque, me non invito.

49. Παρεστεὼς ἐπαείδει θεογονίην] Vellicat haec *Th. Hyde* Relig. Perſ. C. 3. p. 99. Scribere ſibi contraria *Herodotum.* Supra dixiſſe, Perſas exiſtimare, *deos ex hominibus genitos non eſſe*, & θεογονίην tamen Graeco more gentis ſacris admiſcere. Sed non pugnant illa. *Theogonia* Graecorum, de qua II, 53., in cenſum hic venire non poteſt. Perſae, ut plura variique generis numina profitebantur, videntur eadem alia atque alia origine, etſi minime humana, ſtatuiſſe. Cogita de Gnoſticorum *Aeonibus* & *emanationibus*, ex Zoroaſtri & Chaldaeorum Theologia arceſſitis, & res in vado erit. Adiunge *Hecataei* teſtimonium in *Diogenis* Praefat. §. 9.

60. Καὶ οὐκ ἀλέσι] Nihil hoc verius, & vidit *Gronovius*, ſed ſerius. Hoc ſignificat, Perſas bellariis uti quam plurimis, ſed minime confertis. Inferebant videlicet Perſae in menſam cupedias & bellaria multa, ſed non confertim omnia. Ἀλὴς toties in Muſis repetitur; infra C. 196. IV, 184. atque alibi, locis a *Porto* ſignatis, ut maxime mirum accidat, tam turpiter ſe dediſſe librarios. Diſcimus hoc ſpecimine, quid Herodoto hominum & temporum iniuria uſu venerit. Addi his poſſent emendationes *Geinozii* & *Reiskii*, ſed cui bono? Verum praeſtant MSS., quod ſuam in ſedem remigravit tandem.

66. Τὰ σπουδαιέστατα τῶν πρηγμάτων] Vide ſupra C. 8. *Athenaeus* σπουδαιότατα αὐτῶν πραγμάτων, in MS. *Mureto* monitore, recte τῶν πρηγμάτων. Apud eumdem ὁ στεγέαρχος male opinor. Melius *Pollux* X, 20.

67. Τῶν πρηγμάτων] Αὐτῶν πρήγματα legiſſe videtur *Athen.* IV, p. 144. B. v. 10, στεγέαρχος pro στέγαρχος· & v. 11, εἰ δὲ μὴ, μετιεῖσι. Sed τὰ σπουδαιέστερα τῶν πρηγμάτων ſimiliter memorat *Herod.* I, c. 8. VALKEN.

72. Οἱ συντυγχάνοντες] Non repudio: nihilo tamen peius quod aliis in Codd. Morem hunc gentis expedivit *B. Briſſonius* Regn. p. II, 178. Addi poteſt *Zenobius* Cent. Proverb. V, 25. & Scholiaſtes in *Dionis Chryſoſt.* Or. VII. in adnotationibus *Morelli* p. 28.

91. My-

δὲ ἑκαστάτω οἰκέοντας ἀπ᾽ ἑωυτῶν, κακίστους εἶναι. ἐπὶ δὲ Μήδων ἀρχόντων καὶ ἦρχε τὰ ἔθνεα ἀλλήλων. [a] συναπάντων μὲν Μῆδοι, καὶ τῶν ἄγχιστα οἰκεόντων σφίσι· οὗτοι δὲ καὶ τῶν ὁμούρων· οἱ δὲ, μάλα τῶν ἐχομένων. κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον καὶ οἱ Πέρσαι τιμῶσι· προέβαινε γὰρ δὴ τὸ ἔθνος ἄρχον τε καὶ ἐπιτροπεῦον. Ξεινικὰ δὲ νόμαια Πέρσαι προσίενται ἀνδρῶν μάλιστα. καὶ γὰρ δὴ τὴν Μηδικὴν ἐσθῆτα νομίσαντες τῆς ἑωυτῶν εἶναι καλλίω, φορέουσι· καὶ ἐς τοὺς πολέμους, τοὺς Αἰγυπτίους [b] θώρηκας· καὶ εὐπαθείας τε παντοδαπὰς πυνθανόμενοι ἐπιτηδεύουσι· καὶ δὴ καὶ ἀπ᾽ Ἑλλήνων μαθόντες, παισὶ μίσγονται. γαμέουσι δ᾽ ἕκαστος [c] αὐτέων πολλὰς μὲν κουριδίας γυναῖκας, πολλῷ δ᾽ ἔτι πλεῦνας παλλακὰς κτῶνται. Ἀνδραγαθίη δ᾽ αὕτη ἀποδέδεκται, μετὰ τὸ μάχεσθαι εἶναι ἀγαθὸν, ὃς ἂν πολλοὺς ἀποδέξῃ παῖδας. τῷ δὲ τοὺς πλείστους ἀποδεικνύντι, δῶρα ἐκπέμπει [d] ὁ βασιλεὺς ἀνὰ πᾶν ἔτος. τὸ πολλὸν δ᾽ ἡγέαται ἰσχυρὸν εἶναι. [e] παιδεύουσι δὲ τοὺς παῖδας, ἀπὸ πενταέτεος ἀρξάμενοι
57 μέχρι εἰκοσαέτεος, τρία μοῦνα, [f] ἱππεύειν, καὶ τοξεύειν, καὶ ἀληθίζεσθαι. πρὶν δὲ ἢ πενταέτης γένηται, οὐκ ἀπικνέεται ἐς ὄψιν τῷ πατρὶ, ἀλλὰ παρὰ τῇσι γυναιξὶ δίαιταν ἔχει. τοῦδε εἵνεκα τοῦτο [g] οὕτω ποιέεται, ἵνα ἢν ἀποθάνῃ τρεφόμενος, μηδεμίην [h] ἄσην τῷ πατρὶ προσβάλλῃ. Αἰνέω μέν νυν τόνδε τὸν νόμον· αἰνέω δὲ καὶ τόνδε, [i] τὸ μὴ μιῆς αἰτίης εἵνεκα μήτε αὐτὸν τὸν βασιλέα μηδένα φονεύειν, [k] μήτε τῶν ἄλλων Περσέων μηδένα τῶν ἑωυτοῦ οἰκετέων ἐπὶ μιῇ αἰτίῃ ἀνήκεστον πάθος ἔρδειν. [l] ἀλλὰ λογισάμενος ἢν εὑρίσκῃ πλέω τε καὶ μέζω τὰ ἀδικήματα ἐόντα τῶν ὑπουργημάτων, οὕτω τῷ θυμῷ χρᾶται· ἀποκτεῖναι δὲ οὐδένα κω λέγουσι τὸν ἑωυτοῦ πατέρα, [m] οὐδὲ μητέρα. ἀλλὰ ὁκόσα ἤδη τοιαῦτα ἐγένετο, πᾶσαν ἀνάγκην φασὶ ἀναζητεόμενα ταῦτα ἀνευρεθῆναι ἤτοι ὑποβολιμαῖα ἐόντα, ἢ μοιχίδια. οὐ γὰρ δή φασι [n] οἰκὸς εἶναι τόν γε ἀληθέως τοκέα ὑπὸ τοῦ ἑωυτοῦ παιδὸς ἀποθνήσκειν. [o] ἅσσα δέ σφι ποιέειν οὐκ ἔξεστι, ταῦτα οὐδὲ λέγειν ἔξεστι. αἴσχιστον δὲ αὐτοῖσι τὸ ψεύδεσθαι νενόμισται· δεύτερα δὲ, τὸ ὀφείλειν χρέος· πολλῶν μὲν καὶ

tisſimi ab ipsis vivant, esſe pesſimos. Sub Medis imperium obtinentibus, nationes quoque ſibi imperitabant: omnibus quidem ſimul præerant Medi, & iis, qui proxime ipsos vivebant; isti autem etiam vicinis; illi maxime affinibus. Ad eandem etiam rationem Perſæ colunt: namque illa gens imperitans & quaſi tutelam gerens longe procedebat. 135 Externos autem mores Perſæ facillimi hominum admittunt: nam & Medicam veſtem propria elegantiorem arbitrantes, geſtant: & in pugnis utuntur thoracibus AEgyptiis. Quin voluptatibus etiam omnis generis quas reſcire potuerunt, frui ſtudent. A Græcis edocti, pueris miſcentur. Vnusquisque eorum virgines multas ducit uxores; ſed multo plures pallacas habent. 136 Virilis præſtantia hæc declaratur poſt bellicam fortitudinem, ſi quis numeroſam ſubolem procreaverit: & illi qui liberos plurimos oſtenderit, rex ſingulis annis munera mittit. Quod multum eſt, credunt robuſtum esſe. Liberos ſuos, a quinto anno incipientes usque ad viceſimum, tribus duntaxat inſtituunt, equitare, ſagittare & vera loqui. Ante quinquennium filius in conſpectum patri non venit, ſed apud feminas degit. Quod ea gratia ſic fit, ut ſi inter nutrimenta decedat, nullam patri afferat moleſtiam. 137 Equidem hunc morem laudo: laudo item illum, ne ob unam tantum culpam liceat vel ipsi regi occidere quempiam, neque cuiquam aliorum Perſarum atrocius aliquid in familiam ſuam conſulere ob unum ſolum delictum: ſed expendere iubetur quisque, ſi plura ac maiora comperiat esſe delicta quam obſequia, tum demum ira utatur. Suum autem patrem aut matrem aiunt a nemine unquam fuisſe occiſos, verum quotquot talia forte acciderunt, dicunt omnino necesſum esſe, ut bene hi excusſi tandem deprehenſi fuerint aut ſubditicii, aut ſpurii. Quippe veriſimile nequaquam videri aiunt, ut is qui verus parens ſit, a proprio filio interimatur. 138 Quæcunque illis facere non licet, ea nec dicere. Turpisſimum apud eos ducitur mentiri: ſecundo loco, æs alienum debere, cum ob alias multas causſas, tum maxime quod necesſum esſe

a Συναπάντων *Ask.* *b* *Med. Ask.*, θώρακας vulgo. *c* Iidem; alii αὐτῶν, perperam. Tum κουριδίας uterque. Edd. κουριδίους. Quae praecedunt exſcripſit *Schol.* in *Gregor. Naz.* Stelit. I. p. 64. *d* Deſit ὁ *Ask.* *e* Sumſit hinc *Euſtath.* in Dionys. v. 1056. *f* Habet hinc *Thomas M.* in Ἀληθεύω. *g* *M. Ask. Arch. V.* & ora *Steph.* in aliis οὕτω deſit. *h* *Arch. Vind.* βλάβην ἀηδῆ quae Gloſſa vulgati ἄσην ἀηδῆ. In *Med.* & *Ask.* ἀηδῆ deſideratur; iidem μηδεμίαν. Tum προσβάλῃ *Ask.* *i* Τὸ δὲ μὴ *idem.* *k* Μήτε τινὰ τῶν *Arch.* *l* Abſunt ab *Arch.* & *Vind.* usque in C. 138. *m* *M. Ask.*, *Edd.* ἢ μητ. *n* *M.* & *Ask.*, εἰκὸς alii, ſine causſa. Tum ἀληθῶς. *o* *Med. Rem. Ask.* & ora *Steph.*, vulgo ὁκόσα.

91. Μηδικὴν ἐσθῆτα] Dictum de ea ad *Diodori* II, 6. Habet *Brisſonius* loricam Aegyptiam & ſtolam Medicam illuſtrantia conplura, a quibus abſtineo.

95. Παισὶ μίσγονται] Aegre *Plutarchus* fert *de Malign. Herod.* p. 857. B., ſcelus hoc a Graecis ad Perſas propagatum perhiberi: contra enim evenisſe. Sed pugnat ſuſpicionibus, teſtes eius rei omittit. Non fuisſe Perſas a turpi hac macula inmunes, *Sextus Philoſophus* ſignificat Hypotypoſ. I, 14. p. 38. Aevo tamen *Ammiani* Perſae *puerilium ſtuprorum expertes* erant L. XXIII, 6. Paria fere, uti *Valeſius* adſcripſit, *Curtius* X, 3.

1. Τὸ πολλὸν δ᾽ ἡγέαται ἰσχυρὸν εἶναι] Vere Perſae. Quanto civium maior copia, tanto civitatis amplius robur. Legum latores propterea utilisſimum cenſuerunt τὸ πληθύνεσθαι τοὺς τῶν πολιτῶν οἴκους, βλαβερώτατον δὲ, τὸ μειοῦσθαι, quae verba *Muſonii* in *Stob.* Serm. LXXIII. p. 450. Hinc πολυτεκνίας praemia & apud Perſas & aliis in gentibus, de quibus *Heineccius ad L. Iuliam & Pap.* L. I. C. 2. doctisſime. Cl. *Reiskius* coniectabat, τὸν τοιοῦτον δ᾽ ἡγέαται, *talem autem*, qui multos liberos procreat, *exiſtimant robuſtum esſe.* Aut τὸ πολλοὺς — ἰσχυροῦ εἶναι.

2. Ἀπὸ πενταέτεος ἀρξάμενοι] *Plato* haec paullo diverſius *Alcibiad.* I. p. 121. E. in regiorum liberorum educatione. *Strabo* conſentit XV. p. 1066. B. Neſcio autem qui factum ſit, ut ἀληθεύεσθαι *Brisſonius*, his uſus *R. P.* II, 83. & 103., ſcripſerit: ſi ex coniectura, prave.

7. Μηδεμίην ἄσην &c.] Fui in dubio, revocarem ἀηδῆ, an *Gronovii* exemplo expellerem. Vicit *Med.* & *Ask.* auctoritas. Ἄσην librarius *Arch.* & *Vind.* bene explicat βλάβην ἀηδῆ. In *Clementis Alex.* Paedag. III, 9. pro διὰ τὴν ἄσην, aut ad marginem Codd. aut ipso in contextu διὰ τὴν ἀηδίαν dederunt ex interpretamento. *Moeris*, Ἄση Ἀττικῶς, ἀηδία Ἑλληνικῶς, ubi plura Cl. *Io. Pierſonus.* Atque haec teſtantur de Criticorum eorum more. Non ſum neſcius, *Democritum* κακοδοξίην κακὴν in *Stob.* Serm. XXII. p. 189. uſurpasſe, alios hoc de genere alia: posſe etiam pro damnato pugnari, quemadmodum in *Horrei* Obſerv. ad *Herodot.* p. 112. At omnibus, ut in guſtu, non ſapiunt eadem. Spectavit haec *Valerius Max.* II, 6, 16.

17. Ἤτοι ὑποβολιμαῖα ἐόντα] Hauſit hinc *Nicolaus Damaſcenus* Πέρσαις ὃ μὴ ποιεῖν ἔξεστιν, οὐδὲ λέγουσιν· ἐὰν δέ τις πατέρα κτείνῃ, ὑπόβλητον αὐτὸν οἴονται. Eadem patris eius ſuſpicio, *qui cum a filio necti ſibi inſidias comperisſet, nec inducere in animum posſet, ut verum ſanguinem ad hoc ſceleris progresſum crederet, ſeductam uxorem ſuppliciter rogavit, ne ſe ulterius celaret, ſed diceret, ſive illum adoleſcentem ſubiecisſet, ſive ex alio concepisſet* apud eumdem *Valerium* V, 9, 4.

eſſe tradant eundem qui debet, mendacio quo-
que obnoxium eſſe. Siquis e civibus lepra aut
vitiligine infectus ſit, hic in civitatem non
accedit, neque cum aliis Perſis conſuetudinem
habet. Dicunt enim hos morbos illi immiſ-
ſos, quod in ſolem peccaverit. Externum ve-
ro qui iiſdem correptus fuerit, e regione ſua
multi exigunt: prout etiam albas columbas ob
eandem cauſſam. In flumen nec immeiunt,
nec inſpuunt, nec manus abluunt, nec alium
iſta facientem negligunt, ſed flumina religio-
139 ſiſſime colunt. Hoc quoque Perſis accidit pe-
culiare, quod quanquam illos lateat, nobis ta-
men minime eſt obſcurum: nempe quæcunque
apud illos nomina vel corporibus vel magnifi-
centiæ ſunt ſimilia, ea omnia in eadem termi-
nari littera, quam Dorienſes San appellent,
Iones Sigma. Et, ſi animadvertas attentius,
deprehendes nomina Perſarum non quædam,
140 ſed omnia ſimiliter claudi. Equidem hæc pro-
be ſciens de Perſis poſſum indubitato affirma-
re. Nihilominus iſta tanquam abſcondita refe-
runtur, neque perinde certo, nempe de mor-
tuo; cadaver defuncti Perſæ non prius huma-
tur quam aut ab alite aut cane tractum ſit. Ma-
gos enim quidem certe ſcio hæc factitare: quip-
pe in aperto faciunt. Perſæ igitur cadaver poſt-
quam cera obleverunt terra condunt. Magi
vero multum cum ab aliis hominibus, tum a
ſacerdotibus AEgyptiis differunt. *Siquidem hi
puros ſe & caſtos ſtatuunt, ſi nullum animal oc-
ciderint præter ea duntaxat quæ immolant:*
magi ſuis ipſorum manibus, excepto cane at-
que homine, quidvis occidunt; immo hoc pal-
marii loco ducunt, ſi pari modo formicas ſer-
pentesque, & alia reptilia atque volatilia neca-
verint. Atque de hoc quidem ritu hunc in mo-
dum dictum ſit, prout omnino conſtitutus eſt:
nos ad priorem narrationem recurrimus. PORRO
141 Iones atque AEolenſes, poſtquam Lydi a Perſis
ſub-

καὶ ἄλλων εἵνεκα, μάλιστα δὲ ἀναγκαίην φασὶ εἶναι,
τὸν ὀφείλοντα καί τι ψεῦδος λέγειν. ὃς ἂν δὲ τῶν
ἀστῶν λέπρην ἢ λεύκην [a] ἔχῃ, ἐς πόλιν οὗτος οὐ κατ-
έρχεται, οὐδὲ συμμίσγεται τοῖσι ἄλλοισι Πέρ-
σῃσι. φασὶ δέ μιν ἐς τὸν ἥλιον ἁμαρτόντα τι, ταῦτ'
ἔχειν. ξεῖνον δὲ πάντα, τὸν λαμβανόμενον ὑπὸ του-
τέων, πολλοὶ ἐξελαύνουσι ἐκ τῆς χώρης· καὶ τὰς
λευκὰς περιστερὰς, τὴν αὐτὴν αἰτίην ἐπιφέροντες. ἐς
ποταμὸν δὲ οὔτε ἐνουρέουσι, οὔτε ἐμπτύουσι, οὐ χεῖρας
ἐναπονίζονται, οὐδὲ [b] ἄλλον οὐδένα περιορῶσι; ἀλλὰ
σέβονται [c] ποταμοὺς μάλιστα. Καὶ τόδε ἄλλο σφι
ὧδε συμπέπτωκε γίνεσθαι, τὸ Πέρσας μὲν αὐτοὺς
λέληθε, ἡμέας [d] μέν τοι οὔ. τὰ οὐνόματά σφι ἐόντα
ὅμοια τοῖσι σώμασι καὶ τῇ μεγαλοπρεπείῃ, τελευ-
τῶσι πάντα ἐς τὠυτὸ γράμμα, τὸ Δωριέες μὲν Σὰν
καλέουσι, Ἴωνες δὲ Σίγμα. ἐς τοῦτο διζήμενος εὑρή-
σεις τελευτῶντα τῶν Περσέων τὰ οὐνόματα, οὐ τὰ
μὲν, τὰ δ' οὔ, ἀλλὰ πάντα ὁμοίως. Ταῦτα μὲν
ἀτρεκέως ἔχω περὶ αὐτῶν [e] εἰδὼς εἰπεῖν. τάδε μέν-
τοι ὡς κρυπτόμενα λέγεται, καὶ οὐ σαφηνέως περὶ
τοῦ ἀποθανόντος· ὡς οὐ πρότερον θάπτεται ἀνδρὸς
Πέρσεω ὁ νέκυς, πρὶν ἂν ὑπ' ὄρνιθος ἢ κυνὸς [f] ἑλ-
κυσθῆναι. μάγους μὲν γὰρ ἀτρεκέως οἶδα ταῦτα 58
ποιέοντας· ἐμφανέως γὰρ δὴ ποιεῦσι. κατακηρώσαν-
τες δὴ ὦν τὸν νέκυν Πέρσαι, γῇ κρύπτουσι. μά-
γοι δὲ κεχωρίδαται πολλὸν τῶν τε ἄλλων ἀνθρώ-
πων, καὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἱρέων. οἱ μὲν γὰρ ἁγ-
νεύουσι ἔμψυχον μηδὲν κτείνειν, εἰ μὴ ὅσα θύουσι· οἱ
δὲ δὴ μάγοι αὐτοχειρίῃ πάντα, πλὴν κυνὸς καὶ
ἀνθρώπου, κτείνουσι. καὶ ἀγώνισμα τοῦτο μέγα
ποιεῦνται, κτείνοντες ὁμοίως μύρμηκάς τε καὶ ὄφις,
καὶ τἄλλα ἑρπετὰ καὶ πετεινά. καὶ ἀμφὶ μὲν τῷ
νόμῳ τούτῳ ἐχέτω, ὡς καὶ ἀρχὴν ἐνομίσθη. ἄνειμι δὲ
ἐπὶ τὸν πρότερον λόγον. Ἴωνες δὲ καὶ Αἰολέες, ὡς
οἱ Λυδοὶ τάχιστα κατεστρέφατο ὑπὸ Περσέων, ἔπεμ-
πον

a Med., ἔχει *Ask.*, ἔχοι *Parit. A.* cum *Edd.* λεύκην ſumſit hinc *Suidas*. *b M. Ask. Remig.* margo *Steph.*, ſed περιορέουσι, ex Ionum more. *Aldus* & alii ἄλλο τι οὐδὲν ποιεῦσι. *c Ask. M.*, vulgo ποτ. τῶν πάντων μαλ. aſt πάντων μαλ. *Vind.* ſine articulo & *Arch.* *d M. & Ask.*, ceteri δὲ οὐ. *e* Abeſt hoc *Ask.* *f Rom. Ask. M.*; vulgo ἐλκυσθῇ cum *V. Arch.* Quae ſequuntur ad C. 174., abſunt a Valla, *Arch. Vind.*

23. Μάλιστα δὲ ἀναγκαίην φασὶ] *Iſ. Voſſius* adleverat codici ſuo ἀναγκαῖον, quo non indigemus. Ἀναγκαίην uſus & Herodoti ſermo tuetur II, 182. IV, 180. De aere alieno & mendaciorum hinc pullulante germine *Plutarchi* & *Appiani* ad Perſarum opinionem verba exſcripſit *B. Briſſonius* R. Perſ. II, 94.

29. Πολλοὶ ἐξελαύνουσι ἐκ τῆς χώρης] *Sylburgius* ad *Briſſon.* R. P. II, 180. πολλὸν proponit, ut ſit, *procul abigunt a ſua regione.* *Reiskius* οἱ πολλοί. *Ruhnkenius* elegante mutatione πομποί. Illi ſunt, qui alíorſum alios deducunt, ſupra I, 121. Lepra vero & vitiligine infectos, non Iudaei ſoli, ſed plerique per orientis regiones vitabant ſtudioſe. Μάλιστα οἱ βάρβαροι τὰς ἐπιλευκίας καὶ λέπρας δυσχεραίνουσι *Plutarchus* Symp. IV. p. 670. F. Tamen Artaxerxes Atoſſam, filiam coniugemque, etſi vitiligo eius corpus depaſceretur, ἀλφοῦ κατανεμηθέντος αὐτῆς τὸ σῶμα, averſatus non fuit eodem teſte t. I. p. 1023. B. Verum illi quod libuit, barbarico more, legitimum fuit viſum.

40. Ταῦτα μὲν ἀτρεκέως ἔχω &c.] Satis hoc confidenter, repetiturque C. 148. Falſum aiunt *Scaliger*, *Th. Hyde*, *Relandus* & plures alii. Contra eos venit *Corn. de Pauw*, temere aiens doctos viros ex recentiore Perſarum lingua criminari: veriſſimum fuiſſe, quod hic de terminatione nominum Perſicorum, vetere gentis ſermone: neque enim tanta adſeveratione *Herodotum* potuiſſe defungi, niſi re bene cognita atque explorata. Fateor in dialectis lapſu temporis innumera mutari, cadere verba ut folia, ſurgere nova, priſca adſciſci iterum. Nec expedio me tamen ex acie, quam contra *Noſtrum* inſtruxit *Th. Gatakerus* Adverſ. C. 22. p. 661. Quod autem aiebat τὸ Δωριέες μὲν Σὰν καλέουσι multorum teſtimoniis cognitiſſimum eſt. Quis tandem ignorat variantes doctiſſimorum hominum explicationes & emendationes *Scholiaſtae* in Comici Nub. v. 23, *Scaligeri*, *Salmaſii*, *Bentleii*, *Bouherii*, cuius Diſſert. de Priſc. Graecor. Litteris p. 570. conſuli poterit. Σὰν κίβδηλον in *Pindari* fragmento expoſuit *Caſaubonus* in *Athen.* X, 21.

44. Πρὶν ἂν ὑπ' ὄρνιθος ἢ κυνὸς ἑλκυσθῆναι] Bene vetuſti libri. *Iſ. Voſſius* coniecerat, ὑπ' ὄρνιθος ἡ γλήνη ἀφελκυσθῇ, *quam ab alite pupilla oculi extrahatur*, advocato ad morem hunc cognoſcendum *Teixera*, qui mihi ad manus non eſt. De ritu iſto multa *Th. Hyde* Rel. Perſ. C. 34. Emendatio neceſſaria non eſt, nec latuit doctiſſimum virum; ſiquidem paria prorſus de Perſarum ſepultura *Procopius* Bell. Perſ. I, 12. & *Agathias* I, p. 43. Ed. Venet.

46. Κατακηρώσαντες] Convertitur ab *Heilmano* in κατακηρώσαντες, *poſtquam cadaver membris mutilarunt.* Vetat *Cicero*, his *Noſtri* uſus, *Tuſcul. Disp.* I, 45. *Perſae etiam CERA circumlitos condunt, ut quam maxime permaneant diuturna corpora.* Vetat *Strabo* XV. p. 1068. κηρῷ περιπλάσσοντες τὰ σώματα. Adde Cl. *Io. Alb. Fabricium* in *Sexti Hypotyp.* III, 24. p. 185.

53. Κτείνοντες ὁμοίως μύρμηκας &c.] Conſimilia de magis *Plutarchus* t. II. p. 537. A. Sunt autem ex ea diſciplina, qua & poſteriores Perſarum magi Arimanium, mali omnis auctorem, ſicuti pulcri & boni Oromasdem, ſtatuerunt: inde feſtus dies κακῶν ἀναίρεσις, quo ſummo ardore in ſerpentes aliasque feras & nocentes beſtias irruebant apud *Agathiam* II. p. 45. Confer *Plutarchum* in Iſid. & Oſir. p. 369. & *Th. Hyde* Rel. Perſ. C. 22.

57. Κατεστρέφατο] Ionum eſt κατεστράφατο, uti ἐπεστράφατο I, 166. Supra C. 27. ὡς δὲ ἄρα οἱ — Ἕλληνες κατεστράφατο. Itaque mutari non iniuria poſſet, ſicuti & mox mutatum eſt τὰ προσέσχοντο. Sic ſolet, C. 164. III, 137. De piſcibus, qui cantu illiciuntur, *Aelianus* de Anim. I, 39.

Metus Ionum ab Cyro, quos humiles repellit lepida fabula; unde decurrunt ad Lacedæmonios, Ionicæ urbes, & loquendi in eis diverſitas,

ποι ἀγγέλους [a] ἐς Σάρδις παρὰ Κῦρον, ἐθέλοντες ἐπὶ τοῖσι αὐτοῖσι εἶναι, τοῖσι καὶ Κροίσῳ ἦσαν κατήκοοι. ὁ δὲ, ἀκούσας αὐτέων τὰ προΐσχοντο, ἔλεξέ σφι λόγον, ἄνδρα φὰς αὐλητὴν ἰδόντα ἰχθῦς ἐν τῇ θαλάσσῃ, αὐλέειν, δοκέοντά σφεας ἐξελεύσεσθαι ἐς γῆν· ὡς δὲ ψευσθῆναι τῆς ἐλπίδος, [b] λαβεῖν ἀμφίβληστρον, καὶ περιβαλεῖν τε πλῆθος πολλὸν τῶν ἰχθύων καὶ ἐξειρύσαι. ἰδόντα δὲ παλλομένους, εἰπεῖν ἄρα αὐτὸν πρὸς τοὺς ἰχθῦς, „Παύεσθέ μοι ὀρχεόμενοι, ἐπεὶ οὐκ ἐμέο „αὐλέοντος ἠθέλετε ἐκβαίνειν ὀρχεόμενοι. Κῦρος μὲν τοῦτον τὸν λόγον τοῖσι Ἴωσι καὶ τοῖσι Αἰολεῦσι τῶνδε εἵνεκα ἔλεξε, ὅτι δὴ οἱ Ἴωνες πρότερον αὐτοῦ Κύρου δεηθέντος [c] δι᾽ ἀγγέλων ἀπίστασθαί σφεας ἀπὸ Κροίσου, οὐκ ἐπείθοντο· τότε δὲ κατεργασμένων τῶν πρηγμάτων, ἦσαν ἕτοιμοι πείθεσθαι Κύρῳ. ὁ μὲν δὴ, ὀργῇ ἐχόμενος, ἔλεγέ σφι τάδε. Ἴωνες δὲ ὡς ἤκουσαν τούτων [d] ἀνενειχθέντων ἐς τὰς πόλιας, τείχεά τε περιεβάλλοντο ἕκαστοι, καὶ συνελέγοντο ἐς Πανιώνιον οἱ ἄλλοι πλὴν Μιλησίων· πρὸς μούνους γὰρ τούτους ὅρκιον Κῦρος ἐποιήσατο, ἐπ᾽ οἷσί περ ὁ Λυδός. τοῖσι δὲ λοιποῖσι Ἴωσι ἔδοξε κοινῷ λόγῳ πέμπειν ἀγγέλους ἐς Σπάρτην, δεησομένους Ἴωσι τιμωρέειν. Οἱ δὲ Ἴωνες οὗτοι, τῶν καὶ τὸ Πανιώνιόν ἐστι, τοῦ μὲν οὐρανοῦ, καὶ τῶν [e] ὀρέων ἐν τῷ καλλίστῳ ἐτύγχανον ἱδρυσάμενοι πόλιας πάντων ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. οὔτε γὰρ τὰ ἄνω αὐτῆς χωρία [f] τὠυτὸ ποιέει τῇ Ἰωνίῃ, οὔτε τὰ κάτω, οὔτε τὰ πρὸς τὴν ἠῶ, οὔτε τὰ πρὸς τὴν ἑσπέρην· τὰ μὲν,
59 ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ τε καὶ ὑγροῦ πιεζόμενα, τὰ δὲ, ὑπὸ τοῦ [g] θερμοῦ τε καὶ αὐχμώδεος· γλῶσσαν δὲ οὐ τὴν αὐτὴν οὗτοι νενομίκασι, ἀλλὰ τρόπους [h] τέσσερας παραγωγέων. Μίλητος μὲν αὐτέων πρώτη κέεται πόλις πρὸς μεσαμβρίην· μετὰ δὲ, Μυοῦς τε καὶ Πριήνη· αὗται μὲν ἐν τῇ Καρίῃ κατοίκηνται, κατὰ ταυτὰ διαλεγόμεναί σφι. αἵδε ἐν τῇ Λυδίῃ [i] Ἔφεσος, Κολοφὼν, Λέβεδος, Τέως, Κλαζομεναὶ, Φώκαια. αὗται δὲ αἱ πόλιες τῇσι πρότερον λεχθείσῃσι ὁμολογέουσι κατὰ γλῶσσαν οὐδὲν, [k] σφὶ δὲ ὁμοφωνέουσι. ἔτι δὲ τρεῖς ὑπόλοιποι Ἰάδες πόλιες, τῶν αἱ δύο μὲν νήσους οἰκέαται, Σάμον τε καὶ Χίον· ἡ δὲ μία ἐν τῇ ἠπείρῳ ἵδρυται, Ἐρυθραί· [l] Χῖοι μέν νυν καὶ Ἐρυθραῖοι κατὰ τὠυτὸ διαλέγονται, Σάμιοι δὲ ἐπ᾽ ἑωυτῶν

ſubverſi ſunt, celerrime legatos Sardes miſerunt ad Cyrum, volentes iisdem conditionibus parere Cyro, quibus etiam paruerant Crœſo. Verum Cyrus auditis quæ proferebant, tali narratione eis reſpondit; Tibicinem inquiens quendam, ubi piſces in mari conſpexiſſet, canere tibia, exiſtimantem eos in terram egreſſuros: at ſpe ſua fruſtratum, ſumpto verriculo, & ingentem piſcium vim complexum eſſe, & extraxiſſe; & quum palpitantes cerneret, utique dixiſſe ipſum piſcibus; Temperate mihi a ſaltando, quando non libuit vobis me canente egredi ſaltando. Hanc narrationem Cyrus Ionibus AEolenſibusque ideo dixit, quod Iones prius ipſo Cyro per legatos petente, ut a Crœſo deficerent, recuſaverant: ac tum demum, rebus perfectis, parati eſſent Cyro imperata facere. Sic quidem ille ira commotus, hoc reſponſum eis dedit. Iones his auditis, quum ad ſuas civitates ea relata eſſent, tum mœnia communiunt ſinguli, tum congregabantur in Panionium alii omnes, præter Mileſios; quippe cum his ſolis fœdus inierat Cyrus, iisdem conditionibus quibus & Lydus. Porro reliqui Iones communi nomine decreverunt legatos Spartam mittere, qui rogarent Ionibus auxilio venire.

142 Iones vero illi ad quos Panionium quoque pertinet, urbes habent cum cœli bonitate, tum montium commoditate pulcherrime ſitas præ omnibus gentibus quas nos novimus, adeo ut neque ſuperior regio, neque inferior, neque ea quæ in orientem nec quæ in occidentem vergit plaga, Ioniam hac in parte æmulari poſſit. Siquidem hæc vel frigore vel aquis premitur: illa rurſus calore ac ſitu ſqualet. Lingua utuntur non eadem, ſed quatuor derivationum modis. Miletus prima earum urbs ad meridiem iacet. Poſt hanc Myus & Priene: hæ in Cariæ ſitæ ſunt, eadem inter ſe lingua utentes. Illæ vero in Lydia, Epheſus, Colophon, Lebedus, Teos, Clazomenæ, Phocæa, quæ cum iam dictis urbibus, quantum ad linguam attinet, nullo genere conveniunt, inter ſe tamen eadem ſonant lingua. Reliquæ ſunt tres urbes Ionicæ, quarum duæ inſulas habitant, Samum & Chium; una in continenti ſita, Erythræ. Ex his Chii & Erythræi eandem ſermonis proprietatem exercent: Samii vero ab his diſcrepantes, propriam quan-

a Πρὸς Κῦρον ἐς Σάρδεις *Remig.* Mox προΐσχοντο in Fragm. Cod. *Paris.* Vulgo προέσχοντο. *b* Βαλεῖν in eodem, tum ἐξερύσαι. *c M. Ask.*, vulgo cum *Paris. A. B.* δι᾽ ἀγγέλου. *d M. Ask.* ab *Aldo* eſt ἀνενειχθέντες. Bene *Gronov.*, quem vide. *e* Omnes οὐρέων etiam *Med.* In *Ask.* ὀρέων. *f M.* & *Ask.*, vulgo τὠυτὸ ἐπειέετο Ἰωνίῃ. *g Med. Ask.*, in ceteris τε deeſt. *h Med.*; τέσσαρας *Ask.* & *Paris. B.* cum *Aldo.* Mox αὐτῶν vulgo. *i* Habet *Stephan. Byz.* in voc. *k Med.*, σφὶ *Ask. Paris. B.* & *Edd.* *l* Citat *Stephan Byz.* in Χίος.

70. Δι᾽ ἀγγέλων] Vide *Gronovium* & ſupra C. 76. & 99.

80. Καὶ τῶν ὀρέων] Sine controverſia corrigi debuerat: τῶν ὡρέων ἐν τῷ καλλίστῳ ἐτύγχανον ἱδρυσάμενοι πόλιας· haec quum de Ionibus dicantur, tollit omne dubium. L. I, c. 149. οὗτοι αἱ Αἰολέες χώρην μὲν ἔτυχον κτίσαντες ἀμείνω Ἰώνων, ὡρέων δὲ ἥκουσαν οὐκ ὁμοίως. recte *Valla: ad coeli tamen temperiem nequaquam accedebat.* L. II, c. 77. exceptis incolis Libyae, eſſe dicuntur Aegyptii ὑγιηρέστατοι πάντων ἀνθρώπων. τῶν ὡρέων, ἐμοὶ δοκέειν, εἵνεκεν, ὅτι οὐ μεταλλάσσουσι (ſic legerim:) ἐν γὰρ τῇσι μεταβολῇσι τοῖσι ἀνθρώποισι αἱ νοῦσοι μάλιστα γίνονται, — τῶν ὡρέων μάλιστα. L. III, c. 106. Graecia τὰς ὥρας πολλόν τι κάλλιστα κεκρημένας ἔλαχε. atque in Graecia, praeſertim Athenis, iſta tenuis coeli tribuitur ingeniis ſaluberrima temperies. In Timaeo *Platonis* p. 24. C. Atticam Minerva dicitur elegiſſe, τὴν εὐκρασίαν τῶν ὡρῶν (ſic recte corrigit vulgatam vocem ὀρῶν *H. Stephanus*:) ἐν αὐτῷ (τῷ τόπῳ) κατιδοῦσα, ὅτι φρονιμωτάτους ἄνδρας οἴσει· *Chalcidius: electo ſalubri ſubtiliumque ingeniorum & prudentiae feraci loco.* Idem argumentum in Critia latius perſequutus *Plato* p. III. E. Memorat ὑπὲρ τῆς γῆς ὥρας μετριώτατον κεκραμένας. Eam in rem multa dixerat *Ariſtophanes* ἐν Ὥραις. vid. *Athen.* IX, p. 372. & *Caſaubon.* Anim. IX, c. III. *Euripidea*, ex deperdito dramate petita, dabit *Plutarchus* de Exilio p. 604. E. inſignis in eam rem loci ſic feruntur ultima: Ἃ δὲ Ἑλλὰς Ἀσία τε τρέφει κάλλιστα, Τῆς γε δέλεαρ ἔχοντες συνθηρεύομεν. *Grotius* in Excerpt. p. 433. participio ἔχοντες ſubſtituit ἐνταῦθα. Corrige, ſodes: Ἃ δ᾽ Ἑλλὰς Ἀσία τε κάλλιστα τρέφει, Γῆς τῆσδε δέλεαρ ἔχοντες οὐ θηρεύομεν. Singula poſſent ut *Euripidea* adfirmari. VALKEN.

80. Καὶ τῶν ὀρέων] Non dubium eſt, quin recte docti viri, *Chytraeus*, *Geinozius*, *Reiskius*, *Hellmanus* ὡρέων, reſcripſerint. Viam monſtravit *Noſter* C. 149., tum *Pauſanias* VII, 5. Ἴωσι δὲ ἔχει μὲν ἐπιτηδειότατα ὡρῶν κράσεως ἡ χώρα. Frequens eſt confuſio ὀρέων & ὡρῶν ſive οὐρέων, ὡραίων in ſchedis, de qua alias. Id permirum, coniuraſſe pleroſque in οὐρέων vocabulo librarios.

89. Μυοῦς τε] Myuntem Cariae ibidem tribuit ſcholiaſtes *Thucyd.* I, 130., invito *Briſſonio* de *R. Perſ.* I, 151., ad quem *Lederlinus* recte adpoſuit, tempora eſſe diſtinguenda, primitus Cariae, deinceps Ioniae fuiſſe. Paria *Dukerus* in eum Scholiaſten. In *Epheſo*, Lydiae olim urbe, idem valet. Bene *Ian. Rutgerſius* Var. Lect. II, 1.

98. Ἐρυθραί] Habet *Stob.* Serm. XXVIII. p. 197. veteris ſcriptoris fragmentum, forte Philoſophi *Euſebii*, quod *Herodoto* nulla cauſſa adſeritur, in quo Archetimus ἐξ Ἐρυθραίης τῆς Ἰώνων πόλεως. Quae libuit addere,

quandam receperunt loquendi formam. Atque hunc in modum quatuor omnino linguarum
143 fiunt proprietates. Ac horum Ionum Mileſii erant, qui in obtegendo metu fœdus pepigerant. Inſularibus autem horum nihildum gravius fuit metuendum, quod Perſis Phœnices nondum eſſent ſubiecti, & ipſi Perſæ navalem uſum non haberent. Porro hi non aliam ob cauſſam ab Ionibus erant reſecti, quam quod cum imbecilles eſſent omnes alii Græci, tum Iones oppido quam infirmiſſimi, & minimi momenti. Siquidem præter unas Athenas, nulla urbs alia inſignis erat; unde alii Iones & Athenienſes, Ionum homen refugerant, nolentes appellari Iones. Quinetiam nunc pleroſque ex illis apparet nominis iſtius pudere. Ceterum duodecim iſtæ civitates nomine ipſo gloriabantur, & fanum ſibi conſtruxerunt, cui nomen ex ſe poſuerunt Panionium; cuius nullos alios Ionas participes facere decreverant: nec erant qui
144 poſtularent participes fieri, niſi Smyrnæi. Tale quippiam Dorienſibus accidit, qui Pentapolin nunc regionem incolunt, quæ eadem ante Hexapolis vocabatur; nam & hi cavent ne quem e finitimis Dorienſibus ad Triopicum ſacrum admittant: adeo ut etiam ex popularibus ſuis, qui ſacri legem transgreſſi eſſent, a communicatione excluſerint. Nam in certamine Apollinis Triopii tripodes victoribus conſtituebantur olim ærei: quos acceptos non e ſacro efferre, ſed deo dicare ibidem oportebat. At vir quidam Halicarnaſſenſis, nomine Agaſicles, victoria potitus, ſuſtinuit legem hanc violare, tripodemque domum ſuam ferens clavo affigere. Propter quod commiſſum, quinque hæ civitates, Lindus, Ialyſſus, Camirus, Cos atque Cnidus, ſextam civitatem Halicarnaſſum a ſacrorum participatione removerunt; hac vide-
145 licet pœna Halicarnaſſeos caſtigantes. Atqui mihi ſane videntur Iones duodecim feciſſe civitates, nec voluiſſe plures recipere, propterea quod eorundem etiam Peloponneſum habitantium totidem fuerint partes: quemadmodum nunc quoque Achæorum, qui Ionas e ſedibus ſuis exegerunt, duodecim ſunt partes. Nempe prima prope Sicyonem eſt Pellena, deinde AEgira & AEgæ, in qua eſt Crathis fluvius perennis, a quo Italicus ille vocatus eſt: & Bura & Helice, in quam ab Achæis bello fracti Iones confugerunt; & AEgion, & Rhypes, & Patrenſes, & Pharenſes, atque Olenus, ubi Pirus

ἑωυτῶν μοῦνοι. οὗτοι [a] χαρακτῆρες γλώσσης τέσσερες γίνονται. Τούτων δὴ ὦν τῶν Ἰώνων οἱ Μιλήσιοι μὲν ἦσαν ἐν σκέπῃ τοῦ φόβου [b] ὅρκιον ποιησάμενοι· τοῖσι δὲ αὐτέων νησιώτῃσι ἦν δεινὸν οὐδέν. οὔτε γὰρ Φοίνικες ἦσάν κω Περσέων κατήκοοι, οὔτε αὐτοὶ οἱ Πέρσαι ναυβάται. ἀπεσχίσθησαν δὲ ἀπὸ τῶν ἄλλων Ἰώνων οὗτοι κατ᾽ ἄλλο μὲν οὐδὲν, ἀσθενέος δὲ ἐόντος τοῦ παντὸς τότε Ἑλληνικοῦ γένεος, πολλῷ δὲ ἦν ἀσθενέστατον τῶν ἐθνέων τὸ Ἰωνικὸν, καὶ λόγου ἐλαχίστου. ὅτι γὰρ μὴ Ἀθῆναι, ἦν οὐδὲν ἄλλο [c] πόλισμα λόγιμον. οἱ μέν νυν ἄλλοι Ἴωνες καὶ Ἀθηναῖοι ἔφυγον τοὔνομα, οὐ βουλόμενοι Ἴωνες κεκλῆσθαι. ἀλλὰ καὶ νῦν φαίνονταί μοι οἱ πολλοὶ [d] αὐτέων ἐπαισχύνεσθαι τῷ οὐνόματι. αἱ δὲ δυώδεκα πόλιες αὗται τῷ τε οὐνόματι ἠγάλλοντο καὶ ἱρὸν ἱδρύσαντο, ἐπί τε σφέων αὐτέων τῷ [e] οὔνομα ἔθεντο Πανιώνιον· ἐβουλεύσαντο δὲ αὐτοῦ μεταδοῦναι μηδαμοῖσι ἄλλοισι Ἰώνων. οὐδ᾽ ἐδεήθησαν δὲ οὐδαμοὶ μετασχεῖν, ὅτι μὴ Σμυρναῖοι. Κατάπερ οἱ ἐκ τῆς Πενταπόλιος νῦν χώρης Δωριέες, πρότερον δὲ Ἑξαπόλιος τῆς αὐτῆς ταύτης καλεομένης, φυλάσσονται ὦν μηδαμοὺς ἐσδέξασθαι τῶν προσοίκων Δωριέων ἐς τὸ [f] Τριοπικὸν ἱρόν· ἀλλὰ καὶ σφέων αὐτέων τοὺς περὶ τὸ ἱρὸν ἀνομήσαντας ἐξεκλήϊσαν τῆς μετοχῆς. ἐν γὰρ τῷ ἀγῶνι τοῦ Τριοπίου Ἀπόλλωνος ἐτίθεσαν τὸ πάλαι τρίποδας χαλκέους τοῖσι νικῶσι· καὶ τούτους χρῆν τοὺς λαμβάνοντας ἐκ τοῦ ἱροῦ μὴ ἐκφέρειν, ἀλλ᾽ αὐτοῦ ἀνατιθέναι τῷ θεῷ. ἀνὴρ ὦν Ἁλικαρνησσεὺς, τῷ οὔνομα ἦν Ἀγασικλέης, νικήσας, [g] τὸν νόμον κατηλόγησε· 60 φέρων δὲ πρὸς τὰ ἑωυτοῦ οἰκία προσεπασσάλευσε τὸν τρίποδα. διὰ ταύτην τὴν αἰτίην αἱ πέντε πόλιες, Λίνδος, καὶ Ἰηλυσσός τε καὶ [h] Κάμειρος, καὶ Κῶς τε καὶ Κνίδος, ἐξεκλήϊσαν τῆς μετοχῆς τὴν ἕκτην πόλιν Ἁλικαρνησσόν. τούτοισι μέν νυν ταύτην τὴν ζημίην οὗτοι ἐπέθηκαν. Δοκέουσι δέ μοι δυώδεκα πόλιας ποιήσασθαι οἱ Ἴωνες, καὶ οὐκ ἐθελῆσαι πλεῦνας ἐσδέξασθαι, τοῦδε εἵνεκα. [i] ὅτι καὶ ὅτε ἐν Πελοποννήσῳ οἴκεον, δυώδεκα ἦν αὐτῶν μέρεα, κατάπερ νῦν Ἀχαιῶν, τῶν ἐξελασάντων Ἴωνας, δυώδεκά ἐστι μέρεα. Πελλήνη μέν τε πρώτη [k] πρὸς Σικυῶνος· μετὰ δὲ, Αἴγειρα, καὶ Αἰγαί· ἐν τῇ Κρᾶθις ποταμὸς ἀείναός ἐστι, ἀπὸ τοῦ ὁ ἐν Ἰταλίῃ ποταμὸς τὸ οὔνομα ἔσχε· καὶ Βοῦρα, καὶ [l] Ἑλίκη, (ἐς τὴν κατέφυγον Ἴωνες ὑπὸ Ἀχαιῶν μάχῃ ἑσσωθέντες) καὶ Αἴγιον, καὶ Ῥύπες, καὶ Πατρέες, καὶ Φαρέες, καὶ Ὤλενος, ἐν

a Pollux II, 109. Statim τέσσαρες *Aldus*, aliter *M. Ask.* *b* Iidem. Reliqui ὅρκια cum *Paris A.*, neque male. Mox αὐτῶν *M. Ask.* *c Pollux* πόλις λογίμη II, 122. Editis conſentit *Thom. M.* in λόγιμον, cuius ὡσαύτως pertinere ad ſequentia monuerunt docti viri. *d* Αὐτῶν *Med.* Mox οὐνόματι *Ask.*, vulgo ὀνόματι. *e Med.*; alii τοὔνομα & ἐπί τε. *Ald.* ἐπεί τε. Sed ἐπὶ σφέων αὐτέων τῷ *Ask.* & *Med.* *f* Citat *Stephan.* in Τριόπιον. Statim αὐτῶν vulgati, & ἀνομήσαντες *Aldus*. Paullo ante εἰσδέξεσθαι *Ask.* *g* Τῶν νόμων *Paris. B.* *h* Κάμειρος *Ask.* Tum mox οὗτοι ταύτην τ. ζ. ἐπεθ. mutato ordine. *i* Καὶ ὅτι καὶ *Ald.* *k M. Ask.*, πρὸ Σικ. *Paris. B.* & *Edd.* *l* Ἑλίβη *Ask.*

re, ut a *Plutarcho* vis arceatur. Iunguntur Ἐρυθραῖοι καὶ Σάμιοι, arbitri capti in lite nobili Chalcidenſium & Andriorum *Quaeſt. Graec.* p. 298. B. Iubentur illi eſſe Ἐρετριεῖς ex Euboea, quod *Erythraei* Boeotiae & Aetoliae longius eſſent remoti in *Hiſtor. Foeder. Antiq.* P. 1, p. 139. Non ſatis conſulto. Iones intelliguntur.

1. Ἦσαν ἐν σκέπῃ τοῦ φόβου] Prior interpres *metus praetextu*: nuperrime *in obtegendo metu*. Vide uſum locutionis. De Spartanis *Ariſtides* t. I. p. 476. ἐν σκέπῃ πολλῇ τοῦ πολέμου καὶ τῶν πραγμάτων εἰσί. *magnum habent belli ac difficultatum tegumentum*, vertit *Canterus*: eumdem in modum *Libanius* t. I. p. 219. B. Ambo *Noſtri* imitatione VII, 215. 172. *Aelianus* de Animal. VII, 6. ὡς ἐν σκέπῃ τοῦ κινδύνου καὶ ἐλευθερίᾳ γενόμενοι· tum IX, 57. piſces intra ſaxorum anguſtias recepti ἐν σκέπῃ τε τοῦ κρύους — ἡσυχάσουσι. Quae abunde oſtendunt hic indicari, Mileſios habuiſſe metus tutamen in eo foedere, quo de agitur.

11. Ἐπαισχύνεσθαι τῷ οὐνόματι] Sugillat haec ſolito ſibi more *Plutarchus* de Malign. p. 858. F. Mox *Reiskius* ἱδρύσαντο, τῷ ἐπὶ σφέων &c., neque id incommodum foret, modo ne verborum alius in MSS. ordo eſſet. Malui ſcriptis obtemperare, Vide Rev. *Horrei* Obſ. Herodot. p. 109.

22. Τοῦ Τριοπίου Ἀπόλλωνος] Diſſentit Criticus ad *Theocriti* Idyll. XVII, 69. ἄγεται κοινῇ ὑπὸ τῶν Δωριέων ἀγὼν ἐν Τριόπῳ Νύμφαις, Ἀπόλλωνι, Ποσειδῶνι. Tu adi *Cl. Salmaſium* ad *Inſcript. Herodis Attic.* p. 29. & 58., & de tripodibus, in templis dedicatis, *Io. Taylor* in Marmor Sandvicenſe p. 68.

26. Τὸν νόμον κατηλόγησε] Non diſplicet τῶν νόμων ex Fragm. *Cod. Regii*. Certe ſimplici ἀλογεῖν caſum ſecundum adſtruere in more habet III, 125. VIII, 46. Aliter *Procopius*, qui Bell. Vand. I, 3. Βονιφάκιος δὲ οὐκ ἀλογήσας τὰ γεγραμμένα corrigunt τῶν γεγραμμένων. At probat is ſuperius Bell. Perſ. II, 5. II, 20. &c.

37. Πελλήνη μέν τε πρώτη πρὸς Σικυῶνος] *Strabo* VIII. p. 591. haec expreſſit. Πρὸς Σικυῶνος ſolo ingenii remigio *Iſ. Caſaubonus* & *Iſ. Voſſius* reſtituerunt. De amne Crathi eadem *Pauſanias* VII, 25.

43. Ἐν

ἐν τῷ Πεῖρος ποταμὸς μέγας ἐστί. καὶ Δύμη, καὶ Τριταίεες, οἳ μοῦνοι [a] τουτέων μεσόγαιοι οἰκέουσι. Ταῦτα δυώδεκα μέρεα νῦν Ἀχαιῶν ἐστι, καὶ τότε γε Ἰώνων ἦν. τουτέων δὴ εἵνεκα καὶ οἱ Ἴωνες δυώδεκα πόλιας ἐποιήσαντο· ἐπεὶ [b] ὥς γέ τι μᾶλλον οὗτοι Ἴωνές εἰσι τῶν ἄλλων Ἰώνων, ἢ κάλλιόν τε γεγόνασι, μωρίη πολλὴ λέγειν· τῶν Ἄβαντες μὲν ἐξ Εὐβοίης εἰσὶ οὐκ ἐλαχίστη μοῖρα, [c] τοῖσι Ἰωνίης μέτα οὐδὲ τοῦ οὐνόματος οὐδέν. Μινύαι δὲ Ὀρχομένιοισι ἀναμεμίχαται, καὶ Καδμεῖοι, καὶ Δρύοπες, καὶ Φωκέες ἀποδάσμιοι, καὶ Μολοσσοὶ, καὶ Ἀρκάδες Πελασγοὶ, καὶ Δωριέες Ἐπιδαύριοι, ἄλλα τε ἔθνεα πολλὰ ἀναμεμίχαται. οἱ δὲ αὐτέων, [d] ἀπὸ τοῦ πρυτανηΐου τοῦ Ἀθηναίων ὁρμηθέντες, καὶ νομίζοντες γενναιότατοι εἶναι Ἰώνων· οὗτοι δὲ οὐ γυναῖκας ἠγάγοντο ἐς τὴν ἀποικίην, ἀλλὰ Καείρας ἔσχον, τῶν ἐφόνευσαν τοὺς γονέας. διὰ τοῦτον δὲ τὸν φόνον αἱ γυναῖκες αὗται, νόμον θέμεναι, σφίσι αὐτῇσι ὅρκους ἐπήλασαν, καὶ παρέδοσαν τῇσι θυγατράσι μή κοτε ὁμοσιτῆσαι τοῖσι ἀνδράσι, μηδὲ οὐνόματι βῶσαι τὸν ἑωυτῆς ἄνδρα, τοῦδε εἵνεκα, ὅτι ἐφόνευσαν σφέων τοὺς πατέρας καὶ ἄνδρας καὶ παῖδας· καὶ ἔπειτέ τε ταῦτα ποιήσαντες, [e] αὐτῇσι συνοίκεον. ταῦτα δὲ ἦν γινόμενα ἐν Μιλήτῳ. Βασιλέας δὲ ἐστήσαντο, οἱ μὲν αὐτῶν, Λυκίους, ἀπὸ Γλαύκου τοῦ Ἱππολόχου γεγονότας· οἱ δὲ, Καύκωνας Πυλίους, ἀπὸ Κόδρου τοῦ Μελάνθου· οἱ δὲ, καὶ συναμφοτέρους.
61 ἀλλὰ γὰρ περιέχονται τοῦ οὐνόματος μᾶλλόν τι τῶν ἄλλων Ἰώνων. ἔστωσαν δὲ καὶ οἱ καθαρῶς γεγονότες Ἴωνες. εἰσὶ δὲ πάντες Ἴωνες, ὅσοι ἀπ' Ἀθηνέων γεγόνασι, καὶ Ἀπατούρια ἄγουσι [f] ὁρτήν. ἄγουσι δὲ πάντες, πλὴν

Pirus ingens fluvius eſt. Poſtea Dyma & Tritæenſes, qui ſoli mediterranea colunt. Hæ nunc 146
ſunt duodecim Achæorum portiones, quæ tum quoque Ionum erant, & propterea Ionibus duodecim civitates conſtituere placuit. Nam istos eſſe aliquid amplius præ aliis Ionibus, aut præſtantiore genere ortos, magna inſania eſt asſeverare: quum in his Abantes ſint Eubœæ haud minima portio, qui tamen nec cum Ionia nec cum nomine quicquam habent commune: & Minyæ Orchomeniis ſint admixti, & Cadmei, & Dryopes, & Phocenſes a popularibus avulſi, & Molosſi, & Arcades Pelasgi, & Dorienſes Epidaurii, atque aliæ multæ nationes inter ſe commixtæ ſint. Horum illi ex Athenienſium Prytaneo progresſi & nobilisſimos ſe Ionum existimantes, hi vero non duxerunt uxores in coloniam, ſed habuerunt Caricas, quarum interemerant parentes. Propter quam cædem mulieres illæ legem tulerant, quam iureiurando inter ſe firmaverant, tradideruntque ſuis deinceps filiabus, cum maritis nunquam cibum ſumere, neque nomine compellare ſuum virum; ideo quod earum patres, maritos atque filios trucidasſent, & quum hæc patrasſent, ſecum matrimonia inirent. Hæc Mileti fiebant.
Reges autem creaverant, partim Lycios, 147
Glauco Hippolochi filio oriundos: partim Cauconas Pylios, Codro Melanthi progenie ortos: partim ex utrisque. Sed nomen tuentur acrius aliquanto quam ceteri Iones. Sint vero etiam illi veri atque genuini Iones: omnes tamen Iones ſunt, quotquot Athenis oriundi Apaturia feſtum celebrant. Celebrant autem omnes, præ-

[a] *Τούτων Med.* & mox iterum. Supra Δρύμη *Ask.*, Δρίμη *Ald.* & ceteri. [b] *Med. Ask.*, alii cum *Paris. A.B.* ὥς γέ τοι. [c] Τῆς *Ask.* Ἰωνίοις *Ald.* [d] Taxat *Plutarchus* de malign. p. 858. fine. [e] *Ald. Hervag. Med. Ask.* & Edit. Genev. CIↃ IↃCXVIII. In *Steph.* & *Galei* edito αὐτοῖσι. [f] Ἑορτὴν *Ask.* Citat *Plut.* t. II. p. 859. A.

43. Ἐν τῷ Πεῖρος ποταμὸς μέγας] Olenum eodem genere poſuit *Apollodorus* apud *Stephanum Byzant.* in V., & *Strabo*, cui amnis, qui urbem radebat, *Melas*: haud ſcio, an bene. *Pauſaniae* aevo Πεῖρος erat & adpellabatur VII, 22. Δύμη optime *Caſaubonus* & *Iſ. Vosſius*, nec longe abit liber *Ask.*

47. Ἐπεὶ ὥς γέ τι μᾶλλον] Defendit veterem ſcripturam *Horreus* Obſ. ad *Herodot.* p. 110., ita tamen, ut τὶ non plane recuſet. Levis res eſt, & in disſenſu *Codd.* ferenda. Sequentia ἢ κάλλιόν τι γεγόνασι, *aut praeſtantius quid gesſisſe* prior interpres, *a. pr. quippiam evaſisſe* obscure recentior. Secutus iudicium ſum Abb. *Geinozii* Comment. A. Inſcript. t. XVIII. p. 126.

51. Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοισι ἀναμεμίχαται] Iverunt in partes praeclari viri ad haec explicanda & conſtituenda. *Palmerius* Μινύαι δὲ Ὀρχομένιοι &c., invito *Gronovio*. Sequuntur tamen plures. Ampl. *Bouberius* ex *Heſychii* Μινύαι οἱ Ὀρχομένιοι καὶ Μάγνητες, ſcriptum voluit Μινύαι δὲ Ὀρχομένιοι, καὶ Μάγνητες, καὶ Καδμεῖοι κ. λ., ut invidioſum ἀναμεμίχαται vitaretur, cuius ego in *adnotation.* Cl. *Alberti* ad *Heſychii* locum correctioni, quippe audaciori neque neceſſariae, non accedo. *Reiskius* poſt Ἀρκάδες excidisſe καὶ itemque poſt Δωριέες arbitratur. At fuerunt Arcades Pelasgi *Pauſania* VIII, 1. *Apollodoro* II, 1. *Stephano Byz.* multisque aliis auctoribus. Epidaurii praeterea Dorienſes in *Noſtri* VIII, 46. Quare illa additamenta recuſo. Ne longum faciam. Docet *Herodotus*, Iones non eſſe ſinceriore melioreque aliis nationibus origine: contra variorum populorum accesſione olim interpolatos; addidisſe ſe Abantes, admixtosque eſſe Minyas Orchomenios, Cadmeos, Dryopes, Phocenſes & plures alios. Hoc eius conſilium ſi fuerit, ut ſane fuit, belle procedit *Palmerii* ſententia. Nam Minyas Orchomeniis inmixtos fuisſe, nihil ad hanc disquiſitionem. Firmatur praeterea Ionicae migrationis narratione. *Pauſanias* Ἴωσι δὲ τοῦ στόλου μετασχόντες οἵδε Ἑλλήνων· *participes migrationis hi Graecorum erant.* Θηβαῖοι ſive *Cadmei*, tum Ὀρχομένιοι Μινύαι, recte enim Μινύαις mutavit *Kuhnius*; tandem Φωκεῖς οἱ ἄλλοι πλὴν Δελφῶν & Abantes VII, 2. tum C. 3. Τέων δὲ ᾤκουν μὲν Ὀρχομένιοι Μινύαι, σὺν Ἀθάμαντι ἐς αὐτὴν ἐλθόντες. Quibus accedere queunt de Orchomeniis conſimilia ex eiusdem IX, 37. Quae quidem ſtabiliendae coniecturae ſi vir nobilisſimus adſtruxisſet, non perſpicio, quo colore abdicari potuisſet: repetitum enim ἀναμεμίχαται arbitrarium eſt. Stant ab his quoque partibus viri clarisſimi *Corn. de Pauw* & *Geinozius*.

52. Φωκέες ἀποδάσμιοι] Cur Phocenſes hoc titulo inſignes eſſe *Noſter* voluerit, multis disputat *Gronovius*, ſed ita ut *inmunes* inprudenter amplectatur. Indoles vocis non patitur, nec usquam huius ſignificationis exemplum. Ἀπόδασμος portio eſt, a multitudine avulſa; *Abydenus* Nabuchodonoſorem ait ΑΠΟΔΑΣΜΟΝ αὐτέων *victarum gentium* ἐς τὰ δεξιὰ τοῦ Πόντου κατοικίσαι in *Euſebii* Pr. Ev. IX, 41. ἀπόδασμον τῶν Γότθων dabit *Agathias* II. p. 35. & τῶν Δελμινιτῶν ἀπόδασμον III. p. 66. Semel ἀπόδρασμον τῶν βαρβάρων V. p. 166., vitioſe. *Theophylacti* τῶν Σαρακηνῶν ἀπόδασμον L. VIII, 1. exſcripſit *Suidas* in v. Hinc leniſſime fluunt ἀποδάσμιοι *a reliquis diviſi & divulſi.* Primus *D. Heinſius*, Phocaeenſes tamen & Phocenſes confundens, admonuit Epiſt. ad *Iungerm.* in huius ad *Polluc.* Comment. IV, 177. Abierunt eamdem in ſententiam *Geinozius* & *Reiskius*, nec dubia res eſt, ob *Pauſaniae* ſuperius excerpta, Φωκεῖς οἱ ἄλλοι πλὴν Δελφῶν. *Phocenſes* Coloniae Ionicae *ſeſe adiunxerunt*, *Delphis exceptis.* Vere ea propter ἀποδάσμιοι Φωκέες.

55. Ἀπὸ τοῦ πρυτανηΐου τοῦ Ἀθηναίων] *Etymologus* in Πρυτανεῖα veterem in coloniis deducendis conſuetudinem explicuit. Sacra ex metropoli ſecum adportabant coloni, ignemque ſacrum ex patriae penetrali depromtum & accenſum. Plura *Henr. Valeſius* ad Excerpt. *Polybii* p. 7. *Plutarcho* libuit & haec admordere *de Malign.* p. 858. F., ſine profectu: Iones Caricas mulieres, quarum patres maritosque interemerant, ſibi matrimonio iunxisſe, fatetur *Pauſanias* VII, 2. p. 528.

64. Αὐτῇσι συνοίκεον] Iure *Gronovius* Aldinum reſtituit: idem *Portus* decreverat *Lex. Ion.* v. Ἐπεάτε. Naevus eſt, operarum peccato *Stephani* edito adſperſus, latiusque, quam oportuerat, diditus. De Glauco, Hippolochi filio, Poëta Il. H, 13. ſicuti & *Strabo* de Cauconibus VIII. p. 531. In proxime poſitis καὶ ἔπειτα ταῦτα ποιήσαντες *Reiskius.*

72. Καὶ Ἀπατούρια ἄγουσι ὁρτὴν] De feſto hoc notisſima omnia: levis macula, quae doctisſimo viro fraudi fuit, occupavit ſcholion in Biblioth. *Coiſlin.* p. 605. καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἑορτὴν ἐνομοθέτησεν Melanthus, ἄγεσθαι,

præter Epheſios et Colophonios, qui ſoli ex Ionibus ab Apaturiis arcentur, iique ob cædis
148 patratæ cauſſam. Porrò Panionium locus eſt Mycales ſacer, ad ſeptentrionem vergens, communiter ab univerſis Ionibus Neptuno Heliconio dicatus. Mycale autem promontorium eſt continentis zephyro vento expoſitum, ad Samum pertinens. Ad hunc montem collecti ex urbibus Iones ſacrificium celebrabant, quod Panionia vocant. Accidit hoc ſane non Ionum ſacris duntaxat, verum communiter omnia Græcorum omnium feſta in eandem literam finiunt,
149 perinde atque Perſarum nomina. Et hæ quidem Ionicæ ſunt civitates. AEolicæ autem ſunt, Cyme, quæ Phriconis vocatur, Lariſſæ, Novus murus, Temnus, Cilla, Notium, AEgiroëſſa, Pitana, AEgææ, Myrina, Grynia. Atque hæ XI AEolenſium priſcæ civitates. Una autem Smyrna hinc ab Ionibus diremta fuit. Alioqui et hæ duodecim erant numero, in continenti ſitæ. Iſti vero AEolenſes regionem coluerunt præſtantiorem, quam erat Ionum, ad cœli tamen temperiem nequaquam accedebat.
150 Smyrnam vero hac occaſione amiſerunt AEolenſes, quod Colophonios per ſeditionem inferiores et e patria ſubmotos recepiſſent: qui poſtea Smyrnæos obſervantes, dum extra urbem Bacchi feſtum celebrarent, occluſis portis urbem occuparunt. Succurrentibus autem AEolenſibus univerſis, ſic inter eos tranſigebatur, ut, ſi Iones ſupellectilem redderent, AEolenſes Smyrna cederent. Hanc conditionem quum Smyrnæi accepiſſent, illos diſtribuerunt inter ſe undecim civitates, ſuos quæque conſtituens
151 cives. Hæ itaque continentis ſunt AEolicæ civitates, extra illas quæ Idam habitabant: nam illæ ad has non referuntur. Inſulares vero quinque civitates Lesbum colunt; ſextam enim in Lesbo Ariſbam Methymnæi ſibi ſubiecerant, licet conſanguineam. In Tenedo autem una habitatur civitas, et altera quædam in Centum appellatis inſulis. Iam vero Lesbiis Tenediisque nihil grave, perinde atque Ionibus inſulas tenentibus, erat metuendum: at reliquis civitatibus communiter placuit Iones ſequi, quo-
152 cunque illi duxiſſent. Porro ubi Ionum AEolenſiumque legati Spartam appuliſſent, (id quod fiebat properanter) pro omnibus delegarunt verba facere Phocæenſem quendam, cui nomen

πλὴν Ἐφεσίων καὶ Κολοφωνίων· ὗτοι γὰρ μοῦνοι Ἰώνων οὐκ ἄγουσι Ἀπατούρια· καὶ οὗτοι κατὰ φόνου τινὰ σκῆψιν. Τὸ δὲ Πανιώνιόν ἐστι τῆς Μυκάλης χῶρος ἱρὸς, πρὸς ἄρκτον τετραμμένος, κοινῇ ἐξαραιρημένος ὑπὸ Ἰώνων Ποσειδέωνι Ἑλικωνίῳ· ἡ δὲ Μυκάλη ἐστὶ τῆς ἠπείρου ἄκρη, πρὸς ζέφυρον ἄνεμον κατήκουσα Σάμῳ. ἐς τὴν συλλεγόμενοι ἀπὸ τῶν πολίων Ἴωνες, ἄγεσκον ὁρτὴν, τῇ ἔθεντο οὔνομα Πανιώνια. πεπόνθασι δὲ οὔτι [a] μοῦναι αἱ Ἰώνων ὁρταὶ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ Ἑλλήνων [b] πάντων ὁμοίως πᾶσαι ἐς [c] τὠυτὸ γράμμα τελευτῶσαι, κατάπερ τῶν Περσέων τὰ οὐνόματα. αὗται μὲν αἱ Ἰάδες πόλιές εἰσι. Αἵδε δὲ [d] αἱ Αἰολίδες, Κύμη, ἡ Φρικωνὶς καλεομένη, [e] Λήρισσαι, Νέον τεῖχος, Τῆμνος, Κίλλα, Νότιον, [f] Αἰγιρόεσσα, Πιτάνη, Αἰγαῖαι, Μύρινα, Γρύνεια· αὗται ἕνδεκα Αἰολέων πόλιες [g] αἱ ἀρχαῖαι. μία γάρ σφεων παρελύθη ὑπὸ Ἰώνων, Σμύρνη. ἦσαν γὰρ καὶ αὗται δυώδεκα [h] αἱ ἐν τῇ ἠπείρῳ. οὗτοι δὲ οἱ Αἰολέες χώρην μὲν ἔτυχον κτίσαντες ἀμείνω Ἰώνων, ὡρέων δὲ ἥκουσαν οὐκ ὁμοίως. Σμύρνην δὲ ὧδε ἀπέβαλον Αἰολέες· Κολοφωνίους ἄνδρας [i] στάσι ἑσσωθέντας, καὶ ἐκπεσόντας ἐκ τῆς πατρίδος, ὑπεδέξαντο. μετὰ δὲ, οἱ φυγάδες τῶν Κολοφωνίων φυλάξαντες τοὺς Σμυρναίους ὁρτὴν ἔξω τείχεος ποιευμένους Διονύσῳ, τὰς πύλας ἀποκληίσαντες, ἔσχον τὴν πόλιν. βοηθησάντων δὲ πάντων Αἰολέων, ὁμολογίῃ ἐχρήσαντο, τὰ ἔπιπλα ἀποδόντων τῶν Ἰώνων, ἐκλιπεῖν Σμύρνην Αἰολέας. ποιησάντων δὲ ταῦτα Σμυρναίων, ἐπιδιείλοντό σφεας αἱ ἕνδεκα πόλιες, καὶ ἐποιήσαντο σφέων αὐτέων πολιήτας. Αὗται μέν νυν αἱ ἠπειρώτιδες [k] Αἰολίδες πόλιες, ἔξω τῶν ἐν τῇ Ἴδῃ οἰκημένων. κεχωρίδαται γὰρ αὗται. αἱ δὲ τὰς νήσους ἔχουσαι, πέντε μὲν πόλιες τὴν Λέσβον νέμονται· τὴν γὰρ ἕκτην ἐν τῇ Λέσβῳ οἰκεομένην [l] Ἀρίσβαν ἠνδραπόδισαν Μηθυμναῖοι, ἐόντας ὁμαίμους. ἐν Τενέδῳ δὲ μία [m] οἰκέεται πόλις, καὶ ἐν τῇσι Ἑκατὸν νήσοισι καλεομένῃσι ἄλλη μία. Λεσβίοισι μέν νυν καὶ Τενεδίοισι, κατάπερ Ἰώνων τοῖσι τὰς νήσους ἔχουσι, ἦν δεινὸν οὐδέν· τῇσι δὲ λοιπῇσι πόλισι ἕαδε κοινῇ Ἴωσι ἕπεσθαι, τῇ ἂν οὗτοι ἐξηγέωνται. Ὡς δὲ 62
[n] ἀπικέατο ἐς τὴν Σπάρτην τῶν Ἰώνων καὶ Αἰολέων οἱ ἄγγελοι, (κατὰ γὰρ δὴ τάχος ἦν ταῦτα πρησσόμενα) εἵλοντο πρὸ πάντων λέγειν τὸν Φωκαέα, τῷ οὔνο-

a M. Ask., μῦναι alii. *b Steph.* margo, *Ask. Med.*; deſit πάντων vulgo. *c* Ἐς τωὐτὸ *Ald. Paris. B.*, tum idem *Ald.* τελευτῶσαι cum duobus *Paris.* τὸ αὐτὸ & τελευτῶσι *M. Ask.* *d* Αἱ non eſt in *Ask.* *e* Λήρισαι *M. Ask.* *f* Habet *Steph.* in v. *g M. Ask.* Articulum non norunt *Paris. B.* & *Edd.* *h* Et hic vulgo deſideratur: addit *Med.* *i* Στάσει *Ask.* *k* Ora *Steph.* ſed non ſuo loco, *M. Ask.* Praetereunt Αἰολίδες ceteri. *l* Citat *Steph.* in v. *m* Οἰκέεται *Ald.* *n Ald. Paris. A. B.*; ex *M.* & *Ask.* ἀπίκοντο.

σθαι, ἣν καὶ Κατιωνίαν συντελοῦσιν· vertitur: *quod etiam Cationiam vocant.* Κατ' Ἰωνίαν oportuerat.

77. Ποσειδέωνι Ἑλικωνίῳ] Ab Helice Achaiae is Neptuno titulus, quo de *Strabo* VIII. p. 589. & *Pauſanias* VII, 24. copioſe. Coluiſſe & Apollinem *Panionium*, docemur vetere inſcriptione inter Pocockianas p. 52., quae cognomina Apollinis varia obſert. ΠΑΤΡΩΟΥ ΠΥΘΙΚΟΥ ΚΛΑΡΙΟΥ ΠΑΝΣΩΝΙΟΥ· ſive, ut fuit olim, ΠΑΝΙΩΝΙΟΥ.

79. Ἀπὸ τῶν πολίων Ἴωνες] Numerum excidiſſe ſuſpicor, facile reſtituendum: ἀπὸ τῶν πολίων ιβ' Ἴωνες. VALKEN.

85. Λήρισσαι] Hoc ex *Ald.* praetuli. Non neſcio ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ numos apud *Goltzium* & *Begerum.* Θώρηξ ὁ Λαρισσαῖος infra IX, 1., atque ad eumdem paſſim alii modum. Vide *Schol.* in *Apollon. Rh.* I, 40. Mox Τῆνος optime ab *Holſtenio* in Τῆμνος mutata eſt, neque color quaeri debuerat, ut arceſſitus a *Gronovio* eſt, pravae voci. Conſtat *Temnum* in AEolicis fuiſſe civitatibus, non *Tenum*, Cycladum unam. Itaque Τῆμνος iure ſcriptori rediit. De Cuma AEolica in *Vit. Homer.* C. 38. ubi Φρικῶτις, non ſine peccato.

91. Ὡρέων δὲ ἥκουσαν] Vide C. 142. ὡρέων εὖ ἥκουσαν *Portus* habet hoc ex loco. Intelligi id ſane debet: namque ita mos fert. Supra C. 30. τῆς πόλιος εὖ ἡκούσης, ubi *Iſ. Voſſius*, ἐχούσης iniuria corrigebat. *Dio Caſſius* XLIX. p. 472. de Pannoniis οὔτε γὰρ γῆς, οὔτε ἀέρων εὖ ἥκουσι· et LIX. p. 755. ἄλλως μὲν εὖ χρημάτων ἥκων, prorſus uti *Noſter* V, 62. atque *Evagrius* H. Eccl. IV, 7. Deſit in his *Libanii* t. II. p. 262. τοῦ γὰρ νόμου —— ἥκοντος καὶ κρατοῦντος, neque advertit *Morelli* animum. Confer Cl. *Alberti* ad *Heſychii* εὖ ἥκων.

92. Σμύρνην δὲ ὧδε ἀπέβαλον] Gemina his *Pauſanias* VII, 5. Probum & Ionicae notae cenſeretur, ſi amputata littera στάσι in *Ask.* eſſet, uti τῇ πόλι II, 67. & 137.

6. Τὴν — Ἀρίσβαν] Non aliter *Stephan. Byz.* in Cod. *Peruſino*: Ἡρόδοτος δὲ καὶ Ἰάζων Ἀρίσβαν καλεῖ, ἐν πρώτῃ. h. e. *quamtumvis Ionica dialecto utens.* Nam quae de *Iazone* ſcriptore adpoſita a *Berkelio* ſunt, inprudenti exciderunt. Notavit docti viri lapſum *St. Berglerus.*

7. Ἐν τῇσι Ἑκατὸν νήσοισι καλεομένῃσι] *Diodorus* XIII, 77. τότε μὲν ηὐλίσθη πρός τινι νήσῳ τῶν Ἑκατὸν καλουμένων· Allis Ἑκάτου, qui inter Apollinis titulos, νῆσοι, aut Ἑκατόννησοι. Lege *Caſaubon.* in *Strab.* XIII. p. 919.

11. Ὡς δὲ ἀπικέατο] Solent ſcribae communiorem verbi huius formam amplecti. Ἐπεί τε δὲ οἱ Παίονες ἀπικέατο· V, 98. & brevi poſt *Ald. Med.*, at *Vind.* & *Arch.* Ionicam notam detrahunt, prorſus uti hic *Med.* & *Ask.* Praeſtat, ut in poſſeſſione ne turbetur.

οὔνομα ἦν Πύθερμος. ὁ δὲ, πορφύρεόν τε εἷμα περιβαλλόμενος, ὡς ἂν πυνθανόμενοι πλεῖστοι συνέλθοιεν Σπαρτιητέων, καὶ καταστὰς, ἔλεγε πολλὰ, τιμωρέειν ἑωυτοῖσι χρήζων· Λακεδαιμόνιοι δὲ οὔκως ἤκουον, ἀλλ᾽ ἀπέδοξέ σφι μὴ τιμωρέειν Ἴωσι· οἱ μὲν δὴ ἀπαλλάσσοντο. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἀπωσάμενοι τῶν Ἰώνων τοὺς ἀγγέλους, ὅμως ἀπέστειλαν πεντηκοντέρῳ ἄνδρας, [a] ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέει, κατασκόπους τῶν τε Κύρου πρηγμάτων, καὶ Ἰωνίης. ἀπικόμενοι δὲ οὗτοι ἐς Φώκαιαν, ἔπεμπον ἐς Σάρδις σφέων [b] αὐτέων τὸν δοκιμώτατον, τῷ οὔνομα ἦν Λακρίνης, ἀπερέοντα Κύρῳ Λακεδαιμονίων ῥῆσιν, γῆς τῆς Ἑλλάδος μηδεμίην πόλιν [c] σιναμωρέειν, ὡς αὐτῶν οὐ περιοψομένων. Ταῦτα εἰπόντος τοῦ κήρυκος, λέγεται Κῦρον ἐπείρεσθαι τοὺς παρεόντας οἱ Ἑλλήνων, τίνες ἐόντες ἄνθρωποι Λακεδαιμόνιοι, καὶ κόσοι πλῆθος, ταῦτα ἑωυτῷ προαγορεύουσι; πυνθανόμενον δέ μιν εἰπεῖν πρὸς τὸν κήρυκα τὸν „ Σπαρτιήτην, Οὐκ ἔδεισά κω ἄνδρας τοιούτους, τοῖσί ἐστι χῶρος ἐν μέσῃ τῇ πόλει ἀποδεδεγμένος, ἐς τὸν συλλεγόμενοι, ἀλλήλους ὀμνῦντες ἐξαπατῶσι. τοῖσι, ἢν ἐγὼ ὑγιαίνω, οὐ τὰ Ἰώνων πάθεα ἔσται [d] ἔλλεσχα, ἀλλὰ τὰ οἰκήια. ταῦτα ἐς τοὺς πάντας Ἕλληνας ἀπέρριψε ὁ Κῦρος τὰ ἔπεα, ὅτι ἀγορὰς κτησάμενοι, ὠνῇ τε καὶ πρήσει χρέωνται. αὐτοὶ γὰρ οἱ Πέρσαι ἀγορῇσι οὐδὲν ἐώθασι χρῆσθαι, οὐδέ σφι ἐστὶ τοπαράπαν ἀγορή. μετὰ ταῦτα ἐπιτρέψας τὰς μὲν Σάρδις Ταβάλῳ ἀνδρὶ Πέρσῃ, τὸν δὲ χρυσὸν τόν τε Κροίσου καὶ τὸν τῶν ἄλλων Λυδῶν Πακτύῃ ἀνδρὶ Λυδῷ κομίζειν, ἀπήλαυνε αὐτὸς [e] ἐς Ἀγβάτανα, Κροῖσόν τε ἅμα ἀγόμενος, καὶ τοὺς Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι. ἥ τε γὰρ Βαβυλὼν οἱ ἦν ἐμπόδιος, καὶ τὸ Βάκτριον ἔθνος, καὶ Σάκαι τε καὶ Αἰγύπτιοι, ἐπ᾽ οὓς ἐπεῖχέ τε [f] στρατηλατέειν αὐτὸς, ἐπὶ δὲ Ἴωνας ἄλλον πέμπειν στρατηγόν. Ὡς δὲ ἀπήλασε ὁ Κῦρος ἐκ τῶν Σαρδίων, τοὺς Λυδοὺς ἀπέστησε ὁ Πακτύης ἀπό τε Ταβάλου καὶ Κύρου· καταβὰς δὲ ἐπὶ θάλασσαν, ἅτε τὸν χρυσὸν ἔχων πάντα τὸν ἐκ τῶν Σαρδίων, ἐπικούρους τε ἐμισθοῦτο, καὶ τοὺς ἐπιθαλασσίους ἀνθρώπους ἔπειθε σὺν ἑωυτῷ στρα-
63 τεύεσθαι. ἐλάσας δὲ ἐπὶ τὰς Σάρδις, ἐπολιόρκεε Τάβαλον, ἀπεργμένον ἐν τῇ ἀκροπόλει. πυθόμενος δὲ κατ᾽ ὁδὸν ταῦτα ὁ Κῦρος, εἶπε πρὸς Κροῖσον τάδε, „ Κροῖσε, τί ἔσται τὸ τέλος τῶν γινομένων τούτων ἐμοί; οὐ παύσονται Λυδοὶ, ὡς [g] οἴκασι, πρήγματα παρέχοντες, καὶ αὐτοὶ ἔχοντες. Φροντίζω, „ μὴ

men Pythermo. Hic purpurea veſte amictus, ut hoc reſciſcentes plurimi convenirent Spartiatæ, proceſſit: hortatusque eſt Lacedæmonios multis verbis ad ſuam defenſionem. Sed Lacedæmonii nequaquam audiverunt, decretumque illis est auxilium Ionibus non ferre. Et hi quidem abierunt. Lacedæmonii, quamvis Ionum legatos repuliſſent, tamen penteconteτο emiſerunt viros, quantum ego coniicio, qui res Cyri Ioniæque explorarent. Hi Phocæam appulſi, Sardes mittunt ſpectatisſimum ipſorum, nomine Lacrinem, qui Cyro Lacedæmoniorum mandata perferret: nimirum, ne ulli terræ Græciæ civitati damnum inferret, utpote ſe id minime neglecturis. Cyrus audiens quæ 153
Lacrines proferret, rogasſe fertur circumſtantes Græcos, quinam homines esſent Lacedæmonii, et quam multi numero, talia ſibi præſcribentes? mox ubi hæc cognovisſet, ad Spartiatam præconem dixiſſe; Equidem non extimui unquam homines illos, quibus locus est in media urbe vacuus, in quem collecti mutuo ipsi ſibi iurando imponunt. Atque his, ſi modo ſim incolumis, non Ionum, ſed propria ſua incommoda erunt in circulis deploranda. Hæc in univerſos Græcos verba detorſit Cyrus; quod fora ampla haberent emtioni et venditioni ſervientia; nam Perſis fora non ſunt in uſu, neque illis ullum eſt forum. Post hæc Sardes Tabalo homini Perſæ commiſit: Crœſi autem ceterorumque Lydorum aurum Pactyæ, viro Lydo, tradidit curandum, ipse verſus Agbatana contendit, Crœſum una ducens: Ionum interim non magnam habendam rationem esſe ex primo uſu ſtatuens: quandoquidem Babylon ei obſtaculo erat, et Bactriana natio, item Sacæ atque AEgyptii, in quos ipse expeditionem facere in animo habebat, contra Ionas autem alium ducem mittere. Vbi vero Cyrus e Sardi- 154
bus discesſit, Lydos Pactyas a Tabalo atque Cyro deſciſcere impulit; et degresſus ad mare, quippe Sardianum aurum omne in ſua poteſtate habens, auxilia mercede conduxit, maritimisque hominibus perſuaſit ut ſecum militarent. Et apud Sardes castra metatus, Tabalum in arce concluſum obſedit. Cyrus hæc in itinere intelligens, Crœſum ita alloquutus eſt; Quisnam, inquit, *Crœſe, finis erit eorum*, quæ mihi accidunt? non cesſabunt Lydi, ut videntur, et ſibi et mihi negotium facesſere. Delibero, an non

a M. Ask., μὲν ab aliis abeſt. Paullo ſupra poſt χρήζων in *Aldino* hiatus eſt, culpa librarii. *b Ald. Herv.*, αὐτῶν *Med. Ask.*, male: ſicuti & μηδεμίαν. *c* Σιναμορέειν *Med. Ask.*, συναμωρέειν *Paris.* duo cum Edd. *d M. Ask.*, ἔλεσχα ora *Steph.* & *Ald.*, Ed. Genev. 1618. ἔλλεσχα, uti *Med.*, ἄλεσχα vulgo. *e M. Ask.*, recte. Ἀκβάτανα *Ald.*, vulgo Ἐκβάτανα. *f* Στρατηλατεύειν *Ask.* g *M. Ask.*, alii εἴκασι.

26. Μηδεμίην πόλιν σιναμωρέειν] Priorem verbi partem *M.* & *Ask.* bene pingunt, non mediam. *Ariſtophanis* σιναμωρουμένη *Nub.* v. 1066., & πάντα ἐσιναμώρεον VIII, 35., tum σινάμωρος *Hippocratis* & *Noſtri* V, 7.; ſic enim ibi *MSS. Paris.* & Scholiaſtes, atque ex eo *Suidas*, verum patefaciunt; *Photius* inſuper, ex *Herodoti* I. σιναμωρέειν in Lexico deponens, ut Cl. *Alberti* mihi teſtatus eſt.

35. Πάθεα ἔσται ἔλλεσχα] Averſor ſtrictum in tot viros, de *Herodoto* non male meritos, *Gronovii* ſtilum. *Portus* ἔλλεσχα optime repoſuit, eiusque veſtigia *Ed. Genevenſis* presſit. Simillimae originis πρόλεσχος *Aeſchyli* Supp. v. 208. Λεσχηνῶσά τε καὶ ἀκούουσα καλὰ *Perictione* in *Stob.* Serm. LXXXIII. p. 448. Sic enim ſcripſerat: certe λεσχήματα habet *Hippocratis* Epiſt. p. 1285., λεσχηνεῖ *Heſychius*. Ἄλεσχα intenſiore ſignificatione ſumebat *Corn. de Pauw*, ut ἄξυλον ὕλην *Homerus*, adpoſitis aliis, quae omitto.

45. Τὴν πρώτην εἶναι] Leviter iſta depravata mirum in modum interpretantur, ſic forte redintegranda: καὶ ἐπὶ Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην ἰέναι vel εἶναι· Ἐπὶ — ἰέναι & ἐπιέναι in hunc uſum adhiberi ſolent: non neſcio tamen, qui color vulgatis posſit conciliari: ſed noſtro loco ſimillimus eſt L. III, c. 134. ἐπὶ Σκύθας — μὲν τὴν πρώτην ἰέναι ἔασον· — σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι· in quibus ἔασον tantumdem fere valet ac ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποίησαι. VALKEN.

45. Τοὺς Ἴωνας ἐν —— τὴν πρώτην εἶναι] Graecum exemplar hic ſine vitio non cerni, *H. Stephanus* cenſuit. Subvenit *Corn. de Pauw*, ellipſi, ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν Φροντίδα εἶναι πρώτην, aut τὴν ὥρην εἶναι πρ. *et Ionas non dignos reputans, quibus primam curam inpenderet*. Ita conſtaret oratio, modo dicendi genus conſtabilitum esſet. Τὴν πρώτην ſaepe ponunt. *Heliodorus* IX. p. 409. ἀλλὰ μὴ τὴν πρώτην ἑκοντὶ φέροντες αὐτοὺς ἐνεχείρησαν ex *MS. Palatino*. *Libanius* t. II. p. 110. D. καὶ πανὺν τὴν πρώτην, ἀμεταστρέπτως μένει quorum tamen ſtructura diverſior. Ego *Noſtri* haec ordinabam καὶ τοὺς Ἴωνας τὴν πρώτην ἐν οὐδ. λ. ποιησάμενος εἶναι· & *Ionum nullam initio rationem habendam esſe ratus*. Nunc maximopere blanditur *Valkenarii* coniectura.

60. Ὁμοίως

non optimum ſit eos in ſervitutem redigere. Videor equidem nunc mihi perinde feciſſe, atque is, qui occiſo patre filiis pepercerit: ſicut quidem ego te, qui plus aliquid quam Lydorum pater eras, captum duco; ipſis autem Lydis urbem tradidi: et deinde miror eos a me deficere? Quum hanc ſuam ſententiam Cyrus expoſuiſſet, Crœſus excepit, veritus ne Sardes funditus everteret; o rex, inquit, probabilia dixiſti: tu tamen ne per omnia indulgeas iræ, neque antiquam civitatem excideris, quæ cum ſuperiorum, tum eorum, quæ nunc acciderunt, rea non eſt: nam priorum ego auctor fui, id quod meopte hoc capite pendo: præſens factum Pactyas admiſit, cui tu Sardes commiſiſti; hic tibi pœnas det: Lydis autem veniam dans, hæc illis impera, ne vel defectionem meditari auſint, vel timendi eſſe poſſint. Interdicito illis per legatum, ne arma bellica poſſideant, iubetoque tunicas ſub palliis geſtare, ſubligare item cothurnos. Adhæc impera ut liberos citharam pulſare, et pſallere, et cauponari doceant: et celeriter, o rex, viros in mulieres videbis degeneraſſe, nihilque erit metuendum, ne rebelles unquam a te deſciſcant.
156 Hæc ideo Crœſus ſuggeſſit, quod optabiliora hæc Lydis eſſe exiſtimaret, quam ſubactos eos venundari: ſat ſciens ſe, niſi prætextum idoneum comminiſceretur, non perſuaſurum illi ut inſtitutum deſereret. *Adde etiam quod formidabat, ne in poſterum aliquando Lydi, ſi imminentem calamitatem effugiſſent, rebellantes a Perſis funditus extinguerentur.* Cyrus hac Crœſi admonitione gaviſus, remiſſaque iracundia, reſpondit ei ſe pariturum. Arceſſitoque Mazare, homine Medo, eadem illi præcepit, quæ Crœſus ſuggeſſerat, Lydis imperanda. Atque præter hæc mandavit, illos omnes in ſervitutem redigi, quotquot una cum Lydis Sardes oppugnaſſent: Pactyam autem prorſus
157 vivum ad ſe perduci. Et iſta quidem ex itinere quum præcepiſſet, profectus eſt ad Perſarum ſedes. Pactyas vero intelligens exercitum contra ſe non procul abeſſe, conterritus fugit Cymen. Mazares vero nihil cunctatus, Cyri exercitus quotamcunque partem ducens Sardes promovit. Verum ubi Pactyam iam Sardibus abiiſſe cognovit, primum Lydos adegit Cyri mandatis obſecundare. *Et ex huius mandato Lydi omnem vitæ rationem commutarunt.* Deinde Mazares nuncios Cymen miſit, iubens Pa-

μὴ ἄριστον ᾖ ἐξανδραποδίσασθαί σφέας. [a] ὁμοίως γάρ μοι νῦν γε φαίνομαι πεποιηκέναι, ὡς εἴ τις πατέρα ἀποκτείνας, τῶν παίδων αὐτοῦ φείσαιτο. ὡς δὲ καὶ ἐγὼ Λυδῶν τὸν μὲν πλέον τι ἢ πατέρα ἐόντα σε λαβὼν ἄγω, αὐτοῖσι δὲ Λυδοῖσι τὴν πόλιν παρέδωκα, καὶ ἔπειτα θωυμάζω εἴ μοι ἀπεστᾶσι; ὁ μὲν δὴ τάπερ [b] νόεε, ἔλεγε· ὁ δ' ἀμείβετο τοῖσδε, δείσας μὴ ἀναστάτους ποιήσῃ τὰς Σάρδις, Ὦ βασιλεῦ, τὰ μὲν [c] οἰκότα εἴρηκας· σὺ μέντοι μὴ πάντα θυμῷ χρέω, μηδὲ πόλιν ἀρχαίην ἐξαναστήσῃς, ἀναμάρτητον ἐοῦσαν καὶ τῶν πρότερον, καὶ τῶν νῦν ἑστεώτων. τὰ μὲν γὰρ πρότερον ἐγώ τε ἔπρηξα, [d] καὶ ἐγὼ ἐμῇ κεφαλῇ ἀναμάξας φέρω· τὰ δὲ νῦν παρεόντα, Πακτύης γάρ ἐστι ὁ ἀδικέων, τῷ σὺ ἐπέτρεψας Σάρδις, οὗτος δότω τοι δίκην. Λυδοῖσι δὲ συγγνώμην ἔχων, τάδε αὐτοῖσι ἐπίταξον, ὡς μήτε ἀποστέωσι, μήτε [e] δεινοί τοι ἔωσι. ἄπειπε μέν σφι πέμψας, ὅπλα ἀρήϊα μὴ [f] ἐκτῆσθαι. κέλευε δέ σφεας κιθῶνάς τε ὑποδύνειν τοῖσι εἵμασι, καὶ κοθόρνους ὑποδέεσθαι. πρόειπε δ' αὐτοῖσι κιθαρίζειν τε καὶ ψάλλειν, καὶ καπηλεύειν παιδεύειν τοὺς παῖδας. καὶ ταχέως σφέας, ὦ βασιλεῦ, γυναῖκας ἀντ' ἀνδρῶν ὄψεαι γεγονότας, ὥστε οὐδὲν δεινοί τοι ἔσονται μὴ ἀποστέωσι. Κροῖσος μὲν δὴ [g] ταῦτά τε οἱ ὑπετίθετο, αἱρετώτερα ταῦτα εὑρίσκων Λυδοῖσι, ἢ ἀνδραποδισθέντας πρηθῆναί σφεας· ἐπιστάμενος ὅτι ἢν μὴ ἀξιόχρεων πρόφασιν προτείνῃ, οὐκ ἀναπείσει μιν μεταβουλεύσασθαι· ἀῤῥωδέων δὲ μὴ καὶ ὕστερόν κοτε οἱ Λυδοὶ, ἢν τὸ παρεὸν ὑπεκδράμωσι, ἀποστάντες ἀπὸ τῶν Περσέων ἀπόλωνται. Κῦρος δὲ ἡσθεὶς τῇ ὑποθήκῃ, καὶ ὑπεὶς τῆς ὀργῆς, ἔφη οἱ πείθεσθαι. καλέσας δὲ Μαζάρεα ἄνδρα Μῆδον, ταῦτά οἱ ἐνετείλατο προειπεῖν Λυδοῖσι, τὰ ὁ Κροῖσος ὑπετίθετο· [h] καὶ πρὸς, ἐξανδραποδίσασθαι τοὺς ἄλλους πάντας, οἳ μετὰ Λυδῶν ἐπὶ Σάρδις ἐστρατεύσαντο, αὐτὸν δὲ Πακτύην πάντως ζῶντα ἀγαγεῖν παρ' ἑωυτόν. Ὁ μὲν δὴ ταῦτα ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐντειλάμενος, ἀπήλαυνε ἐς ἤθεα τὰ Περσέων. Πακτύης δὲ πυθόμενος ἀγχοῦ εἶναι στρατὸν, ἐπ' ἑωυτὸν [i] ἰόντα, δείσας ᾤχετο 64 φεύγων ἐς Κύμην. Μαζάρης δὲ ὁ Μῆδος ἐλάσας ἐπὶ τὰς Σάρδις, τοῦ Κύρου στρατοῦ μοῖραν ὁσηνδηκοτε ἔχων, ὡς οὐκ εὗρε ἔτι ἐόντας τοὺς ἀμφὶ Πακτύην ἐν Σάρδισι, πρῶτα μὲν τοὺς Λυδοὺς ἠνάγκασε τὰς Κύρου ἐντολὰς ἐπιτελέειν· ἐκ τούτου δὲ [k] κελευσμοσύνης Λυδοὶ τὴν πᾶσαν δίαιταν τῆς ζόης μετέβαλον. Μαζάρης δὲ μετὰ τοῦτο ἔπεμπε ἐς τὴν Κύμην ἀγγέλους, ἐκδιδόναι κελεύων Πα-

a Citat *Clem. Alex.* Strom. VI. p. 747. *b* Νόε *Ald.*, ἐνόεε *Paris. B.*, ἐνενόεε *Ask.* *c M. Ask.*, ἐοικότα vulgo. *d* Καὶ ἐμῇ κεφαλῇ *Edd.* & *Paris. A.* In ora *Steph.* καὶ ἐγὼ, *Med. Ask.* καὶ ἐγὼ κεφ. *e M. Ask.*, δεινοί τι *Paris. B.* cum *Ald.* & ceteris. *f Ald. Paris. A. B.*, κεκτῆσθαι *M. Ask.* *g Med.*, ταῦτα δὲ *Ask. Paris. B.* & *Ald.* *h* Καὶ πρὸς ἐξανδραπ. *Ask.*, in aliis προσεξανδραπ. una voce. *i Paris* tres & *Remig.*, ἐόντα *Med. Ask. Ald.*, prave. *k* Κεκελευσμοσύνης *Ask.*

60. Ὁμοίως γάρ μοι νῦν γε φαίνομαι] *Clementem*, qui *Xenophonti* memoriae vitio adſcripſit, notarunt docti viri, praeterque ceteros *N. Abramus* ad *Cicer.* pro Milon. C. 3. *Staſini*, quod ex eo diſcimus, par opinio:

Νήπιος, ὃς πατέρα κτείνων, παῖδας καταλείπει.

eadem *Gabrielis Naudaei*, inter dominationis arcana in damnoſiſſimis, & Machiavello pernicioſioribus *Conſiderat. Politicis* C. 3. & 4.

71. Καὶ ἐγὼ ἐμῇ κεφαλῇ ἀναμάξας] Reſtitui expulſum pronomen. Imitatur ſollemni more Poëtam *Odyſſ.* T, 91.

——— ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις.

Admovit *Noſtri* verba *Phaedro* V, 7, 39. Celeb. *P. Burmannus*, dubius tamen, neque immerito. Paria non ſunt. Pertineatne huc Ἐπίμαστον *Heſychii* nolo decernere. Quod continuo ſuccedit, Πακτύης γάρ ἐστι ὁ ἀδικέων, τῷ σὺ ἐπιτρ. abſurde expreſſum eſt, *praeſens factum Pactyes admiſit, cui tu Sardes commiſiſti*: paullo aliter prior interpres, ſed conſimili ſententia. Nam Pactyae non fuerunt a Cyro Sardes traditae, ſed Tabalo viro Perſae. Pactyes acceperat Croeſi Lydorumque opes in Perſidem avehendas, ac nactus occaſionem a Tabalo & Cyro deſciverat: haec ſuperiore capite omnia. Quare ne ſibi contrarius videatur *Herodotus*, adſumendum eſt aut τοῦτον aut ἐκεῖνον ad pleniorem orationis habitum. Non fugit interpretum ea negligentia *Corn. de Pauw*, V. Cl.

77. Κέλευε δέ σφεας κιθῶνας] Babyloniis deſciſcentibus talem poenam irrogat apud *Plutarchum* t. II. p. 173. C. Xerxes. Tu vide *Polyaenum* VII, 6, 4. & *Juſtinum* I, 6.

92. Καὶ πρὸς, ἐξανδραποδίσασθαι τοὺς &c.] Eſt ex ſcripto. Καὶ δὴ πρὸς, *inſuper*, V, 67, & creberrime in Muſis. *Demoſthenes* I. in Aphob. p. 509. καὶ πρὸς, ὑπὸ τούτων ὑβριζομένους· & in eumdem p. 519. Καὶ πρὸς, ὅτι ζημιοῦται κατὰ τὴν μαρτυρίαν οὐδέν· Habet alia *Caſaubon.* ad *Strabon.* III. p. 218.

97. Ἐπ' ἑωυτὸν ἰόντα] *Geinozius* merito in hoc adquieſcit. Eadem macula infecit VIII, 65. ἀπ' Ἐλευσῖνος ἰὸν ἐς τιμωρίην Ἀθηναίοισι. Adtigit & haec *Plutarch. de Malign.* p. 859. A. nec ſine loligine quadam.

Πακτύην· οἱ δὲ Κυμαῖοι ἔγνωσαν συμβουλῆς πέρι ἐς θεὸν
ἀνῶσαι τὸν ἐν Βραγχίδῃσι. ἦν γὰρ αὐτόθι μαντήιον ἐκ
παλαιοῦ ἱδρυμένον, τῷ Ἴωνές τε πάντες καὶ Αἰολέες
ἐώθεσαν χρέεσθαι. ὁ δὲ χῶρος οὗτος ἐστὶ τῆς Μιλησίης
ὑπὲρ Πανόρμου λιμένος. Πέμψαντες ὦν οἱ Κυμαῖοι ἐς
τοὺς Βραγχίδας θεοπρόπους, [a] εἰρώτευν περὶ Πακτύην
ὁκοῖόν τι ποιέοντες θεοῖσι μέλλοιεν χαριεῖσθαι. ἐπειρωτῶσι
δέ σφι ταῦτα χρηστήριον ἐγένετο, ἐκδιδόναι Πακτύην
Πέρσῃσι. ταῦτα δὲ ὡς ἀπενειχθέντα ἤκουσαν οἱ Κυμαῖοι,
ὁρμέατο ἐκδιδόναι· [b] ὁρμεωμένου δὲ ταύτῃ τοῦ πλήθεος,
Ἀριστόδικος ὁ Ἡρακλείδεω, ἀνὴρ τῶν ἀστῶν ἐὼν δόκιμος,
ἔσχε μὴ ποιῆσαι ταῦτα Κυμαίους, ἀπιστέων τε τῷ
χρησμῷ, καὶ δοκέων τοὺς θεοπρόπους οὐ λέγειν ἀληθέως.
ἐς ὃ, τὸ δεύτερον περὶ Πακτύεω ἐπειρησόμενοι, ἤϊσαν
ἄλλοι θεοπρόποι, τῶν καὶ Ἀριστόδικος ἦν. Ἀπικομέ-
νων δὲ ἐς Βραγχίδας, ἐχρηστηριάζετο ἐκ πάντων Ἀ-
„ ριστόδικος, [c] ἐπειρωτέων τάδε, Ὦναξ, ἦλθε παρ᾽
„ ἡμέας ἱκέτης Πακτύης ὁ Λυδὸς, φεύγων θάνατον
„ βίαιον πρὸς Περσέων· οἱ δέ μιν ἐξαιτέονται, προεῖναι
„ [d] κελεύοντες Κυμαίους. ἡμεῖς δὲ δειμαίνοντες τὴν
„ Περσέων δύναμιν, τὸν ἱκέτην ἐς τόδε οὐ τετολμή-
„ καμεν ἐκδιδόναι, πρὶν ἂν τὸ ἀπὸ σεῦ ἡμῖν δηλωθῇ
„ ἀτρεκέως ὁκότερα ποιέωμεν. ὁ μὲν ταῦτα ἐπειρώ-
τα· ὁ δ᾽ αὖτις τὸν αὐτόν [e] σφι χρησμὸν ἔφαινε, κε-
λεύων ἐκδιδόναι Πακτύην Πέρσῃσι. πρὸς ταῦτα ὁ Ἀ-
ριστόδικος ἐκ προνοίης ἐποίεε τάδε· περιϊὼν τὸν νηὸν κύ-
κλῳ, ἐξαίρεε τοὺς στρουθοὺς, καὶ ἄλλα ὅσα ἦν [f] νενοσ-
σευμένα ὀρνίθων γένεα ἐν τῷ νηῷ. ποιέοντος δὲ αὐτοῦ
ταῦτα, λέγεται φωνὴν ἐκ τοῦ ἀδύτου γενέσθαι, φέ-
ρουσαν μὲν πρὸς τὸν Ἀριστόδικον, λέγουσαν δὲ τάδε.
„ Ἀνοσιώτατε ἀνθρώπων, τί τάδε τολμᾷς ποιέειν; τοὺς
„ ἱκέτας μου ἐκ τοῦ νηοῦ κεραΐζεις; Ἀριστόδικον δὲ οὐκ
„ ἀπορήσαντα πρὸς ταῦτα εἰπεῖν, Ὦναξ, αὐτὸς μὲν
„ οὕτω τοῖσι ἱκέτῃσι βοηθέεις, Κυμαίους δὲ κελεύεις
„ τὸν ἱκέτην ἐκδιδόναι; τὸν δὲ αὖτις ἀμείψασθαι
„ τοῖσδε· Ναὶ κελεύω, ἵνα γε ἀσεβήσαντες, θᾶσσον
65 „ [g] ἀπόλησθε, ὡς μὴ τὸ λοιπὸν περὶ ἱκετέων ἐκδόσιος
„ ἔλθητε ἐπὶ τὸ χρηστήριον. Ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα
ἤκουσαν οἱ Κυμαῖοι, οὐ βουλόμενοι οὔτε ἐκδόντες ἀπολέ-
σθαι, οὔτε παρ᾽ ἑωυτοῖσι ἔχοντες πολιορκέεσθαι, ἐς
[h] Μυτιλήνην αὐτὸν ἐκπέμπουσι. οἱ δὲ Μυτιληναῖοι ἐπι-
πέμποντος τοῦ Μαζάρεος ἀγγελίας ἐκδιδόναι τὸν Πα-
κτύην, παρεσκευάζοντο ἐπὶ μισθῷ ὅσῳ δή. [i] οὐ γὰρ ἔχω
τοῦ-

Pactyam dedi. Sed Cymæi conſilio inito ſta-
tuerunt ad deum in Branchidis referendum quid
facto opus eſſet. Erat enim illic oraculum per-
vetuſtum, quo Iones univerſi et AEolenſes uti
conſueverant. Oraculum hoc in Mileſio agro
est ſupra Panormum portum. Miſſis igitur ad 158
Branchidas conſultoribus, rogabant circa Pa-
ctyam, quidnam facientes deis gratificaturi eſ-
ſent? Conſulentibus talia reſpondebatur, Pa-
ctyam Perſis dedere. Quæ quum relata audi-
rent Cymæi, putaverunt dedendum. Ceterum
quum huc multitudo propenſa eſſet, Ariſtodi-
cus, Heraclidis filius, vir inter ceteros cives
ſpectatus, oraculo parum fidens, et ipſos con-
ſultores reſponſum non ex vero perferre exiſti-
mans, tenuit quominus id facerent; donec ite-
rum de Pactya interrogaturi alii mitterentur
conſultores, inter quos Ariſtodicus quoque e-
rat. Hi quum ad Branchidas perveniſſent, unus 159
ex omnibus Ariſtodicus conſulebat oraculum,
ſciſcitans in hæc verba; o Rex, venit ad nos
ſupplex Pactyas Lydus, mortem fugiens vio-
lentam ab Perſis. Hi eundem expoſcentes, iu-
bent Cymæos hominem dimittere. Nos Perſa-
rum potentiam formidantes, tamen ſupplicem
nondum reddere auſi ſumus, donec indubitato
intelligeremus ex te, quid facere nos conveni-
ret. Hunc in modum ſciſcitanti Ariſtodico, i-
dem rurſus reſpondebatur, nempe Pactyam Per-
ſis dedendum. Poſt hæc Ariſtodicus tale quip-
piam de induſtria aggreditur: Templum cir-
cumiens, paſſeres aliasque aviculas, quæ forte in
templo iſtic nidulabantur, e nidis exemit. Quæ
quum ille faceret, memorant vocem ex adyto
auditam, quæ ad Ariſtodicum ferretur, atque hu-
iusmodi quædam ſonaret; Hominum ſceleſtiſ-
ſime, quænam audacia te inceſſit, ut ex templo
meos ſupplices diripias? Ariſtodicum nihil du-
bitaſſe ad hunc modum reſpondere; Tune, o
Rex, ſic auxilium fers ſupplicibus, et Cymæos
iubes ſupplicem tradere? Et deum viciſſim edi-
diſſe iſta; Equidem iubeo, ut impii male citius
pereatis, ne deinde oraculum de dedendis ſup-
plicibus laceſſatis. Porro ubi hæc relata audi- 160
verunt Cymæi, neque volentes dedendo ſuppli-
ce iram divinam in ſe concitari, et perire, ne-
que eundem penes ſe detinendo, oppugnari, ho-
minem ablegant Mytilenam. Mytilenæi, quum
Mazares ſubinde per nuncios Pactyam flagita-
ret, paciſcuntur pro certa mercede, quod tamen
non

a Εἰρώτευν recte idem. Vulgo ἠρώτεον. *b* *Paris.* duo, *Ald.*, ὁρμωμένου *Med. Ask.* *c* *Paris. B. Ald.*, ἐπειρωτῶν *Med. Ask.* *d* Κύμαι κελεύοντες *Ask.* *e* Ex *M. Ask.*, in aliis σφίσι. *f* Νενοσσευμένα *Paris. A. B.*, νενεοσσευμένα Ed. *Genev.* 1618. *Med. Ask. Ald.* νενοσσευμένα. *g* Ἀπόλλυσθε *Ald.*, ἀπόλησθε edit. *Gal.* *h* *Med.* ſic, *Ask. Paris. B. Ald.* Μιτυλήνην, & Μιτυληναῖοι· non tamen *Ask.* ſibi conſtat: in ſequentibus *Med.* conſentiens, omittitque αὐτὸν ἐκπέμπουσι. *i* *Plutarchus* haec ſpectat *de Malign.* p. 859. A. ſed hinc adiuvandus.

5. Ἐς θεὸν ἀνῶσαι] Rem *ad Apollinem* Didymaeum in Branchidis *referre* ſi diceretur ἐς θεὸν ἀνοίσειν, adeo nihil hic eſſet inſolens. *Heſychius:* Ἀνοίσει. ἀναφέρει et Ἀνοίσω, ἀναφέρω verbi meminit οἴσω *Euſtath.* ad Od. T. p. 728. 32. tanquam μέλλοντος, ἀναδραμόντος εἰς ἐνεστῶτα, ſed εἰς πεζολογίαν ἀχρήστου. Pro φέρε poſitum οἶσε legitur aliquoties apud *Ariſtophanem*, & συνοίσειν apud Atticos frequentatur pro συμφέρειν. Quod legimus in *Herodoto* ἀνῶσαι firmari videtur iſtis ex L. VI, c. 66. ἀνωΐστου γενομένου ἐκ προνοίης τῆς Κλεομένεος ἐς τὴν Πυθίην· *opera Cleomenis ad Pythiam re relata:* verba valde vexata hunc in ſenſum capienda cenſeo: ſed & ibi praeferrem, ſi darent Codices, ἀνοιστοῦ· noſtroque loco: συμβουλῆς πέρι ἐς θεὸν ἀνοῖσαι, vel ἀνοίσειν. Eadem ſtructura legitur L. VII, c. 149. περὶ μὲν σπονδέων ἀνοίσειν ἐς τοὺς πλεῦνας· *de foedere quidem ad populum ſe relaturos:* hoc alibi dicitur ἐξενεῖκαι ἐς τὸν δῆμον· quod ſuo more Pythia dicebat ἐς πολύφημον. *Herod.* V, c. 79. ἀγορὴν πολύφημον dixerat ſcilicet *Homerus*, quem vates iſti mercenarii libenter imitabantur. VALKEN.

31. Καὶ ἄλλα ὅσα ἦν νενοσσευμένα] Certum hoc praeſtant membranae. *Porti* νενεοσσευμένα Genevenſis editor probavit, *Kuhnius* quoque et *Bochartus*, hunc locum admovens inluſtrando *Pſalmo* LXXXIV, 4. Part. II. *Hieroz.* L. I, c. 8. Uti nunc varii generis aves in templorum muris nidulantur, ſic priſco aevo. Notum illud Ionis in cognomine *Euripidis* fabula v. 170. τίς ὅδ᾽ ὀρνίθων καινὸς προσέβα; Μῶν ὑπὸ θριγκοὺς εὐναίας Καρφηρὰς θήσων τέκνοις;

35. Τοὺς ἱκέτας μου] Huc in luculentiſſima Or. Rhodiaca reſpicit *Dio Chryſ.* p. 338. A. ὁ Ἀπόλλων οὐκ εἴα δήπουθεν ἐκ τοῦ περιβόλου τοὺς νεοττοὺς ἀναιρεῖσθαι τὸν Κυμαῖον. ἱκέτας ἑαυτοῦ λέγων. *Herodotus*, ὅσα, ait, ἦν νενοσσευμένα ὀρνίθων γένεα ἐν τῷ νηῷ· quomodo, litera duplicata, *Hemſterhuſium* etiam ſcripſiſſe, liquet e notis ad Plutum *Ariſt.* p. 363. qui in Alex. Cod. T. V. νεοσσοὶ, in Romano paſſim ſunt νοσσοί. Forte Codex aliquis in *Herod.* dabit ἐννενοσσευμένα. VALKEN.

35. Τοὺς ἱκέτας μου] Pertinet huc Xenocratis, Platonis diſcipuli, miſericordia, qua paſſerem accipitre inſequente in ſinum fugientem ſervavit & fugato raptore dimiſit, ἐπειπὼν, ὅτι μὴ ἐξέδωκε τὸν ἹΚΕΤΗΝ in *Aeliani* Var. XIII, 31. ubi *Kuhnius* plura & ad eiusdem v. 17. Mox οὕτω τοῖσι ἱκέταις, *ſic tuis ſupplicibus* &c. eleganter Cl. *Reiskius.*

44. Ἐς Μυτιλήνην] Non diſſentio a *Mediceo*, cui II, 178. ἡ Μιτυληναίων, ſicuti & aliis. Solent veteres in
urbis

non auſim liquide asſeverare, quandoquidem
non fuit res perfecta. Cymæi enim cognoſcen-
tes ea, quæ a Mytilenæis gererentur, miſſo Le-
ſbum navigio, Pactyam deportant in Chium.
Indidem vero ex Minervæ tutelaris deæ tem-
plo abſtractus, a Chiis traditus fuit. Tradide-
runt autem Chii pro Atarnei mercede. Atar-
neus autem locus est Myſiæ, e regione Lesbi
ſitus. Et ſic quidem compotes facti Perſæ in
cuſtodia habebant Pactyam, ut Cyro illum
monſtrarent. Atque multo exinde tempore,
Chiorum nullus ex Atarneo neque molis libabat
hordeaceis deo cuiquam, neque bellaria fructus
inde decerpti pinſebantur, et ex omnium tem-
plorum uſu removebantur, quæ ex agro illo pro-
161 venirent. Ab Chiis igitur Pactyas traditus fuit;
Mazares mox in illos castra promovit, qui una
Tabalum oppugnasſent: et partim Prienenſes
ſubigens pro mancipiis vendidit, partim Mæan-
dri campum univerſum incurſavit, prædam mi-
litibus permittens; Magneſiam etiam pari mo-
do. Post id Mazares repentino morbo corre-
162 ptus, vita defungitur. Hoc mortuo ſuffectus
ſuccesſor imperii Harpagus ad mare deſcendit
et ipse Medus; quem Medorum rex Aſtyages
impiis epulis exceperat, quique Cyri adiutor
fuerat in regno occupando. Hic, inquam, a
Cyro tunc inſtitutus dux, ſimulatque in Ioniam
venit, urbes ductis aggeribus cepit. Nam ubi
cives mœnibus clauſisſet, aggeribus mox ad
muros obiectis expugnabat: atque ſic Phocæam
163 primam Ionum civitatem aggresſus est. Hi
Phocæenſes, primi Græcorum longis naviga-
tionibus uſi ſunt: Adriamque ſimul et Tyrrhe-
niam, Iberiam atque Tarteſſum hi ſunt qui o-
ſtenderunt. Navigiis autem utebantur non ro-
tundis, ſed penteconteris. Hi quum Tartes-
ſum venirent, grati admodum fuerunt regi,
cui nomen erat Arganthonio, quique iam octo-
ginta annis Tartesſiorum regno præfuerat: vi-
xit autem totos annos centum viginti. Atque
Phocæenſes Arganthonio ista occaſione ſic ſunt
conciliati, ut primo quidem eos poſt Ioniam re-
lictam iusſerit in ſua regione ſedes deligere, u-
bicunque illis liberet. Verum quum hoc non
per-

τοῦτό γε εἰπεῖν ἀτρεκέως· οὐ γὰρ ἐτελεώθη. Κυμαῖοι
γὰρ, ὡς ἔμαθον ταῦτα πρησσόμενα ἐκ τῶν Μυτιλη-
ναίων, πέμψαντες πλοῖον ἐς Λέσβον, ἐκκομίζουσι Πα-
κτύην ἐς Χίον. ἐνθεῦτεν δὲ ἐξ ἱροῦ Ἀθηναίης Πολιούχου ἀ-
ποσπασθεὶς, ὑπὸ Χίων ἐξεδόθη· ἐξέδοσαν δὲ οἱ Χῖοι
ἐπὶ τῷ Ἀταρνέϊ μισθῷ· τοῦ δὲ Ἀταρνέος τούτου ἐστὶ
χῶρος τῆς Μυσίης, Λέσβου ἀντίος. Πακτύην μέν νυν
παραδεξάμενοι οἱ Πέρσαι εἶχον ἐν φυλακῇ, θέλοντες
Κύρῳ ἀποδέξαι. ἦν δὲ χρόνος οὗτος οὐκ ὀλίγος γενόμε-
νος, ὅτε Χίων οὐδεὶς ἐκ τοῦ Ἀταρνέος τούτου, οὔτε οὐ-
λὰς κριθῶν [a] πρόχυσιν ἐποιέετο θεῶν οὐδενὶ, οὔτε πέμ-
ματα ἐπέσσετο καρποῦ τοῦ ἐνθεῦτεν, ἀπείχετό τε
τῶν πάντων ἱρῶν τὰ πάντα ἐκ τῆς χώρης ταύτης γι-
νόμενα. Χῖοι μέν νυν Πακτύην ἐξέδοσαν. Μαζάρης
δὲ μετὰ ταῦτα ἐστρατεύετο ἐπὶ τοὺς συμπολιορκή-
σαντας Τάβαλον. καὶ τοῦτο μὲν, Πριηνέας ἐξηνδρα-
ποδίσατο· τοῦτο δὲ, Μαιάνδρου πεδίον πᾶν ἐπέδρα-
με, ληΐην ποιεύμενος τῷ στρατῷ· Μαγνησίην [b] δὲ ὡσ-
αύτως. μετὰ δὲ ταῦτα, αὐτίκα νούσῳ τελευτᾷ. Ἀ-
ποθανόντος δὲ τούτου, Ἅρπαγος κατέβη διάδοχος τῆς
στρατηγίης, γένος καὶ αὐτὸς ἐὼν Μῆδος, τὸν ὁ Μή-
δων βασιλεὺς Ἀστυάγης ἀνόμῳ τραπέζῃ ἔδαισε, ὁ
τῷ Κύρῳ τὴν βασιληΐην συγκατεργασάμενος. οὗτος
[c] ὡνὴρ τότε ὑπὸ Κύρου στρατηγὸς ἀποδεχθεὶς, ὡς ἀπ-
ίκετο ἐς τὴν Ἰωνίην, αἵρεε τὰς πόλιας χώμασι· ὅκως
γὰρ [d] τειχήρεας ποιήσειε, τὸ ἐνθεῦτεν χώματα χῶν
πρὸς τὰ τείχεα ἐπόρθεε. πρώτῃ δὲ Φωκαίῃ Ἰωνίης
ἐπεχείρησε. Οἱ δὲ Φωκαιέες οὗτοι ναυτιλίῃσι μακρῇσι
πρῶτοι Ἑλλήνων ἐχρήσαντο, καὶ τόν τε Ἀδρίην καὶ
τὴν Τυρσηνίην καὶ τὴν Ἰβηρίην καὶ τὸν Ταρτησσὸν οὗτοί
εἰσι οἱ καταδέξαντες. ἐναυτίλλοντο δὲ οὐ στρογγύλη-
σι [e] νηυσὶ, ἀλλὰ πεντηκοντέροισι. ἀπικόμενοι δὲ ἐς
τὸν Ταρτησσὸν, προσφιλέες ἐγένοντο τῷ βασιλέϊ τῶν
Ταρτησσίων, τῷ οὔνομα μὲν ἦν Ἀργανθώνιος· ἐτυράν-
νευσε δὲ Ταρτησσοῦ [f] ὀγδώκοντα ἔτεα, ἐβίωσε δὲ
πάντα εἴκοσι καὶ ἑκατόν. τούτῳ δὴ τῷ ἀνδρὶ προσφι-
λέες οἱ Φωκαιέες οὕτω δή τι ἐγένοντο, ὡς τὰ μὲν 66
πρῶτα σφέας ἐκλιπόντας Ἰωνίην, ἐκέλευε τῆς ἑωϋ-
τοῦ χώρης οἰκῆσαι ὅκου βούλονται· μετὰ δὲ, ὡς [g] τοῦ-
το

a Explicat *Suidas* in v. *b* Τε *Ask.* *c* Ὠνὴρ *idem.* Vid. *Barnes.* ad Iliad. Α, 288. *d* Τειχήρεας *Ald.* *e* Νηυσὶ *Ask.*, alii ναυσί. *f* Ὀγδώκοντα *M. Ask.* Vid. *Strabonem* III. p. 225. *Lucian.* Macrob. C. 10. *g* Τοῦτό γε *Ask.*, a ceteris abeſt γε.

urbis nomine varii eſſe: ἀπὸ Μυτίλης aut Μύτωνος ſi titulus venerit, uti eſt in *Steph. Byz.*, quod *Florentiae* inveniebatur, legitimum erit, ſtabilitum cumulo ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΩΝ numorum. *Voſſium* vide ad *Melam* II, 7.

53. Τοῦ δὲ Ἀταρνέος τούτου] Infra meminit τῆς Ἀταρνείτιδος χώρης VI, c. 29. regioni non ſpatioſae nomen dedit oppidum, pasſim dictum Ἀταρνεὺς· fuiſſe χωρίον ἰσχυρὸν liquet e *Xenoph.* Ἑλλ. III, p. 286, 13. *Civis* dicebatur Ἀταρνείτης· quando vocatur Ἀταρνεὺς hoc ab Ἀτάρνα fluxiſſe ſtatuendum eſt: ;vid. *L. Holſten.* ad *Steph.* in v. *Mausſac.* ad *Harp.* in v. Φρεάῤῥιος· atque ibi *Vales. Menag.* ad *Laërt.* I, 80. *Hermippi* ἀνδρὸς Ἀταρνείτεω mentionem facit *Herod.* VI, c. 4. In hiſtoria Philippi Macedonica ſaepe commemoratur *Hermias eunuchus*, Ἀταρνέως ἄρχων. Huius nomen reſtituendum eſt *Ulpiano* ad *Dem. Phil.* IV, p. 81, §. 46. παρ' Ἑρμείου (vel Ἑρμείου vulgatur παρὰ ταμίου) τοῦ εὐνούχου, ὃν νῦν ἀνάσπαστον ἐποιήσατο, ἄρχοντα Ἀταρνέως· nomen non Ἑρμείας, ſed Ἑρμίας ſcribendum contendit *Harp.* in v. In hunc ipſum, valde ſibi probatum, cum hymnum ſcripſiſſet (ab *Athenaeo* nobis cuſtoditum XV, p. 696. & *Diog. Laërt.* V, 7. 8.) *Ariſtoteles*, Athenis a ſacro quodam ſycophanta, quod genus illic etiam bonis fuit permoleſtum, impietatis eſt accuſatus: in iſto carmine *Hermian* Ἀταρνέος ἔντροφον vocat vir Magnus, quem *Hermian*, genere Bithynum, non debuerant Ἀταρνέα dixiſſe *Athenaeus* & *Suidas*: in Eunucho *Luciani* II, p. 357. dicitur Philoſophus εἰς ὑπερβολὴν θαυμάσας Ἑρμείαν τὸν Εὐνοῦχον, τὸν ἐκ τοῦ Ἀταρνέως τύραννον. VALKEN.

53. Τοῦ δὲ Ἀταρνέος — χῶρος τῆς Μυσίης] Χωρίον Ἀταρνέα contra inſulam Chium *Diodorus* vocat XIII, 65. Τὸ δὲ χωρίον ἐστὶν ὁ Ἀταρνεὺς ὁ Χίων μισθὸς, eadem de Pactya tradito locutus *Pauſanias* IV, 35. Confer *Diodoro* XVI, 53. adpoſita.

57. Οὔτε οὐλὰς κριθῶν] *Reiskius* οὐλαῖς, ut lenior decurrat ſermo, cui ſine medela non deeſt cultus. Οὐλοχύτας *Homerus*, προχύτας *Euripides* Aulid. v. 955, 1112., quem *Heſychius* in v. reſpexit, nuncupare ſolet. Multa *Euſtath.* Il. Α. p. 132.

78. Οὐ στρογγύλῃσι νηυσὶ] Mos Ionum in ſchedis *Ask.* obſervatur. νηυσὶ ἑβδομήκοντα VI, 92., οἱ ἐν τῇσι νηυσὶ IX, 89. & mox c. 166. Mira ceteroqui discordia iſto in vocabulo: modo νέες, quibus primas in Ionia *Corinthus* dedit, modo νῆες his in Muſis. De Penteconteris rotundisque navibus praeter *Baifium* & *Meibomium*, ad *Plinii* VII. Hiſt. N. C. 56. *Harduinus.*

83. Εἴκοσι καὶ ἑκατόν] Errantes *Lucianum* & *Phlegontem Trallian.* in viam revocavit *Caſaubonus* ad *Strabonem* clementer. *Cicero* de Seneſt. C. 19. *Fuit enim, ut ſcriptum video, Arganthonius quidam Gadibus, qui* LXXX. *regnavit annos, centum & viginti vixit.* Productior haec eſt aetas, nec prorſus inſolita. Auctor *Dial. de Orator.* C. 17. *Centum & viginti anni ab interitu Ciceronis in hunc diem colliguntur unius hominis aetas*, horum fortaſſe recordatus: paria fere *Trebell. Pollio* in Claud. C. 2. De *Tzetze* dubium non eſt, Ταρτησσὸς — ἧς Ἀργανθώνιος ἐβασίλευσε, ζήσας ἔτη ρκ', ἀφ' ὧν ἐβασίλευσε π', ὥς φησιν Ἡρόδοτος in *Lycophronem* v. 644.

το οὐκ ἔπειθε τοὺς Φωκαιέας, ὁ δὲ πυθόμενος τὸν Μῆδον παρ' αὐτῶν ὡς αὔξοιτο, ἐδίδου σφι χρήματα τεῖχος περιβαλέσθαι τὴν πόλιν. ἐδίδου δὲ ἀφειδέως· καὶ γὰρ καὶ ἡ περίοδος τοῦ τείχεος οὐκ ὀλίγοι στάδιοι εἰσί· τοῦτο δὲ πᾶν, λίθων μεγάλων, καὶ εὖ συναρμοσμένων. Τὸ μὲν δὴ τεῖχος τοῖσι Φωκαιεῦσι τρόπῳ τοιῷδε ἐξεποιήθη. ὁ δὲ Ἅρπαγος ὡς ἐπήλασε τὴν στρατιὴν, ἐπολιόρκεε αὐτοὺς, προϊσχόμενος ἔπεα, ὥς οἱ καταχρᾷ, εἰ βούλονται Φωκαιέες προμαχεῶνα ἕνα μοῦνον τοῦ τείχεος ἐρεῖψαι, καὶ οἴκημα ἓν [a] κατιρῶσαι· οἱ δὲ Φωκαιέες, περιημεκτέοντες τῇ δουλοσύνῃ, ἔφασαν θέλειν βουλεύσασθαι ἡμέρην [b] μίην καὶ ἔπειτα ὑποκρινέεσθαι. ἐν ᾧ δὲ βουλεύονται αὐτοὶ, ἀπαγαγεῖν ἐκεῖνον ἐκέλευον τὴν στρατιὴν ἀπὸ τοῦ τείχεος. ὁ δ' Ἅρπαγος ἔφη εἰδέναι μὲν εὖ τὰ ἐκεῖνοι μέλλοιεν ποιέειν, ὅμως δέ σφι παριέναι βουλεύσασθαι. ἐν ᾧ ὦν ὁ Ἅρπαγος ἀπὸ τοῦ τείχεος ἀπήγαγε τὴν στρατιὴν, οἱ Φωκαιέες ἐν τούτῳ [c] κατασπάσαντες τὰς πεντηκοντέρους, ἐσθέμενοι τέκνα καὶ γυναῖκας καὶ ἔπιπλα πάντα, πρὸς δὲ καὶ τὰ ἀγάλματα τὰ ἐκ τῶν ἱρῶν, καὶ τὰ ἄλλα ἀναθήματα, χωρὶς ὅτι χαλκὸς ἢ λίθος ἢ γραφὴ ἦν, τὰ δὲ ἄλλα πάντα ἐσθέντες, καὶ αὐτοὶ ἐσβάντες, ἔπλεον ἐπὶ Χίου. τὴν δὲ Φωκαίην ἐρημωθεῖσαν ἀνδρῶν ἔσχον οἱ Πέρσαι. Οἱ δὲ Φωκαιέες, ἐπεί τε σφι Χῖοι τὰς νήσους τὰς Οἰνούσσας καλεομένας οὐκ [d] ἐβούλοντο ὠνεομένοισι πωλέειν, δειμαίνοντες, μὴ αἱ μὲν ἐμπόριον γένωνται, ἡ δὲ αὐτέων νῆσος ἀποκληϊσθῇ τούτου εἵνεκα, πρὸς ταῦτα οἱ Φωκαιέες ἐστέλλοντο ἐς Κύρνον. ἐν γὰρ τῇ Κύρνῳ εἴκοσι ἔτεσι πρότερον τούτων ἐκ θεοπροπίου ἀνεστήσαντο πόλιν τῇ οὔνομα ἦν Ἀλαλίη. Ἀργανθώνιος δὲ τηνικαῦτα ἤδη τετελευτήκεε. στελλόμενοι δὲ ἐπὶ τὴν Κύρνον, πρῶτα καταπλεύσαντες ἐς τὴν Φωκαίην, κατεφόνευσαν τῶν Περσέων τὴν φυλακὴν, ἣ ἐφρούρεε παραδεξαμένη παρὰ Ἁρπάγου τὴν πόλιν. μετὰ δὲ, ὡς τοῦτό σφι ἐξέργαστο, ἐποιήσαντο ἰσχυρὰς κατάρας τῷ ὑπολειπομένῳ ἑωυτῶν τοῦ στόλου. πρὸς δὲ ταύτῃσι, καὶ μύδρον σιδήρεον κατεπόντωσαν· [e] καὶ ὤμοσαν

perſuaſisſet Phocæenſibus, intelligeretque ex eis interim Medum quemadmodum creſceret, pecunias illis dedit ad urbi murum circumdandum. Dedit autem non parce. Siquidem ipsius muri ambitus non paucorum est ſtadiorum, totusque maiusculis lapidibus, iisque affabre concinnatis. Et murus quidem ille a Phocæenſibus 164 hoc pacto fuit conſtructus. Porro Harpagus exercitum admovens, urbem oppugnabat: quum obtulisſet illis verba, tanquam ſibi ſat esſet, ſi vellent Phocæenſes unum duntaxat muri propugnaculum demoliri, et unam habitationem conſecrare. Phocæenſes ſervitutem averſantes, reſponderunt diem unum ſe velle conſultare, et dein reſponſuros: ſed interim dum conſultarent, illum iubebant exercitum ab urbe abducere. Harpagus autem quanquam ſe ſcire diceret quid facturi esſent, tamen ſe illis, ut conſultarent, permittere. Isto igitur tempore, quo ab muro ille exercitum abduxit, Phocæenſes uſi ſunt in penteconteris deducendis, quibus liberos una cum uxoribus atque ſupellectile univerſa imponerent: ad hæc ſtatuas quoque ex templis et cetera donaria, niſi quæ vel ferrea vel lapidea aut denique picta esſent, atreliqua omnia impoſuerunt; mox et ipſi conſcendentes, navigarunt in Chium. Phocæam ſic deſertam incolis occupaverunt Perſæ. Phocæenſes 165 autem, quum ipſis Chii inſulas, quæ OEnusſæ vocantur, licitantibus vendere nollent, metuentes, ne illuc emporium transferretur, obque hanc cauſſam eorum inſula excluderetur, conceſſerunt Phocæenſes in Cyrnum. In hac enim inſula ante viginti annos civitatem ex vaticinio condiderant, nomine Alaliam. Interea autem Arganthonius fatis conceſſerat. Porro Cyrnum traiecturi Phocæenſes, prius reverterunt Phocæam, præſidiaque illic Perſarum, quæ ab Harpago custodiæ cauſſa relicta fuerant, trucidarunt. Quibus patratis, diras atroces imprecati ſunt unicuique ſuorum claſſem deſerenti. Præter has ferri quoque masſam candentem in mare de-

a Κατειρῶσαι *Ald.* Vide *Suid.* in περιημεκτέον. b Μίαν *Med. Ask.* c Ἀνασπάσαντες ora *Steph.* d *Med. Ask.* vulgo ἐβουλεύοντο. e *Suidas* in Φωκαέων.

87. Ὁ δὲ πυθόμενος τὸν Μῆδον &c.] Placuit priſcis dictionis haec forma. Σκέψαι τὴν ὥρην ὡς ὀλιγοχρόνιος in Epigr. *Anthol.* VII. p. 631. Ἄγιστον ἐνθ' ᾤκηκεν ἴστορῶ πάλαι *Sophocles* Elect. v. 1107. Qualia cum apud optimos obſerant ſe, parco operae, & *Stephanum* advoco de *Dialectis* p. 51., *Kuſter.* in *Ariſtoph.* Plut. v. 55., *Daviſium* ad *Ciceron.* N. D. I, 26. Potius erit expiſcari, quis *Medus* ille, cuius vires & potentiam creſcere Arganthonius ex Phocaeenſibus inaudiverat? Harpagusne, qui *Medus* origine? At eum ſimpliciter vix ita deſignat. Praeterea ſtructa videntur Phocaeae moenia ante Harpagi incurſionem: id poſtulant, quae de obitu Arganthonii C. 165. perhibentur. Hoc amplius, ſi validisſimis hoc ſe demum tempore ſepſisſent muris, fierine id potuit citra ullum Harpagi, in vicinia haerentis, inpedimentum? Immo vero adgresſus urbem eſt, operibus munitam & propugnaculis firmam. Quae quidem τὸν Μῆδον vehementer urgent, minime τὸν Λυδὸν h. e. Croeſum, Ionum liberis civitatibus infestum olim C. 26. &c. Non addicunt MSS. fateor, iniusta tamen medela & ſuſpicio non eſt. Habeo conſentientem *Corn. de Pauw.*

96. Καὶ οἴκημα ἓν κατιρῶσαι] Addi iubet *Reiskius* τῷ Μίθρῃ, aut alterius Perſici numinis nomen. Verum Perſae parietibus deos non includebant, templa damnantes & averſati C. 131. Quem modo laudavi *Corn. de Pauw*, οἴκημα *turrim* eſſe decernit, ſacrandam ac humanis uſibus eximendam: hoc ut obtineret, Lexica adpellavit & Gloſſarum οἰκήματα πρὸ παρεμβολῆς. *Procaſtria*, quae nihil adiuvant. Fallunt enim Lexica & *Procaſtria* aliorſum ferunt, ſicuti *Feſtus* docet in *Proceſtria.* Saepe doctos viros ingenioſiores experior, quam neceſſe erat. Iubet Harpagus unas aedes conſecrari in obedientiae argumentum & Perſicae dominationis: hoc intelligitur. At veſtigandum eſt, cui deo atque uſui ceſſerit conſecratio; cur tandem? Quum de conſilio conſtet, licebit, quod tacitum ſcriptor habuit, ignorare. Alioqui ex *Aldino*, levi opera, fingi poterit, καὶ οἴκημα ἓν κατειρῶσαι *& unam habitationem detrahere.* Sic expedita omnia. Vide *Gronovium* VII, 24. VIII, 95.

7. Χωρὶς ὅτι] Scribere ſolet in talibus χωρὶς ἢ ὅ, τι p. 39, 41. p. 240, 49. p. 249, 1. hic forte praeſtiterit poſuiſſe: χωρὶς ἢ ὅ, τι χαλκὸς ἢ λίθος ἢ γραφὴ ἦν. VALKEN.

11. Οὐκ ἐβούλοντο] Vetus ἐβουλεύοντο exercuit *Porti* diligentiam: varia commiſcitur, quae melioribus repertis, praetereo. Confuſio illis in verbis adſidua, veluti VI, 66., *Diodor. Sic.* XIV, 82. *Dion. Chryſoſt.* Or. IV. p. 66. A. &c.

16. Τῇ οὔνομα ἦν Ἀλαλίη] *Diodorus* τὴν μὲν Κάλαριν Φωκᾶεις ἔκτισαν V, 13., magno, ſi ſcripſerit ita, errore, ut dictum alias. *Seneca* Conſol. ad Helv. C. 8. *ut antiquiora, quae vetuſtas obduxit, tranſeam, Phocide relicta, Graii, qui nunc Maſſiliam colunt, prius in hac inſula*, Corſica, *conſederunt*, permiſcens, ut ſaepe veteres, Phocidem & Phocaeam.

23. Μύδρον — κατεπόντωσαν] Hic narrata tangit *Scholiastes* ad *Soph.* Antig. v. 270. excitans *Callimachi* forſan ex Ibide verſum: Φωκαίων (imo Φωκαέων) μέχρις κε μένῃ μέγας εἰν ἁλὶ μύδρος. VALKEN.

24. Καὶ μύδρον σιδήρεον κατεπόντωσαν] Prior interpres Latina formarat ad Horatianum *Epod.* XVI, 25.

Sed iuremus in haec: ſimul imis ſaxa renarint
Vadis levata, ne redire ſit nefas.

Res eadem, verba diſcrepant. *Horatius* μύδρον maſſam lapideam, uti apud *Strabonem* ſaepius, intellexit. Conſimili iuriſiurandi additamento *Ariſtides* ὥρκισε μὲν τοὺς Ἕλληνας καὶ ὤμοσεν ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων, ΜΥΔΡΟΥΣ ἐμβα-

er dirv. Sic quoque ex curſu para dimidia rediit Phocæam: reliquos ex Corſica, quam petierant, poſt quinquennium expulſos ab Carthaginienſibus & Tyrrhenis excepit Rhegium, mox Hyela. Cyrnus heros. Abdera a Teiis condita.

demergunt, iurantque, non prius ſe Phocæam reverſuros quam maſſa iſta rurſus appareret. Sic autem quum navigarent in Cyrnum, plusquam dimidiam illorum partem deſiderium cepit et miſeratio urbis et ſedium illius regionis; atque etiam violato iureiurando renavigarunt Phocæam: qui autem eorum iuriiurando inhæſerunt, ſolventes ex OEnusſis Cyrnum naviga-
166 runt. Quo quum appulisſent communiter habitarunt una cum ſuperioris temporis colonis, per annos quinque, ſacraque erexerunt. Ceterum, quum iam vicinos omnes hoſtili more popularentur, communi ſententia bellum in eos adornant Tyrrheni atque Carthaginienſes, utrique ſexaginta navibus: Phocæenſes ex adverſo ſexaginta et ipſi naves milite implent, obviamque illis procedunt in mare, quod appellatur Sardonium. Commisſa navali pugna, Phocæenſibus Cadmea quædam contigit victoria: nam quadraginta illis naves perierunt, reliquæ viginti detortis roſtris factæ inutiles. Reverſi igitur Alaliam, ſumptis liberis uxoribusque atque reliquis facultatibus, quantas ferre ipſis naves poterant, relicta Cyrno naviga-
167 runt Rhegium. Verum e navibus illis, quæ perierant, captos viros Carthaginienſes et Tyrrheni, acceperant autem eorum plurimos ſorte, et hos productos lapidibus obruerunt. Deinceps vero *quæcunque ex Agyllenſium vel pecoribus vel iumentis atque hominibus locum illum accedebant, ubi Phocæenſes lapidati iacebant*, continuo diſtorta fiebant, aut mutila aut remisſo corpore. Quare Agyllenſes Delphos miſerunt, volentes admisſum illud expiare. Pythia hæc ipſos iusſit facere, quæ etiam nunc ab Agyllæis obſervantur; nam et iuſta illis perſolvunt magnifice, et gymnicum celebrant ac equeſtre certamen. Et hæc Phocæenſium portio quidem huiusmodi fato uſa fuit. Qui autem illorum Rhegium confugerant, hinc progresſi civitatem posſederunt in agro OEnotriæ, quæ nunc appellatur Hyela. Eam autem condiderunt, ab viro Poſidoniate edocti, Pythiæ oraculo iusſos fuiſſe Cyrnum condere, qui heros esſet, non inſulam. Atque Phocææ quidem in Ionia res
168 ſic habent. Simile quiddam accidit Teiis, quorum murum ſimulatque per aggerem cepisſet Harpagus, *omnes conſcenſis navibus traiecerunt* in Thraciam, ibidemque urbem condiderunt Abdera, cuius fundamenta prius iecerat Timeſius Clazomenius: ſed qui nullum inde fructum tulit, ſed a Thracibus expulſus nunc a Teiis apud Ab-

σαν μὴ πρὶν ἐς Φωκαίην ἥξειν, πρὶν ἢ τὸν μύδρον τοῦτον ἀναφῆναι. στελλομένων δὲ αὐτῶν ἐπὶ τὴν Κύρνον, ὑπὲρ 67
ἡμίσεας τῶν ἀστῶν ἔλαβε πόθος τε καὶ οἶκτος τῆς πόλιος, καὶ τῶν ἠθέων τῆς χώρης· ψευδόρκιοι δὲ γενόμενοι, ἀπέπλεον ὀπίσω ἐς τὴν Φωκαίην· οἱ δὲ αὐτῶν τὸ ὅρκιον ἐφύλασσον, ἀερθέντες ἐκ τῶν Οἰνουσσέων ἔπλεον. Ἐπεί τε δὲ ἐς τὴν Κύρνον ἀπίκοντο, οἴκεον κοινῇ μετὰ τῶν πρότερον ἀπικομένων ἐπ᾽ ἔτεα πέντε, καὶ ἱρὰ ἐνιδρύσαντο. καὶ [a] ἄγον γὰρ δὴ καὶ ἔφερον τοὺς περιοίκους ἅπαντας· στρατεύονται ὦν ἐπ᾽ αὐτοὺς κοινῷ λόγῳ χρησάμενοι Τυρσηνοὶ καὶ Καρχηδόνιοι, νηυσὶ ἑκάτεροι ἑξήκοντα. οἱ δὲ Φωκαιέες, πληρώσαντες καὶ αὐτοὶ τὰ πλοῖα, ἐόντα ἀριθμὸν ἑξήκοντα, ἀντίαζον ἐς τὸ Σαρδόνιον καλεόμενον πέλαγος. συμμισγόντων δὲ τῇ ναυμαχίῃ, Καδμείη τις νίκη τοῖσι Φωκαιεῦσι ἐγένετο. αἱ μὲν γὰρ τεσσεράκοντα σφίσι νέες διεφθάρησαν, αἱ δὲ εἴκοσι αἱ [b] περιεοῦσαι, ἦσαν ἄχρηστοι· [c] ἀπεστράφατο γὰρ τοὺς ἐμβόλους. καταπλώσαντες δὲ ἐς τὴν Ἀλαλίην, ἀνέλαβον τὰ τέκνα καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὴν ἄλλην κτῆσιν, ὅσην οἷαί τε ἐγένοντο αἱ νέες σφι ἄγειν· καὶ ἔπειτα ἀφέντες τὴν Κύρνον, ἔπλεον ἐς Ῥήγιον. Τῶν δὲ διαφθαρεισέων νεῶν τοὺς ἄνδρας οἵ τε Καρχηδόνιοι καὶ οἱ Τυρσηνοί, ἔλαχόν τε [d] αὐτῶν πολλῷ πλείους, καὶ τούτους ἐξαγαγόντες κατέλευσαν. μετὰ δὲ Ἀγυλλαίοισι πάντα τὰ παριόντα τὸν χῶρον, ἐν τῷ οἱ Φωκαιέες καταλευσθέντες ἐκέατο, ἐγίνετο διάστροφα καὶ [e] ἔμπηρα καὶ ἀπόπληκτα, ὁμοίως πρόβατα καὶ ὑποζύγια καὶ ἄνθρωποι. οἱ δὲ Ἀγυλλαῖοι ἐς Δελφοὺς ἔπεμπον, βουλόμενοι ἀκέσασθαι τὴν [f] ἁμαρτάδα. ἡ δὲ Πυθίη σφέας ἐκέλευσε ποιέειν, τὰ καὶ νῦν οἱ Ἀγυλλαῖοι ἔτι ἐπιτελέουσι· καὶ γὰρ ἐναγίζουσί σφι μεγάλως, καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν [g] καὶ ἱππικὸν ἐπιστᾶσι. καὶ οὗτοι μὲν τῶν Φωκαιέων τοιούτῳ [h] μόρῳ διεχρήσαντο. οἱ δὲ αὐτῶν ἐς τὸ Ῥήγιον καταφυγόντες, ἐνθεῦτεν ὁρμεώμενοι, ἐκτήσαντο πόλιν γῆς τῆς Οἰνωτρίης ταύτην, ἥτις νῦν [i] Ὑέλη καλέεται. ἔκτισαν δὲ ταύτην, πρὸς ἀνδρὸς Ποσειδωνιήτεω μαθόντες, ὡς τὸν Κύρνον σφι ἡ Πυθίη ἔχρησε κτίσαι, ἥρων ἐόντα, ἀλλ᾽ οὐ τὴν νῆσον. Φωκαίης μέν νυν πέρι τῆς ἐν Ἰωνίῃ οὕτω ἔσχε. Παραπλήσια δὲ τούτοισι καὶ Τήιοι ἐποίησαν· ἐπεί τε γάρ σφεων εἷλε χώματι τὸ τεῖχος Ἅρπαγος, ἐσβάντες πάντες ἐς τὰ πλοῖα, οἴχοντο πλέοντες ἐπὶ τῆς Θρηίκης, καὶ ἐνθαῦτα ἔκτισαν πόλιν Ἄβδηρα· τὴν πρότερος τούτων Κλαζομένιος Τιμήσιος κτίσας, οὐκ ἀπόνητο, ἀλλ᾽ ὑπὸ 68
Θρηίκων [k] ἐξελαθείς, τιμὰς νῦν ὑπὸ [l] Τηίων τῶν ἐν Ἀ-

a Ald. Editique alii, *Paris. B.* Tum γὰρ ἤδη· ἦγον γὰρ δὴ *Med. Ask.* ſpreta dialecto. *b* Περιεοῦσαι *Ald.* *c Ask. Paris. B. Ald.* ceterique; ἀπεστρέφατο *Med.* *d* Αὐτῶν *Ask. M.* *e M. Ask.*, ἔμπυρα vulgo. *f* Citat *Suidas* in v. & mox in Ἐναγίζειν. *g* Ora *Steph. Ask. Med.*, καὶ ἱππικὸν reliqui omittunt. *h* Habet *Thom. M.* in v. *i Stephan. Byzant.* Θύελλα. *k Aldus* ceteri, *M. Ask.* ἐξελασθείς. *l Rem. Ask. M.*, vulgo τῶν deſideratur.

ἐμβαλὼν ἐπὶ ταῖς ἀκραῖς εἰς τὴν θάλασσαν in eius vit. *Plutarchus* p. 334. A. Iunge *Turnebi* Adverſ. XIV, 21.

32. Καὶ ἄγον γὰρ δὴ καὶ &c.] Reſtitui in integrum, quod erat immutatum. *Homero* utor auctore Il. B. 834. Κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο. Supra C. 70. placuit idem, ſicuti & deinceps. Memini poëtam ἦγον ſaepe ponere ob moduli rationem. In *Noſtro* ea cesſat. *Reiskius* maluit καὶ ἦγον γὰρ ἀεὶ καὶ ἔφερον, non ego. Quae enim urguens necesſitudo? Obportunius erit de foedere addere, quod Carthaginienſes inter & Etruscos coaluerat ad Tyrrheni maris & vicinarum inſularum tutelam, in *Pindari* Pythion. Od. 1, 139.

38. Καδμείη τις νίκη] Explicant *Diodori* Eclog. t. II. p. 495., & XI, 12. Ἀπεστρέφατο male a dialecti legibus *Med.* avertit. Vid. ſupra C. 141.

45. Τοὺς ἄνδρας οἵ τε Καρχηδόνιοι] Particulam τε reminque ipſam monſtrare haec corrupta & lacunoſa esſe, Cl. *Reiskii* ſententia eſt: deesſe enim, quid Carthaginienſes cum ſuis captivis fecerint. De lacuna dubito, cenſeoque, ἔλαχόν τε ſive δὲ potius, αὐτέων πολλῷ πλεῦνας, ad ſolos Tyrrhenos ſpectare, & commate a praecedentibus esſe ſecernenda. Quae de Agyllenſibus ſubduntur, opinionem adfirmant. Sorte plures acceperant captorum Etrusci; omnes eos, ſicuti & ſuos Carthaginienſes, lapidibus cooperuerunt. Κατέλευσαν refertur ad utrosque.

50. Καὶ ἔμπηρα] Praeclare *Gronov.* ex *Mediceo.* Arbitror ex *Theopompi* Epitome *Herodoti* venisſe, atque huc pertinere apud *Suidam* in v. Αἱ δὲ γυναῖκες ἔτικτον ἘΜΠΗΡΑ καὶ τέρατα· οἱ δὲ τῶν τετολμημένων σφίσι λήθην καταχέαντες, ἧκον ἐς Δελφούς. Falli posſum opinione, ſunt tamen eiusmodi, ut hinc propagata deierares.

58. Ἥτις νῦν Ὑέλη καλέεται] *Stephani Byz.* Θύελλα, quae hinc advocatur, nata videtur ex ὙΕΛΛΑ male ſcripti exemplaris aut ὙΕΛΙΑ, uti *Dionyſio* A. R. I. p. 16. dicitur. Eiusdem *Stephani* Βύλη in voce Ἔλεα ſimiles natales habuit. Lege *Cluver.* Ital. A. IV. p. 1259.

66. Ἔκτισαν πόλιν Ἄβδηρα] Refer huc vulgare olim dictum, Ἄβδηρα καλὴ Τηίων ἀποικία ex *Strabonis* XIV. p. 953., ubi plura.

68. Ἐξελαθείς] Non adſtipulor *Mediceo*, vario in iſto verbo. Retinet ἐξελαθέντες IV, 145. & ἐξελαθείς V, 97.

Par

Ἀβδηρίοισι ὡς ἥρως ἔχει. Οὗτοι μέν νυν Ἰώνων μοῦνοι
τὴν δουλοσύνην οὐκ ἀνεχόμενοι, ἐξέλιπον τὰς πατρίδας.
οἱ δ᾽ ἄλλοι Ἴωνες, πλὴν Μιλησίων, διὰ μάχης μὲν
[a] ἀπικέατο Ἁρπάγῳ, κατάπερ οἱ ἐκλιπόντες· καὶ
ἄνδρες ἐγένοντο ἀγαθοὶ, περὶ τῆς ἑωυτοῦ ἕκαστος μα-
χόμενοι· ἑσσωθέντες δὲ καὶ ἁλόντες, ἔμενον κατὰ χώ-
ρην [b] ἕκαστοι, καὶ τὰ ἐπιτασσόμενα ἐπετέλεον. Μι-
λήσιοι δὲ, ὡς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, αὐτῷ Κύρῳ ὅρ-
κιον ποιησάμενοι, ἡσυχίην [c] ἄγον. οὕτω δὴ τὸ δεύτε-
ρον Ἰωνίη ἐδεδούλωτο. ὡς δὲ τοὺς ἐν τῇ ἠπείρῳ Ἴωνας
ἐχειρώσατο Ἅρπαγος, οἱ τὰς νήσους ἔχοντες Ἴωνες,
καταῤῥωδήσαντες ταῦτα, σφέας αὐτοὺς ἔδοσαν Κύρῳ.
Κεκακωμένων δὲ Ἰώνων, καὶ συλλεγομένων οὐδὲν ἧσσον
ἐς τὸ Πανιώνιον, πυνθάνομαι γνώμην Βίαντα ἄνδρα
Πριηνέα ἀποδέξασθαι Ἴωσι χρησιμωτάτην, τῇ εἰ ἐπεί-
θοντο, παρεῖχε ἂν σφι εὐδαιμονέειν Ἑλλήνων μάλιστα·
ὃς ἐκέλευε κοινῷ στόλῳ Ἴωνας [d] ἀερθέντας πλέειν ἐς
Σαρδὼ, καὶ ἔπειτα πόλιν μίαν κτίζειν πάντων Ἰώνων.
καὶ οὕτω ἀπαλλαχθέντας σφέας δουλοσύνης, [e] εὐδαι-
μονήσειν, νήσων τε ἁπασέων μεγίστην νεμομένους, καὶ
ἄρχοντας ἄλλων· μένουσι δέ σφι ἐν τῇ Ἰωνίῃ οὐκ ἔφη
ἐνορᾶν ἐλευθερίην ἔτι ἐσομένην. αὕτη μὲν Βίαντος τοῦ
Πριηνέος γνώμη ἐπὶ διεφθαρμένοισι Ἴωσι γενομένη. χρη-
στὴ δὲ, καὶ πρὶν ἢ διαφθαρῆναι Ἰωνίην, Θάλεω ἀνδρὸς
Μιλησίου ἐγένετο, [f] τὸ ἀνέκαθεν γένος ἐόντος Φοίνικος·
ὃς ἐκέλευε ἓν βουλευτήριον Ἴωνας [g] ἐκτῆσθαι· τὸ δὲ εἶ-
ναι ἐν Τέῳ· Τέων γὰρ μέσον εἶναι Ἰωνίης. τὰς δὲ ἄλ-
λας πόλιας οἰκεομένας, μηδὲν ἧσσον νομίζεσθαι, κα-
τάπερ εἰ δῆμοι εἶεν. οὕτω μὲν δή σφι γνώμας τοιάσδε
ἀπεδέξαντο. Ἅρπαγος δὲ καταστρεψάμενος Ἰωνίην,
ἐποιέετο στρατηΐην ἐπὶ Κᾶρας καὶ [h] Καυνίους καὶ Λυ-
κίους, ἅμα ἀγόμενος καὶ Ἴωνας καὶ Αἰολέας· εἰσὶ δὲ
τούτων Κᾶρες μὲν ἀπιγμένοι ἐς τὴν ἤπειρον ἐκ τῶν νή-
σων. τὸ γὰρ παλαιὸν ἐόντες [i] Μίνω τε κατήκοοι, καὶ
καλεόμενοι Λέλεγες, εἶχον τὰς νήσους, φόρον μὲν οὐ-
δένα [k] ὑποτελέοντες, ὅσον καὶ ἐγὼ δυνατός εἰμι μα-
κρότατον ἐξικέσθαι ἀκοῇ· οἱ δὲ, ὅκως Μίνως δέοιτο,
ἐπλήρουν οἱ τὰς νέας· ἅτε [l] δὴ Μίνω κατεστραμμένου
γῆν πολλὴν, καὶ εὐτυχέοντος τῷ πολέμῳ, τὸ Κα-
69 ρικὸν ἦν ἔθνος [m] λογιμώτατον τῶν ἐθνέων ἁπάντων κα-
τὰ τοῦτον ἅμα τὸν χρόνον μακρῷ μάλιστα. καί σφι
τριξὰ ἐξευρήματα ἐγένετο, τοῖσι οἱ Ἕλληνες ἐχρή-
σαντο. καὶ γὰρ ἐπὶ τὰ κράνεα λόφους ἐπιδέεσθαι Κᾶ-
ρές εἰσι οἱ καταδέξαντες, καὶ ἐπὶ τὰς ἀσπίδας τὰ
[n] σημήϊα ποιέεσθαι· καὶ ὄχανα ἀσπίσι οὗτοί εἰσι οἱ
ποιη-

Abdera ut heros colitur. Hi igitur Ionum ſoli 169
ſervitutem non ferentes, patrium ſolum reli-
quere. Verum alii Iones, præter Mileſios,
prœliati quidem ſunt contra Harpagum, per-
inde atque illi qui exierunt, viroſque ſe ſtre-
nuos declararunt, de ſua patria quique pugnan-
tes. Superati autem et capti in ſua quique pa-
tria remanſerunt, eaque quæ imperabantur ſub-
ibant. Mileſii, qui iam cum ipſo Cyro fœdus
fecerant, ſicut ſuperius a me dictum est, quie-
tem agebant. Sic Ionia ſecundo ſerva facta est.
Porro quum Ionibus iis potitus eſſet Harpagus
qui continentem habitabant, inſulani horum
exemplo conterriti, ultro ſeſe dediderunt Cy-
ro. Iam vero Ionibus, etiamſi afflictis, nihilo 170
minus ad Panionium convenientibus, audio
Biantem Prienenſem dediſſe ſaluberrimum illis
conſilium: cui ſi obtemperasſent, licuisſet Græ-
corum omnium felicisſimos vivere. Siquidem
ille ſuadebat, ut communi claſſe ſolventes Sar-
diniam peterent, et ibi unam civitatem omnium
Ionum conſtruerent. Hoc enim pacto eos ſer-
vitute liberatos feliciter eſſe victuros, omnium
inſularum maximam incolentes, et ceterarum
imperio potientes. Sin autem manerent in Io-
nia, nullam inquit ſibi apparere libertatis ſpem.
Hæc Biantis Prienenſis ſententia de Ionibus in
ſtatu perdito fuit. Verum Thaletis quoque Mi-
leſii, ſed genus trahentis ex Phœnice, ſalubre
fuit illud conſilium, iam ante ſic corruptam Io-
niam datum, qui iuſſerit Ionas unam quandam
curiam habere, eamque eſſe in Teo: propterea
quod Teos media eſſet Ioniæ: ceteras autem
civitates habitatas, nihilominus legibus ſuis u-
ſuras, ac ſi forent populi. Atque hi quidem hu-
iusmodi conſilia illis declaraverunt. Harpagus, 171
ſubacta Ionia, exercitum traduxit in Caras, et
Caunios atque Lycios, una ducens Ionas atque
AEolenſes. In his Cares quidem ex inſulis tranſ-
ierunt in continentem. Olim enim Minoi pare-
bant, appellatique Leleges, inſulas habitabant,
tributum quidem nullum pendentes, quantum-
cunque ego posſum ad longisſima audiendo ve-
nire. Illi vero quum Minos flagitabat, naves ei
implebant. Quum autem ille ſubiecisſet ſibi ma-
gnum dominium et felix belli foret, Carica gens,
omnium, quæ illo tempore ſimul claruerunt, in-
geniosisſima et quidem maximopere exſtitit: e-
iusque memorantur tria inventa, quibus et Græ-
ci fuerunt uſi; quippe galeis criſtas adalligare
oſtenderunt Cares, et clypeis ſigna adiungere;
et lora clypeis qui primi fecerunt, hi ſunt; an-
tea

a Paris. B. Ald. & alii: ἀπίκοντο in *Ask. M.* Statim κατάπερ *Ask.*, in ceteris καθάπερ, male ut & ſaepe alias. *b Remig. Ask. M.*, ἕκαστος *Ald.* *c Paris. B. Ald.* & ceteri Edd., ἦγον *M. Ask.* Mox καταῤῥ. ταῦτα non male *Reiskius.* *d* Αἰρεθέντας *M. Ask.* *e* Εὐδαιμονήσειν *Ald.* *f Remig. Med.*, τὸ *Ask.* & *Ald.* ignorant. Vide *Thom. M.* in Ἄνωθεν Omiſit haec de origine Thaletis prior interpres. *g* Κεκτῆσθαι *M. Ask.* *h* Καυκωνίους *Med.*: *Ald. Paris. B.* & *Ask.* in vulgato acquieſcunt. *i M. Ask.*, τε *Paris. A. B.* & *Aldus* non habent. *k* Ἐπιτελέοντες *Ask.* Mox ἐπὶ μακρότατον, II, 34. IV, 192. *l* Δὴ idem, & Μίνω τε κατεστρ. cum *Remig.* alii δέ. *m* Δοκιμώτατον *Steph. Byz.* in Καρία ſine cauſſa. Mox καὶ μακρῷ Edd., copula deeſt *Med. Ask.* *n* Σημήϊα *Ask.* in aliis σημεῖα.

Par aliorum, etsi prava, conſuetudo: de *Pauſania* testis *Sylburgius* I, 11. p. 27. Lege quae ad *Moerid.* Attic. notavit Cl. *Pierſon.* p. 13.

93. Τὸ ἀνέκαθεν γένος ἐόντος Φοίνικος] *Plutarchus*, haec carpens, τὸ ἀνέκαθεν habet *de Malign.* p. 857. F. *Noſtro* de Phoenicia Thaletis origine ex antiquisſimis *Democritus*, *Duris*, *Leander*, ex minus remotis *Diogenes Laërt.* I, 12. *Clemens Alex.* Strom. I. p. 352., *Hyginus* Poët. Aſtron. C. 2. adſtipulantur. *Euſebius* Pr. Ev. X, 4. rem in medio ponit, ὁ Θαλῆς, ὡς τινες ἱστοροῦσι, Φοίνιξ ἦν, ὡς δέ τινες ὑπειλήφασι, Μιλήσιος. Utrumque verum; maiores Phoenices fuerunt, ipse domicilii ſedem Mileti fixit. Vide *Voſſium* de Hiſtor. Graec. III. p. 375. Iam quod ad Grammaticos *Phrynichum*, *Herodianumque* adtinet, negantes ἀνέκαθεν de *ſuperiore tempore* Attica conſuetudine uſurpari, non aegre fero: *Thomam M.* inprudentiae accuſo; falſum eſt, quod ſcripſit, ὑφ᾽ Ἡροδότου ἅπαξ εἰρῆσθαι.

99. Καὶ Καυνίους] Non exputo, quid praeter errantem *Medic.* ad Καυκωνίους defendendos produci queat? *Gronov.* tacet. Scio a principe poëta Il. K, 429. *Cares Paeonesque* iungi, praetereaque addi Καὶ Λέλεγες, καὶ Καύκωνες, δῖοί τε Πελασγοί· neque neſcio, Criticos ibi ex quorumdam ſententia τοὺς λεγομένους Καυνίους explicare. At dubia res eſt, ſicuti *Strabo* XII. p. 817. oſtendet & Scholiaſtes *Apollon. Rhod.* II, 358. Ipſe *Herodotus* Cauconios ignoravit, Caunios Lyciis arte iterum adiungens C. 176., ubi *Florentiae* nihil mutatur. Praeſtat ſane conſenſui tot MSS. non reluctari.

2. Καὶ καλεόμενοι Λέλεγες] De Lelegibus anceps diſputatio in *Palmerii* Gr. Ant. I, 10. *Strabo* Noſtri ſententiam amplexatur & tuetur XIV. p. 976. nec de Caribus discors eſt *Conon* Narr. 47.

13. Καὶ ὄχανα ἀσπίσι] Nihil *AElianus* de Animal. XII, 30. nec *Strabo* diſſentit, uſus etiam *Alcaei* teſtimonio & *Anacreontis*, cuius in fragmento Καρικοῦ εὐεργέος ὀχάνου praeſtat, niſi qui maluerint χειροεργέος cum *Euſtathio* ad Hom. p. 707. fin., & *Etymologo* MS. Biblio-
the-

tea namque citra habenas geſtabant clypeos, quotquot clypeis uti ſolebant, balteis duntaxat coriaceis gubernantes, collo ſiniſtroque humero circumpoſitos habentes. Deinde vero Caras, longo tempore ſuccedente, Dorienſes atque Iones ex inſulis eiecerunt, et ſic in continenti ſedes poſuerunt. Hunc in modum Cretenſes de Caribus referunt. Quanquam his non aſſentiuntur ipſi Cares, qui ſe aborigines atque indigenas continentis eſſe memorant, eodemque nomine ſemper uſos quo cummaxime; atque apud Mylaſſa Iovis Carii delubrum oſtentant vetuſtum, cuius etiam participes ſunt Myſi atque Lydi, ut qui Caribus ſint germani. Quippe Lydum et Myſum Caris fratres eſſe dicunt, atque ob id eodem utuntur fano: at quotquot alterius gentis, Carum lingua utuntur, non tamen ſacrum participant.

172 Caunii vero, quantum mihi videtur, indigenæ ſunt: etsi ipsi ſe e Creta oriundos affirmant. Linguam ſane aut ipſi ad Caricum populum accommodaverunt, aut Cares ad Caunicum; id quod liquide decernere nequeo. At legibus utuntur multum diverſis cum ab aliis gentibus, tum a Caribus. Nam apud illos laudatiſſimum habetur, pro diſcrimine ætatum et amicitiæ catervatim ad compotationes convenire tam viros quam mulieres atque pueros. Sacra quum ipsis conſtituta eſſent externa, eorum poſtea pertæſi, quum patriis duntaxat videretur utendum diis, Caunii omnis ætatis ſumptis armis ad Calyndicos uſque fines perſequebantur, haſtis aëra cædentes, exclamanteſque externos ſe exigere deos. Et huiusmodi moribus illi utuntur.

173 Lycii autem e Creta ab initio originem traxerunt. Cretam enim primum univerſam barbari incolebant: deinde contendentibus de imperio filiis Europæ Sarpedone atque Minoë, Minos per factionem ſuperior factus expulit Sarpedonem eiusque partium ſocios. Hi expulſi in Aſiæ regionem venerunt Milyada. Quam enim nunc Lycii incolunt, olim erat Milyas: at Milyæ tunc appellabantur Solymi. Olim quidem ipſis imperitavit Sarpedon, et illo ipso quod attulerant nomine vocabantur, et nunc adhuc Ly-

ποιησάμενοι πρῶτοι· τέως δὲ ἄνευ ὀχάνων ἐφόρεον τὰς ἀσπίδας πάντες οἵπερ [a] ἐώθεσαν ἀσπίσι χρέεσθαι, τελαμῶσι σκυτίνοισι οἰηκίζοντες περὶ τοῖσι αὐχέσι τε καὶ τοῖσι ἀριστεροῖσι ὤμοισι περικείμενοι. μετὰ δὲ, τοὺς Κᾶρας χρόνῳ ὕστερον πολλῷ Δωριέες τε καὶ Ἴωνες ἐξανέστησαν ἐκ τῶν νήσων, καὶ οὕτω ἐς τὴν ἤπειρον ἀπίκοντο. κατὰ μὲν δὴ Κᾶρας οὕτω Κρῆτες λέγουσι γενέσθαι. οὐ μέντοι αὐτοί γε ὁμολογέουσι τούτοισι οἱ Κᾶρες, ἀλλὰ νομίζουσι αὐτοὶ ἑωυτοὺς εἶναι αὐτόχθονας [b] ἠπειρώτας, καὶ τῷ οὐνόματι τῷ αὐτῷ αἰεὶ διαχρεωμένους τῷπερ νῦν. ἀποδεικνῦσι δὲ [c] ἐν Μυλάσσοισι Διὸς Καρίου ἱρὸν ἀρχαῖον, τοῦ Μυσοῖσι μὲν καὶ Λυδοῖσι μέτεστι, ὡς κασιγνήτοισι ἐοῦσι τοῖσι Καρσί. τὸν γὰρ Λυδὸν καὶ τὸν Μυσὸν λέγουσι εἶναι Καρὸς ἀδελφεούς, τούτοισι μὲν δὴ μέτεστι· ὅσοι δὲ ἐόντες ἄλλου ἔθνεος, ὁμόγλωσσοι τοῖσι Καρσὶ ἐγένοντο, τούτοισι δὲ οὐ μέτα. Οἱ δὲ [d] Καύνιοι, αὐτόχθονες, δοκέειν ἐμοὶ, εἰσί· αὐτοὶ μέντοι ἐκ Κρήτης φασὶ εἶναι. προσκεχωρήκασι δὲ γλῶσσαν μὲν πρὸς τὸ Καρικὸν ἔθνος, ἢ οἱ Κᾶρες πρὸς τὸ Καυνικόν· τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρῖναι. νόμοισι δὲ χρέωνται κεχωρισμένοισι πολλὸν τῶν τε ἄλλων ἀνθρώπων καὶ Καρῶν. τοῖσι γὰρ κάλλιστόν ἐστι κατ' ἡλικίην τε καὶ φιλότητα [e] εἰλαδὸν συγγίνεσθαι ἐς πόσιν, καὶ ἀνδράσι καὶ γυναιξὶ καὶ παισί. ἱδρυνθέντων δέ σφι ἱρῶν ξεινικῶν, μετέπειτα ὥς σφι ἀπέδοξε, (ἔδοξε δὲ τοῖσι πατρίοισι μούνοισι χρᾶσθαι θεοῖσι) ἐνδύντες τὰ ὅπλα ἅπαντες [f] Καύνιοι ἡβηδὸν τύπτοντες δούρασι τὸν ἠέρα, μέχρι οὔρων τῶν [g] Καλυνδικῶν εἵποντο, καὶ ἔφασαν ἐκβάλλειν τοὺς ξεινικοὺς θεούς. καὶ οὗτοι μὲν τρόποισι τοιούτοισι χρέωνται. Οἱ δὲ Λύκιοι ἐκ Κρήτης τὠρχαῖον γεγόνασι· τὴν γὰρ Κρήτην εἶχον τὸ παλαιὸν πᾶσαν βάρβαροι. διενειχθέντων δὲ ἐν Κρήτῃ περὶ τῆς βασιληΐης τῶν Εὐρώπης παίδων, Σαρπηδόνος τε καὶ Μίνω, ὡς ἐπεκράτησε τῇ στάσει Μίνως, ἐξήλασε αὐτόν τε Σαρπηδόνα καὶ τοὺς στασιώτας αὐτοῦ· οἱ δὲ ἀπωσθέντες ἀπίκοντο τῆς Ἀσίης ἐς γῆν τὴν Μιλυάδα. τὴν γὰρ νῦν Λύκιοι νέμονται, αὕτη τὸ παλαιὸν ἦν Μιλυάς. οἱ δὲ Μιλύαι, τότε Σόλυ- 70 μοι ἐκαλέοντο. τέως μὲν δὴ [h] αὐτέων Σαρπηδὼν ἦρχε· οἱ δὲ ἐκαλέοντο τόπερ τε ἠνείκαντο οὔνομα, καὶ νῦν ἔτι κα-

a Ἐώθεσαν *Ald.* b Ὑπερέτας *idem.* Sequentia habet *Thom. M.* in Διαχρῶμαι. c Exſcripſit *Strabo* XIV. p. 974. d Καυκώνιοι ſolus *Med.* et mox Καυκωνικόν. e *Med. Ask.*: Ἰλαδὸν *Edd.* & *Paris. B.* f *Med.* Καυκώνιοι. Ἡβηδὸν exſcripſit *Suidas* in v. g Καλυνδικῶν *Ald. Ask.*, alii Καλινδικῶν, qui & mox ἕποντο vulgatum dat *Med. Ald.* h Αὐτῶν *Med. Ask.*

thecae Traiectinae v. Καύνας, qui ſua debet ſcholiis in *Il.* Θ, 193. Poſt pauca Cl. *Reiskius* aut περικειμένας, videlicet ἀσπίδας aut περικειμένοις reponit. Satis erit ſi αὐτὰς ad ſententiam advoces.

17. Μετὰ δὲ, τοὺς Κᾶρας &c.] Male haec et diſtincta et Latina conſuetudine fuerunt expreſſa. Non docetur, *poſt Caras longo ſuccedente tempore, Dorienſes atque Iones ex inſulis fuiſſe egreſſos, et ſic ſedes in continenti poſuiſſe*; verum longo poſt tempore Dorienſes & Iones Caras ex inſulis eieciſſe. Series orationis & res ipſa hanc requirunt ſententiam, ſicuti pulcre animadvertit Cl. *Geinozius* & *Reiskius* atque ante eos *Portus*. Hoc vide v. 14. ἐντελλόμενος ἐξαναστῆσαι ἐξ ἠθέων Παίονας· *iubens ſedibus ſuis Paeonas everti.* Decepit interpretem μετὰ δὲ, toties in his Muſis abſolute poſitum I, 128. &c.

24. Διὸς Καρίου] Neque haec *Strabo* neglexit XIV. p. 974. bene diſtinguens inter Iovem *Carium*, quem Myſi pariter ac Lydi, quaſi Carum fratres, devenerabantur, et Iovem *Stratium*, de quo V, 119. *AElianus* unum eumdemque cenſuit, errans, de *Animal.* XII, 30.

30. Αὐτοὶ μέν τοι ἐκ Κρήτης &c.] Adſcribam *Strabonis* verba, ut manifeſtior Celeb. Viri evadat imprudentia, Καυκωνίους invito ſcriptori toties obtrudentis. De Caunis ita XIV. p. 964. A. Φασὶ δ' αὐτοὺς ὁμογλώττους μὲν εἶναι τοῖς Καρσὶν, ἀφῖχθαι δὲ ἐκ Κρήτης, καὶ χρῆσθαι νόμοις ἰδίοις. Quae quidem ex *Noſtro* eſſe repetita, monitu non eget.

40. Μέχρι οὔρων τῶν Καλυνδικῶν] Vulgari debuerat: *ad fines uſque Calyndenſium.* Si *montes* deſignarentur, οὐρέων eſſet ſcribendum. *Vallam* tamen *Cellarius* & alii ſequuntur, turpius errantem in iſtis p. 83, 16. ἡμέας ἀνέχειν ὀρέων ἄρχοντας. Noſtro loco populus inſanus ad ſuae regionis fines uſque Deos exigebat peregrinos: contra *Cicero* in Verr. IV, c. 35. *Segeſtanas*, ait, *matronas & virgines conveniſſe, cum Diana exportaretur ex oppido, — thure odoribusque incenſis uſque ad agri fines proſecutas eſſe.* Lecti Spartanorum Themiſtoclem dicuntur comitati μέχρι οὔρων τῶν Τεγεητικῶν Herod. VIII, c. 124. *ad Tegeaticos uſque fines.* *Suidas*: Παρὰ Ἡροδότῳ Οὖροι, οἱ ὅροι. τὰ ὁριθέσια· aſpero plerumque ſcribuntur ſpiritu tam nomen quam verbum οὐρίζειν. L. V. 52. legitur μέχρι οὔρων τῶν Κιλικίων. L. III, c. 90. ἐπ' οὔροισι vulgavit *Gronov.* pro οὔροισι· ſimiliter in loco vexatiſſimo III, c. 5. capiendum μέχρι οὔρων vel οὔρων. VALKEN.

40. Μέχρι οὔρων τῶν Καλυνδικῶν] Interpres errorem excuſare non poteſt, neque Editores negligentiam, qui *Aldum* & *Hervagium* duces recuſarunt. Naevum deterſerat *Caſaubonus* ad *Strabon.* XIV. p. 963. eluit quoque Latinis emendatis *Geinozius.*

50. Οἱ δὲ Μιλύαι, τότε Σόλυμοι] Cl. *de Pauw* moratum eſt illud τότε, quoniam *Steph. Byz.* Μιλύαι, πρότερον Σόλυμοι. Gemina *Strabo* XII. p. 858., *Noſtrum* imitatus & nominatim adpellans, quod illum tamen fugit. Mavult κοτὲ Σολ. *quondam Solymi adpellabantur.* Non adplaudo: τότε liquido ſpectat τὸ παλαιὸν, & manum medicam renuit. Adi inferius VII, 92.

καλέονται ὑπὸ τῶν περιοίκων οἱ Λύκιοι, [a] Τερμίλαι. ὡς δὲ ἐξ Ἀθηνέων Λύκος ὁ Πανδίονος, ἐξελαθεὶς καὶ οὗτος ὑπὸ τοῦ [b] ἀδελφεοῦ Αἰγέως, ἀπίκετο ἐς τοὺς Τερμίλας παρὰ Σαρπηδόνα, οὕτω δὴ κατὰ τοῦ Λύκου τὴν ἐπωνυμίην Λύκιοι ἀνὰ χρόνον ἐκλήθησαν. νόμοισι δὲ, τὰ μὲν Κρητικοῖσι, τὰ δὲ Καρικοῖσι χρέωνται. ἓν δὲ τόδε ἴδιον νενομίκασι, καὶ οὐδαμοῖσι ἄλλοισι [c] συμφέρονται ἀνθρώπων· καλέουσι ἀπὸ τῶν μητέρων ἑωυτοὺς, καὶ οὐκὶ ἀπὸ τῶν πατέρων. εἰρομένου δὲ ἑτέρου τὸν πλησίον, τίς εἴη, καταλέξει ἑωυτὸν μητρόθεν, καὶ τῆς μητρὸς [d] ἀνανεμέεται τὰς μητέρας. καὶ ἢν [e] μέν γε γυνὴ ἀστὴ δούλῳ συνοικήσῃ, γενναῖα τὰ τέκνα νενόμισται· ἢν δὲ ἀνὴρ ἀστὸς, καὶ ὁ πρῶτος [f] αὐτέων, γυναῖκα ξείνην ἢ παλλακὴν ἔχῃ, ἄτιμα τὰ τέκνα γίνεται. Οἱ μέν νυν Κᾶρες οὐδὲν λαμπρὸν ἔργον ἀποδεξάμενοι, ἐδουλώθησαν ὑπὸ Ἁρπάγου· οὔτε αὐτοὶ οἱ Κᾶρες ἀποδεξάμενοι οὐδὲν, οὔτε ὅσοι Ἑλλήνων ταύτην τὴν χώρην οἰκέουσι. οἰκέουσι δὲ καὶ ἄλλοι, καὶ Λακεδαιμονίων ἄποικοι Κνίδιοι, τῆς χώρης τῆς σφετέρης τετραμμένης [g] ἐς πόντον, τὸ δὴ Τριόπιον καλέεται. ἀργμένης δὲ ἐκ τῆς Χερσονήσου τῆς [h] Βυβασσίης, ἐούσης τε πάσης τῆς Κνιδίης, πλὴν ὀλίγης, περιῤῥόου (τὰ μὲν γὰρ αὐτῆς πρὸς βορῆν ἄνεμον, ὁ [i] Κεραμεικὸς κόλπος ἀπείργει, τὰ δὲ πρὸς νότον, ἡ κατὰ Σύμην τε καὶ Ῥόδον θάλασσα) τὸ ὦν δὴ ὀλίγον τοῦτο, ἐὸν ὅσον τε ἐπὶ πέντε στάδια, ὤρυσσον οἱ Κνίδιοι, ἐν ὅσῳ Ἅρπαγος τὴν Ἰωνίην κατεστρέφετο, βουλόμενοι νῆσον τὴν χώρην ποιῆσαι· ἐντὸς δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο. τῇ γὰρ ἡ Κνιδίη χώρη ἐς τὴν ἤπειρον τελευτᾷ, ταύτῃ ὁ ἰσθμός ἐστι, τὸν ὤρυσσον· καὶ δὴ πολλῇ χειρὶ ἐργαζομένων τῶν Κνιδίων· μᾶλλον γάρ τι καὶ θειότερον ἐφαίνοντο τιτρώσκεσθαι οἱ ἐργαζόμενοι τοῦ [k] οἰκότος τά τε ἄλλα τοῦ σώματος, καὶ μάλιστα τὰ περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, θραυομένης τῆς πέτρης· ἔπεμπον ἐς Δελ-

Lycii vocantur a vicinis Termilæ. Quum vero Lycus Pandionis filius, et ipse a fratre AEgeo Athenis pulſus, ad Sarpedonem in Termilas abiiſſet, factum eſt temporis progreſſu ut de Lyci nomine Lycii vocarentur. Legibus utuntur partim Creticis, partim Caricis. Hoc tamen unum pro lege habent peculiare, et cum nullis aliis hominum conveniunt, quod a matribus nomina ſibi induunt, non a patribus: et ſi quis prope ſtantem percontetur quis ſit, quave familia ortus? deſcribet ſe ab matre, et matris avias protinus memorabit. Adde quod ſiqua urbana ſervo nupſerit, liberi qui ex his ſuſcipiuntur, ingenui exiſtimabuntur: ſin autem vir civis, et quidem inter eos primarius, uxorem duxerit externam aut pallacam, ſuſcepti ex his liberi reputabuntur remoti ab honoribus.

Enimvero huius tempeſtatis Cares nullo præclaro facinore edito, ab Harpago ſubacti ſunt. 174
Nec Cares tantum nullum ediderunt, ſed nec Græci quotquot illam regionem tenent. Tenent autem cum alii, tum Lacedæmoniorum coloni Cnidii, quorum regio declinat ad mare, quæ appellatur Triopium. Nam quum initium ex Bybasſia peninſula ſumat, et præter exiguum quid Cnidia omnis ſit circumflua: (eam enim partem qua boream ſpectat, Ceramicus coërcet ſinus, auſtralem vero mare, in quo eſt Syme ac Rhodus) iſtud igitur exiguum, circiter quinque ſtadiorum, Cnidii fodiebant, interea, dum Harpagus Ioniam everteret, volentes ſuam regionem in inſulæ formam redigere. Intus vero univerſa illis erat: nam Cnidia regio, qua parte in continentem finitur, illic isthmus est, quem fodiebant. Et ſane multa manu operantibus Cnidiis, amplius humano et divinius videbantur vulnerari operarii, quam ſolet in talibus fieri, cum alias corporis partes, tum præcipue oculos inciſa et

a Citat *Steph.* in Τέρμερα & *Euſtath.* ad *Dionys.* v. 857. Mox bene *M. Ask.*: in reliquis Ἀθηναίων. Statim ἐξελαθεὶς *Ald.* alii ἐξελασθεὶς. b *Medic.*, reliqui ἀδελφοῦ. c *Ald.* & editi, tum *Paris. A. B.*, in *Ask. M* συμφέροντα. d *Ald.* & *Camerar.*, ἀνανεμεῖται *M. Ask.*, vulgo ex coniectura ἀναμιμνήσκεται. Vid. *Suidam* in V. e Ex *M Ask.*, ab aliis γε abeſt. f Αὐτῶν *M Ask.* g Ἔσπευτο *Ask.* h *Voſſii* coniectura eſt. Vulgo omnes Βυβλεσίης. i *Med. Rem. Ask.*; Κεραμικὸς *Ald.* & ora *Steph.*; Edd. alii Κεραυνικός. Statim ἀπέργει *Ask.* k *M. Ask.*, εἰκότες *Edd.*

59. Καὶ οὐδαμοῖσι ἄλλοισι συμφέρονται] Nollem tantopere ſudaſſet pro *Medic.* vir Clariſſimus: συμφέροντα ſcribentis error peperit. Vide L. VI, 59. Explicuit erudite hunc locum *Iac. Perizonius*, V. Cl. *Triad. Diſſert.* 1. p. 37., quem ſtudiorum conſortem et Academici operis collegam cur *Gronovius* nominare contemſerit, nunc non dico. Addo Oreſtae dictum ex *Euripidis* Elect. v. 935. κἀκείνους στυγῶ Τοὺς παῖδας, ὅστις τοῦ μὲν ἄρσενος πατρὸς Οὐκ ὠνόμασται, τῆς δὲ μητρὸς ἐν πόλει. Athenis, teſte *Varrone*, ſtatutum fuit, *ut nullius naſcentium maternum nomen acciperet*, ſive μητρόθεν adpellaretur, apud *Auguſtinum* Civit. D. XVIII, 9. Adplica ad haec *Suidae* Τῆς μητρὸς ὡς αἰὲξ καλεῖται.

62. Ἀνανεμεῖται] Ionicum flexum ἀνανεμέεται conſervavit Ed. *Aldina*, genuinum, ſi verum eſt quod ſcribit *Suidas* Ἀνανέμεσθαι ἐπὶ τοῦ καταλέγειν poſitum ab *Herodoto*; ἀναμιμνήσκεται, *Kuſtero* probatum ad *Suid.*, attulit *Io. Iac. Weſtenius* ad Marci XIV, 72. ſed cum millenis aliis rectius omiſiſſet. Quam Lyciorum non ſanequam abſurdam memorat *Herod.* conſuetudinem (καλέουσι ἀπὸ τῶν μητέρων ἑωυτοὺς, καὶ οὐκὶ ἀπὸ τῶν πατέρων·) tradidit & *Plutarch.* T. II, p. 248. D. νόμος ἦν τοῖς Ξανθίοις μὴ πατρόθεν ἀλλ' ἀπὸ μητέρων χρηματίζειν. Alia quaedam iſti mori congrua *Nicolaus* addidit *Damaſcenus* in ἐθῶν συναγωγῇ (libello, cuius excerpta collegit *H. Valeſ.* p. 510. &c., hunc fuiſſe titulum e *Stobaei* p. 614. colligas:) apud *Stob.* p. 292, 23. Λύκιοι τὰς γυναῖκας μᾶλλον ἢ τοὺς ἄνδρας τιμῶσι· καὶ καλοῦνται μητρόθεν, τάς τε κληρονομίας ταῖς θυγατράσι λείπουσιν, οὐ τοῖς υἱοῖς. Hoc Athenis atque alibi quia fuit inauditum, *Demoſthenes* c. Boeotum p. 577. §. 11. καὶ τίς, inquit, ἤκουσε πώποτε, ἢ κατὰ ποῖον νόμον προσπαραγράφοιτ' ἂν (τὸ τῆς μητρὸς ὄνομα.) Materno genere ſuperbus *Megacles* ὁ Κοισύρας audit *Ariſtophani* Ἀχαρν. v. 614. *Homero* prorſus inuſitata, quod monuit *Heraclit.* Allegor. *Hom.* p. 417. μητρωνυμικὰ Poëtis adhibentur Λητοΐδης, Δαναΐδης, Νιοβίδης &c. *Etymolog. M.* p. 166, 10. ἡ τετρὰς *numerus quaternarius Pythagoricis* Μαιάδης dicebatur, utpote τῆς δυάδος, Μαίας dictae, *filiolus.* VALKEN.

72. Τῆς Βυβασσίης] *Iſ. Voſſii* emendatio eſt ad *Melam* I, 16, 10., merito laudata & probata *Gronovio.* Nihili enim Βυβλεσίης, quod in libris. Cherſoneſi haec *regio Bubasſus*, apud *Plinium* L. v. H. Nat. C. 28. Urbs, unde nomen, modo Βύβαστος, modo Βύβασσος. Vide ad *Diodori* V, 62.

79. Ἐντὸς δὲ] Una duntaxat litera mutata legerim: ἐκτὸς δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο· id eſt ἐκτὸς δὲ πᾶσα ἡ χώρη σφι ἐγένετο, ſive ἦν, νῆσος· *extrinſecus enim tota ipſorum regio erat inſula*: paulo ſuperius iſta leguntur: ἐούσης πάσης τῆς Κνιδίης, πλὴν ὀλίγης, περιῤῥόου. Iſtum quinque ſtadiorum Iſthmum voluerunt perfodere, cui, quod non eſſet inſula, peninſula debebat Cnidiorum: vid. *Pauſan.* V, p. 440. F. Commode ſuccedunt quae ſequuntur apud *Herodotum*, in quibus ego quidem nihil deſidero. Senarios Apollinis Pythii exagitat *Oenomaus Euſebii* Praep. V, p. 220. C. D. VALKEN.

79. Ἐντὸς δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο] Quae in haec verba animadvertit vir doctus *Miſcell. Lipſ. Volumen* VII. p. 621. et VIII. p. 298. oſtentabit. Ipſe ſcripto ad me minore molimine, ἐγγὺς δὲ ταῦτά σφι ἐγ. *parum aberat, quin opus illud ex ipſorum ſententia perficeretur*, aut εἰκότως δὲ σφι ταῦτα — *non ſine cauſſa faciebant.* Coniecturae illae alacrem ingenii volubilitatem declarant. Mihi licebit eſſe tardiori. Docetur intra eam foſſam, quam deprimebant, Cherſoneſum univerſam tum fuiſſe, atque inſulae ferme inſtar. Eum in modum qui confertim intra urbem ſe penetrarunt, ἀθρόοι ἐντὸς γενόμενοι in *Parthenii* Erot. C. 9., et de Cherſoneſo Thracia obportune *Noſter* VI, 36. ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσθμοῦ τούτου ἡ Χερσόνησος εἴσω πᾶσά ἐστι —.

95. Αἰ-

et vulnerata petra: Delphos miſerunt conſultores oraculi, qui ſciſcitarentur quidnam esſet quod tantopere adverſaretur? Pythia, ut ipſi referunt Cnidii, ſenario verſu reſpondit talia:

Nec aggerate, nec vel Iſthmum fodite:
Nam, ſi placuisſet, inſulam dederat Deus.

Quum talia reſpondisſet Pythia, Cnidii a fodiendo deſtiterunt, et invadenti cum exercitu Harpago, ultro ſeſe ſine prœlio dediderunt.
175 Pedaſenſes erant qui mediterraneam ſupra Halicarnasſum colunt; quibus quum incommodum aliquod eventurum est, ipſis ſeu eorum vicinis, ſacerdos Palladis magnam barbam accipit; id quod ter illis accidit. Hi ſoli in Caria virorum Harpago aliquamdiu reluctati ſunt, plurimumque negotii exhibuerunt, montem muniendo cui nomen Lida. Tandem tamen et ipſi expu-
176 gnati fuerunt. Ceterum ubi in Xanthium campum exercitum duxit Harpagus, Lycii contra procedentes, paucique cum multis confligentes, ſtrenue ſeſe gesſerunt. Superati autem prœlio fugatique in urbem, uxores, liberos atque pecunias una cum familiis in arcem congregaverunt, admotoque mox igne arcem univerſam iſtam incenderunt. Quæ ubi feciſſent, ipſi et iureiurando atroci adſtricti et clam egresſi, pugnando Xanthii omnes oppetierunt. Ex Lyciis autem, qui Xanthios nunc dicunt ſe eſſe, hi omnes præter *octoginta familias* ſunt convenæ. Nam *octoginta iſtæ familiæ* tunc peregrinabantur, ideoque ſuperſtites remanſerunt. Xanthum quidem igitur hunc in modum obtinuit Harpagus: pari modo Caunum. Nam Caunii Lycios imitabantur magna ex parte.
177 Tum igitur inferiorem Aſiam Harpagus evertebat, ſuperiorem ipſe Cyrus, unamquamque gentem ſubigens nullamque prætermittens. At nos in præſentia illorum plura omittemus, ea duntaxat narraturi, quæ illi quamplurimo conſtiterunt labore, ſuntque memoratu dignisſima. Quum igitur Cyrus continentem univerſam ſuæ
178 ditionis feciſſet, Asſyriis imminebat. ASSYRIAE autem cum alia multa ſunt magna oppida, tum vero celeberrimi nominis ac validisſimum est BABYLON, ubi ipſis post everſam Ninum regia erat, quæ urbs talis est. In magno campo illa ſita est, quod ad magnitudinem, unamquam-
que

Δελφοὺς [a] θεοπρόπους ἐπειρησομένους τὸ ἀντίξοον· ἡ δὲ Πυθίη σφι, ὡς αὐτοὶ Κνίδιοι λέγουσι, χρᾷ ἐν [b] τριμέτρῳ τόνῳ τάδε,

Ἰσθμὸν δὲ μὴ πυργοῦτε, μηδ᾽ ὀρύσσετε·
Ζεὺς γάρ κ᾽ ἔθηκε νῆσον, [c] εἴ κ᾽ ἐβούλετο.

Κνίδιοι μὲν, ταῦτα τῆς Πυθίης χρησάσης, τοῦ τε ὀ- 71
ρύγματος ἐπαύσαντο, καὶ Ἁρπάγῳ ἐπιόντι σὺν τῷ στρατῷ, ἀμαχητὶ σφέας αὐτοὺς παρέδοσαν. Ἦσαν δὲ Πηδασέες οἰκοῦντες ὑπὲρ [d] Ἁλικαρνασσοῦ μεσόγαιαν· τοῖσι ὅκως τι μέλλοι ἀνεπιτήδεον ἔσεσθαι, αὐτοῖσί τε καὶ τοῖσι περιοίκοισι, ἡ ἱερείη τῆς Ἀθηναίης πώγωνα μέγαν ἴσχει. τρίς σφι τοῦτο ἐγένετο. οὗτοι τῶν περὶ Καρίην ἀνδρῶν μοῦνοί τε ἀντέσχον χρόνον Ἁρπάγῳ, καὶ πρήγματα παρέσχον πλεῖστα, [e] ὄρος τειχίσαντες, τῷ οὔνομά ἐστι Λίδη. Πηδασέες μέν νυν χρόνῳ ἐξαιρέθησαν· Λύκιοι δὲ, ὡς ἐς τὸ Ξάνθιον πεδίον ἤλασε ὁ Ἅρπαγος τὸν στρατὸν, ὑπεξιόντες, καὶ μαχόμενοι ὀλίγοι πρὸς πολλοὺς, ἀρετὰς ἀπεδείκνυντο· ἑσσωθέντες δὲ, καὶ κατειληθέντες ἐς τὸ ἄστυ, [f] συνήλισαν ἐς τὴν ἀκρόπολιν τάς τε γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα καὶ τὰ χρήματα καὶ τοὺς οἰκέτας· καὶ ἔπειτα ὑπῆψαν τὴν ἀκρόπολιν πᾶσαν ταύτην καίεσθαι. ταῦτα δὲ ποιήσαντες καὶ συνομόσαντες ὅρκους δεινοὺς, ὑπεξελθόντες ἀπέθανον πάντες Ξάνθιοι μαχόμενοι. τῶν δὲ νῦν Λυκίων φαμένων Ξανθίων εἶναι, οἱ πολλοὶ, πλὴν ὀγδώκοντα [g] ἱστιέων, εἰσὶ ἐπήλυδες· αἱ δὲ ὀγδώκοντα ἱστίαι αὗται ἔτυχον τηνικαῦτα ἐκδημέουσαι, καὶ οὕτω περιεγένοντο. τὴν μὲν δὴ Ξάνθον οὕτως ἔσχε ὁ Ἅρπαγος. παραπλησίως δὲ καὶ τὴν Καῦνον ἔσχε. καὶ γὰρ οἱ Καύνιοι τοὺς Λυκίους ἐμιμήσαντο τὰ πλέω. Τὰ μέν νυν κάτω τῆς Ἀσίης Ἅρπαγος ἀνάστατα ἐποίεε. τὰ δὲ ἄνω αὐτῆς, αὐτὸς Κῦρος, πᾶν ἔθνος καταστρεφόμενος, καὶ οὐδὲν παριείς. τὰ μέν νυν αὐτέων πλέω [h] παρήσομεν· τὰ δέ οἱ παρέσχε πόνον τε πλεῖστον καὶ ἀξιαπηγητότατά ἐστι, τούτων ἐπιμνήσομαι· [i] Κῦρος ἐπεί τε τὰ πάντα τῆς ἠπείρου ὑποχείρια ἐποιήσατο, Ἀσσυρίοισι ἐπετίθετο. [k] Τῆς δὲ Ἀσσυρίης ἐστὶ τὰ μέν κου καὶ ἄλλα πολίσματα μεγάλα πολλά· τὸ δὲ ὀνομαστότατον καὶ ἰσχυρότατον, καὶ ἔνθα σφι, [l] τῆς Νίνου ἀναστάτου γενομένης, τὰ βασιλήια κατεστήκεε, ἦν Βαβυλὼν, ἐοῦσα τοιαύτη δή τις [m] πόλις· κέεται ἐν πεδίῳ μεγάλῳ, μέγαθος ἐοῦσα μέτωπον ἕ-
κα-

a M. Rem. Ask., alii cum *Aldo* θεοπρόπους negligunt. *b* Μέτρῳ *Ask.* *c* Αἴ κ᾽ ἐβ. *Oenomaus* in Praep. Ev. *Euſebii* v, 26. p. 220. *d* Ἁλικαρνασσοῦ *Ald.* Sequentia citat *Strabo* p. 909. ubi vide *Caſaub.* *e* Ὀροςτειχίσαντες *Ask.* *f Med. Ask.*, in Edd. συνείλησαν & *Paris. A. B.* *g* Ἱστιαίων *Ald.*, unde error veteris interpretis, notatus a *Leopardo* Emend. VII, 11. & *H. Stephano.* *h Med. Ask.*, vulgo παρήσομαι. *i M. Ask.*, in *Ald. Arch. Vind.* Κῦρος δὲ, ἐπείτε. Mox ὑπὸ χεῖρα *V. Arch.* *k* Τοῖσι δ᾽ Ἀσσυρίοισι *Arch.* non male: ſtatim τὰ μέν κου ex *Med.*, in aliis non eſt τά. *l* Τῆς Νίνου *Arch.* et ἀναστάτου articulum, qui aberat, revocavi. *m* Πόλις κέεται iungit *Paris. B.* diſtinctione poſt τὶς poſita: καίεται *Arch.* ſpectavit haec *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 1005.

95. Αὐτοῖσί τε καὶ] Primo adſpectu ſcribendum potius videretur: αὐτοῖσί τε, ἢ καὶ τοῖσι περιοίκοισι prouti cepit interpres: plura tamen tuentur vulgatam. Mirificum autem illud oſtentum, quo malum imminens Pedaſenſibus horumque vicinis portendebatur, hic ſuo loco commemoratur; infra L. VIII, c. 104. loco, ut arbitror, ſatis alieno; atque adeo etiam attendenti videri poterunt ab aliena manu Herodoteis quae huc ſpectant illic interiecta. Verba *Strabonis* ad *Herodoti* loca iam contulerat ante *Caſaubonum P. Leopardus* Em. VII, c. XI. p. 180. VALKEN.

97. Τρίς σφι τοῦτο ἐγένετο] Dicetur VIII, 104. Mons Cariae, cui nomen *Lide*, mihi ſe, quod quidem recordor, alibi non obtulit. Prior interpres *Lyde* expresſit, cui congruit *Ptolemaei* Geogr. v, 3. Cariae oppidum Λύδαι quod tamen nomen Geographi libri varie ſcribunt: in *Ulmenſi* verſione anni CIƆCCCCLXXXVI. *Clyde*; Χύδαι *Coiſlin.* in Codice.

4. Συνήλισαν] Mihi quoque ſincerum videtur: niſi tamen iſta praeceſſiſſent proxima, κατειληθέντες ἐς τὸ ἄστυ· difficulter conſtitui poſſet, utrum poſuiſſet *Herodotus* συνήλισαν, an συνείλησαν, vel συνήλασαν· ſiquidem iſta tria reperiuntur in re ſimillima adhibita: Pheronem ſcribit *Herod.* II, c. 111. mulieres ἐς μίην πόλιν —— συναλίσαντα ὑποπρῆσαι πάσας σὺν αὐτῇ τῇ πόλι. alterum, hic merito repudiatum, legitur L. III, c. 45. ubi civium liberos & uxores Polycrates ἐς τοὺς νεωσοίκους συνειλήσας εἶχε ἑτοίμους ὑποπρῆσαι. Recentioris aevi Xanthiorum ſimile huius facinus denarrans συνελάσαι *Philo* praebet *Iud.* p. 883. E. Attigit hanc hiſtoriam ſimilesque commemorat *Caſaubon.* Anim. in *Athen.* XII, c. VII. VALKEN.

7. Ταῦτα δὲ ποιήσαντες &c.] Animoſum hoc & triſte in defendenda libertate exemplum Xanthii Alexandri Magni & Caſſii Brutique per Aſiam expeditionibus iterarunt, meriti *Philonis Iud.* praeconia *Quod O. Prob. Liber* p. 883., et *Appiani*, in Harpagi nomine aliorum culpa vitioſi, Bell. Civ. IV. p. 1017., qui ſua *Plutarcho* debet in Bruto p. 998.

25. Τῆς Νίνου ἀναστάτου γενομένης] Supra C. 106. Mirum accidit *Arch.* ἀναστάτεω· Scribaene in animo fuit ſecundus caſus virilium Κροίσεω, Βάττεω, Πεισιστράτεω, Μεμβλιάρεω & ſimilium? Non dixero.

κασ̄τον, εἴκοσι καὶ ἑκατὸν σταδίων, ἐούσης τετραγώνου·
οὗτοι στάδιοι τῆς περιόδου τῆς πόλιος γίνονται συνάπαν-
τες ὀγδώκοντα καὶ τετρακόσιοι. τὸ μέν νυν μέγαθος
τοσοῦτόν ἐστι τοῦ ἄστεος τοῦ Βαβυλωνίου. ἐκεκόσμητο
δὲ ὡς οὐδὲν ἄλλο πόλισμα τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. τάφρος μὲν
[a] πρῶτά μιν βαθέα τε καὶ εὐρέα καὶ πλέη ὕδατος πε-
72 ριθέει· μετὰ δὲ, τεῖχος πεντήκοντα μὲν πηχέων βα-
σιληίων ἐὸν τὸ εὖρος, ὕψος δὲ, διηκοσίων πηχέων. ὁ δὲ
βασιλήιος πῆχυς τοῦ μετρίου ἐστὶ πήχεος μέζων τρισὶ
δακτύλοισι. Δεῖ δή με πρὸς τούτοισι ἐπιφράσαι, ἵνα τε
ἐκ τῆς τάφρου ἡ γῆ [b] ἀναισιμώθη, καὶ τὸ τεῖχος ὅντι-
να τρόπον ἔργαστο. ὀρύσσοντες ἅμα τὴν τάφρον, ἐπλίν-
θευον τὴν γῆν ἐκ τοῦ ὀρύγματος ἐκφερομένην· ἑλκύσαν-
τες δὲ πλίνθους ἱκανὰς, ὤπτησαν αὐτὰς ἐν καμίνοισι·
μετὰ δὲ, τέλματι χρεώμενοι ἀσφάλτῳ θερμῇ, καὶ
διὰ τριήκοντα δόμων [c] πλίνθου ταρσοὺς καλάμων διαστοι-
βάζοντες, ἔδειμαν πρῶτα μὲν τῆς τάφρου τὰ χείλεα·
δεύτερα δὲ, [d] αὐτὸ τὸ τεῖχος τὸν αὐτὸν τρόπον. ἐπά-
νω δὲ τοῦ τείχεος παρὰ τὰ ἔσχατα, οἰκήματα μου-
νόκωλα ἔδειμαν, τετραμμένα ἐς ἄλληλα. τὸ μέσον δὲ
τῶν οἰκημάτων ἔλιπον τεθρίππῳ περιέλασιν. πύλαι δὲ
[e] ἐνεστᾶσι πέριξ τοῦ τείχεος ἑκατὸν, χάλκεαι πᾶσαι.
καὶ σταθμοί τε καὶ [f] ὑπέρθυρα ὡσαύτως. ἔστι δὲ ἄλλη
πόλις ἀπέχουσα ὀκτὼ ἡμερέων ὁδὸν ἀπὸ Βαβυλῶνος.
Ἶς οὔνομα αὐτῇ, ἔνθα ἐστὶ ποταμὸς οὐ μέγας· [g] Ἶς καὶ
τῷ ποταμῷ τὸ οὔνομα· ἐσβάλλει δὲ οὗτος ἐς τὸν [h] Εὐ-
φρήτην ποταμὸν τὸ ῥέεθρον. οὗτος ὦν ὁ Ἶς ποταμὸς,
ἅμα τῷ ὕδατι θρόμβους ἀσφάλτου ἀναδιδοῖ πολλοὺς,
ἔνθεν ἡ ἄσφαλτος ἐς τὸ ἐν Βαβυλῶνι τεῖχος ἐκομίσθη.
Ἐτετείχιστο μέν νυν ἡ Βαβυλὼν τρόπῳ τοιῷδε. ἔστι [i] δὲ
δύο φάρσεα τῆς πόλιος. τὸ γὰρ μέσον αὐτῆς ποταμὸς
διείρ-

que frontem habens centum et viginti ſtadio-
rum; eſt enim quadrata. Ita ſtadia quadringenta
et octoginta circuitus urbis colliguntur omnia.
Tanta quidem igitur est Babylonicæ urbis ma-
gnitudo; quæ ſic exornata est, ut aliud nul-
lum ex oppidis quæ nos novimus. Iam primum
foſſa ambit alta atque lata et aquæ plena. Dein-
de murus quinquaginta cubitorum regiorum
craſſitudine, ducentorum celſitudine. Eſt au-
tem regius cubitus, quam is, quo pro menſura 179
utimur, tribus digitis maior. Oportet certe
me præter hæc diſſerere, ubi ſit conſumpta
terra, quæ ex foſſa fuerat egeſta, et murus quo-
modo fuerit exſtructus. Simul fodientes foſ-
ſam, terram egeſtam ex isto opere formabant
in lateres: quorum postquam magnam vim tra-
xerant, eos in fornacibus coquebant. Poſtea
pro cœno vel calce utentes bitumine ferventi,
et per triceſimas latericias compages conſtipan-
tes crates arundinum, ſtruxerunt primum labra
foſſæ, deinde ipſum murum ad eundem modum.
Super hunc murum circa oras extruxerunt do-
munculas unius membri ad ſe invicem verſas;
inter quas tantum intercapedinis medium re-
linquebatur, ut quadriga circumagi poſſet.
Eius muri per ambitum centum portæ ſta-
bant, æreæ omnes, cum cardinibus itidem et
ſuperliminibus. Babylone octo dierum itinere
abest alia urbs nomine Is, ubi fluvius est haud
magnus, etiam eiusdem urbi nominis, qui ſe
devolvit in flumen *Euphratem*. Hic itaque flu-
vius Is, una cum aqua multos reddit bituminis
grumos; unde bitumen ad murum *Babylonis*
portatum fuit. Hunc igitur in modum Babylon 180
munita est. Eius duæ ſunt plagæ, quoniam il-
lam

a Med. Rem. Ask., in aliis μιν deſit, praeterea βαθεῖα & εὐρεῖα *Paris. A. B.* & *Arch. Ask.* Statim καὶ ante πλέη non est in *Arch.* *b* Ἀναισιμ. *Arch.* *c* Πλίνθους idem. *d* Αὖ τὸ τεῖχος *idem.* *e* Ἐστᾶσι *id.*, exſcripſit haec *Euſtath.* ad *Dionys.* v. 1005. Adde eundem in *Homer.* p. 758. *f* Ὑπέρθυρον *Arch.* *g* Vid. *Stephan.* in V., ubi his utitur & *Euſtath.* in *Homer.* p. 877, 16. *h* Εὐφράτην *Med. Ask. Arch.* & mox Εὐφράτης, in ſcriptura ea non conſtantes. Quae adduntur de Euphrate fluvio, habet hinc *Euſtath.* ad *Dionys.* v. 988. *i* Non eſt in *Arch.*

30. Ὀγδώκοντα καὶ τετρακόσιοι] Amplitudinem urbis iisdem ſtadiis circumſcribunt *Plinius* N. Hiſt. VI, 26., *Philoſtratus* V. Apollon. I, 25. et *Oroſius* II, 6. *Cteſias*, *Clitarchus*, *Strabo*, *Curtius* diſſentiunt, de ſtadiorum numero centum ferme auferentes. Itaque *Noſtrum* errasſe *Iſ. Voſſius* profitetur & confudiſſe nobiliſſimas urbes Ninum & Babylonem: illius ambitum ſtadiorum fuiſſe CCCCLXXX., non huius *Obſervat Var.* C. 8. Quae docte disputata, certa non ſunt, & paene arbitraria. De Nini & Babylonis ſpatio *Diodorus* II, 3. 7.

35. Ὁ δὲ βασιλήιος πῆχυς τοῦ μετρίου &c.] *Lucianus* Campli C. 16. de quodam beatulo, καὶ μονονουχὶ καλλίων καὶ ὑψηλότερος ὅλῳ ΠΗΧΕΙ ΒΑΣΙΛΙΚΩι· in quae criticus, ὁ βασιλικὸς πῆχυς ἔχει ὑπὲρ τὸν ἰδιωτικὸν καὶ κοινὸν τρεῖς δακτύλους. prorſus ad *Herodoti* mentem. Satis adparet, *regium cubitum* Perſicum videri: Perſarum enim reges βασιλεῖς dici adſolebant. Vulgaris cubitus Aſiaticus est et fortasſe Samius, quem II, 168. Aegyptio parem, et ἑξαπάλαιστον ſive *ſex palmorum* eſſe in eadem Euterpe C. 149. perhibet. Atque haec de cubiti menſura. Ecce aliud animadvertendum. Muri Babylonici craſſitudinem & altitudinem minime eamdem finierunt *Herodoto* recentiores. *Plinii* ducentos celſitudinis pedes, hinc inconſiderate depromtos, examinavit *Salmaſius* in *Solin.* p. 871., examinavit eosdem ſicuti & *Cteſiae*, *Diodori*, *Philoſtrati* atque aliorum aberrationes *Olearius* in *Philoſtrati* V. Apoll. I, 25., quos conſule.

40. Ἑλκύσαντες δὲ πλίνθους] Nihil ineſt dictioni, quod ingratum ſit. Πλινθουργὸς, πλινθουλκὸς, πλινθουλκεῖν ſunt in *Polluce* VII, 163. Latinis *ducendi lateres*, *ducti lateres*, *ducere lateres* uſu teruntur in *Vitruvii* II, 3., *Plinii* Hiſt. Nat. XXXV, 14., Graecorum exemplo. ΠΛΙΝΘΟΥΣ ΕΙΡΥΣΑΝ in Pyramide latericia regis Aſychis II, 136., cui convenit Vatis *Nahumi* C. III, 14. מלבן החזיקי / εἴρυσον πλίνθον, *trahe* ſive *duc lateres*.

42. Καὶ διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθου] *Salmaſium* & *Fabrum*, temere haec vellicantes, coërcuit *Gronov.*, beneque τριήκοντα δόμους expedivit. Gloſſarium *Sangermanenſe*, Δόμον. οὐκ ἐπὶ τῆς οἰκίας, ἀλλ' ἐφ' οὗ συνήθεια τάττει Ἡρόδοτος Α. καὶ Β., nimirum hoc loco & II, 127. Id male, quod ταρσοὺς καλάμων *alas arundinum* eſſe Vir Cl. iuſſit, cui quidem decreto valide Grammatici obnituntur, *Scholiaſtes* Herodoti, *Heſychius*, *Suidas*, *G. Corinthus*, quanquam non eodem omnes pacto, *crates* πλέγματα interpretati. Tum praeter ceteros *Thucydides* II, 76. ἐν ταρσοῖς καλάμου πηλὸν ἐνείλαντες· ubi Critici: πλέγμασιν, ἀπὸ καλάμου πεποιημένοις, rectiſſime: nam quae ſequuntur, non panuculas arundinum, ſed texta & crates requirunt. Iure ergo *Salmaſius* & *Reiskius* hoc probarunt. Quod autem crates eas inter laterum ordines ſtiparint ſtructores, non alia fortasſe cauſſa inpulſi fuerunt, quam ut bitumini eſſent ligamento; prorſus uti Syracuſani τῶν ἑλῶν κάλαμον *arundinem paluſtrem* adhibuerunt πρὸς τὴν σύνδεσιν τῆς κονίας, *ut calx ligaretur magis* in *Diodori* XIII, 113. Quem quoque in uſum *Vitruvius* tomicem commendat ex ſparto Hiſpanico, arundinem Graecam, &c., ſi eius copia non ſit, paluſtrem, de *Architect.* II, 3. Forte quoque non omnes latericias compages, ſed imas triginta, ita conſtiparunt, quod ſtructurae ſeries, uti hic expingitur, videtur innuere; cuius quidem inſtituti rationes habere potuerunt varias. Ut ut eſt, non laudo correctiones *Corn. de Pauw*, διὰ τριήκοντα πλίνθων δόμων ταρσοὺς καλάμῳ διαστοιβάζοντες, quippe violentas & veri colore defectas. Quis δόμων ταρσοὺς de ima murorum parte accipiet? ut alia ne tangam.

52. Ἶς καὶ τῷ ποταμῷ τὸ οὔνομα] *Etymologus* MS., de quo ſupra, Ἶς ὄνομα ποταμοῦ ὥς φησι Ἡρόδοτος καὶ Γύλαξ ὁ ἱστορικὸς, atque alibi iterum. An Σκύλαξ est? *Euſtathius* in *Iliad.* p. 877, 16. habet his conſimilia, ſed καί τις δὲ Φύλαξ ἱστορικὸς, quem non magis cognitum habeo. Adſeverat *S. Bochartus* Phaleg. IV, 17. Arabibus illud flumen nunc עיס *Iſa* eſſe et dici, non ſine lapſu; aliud est, adcurate deſcriptum a *Golio* in *Alfergan.* p. 123. Nomen etiam illi multo recentius venit ab *Iſa*, Alis filio, Almanſoris Chalifae patruo; neque hoc inſuper habuit *Steph. le Moyne* Var. Sacr. p. 136.

59. Ἐξ

lam mediam ſeparat fluvius nomine Euphrates,
qui magnus et altus et celer, ex Armeniis in
Rubrum mare decurrit. In hunc fluvium u-
terque murus cubitos exporrigit; inde ve-
ro curvaturæ per labrum utrumque flumi-
nis, coctilium laterum maceria, prætendun-
tur. Ipſa urbs plena domibus ternarum qua-
ternarumque contignationum ſecta est in
vias, cum rectas alias, tum etiam transver-
ſas, quæ ad flumen tendunt; ad quarum
quamque viam in maceria, quæ præter flumen
ducebatur, portulæ factæ ſunt pro numero vi-
corum et ipſæ æreæ, et ad flumen idem fe-
181 rentes. Et hic quidem murus lorica est. A-
lius vero intus murus non multo quam hic
debilior circumtegit, ſed anguſtior: inque u-
traque civitatis plaga per medium iste est e-
rectus, quorum hic regiam comprehendit
ambitu prægrandi atque valido: in altero ve-
ro Iovis Beli templum æreis portis, id quod
mea etiam nunc ætate exiſtit, duorum unde-
cunque ſtadiorum amplitudine, quum ſit qua-
dratum. In templi medio turris ſolida, ſtadii
longitudine ſimul et latitudine, cui alia ſuper-
impoſita turris et huic ſubinde alia, ad octa-
vam usque. Adſcenſus in eas forinſecus per
orbem circa ſingulas turres tendens factus est.
Adſcendenti per eum in medio est diverſorium,
ſellæque ad quieſcendum factæ, in quibus ad-
ſcendentes ſedent ac conquieſcunt. In poſtre-
ma turri templum est magnum, in quo lectus
est magnus ſplendide ſtratus, et appoſita illi
menſa aurea. Statua tamen ibi nulla est poſi-
ta: neque hic noctu cubat hominum aliquis,
præter mulierem ſolam ex indigenis, quam ex
omnibus deus delegerit, uti narrant Chaldæi
182 huius dei ſacerdotes. Narrant autem ipſi illi,
mihi quidem non credibilia referentes, deum
ipſum et venire in templum, et in lecto con-
quieſcere, perinde atque Thebis AEgyptiis,
eodem modo quo ferunt AEgyptii. Nam et
ibi in Thebæenſis Iovis fano mulier cubat;
quarum mulierum utraque cum nullis viris pu-
tatur

διείργει, τῷ οὔνομά ἐστι Εὐφρήτης· ῥέει δὲ ἐξ Ἀρμενίων
ἐὼν μέγας, καὶ βαθὺς, καὶ ταχύς· ἐξίει δὲ οὗτος ἐς
τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν. τὸ ὦν δὴ τεῖχος ἑκάτερον τοὺς
ἀγκῶνας ἐς τὸν ποταμὸν ἐλήλαται. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου,
αἱ ἐπικαμπαὶ παρὰ χεῖλος ἑκάτερον τοῦ ποταμοῦ
[a] αἱμασιὴ πλίνθων ὀπτέων παρατείνει. τὸ δὲ ἄστυ αὐ-
τὸ ἐὸν πλῆρες [b] οἰκιέων τριωρόφων τε καὶ τετρωρόφων,
κατατέτμηται τὰς ὁδοὺς ἰθείας, τάς τε ἄλλας, καὶ
τὰς ἐπικαρσίας τὰς ἐπὶ τὸν ποταμὸν [c] ἐχούσας.
κατὰ δὴ ὦν ἑκάστην ὁδὸν ἐν τῇ αἱμασιῇ τῇ παρὰ τὸν
ποταμὸν πυλίδες [d] ἐπῆσαν, ὅσαι περ αἱ λαῦραι,
τοσαῦται ἀριθμόν. ἦσαν δὲ καὶ αὗται χάλκεαι, φέ-
ρουσαι καὶ αὐταὶ ἐς αὐτὸν τὸν ποταμόν. Τοῦτο μὲν δὴ
τὸ τεῖχος θώρηξ ἐστί. ἕτερον δὲ ἔσωθεν τεῖχος [e] πε-
ριθέει, οὐ πολλῷ τέῳ ἀσθενέστερον τοῦ ἑτέρου τείχεος,
στεινότερον δέ. [f] ἐν δὲ φάρσεϊ ἑκατέρῳ τῆς πόλιος ἐτε-
τείχιστο ἐν μέσῳ, ἐν τῷ μὲν τὰ βασιλήϊα, περιβόλῳ
τε μεγάλῳ [g] τε καὶ ἰσχυρῷ. ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ, Διὸς
Βήλου ἱρὸν χαλκόπυλον, καὶ ἐς ἐμὲ τοῦτο ἔτι ἐὸν, δύο 73
σταδίων πάντη, ἐὸν τετράγωνον. ἐν μέσῳ δὲ τοῦ ἱροῦ
πύργος στερεὸς οἰκοδόμηται, σταδίου καὶ τὸ μῆκος καὶ
τὸ εὖρος· καὶ ἐπὶ τούτῳ τῷ πύργῳ ἄλλος πύργος ἐπι-
βέβηκε, καὶ ἕτερος μάλα ἐπὶ τούτῳ, μέχρις οὗ ὀκτὼ
πύργων. ἀνάβασις δὲ ἐς αὐτοὺς ἔξωθεν κύκλῳ περὶ πάν-
τας τοὺς πύργους ἔχουσα πεποίηται. μεσοῦντι δέ κου τῆς
ἀναβάσιος, ἔστι καταγωγή τε καὶ θῶκοι ἀμπαυστήριοι,
ἐν τοῖσι κατίζοντες ἀμπαύονται οἱ ἀναβαίνοντες. ἐν δὲ
[h] τῷ τελευταίῳ πύργῳ νηὸς ἔπεστι μέγας· ἐν δὲ τῷ νηῷ
κλίνη μεγάλη κέεται εὖ ἐστρωμένη, [i] καί οἱ τράπεζα
παρακέεται χρυσέη. ἄγαλμα δὲ οὐκ ἔνι οὐδὲν αὐτόθι ἐνι-
δρυμένον, οὐδὲ νύκτα οὐδεὶς ἐναυλίζεται ἀνθρώπων, ὅτι
μὴ γυνὴ μούνη τῶν ἐπιχωρίων, τὴν ἂν ὁ θεὸς ἕληται ἐκ
πασέων, ὡς λέγουσι οἱ Χαλδαῖοι, ἐόντες ἱρέες τούτου τοῦ
θεοῦ. Φασὶ δὲ οἱ [k] αὐτοὶ, ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες,
τὸν θεὸν αὐτὸν φοιτᾶν τε ἐς τὸν νηὸν, καὶ [l] ἀμπαύεσθαι
ἐπὶ τῆς κλίνης, κατάπερ ἐν Θήβῃσι τῇσι Αἰγυπτίῃσι
κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὡς λέγουσι οἱ Αἰγύπτιοι· καὶ
γὰρ δὴ ἐκεῖθι κοιμᾶται ἐν τῷ τοῦ Διὸς τοῦ Θηβαιέος γυνή.
ἀμ-

a Ἀιμασιαῖσι idem. *b* Οἰκέων *Arch.* tum in *Ask.* τριορόφων & τετρορ. *c* *Eton. Arch. V. M. Ask.*, in aliis ἄγουσας. Mox ὁδὸν *Arch.* negligit. *d* Ἐπῆεσαν *Arch.* ἐπῆσαν *Ask.* nec prave. Mox αἱ λαῦραι idem & *M.* *e* Non habent hoc verbum *Vind.* & *Arch.* *f* Hic incipit hiatus usque in C. 184. in *Arch. Vind.* *g* Dat *Med.* & *Ask.*, in aliis non invenitur. De Beli fano *Euſtath.* ex *Noſtro* ad *Dionyſii* Perieg. v. 1005. *h* Articulum non habet *Ask.* *i* *Med. Ask.*, vulgo ἡ τράπ. *k* Αὐτοὶ οὗτοι, ἐμοὶ *Ask.* non male. *l* *M. Ask.* ἀναπαύεσθαι. *Aldus* & alii ἀμπαύεσθαι, quod reſtitui.

59. Ἐξ Ἀρμενίων] Supra C. 72. ἐξ Ἀρμενίων οὔρεος, quod planiſſime expreſſit *Dionyſius* Perieg. v. 989. Verum quod hic ſcribitur, non diſcrepat. Vide *Procopium* Bell. Perſ. I, 17. & *Salmaſium* in *Solin.* p. 437.

62. Τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, αἱ ἐπικαμπαὶ &c.] Inpeditior verborum ordo Cl. *Pauw* movit, ut τὰς ἐπικαμπὰς παρὰ κ. λ. mallet; *Reiskium* vero, τῇ αἱ ἐπικαμπαὶ — ποταμοῦ, αἱμασιή —. cui ego adſentirer, ſi quid esſet innovandum. *Gronovium* vide, nimium tamen in rixa ſuper τὸ ἄρπεζον, de qua *Diſſert. Herodot.* C. 5. Mox ἐνιαίων ex *Arch.* reſinxisſem, ſcriptoris conſuetudini inhaerens, niſi ἐνιαίην & ἐνιαίας parili uſu depoſuisſet I, 114. III, 51. IV, 79. Excuſari autem non poteſt *Dionyſius Halic.*, quum Art. Rhetor. C. I, 3. ὥς που καὶ Ἡρόδοτος πεντώροφα καὶ ἑξώροφα φησιν εἶναι ἐν Βαβυλῶνι, ſi errantem memoriam in lapſus patrocinium repudiet.

66. Καὶ τὰς ἐπικαρσίας] Imo vero legendum καὶ ἐπικαρσίας. Articulus in iſta ſede locum non invenit, deſiciens orationis quod dicitur ſubiectum: Babylon κατατέτμηται τὰς ὁδοὺς ἰθείας τάς τε ἄλλας, καὶ ἐπικαρσίας τὰς ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἐχούσας· *in vias fuit diviſa, ceteras quidem rectas, ſed transverſas quae ad flumen ferebant.* De Syracuſarum Acradina *Cicero* in Verr. IV, c. 53. *ceterae urbis partes una via lata perpetua multisque transverſis diviſae.* Ferri nequit articulus bis poſitus apud *Herod.* L. V, c. 77. οἱ δ' ἱπποβόται ſcribendumque, ἱπποβόται δὲ ἐκαλέοντο οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων. Recte legitur L. VII, c. 218. καταρρωδήσαντες μὴ οἱ Φωκέες ἔωσι Λακεδαιμόνιοι. L. VIII, c. 26. πυνθανόμενος τὸ ἄεθλον ἐὸν στέφανον. L. IX, c. 11. ξείνους ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. Credi vix poteſt quam frequenter in minutis hisce fuerit ab hominibus etiam Graece perdoctis peccatum. Noſtro loco ſi ſcriptus Codex praeberet καὶ δὴ καὶ ἐπικαρσίας genuinum videretur. VALKEN.

75. Ἐν τῷ μὲν τὰ βασιλήϊα] Adſtipulor *Gronovio*, ἐν τῷ μὲν — corrigenti. Hiat alioqui ſententia. Confer *Diodorum* II, 8.

79. Σταδίου καὶ τὸ μῆκος &c.] Lapſum prioris interpretis, ſive *Heresbachii*, in Latinis *craſſitudine ſimul et altitudine* merito reprehendit S. *Bochartus* Phaleg. I, 13. Nihil hic de altitudine. Poſt pauca mavult *Reiskius* μέχρι καὶ ὀκτὼ, citra neceſſitatem.

81. Μέχρις οὗ ὀκτὼ πύργων] Herodoteus ſcribendi mos non eſt obliterandus: L. II, c. 19. μέχρι οὗ αὗτις τροπέων τῶν θερινέων. L. II, c. 53. c. 173. μέχρι ὅτευ πληθούσης ἀγορῆς. L. III, c. 104. μέχρις οὗ ἀγορῆς διαλύσιος. Ionismus & in his poſcit μέχρι. VALKEN.

92. Ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες] Ita prudenter et ſine ſuperſtitioſa credulitate. Turpisſimae fraudes veteratorum fuerunt, quibus ſaepius, quam proditum litteris eſt, ſimpliciti matronarum & puellarum illuſerunt. Quid Paullinae, Imperante Tiberio, evenerit, notum ex *Ioſepho* eſt Ant. Iud. XVIII, 3, 4. Vide *Io. Clericum* in *Heſiodi* Theog. v. 940.

96. Κοιμᾶται ἐν τῷ — γυνή.] *Strabo* XVII. p. 1171. Iovi Thebaeo εὐειδεστάτην καὶ γένους λαμπροτάτου παρθένον miniſtrare perhibet, ſed talem, qualis ſcurrae *Petronii* Quartilla. *Reiskius* ſupra κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ne bis idem dicatur, inducit. Ego, ſi quid mutandum, καὶ τὸν αὐτὸν — praeferrem.

ἀμφότεραι δὲ αὗται λέγονται ἀνδρῶν οὐδαμῶν ἐς ὁμιλίην φοιτᾶν· καὶ κατάπερ ἐν Πατάροισι τῆς Λυκίης ἡ πρόμαντις τοῦ θεοῦ, ἐπεὰν γένηται· οὐ γὰρ [a] ὦν αἰεί ἐστι χρηστήριον αὐτόθι· ἐπεὰν δὲ γένηται, τότε ὦν συγκατακληίεται τὰς νύκτας ἔσω [b] ἐν τῷ νηῷ. Ἔστι δὲ τοῦ ἐν Βαβυλῶνι ἱροῦ καὶ ἄλλος κάτω νηὸς, ἔνθα ἄγαλμα μέγα τοῦ Διὸς ἔνι κατήμενον χρύσεον· καί οἱ τράπεζα μεγάλη [c] παρακέεται χρυσέη, καὶ τὸ βάθρον οἱ καὶ ὁ θρόνος χρύσεός ἐστι· καὶ, ὡς ἔλεγον οἱ Χαλδαῖοι, ταλάντων ὀκτακοσίων χρυσίου πεποίηται ταῦτα. ἔξω δὲ τοῦ νηοῦ, βωμός ἐστι χρύσεος. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος βωμὸς μέγας, ὅπου θύεται τὰ τέλεα τῶν προβάτων. ἐπὶ γὰρ τοῦ χρυσέου βωμοῦ οὐκ ἔξεστι θύειν, ὅτι μὴ [d] γαλαθηνὰ μοῦνα. ἐπὶ δὲ τοῦ μέζονος βωμοῦ καὶ καταγίζουσι λιβανωτοῦ χίλια τάλαντα ἔτεος ἑκάστου οἱ Χαλδαῖοι, τότε ἐπεὰν τὴν ὁρτὴν ἄγωσι τῷ θεῷ τούτῳ. ἦν δὲ ἐν τῷ τεμένεϊ τούτῳ ἔτι τὸν χρόνον ἐκεῖνον καὶ ἀνδριὰς δυώδεκα πηχέων, χρύσεος, στερεός. ἐγὼ [e] μέν μιν οὐκ εἶδον· τὰ δὲ λέγεται ὑπὸ Χαλδαίων ταῦτα λέγω. τούτῳ τῷ ἀνδριάντι Δαρεῖος μὲν ὁ Ὑστάσπεος ἐπιβουλεύσας, οὐκ ἐτόλμησε λαβεῖν· Ξέρξης δὲ ὁ Δαρείου ἔλαβε, καὶ τὸν ἱρέα ἀπέκτεινε, ἀπαγορεύοντα μὴ κινέειν τὸν ἀνδριάντα. τὸ μὲν δὴ ἱρὸν τοῦτο οὕτω κεκόσμηται. ἔστι δὲ καὶ ἴδια ἀναθήματα πολλά.
74 Τῆς δὲ Βαβυλῶνος ταύτης πολλοὶ μέν κου καὶ ἄλλοι ἐγένοντο βασιλέες, τῶν ἐν τοῖσι Ἀσσυρίοισι λόγοισι μνήμην ποιήσομαι, οἳ τὰ τείχεά τε [f] ἐπεκοσμήσαν καὶ τὰ ἱρά· ἐν δὲ δὴ καὶ γυναῖκες δύο· ἡ μὲν πρότερον ἄρξασα, τῆς ὕστερον γενεῇσι [g] πέντε πρότερον γενομένη, τῇ οὔνομα ἦν Σεμίραμις. αὕτη μὲν ἀπεδέξατο χώματα ἀνὰ τὸ πεδίον ἐόντα [h] ἀξιοθέητα· πρότερον δὲ ἐώθεε ὁ ποταμὸς ἀνὰ τὸ πεδίον πᾶν πελαγίζειν. [i] Ἡ δὲ δὴ δεύτερον γενομένη ταύτης βασίλεια, τῇ οὔνομα ἦν Νίτωκρις (αὕτη δὲ συνετωτέρη γενομένη τῆς πρότερον ἀρξά-

tatur habere conſuetudinem; ſicut etiam dei antiſtita Pataris Lyciæ civitate, quando adeſt numen. Neque enim oraculum ibi viget perpetuo: ubi autem fuerit, tunc antiſtita noctu intus in templum concluditur. Porro in Baby- 183
lonis templo aliud etiam eſt ſacellum inferius, ubi magna ineſt Iovis ſtatua aurea ſedens, eique menſa magna aurea appoſita, ſimul et gradus et thronus aureus: adeo ut Chaldæi octingentorum talentorum auri opus æſtimarent. Extra ſacellum altare eſt aureum: atque præter hoc, aliud altare ingens, in quo integræ ætatis pecudes immolantur; nam ſupra aureum illud non licet adolere, præterquam ſolas lactentes. Inſuper in hoc maiuſculo altari Chaldæi quotannis mille talenta thuris adolent tunc, quando feſtum huic deo celebrant. Eratque in hoc templo etiamdum illo tempore ſtatua duodecim cubitorum e ſolido auro: quanquam ego hanc non viderim, ſed ea refero, quæ a Chaldæis referuntur. Hanc ſtatuam quidem Darius Hyſtaſpis filius inſidioſe captans, non auſus tamen fuit auferre: ſed eam poſtea Xerxes Darii filius abſtulit, ſacrifico, qui prohibuerat ſtatuam loco movere, interempto. Atque illud templum hoc pacto fuit ornatum, etiamſi ſint peculiaria multa donaria. Huius Babylonis multi quoque et alii 184
quondam reges extitere, quorum in exponendis rebus Aſſyriis mentionem faciam, qui et muros amplius ornaverunt et templa: et inter eos duæ feminæ. Harum prior, quæ quinque ætatibus ante poſteriorem regnavit, vocata eſt SEMIRAMIS. Hæc per campum aggeres excitavit ſpectatu dignos, quum antehac flumen per eum omnem reſtagnare ſolitum eſſet. Secunda poſt hanc regina, NITOCRIS nomine, 185
extitit ſuperiore ſolertior; cuius cum alia monu-

a Iidem, in Edd. γὰρ δὴ αἰεί. Mox συγκατακλήεται *Ask.* vide *Gronov.* VII, 129. *b* Ἐν τῇ νηῷ *Med.*, ἐν τῷ νηῷ *Ask. Paris. B.*, *Aldus* & eum ſecuti ἐς τὸν νηόν. *c* Παρακέεται *Ald.* *d* Exſcripſit *Athen.* IX. p. 396. D. et ex eo *Euſtath.* in *Hom.*, p. 1483, 53. *e* *Ald. Herv. Ask. Med.*, μὲν νυν οὐκ vulgo. *f* Ἐκόσμησαν *Arch.* *g* Abeſt πέντε in *Ask.* *h* Ἀξιοθήητα *Arch.* tum mox ἐώθεν. *i* Ἡ δὲ δὴ ἡ δεύτ. *Arch.*, non male. Tum Νίτρωκις *Ask.*

1. Ἔσω ἐν τῷ νηῷ] Dedi ſcriptis Codd., ne negligerentur, etſi in re ipſa differitas nulla. *Ioſephus* in Paullinae hiſtoria ἔνδον ἐν τῷ νεῷ. De ſtatuto tempore, quo Apollo Patara inviſebat *Servius* Aen. IV, 143. *nam conſtat, Apollinem ſex menſibus hiemalibus, apud Patara, Lyciae civitatem, dare reſponſa, unde Pataraeus Apollo dicitur, et ſex aeſtivis apud Delum.*

10. Λιβανωτοῦ χίλια τάλαντα] *Vallae* grandis dica inpingitur ob *centum millia talentorum*, quae olim in Latinis: verum eius cauſſa melior eſt. Codex, quem ſecutus eſt, haec omnia, ſicuti *Arch. Vind.*, praeteriit. Abſunt etiam a *P. Phoenice*, hiatus alioqui verſionis Laurentianae ſarciente. Debetur peccatum *Heresbachio*. Atque hoc viſum fuit verbo monere, ut criminatio ceſſet. Supra καὶ τὸ βάθρον rectiſſime *Gronovius* vertit *gradum* exemplo *Curtii*, qui *Diodori* XVII, 66. τὸ κατὰ τὸν θρόνον ὑποβάθρον *imum gradum* ſuo ſermone expreſſit. Vide *B. Briſſonium* R. Perſ. I, 76. p. 104.

17. Ξέρξης δὲ ὁ Δαρείου] Redux ex infelice in Graecos expeditione, auctore *Arriano* Exp. Alex. VII, 17. Iunge *Diodorum* II, 9.

24. Τῆς ὕστερον γενεῇσι πέντε πρότερον &c.] *Quinque* hae *generationes* annorum circiter CLX. in varias anguſtias doctiſſimos coëgerunt viros. Ill. *Scaliger*, ut aliquis Cteſiam inter & Herodotum conſenſus eſſet, nec *Semiramidis* aetas tam ſera haberetur, πέντε in πεντήκοντα mutavit in *Notis* ad *Fragmenta Vet.* p. 42. *Camp.* vero *Vitringa*, magnus et eruditus Theologus, alia ex cauſſa γενεῇσι ιέ ſive δεκαπέντε *Comment.* in Ieſaiam C. XIII. p. 484., quae quoque coniectura *Galei* Herodoto adſcripta cernitur. Neutra opus eſt. Non agitur de Semiramide, Nini coniuge: Ninum certe *Herodotus* in Muſis uxoremque eius nusquam depoſuit. Deſcribitur regina Babylonis Semiramis, quae aggeribus obiectis reſtagnans flumen coërcuerit. Aſſyriam fuiſſe non meminit, nedum Babylonem condidiſſe. Errat enim *Stephan. Byzant.* in Βαβυλών, *Noſtro* errorem exprobrans de Semiramide, quam ſtruxiſſe illam urbem perhibuerit. Fuerunt, uti ſignificavit, Babyloniorum reges plures: teſtatur eorumdem memoriam & nomina *Canon* Aſtronomicus ſive *Ptolemaei*: ſunt quoque in ſacris noſtris tabulis: horum uni centum & ſexaginta annis ante Nitocrim Semiramis haec enupſit, operaque abſolvit, de quibus heic loci. Plures autem reginas in Aſia olim fuiſſe, quibus *Semiramidis* fuerit titulus, aliunde conſtat. Vide *Scaligerum* ad Chron. *Euſebii* A. DLXXXIII. et *Bouberii* Diſſert. Herodot. C. 2.

28. Τῇ οὔνομα ἦν Νίτωκρις] Vide II, 100. Quaeritur cui regum Babyloniorum, quos cognitos aliunde habemus, Nitocris uxor fuerit. Viri multo eruditiſſimi *Scaliger*, *N. Abramus*, *Vitringa*, *Bouberius* atque alii eam Nabuchodonoſoro ſive Nebucadnezari, elocarunt, fuiſſeque adeo aviam ultimi Babyloniorum regis Labyneti ſive Nabonedi, h. e. *Beltzaſaris* apud *Danielem*. Mihi, omnia perpendenti, uxor fuiſſe Evilmerodachi, Nebucadnezaris F., videtur, habeoque eius ſententiae ex aliqua parte adſtipulatorem V. Cl. *H. Venemam*, longo mihi amicitiae uſu iunctiſſimum, in *Diſſert.* ad *Vaticinia Danielis* p. 119. Atque hoc belle, ſi *Beltzaſar* regum fuerit Babyloniorum poſtremus nec diverſus a *Nabonedo*, uti equidem opinor, dicto *Ieremiae* C. XXVII, 7., *Nebucadnezari*, *filio*, et *nepoti* dicto audientes, neque ultra, ſubactas gentes fore, conveniet: concordabit praeterea C. 188., quod Nitocrim Labyneto, regum Babyloniorum ultimo, matrem, non aviam, quae *N. Abrami* & *Vitringae* ſententia, contribuit. Neque obſicit quidquam mentio Nini a Medis occupatae; quippe revera a Medorum rege Cyaxare ſuperioribus annis domitae ac peſſumdatae, uti narratum C. 106. Neceſſe enim non eſt, nec exigunt *Noſtri* verba, ut Nitocris reginae tempore ſubiugata urbs cenſeatur. Corruit proinde *Bouberii* ſuſpicio & coniectura, Ninum bis in Medorum veniſſe ditionem, & poteſtatem, primum Cyaxaris auſpiciis, deinde Aſtyagis *Diſſert. Herodot.* C. 21, II. p. 240. Ruit etiam elegans Cl. *Pavii* emendatio, ἐν δὲ δὴ καὶ τὴν Ἴνα, qua de urbe C. 179.

39. Ἀρξά-

numenta extiterunt, quæ ego memorabo, tum vero hoc; quod animadvertens imperium Medorum ingens ac non quieſcens, ſubactaque ab his alia oppida, et inter hæc Ninum, præmunivit ſe omnibus quam potuit maxime. Ante omnia fluvium Euphratem, qui antea fluebat rectus, mediam ipſorum urbem interfluens, tortuoſum reddidit, foſſis ſuperius depreſſis, adeo ut quendam Aſſyriæ pagum, nomine Ardericca, ter influat, et qui nunc e mari hoc per Euphratem Babylonem verſus ſubvehuntur, ter ad hunc eundem pagum applicent, idque triduo. Et hoc quidem tale reddidit. Aggerem vero in utroque fluminis labro aggeravit viſu mirandum: tantæ est et magnitudinis et ſublimitatis. Multo ſupra Babylonem, exiguum quid deflectens a flumine, fodit paludi eluviem, profunditate quidem ad aquam usque ſemper effodiens, latitudine vero eius ad circuitum ſumpta quadringentorum viginti ſtadiorum. Huius cavernæ foſſitia humus per fluminis labra aggerendo impenſa est. Quem locum ubi depreſſit, crepidinem ambitus eius lapidibus advectis duxit. Hæc duo, ut flumen flexuoſum et tota foſſa eſſet lacuna, ideo fecit ut fluvius per multas flexuras fractus, tardior mearet, et navigationes Babylonem verſus eſſent tortuoſæ, et ex ipſis navigationibus longus ambitus lacunæ exciperet. In ea vero parte regionis fecit hæc opera, ubi erant introitus in eam, et compendia ex Medis viæ, ne Medi commercio negotia ſua cognoſcerent.
186 Et hæc quidem ex profundo circumiecit. Ceterum ex eis tale fecit additamentum. Quum ſit urbs in duas dirempta regiones, fluvio medium tenente, quoties aliquis ex altera in alteram regionem tranſire volebat ſub regibus ſuperioribus, is neceſſe habebat navigio tranſire: quod erat, ut reor, moleſtum. Huic autem etiam rei iſta proſpexit; ſiquidem ubi effodit effluvium paludi, aliud iſtud ex opere eodem monumentum reliquit. Lapides prælongos excidit; qui ubi parati fuerunt, et locus effoſſus, in locum ipſum quem effoderat, omnem fluminis curſum avertit. Qui locus effoſſus dum impleretur, interea priſtino alveo areſacto, partim labia fluminis intra urbem, ac deſcenſus, qui exportulis ad flumen ferunt, eduxit coctis lateribus, ea-

ἀρξάσης) τοῦτο μὲν, μνημόσυνα ἐλίπετο τὰ ἐγὼ ἀπηγήσομαι· τοῦτο δὲ, τὴν Μήδων ὁρῶσα ἀρχὴν μεγάλην τε καὶ οὐκ ἀτρεμίζουσαν, ἀλλά τε [a] ἀραιρημένα ἄστεα αὐτοῖσι, ἐν δὲ δὴ καὶ τὴν Νῖνον, προεφυλάξατο ὅσα ἐδύνατο μάλιστα· πρῶτα μὲν τὸν Εὐφρήτην ποταμὸν, [b] ῥέοντα πρότερον ἰθὺν, ὅς σφι διὰ τῆς πόλιος μέσης ῥέει, τοῦτον, ἄνωθεν διώρυχας ὀρύξασα, οὕτω δή τι ἐποίησε σκολιὸν, ὥστε δὴ τρὶς ἐς τῶν τινα κωμέων τῶν ἐν τῇ Ἀσσυρίῃ ἀπικνέεται ῥέων. τῇ δὲ κώμῃ οὔνομά ἐστι, ἐς τὴν ἀπικνέεται ὁ Εὐφρήτης, [c] Ἀρδέρικκα. καὶ νῦν οἳ ἂν κομίζωνται [d] ἀπὸ τῆσδε τῆς θαλάσσης ἐς Βαβυλῶνα, καταπλέοντες ἐς τὸν Εὐφρήτην ποταμὸν, τρίς τε ἐς τὴν αὐτὴν ταύτην κώμην παραγίνονται, καὶ ἐν τρισὶ ἡμέρῃσι. τοῦτο μὲν δὴ τοιοῦτο ἐποίησε. χῶμα δὲ παρέχωσε παρ᾽ ἑκάτερον τοῦ ποταμοῦ τὸ χεῖλος, ἄξιον θώματος, μέγαθος καὶ ὕψος [e] ὅσον τί ἐστι. κατύπερθε δὲ πολλῷ Βαβυλῶνος ὤρυσσε ἔλυτρον [f] λίμνῃ, ὀλίγον τι παρατείνουσα ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, βάθος μὲν ἐς τὸ ὕδωρ αἰεὶ ὀρύσσουσα, εὖρος δὲ τὸ περίμετρον αὐτοῦ ποιεῦσα εἴκοσί τε καὶ τετρακοσίων σταδίων· τὸν δὲ ὀρυσσόμενον χοῦν ἐκ τούτου τοῦ ὀρύγματος ἀναισίμου παρὰ τὰ χείλεα τοῦ ποταμοῦ παραχέουσα. ἐπεί τε δέ οἱ ὤρυκτο, λίθους [g] ἀγαγομένη, κρηπῖδα κύκλῳ περὶ αὐτὴν ἤλασε. ἐποίεε δὲ ἀμφότερα ταῦτα, τόν τε ποταμὸν σκολιὸν, καὶ τὸ ὄρυγμα πᾶν ἕλος, ὡς ὅ, τε ποταμὸς βραδύτερος εἴη, περὶ καμπὰς πολλὰς ἀγνύμενος, καὶ οἱ πλόοι ἔωσι σκολιοὶ ἐς τὴν Βαβυλῶνα· ἔκ τε τῶν πλόων ἐκδέκηται περίοδος τῆς λίμνης [h] μακρή. κατὰ τοῦτο δὲ εἰργάζετο τῆς χώρης τῇ [i] αἵ τε ἐσβολαὶ ἦσαν, καὶ τὰ σύντομα τῆς ἐκ Μήδων ὁδοῦ, ἵνα μὴ ἐπιμισγόμενοι οἱ Μῆδοι ἐκμανθάνοιεν αὐτῆς τὰ πρήγματα. Ταῦτα μὲν δὴ ἐκ βάθεος περιεβάλετο· τοιήνδε δὲ ἐξ αὐτῶν παρενθήκην ἐποιήσατο. τῆς πόλιος ἐούσης δύο φαρσέων, τοῦ δὲ ποταμοῦ μέσον ἔχοντος, ἐπὶ τῶν [k] πρότερον βασιλέων ὅκως τις ἐθέλοι ἐκ τοῦ ἑτέρου φάρσεος ἐς τοὔτερον διαβῆναι, χρῆν πλοίῳ διαβαίνειν. καὶ ἦν, ὡς ἐγὼ δοκέω, ὀχληρὸν τοῦτο· αὕτη [l] δὲ καὶ τοῦτο προεῖδε. ἐπεί τε γὰρ ὤρυσσε τὸ ἔλυτρον τῇ λίμνῃ, μνημόσυνον τόδε ἄλλο ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἔργου ἐλίπετο. ἐτάμνετο λίθους περιμήκεας· ὡς δέ οἱ ἦσαν οἱ λίθοι ἕτοιμοι, καὶ τὸ χωρίον [m] ὠρώρυκτο, ἐκτρέψασα τοῦ ποταμοῦ τὸ ῥέεθρον πᾶν ἐς τὸ ὤρυσσε χωρίον, ἐν ᾧ ἐπίμπλατο τοῦτο, ἐν τούτῳ [n] ἀπεξηρασμένου τοῦ ἀρχαίου ῥεέθρου, τοῦτο μὲν τὰ χείλεα τοῦ ποταμοῦ κατὰ τὴν πόλιν [o] καὶ τὰς καταβάσιας τὰς ἐκ τῶν πυλίδων ἐς τὸν ποταμὸν φερούσας ἀνοικοδόμησε πλίνθοισι ὀπτῇσι κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον τῷ τεί-

a Ἀνῃρημένα *Arch*. b *M. Ask. Rem.* ora *Steph.*, in aliis ἐόντα. Statim μέσης ῥέει *Arch*. c *M. Ask. Arch.*, vulgo Ἀρδερικά. Mox ἀγκομίζονται in *Arch*. d *M. Ask. Rem.*, ἀπὸ τῆς Edd. e Ὅσον abeſt *Arch*. f *Med. Ask.*, ceteri λίμνης. Tum παρακλίνασα ἀπὸ τοῦ *Arch. Vind*. g *Rem. M. Ask.*, in aliis ἀγομένη. h Μακρὸς *Rem. M. Ask*. i Ἀεί τε *Arch.*, et mox ἐκ Μήδου. Praeterea ἐπισμιγόμενοι *Ask*. k *M. Ask.*, *Aldus* cum *Arch.*, *Paris. B.* προτέρων. Paullo ante *Reisk.* τῆς Π. ἐόντων δύο. l Reſtitui καὶ, quod ex *Gronovii* Edito exulabat. m Ὀρώρυκτο *Arch. Ask.*, ſatis bene, ὠρώρυκτο *Med.* & alii. n Ἀπεξηρασμένου *Paris.* unus, vulgo omnes ἀπεξηρασμένου. Paullo ante *Ald.* & *Edd.* ἐν τῷ, *Med. Ask. Arch.* ἐν ᾧ. o *M. Ask.*, vulgo καὶ κατά. In *Arch.* καταβάσεις.

39. Ἀρδέρικκα] Simili titulo urbs eſt VI, 119., verum alio ſitu. Scio *S. Bocharto* aliter viſum eſſe, & miror: haec ad Euphratem habuit ſedem, illa in regione Ciſſia uls amnem Tigrim. De vocabuli origine quae diſputantur *Phaleg.* IV, 16., erudita ſunt, ſed controverſiis obnoxia.

45. Ὤρυσσε ἔλυτρον λίμνῃ] Si λίμνης malis, ipse IV, 173. dabit ἔλυτρα τῶν ὑδάτων, et *Pauſanias* ἔλυτρον κρήνης XII, 27. et II, 27. ex iuſta *Sylburgii* correctione. Vid. vero mihi *Suidam*. Scholiaſtes ad hunc locum, Ἔλυτρον, σκέπη, δέρμα. & bene, etſi parum ad rem. Ille poſthabita voce, quae explananda fuerat, Σκέπη παρὰ Ἡροδότῳ, θήκη, δέρμα. Non vidi magis.

55. Ἔκ τε τῶν πλόων ἐκδέκηται &c.] Haec innuere videntur, abſoluta flexuoſa per varios fluvii anfractus navigatione, ventum tamdem fuiſſe in ampliſſimum lacum, et, eo circumnavigato, Babylonem. Quod & praecedentia, & C. 186. falſi arguunt. Prudens regina duo meditata est & peregit, tum ut fluvius eſſet σκολιὸς, tum ut τὸ ὄρυγμα πᾶν foret ἕλος. Prius, ut impetus fluvii variis flexuris frangeretur, et navigantes tardius procederent: hoc, ut lacuna obiiceretur Medis ampliſſima & ad amnis aquas recipiendas capaciſſima. Quae ſi vera ſunt, uti mihi videntur, quid illud ἔκ τε τῶν πλόων; *Corn. de Pauw*, cuius animum eaedem difficultates agitarunt, in correctione remedium invenit, & quidem ἔκ τε τῶν πλεόνων ſive πλεόνων *ex pluribus*, ex nimietate fluvii, *ut aquas lacus exciperet ingens*. Quo, qui volet, utatur: mihi non bene ſapit. Quid ſi ἔκ τε τῶν πλόων tantumdem valeat ac ἔξω τε τῶν — *& praeter navigationes istas &c.?* Ita reginae conſilio ſcriptoris oratio congruet. Sed viderint doctiores.

69. Ἐν τῷ ἐπίμπλατο] Non audio Codd. dialecti morem ſpernentes: pravum quoque, quod & *Kuſterus* in *Clerici* Bibl. Vet. & Recent. commonefecit ἀπεξηρασμένου. *Noſter* ex *Med. Vind. Arch.* VII, 109. διαβὰς — τὸ ῥέεθρον ἀπεξηρασμένον verum oſtendit.

73. Ἀνοικοδόμησε πλίνθοισι ὀπτῇσι] Simile putares Comici in Pac. v. 99. τοὺς κοπρῶνας καὶ τὰς λαύρας καινοῖς πλίνθοις ἀνοικοδομεῖν i. e. ut Scholiaſtes explicat, ἀποφρά-

τείχεϊ· τοῦτο δὲ, κατὰ μέσην κου μάλιϛα τὴν πόλιν, τοῖσι λίθοισι τοὺς ὠρύξατο, οἰκοδόμεε γέφυραν. δέουσα τοὺς λίθους σιδήρῳ τε καὶ [a] μολύβδῳ. ἐπιτείνεσκε δὲ ἐπ᾽ αὐτὴν, ὅκως μὲν ἡμέρη [b] γίνοιτο, ξύλα τετράγωνα, ἐπ᾽ ὧν τὴν διάβασιν ἐποιεῦντο οἱ Βαβυλώνιοι· τὰς δὲ νύκτας τὰ ξύλα ταῦτα [c] ἀπαιρέεσκον, τοῦδε εἵνεκα, ἵνα μὴ [d] διαφοιτέοντες τὰς νύκτας κλέπτοιεν παρ᾽ ἀλλήλων. ὡς δὲ τό, τε ὀρυχθὲν λίμνη πλήρης ἐγεγόνεε ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ, καὶ τὰ περὶ τὴν γέφυραν ἐκεκόσμητο, τὸν Εὐφρήτην ποταμὸν ἐς τὰ ἀρχαῖα ῥέεθρα ἐκ τῆς λίμνης [e] ἐξάγαγε· καὶ οὕτω τὸ ὀρυχθὲν ἕλος γενόμενον, ἐς δέον ἐδόκεε γεγονέναι, καὶ τοῖσι πολιήτῃσι γέφυρα ἦν κατεσκευασμένη. Ἡ δ᾽ αὐτὴ [f] αὕτη βασίλεια καὶ ἀπάτην τοιήνδε τινὰ ἐμηχανήσατο· ὑπὲρ τῶν μάλιϛα [g] λεωφόρων πυλέων τοῦ ἄϛεος, τάφον ἑωυτῇ κατεσκευάσατο μετέωρον ἐπιπολῆς αὐτέων τῶν πυλέων. ἐνεκόλαψε δὲ ἐς τὸν τάφον γράμματα λέγοντα τάδε, ΤΩΝ ΤΙΣ ΕΜΕΥ ΥΣΤΕΡΟΝ ΓΙΝΟΜΕΝΩΝ ΒΑΒΥΛΩΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ, ΗΝ ΣΠΑΝΙΣΗι [h] ΧΡΗΜΑΤΩΝ, ΑΝΟΙΞΑΣ ΤΟΝ ΤΑΦΟΝ, ΛΑΒΕΤΩ ΟΚΟΣΑ ΒΟΥΛΕΤΑΙ ΧΡΗΜΑΤΑ. ΜΗ ΜΕΝΤΟΙ ΓΕ ΜΗ ΣΠΑΝΙΣΑΣ ΓΕ, ΑΛΛΩΣ ΑΝΟΙΞΗι. ΟΥ ΓΑΡ ΑΜΕΙΝΟΝ. οὗτος ὁ τάφος ἦν ἀκίνητος, μέχρι οὗ ἐς Δαρεῖον περιῆλθε ἡ βασιληΐη. [i] Δαρείῳ δὲ καὶ δεινὸν ἐδόκεε εἶναι τῇσι πύλῃσι ταύτῃσι μηδὲν [k] χρέεσθαι, καὶ χρημάτων κειμένων, καὶ αὐτῶν τῶν χρημάτων ἐπικαλεομένων, μὴ οὐ λαβεῖν αὐτά. τῇσι δὲ πύλῃσι ταύτῃσι οὐδὲν ἐχρᾶτο τοῦδε εἵνεκα, ὅτι ὑπὲρ κεφαλῆς οἱ ἐγένετο ὁ νεκρὸς διεξελαύνοντι. ἀνοίξας δὲ τὸν τάφον, εὗρε χρήματα μὲν οὒ, [l] τὸν νεκρὸν δὲ, καὶ γράμματα λέγοντα τάδε, ΕΙ ΜΗ ΑΠΛΗΣΤΟΣ ΤΕ [m] ΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΙΣΧΡΟΚΕΡΔΗΣ, ΟΥΚ ΑΝ ΝΕΚΡΩΝ ΘΗΚΑΣ ΑΝΕΩΓΕΣ. αὕτη μέν νυν ἡ [n] βασίλεια, τοιαύτη τις λέγεται γενέσθαι.

76 Ὁ δὲ δὴ Κῦρος ἐπὶ ταύτης τῆς γυναικὸς τὸν παῖδα ἐϛρατεύετο, ἔχοντά τε τοῦ πατρὸς τοῦ ἑωυτοῦ τοὔνομα [o] Λαβυνήτου καὶ τὴν Ἀσσυρίων ἀρχήν. στρατεύεται δὲ [p] δὴ βασιλεὺς ὁ μέγας καὶ σιτίοισι εὖ ἐσκευασμένοισι ἐξ οἴκου, καὶ προβάτοισι· καὶ δὴ καὶ ὕδωρ ἀπὸ τοῦ Χοάσπεω ποταμοῦ ἅμα ἄγεται τοῦ παρὰ Σοῦσα ῥέοντος, τοῦ [q] μούνου πίνει βασιλεὺς, καὶ ἄλλου οὐδενὸς ποταμοῦ. τούτου δὲ τοῦ Χοάσπεω τοῦ ὕδατος ἀπε-

eadem qua murum ratione; partim extruxit, circa mediam ferme urbem, pontem iis quos foderat lapidibus, ferro eos ac plumbo devinciens. Per hunc pontem ſublices quadratas, per quas Babylonii tranſirent, interdiu extendebat, easdem noctu tollebant; hac videlicet cauſſa, ne per noctem tranſeuntes mutua furta exercerent. Ubi porro id quod efſoſſum erat, facta fuit palus repleta ex flumine, et opus pontis exornatum, tunc fluvium Euphratem ex palude in priſtinum alveum revocavit: atque ita palus quam effoderat, viſa est decenter et utiliter facta, et pons in uſum civium extructus. Hæc 187 eadem ipſa regina hunc etiam machinata est dolum: ſupra porta urbis celeberrima, loco edito atque in ſuperficie iſtius portae, ſepulcrum ſibi extruxit, atque literas hæc ſignificantes inſculpſit: SI CUI REGUM BABYLONIS POST ME FUTURORUM FUERIT PECUNIAE PENURIA, APERTO SEPULCRO SUMITO QUANTUMCUNQUE LIBUERIT PECUNIAE. NE TAMEN NON INDIGENS TEMERE APERITO. NON ENIM ID MELIUS. Hoc ſepulcrum tamdiu fuit immotum, dum regnum pervenit ad Darium. Is indignum etiam eſſe ratus neque uti quippiam hac porta, neque ſumere pecunias ibi poſitas, et eas quidem ipſas invocantes. Ideo autem non utebatur porta illa, quod ſupra caput ipſi tranſeunti mortuus eſſet. Hinc reſeravit monumentum; in quo non quidem pecunias invenit, ſed cadaver et literas hæc dicentes: NISI PECUNIAE ESSES INEXPLEBILIS ET TURPIS LUCRI CUPIDUS, DEFUNCTORUM LOCULOS NON APERUISSES. Talis extitiſſe hæc regina memoratur. Adverſus cuius filium La- 188 bynitum, patris nomen et Aſſyriæ imperium habentem, Cyrus exercitum duxit. Ducit autem rex magnus exercitum probe domi comparata re cibaria atque pecuaria. Portatur etiam aqua ex flumine Choaſpe, Suſa præterfluente, ex quo uno rex potat et non ex alio flumine. Cuius Choaſpis aquam decoctam,

a Μολύβδῳ *Arch.*, tum *Ald.* & plures ἐπετείνεσκε· melius *M. Ask.* *b* Γίνηται *Steph.* margo. Mox οἱ Βαβυλ. *Paris. B. Arch. Vind.* *c* Ἀπαίρεσκον *M.* ora *Steph. Ask.*, ἀπαιρέεσκον ceteri. *d M. Ask. Arch.* margo *Steph.*, vulgo φοιτέοντες. *e Arch. M. Ask.*, alii cum *Ald.* ἐξάγαγε. *f M. Ask.*, in aliis αὕτη deſit. *g* Λεωφόρων *Ald. Arch. Vind.*, λαοφόρων *M. Ask.* *h* Χρήματα *Vind. Arch.* Vid. *Spanhem.* ad *Comici* Nub. v. 1288. *i* Τῷ δὲ Δαρ. *Arch.* *k* Χρῆσθαι *M. Ask. Arch.*; *Ald.* & ceteri χρέεσθαι. *l* Τὸν δὲ *Ask. Arch.* *m Med. Ask.*, in *Arch.* ἐοῖς, vulgo ἐὼν. Spectavit hoc vetus ſcriptor in *Stob. Serm.* x, p. 131. *Max. Tyrius* Diſſ. xxvi, p. 319., *Plut.* t. ii, p. 173. B. et *Apoſtolius* Prov. xii, 90. *n* Βασιλήϊα *Arch.* *o* Λαβυνήτου *Arch.* *p M. Ask.*, δὴ ab aliis exulat. *q* Μοῦνος *Arch. Vind.* ſine cauſſa. Signavit haec *Athen.* ii. p. 45. B., *Euſtath.* in Odyſſ. p. 1499. f. & ad *Dionyſii* Perieg. v. 1073.

φράξαι, *obſtruere.* Iverunt in eam quoque ſententiam docti viri *Reiskius* et *Abreſch.* Non nego, quod olim ad *Diodorum Siculum* initiabar, ἀνοικοδομεῖν idem aliquando eſſe atque ἀποικοδομεῖν ſive *aedificando obſtruere.* Conlecta ab illo loca ad hanc verbi notionem ſunt in *Comment. ad Conſtantin. de Caerimon.* p. 252., & ab hoc *Diluc. Thucyd.* p. 356., & poſſunt adceſſione augeri. Verum hunc *Herodoti* ſermonem idem requirere, non arbitror. Regina ſiccato fluvii alveo, labra ſive margines eiusdem lateritio opere muniit, tum quoque gradus, quibus in flumen ex vicis deſcenſus erat per portulas, de quibus C. 180, ſimili lapidum genere eduxit. De obſtructione aut marginum aut deſcenſus nihil hic, neque potuit referri, niſi abſurde & contra matronae conſilium. Adde C. 191. & fatebere τὰς πυλίδας non opere caementitio fuiſſe obſtructas, ſed arbitrio & commodo civium patere & claudi ſolitas.

79. Ταῦτα ἀπαιρέεσκον] Inprudenter littera verbo detracta eſt, uti & vii. 5. ποιέσκετο, quod vii, 119. ſcribitur rectius. Ποιέεσκε, φοβέεσκε & hoc de genere plura in uſu ſunt.

81. Ὡς δὲ τό, τε ὀρυχθὲν λίμνη &c.] Elegans eſt Cl. *de Pauw* correctio τό, τε ὀρυχθὲν λίμνης πλῆρες ἐγεγόνεε —— *ubi illud, quod effoſſum lacui erat, repletum ex flumine fuit.* Geminum ὀρυκτὸν λίμνης, ſuperius bis uſurpatum. Ἐξάγαγε ob ſpeciem Ionicam praetuli.

95. Οὐ γὰρ ἄμεινον] Vetus formula, qua potiſſimum utebantur, ſi quid noxium atque inutile fore, teſtarentur. *Heſiodus* Oper. v. 748.

Μηδ᾽ ἐπ᾽ ἀκινήτοισι καθίζειν, οὐ γὰρ ἄμεινον,
Παῖδα δυωδεκαταῖον· ——

ubi vide *D. Heinſium*, et *Iac. Perizon.* ad *Aeliani* Var. xiii, 3., *Noſtrum* praeterea iii, 71. & 82.

4. Ἄπληστός τε ἐὰς] Retineri potuerat ἐὼν, ut iii, 143. iv, 151. &c. Sed placet *Med. Noſter* ii, 19. πρόθυμος δὲ ΕΑ τάδε — πυθέσθαι. *Reiskius* ſuperius corrigit καὶ αὐτῶν τῶν χρηζόντων ἐπικαλεομένων, medicina arbitraria et ſuperflua.

9. Λαβυνήτου] Scripſit Λαβυνήτου, uti C. 74. & 77. Nomen ſola pronuntiandi mutatione diſcrepat a titulo *Nabonedi*, ultimi regis Babyloniorum, ut eruditi viri *Vitringa*, *Venema* atque alii oſtenderunt. Opinor autem & patri, qui aliis Evilmerodachus, & avo Nebucadnezari honorarium hunc fuiſſe titulum, quales in Medorum, Perſarum, Babyloniorum & Aegypti regibus varii.

15. Ἀμα-

coctam, et in argentea vaſa diffuſam, ferentia permulta plauſtra quatuor rotarum, mulis trahentibus, aſſidue comitantur, quocun-
189 que ille proficiſcitur. Cyrus igitur Babylonem tendens, ubi venit ad Gynden amnem (qui in Matienis ortus montibus, per Dardaneos fluens in Tigrim alterum amnem exit, qui Opin urbem præterlabens, Rubro infunditur mari) conabatur hunc traiicere, quum non poſſet niſi navibus traiici. Interim ei quidam e ſacris equis candidis laſcive ingreſſus fluvium tranſire conabatur. Hunc fluvius contorquens, ſubmerſum abripuit. Cyrus autem perquam ægre ferens hanc fluminis contumeliam, illi comminatus eſt, ſe ſic redditurum eum tenuem, ut in poſterum facile vel a mulieribus tranſiri poſſet, ne genua quidem tingentibus. Hæc minatus, expeditione in Babylonem intermiſſa, copias ſuas biſariam diviſit. Dehinc alveos ad funem deſignavit centenos et octogenos, utrinque ad Gyndis labra omnimodo converſos; quos diſtributis copiis effodi iuſſit. Et opus quidem, ut quod a tanta multitudine fieret, perficiebatur; tamen iſtic in eo faciendo il-
190 lam æſtatem univerſam triverunt. Cyrus ergo quum Gynden mulctaſſet in trecentas et ſexaginta foſſas diductum, et alterum ver illuxiſſet, ita porro ire Babylonem pergit, Babyloniis eum educto exercitu præſtolantibus. Qui, ubi propius urbem ille promovit, cum eo conflixerunt, prœlioque fugati, in oppidum compulſi fuerunt. Ii tamen, quia Cyrum iampridem animadverterant inquietum eſſe, viderantque omnes pariter gentes aggredientem, comportaverant permultorum annorum commeatus: ideoque tunc obſidionem

ἀπεψημένου πολλαὶ κάρτα ἅμαξαι τετράκυκλοι [a] ἡμιόνειαι κομίζουσαι ἐν ἀργυρέοισι ἀγγηΐοισι ἕπονταί οἱ, ὅκου ἂν [b] ἐλαύνῃ ἑκάστοτε. Ἐπεί τε δὲ ὁ Κῦρος πορευόμενος ἐπὶ τὴν Βαβυλῶνα ἐγίνετο ἐπὶ Γύνδῃ ποταμῷ, τοῦ αἱ μὲν πηγαὶ ἐν [c] Ματιηνοῖσι οὔρεσι, ῥέει δὲ [d] διὰ Δαρδανέων, ἐκδιδοῖ δὲ ἐς ἕτερον ποταμὸν Τίγριν, ὁ δὲ παρὰ Ὦπιν πόλιν ῥέων ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν ἐκδιδοῖ· τοῦτον δὴ τὸν Γύνδην ποταμὸν ὡς διαβαίνειν ἐπειρᾶτο ὁ Κῦρος, ἐόντα νηυσὶ περητόν, ἐνθαῦτά οἱ τῶν τις ἱρῶν ἵππων τῶν λευκῶν ὑπὸ ὕβριος ἐσβὰς ἐς τὸν ποταμόν, διαβαίνειν ἐπειρᾶτο. ὁ δέ μιν [e] συμψήσας, ὑποβρύχιον οἰχώκεε φέρων· [f] κάρτα τε δὴ ἐχαλέπαινε τῷ ποταμῷ ὁ Κῦρος τοῦτο ὑβρίσαντι· καί οἱ ἐπηπείλησε, οὕτω δή μιν ἀσθενέα ποιήσειν, ὥστε τοῦ λοιποῦ καὶ γυναῖκάς μιν εὐπετέως, τὸ γόνυ [g] οὐ βρεχούσας διαβήσεσθαι. μετὰ δὲ τὴν ἀπειλήν, μετεὶς τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνα στράτευσιν, διαίρεε τὴν στρατιὴν δίχα. διελὼν δέ, κατέτεινε σχοινοτενέας ὑποδέξας διώρυχας ὀγδώκοντα καὶ ἑκατόν, παρ' ἑκάτερον τὸ χεῖλος τοῦ Γύνδεω τετραμμένας πάντα τρόπον. διατάξας δὲ τὸν στρατόν, ὀρύσσειν ἐκέλευε. οἷα δὲ ὁμίλου πολλοῦ ἐργαζομένου, [h] ἤνετο μὲν τὸ ἔργον, ὅμως μέντοι τὴν θερείην πᾶσαν αὐτοῦ ταύτῃ διέτριψαν ἐργαζόμενοι. Ὡς δὲ τὸν Γύνδην ποταμὸν ἐτίσατο Κῦρος, ἐς τριηκοσίας καὶ ἑξήκοντά [i] μιν διώρυχας διαλαβών, καὶ τὸ δεύτερον ἔαρ [k] ὑπέλαμπε, οὕτω δὴ ἤλαυνε ἐπὶ τὴν Βαβυλῶνα. οἱ δὲ Βαβυλώνιοι ἐκστρατευσάμενοι, ἔμενον αὐτόν. ἐπεὶ δὲ ἐγένετο ἐλαύνων ἀγχοῦ τῆς πόλιος, συνέβαλόν τε οἱ Βαβυλώνιοι, καὶ ἑσσωθέντες τῇ μάχῃ, [l] κατειλήθησαν ἐς τὸ ἄστυ. οἷα δὲ ἐξεπιστάμενοι ἔτι πρότερον τὸν Κῦρον οὐκ ἀτρεμίζοντα, ἀλλ' ὁρέοντες αὐτὸν παντὶ ἔθνεϊ ὁμοίως ἐπιχειρέοντα, [m] προεσάξαντο σιτία ἐτέων κάρτα πολλῶν. ἐνθαῦτα οὗτοι

a Ἡμιόνεαι *Vind. Arch.* Tum κομίζουσι *Rem.* *b* Ἐλαύνῃ *Arch. Vind.* et ὅκῃ ἂν Edd. ἐλαύνει ex *Med. Ask.* ἐλαύνῃσι· Ἕπονταί οἱ, ὅκοι, *Athen.* et *Euſtath.*, bene. *c M. Ask.*, Μαντίοισι *V. Arch.*, vulgo Ματιηνοῖσι. *d* Δαρδανέων *Ask.* Mox Τίγρην *Arch.* *e Suidas* in v. *f Med. Ask.*, alii cum *Ald.* κάρτα δέ. *g Med. Ask.*, vulgo μή. *h Steph.* ora *Ask. Med.*, ceteri ἠνύετο. *i* Διώρυχάς μιν *Arch. Ask.* *k* Ὑπερέλαμπε male *Arch.* *l* Κατειλήφθησαν *Iungerm.* & *Galeus*, perperam. *m Med. Ask.*, in aliis προσάξαντο.

15. Ἅμαξαι — ἡμιόνειαι] Conſtans haec Codd. ſcriptura, ſi levem diſcrepantiam *Vind.* & *Arch.* praetervideas, *Athenaei* & *Euſtathii* conſenſu magis roboratur. Cl. tamen *Reiskius* ἡμιολίαι reformat, qui *currus* fuerint *ſeſcupli*, ſive dimidio tanto maiores ordinariis plauſtris: mulos enim eſſe tarda animalia, neque plauſtris apta. Oblitus eſt *Homeri* Il. Ω, 266.

Ἐκ μὲν ἄμαξαν ἄειραν ἐΰτροχον, ἩΜΙΟΝΕΙΗΝ,
Καλήν, ———

tum τὰ ὀρικὰ ſive ὀρεικὰ ζεύγη, quorum in *Platone*, *Iſaeo*, *Demoſthene*, *Aeſchine* non infrequens memoria; ne quid addam ex rebus noſtrae aetatis Hiſpanicis & Luſitanicis. De Choaspe & eius aqua *B. Briſſonius* R. Perſ. I, 82. p. 122. copioſe.

17. Ὅκοι ἂν ἐλαύνῃσι] Scribi poteſt ἕπονταί οἱ, ὅκοι ἂν ἐ. ex *Athen.* II. p. 45. B. atque ita legit *Euſtath.* ad Od. Δ, p. 173, 23. *Cteſias* apud *Athen.* ἱστορεῖ, ὅπως ἕψεται τὸ βασιλικὸν τοῦτο ὕδωρ, καὶ ὅπως, ἐναποτιθέμενον τοῖς ἀγγείοις, συμφέρεται τῷ βασιλεῖ. ſic corrigendum puto vulgatum φέρεται· firmant emendationem *Briſſonio* notata de R. P. p. 80. *aqua vaſis recondita deportari ſolet quocumque ſe Rex moverit.* Scripſerat, opinor, *Alex. Clemens*, omiſſis, quae feruntur intermedia, Paedag. II, p. 185, 10. ὡς οἱ βασιλεῖς οἱ ἀνόητοι, καθάπερ καὶ τοὺς φίλους, οὕτω καὶ τὸ ὕδωρ ἐπαγόμενοι· *ut amicos ſic et aquam ſecum ducentes.* — Ceterum ad ἐλαύνῃσι mira ſcribit *Gronovius*: flexus eſt Ionicus pro ἐλαύνῃ· quem ab *Ibyci* ſive Rheginorum norma ſcribendi distinguit *Heraclides Euſtathii* ad Od. H, p. 281, 22. λάβῃσι, λάχῃσι — καὶ ὅσα τοιαῦτα οὐ Ῥηγίνων εἰσίν, ἀλλὰ Ἰώνων· modum indicativum ita ſcripſiſſe perhibetur *Ibycus*: hinc Ἰβύκειον σχῆμα *Lesbonacti* p. 179. *Etymologo* p. 650, 11. — Sed quia, quantum memini, nuſpiam alibi verbum ſic ſcriptum legitur apud *Herod.* ego quidem vulgatum ἐλαύνει non ſollicitaſſem, niſi plures alterum Codices adfirmarent. VALKEN.

19. Διὰ Δαρδανέων] Δαρνέων *Chytraeus*, *H. Stephanus*, *Cellarius* probabiliter emendant, et favet aliquantiſper *Cod. Ask.*; *Reiskius* Δαραέων maluit. Quorum hi ex oppido *Daras*, illi ex *Darna*, quae in *Ptolemaei* Geogr. VI, I. hoc locorum tractu, nomen habent. Dardani ſive Dardanes in Mediae et Meſopotamiae oris ignorantur. Ἐν Ματιηνοῖσι uti in *Ask.*, & ſaepe alias hoc tono, iuſtum eſſe ex V, 52. et mox huius libri C. 202., adparebit. Non neſcio *Strabonem* XI. p. 803. C. poſteriore loco ἐκ Μαντιηνῶν legiſſe videri, cuius tamen libri in vocabuli ſcriptura ſibi non conſtant, uti *Caſaubonus* ad p. 796. admonuit. Quid dicemus de *Arch.* Τίγρην; ſolet hic amnis Τίγρης in Muſis ſcribi V, 52. VI, 20., ſed patrio caſu Τίγρητος, *Euſtathio* ad Dionyſ. v. 976. teſte. De urbe Opi quaeremus L. VI, 20. Vide interea *Strabon.*

23. Τῶν τις ἱρῶν ἵππων τῶν λευκῶν] Confer VII, 55. Vertit haec de Gynde & hauſto eius fluctibus equo *Seneca* de Ira III, 21. et *Oroſius* II, 6., cuius haec adſcribere libet: *Nam cum unum regiorum equitum, candore formaque excellentem, tranſmeandi fiducia perſuaſum* —— *abreptum praecipitatumque merſerat.* Sic, *Fabricio* indice, plures MSS., in aliis *regiorum equorum*, quo modo ex coniectura *I. Broukhuſius* ad *Tibulli* IV, 1, 141., et ſua in editione *Havercampus*. Pati id poſſum; ſed cauſſae, quibus inpelluntur viri doctiſſimi, nihil admodum urgent. *Equitem* de equo *Virgilium*, *A. Gellium*, *Minutium Felic.*, *Macrobium* & Eccleſiaſticorum ſcriptorum plures uſurpaſſe, quis ignorat? Mox *Sylburgius* ad *Briſſon.* Reg. P. III, 98. legit τοῦτο ὑβρίσαντι. *qui iſtam ei fecerat iniuriam.*

35. Ἤνετο μὲν τὸ ἔργον] Optime *Med.* & *Gronov.* Idem dabunt ſchedae VIII, 71. Verbi uſus olim tritiſſimus. Lege, ſi lubet, *Aeſchyli* Choëphor. v. 797. *Apollon. Rh.* II, 496. III, 1339. & Poëtam Il. K, 251. quaeque ibi *Euſtathius*.

46. Προεσάξαντο σιτία ἐτέων &c.] Vide *Gronovium*. Conſentit *Xenophon*, ἔχοντες τὰ ἐπιτήδεια πλέον ἢ εἴκοσι ἐτῶν de Babyloniis, a Cyro obſeſſis, Inſtit. Cyr. VII. p. 190. C.

οὗτοι μὲν λόγον εἶχον τῆς πολιορκίης οὐδένα. Κῦρος δὲ ἀπορίῃσι ἐνείχετο, ἅτε χρόνου τε [a] ἐγγινομένου συχνοῦ, ἀνωτέρω δὲ οὐδὲν τῶν πρηγμάτων προκοπτομένων. Εἴτε δὴ ὦν ἄλλος οἱ ἀπορέοντι ὑπεθήκατο, εἴτε καὶ αὐτὸς ἔμαθε τὸ ποιητέον οἱ ἦν, ἐποίεε δὴ τοιόνδε· τάξας τὴν στρατιὴν ἅπασαν ἐξ ἐμβολῆς τοῦ ποταμοῦ, τῇ ἐς τὴν πόλιν ἐσβάλλει, καὶ ὄπισθε αὖτις τῆς πόλιος τάξας ἑτέρους, τῇ [b] ἐξίει ἐκ τῆς πόλιος ὁ ποταμός· προεῖπε τῷ στρατῷ, ὅταν διαβατὸν τὸ ῥέεθρον ἴδωνται γενόμενον, ἐσιέναι ταύτῃ ἐς τὴν πόλιν. [c] οὕτω τε δὴ τάξας, καὶ κατὰ ταῦτα παραινέσας, ἀπήλαυνε αὐτὸς σὺν τῷ ἀχρηίῳ τοῦ στρατοῦ. ἀπικόμενος δὲ ἐπὶ τὴν λίμνην, τάπερ ἡ τῶν Βαβυλωνίων βασίλεια ἐποίησε κατά τε τὸν ποταμὸν καὶ κατὰ τὴν λίμνην, ἐποίεε καὶ ὁ Κῦρος ἕτερα τοιαῦτα. τὸν γὰρ ποταμὸν διώρυχι ἐσαγαγὼν ἐς τὴν λίμνην ἐοῦσαν ἕλος, τὸ ἀρχαῖον ῥέεθρον διαβατὸν εἶναι ἐποίησε, ὑπονοστήσαντος τοῦ ποταμοῦ. γενομένου δὲ [d] τούτου τοιούτου, οἱ Πέρσαι οἵπερ ἐτετάχατο ἐπ᾽ αὐτῷ τούτῳ κατὰ τὸ ῥέεθρον τοῦ Εὐφρήτεω ποταμοῦ, ὑπονενοστηκότος [e] ἀνδρὶ ὡς ἐς μέσον μηρὸν μάλιστά κῃ, κατὰ τοῦτο ἐσήεσαν ἐς τὴν Βαβυλῶνα. εἰ μέν νυν προεπύθοντο [f] ἢ ἔμαθον οἱ Βαβυλώνιοι τὸ ἐκ τοῦ Κύρου ποιεύμενον, [g] οὐδ᾽ ἂν περιιδόντες τοὺς Πέρσας ἐσελθεῖν ἐς τὴν πόλιν, διέφθειραν κάκιστα. [h] κατακληΐσαντες γὰρ ἂν πάσας τὰς ἐς τὸν ποταμὸν πυλίδας ἐχούσας, καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὰς αἱμασιὰς ἀναβάντες τὰς παρὰ τὰ χείλεα τοῦ ποταμοῦ ἐληλαμένας, ἔλαβον ἂν σφεας ὡς ἐν [i] κύρτῃ. νῦν δὲ ἐξ ἀπροσδοκήτου σφι παρέστησαν οἱ Πέρσαι. ὑπὸ δὲ μεγάθεος τῆς πόλιος, ὡς λέγεται ὑπὸ τῶν ταύτῃ οἰκημένων, τῶν περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλιος ἑαλωκότων, τοὺς τὸ μέσον οἰκέοντας τῶν Βαβυλωνίων οὐ μανθάνειν ἑαλωκότας, ἀλλὰ (τυχεῖν γάρ σφι ἐοῦσαν ὁρτὴν) χορεύειν τε τοῦτον τὸν χρόνον, καὶ ἐν εὐπαθείῃσι εἶναι, ἐς ὃ δὴ καὶ τὸ κάρτα ἐπύθοντο. καὶ Βαβυλὼν μὲν οὕτω [k] τότε πρῶτον ἀραίρητο. Τὴν δὲ δύναμιν τῶν Βαβυλωνίων πολλοῖσι μὲν καὶ ἄλλοισι δηλώσω ὅση τίς ἐστι, [l] ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε· βασιλέϊ τῷ μεγάλῳ ἐς τροφὴν αὐτοῦ τε καὶ τῆς στρατιῆς διαραίρηται, πάρεξ τοῦ φόρου, γῆ πᾶσα ὅσης ἄρχει· δυώδεκα ὦν μηνῶν ἐόντων ἐς τὸν ἐνιαυτὸν, τοὺς [m] τέσσερας μῆνας τρέφει μιν ἡ Βαβυλωνίη χώρη, τοὺς δὲ ὀκτὼ τῶν μηνῶν ἡ λοιπὴ πᾶσα Ἀσίη. οὕτω [n] τριτημορίη χώρη τῇ δυνάμι τῆς ἄλλης Ἀσίης, καὶ ἡ ἀρχὴ

nem nihili faciebant. Et Cyrus, quum, iam
longo tempore peracto, nihil admodum res
ipſius proficerent, inops conſilii erat. Tan- 191
dem, ſive alius ei anxio ſuggesſit, ſive ipſi in
mentem venit, quid in rem eſſet, ſic ſtatuit
faciendum: inſtructis univerſis copiis, partim
qua fluvius urbem ingreditur, partim a tergo
qua egreditur, præcipit, ut, quum cerne-
rent alveum poſſe tranſiri, illac urbem inva-
derent. Ita inſtructis atque formatis ſuis,
cum inutiliori exercitus parte abiit ad palu-
dem. Eo ubi pervenit, quæ Babyloniorum
regina fecerat circa flumen et circa paludem,
eadem alia et ipſe fecit. Nam fluvio per
foſſam inducto in paludem, quæ erat ſta-
gnum, alveum eius priſtinum pervium reddi-
dit ſubſidente aqua fluvii. Quod quum ita
contingeret, Perſæ, qui ad hoc ipſum inſtructi
erant, per alveum, unde fluvius Euphrates
abſceſſerat, ita ut vix medium femur tranſe-
untis madefaceret, illac Babylonem introie-
runt. Quos Babylonii, ſi factum Cyri aut
prius audiſſent aut ſenſiſſent, neque con-
temnentes Perſarum ingreſſum, peſſimo exi-
tio affeciſſent. Nam obſeratis omnibus, quæ
ad flumen ferunt, portulis, conſcenſiſque ma-
ceriis, quæ erant per labra fluvii ductæ, ipſi
illos progreſſos veluti in naſſa excepiſſent.
Nunc ex inopinato eis Perſæ aſtiterunt: et
quum capti eſſent, qui extrema urbis incole-
bant Babylonii, propter eius tamen magni-
tudinem non ſentiebant (ut fertur ab illis,
qui iſtic habitabant) hi, qui circa medium
habitabant, eos captos eſſe. Sed quod forte
dies feſtus eis eſſet, exercendis choreis at-
que oblectationibus operam dabant, donec
plane etiam hoc reſciverunt. Atque ita pri-
mo tunc capta eſt Babylon. CUIUS civi- 192
tatis quanta ſit potentia, cum ex aliis mul-
tis declarabo, tum vero ex hoc. Quum
regi magno omnis plaga, cui imperat, ſit
diſtributa in ipſius atque exercitus eius
alimentum, præter tributa, ex duodecim,
quibus annus conſtat menſibus, per qua-
tuor menſes regio Babylonica, octo reliquis
eum omnis Aſia alit. Ita huius regionis po-
tentia tertiam Aſiæ alterius partem æquipa-
rat, et eius præfectura, quam Satrapiam
Per-

a Ἐγγινομένου *Arch.* *b Med. Ask.*, ἐξίει *Ald. Paris. A.*, *V. Arch.*, nec prave. *c M. Ask.*, in ora *Steph.* οὕτω δὲ δὴ, ab aliis vox media abeſt. *d V. Arch. M. Ask.*, vulgo τοῦ τοιούτου. *e Rem. Ask. M.*, in aliis ἀνδρείως. Vid. *Gronov.* *f* Οἱ Βαβ. ἢ ἔμαθον *Arch.* *g* Οὐ μὰν idem et *Aldus.* *h* Κατακληΐσαντες *Arch.* *i* Sumſit hinc *Pollux* x, 160., Κυρτῆῳ *Arch.* *k M. Ask. Steph.* margo, vulgo οὕτω πρ. Tum ἀραίρητο *Paris.* unus. *Med.* & ceteri ἀναίρητο. *l* Ἐν *Arch.*, ſine cauſſa. *m* Τέσσερας τρέφει μιν *Arch. Rem. Ask.*, vulgo μὲν, *M.* τέσσερας μῆνας & *Euſtath.* ad *Dionys.* v. 1005. *n* Τριτημορίη *Ask.* Mox ἡ Ἀσσυρίη non eſt in *Arch.* nec *Valla*, neque *Aldo* & *Hervag.* Tum Σατραπηΐη *Arch.* Vulgo τριτημ. ἡ Ἀσσυρίη χωρ.

61. Εἰσαγαγὼν ἐς τὴν λίμνην, ἐοῦσαν ἕλος] Non multum aliter *Xenophon.* Sunt & in *Ieremiae* oraculis, quae Cyri hoc inventum & inſtitutum manifeſto praedixerunt. Vide *H. Grotium* ad eius Vatis C. LI, 32. & *Camp. Vitringam* Obſ. Sacr. VI, 5. 298. Nota vero discrimen inter τὴν λίμνην & ἕλος, quorum hoc ſtagnum, terra undique incluſum, & exitu aquarum carens; λίμνη, in quam aut fluvius incurrit, aut ducta foſſa cum eo coniungitur, atque iterum exit. Ita Nitocris τὸ πᾶν ὄρυγμα fecit ἕλος ſupra C. 185., & λίμνη palus eſt Maeotis C. 104., tum Iſmaris ac Biſtonis, quibus fluvii miſcentur, VII, 109. Στομαλίμνη, quae ore mare excipit, in *Strabone* cum nota magni viri, L. IV, p. 280. Neque tamen, etsi faveat discrimini *Heliodorus* Aethiop. I. p. 10., certum hoc & conſtitutum eſt. Noſter ἕλος receptui etiam magnorum fluminum dat I, 202. IV, 53. Iunge *Euſtath.* Il. Υ, 220.

68. Οὐδ᾽ ἂν περιιδόντες] Demiror neglectui traditum fuiſſe *Aldi* & *Hervagii* οὐ μὰν, cui novum ex *Arch.* robur adceſſit. Adſcripſerat *St. Berglerus* ex Poëta Il. Δ, 512. Οὐ μὰν οὐδ᾽ Ἀχιλεύς· ubi ſcholia οὐ μὴν οὐν. *Apollonius Rhod.* II, 48. Οὐ μὰν οὐδ᾽ Ἄμυκος πειρήσατο, i. e. οὐ μὴν, ut Critici & *Heſychius* explicant. Adde *Euripid. Phoen.* v. 1612. et *Valkenarium.* Equidem parum abſum ab eius in integrum reſtitutione.

76. Τῶν περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλιος &c.] Clarius exprimi non poſſunt curſorum, occupatam regi urbem nuntiantium *Ieremiae* C. LI, 31. verba: namque עִירוֹ מִקָּצֶה divini vatis huc tendit, et τὰ περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλιος αὐτοῦ deſcribit. De feſto die, quo capta Babylon, non diverſus abit *Xenophon*; nimius vero *Ariſtoteles* est Politic. III, 2., dum, capta iam tertium diem urbe, οὐκ αἰσθέσθαι τι μέρος τῆς πόλεως conmemorat, notatus propterea ſaepe.

80. Οὕτω τότε πρῶτον ἀραίρητο] Videlicet a Perſis, quorum rex Darius ſecunda eam vice occupavit L. III, 159. Ἀναίρητο, quod in Edd. omnibus, ab hoc *occupandi* uſu adeo longe deflectit, ut mirer tam diu tolerari potuiſſe. *L. Kuſterus* ex ſchedis *Pariſinis* belle inſtauravit in *Clerici* Biblioth. V. & Rec. t. V. p. 409. Ecce tibi ex Muſa nona C. 101. ὡς δὲ καὶ τὸ τεῖχος ΑΡΑΙΡΗΤΟ· et VII, 83. ἢ νούσῳ ἄλλος ἀνὴρ ἀραίρητο ex *Med. Arch. Ask.*, quo quidem loco antea, ut hic, ἀναίρητο. De verbi formatione conſulto taceo: qui *Herodotum* trivit, in ea non haeſitabit. Post pauca cum tot ſchedis exſulent ἡ Ἀσσυρίη, et praeceſſerit ἡ Βαβυλωνίη, ſuſpicio de emblemate non iniuſta nata eſt.

91. Τρι-

Perſæ vocant, omnium Satrapiarum longe eſt optima, adeo ut Tritantæchmæ Artabazi filio, qui ab rege præfecturam hanc habebat, ſingulis diebus ſingulæ argenti plenæ artabæ penderentur. Artaba autem menſura Perſica capit, quam Attica medimnus, amplius tribus chœnicibus Atticis. Ad hæc erant ei peculiares equi, præter bello deſtinatos, admiſſarii octingenti, cum equarum, a quibus admittebantur, ſexdecim millibus; nam ſinguli mares a vicenis admittebantur. Præterea canum Indicorum tanta alebatur multitudo, ut ad præbenda eis cibaria, quatuor in eadem planitie magni vici attributi eſſent, aliorum tributorum immunes. Atque hæc

193 præſidi Babylonis eveniebant. Porro in Aſſyriorum terra parum pluit, et hoc eſt, quo enutritur radix frumenti, irrigatum quidem ex fluvio, et arvum fit pingue, provenitque frumentum, non ſicut in AEgypto, flumine ipſo in arva aſcendente, ſed manibus atque tollenonibus irrigatum. Etenim Babylonica regio omnis, quemadmodum AEgyptiaca, diſſecta eſt in foſſas, quarum maxima navibus traiici poteſt, ad ſolem hibernum vergens: tendit autem ex Euphrate in alterum flumen, in Tigrim, ad quem urbs Ninus ſita erat. Hæc regio omnium, quas nos vidimus, longe optima eſt, duntaxat ferendo frumento. Nam alias arbores ferre, ficum, vitem, oleam, omnino ne conatur quidem; Cereris autem fructu proferendo tam commoda eſt, ut nusquam non ad ducena reddat: ubi autem bonitate ſeſe ipſa vincit, etiam ad tricena efferat. Quaternûm autem digitorum commode latitudo eſt tritici illic atque hordei foliis. Ex milio autem ac ſeſamo quantæ proceritatis arbor ſurgat, etſi mihi comperta, tamen memorare ſuperſedeo, probe ſciens, iis qui nunquam Babylonicam regionem adierunt, quæ de frugiferis dicta ſunt, perquam incredibi-

χὴ τῆς χώρης ταύτης, τὴν οἱ Πέρσαι Σατραπηΐην καλέουσι, ἐστὶ ἁπασέων τῶν ἀρχέων πολλόν τι κρατίστη, ὅκου [a] Τριταντaίχμῃ τῷ Ἀρταβάζου ἐκ βασιλέος ἔχοντι τὸν νομὸν τοῦτον, ἀργυρίου μὲν προσήιε ἑκάστης ἡμέρης ἀρτάβη μεστή· ἡ δὲ ἀρτάβη, μέτρον ἐὸν Περσικὸν, χωρέει μεδίμνου [b] Ἀττικῆς πλεῖον χοίνιξι τρισὶ Ἀττικῇσι. ἵπποι δέ οἱ αὐτοῦ ἦσαν ἰδίῃ, πάρεξ τῶν [c] πολεμιστέων, οἱ μὲν ἀναβαίνοντες τὰς θηλέας, ὀκτακόσιοι· αἱ δὲ βαινόμεναι, ἑξακισχίλιαι καὶ μύριαι. ἀνέβαινε γὰρ ἕκαστος τῶν [d] ἐρσένων τουτέων εἴκοσι ἵππους. κυ- 78
νῶν δὲ Ἰνδικῶν τοσοῦτον δή τι πλῆθος ἐτρέφετο, ὥστε τέσσερες τῶν ἐν τῷ πεδίῳ κῶμαι μεγάλαι, τῶν ἄλλων ἐοῦσαι ἀτελέες, τοῖσι κυσὶ προσετετάχατο σιτία παρέχειν. τοιαῦτα μὲν τῷ ἄρχοντι τῆς Βαβυλῶνος ὑπῆρχε ἐόντα. Ἡ δὲ γῆ τῶν Ἀσσυρίων ὕεται μὲν [e] ὀλίγῳ, καὶ τὸ ἐκτρέφον τὴν ῥίζαν τοῦ σίτου, ἐστὶ τοῦτο. [f] ἀρδόμενον μέντοι ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἁδρύνεταί τε τὸ λήϊον, καὶ παραγίνεται ὁ σῖτος, οὐ κατάπερ ἐν Αἰγύπτῳ, αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ ἀναβαίνοντος ἐς τὰς ἀρούρας, ἀλλὰ χερσί τε καὶ [g] κηλωνηΐοισι ἀρδόμενος. ἡ γὰρ Βαβυλωνίη χώρη πᾶσα, κατάπερ ἡ Αἰγυπτίη, κατατέτμηται ἐς διώρυχας· καὶ ἡ μεγίστη τῶν διωρύχων ἐστὶ νηυσὶ [h] περητὸς, πρὸς ἥλιον τετραμμένη τὸν χειμερινόν. ἐσέχει δὲ ἐς ἄλλον ποταμὸν ἐκ τοῦ Εὐφρήτεω, ἐς τὸν [i] Τίγριν, παρ' ὃν Νῖνος πόλις οἴκητο· ἔστι δὲ χωρέων αὕτη ἁπασέων μακρῷ ἀρίστη, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Δήμητρος καρπὸν ἐκφέρειν· τὰ γὰρ δὴ ἄλλα δένδρεα οὐδὲ πειρᾶται ἀρχὴν φέρειν, οὔτε συκέην, οὔτε ἄμπελον, οὔτε ἐλαίην. τὸν δὲ τῆς Δήμητρος καρπὸν ὧδε ἀγαθὴ ἐκφέρειν ἐστὶ, ὥστε ἐπὶ διηκόσια μὲν τοπαράπαν ἀποδιδοῖ· [k] ἐπεὰν δὲ ἄριστα [l] αὐτὴ ἑωυτῆς ἐνείκῃ, ἐπὶ τριηκόσια ἐκφέρει. τὰ δὲ φύλλα αὐτόθι τῶν τε πυρῶν καὶ τῶν κριθέων τὸ πλάτος γίνεται τεσσέρων [m] εὐπετέως δακτύλων. ἐκ δὲ κέγχρου καὶ σησάμου ὅσον τι [n] δένδρον μέγαθος γίνεται, ἐξεπιστάμενος, μνήμην οὐ ποιήσομαι· εὖ εἰδὼς ὅτι τοῖσι μὴ ἀπιγμένοισι ἐς τὴν Βαβυλωνίην χώρην, καὶ τὰ εἰρημένα [o] καρπῶν ἐχόμενα, ἐς

a Med. Τριταντaίγμῃ, *Ask.* Τριταντaίχμῃ et *Euſtatb.* in Hom. p. 1206, 17., *Aldus* Τριταίχμῃ et *Tzetzes* Chil. III. p. 305. Paullo ante ἀρχαίων *Ald.* *b M. Ask. Rem.*, ora *Steph.*, alii cum *Ald.* μέτρον ἐστὶ — χώρεον — Ἀττικοῦ. *c Ald. Arch. Vind. Euſtathius*, *Steph.* ora; alii πολεμιστηρίων. Statim θηλέας *Ask.*, θηλείας reliqui. Vide III, 85. *d* Ἀρσένων *Arch. Ask.* male. Tum mox τοσοῦτο iidem. *e* Ὀλίγον *Arch.* *f M. Ask. Rem. Steph.* ora, in *Edd.* ἀρδευόμενον. *g M. Ask.*, habet *Pollux* VII, 143. in *Arch.* χερσὶ ἰδίοισι ἀρδόμ., perperam. Vulgo κηλωνίοισι. *h* Πέριττος *Arch.* *i* Τίγρην *idem.* Tum ſtatim οἰκώκητο cum *Vind.*, οἱ ᾤκητο *M.* ᾠώκητο *Remig.*: ora *Steph.* et *Ask.* οἴκητο, vulgo οἰκέαται. *k M. Ask.*, in aliis ἐπεὰν δὲ. *l* Αὕτη plerique omnes. *m M. Rem. Ask. Arch.*, ora *Steph.* et *Vind.*, vulgo εὐπετέων. *n Arch. M. Ask.*, ſed μέγεθος *V. Arch.* *o Paris.* duo & *Arch.*, alii καρπόν.

91. Τριταντaίχμῃ] Sic praeſtat ob *Euſtatb.* & VII, 82., ubi *Valla*, & plures Codd. ad eum modum, et 121., conſentientibus omnibus atque ipſo *Mediceo.* Sitne vero idem *Tritantaecbmes* Artabani F., non audeo, etſi confuſio in Ἀρταβάνου & Ἀρταβάζου titulis frequens, decernere. De *Artaba*, Perſarum menſura, ad *Diodorum* XX, 96. Μέδιμνον *Noſter*, ſicuti alii, maſculina nota ponit VII, 187.

95. Πάρεξ τῶν πολεμιστέων] Sic praeſtat. *H. Stephanus* mutavit, codicem fortasſe manu exaratum ſecutus. De Bucephalo Alexandri πολεμιστὴς ἀγαθὸς *Strabo* XV. p. 1023., ἵπποι πολεμιστοὶ *Diodor. Sic.* II, 41., neque ignotus eſt *bellator equus* Latini poëtae. Et haec quidem dubio carent. Quid vero fiet his *Euſtathii* in Il. Υ. 221. ἵπποι γὰρ αὐτῷ ἦσαν δίχα φησὶν (*Herodotus*) τῶν πολεμιστῶν, ὀκτακόσιοι μὲν ΚΗΛΩΝΕΣ· αἱ δὲ ἀναβαινόμεναι ἑξακισχίλιαι &c.? Illene hic κήλωνες invenit? *Tzetzes* hac eadem in re et bis quidem, κήλωνες ὀκτακόσιοι, χωρὶς τῶν ἐν πολέμοις Chil. IV. p. 331. Sunt ſane κήλωνες iidem ac οἱ ἀναβαίνοντες τὰς θηλείας. *Gloſſae*, Κήλων, ὁ ἐπιβαίνων ἵππους, *Admiſſarius.* In *Heſychio* ex correctione ὁ ὀχευτὴς ἵππος. Frequentius aſini equas inſcendentes ad mulorum feturam. *Philo* de Leg. Special. p. 784. B. ὄνους ὑπερμεγέθεις, οὓς προσαγορεύουσι ΚΗΛΩΝΑΣ, ἀνατρέφουσι. In *Archilochi* fragmento ὄνοι κήλωνες apud *Euſtatb.* p. 1597, 28. Ego vero *Herodoto* κήλωνας, quippe *Euſtathii* & *Tzetzae*, etiam alia ex arbitrio demutantium, interpretamentum, nego.

8. Καὶ κηλωνηΐοισι] Laudo *Medic.*, tametſi *Pollux* κηλώνειον hinc habeat. Cur vero de vocis diverſa ſcriptura additum a viro Cl. nihil eſt? Omnes, excepto *Genevenſi* anni CIƆIƆCXVIII., ἀντλέεται μὲν κηλωνηΐῳ praeferunt Edd. VI, 119.; cui ſcriptioni conſentit *Etymolog. M.* p. 510., et *Moſchopulus* περὶ Σχεδ. p. 57., ſollicite κηλώνειον, τὸ κοινῶς γεράνιον i. e. *tollenonem* et κηλώνιον, τὸ τρεφόμενον ζῶον ἐπὶ ὀχείᾳ distinguentes. Facit cum illis *Libanius* Declam. XXXV. p. 799. C. Cauſſa differitatis in diverſa vocabuli origine eſt, quam *Etymolog.* in κῆλον *ligno*, alii in κήλων, quo de ſupra, invenerunt.

13. Νῖνος πόλις οἴκητο] Accedo *Bocharto*, *Marshamo*, *Reiskio* & aliis, hoc praeferentibus. τὸ οἱ, quamtumvis in MSS. quibusdam, quid huic loco proſit, non exputo. *Horreus* Aldinum οἰκέαται tuetur *Obſerv. in Herodot.* p. 116., ſed exemplis alienis. Si recordatus fuiſſet *Aldini* I, 151. ἐν Τενέδῳ δὲ μία οἰκέαται πόλις, vidiſſet de praeſente urbis ſitu agi, non vero praeterito & olim florente: verius tamen illic οἰκέεται.

18. Ἄριστα αὐτὴ ἑωυτῆς ἐνείκῃ] Per leve eſt, ſi tamen vile ſit, quo ſuus veteri ſermoni cultus integratur: αὕτη male edebatur. *Noſter* C. 203. τῇ εὐρυτάτῃ ἐστὶ αὐτὴ ἑωυτῆς· et II, 149. *Hippocrates* Aër. Aq. & Loc. p. 284, 37. ταῦτα μὲν ἄριστα αὐτὰ ἑωυτέων ἐστί. *Arrian.* Ind. C. 10. ἵναπερ μακροτάτη αὐτὴ ἑωυτῆς φύεται. Alia ſciens praetereo et cupidos ad *Henr. Stephan.* de Dialect. p. 41. amando. *Strabo* de trecenteſimae frugis incremento, quod ager Babylonius reddebat, L. XVI. p. 1077. D. καὶ γὰρ τριακοσιάχια λέγουσι. Voluit credo τριακόσια uti *Herodotus*, aut, quia in MSS. τριακοσιάχοα, τριακοσιοντάχουν, quo uſu ἑκατοντάχουν et διακοσιοντάχουν poſuit ſuperiore libro p. 1063. C. et τριακοντάχουν VII. p. 478.

24. Καρπῶν ἐχόμενα] Sic iubent membranae, et iuſti-

ἐς ἀπιστίην πολλὴν ἀπῖκται. χρέωνται δὲ οὐδὲν ἐλαίῳ,
ἀλλ' ἐκ τῶν σησάμων [a] ποιεῦντες. εἰσὶ δέ σφι Φοίνικες
πεφυκότες ἀνὰ πᾶν τὸ πεδίον, οἱ πλεῦνες [b] αὐτέων
καρποφόροι· ἐκ τῶν καὶ σιτία καὶ οἶνον καὶ μέλι ποιεῦνται.
τοὺς συκέων τρόπον θεραπεύουσι τά τε ἄλλα, καὶ Φοι-
νίκων, τοὺς ἔρσενας Ἕλληνες καλέουσι, τούτων τὸν καρ-
πὸν περιδέουσι τῇσι βαλανηφόροισι τῶν Φοινίκων, ἵνα πε-
παίνηταί σφι ὁ ψὴν τὴν βάλανον ἐσδύνων, καὶ μὴ ἀ-
ποῤῥέῃ ὁ καρπὸς ὁ τοῦ Φοίνικος. ψῆνας γὰρ δὴ [c] φορέουσι
ἐν τῷ καρπῷ οἱ ἔρσενες, [d] καλάπερ δὴ οἱ ὄλυνθοι. Τὸ δὲ
ἁπάντων θῶμα μέγιστόν μοί ἐστι τῶν ταύτῃ, μετά γε
[e] τὴν πόλιν αὐτήν, ἔρχομαι φράσων. τὰ πλοῖα αὐτοῖσι
ἐστὶ τὰ κατὰ τὸν ποταμὸν πορευόμενα ἐς τὴν Βαβυλῶνα
ἐόντα κυκλοτερέα, πάντα σκύτινα. ἐπεὰν γὰρ ἐν τοῖ-
σι Ἀρμενίοισι [f] τοῖσι κατύπερθε Ἀσσυρίων οἰκημένοισι
νομέας ἰτέης ταμόμενοι ποιήσωνται, περιτείνουσι τούτοισι
79 διφθέρας στεγαστρίδας ἔξωθεν, ἐδάφεος τρόπον, οὔτε
πρύμνην ἀποκρίνοντες, οὔτε πρῴρην συνάγοντες, ἀλλ'
ἀσπίδος τρόπον κυκλοτερέα ποιήσαντες, καὶ καλάμης
πλήσαντες πᾶν τὸ πλοῖον [g] τοῦτο, ἀπιᾶσι κατὰ τὸν
ποταμὸν φέρεσθαι, φορτίων πλήσαντες· μάλιστα δὲ
[h] βίκους φοινικηΐους κατάγουσι οἴνου πλέους. ἰθύνεται δὲ
ὑπό τε δύο πλήκτρων, καὶ δύο ἀνδρῶν ὀρθῶν ἑστεώτων.
καὶ ὁ μὲν ἔσω ἕλκει τὸ πλῆκτρον, ὁ δὲ ἔξω ὠθέει. ποιέε-
ται δὲ καὶ κάρτα μεγάλα ταῦτα τὰ πλοῖα, καὶ ἐλάσ-
σω· τὰ δὲ μέγιστα αὐτέων, καὶ πεντακισχιλίων τα-
λάντων γόμον ἔχει. ἐν ἑκάστῳ δὲ πλοίῳ ὄνος [i] ζωὸς ἔν-
εστι, ἐν δὲ τοῖσι μέζοσι πλεῦνες. ἐπεὰν [k] ὦν ἀπίκων-
ται πλέοντες ἐς τὴν Βαβυλῶνα, καὶ διαθέωνται τὸν φόρ-
τον, νομέας μὲν τοῦ πλοίου καὶ τὴν καλάμην πᾶσαν
[l] ἀπεκήρυξαν· τὰς δὲ διφθέρας [m] ἐπισάξαντες ἐπὶ τοὺς
ὄνους,

dibilia viſum iri. Oleo autem non utuntur
niſi quod ex ſeſamis faciunt. Naſcuntur eis
per campum omnem palmæ, pleræque fructi-
feræ; ex quibus et panes et vinum et mel con-
ficiunt, easque colunt ficuum more et tum in
aliis, tum palmarum, quas Græci masculas
vocant, quarum fructum circumligant iis pal-
mis, quæ dactylos ferunt, ut illis maturet da-
ctylum culex intrans, et non decidat fructus
palmæ. Maſculæ enim in fructu ferunt culi-
ces, quemadmodum caprifici. Venio ad id, 194
quod ex omnibus, quæ ſunt in ea regione, ſe-
cundum ipsam urbem, mihi ſummo miraculo
est, diſſerendum. Navigia illorum ſecundo
flumine commeantia Babylonem, ſunt orbicu-
lata atque omnia coriacea. Nam postquam
in Armeniis, qui ſupra Asſyrios incolunt, ex
cæſis ſalicibus coſtas fecerunt, obducunt illis
pelles tectorias extrinſecus in modum pavi-
menti, neque puppe diſcreta, neque prora a-
cuminata, ſed in ſpeciem clypei orbiculata.
Tale navigium omne ſtramento replentes flu-
vio deferendum permittunt, oneratum merci-
bus: ſed maxime dolia ex palmis vino onuſta
deferunt, dirigentibus illud duobus plectris
vel palis, totidemque viris rectis ſtantibus;
quorum alter introrſus palum trahit, alter
extra pellit. Fiunt autem navigia hæc et ma-
gna admodum et minora: quorum maxima fe-
runt quoque pondus quinque millium talento-
rum, ſingula ſingulos aſinos vivos habentia,
maiora etiam plures. Postquam igitur navi-
gantes Babylonem pervenerunt, onusque diſ-
traxerunt, coſtas quidem navigii atque omnia
ſtramenta venundant, ſed pelles aſinis impo-
nunt,

a Ποιεῦνται *Arcb.* *b* Αὐτῶν *M. Arcb. Ask.* & *Athen.* XIV. p. 651. *c* Φορέουσι *Athen.*, et melius; Φέρουσι *Edd.* Paullo ante βαλάνην *Arcb.* & ſemper ἄρσενες. In *Athen. Codd.* MSS. ἔρσενες. *d* Κατάπερ δὴ οἱ *Arcb. Vind.* & *Paris. B.* cum Edd. δὴ M. aberat. *e* Αὐτ. τὴν πόλιν *Ask. Arcb.* *f* Hoc non legit *Arcb.* *g* Τούτοισι *Arcb. V.* Tum ἀπιεῖσι *M. Ask.*, *Aldo* plerique MSS. conſentiunt. *h* Κίκους *Ask.* *i* Ζωὸς ora *Steph.*, ζῶος *Ask.* ζῶς *Arcb.* vulgo ζῶς. *k M. Ask. Arcb.* vulgo οὖν. *l* Ἀπινεκήρυξαν in *Med.*, ſed ε alia manu tertiae litterae ſuperſcripto, quo modo *Ask.*, in vulgato omnes *Pariſini*, *V. Arcb.* adquieſcunt. *m* Habet hinc *Pollux* VII, 186.

ſtisſime. Vid. I, 120. Novi haec varie mutari, qua opera in poſterum ſuperſedendum est. Statim ἐκ τῶν σησάμων ποιεῦνται qui volunt, auxiliatorem *Arcb.* allegare posſunt. Ego hoc patrono non utor.

29. Θεραπεύουσι τά τε ἄλλα,] Hic voces istas non videtur legisſe *Athenaeus* XIV, p. 650. C. quae in verſum 31. reiectae ſuam mihi ſedem viderentur recuperasſe, ſi legeretur: τά τε ἄλλα, καὶ τὰ εἰρημένα καρπῶν ἐχόμενα. — Proxime ſequentia hunc in modum, ex *Athenaeo* partim, reſtituenda iudico: τῶν γὰρ Φοινίκων, τοὺς ἔρσενας καλέουσι, τούτων τὸν καρπὸν περιδέουσι τῇσι βαλανηφόροισι τῶν Φοινίκων, ἵνα πεπαίνῃ τέ σφι ὁ ψὴν τὴν βάλανον ἐσδύνων· καὶ μὴ ἀποῤῥέῃ ὁ καρπὸς ὁ τοῦ Φοίνικος· ψῆνας γὰρ δὴ φορέουσι ἐν τῷ καρπῷ οἱ ἔρσενες, κατάπερ οἱ ὄλυνθοι. Huc pertinent Ψῆνες in *Gloſſ. Herod.* *Heſychius* in v. Ψηνίζων *animalculum* esſe ſcribit, ὃ εἰσδύεται εἰς τοὺς ὀλύνθους τῶν σύκων, καὶ πεπαίνει αὐτούς. Vid. *Suidas* in Ἀνερίναστος. *Zenobius* II Prov. 23. ἐνδυόμενον εἰς τοὺς σφῆνας (legerim εἰς τοὺς ὀλύνθους ὁ Ψὴν) τὸ θηρίδιον στερεοῖ τούτους καὶ πεπαίνει· idem verbum πεπαίνειν in eadem re *Theophraſtus* adhibuerat de Cauſ. Plant. II, c. XII. — Ut hic in Edd. ſic & apud *Athen.* legitur ἵνα πεπαίνηται· perperam: fructus alligabantur, ἵνα ὁ ψὴν τὴν βάλανον ἐσδύνων πεπαίνῃ, *ad maturitatem perduceret.* VALKEN.

29. Θεραπεύουσι τά τε ἄλλα, καὶ Φοιν.] Haec artius inter ſe aptavi, quo orationi nexus rediret, ſecutus iudicium *Salmaſii* in *Solin.* p. 738., et qui eum exſcripſit, *Bod. a Stapel* ad *Theophraſti* Hiſt. Plant. II, 9. p. 115. Idem *Corn. de Pauw*, et *Reiskio* in opinionem venit. Vide & haec quae *Bod. a Stapel* corrigenda cum *Salmaſio* cenſuit, neque abſurde, me arbitro. Primo τούτων τὸν καρπόν, tum ἵνα πεπαίνῃ τέ σφι ὁ ψὴν τὴν —. Quarum mutationum utraque exigua est, & ad ſententiam necesſaria. Et hactenus doctisſimis viris libens calculum addo. Quod vero uterque *Pollucem* & *Heſychium* erroris poſtulant, quoniam ψῆνας, καρπὸν τῶν ἀῤῥένων Φοινίκων explicuerunt, vereor ut iuſta ſit actio. *Theophylactus* certe, illi ſi rei ſint, in eodem luto haeret Epiſt. XVIII., in amore palmarum ſecutus *Achillem Tat.* L. I. de Clit. Amor. p. 57., neque omni a lapſu immunem. Malus est, quod *Herodoto* inpingitur: de culice, qui e maſcula palma in feminae fructum intret, ut dactylum ad maturitatem perducat et is tenacius haereat, monſtro ſimile esſe: quod in caprificatione uſus introduxerat, id Hiſtoricum transtulisſe inprudenter ad palmas: audiendum esſe *Theophraſtum*, doctum ſua in arte hominem. Gravis accuſatio. Ego vero *Herodoto* patronum dabo virum eruditum *Iulium Pontederam*, qui *Bod. a Stapel* criminationes doctisſime dispulit, oſtenditque palmis per orientis plagas fructiferis, ne palmulas ante maturitatem amittant, per hos *culices*, ſive τοὺς ψῆνας ſuccurri. *Herodotum* teſtem fuisſe oculatum, *Theophraſtum* ex aliorum narrationibus de palmarum coniugio ſcriptitasſe, *Antholog.* L. II, 32. p. 168.

40. Νομέας ἰτέης ταμόμενοι] Vide *I. Brodaeum* L. I. Miſcell. C. 10. & *P. Leopardum* Emend. XIII, 13., qui *Baifium* ac *Vallam* comiter in viam revocarunt. De futilibus navibus culte *Antiphilus* Anthol. I, 57. p. 116.

46. Βίκους Φοινικηΐους — οἴνου] Adſtipulor doctis viris, qui cum *Valla* Φοινικηΐου corrigunt. Frequens in Oriente id vini genus. *Xenophon* Κύρου Ἀναβ. I. p. 54. *Ed. Hutchins.* οἶνον ἐκ τῆς βαλάνου πεποιημένον τῆς ἀπὸ τοῦ Φοίνικος adpellat, *Noſter* ſuo more Φοινικήϊον II, 86, III, 20. Supra ἀπιᾶσι cur deterius τῷ ἀπιεῖσι *Med.* habitum fuerit, non capio. Vide II, 86.

51. Ὄνος ζωὸς ἔνεστι] Sic oportuit. Ζῶς Graecae dialecti formam non habet. Si σῶς fuisſet, ſervasſem. *Noſter* IV, 76. ἢν σῶς καὶ ὑγιὴς ἀπονοστήσῃ· et ſaepe Attici ſcriptores, *Sophocles* Oed. Colon. v. 1205., *Euripid.* Hecub. v. 994., *Plato* Phaedon. p. 87. B. Vide *Euſtath.* in Homer. p. 957. et *Thomam M.* in Σῶς.

55. Ἀπινεκήρυξαν] Quantillum erat litera transpoſita ſcripſisſe ἐπανεκήρυξαν· *inſuper ſub praecone vendebant*: postquam nempe διαθέωνται τὸν φόρτον. — τὴν καλάμην πᾶσαν ἐπανεκήρυξαν. A *Gronovio* vulgatum cum

nunt, eosque in Armeniam agitant; adverſo enim flumine navigari præ illius rapiditate nullo pacto poteſt. Propterea enim quoque non ex lignis, ſed ex pellibus navigia fiunt. Iidem, ubi aſinos agitando in Armeniam rediderunt, alia ad eundem modum navigia conſtruunt. Et naves quidem eorum tales ſunt.

195 Amictu autem tali utuntur: duabus amiciuntur tunicis, una linea usque ad pedes demiſſa, cui alteram laneam ſuperinduit: poſtremo candidam pænulam circumiicientes, calceos gerunt gentis more, ſoleis Thebanis pæne ſimiles. Capita habentes comata, mitris rediminunt, unguentis toto corpore delibuti. Anulum ſignatorium quisque geſtat, et baculum manu factum, cui adeſt politum aut malum, aut roſa, aut lilium, aut aquila, aut aliud quid: nam absque inſigni geſtare ſceptrum ipſis nefas. Atque hic eorum corporis eſt cultus.

196 Leges vero conſtitutæ ipſis hæ ſunt: una quidem prudentiſſima, quantum ego ſentio, qua Enetos, qui ſunt ex Illyriis, audio uti. Per ſingulos pagos ſemel quotannis iſta fiebant. Ubi virgines effectae eſſent nubiles, eas quum congregaſſent univerſas, unum in locum ſic iunctas recipiebant, quas circumſiſtente virorum frequentia, ſurgens præco ſingulatim vendebat: primum quidem pulcherrimam omnium; ſecundum hanc, poſtquam illa multo vendita eſſet auro, aliam proclamabat, quæ poſt illam eſſet ſpecioſiſſima. Vendebantur autem in connubium. Babylonii igitur, qui locupletes et iidem maturi nuptiis erant, licitando quisque alterum ſuperantes mercabantur pulcherrimas quasque. At iis ex plebe qui eſſent parati ad nuptias, his non opus erat pulchra forma: immo iſti pecunias ſimulque fœdiores virgines accipiebant. Nam præco, ubi virginum ſpecioſiſſimarum peregiſſet venditionem, excitabat deformiſſimam, aut ſiqua illarum eſſet mutila, eamque proclamabat dicens; quisquis vellet quamminimo auri accepto eam in matrimonio habere, donec illi, qui minimo contentus eſſet, addiceretur. Aurum vero iſtud ex ſpecioſis virginibus conficiebatur, et ſic ſpecioſæ elocabant

ὄνους, ἀπελαύνουσι ἐς τοὺς Ἀρμενίους. ἀνὰ τὸν ποταμὸν γὰρ δὴ οὐκ οἷά τε ἐστὶ πλέειν οὐδενὶ τρόπῳ, ὑπὸ τάχεος τοῦ ποταμοῦ. διὰ γὰρ ταῦτα καὶ οὐκ ἐκ ξύλων ποιεῦνται τὰ πλοῖα, ἀλλ' ἐκ διφθερέων. ἐπεὰν δὲ τοὺς ὄνους ἐλαύνοντες ἀπίκωνται ὀπίσω ἐς τοὺς Ἀρμενίους, ἄλλα τρόπῳ τῷ αὐτῷ ποιεῦνται πλοῖα. τὰ μὲν δὴ πλοῖα αὐτοῖσι ἐστὶ τοιαῦτα. Ἐσθῆτι δὲ τοιῇδε χρέωνται, κιθῶνι ποδηνεκέϊ λινέῳ· καὶ ἐπὶ [a] τοῦτον ἄλλον εἰρινέον κιθῶνα ἐπενδύνει, καὶ χλανίδιον λευκὸν [b] περιβαλλόμενοι, ὑποδήματα ἔχουσι ἐπιχώρια, παραπλήσια τῇσι Βοιωτίῃσι ἐμβάσι. κομῶντες δὲ τὰς κεφαλὰς, μίτρῃσι ἀναδέονται, μεμυρισμένοι πᾶν τὸ σῶμα. σφρηγῖδα δ' ἕκαστος ἔχει, καὶ σκῆπτρον χειροποίητον· ἐπ' ἑκάστῳ δὲ σκήπτρῳ ἔπεστι πεποιημένον ἢ μῆλον, ἢ ῥόδον, ἢ κρίνον, ἢ αἰετὸς, ἢ ἄλλο τι. ἄνευ γὰρ ἐπισήμου οὔ σφι νόμος ἐστὶ ἔχειν σκῆπτρον. αὕτη μὲν δή σφι ἄρτισις περὶ τὸ σῶμά ἐστι. Νόμοι δὲ αὐτοῖσι ὧδε κατεστέαται· ὁ μὲν σοφώτατος ὅδε, κατὰ γνώμην τὴν ἡμετέρην, τῷ καὶ Ἰλλυριῶν Ἐνετοὺς πυνθάνομαι χρῆσθαι· κατὰ κώμας ἑκάστας ἅπαξ τοῦ ἔτεος ἑκάστου ἐποιέετο τάδε· ὡς ἂν αἱ παρθένοι [c] γενοίατο γάμων ὡραῖαι, ταύτας ὅκως συναγάγοιεν πάσας, ἐς ἓν χωρίον ἐσάγεσκον ἀλέας· πέριξ δὲ αὐτὰς ἵστατο ὅμιλος ἀνδρῶν· ἀνιστὰς δὲ κατὰ [d] μίην ἑκάστην κῆρυξ πωλέεσκε, πρῶτα μὲν τὴν εὐειδεστάτην ἐκ πασέων· μετὰ δὲ, ὅκως αὕτη εὑροῦσα πολλὸν χρυσίον [e] πρηθείη, ἄλλην ἀνεκήρυσσε, ἣ μετ' ἐκείνην ἔσκε εὐειδεστάτη. ἐπωλέοντο δὲ ἐπὶ συνοικήσει. ὅσοι μὲν δὴ ἔσκον εὐδαίμονες τῶν Βαβυλωνίων ἐπίγαμοι, ὑπερβάλλοντες ἀλλήλους ἐξωνέοντο τὰς καλλιστευούσας· ὅσοι δὲ τοῦ δήμου ἔσκον ἐπίγαμοι, οὗτοι δὲ εἴδεος μὲν 80 οὐδὲν ἐδέοντο χρηστοῦ, οἱ δ' ἂν χρήματά τε καὶ αἰσχίονας παρθένους ἐλάμβανον. ὡς γὰρ δὴ οἱ ἐξέλθοι ὁ κῆρυξ πωλέων τὰς εὐειδεστάτας τῶν παρθένων, ἀνίστη ἂν τὴν [f] ἀμορφεστάτην, ἢ εἴ τις αὐτέων ἔμπηρος ἦε, καὶ ταύτην ἀνεκήρυσσε, ὅστις [g] θέλοι ἐλάχιστον χρυσίον λαβὼν, συνοικέειν αὐτῇ· ἐς ὃ τῷ τὸ ἐλάχιστον [h] ὑπισταμένῳ προσέκειτο. τὸ δὲ ἂν χρυσίον ἐγίνετο ἀπὸ τῶν εὐειδέων παρθένων. καὶ οὕτω αἱ εὔμορφοι τὰς ἀμόρφους καὶ ἐμπήρους ἐξεδίδοσαν. [i] ἐκδοῦναι δὲ τὴν ἑωυτοῦ θυγα-

a Med. Ask. Remig. alii τούτῳ. Mox εἰρίνεον *Ask.*, ἐρίνεον *Arch.*, in *Edd.* ἠρίνεον. *b* Περιβαλλόμενος — ἔχων *M. Ask.* in ceteris cum *Aldo* περιβαλλόμενοι — ἔχουσι, ſed *Arch.* εἶχον. Tum ſtatim τοῖσι Βοιωτίοισι *V. Arch.* *c* Γινοίατο *Arch.* et mox συνάγοιεν. *d* Μίην omnes praeter *M. Ask.* *e M. Ask. V. Arch.*, alii πραθείη. *f M. Ask. Arch. Rem. Vind.* margo *Steph.*, *Euſtath.* p. 1441, 10. Vide ad C. 133. *Gronov.* ἀμορφοτάτην *Edd.*; tum ἔμπειρος bis *Ald.*; praeterea pro ἦε *Ask.* ἤ, ἦν *Arch.* *g Med. Ask. Arch.*; *Aldus* & alii θέλει. Mox βαλὼν *M.* ſicuti & *Aldus*. *h V. Rem. M. Ask. Arch.*, ceteri ἐπισταμένῳ. *i* Quinque quae ſequuntur voces deſunt *Arch.*

cum ἀπεμπολεῖν comparabat Clar. *Abreſch.* Diluc. *Thuc.* p. 584. ἐγκηρύσσειν tamen Graecum eſſe mecum, opinor, negaturus: *Thucydideum* ἀποκηρύσσειν e L. VI, c. 60. ab *Heſychio* & *Suida* enotatum, ad noſtrum illud aptius reſpondet. *Maxima voce* utentes ſaepe dicuntur ἀναφωνῆσαι, ἀνακηρύσσειν, ἀνειπεῖν. De praecone res vendendas *proclamante* ἀνακηρύσσειν bis adhibuit *Herod.* I. c. 196. Noſtro tamen loco ſi Codices conſpirarent in ἀπεκήρυξαν, cauſae nihil eſſet cur repudiaretur verbum, interdum ſignificans *per praeconem vendere*, vel vendenda *voci ſubiicere praeconis*, ὑπὸ κήρυκος vel ὑπὸ κήρυκι πωλεῖν velut apud *Demoſth.* C. Ariſtocr. p. 436. §. 325. In verſu Comici *Platonis*, qui ſic ſcribi debuerat ap. *Harpocr.* in v. Σκευάρια δὴ κλέψας ἀπεκήρυξ' ἐκφέρων· *Menandri* ἀπεκήρυξεν *Ammonius* in v. Κηρῦξαι explicat ὑπὸ κήρυκι ἐπώλησε. *Lyſiae* forte reſtituendum iſto ſenſu verbum frequentat in Βίων πράσει *Lucianus*. VALKEN.

64. Εἰρίνεον κιθῶνα] Bene *Ask.*: ſcriptor ipſe VII, 91. καὶ κιθῶνας εἰρινέους ἐνδεδυκότες. Adde πίλους εἰρινέους IV, 73. et II, 81. Non adiungo, *Strabonem* omnia haec ſuo ſermone repraeſentaſſe L. XVI. p. 1082. A.; id monere debeo, reſtitutam in integrum *Aldi* & plurium ſchedarum ſcripturam eſſe. Quod *Medic.* dedit, hiulcum eſt, neque habet περιβαλλόμενος & ἔχων ſuum ſibi fulcrum. Solet *Herodotus* creberrime a plurali ad ſingularem numerum pergere & ad priorem reverti, uti C.

197. Mos idem aliis. Ecce ex *Heſiodi* Aſpid. v. 253. &c., de Parcis ὃν δὲ πρῶτον μεμάποιεν —— ἀμφὶ μὲν αὐτῷ βάλλ' ὄνυχας μεγάλους —— αἱ δὲ φρένας ——. Quae huius loci ſtructurae adcurate reſpondent. Poëtae deeſt ἑκάστη, cuiusmodi vox & hic ad ſententiae conplementum advocanda eſt, ac ſaepe alias.

76. Ὡς ἂν αἱ παρθένοι &c.] Legendum puto vel ὅσαι ἂν, aut, ſi quis illud praeferat, τοῖσι ἂν αἱ παρθένοι γενοίατο γάμων ὡραῖαι. Legitur L. II, c. 85. τοῖσι ἂν ἀπογένηται ἐκ τῶν οἰκηΐων ἄνθρωπος. De puellarum hoc apud Aſſyrios mercatu *Nicolaus* agit *Damaſc. Stobaei* p. 293, 16. *AElian.* vid. V. H. IV, p. 328. & *Perizonius*. Σαυρομάται περὶ πόντον τὰς θυγατέρας πιπράσκουσι, *Zenobius* Prov. V, 25. VALKEN.

86. Ἐπίγαμοι. οὗτοι δὲ εἴδεος &c.] Duae ſi transponerentur voculae, meo quidem iudicio rectius iſta cohaererent hunc in modum ſcripta: ὅσοι δὲ τοῦ δήμου ἔσκον ἐπίγαμοι, οἱ δὴ εἴδεος μὲν οὐδὲν ἐδέοντο χρηστοῦ, οὗτοι αὖ χρήματά τε καὶ αἰσχίονας παρθένους ἐλάμβανον. —— Quod ſequitur, ὡς γὰρ δὴ οἱ ἐξέλθοι ὁ κῆρυξ πωλέων, mihi certe non placet. VALKEN.

86. Ἐπίγαμοι, οὗτοι] Fluit multo lenior oratio, ſi coniecturam amplectaris. *Reiskius* maluit ἐπίγαμοι, οὐ μέν τοι γ' εἴδεος οὐδὲν ἐ. χρηστοῦ, οἱ δ' αὖ χρήματα. Statim corrigit idem, ſicuti ante eum *St. Berglerus*, ὡς γὰρ διεξέλθοι ὁ κῆρυξ —, quo ſententia paullo fit expeditior.

γατέρα ὅτεῳ βούλοιτο ἕκαστος, οὐκ ἐξῆν, οὐδὲ ἄνευ
[a] ἐγγυητέων ἀπαγαγέσθαι τὴν παρθένον πριάμενον,
ἀλλ᾽ ἐγγυητὰς χρῆν καταστήσαντα, ἦ μὴν συνοική-
σειν αὐτῇ, οὕτω [b] ἀπάγεσθαι· εἰ δὲ μὴ συμφεροία-
το, ἀποφέρειν τὸ χρυσίον ἔκειτο νόμος. ἐξῆν δὲ καὶ
ἐξ ἄλλης ἐλθόντα κώμης τὸν βουλόμενον ὠνέεσθαι. ὁ
μέν νυν κάλλιστος νόμος, οὗτός σφι ἦν· οὐ μέντοι νῦν
γε [c] διετέλεσε ἐών. ἄλλο δέ τι ἐξευρήκασι νεωστὶ γε-
νέσθαι, ἵνα μὴ ἀδικοῖεν αὐτὰς, μηδ᾽ ἐς ἑτέρην πό-
λιν ἄγωνται. ἐπεί τε γὰρ ἁλόντες ἐκακώθησαν καὶ
οἰκοφθορήθησαν, πᾶς τις τοῦ δήμου [d] βίου σπανίζων
καταπορνεύει τὰ θήλεα τέκνα. Δεύτερος δὲ σοφίῃ ὅδε
ἄλλος σφι νόμος κατέστηκε· τοὺς κάμνοντας ἐς τὴν
ἀγορὴν [e] ἐκφορέουσι· οὐ γὰρ δὴ χρέωνται ἰητροῖσι·
προσιόντες ὦν πρὸς τὸν κάμνοντα, συμβουλεύουσι περὶ
τῆς νούσου, εἴ τις καὶ αὐτὸς τοιοῦτον ἔπαθε, ὁκοῖον
[f] ἂν ἔχοι ὁ κάμνων, ἢ ἄλλον εἶδε παθόντα. ταῦτα
προσιόντες συμβουλεύουσι, καὶ παραινέουσι [g] ἅσσα
αὐτὸς ποιήσας ἐξέφυγε ὁμοίην νοῦσον, ἢ ἄλλον εἶδε
ἐκφυγόντα. σιγῇ δὲ παρεξελθεῖν [h] τὸν κάμνοντα οὔ
σφι ἔξεστι, πρὶν ἂν ἐπείρηται ἥντινα νοῦσον ἔχει. Τα-
φαὶ δέ σφι ἐν μέλιτι. θρῆνοι δὲ παραπλήσιοι τοῖσι
ἐν Αἰγύπτῳ. ὁσάκις δ᾽ ἂν μιχθῇ γυναικὶ τῇ ἑωυτοῦ
ἀνὴρ Βαβυλώνιος, [i] περὶ θυμίημα καταγιζόμενον ἵζει,
ἑτέρωθι δὲ ἡ γυνὴ τὠυτὸ τοῦτο ποιέει. ὄρθρου δὲ γενο-
μένου, λοῦνται [k] καὶ ἀμφότεροι· ἄγγεος γὰρ οὐδε-
νὸς ἅψονται πρὶν ἂν λούσωνται. ταὐτὰ δὲ ταῦτα
καὶ Ἀράβιοι [l] ποιεῦσι. Ὁ δὲ δὴ αἴσχιστος τῶν νόμων
ἐστὶ τοῖσι Βαβυλωνίοισι ὅδε· δεῖ πᾶσαν γυναῖκα ἐπι-
χωρίην ἱζομένην ἐς ἱρὸν Ἀφροδίτης, ἅπαξ ἐν τῇ ζόῃ
μιχθῆναι ἀνδρὶ ξείνῳ· πολλαὶ δὲ καὶ οὐκ ἀξιεύμεναι
ἀναμίσγεσθαι τῇσι ἄλλῃσι, οἷα πλούτῳ ὑπερφρονέου-
81 σαι, ἐπὶ ζευγέων ἐν [m] καμάρῃσι ἐλάσασαι, πρὸς τὸ
ἱρὸν ἑστᾶσι· θεραπηΐη δέ σφι ἕπεται [n] πολλὴ ὄπισθεν.
αἱ δὲ πλεῦνες ποιεῦσι ὧδε· ἐν τεμένεϊ Ἀφροδίτης κατ-
έαται στέφανον περὶ τῇσι κεφαλῇσι ἔχουσαι θώμιγγος
πολλαὶ γυναῖκες. αἱ μὲν γὰρ προσέρχονται, αἱ δὲ
ἀπέρχονται. σχοινοτενέες δὲ διέξοδοι πάντα τρόπον
[o] ὁδὸν ἔχουσι διὰ τῶν γυναικῶν, δι᾽ ὧν οἱ ξεῖνοι διεξιόντες
ἐκλέ-

bant deformes ac mutilas. Elocare vero filiam
ſuam cui quisque vellet, non licebat, nec cui-
quam emptori fas erat ſine fideiusſoribus ab-
ducere puellam, ſed datis fideiusſoribus, certe
ſe ducturum illam uxorem, ita demum abdu-
cere; ſi de hoc non conveniebat, lex erat ut
aurum redhiberet. Quinetiam ex alio pago
venienti licebat mercari ſi vellet. Hæc apud
eos honeſtisſima lex erat, quæ tamen ad hoc
tempus non perſeveravit. Sed novisſime aliud
quiddam excogitaverunt, ne quis feminas in-
iuria afficiat, neve quis aliam in urbem abdu-
cat. Nam poſteaquam expugnati male accepti
ſunt, et res domi fuit perdita, unusquisque
plebeius, qui victus inopia premitur, filias ſuas
adigit ad quæſtum corpore faciendum. Alte- 197
ram item ſapienter conſtitutam habent legem,
qua ægrotos efferunt in forum: neque enim me-
dicis utuntur; ut eum adeuntes, de languore
conſulant, ſiquis et ipse eundem habuit mor-
bum, aut alium vidit correptum. Hæc illi qui
illuc adeunt conſulunt, hortanturque ad ea, quæ
ipse faciendo effugerit ſimilem morbum, aut a-
lium noverit effugisſe. Nec fas est cuiquam æ-
grotantem præterire ſilentio, nec antequam ex-
ploraverit quonam ille morbo laboret. Sepul- 198
turæ eisdem in melle: luctus funebres AEgyptia-
cis perſimiles. Quoties autem cum uxore miſce-
tur vir Babylonius, ſuffitui conſecrato asſidet,
et ex altera parte mulier idem facit. Sub dilucu-
lum etiam abluuntur ambo; nullum quippe vas
priusquam ſe abluerint tangent. Eadem hæc et
Arabes faciunt. Vna iisdem Babyloniis lex est 199
omnibus modis fœda; nempe quamque mulie-
rem indigenam oportet ſemel in vita ad Veneris
templum deſidentem, cum externo viro conſue-
tudinem habere. Ceterum multæ et dedignantes
aliarum conſortia, utpote divitiis tumentes, hæ
iumentis in camaris vehentes, ad templum ſtant,
ſequuta interim a tergo magna famulitii turba.
Pleræque etiam ſic faciunt. In fano Veneris ſe-
dent coronam funiculi in capitibus gerentes mul-
tæ mulieres, e quibus aliæ accedunt, aliæ disce-
dunt. Nam diverticula undecunque funiculis
distincta viam præbent externis per mulieres il-
las,

a Ἐγγυήτεω *Ask. Arch.* *b M.*, ἂν ἄγεσθαι *Ask.*, ἀγάγεσθαι *Vind.*, ἀνάγεσθαι *Edd.* *c* Διετέλεσε ora *Steph.* et *Rem.* διετέλεσε *M. Ask.*, vulgo διετέλεε. *d* Abeſt βίου *Arch.* *e* Ἐκφέρουσι *idem.* *f* Ἔχει tantum *Arch.* *g* Ἅττα idem. *h* Duo haec omittuntur in *Arch.* Mox οὔ σφι ut *M. Ask.* vulgo οὔπω. *i M. Arch. Ask.* πυρὶ vulgo. *k* Copula venit ex *M. Ask.*, aliis abeſt. *l M. Ask.*, ποιέουσι ceteri. Quae ſequuntur, deſunt *V.* & *Arch.* usque in C. 200., etiam *Vallae.* *m* Sumſit hinc *Pollux* x, 52. *n* Ὄπισθεν ἕπ. πολλὴ *Ask.* *o* Ὁδὸν idem.

99. Οὕτω ἀπάγεσθαι] Praeclare *Medic.*, quamquam et ſua venus est in lectione ſchedarum *Ask.*, a qua non multum *Aldus* recedit. Tritum est οὕτω in ſententiae conſecutione. Noſter II, 92. ἐν κλιβάνῳ διαφανέϊ πνίξαντες, ΟΥΤΩ τρώγουσι· quibus uſus est *Georg. Raphelius* ad *Act. Apoſt.* xx, II. Alia conduxit *Io. Taylor* in *Demoſthenis* Midianam p. 193.

2. Ὁ μὲν νυν κάλλιστος νόμος &c.] *H. Stephanus* hic praepoſtere quaedam collocata in Graecis eſſe exemplaribus putavit: ſenſum eſſe: *Et haec quidem apud illos honeſtisſima conſuetudo erat, ne iniuria illas afficerent, neque in aliam urbem abducerent. Verum ad haec usque tempora non permanſit.* Cum quo non facio. Graeca bene habent. Quae ſedem ille migraſſe opinatus est, ſua ſtatione everti non posſunt. Scripſerat, licuiſſe ἐξ ἄλλης ἐλθόντα κώμης τὸν βουλόμενον ὠνέεσθαι. Itaque aliorſum emtae abduci poterant, ac ſic iniuriis adfici: praeterea occupata urbe ab inimicis, eius rei amplior copia. Quare tenuiores καταπορνεύειν τὰ θήλεα τέκνα maluerunt, prorſus uti Lydi I, 94.

7. Δεύτερος δὲ] Haec apta & nexa ſunt C. 196. ὁ μὲν σοφώτατος ὅδε ——. Quali periodo longiore & alibi utitur. Post pauca *Reiskius* εἴ τις ἢ καὶ αὐτὸς — ἔπαθε· nulla gravi cauſſa. *Plutarchus* eadem in re εἴ τι πρόσφορον ἔχοι παθὼν αὐτὸς ἢ παθόντα θεραπεύσας T. II. p. 1128. E. Adde *Strabonem* XVI. p. 1082., *Noſtri* aemulatorem. Rudia medicae artis primordia tali ex veterum more haud pauci repetunt. Nominavit nonnullos *Almelovenius* ad *Strabonem*, alios *Daviſius* in *Max. Tyrii* Disſ. XII. p. 540.

19. Περὶ θυμίημα καταγιζόμενον ἵζει] Etſi πυρὶ καταγίζειν II, 47. poſuerit, certae ſunt ſchedae veteres, et iuſſa *Gronovii* opera. Alioqui locus Heinſianae coniecturae, qua παρὰ θυμίημα voluit, obportunus eſſet. Dedit eam *Iungermannus* ad *Polluc.* I, 26. Adtigit & haec *Strabo* XVI. p. 1081. *Io.* autem *Spencerus* hunc & non disſimilem luſtrationis in Hebraeorum iure ritum ex AEgypto arcesſit, ſuo tamen arbitrio & ſine teſte, *Leg. Hebraeor.* L. I, 8. p. 257. Egregie *Theano* rogata ποσταία γυνὴ ἀπ᾽ ἀνδρὸς καθαρεύει, ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου, εἶπε, παραχρῆμα· ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου οὐδέποτε in *Stobaei* Serm. LXXII. p. 443. et *Diogen. Laërt.* VIII, 44. cum *Menagii* obſervatione.

31. Στέφανον — θώμιγγος] *Strabo* θώμιγγι δ᾽ ἕκαστη ἐκάστη hoc ex loco XVI. p. 1081. C. Referunt huc, neque iniuria, ex Epiſtola, quae *Ieremiae* tribuitur, verſum 43., αἱ δὲ γυναῖκες περιθέμεναι σχοινία ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐγκάθηνται. Conveniunt egregie & turpem harum muliercularum morem deſcribunt, uti copioſe docuit, *Nic. Bondt* V. C. in docta Disſert. ad eam Epiſtolam, quam me ſuaſore ſcripſit & duce defendit. Θώμιγγες ſunt σχοινία· quod *Noſter* I, 26. de Epheſiis, urbem ſuam Dianae conſecrantibus, ἐξάψαντες ἐκ τοῦ νηοῦ σχοινίον ἐς τὸ τεῖχος. id *Polyaeno* VI, 50. θώμιγγας συνάψαι τοῖς κίοσι τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος. pariterque *AEliano* Var. III, 26. Mox πάντα τρόπον διανέχουσι i. e. διήκουσι Cl. *Reiskius*, quem ſua correctione frui patior.

46. Ὅσαι

las, quas transeuntes deligunt. Porro quum illic conſederit fæmina, non prius domum regreditur, quam externorum aliquis pecuniam in genua illi iniecerit, et cum eadem extra fanum abducta rem habuerit; illum autem qui iniicit, dicere oportet; Ego tibi deam Mylitta imploro. Mylitta enim Aſſyrii Venerem appellant; pecunia vero pretio est quantulacunque; non enim reiiciet; nec enim fas est, ſiquidem in ſacrum convertitur; quicunque pecuniam obiecerit primus, hunc illa ſequitur, neque quenquam repudiat: ubi congreſſa fuerit deæ conciliata domum revertitur; et ab hoc tempore haud ita magnum illi dederis, ut eam nanciſcaris. Iam, quotquot forma et proceritate eminent, cito diſcedunt: quæ vero deformes, diutius deſident, quia nequeunt legi facere ſatis. Fitque interdum ut nonnullas etiam triennio atque quadriennio expectare oporteat. Alicubi quoque in
200 Cypro ſimilis quædam lex est. Hæc ſunt Babyloniorum inſtituta; quorum tres ſunt tribus, quæ nullo alio niſi piſcibus victitant; quos captos ubi areſecerunt ad ſolem, hoc faciunt. In pilam coniiciunt, ac piſtillis mitigatos per ſindonem incernunt, unde quisquis illorum vult, velut placentam confectam habet; alius vero in mo-
201 dum panis torret. CYRO, post hanc quoque gentem ſubactam, inceſſit cupido MASSAGETAS in ſuam poteſtatem redigendi. Quæ gens fertur et magna eſſe et ſtrenua, ad auroram ſolisque ortus ſita, trans *Araxem fluvium e regione Iſſedonum.* Sunt etiam qui eum Scythicam natio-
202 nem eſſe dicant. *Araxes Iſtro maior* et idem minor eſſe memoratur; et in eo frequentes inſulæ Lesbo fere pares magnitudine: et homines qui illas incolunt, æſtate veſci radicibus quibuslibet, quas ipſi fodiunt; arborum autem fructus, quos maturos comperiunt, in cibum reponere, quo per hyemem veſcantur. Ab illis inventas etiam eſſe arbores talem fructum ferentes, qui coniiciatur ab illis in ignem, quem catervatim collecti accenderint: illi vero circumquaque adſidentes et olfacientes cremantem

ἐκλέγονται. ἔνθα ἐπεὰν ἵζηται γυνή, οὐ πρότερον ἀπαλλάσσεται ἐς τὰ οἰκία, ἤ τίς οἱ ξείνων ἀργύριον ἐμβαλὼν ἐς τὰ γούνατα, μιχθῇ ἔξω τοῦ ἱροῦ. ἐμβαλόντα δὲ δεῖ εἰπεῖν τοσόνδε, „ Ἐπικαλέω τοι τὴν θεὸν Μύλιττα". Μύλιττα δὲ καλέουσι τὴν Ἀφροδίτην Ἀσσύριοι. τὸ δὲ ἀργύριον, μέγαθός ἐστι ὅσον ἄν· οὐ γὰρ μὴ ἀπώσηται· οὐ γάρ οἱ θέμις ἐστί· γίνεται γὰρ ἱρὸν τοῦτο τὸ ἀργύριον. τῷ δὲ πρώτῳ ἐμβαλόντι ἕπεται, οὐδὲ ἀποδοκιμᾷ οὐδένα· ἐπεὰν δὲ μιχθῇ, ἀποσιωσαμένη τῇ θεῷ, ἀπαλλάσσεται ἐς τὰ οἰκία· καὶ τὠπὸ τούτου οὐκ οὕτω μέγα τί οἱ δώσεις ὥς μιν λάμψεαι. ὅσαι μέν νυν εἴδεός τε [a] ἐπαμμέναι εἰσὶ καὶ μεγάθεος, ταχὺ ἀπαλλάσσονται· ὅσαι δὲ ἄμορφοι αὐτέων εἰσί, χρόνον πολλὸν προσμένουσι, οὐ δυνάμεναι τὸν νόμον ἐκπλῆσαι· καὶ γὰρ τριέτεα καὶ τετραέτεα μετεξέτεραι χρόνον μένουσι. ἐνιαχῇ δὲ καὶ τῆς Κύπρου ἐστὶ παραπλήσιος τούτῳ νόμος. Νόμοι μὲν δὴ τοῖσι Βαβυλωνίοισι οὗτοι [b] κατεστέασι. εἰσὶ δὲ αὐτέων πατριαὶ τρεῖς, αἳ οὐδὲν ἄλλο σιτέονται εἰ μὴ ἰχθῦς μοῦνον· τοὺς ἐπεί τε ἂν θηρεύσαντες [c] αὐήνωσι πρὸς ἥλιον, ποιεῦσι τάδε. ἐσβάλλουσι ἐς ὅλμον, καὶ λεήναντες ὑπέροισι, σῶσι διὰ σινδόνος· καὶ ὃς μὲν ἂν βούληται αὐτέων, ἅτε μάζαν μαξάμενος ἔχει· ὁ δέ, ἄρτου τρόπον ὀπτήσας. Ὡς δὲ τῷ Κύρῳ καὶ τοῦτο τὸ ἔθνος κατέργαστο, ἐπεθύμησε [d] Μασσαγέτας ὑπ᾽ ἑωυτῷ ποιήσασθαι· τὸ δὲ ἔθνος τοῦτο, καὶ μέγα λέγεται εἶναι καὶ ἄλκιμον, οἰκημένον δὲ πρὸς ἠῶ τε καὶ ἡλίου ἀνατολάς, πέρην τοῦ Ἀράξεω ποταμοῦ, ἀντίον δὲ Ἰσσηδόνων ἀνδρῶν. εἰσὶ δὲ οἵτινες καὶ Σκυθικὸν λέγουσι τοῦτο τὸ ἔθνος εἶναι. Ὁ δὲ Ἀράξης λέγεται καὶ μέζων καὶ ἐλάσσων εἶναι τοῦ Ἴστρου· νήσους δ᾽ ἐν αὐτῷ Λέσβῳ μεγάθεα παραπλησίας συχνάς φασι εἶναι. ἐν δὲ [e] αὐτῇσι ἀνθρώπους, οἳ σιτέονται μὲν ῥίζας τὸ θέρος ὀρύσσοντες παντοίας. καρποὺς δὲ ἀπὸ δενδρέων ἐξευρημένους σφι ἐς φορβὴν κατατίθεσθαι ὡραίους, καὶ τούτους σιτέεσθαι τὴν χειμερινήν. ἄλλα δέ σφι ἐξευρῆσθαι δένδρεα καρποὺς τοιούσδε τινὰς φέροντα, 82
τούς, ἐπεί τε ἂν ἐς τὠυτὸ συνέλθωσι κατὰ [f] εἴλας, καὶ πῦρ ἀνακαύσωνται, κύκλῳ περιιζομένους ἐπιβάλλειν ἐπὶ τὸ

a Med. Ask., in *Ald. Rem.* ἐπαγμέναι. Statim ἀπαλλάσσονται *Ask.*, vulgo ἀπαλλάττονται. *b Ald. Rem.* et *Edd.*; κατεστᾶσι *M. Ask.* Mox *Strabo* τρεῖς δ᾽ εἰσὶ φρατρίαι ex hoc loco L. XVI. p. 1082. B., ſed verbis mutatis. *c* Ἀνήμωσι *Arch.* Σῶσι, quod ſequitur, explicat *Etymol.* p. 710. 82. *d* Μασσαγ. *Arch.* Tum ὑπ᾽ ἑωυτῷ *M. Ask.*, ceteri ἑωυτόν. *e* Αὐτοῖσι *Arch.* *f* Ἴλας *Arch.*

46. Ὅσαι μέν νυν εἴδεός τε ἐπαμμέναι εἰσί] Vertebatur, *quotquot forma & proceritate potuerunt aliquos capere* ex ἐφάπτειν, ſed qui id fieri poſſit, fateor me ignorare: debuit ſane *Herodotus*, hoc ſi voluit, alia verborum ſtructura ſententiam declarare: praeterea VIII, 105. παῖδες εἴδεος ἐπαμμένοι *pueri* ſunt *forma praediti*, quales & hae mulierculae. Laudo tamen *Medic.*, quem levi auxilio iuvabam olim, πεπαμέναι legens. Sunt εἴδεος πεπαμέναι, quae pulcritudinis poſſeſſionem, ut ſic dicam, habent, ſive forma elegante inſtructae. *Heſychius* πεπαμένος, κεκτημένος. Sic πεπαμένος νόσον de aegro *AEſchylo* Agam. v. 844., et φρόνημα παισὶ δύσθεον πεπαμένη Choëph. v. 189. In *Philoſtrato* v. Apoll. VIII, 26. p. 307. de Scythis οἰκίας τε ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν πέπτανται, ſcribi oportuerat πέπανται· quae enim adſcripsit Cl. *Olearius*, aliena ſunt. Ἄνθρωπον πολλὰς οἰκίας πεπαμένον dabit *Themiſtius* Or. XXIV. p. 307. A. Neque ſuſpicioni diverſior nocebat caſus: Cui *Pempeli* ſuccurrebat fragmentum in *Stob.* Serm. LXXVII. p. 460. σεμνὸν γάρ τε καὶ ΘΕΙΑΣ ΦΥΣΙΟΣ ΠΕΠΑΜΕΝΟΝ ἁμῖν τὸ τῶν φυτευσάντων ἵδρυμά ἐστιν. Nunc coniecturae non admodum indulgeo. Ἐφημμέναι ſive ἐπημμέναι εἴδεος vi verbi ἐφῆφθαι erunt formoſae, quae ſpeciem ſibi aptam & quaſi connexam habebant. Convenit, quod hac origine manavit *Coelum ſtellis fulgentibus aptum* ex *Ennio*, & *Lucretii* veſtis *purpurea, atque auro, ſignisque ingentibus apta.* Plura *Cario* in *Gellii* I, 15. Mox ἀπαλλάσσονται refinxi; ſic enim plerumque ſolet.

50. Καὶ τῆς Κύπρου &c.] In more illic habebant, ἑταιρισμῷ τὰς ἑαυτῶν κόρας ἀφοσιοῦν, uti *Athenaeus* loquitur L. XII, 3. p. 516. B. Non repeto, quae de Amathuſiis, Paphiisque *Io. Meurſius* conduxit, Cypri L. I, 8. & II, 15.

55. Σῶσι διὰ σινδόνος] *Incernunt per linteum*, ut recte cepit *P. Leopardus* Em. VII. c. XI. Huc reſpiciens *Etymologus* p. 710, 41. Ἡρόδοτος, inquit, τοῦ σῶ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν Σῶσιν, ἀντὶ τοῦ σήθουσι. Reperiuntur & νῶσιν, ἀντὶ τοῦ νήθουσιν, & alia huius generis apud Atticos plurima. VALKEN.

62. Ἀντίον δὲ Ἰσσηδόνων] Confer L. IV, 26. Turpis error *Philoſtrati* est Heroic. C. 5. p. 704., ubi ἐλάσας γὰρ Κῦρος ὑπὲρ ποταμὸν Ἴστρον ἐπὶ Μασσαγέτας τε καὶ Ἰσσηδόνας &c., quaſi ultra Iſtrum atque in ipſa Europa Maſſagetarum et Iſſedonum ſedes fuiſſet. Adde *Ammianum* XXIII, 6. in ſimili luto haerentem.

64. Καὶ μέζων καὶ ἐλάσσων εἶναι &c.] Neſcio quid Cl. *Reiskium* inpulerit, ut in priore καὶ nomen magni & clari fluvii abditum eſſe, decreverit. Poteſt utique omne flumen certa quadam ratione minus alio & maius eſſe. Verum id *Noſter* ſpectaſſe non videtur: narrat diverſas diſcrepantium opiniones, quarum aliae maiorem Iſtro, minorem aliae Araxem perhibebant. Namque omnia, quae de eo amne prodidit, ex auditione accepit, minime fida, tametſi, uti videtur, ipſius *Araxes* ſit *Rha* ſive *Volga*. Vide *Ionae Hanway* Itinera L. I, 10.

72. Πῦρ ἀνακαύσωνται] Herodoteum eſt πῦρ ἀνακαύσασθαι. Hinc, ut ſuſpicor, edoctus iſtum attigit Maſſagetarum morem *Max. Tyr.* XXVII, 6. νήσαντες πυράν, θυμιῶντες εὐώδεις βοτάνας, περικαθίσαντες ἐν κύκλῳ τῇ πυρᾷ, ὥσπερ κρατῆρι, εὐωχοῦνται τῆς ὀδμῆς &c. Ad quem locum

τὸ πῦρ· ὀσφραινομένους δὲ [a] καταγιζομένου τοῦ καρποῦ τοῦ ἐπιβαλλομένου, μεθύσκεσθαι τῇ ὀδμῇ, κατάπερ Ἕλληνας τῷ οἴνῳ. πλεῦνος δὲ ἐπιβαλλομένου τοῦ καρποῦ, μᾶλλον μεθύσκεσθαι· ἐς ὃ ἐς ὄρχησίν τε ἀνίστασθαι, καὶ ἐς ἀοιδὴν ἀπικνέεσθαι. τούτων μὲν αὕτη λέγεται δίαιτα εἶναι. ὁ δὲ Ἀράξης ποταμὸς ῥέει μὲν ἐκ [b] Ματιηνῶν, ὅθενπερ ὁ Γύνδης, τὸν ἐς τὰς διώρυχας τὰς ἑξήκοντά τε καὶ τριηκοσίας διέλαβε ὁ Κῦρος· στόμασι δὲ ἐξερεύγεται τεσσαράκοντα, τῶν τὰ πάντα πλὴν ἑνὸς, ἐς ἕλεά τε καὶ τενάγεα ἐκδιδοῖ. ἐν τοῖσι ἀνθρώπους [c] κατοικέεσθαι λέγουσι ἰχθῦς ὠμοὺς σιτεομένους, ἐσθῆτι δὲ νομίζοντας χρᾶσθαι φωκέων δέρμασι. τὸ δὲ ἓν τῶν στομάτων τοῦ Ἀράξεω ῥέει διὰ καθαροῦ ἐς τὴν Κασπίην θάλασσαν. ἡ δὲ Κασπίη θάλασσά ἐστι ἐπ᾽ ἑωυτῆς, οὐ συμμίσγουσα τῇ ἑτέρῃ θαλάσσῃ. τὴν μὲν γὰρ Ἕλληνες ναυτίλλονται [d] πᾶσαν, καὶ ἡ ἔξω στηλέων θάλασσα ἡ Ἀτλαντὶς καλεομένη, καὶ ἡ Ἐρυθρὴ, μία τυγχάνει ἐοῦσα. Ἡ δὲ Κασπίη, ἐστὶ ἑτέρη ἐπ᾽ ἑωυτῆς, ἐοῦσα μῆκος μὲν πλόου, εἰρεσίῃ χρεωμένῳ, πεντεκαίδεκα ἡμερέων· εὖρος δὲ, τῇ εὐρυτάτη ἐστὶ αὐτὴ ἑωυτῆς, ὀκτὼ ἡμερέων. καὶ τὰ μὲν πρὸς τὴν ἑσπέρην φέροντα τῆς θαλάσσης ταύτης ὁ Καύκασος παρατείνει, ἐὸν ὀρέων καὶ πλήθει [e] μέγιστον, καὶ μεγάθεϊ ὑψηλότατον. ἔθνεα δὲ ἀνθρώπων πολλὰ καὶ παντοῖα ἐν ἑωυτῷ ἔχει ὁ [f] Καύκασος· τὰ πολλὰ πάντα [g] ἀπ᾽ ὕλης ἀγρίης ζώοντα. ἐν τοῖσι καὶ δένδρεα φύλλα τοιῆσδε ἰδέης παρεχόμενα εἶναι λέγεται, τὰ τρίβοντάς τε καὶ παραμίσγοντας ὕδωρ, ζῶα ἑωυτοῖσι ἐς τὴν ἐσθῆτα ἐγγράφειν· τὰ δὲ ζῶα οὐκ ἐκπλύνεσθαι, ἀλλὰ συγκαταγηράσκειν τῷ ἄλλῳ εἰρίῳ, κατάπερ [h] ἐνυφανθέντα ἀρχήν· μῖξιν τε τούτων τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἐμφανέα, κατάπερ τοῖσι προβάτοισι. Τὰ μὲν δὴ πρὸς ἑσπέ-

ρην

tem fructum perinde inebriantur odore iſto, ac vino Græci: et eo vehementius, quo plus eius fructus fuerit iniectum, donec ad tripudiandum exſurgant et ad cantus veniant. Atque hæc fertur eorum eſſe vivendi conſuetudo. Araxes porro fluvius a Matienis quidem, unde et Gyndes, quem Cyrus in trecentos ac ſexaginta diduxit rivos, fluit; ſed per quadraginta ora erumpens, quæ omnia, uno excepto, in paludes eluviesque evolvuntur; ubi feruntur homines habitare, qui crudis victitent piſcibus, et pro veſtibus utantur phocarum pellibus. Reliquum illud inter oſtia Araxis per purum et ſolidum fluit in mare Caſpium, quod mare per ſeſe est, nec cum alio mari commiſcetur. Nam illud, quod Græci pernavigant omne, et id quod extra columnas est, Atlanticum dictum et Rubrum, idem est mare. Caſpium vero est al- 203
terum, ſeorſum in ſeipſo, longitudinis quindecim dierum, curſui navis quæ remis utatur: latitudinis, ubi ſpatioſiſſimum est, octo dierum. Est autem, qua ex parte ad veſperum vergit, Caucaſo prætentum monte, cuius cum maxima vaſtitas, tum ſumma est altitudo, multasque gentes atque omnigenas habet, ac pleraſque omnes ab agreſti materia victitantes: ubi arbores folia talis naturæ proferentes dicuntur eſſe, quibus tritis et aqua dilutis illi animalia ſibi in veſte pingunt; eaque animalia non elui, ſed perinde prorſus ac ſi eſſent intexta, ſic cum reliqua lana veteraſcere. Horum quoque hominum concubitus, ſicuti pecoribus, in propatulo eſſe. Et huius quidem maris quod 204

Ca-

a Med. Ask. in aliis κατηγιαζομένου. *b M. & Ask. Remig.* cum *Steph.* ora. Ματιηνῶν *Arch. Vind.*, vulgo Μαντιηνῶν, prave. Vide *Euſtath.* in Dionyſ. v. 739. *c Ald. Vind. Arch. Paris. B. C. Remig.*, κατοικῆσθαι *M. Ask.*, ſtatim ἰχθεῖς *Arch.* & ſupra quoque. Tum φωκίων. *d Arch. V. Rem.* tres *Paris. Aldus & Edd.*, πᾶσα *M. & Ask.* De Caſpio mari ex Noſtri praeſcripto *Euſtath.* in Dionyſ. v. 721., et v. 48. *e M. Ask. V. Arch. Rem.* ora *Steph.*, vulgo μέγιστος & ὑψηλότατος. *f* Καυκάσιος *Arch.* *g M. Ask.*, reliqui ἐξ ὕλης. *Gronov.* vide. *h* Ἐνυφαθέντα *Arch.*

locum *Dionis Chryſ.* verba *Dan. Heinſius* excitavit p. 61. ſimilis quaedam Scytharum conſuetudo memoratur *Herod.* L. IV, c. 75. VALKEN.

73. Καταγιζομένου τοῦ καρποῦ] Optime *Med.* & *Ask.*; Vitium, quod *Aldinum* occuparat, odoratus *H. Stephanus* est in Vocib. Herodot., & *Iungermannus* ad *Polluc.* I, 26.; *Herodotus* ſecum conſentit, ſermonisque uſus adſtipulatur. *Aelianus* de Animal. X, 50. πολλῶν δὲ ἐπ᾽ αὐτὸν καθαγιζομένων θυμάτων —— ἐξάπτεται· et XIII, 21. τοῦ δέρματος παρελὼν ὀλίγον καθήγισεν ἐπὶ πυρός. Iunge *Platonem* in Critia p. 119. fin., & agnoſces *Serranum* errare.

78. Ὁ δὲ Ἀράξης ποταμὸς ῥέει] Carpit haec *Strabo* XI. p. 803. C., quaedam *Noſtro* adfingens, quorum ille auctoritatem defugit. In *Araxis* fluvii ortu credibile fit, *Herodotum* eſſe falſum. Si fontes fuerint in Matienis, oportet Mediae flumen illud detur. Longe vero extra Mediae fines Maſſagetae, Iſſedones & Scythae, quos eiusdem amnis accolas *Diodorus* II, 43. ſtatuit, habitarunt: praeterea in omni Media nullum eiusmodi flumen, quod tot oſtiis Caſpio mari iungatur. Congruunt pleraque omnia, ſi *Matienos* montes excipias, fluvio *Volgae*, qui & ampliſſimus & diverſis oribus in Caſpium mare exoneratur. Oſtia ad octoginta & amplius, quae inſulas ingentes incingunt, memorat Ampl. *Nic. Witſenius* in Tartariae Deſcriptione Belgica p. 700. Amnis olim *Ros*, *Ras*, *Aras* adpellabatur, unde Graecorum Ἀράξης, quo etiam titulo plures orientis fluvii inſignes ſunt, de quibus, ſicuti & de hoc Araxe ſive *Volga* Ampl. *Bouberius* Diſſ. Herodot. C. 18. p. 190. & prior eo *Th. Sig. Baierus* in *Origin. Scythic.* Commentar. Petropolit. T. I. p. 393. Id mirum accidit, animadverſam non eſſe verborum, in *Ariſtotelis* Meteorol. I, 13. transpoſitionem, factumque adeo, ut nunc ibi Araxes, cuius partem perhibet Tanaim, derivetur ex Indiae monte Parapomiſo, errore mirifico. Verum Philoſophi verba, καὶ ὁ Ἀράξης· τούτου δ᾽ ὁ Τάναϊς ἀποσχίζεται μέρος ὢν εἰς τὴν Μαιῶτιν λίμνην, collocata olim fuerant poſt Caucaſi montis mentionem & amnium inde devolventium ante voces καὶ ὁ Φᾶσις. Poſtulare ſeriem rei & orationis eam verborum iſtorum migrationem, agnoſcet, qui Philoſophum conſuluerit. Mihi longiori eſſe non licet.

85. Ῥέει διὰ καθαροῦ &c.] Inſolens haec dictio viſa nonnullis fuit, mihi nullo modo. Omnia amnis oſtia, praeter unum, in paludes & ſtagna lutoſa evolvebantur: illud διὰ καθαροῦ, videlicet τόπου, labebatur, minime turbidum & limoſum. Tale de Boryſtene IV, 53. ῥέει τε καθαρὸς παρὰ θολεροῖσι. Neque diſſimile, ſi dicendi genus adtendas, βῆναι ἐν καθαρῷ Sophocleum Oedip. Col. v. 1646., et *Homeri* Il. K, 199. ἑδριόωντο Ἐν καθαρῷ tum Il. Ψ. 61. Reſtitutum in priſtinam ſtationem paullo ſupra eſt κατοικέεσθαι. Vide *Horrei* Obſerv. Herod. p. 115.

85. Ἡ δὲ Κασπίη θάλασσα &c.] Veriſſime *Noſter*, cui paria facit *Ariſtoteles* Meteorol. II, 1., & *Diodorus Sicul.* XVIII, 5. Ceteri fere omnes ex oceano ſeptemtrionali Caſpium mare influere tradiderunt, inprudenter horum ducum veſtigia deſerentes. Vid. *Caſaubon.* in *Strabon.* XI. p. 773. *Voſſium* ad *Melam* III, 5, 16. Πᾶσαν revocavi in ſuam ſedem.

94. Καὶ πλήθει μέγιστον] *Gronov.* bene. *Ariſtoteles* de Caucaſo Meteorol. I, 13. ὁ δὲ Καύκασος μέγιστον ὄρος —— καὶ ΠΛΗΘΕΙ καὶ ὕψει· tum poſt pauca τοῦ δὲ ΠΛΗΘΕΟΣ (σημεῖον) ὅτι πολλὰς ἔχει ἕδρας, ἐν αἷς ἔθνη κατοικεῖ πολλά. Quem philoſophi locum adſcripſerat & *Berglerus*. Nec convenit tamen omni ex parte. *Ariſtoteles* πλῆθος retulit ad incolentium multitudinem & ſedes. Noſter latiſſimam eius amplitudinem & vaſtitatem ſpectavit. Mox C. 204. πεδίον ἐκδέκεται, ΠΛΗΘΟΣ ἄπειρον ἐς ἄποψιν· et IV, 123. Statim τὰ πολλὰ πάντα artiſſime iunxi, uti L. II, 35.

99. Ζῶα ἑωυτοῖσι ἐς τὴν ἐσθῆτα ἐγγράφειν] *Herodoto*, ſicuti *Euſtath.* monuit in *Iliad.* p. 626., ζῶα γράφειν & γράφεσθαι ex vetere more eſt *pingere*, uti IV, 88. Hoc ſi valeat, variis coloribus & picturis veſtes infecerunt Caucaſii. *Strabo* in eam ſententiam verba transtulit, τὴν δ᾽ ἐσθῆτα ποικίλλουσιν ἐπιχρίσει φαρμάκοις. δυσεξίτηλον ἔχουσι τὸ ἄνθος L. XI. p. 781. B. Sed dubito, an iure fecerit.

15. Τὰ

Caſpium vocatur, partem, quæ ad veſperam vergit, Caucaſus diſterminat: qua vero parte vergit ad auroram orientemque ſolem, planities excipit proſpectu immenſæ magnitudinis. Huius ſpatioſæ planitiei non minimam partem Maſſagetæ poſſident, quibus bellum Cyrus inferre cupiebat, quum multa eum ac magna extollerent incitarentque. Primum ſua nativitas et origo, quod videbatur maius quiddam homine eſſe: ſecundo loco, felicitas qua fuerat uſus in bellis: quocunque enim ſe ad bellandum Cyrus direxerat, ea
205 gens nullo pacto poterat evadere. Erat autem Maſſagetarum regina, defuncti mariti vidua, TOMYRIS nomine. Hanc per legatos procabatur Cyrus verbo, volens eam habere uxorem; at illa animadvertens, non ſe ab eo coniugem peti, ſed regnum Maſſagetarum, acceſſu Cyro interdicit. Poſtea Cyrus, quum dolus illi non procederet, progreſſus ad Araxem, aperte infeſto cum exercitu in Maſſagetas tendens, tum flumen pontibus iungit, quibus copias traiiciat, tum in navibus ad
206 transvehendum flumen turres ædificat. Ad quem in hoc labore occupatum, Tomyris caduceatorem miſit, qui diceret: o Rex Medorum, deſine incumbere in quæ incumbis, neſcius an iſta, quæ conſtituiſti, tibi conducibilia erunt. Omiſſo incepto in tuis regna, et nos ſine finium quorum ſumus principes eſſe. Verum tu admonitionibus his uti noles, et omnia males quam quietem. Quod ſi tantopere affectas experiri Maſſagetas, age, quam ſuſtines ærumnam in iungendo fluvio, omitte: quin tu nobis tridui itinere ab fluvio digreſſis, traiicito in noſtram regionem: aut, ſi mavis nos excipere in veſtram, tu hoc idem facito. Hæc ubi Cyrus audivit, accitis Perſarum primoribus coactisque, in medium rem proponit, conſulens utrum ageret. Illorum in idem convenere ſententiæ, iubentium, recipi in ipſorum regionem cum ſuo exercitu
207 Tomyrin. Quam ſententiam Crœſus Lydus, quum adeſſet, improbabat, contrarium diſſerens his verbis; Equidem tibi, o rex, etiam antea dixi, quandoquidem Iupiter tibi me tradidit, quicquid animadvertero offenſæ in tua domo, id omne me pro viribus averſurum;

ρην τῆς θαλάσσης ταύτης τῆς Κασπίης καλεομένης ὁ [a] Καύκασος ἀπέργει· τὰ δὲ πρὸς ἠῶ τε καὶ ἥλιον ἀνατέλλοντα, πεδίον [b] ἐκδέκεται, πλῆθος ἄπειρον ἐς ἄποψιν. τοῦ ὦν δὴ πεδίου τοῦ μεγάλου οὐκ ἐλαχίστην μοίρην μετέχουσι οἱ Μασσαγέται, ἐπ᾽ οὓς ὁ Κῦρος [c] ἔσχε προθυμίην στρατεύσασθαι. πολλά τε γάρ μιν καὶ μεγάλα τὰ ἐπαείροντα καὶ ἐποτρύνοντα ἦν. πρῶτον μὲν ἡ γένεσις, τὸ δοκέειν πλέον τι εἶναι ἀνθρώπου· [d] δεύτερα δὲ, ἡ εὐτυχίη ἡ κατὰ τοὺς πολέμους γενομένη. ὅκῃ γὰρ ἰθύσειε [e] στρατεύεσθαι ὁ Κῦρος, ἀμήχανον ἦν ἐκεῖνο τὸ ἔθνος διαφυγέειν. Ἦν δὲ τοῦ ἀνδρὸς ἀποθανόντος γυνὴ τῶν [f] Μασσαγετέων βασίλεια· [g] Τόμυρίς οἱ ἦν οὔνομα. ταύτην πέμπων ὁ Κῦρος ἐμνᾶτο τῷ λόγῳ, θέλων γυναῖκα ἣν ἔχειν. ἡ δὲ Τόμυρις [h] συνιεῖσα οὐκ αὐτήν μιν μνώμενον, ἀλλὰ τὴν Μασσαγετέων βασιληίην, ἀπείπατο τὴν πρόσοδον. Κῦρος δὲ μετὰ τοῦτο, ὥς οἱ δόλῳ οὐ [i] προεχώρεε, ἐλάσας ἐπὶ τὸν Ἀράξεα, ἐποιέετο ἐκ τοῦ ἐμφανέος ἐπὶ τοὺς Μασσαγέτας [k] στρατηίην, γεφύρας τε ζευγνύων ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ διάβασιν τῷ στρατῷ, καὶ πύργους ἐπὶ πλοίων τῶν διαπορθμευόντων τὸν ποταμὸν οἰκοδομεόμενος. 83 Ἔχοντι δέ οἱ τοῦτον τὸν πόνον, πέμψασα ἡ Τόμυρις κήρυκα, ἔλεγε τάδε, „ Ὦ βασιλεῦ Μήδων, παῦσαι „ σπεύδων τὰ σπεύδεις· οὐ γὰρ ἂν εἰδείης εἴ τοι ἐς καιρὸν ἔσται ταῦτα [l] τελεύμενα· παυσάμενος δὲ, βασίλευε τῶν σεωυτοῦ, καὶ ἡμέας ἀνέχευ ὁρέων ἄρχοντας „ τῶν περ ἄρχομεν. οὐκ ὦν ἐθελήσεις ὑποθήκῃσι τῇσιδε „ [m] χρέεσθαι, ἀλλὰ πάντως μᾶλλον ἢ δι᾽ ἡσυχίης „ εἶναι; σὺ δὲ ἢν μεγάλως [n] προθυμέεαι Μασσαγετέων „ πειρηθῆναι, φέρε, μόχθον μὲν, τὸν ἔχεις ζευγνὺς τὸν „ ποταμὸν, ἄφες. σὺ δὲ, ἡμέων ἀναχωρησάντων ἀπὸ „ τοῦ ποταμοῦ τριῶν ἡμερέων ὁδὸν, διάβαινε ἐς τὴν ἡμετέρην. εἰ δ᾽ ἡμέας [o] βούλεαι ἐσδέξασθαι μᾶλλον ἐς „ τὴν ὑμετέρην, σὺ τὠυτὸ τοῦτο [p] ποίεε." ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ Κῦρος συνεκάλεσε Περσέων τοὺς πρώτους· συναγείρας δὲ τούτους, ἐς μέσον σφι προετίθεε τὸ πρῆγμα, συμβουλευόμενος ὁκότερα [q] ποιέοι. τῶν δὲ κατὰ τὠυτὸ αἱ γνῶμαι συνεξέπιπτον, κελευόντων ἐσδέκεσθαι Τόμυρίν τε καὶ τὸν στρατὸν αὐτῆς ἐς τὴν χώρην. Παρεὼν δὲ, καὶ μεμφόμενος τὴν γνώμην ταύτην Κροῖσος ὁ Λυδὸς, ἀπεδείκνυτο ἐναντίην τῇ προκειμένῃ [r] γνώμῃ, λέγων τάδε, „ Ὦ βασιλεῦ, εἶπον μὲν καὶ πρότερόν τοι, [s] ὅτι ἐπεί „ με Ζεὺς ἔδωκέ τοι, τὸ ἂν ὁρῶ σφάλμα ἐὸν οἴκῳ τῷ „ σῷ,

a Καυκάσιος *Arcb.*, tum ἀπείργει *Ask.* *b Ald. M. Ask.*, vulgo ἐκδέχεται. Mox Μασαγ. *Arcb.* *c* Ἔσκε male *Arcb.*, ſimile delictum in *Edd.* ſemel iterumque alibi. *d M.* & *Ask.*, in *Paris. B.*, *Arcb. Vind. Ald.* δεύτερον. Mox πολεμίους γινομένη. *Edd.* γεγενομένη· quod nunc eſt, venit ex *M. Ask.* *e* Στρατεύειν ὁ Κῦρος *Arcb.* Articulum alii non habent. *f* Μασαγετέων *Arcb.*, et hunc ad modum ſemper. *g Suidas* Τόμυρις & Τώμυρις ex hoc loco. Mox ταύτῃ πεμπ. *Arcb.* *h M. Ask.* bene; in aliis συνεῖσα. Tum οὐ κατ᾽ αὐτὴν *Arcb.* *i Ask. Med.* & *Suid.* in Μνωμένη· vulgo προσεχώρεε, quod & in Grammatici Τόμυρις. *k Arcb. Ask.*, *Suid.* στρατείαν, ſed ſibi non conſtans; *Med.* & *Aldus* cum *Edd.* στρατιήν. Paullo ante Ἀράξην *Arcb. Vind.*; *Suidas* vulgatum probat. *l Aldus* & ora *Steph.*, τελεύμενα *Arcb.*, ceteri cum *Edd.* τελεόμενα, non magna differentia. *m* Χρῆσθαι *Ask. Arcb.*, tum πάντων μαλ. margo *Steph.*, πάντα *Arcb.* *n Paris. A.*, in ceteris προθύμεαι. *o* Βούλεε εἰσδ. *Arcb.* *p Ald. Arcb. Vind. Paris.*, ποίει *M. Ask.* Mox συνεκάλεε non male *Arcb.* *q Remig.* et *Paris A.*, in aliis ποιέει aut ποιέῃ. *r Arcb. V. M. Ask. Rem. Steph.* ora. Editis γνώμῃ deſit. *s M. Ask. Arcb.*, ὅτι *Edd.* aberat.

15. Τόμυρίς οἱ ἦν οὔνομα] Patet ex *Suida*, in reginae nominis principio ſcripturae conſtantiam non fuiſſe. *Lucian.* Contempl. C. 13. Τόμυρις ἐκείνη ἐστί, ubi praeclare hac de regina & nominis ſcriptione *T. Hemſterhuſius.* Codd. *Herodoti* nihil variant; in *Iuſtini*, *Frontini*, *Valerii M.* ſchedis diſcordia viget, qua de *Gudendorpius* ad *Frontin.* II, 5, 5. Recte *P. Burmannus Secundus* Anthol. Latin. II. Epigr. 6. edidit, *Quam Tomyris turbata valet, cognovit in utre*, nimirum Cyrus.

20. Ἐποιέετο — στρατηίην] Ita oportuit. Κροῖσος — ἐποιέετο στρατηίην ἐς Καππαδοκίην I, 71. Verum crebro librarii inprudentes mutatum iverunt, veluti III, 3. 56. IV, 83. atque alibi, at contra tabulas.

28. Ἀνέχευ ὁρέων ἄρχοντας] Si οὔρων eſſet, fors melius haberet. Docet *Strabo* Maſſagetarum plures loca montana habuiſſe L. XI. p. 780., Tomyrin praeterea Cyro poſuiſſe in montibus inſidias *Iuſtinus* auctor eſt I, 8. Hoc amplius, οὖρος, *terminus*, Ionibus φυλάσσεται, teſte *Euſtathio* ad Iliad. p. 149, 15. Sed nolo contra MSS. niti. Mox προθυμέεαι optime *Paris A.*; id poſtulat linguae genius ex προθυμέομαι. *Aldi* operae dederant προθυμέαι errantes: cuius ibi tonus verbi innuit in ſcripto libro προθυμέεαι fuiſſe. Ex *Aldo* error late ad omnes editos manavit, *L. Kuſtero* in *Clerici* Bibl. V. & Nov. t. V. p. 407. bene monente.

32. Φέρε, μόχθον μὲν — ἄφες] Omnia iſta *Reiskius* ſuo depoſita loco negat: ſedem olim habuiſſe et occupare rurſus debere poſt σὺ τὠυτὸ — ποίεε, atque hunc quidem ad modum, Φέρε, ἡμέων ἀναχωρησάντων — σὺ — ποίεε, μόχθον δὲ, τὸν ἔχεις ζευγνὺς &c. Mihi opera diſplicet, quippe voluntaria & nimium audax. Bene Tomyris, omitti poſſe aerumnoſum laborem iungendi ſtruendique pontis, admonet: Se tridui itinere retro ceſſuram, facilemque adeo amnis traiectum ratibus & navigiis, citra eum laborem, Cyro fore. Mox ποιέοι ex ſchedis probavi.

„ σῷ, κατὰ δύναμιν ἀποτρέψειν. τὰ δέ μοι παθήματα τὰ ἐόντα [a] ἀχάριτα, μαθήματα γεγόνεε. εἰ μὲν ἀθάνατος δοκέεις εἶναι, καὶ στρατιῆς τοιαύτης ἄρχειν, οὐδὲν ἂν εἴη πρῆγμα γνώμας ἐμὲ σοὶ ἀποφαίνεσθαι· εἰ δ᾽ ἔγνωκας ὅτι ἄνθρωπος καὶ σὺ εἶς, καὶ ἑτέρων τοιῶνδε ἄρχεις, ἐκεῖνο πρῶτον μάθε, [b] ὡς κύκλος τῶν ἀνθρωπηΐων ἐστὶ πρηγμάτων· περιφερόμενος δὲ, οὐκ ἐᾷ αἰεὶ τοὺς αὐτοὺς εὐτυχέειν. ἤδη [c] ὦν ἐγὼ γνώμην ἔχω περὶ τοῦ προκειμένου πρήγματος τὰ ἔμπαλιν ἢ οὗτοι. εἰ γὰρ ἐθελήσομεν ἐσδέξασθαι τοὺς πολεμίους ἐς τὴν χώρην, [d] ὅδε τοι ἐν αὐτῷ κίνδυνος ἔνι· ἑσσωθεὶς μὲν, προσαπολλύεις πᾶσαν τὴν ἀρχήν. δῆλα γὰρ δὴ, ὅτι νικῶντες Μασσαγέται, οὐ τὸ ὀπίσω φεύξονται, ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἀρχὰς τὰς σὰς [e] ἐλῶσι. νικῶν

84 δὲ, οὐ νικᾷς τοσοῦτον, ὅσον εἰ διαβὰς ἐς τὴν ἐκείνων, νικῶν Μασσαγέτας, ἕποιο φεύγουσι. τοῦτο γὰρ ἀντιθήσω ἐκείνῳ, ὅτι νικήσας τοὺς [f] ἐναντιουμένους ἐλᾷς ἰθὺς τῆς ἀρχῆς τῆς Τομύριος. χωρίς τε τοῦ ἀπηγημένου, [g] αἰσχρὸν καὶ οὐκ ἀνασχετὸν, τὸν Κῦρον γε τὸν Καμβύσεω γυναικὶ εἴξαντα ὑποχωρῆσαι τῆς [h] χώρης. νῦν ὦν μοι δοκέει, [i] διαβάντας προελθεῖν ὅσον ἂν ἐκεῖνοι διεξίωσι· ἐνθεῦτεν δὲ τάδε ποιεῦντας, πειρᾶσθαι ἐκείνων [k] περιγίνεσθαι. ὡς γὰρ ἐγὼ πυνθάνομαι, Μασσαγέται εἰσὶ ἀγαθῶν τε Περσικῶν ἄπειροι, καὶ καλῶν μεγάλων ἀπαθέες. τούτοισι ὦν τοῖσι ἀνδράσι τῶν προβάτων ἀφειδέως πολλὰ κατακόψαντας, καὶ σκευάσαντας, προθεῖναι ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῷ ἡμετέρῳ δαῖτα· πρὸς δὲ, [l] καὶ κρητῆρας ἀφειδέως οἴνου ἀκρήτου, καὶ σιτία παντοῖα. ποιήσαντας δὲ ταῦτα, ὑπολειπομένους τῆς στρατιῆς τὸ [m] φλαυρότατον, τοὺς λοιποὺς αὖτις ἐξαναχωρέειν ἐπὶ τὸν ποταμόν. ἢν γὰρ ἐγὼ γνώμης μὴ ἁμάρτω, κεῖνοι ἰδόμενοι ἀγαθὰ πολλὰ, τρέψονταί τε πρὸς αὐτὰ, καὶ ἡμῖν τὸ ἐνθεῦτεν λείπεται ἀπόδεξις ἔργων μεγάλων. Γνῶμαι μὲν αὗται [n] συνέστασαν. Κῦρος δὲ, μετεὶς τὴν προτέρην γνώμην, τὴν

rum; nam mei caſus, ingrati illi, extitere diſciplinæ. Si tibi eſſe videris immortalis, et eiusmodi exercitui præeſſe, nihil est opus, ut tibi dicam ſententias: ſin vero te quoque agnoſcis hominem eſſe, et aliis talibus præes, illud in primis diſcito, humanarum rerum orbem eſſe, qui, rotatus, ſemper eosdem fortunatos eſſe non ſinit. Ideoque de hac quam propoſuiſti re, ſecus ego atque isti ſentio. Si enim hoſtes in hanc terram volemus excipere, id tibi inde periculum erit, ne fugatus omne ſimul amittas imperium: quia haud dubie victores Maſſagetæ, non ſe retro fuga recipient, ſed tua regna adorientur. Victor autem tu non perinde proficis, quantum ſi traiectu in terram illorum facto, victoria Maſſagetarum potitus inſtabis fugientibus. Hoc ipſum enim illi opponam, ut victis hoſtibus, recta pergas ad Tomyris regnum. Ac præter iſtud, quod est memoratum, turpe est atque intolerabile, Cyrum, Cambyſis filium, mulieri cedentem ceſſiſſe regione. Nunc igitur mihi placet, traiectis copiis procedere tantum, quantum illi proceſſerint: atque dehinc ista faciendo, dare operam ut illos ſuperemus. Namque, ut ego audio, Maſſagetæ bonorum ſunt Perſicorum inſueti, et magnorum commodorum expertes; his ergo talibus viris propone in noſtris castris lautam inſtructarum epularum copiam, magna vi pecorum mactata, cum crateribus etiam effuſe vini meri, atque omnis cibariorum generis. Hoc ubi fecerimus, viliſſimis quibusque militum ibi relictis, cum reliquis retro ad flumen nos recipiamus. Multis enim bonis conſpectis illi, niſi me fallit opinio, ſe ad ea convertent: unde nobis ſupererit oportunitas egregiorum facinorum. Atque hæc quidem in medium ve- 208
nere ſententiæ. Cyrus autem, priore repudiata,

a *Arch. M. Ask.*, in aliis ἀχάριστα. *b* Habet *Stobaeus* Serm. CIII. p. 563. *c* Sic *Arch.*, pronomen deerat *Edd.*, tum τὸ ἔμπαλιν idem. *d* Ὅδε τις ora *Steph.* *e* Citat *Thomas M.* in Ἐλάω. *f* *Ald.* & *Edd.* cum *Arch.* Ἀντιουμένους *M. Ask.* Mox Τομύριδος *Edd.* quod nunc est, venit ex *M. Ask.* *g* Iidem & *Arch.*, alii αἰσχρόν τε καί. *h* Μάχης *Paris. C. Rem. Arch. V. Valla* & *Edd.*, χώρης *M. Ask.* *i* *Med. Ask.*, διαβάντα plerique alii; προσελθεῖν *Vind.* *k* *Ald. Arch. Rem. Vind. Edd.*, περιγενέσθαι *Ask.* & *Med.* *l* Abest copula *Arch.* *m* Habet *Suid.* in *V.* *n* Συνέσταξαν *Arch.*

46. Παθήματα τὰ ἐόντα ἀχάριτα] Potuerat ἀχάριστα ſedis poſſeſſionem tueri. *Homer.* Odyſſ. Θ, 236. ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μεθ᾽ ἡμῖν ταῦτ᾽ ἀγορεύεις. i. e. ut in ſcholiis, ἀηδῆ. *Heſychius* Ἀχαρίστερον, ἀχαριτώτερον, quod firmat verbis poëtae Odyſſ. Υ, 392. Quia tamen potiores ſcripti ἀχάριτα praeferunt, eos non deſero. Dant Codd. VII, 156. συνοίκημα ἀχαριτώτατον. Corrigit *Moſ. Solanus* ὡς δὲ καὶ ἀχάριτός εἰμι ſuo periculo in *Luciani* Merced. Cond. C. 30., ubi ex margine *Aldinae* meae ἄχαρις praeſtiterat. Εὐχάριτος *Xenophontis*, *Appiani*, *Aeliani*, et praeſcripta *Heſychii* verba analogiam vocabuli roborant. Vide ad *Diodori* XVIII, 28.

51. Ὡς κύκλος τῶν ἀνθρωπηΐων ἐστὶ &c.] *Ariſtoteles* Problem. Sect. 17. p. 129. haec ſpectaſſe videtur, καθάπερ καί φασι κύκλον εἶναι τὰ ἀνθρώπινα. Vidit hoc et *Herodoto* ſuo adſcripſit *Schurzfleiſchius*, ſicuti ex Cl. *Walchio* accepi. Amant hoc genus & Latini, ſed varie. *Seneca* Conſ. ad Marc. C. 15. *Sed videlicet it in orbem iſta tempeſtas.* Aliter *Hilarius Pictav.* L. II. ad Conſtantium Imp. C. 4. *Orbem aeternum erroris et redeuntis in ſe ſemper certaminis circumtulerunt.* Vide *Gronovium.*

62. Ὅτι νικήσας τοὺς ἐναντιουμένους] *Hoc eſſe unicum in Herodoto exemplum huius ſic compoſiti verbi: per reliqua non occurrere niſi ſimplex* ἀντιόω, adſcripſit, ut *Medico* faveret, vir Celeb.; cuius illi memoria decreti utique evanuit, cum ἐναντιωθῆναι ex illo libro repoſuit VII, 10, 3., motus Artabani verbis ſect. 4. eiusdem capitis, εἰ γὰρ καὶ ἐναντιωθῆναί τοι θέλει. Fugerunt eumdem iſta VII, 149. Καὶ δή τοι οὐδενὸς ἐναντιευμένου. Quae ſatis ſunt ad compoſitum retinendum, pariterque patefaciunt, quanta cautione, ne ſimilis peccati rei evadamus, et quanta indulgentia, ſi quid ab aliis tali in re aberretur, uti, aequum ſit. Quae haec antevertunt τοῦτο γὰρ ἀντιθήσω —— tangit verſatque *P. Horreus* Obſ. Herod. C. 19.

65. Ὑποχωρῆσαι τῆς χώρης] Amplector *Mediceum.* Non ſum neſcius *Horreum* animoſe ſtetiſſe pro vetere τῆς μάχης Obſ. Herod. C. 16. Verum, quod bene *Gronov.*, nihil de pugna praeceſſit liquido, neque eam Cyro Croeſus ſuadet: immo vero, ut in reginae Maſſagetarum fines transeat, & poſitis inſidiis ad flumen Araxen ſe recipiat. Obportunum eſt ad dictionis habitum *Demoſthenis* celebre dictum pro Coron. p. 162., quo tamquam emblemate *Diodorus* ſeriem ſcriptionis diſtinxit XVI, 85., τότε ἐγὼ τῷ Πύθωνι —— οὐκ εἶξα οὐδ᾽ ὑπεχώρησα· neque alienus *Luciani* in Tox. locus C. 36., de quo *Abreſchius* recte Lect. *Ariſtaen.* L. II. p. 186. Iam ſi cum viro Reverendo mox διαβάντα inſtauratum velis, non contentioſe obnitar. Certe περιγίνεσθαι ſervari debuit.

71. Τῶν προβάτων — πολλά] Laurentius *magna vi pecorum mactata*; cuius verſio moveri non debuerat. Πρόβατα olim πάντα τὰ τετράποδα dicebantur. Vid. Schol. in Il. Ξ, 124. *Herodoti* loca non adnumerabo, in quis ſaepe *oves* intelligunt, uti hic *Gronov.* De *Hippocratis* more multa *Galenus* in librum de Articul. p. 587., multa quoque *Euſtachius* ad *Erotian.* p. 92. & *Foëſius* in Oeconom. Haec tenuia videntur, nec recuſant tamen adponi.

79. Γνῶμαι μὲν αὗται συνέστασαν] *In medium venere* in Latinis ex *Gronovii* opinione. Paene puto contrarias indicari, ut erant, ſententias. Tales συνεστηκυῖαι γνῶμαι VII, 142., diſſentiente *Porto.* Tale IV, 132. συνεστήκεε δὲ ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἡ Γωβρύεω in MSS. Tum VIII, 79. συνεστηκότων τῶν στρατηγῶν, *contra ſe conſiſtentibus ducibus.*

84. Τῇ

diata, Crœſique probata ſententia, indixit Tomyri ut retrocederet, utpote ſe ad illam traiecturo. Illa, quemadmodum primo ſpoponderat, retroceſſit. Cyrus in Cambyſis filii ſui, cui regnum tradebat, manus præbuit Crœſum, ac maiorem in modum ut hominem honore beneficiiſque proſequeretur, præcepit, ſi ſua adverſus Maſſagetas traiectio non recte cederet. Hæc ubi præcepit, eosque remiſit in Perſidem, ipse cum copiis
209 ſuis flumen traiecit. Tranſmiſſo Araxe ubi nox advenit, vidit per quietem in terra Maſſagetide talem viſionem: videbatur Cyrus in ſomno cernere maximum natu filiorum Hyſtaſpis, habentem in humeris alas, quarum altera Aſiam, altera Europam inumbraret. Hyſtaſpi (qui Achæmenides erat, Arſamis filius) erat ex liberis natu maximus Darius, tunc ferme viceſimum ætatis annum agens, in Perſide relictus, quod non maturus militiæ eſſet. Experrectus Cyrus de viſu apud ſe cogitabat: qui quum ei magni momenti videretur, vocato Hyſtaſpi remotis arbitris, inquit; Filius tuus, Hyſtaſpes, mihi atque regno meo inſidiari deprehenſus est: hoc unde clare certeque noverim, ego indicabo. Dii mei curam gerunt, et quæcunque eventura ſunt, mihi oſtendunt. Igitur proxima nocte in quiete vidi liberorum tuorum natu maximum, *in humeris habentem alas, quarum altera Aſiam, altera Europam inumbraret. Ex quo viſo nulla dubitatio est, quin ab illo mihi tendantur inſidiæ.* Quapropter tu quamprimum in Perſidem revertere: facitoque ut quum ego ſubactis his illuc rediero, filium tuum mihi ſiſtas ad cauſſam dicendam.
210 Et Cyrus quidem hæc loquutus est, ſibi inſidiari Darium ſuſpicatus. At dæmon huic ipſi portendebat illum ibi mortem oppetiturum, et eius regnum ad Darium eſſe perventurum. Reſpondens igitur illi Hyſtaſpes, Abſit, inquit, o rex, ut quiſpiam vir, genere Perſes, tibi moliatur inſidias: quod ſiquis ſit, is primo quoque tempore morte mulctetur; tu enim Perſas ex ſervis liberos effeciſti; ex ſubiectis aliorum, omnibus imperantes. Quod ſiqua tibi viſio filium meum indicat rebus novis contra te ſtudere, ego tibi eum dedo pro tuo arbitratu *tractandum. Hoc reddito reſponſo,* Hyſtaſpes traiecto Araxe in Perſidem contendit, Cyro filium ſuum Darium cuſtodi-
211 turus. Cyrus autem ab Araxe progreſſus diei iter, quæ Crœſus admonuerat exequitur: relictaque illic inutili manu, mox cum integra et pura exercitus parte ad Araxem revertitur. Hos itaque relictos ex Cyri exercitu aggrediens tertia Maſſagetici exercitus pars, ſeſe

τὴν Κροίσου δὲ ἑλόμενος, προηγόρευε [a] Τόμυρι ἐξαναχωρέειν, ὡς αὐτοῦ διαβησομένου ἐπ' ἐκείνην. ἡ μὲν δὴ ἐξαναχώρεε, [b] κατὰ ὑπέσχετο πρῶτα. Κῦρος δὲ Κροῖσον ἐς τὰς χεῖρας ἐσθεὶς τῷ ἑωυτοῦ παιδὶ Καμβύσῃ, τῷπερ τὴν βασιληΐην ἐδίδου, καὶ πολλὰ ἐντειλάμενός οἱ τιμᾷν τε αὐτὸν καὶ εὖ ποιέειν, ἢν ἡ διάβασις ἡ ἐπὶ Μασσαγέτας [c] μὴ ὀρθωθῇ· ταῦτα ἐντειλάμενος, καὶ ἀποστείλας τούτους ἐς Πέρσας, αὐτὸς διέβαινε τὸν ποταμὸν, καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ. Ἐπεί τε δὲ ἐπεραιώθη τὸν [d] Ἀράξεα, νυκτὸς ἐπελθούσης, εἶδε ὄψιν, εὕδων ἐν τῇ Μασσαγετέων τῇ χώρῃ, τοιήνδε. ἐδόκεε ὁ Κῦρος [e] ἐν τῷ ὕπνῳ ὁρᾷν τῶν Ὑστάσπεος παίδων τὸν πρεσβύτατον ἔχοντα ἐπὶ τῶν ὤμων πτέρυγας· καὶ τουτέων τῇ μὲν τὴν Ἀσίην, τῇ δὲ τὴν Εὐρώπην ἐπισκιάζειν. Ὑστάσπεϊ δὲ τῷ [f] Ἀρσάμεος, ἐόντι ἀνδρὶ Ἀχαιμενίδῃ, ἦν τῶν παίδων Δαρεῖος πρεσβύτατος, ἐὼν τότε ἡλικίην ἐς εἴκοσί κου [g] μάλιστα ἔτεα. καὶ οὗτος καταλέλειπτο ἐν Πέρσῃσι· οὐ γὰρ εἶχέ κω ἡλικίην στρατεύεσθαι. ἐπεὶ ὢν δὴ ἐξηγέρθη ὁ Κῦρος, ἐδίδου λόγον ἑωυτῷ περὶ τῆς ὄψιος· ὡς δέ οἱ ἐδόκεε μεγάλη εἶναι ἡ ὄψις, καλέσας Ὑστάσπεα, καὶ ἀπολαβὼν μοῦνον, εἶπε, „Ὑστάσπες, παῖς σὸς ἐπιβουλεύων „ἐμοί τε καὶ τῇ ἐμῇ ἀρχῇ ἑάλωκε· ὡς δὲ [h] ἀτρεκέως „ταῦτα οἶδα, ἐγὼ σημανέω. ἐμεῦ θεοὶ κήδονται, καί μοι „πάντα προδεικνύουσι τὰ ἐπιφερόμενα. ἤδη ὦν ἐν τῇ πα- 85
„ροιχομένῃ νυκτὶ εὕδων, εἶδον τῶν σῶν παίδων τὸν πρεσβύτατον ἔχοντα ἐπὶ τῶν ὤμων πτέρυγας· καὶ τουτέων τῇ μὲν „τὴν Ἀσίην, τῇ δὲ τὴν Εὐρώπην ἐπισκιάζειν· οὐκων ἐστὶ „μηχανὴ ἀπὸ τῆς ὄψιος ταύτης [i] οὐδεμίη, τὸ μὴ κεῖνον „ἐπιβουλεύειν ἐμοί. σὺ τοίνυν τὴν ταχίστην πορεύεο ὀπίσω „ἐς Πέρσας, καὶ ποίεε ὅκως, ἐπεὰν ἐγὼ τάδε καταστρεψάμενος ἔλθω ἐκεῖ, ὥς μοι καταστήσῃς τὸν παῖδα „ἐς ἔλεγχον." [k] Κῦρος μὲν δοκέων Δαρεῖόν οἱ ἐπιβουλεύειν, ἔλεγε τάδε· [l] τῷ δὲ ὁ δαίμων προέφαινε ὡς αὐτὸς μὲν τελευτήσειν αὐτοῦ ταύτῃ μέλλοι, ἡ δὲ βασιληΐη αὐτοῦ περιχωρέοι ἐς Δαρεῖον· [m] ἀμείβεται ὦν δὴ ὁ Ὑστάσπης τοισίδε, „Ὦ βασιλεῦ, μὴ εἴη ἀνὴρ Πέρσης γεγονὼς, „ὅστις τοι [n] ἐπιβουλεύσει. εἰ δ' ἐστι, ἀπόλοιτο ὡς τάχιστα· ὃς ἀντὶ μὲν δούλων, ἐποίησας ἐλευθέρους Πέρσας εἶναι· ἀντὶ δὲ ἄρχεσθαι ὑπ' ἄλλων, ἄρχειν ἁπάντων. εἰ δέ τίς τοι ὄψις [o] ἀπαγγέλλει παῖδα τὸν „ἐμὸν νεώτερα βουλεύειν περὶ σέο, ἐγώ τοι παραδίδωμι „χρῆσθαι αὐτῷ τούτῳ ὅ, τι σὺ βούλεαι." Ὑστάσπης μὲν τούτοισι ἀμειψάμενος, καὶ διαβὰς τὸν [p] Ἀράξεα, ἤϊε ἐς Πέρσας, φυλάξων Κύρῳ τὸν παῖδα Δαρεῖον. Κῦρος δὲ προελθὼν ἀπὸ τοῦ Ἀράξεω ἡμέρης ὁδὸν, ἐποίεε τὰς Κροίσου ὑποθήκας. μετὰ δὲ ταῦτα, Κύρου τε καὶ Περσέων τοῦ καθαροῦ στρατοῦ [q] ἀπελάσαντος ὀπίσω ἐπὶ τὸν Ἀράξεα, λειφθέντος δὲ τοῦ ἀχρηΐου, ἐπελθοῦσα τῶν Μασσαγετέων [r] τριτημορὶς τοῦ στρατοῦ, τούς τε λειφθέντας τῆς Κύρου στρατιῆς ἐφόνευε ἀλεξομένους, καὶ τὴν προκειμένην

a Τόμυριν *Arch.* *b* Καθὰ id. & mox Κροῖσον. *c* Deſit negans vox in eodem. *d* Ἀράξην idem. In *Rem.* mox εὕδων νυκτὸς ἐπελθ. ἐν τῶν Μασσ. *e* Tria haec non legit *Arch.* *f* Ἀρσάκεος ora *Steph.*, Ἀρτάμενος *Arch.* *Valla.* *g* Ἔτεα μάλ. *Arch.* *h* Ταῦτα ἀτρεκέως *Ask. Arch.* *i Ald. V. Arch. Rem.*, οὐδεμία *Med. Ask.*, qui mox σὺ νῦν in *Paris. A. B.*, & ceteris, quos nominavi, vulgatum. *k* Ὁ μὲν Κ. *Arch.*, tum οἱ Δαρ. id. & *Ask.* *l Ald. Arch. V. Rem.*, in *Med.* & *Ask.* τῷδε οἱ ὁ Δ., ſtatim τελευτῆσαι *Arch.* *m Paris. A. Rem. Vind. Ald.*, ἀμείβεται οἱ *Arch. M. Ask.*, tum τοῖσδε *Ask. Arch.* *n M.* ora *Steph. Ask.*, ἐπιβουλεύσῃ *Paris. A.* ἐπιβουλεύει *Arch.*; *Ald.* ἐπιβουλεύοι. *o* Ἀπαγγέλλει in *Paris. B. C.* Tum αὐτῷ τοῦτο iidem & *Arch.* *p M. Ask. Arch.*, Ἀράξην, melius *Edd.*, ut ſaepe antea. *q* Ἐπελεύσαντος *Arch. Vind. Ald.* & mox ἀπελθ.. *r* Citat *Pollux* IX, 66. et *Suidas* in Ἀλεξόμενος, ubi ἐπιληφθέντας.

84. Τῷπερ τὴν βασιληΐην ἐδίδου] Solebat rex Perſarum bellum ingreſſurus, ob incertum expeditionum ſucceſſum, ex lege ſucceſſorem deſignare, uti est VII. 2. Neque hoc neglexit *Briſſon.* R. P. I, 9.

94. Τῷ Ἀρσάμεος] Sic bene. Vide VII, 11. et 224. In ſomnio Cyrus explicando nimius eſt. Vanae artis conſultiſſimus *Artemidorus* cenſet id genus πλουσίοις καὶ τοῖς μέγα δυναμένοις ἀρχὰς περιποιεῖν Onirocrit. II, 72., uti Dario contigit.

15. Τῷδε ὁ δαίμων] *Exquiſitum* illud et *delicatum*, quod ex *Med.* receptum erat, vix ulli adgnoſcunt et ſentiunt. Si τῷ δὲ, aut τῷδε δὲ cum *Reiſkio.* & *Valken.* malueris, conſtabit oratio: praeceſſit Κῦρος μέν. Porto ἀμείβεται ὦν reſtitui. Neque enim ſimili in dictione caſum tertium amant.

22. Χρῆσθαι αὐτῷ τούτῳ ὅ, τι &c.] Gelo in *AEliani* Var. XIII, 27. Καὶ δίδωμι χρῆσθαι ὅ, τι βούλεσθε. Scriptorum *Codd.* τοῦτο ὅ, τι σὺ βούλεαι animum advertit. An pleniſſimam dictionis ſtructuram exhibere voluerunt? Mox C. 215. οὐδ' ἀργύρῳ χρέωνται οὐδέν. & II, 108. τούτῳ μὲν τάδε ἐχρήσατο. *Libanius* Or. X. p. 288. D. καὶ περὶ τοῦ τί χρήσεται τὸ σῶμα τοῦ πολεμίου σκοποῦντα. Ubi τῷ σώματι alius mallet fortaſſe. Sed lege *Hutchinſon.* ad *Xenophont.* Ageſil. p. 84.

μένῃ ἰδόντες δαῖτα, ὡς ἐχειρώσαντο τοὺς ἐναντίους, κλιθέντες [a] δαίνυντο· πληρωθέντες δὲ φορβῆς καὶ οἴνου, εὗδον. οἱ δὲ Πέρσαι ἐπελθόντες πολλοὺς μὲν σφέων ἐφόνευσαν, πολλῷ [b] δ' ἔτι πλεῦνας ἐζώγρησαν, καὶ ἄλλους, καὶ τὸν τῆς βασιληίης [c] Τομύριος παῖδα, στρατηγέοντα Μασσαγετέων, τῷ οὔνομα ἦν Σπαργαπίσης. Ἡ δὲ, πυθομένη τά τε περὶ τὴν στρατιὴν γεγονότα καὶ τὰ περὶ τὸν παῖδα, πέμπουσα κήρυκα παρὰ Κῦρον, ἔλεγε τάδε, „Ἄπληστε αἵματος Κῦρε, μηδὲν ἐπαρθῇς „ τῷ γεγονότι τῷδε πρήγματι, εἰ ἀμπελίνῳ καρπῷ, „ τῷ περ αὐτοὶ ἐμπιπλάμενοι μαίνεσθε οὕτω, ὥστε „ κατιόντος τοῦ οἴνου ἐς τὸ σῶμα, [d] ἐπαναπλέειν ὑ„ μῖν ἔπεα κακά· τοιούτῳ φαρμάκῳ δολώσας, ἐκρά„ τησας παιδὸς [e] τοῦ ἐμοῦ, ἀλλ' οὐ μάχῃ κατὰ τὸ „ καρτερόν. νῦν ὦν μευ εὖ παραινεούσης [f] ὑπόλαβε τὸν „ λόγον. ἀποδούς μοι τὸν παῖδα, ἄπιθι ἐκ τῆσδε τῆς „ χώρης ἀζήμιος, Μασσαγετέων [g] τριτημορίδι τοῦ στρα„ τοῦ καθυβρίσας. [h] εἰ δὲ ταῦτα οὐ ποιήσεις, ἥλιον
86 „ ἐπόμνυμί τοι τὸν Μασσαγετέων δεσπότην, [i] ἦ μήν „ σε ἐγὼ καὶ ἄπληστον ἐόντα, αἵματος κορέσω." Κῦρος μὲν νυν, [k] τῶν ἐπέων οὐδένα τουτέων ἀνενειχθέντων ἐποιέετο λόγον. ὁ δὲ τῆς βασιληίης Τομύριος παῖς Σπαργαπίσης, ὥς μιν ὅ, τε οἶνος ἀνῆκε, καὶ ἔμαθε ἵνα ἦν κακοῦ, δεηθεὶς Κύρου ἐκ τῶν δεσμῶν λυθῆναι ἔτυχε· ὡς δὲ ἐλύθη τε τάχιστα, καὶ τῶν χειρῶν ἐκράτησε, διεργάζεται ἑωυτόν· καὶ δὴ οὗτος μὲν τρόπῳ τοιούτῳ τελευτᾷ. Τόμυρις δὲ, [l] ὡς ὁ Κῦρος οὐκ ἐσήκουσε, συλλέξασα πᾶσαν τὴν ἑωυτῆς δύναμιν, συνέβαλε Κύρῳ. ταύτην τὴν μάχην, ὅσαι δὴ βαρβάρων ἀνδρῶν μάχαι ἐγένοντο, κρίνω ἰσχυροτάτην γενέσθαι, [m] καὶ δὴ καὶ πυνθάνομαι οὕτω τοῦτο γενόμενον. πρῶτα μὲν γὰρ λέγεται αὐτοὺς διαστάντας [n] ἐς ἀλλήλους τοξεύειν· μετὰ δὲ, ὥς σφι τὰ βέλεα ἐξετετόξευτο, συμπεσόντας τῇσι αἰχμῇσί τε καὶ τοῖσι ἐγχειριδίοισι συνέχεσθαι· χρόνον τε δὴ ἐπὶ πολλὸν συνεστάναι μαχομένους, καὶ οὐδετέρους ἐθέλειν φεύ-

ſeſe defenſantes interimit. Eadem, conſpecto epularum apparatu, poſt adverſariorum cædem, ad epulandum diſcumbit; refertaque cibo ac vino ſoporatur. Perſæ ſupervenientes occidunt quidem multos horum, ſed multo plures vivos capiunt, cum alios, tum vero ducem eorum, reginæ Tomyris filium, cui nomen erat SPARGAPISES.
212 Tomyris, cognito exercitus ac filii ſui caſu, miſſo ad Cyrum caduceatore, ita inquit: Inexplebilis cruore Cyre, ne ſpiritus tollas ex hoc quod actum eſt. Si fructu vitino, quo ipſi diſtenti adeo deſipitis, ut deſcendente in corpus vino mox improbis vos verbis expleamini, tali veneno fallens filium meum viciſti, non prœlio et viribus. Quare meum admitte conſilium, bene nunc tibi conſulentis: abi, reddito mihi filio, ex hac regione, ferens impune quod tertiæ Maſſagetarum parti inſultaviſti. Quæ niſi feceris, per Solem iuro Maſſagetarum dominum, fore ut ego te, etſi inſatiabilem, cruore tamen ſatiem.
213 Hæc verba ad ſe perlata Cyrus pro nihilo habuit. Filius reginæ Tomyris Spargapiſes, ubi a vino relaxatus didicit, quo in malo eſſet, exoravit Cyrum, ut vinculis ſolveretur; ſtatimque quum ſolutus eſt ac manuum compos effectus, ſeipſum interimit: atque hic quidem talem obit mortem.
214 Tomyris autem, quum Cyrus ipſi non auſcultaret, contractis omnibus ſuis copiis ita conflixit cum Cyro, ut hanc pugnam ex omnibus, quæ ab barbaris viris editæ ſunt pugnæ, acerrimam cenſeam extitiſſe. Eam autem ita geſtam fuiſſe accipio: primum illos ſpatio diſtantes, ſagittas in ſe invicem miſiſſe: deinde ſagittis abſumptis concurrentes, lanceis et gladiis conflixiſſe: ac diu pugnantes confertim ſtetiſſe, neutris fugere volentibus: ad extremum Maſ-

a Ἐδαίνυντο *Ask.* δαίνυντο *Arch.* in *Edd.* ἐδαίνυντο. *b* Δέ τοι *Ask.* *c* *M. Ask.* ora *Steph.*, Τομύριδος *Edd.* *d* Ἐπαναπνέειν *V. Arch. Ald.* ἀναπλώειν *Euſtath.* p. 1156, 3. 1241, 5. 1857, 37. Adde *Athen.* princ. L. XIV. *e* Τοῦ μεῦ *Arch.* *f* *Thom. M.* in *V.* Mox ἄπελθε ἐκ τῆσδε *Rem.* *g* Τρίτην μερίδα *Arch.* *h* Εἰ δὲ μὴ ταῦτα οὐ ποι. *Paris. B. C.* et *Edd.*, in *Arch.* μὴ poſt οὐ· quod nunc eſt debetur *Med.* & *Ask.* *i* Citat *Etymol.* p. 416, 48. *k* *M. Arch. Ask.*, ἐπέων τουτέων ἀνεν. οὐδ. ἐπ. λόγ. *Aldus*, *Paris. Rem.*, τούτων in prioribus. Mox Τομύριδος *Ald.* et alii, *Med. Ask.* ora *Steph.* vulgatum ſtabiliunt. *l* Ὡς ὁ *Ald. Arch. Herv. Edit. Genev.* CIↃIↃCXVIII. alii ὡς οἱ ὁ. Idem *Arch.* πᾶσαν praeterit. *m* *Arch. V. Rem. Paris. C. Ald.* et *Edd.*; *Medic.* & *Ask.* καὶ δὴ πυνθ. *n* Ἐπ' ἀλλ. *Remig.* Tum ἐξετοξεύετο *Ald. Vind.* imitatur haec *Zoſimus* II, 18.

31. Κλιθέντες δαίνυντο] Verbi ſpeciem Ionicam non repudio: ſic Poëta Il. Λ, 468. In *Heſychio* δαίνυντο, εὐωχοῦντο, geminata, ut in *Ask.*, littera. De Iſtris ſimili paene in re cultiſſime *Livius* XLI, 2. *Ibi quum omnium rerum paratam expoſitamque copiam — inveniſſent, regulus accubans epulari coepit: mox idem ceteri omnes, armorum hoſtiumque obliti, faciunt: et, ut quibus inſuetus liberalior victus eſſet, avidius vino ciboque corpora onerant.* Mitto *Iuſtinum* & *Polyaeni* aberrationes L. VIII, 28.

42. Ἐπαναπλέειν] Minus conſiderate *Ioſ. Waſſe* ad *Thucyd.* p. 427. quod forſan in Cod. ſcripto repererat, ἐπαναπνέειν hic legendum eſſe putabat. Codicibus antiquior *Athenaeus* haec habet ut Herodotea XIV, p. 613. B. κατιόντος τοῦ οἴνου εἰς τὸ σῶμα, ἐπαναπλέει κακὰ ἔπεα καὶ μαινόμενα. *Euſtath.* in Il. Σ, p. 1212, 12. ἀναπλώει ἔπεα μαινομένῳ πρέποντα· bis alibi tangens illud dictum habet ἀναπλώει, in Il. Φ. p. 1330, 28. & in Od. Τ, p. 685, 16. Ionicum eſt & Herodoteum ἐπαναπλώειν. —. In proximis recte legitur: τοιούτῳ φαρμάκῳ δολώσας ἐκράτησας παιδὸς τοῦ ἐμοῦ. *Galeo* non debuerat in mentem venire δηλήσας· δηλήσασθαι tantum admiſit uſus. Δολῶσαι, qua hic ſtructura, legitur in *Xenophont.* K. Π. I, p. 20, 13. δολοῦν ὡς ἀγρίους πλέγμασι καὶ ὀρύγμασιν· & in *Euripidis* Iphig. Aul. v. 898. In ſeqq. νῦν ὦν μευ εὖ παραινεούσης, ſi Codicibus abeſſet, μευ non requireretur. VALKEN.

42. Ἐπαναπλέειν ὑμῖν ἔπεα κακά] *Laurentius* ad reginae mentem non abſurde, *improba a vobis verba fundantur:* quae vir Celeb. correxit, ut vides; neſcio quid ſpectans. Ἀναπλεῖν praeter alia dicuntur, quae in ſumma aqua fluitant. *Aelian.* Anim. XI, 22. de delphino, ex fundo maris emergente, καὶ αὖθις ἀφυπνισθεὶς τῇ κρούσει ἀναπλεῖ πάλιν· tum de ſicca tuſſi, cum nihil egeritur, neque in ore fluitat XIV, 20. ἀναπλεῖν δ' αὐτῷ οὐδὲ ἕν· et mox ἀναπλεῖ δὲ οὐδέν. Indicat Tomyris ebriis ſurſum tendere & quaſi in ore natare inproba verba. Non diſparia *Abreſchius* Diluc. Thucyd. p. 363. Ἐπαναπλώειν *Herodoti* ſermoni melius congruebat. Vide VI, 33. 26. 116. &c.

48. Ἥλιον ἐπόμνυμί τοι τὸν Μασσ. δεσπότην] Frequens alibi locorum Solis titulus. Aegyptii ὦ δέσποτα ἥλιε καὶ θεοὶ πάντες ex *Euphanto* apud *Porphyrium* A. A. IV, 10. Hydaſpes Aethiops ὦ δέσποτα ἥλιε καὶ σελήνη δέσποινα in extremo L. X. *Heliodori.* Neque id mirum cum diis omnibus tribuatur, uti Iſthm. *Pindari* O. VI, 7., *Eurip.* Hippol. v. 88., *Ariſtoph.* Veſp. 870. Sed deſino, nec tango ſacras noſtras litteras. Tu vide *Cuperum* Harpocr. p. 113. et *N. Heinſium* in *Ovidii* Heroid. IV, 12.

49. Ἦ μήν σε ἐγώ] Perverſe ſcripta proſtant in *Etymologico M.* p. 416, 48. *Sylburgius* alia contulit, quae leguntur infra c. 214. *Schol.* ad *Dion. Chryſ.* P. 592. in *Morelli* Collect. τὴν Κύρου, inquit, ὑπὸ τῆς Μυύριδος (ὑπὸ Τομύριδος) τῆς Μασσαγέτιδος σφαγὴν ὁ — Ἡρόδοτος ἀναγράφει· de Tomyri notans vir Magnus ad *Luciani* p. 508. hoc etiam Scholion excitat & corrigit. VALKEN.

57. Ὡς ὁ Κῦρος οὐκ ἐσήκουσε] Expuli inportunum οἱ, quod unde in hanc viciniam inmigraverit, non quaero ſollicite. Mox καὶ δὴ καὶ in integrum reſtitui. Ejecit et *Gronov.* ex II, 154., *Medic.* ſuo obtemperans citra cauſſam urgentem. Vide I, 129. 165. VIII, 79. &c.

67. Αἰ-

obtruncatur Cyrus, cuius caput immittitur utri humani cruoris. Maſſagetarum cultus et mores. Mores in conſuetudine mulierum, in moriendo,

Maſſagetæ ſuperaverunt: ibique cum permagna exercitus Perſici pars proſtrata fuit; tum vero Cyrus ipſe occumbit, quum undetriginta omnino regnaſſet annos. Cuius cadaver, inter cæſorum Perſarum ſtragem Tomyris perquiſitum, quum inveniſſet, caput in utrem demiſit, quem humano cruore compleverat: et cadaver mutilans inquit: Tu quidem me viventem et in pugna victricem tui perdidiſti, dum dolo cepiſti filium meum: at ego te, prout interminata ſum, cruore ſaturabo. Hæc de Cyri vitæ exitu, de quo multa referuntur, mihi maxime veriſimilis videtur nar-
215 ratio. Maſſagetæ et amictum gerunt et victum habent Scythico ſimilem. Ex equis præliantur, et pedites; utroque enim genere valent. Sagittarii item ſunt atque haſtati, ſagares e more geſtantes: in omnibus auro utentes et ære. Utuntur namque ære in omnibus, quæ ad haſtas, ad ſagittarum aculeos, ad ſecures pertinent: auro autem in cunctis, quæ ad capitis, ad balteorum, ad axillarum ornamentum ſpectant. Equorum itidem pectoribus æreos thoraces circumdant: circa habenas frenaque et phaleras aurum adhibent, ferro atque argento nihil prorſus utentes: nam quum in eorum regione immenſa ſit auri atque æris copia, ferri tamen
216 atque argenti nihil eſt. Moribus his utuntur: ſinguli quidem *uxorem ducunt, ſed ea communiter utuntur. Nam quod Græci memorant facere Scythas, id non Scythæ faciunt, ſed Maſſagetæ*; ſiquidem vir Maſſageta quoties cupidine capitur mulieris, ſuſpenſa pro plauſtro pharetra, ſine metu concumbit. Terminus ætatis nullis eis propoſitus eſt: ſed ubi quis admodum ſenuit, convenientes propinqui omnes eum immolant, et cum eo aliquot pecora; quas carnes, ubi coxerunt, epulantur, et hæc quidem apud eos beatiſſima habentur: Languore et morbo extinctum non

φεύγειν· τέλος δὲ, οἱ Μασσαγέται περιεγένοντο. ἥ τε δὴ πολλὴ τῆς Περσικῆς [a] στρατιῆς αὐτοῦ ταύτῃ διεφθάρη· καὶ δὴ καὶ αὐτὸς Κῦρος τελευτᾷ, βασιλεύσας τὰ πάντα ἑνὸς δέοντα τριήκοντα ἔτεα. ἀσκὸν δὲ πλήσασα αἵματος ἀνθρωπηΐου Τόμυρις, ἐδίζετο ἐν τοῖσι τεθνεῶσι τῶν Περσέων τὸν Κύρου νέκυν. ὡς δὲ εὗρε, [b] ἐναπῆκε αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν ἐς τὸν ἀσκόν. λυμαινομένη δὲ τῷ νεκρῷ, [c] ἐπέλεγε τάδε, „ Σὺ μὲν „ [d] ἐμὲ ζῶσάν τε καὶ νικῶσάν σε μάχῃ ἀπώλεσας, „ παῖδα τὸν ἐμὸν ἑλὼν δόλῳ· σὲ δ' ἐγὼ, κατάπερ „ ἠπείλησα, αἵματος κορέσω." τὰ μὲν δὴ κατὰ τὴν Κύρου τελευτὴν τοῦ βίου, πολλῶν λόγων λεγομένων, ὅδε μοι ὁ πιθανώτατος εἴρηται. Μασσαγέται δὲ ἐσθῆτά τε ὁμοίην τῇ [e] Σκυθικῇ φορέουσι, καὶ δίαιταν ἔχουσι. ἱππόται δέ εἰσι καὶ ἄνιπποι· ἀμφοτέρων γὰρ μετέχουσι. καὶ τοξόται τε καὶ αἰχμοφόροι, [f] σαγάρις νομίζοντες ἔχειν· χρυσῷ δὲ καὶ χαλκῷ τὰ πάντα χρέωνται. ὅσα μὲν γὰρ ἐς αἰχμὰς [g] καὶ ἄρδις καὶ σαγάρις, χαλκῷ τὰ πάντα χρέωνται. ὅσα δὲ περὶ κεφαλὴν, καὶ ζωστῆρας, καὶ μασχαλιστῆρας, χρυσῷ κοσμέονται· ὡς δ' αὔτως τῶν ἵππων τὰ μὲν περὶ τὰ στέρνα, χαλκέους θώρηκας περιβάλλουσι· τὰ δὲ περὶ τοὺς χαλινοὺς καὶ στόμια καὶ φάλαρα, χρυσῷ. σιδήρῳ δὲ οὐδ' ἀργύρῳ χρέωνται οὐδέν· οὐδὲ γὰρ οὐδέ σφι ἐστὶ ἐν τῇ χώρῃ· [h] ὁ δὲ χαλκὸς καὶ ὁ χρυσὸς, ἄπλετος. Νόμοισι δὲ χρέωνται τοιοισίδε· γυναῖκα μὲν γαμέει ἕκαστος, ταύτῃσι δὲ [i] ἐπὶ κοινὰ χρέωνται· ὃ γὰρ Σκύθας φασὶ Ἕλληνες ποιέειν, οὐ Σκύθαι εἰσὶ οἱ ποιέοντες, ἀλλὰ Μασσαγέται· τῆς γὰρ ἐπιθυμήσει γυναικὸς Μασσα- 87
γέτης ἀνὴρ, [k] τὸν φαρετρεῶνα ἀποκρεμάσας πρὸ τῆς ἁμάξης, μίσγεται ἀδεῶς. [l] οὖρος δὲ ἡλικίης σφι πρόκειται ἄλλος μὲν οὐδεὶς, ἐπεὰν δὲ γέρων γένηται κάρτα, οἱ προσήκοντές οἱ πάντες συνελθόντες θύουσί μιν, καὶ ἄλλα πρόβατα [m] ἅμα αὐτῷ· ἑψήσαντες δὲ τὰ κρέα, κατευωχέονται· ταῦτα μὲν τὰ ὀλβιώτατά σφι νενό-

a Arch., αὐτοῦ στρατιῆς *Ald.* & alii; αὐτῷ margo *Steph.* *b Paris.* tres, *Arch. Vind. Rem.*, *Valla*, *Edd.* cum *Aldo*; ἐνηπῆπτε *M. Ask.* ora *Steph.* *c* Εἶτ' ἔλεγε τοιάδε *Priſcian.* p. 1189. *d Rem. Ask. M.* et fragm. Cod. *Paris. Arch. Vind.* ſed μάχῃ. hi duo negligunt: vulgo erat ἐμεῦ ζώσης τε καὶ νικώσης ἐς μάχην. Spectavit haec *Aelian.* de Animal. VII, 11. *e* Περσικῇ *Rem.* & margo *Steph.* Paullo ante ὅδε μὲν ὁ πιθ. *Arch.* *f* Σαγγάρεις *Ald. Arch.* *g* Καὶ φαρέτρας καὶ σαγγ. *Vind. Arch. Valla.* *h* Ὁ δὲ χρυσὸς καὶ χαλκ. *Arch. Ask.* *i* Ἐπίκοινα *Ask.*, haud fortaſſe prave: vulgato patrocinatur *Procopius* Bell. Perſ. I, 5. Ante haec ταύτῃ δὲ *Arch.* *k* Τῶν φαρετρέων ἀποκ. *Arch.* male. *l* Idem, rectiſſime: οὖρος alii; vide ſupr. C. 172. & 206. *m* Σὺν αὐτ. *Arch.*

67. *Αὐτοῦ ταύτῃ*] Apta haec & nexa recte voluit *Arch.*, ſervato ſcriptoris more, ut VI, 16. et 30. & creberrime alias. In annis, quos Cyrus regnando tranſegit, magna apud veteres diſcordia intercedit. Adi *Simſonii* Chron. A. M. 3746. Bene pro mente Herodoti *Sulpicius Sever.* II, 9. *Cyrus undetriginta annis rerum potitus eſt*: ſic enim ſcripsiſſe videtur. In Edd. *uno et triginta.* Quo quidem in dictionis genere non infrequens olim lapſus: *Fabii* Annal. IV. *duo et viceſimo*, Grammaticus *duo de viceſimo* correxit apud *Gellium* N. Att. V, 4. Lege *Vallae* & *Gronov.* adnotata *Livio* XXIII, 37. et Obſerv. meas I, 29.

72. *Ἐναπῆκε αὐτοῦ τὴν κεφαλήν*] Quid vir Celeb. pro *Medic.* conduxerit, adſumi facile poteſt: ſumi quoque *Horrei* ambigua & operoſa diſputatio Obſ. Herodot. C. 20. Poteſtne vero ἐναπῆπτε adſignificare, *adligavit ſuperiori* utris *ori*, *ut modo poſſet demittere quaſi ad potandum, modo rurſus attrahere, ut interimeret?* ego non dixero. Quanto lenius & expeditius *Aldinum* totque Codd. ἐναπῆκε, *demiſit!* Hoc reperiſſe videntur *Valer. Maxim.*, *Iuſtinus*, quos docti viri anteſtati fuerunt, & *Lucianus* Contempl. C. 14. Καὶ τὴν κεφαλήν γε ἀποτεμοῦσα αὐτῇ, Tomyris, τοῦ Κύρου, ἐς ΑΣΚΟΝ ΕΜΒΑΛΕΙ πλήρη αἵματος. Nec morabitur quemquam Ionicae monetae verbum. *Suidas* receptiore more, Ἐναφῆκαν, ἐνέβαλον. Ἐναφῆκαν τῇ δρυῒ σφῆνας, ὡς διασταίη. Quae ſubiunguntur ab ultrice regina, Σὺ μὲν ἐμὲ ζῶσαν — egregie adſerta & explicita ſunt a Cel. *Gronovio.*

78. *Ὅδε μοι ὁ πιθανώτατος*] Par aliorum, *Noſtri* tamen veſtigia prementium, tragica exitus Cyri deploratio. Quam longe vero ab ea *Xenophon*, *Strabo*, *Lucianus*, ut plures ne adnumerem, deflectunt? Pro *Cteſia* eruditam obſervationem Cl. *Pelloutier* Hiſtor. Acad. Scient. Berolin. T. X. p. 502. inſeruit. Nec deſunt, quibus *Xenophontis* potior videtur narratio. Vide *Camp. Vitringam* in *Ieſaiae* C. XLV. 2. Ego in tanta diſcordia arbitrium recuſo.

79. *Τῇ Σκυθικῇ φορέουσι*] Non placet *Remig.* τῇ Περσικῇ, multo minus magni viri τῇ Σηρικῇ ad *Strabon.* XI. p. 781. Habuerunt Scythae ſuum ſibi amiciendi modum, quo & aliae vicinarum gentium ſeſe ornaverunt. De Androphagis IV, 106. ἐσθῆτα δὲ φορέουσι τῇ Σκυθικῇ ὁμοίην.

83. *Καὶ ἄρδις καὶ σαγάρεις*] Scholiaſtes adleverat his ἄρδεις, φαρέτραι· hinc ſcholion in *Vind.* et *Arch.*; hinc *Suidas*, Ἄρδις πληθυντικῶς ἀντὶ τοῦ φαρέτρας, etiam alii. Perperam omnes. Ἄρδις eſt ſagittae cuſpis. Ἄρδιν μίαν ἀπὸ τοῦ ὀϊστοῦ κομίσαι IV, 81. Δίκρουν ἄρδιν repoſuit in corrupto *Leſchae* verſu III. *Scaliger* ad *Euſeb.* An. MCCCLX. p. 82. *Servius* Aeneid. XII, 404. *Hic forcipem dixit, quod Graeci* ἈΡΔΙΟΘΗΡΑΝ *dicunt, qua ſolent ſpicula vulneribus evelli*; ἌΡΔΙΑ *enim ſpicula ſagittarum appellantur.* Ubi equidem ἄρδιες mallem, uti apud *Aeſchylum* Prometh. v. 878. ſine Arae II. *Doſiadae* et *Lycophr.* v. 914. Σαγάρεις ex Armenorum dialecto illuſtrant *Whiſtoni* fratres Praef. ad *Moſem Choronens.* p. 5.

95. *Τὸν φαρετρεῶνα — πρὸ τῆς ἁμάξης*] Vid. IV, 172. *Aelian.* Hiſt. An. VI, 160. Μασσαγέται μὲν, ὡς Ἡρόδοτος λέγει, τὸν φαρετρεῶνα πρό γε ἑαυτῶν κρεμάσαντες, εἶτα μίγνυνται &c. Interpres *ſuſpenſa ad plauſtrum pharetra*: unde ſuſpicio iuſta eſt, πρό γε ἁμάξης, aut ſimile quid, legiſſe eum. Nupera *Aeliani* editio *Herodoti* oblita non eſt, de mendo ſilet: quae taciturnitas mihi in pravis eius ſcriptoris locis ſaepe diſplicuit.

νενόμισται. τὸν δὲ νούσῳ τελευτήσαντα οὐ [a] κατασιτέονται, ἀλλὰ γῇ κρύπτουσι, συμφορὴν ποιεύμενοι, ὅτι οὐκ ἵκετο ἐς τὸ [b] τυθῆναι. σπείρουσι δὲ οὐδὲν, ἀλλ' ἀπὸ κτηνέων ζώουσι καὶ ἰχθύων· οἱ δὲ, ἄφθονοί σφι ἐκ τοῦ Ἀράξεω ποταμοῦ παραγίνονται· γαλακτοπόται δέ εἰσι. θεῶν δὲ μοῦνον ἥλιον σέβονται, τῷ θύουσι [c] ἵππους· νόμος δὲ οὗτος τῆς θυσίης· τῶν θεῶν τῷ ταχίστῳ, πάντων τῶν θνητῶν τὸ τάχιστον δατέονται.

non edunt, ſed terra operiunt, locô damni putantes, quod ad immolationem non pervenerit. Nihil omnino ſerunt: ſed pecoribus victitant, piſcatuque, quem eis abunde Araxes fluvius ſuppeditat: lac autem potitant. Ex diis unum Solem venerantur, cui equos immolant. Lex autem hæc ſacrificii; deorum perniciſſimo e mortalibus omnibus perniciſſimum mactant.

a *V. Arch. M. Ask. Rem.* ora *Steph.* vulgo κάρτα σιτέονται. b Τυθῆναι *Arch.* Vide *Strabon.* haec *Noſtri* aemulantem XI. p. 780. 781. c Ἵπποισι *Arch.*

1. Οὐ κατασιτέονται] Schedae veteres hoc ſibi expoſtulant. Barbarum illum morem Maſſagetarum & Derbicum illuſtravit *Io. Alb. Fabricius* ad *Sexti* Philoſophi Hypotyp. III, 24. p. 179. Cultisſime Fragm. Pythagor. p. 713. Ed. Gal. Μασσαγέται δὲ τὰς γονέας κατακόψαντες κατέσθοντι, καὶ τάφος κάλλιστος δοκεῖ ἦμεν, ἐν τοῖς τέκνοις τεθάφθαι.

8. Πάντων τῶν θνητῶν τὸ τάχιστον] Laurentius *e pecoribus omnibus perniciſſimum*, quaſi κτηνῶν legiſſet, quae *H. Stephani* coniectura. In *Arch.* & *Vind.*, quibus ſimillimas ſchedas *Valla* verſavit, nihil eiusmodi. *Euſtathius* in Il. A. p. 36, 50. τὸ ἐν τοῖς πεζοῖς ταχύτατον. et p. 339, 41. τὸ ἐν ζώοις τάχιστον quae poſteriora Herodoteis proxima ſunt. In eo Epiſcopus errat, quod equorum victimas ex *Herodoto* Perſis contribuat. Vera res eſt, citra tamen *Noſtri* teſtimonium. *B. Briſſonium* conſule Regn. Perſ. II, 5. p. 339.

HPO-

ΗΡΟΔΟΤΟΥ
ΤΟΥ
ΑΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΟΣ
ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΔΕΥΤΕΡΗ
ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ ΕΥΤΕΡΠΗ.

HERODOTI HALICARNASSEI HISTORIARUM
LIBER SECVNDVS
QVI INSCRIBITVR EVTERPE.

CYRO vita functo, regnum
ſuſcepit CAMBYSES, eius
et Caſſandanæ Pharnaſpe ge-
nitæ filius: quam ante vi-
rum defunctam Cyrus ingen-
ti luctu et ipse proſequutus
est, et ceteris, quibus impe-
rabat, eam ingenti luctu proſequi præcepit.
His parentibus ortus Cambyſes, quum Iones
et AEolenſes pro patriis ſervis haberet, ad-
verſus AEgyptios fecit expeditionem, com-
parato cum ex ſubiectis aliis, tum vero e
2 Græcis, quibus dominabatur, exercitu. AE-
gyptii autem, priusquam apud eos regnaret
PSAMMETICHVS, omnium hominum ſe primos
extitiſſe arbitrabantur: verum Pſammeticho
regnum adepto, quem inceſſit cupido noſcen-
di quinam primi hominum extitiſſent, ex eo
tempore putaverunt, Phrygas quam ſe priores
extitiſſe, *ſe vero quam ceteros.* Enimvero
*Pſammetichus, quum ſciſcitando quinam pri-
mi hominum extitiſſent, nullam viam huius*
curæ invenire poſſet, huiusmodi rem machi-
natur: puerulos duos ex humilibus parentibus
recens natos, tradit paſtori inter pecora nu-
triendos hunc in modum: iubens neminem co-
ram eis vocem ullam edere, ſed in deſerta ca-
ſa

ΤΕΛΕΥΤΗΣΑΝΤΟΣ δὲ Κύρου, 88
παρέλαβε τὴν βασιληΐην Καμβύσης,
Κύρου ἐὼν παῖς καὶ Κασσανδάνης τῆς
Φαρνάσπεω θυγατρός· τῆς προα-
ποθανούσης, Κῦρος αὐτός τε [a] πένθος
μέγα ἐποιήσατο, καὶ τοῖσι ἄλλοι-
σι προεῖπε πᾶσι τῶν ἦρχε, [b] μέγα
πένθος ποιέεσθαι. ταύτης δὲ τῆς γυναικὸς ἐὼν παῖς καὶ
Κύρου Καμβύσης, Ἴωνας μὲν καὶ Αἰολέας ὡς δούλους
πατρωΐους ἐόντας ἐνόμιζε· ἐπὶ δὲ Αἴγυπτον ἐποιέετο
στρατηλασίην, ἄλλους τε παραλαβὼν τῶν ἦρχε, καὶ δὴ
καὶ [c] Ἑλλήνων, τῶν ἐπεκράτεε. Οἱ δὲ Αἰγύπτιοι,
πρὶν μὲν ἢ [d] Ψαμμήτιχον σφέων βασιλεῦσαι, ἐνόμιζον
ἑωϋτοὺς πρώτους γενέσθαι πάντων ἀνθρώπων. [e] ἐπειδὴ
δὲ Ψαμμήτιχος βασιλεύσας ἠθέλησε εἰδέναι, οἵ τινες
γενοίατο πρῶτοι, ἀπὸ τούτου νομίζουσι Φρύγας προ-
τέρους γενέσθαι ἑωϋτῶν, τῶν δὲ ἄλλων ἑωϋτούς. Ψαμ-
μήτιχος [f] δὲ ὡς οὐκ ἐδύνατο πυνθανόμενος πόρον οὐδέ-
να τούτου ἀνευρεῖν, οἳ γενοίατο πρῶτοι ἀνθρώπων, ἐπι-
τεχνᾶται τοιόνδε. παιδία δύο νεογνὰ ἀνθρώπων τῶν
ἐπιτυχόντων [g] διδοῖ ποιμένι τρέφειν ἐς τὰ ποίμνια
τροφήν τινα τοιήνδε· ἐντειλάμενος [h] μηδένα ἀντίον αὐ-
τέων μηδεμίην φωνὴν ἱέναι, ἐν στέγῃ δὲ ἐρήμῃ ἐπ' ἑωϋ-
τῶν

VARIAE LECTIONES.

a Μέγα πένθ. *Ask. Arch.* *b* Abest μέγα *Arch. Ask.*, & potest abeſſe. *c* Ora *Steph. Arch. Vind. Ask. M.*, Ἕλληνας *Ald.* & ceteri. Paullo ſuperius πατρώους *Ask.* *d* Ψαμμιήτιχον *Vind. Arch.*, iuncta utraque vocis ſcriptura. *Aldus*, *Rem.* & *Paris.* Ψαμμήτιχον. *Med.* & *Ask.* Ψαμμήτιχον. *e M. Ask.* marg. *Steph.*, in *Aldo* & plerisque ἐπεὶ δέ. Tum Ψαμμιήτιχος *Ask. Vind.* & mox iterum. *f M. Arch. Ask.*, *Ald.* & alii γάρ. *g Arch. Paris. C. Vind. Rem. Ald.*, δίδωσι *M. Ask. Rem.* & marg. *Steph.* *h Arch. Rem. Ald. Vind. Paris. B. Valla*, *Med.* μηδὲν ἀντίον μηδ' ἐναντίον *Ask.*

13. Πρὶν μὲν ἢ Ψαμμήτιχον σφ. βασιλεῦσαι] Suum ſcriptor recepit. Sic. IV, 147. πρὶν ἢ Θήραν ἐλθεῖν ἐκ Λακεδαίμονος, et C. 167. πρὶν δὲ ἢ ἀποστεῖλαι τὴν στρατιήν. *Medicei* Ψαμμήτιχος Herodoteae facilitati & γλωσσοφορίῃ pugnare, optime *D'Orvillius* monuit ad *Chariton.* I, 4. p. 52. Nam quae *P. Horreus* utramque in partem diſputat, nimis docta & arceſſita ſunt Obſ. Herod. C. 21. Ψαμμίτιχον ſuperiore libro C. 105. vidimus: hoc vero Ψαμμήτιχος. Ψαμμήτιχος, Ψαμμίτιχος in membranis est. Par apud alios diſcrepantia. Mihi dubium nullum est, quin conſtitutum quid in eo nomine ſcriptor habuerit. Inclino in Ψαμμίτιχος.

20. Παιδία δύο νεογνά] *Pollux* II, 8. νέογνα reperiſſe videtur: ἄμεινον δ' αὐτοῦ τὸ παρ' Ἡροδότῳ ΝΕΟΓΟΝΟΝ. ἀλλὰ καὶ τοῦτο Ἰωνικόν. Ubi doctiſſimus *Heringa* Obſ. C. 3. hoc ex loco νεογνὸν refingit; contra ea Cl. *Pierſonus* Verif. II, 8. p. 234. νεογόνῳ vindicem dat *Euripid.* Cycl. v. 205. & Ion. v. 1001. Hactenus bene: quod inſuper addit ſcriptum hic fuiſſe olim παιδία δύο νεογιλά, non adducor, ut credam. Certe praeter ſtatuentis arbitrium non exputo cauſſam. Obſtant & *Codd.* omnes. Διδοῖ locum recepit, quem *Horreus* in laborioſis ad huius libri principium diſputationibus illi deferebat.

22. Μηδένα ἀντίον —— φωνὴν ἱέναι] *Mediceus* cum ſequace *Ask.* aberravit. Nihil verius *Aldino*, tot ſchedarum patrocinio protecto: taceo de ceſpitante verborum ordine. Schol. *Apollon. Rh.* IV, 262. hac ipsa in

re,

τῇ κέεσθαι αὐτὰ, καὶ τὴν ὥρην [a] ἐπαγινέειν σφίσι
89 αἶγας, [b] πλήσαντα δὲ τοῦ γάλακτος, τἆλλα διαπρήσσεσθαι. ταῦτα δ᾽ ἐποιέετο καὶ ἐνετέλλετο ὁ Ψαμμήτιχος, θέλων ἀκοῦσαι τῶν παιδίων, ἀπαλλαχθέντων τῶν ἀσήμων [c] κνυζημάτων, ἥντινα φωνὴν ῥήξουσι πρώτην. τά περ ὦν καὶ ἐγένετο. ὡς γὰρ διέτης χρόνος ἐγεγόνεε ταῦτα τῷ ποιμένι πρήσσοντι, ἀνοίγοντι [d] τὴν θύρην, καὶ ἐσιόντι, τὰ παιδία ἀμφότερα προσπίπτοντα [e] βεκὸς ἐφώνεον, ὀρέγοντα τὰς χεῖρας. τὰ μὲν δὴ πρῶτα ἀκούσας, ἥσυχος ἦν ὁ ποιμήν. ὡς δὲ πολλάκι φοιτέοντι καὶ [f] ἐπιμελομένῳ πολλὸν ἦν τοῦτο τὸ ἔπος, οὕτω δὴ σημήνας τῷ δεσπότῃ, ἤγαγε τὰ παιδία κελεύσαντος ἐς ὄψιν τὴν ἐκείνου. ἀκούσας δὲ καὶ αὐτὸς ὁ [g] Ψαμμήτιχος, ἐπυνθάνετο οἵτινες ἀνθρώπων *βεκὸς* τι καλέουσι· πυνθανόμενος δὲ, εὕρισκε Φρύγας καλέοντας τὸν ἄρτον. οὕτω συνεχώρησαν Αἰγύπτιοι, καὶ τοιούτῳ σταθμησάμενοι πρήγματι, τοὺς Φρύγας [h] πρεσβυτέρους εἶναι ἑωυτῶν. Ὧδε μὲν γενέσθαι τῶν ἱρέων τοῦ [i] Ἡφαίστου ἐν Μέμφι ἤκουον. Ἕλληνες δὲ λέγουσι ἄλλα τε μάταια πολλὰ, καὶ ὡς γυναικῶν τὰς γλώσσας ὁ Ψαμμήτιχος ἐκταμὼν, τὴν δίαιταν οὕτως ἐποιήσατο τῶν [k] παιδίων παρὰ ταύτῃσι τῇσι γυναιξί. κατὰ μὲν δὴ τὴν τροφὴν τῶν παιδίων τοσαῦτα ἔλεγον. ἤκουσα δὲ καὶ ἄλλα ἐν Μέμφι, ἐλθὼν ἐς λόγους τοῖσι ἱρεῦσι τοῦ Ἡφαίστου· καὶ δὴ καὶ ἐς Θήβας τε καὶ ἐς Ἡλιούπολιν [l] αὐτέων τουτέων εἵνεκεν ἐτραπόμην, ἐθέλων εἰδέναι εἰ συμβήσονται τοῖσι λόγοισι τοῖσι ἐν Μέμφι. οἱ γὰρ Ἡλιοπολῖται λέγονται Αἰγυπτίων εἶναι [m] λογιώτατοι. τὰ μέν νυν θεῖα τῶν ἀπηγημάτων οἷα ἤκουον, οὐκ εἰμὶ πρόθυμος ἐξηγέεσθαι, ἔξω ἢ τὰ οὐνόματα αὐτέων μοῦνον· νομίζων πάντας ἀνθρώπους ἴσον περὶ αὐτέων ἐπίστασθαι· τὰ δ᾽ ἂν ἐπιμνησθέω αὐτέων, ὑπὸ τοῦ λόγου [n] ἐξαναγκαζόμενος ἐπιμνησθήσομαι. Ὅσα δὲ ἀνθρωπήια πρήγματα, ὧδε ἔλεγον ὁμολογέοντές σφισι.

πρώ-

ſa ambos ſeorſum locari, eisdemque ſuo tempore capras adducere: ubi autem lacte expleti forent, alia adminiſtrari. Hæc ideo faciebat iubebatque Pſammetichus, quod quæ vox prima ex his puerulis erumperet, ubi inarticulate vagire deſiiſſent, audire cuperet: prout et contigit. Biennii exacto tempore, paſtori, qui hæc adminiſtrabat, aperienti ianuam atque intranti, ambo puerulí porrectis manibus allabentes, *becos* clamabant. Quod primo audiens paſtor obticuit: quum vero crebrius adeunti et curanti idem verbum frequentaretur, ita demum re domino indicata, iuſſus ab eo, puerulos attulit exhibuitque. Quos quum et ipſe Pſammetichus audiſſet, percontabatur, quinam homines *becos* quippiam appellarent? Hæc percontans comperit Phrygas panem appellare. Tali modo quum rem ponderaviſſent, AEgyptii Phrygas ſe vetuſtiores eſſe conceſſerunt. Quod ita actum 3
eſſe ex ſacerdotibus Vulcani in urbe Memphi audiebam. Græci tamen cum alia multa inepta memorant, tum vero Pſammetichum pueros nutriendos ita curaſſe apud mulieres, quarum linguas exciſiſſet. Et talia de puerorum nutrimentis referebant. Alia quoque apud Memphin audivi ex Vulcani ſacerdotibus, cum quibus in colloquium veni. Quin etiam harum ipſarum rerum gratia et Thebas et Heliopolin me contuli, animo cognoſcendi, nunquid conſentanea dicturi eſſent iis quæ Memphi dicerentur. Nam Heliopolitani feruntur AEgyptiorum eſſe ſolertiſſimi. Quas vero narrationes ad divina pertinentes audivi, eas non libenter in publicum enunciaverim, niſi ipſorum tantummodo nomina; exiſtimans omnes homines idem noviſſe de his; quorum quicquid commemorabo, id oratione coactus commemorabo. QVAE autem humana negotia 4
ſunt, hæc ita referebant inter ſe convenientes.

Omnium

a Paris. A. C. Rem. Vind. Ald. & *Edd.*, ἐπαγινέειν *Arch.*, ἐπάγειν ora *Steph.*, et *M. Ask.* cum fragm. *Paris.* Tum σφι ambo priores. *b Paris.* tres, *Arch. Vind. Rem. Aldus* cum *Edd.*, πλήσαντας *Med. Ask.* Mox ἐποιέετο *Paris. C. Arch. V. Rem. Ald.*, quod reſtitui: ἐποίεέ τε *M. Ask.* *c* Habet *Suid.* in Voc., qui mox τριέτης χρ. in Βεκκεσέληνος. *d M. Ask.*, ceteri ἀνοιγ. τε τὴν θυρ., uti *Ald.* neque illi male. *e Med. Tzetzes* Chil. IV, 801. *Suid.*, *Heſych.* in *Ask.* & *Steph.* ora κεκὸς & mox iterum; βεκὸς ceteri. *f* Ἐπιμελομένῳ *Ask.* *g* Ψαμμίτιχος *Arch. Vind.*, uti ſupra & mox. *h* Πρώτους *Vind. Arch. Eton.* *i* Ἡφ. τοῦ ἐν Μέμφι *M. Ask.* marg. *Steph.*, articulum inſertum alii non norunt, nec neceſſarius est. *k* Παίδων *Ask.* & ora *Steph.*, ſtatimque denuo. *l M. Arch. Ask.*, αὐτέων deſit aliis & *Ald.* *m M. Ask. Rem.* ora *Steph. Paris. A. B.*, λογιμώτατοι *Arch. Vind. Paris. C. Ald.* & *Euſtath.* in Dionys. v. 232. Quae ſequuntur, ſunt in *Athenagorae* Legat. C. 24., non ſine vitiis. *n M. Ask. Rem.* ora *Steph.*, ceteri ἀναγκαζόμενος. Paullo antea αὐτέων *Ald.*, alii αὐτῶν.

re, κελεύσαντα μηδένα μηδὲν αὐτοῖς φθέγγεσθαι. Oſtendit praeterea ῥῆξαι φωνήν, quod etsi *Portus* Ἰωνικῶς καὶ Ἀττικῶς, verſo aſpero in tenuem ſpiritum, putaverit dictum, praefero ῥῆξαι, ut conſuetudo fert. Habet Perſen Ἑλλάδα γλῶσσαν ἱέντα IX, 16.

24. Ἐπαγινέειν σφίσι αἶγας πλήσαντα] Cogor ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ in omnia alia, ac vir Celeb., ire. Ἀγινέειν & ἐπαγινέειν, nemine obloquente, ſunt Ionica; Et negabimus talia ſcriptori, hoc genus ſectato? Πλήσαντας nexus orationis, ut errantis amanuenſis peccatum, convellit, nec ferunt MSS. In *Tzetze* Ch. IV, 796., hanc hiſtoriam explicante, male legitur

Θηλάζειν προτρεψάμενος ἐκείνας τὰς μητέρας·

dederat ipse τὰς μηκάδας, *capras.*

29. Ὡς γὰρ διέτης χρόνος &c.] *Postquam enim iſta paſtor fecerat per biennium.* Perperam poſita diſtinctio Herodoteam obſcuraverat loquendi formam: L. I, c. 113. ὡς δὲ τρίτη ἡμέρη τῷ παιδίῳ ἐκκειμένῳ ἐγένετο *triduo post infantem expoſitum.* L. III, c. 56. ὡς σφι τεσσεράκοντα ἐγεγόνεσαν ἡμέραι πολιορκέουσι Σάμον. L. IX, c. 58. ἡμέραι δέ σφι ἀντικατημένοισι ἤδη ἐγεγόνεσαν ὀκτώ. Apud alios etiam hic illic ſimilia proſtant: *Thucydides* III, c. 29. ἡμέραι μάλιστα ἦσαν τῇ Μιτυλήνῃ ἑαλωκυίᾳ ἑπτὰ, ὅτε —. *Demoſthenes* c. Mid. p. 341, §. 150. & p. 550, §. 42. ἡμέραι ἦσαν συχναὶ ἐπιδημοῦντι τούτοις· imitantur & hoc Atticiſtae. VALKEN.

32. Βεκὸς ἐφώνεον] Adſentior *Gronov.* Opus certe non fuerat, ut ex barbaro vocabulo eruditae rixae materies gigneretur. *Hipponax* in *Strabon.* VIII. p. 524. Κυπρίων ΒΕΚΟΣ φάγουσι καὶ Ἀμαθουσίων πυρόν. Plura Cl. *Albert.* in *Heſych.* & *P. Horreus* Obſ. Herod. C. 31.

41. Πρεσβυτέρους εἶναι ἑωυτῶν] Supra C. 2. οἳ γενοίατο πρῶτοι ἀνθρώπων et Φρύγας προτέρους γενέσθαι ἑωυτῶν. Quae mihi ſuadere videntur, ſcholion haec occupaſſe, & ex tribus *Codd.* praeſtare πρώτους — ἑωυτῶν. *Suidam* in βεκκεσέληνος ſimili quid offerre, *Galeus* vere adſcripſit. De ſtructura ſecuros nos eſſe *Aelian.* Anim. VIII, 12. iubet: οἱ πρῶτοί μοι ταῦτα ἀνιχνεύσαντες. *Manetho* I, 329. βρεφέων γενέτειρα πρώτων Μητέρος εἰς αἴδην πέμψει· quae ipsa iterat IV, 404. Alia hoc de genere *Georg. Herwartus* Chronol. C. 241., in quis haud pauca ἀπροσδιόνυσα, optime *I. Perizonio*, quo me olim doctore uſum gratus teſtificor, docente *Diſſert. de Auguſt. Orb. Deſcript.* §. 21, & meliora in medium collocante. Mox τοῦ reſecui.

51. Αἰγυπτίων εἶναι λογιώτατοι] Diſputari utramque hic in partem poſſunt multa; quo ego labore ſuperſedebo. Laudo & amplector *Gronovii* iudicium. Λογιμώτατοι *Noſtro* honoratiſſimi plerumque ſemper ſunt & dicuntur, ſive δοκιμώτατοι, uti ex MSS. III, 127. patefiet. Qui quidem titulus Heliopolitanis cur tandem erit praecipuus? Immo vero ceteris ſollertia & eruditione priores erant. *Nic. Damaſcenus* in *Euſebii* Pr. Euang. IX, 16. καὶ συνῆν Αἰγυπτίων τοῖς λογιωτάτοις. Plura olim conſtipavi in *Diodori* II, 4. Nunc adſtruo hoc *Iuſtini Martyr.* ex Dial. cum Tryph. p. 168. Ed. Thirbl. περιτέμνεσθε οὖν τὴν ἀκροβυστίαν τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς οἱ λόγοι τοῦ θεοῦ διὰ πάντων τούτων τῶν λόγων ἀξιοῦσι. Corrigit vir doctus οἱ προφῆται, ego λόγια τοῦ θεοῦ, & ſacros prophetas intelligo.

60. Ἐκ

Omnium hominum primos AEgyptios annum reperiſſe, deſcriptis per eum duodecim temporum partibus. Et hæc excogitaviſſe ex aſtris dicebant; tanto prudentius, me arbitro, hoc ducentes quam Græci; quod Græci quidem tertio quoque anno intercalarem adinducunt, temporum gratia: AEgyptii vero tricenorum dierum tenentes duodecim menſes, adiiciunt cuique anno quinos dies extra numerum, unde eis circulus temporum conſtat eodem rediens. AEgyptios quoque primos, duodecim deorum cognomina in uſu habuiſſe, et ab illis Græcos fuiſſe mutuatos. Item primos ipſos diis et aras et ſimulacra et delubra ſtatuiſſe: quinetiam animalia in ſaxis ſculpſiſſe: quarum rerum pleraque ſic effecta opere demonſtrabant. Præterea primum in AEgypto mortalium regnaſſe Mena, ac ſub eo omnem AEgyptum, præter Thebaicam præfecturam, paludem fuiſſe: ex eaque nihil eorum quæ nunc ſunt infra ſtagnum Mœrios, eminuiſſe: in quod ſtagnum a mari per flumen
5 ſeptem diebus navigatur. Atque de regione bene mihi dicere videbantur; manifeſtum enim eſt ei, qui, etſi antea non audierit, tamen inſpexerit, modo ſit ſolertia præditus, AEgyptum in quam Græci navigant, acquiſitam AEgyptiis eſſe terram, ac fluminis donum: quinetiam loca quæ ſupra ſtagnum hoc ſunt, ad trium uſque dierum navigationem; de qua non iam tale quicquam commemorabant. *Eſt autem aliud tale.* AEgyptiacæ regionis *huiuſcemodi natura eſt:* Iam primum adhuc adnavigans et diſtans ab ea diurno curſu, demiſſa bolide cœnum attolles et eris in undecim orgyis vel profunditate quatuor et quadraginta cubitorum, quæ res declarat ea-
6 tenus eſſe profuſionem telluris. Porro autem ipſius AEgypti longitudo ſecundum mare eſt ſexaginta ſchœnorum, quemadmodum nos AEgyptum eſſe diſtinguimus a ſinu Plinthinete, uſque

πρώτους Αἰγυπτίους ἀνθρώπων ἁπάντων ἐξευρέειν τὸν ἐνιαυτόν, [a] δυώδεκα μέρεα δασαμένους τῶν ὡρέων ἐς αὐτόν. ταῦτα δὲ ἐξευρέειν ἐκ τῶν [b] ἄστρων ἔλεγον. ἄγουσι δὲ τοσῷδε σοφώτερον Ἑλλήνων, [c] ἐμοὶ δοκέειν, ὅσῳ Ἕλληνες μὲν διὰ τρίτου ἔτεος ἐμβόλιμον ἐπεμβάλλουσι, τῶν ὡρέων εἵνεκεν. Αἰγύπτιοι δὲ τριηκοντημέρους ἄγοντες τοὺς δυώδεκα μῆνας, ἐπάγουσι ἀνὰ πᾶν ἔτος πέντε ἡμέρας πάρεξ τοῦ ἀριθμοῦ. καί σφι ὁ κύκλος τῶν ὡρέων ἐς τὠυτὸ περιϊὼν, παραγίνεται. δυώδεκά τε θεῶν ἐπωνυμίας ἔλεγον πρώτους Αἰγυπτίους νομίσαι, καὶ Ἕλληνας παρὰ σφέων ἀναλαβεῖν. βω- 90
μούς τε καὶ ἀγάλματα καὶ νηοὺς θεοῖσι ἀπονεῖμαι σφέας πρώτους, καὶ ζῶα ἐν λίθοισι ἐγγλύψαι. καὶ [d] τουτέων μέν νυν τὰ πλέω ἔργῳ ἐδήλουν οὕτω γενόμενα. βασιλεῦσαι δὲ [e] πρῶτον Αἰγύπτου ἀνθρώπων ἔλεγον Μῆνα. ἐπὶ τούτου, πλὴν τοῦ Θηβαϊκοῦ νομοῦ, πᾶσαν Αἴγυπτον εἶναι ἕλος· καὶ αὐτῆς εἶναι οὐδὲν [f] ὑπερέχον τῶν νῦν ἔνερθε λίμνης τῆς Μοίριος ἐόντων· ἐς τὴν ἀνάπλους ἀπὸ θαλάσσης ἑπτὰ ἡμερέων ἐστὶ ἀνὰ τὸν ποταμόν. Καί εὖ μοι ἐδόκεον λέγειν περὶ τῆς χώρης. δῆλα [g] γὰρ δὴ καὶ μὴ προακούσαντι, ἰδόντι δὲ, ὅς τίς γε σύνεσιν ἔχει, ὅτι Αἴγυπτος, ἐς τὴν Ἕλληνες ναυτίλλονται, ἐστὶ Αἰγυπτίοισι ἐπίκτητός τε γῆ, [h] καὶ δῶρον τοῦ ποταμοῦ· καὶ τὰ κατύπερθε [i] ἔτι τῆς λίμνης ταύτης, μέχρι τριῶν ἡμερέων πλόου, τῆς πέρι ἐκεῖνοι οὐδὲν ἔτι [k] τοιόνδε ἔλεγον. Ἔστι δὲ ἕτερον τοιοῦτον. Αἰγύπτου γὰρ φύσις τῆς χώρης ἐστὶ τοιήδε. πρῶτα μὲν προσπλέων ἔτι, καὶ ἡμέρης δρόμον ἀπέχων ἀπὸ γῆς, κατεὶς [l] καταπειρητηρίην, πηλόν τε ἀνοίσεις, καὶ ἐν ἕνδεκα ὀργυιῇσι ἔσεαι. τοῦτο μὲν ἐπὶ τοσοῦτον δηλοῖ πρόχυσιν τῆς γῆς ἐοῦσαν. [m] Αὐτῆς δὲ αὐτῆς Αἰγύπτου ἐστὶ μῆκος τὸ παρὰ θάλασσαν, ἑξήκοντα [n] σχοῖνοι, κατὰ ἡμέες διαιρέομεν εἶναι Αἴγυπτον ἀπὸ τοῦ [o] Πλινθινήτεω κόλπου μέχρι Σερ-

a Δυωδεκαμέρεα *Arch.* b Ἀστέρων *Paris.* tres, *Arch. Vind. Rem. Ald.*, ἄστρων *M. Ask.* Mox τὸ σῶμα σοφ. *Arch. Vind.* c *M. Ask. Rem. Paris. A. C.*, in aliis ὡς ἐμοὶ δοκέει, ut *Ald.*, nec male. Vid. IV, 168. d *Arch. V. R. Paris. Ald.*, τούτων *M. Ask.* e *M. Ask.*, πρῶτον Αἰγύπτου ἄνθρωπον *Rem.*, ceteri, ut *Ald.*, πρῶτον ἀνθρώπων δ.., in ora *Steph.* δὲ Αἰγύπτου πρ. tum Μῆνα *Ald. Arch. V. Rem. Paris. C. Valla*, Μῖνα *Ask. M.* f Ὑπερέχων *Arch.* Statim Μοίριος *M. Ask.*, Μύριος *Ald. Rem. V. Arch. Paris. C.* et *Valla.* g *Paris. B. V. Arch. Remig. Ald.*, uti IX, 11., δὴ negligit *M.* et *Ask.* h Citat *Arrian.* Ἀναβ. V, 6. ſaepe *Strabo* I. p. 53. et 61. &c. i Ἐστὶ *Ask.* ἐπὶ τῆς *Remig.* k Abeſt *Arch. Vind.*, mox τοιοῦτον ille, *Ald. Vind. Remig.*, Vid. I, 107. τοιόνδε *M. Ask.* l Κατὰ πειρητ. *Ald. Ask.*, ſtatim πηλὸν *Arch.* m *Med. Ask. Rem.*, qui αὐτῆς ἐστι Αἰγ., in *V. Arch. Paris. C. Ald.* αὐτῆς δὲ τ. Αἰγ. ἐπὶ μῆκος, ſine αὐτῆς. n Habet *Suid.* in V., ubi *Kuſter.* male. o *M. Ask.*, et *Paſſionei* Cardinalis, quo deinceps utar. Πλινθινήτεω *Paris. A. B. Arch. V. Ald.* Mox Σελβωνίδος *Ald. V. Arch.*

60. Ἐκ τῶν ἄστρων] Bene *Medic.*. Quod additur διὰ τρίτου ἔτεος, id doctos exercuit viros, *Leonem Allatium* Menſ. Temp. C. XV. p. 188., et *Alph. Caranzam*, *Leoni* conſentaneum, Diatrib. C. 3. Decernit uterque, aliam innui intercalationem, ac I, 32., neque ſibi in Graecorum anni forma bene conſentire ſcriptorem. Verius *D. Petavius* Auctar. Doct. Temp. L. IV, 3. διὰ τρίτου ἔτεος *ineunte anno tertio* interpretatur. Proinde alternis fiebat, uti Muſa prima ſignificavit, intercalatio, quae et *H. Dodwelli* opinio Diſſ. I. de Cyclis p. 50.

64. Ἐπάγουσι — πέντε ἡμέρας] Has ἐπαγομένας, ſive intercalares v. dies, non habuit inſuper *Diodor.* I, 50., ſicuti nec alii, quorum in Aegyptiorum anno occupata cura fuit, in quibus excellit ſollertiſſima *Nic. Averanii* opera Diſſ. de Menſib. Aegypt. C. 4.

72. Βασιλεῦσαι δὲ πρῶτον Αἰγύπτου &c.] Non erat ad ſententiam valde neceſſaria Αἰγύπτου mentio, nec placuit eam hinc amoliri ob haec *Diodori* I, 45. μετὰ τοὺς θεοὺς τοίνυν πρῶτόν φασι βασιλεῦσαι τῆς Αἰγύπτου Μηνᾶν. In regis nomine, qui primus ex hominibus, ut ea in regione perhibebant, principem egit, ſcribentium inſignis diſcrepantia eſt. Μῆνα magno numero *Codd.* malunt, neque aliter ſuo in libro invenit *Euſebius* Chron. p. 14., *Noſtrum* nominatim teſtem vocans. Μεῖνος βασιλέως meminit *Plut.* Iſid. et Oſir. C. 8., ubi nonnulla *Sam. Squire.* In Catalogo *Eratoſthenis* apud *Syncellum* Μίνης Θηβαῖος, ὁ ἑρμηνεύεται Διόνιος, ubi Μήνης [illegible] ex indole veteris Copticae dialecti docte correxit *P. Ern. Iablonskius* adnotat. ad Catalog. iſtum in T. II. Chronol. *Vignolii* p. 736. Quare hoc amplexus ſum, ſicuti et Μοίριος. Vide C. 13. et *Diodor.* I, 51. et *Salmaſ.* de Ann. Climact. p. 567.

81. Καὶ δῶρον τοῦ ποταμοῦ] Hoc, ſive *Hecataei* ſive *Herodoti* dictum, adprime multis placuit: probata et opinio eſt de recente inferioris Aegypti origine ex continuis Nili incrementis. Ποταμόχωστος propterea *Diodoro* I, 34. III, 3., a quo *Ariſtoteles* Meteorol. I, 14. non deflectit. Quae quidem opinatio, adeo olim recepta, ex earum eſt numero, quae poſt accurratum examen laudantur ab his, culpantur ab illis. Diligentiſſimus *Shaw* Obſerv. Geograph. Syriae et Aegypti p. 183. *Herodoti* patronicium profitetur, Niloque vindicat illum regionis, cui *Delta* nomen eſt, tractum. Alia Cl. *Freretus* et egregie erudita contra priſcam iſtam ſuſpicionem Comment. Acad. Inſcript. T. XVI. p. 333. et XVIII, p. 188., quae, quin conſenſum auferant, nihil admodum inpedit. Lege etiam *S. Bochartı* Phal. IV, 25. p. 261.

91. Ἀπὸ τοῦ Πλινθινήτεω κόλπου] Verum erit Πλινθινήτεω. Oppido nomen Πλίνθινη, quod lacui Mareotico, cui vicinum erat, nomen Πλινθινήτου dedit. *Scylax* Πλινθίνην κόλπον vocat Peripli p. 106. ubi *Voſſius* & *Holſtenius* ad Ethnicographi Πλίνθινη videndi. Mox in poſſeſſionem, unde deiecerat *Medic.* auctoritas, τοίνει rediit. Scriptor ita voluit, nam III, 5. μέχρι Σερβωνίδος λίμνης, παρ' ἣν τὸ Κάσιον ὄρος TEINEI ἐς θάλασσαν. Et hac quidem in defenſione *P. Horreo* adſenſum non nego Obſ. *Herod.* C. 42. Quae vero *Noſter* eodem loco adiungit, Aegypti initia cum Serbonide palude ex Syria properantibus fuiſſe, liquido ea adfirmant, quae hic ſucceduint, et *Gronovii* explicationem.

Σερβωνίδος λίμνης, παρ' ἣν τὸ Κάσιον [a] ὄρος τείνει· ταύτης ὦν ἀπὸ οἱ ἑξήκοντα σχοῖνοί εἰσι· ὅσοι μὲν γὰρ [b] γεωπεῖναί εἰσι ἀνθρώπων, ὀργυιῇσι μεμετρήκασι τὴν χώρην· ὅσοι δὲ ἧσσον γεωπεῖναι, σταδίοισι· οἱ δὲ πολλὴν ἔχουσι, παρασάγγῃσι· οἱ δὲ ἄφθονον λίην, σχοίνοισι. δύναται δὲ ὁ μὲν παρασάγγης τριήκοντα στάδια· ὁ δὲ σχοῖνος ἕκαστος, μέτρον [c] ἐὸν Αἰγύπτιον, ἑξήκοντα στάδια. οὕτω ἂν εἴησαν Αἰγύπτου στάδιοι ἑξακόσιοι καὶ τρισχίλιοι, τὸ παρὰ θάλασσαν. Ἐνθεῦτεν [d] μὲν καὶ μέχρι Ἡλιουπόλιος ἐς τὴν [e] μεσόγαιαν, ἐστὶ εὐρέα Αἴγυπτος, ἐοῦσα πᾶσα ὑπτίη τε καὶ ἄνυδρος, καὶ ἰλύς. ἔστι δὲ ὁδὸς ἐς τὴν Ἡλιούπολιν ἀπὸ θαλάσσης ἄνω [f] ἰόντι, παραπλησίη τὸ μῆκος τῇ ἐξ [g] Ἀθηνέων ὁδῷ, τῇ ἀπὸ τῶν [h] δυώδεκα θεῶν τοῦ βωμοῦ φερούσῃ ἔς τε [i] Πίσαν καὶ ἐπὶ τὸν νηὸν τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου. σμικρόν [k] τι τὸ διάφορον εὕροι τις ἂν λογιζόμενος τῶν ὁδῶν τουτέων τὸ μὴ ἴσας [l] μῆκος εἶναι, οὐ πλέον πεντεκαίδεκα σταδίων. ἡ μὲν γὰρ ἐς Πίσαν ἐξ [m] Ἀθηνέων,
91 καταδεῖ πεντεκαίδεκα σταδίων, [n] ὡς μὴ εἶναι πεντακοσίων καὶ χιλίων· ἡ δὲ ἐς Ἡλιούπολιν ἀπὸ θαλάσσης, πληροῖ ἐς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον. Ἀπὸ δὲ Ἡλιουπόλιος ἄνω ἰόντι, στεινή ἐστι Αἴγυπτος. Τῇ μὲν γὰρ τῆς Ἀραβίης ὄρος παρατέταται, φέρον ἀπ' ἄρκτου [o] πρὸς μεσαμβρίης τε καὶ νότου, αἰεὶ ἄνω τεῖνον ἐς τὴν Ἐρυθρὴν καλεομένην θάλασσαν· [p] ἐν τῷ καὶ λιθοτομίαι ἔνεισι, αἱ ἐς τὰς πυραμίδας κατατμηθεῖσαι τὰς ἐν Μέμφι. ταύτῃ μὲν λῆγον, ἀνακάμπτει ἐς τὰ εἴρηται, τὸ ὄρος. τῇ δὲ αὐτὸ ἑωυτοῦ ἐστι [q] μακρότατον, ὡς ἐγὼ ἐπυνθανόμην, δύο μηνῶν αὐτὸ εἶναι τῆς ὁδοῦ ἀπὸ [r] ἠοῦς πρὸς ἑσπέρην· τὰ δὲ πρὸς τὴν ἠῶ, λιβανωτοφόρα αὐτοῦ τὰ τέρματα εἶναι. τοῦτο μέν νυν τὸ ὄρος τοιοῦτόν ἐστι. Τὸ δὲ πρὸς Λιβύης τῆς Αἰγύπτου ὄρος [s] ἄλλο πέτρινον

usque ad paludem Serbonida, ad quam mons Caſius ſe porrigit. Itaque ab hac ſunt ſexaginta ſchœni. Etenim qui modicum terræ poſſident, menſi ſunt illam per orgyias vel menſuram quatuor cubitorum: qui minus inopes terræ, ſtadiis: qui multum poſſident, paraſangis: qui plurimum quantum, ſchœnis. Reſpondet autem paraſanga tricenis ſtadiis; ſchœnus, menſura AEgyptiaca, ſexagenis. Ita erat AEgyptus propter mare ſtadiorum trium millium ſexcen- 7
torum. Hinc quidem etiam ad Heliopolin mediterranea verſus AEgyptus lata eſt, ſupina omnis et aquarum inops ſimul ac limoſa. A mari autem verſus Heliopolin adſcendentis iter eſt eiusdem ſpatii, cuius id quod ex Athenis ab ara duodecim deorum fert Piſam et ad delubrum Iovis Olympii: quæ itinera ſiquis computet, inveniat parum quiddam differre, quominus ſit par earum longitudo, non amplius quindecim ſtadiis. Nam viæ quæ ex Athenis Piſam fert, quindecim ſtadia deſunt, ut ſit mille et quingentorum ſtadiorum: at ea quæ a mari ad Heliopolin ducit, hunc numerum complet. Ab Helio- 8
poli autem ſuperiora petenti AEgyptus anguſta eſt; nam ab una parte mons Arabiæ prætentus eſt, ab aquilone ferens ad meridiem atque ad auſtrum, ſemper ſurſum tendens ad mare, quod rubrum vocatur. In eo ſunt lapidicinæ, ad pyramides, quæ ſunt apud Memphin, exciſæ. Ibi quidem deſinens mons reflectit, in quæ dictum eſt. Qua vero longiſſimus ſui ipſius eſt, duorum ego audiebam id menſium itineris eſſe ab aurora ad veſperam; et eius extrema quæ ad auroram vergunt, feracia thuris. Atque hic quidem mons talis eſt. Latus autem AEgypti verſus Africam alius mons ſaxeus ur-

a Arch. V. Ald. Paris. tres, *Valla*, *Rem.*, τείνει deeſt *M. Ask.* Mox ταύτης ὦν οἱ ἑξ. plerique cum *Ald.*, ἀπὸ eſt ex *R. Ask. M.* *b* Γεωπῖναι *Arch.* Aemulatur haec *Max. Tyr.* Diſſert. xxxix. p. 459., leviter lapſus. Vid. *Ruhnken.* ad *Timaei* Lexic. p. 49. ὀργυῆσι *Ask.* *c* Ἐὼν non male *Arch. Ask.* *d* Ex *M. Ask.*, abeſt μὲν *Ald.* et aliis. *e* Μεσόγεαν *Arch.*, qui ita ſaepe. *f* Ἀνιόντι *Arch.*, non male. *g Ask. Paſſ.* ceteri Ἀθηναίων. *h* Δώδεκα *Arch.* *i Arch. Vall.* et mox, Πίσσαν *Ald. Paris. duo. R.*, Πεῖσαν bis *Med. Ask.* *k M. Ask. Rem.* ora *Steph.*, σμικ. τι διαφέρον *Ald. Arch. Vind. Paris. C.*, ſtatim ὁδῶν *Arch.*, ὁδῶν *Ask.* *l Ask. R. M.* marg. *Steph.* μῆκος vulgo deſideratur. *m Paſſ. Ask.*, alii omnes Ἀθηναίων. *Valla* fortaſſe excepto, quem editor *Genev.* 1618. expreſſit. *n Ald. Vind. Arch. Paris. Rem.*, ὡς abeſt *M. Ask.* *o M. Ask. Rem.*, in marg. *Steph.* ἐς μεσαμβρίης. *Ald.* et ceteri πρὸς μεσαμβρίην τ. κ. νότον. *p Ald. V. Arch. Paris. B. C. R.*, in *M.* et *Ask.* ἐν τῷ αἱ λιθ. Mox Μέμφῃ *Arch.* ſolito ſibi more. *q M. Ask. Rem.* ora *Steph.*, μακρότερον *Ald.* et alii. *r Rem.* marg. *Steph. Ask. M.*, et mox ἠῶ. vulgo ἕω utrobique. Quod praeceſſit τῆς ὁδοῦ deſit *Arch.* qui ſtatim τέλματα. *s* Ἄλλο ὑπερτεῖνει *Rem. Paris. A. B.* margo *Steph.* etiam in ora *Paſſ.*, ex gloſſa.

99. Στάδιοι ἑξακόσιοι καὶ τρισχίλιοι] De diſcrepante in hac Aegypti menſura ſtadiorum apud *Diodorum* & *Strabonem* numero vir magnus in *Strabon.* XVII. p. 1135. De Paraſanga ſimilia v. 53. et *Agathiae Schol.* II, p. 43. D. ex *Noſtro*. Aliorum diſſenſum non praeteriit *Strabo* XI. p. 788. A., ſicuti nec τὸ ἄκατον τῆς σχοίνου μέτρον in diverſis Aegypti locis XVII. p. 1156. B.

4. Ἐξ Ἀθηναίων] Quod aliquoties auctoritate libri Medicei poſuit Gronovius, hic etiam debuerat ἐξ Ἀθηνέων, *Athenis*, vulgari: nimis ille frequenter vocem perperam ſcriptam reliquit. nimirum hic v. 49. p. 42, 16. p. 375, 24. 381, 24. 403, 49. 409, 21. 490, 33. 497, 49. 498, 43. 511, 11. 549, 15. quibus in locis ſimiliter Ἀθηνέων ſcribendum: Θῆβαι Ionice flectitur in Θηβέων. quod pro Θηβαίων poni debuerat p. 91, 35, 37. p. 109, 46. Recte ſcribitur ἀπὸ Θηβέων τῶν Αἰγυπτίων p. 279, 33. p. 110, 10. Huius generis Ionica cum toties in his recte ſcripta recurrant, cur iſta tandem depravata relinquerentur? VALKEN.

4. Ἐξ Ἀθηνέων] Sic decuit, et ſtatim. Scripſi quoque Πίσαν, quorſum et *Mediceus*, leviter aberrans, ducit. Non ignoro, Πίσσαν ſaepius nobilem urbem pingi. propius tamen ad vocabuli originem illud eſt. Aram XII. deorum Athenis habet VI, 108., fuitque in foro, ab Hippia, Piſiſtrati F., olim dedicata apud *Thucydidem* VI, 54. Nam quod eam in via, qua Athenis Piſas ibatur, et XV. quidem ſtadiis ab urbe, ex *Herodoto* locat *Barbeyracius* Hiſtor. Foeder. Part. I. p. 72. id feſtinanti excidiſſe opinor.

7. Τῶν ὁδῶν τουτέων τὸ μὴ ἴσας] Legebat ſcholiaſtes τὸ μὴ ἀπίσας· adſcripſit enim ἀπίσας, ἱκανώσας, quod ἱκανῶς ἴσας ſi cum *Abreſchio* formaveris, ceſſabunt *Corinthi* et aliorum ineptiae. Hic vero me properantem paulisper moratur τῶν ὁδῶν ſcriptio. Toties totiesque τῆς ὁδοῦ mentio recurrit, ſpecies Ionica hic & III, 126. in ſede manſit. *Homer.* Odyſſ. P, 196. ἐπειὴ φάτ' ἀριφραδέ' ἔμμεναι οὐδόν. ubi *Euſtath.* et Etymolog. p. 615. Male nunc illis precarer, qui tantum ſibi iuris in mutanda ſcriptoris dialecto ſumſerunt: At quid proficies? Διαφέρον an διάφορον praeoptes, in libero arbitratu eſt. Poſteriori ſeſe addixit *P. Horreus* Obſ. Herod. C. 33.

10. Ὡς μὴ εἶναι] Immigravit in locum ſuum ὡς, *Mediceo* odioſum. Non nego, citra damnum abeſſe potuiſſe: at vincit *Codd.* imperium. Potuerat etiam in his, ὡς ἐγὼ ἐπυνθανόμην — εἶναι, brevi ſecuturis, deſiderari: et *Reiskius* inductum voluit. Verum ſaepe locum tenet, quem ſine detrimento relinquere poterat. Vide *T. Hemſterh.* in *Luciani* D. Mort. XII, 1. et *Horreum* Obſ. H. C. 43. Porro ἐν τῷ καὶ λιθοτ., ſimilem ob cauſſam revocavi.

23. Τὸ δὲ πρὸς Λιβύης &c.] Verius erit τῇ δὲ πρὸς Λ. Pendent enim ex ſuperioribus τῇ μὲν γὰρ τῆς Ἀραβίης κ. λ., cuius quidem coniecturae ſuaſore utor Cl. *Pauw.* Quae vero conſequuntur de ſaxeo monte, in quo Pyramides, turbata vehementer ex *Medic.* ſunt. Probare poſſum ψάμμῳ κατειλυμένον, uti ψαμάθῳ εἰλυμένα πολλῇ *Odyſſ.* Ξ, 136., quamquam κατειλημένον ex εἰλέω non minus bonum. In *Philoſtrati* Heroic. C. 2. p. 693. Iupiter εἰλημένος κόπρῳ, qui εἰλυμένος *Gregor. Nazianz.* Stelit. I. p. 72. Ed. *Montac.* φλογερῇ εἰλυμένος [illegible] — φαλάγγια *Nicand.* Theriac. v. 754. Poſſum etiam ſi qui κατειλημμένον maluerit, uti *P. Hor*[illegible] 44, pati. At aegre exilii poenam fero, [illegible] *Medic.* decreto ſuſtinuit: facit enim orationem intri-

urget, in quo pyramides ſunt, ſabulo obvolu-
tus, eodem modo porrectus, quo Arabici mon-
tis partes, quæ ad meridiem ferunt. Quod igi-
tur ab Heliopoli patet, non ampla regio est,
ut ſit AEgypti; ſed AEgyptus est anguſta,
quatuor dierum navigationis. Horum quos
dixi montium medium campeſtris est terra,
ſtadiorum ferme (ut mihi videbatur) qua par-
te arctiſſima est, non amplius ducentorum, e
monte Arabico ad eum, qui dicitur Libycus.
9 Illinc vero rurſus AEgyptus laxa est. Atque
ita ſitus regionis huius natura comparatus est.
Ab Heliopoli autem ad Thebas novem diebus
ſurſum *navigatur, ſpatio quatuor millium o-
ctingentorum et ſexaginta ſtadiorum, hoc est,
unius et octoginta ſchœnorum: quæ AEgypti
ſtadia compoſita, ſecundum quidem mare
ſunt, prout a me ſuperius indicatum est, tria
millia ſexcenta: quantum vero a mari ad me
diterranea usque Thebas ſit, indicabo; ſunt
enim ſex millia ac centum viginti ſtadia: a
Thebis autem ad urbem nomine Elephanti-
10 nam, octingenta et mille. Huius igitur re-
gionis, quæ a me dicta est, pleraque pars, ut
ſacerdotes aiebant, etiam mihi ipſi eſſe vide-
batur acquiſita AEgyptiis. Siquidem quod
inter dictos montes, ſupra Memphin urbem
poſitos, medium est, videbatur mihi ſinus ma-
ris aliquando fuiſſe, quemadmodum ea quæ
ſunt circa *Ilium*, et Teuthraniam, et Ephe-
ſum, et *Mæandri campum*, *ut hæc parva*
magnis comparare liceat: quoniam nullum eo-
rum fluminum, quæ has regiones oblimaverunt,
dignum est comparari uni ex quinque oſtiis
Nili, reſpectu copiæ et multitudinis aquarum.
Sunt et alii fluvii nequaquam magnitudine Ni-
lum æquantes, qui magna opera ediderunt,
quorum nomina poſſem referre; cum aliorum,
tum vero non minimum Acheloi, qui per A-
carnaniam fluens et emiſſus in mare Echina-
dum inſularum dimidiam partem fecit iam con-
11 tinentem. Est autem Arabicæ regionis, non
pro-

τρινον τείνει, ἐν τῷ αἱ πυραμίδες ἔνεισι, ψάμμῳ [a] κα-
τειλυμένον, τεταμμένον αὐτὸν τρόπον τὸν καὶ τοῦ Ἀραβίου
τὰ πρὸς μεσαμβρίην φέροντα. τὸ ὦν δὴ ἀπὸ Ἡλιουπό-
λιος, οὐκέτι [b] πολλὸν χωρίον ὡς εἶναι Αἰγύπτου, ἀλλ᾽
ὅσον τε ἡμερέων τεσσέρων ἀναπλόου στεινή ἐστι Αἴγυπτος
ἐοῦσα. [c] τῶν δὲ οὐρέων τῶν εἰρημένων τὸ μεταξὺ, πεδιὰς
μὲν [d] γῆ, στάδιοι δὲ μάλιστα ἐδόκεόν μοι εἶναι, τῇ στει-
νότατόν ἐστι, διηκοσίων οὐ πλεῦνες, ἐκ τοῦ Ἀραβίου οὔ-
ρεος ἐς τὸ Λιβυκὸν [e] καλεύμενον. τὸ δ᾽ ἐνθεῦτεν αὖτις
εὐρέα Αἴγυπτός ἐστι. Πέφυκε [f] μὲν νυν ἡ χώρη αὕτη
οὕτω. ἀπὸ δὲ Ἡλιουπόλιος ἐς Θήβας ἐστὶ ἀνάπλοος ἐν-
νέα ἡμερέων. στάδιοι δὲ τῆς ὁδοῦ ἑξήκοντα καὶ ὀκτακό-
σιοι καὶ ·τετρακισχίλιοι, σχοίνων ἑνὸς καὶ ὀγδώκοντα
ἐόντων. οὗτοι συντιθέμενοι στάδιοι Αἰγύπτου, τὸ μὲν
παρὰ θάλασσαν, ἤδη μοι καὶ πρότερον δεδήλωται ὅτι
ἑξακοσίων τέ ἐστι σταδίων καὶ τρισχιλίων· ὅσον δὲ [g] τι
ἀπὸ θαλάσσης ἐς μεσόγαιαν μέχρι Θηβέων ἐστὶ σημα-
νέω. στάδιοι γάρ εἰσι εἴκοσι καὶ ἑκατὸν καὶ ἑξακισχί-
λιοι. τὸ δὲ ἀπὸ Θηβέων ἐς Ἐλεφαντίνην καλεομένην πό-
λιν, στάδιοι [h] χίλιοι καὶ ὀκτακόσιοί εἰσι. Ταύτης ὦν
τῆς εἰρημένης ἡ πολλὴ, κατάπερ οἱ ἱρέες ἔλεγον, [i] ἐ-
δόκεε καὶ αὐτῷ μοι εἶναι ἐπίκτητος Αἰγυπτίοισι. τῶν
γὰρ οὐρέων τῶν εἰρημένων τῶν ὑπὲρ Μέμφιν πόλιν κει-
μένων τὸ [k] μεταξὺ ἐφαίνετό μοι εἶναί κοτε κόλπος θα-
λάσσης, ὥσπερ [l] γε τὰ περὶ Ἴλιον, καὶ Τευθρανίην,
καὶ Ἔφεσόν τε, καὶ Μαιάνδρου πεδίον. [m] ὥστε εἶναι
σμικρὰ ταῦτα μεγάλοισι συμβαλέειν. τῶν γὰρ ταῦ-
τα τὰ χωρία προσχωσάντων ποταμῶν, ἑνὶ τῶν στο-
μάτων τοῦ Νείλου *ἐόντος [n] πενταστόμου, οὐδεὶς αὐτῶν 92
πλήθεος πέρι ἄξιος συμβληθῆναί [o] ἐστι. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλ-
λοι ποταμοὶ οὐ κατὰ τὸν Νεῖλον ἐόντες [p] μεγάθεα,
οἵ τινες ἔργα ἀποδεξάμενοι μεγάλα εἰσί· τῶν ἐγὼ
φράσαι ἔχω οὐνόματα, καὶ ἄλλων, καὶ οὐκ ἥκιστα
Ἀχελώου· ὃς ῥέων δι᾽ Ἀκαρνανίης, καὶ [q] ἐξιεὶς ἐς
θάλασσαν, τῶν Ἐχινάδων νήσων τὰς ἡμισέας ἤδη
ἤπειρον πεποίηκε. Ἔστι δὲ τῆς Ἀραβίης χώρης,
Αἰ-

a Κατειλημμένον κατὰ τὸν αὐτ. *Rem.*, κατειλημμένον, τεταμμένον τὸν αὐτ. *Arch.*, cui *Aldus* conſentit, ſed τεταμένον, et *V.* tum *Paris. A. B.*, *M.* κατειλυμένον et *Ask.* abſque τεταμμένον, qui mox τρόπον τὸν καὶ. *b Ask. Paris. B. Paſſ.* πολλῶν χωρίων vulgo. *c* Τῶν δὲ οὐρ. *Ald. Vind. Arch. Paris. C*, δὲ ommittit *M. Ask.* et alii. *d* Γῆς *Arch.*, cui abeſt ſtatim εἶναι. *e* Καλεόμενον *Ask.* et *Eton.*, probante *Waſſe* in *Thucyd.* IV, 36. citra cauſſam. *f* Μὲν ὦν *Ald. Arch. Vind.* *g Rem Ask. M.*, in *Steph.* ora ἐς μεσόγαιαν μ. Θ. ἐστι. praeterea Θηβέων *Rem. Paſſ.* vulgo τῇ ἀπ. θαλ. μέχρι Θηβαίων μεσόγαιά ἐστι. Θηβαίων omnes et mox. *h Med. Rem. Ask.*, εἴκοσι καὶ *Ald.* et ceteri. *i M. Ask.*, ἐδόκ. δὲ καὶ alii. *k* Μεταξὺ γ᾽ ἐφ. *Ald.*, γε φαιν. *Arch.*, negligit γὲ *M. Ask.* *l* Τά τε περὶ *Ald.* et *Edd.*, ex *Med.* vulgatum et *Ask.* *m R. Ask. M* marg. *Steph.*, ceteri ὡς. *n M. Ask.*, ἑπταστόμου *Ald. Arch. Paris. A. B. Vind. Rem.* *o* Deſit *Vind.* *p M. Ask. Vind.*, μεγάθει *Arch.*, vulgo μεγάθεες. Mox Φράσαι ἔχω *Arch.* *q M. R. Ask.* ora *Steph.*, ἐξιὼν *Ald. Vind. Arch.* et *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 431., qui ἐς θαλ. ſicuti *Ask. Rem. Paſſ.* ſine articulo, et bene.

tricatiorem et ſcriptorem ſibi contrarium; hoc enim de monte C. 12. καὶ ψάμμον μοῦνον Αἰγύπτου ὄρος τοῦτο τὸ ὑπὲρ Μέμφιος ἔχον. Sabulo itaque obſitus non fuit mons Arabiae praetentus et in Erythraeum mare tendens, cuius contrarium *Medic.* auctoritas viro doctiſſimo extorſit. Quae quidem diſcordia deſinet, ubi ex Codd. conſenſu ψάμμῳ κατειλ., τεταμμένον τὸν αὐτ. τρόπον καὶ τοῦ Ἀραβίου κ. λ. redierit. Innuunt enim, montem hunc porrectum in meridiem verſus fuiſſe, quod de Arabio monte paullo ſuperius depoſuerat.

27. Οὐκέτι πολλὸν χωρίον] Hoc poſtulabat ſermonis ſeries et edunt membranae: Venerat etiam in coniecturam *Reiskii*. Quae ſtatim memorantur, de Aegypto in arctum ſpatio navigationis IV. dierum conſtricta, deinde vero laxiore, non placent *Ariſtidi* T. II. p. 343., eſſe enim contra veri fidem; ſeſe experiundo comperiſſe, in anguſtias tum magis et magis cogi: cui fere conſentit *B. Maillet* Deſcript. Aegypti p. 44.

40. Μέχρι Θηβέων] Belle *Remig.* ſchedae. Cl. *Gronovius* attigit haec ad *Arrian.* Ἀναβ. III, 5. p. 109., ex *Medic.* idem aſſerens *Herodoto*. Cur illam rem hic tacitam habuerit, non exputo. Libro III, 26. caute minus Θηβῶν ex eo Cod., ubi Θηβέων legebatur rectiſſime, repoſuit.

47. Ἐφαίνετό μοι — κόλπος θαλάσσης] Expreſſit *Plinius* Hiſt. N. II, 85., *Herodoto quidem ſi credimus mare fuit ſupra Memphim usque ad Aethiopum montes; itemque a planis Arabiae. Mare et circa Ilium et tota Teuthrania, quaque campos intulerit Maeander.* Paria illis ex *Noſtro* et *Nearcho Strabo* XIII. p. 1013. A., et *Arrianus* Ἀναβ. V, 6. p. 203., *Herodoti* non oblitus. Mox *Thucydidis* exemplo tueri ſe ὡς potuit, ὡς μικρὸν μεγάλῳ εἰκάσαι L. IV, 36.

54. Ἐόντος πενταστόμου] Notiſſimus *ſeptem geminus Nilus* ex *Virgilio*, ἑπτάπορος *Dionyſii* Perieg. v. 264., πολύστονος ſive, ut in ſcholiis, πολύστομος *Nicandri* Theriac. v. 175. Praetulit ex *Med.* πενταστόμου titulum *Gronov.*, motus, opinor, verbis C. 17., ubi ἰθαγενέα στόματα Nili quinque, duo quae ſeptenarium numerum explent, manu facta, ὀρυκτά. *Euſtath.* optime, Ἡρόδοτος δὲ ΠΕΝΤΑΣΤΟΜΟΝ εἶναι λέγει τὸν Νεῖλον, δηλαδὴ κατὰ τὰ φυσικὰ στόματα, ὡς δύο τινῶν ὀρυκτῶν ὄντων ad *Dionyſ.* v. 226. Ad quae hominum opere effoſſa oſtia cum non attenderetur, convaluit de ſeptem amnis oſtiis longe didita, et tot ſcriptis *Codd.* recepta, fama, quae utique firmior foret, modo שבעה נחלים *Eſaiae* XI, 15. Nilum eiuſque rivos declararent. Tu magni Theologi, *Camp. Vitringae*, commentarium conſule et de Nili oſtiis obſervata; tum *B. Maillet* Deſcript. Aegypti p. 49. Mox μεγάθεα bene *Gronov.*

58. Τῶν Ἐχινάδων νήσων &c.] Haec et ſequentia videntur obverſata *Thucydidi* II, c. 102. εἰσὶ τῶν νήσων αἳ ἠπείρωνται· ἐλπὶς δὲ καὶ πάσας οὐκ ἐν πολλῷ τινι ἂν χρόνῳ τοῦτο παθεῖν. ubi viri Docti non meminerunt huius loci.

VALKEN.

Αἰγύπτου δὲ οὐ πρόσω, κόλπος θαλάσσης ἐσέχων ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς [a] καλεομένης θαλάσσης, μακρὸς οὕτω δή τι καὶ στεινὸς, ὡς ἔρχομαι φράσων. μῆκος μὲν [b] πλόου, ἀρξαμένῳ ἐκ μυχοῦ διεκπλῶσαι ἐς τὴν [c] εὐρέην θάλασσαν, ἡμέραι ἀναισιμοῦνται τεσσεράκοντα, εἰρεσίῃ χρεωμένῳ· εὖρος δὲ, τῇ εὐρύτατός ἐστι ὁ κόλπος, ἥμισυ ἡμέρης πλόου. ῥηχίη δὲ ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται. ἕτερον τοιοῦτον κόλπον [d] καὶ τὴν Αἴγυπτον δοκέω γενέσθαι κου· τὸν μὲν, ἐκ τῆς βορηΐης θαλάσσης κόλπον [e] ἐσέχοντα ἐπ' Αἰθιοπίης· τὸν δὲ, Ἀράβιον, τὸν ἔρχομαι λέξων, ἐκ τῆς νοτίης φέροντα ἐπὶ Συρίης· σχεδὸν μὲν ἀλλήλοισι [f] συντετραίνοντας τοὺς μυχοὺς, ὀλίγον δέ τι παραλλάσσοντας τῆς χώρης. εἰ ὦν [g] ἐθελήσει ἐκτρέψαι τὸ ῥέεθρον ὁ Νεῖλος ἐς τοῦτον τὸν Ἀράβιον κόλπον, τί μιν κωλύει ῥέοντος τούτου [h] ἐκχωσθῆναι ἐντός γε δισμυρίων ἐτέων; ἐγὼ μὲν γὰρ ἔλπομαί γε [i] καὶ μυρίων ἐντὸς χωσθῆναι ἂν κου γε δὴ ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ χρόνῳ πρότερον [k] ἢ ἐμὲ γενέσθαι, [l] οὐκ ἂν χωσθείη κόλπος, καὶ πολλῷ μέζων ἔτι τούτου, ὑπὸ τοσούτου τε ποταμοῦ καὶ οὕτως ἐργατικοῦ; Τὰ περὶ Αἴγυπτον ὦν, καὶ τοῖσι λέγουσι αὐτὰ πείθομαι, καὶ αὐτὸς [m] οὕτω κάρτα δοκέω εἶναι, ἰδών τε τὴν Αἴγυπτον προκειμένην τῆς ἐχομένης γῆς, κογχύλιά τε φαινόμενα ἐπὶ τοῖσι ὄρεσι, καὶ ἅλμην ἐπανθέουσαν ὥστε καὶ τὰς πυραμίδας δηλέεσθαι· καὶ [n] ψάμμον μοῦνον Αἰγύπτου ὄρος τοῦτο τὸ ὑπὲρ Μέμφιος ἔχον. πρὸς δὲ, τῇ χώρῃ. οὔτε τῇ Ἀραβίῃ προσούρῳ ἐούσῃ, τὴν Αἴγυπτον προσεικέλην, οὔτε τῇ Λιβύῃ, οὐ μὴν οὐδὲ τῇ Συρίῃ, (τῆς γὰρ Ἀραβίης τὰ παρὰ θάλασσαν Σύριοι νέμονται) ἀλλὰ [o] μελάγγαιόν τε καὶ καταῤῥηγνυμένην, ὥστε ἐοῦσαν ἰλύν τε καὶ πρόχυσιν ἐξ Αἰθιοπίης [p] κατενηνειγμένην ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ.

procul tamen ab AEgypto, ſinus maris, invergens ex eo mari, quod rubrum vocatur, ita longus atque arctus, ut diſſerendo oſtendam. Longitudo quidem, inchoanti pernavigare ex receſſu in amplum æquor, conſumit quadraginta dies, ſi remigatio uſurpetur: latitudo vero, ubi ſinus ampliſſimus eſt, dimidatum diem navigationis. In quo ſinu quotidie æſtus et receſſus eſt. Alium huiusmodi arbitror ſinum etiam extitiſſe AEgyptum; ex quibus ille quidem, a mari ſeptentrionali ſinus infundens AEthiopiam verſus: alter vero Arabicus (de quo a me ſermo inſtituetur) ab auſtrino Syriam verſus tendit: qui prope ſibi invicem ſuoc receſſus perforant, ſed exiguo quodam terræ intervallo dirempti. Quod ſi in hunc Arabicum ſinum Nilus volet alveum ſuum convertere, quid eum prohibebit iſto fluente utique intra viginti millia annorum oblimatum iri? Ego enim credo etiam intra decem millia aggeratum et oblimatum alicubi eſſe in eo tempore, quod ante me natum tranſiit. Et non rurſus oblimaretur ſinus etiam, qui multo maior eſſet hoc Arabico, a tanto flumine atque ita operoſo?
Itaque quæ circa AEgyptum ſunt, et dicenti- 12
bus illa credo, et ipſe ita habere valide exiſtimo; quippe quum videam et AEgyptum procurrere extra vicinam regionem, et conchylia apparere in montibus, ac ſalſuginem efflorescere, ita ut etiam pyramides corrumpat: et hunc montem, qui in AEgypto eſt ſuper Memphin, arenas ſolas habere. Præterea autem regione nec Arabiæ conterminæ AEgyptum adſimilem eſſe, neque Africæ, immo nec Syriæ (etenim Arabiæ maritimam oram Syrii incolunt) ſed nigram terram et confractam, quippe quæ ſit limus et proluvies, ex AEthiopia delata ab

a R. M. Ask. Paſſ. Steph. margo. Vulgo καλεομένης, μακρ. *b* Πλόου ἀρξαμένου *Ask. Rem.* tum ἐκ μάχου *Ald. Arch. Vind.*, *Inacbo Vall.* *c Arch*, εὐρείην ceteri. *d M. Ask. R.*, καὶ ἐπὶ τὴν Αἰγ. δοκ. γενέσθαι· τὸν *Ald. Vind. Arch.*, mox βορηΐης *Ask.*, in ceteris βορέης. *e M. Ask.* ora *Steph.*, ἔχοντα *Ald.*, ἐσέχοντα *Rem.*, ἐπ' Αἰθιοπίην *Arch.* et ſtatim Συρίην. *f Med. Ask.*, συμπεραίνοντες *Paris. tres*, *Arch. Ald. V. R.* *g* Εἰ ἂν δὴ ἐθελήσει *Ald. R.*, et alii. *h* Χωρισθῆναι *Rem.*, ἐκχωσθῆναι *M. Ask.*, χωσθῆναι vulgo. *i M. R. Ask.*, alii καὶ non edunt. *k* Οἴμαι *Arch.* *l Ald. Arch. V. Paris. C.*, ἀναχωσθείη *M. Ask.* ora *Steph.*, ἀναχωρισθείη *Rem.* Sequor *Ald.* *m* Οὕτως καταδοκέω *Arch.* *n* Βάμμον *id.* Praecedentia attigit *Euſtath.* in Hom. p. 1509, 32. *o* Μελάγγεον *Ald. Arch. Vind.* *p Med.*, κατενενειγμένην *Ald.*, κατενηνεγμένην *Ask.*, qui mox ἴσμεν. Paullo ſuperius Σύριοι omnes. Vid. *Gronov.* II, 104. tum οὐ μὴν *Paſſ.* reliqui οὐ μέν.

60. Ἐσέχων ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς &c.] Ex coniectura G. *Raphelius* in priorem *Petri* C. II, 6. ἐσχέων, ſed minime fideli. Supra I, 193. ἐσέχει δὲ ἐς ἄλλον ποταμὸν ἐκ τοῦ Εὐφρήτεω. et II, 158. ἐσέχει δὲ ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θαλάσσαν. *Ariſtides* T. II. p. 354. Ed. *Iebb.*, εἰς τοὺς παρ' ἡμῖν τόπους ΕΣΕΧΕΙ θάλαττα, ἣ καλεῖται, Κασπία. Quae quidem efficiunt, ut post pauca ἐκ β. θάλ. κόλπον ἐσέχοντα paene ex *Remig.* admittam. Recepi ſine haeſitatione ἐς τὴν εὐρέην θ., *Arch.* monente, ut C. 9. et ſaepe.

66 Ῥηχίη δ' ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις] De aquarum iſto in ſinu fluxu et refluxu non dubia eſt res. Neque ignota calumnia vetus in Moſem et Iudaeos, Arabicum ſinum transgreſſos. Scholiaſtes in *Ptolemaei* Tetrabibl. p. 83. ἀμπώτιδος γὰρ γενομένης φυγὰς παρῆλθεν ὁ τῶν Ἰουδαίων νομοθέτης Μώσης. Docte & animoſe pro divino Iudaeorum legislatore *Vignolius* Chronol. L. III, 1. p. 663. &c.

68. Ἐκ τῆς βορηΐης θαλάσσης] Bene *Ask.*, poſtulante dialecto. Senſit et *Reiskius.* Confer. II, 158. 159. IV, 37. 42. Ita vero mare mediterraneum, et quae illi iunguntur, nuncupat. Νοτίη θάλασσα eſt Erythraeum, cuius pars Arabicus ſinus.

71. Σχεδὸν μὲν ἀλλήλοισι συντετραίνοντας τοὺς μυχοὺς] Praeclara *Medic.* & *Ask.* ſcriptura, iure merito a viro Celeb. inſtaurata et defenſa. Memini *Diodoro* III, 44. ſimile auxilium ferre et aliorum exemplis ſtabilire; quibus hoc *Aeſchyli* adſtruo Choephor. v. 449. δι' ὤτων συντέτραινε μῦθον ἡσύχῳ φρενῶν βάσει. cothurno incedens, neque alienum tamen.

77. Πρότερον ἢ ἐμὲ γενέσθαι] Formularum *Herodoti* non incurioſus haud ſane memini, ſic alibi loquutum hiſtoricum: quod ſi Codicibus iſta vetuſtis abeſſent, tum certe iudicarem aliunde invecta ad iſta ſcilicet explicanda, ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ χρόνῳ. Tota fortaſſe periodus ſic primitus ſcripta prodierat: ἐγὼ μέντοι ἔλπομαί γε καὶ μυρίων ἐντὸς χωσθῆναι ἂν ἧκου γε δὴ ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ χρόνῳ οὐκ ἂν χωσθείη κόλπος καὶ πολλῷ μέζων ἔτι τούτου ὑπὸ τοσούτου τε ποταμοῦ καὶ οὕτως ἐργατικοῦ; In his ſolemne illud ἧκου vel *Herodoti* ἧκου γε δὴ non cadet in dubitationem quin genuinum ſit, ſuumque indat interrogationi vigorem. VALKEN.

77. Πρότερον ἢ ἐμὲ γενέσθαι] Adhaereo ad hanc diſputationem, neque me expedio. *Arch.* οἶμαι non multum iuvat, nec *Reiskii* opera in *Miſcell. Lipſ.* vol. VII. p. 629. Adſcribam Cl. *Pauw* coniecturam, ut arbitrandi ſit facultas. *Fors*, inquit, *una littera detracta*, *et diſtinctione leviter mutata*, *optime locus emendabitur*: ἐγὼ μὲν γὰρ —— χωσθῆναι ἂν κου γε ἢ ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ — οὐκ ἂν χωσθείη κόλπος κ. λ. *Opinor intra X. annorum millia alicubi aggeratum eſſe: an ſinus longe hoc Arabico maior non poſſet oppleri intra illud temporis ſpatium, quod ante nativitatem meam a rerum primordiis effluxit?* Haec ille.

83. Κογχύλιά τε φαινόμενα] Res vera eſt, fulta teſtimonio *Plut.* Iſid. et Oſir. C. 40. p. 102., ſed aliunde derivanda. Altiſſimos Europae, Aſiae atque Americae montium vertices varia conchyliorum genera inſederunt, quae unde adveniſſe putes, ſi generalem inundationem, qualis Noachi tempore, recuſes. Non neſcio, inter philoſophos necdum ſuper illo negotio conveniſſe; neque id demiror. Quae enim inter eos in tanto diſſentiendi et diſputandi pruritu concordia? Adi *S. Bochartum* Phal. IV, 24. et *Freretum* Comment Acad. Inſcript. T. XV. p. 342.

86. Πρὸς δὲ, τῇ χώρῃ, οὔτε κ. λ.] Laborabant haec mala punctione: πρὸς δὲ *praeterea*, ſicut ad I, [illegible] adſcriptum eſt. Pendet ſermo ex ἰδὼν, cui [illegible] ſuus locus. Vidit hoc *Reiskius*, brevi [illegible] corrigens.

ab flumine. Nam Africam ſcimus humum magis rubram esſe, et fere arenoſiorem; Arabiam vero atque Syriam, argilloſiorem ac ſuppetro-
13 ſam. Quin etiam hoc magnum huius regionis documentum mihi aiebant ſacerdotes, ſub rege Mœri fluvium, quoties octo minimum cubitos adſcenderet, irrigasſe AEgyptum quæ infra Memphin eſt; necdum ab obitu Mœrios nongenti erant anni, quum hæc ego a ſacerdotibus audiebam. At nunc, niſi ad ſedecim aut minimum ad quindecim cubitos adſcendat fluvius, in regionem non ſupergreditur. Quæ regio, ſi proportione ſic in altum ſurgat, et tantundem ad incrementum tendat, non reſtagnante in eam Nilo, videntur mihi AEgyptii, utique AEgyptiorum illi, qui infra paludem Mœrin incolunt, cum alia loca, tum vero eum qui vocatur Delta, idem pasſuri omni futuro tempore AEgyptii, quod aiebant ipſi pasſuros aliquando Græcos. Nam quum audirent omnem Græcorum terram pluvia perfundi, non rigari fluminibus, ut ſuam, dicebant fore ut Græci decepti aliquando magna ſpe, male eſurirent. Qui ſermo hoc dicere vult, Græcos, ſi nolit eis deus pluere, ſed ſiccitatem immittere, fame extinctum iri, utpote quibus nullum ſit remedium aquæ, niſi
14 tantum a Iove. Atque hæc quidem ab AEgyptiis in Græcos recte perpenſa dicuntur; age, nunc viciſſim dicam quomodo res ipſis AEgyptiis ſe habeant. *Si, ut ſuperius dicebam, quæ infra Memphin est regio*, (hæc enim est quæ augeſcit) velit in altum creſcere proportione præteriti temporis, aliud quam AEgyptiorum illi, qui iſtic incolunt, eſuriant,
ſi

μοῦ. τὴν δὲ Λιβύην ἴδμεν ἐρυθροτέρην τε γῆν, καὶ ὑποψαμμοτέρην· τὴν δὲ Ἀραβίην τε καὶ Συρίην ἀργιλωδεστέρην τε καὶ ὑπόπετρον ἐοῦσαν. Ἔλεγον δὲ καὶ τόδε
95 μοι μέγα τεκμήριον περὶ τῆς χώρης ταύτης οἱ ἱρέες, ὡς 93
ἐπὶ [a] Μοίριος βασιλῆος, ὅκως ἔλθοι ὁ ποταμὸς ἐπὶ ὀκτὼ πήχεας τὸ ἐλάχιστον, [b] ἄρδεσκε Αἴγυπτον τὴν ἔνερθε Μέμφιος. καί [c] Μοίρι οὔκω ἦν ἔτεα εἰνακόσια τετελευτηκότι, ὅτε τῶν ἱρέων ταῦτα ἐγὼ ἤκουον. νῦν δὲ [d] εἰ μὴ ἐπ' ἑκκαίδεκα ἢ πεντεκαίδεκα πήχεας ἀναβῇ τοὐλάχιστον ὁ ποταμὸς, οὐκ ὑπερβαίνει ἐς τὴν χώρην. δοκέουσί [e] τέ μοι Αἰγυπτίων οἱ ἔνερθε τῆς λίμνης τῆς Μοίριος, οἰκέοντες τά τε ἄλλα χωρία καὶ τὸ καλεόμενον Δέλτα, ἢν οὕτω ἡ χώρη αὕτη κατὰ λόγον ἐπιδιδοῖ ἐς ὕψος, καὶ τὸ ὅμοιον ἀποδιδοῖ ἐς αὔξησιν, μὴ κατακλύζοντος αὐτὴν τοῦ Νείλου, πείσεσθαι τὸν πάντα χρόνον [f] τὸν ἐπίλοιπον Αἰγύπτιοι, τό κοτε αὐτοὶ Ἕλληνας ἔφασαν πείσεσθαι. [g] πυθόμενοι γὰρ ὡς ὕεται πᾶσα ἡ χώρη τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' οὐ ποταμοῖσι ἄρδεται, κατάπερ ἡ σφετέρη, ἔφασαν Ἕλληνας ψευσθέντας κοτὲ ἐλπίδος μεγάλης, κακῶς [h] πεινήσειν· τὸ δὲ ἔπος τοῦτο ἐθέλει λέγειν, ὡς εἰ μὴ [i] ἐθελήσει σφίσι ὕειν ὁ θεὸς, ἀλλ' αὐχμῷ διαχρᾶσθαι, λιμῷ οἱ Ἕλληνες [k] αἱρεθήσονται. οὐ γὰρ δή σφί ἐστι ὕδατος οὐδεμίη ἄλλη ἀποστροφὴ, ὅτι μὴ ἐκ τοῦ Διὸς [l] μοῦνον. Καὶ ταῦτα μὲν ἐς Ἕλληνας Αἰγυπτίοισι [m] ὀρθῶς ἔχοντα εἴρηται. Φέρε δὲ νῦν καὶ αὐτοῖσι Αἰγυπτίοισι ὡς ἔχει φράσω. εἴ σφι [n] ἐθελήσει, ὡς δὲ πρότερον εἶπον, ἡ χώρη ἡ ἔνερθε Μέμφιος (αὕτη γάρ ἐστι ἡ [o] αὐξανομένη) κατὰ λόγον τοῦ [p] παροιχομένου χρόνου ἐς ὕψος αὐξάνεσθαι, ἄλλο τι ἢ οἱ ταύτῃ οἰκέοντες Αἰγυπτίων πεινήσουσι; εἰ [q] μήτε γε ὕσε-

a M. Ask., perpetuo, in reliquis Μώριος plerumque ſemper. *b M. Ask. Paſſ.* vulgo ἀρδέεσκε. *c Rem.*, ſed Μώρι, *M. Ask. Paris. A.*, ceteri Μώριι τετελευτηκότι cum *Ald.*, εἰνακόσια est in *Ask.* et *Rem. Paſſ.* alii ἐννακ. *d* Ἢν *Arch.* *e M. Ask.*, alii δέ. *f* Duo haec abſunt *Arch.*, ſed εἰ Αἰγ paullo ſupra ἐς ὕψος — ἀποδιδοῖ non habet *Ask.* *g Rem. Ask. M.* ora *Steph.*, *Ald.* πυθανόμενοι et alii. *h* Πονήσειν *Ald. Steph.* margo, *Paris. C.* *i* Ἐθελήσοι *Ald.*, Ἐθελήσῃ σφιν *Arch.* *k* Ἀναιρ. *idem.* *l* Μούνου *Paris. C.* *m* Deſunt *Arch.* et *Vind.* usque ὡς ἔχει, culpa ſcribae. *n* Θέλει *R.*, ἐθελήσει *Arch.*, quem ducem habeo. ἐθελήσοι *Ald.* θέλοι *M. Ask.* *o* Αὐξομένη *Arch.* *p Arch. R.* ora *Steph. M. Ask. V.*, παροιχημένου vulgo. *q Rem. Ask. Med. Paſſ.* egregie. Vid. *Gronov.* vulgo μήτε γεύσεται —— χώρη τὰ ἀπὸ Διὸς μήτε.

97. Ἀρδεσκε Αἴγυπτον] *Medic.* ex Ionum conſuetudine. *Abydenus* in *Euſebii* Pr. Euang. IX, 41. πύλας ἐπέθησεν, τὰς ἀνοίγοντες ἈΡΔΕΣΚΟΝ τὸ πεδίον. Scripſi etiam εἰνακοσίοισι, quemadmodum II, 145. *Homeri* εἴνατον, εἰνάνυχες nunc non attingo. Mire placet Gronoviana huius loci explanatio.

4. Κατὰ λόγον ἐπιδιδοῖ &c.] Dum quis iſta nobis probabiliter interpretetur, ſuſpicabor equidem ex interpretamentis nata, quae quis olim vicinis adpoſuerit. Certe nihil impedit hoc in loco Κατὰ λόγον per κατὰ τὸ ὅμοιον interpretari, et Ἐς ὕψος, εἰς αὔξησιν. Mea ſaltem opinione nihil diſtarent κατὰ λόγον ἐπιδιδοῖ ἐς ὕψος· et κατὰ τὸ ὅμοιον ἐπιδιδοῖ ἐς αὔξησιν. Cap. ſeq. 14. Εἴ σφι ἐθελήσει (ſic legerim.) — ἡ χώρη ἡ ἔνερθε Μέμφιος — κατὰ λόγον τοῦ παροιχημένου χρόνου ἐς ὕψος αὐξάνεσθαι. VALKEN.

4. Κατὰ λόγον ἐπιδιδοῖ ἐς ὕψος &c.] Invenit et hic manifeſtam ταυτολογίαν Cl. *Reiskius*, ſciolorum opera natam, *Miſcell. Lipſ.* Vol. VII. p. 629. Putares quodammodo adſtipulari ſchedas *Ask.*: in quis hiatus, ſed ex ſcribae ſocorde negligentia: eadem verborum ἐπιδιδοῖ et ἀποδιδοῖ terminatio hominis oculos, ut in medio utriusque poſita omitteret, praeſtrinxit. *Herodoti* dictiones bene conſtant: ἐς ὕψος alitudinem ſoli, ἐς αὔξησιν eiusdem incrementum, quo latius in vicinum mare protenditur, declarant. Ceterum XVI. aut XV. cubitos amnem adſcendisſe et arva inundasſe olim, *argumento* est *Nili* figura XVI. *liberis circa ludentibus, per quos totidem cubita ſummi incrementi augentis ſe amnis intelliguntur* in *Plinii* H. Nat. XXXVI, 7. ubi *Harduinus*, cui iungendus *Shaw* Obſ. Geogr. Syr. et Aegypti C. 5. p. 181., quantum aquis ſeriore tempore terra ea increverit, ex Arabibus docens.

14. Οὐδεμίη ἄλλη ἀποστροφὴ] *Valla* ἀποστροφὴν in verſione neglexerat, ſententia loci contentus. A *Gronovio* venit, *quibus nulla ſit averſio aquae.* Praeſtare *aquae perfugium* ſive *remedium*, *Portus* dudum monuit. *Noſter* VIII, 109. ἵνα —— ἀποστροφὴν ἔχῃ pro quo ἀποστροφὴν καὶ καταφυγὴν ἔχειν *Plutarch.* t. II. p. 491. E. Et πάσης ἀποστροφῆς εἰργμένος, cui perfugii et ſalutis via est intercluſa in *Philoſtr.* V. Apol. VIII, 13., tum ἀποστροφὴν ἐποιοῦντο τοῦ Ἀθηναίων δήμου de Vit. Soph. I, IV. p. 549., cuius praeſidium et patrocinium rogabant. Hoc amplius de dira presſis fame *Liban.* Declam. XIX. p. 509. B. πᾶν γὰρ τὸ ἔμψυχον ἐκτείνετο — τοῦτο ἦν αὐτοῖς ἀποστροφὴ τοῦ κακοῦ. Quae quidem de dictionis uſu abunde erunt. Addo *Ioſephum* B. I. II, 11, 4. ἀποστροφὴν σωτήριον dixisſe, quae *Thucydidi* ἀποστροφὴ σωτηρίας: Vide *Abreſchii* Dilucid. Thucyd. p. 782. Μούνου *Paris. C.* minime malum videtur.

15. Ὅτι μὴ ἐκ τοῦ Διὸς μοῦνον] *Non enim certe habent aquam quae agros irriget, niſi pluviam duntaxat. Valla* dederat, *niſi tantum a Iove.* Romani quidem augures, pro *coelo fulgente, tonante* dicere ſueverant, *Iove fulgente, tonante, Cicero* de N. D. II, c. 25. Coelum et Aethera *Iovem* nuncupabant: rarius illud Comici *Platonis*, quod ſororis erat, marito tribuentis apud *Etymologum* in v. Εὔδιος· Ἀήρ, ὃν ἄν τις ὀνομάσειε καὶ Δία. Quaevis coeli tempeſtas Iovi contribuebatur: illud *Ariſtoph.* in Av. v. 1501. Τί γὰρ ὁ Ζεὺς ποιεῖ; recte cepit *Kuſter. quel temps fait il? Theocritus* Eid. IV, v. 43. Χὼ Ζεὺς ἄλλοκα μὲν πέλει αἴθριος, ἄλλοκα δ' ὕει e *Theognidis* v. 26. quem expresſit etiam *Sophocles* in Polyxenae fragm. ap. *Stob.* p. 344, 4. *Orpheus* τὸν ὄμβρον dixerat Δάκρυα Διὸς teſte *Epigene* ap. *Clem. Alex.* Strom. V, p. 676, 3. *aquam pluviam Plato* dixit τὰ ἐκ Διὸς vel παρὰ τοῦ Διὸς ὕδατα. τὰ ἐκ Διὸς ἰόντα νάματα, T. II, p. 761. A. 844. A. T. III, p. 111. C. Cum pluebat, elegantioribus ὁ Ζεὺς, vel ὁ θεὸς, ὕει dicebatur, (quam formulam *Alcaeus* iam adhibuit Lyricus *Athen.* X, p. 430. A.) Athenis vulgo ποιεῖν ὕδωρ attigit *Caſaub.* ad *Theoph.* c. III, p. 32. Nondum in Socratis ſchola corrupti ſenis Attici piam perſuaſionem memorat *Ariſtoph.* Nub. v. 372. Καί τοι πρότερον τὸν Δί' ἀληθῶς ᾤμην διὰ κοσκίνου οὐρεῖν. VALKEN.

ὕσεταί σφι ἡ χώρη, μήτε ὁ ποταμὸς οἷός τ' ἔςαι [a] ἐς τὰς ἀρούρας ὑπερβαίνειν; ἦ γὰρ δὴ νῦν γε οὗτοι ἀπονητότατα καρπὸν κομίζονται [b] ἐκ γῆς, τῶν τε ἄλλων ἀνθρώπων ἁπάντων, καὶ τῶν λοιπῶν Αἰγυπτίων· οἳ οὔτε ἀρότρῳ ἀναῤῥηγνύντες αὔλακας, ἔχουσι πόνους, [c] οὔτε σκάλλοντες, οὔτε ἄλλο ἐργαζόμενοι οὐδὲν, τῶν ὦλλοι ἄνθρωποι περὶ λήϊον πονέουσι, ἀλλ' ἐπεάν σφι ὁ ποταμὸς αὐτόματος [d] ἐπελθὼν ἄρσῃ τὰς ἀρούρας, ἄρσας δὲ, ἀπολείπῃ ὀπίσω, τότε σπείρας ἕκαστος τὴν ἑωϋτοῦ ἄρουραν, ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὗς. ἐπεὰν δὲ [e] καταπατήσῃ τῇσι ὑσὶ τὸ σπέρμα, ἀμητὸν τὸ ἀπὸ τούτου μένει. ἀποδινήσας δὲ [f] τῇσι ὑσὶ τὸν σῖτον, οὕτω κομίζεται. Εἰ ὦν βουλόμεθα γνώμῃσι [g] τῇσι Ἰώνων χρᾶσθαι περὶ Αἰγύπτου, οἳ φασὶ τὸ Δέλτα μοῦνον εἶναι Αἴγυπτον, ἀπὸ Περσέος [h] καλεομένης σκοπιῆς, λέγοντες τὸ παρὰ θάλασσαν εἶναι [i] αὐτῆς, μέχρι ταριχηΐων τῶν Πηλουσιακῶν, τῇδε τεσσεράκοντά εἰσι σχοῖνοι. τὸ
94 δὲ ἀπὸ θαλάσσης λεγόντων ἐς μεσόγαιαν τείνειν [k] αὐτὴν μέχρι Κερκασώρου πόλιος, κατ' ἣν σχίζεται ὁ Νεῖλος, ἔς τε Πηλούσιον ῥέων καὶ ἐς Κάνωβον, τὰ δὲ ἄλλα λεγόντων τῆς Αἰγύπτου, τὰ μὲν Λιβύης, τὰ δὲ Ἀραβίης εἶναι· ἀποδεικνύοιμεν ἂν, τούτῳ τῷ λόγῳ χρεώμενοι, Αἰγυπτίοισι οὐκ ἐοῦσαν πρότερον χώρην. ἤδη γάρ σφι τό γε Δέλτα, ὡς αὐτοὶ λέγουσι Αἰγύπτιοι, καί ἐμοὶ δοκέει, ἐςὶ κατάῤῥυτόν τε, καὶ νεωςὶ, ὡς λόγῳ εἰπεῖν, ἀναπεφηνός. εἰ τοίνυν σφι χώρη γε μηδεμίη ὑπῆρχε, τί [l] περιειργάζοντο δοκέοντες πρῶτοι ἀνθρώπων γεγονέναι; οὐδὲ ἔδει σφέας ἐς διάπειραν τῶν παιδίων

ſi neque pluviam accipiet regio, neque flumen exſpatiari valebit ſuper rura? Iſti namque nunc tum ex aliis omnibus hominibus, tum ex reliquis AEgyptiis, maxime nullo partum labore percipiunt fructum, qui neque aperiendis aratro ſulcis operantur, neque ſubigendo ſolo, neque aliud quicquam operis faciendo, quod in arvo colendo cæteri mortales ſuſtinent: ſed poſtquam fluvius ſua ſponte ſuperveniens irrigavit rura, irrigataque reliquit rurſus, tunc in ſuum quisque rus iacto ſemine ſues immittit, et ſatis conculcato a ſuibus ſemine, meſſem deinde expectat: atque ubi ſuibus frumentum excuſſerit, ita demum percipit. Quod ſi vellem de AEgypto Ionum uti 15
ſententiis, qui ſolum Delta AEgyptum eſſe aiunt, a Perſei appellata ſpecula, dicentes illius ſecundum mare eſſe ad Peluſiacas usque taricheas, ubi quadraginta ſchœni ſunt: partem vero a mari dicentium ad mediterranea pertinere usque ad Cercaſorum urbem, iuxta quam ſcinditur Nilus in Peluſium fluens et in Canobum; cetera vero dicentium AEgypti, partim eſſe Africæ, partim Arabiæ: oſtenderemus, hac ratione utentes, AEgyptiis primum non eſſe regionem. Iam quippe Delta eis, ut ipſi dicunt AEgyptii, et mihi videtur, fluctibus expoſita est, et quæ nuper, ut ſic dicam, apparuit. Itaque ſi nulla eis terra erat, quid curioſi erant, putantes ſe primos homines extitiſſe? neque in puerulorum oportuerat eos ire experimentum, quam primam lin-

a M. R. Ask., ἐς τὰς alii ignorant. *b R. M. Ask.* ora *Steph. V.*, ἐκ τῆς *Arch.*, vulgo ἐκτὸς τῶν. Statim πάντων *Ask.* *c* Duo haec non ſunt in *Arch.*, tum ὦλλοι ſine ἄνθρωποι, οἱ ἄλλοι *Rem.* et *M.*, οἱ aliis abest. *d V. Rem.* ora *Steph. Ask. Arch. M.*, ἐπανελθὼν alii. *e M. R. Ask. Steph.* margo, καταπατήσει ὑσὶ *V. Arch.*, καταπατηθῇ τοῖσι. *Ald.* tum τὸν ἀμητὸν τὸ *idem* et nonnulli: vulgatum ex *M. Ask. Arch. Paſſ.* *f M. Ask. Rem. Steph.* marg., alii τοῖσι. *g R. Ask. Med.*, τισὶν *Arch.*, alii τοῖσι· Tum τὰ περὶ Αἰγ. tres priores et ora *Steph.* Αἴγυπτον *Ask.*, *Ald.* et alii τὰ damnant, ſicuti et ego. *h Arch. M. V. Ask.* margo *Steph.* Vulgo καλεομένην. *i* Αὐτῆς *Rem. Ask.* ora *Steph.*, tum ταριχηΐων *Arch.* in aliis ταριχειῶν et αὐτήν. *k Ald. V. Arch. Rem. Paris. C.*, αὐτῶν *M. Ask.*, μεσόγεαν *Arch.* paſſim. *l* Περιειργάζοντο *Rem.* ora *Steph.*, περιηργάζοντο *M.*, vulgo περιεργάζονται. Mox ἄπειραν *V. Arch.*

27. Τῶν ὦλλοι ἄνθρωποι] Debetur *Arch.* Variant in vocis ſcriptura editi libri. ὦλλοι I, 48. 125. ὦ ̓́λλοι II, 51., ὧλλοι ex *Med.* bis II; 36. Schol. *Apollon.* Rhod. I, 1081. ὦ ̓́λλοι μὲν ῥα· ἡ τοιαύτη συναλοιφὴ τῆς νεωτέρας ἸΑΔΟΣ ἐςί. διὸ μέμφονται Ζηνοδότῳ εἰπόντι. ὦ ̓́λλοι μέν ῥα θεοὶ καὶ ἀνέρες. (Iliad. B, 1.) οὐ κέχρηται γὰρ ταύτῃ Ὅμηρος. Paria ad v. 998. At III, 356. et 365. ὦλλοι, quod praeſtare opinor ob ſynaloephes indolem. De Homero quod critici produnt, falſae opinioni tribuit *Barneſ.* in *Iliad.* Α. 288. Ceterum mirabilem hanc Aegypti ubertatem, quae ſine magno et ſollicito labore votis agricolae reſpondet, *Diodorus* I, 36. non praeteriit.

31. Ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὗς] *Galeo* deſignatus *Plutarchi* locus e L. IV. Symp. legitur p. 670. A. B. Rem ſane vix credibilem ſuo quoque teſtimonio confirmat *Eudoxus* apud *Aelianum* de N. A. X, c. 16. hanc reddens rationem cur a ſuibus mactandis abſtineant Aegyptii φειδόμενοι. ἐπεὶ τοῦ σίτου σπαρέντος, ἐπάγουσι τὰς ἀγέλας αὐτῶν αἱ δὲ πατοῦσι τοὺς πυροὺς, καὶ εἰς ὑγρὰν τὴν γῆν ὠθοῦσιν, ἵνα μείνῃ ἔμβιος, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν ὀρνίθων ἀναλωθῇ. Mihi quoque *ſues* hac in re non placent; ſed, ſi iumentorum gregem deſignare voluiſſet, ſcripſiſſet utique βοῦς· &., ἐπεὰν δὲ καταπατηθῇ τῇσι βουσὶ τὸ σπέρμα· neque tamen hanc fabulam ornandam eſſe cenſuerim; quam Herodoto deberi minime dubito, ſecundum quem ſuum in ſegetes immiſſorum ungulis e ſpicis grana debuerunt exteri: ita mihi capienda videntur iſta quae ſequuntur: ἀποδινήσας δὲ τῇσι ὑσὶ τὸν σῖτον οὕτω κομίζεται. *ſuum ungulis excuſſum frumentum convebit*: quod aliis diceretur ἀπαλοήσας, *Herodoto* dicitur ἀποδινήσας. *aream Teleſilla* δῖνον vocaverat: *Athen.* XI. p. 467. F. Τελέσιλλα δὲ ἡ Ἀργεία καὶ τὴν ἅλω καλεῖ Δῖνον. hinc *Euſtath.* in Il. Τ. p. 1283, 4. *Aelianus* duobus in locis rariſſimo hoc uſu forſan alibi non obviam vocem adhibuit: vid. elegantiſſima Epiſt. Critica II. *D. Ruhnkenii* p. 43. VALKEN.

31. Ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὗς] Adſentiuntur *Plutarchus* IV. Symp. C. 5. et *Eudoxus* in Animal. Hiſtor. *Aeliani* X, 16., quos olim *Galeo* non *ſues*, ſed boves intelligenti oppoſui ad *Diodorum*. Nec poenitet operae. τὰς enim ὗς boves indicare, quibus teſtibus probabitur unquam? Creant tamen ſues in illa ſementis et triturae conſuetudine moleſtiam. Si verum eſt, quod perhibetur, oportet diverſo fuerint ingenio per Aegypti agros atque alibi locorum, noſtrique uſum ruſticorum utilitati poſthabuerint. At ſus ſui ſemper generis et indolis eſt, vorax pecus et gulae indulgens. Aegyptii praeterea boves, ut multae nationes, triturandis frugibus adhibuerint. *Cyrillus* in *Eſaiae* C. 28. Αἰγυπτίων μὲν παῖδες συνενέγκαντες ἐξ ἀγρῶν ἐπὶ τὴν ἅλωνα δράγματα, εἶτα ΒΟΥΣ ἐπαφιέντες αὐτοῖς, καὶ ἐν κύκλῳ περικομίζοντες καταλεπτύνουσι ταῖς χηλαῖς τὰς ἀθέρας. Prudenter profecto: ſunt enim boves ad id negotium porcis multo aptiores. Conſidera praeterea, quod *Galeus* non neglexit, ſues ab Aegyptiis ſtudioſiſſime fuiſſe vitatos. Equidem, ni mihi obſtarent *Plutarchus* atque *Eudoxus*, veniſſe ex ſcriptoris calamo ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν βοῦς et τῇσι βουσὶ τὸ σπέρμα, tum ἀποδινήσας δὲ τῇσι βουσὶ arbitrarer. Quid enim ſi menda utriusque aetatem anteverterit? *Diodorus* generali vocabulo βοσκημάτων uti maluit, ſuibus fortaſſe hanc operam negans. Triturae autem illum in oriente atque alibi morem copioſe praeter alios exſequitur *Chriſt. Schoettgenius* Antiq. Tritur. Sect. IX. et AEgyptiorum *Fr. Lud. Norden* Itin. AEgypt. p. 58.

37. Τὸ παρὰ θάλασσαν εἶναι αὐτῆς] Non ſcripſit aliter. Agitur de regione Delta, cuius ad mare tractum, cum ea ſola Aegyptus haberetur, usque ad taricheas Peluſiacas eiusdem eſſe Iones cenſebant. Conſimile, quod ſequitur, τὰ μὲν Λιβύης, τὰ δὲ Ἀραβίης εἶναι. Poſtulat porro rei et orationis habitus, ne *Ald.* et plurium ſchedarum ἐς μεσόγαιαν τείνειν αὐτὴν pro quisquiliis putetur. Ταριχηΐων ſive ταριχηΐων *Arch* ſpecies eſt Ionica, neque ſpernenda. Fuere in Aegypto eo titulo loca conplura. Vide II, 113. et *Steph. Byz.* in v. Nominis fortaſſe cauſa ex contumulatis ibi hominum animaliumque cadaveribus, quae more gentis diligenti cura condiebantur, uti C. 86. Ταριχεῖαι [illegible] dabit *Aelian.* de Animal. X, 29., νεκρῶν [illegible] *Diodor.* I, 91.

50. Τινα

linguam proderent. Ego certe AEgyptios opinor neque cum loco, quem Delta Iones vocant, pariter extitiſſe, ſed ſemper eſſe ex quo genus humanum fuit, progreſſaque terra multos ex eis relictos fuiſſe, multos vero paulatim deſcendiſſe. Ideoque olim Thebæ AEgyptus vocabatur, cuius ambitus eſt ſta-
16 diorum ſex millium ac centum viginti. Itaque ſi nos de eis recte ſentimus, Iones non recte ſentiunt de AEgypto: ſin recte Iones ſentiunt, oſtendo Græcos et ipſos Iones ignaros computandi: qui aiunt tria membra totam eſſe terram, Europam, Aſiam, Africam; quartum enim membrum annumerare debent Delta AEgypti, ſi non ſit neque Aſiæ, neque Africæ. Nam ſecundum hanc rationem non eſt Nilus, qui Aſiam ab Africa diſterminat: quippe circa acumen illius Delta circumfrangitur Nilus, adeoque in medio Aſiæ
17 et Africæ cenſenda erit. Sed nos Ionum ſententiam miſſam facientes, ita de his dicimus; AEgyptum quidem, eam omnem eſſe, quæ ab AEgyptiis incolitur, quemadmodum Ciliciam eam, quæ a Cilicibus, et Aſſyriam, quæ ab Aſſyriis. Sed Aſiæ et Africæ ſcimus recta ratione nullum eſſe terminum, niſi terminos AEgyptiorum. Si vero, quod Græcis perſuaſum eſt, ſequemur, ſentiemus omnem AEgyptum, quæ a Catadupis et Elephantina urbe incepit, bifariam dividi, et utrique cognomini adhærere: aliam enim eius partem eſſe Africæ, aliam Aſiæ. Quippe Nilus a Catadupis incipiens, mediam ſcindens AEgyptum, in mare fluit: usque ad Cercaſorum quidem urbem fluit unus plane Nilus; inde autem ſcindit triplices vias. Et quæ quidem ad auroram vergit, Peluſium oſtium: altera via ad veſperam tendens, Canobicum oſtium nominatum eſt. Recta autem viarum Nilo, talis eſt: Delatus ex ſuperioribus, ad acumen Delta pervenit; de hinc medium Delta ſcindens, in mare exit: non minimam hanc aquæ portionem præbens, nec minime celebrem. Sebennyticum oſtium appellatur. A Sebennytico item duo alia diviſa exſtant oſtia, in mare ferentia, quibus hæc ſunt impoſita nomina, uni Sai-

δίων ἰέναι, τίνα γλῶσσαν πρώτην [a] ἀπήσουσι. ἀλλ' οὔτε Αἰγυπτίους δοκέω ἅμα τῷ Δέλτα τῷ ὑπ' Ἰώνων καλεομένῳ γενέσθαι, αἰεί τε εἶναι, ἐξ οὗ ἀνθρώπων γένος ἐγένετο. προϊούσης δὲ τῆς χώρης, πολλοὺς μὲν τοὺς ὑπολειπομένους [b] αὐτέων γίνεσθαι, πολλοὺς δὲ τοὺς ὑποκαταβαίνοντας. τὸ δ' ὦν πάλαι αἱ Θῆβαι Αἴγυπτος [c] ἐκαλέετο· τῆς τὸ περίμετρον στάδιοί εἰσι εἴκοσι καὶ ἑκατὸν καὶ ἑξακισχίλιοι. Εἰ ὦν ἡμεῖς ὀρθῶς περὶ αὐτέων γινώσκομεν, Ἴωνες οὐκ εὖ φρονέουσι περὶ Αἰγύπτου. εἰ δὲ ὀρθή ἐστι [d] ἡ τῶν Ἰώνων γνώμη, Ἕλληνάς τε καὶ αὐτοὺς Ἴωνας ἀποδείκνυμι οὐκ ἐπισταμένους λογίζεσθαι. οἳ φασὶ τρία μόρια [e] εἶναι γῆν πᾶσαν, Εὐρώπην τε καὶ Ἀσίην καὶ Λιβύην. τέταρτον γάρ [f] σφέας δεῖ προσλογίζεσθαι Αἰγύπτου τὸ Δέλτα, εἰ μήτε γέ ἐστι τῆς Ἀσίης, μήτε τῆς Λιβύης. οὐ γὰρ δὴ ὁ Νεῖλός γέ ἐστι κατὰ τοῦτον τὸν λόγον, ὁ τὴν Ἀσίην οὐρίζων [g] τῆς Λιβύης. τοῦ Δέλτα δὲ τούτου κατὰ τὸ ὀξὺ περιῤῥήγνυται ὁ Νεῖλος· ὥστε ἐν τῷ μεταξὺ Ἀσίης τε καὶ Λιβύης γίνοιτ' ἄν. Καὶ τὴν μὲν Ἰώνων γνώμην ἀπίεμεν· ἡμεῖς δὲ ὧδε καὶ περὶ τούτων λέγομεν. Αἴγυπτον μὲν πᾶσαν εἶναι [h] ταύτην τὴν ὑπ' Αἰγυπτίων οἰκεομένην, κατάπερ Κιλικίην, τὴν ὑπὸ Κιλίκων, καὶ Ἀσσυρίην, τὴν ὑπὸ Ἀσσυρίων. οὔρισμα δὲ Ἀσίῃ καὶ Λιβύῃ [i] οἴδαμεν οὐδὲν ἐὸν ὀρθῷ λόγῳ, εἰ μὴ τοὺς Αἰγυπτίων οὔρους. εἰ δὲ τῷ ὑπ' Ἑλλήνων νενομισμένῳ χρησόμεθα, νομιοῦμεν Αἴγυπτον πᾶσαν, ἀρξαμένην ἀπὸ Καταδούπων τε καὶ Ἐλεφαντίνης πόλιος, δίχα διαιρέεσθαι, καὶ ἀμφοτέρων τῶν ἐπωνυμιέων ἔχεσθαι. [k] τὰ μὲν γὰρ αὐτῆς, εἶναι τῆς Λιβύης· τὰ δὲ, τῆς Ἀσίης. ὁ γὰρ δὴ Νεῖλος ἀρξάμενος [l] ἐκ τῶν Καταδούπων, ῥέει, μέσην Αἴγυπτον σχίζων, ἐς θάλασσαν. μέχρι μέν νυν Κερκασώρου πόλιος ῥέει εἷς ἐὼν ὁ Νεῖλος, τὸ δὲ ἀπὸ ταύτης τῆς πόλιος σχίζεται τριφασίας ὁδούς· καὶ ἡ μὲν πρὸς ἠῶ τρέπεται, [m] τὸ καλέεται Πηλούσιον στόμα· ἡ δὲ ἑτέρη τῶν [n] ὁδῶν πρὸς ἑσπέρην ἔχει. τοῦτο δὲ Κανωβικὸν στόμα κέ- 95
κληται. ἡ δὲ δὴ ἰθέα τῶν ὁδῶν τῷ Νείλῳ ἐστὶ ἥδε· ἄνωθεν φερόμενος, ἐς τὸ ὀξὺ τοῦ Δέλτα ἀπικνέεται. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, σχίζων μέσον τὸ Δέλτα, ἐς θάλασσαν ἐξίει, οὔτε ἐλαχίστην μοίρην τοῦ ὕδατος παρεχόμενος [o] ταύτην, οὔτε ἥκιστα ὀνομαστήν· τὸ καλέεται Σεβεννυτικὸν στόμα. ἔστι δὲ καὶ ἕτερα διφάσια στόματα ἀπὸ τοῦ Σεβεννυτικοῦ ἀποσχισθέντα, φέροντα ἐς θάλασσαν. τοῖσι οὐνόματα κέεται

a M. Arch. ſed πρῶτον. *Ask.* vulgo ἀπύσουσι. *b Ald. R. V.*, αὐτῶν *M. Arch.* et mox. *c* Ἐκαλέοντο *R.* ora *Steph.* *d* Γν. τῶν Ἰώνων *Ask.* et *Arch.*, verum ſine ἡ. *e M. Ask.*, in *Arch.* εἶναι deeſt. Ceteri τὴν γῆν. *f M.*, δῆ εἰ ora *Steph.* In *Ald. Ask. Arch.* σφέας δῆ, tum μή τί γε *R.* *g* Τῆς Λιβύης *Rem.* ceteri τῇ Λιβύῃ. *h* Abeſt *Arch.* *i M. Arch. Ask.*, εἴδα μεν *Ald.*, vulgo οἶδα μὲν Mox ἐὸν deſit *Arch. Vind.* *k* Undecim ſequentia non habet *Arch.* *l M. Ask.*, ἀπὸ *Euſtath.* in *Dionys.* v. 226. *Ald.* et plures. Mox μέσον *Arch.* *m* Articulum hunc *Ald.* et ceteri non norunt; Habet *M. Ask.* *n* Ὥλλων *Arch.* *o M. Ask. Paſſ.* in reliquis ταύτῃ, excepto *Paris. A.*

50. Τίνα γλῶσσαν πρώτην ἀπήσουσι] Poſſet *Aldi* ἀπύσουσι patronos advocare *Euripid.* Oreſt. v. 1253., Hecub. v. 155. Supplic. v. 800., *Sophocl.* Aiac. v. 896. ut de *Pindaro* aliisque taceam. Verum membranarum potior ſententia, cui uſus reſpondet. *Aeſchylus* VII. Theb. v. 871. εἶμαι —— στηθέων ἤπειν ἄλγος. *Euripid.* Med. v. 1176. ἧκεν ὀλολυγῆς μέγαν κωκυτόν. Quod et in *Sophocl.* Aiac. v. 862. *Apollon. Rhod.* IV, 874. ἦκε δ' ἀϋτὴν σμερδαλέην &c.

61. Τρία μόρια εἶναι γῆν πᾶσαν &c.] Vide IV, 42. In ea noſtri orbis partitione magnus olim diſſenſus. *Plerique in parte tertia Africam poſuere; pauci tantummodo Aſiam et Europam eſſe, ſed Africam in Europa*, ita *Salluſtius* B. Iug. C. 17. Sed veterum plures Aſiam duntaxat et Europam noviſſe, *Iſocratis*, *Hippocratis*, aliorumque teſtimoniis firmatur. Lege *Olympiodorum* ad *Ariſtotel.* I. Meteorolog. p. 23., Scholiaſt. in *Ptolemaei* Tetrabibl. p. 58. et *Lucanum* IX, 411. Mox οὐρίζων τὴν Ἀσίην τῆς Λιβύης ex *Remig.* praefero, tacitam praepoſitionem adſciſcens.

65. Οὐρίζων τῇ Λιβύῃ] Nilus dici poteſt τὴν Ἀσίην οὐρίζων ſed non item, ut arbitror, τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῇ Λιβύῃ. Suſpicor adeo συνουρίζων ſcribendum. VALKEN.

66. Ὥστε ἐν τῷ μεταξὺ τῆς Ἀσίης &c.] Emendata *Vallae* Latina, *ut ſit in eo id quod medium eſt Aſiae et Africae*, meras tenebras offundunt. Voluit, ἐν μεθορίῳ Aſiae et Africae Delta ea ex ſententia eſſe oportere, atque ita neutrius. Erant ſuper eius ſitu olim diſcordes. Schol. *Apollon. Rh.* IV, 1571. ἡ δὲ Αἴγυπτος κατὰ μέν τινας, τῆς Ἀσίας ἐστί. κατὰ δέ τινας, τῆς Λιβύης. et Auctor de Mundo, quem *Ariſtotelem* male vocant, C. 3.

79. Μέχρι μὲν νυν Κερκασώρου πόλιος] Similia his C. 97. et *Mela* I, 9. Adſcribam *Achillis Tatii* verba Amor. L. IV. p. 245., ſanioris coloris indiga. ὁ Νεῖλος ῥεῖ μὲν ἄνωθεν ἐκ Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔστιν εἷς τοσοῦτον ῥέων ἄχρι Μέμφεως, καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κέρας. Σῶρος ὄνομα τῇ κώμῃ πρὸς τῷ τέλει τοῦ μεγάλου ῥεύματος· ubi τέλος τ. μ. ῥεύματος haud aliud ac *Noſtri* ὀξὺ τοῦ Δέλτα ſive *acumen Delta*, uti in *Pomponio* leguntur. At quid Σῶρος; *Salmaſius* Aegyptiacum tali nomine pagum legiſſe ſe negat, et negabunt alii cum ipſo *Tatio*; qui quidem ad hunc forte modum dederat: καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κώμη· Κερκάσωρος ὄνομα τῇ κώμῃ· πρὸς τῷ &c. Quae continuo ſubiunguntur de maiore amne ad hunc pagum in tres ſciſſo, in animo illi Herodotea fuiſſe, manifeſtant. Atque haec praecipua ex parte viro doctiſſimo *Steph. Berglero* debentur.

91. Τῇ

χέεται τάδε· [a] τῷ μὲν Σαϊτικὸν αὐτέων, τῷ δὲ Μενδήσιον. τὸ δὲ Βολβίτινον στόμα καὶ τὸ Βυκολικὸν οὐκ ἰθαγενέα στόματά ἐστι, ἀλλ' ὀρυκτά. Μαρτυρέει δέ [b] μοι τῇ γνώμῃ ὅτι τοσαύτη ἐστὶ Αἴγυπτος, ὅσην τινὰ ἐγὼ ἀποδείκνυμι τῷ λόγῳ, καὶ τὸ Ἄμμωνος χρηστήριον γενόμενον· τὸ ἐγὼ τῇσι ἐμεωυτοῦ γνώμῃσι ὕστερον περὶ Αἴγυπτον ἐπυθόμην. [c] οἱ γὰρ δὴ ἐκ Μαρέης τε πόλιος καὶ Ἄπιος οἰκέοντες Αἰγύπτου τὰ πρόσουρα [d] Λιβύῃ, αὐτοί τε δοκέοντες εἶναι Λίβυες, καὶ οὐκ Αἰγύπτιοι, καὶ ἀχθόμενοι τῇ περὶ τὰ ἱρὰ [e] θρησκίῃ, βουλόμενοι θηλέων βοῶν μὴ [f] εἴργεσθαι, ἔπεμψαν ἐς Ἄμμωνα, φάμενοι οὐδὲν σφίσι τε καὶ Αἰγυπτίοισι κοινὸν εἶναι. οἰκέειν τε γὰρ ἔξω τοῦ Δέλτα, καὶ [g] οὐκ ὁμολογέειν αὐτοῖσι· βούλεσθαί τε πάντων σφίσι ἐξεῖναι γεύεσθαι· ὁ δὲ θεὸς σφέας οὐκ ἔα ποιέειν ταῦτα, φὰς Αἴγυπτον εἶναι ταύτην τὴν ὁ Νεῖλος ἐπιὼν ἄρδει· καὶ Αἰγυπτίους εἶναι τούτους, οἳ ἔνερθε Ἐλεφαντίνης πόλιος οἰκέοντες, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τούτου πίνουσι. οὕτω σφι ταῦτα ἐχρήσθη. Ἐπέρχεται δὲ ὁ Νεῖλος, ἐπεὰν πληθύῃ, οὐ μόνον τὸ Δέλτα, ἀλλὰ καὶ τοῦ Λιβυκοῦ τε λεγομένου [h] χωρίου εἶναι, καὶ τοῦ Ἀραβίου ἐνιαχῇ, καὶ ἐπὶ δύο ἡμερέων ἑκατέρωθι ὁδὸν, καὶ πλεῦν ἔτι τούτου, καὶ ἔλασσον. τοῦ ποταμοῦ δὲ φύσιος πέρι, οὔτε τι τῶν ἱρέων, οὔτε ἄλλου οὐδενὸς παραλαβεῖν ἐδυνάσθην. πρόθυμος δὲ ἔα τάδε παρ' αὐτέων πυθέσθαι, ὅτι κατέρχεται μὲν ὁ Νεῖλος πληθύων ἀπὸ τροπέων τῶν [i] θερινέων ἀρξάμενος ἐπὶ ἑκατὸν ἡμέρας· [k] πελάσας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν τουτέων τῶν ἡμερέων ὀπίσω ἀπέρχεται, ἀπολείπων τὸ ῥέεθρον· ὥστε βραχὺς τὸν χειμῶνα ἅπαντα διατελέει ἐὼν, μέχρι οὗ αὖτις τροπέων τῶν θερινέων. τουτέων ὦν πέρι οὐδενὸς οὐδὲν οἷός τ' ἐγενόμην παραλαβεῖν παρὰ τῶν Αἰγυπτίων, ἱστορέων αὐτοὺς ἥντινα δύναμιν ἔχει ὁ Νεῖλος τὰ ἔμπαλιν πεφυκέναι τῶν ἄλλων ποταμῶν· ταῦτά τε δὴ τὰ [l] λεγόμενα βουλόμενος εἰδέναι, ἱστόρεον. καὶ ὅτι αὔρας ἀπο-

Saiticum, alteri Mendeſium. Nam quod
Bolbitinum et quod Bucolicum nominatur,
non ſunt nativa oſtia, ſed effoſa. Huic meæ 18
opinioni, tantam eſſe AEgyptum, quantam
ſermone demonſtro, teſtimonium etiam dat
oraculum, quod ab Hammone eſt redditum:
quod ego poſterius quam ita in animum indu-
xeram, circa AEgyptum audivi. Nam qui ex
urbe Marea et Apie incolunt AEgypti partes
Africæ confines, qui et ipſi Afri, et non AE-
gyptii videntur, et peroſi ſacrorum ceremo-
nias, etiam recuſantes bobus feminis prohibe-
ri, miſerunt ad Hammonem, negantes quic-
quam cum AEgyptiis ſibi eſſe conmune. Ha-
bitare enim ſe extra Delta, nec eſſe eiusdem
illis ſententiæ, ac velle ſibi fas eſſe omnia gu-
ſtare. Hæc eos deus facere non permiſit, in-
quiens AEgyptum eſſe eam, quam Nilus ſuper-
greſſus irriget: quique infra urbem Elephanti-
nen incolentes, ex hoc flumine potarent, eos
eſſe AEgyptios. Hæc illis ita oraculo reſpon-
ſa ſunt. PORRO NILVS, ubi plurimus eſt, non 19
modo Delta inundat, verum etiam aliquid e-
ius plagæ, quæ dicitur Africana eſſe, et alicubi
Arabicæ: idque utrobique duorum dierum iter,
et amplius adhuc eo vel minus. De cuius flu-
minis natura neque a ſacerdotibus quippiam,
neque ab alio ullo percipere potui, ſed prom-
ptiſſimo fui animo hæc ex illis cognoſcere, cur
Nilus aquis abundans defluat, inchoans ab æ-
ſtivo ſolſtitio, ad centum usque dies, et prope
ad numerum horum dierum retrocedat, relin-
quens fluenta: ita ut per omnem hyemem te-
nuis eſſe perſeveret ad ſolſtitium rurſus æſti-
vum. De horum igitur nullo aliquid omnino
potui percipere ab AEgyptiis ſciſcitando illos,
quam vim Nilus haberet, ut natura diverſus eſ-
ſet ab ceteris fluviis. Hæc ego quæ celebrata
ſunt noſcendi cupidus, eos interrogabam, et cur
ſolus

a Τὸ μὲν *Arch.*, et mox, tum ἰθαγενέα. b Δέ μοι τῇ *Arch. Ald. V.*, ex *M. Ask.* vulgatum. Statim ὅσην τινὰ ἐγὼ *Paris. tres*, *Arch. V. R. Ald.*, τινὰ omittit *M.* cum *Ask.* c Excerpſit *Origen. C. Celſ.* v, 34. p. 603. In praecedentibus *Reiskius* corrigebat τῇ ἐμεωυτοῦ γνώμῃ σύνεργον ὃν παρ' Αἰγυπτίων ἐπυθ.. d Λιβύης *Rem.*, mox καὶ οὐκ ἀχθόμενοι *Ask. Paſſ.* et in margine *Paris. B.* e Θρησκίῃ *Arch.*, ſed τῇ περὶ τούτων θρήσκ. Vulgo θρησκείῃ. f Ἔργεσθαι *Ald.*, et alii: etiam in nupera *Origen.* editione, olim tamen εἴργεσθαι, ut *M. Ask.* g *Origen. M. Ask.* alii καὶ οὐδὲν. h Ora *Steph. M. Ask.*, χώρου tres *Paris. Arch. V. R. Ald.* Mox ἑτέρωθι *Arch.* i *M. Ask.*, In aliis θερινῶν. k Πελάσας *Arch. V. R. Paris. B. C.*, *Ald.* ceterique *Edd.*, πέλας *M. Ask. Paſſ.* l *Arch. V. Paris. tres*, *Rem. Paſſ. Ald.*, λελεγμένα *M. Ask.*

91. Τῷ μὲν Σαϊτικὸν] Τανιτικὸν corrigentes male agunt, neque a *Strabone* XVII. p. 1154. adiuvantur: ſiquidem illius τὸ Τανιτικὸν στόμα, ὅ τινες Σαϊτικὸν λέγουσι ex amne Bubaſtico ſive Peluſio divergit: *Herodoti* vero ex Sebennytico. Credo rivo huic, quia praefecturam Saiticam radebat, nomen veniſſe. Addam *Platonis* ex *Timaeo* p. 21. E. verba, ad hanc rem opportuna. Ἔστι τις κατ' Αἴγυπτον ἐν τῷ Δέλτα, περὶ ὃ κατὰ κορυφὴν σχίζεται τὸ τοῦ Νείλου ῥεῦμα, Σαϊτικὸς ἐπικαλούμενος νομός· τούτου δὲ τοῦ νομοῦ μεγίστη πόλις Σάϊς· quibus non male nectentur *Proclo* diſputata p. 50. Confer *Cellarium* Geogr. IV, 1. p. 24., horum oblitum.

92. Καὶ τὸ Βουκολικὸν] Haud aliter *Euſtath.* in Dionyſ. v. 226. *Noſtrum* ſecutus. Apud alios de eo ſilentium. Non male conponitur cum Phatnitico *Diodori* I, 33. XX, 76. Prope quod videntur τὰ βουκόλια, famoſa latronum domicilia, fuiſſe, deſcripta eleganter abs *Heliodoro* I. p. 10., *Achille Tatio* IV. p. 250., tanquam loca paluſtria, ad ſtruendas inſidias et ad praedae receptacula conmodiſſime poſita. Etiam aliunde cognitum eſt, ad Phatniticum oſtium pertinuiſſe regionem, cui a paluſtri ſitu Ἑλεαρχίας titulus, uti ad *Hieroclis* Synecdem. p. 726. ſignificatum fuit. Quae quidem omnia perſuadent, oſtium Βουκολικὸν et Phatniticum non diſcrepare, nominisque cauſſam patefaciunt.

96. Τὸ ἐγὼ τῇσι ἐμεωυτοῦ γνώμῃσι ὕστερον] Leniſſima correctione ſic iſta mihi concinnanda videntur: *meam quoque firmat ſententiam Ammonis oraculum: τὸ ἐγὼ τῆς ἐμεωυτοῦ γνώμης ὕστερον περὶ Αἰγύπτου ἐπυθόμην; quod poſtea demum intellexi, quam ſic de Aegypto iudicare in animum induxiſſem.* Edixerat Ammon, Αἴγυπτον εἶναι ταύτην, τὴν ὁ Νεῖλος ἐπιὼν ἄρδει. In eamdem ferme ſententiam L. II, c. 104. Colchi inquit, eſſe videntur Aegyptii: νοήσας δὲ πρότερον αὐτὸς ἢ ἀκούσας ἄλλων λέγω. Iam quod vulgatur, τῇσι — γνώμῃσι ὕστερον, prorſus eſſet inſolens in *Herodoto*, ὕστερον iungente paſſim cum caſu ſecundo. Praeterea, de ſua ſolius ubicunque loquitur ſententia, vicies minimum γνώμην ponit numero ſingulari. VALKEN.

100. Τῇ περὶ τὰ ἱρὰ θρησκίῃ] Maluiſſem, ſi MSS. exemplo praeiviſſent, θρησκηΐῃ. Quod *Arch.* hic et C. 37. obtulit, in lucro putavi. Scholia a *Iohnſtono* publicata in *Sophoclis* Electr. v. 996. τῆς νεωτέρας Ἰάδος ἐστὶ τὸ λέγειν τὴν προμήθειαν ΠΡΟΜΗΘΙΑΝ, καὶ τὴν εὐέπειαν ΕΥΕΠΙΑΝ, καὶ τὰ τοιαῦτα. Mox καὶ οὐκ ὁμολογέειν de ſermone videtur intellexiſſe; ὁμολογέουσι κατὰ γλῶσσαν οὐδὲν in ſimili re I, 142.

17. Πελάσας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν &c.] *Medicei* πέλας δ' *Plinii* verbis munitur, non omnino congruis: *In totum autem revocatur intra ripas in Libra, ut tradit Herodotus, centeſimo die.* Quid enim hic de *Libra* et *centeſimo die*, quo intra ripas cogitur iterum, tametsi πέλας δ' probaveris? Haec et alia bene *Salmaſius* in *Solin.* p. 310. Verum eſt, intra idem ferme ſpatium temporis, quo increverat, amnem decreſcere. Culte *Ariſtides* T. II. p. 338. οὐ τοίνυν μόνον αὔξεται ΤΑΚΤΑ ὁ Νεῖλος, ἀλλὰ καὶ ἀπολήγει τεταγμένως ὀπίσω, καὶ σχεδὸν οὐκ ἐν ἐλάττονι χρόνῳ καθίσταται εἰς τὸ ἐξ ἀρχῆς, ἢ ἐν ὅσῳ πρόϊὼν ἐξεπλήρωσε. *Diodorus* praeterea I, 38. Utrum vero idem *Noſter* indicaverit, cauſſa dubitandi adeſt in diſſenſu tot ſchedarum: habet quoque neſcio quid ſcabri πέλας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν τουτέων ἡμερ., quod detractum vulgato cernitur. Πελάσας paullo minus eſt πληρώσας ἐς τὸν ἀριθμὸν Cap. 7. In *Latinis* [illegible] dubius tamen de *Laurentio*, cuius membranae, qu[illegible] mihi liquido conſtat, perſimiles *Arch.* et *Vind.* fuere.

37. Πολ-

ſolus omnium amnium nullas efflantes auras
20 praeberet. De qua tamen aqua quidam Grae-
corum, quum inſignes vellent haberi ſapien-
tia, trifariam diſſeruerunt; quarum opinionum
duas ne mentione quidem dignas exiſtimo,
niſi eatenus, ut illas tantum yelim ſignificare.
Earum una ait, ventos eteſias eſſe in cauſſa,
cur fluvius creſcat, prohibentes Nilum efflue-
re in mare. Atqui crebro eteſiae non ſpirave-
runt, et tamen Nilus idem agit. Ad haec ſi
eteſiae in cauſſa forent, oporteret aliis quo-
que fluminibus, quaecunque eteſiis adverſa
fluunt, ſimiliter aliquid contingere, et idem
quod Nilo, et eo adhuc magis, quo tenuiora
quum ſint, imbecilliores fluctus exhibent.
Sunt autem multa in Syria, multa in Africa
flumina, quae nihil tale patiuntur quale quid
21 etiam Nilus. Altera eſt inſipientior quidem,
quam haec quae dicta eſt; ut tamen dicatur,
quod res eſt, admirabilior, quae ait illum,
quod ab Oceano fluat, iſtud efficere: Ocea-
22 num vero circumfluere omnem terram. Ter-
tia opinio, ut multo modeſtiſſima, ita longe
falſiſſima eſt: quippe quae et ipſa nihil dicit,
inquiens e nive liqueſcente manare Nilum: qui
quum ex Africa per medios AEthiopes fluens
in AEgyptum evadat, ex locis calidiſſimis ad
frigidiora, quomodo ab nive flueret? De
quibus multa ſane ſunt, quae quis ad talia vali-
dus coniectare poſſit, non eſſe probabile, eum
manare de nive: primum ac maximum teſti-
monium perhibentibus ventis, qui ab his re-
gionibus calidi ſpirant. Secundum, quod ea
plaga ſine imbribus et ſine glacie perpetuo
eſt; ſuper nivem autem, quae cecidit, neceſſe
omnino eſt intra quinque dies pluere: quare
ſi in his regionibus ningeret, etiam plueret.
Tertium, homines ab aeſtu nigri; et milvi,
atque hirundines illic perennare non deſinunt;
grues quoque, hyemem Scythicae plagae fu-
gientes, ad haec loca ſe conferunt hyberna-
tum. Si igitur vel quantulumcunque ningeret
in ea plaga, per quam fluit et ex qua fluere in-
cipit Nilus, profecto nihil horum eſſet,
23 quemadmodum neceſſitas arguit. At is qui
de Oceano loquutus fuit, ad occultum defe-
rens fabulam, caret evictione. Neque enim
ego ullum novi fluvium, qui ſit Oceanus, ſed
hoc nomen opinor Homerum, aut aliquem
an-

ἀποπνέουσας μοῦνος πάντων ποταμῶν οὐ παρέχεται.
Ἀλλὰ Ἑλλήνων μέν τινες ἐπίσημοι βουλόμενοι γενέσθαι 96
σοφίην, ἔλεξαν περὶ τοῦ ὕδατος τούτου τριφασίας ὁδούς·
τῶν τὰς μὲν δύο τῶν ὁδῶν οὐδ' ἀξιῶ μνησθῆναι, εἰ μὴ
ὅσον σημῆναι βουλόμενος μοῦνον. τῶν ἡ ἑτέρη μὲν λέγει
τοὺς [a] ἐτησίας ἀνέμους εἶναι αἰτίους πληθύειν τὸν ποτα-
μὸν, κωλύοντας ἐς θάλασσαν ἐκρέειν τὸν Νεῖλον· πολ-
λάκις δὲ ἐτησίαι μὲν οὔκων ἔπνευσαν, ὁ δὲ Νεῖλος τὠυ-
τὸ ἐργάζεται. πρὸς δὲ, εἰ ἐτησίαι αἴτιοι ἦσαν, [b] χρῆν
καὶ τοὺς ἄλλους ποταμοὺς, ὅσοι τοῖσι ἐτησίῃσι ἀντίοι
ῥέουσι, ὁμοίως πάσχειν καὶ [c] κατὰ τὰ αὐτὰ τῷ Νεί-
λῳ· καὶ μᾶλλον ἔτι τοσούτῳ, ὅσῳ ἐλάσσονες ἐόντες,
ἀσθενέστερα τὰ ῥεύματα παρέχονται. εἰσὶ δὲ πολλοὶ
μὲν ἐν τῇ Συρίῃ ποταμοὶ, πολλοὶ δὲ ἐν τῇ Λιβύῃ, οἳ
οὐδὲν τοιοῦτον πάσχουσι οἷόν τι καὶ ὁ Νεῖλος. Ἡ δ' ἑτέ-
ρη, [d] ἀνεπιστημονεστέρη μέν ἐστι τῆς λελεγμένης, λόγῳ
δὲ εἰπεῖν, θωυμασιωτέρη· ἣ λέγει ἀπὸ τοῦ Ὠκεανοῦ
ῥέοντα αὐτὸν ταῦτα μηχανᾶσθαι· τὸν δ' Ὠκεανὸν γῆν
περὶ πᾶσαν ῥέειν. Ἡ δὲ τρίτη τῶν ὁδῶν, [e] πολλὸν ἐπ-
ιεικεστάτη ἐοῦσα, μάλιστα ἔψευσται. λέγει γὰρ δὴ
οὐδ' αὕτη οὐδὲν, φαμένη τὸν Νεῖλον ῥέειν [f] ἀπὸ τηκο-
μένης χιόνος· ὃς ῥέει μὲν ἐκ Λιβύης διὰ μέσων Αἰθιό-
πων, ἐκδιδοῖ δὲ ἐς Αἴγυπτον. κῶς ὦν δῆτα [g] ῥέοι ἂν
ἀπὸ χιόνος, ἀπὸ τῶν θερμοτάτων τόπων [h] ῥέων ἐς
τὰ ψυχρότερα; τῶν τὰ πολλά ἐστι ἀνδρί γε λογί-
ζεσθαι τοιούτων πέρι οἵῳ τε ἐόντι, ὡς οὐδὲ οἰκὸς ἀπὸ
χιόνος μιν ῥέειν· πρῶτον μὲν καὶ μέγιστον μαρτύριον οἱ
ἄνεμοι παρέχονται, πνέοντες ἀπὸ τῶν χωρίων τουτέων
θερμοί· δεύτερον δὲ, ὅτι ἄνομβρος ἡ χώρη, καὶ [i] ἀ-
κρύσταλλος διατελέει ἐοῦσα· ἐπὶ δὲ χιόνι πεσούσῃ, πᾶ-
σα ἀνάγκη ἐστὶ ὗσαι ἐν πέντε ἡμέρῃσι, ὥστε εἰ ἐχιόνιζε,
ὗετ' ἂν ταῦτα τὰ χωρία. [k] τρίτα δὲ, οἱ ἄνθρωποι
ὑπὸ τοῦ καύματος μέλανες ἐόντες· ἰκτῖνοι δὲ καὶ χε-
λιδόνες δι' ἔτεος ἐόντες οὐκ ἀπολείπουσι· γέρανοι δὲ
φεύγουσαι τὸν χειμῶνα τὸν ἐν τῇ Σκυθικῇ χώρῃ γενό-
μενον, φοιτῶσι ἐς [l] χειμασίην ἐς τοὺς τόπους τούτους.
εἰ τοίνυν ἐχιόνιζε [m] εἰ καὶ ὁσονῶν ταύτην τὴν χώρην, δι'
ἧς τε ῥέει καὶ ἐκ τῆς ἄρχεται ῥέων ὁ Νεῖλος, [n] ἦν ἂν
τούτων οὐδὲν, ὡς ἡ ἀνάγκη ἐλέγχει. Ὁ δὲ περὶ τοῦ
Ὠκεανοῦ λέξας, ἐς ἀφανὲς τὸν μῦθον ἀνενείκας, οὐκ
ἔχει ἔλεγχον. οὐ γάρ τινα ἔγωγε οἶδα ποταμὸν
Ὠκεανὸν ἐόντα· Ὅμηρον δὲ, ἤ τινα τῶν πρότερον γε-
νο-

a Ἐτησίους *Arch.*, et ſaepe ea forma. Adtigit haec *Ariſtides* in Aegyptio ſermone p. 331. b Χρῆναι *Ask.* c *M.*, κατὰ αὐτὰ *Ask.*, ceteri cum *Ald.* κατὰ ταυτὰ, levi diſcrimine. d Ἀνεπιστημοστέρη *Arch.* Mox θωμασιωτ. *M. Ask.*; *Aldus Arch. V. Paris. C.* vulgatum malunt. e Πολλῷ *Rem.* f Ἀποτηκομένης *Ask.* g Ῥέει *Arch.* h Deſit *Ask. Paſſ.* qui ψυχρότερα cum *M.* In *Paris. A. B.* ἀπὸ θερμοτάτων ῥέων, et ψυχρότατα, uti *Ald. Arch. V.* Mox ἀνδρί γε *M. Ask.*, encliticam plerique ſpernunt. i Ἀκρύσταλος *Arch.* k *Id.* et *M.* cum *Ask.*, τρίτον *Edd.* Porro ὕειν *Arch.* paullo ante. l *Rem.*, qui γιγνόμενον in praecedentibus, ora *Steph. Arch. Paſſ. V. M. Ask.*, vulgo χειμαδίην. m *M. Ask.*, in aliis καὶ tantum. n *M. Paſſ. Ask. R.* ora *Steph.*, ἄν τι τοιοῦτον vulgo.

37. Πολλοὶ μὲν ἐν τῇ Συρίῃ ποταμοί] Sunt quibus haec diſplicent: eſſe enim plures in Syria fluvios, evolvi in mare mediterraneum, eorumque in ſolem occidentem oſtia tendere, non boream. Qui quidem ſi meminiſſent, eteſias non magis e ſeptemtrione quam occidentis plaga, ſive οὐδὲν τι μᾶλλον ἀπὸ τῆς ἄρκτου ἤπερ τῆς ἑσπέρας ſpirare, ut, poſt *Ariſtotelem* Meteorol. II, 6., *Diodorus* obſervavit I, 39., in alia utique iviſſent. De eteſiis autem, atque eorum in Nili, aeſtate exundantis, oſtia vehemente flatu, quae veterum nonnulli tradiderunt, a vero non recedunt? *Philo*, AEgypti incola, id faſſus ultro eſt Vit. Moſ. I. p. 620. A., et noſtra aetate, diu eadem in regione occupatus, *B. Maillet* Deſcript. AEgypti p. 55. Neque ea tamen unica increſcentis Nili cauſſa.

48. Ἀπὸ τῶν θερμοτάτων τόπων &c.] Ψυχρότερα coniectura adſecutus *Corn. de Pauw* fuit. Adpoſite *Ariſtides* t. II. p. 334. ὁρμᾶται μὲν γὰρ ἐκ τῶν θερμοτάτων τῆς οἰκουμένης ὁ Νεῖλος δήπου, καὶ προϊὼν εἰς ἧττον ἀεὶ θ[...]ην. Statim *Reiskius* τὰ ὦν τεκμήρια πολλά ἐστι — [...]go τῶν τὰ πολλὰ non moveo, et τεκμήρια ſive [...]ύρια ad ſententiam arceſſo. *Quorum*, paullo ante ſcriptorum, *indicia multa adſunt viro*, &c. Nec diſcrepat ſententia *Abreſchii*. Prudenter vero de Nili incrementis *Arrian.* Indic. Cap. 6.

55. Ὗσαι ἐν πέντε ἡμέρῃσι] *Tan. Fabri* L. I. Ep. 70. correctionem merito exploſit *Gronovius*, ſuffecta alia, minime meliore. *A. Gellius* N. Attic. VIII, 4. ſuper hoc loco diſputaverat non ſine *Noſtri* taxatione, *quod ſcriptor hiſtoriae memoratiſſimus de aqua pluviali et nive rem non ſatis exploratam pro conperta poſuerit*, ſicuti praefert capitis IV. argumentum. Periit quod dolemus, diſputatio; verba, quae ſuperant, idem tum in *Herodoto* fuiſſe, quod nunc examinamus, commonſtrant. Ponunt enim de *nive et aqua pluviali rem pro conperta non ſatis exploratam*: neque usquam ulla in Muſa talis depoſita eſt. Vim proinde arceo, opinatus coeli habitum et clima, ſub quo ſcriptor aut Halicarnaſſi aut Thurii vitam tranſegit, paucis poſt nivem diebus pluvioſum fuiſſe. Ut ut hoc fuit, per illud mihi mirum accidit, doctiſſimos viros Gelliana, adeo obportuna, neglectui habuiſſe. Quae conſequuntur de aduſto hominum colore et gruibus, *Seneca* non praeteriit Q. N. IV, 2., cui *Euripidis* cothurnum Helen. v. 1497. adcommoda.

65. Ποταμὸν Ὠκεανὸν] De eodem iterum IV, 8. *Homeri*

Auctoris ſententia de Nili auctu, eumque venire a ſole;

νομένων ποιητέων, δοκέω [a] τοὔνομα εὑρόντα ἐς τὴν ποίησιν ἐσενείκασθαι. Εἰ δὲ δεῖ μεμψάμενον γνώμας τὰς προκειμένας, [b] αὐτὸν περὶ τῶν ἀφανέων ἀποδέξα-
97 σθαι, Φράσω διότι μοι δοκέει [c] πληθύνεσθαι ὁ Νεῖλος τοῦ θέρεος. τὴν χειμερινὴν ὥρην [d] ἀπελαυνόμενος ὁ ἥλιος ἐκ τῆς ἀρχαίης διεξόδου ὑπὸ τῶν χειμώνων, ἔρχεται τῆς Λιβύης [e] τὰ ἄνω. ὡς μέν νυν ἐν ἐλαχίστῳ δηλῶσαι, πᾶν εἴρηται· [f] τῆς γὰρ ἂν ἀγχοτάτω ἢ χώρης οὗτος ὁ θεὸς, καὶ κατ' ἥν τινα, ταύτην οἰκὸς [g] διψῆν τε ὑδάτων μάλιστα, καὶ τὰ ἐγχώρια ῥεύματα μαραίνεσθαι τῶν ποταμῶν. Ὡς δὲ ἐν πλέονι λόγῳ δηλῶσαι, ὧδε ἔχει. διεξιὼν τῆς Λιβύης τὰ ἄνω ὁ ἥλιος, τάδε ποιέει, ἅτε διὰ παντὸς τοῦ χρόνου [h] αἰθρίου τε ἐόντος τοῦ ἠέρος τοῦ κατὰ ταῦτα τὰ χωρία, καὶ ἀλεεινῆς τῆς χώρης ἐούσης, [i] οὐκ ἐόντων ἀνέμων ψυχρῶν, διεξιὼν, ποιέει οἷόν περ καὶ τὸ θέρος ἐώθεε ποιέειν, ἰὼν τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ. ἕλκει γὰρ ἐπ' ἑωυτὸν τὸ ὕδωρ· ἑλκύσας δὲ, ἀπωθέει ἐς τὰ ἄνω χωρία· ὑπολαμβάνοντες δὲ οἱ ἄνεμοι, καὶ διασκιδνάντες, τήκουσι· καί εἰσι [k] οἰκότως οἱ ἀπὸ ταύτης τῆς χώρης πνέοντες, ὅ, τε νότος, καὶ ὁ λίψ, ἀνέμων πολλὸν τῶν πάντων ὑετωτάτοι. [l] δοκέει δέ μοι οὐδὲ πᾶν τὸ ὕδωρ τὸ ἐπέτειον ἑκάστοτε ἀποπέμπεσθαι τοῦ Νείλου ὁ ἥλιος, ἀλλὰ καὶ ὑπολείπεσθαι περὶ ἑωυτόν. πρηϋνομένου δὲ τοῦ χειμῶνος, ἀπέρχεται ὁ ἥλιος ἐς μέσον τὸν οὐρανὸν ὀπίσω· καὶ τὸ ἐνθεῦτεν ἤδη ὁμοίως ἀπὸ πάντων ἕλκει τῶν ποταμῶν. τέως δὲ [m] οἱ μὲν, ὀμβρίου ὕδατος συμμισγομένου πολλοῦ αὐτοῖσι, ἅτε ὑομένης τε τῆς χώρης καὶ κεχαραδρωμένης, ῥέουσι μεγάλοι· τοῦ δὲ θέρεος τῶν τε ὄμβρων ἐπιλειπόντων αὐτοὺς, καὶ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἑλκόμενοι, ἀσθενέες εἰσί. ὁ δὲ Νεῖλος, ἐὼν ἄνομβρος, ἑλκόμενος δὲ ὑπὸ τοῦ ἡλίου, μοῦνος ποταμῶν τοῦτον τὸν χρόνον οἰκότως αὐτὸς ἑωυτοῦ ῥέει [n] πολλῷ ὑποδεέστερος ἢ τοῦ θέρεος. τότε μὲν γὰρ μετὰ πάντων [o] τῶν ὑδάτων ἴσον ἕλκεται, τὸν δὲ χειμῶνα, μοῦνος πιέζεται. οὕτω τὸν ἥλιον νενόμικα [p] τούτων αἴτιον εἶναι. Αἴτιος δὲ ωὑτὸς οὗτος κατὰ γνώμην τὴν ἐμὴν, καὶ τὸν ἠέρα ξηρὸν [q] τὸν ταύτῃ εἶναι, διακαίων τὴν διέξοδον [r] αὐτοῦ. οὕτω τῆς Λιβύης τὰ ἄνω θέρος αἰεὶ κατέχει. εἰ δὲ ἡ στάσις ἤλλακτο τῶν ὡρέων, καὶ τοῦ οὐρανοῦ, τῇ μὲν νῦν ὁ βορέης τε καὶ ὁ χειμὼν ἑστᾶσι, ταύτῃ μὲν τοῦ νότου ἦν ἡ στάσις, καὶ τῆς μεσαμβρίης, τῇ δὲ ὁ νότος [s] νῦν ἕστηκε, ταύτῃ δὲ ὁ βορέης· εἰ ταῦτα οὕτως εἶχε, ὁ ἥλιος ἂν ἀπελαυνόμενος ἐκ μέσου τοῦ οὐρανοῦ ὑπὸ τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ βορέω, ἤιε ἂν τὰ ἄνω

antiquiorum poëtarum, quum invenisſet, in poëticam intulisſe. Quod ſi opiniones, quas 24 propoſui, improbantem me ipsum oportet de illis occultis ferre ſententiam, dicam quare mihi videatur abundare Nilus æſtate. Hyberno tempore ſol depulſus a vetere meatu per hyemes incedit ſuperiora Africæ. Ut quidem ergo brevisſime demonſtrando, totum dictum est. Etenim deus hic cuicunque regioni proximus exiſtat, et circa quamcunque, eam maxime ſitire aquas credibile est, et ſcaturigines indigenas amnium areſcere. Ut autem pluribus verbis demonſtre- 25 tur, ita habet. Sol Africæ ſuperiora permeans, ea efficit; nam quum per omne tempus ſit ſerenus aër in istis regionibus, et ipsa regio calida, nec venti frigidi, peragrans facit, quale æſtate facere conſuevit means medium cœli; ad ſe enim trahit aquam, tractamque in ſuperna abigit loca; quam ſuſcipientes venti ac disſipantes liquefaciunt; et ſunt probabiliter ab hac regione flantes, auſter et africus, multo ventorum omnium pluvioſisſimi. Quanquam mihi videtur non omnem humorem annuum Nili ſol demittere, ſed et penes ſeipſum reſervare. Idem, mitigata hyeme, rurſus in medium cœlum regreditur, atque illinc iam itidem ex cunctis fluminibus trahit; quæ mox, multa illis pluviali aqua ex imbribus commixta, utpote terra per pluvias madefacta et lacunoſa, magna fluunt: at æſtate, quum deſtituantur ab imbribus, et a ſole trahantur, imbecilla ſunt. Nilus autem qui imbribus caret, ſed qui trahitur a ſole, merito ſolus fluviorum eo tempore fluit multo ſe exilior quam per æſtatem. Tunc enim peræque trahitur atque omnes aquæ, per hyemem vero ſolus urgetur. Ita ſolem cenſui harum rerum esſe cauſ- ſam. Idem iste, mea ſententia, auctor est 26 aëris ſicci in ea regione, dum perurit tranſitum istius. Ita ſemper Africæ ſuperiora æſtas obtinet. Quod ſi temporum ſtatio immutaretur, et in qua cœli parte nunc aquilo ſitus est et hyems, ibi auſtri ſitus esſet et meridiei: et ubi nunc auſter locatus est, illic aquilo esſet: ſi hæc ita haberent, profecto ſol amotus e medio cœlo ab hyeme et aquilone, mearet ſuperna Eu-

a Arch. Ask. alii τὸ οὔνομα. Mox τὴν iidem damnant ante ποίησιν. Tum ἤδη δὲ μεμψ. Arch. b M. Arch. Ask. R., αὐτέων Ald. &c. c M. Ask., πληθύνεσθαι reliqui. d Citat Schol. Hermogenis p. 390. et Plut. Placit. Philoſ. IV. 1. e M. Ask. et Ariſtides t. II. p. 341. in plerisque aliis ἐς τά. f Ask. Med., ſed prior cum Paſſ. τῆς γὰρ ἂν ἀγχ., et melius; ceteri τῆς γ. ἀγχ. γε χώρ. g Δίψην τε Arch. h Ald. Paris. tres cum Arch. V. Rem. ἐόντος non est in M. et Ask. Mox in Paſſ. ἀλεεινῆς explicatur θερμῆς. i Οὐκ ἐόντων ſive ἐόντων ἀν.. Arch. et mox ἐώθεε· ceteri καὶ ἀνέμων. k M. Ask., vulgo εἰκότως, et mox iterum. l Δοκέω Arch. Mox ὑπολείπεσθαι Id. Paſſ. Vind. et ora Steph. alii ἀπολείπεσθαι. m Deſit οἱ Arch., tum ὀμβ. τοῦ ὕδατος idem et Paris. A. B. V. Statim αὐτὸς, διά τε ὑομένης Rem. n Arch. R. Ask. M., in aliis πολλόν, nullo discrimine. o Abest Arch. p M. Ask. Paſſ., τούτου alii. Statim ἑωυτὸς οὗτος Arch., ὁ αὐτὸς Ask. Paſſ.. q Rem. Med. Ask., ora Steph., in Arch. αὐτῇ Vind. Ald. ξηρ. ταύτῃ tantum. Mox διακαίων Arch. et fortaſſe Valla. r Med. Ask. αὐτῷ, alii omnes αὐτοῦ, excepto Arch., cui abest. s Συνέστηκε Arch., tum δὴ ὁ β.

meri Il. Ξ, 245. ποταμοῖο ῥέεθρα Ὠκεανοῦ varie olim docti homines agitarunt, quemadmodum ex Strabone novimus L. 1. p. 9. AEgyptii autem, ſiquidem Diodoro 1, 12. 36. et 96. adcredimus, Nilum ſuum pro Oceano cenſebant; alii ex mari Oceano annuis incrementa, quos Seneca in ordinem coëgit, derivabant. Conſer Libanium in Baſilico p. 140., Herodotea haec amplexum.

74. Τῆς γὰρ ἂν ἀγχοτάτω ἢ χώρης] Inpendit qualemcumque his operam G. Raphelius ad Matth. C. XII, 35., ſed uſus vetere Editione. Mediceo iure merito Gronovius obſecutus eſt, repulſa T. Fabri L. 1. Ep. 7. correctione. Θεὸς de ſole tritisſimum: Appian. Praefat. ἀρχομένου τε καὶ δυομένου τοῦ ΘΕΟΥ. Quae autem Noſter de Nili auctis per aeſtatem aquis et earum cauſa, aliena ſunt et ſaepe exploſa. Lege Ariſtidem t. II. p. 341. et Diodorum 1, 38.

81. Οὐκ ἐόντων ἀνέμων ψυχρῶν] Poſtulat ratio et rerum uſus, ut calidae regionis calidi ſint venti. Praeterea Pavius, contraria contrariis adiuvanda et medicanda profeſſus. θερμῶν, quo etiam modo Reisk. in litteris ad me aut ξηρῶν, ſubſtituit. Scio eumdem Cl. virum, damnata ſuperiore ſententia, nihil mutatum velle, et turpem errorem ſcriptori inpingere. Mihi nulla hic aberratio placet, ſed quod ex Arch. provenit, et ſcriptor ipſe adfirmat C. 22. Dedi et ſuam ſedem participio ἐόντος, quam amiſerat.

89. Ἀλλὰ καὶ ὑπολείπεσθαι] Verius hoc. Cui uſui autem illa circa ſolem relicta aqua? an ut illi alimento, quae plurium olim perſuaſio, cederet? Γελοῖοι πάντες, ὅσοι τῶν πρότερον ὑπέλαβον τὸν ἥλιον τρέφεσθαι τῷ ὑγρῷ. graviter Philoſophus Meteorol. II, 2. Sequentia ad examen vocavit Salmaſius in Solin. p. 303.

3. Διακαίων τὴν διέξοδον αὐτοῦ] In adnotationibus Gronov. αὐτῷ Med. ſumitur, ac ſi αὐτῷ ſive [illegible] ret. Malo Aldi et plurium ſchedarum, [illegible] rem, qui ſolis tranſitu excandeſcat, refer[illegible] in ſuperioribus καὶ τοῦ τὸν ἠέρα —— reponit.

14. Οὐκ

Europæ, quemadmodum nunc Africæ: peragransque omnem Europam, faceret, opinor, eadem in Iſtro, quæ nunc facit in Nilo.
27 De aura autem, quæ nulla efflat, hoc mea fert opinio: valde conſentaneum eſſe, e locis fervidis nihil exſpirare auræ: quippe quæ ab aliquo frigido flare gaudet. Verum hæc ita ſint quemadmodum et ſunt, et ab initio
28 fuere; Nili tamen fontes nemo neque AEgyptiorum, neque Afrorum, neque Græcorum, qui in colloquium mecum venerunt, ſe noſſe profesſus est, præter ſcribam ſacrarum Minervæ rerum in AEgypto, in urbe Saï: qui mihi iocari videbatur, affirmans ſe id procul dubio noſſe. Sic autem dicebat, geminos eſſe montes, cacuminibus in acutum tendentibus, in medio Syenes urbis poſitos Thebaidiſ, et Elephantinæ: quorum uni nomen eſſet Crophi, alteri Mophi, et ex iſtorum montium medio Nili fontes abysſos, *hoc est, ſine fundo*, fluere; cuius aquæ dimidium AEgyptum verſus et ventum aquilonem flueret, reliquum dimidium AEthiopiam verſus atque auſtrum. Quod autem abysſi forent fontes, aiebat Pſammetichum AEgypti regem periculum huius rei fecisſe: nam fune menſuræ, quæ quatuor cubitorum est, millenas plurimas continente nexo, ibi eum demiſiſſe, tamen ad fundum non devenisſe. Sic quidem ſcriba hic, ſi modo hæc, ut contingunt, dicebat, declarabat: ut ego opiner vortices quosdam illic eſſe validos, ac refluxum quippe aquæ inſultantis montibus, unde nequeat funis ad explorandum demisſus ire in fundum. Aliud
29 ab ullo quoquam audire non potui. Sed tale quidem aliud ad longisſimum indagavi usque ad Elephantinam urbem ipse ad inſpiciendum profectus; quod inde ulterius est, audiendo iam inquirens. Ab urbe Elephantina ad ſuperiora eunti est locus acclivis, ubi neceſſe ſit, navigio utrinque alligato, tanquam bove, pergere: et, ſi abrumpatur, abire navigium, raptum fluxus impetu. Abest autem hic locus quatuor dierum navigatione: estque ibi Nilus tortuoſus veluti Mæander, et ſunt hi duodecim ſchœni, quos hunc in modum enavigare opor-

ἄνω τῆς Εὐρώπης, κατάπερ νῦν [a] τῆς Λιβύης ἔρχεται· διεξιόντα δ' ἂν μιν διὰ πάσης Εὐρώπης, ἔλπομαι ποιέειν ἂν τὸν Ἴστρον τά περ νῦν ἐργάζεται τὸν Νεῖλον. Τῆς αὔρης δὲ πέρι, ὅτι οὐκ [b] ἀποπνέει, τήνδε ἔχω γνώμην, ὡς κάρτα ἀπὸ θερμέων χωρέων, οὐκ οἰκός ἐστι οὐδὲν ἀποπνέειν. αὔρη δὲ ἀπὸ ψυχροῦ τινος φιλέει πνέειν. Ταῦτα μέν νυν ἔστω ὡς ἔστι τε καὶ [c] ὡς ἀρχὴν ἐγένετο· 98
τοῦ δὲ Νείλου τὰς πηγὰς οὔτε Αἰγυπτίων, οὔτε Λιβύων, οὔτε Ἑλλήνων τῶν ἐμοὶ ἀπικομένων ἐς λόγους, οὐδεὶς ὑπέσχετο εἰδέναι, εἰ μὴ ἐν Αἰγύπτῳ [d] ἐν Σάϊ πόλει ὁ γραμματιστὴς τῶν ἱρῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίης. οὗτος δ' [e] ἐμοίγε παίζειν ἐδόκεε, φάμενος εἰδέναι ἀτρεκέως. ἔλεγε δὲ ὧδε· εἶναι δύο οὔρεα ἐς ὀξὺ τὰς κορυφὰς [f] ἀπηγμένα, μεταξὺ Συήνης τε πόλιος κείμενα τῆς Θηβαΐδος, καὶ Ἐλεφαντίνης· οὐνόματα δὲ εἶναι τοῖσι οὔρεσι, τῷ μὲν, [g] Κρῶφι, τῷ δὲ, Μῶφι. τὰς ὦν δὴ πηγὰς τοῦ Νείλου ἐούσας ἀβύσσους, ἐκ τοῦ μέσου τῶν οὐρέων [h] τουτέων ῥέειν· καὶ τὸ μὲν ἥμισυ τοῦ ὕδατος, ἐπ' Αἰγύπτου ῥέειν, καὶ πρὸς βορέην ἄνεμον· τὸ δ' ἕτερον ἥμισυ, ἐπ' Αἰθιοπίης τε καὶ νότου. ὡς δὲ ἄβυσσοί εἰσι αἱ πηγαὶ, ἐς διάπειραν ἔφη τούτου [i] Ψαμμήτιχον Αἰγύπτου βασιλέα ἀπικέσθαι. πολλέων γὰρ αὐτὸν χιλιάδων ὀργυιέων πλεξάμενον [k] κάλον, κατεῖναι ταύτῃ, καὶ οὐκ ἐξικέσθαι ἐς βυσσόν. [l] οὕτω μὲν δὴ ὁ γραμματιστὴς, εἰ ἄρα ταῦτα γενόμενα ἔλεγε, ἀπέφαινε ὡς ἐμὲ κατανοέειν δίνας τινὰς ταύτῃ ἐούσας ἰσχυρὰς, καὶ παλιρροίην [m] οἷα δὲ ἐμβάλλοντος τοῦ ὕδατος τοῖσι οὔρεσι, μὴ δύνασθαι κατιεμένην [n] καταπειρητηρίην ἐς βυσσὸν ἰέναι. Ἄλλου δὲ οὐδενὸς οὐδὲν ἐδυνάμην πυθέσθαι. ἀλλὰ τοσόνδε μὲν ἄλλο ἐπὶ μακρότατον ἐπυθόμην, μέχρι μὲν Ἐλεφαντίνης πόλιος αὐτόπτης ἐλθὼν, τὸ δ' ἀπὸ [o] τούτου, ἀκοῇ ἤδη ἱστορέων. ἀπὸ Ἐλεφαντίνης πόλιος ἄνω ἰόντι, ἄναντές ἐστι χωρίον· ταύτῃ ὦν [p] δεῖ τὸ πλοῖον διαδήσαντας ἀμφοτέρωθεν, κατάπερ βοῦν, πορεύεσθαι· ἢν δὲ ἀπορραγῇ, τὸ πλοῖον [q] οἴχεται φερόμενον ὑπὸ ἰσχύος τοῦ ῥόου. τὸ δὲ χωρίον τοῦτο ἐστὶ ἐπὶ ἡμέρας τέσσερας πλόος. σκολιὸς δὲ ταύτῃ, κατάπερ ὁ Μαίανδρός, ἐστὶ ὁ Νεῖλος. σχοῖνοι δὲ δυώδεκά εἰσι οὗτοι, τοὺς δεῖ [r] τούτῳ τῷ τρόπῳ διεκπλῶσαι. καὶ ἔπειτα ἀπ-

a Arch. M. Ask. Paſſ. alii τῆς Λιβ. Statim διεξιὼν δ' ἂν ἡμῖν *Arch. Vind*, *Ald.* διεξιόντα δέ μιν vulgatum ex *M. Ask.* *b M. Ask. Paſſ.* in aliis ἀποπνέει ἀπὸ τοῦ Νείλου. τήνδε. *c* Τὴν ἀρχὴν *Paris. C. Arch.* *d* Habet hinc *Pollux* IV, 19. ſpectavit et *Ariſtid.* t. II. p. 343. *e M. Ask. Arch. Paſſ.* alii γε negligunt. *f* Ἀπηγημένα *Arch.* *g* Perſtringit haec inprudenter *Strabo* XVII. p. 1174. Κρῶφι et Μῶφι *Arch.* *h* Τουτέων *Arch.* conflatis duabus vocibus, imperite. *i* Ψαμμιτ. *Arch.*, ſuo more. *k* Κάλων *Ask.*, et ὀργυιέων cum *Arch.* *l* Οὕτως *Arch.* *m* Sic omnes, exceptis *M. Ask.*, in quo et ἐμβάλλοντος. *n M. Ask.*, alii καταπειρητ., κατιεμένην non habet *Arch.* tum legit ἐς βυθὸν cum *Paſſ.* et *Ask.* male. *o M. Ask. Arch.*, in aliis ἀπὸ τοῦδε, exigua differentia. Haec adtigit *Ariſtid.* t. II. p. 344. *p* Δεῖ *Paris. C.* cum *Laurentio*, δὴ alii omnes. Mox διαδήσαντες *Arch.*, διαδήσαντα *Ald.* et alii, *Med. Paſſ.* melius. *q M. Ask.*, οἴχεται *Arch.* vulgo ἴξεται. *r* τούτῳ τρ. *Ask.*

14. Οὐκ οἰκός ἐστι οὐδὲν ἀποπνέειν] Est cui οὐκ ἀπεικός ἐστι, aequius melius videtur. Repetita negatio, me arbitro, non nocet, uti neque VI, 87. Solusne Nilus nihil aurae exhalet, dubium est: *Noſtro* adſentiuntur *Diodor. Sicul.* I, 38., *Plinius* N. H. V, 9. *Ariſtides* p. 361. atque alii. Prudentior *Theophraſtus* de Ventis p. 407., quem hanc ad rem advocavit *Brodaeus* Miſcell. III, 30.

16. Καὶ ὡς ἀρχὴν ἐγένετο] Non pugnabo, ſi qui τὴν ἀρχὴν elegerint: uſus neutrum proſcribit. Pasſim idem est ac *prorſus*, quomodo ex emendatione Viri Celeb. Latina. Melius Laurentianum *ab initio*, nexu orationis poſtulante. Quem quidem in modum *Aeſchines Socr.*, *Iſocrates*, *Arrianus* aliique plures: de quibus eruditi viri ad *Ioannis* Ev. C. VIII, 25.

26. Τὰς ὦν δὴ πηγὰς τοῦ Νείλου] Multa huius diſputationis redarguit *Ariſtides*, non auſus tamen diffiteri Syenen inter et Elephantinen ὡς ἀληθῶς eſſe πέτρας μεγάλας δύο, earumque medium ex AEgyptiorum opinione fontes continere: porro altitudinem fontium tantam eſſe, ut ſub menſuram non cadat, καὶ τὸ βάθος γε οὐκ ἐφικτὸν εἶναι p. 345. Ex *Seneca* non multum diſcrepantia ad *Solin.* p. 312. adſcripſit *Cl. Salmaſius*. Cur ergo inſultant ſcriptori, quae auditu exceperat, narranti?

34. Εἰ ἄρα ταῦτα γενόμενα ἔλεγε] Explicat *Ariſtides*, εἰ ἄρα ταῦτ' ἀληθῆ, δοκεῖν αὐτῷ δίνας ἐνταῦθα εἶναι καὶ παλιρροίας τοῦ ποταμοῦ, et recte. Namque τὰ γενόμενα, non utique alia, quam quae ſunt et reapſe contingunt. Cl. *Reiskius* his curam inſumſit Miſcell. Lipſ. Vol. VII. p. 630., quam, ſi lubet, expende et conſidera.

36. Οἷα δὲ] Qui voculam hinc eiecit, quia non meminerat additam voci οἷα, minuta talia cautius neglexisſet ὡς ἀστὰς θρέπειν. Ut ἅτε, ἅτε δὲ, et ἅτε δὴ, ſic et οἷα, ſed frequentius οἷα δὲ, leguntur etiam apud Herod. hoc quidem eadem ſtructura p. 23, 15. οἷα δὲ παίδων οἱ ὑπαρχόντων p. 76, 31. 160, 47. 169, 12. Noſtro quoque loco voculam δὲ nexus neceſſariam monſtrat. VALKEN.

43. Ταύτῃ ὦν δεῖ] T. ὦν δεῖ legit *Valla*, quod vel absque Codd. debuerat reſtitui. Eadem menda multis in locis haeret. VALKEN.

49. Τοὺς δεῖ τούτῳ τῷ τρόπῳ διεκπλῶσαι] *Dionyſius Longinus* περὶ Ὕψ. Sect. 26. p. 152. narrationis Herodoteae elegantiam et perſpicuitatem admiratus, ὁρᾷς, inquit, ὦ ἑταῖρε, ὡς παραλαβών σου τὴν ψυχὴν διὰ τῶν τόπων ἄγει, τὴν ἀκοὴν ὄψιν ποιῶν. Et ſunt profecto adtendentibus longe cultisſima. Ἀπίξεαι, iniuria in exilium abire iusſum, praefert *Fabri Tollii*que editus *Longinus*: alii, neglecta forma Ionica, ἀφίξῃ.

 50. Ἀπίξεαι

[a] ἀπίξεαι ἐς πεδίον λεῖον, ἐν τῷ νῆσον περιῤῥέει ὁ Νεῖλος, [b] Ταχομψὼ οὔνομα αὐτῇ ἐστι. οἰκέουσι δὲ [c] τὰ ἀπὸ Ἐλεφαντίνης ἄνω Αἰθίοπες ἤδη, καὶ τῆς νήσου τὸ ἥμισυ· τὸ δὲ ἥμισυ, Αἰγύπτιοι. ἔχεται δὲ τῆς νήσου λίμνη μεγάλη, τὴν πέριξ νομάδες Αἰθίοπες νέμονται, [d] τὴν διεκπλώσας, ἐς τοῦ Νείλου τὸ ῥέεθρον ἥξεις, τὸ ἐς τὴν λίμνην ταύτην ἐκδιδοῖ, καὶ ἔπειτα ἀποβὰς, παρὰ τὸν ποταμὸν ὁδοιπορίην ποιήσεαι ἡμερέων τεσσεράκοντα. σκόπελοί τε γὰρ ἐν τῷ Νείλῳ ὀξέες ἀνέχουσι, καὶ χοιράδες 99 πολλαί εἰσι, δι' ὧν οὐκ οἷά τέ ἐστι πλέειν. διεξελθὼν δὲ [e] ἐν τῇσι τεσσεράκοντα ἡμέρῃσι τοῦτο τὸ χωρίον, αὖτις ἐς ἕτερον πλοῖον [f] ἐμβὰς, δυώδεκα ἡμέρας πλεύσεαι· καὶ ἔπειτα [g] ἵξεαι ἐς πόλιν μεγάλην, τῇ οὔνομά ἐστι Μερόη. λέγεται δὲ αὕτη ἡ πόλις εἶναι μητρόπολις τῶν ἄλλων Αἰθιόπων. οἱ δ' ἐν ταύτῃ, Δία θεῶν καὶ Διόνυσον μούνους σέβονται, τούτους τε μεγάλως τιμῶσι· καί σφι μαντήϊον Διὸς κατέστηκε. στρατεύονται δ', ἐπεάν σφεας ὁ θεὸς οὗτος κελεύῃ διὰ [h] θεσπισμάτων· καὶ τῇ ἂν κελεύῃ, ἐκεῖσε. Ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς πόλιος πλέων ἐν ἴσῳ χρόνῳ ἄλλῳ, ἥξεις ἐς τοὺς Αὐτομόλους, ἐν ὅσῳπερ ἐξ Ἐλεφαντίνης ἦλθες ἐς τὴν μητρόπολιν [i] τὴν Αἰθιόπων. τοῖσι δὲ Αὐτομόλοισι τούτοισι οὔνομά ἐστι [k] Ἀσμάχ· δύναται δὲ τοῦτο τὸ ἔπος, κατὰ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν, οἱ ἐξ ἀριστερῆς χειρὸς παριστάμενοι βασιλέϊ. ἀπέστησαν δὲ αὗται τέσσερες καὶ εἴκοσι μυριάδες Αἰγυπτίων τῶν μαχίμων ἐς τοὺς Αἰθίοπας [l] τούτους, δι' αἰτίην τοιήνδε. ἐπὶ Ψαμμητίχου βασιλέος Φυλακαὶ κατέστασαν ἔν τε Ἐλεφαντίνῃ [m] πόλι πρὸς Αἰθιόπων, καὶ ἐν Δάφνῃσι τῇσι Πηλουσίῃσι ἄλλη δὲ πρὸς [n] Ἀραβίων καὶ Σύρων, καὶ ἐν Μαρέῃ πρὸς Λιβύης ἄλλη. ἔτι δὲ ἐπ' ἐμεῦ καὶ Περσέων κατὰ ταυτὰ αἱ Φυλακαὶ ἔχουσι, ὡς καὶ ἐπὶ Ψαμμιτίχου ἦσαν· καὶ γὰρ [o] ἐν Ἐλεφαντίνῃ Πέρσαι φρουρέουσι, καὶ ἐν Δάφνῃσι. τοὺς ὦν δὴ Αἰγυπτίους τρία ἔτεα φρουρήσαντας ἀπέλυε οὐδεὶς τῆς φρουρῆς· οἱ δὲ, βουλευσάμενοι, καὶ κοινῷ λόγῳ χρησάμενοι, πάντες ἀπὸ τοῦ Ψαμμιτίχου ἀποστάντες, ἤϊσαν ἐς Αἰθιοπίην. Ψαμμήτιχος δὲ πυθόμενος, ἐδίωκε. ὡς δὲ κατέλαβε, ἐδέετο, πολλὰ λέγων, καί σφεας θεοὺς πατρωΐους ἀπολιπεῖν οὐκ ἔα, καὶ τέκνα, καὶ γυναῖκας· τῶν

oportet, et poſtea pervenire planum in campum, ubi ſit inſula Nilo circumflua, nomine Tachompſo. Ab Elephantina vero ſuperiora iam AEthiopes incolunt et dimidium inſulæ: nam alterum dimidium AEgyptii. Inſulæ contigua eſt ingens palus, accolentibus circum AEthiopibus paſtoribus: quam navigando traiiciens venies in Nili alveum, qui in paludem iſtam effunditur. Deinde egreſſus, itinere pedeſtri quadraginta dierum perges propter flumen; nam in Nilo acuti ſcopuli ſurgunt et ſaxa frequentia, per quæ navigare non licet. Peragrato in quadraginta diebus eo loco, alterum rurſus ingreſſus navigium, duodecim diebus ſubveheris, et poſtea venies in oppidum magnum nomine Meroën, quæ urbs fertur aliorum AEthiopum eſſe metropolis. Cuius incolæ ſolos deorum colunt Iovem et Liberum, eosque magnopere venerantur. Iovis etiam illis adeſt oraculum, cuius Dei reſponſis, poſteaquam iubentur, et quocunque iubentur, eo ſumunt expeditionem. Ab hac urbe, per alterum tantum temporis, 30
quo ad ipſam AEthiopum metropolin ex Elephantina perveniſti, navigando pervenies ad Automolos, quibus Automolis nomen eſt Aſmach: quod verbum Græca in lingua idem pollet, quod ab ſiniſtra manu regi aſſiſtentes. Iſti quum eſſent AEgyptii bellatores, ducenta et quadraginta millia, ad hos AEthiopas tranſiere hac de cauſſa. Sub rege Pſammeticho fuerant in præſidiis collocati, alii in urbe Elephantina adverſus AEthiopas, et ad Daphnas Peluſias alii adverſus Arabes et Syros, alii in Marea adverſus Africam. Mea adhuc ætate etiam per eadem loca Perſarum præſidia locantur, quemadmodum ſub rege Pſammeticho erant; nam et apud Elephantinam, et apud Daphnas Perſæ excubias agunt. Quum igitur triennium in præſidio fuiſſent AEgyptii, neque vices eorum aliqui exciperent, communi uſi conſilio, a Pſammeticho ad AEthiopiam ſibi tranſeundum omnes putaverunt. Quos, re audita, Pſammetichus inſequutus, et ubi eſt aſſequutus, multis verbis obſecrabat, dehortabatur-

a Ald. Arch. R. V. Paris. C., in alio ἀπίξεαι, *Med.* ἀπίξαι, male. *b Steph.* in V. et Χόμψω. *c* Non eſt in *Arch.* *d* Τὴν δὴ ἐκπλ. ἐκ τοῦ N. ῥέεθρον ἥξεις, τὸ ἐκδιδ. ἐς τὴν λίμνην *Arch.* *e M. Ask. Paſſ.* deeſt ἐν aliis. *f* Ἐσβὰς *Ask. Paſſ.* *g Ald. R. V.*, ἥξεις *M. Ask. Arch.*, citra neceſſitatem. Spectavit haec *Steph.* in Μερόη. *h* Θεσπίσματος *Arch.* *i Ask. M. Paſſ.*; τῶν Αἰθ. *Paris. A. B.*, *Ald. Arch.*, levi differentia. *k Ald. Paris. tres, Arch. Vind. R.*, *Steph. Byz.* in Αὐτόμολοι citat Ἀσμάχην. *M. Paſſ. Ask.* ora *Steph.* Ἀσχάμ. Mox τὴν τῶν Ἑλλ. *Arch.*, tum χερὸς *Steph. B.* *l* Deeſt in *Arch.* qui mox βασιλέες, Ionum more. *m* Πόλι *Ask.*, πόλει vulgo. *n M. Ask.*, in pleriſque aliis Ἀραβίων τε καί. Tum Σύρων *Arch. Valla*, Ἀσσυρίων vulgo. *o* Ἐλεφαντίνην *Arch.*

50. Ἀπίξεαι] Ne Graecum quidem: ἀπίξεαι dubio vacabat, ubi in vicinis iſta legebantur: τὴν διεκπλώσας ἥξεις· et ἔπειτα —— ὁδοιπορίην ποιήσεαι. p. 99. 3. αὖτις — δυώδεκα ἡμέρας πλεύσεαι, καὶ ἔπειτα ἵξεαι· hoc etiam mutatum ivit in ἥξεις *Gronovius.* VALKEN.

62. Τῇ οὔνομά ἐστι Μερόη] Deſcribitur a *Diodoro* I, 33. et *Strabone* XVII. p. 1139., quorum is a Cambyſis matre, hic a ſorore ſive uxore eiusdem nomen ſortitam perhibet: *Ioſephus* in pari fere cauſſa eſt; et tamen ab eruditiſſimo viro *Phaleg.* II, 36. erroris propterea arguitur. Tu vide *Liban.* in Antiochico p. 343. A. &c.

71. Ἀσμάχ] Etſi nihil hoc de vocabulo conſtitutum habeam, *Steph. Byz.* et plurium ſchedarum iudicium ſequi libuit: fateor *Stephanum* non nihil diſſidere, ſed illi dudum e *Noſtro* medicinam *Hartungus* fecit Cent. I, 3. p. 641. Ἀσχάμ *Medicei* cum ſimili Arabum vocabulo, ſiniſtram notante, contendit *Reiskius*, non neglectis *Auxumitis* et Aethiopum urbe *Auxumi*. Ex Hebraeorum ſermone Ἀσμάχ arceſſivit *H. Relandus* Diſſ. de Coptica Ling. ad *David. Wilkins* p. 97. Alii alia, quae in re, ancipiti admodum, miſſa facio. Lege et *Diodor.* I, 67.

78. Καὶ ἐν Δάφνῃσι τῇσι Πηλουσίῃσι] Vide C. 107. In *Ald.* et aliis haec male interpuncta recte diſpoſuit et ordinavit doctiſſimus *Fr. Iunius* ad *Eſaiae* C. XXX, 3., deleto, quod vocem ἄλλη excipit, δὲ, utique non neceſſario. *Daphnae*, uti idem et *Bochartus*, in ſacris Prophetarum Oraculis *Taphnes*, nec longe a Peluſio in *Itinerario Anton.* p. 163. Ceterum pro Aſſyriis, contra quos in *Edd.* praeſidium ad Daphnas, fortaſſe conſiſtent nonnulli, ſiquidem Pſammetichus, Aſſyriorum potentiam deiecturus, Azotum Syriae obſeſſum C. 157. ivit. Verum ea expeditione non inpedior, quo minus *Arch.* et *Vallae* accedam, et *Valkenarium* laudem.

78. Ἀραβίων καὶ Ἀσσυρίων] Saepenumero quidem, quod a *Relando*, *Spanhemio*, aliisque oſtenſum *Syria* et *Aſſyria*, *Syri* et *Aſſyrii* promiſcue Veteribus commemorantur; ſemper tamen *Herodotus Syrios* ab *Aſſyriis* diſtinguit: hic itaque corrigendum Συρίων· agit enim de cuſtodibus, quos ad Aegypti fines collocarit Pſammetichus: ad Orientem Aegypto ſunt obiecti Arabes et Syrii Palaeſtini: τῆς γὰρ Ἀραβίης τὰ παρὰ θάλασσαν Σύριοι νέμονται L. II, c. 12. ubi mox iungit τὴν Ἀραβίην τε καὶ Συρίην. c. 116. ὁμουρέει ἡ Συρίη Αἰγύπτῳ. Conferri poſſent in re minime dubia L. II, c. 158. III, c. 5. c. 91. IV, c. 39. VIII, c. 89. VALKEN.

88. Οὐκ ἔα] *Vetabat*, *Valla*: *vetat lex*, ſive legiſlator, diciturque οὐκ ἐᾷν. *Iſaeo* p. 80, 44. D[illegible] p. 143, 96. ſed apud *Herod.* οὐκ ἐᾶν nuſp[illegible] rantis, at mitibus verbis *diſſuadentis*: hoc in loco fugitivos Pſammetichus *adſequutus multis verbis* [illegible] *crabat*, *Deosque Penates deſerere dehortabatur*: [illegible] τε (hoc interſero) πολλὰ λέγων, καὶ σφεας θε[illegible]

turque patrios deos ac liberos uxoresque deſerere. Ibi quidam illorum fertur oſtenſo veretro dixiſſe, ubicunque id eſſet, illic etiam ſibi uxores et liberos fore. Hi poſteaquam in AEthiopiam profecti ſunt, ſeſe AEthiopum regi tradiderunt: quos ille ita remuneratus eſt. Erant ei nonnulli AEthiopum diſſidentes, quos quum ſuſtuliſſent, terram illorum iuſſit iſtos incolere. AEthiopes, his colonis inter ſe collocatis, facti ſunt manſuetiores, moribus AEgyptiacis imbuti.

31 Ad quatuor igitur menſium partim navigationem, partim iter, cognoſcitur Nilus, præter id quo fluit per AEgyptum. Tot enim menſes computanti reperiuntur impendi ab eo, qui ex Elephantina ad hos Automolos pergat. Fluit autem ab veſpera et ſolis occaſu: ultra quid ſit, nemo poteſt pro comperto narrare; eſt enim deſerta præ fervore ea regio.

32 Sed hæc quidem accepi ex quibusdam Cyrenæis, qui ſe ad Ammonis oraculum iſſe commemorabant, colloquutosque cum Etearcho Ammoniorum rege, et ex aliis ſermonibus deveniſſe in confabulationem de Nilo, tanquam nemo noſceret eius fontes: Etearchumque narraſſe, aliquando quosdam ad ſe veniſſe Naſamonas, quæ gens eſt Africana, Syrtim incolens, et oram Syrtis, quæ vergit ad auroram non multum. Eos, quum veniſſent, interrogarenturque nunquid amplius haberent referre de Africæ deſertis, retuliſſe, apud ſe fuiſſe quosdam virorum præpotentium filios petulantes: eos, quum in virilem ætatem adoleviſſent, cum alia ſupervacua fuiſſe machinatos, tum vero ex ipſis quinque ſortito ſeparaviſſe ad inſpiciundas Africæ ſolitudines, et ſiquid amplius viſuri eſſent, quam ii qui longiſſima inſpexiſſent. Oram enim Africæ mari ſeptentrionali obverſam Libyes et Libyum multæ gentes ab AEgypto incipientes omnem prætexunt usque ad promontorium Soloëntem, quod Africæ extremum eſt, præter id quod aut Græci obtinent, aut Phœnices: at ſupra maritimam oram, et eos homines, qui ad mare pertinent, ab feris ulterior

[a] τῶν δέ τινα λέγεται δέξαντα τὸ αἰδοῖον εἰπεῖν, ἔνθα ἂν τοῦτο ᾖ, ἔσεσθαι αὐτοῖσι ἐνθαῦτα καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας. οὗτοι ἐπεί τε ἐς Αἰθιοπίην ἀπίκοντο, διδοῦσί [b] σφεας ἑωυτοὺς τῷ Αἰθιόπων βασιλέϊ. ὁ δέ σφεας τῷδε ἀντιδωρέεται. ἦσάν οἱ διάφοροί τινες γεγονότες τῶν Αἰθιόπων· τούτους ἐκέλευε ἐξελόντας, τὴν ἐκείνων γῆν οἰκέειν. τούτων δὲ ἐσοικισθέντων ἐς τοὺς Αἰθίοπας, ἡμερώτεροι γεγόνασι Αἰθίοπες, ἤθεα μαθόντες Αἰγύπτια.

Μέχρι μέν νυν τεσσέρων μηνῶν πλόου καὶ ὁδοῦ, γινώσκεται ὁ Νεῖλος, πάρεξ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ ῥεύματος. [c] οὕτω γὰρ συμβαλλομένῳ μῆνες εὑρίσκονται ἀναισιμούμενοι ἐξ Ἐλεφαντίνης πορευομένῳ ἐς τοὺς Αὐτομόλους τούτους. ῥέει δὲ ἀπὸ ἑσπέρης τε καὶ [d] ἡλίου δυσμέων. τὸ δὲ ἀπὸ τοῦδε, οὐδεὶς ἔχει σαφέως φράσαι. ἔρημος γάρ ἐστι ἡ χώρη αὕτη ὑπὸ καύματος.

Ἀλλὰ [e] τάδε μὲν ἤκουσα ἀνδρῶν Κυρηναίων, φαμένων ἐλθεῖν τε ἐπὶ τὸ Ἄμμωνος χρηστήριον, καὶ ἀπικέσθαι ἐς [f] λόγους Ἐτεάρχῳ τῷ Ἀμμωνίων βασιλέϊ· καί κως ἐκ λόγων ἄλλων ἀπικέσθαι ἐς λέσχην περὶ τοῦ Νείλου, ὡς οὐδεὶς αὐτοῦ οἶδε τὰς πηγάς· καὶ τὸν Ἐτέαρχον φάναι ἐλθεῖν κοτὲ παρ' αὐτὸν Νασαμῶνας ἄνδρας. τὸ δὲ ἔθνος τοῦτό ἐστι μὲν Λιβυκὸν, νέμεται δὲ τὴν Σύρτιν τε καὶ τὴν [g] πρὸς ἠῶ χώρην τῆς Σύρτιος οὐκ ἐπὶ πολλόν. ἀπικομένους δὲ τοὺς Νασαμῶνας, καὶ εἰρωτεωμένους εἴ τι ἔχουσι πλέον λέγειν περὶ τῶν ἐρήμων τῆς Λιβύης, φάναι παρὰ σφίσι γενέσθαι ἀνδρῶν δυναστέων παῖδας ὑβριστάς· τοὺς ἄλλα τε μηχανᾶσθαι ἀνδρωθέντας περισσὰ, καὶ δὴ καὶ ἀποκληρῶσαι πέντε ἑωυτῶν, ὀψομένους τὰ ἔρημα τῆς Λιβύης, καὶ εἴ τι πλέον ἴδοιεν [h] τῶν τὰ μακρότατα ἰδομένων. τῆς γὰρ Λιβύης τὰ μὲν κατὰ τὴν [i] βορηΐην θάλασσαν, ἀπ' Αἰγύπτου ἀρξάμενοι μέχρι Σολόεντος ἄκρης, ἣ [k] τελευτᾷ τῆς Λιβύης, παρήκουσι παρὰ πᾶσαν Λίβυες, καὶ Λιβύων ἔθνεα πολλὰ, πλὴν ὅσον Ἕλληνες καὶ Φοίνικες ἔχουσι. τὰ δ' ὑπὲρ θαλάσσης τε καὶ τῶν [l] ἐπὶ θάλασσαν κατηκόντων ἀνθρώπων, τὰ κατύπερθε θηριώδης ἐστὶ ἡ Λιβύη· τὰ δὲ κατύπερθε τῆς θηριώδεος, ψάμμος τέ ἐστι, καὶ ἄνυδρος δεινῶς, καὶ ἔρημος πάντων. ἐπεὶ

a Fragm. *Paris.*, in reliquis τὸν δέ. *b* *Arch. Ask. M.*, *Paſſ.* alii σφέας αὐτούς· quod non inprobum. *V. Gronov.* I, 73. *c* Τοσούτῳ *V. Arch.* *d* Non eſt in *Arch.* *e* *Id. V. Paris. tres*, *R. Ald.*, in *Med.* et *Ask.* τὰ μέν. *f* *Ald. Arch. Paris. A. B. V. Rom. Valla*, λόγους περὶ τοῦ Νείλου Ἐτ. *M. Ask.* *g* Προσηχώρην *Arch.*, πρὸς ἠῶ *Ask.* *h* *M. Ask.*, alii τῶν μακρ., *Arch.* μακροτάτων. *i* Βορῆιν *Arch.* Statim Σολόεντος *Ask.* *k* Τελευταῖ *Ask.* *l* Ἐπὶ θαλ. *Ald. Arch. Paris. A. B.*, *Vind. R.*, ὑπὲρ *M. Ask. Paſſ.*

τρόπους ἀπολιπεῖν οὐκ ἔα. L. v, 96. atque alibi ter quaterve recurrit illud eodem ſemper molliori ſignificatu. Venuſte *Xenophon* K. A. vii, p. 240, 8. ἐπήρετο ὁ Σεύθης τὸν παῖδα, εἰ παίσειεν αὐτὸν ἀντὶ ἐκείνου, (τὸν ἐραστὴν ἀντὶ τοῦ ἐρωμένου) οὐκ εἴα ὁ παῖς. ἀλλ' ἱκέτευε μηδὲ ἕτερον κατακαίνειν· *negabat puer; obſecrabatque neutrum ut interimeret.* L. ii. Ἑλλ. p. 267, 8. tametſi de Cyro dicatur, οὐκ εἴα ναυμαχεῖν notat *dehortabatur.* Apud *Thucyd.* vi, c. 72. cladem paſſos Syracuſanos ſuos Hermocrates θαρσύνει τε καὶ οὐκ εἴα τῷ γεγενημένῳ ἐνδιδόναι. L. i, c. 28, vii, c. 48. οὐκ εἴα ἀπανίστασθαι. Veterum formulam repraeſentarunt imitatores. VALKEN.

89. Τῶν δέ τινα λέγεται] Sic poſtulat Scriptoris conſuetudo, quae Cl. *Reiskium* non latuit. Reſpice L. i, 85. Dictum Automolorum celebre eſt, obſcurius abs *Ariſtotele* poſitum Rhetor. iii, 16. p. 149., manifeſtius in *Diodori* i, 67. et *Plutarchi* T. ii. 601. D.

94. Τούτους ἐκέλευε ἐξελόντας] Cl. *Reiskius* ἐξελάντας praeoptat ex vetere ἔλω *pello*; quod equidem Graecis non aufero; malo tamen, ſi quid novandum, ἐξελάντας· nam magna in his confuſio, uti v, 63, iii, 59. Verum mutandi nulla neceſſitas.

99. Οὕτω γὰρ συμβαλλομένῳ μῆνες] In menſium numero, quos ab Elephantine Meroën verſus et Automolos proficiſcentes conterunt, diſſentit *Ariſtides* Orat. Aegypt. p. 346. Cuius diſcordiae cauſſa, quod ambo ex aliorum narrationibus, ſaepe numero ambiguis, acceperunt. Statim auxilio *Arch.* et *Vind.* τοσοῦ γὰρ συμβ., ſi volueris, haud erit pravum, quae et *Reiskii* coniectura.

3. Ἀλλὰ τὰ μὲν ἤκουσα] Si *ſenſui* non *poſſit ſatisfacere*, poni non debuerat: *acrius* conſideranti *Gronovio* latere videbatur ἀλλ' ἅττα· ſed hoc aeque ſenſum relinqueret pendentem, Atticis pro ἅτινα frequentatum; non tamen *Herodoto*, ſemper Ionum more ἅσσα ſcribenti. Sincera mihi quidem videntur olim vulgata Ἀλλὰ τάδε μὲν — *ſed haec quidem*, quae nempe dicturus ſum, *a Cyrenaeis intellexi.* — Paullo poſt Herodotea *Gronov.* interpolavit, vocibus περὶ τοῦ Νείλου e MS. inculcatis. VALKEN.

5. Καὶ ἀπικέσθαι ἐς λόγους Ἐτεάρχῳ] Reſecui inportunum *Medicei* gloſſema: quisque videt, niſi ſi amore membranarum nimio coecutiat, ex ſequentibus in hanc viciniam migraſſe, et optime ex plerisque omnibus *Codd.* abeſſe. Id quoque inmutavi, quod paullo ante *Florentia* dederat, opinorque ſuſpicionem de lacuna, qua de *Miſcell. Lipſienſis*, in ſpongiam abiiſſe. Naſamonum in Lybia ſedem iv, 182. deſignat.

20. Ἡ τελευτᾷ τῆς Λιβύης] Male haec tinniunt. Scripſerat aut ᾗ τελευταῖ τῆς Λιβύης, quorſum tendit *Ask.*, aut ᾗ τελευτᾷ τὰ τῆς, quae *Reiskii* ſententia. Certum eſt, veterum opinione promontorium Soloënta, quod et iv, 43., Africae verſus occidentem ſolem conſtitum fuiſſe terminum. Mox τῶν ἐπὶ θάλασσαν revocavi, ſcriptoris mori et *Codd.* auctoritati obſecundans. Adſolet ſane Africae in mediterraneum mare vergentes nationes τοὺς ἐπὶ θάλασσαν κατήκοντας, tum ὑπὲρ τούτων et ὑπὲρ θαλάσσης eas adpellare; quae regionis interiora καὶ θηριώδεα habent. Vide modo iv, 171. 181., et exemplorum abunde erit.

ἐπεὶ ὦν τοὺς νεηνίας ἀποπεμπομένους ὑπὸ τῶν ἡλίκων, [a] ὕδασί τε καὶ σιτίοισι εὖ ἐξηρτυμένους, ἰέναι τὰ πρῶτα μὲν διὰ τῆς οἰκεομένης· ταύτην δὲ διεξελθόντας, ἐς τὴν θηριώδεα ἀπικέσθαι· ἐκ δὲ ταύτης, τὴν ἔρημον διεξιέναι, τὴν ὁδὸν ποιευμένους πρὸς ζέφυρον ἄνεμον· διεξελθόντας δὲ χῶρον πολλὸν ψαμμώδεα, καὶ ἐν πολλῇσι ἡμέρῃσι, ἰδεῖν δή κοτε δένδρεα ἐν πεδίῳ πεφυκότα· καί σφεας προσελθόντας, ἅπτεσθαι τοῦ ἐπεόντος ἐπὶ τῶν δενδρέων καρποῦ· ἁπτομένοισι δέ σφι ἐπελθεῖν ἄνδρας μικρούς, μετρίων ἐλάσσονας ἀνδρῶν, λαβόντας δὲ ἄγειν σφέας· φωνῆς δὲ οὔτε τι τῆς ἐκείνων τοὺς Νασαμῶνας γινώσκειν, οὔτε τοὺς ἄγοντας τῶν Νασαμώνων. ἄγειν τε [b] δὴ αὐτοὺς δι᾽ ἑλέων μεγίστων, καὶ διεξελθόντας ταῦτα, ἀπικέσθαι ἐς πόλιν, ἐν τῇ [c] ἅπαντας εἶναι τοῖσι ἄγουσι τὸ μέγαθος ἴσους, χρῶμα δὲ μέλανας. παρὰ δὲ τὴν πόλιν ῥέειν ποταμὸν μέγαν· ῥέειν δὲ ἀπὸ ἑσπέρης αὐτὸν πρὸς ἥλιον ἀνατέλλοντα· φαίνεσθαι δὲ
101 ἐν αὐτῷ κροκοδείλους. Ὁ μὲν δὴ τοῦ Ἀμμωνίου Ἐτεάρχου λόγος ἐς τοῦτό μοι [d] δεδηλώσθω· πλὴν ὅτι ἀπονοστῆσαί τε ἔφασκε τοὺς Νασαμῶνας, ὡς οἱ Κυρηναῖοι ἔλεγον· καὶ ἐς τοὺς οὗτοι ἀπίκοντο ἀνθρώπους, γόητας εἶναι πάντας. τὸν δὲ δὴ ποταμὸν τοῦτον τὸν παραρρέοντα καὶ Ἐτέαρχος συνεβάλλετο εἶναι τὸν Νεῖλον· καὶ δὴ καὶ ὁ λόγος [e] οὕτως αἱρέει. ῥέει γὰρ ἐκ Λιβύης ὁ Νεῖλος, καὶ μέσην [f] τάμνων Λιβύην· καὶ (ὡς ἐγὼ συμβάλλομαι, τοῖσι ἐμφανέσι τὰ μὴ γινωσκόμενα τεκμαιρόμενος) τῷ Ἴστρῳ ἐκ τῶν ἴσων μέτρων ὁρμᾶται. Ἴστρος τε γὰρ ποταμὸς ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν καὶ [g] Πυρήνης πόλιος, ῥέει μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. οἱ δὲ Κελτοί εἰσι ἔξω Ἡρακληΐων στηλέων, ὁμουρέουσι δὲ Κυνησίοισι, οἳ ἔσχατοι πρὸς δυσμέων οἰκέουσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ κατοικημένων. τελευτᾷ δὲ ὁ Ἴστρος ἐς θάλασσαν ῥέων τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου διὰ πάσης Εὐρώπης, τῇ [h] Ἰστριηνοὶ Μιλησίων οἰ-

rior Africa habetur: at ultra plagam a feris infeſſam, arena eſt, vehementerque arida, ac prorſus vaſta. Igitur eos iuvenes ab æqualibus dimiſſos, aquis atque cibariis probe inſtructos, primum per regionem iviſſe habitatam; hanc permenſos, in illam ferinam perveniſſe; ex ea per ſolitudinem tranſiviſſe iter facientes ad ventum zephyrum; peragratoque multo ſpatio ſabuloſæ regionis et pluribus ſane diebus, aſpexiſſe demum arbores in planitie natas, et ipſos acceſſiſſe, ac fructum qui inerat decerpſiſſe; eisque inter decerpendum ſuperveniſſe quosdam infra mediocrem virorum ſtaturam puſillos, arreptosque duxiſſe illos, quorum linguam Naſamones non cognoſcebant, ut nec Naſamonum illi qui ducebant: et ab his ductos fuiſſe per maximas paludes: atque illas transgreſſos perveniſſe in urbem, in qua univerſi forent æquali ſtatura illis, qui duxiſſent, colore nigro: eam urbem præterlabi grande flumen, ab veſpera ad orientem ſolem fluens, in quo conſpicerentur crocodili.
Hactenus a me ſermo Ammonii Etearchi commemoratus ſit: niſi quod is aiebat Naſamonas, 33
ut Cyrenæi referebant, revertiſſe, et eos homines, ad quos illi perveniſſent, omnes eſſe præſtigiatores. Flumen autem quod præterfluebat, et Etearchus coniectabat Nilum eſſe, et ratio ſic dictat. Ex Africa enim Nilus fluit, eamque mediam ſecat, et ut ego coniecto ex apertis ignota arguens, pari tractu atque Iſter meat. Iſter namque fluvius, incipiens a Celtis atque urbe Pyrene, mediam Europam ſcindit: Celtæ autem ſunt extra columnas Herculis, Cyneſiis finitimi, omnium in Europa ad occaſum habitantium ultimi: totamque Europam permenſus, qua Iſtriani Mileſiorum coloni incolunt, in mare Euxini ponti influens finitur. Et

a Iidem, ὕδατι vulgo. b *Ask. M. Pasſ.* ceteri τε. c Solus ἅπαντας *Med.* d Δεδηλώσθω *Arch.*, qui mox ὡς οἱ Κυρ. ἔλεγον omittit. In *Ask.* ὡς Κυρ. ἐλ. e Οὕτω *Arch. Ask.* f Τέμνει *Arch.* g Πυρήνης *Arch. Valla, Ask.* Πυῤῥήνης alii. Superiora adtigit *Euſtath.* in Dionys. v. 298. De *Cyneſiis* ſive *Cinetis* ad L. IV, 49. h Ἰστρίην οἱ Μιλησ. *Ask.*, haud abſurde; τὴν δὲ Ἰστρίην οἱ Μιλησ. *Arch.*

27. Ἐπεὶ ὦν τοὺς νεηνίας] Corrigebat vir doctiſſimus ſcriptis ad me litteris, εἰπεῖν ὦν, ut reſpondeat ſuperioribus φάναι παρὰ σφίσι γενέσθαι, aut potius εἶπον ὦν. Ego aliter cenſeo. Frequens in hoc ſcriptore, neque neſciebat vir Cl., ἐπεὶ atque ἐπεί τε, infinita oratione ſequente: ſimiles ſtructurae IV, 10. VII, 3. 150. VIII, 11. dicta adfirmant, et quae *H. Stephanus* de Dialect. p. 138.

35. Ἄνδρας μικρούς, μετρίων ἐλάσσονας] Pygmaei ſunt, prudentius, quam poëtarum in fabellis, hic deſcripti; a quorum pictura non longe abit *Nonnoſi*, qui eos in Aethiopiae finibus vidit, narratio. Sic *Photius* ex eo Cod. III. Biblioth. p. 8. ἐνέτυχε γάρ τισι μορφὴν μὲν καὶ ἰδέαν ἔχουσιν ἀνθρωπίνην, βραχυτάτοις δὲ τὸ μέγεθος, καὶ μέλασι τὴν χρόαν, ὑπὸ δὲ τριχῶν δεδασυμένοις διὰ παντὸς τοῦ σώματος. Itaque in fabulis, ſi illa fide fulciuntur, putari non debent. Idem nempe, bene *Iſ. Voſſius*, efficiunt aeſtus et frigus intenſiſſimum, quamvis diverſa ratione: nam qui nimio ſole coquuntur, illi breves ſunt et exiles, praeſertim in ſiticuloſis regionibus, ad *Melam* III, 8., quibus iungi poſſunt a *Iobo Ludolfo* diſputata Comment. in Hiſtor. *Aethiop.* p. 70.

51. Καὶ μέσην τάμνων Λιβύην καί] Aut haec aut ſuperior, quippe lenem orationis curſum turbans, inducenda copula eſt. Mediam autem Africam permeare Nilum, ſi deſtricte adfirmetur, vero non erit ſimile. Quare Ampl. *Bouherius* Diſſert. Herod. C. 18. p. 190. confuſionem amnium Nili et eius, cui *Niger* nomen, hic invenit; fortaſſe citra ius. Haud ſane aliter haec accipi poſſunt, quam quae de Iſtro, μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην quae quidem ſi arte presſeris, ſimili laborabunt difficultate.

54. Καὶ Πυρήνης πόλιος] Nollem dicam *Laurentio* a Viro Cl. inpactam, ex non geminata canina littera: ſecutus eſt ſuas ſchedas, quibus aliae conſentiunt, praeterque omnes *Ariſtoteles* Meteorol. I, 13. Isthic autem Philoſophus montem ſignavit, *Noſter* urbem, quo titulo in Celtis cum nulla ſit, *Guil. Stukius* ad Peripl. Pont. Euxin. p. 164. Πυρήνης ὄρους ſive ὄρος, vel aliud quid huiusmodi, legendum coniicit eſſe: cui paria non facio. *Herodotus* ex auditu haec deponit, in omnibus non fallente. Monuit *Glareanus* et *Stukius* ex eo, non longe ab Iſtri fontibus duo amnes *Brygen* ſeu *Pregen* ſcaturire et cum eo miſceri, vicinamque illis regionem *Preginam* ſive *Pryginam* adpellari: fieri potuiſſe, ut Πυρήνη inde gigneretur. Gemina illis *Dalecampius* ad *Plinium* H. Nat. IV, 12., in eo reprehendendus, quod Πυργήνης χώρης *Noſtro* obtrudat.

55. Κελτοί εἰσι ἔξω Ἡρακληΐων στηλέων] Corrigunt doctiſſimi viri *Io. Clericus* et *Bouherius* Diſſ. Herodot. C. 19. ἔσω — στηλέων, ſiquidem Celtae, ſub quorum nomine Hiſpani continentur, extra columnas iſtas cenſeri nequeant. At haec vide. Ad Calpen fixae credebantur columnae; unde diverſa ratione cis et uls columnas multa conſiderari poterant. Omnia extra Herculis fretum in Oceanum verſa ἔξω στηλῶν Ἡρακλείων *Straboni* I. p. 82. B. et ſeq., cui et pars extima Luſitaniae, ſeſe vehementer porrigens ac incurvans, τὸ ἐκτὸς Ἡρακλείων στηλῶν κύρτωμα τῆς Εὐρώπης p. 112. B. Praeterea ἐντὸς στηλῶν inſulae contra Hiſpaniam in mediterraneo mari, ἔξω δὲ στηλῶν, τὰ Γάδειρα ſive *Gades* L. III. p. 256. Iam Celtae ad flumen Anam et Luſitaniae promontorium Sacrum et Nerium, cui et Celtico nomen, ſedes olim habuerunt, eodem teſte L. III. p. 230. B. Atque his dudum ſcriptis adfertur *Biblioth. Germ.* T. XXIV. pars II., in qua Cl. *Pelloutierii* Reſponſio ad Cel. *Schoepflini* dubia, de ſitu Celtarum in Hiſpania eadem tradens p. 396.

58. Ῥέων — διὰ πάσης Εὐρώπης] Hae quidem voces orationis Herodoteae lenem curſum impediunt, Criticisque furcillis hinc videntur eiiciendae, ſi vera ſuſpicor, ſic olim ad oram poſitae:

τελευτᾷ δὲ ὁ Ἴστρος ἐς θάλασσαν	ῥέων
τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου	διὰ πάσης
τῇ Ἰστριηνοὶ Μιλησίων οἰκέου-	Εὐρώπης
σι ἄποικοι	

Repeti poterant e L. IV, c. 49. ubi ῥέει διὰ [illegible] Εὐρώπης ὁ Ἴστρος (ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν, οἳ ἔσχατοι [illegible] δυσμέων μετὰ Κύνητας οἰκέουσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ [illegible] διὰ

34 Et Iſter, fluit enim per terram habitatam, a multis cognoſcitur: de Nili vero fontibus nemo habet quod referat, utpote Africa, per quam fluit, inhabitata ac deſerta. De eius fluxu, quam potuit longisſime inquirendo perveniri, dictum eſt; exit autem in AEgyptum. Porro AEgyptus montanæ Ciliciæ fere oppoſita iacet. Hinc ad Sinopen in ponto Euxino ſitam, quinque dierum eſt rectum iter viro expedito. Sinope autem Iſtro mare irrumpenti ex adverſo eſt ſita. Ita Nilus totam permeans Africam, videtur mihi æquiparandus Iſtro. Hactenus de Nilo dictum ſit.
35 VENIO ad plura de AEgypto referenda; quoniam plurima mirabilia habet, quam alia omnis regio, et ſupra omnem regionem exhibet opera relatu maiora. Horum gratia plura de ea memorabuntur. AEgyptii pro cælo, quod apud eos eſt alterius modi, et flumine diverſam ab aliis fluminibus naturam oſtendente, ita ipſi pleraque omnia a ceteris hominibus diverſa conſtituerunt, ſeu mores ſeu iura reſpicias. Apud hos feminæ quidem in foro agunt cauponanturque, viri autem intra domos texunt. Alii vero texentes villum ſubtegminis deſuper tramant, AEgyptii ſubter. Onera viri capitibus, feminæ humeris baiulant. Feminæ erectæ mingunt; viri ſedentes. Domi ventrem exonerant, foris in viis comedunt: reddentes rationem, quæ

οἰκέουσι ἄποικοι. Ὁ μὲν δὴ Ἴστρος, ῥέει γὰρ δι' ᵃ οἰκευμένης, πρὸς πολλῶν γινώσκεται· περὶ δὲ τῶν τοῦ Νείλου πηγέων οὐδεὶς ἔχει λέγειν. ἀοίκητός τε γάρ ἐστι καὶ ἔρημος ἡ Λιβύη, δι' ἧς ῥέει. περὶ δὲ τοῦ ῥεύματος αὐτοῦ, ἐπ' ὅσον μακρότατον ἱστορεῦντα ἦν ἐξικέσθαι, εἴρηται· ἐκδιδοῖ δὲ ἐς Αἴγυπτον. ἡ δὲ Αἴγυπτος τῆς ὀρεινῆς Κιλικίης μάλιστά κῃ ἀντίη κέεται. ἐνθεῦτεν δὲ, ἐς Σινώπην τὴν ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ πέντε ἡμερέων ἰθεῖα ὁδὸς εὐζώνῳ ἀνδρί. ἡ δὲ Σινώπη τῷ Ἴστρῳ ἐκδιδόντι ἐς θάλασσαν ᵇ ἀντίον κέεται. οὕτω τὸν Νεῖλον δοκέω διὰ πάσης τῆς Λιβύης διεξιόντα ἐξισοῦσθαι τῷ Ἴστρῳ. Νείλου μέν νυν πέρι τοσαῦτα εἰρήσθω. Ἔρχομαι δὲ περὶ Αἰγύπτου μηκυνέων τὸν λόγον, ὅτι ᶜ πλεῖω θωυμάσια ἔχει ἢ ἄλλη πᾶσα χώρη, καὶ ἔργα λόγου μέζω παρέχεται πρὸς πᾶσαν χώρην· τούτων εἵνεκα πλέω περὶ αὐτῆς εἰρήσεται. Αἰγύπτιοι ἅμα τῷ οὐρανῷ τῷ κατὰ σφέας ἐόντι ἑτεροίῳ, καὶ τῷ ποταμῷ φύσιν ἀλλοίην παρεχομένῳ ἢ οἱ ἄλλοι ποταμοὶ, τὰ πολλὰ πάντα ἔμπαλιν τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι ἐστήσαντο ἤθεά τε καὶ νόμους. ἐν τοῖσι, αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι· οἱ δὲ ἄνδρες, κατ' οἴκους ἐόντες, ὑφαίνουσι. ὑφαίνουσι ᵈ δὲ οἱ μὲν ἄλλοι, ἄνω τὴν κρόκην ὠθέοντες· Αἰγύπτιοι δὲ, κάτω. τὰ ἄχθεα οἱ μὲν ἄνδρες ἐπὶ τῶν κεφαλέων φορέουσι, αἱ δὲ γυναῖκες, ἐπὶ τῶν ὤμων. οὐρέουσι, αἱ μὲν γυναῖκες, ὀρθαί· οἱ δὲ ἄνδρες, κατήμενοι. ᵉ εὐμαρίῃ χρέωνται ἐν τοῖσι οἴκοισι, ἐσθίουσι δὲ ἔξω ἐν τῇσι ὁδοῖσι· ἐπιλέγοντες, ὡς τὰ μὲν αἰσχρὰ, ἀναγκαῖα

a Οἰκευμένης *Arch.*, ceteri οἰκεομ. b *Rem. Vind. M. Ask. Paſſ.* margo *Steph.*, ἀντίη *Ald. Arch.* c *Ald. V. Arch. R. Paris. A. B*, πλεῖστα θωμάσια *M. Ask. Paſſ.* d *M. Arch. Ask.*, in aliis δὲ non reperitur. e Εὐμαρίῃ *Ask. Paſſ. Arch. Suid.* Voc. Vide IV, 113. Quae ſequuntur, exſcripſit *Stobaeus* Serm. XLI. p. 247.

διὰ πάσης τῆς Εὐρώπης ἐς τὰ πλάγια τῆς Σκυθίης ἐσβάλλει. Hic iſta poſt parentheſin Herodoteo more requirebatur repetitio: noſtro loco paulo dixerat ante de Danubio v. 12, ῥέει μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Iſtis, quae dicebam, reiectis nihil hic remanet impediti. Locorum praeterea monſtrat comparatio, quomodo capiendum ſit μετὰ Κύνητας L. IV, c. 49. *exceptis* nempe *Cyneſiis*. Hi ultimi habitabant ad Occidentem Europae; Celtae paene ultimi: in Celtarum regione ponit *Herodotus* Danubii fontes, illinc per Europam fluentis, ſeſeque tandem in Pontum Euxinum circa Iſtriam exonerantis. VALKEN.

65. Ἡ δὲ Αἴγυπτος —— κέεται] Haec alienisſimo loco legi contendit *T. Faber*, atque in L. IV. reducenda: *quid enim*, inquit 1 Epiſt. p. 29. *ad comparationem Nili cum Danubio ſitus Aegypti, qua Ciliciae montana aſpicit, facere poteſt?* Mea ſententia L. IV. prorſus iſta locum non invenirent; hic autem pernecesſaria apte reſpondent ad argumentationem *Herodoti*, haud ſanequam comparantis *longitudinem Nili per AEgyptum cum curſu Danubii per Europam fluentis*, quod putabat *Faber*: nihil minus. Oſtendere nititur, τὸν Νεῖλον τῷ Ἴστρῳ ἐκ τῶν ἴσων μέτρων ὁρμᾶσθαι p. 101, 10. Tractum ille duntaxat curſumque Nili atque Iſtri comparat ab Occidente verſus Orientem fluentium. Ad quaeſtionem a *Fabricio* ſibi poſitam altius Herodotea retractare debuerat *Faber*. Nilus ſecundum *Herod.* (L. II, c. 22.) Libyam permeans et AEthiopiam ἐκδιδοῖ ἐς Αἴγυπτον. Quousque ſupra AEgyptum Nili fontes perſequuti dicantur, narrat cap. 29, et ſeqq. ſupra AEgyptum fluit ab Occidente, (p. 100, 1.) ῥέει ἀπὸ ἑσπέρης τε καὶ ἡλίου δυσμέων. Tum narrationem interſerit, qua per Libyae deſerta quam longisſime progresſi flumen inveniſſe magnum dicuntur, ῥέειν δὲ (p. 100, 47.) ἀπὸ ἑσπέρης αὐτὸν πρὸς ἥλιον ἀνατέλλοντα· Nilum fuiſſe coniicit *Herodotus*: tandem hunc Nili curſum comparans cum curſu Danubii. Nilus ipſi dicitur μέσην τάμνων Λιβύην· Iſter μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Nilus fluit ab Occidente Libyae; Iſter ab Occidentali parte Europae: Iſter τελευτᾷ ἐς θάλασσαν τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου, τῇ Ἰστρίηνοὶ — οἰκέουσι. Nilus ἐκδιδοῖ ἐς Αἴγυπτον. AEgyptus terminus eſt Orientalis, ad quem ab Occidente Libyam pervadens pertingit Nilus: hanc curſu mutato mediam ſecans effluit in mare. Iam vero monſtrandum erat, AEgypto obiectum reſpondere locum, quo ſe Danubius in Pontum exoneraret Euxinum: AEgypto, inquit, oppoſita eſt Cilicia montana: hinc recta via pergendo quinque diebus perveniri poteſt Sinopem, ad Pontum Euxinum ſitam: Sinope obiacet Iſtro, ſe in illud mare exoneranti. Tandem e dictis concludit: οὕτω τὸν Νεῖλον δοκέω, διὰ πάσης τῆς Λιβύης (*per totam Africam*; ut Danubius *per totam Europam*:) διεξιόντα, ἐξισοῦσθαι τῷ Ἴστρῳ. VALKEN.

69. Ἀντίον κέεται] *Gronovium* vide, nimis argutantem. Uſus ἀντίην patrio caſui iungit, quemadmodum ſcuti Heſiodei v. 434. 444.; adnectit idem dandi inflexioni ἀντίον VI, 77. in ſcriptis Codd. Hoc ſi nolis, quidni ἀντίη retinebitur? Mox πλέω θωϋμάσια, ſedem priſtinam recepit. Lege tamen Cl. *Abreſch* Dilucid. Thucyd. p. 514.

78. Ἤθεά τε καὶ νόμους] Quinimo ἤθεά τε καὶ νόμους habebant AEgyptii, quae pleraque prorſus eſſent aliorum populorum moribus atque inſtitutis contraria: Ἐκεῖ γὰρ οἱ μὲν ἄρσενες κατὰ στέγας θακοῦσιν ἱστουργοῦντες· αἱ δὲ σύννομοι τἄξω βίου τροφεῖα πορσύνουσ' ἀεί, *Sophocles* Oed. in Col. v. 331. *Herodotus* αἱ μὲν γυναῖκες, inquit, ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι, οἱ δὲ ἄνδρες κατ' οἴκους ἐόντες ὑφαίνουσι. Secundum *Nymphodorum* ἐν τῷ ιγ ſive ἐν τῷ γ τῶν Βαρβαρικῶν apud *Schol. Soph.* muliebria munia viris in AEgypto primus adſignavit Seſoſtris; quod, ſi fidem invenit, Rex bellicoſisſimus cenſendus eſt conſtituiſſe, poſteaquam plurimas gentes ſubiugasſet, ἀποστήσας τὰ πλήθη ἀπὸ τῶν πολεμικῶν ἔργων, *Diodor. Sic.* I, c. 56., qui his ſimillima de Amazonum maritis probabilius narrat II, c. 45. III, c. 53. Ceterum e *Nymphodori* fragmento Herodoteum ἀγοράζουσι interpretari debuerant ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσιν, aut διατρίβουσι quo ſignificatu ſemper verbum ἀγοράζειν *Herodotus*, (III, c. 137, c. 139. IV, c. 78. et c. 164.) veteres etiam Attici praeſertim adhibuerunt, quorum uſum Grammatici reſpiciunt Atticiſtae: quia rarisſimum erat *emendi* ſenſu apud oratores antiquos, in *Hyperidis* Deliaca, Ἀγοράσαι ἀντὶ τοῦ ὠνήσασθαι, poſitum adnotavit *Harpocration*: orationis iſta pars ſupereſt *Scholiis* in *Hermogenem* excitata *Caſaubono* in *Athen.* X, c. VI. et *d'Orvillio* Exercit. Deliaca p. 110. VALKEN.

79. Αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι] Tractavit haec ill. *Ez. Spanhemius* ad Iulian. Or. I. p. 142. Sed ἀγοράζειν hoc loco idem eſt atque in foro agere et verſari, ſicuti III, 137. Recte *Nymphodorus* in Schol. Oed. Colon. *Sophocl.* v. 350. αἱ μὲν γυναῖκες ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσι καὶ καπηλεύουσι de AEgyptiis; tum οἱ δὲ ἄνδρες κατὰ τὴν οἰκίαν ὑφαίνουσι, at nihil de texendi more, quem clarisſima luce *Salmaſius* ad *Vopiſci* Aurelian. c. 46. p. 564. et poſt eum *Io. Braunius* Veſtit. Sacerdot. Hebr. L. I, 16. p. 267. &c, circumfudit.

κεῖα δὲ, ἐν ἀποκρύφῳ ἐστὶ ποιέειν χρεών· τὰ δὲ μὴ αἰσχρὰ, ἀναφανδόν. [a] ἱρᾶται γυνὴ μὲν οὐδεμίη οὔτε ἔρ-
102 σενος θεοῦ, οὔτε θηλέης· ἄνδρες δὲ, πάντων τε καὶ πασέων. τρέφειν τοὺς τοκέας τοῖσι μὲν παισὶ οὐδεμίη ἀνάγκη, μὴ βουλομένοισι· τῇσι δὲ θυγατράσι πᾶσα ἀνάγκη, καὶ μὴ βουλομένῃσι. Οἱ ἱρέες τῶν θεῶν τῇ μὲν ἄλλῃ [b] κομέουσι, ἐν Αἰγύπτῳ δὲ ξυρεῦνται. τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι νόμος ἅμα κήδεϊ κεκάρθαι τὰς κεφαλὰς, τοὺς μάλιστα ἱκνέεται· Αἰγύπτιοι δὲ ὑπὸ τοὺς θανάτους ἀνεῖσι τὰς τρίχας αὔξεσθαι, τάς τε ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ τῷ γενείῳ, τέως ἐξυρημένοι. τοῖσι μὲν ἄλλοισι ἀνθρώποισι χωρὶς θηρίων δίαιτα ἀποκέκριται, Αἰγυπτίοισι δὲ ὁμοῦ θηρίοισι ἡ δίαιτά ἐστι. ἀπὸ [c] πυρέων καὶ κριθέων ὦλλοι ζώουσι, Αἰγυπτίων δὲ τῷ ποιευμένῳ ἀπὸ τούτων τὴν ζόην ὄνειδος μέγιστόν ἐστι· ἀλλὰ ἀπὸ ὀλυρέων ποιεῦνται σιτία, [d] τὰς ζειὰς μετεξέτεροι καλέουσι. Φυρῶσι τὸ μὲν σταῖς τοῖσι ποσὶ, τὸν δὲ πηλὸν τῇσι χερσὶ, [e] καὶ τὴν κόπρον ἀναιρέονται. τὰ αἰδοῖα ὦλλοι μὲν ἐῶσι ὡς ἐγένοντο, πλὴν ὅσοι ἀπὸ τούτων ἔμαθον· Αἰγύπτιοι δὲ περιτάμνονται. εἵματα, τῶν μὲν ἀνδρῶν ἕκαστος ἔχει δύο, τῶν δὲ γυναικῶν ἓν ἑκάστη. τῶν ἱστίων τοὺς [f] κρίκους καὶ τοὺς κάλους οἱ μὲν ἄλλοι ἔξωθεν προσδέουσι, Αἰγύπτιοι δὲ ἔσωθεν. γράμματα γράφουσι, καὶ λογίζονται ψήφοισι Ἕλληνες μὲν, ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ φέροντες τὴν χεῖρα· Αἰγύπτιοι δὲ, ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἐπὶ τὰ ἀριστερά· καὶ ποιεῦντες ταῦτα, αὐτοὶ μέν φασι ἐπὶ [g] τὰ δεξιὰ ποιέειν, Ἕλληνας δὲ ἐπ᾽ ἀριστερά. διφασίοισι δὲ γράμμασι χρέωνται· καὶ τὰ μὲν αὐτῶν, ἱρὰ, τὰ δὲ, δημοτικὰ καλέεται· Θεοσεβέες δὲ περισσῶς ἐόντες μάλιστα πάντων ἀνθρώπων, νόμοισι [h] τοιοῖσιδε χρέωνται. ἐκ χαλκέων ποτηρίων πίνουσι, διασμέωντες ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην οὐχ ὁ μὲν, ὁ δ᾽ οὔ, ἀλλὰ πάντες. εἵματα δὲ λίνεα φορέουσι αἰεὶ νεόπλυτα, ἐπιτηδεύοντες τοῦτο μάλιστα. τά τε αἰδοῖα περιτάμνονται, καθαριότητος εἵνεκεν· προτιμῶντες καθαροὶ εἶναι ἢ

quæ ſunt turpia, ſed neceſſaria, ea in occulto fieri debere; palam vero, quæ non ſunt turpia. Mulier neque dei neque deæ ulla ſacerdos eſt, ſed viri deorum omnium et dearum. Alendi parentes filiis nulla, nolentibus; filiabus, etiamſi nolint, ſumma neceſſitas eſt. Deorum ſacerdotes alibi 36
comati ſunt, in AEgypto raſi. Apud alios ritus eſt, ſtatim in funere capita tonſa geri ab illis, quos maxime tangit; AEgyptii ſub mortes ſinunt capitis crines immitti, tum in capite, tum in mento antea raſi. Apud ceteros mortales victus a ferarum ſecretus eſt conſortio; AEgyptii cum feris vivunt. Alii tritico atque hordeo victitant: AEgyptio, qui ex iis vitam ſectâtur, maximo probro eſt; ſed cibos e farre conficiunt, quos quidam ſiliginem appellant. Farinam aqua madefactam pedibus, lutum manibus ſubigunt et ſtercus tollunt. Virilia alii talia relinquunt prout nata erant, præter eos qui ab iſtis didicerunt; AEgyptii circumcidunt. Viri binas veſtes habent, feminæ ſingulas. Alii velorum anſulas et funes extrinſecus aſſuunt, AEgyptii intrinſecus. Græci literas ſcribunt et calculis computant a ſiniſtro in dextrum manum ferentes; AEgyptii a dextro in ſiniſtrum; et hoc facientes aiunt ſe in dextrum, Græcos facere in ſiniſtrum. Literis duplicibus utuntur, quarum unas ſa- 37
cras vocant, populares alteras. In deos affatim ſupra omnes homines religioſi ſunt, talibus moribus utentes: aheneis in poculis potant, ſingulis ea diebus extergentes, non hic neque ille, ſed univerſi. Linea ferunt veſtimenta ſemper recens lota, hanc rem præcipue curantes. Virilia circumcidunt munditiæ gratia, pluris facientes ſe mundos eſſe quam decoros. Sa-

a Ἱρᾶ τε *Arch.* *b* Κωμέουσι *Arch.*, tum ξηρεῦνται ξυρεῦνται *Ask. Paſſ.*, ξυρεῦνται *M.* olim ξηρεῦνται, errore librariorum. *c* *Ald. Vind. Pariſini*, *Rem.*, πυρῶν *Ask. M. Arch.*, in quo et κριθῶν. Tum ſtatim ἄλλοι *Id.* et *Vind.*, ex *M.* et *Ask. Paris. B.* vulgatum. *d* Excerpſit *Erotianus* in Μετεξέτεροι et *Galenus* in *Hippocr.* p. 312. t. IV., in *Baſil.* et *Charterii* edito mire vitioſus, ſed facili auxilio curandus; *Arch.* ὀλλυρέων et ζειὰς, quomodo *Erot.* et *Galen.* *e* Quatuor haec non legit *Valla* et deſunt *Arch. Vind.*, qui denuo ἄλλοι· ὦλλοι *Ald.*, τὰ δὲ αἰδοῖα *Ask.* Praecedentia citat *Strabo* XVII. p. 1179. *f* Κρίκους *Ask.* *g* Articulum non habet *Arch.* *h* *M. Ask. Paſſ.* reliqui τοιοῖσιδε. Mox διασμῶντες *Arch. M. Ask.*, in *Ald. Paris. A. Rem. Vind.* vulgatum. Adtigit *Athen.* L. VI. p. 231. D.

92. Τῇ μὲν ἄλλῃ κομέουσι] Nihil muto. Κωμέουσι *Arch.*, ſic enim habet, non κομέουσι, uti *Galeus*, librario debetur, ad notam Ionicam offenſo: indidem ξυρεῦνται et ξυρῶνται venerunt, ſalvo meliore C. 37. Non negavit his Cl. *Salmaſius* operam de Com. p. 542., talia derivans, quae ſine controverſia inde confici non poſſunt, bene obſervante Cl. *Dukero* in *Thucydid.* 1, 6.

95. Τοὺς μάλιστα] A poëtis omittitur interdum in talibus praepoſitio; addit *Herodotus*; qui et hic ſcripſiſſe videtur: ἐς τοὺς μάλιστα ἱκνέεται, nempe τὸ κῆδος· *qui quidem genere ſint proximi*, atque id circo ταφῆες et κηδεσταί. L. VI, c. 57. δικάζειν πατρούχου παρθένου πέρι, ἐς τὸν ἱκνέεται ἔχειν. conf. c. 109. *ad aliquem venire* dicitur *pecunia* vel *haereditas*. *Solon*: μὴ ἐπιτροπεύειν εἰς ὃν ἡ οὐσία ἔρχεται τῶν ὀρφανῶν τελευτησάντων, apud *Diogen. Laërt.* 1, 56. cui legi *Charondae* contrariam explanans *Diodorus Sic.* XII, c. 15. τῆς οὐσίας, inquit, εἰς ἐκείνους καθηκούσης. *Iis eſſe adiuncta Sacra*, ſcribit *Cicero* II. de LL. c. 19. *ad quos* patris familias *morte pecunia venerit.* VALKEN.

99. Ἀπὸ πυρέων] Et hoc inſtauravi; αὐτέων, Θεσσαλέων, Σουσέων aliaque hoc de genere adhibuit; et haec terminatio recuſabitur? Melius ſucceſſiſſet, ſi in Latinis *frumenti* loco *triticum*, et ζειὰς *Hieronymi* exemplo *ſpeltam* vertiſſent. Belle de his *Ol. Celſius* Hierobotan. P. II. p. 101. et 122.

3. Τὸν δὲ πηλὸν τῇσι χερσί.] Huc praeter *Strabonem* XVII, p. 1179. C. ſpectat *Anonym.* in *Pythag.* reliquiis p. 714. τὸν πηλὸν δεῖσθαι ταῖς χερσὶ, τὸν σῖτον τοῖς ποσὶ, τήνοις καλὸν, ἀλλ᾽ ἁμὶν τὸ ἐναντίον. Qui quidem meminerit *vinum* ſecundum Grammaticos Ionice dictum πηλὸν, et οἶνον πατεῖν *Hybriae* ap. *Athen.* XV, p. 696. A. hic forſan per πηλὸν, *uvas* intelligat preſſas in torculari: ſed *vinum* nuſpiam ita vocat *Herodotus*, ſecundum quem vitibus etiam caruit AEgyptus: vid. Celeberr. *Weſſeling.* ad *Diodor.* T. 1, p. 19. VALKEN.

6. Εἵματα τῶν μὲν ἀ. ἕ. ἔχει δύο.] Hinc in *Schol.* ad *Soph.* Oed. in Col. v. 331. corrigendus eſt *Nymphodorus*: τοῖς μὲν δύο ἱμάτια περιέβαλε, ταῖς δὲ ἕν· vulgatur, ταῖς μὲν δ. ἱ. π. τοῖς δὲ ἕν. Huc Seſoſtris iſta dicitur in uſum introduxiſſe, ὑπολαμβάνων ἅμα τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐκθηλύνεσθαι· ὃ καὶ Λυδοῖς ὕστερον συμπεσεῖν φασίν. Lydi cum a Cyro defeciſſent, κέλευέ σφεας, inquit Croeſus apud *Herod.* 1, c. 155. κιθῶνας —— ὑποδύνειν τοῖσι εἵμασι· quod *Polyaenus* dixit στολὴν γυναικείαν φορεῖν. VII, c. 6, 4. De Cyro Lydiſque narrata tranſtulit in Xerxen et Babylonios *Plutarch.* T. II, p. 173. c. De AEgyptiis conf. *Herod.* II, c. 81. VALKEN.

14. Διφασίοισι δὲ γράμμασι χρέωνται] De AEgyptiorum litteris docte et prudenter Cl. *Warburton* Divin. Legat. Moſis L. IV. ſect. 4. Uſi olim fuerunt ſacris ſive Hieroglyphicis, quales in obeliſcis aliiſque monumentis cernuntur: uſi etiam δημοτικοῖς, quas populares et *currentes* adpellare licebit. Memini aeſtate ſuperiore in cimeliarchio Auriaci Principis, monſtrante *Hemſterhuſio*, eruditiſſimi patris egregio filio, lintea videre huiuſmodi litteris oppleta: habet ſimiles faſcias et lintea texta Ill. Comes *Caylus* in *Recueil des Antiquites* t. 1. p. 70., adſperſis praeclariſſimis obſervationibus, quas ut conſideres, auctor ſuaſorque ſum.

20. Τά τε αἰδοῖα περιτάμνονται] De ſacerdotibus recte: neque enim omnibus AEgyptiis illa circumciſionis, niſi ſi myſteriis initiari et ad ſacra [illegible] admitti vellent, neceſſitas. Docuit *Huetius*, Vir Cl. in *Origen.* ad Geneſ. p. 16. et in Homil. [illegible] p. 159.

Sacerdotes tertio quoque die totum corpus radunt, nequis pediculus deos colentibus aut aliud quid ſordidum omnino adſit. Iidem veſtem tantummodo lineam, calceos byblinos geſtant: nec aliam veſtem aut alios calceos ſumere eis fas eſt. Lavantur quotidie bis frigida, item noctu bis. Alias praeterea ceremonias ut ita dicam infinitas exercent. Qui etiam non paucis afficiuntur commodis; nam neque e re domeſtica aliquid conterunt, neque impendunt, ſed ipſis cibi ſacri cocti præſto ſunt, et carnis anſerinæ et bubulæ copia quædam ingens quotidie unicuique adeſt. Vinum quoque ex vite preſſum illis datur. De piſcibus guſtare nefas eſt illis. Fabas AEgyptii in ſua terra nec admodum ſerunt, nec eas, quæ provenerint, aut crudas aut in aqua coctas, edunt. Sacerdotes vero ne aſpicere quidem eas ſuſtinent, arbitrantes haud mundum illud legumen eſſe. Sacerdos fit non unus cuiusque deorum, ſed multi, quorum unus eſt maximus; ubi quis defunctus eſt, filius eius ſubro-
38 gatur. Boves mares Epaphi eſſe ſtatuunt; eaque de re hunc in modum eos explorant. Si pilum nigrum adeſſe vel unum viderit, nequaquam mundum eſſe cenſet. Explorat autem hæc ſacerdotum aliquis ad id conſtitutus, pecude cum ſtante erecta, tum etiam reſupinata: lingua etiam exerta, an pura ſit ab iis ſignis quæ propoſita ſunt, quæ ego alio referam in libro. Inſpicit et caudæ pilos, nunquid eos habeat ſe-

ἢ εὐπρεπέστεροι. οἱ δὲ ἱρέες [a] ξυρεῦνται πᾶν τὸ σῶμα διὰ τρίτης ἡμέρης, ἵνα μήτε φθεὶρ, [b] μήτε ἄλλο μυσαρὸν μηδὲν ἐγγίνηταί σφι θεραπεύουσι τοὺς θεούς. ἐσθῆτα δὲ φορέουσι οἱ ἱρέες λινέην μούνην, καὶ ὑποδήματα βύβλινα· ἄλλην [c] δέ σφι ἐσθῆτα οὐκ ἔξεστι λαβεῖν, οὐδὲ ὑποδήματα ἄλλα. λοῦνται δὲ δὶς τῆς ἡμέρης ἑκάστης ψυχρῷ, καὶ δὶς ἑκάστης νυκτός. ἄλλας τε [d] θρησκίας μυρίας ἐπιτελέουσι, ὡς εἰπεῖν λόγῳ. πάσχουσι δὲ καὶ ἀγαθὰ οὐκ ὀλίγα· οὔτε τι γὰρ τῶν οἰκηίων τρίβουσι, οὔτε δαπανέωνται, ἀλλὰ καὶ σιτία σφί ἐστι ἱρὰ [e] πεσσόμενα, καὶ χηνέων καὶ βοέων κρεῶν πλῆθός τι ἑκάστῳ γίνεται πολλὸν ἑκάστης ἡμέρης. δίδοται δέ σφι καὶ οἶνος ἀμπέλινος. ἰχθύων δὲ οὔ σφι ἔξεστι [f] πάσασθαι. κυάμους δὲ οὔτε τι μάλα σπείρουσι Αἰγύπτιοι ἐν τῇ χώρῃ, τούς τε γενομένους οὔτε
τρώγουσι, οὔτε ἕψοντες [g] πατέονται. οἱ δὲ δὴ ἱρέες, οὐδὲ 103
ὁρέοντες ἀνέχονται, νομίζοντες οὐ καθαρὸν μιν εἶναι ὄσπριον. ἱρᾶται δὲ οὐκ εἷς ἑκάστου τῶν θεῶν, ἀλλὰ πολλοὶ, τῶν εἷς ἐστι [h] ἀρχιέρεως· ἐπεὰν δέ τις ἀποθάνῃ, τούτου ὁ παῖς ἀντικατίσταται. Τοὺς δὲ βοῦς τοὺς ἔρσενας τοῦ Ἐπάφου εἶναι νομίζουσι, καὶ τούτου εἵνεκα δοκιμάζουσι αὐτοὺς ὧδε. τρίχα ἢν καὶ μίην ἴδηται [i] ἐπεοῦσαν μέλαιναν, οὐ καθαρὸν εἶναι νομίζει. δίζηται δὲ ταῦτα ἐπὶ τούτῳ τεταγμένος τῶν τις ἱρέων, καὶ ὀρθοῦ ἑστεῶτος τοῦ κτήνεος καὶ ὑπτίου, καὶ τὴν γλῶσσαν ἐξειρύσας, εἰ καθαρὴ τῶν προκειμένων σημηΐων, τὰ ἐγὼ ἐν ἄλλῳ λόγῳ ἐρέω. κατορᾷ δὲ καὶ τὰς τρίχας τῆς οὐρῆς, εἰ κατὰ φύσιν ἔχει πεφυκυίας. ἢν δὲ τουτέων [k] πάντων ᾖ καθαρὸς, σημαί-

a ξυρεῦνται *Arch. Ask.* *b M. Ask.*, μήτ' ἄλλο *Arch.*, *Edd.* μή τε τι ἄλλο nec male. Tum ἐγγίγνηταί σφι θεραπεύοντες *Arch.* *c Ald. Arch. V. Rem. Paris. A. B.*, δέ σφισι *M. Ask.*, levi diſcrimine. Mox βαλέειν, loco λαβεῖν *Ald. Arch.* et ſtatim ἡμέρης ἑκάστης χυδρῷ, καὶ *Arch.* ſine ὕδατι, quod et *M.* et *Ask.* abeſt, adeſt *Edd.* *d* Θρησκίας *Arch.*, θρησκείας ceteri. Vide ſupra C. 18. *e* Πασσόμενα *Arch.*, tum καὶ κρεῶν βοέων καὶ χην. cum *Ask.* et *Valla.* *f* Πάσσασθαι *Arch.* et οὔτε μάλα· quo modo et Codex *Io. Windeti*, quem vide de Vit. Funct. ſtatu C. 5. *g M. Ask.* ora *Steph. Paſſ.*, addita gloſſa γεύονται ceteri δατέονται. *h Ask. M. Paſſ.* vulgo ἀρχιερεύς. Mox τούτου παῖς *Arch.*, inſerunt alii ὁ. *i Paſſ.*, ἐνεοῦσαν *Arch.*, neque ille male, ἐπεοῦσαν reliqui. Poſt pauca δίζηται *Id.* et *Ask. Paſſ.*, alii δίζεται. *k* Deſit *Arch.*

p. 159. Ed. Nov. multoque uberius amicus meus, olim ſtudioſiſſimus auditor, *C. V. Vonckius*, vir Ampliſſ., Obſ. Miſcell. C. 1. p. 60. Cauſſam ritus, quam *Noſter* adfert, ridiculam ait *Guiliel. Iameſon* Spicil. Antiq. AEgypt. C. 14. p. 339.; potuiſſe enim ſacerdotes munditiae et ſalubritati conſulere ſine circumciſione. Fateor id ultro. Vitione tamen cedere ſcriptori debet, ſi, quem obtendebant AEgyptii colorem, ſignet? *Philonem* Iud. de Circumciſ. p. 810. C. Vir. Cl. in conſilium ubi miſiſſet, *potuiſſet ſapere. Addit doctiſſimus Iudaeorum*, non aliam ob rationem ſacerdotes corpus adcuratiſſime radere, et *Syneſius* Encom. Calvit. p. 70. D. cum *Petavii* obſervatis.

27. Λοῦνται δὲ δὶς τῆς ἡμέρης] Valla *interdiu ter*, quaſi τρὶς τῆς — eſſet. Mihi iſtud, modo ſcripti Codd. addicerent, non diſpliceret. Vide hoc *Porphyrii* ex *Chaeremone* A. An. IV, 7. ΤΡΙΣ δὲ τῆς ἡμέρας ἀπελούοντο ΨΥΧΡΩι, ἀπό τε κοίτης, καὶ πρὸ ἀρίστου, καὶ πρὸς ὕπνον. Quae et *Medic.* et aberranti *Arch.*, auctoritatem conciliant. Porro ἐσθῆτα βαλέειν *Aldi* et *Arch.* habet quidpiam ſingulare, cui fidere non audeo.

33. Δίδοται — οἶνος ἀμπέλινος] Eum in modum C. 60. At C. 77. uſum AEgyptiis οἴνου ἐκ κριθέων ſive *vini ex hordeo* largitur, quoniam vites regioni deeſſent: quod quidem an diſtricte verum ſit, alias quaeremus. *Plutarchus* poſt Pſammetichi aetatem, aditu Graecis intra regionem patefacto, vini potum regibus et ſacerdotibus placuiſſe, de Iſid. et Oſir. C. 6., antea peſtiferi quid illi adeſſe opinatis, innuit. Ut ut fuit, οἴνου οἱ μὲν οὐδ' ὅλως, οἱ δὲ ὀλίγιστα ἐγεύοντο *Chaeremon* in *Porphyr.* A. A. IV, 6. Confer Muſam III, 6. *P. Ern. Iablonskii* Panth. Aegypt. II, 1. p. 131., et nota Cl. *Salmaſium*, ἀμπέλινον de foliis, ἀμπέλων, in vino uſurpari adſervantem ad *Achillem Tat.* L. II. p. 67.

35. Οὔτε τρώγουσι] *Cl. Pauw* corrigebat φρύγουσι, *frigunt*, vulgatum vitii damnans, quoniam qui fabas ἕψοντες [illegible], eas τρώγουσι, quod *Noſter* inſitiatur: paſſim [illegible] et φρύγειν contra ſe poni, neque τρώγειν *crudum* [illegible] indicare. Speciem ea habent, nihil amplius. [illegible] ſcriptor, ſi vero niterentur, οὔτε φρύγοντες [illegible] ——— dare. At veritas deeſt. Τρώγειν [illegible] crudis olim placuit unice: teſtantur τρωκτὰ et τράξιμα, quae ὠμὰ ἐσθιόμενα exponit *Galenus*: accedit verbi in his libris uſus I, 71. II, 92. Bene, quamquam generalius, *Plutarchus* Symp. VIII, 8. οὔτε γὰρ σπείρειν, οὔτε σιτεῖσθαι κύαμον Αἰγυπτίους, ἀλλ' οὐδὲ ὁρῶντας ἀνέχεσθαί φησιν ὁ Ἡρόδοτος. Egregio *Medicei* et *Paſſ.* πατέονται alius erit locus. Nunc notemus eorumdem τῶν εἷς ἐστι ἀρχιέρεως ſingulare prorſus. Potuiſſet illi fideiuſſorem Vir Celeb. addere *Dionem Caſſium*, cui ὁ ἀρχιέρεως, τοῦ ἀρχιέρεω, τὸν ἀρχιέρεων ſeſe probarunt. Lege Cl. *Reimari* obſervata in *Dionis* LIII. p. 712.

41. Καὶ τούτου εἵνεκα δοκιμάζουσι αὐτοὺς ὧδε] Non expedio hanc conſecutionem: Boves mares Epaphi cenſentur: Epaphus non alius ac Apis II, 153. III, 28.; propterea hunc in modum boves explorant. Haeccine conſequens oratio? Saltem qualitatem aliquam aut coloris aut rei alius adiunxiſſet. Aegyptii *rufos boves* τοὺς πυῤῥοὺς βοῦς tantummodo inmolabant, uſi prius examine pilorum ſuperſtitioſiſſimo, ὥστε κἂν μίαν ἔχῃ τρίχα μέλαιναν ἢ λευκὴν, ἄθυτον ἡγεῖσθαι, *ut ſi vel pilum unum nigrum albumve haberet, mactari non poſſe arbitrarentur*, teſtantibus *Plutarch.* Iſid. et Oſir. p. 363. B. et *Diodoro* I, 88. In *Noſtri* animo, etſi verba nunc non praeferant, verſatum ſimile quid videtur. Cl. *Pauw* planiſſima fore cenſebat omnia, modo βοῦς τοὺς ἐρεμνοὺς *nigros boves* refingeretur: hos enim Epaphi ſive Apidis, itidem nigricantis coloris, fuiſſe. Quod quidem ſi probetur, cur atros candidoſque pilos tanta ſuperſtitione bubus evulſerunt, quibus ipſe Apis inſignis erat? mitto vocem Herodoteam non videri. Ne longum faciam, adſtipulor Viro doctiſſimo aut menda turpatam aut voce aliqua defectam eſſe orationem. Fac fuiſſe τοὺς δὲ καθαροὺς βοῦς τοὺς ἔρσενας — et nexus erit ſermoni; quam mihi ſuſpicionem ſtabilire ſequentia videntur et quae principio C. 41. tum *Porphyrius* A. A. II, 55. Sed hoc doctiores perpendant. Statim ἐνεοῦσαν ex *Arch.* ſcripſiſſem, niſi *Paſſ.* dediſſet commodius, quod et in *Abreſchii* coniecturam Dilucid. Thucyd. p. 350. venerat. *Reiskio*, poſt pauca εἰ καθαρὴ τῶν — convertenti in εἰ κατορᾷ τὶ τῶν, *num conſpiciat horum quidpiam*, arbitrariam emendandi rationem lubens relinquo.

μαίνεται βύβλῳ περὶ τὰ κέρεα [a] εἱλίσσων· καὶ ἔπειτα γῆν σημαντρίδα ἐπιπλάσας, ἐπιβάλλει τὸν δακτύλιον· καὶ οὕτω ἀπάγουσι. ἀσήμαντον δὲ θύσαντι θάνατος ἡ ζημίη ἐπικέεται. δοκιμάζεται μέν νυν τὸ κτῆνος τρόπῳ τοιῷδε· θυσίη δέ σφι ἥδε κατέστηκε. [b] ἀγαγόντες τὸ σεσημασμένον κτῆνος πρὸς τὸν βωμὸν, ὅκου ἂν [c] θύωσι, πυρὴν καίουσι. ἔπειτα δὲ ἐπ' αὐτοῦ οἶνον κατὰ τοῦ ἱρηίου ἐπισπείσαντες, καὶ ἐπικαλέσαντες τὸν θεὸν, σφάζουσι· σφάξαντες δὲ, ἀποτάμνουσι τὴν κεφαλήν· σῶμα μὲν [d] δὴ τοῦ κτήνεος δείρουσι· κεφαλῇ δὲ [e] κείνῃ πολλὰ καταρησάμενοι, φέρουσι τοῖσι μὲν ἂν [f] ᾖ ἀγορὴ, καὶ Ἕλληνές σφισι ἔωσι ἐπίδημοι ἔμποροι, οἱ δὲ φέροντες ἐς τὴν ἀγορὴν, ἀπ' ὦν ἔδοντο· τοῖσι δὲ ἂν μὴ παρέωσι Ἕλληνες, οἱ δ' ἐκβάλλουσι ἐς τὸν ποταμόν. καταρέονται δὲ, τάδε λέγοντες τῇσι κεφαλῇσι, εἴ τι μέλλοι ἢ σφίσι τοῖσι θύουσι, ἢ Αἰγύπτῳ τῇ συναπάσῃ κακὸν γενέσθαι, ἐς κεφαλὴν ταύτην τραπέσθαι. κατὰ μέν νυν τὰς κεφαλὰς τῶν θυομένων κτηνέων, καὶ τὴν ἐπίσπεισιν τοῦ οἴνου, πάντες Αἰγύπτιοι νόμοισι τοῖσι αὐτοῖσι χρέωνται ὁμοίως ἐς πάντα τὰ ἱρά. καὶ ἀπὸ τούτου τοῦ νόμου, [g] οὐδὲ ἄλλου οὐδενὸς ἐμψύχου κεφαλῆς γεύσεται Αἰγυπτίων οὐδείς. Ἡ δὲ δὴ ἐξαίρεσις τῶν ἱρῶν, καὶ ἡ καῦσις, ἄλλη περὶ ἄλλο ἱρόν σφι κατέστηκε. τὴν δ' ὦν μεγίστην τε δαίμονα ἥγηνται εἶναι, καὶ μεγίστην οἱ ὁρτὴν ἀνάγουσι, ταύτην ἔρχομαι ἐρέων. ἐπὴν προνηστεύσωσι τῇ [h] Ἴσι, καὶ ἐπὴν κατεύξωνται, θύουσι τὸν βοῦν, καὶ ἀποδείραντες, κοιλίην μὲν κείνην πᾶσαν ἐξ ὦν εἷλον, σπλάγχνα δὲ αὐτοῦ λείπουσι ἐν τῷ σώματι καὶ τὴν πιμελήν· σκέλεα δὲ ἀποτάμνουσι, καὶ τὴν ὀσφὺν ἄκρην, καὶ τοὺς ὤμους τε καὶ τὸν τράχηλον. ταῦτα δὲ ποιήσαντες, τὸ ἄλλο σῶμα τοῦ βοὸς πιμπλᾶσι
104 ἄρτων καθαρῶν, καὶ μέλιτος, καὶ [i] ἀσταφίδων, καὶ σύκων, καὶ λιβανωτοῦ, καὶ σμύρνης, καὶ τῶν ἄλλων θυωμάτων. πλήσαντες δὲ τούτων, καταγίζουσι, ἔλαιον ἄφθονον καταχέοντες· προνηστεύσαντες δὲ, θύουσι· καιομένων δὲ τῶν ἱρῶν, τύπτονται πάντες. ἐπεὰν δὲ ἀποτύψωνται, δαῖτα προτίθενται, τὰ ἐλίποντο τῶν ἱρῶν.
Τοὺς

ſecundum naturam procreatos. Eum, ſi fuerit his omnibus mundus, notat circumvolvens cornibus byblum; deinde adfingens terram ſigillarem, anulum imprimit, et ſic abducunt. Nam immolanti eo ſigillo non notatam, pœna mors ſancita eſt. Et hunc quidem in modum pecus explorantur. Sacrificandi autem is eis
eſt ritus. Pecude, quæ ſignata eſt, ad aram 39
ubi immolant adducta, pyram incendunt; deinde ſupra aram circa hoſtiam libato vino, ac deo invocato, mactant: mactatæ caput amputant, et reliquum corpus excoriant. Capiti autem illi multa imprecati, aſportant illi, quibus ius eſt forum celebrare, et eis Græci negotiatores adfuerint; illi igitur ferentes in forum vendunt: quibus ſi non adfuerint Græci, in flumen abiiciunt. Execrantur autem capita in hæc verba, ut ſiquid mali aut ipſis immolantibus aut univerſæ AEgypto futurum ſit, id in caput hoc vertatur. Eosdem porro hos ritus circa capita pecudum immolatarum, et vini libationem omnes pariter AEgyptii ad omnia ſacra obſervant. Atque ex hoc ritu fit, ut nemo AEgyptiorum de ca-
pite ullius alterius animantis deguſtet. At 40
tamen ſacrorum exemptio et crematio alia circa aliud ſacrum ab eis inſtituta. Quam igitur deam maximam eſſe cenſent, et cui maximum feſtum celebrant, iam nunc dicam. Poſteaquam ieiunio Iſidis vacarunt et precati ſunt, bovem immolant, detractoque corio, alvum illam totam extrahunt, viſcera autem eius in corpore adipemque linquunt, crura amputant, et extremam coxam armosque, ac cervicem. His actis, reliquum bovis corpus ſtipant panibus puris, et melle, et uvis paſſis, et ficis, et thure, et myrrha, atque aliis odoribus. Ubi hæc infarſerunt, adolent, multum olei adfundentes: ieiunio tamen ante ſervato ſacrificant. Dum ſacrificium ardet, omnes ſeſe verberant. Poſteaquam plangere deſierunt, dapem ex ſacrificii reliquiis
pro-

a M. Ask., Paſſ. vulgo ἑλίσσων. b Ἀπαγόντες non male Rem. c Θύουσι Ald. Arch. Paris. B. Vind., θύωσι Paſſ. M. Ask. et Paris. duo. d Ald. Paris. A. B. Arch. Vind. Rem., δὴ non adgnoſcunt M. Ask. Paſſ., mox δέρουσι Arch. e M. Ask. Paſſ. alii ἐκείνου· tum πολλὰ non legit Arch., ſed καταρησάμενοι cum Steph. marg. Ask. Vind. Paſſ., alii κατηρῶν. f Εἰν ἀγορῇ Arch. Mox ἐπίδημοι Paris. A. B. Arch. Ald., V. R., ἐπιδήμιοι M. Paſſ. g Duo haec Arch. abſunt. Paullo ante ἐπίσπεισιν οἴνου ex Arch. citat Galeus, ſed ille mutat nihil. h Sic Paris. tres, Arch. V. Rem., ſed Arch. τῇσι καὶ ἐπὴν cum Aldo, qui cum Edd. τὸν βοῦν, et ἐξ ὧν εἷλον, ceteris minime neglectis. In M. Paſſ. Ask. ἐπεὰν ἀποδείρωσι τὸν βοῦν κατευξάμενοι, κοιλίην μ. ἐκ. π. ἐξ ὧν εἷλον. Paullo ſupra τὴν δ' ὡς μεγίστην Arch. i Ἀσταφίδων Arch. bene, ἀσταφίδος vulgo. Idem Arch. mox θυμάτων, male. Habet Thom. M. in V. tum καταχέαντες Arch. Ἀποτύψωνται explicat Heſychius in Voc.

50. Γῆν σημαντρίδα ἐπιπλάσας] Contendit P. Victorius Variar. xiv, 4. hanc σημαντρίδα cum Ciceronis Orat. pro Flacco C. 16. creta Aſiatica. In Salmaſium ad Solin. p. 157., non diſſimilia opinatum, Gronovius calamum ſtrinxit. Quam ego litem meam non facio. Cui enim bono? Plutarchus τοὺς σφραγιστὰς τῶν ἱερέων et ſigilli caelaturam Iſid. et Oſir. loco ſupra citato, ſive C. 31., expingit: tetigit et Cl. Steph. le Moyne ad Polycarpi Epiſt. p. 410., Noſtro talia contribuens, quae recuſat.

55. Ἔπειτα δὲ ἐπ' αὐτοῦ οἶνον] Torſit ἐπ' αὐτοῦ Cl. Reiskium, non perſpicientem, quid hoc loco velit: ſubſtituit ἔπειτα δὲ πολὺν οἶνον, aut κύαθον, ῥυτὸν, νασμὸν, σπονδὴν, ut eligendi ſit facultas. Verum abundantior ea eſt copia. Corn. Pauw ἔπειτα et ἐπ' αὐτοῦ viſum fuit ἐκ παραλλήλου idem eſſe, ac dein, poſt hoc, ſtatim. Equidem poſtea, deinde Latinorum, et αὖθις αὖ pulcre recordor, ἐπ' αὐτῷ itidem; de iſto nunc quidem addubito, in verſione Gronoviana adquieſcens. Recepi praeterea καταρησάμενοι libris et indole ſermonis requirentibus. Conſentit Plutarchus Iſid. et Oſirid. C. 31. Quae de devotione victimae piacularis, et manibus capiti eius impoſitis, exponuntur, in rem ſuam vertit Spencerus Leg. Hebraeor. Diſſert. viii. p. 1466.

73. Ἐπὴν προνηστεύσωσι τῇ Ἴσι &c.] Induxit haec Medic. imperio Gronovius; ego vero plurium Codd. iuſſu veterem reduxi in ſedem. Quid virum Cl. impulerit, adnotationes oſtendent; in quis tamen conplura, non magni roboris. Negat Herodoteum eſſe βοῦν, quam ipſe vocem non movit vi, 67., quamque Pariſienſes ſcripti atque alii hoc non habent loco: urguet, bis ſine cauſſa idem dici, repetique brevi intervallo προνηστεύσαντες δὲ, θύουσι. Atqui de Aegyptiorum circumciſione, ut uno tantum utar exemplo, iteratio ſimilis C. 36. 37. Quod illi vero validiſſimum argumentum ex ratione dictionis ἐξ ὧν εἷλον, pro inſtauratis aeque firmum ſtat. Iam vide verborum cohaerentiam: ſignificat Noſter maximam ſe deam et feſtum eius maximum deſcripturum: habent utrumque ſuam in poſſeſſionem reſtituta; quae ſi auferas cum Medic., ex parte ſermo truncus incedit. Adde conſpirantem tot MSS. conſenſum. Id ignorare me fateor, Vallam quid tandem, ut κατεύξωνται obdormierunt redderet, adegerit. An καθεύδωνται invenit? Quod ſi reperit, cautione utique fuerat opus.

84. Ἐπεὰν δὲ ἀποτύψωνται] Obverſabantur iſta docto nugatori, cuius Ionicum de Syria Dea libellum inter Lucianea retulerunt, T. iii, p. 454. ubi Adonin ab apro interemptum in ſua regione ferebant Byblii, καὶ κατὰ (ſic legerim) μνήμην τοῦ πάθεος τύπτονταί τε ἑκάστου ἔτεος, καὶ θρηνέουσι — ἐπεὰν δὲ ἀποτύψωνται καὶ ἀποκλαύσωνται. Optime Heſych. Herodoteum Ἀποτύψωνται interpretatur παύσωνται τοῦ τύψασθαι, ubi plangere deſierint. Leopard. vii. Em. c. xii. qui Lucianea quoque comparavit. Vt in his τύψασθαι et ἀποτύψασθαι, ap. Herod. ii, c. 73. πειρᾶσθαι αὐτὸ φορέοντα· ἐπεὰν δὲ ἀποπειρ-

41 proponunt. Mundos quidem igitur mares boves, ac vitulos univerſi AEgyptii immolant: at feminas eis immolare non licet, utpote Iſidi conſecratas. Nam Iſidis ſimulacrum muliebre bubulis præditum eſt cornibus, quemadmodum Io Græci pingunt; bovesque feminas ſimiliter AEgyptii omnes venerantur ex omnibus pecudibus longe plurimum: ideoque nemo vir AEgyptius AEgyptiave mulier Græcum virum aut ore ſuavietur, aut cultro, vel verubus, vel olla illius utetur, aut puri bovis carnem Græco cultro diſſecti guſtabit. Boves, qui demortui ſunt, hunc in modum ſepeliunt: Feminas quidem in flumen demittunt, maſculos autem in ſuburbanis ſinguli defodiunt, uno cornu aut utroque extante, ſigni gratia. Vbi computruit, et ſtatum tempus advenit, præſto eſt ad ſingulas urbes navis ex inſula nominata Proſopitide, quæ eſt in Delta, habetque novem ſchœnorum ambitum. In hac igitur Proſopitide inſula cum aliæ ſunt frequentes urbes, tum ea unde proficiſcuntur naves ad oſſa boum tollenda, nomine Atarbechis, ubi templum Veneris ſanctum extructum eſt; ex qua urbe alii multi vagantur in alias urbes. Vbi autum effoderunt oſſa, aſportant, eaque uno in loco cuncti ſepeliunt. Quem porro in modum boves, in eundem defuncta alia pecora ſepeliunt; ita enim apud eos circa hæc legibus comparatum eſt; *nam ne hæc quidem*

42 *interimunt.* Ceterum qui Iovis Thebani templum incolunt, aut *Thebanæ præfecturæ* ſunt, ii omnes ab ovibus abſtinentes, capras immolant. Non enim eosdem deos ſimiliter colunt univerſi AEgyptii, præter Iſin et Oſirin, quem Bacchum eſſe aiunt; hos peræque univerſi colunt. Qui vero Mendetis templum obtinent, ſive Mendeſiæ præfecturæ ſunt, hi capris abſtinentes, immolant oves. Itaque Thebani, et quicunque propter illos ovibus parcunt, aiunt ideo ſibi conditam hanc legem, quod Iupiter, quum ab Hercule cernere eum volente, cerni nollet, tandem quia orando inſtabat Hercules, hoc commentus ſit, ut amputato arietis capite, pelleque villoſa quam illi detraxerat, induta ſibi, ita ſeſe Herculi oſtenderit: et ob id AEgyptios inſtituiſſe Iovis ſimulacrum facere arietina facie: et ab AEgyptiis *Ammonios accepiſſe, qui ſunt AEgyptiorum atque AEthiopum coloni, et linguam ex utrisque*

[a] Τοὺς μέν νυν καθαροὺς βοῦς τοὺς ἔρσενας καὶ τοὺς μόσχους οἱ πάντες Αἰγύπτιοι θύουσι· τὰς δὲ θηλέας οὔ σφι ἔξεστι θύειν, ἀλλὰ ἱραί εἰσι τῆς Ἴσιος· τὸ γὰρ τῆς [b] Ἴσιος ἄγαλμα ἐὸν γυναικήϊον, βούκερών ἐστι, κατάπερ Ἕλληνες τὴν Ἰοῦν γράφουσι· καὶ τὰς βοῦς τὰς θηλέας Αἰγύπτιοι πάντες [c] ὁμοίως σέβονται προβάτων πάντων μάλιστα μακρῷ. τῶν εἵνεκα οὔτ' ἀνὴρ Αἰγύπτιος, οὔτε γυνὴ ἄνδρα Ἕλληνα φιλήσειε ἂν τῷ στόματι, οὐδὲ μαχαίρῃ ἀνδρὸς Ἕλληνος χρήσεται, οὐδ' ὀβελοῖσι, οὐδὲ λέβητι, οὐδὲ κρέως καθαροῦ βοὸς διατετμημένου Ἑλληνικῇ μαχαίρῃ [d] γεύσεται. θάπτουσι δὲ τοὺς ἀποθνήσκοντας βοῦς, τρόπον [e] τόνδε· τὰς μὲν θηλέας ἐς τὸν ποταμὸν ἀπιεῖσι· τοὺς δὲ ἔρσενας κατορύσσουσι ἕκαστοι ἐν τοῖσι προαστείοισι, τὸ κέρας τὸ ἕτερον ἢ καὶ ἀμφότερα ὑπερέχοντα, σημηΐου [f] εἵνεκεν· ἐπεὰν δὲ σαπῇ, καὶ προσίῃ ὁ τεταγμένος χρόνος, ἀπικνέεται ἐς ἑκάστην πόλιν βᾶρις ἐκ τῆς Προσωπίτιδος [g] καλευμένης νήσου. ἡ δ' ἐστὶ μὲν ἐν τῷ Δέλτα, περίμετρος δὲ αὐτῆς εἰσὶ σχοῖνοι ἐννέα. ἐν [h] ταύτῃ ὦν τῇ Προσωπίτιδι νήσῳ ἔνεισι μὲν καὶ ἄλλαι πόλιες συχναί· ἐκ τῆς δὲ αἱ βάρις παραγίνονται ἀναιρησόμεναι τὰ ὀστέα τῶν βοῶν, οὔνομα τῇ [i] πόλι Ἀτάρβηχις. ἐν δ' αὐτῇ Ἀφροδίτης ἱρὸν ἅγιον ἵδρυται. ἐκ ταύτης τῆς πόλιος πλανέονται πολλοὶ ἄλλοι ἐς ἄλλας [k] πόλις· ἀνορύξαντες δὲ τὰ ὀστέα ἀπάγουσι, καὶ θάπτουσι ἐς [l] ἕνα χῶρον πάντες. κατὰ ταὐτὰ δὲ τοῖσι βουσὶ καὶ τἆλλα [m] κτήνεα θάπτουσι ἀποθνήσκοντα. καὶ γὰρ περὶ ταῦτα οὕτω σφι νενομοθέτηται. κτείνουσι γὰρ δὴ οὐδὲ ταῦτα. Ὅσοι μὲν δὴ Διὸς [n] Θηβαιέος ἵδρυνται ἱρὸν, ἢ νομοῦ τοῦ Θηβαίου εἰσὶ, οὗτοι [o] μέν νυν πάντες οἴων ἀπεχόμενοι, αἶγας θύουσι. θεοὺς γὰρ δὴ οὐ τοὺς αὐτοὺς ἅπαντες ὁμοίως Αἰγύπτιοι σέβονται, πλὴν Ἴσιός τε, καὶ [p] Ὀσίριος· τὸν δὴ Διόνυσον εἶναι λέγουσι. τούτους δὲ ὁμοίως ἅπαντες σέβονται· [q] ὅσοι δὲ τοῦ Μένδητος ἔκτηνται ἱρὸν, ἢ νομοῦ τοῦ Μενδησίου εἰσὶ, οὗτοι δὲ αἰγῶν ἀπεχόμενοι, ὄϊς θύουσι. Θηβαῖοι μέν νυν, καὶ ὅσοι διὰ τούτους οἴων ἀπέχονται, διὰ τάδε λέγουσι τὸν νόμον τόνδε σφι τεθῆναι. Ἡρακλέα θελῆσαι πάντως ἰδέσθαι τὸν Δία, καὶ τὸν οὐκ ἐθέλειν ὀφθῆναι ὑπ' αὐτοῦ· [r] τέλος δὲ, ἐπεί τε λιπαρέειν τὸν Ἡρακλέα, τὸν Δία 105 μηχανήσασθαι, κριὸν ἐκδείραντα [s] προέχεσθαί τε τὴν κεφαλὴν ἀποταμόντα τοῦ κριοῦ, καὶ ἐνδύντα τὸ νάκος, οὕτω οἱ ἑωυτὸν [t] ἐπιδέξαι. ἀπὸ τούτου, κριοπρόσωπον τὤγαλμα τοῦ Διὸς ποιεῦσι Αἰγύπτιοι· ἀπὸ δὲ Αἰγυπτίων, Ἀμμώνιοι, ἐόντες Αἰγυπτίων τε καὶ Αἰθιόπων ἄποικοι, καὶ

a Athenagor. Legat. pro Chriſt. C. 24. *Paſſ. M. Aſk. Arch.*; *Edd.* καθαρ. ἔρσενας τῶν βοῶν. *b* Ἴσιδος *Athenag.*, qui et alia mutavit. Statim βουκερῶν *Arch.* *c* Deſit *Arch.* *d* Χρήσεται *Id.* *e M. Arch. Aſk. Paſſ.*, vulgo τοιόνδε. *f M. Aſk. Paſſ.*, ἕνεκα alii. *g Paſſ. Aſk. M.*, ceteri καλεομένης· tum χώρης in ora *Steph.* *h Arch. M. Aſk. Paſſ.*, ταύτῃ δὴ ὦν alii. Paullo ante περίμετρον *Paſſ. Aſk.* *i Aſk.*, πόλει vulgo. Vid. *Steph. Byz.*, cui Ἀταρβίκις. et Cl. *Iablonſkii* Diſſ. de Remphah p. 77. *k M. Aſk. Paſſ.*, πόλιας in reliquis. *l* Ἐν χωρίον *Arch.* *m Arch. Med. Aſk. Paſſ.*, alii κτην. ἅπαντα. *n Ald. Arch. V. Paris. B., R.*, Θηβαίου marg. *Steph.*, *Aſk. M. Paſſ.* *o Paſſ. M. Aſk.*, νῦν alii praetereunt. *p Ald. Arch. Paris. A. B. V. R.*, Ὀσίριδος *Paſſ. M. Aſk.* *q Arch.* vulgo ὅσοι μὲν δὴ, aut ſine μὲν, ut *Med.* Quod recepi in coniecturam *Reiskii* incidit. Reſpicit ſuperius ὅσοι μὲν δὴ. Statim κέκτηνται *Arch.* *r M. Aſk. Arch.*, ceteri δὲ omittunt, male. Vid. *Gronov.* *s M. Aſk. R. Paſſ.* ora *Steph.*, προσέχεσθαι *Ald. Arch. V.* Νάκος explicatur δέρμα in *Paſſ.* *t M. Aſk. Paſſ.* in aliis ἐπιδεῖξαι contra Ionum morem. Mox τὸ ἄγαλμα *Arch.*

ποπειρηθῇ. Dantur huius generis plura: Ἀποφοιτᾶν *Euſtathius* interpretatur παύσασθαι φοιτῶντα. vid. Clariſſ. *Pierſoni* Anim. in *Moerid.* Attic. p. 400. τῆς σχολῆς ἐκφοιτήσεως eſt apud *Diogen. Laërt.* x, 6. VALCKEN.

87. Τὰς δὲ θηλέας οὔ σφι ἔξεστι θύειν] *Porphyrius* A. A. II, 11. his conſimilia, non ſine naturali quadam inſtituti cauſſa. Duravit Aegyptiis ea ſuperſtitio in Conſtantii Imp. tempora. De bucula, hortos rigante, ἀπεχθέσθαι ... ἐὰν μὴ θῆλυ τοῦτο ἦν. τὰ τοιαῦτα γὰρ ἔλεγον ΜΗ ΕΞΕΙΝΑΙ παρ' αὐτοῖς θύεσθαι *Athanaſius* Hiſtor. Arianor. ad Monach. C. 56. p. 378. Iſidis ſimulacrum bubulis cornibus dabit *Plutarch.* Iſid. et Oſir. C. 19., et *Noſtri* imitator *Libanius* ἡ γὰρ δὴ Ἶσις, τὸ βουκέρων ἄγαλμα, τὸ Αἰγύπτιον Antiochici p. 353. C.

99. ἢ καὶ ἀμφότερα ὑπερέχοντα] Potuiſſet ὑπερέχουσα ſtructura vulgatiore. At *Gronovium* conſule in C. 66. huius libri. *Antigonus Caryſt.* Hiſt. Mirab. C. 23. οἷον ἐν Αἰγύπτῳ τὸν βοῦν ἂν κατορύξῃς — ὥστε αὐτὰ τὰ κέρατα τῆς γῆς ὑπερέχειν &c.

13. Ὅσοι μὲν δὴ] Fortaſſe ſcribendum ὅσοις μὲν δὴ Διὸς Θηβαιέος ἵδρυται ἱρὸν et paulo inferius, ὅσοι δὲ δὴ τοῦ Μένδητος ἔκτηνται ἱρόν· voculas δὲ δὴ ſic ſaepenumero coniungit *Herod.*, qui c. 44. εἰρόμην, ait, ὁκόσος χρόνος εἴη ἐξ οὗ σφι τὸ ἱρὸν ἵδρυται. VALCKEN.

13. Διὸς Θηβαιέος] Rediit Iovi ſolemnis titulus, quo I, 182. II, 54. IV, 181. ſuperbit. Ἵδρυνται ἱρὸν in *Vallae* Latinis *templum incolunt*, verius *ſacrum ſive aedem conſtituunt*, ut C. 41. 44. et *Diodor. Sic.* I, 15. Rediit quoque Ὀσίριος, cui *Med.* Ionicam formam, hic inconſulte detractam, reddidit II, 157.

25. Προέχεσθαί τε τὴν κεφαλὴν] Pati hoc poſſum, ſi tamen opera levi fieret προσσχέσθαι, ſequentibus melius congrueret, quae et Cl. *Reiskii* opinatio. Νάκος de arietis vellere Grammatici recuſant, merito reprehenſi

καὶ φωνὴν μεταξὺ ἀμφοτέρων νομίζοντες. [a] δοκέειν δέ ἐμοὶ, καὶ τοὔνομα Ἀμμώνιοι ἀπὸ τοῦδέ σφι τὴν ἐπωνυμίην ἐποιήσαντο· [b] Ἀμμοῦν γὰρ Αἰγύπτιοι καλέουσι τὸν Δία. τοὺς δὲ κριοὺς οὐ θύουσι Θηβαῖοι, ἀλλ᾽ εἰσί σφι ἱροὶ διὰ τοῦτο. μιῇ δὲ ἡμέρῃ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν ὁρτῇ τοῦ Διὸς, κριὸν ἕνα κατακόψαντες, καὶ ἀποδείραντες, κατὰ ταὐτὸ ἐνδύουσι τὤγαλμα τοῦ Διός· καὶ ἔπειτα ἄλλο ἄγαλμα [c] Ἡρακλέος προσάγουσι πρὸς αὐτό. ταῦτα δὲ ποιήσαντες, τύπτονται οἱ περὶ τὸ ἱρὸν [d] ἅπαντες τὸν κριὸν, καὶ ἔπειτα ἐν ἱρῇ θήκῃ θάπτουσι αὐτόν. Ἡρακλέος δὲ πέρι τόνδε τὸν λόγον ἤκουσα, [e] ὡς εἴη τῶν δυώδεκα θεῶν· τοῦ ἑτέρου δὲ πέρι Ἡρακλέος, τὸν Ἕλληνες οἴδασι, οὐδαμῇ Αἰγύπτου ἐδυνάσθην ἀκοῦσαι. καὶ μὴν ὅτι γε οὐ παρ᾽ Ἑλλήνων ἔλαβον τοὔνομα τοῦ Ἡρακλέος Αἰγύπτιοι, ἀλλὰ Ἕλληνες μᾶλλον παρ᾽ Αἰγυπτίων, καὶ Ἑλλήνων οὗτοι οἱ θέμενοι τῷ Ἀμφιτρύωνος γόνῳ οὔνομα Ἡρακλέα, πολλά μοι καὶ ἄλλα τεκμήριά ἐστι τοῦτο οὕτω ἔχειν, ἐν [f] δὲ δὴ καὶ τόδε· ὅτι τε τοῦ Ἡρακλέος τούτου οἱ γονέες ἀμφότεροι ἦσαν Ἀμφιτρύων καὶ Ἀλκμήνη, γεγονότες τὸ ἀνέκαθεν ἀπ᾽ Αἰγύπτου· καὶ διότι Αἰγύπτιοι οὔτε Ποσειδέωνος οὔτε Διοσκούρων τὰ οὐνόματά φασι εἰδέναι, οὐδέ σφι θεοὶ οὗτοι ἐν τοῖσι ἄλλοισι θεοῖσι ἀποδεδέχαται. καὶ μὴν εἴ γε παρ᾽ Ἑλλήνων ἔλαβον οὔνομα τευ δαίμονος, τούτων οὐκ ἥκιστα ἀλλὰ μάλιστα ἔμελλον μνήμην ἕξειν, εἴπερ καὶ τότε ναυτιλίῃσι ἐχρέωντο, καὶ ἦσαν Ἑλλήνων τινὲς ναυτίλοι, ὡς ἔλπομαί τε καὶ ἐμὴ γνώμη αἱρέει. ὥστε τούτων ἂν καὶ μᾶλλον τῶν θεῶν τὰ οὐνόματα ἐξεπιστέατο Αἰγύπτιοι ἢ τοῦ Ἡρακλέος. ἀλλά τις [g] ἀρχαῖός ἐστι θεὸς Αἰγυπτίοισι Ἡρακλέης· ὡς δὲ αὐτοὶ λέγουσι, ἔτεά ἐστι ἑπτακισχίλια καὶ μύρια ἐς Ἄμασιν βασιλεύσαντα, ἐπεί τε ἐκ τῶν ὀκτὼ θεῶν οἱ [h] δυώδεκα θεοὶ ἐγένοντο, τῶν Ἡρακλέα ἕνα νομίζουσι. Καὶ θέλων δὲ τούτων πέρι σαφές τι εἰδέναι, ἐξ ὧν οἷόν τε ἦν, ἔπλευσα καὶ ἐς Τύρον τῆς Φοινίκης, πυνθανόμενος αὐτόθι εἶναι ἱρὸν Ἡρακλέος ἅγιον· καὶ εἶδον πλουσίως κατεσκευασμένον ἄλλοισί τε πολλοῖσι ἀναθήμασι,
106 καὶ ἐν αὐτῷ ἦσαν στῆλαι δύο, ἡ μὲν, χρυσοῦ ἀπέφθου· ἡ δὲ, [i] σμαράγδου λίθου, λάμποντος τὰς νύκτας μέγα-

que mixtam uſurpantes. Qui etiam mihi videntur nomen Ammonios ex hoc ſibi pro cognomine poſuiſſe, quod Ægyptii Iovem appellant Ammoun. Arietes vero non mactantur a Thebanis, ſed eis ob hanc rem ſacri ſunt. Vno tantum die quotannis in feſto Iovis, unum arietem obtruncant, cuius pellem detractam eundem in modum Iovis ſimulacro induunt; ad illudque deinde aliud adducunt Herculis ſimulacrum. Hoc acto, cuncti qui circa templum ſunt, arietem verberant, deinde in ſacro eundem loculo ſepeliunt. De Hercule 43
autem hunc ego audivi ſermonem, eum eſſe ex diis duodecim; nam de altero Hercule, quem Græci norunt, nulla in parte Ægypti quippiam potui audire. Et ſane eius nomen non Ægyptios a Græcis accepiſſe, ſed Græcos potius ab Ægyptiis, et eos quidem Græcos, qui hoc nomen filio Amphitryonis impoſuere, cum multa alia mihi indicia ſunt id ita ſe habere; tum vero iſtud, quod huius Herculis uterque parens, Amphitryon et Alcmena, fuerunt olim ab Ægypto oriundi: et quod Ægyptii negant, ſe aut Neptuni aut Dioſcurorum nomina noſſe: neque hi dei inter ceteros ab illis admiſſi fuerunt. Quod ſi nomen dæmonis ullius a Græcis mutuati eſſent, non minime, imo vel maxime iſtorum memoriam fuiſſent habituri: ſi quidem etiam tunc navigationes exercebant, et nonnulli Græcorum navicularii erant, ut credo, et mea fert opinio: ut Ægyptii iſtorum potius deorum nomina quam Herculis percepiſſent. Atqui vetuſtus quidam deus eſt apud Ægyptios Hercules, et, ut ipsi aiunt, ſeptem et decem annôrum millia ſunt ad Amaſin regem, ex quo duodecim dii ex octo diis exſtiterunt, quorum Herculem unum arbitrantur. Quibus ego de rebus certior fieri 44
annitens, a quibus poſſem, in Tyrum Phœnices *urbem* navigavi, quod ibi templum Herculis ſanctum eſſe audirem: quod et vidi opulenter exornatum cum aliis multis donariis, tum vero duobus cippis, altero ex auro excocto, altero ex lapide ſmaragdo, maiorem in modum ſplendente

a Δοκέει δέ μοι *Arch.* *b* Ἀμοῦν *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 211., ubi haec citat. *c* *Ald. Paris. A. B. V. Arch. R. Ask. Paſſ.* perpetuo. Ἡρακλέους *Med.* quater. *d* Πάντες *Arch.* *e* *Ald. Arch. V. Rem. Paris. B.*, ὅτι *M. Ask. Paſſ.*, mox τὸ οὔνομα *Ask.* ſaepe et *Paſſ.* *f* *M. Ask. Arch. Paſſ.* δὴ omittunt; ceteri habent. Statim Διοσκόρων *Arch.* rectiſſime ex *Phrynichi* ſententia: ſic et VI, 127. idem. *g* Ἐστὶ Αἰγ. ἀρχ. θεὸς *Arch.* *h* Δώδεκα *Arch.* *i* *M. Ask. Paſſ.* μαράγδου, *Ald.* et ceteri omnes, uti editum.

a *S. Bocharto* Hierozoic. P. I. C. 42. L. II. De titulo Ammonis κριοπροσώπου nihil addam, niſi recurrere IV, 181. et in *Luciani* Aſtrol. C. 8. et *Proclo* in Timaeum p. 30.

30. Φωνὴν — νομίζοντες] Adridere poſſet φωνῇ ob IV, 117. φωνῇ — νομίζουσι Σκυθικῇ. Sed illud aeque probum. Sic I, 142. γλῶσσαν δὲ οὐ τὴν αὐτὴν οὗτοι νενομίκασι. Alia hoc de genere *Portus* ſubpeditabit, quibus ex *Dione Caſſio*, ſi quae neceſſitas, magna foret acceſſio. In *Cononis* Narrat. 44. ὃς τὴν αἰχμάλωτον γυναῖκα ἐνδύμασι καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς ἔθετο mutatum ivit *Th. Galeus*, non citra iniuriam.

32. Ἀμμοῦν γὰρ Αἰγύπτιοι] Verius videtur *Euſtathii* hoc ex loco Ἀμοῦν. Namque ita Aegyptii: *Plutarch.* Iſ. et Oſir. C. 9. ἴδιον παρ᾽ Αἰγυπτίοις ὄνομα τοῦ Διός εἶναι ΑΜΟΥΝ. ὃ παράγοντες ἡμεῖς ΑΜΜΩΝΑ λέγομεν. Hinc ex lapide inter epigrammata *Muratorii* Th. Inſcript. p. 73. ΜΕΓΑΣ ΟΒΡΙΜΟΣ ΑΜΩΝ, quamquam ΑΜΜΥΤ in *Rich. Pocockii* Antiq. Inſcript. p. 30. Convenit אמון *Amun* et המון *Hamon* *Ierem.* XLVI, 25. *Ezech.* XXX, 15. Vide doctiſſimi *Iablonskii* Pantheon Aegypt. L. II, 2., et Aegyptiorum myſticas has fabellas docte explanatas advertes.

38. Τύπτονται τὸν κριὸν] *Arietem verberant* Laurentius. Ex uſu verbi, *plangunt*, *ſemet verberant* oportuerat. *Lucianus* D. Syr. C. 6. καὶ μνήμην τοῦ πάθεος τύπτονταί τε ἑκάστου ἔτεος. Poëta in *Hephaeſtione* p. 34. καττύπτεσθε κόραι καὶ κατερείκεσθε χιτῶνας. Habet de hoc vocabuli uſu plura *Gronovius*, admixtis tamen alienis, infra C. 61.

47. Ἐν δὲ δὴ καὶ τόδε] Haud ſcio an ſit ἐν δὲ δὴ deterius. *Lucian.* Aſtrol. C. 4. ἐν δὲ καὶ οὐνόματα αὐτέοισι ἐπέθεσαν· quod ſollicitatum a viris doctis nollem. *Noſter* III, 39. ἐν δὲ δὴ καὶ Λεσβίους — εἷλε. et V, 95. Adde *Gronov.* in I, 18. Aliter *Aldus* et ceteri pingunt, e quibus δὴ reſtituo; *Medic.*, et hic *Arch.*, illi ſe infeſtum praebuit, ſicuti et III, 15., placatior alibi. *Aeliani* Var. XIV, 38. πολλὰ καὶ ἄλλα εἶδε, ἐν δὴ τοῖς καὶ τόδε paullo diverſius abit.

56. Ὡς ἔλπομαί τε] Correxerat vir eruditus in *Miſcel. Lipſienſ.* ὡς πέπυσμαί τε, quod merito in litteris ad me ſpernit. ἡ ἐμὴ γνώμη αἱρέει amplius eſt quam ἔλπομαι, et ſententiam rationibus nixam exprimit, ſicuti λόγος αἱρέει, quod ſanior ratio perſuadet, III, 45. IV, 127. et in *Platonis* Critone p. 48. C. *Arriano*, Imp. *Antonino* atque aliis. Lege *Uptoni* adnotationes in *Arriani* Diſſert. L. I, 29. p. 155. et *Abreſchii* Dilucid. Thucyd. p. 385.

59. Ἀρχαῖός ἐστι θεὸς — Ἡρακλέης] Dubio res caret. Habuerunt Aegyptii ſuum ſibi numen, cui Graeci *Herculis* titulum inpegerunt: nulla illi natalium origo ex Iovis et Alcmenae amoribus, verum *Nilo genitus* tradebatur, *Cicerone* doctore Nat. Deor. III, 16. Ordines deorum in iſta gente varii: primi VIII., hinc XII. inde alii, ut eſt C. 145. ex ſecundis fuit *Hercules*. Legendus eſt Cl. *Iablonskius* Praefat. Panth. ſect. 28. et L. II, 3., neque enim moram in his nectere libet.

68. Ἡ δὲ, σμαράγδου] Non me fugit, quid patrocinii μάραγδος ex *Athenaei* III, 14. auferre queat, ſed locuples eſſe dubito. *Noſter* vulgatum, nullo MSS. diſ-

dente per noctem: veniensque in colloquium cum dei ſacerdotibus, percontabar quantum temporis foret, ex quo id templum fuisſet extructum: ſed comperi ne hos quidem congruere cum Græcis, quippe dicentes cum urbe condita fuisſe dei templum pariter extructum: esſe autem, a Tyro ab ipsis habitata, annorum duo millia ac trecentos. Vidi præterea Tyri etiam aliud Herculis templum cognomine Thaſii. Quinetiam in Thaſum profectus ſum, ubi inveni templum Herculis a Phœnicibus conditum, qui ad investigandam Europam navigantes, Thaſum condiderunt: quod vel quinque virorum ætatibus prius fuit, quam Hercules Amphitryonis in Græcia exiſteret. Hæc quidem igitur investigata plane declarant Herculem vetustum deum esſe; eoque mihi videntur hi rectisſime facere e Græcis, qui duplicia Herculi templa ædificata obtinent; uni quidem, ut immortali, cognomen Olympio, immolantes: alteri vero, ut heroi, parentantes.

45 Alia quoque multa inconſiderate Græci loquuntur, quorum et haec inepta fabula est, quam de Hercule ferunt: Eum, quum in AEgyptum pervenisſet, ab AEgyptiis redimitum, tanquam Iovi immolandum, cum pompa fuisſe eductum, ac illum tantiſper ſe continuisſe; ſed quum illi ad aram eum conſecrarent, ibi ad vim converſum, omnes illos interemisſe. Quæ quum dicunt Græci, videntur mihi ſe et naturæ AEgyptiorum et morum ignaros prorſus oſtendere. Quippe quibus nullam pecudem fas est immolare, præter ſues, præterque boves mares, et vitulos, dummodo mundos, et anſeres: ii qua ratione

γαθος. ἐς λόγους δὲ ἐλθὼν τοῖσι ἱρεῦσι τοῦ θεοῦ, εἰρόμην ὁκόσος χρόνος [a] εἴη ἐξ οὗ σφι τὸ ἱρὸν ἵδρυται. εὗρον δὲ οὐδὲ τούτους τοῖσι Ἕλλησι συμφερομένους. ἔφασαν γὰρ, ἅμα Τύρῳ οἰκιζομένῃ καὶ τὸ ἱρὸν τοῦ θεοῦ [b] ἱδρυθῆναι· εἶναι δὲ ἔτεα ἀφ᾽ οὗ Τύρον οἰκέουσι, τριηκόσια καὶ δισχίλια. εἶδον δὲ ἐν τῇ Τύρῳ καὶ ἄλλο ἱρὸν Ἡρακλέος, ἐπωνυμίην ἔχοντος Θασίου εἶναι. [c] ἀπικόμην δὲ καὶ ἐς Θάσον, ἐν τῇ εὗρον ἱρὸν Ἡρακλέος ὑπὸ Φοινίκων ἱδρυμένον, οἳ, κατ᾽ Εὐρώπης ζήτησιν ἐκπλώσαντες, Θάσον ἔκτισαν· καὶ ταῦτα [d] καὶ πέντε γενεῇσι ἀνδρῶν πρότερά ἐστι ἢ τὸν Ἀμφιτρύωνος Ἡρακλέα ἐν τῇ Ἑλλάδι γενέσθαι. τὰ μέν νυν ἱστορημένα δηλοῖ σαφέως παλαιὸν θεὸν [e] τὸν Ἡρακλέα ἐόντα. καὶ δοκέουσι δέ μοι οὗτοι ὀρθότατα Ἑλλήνων ποιέειν, οἳ διξὰ Ἡράκλεια ἱδρυσάμενοι ἔκτηνται· καὶ τῷ μὲν, ὡς ἀθανάτῳ, Ὀλυμπίῳ δὲ ἐπωνυμίην, θύουσι· τῷ δὲ ἑτέρῳ, ὡς ἥρωϊ, ἐναγίζουσι. λέγουσι δὲ πολλὰ καὶ ἄλλα ἀνεπισκέπτως οἱ Ἕλληνες· εὐήθης δὲ αὐτέων καὶ ὅδε ὁ μῦθός ἐστι, [f] τὸν περὶ τοῦ Ἡρακλέος λέγουσι· ὡς αὐτὸν ἀπικόμενον ἐς Αἴγυπτον στέψαντες οἱ Αἰγύπτιοι, ὑπὸ πομπῆς ἐξῆγον ὡς θύσοντες τῷ Διΐ· τὸν δὲ, τέως μὲν ἡσυχίην ἔχειν· ἐπεὶ δὲ αὐτοῦ πρὸς τῷ βωμῷ κατάρχοντο, ἐς ἀλκὴν τραπόμενον, πάντας σφέας καταφονεῦσαι. ἐμοὶ μέν νυν δοκέουσι ταῦτα λέγοντες, τῆς Αἰγυπτίων φύσιος καὶ τῶν νόμων πάμπαν [g] ἀπείρως ἔχειν οἱ Ἕλληνες. τοῖσι γὰρ οὐδὲ κτήνεα ὁσίη θύειν ἐστὶ, χωρὶς ὑῶν, [h] καὶ ἐρσένων βοῶν, καὶ μόσχων, ὅσοι ἂν καθαροὶ ἔωσι, καὶ χηνῶν· κῶς ἂν οὗτοι ἀνθρώπους θύοιεν; ἔτι δὲ ἕνα [i] ἐόντα τὸν Ἡρα-

a Εἴη *Ask.* *b* *Pasſ. M. Ask. Arch.*, ἱδρυνθῆναι *Paris. A. B. Ald. R. V.*, mox ἔτεα *Arch.* *c* *M. Pasſ. Arch. Ask. Valla*, vulgo ἀπικόμεν; δὲ κ. ἐς θ. εὗρον. Reſpicit haec *Euſtath.* in *Dionys.* v. 517. *d* Haec copula est ex *Pasſ. M.* et *Ask.*, ceteri non norunt. *e* Deſit *Pasſ. Arch.*, qui mox τῶν Ἑλλ. *f* Omittit articulum *Arch.* ſed mox cum *Vind.* ἐπεὶ δὲ αὐτοὶ πρὸς τῷ. *g* Ἀπείρως *Arch. V.* *h* Καὶ σίων *Arch.* errans. *i* *Arch.*, ὄντα reliqui, male.

disſenſu, probavit III, 41. Stat et pro eodem Cl. *Waſſe* in *Thucyd.* IV, 15. Latinos *Zmaragdum* maluisſe, cognitisſimum est, quo de *Ian. Broukhuſius* in *Propert.* II, 13, 43., et ab eo cumulatim citati. Μέγαθος, quod continuo ſuccedit, inſolentius videtur: hinc *T. Fabri* μεγάλως, a *Gronovio* caſtigatum: indidem *Reiskii* μέγα φῶς, non magno utique molimine. Ego in *Laurentii* et *Porti* partes eo; nam Gronoviana explicatio minime ſe probat.

73. Τριηκόσια καὶ δισχίλια] Fuit Tyrus post Sidonem μεγίστη τῶν Φοινίκων καὶ ἀρχαιοτάτη πόλις in *Strabon.* XVI. p. 1097., et, illo longe potiore, *Eſaia* Propheta C. XXIII, 7. Negari tamen haud poteſt, nimium priscam hic perhiberi, quod praeter alios egregius Vatis eius explanator *Camp. Vitringa* condocefecit. Fieri potest, ut *Noſtrum*, antiquitatis ſuae iactatores, ſacerdotes Herculis circumſcripserint. Quod enim *Vignolius* Chronol. L. IV, I. p. 33. τριηκόσια καὶ χίλια reſcripsit, id in coniectura, incerta et fallace, deputandum est. Non addo, et ea ratione Tyri initia iusto antiquiora conſtitui.

78. Πέντε γενεῇσι] Δέκα γενεῇσι corrigit *Mausſacus* ad *Harpocr.* p. 144. edoctus a *Scaligero* ad *Euſeb.* p. 37. Mendae patebit origo, ſi ſic voces cenſeantur olim collocatae: καὶ ταῦτα δὴ γενεῇσι Ι (id eſt δέκα) πρότερά ἐστι. Nonnunquam numerum voci γενεὴ ſubiicit etiam *Herodot.* I, c. 185. γενεῇσι πέντε πρότερον γενομένῃ et IV, c. 147. VALCKEN.

78. Καὶ πέντε γενεῇσι ἀνδρῶν πρότερά ἐστι] Et haec exercuerunt eruditorum ſtudia. *Mausſacum* fama *Gronovius* repulit, chronologica difficultate nihil admodum motus: belle noverat ex *Scaligero* ad *Euſeb.* Chron. p. 37. a Thaſo et Cadmo plus quinque generationibus ad Herculem abiisſe: neque neſciebat *Berkelii* ad *Stephan.* in Θάσος conatus: et pertinax tamen ſilentium. Ego vero non ambigo de menda vocabuli πέντε. Quid fuerit olim, coniectando vestigandum est. *Mausſaci* δέκα γενεῇσι nimium videtur: addit enim in ſeriem maiorum Herculis Belum, cuius ratio hic nulla. Beli F. Aegypto aequales fuerunt Cadmus et Thaſus; ab Aegypto ad Herculem octo numerantur deſcendentes in *Stephani* Θάσος, qui quidem, uti *Aldus* et priſci Editi, Η δὲ γενεαῖς Ἡρακλέους καὶ Θάσος παλαίτερος h. e. *octo vero generationibus Hercule antiquior Thaſus est.* Mutavit fateor *Berkelius* poſuitque δέκα, quod ſcriptus liber I δὲ γενεαῖς praeferret: at offendit eumdem ad lapidem, ad quem *Mausſacus*. Iam generationum ordo et numerus in Herculem usque cum conſtet, adſtipulor Ampl. *Bouherio* Disſ. Herodot. C. II. p. 128. ὀκτὼ γενεῇσι reponenti. Discrepant, neque nego, ὀκτὼ et πέντε ſcriptura, quae differentia notae fortasſe numerali; obſcurius pictae, aut erranti amanuenſi in acceptum referenda est.

84. Ὡς ἥρωϊ, ἐναγίζουσι] Sugillat *Plutarchus* de Malign. Herodoti p. 857. D., cavillandi ſtudio abreptus, Herculem, Amphitryonis F., Heroum olim ritu ac ſuperſtitione Graecos devenerari ſolitos teſtata res atque a *Diodoro* IV, 39. copioſius explicita est. Non repeto quae illi adſcripta ſunt.

95. Χωρὶς ὑῶν] Miror equidem hoc uno in loco tradi, fas fuisſe Aegyptiis *ſues* immolare; et tamen rerum Aegypti peritisſimis viris locum de menda non fuisſe ſuſpectum. Lenisſima mutatione corrigi poterit ὀΐων, ut nullas mactasſe pecudes dicantur *praeter oves*, boves mares vitulosque, et hos duntaxat qui ſolemni ritu fuerint explorati ſignoque notati. In nomo tamen habitantes Thebano ὀΐων ἀπεχόμενοι αἶγας θύουσι, Mendesii contra, αἰγῶν ἀπεχόμενοι, ὄϊς θύουσι, uti ſcribit c. 42. Sed ſues abominati vulgo ne tangebant quidem Aegyptii, c. 47. uno tantum feſto die Lunae ὗς θύσαντες πατέονται τῶν κρεῶν· ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρῃ οὐκ ἂν ἔτι γευσαίατο. Rem adfirmant *Plutarch.* de Iſ. et Oſir. §. 8. et *Aelianus* H. A. X, c. XVI. hic ſua probabiliter idoneo teſti debet *Eudoxo*, qui citatus ibidem φησὶ φειδομένους τοὺς Αἰγυπτίους τῶν ὑῶν μὴ θύειν αὐτάς. Aegyptiorum ad Graeca comparans inſtituta *Anaxandrides* apud *Athen.* VII, p. 299. F. Οὐκ ἐσθίεις ὕει᾽, ἐγὼ δέ γ᾽ ἥδομαι Μάλιστα τούτοις. Graecis excipiendi Cretenſes ſecundum *Agathoclem* ὗς τῶν κρεῶν οὐ δαίσαιντο· *Athen.* IX, p. 376. A. Qui populi praeter Aegyptios ſues averſati ſint, enumerantur *Bocharto*. Vid. Celeberr. *Wesſ.* ad *Diodor.* T. I, p. 380. VALCKEN.

97. Κῶς ἂν οὗτοι ἀνθρώπους θύοιεν;] Legitima foret concluſio, ni aliunde de inpia hac gentis religione explo-

Sed abſurda. Panis talem. Mendes apud AEgyptios Pan et hircus: Mendeſiorum honor erga capras. Suis averſatio, et nonniſi plenilunio immolatio Lunæ ac Baccho

Ἡρακλέα, καὶ ἔτι ἄνθρωπον, ὡς δή φασι, κῶς φύσιν ἔχει πολλὰς μυριάδας φονεῦσαι; καὶ περὶ μὲν τούτων τοσαῦτα ἡμῖν εἰποῦσι καὶ παρὰ τῶν θεῶν καὶ παρὰ τῶν ἡρώων [a] εὐμένεια εἴη. Τὰς δὲ δὴ αἶγας καὶ τοὺς τράγους τῶνδε εἵνεκα οὐ θύουσι Αἰγυπτίων οἱ εἰρημένοι. τὸν Πᾶνα τῶν ὀκτὼ θεῶν λογίζονται εἶναι οἱ Μενδήσιοι. τοὺς δὲ ὀκτὼ θεοὺς τούτους, προτέρους τῶν δυώδεκα θεῶν φασι γενέσθαι. γράφουσί [b] τε δὴ καὶ γλύφουσι οἱ ζωγράφοι [c] καὶ οἱ ἀγαλματοποιοὶ τοῦ Πανὸς τὤγαλμα, κατάπερ Ἕλληνες, αἰγοπρόσωπον καὶ τραγοσκελέα· οὔτι τοιοῦτον νομίζοντες εἶναί μιν, ἀλλ'
107 ὅμοιον τοῖσι ἄλλοισι θεοῖσι. ὅτευ δὲ εἵνεκα τοιοῦτον γράφουσι αὐτὸν, οὔ μοι ἥδιόν ἐστι λέγειν. σέβονται δὲ πάντας τοὺς αἶγας οἱ Μενδήσιοι, καὶ μᾶλλον τοὺς ἔρσενας τῶν [d] θηλέων. καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι τιμὰς μέζονας ἔχουσι· ἐκ δὲ τούτων εἷς μάλιστα, ὅστις ἐπεὰν ἀποθάνῃ, πένθος μέγα παντὶ τῷ [e] Μενδησίῳ νομῷ τίθεται. καλέεται δὲ ὅ, τε τράγος καὶ ὁ Πὰν Αἰγυπτιστὶ, Μένδης. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ νομῷ τούτῳ ἐπ' ἐμεῦ τοῦτο τὸ τέρας· γυναικὶ τράγος ἐμίσγετο ἀναφανδόν. τοῦτο ἐς [f] ἐπίδεξιν ἀνθρώπων ἀπίκετο. Ὗν δὲ Αἰγύπτιοι μιαρὸν ἥγηνται θηρίον εἶναι, καὶ τοῦτο μὲν, ἤν τις ψαύσῃ αὐτῶν παριὼν ὑὸς, αὐτοῖσι [g] ἱματίοισι [h] ἀπ' ὧν ἔβαψε ἑωυτὸν, βὰς ἐπὶ τὸν ποταμόν· τοῦτο δὲ, οἱ συβῶται, ἐόντες Αἰγύπτιοι ἐγγενέες, ἐς ἱρὸν οὐδὲν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐσέρχονται μοῦνοι πάντων· οὐδέ σφι ἐκδίδοσθαι θυγατέρα οὐδεὶς ἐθέλει, οὐδ' ἄγεσθαι ἐξ αὐτέων· ἀλλ' [i] ἐκδίδονταί τε οἱ συβῶται, καὶ ἄγονται ἐξ ἀλλήλων. τοῖσι μέν νυν ἄλλοισι θεοῖσι θύειν ὗς οὐ δικαιεῦσι Αἰγύπτιοι· Σελήνῃ δὲ καὶ Διονύσῳ μούνοισι,

tione immolarent homines? aut quomodo Hercules, quum unus eſſet, et adhuc, ut aiunt, homo, par eſſet ad multa millia virorum interimenda? Hæc tamen tot quæ de his diximus, ſint et a diis et ab heroibus in bonam partem accepta. Porro capras et hircos ea de cauſſa 46
ii, quos diximus, AEgyptiorum non mactant, quod Pana inter octo deos Mendeſii numerant, quos octo aiunt priores duodecim diis extitiſſe. Panos autem ſimulacrum et pingunt et ſculpunt pictores et ſtatuarii, quemadmodum Græci, caprina facie, hircinisque cruribus: haudquaquam exiſtimantes eum eſſe talem, ſed ſimilem ceteris diis. Qua tamen eum cauſſa talem pingant, non est mihi relatu iucundum. Verum Mendeſii omnes capros venerantur, et acrius mares quam feminas. Et caprarii præcipuo honore afficiuntur, et ex capris unus maxime: qui quum deceſſit, ingens toti Mendeſiæ præfecturæ luctus ponitur. Vocatur autem et hircus et Pan AEgyptiace, Mendes. In hac regione contigit hoc mea memoria prodigium: hircus cum muliere coiit propalam, quod in oſtentationem hominum pervenit. Suem autem AEgyptii ſpurcam belluam eſſe 47
arbitrantur, unde et ſiquis iſtorum eam vel transeundo contigerit, cum ipsis veſtimentis demerſit ſe abiens ad flumen; et ideo ſoli omnium ſubulci, AEgyptii indigenæ, nullum in AEgypto ingrediuntur templum: nemoque aut filiam illis nuptum dare vult, aut cuiuspiam eorum filiam ducere: ſed ipsi inter ſe ſubulci dant accipiuntque filias. Aliis diis immolare ſues ius AEgyptiis non est, præterquam Lunæ et Baccho: quibus quum per tempus plenilunii ſues

a Εὐμενέα *Arch. Vind.* b *M. Arch. Paſſ.*, δὲ δὴ *Ald. Paris. B. Arch. V. R.* c Ζωγράφοι καὶ οἱ ἀγαλματοποιοὶ τοῦ Πανὸς *Ald. Paris. B. V. Arch. R. Paſſ.* et *Valla*, in *M. Ask.* καὶ ἀγαλματο. absunt; ambo vero τὤγαλμα κατ. Ἕλληνες cum *Paſſ. V. Arch.*, in ceteris τὤγαλμα adhaeret αἰγοπρόσωπον voci. d *Arch.*, uti IV, 2. et ſaepe alias: θηλειῶν *Edd.* Vid. *Euſtath.* in *Hom.* p. 546, 42. Paullo ante πάντες τοὺς Ed. *Hervagii.* e *Arch.*, ceteri Μενδησίων. f *Ask. Paſſ.*, reliqui ἐπίδειξιν. g *Vind.* et *Arch.* vulgo τοῖσι ἱματ. h *M. Ask. Paſſ.*, alii ἀπιών. Mox idem *M.* et *Paſſ.* ἐπὶ τὸν, vulgo ἐς τὸν ποτ. i *Arch. V. Med. Rem. Ask. Paſſ.*, ceteri τε negligunt.

ploratum haberemus. Adpellavi ad *Diodori* I, 88. *Manethonem*, *Plutarchum*, *Porphyrium* testes; adiungo *Seleucum*, cuius liber ab *Athenaeo* IV, 21. p. 172. περὶ τῆς παρ' Αἰγυπτίοις ἈΝΘΡΩΠΟΘΥΣΙΑΣ, laudatur. Sustulit crudeles aras rex Amoſis, humanarum victimarum loco placentis in uſum vocatis. Quod cum diu ante *Noſtri* aevum valuerit, inde illi hoc argumenti genus. Alia *Iablonskius* Panth. III, 3. p. 75. Ἐόντα, quo modo et MS. *Baroccianus*, teste *Waſſe*, ex *Arch.* locum inpetravit.

1. Εὐμένεια εἴη] Voluitne *Arch.* et *Vind.* εὐμενέα, uti εὔσημα et alia hoc de genere? *Heliodori* ſimilis formula Aeth. IX. p. 424. τοῦτό τε καὶ ἡμῖν ΕΥΜΕΝΕΙΑ μὲν ΕΙΗ τῶν εἰρημένων. τὰ μυστικώτερα δὲ ἀῤῥήτῳ σιγῇ τετιμήσθω. Post pauca ἀγαλματοποιοὶ posſeſſionem, unde *Medic.* opera exciderant, reciperarunt. Γλύφειν et γράφειν artis ſunt diverſae, nec memini ſub ζωγράφοις *quoscunque opifices ad effigies parandas* conprehendi. Ceteroqui in ordinatione verborum viro Cl. accedo.

10. Οὔ μοι ἥδιόν ἐστι λέγειν] Ionicam *Herodoti* formam loquendi aliquoties adhibuerunt *Aelianus* et veterum castigatisſimus imitator *Ariſtides*: in huius T. I. p. 20. τὴν θείαν μάχην οὐχ ἥδιον ἐμοὶ γοῦν λέγειν· *S. Iebb.* οὐ ῥᾴδιον ſcribendum ſuſpicabatur; ego contra οὐχ ἥδιον etiam reponendum arbitror T. I, p. 624. Quod habet p. 632. ἐμοὶ μὲν οὐκ εὐπρεπέστερόν ἐστι λέγειν· mutuatus etiam est ab *Herodoto* in cuius legitur proximo C. 47. *Io. Stobaeus* egregiam praebet *Heracliti* ſententiam p. 48, 13. ἀνθρώποις γίγνεσθαι ὁκόσα θέλουσιν οὐκ ἄμεινον. Verum οὐκ ἄμεινον, οὐ λῷον, οὐ χεῖρον, οὐ κάκιον, multo magis frequentantur. VALCKEN.

12. Καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι &c.] Si ἕνεκα in auxilium voces, uti oportet, nihil hic inconcinni. Caprarios potiore loco cenſebant, ob caprorum praeſtantiam. Hoc indicat. Verum quae ſubduntur ἐκ δὲ τούτων εἷς μάλιστα — ſpectantne eumdem caprarium? Id volunt docti interpretes; qui quidem ſi conſideraſſent hirci Mendeſii venerationem, paene incredibilem, iſta in natione utique ἐκ δὲ τούτων εἷς non ad caprarium, ſed hircos retuliſſent, eumque in primis, qui vulgo Θμουΐτων τράγος. Hoc mortuo, ſicuti in *Apidis* deceſſu alibi, omnis Mendeſiorum tractus luctui indulgebat, haud ſane obitu caprarii. Notavit hanc interpretum inconſiderantiam Cl. *de Pauw.* Τῷ Μενδησίῳ νομῷ ex *Arch.* legitimum est, venitque in opinionem *Gronovii.*

15. Καὶ ὁ Πὰν Αἰγυπτιστὶ, Μένδης.] Sequuntur *Noſtrum* plerique omnes. Qui Coptici ſermonis uſum habent, infitiantur, praeterque ceteros *Iablonskius* Panth. II, 7. p. 273. Vide vero mihi haec *Plutarchi* Iſ. et Oſir. c. 73. οἷόν ἐστιν Ἶβις — καὶ αὐτὸς ὁ Ἆπις· οὕτω δὴ γὰρ τὸν ἐν Μένδητι τράγον καλοῦσι· Sentisne ſcriptum fuiſſe καὶ αὐτὸς ὁ Πάν; neque enim Apis et Pan idem, nedum hircus Mendeſius usquam Apis. Vnum adpello *Herodotum*. Nihil addo de turpisſimo et deteſtabili hirci mulierum amore: dixi ad *Diodorum*, et conduxit conplura vir excellenti eruditione *S. Bochartus* P. I. Hierozoic. L. II, 53. Ecce tamen istud *Clementis Alex.* Protrept. p. 27. de libidinoſo Iove: ἐνεπίμπλατο γοῦν γυναικῶν, οὐχ ἧττον ἢ αἰγῶν ὁ Θμουιτῶν τράγος, in quo αἰγῶν vox aliena est atque ex ſcholio. Hirci omnes in capras ruunt, non ſolus Mendeſius: huius proprium fuit, uti Iovis, in feminas inſanire.

20. Αὐτοῖσι ἱματίοισι] Articulum eieci, MSS. obſecundans. *Euripides* Suppl. v. 926. Θεοὶ ζῶντ' ἀναρπάσαντες — Αὐτοῖς τεθρίπποις. *Sophocles* Aiac. v. 26. ἐφθαρμένας —— εὑρίσκομεν — αὐτοῖς ποιμνίων ἐπιστάταις. Noster III, 126. ἀποκτείνας δέ μιν, ἠφάνισε αὐτῷ ἵππῳ. Retinetur tamen contra morem III, 45. Confer *Daviſium* in *Maximum* Tyr. Diſſ. VII. p. 520. *Medicei* *Paſſioneique* ἀπ' ὧν ἔβαψε egregie nitet.

25. Οἱ συβῶται, ἐόντες] Non ſpernerem, ſi voculam καὶ Codices praeberent interiectam: οἱ συβῶται, καὶ ἐόντες Αἰγύπτιοι ἐγγενέες, *tametsi ſint indigenae*, ἐς ἱρὸν οὐδὲν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐσέρχονται μοῦνοι πάντων. Saepius in talibus καὶ ponitur pro καίπερ, et apud *Herod.* VII, c. 46. αἱ συμφοραὶ — καὶ βραχὺν ἐόντα μακρὸν δοκέειν εἶναι ποιεῦσι τὸν βίον. Inter ſeptem genera Aegyptiorum memorantur et συβῶται *Herodoto* L. II, c. 163. Suum greges quem in finem aluerint, *Eudoxus* tradidit apud *Aelian.* de N. A. X, 16. VALCKEN.

ſues immolarunt, carne veſcuntur. Cur autem aliis diebus festis ſues oderint, at in isto mactent, de hac re ab AEgyptiis est quidem narratio relata: ſed quam mihi notam decorum magis est non referre. Sacrificium autem de ſuibus Lunæ hunc in modum fit. Immolata ſue, extremam eius caudam, et lienem, et omentum ſimul componens, adipe omni, qui circa alvum pecudis exiſtat, ea operuit, ac deinde igni adolet: reliquis carnibus plenilunii die veſcuntur, quo die ſacra fecerint; alio die non amplius guſtarent. Qui ſunt ex eis inopes, propter tenuitatem victus fictas ex farina ſues postquam coxerunt, immolant.

48 Baccho quoque in feſti convivali cœna porcum pro foribus mactans quisque auferendum præbet ipſi ſubulco, qui illum vendiderat. Reliquum festum Baccho AEgyptii celebrant exceptis choris, fere per omnia eadem Græcis. Sed loco phallorum ſunt ab eis excogitatæ aliæ ſtatuæ circiter cubitales nervis mobiles, quas feminæ circumferunt per pagos, veretro nutante, quod non multo minus est cætero corpore; et tibia præeunte, quam feminæ, Bacchum canentes, ſequuntur. Cur autem veretrum habeat maius et ſolum in corpore agitet, de eo est ſacra narratio, quam habent.

49 Iam igitur Melampus Amytheonis filius non imperitus huius ſacri, ſed gnarus fuisſe mihi videtur. *Siquidem Melampus fuit, qui Græcis Bacchi, et nomen et ſacrificium, et pompam phalli interpretatus fuit,* non tamen omnem plane rationem complexus aperuit. Verum ii qui post hunc extiterunt ſapientes, rem magis explicaverunt. Itaque phallum, qui in pompa Bacchi exhibetur, Melampus induxit: a quo edocti Græci faciunt ea quæ faciunt. Ego quidem igitur Melampodem virum fuisſe ſapientem aio, artemque divinandi ſibi comparasſe: eundemque ab AEgypto accepta cum alia multa Græcis enarrasſe, tum vero illa de Baccho pauca in illis mutan-

νουσι, τοῦ αὐτοῦ χρόνου, τῇ αὐτῇ πανσελήνῳ τοὺς ὗς θύσαντες, πατέονται τῶν κρεῶν. διότι δὲ τοὺς ὗς ἐν [a] μὲν τῇσι ἄλλῃσι ὀρτῇσι ἀπεστυγήκασι, ἐν δὲ ταύτῃ θύουσι, ἔστι μὲν λόγος περὶ αὐτοῦ ὑπ᾽ Αἰγυπτίων λεγόμενος· ἐμοὶ μέντοι ἐπισταμένῳ οὐκ εὐπρεπέστερός ἐστι λέγεσθαι. θυσίη δὲ ἥδε τῶν ὑῶν τῇ Σελήνῃ ποιέεται· ἐπεὰν θύσῃ, τὴν οὐρὴν ἄκρην, καὶ τὸν σπλῆνα, καὶ τὸν ἐπίπλοον συνθεὶς ὁμοῦ, κατ᾽ ὦν ἐκάλυψε πάσῃ τοῦ κτήνεος τῇ πιμελῇ τῇ περὶ τὴν νηδὺν γινομένῃ· καὶ ἔπειτα καταγίζει πυρί· τὰ δὲ ἄλλα κρέα σιτέονται ἐν τῇ πανσελήνῳ, ἐν τῇ ἂν τὰ ἱρὰ [b] θύσωσι· ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρῃ οὐκ ἂν [c] ἔτι γευσαίατο· οἱ δὲ πένητες αὐτῶν ὑπ᾽ ἀσθενείης [d] βίου, σταιτίνας πλάσαντες ὗς, καὶ ὀπτήσαντες ταύτας, θύουσι. Τῷ δὲ Διονύσῳ τῆς ὀρτῆς [e] τῇ δορπίῃ, χοῖρον πρὸ τῶν θυρέων σφάξας ἕκαστος, διδοῖ ἀποφέρεσθαι τὸν χοῖρον αὐτῷ τῷ ἀποδομένῳ τῶν συβωτέων. τὴν δὲ ἄλλην ἀνάγουσι ὀρτὴν τῷ Διονύσῳ οἱ Αἰγύπτιοι, πλὴν [f] χορῶν κατὰ ταὐτὰ σχεδὸν πάντα Ἕλλησι. ἀντὶ δὲ φαλλῶν, ἄλλα σφί ἐστι ἐξευρημένα ὅσον τε πηχυαῖα ἀγάλματα νευρόσπαστα, τὰ περιφορέουσι κατὰ κώμας [g] γυναῖκες, νεῦον τὸ αἰδοῖον, οὐ πολλῷ τεῳ ἔλασσον ἐὸν τοῦ ἄλλου σώματος· προηγέεται δὲ [h] αὐλός. αἱ δὲ ἕπονται ἀείδουσαι τὸν Διόνυσον. διότι δὲ μέζον τε ἔχει τὸ αἰδοῖον, καὶ κινέει μοῦνον τοῦ σώματος, ἔστι λόγος περὶ αὐτοῦ [i] ἱρὸς λεγόμενος. Ἤδη ὦν δοκέει μοι Μελάμπους ὁ Ἀμυθέωνος τῆς θυσίης ταύτης οὐκ εἶναι ἀ- 108
δαὴς, ἀλλ᾽ ἔμπειρος. Ἕλλησι γὰρ δὴ Μελάμπους ἐστὶ ὁ ἐξηγησάμενος τοῦ Διονύσου [k] τό τε οὔνομα, καὶ τὴν θυσίην, καὶ τὴν πομπὴν τοῦ φαλλοῦ· ἀτρεκέως μὲν οὐ πάντα συλλαβὼν τὸν λόγον ἔφηνε· ἀλλ᾽ οἱ ἐπιγενόμενοι τούτῳ σοφισταὶ μεζόνως ἐξέφηναν. τὸν δ᾽ ὦν φαλλὸν τὸν τῷ Διονύσῳ πεμπόμενον Μελάμπους ἐστὶ ὁ [l] κατηγησάμενος· καὶ ἀπὸ τούτου μαθόντες ποιεῦσι τὰ [m] ποιεῦσι Ἕλληνες. ἐγὼ μέν νυν φημὶ Μελάμποδα γενόμενον ἄνδρα σοφὸν, μαντικήν τε ἑωυτῷ συστῆσαι, καὶ πυθόμενον ἀπ᾽ Αἰγύπτου, ἄλλα τε πολλὰ [n] ἐσηγήσασθαι Ἕλλησι, καὶ τὰ περὶ τὸν Διόνυσον, ὀλίγα [o] αὐτῶν πα-

a Arch. V. μὲν non habent; tum ἀπεστυγ. *Arch.* *b M. Ask. Pasſ.* ora *Steph.*, vulgo θύωσι. *c* Ἐπιγευσαίατο *Rem.* *d* Βίους τε τινὰς *Ald. Arch. Vind.* Vide *H. Steph.* p. 741. Ed. *Gron.* *e* Τῆς τῇ *Arch.* τῆς τε *Vind.*, mox τῷ ἀδομένῳ τῶν *Rem.*, ſcribae ſocordia. *f* Χοίρων *Ald. R. Paris. B. Valla*; χοίρων *Arch. V.*, χορῶν *M. Ask. Pasſ.* *g Arch. V. M. Ask. Pasſ.*, vulgo καὶ γυναῖκας. Vide *Gronov.* I, I. *h* Ὁ αὐλ. *Arch.* *i* Abest ab eodem. *k M. Ask. Pasſ.*, alii τοὔνομα aut τὸ οὔνομα· ſpectat haec *Plut.* de Malign. p. 857. *l* Iidem et margo *Steph.* in ceteris ἀπηγησ. *m Ald. V. Arch. R. Paris. B.*, ποιεῦσι *M. Ask. Pasſ.* *n Arch. V. M. Pasſ. Ask.*, *Steph.* ora, alii ἀπηγησ. *o* αὐτὸν *Arch.*

29. Τοῦ αὐτοῦ χρόνου, τῇ αὐτῇ πανσελήνῳ] Emendabat ſequentia τοὺς ἄρσενας ὗς Cl. *Reiskius*, nulla, uti opinor, urgente cauſſa: rectius admonet, verba praeſcripta bene habere atque innuere, Lunae et Baccho eodem tempore et plenilunio, totius anni uno eodemque, ſues immolatos fuisſe. Adiungere potuisſet *Plutarchi* et *Aeliani* testimonia, quorum poſterior de Animal. x, 16. θύουσιν αὐτὰς *Lunae* ἍΠΑΞ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ ὗν ille Iſid. et Oſir. c. 8. θύοντες ἅπαξ ὗν ἐν ΠΑΝΣΕΛΗΝΩι καὶ κατεσθίοντες. Ea enim explanationem dubio eximunt. Verum adnectitur post nonnulla θυσίη —— τῶν ὑῶν τῇ Σελήνῃ ποιέεται, nulla Bacchi habita ratione, in quis πανσελήνῳ oportuisſe, Cl. *de Pauw* opinio est. Equidem, etsi idem ſacrorum genus adgnoſco, nihil demuto. Lunae unice meminit, ſiquidem eius honori praecipua erat illa festivitas; quare et *Aelianus* ſolam nominavit.

39. Ὑπ᾽ ἀσθενείης βίου] *Aldinum* βίους τε τινὰς *H. Stephanus* in Prolegom. ſecundae Editionis ſcribendum docuit βιοῦς, voluit certe: at non recordatus fuit, ἀσθενείην *Noſtri* uſu *morbum* esſe, ἀσθενείην βίου egeſtatem et victus tenuitatem, ut IV, 135. VIII, 51. Maneat proinde dictionis genus. Σταιτίνας ὗς poſuit, ſicuti *Plutarchus* in Lucullo p. 498. A. οἱ μὲν Cyziceni ἀπορούμενοι βοὸς μελαίνης πρὸς τὴν θυσίαν καὶ ΣΤΑΙΤΙΝΗΝ πλάσαντες τῷ βωμῷ παρέστησαν. Quorum, morem eiusmodi [illegible], *St. Berglero* indicium debeo. Porro [illegible] δορπίην ex Apaturiorum festo Ionum die [illegible] derivavit.

[illegible] πλὴν χορῶν] Larga *Gronovii* disſertatio *choros* tuetur, *porcis* depulſis: ſunt ſane in Atticorum Dionyſiis chori cognitisſimi, unde color *Medic.* ſcripturae. Vbi tamen omnia perpendo, *Aldinum* et aliorum *Codd.* πλὴν χοίρων aequius melius opinor. *Porcorum* in Lunae et Bacchi ſacris iterata praeceſsit mentio: additur alia AEgyptiorum Dionyſia a Graecorum Bacchanalibus vix differre eademque videri πλὴν χοίρων. Quae belle procedunt. Reliqui tamen *Mediceum*, ne illi infeſtior, quod nolim, habear. *Pasſioneus* conſentit.

47. Ἀγάλματα νευρόσπαστα] Gemina his Lucianea D. Syr. C. 16. καλέονται δὲ τάδε νευρόσπαστα· quae quidem nervis cum moverentur, ea propter νεῦον τὸ αἰδοῖον. Scio *Corn. de Pauw* σεῖον maluisſe, *Reiskium* νεύοντα τὸ —, quibus carere licet. *Gronov.* conſule in huius Muſae C. 66. et *Plutarchum* Iſid. et Oſir. C. 36. Duravit Phallorum turpis ſuperſtitio in *Athanaſii* aevum, quo protervus iuvenis, in ſacram Christianorum aedem ingresſus, eorum oſtentatione et iactatione uſus traditur: καὶ ἕτερος δὲ μετὰ ΦΑΛΛΩΝ εἰσελθὼν, καὶ ὡς Ἕλλην ΚΙΝΩΝ αὐτὰ τῇ χειρὶ καὶ χλευάζων, εὐθὺς ἐσφάγη Hiſtor. Arian. ad Monach. p. 379. Nunc ibi μετὰ ΘΑΛΛΩΝ errore deſcribentis: iuſtum esſe, quod repraeſentavi, praeclare docuit vir eruditus in Praefat. *Montfauconii* ad *Cosmam Indicopleuſten* p. 19. Sed quid ego de Athanaſii aetate? Superſunt in templorum ruinis, tabula *Bembina*, aliisque Aegyptiorum monumentis clarisſima φαλλοφορίας veſtigia, de quibus Cel. *de la Croſe* Hiſt. Chriſtianismi Indor. L. VI. p. 431. doctisſime.

67. Ὀρθ-

παραλλάξαντα. οὐ γὰρ δὴ συμπεσέειν γε φήσω τά τε
ἐν Αἰγύπτῳ ποιεύμενα τῷ θεῷ, καὶ τὰ ἐν τοῖσι Ἕλ-
λησι. [a] ὁμότροπα γὰρ ἂν ἦν τοῖσι Ἕλλησι, καὶ οὐ
νεωστὶ [b] ἐσαγμένα. οὐ μὴν οὐδὲ φήσω ὅκως Αἰγύπτιοι
παρ' Ἑλλήνων ἔλαβον ἢ τοῦτο, ἢ ἄλλο κού τι νόμαιον.
πυθέσθαι δέ μοι δοκέει [c] μάλιστα Μελάμπους τὰ περὶ
τὸν Διόνυσον παρὰ Κάδμου τε τοῦ Τυρίου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ
ἐκ Φοινίκης ἀπικομένων ἐς τὴν νῦν Βοιωτίην καλεομένην
χώρην. Σχεδὸν δὲ καὶ [d] πάντα τὰ οὐνόματα τῶν θεῶν ἐξ
Αἰγύπτου ἐλήλυθε ἐς τὴν Ἑλλάδα. διότι μὲν γὰρ ἐκ
τῶν βαρβάρων [e] ἥκει, πυνθανόμενος οὕτω εὑρίσκω ἐόν. δοκέω
δ' ὦν μάλιστα ἀπ' Αἰγύπτου ἀπῖχθαι. ὅτι γὰρ δὴ
μὴ Ποσειδέωνος, καὶ Διοσκούρων, ὡς καὶ πρότερόν μοι ταῦ-
τα εἴρηται, καὶ Ἥρης, καὶ Ἱστίης, καὶ [f] Θέμιος, καὶ
Χαρίτων, καὶ Νηρηΐδων, [g] τῶν ἄλλων θεῶν Αἰγυπτίοισι
αἰεί κοτε τὰ οὐνόματά [h] ἐστι ἐν τῇ χώρῃ. λέγω δὲ τὰ
λέγουσι αὐτοὶ Αἰγύπτιοι· τῶν δὲ οὔ φασι θεῶν γινώσκειν
τὰ οὐνόματα, οὗτοι δέ μοι δοκέουσι ὑπὸ Πελασγῶν ὀ-
νομασθῆναι, πλὴν Ποσειδέωνος· τοῦτον δὲ τὸν θεὸν πα-
ρὰ Λιβύων ἐπύθοντο. [i] οὐδαμοὶ γὰρ ἀπ' ἀρχῆς Πο-
σειδέωνος οὔνομα ἔκτηνται, εἰ μὴ Λίβυες· καὶ τιμέουσι
τὸν θεὸν τοῦτον αἰεί. Νομίζουσι δ' ὦν Αἰγύπτιοι [k] οὐ-
δ' ἥρωσι οὐδέν. Ταῦτα μέν νυν, καὶ ἄλλα πρὸς τού-
τοισι, τὰ ἐγὼ φράσω, Ἕλληνες ἀπ' Αἰγυπτίων νενο-
μίκασι. τοῦ δὲ Ἑρμέω τὰ ἀγάλματα ὀρθὰ ἔχειν τὰ
αἰδοῖα [l] ποιεῦντες, οὐκ ἀπ' Αἰγυπτίων μεμαθήκασι,
ἀλλ' ἀπὸ Πελασγῶν, πρῶτοι μὲν Ἑλλήνων ἁπάντων
Ἀθηναῖοι παραλαβόντες, παρὰ δὲ τούτων ὥλλοι. Ἀ-
θηναίοισι [m] γὰρ ἤδη τηνικαῦτα ἐς Ἕλληνας τελέουσι Πε-
λασγοὶ σύνοικοι ἐγένοντο ἐν τῇ χώρῃ· ὅθεν περ καὶ Ἕλ-
ληνες ἤρξαντο νομισθῆναι. ὅστις δὲ τὰ Καβείρων ὄργια
109 μεμύηται, τὰ Σαμοθρήϊκες ἐπιτελέουσι [n] παραλα-
βόντες παρὰ Πελασγῶν, οὗτος ὡνὴρ οἶδε τὸ λέγω.
τὴν γὰρ Σαμοθρηΐκην οἴκεον πρότερον Πελασγοὶ οὗτοι,
[o] τοί περ Ἀθηναίοισι σύνοικοι ἐγένοντο, καὶ παρὰ τού-
των Σαμοθρήϊκες τὰ ὄργια παραλαμβάνουσι. ὀρθὰ ὦν
ἔχειν

tantem. Neque enim dixerim, quæ in AEgy-
pto fiunt huic deo, caſu congruere cum iis,
quæ in Græcia; nam ſimili modo ea fuisſent
Græcis, non autem recens inducta. Neque
tamen dicam AEgyptios a Græcis fuiſſe mu-
tuatos aut hoc aut aliud quippiam ad ritus per-
tinens. Videtur autem mihi Melampus, quæ
ad Bacchum pertinent, audiſſe ex Cadmo Tyrio
et illis, qui cum eo e Phœnice venerunt in ter-
ram nunc Bœotiam appellatam. Ac omnia fere 50
deorum nomina ex AEgypto in Græciam ve-
nerunt. Nam ex barbaris veniſſe ſciſcitatus
ita eſſe comperio. Reor igitur ex AEgypto
præcipue veniſſe. Nam præter Neptuni, et
Caſtorum, quemadmodum a me ſuperius di-
ctum est, et Iunonis, et Veſtæ, et Themidis,
et Gratiarum, et Nereidum, nomina aliorum
deorum fuerunt perpetuo AEgyptiis in regio-
ne. Dico autem quæ ipsi dicunt AEgyptii.
Quorum vero deorum negant ſe noſcere nomi-
na, isti videntur mihi a Pelasgis fuiſſe nomi-
nati, præter Neptunum; hunc quippe Deum
ab Afris audierunt. Etenim Neptuni ab ini-
tio nulli obtinuerunt nomen, niſi Afri, qui
ſemper hunc deum in honore habent. Sed he-
roas AEgyptii nullo cultu proſequuntur. Hos 51
itaque ritus et alios præterea, quos ego refe-
ram, Græci ſunt ab AEgyptiis mutuati. Sed
ut Mercurii ſtatuas facerent rectis cum vere-
tris, non ab AEgyptiis, ſed a Pelasgis didi-
cerunt, primi quidem ex omnibus Græcis A-
thenienſes nacti, et ab his alii. Nam Athe-
nienſibus iam ea tempeſtate inter Græcos de-
ſcriptis, contiguas domos in ea regione Pelas-
gi habuerunt, unde etiam pro Græcis incepe-
runt existimari. Hoc quod dico, quisquis
Cabirorum ſacra initiatus est, quæ Samothra-
ces peragunt a Pelasgis accepta, novit. Nam
Samothraciam prius incolebant hi Pelasgi, qui
cum Athenienſibus habitaverunt, et ab illis or-
gia Samothraces accipiunt. Itaque primi e
Græ-

a Ὁμότροπα *Arch. Vind.*, tum, uti *Ald* γὰρ ἦν. *Mediceo Paſſ.* et *Ask.* debetur editum. b *M. Ask. Paſſ.*, ἐσηγμένα *Paris. B. Rem.*, ἐσηγμένα ora *Steph. Ald. Vind. Arch.*, qui mox οὐ μέν. c Deſit *Arch.*, qui cum *Vind.* ſtatim Τύρου. d Πάντων τῶν θ. τὰ οὐν. *Arch. Vind.* e Ἥκει *Arch.* f Θέμιδος *Paſſ. Ask.* et Νηρηίδων poſterior. g *Med.* et *Ask. Paſſ.*, ceteri cum *Edd.* καὶ τῶν ἄλλων perperam. h Εἰσὶ *Arch.* i *Ask. M. Paſſ.* in aliis οὐδαμῇ. Mox κέκτηνται *Arch. Paſſ. Ask.* k Οὐ δὴ δρῶσιν *Arch. V. Valla.* Paullo ſupra *Ask.* τοῦτον εἶναι. l Ποιεῦνται *Arch. Vind.* m Ex *Med.* et *Ask. Paſſ.*, γὰρ δὴ *Ald.*, in *Arch.* et *Vind.* δὴ deſideratur. Porro ὦ λλοι plerique hic omnes. n *M. Ask. Arch. Paſſ.*, λαβόντες vulgo. Mox τὸ λέγω iidem, alii τά. Tum Σαμοθρήκην *V. Arch. Ask.* o *Ald. R. Vind.*, οἵ περ *M. Ask. Arch. Paſſ.*, neglecto Ionismo.

67. Ὁμότροπα γὰρ ἂν ἦν τοῖς Ἕλλησι] Deſiderant in his docti viri multa. Signum extulit Cl. *de la Barre* Hiſt. Acad. Inſcript. T. VI. p. 274., omnia haec ſequentibus, ut ratiocinium cohaereat, ſubnectens: coniunctionis γὰρ mirificam ſaepe poſitionem ait eſſe; poni nonnunquam periodi principio, cuius fini accedere debeat: corrigi oportere ὁμότροφα γὰρ ἂν ἦν. Velle ſcriptorem, *Non dicam etiam Aegyptios a Graecis ſacrorum ritus eſſe mutuatos: neque enim tum Graecis fuisſent recentes ac noviſſime introducti, ſed una cum ipsis exſtitiſſent quaſi congeniti.* Sic ille. Ego vero deſidero ſtabilitam voculae γὰρ talem conſuetudinem, nec fero commutatam verborum explanationem, nedum ὁμότροφα. Recte dixeris ὁμότροφα ἀνθρώποισι θηρία, ſicuti II, 66., quae una cum hominibus aluntur et victitant, ſive ὁμοῦ τρεφόμενα apud *Xenophontem*: de cerimoniis credam, ubi exempli fuerit copia. Aliud ſectatus est Cl. *Reiskius*, excidiſſe ante haec ſciſcens, οὐδὲ λαβεῖν αὐτὰ παρ' Αἰγυπτίων Ἕλληνας: *nolo quoque adſeverare ab Aegyptiis haec ſacra Graecos accepiſſe.* ὁμοιότροπα γὰρ ἂν ἦν —. Quae mihi negare videntur, quod *Herodotus* ſaepiſſime inſinuat, Graecos ab Aegyptiis ſacrorum plures ritus ſumſiſſe: tum ὁμότροπα leviter mutantur, quae ſua ſcriptor agnoſcit: memorant certe Athenienſes ἤθεά τε ὁμότροπα, quae cum reliquis Graecis communia et conſimilia in Sacris obſervabant VIII, 144. ſuntque ὁμότροποι in *Theophraſti* Charact. c. 26., quorum iidem mores, idem vitae inſtitutum. Vt paucis abſolvam: negat *Herodotus* caſu fortuito quadraſſe Dionyſia Aegyptiorum et Graecorum: tum enim in omnibus gemina germana, quod ſecus erat, neque noviter in Graeciam invecta eſſe debuiſſe. Itaque aliunde adveniſſe, ſed in paucis transmutata.

70. Μελάμπους τὰ περὶ τὸν Διόνυσον &c.] Haec *Diodoro* obverſata ſuſpicor I, 97., Melampodem tamen in Aegyptum deducenti. De *Nicephoro*, cui Αἰγυπτίων ἱερογραμματεὺς καὶ ἱεροφάντης Melampus, non repeto dicta.

79. Τῶν ἄλλων θεῶν Αἰγυπτίοισι] Sic iuncta procedere debent. *Gronovius* copulam, his olim praefixam, iuſtiſſime induxit: turbabat ſcriptoris ſententiam. Scripſi praeterea τῶν δὲ, distracta voce, quod et *Reiskio* libuit. Neptunum vero Afrorum habet IV, 188. atque hinc *Euſtath.* in Homer. p. 1386, 38.

88. Ἀπ' Αἰγυπτίων νενομίκασι] Explent locutionis formulam, adſcito et intellecto ex ſequentibus μαθόντες. Vide *Abreſchii* Dilucid. Thucyd. p. 493. et de Mercurii Graecorum obſcoenius excitata et inprobiore natura *Kuhnium* in *Pauſaniae* L. IV, 26. p. 518. Est autem *Noſtri* plauſibilis ſuſpicio, ſiquidem Hermetis Aegyptii paullo diverſior habitus et indoles in Panth. *Iablonskii* L. V, 5. Iam cur ἤδη τηνικαῦτα *acrius multo* quam δὴ τηνικ. fit, cauſſa nulla est, niſi ex deliciis *Medicei*. Auctor ipſemet *Aldinum* modo, modo illud maluit, ſicuti alii. Inſpice I, 63. VI, 53., *Sophoclem* Oed. Colon. v. 436. *Procopium* B. Vandal. II, 4.

99. Τοί περ Ἀθηναίοισι] Hoc melius. Confer I, 57. In Samothracum myſteriis ex Pelasgorum ſermone Mercurius Κασμίλου titulo cenſebatur, quod ſcholia ad *Apoll. Rh.* I, 917. teſtantur. Mox τὰ ἐν τοῖς ἐν Σαμ. idem cenſendum ac κατὰ τὰ, ſive ὡς.

Græcis Athenienſes a Pelasgis edocti, ſtatuas
Mercurii ut erecta pudenda haberent fece-
runt. De qua re Pelasgi ſacrum quendam ſer-
monem retulerunt, qui in Samothraciæ my-
52 ſteriis declaratus eſt. Isti Pelasgi antea diis
vota facientes omnia immolabant, quemad-
modum ego apud Dodonam audiendo cogno-
vi; nulli autem eorum cognomen neque no-
men imponebant, quippe non audierant us-
piam. Deos autem cognominaverunt eos ob
id, quod cum ornatu poſuerint omnes res at-
que omnes distributiones. Multo deinde pro-
greſſu temporis quum aliorum deorum nomina
reſciverunt ex AEgypto digreſſa, post multo
nomen Bacchi intellexerunt. Itemque aliquan-
to post de nominibus in Dodona oraculum pe-
tiverunt. Namque hoc oraculum ex eis, quæ
apud Græcos ſunt, oraculorum vetustiſſimum
eſſe existimatur, atque adeo ſolum erat ea
tempeſtate. Conſulentibus igitur Pelasgis a-
pud Dodonam, nunquid nomina, quæ a barba-
ris advenirent, adſciſcerent, oraculum reddi-
tum eſt, ut illis uterentur. Atque ita ex eo
tempore ſacrificaverunt, deorum nomina nun-
cupantes, et ea deinceps ab Pelasgis Græci
53 exceperunt. Vnde autem unusquisque deorum
extiterit, an vero cuncti ſemper fuerint, aut
qua ſpecie, ignorarunt usque prius et heri,
ut ſic dicam. Nam Heſiodus atque Homerus,
quos quadringentis, et non amplius, annis an-
te me opinor extitiſſe, illi fuere qui Græcis
theo-

ἔχειν τὰ αἰδοῖα τἀγάλματα τοῦ Ἑρμέω, Ἀθηναῖοι πρῶτοι Ἑλλήνων [a] παρὰ Πελασγῶν μαθόντες, ἐποιήσαντο. οἱ δὲ Πελασγοὶ ἱρόν τινα λόγον περὶ αὐτοῦ ἔλεξαν, τὰ ἐν τοῖσι ἐν Σαμοθρηΐκῃ μυστηρίοισι δεδήλωται. Ἔθυον [b] δὲ πάντα πρότερον οἱ Πελασγοὶ θεοῖσι ἐπευχόμενοι, ὡς ἐγὼ ἐν Δωδώνῃ οἶδα ἀκούσας· ἐπωνυμίην δ' οὐδ' οὔνομα ἐποιεῦντο οὐδενὶ αὐτέων· οὐ γὰρ [c] ἀκηκόεσάν κω. θεοὺς δὲ προσωνόμασάν σφεας ἀπὸ τοῦ τοιούτου, ὅτι [d] κόσμῳ θέντες τὰ πάντα πρήγματα καὶ πάσας νομὰς εἶχον. [e] ἐπεί τε δὲ χρόνου πολλοῦ διεξελθόντος, ἐπύθοντο ἐκ τῆς Αἰγύπτου [f] ἀπικόμενα τὰ οὐνόματα τῶν θεῶν τῶν ἄλλων, Διονύσου δὲ ὕστερον πολλῷ ἐπύθοντο· καὶ μετὰ χρόνον ἐχρηστηριάζοντο περὶ τῶν οὐνομάτων ἐν Δωδώνῃ. τὸ γὰρ δὴ μαντήϊον τοῦτο [g] νενόμισται ἀρχαιότατον τῶν ἐν Ἕλλησι χρηστηρίων εἶναι· καὶ ἦν τὸν χρόνον τοῦτον μοῦνον. ἐπεὶ ὦν ἐχρηστηριάζοντο ἐν τῇ Δωδώνῃ οἱ Πελασγοὶ εἰ ἀνέλωνται τὰ οὐνόματα [h] τὰ ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἥκοντα, ἀνεῖλε τὸ μαντήϊον χρᾶσθαι. ἀπὸ μὲν δὴ τούτου τοῦ χρόνου ἔθυον, τοῖσι οὐνόμασι τῶν θεῶν χρεώμενοι. παρὰ δὲ Πελασγῶν Ἕλληνες [i] ἐξεδέξαντο ὕστερον. Ἔνθεν δὲ ἐγένετο ἕκαστος τῶν θεῶν, [k] εἴτε δ' αἰεὶ ἦσαν πάντες, ὁκοῖοί τέ τινες τὰ εἴδεα, οὐκ ἠπιστέατο μέχρι οὗ [l] πρώην τε καὶ χθὲς, ὡς εἰπεῖν λόγῳ. Ἡσίοδον γὰρ καὶ Ὅμηρον ἡλικίην τετρακοσίοισι ἔτεσι δοκέω μευ πρεσβυτέρους γενέσθαι, καὶ οὐ πλέοσι. οὗτοι δέ εἰσι οἱ ποιήσαντες θεογονίην Ἕλλησι, καὶ τοῖσι θεοῖσι τὰς

a Μαθ. παρ. Πελάσγων *Paſſ. Arch. Ask. V.* *b* Omittunt iidem et *M.* καὶ, quod vulgo ante δέ. Paullo ſuperius τοῖσι Σαμοθρ. ſine praepoſitione *Ald. V. Arch.* *c* Ἀκηκόεσαν ἂν κόθεν, οὐδὲ δὲ *Arch. V. Valla.* *d* Κοσμῴθέντες *Arch. V.*, tu vide *Euſtath.* Il. A. p. 19, 2. *e* *Paſſ. M. Ask.*, ἔπειτα δὲ *Aldus* et alii. Lege notas *Gronov.* 1, 19.; mox διελθόντος plures. Ex *M. Paſſ.* vulgatum. *f* Ἀπηγμένα *Ald. Arch. V. R.*, unde in ora *Steph.* ἀπηγμένα non male, uti C. 58., et ἀπικνούμενα, quod in *Paſſ. M.* *g* *Paſſ. M. Ask. Arch.*, νενόμισο *Ald.* et alii. *h* Deſit *Arch.* *i* *R. Ask.* ora *Steph. M.*, ἐδέξαντο ceteri. Mox ὅθεν δὲ *Ald. V. R.*, quod non damno: ἔνθεν *M. Paſſ. Ask.*, qui ἐγένοντο cum *Arch.* *k* *M. Ask. Paſſ.*, alii ſpernunt δέ. *l* *Ald. Arch. R. V. Paris. B. C. Athenagoras* Apol. C. 14., qui haec citat, ſicuti *Cyrillus* in *Iulian.* III. p. 76. πρίν τε *M. Paſſ.*

9. Ὅτι κόσμῳ θέντες τὰ πάντα] Putes haec *Clementi Alex.* in mente fuiſſe, cum ſine *Stromat.* primi, Θεὸς δὲ παρὰ τὴν θέσιν εἴρηται, καὶ τάξιν, καὶ τὴν διακόσμησιν· namque *Protrept.* p. 22. derivationem *Platonis* Cratyl. p. 397. amplectitur. Priſci illi θεοὺς ex θῶ, unde τίθημι natales accepit, formarunt. Θεὸς itaque ὁ πάντα τιθεὶς καὶ ποιῶν *Euſtathio* in Hom. p. 1148., eamdem ibi originationem probanti: namque alibi ſequitur aliud, quae et *Etymologi* fluctuatio. Sed his non inmoror. Quae ſupra depoſita ſunt, πάντα πρότερον ἔθυον *Laurentius* verterat *in deorum invocatione omnia immolabant*, ſecutusque ex parte *Gronov.* eſt. *Palmerius* vero, *quid ſibi vult ea verſio? num etiam ſtercus et feces diis immolabant?* Πάντα, ut ſaepiſſime, idem eſſe ac πάντως, vertendumque *primi omnium ſacrificavere.* Tu intellige θύσιμα, quod tali in dictione adſciſci oportere, ſupra vidimus.

17. Εἰ ἀνέλωνται] Vereor ut ſe tueri queat: ad normam uſitatam corrigi facile poterit: εἰ ἀνέλοιντο, ſive, εἰ ἀνέλοιατο τὰ οὐνόματα τὰ ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἥκοντα, *num in uſum reciperent* ſciſcitantibus, reſponſum fuit χρέεσθαι. L. VIII, c. 49. εἰ νικηθέωσι, quod adoptavit *Gronovius*, ferri nequit. VALCKEN.

23. Μέχρι οὗ πρώην] Recte dederat Valla: *ignoratum eſt niſi nuper atque heri, ut ſic dicam.* Quod his ſubſtitutum fuit, *ut vere dicam*, congruit *Thucydideo* ὡς τὸ ἀκριβὲς εἰπεῖν, VI, c. 12. ubi contra res minus accurate videtur finienda, formulam adhibet *Thucyd.* ὡς εἰπεῖν· idem eſt *Herodoteum* ὡς εἰπεῖν λόγῳ, *Luciani* Timon. §. 8. οὑτωσὶ μὲν εἰπεῖν, quodque multo frequentius occurrit, ὡς ἔπος εἰπεῖν, *ut ita dicam.* Hoc quum in Epiſt. ad Hebr. VII, 9. legeretur, exemplorum congeſſerunt affatim. Utramque *Herodoti* formulam iunxit *Plato* de LL. III, p. 677. D. ὡς ἔπος εἰπεῖν χθὲς καὶ πρώην γεγονότα· nuſpiam in iſta paene proverbiali formula, de qua *Gataker.* egit ad *M. Antonin.* X, 7. reperietur πρίν, quod hic perperam a *Gronovio* poſitum *Weſſelingius* V. C. iam monuerat ad *Diodor.* T. I, p. 118. VALCKEN.

23. Μέχρι οὗ πρώην τε καὶ χθὲς] Magni facio *Medic.* et illi conſentaneos. Sed intra modum. Exemplum ſimilis locutionis, etsi *Gronovii* ſollers fuerit opera, nusquam ſe obtulit. Contra receptiſſimum et proverbii inſtar πρώην τε καὶ χθὲς, quod *Athenagoras* hic reperit et tot MSS. ratum habent. Dedi ex *Demoſthene* et *Diodoro* ad eum ſcriptorem II, 5. quaedam; quibus adcumulo *Ioſephi* adv. Apion. I, 2. παρὰ τοῖς Ἕλλησι ἅπαντα νέα, καὶ χθὲς καὶ πρώην, ὡς ἂν εἴποι τὶς, εὑρήσεις γεγονότα· tum II, 2. de Pythagora οὐκ ἐχθὲς καὶ πρώην γεγονότος. et C. 15. ὡς ἐχθὲς δὴ καὶ πρώην· porro *Libanium* T. II. p. 124. C. et ea abunde ſunt.

25. Τετρακοσίοισι ἔτεσι] Claſſicus locus eſt de Homeri et Heſiodi aetate, neque ad verum incongruus. Herodotus natus eſt ex *Pamphilae* iudicio apud *Gellium* XV, 23, exeunte Olymp. LXXIV., paullo ante famoſam Xerxis in Graecos expeditionem: hinc in ſuperiora tempora ſi retrocedas, iustus ad Lycurgi et Iphiti aetatem progreſſus erit. Homerum vero utrique fuiſſe aequalem, plures olim cenſuerunt, docente *Marshamo* Canon. Chronic. p. 437. et *Dodwello* Diſſ. de Cycl. III. p. 153. Hactenus itaque res bene haberet. At ubi calcem *Vit. Homeri*, quae *Noſtro* tribuitur, inſpexeris, alia omnia videbuntur dicenda; adnumerantur anni iſtic IↃCXXII. ab Homeri aevo ad Xerxis expeditionem, inſigni discrimine; cui quidem medetur Ill. *Scaliger* ad *Euſeb.* Chron. p. 102. ibi legendo ἔτεά ἐστι τετρακόσια εἴκοσι δύο· Sic ſane discordia nulla. Contra venit *Bouherius* Diſſ. Herodot. C. XI. p. 124. nihil iſto in calculo inmutandum, ſed his in numeris, pertendens: ſcribendum eſſe ἡλικίην ἑπτακοσίοισι ἔτεσι —— πρεσβυτέρους, *ſeptingentis annis mea aetate ſuperiores eſſe.* Addit talia, ſi de Troia capta ſermo eſſet, quae colore et ſpecie non carent. Conſtant hic numeri *Codd.* omnium conſpiratione, nec viderunt diverſos hoc loco *Athenagoras* et *Cyrillus.* Sitne *Noſter* Vitae Homeri ſcriptor in controverſia haeret; quae ſi vel ſecundum Herodotum pronuncietur, erit fortaſſe expeditior difficultatis ratio, uti ſuo loco declarabitur.

27. Οἱ ποιήσαντες θεογονίην Ἕλλησι] Inventores Theogoniae, antea Graecis ignotae, Homerum et Heſiodum fuiſſe, ſi ſignificarit, aut erroris aut reus erit inprudentiae. Uterque poëta, quae de Diis canunt, non ut nova et a ſe primum excogitata perhibent, ſed cognita et a maioribus accepta. Tetigit eam rem *Io. Clericus* ad princ. Theogon. *Heſiodi* et ad v. 211. At alia verborum ſententia; indicant primos verſibus deſcripſiſ-

τὰς ἐπωνυμίας δόντες, καὶ τιμάς τε καὶ τέχνας διελόντες, καὶ εἴδεα αὐτῶν σημήναντες. οἱ δὲ [a] πρότερον ποιηταὶ λεγόμενοι τούτων τῶν ἀνδρῶν γενέσθαι, ὕστερον, [b] ἐμοί γε δοκέειν, ἐγένοντο τούτων. καὶ τὰ μὲν πρῶτα αἱ Δωδωνίδες ἱρήϊαι λέγουσι· [c] τὰ δὲ ὕστερα, τὰ ἐς Ἡσίοδόν τε καὶ Ὅμηρον ἔχοντα, ἐγὼ λέγω. Χρηστηρίων δὲ πέρι [d] τοῦ τε ἐν Ἕλλησι καὶ τοῦ ἐν Λιβύῃ τόνδε Αἰγύπτιοι λόγον λέγουσι. ἔφασαν οἱ ἱρέες τοῦ Θηβαιέος Διὸς, δύο γυναῖκας ἱρηΐας ἐκ [e] Θηβέων ἐξαχθῆναι ὑπὸ Φοινίκων· καὶ τὴν μὲν αὐτέων πυθέσθαι ἐς Λιβύην πρηθεῖσαν, τὴν δὲ, ἐς τοὺς Ἕλληνας.
110 ταύτας δὲ τὰς γυναῖκας εἶναι τὰς ἱδρυσαμένας τὰ μαντήϊα πρώτας ἐν τοῖσι εἰρημένοισι ἔθνεσι. εἰρομένου δέ μευ ὁκόθεν οὕτω ἀτρεκέως ἐπιστάμενοι λέγουσι, ἔφασαν πρὸς ταῦτα ζήτησιν μεγάλην ἀπὸ σφέων γενέσθαι τῶν γυναικῶν τουτέων· καὶ ἀνευρεῖν μέν σφεας οὐ δυνατοὶ γενέσθαι· πυθέσθαι δὲ ὕστερον ταῦτα περὶ αὐτέων τάπερ δὴ ἔλεγον. Ταῦτα μέν νυν τῶν ἐν Θήβῃσι ἱρέων ἤκουον. [f] τάδε δὲ Δωδωναίων φασὶ αἱ προμάντιες, δύο πελειάδας μελαίνας ἐκ Θηβέων τῶν Αἰγυπτιέων ἀναπταμένας, τὴν μὲν αὐτέων ἐς Λιβύην, τὴν δὲ παρὰ σφέας ἀπικέσθαι. ἱζομένην δέ μιν ἐπὶ φηγὸν, αὐδάξασθαι φωνῇ [g] ἀνθρωπηΐῃ, ὡς χρεὸν εἴη μαντήϊον αὐτόθι Διὸς γενέσθαι. καὶ αὐτοὺς ὑπολαβεῖν θεῖον εἶναι τὸ ἐπαγγελλόμενον αὐτοῖσι, καί σφεας ἐκ τούτου ποιῆσαι. τὴν δὲ ἐς τοὺς Λίβυας οἰχομένην πελειάδα, λέγουσι Ἄμμωνος χρηστήριον κελεῦσαι τοὺς Λίβυας ποιέειν· ἔστι δὲ καὶ τοῦτο Διός. [h] Δωδωναίων δὲ αἱ ἱρήϊαι, τῶν τῇ πρεσβυτάτῃ οὔνομα ἦν Προμένεια, τῇ δὲ [i] μετὰ αὐτὴν, Τιμαρέτη, τῇ δὲ νεωτάτῃ, Νικάνδρη, ἔλεγον ταῦτα. συνωμολόγεον δέ σφι καὶ οἱ ἄλλοι Δωδωναῖοι οἱ περὶ τὸ

theogoniam fecerunt, deisque et cognomina dederunt honoresque et artificia ſeparaverunt, et figuras eorum deſignaverunt. Quibus viris qui poëtæ feruntur extitiſſe priores, poſteriores, ut ego opinor, illis fuerunt. Et prima quidem illa Dodonides ſacerdotes memorant: poſteriora autem ad Heſiodum et Homerum ſpectantia, ego refero. At de oraculis ſive il- 54
lo, quod habent Græci, ſive illo, quod in Africa eſt, talia AEgyptii commemorant. Narrabant ſacerdotes Iovis Thebæenſis, duas feminas, quæ eſſent ſacerdotes, Thebis a Phœnicibus fuiſſe abductas: et ſe audiſſe harum unam in Africam fuiſſe venundatam, alteram in Græcos: atque has feminas eſſe, quæ primæ apud dictas gentes oracula conſtituiſſent. Percontantique mihi unde id commemorarent, tanquam ſic plane compertum habentes, ad hæc reſponderunt, maiorem in modum ſe inſtitiſſe veſtigare de his mulieribus, nec tamen unquam invenire potuiſſe, ſed poſtea hæc quæ dicebant de eis audiſſe. Hæc quidem igitur Thebis e 55
ſacerdotibus audivi. Antiſtites autem Dodonæorum hæc aiunt: Geminas Thebis AEgyptiis columbas evolantes, utramque nigram, unam quidem in Africam veniſſe, alteram ad ipſos: quæ fago inſidens humana voce eloquuta ſit, fatum eſſe, ut eo loci Iovis oraculum condatur: et ipſos interpretatos eſſe, quod ipſis annunciaretur id fieri divinitus, et inde ſe ita feciſſe: eam vero quæ ad Afros abiſſet columbam, dicunt iuſſiſſe illos Ammonis oraculum condere; quod et ipſum Iovis eſt. Ita referebant Dodonæorum ſacerdotes, quarum vetuſtiſſimæ nomen erat Promeneæ: proximæ, Timaretæ: minimæ natu, Nicandræ; et his conſentiebant reliqui Dodonæi, qui circa templum in

a Πρότερος *V.* et ora *Steph.* b *M. Ask.*, ἐμ. δοκέειν *Ald.*, δοκέει *Arch.* c *M. Paſſ.* ceteri τὰ δὲ ὕστερον. d *Ask. Arch. Paſſ.*, *Medic.* quoque ſed ſine ἐν vulgo καὶ τῶν τε ἐν Ἑλ. e Θηβαίων omnes, prave. Paullo ante ἱέρειαι *Ask. Paſſ.* f *M. Ask. Paſſ.*, in ceteris τὰ δὲ duntaxat. Δωδωνίων *Arch. Vind.* tanquam ex Δωδῶναι apud *Steph. Byz.* et ſtatim Θηβαίων, tum Αἰγυπτιέων cum *Paſſ. Ask.*, Αἰγυπτίων vulgo. Confer *Theon.* Progymn. p. 90. Porro ἀναπταμένας *Ald. Arch. V. R. Paris B.*, *Euſtath.* in Odyſſ. p. 1760, 50. ubi haec tangit; ἀναπτομ. *Paſſ. M. Ask.* g *Ask. Paſſ.*, ἀνθρωπίνῃ *Ald.* et *Edd.* h Δωδωνίων *Arch.* et ἱρῆιαι ſine articulo. i *Euſtath. Arch. V. R. Paris. B.* et *Ald.*, ταύτην *M. Paſſ.* et ſtatim οἱ ἄλλοι cum *Ask.*, articulus aliis abest.

ſcripiſſe atque ornaſſe. Simile *Diogenis Laërt.* praef. §. 3. de Muſaeo ποιῆσαι δὲ θεογονίαν καὶ σφαῖραν πρῶτον. h. e. *ſcriptis verſibus expoſuiſſe.* Memini magnum noſtra aetate virum aliter *Diogenem* explicuiſſe, de quo *Miſcell. Obſ.* Amſtel. Vol. III. p. 346. Sed ποιῆσαι hoc ſignificatu tritum. Tale Muſae III, 38. καὶ ὀρθῶς μοι δοκέει Πίνδαρος ποιῆσαι· nec diverſum ambiguum iſtud *Sophoclis* Περικλῆς ΠΟΙΕΙΝ μὲν ἔφη με, στρατηγεῖν δὲ οὐκ ἐπίστασθαι in *Athenaei* XIII. p. 604. D., quem quoque vide XIV. p. 627. D. et animadverſionem *Caſauboni*, *Platon.* in Lyſide p. 205. A. et de Rep. II. p. 379. A. Merito autem ob turpes de diis fabulas ambo taxantur ab *Iſocrate* Laudat. Buſirid. p. 229. *Ed. Steph.*

34. Περὶ τοῦ τε ἐν Ἕλλησι &c.] In praepoſitionis abſentia ſingularis eſt *Mediceus.* Supra C. 51. cum *Aldo* pauci τὰ ἐν τοῖσι Σαμοθρηΐκων μυστηρίοισι. Non neſcio praepoſitionis, ubi eam conſuetudo requirebat, neglectum. Quo ex more Σπάρτῃ ξυνοικεῖ τῷ πατρὸς ξυνευνέτῃ *Euripid.* Iph. Taur. v. 524. et v. 538. ἄλλως λέκτρ' ἔγημεν Αὐλίδι, quod utique ἔγημ' ἐν Αὐλίδι commodum fuerat. *Sophocles* Trachin. v. 176. ὡς —— αὐδῆσαί ποτε Δωδῶνι. *Plato* Menex. p. 245. τὰ τρόπαια τά τε Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι καὶ Πλαταιαῖς. Sunt ad manum conſimilia, quae ſicubi conſenſus conſpiret MSS., auxilio eſſe poterunt. Sed et ſaepe eliſa videtur ſcribarum inconſiderantia. Sit *Philoſtratus* exemplo Heroic. II. p. 694. quum de Ulyſſe διαφυγόντα δὲ αὐτὸν τὰ ἐκεῖ πάθη, ἀπώλεσεν αὐτῇ Ἰθάκῃ ὕστερον dederat ἐν αὐτῇ Ἰθ. neque enim Neptunus Ulyſſem una cum inſula Ithaca, quae Graecorum eorum ſententia, ſuſtulit: devoravit ἐν praecedentis terminatio. Hoc *Herodoti* loco vincunt ſchedae, citra quarum adſtipulationem, re poſtulante, Θηβέων recepi.

36. Γυναῖκας ἱρηΐας ἐκ Θηβαίων] Quia ſupra ſcribit C. 35. ἱρᾶται μὲν οὐδεμίη οὔτε ἔρσενος θεοῦ οὔτε θηλέης· ἄνδρες δὲ πάντων τε καὶ πασέων· non ἱρηΐας, *ſacerdotes*, illas fuiſſe cenſeo, ſed *ſacras*, ſacerdotumque miniſtras; atque adeo ſcribendum: γυναῖκας ἱρὰς ἐκ Θηβέων ἐξαχθῆναι. Cap. 56. legitur: εἰ ἀληθέως οἱ Φοίνικες ἐξήγαγον τὰς ἱρὰς γυναῖκας, quarum alteram paulo dicit inferius ἀμφιπολεύουσαν ἐν Θήβῃσι ἱρὸν Διός· monſtrat illud, fuiſſe mulieres ἱρὰς ſive ἱεροδούλους. In templo Syriae Hierapolitano praeter ſacerdotes fuiſſe ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱρῶν ſcribit *Auctor.* lib. de Syria Dea §. 43. iſtius generis ἱεροδούλους *Strabo* vocat ἱερὰ σώματα VI, p. 418. B.

VALCKEN.

47. Ἐκ Θηβέων τῶν Αἰγυπτιέων] Dialecti ratio ut hoc admitterem, perpulit. Πασέων, ἀλλέων, ἁρπασθεισέων, ne alia advocem, praeſidio ſunt. *Theo*, detracta Ionica forma, ὅτι παρθένοι τινὲς ἐκ Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων ἦσαν ἱέρειαι, ubi *Noſtri* praeſcripto ἤχθησαν oportuerat: ſunt et alia refingenda ibidem, quae miſſa facio. Ἀναπτομένας *Ariſtophanis* et *Heſychii* auctoritate ſervaviſſem, niſi *Euſtathius*, quem magni, quando ex uſu eſt, vir Celeb. aeſtimat, et tot membranae contraiviſſent.

50. Αὐδάξασθαι φωνῇ ἀνθρωπηΐῃ] *Io. Iac. Wetſtenius* ad ſecundam *Petri* Apoſtoli C. II, 16. plura coacervavit, quae ἀνθρωπίνῃ, ſi omnium eadem eſſet dicendi ſpecies, auxilio forent. Belle *Paſſ.* et *Ask.*, pro quo *Gronov.* ad C. 57. prudenter.

56. Δωδωναίων δὲ αἱ ἱρήϊαι] Haec et quae anteverterunt ſacris Dodonaeis feminas fuiſſe antiſtites, liquido commonſtrant. *Strabo* autem L. VII. p. 506. B. primitus ἄνδρες ἦσαν οἱ προφητεύοντες ait, deinde τρεῖς γραῖαι, in mulierum numero conſentiens. Unde ſumſerit *mares* iſtos *prophetas*, an ex ὑποφητῶν *Homeri* voce, an aliunde, quaeſierunt docti viri, praeter ceteros *Gronovius* Exercitat. de *Dodona* p. 23. Προμένεια *Euſtathii* patronum, non locupletem tamen, habet.

57. Προμένεια] Graece non dicitur προμενής, ſed πρευμενής et πρευμένεια· ſcripſerat fortaſſe, Πρευμενίη vel Πρευμενηΐη. *Benevolam* nomen illud deſignaret.

VALCKEN.

63. Ac-

56 in uſu erant. De quibus ita mea fert opinio. Si
re vera Phœnices eduxerunt feminas ſacras, et
earum alteram, ut in Africam, alteram, ut in
Græciam exportarentur, vendiderunt: videtur
mihi iſta ipſa femina venundata eſſe in The-
ſprotos nunc dictæ Græciæ, antea vero Pelaſ-
giæ vocatæ; deinde ancillans ibidem, condi-
diſſe ſub fago ibi nata fanum Iovis; ut erat
probabile, ſolitam Thebis tueri Iovis templum,
quo proceſſit, memoriam illic eius habere: atque
hinc oraculum ab ea fuit inſtitutum; et poſt
linguam Græcam apprehenſam, dixiſſe, ſoro-
rem ſuam in Africa ab eiſdem Phœnicibus, ut
57 ipſa fuiſſet, venundatam. Quod autem mulie-
res a Dodonæis columbæ vocatæ ſunt, ob id
mihi videtur factum, quia barbaræ eſſent; ſi-
mile quid avibus ſonare ipſis videbantur. Inter-
iecto deinde tempore columbam humana voce
loquutam aiunt, poſtquam quæ ipſi intellige-
rent, mulier loquebatur; tamdiu volucris mo-
do ſonare viſa, quamdiu barbare loquebatur;
nam columba quomodo humanam vocem ſona-
ret? nigram autem columbam eſſe dicentes,
58 AEgyptiam feminam ſignificant. Suntque ſi-
milia inter ſe oracula, et illud apud Thebas
AEgyptias, et hoc apud Dodonam; eſtque di-
vinandi in templis ratio ex AEgypto oriunda.
Ipſi certe AEgyptii extiterunt principes con-
ventuum ſacrorum et pomparum et adductio-
num, et ab eis Græci didicerunt. Cuius rei
hoc apud me argumentum eſt, quod illa con-
ſtet ab multo quodam tempore factitata, Græ-
59 canica vero recenter facta ſunt. Nec vero ſe-
mel quotannis conventum publicum celebrant
AEgyptii, ſed frequentes illos, præcipue qui-
dem ac ſtudioſiſſime ad urbem Bubaſtin, in
ho-

τὸ ἱρόν. Ἐγὼ δ᾽ ἔχω περὶ αὐτέων γνώμην τήνδε· εἰ
ἀληθέως οἱ Φοίνικες ἐξήγαγον τὰς ἱρὰς γυναῖκας, καὶ
τὴν μὲν αὐτέων ἐς Λιβύην, τὴν δὲ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἀπ-
έδοντο, [a] δοκέει ἐμοὶ ἡ γυνὴ αὕτη τῆς νῦν Ἑλλά-
δος, πρότερον δὲ Πελασγίης καλευμένης τῆς αὐτῆς
ταύτης, [b] πρηθῆναι ἐς Θεσπρωτούς. ἔπειτα δυλεύυσα
αὐτόθι, ἱδρύσασθαι ὑπὸ Φηγῷ πεφυκυίῃ Διὸς ἱρὸν ὥσ-
περ ἦν οἰκὸς, [c] ἀμφιπολεύυσαν ἐν Θήβῃσι ἱρὸν Διὸς,
ἔνθα ἀπίκετο, ἐνθαῦτα μνήμην αὐτοῦ ἔχειν. ἐκ δὲ τύ-
τυ, χρηστήριον κατηγήσατο, ἐπεί τε συνέλαβε τὴν
Ἑλλάδα γλῶσσαν, φάναι δέ οἱ ἀδελφεὴν ἐν Λιβύῃ
πεπρῆσθαι ὑπὸ τῶν αὐτῶν Φοινίκων, ὑπ᾽ ὧν καὶ αὐτὴ
ἐπρήθη. Πελειάδες δέ μοι δοκέυσι κληθῆναι πρὸς Δωδω-
ναίων ἐπὶ τῦδε αἱ γυναῖκες, διότι βάρβαροι ἦσαν· [d] ἐ-
δόκεον δέ σφι ὅμοια ὄρνισι φθέγγεσθαι. μετὰ δὲ χρόνον
τὴν πελειάδα [e] ἀνθρωπηΐῃ φωνῇ αὐδάξασθαι λέγυσι,
ἐπεί τε τὰ συνετά σφι ηὔδα ἡ γυνή· ἕως δὲ ἐβαρβά-
ριζε, [f] ἐδόκεέ σφι ὄρνιθος τρόπον φθέγγεσθαι. ἐπεὶ τέῳ
τρόπῳ ἂν πελειάς γε ἀνθρωπηΐῃ φωνῇ φθέγξαιτο; μέ-
λαιναν δὲ λέγοντες εἶναι τὴν πελειάδα, σημαίνυσι ὅτι
Αἰγυπτίη ἡ γυνὴ ἦν. Ἡ δὲ μαντηΐη, ἥ τε ἐν Θήβῃσι
[g] τῇσι Αἰγυπτίῃσι καὶ ἡ ἐν Δωδώνῃ, παραπλήσιαι ἀλ-
λήλῃσι τυγχάνυσι ἐῦσαι. ἔστι δὲ καὶ τῶν [h] ἱρῶν ἡ μαν- 111
τικὴ ἀπ᾽ Αἰγύπτυ ἀπιγμένη· [i] πανηγύρις δὲ ἄρα
καὶ πομπὰς καὶ προσαγωγὰς πρῶτοι ἀνθρώπων[k] Αἰ-
γύπτιοί εἰσι οἱ ποιησάμενοι· καὶ παρὰ τύτων Ἕλληνες
μεμαθήκασι. τεκμήριον δέ μοι τύτυ, τόδε· αἱ μὲν γὰρ
φαίνονται ἐκ πολλῦ τευ χρόνυ ποιεύμεναι, αἱ δὲ Ἑλ-
ληνικαὶ νεωστὶ ἐποιήθησαν. Πανηγυρίζυσι δὲ Αἰγύπτιοι
οὐκ ἅπαξ τῦ ἐνιαυτοῦ, [l] πανηγύρις δὲ συχνάς. μά-
λιστα μὲν καὶ προθυμότατα [m] ἐς Βύβαστιν πόλιν, τῇ
Ἀρ-

a Δοκέει *Arch. V.*, δοκέειν ceteri. *b* Προσθῆναι *Rem.* tum δυλεύυσαν *Vind. Arch.*; δουλεύσασα *Ask.* *c* *M. V. Arch. Ask. Paſſ.*, alii cum *Ald.* ἀμφιπολεύσαν. Statim ἔνθα ἀπικ. *Paris. B. C. Ald. Arch. V. R.*, ἐνθαῦ. *Medic.* *d* *Euſtath. Arch. V. Ask. Paſſ.* et Scholiaſtes *Sophocl.* Trachin. v. 176., alii cum *Ald.* et *M.* ἐδόκεε. Porro ὅ-μοια *Vind.*, vulgo ὁμοίως. *e* *M. Ask. Paſſ.*, ἀνθρωπηΐῃ *Arch. V.*, in aliis ἀνθρωπίνῃ. *f* Ὀρν. τροπ. ἐδόκεέ σφι φθέγγεσθαι *Paſſ. Arch. V. Ask.*, non incommode. *g* Τοῖσι Αἰγυπτίοισι *Vind.* *h* Ἱρῶν *Rem. Ald. Paris. B. C., V. Arch.*, ἱρέων *Paſſ. M. Ask.*. *i* *Ask.*, πανηγύρεις *M.*, ceteri πανηγυρίας. Lege *Gron.* notas ad C. ſeq., et confer *Plut.* de Malign. p. 857. haec taxantem. Praecedens ἀπιγμένη in *Arch. Vind.* *k* Deeſt hoc *Arch.* *l* *M. Ask.*, πανηγύριας *Ald.* et alii. *m* Τὰ ἐς Βούβαστιν *Arch. V.*, ἐς Βούβαστιν ceteri, Βούβαστον *M. Ask.*; Vide *Steph. Byz.* Voc.

63. Δοκέει ἐμοὶ ἡ γυνή] Hoc praetuli; ſunt γνώμην ἔχω et δοκέειν ἐμοὶ eiuſdem paene poteſtatis, nec concinne conponuntur. Scripti *Codd.* in verbi ſcriptura paſſim variant, adtentique lectoris expoſtulant iudicium. Mecum facit *Reiskius*. Formulam eiusque uſum illuſtrant *Reitzius* ad *Lucian.* Aſtrolog. C. 9. et *Abreſchius* Diluc. Thucyd. p. 5. Quod ſequitur de parte Graeciae, olim *Pelasgia*, ratum ex *Homero* et certum ponit *Thucydides* 1, 3.

65. Ἔπειτα δουλεύουσα] Voce transpoſita hunc in modum iſta commode ſcribi poſſe ſuſpicor, ut altera mulierum videatur πρηθῆναι ἐς Θεσπρωτούς δουλεύουσα· ἔπειτα αὐτόθι ἱδρύσασθαι ὑπὸ φηγῷ εὖ πεφυκυίῃ Διὸς ἱρὸν ὥσπερ ἦν οἰκὸς, ἀμφιπολεύσασαν ἐν Θήβῃσι ἱρὸν Διὸς, ἔνθα ἂν ἀπίκετο, ἐνταῦθα μνήμην αὐτοῦ ἔχειν· *vendita, ut in Theſprotiam abduceretur ſervitutem ſervitura; poſtea illic ſub procera quercu Iovis conſtituiſſe ſacrarium, ut erat rationi congruum, quae Thebis in templo Iovis fuiſſet miniſtra, quo perveniſſet illic eius colere memoriam.* VALCKEN.

67. Ἀμφιπολεύουσαν] Non multum refert, hoccine an *Aldin.* potius cenſeas; ſapit tamen eius ἀμφιπολεῦσαν non nihil ex Ionia. Vide adſcripta *Diodoro* XVI, 70. Mox ἔνθα ἀπίκετο mutari haud debuerat. Aliud ἐνθάδε et hic incongruum.

70. Ἐν Λιβύῃ πεπρῆσθαι] Niſi Codices iterum coniecturis obniterentur, paulo ante ſcribi malim χρηστήριον κατηγήσατο hic autem, ἐς Λιβύην π. Non quid eveniſſet in Africa, ſed illud noverat mulier, comitem ſuam a Phoenicibus *fuiſſe venditam ut in Libyen abduceretur*: hoc vero ſaepe dicitur *Herodoto* ἐς Λιβύην πεπρῆσθαι vel πρηθῆναι. *Herod.* VIII, c. 105. παῖδας — ἐπώλεε ἐς Σάρδις τε καὶ Ἔφεσον. *Demoſth.* p. 708, 23. πραθεὶς εἰς Λευκάδα· ob locum *Lucae* Act. VII, 9. ſimilia quaedam fuere collecta: vid. Celeberr. *T. H.* in *Miscell. Obſ.* VI, p. 344. Huc refero rarius illud *Xenoph.* Ἑ. 1, p. 252, 32. ἐς Λακεδαίμονα γράμματα πεμφθέντα ἑάλωσαν ἐς Ἀθήνας· et de Periandro *Diogenis Laërt.* 1, 94. τὸν παῖδα ἀπεκήρυξεν εἰς Κέρκυραν, quaeque dantur ſimilia. VALCKEN.

74. Ἐδόκεον δέ σφι ὅμοια &c.] Mira hominum ſtudia; quod uni ridet, alteri accidit ingratum: ſi quid innoves aut coneris, in promtu acriora iudicia; quae equidem uti nec valde metuo, ita, prudentium ubi fuerint, non recuſo. Hic allego novationis auctores Grammaticos ac ſchedas veteres, nexumque ſermonis. Non neſcio, quo fulcro ἐδόκεε niti queat: neque non intelligo, ὁμοίως probum multis videri. Oſtendit Cl. *Hemſterhuſius* utriusque uſurpandi morem ad *Luciani* Somn. C. 2., adſeruitque Ionibus ὅμοια τοῖς ——. Edidit *Aldus* III, 35. ὅμοια τοῖσι πρώτοισι· mutavit *H. Stephanus*: et ſic tamen eiuſdem Muſae c. 8. et 57. VII, 120. Quae autem fabulae origo atque unde antiſtites Dodonaeae πελειάδες, poſt doctiſſimorum virorum *Bocharti*, *Gronovii*, *Triglandii*, aliorumque ſuſpiciones et coniecturas nondum in expedito verſatur. *Valckenarium* adi ad *Tragici* Phoeniſſ. v. 1475.

82. Ἔστι δὲ καὶ τῶν ἱρέων ἡ μαντική] Sic ex *Florentino* vir Clariſſ., *divinandi per ſacerdotes rationem* intelligens; cuius explicationi pugnat C. 83., ubi ἀνθρώπων μὲν οὐδενὶ προσκέεται ἡ τέχνη ſive *divinatio*. Alii ἱρῶν ſive ἱρέων de victimarum extis interpretantur, et ad haruſpicinam referunt: ἱρέων non aliud eſſe ac ἱρείων, ſicuti χηνέα et βοέα, de anſerum boumque carne, quae aliis χήνεια, βόεια: haec *Corn. de Pauw* et *Reiskii* opinio, qua ratione ſacerdotum ars, quam illis ſcriptor negat, maneret. Mihi τῶν ἱρῶν μαντικὴ divinatio in templis, quae et reſponſis et ſignis abſolvebatur, placet. Προσαγωγάς explicat *Gronovius* et ad *Paulli* Epiſt. Roman. V, 2. Epheſ. II, 18. docti interpretes.

90. Ἐς Βούβαστιν πόλιν] *Stephan. Byz.* Βούβαστος, πόλις Αἰγύπτου, ἣν Ἡρόδοτος Βούβαστίν φησι, διὰ τοῦ ῐ.

Ἀρτέμιδι· δευτέρα ἐς Βούσιριν πόλιν τῇ Ἴσι· ἐν ταύτῃ γὰρ δὴ τῇ [a] πόλι ἐστὶ μέγιστον Ἴσιος ἱρόν· ἵδρυται δὲ ἡ πόλις αὕτη τῆς Αἰγύπτου ἐν μέσῳ [b] τῷ Δέλτα· Ἶσις δέ ἐστι κατὰ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν Δημήτηρ. τρίτα δ' ἐς Σάϊν πόλιν τῇ Ἀθηναίῃ πανηγυρίζουσι· 95 τέταρτα δὲ ἐς Ἡλιούπολιν τῷ Ἡλίῳ· πέμπτα δὲ ἐς Βουτοῦν πόλιν τῇ Λητοῖ. ἕκτα δὲ ἐς [c] Πάπρημιν πόλιν τῷ Ἄρεϊ. Ἐς μέν νυν [d] Βούβαστιν πόλιν ἐπεὰν κομίζωνται ποιεῦσι [e] τοιάδε. πλέουσί τε γὰρ δὴ ἅμα ἄνδρες γυναιξὶ, καὶ πολλόν τι πλῆθος ἑκατέρων ἐν ἑκάστῃ βάρι. αἱ μέν τινες τῶν γυναικῶν, κρόταλα ἔχουσαι, κροταλίζουσι· οἱ δὲ αὐλέουσι κατὰ πάντα τὸν πλόον· αἱ δὲ λοιπαὶ γυναῖκες καὶ ἄνδρες ἀείδουσι, καὶ τὰς χεῖρας κροτέουσι· ἐπεὰν δὲ πλέοντες κατά τινα πόλιν ἄλλην γένωνται, ἐγχρίμψαντες τὴν βάριν τῇ γῇ, ποιεῦσι τοιάδε· αἱ μέν τινες τῶν γυναικῶν [f] ποιεῦσι τάπερ εἴρηκα, αἱ δὲ τωθάζουσι, βοῶσαι τὰς ἐν τῇ πόλι ταύτῃ γυναῖκας· αἱ δ' ὀρχέονται, αἱ δ' ἀνασύρονται ἀνιστάμεναι· ταῦτα παρὰ πᾶσαν πόλιν παραποταμίην ποιεῦσι. ἐπεὰν δὲ ἀπίκωνται ἐς τὴν [g] Βούβαστιν, ὁρτάζουσι μεγάλας ἀνάγοντες θυσίας· καὶ οἶνος ἀμπέλινος ἀναισιμοῦται πλέων ἐν τῇ ὁρτῇ ταύτῃ ἢ ἐν τῷ ἅπαντι ἐνιαυτῷ τῷ ἐπιλοίπῳ. [h] συμφοιτέουσι δὲ ὅ, τι ἀνὴρ καὶ γυνή ἐστι, πλὴν παιδίων, καὶ ἐς ἑβδομήκοντα μυριάδας, ὡς οἱ ἐπιχώριοι λέγουσι. ταῦτα μὲν δὴ ταύτῃ ποιέεται. Ἐν δὲ Βουσίρι πόλι ὡς ἀνάγουσι τῇ Ἴσι τὴν ὁρτὴν, εἴρηται πρότερόν μοι. τύπτονται [i] μὲν γὰρ δὴ μετὰ τὴν θυσίην πάντες καὶ πᾶσαι, μυριάδες κάρτα πολλαὶ ἀνθρώπων. [k] τὸν δὲ τύπτονται, οὔ μοι ὅσιόν ἐστι λέγειν· ὅσοι δὲ Καρῶν εἰσι ἐν Αἰγύπτῳ οἰκέοντες, οὗτοι δὲ τοσούτῳ ἔτι πλέω [l] ποιεῦσι τούτων, ὅσῳ καὶ τὰ μέτωπα κόπτονται μαχαίρῃσι· καὶ τούτῳ εἰσὶ δῆλοι ὅτι εἰσὶ ξεῖνοι καὶ οὐκ Αἰγύπτιοι. 112 Ἐς Σάϊν δὲ πόλιν ἐπεὰν [m] συλλεχθέωσι τῇσι θυσίῃσι ἔν τινι νυκτὶ, [n] λύχνα καίουσι πάντες πολλὰ ὑπαί-

honorem Dianæ; ſecundo loco ad urbem Buſirin in honorem Iſidis. In hac enim urbe maximum eſt templum Iſidis, ipſa autem urbs in medio Delta AEgypti ſita. Eſt autem Iſis quæ Græca lingua dicitur Δημήτηρ, *Ceres*. Tertio celebrant conventus publicos ad urbem Sain, in honorem Minervæ; quarto ad Heliopolin, in honorem Solis; quinto ad urbem Buton, in honorem Latonæ; ſexto ad urbem Papremin, in honorem Martis. 60 Ceterum quum ſe conferunt in urbem Bubastin, hæc faciunt: Navigant viri pariter et mulieres, magnaque eſt in unaquaque navi utrorumque multitudo. Inter navigandum aſſidue mulieres aliquot, crepitacula tenentes ſtrepunt, viri tibiis canunt: ceteri ceteræque modulantur, manusque complodunt. Atque ut ad quamque aliam urbem perveniunt navigando, talia agunt. Appulſa ad terram navi, mulierum aliæ ea quæ dixi faciunt, aliæ compellantes eius urbis feminas, ingerunt probra, aliæ ſaltant, aliæ erectæ attrahunt veſtem. Talia in ſingulis civitatibus ad flumen poſitis agunt. Quum ad urbem Bubastin perventum eſt, feſtum celebrant magnis hoſtiis offerendis; quo in feſto plus vini ex vite abſumitur quam in reliquo univerſi anni tempore. Commeant illuc, ut indigenæ aiunt, virorum ac mulierum, præter pueros, etiam ad ſeptingenta millia. Atque hæc quidem illic fiunt. 61 At in urbe Buſiri quomodo feſtum Iſidi agant, ſuperius a me dictum eſt. Plangunt enim poſt ſacrificium cuncti et cunctæ, multa ſane hominum decem millia: quem autem propter verberent ſe, non eſt mihi fas dicere. Sed quotquot Cares AEgyptum incolunt, hi vero tanto plus in talibus faciendis excellunt, ut gladiis quoque frontes concidant. Ex quo facto datur intelligi eos hoſpites eſſe, non AEgyptios. 62 Vbi vero in Sain urbem ſacrificatum noctu convenerunt, ſub dio circum domos

a Πόλι ſolus *Ask.*, πόλεϊ alii. *b* Τῷ *Arch. Vind. Paſſ.*, τοῦ *Edd.* *c* Πατρῆμιν *Arch.*, Πρῆμιν *Vind.* Vid. ad C. 71. *d* Βούβαστον πόλιν *M. Ask. Paſſ.*, ceteri omnes Βούβαστιν ἐπεάν. *e* *M. Arch. Ask. Paſſ. Vind.*; *Ald.* et alii τάδε. Post pauca idem quinque *Codd.* tum ἐγχρίψαντες *Arch.* et gloſſator cum *Suida* in V. *f* *Ask. Arch. Ald. V. Paris. B.*, ποιέουσι *M.* *g* Βούβαστον ἑορτάζουσι *M. Ask.* *h* Συμφοιτῶσι *Arch. V. Ask. Paſſ.* *i* *M. Ask. Paſſ.*, μὲν deſit aliis, etiam *Athenagorae* Legat. C. 25. p. 114. *k* *M. Ask. Paſſ.*, τὸ ᾧ δὲ *Arch. V.*, τῷ δὲ *Ald.* et alii. *Athenagoras* τὸν δὲ τύπτονται τρόπον. *l* Ποιέουσι *V. Arch.* *m* *M. Paſſ. Ask.*, recte. Vide VI, 58. in reliquis συλλεχθῶσι et τῇ νυκτί. *n* Habet hinc *Pollux* X, 115. *Athen.* XV. p. 701. et *Heſych.* in V.

Quae Ethnicographi cum *Gronovio* non laterent, vicit *Medic.* ſpectatiſſima, uti fertur, fides, ut ἐς Βούβαστον obtrudi poſſet. *Bubaſtis*, exemplo *Noſtri* II, 67. et 137., dicitur *Pomp. Melae*, aliis *Bubaſtus*, Βούβαστος. Mox ex *Arch. Vind. Paſſ.* ἐν μέσῳ τῷ Δέλτα non omnino abſurdum. Μέσον τὸ Δέλτα ſcripſit ſupra C. 17. Ceterum templi Iſidis, quod olim in urbe Buſiride, reſtant ſplendidiſſimae ruinae, elegantiſſimis optimi marmoris columnis, cultis hominum animaliumque figuris ac litteris hieroglyphicis ſpectabiles, deſcriptae cum cura a *Sicardo*, curioſo ex Ieſuitarum familia peregrinatore, in Novis Memor. Legationum eius ad Orientem ſocietatis T. II, p. 118.

98. Ἐπεὰν κομίζωνται] Nihil habebat cauſae cur hic ſcribi mallet *Galeus* κωμάζωνται, ignotum *Herodoto* verbum; apud quem, ut hic, frequenter alibi κομίζεσθαι notat *nave vehi* vel *deferri* L. IV, c. 76. V, c. 43. VII, c. 49. Quae *Galeo* obverſabantur, Aegyptiorum κωμασίας attigit vir Magnus ad *Diodor. Sic.* T. I, p. 177. VALCKEN.

5. Ἐγχρίμψαντες τὴν βάριν τῇ γῇ] Placet *Arch.* ἐγχρίψαντες, quem ille in modum III, 86., et *Aldus* IX, 97., nec tamen conſtanter. Antiquiſſimi uſus fuit χρίμπτειν et ἐγχρίμπτειν, χρίμπτειν recentioris: quae cauſſa perpetuae in Edd. et ſcriptis diſcordiae. In *Sophoclis* Elect. v. 901. Μή πού τις ἡμῖν ἐγχύς ΕΓΧΡΙΠΤΗι βροτῶν at v. 723. ἔχριμπτ' ἀεὶ σύριγγα, ubi MSS. veterem ſequuntur morem. *Bacchylides* Eclog. Phyſ. *Stob.* p. 11. ἀλλ' ἐπιχρίπτει νέφος ἄλλοτε —, ſchedae, teſte *Grotio*, ἐπιχρίμπτει. Mitto alia, et harum cupediarum amatores ad Cl. *Ruhnkenium* in *Timaei* Lexic. p. 76., et *Euſtachium* ad *Erotian.* in v. amando.

19. Τὸν δὲ τύπτονται] Quod in *Athenag.* Legat. proſtat p. 114. τὸν δὲ τύπτονται τρόπον mihi quoque ſciolo videtur contribuendum: qui Herodoteum, τὸν δὲ τύπτονται, a *Gronovio* egregie adfirmatum, minus intellexerit, ſignificans id ipſum quod uſitatius Graecis diceretur τῷ δὲ τύπτονται, *quemnam inflictis ſibi verberibus lugeant*. Scripti tamen Codices ſi plerique praeferrent τῷ δὲ τύπτονται, *cui ſe verberent*, ſive, *in cuiusnam Dei honorem*; cum vicinis illud conſpiraret: ἐς Σάϊν πόλιν τῇ Ἀθηναίῃ πανηγυρίζουσι· ἐς Ἡλιούπολιν τῷ Ἡλίῳ, ſimilibusque: *Herodoti* locum IV, c. 34. ad *Pauſaniae* I, p. 104. verba docte contulit *Leopardus* X. Em. c. 24. στεφανοῦσθαι τῷ θεῷ *Xenoph.* Ἐ. IV, p. 304, 26. πενθοῦνται τῷ θεῷ *Ariſtid.* T. I. p. 543. Achillis τὰς κόμας Πατρόκλῳ τμηθείσας *Philoſtr.* de V. A. VII, c. 36. vid. *T. H.* in Add. ad *Luciani* p. 850. et *F. L. Abreſch* in Diluc. *Thucyd.* p. 452. VALCKEN.

19. Τὸν δὲ τύπτονται] Plena manu *Gronov.*, in patiente verbi poteſtate inprudentior: agentem et formae, quae media dici adſolet, requirit, indicante *d'Orvillio* ad *Chariton.* III. p. 347. *Cod. Bodleianus*, ſicuti Cl. *Waſſe* teſtificatur Indic. *Thucydid.* V. Ὅσια, τῷ δὲ τῷ τύπτονται praeferebat, quorſum *Vind.* et *Arch.* ſcriptura ducere videtur: nec abſona eius ſententia. *Bardeſanes* in Praep. Euang. *Euſebii* p. 279. D. ἐν τῇ Συρίᾳ —— ἀπεκόπτοντο πολλοὶ τῇ Ῥέᾳ *in honorem Opis ſibi virilia amputabant.* Equidem in vulgato adquieſco.

25. Λύχνα καίουσι] Si Grammaticos, quos adpellavi, conſuleris, notatum τὰ λύχνα, tanquam rarum et inſigne, advertes. Gloſſae San. Germanenſes: λύχνα οὐδετέρως· Ἡρόδοτος Β., Εὐριπίδης Κύκλωπι (v. 512.) Eſt ex Ionum conſuetudine. Schol. *Apoll. Rhod.* III, 137. Ἰωνικῶς δὲ τὰ κύκλα, ἀντὶ τοὺς κύκλους· ὡς ΛΥΧΝΑ καὶ δίφρα, quibus non diſſimilia Critici in *Nicandri* Theriac.

mos univerſi frequentes lucernas accendunt, vaſcula ſcilicet ſale et oleo plena; in ſuperficie adest ipsum ellychnium, quod tota ardet nocte. Cui festo nomen impoſitum est, Accenſio lucernarum. Ad hunc conventum quicunque AEgyptiorum non ierint, obſervantes ſacrificii noctem, et ipsi univerſi lucernas accendunt: atque ita accenduntur lucernæ non in Sai modo, ſed etiam per univerſam AEgyptum. Qua vero gratia nox hæc lumen et honorem ſortita ſit, de eo ſacer ſermo commemoratur.

63 Ad Heliopolin et ad Butun qui veniunt, tantum ſacrificant. In Papremi vero, quemadmodum alibi, et ſacrificia et res divinas peragunt. Sed quando ſol fit declivis, pauci ſacerdotes circa ſimulacrum operati ſunt: plures eorum tenentes ligneas clavas ſtant in ingresſu templi; alii plus mille virorum, qui vota exequuntur: cum ſingulis ſustibus frequentes alia ex parte conſistunt. Porro ſimulacrum in parvo ligneo ſacello deaurato exportant pridie in aliud ſacrum habitaculum, paucis illis, qui miniſterio ſimulacri relicti ſunt, trahentibus plauſtrum quatuor rotarum, quo vehitur ſacellum cum ſimulacro quod intus est. Hos ingredi prohibent ii qui in anteforibus ſtant. At ii qui vota exequuntur, opitulantes deo, percutiunt hos, ſeſe ipsi defenſantes. Hic vehemens existit fustuaria pugna mutuo capita contundentium: multique ex vulneribus, ut ego opinor, pereunt, etsi AEgyptii quem-

64 quam mori *negant. Aiunt autem indigenæ* conventum *hunc* inde inſtitutum: Templum id *incolere* matrem Martis, et Martem alibi educatum, venisſe virili ætate, eo propoſito,

ὑπαίθρια περὶ τὰ δώματα κύκλῳ. τὰ δὲ λύχνια ἐςὶ ἐμβάφια ἔμπλεα ἁλὸς καὶ ἐλαίου·[a] ἐπιπολῆς δὲ ἔπεςι αὐτὸ τὸ ἐλλύχνιον, καὶ τοῦτο καίεται παννύχιον, καὶ τῇ ὁρτῇ οὔνομα κέεται[b] λυχνοκαΐη. οἳ δ᾽ ἂν μὴ ἔλθωσι τῶν Αἰγυπτίων ἐς τὴν πανήγυριν ταύτην, Φυλάσσοντες τὴν νύκτα τῆς θυσίης, καίουσι καὶ αὐτοὶ πάντες τὰ λύχνα. καὶ οὕτω οὐκ ἐν Σάϊ μούνῃ καίεται, ἀλλὰ καὶ ἀνὰ πᾶσαν Αἴγυπτον. ὅτευ δὲ εἵνεκα φῶς ἔλαχε καὶ τιμὴν ἡ νὺξ αὕτη, ἔςι ἱρὸς περὶ αὐτοῦ λόγος λεγόμενος. Ἐς δὲ[c] Ἡλίου πόλιν καὶ Βουτοῦν θυσίας μούνας ἐπιτελέουσι Φοιτέοντες. ἐν δὲ[d] Παπρήμι θυσίας μὲν καὶ ἱρὰ, κατάπερ καὶ τῇ ἄλλῃ, ποιεῦσι. εὖ τ᾽ ἂν[e] δὲ γίνηται καταφερὴς ὁ ἥλιος, ὀλίγοι μέν τινες τῶν ἱρέων περὶ τὸ ἄγαλμα πεπονέαται, οἱ δὲ πολλοὶ αὐτέων,[f] ξύλων κορύνας ἔχοντες, ἑςᾶσι τοῦ ἱροῦ ἐν τῇ ἐσόδῳ. ἄλλοι δὲ εὐχωλὰς[g] ἐπιτελέοντες πλεῦνες χιλίων ἀνδρῶν, ἕκαςοι ἔχοντες ξύλα, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὰ ἕτερα[h] ἀλέες ἑςᾶσι. τὸ δὲ ἄγαλμα ἐὸν ἐν νηῷ μικρῷ ξυλίνῳ καταχεχρυσωμένῳ, προεκκομίζουσι τῇ[i] προτεραίῃ ἐς ἄλλο οἴκημα ἱρόν. οἱ μὲν δὴ ὀλίγοι οἱ περὶ τὤγαλμα λελειμμένοι ἕλκουσι τετράκυκλον ἅμαξαν, ἄγουσαν τὸν νηόν τε καὶ[k] τὸ ἐν τῷ νηῷ ἐνεὸν ἄγαλμα· οἱ δὲ οὐκ ἐῶσι, ἐν τοῖσι προπυλαίοισι ἑςεῶτες,[l] ἐσιέναι· οἱ δὲ εὐχωλιμαῖοι, τιμωρέοντες τῷ θεῷ, παίουσι αὐτοὺς[m] ἀλεξόμενοι. ἐνθαῦτα μάχη ξύλοισι καρτερὴ γίνεται, κεφαλάς τε συναράσσονται, καὶ, ὡς ἐγὼ δοκέω, πολλοὶ καὶ ἀποθνήσκουσι ἐκ τῶν τρωμάτων,[n] οὐ μέντοι οἵ γε Αἰγύπτιοι ἔφασαν ἀποθνήσκειν οὐδένα. Τὴν δὲ πανήγυριν ταύτην ἐκ τοῦδε νομίσαι Φασὶ οἱ ἐπιχώριοι, οἰκέειν ἐν τῷ ἱρῷ τούτῳ τοῦ Ἄρεος τὴν μητέρα, καὶ τὸν Ἄρεα ἀπότροφον γενόμενον,[o] ἐλθεῖν ἐξανδρωμένον,

a Ἐπὶ πολλῆς *Arch.* et *Valla.* *b* Citat *Pollux* VII, 178. *c* *M. Ask. Pasſ.*, vulgo Ἡλίου τε π. *d* Πατρήμι ora *Steph. Arch. Vind.*, et mox ποιεῦσι· *M. Pasſ. Ask.* vulgatum dant. *e* *Ald.* et ceteri; δὴ *M.* et *Ask.* tum τὤγαλμα *V. Arch.* *f* Ἐκ ξύλων *Paris. B. C. Ald. Arch. V. Rem.*, qui quidem non male: praepoſitionem negligit *M. Pasſ. Ask.* qui et αὐτῶν. *g* Ἀποτελέοντες *Arch. Vind.*, ſtatim ἕκαςος ora *Steph.* *h* *Euſtath.* in Hom. p. 179, 20. *i* Προτέρῃ *Arch. V.* *k* Articulus abest *Arch.*. *l* Προσιέναι *Id.* *m* Ἀλεξομένους idem cum *Vind.* nec male, uti I, 211. *n* *Ask. Arch. Vind. Pasſ.*, vulgo οὐ μέντοι γε οἵ τε. *o* Haec duo in *Med.* margine tantum.

riac. v. 591. Recurrunt τὰ λύχνα C. 133. et apud *Themiſtium* et *Procopium*, ſtudioſos *Noſtri*, ſaepe. Mox ἔμπλεα στέατος καὶ ἐλαίου, *plena partim adipe, partim oleo* coniecit *Reiskius*, quod ſal ad lampades nihil faciat: cui non ſubſcribo. Frequentisſimus olim in ſacris uſus ſalis aliud ſuadet; et quamquam vulgo ſal crepitet *magis et exſiliat in igne, quam luceat*, ſatis erat ſi acetabulorum fundum peteret, oleo ſupernatante. Vide *Plin.* H. N. XXXI, 7.

29. Οὔνομα κέεται λυχνοκαΐη] Habuit haec ante oculos *Themiſtius* principio Orat. ad Conſtantium Imp. p. 49., quod *Hemſterhuſium*, docto Oratori egregie opitulantem, in *Polluc.* X, 115. minime fugit. Spectavit et has lucernarum accenſiones *Ioſephus*, Apioni inſultans et aliis ſuae gentis oſoribus, λύχνον γὰρ οὐδέπω — ἑωράκασιν, οἱ τὰς τοσαύτας καὶ τηλικαύτας ΛΥΧΝΟΚΑΙΑΣ ἐπιτελοῦντες contr. Apion. II, 9. p. 478., numero multitudinis electo, quandoquidem et Deorum aliis hunc habebant honorem in *Achillis Tatii* Amorib. p. 277.

38. Εὖτ᾽ ἂν δὲ γίνηται καταφερὴς &c.] Rediit δὲ in priſtinum locum, praecedente μὲν flagitante. *Iſ. Voſſius*, V. Cl., adſcripſerat codici ſuo κατωφερὴς, neſcio an motus *Heſychii* κατωφερὴς, κάτω φερόμενος. Novandi cauſſa urgens non est. Καταφερὴς gaudet eadem notione. *Dionyſius Halicarn.* T. II, p. 187. καὶ ΚΑΤΑΦΕΡΗΣ ἡ ῥύσις τῆς λέξεως, ὥσπερ κατὰ πρανοῦς Φερόμενα χωρίου σώματα, translata quidem, ſed manifesta declivitatis ſententia. *Polybius* II, 68. ὡς τὸ τὴν Φυγὴν ἐπὶ πολὺ ΚΑΤΑΦΕΡΗ καὶ κρημνώδη γενέσθαι, *quoniam per declivia et abrupta hostibus erat fuga.* Alibi, ſicuti et *Appianus*, χωρίῳ κατωφερῆ III, 55., nec ſtabili ſcriptura.

43. Τὸ δὲ ἄγαλμα ἐὸν ἐν νηῷ μικρῷ ξυλίνῳ] Unde *Valla* acceperit *ligneum ſimulacrum*, dicere non habeo. Optime eum *Gronovius* in ordinem revocavit; dudum etiam ante *G. Cuperus* in Harpocrate p. 104. Multa istic vir longe doctisſimus de hoc et ſimilibus Aegyptiorum inſtitutis ex *Diodoro* I, 97. atque aliis.

53. Οὐ μέντοιγε οἵτε] Una de particulis orationi nocet, ſic tollenda, ut ſcribatur: οὐ μέντοι οἵγε Αἰγύπτιοι ἔφασαν· Hic etiam mos ſcribendi Herodoteus: p. 19, 32. p. 32, 46. οὐ μέντοι οἵγε Λυδοὶ δειλοὶ ἦσαν· p. 118, 6. 28. &c. atque isthoc ordine voculas istas pasſim collocat *Thucydides.* VALCKEN.

56. Ἀπότροφον γενόμενον] Haec et vicina pervertit *Valla*, quae hunc vel ſimilem in modum converti potuerant Latine: *Templum illud incoluiſſe matrem Martis; hunc educatum alibi, quum ad virilem perveniſſet aetatem, colloqui cum matre voluiſſe; ſed matris adminiſtros quem ante non viderant haud ingredi paſſos abegiſſe.* In his Editorum culpa perperam ſcribitur μητρὶ et μητρός. Ἀπότροφον *Heſychius* recte reddidit μακρὰν τεθραμμένον. De *commercio familiari* ſive *colloquio* frequentatur συμμῖξαι. *Herod.* VIII, c. 79. Aristides adverſarium Themistoclem ἐξεκαλέετο θέλων αὐτῷ συμμῖξαι· recte *Valla*, *colloquendi gratia. Xenoph.* E. III, p. 283, 37. ξυμμίξας τῷ Δερκυλλίδᾳ. *Demoſth.* p. 234. §. 282. συνεμίξαμεν τῷ Προξένῳ. in *Ariſtoph.* Ἐκκλ. V. 512. Οὐδεμιᾷ γὰρ δεινοτέρᾳ σοῦ ξυμμίξασ᾽ οἶδα γυναικί. ſic ſcribendum ante *Dawesium* vidit *T. Faber.* Suſpicor tamen et hic in ambiguo ludere voluisſe *Herodotum*; puerumque ἀνδριζόμενον aliud quid isto captasſe *colloquio*: διαλέγεσθαι et ὁμιλεῖν frequenter inſerviunt istiusmodi luſibus: est et ubi ſic adhibetur ἐς λόγους ἐλθεῖν Propter ea certe quae ſequuntur, τὸ μὴ μίσγεσθαι γυναικὶ ἐν ἱροῖσι, in istum equidem ſenſum ceperim τὸ ἐσελθεῖν vel ἐλθεῖν παρὰ τὴν μητέρα, cum *Gronovio*, qui hanc in rem valde collegit opportuna, et Herodotea quidem diligentisſime ad p. 130, 5. VALCKEN.

56. Ἀπότροφον γενόμενον] Plurima hic turbavit neglectus ſermonis habitus. Ἀπότροφος non est *nutrimentis depulſus*, quomodo Latina *Gronovii*, ſed *procul a parentibus educatus*, uti *Portus* bene. *Heſychius* Ἀπότροφος, μακρὰν τεθραμμένος. *Plutarcho* propterea T. II. p. 973. B. luſciniae, nidis ereptae atque in caveis altae, ἀπότροφοι τῶν μητέρων, *Ariſtoteli*, quem Chaeronenſis advocat, ἂν ἀπότροφα γένωνται, de iisdem aviculis.

νον, ἐθέλοντα τῇ μητρὶ συμμῖξαι, καὶ τοὺς [a] προπόλους τῆς μητρὸς, οἷα οὐκ ὀπωπότας αὐτὸν πρότερον, οὐ περιορᾷν παριέναι, ἀλλ᾽ ἀπερύκειν· τὸν δ᾽ ἐξ ἄλλης πόλιος ἀγαγόμενον ἀνθρώπους, τούς τε προπόλους τρηχέως περισπεῖν, καὶ ἐσελθεῖν παρὰ τὴν μητέρα. ἀπὸ τούτου τῷ Ἄρεϊ ταύτην τὴν πληγὴν ἐν τῇ ὁρτῇ νενομικέναι φασί. καὶ τὸ μὴ μίσγεσθαι γυναιξὶ ἐν ἱροῖσι, μηδὲ ἀλούτους ἀπὸ γυναικῶν ἐς ἱρὰ ἐσιέναι, οὗτοί εἰσι οἱ πρῶτοι θρησκεύσαντες. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι σχεδὸν πάντες ἄνθρωποι, πλὴν Αἰγυπτίων καὶ Ἑλλήνων, [b] μίσγονται ἐν ἱροῖσι καὶ ἀπὸ γυναικῶν ἀνιστάμενοι,
113 ἄλουτοι ἐσέρχονται ἐς ἱρὸν, νομίζοντες ἀνθρώπους εἶναι κατάπερ τὰ ἄλλα κτήνεα. καὶ γὰρ τὰ [c] ἄλλα κτήνεα ὁρᾷν καὶ ὀρνίθων γένεα ὀχευόμενα ἔν τε τοῖσι νηοῖσι τῶν θεῶν καὶ ἐν τοῖσι [d] τεμένεσι. εἰ ὦν ἦν τῷ θεῷ τοῦτο μὴ φίλον, οὐκ ἂν οὐδὲ τὰ κτήνεα ποιέειν. οὗτοι μέν νυν τοιαῦτα [e] ἐπιλέγοντες ποιεῦσι, ἐμοί γε οὐκ ἀρεστά. Αἰγύπτιοι δὲ θρησκεύουσι περισσῶς τά τε ἄλλα περὶ τὰ ἱρὰ, καὶ δὴ καὶ τάδε. ἐοῦσα δὲ Αἴγυπτος ὅμουρος τῇ Λιβύῃ, οὐ μάλα θηριώδης ἐστί. τὰ δὲ ἐόντα σφι, [f] ἅπαντα ἱρὰ νενόμισται· καὶ τὰ μὲν, σύντροφα αὐτοῖσι [g] τοῖσι ἀνθρώποισι, τὰ δὲ, οὔ. τῶν δὲ [h] εἵνεκεν ἀνεῖται τὰ ἱρὰ, εἰ λέγοιμι, καταβαίην ἂν τῷ λόγῳ ἐς τὰ θεῖα πρήγματα, τὰ ἐγὼ φεύγω μάλιστα ἀπηγέεσθαι· τὰ δὲ καὶ εἴρηκα αὐτῶν ἐπιψαύσας, [i] ἀναγκαίῃ καταλαμβανόμενος εἶπον. νόμος δέ ἐστι περὶ τῶν θηρίων ὧδε ἔχων. μελεδωνοὶ [k] ἀποδεδέχαται τῆς τροφῆς χωρὶς ἑκάστων, καὶ ἔρσενες καὶ θήλεαι τῶν Αἰγυπτίων, τῶν παῖς παρὰ πατρὸς ἐκδέκεται τὴν τιμήν. οἱ δὲ ἐν τῇσι πόλισι ἕκαστοι εὐχὰς τάσδε σφι ἀποτελέουσι· εὐχόμενοι τῷ θεῷ τοῦ ἂν ᾖ τὸ θηρίον, [l] ξυροῦντες τῶν παιδίων ἢ πᾶσαν τὴν κεφαλὴν, ἢ τὸ ἥμισυ,

to, ut cum matre ſermones miſceret: quem maternos miniſtros, ut qui eum antea non viderant, non per negligentiam ſinere ingredi, ſed abigere; hunc, ex alia civitate adductis hominibus, illos famulos aſpere mulcare, et ad matrem fuiſſe ingreſſum. Et ab ea re hanc verberationem aiunt ſolennem fuiſſe Marti die feſto, et inſtitutum, ne in templo cum feminis coiretur, neve illoti a Venere templa adirent. Hi ſunt qui primi ceremoniis vacaverunt; nam ceteri fere omnes mortales, præter AEgyptios ac Græcos, coëunt in templis: et ab uxoribus ſurgentes, illoti introëunt templum, putantes hominem eſſe ut ceteras animantes. Etenim videre et pecudes alias et volucrum turbas coëuntes in deorum templis atque in fanis; quod ſi non eſſet deo gratum, ne pecudes quidem id eſſe facturas. Et hi quidem talia prætexentes faciunt, quæ mihi non
probantur. AEgyptii porro cum in aliis ad ſa- 65
cra pertinentibus, tum vero in his ſuperſtitioſe agunt. AEgyptus, quum ſit Africæ finitima, non tamen admodum beſtiis abundat: quæ vero illic ſunt, eæ omnes pro ſacris habentur, partim alumnæ ipſorum hominum, partim non. Qua autem cauſſa pro ſacris habentur, ſi dixero, ad res divinas oratio mea deſcendet, quas ego in primis enarrare devito; quarumque quicquid dixi delibando, id neceſſitate coactus dixi. Conſuetudo, quæ de beſtiis eſt, ita habet. Eas ſeorſum ſingulas educandi curam et viri et feminæ AEgyptiorum ſusceperunt; in quo honore filius patri ſuccedit. His beſtiis ſinguli, qui in urbibus ſunt, vota perſolvunt, hunc in modum: ſupplicantes illi deo, cuius illa beſtia eſt, deraſis liberorum capitibus aut in totum, aut ex media,

a M. Ask. Rem. Paſſ. V. ora *Steph.* Schol. *Herodoti* cum *Suida*, et mox plerique: προσπ. *Ald.* et alii: ſtatim μητρὸς ſicuti μητρὶ paullo ante *Ask. Paſſ.*; ματρὸς et ματρὶ vulgo omnes, contra dialecti morem. *b* Spectavit haec *Clem. Alex. Strom.* I. p. 361. In *Arch.* ἄλουτοι ἀνιστάμενοι. *c* Πάντα *Arch. V.*, tum ὀρνίθων τέλεα *Arch.* duo alii Britannici apud *Waſſe* in *Thucyd.* p. 151. *Valla* quoque. *d V. Arch. Paſſ. Ask. M.* cum Ed. Genev. 1618., τεμένεσι *Ald.* et eum ſecuti. Mox ὦν εἶναι *Paſſ. Ask. Arch. V.* haud utique prave. *e M. Paſſ. Ask.* ora *Steph.*, ceteri ποιεῦντες ἐπιλέγουσι non magno diſcrimine. *f* Ἱρὰ ἅπαντα *Arch. Vind.* *g* Deſit utrique. *h Arch. Paſſ. M. Ask.* εἵνεκα vulgo. In *Arch.* εἰ λέγοιμι ἄν. τὰ ἱρά. *i Paris. B. Arch. V. R. Ald.*, ἀνάγκῃ *Paſſ. M. Ask.* *k* Vid. *Suidam* in Μελεδωνός. Gloſſa *Paſſ.* φροντισταί. Ἀποδέχαται *V. Arch. Valla*, et ſtatim ἑκάστου. *l* Ξυρῶντες *Arch. V. Paſſ. Ask.*

Ad hoc, ἐξανδρωμένος prave redditur *viriliter impulſus*, multoque peius ob *Medic.* abeſſe poſſe decernitur. *Suidas* ἐξανδρούμενος, τὴν ἡλικίαν ἔχων εἰς ἄνδρα h. e. *adultus.* Denique τῇ μητρὶ συμμῖξαι *colloquium* requirit *matris*, *coitum* nunquam. De Xerxe ἐθέλων σφι συμμῖξαι *deſiderans cum illis colloqui* VIII, 67. et *Ariſtide* C. 79. θέλων αὐτῷ συμμῖξαι *colloquium eius cupiens.* Plura *Valckenarius.* Quibus quidem, uti aequum fuit, animadverſis, ſententia ſcriptoris eluceſcit, neque patitur, primitus fuiſſe γενόμενον ἀπαλλάττεσθαι, μετὰ δὲ, ἐξανδρωμένον — uti arbitremur: corrumpent enim additiones bene dicta.

64. Μηδὲ ἀλούτους] *Clemens Alex.* I Strom. p. 361, 19. Αἰγύπτιοι, inquit, πρῶτοι — ἐν ἱεροῖς μίσγεσθαι γυναιξὶν ἐκώλυσαν, μηδ᾽ εἰς ἱερὰ εἰσιέναι ἀπὸ γυναικὸς ἀλούτους ἐνομοθέτησαν. Attigit *Marshamus* Can. Chron. p. 222. Egregius *Porphyrii* eſt locus in *Euſeb.* Praep. V. p. 197. D. venuſtiſſimus *Theocriti* Eid. V, 147. VALCKEN.

68. Νομίζοντες ἀνθρώπους εἶναι κατάπερ &c.] Diogenes Cynicus ſimili diſputatione ad foedas conmixtiones probandas abutebatur: abutebatur et Chryſippus perſtricti ex merito abs *H. Grotio* Iur. B. et Pac. II, 5, 3. Ecce tibi Stoici noſtris ita reſpondentia verba, ut hoc fonte hauſta diceres: καὶ τὸ φαγεῖν τι, καὶ προελθεῖν ἀπὸ ΛΕΧΟΥΣ ἢ θανάτου πρὸς ἱερὸν, ἀλόγως διαβέβληταί· ἐπὶ τὰ ΘΗΡΙΑ φησὶ δεῖν ἀποβλέπειν· tum animantium mutorum exemplis liquere, τὸ μήτε ΣΥΓΓΙΝΟΜΕΝΑ, μήτε ΓΕΝΝΩΝΤΑ — ἐν τοῖς ἱεροῖς μιαίνειν τὸ θεῖον in *Plutarchi* Stoicor. Repugnant p. 1044. F. Quae homo locutuleius contentionis fervore et diſputatrice virtute, ſi ea tamen virtus, atque ut alios premeret, iecisſe dicendus eſt. Sed hunc rixoſum relinquamus. Mox ὀρνίθων τέλεα ex Codd. Britannicis adeo blandiuntur, ut a probandis non longe abſim. Si qui interpretamentum putarint, *Euſtathium* uti adeant, auctor ſum, et conſiderent τέλος et τέλεα in catervis ſedem habere VII, 211. 223. IX, 20.

70. Ὀρνίθων γένεα] Τέλεα, quod in Codd. ſcriptis invenere *Galeus* et *Waſſeus*, (vid. ad *Thucyd.* p. 151.) vix a correctoribus exſpectandum; ſi Codices etiam exhibent alibi, ubi vulgantur ὀρνίθων γένεα, genuinum videri poterit: τέλος ſaepius periphraſi ſervit: mihi tamen nihil huius occurrit ſimillimum. VALCKEN.

79. Ἀνεῖται τὰ ἱρά] Non, *pro ſacris habentur*, ut vertit *Valla*, verum ſignificarent iſta, *conſecrata ſunt templa*, quod hinc alieniſſimum eſt: vid. *Obſerv. Miſcell.* III, p. 94. Sententia poſcit: τῶνδε εἵνεκεν ἀνεῖται τὰ θηρία εἰ λέγοιμι· *quibus autem de cauſis ferae ſint conſecratae, ſi dicerem. Herodotum* tamen ſuo ſcribendi more dediſſe ſuſpicor: ἀνεῖται vel ἀνέεται ἱρὰ εἶναι εἰ λέγοιμι· literasque nonnullas partim male repetitas, partim neglectas. εἶναι ſaepe tanquam ſuperfluum adlicitur ab *Herodoto*, πλεονασμῶν καὶ παραλληλισμῶν ſtudioſiſſimo. De rebus *conſecratis* vel *conſecrandis* ſatis vulgata ſunt ἀνιέναι vel ἀνεῖναι, et ἀνεῖσθαι· rarius illud *Xenophontis* de amabili ſuo ſeceſſu Scillunteo: ὁ χῶρος ἀνεῖται ἱερὸς εἶναι· in *Socrat.* Epiſt. XIX. ad *Aeſchinem* fortaſſe ſcripta, quem multo maioris faciebat *Xenophon*, quam *Plato.* VALCKEN.

79. Ἀνεῖται τὰ ἱρά] Abundabit articulus, niſi αὐτὰ ἱρὰ fuerit. Superſtitioſae animalium conſecrationes et in Graecia et Romae notiſſimae fuerunt; exemplorum affatim in *Caſauboni* notis ad *Sueton.* Caeſ. C. 81. Aegyptiorum ritus dabit *Diodorus* I, 83. *Noſtri* veſtigia premens. Ἀναγκαίῃ, quod commutatum fuerat, forma ſua iterum ſplendet, uti II, 182. IV, 180. &c.

dia, aut ex tertia parte, appendunt crines in
lance ad argentum; quod traxerit, id tradunt
curatrici beſtiarum. Illa pro hoc conciſos pi-
ſces præbet bestiis escam; talis enim cibus il-
lis præbetur. Quarum ſi quam quis necaverit,
ſi volens, morte mulctatur: ſi invitus, ple-
ctitur ea mulcta, quam ſacerdotes ſtatuerint.
Quisquis tamen ibin aut accipitrem necaverit,
ſive volens ſive invitus, necesſario morte af-
66 ficitur. Quum autem multæ bestiæ una cum
hominibus victitent, multo tamen plures es-
ſent, niſi hoc accideret felibus. Feles post-
quam ſunt enixæ, non amplius adeunt mas-
culos: eas isti coëundi gratia indagantes,
tamen potiri nequeunt: ergo contra id talia
comminiſcuntur. Raptos et ſubductos earum
fetus occidunt, non tamen occiſos edunt.
Illæ fetibus orbatæ, cupiditate aliorum, a-
mantisſima enim fetuum bestia est, ita de-
mum ad mares ſe conferunt. Felem incen-
dio orto divina res occupat; nam AEgyptii,
per intervalla diſpoſiti ignem extinguere ne-
gligentes custodias felium agunt. At illæ
aut intercurrendo, aut transiliendo ipsos ho-
mines in ignem inſiliunt. Hoc dum contin-
git, ingenti luctu afficiuntur AEgyptii. Qui-
buscunque autem in domibus felis ſine manu
hominum oppetit mortem, earum habitatores
cuncti ſola ſupercilia radunt: totum autem
corpus et caput, in quorum domibus *moritur*
67 canis. Abducuntur autem feles mortuæ ad
ſacra tecta, ubi *ſalitæ ſepeliuntur* in urbe
Bubasti. Canes feminas in ſua quisque ur-
be tumulant, ſacratis in loculis. Eodem mo-
do quo canes feminæ, ichneutæ (*vestigatores*) ſepeliuntur. Mygalas, et accipi-
tres in urbem Butum asportant, ibides vero
Hermopolin; urſas autem, quæ raræ ſunt,
et lupos non multo vulpibus grandiores, eo
68 loci ſepeliunt ubi iacentes inveniuntur. At
crocodilis inest talis natura. Quatuor menſi-
bus

σου, ἢ τὸ τρίτον μέρος τῆς κεφαλῆς, ἱστᾶσι σταθμῷ πρὸς ἀργύριον τὰς τρίχας· τὸ δ᾽ ἂν ἑλκύσῃ, τοῦτο [a] τῇ μελεδωνῷ τῶν θηρίων διδοῖ. ἡ δ᾽ ἀντ᾽ αὐτοῦ τάμνουσα ἰχθῦς, παρέχει βορὴν τοῖσι θηρίοισι. τροφὴ μὲν δὴ αὐτοῖσι τοιαύτη ἀποδέδεκται. τὸ δ᾽ ἄν τις τῶν θηρίων τούτων ἀποκτείνῃ, ἢν μὲν ἑκὼν, θάνατος ἡ ζημίη· ἢν δὲ [b] ἀέκων, ἀποτίνει ζημίην τὴν ἂν οἱ ἱρέες τάξωνται. ὃς δ᾽ ἂν [c] ἶβιν ἢ ἴρηκα ἀποκτείνῃ, ἤν τε ἑκὼν, ἤν τε ἀέκων, τεθνάναι ἀνάγκη. Πολλῶν δὲ [d] ἐόντων ὁμοτρόφων τοῖσι ἀνθρώποισι θηρίων, πολλῷ ἂν ἔτι πλέω ἐγίνετο, εἰ μὴ κατελάμβανε τοὺς [e] αἰελούρους τοιάδε. ἐπεὰν τέκωσι αἱ θήλεαι, οὐκέτι φοιτέουσι παρὰ τοὺς ἔρσενας· οἱ δὲ, διζήμενοι μίσγεσθαι [f] αὐτῇσι, οὐκ ἔχουσι. πρὸς ὦν ταῦτα σοφίζονται τάδε· ἁρπάζοντες ἀπὸ τῶν [g] θηλέων καὶ ὑπαιρεόμενοι τὰ τέκνα, κτείνουσι· κτείναντες μέντοι, οὐ [h] πατέονται. αἱ δὲ, στερισκόμεναι τῶν τέκνων, ἄλλων δὲ ἐπιθυμέουσαι, οὕτω [i] δὴ ἀπικνέονται παρὰ τοὺς ἔρσενας. Φιλότεκνον [k] δὲ τὸ θηρίον. πυρκαϊῆς δὲ [l] γενομένης, θεῖα πρήγματα καταλαμβάνει τοὺς αἰελούρους· οἱ μὲν γὰρ Αἰγύπτιοι διαστάντες φυλακὰς ἔχουσι τῶν αἰελούρων, ἀμελήσαντες σβεννύναι τὸ καιόμενον· οἱ δὲ αἰέλουροι, διαδύοντες, καὶ ὑπερθρώσκοντες τοὺς ἀνθρώπους, [m] ἐσάλλονται ἐς τὸ πῦρ. ταῦτα δὲ γινόμενα, πένθεα μεγάλα τοὺς Αἰγυπτίους καταλαμ- 114
βάνει. ἐν [n] ὁτέοισι δ᾽ ἂν οἰκίοισι αἰέλουρος ἀποθάνῃ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου, οἱ ἐνοικέοντες πάντες ξυρεῦνται τὰς ὀφρύας μούνας· παρ᾽ ὁτέοισι δ᾽ ἂν κύων, πᾶν τὸ σῶμα καὶ τὴν κεφαλήν. Ἀπάγονται δὲ οἱ αἰέλουροι ἀποθανόντες ἐς ἱρὰς στέγας, ἔνθα θάπτονται ταριχευθέντες ἐν Βουβάστι πόλι· τὰς δὲ κύνας ἐν τῇ ἑωυτῶν ἕκαστοι πόλι θάπτουσι ἐν ἱρῇσι θήκῃσι. [o] ὡς δ᾽ αὔτως τῇσι κυσὶ οἱ ἰχνευταὶ θάπτονται. τὰς δὲ μυγαλᾶς καὶ τοὺς ἴρηκας ἀπάγουσι ἐς Βουτοῦν πόλιν· [p] τὰς δὲ ἶβις ἐς Ἑρμέω πόλιν. τὰς δὲ ἄρκτους ἐούσας [q] σπανίας, καὶ τοὺς λύκους, οὐ πολλῷ τέῳ ἐόντας ἀλωπέκων μέζονας, αὐτοῦ θάπτουσι τῇ ἂν εὑρεθέωσι κείμενοι. Τῶν δὲ κροκοδείλων φύσις ἐστὶ τοιήδε· τοὺς

a Τῷ *Arch.* *b* Ἄκων *Arch.*, tum ἀποτίνει cum *Pasſ. M. Ask.*, *Aldum* ſecuti ἀποτίνειν. *c* Ἶβιν *V. Arch.* *d* *Pasſ. M. Ask.*, alii ὄντων. *e* *M. Ask. Pasſ.* ſemper, vulgo αἰλούρους. Paullo ante ἐγίνετο *Arch.* *f* Αὐτοῖσι idem male. *g* *Arch. V.*, alii θηλέων non ex ſcriptoris more. *h* *Iidem* cum *Ald. Rem. Paris. B.*, δατέονται *Pasſ. M. Ask.* et ora *Steph.* *i* Omittunt *Arch. V.* *k* Deſiderantur in *Arch.* haec quatuor. *Med.* et *Ask.* δὲ τὸ, alii γὰρ τὸ cum *Aldo.* *l* Γενομένης *Ask. Pasſ. Arch. V.*, γινομένης *Ald. M.* *m* *Ald. Arch. V. Paris. B. Rem.* bene: ἅλλονται *M. Ask.*, qui cum *Pasſ.* mox ταῦτα δὲ γινόμενα, ceteri, quos nominavi, τούτων et γινομένων. Vide *Gronov.* *n* *M. Arch. Pasſ. Ask. V.*, alii ὅτεῳσι — οἰκίῃσι. Mox τὰς ὀφρῦς *Ask.*, ſicuti ſupra ἰχθῦς. *o* *Arch. Ask. Pasſ.*, ceteri ὡσαύτως δέ. Paullo ante Βούβαστι *Arch. V.* *p* Sex ista vocabula deſunt *Ald. Arch.* et aliis: debentur *Pasſ. M. Ask.* et margini *Steph.* *q* *Iidem* vulgo ἱράς.

96. Ὃς δ᾽ ἂν ἶβιν ἢ ἴρηκα &c.] Eadem *Diodorus*, ſed *vulturis* loco *felem* nominans. Accipitrem ſive vulturem Iones olim ἴρηκα ſonabant, quemadmodum ſaepe poëta princeps. *Euſtathius* Iliad. N. p. 920, 44. τὸ δὲ ἴρηξ, Ἰωνικῶς ψιλοῦται, εἰ καὶ τὸ ἱέραξ δασύνεται. Neque dubito de *Herodoto*: ſcribae minuta huiuscemodi negligunt, et qui MSS. conparant, non ſemper acutum cernunt. *Cicero* I. Nat. D. c. 29. *Ne fando quidem auditum est crocodilum, aut ibim, aut felem violatum ab Aegyptio*: quibus paria *Quaeſt. Tuſcul.* V, 27. cum *Daviſii* obſervatis.

99. Τοὺς αἰελούρους] Praeclare *Pasſ.* et *Mediceus.* Αἰέλουρος Ἀττικῶς, αἴλουρος Ἑλληνικῶς; *Moeris.* Explicat eamdem vocem *Etymologus* p. 31. Non addo plura. Otium fecit meditanti *Io. Pierſonus* in erudito conmentario ad *Moeridem* p. 36.

4. Κτείναντες μέντοι οὐ πατέονται] Haec olim alio pertinere videbantur; ſed felium mares deſignari manifestum est ex *Aeliano* N. A. VI, c. 27. Πατέονται mutari non debuerat: bis terve *gustandi edendive* ſignificatu poſuit Ionicum πατέεσθαι *Herodotus*, *Heſychio* reſtitutum a *T. Fabro* et *Berkelio.* *Agathocles Cyzicen.* ap. *Athen.* XIV, p. 650. A de fructu quodam, ἐπὴν, ait, αὐανθῇ, ποιοῦσιν ἐξ αὐτοῦ ἄλευρα, καὶ πατέονται ταῦτα. vulgatur πατοῦντι redditurque *pedibus calcant*: Ionice ſcribit *Agathocles*; ignorant autem Iones Doricum istum verborum flexum, ſaepius obliteratum, etiam in Epiſtola *Ariſtippi*, *Socrat.* IX, ubi περιβλέποντι transmutandum est in περιβλέποντι. VALCKEN.

4. Οὐ πατέονται] Male abiit in δατέονται, cuius in adtribuendo et dividundo potestas I, 216. Itaque rectisſime *Florentinus* ſupra C. 37. οὔτε ἑψῶντες πατέονται, expulſo inportuno δατέονται. Iunge IV. 186. *Heſychius*, adiutore *Guieto*, πατέεται, ἐσθίεται. πατέοντο, ἐγεύοντο. Felium autem hanc indolem et φιλοτεκνίαν deſcribit *Aelian.* de Animal. VI, 27.

16. Ἐς ἱρὰς στέγας] De his, quod quidem recordor, nihil alibi distinctius; nam quae C. 148. et 175. aliorſum ſpectant. Explicat *Diodorus* I, 83. φέρουσιν εἰς τὰς ταριχείας· ἔπειτα θεραπευθέντων αὐτῶν κέδρίᾳ — θάπτουσιν ἐν ἱεραῖς θήκαις. Statim ὡς δ᾽ αὔτως ob I, 215. VII, 86. IX, 80. Ἰχνευταὶ ſunt *ichneumones*, eodem *Diodoro* indice: firmantque *Nicander* Theriac. v. 195. et *Heſychius*, quibus *Cl. Salmaſius* ad Solin. p. 317. testibus dextre uſus fuit. *Phrynichus* Biblioth. Coislin. p. 467. Ἰχνευταὶ, οἱ κατ᾽ Αἴγυπτον καλούμενοι, voce truncatus, ſed facile inſtauranda.

21. Τὰς δὲ ἶβις ἐς Ἑρμέω πόλιν] Scribarum aberrans oculus haec praeterviderat. Bene vir Celeb. ex *Med.* et aliis iustum illis locum dedit: ſunt enim, ne ratio ibidis nulla ſit, opportuna et necesſaria. Hermopolis *parvane* an *magna*, his titulis duae Mercurii in Aegypto urbes distinguebantur, intelligenda ſit, certo conſtitui haud potest: forte posterior in Thebaide propter *Ibii* ſive *Ibiu* manſionem, non longe ab urbe ſeiunctam. Itiner. *Antonini* p. 157. Liquidiora videntur, de urſis lupisque prodita, propter conſenſum *Prosp. Alpini* Hiſt. Nat. Aegypti IV, 9.

atque amicus trochilo. Crocodilus Ionica appellatio, AEgyptiis champsa.

τοὺς χειμεριωτάτους μῆνας τέσσερας ἐσθίει οὐδέν· ἐὸν δὲ τετράπουν, χερσαῖον καὶ λιμναῖόν ἐστι· τίκτει μὲν γὰρ ὠὰ ἐν γῇ, καὶ ἐκλέπει· καὶ τὸ πολλὸν τῆς ἡμέρης διατρίβει ἐν τῷ ξηρῷ, τὴν δὲ νύκτα πᾶσαν ἐν τῷ ποταμῷ· θερμότερον γὰρ δή ἐστι τὸ ὕδωρ [a] τῆς τε αἰθρίης καὶ τῆς δρόσου. πάντων δὲ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν θνητῶν, τοῦτο ἐξ ἐλαχίστου μέγιστον γίνεται. τὰ μὲν γὰρ [b] ὠὰ χηνέων οὐ πολλῷ μέζονα τίκτει· καὶ ὁ νεοσσὸς κατὰ λόγον τοῦ ὠοῦ γίνεται· αὐξανόμενος δὲ, [c] γίνεται καὶ ἐς ἑπτακαίδεκα πήχεας, καὶ μέζων ἔτι. ἔχει δὲ ὀφθαλμοὺς μὲν ὑὸς, ὀδόντας δὲ μεγάλους καὶ χαυλιόδοντας, κατὰ λόγον τοῦ σώματος· γλῶσσαν δὲ μοῦνον [d] θηρίων οὐκ ἔφυσε· οὐδὲ τὴν κάτω [e] κινέει γνάθον, ἀλλὰ καὶ τοῦτο μοῦνον θηρίων τὴν ἄνω γνάθον προσάγει τῇ κάτω· ἔχει δὲ καὶ ὄνυχας καρτεροὺς, καὶ δέρμα λεπιδωτὸν ἄρρηκτον ἐπὶ τοῦ νώτου· τυφλὸν δὲ ἐν ὕδατι, ἐν δὲ τῇ αἰθρίῃ ὀξυδερκέστατον. ἅτε δὴ ὦν ἐν ὕδατι δίαιταν ποιεύμενον, τὸ στόμα ἔνδοθεν φορέει πᾶν μεστὸν [f] βδελλέων. τὰ μὲν δὴ ἄλλα ὄρνεα καὶ θηρία φεύγει μιν· ὁ δὲ [g] τροχίλος εἰρηναῖόν οἵ ἐστι, ἅτε ὠφελεομένῳ πρὸς αὐτοῦ· ἐπεὰν γὰρ ἐς τὴν γῆν ἐκβῇ ἐκ τοῦ ὕδατος ὁ κροκόδειλος, καὶ ἔπειτα χάνῃ, ([h] ἐώθεε γὰρ τοῦτο ὡς ἐπίπαν ποιέειν πρὸς τὸν ζέφυρον) ἐνθαῦτα ὁ τροχίλος ἐσδύνων ἐς τὸ στόμα αὐτοῦ, καταπίνει τὰς βδέλλας· ὁ δὲ, [i] ὠφελεύμενος ἥδεται, καὶ οὐδὲν σίνεται τὸν τροχίλον. Τοῖσι μὲν δὴ τῶν Αἰγυπτίων ἱροί εἰσι οἱ κροκόδειλοι, τοῖσι δ' οὔ, ἀλλ' ἅτε πολεμίους περιέπουσι. οἱ δὲ περί τε Θήβας καὶ τὴν [k] Μοίριος λίμνην οἰκέοντες καὶ κάρτα ἥγηνται αὐτοὺς εἶναι ἱρούς. ἐκ πάντων δὲ ἕνα ἑκάτεροι [l] τρέφουσι κροκόδειλον, δεδιδαγμένον εἶναι
115 χειροήθεα· ἀρτήματά τε [m] λίθινα χυτὰ καὶ χρύσεα ἐς τὰ ὦτα ἐνθέντες, καὶ [n] ἀμφιδέας περὶ τοὺς ἐμπροσθίους πόδας, καὶ σιτία ἀπότακτα διδόντες, καὶ ἱρήϊα, καὶ περιέποντες ὡς κάλλιστα ζῶντας· ἀποθανόντας δὲ [o] ταριχεύοντες, θάπτουσι ἐν ἱρῇσι θήκῃσι. οἱ δὲ περὶ Ἐλεφαντίνην πόλιν οἰκέοντες, καὶ ἐσθίουσι αὐτοὺς, οὐκ ἡγεόμενοι ἱροὺς εἶναι. καλέονται δὲ οὐ κροκόδειλοι, ἀλλὰ χάμψαι. κροκοδείλους δὲ Ἴωνες ὀνόμασαν, εἰκάζοντες αὐ-

bus maxime hybernis nihil omnino edit: et, quum ſit quadrupes, tamen terreſtre et paludoſum est. Nam ova parit in terra, excluditque; et plerumque diei in ſicco agit, ſed totam noctem in flumine, quippe calidiore tum aqua ſubdivo ſereno et rore. Ex omnibus quæ novimus animalibus, hoc maximum existit ex minimo; ſiquidem ova quod attinet, gignit haud multo maiora anſerum, et proportione ovi fetus excluditur: at creſcens, ad ſeptendecim et amplius cubitos pervenit; oculos habet ſuillos, dentes magnos proportione corporis, et prominentes, cui ex omnibus beſtiis ſoli lingua innata non est. Idem inferiorem maxillam non movet, ſed etiam ſolum ex animalibus ſuperiorem inferiori admovet. Vngues quoque robuſtos habet, pellemque ſquamatam circa tergum infractam. Inter aquas cæcus, ſub dio perſpicaciſſimus. Itaque quod in aqua vitam degat, os fert introrſum hirudinibus refertum. Quumque eum ceteræ volucres ac beſtiæ fugiant, ſolus trochilus pacem cum eo agit, utpote a quo percipiat utilitatem. Etenim poſteaquam crocodilus ex aqua in terram egreſſus est, ac deinde hiavit (ſemper enim fere hoc ad zephyrum facere ſolet) tunc in eius os trochilus penetrans, deglutit illas ſanguiſugas. Qua utilitate delectatus, nihil omnino trochilum lædit. 69 Quibusdam ſane AEgyptiorum crocodili ſacri ſunt, quibusdam non ſunt, ſed veluti hoſtes exagitant. Sacros admodum eſſe eos, existimant qui circa Thebas et Mœrios ſtagnum incolunt; quorum utrique unum ex omnibus crocodilis alunt edoctum manu tractari, appendentes eius auribus inaures, nempe lapillos fuſiles aureosque, et primores pedes catenulis aut annulis cingentes; cibaria quoque ſtatuta ac ſacrificia præbentes, et curantes ut quam pulcherrime vivant; at ubi mortem obierunt, condientes ſacris in loculis ſepeliunt. At qui circa Elephantinam urbem incolunt, quod ſacros eſſe non cenſeant, etiam comedunt. Neque vero crocodili vocantur, ſed champsæ; verum Iones appellavere crocodilos, illi

a Τῆς τε αἰθρ. *Paris. B. Ald. R. Arch. V.*, τῆς αἰθρ. *M. Ask.* *b* Ὠεὰ *Arch. V.*, qui paullo ante ἴσμεν habent et μέγιστον negligunt: ὠιὰ *Paſſ.* Mox μέζω *Paris. B. Ald. Arch. V.*, μέζονα *Paſſ. M. Ask.*, exigua differentia. *c* Γίγνεται *Arch.* *d* Hoc abest *Arch. V.* *e* Κινέει *Ask.*, vulgo omnes κινεῖ. Statim θηρίον *Arch. Vind.* *f* Βδελλέων *Arch.* et mox. Ὀξυδερκέστατον excerpsit *Pollux* II, 51. *g* Τροχίλος *V. Arch. Corinthus*, qui haec exſcripsit. *h* *Arch. Vind.*, alii ἐώθε. *i* *M. Ask.*, ceteri ὠφελεόμενος. *k* Μύριος *Arch. V.* *l* *M. Ask. Paſſ.*, ἐκτρέφουσι *Ald.* et alii. *m* Λιθωτὰ *Arch. Vind.* et mox ἐσθέντες cum *Aldo* atque aliis: ἐνθέντες *M. Ask.* *n* Habet *Suid.*, tum προσθίους *Ask. Paſſ.* *o* *M. Ask. Paſſ.*, ταριχεύσαντες *Ald.* et ceteri.

29. Τὸ ὕδωρ τῆς τε αἰθρίης &c.] Optime haec *Cl. Salmaſius*, vir ſummus, Exercit. *Solin.* p. 314. ex *Ariſtotele* et *Plinio* de crocodili nocturna in aquis mora, ratione et cauſſa teporis; quibus equidem nihil a *Gronovio* fuiſſe reſcriptum mallem. Non libet in diſputationis eius examen, ne quid praeter opinionem acerbius effluat, memet inmergere. Sola *Philoſophi* verba, hinc clariſſime derivata, ex Hiſt. Animal. II, 10. adponam, tantoque magis, quoniam praecipua hanc in rem voce defecta repraeſentantur. Sic ſcribit: τὴν μὲν οὖν ἡμέραν ἐν τῇ γῇ τὸ πλεῖστον διατρίβουσι, τὴν δὲ νύκτα ἐν τῷ ὕδατι· ἀλεεινότερον γάρ ἐστι τῆς αἰθρίας. Quid his diſertius? Negare fluviatilem aquam in Aegypti aliisque orientis plagis tepidiorem noctu eſſe roſcida et ſubdivali ſtatione, pugnat veritati, et aeſtivae his in oris experientiae. Sed abſisto.

36. Γλῶσσαν δὲ μοῦνον θηρίων &c.] Eadem *Ariſtoteles*, in expingendo crocodilo *Herodotum*, quod verbo monui, uti is *Hecataeum*, auctore *Porphyrio* apud *Euſeb.* P. E. x. p. 466. aemulatus: inſpice Hiſt. Anim. I, 11. II, 10. V, 33. et poſt Philoſophum plures Graecorum Latinorumque. Multa tamen in crocodili hac deſcriptione diligentiſſimi ſuperioris et noſtrae aetatis naturalis ſpeculatores hiſtoriae deſiderant, *Rondeletius*, *Bellonius*, *Gesnerus*, *Bochartus*, praeterque ceteros, *Ariſtoteli* paullo magis, quam oportebat, iratior *Ol. Borrichius* Hermet. Aegypt. C. 10. p. 270.

44. Ὁ δὲ τροχίλος] Habent ex *Herodoto*, et nominatim, *Ariſtoteles* Rhetor. ad Eudem. VII. p. 189. et *Aelianus* de Animal. VIII, 25., ubi dictione nonnihil mutata, εἰρηναῖα καὶ ἔνσπονδά ἐστ' quemadmodum de apibus V, 11. πρὸς μὲν τοὺς μὴ ἐνοχλοῦντας — εἰρηναῖα αὐτοῖς καὶ ἔνσπονδά ἐστι. et XII, 15. Ceterum tonus vocabuli apud *Ariſtotelem*, *Aelianum* et alios variat: Τροχίλον ſcribunt, ex eo more, quo nomina huiusmodi terminationis paroxytona eſſe ſolent, docente *Gesnero* Hiſtor. Anim. IV. p. 301. Atque ita ſcripti codices. Ἐώθεε bene habet, *Florentini*que auctoritate III, 33. IV, 33. rediit.

50. Οὐδὲν σίνεται] Τὸ μηδὲν ἀδικῆσαι τὸν τρόχιλον λογίζεται οἱ μισθὸν, *Aelianus*, enarrans Herodotea de Trochilo N. A. III, c. 11. et hanc partem deſignans VIII, c. 25. citat *Herod.* ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς λόγοις. Sed quae narrat *Herod.* cap. ſeq. alio fonte derivata tractat *Aelian.* X, c. 21. VALCKEN.

55. Λίθινα χυτά] Sive hoc, ſeu λιθωτὰ malueris, fuſi et factitii lapilli deſignantur: *Reiskius* vitrum deſcribi opinatur. Vitri conditoriorum cipporumque ἐξ ὑάλου mentio erit III, 24., ad quod an adludat, non adfirmo. Faveret ſuſpicioni *Epinicus* apud *Athen.* X, 9. p. 432. C.

Ἑσμὸν μελίσσης τῆς ἀκηράτου γλυκὺν
Συγκεκραμένης ἐν σκύφῳ ΧΥΤΗΣ ΛΙΘΟΥ·

modo vitrum, quae *Dalecampii* ſententia, intellexiſſe liqueret: ut ut est, commodiſſimus poetae locus est. Ἀρτήματα et ἀμφιδέας illuſtrant docti viri ad *Heſychium*, inque primis *Gronovius* in adnotat.

61. Ἀλλὰ χάμψαι] Durat Coptorum in libris hoc illis nomen, nec multum discordat titulus monſtri fluvia-

illi generi crocodilorum, quod apud eos in ſe-
pibus gignitur, ipſorum formam comparan-
70 tes. Hos capiendi quum ſint multa et omni-
moda genera, hoc, quod maxime mihi dignum
relatu videtur, ſcribo. Vbi tergum ſuillum
ad illecebras hamo circumdederit, permittit
in medium flumen, ipſe in labro fluminis por-
cellum, quem vivum tenet, verberat; cuius
vocem crocodilus audiens, verſus illam ten-
dit, nactusque tergum devorat; illi vero tra-
hunt. Et poſteaquam in terram attractus eſt,
ante omnia eius oculos venator cœno opplet.
Hoc acto, cetera facile ſane comprehenditur;
71 ſin, cum labore. Fluviatiles vero equi in
plaga Papremitana ſacri ſunt, in cetera AE-
gypto non ſacri; talem ſpeciem naturamque
habentes. Quadrupes eſt, bifidis pedibus,
ungulis bovinis, ſimo naſo, equina iuba, exer-
tos dentes oſtentans, equina cauda et voce,
magnitudine maximi tauri, tam craſſo corio,
72 ut ex eo areſacto fiant iacula raſa. Gignun-
tur præterea in fluvio lutræ, quos ſacratos
eſſe arbitrantur. Arbitrantur etiam ſacrum
eſſe ex omnibus piſcibus, qui vocatur ſqua-
moſus, atque etiam anguillam. Hos piſces
aiunt ſacros Nili eſſe: ex volucribus vero
73 vulpanſeres. Eſt et alia volucris ſacra, nomi-
ne phœnix, quam equidem non vidi niſi in pi-
ctura; etenim perrara ad eos commeat, quin-
gentis, ut aiunt Heliopolitani, annis, et
tunc demum quum pater ei deceſſit. *Is ſi
picturæ aſſimilis eſt, talis tantusque eſt.*
Pennæ coloris partim aurei, partim rubei,
maxima ex parte cum habitu tum magnitu-
dine ſimillimus aquilæ. Eum aiunt, quod
mihi non ſit veriſimile, hoc excogitare; ex
Arabia proficiſcentem in templum Solis ge-
ſtare patrem, quem myrrha obvolvit, et in
Solis templo humare; ſic autem geſtare: pri-
mum myrrhæ ovum fingere quantum ipſe
ferre poſſit: deinde ferendo illud experiri:
hoc ſatis expertum, ita demum ovum exca-
vare, atque in illud parentem ponere: et qua
parte

αὐτῶν τὰ εἴδεα τοῖσι παρὰ σφίσι γινομένοισι κροκοδεί-
λοισι [a] τοῖσι ἐν τῇσι αἱμασιῇσι. Ἄγραι δέ σφεων πολ-
λαὶ κατεστέασι, καὶ παντοῖαι· ἡ δ' ὦν [b] ἐμοίγε δοκέει
ἀξιωτάτη ἀπηγήσιος εἶναι, ταύτην γράφω· ἐπεὰν νῶ-
τον [c] ὑὸς δελεάσῃ περὶ ἄγκιστρον, μετίει ἐς μέσον τὸν
ποταμόν· αὐτὸς δὲ ἐπὶ τοῦ χείλεος τοῦ ποταμοῦ ἔχων
δέλφακα ζωὴν, ταύτην τύπτει· ἐπακούσας δὲ τῆς φω-
νῆς ὁ κροκόδειλος, ἵεται κατὰ τὴν φωνήν· ἐντυχὼν δὲ
τῷ νώτῳ, καταπίνει· [d] οἱ δὲ ἕλκουσι. ἐπεὰν δὲ ἐξελ-
κυσθῇ ἐς γῆν, πρῶτον ἁπάντων ὁ [e] θηρευτὴς πηλῷ
κατ' ὦν ἔπλασε αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. τοῦτο δὲ ποιή-
σας, κάρτα εὐπετέως τὰ λοιπὰ χειροῦται· μὴ ποιή-
σας δὲ τοῦτο, σὺν πόνῳ. Οἱ δὲ ἵπποι οἱ ποτάμιοι νο-
μῷ μὲν τῷ [f] Παπρημίτῃ ἱροί εἰσι, τοῖσι δὲ ἄλλοισι
Αἰγυπτίοισι οὐκ ἱροί· Φύσιν δὲ παρέχονται ἰδέης τοιήν-
δε· τετράπουν ἐστὶ, δίχηλον, ὁπλαὶ βοός, σιμὸν, λοφιὴν
ἔχον ἵππου, [g] χαυλιόδοντας φαῖνον, οὐρὴν ἵππου, καὶ
φωνήν· μέγαθος, ὅσον τε βοῦς ὁ μέγιστος· τὸ δέρμα δ' αὐ-
τοῦ οὕτω δή τι παχύ ἐστι, ὥστε αὔου γενομένου, ξυστὰ
[h] ποιέεσθαι ἀκόντια ἐξ αὐτοῦ. Γίνονται δὲ καὶ ἐνύδριες ἐν
τῷ ποταμῷ, τὰς ἱρὰς ἥγηνται εἶναι. νομίζουσι δὲ [i] καὶ
πάντων ἰχθύων τὸν καλεύμενον λεπιδωτὸν, ἱρὸν εἶναι,
καὶ τὴν ἔγχελυν. ἱροὺς δὲ τούτους [k] εἶναι τοῦ Νείλου φασί·
καὶ τῶν ὀρνίθων τοὺς χηναλώπεκας. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος
ὄρνις ἱρὸς, τῷ οὔνομα Φοῖνιξ. ἐγὼ μέν μιν οὐκ εἶδον, εἰ μὴ
ὅσον γραφῇ· καὶ γὰρ δὴ καὶ σπάνιος ἐπιφοιτᾷ σφι, δι'
ἐτέων, ὡς Ἡλιουπολῖται λέγουσι, πεντακοσίων. [l] Φοι-
τᾷν δὲ τότε φασὶ, ἐπεάν οἱ ἀποθάνῃ ὁ πατήρ. [m] ἔστι
δὲ, εἰ τῇ γραφῇ παρόμοιος, τοσόσδε καὶ τοιόσδε· τὰ μὲν
αὐτοῦ χρυσόκομα τῶν [n] πτερῶν, τὰ δὲ, ἐρυθρὰ· ἐς τὰ μά-
λιστα [o] αἰετῷ περιήγησιν ὁμοιότατος, καὶ τὸ μέγαθος.
τοῦτον δὲ λέγουσι μηχανᾶσθαι τάδε, ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ
λέγοντες· ἐξ Ἀραβίης ὁρμεώμενον, ἐς τὸ ἱρὸν τοῦ Ἡλίου κο-
μίζειν τὸν πατέρα, ἐν σμύρνῃ ἐμπλάσσοντα, καὶ θάπτειν
ἐν τοῦ Ἡλίου τῷ ἱρῷ. κομίζειν δὲ οὕτω· πρῶτον, [p] τῆς σμύρ-
νης ὠὸν πλάσσειν ὅσον τε [q] δυνατός ἐστι φέρειν· μετὰ δὲ, 116
πειρᾶσθαι αὐτὸ φορέοντα· ἐπεὰν δὲ ἀποπειρηθῇ, οὕτω δὴ
κοιλήναντα τὸ ὠὸν, τὸν πατέρα ἐς αὐτὸ ἐντιθέναι· σμύρνῃ
δὲ

a Deest *Arch. V.* b Ἔμοιγε *Arch. V. Ald. Rem.* recte. Vide *Gronov.* ſupra C. 53. ἐμοὶ δοκ. *M. Ask. Paſſ.* c *Iidem*, νῶτος ὑὸς *Arch. V.*, συὸς *Ald. Paris. B.* d Tria haec omittunt *V. Arch.*, qui et ἐλκύσθη. e *M. Ask. Paſſ.* ora *Steph.*, θηρευτὴς *Ald.* et *Arch. Vind. R.* f *Ald. R. Vind. Paris. B.* cum *Edd.*, Παπρημίτῃ *M. Ask.*, Πατρημίτῃ *Arch.* g Χαυλιόδοντα. φαῖνον οὐρ. *Arch.* h *M. Ask. Paſſ.*; *Ald.* et ceteri ποιέεται. i *Ask. M.*, vulgo alii καὶ τῶν ἰχθ. k Τοῦ N. φασ. εἶναι *Paſſ. V. Ask. Arch.* l Φοιτῆν *Ald. Arch. V. Rem.*, Φοιτᾷν *Paſſ. M. Ask.* Superiora adrigit *Themiſtius* Or. XXXIII. fine. m *Rem. Vind. Valla*; ἔστι δέ οἱ *Arch.*, vulgo ἔστι δὲ ἐν τῇ. n Πτερύγων *Arch.* o Αἰετῶν *Arch. Vind.* p Τῇ σμύρνῃ *Arch.* τῆς σμύρνης *Vind.* q *Ald. V. R. Arch.* et *Paris. B.*, δυνατὸς εἶναι *M. Ask. Paſſ.*

viatilis Arabicus. Lege *Iablonskii* Panth. L. V, 2. p. 70. Κροκοδείλους autem Ionibus fuiſſe lacertas, ſive χερσαίους κροκοδείλους, uti IV, 192., teſtatiſſima confirmataque res eſt a *S. Bocharto* Hierozoic. P. I. Lib. III, I. p. 1060.

76. Τῷ Παπρημίτῃ] Iuſtum eſt; neque enim ex Πάπρημις C. 59. Παπρημίτης flecti poteſt: melius ipſo in *Med.* C. 165. Παπρημίτης. Iam Πατρήμις et Πατρημίτης *Arch.* et *Vind.* ex adſimilitudine litterarum deſcenderunt, quemadmodum *Stephani* Πάπρημις πόλις Αἰγύπτου· ὁ πολίτης Παπρημίτης. Debet et hanc Hippopotami ſicuti et Phoenicis deſcriptionem *Herodotus*, perhibente *Porphyrio* in *Euſebii* P. Eu. X. p. 466. C. *Hecataeo*.

79. Οὐρὴν ἵππου] *Ariſtoteles* κέρκον δ' ὑὸς Hiſtor. Animal. II, 7., *Achilles Tat.* IV. p. 223. οὐρὰν βραχεῖαν, quibuscum alii conſpirant et peregrinatorum obſervata. Mox ξυστὰ ἀκόντια, ut *raſae haſtilia virgae* Latini poëtae. *Ariſtoteles* ὥστε δόρατα ποιεῖσθαι ἐξ αὐτοῦ. Confer *S. Bocharti* Hieroz. P. II. L. V, 14. et de λεπιδωτῷ adnotationes *Gronovii*.

87. Οὐκ εἶδον, εἰ μὴ ὅσον γραφῇ] Tentari non debebant *Euripidis* iſta in Hippol. V. 1005. Οὐκ οἶδα πρᾶξιν τήνδε, πλὴν λόγῳ κλύων Γραφῇ τε λεύσσων. Idem Troaſin V. 682. Γραφῇ δ' ἰδοῦσα καὶ κλύουσ' ἐπίσταμαι. Euripidea quoque libenter imitatur *Herodotus*. VALCKEN.

90. Ἔστι δὲ, εἰ τῇ γραφῇ παρόμοιος] Nullam ſtatus quaeſtionem vulgatis, cum tot doctiſſimi viri operam navi fabuloſae inſumſerint, motam fuiſſe demiror. Negavit, et prudenter infitiatus eſt, phoenicem a ſe viſum, et tamen ἔστι δὲ ἐν τῇ —. Quae apta et bene iuncta non erant. Χρυσόκομα τῶν πτερῶν ab iniuriis protecta et defenſione viri Celeb. et *Codd.* auctoritate ſunt. Eum adi. Quod ſi vero lis de voce ceſſet, in avis pictura conſenſio reperietur. Κεκέρασται μὲν τὰ πτερὰ χρυσῷ καὶ πορφύρᾳ *Achilles Tat.* III. p. 215. *Aquilae narratur magnitudine, auri fulgore circa colla, cetera purpureus* ex *Noſtri* praeſcripto *Plinius* H. Nat. X, 2. Aliorum loca nunc nihil moror. Περιήγησις formam et diligentem eius deſcriptionem exprimit ex uſu verbi περιηγεῖσθαι, quo de *Cl. Salmaſius* in Solin. p. 68., et multo adcuratius *T. Hemſterhuſius* ad D. Mort. XX. p. 412. *Luciani*.

98. Ὅσον τε δυνατός ἐστι φέρειν] Illud perquam politum, quod in *Medicei* δυνατὸς εἶναι ineſſe decernebatur, ſermonis indoles reſpuit. Obſtant praeterea ſcriptae membranae conplures. Confer *L. Kuſterum* in Clerici Bibl. N. et Vet. T. V. p. 404. *Achilles Tat.* eadem in re, φέρει τὸ χάσμα γηΐνῳ χώματι, ἐπὶ τὸν Νεῖλον οὕτως ἵπταται τὸ ἔργον φέρων, ſed prave culpa librariorum: fuerat φύρει τὸ χάσμα — καὶ ἐπὶ τὸν Νεῖλον ——. Obſtruere ingeſta terra cavum, quod phoenix roſtro fecerat, *Herodotum* deſerens indicat. De *Taciti* Ann. VI, 28. *ſublato murrhae pondere*, vide amicam *N. Heinſii* et *Graevii* diſputationem Syllog. Epiſtol. T. IV. p. 512. &c.

[a] δὲ ἄλλῃ ἐμπλάσσειν τοῦτο, καθότι τοῦ ὠοῦ ἐγκοιλήνας ἐνέθηκε τὸν πατέρα. [b] ἐσκειμένου δὲ τοῦ πατρὸς, γίνεσθαι τὠυτὸ βάρος· ἐμπλάσαντα δὲ, [c] κομίζειν μιν ἐπ' Αἰγύπτου ἐς τοῦ Ἡλίου τὸ ἱρόν. ταῦτα μὲν τοῦτον τὸν ὄρνιν λέγουσι ποιέειν. Εἰσὶ δὲ περὶ Θήβας ἱροὶ ὄφιες, ἀνθρώπων [d] οὐδαμῶς δηλήμονες· οἳ μεγάθεϊ ἐόντες μικροὶ δύο κέρεα φορέουσι, πεφυκότα ἐξ ἄκρης τῆς κεφαλῆς. τοὺς ἀποθανόντας θάπτουσι ἐν τῷ ἱρῷ τοῦ Διός· τούτου γάρ σφεας τοῦ θεοῦ φασι εἶναι ἱρούς. Ἔστι δὲ χῶρος τῆς Ἀραβίης κατὰ Βουτοῦν πόλιν μάλιστά κῃ κείμενος· καὶ ἐς τοῦτο τὸ χωρίον ἦλθον πυνθανόμενος [e] περὶ τῶν πτερωτῶν ὀφίων· ἀπικόμενος δὲ, εἶδον ὀστέα ὀφίων, καὶ ἀκάνθας· πλήθεϊ μὲν ἀδύνατα ἀπηγήσασθαι· σωροὶ δὲ ἦσαν ἀκανθέων καὶ μεγάλοι, καὶ ὑποδεέστεροι, καὶ ἐλάσσονες [f] ἔτι τούτων· πολλοὶ δὲ ἦσαν οὗτοι. ἔστι δὲ ὁ χῶρος οὗτος, [g] ἐν τῷ αἱ ἄκανθαι κατακεχύαται, τοιόσδε τις· ἐσβολὴ ἐξ οὐρέων στεινῶν ἐς πεδίον μέγα· τὸ δὲ πεδίον τοῦτο συνάπτει τῷ Αἰγυπτίῳ πεδίῳ. λόγος δέ ἐστι, ἅμα τῷ ἔαρι πτερωτοὺς ὄφις ἐκ τῆς Ἀραβίης πέτεσθαι ἐπ' Αἰγύπτου· τὰς δ' ἴβις τὰς ὄρνιθας ἀπαντώσας ἐς τὴν ἐσβολὴν ταύτης τῆς χώρης, οὐ παριέναι τοὺς ὄφις, ἀλλὰ κατακτείνειν. καὶ τὴν ἶβιν διὰ τοῦτο τὸ ἔργον τετιμῆσθαι λέγουσι [h] Ἀράβιοι μεγάλως πρὸς Αἰγυπτίων. ὁμολογέουσι δὲ καὶ Αἰγύπτιοι διὰ ταῦτα τιμᾶν τὰς ὄρνιθας ταύτας. Εἶδος δὲ [i] τῆς μὲν ἴβιος τόδε· μέλαινα δεινῶς πᾶσα, σκέλεα δὲ φορέει γεράνου, πρόσωπον δὲ ἐς τὰ μάλιστα ἐπίγρυπον, μέγαθος [k] ὅσον κρέξ. τῶν μὲν δὴ μελανέων τῶν [l] μαχομενέων πρὸς τοὺς ὄφις, ἥδ' ἰδέη. τῶν δ' ἐν ποσὶ μᾶλλον εἱλευμενέων τοῖσι ἀνθρώποισι, (διξαὶ γάρ [m] δή εἰσι αἱ ἴβιες) [n] ψιλὴ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὴν δειρὴν πᾶσαν· λευκὴ πτεροῖσι, πλὴν κεφαλῆς, καὶ [o] τοῦ αὐχένος, καὶ ἄκρων τῶν πτερύγων, καὶ τοῦ πυγαίου ἄκρου· ταῦτα δὲ τὰ εἶπον πάντα, μέλανά ἐστι δεινῶς· σκέλεα δὲ καὶ πρόσωπον, ἐμφερὴς τῇ ἑτέρῃ. τοῦ δὲ ὄφιος ἡ μορφὴ, οἵηπερ τῶν ὕδρων. πτίλα δὲ οὐ πτερωτὰ φορέει, ἀλλὰ τοῖσι τῆς νυκτερίδος πτεροῖσι μάλιστά κῃ ἐμφερέστατα. τοσαῦτα μὲν θηρίων πέρι ἱρῶν εἰρήσθω. Αὐτῶν δὲ δὴ Αἰγυπτίων, οἳ μὲν περὶ τὴν σπειρομένην Αἴγυπτον οἰκέουσι, μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκέοντες μάλιστα, λογιώτατοί εἰσι μακρῷ τῶν ἐγὼ ἐς

parte ovi exinaniti patrem intulit, eam par-
tem alia myrrha farcire: et quum tantundem
ponderis impoſito parente effectum ſit, ob-
ſtructo rurſus foramine, baiulare illud verſus
AEgyptum in templum Solis. Hæc facere
hanc avem commemorant. At circa Thebas 74
ſunt ſacri ſerpentes, nihil omnino hominibus
noxii, puſillo corpore, binis præditi cornibus,
e ſummo capite enatis: quos defunctos in Io-
vis æde ſepeliunt; huic enim deo ſacros illos
eſſe prædicant. Est autem Arabiæ locus, ad 75
Butun urbem fere poſitus: ad quem locum ego
me contuli inquirens de ſerpentibus volucri-
bus. Eo quum perveni, oſſa ſerpentum aſpexi
et ſpinas, multitudine ſupra modum ad enar-
randum; ſpinarum quippe acervi erant etiam
magni, et his alii atque alii minores, ingenti
numero. Eſt autem hic locus, ubi ſpinæ effu-
ſæ iacebant, huiuscemodi: ex arctis montibus
introitus in vaſtam planitiem AEgyptiæ con-
tiguam. Fertur ex Arabia ſerpentes alatos
ineunte ſtatim vere in AEgyptum volare, ſed
eis ad ingreſſum illius planitiei occurrentes
aves ibides, non permittere, ſed ipſos in-
terimere: et ob id opus ibin magno in hono-
re ab AEgyptiis haberi Arabes aiunt, con-
fitentibus et ipſis AEgyptiis, idcirco ſe his
avibus honorem exhibere. Eius avis ſpe- 76
cies talis eſt. Nigra tota vehementer eſt,
cruribus inſtar gruis, roſtro maximum in
modum adunco, eadem qua crex magnitu-
dine. Et hæc quidem ſpecies eſt nigrarum,
quæ cum ſerpentibus pugnant. At earum,
quæ ante pedes hominibus verſantur magis,
(nam duplices ibides ſunt) nudum caput ac
totum collum, pennæ candidæ, præter ca-
put cervicemque, et extrema alarum et na-
tium; hæc omnia quæ dixi ſunt vehemen-
ter nigra; crura vero et roſtrum alteri con-
ſentanea. Serpentis porro figura qualis hy-
drarum: alas non pennatas gerit, ſed alis
veſpertilionis valde ſimiles. Hactenus de ſa-
cris beſtiis dictum ſit. Ipſorum autem AE- 77
gyptiorum ii, qui circa partem AEgypti ſe-
minari ſolitam habitant, memoriam omnium
hominum maxime exercentes, ſunt fere eo-
rum, in quorum ego veni experientiam,
excel-

a Abeſt *Arch. V.*, mox ἐγκοιλήνας *Ask.* margo *Steph.* et κατ' ὅτι *Ask.* neutrum male. *b* *M. Ask. Paſſ.*, ἐγκειμ. *Parit. B. Ald. Arch. V. Rem.* *c* *Med. Ask. Paſſ.*, μιν *Ald.* et alii non habent. *d* *Ask. M. Arch. Paſſ. V.*, οὐδαμῶς vulgo. *e* Τῶν πτερωτῶν ὀφ., ſine praepoſitione *Arch. Vind.*, in *Med.* πτερωτῶν deſit et *Ask.*, quod *Paſſ.* et alii bene ſervant cum *Aldo*. Mox ἀπικνόμενος εἶδον *Arch.* *f* *M. Ask. Rem. Paſſ. Arch. Steph.* marg., ἐπὶ *Ald.* et *Edd.* *g* *M. Paſſ. Ask.*, alii ἐν ᾧ· tum κατακεχύδαται *Arch. V.* quod quidem notabile. *h* Deſit *Arch.*, ſed habet margo. *i* *M. Paſſ. Arch. Ask. V.*, ex aliis μὲν exulat. *k* Citat *G. Corinthus.* *l* *Arch. V. Ald. R.*, μαχομένων *Paſſ. Med.* *m* Abeſt et mox αἱ *Arch. Vind. Paſſ.* *n* *Ald. V. Arch. Rem.* et recte. ἡ ψιλὴ *M. Ask. Paſſ.* *o* *Ask. M. Paſſ.*, τοῦ deſit *Ald.* et aliis, etiam ante πυγαίου. Vide *Theon.* Progymn. p. 122.

7. Δύο κέρεα φορέουσι] Fuerunt ex ceraſtarum genere, nec tamen δηλήμονες ἀνθρώπων, ut reliqui apud *Diodorum* III, 50. aliosque ibi citatos. Auctor *Aelianus* eſt de Animal. XI, 17. ἐν Μελίτῃ τῆς Αἰγύπτου draconem ſacrum in veneratione fuiſſe, adfirmans gentilem eam anguium ſuperſtitionem. Puto ἐν Μετήλει ſcripſiſſe, quae Aegypti urbs, non Μελίτῃ.

10. Κατὰ Βουτοῦν πόλιν] Alia haec atque ea Butus, quae Latonae oraculo cenſebatur, quippe Arabiae adfinis: longe inde Sebennyticum Nili oſtium, radens Butum illam atque adluens C. 155. Πτερωτῶν ſerpentium titulum male praeterierunt *Florentiae*: quae enim ſequuntur, illo carere non posſunt. Res etiam ipſa a fabularum indole abhorret. Namque angues volucres, ex AEthiopum Arabumque finibus in AEgyptum irruentes, veterum monumenta ita celebrant, ut dubii nihil eſſe debeat. Ipſe vates *Eſaias* C. XXX, 6. dat שרף מעופף *hydrum* ſive *chersbydrum volantem* AEgypto. Plura qui deſiderat, ex eruditisſimi *Bocharti* copiis Hierozoic. P. I I. L. III, 12. p. 423. mutuari poterit, atque illis hoc *Pauſaniae* IX, 21., cautisſimum ſane, adnectere: *Quo circa neque ad adſentiendum proclivior quisquam eſſe debet, neque ſe omnino incredulum ad ea, quae ſint rariora*, τὰ σπανιώτερα, *praebere*: ἐπεί τοι καὶ ἐγὼ ΠΤΕΡΩΤΟΥΣ ὄφεις οὐ θεασάμενος πείθομαι, διότι ἀνὴρ Φρὺξ ἤγαγεν ἐς Ἰωνίαν σκόρπιον ταῖς ἀκρίσιν ὁμοιότατα πτερὰ ἔχοντα. Porro σωροὶ ἀκανθέων omnibus in libris, non exceptis *Ask.* et *Paſſ.* Bene Critici in *Apollonium Rh.* IV, 150. τὰ τῶν ὄφεων ὀστᾶ ΑΚΑΝΘΑΙ λέγεται. Amanuenſis Mediceus in errore verſabatur.

27. Πρόσωπον — ἐπίγρυπον] *Straboni* πελαργώδης κατὰ σχῆμα *ciconiae ſimilis* L. XVII. p. 1179., quae tamen ſimilitudo ad roſtrum ſeſe non porrigit, quod avi incurvum et aduncum. Figuram habet *Middletonus* Antiquit. Monument. p. 129. et conplura de volucre. Crex, ex ſono, quem continuo iterat, nomen indepta, deſcribitur a *Belonio* Obſerv. II, 32. cum cura.

31. Ψιλὴ τὴν κεφαλήν] Suſtuli articulum ſchedarum iuſſu: reſpicitur τῇ ἰδέῃ, ut bene *Reiskius*. Hanc autem *Strabo* ὅλην μελαίνην facit, prudentior *Herodotus*, etsi non ſine lapſu: nam pars circa nates tota alba eſt; τὸ γὰρ πυγαῖον ὅλον λευκόν ἐστι, ſi fides *Theoni*.

40. Μνήμην ἀ. πάντων] *Vallae* verſio plurimos decepit: mentem hiſtorici perſpexit *Reiskius*. AEgypti ſuperioris incolae longe fuiſſe dicuntur diſertisſimi, utpote μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκέοντες μάλιστα, *prae omnibus aliis memoriam excolentes*: illuc enim pertinet μάλιστα, non ad ſequentia. *Herod.* II, c. 37. θεοσεβέες περισ-

excellentiſſimi. Tali autem vitæ genere utuntur. Singulis menſibus triduo continenti purgant ſe, vomitibus atque clyſteribus venantes ſanitatem, exiſtimantes omnes languores hominibus oriri ex cibis quibus aluntur. Nam ſunt alioqui AEgyptii omnium hominum, ſecundum Afros, maxime ſalubri corpore, tempeſtatum anni, ut mihi videtur, beneficio, quæ non immutantur: ex illis enim mutationibus tum aliarum rerum, tum præſertim tempeſtatum anni, præcipue exiſtunt in hominibus morbi. Panibus veſcuntur quos ex farre conficiunt, eosque cylleſtes nominant. Vino utuntur facto ex hordeo: neque enim illis ſunt in regione vites. Victitant quoque tum piſcibus, partim crudis ad ſolem areſactis, partim ſalſugine conditis; tum avibus crudis, prius tamen ſale conditis, coturnicibus anatibusque et parvis avibus; ceteris autem vel volucribus vel piſcibus, præter illos, qui ab eis ſunt recepti pro ſacris, partim aſſis, partim
78 elixis veſcuntur. Apud locupletes eorum in conviviis, quum a cœna diſceſſum eſt, circumfert aliquis in loculo mortuum e ligno factum, ſed pictura et opere maxime imitantem,

ἐς διάπειραν ἀπικόμενοι. τρόπῳ δὲ ζόης τοιῷδε δὴ [a] χρέωνται. 117
συρμαΐζουσι τρεῖς ἡμέρας ἐπεξῆς μηνὸς ἑκάστου, ἐμέτοισι θηρώμενοι τὴν [b] ὑγιείην καὶ κλύσμασι, νομίζοντες ἀπὸ τῶν τρεφόντων σιτίων πάσας τὰς νούσους τοῖσι ἀνθρώποισι γίνεσθαι. εἰσὶ μὲν γὰρ καὶ ἄλλως Αἰγύπτιοι μετὰ Λίβυας [c] ὑγιηρέστατοι πάντων ἀνθρώπων, τῶν ὡρέων, ἐμοὶ δοκέειν, εἵνεκεν, ὅτι οὐ μεταλλάσσουσι αἱ ὧραι. ἐν γὰρ τῇσι μεταβολῇσι τοῖσι ἀνθρώποισι αἱ νοῦσοι μάλιστα γίνονται, [d] τῶν τε ἄλλων πάντων, καὶ δὴ καὶ τῶν ὡρέων μάλιστα. ἀρτοφαγέουσι δὲ ἐκ τῶν [e] ὀλυρέων ποιεῦντες ἄρτους, τοὺς ἐκεῖνοι κυλλήστις ὀνομάζουσι. οἴνῳ δ' ἐκ κριθέων πεποιημένῳ διαχρέωνται. οὐ γάρ σφι εἰσὶ ἐν τῇ χώρῃ ἄμπελοι. ἰχθύων δὲ τοὺς μὲν, πρὸς ἥλιον αὐήναντες ὠμοὺς σιτέονται, τοὺς δ', ἐξ ἅλμης [f] τεταριχευμένους. ὀρνίθων δὲ τούς τε ὄρτυγας, καὶ τὰς νήσσας, καὶ τὰ σμικρὰ τῶν [g] ὀρνιθίων ὠμὰ σιτέονται, προταριχεύσαντες. τὰ δὲ ἄλλα ὅσα ἢ ὀρνίθων ἢ ἰχθύων ἐστί σφι ἐχόμενα, χωρὶς ἢ ὁκόσοι σφι ἱροὶ ἀποδεδέχαται, τοὺς λοιποὺς ὀπτοὺς καὶ ἑφθοὺς σιτέονται. Ἐν δὲ τῇσι συνουσίῃσι τοῖσι εὐδαίμοσι αὐτέων, ἐπεὰν ἀπὸ δείπνου [h] γένωνται, περιφέρει ἀνὴρ νεκρὸν ἐν σορῷ ξύλινον πεποιημένον, [i] μεμιμημένον ἐς τὰ μάλιστα καὶ γραφῇ καὶ ἔργῳ,

a *Med. Ask. Paſſ.*, in reliquis διαχρέωνται, leve diſcrimen eſt. b *Arch. Vind. M. Ask. Paſſ.*, ὑγιηίην *Ald.* et *Edd.* c *Paſſ. M. Ask.*, ὑγιηρέστεροι *Arch. V. Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 262. ὑγιέστατοι *Ald.* et πάντων ἀνδρῶν cum *Arch. V. Euſtath. Paris. B.*, ἀνθρώπων *Med. Ask. Paſſ.*, εἵνεκα *M. Ask.* d Τῶν τε — μάλιστα non habet *Arch. V. Valla.* εἵνεκα πάντων *Ald.* et *Edd.*; *Paſſ. M. Ask.* εἵνεκα abeſt. e Ἀλλυρέων *Arch. Vind.*, tum κυλλήσιας cum *Valla M. Ask. Paſſ.*, κυλλῆστι; *Edd.*, κολλῆς ora *Steph.* Vid. *Athen.* III, 10. p. 114. f *Rem. Arch. V. Paſſ. M. R. Steph.* margo; vulgo τεταριχευκότες. g *Ald. Arch. V. Rem.*, ὀρνίθων *M. Ask. Paſſ.* Porro σμικρὰ *Arch.* Herodoti more. h *M. Ask. Arch. Vind. Paſſ. Ald.*, γίνονται vulgo operarum peccato. Paullo ante εὐδαίμοσι ſine τοῖσι *Arch.*, quomodo et in *Gronovii* editione, neſcio an eius culpa. i Sic omnes, μεμιγμένον errore manifeſto Editi nonnulli.

περισσῶς ἐόντες μάλιστα πάντων ἀνθρώπων. Etruſci τὰ περὶ τὴν κεραμοσκοπίαν μάλιστα πάντων ἀνθρώπων ἐξειργάσαντο. *Diodor. Sic.* v. c. 40. de Pythagora *Heraclitus Epheſius*, ἱστορίην ἤσκησεν ἀνθρώπων μάλιστα πάντων, ap. *Diog. Laërt.* VIII, 6. ipſius fuit *Pythagorae* praeceptum, μνήμην ἀσκεῖν. Literarum inventum ſuum veluti memoriae ſubſidium commendanti Theuth dixiſſe fertur Rex AEgypti Thamus, σὺ πατὴρ ὢν γραμμάτων δι' εὔνοιαν τοὐναντίον εἶπες ἢ δύναται· τοῦτο γὰρ τῶν μαθόντων λήθην μὲν ἐν ψυχαῖς παρέξει, μνήμης ἀμελετησίᾳ, &c. in *Phaedro Platonis* T. III. p. 275. A. hunc, ni fallor, locum reſpexit *Quinctilian.* l. O. XI, c. 2. p. 985. *Inventio apud Platonem obſtare memoriae uſum literarum; videlicet quod illa, quae ſcriptis repoſuimus, velut cuſtodire deſinimus, et ipſa ſecuritate dimittimus.*

VALCKEN.

40. Μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκέοντες μάλιστα] Laborabant haec ex mala interpunctione; quo non animadverſo morbo, ἀνθρωπίνων πάντων *rerum humanarum* ſuſpicabatur *Corn. de Pauw*: mutavit dein ſententiam, μάλιστα a ſequentibus, ſicuti oportebat, avulſo; neque alia mens aut voluntas *Reiskio*. Nempe hominum omnium maxime AEgyptii memoriam exercebant, propterea que praeter ceteros excellebant. Bene *Proclus* in Timaeum p. 31. Αἰγυπτίοις δὲ ἔτι καὶ τὰ γεγονότα διὰ τῆς ΜΝΗΜΗΣ ἀεὶ νέα πάρεστιν, ἡ δὲ ΜΝΗΜΗ διὰ τῆς ἱστορίας, αὕτη δὲ ἀπὸ τῶν στηλῶν κ. λ.

47. Ὑγιηρέστατοι πάντων ἀνθρώπων] Non intercedo, quo minus ὑγιηρέστατοι ſerventur: quo de genere alia I, 133. in medium fuerunt collocata. Schedarum mirus olim hic diſſenſus. *Gloſſator* Sangermanenſis, Ὑγιηρότατος, Ἡρόδοτος Β., ad quem modum IV, 187. Plures ὑγιέστεροι cum *Euſtathio*. Hippocrateum vero τὰς μεταβολὰς τῶν ὡρέων μάλιστα τίκτειν νούσους egregie explicuit *Galenus* T. v. p. 253. et cum *Noſtro* conparavit *H. Mercurialis* Var. Lect. II, 3. Iam ſi αἱ ὧραι a periodo extrema abeſſent, ſermonis curſus lenius laberetur. Verum multa ſibi priva ſcriptor habet.

51. Ἀρτοφαγέουσι] Quae hic leguntur, eadem propemodum ex *Hecataeo Mileſio* bis tradidit *Athenaeus* X, p. 447. C. Ἑκαταῖος ἐν δευτέρῳ περιηγήσεως εἰπὼν περὶ Αἰγυπτίων, ὡς ἀρτοφάγοι εἰσὶν, ἐπιφέρει, τὰς κριθὰς εἰς τὸ πόμα καταλέουσι, *mola frangunt*: ſic ſcribendum cum *Cauſab.* pro καταλεύουσιν· vid. *Herod.* IV, c. 172. et *Athen.* p. 418. E. Alibi quoque proſtant *Hecataei* nonnulla, Herodoteorum ſimillima, quae probabile reddant, quod *Porphyrius* prodidit apud *Euſeb.* Praep. x, p. 466. B. ὡς Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ πολλὰ Ἑκαταίου τοῦ Μιλησίου κατὰ λέξιν μετήνεγκεν ἐκ τῆς περιηγήσεως, βραχέα παραποιήσας· poſtremum illud explanat Celeberr. *Weſſeling.* ad *Diodori* T. I. p. 89. Sed iſta Aſiae περιήγησις *Herodoto* fortaſſe fuit recentior; *Callimacho* certe non videbatur *Hecataei Mileſii* genuinum opus, ut liquet ex *Athen.* II, p. 70. B. Praeterea quod narrat *Porphyrius*, *Herodoto* nuſpiam obiicit *Plutarchus*, Hecataeum τὸν λογοποιὸν acerbe notanti L. II, c. 143. et L. VI, c. 137. cuius etiam mentionem facit L. v, c. 36. et c. 125.

VALCKEN.

52. Τοὺς ἐκεῖνοι κυλλήστις ὀνομάζουσι] Inſpice *Gronovii* adnotationes. Admonuit Cl. *Waſſe* in *Thucydidis* I, 126. κυλλάστις ex Cod. *Lambethano* melius videri, ſiquidem ita *Heſychius*. At oblitus eſt ſpeciei Ionicae. *Athenaeus* x. p. 418. E. Αἰγυπτίους δ' Ἑκαταῖος ἀρτοφάγους φησὶν εἶναι ΚΥΛΛΗΣΤΙΑΣ ἐσθίοντας, τὰς δὲ κριθὰς εἰς ποτὸν καταλέοντας. Quae quidem indicio ſunt, et hic *Herodotum* veſtigia *Hecataei* preſſiſſe: nam de potu ex hordeo clara eius verba, qui πόμα ἀπὸ τῶν κριθέων *Aretaeo* I. Morb. Acut. C. 9. ἐκ κριθῶν μέθυ *Aeſchylo* Supp. v. 900., *Diodoro* ἐκ κριθῶν πόμα, ὃ καλοῦσι ζῦθος I, 34. Quod autem ſubiicitur, vites AEgypto deeſſe, generatim ſi ſumitur, cum veritate disconvenit. Moſis aevo in parte AEgypti vites depangebantur, quod querelae Iſraëlitarum *Numer.* C. XX, 5. ſignificant abunde: creverunt quoque laetiſſime in praefectura Heracleopolitana apud *Strabon.* XVII. p. 1163. Quae omnia operoſius Cl. *Iablonskius* Diſſert. de Terra Goſen p. 28.

57. Τὰ σμικρὰ τῶν ὀρνιθίων] *Ariſtophanis* σμικρὸν ἀργυρίδιον, Comici *piſciculi minuti* et *minutae interrogatiunculae* Oratoris, Latini ſatis haec protegunt. Ὠμὰ autem σιτέονται concoquere haud valuit Cl. *de Pauw* ob ea, quae de piſcibus praeſcripta fuerunt, et quoniam ſuccedit προταριχεύσαντες· neque enim aves, ſale antea bene conditas, *crudas*, ὠμὰς, poſſe cenſeri. Ἑφθὰ *elixas* dediſſe *Herodotum*, et eo eſſe nihil adcommodatius. Mihi de guſtu AEgyptiorum diſputatio abſona, at certa lectio cenſetur. Cur quaeſo additum voluit τοὺς λοιποὺς ὀπτοὺς ἢ ἑφθοὺς σιτέονται *reliquos partim aſſos, partim elixos comedunt*, ſi nil diſpar ſcripſiſſet ſuperius?

63. Μεμιμημένον ἐς τὰ μάλιστα] Eſt cui μεμιμημένον praecedentis gloſſa cenſetur, cui non ſubſcribo. Suadent aliud producta a *Gronovio* exempla, reique ſeries. Adde *Plutarchum* Iſid. et Oſir. C. 17. et doctos interpretes *Petronii* Satyr. C. 34. cum *Tzetzae* Chil. III. v. 387. ubi ſatis abſurde,

ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος ὁ παῖς ὁ τοῦ Ὀξύλου.

Voluit, debuit certe, ὁ τοῦ Λύξεω.

ἔργῳ μέγαθος ὅσον τε πάντῃ πηχυαῖον, ἢ [a] δίπηχυν· δεικνὺς δὲ ἑκάστῳ τῶν συμποτέων, λέγει, „ Ἐς τοῦτον ὁρέων, πῖνέ τε καὶ τέρπευ· ἔσεαι γὰρ ἀποθανὼν „ τοιοῦτος.“ ταῦτα μὲν παρὰ τὰ συμπόσια ποιεῦσι. Πατρίοισι δὲ χρεώμενοι νόμοισι, ἄλλον οὐδένα ἐπικτέωνται· τοῖσι ἄλλα τε [b] ἐπάξιά ἐστι νόμιμα, καὶ δὴ καὶ ἄεισμα ἕν ἐστι [c] Λίνος, ὅσπερ ἔν τε Φοινίκῃ ἀοίδιμός ἐστι καὶ ἐν Κύπρῳ, [d] καὶ ἄλλῃ. κατὰ μέντοι ἔθνεα οὔνομα ἔχει. συμφέρεται δὲ ὠυτὸς εἶναι τὸν οἱ Ἕλληνες Λίνον ὀνομάζοντες ἀείδουσι ὥστε πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἀποθωυμάζειν με τῶν περὶ Αἴγυπτον ἐόντων, [e] ἐν δὲ δὴ καὶ τὸν Λίνον ὁκόθεν [f] ἔλαβον τοὔνομα. Φαίνονται δὲ αἰεί κοτε τοῦτον ἀείδοντες· ἔστι δὲ Αἰγυπτιστὶ ὁ Λίνος καλεύμενος [g] Μανέρως. ἔφασαν δέ μιν Αἰγύπτιοι τοῦ πρώτου βασιλεύσαντος [h] Αἰγύπτου παῖδα μουνογενέα γενέσθαι· ἀποθανόντα δ' αὐτὸν [i] ἄωρον, θρήνοισι τούτοισι ὑπ' Αἰγυπτίων τιμηθῆναι· καὶ ἀοιδήν τε [k] ταύτην πρώτην καὶ μούνην σφίσι γενέσθαι. Συμφέρονται δὲ καὶ τόδε ἄλλο Αἰγύπτιοι Ἑλλήνων μούνοισι Λακεδαιμονίοισι. οἱ νεώτεροι αὐτέων τοῖσι πρεσβυτέροισι συντυγχάνοντες, εἴκουσι τῆς ὁδοῦ, καὶ ἐκτράπονται· καὶ ἐπιοῦσι, ἐξ ἕδρης ὑπαν-

tem, longitudine cubitali omnino, aut bicubitali, oſtendensque ſingulis convivarum, ait; In hunc intuens pota et oblectare; talis enim post mortem es futurus. Hæc illi inter convivia faciunt. Contenti vero hymnis patriis, nul- 79
lum alium iis aſciſcunt. Et alia quædam laudabilia ſunt inſtituta, tum vero etiam cantilena uſurpatur Linus, quæ et in Phœnice decantata est et in Cypro, et alibi; quæ tamen nomen pro differentia gentium habet. Eadem tamen congruit cum ea, quam Græci cantant, appellantes Linum; ut ego admirer cum alia multa, quæ ſunt in AEgypto, tum vero, unde id nomen Linum acceperint, quem ſemper quodammodo decantare cognoſcuntur. Vocatur autem Linus AEgyptiace Maneros: quem AEgyptii tradiderunt, quum filius unicus extitiſſet primi AEgypti regis, præmaturaque morte deceſſiſſet, his lamentis ab AEgyptiis fuiſſe decoratum; et cantilenam hanc primam eamque ſolam ipsos habuiſſe. Congruunt præterea in hoc cum ſo- 80
lis Græcorum Lacedæmoniis AEgyptii, quod minores maioribus natu obvii cedunt via, ac deflectunt, advenientibusque e ſedili aſſurgunt. At-

a Δίπηχυ *Ald. Paris. B.*, διπλοῦν *Arch. V.*, δίπηχυν *Paſſ. Med. Ask.* *b* Ἐπάξιά ἐστι *Arch. Vind. Valla* et *Paris. A. B.*, πολλὰ ἐπάξιά ἐστι *Edd.*, ἅπαξ ἃ ἐστι *Paſſ. M. Ask.* *c* Deſit Λίνος *Arch. V. Valla*, tum ὥσπερ et ἀοίδιμόν τι. *d* Καὶ ἄλλῃ bene *Ask. Arch. Vind. Paſſ.* addunt ἐν alii. *e* Ἐν *Arch.*, male. *f M. Arch. Ask. V. Rem. Paſſ.* ora *Steph.*, ſed τὸ οὔνομα medii tres. Vulgo ἔλαβε. *g* Μανερῶς marg. *Steph.* et *Ask.*, Μάνερος *Arch. V* *h M. Ask. Paſſ.*, alii Αἰγυπτίων. *i* Ἄωρον *Arch.* *k M. Ask. Paſſ.*, αὐτὴν καὶ μούνην σφίσι *Arch. Vind. Valla*: vulgo ταύτην μούνην εἶναι κ. πρ. σφ. γινέσθαι.

69. Τοῖσι α. τ. πολ. ἐπάξια] In loco perdifficili, quem magis etiam obſcuravit *Gronovius*, iſta vetus fuit Edd. lectio. Suſpicor in his, ἐπάξιά ἐστι νόμιμα, vocem latere ſoli *Herodoto* frequentatam, ἀξιαπηγητότατα, *commemoratu dignisſima*: tale quid poſtulare ſententiam attendenti facile patet, ſenſitque *Reiskius*, corrigens: τοῖσι ἄλλα τε ἀπηγήσιος ἄξια ἔνεστι. In proximis etiam, minus ſinceris, nihil vetat periculum feciſſe: Codicum quorumdam *Galeo* memoratis lectionibus inſtructus integram hanc pericopam iſta ratione ſcribi poſſe iudico: Πατρίοισι δὲ χρεώμενοι νόμοισι ἄλλον οὐδένα ἐπικτέωνται· τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἀξιαπηγητότατα νόμιμα, καὶ δὴ καὶ ἄεισμα ἕν ἐστι Λίνος, ὅσπερ ἔν τε Φοινίκῃ ἀοίδιμός ἐστι καὶ ἐν Κύπρῳ, καὶ ἄλλῃ. Aegyptiorum Μανέρων ſive Μανέρωτα attigerunt *Pauſan.* IX, p. 766. et *Plutarch.* de Iſ. et Oſir. §. 18. Proxima quaedam *Herodoti* deſcripsit *Euſtath.* ad *Hom.* Il. Σ. p. 1223, 4. legitque prout ante *Gronovium* vulgabantur: ἐν δὲ δὴ καὶ τὸν Λίνον ὁκόθεν ἔλαβε τοὔνομα. De Lino Graecorum non protrita leguntur in Scholio ad *Homer.* inedito, quae huius non ſunt loci. VALCKEN.

69. Τοῖσι ἄλλα τε ἐπάξιά ἐστι νόμιμα, καὶ δὴ] Quod uni datur, id alii, in pari ſi cauſſa fuerit, ſine iniuria negari non poteſt. Poſtulant *MSS.* loci quandam innovationem. Quid vir celeberrimus ex *Mediceo* tentaverit, docebit ipse. Coniecturis indulgent alii, qualis Cl. *Reiskii* in litteris ad me ἄλλα, τὰ ἅπαξ σφί ἐστι νόμιμα, καὶ δὴ καὶ αἰεὶ μένει. τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπαίνου ἄξιά ἐστι, καὶ δὴ καὶ ἄεισμα ἔνεστι, operoſa profecto et periculi plena. Mihi ſchedae viam planiorem, uti opinor, monſtrarunt. Non hic agitur de legibus, quas nec Graecas neque aliarum nationum AEgyptios adſciviſſe unquam C. 91. perhibet demum. *Hymnos* ſive *cantilenas*, quod *Galei* animum optime advertit, ſcriptor ſpectat; hos patrios habere, nullosque illis peregrinos addere, et eam rem ex *Manerote*, qui Graecorum *Linus*, cognoſci poſſe. Videt quisque aptisſimam ſermonis cohaerentiam, nec deſiderabitur, ut νόμους et ἐπάξια locis conſimilibus adfirmem. Νόμους qui *cantilenas* eſſe dubitat, rarus erit, et ablegandus, ſi haeſitet, ad *Suetonii* Neron. C. 20. doctasque *Salmaſii* et *Burmanni* animadverſiones. Ἐπαξίου voci locus VII, 96. dabitur. Hactenus, niſi mihi blandior, bene habet. Quae ſequuntur, variis modis turbata ſunt. Dicam ingenue, quid in mentem multa agitanti venerit. Primo Λίνος ſubſiſtere haud poteſt, recte a *Valla*, *Arch. Vind.* praeteritus. Docet ipſe canticum AEgyptium, quod *Maneros* gentili dialecto, idem videri ac Graecorum *Linum*, hinc ſcioli arripuerunt. Scribatur itaque καὶ δὴ καὶ ἄεισμα ἕν ἐστι, ὅπερ ἔν τε Φοινίκῃ ἀοίδιμόν ἐστι —— *tum vero etiam cantilena una est, quae et in Phoenice cantatur* —. Iuvat *Arch.*, levi auxilio adiutus, praeterea ἀοιδὴ πρώτη καὶ μούνη in fine Capitis. Deinde συμφέρεται δὲ ταὐτὸ εἶναι τὸ οἱ Ἕλληνες Λίνον —. *Pauſanias* IX, 29. καλοῦσι δὲ τὸ ᾆσμα Αἰγύπτιοι τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ MANEPΩN, bene *Sylburgius*. Tandem καὶ τὸν Λίνον ὁκόθεν ἔλαβον· Φαίνονται — aut certe ἔλαβον νόμον· Φαίνονται —. Non diffiteor, praeter morem aliam plura induere formam. Verum vara uti vibiam ſequitur, ita *Linus* ſemel intruſus conturbavit reliqua. Tu ſi aliter ſentis, fruere arbitrio. Meis a partibus ſtat doctisſimus *de Pauw*, et *Herodoti* diſputatio. De *Manerote* AEgyptiorum *Plutarchus* Iſ. Oſir. C. 17. *Pauſaniasque*. Nam Linum notandorum anguſtiae nunc excludunt.

82. Ἑλλήνων μούνοισι Λακεδαιμονίοισι] Adludebat *Euſtath.* in Iliad. A. p. 176, 18. et p. 1484, 37., ubi memoriae labentis vitium doctisſimo episcopo nocuit. Certum est, Spartae *magnam* fuiſſe *quondam capiti reverentiam cano* ex *Gellio* N. Attic. II, 15. et *Plutarcho* T. II. p. 235. C., et maiorem, quam corruptis moribus alibi. Olim Athenis καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι laudi cedebat in Comici Nubib. v. 989., quam ſuis etiam in diis venerationem poëta Il. A. 533. praedicat, meritoque, iisdem paene verbis, quibus *Herodotus*, Heroic. XI. p. 719. *Philoſtratus*. Plura *Gabr. Palaeotus* de Bono Senect. Part. III. p. 236. Mox τόδε μέντοι ἄλλο Ἑλλ. non damnasſem, niſi praeiisſent ſchedae et *Aldus*. Sententia vix diſcrepat.

84. Εἴκουσι τῆς ὁδοῦ] Quod Graecorum ſolis Lacedaemoniis *Herodotus*, Graecis in univerſum tribuit *Nymphodorus* in *Schol.* ad *Soph.* Oed. in Col. v. 329. Socrates *Xenophontis* Ἀπομν. II, p. 434, 25. οὐ γὰρ καὶ ὁδοῦ παραχωρῆσαι τὸν νεώτερον πρεσβυτέρῳ συντυγχάνοντι πανταχοῦ νομίζεται, καὶ οὐ καθήμενον ὑπαναστῆναι. [καὶ κοίτῃ μαλακῇ τιμῆσαι, iſta Graeculo ludimagiſtro quam Socrate digniora cenſeo, atque eiicienda:] καὶ λόγῳ ὑπεῖξαι· ubi corrigi debet λόγων. In K. II. VIII, p. 139, 9. ſe puerum didiciſſe teſtatur Cyrus, τοῖς πρεσβυτέροις —— καὶ ὁδῶν καὶ θάκων καὶ λόγων ὑπείκειν. ſemper in talibus caſus adhibetur ſecundus, praepoſitione plerumque ſuppreſſa: vid. *Xenoph.* ſymp. p. 516, 28. p. 533, 1. *Ariſtoph.* B. v. 175. 802. *Philoſtr.* p. 719, 12. Plene *Tyrtaeus* in *Stobaeo Grot.* p. 195., v. 41. Πάντες δ' ἐν θώκοισι — νέοι — Εἴκουσ' ἐκ χώρης. *Ariſtoph.* N. v. 989. Καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι *Herodotus obviam*, ait, *occurrentibus decedunt de via*, καὶ ἐπιοῦσι ἐξ ἕδρης ὑπανιστέαται. Recta eſſe iſta et honeſta noverant, ſed facere nolebant Attici: et nuspiam ſenectuti honeſtius fuit domicilium quam Spartae. Quam *Cragius* et *Meurſius* vix attigerunt, Lycurgi legem humaniſſimam exhibet *Aelianus* V. H. N. A. VI, c. 68. tangunt idem *Aelian.* VII, c. 15. *Ariſtides* T. III. p. 505. (ubi ἀμαθῶς temere videtur adiectum:) et *Euſtathius* ad Il. A. p. 110, 26. VALCKEN.

81 Attamen in hac re cum nullis aliis Græcorum
conveniunt. In viis pro ſalutatione mutua ad-
orant, genu tenus demiſſa manu. Veſtibus
amiciuntur lineis, circa crura fimbriatis, quas
calaſires appellant, ſuper quas candida ferunt
amicula lanea ſuperiniecta. Laneæ tamen ve-
ſtes neque in ædes ſacras inferuntur, neque u-
na cum cadavere ſepeliuntur: profanum enim
est. Conſentanea vero hæc ſunt iis, quæ Or-
phica appellantur et Pythagorea. Nam harum
quoque ceremoniarum participem laneis in ve-
ſtibus humari religioſum eſt; de quibus ſacra
82 redditur narratio. Alia inſuper ſunt ab AE-
gyptiis excogitata, quis menſis diesve cuius
deorum ſit, et quo quis die genitus qualia ſor-
tietur, et quam mortem obibit, et qualis exi-
ſtet. Quibus rebus Græci qui in poëſi verſati
ſunt, uſi fuerunt. Plura quinetiam ab eis prod-
igia reperta ſunt, quam a ceteris omnibus ho-
minibus; nam quum prodigium extitit, ſcri-
bunt id, obſervantes quomodo eveniat: et, ſi
quando poſtmodum huius ſimile extiterit, ex-
83 emplo prioris putant eventurum. Divinatio
apud eos ita eſt conſtituta, ut eius artificium
nulli mortalium vendicetur, ſed certis diis. Si-
quidem Herculis illic oraculum eſt, et Apolli-
nis, et Minervæ, Dianæque ac Martis, et Io-
vis, et quod præcipuo honore colunt ex omni-
bus oraculis, Latonæ eſt in urbe Buto. Ve-
rum hæc vaticinia non eodem modo ſunt omnia
84 inſtituta, *ſed differenter. Iam vero medicina
apud eos hunc in modum eſt diſtributa*, ut ſin-
gulorum morborum ſint medici, non plurium;
itaque omnia referta ſunt medicis. Alii enim
ſunt oculorum, alii capitis, alii dentium, alvi
85 alii, alii morborum occultorum. Luctus eo-
rundem ac ſepulturæ tales ſunt. Quibuscun-
que aliquis ex domeſticis deceſſit, cuius ali-
quod momentum ſit, ibi omnes feminæ illius
familiæ caput ſibi aut etiam vultum oblinunt
luto; deinde relicto domi cadavere, ipsæ per-
ur-

ὑπαγτιάζοντες. τόδε μέντοι [a] ἄλλοισι Ἑλλήνων οὐδαμοῖσι συμφέρονται· ἀντὶ τοῦ προσαγορεύειν ἀλλήλους ἐν [b] τῇσι ὁδοῖσι προσκυνέουσι, κατιέντες μέχρι τοῦ γούνατος τὴν χεῖρα. Ἐνδεδύκασι δὲ κιθῶνας λινέους, περὶ τὰ σκέλεα [c] θυσανωτούς, οὓς καλέουσι καλασίρις· ἐπὶ τούτοισι δὲ εἰρίνεα εἵματα λευκὰ ἐπαναβληδὸν φορέουσι. οὐ μέντοι ἔς γε τὰ ἱρὰ ἐσφέρεται εἰρίνεα, οὐδὲ συγκαταθάπτεταί σφι· οὐ γὰρ ὅσιον. [d] ὁμολογέουσι δὲ ταῦτα τοῖσι Ὀρφικοῖσι καλεομένοισι καὶ Πυθαγορείοισι. οὐδὲ γὰρ τούτων τῶν ὀργίων μετέχοντα, ὅσιόν ἐστι ἐν εἰρινέοισι εἵμασι [e] θαφθῆναι. ἔστι δὲ περὶ αὐτῶν ἱρὸς λόγος λεγόμενος. 118

Καὶ τάδε ἄλλα Αἰγυπτίοισί ἐστι ἐξευρημένα· μείς τε καὶ ἡμέρη ἑκάστη θεῶν ὅτευ ἐστί· καὶ τῇ ἕκαστος ἡμέρῃ γενόμενος, [f] ὁτέοισι ἐγκυρήσει, καὶ ὅκως τελευτήσει, καὶ ὁκοῖός τις ἔσται. καὶ τούτοισι τῶν Ἑλλήνων οἱ ἐν ποιήσει γενόμενοι ἐχρήσαντο. τέρατά τε πλέω σφιν [g] ἀνεύρηται ἢ τοῖσι ἄλλοισι ἅπασι ἀνθρώποισι. γενομένου γὰρ τέρατος, φυλάσσουσι γραφόμενοι τὠποβαῖνον· καὶ ἤν κοτε ὕστερον παραπλήσιον τούτῳ γένηται, κατὰ τὠυτὸ νομίζουσι ἀποβήσεσθαι. Μαντικὴ δὲ αὐτοῖσι ὧδε διακέεται. ἀνθρώπων μὲν οὐδενὶ προσκέεται ἡ τέχνη, τῶν δὲ θεῶν μετεξετέροισι. καὶ γὰρ Ἡρακλέος μαντήϊον αὐτόθι ἐστί, καὶ Ἀπόλλωνος, καὶ [h] Ἀθηναίης, καὶ Ἀρτέμιδος, καὶ Ἄρεος, καὶ Διός. καὶ τό γε μάλιστα ἐν τιμῇ ἄγονται πάντων τῶν μαντηΐων, Λητοῦς ἐν [i] Βουτοῖ πόλι ἐστί. οὐ μέντοι αἵ γε μαντηΐαι σφι κατὰ τὠυτὸ ἑστᾶσι, ἀλλὰ διάφοροί εἰσι. Ἡ δὲ ἰητρικὴ κατὰ τάδε σφι δέδασται. μιῆς νούσου ἕκαστος ἰητρός ἐστι, καὶ οὐ πλεόνων· πάντα δ' ἰητρῶν ἐστι πλέα. οἱ μὲν γὰρ, ὀφθαλμῶν ἰητροὶ κατεστέασι· οἱ δὲ, κεφαλῆς· οἱ δὲ, ὀδόντων· οἱ δὲ, [k] τῶν κατὰ νηδύν· οἱ δὲ, τῶν ἀφανέων νούσων. Θρῆνοι δὲ καὶ ταφαί σφεων, εἰσὶ αἵδε· τοῖσι ἂν ἀπογένηται ἐκ τῶν οἰκηΐων ἄνθρωπος, τοῦ τις καὶ λόγος ᾖ, τὸ θῆλυ γένος πᾶν τὸ ἐκ τῶν [l] οἰκηΐων τούτων κατ' ὦν ἐπλάσατο τὴν κεφαλὴν πηλῷ ἢ καὶ τὸ πρόσωπον. κἄπειτα ἐν τοῖσι [m] οἰκίοισι λιποῦσαι τὸν νεκρὸν

a Paſſ. Arch. V. Aſk. M. Ald., ἄλλο *Edd.* *b M. V. Arch. Aſk. Paſſ.*, et Edit. Genev. CIↃIↃCCXVIII., τοῖσι vulgo perperam. *c* Θυσανωτοὺς *Vind. Arch. Aſk.*, alii θυσσαν. *d* Ὁμολογέει *Vind. Arch.*, tum καλεομένοισι καὶ Βακχικοῖσι ἐοῦσι δὲ Αἰγυπτίοισι καὶ Πυθαγ. cum *Paris. B. Rem. Ald.*, καὶ Βακχ. ἐ. δ. Αἰγυπτίοισι non ſunt in *Paſſ. M. Aſk.* Πυθαγορίοισι *Arch. V.* *e* Ταφῆναι *Arch. V.* male. Lege *Euſtath.* in Homer. p. 519, 41. *f Paris. B. C. Arch. V. Ald.* quod praeſtat; τέοισι *M. Aſk.*, tum ἐγγυρήσει *Arch.* *g* Σφὶ εὕρηται *Paris. B. Arch. V. Ald.*, σφιν ἀνεύρηται *Paſſ. M. Aſk.* ora *Steph.* *h Ald. Parit. B. Arch. V. R.*, Ἀθήνης *M. Paſſ. Aſk.*, male. Vide *H. Stephanum* de Dial. p. 236. *i* Βουτοῖσι *Aſk.* Βουτοῖσι *Ald.* *k* Τῶν κατὰ *Ald. Arch. Paris. B. V. R.*, τῶν non habent *Med. Aſk.* *l* Οἰκίων *Paſſ. Aſk.* tum mox πηλῷ ἢ καὶ τὸ *Idem*, *Paſſ.* et *Med.*, ἢ reliqui non habent. *m* Οἰκίοισι *Aſk. Paſſ. Arch. Vind. Valla*, vulgo οἰκηΐοισι.

89. Θυσανωτοὺς] Hoc melius. Θυσάνους et θυσσανωτοὺς metri modulo Poëtae nonnunquam. Tu vide IV, 189. et *Homerum* Il. Ξ., 181. &c. Quae poſt pauca *Medicei* iudicio *Gronovius* aliorſum relegavit, in exilio relinquo.

96. Μείς τε καὶ ἡμέρη — θεῶν ὅτευ ἐστί] Verum eſt de menſibus et ſeptimanae diebus, adgnoſcitque *Dio Caſſius* XXXVII. p. 123. Planetarum autem et dierum AEgyptia nomina, *Dioni* ex *Kircheri* Prodromo C. 5. adſcripta a Cl. *Reimaro*, non eſſe, quod praeclari viri, *Spencerus* et *Vitringa* ſuſpicati fuerunt, bonae fidei, erudite expoſuit *Iablonskius* in Remphah AEgypt. p. 36.

98. Ὀτέοισι ἐγκυρήσει] Expreſſit, hunc locum imitando ſcriptor Epiſtol. *Phalarid.* 38. ὅσοις μέλλει δυσκόλοις ἐγκυρήσειν παρὰ τὸν βίον. Verbum Ionicum praeter *Herodot.* adhibuere *Democritus*, *Euſebius Stobaei* p. 191, 18. *Heraclitus* ap. *Clem. Alex.* p. 432, 27. emendatus *Gatakero* ad *M. Antonin.* p. 128. C. *Archilochi* nobiliſſimam nobis *Aeſchines Socr.* ſervavit ſententiam II, p. 66. Καὶ φρονεῦσι τοῖ' ὁκοίοις ἐγκυρέωσιν ἔργμασι· poſtremum praebet *Stobaeus* p. 512, 51. ἔργματα corrigendum in iſto trochaico monuit me olim amiciſſimus *T. H.* praeterea legerim: Καὶ φρονεῦσι τοῖ' ὁκοίοις ἐγκυρέωσιν ἔργματα· ut ſenſus ſit: καὶ τοιά εἰσι τὰ ἔργματα, ὁκοίοις φρονεῦσι ἐγκυρέωσι· ſententiam ex *Euripideis* atque aliunde illuminare huius non eſt loci.

VALCKEN.

14. Ὀφθαλμῶν ἰητροὶ κατεστέασι] Salutarem artem mos AEgyptius in partes ſecuerat, quam ſeriore tempore *Maximus Tyrius* ante oculos ponit διαλαχοῦσαν τοῦ σώματος τὰ χωρία, ἄλλην ἄλλο τι, τὴν μὲν ὀφθαλμούς, τὴν δὲ νῶτα, τὴν δὲ ἄλλο τι μόριον, ubi cum *Marklando* τὴν δὲ ὦτα, ut ordo naturae ſervetur, malim, Diſſert. XXXIV, 1. p. 403. Mox τῶν κατὰ νηδὺν ob *Codd.* et ſermonis indolem ſperni non debuerat. Nam quod *Hieron. Mercurialis* Var. Lect. II, 8. ἢ τῶν ἀφανέων corrigit, ut particula ἢ expoſitiva ſit, id quidem neceſſarium non videtur, ſicuti ipsemet fatetur: iunge *Gronovio* dicta.

19. Κατ' ὦν ἐπλάσατο τ. κ. πηλῷ] Quando ſupra c. 70. capti crocodili et in terram attracti primum ὁ θηρευτὴς πηλῷ κατ' ὦν ἔπλασε αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς, *opplet oculos luto*, ut alibi, deprehenditur et in his *Herodotus* utramque verbi formam accurate diſcreviſſe. Forſan hic quoque variabunt Codd., ſicut apud *Diodor. Sic.* de iiſdem AEgyptiis in luctu publico privatoque loquentem L. 1, p. 83, 37. et p. 101, 90. ubi Codicum lectio, καταπεπλασμένοι τὰς κεφαλὰς πηλῷ, et, καταπλαττόμενοι πηλῷ τὰς κεφαλάς, propterea vulgatis videri poſſet anteponenda; quia κόνις quidem πάσσεται et καταπάσσεται· ſed πηλὸς, *lutum*, rectius dicetur καταπλάσσεσθαι. Pulvere adſperſo vultum foedare, ſatis erat vulgo; καταπλάσσεσθαι τὴν κεφαλὴν πηλῷ καὶ τὸ πρόσωπον, AEgyptiacum eſt et Orientale. VALCKEN.

20. Ἐν τοῖσι οἰκίοισι] Ita decuit. Reſpice I, 109. Στρωφώμεναι ex *Vind.* poſſet adſumi, neque in reiiculis forent ἐπεζωσμέναι et ὑπεζωσμέναι ex priſca linguae conſuetudine, qua de *Suidas* in Σέσωσαι. *Reiskius* ἀπεζωσμέναι et mox ἀπεζωσμένοι, ſiquidem ſine cingulo fue-

κρὲν, αὐταὶ ἀνὰ τὴν πόλιν [a] στροφώμεναι, τύπτονται ἐπ-
εζωσμέναι, καὶ φαίνουσαι τοὺς μαζούς· [b] σὺν δέ σφι αἱ
προσήκουσαι πᾶσαι· ἑτέρωθεν δὲ οἱ ἄνδρες τύπτονται, [c] ἐπ-
εζωσμένοι καὶ οὗτοι. ἐπεὰν δὲ ταῦτα ποιήσωσι, οὕτω ἐς
τὴν ταρίχευσιν κομίζουσι. Εἰσὶ δὲ οἱ ἐπ' αὐτῷ [d] τούτῳ
κατέαται, καὶ τέχνην ἔχουσι ταύτην. οὗτοι ἐπεάν σφι κο-
μισθῇ νεκρός, [e] δεικνύουσι τοῖσι κομίσασι παραδείγμα-
τα νεκρῶν ξύλινα, τῇ γραφῇ μεμιμημένα. καὶ τὴν μὲν
119 σπουδαιοτάτην αὐτέων φασὶ εἶναι, τοῦ οὐκ ὅσιον ποιεῦμαι
[f] τὸ οὔνομα ἐπὶ τοιούτῳ πρήγματι ὀνομάζειν· τὴν δὲ δευ-
τέρην [g] δεικνύουσι ὑποδεεστέρην τε ταύτης καὶ εὐτελεστέρην·
τὴν δὲ τρίτην, εὐτελεστάτην. Φράσαντες δέ, πυνθάνονται
παρ' αὐτέων κατὰ ἥν τινα βούλονταί σφι σκευασθῆναι τὸν
νεκρόν. οἱ μὲν δὴ ἐκποδὼν μισθῷ ὁμολογήσαντες, ἀπαλ-
λάσσονται· οἱ δὲ ὑπολειπόμενοι ἐν οἰκήμασι, ὧδε τὰ σπου-
δαιότατα ταριχεύουσι. πρῶτα μὲν σκολιῷ σιδήρῳ διὰ τῶν
[h] μυξωτήρων ἐξάγουσι τὸν ἐγκέφαλον, τὰ μὲν αὐτοῦ οὕτω
ἐξάγοντες, τὰ δὲ [i] φάρμακα ἐγχέοντες. μετὰ δέ, λίθῳ
Αἰθιοπικῷ ὀξέϊ παρασχίσαντες παρὰ τὴν λαπάρην, ἐξ
ὦν εἷλον τὴν κοιλίην πᾶσαν. ἐκκαθήραντες δὲ αὐτήν, καὶ
διηθήσαντες οἴνῳ φοινικηΐῳ, αὖτις διηθέουσι θυμιήμασι [k] τε-
τριμμένοισι. ἔπειτα τὴν νηδὺν σμύρνης [l] ἀκηράτου τετριμ-
μένης, καὶ κασίης, καὶ τῶν ἄλλων [m] θυωμάτων, πλὴν λι-
βανωτοῦ, πλήσαντες, συρράπτουσι ὀπίσω. ταῦτα δὲ ποιή-
σαντες, ταριχεύουσι [n] λίτρῳ, κρύψαντες ἡμέρας ἑβδομή-
κοντα· πλεῦνας δὲ τουτέων οὐκ ἔξεστι ταριχεύειν. ἐπεὰν δὲ
παρέλθωσι αἱ [o] ἑβδομήκοντα, λούσαντες τὸν νεκρόν, κατ-
ειλίσσουσι πᾶν αὐτοῦ τὸ σῶμα σινδόνος [p] βυσσίνης τελα-
μῶσι κατατετμημένοισι, ὑποχρίοντες τῷ [q] κόμμι, τῷ δὴ
ἀντὶ

urbem vagantes lamentantur ſuccinctæ et o-
ſtendentes mammas, et cum eis propinquæ
omnes. Altera ex parte viri, et ipſi ſuccin-
cti ſe verberant. His actis, ita demum ad
condiendum portant. Sunt autem certi ad 86
hoc ipſum conſtituti, qui hoc artificium fa-
ctitant: qui, quum ad ipſos cadaver porta-
tum eſt, oſtendunt iis, qui portaverunt,
exemplaria cadaverum lignea, pictura aſſi-
milata. Et earum unam accuratiſſimam eſ-
ſe eius aiunt, cuius nomen nuncupare fas
non puto in hac materia: alteram illa infe-
riorem oſtendunt ac vilioris pretii: tertiam,
viliſſimi. Quibus expoſitis ſciſcitantur ab iis,
ad quam picturam velint effingi ipſis mor-
tuum. Iſti ubi de pretio convenerunt, il-
linc abeunt. At hi relicti in ædibus, hunc
in modum diligentiſſime condiunt. Ante
omnia incurvo ferro cerebrum per nares e-
ducunt, partim quidem ita educentes, par-
tim medicamenta infundentes. Dehinc a-
cuto lapide AEthiopico circa ilia conſcin-
dunt, atque illac omnem alvum protra-
hunt: quam ubi expurgarunt, ac vino pal-
meo perluerunt, rurſus odoribus tritis pro-
luunt: tum alvum complentes trita myr-
rha pura, et caſia, et aliis, excepto thu-
re, odoribus, poſtea conſuunt. Ubi hæc
fecere, ſaliunt nitro abditum ſeptuaginta
dies; nam diutius ſalire non licet. Exa-
ctis ſeptuaginta diebus cadaver ubi ablue-
runt, ſindonis byſſinæ faſciis inciſis uni-
verſum eius corpus involvunt, gummi ſub-
li-

a Στρωφώμεναι *V.* στροφώμεναι *Arch.*, tum ὑπεζωσμέναι. b Sex hae voces exulant de *Arch.* c Ἐπεζωσμένοι *Arch. V.* d Κατατετάχαται *Arch. Valla.* Mox νεκρὸς ſine articulo *Ask. Arch. V. Paſſ. Athenagoras* Legat. C. 25. p. 115., ubi his utitur; aliis ὁ νεκρός. e *M. Ask. Athenag. Paſſ., Thom. M.* in Ζευγνύασι. *Ald.* et alii δεικνύουσι. f Non eſt in *Vind. Arch. Athenagor.* g *Paſſ. M. Ask.*, δεικνύουσι ceteri. h Μυκτήρων *Arch. V.* i Ἐγχ. Φαρμ. *Paſſ. Ask. V. Arch.* k *M. Paſſ. Arch. Ask. V. Rem.* ora *Steph.*, vulgo περιτετριμ. l Ἀκράτου *V. Arch.* m *Ald. Rem. Paris. B. V. Arch. R. Euſtath.* in Hom. p. 1488, 16. *Thom. M.* in Voc., θυμιημάτων *M. Ask. Paſſ.* et *Steph.* margo. n *Paſſ. M. Ask.* plerique omnes νίτρῳ in *Paſſ.* tanquam ſcholion. o Ἑβδομηκ. *Vind.* et mox. p Συσσίνης *V. Arch.* q Κόμμιδι Schol. Sangermanenſis.

fuerint. Non audeo ſequi, amiciendi AEgyptiorum et veſtitus habitum ignorans. Vide *Diodorum* I, 91.

25. Εἰσὶ δὲ οἱ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατέαται] In aliis forſan Codicibus invenietur, quod in ſuo legiſſe videtur *Valla*, κατατετάχαται: mihi placet vulgatum κατέαται. *In re qualibet occupari*, inprimis ἐπιδίφριοι τεχνῖται (vid. *Diodorus* L. I, p. 101, I) dicuntur ἐπί τινι καθῆσθαι *Ariſtidi* T. III, p. 720. Ἐὰν ἀφέντες ἐφ' ᾧ κάθηνται περιέρχωνται *Xenoph.* Oecon. p. 482, 18. In Pluto v. 533. fortaſſe dederat *Ariſtophanes*: Τὸν χειροτέχνην ὥσπερ δέσποιν' ἐπαναγκάζουσα καθῆσθαι, — ζητεῖν θ' ὁπόθεν βίον ἕξει· comparari poſſunt paulo diverſae loquendi formulae, ἐπ' ἰχθύσι καθῆσθαι, et frequentior illa, ἐπ' ὄρνισι καθίζεσθαι. VALCKEN.

25. Ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατέαται] Multo mihi elegantius atque Ionum ſermoni κατατετάχαται convenientius videbatur; publica certe lege deſignati fuerunt, quibus funerandi illa cura, *Diodoro* I, 91. teſte. Simile erat L. I, 191. οἱ Πέρσαι, οἵπερ ΕΤΕΤΑΧΑΤΟ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ, *Perſae, qui ad hoc ipſum conſtituti erant.* Sed novationis nimiae criminationem reformido.

29. Σπουδαιοτάτην] Σπουδαιεστάτην, et paulo poſt σπουδαιέστατα libri forte dabunt fideliores, quales cuſtodiverunt ſupra τὰ σπουδαιέστερα τῶν πρηγμάτων L. I, c. 8. et c. 133. ubi notat. *Gronov.* Huius moduli multa collegerunt *Euſtathius* ad Od. B. p. 89. et *Athen.* X, p. 424. D. Conf. *Etymolog.* in v. Αἰδοιέστατος· Ἀντιρέστερος· et in Ἥσυχος. Apud *Euſtathium* hoc reperitur haud aſpernandum *Hecataei* fragmentum: οἱ Βισαντίδαι ἄνδρες σπουδαιέστατοι ἐγένοντο. VALCKEN.

38. Λίθῳ Αἰθιοπικῷ] Paria *Diodorus* I, 91. Adde *Exodi* C. IV, 25., *Ioſuae* C. V, 2. et Pentecont. *Ramirezii de Prado* C. 4. Habet *Middletonus* Monument. Antiq. p. 262. deſcriptas ex condito cadavere AEgyptio, *Mumiam* vocare ſolent, figuras in quibus παρασχίστης lapidem eiuſcemodi manu tenens; iungi etiam *Io. Nardii* Adnotat. in *Lucretium* p. 650. poſſunt, adcuratiorem conditurae picturam ſiſtentes. Paullo ſuperius μισθὸν ὁμολογήσαντες *Reiskius*, dubito urgentene cauſſa. Vide tamen *Themiſt.* Or. XXIII. p. 288. D.

43. Καὶ τῶν ἄλλων θυωμάτων] Hoc praefero. Non damno θυμιήματα, ſicubi praeſidio et conſenſu Codd. roborantur. Secus hic habet, neque *Herodotus* ſuum diffitetur III, 113. et ſupra C. 40. In *Simonidis* fragmento κἠλειφόμην μύροισι καὶ θυώμασι apud *Athen.* XV, 12. mutavit aut *Clemens Alex.* ipſe, aut eius ſcribae καὶ θυμιάμασι Paedag. II. p. 207. Adiunge his *Cl. Trillerum* ad *Thom. M.* De myrrha, caſia, aliiſque aromatibus pretioſioribus, quibus cadavera curata conditaque fuerint, dubia res medicis noſtrae ſuperiorisque aetatis eſt. *Io. Nardius*, qui diligentiſſime *Mumias*, quas adpellant, ad *Lucretium* p. 636. excuſſit atque examinavit, regum et regiae familiae cadaveribus funerationem aromaticam auferre non audet, vulgo negat: nihil certe ſe, poſt inpenſiſſimum examen, praeter concretas bituminis glebulas in ventre cadaverum et parte calvariae obſervaſſe. Non diſſimilia *Middletonus* et *Io. Gravius* Piramidogr. p. 49. Sed *Mumiae*, quae in aetatem noſtram perſeverant, pleraeque omnes *Herodoto* longe poſteriores videntur.

45. Ταριχεύουσι λίτρῳ] *Moeris* λίτρον Ἀττικῶς, νίτρον Ἑλληνικῶς; hinc ψευδόλιτρον in *Comici* Ranis apud *Pollux.* et *Euſtath.* Vide not. *Pierſoni.* Male ergo νίτρον poſt pauca. Multa ſibi, ut fert querela, librarii adrogarunt olim, quaeque non bene habebant cognita, aliam in formam verterunt. Tale fortaſſe ὑποχρίοντες τῷ κόμμιδι. *Gloſſae Sangerman.* Κόμμιδι, ἡ δοτική, Ἡρόδοτος B.; *Commis Alexandrina* eſt in *Scribonio Largo* Conpoſ. 72. Habet *Plinius* Nat. Hiſt. XIII, 20., et ſaepe quidem eo genere. *Alpinaque commis* citatur a *Nonio*: qua de *P. Leopardus* Emend. XVIII, 30. Tamen κόμμι ἐστὶ Cap. 96.

48. Σινδόνος βυσσίνης τελαμῶσι] Sic VII, 181. in vulnerum ligamentis. Inpendit his operam vir doctiſſimus *Steph. le Moyne*, et errantem *Vallam* adiuvit Obſerv. ad *Polycarpi* Epiſtol. p. 301. Contulit quoque *Valckenarius* ad *Euripid.* Phoeniſſ. v. 166[illegible], quae his adplicari queunt. Id alienum haud erit ex *Athe*[illegible] adiungere, funerationis et ταριχεύσεως hoc genus [illegible] ſervaſſe Chriſtianos, proptereaque, quod ſupra [illegible]
[illegible]

linentes: quo AEgyptii glutinis loco plerun-
que utuntur. Eo deinde recepto, propinqui
ligneum hominis effigie typum faciunt, in
qua mox inferunt mortuum, incluſumque ita,
reponunt in conclavi loculis talibus dicato,
ſtatuentes rectum ad parietem. Sic quidem
87 ſumptuoſiſſimo modo curant cadavera. Eos
autem qui mediocria volunt, nimium fugien-
tes ſumptum, ita apparant: poſt clyſteres
unguine quod e cedro gignitur completos,
mox eodem alvum mortui implerunt, ipſum
neque ſcindentes neque intranea extrahen-
tes, ſed per ſeceſſum infercientes et impe-
dientes lavationem eadem via relabi, propo-
ſitis diebus condiunt; quorum dierum ultimo
cedrinum unguen, quod prius ingeſſerant,
ex alvo egerunt: quod tantam habet vim,
ut una ſecum alvum atque inteſtina tabefa-
cta educat. Nitrum autem carnes tabefacit,
mortuique tantum cutis et oſſa relinquun-
tur. Vbi iſta fecere, ſic reddidere mortuum,
88 nihil amplius negocii ſuſcipientes. Tertia
conditura hæc eſt, qua adornantur mortui,
qui tenuiori ſunt fortuna. Ablutione ubi ven-
trem percolaverunt, condiunt ſeptuaginta
per dies, deinde ſic tradunt reportandum.
89 Vxores tamen inſignium virorum, non ſta-
tim vita defunctas tradunt condiendas, nec
quotquot formoſæ valde et maioris pretii fe-
minæ fuerunt, ſed triduo atque quatriduo poſt
mortem tradunt his unctoribus; ea de cauſ-
ſa facientes ita, ne cum feminis iſti coëant.
Deprehenſum enim quendam aiunt coëuntem
cum recenti cadavere muliebri, delatumque
90 ab eiuſdem artificii ſocio. Quiſquis autem vel
ipſorum AEgyptiorum vel externorum depre-
hendatur, ſive a crocodilo raptus, ſive ab
ipſo flumine mortuus, neceſſarium prorſus eſt
ei civitati, ad quam eiectus eſt, condire, et
quam honeſtiſſime comparantes ſepelire in ſa-
cris loculis; quem ne contingere quidem fas
eſt alteri aut propinquorum aut amicorum, ſed
cum ipſi Nili ſacerdotes, utpote maius quid-
dam quam hominis cadaver manibus tractantes
91 ſepeliunt. Græcanicis inſtitutis uti recuſant,
et, ut ſemel dicam, nullorum hominum alio-
rum inſtitutis uti volunt. Et hoc quidem ce-
teri AEgyptii obſervant. Eſt autem Chemmis
op-

ἀντὶ κόλλης τὰ πολλὰ χρέωνται Αἰγύπτιοι. ἐνθεῦτεν δὲ
παραδεξάμενοί μιν οἱ προσήκοντες, ποιεῦνται ξύλινον τύ-
πον ἀνθρωποειδέα· ποιησάμενοι δὲ, [a] ἐσεργνῦσι τὸν νε-
κρόν· καὶ κατακληΐσαντες οὕτω, θησαυρίζουσι ἐν οἰκή-
ματι [b] θηκαίῳ, ἱστάντες ὀρθὸν πρὸς τοῖχον. οὕτω μὲν τοὺς
τὰ πολυτελέστατα σκευάζουσι νεκρούς· Τοὺς δὲ τὰ μέσα
βουλομένους, τὴν δὲ [c] πολυτελείην φεύγοντας, σκευά-
ζουσι ὧδε. ἐπεὰν [d] τοὺς κλυστῆρας πλήσωνται τοῦ ἀπὸ
τοῦ κέδρου ἀλείφατος γινομένου, ἐν ὦν ἔπλησαν τοῦ νεκροῦ
τὴν κοιλίην, οὔτε ἀνατεμόντες αὐτὸν, οὔτε ἐξελόντες τὴν
νηδὺν· κατὰ δὲ τὴν ἕδρην ἐσηθήσαντες, καὶ ἐπιλαβόντες
τὸ κλύσμα τῆς ὀπίσω ὁδοῦ, ταριχεύουσι τὰς προκειμέ-
νας ἡμέρας· τῇ δὲ τελευταίῃ ἐξιεῖσι ἐκ τῆς κοιλίης τὴν
[e] κεδρίην, τὴν ἐσῆκαν πρότερον· ἡ δὲ ἔχει τοσαύτην δύ-
ναμιν, ὥστε ἅμα ἑωυτῇ τὴν νηδὺν καὶ τὰ σπλάγχνα
κατατετηκότα ἐξάγει· τὰς δὲ σάρκας τὸ νίτρον κα-
τατήκει· καὶ δὴ λείπεται τοῦ νεκροῦ τὸ δέρμα μοῦνον,
καὶ τὰ ὀστέα. ἐπεὰν δὲ ταῦτα ποιήσωσι, ἀπ' ὦν ἔδω-
καν οὕτω τὸν νεκρὸν, οὐδὲν ἔτι πρηγματευθέντες. Ἡ δὲ
τρίτη ταρίχευσίς ἐστι ἥδε, [f] ἣ τοὺς χρήμασι ἀσθενεστέ-
ρους σκευάζει. συρμαίῃ διηθήσαντες τὴν κοιλίην, ταριχεύ-
ουσι [g] τὰς ἑβδομήκοντα ἡμέρας, καὶ ἔπειτα ἀπ' ὦν ἔ-
δωκαν ἀποφέρεσθαι. Τὰς δὲ γυναῖκας τῶν ἐπιφανέων ἀν-
δρῶν, ἐπεὰν τελευτήσωσι, οὐ παραυτίκα διδοῦσι τα- 120
ριχεύειν, οὐδὲ ὅσαι ἂν ὦσι εὐειδέες κάρτα καὶ λόγου [h] πλεῦ-
νος γυναῖκες· ἀλλ' ἐπεὰν τριταῖαι ἢ τεταρταῖαι γένων-
ται, οὕτω παραδιδοῦσι τοῖσι ταριχεύουσι. τοῦτο δὲ ποιέου-
σι οὕτω τοῦδε [i] εἵνεκα, ἵνα μή σφι οἱ ταριχευταὶ [k] μί-
σγωνται τῇσι γυναιξί. λαμφθῆναι γάρ τινά φασι μισγό-
μενον νεκρῷ προσφάτῳ γυναικός· [l] κατειπεῖν δὲ τὸν ὁμό-
τεχνον. Ὃς δ' ἂν ἢ αὐτῶν Αἰγυπτίων ἢ ξείνων ὁμοίως
ὑπὸ κροκοδείλου ἁρπαχθεὶς, ἢ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ
φαίνηται [m] τεθνεὼς, κατ' ἣν ἂν πόλιν ἐξενειχθῇ, τού-
τους πᾶσα ἀνάγκη ἐστὶ ταριχεύσαντας αὐτὸν, καὶ πε-
ριστείλαντας ὡς κάλλιστα, θάψαι ἐν ἱρῇσι θήκῃσι. οὐδὲ
ψαῦσαι ἔξεστι [n] αὐτοῦ ἄλλον οὐδένα οὔτε τῶν προσηκόν-
των, οὔτε τῶν φίλων· ἀλλά μιν οἱ ἱρέες αὐτοὶ οἱ τοῦ
Νείλου, ἅτε πλέον τι ἢ [o] ἀνθρώπου νεκρὸν, χειραπτά-
ζοντες θάπτουσι. Ἑλληνικοῖσι δὲ νομαίοισι [p] φεύγουσι
χρᾶσθαι· τὸ δὲ σύμπαν εἰπεῖν, μηδ' ἄλλων μηδαμὰ
μηδαμῶν ἀνθρώπων νομαίοισι. οἱ μὲν νυν ἄλλοι Αἰγύ-
πτιοι οὕτω τοῦτο φυλάσσουσι. [q] ἔστι δὲ Χέμμις πόλις
με-

a Ἐσεργνῦσι *Arch. Vind.* *b* Θηβαίῳ *Ask.*, in *Arch. V.* ἐν οἰκήματι — νεκρούς desiderantur. Mox βουλομένους *Vind.*, alii βουλόμενα. *c* Πολυτελείην *Arch. V. Ask.*, tum φεύγοντας *Paſſ.* cum *M.* et ora *Steph.*; vulgo ἐκφεύγοντας. *d Med. Ask. Paſſ.*, ceteris articulus abeſt. Vide *Polluc.* x, 150. Statim ἀπὸ κέδρου *Ask. Arch. Vind. Paſſ.* *e* Κέδρην *V. Arch.* *f* Deſit ἡ *Arch. V.*, συρμαίῃ habet hinc *Pollux* 1, 247. et *Suidas* Voc. *g M. Ask. Paſſ.*, τὰς omittunt alii. *h* Πλεῦνες *Arch.* *i* Εἵνεκεν *Paſſ. Ask.* tum λαφθῆναι *Paſſ.* *k* Μίσγονται *V. Arch.* *l M. Ask. Paſſ.*, κατεῖπε *Vind. Arch.*, κατεῖπαι *Ald. Paris. B.* et alii. *m* Τεθνεὼς *Ask.* *n* Αὐτῷ *Arch. V.* *o Paſſ. M. Ask.*, qui mox χειραπάζοντες, prave. Vulgo ἄνθρωπον. *p* Non legit *Arch.* nec *Vind.*, nec mox μηδαμά. *q* Ἔτι *V. Arch.*, tum Χέμις, *Ask.* πόλις abeſt.

ficavi *Mumias* tantae omnes vetuſtatis non videri, ac cenſentur paſſim. Οἱ Αἰγύπτιοι ſcribit τὰ τῶν τελευτώντων σπουδαίων σώματα, καὶ μάλιστα τῶν ἁγίων μαρτύρων, φιλοῦσι μὲν θάπτειν καὶ περιελίσσειν ὀθονίοις· μὴ κρύπτειν δὲ ὑπὸ γῆν, ἀλλ' ἐπὶ σκιμποδίων τιθέναι, καὶ φυλάττειν ἔνδον παρ' ἑαυτοῖς, vitae S. Antonii C. 90. p. 862.

53. Ἐν οἰκήματι θηκαίῳ] Ne *Salmaſius* quidem alibi, opinor, legerat οἴκημα θήκαιον, quod mihi oppido mirum videtur. Fac in antiqua membrana reperiri οἰκηματικαίῳ litera interſerta legem ego quam vocant Criticam migrarem, atque ignotae notiſſimam vocem ſubſtituendo legerem: ἐν οἰκήματι καινῷ ἱστάντες ὀρθὸν πρὸς τοῖχον neque aliter legiſſe ſuo tempore ſuſpicor *Diodorum Siculum*, cuius eadem de re verba ſunt L. 1, c. 92. καινὸν οἴκημα ποιοῦσι κατὰ τὴν ἰδίαν οἰκίαν, καὶ πρὸς τὸν ἀσφαλέστατον τῶν τοίχων ὀρθὴν ἱστᾶσι τὴν λάρνακα· hanc dixerat *Herodotus* ξύλινον τύπον ἀνθρωποειδέα· οἴκημα more ſatis uſitato vocant *conclave*. VALCKEN.

55. Τὰ μέσα βουλομένους] Sequor *Vindob.*, nam *Porti* con[..]entum, βουλευομένους *Poët.* et *Ionic. pro communi* βουλ[ο]μένους, fundamento deſtituitur. Cognitiſſima eſt conf[u]ſio utriusque verbi vi, 66. atque alibi. Supra C. 85. κατὰ ἥν τινα ΒΟΥΛΟΝΤΑΙ σφι σκευασθῆναι &c. Mox τήν τε πολυτελείην praeferrem. Hoc amplius, *T. Fabri* emendationem καὶ ἐπιβαλόντες τὸ κλύσμα contudit repreſſitque *Gronovius*, cuius obſervatis adſtrue *Abreſchii* Dilucid. Thucyd. p. 468.

81. Ὑπὸ κροκοδείλου ἁρπαχθεὶς] Exploratum ſi foret, abreptos a crocodilo capacem eius in ventrem ſemper et ſtatim demergi, prorſus haec intricata atque inplicita durarent, quorſum doctiſſimi viri obſervatio porrigitur Miſcell. Lipſ. Vol. vii. p. 634. At id nec liquet, nec ſit vero adſimile. *Ioſephi* iuſta defenſio eſt, huc pertinens, *Nos aſinis, ait, neque honorem — damus, ſicut Aegyptii crocodilis et aſpidibus: quando eos, qui ab iſtis mordentur, et a* CROCODILIS RAPIUNTUR, ἁρπαχθέντες ὑπὸ κροκοδείλων, *felices et deo dignos arbitrantur* C. Apion. ii, 7. p. 475.

91. Ἔστι δὲ Χέμμις πόλις] *Heſychio* Κέμμις, πόλις Αἰγύπτου. Eadem, quae Πανὸς Graecis πόλις, teſte *Diodoro* 1, 18. Supereſt urbs, nec multum diſcrepat titulus *Achmin* ſive *Ichmin*, quo nota nunc eſt apud *Golium* ad Alfergan. p. 102., et uberius in Pantheo AEgypt. *Iablonſkii* L. ii, 7. 294. Mox πέριξ δὲ αὐτὸ tueri ſe poteſt 1, 196. ii, 29.

100. Εὐ-

μεγάλη νομοῦ τοῦ Θηβαϊκοῦ, ἐγγὺς Νέης πόλιος. ἐν ταύτῃ τῇ πόλι ἐστὶ [a] Περσέος τοῦ Δανάης ἱρὸν τετράγωνον· πέριξ δὲ [b] αὐτοῦ φοίνικες πεφύκασι, τὰ δὲ πρόπυλα τοῦ ἱροῦ λίθινά ἐστι, κάρτα μεγάλα· ἐπὶ δὲ αὐτοῖσι ἀνδριάντες δύο ἑστᾶσι λίθινοι μεγάλοι. ἐν δὲ τῷ περιβεβλημένῳ τούτῳ νηός τε ἔνι, καὶ ἄγαλμα ἐν αὐτῷ ἐνέστηκε Περσέος. οὗτοι οἱ [c] Χεμμῖται λέγουσι τὸν Περσέα πολλάκι μὲν ἀνὰ τὴν γῆν φαίνεσθαί σφι, πολλάκι δὲ ἔσω τοῦ ἱροῦ· σανδάλιόν τε αὐτοῦ πεφορημένον εὑρίσκεσθαι, ἐὸν τὸ μέγαθος, δίπηχυ. τὸ ἐπεὰν φανῇ, [d] εὐθηνέειν ἅπασαν [e] Αἴγυπτον. ταῦτα μὲν λέγουσι. ποιεῦσι δὲ τάδε Ἑλληνικὰ τῷ Περσέϊ· ἀγῶνα γυμνικὸν τιθεῖσι διὰ πάσης ἀγωνίης ἔχοντα· παρέχοντες ἄεθλα, κτήνεα, καὶ χλαίνας, καὶ δέρματα· εἰρομένου δέ μευ ὅτι σφι μούνοισι ἔωθε ὁ Περσεὺς ἐπιφαίνεσθαι, καὶ ὅτι κεχωρίδαται Αἰγυπτίων τῶν ἄλλων, ἀγῶνα γυμνικὸν τιθέντες; ἔφασαν τὸν Περσέα ἐκ τῆς ἑωυτῶν πόλιος γεγονέναι. τὸν γὰρ Δαναὸν καὶ τὸν Λυγκέα, ἐόντας Χεμμίτας, ἐκπλῶσαι ἐς τὴν Ἑλλάδα. ἀπὸ δὲ τούτων γενεηλογέοντες, κατέβαινον ἐς τὸν Περσέα. ἀπικόμενον δὲ [f] αὐτὸν ἐς Αἴγυπτον, κατ' [g] αἰτίην, τὴν καὶ Ἕλληνες λέγουσι, οἴσοντα ἐκ Λιβύης τὴν Γοργοῦς κεφαλήν, ἔφασαν ἐλθεῖν καὶ παρὰ σφέας, καὶ ἀναγνῶναι τοὺς συγγενέας πάντας· ἐκμεμαθηκότα δέ μιν, ἀπικέσθαι ἐς Αἴγυπτον, τὸ τῆς [h] Χέμμιος οὔνομα πεπυσμένον παρὰ
121 τῆς μητρός· ἀγῶνα δέ οἱ γυμνικὸν αὐτοῦ κελεύσαντος, ἐπιτελέειν. Ταῦτα μὲν πάντα οἱ κατύπερθε τῶν ἑλέων οἰκέοντες Αἰγύπτιοι νομίζουσι. οἱ δὲ δὴ ἐν τοῖσι [i] ἕλεσι κατοικημένοι, τοῖσι μὲν αὐτοῖσι νόμοισι χρέωνται τοῖσι καὶ οἱ ἄλλοι Αἰγύπτιοι· καὶ τἄλλα, καὶ γυναικὶ μιῇ ἕκαστος αὐτέων συνοικέει, κατάπερ Ἕλληνες. ἀτὰρ πρὸς [k] εὐτελείην τῶν σιτίων τάδε σφι ἄλλα ἐξεύρηται· [l] ἐπεὰν πλήρης γένηται ὁ ποταμός, καὶ τὰ πεδία πελαγίσῃ, φύεται ἐν τῷ ὕδατι κρίνεα πολλά, τὰ Αἰγύπτιοι καλέουσι λωτόν. ταῦτ' ἐπεὰν [m] δρέψωσι, αὐαίνουσι πρὸς ἥλιον· καὶ ἔπειτα τὸ ἐκ τοῦ μέσου τοῦ λωτοῦ, [n] τῇ μήκωνι ἐὸν ἐμφερές, πτίσαντες, ποιεῦνται ἐξ αὐτοῦ ἄρτους ὀπτοὺς πυρί· ἔστι δὲ καὶ ἡ ῥίζα τοῦ λωτοῦ τούτου ἐδωδίμη καὶ [o] ἐγγλύσσει ἐπιεικέως, ἐὸν στρογγύλον, μέγαθος κατὰ μῆλον. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα κρίνεα ῥόδοισι ἐμφερέα, ἐν τῷ ποταμῷ γινόμενα καὶ ταῦτα· ἐξ ὧν ὁ καρπὸς ἐν ἄλλῃ κάλυκι παραφυομένῃ ἐκ τῆς [p] ῥίζης γίνεται, κηρίῳ σφηκῶν ἰδέην ὁμοιότατον. ἐν τούτῳ τρωκτὰ ὅσον τε πυρὴν ἐλαίης ἐγγίνεται συχνά. τρώγεται δὲ καὶ ἁπαλὰ ταῦτα καὶ αὖα. τὴν δὲ βύβλον τὴν ἐπέτειον γινομένην, ἐπεὰν [q] ἀνασπάσωσι ἐκ τῶν ἑλέων, τὰ μὲν ἄνω αὐτῆς ἀποτάμνοντες, ἐς ἄλλο τι τράπουσι· τὸ δὲ [r] κάτω λελειμμένον ὅσον τε ἐπὶ πῆχυν, τρώγουσι, καὶ πω-

oppidum grande Thebaicæ regionis, prope Neapolin: quo in oppido eſt templum Perſei, Danaæ filii, quadratum ac palmeto circumdatum; antefores huius templi ſunt e ſaxis, valde magnæ; in his ſtant duæ grandes e lapide ſtatuæ. In hoc ambitu eſt templum, et in eo ſimulacrum Perſei: quem Chemmitæ memorant ſibi apparere frequenter intra templum: eiusque ſandalium, quod geſtabat, inveniri, bicubitali magnitudine: quod poſtquam apparuerit, exuberare omnem AEgytum. Hæc quidem aiunt. Celebrant autem Perſeo Græcanica hæc; gymnicos ludos faciunt per omne certandi genus, propoſitis præmiis tum pecorum, tum palliorum, tum pellium. Percontanti autem mihi, cur eis ſolis conſuevisſet apparere Perſeus, et cur ab AEgyptiis aliis diſcreparent edendo gymnico certamine, aiebant, Perſeum ex ipſorum civitate eſſe oriundum: Danaum enim et Lynceum, qui eſſent Chemmitæ, enavigaſſe in Græciam: a quibus originem poſteritatis recenſentes deveniebant ad Perſeum. Hunc in AEgyptum profectum eam ob cauſſam, quam et Græci dicunt, laturum ex Africa caput Gorgonis, aiebant veniſſe quoque ad ipſos, ac cognatos omnes agnoviſſe; veniſſe vero edoctum, Chemmis ex matre audito nomine, in AEgyptum; et ſe ei, quod iuſſiſſet, gymnicum certamen celebrare. Hæc 92
omnia AEgyptii qui ſupra paludes incolunt pro inſtitutis habent. Qui vero in paludibus, utuntur eisdem quidem, quibus ceteri AEgyptii, legibus, et tum alia, tum quod unusquisque ducit unam uxorem, quemadmodum Græci: ceterum ad victus facilitatem alia hæc ſunt eis excogitata. Siquidem quum fluvius eſt pleniſſimus et campi ſunt inſtar æquoris, in ipſa aqua oritur ingens vis liliorum, quæ loton AEgyptii vocant. Ea ubi demeſſuerunt, ad ſolem exſiccant: deinde quod medium loti eſt, papaveri aſſimile, poſtquam pinſerunt, ex eo faciunt panes aſſos igne. Eſt autem huius loti radix quoque eſculenta, etiam temperate edulcat, orbiculatum, mali magnitudine. Sunt et alia lilia roſis ſimilia, et ipſa in flumine naſcentia: quorum fructus in alio folliculo adnaſcente ex radice, ſimillimus ſpecie eſt ſavo veſparum. In eo bellaria inſtar nuclei olivæ innaſcuntur denſa, quæ et tenera comeduntur et areſacta. Iam vero byblum annuam ubi e paludibus extraxerunt, ſuperiorem eius partem amputantes in aliud quiddam convertunt; quod relictum eſt inferius, longitudine cubitali, id edunt, ac ve-

a Τοῦ Περσ. *Ask. Paſſ.* *b* Αὐτὸ *Arch. V.* *c* Χεμῖται et iterum *Ask. Arch. V.* Confer *Steph. Byz.* in Voc., ubi his utitur, moxque πολλάκις cum *Paſſ. Arch. V.* et brevi poſt. *d* Εὐθηνέειν *Ald.* Paullo ante σανδάλιον citat hinc *Pollux* VII, 86. *e Vind. M. Ask. Arch. Paſſ.*, ceteri τὴν Αἰγ. *f* Ἐς Αἰγ. αὐτὸν *Arch.* *g Arch. V. Rem. Paris. B. Aldus*, αἰτίην ἣν *M. Ask. Paſſ.* *h* Χέμμιος *Ask.* mox πεπυσμ. *Arch.*, prave. *i* Ἕλλησι *Vind.* *k* Εὐτελίην *Arch. Vind.* *l* Exſcripſit *Euſtath.* ad *Hom.* p. 1616, 46. *m Arch. V. Rem.* ora *Steph. Paſſ. M. Ask. Euſtath.*, vulgo δρέψωνται· vide *Gronov.* Mox ἐκ μέσου *V. Paſſ. Arch.*, ceteri ἐκ τοῦ μ. Lege II, 97. *n Arch. Ald. V. R. Euſtath.*, τῷ *M. Paſſ. Ask.*, tum πτίσαντες *V.* et *Euſtath.* loco indicato et Il. Δ. p. 481, 30., πτύσαντες *Arch.*, reliqui cum Edd. ἐπτήσαντες. *o Paſſ. M. Ask.* et *Heſych.* ἐγγὺς εἰ *Arch. V.*, ἐγγλύσει cum *Ald. Paris. C.* Schol. *Paſſ.* ἐγγλυκάζει. *p* Γῆς *V. Arch. Valla.* *q* Σπάσωσιν *Arch. V.* *r* Καταλελ. *Arch.*

100. Σανδάλιόν τε αὐτοῦ] Veri fidem menſura longe excedit, et par tamen Herculei pedis modulus III, 81. Quo quidem in genere quid ſibi veteres indulſerint, poëtae declarant, nec opus indicio eſt. αὐτοῦ *Reiskius* αὐτῷ eſſe iubet, quod equidem, ſi ſchedae addicerent, non recuſarem.

5. Καὶ δέρματα] Legebat vir doctus δέραια *torques*, incertus dubiusque de torquibus et pellibus, quae certantibus praemia victoriae fuerint. Succurret, ne δέρματα male oleant, *Homerus* Il. X, 159.

——— ἐπεὶ οὐχ ἱερήϊον οὐδὲ ΒΟΕΙΗΝ
Ἀρνύσθην, ἅ, τε ποσσὶν ἀέθλια γίνεται ἀνδρῶν·

In quae *Scholiaſtes* a *Valckenario* editus, τὸ γὰρ παλαιὸν ἐν ἀγῶνι ΒΥΡΣΑΣ ἐδίδουν ἔπαθλον. Superiora διὰ πάσης ἀγωνίης ἔχοντα haud ſcio an verti debeant, *in omni certaminum genere eminentes*, quo modo διὰ πάντων τῶν βασιλέων VI, 63. et διὰ πάντων θωμάτων VIII, 37. Tale et διὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων μάλιστα *Dionis Chryſ.* Or. XXXVII. p. 458., male ſollicitatum a *Seldeno*.

28. Τῇ μήκωνι ἐὸν ἐμφερές] Atticorum et Ionum eſt ἡ μήκων auctore *Dionyſio* in *Euſtath.* Comment. p. 1390, 50. Optime *Salmaſius* et eius exemplo *Bod. a Stapel* ad *Theophraſti* Hiſt. Plant. IV, 4. p. 4[illegible] [illegible] πτίσαντες, quomodo in MSS. et *Euſtathius*. Prius [illegible] eſt pinſere, quam panem coquere, neque locum h[illegible] bet mos torrendi farris, priusquam panis ex eo [illegible]

[illegible] Ἐν

venundant: et ſiqui admodum utili byblo uti cupiunt, in luculento furno torrefactam ita comedunt. Sunt præterea ex eis, qui ſolis piſcibus victitant; quos ubi ceperunt, exenteratos ad ſolem ſiccant, ſiccatiſque deinde veſcuntur.

93 In fluminibus non fere gignuntur piſces gregales; ſed qui nutriuntur in ſtagnis, hæc faciunt. Simulac inceſſit eis libido gignendi, gregatim in mare enatant, ducibus maſculis genituram ſpargentibus, quam feminæ conſectantes abſorbent, et ex ea concipiunt. Eædem ubi repletæ in mari ſunt, remeant ſinguli rurſus ad loca ſibi conſueta, non amplius iiſdem anteeuntibus, ſed feminarum eſt ducatus. Gregatim autem præeuntes, faciunt quemadmodum fecerant mares, ova fundentes inſtar milii parva, quæ mares ſequentes deglutiunt. Sunt autem ea milii grana, piſces: quum ex granis, quæ manent integra, nec abſorbentur, ſed ubi ſunt nutrita, piſces fiant. Ex his piſcibus qui capiuntur, dum in mare exeunt, capitum ſiniſtram partem attriti apparent: qui autem retro remeantes, dextram habent attritam; idque ea de cauſa patiuntur, quod in mare tendunt, a ſiniſtra terram legentes; et rurſus revertentes, eandem oram ſtringunt, incurſantes tangenteſque validiſſime, ne itinere aberrent propter aquæ decurſum. Nilo incipiente augeſcere, in primis cava terræ et lacunæ flavio proximæ impleri incipiunt, percolante aqua ex flumine, et tum hæc ſtatim plena fiunt, tum continuo cuncta piſciculis minutis opplentur. Vnde autem veriſimile ſit eos gigni, hoc mihi videor intelligere; ſuperiore anno poſtquam Nilus abſceſſit, piſces qui ova in cœno pepererant, una cum poſtrema abeunt aqua: circumacto rurſus tempore, ubi aqua reſtagnavit, protinus ex his ovis gignuntur piſces.

πωλέουσι. [a] οἱ δὲ ἂν καὶ κάρτα βούλωνται χρηστῇ τῇ βύβλῳ χρᾶσθαι, ἐν [b] κλιβάνῳ διαφανέϊ [c] πνίξαντες, οὕτω τρώγουσι. οἱ δέ τινες αὐτῶν ζῶσι ἀπὸ τῶν ἰχθύων μούνων· τοὺς ἐπεὰν λάβωσι, καὶ ἐξέλωσι τὴν κοιλίην, αὐαίνουσι πρὸς ἥλιον, καὶ ἔπειτα αὔους ἐόντας σιτέονται.

Οἱ δὲ ἰχθύες οἱ ἀγελαῖοι [d] ἐν μὲν τοῖσι ποταμοῖσι οὐ μάλα γίνονται· τρεφόμενοι δὲ ἐν τῇσι λίμνῃσι, τοιάδε [e] ποιεῦσι. ἐπεάν σφεας ἐσίῃ οἶστρος κυΐσκεσθαι, ἀγεληδὸν ἐκπλώουσι ἐς τὴν θάλασσαν· ἡγέονται δὲ οἱ ἔρσενες, ἀποῤῥαίνοντες τοῦ θοροῦ· αἱ δὲ, ἑπόμεναι [f] ἀνακάπτουσι, καὶ ἐξ αὐτοῦ κυΐσκονται· ἐπεὰν δὲ πλήρεες γένωνται ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἀναπλώουσι ὀπίσω ἐς ἤθεα τὰ ἑωυτῶν ἕκαστοι· ἡγέονται μέντοι γε οὐκέτι οἱ αὐτοὶ, ἀλλὰ τῶν [g] θηλέων γίνεται ἡ ἡγεμονίη. ἡγεύμεναι δὲ ἀγεληδὸν, ποιεῦσι οἷόν περ ἐποίευν οἱ ἔρσενες. τῶν γὰρ ᾠῶν ἀποῤῥαίνουσι κατ' ὀλίγους τῶν κέγχρων· οἱ δὲ [h] ἔρσενες καταπίνουσι ἑπόμενοι. εἰσὶ δὲ οἱ κέγχροι οὗτοι, ἰχθύες. ἐκ δὲ τῶν περιγινομένων καὶ μὴ καταπινομένων κέγχρων οἱ τρεφόμενοι ἰχθύες γίνονται. οἳ δ' ἂν αὐτέων ἁλῶσι ἐκπλώοντες ἐς θάλασσαν, φαίνονται τετριμμένοι τὰ ἐπαριστερὰ τῶν κεφαλέων. οἳ δ' ἂν ὀπίσω ἀναπλώοντες, τὰ ἐπιδέξια τετρίφαται. πάσχουσι δὲ ταῦ- 122
τα διὰ τόδε· ἐχόμενοι τῆς γῆς ἐπ' ἀριστερὰ καταπλώουσι ἐς θάλασσαν, καὶ ἀναπλώοντες ὀπίσω, τῆς αὐτῆς ἀντέχονται ἐγχριμπτόμενοι, καὶ ψαύοντες ὡς μάλιστα, [i] ἵνα μὴ ἁμαρτάνοιεν τῆς ὁδοῦ διὰ τὸν ῥόον. ἐπεὰν δὲ πληθύεσθαι ἄρχηται ὁ Νεῖλος, τά τε κοῖλα τῆς γῆς, καὶ τὰ τέλματα, [k] τὰ παρὰ τὸν ποταμὸν, πρῶτα ἄρχεται πίμπλασθαι, διηθέοντος τοῦ ὕδατος ἐκ τοῦ ποταμοῦ· καὶ αὐτίκα τε πλέα γίνεται ταῦτα, καὶ παραχρῆμα ἰχθύων σμικρῶν πίμπλαται πάντα. [l] κόθεν δὲ εἰκὸς αὐτοὺς γίνεσθαι, ἐγώ μοι δοκέω κατανοέειν τοῦτο. τοῦ προτέρου ἔτεος ἐπεὰν ἀπολίπῃ ὁ Νεῖλος, οἱ ἰχθύες [m] ἐκτεκόντες ᾠὰ ἐς τὴν ἰλὺν, ἅμα τῷ ἐσχάτῳ ὕδατι ἀπαλλάσσονται· ἐπεὰν δὲ περιελθόντος τοῦ χρόνου πάλιν ἐπέλθῃ τὸ ὕδωρ,

a Οἱ δὲ ἐὰν *Ask. Paſſ.*, οἱ δὲ καὶ ἂν βουλ. κάρτα *Vind. Arch.*, tum βύβλῳ ſine τῇ. *b Euſtath.* p. 975, 52. et *Athen.* III. p. 110. C. *c Heſych.* in voce; mox μούνων *Arch. V.* *d* Haec quatuor ignorat *Arch.* *e M. Ask. Paſſ.*, ποιεῦνται *Arch.*, ποιέουσι *Edd.* cum *Paris. B.*, ſtatim ἴσχει *V. Arch.* *f* Ἀναλάμπτουσι *Ald.* et *Rem.* Gloſſa *Paſſ.* κατεσθίουσι vide *Ariſtotel.* III. Gener. Anim. C. 5. *g V. Arch.* et ἡγεύμεναι. θηλέων *Ald.* et *Edd.* *h* Ἔρσενες *Arch.* ἴσσενες *V.*, tum ἐρχόμενοι cum *Ald.* et *Paris. B. C.* Editum eſt *Med. Ask. Paſſ.* Mox omnes *Edd.* ἐπ' ἀριστερὰ et ἐπὶ δεξιὰ, diſiunctim. *i M. Ask. Paſſ.*, ceteri ἵνα δὴ μή. Statim πληθύεσθαι *Arch. V.* haud male. *k* Τὰ deſit *Arch. V. Paſſ.* tum πίπλασθαι *M.*, at πίμπλασθαι *Paſſ. Ask. V. Arch. Ald. Paris. B.*, et mox. *l* Ὅθεν δεύτερον εἰκ. *Arch. Vind.* *m* Ἐντεκόντες *Ask.*, οἱ τεκόντες *Arch. V.*

41. Ἐν κλιβάνῳ διαφανέϊ] Interpres *in furno luculento*, i. e. bene candente et ignito. Λίθους ἐκ πυρὸς διαφανέας habemus IV. 73., διαπύρους καὶ διαφανεῖς in *Plut.* Opuſc. p. 1006. Ed. *H. Steph.* Haec *Reiskius*. In gloſſis *Erotiani* διαφανέσι, διαπύροις ac ſaepe *Hippocrates*. Vetus ſcriptor in Τεχνῶν *Suidae*, καὶ τὴν σιδηρῖτιν γῆν, ἣν πυρὶ πολλῷ ΔΙΑΦΑΝΗ ἐργασάμενοι. Tantilla res neglecta conturbavit viri egregii rationes, commentantis, *in furno* διαφανεῖ *quod quid ſit neſcio, niſi dicamus intelligi vitrea iſta vaſa, quibus radices, fructus, flores, herbae, deſtillantur, quae vulgo dicuntur Alambica* Obſervat. in *Polycarp.* Epiſt. p. 611. Πνίξαντες, ad quod itidem adhaeſit, recte in *Heſychio* ὀπτήσαντες.

49. Ἑπόμεναι ἀνακάπτουσι] *Aldinum* et *Remig.* ἀναλάμπτουσι natum eſt ex ἀναλάπτουσι, quod etſi rei non male reſpondeat, poſterius vulgato manet. *Ariſtoteles*, explodens hanc in piſcium generatione fabellam, τὸν εὐήθη λόγον — ὅνπερ καὶ Ἡρόδοτος ὁ μυθολόγος, ὡς κυΐσκομένων τῶν ἰχθύων ἐκ τοῦ ΑΝΑΚΑΠΤΕΙΝ τὸν θορόν. Editur ἀνακάμπτειν, quod *Laurentio* et hic repertum fraudi fuit: ſcripturae in Philoſopho vitium *Sylburgius* non neglexit.

49. Ἀνακάπτουσι] Legitur Ἀνακάψαι in *Ariſtoph.* Av. v. 580. et in *Schol.* ad v. 1550. reſtitui poterit *Hermippo*: Ἐγὼ δ' ἀνέκαψα, λαβών γε τὴν διφθεροφόρον nisi quis ἀνέκαψα cenſeat praeferendum: vulgata, ſenſu caſſa; Ἐγὼ δ' ἔσεισα ψαλίδιον τὴν διφθεροφόρον *Meurſium* non videntur offendiſſe in Panathen. p. 40. Si forte legeretur in Cod. *Herodoti* ἅμα τε κάπτουσι καὶ ἐξ αὐτοῦ κυΐσκονται, hoc vulgato non poſtponerem; quia de piſcibus ſimplex ferme tantum κάπτειν adhibetur: in *Gloſſ. Herod.* vulgatur Κάπτοντες, ἀποδεχόμενοι. Κάψει πίνειν, e *Plinio*, *morſu bibere Caſaub.* interpretabatur Anim. in *Athen.* p. 669. Eximia notavit *Tib. Hemſterhuſius* ad *Ariſtoph.* Plut. p. 314. et ſeqq. *Sophron Athen.* VII, p. 286. D. et 323. A. Κέστραι βότιν κάπτοντες. In *Eratoſthenis* Cataſt. c. 38. ὁ μέγας —— ἰχθὺς, ὃν καὶ πιεῖν —— coëant literae male diſtractae: ὃν κάπτειν λέγουσι τὸ ὕδωρ τῆς τοῦ ὑδροχόου ἐκχύσεως· non aliter in ſuis reperere libris *Theon* et interpretes Latini: vid. *Schol.* in *Arati* Phaen. v. 386. ubi pro κάμπτειν recte κάπτειν iam ſcribebat *Scaliger* ad *Manil.* p. 62. *Hygin.* P. A. II, c. 41. *Hic videtur ore aquam excipere a ſigno aquarii. Schol. German.* p. 134. *Piſcem dicunt aquarii urnae habere* (l. *bibere*) *effuſionem.* VALCKEN.

55. Κατ' ὀλίγους τῶν κέγχρων] Putes hanc ad formam eſſe IV, 181. τρύφεα κατὰ χόνδρους μεγάλους. Certe minuta et pauca grana, quae mox piſculos interpretatur, femellas eructare docetur. Quae ſubduntur autem de piſcibus in mare nantibus et redeuntibus, verum et in thynnis, Pontum verſus pergentibus quodammodo apud *Athen.* VII, p. 301. E. ex *Ariſtotele* Hiſt. Anim. VIII, 13. Mox *Reiskius* οἱ δ' αὖ ὀπίσω praefert. Ego vero fidenter cum *Valckenario* ἐπαριστερὰ τῶν κεφαλέων et τὰ ἐπιδέξια recepi ex IV, 191. Nam ἐπ' ἀριστερὰ et ἐπὶ δεξιὰ, ut edebatur, hic non quadrat, et error eſt ſcribarum. Non diſſimilis confuſio VI, 33.

70. Πίπλαται πάντα] Probo *Medic.*, cui plerique adſentiuntur I, 212., et IV, 72. Solent alioqui in verbi ſcriptura, ſicuti notum, diſcordes eſſe. De piſcium ſubita, aquis Nili increſcentibus, origine alii aliter. *Arch.* οἱ ἰχθύες, οἱ τεκόντες ᾠὰ —— paene iuſtum et legitimum opinor.

ὕδωρ, ἐκ τῶν ὠῶν τούτων παραυτίκα γίνονται [a] οἱ ἰχθύες. καὶ περὶ μὲν τοὺς ἰχθῦς οὕτω ἔχει. Ἀλείφατι δὲ χρέωνται Αἰγυπτίων οἱ περὶ τὰ ἕλεα οἰκέοντες, ἀπὸ τοῦ σιλλικυπρίων τοῦ καρποῦ, τὸ καλέουσι μὲν Αἰγύπτιοι [b] κίκι· ποιεῦσι δὲ ὧδε· παρὰ τὰ χείλεα τῶν τε ποταμῶν καὶ τῶν λιμνέων σπείρουσι τὰ σιλλικύπρια ταῦτα, [c] τὰ ἐν Ἕλλησι αὐτόματα ἄγρια φύεται. ταῦτα ἐν τῇ Αἰγύπτῳ σπειρόμενα, καρπὸν φέρει πολλὸν μέν, δυσώδεα δέ. [d] τοῦτον ἐπεὰν συλλέξωνται, οἱ μὲν κόψαντες ἀπιποῦσι· οἱ δὲ καὶ φρύξαντες ἀπέψουσι, καὶ τὸ ἀπορρέον [e] ἀπ᾽ αὐτοῦ συγκομίζονται. ἔστι δὲ πῖον, καὶ οὐδὲν ἧσσον τοῦ ἐλαίου τῷ λύχνῳ προσηνές· ὀδμὴν δὲ βαρέαν παρέχεται. Πρὸς δὲ τοὺς κώνωπας ἀφθόνους ἐόντας τάδε σφί ἐστι μεμηχανημένα· τοὺς μὲν τὰ ἄνω τῶν ἑλέων οἰκέοντας οἱ πύργοι ὠφελέουσι, ἐς τοὺς ἀναβαίνοντες [f] κοιμέονται· οἱ γὰρ κώνωπες ὑπὸ τῶν ἀνέμων οὐκ οἷοί τέ εἰσι ὑψοῦ πέτεσθαι. τοῖσι δὲ περὶ τὰ ἕλεα οἰκέουσι τάδε ἀντὶ τῶν πύργων ἄλλα μεμηχάνηται. πᾶς ἀνὴρ αὐτέων ἀμφίβληστρον [g] ἔκτηται, τῷ τῆς ἡμέρης μὲν ἰχθῦς ἀγρεύει, τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χρᾶται· ἐν τῇ ἀναπαύεται κοίτῃ, περὶ ταύτην ἵστησι τὸ ἀμφίβληστρον· καὶ ἔπειτα ἐνδὺς ὑπ᾽ αὐτῷ, καθεύδει· οἱ δὲ κώνωπες, ἢν μὲν ἐν ἱματίῳ [h] ἐνειλιξάμενος εὕδῃ, ἢ σινδόνι, διὰ τούτων δάκνουσι· διὰ δὲ τοῦ δικτύου οὐδὲ πειρῶνται [i] ἀρχήν. Τὰ δὲ δὴ πλοῖά σφι, τοῖσι φορτηγέουσι, ἐστὶ ἐκ τῆς ἀκάνθης ποιεύμενα, τῆς ἡ μορφὴ μέν ἐστι [k] ὁμοιοτάτη τῷ Κυρηναίῳ λωτῷ· τὸ δὲ δάκρυον, κόμμι ἐστί. ἐκ ταύτης ὦν τῆς ἀκάνθης κοψάμενοι ξύλα ὅσον τε [l] διπήχεα, πλινθηδὸν συντιθεῖσι, [m] ναυπηγεύμενοι τρόπον τοιόνδε· περὶ γόμφους πυκνοὺς καὶ μακροὺς περιείρουσι τὰ διπήχεα ξύλα· ἐπ-
123 εὰν δὲ τρόπῳ τούτῳ ναυπηγήσωνται, ζυγὰ ἐπιπολῆς [n] τείνουσι αὐτῶν· νομεῦσι δὲ οὐδὲν χρέωνται· ἔσωθεν δὲ τὰς [o] ἁρμονίας ἐν ὦν ἐπάκτωσαν τῇ βύβλῳ. πηδάλιον δὲ

ſces. Et circa piſces quidem ita ſe res habet. Porro AEgyptii qui paluſtria accolunt, 94
unguento utuntur ex fructu ſillicypriorum, quod appellant AEgypti KIKI, hunc in modum conficientes. Sillicypria hæc, quæ apud Græcos ultro agreſtia naſcuntur, ad labra fluminum ſtagnorumque AEgyptii ſerunt, eaque in AEgypto multum quidem fructum ferunt, ſed graveolentem. Hunc ubi collegerunt, alii tuſum exprimunt, alii frictum coquunt, et quod ex eo defluit excipiunt, pingue quiddam, et non minus ad lucernam idoneum quam oleum, ſed graveolentiam exhibens. Sunt autem adverſus culices, quo- 95
rum magna vis eſt, hæc ab eis excogitata. Illos quidem qui ſupra paludes incolunt, iuvant turres, quas dormituri aſcendunt; nam culices ventus prohibet in alto volare. At qui circa paludes habitant, alia turrium vice ſunt machinati, hæc videlicet: ſinguli ſuum habent rete, quo per diem piſces capiunt, eodem noctu utuntur ad cubile, in quo requieſcunt. Circundant illud reti: deinde ingreſſi ſub illo ſomnum capiunt; qui ſi in veſte involuti aut in ſindone dormirent, eos per iſta culices morderent: per retia vero omnino nec conantur. Naves eorum vecto- 96
riæ ſunt factæ e ſpina, cuius figura ſimillima eſt loto Cyrenæo, et cuius lacryma gummi eſt. Ex hac igitur ſpina ligna cædentes fere bicubitalia, more laterum componunt, hoc modo navem fabricantes: ligna hæc bicubitalia circum denſos ac longos ſtipites circumnectunt; ubi hunc in modum compegerunt, deſuper transtra in illis tendunt. Coſtis nequaquam utuntur, ſed introrſum compages byblo inferciunt. Gubernaculum unum

a *Paſſ. M. Ask. Arch. V.*, qui tamen ambo ἰχθύες οὗτοι, uti *Ald.*, in quo praeterea περὶ μὲν τῶν ἰχθύων, ut *Edd.* alii. Mox Αἰγύπτιοι el *Arch. V.* b *Arch. V. Rem. Paris. C. Ald.* et hoc ex loco *Strabo* XVII. p. 1179., τῆκι *Paſſ. M. Ask.* c *M. Ask. Vind. Paſſ. Arch.*, ſed qui ἐν ἕλεσι· vulgo τὰ γὰρ ἐν. d Τούτων *Arch. V.* ſtatim ora *Steph.* ἀπειτοῦσι, ἀπητοῦσι *Ask.* e *Med. Paſſ. Ask.*, ἀπ᾽ deest aliis. Porro συγκομίζουσι *Arch. Vind.* f *Ald. Paris. B. Rem.* cum *Edd.*, alii ut *M. Ask. Arch.* κοιμῶνται ſpecie Ionica ſpreta. g Κέκτηται *M. Paſſ.*, in aliis ἔκτηται cum *Aldo*; tum τῆς μὲν ἡμ. *Paſſ. Ask. Arch. V.* in aliis cum *Ald.* ἡμέρης μέν. h *Paſſ. M. Ask.*, ἐλιξάμενος *Ald. Paris. B. Vind.*, εἰλιξ. *Arch.*, et paullo ante ὑπ᾽ αὐτὸ ſicuti *V.* i Τὴν ἀρχ. in *Arch.* k *V. Arch. Steph.* ora, *Paſſ. M. Ask.* Vulgo ὁμοίη. l Διπήχεια *Arch.* et mox. m Ἀπηγεύμενοι *Ask.*, tum τοιοῦτονδε *V. Arch.* Mox τῷ τρόπῳ *Ask. Paſſ.* n *Ald. V. Rem. Arch. Paris. B. C.*, τείνουσι *M. Ask. Paſſ.*, perperam. Ἐπὶ πολλῆς *V. Arch.* o *Euſtath.* in Odyſſ. p. 1532, 56. et *Heſych.* Ἐπάκτωσαν.

78. Καλέουσι μὲν Αἰγύπτιοι κίκι] Nimia admiratio *Medic.* eiusque τῆκι abſtulit a tramite *Gronovium*. Ecquis τὸ τῆκι memoravit? Mitto *Codd.* concordem, ſi *Ask.* et *Paſſ.* ſeponas, a *Florent.* diſſenſum: praetereo medicos, κίκι et expreſſum inde oleum ſaepe numero adhibentes: tum *Diodorum*, *Plinium*, etiam שמן קיק *oleum Kik*, et קיקיון Hebraeorum; quae a *Scaligero*, *Salmaſio* atque aliis depoſita in medium ſi nihili duxit, ut ſane flocci fecit Vir Cl., morari eum debuerat, omnibus *Codd.* prior, *Strabo*, ſllis, quae veriſſime de AEgypto *Noſter* prodidit, accenſens καὶ τὸ κίκι ſive κίκκι, καρπὸς. verba eius ſunt, τὰς σπειρομένας ἐν ἀρούραις XVII. p. 1179. Sed hoc habet. Incredibilis paene praeiudicatarum opinionum vis eſt, quae, niſi caute et conſulto agas, aciem ingenii et obfuſcabit et obtundet. *Sillicypria*, ſive *Silicypria* explicat *Salmaſ.* in *Solin.* p. 704. Quod autem *Arch.* τὰ ἐν ἕλεσι conſiderationem meretur. Supra C. 92. ἐν τοῖσι ἕλεσι ſcribit *Vindobon.* ἐν τοῖσι Ἕλλησι, prave citra dubium. Alibi eadem ſcriptionis converſio, qua de pluribus olim ad *Hieroclis* Synecdem. p. 726.

81. Αὐτόματα ἄγρια] Apollonius *Philoſtrati* p. 27. f. ἥδιόν μοι, εἶπε, τὰ ἄγρια καὶ αὐτόματα λάχανα τῶν ἠναγκασμένων· neque tamen putem, *Herodotum* abſque copula dediſſe duas voces, quarum altera prorſus eſſet ſuperflua: mihi videtur ad αὐτόματα aliquis interpretamenti loco adpoſuiſſe ἄγρια. Quae ſic ſponte ſua naſcerentur αὐτόματα φύεσθαι dicuntur VIII, c. 138. III, c. 100. Olim, ni fallor, voce aliter collocata, ſic L. IV, c. 74. legebantur iſta: Ἔστι δέ σφι κάνναβις αὐτομάτη φυομένη ἐν τῇ χώρῃ — ταύτης δὲ πολλῷ ὑπερφέρει ἡ κάνναβις αὔτη, ἢ καὶ σπειρομένη φύεται. VALCKEN.

83. Κόψαντες, ἀπιποῦσι] Laurentius *alii contuſum ad ignem — coquunt*. Melius *Salmaſius* in *Solin.* p. 686. *alii contuſum exprimunt, alii frictum excoquunt.* Ἀπιποῦν eſt *exprimere*, uti ἐξιποῦν *Dioscoridi* V, 85. et 89. καὶ ἐξιπώσας ἀνελοῦ τὸ ἀπορρέον. Ἰποῦν et ἐκποῦν non diſſimili gaudent poteſtate; *Comici* Equ. v. 920. ἰπούμενος ταῖς εἰσφοραῖς docte illuſtravit *Hemſterh.* ad *Plutum* v. 816. Scholiaſtes *Paſſion.* ἀπιποῦσι bene explicuit ἐκπιέζουσι.

94. Τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χρᾶται] *H. Steph.* in Prolegom. p. 741. aliter interſtinguit, non diſſentiente admodum *Gronovio*, quem vide. Malim quoque cum *Abreſchio* καὶ ἔπ. ἐνδὺς, ὑπ᾽ αὐτῷ —. Conopeum operis erat reticulati, inſtarque ἀμφιβλήστρου. *Paullus Silentiarius*:

Καλλιγάμοις λίνοισι περισκέπομαι· εἶμι δὲ κεδνῆς
Δίκτυον οὐ Φοίβης, ἀλλ᾽ ἁπαλῆς Παφίης,

culte, *Florileg.* IV, 32, 2.

3. Περὶ γόμφους πυκνοὺς] *Denſos et longos ſtipites* Interpres. Ego *clavos* cenſebam, quibus utique in navium compage ſuus uſus. Notum Poëtae Γόμφοισιν δ᾽ ἄρα τήν γε —— ἄρηρεν Odyſſ. E, 248. et *Nonni* XL. p. 1044, 10. φράξατε λεπταλέοισι πεπαρμένα δούρατα γόμφοις· unde ipsae naves πλοῖα γομφωτὰ *Strabon.* XVI. p. 1076. B.

7. Ἐν ὦν ἐπάκτωσαν] Ignotum vulgo hinc debuerat enotari verbum ἐμπακτοῦσαι, ſignificans γομφῶσαι vel συγγομφῶσαι. *Galeo* verſus obverſabatur *Homeri* ex Od. E. 248. Γόμφοισι δ᾽ ἄρα τήν γε καὶ ἁρμονίῃσιν ἄρασσεν. Saepe verbum πακτοῦν, ſemel attigit *Euſtathius* hunc *Herodoti* locum ad Od. E. p. 220, 27. velut Herodoteum excitans, πακτοῦσι τὰς ἁρμονίας βύβλῳ, quod interpretatur καταστυπάζονται, ſignificatum *Ariſtophaneum* adfirmans, et his *Sophoclis*, καὶ δῶμα πάκτου· quae ſic emen-

unum faciunt, et hoc per carinam traiicitur. Malo etiam ſpineo, et velis ex byblo utuntur. Hæc navigia quidem flumen ſubire non posſunt, niſi luculentus ingruat ventus, verum e terra propter trahuntur. Cum decurſu autem hoc pacto feruntur: est crates ex myrica facta, vimine arundinum conſuta, et lapis perforatus duorum fere talentorum pondo; ex his cratem fune ligatam in anteriore parte navis ſinit inferri; lapidem vero alio fune ab tergo. Ita crates impetu aquæ incidente, celeriter meat et trahit barim: hoc enim his navigiis est nomen. Lapis autem dum a tergo trahitur, fundo admotus dirigit curſum. Horum navigiorum ingens apud illos est copia, quorum quædam vehunt multa millia talentorum pondo.

97 Quum regionem ſupergresſus est Nilus, ſolæ urbes apparent extantes, inſulis AEgæi maris fere asſimiles. Nam cetera AEgypti pelagus ſunt: ipsæque urbes ſolæ extant. Nec iam, quum hoc contingit, per alveos fluminis, ſed per medium campi transmittuntur. Ex Naucrati quidem ſi ascendas Memphin verſus, iuxta pyramides ipsas ſit navigatio: ſed etiam hæc tunc nulla est, verum iuxta acumen Delta et urbem Cercaſorum. A mari autem et Canobo Naucratin verſus per campum navigans ad Anthyllam urbem

98 venies, et illam, quæ vocatur Archandri. Harum urbium *Anthylla, quæ est inſignis,* datur peculiaris in calceamenta uxori ſemper eius, qui in AEgypto regnat; quod factum est, ex quo AEgyptus fuit ditionis Perſarum. Altera videtur mihi nomen habere ab Archandro Danai genero, Phthii filio, Achæi nepote. Archandri enim urbs nominatur. Sit forſitan

δὲ ἐν ποιεῦνται, καὶ τοῦτο διὰ τῆς τρόπιος [a] διαβύνεται. ἱςῷ δὲ ἀκανθίνῳ χρέωνται, ἱςίοισι δὲ βυβλίνοισι. ταῦτα τὰ πλοῖα ἀνὰ μὲν τὸν ποταμὸν οὐ [b] δύνανται πλέειν, ἢν μὴ λαμπρὸς ἄνεμος ἐπέχῃ, ἐκ γῆς δὲ παρέλκεται. κατὰ ῥόον δὲ κομίζεται ὧδε· ἔςι ἐκ μυρίκης πεποιημένη θύρη, κατεῤῥαμμένη [c] ῥιπεῖ καλάμων, καὶ λίθος τετρημένος διτάλαντος μάλιςά κῃ ςαθμόν· τούτων τὴν μὲν θύρην δεδεμένην κάλῳ ἔμπροσθε τοῦ πλοίου ἀπίει ἐπιφέρεσθαι, τὸν δὲ λίθον ἄλλῳ κάλῳ ὄπισθε· ἡ μὲν δὴ θύρη, τοῦ ῥόου ἐμπίπτοντος, χωρέει ταχέως, καὶ ἕλκει τὴν βᾶριν· (τοῦτο γὰρ δὴ οὔνομά ἐςι τοῖσι πλοίοισι τούτοισι) ὁ δὲ λίθος ὄπισθεν [d] ἑλκόμενος, καὶ ἐὼν ἐν βυσσῷ, κατιθύνει τὸν πλόον. ἔςι δέ σφι τὰ πλοῖα ταῦτα πλήθεϊ πολλὰ, καὶ ἄγει ἔνια πολλὰς χιλιάδας ταλάντων. Ἐπεὰν δ' ἐπέλθῃ ὁ Νεῖλος τὴν χώρην, αἱ [e] πόλις μοῦναι φαίνονται ὑπερέχουσαι, μάλιςά κῃ ἐμφερέες τῇσι ἐν τῷ Αἰγαίῳ [f] πόντῳ νήσοισι. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τῆς Αἰγύπτου, πέλαγος γίνεται· αἱ δὲ πόλις μοῦναι [g] ὑπερέχουσι. πορθμεύονται ὦν, ἐπεὰν τοῦτο γένηται, οὐκέτι κατὰ τὰ ῥέεθρα τοῦ ποταμοῦ, ἀλλὰ διὰ μέσου τοῦ πεδίου. ἐς μέν γε Μέμφιν ἐκ Ναυκράτιος ἀναπλώοντι, παρ' αὐτὰς τὰς πυραμίδας γίνεται ὁ πλόος. ἔςι δὲ [h] οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ παρὰ τὸ ὀξὺ τοῦ Δέλτα, καὶ παρὰ Κερκάσωρον πόλιν· ἐς δὲ [i] Ναύκρατιν ἀπὸ θαλάσσης καὶ Κανώβου διὰ πεδίου πλέων, ἥξεις κατ' Ἄνθυλλάν τε πόλιν, καὶ [k] τὴν Ἀρχάνδρου καλευμένην. Τουτέων δὲ ἡ μὲν Ἄνθυλλα, ἐοῦσα λογίμη πόλις, ἐς ὑποδήματα ἐξαίρετος δίδοται τοῦ αἰεὶ βασιλεύοντος Αἰγύπτου τῇ γυναικί· τοῦτο δὲ γίνεται, ἐξ ὅσου ὑπὸ Πέρσῃσί ἐςι Αἴγυπτος. ἡ δ' ἑτέρη πόλις δοκέει μοι τὸ οὔνομα ἔχειν ἀπὸ τοῦ Δαναοῦ γαμβροῦ Ἀρχάνδρου τοῦ Φθίου, τοῦ Ἀχαιοῦ· καλέεται γὰρ δὴ Ἀρχάνδρου πόλις, εἴη

a Pasſ. Ald. M. Ask., διαδύνεται *Arch. Vind.*, alii διαβαίνεται. Supra ἐν ποι. *Arch. Vind. Valla.* *b M. Ask.* ora *Steph. Pasſ.*, vulgo cum Edd. alii δύνανται. *c* Ῥιπικαλάμῳ *Arch. V.* Confer *Suid.* in V. Porro mox τετριγμένος *V.*, et μάλ. κῃ ςαθμῷ διταλ. *Arch.* cum priore. *d Pasſ. M. Ask.*, *Ald. Arch. V. Paris. B.* ἐπελκόμενος. *e Ald. Rem. Paris. B.*, πόλεις *M. Arch. Ask.*, prius Iones malunt. *f M. Arch. Ask. Pasſ. Vind.* ora *Steph.*, alii κόλπῳ. Mox γὰρ deest *Arch.* *g* Ὑπερέχουσαι πορθμεύονται ἐπεὰν ὦν τ. *Valla Arch. V.* *h* Οὐκ iidem. *i* Νυνκράτιν *Arch.* Νηυκράτιν *Vind.* *k* Deſit *Arch. V.*, vid. *Steph. Byz. V.*, post pauca ἐξ ὅτου ὑ. Περσ. *Arch.* De Anthylla ex hoc loco idem *Steph.* in Voce.

emendate ſcripta bis terve alibi etiam adhibet: tametsi autem ita ſcribendum dudum monuisſent *H. Stephanus* Annot. in *Soph.* p. 13. et *Iſ. Caſaubon.* in prima Edit. notarum in *Diog. Laërt.* p. 172. perverſa tamen ſcriptio, καὶ δῶμ' ἀπάκτου, per editiones *Sophoclis* Ai. v. 579. propagata, *Suida* potisſimum auctore, verbum nobis peperit minime Graecum, ἀπακτοῦν. VALCKEN.

8. Διαβύνεται] *Ald.* et *Medic.* bene, atque hinc *Gronov.*, cui iungetur haud male *Kuſteri* obſervatio ad *Heſychii* Διαβύνεσι. Quod inſequitur δύνανται retineo. Frequens ea ſtructura optimo cuique, ut II, 125. Adde *Diodorum* v, 8. et illic congeſta.

13. Κατεῤῥαμμένη ῥιπεῖ καλάμων] *Reisk.* ῥιπεῖ ἢ καλάμῳ, cui non adſtipulor. ῥίπεσι *Homeri* Odysſ. E., 256. *Heſych.* et *Euſtath.* interpretantur, πλέγμασιν ἐκ καλάμων. *Dioſcorides* 1, 55. ῥῖπον ἐκ καλάμου dabit; et ῥίπους ἐκ φοινίκων *Agatharchides* p. 47. Ed. *Hudſ.*, quo genere *AEneas* in Tactic. C. 30. et 37., cum *Caſaub.* ſcholiis. Uſu feruntur ῥὶψ, ῥιπὶς, quod glosſator huic loco adſcripsit, τὸ ῥῖπος, unde *Homeri* et *Nonni* ῥίπεσι, et ὁ ῥῖπος. At hinc abeo. Θύρη crates illa dicitur, quoniam eius figuram et formam praeſerebat, quae *Porti* iuſta opinio.

18. Τοῦτο γὰρ δὴ οὔνομά ἐςι &c.] Grammaticorum natio βᾶριν Ionici commatis cenſet. *Phavorinus*, βάρεις, τὰς ναῦς λέγουσιν οἱ Ἴωνες. *G. Corinthus* conſimiliter. Hinc βαρβάρους βάριδας *Euripides* Iphig. Aul. v. 297. *Ionicas*, quod gens illa pro barbara putaretur, ridicule explicat *Ioſ. Barneſius.* Spectavit enim AEgyptios *Aeſchyli* exemplo, qui Suppl. v. 880.

Αἰγυπτίαν δὲ βᾶριν οὐχ ὑπερβορῇ.

24. Τῇσι ἐν τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ νήσοισι] *Diodorus* ὁμοία γίνεται ταῖς Κυκλάσι νήσοις 1, 36. ubi plura. Πόντος de mari AEgaeo recurret ſemel iterumque, quo de alias. Nunc conſideranda quae de navigatione proditur, ἔςι δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ παρὰ ——. Sunt enim, ſi Latina interpretis amplectaris, a vero alieniora. A Naucrati urbe conmoda navigatio, per eum alveum, qui Canobicus C. 17., quocunque erat tempore Memphim verſus: agris Nili inundatione merſis praeter ipsas Pyramides pergebatur curſu extraordinario. Itaque *Reisk.*, ἔςι δὲ οὐ τῇδε οὗτος, *ordinaria autem navigatio illuc non fert*, uti vertit; *Pauw* vero, ἔςι δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ καὶ —— *neque ſola haec navigatio est, verum etiam iuxta* —, ut μοῦνος, quae vox tali verborum ordine ſaepe deſit, intelligatur. Res ipsa verisſima est, coniecturarum arbitrium mihi nunc non ſumo.

35. Ἐς ὑποδήματα ἐξαίρετος] Ἐξαιρέτως quod legitur apud *Stephanum* v. Ἄνθυλλα, ſi Codices exhiberent ſcripti, hoc uno forſan in loco videri posſet vulgatae voci praeſerendum, ut data diceretur Anthylla *praeſertim in calceos* τοῦ ἀεὶ βασιλεύοντος Αἰγύπτου τῇ γυναικὶ, *uxoribus Regum AEgypti, qui ſibi invicem ſuccederent:* formulae ſunt uſitatisſimae. οἱ ἀεὶ βασιλεύοντες· οἱ ἀεὶ δικάζοντες· οἱ ἀεὶ ἄρχοντες· in lapide Cretenſi οἱ ἀεὶ κόσμοντες memorantur. Recte monuit *Galeus*, ap. *Athen.* 1, p. 33. F. Anthyllam datam dici Reginis εἰς ζώνας· quod ſane legitur in talibus frequentius: vid. *B. Briſſonius* de R. Perſ. p. 100. et 133. et *P. Wesſeling.* ad *Diodor.* T. 1. p. 62. Quae *Gellio* ſunt adſcripta p. 428. et *Xenophontis* K. A. p. 40. ab *Hutchinſono*, aliis debentur: uſum istum praepoſitionis εἰς attigit *Hemſterhuſ.* ad *Ariſtoph.* Plut. v. 1013. VALCKEN.

35. Ἐς ὑποδήματα ἐξαίρετος δίδοται] Perſarum istum morem explicuit *B. Briſſonius* R. Perſ. 1, 108., non neglecto *Athenaeo* 1, 25., qui de *Anthylla*, ſive, ut ſcribitur *Antylla*, ἣς τοὺς φόρους οἱ τότε βασιλεῖς, Αἰγύπτιοί τε καὶ Πέρσαι, ταῖς γαμεταῖς ἐδίδοσαν εἰς ζώνας, non exiguo, uti adparet, diſcrimine. Archander autem neposne Achaei an filius ſit habendus, dubium videtur. Vir Celeb. nepotem putat, *Pauſanias* filium. Ἀρχανδρος, ſcribit VII, 1. p. 522. Ἀρχάνδρου καὶ Ἀρχιτέλης ἐς Ἄργος ἀφίκοντο ἐκ τῆς Φθιώτιδος· ἐλθόντες δὲ ἐγένον-

εἴη δ' ἂν καὶ ἄλλος τις Ἄρχανδρος· οὐ μέντοι γε Αἰγύπτιον τὸ οὔνομα. Μέχρι μὲν τούτου, ὄψις τε [a] ἐμὴ, καὶ γνώμη, καὶ ἱστορίη ταῦτα λέγουσά ἐστι· τὸ δὲ ἀπὸ τοῦδε, Αἰγυπτίους ἔρχομαι λόγους ἐρέων, κατὰ τὰ ἤκουον, [b] προσέσται δὲ αὐτοῖσί τι καὶ τῆς ἐμῆς ὄψιος. Τὸν [c] Μῆνα, τὸν πρῶτον βασιλεύσαντα Αἰγύπτου, οἱ ἱρέες ἔλεγον [d] τοῦτο μὲν [e] ἀπογεφυρῶσαι τὴν Μέμφιν. τὸν γὰρ ποταμὸν πάντα ῥέειν παρὰ τὸ ὄρος τὸ [f] ψάμμινον πρὸς Λιβύης· τὸν δὲ Μῆνα ἄνωθεν, ὅσον τε ἑκατὸν στα-
124 δίους ἀπὸ Μέμφιος, [g] τὸν πρὸς μεσαμβρίης ἀγκῶνα προσχώσαντα, τὸ μὲν ἀρχαῖον ῥέεθρον ἀποξηρῆναι, τὸν δὲ ποταμὸν ὀχετεῦσαι, τὸ μέσον τῶν οὐρέων ῥέειν. ἔτι δὲ καὶ νῦν ὑπὸ Περσέων ὁ ἀγκὼν οὗτος τοῦ Νείλου, [h] ὃς ἀπεργμένος ῥέει, ἐν φυλακῇσι μεγάλῃσι ἔχεται, φρασσόμενος ἀνὰ πᾶν ἔτος. εἰ γὰρ [i] ἐθελήσει ῥήξας ὑπερβῆναι ὁ ποταμὸς ταύτῃ, κίνδυνος πάσῃ Μέμφι κατακλυσθῆναί ἐστι. [k] ὡς δὲ τῷ Μῆνι τούτῳ τῷ πρώτῳ γενομένῳ βασιλέϊ χέρσον γεγονέναι τὸ ἀπεργμένον, τοῦτο [l] μὲν, ἐν αὐτῷ πόλιν κτίσαι ταύτην, ἥτις νῦν Μέμφις καλέεται. ἔστι γὰρ καὶ ἡ Μέμφις ἐν τῷ στεινῷ τῆς Αἰγύπτου· ἔξωθεν δὲ αὐτῆς [m] περιορύξαι λίμνην ἐκ τοῦ ποταμοῦ πρὸς βορέην τε καὶ πρὸς ἑσπέρην. τὸ γὰρ πρὸς τὴν ἠῶ αὐτὸς ὁ Νεῖλος ἀπέργει. τοῦτο δὲ, τοῦ Ἡφαίστου τὸ ἱρὸν ἱδρύσασθαι ἐν αὐτῇ, ἐὸν μέγα τε καὶ ἀξιαπηγητότατον. Μετὰ δὲ τοῦτον, κατέλεγον οἱ ἱρέες ἐκ [n] βύβλου ἄλλων βασιλήων τριηκοσίων τε καὶ τριήκοντα οὐνόματα. ἐν [o] τοσαύτῃσι δὲ γενεῇσι ἀνθρώπων, ὀκτωκαίδεκα μὲν Αἰθίοπες ἦσαν, μίη δὲ γυνὴ ἐπιχωρίη· οἱ δὲ ἄλλοι, ἄνδρες Αἰγύπτιοι. τῇ δὲ γυναικὶ οὔνομα ἦν, ἥτις ἐβασίλευσε, [p] τόπερ τῇ Βαβυλωνίῃ, Νίτωκρις. τὴν ἔλεγον τιμωρέουσαν [q] ἀδελφεῷ, τὸν Αἰγύπτιοι βασιλεύοντα σφέων ἀπέκτειναν· ἀποκτείναντες δὲ, οὕτω ἐκείνῃ ἀπέδοσαν τὴν βασιληΐην· τούτῳ τιμωρέουσαν, πολλοὺς Αἰγυπτίων διαφθεῖραι δόλῳ· ποιησαμένην γάρ μιν οἴκημα περίμηκες, ὑπό-

ſitan et alius quis Archander; nequaquam tamen AEgyptium nomen est. Hactenus 99
quæ vidi, quæ novi, quæ interrogando percepi dicta ſunt: hinc pergam disſerere ſermones AEgyptios, quos audivi, addens et aliquid quod ipſe viderim. MENEM, qui primus apud AEgyptum regnavit, aiebant ſacerdotes pontibus ſeparaviſſe quoque Memphin; nam fluvium totum præterlabi montem ſabuloſum Africam verſus; hunc ergo regem ſupra Memphin centum circiter inde ſtadia anfractum fluminis meridiem verſus aggeſta humo areſeciſſe quidem priſtinum alveum; ſed flumen facto alveo duxiſſe, ut per medium montium flueret. Adeo nunc quoque ſub Perſis iſte anfractus Nili, qui coërcitus fluit, magnis præſidiis cuſtoditur, quotannis obſeptus. Quod ſi refringens flumen velit ea parte redundare, omnis Memphis adibit periculum ne aquis operiatur. Ab hoc Mene, qui primus extitit rex, quum id, unde abactus erat fluvius, facta eſſet continens, partim eidem urbem hanc condidiſſe, quæ nunc Memphis appellatur; eſt enim quoque Memphis in anguſtiis AEgypti ſita; et extra eam aquilonem verſus et veſperum ex flumine circumfodiſſe ſtagnum; nam ab aurora ipſe Nilus abigit; partim in ea urbe extruxiſſe templum Vulcani magnum et memoratu dignisſimum. Post hunc 100
recenſebant e libro ſacerdotes nominatim alios trecentos ac triginta reges. In quibus tot ætatibus hominum, octo et decem fuiſſent AEthiopes, et una mulier indigena: çeteri, viri AEgyptii. Mulieri quæ regnavit, fuit nomen idem quod Babyloniæ NITOCRIS. Quam dicebant ultam fuiſſe fratrem, ab AEgyptiis, apud quos regnabat, interemptum: quum eo interempto, regnum ad hanc detuliſſent; ultam autem fratrem, multis AEgyptiorum dolo abſumptis. Nam extruxiſſe eam perlongum

a *V. M. Paſſ. Ask. Arcb.*, ἐμοὶ alii. *b* *M. Ask. V. Arcb.*, ſed qui πρόσεστι vulgo πρ. δέ τοι καὶ αὐτοῖσι. Paullo ante κατὰ τὰ ἤκ. *Paris. B. Ask. Arcb. Paſſ. Vind.* vulgo τὰ deſit. *c* *Ald. R.* cum *Edd.*, Μῖνα *M. Ask. Arcb.* et bis quidem; tum *Arcb. Vind.* τὸν πρῶτον βασ. Vulgo τὸν omittunt. *d* Τοῦτο *Arcb. Paſſ. V. Ask.* alii τοῦτον. *e* *Ald. Vind. R. Arcb.*, καὶ τὴν *M. Ask.* *f* Ora *Stepb. Paſſ. Ask. M.*, ψάμμινον *Vind. Arcb.*, alii ψάμμιον cum *Aldo.* *g* Deſit *Arcb. Vind.* *h* Ὡς *Ald. Ask. Arcb. Vind.*; tum φρασσόμενος brevi poſt ambo. *i* Ἐθελήσει *V. Arcb.* alii θελήσει. *k* Τῷ δὲ M. *iidem.* *l* Μὲν ἐν αὐτῷ *Paris. B. C. Ald. Arcb. Vind.*, ἐν deeſt *Paſſ. Med. Ask.* nullo iure. *m* Περιόρυξε *Arcb.*, tum πρὸς ἑσπέρην *M. Vind. Ask. Paſſ.*, ceteri praepoſitionem non habent. *n* Βύβλου *Ald.* et ora *Stepb.* nec male, βίβλου *Arcb.*, et βασιλήων recte, βασιλέων vulgo. *o* Ταύτῃσι δὲ γ. *idem* et *Vind.* alii δὲ ignorant. *p* *Ald. Paris. B. C. R. Vind. Arcb.*, τόπερ ἐν τῇ *Paſſ. Med. Ask.* Vide *Ioſepb.* Antiq. VIII, 6, 2. *q* Ἀδελφεὸν *Arcb.* et βασιλεύσαντα.

τὸ Δαναοῦ γαμβρόν. Quare Φθίος Archander ex loco, unde venerat. Memini Φθίου τοῦ Ἀχαιοῦ ex *Stephano* in Ἑλλάς, Archandri patrem *Phthium* minime. Quem tandem ſequemur *Pauſaniam*, an *Gronovium?*

43. Κατὰ τὰ ἤκουον] Non erat cur hoc ſpernerem. Tale κατὰ τὰ ὤρα ex ſchedis IV, 76.; tale κατὰ τὰ συνεθήκαντο VI, 88., et in MSS. V, 112. nec diverſum erat κατὰ τὰ εἴλοντο V, 12., quod *Medic.* mutavit. Scripſi quoque τὸν Μῆνα, τὸν πρ. βασιλ., obſecutus membranis, et narrationi C. 4.

45. Οἱ ἱρέες ἔλεγον τοῦτο μὲν ἀπογεφυρῶσαι] Et hic ducibus utor MSS., qui incongruo, quod vulgata poſt ſe trahebat, bene medentur. Probe novi τοῦτο μὲν poſt pauca recurrere, quae repetitio non inſolita, ſicuti VI, 114. 122. 126. atque alibi. Maior difficultas τὸ ἀπογεφυρῶσαι urget; cui tollendae quid *Gronovius* inpenderit, notata patefaciunt. Pontes, quibus Memphim rex ſeparaverit, non bene diſputationi narrationique conveniunt. Quam ob rem *Reiskius* ex *Medicei* inſerto καὶ deficere quaedam opinatus, τοῦτο μὲν refingit ἀπό τε θυρῶσαι τὸν ποταμὸν καὶ κτίσαι τὴν Μέμφιν, *oggeſta mole, velut foribus oppoſitis, fluvium excluſiſſe et Memphin condidiſſe.* Verum copula illa ſubleſtae fidei eſt, damnata a plerisque libris, et propterea inducta. *Heſychii* ἀποθυρούμενος, ἀποκεκλεισμένος, *foribus excluſum*, quales in Comoediis ſaepe comisſatores, indicat, et inſolente translatione amni adcommodatur: mitto citra neceſſitatem et ſchedas addita alia, nec aegre fero doctam iſtam operam. Mihi lenior commodiorque videbatur medicina in ἀποστενυγρῶσαι. Docuit *Galenus* in *Hippocrat.* de Morb. Vulgar. p. 456. στενυγρὸν Ionibus tantumdem eſſe ac στενὸν, et στενυγρῶσαι *humorum vias occludere et areſacere*, συναγαγεῖν τῶν ὑγρῶν τὰς διεξόδους καὶ ξηρᾶναι, nec diſcrepat *Erotiani* iudicium; στενυγρῶσαι eſſe ait ἀποστεγνῶσαι καὶ πυκνῶσαι τόπον τινὰ, ἐν ᾧ ὑγρασία ἐστί. Erit itaque ἀποστενυγρῶσαι τὴν Μέμφιν eam ſicciorem abducta aqua reddere et in artum quodammodo cogere. Quorum utrumque abs AEgyptio rege inchoatum et abſolutum fuiſſe, ſcriptor exponit. Venerat, ut ſollicitis plura ſolent, et ἀποταφρεῦσαι τὴν Μέμφιν in calamum et mentem. Sed nolo coniecturis indulgere nimium. Viderint peritiores et *Diodorum* I, 50. addant. Mox ὃς ἀπεργμένος ῥέει negante adpoſita voce ab eodem V. C. οὐ ῥέει ſcribitur.

66. Ἐν τοσαύτῃσι δὲ γενεῇσι ἀνθρώπων] Hoc placuit. *Reiskius*, damnatis, quae *Miſcell. Lipſienſia* habent, refingit, addito pronomine, ἐν ὀκτωκαίδεκα, labore, ut ego quidem cenſeo, fruſtraneo. Verius eſt, τόπερ τῇ Βαβυλωνίῃ turbari non oportuiſſe. De *Ioſepho* vero quid dicemus aliud, quam haec negligentisſime verſaſſe, reginaeque *Nicaulae* ſive *Nicaulis* inpegiſſe nomen, quo uſa numquam fuit: non exagitabo hominem, ſatis poenarum doctisſimo *S. Bocharto P[illegible]* II, 26. dantem.

69. Τόπερ ἐν τῇ] Ferri nequit: priſtina lectio, τόπερ τῇ Βαβυλωνίῃ, revocabitur; niſi forte plures libri ſcripti Mediceo concinant: tum commode ſcribi poterit: οὔνομα ἦν.— τόπερ τῇ ἐν Βαβυλῶνι, Νίτωκρις. VALCKEN.

75. Κα-

gum ædificium ſubterraneum, per cauſſam quidem novi operis, animo autem aliud agitantem: et convocatis ad convivium multis, quos præcipue noverat fraternæ cædis autores, per occultum magnum canalem immiſiſſe flumen diſcumbentibus. Hæc quidem de illa referebant, atque inſuper quum id feciſſet eam iecisſe ſe in conclave cineris plenum, quo impunita eſſet.
101 Aliorum autem regum, non enim referebant aliquam operum ſpectationem, nullum eſſe ſplendorem, niſi unius, qui poſtremus horum extitit MOERIS. Hunc enim monumenta exſtruxiſſe Vulcani anteſores, ad ventum aquilonem vergentes: et ſtagnum fodiſſe, cuius ambitus quot ſit ſtadiorum, poſterius aperiam: et pyramides in eo erexiſſe, de quarum magnitudine ſimul cum ipſo lacu mentionem faciam. Hunc itaque tantum operum
102 edidiſſe: alios autem nihil prorſus. Iſtos ergo prætergreſſus, eius, qui his ſucceſſit, regis nomine SESOSTRIS mentionem habebo. Iſtum dicebant ſacerdotes, primum quidem longis navibus ex Arabico ſinu profectum, rubri maris accolas in ſuam poteſtatem redegiſſe: usque dum progrediens longius, venit in mare non iam navigabile vadis. Illinc ubi retro ſe in AEgyptum recepiſſet, ſecundum ſacerdotum commemorationem, coacto ingenti

[a] ὑπόγαιον, καινοῦν τῷ λόγῳ, νόῳ δὲ ἄλλα μηχανᾶσθαι· [b] καλέσασαν δέ μιν Αἰγυπτίων, τοὺς μάλιστα μεταιτίους τοῦ φόνου [c] ᾔδεε, πολλοὺς ἱστιᾶν· δαινυμένοισι δὲ ἐπεῖναι τὸν ποταμὸν δι' αὐλῶνος κρυπτοῦ μεγάλου. ταύτης μὲν πέρι τοσαῦτα ἔλεγον· πλὴν ὅτι [d] αὐτήν μιν, ὡς τοῦτο ἐξέργαστο, ῥῖψαι ἐς οἴκημα [e] σποδοῦ πλέον, ὅκως ἀτιμώρητος γένηται. Τῶν δὲ ἄλλων βασιλέων, οὐ γὰρ ἔλεγον οὐδεμίην ἔργων ἀπόδεξιν, καὶ οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος, πλὴν ἑνὸς τοῦ ἐσχάτου αὐτῶν [f] Μοίριος. τοῦτον δὲ ἀποδέξασθαι μνημόσυνα, τοῦ Ἡφαίστου τὰ πρὸς βορῆν ἄνεμον τετραμμένα προπύλαια, λίμνην τε ὀρύξαι, τῆς [g] ἡ περίοδος ὅσων ἐστὶ σταδίων ὕστερον δηλώσω· πυραμίδας τε ἐν αὐτῇ οἰκοδομῆσαι, τῶν τοῦ μεγάθεος πέρι, ὁμοῦ αὐτῇ τῇ λίμνῃ ἐπιμνήσομαι. τοῦτον μὲν τοσαῦτα ἀποδέξασθαι· τῶν δὲ οὐδένα ἄλλον οὐδέν. Παραμειψάμενος ὦν τούτους, τοῦ ἐπὶ τούτοισι γενομένου [h] βασιλέος, τῷ οὔνομα ἦν Σέσωστρις, τούτου μνήμην ποιήσομαι· τὸν [i] ἔλεγον οἱ ἱρέες πρῶτον 125
μὲν πλοίοισι μακροῖσι ὁρμηθέντα ἐκ τοῦ Ἀραβίου κόλπου, τοὺς [k] παρὰ τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν κατοικημένους καταστρέφεσθαι, ἐς ὃ πλέοντά μιν πρόσω, ἀπικέσθαι ἐς θάλασσαν, [l] οὐκέτι πλωτὴν ὑπὸ βραχέων. ἐνθεῦτεν δὲ, [m] ὡς ὀπίσω ἀπίκετο ἐς Αἴγυπτον, κατὰ τῶν ἱρέων τὴν φάτιν, στρατιὴν [n] πολλὴν λαβὼν ἤλαυνε διὰ

a Ὑπόγεον, καὶ νῦν *Arch. V.* Explicat *Suidas* in V. et ſchol. *Paſſ.* *b M. Ask.* et ora *Steph. Paſſ.*, καλέσαν *V. Arch.*, καλέσασαν *Ald.* et *Edd.* *c* Ἤδε *Arch. V.* *d M. Ask. V. Arch.*, alii cum *Ald.* αὐτὴν μέν. Tum ἐξεργάσατο *Arch.* ἐξέργατο *V.* *e* Σποδῆς *Arch.* *f* Μύριος *V. Arch.* Mox recte *Paſſ.* βορῆν, ceteri βορέην Vid. II, 149. *g M. Arch. Ask. Paſſ. Vind.*, ἡ περίμετρος vulgo. *h Ald. Arch. Ask.*, alii βασιλῆος tum ἦν iidem cum *Vind.* *i* Omittunt verbum *V. Arch.* *k M. Ask. Arch. V. Paſſ.* ora *Steph.*, alii περὶ τὴν cum *Ald.* *l Arch. Ask. V. M. Paſſ.*, μηκέτι *Edd.* *m Iidem* cum *Rem.* et *Ald.* ὡς vulgo abest. *n Arch. V. Paris.* C., ceteri πολλὴν τῶν λαβ., mox ἐμποδὼν *Arch.* et *Vind.*

75. Καινοῦν τῷ λόγῳ] Mirifica peperit verbum illud commenta: ſi et ego aberravero, peccabitur intra ſpem veniae. Legitur in Gloſſ. *Herod.* Καινοῦν, τὸ χρήσασθαι λόγῳ καινῷ· hinc ſua tranſſumſit *Suidas*, cuius interpres: Καινοῦν ap. *Herod. ſignificat novo quodam* (τῷ) *ſermone uti*, abſurde. Utilior *Heſychii* nota: Καινίσαι, καινῷ χρήσασθαι, καὶ ἐγκαινίσαι. De Perillo, qui, Phalaridis iuſſu tauro incluſus, *artis ſuae opus teterrimum primus auſpicatus est*, ut ſcribit *Valer. Max.* IX, c. 2. cx. 9. *Callimachus* fragm. CXIX. Πρῶτος ἐπεὶ τὸν ταῦρον ἐκαίνισεν. Ab *Herodoto* potuit Καινοῦν in eumdem ſenſum adhiberi, ſcribique: ποιησαμένην γάρ μιν οἴκημα περίμηκες ὑπόγαιον καινοῦν μὲν λόγῳ, νόῳ δὲ ἄλλα μηχανᾶσθαι, *quod fieri curaverat ſpatioſum conclave ſubterraneum verbo quidem auſpicatam, ſed revera alia fuiſſe meditatam.* Alibi apud *Herod.* opponuntur πρόσχημα μὲν ποιεύμενος, et ἐν νόῳ δ' ἔχων. *Thucyd.* VI, 76. ἥκουσιν ἐς τὴν Σικελίαν, προφάσει μὲν, ᾗ πυνθάνεσθε, διανοίᾳ δὲ, ἣν πάντες ὑπονοοῦμεν· in quibus διανοίᾳ proximum accedit ad Herodoteum νόῳ. In talibus ubique permutantur πρόφασις et λόγος. Pervulgatae ſunt formulae, ut apud Latinos *verbo* et *revera*, λόγῳ μὲν ſive λέγων μὲν, βουλόμενος δὲ· λόγῳ μὲν, τὸ δ' ἀληθὲς προφάσει, vel πρόφασιν μὲν, τὸ δ' ἀληθὲς· poſtremum illud *Maximo Tyrio* reſtitutum voluit accuratisſimus *Marklandus* XXVII, 8. ubi minori molimine ſcribi poterit: ἐρᾶν φησι μὲν τοῦ ὁρωμένου, τὸ δ' ἀληθὲς ἐρᾷ κάλλους ἀληθεστέρου. VALCKEN.

75. Ὑπόγαιον, καινοῦν τῷ λόγῳ] Praeſtetne ὑπόγεον an vulgatum, in Grammaticorum est controverſiis. Operoſe litem examinaverat *Coprogenius*, quo de *Suidas* in Ἀνώγεων. Hic moleſtum magis est καινοῦν τῷ λόγῳ· *H. Stephani* κενοῦν alienum prorſus videtur: alii aut ἐγκαινίζειν praeferunt, aut καινίσαι μὲν λόγῳ, quem fere in modum *Sophocles* Trachin. v. 877. καί τι καινίζει στέγη. Edito patrocinatur Scholiaſtes *Paſſion.* et Λέξεων Herodoti auctor Voc. καινοῦν, adſcribentes, τὸ χρήσασθαι λόγῳ καινῷ, et ex illis *Suidas*: praetexuiſſe videlicet aedificio reginam novi quidpiam, ut AEgyptios videndi ſtudio adliceret, quorſum etiam vergit *Abreſchii* ſententia Diluc. Thucyd. p. 67. Fortaſſe invenietur, cui καινὸν τῷ λόγῳ, ſi color recepto conſtare non poterit, probabitur. Vide *Berglerum* in *Alciphron.* I, 9.

80. Ῥῖψαι ἐς οἴκημα σποδοῦ πλέον] Non diſſimile Perſarum ſupplicium ex *Cteſiae* Perſic. C. 47. 50. 51., his admoverunt *Corn. Pauw* et *Abreſch.* At illud atrox admodum et crudele, vitae finem adferebat: Regina in cineres inſiliit, ὅκως ἀτιμώρητος γένηται, *quo eſſet impunita.* An ut poenam, quae ab AEgyptiis imminebat, voluntaria morte vitaret? an ut ſeſe abderet? alterutrum ſane malim, quam cum Cl. *Pauw* ἐς ὄχημα — *In vehiculum cinere plenum* ſufficere. Redolet enim recentius quidpiam.

82. Κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος] *Platonis* Politic. p. 188. F. οἱ περὶ τὰ πολιτικὰ κατ' οὐδὲν γινώσκοντες ex parte convenit, non omnino. Tentabat *Reiskius* κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητας, aut potius λαμπρότητος ἐχόμενόν τι. Quale quidem fulcrum ſi ad explendam ſtructuram adſciſceretur, non obluctarer. Poteſt certe dictio locum tueri, etsi rarior, huiuscemodi praeſidio. Lege *Abreſchii* Diluc. Thucyd. p. 690.

90. Τοῦ ἐπὶ τούτοισι γενομένου βασιλέος] Trecentos et XXX. reges intelligit, quos ex commentariis nominatim ſacerdotes adnumerabant, quorumque poſtremus Moeris. *Diodorus* quidem *Sicul.* I, 53. ἑπτὰ γενεαῖς, VII. *generationibus*, Seſoſtrin Moeride recentiorem ſtatuit, ſecutus alios, ſed *Noſtri* potior fides et auctoritas, quippe multo vetuſtioris ac ſeriem regum et ſucceſſorum Seſoſtris ita nectentis, ut bene procedat. Pertinet huc elegans et operoſa diſputatio Ampl. *Bouherii* Diſſert. Herod. C. 7. Iam cum Moeris annis ferme nongentis prius mortem cum vita commutaverit, quam Herodotus in AEgyptum fuit profectus C. 13., abierint praeterea anni circiter octingenti a bello Troiano ad eiusdem usque tempora C. 145., et ab Hercule Alcmenae F. fere nongenti; conſequitur his ex narratis manifeſto, Seſoſtrin ne integro quidem ſeculo ante bellum Troianum vixiſſe, aequalem Herculi Alcmenae F. vel paullo inferiorem. Plura *Iac. Perizonius* Orig. AEgypt. C. 16.

98. Στρατιὴν πολλὴν τῶν] Aut e contextu τῶν videtur eiiciendum, aut in ἀστῶν transmutandum, quod malim. Ἀστοὶ, ἐγγενέες etiam dicti et ἐγχώριοι, *Herodoto* ſunt *indigenae* L. II, c. 172. III, 99. IV, c. 33. et c. 68. Opponuntur ἀστοὶ et ξεῖνοι L. II, c. 160. et L. III, c. 8. Potuerat Seſoſtris et in iſtam expeditionem nobilisſimam ξείνους conſcribere, nam iam ante ſibi ſubiecerat Arabas et Libyas ſecundum *Diodor. Sic.* I, c. 53. et poſtea certe peregrinis uſus est ad aedificanda templa, quibus inſcribi voluit: ὡς οὐδεὶς ἐγχώριος εἰς αὐτὰ μεμόχθηκε, eodem teſte *Diodoro* I, c. 56. VALCKEN.

98. Στρατιὴν πολλὴν λαβὼν] Ab *Aldo* venit πολλὴν τῶν λαβὼν, deditque anſam doctis viris varia machinandi; quorum ego conſilium laudare poſſum, opera non uti. Inſititium vocabulum est et nulli uſui, meritoque

Eiuſdem expeditio terreſtris et felix usque Scythas et Thracas, ac cippi paſſim poſiti. Colchi progenies AEgyptia. Circumciſa virilia.

διὰ τῆς ἠπείρου, πᾶν ἔθνος τὸ ἐμποδὼν καταστρεφόμενος· ὁτέοισι μέν νυν αὐτέων ἀλκίμοισι ἐνετύγχανε, [a] καὶ δεινῶς γλιχομένοισι περὶ τῆς ἐλευθερίης, τούτοισι μὲν στήλας [b] ἐνίστη ἐς τὰς χώρας, διὰ γραμμάτων λεγούσας τό, τε ἑωϋτοῦ οὔνομα, καὶ τῆς πάτρης, καὶ ὡς [c] δυνάμι τῇ ἑωϋτοῦ κατεστρέψατό σφεας· ὁτέων δὲ ἀμαχητὶ καὶ εὐπετέως παρέλαβε τὰς [d] πόλις, τούτοισι δὲ ἐνέγραφε ἐν τῇσι στήλῃσι κατὰ ταυτὰ καὶ τοῖσι ἀνδρηίοισι τῶν ἐθνέων γενομένοισι· καὶ δὴ καὶ αἰδοῖα γυναικὸς [e] προσενέγραφε, δῆλα βουλόμενος ποιέειν ὡς [f] εἴησαν ἀνάλκιδες. Ταῦτα δὴ ποιέων, διεξήιε τὴν ἤπειρον· ἐς ὃ ἐκ τῆς Ἀσίης ἐς τὴν Εὐρώπην διαβὰς, τούς τε Σκύθας κατεστρέψατο καὶ τοὺς Θρήικας. ἐς τούτους δέ μοι δοκέει καὶ οὐ προσωτάτα ἀπικέσθαι ὁ Αἰγύπτιος [g] στρατός. ἐν μὲν γὰρ τῇ τούτων χώρῃ φαίνονται σταθεῖσαι αἱ στῆλαι· [h] τὸ δὲ προσωτέρω τούτων, οὐκέτι. ἐνθεῦτεν δὲ ἐπιστρέψας ὀπίσω ἤιε· καὶ ἐπεί τε ἐγένετο ἐπὶ [i] Φάσι ποταμῷ, οὐκ ἔχω [k] τὸ ἐνθεῦτεν ἀτρεκέως εἰπεῖν εἴτε αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Σέσωστρις ἀποδασάμενος τῆς ἑωϋτοῦ στρατιῆς μόριον [l] ὅσον δὴ, αὐτοῦ κατέλιπε τῆς χώρης οἰκήτορας· εἴτε τῶν τινὲς στρατιωτέων [m] τῇ πλάνῃ αὐτοῦ ἀχθεσθέντες, περὶ Φᾶσιν ποταμὸν κατέμειναν. Φαίνονται μὲν γὰρ ἐόντες [n] οἱ Κόλχοι Αἰγύπτιοι· νοήσας δὲ πρότερον αὐτὸς, ἢ ἀκούσας ἄλλων, λέγω· ὡς δέ μοι ἐν φροντίδι ἐγένετο [o] εἰρόμην ἀμφοτέρους, καὶ μᾶλλον οἱ Κόλχοι ἐμεμνέατο τῶν Αἰγυπτίων, ἢ οἱ Αἰγύπτιοι τῶν Κόλχων. νομίζειν δ' ἔφασαν Αἰγύπτιοι τῆς Σεσώστριος στρατιῆς εἶναι τοὺς Κόλχους· αὐτὸς δὲ εἴκασα τῇδε, καὶ ὅτι [p] μελάγχροές εἰσι καὶ οὐλότριχες· καὶ τοῦτο μὲν ἐς οὐδὲν [q] ἀνήκει· εἰσὶ γὰρ καὶ ἕτεροι τοιοῦτοι. ἀλλὰ τοῖσι [r] δὴ καὶ μᾶλλον, ὅτι μοῦνοι πάντων ἀνθρώπων Κόλχοι καὶ Αἰγύπτιοι καὶ Αἰθίοπες περιτάμνονται ἀπ' ἀρχῆς τὰ αἰδοῖα. Φοίνικες δὲ καὶ [s] Σύροι οἱ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, καὶ αὐ-

genti exercitu per continentem perrexiſſe;
omnesque gentes, quæ occurrerent ſubegiſſe.
Et quascunque earum nanciſcebatur fortes et
vehementer ſtudioſas libertatis, in earum re-
gionibus cippos ſtatuebat, indicantes per lit-
teras ſuum nomen et patriam, et quemadmo-
dum ipse illas ſuis viribus ſubegisſet: quarum
vero urbes nullo prœlio et facile cepiſſet, ha-
rum cippis inſcripsit eadem, quæ ſcripſerat
eis gentibus, quæ viriles extiterant; atque
etiam adſcripsit muliebria genitalia, planum
facere volens, illas imbelles extitisſe. Hæc 103
faciendo peragrabat continentem, donec ex
Aſia in Europam transgreſſus, Scythas ſub-
egit et Thraces; ad quos usque et non ulte-
rius mihi videtur AEgyptius exercitus per-
veniſſe, quoniam in iſtorum terra tituli po-
ſiti apparent, non ultra. Hinc digreſſus re-
tro abiit, et posteaquam ad Phaſin flumen
ſubſedit, quid inde contigerit, non habeo li-
quide dicere, utrum ipse rex Seſoſtris, di-
viſo ſuo exercitu, partem qualemcunque re-
liquerit ad eam regionem incolendam, an
aliqui militum pertæſi peregrinationis erro-
rem circa fluvium Phaſin ſubſtiterint. Nam 104
Colchi videntur AEgyptii eſſe: quod ipse
prius cogitatum quam ex aliis auditum refe-
ro. Cuius rei quum mihi cura inceſſisſet ut
utrosque percontarer, magis Colchi remi-
niſcebantur AEgyptiorum, quam AEgyptii
Colchorum. Dicebant autem AEgyptii ſe o-
pinari Colchos e Seſoſtris eſſe exercitu. Ipse
autem ex hoc coniectabam, quod atro co-
lore ſunt et criſpo capillo, tametſi hoc pro
nihilo putari posſet, quum et alii ſint hu-
iuscemodi, ſed magis etiam inde, quod ſoli
omnium hominum Colchi et AEgyptii et AE-
thiopes ab initio pudenda circumcidunt. Nam
et Phœnices et Syri, qui ſunt in Palæſtina,
di-

a Copulam non habet *Arch.* nec *V.* *b* *M. Paſ. Ask. V.*, ἀνίστη ceteri. *c* *Iidem*, vulgo δυνάμει. *d* *Paris. B. V. Rem. Ald.*, πόλιας *Paſ. M. Ask.*, πόλεις *Arch. V.* Vide C. 108. 121. 177. *e* *M. Vind. Ask. Paſ.*, προσανέγραφε *Ald.* et alii cum *Euſtath.* in *Hom.* p. 688, 42., προσανέγραψε *Arch. Vind.* *f* *Paſ. M. Ask.*, ἦσαν *Ald. Arch. V.* et ceteri; mox ταῦτα δὲ *Ask.* *g* Σέσωστρις *Arch.*, nec male. Vide C. 107. Paullo ſuperius καὶ προσωτάτα ſine οὐ *Paſ.* *h* Τῷ *Arch.* *i* Φάσει *V. Arch.* *k* Ἀτρεκ. τὸ ἐνθ. *iidem.* *l* Ὅσον *iidem*, abest et αὐτοῦ tum χώρου praeferunt. Porro κατέλιπε *Ald. V. Arch. Paris. B. C. Rem.*, quod malui; καταλείπει *M. Ask.* *m* *Ald. Arch. M. Ask. Paſ.* optime; vulgo ἐν τῇ. Tum ἀχθέντες *V. Arch.* *n* Articulus non est in *Vind.*, ἐόντες τῇ χροιῇ Αἰγ. *Arch.* Citat haec *Theo* Progymnaſm. p. 49. *o* *Arch. Vind.*, alii omnes ἠρόμην contra morem. *p* Μελάγχροες *V. Arch.*, οὐλότριχες hinc MSS. *Pollucis* II, 23. *Euſtath.* in *Dionys.* v. 689. *q* Ἀφήκει *Arch.* *r* Δὲ *Ask. Arch.*, καὶ, quod ſequitur est ex *Paſ. M. Ask.*, ceteri non legunt. *s* *Paſ. M.*, Σύριοι *Ask.* et ceteri cum *Ioſepho* Ant. VIII, 10, 31. et *Cont. Apion.* I, 21. p. 453. Ἀσσύριοι *Africanus* in *Euſeb.* Praep. Euang. X, 10. p. 490.

toque ſchedarum iudicio damnatum. Mox δεινῶς γλιχομένοισι περὶ τῆς ἐλευθερίης corrigitur a *Reiskio* μαχομένοισι, ſicuti περὶ ἐλευθερίης μαχεσάμενοι I, 95.; neque enim γλίχεσθαι περί τινος in ſermonis uſu verſari. Atque hoc ego non nego: imo vero τῆς ἐλευθερίης γλιχόμενοι ſunt in *MS. Ask.* VIII, 143. Nec verbum tamen muto, aut praepoſitionem detraho: potest enim idem videri ac περιγλίχεσθαι, et ſunt aliorum, eiusdem notionis verborum, ſimiles ſtructurae, ab *Abreſchio* conductae ad *Ph. Cattieri* Method. p. 86. et Diluc. Thucyd. p. 722.

1. Γλιχομένοισι] Tueri voluit in hac ſede vir eruditione clarus et humanitate: mihi, quod ipsius pace dictum ſit, dudum placuit altera coniecturarum *Reiskii*, genuinumque videtur, δεινῶς μαχομένοισι περὶ τῆς ἐλευθερίης· quae conſueta *Herodoto* est aliisque ſcribendi ratio, verbo μάχεσθαι ſimilibusque praepoſitionem περὶ hunc in ſenſum paſſim adiungentibus: de multis pauca ponam *Herodoti*: L. VII, c. 135. εἰ ἐλευθερίης πειρήσαιο, οὐκ ἂν δόρασι συμβουλεύοις ἡμῖν περὶ αὐτῆς μάχεσθαι, ἀλλὰ καὶ πελέκεσι. L. V, c. 2. ἀνδρῶν ἀγαθῶν περὶ τῆς ἐλευθερίης γινομένων τῶν Περινθίων· optime *Valla*: *pro libertate ſtrenue pugnantes*: egregium de Graecis Perſa teſtimonium dicit L. VIII, c. 26. οὐ περὶ χρημάτων τὸν ἀγῶνα ποιεῦνται, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς. *Anaximenes*, Ion certe, apud *Diogen. Laërt.* II, 5. μέλλουσι δὴ ἀμφὶ τῆς ἐλευθερίης ἁπάντων Ἴωνες Μήδοις καθίστασθαι ἐς πόλεμον. Si quando conſtiterit, quod vix opinor futurum, γλίχεσθαι περὶ τῆς ἐλευθερίης etiam alibi reperiri, levis erit huius chartae iactura. Ceterum in gentium bellicoſarum regionibus, quas ſtatuit Seſoſtris, columnae fortitudinis ipsorum indicem habuerunt inſculptum αἰδοῖον ἀνδρός· quod, a *Diodoro* monitum I, c. 55., non adnotavit *Herodotus*, memorans tantum τὰ γυναικὸς imbellium columnis indita. VALCKEN.

7. Καὶ δὴ καὶ αἰδοῖα γυναικὸς προσενέγραφε] *Ioſepho* placuit haec narratio, plura inde derivanti, quam neceſſe erat, L. VIII. Ant. C. 10, 3. Ferebant olim Margaretham, Danorum fortisſimam reginam, ſimili exemplo in dedecus gentis Sueonum, veluti ſocordiam exprobrando viris, ea parte, quam in feminis natura tectam voluit, numum ſignavisſe. Quam fabulam docte exploſerunt *Pontanus* Rer. Danic. L. IX. p. 544. et *Elias Brennerus* Theſ. Num Sueogoth. p. 20.

20. Τῇ πλάνῃ αὐτοῦ ἀχθεσθέντες] Aliter *Valer. Flaccus* V, 420, quo de diſſenſu ad *Diodori* I, 55. Quae continuo ſequuntur, ut ambigua admodum examinavit *Theo*, ἐπὶ δὲ εὐθείας, ſcribens, ὡς παρ' Ἡροδότῳ ἐν τῇ ΠΡΩΤΗι· εἰσὶ δὲ καὶ Αἰγύπτιοι Κόλχοι, varie aberrans. De *libro primo* taceo; potest enim amanuenſis eſſe peccatum. Magna culpa haeret in mutato vocabulorum ordine.

32. Φοίνικες δὲ καὶ Σύροι] Lege *Gronovii* doctam obſervationem de diſcrimine τῶν Σύρων καὶ Συρίων. *Ioſepho*, Σύρους τοὺς ἐν Παλαιστίνῃ populares ſuos intelligenti, [illegible] minandi occaſionem multis obtulit. Nota ſunt [illegible] mina *Ramireſii de Prado*, *Marshami*, *Spenceri*que pro AEgyptiis eorumque circumcidendi more [illegible] mo,

didiciſſe ab AEgyptiis et ipſi confitentur.
Syrii vero qui fluvium Thermodontem et
Parthenium accolunt, et horum contermini
Macrones, a Colchis ſe nuper didiciſſe aiunt.
Hi enim ex hominibus ſoli ſunt qui circumci-
duntur: et apparet eos hoc facere more eo-
dem AEgyptiis. Ipſi vero AEgyptii atque
AEthiopes, non queo dicere utri ab utris di-
dicerint; nam videtur eſſe aliquid antiquum.
Sed quod ex AEgypto, qui illic commer-
cium haberent, didicerint, magnum mihi con-
iectanti robur est, quod Phœnices quotquot
cum Græcis commercium habent, non am-
plius circa virilia imitantur AEgyptios, ſed
eorum qui naſcuntur, virilia non circumci-
105 dunt. Agedum et aliud de Colchis dicam,
quemadmodum ſint ſimiles AEgyptiorum. Hi
ſoli atque AEgyptii linum, et quidem eadem
ratione elaborant: omnisque utrorumque vita
et lingua ſimilis est. Linum autem Colchicum
a Græcis Sardonicum appellatum est, quum
illud, quod ab AEgypto venit, appelletur AE-
106 gyptium. Cipporum quos Seſoſtris rex AE-
gypti per regiones erexit, pleroſque iam patet
non ſupereſſe; quosdam vero in Syria Palæ-
ſtina ipſe vidi ſuperſtites, et inſcriptos, tum
quibus dixi litteris, tum mulieris genitalibus.
Circa Ioniam quoque duæ huius viri figuræ vi-
ſuntur in petris inciſæ: una quidem qua ex
Epheſio agro Phocæam itur, altera vero, qua
e Sardibus Smyrnam verſus. In utraque in-
ſculptus est vir magnitudine quinûm palmo-
rum, dextra ſpiculum tenens, ſiniſtra arcus,
ceteramqe item armaturam et AEgyptiam et
AEthiopicam geſtans: et ex humero ad alte-
rum humerum pertinent per pectora ſacræ lit-
teræ

αὐτοὶ ὁμολογέουσι παρ' Αἰγυπτίων μεμαθηκέναι· Σύριοι δὲ οἱ περὶ Θερμώδοντα [a] καὶ Παρθένιον ποταμὸν, καὶ Μάκρωνες οἱ τούτοισι ἀστυγείτονες ἐόντες, ἀπὸ Κόλχων φασὶ νεωστὶ μεμαθηκέναι· οὗτοι γάρ εἰσι [b] οἱ περιταμνόμενοι ἀνθρώπων μοῦνοι· καὶ οὗτοι Αἰγυπτίοισι 126
φαίνονται ποιεῦντες κατὰ [c] ταυτά. αὐτῶν δὲ Αἰγυπτίων καὶ Αἰθιόπων οὐκ ἔχω εἰπεῖν, ὁκότεροι παρὰ τῶν ἑτέρων ἐξέμαθον, ἀρχαῖον γὰρ δή τι φαίνεται ἐόν· ὡς δ' ἐπιμισγόμενοι Αἰγύπτῳ ἐξέμαθον, μέγα μοι καὶ τόδε [d] τεκμήριον γίνεται. Φοινίκων ὁκόσοι τῇ Ἑλλάδι ἐπιμίσγονται, οὐκέτι Αἰγυπτίους μιμέονται κατὰ τὰ αἰδοῖα, [e] ἀλλὰ τῶν ἐπιγινομένων οὐ περιτάμνουσι τὰ αἰδοῖα. [f] Φέρε νυν καὶ ἄλλο εἴπω περὶ τῶν Κόλχων, ὡς Αἰγυπτίοισι προσφερέες εἰσί. [g] λίνον μοῦνοι οὗτοί τε καὶ Αἰγύπτιοι [h] ἐργάζονται κατὰ ταυτά· καὶ ἡ ζόη πᾶσα καὶ ἡ γλῶσσα ἐμφερής ἐστι ἀλλήλοισι. [i] λίνον δὲ τὸ μὲν Κολχικὸν, ὑπὸ Ἑλλήνων Σαρδονικὸν κέκληται· τὸ μέντοι ἀπ' Αἰγύπτου ἀπικνεύμενον, καλέεται Αἰγύπτιον. [k] Τὰς δὲ στήλας, τὰς ἵστα κατὰ [l] τὰς χώρας ὁ Αἰγύπτου βασιλεὺς Σέσωστρις, αἱ μὲν πλεῦνες οὐκέτι φαίνονται περιεοῦσαι· ἐν δὲ τῇ Παλαιστίνῃ Συρίῃ αὐτὸς [m] ὥρεον ἐούσας, καὶ τὰ γράμματα τὰ εἰρημένα ἐνεόντα, καὶ γυναικὸς αἰδοῖα. εἰσὶ δὲ καὶ περὶ Ἰωνίην δύο τύποι ἐν πέτρῃσι ἐγκεκολαμμένοι τούτου τοῦ ἀνδρὸς, τῇ τε ἐκ τῆς Ἐφεσίης [n] ἐς Φώκαιαν ἔρχονται, καὶ τῇ ἐκ Σαρδίων ἐς Σμύρνην. [o] ἑκατέρωθι δὲ ἀνὴρ ἐγγέγλυπται, μέγαθος πέμπτης σπιθαμῆς, τῇ μὲν δεξιῇ χερὶ ἔχων αἰχμὴν, τῇ δὲ ἀριστερῇ [p] τόξα, καὶ τὴν ἄλλην σκευὴν ὡσαύτως· καὶ γὰρ Αἰγυπτίην καὶ Αἰθιοπίδα ἔχει. ἐκ δὲ τοῦ ὤμου ἐς τὸν ἕτερον ὦμον διὰ τῶν στηθέων γράμματα ἱρὰ Αἰ-

a Ποταμὸν καὶ Παρθένιον *Arch. V.*, nec diſſentit *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 772. p. 243., modo καὶ τὸν Παρθ. ſcribatur, ut voluit: *Ioſeph.* editum ſervat. Μάκρωνες hinc tetigit Criticus in *Apoll. Rh.* I, 1024. b Ἀνθρώπων οἱ περιτ. μοῦνοι *V. Arch.* et ſtatim Αἰγύπτιοι. c Τὰ αὐτὰ *Vind.* d *M. Ask. Paſſ.* ora *Steph.*, μαρτύριον alii; ex gloſſa alterutrum. e Haec deſunt *Paris. A.* usque φέρε, errore ſcribae. f *M. Ask. V. Arch. Paſſ.* marg. *Steph.*, φέρε δὴ vulgo. g Spectavit *Strabo* XI. p. 762. A. *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 689. p. 232. Schol. *Apoll. Rh.* IV, 277. h Ἐργάζονται κατὰ τὰ αὐτὰ *Arch. V. Paris. C.*, καὶ κατὰ ταυτὰ *M. Ask. Paſſ.*, copulam alii non habent. i Λίνου *Paris. B.* Quae ſequuntur exſcripſit *Pollux* V, 26. in quo lege Ἡρόδοτος δὲ τὸ Κολχικὸν, ὅπερ ἐστὶ Φασιανὸν, ὑφ' &c. Σαρδωνικὸν ſcribit *Arch.* k Τὰς δὲ στήλας *Arch. V.*, alii αἱ δὲ στῆλαι. l *M. Arch. Vind. Ask.* ora *Steph. Paſſ.*, ceteri κατὰ χώρην. m Ὤρεον *Arch.* Vid. II, 150. ὥρων *Ask.*, ὥρον *Paſſ.*, vulgo ὥρεον. n *M. Ask. Vind. Paſſ.*, ἐφ' ᾧ καὶ ἀνέρχονται, non diſſentiens admodum *Arch.*, vulgo κατέρχονται. o *M. Ask. Paſſ.*, ceteri ἑκατέρωθεν. p *Ask. Arch. V. M. Paſſ.*, in aliis τόξον· tum κατασκευὴν *Arch. V.* Explicat ὁπλισμὸν gloſſa *Paſſ.*

mo, et pro Iudaeis *Th. Gatakeri*, *Herm. Witſii*, *Chriſt. Wormii* de Corrupt. Antiq. Hebr. Veſtigiis L. II, 10. p. 128. et *P. Ern. Iablonskii* Prolegom. Panth. AEgypt. Sect. VII. p. 13. Est ſane *Wormii* diſputatio in carpendo *Herodoto* nimia, neque ad redarguendum, ſi requiratur, difficilis. Nec abſolvo tamen *Noſtrum*, quem Iudaeorum familiarem uſum habuiſſe, expiſcari non potui. Phoenices Syrosque Palaeſtinos non neglexit, eos innuens, qui loca regionis maritima habuerunt, quales *Philiſtaei*: at hos genitalia circumcidiſſe, a veritate alienum videtur. Lege *Samuel.* L. I. c. XVIII, 25. et 27., quaeque ibi *Io. Clericus*. Hic vero ſtrigilem criticam, asperrime *Herodotum* radentem et lancinantem, *Guil. Iameſoni* ex Spicil. Antiq. AEgypt. C. 14. non poſthabuiſſem, ſi modum ſervaſſet. Falli poſſunt ſcriptores atque in fraudem ab aliis indui. Dolo malo qui agunt, et conſulto, ut alios circumſcribant, mentiuntur, boni viri nomine digni non ſunt. Herodotum falſa narrantem et rumore deceptum cognovi, mendacem nondum. Eos ego non laudo, quibus volupe est, mortuos rodere, criminationibusque partim falſis, partim incertis, ut mendacii teneantur crimine, adurgere.

40. Ἀρχαῖον γὰρ δή τι φαίνεται ἐόν] Idem atque ſuperius ἀπ' ἀρχῆς, *ab antiquiſſima aetate:* quod verum eſſe conſtat. In AEthiopibus cenſebantur Troglodytae, qui omnes παραπλησίως τοῖς Αἰγυπτίοις circumcidebantur, teſte *Diodoro* III, 32. Uſi et *Homeritae* in Arabia eodem fuerunt ritu, ex quibus hodierni AEthiopes ſive Habesſini. Vide *Iobi Ludolfi* Hiſtor. AEthiop. L. III, 1. et eiusdem Commentarium. Ἐπιμισγόμενοι Αἰγύπτῳ alii ſunt, non AEthiopes.

46. Λίνον μοῦνοι οὗτοί τε καὶ Αἰγ.] Multa *Gronov.* pro *Herodoto*. Si liqueret, AEgyptios in lino elaborando, carminando, nendo diverſum quid a ceteris nationibus obſervaſſe, uti in textura C. 35., argumenti pondus cauſſam magis premeret. Validius est, quod de conſimili vitae inſtituto et ſermone additur. Nollem autem, καὶ κατὰ ταυτὰ καὶ ἡ ζόη πᾶσα καὶ —— vir Celeb., ſublata diſtinctione, aptaſſet arte. Perit ita vis ratiocinii ex lino, nec verum est, ſolos AEgyptios et Colchos linum tractaſſe.

51. Τὰς δὲ στήλας, τὰς ἵστα &c.] Sic praeſtat ex ſcriptis. Mutarunt ſcribae, quod ordo verborum inſolentior videretur. Sic tamen V, 103. καὶ γὰρ ΤΗΝ ΚΑΥΝΟΝ, πρότερον οὐ βουλομένην, συμμαχέειν — τότε σφι καὶ ΑΥΤΗ προσεγένετο. *Sophocles* Trachin. v. 287.

—— ΤΑΣΔΕ δ', ἅσπερ εἰσορᾷς
Ἐξ ὀλβίων ἄζηλον ΕΥΡΟΥΣΑΙ βίον,
Χωροῦσι πρὸς σε ——

Plura doctiſſimi viri *I. Fr. Gronovius* in *Senecam* de Benef. IV, 32. et *Io. Daviſius* ad *Cicer.* Disp. Tuſcul. I, 24.

62. Ἐκ δὲ τοῦ ὤμου ἐς τὸν ἕτερον] Corrigitur ἐκ δὲ τοῦ εὐωνύμου ὤμου, me invito: mox quoque ὅπλοισι τοῖσι ὁμοίοισι ex *Diodoro* I, 55. a *Galeo*, *Pauwio*, *Reiskio*. Tu vide Sophocleum hoc Trachin. v. 1057. Ὦ πολλὰ δὴ καὶ θερμὰ καὶ λόγῳ κακὰ Καὶ χερσὶ καὶ ΝΩΤΟΙΣΙ μοχθήσας ἐγώ· vertebat *Cicero* liberius Tuſcul. Disp. II, 8. *O multa dictu gravia, perpeſſu aſpera, Quae corpore exantlata atque animo pertuli.* Nam ut in *Sophocle* καὶ νώτοισι μοχθήσας, quae *Daviſii* coniectura, legerit, vix credo. Ecce aliud et propius quidem *Claudiani* Bell. Gildon. v. 115.

Ast ego, quae terras HUMERIS pontumque ſubegi.

Quod

male intellectos de Memnone. Periculum Seſoſtri a fratre in reditu. Seſoſtris fratrem punit. Captivi trahunt lapides ad templum Vulcani et foſſis ſecant regionem.

Αἰγύπτια δίκει ἐγκεκολαμμένα, λέγοντα τάδε, ΕΓΩ ΤΗΝΔΕ ΤΗΝ ΧΩΡΗΝ [a] ΩΜΟΙΣΙ ΤΟΙΣΙ ΕΜΟΙΣΙ ΕΚΤΗΣΑΜΗΝ. ὅστις δὲ καὶ ὁκόθεν ἐστί, ἐνθαῦτα μὲν οὐ δηλοῖ, ἑτέρωθι δὲ δεδήλωκε. τὰ [b] δὴ καὶ μετεξέτεροι τῶν θεησαμένων, Μέμνονος εἰκόνα εἰκάζουσί μιν εἶναι, πολὺ τῆς ἀληθηίης [c] ἀπολελειμμένοι. Τοῦτον δὴ τὸν Αἰγύπτιον Σέσωστριν ἀναχωρέοντα, καὶ ἀνάγοντα [d] πολέας ἀνθρώπους τῶν ἐθνέων τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο, ἔλεγον οἱ ἱρέες, ἐπεί τε [e] ἐγένετο ἀνακομιζόμενος ἐν Δάφνῃσι τῇσι Πηλουσίῃσι, τὸν ἀδελφεὸν ἑωυτοῦ, τῷ ἐπέτρεψε Σέσωστρις τὴν Αἴγυπτον, τοῦτον ἐπὶ ξείνια αὐτὸν καλέσαντα, καὶ πρὸς αὐτῷ τοὺς παῖδας, [f] περινῆσαι ἔξωθεν τὴν οἰκίην ὕλῃ· περινήσαντα δέ, ὑποπρῆσαι. τὸν δὲ ὡς μαθεῖν τοῦτο, αὐτίκα συμβουλεύεσθαι τῇ γυναικί. καὶ γὰρ δὴ καὶ τὴν γυναῖκα αὐτὸν ἅμα ἄγεσθαι. τὴν δέ οἱ συμβουλεῦσαι, τῶν παίδων
127 ἐόντων ἕξ, [g] τοὺς δύο ἐπὶ τὴν πυρὴν ἐκτείναντα, γεφυρῶσαι τὸ καιόμενον, αὐτοὺς δ' [h] ἐπ' ἐκείνων ἐπιβαίνοντας ἐκσώζεσθαι. ταῦτα ποιῆσαι τὸν Σέσωστριν· καὶ δύο μὲν τῶν παίδων κατακαῆναι τρόπῳ [i] τοιούτῳ· τοὺς δὲ λοιποὺς ἀποσωθῆναι ἅμα τῷ πατρί. Νοστήσας δὲ ὁ Σέσωστρις ἐς τὴν Αἴγυπτον, καὶ τισάμενος τὸν ἀδελφεόν, τῷ μὲν ὁμίλῳ, τὸν ἐπηγάγετο, τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο, τούτῳ μὲν τάδε ἐχρήσατο· τούς τε οἱ λίθους τοὺς ἐπὶ τούτου τοῦ βασιλέος κομισθέντας ἐς τοῦ Ἡφαίστου τὸ ἱρόν, ἐόντας μεγάθεϊ περιμήκεας, οὗτοι ἦσαν οἱ ἑλκύσαντες· καὶ τὰς διώρυχας τὰς νῦν ἐούσας ἐν Αἰγύπτῳ, πάσας οὗτοι ἀναγκαζόμενοι [k] ὤρυσσον. ἐποίευν τε οὐκ ἑκόντες Αἴγυπτον, τὸ πρὶν ἐοῦσαν ἱππασίμην, καὶ ἁμαξευομένην πᾶσαν, ἐνδεᾶ τούτων. ἀπὸ γὰρ τούτου τοῦ χρόνου Αἴγυπτος, ἐοῦσα πεδιὰς πᾶσα, ἄνιππος καὶ ἀναμάξευτος γέγονε. αἴτιαι δὲ τούτων αἱ διώρυχες γεγόνασι, ἐοῦσαι πολλαί, καὶ παντοίους τρόπους ἔχουσαι. κατέταμνε δὲ τοῦδε εἵνεκα τὴν χώρην ὁ βασιλεύς· ὅσοι τῶν Αἰγυπτίων μὴ ἐπὶ τῷ ποταμῷ ἔκτηντο [l] τὰς πόλις, ἀλλ' ἀναμέσους, οὗτοι ὅκως τε ἀπίοι ὁ ποταμός, σπανίζοντες ὑδάτων, πλατυτέροισι [m] ἐχρέωντο τοῖσι πόμασι ἐκ φρεάτων χρεώμενοι. Τούτων μὲν δὴ εἵνεκα κατετμήθη [n] ἡ Αἴγυπτος· κα-

terræ AEgyptiæ inſculptæ hæc indicantes: HANC EGO REGIONEM MEIS OBTINVI HVMERIS. Quis tamen aut cuias fuerit, hic quidem non indicat, ſed indicavit alibi. Ea quidam conſpicati, Memnonis imaginem eſſe coniectant, multum a veritate relicti.
Hunc igitur Seſoſtrin AEgyptium ſacerdotes 107
dicebant, redeuntem, multosque mortales earum gentium, quarum regiones ſubegerat, adducentem, eundem poſteaquam ad Daphnas Peluſias revertens venerat, fuiſſe a fratre ſuo, quem AEgypto Seſoſtris præfecerat, ad hoſpitalia officia invitatum una cum liberis: et quum ille domum exterius materia circumſtipaſſet, ſtruemque incendiſſet, re hunc intellecta extemplo cum uxore deliberaſſe, nam et uxorem ſimul duxerat, et ea ſuadente, ut duos e ſex liberis ſuper pyram extendens, pontem imponeret parti ardenti, ſuper quos ipſi transeuntes evaderent, ita feciſſe: et duobus filiis ita combuſtis, ceteros una cum patre fuiſſe ſervatos.
Seſoſtrin in AEgyptum reverſum, ultionem 108
de fratre ſumpſiſſe: quam vero multitudinem e terris in poteſtatem redactis abduxerat, ea uſum in hæc fuiſſe. Nempe iſti fuerunt, qui ſub hoc rege immenſæ longitudinis lapides in templum Vulcani portatos traxerunt, quique divortia aquarum, quæ nunc in AEgypto ſunt, cuncta fodiebant neceſſitate adacti, faciebantque non volentes, ut AEgyptum, totam prius equis et plauſtris agendis ubique idoneam, redderent his carentem. Nam ab eo tempore AEgyptus, quæ omnis campeſtris eſt, inequitabilis et plauſtris inhabilis extitit, propter multiplices foſſas et omnigenis modis ductas. Sic autem terram rex ſcindendam putavit, quia civitates, quæ non accolerent flumen, ſed in medio AEgypti eſſent, refluente flumine laborantes penuria aquarum denſioribus utebantur potionibus e puteis.
Propter hæc AEgyptus inciſa eſt; et ab hoc 109
rege

a Νώμοισι Arcb., in Vind. ὤμοισι, ſyllabae priori litera ν ſuperpoſita. b Δὴ et mox θεησάμενοι Arcb., θεησαμένων V. c Ἀπολελειμμένοι Vind. d Πολέας Arcb. Ald. Rem. cum Edd.; πολλοὺς M. Ask. V. e Ἐγίνετο Ask. Arcb. V. Paſſ. f Περινῆσαι et περινήσαντα Ask. et Paſſ., cuius gloſſa σωρεῦσαι vide 1, 50.; tum ὕλην Arcb. g Τὰς Arcb. V. et ἐκτείνοντα. h Ask. Vind., alii ἐφ' ἐκ paullo ante καιόμενον Arcb. Vind. i M. Ask. Arcb. V. Paſſ., vulgo τοιῷδε. Mox τισάμενος explicatur τιμωρησάμενος in Paſſ. k M. Ask. Paſſ. ora Steph., διώρυξαν Remig., ὤρυξαν Ald. et ceteri. Mox ἐποίευν Ask. et ἱππασίην Arcb. V., Edd. ἐποίεον. l Ask. M. Arcb. Paſſ. V., articulum reliqui praetereunt. Paullo ſuperius οὗτος ὁ βασιλ. Rem., nec male. m Ἐχρέωντο et χρεόμενοι Arcb. Vind. quem in modum ſaepe Hippocrates. n Abest ἡ Ask.

Quod idem est ac ſi lacertis dixiſſet. Non certe ex neceſſitate Rubenius et Gebbardus ſcribebant numeris, neque iuvenis, uti Barthius. Tuitus Claudianum est Noſtri verbis, quae poëtae in animo fuerunt, vir magnus I. Fr. Gronovius Diatrib. in Papin. Statium C. 23. p. 128. Nunc video, Cl. P. Burmanno non admodum Gronoviana placere, nec muto dicta.

68. Μέμνονος εἰκόνα εἰκάζουσι] Antiquiſſima haec et prima ſtatuae Memnonis. Thebis erectae, mentio, qua de P. Ern. Iablonskius ſingulari Syntagmate pereruditè p. 30. Eam vero Seſoſtris coloſſum eſſe, Pauſanias auditu etiam acceperat Atticor. C. 42. p. 101. Negat Noſter, nec ſine ratione. Πολὺ τῆς ἀληθηίης ἀπολείπεσθαι, ſive τοῦ ἀληθοῦς hinc habent Procopius B. Perſ. 1, 6. et Agathias Sch. II. p. 38. B. Placuit et Lyſiae Or. 1, 5. Euripidique Helen. v. 1262. &c. Id vero tacitum habere non debeo, πολέας, ſpecimen Ionicae dialecti, Homero toties frequentatum, rediiſſe priſtinam in poſſeſſionem.

80. Τοὺς δύο ἐπὶ τὴν πυρὴν ἐκτείναντα] Anilis haec AEgyptiorum fabula. Diodorus inſidias regi ad Peluſium ſtructas a fratre, inſuper haud habuit, de regiis liberis, ſupra pyram extenſis, prudenter tacens 1, 57. Ἐπ' ἐκείνων ex indole Ionica Vind. et Ask.

86. Τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο] Haec ſi abeſſent, neceſſaria non cenſerem. Gloſſam redolent, ex ſuperiore capite huc invectam. Eadem Pawii ſuſpicio. ἐς τάδε ἐχρήσατο Reiskius, quae praepoſitio in ſimili verborum ordine ſaepe reticeri ſolet.

86. Τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο] Totidem atque eadem paulo ſuperius leguntur verba c. 107. quo Seſoſtrin dixerat ἀνάγοντα πολέας ἀνθρώπους τῶν ἐθνέων, τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο. Conf. Diodor. Sic. 1, c. 55. v. 58. Hic prudentiſſimum Regem in vindicta de fratre ſumenda ſcribit uſum τῷ ὁμίλῳ τὸν ἐπηγάγετο· quae ſane ſufficiebant: mihique adeo multo videtur veriſimilius, quae his proſtant ſubiecta, τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο, e praecedenti capite repetita a lectore, quam ab ipſo Herodoto: ſed, quae ſcripti Codices tuentur, in hoc quidem hiſtorico ſaepius luxuriante perpaucis videbuntur in marginem reiicienda. VALCKEN.

100. Πλατυτέροισι ἐχρέωντο τοῖσι πόμασι] Salſioribus. Πλατύ, ἁλμυρόν. Heſychius. Quam voci poteſtatem ex Ariſtotele atque aliis docte vindicavit Iſ. Caſaubonus in Athen. II, 4. De Chalcide Dicaearchus C. 13. haec: ὕδατα ἔχουσα, τὰ μὲν πολλά, ἁλυκά· ἓν δὲ ἡσυχῇ μὲν ὙΠΟΠΛΑΤΥ, τῇ δὲ χρείᾳ ὑγιεινὸν καὶ ψυχρόν· Subſalſam aquam verborum ſeries et uſus poſtulat. Namque H. Stephanum, ὑποπλατὺ corrupte legi atque [illegible] eſſe debere opinantem, ratio fugit.

1. Ἐκ φρεάτων χρεώμενοι] Ne hoc quidem, ἐχρέωντο —— χρεώμενοι, videtur Herodoteum, verum potius natum ex errore proclivi deſcribentis: ἐκ φρεάτων ἀρυόμενοι vel ἀρυτόμενοι, ex puteis haurientes, fortitan ſcriptum

rege, ut dicebant, regio in omnes AEgyptios dispartita, ſoli quadrati æqua portione viritim per ſortem data; atque hinc proventus inſtituti, impoſita penſione, quam illi quotannis ſolverent. Quod ſi cuius portionem alluvione flumen decurtasſet, is adiens regem, rei quæ contigerat certiorem faciebat; rexque ad prædium inſpiciendum mittebat, qui metirentur quanto minus factum esſet, ut ex reſiduo pro portione taxatum vectigal penderetur: atque hinc geometria orta mihi videtur in Græciam tranſcendisſe. Nam polum et gnomonem, et duodecim diei partes a Babyloniis Græci didicerunt.

110 Solus hic AEgyptius rex imperio potitus est AEthiopiæ: monumentum quoque reliquit ante ædem Vulcani, lapideas ſtatuas, duas quidem tricenum, ſe et uxorem; quatuor autem filios, vicenum ſingulas cubitorum. His ſtatuis longo post tempore quum Darii Perſæ ſtatua anteponeretur, non tulit id ſacerdos Vulcani, negans eum tales res gesſisſe, quales gesſisſet Seſoſtris AEgyptius: quippe qui cum alias nationes non pauciores quam Darius, tum vero Scythas ſubegisſet; Darium autem Scythas vincere non potuisſe, eoque iniquum esſe, eum, qui rebus gestis non ſupergrederetur, ſisti ante illius donaria. Hæc loquuto ſacerdoti tamen ignovisſe Darium

111 ferunt. Defuncto Seſoſtre, regnum ſuscepisſe PHERON eius filium aiebant, et hunc quidem nullam ſumpſisſe expeditionem, ſed ei contigisſe, ut luminibus caperetur; idque hac de cauſſa. Quum flumen eo tempore copioſisſimum deſcenderet ad octo et decem cubita, ita ut rura tranſcenderet, vento ingruente, magnos fluctus ciere fluvius incepit. Ferunt hunc regem facinus admiſisſe, quod

κατανεῖμαι δὲ τὴν χώρην Αἰγυπτίοισι ἅπασι τοῦτον ἔλεγον τὸν βασιλέα, κλῆρον ἴσον ἑκάστῳ τετράγωνον διδόντα· καὶ ἀπὸ τούτου τὰς προσόδους ποιήσασθαι, ἐπιτάξαντα ἀποφορὴν [a] ἐπιτελέειν κατ' ἐνιαυτόν· εἰ δέ τινος τοῦ κλήρου ὁ ποταμός [b] τι παρέλοιτο, ἐλθὼν ἂν πρὸς αὐτὸν, ἐσήμαινε τὸ γεγενημένον· ὁ δὲ, ἔπεμπε τοὺς ἐπισκεψομένους, καὶ ἀναμετρήσοντας ὅσῳ ἐλάσσων ὁ χῶρος [c] γέγονε, ὅκως τοῦ λοιποῦ κατὰ λόγον τῆς τεταγμένης ἀποφορῆς τελέοι· δοκέει δέ μοι ἐνθεῦτεν γεωμετρίη εὑρεθεῖσα, ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐπανελθεῖν. πόλον μὲν γὰρ, καὶ γνώμονα, καὶ τὰ δυώδεκα μέρεα τῆς ἡμέρης παρὰ Βαβυλωνίων ἔμαθον οἱ Ἕλληνες. Βασιλεὺς [d] μὲν δὴ οὗτος μοῦνος Αἰγύπτιος Αἰθιοπίης ἦρξε· μνημόσυνα δὲ ἐλίπετο πρὸ τοῦ Ἡφαιστείου, ἀνδριάντας λιθίνους· δύο μὲν, τριήκοντα πήχεων, ἑωυτόν τε καὶ τὴν γυναῖκα· τοὺς δὲ παῖδας ἐόντας τέσσερας, εἴκοσι πήχεων ἕκαστον· [e] τῶνδε δὴ ὁ ἱρεὺς τοῦ Ἡφαίστου χρόνῳ μετέπειτα πολλῷ Δαρεῖον τὸν Πέρσην οὐ [f] περιεῖδε ἱστάντα ἔμπροσθεν ἀνδριάντα, φὰς οὔ [g] οἱ πεποιῆσθαι ἔργα οἷά περ Σεσώστρι τῷ Αἰγυπτίῳ· [h] Σέσωστριν μὲν γὰρ ἄλλα τε καταστρέψασθαι ἔθνεα οὐκ ἐλάσσω ἐκείνου, καὶ δὴ καὶ Σκύθας· [i] Δαρεῖον δὲ οὐ δυνασθῆναι Σκύθας ἑλεῖν· οὐκων δίκαιον εἶναι [k] ἱστάναι ἔμπροσθεν τῶν ἐκείνου ἀναθημάτων, μὴ οὐκ ὑπερβαλλόμενον [l] τοῖσι ἔργοισι. Δαρεῖον μέν νυν λέγουσι πρὸς ταῦτα συγγνώμην ποιήσασθαι. 128
Σεσώστριος δὲ τελευτήσαντος, ἐκδέξασθαι ἔλεγον τὴν βασιληΐην τὸν παῖδα αὐτοῦ [m] Φερῶν· τὸν ἀποδέξασθαι μὲν οὐδεμίην στρατηΐην, συνενειχθῆναι δέ οἱ τυφλὸν γενέσθαι, διὰ τοιόνδε πρῆγμα. τοῦ ποταμοῦ κατελθόντος μέγιστα δὴ τότε ἐπ' ὀκτωκαίδεκα πήχεας, ὡς ὑπερέβαλε τὰς ἀρούρας, πνεύματος ἐμπεσόντος, κυματίης ὁ ποταμὸς ἐγένετο· τὸν δὲ βασιλέα λέγουσι τοῦτον ἀτασθαλίῃ χρησάμενον, λαβόντα αἰχμὴν, βαλέειν

a *Ald. Arch. Vind. Paris. B. Rem.* vide *Portum*. ἀποτελέειν *M. Ask. Paſſ.* b Deſideratur in *Arch. V.* c γεγονέναι iidem. d *Arch. M. Ask. Paſſ.*, δὴ οὗτος δὴ vulgo: tum ſupra οἱ Ἕλληνες *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 988. cum *Ask. V.*, quod malui. Alii οἱ omittunt. e Τῶνδε δὴ *Arch. V.*, bene. Vulgo τῶν δή. f Περιῶδε *Arch. V.* g Abest *V.* et *Arch.*, tum Σεσώστρι iidem et *Ask.*, alii Σεσώστρει. h Ὁ μὲν γὰρ Σέσωστρις *Arch. V.* i Haec quinque non habent *Arch. V.* et *Valla.* k *M. Ask. Arch. V. Paſſ.*, alii στῆναι. l *M. Arch. V. Ask. Paſſ.*, vulgo τοῖσι ἐκείνου ἔργοισι, male. m Ora *Steph. Paſſ. M. Ask.*, Φέρωνα ceteri. Statim στρατιὴν *Arch. V.* tum κυματίης ut Ionicum citat *Euſtath.* Hom. p. 827, 49.

ptum fuerat olim. Dubium est, quam verbi formam adhibuerit: L. VI, c. 119. vulgatur ἀρύονται ἐξ αὐτοῦ, nempe τοῦ φρέατος, ubi ἀρύονται, aut ἀρύτονται ſcribi potuit. Quid ſint πλατύτερα πόματα, vel ὕδατα πλατύτερα, disci potest e *Caſaub.* Anim. in *Athen.* II, c. 4. De AEgypto loquens *Plutarch.* de Iſ. et Oſ. §. 40. πᾶσαι, inquit, πηγαὶ καὶ φρέατα πάντα —— ἁλμυρὸν ὕδωρ καὶ πικρὸν ἔχουσιν· memorat et *Diodorus* ὕδατα —— πικρᾶς ἁλμυρίδος ἔχοντα γεῦσιν L. III, c. 39. VALCKEN.

5. Ἀποφορὴν ἀποτελέειν] *Diodori* Seſoſis devictos AEthiopas coëgit φόρους τελεῖν, ceteras, quas ſubiugavit, gentes quotannis κατὰ δύναμιν δωροφορεῖν, ſed de AEgyptiorum ἀποφορῇ tacet *Diodor.* Herodotei Codd. ſi variant, vix, opinor, conſtitui poterit, utrum ſcribendum ſit ἀποφορὴν οἱ τελέειν, an ἀποφορὴν ὑποτελέειν, an quod Mediceus praebet, ἀποτελέειν quando ſingula reperiuntur in talibus. Huc pertinet in Gloſſar. *Herod.* Ἀποφορὴν quod hic *tributum* notat, τὸ ὑπὸ τῶν ὑπηκόων τοῖς ἄρχουσιν ὑποτελούμενον. Vox quidem Atticis ſatis est uſitata: nam Athenis ſic *merces* dicebatur, *quam heris praeſtabant ſervi*; quam in rem ſufficiunt *Valeſio* notata ad *Harpocrat.* nunquam tamen, quantum recordor, Scriptoribus Atticis ἀποφορὰ *tributum* illud vocatur, quod Athenienſium reipublicae quotannis pendebant οἱ σύμμαχοι, quos vocabant, ſive αἱ πόλεις, vocabulo minus invidioſo dictum σύνταξις. Hoc quum hominibus harum rerum gnaris ſit notisſimum, mirum est apud *Harpocrat.* in v. Σύνταξις ab *Aldo* usque per editiones iſta fuisſe propagata: ἔλεγε δὲ ἑκάστους φόρους σ. quae proſtant et apud *Suidam*: quum absque controverſia hunc in modum corrigi debuerant: ἔλεγον δὲ καὶ τοὺς φόρους Συντάξεις· atque ita ſcribendum etiam apud *Etymologum*. Senſit vitium *Andr. Downaeus*, cuius vid. Praelect. in *Demoſth.* Philipp. de Pace p. 118. VALCKEN.

10. Δοκέει δέ μοι — γεωμετρίη &c.] Duce hac in re *Herodoto* plerique utuntur, quos *Menag.* ad *Diogen. Laërt.* VII, 11. adnumeravit. *Suidas* in V. edoctos eam AEgyptios ait ἐκ τοῦ ἀπλέτου τῆς γῆς καὶ τῆς διαιρέσεως τῶν χωρίων, qui ſi ἀτάκτου τῆς γῆς, aut ſimile quid ſcripsisſet, rectum fortasſe tenuisſet. *Inventa* enim *haec ars est, tempore, quo Nilus, plus aequo creſcens, confudit terminos posſesſionum; ad quos innovandos adhibiti ſunt Philoſophi, qui limeis diviſerunt: inde Geometria dicitur.* Sic *Servius* in Eclog. *Virgilii* III, 40.

11. Πόλον μὲν γὰρ καὶ γνώμονα καὶ &c.] Non inprudenter haec urſit *Leo Allatius* de Menſur. Temp. C. IV. p. 34., ut τῶν ὡρῶν *horarum* uſum et nomen antiquius esſe vinceret, ac vulgo doctisſimi viri cenſuerunt. De voce πόλου alia lis. *Pollux* IX, 46. πόλον et ὡρολόγιον nonnullis idem fuisſe, ſignificat. Itaque πόλος prius dicebatur, quod poſtea ὡρολόγιον. Hoc placet *Scaligero* et firmatur ad *Manilium* III, 434. In alia abit longa et ambigua diſputatione *Cl. Salmaſius* ad Solin. p. 448. Ego cum *Scaligero* facio.

14. Μνημόσυνα δὲ ἐλίπετο] Ut donarium forent et monumentum vitati periculi in C. 107. Sic *Diodorus* I, 57., qui de Dario et mota illi ἀπὸ τοῦ ἱρέος Vulcani controverſia non disſentit. Certe in *Coisl.* Diodori et *Mutinenſi* Cod. ἱερεὺς, in aliis ἀρχιερεὺς, frequenti mutatione neque iniusta, ut alibi monitum.

28. Τὸν παῖδα αὐτοῦ Φερῶν] Hoc an Φερῶνα malueris, parum refert. *Euſebio* dicitur Φαρὼ Chron. p. 7., *Diodoro* Seſoſtris, titulo paterno. Si verum est, quod aliunde conſtat, regum AEgyptiorum commune nomen fuisſe פרעה / *Pharao*, uti in Hebraeo codice ſcribitur, ſive ΦΟΥΡΟ aut ΦΕΡΟ, quomodo Coptorum vetere ſermone, nuncupari utique *Pharao Seſoſtris* potuit, ſicuti Pharao Neco, et Pharao Hophra, qui *Necos* et *Apries* hac in Muſa C. 158. 161.

Viſum ita poſt XI annos recipit, quo omnes fœminæ probantur adulteræ præter unam. Succeſſit Proteus. Helena Veneris hoſpita. Paris Alexander delatus in AEgyptum. Herculis AEgyptii templum.

λέειν ἐς μέσας τὰς δίνας τοῦ ποταμοῦ· μετὰ δὲ, αὐτίκα καμόντα αὐτὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς, τυφλωθῆναι· δέκα μὲν δὴ ἔτεα εἶναί μιν τυφλὸν, ἑνδεκάτῳ δὲ ἔτεϊ [a] ἀπικέσθαι οἱ μαντήϊον ἐκ Βουτοῦς πόλιος, ὡς ἐξήκει τέ οἱ ὁ χρόνος τῆς ζημίης, καὶ ἀναβλέψει, γυναικὸς οὔρῳ νιψάμενος τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἥτις παρὰ τὸν ἑωυτῆς ἄνδρα μοῦνον πεφοίτηκε, ἄλλων ἀνδρῶν ἐοῦσα ἄπειρος. καὶ τὸν πρώτης τῆς ἑωυτοῦ γυναικὸς πειρᾶσθαι· μετὰ δὲ, ὡς οὐκ [b] ἀνέβλεπε, ἐπεξῆς πασέων πειρᾶσθαι· ἀναβλέψαντα δὲ, συναγαγεῖν τὰς γυναῖκας τῶν ἐπειρήθη, πλὴν ἢ τῆς τῷ οὔρῳ νιψάμενος ἀνέβλεψε, ἐς μίαν πόλιν, ἣ νῦν καλέεται Ἐρυθρὴ βῶλος· ἐς ταύτην συναλίσαντα, ὑποπρῆσαι πάσας σὺν αὐτῇ τῇ πόλι. τῆς δὲ νιψάμενος τῷ οὔρῳ ἀνέβλεψε, ταύτην δὲ εἶχε αὐτὸς γυναῖκα. ἀναθήματα δὲ, ἀποφυγὼν τὴν πάθην τῶν ὀφθαλμῶν, ἄλλα τε ἀνὰ τὰ ἱρὰ πάντα τὰ λόγιμα ἀνέθηκε, καὶ [c] τοῦγε λόγον μάλιστα ἄξιόν ἐστι ἔχειν, ἐς τοῦ Ἡλίου τὸ ἱρὸν ἀξιοθέητα ἀνέθηκε ἔργα, ὀβελοὺς δύο λιθίνους ἐξ ἑνὸς [d] ἐόντα ἑκάτερον λίθου, μῆκος μὲν ἑκάτερον πηχέων ἑκατὸν, εὖρος δὲ ὀκτὼ [e] πηχέων.

Τούτου δὲ ἐκδέξασθαι τὴν βασιληΐην ἔλεγον ἄνδρα Μεμφίτην, τῷ κατὰ [f] τὴν τῶν Ἑλλήνων γλῶσσαν οὔνομα Πρωτέα εἶναι· τοῦ νῦν τέμενός ἐστι ἐν Μέμφι κάρτα καλόν τε καὶ εὖ ἐσκευασμένον, τοῦ [g] Ἡφαιστηΐου πρὸς νότον ἄνεμον κείμενον. περιοικέουσι δὲ τὸ τέμενος τοῦτο Φοίνικες Τύριοι· καλέεται δὲ ὁ χῶρος οὗτος ὁ συνάπας, Τυρίων στρατόπεδον. ἔστι δὲ ἐν τῷ τεμένεϊ τοῦ Πρωτέος ἱρὸν, τὸ καλέεται ξείνης Ἀφροδίτης· συμβάλλομαι δὲ τοῦτο τὸ [h] ἱρὸν εἶναι Ἑλένης τῆς Τυνδάρεω· καὶ τὸν λόγον ἀκηκοὼς, ὡς [i] ἐδιαιτήθη Ἑλένη παρὰ Πρωτέϊ· καὶ δὴ καὶ ὅτι ξείνης Ἀφροδίτης [k] ἐπωνύμιόν ἐστι· ὅσα [l] γὰρ ἄλλα Ἀφροδίτης ἱρά ἐστι, [m] οὐδαμῶς ξείνης ἐπικαλέεται.

129 Ἔλεγον δέ μοι οἱ ἱρέες ἱστορέοντι τὰ περὶ Ἑλένην γενέσθαι ὧδε· Ἀλέξανδρον ἁρπάσαντα Ἑλένην ἐκ Σπάρτης, ἀποπλέειν ἐς τὴν ἑωυτοῦ· καί μιν ὡς ἐγένετο ἐν τῷ Αἰγαίῳ, ἐξῶσται ἄνεμοι ἐκβάλλουσι ἐς τὸ [n] Αἰγύπτιον πέλαγος· ἐνθεῦτεν δὲ (οὐ γὰρ ἀνίει τὰ πνεύματα) ἀπικνέεται ἐς Αἴγυπτον, [o] καὶ Αἰγύπτου ἐς τὸ νῦν Κανωβικὸν καλεύμενον στόμα τοῦ Νείλου, καὶ ἐς Ταριχείας. ἦν δὲ ἐπὶ τῆς [p] ἠϊόνος, τὸ καὶ νῦν ἐστι, Ἡρακλέος ἱρόν· ἐς τὸ ἢν καταφυγὼν οἰκέτης ὅτεῳ ἀνθρώπων ἐπι-

quod ſumptum ſpiculum in medios fluminis vortices contorſerit: ſtatimque poſt laboraſſe ex oculis, ac viſum amiſiſſe, decennioque cæcum fuiſſe. Vndecimo autem anno ex urbe Buto ei oraculum adveniſſe, iam exactum eſſe illi tempus calamitatis; viſumque ei rediturum, ſi oculos abluiſſet lotio mulieris, quæ ad ſuum ſolius virum acceſſiſſet, aliorum virorum expers. Eum ergo ante omnes urinam uxoris ſuæ expertum, quum nihil amplius cerneret, omnium deinceps urinam expertum, tandem vidiſſe. Tumque omnes mulieres, quas fuiſſet expertus, præter eam cuius lotio lotus viſum recepiſſet, unam in urbem coëgiſſe, quæ Erythrebolos, *rubra gleba*, nunc dicitur, et eas illic coactas cum ipſa urbe omnes concremaſſe: at eam, cuius lotio lotus viſum recepiſſet, uxorem duxiſſe. Hac oculorum clade liberatus cum alia in omnibus templis fama celebratis donaria poſuit, tum cuius maxime æquum eſt mentionem facere, in templo Solis digna ſpectaculo poſuit, geminos ſaxeos obelos, ex uno utrumque lapide, centenum cubitorum longitudinis, octonum latitudinis.

Huic in regno ſucceſſiſſe aiebant virum Mem- 112
phiten, cui nomen eſſet lingua Græca PROTEVS, cuius nunc apud Memphin viſitur fanum, decorum valde ac ſane adornatum, ad auſtralem partem templi Vulcani poſitum, circumquaque Phœnicibus Tyriis habitantibus: qui locus plane omnis caſtra Tyriorum appellatur. In hoc fano Protei eſt ædes ſacra, quæ vocatur Veneris hoſpitæ: quam coniicio eſſe Helenæ Tyndari filiæ; tum quia apud Proteum fuiſſe diverſatam audivi, tum etiam quod cognomine Veneris hoſpitæ appellatum eſt. Nam quæcunque ſunt alia Veneris templa, neutiquam
hoſpitæ appellantur. Et ſane percontanti mihi 113
ſacerdotes de Helena, referebant ita rem eſſe geſtam: Alexandrum, rapta Helena e Sparta, quum renavigaret domum, in AEgæo ab expulſoribus ventis curſu excuſſum in AEgyptium pelagus: atque illinc, non remittentibus flatibus appulſum in AEgyptum, et quidem ad oſtium Nili, quod nunc vocatur Canobicum, atque ad Taricheas. Erat in eo litore, templum Herculis, quod nunc quoque eſt: ad quod ſiquis cuius-

a Ἀναπικέσθαι iidem. *b M. Paſſ. Ask.* margo *Steph.*, ceteri ἀνέβλεψε. Mox συναγαγόντα *Vind.* *c* Τόγε λόγου et σχεῖν *Arch.*, poſterius etiam *Vind.* *d M. Ask. Paſſ.*, vulgo ἐόντας. *e Paſſ. M. V. Ask. Arch.*, alii vocem hanc ignorant. *f Paſſ. M. Ask.*, ab aliis τῶν abeſt. Reſpexit *Euſtath.* in Odyſſ. p. 1500, 35. *g* Ἡφαιστίου *Ask.* *h M. Ask. Arch. V. Rem. Paſſ.*, εἶναι praeteritur ab aliis. *i Iidem*; vulgo διαιτήθη cum *Paſſ.* *k Paſſ. M. Ask.*, ἐπώνυμον *Paris. B. C.*, *V. Arch. Ald.* *l M. Ask. V. Paſſ.* ceteri γὰρ ἄλλα ἄλλῃ Ἀφ. *m* Ora *Steph. M. Ask. Arch. V. Paſſ.*, οὐδαμῇ in ceteris, differentia levi. *n Arch. Vind. Vall.*, vulgo Αἰγύπτιον. *o* Duo haec deſunt *Vallae* et *Arch.* *p* κίονος *Arch. V.*

46. Ἐρυθρὴ βῶλος] Habet hinc *Steph. Byz.* in V. *Diodoro* ἱερὴ βῶλος et κώμη, ſive *vicus*, ipſiusne an librarii culpa, in dubio eſt. Minime vero ambiguum, ſumſiſſe omnem iſtam fabellam L. 1, 59. hoc ex loco.

58. Τοῦ Ἡφαιστηΐου] Disputabant Grammatici περὶ τῶν τεμενικῶν, utrum Ἡφαίστειον an Ἡφαιστεῖον, quod in *Ask.*, melius eſſet, dignaque res viſa *Eugenio*, aequali Imp. Anaſtaſii, ut ſingulari commentario illuſtraretur apud *Suidam* in V. In Edd. ac ſcriptis Graecorum libris discordia obſervatur inſignis, modo Διονύσειον, nunc Διονύσιον, et hoc de genere alia. Copiam ingentem congeſſit ad *Dion. Caſſii* L. IV. p. 606. vir eruditiſſimus. *Caſtra* autem *Tyriorum* non neglexit *Gronov.*, quibus ſimilia *Iudaeorum caſtra* in Auguſtamnica AEgypti provincia *Notit. Imp. Orient.* p. 204., ſive στρατόπεδον Ἰουδαίων *Ioſephi* Antiq. XIV, 8, 2. Adde infra C. 154.

64. Καὶ δὴ καὶ ὅτι ξείνης —— ἐπωνύμιον] Si foret ὅτι αἱ ξείνης —, uti *Reiskius* coniicit, ἐπωνύμιον protectius eſſet, idemque ac ἐπωνυμία. Alioqui ἐπώνυμον, de quo praeclare *Stanleius* in *Aeſch.* VII. Theb. v. 138. et *Hemſterhuſius* ad *Luciani* D. Mort. IX, 1., non movendum. Potuiſſet et διαιτήθη ſe tueri Ionum, augmenta ſaepe ſpernentium, adſuetudine. Cetera omnia ſervo, nihil demutans. Vide tamen *Miſcell. Lipſ.* Vol. VII. p. 639.

70. Ἐς τὸ Αἰγύπτιον πέλαγος] Emendat vir doctus ἐς τὸ Κύπριον πέλαγος· id Sidonem fluctibus adſpergere, de qua C. 116., neque aliud ac Sidonium eſſe mare. Factum nollem. *AEgyptium mare Plinio* H. Nat. II, 68. et *Noſtro* illud eſt, quod AEgyptum, et utrimque vicinas oras adluit. Neque *Strabo* diſſentit, *Carpathium* Aegyptio committens, huic Creticum et Libycum L. X. p. 748. A., et II. p. 187. in *Iſſico et Pamphylio ſitam eſſe Cyprum*, συνάπτουσαν τῷ Αἰγυπτίῳ πελάγει. Addit p. 182. D. maris Aegaei ſinum συγκείμενον eſſe ἐκ τοῦ Αἰγυπτίου πελάγους, καὶ τοῦ Παμφυλίου καὶ τοῦ Ἰσσικοῦ. Quae quidem pro *Herodoto* abunde ſunt.

73. Ταριχείας] Ionico flexu Ταριχηΐας dabunt forte Codd. ſupra c. 15. μέχρι Ταριχηΐων legebatur in MS. *Galei*. Quando nomen eſt urbis, Ταριχέα ſcribendum cenſebat *Salmaſius*. VALCKEN.

74. Ἡρακλέος ἱρόν] Canobi ſuburbio *Heracleum*, ab Herculis hoc templo, nomen eſt in *Strabone* XVII. p. 1153. A. Ipſe Hercules in oraculi reſponſo Κανώβου apud *Pauſan.* Phocic. C. 8. p. 830., et eius cultus in *Taciti* Ann. II, 60. Iam quae conſequuntur, ſervos eius

iuscunque hominis ſervus confugiens inponi ſibi curet ſacras notas, ſeſe deo tradens, eum nefas est tangere. Quæ ſanctio ab initio ad meam usque ætatem ſimiliter non mutata perſeveravit. Eam templi legem mancipia Alexandri quum audiſſent, ab eo profugerunt: ſedentesque numinis ſupplices, Alexandrum inſimulabant, ei nocere volentes: remque omnem exponebant, ut circa Helenam geſta erat, et illatam Menelao iniuriam. Inſimulabant autem de his apud ſacerdotes, et apud huius oſtii præfectum, nomine Thonin.
114 His auditis, Thonis quam raptiſſime Memphin ad Proteum mittit nuncium, his verbis. Peregrinus venit genere Teucer, qui rem nefariam in Græcia perpetravit: quippe decepit hoſpitis uxorem, quam ducens cum multis admodum opibus, in hanc terram ventis appulſus est: utrumne ſinemus ergo eum abire illæſum, an ea quæ attulit ſecum eripiemus? Ad hæc remiſit Proteus qui diceret. Virum istum, quicunque is ſit, qui rem nefariam in hoſpitem ſuum perpetravit, comprehenſum ad me deducite, ut quidnam dicturus
115 ſit ſciam. Hoc ubi accepit Thonis, Alexandrum comprehendit, naveſque eius detinet: dehinc illum Helenamque cum opibus, atque etiam ſupplices Memphin duxit. Quibus omnibus allatis, Proteus percontatus est Alexandrum quisnam eſſet, et unde incepiſſet navigare? Alexander illi et genus ſuum commemoravit, et patriæ nomen, et unde navigationem inſtituiſſet. Sed interrogante Proteo, unde Helenam accepiſſet, titubantem in loquendo ac obſcurantem quod res erat, coarguebant ii, qui erant ſupplices, exponentes omnia quæ in ſcelere admittendo geſta eſſent. Tandem Proteus eis hanc ſententiam tulit, inquiens. Ego, niſi magni intereſſe arbitrarer, nullum peregrinum interficere, quotquot iam ad terram meam venerunt ventis appulſi, ſupplicium pro Græco illo de te ſumerem, qui, o virorum deterrime, hoſpitii fidem adeptus, ſceleſtiſſimum facinus admiſiſti. Ad hoſpitis tui uxorem intraviſti: neque ſane his contentus fuiſti, ſed cum eam ex-

[a] ἐπιβάλληται στίγματα ἱρὰ, ἑωυτὸν διδοὺς τῷ θεῷ, οὐκ ἔξεστι τούτου ἅψασθαι. ὁ νόμος οὗτος διατελέει ἐὼν [b] ὁμοίως μέχρι ἐμεῦ τῷ ἀπ᾽ ἀρχῆς. τοῦ ὦν δὴ Ἀλεξάνδρου ἀπιστέαται θεράποντες, πυθόμενοι τὸν περὶ τὸ ἱρὸν ἔχοντα νόμον· ἱκέται δὲ ἱζόμενοι τοῦ θεοῦ, κατηγόρεον τοῦ Ἀλεξάνδρου, βουλόμενοι βλάπτειν αὐτόν· πάντα λόγον ἐξηγεύμενοι ὡς εἶχε περί τὴν Ἑλένην τε καὶ τὴν ἐς Μενέλεων ἀδικίην· κατηγόρεον δὲ ταῦτα πρός τε τοὺς ἱρέας καὶ τὸν τοῦ στόματος [c] τούτου φύλακον, τῷ οὔνομα ἦν Θῶνις. Ἀκούσας δὲ τούτων ὁ Θῶνις, πέμπει τὴν ταχίστην ἐς Μέμφιν παρὰ Πρωτέα ἀγγελίην, λέγουσαν τάδε, Ἥκει ξεῖνος, γένος μὲν Τευκρὸς, ἔργον δὲ ἀνόσιον ἐν τῇ Ἑλλάδι [d] ἐξεργασμένος· ξείνου γὰρ τοῦ ἑωυτοῦ ἐξαπατήσας τὴν γυναῖκα, αὐτήν τε ταύτην ἄγων ἥκει, καὶ πολλὰ κάρτα χρήματα, ὑπὸ ἀνέμων [e] ἐς γῆν ταύτην ἀπενειχθείς. κότερα δῆτα τοῦτον ἐῶμεν ἀσινέα ἐκπλέειν, ἢ ἀφελώμεθα τὰ ἔχων ἦλθε; ἀντιπέμπει πρὸς ταῦτα ὁ Πρωτεὺς λέγοντα τάδε, Ἄνδρα τοῦτον, ὅστις κοτέ ἐστι ἀνόσια [f] ἐργασμένος ξεῖνον τὸν ἑωυτοῦ, συλλαβόντες, ἀπάγετε παρ᾽ ἐμὲ, ἵνα [g] εἰδῶ ὅτι κοτὲ καὶ λέξει. Ἀκούσας δὲ [h] ταῦτα ὁ Θῶνις, συλλαμβάνει τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ τὰς νέας αὐτοῦ κατίσχει· μετὰ δὲ, αὐτόν τε τοῦτον [i] ἀνήγαγε ἐς Μέμφιν, καὶ τὴν Ἑλένην τε καὶ τὰ χρήματα· πρὸς δὲ καὶ τοὺς ἱκέτας [k] ἀνακομισθέντων δὲ πάντων εἰρώτα τὸν Ἀλέξανδρον ὁ Πρωτεὺς, τίς εἴη, καὶ ὁκόθεν πλέοι; ὁ δέ οἱ καὶ τὸ γένος κατέλεξε, καὶ τῆς πάτρης εἶπε [l] τοὔνομα· καὶ δὴ καὶ τὸν πλόον ἀπηγήσατο ὁκόθεν πλέοι. μετὰ δὲ, ὁ Πρωτεὺς εἰρώτα αὐτὸν ὁκόθεν τὴν Ἑλένην λάβοι· πλανωμένου δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐν τῷ λόγῳ, καὶ οὐ λέγοντος τὴν ἀληθείην, ἤλεγχον οἱ γενόμενοι [m] ἱκέται, ἐξηγεύμενοι πάντα λόγον τοῦ ἀδικήματος· τέλος δὲ [n] δή σφι λόγον τόνδε ἐκφαίνει ὁ Πρωτεὺς, λέγων, ὅτι, [o] Ἐγὼ εἰ μὴ περὶ πολλοῦ ἡγεύμην μηδένα ξείνων κτείνειν, ὅσοι ὑπ᾽ ἀνέμων ἤδη [p] ἀπολαμφθέντες ἦλθον ἐς χώρην τὴν ἐμὴν, ἐγώ ἄν σε ὑπὲρ τοῦ Ἕλληνος ἐτισάμην· [q] ὃς, ὦ κάκιστε ἀνδρῶν, ξεινίων τυχὼν, ἔργον ἀνοσιώτατον ἐργάσαο· [r] παρὰ τοῦ σεωυτοῦ ξείνου τὴν γυναῖκα ἦλθες· [s] καὶ μάλα ταῦτά τοι οὐκ ἤρκεσε, 130
ἀλλ᾽

[a] Ἐπιλάβηται Arch. [b] Ὁμοίως τὸ μέχρι ἐμεῦ ἀπαρχ. V. Arch., μέχρι etiam Paſſ. et Ask., μέχρις vulgo. Mox ἱκέται ἱζόμενοι M. Paſſ. Vind. Ask., alii ἑζόμενοι, nec illi male. [c] Euſtath. in Odyſſ. p. 1500. τούτου deest Arch. V. [d] M. Ask. Paſſ., ἐργασάμενος V. Arch., ex Aldo ἐργασμένος. [e] M. Paſſ. Ask.; ἐς γῆν τὴν σὴν, neque prave, Ald. Arch. V. Paris. B. C., qui posteriores ἀπενειχθεὶς cum Paſſ. et Ald. [f] M. Ask. Paſſ., ἐξεργασμένος Ald. Parit. B. C. V. Arch., non magno diſcrimine. Vid. Gronov. Mox ἀπαγάγετε Arch. Paullo ante λέγοντας τάδε Arch. V. [g] Paſſ. Arch. V. M. Ask., ἰδῶ, tum τί κοτε Ald. Parit. B. C., poſterius et Arch. V. [h] M. Paſſ. Ask., τοῦτο vulgo. [i] M. Paſſ. Arch., ἀνῆγε alii. [k] Sic omnes cum Ald. et Camerario, ἀνακομισθέντας ex Steph. editione et operarum peccato manavit. Tum οἰκέτας Arch. et Valla et εἰρῶτα cum Paſſ. et V., quod Ionum, teſte Corintho; ἠρώτα alii, et ſtatim denuo. Porro τίς εἴη M. Arch. V. Paſſ., τίς τε εἴη Ald. [l] Τὸ οὔνομα Arch. Paſſ. V. [m] Οἰκέται Arch. [n] Ex M. Ask. Paſſ., δὴ deſit aliis. [o] Paſſ. Ask. Arch. M. V., vulgo pronomen male negligunt. [p] Ἀπολαφθ. Paſſ., in V. Arch. δὴ ἀπολαμφθ. [q] Ὅστιν κὰν. Arch. V., ξείνων legebat Valla. Mox ἔργον ἀνόσιον Arch. V. [r] Paſſ. V. Arch. Ask. M. Paris. A. B., ab Aldo erat περὶ τοῦ — γυναῖκα, τὴν ἔχων ἦλθ., τὴν ἔχων ſive ἦν etiam Arch. V. et Paris. C. [s] M. Paſſ. Ask., in Vind., καὶ λα ταῦτα —, Arch. μάλα non habet: vulgo καὶ μάλα οὐκ ἤρκει τοι συγγενέσθαι αὐτῇ, ἀλλ᾽.

eius in tutela fuiſſe docent, quorſum et Hebraeos refert, dira AEgyptiorum ſervitute preſſos olim. Paul. Ern. Iablonskius Diſ. Ultima de terra Goſen p. 101., coniectura admodum incerta. Illud autem ὅτεῳ ἀνθρώπων converti in ὅτου, uti MSS. L. IX, 82. plures, poſſet, niſi tertium Noſter caſum in ſimilibus adamaſſet. Loca Herodoti ſtudioſum fugere non poſſunt, et coacervavit doctiſſimus Raphelius ad Epiſtol. Paulli Epheſ. 1, 3. Porro ἐπιλάβηται Arch. non est abſurdum.

84. Τῷ οὔνομα ἦν Θῶνις] Homero Θῶν, Θῶνος. AEgypti rex Θῶνις est AEliano H. Anim. IX, 21. et Criticis in Nicandri Ther. v. 312., poetae Θώνιος ἐν ψαμάθοισιν ἀέξετο explicantibus de ſerpente haemorrhoo, cui Θώνιος a loci rege titulus fuerit. Multo rectius, ut ego quidem cenſeo, Θώνιος patrius erit caſus, et ψάμαθοι Θώνιος arenoſus Thonidis praefecturae tractus.

96. Ἵνα εἰδῶ ὅτι κότε καὶ λέξει] Nolo tot membranis obniti. Alioqui ἵνα ἰδῶ — defendi potuiſſet. Tale Sophoclis Oed. Colon. v. 943. λέξω δ᾽, ὡς ἼΔΩ τὸ πᾶν Οὐ χρῆν δεῦρ᾽ ἔξω θάσσειν· et Ciceronis pro Arch. C. 8. vidi hunc dicere. Critici praeterea ad Nicandri Theriaca ὁρῶ οἷα λέγεις, exemplum αἰσθήσεως ἀντὶ αἰσθήσεως ponunt, non neglectum a Barthio in Statii Theb. II, 100. Adde Cl. Oudendorpium ad Lucani I, 255.

11. Ὅσοι ὑπ᾽ ἀνέμων ἤδη ἀπολαμφθέντες] In ſimili fluctuum et ventorum procella receptius ὑπολαμβάνεσθαι est. Sic VIII, 118. πλέοντα δέ μιν ἄνεμον Στρυμονίην ΥΠΟΛΑΒΕΙΝ· et VII, 170., quibus hanc ad rem locum contribuit Cl. d'Orvillius in Chariton. p. 269. Aliud Platoni placuit Phaedon. p. 58. B. ὅταν τύχωσιν οἱ ἄνεμοι ΑΠΟΛΑΒΟΝΤΕΣ αὐτούς· et Philoſtrato Heroic. C. 19. p. 741. κἂν ἄνεμοι τὴν ναῦν ἈΠΟΛΑΒΩΣΙ· ubi Salm. et Gruter. ἀποβάλωσι, nulla urgente cauſa. Vide ibid. p. 748. et Uraniam Noſtri C. 108.

14. Παρὰ τοῦ] Hic egregia Codicis est Medicei lectio, παρὰ τοῦ σεωυτοῦ ξείνου τὴν γυναῖκα ἦλθες. Placet etiam

„ ἀλλ' ἀναπτερώσας αὐτὴν, [a] οἴχεαι ἔχων ἐκκλέψας. „ καὶ οὐδὲ ταῦτά τοι μοῦνα ἤρκεσε, ἀλλὰ καὶ τὰ „ [b] οἰκία τοῦ ξείνου κεραΐσας ἥκεις· νῦν ὦν ἐπειδὴ πε- „ ρὶ πολλοῦ ἥγημαι μὴ ξεινοκτονέειν, γυναῖκα μὲν ταύ- „ την καὶ τὰ χρήματα οὔ τοι προήσω ἀπάγεσθαι, „ ἀλλ' αὐτὰ ἐγὼ τῷ Ἕλληνι ξείνῳ φυλάξω, ἐς ὃ „ ἂν [c] αὐτὸς ἐλθὼν ἐκεῖνος ἀπαγαγέσθαι ἐθέλῃ· αὐ- „ τὸν δέ σε καὶ τοὺς σοὺς συμπλόους τριῶν ἡμερέων προ- „ αγορεύω ἐκ τῆς ἐμῆς γῆς ἐς ἄλλην τινὰ [d] μετορμί- „ ζεσθαι· εἰ δὲ μὴ, ἅτε πολεμίους περιέψεσθαι. Ἑ- λένης μὲν ταύτην ἄπιξιν παρὰ Πρωτέα ἔλεγον οἱ ἱρέες γενέσθαι· δοκέει δέ μοι καὶ Ὅμηρος τὸν λόγον τοῦτον πυθέσθαι· ἀλλ' οὐ γὰρ ὁμοίως ἐς τὴν ἐποποιίην εὐπρε- πὴς ἦν τῷ ἑτέρῳ, τῷπερ ἐχρήσατο· ἐς ὃ μετῆκε αὐ- τὸν, δηλώσας ὡς καὶ τοῦτον [e] ἐπίσταιτο τὸν λόγον· δῆλον δὲ, κατὰ γὰρ ἐποίησε [f] ἐν Ἰλιάδι, καὶ οὐδα- μῇ ἄλλῃ ἀνεπόδισε ἑωυτὸν, πλάνην τὴν Ἀλεξάνδρου, ὡς ἀπηνείχθη ἄγων Ἑλένην· τῇ τε δὴ [g] ἄλλῃ πλα- ζόμενος, καὶ ὡς ἐς Σιδῶνα τῆς Φοινίκης ἀπίκετο· ἐπι- μέμνηται δὲ αὐτοῦ ἐν Διομήδεος ἀριστηίῃ· λέγει δὲ τὰ ἔπεα [h] οὕτω.

Ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν
Σιδονίων, [i] τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
Ἤγαγε Σιδονίηθεν, ἐπιπλὼς εὐρέα πόντον,
Τὴν ὁδὸν ἣν Ἑλένην περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν·

ἐπιμέμνηται δὲ καὶ ἐν Ὀδυσσείῃ, ἐν [k] τοῖσιδε τοῖσι ἔπεσι,

Τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα,
Ἐσθλὰ, τά οἱ Πολύδαμνα πόρεν [l] Θῶνος παράκοιτις
Αἰγυπτίη· τῇ πλεῖστα φέρει ζείδωρος ἄρουρα
Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ
δὲ λυγρά·

καὶ τάδε ἕτερα πρὸς Τηλέμαχον [m] Μενέλεως λέγει,

Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι
[n] Ἔσχον, ἐπεὶ οὔ σφιν ἔρεξα τεληέσσας ἑκατόμβας·

ἐν τούτοισι τοῖσι ἔπεσι δηλοῖ, ὅτι ἠπίστατο τὴν ἐς Αἴγυ-
131 πτον Ἀλεξάνδρου πλάνην· [o] ὁμουρέει γὰρ ἡ Συρίη Αἰ-
γύπτῳ· οἱ δὲ Φοίνικες, τῶν [p] ἐστὶ ἡ Σιδὼν, ἐν τῇ Συρίῃ οἰ-

extuliſſes abiſti retinens per furtum. Ac ne ſic quidem ſatis conſceleratus, etiam compilata hoſpitis domo venis. Itaque quoniam magni momenti eſſe duco non necare hoſpitem, mulierem hanc atque opes tibi ut abducas non permittam, ſed ego hæc Græco hoſpiti ſervabo, dum ille ipſe veniens conſtituerit reportare. Tibi vero ipſi, tuiſque convectoribus, ut e mea terra in aliam triduo transfretetis, præcipio, alioqui vos pro hoſtibus perſequuturus. Hunc Helenæ ad Protea adventum 116
fuiſſe ſacerdotes referebant. Quam famam videtur mihi et Homerus accepiſſe: ſed quia non perinde ad carminis formam decora erat, ac iſta, qua eſt uſus; quapropter eum neglexit, declarans ſe hanc famam notam habuiſſe. Id manifeſtum eſt ex eo, quod in Iliade facit mentionem eiusdem erroris Alexandri: nec usquam alibi retractat, Alexandrum abducentem Helenam, cum alibi fuiſſe errabundum, tum etiam Sidonem Phœnices applicuiſſe. Meminit enim huius rei in eo loco, ubi eſt virtus Diomedis: ita autem verſus inquiunt;

Picturata inerant ibi pallia, facta puellis
Sidoniis, quas ipſe Paris formoſus ab urbe
Sidonia duxit, ſulcans freta lata carinis,
Quum retulit magnis Helenam natalibus ortam.

Meminit quoque in Odyſſea his verſibus,

Hoc habuit Iove nata probum præſensque venenum,
Quod Polydamna ſibi Thonis donaverat uxor
Ægypti, cui terra ferax fert plurima mixtim,
Multa quidem proba, multa autem damnoſa venena.

Hæc quoque alia ad Telemachum Menelaus inquit,

Huc etiam Ægypto dii me tenuere reverti
Conantem, quibus haud tuleram ſolennia ſacra.

In his carminibus fatetur Homerus ſe noſſe errationem Alexandri in Ægyptum. Eſt enim Syria Ægypto contermina, et Phœnices, quorum Sidon eſt, in Syria incolunt. Ita-

a *M. Paſſ. Ask. Rem.* ora *Steph.*, οἴχεται ἔχων *V.*, *Aldus* et alii οἴχου λαβών. b *Arch. V. Euſtath.* in Homer. p. 356, 22. τὰ deſit aliis. c Αὐτὸς ἐκεῖνος ἐλθὼν *Paſſ. Arch.*, mox θέλῃ *Arch. V.* d Μετεωρίζεσθαι *Arch.*, μετωρίζεσθαι *V.*, in *Arch.* deest quoque ἐς ante ἄλλην. e Ἐπίσταται *Ask.* f Ἰλιάδα in *Arch.*, Ἰλιάδι ſine praepoſitione *Vind.* g Ἄλῃ *Arch.* h *M. Ask. Paſſ.*, ὧδε plerique cum *Ald.* atque ita VI, 77. VII, 220. i *Hom.* Il. Z, 295. *Ald. V. Arch. Rem. Paris. B.*, ἃς *Paſſ. M. Ask. Strabo* I. p. 69. k Τοῖσδε *Arch.*, ſic uti II, 197. V, 92, 2. τοῖσδε vulgo. l Θῶνος *Arch. V.* Vide Odyſſ. Δ, 228. m *Arch. V.* uti C. 119. Μενέλαος *Ald.* et *Edd.*, Μενέλεως *M. Paſſ.* n Ἴσχον *Paſſ.*, mox ῥέξας *Arch.*, ῥέξα *V.*, male. Vid. Odyſſ. Δ, 352. o Ὁμουρέει *Arch.* p Duo haec deficiunt *Arch. Vind.*, ἡ Σιδ. *Ask. Paſſ.*; in ceteris articulus deſideratur.

etiam in proximis elegans *Reiskii* coniectura legentis, ἀναπτερώσας αὐτὴν οἴχεαι λεχέων ἐκκλέψας. Initio capitis ſequentis 116., ſyllaba repetita, ſcriberem: Ἑλένης μὲν ταύτην τὴν ἄπιξιν παρὰ Πρωτέα ἔλεγον οἱ ἱρέες γενέσθαι. Helenam *Euripidis* legerat, ni fallor, *Herodotus*; Herodotea certe *Philoſtrato* obverſabantur de Helena ſcribenti, tum alibi, tum praeſertim in Heroicis p. 694. VALCKEN.

16. Οἴχεαι ἔχων ἐκκλέψας] Potuerat medium vocabulum ſine damno abeſſe, uti C. 118. τὰ οἴχεται κλέψας, ſi per *MSS.* ſtetiſſet. Cl. *Reiskius* οἰκίων aut λεχέων eius in locum ſufficit, non utique ignarus *Herodoto* verbi et participii iſtius uſum in deliciis fuiſſe. Memini ad ſuperiorem librum nonnulla poſuiſſe: Vide nunc *Alcidamantis* Declam. in *Palamed.* p. 186. In praecedentibus erudita *Gronovii* exſtat opera.

24. Ἐς ἄλλην τινὰ μετορμίζεσθαι] *Arch.* μετεωρίζεσθαι ſingulare eſt, neque recordor de navigatione, aliorſum inſtituenda, ſimpliciter collocari. Μετεωρισθεὶς ἐν τῷ πελάγει *Thucyd.* VII, 16. et μετεωρίσαι τὴν ναῦν εἰς τὸ πέλαγος *Philoſtrati* v. Apoll. VI, 12. p. 250. et alia de hoc genere, non bene reſpondent. Μεθορμίζεσθαι haud ſprevit *Euripides* Medeae v. 255. et 443., ſententia tamen translata.

29. Ἐς ὃ μετῆκε αὐτὸν] *Vallae* Latina, *in quem*, ſive ex *Gronovii* correctione, *in quod eum transtulit*, incongrua ſunt, et turbas cient. *Reiskius* ἐς ὃ aut delendum, aut in ἐς τέλος converſum voluit, me invito. Verti debuerat, *quare eum miſſum fecit* ſive *neglexit*: ſupra I, 115. οὗτος δὲ — λόγον εἶχε οὐδένα· ἐς ὃ ἔλαβε τὴν δίκην, *quapropter poenas dedit*. Porro idem V. Cl. diſtinguit mox, ſcribitque: δῆλον δέ· κάρτα γὰρ ἐποίησε ἐν Ἰλιάδι (καὶ οὐδαμῇ — ἑωυτὸν) πλάνην —, cui de punctione non admodum refragor. *Guil. Budaeo* Comment. Gr. L. p. 418. eadem fuit animi ſententia. Agnoſco praeterea κάρτα et κατὰ in membranis permiſceri nonnunquam, cuius nullum hic quidem veſtigium. Mihi κατὰ ex Ionum et *Noſtri* ſermone non diverſum aliudve ac καθὰ. Id ſi probes, non eget tali auxilio *Herodotus*, nedum ut dictum intelligas, pro κατάδηλον δὲ ἐποίησε &c., uti *Abreſchius* Diluc. Thucyd. p. 794. ſuſpicabatur.

35. Ἐν Διομήδεος ἀριστείῃ] Auctoritate Codicum deſtituto non requirerentur iſta. Sunt ſubiec[illegible] ex Il. Z, 289. et ſeqq. Διομήδους ἀριστεία voca[illegible] Grammaticis Ilias E. in qua meminit in tra[illegible] Poëta Alexandri, naviumque architecti Pher[illegible]: ſed hoc nihil ad *Herodotum* facit, *Homerum* eti[illegible] com-
me-

117 *Itaque* cum hi verſus, tum vero hic locus,
non minimum, imo maxime probant, Cyprios
verſus, non Homeri, ſed cuiuſpiam alterius
eſſe: in quibus dicitur Alexander Helenam
ducens, triduo Ilium ex Sparta perveniſſe,
ſecundo vento uſus ac tranquillo mari: quum
in Iliade dicat illum, quum Helenam duceret,
118 erraſſe. Sed Homerus et Cypria carmina va-
leant. Ceterum, nunquid Græci vana quæ
circa *Ilium* geſta memorarent necne, percon-
tanti mihi, ſacerdotes ita reſpondebant, ſe
cognoviſſe ex ipſo Menelao, rapta Helena
magnas Græcorum copias auxilio veniſſe Me-
nelao in Teucrida: quæ in terram egreſſæ,
locoque communito, miſerunt Ilium nuncios,
cumque eis et ipſum Menelaum iſſe. Hos,
poſtquam ingreſſi ſunt mœnia, tum Helenam,
opesque, quas Alexander furto ſibi abſtuliſſet,
repopoſciſſe, tum iniuriarum pœnas poſtula-
viſſe. Teucros autem et tunc et poſtea ea-
dem narraſſe, vel iuratos vel iniuratos, non
habere ſe Helenam, neque opes, de quibus
arguerentur, ſed ea in AEgypto eſſe omnia:
neque ſe iuſte reatum ſuſtinere earum rerum,
quas Proteus AEgyptius rex teneret: Græ-
cos, quum ſe ab illis derideri arbitrarentur,
ita obſediſſe Ilium, donec expugnaverunt.
Vrbe capta, quum Helena non appareret, et
eandem orationem quam prius audirent: ita
demum habita prioribus verbis fide, Græci
119 Menelaum ipſum ad *Proteum* mittunt. Hic
ubi in *AEgyptum* pervenit, et *Memphin*
nave aſcendit, expoſita rei geſtæ veritate,
honorificentiſſime hoſpitio exceptus, Hele-
nam *malorum* immunem recepit, et inſuper
omnes pecunias ſuas. Et quum hæc aſſequu-
tus eſſet Menelaus, tamen iniurius in AE-
gyptios extitit; nam quum proficiſci conare-
tur, nec per ventos poſſet; idque iam diu,
rem

οἰκέουσι. Κατὰ ταῦτα δὲ τὰ ἔπεα καὶ τόδε τὸ χωρίον οὐκ ἥκιστα, ἀλλὰ μάλιστα δηλοῖ, ὅτι οὐκ Ὁμήρου τὰ Κύπρια [a] ἔπεά ἐστι, ἀλλ' ἄλλου τινός. ἐν μὲν γὰρ τοῖσι Κυπρίοισι εἴρηται ὡς τριταῖος ἐκ Σπάρτης Ἀλέξανδρος ἀπίκετο ἐς τὸ Ἴλιον ἄγων τὴν Ἑλένην, [b] εὐαέϊ τε πνεύματι χρησάμενος καὶ θαλάσσῃ λείῃ· ἐν δὲ Ἰλιάδι λέγει ὡς ἐπλάζετο ἄγων αὐτήν. Ὅμηρος μέν νυν καὶ τὰ Κύπρια ἔπεα χαιρέτω· εἰρομένου δὲ μευ τοὺς ἱρέας εἰ μάταιον λόγον λέγουσι οἱ Ἕλληνες τὰ περὶ Ἴλιον γενέσθαι, ἢ οὔ; ἔφασαν πρὸς ταῦτα τάδε, ἱστορίῃσι φάμενοι εἰδέναι παρ' αὐτοῦ Μενέλεω· [c] ἐλθεῖν μὲν γὰρ, μετὰ τὴν Ἑλένης ἁρπαγὴν, ἐς τὴν Τευκρίδα γῆν Ἑλλήνων στρατιὴν πολλὴν [d] βοηθεῦσαν Μενέλεῳ. ἐκβᾶσαν δὲ ἐς γῆν καὶ ἱδρυθεῖσαν τὴν στρατιὴν, πέμπειν ἐς τὸ Ἴλιον ἀγγέλους· σὺν δέ σφι ἰέναι καὶ αὐτὸν Μενέλεων· τοὺς δ' ἐπεί τε ἐσελθεῖν ἐς τὸ τεῖχος, ἀπαιτέειν Ἑλένην τε καὶ τὰ χρήματα, τά [e] οἱ οἴχετο κλέψας Ἀλέξανδρος, τῶν τε ἀδικημάτων δίκας αἰτέειν· τοὺς δὲ Τευκροὺς τὸν αὐτὸν λόγον λέγειν τότε καὶ μετέπειτα, καὶ ὀμνύντας, καὶ ἀνωμοτὶ, [f] μὴ μὲν ἔχειν Ἑλένην, μηδὲ τὰ [g] ἐπικαλεύμενα χρήματα, ἀλλ' εἶναι αὐτὰ πάντα ἐν Αἰγύπτῳ· καὶ οὐκ ἂν δικαίως αὐτοὶ δίκας ὑπέχειν, ἃ Πρωτεὺς ὁ Αἰγύπτιος βασιλεὺς ἔχει· οἱ δὲ Ἕλληνες καταγελᾶσθαι δοκέοντες ὑπ' αὐτῶν, οὕτω δὴ ἐπολιόρκεον, ἐς ὃ ἐξεῖλον· ἑλοῦσι δὲ τὸ τεῖχος ὡς οὐκ ἐφαίνετο ἡ Ἑλένη, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν λόγον τῷ προτέρῳ ἐπυνθάνοντο, οὕτω δὴ πιστεύσαντες τῷ λόγῳ τῷ πρώτῳ οἱ Ἕλληνες, αὐτὸν Μενέλεων ἀποστέλλουσι παρὰ Πρωτέα. Ἀπικόμενος δὲ ὁ Μενέλεως ἐς τὴν Αἴγυπτον, καὶ ἀναπλώσας ἐς τὴν Μέμφιν, εἴπας τὴν ἀληθείην τῶν πρηγμάτων, καὶ ξεινίων ἤντησε μεγάλων, καὶ Ἑλένην ἀπαθέα κακῶν ἀπέλαβε· πρὸς δὲ, καὶ τὰ ἑωυτοῦ χρήματα πάντα· τυχὼν μέντοι τούτων, ἐγένετο [h] Μενέλεως ἀνὴρ ἄδικος ἐς Αἰγυπτίους· ἀποπλέειν γὰρ ὡρμημένον αὐτὸν ἴσχον ἄπλοιαι· ἐπειδὴ δὲ τοῦτο

a Deſit *Arch.* *b* Εὐαέϊ τε *Euſtath.* in Homer. p. 643, 3. *Paris. B. V. Arch. Rem. Ald.*, quos ſequor. Encliticam ignorant alii. Paullo ante ἐκ Σπ. Ἀλ. ἀπίκετο *Ask. Arch. V. Paſſ.*, vulgo Ἀλ. ἀπ. ἐκ Σπ. Omittit et τὴν ante Ἑλεν. *Paſſ.* et *Ask. V.* *c* *Paris. B. Arch. Ald. Vind. Rem.*, μὲν negligunt *Paſſ. Ask. M.*, mox Τευκ. γῆν *Arch.* alii τὴν. *d* Citat *G. Corinthus*. Sumſit autem hinc argumentum orationis *Libanius* T. I. p. 189. *e* *M. Ask. Paſſ.*, οἱ abeſt ceteris. *f* Habet *Corinthus* ex hoc loco. *g* Ἐπικαλ. *Paſſ.* *h* *Paſſ. Ask. V. Arch.*, ἀν. Μεν. ceteri.

memorantem, nuſpiam tamen appellationes, quibus Homerei carminis diverſas inſignivere partes Grammatici. Primus forte *Plato* meminit Νεκυίας Odyſſeae in Minoë p. 319. D. Ceterum in AEgypto permanſiſſe Menelaum cenſuit *Dion. Chryſ.* Or. XI, p. 188. C. atque id ipſum obſcurius indicatum ab *Homero*.

VALCKEN.

54. Κατὰ ταῦτα] Cum his non cohaeret δηλοῖ. Lineola tantum adiecta ſcribi poſſet: Κατὰ ταῦτα —— δῆλον, ὅτι οὐκ Ὁμήρου τὰ Κύπρια ἔπεά ἐστι· *ex iſtis verſibus, poſtremo potiſſimum loco, manifeſtum eſt:* δηλοῖ ſervari poterit, ſi ſcribatur: Καὶ ταῦτα δὲ τὰ ἔπεα, καὶ τόδε τὸ χωρίον. Sed nimis forte ſuſpicioſus in *Herodoto* miror equidem τὸ χωρίον. Veterum loca quae dicimus, recentiores inprimis Philologi Graeci non tantum ῥήσεις, et χρήσεις, et μαρτύρια dicebant, ſed etiam χωρία, vel τόπους. Sic ſaepe *Scholiaſtae* et *Euſtathius*: *Athen.* XV, p. 671. F. Ἀρίσταρχος ἐξηγούμενος τὸ χωρίον. *Lucian.* T. II. p. 17. τὸ χωρίον τῆς γραφῆς. *libri, quem ſcripſerat, locum*: in A. A. *Lucae* VIII, 32. ἡ περιοχὴ τῆς γραφῆς, *locus* eſt de iſtis, quae γραφικὰ χωρία, *S. S. loca* vocantur in Epiſt. *Ignatio* inſcripta p. 99. τόπον habet et alibi *Lucas* Eu. IV, 17. Sed neutrum hunc in uſum adhibitum inveni apud Scriptores, qui rebus Graecorum florentibus viguerunt, ubi Poëtarum excitant antiquorum loca, praeterquam hic ap. *Herod.* et in uno loco *Xenophontis* Ἀπομν. II. p. 429, 35. illic *Epicharmi* trochaico: Τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τἀγαθ' οἱ θεοί. (quo modo ſcribendum e *Stobaeo* p. 198, 48.) Subiiciuntur iſta: καὶ ἐν ἄλλῳ δὲ τόπῳ φησίν, Ὦ πονηρὲ, μὴ τὰ μαλακὰ μῶσο, μὴ τὰ σκλήρ' ἔχῃς· quae, nimium vexata, trochaicum etiam optimum efficiunt. Sed ſi qui Socratis ſuperſunt amatores, hos rogo, *Socrati*ne congruant iſta vel *Xenophonti*, an recentioris aevi Philologo, qui ad priora totam illam periocham καὶ ἐν ἄλλῳ δ. τ. φ. Ὦ. π. retulerit?

VALCKEN.

58. Εὐαέϊ τε πνεύματι χρησάμενος] Videtur poëtae τῶν Κυπρίων dictionem expreſſiſſe. Notiſſimum eſt *Sophoclis* iucundum illud Philoct. v. 822. Ὕπν' ὀδύνας ἀδαής, ὕπνε δ' ἀλγέων ΕΥΑΗΣ ἡμῖν ἔλθοις. Belle vero *Noſter* concludit, *Homero* τὰ Κύπρια ἔπεα perperam transſcribi, quod factum ab aliis novimus. Verus auctor in dubio eſt: *Ariſtoteles* Poet. Art. C. 16. *Dicaeogeni* τὰ Κύπρια tribuit, alii *Staſino*, quemadmodum Schol. ad *Il.* A, 5., aut *Hegeſiae*, vel *Halicarnaſſenſi* cuidam, ſicuti apud *Athenaeum* XV, 9., qua de re docte *Th. Rykius* Diſſert. de Italiae Colon. Prim. C. X. p. 446. et eo duce uſus *Iac. Perizonius* ad *Aeliani* V. Hiſtor. IX, 15. Sitne Ἰλιὰς Ἐλάσσων vitae *Hom.* C. 16. idem ac τὰ Κύπρια poëma, quaeremus opportuniore tempore.

65. Ἐς τὴν Τευκρίδα γῆν] Sic melius ex ſcriptoris more et *Corintho* quoque: τὴν Μιλυάδα γῆν I, 173. τὴν Μηδικὴν γῆν IV, 12., τὴν Αἰολίδα γῆν *Edd.* VI, 8., τὴν Ἰλιάδα γῆν VII, 42., ut plura ne congeram, dixit.

73. Μὴ μὲν ἔχειν Ἑλένην] Eſt cui μὴ μὴν adridet, quo modo in *Theophylacto Simoc.* L. II, 16. ὤχθησεν ὅρκῳ τὸν Βουσᾶν περιπτύξειν, μὴ μὴν ἀνιχνεύειν. Neque deſit, μὴ μὲν ἔχειν corrigens. Neutrum neceſſe erit, ſi, quod *G. Corinthus* adſeverat, μὴ μὲν Ionici ſit commatis, ſicuti eſt II, 179.

84. Καὶ Ἑλένην ἀπ. κακῶν ἀπέλαβε] De Helena, Troiamne fuerit aſportata ab Alexandro, an in AEgyptum, magna inter veteres diſcordia. Cum *Euripide* Elect. v. 1280., *Herodotus* quadam ex parte facit, Πρωτέως γὰρ ἐκ δόμων Ἥκει λιποῦσ' Αἴγυπτον· οὐδ' ἦλθε Φρύγας. Adduntur de ſimulacro Helenae, quae hic praeteriit, uberiusque enarrantur in Tragici *Helena*. Quare veritas non prorſus conſtat obſervationi περὶ τοῦ εἰδώλου τῆς Ἑλένης *Euſtathianae*, τούτων εἷς ἂν καὶ Ἡρόδοτος in *Il.* Γ. p. 397, 45.

[a] τοῦτο ἐπὶ πολλὸν τοιοῦτο ἦν, ἐπιτεχνᾶται πρῆγμα οὐκ ὅσιον· λαβὼν γὰρ δύο παιδία ἀνδρῶν [b] ἐπιχωρίων, ἔντομά σφεα ἐποίησε· μετὰ δὲ, ὡς ἐπάϊστος ἐγένετο τοῦτο ἐργασμένος, μισηθείς τε καὶ διωκόμενος, οἴχετο φεύγων τῇσι νηυσὶ [c] ἐπὶ Λιβύης· τὸ ἐνθεῦτεν δὲ [d] ὅκου ἔτι ἐτράπετο, οὐκ εἶχον εἰπεῖν Αἰγύπτιοι· τούτων δὲ τὰ μὲν ἱστορίῃσι ἔφασαν ἐπίστασθαι, τὰ δὲ, παρ᾽ ἑωυτοῖσι
132 γενόμενα, ἀτρεκέως ἐπιστάμενοι λέγειν. Ταῦτα μὲν Αἰγυπτίων οἱ ἱρέες ἔλεγον· ἐγὼ δὲ τῷ λόγῳ τῷ περὶ Ἑλένης λεχθέντι καὶ αὐτὸς προστίθεμαι, τάδε ἐπιλεγόμενος· εἰ ἦν Ἑλένη ἐν Ἰλίῳ, ἀποδοθῆναι [e] ἂν αὐτὴν τοῖσι Ἕλλησι, ἤτοι ἑκόντος γε ἢ ἀέκοντος Ἀλεξάνδρου. [f] οὐ γὰρ δὴ οὕτω γε φρενοβλαβὴς ἦν ὁ Πρίαμος, οὐδὲ οἱ ἄλλοι προσήκοντες αὐτῷ, ὥστε τοῖσι σφετέροισι σώμασι καὶ τοῖσι τέκνοισι καὶ τῇ [g] πόλι κινδυνεύειν ἐβούλοντο, ὅκως Ἀλέξανδρος Ἑλένῃ συνοικέῃ· εἰ [h] δέ τοι καὶ ἐν τοῖσι πρώτοισι χρόνοισι ταῦτα ἐγίνωσκον, ἐπεὶ πολλοὶ μὲν τῶν ἄλλων Τρώων, ὁκότε συμμίσγοιεν τοῖσι Ἕλλησι, [i] ἀπώλλυντο· αὐτοῦ δὲ Πριάμου οὐκ ἔστι [k] ὅτε οὐ δύο, ἢ τρεῖς, ἢ καὶ ἔτι πλεῦνες τῶν παίδων μάχης γινομένης ἀπέθνησκον, εἰ [l] χρή τι τοῖσι ἐποποιοῖσι χρεώμενον λέγειν· τούτων δὲ τοιούτων συμβαινόντων, ἐγὼ μὲν ἔλπομαι, εἰ καὶ αὐτὸς Πρίαμος συνοίκεε Ἑλένῃ, ἀποδοῦναι ἂν αὐτὴν τοῖσι Ἀχαιοῖσι, μέλλοντά γε δὴ τῶν παρεόντων κακῶν ἀπαλλαγήσεσθαι· οὐ μὲν οὐδὲ ἡ βασιληΐη ἐς Ἀλέξανδρον περιήιε, ὥστε γέροντος Πριάμου ἐόντος, [m] ἐπ᾽ ἐκείνῳ τὰ πρήγματα εἶναι, ἀλλὰ Ἕκτωρ, καὶ πρεσβύτερος, καὶ ἀνὴρ ἐκείνου μᾶλλόν γ᾽ ἐὼν, ἔμελλε αὐτὴν Πριάμου ἀποθανόντος [n] παραλάμψεσθαι, τὸν οὐ προσῆκε ἀδικέοντι τῷ ἀδελφεῷ ἐπιτρέπειν, καὶ ταῦτα, μεγάλων κακῶν δι᾽ αὐτὸν συμβαινόντων, ἰδίῃ τε [o] καὶ αὐτῷ, καὶ τοῖσι ἄλλοισι πᾶσι Τρωσί· ἀλλ᾽ οὐ γὰρ εἶχον Ἑλένην ἀποδοῦναι, οὐδὲ λέγουσι αὐτοῖσι τὴν ἀληθείην ἐπίστευον οἱ Ἕλληνες, ὡς μὲν ἐγὼ γνώμην ἀποφαίνομαι, τοῦ δαιμονίου παρασκευάζοντος, ὅκως πανωλεθρίῃ ἀπολό-

rem nefariam excogitavit. Sumptis enim duobus pueris quorundam indigenarum filiis, exſectisque, haruſpicinam fecit. Quod ubi eum feciſſe reſcitum est, inviſus et exagitatus fugiens navibus in Africam abiit. Inde quo ſe ulterius contulerit, non poterant referre AEgyptii. Atque horum alia ſeſe inquirendo comperiſſe dicebant, alia ut apud ipſos geſta, ſeſe liquide habere cognita. Et hæc 120
quidem aiebant AEgyptiorum ſacerdotes. Ego vero ad ea, quæ de Helena commemorata ſunt, et ipſe deferor, hoc adiiciens, Si intra Ilium fuiſſet Helena, utique fuiſſet Græcis tradita, ſive volente Alexandro ſive invito. Neque enim ita deſipiebat Priamus, aut alii eius propinqui, ut ſuis ipſorum corporibus ac liberis, atque etiam urbe periclitari vellent, quo Alexander Helenæ nuptiis potiretur. Quod ſi etiam inter initia ita ſenſiſſent, tamen, poſteaquam conflictibus contra Græcos habitis cum multi aliorum Troianorum, tum vero Priami filiorum duo treſve aut plures perierant prœliantes, ſiquid referentibus credi verſificatoribus debet: hæc, inquam, talia quum contigiſſent, ego crediderim, Priamum, vel ſi ipſe contubernalem Helenam habuiſſet, Achæis redditurum fuiſſe, cupiditate præſentia mala devitandi. Neque vero regnum ad Alexandrum pertinebat, ut iam ſub eo res eſſent, ſeniore Priamo, quum Hector et natu maior et virtute præſtantior quam ille, regnum eſſet defuncto Priamo ſuſcepturus: quem haudquaquam decuiſſet fratri iniuſte agenti indulgere, quum præſertim tanta mala propter eum, tum privatim ipſi, tum ceteris Troianis omnibus evenirent. Sed nec poterant reddere Helenam, nec verum dicentibus eis Græci fidem habebant, numine, ut quod ſentio dicam, diſponente, ut funditus everſi planum facerent hominibus, magnarum

a Τὸ πολλὸν τοιοῦτον ἦν *V. Arch*, tum ἐπιτεχν. γὰρ, et paullo ſuperius ἔρημα. *Vind.*, non male. *b* Ἐγχωρίων iidem, tum μισωθείς δὲ. *c* Ἰθὺ ἐπὶ legiſſe videtur *Plut.* Malign. p. 857. *d* Ὅκου ἔτι ἐτρ. *Med. Paſſ. Ask.* ora *Steph.*, ἐτράπετο ἔτι οὐκ *Valla*, *V. Arch.*, qui poſterior εἰπεῖν negligit; ὅκου ἐτράπετο, οὐκέτι εἶχον *Paris. B.* cum *Ald.* &c. Sequor priores. *e* Abest *V. Arch.* *f* Citat *Euſtath.* in Hom. p. 397. fin. et 1500, 38. *g* *Ald.*, πόλει vulgo. *h* Δέ τι *Arch.* *i* Ἀπόλλυντο id. *k* *Paris. B. Arch. Vind. Rom. Ald.*, ὅτε ἢ *M. Ask. Paſſ.* *l* *M. Ask. Paſſ.*, alii τι non habent. *m* Ὑπ᾽ ἐκ. *V. Arch.*, tum ἀλλὰ καὶ Ἕκτ. Paullo ante οὐ μὴν *Reisk.* *n* Παραλάμψεσθαι iidem. Superius Ἕκτωρ ἐκείνου μᾶλ. ἐὼν, omiſſis aliis, *Ask. Med.*, ἀνὴρ μᾶλ. ἐκείνου ἐὼν *Arch. V.* *o* *M. Ask. Paſſ.*, καὶ negligitur a ceteris, neque neceſſarium est.

90. Ἔντομά σφεα ἐποίησε] *Plutarchus* de Malign. ἐντομὰς ἐποίησε, quod in Lexica tranſlatum durat: at error *Plutarchi* aut librariorum est. Simili *Noſter* in re, atque ut venti placarentur, VII, 191. τέλος δὲ, ἔντομά τε ποιεῦντες —. *Valla* de haruſpicina, quae exſectione fieret, accepit. Et multis ſane in ſacris ἐντομὰς ad ſanguinem eliciendum, frequentabant ſuperſtitioſi veteratores: In *Luciani* Aſin. C. 37. circumforanei deae Syriae ſacerdotes τοῖς ξίφεσιν ἐτέμνοντο τοὺς πήχεις. Talis venefica anus τὸν βραχίονα ἐντεμοῦσα *Heliodori* Aeth. VI. p. 293., et antiſtites Baalis 1. *Reg.* XVIII, 28., praeterque ceteros fanaticus, ſive *Dianaticus*, graphice a *Maximo Taurinenſi* Serm. XXXII. Tom. IV. Anecd. *Muratorii* p. 100. deſcriptus. At ſceleroſum magis, humanasque victimas puto innui. Quae quidem religio, inpia et horribilis, in AEgypto ἀνόσιος erat Cap. 45. Apud Graecos non inſolita: *Virgilii* Aen. II, 116. quis ignorat? *Sanguine placaſtis ventos et virgine caeſa. Sanguine quaerendi reditus.* Quibus et *H. Stephanus* mecum ſentiens, uſus fuit Theſ. T. III. p. 1401. Aliis ἔντομα et ἐντέμνειν de inferiis; quorſum Critici *Apollon. Rh.* 1, 587. a *Porto* haud neglecti, reſpexerunt.

92. Ἐπὶ Λιβύης] Ἰθὺ ἐπὶ Λιβύης legitur in Herodoteis *Plutarchi* T. II. p. 857. B. Utrumvis ſcribi potuit, οἴχεσθαι φεύγοντα νηυσὶ ἐπὶ Λιβύης, vel ἰθὺ Λιβύης· hoc, quia Herodoteum est, ſincerum arbitror; alterum natum ex interpretamento; licet ἐπὶ cum caſu ſecundo magis etiam in motu frequentet *Herodotus*, quam alterum ἰθύ. VALCKEN.

6. Οὐκ ἔστι ὅτε οὐ δύο, ἢ τρεῖς] Cultius hoc: alioqui et prius οὐκ ſubprimendum, fatente viro Celeb. Monuit etiam *Reiskius*. Ceterum hanc *Herodoti* diſputationem examini *Aug. Maria Riccius* ſubmiſit, modeſto et placido, *Diſſ.* XL. in *Homer.* p. 217. Tom. II. Est in omni eo genere, cum priſci ſcriptores in partes abeunt, libera arbitrandi optio, atque id, quod unicuique propius vero cenſetur, amplectendi. Habet *Herodotus* veterum haud paucos conſentaneos, in his maxima ex parte, uti obiter monitum, *Euripidem*; neque illi adſenſum *Libanius* negavit Declam. 1. p. 189.; Secuti et alii fuerunt, ad teſtimonium a *Io. Alb. Fabricio* vocati in *Sexti Empirici* L. VII. adv. Mathem. p. 427. Plures *Homeri* amor et ſtudium in diverſa conpulit. Controverſia ipſa in ambiguo haeret, incertis fulta coniecturis. De *Chryſoſtomo Dione* dico nihil: diſcrepat eius cauſſa.

14. Καὶ πρεσβύτερος καὶ ἀνὴρ] Exſulant haec e *Med.* et *Ask.*, quorum negligens ſilentium *Gronovio* perſuaſit, ut pro ſubpoſiticiis ferrentur. Mea multum diſſidet ſententia: namque luxa et hians erit oratio, ea ſi auferantur; vetant praeterea MSS., in quis *Paſſionei Cardinalis* codex, par *Mediceo*. Hectorem autem natu et virtute Alexandro fuiſſe priorem, qui *Homerum* novit, obliviſcetur nunquam; neque latuit eruditiſſimo viro, cupide nimis, quod in mores abierat, Schedis *Florentinis* faventi.

22. Ὅκως πανωλεθρίῃ] Deo minus indignam opinionem ſuam *Herodotus* oppoſuit ſententiae *Poëtae* vetuſtiſſimi, qui cecinerat τὰ Κύπρια ἔπη· quemque ſupra c. 117. *Homerum* eſſe negabat. Iſtius Poëtae Iupiter, ut Terram incolarum onere praegravatam levaret, ἐν πυκιναῖς πραπίδεσσιν Σύνθετο κουφίσαι ἀνθρώπων παμβώτορα γαῖαν, Ῥιπίσσας πολέμου μεγάλην ἔριν Ἰλιακοῖο in *Schol.* ad *Hom.* Il. A, 5. Hanc et alibi ſententiam ſequutus est

rum iniuriarum magnas a diis etiam venire ultiones. Et hæc quidem, ut mihi videntur,
121 dicta ſunt. Protei autem regnum dicebant ſuſcepiſſe RHAMPSINITVM, qui monumenta reliquit anteſores ad occaſum ſpectantes templi Vulcani; et e regione iſtarum ſtatuit duo ſimulacra quinum et vicenum cubitorum magnitudinis: quorum quod verſus aquilonem ſtat, AEgyptii AEſtatem vocant; quod verſus auſtrum, Hiemem: et quod quidem vocant AEſtatem, id adorant et placant; Hiemem vero quod vocant, vice verſa
1 in eo conſulunt. Huic regi ingentem etiam pecuniarum vim fuiſſe, quam nemo regum, qui deinceps AEgyptum tenuerunt, ſuperare potuerit, ac ne proxime quidem accedere. Et quum in tuto eam pecuniam collocare vellet, ædificium exſtruxiſſe lapideum, cuius parietum unus in exteriorem ædium partem pertinebat; ſed ſtructorem inſidiantem hæc fuiſſe machinatum: unum e lapidibus ita ſtruxiſſe ut e pariete facile eximi a duobus viris, etiam ab uno poſſet; ædificio abſoluto, regem in eo pecuniam repoſuiſſe: interiecto tempore, ſtructorem illum, quum eſſet circa vitæ finem, vocaſſe ad ſe filios, nam duo huic erant, eisque narraſſe, ſe illis proſpicientem, ut copioſum victum haberent, aſtu uſum fuiſſe in ædificando regis theſauro; denique plane omnia illis expoſuiſſe, quæ pertinerent ad lapidem eximendum, etiam dediſſe menſuras eius ac dixiſſe, illos hæc obſervantes, regis pecuniarum quæſtores fore. Patre vita functo, haud in longum filios rem diſtuliſſe; noctu enim ad regiam accedentes, lapidem in ædificio inventum nullo negocio amoviſſe,
2 multumque pecuniæ extuliſſe. Quum autem rex forte aperuiſſet ædificium, videretque vaſa

λόμενοι, καταφανὲς τοῦτο τοῖσι ἀνθρώποισι [a] ποιήσωσι, ὡς τῶν μεγάλων ἀδικημάτων μεγάλαι εἰσὶ καὶ αἱ τιμωρίαι παρὰ τῶν θεῶν· καὶ ταῦτα μὲν, τῇ ἐμοὶ δοκέει, εἴρηται. Πρωτέος δὲ ἐκδέξασθαι τὴν βασιληΐην Ῥαμψίνιτον ἔλεγον· ὃς μνημόσυνα ἐλίπετο τὰ προπύλαια, τὰ πρὸς ἑσπέρην τετραμμένα τοῦ [b] Ἡφαιστηΐου· ἀντίον δὲ τῶν προπυλαίων ἔστησε ἀνδριάντας δύο, ἐόντας τὸ μέγαθος πέντε καὶ [c] εἴκοσι πηχέων· τῶν Αἰγύπτιοι τὸν μὲν πρὸς [d] βορέω ἑστεῶτα καλέουσι θέρος· [e] τὸν δὲ πρὸς νότον, χειμῶνα· καὶ τὸν μὲν καλέουσι θέρος, [f] τοῦτον μὲν προσκυνέουσί τε καὶ εὖ ποιέουσι· τὸν δὲ χειμῶνα καλεόμενον, τὰ ἔμπαλιν τούτων ἔρδουσι. πλοῦτον δὲ τούτῳ τῷ βασιλέϊ γενέσθαι ἀργύρου μέγαν, τὸν οὐδένα τῶν ὕστερον [g] ἐπιτραφέντων βασιλέων δύνασθαι ὑπερβαλέσθαι, οὐδ' ἐγγὺς ἐλθεῖν· βουλόμενον δὲ αὐτὸν ἐν ἀσφαληΐῃ τὰ χρήματα θησαυρίζειν, [h] οἰκοδομέεσθαι οἴκημα λίθινον, τοῦ τῶν τοίχων ἕνα ἐς τὸ ἔξω μέρος τῆς οἰκίης ἔχειν. τὸν δὲ ἐργαζόμενον ἐπιβουλεύοντα, τάδε μηχανᾶσθαι· τῶν λίθων παρασκευάσασθαι ἕνα ἐξαιρετὸν εἶναι ἐκ τοῦ τοίχου ῥηϊδίως καὶ ὑπὸ δύο ἀνδρῶν καὶ ὑπ' ἑνός. ὡς δὲ [i] ἐπετελέσθη τὸ οἴκημα, τὸν μὲν βασιλέα θησαυρίσαι τὰ χρήματα ἐν αὐτῷ· χρόνου δὲ περιϊόντος, τὸν οἰκοδόμον περὶ τελευτὴν τοῦ βίου ἐόντα, ἀνακαλέσασθαι τοὺς παῖδας (εἶναι γὰρ αὐτῷ δύο) τούτοισι δὲ ἀπηγήσασθαι, ὡς ἐκείνων [k] προορέων, ὅκως βίον ἄφθονον ἔχωσι, τεχνάσαιτο οἰκοδομέων τὸν θησαυρὸν τοῦ βασιλέος· σαφέως δ' αὐτοῖσι πάντα ἐξηγησάμενον τὰ περὶ [l] τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ λίθου, δοῦναι τὰ μέτρα αὐτοῦ, λέγοντα ὡς ταῦτα διαφυλάσσοντες, ταμίαι τῶν βασιλέος χρημάτων ἔσονται. καὶ τὸν μὲν τελευτῆσαι τὸν βίον, τοὺς δὲ παῖδας αὐτοῦ οὐκ ἐς [m] μακρὸν ἔργου ἔχεσθαι· [n] ἐπελθόντας δὲ ἐπὶ τὰ βασιλήϊα νυκτὸς, καὶ τὸν λίθον ἐπὶ τῷ οἰκοδομήματι ἀνευρόντας ῥηϊδίως μεταχειρίσασθαι, καὶ τῶν χρημάτων πολλὰ ἐξενείκασθαι. ὡς δὲ τυχεῖν τὸν βασιλέα ἀνοίξαντα τὸ 133

a M. Ask. Paſſ. ora Steph. Arch. V., ποιήσωνται vulgo. Mox ἐμοὶ ante δοκέει deſideratur in V. Arch. b Ἡφαιστηΐου Ask., ſupra Ἡφαιστείου Edd. melius. Ῥαμψίνιτον Arch. V. regem vocant. c V. Arch., εἴκοσι vulgo. d M. Ask. Paſſ. Arch., in aliis βορέην. e M. Ask. Paſſ. ora Steph., vulgo θέρος, τοῦτον μὲν προσκυνέουσι καὶ εὖ ποιεῦσι, τὸν δὲ πρὸς νότον, χειμ. καλεόμενον. f Haec ſeptem non legunt Arch. V. Val. g Ἐπιγραφέντων Arch. Vind. Paris. C., ἐπιγραφέντων Ald. et Edd. Vulgatum debetur Rem. M. Ask. Paſſ. h Οἰκονομέεσθαι Arch. Vind. i Ἐτελέσθη Arch. Vind. k Προορῶν Paſſ. Ask. Arch., male. l Exſcripſit Euſtath. ad Hom. p. 119, 35. m M. Paſſ. Ask. Rem. margo Steph., μακρὴν Ald. V. Arch. parum refert, hoc an illud velis. n Ἐλθόντας Arch. V.

eſt *Euripides* et in Helena v. 39. 40. Quae habet Euripidea ſimilis argumenti *Strabo* IV, p. 279. A. ſuſpicor e deperdito dramate repetita. *Euripidis* ſtudioſiſſimo *Chryſippo* Philoſopho non diſplicuit iſta ratio, cuius e L. III. de Diis, verba quaedam exhibet *Plutarch.* T. II. p. 1049. B. Homines Iupiter iſte tanti faciebat, quanti Appii illius caeci filia, quae, *Gellio* teſte N. A. X, c. 6. *utinam, inquit, reviviſcat frater, aliamque claſſem in Siciliam ducat, atque iſtam multitudinem perditum eat, quae me male nunc miſeram convexavit.*

VALCKEN.

30. Πέντε καὶ εἴκοσι πήχεων] Hoc malui, non ignarus poëtarum uſu, ſed metri ob leges, εἰείκοσι celebrari. Recurret II, 130. 134. 175. invitis Codd. tabulis. At hoc perquam leve. Protei regis ſucceſſor *Diodoro Remphis* I, 62. audit, *Rhamſes*, ſi *Marshami* valeat opinio, *Tacito* Ann. II, 60. Verum quae de Rhamſe *Tacitus* et eius per Africam Aſiamque expeditionibus et ablatis inde manubiis, in Rampſinitum non quadrant, in *Seſoſtrim* optime, quem quoque in Ramſe latere, *H. Valeſius* et *Iac. Perizonius* Orig. AEgypt. C. XVII. p. 348. coniecerunt. Duo autem illa Rhampſiniti ſimulacra et ſcriptoris orationem *Gronov.* praeclare illuſtravit.

35. Τῶν ὕστερον ἐπιτραφέντων] Videlicet τὴν ἀρχὴν aut τὸ σκῆπτρον, ſicuti III, 142. Etſi autem egregii hoc in verbo MSS. ſint *Med. Ask.* et *Paſſ.*, maiore in laude forent, ſi ἐπιτραφέντων obtuliſſent, quemadmodum I, 7. Adſolet enim *Noſter*, popularium ſuorum adſuetudine, in paſſivis hunc modulum, quamquam ſono aſperiorem, praeferre. Lege *Euſtath.* in *Homer.* p. 519, 41.

41. Ἕνα ἐξαίρετον] Hinc corrigi fortaſſe poterit *Charax* apud *Schol. Ariſtoph.* ad Nub. v. 508. ubi *Agamedes et Trophonius in Elide ταμιεῖον χρυσοῦ κατεσκεύασαν Αὐγείᾳ, ᾧ καταλείψαντες ἁρμὸν λίθου* ſcripſeram e ἐν ᾧ καταλείψαντες ἀνάρμοστον λίθον, νύκτωρ εἰσιόντες ἔκλεπτον τῶν χρημάτων; ut ἀνάρμοστον dixerit lapidem *non coagmentatum*, τὸν ἐξαίρετον ῥηϊδίως *Herodoti*, vel εὐεξαίρετον, in eadem hiſtoria *Pauſan.* IX, p. 785. ἐποίησαν ἐνταῦθα τῶν λίθων εἶναι ἕνα σφίσιν ἀφαιρεῖν κατὰ τὸ ἐκτός. Quae narrantur apud utrumque ſimillima ſunt in univerſum fabulae Herodoteae de theſauro Rhampſiniti; qui, *Diodoro* Ῥέμφις dictus, ob opes ſordide coacervatas οὐ βασιλεὺς ἀλλ' οἰκονόμος ἀγαθὸς audiebat? Ex *Herodoto* videntur a Graeculo quodam repetita atque in Agameden Trophoniumque tranſlata, e quo ſua hauſerint *Charax* et *Pauſanias*. Hi nihil habent, quo paulo poſt τὰ μέτρα illuſtrentur: *inſtrumenta* filiis pater probabiliter dedit, quibus lapis ſic potuerit ceteris interponi, ut coagmentatus videretur; qualia dici potuerunt ἄρμοστρα. Quod ſcribit *Herod.* V. 26. πάγας — περὶ τὰ ἀγγήϊα — στῆσαι, *Characis* Daedalus, qui in Elide degebat exul (αὐτόθι legerim pro ἑκοῦσι) παγίδας ἔστησεν. *Pauſaniae* Hyrieus ἔστησεν ὑπὲρ τῶν ἀγγείων πάγας. Furum alterum *Herod.* τῇ πάγῃ ſcribit ἐνέχεσθαι· Agameden *Pauſaniae* ὁ δεσμὸς κατεῖχε. *Characis* παγίσι περιπεσὼν Ἀγαμήδης ἀναιρεῖται. Clar. *Erneſti* reponit αἱρεῖται. Tandem ob eamdem, quam tradit *Herod.* rationem apud *Pauſaniam* et *Characem* furto proximus illaqueati fratris caput amputat. VALCKEN.

50. Δοῦναι τὰ μέτρα αὐτοῦ] In *Miſcell. Lipſienſ.* Vol. VII. p. 640. convertuntur τὰ μέτρα in τὰ τεκμήρια ſive *indicia* et lapidis notas. Non arbitor, neceſſe fuiſſe. Callidus et furax ſenex exemtilis lapidis indolem, ſitumque liberis expoſuit, tum, ne errarent, quae eius menſura, et qui termini. Ita μέτρα θαλάσσης in Oraculo I, 47. et paſſim alia.

62. Ha-

I Cuius ærarium filii fabri compilant, quorum unus laqueis captus truncatur capite ab fratre. Suſpenſum fratris cadaver et ab excubiis cuſtoditum aſtute frater ſurripit et aufert.

τὸ οἴκημα, [a] θωϋμάσαι, ἰδόντα τῶν χρημάτων καταδεᾶ τὰ ἀγγήϊα· οὐκ ἔχειν δὲ ὅν τινα ἐπαιτιᾶται, τῶν τε σημάντρων ἐόντων σόων, καὶ τοῦ οἰκήματος [b] κεκλειμένου· ὡς δὲ αὐτῷ καὶ δὶς καὶ τρὶς ἀνοίξαντι, [c] αἰεὶ ἐλάσσω φαίνεσθαι τὰ χρήματα (τοὺς γὰρ κλέπτας οὐκ [d] ἀνιέναι κεραΐζοντας) ποιῆσαί μιν τάδε· πάγας προστάξαι ἐργάσασθαι, καὶ ταύτας περὶ τὰ ἀγγήϊα ἐν τοῖσι τὰ χρήματα ἐνῆν, [e] στῆσαι· τῶν δὲ φωρῶν ὥσπερ ἐν τῷ πρὸ τοῦ χρόνῳ ἐλθόντων, καὶ [f] ἐσδύντος τοῦ ἑτέρου αὐτῶν, ἐπεὶ πρὸς τὸ ἄγγος προσῆλθε, ἰθέως τῇ πάγῃ ἐνέχεσθαι· ὡς δὲ γνῶναι αὐτὸν ἐν οἵῳ κακῷ ἦν, ἰθέως καλέειν τὸν ἀδελφεὸν, καὶ δηλοῦν αὐτῷ τὰ παρεόντα, καὶ κελεύειν τὴν ταχίστην ἐσδύντα, [g] ἀποταμεῖν αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν· ὅκως μὴ αὐτὸς ὀφθεὶς, καὶ γνωρισθεὶς ὃς εἴη, [h] προσαπολέσῃ καὶ ἐκεῖνον· τῷ δὲ δόξαι εὖ λέγειν, καὶ ποιῆσαί μιν πεισθέντα ταῦτα· καὶ καταρμόσαντα τὸν λίθον, ἀπιέναι ἐπ' οἴκου, [i] φέροντα τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀδελφεοῦ· ὡς δὲ ἡμέρη ἐγένετο, ἐσελθόντα τὸν βασιλῆα ἐς τὸ οἴκημα, ἐκπεπλῆχθαι, ὁρέοντα τὸ σῶμα τοῦ φωρὸς ἐν τῇ πάγῃ ἄνευ τῆς κεφαλῆς ἐόν· τὸ δὲ οἴκημα, ἀσινὲς, καὶ οὔτε ἔσοδον, οὔτε ἔκδυσιν οὐδεμίην [k] ἔχον· ἀπορεύμενον δέ μιν, τάδε ποιῆσαι· τοῦ φωρὸς τὸν νέκυν κατὰ τοῦ τείχεος κατακρεμάσαι· φυλάκους δὲ αὐτοῦ [l] καταστήσαντα, ἐντείλασθαί σφισι, τὸν ἂν ἴδωνται ἀποκλαύσαντα, ἢ κατοικτισάμενον, συλλαβόντας ἄγειν πρὸς ἑωυτόν· ἀνακρεμαμένου δὲ τοῦ νέκυος, τὴν μητέρα δεινῶς φέρειν· λόγους δὲ πρὸς τὸν περιεόντα παῖδα ποιευμένην, προστάσσειν αὐτῷ, ὅτεῳ τρόπῳ δύναται [m] μηχανᾶσθαι, ὅκως τὸ σῶμα τοῦ ἀδελφεοῦ

134 καταλύσας κομιεῖ· εἰ δὲ τούτων ἀμελήσει, διαπειλέειν [n] αὐτὴν, ὡς ἐλθοῦσα πρὸς τὸν βασιλῆα, μηνύσει αὐτὸν ἔχοντα τὰ χρήματα· ὡς δὲ χαλεπῶς [o] ἐλαμβάνετο ἡ μήτηρ τοῦ περιεόντος παιδὸς, καὶ πολλὰ πρὸς αὐτὴν λέγων οὐκ ἔπειθε, ἐπιτεχνήσασθαι τοιάδε μιν· ὄνους κατασκευασάμενον, καὶ ἀσκοὺς πλήσαντα οἴνου, ἐπιθεῖναι ἐπὶ τῶν ὄνων, καὶ ἔπειτα ἐλαύνειν αὐτούς· ὡς δὲ κατὰ τοὺς φυλάσσοντας ἦν [p] τὸν κρεμάμενον νέκυν, ἐπισπάσαντα τῶν ἀσκῶν δύο ἢ τρεῖς ποδεῶνας αὐτὸν λύειν [q] ἀπαμμένους· ὡς δὲ ἔρρεε ὁ οἶνος, τὴν κεφαλήν μιν κόπτεσθαι μεγάλα βοῶντα, ὡς οὐκ ἔχοντα πρὸς ὁκοῖον τῶν ὄνων πρῶτον τράπηται· τοὺς δὲ φυλάκους, ὡς ἰδεῖν πολλὸν ῥέοντα τὸν οἶνον, συντρέ-

χειν

vaſa pecuniarum imminuta, obſtupuiſſe: nec habuiſſe quem inſimularet, quum et ſigna ſalva et ædificium obſeratum eſſet. Vbi autem iterum ac tertio aperienti minor aſſidue pecunia apparebat, (nam fures non deſinebant diripere) hoc feciſſe: laqueos fieri imperaviſſe, et eos circa vaſa in quibus pecuniæ inerant collocaſſe: fures, quemadmodum ſuperiori tempore, quum veniſſent, et alter eorum penetrans ad vas recta perrexiſſet, eum fuiſſe laqueo innexum; et ubi agnovit quo in malo eſſet, protinus fratrem vocaſſe, et præſentis conditionis ſuæ certiorem feciſſe; iuſſiſſeque ut quam celerrime introgreſſus ſibi caput abſcinderet, ne ipſe conſpectus agnituſque quis eſſet, etiam illius vitam perderet. Qui quum viſus eſſet probe dicere, fratrem ei obſequentem ita feciſſe: et adaptato lapide domum abiſſe, fratris caput aſportantem. Vbi dies illuxit, 3
ingreſſum in ædificium regem expaviſſe, cernentem corpus furis in laqueo ſine capite, et ædificium incorruptum, nullumque neque ingreſſum neque egreſſum habens. Ita quum hæreret, faciendum ſtatuiſſe, ut furis cadaver e muro ſuſpenderet: cuſtodesque illic appoſuiſſe, iuſſos ut ſiquem plorantem aut miſerantem animadvertiſſent, eum apprehenſum ad ſe ducerent. Suſpenſo cadavere matrem indigne tuliſſe, alloquutamque filium qui ſupererat, imperaſſe ut quacunque ratione machinari poſſet, corpus fratris ſolveret aſportaretque: id ſi negligeret, minatam ſe regem eſſe adituram ad eum deferendum, quod pecunias haberet. Adverſus 4
hanc quum filius multa verba faceret, nec perſuaderet, quod illa eum graviter accipiebat, eum talem rem fuiſſe commentum: inſtructis aſinis utres vino plenos impoſuiſſe: et poſtquam agendo aſinos iuxta cuſtodes ſuſpenſi cadaveris fuit, attractis petiolis ipſum duobus tribusve utrium, ſolviſſe pendentes, et quum vinum flueret, tum caput ſibi cædentem, vehementer vociferatum eſſe, tanquam neſcientem ad quem prius aſinorum ſe converteret. Cuſtodes quum multum vini fluere viderent, concur-

riſſe

a Θωμάσαι *Arch. V.* et mox ἀπαιτιᾶσθαι, tum σημαντέρων prior. *b M. Paſſ.* κεκλεισμένου *Arch. V. Ask.*, vulgo κατακεκλεισμένου. *c* Ἀεὶ ἐλ. *Arch. Pariſ. A. B., Vind. Rem. Ald.*; imitatur *Pauſanias* IX, 37. ἀεὶ deſit ſine cauſſa *M. Paſſ. Ask.* *d* Gloſſa *Paſſ.* ἐνδιδόναι. Reſpexit κεραΐζειν *Euſtath.* Hom. p. 364, 22. *e* Στῆναι *Arch. Vind.* *f* Ἐσδύντες *Arch.*, haud prave, qui mox ἰθέως cum *M. Paſſ. Ask. Vind.*, vulgo εὐθέως. *g* Ἀποταμεῖν *Paſſ.* *h* Προσαπολέσει *Arch.* in aliis προσαπολέσῃ tum κἀκεῖνον *Paſſ. Ask.* Porro τῷ δὲ δόξαν *Arch.* *i M. Ask. Paſſ.* ora *Steph.*, alii cum *Ald.* ἀπάγοντα. *k* Ἔχοντε πορευόμενον *Arch.*, ἔχοντα πορευόμενον δέ μιν τάδε. τάδε ποι. *Vind.* *l* Καταστῆσαι, ἐντείλασθαί τε σφι. τὸν *Arch. Vind.* in *M.* ἐντείλασθαί σφισι, mox ἐπικλαύσαντα *Ask.* et marg. *Steph.* Vide III, 14. *m* Μηχανήσασθαι et ſtatim κομίσῃ *Arch. V.* *n M. Paſſ. Ask. V. Arch.*, ſed ἀπειλέειν poſteriores duo: αὐτῷ *Edd.* *o Iidem* omnes, ἐπελαμβάνετο vulgo. *p* Ἴσον τὸν κρεμαμ. ſic *Arch. V.*, et mox τὸν ἀσκὸν *prave.* *q Arch. V. Ald. Pariſ. B. C. Rem.*, ἀφαμμ. *M. Ask.*, gloſſator *Paſſ.* κρεμαμένους.

62. Πάγας προστάξαι ἐργάσασθαι] Simili in narratione *Pauſanias* IX, 37. p. 784. ἔστησεν οὖν ὑπὲρ τῶν ἀγγείων — πάγας. Sic enim tono mutato oportebat, et bene *Kuhnius.* Ipſa vero illa de Agamede et Trophonio fabella adeo Herodoteis reſpondet, ut eius ſtruendae anſam praebuiſſe videantur. Certe *Pauſanias*, ut ſaepe adſuevit, *Noſtri* dictionem expreſſit. Adde Schol. in *Comici* Nub. v. 508.

70. Ὅκως μὴ αὐτὸς —— προσαπολέσει] Hoc melius. Solet ὅκως et ὅπως ita inſtrui, quamquam correctoribus ſaepe aliud placuit, ſicuti paullo inferius: et C. 120. Habet, quae hoc adfirmant, *Rich. Dawes* Miſcell. p. 228. Mox τῷ δὲ δόξαν *Arch.*, non inprobum. Inferius C. 148. δόξαν δὲ σφι — et frequenter apud alios. *Euripides* Suppl. v. 129. ἰδίᾳ δοκῆσάν σοι τάδε. et *Heraclid.* v. 187

78. Ἀπορεύμενον δέ μιν, τάδε ποιῆσαι] Errarunt librarii *Arch.* et *Vind.*, *Vallamque* in praecipitia egerunt. Nam quod *Vind.* edit, id mihi hic fuiſſe olim ἀπορεύμενον δέ μιν τάδε, τάδε —— innuit: repetitum enim vocabulum, ut ſubprimeretur alterum, occaſionem dare potuit. Sane Euripideum ἠπόρημαι τάδε, ab *Henr. Stephano* productum adſimile eſt. Vide eius Theſ. T. III. p. 169.

88. Ὡς δὲ χαλεπῶς ἐλαμβάνετο] Tot ſcriptis obniti non ſum auſus, tantoque minus quod λαμβάνεσθαι reprehendendi notionem haud recuſet. Ut nihil tamen diſſimulem, paene adcedo Abbati *Geinozio*, verba omnia ἡ μήτηρ τοῦ περιεόντος παιδὸς ex gloſſa derivanti. Poſuit paullo ante τὸν περιεόντα παῖδα. Cui bono haec iteratio? Turbatur praeterea inſiticiis ordo et ſtructura ſermonis, filium ſpectantis: tum autem ὡς χαλεπῶς ἐλαμβάνετο paſſiva erit poteſtate, *cum acerbius acciperetur.* Verum omnibus contra euntibus membranis, haec tango magis, quam adſevero.

94. Ποδεῶνας αὐτὸν, λύειν ἀπαμμένους] Inprudenter Ionicam ſpeciem ultimo detraxerunt *Med.* et *Paſſ.* Vide I, 199. IV, 98., quae *Gronovii* tamen acumen flectere haud valuerunt. Ποδεῶνας ἀσκῶν *Valla* verterat *pedes.* Sunt hic et in oraculo, quod regi AEgeo quondam redditum traditur, utrium petioli ſive prominulae partes: ὁ τοῦ ἀσκοῦ πούς, Schol. in *Euripid.* Medeam v. 679. explicant. At haec occupavit eruditiſſimus *Paull. Leopardus* Emend. VII, 13.

5. Ἐπι-

riſſe cum vaſis in viam: et id quod effuſum eſſet lucrifacientes comportaſſe. Istum ſimulata iracundia omnibus maledixiſſe, aliquantoque post illis conſolantibus, finxiſſe ſe mitigatum, et ab iraſcendo deſiſſe. Tandem exegiſſe a via aſinos atque reparaviſſe: et quum plura verba inter eos fierent, et quidam faceto dicto hominem laceſſeret, ut riſum eliceret, donaſſe illis unum ex utribus. Atque eos illic, ut erant, diſcumbentes, potare conſtituiſſe, prehenſantes hominem ac iubentes ut ſecum ad compotandum maneret: atque istum obſequutum remanſiſſe, et quum inter potandum comiter acciperetur, inſuper donaſſe alium utrem. Ita ſe vino ingurgitantes custodes, admodum temulentos eſſe factos, ſomnoque oppreſſos, ibidem ubi potaverant obdormiſſe. Iſtum, ubi multum noctis erat, tunc corpus fratris diſſolviſſe, et custodum malas dextras in contumeliam deraſiſſe, et aſinos impoſito cadavere domum verſus agitaſſe, exequutumque imperia ma-
5tris. Regem, ubi ei renunciatum est furis cadaver ſurreptum, acerbe tuliſſe: et quum vellet quoquomodo invenire quinam eſſet ista machinatus, hoc feciſſe, quod apud me caret fide: filiam ſuam domi proſtituiſſe, iuſſam omnes indifferenter excipere: ſed priusquam coirent, adigere ad ſibi dicendum quidnam in vita eſſet actum a ſe ſolertiſſimum ac ſceleſtisſimum: et qui narraret quæ circa furem acta eſſent, eum comprehenderet, neque exire permitteret. Quum itaque filia patris imperia faceret, furem, quum audiſſet quamobrem ista fierent, ac vellet ſuperare verſutia regem, hoc egiſſe: recentis mortui amputatam ex humero manum ſub pallio ferentem iſſe, atque ingreſſum ad filiam regis, quum interrogatus eſſet eadem quæ cæteri, enarraſſe, hoc ſe ſceleſtisſimum perpetraſſe, quod fratris in the-

χεῖν ἐς τὴν ὁδὸν, ἄγγεα ἔχοντας, [a] καὶ τὸν ἐκκεχυμένον οἶνον συγκομίζειν, ἐν κέρδεϊ ποιευμένους· τὸν δὲ διαλοιδορέεσθαι πᾶσι, ὀργὴν προσποιεύμενον· παραμυθευμένων δὲ αὐτὸν τῶν φυλάκων, χρόνῳ πρηΰνεσθαι προσποιέεσθαι, καὶ [b] ὑπίεσθαι τῆς ὀργῆς. τέλος δὲ, ἐξελάσαι αὐτὸν τοὺς ὄνους ἐκ τῆς ὁδοῦ, καὶ κατασκευάζειν. ὡς δὲ λόγους τε πλέονας ἐγγίνεσθαι, καί τινα καὶ σκῶψαί μιν, καὶ ἐς γέλωτα [c] προαγαγέσθαι, ἐπιδοῦναι αὐτοῖσι τῶν ἀσκῶν ἕνα· τοὺς δὲ αὐτοῦ ὥσπερ εἶχον κατακλιθέντας πίνειν διανοέεσθαι, καὶ ἐκεῖνον παραλαμβάνειν, καὶ κελεύειν μετ' ἑωυτῶν μείναντα συμπίνειν· τὸν δὲ πεισθῆναί τε [d] δὴ, καὶ καταμεῖναι· ὡς δέ μιν παρὰ τὴν πόσιν φιλοφρόνως ἠσπάζοντο, ἐπιδοῦναι [e] αὐτοῖσι καὶ ἄλλον τῶν ἀσκῶν· δαψιλέϊ δὲ τῷ ποτῷ χρησαμένους τοὺς φυλάκους, ὑπερμεθυσθῆναι· καὶ κρατηθέντας ὑπὸ τοῦ ὕπνου, αὐτοῦ ἔνθαπερ ἔπινον [f] κατακοιμηθῆναι· τὸν δὲ, ὡς πρόσω ἦν τῆς νυκτὸς, τό, τε σῶμα τοῦ ἀδελφεοῦ καταλῦσαι, καὶ τῶν φυλάκων ἐπὶ λύμῃ [g] πάντων ξυρῆσαι τὰς δεξιὰς [h] παρηΐδας· ἐπιθέντα δὲ τὸν νέκυν ἐπὶ τοὺς ὄνους, ἀπελαύνειν ἐπ' οἴκου, ἐπιτελέσαντα τῇ μητρὶ τὰ προσταχθέντα· τὸν δὲ βασιλέα, ὡς αὐτῷ [i] ἀπηγγέλθη τοῦ φωρὸς ὁ νέκυς ἐκκεκλεμμένος, δεινὰ ποιέειν· πάντως δὲ βουλόμενον εὑρεθῆναι ὅστις κοτὲ εἴη ὁ ταῦτα μηχανώμενος, ποιῆσαί μιν τάδε, ἐμοὶ μὲν οὐ πιστά· [k] τὴν θυγατέρα τὴν ἑωυτοῦ κατίσαι ἐπ' οἰκήματος, ἐντειλάμενον πάντας τε ὁμοίως προσδέκεσθαι· καὶ πρὶν συγγίνεσθαι, ἀναγκάζειν λέγειν αὐτῇ ὅ, τι δὴ ἐν τῷ βίῳ ἔργασται αὐτῷ σοφώτατον καὶ ἀνοσιώτατον· ὃς δ' ἂν [l] ἀπηγήσηται τὰ περὶ τὸν φῶρα γεγενημένα, τοῦτον συλλαμβάνειν, καὶ μὴ ἀπιέναι ἔξω· ὡς δὲ τὴν παῖδα ποιέειν τὰ ἐκ τοῦ πατρὸς προσταχθέντα, τὸν φῶρα πυθόμενον τῶν εἵνεκα ταῦτα ἐπρήσσετο, βουληθέντα πολυτροπίῃ τοῦ βασιλῆος περιγενέσθαι, ποιέειν τάδε· νεκροῦ προσφάτου ἀποταμόντα [m] ἐν τῷ ὤμῳ τὴν χεῖρα, ἰέναι αὐτὸν ἔχοντα αὐτὴν ὑπὸ τῷ ἱματίῳ· ἐσελθόντα δὲ [n] ὡς τοῦ βασιλῆος τὴν θυγατέρα, καὶ εἰρωτώμενον τάπερ καὶ οἱ ἄλλοι, ἀπηγήσασθαι 135

a Copulam et οἶνον non legit *Arch.* b *Ask. Rem. Paſſ. M.* ora *Steph.*, in aliis ὑπίσχεσθαι vid. *Gronov.* c Προσαγεῖν *Arch. V.*, προσαγαγέσθαι *Paſſion.* cum *Edd.*, προαγαγέσθαι *M. Ask.*, tum ἐπιδοῦναι αὐτοῖσι τῶν ἀσκῶν ἕνα *Paſſ. Ask. V. Arch.*, ἐπιδ. σφι τ. ἀσκ. ἕνα αὐτοῖσι *M. Ald. Edd.*, ſequor priores. *Plut.* de Malign. p. 866. C. haec traducit, neque advertit Interpres. d Δὴ *V.*, cui et *Arch.* φιλοφρόνως abest. e *Paſſ. Ask. Arch. V. Paris. B. C.* cum *Ald.*, αὐτοῖσι τῶν ἀσκῶν *M.*, vulgo καὶ ἄλλον τῶν ἀσκ. f Κοιμηθῆναι *Arch. V.*, qui mox κατακλύσαι perperam. g Deest *Vind.* h Παρηΐδας *Arch. V.*, ſtatim ἐπελαύνειν *Rem.* i Ἀπηγγέλη iidem. k Omnes τὴν, ſed τήνδε *M. Paſſ. Ask.* l Ἀπηγήσεται *Arch.* m *Idem* et *V. Paſſ. Ask.*, τ. χεῖρα ἐν τ. ὤμῳ *M.* et *Edd.* Πρόσφατον hinc explicat *Euſtath.* in Hom. p. 564, 10. n *M. Paſſ. V. Arch. Ask.*, ἐς τοῦ *Ald. Paris. B. Rem.*

5. Ἐπιδοῦναι αὐτοῖσι τῶν ἀσκῶν ἕνα] Bene memini ἀνάξιά σφεων αὐτῶν I, 73.; hic locus aliam ſeriem postulat. Προαγαγέσθαι in ea ſchedarum discordia potius habetur. *Pauſanias* IX, 5. καθελθὼν δὲ ἐς διαφορὰν προήχθη. et C. 8. προήχθησάν ποτε ὑπὸ μέθης ἐς ὕβριν, ſaepeque alias. Iunge Vit. Homeri C. 21. Post pauca *Aldinum* καὶ ἐπιδ. αὐτοῖσι καὶ ἄλλον τῶν ἀσκῶν, ſatis utique protectum nunc, haud ſprevi. Idem, *Aldum* tamen praetereuntes, viri doctisſimi *Corn. de Pauw*, *Reiskius* et *Abreſchius* coniectando divinarant.

15. Τῶν φυλάκων ἐπὶ λύμῃ — ξυρῆσαι] Sic ἐπὶ λύμῃ, *contumeliae cauſſa* III, 14. et *Sophocl.* Elect. v. 1201. Similem ignominiam legatis regis Davidis inpoſuit Ammonitarum regulus Chanun belloque occaſionem dedit II. Samuel. 10, 4. Durat in hanc aetatem apud Arabes et Turcas contumelioſum poenae et iniuriae genus, quo aut barba vellitur aut ex parte raditur. De Arabibus teſtem fero *Abulpharaium* Hiſt. Dynaſt. IX. p. 186.; Turcarum conſuetudines exponit *Iſm. Bullialdus* ad Hiſt. Byz. *Ducae* C. 15.

22. Κατίσαι ἐπ' οἰκήματος] Hic et c. 126. errantem *Vallam* corrigit *L. Bos* Obſ. Crit. c. II. vid. Anim. in *Ammon.* p. 177. Saepenumero peccarunt interpretes in hac voce, velut in Charmide *Platonis* T. II, p. 163. B. *Iſaei* Or. V. p. 58, 15. ubi καθῆστο ἐν οἰκήματι et ἀπὸ τοῦ οἰκήματος ἀνίσταται redduntur ab interprete p. 457. *domi manſit*, et *e domo diſceſſit*: in *Dionis Chryſ.* Or. XL. p. 494. C. et Or. VII. p. 127. D. paulo ante facta mentio fuerat οἰκημάτων ῥυπαρῶν· ut μιαρῶν οἰκημάτων ap. *Athen.* V. p. 220. D. οἴκημα πορνικὸν dixit interpres *Ezech.* XVI, 24. In *Origene* c. *Celſ.* I, p. 50. ſcribendum puto, ἀπὸ οἰκήματος αὐτὸν μετήγαγεν. deleta voce nihili ἐπίλου, nata e τέγους vel τέγους, quam vocem adſcripſerant e L. III, p. 152. locum tentarunt, *Boherellus*, *Menag.* et *Daviſius*: recentioribus τὸ οἴκημα paſſim τέγος dicitur vel στέγος· de puero cuias eſſet interrogatus *Diogenes*, acerbo luſu Τεγεάτης ἔφη. *Laërt.* VI, 61. VALCKEN.

22. Κατίσαι ἐπ' οἰκήματος] Ex *Vallae* Latinis *domi*: oportuerat *in lupanari*, ut C. 126, ubi par eiusdem lapsus, notatus a *Io. Taylor* ad Marm. Sandvicenſe p. 59. et pridem a *Th. Galeo.* Cenſui autem *Aldinum* atque aliorum τὴν ſufficere, neque acceſſionis incremento ex *Med.* indigere.

30. Ἀποταμόντα ἐν τῷ ὤμῳ τὴν χεῖρα] Poſtulant hunc ordinem ſcripti *Codd.*; χεὶρ pro brachio ponitur, ab humero in extimos digitos porrecto, ſicuti apud *Homerum* et brevi post. Amplius eſt, neque alienum tamen, de Scytharum crudelibus victimis τῶν — ἀνδρῶν τοὺς δεξιοὺς ὤμους πάντας ἀποταμόντες σὺν τῇσι χερσὶ ex L. IV, 62.

32. Ὡς τοῦ βασιλῆος τὴν θυγατέρα] Non recuſo eam hic formulam, alibi fortaſſe. *Ariſtoph.* Plut. v. 242. ἢν δ' ὡς παραπλῆγ' ἄνθρωπον εἰσελθὼν τύχω· *Ioſeph.* Antiq. XVIII, 8, 4. *Iudaei* ἐισίασιν ὡς τὸν Πετρώνιον et *Alciphron.* I, 28. cum *Bergleri* obſervatis. Iam quod *Gronov.* ad II, 115. Ἐσελθόντα δὲ ἐς τοῦ βασ. τὴν θυγατέρα eo nomine proſcribit, quod eo nihil magis obſcoenum videatur: laudare non poſſum. Adeone ſui oblitus *Polybii* fuit, qui XV, 24. εἰς τούτους εἰσῆλθε μετὰ τοῦ βασιλέως,

σθαι ὡς ἀνοσιώτατον μὲν εἴη ἐργασμένος, ὅτι τοῦ ἀδελφεοῦ ἐν τῷ θησαυρῷ τοῦ βασιλῆος ὑπὸ πάγης ἁλόντος ἀποτάμοι τὴν κεφαλήν· σοφώτατον δὲ, ὅτι τοὺς φυλάκους καταμεθύσας, [a] καταλύσειε τοῦ ἀδελφεοῦ κρεμαμένου τὸν νέκυν· τὴν δὲ, ὡς ἤκουσε, ἅπτεσθαι αὐτοῦ· τὸν δὲ φῶρα ἐν τῷ σκότεϊ προτεῖναι αὐτῇ τοῦ νεκροῦ τὴν χεῖρα· τὴν δὲ, ἐπιλαβομένην ἔχειν, νομίζουσαν αὐτοῦ ἐκείνου τῆς χειρὸς ἀντέχεσθαι· τὸν δὲ φῶρα προέμενον [b] αὐτῇ, οἴχεσθαι διὰ θυρέων φεύγοντα· ὡς δὲ καὶ ταῦτα ἐς τὸν βασιλέα [c] ἀνενειχθῆ, ἐκπεπλῆχθαι μὲν ἐπὶ τῇ πολυφροσύνῃ τε καὶ τόλμῃ τἀνθρώπου· τέλος δὲ, διαπέμποντα ἐς πάσας τὰς [d] πόλις, ἐπαγγέλλεσθαι ἄδειάν τε διδόντα, καὶ μεγάλα ὑποδεκόμενον ἐλθόντι ἐς ὄψιν τὴν ἑωυτοῦ· τὸν δὲ φῶρα, πιστεύσαντα, ἐλθεῖν πρὸς αὐτόν· Ῥαμψίνιτον δὲ μεγάλως θωυμάσαι, [e] καί οἱ τὴν θυγατέρα ταύτην συνοικίσαι, ὡς πλεῖστα ἐπισταμένῳ ἀνθρώπων. Αἰγυπτίους μὲν γὰρ τῶν ἄλλων προκεκρίσθαι, ἐκεῖνον δὲ, Αἰγυπτίων. Μετὰ δὲ ταῦτα, [f] ἔλεγον τοῦτον τὸν βασιλῆα ζωὸν καταβῆναι κάτω ἐς τὸν οἱ Ἕλληνες ἀΐδην νομίζουσι εἶναι, κἀκεῖθι [g] συγκυβεύειν τῇ Δήμητρι· καὶ τὰ μὲν, νικᾷν αὐτὴν, τὰ δὲ, ἑσσοῦσθαι ὑπ᾽ αὐτῆς· καί μιν [h] πάλιν ἀπικέσθαι δῶρον ἔχοντα παρ᾽ αὐτῆς χειρόμακτρον χρύσεον· ἀπὸ δὲ τῆς Ῥαμψινίτου καταβάσιος, ὡς πάλιν ἀπίκετο, ὁρτὴν δὴ ἀνάγειν Αἰγυπτίους ἔφασαν, τὴν καὶ ἐγὼ οἶδα ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἐπιτελέοντας αὐτούς· [i] οὐ μέντοι εἴτε δι᾽ ἄλλο τι, εἴτε διὰ ταῦτα ὁρτάζουσι, ἔχω λέγειν· φᾶρος δὲ αὐτημερὸν [k] ἐξυφήναντες οἱ ἱρέες, κατ᾽ ὦν ἔδησαν ἑνὸς αὐτῶν μίτρῃ τοὺς ὀφθαλμούς. ἀγαγόντες δέ [l] μιν ἔχοντα τὸ φᾶρος ἐς ὁδὸν φέρουσαν ἐς [m] ἱρὸν Δήμητρος, αὐτοὶ ἀπαλλάσσονται ὀπίσω· τὸν δὲ ἱρέα τοῦτον καταδεδεμένον τοὺς ὀφθαλμοὺς, λέγουσι ὑπὸ δύο λύκων ἄγεσθαι ἐς τὸ ἱρὸν τῆς Δήμητρος, ἀπέχον τῆς [n] πόλιος εἴκοσι σταδίους· καὶ αὖτις ὀπίσω ἐκ τοῦ ἱροῦ ἀπάγειν μιν τοὺς λύκους ἐς τὠυτὸ χωρίον. Τοῖσι μέν νυν ὑπ᾽ Αἰγυπτίων λεγομένοισι χράσθω ὅτεῳ τὰ τοιαῦτα πιθανά ἐστι· ἐμοὶ δὲ παρὰ πάντα τὸν λόγον ὑπόκειται, [o] ὅτι τὰ λεγόμενα ὑπ᾽ ἑκάστων ἀκοῇ γράφω. ἀρχηγετεύειν δὲ τῶν κάτω Αἰγύπτιοι λέγουσι [p] Δήμητρα καὶ Διόνυσον· πρῶτοι δὲ καὶ [q] τόνδε τὸν λόγον Αἰγύπτιοί [r] εἰσι οἱ εἰπόντες, ὡς ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατός ἐστι· τοῦ σώματος δὲ [s] καταφθίνοντος, ἐς ἄλλο

theſauro regis laqueo capti caput amputasſet: ſolertisſimum autem, quod cuſtodibus ebriis factis cadaver fratris ſuſpenſi reſolvisſet. Illam, quum hæc audisſet, manum in hunc iniecisſe: eique furem in tenebris manum mortui porrexisſe; quam mulier quum apprehendisſet, manum ſe huius tenere rata, istum per fores ſe proripuisſe, muliere deluſa. 6 Postquam et hæc renunciata ſunt regi, ſtuporem incusſisſe tum aſtutiam, tum audaciam hominis. Ad extremum, dimisſis per omnes urbes nunciis, regem edixisſe, non modo veniam ſed etiam magna munera manere furem, ſi in conſpectum ipsius veniret; ita furem, fide habita, ad eum venisſe, eique Rhampſinitum, magna viri admiratione ductum, filiam ſuam collocasſe, tanquam ex omnibus mortalibus plurima ſcienti: nam AEgyptios quidem ceteris, hunc autem AEgyptiis antecellere.

122 Post hæc aiebant regem hunc deſcendisſe vivum ſub terram, eo ubi Græci opinantur ſedes infernas esſe, et ibi cum Cerere alea ludere; et aliquando victorem, aliquando victum fuisſe: et ſurſum iterum fuisſe reverſum, munus ab ea obtinentem mantile aureum. Quod tempus a Rhampſiniti deſcenſu ad reditum, dicebant feriatum esſe apud AEgyptios. Idque ego ad meam memoriam ſcio obſervatum. Sed utrum ob aliud quid, an ob ista ipsa ferientur AEgyptii, asſeverare non posſum. Sacerdotes autem pallium postquam uno illo die detexuerunt, uni ex ſuis oculos mitra alligant: quem geſtantem pallium ubi in viam deduxerunt, quæ fert ad Cereris templum, ipsi retro diſcedunt. Hunc autem ſacerdotem oculos obſtrictos habentem aiunt a geminis lupis duci ad Cereris templum, quod ab urbe viginti ſtadia abest: et postea rurſus ex templo in eundem locum a lupis reduci.

123 Hæc quidem ab AEgyptiis relata ſic cuique placeant, prout credibilia videntur; mihi autem in omni ſermone conſtitutum est ea ſcribere, quæ auditu ex ſingulis cognovi. Inferorum principatum tenere Cererem et Liberum AEgyptii aiunt. Hi denique primi extiterunt qui dicerent, animam hominis esſe immortalem; ſed exoleſcente corpore ſubinde in aliud animal, quod as-

a Καταλύσει *V. Arch.*, et κρεμάμενον cum *Ald.* et *Paris. B.*; editum probant *M. Ask. Pasſ.* *b* Αὐτὴν *Arch.* *c* Ἀνηνεῖχθαι *id.* et *Vind.* *d* Πόλιας *iidem.* *e* Οἱ καὶ *Vind. Arch.*, tum hic Ῥαμψίνητον, et mox. *f* Exſcripſit, neglecta Ionica ſpecie, *Athen.* extr. L. IX. p. 410. E. *g* Schol. *Pasſionei* συνταυλίζειν, ſive συνταβλ. et καὶ κεῖθι cum *Ask.* *h* Πάλιν ἄνω ἀπ. *Vall. Arch. V.* *i* Οὐ μὲν εἴγε διὰ ταῦτα ἑορτ. *V. Arch. Vall.*, οὐ μέντοι εἴγε διὰ ταῦτα ὁρτ. *Pasſion.* in *Med.* itidem, ſed εἴτε, in cuius margine omisſae voces: habet *Ald. Rem. Ask.* cum *Edd.* *k* Ἐξυφάναντες *V. Arch.* *l* Omittit *Arch. V.* *m* Etiam hoc. *n* *Vind. Arch. Pasſ. Ask.* tum hic et duo priores εἴκοσι· alii πόλεως ἐείκοσι. *o* Abest *V. Arch.*, tum hic ἀκοῇ γράφειν et ὑπ᾽ ἑκάστου. In *Vind.* ὑπὲρ ἑκάστων. *p* *M. Ask. Pasſ. V. Arch.* ora *Steph.*, Δήμητραν *Edd.* *q* Τοῦτον τὸν *Arch.* *r* *Vind. Ask. Pasſ. M.*, εἰ omittitur ab aliis. *s* Καταφθίναντος *Vind. Arch.*

Apollodori II, 4, 3. de Perſeo διελθὼν εἰς τὸν βασιλέα, et S. *Lucae* Actor. XVI, 40. εἰσῆλθον εἰς τὴν Λυδίαν de Paullo Apoſtolo et Sila? Lege adnotationes ad illa *Lucae* Cl. *Alberti.*

54. Τὰ μὲν νικᾷν αὐτήν] Haec et vicina, ingenioſe tractata, in Ioſephi Pharaonem accommodare tentat Iuvenis Eruditus *Dan. Szathmari*, in Disſertat. Franequerae nuper divulgata de Pharaonibus; alea cum Cerere ludere, eamque vincere vel ab illa vinci nihil aliud esſe iudicans, *quam Cererem almam et fautricem, vel vicisſim inimicam experiri.* VALCKEN.

55. Καί μιν πάλιν ἀπικέσθαι] Cum ſcripſerit in praegresſis τὸν βασιλῆα ζωὸν καταβῆναι ΚΑΤΩ, quidni recipimus ex *MSS.* πάλιν ΑΝΩ ἀπικέσθαι; Mihi, ne redeat, inpedimento *Athenaeus* est, vocem negligens: tacent etiam ſchedae aliae. Quae vero post nonnulla in *Codd.* οὐ μὲν εἴγε ſive εἴτε, διὰ ταῦτα ὁρτ., mediis neglectis, ſpecimen ſunt aberrantium ob iteratas easdem voces librariorum, neque morari Virum Cl. debuerant.

63. Ἐς ἱρὸν Δήμητρος] Mox denuo τὸ ἱρὸν τῆς Δήμητρος, quod cupidum non retrahet, quo minus ex *Vind.* et *Arch.* ἐς Δήμητρος recipiat. Specta laetitiam *Gronovii* ob *Medic.* ἐς Ἀμφιάρεω VIII, 134., et hoc Comici Theſmoph. v. 231, ἐς τὸ τῶν Σεμνῶν θεῶν. Alia ſciens praetereo. Id ex *St. Bergleri* indicio obportunum est: in Darſania, Indiae urbe, mulieres ſtamen vestis in iugali extendere, detexere et deſecare uno die: *Dionyſius* in Basſaricis, Ἔνθάδε πέπλα γυναῖκες — Αὐτῆμαρ κροκόωσιν, ἐφ᾽ ἱστοπέδων τανύουσαι Αὐτῆμαρ δ᾽ ἐτάμοντο, καὶ αὐτῆμαρ ἐρύσαντο· ſic postrema, in *Steph.* Δαρσάνια manca, explevit *Falkenburgius* ad *Nonnum* eleganter: aliter *Salmaſius* in *Capitolini* Pertinac. C. 8.

74. Ὡς ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατός ἐστι] Eodem AEgyptios honore *Clemens Alex.* mactat Strom. VII. p. 752. *Ciceronem* ſi audimus *Pherecydes Syrius primum dixit animos esſe hominum ſempiternos* Disput. Tuſcul. L. 1, C. 16. quo de philoſopho plane diverſa, uti *Ciceroni* adſcripsit *Daviſius*, litteris *Tatianus* prodidit Orat. ad Graec. C. 41. Et nunc certe eius oratio illud praefert. Ego vero non dubito de transpoſitis amanuenſium errore *Tatiani* verbis. Scripſerat de Pythagora Εὔφορβος γεγενῆ-

aſſidue naſcitur, immigrare. Atque ubi per omnia ſe circumtuliſſet, terreſtria, marina, volucria, rurſus in hominis corpus, quod gigneretur, introire; atque hunc ab ea circuitum fieri intra annorum tria millia. Hanc rationem ſunt e Græcis, qui uſurpaverint velut propriam ipſorum, alii prius, alii poſterius;
124 quorum ego nomina ſciens, non ſcribo. Ad Rhampſinitum usque regem aiebant in AEgypto viguiſſe ſane legum præſtantiam et præclare omni copia eam floruiſſe. Poſt hunc autem, qui in regno ſucceſſit, CHEOPEM in omnem pravitatem fuiſſe prolapſum. Omnibus namque eum templis obſeratis, primo AEgyptiis ne ſacrificarent interdixiſſe: deinde iuſſiſſe, ut ſibi laborarent omnes AEgyptii: aliis aſſignando, ut ex lapicidinis Arabici montis ſaxa exciderent, et ad Nilum traherent: aliis, ut tranſmiſſo navibus flumine, illa acciperent, et ad montem qui dicitur Libycus traherent. Faciebant autem opus hominum centum millia, ternis ſemper menſibus ſingula. Tempus autem, quo populus attritus fuit, fuiſſe decennale circa viam, per quam traxerunt ſaxa, quam ſtruxerunt; opus, ut mihi videtur, non multo minoris molitionis, quam ipſa pyramis. Cuius longitudo eſt quinque ſtadiorum, latitudo cubitorum quadraginta; altitudo, ubi altiſſima ipſa ſui eſt, triginta duo cubitorum, lapide polito et animalibus inſculptis. Illi decem annos fuiſſe inſumptos tum

illis,

ἄλλο ζῶον αἰεὶ γινόμενον ἐσδύεται· ἐπεὰν δὲ περιέλθῃ 136
πάντα τὰ χερσαῖα καὶ τὰ θαλάσσια καὶ τὰ [a] πετεινά, αὖτις ἐς ἀνθρώπου σῶμα γινόμενον [b] ἐσδύνειν· τὴν περιήλυσιν δὲ αὐτῇ γίνεσθαι ἐν τρισχιλίοισι ἔτεσι. τούτῳ τῷ λόγῳ εἰσὶ οἱ Ἑλλήνων ἐχρήσαντο, οἱ μὲν, πρότερον, οἱ δὲ, [c] ὕστερον, ὡς ἰδίῳ ἑωυτῶν ἐόντι· τῶν ἐγὼ εἰδὼς τὰ οὐνόματα, οὐ γράφω. Μέχρι μέν νυν Ῥαμψινίτου βασιλῆος εἶναι [d] ἐν Αἰγύπτῳ πᾶσαν εὐνομίην ἔλεγον, καὶ εὐθηνέειν Αἴγυπτον μεγάλως· μετὰ δὲ τοῦτον, [e] βασιλεύσαντά σφεων Χέοπα, ἐς πᾶσαν κακότητα ἐλάσαι· [f] κατακληίσαντα γάρ μιν πάντα τὰ ἱρὰ, πρῶτα μέν σφεας [g] θυσιέων ἀπέρξαι· μετὰ δὲ, ἐργάζεσθαι ἑωυτῷ κελεύειν πάντας Αἰγυπτίους· τοῖσι μὲν δὴ ἀποδεδέχθαι, ἐκ τῶν [h] λιθοτομιέων τῶν ἐν τῷ Ἀραβίῳ οὔρεϊ, ἐκ τουτέων ἕλκειν λίθους μέχρι τοῦ Νείλου· διαπεραιωθέντας δὲ τὸν ποταμὸν πλοίοισι τοὺς λίθους ἑτέροισι ἔταξε ἐκδέκεσθαι, καὶ πρὸς τὸ Λιβυκὸν καλεύμενον ὄρος, πρὸς τοῦτο ἕλκειν· [i] ἐργάζοντο δὲ κατὰ δέκα μυριάδας ἀνθρώπων αἰεὶ τὴν τρίμηνον ἑκάστην. χρόνον δὲ [k] ἐγγενέσθαι τριβομένῳ τῷ λαῷ, δέκα μὲν ἔτεα τῆς ὁδοῦ [l] κατὰ τὴν εἷλκον τοὺς λίθους, τὴν ἔδειμαν, ἔργον ἐὸν οὐ πολλῷ τέῳ ἐλάσσον τῆς πυραμίδος, ὡς ἐμοὶ [m] δοκέειν· τῆς μὲν γὰρ μῆκός [n] εἰσι πέντε στάδιοι· εὖρος δὲ, δέκα ὀργυιαί· ὕψος δὲ, τῇ ὑψηλοτάτη ἐστὶ αὐτὴ ἑωυτῆς, ὀκτὼ ὀργυιαί· λίθου [o] τε ξεστοῦ καὶ ζῴων ἐγγεγλυμμένων· ταύτῃ δὲ [p] δὴ τὰ δέκα ἔτεα γενέσθαι καὶ

τῶν

a M. Ask. Paſſ. Arch. V. margo *Steph.*, vulgo πτηνά. *b* Ἐσδύνει *Paſſ. Ask.*, et γινομένην *Steph.* ora. Statim περιήλυσιν *Ask.*, περιείλυσιν *Vind.*, περιείλησιν *Ald.* et *Edd.*, quod nunc eſt, venit ex *M. Paſſ. Arch. Rem.*; Gloſſa *Paſſ.* ἔφοδον, πορείαν. *c* Δεύτερον *Vind.* *d* Abeſt praepos. *V. Arch.*, mox εὐθυνέειν *Ald.* *e* Βασιλεύοντα *Arch. Vind.* *f* Κατακλήσαντα *Ask. V.*, κατακλείσαντα *Arch.* *g* Θυσιέων ἀπέρξαι *V. Arch.*, ſine medio τουτέων, quod in plerisque *Editis* et *Ald.*: mox ἐργάζεσθαι ἑωυτοῦ *iidem.* *h* Λιθοτομέων *Paſſ.* *i* Εἰργ. *Arch. V. Ask.* *k* Ἐπιγενέσθαι *Arch. V. Paris. C.* mox τῷ ἄλλῳ *Paſſ. M. Paris. C. Ask.*, reliqui et recte τῷ λαῷ. *l* Solus *Ask.*, ceteri κατ' ἣν· tum εἵλκοντο τοὺς *Arch*, εἵλκοντο *Vind.* *m* Δοκέει *Arch.* *n* Εἰσὶ *Arch. Paſſ. Ask. V.*, ſed hoc ordine in *Arch. V.* τῆς γ. μῆκος μέν εἰσι· vulgo μῆκός ἐστι tum ὀργυίαι *iidem.*, tali tono. *o* Δὲ *Arch. V.* *p* Deſit iisdem.

γενέσθαι φησιν, τοῦ Φερεκύδεος δόγματος κληρονόμος ἐστι· ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τῆς ψυχῆς διαβάλλει τὴν ἀθανασίαν. Liquida res eſt ex C. 5., ubi Pythagorae Φερεκύδους ſive *Pherecydis* τὴν περὶ τὸ δόγμα κληρονομίαν contribuit, nusquam Ariſtoteli, ne quidem apud alios. Atque haec *Tatiani* cauſſa.

78. Τὴν περιήλυσιν δὲ αὐτῇ &c.] Optime MSS. et *Gronov.*; Περιείλησις *Edd.* exprimere apta eſt, nugas Iudaeorum recentioris aevi, plus quam poëticas, גלגל נשמות ſive *animarum rotationes* perque cavernas *volutationes* apud *Buxtorfium* Lex. Thalm. p. 439. et *Windetum* de Vita Funct. Statu Sect. V. p. 80.; quae nihil ad Graecos et AEgyptios, quod equidem ſciam. Notabilius *Ask.* περιήλυσιν praebebit ſpecimen, ſiquidem apud *Stobaeum* idem ſemet reperiſſe et περικύκλησιν eſſe poſſe, *Iſ. Voſſius* ad libri ſui marginem monuit. Non ſane κύκλησιν, ἀντικύκλησιν, κύκλον in animarum iſta transmigratione ſpernebant. Mihi tamen *Stobaei* amatori et Herodoteorum veſtigatori, locus ille latet. De codicis *Ask.* ſcriba adſeverare poſſum, περιήλυσιν voluiſſe, η et ν ſaepius commutante. Recte autem *Noſter* AEgyptiorum et Graecorum, eiusdem opinionis popularium, ſententiam explanavit, nuper ab amico et diſcipulo *Ger. Guil. ab Ooſten de Bruyn* V. Cl. Diſſert. de Philoſoph. Gentil. Doctrina Morali p. 104. egregie explicitam adſertamque. Id porro admonitione non eget, ex Graecis Pherecydem et Pythagoram a *Noſtro* ſpectari potiſſimum, architectos in ea gente μετεμψυχώσεως. Conf. *Nemeſium* de Nat. Homin. C. 3. p. 82. *Edit. Oxon.*

87. Πρῶτα μέν σφεας θυσιέων ἀπέρξαι] Quod olim legebatur θυσιέων τουτέων, merito diſplicuit. Cl. *Reiskius* πασέων ſuffecit, *Abreſchius* θυσιῶν. Ego ſchedis iubentibus induxi. Fortaſſe variatum in vocibus fuit, his θυσιέων, illis τουτέων, videlicet ἱρῶν, edentibus. Similes διττογραφίαι paſſim ſe produnt. Ceterum in regum ſucceſſione *Diodorus* I, 63. in alia abit, et hunc Cheopem adpellat *Chemmin* ſive *Chembim*.

90. Τουτέων] Mendoſam fuiſſe ſuſpicor ſincerae vocis θυσιέων ſcriptionem; quae contextu debuerat expelli, altera recepta. Mycerinus poſtea dicitur c. 129. τά τε ἱρὰ ἀνοῖξαι, καὶ τὸν λεὼ — ἀνεῖναι πρὸς ἔργα τε καὶ θυσίας. VALCKEN.

98. Τῆς μὲν γὰρ μῆκός εἰσι &c.] Hoc verius arbitror. Superius C. 41. περίμετρος δὲ αὐτῆς εἰσι σχοῖνοι ἐννέα· et I, 163. ἡ περίοδος οὐκ ὀλίγοι στάδιοί εἰσι. tum I, 93. IV, 85. &c. Omnia autem haec viam, qua lapides clivum verſus trahebantur, ſignant. Bene memini, *Diodorum* aggeris eius veſtigia I, 64. nulla agnoſcere et *Io. Gravium* opinionis conſortem habere *Pyramidograph.* p. 119. ſed et hunc manifeſti erroris et negligentiae nuper culpam ſuſtinuiſſe, inpactam a *Fr. L. Norden* Itin. AEgypt. p. 95., de Pyramidibus multa ſollerter commentato. At ea quaeſtio huc unice non pertinet.

2. Ταύτῃ δὲ δὴ τὰ δέκα ἔτεα γενέσθαι] *Aggeri* ſive *viae:* namque ad Pyramidem qui referunt, longe a vero deflectunt. Quae his apta et nexa ſunt, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου — in *Laurentii* Latinis turbata mire ſunt: dederat, *Illic decem annos fuiſſe etiam conſumtos in ſubterraneis conclavibus in colle, ſupra quem Pyramides ſtant.* Sed purgari iſta poterunt, modo cetera bene habeant. Rem paucis luſtremus: docetur extremo C. 126. multum temporis in caedendis lapidibus, multum in trahendis fuiſſe contritum: praeterea καὶ τὸ ὑπὸ γῆν ὄρυγμα ἐργάζοντο οὐκ ὀλίγον χρόνον, ſive *cavernas ſubterraneas haud exiguum temporis ſpatium abſtuliſſe.* Conſequens inde eſt, ut decem anni ſtruendo aggeri ſint inpenſi. Iam τὰ ἐπὶ τοῦ λόφου opera indicant, eius clivi ſolo et ſuperficiei admota, ut tantae molis Pyramides ſolidius fundarentur et haererent: ad hoc, τὰ ὑπὸ γῆν οἰκήματα cavernae ſive conclavia ſunt, deſtinata regis Cheopis conditorio C. 127. Quae quidem ſi veritati, uti mihi perſuadeo, reſpondeant, manca haec narratio et defecta videtur. Deeſt temporis intervallum, quod molitiones illae deſiderabant. Id vero ſine *MSS.* praeſidio quis finire auſit? Scriptor ipſe his machinationibus οὐκ ὀλίγον χρόνον, conſtitutorum annorum forte ignarus, contribuit. Atque haec mihi ſatis ſunt liquida. Malo nunc, quid aliis in mentem venerit, interponere. *Corn. de Pauw* coniicit, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου —— καὶ τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων, τὰς —— τοῦ N. ἐσαγων ETEA OTK OΛIΓA. Sic orationem belle decurrere, et genitivos καὶ τῶν ἐπὶ — καὶ τῶν ὑπὸ — commode, uti ſuperius, δέκα μὲν ἔτεα τῆς ὁδοῦ, procedere. *Io. Iac. Reiskii* coniectura eſt: ταύτῃ δὲ δὴ τὰ δέκα ἔτεα γενέσθαι, χωρὶς τῆς ἀναβιβάσεως τῶν λίθων ἐπὶ

τὸν

τῶν ἐπὶ τοῦ λόφυ, [a] ἐπ' οὗ ἑστᾶσι αἱ πυραμίδες, τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων, τὰς ἐποιέετο θήκας ἑωυτῷ ἐν νήσῳ, διώρυχα τοῦ Νείλυ ἐσαγαγών. τῇ δὲ πυραμίδι αὐτῇ χρόνον γενέσθαι εἴκοσι ἔτεα ποιευμένῃ, τῆς ἐστὶ πανταχῆ μέτωπον ἕκαστον ὀκτὼ πλέθρα, ἐούσης τετραγώνυ, καὶ ὕψος ἴσον· λίθυ δὲ ξεστοῦ τε καὶ ἁρμοσμένυ ταμάλιστα· οὐδεὶς τῶν λίθων τριήκοντα ποδῶν [b] ἐλάσσων. Ἐποιήθη δὲ ὧδε αὕτη ἡ πυραμὶς ἀναβαθμῶν τρόπον, τὰς μετεξέτεροι κρόσσας, οἱ δὲ [c] βωμίδας ὀνομάζυσι· τοιαύτην τοπρῶτον ἐπεί τε ἐποίησαν αὐτὴν, ἤειρον τοὺς ἐπιλοίπυς λίθυς μηχανῇσι ξύλων βραχέων πεποιημένῃσι· [d] χαμάθεν μὲν ἐπὶ τὸν πρῶτον στοῖχον τῶν ἀναβαθμῶν ἀείροντες· ὅκως δὲ [e] ἀνίοι ὁ λίθος ἐπ' αὐτὸν, ἐς ἑτέρην μηχανὴν ἐτίθετο, ἑστεῶσαν ἐπὶ τοῦ πρώτυ στοίχυ· ἀπὸ [f] τούτυ δὲ ἐπὶ τὸν δεύτερον εἵλκετο στοῖχον, ἐπ' ἄλλης μηχανῆς· ὅσοι γὰρ δὴ στοῖχοι ἦσαν τῶν ἀναβαθμῶν, τοσαῦται [g] καὶ μηχαναὶ ἦσαν· εἴτε καὶ τὴν αὐτὴν μηχανὴν ἐοῦσαν μίην τε καὶ εὐβάστακτον μετεφόρεον ἐπὶ στοῖχον ἕκαστον, ὅκως τὸν λίθον ἐξέλοιεν· [h] λελέχθω ἡμῖν ἐπ' ἀμφότερα, κατάπερ λέγεται. ἐξεποιήθη δ' ὦν τὰ ἀνώτατα αὐτῆς πρῶτα· μετὰ δὲ, τὰ ἐπόμενα τούτων ἐξεποίευν· τελευταῖα δὲ, αὐτῆς τὰ [i] ἐπίγαια καὶ τὰ κατωτάτω ἐξεποίησαν. σεσήμανται δὲ διὰ γραμμάτων Αἰγυπτίων ἐν τῇ πυραμίδι, ὅσα ἔς τε [k] συρμαίην καὶ κρόμμυα καὶ σκόροδα ἀναισιμώθη τοῖσι ἐργαζομένοισι· καὶ, ὡς ἐμὲ εὖ μεμνῆσθαι τὰ ὁ ἑρμηνεύς μοι, [l] ἐπιλεγόμενος τὰ γράμματα, ἔφη, ἑξακόσια καὶ χίλια τάλαντα ἀργυρίυ τετελέσθαι. εἰ δ' ἔστι οὕτως ἔχοντα ταῦτα, κόσα εἰκὸς ἄλλα δεδαπανῆσθαί ἐστι ἔς τε σίδηρον, τῷ ἐργάζοντο, καὶ σιτία καὶ ἐσθῆτα τοῖσι ἐργαζομένοισι; ὁκότε χρόνον μὲν οἰκοδόμεον τὰ ἔργα τὸν εἰρημένον· ἄλλον δὲ, ὡς ἐγὼ δοκέω, ἐν τῷ τοὺς λίθυς ἔταμνον, καὶ [m] ἄγον, καὶ τὸ ὑπὸ γῆν ὄρυγμα ἐργάζοντο, οὐκ ὀλίγον χρόνον. Ἐς τοῦτο δὲ ἐλθεῖν Χέοπα κακότητος, [n] ὥστε χρημάτων δεόμενον, τὴν θυγατέρα τὴν ἑωυτῦ, κατίσαντα ἐπ' οἰκήματος, προστάξαι [o] πρήσσεσθαι ἀργύριον ὁκόσον δή τι· ὐ γὰρ δὴ τοῦτό γε ἔλεγον· τὴν δὲ, τά τε ὑπὸ τοῦ πατρὸς ταχθέντα πρήσσεσθαι· ἰδίῃ δὲ καὶ αὐτὴν δια-

137

illis, quae in clivo, ſupra quem pyramides ſtant, et ſubterraneis ædibus, quas fecit ſibi repoſitoria in inſula, introducens Nili foſſam. Verum in ipſa pyramide hac facienda annos viginti abſumptos: cuius ſingulæ frontes, nam est formæ quadratæ pari altitudine, ſunt octingentorum pedum, ſaxo dolato accuratiſſimeque coagmentato, in quo nullum est minus triginta pedum. Fuit autem ſic extructa 125
hæc pyramis in ſpeciem graduum, quas quidam ſcalas, quidam arulas vocant. Poſteaquam eam primo talem fecerant, attollebant reliquos lapides machinis factis e brevibus lignis ab humo in primum ordinem graduum levantes. Vbi ad hunc lapis aſcenderat, alteri machinæ imponebatur, quæ in ipſo primo ordine ſtabat. Ab hoc deinde in alterum ordinem trahebatur, ſuper alteram machinam. Nam quot erant ordines graduum, totidem quoque machinæ erant, ſive etiam eandem machinam, quæ erat una et facilis ad ferendum, transferebant ad unumquemque ordinem, quoties ſaxum exemerant. Dictum esto a nobis in utrumque, ſicut dicitur. Effecta ſunt igitur ita prima eius quæque altisſima: deinde ſequentia abſolverunt: noviſſima vero, quæ ſolo ſunt iuncta et infima, peregerunt. In ipſa pyramide per litteras AEgyptiacas ſignatum est, quantum in raphanum, cæpas, et allia erogatum ſit operantibus, et quod interpres earum litterarum, poſtquam legerat, ut probe reminiſcor, aiebat in ſumma mille et ſexcenta talenta pecuniæ eſſe. Quod ſi ita ſe habet, quot alia credibile est fuiſſe conſumpta, vel in ferrum, quo operabantur, vel in cibos, vel in veſtem operantium? quando per id quod dixi tempus opera extruebant; per aliud, ut ego opinor, lapides exciderunt atque vexerunt, et per aliud non exiguum effecerunt ſubterraneum cavum. Quin et eo flagitii veniſſe 126
Cheopem, ut pecunia defectus, filiam ſuam in lupanari proſtituerit, imperans quantumcunque faceret quæſtum; non enim dicebant quantum: eamque cum patris iuſſa feciſſe, tum vero privatim de relinquendo monumento cogi-

a Ἐφ' οὗ *Arch. V. Paſſ. Ask.*, contra Ionum morem; mox quoque πανταχῇ *Ask. V.* *b* Ἐλάσσω *Arch. V.* Paullo ſuperius ἐούσης τετραγώνου *Vind.* *c* Explicat *Heſychius* in Voc. *d* *M. Arch. V. Ask. Paſſ.*, χαμᾶθεν *Ald.* &c. *e* Ἂν εἴη *V. Arch.* *f* Τούτου δ' ἂν ἐπὶ *Arch. Vind.* Mox ἤλκετο *M. Ask. Paſſ.*, cuius in margine εἵλκετο, quo modo *Ald. Arch. V. Rem. Paris. B. C.*, et bene. *g* Καὶ μηχ., ſine articulo, qui non neceſſarius, *V. Arch.*, αἱ μηχ. alii. *h* *M. Ask. Paſſ.*, λελέχθω ἡμῖν *Arch. V.*, alii γὰρ interſerunt. *i* Ἐπίγεα *V. Arch.* *k* Glosſa *Paſſ.* uti *Med.*, εἶδος πλακοῦντος καθαρτικοῦ. *l* In eodem explicatur ἀναγινωσκόμενος. *m* Ἦγον *M. Arch. V. Paſſ.*, ἦγον *Paris. B. Rem. Ald. Edd.*, ex Ionum more. Tum εἰργάζοντο mox *V. Arch.* *n* Sic *Arch. Paſſ. Vind. Ask.*, vulgo ὥστε τ. θυγ. τ. ἑωυτοῦ, χρ. δεόμενον. *o* Πρήσσεσθαι *V. Arch.*

τὸν λόφον — καὶ τῶν ὑπὸ γῆν —— *Ibi*, in via paranda, *conſumtos eſſe decem annos, abſque opera lapides in illum clivum — attollendi, et abſque ſtructuris ſubterraneis.* Equidem, ut adparuit, animi pendeo. In partes eundi ſi quae neceſſitas adſit, mallem minore molimine, πάρεξ καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου — καὶ τῶν ὑπὸ γῆν, et eam quidem in ſententiam, quae ſuperius poſita fuit. Statim τὰς ἐποιέετο θήκας; Cl. *Pauw*, cui non adſtipulor.

3. Τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου] Sed ἐπὶ τοῦ λόφου ſtabant ipsae pyramides, in quarum maximam anni ſunt inſumpti viginti. Nullus etiam nexus apparet inter iſta et τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων. Scribi potuit ab *Herodoto*: τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, ἐπ' οὗ ἑστᾶσι αἱ πυραμίδες, οἰκημάτων· et ad iſta, τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, adiici, τῶν ὑπὸ γῆν· e ſequentibus, ubi de Chephrenis agens Pyramide c. 127. οὔτε, inquit, ὕπεστι οἰκήματα ὑπὸ γῆν. οὔτε ἐκ τοῦ Νείλου διῶρυξ ἥκει ἐς αὐτήν. VALCKEN.

11. Τὰς μετεξέτεροι κρόσσας] *Aldus* et ſcripti *Codd.* hunc in modum: *Homero* et grammaticis κρόσσαι. Fuerintne ſcalae murales, in urbium expugnationibus muris adponi ſolitae, apud poëtam, magna rixa est. Vide *Heſychium* in Voc., *Tzetzen* ad *Lycophron.* v. 291. p. 38. et *Euſtath.* in *Iliad.* p. 903. Hic ſunt Pyramidum quaedam eminentiae, graduum formam repraeſentantes, ſive ἀναβαθμοὶ, quod *H. Stephani* non fugit ſollertiam Theſ. t. IV. p. 1300. Mox χαμάθεν iuſtisſimum est. *Moeris* χαμάθεν Ἀττικῶς. χαμόθεν Ἑλληνικῶς· ubi docte vir praeclarus, nuper triſti fato, florente aetate, raptus, *Io. Pierſonus* p. 409., *Plutarchi.* Quaeſt. Gr. p. 296. E. χαμάθεν ad eam etiam normam refingens.

23. Ἐξεποιήθη δ' ὦν τὰ ἀνώτατα αὐτῆς] Displicuerunt hoc ordine ſcripta *Corn. de Pauw*: maluit ἐξεποιήθη δ' ὦν τὰ ἐπίγαια, καὶ τὰ κατώτατα αὐτῆς πρῶτον· μετὰ — non ſine errore. Ἐκποιηθῆναι *Noſtri* ſcriptoris ac aliorum conſuetudine perhibentur, quibus ornandis et abſolvendis ultima manus inponitur. Primum itaque Pyramidis ſuperiora, tum deſcendentes reliqua perpoliverunt. Antea I, 164. τὸ μὲν δὴ τεῖχος —— ἐξεποιήθη. et II, 175. V, 62. *Dio Caſſ.* de Statilio Tauro et eius amphitheatro LI. p. 527. καὶ ἐξεποίησε τοῖς ἑαυτοῦ τέλεσι. *Philoſtrat.* Heroic. XIX, 4. p. 732. καὶ ὅπλα ἐξεποίησε αὐτῷ.

27. Ὅσα ἔς τε συρμαίην] Supra C. 88. συρμαίη raphanorum ſuccus ad ventrem purgandum: hic *raphani* ſunt, *Plinio* Hiſt. N. XXXVI, 12. praeeunte. Vide ad *Diodori* I, 64., et *Herodotum* ab eo expreſſum cognoſces. Post nonnulla ἄγον reſtitui, ut I, 70. atque alias: interpunxi praeterea levius; nam ἄλλον δὲ adhaeret τῷ οὐκ ὀλίγον χρόνον artiſſimo nexu, ut quisque videt.

45. Ἐν

girasſe; itaque ſingulos ad ſe intrantes orasſe,
ut ſibi ad opera ſingulos lapides donarent. Ex
his lapidibus aiebant extructam fuisſe pyrami-
dem, quæ ſtat in medio trium, ante pyrami-
dem magnam, cuius unumquodque latus cen-
127 tum et quinquaginta eſt pedum. Quinqua-
ginta annos regnasſe hunc Cheopem AEgyptii
dicebant: eoque defuncto excepisſe regnum
fratrem eius CHEPHRENEM: et hunc eodem
alteri inſtituto uſum cum in aliis, tum vero in
facienda pyramide, non tamen quæ ad menſu-
ram fraternæ accederet; eas namque et nos
ſumus dimenſi. Nam ſubterranea non ſub-
ſunt conclavia, neque foſſa derivatur, in eam
ex Nilo, quemadmodum in alteram, fluens;
ſed extructo canali introrſum inſulam circum-
luit, in qua ſitum eſſe ipſum Cheopem aiunt.
Sed quum primam compagem ex AEthiopico
lapide verſicolore ſtruxisſet, quadraginta pe-
des degresſus, alterius eandem magnitudinem,
contiguam magnæ fabricæ. Stant autem am-
bæ ſuper eundem tumulum, centum fere pe-
des celſum. Porro quinquaginta ſex annos re-
128 gnasſe Chephrenem aiebant. Hi centum et
ſex anni ſupputantur, quibus AEgyptii in
omni pravitate verſati ſunt, et templa tanto
tempore occluſa non licuit aperiri. Hos re-
ges AEgyptii præ odio ne nominare quidem
volunt, ſed eorum pyramidas vocant paſtoris
Philitidis, qui ea tempeſtate pecudes per hæc
129 loca paſcebat. *Poſt hunc regnasſe in AEgy-
pto dicebant* MYCERINVM *Cheopis filium,*
eumque paterna peroſum facta, et templa re-
ſerasſe, et populo ad ultimum calamitatis af-
flicto dedisſe veniam eundi ad opera et ſacrifi-
cia: quinetiam ſuper omnes reges iuſtitiam
ipſis exercuisſe. Quo nomine ex univerſis
regibus hunc AEgyptii maxime prædicant,
tum ob alia, quæ bene iudicabat, tum vero
quod

διανοηθῆναι [a] μνημήϊον καταλιπέσθαι· καὶ τοῦ ἐσιόντος πρὸς αὐτὴν ἑκάστου δέεσθαι, ὅκως ἂν αὐτῇ ἕνα λίθον ἐν τοῖσι ἔργοισι δωρέοιτο· ἐκ τούτων δὲ τῶν λίθων ἔφασαν τὴν πυραμίδα οἰκοδομηθῆναι, τὴν ἐν μέσῳ τῶν τριῶν ἑστηκυῖαν, ἔμπροσθεν τῆς μεγάλης πυραμίδος· [b] τῆς ἐστὶ τὸ κῶλον ἕκαστον, ὅλου καὶ ἡμίσεος πλέθρου. Βασιλεῦσαι δὲ τὸν Χέοπα τοῦτον Αἰγύπτιοι [c] ἔλεγον πεντήκοντα ἔτεα· τελευτήσαντος δὲ τούτου, ἐκδέξασθαι τὴν βασιληΐην τὸν ἀδελφεὸν αὐτοῦ [d] Χεφρῆνα· καὶ τοῦτον δὲ τῷ αὐτῷ τρόπῳ διαχρᾶσθαι τῷ ἑτέρῳ τά τε ἄλλα, καὶ πυραμίδα ποιῆσαι, ἐς μὲν τὰ ἐκείνου μέτρα οὐκ ἀνήκουσαν. ταῦτα γὰρ ὦν καὶ ἡμεῖς ἐμετρήσαμεν· οὔτε γὰρ ὕπεστι οἰκήματα ὑπὸ γῆν, οὔτε ἐκ τοῦ Νείλου διώρυξ ἥκει ἐς αὐτὴν, ὥσπερ [e] ἐς τὴν ἑτέρην, ῥέουσα· διοικοδομημένης δὲ αὐλῶνος ἔσω νῆσον περιῤῥέει, ἐν τῇ αὐτὸν λέγουσι κεῖσθαι Χέοπα. [f] ὑποδείμας δὲ τὸν πρῶτον δόμον λίθου Αἰθιοπικοῦ ποικίλου, τεσσεράκοντα πόδας ὑποβὰς, τῆς ἑτέρης τὠυτὸ μέγαθος, ἐχομένην τῆς μεγάλης οἰκοδομῆς· ἑστᾶσι δὲ ἐπὶ λόφου τοῦ αὐτοῦ ἀμφότεραι, μάλιστα ἐς ἑκατὸν πόδας ὑψηλοῦ. βασιλεῦσαι δὲ ἔλεγον [g] Χεφρῆνα ἓξ καὶ πεντήκοντα 138 ἔτεα. Ταῦτα ἓξ τε καὶ ἑκατὸν λογίζονται ἔτεα, ἐν τοῖσι Αἰγυπτίοισί τε πᾶσαν εἶναι κακότητα, καὶ τὰ ἱρὰ χρόνου τοσούτου [h] κατακληϊσθέντα οὐκ ἀνοιχθῆναι. τούτους ὑπὸ μίσεος οὐ κάρτα θέλουσι Αἰγύπτιοι ὀνομάζειν, ἀλλὰ καὶ τὰς πυραμίδας καλέουσι ποιμένος [i] Φιλίτιος, ὃς τοῦτον τὸν χρόνον ἔνεμε [k] κτήνεα κατὰ ταῦτα τὰ χωρία. Μετὰ δὲ τοῦτον, βασιλεῦσαι Αἰγύπτου [l] Μυκερῖνον ἔλεγον, Χέοπος παῖδα· τῷ τὰ μὲν τοῦ πατρὸς ἔργα ἀπαδεῖν· τὸν δὲ τά τε ἱρὰ ἀνοῖξαι, καὶ τὸν [m] λεὼν τετρυμένον ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ, ἀνεῖναι πρὸς ἔργα τε καὶ θυσίας· δίκας δέ σφι πάντων βασιλέων δικαιοτάτας κρίνειν. κατὰ τοῦτο μέν νυν τὸ ἔργον, ἁπάντων ὅσοι ἤδη βασιλῆες ἐγένοντο Αἰγυπτίων, αἰνέουσι μάλιστα τοῦτον· τά τε ἄλ-

a M. Ask. Paſſ. V. Arch. ora *Steph.*, μνημόσυνον *Ald.* *b Rem. M. Ask. V. Paſſ. Arch.*, vulgo τῆς τό. Mox ὅλου καὶ *Arch. V.* *c Arch. V. M. Ask. Paſſ.*, λέγουσι *Ald.* *d* Χεβρῆνα *Arch. V.* *e* Ἐστιν ἑτέρη *iidem*, et mox αὐλῶνος et in ſolo *Arch.* περιῤῥέει, nam vulgo περιῤῥέειν. *f* Ὑποδόμας *idem.* *g* Χεβρῆνα *Arch.*, Χεβρῆνα *Vind.* *h* Κατακληϊσθ. *V.*, κατακλεισθέντα *Paſſ. Arch. Ask.*, ex *Med.* et *Ald.* vulgatum. Mox καταθέλουσι pro κάρτα θέλ. *V. Arch.* *i M. Paſſ. Arch. Ask. Valla*, Φιλλιτίωνος *Vind.*, Φιλιτίωνος *Ald.* et *Paris. B.* Conf. Gronov. *k* Deſit *Arch. Vind.* *l* Reſpexit *Heſychius* in Μυκερῖνα. *m Arch.* ora *Steph. Vind.*, λεὼ *M. Paſſ. Ask.*, λαὸν *Ald. Edd.*, tum τετρυγμένον *Arch.* qui et paullo ante ἐπαδεῖν loco ἀπαδ.

45. Ἐν τοῖσι ἔργοισι] Suſpicor ἐν male repetitum e ſyllaba praecedenti, ſcribendumque: ὅκως ἂν αὐτῇ ἕνα λίθον τοῖσι ἔργοισι δωρέοιτο, pro εἰς τὰ ἔργα· quomodo loquitur etiam alibi: nam neminem futurum puto, qui ἔργα nobis e quaeſtu mulieris voluerit interpretari: ταλαιπωρεῖν ἐν τοῖς ἔργοις eximie dicuntur, qui in pyramidibus exercebantur fabricandis. VALCKEN.

51. Χεφρῆνα] *Diodoro* Κεφρὴν· addit aliorum ſententia non fratrem, ſed filium fuisſe, nomine Χαβρύην, ſive ut MSS. Χαβρύην, Χαβρυεύν. Quae mihi ſcriptionis diſcrepantia non longe ab *Arch.* et *Vind.* recedens, digna animadverſione est. Utra verior et melior ſit, dicere non posſum, ut nec *Perizonius* valuit Origin. AEgypt. C. 14. p. 270.

56. Ὥσπερ ἐς τὴν ἑτέρην, ῥέουσα &c.] His ſanitas non conſtat. Id conſtat, canalem deſcribi, per quem Nili aqua, interiores pyramidis magnae ſive Cheopis cavernas influens, inſulam, in qua regis eius ſepulcrum, circumluebat ambituque ſuo efficiebat. Redibit fortasſe ſuus verbis color, ſi punctione adhibita ac molli auxilio corrigatur, ῥέουσα δι' οἰκοδομημένου αὐλῶνος ἔσω νῆσον περιῤῥέει, *fluens per ſtructum canalem introrſum inſulam circumfluit*, cui favet emendationi *Arch.* et *Valla*, et C. 29. ἐν τῇ νῆσον περιῤῥέει ὁ Νεῖλος. Stat et hac a parte *Reiskius.* Alio uſus eſt remedio *Pagius*, qui quidem ῥέουσα διοικοδομημένου δι' αὐλῶνος, νῆσον περιῤῥέειν· ut poſterius finem indicet, in quem canalis erat ſtructus et aqua ſub Pyramidem deducta: ſi quis malit tamen δι' οἰκοδομημένου αὐλ., huic obniti detrectat. Ego in ſupra depoſitis adquieſco.

59. Τεσσεράκοντα πόδας ὑποβὰς, τῆς ἑτέρης &c.] Participia ὑποδείμας et ὑποβὰς carent ſuo verbo, quod quidem aderit, ubi οἰκοδόμησε formabitur ex οἰκοδομῆς cum *H. Stephano:* haerebit tamen labes quaedam et macula in τῆς ἑτέρης τὠυτὸ μέγαθος· namque haec Chephrenis Pyramis haud aequabat magnitudinem alterius ſive Cheopis, quod ſupra ſcripsit clarisſime. Elui mihi menda posſe videbatur olim, hoc modo: τεσσερ. πόδας ὑποβὰς τῆς ἑτέρης τὸ μέγαθος, ἐχομένην —— οἰκοδόμησε, XL. *pedes infra alterius magnitudinem degresſus, contiguam magnae* Pyramidi *exſtruxit.* Nunc in dictionis genere adhaereo, vereorque, ut a lacuna locus ſit inmunis. *Reiskius* mihi de omisſione concors, τῆς ἑτέρης κατὰ τὸ μέγαθος *ratione magnitudinis minorem altera faciens*, malebat: *Corn. de Pauw* τεσσερ. π. ὑποβᾶσαν τὴν ἑτέρην, τοῦτο μέγαθος, ἐχομένην — οἰκοδόμησε, *Pyramidem alteram, quadraginta pedibus depresſiorem, iſta magnitudine, exſtruxit &c.* τοῦτο μέγαθος locutionem eſſe, genium *Herodoti* ex asſe reſpirantem. Ego vero dubito, nec perſequor cetera.

72. Καὶ τὸν λεὼν τετρυμένον] Scripſit L. 1, 22. καὶ τὸν λεὼν τετρῦσθαι ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ, et hic cur inprobemus? Produxit *Mattaire* ex *Dionyſii* Ant. Rom. 1. p. 75, 16. τὸν λεὼ, quo de ibi *Sylburgius.* Τετρυγμένον *Arch.* originem habet ex τρύχω, nec altero, etsi *G. Corinthus*, in quo vitioſe τετρυγημένον, idem legerit, praeſtantius eſt. In *Polybio* τετρυμμένον ſaepius, ſed contra *Codd.*, uti *Boecleri* excerpta oſtendunt. *Appianus* ſimili pasſim in luto haeret, quem ad modum et alii. Diverſa poëtarum conſuetudo, metri legibus parens, hinc τετρυμμένα γούνατα *Apoll. Rh.* 1, 1174. An vero τετριμμένη κυοφορίαις *mulier* in Oeconomicis *Hieroclis* ap. *Stobaeum* Serm. LXXXIII. p. 491. fuerit τετρυμένη disputari poterit; certe τετριμμένος τε ἐν κυνηγεσίοις καὶ πολέμοις in Excerpt. *Nic. Damaſceni* p. 425. ab omni innovandi periculo liber manet.

[a] ἄλλα γάρ μιν κρίνειν εὖ, καὶ δὴ καὶ τῷ ἐπιμεμφομένῳ
ἐκ τῆς δίκης παρ' ἑωυτοῦ διδόντα ἄλλα, ἀποπιμπλάναι
αὐτοῦ τὸν θυμόν. ἐόντι δὲ ἠπίῳ τῷ Μυκερίνῳ κατὰ τοὺς
πολιήτας, καὶ ταῦτα ἐπιτηδεύοντι, πρῶτον κακῶν ἄρξαι
τὴν θυγατέρα ἀποθανοῦσαν αὐτοῦ, τὴν μούνην οἱ εἶναι ἐν τοῖ-
σι [b] οἰκίοισι τέκνον· τὸν δὲ, ὑπεραλγήσαντά τε τῷ πε-
ριπεπτώκεε πρήγματι, καὶ βουλόμενον περισσότερόν τι τῶν
ἄλλων θάψαι τὴν θυγατέρα, ποιήσασθαι [c] βοῦν ξυλίνην
κοίλην, καὶ ἔπειτα καταχρυσώσαντά μιν ταύτην, ἔσω ἐν
αὐτῇ θάψαι [d] ταύτην δὴ τὴν ἀποθανοῦσαν θυγατέρα.
Αὕτη ὦν ἡ βοῦς γῇ οὐκ ἐκρύφθη, ἀλλ' ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν
φανερὴ ἐν Σάϊ μὲν [e] πόλι ἐοῦσα, κειμένη δὲ ἐν τοῖσι βα-
σιληΐοισι, ἐν οἰκήματι ἠσκημένῳ· [f] θυμιήματα δὲ παρ'
αὐτῇ παντοῖα καταγίζουσι ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην· νύκτα δὲ
ἑκάστην πάννυχος λύχνος παρακαίεται· ἀγχοῦ δὲ τῆς
βοὸς ταύτης ἐν ἄλλῳ οἰκήματι εἰκόνες τῶν παλλακέων
[g] τῶν Μυκερίνου ἑστᾶσι, ὡς ἔλεγον οἱ ἐν Σάϊ πόλι ἱρέες·
ἑστᾶσι μὲν γὰρ ξύλινοι κολοσσοὶ, ἐοῦσαι ἀριθμὸν ὡς εἴκοσι
μάλιστά κῃ, γυμναὶ [h] ἐργασμέναι· αἵ τινες μέντοι εἰσὶ, οὐκ
ἔχω εἰπεῖν, πλὴν ἢ τὰ λεγόμενα. [i] Οἱ δέ τινες λέγουσι
περὶ τῆς βοὸς ταύτης, καὶ τῶν κολοσσῶν, τόνδε τὸν λόγον. ὡς
Μυκερῖνος ἠράσθη τῆς ἑωυτοῦ θυγατρὸς, καὶ ἔπειτα ἐμίγη
[k] οἱ ἀεκούσῃ· μετὰ δὲ, λέγουσι ὡς ἡ παῖς ἀπήγξατο ὑπὸ
ἄχεος· ὁ δέ μιν ἔθαψε ἐν τῇ βοῒ ταύτῃ· ἡ δὲ μήτηρ αὐτῆς
τῶν ἀμφιπόλων τῶν προδουσέων τὴν θυγατέρα τῷ πατρὶ ἀ-
πέταμε τὰς χεῖρας· καὶ νῦν τὰς εἰκόνας αὐτέων εἶναι
πεπονθυίας [l] τάπερ αἱ ζωαὶ ἔπαθον· ταῦτα δὴ [m] λέγου-
σι φλυηρέοντες, ὡς ἐγὼ δοκέω, τά τε ἄλλα, καὶ δὴ καὶ
τὰ περὶ τὰς χεῖρας τῶν κολοσσῶν· ταῦτα γὰρ ὦν καὶ
ἡμεῖς ὡρέομεν, ὅτι ὑπὸ χρόνου τὰς χεῖρας ἀποβεβλήκα-
σι, αἳ ἐν ποσὶ αὐτέων [n] ἐφαίνοντο ἐοῦσαι [o] ἔτι καὶ ἐς ἐ-
139 μέ. Ἡ δὲ βοῦς τὰ μὲν ἄλλα κατακέκρυπται φοινικέῳ
[p] εἵματι· τὸν αὐχένα δὲ καὶ τὴν κεφαλὴν φαίνει κεχρυ-
σωμένα παχέϊ κάρτα χρυσῷ· μεταξὺ δὲ τῶν κερέων, ὁ
τοῦ ἡλίου κύκλος μεμιμημένος ἔπεστι χρύσεος· ἔστι δὲ ἡ
βοῦς οὐκ ὀρθὴ, ἀλλ' ἐν [q] γούνασι κειμένη· μέγαθος δὲ ὅ-
σηπερ μεγάλη βοῦς ζωή· ἐκφέρεται δὲ ἐκ τοῦ οἰκήματος
ἀνὰ πάντα τὰ ἔτεα· ἐπεὰν τύπτωνται οἱ Αἰγύπτιοι
τὸν οὐκ ὀνομαζόμενον θεὸν ὑπ' ἐμεῦ ἐπὶ τοιούτῳ πρήγμα-
τι, τότε ὦν καὶ τὴν βοῦν ἐκφέρουσι ἐς τὸ φῶς· φασὶ [r] γὰρ
δὴ αὐτὴν δεηθῆναι τοῦ πατρὸς Μυκερίνου ἀποθνήσκουσαν,
ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἅπαξ μιν τὸν ἥλιον κατιδεῖν· Μετὰ δὲ
τῆς θυγατρὸς τὸ πάθος, δεύτερα τοῦτο τῷ βασιλέϊ τά-
δε

quod conquerenti de ipſius ſententia, de
ſuo donans indignationi hominis ſatisfecerit.
Quum autem eſſet in cives clemens Myceri-
nus, atque ita ageret, principium ei malo-
rum contigiſſe obitum filiæ, quæ domi uni-
ca ſuboles erat. Qua clade ſupra modum
quum doleret, velletque filiam excellentiori
aliquo genere ſepelire quam ceteri; feciſſe
ligneam bovem cavam, quam quum inauraſ-
ſet, in ea filiam iſtam defunctam ſepeliſſe.
Neque humo bos hæc condita eſt, ſed ad 130
meam usque memoriam erat conſpicua, in
urbe Sai, in regia, in conclavi exornato po-
ſita. Cui ſingulis diebus omnigenæ odores
adolentur; noctibus autem ſingulis pernox in-
cenſa lucerna aſtat. In altero conclavi pro-
pe illam bovem imagines ſtant concubina-
rum Mycerini, ut in urbe Sai ſacerdotes a-
iebant. Stant enim coloſſi lignei, numero
circiter viginti, nudi facti: qui quarum ſint
mulierum, non poſſum dicere, præterquam
quæ narrantur. Sunt qui de hac bove et 131
coloſſis hæc referant: Mycerinum amore
filiæ ſuæ captum, vim ei invitæ intuliſſe;
deinde illam quum præ mœrore ſe ſtrangu-
laviſſet, patrem in hac bove ſepeliſſe: ma-
trem autem manus miniſtrarum, quæ fi-
liam patri prodidiſſent, præcidiſſe: et
nunc earum hæc ſimulacra paſſa eſſe id ma-
lum quod vivæ ſuſtinuerant. Hæc, ut ego
opinor, dicunt nugantes, ut alia, ita et de
manibus coloſſorum: quippe quas ipſi vi-
debamus temporis diuturnitate delapſas,
quæ, ad me usque, ad pedes eorum ſtratæ
viſebantur. Bos quoque cum ceterum cor- 132
pus operta eſt purpureo pallio, tum vero
cervicem et caput craſſo admodum inducta
auro: et inter media cornua ſolis circulus
ad ſimilitudinem factus adeſt aureus. Ne-
que erecta eſt bos, ſed ingeniculata, ma-
gnitudine quanta eſt grandis vacca viva.
Effertur autem e conclavi quotannis. Quando
AEgyptii ſemet verberant propter deum quen-
dam, in tali negocio non mihi nominandum,
tunc et bovem in lucem proferunt. Aiunt
enim eam morientem oraſſe patrem My-
cerinum, ut quotannis ſemel ſol eam in-
tueretur. Huic regi, post calamitatem fi- 133
liæ, iſtud ſecundum accidiſſe: ex urbe
Buto

a Ἄλλα γάρ μιν *Paſſ. V. Arch. Ask.*, quod ſequor: vulgo γάρ μιν ἀλλ. *b Arch. Paſſ. V. Ask.*, alii cum *M.* οἰκήϊοισι, male: vide ad 1, 109. tum τὸ μοῦνον εἶναι *Vind. Arch.* *c* Omittit *Arch. Vind.* *d M. Ask. Paſſ. V. Arch.*, θάψαι τὴν *Edd.* cum *Aldo.* *e Ask.* et *Vind.* in aliis πόλει. Paullo ante ἀλλὰ καὶ, ſine ἔτι *V. Arch.* *f* Θυμιάματα et παρ' αὐτὴν iidem. *g* Τοῦ *Arch.*, tum πόλι *V. Ask.*, alii πόλει. Mox κολοσσοὶ explicantur ἀγάλματα a gloſſatore *Paſſ.* *h M. V. Arch. Paſſ. Ask.* ora *Steph.*, in *Edd.* κείμεναι. Superius εἴκοσι *V. Ask. Arch.*, εἴκοσι *Ald. M. &c.* *i* Εἰ δὲ *Arch. V.*, et mox ἐράσθη *Vind.*, non male. *k* Οἱ ἀεκούσῃ *Arch.* *l Paſſ. Ask. V. Arch.*, ab aliis αἱ abeſt. *m* Λέγοντες φλυηρέουσι *Arch.* *n* Φαίνοντο ſine augmento *V.*, φαίνονται *Arch.* *o V. Arch. M. Ask. Paſſ.* margo *Steph.*, ἔτι ἐς ἐμὲ *Edd.* cum *Aldo.* *p* Ἱμάντι *Arch.* ἱμάτι *V.*, mox φαίνει deſit *Arch. Vind.*, qui ἐνκεχρυσωμένα, ἐγκεχρ. *Arch.* *q* Γόνασι *Paſſ. Ask.*, mox ζωὴ explicatur gloſſ. *Paſſ.* Ζῶσα: tum πάντα ἔτεα id. et *Arch.* *r V. Arch.*, δὴ deſit aliis.

77. Τῷ ἐπιμεμφομένῳ ἐκ τῆς δίκης] *Ob latam ſententiam*, vel *poſt iudicium*. Adſcripſerat *Abreſchius* ὡς δὲ ἐκ τῆς θυσίης ἐγένετο L. 1, 50., nonnihil diſcrepans. *Diodorus* Mycerinum 1, 64. ſolitum ait κατὰ χρηματισμοὺς *in iure dicundo* magnam vim pecuniae inſumere, διδόντα δωρεὰς τῶν ἐπιεικῶν τοῖς δοκοῦσιν ἐν ταῖς κρίσεσι μὴ κατὰ τρόπον ἀπαλλάττειν, *Herodoti* ſermonem commentans.

89. Ἐν οἰκήματι ἠσκημένῳ] Recurrit πέπλος ἠσκημένη ςύλοισι II, 169., et Παρίῳ λίθῳ ἠσκημένα III, 57. *Abydenus* ap. *Euſeb.* Praepar. Eu. IX, 41. τά τε βασιλήϊα δένδρεσι ἤσκησε. Quae ornandi vim verbo inſinuant, ſicuti et Cl. *Reitzio* obſervata ad *Luciani* Deam Syr. C. 31. Vide nunc hoc *Philonis* Iud. de ſuae gentis pontifice Leg. Cai. p. 1033. D. ὁπότε ἀσκηθεὶη τῇ ἱερᾷ στολῇ, et mirare conſilium *Th. Mangey*, ἐνσκευασθεὶη reponentis. Idem tamen Iudaeus p. 1003. B. de inſano Imp. Caio ὁπότε ἀσκοῖτο εἰς Διοσκούρους et καὶ νεβρίσιν εἰς Διόνυσον ἤσκεῖτο ubi cautior vir doctus et merito. *Aeſchylus* Perſ. v. 182. ἡ μὲν πέπλοισι Περσικοῖς ἠσκημένη. Sed deſino.

99. Ὡς ἡ παῖς ἀπήγξατο ὑπὸ ἄχεος] Obtinuerunt haec locum in famoſa noſtrae aetatis lite περὶ τοῦ ἀπάγχεσθαι. *Iac. Gronovius* illis aciem inſtruxit in Defenſione Exercitat. de Pernicie Iudae p. 62., contra acriter venit *Iac. Perizonius* Diſſ. de Morte Iudae C. 9. p. 74. Amavi utrumque V. Cl. ob eximias ingenii et eruditionis dotes, rixa ipſa, etiamnum iuveni, viſa fuit modum exceſſiſſe. *Gronovium* laudo, eius hic iteratione abſtinentem.

13. Ἐπεὰν τύπτωνται οἱ Αἰγύπτιοι] Fortaſſe Oſiris eſt. *Plutarchus* Iſ. et Oſir. C. 39. καὶ βοῦν διάχρυσον ἱματίῳ μέλανι περιβάλλοντες ἐπὶ πένθει τοῦ θεοῦ δεικνύουσι — ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας ἑξῆς differunt ea in paucis, nec tamen aliena videntur. Convenit optime tabula, bovem hanc repraeſentans, a *Io. Pricaeo* ad *Apuleii* Apolog. p. 148. primum publicata, et Herodoteis bono conſilio, ut ſpectaculo foret, a *Gronovio* adpoſita.

22. Πέμψαι

Pag. 166.

ЄΝΔΟΝ ΠΑΤΡΙΚΗΝ
ϚΟΡΓΙΝ ΦЄΡШ

Buto veniſſe ipſi oraculum, fore ut ſex omnino annos viveret, ſeptimo defuncturus. Id hunc ægre ferentem, viciſſim miſiſſe ad oraculum contumelioſas deo querimonias, exprobrantem, quod, quum pater ſuus et patruus, qui et templa claudi iuſſerant et deos non curaverant, hominesque perdiderant, diu vixiſſent, ipſe pietatem colens tam cito foret moriturus. Ei veniſſe altera ex oraculo reſponſa, eapropter ipſum propere vitam finiturum, quod non id faceret quod deberet. Oportuiſſe enim AEgyptum centum quinquaginta annis affligi: idque duos, qui ante eum fuiſſent, reges didiciſſe, ipſum vero nequaquam. Hæc ubi accepit Mycerinus, ſe iam a numinibus damnatum, lucernas feciſſe permultas, quibus quum nocteſceret accenſis, potaret ac ſe oblectaret; neque die neque noctu intermittens per paludes perque nemora vagari, et ubi cognoſceret voluptaria diverticula eſſe aptiſſima. Hac autem idcirco excogitarat, quod vellet oraculum convincere mendacii, ut duodecim pro ſex fierent anni, diebus factis ex
134 noctibus. Pyramidem et hic reliquit longe minorem paterna, vicenis pedibus breviorem, omni latere trecentorum pedum et quadrangularem, AEthiopico ex lapide ad medium uſque. Hanc quidam Græcorum volunt eſſe Rhodopis mulieris meretricis, non recte ſentientes: qui ne noſſe quidem mihi videntur quænam fuerit Rhodopis de qua loquuntur. Neque enim talis pyramidis ſtructuram ad illam retuliſſent, in qua talentorum

γενέσθαι· ἐλθεῖν οἱ μαντήϊον ἐκ Βυτοῦς [a] πόλιος, ὡς μέλλοι ἓξ ἔτεα μοῦνον βιοὺς, τῷ ἑβδόμῳ τελευτήσειν· τὸν δὲ, δεινὸν ποιησάμενον, πέμψαι ἐς τὸ μαντήϊον τῷ θεῷ ὀνείδισμα, [b] ἀντιμεμφόμενον ὅτι ὁ μὲν αὐτοῦ πατὴρ καὶ πάτρως, [c] ἀποκληΐσαντες τὰ ἱρὰ, καὶ θεῶν οὐ μεμνημένοι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνθρώπους [d] φθείροντες, ἐβίωσαν χρόνον ἐπὶ πολλόν· αὐτὸς δ᾽ [e] εὐσεβὴς ἐὼν, μέλλοι ταχέως οὕτω τελευτήσειν. ἐκ δὲ τοῦ χρηστηρίου αὐτῷ δεύτερα ἐλθεῖν λέγοντα, τούτων εἵνεκα καὶ συνταχύνειν [f] αὐτῷ τὸν βίον· οὐ γὰρ ποιῆσαί μιν τὸ χρεὸν [g] ἦν ποιέειν· δεῖν γὰρ Αἴγυπτον κακοῦσθαι ἐπ᾽ ἔτεα πεντήκοντά τε καὶ ἑκατόν· καὶ τοὺς [h] μὲν δύο τοὺς πρὸ ἐκείνου γενομένους βασιλέας, μαθεῖν τοῦτο, κεῖνον δὲ οὔ· [i] ταῦτα ἀκούσαντα τὸν Μυκερῖνον, ὡς κατακεκριμένων ἤδη οἱ τούτων, λύχνα ποιησάμενον πολλὰ, [k] ὅκως γίνοιτο νὺξ, ἀνάψαντα αὐτὰ, πίνειν τε καὶ εὐπαθέειν, οὔτε ἡμέρης, οὔτε νυκτὸς ἀνιέντα, [l] ἔς τε τὰ ἕλεα καὶ τὰ ἄλσεα πλανώμενον, καὶ ἵνα πυνθάνοιτο εἶναι [m] ἐνηβητήρια ἐπιτηδεότατα· ταῦτα δὲ ἐμηχανᾶτο, θέλων τὸ μαντήϊον ψευδόμενον [n] ἀποδέξαι, ἵνα οἱ δυώδεκα ἔτεα ἀντὶ ἓξ ἐτέων γένηται, αἱ νύκτες ἡμέραι ποιεύμεναι. Πυραμίδα [o] δὲ καὶ οὗτος ἀπελίπετο πολλὸν ἐλάσσω τοῦ πατρὸς εἴκοσι ποδῶν καταδέουσαν, κῶλον ἕκαστον τριῶν πλέθρων, ἐούσης τετραγώνου· λίθου δὲ ἐς τὸ ἥμισυ Αἰθιοπικοῦ· τὴν δὴ μετεξέτεροί φασι Ἑλλήνων Ῥοδώπιος [p] ἑταίρης γυναικὸς εἶναι, οὐκ ὀρθῶς λέγοντες· οὐδὲ ὦν οὐδὲ εἰδότες μοι φαίνονται λέγειν οὗτοι ἥτις ἦν ἡ Ῥοδῶπις· [q] οὐ γάρ οἱ πυραμίδα ἀνέθεσαν ποιήσασθαι τοιαύτην, ἐς τὴν [r] ταλάντων χιλιάδες ἀναρίθμητοι, ὡς λόγῳ εἰπεῖν, ἀναισίμωνται·

a Paſſ. Ask. V. Arch., πόλεως alii. Porro μέλλει ſtatim *Arch.* *b* Καὶ ἀντιμεμφ. *Arch. Vind.* ſtatim πάτρως gloſſ. *Paſſ.* ὁ τοῦ πατρὸς ἀδελφός. *c* Ἀποκλήσαντος *Ask. V.*, ἀποκλείσαντες *Arch.* *d* Φθείραντες *id. Vind.* *e* Εὐσεβέων *iidem*, tum μέλλει *M. Paſſ. Ask. V.*, μέλλοι vulgo. *f* Αὐτὸν *Ask. Paſſ. V.*, ora *Steph.* *g M. Paſſ. Arch. Ask. V.*, in aliis εἴη. *h* Μὲν πρότερον τοὺς δύο marg. *Steph.* ex *Aldo*, mox τοῦτον, κἀκεῖνον *V. Arch.* *i Paſſ. Ask. V. M. Arch.*, ceteri ταῦτα δέ. Porro κατακεκριμένων *Ald. Camer. Paris. tres, Ask.*, κατακεκριμένον *Edd.* recentiores cum *Arch. M. V.* *k* Gloſſ. *Paſſ.* ὁπότε. Exſcripſit haec *Athen.* x. p. 438. *l* Habet hinc *Euſtath.* in Hom. p. 1624, 8. ſeu potius ex *Athenaeo*: uterque νεμόμενον loco πλανώμ. perperam, in *Vind.* πλανόμενον. *m* Schol. *Paſſion.* εὐωχητήρια, uti et *Suidas* in Voc., *Corinthus* legit ἡβητήρια. Porro ἐπιτηδεότατα *idem* et *Vind.*, ἐπιτηδειότατα *Arch.* *n* Ἀποδέξαι *Ask. Arch. V.*, contra morem. *o Arch. V. Paris. C. Ald. Rem.*, καὶ deeſt *Med. Ask. Paſſ.* Porro εἴκοσι *Ask. V. Arch.*, in aliis δείκοσι. *p* Ἑτέρης *Arch. V.*, vulgari errore. *q Paſſ. M. Ask.*, οὐ γὰρ ἂν *Ald. Paris. B. V. Arch. Rem.* quod potuerat retineri. *r* Τάλαντα *V. Arch.*

22. Πέμψαι — τῷ θεῷ] *Deo?* verum, quod memini, Dei nullus fuit in urbe Buto μαντήϊον. Praeterea valde videbatur inſolens, ὀνείδισμα ἀντιμεμφόμενον. Si Dei cuiuſpiam, Apollinis ex gr. cuius in ea urbe templum fuit, oraculum deſignaretur, ſcriberem: τῷ θεῷ ὀνειδίσαντι μεμφόμενον. Nunc cenſerem potius corrigendum: πέμψαι ἐς τὸ μαντήϊον τῇ θεῷ ὀνειδιστάσῃ μεμφόμενον. Dea erat Latona Graecis dicta, Apollinis Iſidis filii nutrix, cuius maxime omnium nobilitatum erat in urbe Buto oraculum: τό γε μάλιστα ἐν τιμῇ ἄγονται πάντων τῶν μαντηΐων Λητοῦς ἐν Βουτοῖ πόλι ἐστί· *Herod.* II, c. 83. Miſiſſe c. 152. Pſammitichus dicitur legatos ἐς Βουτοῦν πόλιν ἐς τὸ χρηστήριον τῆς Λητοῦς, ἔνθα δὴ Αἰγυπτίοισί ἐστι μαντήϊον ἀψευδέστατον. De Dea eiuſque oraculo *Iablonskius* egit Panthei L. III, c. 4. Hunc *Herodoti* locum reſpicit *Aelianus* V. H. II, c. 41. VALCKEN.

27. Ἐκ δὲ τοῦ χρηστηρίου αὐτῷ &c.] In his nihil deſidero. μαντήϊα reticuit et intellecta voluit: geminum ſuperius eſt, ἐλθεῖν οἱ μαντήϊον ἐκ Βουτοῦς πόλιος. *Cl.* tamen *Reiskio* blanditur, ἐκ δὲ τοῦ, χρηστήρια αὐτῷ — *ex eo inde tempore, veniſſe illi ſecunda Oracula.* Poſt pauca, retineri et per editiones propagari ὡς κατακεκριμένων ἤδη οἱ τούτων potuiſſe demirarer, niſi et *MSS.* praeberent: quorum quidem lapſus ut pravus eſt, ita turpior in tot editis. Spectavit autem inſanientem Mycerini ſapientiam *Libanius* in Vitae ſuae Hiſtoria p. 20. B., ignaro et propterea errante *Morello*: adigit et *AElianus* Var. II, 41.

37. Ἐνηβητήρια] In Leidenſi Cod. *Gregorii* de Dialectis, ut Herodotea, proſtant iſta: ἵνα πυνθ. εἶναι τῆς ἐνηβητήρια ἐπιτ. Scripſerat Grammaticus, et, ut equidem puto, *Herodotus*, ἵνα πυνθάνοιτο εἶναι γῆς ἐνηβητήρια ἐπιτηδεώτατα· *in quacunque parte regionis ſeceſſus intelligeret eſſe iucundiſſimos.* ἵνα γῆς, οὗ γῆς, et ſimilia frequentat inprimis *Sophocles. Herod.* p. 86, 5. ἵνα ἦν κακοῦ. *Soph.* Ai. v. 386. ἵν᾽ εἶ κακοῦ. Duo ſufficient *Herodoti* loca, quae ad hunc locum apte reſpondeant: L. I, c. 98. Deioci aedificia exſtruxerunt, ἵνα αὐτὸς ἔφρασε τῆς χώρης, *qua deſtinarat regionis parte.* L. II, c. 172. quam fieri curarat Amaſis ſtatuam ἵδρυσε τῆς πόλιος ὅκου ἦν ἐπιτηδεώτατον. Herodotea negligentius deſcripſit *Athen.* x. p. 438. B. Ἐνηβητήρια Grammatici reddunt εὐωχητήρια. Parum diſtant quae *Diodorus Sic.* vocat κωθωνιστήρια L. V, c. 19. in quibus ἐκωθωνίζοντο, quod legitur in Graecis *Eſther.* III, 15. binis etiam in locis ἐμβιωτήριον praebet *Diodorus* T. I. p. 345, 59. et T. II, p. 518, 59. Sunt Ἐνηβητήρια loca πρὸς ἄνεσιν καὶ ἀπόλαυσιν εὖ πεφυκότα· in notis ad Excerpta e *Dione Cocc. H. Valeſius* p. 96, 97. interpretatur *amoena diverſoria et ſeceſſus.* Apud *Aelian.* de N. A. XI, c. x. p. 617. in urbe Memphi Apidi dicuntur eſſe τὰ φίλα ἤδη καὶ τρίβαὶ κεχαρισμέναι καὶ ἐνηβητήρια. VALCKEN.

37. Ἐνηβητήρια] *Loca voluptaria*, apud *Salluſtium* B. Catilin. C. XI. et *Plautum* Poenul. III, 2, 25., ἐμπαθεῖς τόποι in *Gregorii* Nyſſeni Epiſt. de Itin. Hieroſolym. p. 10. Ἡβητήρια *Plutarcho* et *Athenaeo*, quorum verbis lucem vir eruditiſſimus *Pet. Faber* Agoniſt. III, 27. p. 345. adſperſit.

41. Εἴκοσι ποδῶν καταδέουσαν] Haec altitudinem an latitudinem Pyramidis deſignent, in quaeſtione eſt. τῷ δὲ μεγέθει λειπόμενον τοῦτο τὸ ἔργον τῶν προειρημένων de ea ſcribit I, 62., controverſiam non dirimens, *Diodorus.* At *Plinius* Hiſt. Nat. XXXVI, 12. *tertia minor quidem praedictis, ſed multo ſpectatior, Aethiopicis lapidibus, aſſurgit* CCCLXII. *pedibus inter angulos*, quibus utique ampliorem, quam *Herodotus*, ſingulis lateribus latitudinem tribuit. Hinc πεντακοσίων ποδῶν hic fuiſſe olim arbitrantur, numeris, ut equidem opinor, multo quam oportebat, auctioribus. Cum tamen ſuperiore πολλὸν haec fuerit ἐλάσσων, ſi ad altitudinem referas, XX. pedes nimis quam pauci erunt. Lege *Io. Gravii* Pyramidograph. p. 112. &c.

51. Τῶν

ται· πρὸς δὲ, ὅτι κατὰ Ἄμασιν βασιλεύοντα ἦν ἀκμάζουσα Ῥοδῶπις, ἀλλ' οὐ κατὰ τοῦτον· ἔτεσι γὰρ κάρτα πολλοῖσι ὕστερον τουτέων τῶν βασιλήων τῶν τὰς πυραμίδας ταύτας [a] λιπόντων, ἦν Ῥοδῶπις· γενεὴν
140 μὲν, ἀπὸ Θρηΐκης· δούλη δὲ ἦν Ἰάδμονος τοῦ Ἡφαιστοπόλιος, ἀνδρὸς Σαμίου, σύνδουλος δὲ Αἰσώπου τοῦ λογοποιοῦ· καὶ γὰρ οὗτος Ἰάδμονος ἐγένετο, ὡς διέδεξε τῇδε οὐκ ἥκιστα· ἐπεί τε γὰρ πολλάκις κηρυσσόντων Δελφῶν ἐκ [b] θεοπροπίου, ὃς βούλοιτο ποινὴν τῆς Αἰσώπου ψυχῆς ἀνελέσθαι, ἄλλος μὲν οὐδεὶς ἐφάνη, Ἰάδμονος δὲ παιδὸς παῖς ἄλλος Ἰάδμων ἀνείλετο· οὕτω καὶ Αἴσωπος Ἰάδμονος ἐγένετο· Ῥοδῶπις δὲ ἐς Αἴγυπτον ἀπίκετο, Ξάνθεω τοῦ Σαμίου [c] κομίσαντος· ἀπικομένη δὲ κατ' ἐργασίην, ἐλύθη χρημάτων μεγάλων ὑπ' ἀνδρὸς Μιτυληναίου Χαράξου, τοῦ Σκαμανδρωνύμου παιδὸς, ἀδελφεοῦ δὲ Σαπφοῦς τῆς μουσοποιοῦ· οὕτω δὴ ἡ Ῥοδῶπις ἐλευθερώθη, καὶ κατέμεινέ τε ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ κάρτα ἐπαφρόδιτος γενομένη, μεγάλα ἐκτήσατο χρήματα, ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιν, ἀτὰρ [d] οὐκ ὥς γε ἐς πυραμίδα τοιαύτην ἐξικέσθαι· τῆς γὰρ τὴν δεκάτην τῶν χρημάτων ἰδέσθαι ἔστι ἔτι καὶ ἐς τόδε παντὶ τῷ βουλομένῳ, οὐδὲν δεῖ μεγάλα οἱ χρήματα ἀναθεῖναι· ἐπεθύμησε γὰρ Ῥοδῶπις μνημήιον [e] ἑωυτῆς ἐν τῇ Ἑλλάδι καταλιπέσθαι, ποίημα ποιησαμένη τοῦτο, τὸ μὴ τυγχάνει ἄλλῳ ἐξευρημένον καὶ ἀνακείμενον ἐν ἱρῷ, τοῦτο ἀναθεῖναι ἐς Δελφοὺς μνημόσυνον ἑωυτῆς.

rum infinita, ut ita dicam, millia conſumpta ſunt. Ad hæc, non iſtius ſed Amaſis regis temporibus Rhodopis floruit. Multis enim poſt hos reges, qui iſtas pyramides reliquerunt, annis Rhodopis extitit, genere Thracia, ancilla Iadmonis, cui pater Hephæſtopolis, viri Samii, conſerva AEſopi fabularum ſcriptoris; nam et hic Iadmonis fuit, ut non minime hinc demonſtravit: ſiquidem quum ſæpenumero Delphi ex oraculo pronunciarent, ſiquis ſumere pœnas vellet animæ AEſopi, alius nullus extitit, ſed Iadmonis ex filio nepos, alius Iadmon ſumſit; ita et AEſopus Iadmonis fuit. Rhodopis autem in AEgyptum abiit, a 135
Xantho Samio transportata. Et quum eo ad quæſtum faciendum veniſſet, magnis pecuniis fuit redempta a viro Mitylenæo, Charaxo Scamandronymi filio, Sapphus poëtriæ fratre. Hunc in modum Rhodopis libertatem nacta eſt, et in AEgypto remanſit; et venuſta vehementer ingentes opes comparavit, ut eſſet Rhodopis, ſed non quæ ad talem pyramidem aſcenderet. Cuius enim opum decimam partem cuicunque volenti etiam nunc cognoſcere licet, magnam illi pecuniam attribuere nihil oportet. Quum enim Rhodopis illa optaret memoriam ſui in Græcia relinquere, faciendo opere, quod ab alio excogitatum non eſt, neque in templo dedicatum, id dedicavit in templo Delphico monumentum ſui. E decima igitur ſua-

a Ἦν λειπομένη Ῥοδ. *Eton. Paſſ. Ask. Ald.*, ἦν λειπομένων Ῥοδ. *Arch. V. Rem.* Quae ſequuntur *Suidas* adtigit in Ῥοδῶπις. b Νεοπροπίου *Arch. Vind.*, et πρινὴν loco ποινὴν iid. c *M. Paſſ. Ask.*, alii κομίσαντός μιν. d Οὐκ ὥς γε *Ask.* bene. Vulgo οὔκως γε. Statim τυραννίδα *Ald.* et ora *Steph.* ex eo. Paullo ante ὡς ἀνεῖναι *Arch. V.* e *Arch. Vind.*, vulgo αὐτῆς.

51. Τῶν τὰς — λιπόντων, ἦν Ῥοδῶπις] Nihil his ineſſe, quod offendat, videtur: et tamen eſſe, *Codd.* diſcors ſcriptura declarat: alii πυραμίδας — λιπομένων ἦν Ῥοδ. fortaſſe voluerunt agente uſu, ut καταλιπέσθαι, ἀπολιπέσθαι et λιπέσθαι C. 147. atque alibi ſaepius; alii λιπόντων, λειπομένη ἦν Ῥοδ. *poſterior erat Rhodopis*, pari ſtructura, quae in *Diodori* proxime deſcriptis verbis, atque in Euripideis Oreſt. v. 1085. ἦ που λέλειψαι τῶν ἐμῶν βουλευμάτων. At tum, quod ſcripti mordicus retinent, ὕστερον in exilium ire debebit. Atque hoc admonuiſſe ſatis eſt. Ecce aliud. *Herodotus* diſputatione circumſpecta meretriculae Rhodopidi Pyramidis aedificationem aufert: antiquum rumorem amplectuntur *Diodorus*, *Strabo*, *Plinius*, commentariis certe inſerunt. Hoc amplius Rhodopidem *Aelian.* Var. XIII, 33. elocat regi Pſammeticho, qui Amaſide, cuius aetate feminam floruiſſe *Noſter* adſeverat, annis ferme quinquaginta prior eſt. Unde erroris aut *Herodotus* aut *Aelianus* culpa tenetur: neque ille ea liberabitur, ſi duas fuiſſe Rhodopides ſtatueris, easque ab *Herodoto*, *Strabone* et *Plinio* confuſas: alteram proprie ſic dictam, ex meretrice uxorem Pſammetichi et ſepultam in Pyramide, alteram Aeſopi conſervam et Charaxi, fratris Sapphus, amicam, quae tempore Amaſidis floruerit. Haec Celeb. *Iac. Perizonius* ad ſtabiliendam Aeliani fidem, quae, ſi negentur, incertiſſimae coniecturae, etsi olim alia fui opinione, locum obtinebunt. *Aelianus* fabellam ex *Strabone* XVII. p. 1162., aut aliunde, hauſit. Geographus regis nomen tacitum habet, de ſuo *Aelianus* Pſammetichi titulum inpingit. Herodotus duas Rhodopides non novit, et Amaſidis Aeſopi illam contubernalem tempore viguiſſe diſtincte adfirmat. Utri credemus?

54. Τοῦ Ἡφαιστοπόλιος] Adhaereſcunt ad virile hoc nomen doctiſſimi viri. *G. Cuperus* Obſ. IV, 4. p. 58. haec ſe capere negat, niſi dicatur, latere hic nomen patris, vel urbem eo nomine in Samo fuiſſe, vel Iadmonem, origine Samium, Hephaeſtopoli in AEgypto habitaſſe, ſcribique debere τοῦ ἐκ Ἡφαιστοπόλιος. *Gronovii* ſimiles ſunt fluctuationes ad *Arriani* Ἀναβασ. III, 5. p. 109.; quibus vehementer offenſus *Corn. de Pauw* correctum voluit τοῦ Ἡφαιστοπόλου, nova voce, ſed, ut cenſet, perelegante, quae *Vulcani miniſtrum* denotet, et Iadmonis patrem, vel fabrum ferrarium inſignem, vel Vulcani potius ſacerdotem fuiſſe doceat. Mihi, ut abſolvam verbo, inventum non placet. In propriis Graecorum nominibus mira multa: ΣΩΠΟΛΙΣ eſt in Epigramm. XVIII. *Callimachi*, ΑΜΦΙΠΟΛΙΝ habet marmor a *Buberio* editum, feminam ΝΙΚΟΠΟΛΙΝ dabit aliud, et numus Abderitarum ΑΝΑΞΙΠΟΛΙΝ· neque ignoti Ἀγησίπολις et Κρατησίπολις ſunt. Quae Ἡφαιστόπολιν abunde defendunt. Confer Comitis *Cayl. Recueil d'Antiquit.* T. II. p. 265.

55. Ἰάδμονος ἐγένετο] Apud *Demoſthen.* p. 729, 30. Νέαιρα Νικαρέτης ἦν. Pſeudolus *Plauti* II, 3, 24. *Quia lenonis me eſſe dixi:* alibi dicitur *Amphitryonis Soſia*, ut *Phereclis ſervulus Lydus*, *Andocidi* Λυδὸς ὁ Φερεκλέους, p. 3, 24. *Lyſias* p. 256. ἐγένετο ὁ Εὐμάρης οὗτος Νικοκλέους καὶ Ἀντικλέους· recte cepit iſta *Marklandus* V.C. ſed nomen Εὐμάρης genuinum eſſe vel *Theocritus* monſtrabit Eid. V, 10. 73. τὴν Στρυμοδώρου Θρᾷτταν *Ariſtoph.* Ἀ. v. 272. —— Quod mox legitur, ὃς βούλοιτο ποινὴν τῆς Αἰσώπου ψυχῆς ἀνελέσθαι, *Plutarchus* interpretatur T. II, p. 557. A. τὸν βουλόμενον ὑπὲρ Αἰσώπου δίκην λαβεῖν παρ' αὐτῶν· ubi tandem etiam Samius veniſſe dicitur Ἰάδμων (vulgatur Ἴδμων) γένει μὲν οὐδὲν Αἰσώπῳ προσήκων, ἀπόγονος δὲ τῶν πριαμένων αὐτὸν ἐν Σάμῳ γεγονώς. VALCKEN.

64. Τῆς Μουσοποιοῦ] *Fulvii Urſini* ad Carm. Nov. Illuſt. Feminar. p. 23. μελοποιοῦ fallenti memoriae debetur. Sappho μουσοποιὸς quemadmodum Pindarus in Orat. II. p. 25. C. *Dionis Chryſoſt.* et Hipponax *Theocrito* Anthol. III. p. 392. Quod Athenaeus autem ignorantiae labem *Herodoto* adfricat, Charaxique amicam, non Rhodopin, ſed Doricen, ſive Dorichen vero nomine fuiſſe contendit, id ſibi habeat. Noſſe debuerat, non Doriches tantum, ſed et Rhodopidis cognomine meretriculam fuiſſe celebrem ex *Strabone* XVII. p. 1162. A.

67. Ῥοδῶπιν] Ῥοδώπιος vicina paene videntur poſtulare: μεγάλα — ὡς ἂν εἶναι Ῥοδώπιος, *opes magnas, ut Rhodopidis ſcilicet. Aelian.* de N. A. IV, c. 54. παῖδα ὡραῖον, ὡς ἂν Αἰγύπτιον. *Cicero* de Senect. c. 4. *multae etiam, ut in homine Romano, litterae.* Notiſſimum illud *ſatis exercitatum in dicendo, ut Thebanum ſcilicet*, ſumſit *Nepos* a *Thucydide*, qui de Braſida p. 287, 56. ἦν δὲ οὐδὲ ἀδύνατος, ὡς Λακεδαιμόνιος, εἰπεῖν. VALCKEN.

Ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιν] Lipſiae in *Miſcellan.* addebatur ταῦτα Ῥοδ. εἶναι. Amplecterer, ſi verba correctionem requirerent, ὡς ἂν εἶναι Ῥοδώπιος. Credo vim et elegantiae cultum, ut ſaepe alias, proprio ineſſe nomini. *Magna*, ſcriptor inquit, *ſibi bona quaeſivit, ut Rhodopis eſſe potuerit*, populi videlicet proſtibulum et vilis conditionis. Ceteroqui ex praemiſſis κτήσασθαι advocari non incommode poterit. Rectius ὥς γε, diſſecta priore voce, maluit *Reiskius*. Poſtulat enim ſententia et probat Cod. Cl. *Askeuw*.

79. Ἐν

ſuarum opum parte quum multa e ferro verua ad boves transfigendos feciſſet, quantum ſufficeret decima ipſi, Delphos miſit: quæ nunc quoque poſita ſunt e regione templi, post aram, quam Chii donaverunt. Solent autem quodammodo in Naucrati proſtibula eſſe venuſta; nam et hæc, de qua nunc mentionem habeo, partim nobilitata eſt fama, ut nemo Græcorum non edidicerit Rhodopis nomen: partim alterius, quæ poſterior fuit, nomine Archidicæ fama per Græciam celebris extitit, ſed minus quam prior in circulis garrientium iactata. Charaxus vero postquam cum redempta Rhodopi Mitylenen rediit, in carminibus crebro Sappho conviciis eum fuit inſectata; at
136 de Rhodope quidem hactenus. Post Mycerinum autem AEgypti regem fuiſſe dicebant ſacerdotes ASYCHIN, eumque feciſſe Vulcano anteſores ad ſolem orientem, longe pulcherrimas longeque maximas. Habere enim illas ubique cum figuras concinne ſculptas, tum alium infinitum ædificiorum conſpectum; has vero etiam multo maxime. Sub hoc rege fuiſſe factum dicunt, ut quum vehementer laboraretur inopia pecuniæ, et hinc abſtinentia eſſet a commerciis, lex AEgyptiis promulgata fuerit, ut ita demum quis pecuniam mutuam acciperet, ſi cadaver patris pignori traderet. Hoc item ad hanc legem adiectum fuiſſe, ut penes creditorem eſſet poteſtas omnis ſepulcri debitoris, utque hæc irrogaretur mulcta pignus illud ſupponenti, ſi diſſolvere æs alienum recuſaret, fas ne eſſet illi ipſi ſepeliri aut in iſto paterno aut ullo in alio ſepulcro: ac ne alium

τῆς· τῆς ὦν δεκάτης τῶν χρημάτων ποιησαμένη ὀβελοὺς [a] βουπόρους πολλοὺς σιδηρέους, ὅσον ἐνεχώρεε ἡ δεκάτη οἱ, ἀπέπεμπε ἐς Δελφούς· οἳ καὶ νῦν ἔτι [b] συννενέαται, ὄπισθε μὲν τοῦ βωμοῦ, τὸν Χῖοι ἀνέθεσαν, ἀντίον δὲ αὐτοῦ τοῦ νηοῦ. Φιλέουσι δέ κως [c] ἐν τῇ Ναυκράτι ἐπαφρόδιτοι γίνεσθαι αἱ ἑταῖραι· τοῦτο μὲν γὰρ αὕτη, τῆς πέρι λέγεται ὅδε [d] ὁ λόγος, οὕτω δή τι κλεινὴ ἐγένετο, ὡς [e] καὶ πάντες οἱ Ἕλληνες Ῥοδώπιος τοὔνομα ἐξέμαθον· τοῦτο δὲ, ὕστερον ταύτης, τῇ οὔνομα ἦν Ἀρχιδίκη, ἀοίδιμος ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα ἐγένετο, [f] ἧσσον δὲ τῆς ἑτέρης περιλεσχήνευτος. Χάραξος δὲ ὡς λυσάμενος Ῥοδῶπιν ἀπενόστησε [g] ἐς Μιτυλήνην, ἐν μέλεϊ Σαπφὼ πολλὰ κατεκερτόμησέ μιν· Ῥοδώπιος μέν νυν πέρι πέπαυμαι. Μετὰ δὲ Μυκερῖνον γενέσθαι Αἰγύπτου βασιλέα ἔλεγον οἱ [h] ἱρέες Ἄσυχιν, τὸν τὰ πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα ποιῆσαι τῷ Ἡφαίστῳ προπύλαια, ἐόντα πολλῷ τε κάλλιστα καὶ [i] πολλῷ μέγιστα· ἔχει μὲν γὰρ καὶ τὰ πάντα προπύλαια τύπους τε [k] εὖ γεγλυμμένους, καὶ ἄλλην ὄψιν οἰκοδομημάτων μυρίην, ἐκεῖνα δὲ καὶ [l] μακρῷ μάλιστα· ἐπὶ τούτου βασιλεύοντος, ἔλεγον ἀμιξίης ἐούσης πολλῆς χρημάτων, γενέσθαι νόμον Αἰγυπτίοισι, ἀποδεικνύντα ἐνέχυρον τοῦ πατρὸς τὸν νέκυν, οὕτω λαμβάνειν τὸ χρέος· [m] προστεθῆναι δὲ ἔτι τούτῳ τῷ νόμῳ τόνδε, τὸν διδόντα τὸ χρέος, καὶ ἁπάσης κρατέειν τῆς τοῦ λαμβάνοντος θήκης· τῷ δὲ [n] ὑποτιθέντι τοῦτο τὸ ἐνέχυρον τήνδε ἐπεῖναι ζημίην, [o] μὴ βουλομένῳ ἀποδοῦναι τὸ χρέος, [p] μηδὲ αὐτῷ ἐκείνῳ τελευτήσαντι εἶναι ταφῆς κυρῆσαι μήτ᾽ ἐν ἐκείνῳ τῷ πατρῴῳ τάφῳ, μήτ᾽ ἐν ἄλλῳ μηδενὶ, μήτ᾽ ἄλλον μηδένα [q] τῶν ἑωυτοῦ ἀπογενόμενον θάψαι· 141

a In *Suida* βουπόρους hoc ex loco. Mox πολλοὺς σιδηρέους omittit *Arch.* Paullo ſupra τοῦ ἀναθεῖναι corrigebat *Pavius*, i. e. ἕνεκα τοῦ ἄν. *b* Συνέαται *Arch. Vind.* in *Rem.* ἐπισυννέαται conf. *Etymolog.* p. 599. Scholiaſtes *Paſſ.* συνηγμένοι, συνειλεγμένοι explicat. Mox ἀντίοι *Arch. Vind.* Vide ii. 34. *c Athen.* xiii. p. 596. haec reſpexit. *d* Deſit articulus *Paſſ. Ask.* *e Arch. V. Ask. Paſſi.*, *Med.* οἱ πάντες. Vulgatis articulus abest. *f* Κρέσσων *Arch. V.*, tum περὶ λέσχην οὗτος iidem: explicat *Heſych.* in Voc.. ubi περιβόητος cum *Abreſchio* mallem. *g Arch. V. Ask. Ald. Rem. Pariſ. B.*, ὡς *Med. Paſſ.* *h M. Paſſ. Ask. Vind.*, ἱρέες γενέσθαι Ἄσ. *Ald.* et alii, male. *i* Πολλῶν *Arch. Vind.* *k* Ἐγγεγλυμμένους iidem. *l* Gloſſa *Paſſ.* πολλῷ. Mox ἀμεξίης *Arch.*, absurde. *m* Προσθεῖναι *Arch.* et mox τόδε. *n* Ὑποθέντι Id. *o M. Arch. V. Paſſ. Ask.*, in aliis καὶ μή. *p* Μήτ᾽ αὐτῷ *Arch. Vind.* *q* Τῶν *Ald. Vind. Camer. Pariſ. B.*, ceteri τὸν prius conmodius et verius.

79. Ἐν τῇ Ναυκράτι ἐπαφρόδιτοι &c.] Hoc de numero quatuor ſcortilla in *Archiae* Epigrammate Veneri donaria dedicant, interque alia

Ἄλκες ἀγλαὰ δῶρα, γλυκερόθυμε, σοὶ τάδε, Κύπρι
Ὤπασαν, ἀιγιαλῶν Ναυκράτιδος ναέται.

Integrum dabit *L. Kuſterus* ad *Suid.* V. Κεραύφυλλον· vulgavit et *Reiskius* Anthol. *Cephalae* p. 25., quaedam inmutans, quae non mutari fuerat potius. Naucratis ripae Nili adcubabat, florens conmerciis et ſcortorum celebritate, ut Corinthus, Puteoli et plures ex littoralibus urbibus. Quid in acta patrarent, ſi *Cicero* L. v. in Verrem C. 25. tacuiſſet, ex AEgyptiorum et Syrorum Maiumis cognoſci potuerat. Archidices memoria durat in *Athen.* et *Aelian.* Var. xiii, 68.

85. Ἧσσον δ. τ. περιλεσχήνευτος] *Archidice minus altera fuit famoſa*: hinc petita vox Ionica Περιλεσχήνευτος redditur ab *Heſychio* περιβόητος, περιλάλητος· ſic pro περιποίητος fuit emendatum in Anim. ad *Ammon.* p. 65. Reperiuntur et περίφημος et περιαδόμενος. Cyclici οἱ περιηχημένοι in *Philone Byblio Euſeb.* Praep. p. 39. D. Apud *Etymol.* legitur: Δημολάλητος, περιβόητος. Permutantur apud *Herodotum* locutiones ἀπικέσθαι ἐς λέσχην et ἐς λόγους. Rarius illud L. iv, c. 4. ὡς προλελεσχηνευμένων αὐτῷ ἀποστάσιος πέρι. VALCKEN.

86. Ὡς Μιτυλήνην] Sic dedit e MS. *Gronov.* ſi vel in aliis etiam Codicibus inveniretur, probandum tamen foret ἐς Μιτυλήνην, quia nunquam a veteribus ὡς iungitur quarto caſui in talibus, niſi ubi πρὸς locum invenit. In his nonnunquam a librariis, ſed multo frequentius ab hominibus eruditis fuit peccatum, quos in ista re nominari necesſe non eſt. Normæ ſcribendi *Thucydides* L. iv, c. 79. ἀφίκετο ὡς Περδίκκαν καὶ ἐς τὴν Χαλκιδικήν. Idem P. 148, 48. ἐς τὴν Ἀσίαν ὡς βασιλέα. P. 524, 92. ἀπέπλευσαν ἐς Φωκαίαν καὶ Κύμην ὡς Ἀστύοχον. P. 527, 36. ναῦς ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὡς Φαρνάβαζον πέμπειν. P. 553, 37. Paulo exercitatior facile ſentiet, in his ſimilibusque voculas ὡς et ἐς non poſſe transponi. Eadem in omnibus obtinet ſcriptoribus Atticis veteribus, quin et in Atticiſtis accuratioribus ratio; e quibus priorum ſimillima, etiam in quibus utrumque reperiretur, plurima poſſent expromi. Ceterum ex hac non magni momenti obſervatione multa veterum loca corrigi poterunt; nam librariorum delictis recta ratio praeferenda eſt. VALCKEN.

86. Ἀπενόστησε ἐς Μιτυλήνην] Suum ſcriptor recepit: neque enim ἐπὶ ἀψύχου veteres, ſive regionum urbiumque nominibus ὡς adſtruebant. *Thom. M.* ἅπαξ ἐπὶ ἀψύχου uno in *Thucydide* invenit, et loco adhucdum controverſo. Egerunt hac de ſtructura docte *T. Hemſterh.* Miſcell. Obſerv. Vol. v. tom. 3. p. 56. et *Valcken.* ad *Euripid.* Phoeniſſ. p. 475. Mox κατεκερτόμησέ μιν ambigue dicitur. Poteſt Charaxum, poteſt Rhodopin indicare; hanc Sappho ὡς πολλὰ τοῦ Χαράξου νοσφισαμένην, *multa Charaxi intervertentem et furatam*, ſi fides *Athenaeo*, taxavit inuſta nota. Nec puto fratrem probavit, in caſſes meretriculae demerſum. Vide Ampl. *Cuperi* Obſerv. iv, 4.

93. Εὖ γεγλυμμένους] Laurentius *figuras inſculptas*, ἐγγεγλυμμένους, ſicuti *Arch.* et *Vind.* Haeſito in electione. Vulgatum videtur perconmodum et ſingularius: *Vallae* ſcriptoris patrocinatur conſuetudo, qua ii, 124. καὶ ζῴων ἐγγεγλυμμένων talis quoque C. 138. αἱμασιῇ ἐγγεγλυμμένῃ τύποισι· tum τύπων ἐγγεγλυμμένων πλέοι C. 148. Libera itaque optio eſt. In ſequentibus vertendis *Valla* aberraverat, in viam ab *H. Stephano* comiter revocatus.

4. Τὸν ἑωυτοῦ ἀπογενόμενον] In Codd. fortaſſe reperietur, τῶν ἑ. ἀπογενομένων· prouti *Vallam* in ſuo legiſſe Latina manifeſtant; *ac ne alium quidem ex ſe ipſo progenitorum ſepulturae mandare.* Quae proſtant in Ed. *Gronov.* commodum vix admittunt ſenſum. *Ex ſe ipſo progeniti*, vereor ut Graece dici poſſint οἱ ἑωυτοῦ ἀπογενόμενοι. Praeterea *fato functi Herodoto* quoque dicuntur aliquoties ἀπογενόμενοι· qua ſignificandi virtute hic illud videtur capiendum. Qui patris cadaver

quod

θάψαι· ὑπερβαλέσθαι δὲ βουλόμενον τοῦτον τὸν βασιλέα τοὺς πρότερον ἑωυτοῦ βασιλέας γενομένους Αἰγύπτου, μνημόσυνον πυραμίδα λιπέσθαι ἐκ πλίνθων ποιήσαντα· ἐν τῇ γράμματα ἐν λίθῳ ἐγκεκολαμμένα [a] τάδε λέγοντά ἐστι, ΜΗ ΜΕ ΚΑΤΟΝΟΣΘΗΙΣ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΛΙΘΙΝΑΣ ΠΥΡΑΜΙΔΑΣ· ΠΡΟΕΧΩ ΓΑΡ ΑΥΤΕΩΝ ΤΟΣΟΥΤΟΝ, ΟΣΟΝ Ο ΖΕΥΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΘΕΩΝ· ΚΟΝΤΩΙ ΓΑΡ ΥΠΟΤΥΠΤΟΝΤΕΣ ΕΣ ΛΙΜΝΗΝ, Ο,ΤΙ [b] ΠΡΟΣΧΟΙΤΟ ΤΟΥ ΠΗΛΟΥ ΤΩΙ ΚΟΝΤΩΙ, ΤΟΥΤΟ ΣΥΛΛΕΓΟΝΤΕΣ, ΠΛΙΝΘΟΥΣ ΕΙΡΥΣΑΝ· ΚΑΙ ΜΕ ΤΡΟΠΩΙ ΤΟΙΟΥΤΩΙ ΕΞΕΠΟΙΗΣΑΝ. τοῦτον μὲν τοσαῦτα ἀποδέξασθαι. Μετὰ δὲ τοῦτον, βασιλεῦσαι ἄνδρα τυφλὸν ἐξ Ἀνύσιος [c] πόλιος, τῷ οὔνομα Ἄνυσιν εἶναι· ἐπὶ τούτου βασιλεύοντος, ἐλάσαι [d] ἐπ' Αἴγυπτον χειρὶ πολλῇ Αἰθίοπάς τε καὶ Σαβακῶν τὸν Αἰθιόπων βασιλέα· τὸν μὲν δὴ τυφλὸν τοῦτον οἴχεσθαι φεύγοντα ἐς τὰ ἕλεα· τὸν δὲ Αἰθίοπα βασιλεύειν Αἰγύπτου ἐπ' ἔτεα πεντήκοντα· ἐν τοῖσι αὐτὸν τάδε ἀποδέξασθαι· ὅκως τῶν τις Αἰγυπτίων ἁμάρτοι [e] τι, κτείνειν μὲν αὐτῶν οὐδένα ἐθέλειν· τὸν δὲ, κατὰ μέγαθος τοῦ ἀδικήματος [f] ἑκάστῳ δικάζειν, ἐπιτάσσοντα χώματα χοῦν πρὸς τῇ ἑωυτῶν πόλι, ὅθεν ἕκαστος ἦν τῶν ἀδικεόντων· καὶ οὕτω ἔτι αἱ πόλιες ἐγίνοντο ὑψηλότεραι· τὸ μὲν γὰρ πρῶτον, ἐχώσθησαν ὑπὸ τῶν τὰς διώρυχας [h] ὀρυξάντων, ἐπὶ Σεσώστριος βασιλέος· δεύτερα δὲ, ἐπὶ τοῦ Αἰθίοπος [i] καὶ κάρτα ὑψηλαὶ ἐγένοντο· ὑψηλέων δὲ καὶ ἑτέρων [k] ταssομένων ἐν τῇ Αἰγύπτῳ πολίων, ὡς ἐμοὶ δοκέει, [l] μάλιστα μὲν Βουβάστι πόλι ἐξεχώσθη, ἐν τῇ καὶ ἱρόν ἐστι Βουβάστιος ἀξιαπηγητότατον· μέζω μὲν [m] γὰρ ἄλλα, καὶ πολυδαπα-

alium quemquam e ſuis mortuum ſepeliret. Hunc præterea regem ſuperiores ipſo reges AEgypti antecellendi cupidum, reliquiſſe memoriam ſui pyramidem latericiam, inciſis ſaxo litteris in hæc verba; NE ME AD SAXEAS PYRAMIDES EXIGENDO DIMINVERIS, QVAE TANTVM ILLIS PRAECELLO, QVANTVM IVPITER CETERIS DIIS. NAM FVNDVM LACVS CONTO VERBERANTES, QVICQVID LVTI CONTO ADHAERESCEBAT, ID COLLIGENTES, LATERES DVXERVNT, ET ME ISTO MODO ELABORARVNT; atque iſta opera hunc regem edidiſſe. Post hunc regnaſſe cœcum 137
quendam ex urbe Anyſi, nomine ANYSIN: atque eo regnante, excurriſſe in AEgyptum magna cum manu AEthiopas et SABACVM AEthiopum regem; et quum cœcus hic fuga ſe in paluſtria proripuiſſet, illum AEthiopem regnaſſe in AEgypto quinquaginta annos; idque intra tempus iſta edidiſſe: quoties AEgyptiorum quiſquam aliquid deliquiſſet, neminem voluiſſe morte afficere: ſed pro ſui quemque delicti magnitudine, damnare ad aggerendum aggerem ad urbem, unde quiſque delinquentium erat. Atque ita urbes ſunt adhuc ſublimiores effectae; nam primum aggeſtæ fuerant ſub rege Seſoſtre ab iis, qui canales effoderunt: iterum ſub rege AEthiope etiam valde ſunt factæ excelſæ, cum ceteræ, quæ in AEgypto ſunt, tum vero, ut mihi videtur, Bubaſti urbi præcipue quidem adaggeratum est. In qua urbe templum est Bubaſtis digniſſimum memoratu. Quo etsi 138
alia ſunt tum grandiora, tum ſumptuoſiora, nul-

[a] Ἐπὶ τάδε λεγ. *Arch. Vind.*, mox κατονοσθῇς *M. Ask. Paſſ.*, cuius gloſſa καταμέμφοιο., κατονοθῇς *Ald. Rem. Paris. B.* et *Edd.* priores, κατονομασθῇς *V. Arch.* [b] Προσέχοιτο ambo illi, πρὸς σχοῖτο *Paſſ.* [c] *Arch. Vind. Ask.*, πόλεως *Ald. etc.* [d] Ἐς Αἰγ. *Ald. V. Arch. Rem. Paris. B.*, profecto non male; ἐπ' Αἰγ. *M. Paſſ. Ask.*, tum Αἰθιοπά τε καὶ Σαβακὸν *Arch. V.* [e] Deſit *Arch. V.* et αὐτὸν οὐδ. [f] Ἑκάστου *Paſſ. Ask.* [g] Οἰκεόντων *Arch. V. Valla.* [h] Deest *Arch. V.* [i] *M. Ask. Paſſ. V. Arch.* et ora *Steph.*, vulgatis copula aberat. [k] Γενομένων *Arch. V. Valla.* Statim πολίων *Ask.*, πολήων vulgo, ſed male. [l] Μάλιστα ἡ ἐν Βουβάστι πόλις *Arch. V. Paris. A. B. Rem. Ald.*, editum debetur *M. Ask. Paſſ.* vide *Gronov.* [m] *Iidem* et *Vind.*, alii γὰρ καὶ ἄλ.

quod pignori oppoſuerat, expuncto debito non redemerat, hunc legislator etiam ipſum ſepultura cenſuerat indignum, nolueratque ut ſuos ipſe liberos fato functos isto dignaretur honore: μήτε ἄλλον μηδένα τῶν ἑωυτοῦ ἀπογενόμενον θάψαι· ſic ſcribendum arbitror: *neque alium quemquam ſuorum fato functum.* De his tacet legem commemorans *Diodorus* T. I., p. 104, 93. In talibus Ἀπογενέσθαι idem est ac ἀποβιῶναι vel ἀποθανεῖν, ter quaterve adhibitum *Herodoto:* vid. Clar. *Alberti* ad *Heſych.* in Ἀπογενόμενοι. Hoc ſenſu mea quidem ſententia debuerat illud in Attica lege accipi apud *Demoſth.* c. Macart. p. 608, 88. τοὺς δ' ἀπογινομένους ἐν τοῖς δήμοις, οὓς ἂν μηδεὶς ἀναιρῆται· *quorum in pagis mortuorum nemo cadavera tollat.* Quamque legem ad Leges de Sepultura referre debuerat, quia forte legebatur aliis interiecta, retulit ad Φονικοὺς νόμους *S. Petitus* in LL. Att. p. 624. Latine vertens, *ſi quis in aliquo populo caeſus ſit. Alciphroni* p. 80. mecum reſtituit *A. Heringa:* ἐπειδὴ Κρίτων αὐτῷ ὁ γεννήσας ἀπεγένετο. VALCKEN.

4. Τῶν ἑωυτοῦ ἀπογενόμενον] Non exputo, cur *Ald.* et *Camerarii* hanc ſcripturam mutatum ierint, tutam Codd. auctoritate. Ἀπογινόμενος hoc non est loco *progenitus*, ſed fato functus, uti II, 85. IV, 4. et apud *Thucydidem*, monitore Schol. ad *Demoſthen.* Or. de Cherſon. p. 59. Quod legem adtinet, de qua agitur, ea et in *Diodori* I, 92. Quanto vero humanius Imp. Iuſtinianus, *nulli eſſe licentiam corpora defunctorum debiti gratia detinere, aut impedimentum facere eorum ſepulturae* Novell. CXV, 5. edixit. Porro κατονοσθῇς *Gronovii* praefert editio; in adnotatione κατονοσθῇς eſſe ait in optimo Codice, forſan errore operarum. Nam *Paſſion.* et *Ask.* prius edunt, a quo alienus non ſum. Κατόνοντο τὸν Ἄμασιν Αἰγύπτιοι inferius C. 172. *Vallae*, vertentis *compares*, lapſum redarguit *H. Stephanus* in Prolegom. Edit. ſecundae p. 742., ut mirer valde *Corn. de Pauw* κατανοῇς, ex Latinis iſtis formantem.

9. Μή με κατονοσθῇς πρὸς τ.] Ex diverſis hanc ſinceram puto lectionem. Quando primum interpretabatur *Valla; ne me caeteris pyramidibus compares:* non ille quidem aliud hic verbum legit, ſed minus dextre praegnantem phraſin intellexit, ſignificantem: *ne me ſic vilipendas, ut unam cenſeas ceterarum;* ſive: *ignominioſa cum ceteris pyramidibus inſtituta comparatione.* Ionicum ὀνόσασθαι (*Herod.* II, c. 172.) κατονόσασθαι notabat ἐκφαυλίσαι et καταμέμψασθαι. Quid ſit in proximis ὑποτύπτειν monuit vir ſummus in nota *L. Kuſteri* ad *Ariſtoph.* Av. v. 1145. VALCKEN.

18. Ἐξ Ἀνύσιος πόλιος] Hinc νομὸς Ἀνύτιος C. 166., verum contra tabulas. Non praeteriit urbem *Stephan. Byzant.*, estque eius longe antiquior memoria in his *Eſaiae* C. XXX, 4. ומלאכיו חנס יגיעו / *et legati eius Chanes* h. e. Anyſin, *adtigerint.* Vocis apud Hebraeos pronunciatio differt, urbs eadem. Nam quae *Iunius* et alii de Daphnis Peluſiis, ſive *Taphnes*, minime congruunt. Terigit verbo *Thom. Pinedo* ad Ethnicographum, uberius vero et diſtinctius Celeb. *Camp. Vitringa* Comment. in eum Vatem p. 168. T. II. Reges Aſychin et Anyſin *Diodorus* non novit, Bocchorin ante Sabacum AEgypto imponens I, 65.

32. Καὶ ἑτέρων ταssομένων] Levi opera πασσομένων, uti factum ſcio, refingi poſſet. Quo vero ſucceſſu? πάσσειν, ἐμπάσσειν de inſperſis, ornatus etiam cauſſa, non refugit uſus. In urbibus, altius eductis, neutrum [illegible] Facit *Codd.* tamen diſcordia ambiguum, ſitne [illegible] an γινομένων genuinum: alterutrum ſane ex [illegible]it. Quae ſequuntur, a Cl. *Gronovio* bene [illegible] et docte explanata ſunt. De Bubaſti, quae [illegible] Ἄρτεμις ſive *Diana*, nihil addo. Repetit [illegible] C. 156., quod hic profeſſus fuit, et explicat copioſe *Iablonskius* Panth. AEgypt. III, 3. Hoc [illegible], placuiſſe mihi olim ἡδονῇ δ' ἰδέσθαι, blandi[illegible] *Abreſchio:* movebar *Noſtri* verbis VII, 160. εἰ δὲ ὑμῖν ΗΔΟΝΗ τοῦ κατὰ θάλασσαν ἡγεμονεύειν. Qui in vulgato adquieſcunt, auxilium ex *Car. Daubuz* de Teſtim. Chriſti apud Ioſeph. L. II, 12. impetrabunt.

36. Ἡδο-

nullum tamen est aſpectu iucundius. Bubaſtis autem in ſermone Græco est Artemis, *Diana*. Templum eius ita habet: cetera præter acceſſum inſula est: nam e Nilo fluenta inſinuant, nec confluunt, ſed ad ingreſſum usque ſani utrumque immitittur, alterum hac circumfluens, alterum illac, centum in unoquoque pedum latitudine, arboribus inumbrata. Eius anteſores, quadraginta cubita ſublimes, figuris ſenum cubitorum memoratu dignis adornantur. Id templum in media urbe ſitum, undique circumeuntium oculis ſubiicitur; nam quum urbs ſit in altum aggerata, templum non motum, ſicut fuit a principio conditum, patet conſpectui. Illud maceria figuris inſculpta ambit. Intus, ingens maximarum arborum manu conſitarum lucus ambit templum, in quo ſtatua est. Latitudo et longitudo templi quoquoverſus est ſtadii. Ad eius ingreſſum via ſtrata lapide est, tria circiter ſtadia, quæ fert per forum orientem verſus quadringentorum pedum latitudinis, utrinque arboribus conſitis in cœlum euntibus; et fert ad Mercurii templum. Atque hunc quidem in modum templum
139 habet. Verum ſe ita ad extremum liberatos AEthiope referebant, quod ille, per quietem oblata ſibi viſione, fugæ ſe mandaverit. Viſus est ſibi videre quendam ſubito oblatum, qui ſuaderet ipsi, ut congregatos cunctos AEgypti ſacerdotes diſſecaret medios. Hac cum viſione conſpecta dixiſſe, videri ſibi deos demonſtrare hanc occaſionem, ut piaculo in ſacra commiſſo, aliquid cladis aut a diis aut ab hominibus acciperet; ſe vero nequaquam iſta facturum, ſed nempe ſibi exceſſiſſe tempus, quantum oracula cecinerant regno AEgypti poſſeſſo exiturum. Etenim quum in AEthiopia ageret, oracula, quibus utuntur AEthiopes, reſponderant, fore ut is in AEgypto quinquaginta regnaret annos. Id tempus quum exceſſiſſet, et viſo inſomnii perturbatus eſſet, ul-
140 tro ex AEgypto diſceſſit Sabacos. Eo profecto ex AEgypto, rurſus cæcum e paluſtribus egreſſum accepiſſe imperium: ubi quinquaginta annos habitavit inſulam cinere atque humo aggeſtam. Nam ut quique AEgyptiorum iuſſi illuc ibant portantes frumentum, eis ſingulis mandabat, ut clam AEthiope ad ſe dono etiam cinerem ferrent. Hanc inſulam nemo ante Amyrtæum in-

πανώτερά ἐστι ἱρά· ἡδονῇ δ' ἰδέσθαι οὐδὲν τούτου μᾶλλον· ἡ δὲ Βούβαστις, [a] κατ' Ἑλλάδα γλῶσσάν ἐστι Ἄρτεμις. Τὸ δ' ἱρὸν αὐτῆς ὧδε ἔχει· πλὴν τῆς ἐσόδου, τὸ ἄλλο νῆσός ἐστι· ἐκ γὰρ τοῦ Νείλου διώρυχες ἐσέχουσι, οὐ συμμίσγουσαι ἀλλήλῃσι, ἀλλ' ἄχρι τῆς ἐσόδου τοῦ 142
ἱροῦ ἑκατέρη ἐσέχει· ἡ μὲν, τῇ περιρρέουσα, ἡ δὲ, τῇ· εὖρος ἐοῦσα ἑκατέρη ἑκατὸν ποδῶν, δένδρεσι κατάσκιος. τὰ δὲ προπύλαια, ὕψος μὲν δέκα ὀργυιέων ἐστὶ, τύποισι δὲ ἑξαπήχεσι ἐσκευάδαται ἀξίοισι λόγου· ἐὸν δὲ ἐν μέσῃ τῇ πόλι τὸ ἱρὸν, κατορᾶται πάντοθεν περιϊόντι· ἅτε γὰρ τῆς [b] πόλιος μὲν ἐκκεχωσμένης ὑψοῦ, τοῦ δὲ ἱροῦ οὐ κεκινημένου, ὡς ἀρχῆθεν ἐποιήθη, [c] ἐσοπτόν ἐστι· περιθέει δὲ αὐτὸ αἱμασιὴ ἐγγεγλυμμένη τύποισι· ἔστι δ' [d] ἔσωθεν ἄλσος δενδρέων μεγίστων πεφυτευμένον περὶ νηὸν μέγαν, ἐν τῷ δὴ τἄγαλμα ἔνι· εὖρος δὲ καὶ μῆκος τοῦ ἱροῦ, [e] πάντῃ σταδίου ἐστί. κατὰ μὲν δὴ τὴν ἔσοδον, ἐστρωμένη ἐστὶ ὁδὸς λίθου ἐπὶ σταδίους τρεῖς μάλιστά κῃ, διὰ τῆς ἀγορῆς φέρουσα ἐς τὸ πρὸς ἠῶ· εὖρος δὲ, ὡς τεσσέρων πλέθρων· τῇ δὲ καὶ τῇ τῆς ὁδοῦ, δένδρεα οὐρανομήκεα πέφυκε· φέρει [f] δ' ἐς Ἑρμέω ἱρόν· τὸ μὲν δὴ ἱρὸν τοῦτο οὕτω ἔχει. Τέλος δὲ τῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ Αἰθίοπος ὧδε ἔλεγον γενέσθαι· ὄψιν ἐν τῷ ὕπνῳ τοιήνδε ἰδόντα αὐτὸν, οἴχεσθαι φεύγοντα· ἐδόκεέ οἱ ἄνδρα ἐπιστάντα, συμβουλεύειν οἱ τοὺς ἱρέας τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ συλλέξαντα πάντας, μέσους [h] διαταμέειν· ἰδόντα δὲ τὴν ὄψιν ταύτην λέγειν αὐτὸν, ὡς πρόφασίν οἱ [i] δοκέοι ταύτην τοὺς θεοὺς προδεικνύναι, ἵνα ἀσεβήσας περὶ τὰ ἱρὰ, κακόν τι πρὸς θεῶν ἢ πρὸς ἀνθρώπων λάβοι· οὐκ ὦν ποιήσειν ταῦτα· ἀλλὰ γάρ οἱ ἐξεληλυθέναι τὸν χρόνον, [k] ὁκόσον κεχρῆσθαι ἄρξαντα Αἰγύπτου ἐκχωρήσειν· ἐν γὰρ τῇ Αἰθιοπίῃ ἐόντι αὐτῷ τὰ μαντήϊα, τοῖσι χρέωνται Αἰθίοπες, ἀνεῖλε, [l] ὡς δέοι αὐτὸν Αἰγύπτου βασιλεῦσαι ἔτεα πεντήκοντα· ὡς ὦν ὁ χρόνος οὗτος ἐξήϊε, καὶ αὐτὸν ἡ ὄψις τοῦ ἐνυπνίου ἐπεταράσσε, ἑκὼν ἀπαλλάσσεται ἐκ τῆς Αἰγύπτου ὁ [m] Σαβακῶς. Ὡς δ' ἄρα οἴχεσθαι τὸν Αἰθίοπα ἐξ Αἰγύπτου, αὖτις τὸν τυφλὸν ἄρχειν ἐκ τῶν ἑλέων ἀπικόμενον· ἔνθα πεντήκοντα ἔτεα νῆσον χώσας σποδῷ τε καὶ γῇ, οἴκεε· ὅκως γάρ οἱ φοιτῷεν σῖτον ἄγοντες Αἰγυπτίων, ὡς ἑκάστοισι προστετάχθαι [n] σιγῇ τοῦ Αἰθίοπος ἐς δωρεὴν κελεύειν σφέας καὶ [o] σποδὸν κομίζειν· ταύτην τὴν νῆσον οὐδεὶς πρότερον ἐδυνάσθη Ἀμυρταίου ἐξευρεῖν· ἀλλὰ ἔτεα ἐπὶ πλέω ἢ ἑπτακόσια οὐκ οἷοί

a Κατὰ Ἑλλ. *Paſſ. V. Arch. Ask.* b *V. Arch. Ask.*, πόλεως *Ald.* et ſtatim ἐκκεχωσμένης cum ora *Steph.*, ἐγκεχωσμ. *Arch. V.* c *M. Ask. Paſſ. Arch.* optime. ἐσοπτέον *Ald.* et alii. d Ἔσωθεν μὲν ἄλ. *Arch. Vind.* e Πάντα *Arch.* f Δ' ἐς Ἑρμ. *Ald. Arch. V. Paris. B. R.* cum *Edd.*, ἐς *M. Ask. Paſſ.* deſit. g Citat *Corinthus*, non ſine vitio. h *M. Ask. Paſſ.*, alii διαταμεῖν. i Δοκέειν *Paſſ. Ask.* neque prave. k Ὅσον *Arch. V.*, tum ἄρχοντα et ἐκχωρέειν, quod et in *M. Ask. Paſſ.* et *Steph.* ora. ἐκχωρέειν *Edd.*. l Ὁ θεὸς οἱ ἀντ. *Arch. Vind.* m Σαβακὼς iidem. n Exſcripſit *Thomas. M.* in Σιγῇ. o Σποδὸν *Arch.*

36. Ἡδονῇ δ' ἰδέσθαι] Hic ſi Codices vulgatis concinunt, paulo tamen ſuperius dabunt, ut autumo, πολλόν· qua in re tantilla Codicum non exſpectaſſem conſenſum. Quicquid huius fuerit, *Herodotum* ſcripſiſſe ſuſpicor: ἥδιον δ' ἰδέσθαι οὐδὲν τούτου μᾶλλον alibi ſuo more ſcribentem ἄμεινον μᾶλλον· μᾶλλον ὀλβιώτερος· et αἱρετώτερα μᾶλλον· ἥδιον μᾶλλον *Chryſippus* dixit apud *Athen.* IX, p. 373. A. ἥδιον — μᾶλλον forſan *Iſocrates* in Aeginet. p. 393. D. ἐκ ποίας ἂν εἰκότως ἥδιον ὑμῶν εἶδεν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους εἰσποιηθέντα μᾶλλον, ἢ ταύτης — in quibus, mutata tantum pronunciatione, ἥδιον corrigo pro ἴδιον· nam ἴδιον ὑμῶν — εἰσποιηθέντα quis tandem dixerit? Comparativis iunctae vocis μᾶλλον pleonaſmum exemplis adfirmarunt *H. Stephanus*, *St. Berglerus*, *F. L. Abreſchius*, aliique. VALCKEN.

55. Φέρει δ' ἐς Ἑρμέω ἱρὸν] Redit expulſa praepoſitio. Qui eiecit, pulcre noverat, non haec ad τὰ δένδρεα pertinere: retulit ad viam, quae Mercurii templum ferret, per utique incommode, cum totus aggeris tractus et tenor ad Mercurii aedem ducat. De *decoro*, quod obtenditur, id vero nihil est. Sufficit, *Herodoto* cum verborum ordinem adriſiſſe. Non memoro *Codd.* ſcriptos, neque uſum dictionis. Virgilianum, *Hinc via, Tartarei quae fert Acherontis ad umbras* Aen. VI, 295. omnes norunt. Dedit *Gronovius* ex *Noſtri* copiis nonnulla, facile, ſi res poſtularet, ex *Polybio*, *Diodoro* et *Pauſania* in primis adaugenda. Conf. doctos viros in *Act. Apoſt.* C. XII, 10.

56. Τέλος δὲ τῆς ἀ.] Τὴν ἀπαλλαγὴν forte dicere potuiſſet ἀπαλλαγῆς τέλος, ut *mors* dicitur θανάτου τέλος, *caedes* φόνου τέλος. Paulo poſt, ubi in ſomnio Rex dicitur iuſſus τοὺς ἱρέας μέσους διαταμέειν (Conf. *Diodor.* I. p. 75. ult.) neque illud, nec διαταμεῖν, ſed διατάμνειν legit *Gregorius* de Dial. Ion. MS. Τὸ τέμνειν Τάμνειν λέγουσιν. Ἡρόδοτος ἐν β', τοὺς ἱρέας —— μέσους διατάμνειν. Ionice, ut τάμνειν, ſcribebatur τράφειν et τράπειν· ſed Dorica ſunt, ut puto τράφειν et τράχειν· hoc rarius, et Grammaticis tantum obſervatum. VALCKEN.

60. Μέσους διαταμέειν] Adiungit *Diodorus* καὶ διὰ μέσων αὐτῶν διελθεῖν μετὰ θεραπείας, et *per medios ſectos cum adminiſtris tranſire* I, 65., cuiusmodi triſte ſectionis exemplum in Pythii F., natu maiorem, Xerxes repraeſentaſſe legitur *Muſae* VII, 39. Ceterum Oracula, quae AEthiopes conſulebant, ſignavit ſupra C. 29.

78. Ἀλλὰ ἔτεα ἐπὶ πλέω ἢ κ. λ.] Omne hoc comma ineptae tautologiae, ex imperiti hominis gloſſemate orta,

οἷοί τε ἦσαν αὐτὴν ἀνευρεῖν οἱ πρότεροι γενόμενοι βασιλέες Ἀμυρταίῳ· οὔνομα δὲ ταύτῃ τῇ νήσῳ [a] Ἐλβώ· [b] μέγαθος δ᾽ ἐστὶ πάντῃ δέκα σταδίων. Μετὰ δὲ τοῦτον, βασιλεῦσαι τὸν ἱρέα τοῦ Ἡφαίστου, τῷ οὔνομα
143 εἶναι [c] Σεθῶν, τὸν ἐν ἀλογίῃσι ἔχειν παραχρησάμενον τῶν μαχίμων Αἰγυπτίων, ὡς οὐδὲν δεησόμενον αὐτῶν· ἄλλα τε δὴ ἄτιμα ποιεῦντα ἐς αὐτοὺς, καὶ σφέας ἀπελέσθαι τὰς ἀρούρας, τοῖσι ἐπὶ τῶν προτέρων βασιλήων δεδόσθαι [d] ἐξαιρέτους ἑκάστῳ δυώδεκα ἀρούρας· μετὰ δὲ, ἐπ᾽ Αἴγυπτον ἐλαύνειν στρατὸν μέγαν Σαναχάριβον βασιλέα Ἀραβίων [e] τε καὶ Ἀσσυρίων· οὔκων δὴ ἐθέλειν τοὺς μαχίμους τῶν Αἰγυπτίων βοηθέειν· τὸν δὲ ἱρέα ἐς ἀπορίην ἀπειλημμένον, ἐσελθόντα ἐς τὸ μέγαρον, πρὸς τὤγαλμα [f] ἀποδύρεσθαι οἷα κινδυνεύει παθέειν· ὀλοφυρόμενον δ᾽ ἄρα μιν ἐπελθεῖν ὕπνον, καί οἱ δόξαι ἐν τῇ [g] ὄψι ἐπιστάντα τὸν θεὸν θαρσύνειν ὡς οὐδὲν πείσεται ἄχαρι, ἀντιάζων τὸν Ἀραβίων στρατόν· αὐτὸς γάρ οἱ [h] πέμψειν τιμωροὺς τούτοισι [i] δή μιν πίσυνον τοῖσι ἐνυπνίοισι, παραλαβόντα Αἰγυπτίων τοὺς βουλομένους οἱ ἕπεσθαι, στρατοπεδεύσασθαι ἐν Πηλουσίῳ· ταύτῃ γάρ εἰσι αἱ ἐσβολαί· ἕπεσθαι δέ οἱ τῶν μαχίμων μὲν οὐδένα ἀνδρῶν, καπήλους δὲ καὶ [k] χειρώνακτας, καὶ ἀγοραίους ἀνθρώπους, ἐνθαῦτα ἀπικομένους, τοῖσι ἐναντίοισι αὐτοῖσι ἐπιχυθέντας νυκτὸς μῦς [l] ἀρουραίους, κατὰ μὲν φαγέειν τοὺς φαρετρεῶνας αὐτέων, κατὰ δὲ τὰ τόξα· πρὸς δὲ, τῶν ἀσπίδων τὰ ὄχανα, ὥστε τῇ ὑστεραίῃ φευγόντων σφέων [m] γυμνῶν ὅπλων, πεσεῖν πολλούς. καὶ
νῦν

invenire potuit, ſed ſeptingentis et amplius annis ſuperiores Amyrtæo reges nequierunt eam invenire: cui inſulæ nomen eſt Elbo, decem undiquaque ſtadiorum magnitudinis. Post 141
hunc regnaſſe ſacerdotem Vulcani, nomine SETHONEM: cumque bellatoribus AEgyptiis abuſum fuiſſe, contemptui habentem, tanquam ſibi non fore opportunos, et cum aliis ignominiis eos affeciſſe, tum vero aruras, *vel area C. cubitorum* abstuliſſe, quas eximias a ſuperioribus regibus dono acceperant ſinguli duodenas. Poſtea, quum Sanacharibus Arabum Aſſyriorumque rex cum magnis copiis invaſiſſet AEgyptum, noluerunt bellatores AEgyptiorum ei opitulari. Tunc ſacerdotem conſilii inopem, in delubrum ſe contuliſſe; et apud ſimulacrum comploraſſe quanta pati periclitaretur: eique inter lamentationem obrepſiſſe ſomnum: et in quiete viſum veniſſe deum exhortantem, quippe nihil eum moleſti paſſurum, ſi copiis Arabum obviam iret: ſe enim auxiliarios ei miſſurum. His inſomniis fretum ſacerdotem, ſumptis AEgyptiorum iis, qui ſequi vellent, caſtra in Peluſio poſuiſſe; hac enim ſunt ingreſſus; nec eum fuiſſe quempiam bellatorum ſequutum, ſed inſtitores, et operarios, et forenſes homines. Eo quum perveniſſent, noctu infuſam in ipſos hoſtes vim agreſtium murium, qui illorum tum pharetras, tum arcus, tum ſcutorum habenas ambederunt, ita ut poſtera die hoſtes nudi armis fugam ſumentes, multos amiſe-

a Ἐλβὼ *Paſſ.* et *Eton.* male uterque: vide *Steph. Byz.* in Voce, ubi hunc locum indicat. *b V. Paſſ. M. Ask. Arch.*, aliis δὲ abeſt. *c* Σεθῶν *Arch.*, Σεθῶν *Ask.* *d* Ἐξαιρέτας *Arch.*, editum adgnoſcit *Euſtath.* in Hom. p. 210, 1. Paullo ante τὰς ἐπὶ *Reisk.* neque incommode, tum τῶν πρόσθεν βασ. *Vind. Arch.* mox ἐπ᾽ Αἰγύπτου *Paſſ.* ex emendatione. *e Ioſeph. Ant.* x, 1, 4. haec non legit: habet *Euſtath.* in Il. A. p. 35, 2. *f M. Ask. Paſſ., Ald. V. Arch.* et alii ἀποδύρασθαι. *g M. Paſſ. Ask.*, alii ὄψει. *h* Πέμψει *Paſſ. Ask.* *i Iidem* cum *M. V. Arch.*, in *Ald.* et aliis μὲν δὴ πίσυνον tum ſtatim τοῖσι Αἰγυπτίοισι *Arch. V.*, perperam. *k* Χειρώνακτας *V. Arch.* *l* Ἀρουραίους *iidem.* *m Vind. Arch. Ald. Rem. Paris. B.* cum *Euſtath.* p. 35. 4., γυμνῶν ἀνόπλων *M. Paſſ. Ask.*, male.

tae; damnat *Iac. Perizonius* V.Cl.Or. AEgypt. C. xi. p. 200. Nollem factum. Fluunt ex abundantiore ſcriptoris ſermone, ſuntque frequentes huiusmodi iterationes, uti bene obſervavit *Iac. Gronovius.* Quod addit autem, cetera *Perizonii* ſe *tangere dedignari*, ἄδηκτον ἄμεινον. Viam ille oſtenderat ad turpem errorem huic loco adimendum, non ſane cum dedecore ſpernendam. Rem vide. Dicit *Herodotus* inſulam, Anyſis tempore in paludibus aggeſtam, ſeptingentis atque amplius annis fruſtra ab inſecutis regibus ad Amyrtaeum uſque fuiſſe quaeſitam. Amyrtaeus, quod *Thucydidis* 1, 110. teſtimonio novimus, eas in paludes, cum Perſis Longimanus Artaxerxes imperaret et Herodotus floreret, ſeceſſit: ab utroque ad Achazi aut Hiskiae, Principum Iudaeorum, aevum, in quod Anyſis et Sabaco incurrunt, intervallum eſt annorum paullo plus trecentorum. Hinc ut Chronologiae ratio conſtaret, *Perizonius* ἔτεα ἐπὶ πλέω ἢ τριηκόσια· *trecentis et amplius annis*, coniectura plauſibili. Mendam notae genuerunt numerorum, perperam pictae, quem ad modum Ampl. *Bouherius*, eiusdem coniecturae patronus, Diſſ. Herod. C. vii. p. 71. commonefecit praeclare.

83. Τῶν μαχίμων] Nec ſatis apte congruunt iſta cum παραχρησάμενον, neque phraſi ἐν ἀλογίῃσι ἔχειν· nam nihil huc facit locus L. iv, c. 159. f. Scribi potuit τῷ μαχίμῳ, ſive τὸ μάχιμον, ut corrigit *Abreſchius* Dil. *Thuc.* p. 63. ſive etiam τὸ τῶν μαχίμων, ut *Reiskius*, nempe γένος. Inter AEgyptiorum ἑπτὰ γένεα —— οἱ μὲν μάχιμοι καλέονται. *Herod.* ii, c. 163. *Diodoro* commemorantur τὸ μάχιμον ἔθνος. p. 106. 48. et οἱ μάχιμοι καλούμενοι p. 85, 1. quocum loco deſiderarem equidem in concordiam poſſe redigi ſupra *Diodoro* narrata p. 53, 1. Indorum collata, quam alibi tradit, πολιτείᾳ. Sed in Herodoteis mihi ſane videtur inſolens ἐν ἀλογίῃσι horum vice ſi legeretur ἀλογίην, in vicinis quidpiam novari nihil eſſet neceſſe. Scribi certe commode potuit: τὸν ἀλογίην ἔχειν παραχρησάμενον τῶν μαχίμων Αἰγυπτίων. Sic *Herod.* L. iv, c. 150. ἀλογίην εἶχον τοῦ χρηστηρίου, *oraculi nullam habuerunt rationem.* Alibi ſcripſit ἐν ἀλογίῃ τι ποιέεσθαι, et ii, c. 172. Amaſin ἐν οὐδεμιῇ μοίρῃ μεγάλῃ ἦγον. Apud alios, pro *deſpicatui habere*, dicitur ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχειν, vel ἄγειν, vel τίθεσθαι. *Stobaei Tyrtaeus* p. 353. *imbellem* Οὔτ᾽ ἂν μνησαίμην, οὔτ᾽ ἐν λόγῳ ἄνδρα τιθείην· praeferrem τιθείμην quod habet *Plato* de LL. 1, p. 629. A. ii, p. 660. E. hinc *Iamblich.* in Protrept. p. 112. A Stobaeano diverſum exhibens animoſum *Tyrtaei* carmen *Lycurgus* c. Leocr. p. 162. de Lacedaemoniis v. 25. καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς οὐδένα λόγον ἔχοντες· περὶ τούτου οὕτω σφόδρα ἐσπουδάκασιν. *Scaliger* et *Io. Taylor* περὶ τούτων recte corrigunt; vereor ut eruditiſſimi viri legerint alibi, περὶ τινὰ λόγον ἔχειν. Corrige, ſodes: καίπερ τοὺς ἄλλους ποιητὰς ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχοντες περὶ τούτου —. Ab his parum diſtat illud *Euripidis* Androm. v. 209. τὴν δὲ Σκῦρον οὐδαμοῦ τίθης, vel τίθῃ. Scriptor non inelegans ii *Macc.* vii, 12. ἐν οὐδενὶ ἐτίθετο. VALCKEN.

89. Ἀραβίων τε καὶ Ἀσσυρίων] *Ioſephi* codicem poſtremis caruiſſe, ſignificarunt *Palmerius*, *Marshamus*, *Vitringa*: quam tamen rem dubiam relinquunt Iudaei ſcriptoris membranae. Quod ſi vere abſentiam earum vocum animadvertit, Ἀραβίων στρατὸς, qui brevi ſequetur, *Ioſephum* quadamtenus iuvabit; nam et illi non adcenſentur *Aſſyrii.* Sed praeſtat, quod res et ſchedae omnes adprobant, defendere. Certe Senacheribo et Arabum, quibus trans Iordanem et in Petraea ſedes, amplus numerus, et Aſſyrii dicto audientes fuerunt. Quod autem vir eruditus *Ioſepho* Ant. x, 1, 1., Senacheribum βασιλέα μέγαν nominanti, adpoſuit *Herodotum* eumdem τὸν μέγαν Σαναχάριβον βασιλέα nuncupaſſe, ſecus habet. Mox ἐς ἀπορίην ἀπειλημμένον oportuerat. Vidimus Arionem ἀπειληθέντα ἐς ἀπορίην 1, 24., et erunt deinceps alia.

1. Ἐνθαῦτα ἀπικομένους] *Corn. de Pauw* ἀπικομένου aut ἀπικομένων, poſita poſt ἀνθρώπους maiore στιγμῇ. P[illegible] etiam *Reiskius.* Nolo refragari: qui voluerit, [illegible] acceſſet *Gronovium* ii, 66. De muribus a[illegible] prodebantur, tantopere *Polemonis* nar[illegible] grammaticorum apud *Euſtathium* de Troa[illegible] plures venerantibus, ὅτι τὰς νευρὰς τῶν π[illegible] διέτρωγον τόξων, congruunt, ut eodem fabulari [illegible] aſſe diceres. Namque aliam Aſſyriorum cladis cauſſam et locum fuiſſe, ex *Eſaia*, qui ea vixit aetate, C. xxxvii, 36. exploratum habemus. Lege ibi, ſi vacat, *Camp. Vitringae* Obſervationes.

5. Γυμνῶν ὅπλων] *Medic.*, et illi conſentanei, ſi γυμνῶν καὶ ἀνόπλων, ſicuti *Plutarchus*, *Appianus*, *Polyaenus*

ſerint. Eoque nunc iſte rex in templo Vulcani
lapideus ſtat, manu murem tenens, atque hæc
per litteras dicens, IN ME QVIS INTVENS,
142 PIVS ESTO. Ad hunc uſque narrationis locum et AEgyptii et ſacerdotes referebant, demonſtrantes a primo rege ad Vulcani ſacerdotem hunc, qui poſtremus regnavit, generationes vel ætates hominum fuiſſe trecentas quadraginta unam, et totidem interea ſacerdotes maximos totidemque reges. Trecentæ autem generationes decem millia annorum æquant. Nam tres virorum generationes, centum anni ſunt; una et quadraginta, quæ reliquæ ſunt ultra trecentas, ſunt anni mille trecenti quadraginta. Ita intra undecim millia trecentosque inſuper et quadraginta annos, negabant ullum deum forma humana extitiſſe: ſed neque aut prius aut poſterius in reliquis AEgypti regibus aliquid tale dicebant fuiſſe: ſed intra hoc tempus quater ſolem extra ſedes ſuas fuiſſe ortum; bis denuo illinc exortum, ubi nunc occidit; bis autem unde nunc oritur, illic occidiſſe: nec tamen ſub hæc aliquid in AEgypto eſſe immutatum, nec ea quæ ex terra, nec ea quæ e flumine ipſis proveniunt, nec quæ ad morbos aut quæ ad mortes pertinent.
143 Atque antea Hecatæo hiſtoriæ ſcriptori, apud Thebas originem generis recenſenti, ac propagationem familiæ ſuæ referenti ad ſextumdecimum deum, ſacerdotes Iovis tale quiddam fecerant, quale et mihi quid non recenſenti familiam meam. Introducto in templum intus grande, enumerabant monſtrando tot e ligno coloſſos quot dixi. Ibi namque quiſque ſummus ſacerdos ponit ſuam imaginem dum vivit; numerantes itaque et monſtrantes ſacerdotes, oſtendebant mihi unumquemque filium patris ipſum

νῦν οὗτος ὁ βασιλεὺς ἕστηκε [a] ἐν τῷ ἱρῷ τοῦ Ἡφαίστου λίθινος, ἔχων ἐπὶ τῆς χειρὸς μῦν, λέγων διὰ γραμμάτων τάδε· ΕΣ ΕΜΕ ΤΙΣ ΟΡΕΩΝ, ΕΥΣΕΒΗΣ ΕΣΤΩ. Ἐς μὲν τοσόνδε τοῦ λόγου Αἰγύπτιοί τε καὶ [b] οἱ ἱρέες ἔλεγον, ἀποδεικνύντες, ἀπὸ τοῦ πρώτου βασιλέος, ἐς τοῦ Ἡφαίστου τὸν ἱρέα τοῦτον τὸν τελευταῖον βασιλεύσαντα, μίην τε καὶ τεσσεράκοντα καὶ τριηκοσίας ἀνθρώπων γενεὰς γενομένας, καὶ ἐν ταύτῃσι ἀρχιρέας καὶ βασιλέας ἑκατέρους τοσούτους γενομένους· καὶ τοι τριηκόσιαι μὲν [c] ἀνδρῶν γενεαὶ δυνέαται μύρια ἔτεα· γενεαὶ γὰρ τρεῖς ἀνδρῶν, ἑκατὸν ἔτεά ἐστι· μιῆς δὲ καὶ τεσσεράκοντα ἔτι τῶν ἐπιλοίπων [d] γενεέων, αἳ ἐπῆσαν τῇσι τριηκοσίῃσι, ἐστὶ τεσσεράκοντα καὶ τριηκόσια καὶ χίλια ἔτεα· οὕτω ἐν μυρίοισί τε ἔτεσι καὶ χιλίοισι [e] καὶ πρὸς, τριηκοσίοισί τε καὶ τεσσεράκοντα ἔλεγον θεὸν ἀνθρωποειδέα οὐδένα γενέσθαι· οὐ [f] μέντοι οὐδὲ πρότερον, οὐδὲ ὕστερον ἐν τοῖσι ὑπολοίποισι Αἰγύπτου βασιλεῦσι γενομένοισι, ἔλεγον [g] τοιοῦτον οὐδέν. ἐν τοίνυν τούτῳ τῷ χρόνῳ τετράκις ἔλεγον ἐξ ἠθέων τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι· ἔνθα τε νῦν καταδύεται, ἐνθεῦτεν δὶς ἐπαντεῖλαι· καὶ ἔνθεν νῦν [h] ἀνατέλλει, ἐνθαῦτα δὶς [i] καταδῦναι, καὶ οὐδὲν τῶν κατ' Αἴγυπτον ὑπὸ ταῦτα ἑτεροιωθῆναι, οὔτε 144
τὰ [k] ἐκ τῆς γῆς, οὔτε τὰ ἐκ τοῦ ποταμοῦ σφι γινόμενα, οὔτε τὰ ἀμφὶ νούσους, οὔτε τὰ κατὰ τοὺς θανάτους. Πρότερον δὲ Ἑκαταίῳ τῷ λογοποιῷ ἐν Θήβῃσι γενεηλογήσαντι [l] ἑωυτὸν, καὶ ἀναδήσαντί τε τὴν πατριὴν ἐς ἑκκαιδέκατον θεὸν, ἐποίησαν οἱ ἱρέες τοῦ Διὸς, οἷόν τι καὶ ἐμοὶ [m] οὐ γενεηλογήσαντι ἐμεωυτόν· ἐσαγαγόντες ἐς τὸ μέγαρον ἔσω ἐὸν μέγα, ἐξηρίθμεον δεικνύντες κολοσσοὺς ξυλίνους τοσούτους ὅσους περ εἶπον· ἀρχιρεὺς γὰρ ἕκαστος αὐτόθι [n] ἱστᾷ ἐπὶ τῆς ἑωυτοῦ ζόης εἰκόνα ἑωυτοῦ· ἀριθμέοντες ὦν καὶ δεικνύντες οἱ ἱρέες ἐμοὶ ἀπεδείκνυσαν παῖδα πατρὸς [o] ἑωυτῶν ἕκαστον ἐόντα, ἐκ τοῦ ἄγ-

a Deſit *V.* et *Arch.* *b* Omittunt *iidem.* *c* Γεν. ἀνδ. ſic *Paſſ. Arch. V. Ask.* Vid. *Euſtath.* in Hom. p. 97, 31. *d* *Iidem* cum M., γενεῶν alii: brevi ante ἐπὶ τῶν ἐπιλ. *Paſſ. Ask.* *e* Καὶ πρὸς, τριηκ. *Arch. V.* ceteris πρὸς abest. *f* Μὲν οὐδ. *iidem.* *g* Οὐδὲν τοιοῦτο aut τοιοῦτον *Paſſ. Ask. V. Arch.* Quae ſequuntur, exſcripſit *Thom. M.* in Voc. Ἐξ. Praeterea ἔνθα τε uſque καὶ ἔνθεν omiſit negligens ſcriba *Arch. V.* *h* *M. Paſſ. Ask. V. Arch.*, ἀντέλλει *Ald.* et *Edd.* *i* *Iidem* cum *Steph.* ora, καταβῆναι *Ald.* *k* Ἀπὸ γῆς *Arch.* *l* Quatuor haec deſunt *Arch. V.* *m* *Valla*, *M. Paſſ. Ask. Rem. V. Arch.*, margo *Steph.* rectiſſime, συγγενεηλογήσαντι *Ald.* et *Edd.* *n* *M. Paſſ. Ask.*, ἱστᾷ *Arch. Vind. Paris. B.*, *Ald.* *o* *Paſſ. Ask. V. Arch.* ora *Steph.* vulgo ἕκαστον ἑωυτόν.

nus et alii, praebuiſſent, anſam praecidiſſent querelae. Ecquis unquam γυμνῶν ὅπλων aptavit? Quanto melius *Aldus*, *Euſtathius*, ſchedaeque plures. Ita *Xenophon* Κυρ. Παιδ. v. p. 140. γυμνὰ ὅπλων συνεκφέρωμεν. *Galenus* de Uſu Part. p. 368. ἄνθρωπος δ' ὥσπερ τὸ σῶμα ΓΥΜΝΟΣ ὍΠΛΩΝ, οὕτω καὶ τεχνῶν τὴν ψυχὴν ἔρημος. Alia mitto.

16. Γενεαὶ τρεῖς ἀνδρῶν &c.] Haud diſſimilia *Clemens Alex.* Strom. I. p. 401. et Homerici ſcholiaſtae. Alii aut brevius aut amplius temporis ſpatium τῇ γενεᾷ contribuunt, uti *Theod. Rykius* Diſſert. de Prim. Ital. Colon. C. 4. et *Io. Alberti* ad *Heſychii* Γενεὰ docuerunt. *Noſter* non ſemper ſibi in annorum γενεῆς ambitu reſpondet et congruit, quod I, 7., ſi ſana isthic omnia, teſtabitur. Alibi praeterea de *ſingulis hominibus* ſive *regibus* ſine ulla finiti temporis notatione vocem adhibet, veluti VI, 98. Confer *Iac. Perizon.* Orig. AEgypt. C. XI. p. 215. Scripſi ex *Arch.* et *Vind.* poſt pauca καὶ πρὸς, τριηκοσίοισι elegantius quam ſcribarum pro ingenio ratus. Dixi I, 156. quibus *Euripid.* Heracl. v. 961. et Helen. 641. *Iſaeum* de Hagn. Hered. p. 89. adſtrue.

24. Ἐξ ἠθέων τὸν ἥλ. ἀνατεῖλαι] Neque hoc debuerat tentari. Alium reſpicit locum *Suidas*, quando Ἐξ ἠθέων interpretatur ἐκ τῶν συνήθων τόπων· hunc *Thomas M.* ἐξ ἠθέων optime reddens ἔξω τῆς συνηθείας, in v. Ἐξ. Ἐξ ἠθέων, inquit, ὅτι ἡ Ἐξ ἔστιν ὅτε καὶ ἀντὶ τοῦ ἔξω τίθεται. Ea ſaepenumero latet in compoſitis vis, velut in ἐξέδρος, ἔκδικος, ἔκνομος, ἔξαλλος, ſimilibuſque; in ἐκθέσθαι ... ἐξοικεῖν apud *Ariſtid.* I, p. 175. ... idem eſt ac ἐκτετοπίσθαι. *Ariſtoph.* Nub. v. 88. Ἔκτρεψον ὡς τάχιστα τοὺς σαυτοῦ τρόπους. In *Thucyd.* III, c. 55. ἐκτρεπόμενοι Schol. reddit ἔξω τοῦ πρέποντος. VALCKEN.

24. Τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι] Corrigunt *Miſcell. Lipſien.* τὸν ἥλιον ἀναπῆδαι, *ſolem reſiliiſſe e ſedibus ſuis*, *velut pila in murum illiſa ἀναπάλλει*, *reſultat.* Non credo, nec ea verbo poteſtas. Haud multum huic fabellae diſſimilis Platonica Politic. p. 269. A. ὡς ἄρα, regis Atrei aetate, ὅθεν μὲν ἀνατέλλει νῦν, εἰς τοῦτον τότε τόπον ἐδύετο. ἀνέτελλε δ' ἐκ τοῦ ἐναντίου in ortu ſolis et occaſu aliorumque ſiderum mutato. Ill. *Scaliger.* III. Emend. Temp. p. 198., quod et *Galeus* adſcripſit, veri quandam umbram in AEgyptiis his nugis quaeſivit et invenit.

36. Ἕκαστος αὐτόθι ἱστᾷ — εἰκόνα] Suum defendere videtur IV, 103. ἐπὶ ξύλου μεγάλου ἀναπείρας ἱστᾶ· etiam *Demoſthen.* περὶ Συντ. p. 100. μὰ Δί', οὐ χαλκοῦς ἱστᾶσαν, οὐδ' ὑπερηγάπων. *Alciphron.* I, 30. cum animadverſione *Bergleri.* Quae ſuccedunt, δεικνύντες διὰ πάντων &c. ſcripti libri ſuſpecta reddunt. Nec ſunt, quod *Gronovius* adpoſuit, ad ſententiam adprime neceſſaria, ſed Herodoteae tamen redundantiae minime contraria.

38. Πατρὸς ἕκαστον ἑωυτόν] Ἑωυτοῦ ſcribendum cenſeo: ἀπεδείκνυσαν παῖδα πατρὸς ἕκαστον ἑωυτοῦ ἐόντα; *ſui quemque patris filium eſſe demonſtrabant*; e ſimilitudine nimirum imaginis τοῦ ἔγγιστα ἀποθανόντος. Sed unuſquiſque tum illorum πατρὸς ἐσθλοῦ Παῖς ἀγαπητὸς ἔγεντο. Deos et heroas ſui generis auctores arroganter iactantibus Graeculis ſuos quidem Reges, qui hominibus imperaſſent, omnes homines fuiſſe ſacerdotes comprobabant ex hominibus natos: Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γεγονέναι — καὶ οὔτε ἐς θεὸν οὔτε ἐς ἥρωα ἀνέδησαν αὐτούς. *Homo* πίρωμις AEgyptiace dicebatur; Herodoti καλὸν κἀγαθὸν luſum eſſe etymologicum monuit Iablonskius Prolegom. in Pantheon p. 38. Ἐς θεὸν ἀναδῆσαι et ἀναδῆσαι τὴν πατριὴν vulgo Graecis dicebatur, τὸ γένος εἰς θεὸν ἀναφέρειν· et, voce γένος omiſſa, ἀναφέρειν ἐς Θεμιδῶν. Proximum accedit ἀνάψαι τὸ γένος εἰς Δία· et γένος ἀρχαῖον καὶ τῶν ἀρίστων ἀνημμένον in Philoſtr. de V. A. I, c. 4. Quod ſequitur in *Herod.* caput 144. totum ex-

ἄγχιστα ἀποθανόντος τῆς εἰκόνος, [a] διεξιόντες διὰ πασέων, ἕως οὗ ἀπέδεξαν ἁπάσας αὐτάς. Ἑκαταίῳ δὲ γενεηλογήσαντι ἑωϋτὸν, καὶ ἀναδήσαντι ἐς ἑκκαιδέκατον θεὸν, ἀντεγενεηλόγησαν ἐπὶ τῇ ἀριθμήσει, οὐ δεκόμενοι παρ' αὐτοῦ, ἀπὸ θεοῦ γενέσθαι ἄνθρωπον· ἀντεγενεηλόγησαν δὲ ὧδε, Φάμενοι [b] ἕκαστον τῶν κολοσσῶν Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γεγονέναι· [c] ἐς ὃ τοὺς πέντε καὶ τεσσεράκοντα καὶ τριηκοσίους [d] ἀπέδεξαν κολοσσοὺς, Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γενόμενον, καὶ οὔτε ἐς θεὸν, οὔτε ἐς ἥρωα ἀνέδησαν αὐτούς. Πίρωμις δέ ἐστι κατ' Ἑλλάδα γλῶσσαν, καλὸς κἀγαθός. Ἤδη ὦν τῶν αἱ εἰκόνες ἦσαν, τοιούτους ἀπεδείκνυσάν σφεας πάντας ἐόντας, θεῶν δὲ πολλὸν [e] ἀπαλλαγμένους· τὸ δὲ πρότερον τῶν ἀνδρῶν τούτων, θεοὺς εἶναι τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ ἄρχοντας, [f] οὐκ ἐόντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι· καὶ τούτων αἰεὶ ἕνα τὸν [g] κρατέοντα εἶναι· ὕστατον δὲ αὐτῆς βασιλεῦσαι Ὦρον τὸν Ὀσίριος παῖδα, τὸν Ἀπόλλωνα Ἕλληνες ὀνομάζουσι· τοῦτον [h] καταπαύσαντα Τυφῶνα, βασιλεῦσαι ὕστατον Αἰγύπτου. Ὄσιρις δέ ἐστι Διόνυσος κατ' Ἑλλάδα γλῶσσαν. Ἐν Ἕλλησι μέν νυν νεώτατοι τῶν θεῶν νομίζονται εἶναι [i] Ἡρακλῆς τε καὶ Διόνυσος καὶ Πάν· παρ' Αἰγυπτίοισι δὲ, Πὰν μὲν, ἀρχαιότατος, καὶ τῶν ὀκτὼ [k] τῶν πρώτων λεγομένων [l] θεῶν· Ἡρακλῆς δὲ, τῶν δευτέρων, τῶν δυώδεκα λεγομένων [m] εἶναι· Διόνυσος δὲ, τῶν τρίτων, οἳ ἐκ τῶν δυώδεκα θεῶν ἐγένοντο. Ἡρακλέϊ μὲν δὴ ὅσα αὐτοὶ Αἰγύπτιοί φασι εἶναι ἔτεα ἐς Ἄμασιν βασιλέα, δεδήλωταί μοι πρόσθε. Πανὶ δὲ ἔτι τούτων [n] πλέονα λέγεται εἶναι, Διονύσῳ δ' ἐλάχιστα τούτων· καὶ τούτῳ πεντακισχίλια καὶ μύρια λογίζονται εἶναι ἐς Ἄμασιν βασιλέα· καὶ ταῦτα

145 Αἰγύπτιοι ἀτρεκέως φασὶ ἐπίστασθαι, αἰεί τε [o] λογιζόμενοι, καὶ αἰεὶ ἀπογραφόμενοι τὰ ἔτεα. Διονύσῳ μέν νυν τῷ ἐκ Σεμέλης τῆς Κάδμου λεγομένῳ γενέσθαι, κατὰ ἑξακόσια ἔτεα καὶ χίλια μάλιστά ἐστι ἐς ἐμέ· Ἡρα-

ipſum eſſe ex imagine eius, qui proxime eſſet mortuus, eundo per imagines eorum, donec omnes illas expoſuerant. Hecatæo igitur originem ſuam recenſenti, et ad ſextumdecimum deum alliganti, occurrebant ſimili ratione per numerationem, non admittentes id, quod ab illo diceretur, hominem generari e deo. Occurrebant autem repetenda progenie hunc in modum, dicentes unumquemque coloſſorum fuiſſe Piromin ex Piromi genitum, donec trecentos quadraginta quinque coloſſos commemorarent, Piromin ex Piromi progenitum: eosque referentes nec ad deum nec ad heroa. Est autem Piromis Græca lingua expoſitum *honeſtus et bonus*. Eos itaque, quorum imagines e- 144
rant, demonſtrabant tales omnes extitiſſe, ſed multum a diis diſtantes. Tempore autem hos viros antecedente fuiſſe deos in AEgypto principes, non agentes cum hominibus, et eorum ſemper unum extitiſſe dominatorem: et postremum illic regnaſſe Orum Oſiridis filium, quem Græci Apollinem nominant. Hunc, postquam evertit Typhonem, regnaſſe in AEgypto postremum. Oſiris autem Græca lingua est, *Liber*. Atqui apud Græcos no- 145
viſſimi deorum eſſe cenſentur Hercules, Liber et Pan: at apud AEgyptios Pan vetuſtiſſimus est, etiam ex octo diis, qui primi dicuntur: Hercules, ex ſecundis, qui dicuntur duodecim eſſe: Liber, ex tertiis, qui ab illis duodecim diis ſunt procreati. Herculi autem quantum annorum ad *Amaſin* regem eſſe ipſi AEgyptii dicant, ſuperius a me patefactum est: Pani autem plus adhuc annorum eſſe dicitur; minimum horum Libero; quamquam huic ad Amaſin regem quindecim millia annorum eſſe ſupputentur. Et haec AEgyptii liquide aſſeverant ſe ſcire, et aſſidue ſupputando, et ſemper annos deſcribendo. Baccho quidem certe, qui ex Semele Cadmi genitus fertur, ad meam ætatem ſunt anni ferme mille ſex-

a Deſit *V. Arch.*, in *Med. Paſſ. Ask.* ſequentia usque Ἑκαταίῳ abſunt. *b* Ἑκάστῳ *Arch. Vind. Valla.* *c* Ἐς ἑωϋτοὺς *Arch. V.* *d* Ἀπηρίθμησαν αὐτοὺς, Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γενόμενον *Arch. V. Valla*; vulgo Πίρωμιν ἐπονομαζόμενον. *e* Ἀπηλλαγμένους *Athen.* Legat. C. 24., ubi haec citat, *Arch. V.*; ſuperius πάντας ante ἐόντας negligit *Athenag.* *f* Οἰκέοντας ἅμα *Arch. V. Valla.* *g* Κρατέοντα *Arch. V.*, tum ὕστερον ora *Steph.* et *Athenagor.* *h* Expreſſit *Euſtath.* ad Hom. p. 346, 17. et p. 629, 39. *i* Vellicat haec *Plut.* Malign. p. 857. Spectavit et *Arrian.* Ἀναβ. II, 16. *k* Tria haec praetereunt *Arch. V.* *l* *M. Arch. Ask. Paſſ. Vind.*; *Aldus* λεγομ. εἶναι. Ἡρ. *m* *Iidem*; εἶναι hic *Ald.* et aliis aberat. *n* Πλεῦνα *Paſſ.* et *Ask.*, ſaepe dialecti ſpeciem negligentes. *o* Schol. *Paſſion.* ψηφιζόμενοι.

exhibet *Athenagoras* Legat. §. 24. Tradit iſto cap. *Herod.* antequam homines regnaſſent in AEgypto, Deos fuiſſe ἄρχοντας οὐκ ἐόντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι. Qui hic nobiscum ſtudia tractat literarum vir ingenioſus *Ioann. le Febure* corrigendum ſuſpicabatur, οἰκέοντας ἅμα τ. ἀ. atque ita legiſſe *Vallam*, vertentem, *una cum hominibus habitantes*. VALCKEN.

47. Πίρωμιν ἐπονομαζόμενον. καὶ οὔτε ἐς &c.] Inepta haec ſunt, et orationem interturbant. *Henr. Stephanus*, ut aſperitas tolleretur, Πίρωμις ἐπονομαζόμενος; *Piromidas cognominatos*, emendavit. *Reiskius* Πίρωμιν ἐπονομάζοντες. Quorum ego conatus non aſpernor. Quanto tamen praeſtantius *Laurentii* et Codd. illud Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γενόμενον *Piromin ex Piromi progenitum*. Auſus ſum, nec puto damnabili conſilio, id ſcriptori reddere, ſiquidem ſuperiora id et ratum habent et ſibi poſtulant. Belle *Gronovius* hanc maiorum in AEgypto computandorum rationem ex *Syneſio* 1. de Provid. p. 93. D. firmavit, gratias ſine dubio *Mediceo* acturus, ſi quid huiusmodi dediſſet: et erat tamen a *Galeo* in medium depoſitum. Iam, ſi fides *Kirchero*, ΠΙΡΩΜΙ Coptis est *vir fortis et Heros* Suppl. Lex. Copt. C. 7., ſive, ut *Neſter*, καλὸς κἀγαθός. At certa non est: namque illi in Prodromo Copto p. 295. ac alibi ΠΙΡΩΜΙ vir aut *homo* est, ſine ullo boni malive additamento. Inſpice *H. Relandi* Diſſert. de Copt. Ling. p. 108. et *Iablonskii* Prolegom. Panth. AEgypt. p. 98.

53. Οὐκ ἐόντας ἅμα ἀνθρώποισι] Magnum Theologiae AEgyptiae, quam docte digeſſit, praeſidium *Iablonskius* in his reperit, ſed meo iudicio infirmum et haudquaquam locuples. Quid enim, ſi ſemper deorum unus AEgypti fuerit dominator, ſi ſuos ſibi ſucceſſores habuerit, artes invenerit, formarit legibus et inſtitutis civium mores, geſſerit bella, vitaeque finem et ſuum ſibi ſepulcrum habuerit, negandusne erit cum hominibus egiſſe? Nullum quidem fabularis illa doctrina θεῶν ἀνθρωποειδῆ adgnovit, nec ſuſtulit eorum inter homines et cum mortalibus commercia ἐν ἱερῶν ζῴων μορφαῖς. Teſtes ſero *Diodorum* 1, 12. et *Plutarchum* II. et Oſir. C. 18. Atque haec faciunt, ut veriſſimum putem, οἰκέοντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι *habitantes cum hominibus*, quomodo *Valla* et ſchedae quaedam. Convenit egregie iſtud fabulis gentis et ſcriptoris ſententiae. Obſtat, neque diffiteor, *Athenagoras*, quem ſi dixero, codice emendatiſſimo caruiſſe, nihil ponetur, quod a vero abeat. Sed placet his in commutationibus τὸ ΜΗΔΕΝ ΑΓΑΝ.

56. Τοῦτον καταπαύσαντα] In Latinis a *Valla* venerat *postquam extinxit Typhonem*. Scio bello ſuperatum periiſſe Typhonem apud *Diodorum* 1, 88., nec non, cum *Plutarch.* II. et Oſir. C. 19. litteris mandavit, et *Stephan. Byz.* in V. Ἡρῶ. At *Herodotum* nihil tale. Significat regnum, quod fratri per ſcelus eripuerat, deiectum ab Horo filio. Simile est τοὺς τυράννους τῶν Ἰώνων καταπαύσας *Mardonius* VI, 43., quos ille abdicare coëgerit. VII, 105. τὸν δὲ ὑπὸ Δαρείου ταχθέντα καταπαῦσαι et II, 162. De Oſiride, ceteriſque AEgyptiorum diis et eorum ordinibus parco ſcribere. Cl. *Iablonskii* hic campus fuit Prolegom. Panth. p. 75., in paucis ab *Herodoti* mente aberrantis.

78. Κατὰ ἑξακόσια ἔτεα καὶ χίλια κ. λ.] In numeris latet error. Ab Hercule ad Herodotum abierunt anni fer-

ſexcenti: Herculi autem Alcmenæ filio, pro-
pe nongenti anni: Pani autem Penelopes, ex
hac enim et Mercurio Pan genitus dicitur a
Graecis*, minus annorum est quam a bello
146 Troiano, octingenti fere ad me anni. Vtrum
horum quæ dicuntur probabilius ſibi videtur,
eo quisque utatur licet; mihi autem de his
opinio demonſtrata est. Nam ſi et isti in
Græcia cum celebres fuisſent, tum ſenuisſent,
quemadmodum Hercules ex Amphitryone ge-
nitus, atque etiam Bacchus ex Semele, et
Pan ex Penelope natus, dixerit aliquis et hos
viros natos habere illorum deorum nomina,
qui prius geniti fuerant: nunc vero Græci a-
iunt et Bacchum, ſtatim, ut editus fuit, ab
Iove inſutum femori, portatumque in Ny-
ſam, quæ est ſupra AEgyptum in AEthiopia:
de Pane ne habent quidem quod dicant, quo-
nam a partu ſit delatus; ex quo fit mihi mani-
feſtum, Græcos audiviſſe poſterius horum,
quam aliorum deorum nomina: et ex eo tem-
pore, quo de iis audierant, illorum nativitatem
recenſuiſſe; atque hæc quidem ipsi AEgyptii
147 aiunt. QVAE vero ceteri homines, et AE-
gyptii conſentientes illis aliis memorant in hac
regione fuiſſe geſta, haec iam explicabo; ali-
quid etiam his quod ego vidi admiſcebitur.
Post Vulcani ſacerdotis regnum AEgyptii li-
bertatem adepti, duodecim reges, nullo enim
tempore poterant ſine rege vivere, deligunt,
in totidem portiones omni AEgypto diſtincta.
Isti iuncti inter ſe affinitatibus regnabant, pa-
ctionibus his initis, ne ſe invicem tollerent,
neve alius plus alio quippiam obtinere quæ-
reret, ſed ut esſent quam amicisſimi. Atque
ea de cauſſa has pactiones inierunt valide cir-
cummunientes, quod eis inter initia, ſimulat-
que tyrannides invaſerunt, reſponſum oracu-
lo fuerat, qui eorum in templo Vulcani ærea
phiala libasſet, eum totius AEgypti regno po-
titurum: per omnia enim templa congrega-
148 bantur. Etiam placitum est eis relinquere
communiter monumenta: ex eoque placito
fecerunt labyrinthum, paulo ſupra ſtagnum
Mœ-

Ἡρακλέϊ δὲ τῷ Ἀλκμήνης, κατὰ [a] εἰνακόσια ἔτεα· Πανὶ δὲ τῷ ἐκ Πηνελόπης (ἐκ ταύτης γὰρ καὶ Ἑρμέω λέγεται γενέσθαι ὑπὸ Ἑλλήνων ὁ Πάν) ἐλάσσω ἔτεά ἐστι τῶν Τρωικῶν, [b] κατὰ τὰ ὀκτακόσια μάλιστα ἐς ἐμέ. Τούτων ὦν ἀμφοτέρων πάρεστι χρᾶσθαι τοῖσί τις πείσεται λεγομένοισι μᾶλλον· ἐμοὶ δ' ὦν ἡ περὶ αὐτέων γνώμη ἀποδέδεκται· εἰ μὲν γὰρ φανεροί τε ἐγένοντο, καὶ κατεγήρασαν καὶ οὗτοι ἐν τῇ Ἑλλάδι, κατάπερ Ἡρακλέης ὁ ἐξ Ἀμφιτρύωνος γενόμενος, καὶ δὴ καὶ Διόνυσος ὁ ἐκ Σεμέλης, καὶ Πὰν ὁ ἐκ Πηνελόπης γενόμενος, ἔφη ἄν τις καὶ τούτους ἄλλους γενομένους ἄνδρας ἔχειν τὰ ἐκείνων οὐνόματα τῶν προγεγονότων θεῶν· νῦν δὲ Διόνυσόν τε λέγουσι οἱ Ἕλληνες ὡς αὐτίκα γενόμενον, ἐς τὸν μηρὸν [c] ἐνεῤῥάψατο Ζεύς, καὶ ἤνεικε ἐς Νύσαν τὴν ὑπὲρ Αἰγύπτου ἐοῦσαν ἐν τῇ Αἰθιοπίῃ· καὶ Πανός γε πέρι οὐκ ἔχουσι εἰπεῖν ὅκῃ ἐτράπετο γενόμενος· δῆλά [d] μοι ὦν γέγονε ὅτι ὕστερον ἐπύθοντο οἱ Ἕλληνες τούτων τὰ οὐνόματα, ἢ τὰ τῶν ἄλλων θεῶν· ἀπ' οὗ δὲ ἐπύθοντο χρόνου, ἀπὸ τούτου γενεηλογέουσι αὐτέων τὴν γένεσιν. ταῦτα μέν νυν αὐτοὶ Αἰγύπτιοι λέγουσι. Ὅσα δὲ [e] οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, καὶ Αἰγύπτιοι λέγουσι, ὁμολογέοντες τοῖσι ἄλλοισι κατὰ ταύτην τὴν χώρην γενέσθαι, ταῦτ' ἤδη φράσω· προσέσται δέ τι [f] αὐτοῖσι καὶ τῆς ἐμῆς ὄψιος. Ἐλευθερωθέντες Αἰγύπτιοι μετὰ τὸν ἱρέα τοῦ Ἡφαίστου βασιλεύσαντα, (οὐδένα γὰρ χρόνον [g] οἷοί τε ἦσαν ἄνευ βασιλῆος διαιτᾶσθαι) ἐστήσαντο δυώδεκα βασιλέας, [h] ἐς δυώδεκα μοίρας δασάμενοι Αἴγυπτον πᾶσαν· οὗτοι ἐπιγαμίας ποιησάμενοι ἐβασίλευον, νόμοισι [i] τοῖσιδε χρεώμενοι, μήτε καταιρέειν ἀλλήλους, μήτε πλέον τι δίζησθαι ἔχειν τὸν ἕτερον τοῦ ἑτέρου· εἶναί τε φίλους τὰ μάλιστα· τῶνδε δὲ εἵνεκα τοὺς νόμους τούτους ἐποιεῦντο, [k] ἰσχυρῶς περιστέλλοντες· ἐκέχρηστό σφι κατ' ἀρχὰς αὐτίκα ἐνισταμένοισι ἐς τὰς τυραννίδας, τὸν χαλκέῃ φιάλῃ σπείσαντα αὐτέων [l] ἐν τῷ ἱρῷ τοῦ Ἡφαίστου, τοῦτον ἁπάσης βασιλεύσειν Αἰγύπτου· [m] ἐς γὰρ δὴ τὰ πάντα ἱρὰ συνελέγοντο. Καὶ δή σφι μνημόσυνα ἔδοξε λιπέσθαι κοινῇ· δόξαν δέ σφι, ἐποιήσαντο λαβύρινθον, ὀλίγον ὑπὲρ τῆς λίμ-

a M. Ask. Paſſ.. ἔτεα alii non legunt. Mox τῷ Πηνελ., ſine praepoſitione *Arch. Vind.*, habet *Euſtath.* in Hom. p. 14. 35. 57. *b Paſſ. Ask. M., Aldo, Paris. B. V. Arch.* τὰ deest. *c* Ἀνεῤῥάψατο *Arch. Euſtath.* in Dionyſ. v. 1153. p. 217., ἐῤῥάψατο *Ask.*, tum Νύσαν *Arch. V. Paſſ. Ask.*, non tamen *Euſtath.*, qui Νύσσαν cum *Edd.* *d* Ὦν μοι *Arch. V.* *e Med. Ask. Paſſ.*, alii οὔτε ἄλλοι. *f Iidem*, vulgo αὐτοῖς. *g* Οἷοί τε *Vind.* *h* Abest illi et *Arch.* *i M. Arch. V. Paſſ. Ask.*, vulgo τοῖσδε. *k* Ἰσχυροὺς *Arch. V.* tum ἐκέχρητο ambo. *l* Ἂν *iid.* *m* Ὡς *Arch.*, ὣς *Vind.*

ferme nongenti: ergo, ſi in his nihil fuit admisſum, a Dionyſo, Cadmi nepote, ad eumdem anni circiter ſeptingenti: ergo Bacchum istum inter et Herculem generationes, γενεαί, plusquam viginti. Atqui non plus quinque generationibus Bacchus et Hercules disiuncti fuerunt, ſicuti ex *Apollodoro*, *Diodoro* et aliunde cognitum habemus. Quinque generationes, ſiquidem tres centum dederunt, quod C. 142. adſeruit, centum fere et ſexaginta conſummant annos. Vnde conſequens est, ut, κατὰ ἑξήκοντα ἔτεα καὶ χίλια *anni ferme mille et ſexaginta*, reformetur. Vidit hoc ac recte urſit *Th. Lydiatus* in Oxon. Marm. p. 25., probavit etiam *Bouherio* Diſſ. Herod. C. XI. p. 131. Animadverterat mendam *Palmerius* quoque Exercit. ad Graec. Auct. p. 12., finxeratque ἐνακόσια ἢ χίλια μάλιστα, *nongenti aut mille ad ſummum*, nimium a rei veritate et priſca loci lectione deſciſcens.

84. Ἔφη ἄν τις καὶ τούτους ἄλλους &c.] Mallem τοὺς ἄλλους. Hoc videtur voluiſſe, ſi Hercules, Dionyſus et Pan, in Graecia nati et educti, priſcorum Deorum nomina et titulos invaſerint, etiam alios humanae originis, pro diis ſuperſtitione Graecorum habitos, dici non iniuria poſſe, illud ipsum in ſemet expertos eſſe. Quae ſane ſuſpicio ex earum est genere, quibus veritatis character detrahi non debet. Unde enim tot Ioves, Apollines, Neptuni et omnis fere ille συμφερτὸς οὐρανιώνων; De Mercurio Maiae F., τοῦ Ἑρμοῦ aut AEgyptio Thoyth aut Samothraciae *Cadmili* titulos et officia occupante, teſtantur complures: τοὺς Τυνδαρίδας δέ φασι τὴν τῶν Διοσκούρων δόξαν ὑπελθεῖν, πάλιν (immo πάλαι, ut *Hemſterhuſius*) νομιζομένων εἶναι θεῶν, veriſſime *Sextus Empir.* IX. p. 557. Caſtor enim et Pollux, Tyndari et Ledae filii, Dioſcurorum, qui inter Cabiros Samothracum, nomen et honores vulgi et veteratorum artibus inpetraverunt, et diu ſervarunt; quod *Hemſterhuſius* V. Cl., tanta eruditionis variae copia ad *Luciani* D. Deor. XXVI. p. 282. patefecit, ut nihil ſupra. *Herodoti* non iniuſtum de ſimilibus arbitrium.

87. Καὶ ἤνεικε ἐς Νύσαν τὴν &c.] Adtigit AEthiopiae hanc urbem III, 97., Νύσαν, non ut Edd. Νύσσαν, adpellans: quod et hic ſequor codicum imperio. Alii alibi locant et Νύσσαν ſcribunt, de quibus ad *Diodori* I, 15. Nihil praeterea interest, utrum ἐς μηρὸν ἐνεῤῥάψατο an ἐῤῥάψατο optaveris. ἐγκαταῤῥαψάμενος τῷ μηρῷ eadem in fabula *Ariſtides* princ. Laud. Dionyſi T. 1. p. 29., ἐνέῤῥαψε τῷ μηρῷ *Apollod.* III, 4, 3. μηρῷ ἐγκατεῤῥάψατο *Orpheus* Hymn. XLVII, 3.

6. Ἐκέχρηστό σφι κατ' ἀρχὰς] Notabile eſt, neque displicet, ἐκέχρητο *Arch.* et *Vind.*; quem in modum iidem II, 151. III, 64. VII, 220., conſentiente isthic *Med. Ask.* et *Paſſ.* Tale etiam δειμαίνων τὸν κεχρημένον θάνατον IV, 164. Iam ſupra quod poſuit, post Sethonis excesſum, ſive μετὰ τὸν ἱρέα τοῦ Ἡφαίστου, XII. principes lectos fuiſſe, inſuper *Marshamus* habuit, *Anyſin* coecum et *Sethonem* catalogo XII. regum ſatis inprudenter inſerens Can. Chron. p. 538.

12. Τῆς

λίμνης τῆς [a] Μοίριος, κατὰ κροκοδείλων καλεομένην πόλιν μάλιστά κῃ κείμενον· τὸν ἐγὼ ἤδη εἶδον λόγου
146 μέζω. εἰ γάρ τις τὰ ἐξ Ἑλλήνων τείχεά τε καὶ [b] ἔργων ἀπόδεξιν συλλογίσαιτο, ἐλάσσονος πόνου [c] τε ἂν καὶ δαπάνης φανείη ἐόντα τοῦ λαβυρίνθου τούτου· καί τοι ἀξιόλογός γε καὶ ὁ ἐν Ἐφέσῳ [d] ἐστὶ νηὸς, καὶ ὁ ἐν Σάμῳ· ἦσαν μέν νυν καὶ αἱ πυραμίδες λόγου μέζονες, καὶ πολλῶν ἑκάστη αὐτέων Ἑλληνικῶν ἔργων καὶ [e] μεγίστων ἀνταξίη· ὁ δὲ δὴ λαβύρινθος καὶ τὰς πυραμίδας ὑπερβάλλει· τοῦ γὰρ δυώδεκα μέν εἰσι αὐλαὶ κατάστεγοι, ἀντίπυλοι ἀλλήλῃσι· ἓξ μὲν πρὸς βορέω, ἓξ καὶ πρὸς νότον τετραμμέναι συνεχέες· τοῖχος καὶ [f] ἔξωθεν ὁ αὐτός σφεας περιέργει· οἰκήματα δ' ἔνεστι διπλᾶ, τὰ μὲν, ὑπόγαια, τὰ δὲ, μετέωρα [g] ἐπ' ἐκείνοισι τρισχίλια, ἀριθμὸν πεντακοσίων καὶ χιλίων ἑκάτερα· τὰ μέν νυν μετέωρα τῶν οἰκημάτων αὐτοί τε [h] ὡρέομεν διεξιόντες, καὶ αὐτοὶ θεησάμενοι λέγομεν· τὰ δὲ αὐτέων ὑπόγαια λόγοισι ἐπυνθανόμεθα· οἱ γὰρ ἐπεστεῶτες τῶν Αἰγυπτίων δεικνύναι αὐτὰ οὐδαμῶς ἤθελον, φάμενοι θήκας αὐτόθι εἶναι τῶν τε ἀρχὴν τὸν λαβύρινθον [i] τοῦτον οἰκοδομησαμένων βασιλέων, καὶ τῶν ἱρῶν κροκοδείλων· οὕτω τῶν μὲν κάτω πέρι οἰκημάτων ἀκοῇ παραλαβόντες λέγομεν· τὰ δὲ ἄνω, μέζονα ἀνθρωπηΐων ἔργων αὐτοὶ [k] ὡρέομεν· αἵ τε γὰρ ἔξοδοι διὰ τῶν [l] στεγέων, καὶ οἱ εἱλιγμοὶ διὰ τῶν αὐλέων ἐόντες ποικιλώτατοι, θῶμα μυρίον παρείχοντο, ἐξ αὐλῆς τε ἐς τὰ οἰκήματα διεξιοῦσι, καὶ ἐκ τῶν οἰκημάτων ἐς παστάδας, [m] ἐς στέγας τε ἄλλας ἐκ τῶν παστάδων, καὶ [n] ἐς αὐλὰς ἄλλας ἐκ τῶν οἰκημάτων· ὀροφὴ δὲ πάντων τούτων λιθίνη, κατάπερ οἱ τοῖχοι· [o] οἱ δὲ τοῖχοι, τύπων ἐγγεγλυμμένων πλέοι· αὐλὴ δὲ [p] ἑκάστη περίστυλος, λίθου λευκοῦ ἁρμοσμένου τὰ μάλιστα· τῆς δὲ γωνίης τελευτῶντος τοῦ λα-

Mœrios, maxime urbem verſus, quæ dicitur crocodilorum: quem ego iam aſpexi fama maiorem. Si quis enim omnium caſtellorum aut operum Græcorum ſpeciem conſideret, minori labore et ſumptu deprehendentur ſtetiſſe, quam fuit huius labyrinthi. Tametsi enim iſtud in urbe Epheſo templum eſt memoratu dignum, et in Samo; etiam pyramides erant narratione maiores, quarum ſingulæ multis ac maximis operibus Græcis æquiparandæ ſunt. At vero eas quoque labyrinthus ſuperiacit. Etenim duodecim eius aulæ ſunt tecto opertæ, portis oppoſitis altrinſecus: ſex ad aquilonem, totidem ad auſtrum vergentes contiguæ, eodem extrinſecus muro præcluſæ. Duplicia in eo ſunt domicilia, ſubterranea, et ſuperna illis impoſita, numero tria millia, in ſingulis mille quingenta. Quorum ea quæ ſuperna ſunt, ipſi peragrantes videbamus, et quæ aſpeximus enarramus; ſubterranea vero auditu didicimus. Nam præpoſiti AEgyptiorum nolebant ullo pacto illa monſtrare, quod dicerent illic loculos eſſe tum eorum regum, qui penitus ædificaverunt labyrinthum iſtum, tum ſacrorum crocodilorum. Ita de infernis ædificiis auditu cognita referimus. Superna ipſi perſpiciebamus humanis operibus maiora; nam egreſſus per tecta, et anfractus per aulas diverſiſſimi, infinita me admiratione afficiebant: et ex aula in ædificia tranſitur, ex ædificiis in cubicula, et e cubiculis in ſolaria et tecta alia, et ex ædificiis in alias aulas. Horum omnium lacunar, quemadmodum parietes, lapideum eſt; parietes ſculptilibus paſſim figuris ornati. Singulæ aulæ columnarum ambitu redimitæ lapide arctiſſime iuncto albo. Angulo

a Μύριος *Arch. V.*, tum κροκοδείλου *Arch.* male. Conf. *Steph. Byz.* in Voc., haec citantem. *b* Ἔργα *Arch.* vid. *Euſtath.* in Iliad. p. 286, 38. *c* Τὸ ἂν V. τὰ ἂν *Arch.* *d* Νεώς ἐστι *Arch. Vind.* *e* Μεγάλων *Ask. Paſſ. Vind. M.*, μεγίστων *Ald. Paris. B. Rem. Arch.* *f* Deſit *Arch. V.* paullo ſuperius πρὸς βορέω *M. Paſſ. Ask.*, alii βορέην. *g* *Rem. M. Vind. Paſſ. Ask.* optime, alii ὑπὸ ἐκείνῃσι. *h* Ὀρέομεν *Arch.*, ὁρῶμεν *Paſſ. Ask.* *i* *M. Paſſ. Ask.*, τούτου ceteri. *k* Ὁρῶμεν *V. Arch.* *l* Γέων iidem voce decurtata. Mox εἱλιγμένοι *Paſſ. Ask.* *m* Ἐστεγασμένας ἄλλως, ἐκ τῶν παστ. δὲ ἐς αὐλὰς *Arch.*, ἐστέγασται *Vind.* *n* Sic *Edd.* et *MSS.* omnes, praeter *Vind.*, qui ἄλλας non habet, aberat etiam a *Gronov.* edito, operarum peccato. *o* Haec tria omittunt *Vind. Arch.*, tum τύπων γεγλ. ambo. *p* Omnia iſta ad γωνίης negligunt *V. Arch.*, ſatis ſocordes.

12. Τῆς Μοίριος κατὰ Κροκοδείλων — πόλιν] In *Stephano Byz.* quem huc reſpexiſſe *L. Holſtenius* aliique monuerunt, mendam reliquerunt intactam: Κροκοδείλων πόλις ſita fuiſſe dicitur ἐν τῇ Μοίριδι τῇ λίμνῃ ἐν Αἰγύπτῳ. corrigendum ſine dubio: ἐν τῇ Μοίριδος λίμνῃ· neque enim lacus iſte nobiliſſimus *Moeris*, Μοῖρις, dicebatur, ſed *Moeridis*: Μοίριος λίμνη ſemper Herodoto, Μοίριδος λίμνη Diodoro ceteriſque. Herodotei non meminerat loci *Conr. Geſnerus*, *Maream* vel *Mareotida* paludem deſignari ſuſpicatus *Aeliano* de N. A. vi, c. 7. Ἐν τῇ Αἰγύπτῳ περὶ τὴν λίμνην τὴν καλουμένην Μύριδος, ὅπου Κροκοδείλων πόλις· ſcribi praeſtat Μοίριδος· quod in *Diodoro* probavit et Cl. *Weſſelingius*. Duae ſunt a ſe invicem longe diſſitae paludes, Alexandriae vicina Μάρεια, et iuxta quam Labyrinthus erat, inter nomon Arſinoiten et Memphiten Μοίριδος λίμνη. Veteres admirandum lacum Regis Moeridis iuſſu χειροποίητον fuiſſe conſentiunt: vid. *Weſſ.* ad *Diodor.* i, p. 61. contra teſtis oculatus *Ariſtides* Maream et lacum Moeridis et paludes inferioris AEgypti Nili κόλπους fuiſſe iudicabat in AEgyptiaca T. iii. p. 591. ἥτε γὰρ Μοίριδος λίμνη, καὶ αἱ πρὸς τοῖς ἕλεσι (ſic egregie corrigit vir ſummus *P. Weſſelingius* ad *Hierocl.* Synecd. p. 726.) καὶ ἡ Μάρεια ἐξ ἀρχῆς εἰσι τοῦ Νείλου κόλποι. In Moeridis lacu nuper Iovis μηρὸν quaeſivit Eruditiſſ. *Schmidtius*: cui ſub Bacchi et Oſiridis fabulis *Nilus* latere videtur. Caeterum urbium AEgypti, quae quidem nobis innotuerunt, AEgyptiaca nomina ſaepe latent: indigenis *crocodili* vulgo Χάμψαι appellabantur: *Herodoti* teſtimonium L. ii, c. 69. firmat *Iablonskius* Panth. P. iii. p. 70. illinc probabiliter ductum genuinum fuit *urbi Crocodilorum* nomen. Quae Graeci nobis tradiderunt AEgyptiaca nomina, de his plerisque credi par eſt, quod de nomine *Canobi*, obſervat *Ariſtides* T. iii, p. 608. Αἰγύπτια καὶ δυσγράμματα nomina in ſonum mutata faciliorem ori ſuo accommodarunt. Hoc facile ferendum: ſed ſaepenumero nullius ingenii lumine diſſipandas tenebras offudit hiſtoriae veteri illud ipſum, quod in nominibus AEgyptiacis Solonem feciſſe Critias narrat *Platonis* T. iii. p. 113. A. διαπυνθανόμενος τὴν τῶν ὀνομάτων δύναμιν εἰς τὴν ἑαυτῶν φωνὴν μετενηνόχασι. Hac in re frequenter etiam peccarunt *Philo Byblius* et antiqui Foederis *Interpretes* Graeci. Ne nunc quidem deſunt imitatores iſtius hiſtorici, quem notat *Lucianus* de hiſtoria ſcribenda T. ii. p. 29. vid. *Plutarch.* de Fort. Rom. p. 322. F. VALCKEN.

14. Τὰ ἐξ Ἑλλήνων τείχεα] Non alia ſunt ac πάντα τὰ Ἑλλήνων τείχεα, ſive, quidquid ſubſtructionum operumque Graeci condiderunt. Ad quem modum τὰ ἐξ ἀνθρώπων πράγματα apud *Platonem*, τὰ ἐξ ἀνθρώπων κακὰ *Dionis Caſſii*, τὰ ἐξ ἀνθρώπων χρήματα in *Heliodoro*, pluraque alia, docte explicita a Cl. *Abreſchio* Animadv. in *Aeſchyl.* i, 20. p. 140. Ἔργων ἀπόδεξις de egregiis facinoribus i, 207. ii, 101. et alias obvia eſt. Verum proinde, quod *Aldus* dederat, et codices non plane inprobant, Ἑλληνικῶν ἔργων καὶ μεγίστων· aliud placuit ob *Medic.* viro Celeb.

34. Αὐτοί τε ὡρέομεν] Ionum ore idem ὁρέω atque aliorum ὁράω ſonuiſſe G. *Corinthus* et hoc de grege monuerunt alii. Scriptis in libris mira variatio: haud pauci Ionicam ſpeciem, ut *Paſſ. Ask. Vind.*, prorſus recuſant. Ὀρέομεν *Arch.*, natum ex ὁρέομεν, neglecta aſpiratione, quod et ii, 106. ſervavit, et in Edd. occurrit ... Sic *Heraclitus* θάνατός ἐστι, ὁκόσα ἐγερθέντες ὁρέομεν in *Clement. Alex.* Strom. iii. p. 520. Par diſcordia ὁρέοντας inter et ὁρῶντας, quamquam illius, uti aequum erat, frequentior uſus. Sunt hae minutiores curae, et res geſtas veſtigantibus fortaſſe taedioſae, conſiderandae tamen Ionicum ſcriptorem verſanti. Superbum autem Labyrinthi opus *Mela* i, 9. *Plinius* Hiſt. N. xxxvi, 13., *Strabo* xvii. p. 1165. non praeterierunt, in deſcriptione non usque quaque concordes.

gulo quo finit labyrinthus, adhæret pyramis centum ſexaginta cubitorum, in qua grandia ſunt inſculpta animalia, in quam iter ſub terra
149 factum est. Et quum talis ſit hic labyrinthus, tamen ſtagnum Mœrios, ad quod labyrinthus ædificatus est, plus adhuc præbet admirationis. Cuius in circuitu menſura trium millium et ſexcentorum ſtadiorum est, ſchœnorum ſexaginta, quanta et ipſius AEgypti ad mare latitudo est. Iacet autem ſtagnum longo ſitu aquilonem verſus auſtrumque: altitudine, ubi eius profundiſſimum est, ducentorum cubitorum. Quod autem manu facta ſit ac depreſſa, ipſa indicat; nam in eius ferme medio ſtant duæ pyramides, cubita ducenta ex aqua extantes, altero tanto ædificii aquis tecto. Super quarum utraque lapideus est coloſſus in ſolio ſedens: ita pyramides ſunt quadringentorum cubitorum. Tot autem cubita iuſta ſunt ſtadium ſexcentorum pedum. Orgyia quidem menſurata ſex pedum et quatuor cubitorum: pedibus quidem, quatuor palmorum; cubito autem, ſex palmorum. Aqua ſtagni nativa non est, utpote ſolo illo admodum arido, ſed e Nilo per rivum inducta, et ſex quidem menſibus in ſtagnum influit, totidem retro in Nilum; illisque ſex menſibus, quibus ex eo effluit, ditans regium fiſcum talentis argenti ſingulis, in ſingulos dies, proventu piſcium; quum aqua influit, viginti mi-
150 nis. Hoc ſtagnum dicebant etiam indigenæ evadere in Syrtin Africæ ſub terram, verſum in mediterranea ad occidentem, ſecundum montem qui est ſupra Memphin. Verum quum humum e foſſa illa egeſtam nusquam viderem, hoc enim mihi indagare curæ erat, percontabar proximos accolarum, ubinam eſſet humus illinc effoſſa? Illi mihi dixere, quo fuerit exportata; et facile perſuadebant: quippe qui aliud tale factum apud Ninum quoque urbem Aſſyriorum auditu cognoveram. Siquidem fures magnam vim pecuniæ Sardanapalli, qui Nini rex

λαβυρίνθυ ἔχεται πυραμὶς τεσσερακοντόργυιος, ἐν τῇ [a] ζῶα μεγάλα ἐγγέγλυπται, ὁδὸς δ' ἐς [b] αὐτὴν ὑπὸ γῆν πεποίηται. Τῦ δὲ λαβυρίνθυ τύτυ ἐόντος τοιύτυ, θῶμα ἔτι μέζον παρέχεται ἡ Μοίριος καλεομένη λίμνη, παρ' ἣν ὁ λαβύρινθος ὗτος οἰκοδόμηται. τῆς τὸ περίμετρον τῆς περιόδυ εἰσὶ στάδιοι ἑξακόσιοι καὶ τρισχίλιοι, σχοίνων ἑξήκοντα ἐόντων, ἴσοι καὶ αὐτῆς Αἰγύπτυ τὸ παρὰ θάλασσαν. κέεται δὲ μακρὴ ἡ λίμνη πρὸς [c] βορῆν τε καὶ νότον, ἐῦσα βάθος, τῇ βαθυτάτη αὐτὴ ἑωυτῆς, πεντηκοντόργυιος. ὅτι δὲ χειροποίητός ἐστι καὶ ὀρυκτὴ, αὐτὴ δηλοῖ. ἐν γὰρ μέσῃ τῇ λίμνῃ μάλιστά κῃ ἑστᾶσι δύο πυραμίδες, τοῦ ὕδατος ὑπερέχυσαι πεντήκοντα ὀργυιὰς ἑκατέρη· καὶ τὸ κατ' ὕδατος οἰκοδόμηται ἕτερον τοσῦτον· καὶ ἐπ' ἀμφοτέρῃσι ἔπεστι κολοσσὸς λίθινος, κατήμενος ἐν θρόνῳ. [d] ὕτω αἱ μὲν πυραμίδες εἰσὶ ἑκατὸν ὀργυιέων, αἱ δ' ἑκατὸν ὀργυιαὶ [e] δίκαιαί εἰσι στάδιον ἑξάπλεθρον. ἑξαπέδυ μὲν τῆς ὀργυιῆς μετρεομένης καὶ τετραπήχεος, τῶν ποδῶν [f] μὲν τετραπαλαίστων ἐόντων, τοῦ δὲ πήχεος, ἑξαπαλαίστυ. τὸ δὲ ὕδωρ τὸ ἐν τῇ λίμνῃ, αὐθιγενὲς μὲν οὐκ ἔστι (ἄνυδρος γὰρ δὴ δεινῶς ἐστι ταύτῃ) ἐκ τοῦ Νείλου δὲ κατὰ διώρυχα ἐσῆκται· καὶ ἓξ μὲν μῆνας ἔσω ῥέει ἐς τὴν λίμνην, ἓξ δὲ μῆνας ἔξω ἐς τὸν Νεῖλον αὖτις. καὶ ἐπεὰν μὲν ἐκρέῃ ἔξω ἥδε, τότε τοὺς ἓξ μῆνας ἐς τὸ βασιλήϊον καταβάλλει ἐπ' ἡμέρην ἑκάστην τάλαντον ἀργυρίου ἐκ τῶν ἰχθύων· ἐπεὰν δὲ ἐσίῃ τὸ ὕδωρ ἐς αὐτὴν, εἴκοσι μνέας. Ἔλεγον δὲ οἱ ἐπιχώριοι καὶ ὡς ἐς τὴν Σύρτιν τὴν [g] ἐς Λιβύην ἐκδιδοῖ ἡ λίμνη αὕτη ὑπὸ γῆν, τετραμμένη τὸ πρὸς ἑσπέρην ἐς τὴν μεσόγαιαν παρὰ τὸ ὄρος τὸ ὑπὲρ Μέμφιος. ἐπεί τε δὲ τῦ ὀρύγματος τούτου οὐκ ὥρων τὸν χοῦν οὐδαμῦ ἐόντα, ἐπιμελὲς γὰρ δή μοι ἦν, [h] εἰρόμην τοὺς ἄγχιστα οἰκέοντας τῆς λίμνης ὅκυ εἴη ὁ χῦς ὁ ἐξορυχθείς; οἱ δὲ ἔφρασάν μοι ἵνα ἐξεφορήθη. καὶ εὐπετέως ἔπειθον· ᾔδεα γὰρ λόγῳ καὶ ἐν Νίνῳ τῇ Ἀσσυρίων πόλι γενόμενον [i] ἕτερον τοιοῦτο. τὰ γὰρ Σαρδαναπάλλου τοῦ Νίνου βασιλῆος χρήματα ἐόντα μεγά- 147

a Ζῶα *Arch. V. Paſſ.* *b* Et haec *iidem* praetereunt in μέζον usque, tum *Arch.* πάρεστιν ἡ Μύριος, *Vind.* πάρ τε ἡ Μύριος, absurde. *c* Βορῆν *Arch. Vind.*, ceteri βορέην. *d* Τούτῳ *Arch. Vind.* *e* Deest utrique, mox ἑξαπέδου cum *M.* ora *Steph. Paſſ. Ask.* vere: ἑξαπόδου *Ald.* et alii. *f* Δὲ *Arch.* *g* *M. Paſſ. Ask.*, ἐν Λιβύῃ *V. Arch. Paris. B. Ald.*, mox μεσόγεαν *Arch. Vind.* *h* Εἰρήμην *V. Arch.*, voluerunt εἰρόμην, ut ſcriptor ſolet, vulgati ἠρόμην. *i* *M. Ask. Paſſ.* qui τοιοῦτον, ſicuti *Arch.* et *Vind.*, a quo et τι omittitur; ἕτερόν τι τοι. *Ald.*, mox Σαρδανοπάλλου *M. Ask. Paſſ. Paris. B.*, alii Σαρδανοπάλου tum ἐόντα μεγ. χρήμ. *Paſſ. Ask. Arch. Vind.*

49. Εἰσὶ στάδιοι ἑξακόσιοι καὶ τρισχίλιοι] Omnia haec uncis includit *Cl. Pauw*, praetereaque ἴσοι καὶ αὐτῆς —. *cuius ambitus — aequat AEgypti partem maritimam.* Neutrum adſciſco. Nam τὸ περίμετρον — εἰσὶ στάδιοι — ſuum adgnoſcere Scriptorem C. 124. et illi adpoſita firmabunt; ἴσοι τὸ παρὰ θάλασσαν ea ſumendum est conſuetudine, qua μὴ ἴσας μῆκος εἶναι II, 7. Cetera, quae de AEgypti ad mare latitudine, ibidem C. 6. explanavit. Neque opus erit, ut Moeridis amplitudinem lacus examinem. Factum alias ad *Diodor.* I, 51. Hoc vide: denuo enim λεπτολογητέον· ſuperiore capite πρὸς βορέω ex *Med.* et aliis locum occupavit, πρὸς βορέην, quod hic ſe obfert, mutato. Poſſum id ferre et pati, ſiquidem βορέω contractum ex βορέαο docetur ab *Euſtath.* in Homer. p. 994. 37., ſicuti est, et repetitur III, 102. Quid itaque inpediet, quo minus πρὸς βορῆν ex *Arch.* et *Vind.* in ſedem redeat? Habent Edd. I, 6. III, 97. VII, 189., membranae creberrime.

50. Ἴσοι] Quod forte noluiſſet adeo diligenter obſervatum *Herodotus*, in numeris amplificandis ſaepe modum excedens, id a Lectore primum ad oram libri poſitum fuiſſe ſuſpicor: ἴσον καὶ αὐτῆς Αἰγύπτου τὸ παρὰ θάλασσαν qui quidem eorum meminerat, quae ſupra leguntur L. II, c. 5. αὐτῆς Αἰγύπτου ἐστὶ μῆκος τὸ παρὰ θάλασσαν ἑξήκοντα σχοῖνοι, κατὰ ἡμέες διαιρέομεν. De oræ maritimae latitudine *Weſſelingius* egit ad *Diodor. Sic.* I, p. 36. cui hic tradita aeque videntur ac *Is. Voſſio* parum credibilia. VALCKEN.

59. Ὀργυιαὶ δίκαιαι] Perperam ultimum quibusdam in MSS. negligitur. *Aelianus* H. Anim. XV, 9. μῆκος μὲν εἶναι προσήκουσιν ἐς πεντεκαίδεκά που πόδας μεμετρημένους δικαίῳ μέτρῳ. Alexandrini interpretes *Levit.* XIX, 36. ζυγὰ δίκαια καὶ σταθμία δίκαια, et aliis ſaepe in locis. In illis autem, ἄνυδρος γὰρ δὴ δεινῶς — mira ſe balbuties *Corn. de Pauw* prodidit: fuiſſe olim, ἄνυδρος γὰρ γῆ, aut γὰρ δὴ γῆ δεινῶς quorum alterutrum ſi ſchedae dediſſent, expellendi defuiſſet cauſſa. Nunc ſi ad loci ſententiam adſumatur, ſatis erit.

68. Τὸ βασιλήϊον] *Regium fiſcum*. Valla: *aulam regiam* deſignat Herod. etiam ubi theſauros commemorat. *Fiſcum Principis* vel *Imperatoris* βασιλικὸν vocant in *Diogene Laërt.* VII, 181. recte cepit *Menagius*. Frequentat hoc ſenſu τὸ βασιλικὸν *Diodorus Sic.* L. II, c. 40. τετάρτην εἰς τὸ βασιλικὸν τελοῦσι. c. 41. L. XI, c. 67. damnatorum bona Hieron εἰς τὸ β. ἀνελάμβανε, *in fiſcum referebat*. XX, c. 4. Agathocles τὰς οὐσίας εἰς αὐτὸν ἀνέλαβε. Plene legitur in Eclogis p. 592, 89. εἰς τὸ βασιλικὸν ταμεῖον τὰς οὐσίας ἀνέλαβε conf. *H. Valeſ.* in Exc. *Peireſc.* p. 96. Ceterum vectigal illud e piſcibus lacus Mœridis Reginae datum ſcribit *Diodor.* πρὸς μύρα, καὶ τὸν ἄλλον καλλωπισμόν, L. I, c. 52. VALCKEN.

79. Σαρδανοπάλλου] Una haec luxurioſi et perditi regis in Muſis mentio: fuiſſet alibi uberior, ni temporum iniuria λόγους *Noſtri* Ἀσσυρίους invidiſſet. Nomen hominis ſic expreſſi, ut MSS. oſtentant plures. *Scaliger*, quod profitetur ad *Euſeb.* Chron. p. 63., in omnibus Chronici Codd. *Sardanapallum* invenit. In *Iuſtino* et *Oroſio* animadverterunt alii. *Maximus Tyr.* Σαρδανάπαλλον adpellat Diſſ. X, 9. cum *Daviſii* adnotatione: *Philo* etiam *Iudaeus* Tom. II. p. 536. *Ed. Mang.* Fuit et in *Luciani* Dea Syr. C. 40., ſi ſchedis credimus. Ipſum autem hoc exemplum, quod incredibilem ſubterraneam foſſam, qua lacus Mœridis aqua cum Syrti committitur, illuſtrare debet, longe diſcrepat.

Z 96. Φιά-

γάλα, καὶ φυλασσόμενα ἐν θησαυροῖσι [a] καταγαίοισι, ἐπενόησαν κλῶπες ἐκφορῆσαι. ἐκ δὴ ὦν τῶν σφετέρων [b] οἰκίων ἀρξάμενοι οἱ κλῶπες, ὑπὸ γῆν [c] σταθμεώμενοι ἐς τὰ βασιλήϊα οἰκία ὤρυσσον. τὸν δὲ χοῦν τὸν [d] ἐκφορεόμενον ἐκ τοῦ ὀρύγματος, ὅκως [e] γένοιτο νὺξ, ἐς τὸν Τίγριν ποταμὸν, παραῤῥέοντα τὴν Νίνον, ἐξεφόρεον· ἐς ὃ κατεργάσαντο ὅ, τι ἐβούλοντο. τοιοῦτον ἕτερον ἤκουσα καὶ τὸ τῆς ἐν Αἰγύπτῳ λίμνης ὄρυγμα γενέσθαι· πλὴν οὐ νυκτὸς, ἀλλὰ μετ᾽ ἡμέρην ποιεύμενον· ὀρύσσοντας γὰρ τὸν χοῦν τοὺς Αἰγυπτίους, ἐς τὸν Νεῖλον φορέειν· ὁ δὲ, ὑπολαμβάνων, ἔμελλε διαχέειν. ἡ μέν νυν λίμνη αὕτη οὕτω λέγεται ὀρυχθῆναι. Τῶν δὲ δυώδεκα βασιλήων δικαιοσύνῃ χρεωμένων, ἀνὰ χρόνον ὡς ἔθυσαν ἐν τῷ ἱρῷ τοῦ Ἡφαίστου, τῇ ὑστάτῃ τῆς ὁρτῆς μελλόντων κατασπείσειν, ὁ ἀρχιρεὺς [f] ἐξένεικέ σφι φιάλας χρυσέας, τῇσίπερ ἐώθεσαν σπένδειν, ἁμαρτὼν τοῦ ἀριθμοῦ, ἕνδεκα, δυώδεκα ἐοῦσι. ἐνθαῦτα ὡς οὐκ εἶχε φιάλην ὁ ἔσχατος ἑστεὼς αὐτέων [g] Ψαμμίτιχος, περιελόμενος τὴν κυνέην ἐοῦσαν χαλκέην, ὑπέσχε τε καὶ ἔσπενδε. κυνέας [h] δὲ καὶ οἱ ἄλλοι ἅπαντες ἐφόρεόν τε βασιλέες, καὶ ἐτύγχανον τότε ἔχοντες.

148 Ψαμμίτιχος [i] μέν νυν οὐδενὶ δολερῷ νόῳ χρεώμενος, ὑπέσχε τὴν κυνέην· οἱ δὲ, [k] ἐν φρενὶ λαβόντες τό, τε ποιηθὲν ἐκ Ψαμμιτίχου, καὶ τὸ χρηστήριον, ὅτι [l] ἐκέχρηστό σφι, τὸν χαλκέῃ σπείσαντα αὐτῶν φιάλῃ, τοῦτον βασιλέα ἔσεσθαι μοῦνον Αἰγύπτου· ἀναμνησθέντες τοῦ [m] χρησμοῦ, κτεῖναι μὲν οὐκ ἐδικαίωσαν Ψαμμίτιχον, ὡς ἀνεύρισκον βασανίζοντες ἐξ οὐδεμιῆς προνοίης αὐτὸν ποιήσαντα· ἐς δὲ τὰ ἕλεα ἔδοξέ σφι διῶξαι, ψιλώσαντας τὰ πλεῖστα τῆς [n] δυνάμιος· ἐκ δὲ τῶν ἑλέων [o] ὁρμεώμενον μὴ ἐπιμίσγεσθαι τῇ ἄλλῃ Αἰγύπτῳ. Τὸν δὲ Ψαμμίτιχον τοῦτον πρότερον [p] φεύγοντα τὸν Αἰθίοπα Σαβακῶν, ὅς οἱ τὸν πατέρα [q] Νεκῶν ἀπέκτεινε, τοῦτον φεύγοντα τότε ἐς Συρίην, ὡς ἀπαλλάχθη ἐκ τῆς [r] ὄψιος τοῦ ὀνείρου ὁ Αἰθίοψ, κατήγαγον Αἰγυπτίων οὗτοι, οἳ ἐκ νομοῦ Σαΐτεώ εἰσι. μετὰ δὲ, βασιλεύοντα τὸ δεύτερον πρὸς τῶν ἕνδεκα βασιλέων καταλαμβάνει μιν διὰ τὴν κυνέην [s] φεύγειν ἐς τὰ ἕλεα. ἐπιστάμενος ὦν ὡς περιυβρισμένος εἴη πρὸς αὐτῶν, [t] ἐπενόεε τίσασθαι τοὺς διώξαντας. πέμψαν-

τι

rex erat, in theſauris ſubterraneis cuſtoditam, compilare quum conſtituiſſent, a ſuis igitur domibus exorſi, dimenſi viam ſub terra ad regias ædes foderunt, eamque humum e cuniculo egeſtam, ubi nox aderat, in flumen Tigrim, qui Ninum præterfluit, exportabant, donec id quod optabant perfecere. Eodem modo audivi in AEgypto hanc alteram fuiſſe factam lacunam, præterquam quod non noctu hæc, ſed interdiu eſt facta: AEgyptios enim humum quam effodiebant, in Nilum extuliſſe, quam ille acceptam diſſiparet. Et hic quidem lacus ita fertur fuiſſe depreſſus.

151 Duodecim autem reges quum iuſte degerent, et interiecto tempore in templo Vulcani ſacrificaſſent, et ultimo feſti die libaturi eſſent, porrexit eis ſummus ſacerdos aureas phialas, quibus libare conſueverant, aberrans numero, undecim, quum eſſent ipſi duodecim. Ibi PSAMMITICHVS, qui poſtremus eorum ſtabat, quum non haberet phialam, detractam ſibi æram galeam tenuit, libavitque. Ferre autem ſolebant et ceteri omnes reges, et tunc quoque geſtabant galeas. Nullo quidem igitur dolo malo uſus Pſammitichus galeam tenuit. Ceteri tamen mente advertentes id factum Pſammitichi et ſimul oraculum, quod ipſis cecinerat, qui eorum ærea in phiala libaſſet, eum ſolum regem AEgypti futurum; eius igitur reminiſcentes non cenſuerunt quidem æquum eſſe, Pſammitichum morte mulctari, poſtquam rimando compererunt non id illum feciſſe induſtria aliqua; ſed maxima potentiæ parte exutum in paluſtria relegandum, ex quibus ne egreſſus, reliquæ AEgypto ſe immiſceret.

152 Hunc Pſammitichum, quum antea fugiens Sabacum AEthiopem, qui patrem eius Necon interemerat, hunc exulem tunc in Syria, poſtquam AEthiops ex inſomnii viſione abiit, reduxerunt ii AEgyptii qui ſunt e regione Saiti: deinde regnanti ſecunda vice ab undecim regibus contigit ei, ut in exilium iret propter illam galeam in paludes. Igitur intelligens quam ignominioſe tractatus ab illis eſſet, ſtatuit ultum ire qui ipſum perſe-

ſe-

a Καταγαίοισι *Arch. V.* *b* Οἰκίων, ut mox, recte in *Arch.* et *V.*, vulgo οἰκιῶν vid. I, 109. *c* Σταθμεώμενοι *Ask. Vind. Arch.* *d* *Med. Ask. Paſſ.* bene: in aliis ἐκφερόμενον. Paullo ante ἔρυσσον ſine augmento *Arch. V.* *e* Γίνοιτο *Arch. V.* *f* Ἐξήνεικε *Arch. V.*, tum ἐώθησαν. *g* *Arch. Vind. Paſſ.* et deinceps ſemper, nonnunquam et *Ask.*, Ψαμμήτιχον. *h* *M. Arch. V.* margo *Steph. Paſſ. Ask. V.*, γὰρ καὶ *Ald.* et ſequaces. *i* Iidem omnes; vulgo δὲ νῦν. Paullo ante τε non legunt *V. Arch.* *k* Deſit ἐν *Arch. V.* et abeſſe poteſt. *l* Ἐκέχρητο *Vind. Arch.* vid. II, 147. *m* Χρηστηρίου *Arch.*, tum οὐδεμιῆς αἰτίης id. *Vind.* ex ſcholio. *n* *Vind. Arch. Paſſ. Ask.*, alii δυνάμεως. *o* *Ald. Rem.*, alii ὁρμώμενον. *p* Deeſt *Arch. Vind.*, qui et Σάβακον. *q* *Arch. Vind. Vall.*, Edd. poſteriores, ἑκὼν ora *Steph. Ald. Camer. Rem. Paris.* duo: Ἕκων *Med. Paſſ.*, ἑκὼν *Ask.* *r* *Paſſ. Arch. Vind. Ald.*, ὄψεως Edd. cum *M.* mox Σαΐτεω *Ask. Paſſ.*, ſine cauſſa; vide II, 172. *s* *Paſſ. M. Ask. Rem.* ora *Steph. V.* alii φεύγοντα cum *Ald.* *t* Ἐπενόησε *Arch.*, ἐπενόει *M. Paſſ. Ask.*, vulgatum eſt in *Vind. Paris. B. Rem. Ald.*

96. Φιάλας χρυσέας] *Galeo* dicitur *miris modis hanc hiſtoriam pervertiſſe Athenaeus*, VI, p. 231. Sed in *Athenaeum* iſta vix cadere poteſt incuria, hominem in excerpendis veterum ſcriptis accuratiſſimum. Quae proſtant loco citato tanquam Herodotea, lectoris potius inepti conficiunt emblema, ab inſtituto *Athenaei* prorſus alienum, quodque non videtur legiſſe, qui vicina dedit *Euſtathius* ad Il. Λ. p. 815. VALCKEN.

98. Ψαμμίτιχος] Haeſitavi in regis nomine. Ψαμμήτιχον ex *Codd.* ſcripſiſſem, ſi ſemper conſpiraſſent. Lege ad Muſam ſuperiorem C. 105. et II. 2. *Athenaeus*, Herodotea haec adtingens, multa admiſcet aliena, et ſcriptoris ſententiae contraria, fortaſſe memoriae peccato, VI, 4. p. 231. D.; paullo prudentior *Diodorus*, I, 66.

10. Ψιλώσαντες τὰ πλεῖστα τῆς δυνάμιος] Convenit *Xenophontis* K. παιδ. IV. p. 105. B. ἐπεμπεν ἐπὶ τοὺς Μήδους, ὡς ΨΙΛΩΣΩΝ αὐτὸν, *ut Cyrum potentia exueret*; et *Dionis Caſſii* XL. p. 167. ἢ μηδ᾽ ἐκεῖνον ΨΙΛΩΣΑΝΤΑΣ, αὐτὸν ταῖς δυνάμεσι —— ἐκδοῦναι. Maioris eſt momenti, quod conſequitur. *H. Stephanus* ὅς οἱ τὸν πατέρα Νεκὼν ἀπέκτεινε publicarat, adſcripto, ſi vulgatum ἑκὼν ſequamur, verti poſſe, *volens*, i. e. *non per inprudentiam, acciderat*: nec diſcrepat *Paull. Leopardus* Emend. VII. 12. Quae quidem cenſura non placuit *Pavio*, ἔχων ἀπέκτεινε praeferenti. *Gronovius* Ἕκων ex *Med.* et aliis potius cenſuit, Νέκων non plane ſpernens. Equidem id retentum maluiſſem, tum quia regis nepos eodem fuit nomine, qui priſcorum mos, tum ob *Stephani* Codd., quibus paria ſentiunt alii. Valeant itaque coniecturae incertae et ex arbitrio natae.

17. Βασιλεύοντα τὸ δεύτερον &c.] Certum ratumque eſt, Pſammitichum AEthiopicam cladem fuga evitaſſe; τὸ δεύτερον vero quorſum referetur? Dices a Saitis revocatum et regno admotum, neque refragabor. Ergone ſic regni curam ſuſcepit, iam ante exilium, regis Sabaconis tempore, eadem dignitate conſpicuus? Id vero conſiſtere nequit cum C. 147. Quare τὸ δεύτερον ſecundam fugam indicat, qua, preſſus a collegis regibus, ſaluti ſuae conſuluit. Mox ὄψιος, ἐπενόεε, μαντήϊον recepi, quippe Ionici commatis. Quod et alias facio, ſolo MSS. indicio contentus: cui enim bono repetitae iterum iterumque admonitiones? *Herodotum* qui verſant, dictionis eiuſdem callent genus.

27. Κατ

ſequuti eſſent. Itaque ex oraculo Latonæ, quod in urbe Buto apud AEgyptios veraciſſimum eſt, ad quod ipſe miſerat, venit reſponſum, venturam ultionem e mari, quum viri ærei apparuiſſent. Quod reſponſum ei magnam incredulitatem ſuffudit, viros æreos ipſi in auxilium venturos. Non longo tempore interiecto, Iones quosdam et Cares prædandi gratia navigantes, neceſſitas compulit applicare ad AEgyptum. Hi quum in terram exiſſent ære armati, AEgyptiorum quidam nuncium fert Pſammiticho ad paludes, ut qui nunquam viderat viros ære armatos, appulſos e mari æreos viros campeſtria populari. Ille agnoſcens oraculum eſſe impletum, amicitiam cum Ionibus et Caribus facit: eosque magnis pollicitationibus hortatur ad ſuas partes fovendas. Ubi perſuaſit, ita demum una cum iis AEgyptiis, qui ſecum ſentiebant, cumque auxiliariis, reges ſuſtu-
153 lit. Omni potitus AEgypto, fecit in Memphi Vulcano antefores ad ventum auſtrum vergentes, et aulam exſtruxit Api, in qua Apis educitur, quum apparuerit, adverſus antefores undique columnis cinctam, ac figuris refertam: cui aulæ ſtant ſuppoſiti loco columnarum coloſſi duodenum cubitorum. Apis autem Græcorum lingua Epaphus eſt.
154 His Ionibus Caribusque, quibus fuerat uſus adiutoribus, Pſammitichus dedit ad habitandum oppoſita invicem prædia, Nilo medio dirempta, quibus nomina poſita ſunt Caſtra. Et cum hæc eis loca dedit, tum vero cetera quæ fuerat pollicitus omnia tradidit. Pueros quinetiam AEgyptios illis commiſit lingua Græca imbuendos, a quibus linguam iſtam edoctis orti ſunt nunc in AEgypto interpretes. Incoluerunt autem Iones et Cares hæc loca longo tempore, et ſunt ea prope mare, paullum infra urbem Bubaſtin, ad oſtium Nili quod dicitur Peluſiacum. Unde poſtea Amaſis rex educens, Memphin eos tranſtulit in ſui tutelam adverſus AEgyptios. Poſt ſedes ab iſtis in AEgypto collocatas, nos Græci cum illis ita commixti, res circa AEgyptum a Pſammiticho rege exorſi, et quæ deinceps extiterunt, omnia liquide cognita habemus. Hi enim primi AEgyptum, qui alterius linguæ eſſent, incoluerunt. Atque ex quibus locis demigrarunt, ibi et veſtigia navalium, et domorum rudera, ad meam

τι δὲ [a] οἱ ἐς Βουτοῦν πόλιν ἐς τὸ χρηστήριον τῆς Λητοῦς, ἔνθα δὴ Αἰγυπτίοισί ἐστι [b] μαντήιον ἀψευδέστατον, ἦλθε χρησμὸς, ὡς τίσις ἥξει ἀπὸ θαλάσσης χαλκέων ἀνδρῶν ἐπιφανέντων. καὶ τῷ μὲν δὴ ἀπιστίη μεγάλη ὑπεκέχυτο, χαλκέους οἱ ἄνδρας ἥξειν ἐπικούρους· χρόνου δὲ οὐ πολλοῦ διελθόντος, ἀναγκαίη κατέλαβε Ἴωνάς τε καὶ Κᾶρας ἄνδρας, κατὰ [c] ληΐην ἐκπλώσαντας, ἀπενειχθῆναι ἐς Αἴγυπτον· ἐκβάντας δὲ ἐς γῆν, καὶ ὁπλισθέντας χαλκῷ, ἀγγέλλει τῶν τις Αἰγυπτίων ἐς τὰ ἕλεα ἀπικόμενος τῷ Ψαμμιτίχῳ, (ὡς οὐκ ἰδὼν πρότερον χαλκῷ ἄνδρας [d] ὁπλισθέντας) ὡς χάλκεοι ἄνδρες ἀπιγμένοι ἀπὸ θαλάσσης λεηλατεῦσι τὸ πεδίον. ὁ δὲ, μαθὼν τὸ χρηστήριον ἐπιτελεύμενον, φίλα τε τοῖσι Ἴωσι καὶ Καρσὶ ποιέεται· καί σφεας, μεγάλα ὑπισχνεύμενος, πείθει μετ᾽ ἑωυτοῦ γενέσθαι. ὡς δὲ ἔπεισε, οὕτω ἅμα τοῖσι μετ᾽ ἑωυτοῦ βουλομένοισι Αἰγυπτίοισι, καὶ τοῖσι ἐπικούροισι, καταιρέει τοὺς βασιλέας. Κρατήσας δὲ Αἰγύπτου πάσης ὁ Ψαμμίτιχος, ἐποίησε τῷ Ἡφαίστῳ προπύλαια ἐν Μέμφι, τὰ πρὸς νότον ἄνεμον τετραμμένα· αὐλήν τε τῷ Ἄπι, ἐν τῇ τρέφεται ἐπεὰν φανῇ ὁ Ἆπις, οἰκοδόμησε, [e] ἐναντίον τῶν προπυλαίων, πᾶσάν τε περίστυλον ἐοῦσαν, καὶ τύπων πλέην· ἀντὶ δὲ κιόνων, ὑπεστᾶσι κολοσσοὶ [f] δυωδεκαπήχεες τῇ αὐλῇ. ὁ δὲ Ἆπις κατὰ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν ἐστὶ Ἔπαφος. Τοῖσι δὲ Ἴωσι καὶ τοῖσι Καρσὶ τοῖσι [g] συγκατεργασαμένοισι αὐτῷ, ὁ Ψαμμίτιχος δίδωσι χώρους ἐνοικῆσαι ἀντίους ἀλλήλων, τοῦ 149
Νείλου τὸ μέσον ἔχοντος· τοῖσι οὐνόματα ἐτέθη [h] Στρατόπεδα. τούτους τε δή σφι τοὺς χώρους δίδωσι, καὶ τἄλλα τὰ ὑπέσχετο πάντα ἀπέδωκε. [i] καὶ δὴ καὶ παῖδας παρέβαλε αὐτοῖσι Αἰγυπτίους, τὴν Ἑλλάδα γλῶσσαν ἐκδιδάσκεσθαι. ἀπὸ δὲ τούτων ἐκμαθόντων [k] τὴν γλῶσσαν, οἱ νῦν ἑρμηνέες ἐν Αἰγύπτῳ γεγόνασι. οἱ δὲ Ἴωνές τε καὶ οἱ Κᾶρες τούτους τοὺς [l] χώρους οἴκησαν χρόνον ἐπὶ πολλόν· εἰσὶ δὲ οὗτοι οἱ χῶροι [m] πρὸς θαλάσσης ὀλίγον ἔνερθε Βουβάστιος πόλιος, ἐπὶ τῷ Πηλουσίῳ [n] καλευμένῳ στόματι τοῦ Νείλου. τούτους μὲν δὴ χρόνῳ ὕστερον βασιλεὺς Ἄμασις ἐξαναστήσας, ἐνθεῦτεν κατοίκισε ἐς Μέμφιν, φυλακὴν ἑωυτοῦ ποιεύμενος πρὸς Αἰγυπτίων. τούτων δὲ οἰκισθέντων ἐν Αἰγύπτῳ οἱ Ἕλληνες οὕτω ἐπιμισγόμενοι τούτοισι, τὰ περὶ Αἴγυπτον γινόμενα, ἀπὸ Ψαμμιτίχου βασιλῆος ἀρξάμενοι, πάντα καὶ τὰ [o] ὕστερον ἐπιστάμεθα ἀτρεκέως. πρῶτοι γὰρ οὗτοι ἐν Αἰγύπτῳ ἀλλόγλωσσοι κατοικίσθησαν. ἐξ ὧν δὲ [p] ἐξανέστησαν χώρων, ἐν τούτοισι δὴ οἵ τε ὁλκοὶ τῶν

a Abest ab *Arch. V.*, qui ἐν ᾗ τὰ χρ. ſtatim. *b* *Arch. V. Ask.* alii μαντεῖον, quod *Ald.* plane omiſit. *c* Citat *Corinthus*, in quo male λῃΐον, tum χαλκέους ἄνδρας ex praecedentibus habet *Euſtath.* in *Hom.* p. 1031, 16. et *Libanius* in Baſilico T. II. p. 120. *d* Ὡπλισμένους *Rem.* *e* Ἀντίον *Paſſ.* *f* *Ald.* et *Camerar.* vulgo δυώδεκα πήχεας, prave. *g* Συγκατεργασαμένοι *Paſſ.* *h* Τὰ Στρατ. *Arch. V.* *i* *Arch. V. Ald. Paris. B. Rem.*, poſterius καὶ praetereunt *M. Ask. Paſſ.* male; vid. VIII, 79. et 130., etiam *Gronov.* VII, 10. tum παρέλαβεν *Arch. V.* *k* *M. V. Paſſ. Arch. Ask.*, alii τὴν Ἑλλάδα γλ. *l* Χρόνους et mox χώρου *Arch.*, male. *m* *Paſſ. Arch. V. Paris. B. C.*, vulgo πρὸς ὀλίγον θαλ. mox πόλιος *Ask. V. Arch. Paſſ.*, alii πόλεος. *n* *Arch. V.* ut C. 156. καλεομένῳ *M. Paſſ.* &c. *o* Ὕστερα *Arch. V.*, et Ψαμμιτ. *p* *M. Paſſ. Ask. Arch. V. Rem.*, ἀνέστησαν vulgo.

27. Κατὰ ληΐην ἐκπλώσαντας] Cares erant λῃστικοὶ et paſſim μισθοῦ στρατεύοντες in *Strabonis* XIV. p. 978. A. Par Graecorum olim et Ionum prava conſuetudo, teſte *Thucydide* I, 5. Hinc in lege *Solonis*, a *Gaio* ſervata *L.* 4. *D. de Colleg.*, ΟΙ ΕΠΙ ΛΕΙΑΝ ΟΙΧΟΜΕΝΟΙ. *ſociati ut praedatum eant.* Vere enim doctiſſimi viri *Palmerius*, *Heraldus*, *Bynkershoekius* ita correxerunt, obliti verborum *Herodoti*, ad eam ſententiam adprime utilium.

44. Δυωδεκαπήχεες] *Aldinum* contemni haud debuerat, quippe unice legitimum: vidit et *Reiskius*; *Diodorus* I, 67. conſentit. Quod ſubditur, ὁ δὲ Ἆπις κατὰ τὴν Ἑλλ. γλ. ἐστὶ Ἔπαφος, vereor, ut *Herodoti* ſit. Conmodam ſedem habet III, 27. 28., hic fortaſſe adſciticium, minus certe neceſſarium. De Epapho gemina *Aelian.* Hiſt. An. XI, 10. et Graecorum alii.

55. Πρὸς θαλάσσης, ὀλίγον ἔνερθε Βουβ.] In Latinis erat *prope exiguum maris*, vulgato πρὸς ὀλίγον θαλάσσης reſpondens. Neutrum bene. *Reiskius* ex illo ὀλίγον πρόσω θαλάσσης, *tantillum remoti a mari.* Veriora edunt MSS., quibus *Diodorus* adſtipulatur I, 67. Statim idem Vir Cl. κατοίκισε ἐς Μέμφιν, iuſtiore cauſſa, quam *Herodotus* brevi adprobabit ipſe. Mendae genus per eſt frequens. Tale in *Strabonis* X. p. 685. B. ὁ μὲν τὴν Ἐρετρίαν ᾤκησε· et p. 734. εἶτ᾽ Ἀχαιοὶ καὶ Λάκωνες συνῴκησαν. Tale Muſa VI, 33. VII, 170. Cares autem μέρος τι τῆς Μέμφεως incoluiſſe, Καρομεμφῖται adpellatos, eſt in *Polyaeno* VII, 3. et *Steph. Byz.* Voc. Καρικόν.

65. Ὁλκοὶ τῶν νεῶν] Laurentius *Veſtigia navalium*, et C. 159.; *H. Stephanus* obſcurius, *canales quibus naves deducebantur*. Malo *navalia* cum *Porto*. Ὁλκοὺς δυνάμεις *Philo Iud.* Leg. ad Caium p. 1030., alibi ὁλκικάς, eas ait, quae adliciunt. Nautica in re ὁλκοὶ rudentes

τῶν νηῶν καὶ τὰ ἐρείπια τῶν οἰκημάτων τὸ μέχρι ἐμεῦ ἦσαν. Ψαμμίτιχος μέν νυν οὕτω [a] ἔσχε τὴν Αἴγυπτον. Τοῦ δὲ χρηςηρίου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ πολλὰ ἐπεμνήσθην ἤδη· καὶ [b] δὴ λόγον περὶ αὐτοῦ ὡς ἀξίου ἐόντος ποιήσομαι. τὸ γὰρ χρηςήριον [c] τοῦτο τὸ ἐν Αἰγύπτῳ, ἔςι μὲν Λητοῦς ἱρὸν, ἐν πόλι δὲ μεγάλῃ ἱδρυμένον, κατὰ τὸ Σεβεννυτικὸν καλεόμενον ςόμα τοῦ Νείλου, ἀναπλέοντι ἀπὸ θαλάσσης ἄνω. οὔνομα δὲ τῇ πόλι ταύτῃ, [d] ὅκου τὸ χρηςήριόν ἐςι, Βουτώ, ὡς καὶ πρότερον ὠνόμαςαί μοι. ἱρὸν δὲ ἐςὶ ἐν τῇ Βουτοῖ ταύτῃ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος. καὶ ὅ γε νηὸς τῆς Λητοῦς, ἐν τῷ δὴ τὸ χρηςήριον ἔνι, αὐτός τε τυγχάνει ἐὼν μέγας, καὶ τὰ προπύλαια ἔχει ἐς ὕψος δέκα ὀργυιέων. τὸ δέ μοι τῶν φανερῶν [e] θῶμα μέγιςον παρεχόμενον φράσω. ἔςι ἐν τῷ τεμένεϊ τούτῳ Λητοῦς νηὸς, ἐξ ἑνὸς λίθου πεποιημένος, ἔς τε ὕψος, καὶ [f] ἐς μῆκος· καὶ τοῖχος ἕκαςος τούτοισι ἴσος· [g] τεσσεράκοντα πηχέων τουτέων ἕκαςόν ἐςι. τὸ δὲ [h] καταςέγασμα τῆς ὀροφῆς, ἄλλος ἐπικέεται λίθος, ἔχων τὴν παρωροφίδα τετράπηχυν. Οὕτω μέν νυν ὁ νηὸς τῶν φανερῶν μοι τῶν περὶ τοῦτο τὸ ἱρόν ἐςι [i] θωυμαςότατον· τῶν δὲ δευτέρων, νῆσος [k] ἡ Χέμμις καλευμένη, ἔςι μὲν ἐν λίμνῃ βαθέῃ καὶ πλατέῃ κειμένη παρὰ τὸ ἐν Βουτοῖ ἱρὸν, λέγεται δὲ ὑπ' Αἰγυπτίων [l] αὕτη ἡ νῆσος εἶναι πλωτή. αὐτὸς μὲν ἔγωγε οὔτε πλέουσαν, οὔτε κινηθεῖσαν [m] εἶδον. τέθηπα δὲ ἀκούων εἰ νῆσος ἀληθέως ἐςὶ πλωτή. ἐν δὴ
150 ὦν ταύτῃ νηός τε Ἀπόλλωνος μέγας ἔνι, καὶ βωμοὶ τριφάσιοι ἐνιδρύαται. [n] ἐμπεφύκασι δ' ἐν αὐτῇ φοίνικες συχνοὶ, καὶ ἄλλα δένδρεα, καὶ καρποφόρα καὶ ἄφορα πολλά. λόγον δὲ [o] τόνδε ἐπιλέγοντες οἱ Αἰγύπτιοι, φασὶ εἶναι [p] αὐτὴν πλωτὴν· ὡς ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ οὐκ ἐούσῃ πρότερον πλωτῇ, Λητὼ, ἐοῦσα τῶν ὀκτὼ θεῶν τῶν πρώτων γενομένων, οἰκέουσα δὲ ἐν Βουτοῖ πόλι, ἵνα δή οἱ τὸ χρηςήριον τοῦτό ἐςι, Ἀπόλλωνα παρὰ Ἴσιος παρακαταθήκην δεξαμένη, διέσωσε καταχρύψασα ἐν τῇ νῦν πλωτῇ λεγομένῃ νήσῳ· [q] ὅτε τὸ πᾶν διζήμενος ὁ Τυφὼν ἐπῆλθε, θέλων ἐξευρεῖν τοῦ [r] Ὀσίριος τὸν παῖδα. Ἀπόλλωνα δὲ, καὶ Ἄρτεμιν, Διονύσου καὶ Ἴσιος λέγουσι εἶναι παῖδας· [s] Λητοῦν δὲ, τροφὸν αὐτοῖσι καὶ σώτειραν γενέσθαι. Αἰγυπτιςὶ δὲ Ἀπόλλων μὲν, [t] Ὧρος· Δημήτηρ δὲ, Ἶσις· Ἄρτεμις δὲ, Βούβαςις. ἐκ τούτου δὲ τοῦ λόγου καὶ οὐδενὸς ἄλλου, Αἰσχύλος ὁ [u] Εὐφορίωνος ἥρπασε τὸ ἐγὼ

meam usque ætatem oſtendebantur. Atque hunc quidem in modum Pſammitichus AEgypto potitus eſt. De oraculo autem quod 155
eſt in AEgypto, cum feci multa verba, tum faciam, utpote quod dignum eſt. Etenim oraculum hoc in AEgypto, ſacrum eſt Latonæ, poſitum in magna urbe, cui nomen eſt, ut ſuperius a me nominatum eſt, Buto, ad oſtium Nili, quod Sebennyticum appellatur, ab mari flumen ſubeuntibus. In hac urbe templum eſt Apollinis Dianæque; et illud Latonæ, in quo redduntur oracula, tum ipſum grande eſt, tum anteſores habet ad quadraginta cubitorum altitudinem. Ubi quid mihi ex iis, quæ in aperto erant, maximo miraculo fuerit, referam: Eſt in hoc ſacro Latonæ ædes ex uno facta lapide, quod ad longitudinem attinet ac altitudinem; et cuius paries quilibet his æqualis; unumquodque ex his eſt quadragenum cubitorum; cuius lacunari pro tecto impoſitus eſt alius lapis quatuor cubitorum per oras craſſitudinis. Itaque eorum, quæ circa templum hoc 156
ſunt in propatulo poſita, maxime admirabilis apud me fuit iſta ædes. Secundo loco inſula; quæ vocatur Chemmis, in lacu profundo ac ſpatioſo ſita propter templum, quod Buto eſt; quæ inſula ab AEgyptiis fertur innare. Ego tamen eam neque innantem vidi, neque motam: ſed hoc audire admiratus ſum, ſi quæ vere eſt inſula natans. In hac igitur templum Apollinis magnum, et aræ triplices extructæ ſunt, et palmæ frequentes in eadem enatæ: aliæque multæ partim fructiferæ, partim ſteriles arbores. Cur autem ea natans ſit, hanc AEgyptii rationem reddunt: quod in hac inſula olim non natante, Latona, quæ ex octo numinibus, quæ prima extiterunt, unum eſt, quum in urbe Buto, ubi hoc eius oraculum eſt, habitaret; Apollinem ab Iſide inſtar depoſiti accipiens, occultavit in ea iam natante inſula, ac ſoſpitem reddidit; quo tempore Typhon, omnia indagans ut Oſiris filium inveniret, adveniſſet. Nam Apollinem et Dianam aiunt Bacchi et Iſidis liberos eſſe; Latonam vero, nutricem horum ac ſervatricem. Et Apollo quidem AEgyptiace Orus, Ceres autem Iſis, Diana vero Bubaſtis. Atque ex hac narratione, non aliunde, AEſchylus Euphorionis filius, ra-

a Arch., ceteri ἔσχε Αἴγ. *b* Deſit *Arch.* *c* Τοῦτο τὸ ἐν *Arch. V. Ald. Paris. B.* cum *Edd.*, τὸ non erat in *M. Paſſ. Ask.* *d* Ὅκου *Arch. V.*, tum ὠνόμασται *V. Paſſ.* *e Arch. V. Ald. Paris. B.*, θῶμα *M. Paſſ. Ask.* *f* Abeſt praepoſitio *V. Arch.* *g Paſſ.*, in ceteris τεσσαράκοντα contra morem; conf. *Gronov.* I, 14. *h* Habet hinc *Pollux* VII, 123. ſtatim ἐπικέεται. *Ald. Rem. Paris. B. C.*, ceteri ἐπίκειται neglecta dialecto; tum παρωροφ. *Arch.* *i Arch.*, θωμαστότατον *Ask. M. Paſſ.*, θαυμαστότερον *Ald.* et *Edd.* *k* Ἔχεμις καλευμένη *Arch. V.* et *Euſtath.* in Odyſſ. p. 1644. ſin., poſterius etiam *M. Paſſ. Ask.*, alii καλεομένη. *l* Εἶναι αὕτη ἡ νῆσος πλ. ſic *Paſſ. Ask. V. Arch.* *m* Ἴδον *Arch. V.* *n Vind. Arch.* ἐμπεφύκασι, tum φοίν. τε συχνοί. *o M. Paſſ. Ask. V. Arch.* margo *Steph.*, τοιόνδε *Ald.* et alii. *p* Ταύτην *Arch.* et mox ἐνεούσῃ loco οὐκ ἐούσῃ id. *q* Ὅτε δὴ τὸ *Arch.* *r M. Ask. Paſſ. V. Arch.*, Ὀσίριδος male alii. Quae ſequuntur excerpſit *Athenagor.* Leg. C. 24. *s Ald. Arch. V. Rem.*, vere, Λητὼ *M. Paſſ. Ask.* ora *Steph. Athenagor.* *t* Ὧρος *Arch. Vind.* absurde. *u* Εὐφορίονος *Arch. V.*

dentes ſunt ad naves trahendas. Schol. *Thucydidis* III, 25. οἱ ὁλκοὶ, ὄργανά εἰσι, οἷς αἱ νῆες ἕλκονται· tum navalia. *Heſychius* ὁλκούς, ναυστάθμους, τὰς ἕλξεις τῶν πλοίων. *Suidas* paria, fortaſſe hoc ex loco.

84. Τὴν παρωροφίδα τετράπηχυν] *Pollux* I, 81. τὸ μεταξὺ τοῦ ὀρόφου καὶ τοῦ τέγους, παρωροφίς· cuius deſcriptio, Latinis *Vallae* non congruit. Niſi aberro, videtur prominentiam τοῦ καταστεγάσματος, ſive quod παρὰ τὸν ὄροφον porrigebatur, indicare. Huiusmodi autem tecta ex uno lapide, μονόλιθα, non praeterita a *Strabone* XVII. p. 1165. neque *Noſtro* II, 175., oſtentant in hunc diem AEgyptiorum parietinae a *Frid. Lud. Norden* Itin. AEgypt. p. 187. cum cura deſcriptae. Θῶμα, θωμαστότατον cur receperim, dictum alias fuit.

87. Νῆσος ἡ Χέμμις καλευμένη] *Euſtathii* et *Arch.* Ἔχεμις probari a *Th. Galeo* haud debuerat: nata eſt ex διττογραφίᾳ. *Mela* I, 9. et *Stephan. Byz.* *Noſtrum*, excitans, *Chemmin* tuentur atque *Hecataeus* apud eumdem. Nam quae C. 91. Chemmis, longe diverſa urbs eſt. Inſulas, quas miratur *Herodotus*, fluitantes AEgypti et μεγάλας σφόδρα, dabit *Theophraſtus* Hiſtor. Plant. IV, 13., etiam prope Orchomenum Boeotiae; Italiae nonnullas *Seneca*, Q. Nat. III, 25., plures *Plinius* H. Nat. II, 95., quorſum *Labeonis* verba in *L.* 65. § 2. *D. de Adquir. R. Dom.* recte referunt. Conf. *Salmaſ.* Eclogarum finem.

93. Ἐμπεφύκασι δ' ἐν αὐτῇ] *Homeri* περὶ δ' ἄγχι πεφύκει *Th. Gale* ad *Arch.* et *Vind.* ἐμπεφύκασι amplectendum pertraxit, pellicit et me. Priorem tamen formam *Hippocrates* et *Aretaeus Cappadox* non ſpreverunt, neque *Noſter* I, 193. II, 91.

8. Αἰσχύλος] Cereris filiam Dianam dixerat, opinor, in dramate deperdito. *Pauſan.* VIII, p. 676. Δήμητρος Ἄρτεμιν θυγατέρα εἶναι καὶ οὐ Λητοῦς, ὄντα Αἰγύπτιον

rapuit quod dicam: ut ſolus omnium qui poëtæ anteceſſerunt, fecerit Dianam Cereris filiam: ideo vero inſulam redditam eſſe natan-
157 tem. Hæc quidem ſic aiunt. Pſammitichus vero in AEgypto quatuor et quinquaginta regnavit annos: per quorum undetriginta magnam Syrim urbem obſidens oppugnavit, donec cepit. Hæc eſt Azotus, quæ diutiſſimam inter omnes urbes, quas novimus, ſu-
158 ſtinuit obſidionem. Pſammitichi filius, qui et regnum AEgypti ſuſcepit, extitit NECVS, qui foſſam in rubrum mare ferentem primus aggreſſus eſt, quam Darius Perſes ſecundo loco depreſſit, longitudinis quidem quatuor dierum navigationis; latitudinis, ut per eam duæ poſſent ſimul agi triremes. Aqua quæ in hanc e Nilo deducta eſt, paulo ſupra Bubaſtin urbem, iuxta oppidum Arabiæ Patumon deducitur, pertinens in mare rubrum. Initium fodiendi ſumptum eſt a planitie AEgypti Arabiam verſus, cui planitiei ſupra contiguus eſt extenſus prope Memphin mons, in quo lapicidinæ ſunt. Itaque iuxta huius montis radices ducta eſt foſſa ab occidente orientem verſus longo tractu: et deinde pertinet ad divortia, quæ ab monte ad meridiem et ventum auſtrum fert in ſinum Ara-

ἐγὼ φράσω, μῶνος δὴ *a* ποιητέων τῶν προγενομένων. ἐποίησε γὰρ Ἄρτεμιν εἶναι θυγατέρα Δήμητρος. τὴν δὲ νῆσον διὰ τοῦτο γενέσθαι πλωτήν. ταῦτα μὲν οὕτω λέγουσι. Ψαμμίτιχος δὲ ἐβασίλευσε Αἰγύπτου τέσσερα καὶ πεντήκοντα ἔτεα· τῶν τὰ ἑνὸς δέοντα τριήκοντα, *b* Ἄζωτον, τῆς Συρίης μεγάλην πόλιν, προσκατήμενος ἐπολιόρκεε, *c* ἐς τὸ ἐξεῖλε· αὕτη δὲ ἡ Ἄζωτος ἁπασέων πολίων ἐπὶ πλεῖστον χρόνον *d* πολιορκευμένη ἀντέσχε, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. Ψαμμιτίχου δὲ Νεκῶς παῖς ἐγένετο, καὶ ἐβασίλευσε Αἰγύπτου, ὃς τῇ διώρυχι ἐπεχείρησε πρῶτος τῇ ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν φερούσῃ· τὴν Δαρεῖος ὁ Πέρσης δεύτερα διώρυξε· τῆς *e* μῆκος μέν ἐστι πλόος ἡμέραι τέσσερες· *f* εὖρος δὲ ὠρύχθη, ὥστε τριήρεας δύο πλέειν ὁμοῦ *g* ἐλαστρευμένας. ἦκται δὲ ἀπὸ τοῦ Νείλου τὸ ὕδωρ ἐς αὐτήν. ἦκται δὲ κατύπερθε ὀλίγον Βουβάστιος πόλιος παρὰ Πάτουμον τὴν Ἀραβίην πόλιν. ἐσέχει δὲ ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν. ὤρυκται δὲ πρῶτον μὲν τοῦ πεδίου τοῦ Αἰγυπτίου τὰ πρὸς Ἀραβίην ἔχοντα· ἔχεται δὲ κατύπερθε τοῦ πεδίου τὸ κατὰ Μέμφιν τεῖνον ὄρος, *h* ἐν τῷ αἱ λιθοτομίαι ἔνεισι. τοῦ ὦν δὴ ὄρεος τούτου παρὰ τὴν *i* ὑπωρέην ἦκται ἡ διῶρυξ ἀπ' ἑσπέρης μακρὴ πρὸς τὴν ἠῶ, καὶ ἔπειτα τείνει ἐς διασφάγας *k*, φέρουσα ἀπὸ τοῦ ὄρεος πρὸς μεσαμβρίην τε καὶ νότον ἄνεμον, ἐς τὸν κόλ-

a Ποιητέων λεγομένων *Arch. V.* et *valla.* *b* Ἔζωτον *Arch.* et mox. *c* Ἐς ὃ *Arch. V. Suidas*, et *Med.* male. *d Vind. Arch.*, πολιορκεομένη vulgo; tum Ψαμμιτ. iidem: citat Suidas in Ψαμμίτιχος. *e V. Arch.*, ceteri μῆκός ἐστι. *f* Novem haec vocabula non legit *Arch.* neque *Vind.* *g Ald. Rom. Paris. B. Euſtath.* p. 1167, 27: ἐλαστρεομένας *M. Ask. Paſſ.* *h* Ἐν ᾧ, tum μὲν ἔνεισι *V. Arch.* *i* Ὑπωρείην iidem. *k Paſſ. Ask. Paris.* C. tum μεσημβρίης vulgo φερούσας, etiam *Med.*

πτίων τὸν λόγον, Αἰσχύλος ἐδίδαξεν ὁ Εὐφορίωνος τοὺς Ἕλληνας' ſua deſumſiſſe ex *Herodoto* merito videbatur *Iablonskio* Panth. III, c. 4. §. 4. Quae praecedunt Herodotea de Latona, liberorum Διονύσου καὶ Ἴσιος Apollinis et Dianae nutrice ac ſervatrice proſtant in *Scholiis* ad *Ciceron.* I. in Verr. c. 18. mendoſiſſime ſcripta; nam voces, Ἴσιος λέγουσι, in has deformatae ſunt ΗΣΙΟΔΟΣ ΔΕ ΤΟΤΣΕΙΝ magis mirum Λητοῦν in τοῦτον degeneraſſe: ſed hunc locum video deſignatum *Gronovio*; qui fruſtra Λητὼ ſcribi maluit quam Λητοῦν. *Euſtath.* ad Od. E. p. 212. E. τὴν Καλυψὼ καὶ τὴν Ἰὼ, Καλυψοῦν καὶ Ἰοῦν οἱ πλείονες Ἴωνες γράφουσιν habet Ionicum κακεστοῦν *Heſychius*, εὐεστοῖν ſcripſit *Democritus*. VALCKEN.

10. Ἐποίησε γὰρ Ἄρτεμιν εἶναι &c.] Oculis et animo *Pauſaniae* haec obſervata fuiſſe, ex VIII, 37. nemini non adparebit. Satis vero hic ambiguum, τὴν δὲ νῆσον διὰ τοῦτο —quorſum tendant: an ad *Aeſchylum*, an aliorſum? Cl. *Pauw* Tragico transſcribit, et propterea τὴν δὲ Δῆλον διὰ τοῦτο γενέσθαι πλωτὴν, *Ideoque Delum redditam eſſe natantem*, corrigendum pertendit. Fabula ex *Callimachi* Hymno in Delum abunde nota eſt, huic tamen loco non bene adcommodata. Continuatur, quod de fluitante inſula Chemmi poſitum ante fuerat, adſeriturque πλωτὴν tum eſſe factam, quum Apollo et Diana Typhonis in ea inſidias vitarent. Pendent omnia ex ſuperioribus φασὶ εἶναι αὐτὴν πλωτὴν, et arguunt ſequentia. Deerat στιγμὴ post Δήμητρος, prudente Cl. *Reiskii* conſilio adſcripta.

12. Ἐβασίλευσε —— τέσσερα καὶ πεντήκοντα] Redit in memoriam acerba criminatio, qua *Herodotum* ſuo more perſtrinxit G. *Iameſon* Spicileg. Ant. AEgypt. C. VI, 6. Negat vera eſſe, quae de Pſammeticho, Scythis, Cyaxare L. I, 105. litteris prodita ſunt. Neque *enim Pſammetichum obviam ire Scythis potuiſſe, quia debitum naturae perſolverat: namque* XLII. *annis ante Cyaxarem regnum inchoaſſe.* Quid tum porro? Regni munera per annos LIV. Pſammetichus obiit; potuit ergo, ſi verum foret annis XL. et duobus ante Cyaxarem regnum inchoaſſe, plurium ſpatio annorum iſti Medorum regi, quod *Herodotus* et *Strabo* XVII. p. 1153., aliunde doctus, adfirmavit, aequalem habere aetatem. At hoc perpende: mortem cum vita commutavit Amaſis anno Periodi Iulianae 4187.; a cuius obitu ad Pſammetichi initia anni ſunt, ſicuti *Iameſonus* bene putavit, centum circiter et quadraginta ſex. Ergo principia Pſammetichi conveniunt anno Per. I. 4042. Cambyſes ſub annum regni quintum in AEgyptum arma vertit, hoc eſt, P. Iul. 4188. anno. Hinc ad Cyaxaris regni exordium reperiuntur anni ferme centum et octo, non inficiante docto viro: quare regnare is anno eiusdem Periodi 4079. coepit. Conſequens inde eſt, ut Cyaxares et Pſammetichus reges ſe ultra XV. annos videre et venerari potuerint. *I nunc*, et criminatori auſculta. Ego vero ἐς τὸ, quod in ἐς ὃ crebro abiit, non movi, atque ex ſermonis indole πολιορκευμένη, et ἐλαστρευμένας ex ſchedis recepi, *Euſtathii* iudicium ſecutus.

21. Τῆς μῆκος μέν ἐστι] Bene MSS. ob ſequens δέ. Eſt de hac foſſa Cl. *Mich. Roſſalli* ſchediasma, quo ex *Ariſtotele* I. Meteorol., C. 14. et *Strabone* eius initia Seſoſtridi vindicantur. Verum Geographus XVII. p. 1157. incertus haeret, *Herodoti Ariſtotelis*que opinionem recenſens, alibi I., p. 65. confidentior, ubi *Caſaubonus* doctiſſime. *Noſtro* planiſſime adcedit *Diodorus* I, 33. plura de egregio iſto opere, modo inconcusſum manſiſſet, quam alii, commentatus. Hoc addere, ferente occaſione, debeo, *Ioſephum* Bell. I. V, 9. p. 347. Pharaoni, qui Abrahamo uxorem Saram abduxit, Νεχαὼς cognomen indidiſſe: quod unde acceperit, neſcire me fateor, probe alioqui gnarus, eam Iudaei ſcriptoris perorationem multa ſtolidae iactantiae argumenta conplecti.

22. Ἐλαστρευμένας] Adfirmat etiam *Euſtath.* ad Il. Σ. p. 1219, 24. Ὅτι καὶ ἐπὶ νεῶν ἐλαυνομένων τὸ Ἐλαστρεῖν λέγεται Ἡρόδοτος δηλοῖ ἐν τῷ, τριήρεις ἐλαστρευμένας. Multo frequentius olim formam iſtam in libris veterum lectam, quam a nobis, monſtrant diverſa Grammaticorum interpretamenta, ex uſu multiplici verbi ἐλαύνειν atque origine facile illuſtranda. VALCKEN.

28. Τὸ κατὰ Μέμφιν τεῖνον ὄρος] Admotam his medicam a *Reiskio* manum, τὸ παρὰ Μέμφιν τεῖνον *Memphim praetendens*, aut τὸ κ. Μ. στεινὸν, *anguſtus apud Memphim mons*, Scriptor deprecatur. Maluit II, 8. hoc de monte τείνον ἐς τὴν Ἐρυθρὴν —— ἐν τῷ αἱ λιθοτομίαι, uti hic: tum C. 175. ἐκ τῶν κατὰ Μέμφιν ἐουσέων λιθοτομιέων. Mox ex ſchedis φέρουσα ſententiam ornat. Nam *divortia* ſive διασφάγες ab indicato monte non protendebantur, ſed ipsa foſſa, ab eo in meridiem et ſinum Arabicum ferens. Iam Arabiae Urbs Πάτουμος praeterita a *Steph. Byz.* non eſt, eadem, ut viri eruditi arbitrantur, ac פתם *Pithom* Hebraeorum *Exodi* C. I, II.; quae quidem Πιθώων πόλις, et Coptorum ſermone ⲡⲉⲑⲱⲙ ſive πεθωμ cum deinde fuerit nuncupata, et extimo ſinus Arabici angulo adcubuerit, nulla mihi dubitatio eſt, quin Herodotea diſtinguenda ſint ὀλίγον — πόλιος· παρὰ Πάτουμον — πόλιν ἐσέχει ἐς τὴν ——. Certe ad Patumum foſſa ſinui Arabico iungebatur, longe ab urbe Bubaſti ſeiunctam. Illis autem δὲ ſi deforet, equidem non revocarem.

κόλπον τὸν Ἀράβιον. τῇ δὴ ἐλάχιστόν ἐστι καὶ συντο-
μώτατον ἐκ τῆς Βορηΐης θαλάσσης ὑπερβῆναι ἐς τὴν
Νοτίην καὶ Ἐρυθρὴν [a] τὴν αὐτὴν ταύτην καλεομένην,
[b] ἀπὸ τοῦ Κασίου οὔρεος τοῦ οὐρίζοντος Αἴγυπτόν τε
καὶ Συρίην, ἀπὸ τούτου εἰσὶ στάδιοι χίλιοι ἐς τὸν Ἀρά-
151 βιον κόλπον. τοῦτο μὲν τὸ συντομώτατον· ἡ δὲ διῶρυξ
πολλῷ μακροτέρη, ὅσῳ σκολιωτέρη ἐστί· τὴν ἐπὶ Νε-
κῶ βασιλῆος [c] ὀρύσσοντες Αἰγυπτίων ἀπώλοντο δυώδεκα
μυριάδες. Νεκῶς μέν νυν μεταξὺ ὀρύσσων ἐπαύσατο,
μαντηΐου ἐμποδίου γενομένου τοιοῦδε, τῷ βαρβάρῳ αὐτὸν
[d] προεργάζεσθαι. βαρβάρους δὲ πάντας οἱ Αἰγύπτιοι
καλέουσι τοὺς [e] μή σφι ὁμογλώσσους. Παυσάμενος
δὲ τῆς διώρυχος ὁ Νεκῶς, ἐτράπετο πρὸς στρατηΐας·
καὶ τριήρεες, αἱ μὲν, ἐπὶ τῇ Βορηΐῃ θαλάσσῃ ἐποιήθη-
σαν, αἱ δ' ἐν τῷ Ἀραβίῳ κόλπῳ, ἐπὶ τῇ Ἐρυθρῇ
θαλάσσῃ· [f] τῶν ἔτι οἱ ὁλκοὶ ἐπίδηλοι. καὶ ταύτῃσί
τε ἐχρᾶτο ἐν τῷ δέοντι· καὶ [g] Συρίοισι πεζῇ ὁ Νεκῶς
συμβαλὼν ἐν Μαγδόλῳ ἐνίκησε· μετὰ δὲ τὴν μάχην,
[h] Κάδυτιν πόλιν τῆς Συρίης ἐοῦσαν μεγάλην εἷλε. ἐν
τῇ δὲ ἐσθῆτι ἔτυχε ταῦτα κατεργασάμενος, ἀνέθηκε
τῷ Ἀπόλλωνι, πέμψας [i] ἐς Βραγχίδας τὰς Μιλη-
σίων. μετὰ δὲ, ἑκκαίδεκα ἔτεα [k] τὰ πάντα ἄρξας,
τελευτᾷ, τῷ παιδὶ Ψάμμι παραδοὺς τὴν ἀρχήν. Ἐ-
πὶ τοῦτον [l] δὴ τὸν Ψάμμιν βασιλεύοντα Αἰγύπτου ἀπ-
ίκοντο [m] Ἠλείων ἄνδρες ἄγγελοι, αὐχέοντες δικαιό-
τατα καὶ [n] κάλλιστα τιθέναι τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ ἀγῶ-
να πάντων ἀνθρώπων· καὶ δοκέοντες παρὰ ταῦτα οὐδ'
ἂν τοὺς σοφωτάτους ἀνθρώπων Αἰγυπτίους οὐδὲν ἐπεξευ-
ρεῖν. ὡς δὲ ἀπικόμενοι ἐς τὴν Αἴγυπτον οἱ Ἠλεῖοι ἔλε-
γον τῶν εἵνεκα ἀπίκοντο, ἐνθαῦτα ὁ βασιλεὺς οὗτος
συγκαλέεται Αἰγυπτίων τοὺς λεγομένους εἶναι σοφω-
τάτους. συνελθόντες δὲ οἱ Αἰγύπτιοι, ἐπυνθάνοντο τῶν
Ἠλείων, λεγόντων ἅπαντα τὰ [o] κατήκει σφέας
ποιέειν περὶ τὸν ἀγῶνα· ἀπηγησάμενοι δὲ τὰ πάντα,
ἔφα-

Arabicum. Qua ſane breviſſimus et maxime
compendiarius eſt a mari ſeptentrionali trans-
tus ad auſtrale et idem hoc rubrum voca-
tum; a monte Caſio, qui AEgyptum Syriam-
que disterminat, ſtadia mille ſunt in Arabi-
cum ſinum. Et hoc quidem breviſſimum eſt:
verum foſſa multo longior, ſcilicet quanto
eſt magis inflexa. In qua fodienda ſub re-
ge Neco centum viginti millia AEgyptio-
rum perierunt. Inque eius medio opere Ne-
cos deſtitit, hoc interpellatus oraculo, eum
id opus barbaro præmunire. AEgyptii au-
tem barbaros omnes vocant, qui non ipſo-
rum lingua loquuntur. Superſedens itaque a 159
facienda foſſa Necos, ad militares expedi-
tiones ſe convertit; et naves bellicæ partim
ad mare ſeptentrionale, partim in ſinu Ara-
bico ad rubrum mare ſunt perfectæ: qua-
rum adhuc veſtigia navalium clara. Et his,
ubi opus fuit, utens, ac terreſtri quidem
acie congreſſus Necos cum Syris in Mag-
dolo, victoria potitus eſt, et poſt prœlium,
Cadyti, magna Syriæ urbe. Veſtem autem,
in qua id peregit, Apollini dicavit, et ad
Branchidas Mileſiorum miſit. Poſt id per-
fectis ſeptem et decem omnino imperii ſui
annis deceſſit, tradito imperio PSAMMI filio.
Ad eum in AEgypto regnantem, nuncii qui- 160
dam Eleorum advenerunt, iactantes in O-
lympia iuſtiſſime ac pulcherrime inter mor-
tales omnes proponi certamen, ita ut exi-
ſtimarent ne AEgyptios quidem hominum ſa-
pientiſſimos aliquid ultra hæc inveniſſe. Iſti
ubi in AEgyptum venientes ea expoſuerunt,
quorum gratia venerant, ibi tum iſte rex
convocavit ex AEgyptiis eos, qui ſapientiſ-
ſimi haberentur. Qui quum conveniſſent,
et Eleos audiſſent omnia commemorantes, quæ
par erat ab ipſis fieri in edendo certamine,
et

a Deſunt duo haec *Arch.* *b* *M. Arch. Paſſ. Ask. V.* ora *Steph.*, *Aldus* ἀπὸ Κασ., mox ὁρίζοντος *Arch. Vind.* etiam *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 260., ſpreta Ionica ſpecie. *c* *M. Paſſ. Ask. Arch. V.*, ὀρύσσοντος cum *Aldo* ceteri. *d* *M. Ask. Paſſ. Vind. Valla*, alii προτέρη., male; vid. *Gronov.* *e* Iidem cum *Arch.*, σφισὶ, in reliquis μή σφι, levi diſcrimine. *f* *M. Ask. Paſſ.*, vulgo ὧν. ſtatim εἰσὶ δῆλοι *Arch. Vind.* *g* Συρίοισι Iidem *h* Κάλυτις ex hoc loco *Steph. Byz.*; ſimilitudo litterarum Δ et Λ errorem progenuit. *i* *Porphyrius* Q. Homer. VIII. exſcripſit. *k* Deſit articulus *Arch.* *l* Omittit idem et *Vind.* *m* Ἠλείων ἄγγελοι *M. Ask. Paſſ. V. Arch. Paris. B.*, alii Ἠλ. ἄνδρες ἄγγελοι cum *Aldo*, et fortaſſe rectius; amat enim hunc pleonaſmum, ut I, 90. et 141. *n* Μάλιστα *Arch. V.* *o* Ἥκει Iidem.

46. Ἐπὶ τῇ Βορηΐῃ θαλάσσῃ] Inſtruxit triremes, in ſeptemtrionale et auſtrale mare, ſive Oceanum Orientis, mittendas: eadem Ἐρυθρὴ hoc loco θάλασσα, ac νοτίη, ſicuti C. 158., tum IV, 42., ubi memorandum regis huius circa omnem Africam in Herculeum fretum et mare mediterraneum, ſive boreale, navigandi ſtudium. Quod autem in duobus *Codd.* οἱ ὁλκοὶ εἰσὶ δῆλοι, pro iuſto poteſt putari.

50. Ἐν Μαγδόλῳ ἐνίκησε] Hac de urbe quanti disputationum aeſtus? Officii ratio, ne nihil moneatur, expoſtulat. Paucis defungar. Sunt doctiſſimi homines, quibus *Magdolus* ea eſt, quam XII. M. P. *Antonini* Itinerar. p. 171. Peluſio ſeiungit. Convenit nomen, congruere et ſitus videtur. Ego vero ſtudioſius conſideratum vellem, urbem eam ex *Herodoti* ſinitione II, 6. III, 5. AEgypti fuiſſe: in quam Syros ſe, quicunque fuerint, hoc rege, adeo opibus et militaribus copiis florente, penetraſſe, creditu difficile ſit: praeſertim cum ora Syriae maritima ad Azotum ultraque, eius fuerit in ditione, ſicuti narratum C. 157. Adeone ſupinos arbitrabimur Syros, qui, vitare cum poſſent, in anceps diſcrimen et certam perniciem ſe mergere voluerint? Mihi imperatorum artes et cauta conſilia replicanti, id quidem probabile non accidit. Ubi ergo *Magdolus*? Inventa ab eruditiſſimis viris eſt in urbe Manaſſitidis tribus, *Megiddo*, cuius vicina in valle egregius princeps Ioſias profligatus *Chronic.* II. XXXV, 22. *Reg.* II. XXIII, 29. hoc abs rege fuit. Neque illis ego refragabor. Nominis diſcrepantia non moratur. Ex *Megiddo*, AEgyptii, unde haec *Herodotus*, ſuo ore *Magdolum*, ut in ſimilibus accidit ſaepius, formarunt. Et ſi moratur, adſciſci poterit *Magdiel*, non longe hinc diſſitus vicus, apud *Hieronymum* in Onomaſt., unde *Magdolus* commodo gignetur. Nec obſiciunt *Syri*, ſuo vocabulo, ſummo latius, Iudaeos, in AEgypto multimodis deteſtabiles, conplexi. Mitto alia, quae *H. Relandi* Palaeſt. L. III. p. 894. et *Iac. Perizonii*, etſi in quibusdam diſſentientis, Origin. AEgypt. C. 23. p. 471. ſubpeditabunt.

51. Κάδυτιν πόλιν τῆς Συρίης] Recurrit urbs III, 5., nec diverſa, ſeu eius amplitudinem ſive ſitum examines, videtur. *Herodotus* aliam ſi voluiſſet, addita notae ſignificatione utique ſecreviſſet. Qui *Carcemiſchum*, quorſum Necos victo Ioſia *Chronic.* II. XXXV, 20. properavit, eſſe pertendunt, in quis Cl. viri, *Simſonius* et *Galeus*, ad id animum non adverterunt. Nam cum *opinantur* Κάδυτιν *primo vocatam hanc urbem, deinde Carchemiſchum a clade*, ea profitentur, quae ubi negaveris, in ſpongiam ultro abibunt. Idem de ſuſpicione *Cl. Pauw*, quae Carcemiſchum primis temporibus Κιρκέσιον et Κίρκησιν nominat, atque hinc Κίρκυτιν et Κέρκυτιν, et tandem Κάδυτιν negligentia ſcribarum format, iudicium eſto. *Quibus enim indicibus, qui[illegible]ur?* De Cadyti ſuo loco.

[illegible] Βραγχίδας τὰς Μιλησίων] *Porphyrii* aetate idem [illegible] praeferebant, ſicuti I, 92., ubi *Gronovius* bene, haec tamen docti ſcriptoris adſpernatus. κα[illegible] τῆς Αἰγυπτιακῆς βίβλου, ἥτις ἐστὶ [illegible] τῇ τάξει, εὑρίσκω πάλιν κατὰ τὴν ἀρχαϊκὴν στάσιν εἰπόντα τὸν Ἡρόδοτον, ΑΝΕΘΗΚΕ ΕΣ ΒΡΑΓΧΙΔΑΣ ΤΑΣ ΜΙΛΗΣΙΩΝ· οὐκέτι οὖν φημὶ ἁμάρτημα εἶναι γραφικὸν. Ἰωνικὸν δὲ μᾶλλον ἰδίωμα. Quae hunc locum occupare debent, quo inportunam τοὺς Μιλ. corrigentium vim in poſterum arceant.

78. Ἠλείων

et ſe veniſſe dicentes ſciſcitatum numquid poſſent AEgyptii reperire iuſtius, habito inter ſe conſilio, interrogarunt Eleos numquid apud eos certarent cives. Et illis reſpondentibus, ſine diſcrimine et ſuorum et ceterorum Græcorum cuicunque volenti certare fas eſſe. Atqui, inquiunt, illos quum tale certamen proponerent, ab omni iure receſſiſſe. Nullo etenim pacto poſſe fieri, quin civi certanti cives faverent, facientes iniuriam peregrino. Sed ſi vellent iuſte ponere, et eius gratia veniſſent in AEgyptum, iuſſerunt peregrinis certatoribus ponere cer-
161 tamen, nullo Eleorum certare permiſſo. Hæc AEgyptii Eleos ſubmonuerunt. Pſammis autem, quum ſex tantum regnaſſet annos in AEgypto, facta in AEthiopiam expeditione, mox vita defunctus eſt. Cuius regnum APRIES filius accepit, qui poſt Pſammitichum proavum ſuum, beatiſſimus extitit omnium ad eam ætatem regum, quinque et viginti dominatus annos. Quod intra tempus et bellum Sidoni intulit, et cum Tyrio pugna navali dimicavit. Sed quum deberet illi improſpere cedere, contigit ab occaſione, quam ego pluribus, dum res Libycas exſequar, exponam, paucis contentus in præſenti. Quum enim adverſus Cyrenæos Apries exercitu miſſo magnam cladem accepiſſet, id ei imputantes AEgyptii rebellaverunt, opinati ſe ab illo in apertam perniciem conſulto fuiſſe dimiſſos: ut his internecione deletis, ipſe ceteris AEgyptiis imperitaret ſecurius. Hæc perquam graviter ferentes tum ii, qui redierunt, tum eorum qui interierant amici, pa-
162 lam deſciverunt. Id ubi reſcivit Apries, mittit ad eos verbis ſedandos Amaſin. Qui quum per-

ἔφασαν ἥκειν ἐπιμαθησόμενοι εἴ τι ἔχοιεν Αἰγύπτιοι τούτων δικαιότερον ἐπεξευρεῖν. οἱ δὲ, βουλευσάμενοι, ἐπειρώτων τοὺς Ἠλείους [a] εἴ σφι οἱ πολιῆται ἐναγωνίζονται. οἱ δὲ ἔφασαν καὶ σφέων [b] καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ὁμοίως τῷ βουλομένῳ ἐξεῖναι ἀγωνίζεσθαι. οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἔφασαν, σφέας [c] οὕτω τιθέντας, παντὸς τοῦ δικαίου ἡμαρτηκέναι. οὐδεμίην γὰρ εἶναι μηχανὴν ὅκως οὐ τῷ ἀστῷ ἀγωνιζομένῳ προσθήσονται, ἀδικέοντες τὸν ξεῖνον. ἀλλ' εἰ δὴ βούλονται δικαίως τιθέναι, καὶ τούτου εἵνεκα ἀπικοίατο ἐς Αἴγυπτον, ξείνοισι [d] ἀγωνιστῇσι ἐκέλευον τὸν ἀγῶνα τιθέναι, Ἠλείων δὲ μηδενὶ [e] εἶναι ἀγωνίζεσθαι. ταῦτα μὲν Αἰγύπτιοι Ἠλείοισι ὑπεθήκαντο. Ψάμμιος δὲ ἓξ ἔτεα μοῦνον βασιλεύσαντος Αἰγύπτου, [f] καὶ στρατευσαμένου ἐς Αἰθιοπίην, καὶ μεταυτίκα τελευτήσαντος, [g] ἐξεδέξατο Ἀπρίης ὁ Ψάμμιος. ὃς μετὰ Ψαμμίτιχον τὸν ἑωυτοῦ προπάτορα ἐγένετο εὐδαιμονέστατος τῶν πρότερον βασιλήων, ἐπ' ἔτεα 152
πέντε καὶ εἴκοσι ἄρξας. ἐν τοῖσι ἐπί τε Σιδῶνα στρατὸν ἤλασε, καὶ ἐναυμάχησε τῷ Τυρίῳ. ἐπεὶ δέ οἱ ἔδεε κακῶς γενέσθαι, [h] ἐγένετο ἀπὸ προφάσιος, τὴν ἐγὼ μεζόνως μὲν ἐν τοῖσι Λιβυκοῖσι λόγοισι ἀπηγήσομαι, μετρίως δ' ἐν τῷ παρεόντι· ἀποπέμψας γὰρ στράτευμα ὁ Ἀπρίης ἐπὶ Κυρηναίους, μεγαλωστὶ προσέπταισε. Αἰγύπτιοι δὲ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι, ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ, δοκέοντες τὸν Ἀπρίην ἐκ προνοίης αὐτοὺς ἀποπέμψαι ἐς φαινόμενον κακὸν, ἵνα δὴ σφέων φθορὴ γένηται, αὐτὸς δὲ τῶν λοιπῶν Αἰγυπτίων ἀσφαλέστερον [k] ἄρχοι. ταῦτα δὲ δεινὰ ποιεύμενοι οὗτοί τε οἱ ἀπονοστήσαντες, καὶ οἱ τῶν ἀπολομένων φίλοι, ἀπέστησαν ἐκ τῆς ἰθέης. Πυθόμενος [l] δὲ ὁ Ἀπρίης ταῦτα, πέμπει ἐπ' αὐτοὺς Ἄμασιν καταπαύσοντα λόγοισι. ὁ δὲ, ἐπεί τε ἀπικόμενος

a Arch. V. Paris. B. Ald. et Edd., εἰ σφιν *M. Ask. Paſſ.*, qui paullo ante ἐπειρώτων rectius; ἐπηρώτων reliqui. *b M. Ask. Paſſ.*, σφέων τῶν ἄλλ. *Arch.*, reliqui τῶν praetereunt; mox ὁμοίης *Arch. V.* c Τοῦτο *Arch.* *d* Ἀγωνισθεῖσι idem cum *Vind.* Mox ἐβούλευον *Ask.* *e* Iidem et *M. Ask. Paſſ.*, ἐξεῖναι *Ald.* et Edd., tum ἀγωνίσασθαι *Arch. V.* *f* Haec quatuor non legit *Arch.* *g M. V. Paſſ. Ask. Arch.*, in aliis ut ſaepiſſime ſcriptor, ἐξεδ. τὴν βασιλητην Ἀπρ., pro quo *Ald.* Πρίης hic. *h Arch. V.* quemadmodum IV, 79. vulgo ἐγίνετο. *i* Abest *Vind. Arch.* tum στρατ. μέγα Ἀπρίης in *Med. Paſſ. Ask.* non legitur μέγα, cui ſuus locus in *Ald. Paris. A. B. Rem.* Porro μεγάλως tantum *Vind.* et *Arch.*, μεγάλως τι *Ask.* *k M. Ask. Paſſ.*, ἄρχῃ *Paris. A. B. Ald. Vind. Arch.* *l* Δὲ ὁ Ἀπ. *Arch. Ald.* abest vulgo articulus: *Arch.* Ἄμασιν ſemper et καταπαύσαντα.

78. Ἠλείων δὲ μηδενὶ] Apud *Diodor. Sic.* L. I, c. 95. Eleorum legatis interrogantibus, πῶς ἂν γένοιτο δικαιότατος; (ὁ Ὀλυμπικὸς ἀγὼν,) reſpondiſſe traditur Amaſis, ἐὰν μηδεὶς Ἠλείων ἀγωνίζηται. Amaſi, Regi Graecorum ſtudioſiſſimo, haud ſane disconveniunt, quae ſub Pſammi ſcribit eveniſſe *Herod.* quantumvis ab aevo iam Pſammitichi, qui Pſammi fuit avus, exercere commercia cum AEgyptiis coeperint Graeci, poſtquam is in AEgypto Ionibus et Caribus quibusdam ſedes adſignaſſet. Definitum Hellanodicarum forte lectorum numerum Indus culpabat Iarchas, quo iudice πολλῷ σοφώτερον ἐφρόνουν ἂν Ἠλεῖοι, ἀριθμῷ μὲν ἄλλοτε ἄλλοι ὄντες, δικαιότητι δὲ οἱ αὐτοί· *Philoſtr.* V. A. III, c. 30. Sibi quales hoc in certamine conſtituendo viderentur *Apollonius* declarat IV, c. 29. ubi corrigendum videtur, ὡς ἐπεμελοῦντο τῶν ἀγώνων, pro τῶν αὐτῶν. Ne rebus quidem Graeciae prolapſis Eleorum in his ludis adminiſtrandis aequitatis deſunt exempla; quale ſubminiſtrat *Dion Chryſ.* in Rhod. p. 344. c. Olim tamen etiam, ut ſunt humana, nonnunquam ad gratiam et libidinem ſuam potius ſpectarunt, quam quid ius et aequum poſtularent. VALCKEN.

78. Ἠλείων δὲ μηδενὶ εἶναι ἀγωνίζεσθαι] *Diodorus*, Pſammin ſilentio tramittens, Eleorum legatos ad Amaſim ducit I, 68. 95. *Plutarchus* in Quaest. Platon. p. 1000. A. AEgyptiorum reſponſum ſophiſtarum uni tribuit, qui, ſi Eleis id inculcavit, iſtos dicti auctores habuit.

88. Ἐν τοῖσι Λιβυκοῖσι λόγοισι] Vero ſimile eſt, quod *Bouherius* Diſſert. Herodot. C. I, et *G. Raphelius* Annot. ex Herodoto ad S. Script. p. 96. coniecerunt, non indicari ſingularem de rebus Libycis commentarium, abs Hiſtorico digeſtum, ſed eam Muſae IV. partem, res Africanas continentem. Habet ea C. 159. militum hanc rebellionem et infelicem Apriae regis exitum: neque veterum ullus eſt, qui λόγους Herodoti Λιβυκοὺς, ab iſto diſtinctos libro, vel verbulo adtigerit. Obſtare putes, quod minime μεζόνως, ſed prorſus μετρίως et tenuiter de Aprie illic agatur; cuius mutati inſtituti rationes habere plures, nunc incognitas, potuit. Res ſane Africanas operoſe et tanta cura perſecutus iſthic eſt, ut uberiorem et aliam illis operam inpendiſſe, non videatur.

91. Αἰγύπτιοι δὲ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι] Interiectum articulum non ſpernerem: Αἰγύπτιοι δὲ οἱ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ. Primum enim ab Aprie defeciſſe narrantur, qui redierant e clade Cyrenaica, eorumque qui perierant amici, c. 162. dicti τῶν Αἰγυπτίων οἱ ἀπονοστήσαντες. Tandem, postquam ducem AEgyptium contumelioſe tractaſſet Apries, οἱ λοιποὶ τῶν Αἰγυπτίων, οἳ ἔτι τὰ ἐκείνου ἐφρόνεον, ἀπέστατο πρὸς τοὺς ἑτέρους. vs. 44. Quoniam non una fuit defectionis cauſa. *Herod.* L. IV, c. 159. ἀντὶ τούτων, inquit, Αἰγύπτιοι, καὶ κατὰ ταῦτα (ſic legerim) ἐπιμεμφόμενοι Ἀπρίῃ ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ. Infortunii originem plenius enarrat iſto loco *Herodotus* tractans Libyca vel Cyrenaica: atque hi ſunt Λιβυκοὶ λόγοι *Herodoti*, hoc cap. 161. memorati, quos viri Doctiſſimi ſibi periiſſe perſuaſerant: vidit hoc monuitque primus *G. Raphelius* Annotat. in S. S. T. I, p. 85. Libyca tractans L. III, c. 62. *Diodorus Siculus*, ſua citat ipſius Αἰγυπτιακά. VALCKEN.

99. Ὁ δὲ, ἐπεί τε ἀπικόμενος &c.] Anomalam horum ſtructuram animadvertit *G. Raphelius* in Epiſt. *Paulli* ad Galat. II, 6., eſtque notabilis, nec inſolita. Non repeto, quae vir doctus conduxit. De κυνῇ *galea*, nihil mirum, quippe regiae auctoritatis apud AEgyptios, ut deinde apud Graecos διάδημα, inſigne, C. 151. At quid facias *Iulio Africano*, in hac Amaſis, Ἀμώσιος perperam pingit, ab Aprie defectione, Iſraelitarum,

μενος κατελάμβανε τοὺς Αἰγυπτίους, ταῦτα μὴ ποιέειν λέγοντος αὐτοῦ, τῶν τις Αἰγυπτίων ὄπισθε στὰς περιέθηκέ [a] οἱ κυνέην· καὶ περιτιθεὶς, ἔφη ἐπὶ βασιληΐῃ περιτιθέναι. καὶ [b] τῷ οὔκως ἀεκούσιον ἐγένετο τὸ ποιεύμενον, ὡς διεδείκνυε. ἐπεί τε γὰρ ἐστήσαντό μιν βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων οἱ ἀπεστεῶτες, παρεσκευάζετο ὡς [c] ἐλῶν ἐπὶ τὸν Ἀπρίην. πυθόμενος δὲ ταῦτα ὁ Ἀπρίης, ἔπεμπε ἐπ᾽ Ἄμασιν ἄνδρα δόκιμον τῶν [d] περὶ ἑωυτὸν Αἰγυπτίων, τῷ οὔνομα ἦν Πατάρβημις· ἐντειλάμενος αὐτῷ, ζῶντα Ἄμασιν ἀγαγεῖν παρ᾽ ἑωυτόν. ὡς δὲ ἀπικόμενος [e] ὁ Πατάρβημις, τὸν Ἄμασιν ἐκάλεε. [f] ὁ Ἄμασις, ἔτυχε γὰρ ἐπ᾽ ἵππου κατήμενος, ἐπάρας [g] ἀπεματάϊσε· καὶ τοῦτό μιν ἐκέλευσε Ἀπρίῃ ἀπάγειν· ὅμως δὲ αὐτὸν ἀξιοῦν τὸν Πατάρβημιν, [h] βασιλέος μεταπεμπομένου, ἰέναι πρὸς αὐτόν· τὸν δὲ αὐτῷ [i] ὑποκρίνεσθαι ὡς ταῦτα πάλαι παρεσκευάζετο ποιέειν, καὶ αὐτῷ οὐ μέμψεσθαι Ἀπρίην, παρέσεσθαι γὰρ καὶ [k] αὐτὸς, καὶ ἄλλους ἄξειν. τὸν δὲ Πατάρβημιν [l] ἔκ τε τῶν λεγομένων οὐκ ἀγνοεῖν τὴν διάνοιαν καὶ παρασκευαζόμενον ὁρέοντα σπουδῇ ἀπιέναι, βουλόμενον τὴν ταχίστην βασιλέϊ δηλῶσαι [m] τὰ πρησσόμενα. ὡς δὲ ἀπικέσθαι αὐτὸν πρὸς τὸν Ἀπρίην οὐκ [n] ἄγοντα τὸν Ἄμασιν, οὐδένα [o] λόγον αὐτῷ δόντα, ἀλλὰ περιθύμως ἔχοντα, περιταμεῖν προστάξαι αὐτοῦ τά τε ὦτα καὶ τὴν ῥῖνα. ἰδόμενοι δ᾽ οἱ λοιποὶ τῶν Αἰγυπτίων, οἳ ἔτι τὰ ἐκείνου ἐφρόνεον, ἄνδρα τὸν δοκιμώτατον ἑωυτῶν οὕτω αἰσχρῶς λύμῃ διακείμενον, οὐδένα δὴ χρόνον ἐπισχόντες, ἀπιστέατο πρὸς τοὺς ἑτέρους, καὶ ἐδίδοσάν σφεας αὐτοὺς [p] Ἀμάσι. Πυθόμενος δὲ καὶ ταῦτα ὁ Ἀπρίης, ὥπλιζε τοὺς ἐπικούρους, καὶ
153 ἤλαυνε ἐπὶ τοὺς Αἰγυπτίους. εἶχε δὲ περὶ ἑωυτὸν Κᾶράς τε καὶ Ἴωνας, ἄνδρας ἐπικούρους [q] τρισμυρίους. ἦν δέ οἱ τὰ βασιλήϊα ἐν Σάϊ πόλι μεγάλα ἐόντα, καὶ ἀξιοθέητα. καὶ οἵ τε περὶ τὸν Ἀπρίην ἐπὶ τοὺς Αἰγυπτίους ἤϊσαν, καὶ οἱ περὶ τὸν Ἄμασιν, ἐπὶ τοὺς ξείνους. ἔν τε [r] δὴ Μωμέμφι πόλι ἐγίνοντο ἀμφότεροι, καὶ πειρήσεσθαι ἔμελλον ἀλλήλων. Ἔστι δὲ Αἰγυπτίων

ἑπτὰ

perveniſſet, reprehendensque diſſuaderet ne talia facerent, quidam AEgyptiorum ei a tergo ſtans galeam circumdat: eaque circumdata, inquit ſe illam ob regnum impoſuiſſe. Neque id eo invito factum fuit, ut oſtendit: nam ſimulatque ab iis qui deſciverant AEgyptiis declaratus eſt rex, ſeſe apparabat tanquam adverſus Aprien moturus. His cognitis Apries mittit ad Amaſin ex iis qui ſecum erant AEgyptiis, ſpectatum quendam hominem, nomine Patarbemin, iuſſum ut ad ſe vivum Amaſin perduceret. Hic ubi pervenit, Amaſin ad ſe vocat. Amaſis (ſedebat enim in equo) elevans crus pepedit, et hoc iubet hunc adducere ad Aprien, et quum tamen Patarbemis eum rogaret, ut regem adiret accitus, reſpondit ſe iamdudum dare operam ut id ageret: nec de ſe Aprien eſſe queſturum; ſe enim illi præſto futurum et alios ducturum. Patarbemis non ignarus ſententiæ illius ex oratione, etiam apparatum quem curabat videns, abiit, ſtatuens quam celerrime regem rerum quæ agerentur facere certiorem. Huic redeunti, quod Amaſin non duceret, nullo verbo edito Apries ira percitus præcidi aures naſumque iuſſit. Id intuentes ceteri AEgyptii, qui cum eo adhuc ſenſerant, virum inter eos probatiſſimum ita fœde indigneque affectum, ne tantiſper quidem differentes ad ceteros tranſeunt, ſeſeque Amaſi tradunt. His quo- 163
que auditis Apries armatis auxiliariis (habebat autem auxiliariorum circa ſe ex Ionibus et Caribus triginta millia) in AEgyptios tendit. Erat autem ei regia, in urbe Sai, ingens ac ſpectatu digna. Itaque utrique adverſus alteros tendebant, Apries cum ſuis contra AEgyptios, Amaſis cum ſuis adverſus peregrinos; et in Momemphi urbe conſtiterunt tentaturi invicem. Sunt autem AEgyptiorum ſeptem genera: quorum

alii

a Deſit *Arch. V.* *b* Adpoſuit Schol. *Paſſ.* Ἀμάσιδι, et mox ἐγίνετο cum *Ask.* *c* Ἐλῶν *Ask.*, ἐλθὼν, quod ex *Arch.* *Galeus*, in eo non eſt, ſed ἐλῶν. *d* Παρ᾽ αὐτῶν *Arch. V.* tum ſtatim Ἄμασιν ἄγειν. *e* Τὸν Ἄμ. ἐκ. ὁ Πατηρβ. ſic *Paſſ. Ask. V. Arch.* *f M. Paſſ. Ask. V. Arch.*, vulgo ὁ δὲ Ἄμ. *g* Schol. *Paſſ.* ἐματαιολόγησεν, ἐψόφησεν diſtinctius explicat *Plutarch.* de Malign. p. 866. C. Porro ἐκέλευε mox *Vind. Arch.* *h Arch. V. Ask.* vulgo βασιλέως. *i M. Ask. Paſſ.* ora *Steph.*, ὑποκρίνασθαι *Arch. V. Ald.*, tum poſt pauca παρασκευάζεται non abſurde *Vind. Arch.* *k* Αὐτὸν *Arch.* prave *l* Ἔκ τῶν τε λόγων id. et *Vind.* cum *Valla.* *m Paſſ. V. Arch. M. Ask.* Marg. *Steph.*, τὰ πρησσόμενα *Paris. A.*, *Ald.* &c. *n Paſſ. M. Arch. V. Ask.* et in ora *Steph.*, vulgo ἔχοντα. *o Ask. Paſſ. Arch.*, in aliis αὐτῷ λόγον. Mox περιθύμως explicat Schol. *Paſſ.* πάνυ ὀργίλως. *p* Ἀμάσι *Paſſ.* *q Paſſ. Ask.* et alii omnes. In *Med.* deerat. Notat *Galeus* in *Arch.* non ἐπικούρους, ſed Κᾶρας legi, longe errans: conſentit ille Edd. *r* Solus *Arch.* δήμῳ Μίμφι vitioſe quidem, ſed levi auxilio curandus. *Valla* recte *Momemphi* et *Steph.* in *V.* Μώμεμφις ex his *Herodoti*. Ceteri omnes cum *Med.* Μέμφ., tum ἐγίνοντο *Arch.*

litarum, Moſe duce, abs AEgyptio rege diſceſſionem inveniente atque hoc ex loco extundente? Fallit profecto et fallitur bonus vir apud *Euſebium* Praep. E. x, 10. p. 490. C. *Athenaei* cauſſa diſcrepat, *Hellanicum*, a *Noſtro* diſſentientem, ſecuti, L. xv, 7. p. 680. B.

10. Ἐπάρας ἀπεματάϊσε] Hinc derivatum *Phavorini* in *Stobaei* Serm. cxii. p. 586. de ſene, qui lxx. annis maior caſu in theſaurum inciderat, *ἐπάρας τὸ σκέλος ἀπεματάϊσε ſublato crure pepedit.* Eadem de re ποιεῖν ματαϊσμοὺς *Seleucus* in *Athen.* iii, 4. Quae eruditiſſimos viros *P. Leopardum* Emend. vii, 13. *Iſ. Scaligerum* ad *Catulli* Epigr. l. et *Iſ. Caſaubonum* non latuerunt.

21. Οὐδένα λόγον αὐτῷ δόντα, ἀλλὰ] Male *Laurentius*. Scripſerat αὐτῷ aut ἑωυτῷ potius, nulla nempe regem ratione rei uſum, ſed ira percitum iuſſiſſe. Huc ἀλλὰ ducit, et conſtans uſus. De Cyro i, 209. ὁ Κῦρος ἐδίδου λόγον ἑωυτῷ περὶ τῆς ὄψιος· *de ſomnio apud ſe prudenter cogitabat.* iii, 25. οὔτε λόγον ἑωυτῷ δοὺς, *neque ſecum ratione inita.* viii, 86, 1. ἐμεωυτῷ λόγους διδοὺς, *apud me ipſum animo putans.* Simile iv, 102. οἱ δὲ Σκύθαι δόντες σφίσι λόγον, ὡς οὐκ —— ubi in Latinis aberratur, ſicuti v, 138. *Plutarchus* Defect. Oracul. p. 419. C. καὶ διδόντας ἑαυτοῖς λόγον, εἴτε ποιῆσαι βέλτιον εἴη &c.

30. Ἄνδρας ἐπικούρους τρισμυρίους] Nimium inputatur ſchedis *Medic.*; habet poſtremam vocem *Paſſionei* Cardinalis codex, *Mediceo* antiquitate et dignitate par, legunt omnes alii, praeterque eos *Diodorus* i, 68., cuius conſenſus cum diſpellitur, diſputatio naſcitur iniqua et longe ab illis deflectens, quae ad *Stephani* Μώμεμφις adſcripta fuerunt. Mox ἐπὶ τοὺς Αἰγυπτίους ἤϊσαν *Edd.* plerique omnes: ἤϊσαν verum eſt. Grammaticus in Lexic. Coiſlin. p. 600. οἱ δὲ Ἴωνες, ἤϊσαν καὶ ἤεσαν, non ſine vitio: voluit ἤϊσαν καὶ ἤεσαν. Ecce alium p. 254. οἱ γοῦν Ἴωνες ἤϊα λέγουσι, καὶ ἤϊσαν., et brevi poſt οἱ Ἴωνες ἤεσαν καὶ ἤϊσαν. Sic i, 62. iii, 77. ix, 5.

34. Ἔν τε δὴ Μωμέμφι] Mox C. 169. ἐς Μώμεμφιν, ſive iuxta eam: ἐν Καρπάθῳ πλέοντες iii, 45. et ἐν τῇ Σαλαμῖνι viii, 86. eiuſdem ſunt uſus et complura alia. Μωμέμφι coniecturam ſecutus *Gronovius*, et C. 169. membranas, bene refinxit. *H. Stephano* in opinionem illud ipſum venerat ad *Diodori* i, 66., qui ambo Laurentianae verſionis priſca exemplaria ſi adhibuiſſent, non eam ſuſpicionem ſed veritatem pronuntiaſſent. Bonus *Valla* ob lapſus nonnullos audiit male; hinc ille contemtus: δήμῳ Μέμφι *Arch.*, ſi quid dubii reſtet, eximit univerſum.

41. Ἐρ-

alii ſacerdotes, alii pugnatores appellantur,
alii bubulci, alii ſubulci, alii inſtitores, a-
lii interpretes, alii gubernatores navales.
164 Tot ſunt AEgyptiorum genera; quibus a
ſuis artibus ſunt data nomina: ſed ex iis
pugnatores vocantur Calaſiries, et Hermo-
tybies, qui horum nomorum ſunt: nam in
in nomos, *plagas*, diſtincta eſt omnis AE-
165 gyptus. Hermotybium quidem hæ ſunt pla-
gæ, Buſiritis, Saitis, Chemmitis, Papremi-
tis, inſula Proſopitis quæ vocatur, Natho
ex dimidia parte. Ex his tractibus Hermo-
tybies, quum plurimi, centum ac ſexagin-
ta millia ſunt: quorum nemo quippiam opi-
ficii quæſtuarii didicit, ſed omnes rei mili-
166 tari vacant. Calaſirium hæ aliæ plagæ ſunt,
Thebana, Bubaſtitis, Aphthitis, Tanitis,
Mendeſia, Sebennytis, Athribitis, Pharbæ-
thitis, Thmuitis, Onuphitis, Anyſia, Myec-
phoritis. Hæc plaga inſulam incolit ex ad-
verſo Bubaſtis urbis. Hæ plagæ Calaſirium,
qui quum ad plurimos redacti ſunt, ducen-
ta quinquaginta millia virorum ſunt: qui-
bus nec ipſis licet ulli arti operam dare,
ſed ſolum rei militari, filio diſcente a pa-
167 tre. Hoc ab AEgyptiisne mutuati ſint Græ-
ci, non poſſum liquide diiudicare, quum
videam et apud Thracas et Scythas Per-
ſasque et Lydos, denique apud omnes fe-
re barbaros haberi pro ignobilioribus civi-
bus eos, qui artificia diſcunt, eorumque po-
ſteros: generoſiores autem eos, qui a ma-
nuariis operibus abſtineant, præſertim qui
ſecernuntur ad bellum. Hoc itaque cum ce-
teri Græci omnes didicerunt, tum præcipue
Lacedæmonii. Corinthii autem minime con-
168 temnunt opifices. His ſolis AEgyptiorum
præter ſacerdotes hoc eximii honoris ha-
bebatur, ut ſingulis duodecim aruræ eſſent
exemptæ et immunes; eſt autem arura cen-
tum cubitorum AEgyptiorum quoquoverſus:
AEgyptius vero cubitus Samio par eſt. Hæc
tamen univerſis illis exempta erant: iſtis ve-
ro

ἑπτὰ γένεα· καὶ τούτων οἱ μὲν, ἱρέες, οἱ δὲ, μάχιμοι κεκλέαται· οἱ δὲ, βουκόλοι· οἱ δὲ, συβῶται· οἱ δὲ, κάπηλοι· οἱ δὲ, ἑρμηνέες· οἱ δὲ, κυβερνῆται. γένεα μὲν Αἰγυπτίων τοσαῦτά ἐστι· οὐνόματα δέ σφι κέεται ἀπὸ τῶν τεχνέων. οἱ δὲ μάχιμοι αὐτέων καλέονται μὲν Καλασίριές τε καὶ Ἑρμοτύβιες· ἐκ νομῶν δὲ τῶνδέ εἰσι· κατὰ γὰρ δὴ νομοὺς Αἴγυπτος ἅπασα [a] διαραίρηται. Ἑρμοτυβίων μὲν οἵδε εἰσὶ νομοί· Βουσιρίτης, Σαΐτης, Χεμμίτης, [b] Παπρημίτης, νῆσος ἡ Προσωπῖτις καλεομένη, Ναθὼ τὸ ἥμισυ. ἐκ μὲν τουτέων τῶν νομῶν Ἑρμοτύβιές εἰσι γενόμενοι, ὅτε ἐπὶ πλείστους [c] γενοίατο, ἑκκαίδεκα μυριάδες. καὶ τούτων βαναυσίης οὐδεὶς δεδάηκε οὐδὲν, ἀλλ' [d] ἀνέωνται ἐς τὸ μάχιμον. Καλασιρίων δὲ οἵδε ἄλλοι νομοί εἰσι· Θηβαῖος, Βουβαστίτης, Ἀφθίτης, Τανίτης, Μενδήσιος, [e] Σεβεννύτης, Ἀθριβίτης, Φαρβαιθίτης, [f] Θμουίτης, Ὀνουφίτης, [g] Ἀνύσιος, Μυιεκφορίτης· οὗτος ὁ νομὸς ἐν νήσῳ οἰκέει, [h] ἀντίον Βουβάστιος πόλιος. οὗτοι δὲ οἱ νομοὶ Καλασιρίων εἰσὶ γενόμενοι, ὅτε ἐπὶ πλείστους ἐγενέατο, πέντε καὶ εἴκοσι μυριάδες ἀνδρῶν. οὐδὲ τούτοισι ἔξεστι τέχνην ἐπασκῆσαι οὐδεμίην, [i] ἀλλὰ τὰ ἐς πόλεμον ἐπασκέουσι μοῦνα, παῖς παρὰ πατρὸς [k] ἐκδεκόμενος. Εἰ μέν νυν καὶ τοῦτο παρ' Αἰγυπτίων μεμαθήκασι οἱ Ἕλληνες, οὐκ ἔχω ἀτρεκέως κρῖναι· ὁρέων καὶ Θρήϊκας καὶ Σκύθας καὶ Πέρσας καὶ Λυδοὺς, καὶ σχεδὸν πάντας [l] τοὺς βαρβάρους, ἀποτιμοτέρους τῶν ἄλλων [m] ἡγημένους πολιητέων τοὺς τὰς τέχνας μανθάνοντας, καὶ τοὺς ἐκγόνους τούτων· τοὺς δὲ ἀπαλλαγμένους τῶν [n] χειρωναξιέων, γενναίους [o] νομιζομένους εἶναι, καὶ μάλιστα τοὺς ἐς τὸν πόλεμον ἀνειμένους. μεμαθήκασι δ' ὦν τοῦτο πάντες οἱ Ἕλληνες, καὶ μάλιστα Λακεδαιμόνιοι· ἥκιστα δὲ Κορίνθιοι ὄνονται τοὺς χειροτέχνας. Γέρεα δέ σφι ἦν τάδε ἐξαραιρημένα μούνοισι Αἰγυπτίων πάρεξ τῶν ἱρέων· [p] ἄρουραι ἐξαίρετοι δυώδεκα ἑκάστῳ ἀτελέες. ἡ δὲ ἄρουρα ἑκατὸν πήχεών ἐστι Αἰγυπτίων πάντῃ. ὁ δὲ Αἰγύπτιος [q] πῆχυς τυγχάνει ἴσος ἐὼν τῷ Σαμίῳ. ταῦτα μὲν δὴ τοῖσι ἅπασι ἦν ἐξαραιρημένα· τάδε [r] δὲ ἐν περιτρο-

a Διήρηται *Arch. Vind.* *b* Πάπρημ. *Arch.* vide ad C. 71., Παπρηβίτης *Ask.* *c* *Arch. V. Paris. A. B. Rem. Ald.*, ἐγένοντο ora *Steph. M. Paſſ. Ask.* *d* Schol. *Paſſ.* ἀνίενται. Mox Καλασυρίων *Arch.* et iterum. Lege *Steph. Byz. V.*, haec ſpectantem. *e* *Arch. V.*, vulgo Σεβεννίτης, male. *f* Θουίτης, Κουφίτης *Vind. Arch.*, poſterius et *Valla.* *g* Ἀνύσιτις *Arch. V.* proxime ad verum. *Anyſia* bene *Valla*: vulgo Ανύτιος tum Μιεκφορ. *Arch.* et *Valla.* *h* Ἀντίον οἱ Βουβ. *Arch.* *i* Ἀλλὰ τε ἐς *id.* *k* *M. Ask. Paſſ. V. Arch. Steph.* margo, recte. Sic 1, 7. *Diodor.* II, 21. *Arrian.* Indic. C. 8. p. 321. ἐνδεκόμενοι *Paris. A. Aldus* &c. *l* Deſit *Arch. Vind.* *m* Iidem, *M. Ask. Paſſ. Steph.* ora, ἡγευμένους *Paris. B. Ald.* Ἀποτιμοτέρους explicat *Heſychius.* *n* Citat *Pollux* II, 151., χειρωναξίων *Vind. Arch.* *o* *M. Arch. Vind. Paſſ. Ask.* margo *Steph.*, νομίζοντας *Ald. Paris. A. B.* *p* Habet hinc *Euſtath.* in Hom. p. 411, 38.; paullo ſupra δέ σφι τάδε ἐξαιρημ. *Arch. V.* *q* Deest *Arch.*, male: vide ad 1, 178. *r* Δὴ *Arch.* voluit fortaſſe τὰ δὲ δὴ, ut ſaepe.

41. Ἑρμοτύβιες] *Ariſtagorae* apud *Stephan. Byz.* Ἑρμοτυμβιεῖς, et, *Ethnicographo* explanatore, μοῖρα τῶν μαχίμων ἐν Αἰγύπτῳ. Vox eadem, ſed invitante pronuntiandi conſuetudine varians, monſtrante *Hemſterhuſio* ad Comici *Plutum* v. 729. Addit *Stephanus*, οἱ αὐτοὶ καὶ Λαβαρεῖς, quod, nuſquam alibi lectum, Ampl. *Cuperus* in litteris ad *N. Heinſium* Syllog. Epiſt. T. II. p. 690. οἱ αὐτοὶ καὶ Καλασίριες corrigit. Erant utrique ἐκ τῶν μαχίμων, ſed non iidem, neque iuvat IX, 31., quippe ibidem, ſicuti hic, diſtincti. Revocavi Ionicum γενοίατο, toties in *Porti* Lexicum ex Muſis depoſitum: mallem tamen, ſi per MSS. liceret, ἐγενέατο, quod brevi ſe dabit.

48. Ἀλλ' ἀνέωνται] Verius fortaſſe ἀνέωνται, uti ἀφέωνται. Sic *H. Stephan.* in Recenſione Voc. Herodotearum. Alioqui ex ἀνέωμαι erit, quae *Porti* ſententia. Rediit praeterea Σεβεννύτης ex C. 155. et *Stephano Byz.*, tum Ἀνύσιος, ut C. 137., pro quo Ἀνυσίτης Ethnicographus. Illud autem ὁ νομὸς ἐν νήσῳ οἰκέει, *Praefectura in inſula ſita eſt*, ad Homericum Il. B, 626. Νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλὸς adcedit, expreſſum, quod *Euſtath.* advertit, a *Sophocle* Aiac. v. 604., et *Apollon. Rhod.* I, 831. III, 1091. Huiusmodi *Iſocratis* Laud. Buſir. p. 214. E. τὴν πόλιν σποράδην καὶ κατὰ κώμας ΟΙΚΟΥΣΑΝ ἐς ταυτὸν συναγαγών· et *Phocylidae* πόλις ἐν σκοπέλῳ, κατὰ κόσμον ΟΙΚΕΥΣΑ σμικρὴ in *Dionis Chryſoſt.* Boriſthenit. p. 441. A.

52. Ἀνύσιος] Aliunde nota ſunt quae praecedunt: *Stephano* quoque *nomus* memoratur Ἀφθίτης· Ἀνύσιος alibi forſan non invenietur, et ad priorum normam in Ἀνυσίτης videtur refingendum: *Stephanus Byz.* Ἄνυσις, πόλις Αἰγύπτου· τὸ ἐθνικὸν Ἀνυσίτης· ὡς Ὄασις, Ὀασίτης. *Anyſis* urbs memoratur *Herod.* L. II, c. 137. Noſtri quoque loci meminit ad *Steph. L. Holſtenius.*
VALCKEN.

66. Ἥκιστα δὲ Κορίνθιοι ὄνονται τοὺς χειροτέχνας] Laurentii *Corinthii quoque minimi faciunt opifices*, multos in fraudem induit, magnum etiam virum *Thom. Reineſium*, docte de opificibus et eorum collegiis diſſerentem, Inſcript. Claſſ. I, 105. p. 144. Contrarium de Corinthiis, eos nequaquam minimi facere opifices, traditur, ut vere *Henr. Steph.* Prolegom. p. 742. Ed. *Gronov.*; Et quis eſt, qui Κορινθιουργῆ χαλκώματα, *vaſa Corinthia*, τορεύματα ἐργάσιμα, tanta ambitione et ſtudio a Romanis olim expetita, non recordatur? In urbe, mercatura celebri, opificum ſtudia in pretio erant: Ἀνδρῶντε ηὐπόρηκεν, *Strabo* ſcribit, ἀγχιθύων εἴς τε τὰ πολιτικὰ, καὶ εἰς τὰς τέχνας τὰς δημιουργικάς L. VIII. p. 586. A. ubi *Caſaub.*

ριτροπῇ ἐκαρποῦντο, καὶ οὐδαμὰ [a] ωὑτοί. Καλασι-
154 ρίων χίλιοι, καὶ Ἑρμοτυβίων, ἐδορυφόρεον ἐνιαυτὸν [b] ἕκαστοι τὸν βασιλέα. τούτοισι δὴ ὦν τάδε πάρεξ τῶν ἀρουρέων ἄλλα ἐδίδοτο ἐπ᾽ ἡμέρῃ [c] ἑκάστῃ· ὀπτοῦ σίτου σταθμὸς πέντε [d] μνέαι ἑκάστῳ, κρεῶν βοέων δύο μνέαι, οἴνου τέσσερες ἀρυστῆρες. ταῦτα τοῖσι αἰεὶ δορυφορέουσι ἐδίδοτο. Ἐπεί τε δὲ [e] συνιόντες, ὅ, τε Ἀπρίης, ἄγων τοὺς ἐπικούρους, καὶ ὁ Ἄμασις πάντας τοὺς Αἰγυπτίους, ἀπίκοντο ἐς [f] Μώμεμφιν πόλιν, συνέβαλον· καὶ ἐμαχέσαντο μὲν εὖ οἱ ξεῖνοι, πλήθεϊ δὲ πολλῷ ἐλάσσονες ἐόντες, κατὰ τοῦτο [g] ἑσσώθησαν. Ἀπρίεω δὲ λέγεται εἶναι ἥδε ἡ διάνοια, μηδ᾽ ἂν θεόν μιν [h] μηδένα δύνασθαι παῦσαι τῆς βασιληΐης· οὕτω ἀσφαλέως ἑωυτῷ ἱδρύσθαι ἐδόκεε. καὶ δὴ τότε συμβαλὼν ἑσσώθη· καὶ ζωγρηθεὶς, ἀπήχθη ἐς Σάϊν πόλιν, ἐς τὰ ἑωυτοῦ [i] οἰκία πρότερον ἐόντα, τότε δὲ Ἀμάσιος ἤδη βασιλήϊα. ἐνθαῦτα δὲ [k] τέως μὲν ἐτρέφετο ἐν τοῖσι βασιληΐοισι, καί μιν Ἄμασις εὖ περιεῖπε· τέλος δὲ, μεμφομένων Αἰγυπτίων ὡς οὐ [l] ποιοῖ δίκαια, τρέφων τὸν σφισί τε καὶ ἑωυτῷ ἔχθιστον, οὕτω δὴ παραδιδοῖ τὸν Ἀπρίην τοῖσι Αἰγυπτίοισι. οἱ δέ μιν ἀπέπνιξαν, καὶ ἔπειτα ἔθαψαν ἐν τῇσι πατρώῃσι ταφῇσι. αἱ δέ εἰσι ἐν τῷ ἱρῷ τῆς Ἀθηναίης, ἀγχοτάτω τοῦ μεγάρου, ἐσιόντι ἀριστερῆς [m] χερός· ἔθαψαν δὲ Σαΐται πάντας τοὺς ἐκ νομοῦ τούτου γενομένους βασιλέας ἔσω ἐν τῷ ἱρῷ. καὶ γὰρ [n] τὸ τοῦ Ἀμάσιος σῆμα, ἑκαστέρω μέν ἐστι τοῦ μεγάρου [o] ἢ τὸ τοῦ Ἀπρίεω καὶ τῶν τούτου προπατόρων. Ἔστι μέντοι καὶ τοῦτο ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ ἱροῦ, παστὰς λιθίνη μεγάλη, καὶ ἠσκημένη στύλοισί τε φοίνικας τὰ δένδρεα μεμιμημένοισι, καὶ τῇ ἄλλῃ δαπάνῃ. ἔσω δὲ ἐν τῇ [p] παστάδι διξὰ θυρώματα ἕστηκε· ἐν δὲ τοῖσι θυρώμασι ἡ θήκη ἐστί. εἰσὶ δὲ καὶ αἱ ταφαὶ τοῦ οὐκ ὅσιον ποιεῦμαι ἐπὶ τοιούτῳ πρήγματι ἐξαγορεύειν τοὔνομα, ἐν Σάϊ, ἐν τῷ ἱρῷ τῆς Ἀθηναίης, ὄπισθε τοῦ [q] νηοῦ, παντὸς τοῦ τῆς Ἀθηναίης ἐχόμεναι τοίχου· καὶ ἐν τῷ τεμένεϊ ὀβελοὶ ἑστᾶσι μεγάλοι λίθινοι· λίμνη [r] τέ ἐστι ἐχομένη, λιθίνῃ κρηπῖδι κεκοσμημένη, καὶ [s] ἐργασμένη εὖ κύκλῳ, καὶ μέγαθος, ὡς ἐμοὶ ἐδόκεε, ὅση περ ἡ ἐν Δήλῳ, [t] ἡ τροχοειδὴς καλεομένη. Ἐν δὲ τῇ λίμνῃ ταύτῃ τὰ [u] δείκηλα τῶν παθέων αὐτοῦ νυκτὸς ποιεῦσι, τὰ καλέουσι μυστήρια Αἰγύπτιοι. περὶ μέν [x] νυν τούτων, εἰδότι μοι ἐπὶ πλέον ὡς ἕκαστα αὐτέων ἔχει, [y] εὔστομα κεί-

ro per vices in orbem fruebantur, et nequaquam iidem. Calaſirium milleni et Hermotybium per annos circa regem fungebantur ſinguli ſatellitum munere. Iſtis igitur præter aruras dabantur quovis die alia, panis toſti pondo quinæ minæ unicuique, carnis bubulæ binæ, vini ſextarii quaterni. Hæc ſemper ſatellitibus præbebantur. Vbi igitur e diverſo 169
venientes, Apries cum auxiliariis, Amaſis cum univerſis AEgyptiis ad urbem Momemphin pervenere, congreſſi ſunt. Et peregrini quidem egregie pugnaverunt; tamen quod erant multo inferiores numero, ea parte victi ſunt. Fertur Apries ea fuiſſe perſuaſione, ne deum quidem quemquam poſſe ſibi adimere regnum: adeo videbatur ſibi illud in ſtabili poſitum eſſe. Et tamen tunc congreſſus, prœlio victus eſt, vivusque captus ad urbem Sain ductus in ædes, quæ ipſius antea fuiſſent, tunc autem iam Amaſis regia. Ibi aliquamdiu in regia alebatur, cumque Amaſis honeſte aſſervavit. Tandem incuſantibus AEgyptiis non iuſte agere, qui ipſorum et ſuum inimiciſſimum aleret, ita illis Aprien tradidit. Eum iſti ubi ſtrangulavere, paternis in monumentis ſepelierunt, quæ ſunt in templo Minervæ, proxime ædem ad lævam manum intranti. Saitæ autem cunctos, qui ex illa ſua præfectura fuere reges, intra templum ſepelierunt. Etenim Amaſis ſepulchrum magis procul eſt ab æde, quam illud Apriæ eiuſque progenitorum. In eius tamen templi aula hoc quoque eſt, ingens cubiculum lapideum, tum columnis excultum palmas arbores imitantibus, tum alio ſumptu. Intra id cubiculum 170
gemini poſtes ſtant, in quibus loculus eſt. Sunt etiam illius ſepulcra, cuius nomen nuncupare hac in re, haud ſanctum opinor, in urbe Sai in templo Minervæ poſt ædem, contigua toti parieti Minervæ: atque in fano ſtant ingentes ex lapide obeli, lacuſque adeſt contiguus lapidea crepidine adornatus, et circumquaque probe elaboratus, magnitudine, ut mihi videbatur, quanta in Delo, qui dicitur orbicularis. In hoc 171
lacu imagines caſuum eius noctu faciunt, quæ vocant AEgyptii myſteria: de quibus quum plurimum ego norim, quo pacto habeant ſingula,

a Ἑωυτῶν id., ἑωυτοὶ *Vind.*, mox Καλασιρ. δὲ χιλ. *Arch.* *b* Ora *Steph. M. Pasſ. Ask.* a quibus et ἄλλοι post Ἑρμοτ. deſunt; habent alii uti et ἕκαστον *V. Arch. Ald.* *c* Ἑκάστῳ *Arch.* *d* Schol. *Pasſ.* ἑκατὸν δραχμαὶ ποιοῦσι μνᾶν μίαν. *e* Συνιόντες *Vind. Arch.* *f M. Pasſ. Ask. Vind. Valla.* Μέμφιν ceteri cum *Aldo*. *g* Ἑσσώθ. et brevi poſt *Arch.* *h* Non legit *Rem.* *i* Οἰκεῖα *Arch.* *k* Ἕως id. et *Vind.* *l M. Ask. Pasſ.*, ποιεῖ *Arch. V. Ald.* *m* Χειρὸς *Pasſ. Ask. Arch. V.* *n* Deſit τὸ, et mox σῆμα minus obportune, tum ἑκατέρω *Vind. Arch.* *o* Ἢ *Pasſ.* et Schol. ὅπου. *p* Δαπάνῃ *Arch.* perperam. *q* Ναὸς *Arch.* Exſcripſit haec *Athenag.* Legat. C. 25. mox ἐχόμεναι τοίχου *Arch. V.* et Cod. *Gesneri*, Edit Genev. CIƆIƆCXVIII, in *Paris. C.* ἐχομένου τοίχ., alii cum *Athenag.* et *Aldo* ἐχόμενον. *r* Δέ ἐστιν *Athenag.* Mox λιθίνῃ *Ald.* et Edd., bene *Gronov.* et *Athenag.* *s* Ἁρμοσμένη *Arch.* fortaſſe ex vero. Vide ſupra p. 176, 43. *Athenag.* καὶ ἐργασμ. omittit. *t* Deſideratur *Arch. Vind.*, in *Athenag.* ὅση περ ἐν Δ., ἡ τροχ. commodius. *u* Schol. *Pasſ.* εἴδωλα, ὁμοιώματα. *x* Abeſt *Arch. Vind.* *y* Citat *Plutarch.* de Malign. p. 857. atque alias. *Thom. Mag.* in Εὐστομεῖν, et *Suidas.*

84. Μηδ᾽ ἂν θεόν μιν μηδένα &c.] Plena ſtultiſſimae iactantiae oratio et per illi ſimilis, quae eius, eumdem enim Aprien et *Hophram* eſſe convenit, effreni ex ore profertur *Ezechiel.* XXIX, 3., ubi *H. Grotius* et *G. Raphelius* horum obliti non ſunt, neque neglexit magnus *Scaliger* ad *Euſebii* Chronic. *Aiacis*, *Mezentii*, *Capanei* ſtolidas gloriationes et conſimiles aliorum conduxit *La Cerda* ad Aeneid. X, 773. Verum omnium iudex et ſuperbiae ultor μεγάλης γλώσσης κόμπους ὑπερεχθαίρει, uti *Sophocles*; καὶ ἀντιτάσσεται τοῖς ὑπερηφάνοις, belle *Petrus Apoſt.* Epiſt. I. V, 5.

3. Ἐν δὲ τοῖσι θυρώμασι] *Poſtes, in quibus urna* ſive *loculus eſt*, Valla. Ego vero poſtes tanta craſſitie et amplitudine non novi. Scribit III, 16. Amaſim ἐπὶ τῇσι θύρῃσι ἐντὸς τῆς ἑωυτοῦ θήκης mortuum quemdam *ad fores intra conditorium ſuum* ſepeliiſſe, ſemet vero collocari ἐν μυχῷ τῆς θήκης ὡς μάλιστα *in intimo eius penetrali* iuſſiſſe. Quae poſtibus παστάδος quo congruent modo? Sunt hic θυρώματα tabulata, ad fores depoſita et conditorio apta. *Diotogenes* in Serm. XLI. p. 251. *Stobaei* τὼς δὲ νόμως οὐκ οἰκήμασι καὶ θυρώμασι ἐνθῆμεν δεῖ, quae et in *Archytae* fragmento p. 269. Vterque ad tabulata, quibus leges inſcriptae promulgabantur, ſpectavit. Reſtitui poſt pauca τοῦ τῆς Ἀθην. ἐχόμεναι τοίχου, poſtulante ſententia et MSS. Idem divinaverat *Cl. Pauw*, et eo prior Editor Genevenſis, ſed iuſto audacior.

11. Ἡ τροχοειδὴς καλεομένη] De Phoebi natalibus et excellentia. *Theognis* V. 7.

Ἀθανάτων κάλλιστον ἐπὶ ΤΡΟΧΟΕΙΔΕΙ λίμνῃ.

Callimacho τροχόεσσα λίμνη Hymn. Del. V. 261. ubi *Anna Fabri*, doctiſſima matronarum, et *Ioſ. Barnes.* in *Euripid.* Iphigen. Taur. V. 1104. Durant hunc in diem paludis in Delo argumenta apud *Sponium* Itin. T. I. p. 136.

14. Εὔστομα κείσθω] Saepe *Plutarchus* εὔστομα κείσθω καὶ

gula, tamen abſit ut proloquar. De Cereris quoque initiatione, quam Græci theſmophoria vocant *a ferendis legibus*, abſit ut eloquar, niſi quatenus ſanctum eſt de illa dicere. Danai filiæ ritum hunc ex AEgypto extulerunt, eoque Pelasgiotidas feminas imbuerunt. Sed deinde omni Peloponneſo a Dorienſibus excita ritus ille abolitus eſt, a ſolis Arcadibus, qui ex Peloponnenſibus reli-
172 cti ſunt et non exciti, conſervatus. Aprie ſic ſublato, regnavit AMASIS e præfectura Saitica, et urbe cui nomen eſt Siuph. Eum inter initia AEgyptii contemnere, nec ullius ſane momenti ducere, ut qui plebeius paulo ante fuiſſet, nec inſigni familia ortus. Eos vero poſtea Amaſis ſolertia, non aſperitate, conciliavit. Erant ei cum alia bona infinita, tum vero pelvis aurea, in qua tam ipſe quam omnes convivæ identidem pedes abluebant: hanc ille confregit, ex eaque dæmonis ſtatuam fecit, et in appoſitiſſimo urbis loco ſtatuit. AEgyptii ſimulacrum adeuntes, magnopere venerari. Id Amaſis fieri a popularibus edoctus, convocatis AEgyptiis aperit, ex illa pelvi, in qua prius AEgyptii evomere immingereque, et in qua pedes abluere conſueſſent, factum eſſe ſimulacrum, quod tunc tantopere venerarentur. Itaque ſuum aiebat idem atque pelvis eſſe fatum: etſi enim antehac fuiſſet plebeius, in præſenti tamen eſſe ipſorum regem, eoque iubere, ut ſibi honor haberetur atque reverentia. Hunc in modum ad ſe traduxit AEgyptios, ita ut æquum cenſe-
173 rent ei ſervire. Idem hoc uſus eſt in rebus agendis inſtituto: ab aurora uſquedum refertum eſſet forum, accurate negocia oblata

κείσθω. καὶ τῆς Δήμητρος τελετῆς πέρι, τὴν οἱ Ἕλληνες θεσμοφόρια καλέουσι, καὶ ταύτης [a] μοι πέρι εὔστομα κείσθω, [b] πλὴν ὅσον αὐτῆς ὁσίη ἐστὶ λέγειν. αἱ Δαναοῦ θυγατέρες ἦσαν αἱ τὴν τελετὴν ταύτην 155
ἐξ Αἰγύπτου ἐξαγαγοῦσαι, καὶ διδάξασαι [c] τὰς Πελασγιώτιδας γυναῖκας· μετὰ δὲ, ἐξαναστάσης πάσης Πελοποννήσου ὑπὸ Δωριέων, ἐξαπώλετο ἡ τελετή· οἱ δὲ ὑπολειφθέντες Πελοποννησίων, καὶ οὐκ ἐξαναστάντες Ἀρκάδες, διέσωζον αὐτὴν μοῦνοι. Ἀπρίεω δὲ [d] ὧδε καταραιρημένου, ἐβασίλευσε Ἄμασις, νομοῦ μὲν Σαΐτεω ἐών· ἐκ τῆς δὲ ἦν [e] πόλιος, οὔνομά οἱ ἐστὶ Σιούφ. τὰ μὲν δὴ πρῶτα [f] κατόνοντο τὸν Ἄμασιν Αἰγύπτιοι, καὶ ἐν οὐδεμιῇ μοίρῃ μεγάλῃ ἦγον, ἅτε δὴ δημότην [g] τὸ πρὶν ἐόντα, καὶ οἰκίης οὐκ ἐπιφανέος· μετὰ δὲ, σοφίῃ αὐτοὺς ὁ Ἄμασις, οὐκ [h] ἀγνωμοσύνῃ προσηγάγετο· ἦν [i] οἱ ἄλλα τε ἀγαθὰ μυρία, ἐν δὲ καὶ ποδανιπτὴρ χρύσεος· ἐν τῷ αὐτός τε ὁ Ἄμασις καὶ οἱ δαιτυμόνες οἱ πάντες τοὺς πόδας ἑκάστοτε [k] ἐναπενίζοντο· τοῦτον κατ' ὦν κόψας, ἄγαλμα δαίμονος ἐξ αὐτοῦ ἐποιήσατο, καὶ ἵδρυσε τῆς [l] πόλιος ὅκου ἦν ἐπιτηδεώτατον· οἱ δὲ Αἰγύπτιοι φοιτέοντες πρὸς τὤγαλμα, ἐσέβοντο μεγάλως· μαθὼν δὲ ὁ Ἄμασις τὸ ἐκ τῶν ἀστῶν ποιεύμενον, συγκαλέσας Αἰγυπτίους, ἐξέφηνε, φὰς ἐκ τοῦ ποδανιπτῆρος τὤγαλμα γεγονέναι, ἐς τὸν πρότερον [m] μὲν τοὺς Αἰγυπτίους ἐνεμέειν τε καὶ ἐνουρέειν, καὶ πόδας ἐναπονίζεσθαι, τότε δὲ μεγάλως σέβεσθαι. ἤδη ὦν ἔφη λέγων ὁμοίως αὐτὸς τῷ ποδανιπτῆρι πεπρηγέναι· εἰ γὰρ πρότερον [n] εἶναι δημότης, ἀλλ' ἐν τῷ παρεόντι εἶναι αὐτέων βασιλεύς· καὶ τιμᾷν τε καὶ προμηθέεσθαι [o] ἑωυτοῦ ἐκέλευε. τοιούτῳ μὲν τρόπῳ προσηγάγετο τοὺς Αἰγυπτίους, ὥστε δικαιοῦν δουλεύειν. [p] Ἐχρᾶτο δὲ καταστάσι πρηγμάτων τοιῇδε· τὸ μὲν ὄρθριον, μέχρι ὅτευ [q] πληθώρης ἀγορῆς, προθύμως ἔπρησσε τὰ προσφερόμενα

a Εἰδότι μοι *Arch.* recte opinor. Congruit Herodoteae conſuetudini. *b* Haec quinque idem negligit, tum λέγεται ὡς αἱ Δ. *c* Τὰς γυναῖκας *Arch.*, mox Πελοποννήσου atque iterum *Vind.* *d* Abeſt ab utroque. *e Arch. Ask. Paſſ. V.*, πόλεος vulgo. *f* Κατόνοντο neglecto augmento, neque male, *Vind. Arch.* Haec exſcripſerat Plutarch. Nobilit. in *Wolfii* Anecdot. T. IV. p. 186. *g M. V. Arch. Paſſ. Ask.* ora *Steph.*, τὸ πρότερον *Ald.* et ſequaces. *h* Iidem omnes cum *Valla* et fragm. *Paris.*; in *Rem.* ἐγνωμοσύνῃ vulgo εὐγνωμοσύνῃ. *i* Ἀλλὰ τά οἱ *V. Arch.*, ποδανιπτὴρ citat hinc *Pollux* x, 78. *k* Ἐναπονίζ. *Arch.* *l* Id. et *Vind.* alii πόλεος, tum Ἄμασις ſemper *Arch.* *m* Non eſt in *Arch. Vind.*, qui ἐνουρέειν et ἀπονίζεσθαι. *n M. Paſſ. Ask. V.* margo *Steph.* et *Arch.*, vulgo ἦεν. Vid. *Gronov.* *o* Ἑωυτὸν *Arch.* et ἐκέλευσεν *Vind.* *p M. Paſſ. Ask.*, ἐχρῆτο *Vind. Ald. Paris. A. B. Arch. Rem.* nec male: vid. *Valken.* ad Phoeniſſ. *Eurip.* v. 961. *q Arch. Vind.* Vulgo πληθούσης. Quae ſequuntur reſpexit *AElian.* Var. II, 41.

καθ' Ἡρόδοτον. *AElianus*, *Porphyrius*, *Themiſtius*, *Syneſius*. Fuit enim paroemiae inſtar. Taxarunt nonnulli. Sic Critici ad *Sophoclis* εὔστομ' ἔχε καὶ Philoct. v. 200. τὸ δὲ τοιοῦτο κεχήνασι, inquiunt, ὅτι Ἑλλανικός ποτε ἀναγινώσκων τὰ Ἡροδότου ἔλεγε ΠΕΡΙ ΤΩΝΔΕ ΜΟΙ ΕΥΣΤΟΜΑ ΚΕΙΣΘΩ· οὐ διαιρῶν ὡς δύο λέξεις, ἀλλ' ὡς ἄν τις εἴποι, ταῦτα ἔχει εὔστομα. h. e. *ori ac palato iucunda*. Hoc ſi intendit Hellanicus, riſui dictum elegans expoſuit. Valde autem dubito, an εὖ στόμα, distracta voce, ut Grammatici innuunt, ſcribi legique oporteat.

29. Οὐκ ἀγνωμοσύνῃ] Quomodocunque vox capiatur, nemo dici poteſt, *quempiam* ἀγνωμοσύνῃ προσαγαγέσθαι, quod ſi vel plures habuerint Codd. ut lectum etiam fuit *Vallae*, tamen alteri lectioni poſtponendum cenſeo. *AEgyptios* Amaſis σοφίῃ. — οὐκ εὐγνωμοσύνῃ προσηγάγετο, *callido potius conſilio, quam lenitate et clementia ſibi conciliavit.* Hominis AEgyptii σοφία hic eſt, ut alibi ſaepe, *calliditas*. *Plato* de LL. v. p. 747. C. τὴν καλουμένην ἄν τις πανουργίαν ἀντὶ σοφίας ἀπεργασάμενος λάθοι, καθάπερ Αἰγυπτίους καὶ Φοίνικας καὶ πολλὰ ἕτερα ἀπειργασμένα γένη νῦν ἔστιν ἰδεῖν. Qui *ſibi* ſtudent *populum conciliare* viri Principes dicuntur alios ἐυνοῦς κατασκευάσαι' ἐξιδιοποιήσασθαι ſed inprimis προσαγαγέσθαι, variis artibus *allicere* et *ad ſtudium ſui perducere*: attigit *Andr. Downaeus* in *Demoſth.* p. 98. Dicuntur autem *populum* προσαγαγέσθαι ἐπαγγελίαις· χρήμασι καὶ δωρεαῖς· ἀρετῇ· οἴκτῳ· ἐπιεικείᾳ· πραότητι· εὐεργεσίαις· etiam ἀπάτῃ ut Amaſis *Herodoti* σοφίῃ. *Thucyd.* III, c. 43. ἀπάτῃ προσάγεσθαι τὸ πλῆθος. III, c. 48. *Lenitate et clementia* προσαγαγόμενοι τοὺς Ἕλληνας, *Iſocrates* in Plataïca p. 304. B. Τιμαῖς καὶ δωρεαῖς ἔτι δ' ἐπαγγελίαις προσαγόμενος, *Diodor. Sic.* XV, c. 8. cuius Seſoſis, expeditiones ſuſcepturus, ne quid abſente ſe rerum novarum molirentur, ſubditos πάντας ταῖς ὁμιλίαις καὶ τῇ τῶν τρόπων ἐπιεικείᾳ προσηγάγετο, I, c. 54. Atque ob eandem, quae movit Amaſin, rationem Darius Hyſtaſpidis, quum ad imperium perveniſſet, dicitur χρήμασι καὶ δωρεαῖς τὸν Περσῶν δῆμον προσαγόμενος, *Platoni* de LL. III. p. 695. D. VALCKEN.

28. Οὐκ ἀγνωμοσύνῃ] Non reluctor tot *Codd.*, putoque idem eſſe atque οὐκ ἀνοήτως, et praecedens magis explicare. *Severitati* locus non convenit, ſed callidae ſollertiae et aſtutiae, uti regii actus innuunt. Solet Scriptor ἀγνωμοσύνην in imperitia et faſtu frequentare VI, 10. IX, 3. Solent alii, *Euripides* Bacch. v. 884., *Sophocles* Trachin. v. 1273. Neque abſurde Schol. *Demoſthenis* Olynth. II. p. 17. οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε explanat ἀνοήτως· *Harpocratio*, ἀλογίστως καὶ ἀβούλως.

37. Ἐκ τοῦ ποδανιπτῆρος τὤγαλμα] In Octavio *Minucii Felic.* C. 23. *et deus aereus vel argenteus de immundo vaſculo, ut ſaepius factum AEgyptio regi, conflatur.* Quae, niſi ſcribentis memoriae error obrepſerit, rectius procederent, ſi *deus aureus*, et, *ut accepimus factum* ſcriptum proſtaret. Prius in mentem venit doctiſſimo *Th. Gatakero*, inſuper, *ut legimus* vel *ſcimus factum*, divinanti Adverſ. Miſcell. XIX. p. 371. Pelvim, τὸν ποδανιπτῆρα Amaſidis, perſonatus Chilon prudente monitu tangit in *Plutarchi* Conviv. VII. ſapient. p. 151. E.

47. Πληθώρης ἀγορῆς] Vulgatum πληθούσης ἀγορῆς doctiſſimi viri *Caſaubonus*, *Heraldus*, *Duckerus*, quos teſtes ad *Diodor.* XIII, 48. adpellavi, ea in luce poſuerunt, ut deſideres nihil. Debueram et ego in eo ad-

να πρήγματα· τὸ δὲ ἀπὸ τούτου ἔπινέ τε καὶ κατέσκωπτε τοὺς συμπότας· καὶ ἦν μάταιός τε καὶ [a] παιγνιήμων. ἀχθεσθέντες δὲ τούτοισι οἱ φίλοι αὐτοῦ, ἐνουθέτεον αὐτὸν, τοιάδε λέγοντες, „Ὦ βασιλεῦ, οὐκ ὀρθῶς σεωυτοῦ προέστηκας, ἐς [b] τὸ ἄγαν φαῦλον προάγων σεωυτόν· σὲ γὰρ [c] ἐχρῆν ἐν θρόνῳ σεμνῷ σεμνὸν θωκέοντα, δι' ἡμέρης πρήσσειν τὰ πρήγματα· καὶ οὕτω Αἰγύπτιοί τ' ἂν [d] ἐπιστέατο ὡς ὑπ' ἀνδρὸς μεγάλου ἄρχονται, καὶ ἄμεινον σὺ [e] ἂν ἤκουες· νῦν δὲ ποιέεις οὐδαμῶς βασιλικά." ὁ δ' ἀμείβετο [f] τοισίδε αὐτοὺς, „Τὰ τόξα οἱ κεκτημένοι, ἐπεὰν μὲν δέωνται χρᾶσθαι, ἐντανύουσι· [g] ἐπεὰν δὲ χρήσωνται, ἐκλύουσι. εἰ γὰρ δὴ τὸν πάντα χρόνον ἐντεταμένα εἴη, ἐκραγείη ἄν· ὥστε ἐς τὸ δέον οὐκ ἂν ἔχοιεν αὐτοῖσι [h] χρῆσθαι. οὕτω δὴ καὶ ἀνθρώπου κατάστασις· εἰ ἐθέλοι κατεσπουδάσθαι αἰεὶ, μηδὲ ἐς παιγνίην τὸ μέρος ἑωυτὸν ἀνιέναι, λάθοι ἂν ἤτοι μανεὶς, ἢ [i] ὅγε ἀπόπληκτος γενόμενος· τὰ ἐγὼ ἐπιστάμενος, μέρος ἑκατέρῳ
156 νέμω." ταῦτα μὲν τοὺς φίλους ἀμείψατο. Λέγεται δὲ ὁ Ἄμασις, [k] καὶ ὅτε ἦν ἰδιώτης, ὡς φιλοπότης [l] ἐὼν καὶ φιλοσκώμμων, καὶ οὐδαμῶς κατεσπουδασμένος ἀνήρ· ὅκως δέ μιν [m] ἐπιλείποι πίνοντά τε καὶ εὐπαθέοντα τὰ ἐπιτήδεια, κλέπτεσκε ἂν περιϊών. οἱ δ' ἄν μιν φάμενοι ἔχειν τὰ σφέτερα χρήματα, ἀρνεύμενον ἄγεσκον ἐπὶ μαντήϊον, ὅκου [n] ἑκάστοισι εἴη. πολλὰ μὲν δὴ κατηλίσκετο ὑπὸ τῶν μαντηΐων, πολλὰ δὲ καὶ

lata agebat: deinde potabat, et inter compotores iocabatur, morionem agens ac ſcurram. Quibus rebus offenſi amici, talibus eum verbis monebant, Rex, dicentes, non e dignitate tua te contines, qui ad nimiam te proiicis nequitiam. Nam deberes, venerando in ſolio ſedens venerabilis, totum diem res adminiſtrare; ita et AEgyptii ſcirent a magno ſe viro regi, et tu melius audires. Nunc haudquaquam facis regia. His ille reſpondit; arcus illi qui obtinent, quum debent uti, intendunt; ſed quando ſunt uſi, remittunt: ſi enim perpetuo intendantur, rumperentur, nec poſſent eis, quum res exigeret, uti: ita et hominis conditio est; ſi aſſiduo laborare ſtudio, nec viciſſim ad luſum vacare velit, pedetentim aut mente captus erit aut membris. Quod ego intelligens, utrique rei partem impertio. Hæc amicis reſpondit. Etenim fertur A- 174
maſis, quum privatus foret, fuiſſe potandi iocandique per dicteria ſtudioſus, et vir neutiquam ſerius: et quum eum potantem ac voluptates ſectantem neceſſaria defeciſſent, ſolitus circumeundo furari: illi vero dicentes eum ipſorum habere pecunias, negantem adducebant ad oraculum quodcunque eo in loco erat. Frequenter ab oraculis convictus, frequenter abſolutus. Postquam

a *Athenaeus* p. 261. *b* Τὸν *Arcb.* tum ἀπάγων *Vind.* *c* *M. V. Arcb. Paſſ. Ask.*, ceteri χρῆν, uti, II, 179. III, 65. VII, 39. Porro σεμνῷ σεμνὸν *Arcb. Paſſ. Ask. Valla.* σεμν. σεμνῶς Fragm. Cod. *Paris.* vulgo σεμνὸν σέμνῳ. *d* Ἠπις. *Arcb.* *e* Omittunt *V. Arcb.* *f* *M. Paſſ. Ask.* et Fragm. *Paris.*, alii τοῖσδε. *g* Haec quatuor deſiderantur in *M. Paſſ. Ask. Valla*, habent *V. Arcb.* Fragm. *Paris. Ald. Rom.* *h* Χρᾶσθαι *V. Arcb.*, qui mox ἐθέλει. *i* Ὅτε *Arcb.* *k* Ora *Steph. M. V. Ask. Arcb.* Fragm. *Paris.* copula deest aliis. *l* Ἐὼν Fragm. *Paris. Ask. Paſſ.* alii ἦν. Spectavit haec et adtigit *Athen.* VI. p. 261. C. *m* Ἐπιλίποι *V. Arcb.* *n* Ἑκάστοτε et καταλίσκετο iidem.

adquieſcere, niſi cultius obtuliſſent MSS.; Ionum est πληθώρη in omni rerum abundantiore copia. *Euſebius* apud *Stobaeum* Serm. x. p. 130. veriſſime, τὸν δὲ ἀεὶ ἐπιθυμέοντα πρακτήσασθαι, καὶ ΠΛΗΘΩΡΗΝ μηδέ ποτε τοιούτου λαμβάνοντα —— πάντα καλῶν neque de tempore, quo forum conpletur, recuſant, χρόνον ἐπισχών, ἐς ἀγορῆς κου μάλιστα ΠΛΗΘΩΡΗΝ προσοδὸν ἐποιέετο habet Auctor, ſuum adſerens, Muſa VII, 223.

49. Ἦν μάταιός τε καὶ παιγνιήμων] Secundum *Vallam morionem agebat* Amaſis *ac ſcurram.* Postquam ille ſeria tractaverat, ut animum relaxaret, in vino *petulantioribus indulgebat iocis:* ſic interpretor Herodotea. Quia compotoribus ipſis luſus iſti Regis perſona minus viderentur digni, μάταιος fuiſſe dicitur et παιγνιήμων. Permutantur ματαΐζειν et ἀσχημονεῖν et fortaſſe ſolita ſibi caſtimonia *Herodotus* turpe quid ambigua voce velavit, ut ne ab obſcoenis quidem abſtinuiſſe iocis ſignificaretur. Deianiram Neſſus ψαύει ματαίαις χερσὶν, in *Soph.* Trach. v. 574. Nam τὸ παιγνιῶδες privatae ſortis convivis laudi ducebatur; παιγνιήμων dicebatur *ingenioſus* et εὐφυὴς, *qui iocis urbanis indulgeret.* Placebat *Vel cavillator facetus, vel conviva commodus* qui dicitur *Plauto* Mil. Glor. III, 1, 47. *Ariſtoph.* Veſp. v. 1205. προμάνθανε ξυμποτικὸς εἶναι καὶ ξυνουσιαστικός. *Luciano* I, p. 552. συμβιῶναι δεξιὸς, καὶ συμπιεῖν ἱκανός. Talis fuit *Aeſchines*, hac etiam in parte aquae potoris *Demoſthenis* adverſarius: vid. *Philoſtratus* de V. S. I, p. 507. Talis ab *Euripidis* ingenio diverſiſſimus *Sophocles: Euripides* Ἦν μισογέλως, καὶ τωθάζειν οὐδὲ παρ' οἶνον μεμαθηκώς, teste *Alexandro AEtolo* ap. *Gellium* N. A. XV, c. 20. AEqualis *Ion Chius* ap. *Athen.* XIII, p. 603. F. Σοφοκλεῖ, inquit, συνήντησα ἀνδρὶ παιδιώδει ἐν οἴνῳ καὶ δεξιῷ· ubi ſcribi quoque potuit παιγνιώδει· permutantur enim a librariis iſta: vid. *Xenoph.* Symp. p. 512, 37. et *Suidas* in Παιγνία· τὸ παιγνιῶδες παρὰ Ξενοφῶντι legit *Pollux* II, 20. ubi commodum *Iungermann.* advocat *Xenophontem* Ἑ. II, p. 276, 6. miratum, Therameni iam iam morituro μήτε τὸ φρόνιμον μήτε τὸ παιγνιῶδες ἀπολιπεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς. VALCKEN.

54. Δι' ἡμέρης πρήσσειν] Non ſatis ad AEgyptiorum mentem est *interdiu;* totum diem inſumtum volebant. Bene I, 97. τοῖσι πέλας δι' ἡμέρης δικάζειν, *totum diem dirimendis litibus inpendere.* VII, 210. ἐγίνετο δὲ συμβολὴ δι' ἡμέρης iterum *interdiu*, ſed contra geſtae rei ſeriem. Talia διὰ νυκτὸς *Ariſtophanis*, recte ab *Athenaeo* acceptum VII. p. 276., δι' ἔτεος ſupra II, 22., δι' ἐνιαυτοῦ, ἀντὶ τοῦ διὰ ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ *Harpocratio.* Mox σὺ ἂν ἤκουες non debuerant truncare *Vind.* et *Arcb.* Fert repetitum ἂν ſermonis uſus. Iterant ipſi IX, 27., geminatque *Euripid. Helen.* v. 955. et 1017. *Sophocles* Oedip. Tyr. v. 610. et Oed. Colon. v. 1524; alterum ἂν iniuria utrobique viro docto delente, *Plato* Alcib. II. p. 142. c. lunge, ſi videbitur, *Ios. Barnes.* in *Euripid.* et *Davis.* ad *Iuſtin. Martyr.* p. 442. Ed. *Thirbi.*

59. Ἐπεὰν δὲ χρήσωνται ἐκλύουσι] Haec, etſi *Med.* et ſequaces exemplum praebeant, auferre non audeo. Vetant *Codd.* alii, ſuntque et vera, neque inconmoda. Vtrum autem ſcribarum oculos deceperint terminata iiſdem litteris verba, quae creberrima omittendorum occaſio, non habeo dicere. *Eraſmus*, hoc Amaſidis neglecto, paroemiam dicto Dionyſii Siculi ex *Plutarchi* de Sen. Rempubl. Adminiſtr. p. 792. C. illuſtravit, quem conſule.

67. Ὡς φιλοπότης ἐὼν] Hoc praefero. *Athenaeus*, uti multi ſolent, dialecti inmutavit ſpeciem. Κατεσπουδασμένος *Noſtri* aemulatione *Procopius* Bell. Perſ. II, 8. Antiocheni εἰσὶ οὐ κατεσπουδασμένοι et Bell. Vand. II, 4. ἦν δὲ οὗτος δραστήριός τε καὶ λίαν κατεσπουδασμένος de Phara praefecto. Quo probo atque elegante orationem et alibi diſtinxit.

73. Κατηλίσκετο] Si vel in omnibus legatur Codd. leni medela corrigendum est absque ulla controverſia, καὶ ἠλίσκετο: adeo conſtans veterum uſus Codicum auctoritati ſemper in talibus anteponi debet: nam quod in Lexicis καταλίσκομαι redditur *convincor*, hoc unico nititur loco, infirmo ſanequam tibicine. Scripſerat *Herodotus:* πολλὰ μὲν δὴ καὶ ἡλίσκετο ὑπὸ τῶν μαντηΐων, πολλὰ δὲ καὶ ἀπέφευγεσκε, *ſaepe quidem ab oraculis etiam furti convincebatur, ſed frequenter etiam abſolvebatur:* poſtremum *Herod.*, ut alia millena, *Weſſelingio* debebit. Imperium ingreſſus Amaſis templa Deorum negligebat, qui quidem ipſum olim ἀπέλυσάν μιν μὴ φῶρα εἶναι magni contra faciebat illorum oracula, ὅσοι μιν κατέδησαν φῶρα εἶναι, id est, a quibus ἧλω vel ἑάλω φὼρ ἐὼν, *qui ipſum furti convicerant:* in eumdem ſenſum adhibetur etiam κατέδησαν L. IV, c. 68. utrobique temere tentatum. Hoc rarius est atque Herodoteum; reliqua, Ἁλίσκεσθαι, Ἀποφεύγειν et Ἀπολῦσαι

quam vero etiam aſſequutus eſt regnum, iſta egit: quicunque dii eum furti abſolverant, horum templa neque curæ habuit, neque ulla re ad refectionem donavit, neque adiens ſacrificavit, tanquam nihil mererentur, quod obtinerent falſa oracula; quicunque autem eum alligaverant furti crimine, hos tanquam vere deos, nec mendacia reddentes oracula, maxime coluit.
175 Itaque partim in Sai Minervæ fecit anteſores, opus admirandum longe ſuperans omnes tum ſublimitate, tum magnitudine, et quantorum eſt magnitudo lapidum atque qualium eorum: partim ingentes coloſſos, et immanes androſphingas poſuit. Alia quoque ſaxa prægrandia ad reficiendum curavit, ducta partim e lapicidinis, quæ iuxta Memphim ſunt, partim utique quæ maximæ molis ſunt, ex urbe Elephantina, quæ Sai diſtat viginti dierum navigatione. Adhæc, quod non minime, ſed maxime omnium admiror, attulit ædificium ex ſolido ſaxo ab urbe Elephantina, in quo afferendo triennium conſumpſerunt duo millia ductorum virorum, qui omnes erant gubernatores. Huius autem tecti extrinſecus eſt unius et viginti cubitorum longitudo: quatuordecim, latitudo: octo, altitudo. Hæc eſt dimenſio exterior tecti ex uno lapide. Introrſum autem duodeviginti cubitorum et xx digitorum eſt longitudo: latitudo vero cubitorum duodecim, quinque ſublimitas. Tectum hoc ad ingreſſum templi collocatum eſt; nam ob id aiunt in templum non fuiſſe pertractum ab architecto, quod quum ſuſpiraſſet ille dum iſtud adtraheretur, utpote pertæſus diutini temporis operæ, id advertens Amaſis non permiſit

καὶ [a] ἀποφεύγεσκε. ἐπεί τε δὲ καὶ ἐβασίλευσε, ἐποίησε [b] τοιάδε· ὅσοι μὲν αὐτὸν τῶν θεῶν ἀπέλυσαν μὴ φῶρα εἶναι, τούτων μὲν τῶν ἱρῶν οὔτε ἐπεμέλετο, οὔτε ἐς ἐπισκευὴν ἐδίδου οὐδέν· οὐδὲ φοιτέων ἔθυε· ὡς οὐδενὸς ἐοῦσι ἀξίοισι, ψευδέα τε μαντήια κεκτημένοισι· ὅσοι δέ μιν κατέδησαν φῶρα εἶναι, τούτων δὲ ὡς [c] ἀληθέως θεῶν ἐόντων καὶ ἀψευδέα μαντήια παρεχομένων, τὰ μάλιστα ἐπεμέλετο. Καὶ τοῦτο μὲν, ἐν Σάϊ τῇ Ἀθηναίῃ προπύλαια θωυμάσια οἱ ἐξεποίησε, πολλὸν πάντας ὑπερβαλλόμενος τῷ τε ὕψεϊ καὶ τῷ μεγάθεϊ, ὅσων τε τὸ μέγαθος λίθων ἐστὶ, καὶ ὁκοίων τέων· τοῦτο δὲ, κολοσσοὺς μεγάλους καὶ ἀνδρόσφιγγας περιμήκεας ἀνέθηκε· λίθους τε ἄλλους ἐς ἐπισκευὴν ὑπερφυέας τὸ μέγαθος ἐκόμισε· ἠγάγετο δὲ τουτέων τοὺς μὲν, ἐκ τῶν κατὰ Μέμφιν ἐουσέων λιθοτομιέων, τοὺς δὲ ὑπερμεγάθεας, ἐξ Ἐλεφαντίνης πόλιος, πλόον [d] καὶ εἴκοσι ἡμερέων ἀπεχούσης ἀπὸ Σάϊος. τὸ δὲ οὐκ ἥκιστα αὐτέων, ἀλλὰ μάλιστα θωυμάζω, ἐστὶ τόδε· οἴκημα μουνόλιθον ἐκόμισε ἐξ Ἐλεφαντίνης πόλιος· καὶ τοῦτο [e] ἐκόμιζον μὲν ἐπ' ἔτεα τρία, δισχίλιοι δέ οἱ προσετετάχατο ἄνδρες ἀγωγέες, καὶ οὗτοι [f] ἅπαντες ἦσαν κυβερνῆται. τῆς δὲ στέγης ταύτης τὸ μὲν μῆκος ἔξωθέν ἐστι, εἷς τε καὶ εἴκοσι πήχεες· εὖρος δὲ, τεσσερεσκαίδεκα· ὕψος δὲ, ὀκτώ. ταῦτα μὲν τὰ μέτρα ἔξωθεν τῆς στέγης [g] τῆς μουνολίθου ἐστί. ἀτὰρ ἔσωθεν τὸ μῆκος, ὀκτωκαίδεκα πήχεων, καὶ [h] πυγόνος· τὸ δὲ εὖρος, δυώδεκα πήχεων, τὸ δὲ ὕψος, πέντε πήχεων ἐστί. αὕτη τοῦ ἱροῦ κέεται παρὰ τὴν ἔσοδον· ἔσω γάρ μιν ἐς τὸ ἱρόν φασι τῶνδε εἵνεκα οὐκ [i] ἐσελκύσαι· τὸν ἀρχιτέκτονα, αὐτῆς ἑλκομένης τῆς στέγης, ἀναστενάξαι, οἷά τε χρόνου ἐκγεγονότος πολλοῦ, καὶ [k] ἀχθόμενον τῷ ἔργῳ· τὸν δὲ Ἄμασιν, ἐνθυμιστὸν ποιησάμενον, οὐκ ἐᾶν

a Ἀπέφευγε M. Paſſ. Ask. ora Steph. ὑποφεύγεσκε Arch. V., ὑπέφευγε Ald. &c. b V. Arch. M. Fragm. Paris. Paſſ. Ask., τάδε Ald. Paris. A. B. c Ἀληθῶς ſive ἀληθέως θεῶν ἐόντων V. Arch. Valla, vulgo ἀληθέων ἐόντων. d V. Arch. Ask. M. Paſſ., aliis copula deſit. Porro εἴκοσι Arch. Ask. Vind. vulgo ἐείκοσι. e Rem. margo Steph. M. Ask. Paſſ., ἐκόμιζε Ald. V. Arch. f Πάντες Arch. g Τοῦ μουνολ. Rem. Paris. B. non male; mox ἃ γὰρ ἔσωθ. Arch. h Πηγόνος id. ſed prave. Quinque ſequentia non ſunt in M. Ask. Paſſ. Paris. B. Valla; ſervant Arch. V. Ald. et alii; δυώδεκα Arch. ut ſaepe in Muſis, δώδεκα vulgo. i Ἐσελκύσαι· τὸν ἀρχιτέκτονα, ſic bene diſtinguit Paris. B., vulgo στιγμὴ cernitur poſt ἀρχιτέκτονα. k Καὶ ἀχθόμ. Arch., et mox ἐνθυμ. in Edd, κατεχθόμενον.

σαι ſenſu forenſi pervulgata ſunt. Vbi ſcripſerat Noſter L. VI. c. 82. ἀπέφυγε πολλὸν τοὺς διώκοντας· perperam poſuit Gronov. διέφυγε. Accuſator in Attico foro dicebatur διώκειν, perſequi; accuſatus φεύγειν· condemnatus ἁλῶναι vel ἐαλωκέναι· abſolutus, Ἀποφεύγειν, criminibus elapſus Ciceroni in Verr. II, c. 58. VALCKEN.

74. Καὶ ἀποφεύγεσκε] Inſtauravi Ionicam ex diſcrepante ſchedarum ſcriptura formam. Κλέπτεσκε, ἄγεσκον, et ſimilia conplura, veram praeſtabunt. Mihi liquido adparuit, nimios, ſicuti in aliis, etiam in ea conmutanda temerarios fuiſſe ſcribas. Eadem fortuna Cl. Valckenarii καὶ ἠλέσκετο. quo nihil certius, obtigiſſet merito, ni novationis metus, iuſto fortaſſe gravior, obſtitiſſet. Quid enim tritius iſta vocum converſione? Extremo C. 175. κατεχθόμενον pingit optime Arch. καὶ ἀχθόμενον, valetque in aliis.

79. Ὡς ἀληθέως θεῶν ἐόντων] Dedi MSS., ne inter variantes, quas vocant, lateret. Quiſque videt multo id grandius atque ad ſententiam obportunius eſſe. Κατέδησαν φῶρα non debebat abire in κατέφησαν pronuntiarant, uti Laurentius Latine dederat. Iucunda eſt in ἀπολῦσαι et καταδῆσαι diſſimilitudo, repetita IV, 68. Convenit quodam modo τοὺς δὲ ἄλλους —— κατέδησαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ V, 72. Mox θωυμάσια οἷα ἐξεπ. divinavit Cl. Abreſchius. Quid ſi duplici in dativo amplior vis inſit? Amaſis οἱ ἐξεποίησε ſibi in Minervae honorem abſolvit; ita πολλὸν πάντας ὑπερβαλλόμενος per conmode ſequitur, alioqui ob πάντας implicatius. Eadem Cl. de Pauw opinio.

85. Ἀνδρόσφιγγας] Huc ſpectare Heſychianum Ἀνδροφῆτες monuit H. Valeſius; et corrigendum Ἀνδρόσφιγγες iam fuerat obſervatum in Miſcell. Obſ. VIII. p. 170. Scripſiſſe praeterea videtur Heſychius: σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ Σφιγγὸς, atque huic voci corruptae ſibi notam ſubſtituiſſe librarius. Coquum, aenigmata magnifice loquentem, Σφίγγ' ἄῤῥενα ſenex nuncupabat Atticus in Comoedia apud Athen. IX. p. 382. B. Vulgo tamen et apud AEgyptios facie Sphinges virginea fingebantur: vid. AElian. de N. A. XII, c. 7. Origen. c. Celſ. I, p. 32. Cur Sphingum figuras ante templa ſtatuerint AEgyptii, tradunt Plutarch. de Iſ. et Oſir. §. X. et Clem. Alexandr. Strom. V. p. 664, 20. et p. 671, 8. ubi Sphinx τὸ μὲν σῶμα dicitur τῶν λέοντος, τὸ πρόσωπον δὲ ἀνθρώπου ἔχουσα. VALCKEN.

99. Τὸ δὲ εὖρος, δυώδεκα πήχεων] Ineſt difficultatis quoddam ſpecimen in his, a Cl. Gronovio ſtudioſe quaeſitum et expenſum, quod tolli univerſum ſi nequeat, nemo, niſi iniquus, aegre feret. In rem praeſentem ire non datur, adparetque abunde, interiorem τοῦ μουνολίθου longitudinem, latitudinem et altitudinem fuiſſe contractiorem, nec longe cubitorum diſcrepare rationem. Cur verba fuerint omiſſa, cauſſa in aperto eſt, additionis nulla. Negligi autem non debuiſſe, per ſe adtento liquet, ſiquidem nota latitudinis neceſſaria eſt.

2. Οὐκ ἐσελκύσαι· τὸν ἀρχιτέκτονα αὐτῆς] Interpunxiſſem ita in Codd. ſilentio ſaepe miratus inſuper habitum. Advertit Corn. de Pauw. Inſeri praeterea μὲν debet: τὸν μὲν ἀρχ. ob ea, quae ſuccedunt. Ceterum χρόνου ἐκγεγονότος πολλοῦ inſolens videtur; χρόνου ἐγγινομένου I, 190. et II, 124., ubi ἐπιγενέσθαι ſchedae, uti I, 27., χρόνου διαγενομένου Act. A. XXVII, 9. et Diodor. III, 64. χρόνου γενομένου XX, 109. atque alii apud Hemſterhuſium in Luciani Dial. Mort. VII, 1. Vidit verbi iſtam inſolentiam Cl. Abreſch. Ego vero non cohibeor, quin καὶ ἀχθόμενον ex Arch. ex ſtructurae nexu et Herodoti more reformetur: ὁ δὲ Ἄμασις τῇ δυνάμει τῶν Περσέων ἀχθόμενος III, 1. οἷα ἀχθόμενόν τε τῇ Πεισιστράτου ἀρχῇ VI, 35. iunge Gronovii obſervata II, 103.

5. Ἐνθυμιστόν] Aut fallor, aut aliunde non poterit ad-

Templorum dona. Floret AEgyptus: urbes 20000. Lex de vita Athenas translata. Philellen, et Graecis concessa Naucratis.

ἐᾷν ἔτι προσωτέρω ἑλκύσαι· [a] ἤδη δέ τινες λέγουσι ὡς
ἄνθρωπος διεφθάρη ὑπ' αὐτῆς τῶν τις αὐτὴν μοχλευόν-
των, καὶ [b] ἀπὸ τούτου οὐκ ἐσελκυσθῆναι. Ἀνέθηκε
δὲ καὶ ἐν τοῖσι ἄλλοισι ἱροῖσι ὁ Ἄμασις πᾶσι τοῖσι ἐλ-
λογίμοισι ἔργα τὸ μέγαθος ἀξιοθέητα· [c] ἐν δὲ καὶ ἐν
157 Μέμφι, τὸν ὕπτιον κείμενον κολοσσὸν, τοῦ Ἡφαι-
στείου ἔμπροσθε· τοῦ πόδες πέντε καὶ ἑβδομήκοντά εἰ-
σι τὸ μῆκος· ἐπὶ δὲ τῷ αὐτῷ βάθρῳ ἑστᾶσι, [d] Αἰ-
θιοπικοῦ ἐόντος λίθου, δύο κολοσσοὶ, εἴκοσι ποδῶν τὸ
μέγαθος ἐὼν ἑκάτερος· ὁ μὲν ἔνθεν, ὁ δ' ἔνθεν τοῦ με-
γάρου. ἔστι δὲ λίθινος ἕτερος τοσοῦτος καὶ ἐν Σάϊ,
κείμενος κατὰ τὸν [e] αὐτὸν τρόπον τῷ ἐν Μέμφι. [f] τῇ
Ἴσι τε τὸ ἐν Μέμφι ἱρὸν Ἄμασίς ἐστι ὁ ἐξοικοδομήσας,
ἐὸν μέγα τε καὶ ἀξιοθεητότατον. Ἐπ' Ἀμάσιος δὲ
βασιλῆος λέγεται Αἴγυπτος μάλιστα δὴ τότε εὐδαι-
μονῆσαι, καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τῇ χώρῃ γινόμε-
να, καὶ τὰ ἀπὸ τῆς χώρης τοῖσι ἀνθρώποισι. καὶ πό-
λις [g] ἐν αὐτῇ γενέσθαι τὰς ἁπάσας τότε δισμυρίας
τὰς οἰκεομένας. νόμον τε Αἰγυπτίοισι τόνδε Ἄμασίς
ἐστι ὁ καταστήσας· ἀποδεικνύναι ἔτεος ἑκάστου τῷ [h] νομ-
άρχῃ πάντα τινὰ Αἰγυπτίων, ὅθεν [i] βιοῦται· μη-
δὲ ποιεῦντα ταῦτα, μηδὲ ἀποφαίνοντα δικαίην ζόην,
ἰθύνεσθαι θανάτῳ. Σόλων δὲ ὁ Ἀθηναῖος λαβὼν ἐξ
Αἰγύπτου τοῦτον τὸν νόμον, Ἀθηναίοισι ἔθετο· τῷ ἐ-
κεῖνοι ἐς αἰεὶ χρέωνται, ἐόντι ἀμώμῳ νόμῳ. Φιλέλλην
δὲ γενόμενος ὁ Ἄμασις, ἄλλα τε ἐς Ἑλλήνων μετεξ-
ετέρους ἀπεδέξατο, καὶ δὴ καὶ τοῖσι [k] ἀπικνευμέ-
νοισι ἐς Αἴγυπτον ἔδωκε Ναύκρατιν πόλιν ἐνοικῆσαι·
τοῖσι δὲ μὴ βουλομένοισι αὐτέων [l] οἰκέειν, αὐτοῦ δὲ
ναυτιλλομένοισι, ἔδωκε [m] χωρίοις ἐνιδρύσασθαι βωμοὺς
καὶ τεμένεα θεοῖσι. τὸ μὲν νυν μέγιστον αὐτέων τέμενος,
καὶ ὀνομαστότατον ἐὸν καὶ χρησιμώτατον, καλεύμε-
νον

miſit ulterius trahere. Nonnulli aiunt quen-
dam ex iis, qui vectibus tectum agebant, ab
illo fuiſſe oppreſſum, ideoque non introdu-
ctum. Donavit præterea operibus ob ma- 176
gnitudinem ſpectatu dignis cum alia omnia
templa inſignia, tum in Memphi coloſſo ſu-
pino ante templum Vulcani poſito, longitu-
dinis quinque et ſeptuaginta pedum. Super-
que idem fundamentum gemini coloſſi ſtant
ex AEthiopico lapide, vicenum pedum ma-
gnitudinis quilibet, hinc et hinc ædi illi aſ-
ſiſtentes: quorum inſtar eſt alter in Saï la-
pideus, eodem, quo hi in Memphi, habi-
tu iacens. Illud etiam quod in Memphi eſt
templum Iſidis ingens et ſpectatu dignisſi-
mum, Amaſis eſt qui exædificavit. Sub A- 177
maſi rege dicitur AEgyptus fuiſſe maxime
tunc beata, in iis quæ vel regioni ex flumi-
ne, vel hominibus ex regione proveniunt,
et urbes, quæ incolerentur tunc, fuiſſe omnes
numero illic viginti millia. Amaſis quoque
extitit, qui legem hanc AEgyptiis præſcri-
pſit, ut ſingulis annis apud regionis præſi-
dem AEgyptii omnes demonſtrarent unde vi-
verent: et qui aut hoc non faceret, aut
non demonſtraret legitimam vitam, is morte
afficeretur. Quam legem Solon ab AEgypto
mutuatus, Athenienſibus tulit, quam illi,
quod ſit irreprehenſa, aſſidue uſurpant. A- 178
maſis porro, quoniam Græcorum erat ſtudio-
ſus, cum alia in quosdam Græcos officia con-
tulit, tum iis, qui in AEgyptum concederent,
dedit facultatem Naucratin urbem incolendi;
qui vero eorum nollent illic habitare, ſed na-
vigandi commercio frui, fecit poteſtatem cer-
tis locis aras et fana diis inædificandi. Et
maximum quidem eorum fanum ac præcipue
fa-

a Οἱ δέ τινες *Arch.* et *Valla*, non utique absurde; tum ὑπ' αὐτῷ. *b* Διὰ τοῦτο *id.* *c* Haec quinque omittit *Arch.* cum *Valla.* Mox ἐν δὲ καὶ *Arch.* *d* *Arch. V. Valla*: in Edd. τοῦ αὐτοῦ ἐόντος. Mox εἴκοσι *Ask. V. Arch.*, alii ἐείκοσι. *e* Abest *Arch. V.* *f* Λέγουσί τε τὸ ἐν Μέμφι iidem. *g* Haec tria post οἰκεομένας ponit *Arch.* Habet hinc *Euſtath.* in *Iliad.* B p. 314, 38. *h* Νομάρχῳ *Arch.*, mox Αἰγύπτιον id. et *Vind.* *i* *Ald. V. Arch. Rem. Paris. A. B.* cum *Suida*, qui Βιοῦται ἀντὶ τοῦ ζῇ. οὕτως Ἡρόδοτος· βεβαιοῦται *M. Paſſ. Ask.*, post pauca ζώην *Arch. V.* *k* Ἀπικομ. *Arch.* *l* Ἐνοικέειν *Vind.* ἐνοικέειν *Paſſ.*, αὐτοῦ οἰκέειν *Rem.* *m* Χωρίοις *M. Paſſ. Ask.*, χώρους *Ald. Arch. V. Paris. A. B. Rem.*

adfirmari, niſi dubia Grammaticorum auctoritate: Ἐνθύμιστον in *Suidae* Lex. redditur ὑπεναντίον· et *Pollux* legiſſe videtur in *Thucydidis* v, c. 32. ἐνθυμιζόμενοι τὰς ἐν ταῖς μάχαις ξυμφοράς· ubi, quod Codices praebent et Edd. ἐνθυμούμενοι, *Polluci* quoque reſtituendum putabat *Iungermannus*. In ἐνθύμιον Herodotei Codd. ſi conſpirarent, ego ſane vulgatae vocem anteferrem in talibus uſitatam, etiam *Herodoto* VIII, c. 54. εἴτε καὶ ἐνθύμιόν ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἱρόν· de qua forma loquendi egerunt *Aem. Portus* Dict. Ion. in v. *Duker.* in *Thucyd.* VII, c. 18. et in Ind. *Thucyd. Waſſeus. Ammonio* p. 53. citatus *Antiphon* ἐν τοῖς Φονικοῖς ἐπὶ τοῦ προςτροπαίου vocem adhibuit p. 119. 6. p. 125, 2. p. 121, 2. ubi legi poſſet: αὐτῷ μὲν οὐκ ἐνθύμιον.
VALCKEN.

13. Αἰθιοπικοῦ ἐόντος λίθου] Spectabilius hoc quam pro ſcribarum ingenio. Quid illi de lapide AEthiopico? Marmoris eius in Pyramidum et Propylaeorum ſubſtructionibus frequens in AEgypto uſus. Myceríni Pyramis λίθου ἐς τὸ ἥμισυ Αἰθιοπικοῦ fuit C. 134. *Inter alias ſpectatior AEthiopicis lapidibus* ſcribit *Plinius* N. Hiſt. XXXVI, 12. Lapidi color erat niger, aut varius, ποικίλος C. 127., ſed magna durities laborem operi reddebat ſumtuoſiorem: δυσέργαστος πολυτελῆ τὴν πραγματείαν παρέσχε in *Strabon.* XVII. p. 1161. D. Αὐτοῦ, quod in aliis, ex ſcripturae compendio reſtat, Mox Laurentius, *hinc et hinc magno illi adſiſtentes* ex libri ſui ὁ δ' ἔνθεν τοῦ μεγάλου i. e. *coloſſi*, ſupra deſcripti: cui ſcripturae, alioqui notabili, *Codd.* calculum negant. Cl. *de Pauw* potiorem cenſuit.

22. Καὶ πόλις ἐν αὐτῇ &c.] Lege *Diodorum* I, 31. AEgypti felicitatem, Amaſidis tempore, praedicatam tantopere, ex gentis ſacerdotibus accepit, multa diſſimulantibus, et ultima eius regis nimium quantum augentibus. Certiora et longe diverſiora *Ieremiae* et *Ezechielis* oracula docent, de quibus docte *Iac. Perizonius*, V. Cl., Origin. AEgypt. C. ultimo.

26. Ὅθεν βεβαιοῦται] Me quidem iudice ferri nequit: ſi plures dant Codd. ſcripſiſſe forſan videbitur: ἀποδεικνύναι ἔτεος ἑκάστου —— ὅθεν (isthoc anno nimirum) βεβίωται· vid. Cl. *D'Orvillius* in *Charit.* p. 190. Commode quoque cum *Reiskio* legi poſſet ὅθεν οἱ βιοῦται, ſive ὅθεν βιοῦται, *quonam quaeſtu ſuſtentaretur*: ἀποδεικνύντα ὅθεν ζῇ, habet de re eadem loquens *AElianus* V. H. IV, p. 328. λόγον διδόντα, πόθεν —— διαζῇ. *Diogen. Laërt.* VII, 168. ἀπὸ τίνων ἕκαστος πορίζεται τὸν βίον, *Diodor. Sic.* I, p. 88, 40. Τὰ τῷ βίῳ ἀναγκαῖα *Homero* dicuntur Βίοτος, teſte *Porphyrio* Schol. ad Il. X. v. 431. et uſitatius τὸ πορίζεσθαι τὰ πρὸς τὸν βίον, βιοτεύειν dicebatur. Quid AEgyptium moverit ad utiliſſimam hanc legem ferendam, *Iac.* docet *Perizonius* V. C. ad *AEliani* V. H. X, c. 14. Quam ex AEgypto petitam civibus ſuis tuliſſe traditur *Solon*, lex *Draconi* potius videtur contribuenda velut auctori: vid. Cl. *Weſſeling* ad *Diodori* I, p. 88. et *Io. Taylor* Lect. *Lyſ.* p. 707, 708. Eamdem apud alios etiam populos viguiſſe ante *Perizon.* oſtenderat *Nic. Abramus* ad *Ciceron.* Or. pro P. Sextio C. 48. Miror adeo quod ſcribit *Ariſtides* T. II, p. 157. νόμος παρ' ὑμῖν (Athenienſes adloquitur), ὡς ἐγὼ νομίζω, μέγιστος ἐστιν, ὁ γραφὰς παρανόμων ἀργίας.
VALCKEN.

33. Ἔδωκε Ναύκρατιν πόλιν] *Euſebius* Chron. urbis initia inmani anachroniſmo in Olymp. VI, 4. refert, notatus ab Ill. *Scaligero* Animadv. p. 73. *Strabo* vero XVII. p. 1153. *Mileſii*, inquit, κατεναυμάχησαντες Ἴναρον πόλιν ἔκτισαν Ναύκρατιν. Inarus res AEgyptias conturbavit Artaxerxis Longimani tempore. Sic multis annis Amaſidis regno urbs erit poſterior. Qui diſſenſus, ſi Κτίσις Ναυκράτεως *Apollonii Rh.* ſupereſſet, diſcuti poſſet commodius. Ἔδωκε χώρους non utique inprobum, certe mutantis ratio praegnans non eſt.

43. Καὶ

famigeratum atque celeberrimum vocatur Hel-
lenium, *Græcum*: civitates autem, quæ com-
muniter illud extruxerunt, ſunt, Ionum qui-
dem, Chius, Teus, Phocæa, Clazomenæ:
Dorienſium autem, Rhodus, Cnidus, Hali-
carnasſus, Phaſelis: AEolenſium vero, una
Mitylene. Harum civitatum hoc fanum est,
et ab his præfecti emporii præbentur. Ce-
teræ civitates, quæ conſortes huius rei eſſe
volunt, rem ad ipsos minime pertinentem vin-
dicant. Separatim tamen ædificaverunt AE-
ginetæ fanum Iovis; et Samii aliud, Iuno-
179 nis; Mileſii quoque Apollinis. Nam empo-
rium erat antiquitus ſola Naucratis: præter
hoc in AEgypto aliud nullum. Quod ſiquis
in aliud aliquod Nili oſtium applicuisſet, is
necesſe habebat deierare ſe veniſſe non vo-
lentem, datoque iureiurando eadem navi ad
Canobicum navigare: et, ſi id minus per
contrarios ventos posſet, onera fluvialibus
navigiis circumagere circa Delta, donec per-
veniret Naucratin; ita Naucratis in honore
180 erat. Iam vero quum Amphictyones tem-
plum, quod nunc Delphis est, trecentis talen-
tis conſtruendum locasſent: nam illud prius
ſua ſponte deflagraverat; Delphis autem im-
perata erat locationis quarta pars; tum Del-
phi, circa civitates vagi, et dona colligen-
tes, non minimum ex AEgypto retulerunt;
nam Amaſis quidem eis mille talenta alumi-
nis, Græci autem, qui AEgyptum incole-
181 bant, vicenas minas donaverunt. Cyrenæis
quoque amicitiam ſocietatemque inter ipsos
conſtituit, ita ut illinc uxorem etiam puta-
ret ſibi eſſe ducendam, ſive feminæ Græcæ
amore captus, ſive alias ob benevolentiam
Cyrenæorum. Vxorem quam duxit, alii vo-
lunt filiam fuiſſe Batti, alii Arceſilai, alii
Critobuli, inter ſuos populares viri ſpectati,
nomine Ladicen: cum qua, dum Amaſis in to-
ro cubaret, coire non poterat, quum tamen
aliis mulieribus uteretur. Id quum diu fieret,
ad eam nomine Ladicen Amaſis, Tu vero,
inquit, uxor veneficio me læſisti: ideoque
nullo pacto vales effugere, quominus inter
omnes

νον δὲ Ἑλλήνιον· αἵδε [a] πόλις εἰσὶ αἱ ἱδρυμέναι κοι-
νῇ, Ἰώνων μὲν, Χίος, καὶ Τέως, καὶ Φώκαια,
καὶ [b] Κλαζομεναί· Δωριέων δὲ, Ῥόδος, καὶ [c] Κνί-
δος, καὶ Ἁλικαρνησσὸς, καὶ Φάσηλις· Αἰολέων δὲ,
ἡ Μιτυληναίων μούνη. τουτέων μέν ἐστι [d] τοῦτο τὸ
τέμενος, καὶ προστάτας τοῦ ἐμπορίου αὗται αἱ πό-
λις εἰσὶ αἱ παρέχουσαι. [e] ὅσαι δὲ ἄλλαι πόλις με-
ταποιεῦνται, [f] οὐδέν σφι μετεὸν μεταποιεῦνται.
χωρὶς δὲ, Αἰγινῆται ἐπ' ἑωυτῶν ἱδρύσαντο τέμενος
Διός· καὶ ἄλλο Σάμιοι, Ἥρης· καὶ Μιλήσιοι, Ἀ-
πόλλωνος. Ἦν δὲ τοπαλαιὸν μούνη [g] ἡ Ναύκρα-
τις ἐμπόριον, καὶ ἄλλο οὐδὲν Αἰγύπτου. εἰ δέ
τις ἐς τῶν τι ἄλλο [h] στομάτων τοῦ Νείλου ἀπί-
κοιτο, χρῆν ὀμόσαι, μὴ μὲν ἑκόντα ἐλθεῖν. ἀπο-
μόσαντα δὲ, τῇ νηῒ αὐτῇ πλέειν ἐς τὸ Κανωβικόν· ἢ
εἰ μή γε οἷά τε εἴη πρὸς ἀνέμους ἀντίους πλέειν, τὰ
φορτία ἔδεε περιάγειν ἐν βάρισι περὶ τὸ Δέλτα, μέ-
χρι οὗ ἀπίκοιτο ἐς Ναύκρατιν. οὕτω μὲν δὴ Ναύκρα-
τις [i] ἐτετίμητο. Ἀμφικτυόνων δὲ μισθωσάντων τὸν ἐν
Δελφοῖσι νῦν ἐόντα νηὸν τριηκοσίων ταλάντων [k] ἐξερ- 158
γάσασθαι· ὁ γὰρ πρότερον ἐὼν αὐτόθι, αὐτομάτως κατ-
εκάη· τοὺς Δελφοὺς δὲ ἐπέβαλλε τεταρτημόριον τοῦ
μισθώματος παρασχεῖν· πλανώμενοι δὲ οἱ Δελφοὶ
περὶ τὰς πόλις, ἐδωτίναζον· ποιεῦντες δὲ τοῦτο,
οὐκ [l] ἐλάχιστον ἐξ Αἰγύπτου ἠνείκαντο. Ἄμασις μὲν
γάρ σφι ἔδωκε χίλια [m] στυπτηρίης τάλαντα· οἱ δὲ
ἐν Αἰγύπτῳ οἰκέοντες Ἕλληνες, εἴκοσι μνέας. Κυ-
ρηναίοισι δ' [n] ἐς ἀλλήλους φιλότητά τε καὶ συμ-
μαχίην συνεθήκατο. ἐδικαίωσε δὲ καὶ γῆμαι [o] αὐ-
τόθεν, εἴτ' ἐπιθυμήσας Ἑλληνίδος γυναικὸς, εἴτε
καὶ ἄλλως φιλότητος Κυρηναίων εἵνεκα. γαμέει δ'
ὦν, οἱ μὲν λέγουσι Βάττεω, [p] οἱ δ' Ἀρκεσίλεω
θυγατέρα, οἱ δὲ, Κριτοβούλου, ἀνδρὸς τῶν ἀστῶν
δοκίμου· τῇ οὔνομα ἦν [q] Λαδίκη. τῇ ἐπεί τε συγ-
κλίνοιτο ὁ Ἄμασις, μίσγεσθαι οὐκ οἷός τε ἐγένετο· τῇ-
σι δὲ ἄλλῃσι γυναιξὶ ἐχρᾶτο. ἐπεί τε δὲ πολλὸν
τοῦτο ἐγίνετο, [r] εἶπε δὴ ὁ Ἄμασις πρὸς τὴν Λα-
δίκην ταύτην καλεομένην, „Ὦ γύναι, κατά με ἐ-
„φάρμαξας, καί [s] ἐστί τοι οὐδεμία μηχανὴ μὴ
„οὐκ

a M. et mox *Ask. Paſſ.*, πόλιες *Ald.* &c. *b* Κληζομ. *Arch.* Κλιζ. *Vind.* Citat *Euſtath.* p. 314, 38., ſed varie errans. Vide *Berkel.* ad *Steph. Byz.* in Ἔφεσος. *c* Κνίος *Paſſ. Ask.*, male. Κνίδος *Arch. Vind.* tum Ἀλικαρνησὸς *V. Valla.* Conf. I, I. *d* Sic *Paſſ. Arch. Ask. V.*, vulgo τὸ τέμενος τοῦτο. *e* Αἳ δὲ *Arch. Vind.* *f* Quatuor haec librariorum ſocordia deſunt *Paſſ. Ask.* *g* Deſit ἡ *V. Arch. Ask.* *h* Στόμα *Ask.* στόμα τῶν *Paſſ.* στόματε *Arch.* *i* Ἐτίμητο *Ask. Paſſ.* *k* Ἐξεργάσασθαι *Ald. Arch. V. Paris. B. Rem.*, quod *M. Ask. Paſſ.* ἐξεργᾶσθαι non poſterius; mox αὐτόματος *Arch. V.* nec male. *l* Ἐλάχιστ' ἂν *Arch.* *m* *Arch. V. Ald. Rem. Paris.* tres, *Paſſ. Ask.*, στυρίης ex ſcribendi compendio *Med.* *n* Omittunt haec duo *Vind. Arch.*, tum Ἄμασις φιλότητα cum *Aldo* et *Paris. B.* *o* Ora *Steph. M. Ask. Paſſ. Arch. Vind. Rem.*, alii αὐτόθι. *p* Τοῦ Ἀρκεσίλεω *Valla*, *Arch. Vind.* *q* Δαδίκη *Arch.* ſemper, tum mox ὁ Ἄμ. cum *Vind.*, articulum vulgo negligunt. *r* Εἶπε ὁ *M. Ask.*, conplures εἶπε δὴ ὁ uti *Ald.*, δὲ ὁ *V.* ſequor priores. *s* *Arch. Paſſ. Vind. Paris. C.*, ἔστι τι *M. Ask.*, vulgo olim ἔστι οὐδ., tum ἀπολωλέναι *Ald. Paris. B. C. V. Rem. Arch.*, ὑπολωλέναι edidit *Gronov.* ex *M.*, cui *Paſſ.* et *Ask.* conſentiunt, ſed prave. Statim γυναικέων *Arch.* in aliis γυναικῶν.

43. Καὶ προστάτας τοῦ ἐμπορίου] Naucratitae inter civitatis rectores ſuum ſibi Τιμοῦχον habuerunt apud *Athen.* IV, 13., ab his emporii praefectis, modo ne fallat Cl. *Edm. Chisbull* coniectura Antiq. Aſiat. p. 100., titulo tenus discrepantem. Ego dubito. Quam reipublicae partem Naucrati et Teii Τιμοῦχοι et Τιμουχέοντες curaverint, decerni non potest. Προστάται τοῦ ἐμπορίου, PRAEFECTOS MERKATORVM ex *Reines.* lapide Cl. V, 16. dicere liceat, communi plurium civitatium ſuffragio legebantur, ut negotiatorum rebus adtenderent, et arbitri eſſent litium, quales recentior aetas in portubus et emporiis, deſcriptos in *Conſolato del Mare* C. I, et ſeq., vidit et habet plures; fortasſis etiam ſuperior. Fuit olim in Delo ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΤΥΡΙΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΚΛΗΡΩΝ ap. *Sponium* Miſcell. Erud. Antiq. p. 344., cui ſuus utique praefectus. Athenis decem ἐπιμεληταὶ τοῦ ἐμπορίου quibus rebus curam inpenderint, docemur ab *Ariſtotele* apud *Harpocrationem* in Voc.

58. Ὁ γὰρ πρότερον —— κατεκάη] Suſtuli inutilem parentheſeos, his circumdatam, notationem. Satis est iusta punctio. Coniiciunt docti viri ſtatim *Pavius* πλανώμενοί τε οἱ Δελφ., *Reiskius* οἱ δὲ, οἱ Δ. De Delphico fano, ab Alcmaeonidis inſtaurato, inferius V, 62. *Pauſan.* X, 5. et per erudite *Dion. Petavius* in *Themiſtii* Or. IV. p. 391. Στυπτηρίης τάλαντα certa praeſtant Codd. conſenſiones, quibus *Medic.* conpendioſa lectio melior cenſeri non debuerat. Vide ad *Diodori* V, 10.

69. Βάττεω, οἱ δ' Ἀρκεσίλεω] Verius puto Βάττεω τοῦ Ἀρκεσίλεω, *Batti Arceſilai F.*, quem in modum *Arch. Vind. Vall.* Res et tempus congruunt optime, ſiquidem Battus ille aequales habuit Aprien et Amaſin, *Noſtro* auctore IV, 159., Batti F. Arceſilaum minor aetas excludit. Filiam *Ladicen*, Amaſidis coniugem, Λαοδίκην aut Λευδίκην vir eruditus ſcriptam cupiebat. At nomen idem est, tantum modo contractius. Habet *Luc. Holſtenius* LADICON numum ad *Stephan. Byz.*, ΛΑΔΙΚΕΥΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΛΥΚΟΝ est in *Gudii* vetere lapide: urbem LAVDICIAM et LADICIAM pingunt MSS. *Itinerarii Antonini.*

76. Καὶ ἔστι τοι οὐδεμία μηχανὴ] Inconmodum, quo *Med.* ἔστι τι premebatur, ceſſat: neque amplius offendet ὑπολωλέναι, quod olim operarum vitium opinabar, ſed

„ οὐκ ἀπολωλέναι κάκιστα γυναικῶν πασέων.“ ἡ δὲ Λαδίκη, ἐπεί τε οἱ ἀρνευμένῃ οὐδὲν [a] ἐγίνετο πρηΰτερος ὁ Ἄμασις, εὔχεται ἐν [b] τῷ νηῷ τῇ Ἀφροδίτῃ, ἤν οἱ ἐπ᾽ ἐκείνην τὴν νύκτα μιχθῇ ὁ Ἄμασις, τοῦτο γάρ οἱ κακοῦ εἶναι μῆχος, ἄγαλμά οἱ ἀποπέμψειν ἐς Κυρήνην. μετὰ δὲ τὴν εὐχὴν αὐτίκα οἱ ἐμίχθη ὁ Ἄμασις· καὶ τὸ ἐνθεῦτεν [c] ἤδη ὁκότε ἔλθοι πρὸς αὐτὴν, ἐμίσγετο· καὶ κάρτα μιν ἔστερξε μετὰ τοῦτο. ἡ δὲ Λαδίκη ἀπέδωκε τὴν εὐχὴν τῇ θεῷ. ποιησαμένη γὰρ ἄγαλμα, ἀπέπεμψε ἐς Κυρήνην, τὸ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν [d] σόον, ἔξω τετραμμένον τοῦ Κυρηναίων ἄστεος. ταύτην τὴν Λαδίκην, ὡς ἐπεκράτησε Καμβύσης Αἰγύπτου, καὶ ἐπύθετο αὐτῆς [e] ἥ τις εἴη, ἀπέπεμψε ἀσινέα ἐς Κυρήνην. Ἀνέθηκε δὲ καὶ ἀναθήματα ὁ [f] Ἄμασις ἐς τὴν Ἑλλάδα· τοῦτο μὲν, ἐς Κυρήνην ἄγαλμα ἐπίχρυσον Ἀθηναίης, καὶ εἰκόνα ἑωϋτοῦ γραφῇ εἰκασμένην· τοῦτο δὲ, τῇ ἐν Λίνδῳ Ἀθηναίῃ δύο τε ἀγάλματα λίθινα, καὶ θώρηκα [g] λίνεον ἀξιοθέητον· τοῦτο δ᾽, ἐς Σάμον τῇ Ἥρῃ εἰκόνας ἑωϋτοῦ διφασίας ξυλίνας, αἳ ἐν τῷ νηῷ τῷ μεγάλῳ ἱδρύατο ἔτι καὶ τὸ μέχρις ἐμεῦ, ὄπισθε τῶν θυρέων. ἐς μέν νυν Σάμον ἀνέθηκε κατὰ ξεινίην τὴν ἑωϋτοῦ τε καὶ Πολυκράτεος τοῦ Αἰάκεος· ἐς δὲ Λίνδον, ξεινίης μὲν οὐδεμιῆς εἵνεκεν· ὅτι δὲ τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Λίνδῳ τὸ τῆς Ἀθηναίης λέγεται τὰς τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας [h] ἱδρύσασθαι προσχούσας, ὅτε ἀπεδίδρησκον τοὺς Αἰγύπτου παῖδας. ταῦτα μὲν ἀνέθηκε ὁ Ἄμασις. εἷλε δὲ Κύπρον πρῶτος ἀνθρώπων, [i] καὶ κατεστρέψατο ἐς φόρου ἀπαγωγήν.

omnes mulieres teterrima pereas morte. Ladice, quum pernegando nihilo placatiorem redderet Amaſin, vovit in templo Veneri, ſi ea nocte ſecum coiret Amaſis, hoc enim ſibi mali eſſe remedium, ſtatuam Cyrenas ſe illi miſſuram. Facto autem voto, coiit ſtatim cum ea Amaſis, ac deinceps quoties adiret, cum ea coibat: ac poſtmodum eam perquam dilexit. Et Ladice votum deæ perſolvit, facta ſtatua Cyrenasque miſſa, quæ ad meam usque memoriam incolumis erat, extra urbem Cyrenenſem poſita. Hanc Ladicen Cambyſes, poſteaquam AEgypto potitus eſt, cognito quænam eſſet, Cyrenas illæſam remiſit. Dicavit item Amaſis dona in 182
Græciam: partim quidem Cyrenas, ſtatuam Minervæ inauratam, et ſui imaginem pictura adſimulatam: partim autem Minervæ Lindi duo lapidea ſimulacra, et thoracem lineum ſpectaculo dignum: ſed et in inſulam Samum, Iunoni duplices ſui imagines ligneas, quæ magno in templo erectæ erant poſt ianuas, ad meam usque ætatem. Samum quidem, propter hoſpitium, quod inter ipſum erat et Polycratem AEacis filium: Lindum autem, nullius quidem hoſpitii gratia, ſed quia templum quod Lindi eſt Minervæ feruntur extruxiſſe Danai filiæ, illuc appellentes, quum filios AEgypti fugerent. Hæc quidem donaria dedicavit Amaſis, primusque mortalium Cyprum cepit, et compulit ad tributi ſolutionem.

a Ἐγίνετο *Arch. Paſſ. V.*, tum ὁ Ἀμ. *Arch. V.*, quem articulum ſpernunt alii. *b* *Med. Ask.*, τῷ νηῷ *Paris. A. B. Arch. V. Ald.*, τῷ νῷ *Paſſ.* *c* Δὴ *Arch. V.*, tum Ἄμασις in utroque et *Valla* deſideratur, eſtque repetitio ingrata: antea ἔλθοι Ἄμασις πρός. *d* Σόον *Ask. V. Paſſ.*, bene, σῶον vulgo; mox ἱδρύμενον τοῦ Κυρ. *Arch. V. Valla.* quod notabile. *e* Εἴ τι *Arch. V.* *f* *M. Ask. Paſſ.*, ceteri Ἄμασις πέμψας cum *Aldo.* *g* Abeſt ab *Arch. V.* Confer L. III, 47. *h* Ἱδρῦσθαι *M. Paſſ. Ask.*, ἱδρύσασθαι *Paris. A. B. Vind. Ald. Arch. Rem.*, tum τὰς Δαν. *Vind. Arch.* *i* Exſcripſit *Euſtath.* in Hom. p. 827, 27.

ſed *Medic.*, etſi tacitum habuerit vir Celeb., debetur. Iam γυναικέων *Arch.* ſi cui ſcabrum tinniat, χιλιαδέων, μυριαδέων, ἀνδρέων, et quae alia *Portus* ſtipavit, recordetur. Ἐν τῷ νηῷ in re dubia nolui ſollicitare, adpoſito paene, cuius ſe auctorem profitetur *Gronovius*, cultiſſimo Epigrammate.

87. Ἐς ἐμὲ ἦν σόον] Non excidit memoria καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν σῶαι I, 66. Puto Ionici et veteris uſus vocabulum redire in poſſeſſionem debere. Reddunt ſchedae V, 96. VI, 86, I. VIII, 39. Ἔξω τετραμμένον in Latinis *extra urbem Cyrenenſem poſita* ex Laurentio, qui ἱδρυμένον invenit. Si τετραμμένον locum non migrabit, ſtatuam notabit, vultu extra urbem verſo, ſive ſpectantem loca ſuburbana. Verum in talibus ſaepe anceps electio.

1. Τὰς τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας] Ipſi Danao dedicationem tribuit *Callimachus* apud *Euſeb.* Pr. Euang. III, 8, in Epigrammate, quo de ad eius Poëtae fragmenta *R. Bentleius*, V. Cl., p. 357. Cyprum, ab Amaſide occupatam, non praeteriit *Diodor.* I, 68. Quod autem librum terminat ἐς φόρου ἀπαγωγὴν, advertimus ſupra ſemel atque iterum, frequentiſſime apud *Priſcum Patric.* in Exc. *Hoeſch.* p. 22. 26. &c., *Procopium* B. Goth. I, 5. p. 10. 23. &c. *Agathiam* I. p. 13. C., veterum ſtudioſos imitatores.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ
ΤΟΥ
ΑΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΟΣ
ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΤΡΙΤΗ
ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ ΘΑΛΕΙΑ.

HERODOTI HALICARNASSEI HISTORIARVM
LIBER TERTIVS
QVI INSCRIBITVR THALIA.

ΕΠΙ τοῦτον δὴ τὸν Ἄμασιν Καμβύσης ὁ Κύρου ἐστρατεύετο, ἄγων [a] καὶ ἄλλους, τῶν ἦρχε, καὶ Ἑλλήνων Ἴωνάς τε καὶ Αἰολέας, δι' αἰτίην τοιήνδε. Πέμψας Καμβύσης ἐς Αἴγυπτον κήρυκα, αἴτεε Ἄμασιν θυγατέρα· αἴτεε δὲ ἐκ [b] συμβουλίης ἀνδρὸς Αἰγυπτίου, ὃς μεμφόμενος Ἄμασιν, ἔπρηξε ταῦτα, ὅτι μιν ἐξ ἁπάντων τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἰητρῶν ἀποσπάσας ἀπὸ γυναικός τε καὶ τέκνων, ἔκδοτον ἐποίησε ἐς Πέρσας, ὅτε Κῦρος πέμψας παρὰ Ἄμασιν αἴτεε ἰητρὸν ὀφθαλμῶν, ὃς εἴη ἄριστος τῶν ἐν Αἰγύπτῳ. ταῦτα δὴ ἐπιμεμφόμενος ὁ Αἰγύπτιος, ἐνῆγε τῇ [c] συμβουλίῃ, κελεύων αἰτέειν τὸν Καμβύσεα Ἄμασιν θυγατέρα· ἵνα ἢ δοὺς ἀνιῷτο, ἢ μὴ δοὺς, Καμβύσῃ ἀπέχθοιτο. ὁ δὲ Ἄμασις τῇ δυνάμει τῶν Περσέων ἀχθόμενος καὶ ἀῤῥωδέων, οὐκ εἶχε οὔτε δοῦναι οὔτε ἀρνήσασθαι. [d] εὖ γὰρ ἠπίστατο, ὅτι οὐκ ὡς γυναῖκά μιν ἔμελλε Καμβύσης ἕξειν, 159

ADVERSVS hunc Amaſin CAMBYSES Cyri filius, comparato cum ex aliis quibus imperabat, tum ex Græcis Ionibus AEolenſibusque exercitu, bellum movit ob hanc cauſſam. Miſſo in AEgyptum legato, Cambyſes petiit ab Amaſi filiam; et petiit conſilio cuiusdam AEgyptii, qui Amaſi erat infenſus, quod ſe potiſſimum ex omnibus AEgypti medicis Amaſis ab uxore et liberis abſtraxiſſet, amandando in Perſas, quo tempore Cyrus ad Amaſin miſerat petitum ocularium medicum, omnium qui in AEgypto eſſent præſtantiſſimum. Ob id infenſus Amaſi ille AEgyptius, inſtitit ſuadere Cambyſi, ut ab Amaſi filiam peteret; ut ille aut mœrore afficeretur data filia, aut non data, Cambyſi redderetur inviſus. Amaſis Perſarum potentiam exoſus horrensque, eam nec dare audebat, nec abnuere; nam Cambyſem intelligebat non ha-

VARIAE LECTIONES.

a Ἄλλους τε τῶν *Arch. Vind.* b Iidem, *Ald.* βουλίης, vulgo βουλῆς; *Theo* Progymn. p. 56., ubi haec conſiderat, συμβουλῆς. c *Ald. Paris. A. B. Rem.*, συμβουλῇ ora *Steph. M. Ask. V. Arch.* d Ἠπίστατο γὰρ *V. Arch.*, mox οὐκ *Ask. Arch.*, ceteri οὐχ cum *Ald.*; tum παλλακὴν *Paſſ.*

14. Ἐνῆγε τῇ συμβουλίῃ] Servo *Aldinum*, in cuius codice ſupra βουλίης, hinc calami errore natum teſtantur *Arch. V.* et *Theo.* Solet ſcriptor hanc in conſiliis vocem frequentare. Loca notavit *Portus.* Συμβουλὴ ſicubi conſpiciatur, dubiae fidei eſt, uti VI, 109. et I, 157.; Alibi MSS. damnant mutantque, quemadmodum *Med. Paſſ. Ask.* VII, 15. VIII, 101. 102. Non neſcio in *Platone*, *Xenophonte*, *Demoſthene*, *Dinarcho* multisque aliis συμβουλὴν ſeſe legentibus obferre, ſed eos nunc moror nihil.

15. Ἵνα ἢ δοὺς ἀνιῷτο, ἢ μὴ δοὺς] Iſta ſcribens et vicina, οὐκ εἶχε οὔτε δοῦναι οὔτε ἀρνήσασθαι meminerat forſan *Euripidis* in Iphig. Aul. v. 56. Tyndarei ſollicitudine distractum in diverſa animum, quum tot nobiliſſimi filiam ambirent proci: Δοῦναί τε, μὴ δοῦναί τε, τῆς τύχης ὅπως Ἅψαιτ' ἀθραυστα· ista vulgatae vocis ἄριστα correctio, a nullis Codicibus, ut equidem arbitror, exſpectanda, debetur ingenio *Ti. Hemſterhuſii*, locum explanantis ad *Heſych.* in Ἀθραυστα. *Euripides* illic ſuum imitabatur *AEſchylum* Suppl. v. 385. ἀμηχανῶ —— Δρᾶσαί τε, μὴ δρᾶσαί τε, καὶ τύχην ἑλεῖν. VALCKEN.

ἕξειν, ἀλλ' ὡς παλλακήν. ταῦτα δὴ ἐκλογιζόμενος,
ἐποίησε [a] τάδε. ἦν Ἀπρίεω τοῦ προτέρου βασιλέος
θυγάτηρ κάρτα μεγάλη τε καὶ [b] εὐειδὴς μούνη
τοῦ οἴκου λελειμμένη· οὔνομα δέ οἱ ἦν Νίτητις.
ταύτην δὴ τὴν παῖδα ὁ Ἄμασις κοσμήσας [c] ἐσθῆ-
τί τε καὶ χρυσῷ, ἀποπέμπει ἐς Πέρσας ὡς ἑωϋ-
τοῦ θυγατέρα. μετὰ δὲ χρόνον ὥς μιν ἠσπάζετο,
160 πατρόθεν ὀνομάζων, λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ παῖς,
„ [d] Ὦ βασιλεῦ, διαβεβλημένος ὑπὸ Ἀμάσιος οὐ
„ μανθάνεις, ὃς ἐμέ σοι κόσμῳ ἀσκήσας ἀπέπεμ-
„ ψε, ὡς ἑωυτοῦ θυγατέρα διδούς, ἐοῦσαν τῇ ἀ-
„ ληθείῃ Ἀπρίεω· τὸν ἐκεῖνος ἐόντα ἑωυτοῦ [e] δεσπό-
„ τεα, μετ' Αἰγυπτίων ἐπαναστὰς ἐφόνευσε." τοῦ-
το δὴ τὸ ἔπος καὶ αὕτη ἡ αἰτίη [f] ἐγγενομένη ἤγαγε
Καμβύσεα τὸν Κύρου, μεγάλως θυμωθέντα, ἐπ' Αἴ-
γυπτον. οὕτω μέν νυν λέγουσι Πέρσαι. Αἰγύπτιοι δὲ [g] οἰ-
κηιεῦνται Καμβύσεα· φάμενοί μιν ἐκ ταύτης [h] δὴ τῆς
Ἀπρίεω θυγατρὸς γενέσθαι· Κῦρον γὰρ εἶναι τὸν πέμ-
ψαντα παρὰ Ἄμασιν ἐπὶ τὴν θυγατέρα, ἀλλ' οὐ
Καμβύσεα. λέγοντες δὲ ταῦτα, οὐκ ὀρθῶς λέγουσι. οὐ
μὲν οὐδὲ λέληθε αὐτοὺς (εἰ γάρ τινες καὶ ἄλλοι, τὰ
Περσέων νόμιμα [i] ὀρθῶς ἐπιστέαται καὶ Αἰγύπτιοι) ὅτι
πρῶτα μὲν νόθον οὔ σφι νόμος ἐστὶ βασιλεῦσαι, γνησίου
παρεόντος· [k] αὖτις δέ, ὅτι Κασσανδάνης τῆς Φαρνά-
σπεω θυγατρὸς ἦν παῖς Καμβύσης, ἀνδρὸς Ἀχαιμε-
νίδεω, ἀλλ' οὐκ ἐκ τῆς Αἰγυπτίης. ἀλλὰ παρατρέ-
πουσι τὸν λόγον, προσποιεύμενοι τῇ Κύρου οἰκίῃ συγ-
γενέες εἶναι. καὶ ταῦτα μὲν ὧδε ἔχει. Λέγεται δὲ καὶ
[l] ὅδε ὁ λόγος, ἐμοὶ μὲν οὐ πιθανός· ὡς τῶν Περσίδων
γυναικῶν [m] ἐσελθοῦσά τις παρὰ τὰς Κύρου γυναῖκας,
ὡς εἶδε τῇ Κασσανδάνῃ παρεστεῶτα τέκνα εὐειδέα τε
καὶ μεγάλα, πολλῷ ἐχρᾶτο τῷ ἐπαίνῳ, [n] ὑπερ-
θωμάζουσα. ἡ δὲ Κασσανδάνη, ἐοῦσα τοῦ Κύρου
„ γυνή, εἶπε [o] τάδε· Τοιῶνδε μέντοι ἐμὲ παίδων μη-
„ τέρα ἐοῦσαν Κῦρος ἐν ἀτιμίῃ ἔχει· τὴν δ' ἀπ' Αἰ-
„ γύπτου ἐπίκτητον ἐν τιμῇ τίθεται." τὴν μὲν ἀ-
χθομένην τῇ [p] Νιτήτι εἰπεῖν ταῦτα. τῶν δέ οἱ παίδων
τὸν πρεσβύτερον εἰπεῖν Καμβύσεα, [q] „ Τοιγάρ τοι,
„ ὦ μῆτερ, ἐπεὰν ἐγὼ γένωμαι ἀνήρ, Αἰγύπτου τὰ
„ μὲν

habiturum illam uxoris loco, ſed pellicis.
Hæc reputans, ita ſibi faciendum ſtatuit.
Erat Apriæ ſuperioris regis filia, nomine
Nitetis, unica domus relicta, grandis ad-
modum atque ſpecioſa. Hanc puellam A-
maſis, veſtitu pariter et auro exornatam, pro
ſua filia in Perſas dimittit. Quam quum
poſt aliquantum tempus Cambyſes ſalutasſet
filiam Amaſis appellans, ipsa ad eum, Rem,
inquit, rex, ignoras, ab Amaſi eluſus, qui
me ornatu comptam tibi transmiſit, tradens
pro ſua filia, quum revera ſim Apriæ filia,
quem ille dominum ſuum cum AEgyptiis re-
bellans interemit. Hic ſermo et haec caus- 2
ſa exorta Cambyſem Cyri filium vehemen-
ter indignatum impulit adverſus AEgyptum.
Atque ita quidem memorant Perſæ. AEgy-
ptii autem Cambyſem ſuum vendicant aſſe-
verantes, ex hac Apriæ filia illum eſſe geni-
tum; Cyrum enim fuiſſe, qui ad Amaſin mi-
ſerit ſuper filia, non Cambyſem. Quod quum
dicunt, non recte dicunt. Equidem eos hoc
non latet (nam ſiqui alii, profecto et AE-
gyptii recte norunt mores Perſarum), apud
eos primo vetari lege ſpurium regnare, ſi
adſit legitimus. Præterea Caſſandanes filius
erat Cambyſes, Pharnaſpe viro Achæmeni-
da genitæ, non mulieris AEgyptiæ. Sed
AEgyptii hiſtoriam invertunt, fingentes ſibi
cum Cyri familia intercedere cognationem.
Et hæc quidem ita habent. Ceterum ille 3
etiam ſermo iactatur, mihi quidem non pro-
babilis; mulierem quandam Perſidem ad u-
xores Cyri introgresſam, quum liberos Caſ-
ſandanæ asſiſtentes forma ac ſtatura egregia
conſpicaretur, ſupra modum admirabundam
magnis tuliſſe illam laudibus: eique Caſſan-
danen Cyri uxorem ita dixisſe; Me, quæ
talium filiorum ſum mater, Cyrus contem-
ptui habet, illam vero ex AEgypto adquiſi-
tam æſtimat. At illam infenſam Niteti iſta
dixisſe, et maiore natu filium Cambyſen ei
ſubiecisſe, Ego vero, mater, quum in vi-
rilem ætatem adolevero, ſumma AEgypti
red-

a M. Paſſ. Ask. Arch. V., ταῦτα Aldus &c. b Adtigit Gloſſ. Sangermanenſis hinc et ex Muſa 1. c M. Paſſ. Ask. Arch. V., alii ἐσθῆτι καὶ tantum. d Citat G. Corinthus. e Δεσπότην Arch. ſine ratione f Ask. Arch. Paris. A. B., γενομένη V., ἐγγεν. M. Paſſ. Ald. g Arch. optime; οἰκηιεῦνται Ask., οἰκειεῦνται Ald. M. Paſſ. h Deſit Vind. mox καὶ γὰρ Κῦρον Arch. i Deest Paſſ. Ask. k Αὖτις Arch., alii αὖθις, bene Arch. et Ἰωνικῶς tum Κασσανδάνης M. Ask. Paſſ. Arch. V. ſemper. Κασσανδάνης Ald. cum vulgo. l Arch. Vind. Fragm. Paris., ὅδε λόγος Paris. B., alii ὧδε. Recurre ad 1, 52. m Ald. Rem. V. Arch. Paris. A. B., εἰσελθ. Med. Paſſ. Ask. contra morem. n Ἀποθωϋμ. Arch. o Τοιαῦτα Arch., τοιάδε Vind. p Νιτήτι Arch. et ſtatim τὸν πρεσβύτατον cum Valla et Vind. non abſurde. q Med. Paſſ. Ask. Fragm. Paris., alii, uti Ald., τοιγὰρ, ὦ μ.

22. Μεγάλη τε καὶ εὐειδής] Gloſſator S. Germani Εὐειδής· οὕτως φησὶν ἀδόκιμον εἶναι τὸ ὄνομα· ἀλλ' ὁ καλὸς Ξενοφῶν ἀπομνημονευμάτων Γ. (p. 783. E.) Ἡρόδοτος Α. δὶς καὶ τρίς, καὶ ἀπειράκις οἱ Κωμικοί. Qui inprobabant, litem de differente uſu τοῦ καλοῦ, εὐμόρφου et εὐειδοῦς in Ammonio et Thoma M. ſpectarunt. Τέκνα εὐειδέα τε καὶ μεγάλα habet C. 3. Ego vero ſpecioſam Niteti formam non nego, miror tamen. Erat unica Apriae filia, quem ante hos XLIV. annos Amaſis exſtinxerat, fato functus, ſicuti C. 10, perſcribitur, in auſpiciis huius Perſicae expeditionis. Conſequens eſt, ut plures annis XL., quum in Cambyſis amplexus veniret, numerarit.

28. Διαβεβλημένος ὑ. Ἀ. οὐ μανθάνεις] Ab Amaſi deceptus eſſe neſcis, pro te deceptum. Quam L. 1, c. 5. recte converterat Valla, hic formam loquendi minus apte interpretabatur. Poëtis etiam Latinis notam, quorum ubi loca collegit Io. Davies. ad Ciceron. Tuſc. IV, c. 15. rectius omiſiſſet ad mentem Bentleii. Optimi quique veterum, Tragici praeſertim, amant verbis γνωριστικοῖς in iſtum ſenſum rectos adiungere caſus participiorum. Pro οὐ μανθάνεις hic quoque ſcribi potuerat οὐ γινώσκεις vel οὐκ αἰσθάνῃ. De multis iſta quadrant Herodoteis: Soph. Antig. v. 538. οὐδ' ἐμάνθανον Τρέφων δύ' ἄτα. Ai. v. 818. Ἔγνωκα μὲν δὴ φωτὸς ἠπατημένη, &c. Pauſan. II, p. 157. ὡς ἔγνωσαν ἀπατώμενοι. VII, p. 557. ἐπεὶ ἀπατώμενοι συνῆκαν. Eurip. Med. v. 26. ἐπεὶ πρὸς ἀνδρὸς ᾔσθετ' ἠδικημένη. Xenophon Ἑ. VII, p. 359, 41. οὐκ αἰσθάνεσθε ἐξαπατώμενοι. Thucyd. II, c. 51. ὁπότε τις αἴσθοιτο κάμνων· vertit Lucretius VI, 1229. ubi ſe quisque videbat Implicitum morbo, Graecismus fuiſſet: ubi quis ſentiebat morbo implicitus: Senſit medios delapsus in hostes, Virgilius. VALCKEN.

35. Οἰκειεῦνται Καμβύσεα] Dinon in Perſicis, et Lynceas Naucratites in AEgyptiacis τὴν Νειτῆτιν Κύρῳ πεμφθῆναί φασιν ὑπὸ Ἀμάσιος, ἐξ ἧς γεννηθῆναι τὸν Καμβύσεα· ap. Athen. XIII. p. 560. F. ubi quae narrata fuerant e Cteſia, de Neitetide, ad Cambyſen miſſa, pleraque concinunt Herodoteis. In Νειτῆτις, Νίτωκρις, aliisque nominibus AEgyptiacum latere Minervae Νὴτ vel Νηΐθ, vidit Iablonskius, monuitque plus ſemel. VALCKEN.

35. Αἰγύπτιοι δὲ οἰκηιεῦνται Καμβύσεα] Herodoti haec manus. Vide 1, 4. 94. AEgyptiorum de Cambyſis matre Niteti opinionem, ſicuti Athenaeus oſtendit XIII, 1. p. 560., Dino in Perſicis et Lynceas Naucratites AEgyptiacorum L. III, amplexi fuerunt, quos Polyaenus Strateg. VIII, 29. ſequitur. Noſtri diſputatio an valida ſit, nunc quaerere omitto: adprobavit ſuo eam calculo Cteſias.

58. Αἰγύπτου τὰ μὲν ἄνω &c.] Non diſſimiles minae,

reddam ima, et ima ſumma: eaque dixiſſe
ipſum circiter decem natum annos, admi-
rantibus mulieribus. Et quum in virilem
adoleviſſet ætatem, et regnum obtinuiſſet,
huius rei memorem, AEgypto bellum intu-
4 liſſe. Acceſſit huc et aliud quiddam ad
hanc ſumendam expeditionem. Erat quidam
auxiliariorum Amaſis, nomine Phanes, ge-
nere Halicarnaſſenſis, vir conſilio præſtans,
et in re bellica ſtrenuus. Hic Phanes neſcio
quid Amaſi ſuccenſens, navigio profugit ex
AEgypto, volens in colloquium venire Cam-
byſis. Eum Amaſis, quod inter auxiliares
non parvi momenti eſſet, quodque de re-
bus AEgypti nihil non compertiſſimum ha-
beret, inſequi ſtatuit, adhibita diligentia aſ-
ſequendi. Itaque ad hominem inſequendum
mittit cum triremi eunuchorum fidiſſimum,
qui Phanem aſſequutus in Lycia cepit, ſed
ne ſic quidem reduxit in AEgyptum; aſtu
enim illum circumvenit Phanes. Nam poſt-
quam inebriaverat cuſtodes, abiit in Perſas,
Cambyſemque molientem adverſus AEgy-
ptum expeditionem, et quo pacto carentia
aquis loca transmitteret ambigentem, adiit;
eique cum alias Amaſis res expoſuit, tum
vero quæ ad transmittendum pertinebant,
ſuadens, ad regem Arabum mitteret ora-
5 tum, ut ſibi tutum præberet transitum. Hac
enim duntaxat patet ingreſſus in AEgy-
ptum. Nam a Phœnice usque ad fines Ca-
dytis urbis, *regio* Syrorum, qui Palæſtini
vocantur: ab urbe Cadyti, non multo mi-
nore,

„μὲν ἄνω, κάτω θήσω· τὰ δὲ κάτω, ἄνω." ταῦτα εἰπεῖν αὐτὸν ἔτεα ὡς δέκα κου γεγονότα, καὶ τὰς γυναῖκας ἐν θώματι γενέσθαι· τὸν δὲ, διαμνημονεύοντα, οὕτω δὴ, ἐπεί τε ἀνδρώθη, καὶ ἔσχε τὴν βασιληΐην, ποιήσασθαι τὴν ἐπ᾽ Αἴγυπτον [a] στρατηΐην. Συνήνεικε δὲ καὶ ἄλλο τι τοιόνδε πρῆγμα γενέσθαι ἐς τὴν [b] ἐπιστράτευσιν ταύτην. ἦν τῶν [c] ἐπικούρων τῶν Ἀμάσιος ἀνὴρ γένος μὲν [d] Ἁλικαρνησσεὺς, οὔνομα δέ οἱ Φάνης, καὶ γνώμην ἱκανὸς, καὶ τὰ [e] πολέμια ἄλκιμος. οὗτος ὁ Φάνης μεμφόμενός κού τι [f] Ἀμάσι, ἐκδιδρήσκει πλοίῳ ἐξ Αἰγύπτου, βουλόμενος Καμβύσῃ ἐλθεῖν ἐς λόγους. [g] οἷα δὲ ἐόντα αὐτὸν ἐν τοῖσι ἐπικούροισι λόγου οὐ σμικροῦ, ἐπιστάμενόν τε τὰ περὶ Αἴγυπτον ἀτρεκέστατα, μεταδιώκει ὁ Ἄμασις, σπουδὴν 161
ποιεύμενος [h] ἑλεῖν· μεταδιώκει δὲ, τῶν εὐνούχων τὸν πιστότατον ἀποστείλας [i] τριήρεϊ κατ᾽ αὐτὸν, ὃς αἱρέει μιν ἐν Λυκίῃ, ἑλὼν δὲ, οὐκ ἀνήγαγε ἐς Αἴγυπτον· σοφίῃ γάρ μιν περιῆλθε ὁ Φάνης. [k] καταμεθύσας γὰρ τοὺς φυλάκους, ἀπαλλάσσετο ἐς Πέρσας. ὁρμημένῳ δὲ Καμβύσῃ στρατεύεσθαι ἐπ᾽ Αἴγυπτον, καὶ ἀπορέοντι τὴν ἔλασιν ὅκως τὴν ἄνυδρον διεκπερᾷ, ἐπελθὼν φράζει [l] μὲν καὶ τἆλλα τὰ Ἀμάσιος πρήγματα· ἐξηγέεται δὲ καὶ τὴν ἔλασιν, ὧδε παραινέων· πέμψαντα παρὰ τὸν Ἀραβίων βασιλέα δέεσθαι, τὴν διέξοδόν οἱ ἀσφαλέα παρασχεῖν. Μούνῃ δὲ ταύτῃ εἰσὶ φανεραὶ ἐσβολαὶ ἐς Αἴγυπτον. ἀπὸ γὰρ Φοινίκης μέχρι οὔρων τῶν Καδύτιος πόλιος, ἥ ἐστι [m] Σύρων τῶν Παλαιστινῶν καλεομένων· ἀπὸ δὲ Καδύτιος, ἐούσης πόλιος,

a Vind. praeclare; στρατείην *Paris.* Fragm., vulgo στρατιήν. *b M. Arch. V. Ask. Paſſ.* ora *Steph.* Gloſſae *Sangerman.*, στράτευσιν. *Ald.* *c* ἐπικούρων τῶν Ἀμάσιος *Arch. V.*, ceteri τῶν negligunt. *d* Ἁλικαρνησσεὺς iidem, tum οἱ ἦν Φάν. haud male. *e Arch. Vind. Rem. Ald.*, πολεμικὰ *Med. Ask. Paſſ.* ſine cauſſa. *f* Ἄμασιν διαδιδρήσκει *Arch.* *g* Ὁ δὲ *V. Arch.*, tum οὐ σμικροῦ *Vind.* ex Ionum more; μικροῦ vulgo. *h* Ἑλθεῖν *Arch.* *i* Τριήρει *Ald. Paris. A. B. Vind. Rem.*, τριήρεϊ ἐς ταυτὸν *Arch.*, τριήρη *M. Paſſ. Ask.* *k* Θύσας *Arch. Valla:* *l* Μὴν *Vind. Arch.* *m M. Ask. Paſſ.* et mox denuo, Συρίων utrobique alii plerique cum *Aldo*, tum Κανδύτιος bis *Arch.*

nae, neque fugit *Berglerum*, Carthaginienſium, alio tamen geſtu declaratae, in *Plutarchi* Timol. p. 240. E. Cambyſis dictum, et haud paullo ſignificantius, convenit Platonico in Phaedon. p. 90. C. ἀλλὰ πάντα τὰ ὄντα ἀτεχνῶς, ὥσπερ ἐν Εὐρίπῳ, ΑΝΩ καὶ ΚΑΤΩ στρέφεται· et *Demoſthen.* adv. Ariſtogit. 1. p. 492. ὅταν τὸ δίκαιον — ἡττᾶται τοῦ φθόνου, τότε ΑΝΩ καὶ ΚΑΤΩ πάντα χρὴ νομίζειν ἐστράφθαι. Rurſus περὶ στεφ. p. 156. Τῶν μὲν οὖν λόγων, οὓς οὗτος ΑΝΩ καὶ ΚΑΤΩ διακυκῶν ἔλεγε. Quo ille de genere ſaepe plura, atque eius exemplo *Dio* uterque, *Ariſtides*, *Libanius* &c. Neque id mirum, populare enim. Mox τὴν ἐπ᾽ Αἴγυπτον στρατηΐην repoſui, ut 1, 206.

63. Τὴν ἐπ᾽ Αἴγυπτον στρατηΐην] Apud *Athen.* XIII. p. 560. F. tradidiſſe dicuntur *Dinon*, et *Lynceas*, Καμβύσην ἐκδικοῦντα τῇ μητρὶ, [τὴν] ἐπ᾽ Αἴγυπτον ποιήσασθαι στρατείαν. Suum hic atque alibi recuperabit *Herodot.* στρατηΐην cui *exercitus* dicitur στρατιὴ, *expeditionem ſuſcipere*, στρατηΐην ποιέεσθαι, III, c. 39. V, c. 77. Vt *Herodotus*, στρατείαν et στρατιὰν tanquam diverſa ſemper diſtinxerunt *Thucydides*, *Xenophon*, ceterique ſcriptores antiqui. In his itaque corrigendis ſequerer iudicium *H. Stephani*, *Sylburgii*, *Hemſterhuſii*, *Taylori*, *Marklandi*, *Ruhnkenii*. VALCKEN.

67. Καὶ τὰ πολέμια ἄλκιμος] Poſſunt τὰ πολεμικὰ apud alios valere, ſaepe citra ius inculcata. *Herodotus* non admittet, niſi vi coactus, qui οὐδαμῶν ἔσαν τὰ πολέμια ἀμείνους V, 78. et τὰ δὲ πολέμια κάρτα δόκιμος eodem libro C. III., ſive, uti ibi ſcriptus codex, τὰ πολεμήϊα· tum ἄριστοι τὰ πολέμια VII, 9, 3., ἀγαθοὶ τὰ πολέμια VII, 238., πρῶτοι τὰ πολέμια IX, 57. ſed manum conprimo. Confer ad *Diodor.* 1, 54. et *Abreſchii* Dilucid. Thucyd. p. 196.

74. Ἀποστείλας τριήρεϊ] Bene *Arch.*; Τριήρη *Med.* et aliorum turbat orationem, et Scriptoris morem, quo VI, 39. ἐπὶ Χερσονήσου ἀποστέλλουσι τριήρεϊ οἱ Πεισιστρατίδαι· et V, 85. μετὰ τὴν ἀπάτησιν ἀποσταλῆναι τριήρεϊ μιῇ· tum III, 44. ἀπέπεμπε τεσσεράκοντα τριήρεσι· accedat, quod *Reiskius*, V. Cl., admovit, στείλας πλοίῳ ἐς Κέρκυραν III, 52. ex *Med.* in πλεῖον converſum.

76. Καταμεθύσας γὰρ τοὺς φυλάκους] *Mactatis cuſtodibus* Laurentius ex Cod. ſui θύσας, conſentiente *Arch.* Non arbitror ex vero. Conmodius multo eſt vulgatum. Quod de Cambyſe ſequitur καὶ ἀπορέοντι τὴν ἔλασιν, exercuit doctiſſimum virum *Miſcell. Lipſ.* Vol. VIII. p. 87., exercuit alios. Deſit κατὰ, quod orationem fulcire, etſi tacitum, debet, ut ſaepe numero. Simile in *Vindob.* II, 121, 3.

85. Ἣ ἐστι Σύρων τῶν Παλαιστινῶν] Principem harum vocum *Iac. Perizonius* Orig. AEgypt. C. 23. p. 475. nullo iure ſuſtulit. Pingi debet aut ἢ ἐστὶ, ſublato tono, aut γῆ ἐστι, quae *Iac. Gronovii* plauſibilis divinatio. In Phoenice Sidon et Tyrus fere ultimae erant II, 44. et C. 116. Phoenicen excipiebat Syria Palaestina, iuxta mediterranei maris litus ad AEgyptum usque protenſa. Τῆς Συρίης τοῦτο τὸ χωρίον καὶ τὸ μέχρι Αἰγύπτου πᾶν, Παλαιστίνη καλέεται ſcribit VII, 89. Paria his, ἀπὸ τῆς Φοινίκης, *a Phoenice porrigitur propter hoc mare illud litus* παρά τε Συρίην τὴν Παλαιστίνην, καὶ Αἴγυπτον, ἐς τὴν τελευτᾷ IV, 39. Sic de tractu regionis maritimo generatim: hic explanatur, quorum ditionis ſit, diſtinctius. A Phoenice ad fines urbis Cadytis, male μέχρι οὔρων *ad montes* vertunt, quod *H. Stephan.* et *Gronovius* pulcre viderunt, Palaeſtinorum cenſebatur: hinc emporia ad mare, nam ἐπὶ iuſtum eſt, Ienyſum usque regis Arabis, τοῦ Ἀραβίου recte *Arch.* et *Vind.*, inde vero ad Serbonidem lacum omnia iterum Syrorum Palaeſtinorum. Haec, puto, aperta et vera ſunt. Conſequens videtur, ut *Cadytis* et Hieroſolyma longe diſcrepent. Illa erat regionis maritimae ac Philiſtaeae, haec a mari remotior, et mediterraneis montibus inpoſita, Iudaeae. Et quis Hieroſolyma Κάδυτιν adpellavit? *Sanctam* aiunt קדושה ſive קרישה fuiſſe nuncupatam viri eruditiſſimi, a quorum ego opinione olim non abhorrui, inde et קרותא Κάδυτιν, formatam. Fac vero, Iudaeos *Sanctam* religionis ſuae metropolin habuiſſe et vocaſſe, ut ſane dixerunt, etiamne Philiſtaei et vicinorum alii, gentis Iudaicae oſores maximi? Qua porro dialecto קרותא *Caduta*, cum קדש apud omnes ſibilantem litteram ſervet conſtanter? Inpulit

λιος, ὡς ἐμοὶ δοκέει, Σαρδίων οὐ πολλῷ ἐλάσσονος· ἀπὸ ταύτης τὰ ἐμπόρια τὰ [a] ἐπὶ θαλάσσης μέχρι Ἰηνύσου πόλιός ἐστι τοῦ Ἀραβίου· ἀπὸ δὲ [b] Ἰηνύσου, αὖτις Σύρων μέχρι Σερβωνίδος λίμνης, παρ' ἣν [c] δὴ τὸ Κάσιον ὄρος τείνει ἐς θάλασσαν. ἀπὸ δὲ Σερβωνίδος λίμνης, ἐν τῇ [d] δὴ λόγος τὸν Τυφῶ κεκρύφθαι, ἀπὸ ταύτης [e] ἤδη Αἴγυπτος· τὸ δὲ μεταξὺ [f] Ἰηνύσου πόλιος, καὶ Κασίου τε ὄρεος καὶ τῆς Σερβωνίδος λίμνης, ἐὸν τοῦτο οὐκ ὀλίγον χωρίον ἀλλ' ὅσον τε ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ὁδὸν, ἄνυδρόν ἐστι δεινῶς. Τὸ δὲ [g] ὀλίγοι τῶν ἐς Αἴγυπτον ναυτιλλομένων ἐννενώκασι, τοῦτο ἔρχομαι φράσων. ἐς Αἴγυπτον ἐκ τῆς Ἑλλάδος πάσης, καὶ πρὸς, [h] ἐκ Φοινίκης, κέραμος ἐσάγεται πλήρης οἴνου [i] δὶς τοῦ ἔτεος ἑκάστου· καὶ ἓν κεράμιον οἰνηρὸν ἀριθμῷ [k] κείμενον οὐκ ἔστι, ὡς λόγῳ εἰπεῖν, [l] ἰδέσθαι. κοῦ δῆτα, εἴποι τις ἂν, ταῦτα [m] ἀναισιμοῦνται; ἐγὼ καὶ τοῦτο φράσω. δεῖ τὸν μὲν δήμαρχον ἕκαστον [n] ἐκ τῆς ἑωυτοῦ πόλιος συλλέξαντα πάντα τὸν κέραμον, ἄγειν ἐς Μέμφιν· τοὺς δὲ ἐκ Μέμφιος ἐς ταῦτα δὴ τὰ ἄνυδρα τῆς Συρίης κομίζειν, πλήσαντας ὕδατος. Οὕτω ὁ ἐπιφοιτέων κέραμος, καὶ ἐξαιρεόμενος ἐν Αἰγύπτῳ, ἐπὶ [o] τὸν παλαιὸν κομίζεται ἐς Συρίην. Οὕτω μέν νυν Πέρσαι εἰσὶ οἱ τὴν ἐσβολὴν ταύτην παρασκευάσαντες [p] ἐπ' Αἴγυπτον, κατὰ δὴ τὰ εἰρημένα [q] σάξαντες ὕδατι, ἐπεί τε τάχιστα παρέλαβον Αἴγυπτον· τότε δὲ οὐκ ἐόντος [r] κω ὕδατος ἑτοίμου, Καμβύσης πυθόμενος τοῦ [s] Ἁλικαρνησσηΐος ξείνου, πέμψας παρὰ τὸν [t] Ἀράβιον ἀγγέλους, καὶ δεηθεὶς τῆς ἀσφαλείης ἔτυχε, πίστις δούς τε καὶ δεξάμενος παρ' αὐτοῦ. Σέβονται
162 δὲ Ἀράβιοι πίστις ἀνθρώπων ὅμοια [u] τοῖσι μάλιστα. ποιεῦνται δὲ αὐτὰς τρόπῳ τοιῷδε· τῶν βουλομένων τὰ πιστὰ ποιέεσθαι, ἄλλος ἀνὴρ ἀμφοτέρων αὐτῶν ἐν μέσῳ ἑστεὼς, λίθῳ ὀξέϊ τὸ [x] ἔσω τῶν χειρῶν παρὰ τοὺς δακτύλους τοὺς μεγάλους ἐπιτάμνει τῶν ποιευμένων τὰς πίστις· καὶ ἔπειτα λαβὼν ἐκ τοῦ ἱματίου [y] ἑκατέρου

nore, ut mea fert opinio, quam Sardes, ab hac, inquam, emporia ad mare usque ad urbem Ienyſum Arabicæ ditionis ſunt. Ab urbe Ienyſo rurſus Syriacæ, usque ad paludem Serbonidem, iuxta quam Caſius mons pertinet ad mare. A Serbonide palude, in qua Typho fertur occultatus, ab illa plane AEgyptus eſt. Hoc tamen intercapedinis, quod eſt inter urbem Ienyſum et montem Caſium et paludem Serbonidem, non exiguus tractus eſt, ſed itineris inſtar trium dierum, vehementer aridus.
6 Verum quod pauci eorum qui in AEgyptum navigant, notum habent, hoc dicere inſtitui. Ex omni Græcia, et præterea ex Phœnice, portatur in AEgyptum bis quotannis teſta vini plena: et tamen ibi ne unum quidem numero, ut ſic dicam, dolium vinarium aſpici iacens poteſt. Vbinam ergo, dicat aliquis, hæc vaſa conſumuntur? hoc quoque ego depromam. Præfectus populi neceſſe habet ex ſua quisque urbe colligere vaſa teſtacea omnia, quæ Memphin portentur: eadem incolæ Memphis aquæ referta portare in hæc arida Syriæ loca. Ita teſta adveniens et exempta in AEgypto, ad veterem in Syriam portatur.
7 Atque hoc modo Perſæ fuerunt, qui tranſitum hunc in AEgyptum apparaverunt, ſecundum ea, quae narrata ſunt, aquam ſtipantes, ſimulatque AEgypto potiti ſunt. Sed tunc, quum alicubi parata aqua non eſſet, Cambyſes, audito hoſpitis Halicarnaſſenſis conſilio, miſſis ad regem Arabum nunciis, tutum iter precatus, obtinuit, data acceptaque ab eo fide.
8 Servant autem fidem Arabes inter homines ut qui maxime, quam hunc in modum paciſcuntur: quoties fœdus inire volunt, alius vir medius inter utrosque ſtans, acuto lapide ſecat volam iuxta maiores digitos eorum, qui fœdus ineunt. Deinde ſumpto flocco ex utrius-

a Ald. Arch. Paris. A. Rem., ἀπὸ ora *Steph. V. M. Paſſ.*, ſed ἐμπόρια non habet *Arch.*, qui et Ἰηνύσου cum *Valla*. praeterea τοῦ Ἀραβίου cum *Vind.* belle: τῆς Ἀρ. vulgo. *b* Ἰηνύσου πόλιος Συρίων *Vind.*, in *Arch.* Ἰηνύσου πόλιος Συρίων, ſine αὖτις, perperam. *c* Δὴ *Vind.*, et ἐπὶ θάλασσαν *Arch.* *d* Omittit *V. Arch.* *e M. Paſſ. Arch.*, ἤδη *Ald. V. Arch. Paris. A. B.* *f* Ἰηνύσου *Arch. V. Valla*: *Steph. Byz.* Ἰηνυσὸς hoc ex loco. Mox Σερβωνίτιδος *Vind.* Spectavit haec *Plinius* H. Nat. v, 13. *g* Ὀλίγον *Arch.*, et ſtatim ἐννενοήκασι *Vind.*, tum φράσων *Paſſ.* *h M. Aſk. Paſſ.* ora *Steph.*: in *Arch. Vind.* νῦν καὶ πρὸς ἐκ Φοινίκης, vulgo ἐκ Φοινίκης. *i* Δὶ ἔτεος *Arch.* *k* Κεινὸν *Arch. Vind. Valla*, οἰνηρὸν κεράμιον citat hinc *Pollux* VII, 161. et *Gloſſ. Sangerm.* *l Ald. M. Aſk. Paſſ.*, ἰδέσθαι *Arch.*, ἰδέσθαι ceteri. *m M. Paſſ. Aſk.*, ἀναισιμοῦνται nec male *Ald.* et alii. Mox τῶν μὲν δημάρχων ἕκ. eleganter *Reiskius.* *n* Sic *Paſſ. Arch. V. Aſk.*, vulgo συλλ. ἐκ τ. ἑωυτοῦ πολ. *o M. Arch. Paſſ. Aſk. V.*, τῶν παλαιῶν vulgo. *p M. Aſk. Paſſ.*, in aliis ἐς Αἴγ. *q* Σάξαντες *Arch.*, tum ἐπὶ τὴν χερσὸν reliqui ἐλάξαντες. *r Arch. Paſſ. Aſk. V.* ora *Steph. Rem.*, alii cum *M.* κου. *s* Ἁλικαρνασσῆος *Arch.*, Ἁλικαρνησσέος *Aſk. Paſſ.*, alii cum vulgo Ἁλικαρνησσ. Maluit πειθόμενος τοῦ Cl. *Abreſch.* *t* Ἀράβιον βασιλέα *Arch. Vind.* *u* Τισι *Arch.* *x Paſſ. Arch. Vind.*, vulgo εἴσω. *y* Ἑκάστου κροκίδα *Arch. V.*, ἑκατέρου κροκύδα *Rem. M. Paſſ. Aſk.* ora *Steph. Pollux* VII, 63., alii κροκύδην.

ea res V. Cl. *Thom. Hyde*, ut Κάδυτιν ſuperiore libro atque hic Καδύτιος corrigeret ad *Itiner. Mundi Abr. Peritzol* p. 19., callide quidem, ſed contra tabulas. Atque haec de *Cadytis* ſitu paucis: qua in diſputatione ex parte quadam conſortes *Perizonium*, *Relandum* et doctum iuvenem, dignum, ſi fata ſiviſſent, vita prolixiore, *Iſac. Touſſaint* Diſſert., ante hos XXII. annos Franequerae ſcripta, *de Cadyti Herodotea*, habui. Anceps nunc et difficilis reſtat ex urbibus electio eius tractus, quibus *Scaligeri* et *Perizonii*, quippe in Arabiae mediterranea atque a mari recdratior, *Cades Barnea* inferi non poteſt. *Gaza* Diſſertationis *Touſſaint*, foret opportuna, modo nomen congrueret. *H. Relandi* Philiſtaeorum *Gath* unde Κάδυτις et Κάδυτις naſci potuerit, non inprudenter huc advocata fuit. Mihi, quod in vetere formula, N. L. In *Ienyſo* nihil quoque habeo conſtitutum, niſi ex trium dierum eam inter et Caſium montem intervallo videri prope Rhaphiam fuiſſe. De Serbonide palude et Typhone demerſo in eam *Apollon. Rhod.* II, 1215. cum Criticis veteribus.

10. Σάξαντες ὕδατι] Divinus hic *Arch.* liber eſt. Ἐλξάντες ὕδατι quis intelligit? nec melius erit ἀντλήσαντες ὕδατι, quod *Pavii* extudit ingenium; namque κατὰ δὴ τὰ εἰρημένα, *ſecundum ea, quae dicta ſunt*, ſpem iſtam, ut ne de Codd. dicam, excludunt. Vaſa innuuntur vinaria, quae aqua ſtipabantur, ut ſitientibus potum in Arabiae illis arenis praeberent: hoc σάξαντες ὕδατι, ſive, ut proxime, πλήσαντες ὕδατος. Cl. *Reiskius*, cui idem in opinionem incidit, ut verbo liquidis in rebus uſus adpareret, ex *Clementis Alex.* Paedag. II. p. 219. ἀποσεσαγμένους τροφαῖς, et *Athen.* VII. p. 322. τυρῷ τε σάξας· tum *Polybii* Excerpt. p. 1489. σάττουσιν εἰς ἀγγεῖα adpoſuit, neque oblitus, prorſus opportunum, ἀγγήϊον ὕδατι σεσαγμένον *Luciani* Deae Syr. C. 48. Accedit *Cercidae* verſus in *Stobaei* Serm. IV. p. 54. ἀνέρες, ὧν τὸ κέαρ πηλῷ σέσακται καὶ δυσεκνίπτῳ τρυγί. *Quibus omne luto*, ſeu *vino*, uti opinor, *Cor ſordet atque faece non purgabili* ex verſione ſummi *Grotii*. Nam αἵματί τε καὶ σαρξὶν διασάττειν *Galeni* Protrept. p. 5. praetereo. Neque enim in dubio res manet. Latina in fraudem alios ne inducere pergant, correctione gaudebunt.

22. Κροκύδα] Corrigenti docto viro κροκίδα favent *Arch.* et *Vindob.*, non certior uſus. Κροκὺς eſt in *Polluce*, quin ipſa haec Herodotea ex *Falkenburgii* Codice. Κροκύδας reliquiſſe *Heſychium* vocum ſeries monſtrat. Κροκυδίζειν in floccis legendis poſuit *Aretaeus*: ha-

Arabum ritus in faciendo fœdere, et Dii, et tonſura, et cura aquæ in deſertis Cambyſi paranda.

triusque veſtimento, inungit eo ſanguine ſeptem lapides in medio poſitos, inter inungendum invocans Bacchum et Vraniam. Hoc per iſtum acto, is qui facit fœdus, amicis vadatur hoſpitem aut etiam civem, ſi cum cive res agitur. Amici vero et ipſi fidem colere iuſtum cenſent. Bacchum unum Deum, et Vraniam eſſe arbitrantur. Et capillorum tonſuram tonderi dicunt, quemadmodum Bacchum ipſum tonſum fuiſſe: tondentur autem in rotundum tempora ſubradentes. Appellant vero Bacchum quidem
9 Vrotal, Vraniam Alilat. Igitur postquam fœdus cum nunciis a Cambyſe miſſis iniit Arabs, talem rem commentus eſt: Camelos omnes poſteaquam utribus camelinis aqua completis oneravit, egitque ad loca humore carentia, ibi Cambyſis exercitum opperiebatur. Et iis quæ narrantur, hoc quod dixi, propius fidem eſt; tamen id quoque, quod minus credibile eſt, quandoquidem refertur, commemorare debeo. Eſt magnum in Arabia flumen nomine Corys, exiens in mare quod dicitur Rubrum: ab hoc flumine fertur Arabum rex canalem ex bovinis aliiſque crudis coriis conſutum, tanta longitudine produxiſſe, ut ad loca arida per illum aquam produceret: inque ipſo arido ſolo ingentes ciſternas fodiſſe, quibus recepta aqua ſervaretur: et quum ſit a flumine ad hanc aridam duodecim dierum via, per tres ca-
10 nales in tres regiones aquam ducere. Ceterum apud Nili oſtium, quod dicitur Peluſium,

τέρου κροκύδα, ἀλείφει τῷ αἵματι ἐν μέσῳ κειμένους λίθους ἑπτά· τοῦτο δὲ ποιέων, ἐπικαλέει τόν τε Διόνυσον καὶ τὴν Οὐρανίην. [a] ἐπιτελέσαντος δὲ τούτου ταῦτα, ὁ τὰς πίστις ποιησάμενος τοῖσι φίλοισι παρεγγυᾷ τὸν ξεῖνον, ἢ καὶ τὸν ἀστὸν, ἢν [b] πρὸς ἀστὸν ποιῆται. οἱ δὲ φίλοι, καὶ αὐτοὶ τὰς πίστις δικαιεῦσι σέβεσθαι. Διόνυσον δὲ θεὸν μοῦνον καὶ τὴν Οὐρανίην [c] ἡγεῦνται εἶναι· καὶ τῶν τριχῶν τὴν κουρὴν κείρεσθαί φασι, κατάπερ αὐτὸν τὸν Διόνυσον κεκάρθαι· κείρονται δὲ [d] περιτρόχαλα, περιξυρεῦντες τοὺς κροτάφους. ὀνομάζουσι δὲ τὸν μὲν Διόνυσον, [e] Οὐροτάλ· τὴν δὲ Οὐρανίην, Ἀλιλάτ. Ἐπεὶ ὦν τὴν πίστιν τοῖσι ἀγγέλοισι τοῖσι παρὰ Καμβύσεω ἀπιγμένοισι ἐποιήσατο ὁ Ἀράβιος, ἐμηχανᾶτο τοιάδε· ἀσκοὺς καμήλων πλήσας ὕδατος, [f] ἐπέσαξε ἐπὶ τὰς ζωὰς τῶν καμήλων πάσας· τοῦτο δὲ ποιήσας, ἤλασε ἐς τὴν ἄνυδρον, καὶ ὑπέμενε ἐνθαῦτα τὸν Καμβύσεω στρατόν. οὗτος μὲν ὁ πιθανώτερος τῶν λόγων εἴρηται. δεῖ δὲ καὶ τὸν ἧσσον πιθανὸν, ἐπεί γε δὴ λέγεται, ῥηθῆναι. ποταμός ἐστι μέγας ἐν τῇ Ἀραβίῃ, τῷ οὔνομα Κόρυς· ἐκδιδοῖ δὲ οὗτος ἐς τὴν Ἐρυθρὴν καλεομένην θάλασσαν· ἀπὸ τούτου δὴ ὦν τοῦ ποταμοῦ λέγεται τὸν βασιλέα τῶν Ἀραβίων, [g] ῥαψάμενον τῶν ὠμοβοέων καὶ τῶν ἄλλων δερμάτων ὀχετὸν μήκεϊ ἐπικνεύμενον ἐς τὴν ἄνυδρον, ἀγαγεῖν διὰ δὴ [h] τούτου τὸ ὕδωρ· ἐν δὲ τῇ ἀνύδρῳ μεγάλας δεξαμενὰς ὀρύξασθαι, ἵνα δεκόμεναι τὸ ὕδωρ [i] σάζωσι· ὁδὸς δ' ἐστὶ δυώδεκα ἡμερέων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἐς ταύτην τὴν ἄνυδρον. ἄγειν δέ μιν διὰ [k] ὀχετῶν τριῶν ἐς τριξὰ χωρία. Ἐν δὲ τῷ Πηλουσίῳ κα-

a Arch. M. V. Paſſ. Aſk. Rem. optime. ἐπικαλέσαντος *Ald.* &c. *b* Πρὸς αὐτὸν *Arch. Vind.* *c Arch. Vind.*, ἡγέονται ceteri. *d* Περὶ τρόχαλα *Arch.*, περιτρόχαλα *Vind.* et *Photius* in Lex. ex hoc loco; ὑποτρόχαλα vulgo. *e* Ὀροτὰλ *Arch. V. Valla*, et Cod. *Bodleianus*, in alio Ὀροτάλατ, teste *Pocockio*, tum Ἀλιάτ· Vulgo Οὐροτάλτ· Ὀροτάλτ *Aſk. Paſſ.* *f* Citat Gloſſ. Sangerman., poſt pauca ὑπέμενε *Paſſ.* *g Ald. Arch. Vind. Rem. Paris. A. B.*, ἀψάμενον τῶν ὠμ. *M. Paſſ. Aſk.*, mox καὶ ἄλλων *Arch. Vind.* *h* Τούτου *Arch. V.*, τούτων vulgo reliqui. *i* Ποτίζωσι *Arch. V. Valla.* *k Ald. Arch. V. Rem. Paris. B.*, quos ſequor: τριῶν non legit *M. Paſſ. Aſk.*

habet *Aëtius* L. III. C. 161. περὶ κροκύδων. In *Theophraſti* Charact. C. 2. vetuſtiſſimi MSS. ἀπὸ τοῦ ἱματίου ἀφελεῖν κροκύδα. *Hippocratis* et *Galeni* libri variant, ſicuti *Foëſius* in Oeconomia docuit. Quae ſi ſatis non faciunt, obſervata *Salmaſio* in Solin. p. 283. adcedere poterunt.

31. Ὑποτρόχαλα, περιξυρεῦντες] Περιτρόχαλα recipiet e Codd. *Herod.* vid. Diſſ. *Herod.* p. 100. Praebet illud *Plutarch.* T. II. p. 261. F. περιτρόχαλα κείρεσθαι Athenis, quod ex *Heſych.* conſtat, σκάφιον dicebatur: ad *Harpocr.* in Σκάφιον notat *H. Valeſ.* plura dedit *H. Iunius* de Coma c. VI. Potuerunt autem iſta, κείρονται περιτρόχαλα τοὺς κροτάφους· commode reddi περιξυροῦνται. Sed pro περιξυρεῦντες, quae forma certe non eſt Ionica, fortaſſe cui ſcripſiſſe ſuo more videbitur *Herodotus* πέριξ ξυρεῦντες τοὺς κροτάφους· mihi tamen vulgatum potius ex interpretamento videretur natum. VALCKEN.

31. Κείρονται δὲ περιτρόχαλα] Verum hoc praeſtant veteres ſchedae et ſermonis conſuetudo. *Pollux* de tonſurae generibus, κουρᾶς δὲ εἴδη, κῆπος, —— περιτρόχαλα, ex *Salmaſii* in *Tertulliani* Pall. p. 266. certa emendatione, II, 29. Conſentit *Heſychius* in Σκάφιον. Hinc Ariſtodemus tyrannus in *Plutarchi* T. II. p. 261. F. τὰς δὲ θηλείας, bene ita *Salmas.*, ἠνάγκαζε ΠΕΡΙΤΡΟΧΑΛΑ κείρεσθαι *in orbem tonderi.* Talis εὐείμων ille καὶ ἀποκειράμενος τὴν κεφαλὴν ΠΕΡΙΤΡΟΧΑΛΑ in *Priſci* Excerpt. Legat. p. 45. Tales Franci περίτροχον κειράμενοι *Agathiae* L. I. p. 11. C. Arabum olim idem tonſurae modulus, proptereaque *Ieremiae* C. IX, 26. קצוצי פאה *circumciſi capitis angulos* ſeu in rotundum capitis comam adtonſi. Plura *Salmaſii* Epiſt. de Coma p. 50. et *Vitringae* Commentarius in *Eſaiae* C. XV. p. 463.

32. Οὐροτάλ] Dedi *S. Bocharto* Phal. II, 19. p. 110. et *Reiskio* Miſcell. Lipſ. T. VIII. p. 88. hanc ex Codd. niſi Ὀροτὰλ quis maluerit, ſcripturam: nam Οὐροτάλτ ultimam ex ſequente articulo ſibi ſociavit. Deſignantur duo totius Orientis praecipua numina, Sol et Luna. In Οὐροτὰλ princeps ſyllaba manifeſto Hebraeorum et Arabum אור / ſolem lumenque indicans, ſe prodit: deſit enim praegnans cauſſa, ut Ὀλοτὰλ cum *Pocockio* Specim. Hiſt. Arab. p. 107. formetur. Pars vocis extima in ambiguo haeret. *Reiskius* אורוטל *Urotal* h. e. *lux et umbra.* Qua quidem ratione ſonus et litterae voci conſtant, haud ſcio an et Arabum atque Orientis Theologia. *Lux* illorum in diſciplina boni origo, *umbra* et tenebrae mali; ex bono et malo eidem numini cognomen inpingere, incongrui quidpiam habet. Manet tamen ſuum ſpecimen coniecturae. Aliam dabit *Io. Clericus* ad *Iobi* C. XXXI, 26. Mihi quoque ſuborta alia fuit, cuius in re ancipiti fidem prodigere nolo. *Luna*, ſive Coeleſtis Venus Arabum I, 131. Ἀλίττα perhibebatur; unde, niſi binominis fuerit, alterutrum vitioſum videri poſſet. Sed puto neutrum. Ἀλιλὰτ, quod Ill. *Scaliger* ad Fragment. Graec. p. 27. iam pridem docuit, Arabum eſt הלאלה *Halala*, *Alila*, ſive *Luna* μηνοειδὴς *et creſcens.* *Bochartus* plura.

44. Ῥαψάμενον τῶν ὠμοβοέων &c.] *Aldi* et aliorum, etiam *Arch.*, e quo ἀψάμενον *Galeus*, longe errans, produxit, potior lectio. Conſui profecto prius coria iſta bubula, ut canalem ſcorteum darent, debuerunt, quam variis ex partibus aptari inter ſe nectique. Non nego ῥάπτειν in Muſis iterari, nec adſpernantur tamen ἐς τὸν μηρὸν ἐνεῤῥάψατο II, 146. Amnis *Corys* Arabum Geographo ואדי אלקרי / *torrens Core.*

47. Τὸ ὕδωρ σάζωσι] Nihil in his quod offendat: parantur ciſternae, ut aquam ſervent. Nonne quoque, ut potum ſitientibus dent? Hoc poſtulant *Valla* et ſchedae, quae ἵνα δεκόμεναι τὸ ὕδωρ ποτίζωσι, *ut aquam recipientes potum praebeant.* Lubens fateor, me Laurentio adſentiri, ſiquidem plenior ita ſurgit ſententia. Nolui tamen orationi, ne videar modum excedere, inſerere; qua formidine praepeditus non ſum in revocata τριῶν voce et ἐστρατοπεδεύετο. Levia admodum ſunt, quibus contra utramque pugnatur. Nam *de locis tam arctis et difficilibus* quod opponitur, ipſe Vir Celeb. V, 116. profligavit. Ἐν Πηλουσίῳ στόματι, *ad Peluſium oſtium* bene *Valla.* Στρατεύεσθαι praeterea et στρατοπεδεύεσθαι permiſcentur V, 14. Sed quid multa? στρατοπεδεύσασθαι ἐν Πηλουσίῳ habetur II, 141.

Pſammeniti caſtra, Amaſis mortuus. Pluit Thebis. Phanis liberi occiſi, et ſanguis vino et aqua mixtus pro potu fuit. AEgyptii victi, quorum crania duriora Perſicis.

καλεομένῳ στόματι τοῦ Νείλου [a] ἐστρατοπεδεύετο Ψαμμήνιτος ὁ Ἀμάσιος παῖς, ὑπομένων Καμβύσεα. Ἄμασιν γὰρ οὐ κατέλαβε ζῶντα Καμβύσης ἐλάσας [b] ἐπ' Αἴγυπτον· ἀλλὰ βασιλεύσας ὁ Ἄμασις τέσσερα καὶ τεσσεράκοντα ἔτεα, ἀπέθανε, ἐν τοῖσι οὐδέν [c] οἱ μέγα ἀνάρσιον πρῆγμα συνηνείχθη. ἀποθανὼν δὲ, καὶ ταριχευθεὶς, ἐτάφη ἐν τῇσι ταφῇσι τῇσι ἐν τῷ ἱρῷ, τὰς αὐτὸς [d] οἰκοδομήσατο. ἐπὶ Ψαμμηνίτου δὲ τοῦ Ἀμάσιος [e] βασιλεύοντος Αἰγύπτου, Φάσμα Αἰγυπτίοισι μέγιστον [f] δὴ ἐγένετο· ὕσθησαν γὰρ Θῆβαι αἱ Αἰγύπτιαι, οὔτε πρότερον οὐδαμὰ ὑσθεῖσαι, οὔτε ὕστερον τὸ μέχρι ἐμεῦ, ὡς λέγουσι αὐτοὶ Θηβαῖοι. [g] οὐ
163 γὰρ δὴ ὕεται τὰ ἄνω τῆς Αἰγύπτου τὸ παράπαν· ἀλλὰ καὶ τότε ὕσθησαν αἱ Θῆβαι [h] ψακάδι. Οἱ δὲ Πέρσαι, ἐπεί τε διεξελάσαντες τὴν ἄνυδρον, ἵζοντο πέλας τῶν Αἰγυπτίων, ὡς [i] συμβαλέοντες, ἐνθαῦτα οἱ ἐπίκουροι οἱ τοῦ Αἰγυπτίου, ἐόντες ἄνδρες Ἕλληνές τε καὶ Κᾶρες, μεμφόμενοι [k] τῷ Φάνῃ, ὅτι στρατὸν ἤγαγε ἐπ' Αἴγυπτον ἀλλόθροον, μηχανῶνται πρῆγμα ἐς αὐτὸν τοιόνδε· ἦσαν τῷ Φάνῃ παῖδες ἐν Αἰγύπτῳ καταλελειμμένοι· [l] τοὺς ἀγαγόντες ἐς τὸ στρατόπεδον, καὶ ἐς ὄψιν τοῦ πατρὸς, κρητῆρα ἐν μέσῳ ἔστησαν ἀμφοτέρων τῶν στρατοπέδων· μετὰ δὲ, ἀγινέοντες κατὰ ἕνα ἕκαστον τῶν παίδων, [m] ἔσφαζον ἐς τὸν κρητῆρα. διὰ πάντων δὲ διεξελθόντες τῶν παίδων, οἶνόν τε καὶ ὕδωρ ἐσεφόρεον ἐς αὐτόν. ἐμπιόντες δὲ τοῦ αἵματος πάντες οἱ ἐπίκουροι, οὕτω δὴ συνέβαλον. μάχης δὲ γενομένης καρτερῆς, καὶ πεσόντων [n] ἐξ ἀμφοτέρων τῶν στρατοπέδων πλήθεϊ πολλῶν, ἐτράποντο οἱ Αἰγύπτιοι. Θῶυμα δὲ μέγα [o] εἶδον πυθόμενος παρὰ τῶν ἐπιχωρίων· τῶν γὰρ ὀστέων περικεχυμένων χωρὶς ἑκατέρων τῶν ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ πεσόντων (χωρὶς μὲν γὰρ τῶν Περσέων [p] ἔκειτο τὰ ὀστέα, ὡς ἐχωρίσθη κατ' ἀρχὰς, ἑτέρωθι δὲ, τῶν Αἰγυπτίων) αἱ μὲν τῶν Περσέων κεφαλαί εἰσι ἀσθενέες οὕτω, ὥστε εἰ θέλεις ψήφῳ μούνῃ βαλέειν, [q] διατετρανέεις· αἱ δὲ τῶν Αἰγυπτίων, οὕτω δή τι ἰσχυραὶ, [r] μόγις ἂν λίθῳ παίσας διαρρήξειας· αἴτιον δὲ τούτου τόδε ἔλεγον, καὶ ἐμέ γ' εὐπετέως ἔπειθον, ὅτι Αἰγύπτιοι μὲν, αὐτίκα ἀπὸ παιδίων ἀρξάμενοι,

ſium, castra habebat PSAMMENITVS Amaſis filius, Cambyſem opperiens. Nam Amaſin Cambyſes in AEgyptum progresſus vivum nactus non est, ſed defunctum, quum quatuor et quadraginta annis regnasſet: per quos nihil admodum magnæ calamitatis est expertus, defunctusque et conditus ſepultus fuit in ſepulchris in templo, quæ ipse ædificaverat. Sub eius autem filio Pſammenito iam regnante maximum extitit AEgyptiis portentum: apud Thebas AEgyptias (quod neque prius unquam neque postea ad meam usque ætatem contigit, ut ipsi Thebani aiunt) pluit. Nam ſuperiora AEgypti penitus pluviam non ſentiunt, attamen Thebis tunc pluit guttis. Perſæ porro ubi ſicca 11
transmisſa ſubſedere vicini AEgyptiis, tanquam congresſuri; ibi AEgyptiorum auxiliatores Græci et Cares, Phani, qui externum exercitum in AEgyptum adduxisſet, exprobrantes, hoc rei in illum ſunt machinati: filios, qui erant a Phane relicti in AEgypto, in castra perduxerunt, atque in conſpectum patris, poſitoque in medio duorum exercituum cratere; dehinc productos ſingulos puerorum ſuper craterem obtruncaverunt. Omnibus interfectis, vinum et aquam in craterem intulerunt: hunc ſanguinem quum bibisſent omnes auxiliatores, ita conflixerunt. Acri prœlio commisſo, perquam multis utrinque cadentibus, in fugam vertuntur AEgyptii. Ibi ego rem mirandam vidi, ab indige- 12
nis edoctus: osſa utrorumque, qui in acie ista ceciderunt, quum ſeorſum iacerent circumfuſa, ut ab initio distincta fuerant, ſeorſum erant Perſarum, aliorſum AEgyptiorum: ſed Perſarum capita adeo fragilia ſunt, ut ſi velis ferire vel ſolo calculo, perforare posſis: AEgyptiorum autem ita firma, ea vix ictu lapidis perfringes. Cuius rei cauſſam hanc illi reddebant, facile mihi perſuadentes, quod AEgyptii ſtatim a pueris radere capita incipiunt,

a Ἐστρατοπεδεύετο *Ald. V. Arch. Paris. A. B. Rem.*, ἐστρατεύετο *M. Paſſ. Ask.*, tum Ψαμμήνιτος *Arch.* et mox; nam *Th. Gale* fallitur. *b* Ἐς *Arch. Vind.* mox τέσσερα καὶ in *Arch. Vind.* deſiderantur. *c M.* ora *Steph. V. Arch. Paſſ. Ask.*, alii οἱ ἀνάρσιον. *d* Οἰκονομ. *Arch.* *e Arch. V.* bene, βασιλεύσαντος *Ald.* et alii. *f* Deſit *Arch. V.*; quae ſequuntur adtigit *Suid.* in Βουλήσεται et Ὕσθης. *g* Οὔτε γὰρ ὕεται *Arch. Vind.* *h M. Ask. Paſſ.* ψακάδι *Arch. Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 248., ψεκάσι *Ald. Paris. A. Rem. V.* praeterea εἴσθησαν *Med.* *i* Συγκαλ. *Ald.* *k* Τὸν Φάνεα *Arch.* et ἐπ' Αἰγύπτου. *l* Τούτους *id. Vind.* *m* Decem ſequentia vocabula neglexit ſocordia *Arch.*, mox ἐσφέρεον cum *Vind.* *n* Deest *V. Arch.* *o* Ἴδον *uterque*, tum τῶν ὀς. κεχυμένων. *p* Κέεται ambo. *q* Spectavit haec *Syneſius* Encom. Calvit. p. 77. Paullo ante εἰ θέλοις *Arch.* *r M. Paſſ. Arch. V. Ask.*, ceteri ὡς μόγις, tum διαῤῥήξεις *M. Paſſ. Ask.*, διαράξειας *Vind.*, διαῤῥήξειας *Arch. Paris. A. B. Ald. Rem.* non utique male.

64. Ὑσθήσαν αἱ Θῆβαι ψακάδι] Hoc mihi quoque ſincerius videtur ante vulgato ψεκάσι. Veteris erant Atticismi, *Moeridi* adnotatae formae: Ψακάς, Ψίαθος, Ὕαλος, Σίαλον· eundem ſonum in nonnullis alteri praetulerunt Iones. Numerum adfirmabit *Ariſtides* T. III. p. 567. τὰ κάτω τῆς Αἰγύπτου λαμπρῶς (λαμπρῷ forte ſcribendum:) πολλάκις ὕεται, ψακάδι μὲν γὰρ καὶ τὰ ἄνω· quod multo verius Herodoteis proximis: οὐ γὰρ δὴ ὕεται τὰ ἄνω τῆς Αἰγύπτου τὸ παράπαν· vid. *Weſſeling.* ad *Diodori* I, p. 84. *Pluvia irrigari* vel *humectari* est Ὕεσθαι. Recte reſtituit e MS. *Gronov.* L. II, c. 14. εἰ μήτε γε ὕσεταί σφι ἡ χώρη. Asſyria ὕεται ὀλίγῳ I, c. 193. hieme Scythia, IV, c. 50. ὕεται ταῦτα τῆς Λιβύης, IV, c. 198. In excerptis ex Indicis *Cteſiae* ſcribendum p. 655. 11. οὐχ ὕεται, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ ποτίζεται ἡ Ἰνδική· contra ſcribit *Philoſtr.* Indiam θαμὰ ὕεσθαι· *AElianus* N. A. XV, c. 6. ὕεται Ἰνδῶν γῆ διὰ τοῦ ἦρος μάλιστι ὑγρῷ. VALCKEN.

64. Ὑσθήσαν αἱ Θῆβαι ψακάδι] Sequor *Med.*, etſi patroni ψεκάσι non deſint; at ſcribi demiror, augeri ſic magnitudinem miraculi, *quod ubique obſervata eodem tempore fuerit lapsa ex aëre una gutta, et mox cesſaverit, non geminando lapsu*: eoque magis, quod venerint ex calamo viri eruditi. Vide hoc *Ariſtidis* in AEgypt. p. 339. τὰ κάτω τῆς Αἰγύπτου λαμπρῶς πολλάκις ὕεται· ΨΕΚΑΔΙ μὲν γὰρ καὶ τὰ ἄνω πολλάκις ὡς ἐν χρόνοις· ubi ſi poſterius πολλάκις tollatur, uti aequum est, nihil utique indicatur aliud, quam minutam ſubinde in ſuperiore AEgypto pluviam cadere, ſive, uti *AElian.* de Anim. VI, 41., ῥανίσι δρόσου λεπταῖς τὸν θεόν. Mitto νιφετὸν ΨΕΚΑΔΙ λεπτῇ μεμιγμένον *Plutarchi* Socr. Gen. p. 596. C., et κατὰ νεφῶν ψεκάδας ὕεσθαι *Heracliti* Allegor. p. 466.

78. Πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων] Male praepoſitionem ab *Arch.* et *Vind.* exilio tradi, ſupra I, 76. ſignificatum est. Inmani autem barbariei, qua ſanguinem humanum, vino mixtum, in pateris circumtulerunt, per ea est ſimilis Apollodori Casſandrenſis Tyranni in *Diodori* T. II. p. 563., ubi olim plura.

82. Χωρὶς μὲν τῶν Περσέων &c.] Omnia ista, uncinis incincta, ex Grammatici ſcholio derivat Cl. *Abreſchius.* Non audeo accedere. Abeunt minime ab abundantiore *Noſtri* in ſcribendo more, habuitque ſuo *Syneſius* in libro, tantum in regis Pſammeniti nomine lapsus. Cur autem AEgyptiorum capita fuerint duriora, fragiliora Perſarum, disputavit praeter alios *Mercurialis* Var. Lect. I, 21.

piunt, et os ad ſolem redditur compactum. Quæ eadem cauſſa est non calveſcendi; nam ex omnibus hominibus pauciſſimos quis AEgyptios calvos videat. His igitur hoc cauſſæ est cur robuſta capita geſtent. At Perſis cur fragilia ſint capita, id in cauſſa est, quod a principio aſſueſunt in umbra nutriri, geſtantes pileos tiaras. Hæc ergo quidem talia vidi. Vidi item alia iſtis ſimilia in Papremi, eorum qui una cum Achæmene filio Darii ab Inaro Afro ſunt cæſi.

13 AEgyptii quoque postquam ex acie terga dederunt, nullo ordine fugam capeſſunt. Ad quos, quum ſe recepiſſent Memphin, miſit Cambyſes per flumen navim Mitylenæam cum caduceatore viro Perſa, qui illos ad pactionem hortaretur. Iſti ubi navim ingredi Memphin vident, frequentes ex caſtello effuſi, navim corruperunt, viroſque inſtar carnis dilaniatos in caſtellum afferunt. Et AEgyptii quidem post hæc obſeſſi tandem in deditionem venerunt. Afri vero finitimi, ea quæ AEgypto contigiſſent veriti, ſeſe citra pugnam dediderunt, tributumque deſcripſerunt ac dona miſerunt. Cyrenæi quoque ac Barcæi itidem ut Afri timentes, ſimilia et ipſi fecere. Cambyſes munera, quæ ab Afris venere, perbenigne accepit: quæ autem a Cyrenæis, ſuccenſens, ut opinor, quod exigua erant; quingentas enim minas argenti miſerant, quas ſua manu prehenſas
14 diſperſit in milites. Decimo autem die quam caſtellum in urbe Memphi cepiſſet Cambyſes, Pſammenito AEgyptiorum rege, qui ſex omnino regnarat menſes, collocato in ſuburbio ignominiæ gratia, cum AEgyptiis aliis, hoc fecit ut eius animum experiretur: filiam illius, veſtitu ſervili indutam, cum hydria ad aquam emiſit; et cum ea ſimiliter indutas alias, quas delegerat, primorum viro-

οισι, [a] ξυρεῦνται τὰς κεφαλὰς, καὶ πρὸς τὸν ἥλιον παχύνεται τὸ ὀστέον. τὠυτὸ δὲ τοῦτο καὶ τοῦ μὴ φαλακροῦσθαι αἴτιόν ἐστι. Αἰγυπτίων γὰρ ἄν τις ἐλαχίστους ἴδοιτο φαλακροὺς πάντων ἀνθρώπων· τούτοισι μὲν δὴ τοῦτό ἐστι αἴτιον ἰσχυρὰς φορέειν τὰς κεφαλάς. τοῖσι δὲ Πέρσῃσι, ὅτι ἀσθενέας φορέουσι [b] τὰς κεφαλὰς, αἴτιον τόδε· σκιητροφέουσι ἐξ ἀρχῆς, πίλους [c] τιάρας φορέοντες. ταῦτα μέν νυν [d] τοιαῦτα ἐόντα εἶδον· εἶδον δὲ καὶ ἄλλα ὅμοια τούτοισι ἐν [e] Παπρήμι, τῶν ἅμα Ἀχαιμένεϊ τῷ Δαρείου διαφθαρέντων ὑπὸ [f] Ἰνάρω τοῦ Λίβυος. Οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἐκ τῆς μάχης ὡς ἐτράποντο, ἔφευγον οὐδενὶ κόσμῳ. κατειληθέντων δὲ ἐς Μέμφιν, ἔπεμπε ἀνὰ ποταμὸν Καμβύσης νέα Μυτιληναίην κήρυκα ἄγουσαν ἄνδρα Πέρσην, ἐς ὁμολογίην προκαλεόμενος Αἰγυπτίους· οἱ δὲ, ἐπεί τε τὴν νέα [g] εἶδον ἐσελθοῦσαν ἐς τὴν Μέμφιν, ἐκχυθέντες ἁλέες ἐκ τοῦ τείχεος, τήν τε νέα διέφθειραν, καὶ τοὺς ἄνδρας κρεουργηδὸν διασπάσαντες, ἐφόρεον ἐς τὸ τεῖχος· καὶ Αἰγύπτιοι μὲν μετὰ τοῦτο πολιορκεύμενοι, χρόνῳ παρέστησαν· οἱ δὲ προσεχέες Λίβυες, δείσαντες τὰ περὶ τὴν Αἴγυπτον γεγονότα, παρέδοσαν σφέας αὐτοὺς ἀμαχητί· καὶ 164
φόρον τε ἐτάξαντο, καὶ δῶρα ἔπεμπον. ὡς δὲ Κυρηναῖοι καὶ Βαρκαῖοι, δείσαντες ὁμοίως [h] ἃ καὶ οἱ Λίβυες, τοιαῦτα ἐποίησαν. Καμβύσης δὲ τὰ μὲν παρὰ Λιβύων ἐλθόντα δῶρα, [i] φιλοφρόνως ἐδέξατο· τὰ δὲ παρὰ Κυρηναίων ἀπικόμενα μεμφθεὶς, ὡς ἐμοὶ δοκέει, ὅτι ἦν ὀλίγα. ἔπεμψαν γὰρ δὴ πεντηκοσίας μνέας [k] ἀργυρίου οἱ Κυρηναῖοι· ταύτας δρασσόμενος, αὐτοχειρίῃ διέσπειρε τῇ στρατιῇ. Ἡμέρῃ δὲ δεκάτῃ, ἀπ' ἧς παρέλαβε τὸ τεῖχος τὸ ἐν Μέμφι Καμβύσης, κατίσας ἐς τὸ προάστειον ἐπὶ λύμῃ τὸν βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων Ψαμμήνιτον, βασιλεύσαντα μῆνας ἓξ, τοῦτον κατίσας σὺν ἄλλοισι Αἰγυπτίοισι, [l] διεπειρᾶτο αὐτοῦ τῆς ψυχῆς, ποιέων [m] τοιάδε· στείλας αὐτοῦ τὴν θυγατέρα ἐσθῆτι [n] δουλητῇ, ἐξέπεμπε ἐπ' ὕδωρ ἔχουσαν ὑδρήιον· συνέπεμπε δὲ καὶ ἄλλας παρθένους ἀπολέξας ἀνδρῶν τῶν πρώ-

a Ξυρεῦνται *Paſſ. Ask. Arch.* b *M. Ask. Arch. V.*, ceteri τὰς κεφαλὰς praetereunt. c *M. Ask Paſſ. Arch.*, τιάρας τε φορ. *Paris. A. B. Ald. Rem.* d Τοιαῦτα ἐόντα εἶδον. εἶδον aut ἴδον *Vind. Arch. Valla*: prius εἶδον et ἐόντα vulgo deſideratur. e Παπρήμι *Arch.*, mox τοῦ Δαρ. *Vind.* f Ἰνάρου *Arch. Vind.* tum Ἀχαιμένεϊ, ut VII, 7. Vid. Cl. *Duker.* ad *Thucyd.* I, 105. g Ἴδον ἐλθ. *V. Arch.* h Ὡς *Arch. V.*, et ἕτερα τοιαῦτα ἐπ. i Φιλοτίμως *Rem.* et *Steph.* margo. k Abest *Arch.* et mox τῇ στρατιῇ in *Paſſ.* πεντηκοσ. recte: vulgo πεντακ. l Διεπειρᾶτο *Arch.* notabiliter. m Ora *Steph. Arch. M. Paſſ. Ask. V.* Fragm. *Paris.*, vulgo τάδε. n Δουλίῃ *Arch.*, a quo ἐπ' ὕδωρ abest: ἐς ὕδωρ Fragm. *Parit.*

95. Ἀσθενέας φορέουσι τὰς κεφαλάς] Perſae, quia σκιητροφέουσι, πίλους τιάρας τε φορέοντες. Horum recordabatur forte *Plato*, quando de LL. XII. p. 942. D. τὴν τῆς κεφαλῆς, inquiebat, καὶ ποδῶν δύναμιν μὴ διαφθείρειν, τῇ τῶν ἀλλοτρίων σκεπασμάτων περικαλύψει τὴν τῶν οἰκείων ἀπολλύντας πίλων τε καὶ ὑποδημάτων γένεσιν καὶ φύσιν hoc in loco πῖλοι *capitis* ſunt *tegumenta*; *pedum involucra* πῖλοι *Platoni* dicuntur in Sympoſ. p. 220. B. quod *Pollux* adnotavit VII, 172. *Platonis* locum reſpicit *Muſonius Io. Stobaei* p. 17, 53. Non protrita *Graevius* dedit ad *Heſiodi* Ἔ. κ. Ἡ. v. 542. VALCKEN.

96. Πίλους τιάρας φορέοντες] *Syneſius* πίλους duntaxat, ſed multa alia ſuo ſermone mutans. Ego cum *Gronovio* ſentio, cui *Strabo* ex parte adſtipulatur, τιάρας περικείμενοι πιλωτὰς de Perſis XV. p. 1066. *Iornandes* Getic. C. XI. de Diceneo, *nomen illis Pileatorum contradens, ut reor, qui opertis capitibus TIARIS, quos PILEOS alio nomine appellamus, litabant*: quaſi omnes pilei fuiſſent tiarae, quod ſecus habet. Mox ἐόντα εἶδον ex ſchedis reſtitui, inhaerens veſtigiis Auctoris, IX, 54. VI, 109. &c. Confer *Gronov.* IV, 23.

98. Ἀνὰ ποταμὸν] *Cambyſes navem Memphin verſus miſit.* Hic non requiritur articulus, recte etiam omiſſus IV, c. 14. ἔπλεον κατὰ ποταμὸν — ἐς θάλασσαν hoc est *ſecundo flumine* navigare; illud, *adverſo*: κατὰ ῥόον et ἀνὰ ῥόον ſimiliter adhibentur. In iiſdem formulis ſaepe requiritur articulus adiectus: de Euphrate L. I, c. 194. ἀνὰ τὸν ποταμὸν, *adverſo flumine navigari nequit prae rapiditate.* II, c. 96. in *Nilo* baris ἀνὰ μὲν τὸν ποταμὸν οὐ δύναται πλέειν — κατὰ ῥόον δὲ κομίζεται L. IV, c. 18. πλόον ἀνὰ τὸν Βορυσθένεα. *Secundo flumine vehi*, κατὰ τὸν ποταμὸν καταπλεῦσαι *Thucyd.* IV, c. 107. *AEſchini* de Falſ. Leg. p. 44, 30, 38. Contra *adverſo Eridano* navigare *Luciano* est ἀναπλεῖν κατὰ τὸν Ἠριδανὸν, T. II, p. 88. *adverſo Nilo*, ἀναπλεῖν κατὰ τὸν Νεῖλον, T. III, p. 536. In his ſimilibusque verbo praefixa praepoſitio phraſin determinat. Sed qui Alexandria profecti nave petebant AEthiopiam, niſi fallor, *Diodoro Siculo* I, p. 200, 59. non κατὰ, ſed ἀνὰ τὸν Νεῖλον πλέοντες dici debuerunt; prouti legitur p. 272, 55. et 300, 90. VALCKEN.

6. Καὶ τοὺς ἄνδρας κρεουργηδὸν] Opinor in his aliquid eſſe commiſſum. Apparet ſatis nautas indicari, eadem Mitylenaea navi vectos. Sed bene ſi *Herodotum* novi, non neglexit de numero eorum, debuit certe addere. Studioſe adſcribit C. 14., AEgyptiorum ad bis mille ſupplicio fuiſſe destinatos ultimo de regiorum iudicum ſententia, et eorum quidem in vicem, qui cum navi Mitylenaea ad Memphin crudeliter fuerant absumti, denis ſingulorum loco computatis: obtruncati ergo ducenti ſunt. Lege nunc καὶ διηκοσίους ἄνδρας —— et ratio et oratio conſtabit. In τοὺς latent numerales HHΣ notae διηκοσίων. Si κρεουργηδὸν deſideretur, *Eunapius* in AEdes. p. 45. dabit.

8. Χρόνῳ παρέστησαν] Laurentii Latina, *obſeſſi aliquamdiu reſtiterunt*, correxerat bene *H. Stephanus*, inconſulto ſpretus. Viam muniverat Scriptor VI, 99. ἐνθαῦτα τούτους ἐπολιόρκεον —— ἐς ὃ καὶ οἱ Καρύστιοι παρέστησαν, *donec Caryſtii in deditionem venerunt.* Porro Cap. ult. ἐπολιορκέοντο, ἐς ὃ καὶ οὗτοι ΠΑΡΕΣΤΗΣΑΝ· tum V, 56. ΠΑΡΕΣΤΗΣΑΝ δὲ ἐπὶ μισθῷ τοῖσι τέκνοισι. Non addo aliunde plura. Lege notas Cl. *Io. Taylor.* ad *Demoſthenis* Androt. p. 244. et *Abreſchii* Diluc. Thucyd. p. 328.

πρώτων, ὁμοίως ἐςαλμένας τῇ τοῦ βασιλέος· ὡς δὲ βοῇ τε καὶ κλαυθμῷ [a] παρήεσαν αἱ παρθένοι κατὰ τοὺς πατέρας, οἱ μὲν ἄλλοι [b] πατέρες ἀνεβόων τε καὶ [c] ἀντέκλαιον, ὁρέοντες τὰ τέκνα κεκακωμένα· ὁ δὲ [d] Ψαμμήνιτος, προϊδὼν καὶ μαθὼν, ἔκυψε ἐς τὴν γῆν. [e] παρεξελθουσέων δὲ τῶν ὑδροφόρων, δεύτερά οἱ τὸν παῖδα [f] ἔπεμπε μετ' ἄλλων Αἰγυπτίων δισχιλίων τὴν αὐτὴν ἡλικίην ἐχόντων· τοὺς δὲ αὐχένας κάλῳ [g] δεδεμένους, καὶ τὰ ςόματα ἐγκεχαλινωμένους. ἤγοντο δὲ ποινὴν τίσοντες Μιτυληναίων τοῖσι ἐν Μέμφι ἀπολομένοισι σὺν τῇ νηΐ. ταῦτα γὰρ ἐδίκασαν οἱ βασιλήϊοι δικαςαὶ, ὑπὲρ ἀνδρὸς ἑκάςου δέκα Αἰγυπτίων τῶν πρώτων ἀνταπόλλυσθαι· ὁ δὲ, ἰδὼν παρεξιόντας, καὶ μαθὼν τὸν παῖδα [h] ἡγεόμενον ἐπὶ θάνατον, τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων τῶν περικατημένων αὐτὸν κλαιόντων [i] καὶ δεινὰ ποιεύντων, τὠυτὸ ἐποίησε [k] τὸ καὶ ἐπὶ τῇ θυγατρί· παρελθόντων δὲ καὶ τούτων, συνήνεικε ὥς τε τῶν συμποτέων οἱ ἄνδρα ἀπηλικέςερον, ἐκπεπτωκότα ἐκ τῶν ἐόντων, ἔχοντά τε οὐδὲν, εἰ μὴ ὅσα πτωχὸς, καὶ προσαιτέοντα τὴν ςρατιὴν παριέναι, [l] Ψαμμήνιτόν τε τὸν Ἀμάσιος, καὶ τοὺς ἐν τῷ προαςείῳ κατημένους [m] τῶν Αἰγυπτίων. ὁ δὲ Ψαμμήνιτος ὡς εἶδε, ἀνακλαύσας μέγα, καὶ καλέσας [n] οὐνόματι τὸν ἑταῖρον, ἐπλήξατο τὴν κεφαλήν· ἦσαν δ' ἄρα [o] αὐτοῦ φύλακοι, οἳ τὸ ποιεύμενον [p] πᾶν ἐξ ἐκείνου ἐπ' ἑκάςῃ ἐξόδῳ, Καμβύσῃ ἐσήμαινον. θωϋμάσας δὲ ὁ Καμβύσης [q] τὰ ποιεύμενα, πέμψας ἄγγελον, εἰρώτα αὐτὸν, λέγων τάδε, „ Δεσπότης σε Καμβύσης, Ψαμμήνιτε,
„ εἰρωτᾷ, διότι δὴ τὴν μὲν θυγατέρα ὁρέων κεκακωμένην, καὶ τὸν παῖδα ἐπὶ θάνατον [r] ςείχοντα,
165 „ οὔτε ἀνέβωσας, οὔτε ἀπέκλαυσας, τὸν δὲ πτωχὸν, οὐδέν σοι προσήκοντα, ὡς ἄλλων [s] πυνθάνεται, ἐτίμησας;" ὁ μὲν δὴ ταῦτα [t] ἐπειρώτα. ὁ δ' ἀμείβετο τοῖσδε, „ Ὦ παῖ Κύρου, τὰ μὲν οἰκήϊα ἦν μέζω κακὰ ἢ ὥςε ἀνακλαίειν· τὸ δὲ „ τοῦ

rorum filias virgines. Quae ubi ad patres pervenerunt cum eiulatu ploratuque, ceteri quidem patres omnes conſpectis filiabus tam male acceptis, vociferati ſunt atque fleverunt: Pſammenitus autem proſpiciens atque intelligens, humi vultum demiſit. Praetergreſſis puellis aquam ferentibus, ſecundo loco Cambyſes ante oculos Pſammeniti miſit filium eius cum duobus millibus AEgyptiorum aequalis aetatis, vinctas fune cervices et frenata ora habentibus. Ducebantur autem luituri poenas his Mitylenaeis, qui cum navi fuerant ad Memphin obtruncati. Ita enim cenſuerant regii iudices, pro ſingulis ſuorum interfectis denos primorum AEgyptiorum interficiendos. Pſammenitus praeter ſe exeuntes intuens, et filium animadvertens duci ad mortem, aliis AEgyptiis, qui circum ſedebant complorantibus, et gravia ſibi accidere dolentibus, ipſe idem quod et in filia fecit. His quoque praetergreſſis, accidit ut quidam compotorum eius natu grandior, priſtinis bonis elapſus, ac nihil habens niſi quae inops mendicus, obiret exercitum mendicans, nec non Pſammenitum Amaſis filium aliosque AEgyptios in ſuburbio conſidentes. Quem ut conſpexit Pſammenitus erumpente ingente fletu, compellans nomine amicum, caput ſuum caedebat. Aderant autem ei obſervatores, qui ut quicquid ab illo fiebat in unoquoque exitu, Cambyſi renunciarent. Ea quae fiebant admiratus Cambyſes, miſſo nuncio percontatus eum eſt, inquiens; herus te Cambyſes, Pſammenite, interrogat, quamobrem tu, qui viſa filia malo affecta, viſo etiam filio ad mortem eunte, neque eiulaſti neque fleviſti, ſed pauperem tanti feceris, tibi, ut ab aliis audivit, non propinquum. Et ille quidem ita interrogavit. Pſammenitus autem his verbis reſpondit: o fili Cyri, domeſtica mala erant maiora, quam ut poſſem ea

a Παρήεσαν *V. Arch.*, tum παρὰ τοὺς *M. Paſſ. Ask.*, alii κατὰ τοὺς cum *Aldo*, qui παρῇσαν cum ceteris: κατὰ rediit. *b* Πρὶν *Arch.*, πατέρες *Vind. Valla*, bene; πάντες vulgo. *c V. M. Paſſ. Ask. Arch.* Fragm. *Paris.*, ἀνέκλαιον *Ald.* et alii. *d* Ψαμίνητος *Arch.*, tum προϊδὼν cum *Vind.* ſatis commode. *e* Παρεξελθουσέων *Arch. Vind.* bene: Edd. παρελθουσέων. *f Med. Paſſ. Ask. V.*, ἐξέπεμπε *Ald.* cum vulgo. *g* Fragm. *Paris. M. Paſſ. Ask.*, δεδεμένους ἦγον *Arch. V Ald. Paris. A. B.* Mox ἄγοντο *Ald.*, ceteri ἤγοντο. *h M. V. Arch. Paſſ. Ask.* ora *Steph.*, ἀγεόμενον *Ald. Rem. Paris. A.* *i M. Paſſ. V. Ask. Arch.* margo *Steph.*, a ceteris abſunt haec tria. *k Ald. V. Arch. Rem. Paris. B.*, καὶ non habet *M. Paſſ. Ask.* neſcio quare. *l* Ψαμίνητον *Arch.* et mox. *m* Τῶν Αἰγ. Fragm. *Paris.*, quod ſequor; aliis abeſt articulus. Mox ὡς ἴδεν *Arch.* *n* Οὐνόματι *Arch.* recte, eſt enim Ἰωνικὸν alii ὀνόματι. *o V. Arch.* Fragm. *Paris. M. Paſſ. Ask.*; vulgo αὐτοῦ τρεῖς φυλ. *p* Ἅπαν ἐπ' ἐκείνου ἐξ *V. Arch.*; arripit hinc ἅπαν ad *Thucydid.* p. 94. Cl. *Waſſe.* *q* Ora *Steph. Arch. V. M. Ask. Paſſ.*, τὸ ποιεύμενον *Ald.* et alii. Mox εἰρώτα et εἰρωτᾷ *Paſſ.*, vulgo ἠρώτα et ἐρωτᾷ. *r* Στιχόντα *Arch.*, tum ἀπέκλαυσας ora *Steph. V. Arch. Ask. Paſſ. Rem.*, ab *Aldo* eſt ἀνέκλαυσας et *Med.* *s M. Paſſ. Ask. V. Arch. Valla*, πυνθάνομαι *Ald. Paris.* tres, *Rem.*: praeterea τιμήσας τούτωσι non abſurde *V. Arch.* *t Arch. Paſſ.*, vulgo ἐπηρ.

27. Παρὰ τοὺς πατέρας] Servanda fuerat, opinor, altera lectio, *κατὰ τοὺς πατέρας· quum puellae plorantes illac praeteribant, ubi parentes erant collocati.* Κατὰ ſignificat in talibus *ex adverſo, contra. Herod.* p. 134, 7. ὡς δὴ κατὰ τοὺς φυλάσσοντας ἦν. p. 195, 28. p. 364, 11. *Thucyd.* VIII, c. 86. ἐπειδὴ ἐγένοντο πλέοντες κατ' Ἄργος. *Xenoph.* Ἑ. IV. p. 302, 5. κατὰ Λακεδαιμονίους ἐγένοντο. *Demoſth.* c. Conon. p. 689, 12. παρέρχεται Κτησίας κατὰ τὸ Λεωκόριον· mox iterum. ἡμῖν συμβαίνει —— πάλιν κατ' αὐτό πως τὸ Λεωκόριον εἶναι. VALCKEN.

28. Παρήεσαν αἱ παρθένοι] Pingi potuerat παρῄεσαν aut παρῄσαν, de quo II, 163. At placuit ſcriptorum fidem ſequi. Offerent ſeſe ἤεσαν δρόμῳ III, 77., ἤεσαν ἐπὶ τὴν οἰκίην IX, 5. ubi ᾖσαν tamen ſcripti. *Etymologus* p. 121, 42. καὶ ἐν συνθέσει ἀπήειν καὶ παρήειν καὶ ἐξήειν τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν — ΑΠΗΙΕΣΑΝ. Rediit praeterea οἱ μὲν ἄλλοι ΠΑΤΕΡΕΣ, quod ex ſcriptionis compendio vitiatum ſeries poſtulat. Denique παρεξελθουσέων, cui rarior uſus, quo minus in ſede illibatum haereret, nocuit. Τὸ δὲ ῥῆμα τοῦτο ἔχομεν μὲν ΠΑΡΕΞΕΛΘΕΙΝ VI, 117. *Sophocles* Antig. v. 933. ποίαν ΠΑΡΕΞΕΛΘΟΥΣΑ δαιμόνων δίκην.

39. Τὸν παῖδα ἡγεόμενον ἐπὶ θάνατον] Tametſi bonae fidei *Codd.* ſic velint, vereor, ut recte valeat. Vetus ἀγεόμενον rarum videtur, minime tamen genio ſermonis pugnans: convenit συμβαλλεόμενος τοὺς μῆνας VI, 63.; uſus reſpondet: mox certe τὸν παῖδα ἐπὶ θάνατον ςείχοντα de eodem regio iuvene poſuit: adcedit, lapſus leviter, *Ariſtoteles* Rhetor. II, 8. p. 78. διὸ καὶ Ἄμασις. ἐπὶ μὲν τῷ υἱεῖ ΑΓΟΜΕΝΩι ἐπὶ τὸ ἀποθανεῖν, οὐκ ἐδάκρυσεν, ὥς φασιν, ad haec adludens. Quod ſi tamen ἡγεόμενον defendi debeat, refingi ἡγεόμενον τὴν ἐπὶ θάνατον poterit, ut dux eorum fuerit, qui fatale illud iter ingrediebantur. Τὴν ὁδὸν ἡγέοντο IX, 15., τὴν ἐπὶ θανάτῳ ſupra.

56. Οὔτε ἀπέκλαυσας] Praeceſſit ἀνακλαύσας μέγα et ſequetur. Nunc ſchedae aliud probant, idque commodum aeque: τὸν ἂν ἴδωνται ΑΠΟΚΛΑΥΣΑΝΤΑ II, 121, 3. *AEſchylus* Prometh. v. 638. Ὡς ΑΠΟΚΛΑΥΣΑΙ κἀποδύρεσθαι τύχας. *Sophocles* Oed. Tyr. v. 1466. Philoct. v. 709. et frequentiſſime *Procopius*, ſollers priſcorum aemulator.

60. Ἦν μέζω κακὰ ἢ ὥςε ἀνακλαίειν] Saepius omiſſum non requirerem ſi Codicibus abeſſet ὥςε· a Codicibus adfirmatum haud ſanequam repudiarem, quippe quod in eadem ſaepe ſoleat exprimere ſtructura *Xenophon*, ſicuti Ἀπομν. III, p. 448, 30. μεῖζον ἢ ὥςε φέρειν δύνασθαι κακόν· idem paucis dixit *Eurip.* Hec. v. 1114. κρείσσον' ἢ φέρειν κακά· μεῖζον ἢ φέρειν, *Soph.* Oed.

ea deflere: at lamentatio amici digna lacrymis fuit, qui e multis ac fortunatis opibus evolutus ad inopiam recidit, in limine ſenectutis. Hæc ubi delata ab hoc, ſibi videri illa recte dicta eſſe; ut vero ab AEgyptiis fertur, Crœſum, quippe hic quoque adſcitus erat ab Cambyſe in expeditionem AEgyptiacam, illacrymaſſe, item qui aderant Perſæ, ipſique Cambyſi commiſerationem ſubiiſſe, ut protinus iuſſerit, et filium ex his qui morti addicti eſſent liberari, et patrem e ſuburbio excitum ad ſe duci. Sed filium quidem qui adierunt, non iam ſuperſtitem invenerunt, ſed primo loco trucidatum: ipſum vero Pſammenitum adſumtum ad Cambyſem duxerunt: ubi reliquum vitæ vixit, nihil violentum paſſus. Qui ſi compertus etiam fuiſſet non affectaſſe res novas, accepiſſet AEgyptum ut eam procuraret. Nam conſueverunt Perſæ in honore habere filios regum; quorum ſi qui etiam ab eis defecerint, tamen illorum filiis reſtituunt principatum. Quod eos ita facere conſueſſe, cum aliis permultis poteſt probari documentis, tum vero hoc, quod Thannyras Inari Afri filius recepit, quem pater obtinuerat, principatum: quodque Pauſiris Amyrtæi filius et ipſe paternum recuperavit imperium: quamvis Inaro et Amyrtæo infeſtius

„ τοῦ [a] ἑταίρου πένθος, ἄξιον ἦν δακρύων· ὃς ἐκ πολλῶν τε καὶ εὐδαιμόνων ἐκπεσὼν, ἐς [b] πτωχηΐην ἀπῖκται, ἐπὶ γήραος οὐδῷ." καὶ ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα ὑπὸ τούτου, [c] εὖ δοκέειν οἱ εἰρῆσθαι. ὡς δὲ λέγεται ὑπ' Αἰγυπτίων, δακρύειν μὲν Κροῖσον, ἐτετεύχεε γὰρ καὶ οὗτος [d] ἐπισπόμενος Καμβύσῃ ἐπ' Αἴγυπτον, δακρύειν δὲ Περσέων τοὺς παρεόντας. αὐτῷ τε Καμβύσῃ [e] ἐσελθεῖν οἶκτόν τινα· καὶ αὐτίκα κελεύειν τόν τε οἱ παῖδα ἐκ τῶν ἀπολλυμένων σώζειν, καὶ αὐτὸν ἐκ τοῦ προαστείου ἀναστήσαντας, ἄγειν παρ' ἑωυτόν. Τὸν μὲν δὴ παῖδα [f] εὗρον οἱ μετιόντες, οὐκέτι περιεόντα, ἀλλὰ πρῶτον κατακοπέντα· αὐτὸν δὲ Ψαμμήνιτον ἀναστήσαντες, ἦγον παρὰ Καμβύσεα· ἔνθα τοῦ λοιποῦ διαιτᾶτο, ἔχων οὐδὲν βίαιον. εἰ δὲ καὶ [g] ἠπιστήθη μὴ πολυπρηγμονεῖν, ἀπέλαβε ἂν Αἴγυπτον, ὥστε ἐπιτροπεύειν [h] αὐτῆς. ἐπεὶ τιμᾶν ἐώθασι Πέρσαι τῶν βασιλέων τοὺς παῖδας· τῶν, εἰ καί σφεων ἀποστέωσι, ὅμως τοῖσί γε παισὶ αὐτῶν ἀποδιδοῦσι τὴν ἀρχήν. πολλοῖσι μέν νυν καὶ ἄλλοισί ἐστι σταθμώσασθαι, ὅτι τοῦτο οὕτω νενομίκασι ποιέειν· [i] ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε, τῷ Λίβυος Ἰνάρω παιδὶ Θανύρᾳ, ὃς ἀπέλαβε τήν οἱ ὁ πατὴρ εἶχε ἀρχήν· καὶ τῷ Ἀμυρταίου Παυσίρι· καὶ γὰρ οὗτος ἀπέλαβε τὴν τοῦ πατρὸς ἀρχήν. καίτοι [k] Ἰνάρω τε καὶ Ἀμυρταίου [l] οὐδαμοί κω Πέρ-

a *M. Paſſ. Arch. V. Rem. Ask.*, vulgo ἑτ. πάθος· tum ἑτέρου π. *V. Arch.* Vid. Cl. *Gronov.*, cui in tanto *Codd.* conſenſu non obluctor. b *Paſſ. Arch. Vind. M.*, alii cum *Aldo*, πτωχίην. c *Ald. M.*, εὖ δοκέειν σφι εἰρῆσθαι *Paſſ. Ask. Arch. V.* Fragm. *Paris.* ora *Steph. Valla*, εὐδόκεε σφιν *Remig.* d *Paris. A. C.* et Fragm., ἐπισπόμενος *Ald.* et ceteri. e Ἐπελθεῖν *Rem.* aeque ex uſu. Vid. *Hemſterhuſ.* ad *Luciani* Prometh. T. I. p. 26. f *M. Paſſ. Ask.* Fragm. *Paris.* εὗρον αὐτοῦ οἱ *Ald. V. Arch. Paris. A. B. Rem.* g Ἐπιστήθη *Arch.*, tum πολυπραγμονέειν cum *Vind.*, πολυπρηγμονέειν *Ask.*, vulgo πολυπραγμ. h Αὐτὴν *Arch. V.* post pauca τῶν, ἢν καὶ *Rem. Paris. A. B. Arch. V. Ald.*, in *Med.* τῶν, εἰ καί. i *Ald. Rem.*, δὴ *M.* et plerique alii negligunt: mox τῷδε τῷ Λίβυος Ἰν. *Ald. Valla*, *Arch. Vind. Rem.*, ab *Ask. Paſſ. M.* τῷ Λίβυος abest. k Ἰνάρω γε *Paſſ. Ask.*, qui Ἰνάρω, *Arch.* Ἰναρῷ, etiam ſuperius. l Abſunt haec duo *Arch.*, mox πλέα *Ald. Arch. V. Rem.*, πλέω *M.* et *Ask. Paſſ.*

Oed. T. v. 1302. In Eumeniſin *AEſchyli* forte reſtitui poterit v. 473. Τὸ πρᾶγμα μεῖζον ἢ τιν' οἴεσθαι τόδε βροτὸν δικάζειν. Quae primum occultaverat amorem, *Stratonicae* τὸ κακὸν μέζον ἡσυχίης ἐγένετο, in libello de Dea Syria p. 469. Cenſebat *Herodoti* Pſammenitus, eam cladis eſſe domeſticae gravitatem, quae fletu levari recuſaret; quique adeo flenda pateretur leviora perpeſſum: τὰ οἰκήϊα ἦν μέζω κακὰ ἢ ὥστε ἀνακλαίειν. Iſta *Ioſ. Waſſeus* commodum admovit *Thucydideis* VIII, c. 75. μείζω ἢ κατὰ δάκρυα πεπονθότας. In *Stobaei* Flor. T. 121, p. 612. exſtat illud *Bacchylidis*, μεῖζον ἢ πενθεῖν κακόν. *Quae verbis exprimi nequeunt* prae magnitudine, κρείσσον' ἢ λέξαι λόγῳ Τολμήματ' *Eurip.* dixit Supplic. v. 844. Illud Eiuſdem apud *Strabon.* VIII, p. 563. B. Ἀρετὴν ἐχούσης μείζον' ἢ λόγῳ φράσαι et vicina ſuſpicor equidem ob hiſtoriam Meſſeniacam e Creſphonte petita. Herodoteum ὥστε vel ὡς, in talibus occurrit in dicto *Simonidis Plutarch.* II, p. 15. c. apud *Philon. Iud.* p. 884. E. *Pauſan.* I, p. 48. IV, p. 325. VALCKEN.

61. Πένθος] Πάθος melius. Eiuſdem originis voces, (quales βάθος et βένθος,) atque a Grammaticis ſaepe permutatae, veterum tamen uſu diſtinguuntur. — Quod ſequitur Homereum ἐπὶ γήραος οὐδῷ, *Plato*, *Lycurgus*, et *Hyperides* adhibuerunt: vid. *Io. Taylor* V. C. in Or. *Lycurgi* p. 328. quem tamen oratorem p. 153. 5. ad normam Atticam ſcripsiſſe ſuſpiceris, ἐπὶ γήρως ὁδῷ· prouti *Lyſiam* dediſſe liquet ex *Harpocr.* in Ὁδός. *Aeneum limen*, χάλκεος οὐδὸς in oraculo dictum, *Sophocli* vocatur Oed. in Col. v. 57. χαλκόπους ὁδός· neque enim ὁδὸς vulgari debuerat: vid. v. 1586. et *Schol.* Ὀδὸν adfirmant *Suidas* et *Euſtathius*. VALCKEN.

63. Ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα] *Procopius* B. Vand. I, 6. ταῦτα ἐπεὶ ἀπενειχθέντα ὁ Φάρας ἔγνω. et Belli Perſ. II, 24. Id mirum accidit, tot membranas εὖ δοκέειν σφι εἰρῆσθαι prae ſe ferre: quae mihi ſpectaſſe regium videntur conſilium; nam Cambyſi plures adfuiſſe procerum, rerum cohaerentia patefacit. Sic *ipſis videri recte illa dicta*, haud utique ſine colore et ſpecie veri. Certum praeſtant ἐπισπόμενος Καμβύσῃ ſcripti libri, ſicuti I, 91. indicatum.

74. Ἦν δὲ καὶ ἠπιστήθη] Nolui hoc movere, quantumvis *Arch.* ἐπιστήθη concinnius tinniat. Quaerunt, poſſitne ἠπιστήθη ex ἐπίσταμαι formari: negavit *H. Stephanus*, ſatis acerbe, etſi tectius, a *Porto* propterea in Lex. Ion. perſtrictus. Accipe haec ex litteris Cl. *Abreſchii*: *H. Stephan. in Collectione Verbor., quorum Themata ſunt Anomala, audiendos eſſe negat, qui ab* ἐπίσταμαι *repetant* ἠπιστήθην, *quod tempus tantum ſit* τοῦ ἀπιστέομαι. *Verum fallitur haud dubie vir doctus. Saepe eo utitur Plato in Conviv.* p. 321. A. ἐπιστηθεὶς *Phaedr.* p. 357. D. ἐπιστηθῇ III. *Legg.* p. 589. B. ἠπιστήθη *ibid.* Hactenus Vir amiciſſimus. Ego vero mallem ἠπιστήθη aut ἐπιστήθη μὴ πολυπρηγμονῶν ex more ſupra I, 77. firmato.

81. Ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε τῷ Λίβυος &c.] Revocavi ſollemnem formulam ἐν δὲ δή, quemadmodum II, 43.: tum Inaro, iubentibus ſchedis, non negavi ex patria nomen, quo C. 12. VII, 7. et in *Thucydidis* I, 103. inſignitur, ubi Λίβυς, βασιλεὺς Λιβύων τῶν πρὸς Αἰγύπτῳ. In *Cteſiae* Excerpt. p. 644. Ἰνάρου Λυβίου ἀνδρὸς nunc ex prava, at dudum ab egregiis viris correcta, ſcriptura legi, Celeb. *Dukerus* tacitum non habuit. Veram *Liban.* T. I. p. 420. C. ſervavit etiam. Iuſtum itaque τῷ Λίβυος Ἰνάρω παιδί. Quod autem Perſarum in more fuiſſe docetur, rebellantium regulorum liberis principatum non auferre, eius contrarium recentiores Perſae, victis gentibus parcentes, nunquam regiae familiae, obſervarunt apud *Agathiam* L. IV. p. 94. *Ed. Venet.*

83. Τῷ Ἀμυρταίου Παυσίρι] De Amyrtaeo II, 140. Conficiunt his ex verbis viri eruditi, praeterque ceteros Ampl. *Bouherius* Diſſ. Herod. C. I, Herodotum vitam in tempora Darii Nothi, Perſarum regis, prorogaſſe: deſciviſſe enim Amyrtaeum anno eius ſecundo, regnumque tenuiſſe ſex annos, ex *Syncelli* fide, Chronograph. p. 205. *Ed. Venet.* At ea, quum opinionis ducem non teſtatus ſit, fallax eſt. Ex *Thucydide* I, 110. *Diodoro* XI, 71. et *Cteſiae* Excerptis liquere, circa Olymp. LXXIX. Inarum et Amyrtaeum Perſarum excuſſiſſe iugum, videtur: certe utriusque defectionem bello Peloponneſiaco fuiſſe priorem. Tutatus fortaſſe ſe, cum in paludibus AEgypti latitans Amyrtaeus ad deditionem adigi difficulter poſſet, in id usque bellum fuit; *Syncelli* tamen auctoritas validius fulcrum deſiderat. Stat meis a partibus *H. Dodwellus*, V. Cl., Annal. Thucyd. p. 99.

Πέρσας κακὰ πλέω ἐργάσαντο· νῦν δὲ μηχανώμενος
κακὰ ὁ Ψαμμήνιτος, ἔλαβε τὸν μισθόν· ἀπι-
στὰς γὰρ Αἰγυπτίους ἥλω. ἐπεί τε δὲ ἐπαίστος
ἐγένετο ὑπὸ Καμβύσεω, αἷμα ταύρου πιὼν, ἀπέ-
θανε παραχρῆμα. οὕτω δὴ οὗτος ἐτελεύτησε. Καμ-
βύσης δὲ ἐκ Μέμφιος ἀπίκετο ἐς Σάϊν πόλιν, βου-
λόμενος ποιῆσαι τὰ [a] δὴ καὶ ἐποίησε· ἐπεί τε γὰρ
ἐσῆλθε ἐς τὰ τοῦ Ἀμάσιος οἰκία, αὐτίκα ἐκέλευε
ἐκ τῆς ταφῆς τὸν Ἀμάσιος νέκυν ἐκφέρειν ἔξω. ὡς
δὲ [b] ταῦτά οἱ ἐπιτελέα ἐγένετο, μαστιγοῦν ἐκέ-
λευε, καὶ τὰς τρίχας ἀποτίλλειν, καὶ [c] κεντοῦν
τε, καὶ τἄλλα πάντα λυμαίνεσθαι. ἐπεί τε δὲ
καὶ ταῦτα ἔκαμον ποιεῦντες, (ὁ γὰρ δὴ νεκρὸς,
ἅτε τεταριχευμένος, ἀντεῖχέ τε καὶ οὐδὲν διεχέετο)
ἐκέλευσέ μιν ὁ Καμβύσης κατακαῦσαι, ἐντελλόμε-
νος οὐκ ὅσια. Πέρσαι γὰρ θεὸν νομίζουσι εἶναι [d] τὸ
166 πῦρ· τὸ ὦν κατακαίειν [e] τε τοὺς νεκροὺς, οὐδα-
μῶς ἐν νόμῳ οὐδετέροισί ἐστι, Πέρσῃσι μὲν, [f] δι'
ὅπερ εἴρηται, θεῷ οὐ δίκαιον εἶναι [g] λέγοντες νέμειν
νεκρὸν ἀνθρώπου· Αἰγυπτίοισι δὲ νενόμισται τὸ πῦρ
θηρίον εἶναι ἔμψυχον· πάντα δὲ αὐτὸ κατεσθίειν [h] τά-
περ ἂν λάβῃ· πλησθὲν δὲ αὐτὸ τῆς βορῆς, συναπο-
θνήσκειν τῷ κατεσθιομένῳ. οὔκων [i] θηρίοισι νόμος [k] οὐ-
δαμῶς σφί ἐστι τὸν νέκυν διδόναι· καὶ διὰ ταῦτα ταρι-
χεύουσι, ἵνα μὴ κείμενος ὑπὸ εὐλέων καταβρωθῇ. [l] οὕ-
τω δὴ οὐδετέροισι νομιζόμενα ἐνετέλλετο ποιέειν ὁ Καμ-
βύσης. ὡς μέντοι Αἰγύπτιοι λέγουσι, οὐκ Ἄμασις ἦν
ὁ ταῦτα παθὼν, ἀλλὰ ἄλλος [m] τῶν τις Αἰγυ-
πτίων, ἔχων τὴν αὐτὴν ἡλικίην Ἀμάσι. ᾧ λυμαινόμε-
νοι Πέρσαι, ἐδόκεον [n] Ἄμασιν λυμαίνεσθαι· λέγουσι
γὰρ ὡς πυθόμενος ἐκ μαντηΐου ὁ Ἄμασις τὰ περὶ
ἑωυτὸν [o] ἀποθανόντα μέλλοντα γίνεσθαι, οὕτω δὴ
ἀκε-

feſtius nunquam ulli Perſis mala intulerint.
Nunc Pſammenitus male cogitans, merce-
dem accepit; nam ad defectionem AEgy-
ptios inducere deprehenſus est; ac deinde a
Cambyſe convictus, epoto cruore taurino,
ſtatim expiravit. Atque hunc in modum iſte
decesſit. Cambyſes autem e Memphi in ur- 16
bem Sain abiit, animo faciendi quæ fecit.
Etenim ſimulatque in ædes Amaſis ingresſus
est, ſtatim imperavit cadaver Amaſis e con-
ditorio efferri: deinde prolatum verberibus
cædi ac pilos avelli, et ſtimulis pungi, omni
denique contumelia infeſtari. Quod facien-
tes postquam defatigati erant, nam cadaver
utpote conditum reſiſtebat, nec quicquam dif-
fundebatur, jusſit cremari: haudquaquam
ſancta iubens; quia Perſæ deum ignem eſſe
arbitrantur. Quin apud neutros etiam mo-
ris est cremare cadavera: apud Perſas qui-
dem, propter id quod dictum est, quia ne-
fas eſſe aiunt deo paſcere cadaver hominis:
apud AEgyptios autem, quia perſuaſum ha-
bent ignem animatam beluam eſſe, et omnia,
quæ naneiſcitur devorare, et postquam de-
vorando fuerit expleta, una cum ipſa re de-
vorata emori. Non eſſe vero apud eos con-
ſuetudinem mortuum beluis tradendi; et ideo
condiunt, ne iacens et humatus devoretur a
vermibus. Ita neutris licitam rem iusſit a-
gere Cambyſes. Quanquam, ut ipſi aiunt
AEgyptii, non Amaſis fuit, qui iſta pasſus
est, ſed alius quidam AEgyptius eadem qua
Amaſis ætate; quem Perſæ Amaſin arbi-
trantes vexaverunt. Memorant enim, A-
maſin, quum ex oraculo audisſet quæ cir-
ca ſe defunctum futura eſſent, hoc modo
rei

a Non est in *Arcb.* et brevi post οἰκία. *b* Ταῦτά οἱ ἐπιτ. *Arcb. Vind.*, ab aliis media vox exulat. Statim τὸν νέκυν non norunt *Paſſ. Ask.*, et recte. Vulgo μαστιγ. τὸν νέκυν. *c* Κεντοῦν τε καὶ *Paſſ. Ask.*, τε vulgo abest: in *Arcb.* κεντροῦν, etiam in *Dion. Chryſ.* Or. XXXVII. p. 467. A., male tamen. *d* *Paſſ. V. Arcb. Ask.* τὸ non habent. *e* *M. Paſſ. Ask.*, encliticam praetereunt alii. *f* Διότι περ *Arcb.*, δι' ὅτι περ *Vind.* *g* *M. Arcb. Paſſ. Ask. V.*, λέγουσι *Ald. Rem.* et *Stobaeus* Serm. CXXII. p. 614. qui vere τὸ πῦρ aliis articulus deſit. *h* Τὰ ἄν περ *Stob. Arcb. Vind.*, tum πλησθέντα —— αὐτὸν *Stob.* male. *i* Θηρίω idem. *k* *Ald. V. Arcb. Paris. B. Stobaeus*, in *Med.* οὐδαμῶς φησίν ἐστι, *Ask.* οὐδαμῶς φισιν. *l* Οὕτω δὴ *Arcb. V.*, uti post nonnulla: alii δὴ non habent. *m* *Arcb. V.*, vulgo τὶς τῶν, tum ἔχων τε τὴν. *n* *M. Ask. Paſſ.*, Ἀμάσι *Aldus*, *V. Arcb. Rem.*, *Gronov.* conſule. *o* Μέλλοι ἀποθανόντα γίγνεσθαι *V. Arcb.* non male.

94. Ὡς δὲ ταῦτά οἱ ἐπιτελέα ἐγένετο] Ita praeſtat augeri. Inferius C. 141. ταῦτά οἱ ποιέειν ἐπιτελέα· et ad I, 117. Suſtuli quoque τὸν νέκυν, ex praecedentibus inconſulto repetitum. *Dio Chryſoſtomus* Corinth. p. 466. hinc orationem diſtinxit: quod Amaſin autem ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ ὑπολαβεῖν oratio ostentat, id manifeſto claudicans, ὑποβαλεῖν doctisſimus *Berglerus* recte inſtauravit.

1. Πέρσαι γὰρ θεὸν νομίζουσι εἶναι τὸ πῦρ] *Ioannes Chryſoſt.* iisdem paene verbis T. II. p. 54. B. θεὸς παρὰ Πέρσαις νομίζεται τὸ πῦρ. Alia plura *Brisſon.* Regn. Perſ. II, 14. et *Sam. Tenullius* Disſert. Hiſtor. de Igne C. 9. p. 48. Quae Perſis ignem deum cum obtrudunt, nimis ſtricte urgenda non ſunt: ἱερὸν illis πῦρ erat, quem *ſacrum ignem* mortuo rege et ſummo in luctu ſtudioſisſime exſtinguebant apud *Diodorum* XVII, 114., quod citra inpietatem et religionis contemtum fieri profecto non potuit, ſi ignis Deus esſet. Neglexit hoc *Tb. Hyde*, multa pro Perſis diſputans, de Relig. Perſ. C. 1. et 6., abreptus tamen nimio gentis ſtudio: nam ignis in ea natione cultum plus quam civilem fuiſſe, ex edicto regis *Saporis* in *Asſemani* Orient. Biblioth. T. I. p. 191. liquet apertisſime. At hoc nunc non agitur. Recte Cl. *Gronovius* in ſequentibus οὐ δίκαιον εἶναι λέγοντες ex *Med.* admiſit: poſtulant id ipſum alii; neque nocet hilum *Stobaeus*, orationem *Herodoti* inmutans. Adſunt praeter ea, quae vir Celeb. advocavit, ſimilis ſtructurae plura VI, 13. VII, 144. &c.

5. Πῦρ θηρίον εἶναι] Qui requiritur articulus vel e *Stobaeo* p. 614. 48. potuisſet interſeri: τὸ πῦρ θηρίον εἶναι ἔμψυχον· ut paulo ante: Πέρσαι γὰρ θεὸν νομίζουσι εἶναι τὸ πῦρ· atque alibi pasſim articulo ſubiectum inſignitur orationis. Paulo post tolerari nequit invectum a *Gronovio* φησὶν, pro σφὶ, vel σφὶν, ut est apud *Stobaeum*. Verum in iſtis: οὔκων θηρίοισι νόμος οὐδαμῶς σφί ἐστι τὸν νέκυν διδόναι· pro τὸν ν. ſuſpicor olim fuiſſe ſcriptum, ἄνου, ſive ἀνθρώπου νέκυν, *hominis cadaver*: τεῦ νέκυν venerat olim in mentem; nunc placet alterum. Superius paulo ſcripſit νεκρὸν ἀνθρώπου, et II, c. 90. *muliebre cadaver* dixit νεκρὸν γυναικὸς, II, c. 89. *pueri*, παιδίου νέκυν, I, c. 113. ſaepius alibi loquitur ad eamdem rationem, non ſecedens ab uſu, quem alii quoque receperunt: *uxoris cadaver* δάμαρτος νέκυν, *Eurip.* dixit Or. v. 1623. ἀνδρὸς νεκρὸν, *Soph.* El. v. 1488. τὸν Ἕκτορος νεκρὸν, *Athenaeus* XV, p. 688. D. Vid. *Platonis* Gorgias p. 524. C. *Euſtath.* ad Il. I, p. 682, 49. In *Herodoto* magis etiam adfirmabunt ἀνθρώπου νέκυν iſta *Antonini* VI, 13. νεκρὸς οὗτος ἰχθύος, οὗτος δὲ νεκρὸς ὄρνιθος, ἢ χοίρου. VALCKEN.

8. Οὐδαμῶς σφί ἐστι] Miror οὐδαμῶς φησὶν ἐστι amplecti ex *Mediceo* Cl. Virum: nihil enim eius errore ineptius. Σφίσιν voluit, quorſum *Ask.*, ſi praecedentis ultima admoveatur, ducit. AEgyptios autem vulgarem ignem θηρίον ἔμψυχον cenſuiſſe, non abhorret a vero: alioqui inter eorum numina ΦΘΑΣ ſive *Vulcanus*, ignis et plerarumque artium inventor, ap. *Diodorum* I, 12. et 13. Iunge *Nicandri* Alexiph. v. 175. et *Plut.* Sympos. VII, 4. p. 703.

12. Οὐκ Ἄμασις ἦν ὁ ταῦτα παθών] Cambyſis inſaniam, et popularem AEgyptiorum in hac tegenda contumelia ſollicitudinem iure merito ridet, Sinopenſis *Diogenis* admirator, *Dion. Chryſoſt.* Or. 37. p. 466. D. 467. A. et praeter cetera, οἱ Αἰγύπτιοί τε, ait, καὶ Καμβύσης, εἴτε ἄλλος τις ἦν ὁ ταῦτα παθὼν, εἴτε αὐτὸς Ἄμασις ἦν, τύπος ἦν ἄνικμος, ἄσαρκος, ἄψυχος. Hoc quoque ſtultisſimum Regis facinus in libro Hiſtoriarum deperdito narraverat *Diodorus*, quod liquet ex Eclog. de Virt. et Vitiis p. 556. VALCKEN.

rei venturæ medendum putaſſe, ut hunc ho-
minem, qui flagellatus erat, mortuum ad fo-
res ſepeliret intus conditorii ſui, ſe autem
in conditorii maxime intimo receſſu colloca-
ri filio mandaret. Mihi tamen penitus non
videntur hæc Amaſis fuiſſe mandata de ſua
ſepultura et iſto homine, ſed vane ab AE-
17 gyptiis adornata. SECVNDVM hæc Cam-
byſes conſtituit triplex movere bellum, ad-
verſus Carthaginienſes, adverſus Ammonios,
adverſus AEthiopes macrobios, *id est*, *lon-
gævos*, qui Africam ad auſtrale mare inco-
lunt: et adverſus quidem Carthaginienſes,
nauticas copias; adverſus autem Ammonios,
e peditatu excerptos; adverſus vero AE-
thiopes, primo exploratores mittere, ſpe-
ctatum illic menſam, quæ celebrabatur, So-
lis, nunquid revera eſſet: ſimulque res AE-
thiopicas inſpecturos; interim per ſpeciem
18 dona laturos illorum regi. Solis autem men-
ſa talis eſſe memoratur: eſt in ſuburbio pra-
tum, omnium quadrupedum aſſa refertum
carne, quam per noctem ſinguli civium ma-
giſtratus properant ponere; ad eamque, ubi
illuxit, cuilibet epulatum licet accedere. Hæc
autem ipſa a terra reddi aſſidue indigenæ
aiunt. Et menſa quidem, quæ Solis voca-
19 tur, talis eſſe fertur. Cambyſes autem ubi
ſtatuit exploratores mittere, continuo ab ur-
be Elephantina arceſſit ex Ichthyophagis
gnaros AEthiopicæ linguæ. *Interea dum
iſtos arceſſitum eunt*, navales copias Car-
thaginem verſus navigare iubet, verum hæc
exequuturos ſe Phœnices negaverunt, eſſe
enim magnis fœderibus ſe devinctos; ne-
que facturos ſancte, ſi adverſus liberos ſuos
militarent. Phœnicibus autem ire recuſanti-
bus, ceteri ad pugnandum haud idonei e-
rant. Ita Carthaginienſes ſervitutem Perſa-
rum evaſerunt: quoniam Cambyſes haud
æquum ducebat vim afferre Phœnicibus, qui
ſe ipſos Perſis dediderant, et ex quibus nau-
ticus omnis pendebat exercitus. Sed et Cy-
prii, qui ſeſe ipſi dediderant Perſis, adver-
20 ſus AEgyptum in militia erant. Porro Cam-
byſes poſteaquam ex Elephantina advene-
runt Ichthyophagi, eos ad AEthiopes miſit,
ius-

ἀκεόμενος τὰ ἐπιφερόμενα, τὸν [a] μὲν ἄνθρωπον τοῦτον τὸν μαστιγωθέντα, ἀποθανόντα ἔθαψε [b] ἐπὶ τῇσι θύρῃσι ἐντὸς τῆς ἑωυτοῦ θήκης, ἑωυτὸν δὲ ἐνετείλατο τῷ παιδὶ ἐν μυχῷ τῆς θήκης ὡς μάλιστα θεῖναι. αἱ μέν νυν ἐκ τοῦ Ἀμάσιος ἐντολαὶ αὗται, αἱ [c] ἐς τὴν ταφήν τε καὶ τὸν ἄνθρωπον ἔχουσαι, οὔ μοι δοκέουσι ἀρχὴν γενέσθαι, [d] ἀλλ' ἄλλως σφι αὐτὰ Αἰγύπτιοι σεμνοῦν.

Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Καμβύσης ἐβουλεύσατο τριφασίας στρατηίας, ἐπί τε Καρχηδονίους, καὶ ἐπὶ Ἀμμωνίους, καὶ ἐπὶ τοὺς μακροβίους Αἰθίοπας, οἰκημένους δὲ Λιβύης ἐπὶ τῇ νοτίῃ θαλάσσῃ· βουλευομένῳ δέ οἱ ἔδοξε, ἐπὶ μὲν Καρχηδονίους τὸν ναυτικὸν στρατὸν ἀποστέλλειν· ἐπὶ δὲ Ἀμμωνίους, τοῦ πεζοῦ ἀποκρίναντα· ἐπὶ δὲ τοὺς Αἰθίοπας, κατόπτας [e] πρῶτον, ὀψομένους τε τὴν ἐν τούτοισι τοῖσι Αἰθίοψι λεγομένην εἶναι ἡλίου τράπεζαν, εἰ ἔστι ἀληθέως, καὶ πρὸς ταύτῃ τὰ ἄλλα κατοψομένους· δῶρα δὲ τῷ λόγῳ φέροντας τῷ βασιλέϊ αὐτέων.

Ἡ δὲ τράπεζα τοῦ ἡλίου τοιήδε τις λέγεται εἶναι· λειμών ἐστι ἐν τῷ προαστείῳ, ἐπίπλεος κρεῶν ἑφθῶν πάντων τῶν τετραπόδων· [f] ἐς τὸν τὰς μὲν νύκτας ἐπιτηδεύοντας τιθέναι τὰ κρέα τοὺς ἐν τέλεϊ ἑκάστους ἐόντας τῶν ἀστῶν, τὰς δὲ ἡμέρας δαίνυσθαι προσιόντα τὸν βουλόμενον· φάναι δὲ τοὺς ἐπιχωρίους ταῦτα τὴν γῆν αὐτὴν ἀναδιδόναι ἑκάστοτε. ἡ μὲν δὴ τράπεζα τοῦ ἡλίου καλεομένη, λέγεται εἶναι τοιήδε. [g] Καμβύσῃ δὲ ὡς ἔδοξε πέμπειν τοὺς κατασκόπους, αὐτίκα μετεπέμπετο ἐξ Ἐλεφαντίνης πόλιος, τῶν Ἰχθυοφάγων ἀνδρῶν τοὺς ἐπισταμένους τὴν Αἰθιοπίδα γλῶσσαν· [h] ἐν ᾧ δὲ τούτους μετῄσαν, ἐν τούτῳ ἐκέλευε ἐπὶ τὴν Καρχηδόνα πλέειν τὸν ναυτικὸν στρατόν. Φοίνικες δὲ οὐκ ἔφασαν ποιήσειν ταῦτα· ὁρκίοισί τε γὰρ μεγάλοισι ἐνδεδέσθαι, καὶ οὐκ ἂν ποιέειν [i] ὅσια ἐπὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἑωυ- 167
τῶν στρατευόμενοι. Φοινίκων δὲ οὐ βουλομένων, οἱ λοιποὶ οὐκ ἀξιόμαχοι ἐγίνοντο. Καρχηδόνιοι μέν νυν οὕτω δουλοσύνην διέφυγον πρὸς Περσέων. Καμβύσης γὰρ βίην οὐκ ἐδικαίου προσφέρειν Φοίνιξι, ὅτι σφέας τε αὐτοὺς [k] ἐδεδώκεσαν Πέρσῃσι, καὶ πᾶς ἐκ Φοινίκων ἤρτητο ὁ ναυτικὸς στρατός· δόντες δὲ καὶ Κύπριοι σφέας αὐτοὺς Πέρσῃσι, ἐστρατεύοντο ἐπ' Αἴγυπτον. Ἐπεί τε δὲ τῷ Καμβύσῃ ἐκ τῆς Ἐλεφαντίνης ἀπίκοντο οἱ Ἰχθυοφάγοι, ἔπεμπε αὐτοὺς ἐς τοὺς Αἰθίοπας, [l] ἐντειλάμε-
νος

a Deſideratur in *Arch. V.* *b* *M. Paſſ. Ask. Vind.*, alii ἐν τῇσι, uti *Ald. Paris. A. B.*; ad hoc ἐντὸς τῆς *Arch. V. Valla.* verum prave. Vide II, 170. *c* Sic *Ask. V.*, alii εἰς, contra morem, tum proximum αἱ deeſt *Arch.*, et τὴν ταφὴν *M. Paſſ. Ask.*, quem articulum ſpernit *Ald.* et plures alii. *d* Ἀλλ' ἄλλως *Arch. V. Valla*, prius vocabulum ceteri non adgnoſcunt; ego in integrum reſtitui. *e* Πρώτους *Vind. Arch.* *f* Ἐς ὂν *V. Arch.* prave, qui ſtatim κρέατα. *g* Καμβύσης *Arch. V.*, ceteri Καμβύσῃ, utrimque bene. *h* Quinque ſeq. ambo illi omittunt. *i* Ὦσιν *Arch.* *k* *Paſſ. Arch. V. Rem.* ora *Steph.*, ἐκδεδώκεσαν *M. Ald. Ask.* *l* Ἐντειλ. τε τὰ *Arch. V.*, alii encliticam non norunt.

36. Ἐπίπλεος — πάντων τῶν τετραπόδων] Sic *Acta Ap.* x, 12. De *Menſa* hac *Solis Pauſan.* VI, 26. et ibi *Kuhnius*: at uberius multo *Aldus* in docta Praefatione, *Philoſtrati* Latinae interpretationi praefixa, *Hieronymi* μνημονικὸν ἁμάρτημα in ea menſa erudite et modeſte caſtigans. Addo, *Libanium* Orationi Antioch. T. II. p. 385. hinc colorem dediſſe.

45. Ἐν ᾧ δὲ τούτους μετῆσαν] *Usque dum isti veniunt*: *Valla.* Herodoteo more (ᾔισαν et ἀπῄισαν alibi leguntur Ionice ſcripta:) ſcribendum μετῄισαν vertendumque: *dum ad istos arceſſendos proficiſcebantur.* Infra c. 28. quem adduci iuſſerat Apin μετῆσαν ἄξοντες. Atticum eſt μετῄσαν μετῄισαν Ionicum. *Ire quid petitum*, ἐλθεῖν ἐπί τι, Poëtis et in veteri Lingua dicebatur μετά τι: hinc iſta vis ſignificandi haeſit in μετελθεῖν, μετιέναι, μεθήκειν, ſimilibusque. *Eurip.* Andr. v. 561. Οὐ γάρ μιᾶς σε κληδόνος προθυμίᾳ Μετῆλθον, ἀλλὰ μυρίων ὕπ' ἀγγέλων. *Soph.* Phil. v. 343. Ἦλθόν με νηΐ ποικιλοστόλῳ μέτα· huius generis quaedam proſtant ad *Eurip.* Phoen. p. 446. In *Ariſtoph.* Eq. v. 602. μετῆσαν στρώματα, *ibant petitum ſtragula*, prout optime cepit *L. Kuſterus*, qui domo aberat, iſta ſcribens ad *Ar.* Eccleſ. v. 530. Μετῆλθε] *Id est, accerſitum venit: ſic enim ſcribendum est pro* μεθῆκε. Vulgatum verbum iure tuetur *Steph. Bergler.* in notis, quas unius *P. Burmanni Sec.* debemus munificentiae, ad literas elegantiores amplificandas atque in Belgio tutandas nati.
VALCKEN.

45. Ἐν ᾧ δὲ τούτους μετῆσαν] Negligi haec non debuerant. Similia C. 28. οἱ μὲν δὴ μετῆσαν ἄξοντες. At utrobique oportuerat μετῄσαν, refinxique adeo. Refer huc C. 15. τὸν μὲν δὴ παῖδα εὗρον οἱ μετιόντες, ubi *arceſſendi* poteſtas potior. *Strabo* XIV. p. 950. A. καὶ ἀλλαχόθεν μετιόντες ἀεί τινας ἀξίους τῆς τοιαύτης προστασίας, *et ſemper aliunde arceſſentes* &c. tum XV. p. 1501. B. ἀναστρέψαι πάλιν ἐπ' οἴκου, μετιόντος τε αὐτὸν, κελεῦσαι ἥκειν· *arceſſente eum, iuſſiſſe venire.* Vulgo isthic aliter.

49. Οὐκ ἂν ποιέειν ὅσια ἐπὶ τοὺς παῖδας &c.] *Themiſtocles* ad Iones οὐ ποιέετε δίκαια ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι IX, 22., ex ſimili ratione: Iones Athenienſium erant coloni, Phoenicibus originem acceptam ferebant Poeni, filii ergo illorum, quemadmodum Athenienſium Iones: nec aliam ob cauſam *Tyrus* בת צידון *filia Sidonis Eſaiae* XXIII, 12. Maior patria colonias pro liberis putabat: unde apud Locros in Graecia tabulae foederis cum Italicis hoc exordio ὡς γονεῦσι πρὸς τέκνα in *Polybio*, ad cuius Excerpt. p. 49. egregie *Henr. Valeſius.* et *Fronto Ducaeus* ad *Io. Chryſoſt.* T. II, p. 832. Statim δεδώκεσαν ob ſchedas et ſequentia non recuſavi.

νος· τά τε λέγειν [a] χρῆν, καὶ δῶρα φέροντας, πορφύρεόν τε εἷμα, καὶ χρύσεον στρεπτὸν περιαυχένιον, καὶ [b] ψέλια, καὶ μύρου ἀλάβαστρον, καὶ [c] φοινικηΐου οἴνου κάδον· οἱ δὲ Αἰθίοπες οὗτοι, ἐς τοὺς [d] ἀπέπεμπε ὁ Καμβύσης, λέγονται εἶναι μέγιστοι καὶ κάλλιστοι ἀνθρώπων πάντων· νόμοισι δὲ καὶ ἄλλοισι χρᾶσθαι [e] αὐτοὺς κεχωρισμένοισι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, καὶ δὴ [f] καὶ κατὰ τὴν βασιληΐην τοιῷδε· τὸν ἂν τῶν ἀστῶν [g] κρίνωσι μέγιστόν τε εἶναι, καὶ κατὰ τὸ μέγαθος ἔχειν τὴν ἰσχὺν, τοῦτον ἀξιοῦσι βασιλεύειν. Ἐς τούτους δὴ ὦν τοὺς ἄνδρας ὡς ἀπίκοντο οἱ Ἰχθυοφάγοι, διδόντες [h] τὰ δῶρα τῷ βασιλέϊ αὐτέων, ἔλεγον τάδε, „ Βασιλεὺς ὁ Περσέων Καμβύσης, βουλόμενος φίλος [i] τοι καὶ ξεῖνος γενέσθαι, ἡμέας τε [k] ἀπέπεμψε, ἐς λόγους τοι ἐλθεῖν κελεύων, καὶ δῶρα ταῦτά τοι διδοῖ, τοῖσι καὶ αὐτὸς μάλιστα ἥδεται χρεώμενος.” ὁ δὲ Αἰθίοψ, μαθὼν ὅτι [l] κατόπται ἥκοιεν, λέγει πρὸς αὐτοὺς τοιάδε, „ Οὔτε ὁ Περσέων βασιλεὺς δῶρα ὑμέας ἔπεμψε φέροντας, προτιμῶν πολλοῦ ἐμοὶ ξεῖνος γενέσθαι· οὔτε ὑμεῖς λέγετε ἀληθέα· ἥκετε γὰρ κατόπται τῆς ἐμῆς ἀρχῆς, οὔτε ἐκεῖνος ἀνήρ ἐστι δίκαιος· εἰ γὰρ ἦν δίκαιος, οὔτ' ἂν [m] ἐπεθύμησε χώρης ἄλλης ἢ τῆς ἑωυτοῦ· οὔτ' ἂν ἐς δουλοσύνην ἀνθρώπους ἦγε ὑπ' ὧν μηδὲν ἠδίκηται· νῦν δὲ αὐτῷ τόξον τόδε διδόντες, τάδε ἔπεα λέγετε, [n] Βασιλεὺς ὁ Αἰθιόπων συμβουλεύει τῷ Περσέων βασιλέϊ, [o] ἐπεὰν οὕτω εὐπετέως ἕλκωσι τὰ τόξα Πέρσαι ἐόντα μεγάθεϊ τοσαῦτα, τότε ἐπ' Αἰθίοπας τοὺς μακροβίους πλήθεϊ ὑπερβαλλόμενον στρατεύεσθαι. μέχρι δὲ [p] τούτου, θεοῖσι εἰδέναι χάριν, οἳ οὐκ ἐπὶ νόον τρέπουσι Αἰθιόπων παισὶ γῆν ἄλλην [q] προσκτᾶσθαι τῇ ἑωυτῶν.” Ταῦτα δὲ εἴπας, καὶ ἀνεὶς τὸ τόξον, παρέδωκε τοῖσι ἥκουσι· λαβὼν δὲ τὸ εἷμα τὸ πορφύρεον, [r] εἰρώτα ὅ, τι εἴη, καὶ
168 ὅκως πεποιημένον. εἰπάντων δὲ τῶν Ἰχθυοφάγων τὴν ἀληθηΐην περὶ τῆς πορφύρης καὶ τῆς βαφῆς, δολεροὺς μὲν τοὺς ἀνθρώπους ἔφη εἶναι, δολερὰ δὲ αὐτέων τὰ εἵματα·

iuſſos cum ea dicere quæ oporteret, tum dona ferre, amiculum purpureum, aureumque torquem ad cervicem, et armillas, ac unguenti alabaſtrum, cadumque vini Phœnicei. AEthiopes autem ii, ad quos miſit Cambyſes, feruntur eſſe maximi omnium hominum atque pulcherrimi: legibus autem et aliis uti eos, et ſeparatis ab aliorum hominum legibus; tum vero et hac circa regnum, quod quem e popularibus maximum et pro magnitudine validum iudicant, hunc regem deligendum cenſent. Ad hos itaque 21
viros Ichthyophagi poſtquam venerunt, offerentes eorum regi munera, ita loquuti ſunt; Cambyſes, Perſarum rex, cupiens amicus tibi fieri atque hoſpes, nos miſit, iubens ut in ſermonem tuum veniremus, tibique hæc dona dat, quorum ipſe uſu maxime delectatur. Ad hos AEthiops, gnarus ad explorandum veniſſe, talia reſpondit: neque rex Perſarum vos ideo cum donis miſit, quod magni faciat hoſpitii mei fœdus, neque vos vera loquimini, quippe qui ad explorandum meum imperium veniſtis: neque iuſtus ille vir eſt, ſi enim iuſtus foret, non alienam regionem affectaret, ſed eſſet ſua contentus, nec homines a quibus nihil læſus eſt in ſervitutem redigeret. Ei nunc vos hunc arcum date, ita dicentes, Rex AEthiopum regi Perſarum conſilium dat, quando Perſæ tam facile adducent tantæ magnitudinis arcus, tunc adverſus macrobios AEthiopes copiis exſuperans moveat bellum: interim diis gratias habeat, qui non dant mentem filiis AEthiopum, *ut præter* ſuam velint aliam comparare regionem. Hæc 22
loquutus, arcum laxavit, eiſque qui venerant dedit. Tum ſumpto purpureo amiculo, rogavit quidnam eſſet et quomodo confectum, et quum Ichthyophagi veritatem de purpura deque tinctura dixiſſent, doloſos inquit eſſe homines, doloſa illorum veſti-

a Χρῆν καὶ *Ald. Rem. Paris. A. B.*, χρῆναι δῶρα *Arch. V.*, χρῆ καὶ *M. Ask. Paſſ.* *b M. Paſſ. Ask. V. Arch. Paris. B.* et continuo. Ψέλλια utrobique *Ald.* et *Edd.* *c* Citat *Pollux* x, 75. Φοινικίου praeferens, melius *Athen.* xi. p. 473. in priſcis certe Editis; nam *Dalecampii* aberrat. Vid. i, 194. ii, 86. *d Arch. V. M. Paſſ. Ask. Rem.*, ἀπέπεμψε *Ald.* Quae ſequuntur excerpſit *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 218. *e M. Paſſ. Ask.*, in *Arch. V.* αὐτούς φασι, vulgo αὐτοὺς κεχωρ. cum *Ald.* et *Paris. A.* *f* Deſit hoc *Arch. V.*, male. *g* Abeſt hic utrique, ſed mox ἰσχὺν κρίνουσι, τοῦτον βασιλεύειν, ſine ἀξιοῦσι. *h* Δὲ δῶρα *V. Arch.* *i* Non legunt iidem, φίλος καὶ ξεῖνός τοι *Paſſ. Ask.* *k M. Paſſ. Ask. V. Arch.*, ἀπέπεμψε *Ald.* et alii. Conf. *Gronov.* *l* Hinc *Pollux* ii, 59. *m* Ἐπεθύμεε *Arch. V.* non male. *n* Βασ. Αἰθιόπ. iidem. *o M. Ask. Paſſ. Arch. V.* Fragm. *Paris.*, ἐπειδὰν *Ald. Paris. A. B.* *p Arch. V. M. Paſſ. Ask. Paris.* Fragm. vulgo τούτων. *q* Κτᾶσθαι πρὸς τῇ *V. Arch.* *r Arch. Paſſ. V.*, et mox, ἠρώτα *Ald.* et alii. Statim εἰπάντων *V. Arch.* quod malui, et mox: Ἰκνὸν enim, teſte *Corintho*; εἰπόντων vulgo. Paullo ante παρέδωκε Περσέων τοῖσι Fragm. *Paris.*

59. Τά τε λέγειν χρῆν] *Medic.* conſentaneique non ſibi conſtant. Vide inferius C. 65. vii, 39. χρῆναι *Arch.* et *Vind.* ex χρῆν καὶ natales accepit. Recepi et ψέλια, ſicuti C. 22. iv, 168. ix, 79., quia MSS. iubent et Grammatici. Habet praeterea τὸν μύρου ἀλάβαστρον *Euſtath.* in Homer. p. 946., 53., *Herodotum* nominatim non excitans: ſed *Suidas* in Λήκυθος illi τὸν ἀλάβαστρον tribuit. Haud ſcio an recte: quamquam ſi *Codd.* offerrent, pro legitimo procederet facile. Hoc addere iuſtum eſt, Perſarum regibus placuiſſe hoc genus munera, aliis mittenda et dividenda in *Xenophontis* Κυρ. Π. viii. p. 209. C.

63. Καὶ κάλλιστοι ἀνθρώπων πάντων] Itane omnium, quotquot ſunt, hominum? Diſplicet iſta exaggeratio Cl. *Corn. de Pauw*, ſuſpicanti Αἰθιόπων πάντων de *Macrobiis* ſermonem continuari, atque eos cunctos inter AEthiopas proceritate et elegantia formae eminuiſſe. At reſpuunt id auxilium membranae, quibuſcum *Euſtath.* facit: averſatur ſcriptor ipse, de AEthiopibus οὐλότατον τρίχωμα ἔχουσι ΠΑΝΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ vii, 70. Differt id non nihil, ſed eum toties repetita, ſcribere ſe τὰ ἤκουσε, excuſabit profeſſio.

64. Νόμοισι δὲ καὶ ἄλλοισι χρᾶσθαι] His proxima ſi iungerentur in Codd. κεχωρισμένοισι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, voculas intermedias, αὐτοὺς καὶ, hanc certe natam e ſyllaba ſequenti, non deſiderarem. AEthiopes iſti Μακρόβιοι, Solenſi *Bioni* in AEthiopicis Ἀθάνατοι dicti ap. *Athen.* xiii, p. 566. C. ſecundum *Herodotum* conſtituiſſe Regem narrantur, cuius corporis proceritati fortitudo reſponderet, quo patre natus eſſet parum curantes. Huc pertinere ſuſpicor fragmentum ex eiusdem *Bionis* AEthiop. L. i. Αἰθίοπες τοὺς βασιλέων πατέρας οὐκ ἐκφαίνουσιν, ἀλλ' ὡς ὄντας υἱοὺς Ἡλίου παραδιδόασιν. iſta vulgavit e Cod. MS. Celeberr. *Io. Alberti* in Append. ad Gloſſ. in N. F. p. 213. *AEthiopum* τὰς μὲν βασιλείας ἐγχειρίζουσιν οἱ μὲν εὐπρεπεστάτοις, τύχης ἡγούμενοι δῶρα ἀμφότερα, τήν τε μοναρχίαν καὶ τὴν εὐπρέπειαν, *Diodor. Sic.* L. iii, c. 9. ubi notat *P. Weſſ.* VALCKEN.

66. Τὸν ἂν τῶν ἀστῶν &c.] Nolo diſſimulare, elegantiora mihi, quae *Arch.* et *Vindob.* ſubminiſtrarunt, adparere. Loca κρίνωσι, hinc ablatum, post τὴν ἰσχὺν et τοῦτον βασιλεύειν tantum admitte; ecquid ad cultam et perfectam deſiderabitur ſententiam? Sed qui me paſſim, ne quid audacius moveatur, et hic inceſſit timor. Adſumant ergo, quibus volupe eſt. Regum autem iſtam ex magnitudine et virium robore in AEthiopibus electionem, hinc *Ariſtoteles*, *Bio*, *Nic. Damascenus* et *Strabo* derivarunt, de quibus ad *Diodori* iii, 9.

94. Δολεροὺς μὲν τοὺς ἀνθρώπους &c.] *Plutarchus* de Malign. p. 863. D. ex *Noſtro* AEthiopum regem dixiſſe,

ſtimenta. Secundo loco de aureo ſciſcitatus ad cervicem torque atque armillis, ornatum eius rei exponentibus Ichthyophagis, riſit, atque exiſtimans vincula eſſe, inquit robuſtiora apud ſe vincula eſſe. Tertio ſciſcitatus de unguento, quum illi de confectura ungendique ratione dixisſent, idem dixit quod de veſtimento. Vbi ad vinum pervenit, eiusque conficiendi rationem audivit, maiorem in modum delectatus potu, percontatus eſt, quibusdam rebus veſceretur rex, et quod longisſimum tempus vir Perſa viveret. Iſti dixerunt veſci regem pane, expoſita tritici natura, plerumque et longisſimum vivendi ſpatium homini proponi octoginta annos. Ad hæc AEthiops, nihil ſe mirari inquit, ſi ſtercore veſcentes, paucis viverent annis, nam ne tot quidem annis victuros, niſi potu commiſcerent: Ichthyophagis indicans vinum; hoc enim
23 ipsos a Perſis ſuperari. Interrogato vicisſim rege ab Ichthyophagis de vita et victu, plerosque illorum ad centum viginti annos pervenire, nonnullos vero etiam hos tranſcendere: cibum eis eſſe carnem coctam; et potum, lac. Et quum exploratores de numero annorum mirarentur, ad fontem quendam eos duxiſſe, a quo loti efficiebantur magis nitentes, perinde atque olei foret; ab eodem olere, ac ſi violarum. Eam aquam aiebant exploratores adeo invalidam, ut in ea nihil innatare posſet, ne lignum quidem, et quæ leviora ſunt ligno: ſed omnia pesſum ire in profundum. Hæc aqua ſi vere apud illos eſt, qualis commemoratur, ideo macrobii, *id est longævi*, existunt, quod ea per omnia utuntur. Deinde a fonte digresſos iſtos regem ad carcerem duxiſſe, ubi viri omnes aureis vinculis erant alligati;

ματα· δεύτερα δὲ, τὸν χρυσὸν [a] εἰρώτα τὸν στρεπτὸν τὸν περιαυχένιον, καὶ τὰ ψέλια· ἐξηγεομένων δὲ τῶν Ἰχθυοφάγων τὸν κόσμον [b] αὐτέων, γελάσας ὁ βασιλεὺς, καὶ νομίσας εἶναί [c] σφεα πέδας, εἶπε ὡς παρ' ἑωυτοῖσί εἰσι ῥωμαλεώτεραι τουτέων πέδαι. [d] τρίτα δὲ, εἰρώτα τὸ μύρον· εἰπάντων δὲ τῆς ποιήσιος πέρι καὶ ἀλείψιος, τὸν αὐτὸν λόγον [e] τὸν καὶ περὶ τοῦ εἵματος εἶπε· ὡς δὲ ἐς τὸν οἶνον ἀπίκετο, καὶ ἐπύθετο αὐτοῦ τὴν ποίησιν, ὑπερησθεὶς τῷ πόματι, ἐπείρετο ὅ, τι τε σιτέεται ὁ βασιλεὺς, καὶ χρόνον ὁκόσον μακρότατον ἀνὴρ Πέρσης ζώει. οἱ δὲ, σιτέεσθαι μὲν τὸν ἄρτον [f] εἶπαν, ἐξηγησάμενοι τῶν πυρῶν τὴν φύσιν· ὀγδώκοντα δὲ ἔτεα ζόης πλήρωμα ἀνδρὶ μακρότατον προκέεσθαι· πρὸς ταῦτα ὁ Αἰθίοψ ἔφη, οὐδὲν θωμάζειν εἰ σιτεόμενοι κόπρον, ἔτεα ὀλίγα ζώουσι· οὐδὲ γὰρ ἂν τοσαῦτα δύνασθαι ζώειν σφέας, εἰ μὴ τῷ πόματι τῷδε [g] ἀνέφερον, φράζων τοῖσι Ἰχθυοφάγοισι τὸν οἶνον· τοῦτο γὰρ ἑωυτοὺς ὑπὸ Περσέων ἑσσοῦσθαι. Ἀντειρομένων δὲ [h] τὸν βασιλέα τῶν Ἰχθυοφάγων τῆς ζόης καὶ διαίτης πέρι, ἔτεα μὲν [i] ἐς εἴκοσί τε καὶ ἑκατὸν τοὺς πολλοὺς αὐτέων ἀπικνέεσθαι, ὑπερβάλλειν δὲ τινὰς καὶ ταῦτα· σίτησιν δὲ εἶναι κρέα τε ἑφθὰ, καὶ πόμα, γάλα. θῶμα δὲ ποιευμένων τῶν κατασκόπων περὶ τῶν ἐτέων, ἐπὶ [k] κρήνην σφι ἡγήσασθαι, ἀπ' ἧς λουόμενοι, λιπαρώτεροι [l] ἐγίνοντο, κατάπερ εἰ ἐλαίου εἴη· ὄζειν δὲ ἀπ' αὐτῆς ὡσεὶ ἴων· ἀσθενὲς δὲ τὸ ὕδωρ τῆς κρήνης ταύτης οὕτω δή τι ἔλεγον εἶναι οἱ κατάσκοποι, ὥστε μηδὲν οἷόν τε εἶναι [m] ἐπ' αὐτοῦ ἐπιπλέειν, μήτε ξύλον, μήτε τῶν ὅσα [n] ξύλου ἐστὶ ἐλαφρότερα. ἀλλὰ πάντα σφέα χωρέειν ἐς βυσσόν· τὸ δὲ ὕδωρ τοῦτο, εἴ σφί ἐστι ἀληθέως οἷόν τι [o] λέγεται, διὰ τοῦτο ἂν εἶεν, τούτῳ τὰ πάντα χρεώμενοι, μακρόβιοι. ἀπὸ τῆς κρήνης δὲ ἀπαλλασσομένων, [p] ἀγαγεῖν σφεας ἐς δεσμωτήριον ἀνδρῶν, ἔνθα τοὺς πάντας ἐν πέδῃσι χρυσέῃσι δεδέσθαι· ἔστι δὲ

ἐν

a M. Paris. Fragm. Paſſ. Ask., χρυσὸν Arch. V. Ald., tum ἠρώτα Ald. et ψέλλια. *b* Ἀυτοῦ ora Steph. Fragm. Paris. et Ask. *c* Εἶναι σφέας V. Arch. *d* Τρίτα codex Bodleianus, quo de Waſſe ad Thucyd. Indic. voc. ἐλεγχος vulgo τρίτον. *e* Τὸν ἐπὶ τοῦ Arch. V. *f* Εἶπαν iidem, alii εἶπον. *g* Ἀνέφερον Arch., ἀνέφερον Vind. ἀνέφερον Paſſ. πόματι τῷδε ἀνέφερον Fragm. Paris., tum φρ. τοῖσι Πέρσαις et τούτῳ γάρ. In Edd. τῷδε aberat. *h* Duo iſta deſiderantur in V. Arch. qui mox ζωῆς καὶ τῆς αὐτῶν διαίτης. *i* Ἐς εἴκοσί τε καὶ V. Arch., ἐς εἴκοσι καὶ Paris. A. B. Ald. Rem., εἴκοσι καὶ M. Paſſ. Ask. ſtatim ὑπερβάλλειν Paſſ. Ask. Arch. Adtigit ſequentia Euſtath. ad Dionyſ. v. 218. *k* Κρήνην τινά σφισι Vind. Arch. Vall., haud prave. Habet hinc Sotio in Collect. p. 157. Ed. Boeſſii. *l* Γίνονται Arch. γίγνονται Vind. *m* Med. Arch. V. Paſſ. Ask. Vall., ἀπ' αὐτοῦ Ald. et Paris. A. Rem. Adi Gronov. *n* Ξύλων Arch. tum ἐς βυθὸν cum Vind., contra morem. Schol. in Comici Ran. v. 138. Ἴωνες τὸν βυθὸν βυσσὸν λέγουσι. *o* Λέγεταί ἐστι Paſſ. Ask. *p* Ἄγειν Arch. V.

ſe, ὡς δολερὰ μὲν τὰ χρίσματα, immo vero ἀλείμματα ex Cl. Reiskii correctione, δολερὰ δὲ τὰ εἵματα τῶν Περσέων ἐστι perhibet. Iterum Sympos. II. p. 646. B. ὡς δολερὰ εἵματα καὶ χρίσματα, κατὰ τὴν βαρβάρου φωνήν. Quorum poſterius non ſine excuſatione erit, prius, Herodotum cum adpellavit, nequaquam. Decepit doctum criminatorem memoria fallax. Convenit AEthiopico ex parte quadam dictum, integrum Lacedaemoniis, de purpura et unguentis talia profesſis, debetur: cuius rei teſtem fero Clementem Alex. Strom. I. p. 344. Poſt pauca τρίτα δὲ, quod in Cod. Bodleian., ex Cl. Waſſe et Gronovii II, 22. iudicio.

11. Εἰ μὴ τῷ πόματι τῷδε ἀνέφερον] Adcesſit penultimum vocabulum ex ſchedis. Legisſe Laurentium ἀνέφερον, dudum P. Leopardus Emend. VII, 14. et H. Stephanus animadverterunt. Utrum praeſtet, in ambiguo latet. Si vulgatum probetur, plenum exibit εἰ μὴ τὸν ἄρτον, ſive, ut AEthiops, τὸν κόπρον, τῷ πόματι τῷδε ἀνέφυρον, *niſi panem*, ſeu *ſtercus* ex AEthiopis contemtu, *hoc potu miſcerent*. Et poterit, ubi advocata admittantur, ſententia procedere. Cultiorne tamen et praeſtantior, ſi ἀνέφερον valeat, evadet? Abſurdum in AEthiopis ore non erit ſane, εἰ μὴ τῷ — ἀνέφερον, *niſi hoc ſe vini potu recrearent*. Sic accesſiones vocabulorum non deſiderabuntur, et ſermoni uſus et ratio conſtabit. Dio Casſius LVI, p. 680. ὥστε μηδένα ἔτι τρόπον ἀνενεγκεῖν δυνηθῆναι *ut nullo modo vires recipere ac recreari posſit*. Tale AEliani H. Animal. XIII, 12. ἀναφέροντες ἑαυτοὺς ἀνεβιώσκοντο. Non adiungo in re frequente plura. Quae quidem commentari, ut arbitrandi ius integrum omnibus maneret, cum maxime libuit. Mox τούτῳ γὰρ — ἑσσοῦσθαι pro vero posſet cenſeri. Vide tamen C. 106.

15. Ἔτεα μὲν ἐς εἴκοσί τε καὶ ἑκατὸν &c.] Sequor veteres editos et ſcriptos codices, adpoſita duntaxat ex his enclitica. In Medic. et ſimilibus εἴκοσι, quod alias damnant, praepoſitionem, fortasſe male pictam, abſorbsit: certe ad Medic. tutamen producta a Cl. Viro non admodum urgent. Meliora Portus ſubpeditabit abunde. Ecce Valer. Maximum VIII, 13. Ext. 5. *Huius regis* (Arganthonii) *conſummationem annorum minus admirabilem faciunt AEthiopes, quos HERODOTVS ſcribit centeſimum et vigeſimum annum transgredi.* Scribit ſane Herodotus, ſed non tam laxe.

29. Ἐν πέδῃσι χρυσέῃσι δεδέσθαι] Hinc ſua deſumsit Dion. Chryſ. Or. 79. p. 664. B. Poſtquam dixisſet, apud AEthiopas τοὺς ἄνω aurum rem cenſeri vilisſimam, ſubdit iſta: καί φασιν αὐτόθι τοὺς κακούργους ἐν παχείαις δεδέσθαι πέδαις· addendum omnino χρυσαῖς quod cur monere neglexerit Theod. Canter. Var. Lect. I, c. 5. cauſae nihil erat. Auro ſic abutebantur iſti, quibus ὁ χαλκὸς, ut ait Herod. σπανιώτατον καὶ τιμιώτατον. Notum Platonis illud in Euthydemo p. 304. B. Τὸ σπάνιον, ὦ Εὐθύδημε, τίμιον· τὸ δὲ ὕδωρ εὐωνότατον, ἄριστον ὄν, ὡς ἔφη Πίνδαρος. In his, alia longe populo διὰ τὸ σπάνιον τίμια, alia ſapientiae verae cultoribus.
VALCKEN.

29. Ἐν πέδῃσι χρυσέῃσι δεδέσθαι] Tetigerunt haec AEthiopum ex auro vincula plures veterum, a Theod. Cantero Var. Lect. I, 5. ad teſtimonium excitati. In Dione Chryſoſt., haec Herodotea aemulante, Or. LXXIX. p. 664. B. καί φασιν αὐτόθι τοὺς κακούργους ἐν παχείαις

δε-

ἐν τούτοισι τοῖσι Αἰθίοψι πάντων ὁ χαλκὸς σπανιώτα-
τον καὶ τιμιώτατον. θηησάμενοι δὲ καὶ τὸ δεσμωτή-
ριον, [a] ἐθηήσαντο καὶ τὴν τοῦ Ἡλίου λεγομένην τράπε-
ζαν. Μετὰ δὲ ταύτην, τελευταίας ἐθηήσαντο τὰς θή-
κας αὐτέων, αἳ λέγονται σκευάζεσθαι ἐξ [b] ὑάλου, τρό-
πῳ τοιῷδε. ἐπεὰν τὸν νεκρὸν ἰσχνήνωσι, εἴτε δὴ κατά-
περ Αἰγύπτιοι, εἴτε ἄλλως κως, γυψώσαντες ἅπαντα
αὐτὸν, γραφῇ κοσμέουσι, [c] ἐξομοιεῦντες τὸ εἶδος ἐς τὸ
δυνατόν· ἔπειτα δέ οἱ περιϊστᾶσι στήλην ἐξ ὑάλου πε-
ποιημένην κοίλην· ἡ δέ σφι πολλὴ καὶ [d] εὔεργος ὀρύσσε-
ται· ἐν μέσῃ δὲ τῇ στήλῃ ἐνεὼν διαφαίνεται ὁ νέκυς,
169 οὔτε ὀδμὴν οὐδεμίην ἄχαριν παρεχόμενος, οὔτε ἄλλο
ἀεικὲς οὐδέν· καὶ ἔχει πάντα φανερὰ ὁμοίως αὐτῷ τῷ
νέκυϊ· ἐνιαυτὸν μὲν δὴ ἔχουσι τὴν στήλην ἐν τοῖσι οἰκίοι-
σι οἱ [e] μάλιστα προσήκοντες, πάντων τε ἀπαρχόμενοι,
καὶ θυσίας οἱ προσάγοντες· μετὰ δὲ ταῦτα ἐκκομί-
σαντες, [f] ἱστᾶσι περὶ τὴν πόλιν. Θεησάμενοι δὲ τὰ
πάντα οἱ κατάσκοποι, [g] ἀπαλλάσσοντο ὀπίσω· ἀπ-
αγγειλάντων δὲ ταῦτα τούτων, αὐτίκα ὁ Καμβύ-
σης [h] ὀργὴν ποιησάμενος, ἐστρατεύετο ἐπὶ τοὺς Αἰθίοπας·
οὔτε παρασκευὴν σίτου οὐδεμίην παραγγείλας, οὔτε λό-
γον ἑωυτῷ δοὺς, ὅτι ἐς τὰ [i] ἔσχατα τῆς γῆς ἔμελλε
στρατεύεσθαι. [k] οἷα δὲ ἐμμανής τε ἐὼν καὶ οὐ φρενήρης,
ὡς ἤκουε τῶν Ἰχθυοφάγων, ἐστρατεύετο· Ἑλλήνων μὲν
τοὺς παρεόντας [l] αὐτοῦ ταύτῃ τάξας ὑπομένειν, τὸν δὲ
πε-

gati; eſt enim apud hos AEthiopes omnium
rariſſimum ac pretioſiſſimum æs. Inſpecto
etiam carcere, inſpexerunt et menſam, quæ
dicitur Solis. Poſt hanc ad extremum in- 24
ſpexere eorum conditoria, quæ dicuntur
e vitro eſſe conſtructa, hunc in modum:
poſteaquam mortuum ſive AEgyptiorum ſi-
ve alio quodam more extenuarunt, totum
gypſo inducunt, picturaque exornantes, ex-
hibent, quoad fieri poteſt, effigiem eius:
deinde cippum ei cavum e vitro, quod a-
pud illos multum et labori aptum effoditur,
circumdant: in cuius medio mortuus per-
lucet, nihil neque odoris ingrati, neque
fœditatis ullius præbens, ſed omnia con-
ſpicua ipſi illi cadaveri ſimiliter habens.
Hunc cippum qui maxime ſunt propinqui,
intra ædes annum tenent, offerentes ei o-
mnium rerum primitias, hoſtiasque: poſt
talia efferunt, circaque urbem ſtatuunt. O- 25
mnibus exploratores inſpectis reverſi ſunt.
Qui quum iſta renunciaſſent Cambyſi, con-
tinuo ira percitus adverſus AEthiopes exiit
in expeditionem, neque rei frumentariæ ap-
paratu indicto, neque ſecum ipſo ratione
inita, quod in extrema terrarum faceret ex-
peditionem: ſed veluti veſanus, nec men-
tis compos, ſimulatque Ichthyophagos au-
diit, profectus eſt cum omni peditatu,
Græ-

a Ἐθεήσαντο *Arch. Ask.* et infra. Confer not. ad 1, 10. *b* Ὑάλου *V. Arch.* ξύλου *Ask. Paſſ.*, qui ὑέλου pro Gloſſa, etiam mox, ubi iterum uterque ξύλου· olim ὑέλου. *c* Ἐξομοιούμενοι *Arch.* *d* Εὐεργετοῦς *Arch. V.*, *Diodorus* hinc habet, *Noſtri* uſus teſtimonio. *e* Μάλ. αὐτῷ τῷ νέκυϊ *Rem.*, mox πάντων τε *V. Arch.*, vulgo deſit encliticа. *f M. V. Ask. Paſſ. Arch.*, ἱστᾶσι *Ald.* et *Paris. B.* *g* Ἀπαλλάσσονται *Arch. V.* *h* Ἀρχὴν iidem, perperam. *i* Ἐσχ. τῆς γῆς ambo illi: articulus aliis abeſt. *k* Οἷά τε *Paſſ. Ask.*, tum ἐὼν ambo cum *M. Arch. Vind.* rectiſſime: ὢν *Ald.* *l* Αὐτοῦ *Paris. A. B. Paſſ. Ask.*, αὐτοῦ ταύτῃ *Arch.* et *Valla*; αὐτῷ *M. Ald. V.*

δεδέσθαι πέδαις, ſcribi ἐν χρυσαῖς aut παχείαις χρυσοῦ omnino decuit, quod *Steph. Berglerum*, V. Cl., non fugit: opportune *Heliodor.* AEthiop. IX. p. 40. καὶ τά τε δέσμια ἀμείβειν καὶ ΧΡΥΣΑ ἐπιβάλλειν· ὅσα γὰρ σίδηρος παρ' ἄλλοις εἰς τὰς χρείας, ταῦτα παρ' Αἰθίοψιν ὁ ΧΡΥΣΟΣ νενόμισται.

34. Αἳ λέγονται σκευάζεσθαι ἐκ ὑάλου] Ionum et Atticorum veterum adſuetudo ὕαλον praetulit. Docte *T. Hemſterhuſius* ad *Thom. Mag.* Ὕαλος. Rem ipſam ad *Diodori* III, 15. examinavi, non praeterita *Cteſiae* iniqua et loliginis plena in *Herodotum* criminatione. Electrum ſive ſuccinum *Th. Gatakerus* fuiſſe, non ὕαλον *vitrum*, divinavit ad *Antonini* Imp. IV. p. 133., quam opinionem erudite nuper Celeb. *Io. Matth. Geſnerus* illuminavit, Commentar. Soc. Reg. Gotting. T. III. p. 92. De *vitro* utrique non refragor. Cum tamen *Herodotus* electrum, ex ultima advectum Europa, quod C. 115. huius libri manifeſtat, bene noverit, ad credendum erit difficile, ὑάλου vocabulo hic *ſuccinum* indicaſſe. At fac intellexiſſe; unde in AEthiopibus tam uber electri copia, ut cippis ingentibus, intra cavum recepturis integra mortuorum cadavera, ſuffecerit, neque uni, ſed generatim omnibus totius nationis? Veri ea fidem ſuperiaciunt. *Diodorum*, *Strabonem*, *Lucianum* narrationem memini, quamquam diſcordes, amplecti, quorum auctoritas, in *Herodotum* aut *Cteſiam* reditura, nullatenus iuvat. Mihi, ſi quid iuſti fabulae ineſt, *ſalis foſſilis* et εὐέργου indoles et copia, ex *Iobi Ludolfi* AEthiopicis ad *Diodorum* expoſita, hac ὑάλῳ innui probabile manet.

38. Περιϊστᾶσι στήλην ἐξ ὑάλου] Parum caute duci ſuo nimium fidit *Diodorus*, non inſpecto volumine *Herodoti* ſententiam, prout illam *Cteſias* retulerat, enarrans L. III, c. 15. ταριχεύσαντες τὰ σώματα, καὶ περιχεύσαντες αὐτοῖς πολλὴν ὕελον, ἱστᾶσιν ἐπὶ στήλης, ὥστε τοῖς παριοῦσι φαίνεσθαι διὰ τῆς ὑέλου τὸ τοῦ τετελευτηκότος σῶμα, καθάπερ Ἡρόδοτος εἴρηκε. Tuitus eſt contra *Cteſiam* Hiſtoricum ſuum *Weſſ.*, ſuam forſan ille χρυσῆν λάρνακα, in quam primum incluſerint cadaver, confinxit ex AEgyptiacis *Herodoti*, in quibus legerat L. II, c. 86. ποιεῦνται ξύλινον τύπον ἀνθρωποειδέα, ποιησάμενοι δὲ ἐσεργνῦσι τὸν νεκρόν. VALCKEN.

42. Καὶ ἔχει πάντα φανερὰ &c.] Haec τὴν στήλην ſive *cippum* ſignant: nam ſi cum *Laurentii* Latinis ad mortui cadaver referas, absurdum erit ὁ νέκυς — ὁμοίως αὐτῷ τῷ νέκυϊ· quibus etiam offenſus Cl. *de Pauw*, ἔχει —— ὁμοίως αὐτῷ ὁ νέκυς coniectavit, nimis confidenter. Quid ſi αὐτῷ τῷ νέκυϊ alienum nunc occupent locum, olim, uti in Cod. *Remigii*, οἱ μάλιστα αὐτῷ τῷ νέκυϊ προσήκοντες ſcripta? Loquendi formulam ſcriptor non renuet, quippe εὔχεσθαι ἀγγέλλοντα τοῖσι ΠΡΟΣΗΚΟΥΣΙ ΤΩι ΝΕΚΡΩι IV, 14. At nihil decerno.

49. Ὀργὴν ποιησάμενος ἐστρατεύετο] Quandoquidem ὥρμητο στρατεύεσθαι, et ſimilia frequenter occurrunt, non miror ὁρμὴν viro cuidam docto veniſſe in mentem: verum ὀργὴν ποιησάμενος idem eſt ac ὀργισθεὶς, *iratus*. *Herodoti* Xerxes VII, c. 105. οὐκ ἐποιήσατο ὀργὴν οὐδεμίην, ἀλλ' ἠπίως αὐτὸν ἀπεπέμψατο. *Thucydidi* dicuntur Athenienſes IV, c. 124. ὀργὴν ποιούμενοι, (c. 123. ὀργισθέντες) εἰ καὶ οἱ ἐν ταῖς νήσοις ἤδη ὄντες ἀξιοῦσι σφῶν ἀφίστασθαι. Huius ſimillimae *Herodoto* formae ſunt loquendi; θῶμα ποιεύμενοι, *mirati*; λήθην ποιεύμενος, *oblitus*; καταστροφὴν ἐποιήσατο, *debellavit*; VIII, c. 74. I, c. 127. VI, c. 28. Ab his diſtant iſtae, *Herodoto* aliiſque frequentatae, δεινὸν ποιεῖσθαι, μέγα, et συμφορὴν ποιεῖσθαι· in quibus ἡγεῖσθαι, τίθεσθαι, et ποιεῖσθαι eidem uſui inſerviunt. VALCKEN.

52. Ἐμμανής τε ἐὼν καὶ οὐ φρενήρης] *Sophocli* praeſertim adamatum hoc quoque genus παραλληλισμῶν frequentat *Herodotus*, cuius attigere quaedam viri docti; illud etiam e L. V, c. 42. ἦν οὐ φρενήρης, ἀκρομανής τε· iungit et III, c. 34. παραφρονέειν καὶ οὐκ εἶναι νοήμονα. IX, c. 54. μαινόμενον καὶ οὐ φρενήρεα. Unum hoc ſatis eſt, e quo fiat de reliquis coniectura: de re eadem *Soph.* Antig. v. 498. Λυσσῶσαν αὐτὴν, οὐδ' ἐπήβολον φρενῶν. Elect. v. 474. *Antiphon* Or. III, p. 117, 5. ἐσωφρόνουν, καὶ οὐκ ἐμαίνοντο, τὴν σωτηρίαν τοῦ κέρδους προτιμῶντες. In talibus, ad exemplum *AEſchyli*, *Sophocle* multo parcior fuit *Euripides*: in *Herodoto* longe frequentiores iſtiusmodi, rei propemodum eiuſdem, ſub alio nomine repetitiones, quam apud *Thucyd.* et *Xenoph.*; invenientur tamen apud quosvis veteres; apud Oratores etiam; ſed in certis tantum locutionibus, qualis eſt iſta: φράσω καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι, *Demoſth.* 196, 6. ἐρῶ καὶ οὐ σιωπήσομαι, Eidem reſtituenda p. 632, 116. VALCKEN.

54. Τοὺς παρεόντας αὐτοῦ ταύτῃ &c.] Optime *Arch.*; aliorum αὐτοῦ, ſi tacuiſſet is, fuiſſet probum: ſed eſt iſtud Herodoteum, ut I, 214. oſtenſum, et a *Gronovio* IV, 135. Haud quoque ſcio, repudiarine debeat πορευόμενος ἐγένετο ἐν Θήβῃσι, ut toties repetitum στρατεύεσθαι

Græcis qui aderant, illic manere iusſis. Vbi ad Thebas est ventum, delegit de exercitu quinquaginta circiter millia, quibus præcepit ut Ammonios diriperent, deinde oraculum Iovis incenderent: ipse cum reliquis copiis adverſus AEthiopes contendit. Sed antequam itineris partem quintam confecisſent, exercitum eius protinus commeatus omnis, quem ſecum habebat, defecerat: mox et iumenta ad veſcendum defecerunt. Quibus rebus cognitis Cambyſes ſi reſipuisſet ac retroduxisſet exercitum, post id quod prius admiſerat peccatum, vir ſapiens extitisſet: nunc autem nihil penſi habens, asſidue procesſit ulterius. Milites, quamdiu quod de terra ſumerent habuerunt, herbis victitaverunt: at ubi ad ſabulum pervenere, ibi nonnulli diram rem perpetraverunt; nam ſortiti ex ſeipsis decimum quemque comederunt. Id audiens Cambyſes, veritus ſuorum mutuam depaſtionem, intermisſa adverſus AEthiopes expeditione, retro rediit, Thebasque pervenit, multis de exercitu amisſis. Et quum e Thebis deſcendisſet Memphin, Græcos misſos fecit, ut illinc abnavigarent. Et expeditio quidem adverſus AEthiopes ita cesſit.
26 Copiæ autem, quæ adverſus Ammonios misſæ erant, e Thebis moventes, itineris duces ſequebantur: ac viſæ ſunt usque ad urbem Oaſin pervenisſe, quam *incolunt Samii ii, qui ſeruntur e tribu AEſchrionia esſe, ſeptem dierum per arenas itinere diſtantem Thebis*: quæ regio vocatur lingua Græca *μακάρων νῆσοι, beatorum inſulæ*; in hunc locum dicitur pervenisſe exercitus. Deinceps quid de eo actum ſit, præter ipsos Ammonios, et eos qui

πεζὸν πάντα ἅμα ἀγόμενος· ἐπεί τε δὲ [a] στρατευόμενος ἐγένετο ἐν Θήβῃσι, ἀπέκρινε τοῦ στρατοῦ ὡς πέντε μυριάδας· καὶ τούτοισι μὲν ἐνετέλλετο, Ἀμμωνίους ἐξανδραποδισαμένους τὸ χρηστήριον [b] τὸ τοῦ Διὸς ἐμπρῆσαι· αὐτὸς δὲ τὸν λοιπὸν ἄγων στρατὸν, ἤιε ἐπὶ τοὺς Αἰθίοπας. πρὶν δὲ τῆς ὁδοῦ τὸ πέμπτον μέρος διεληλυθέναι τὴν στρατιὴν, αὐτίκα πάντα αὐτοὺς τὰ εἶχον σιτίων ἐχόμενα, ἐπελελοίπεε· μετὰ δὲ τὰ σιτία, καὶ τὰ ὑποζύγια [c] ἐπέλιπε κατεσθιόμενα· εἰ μέν νυν μαθὼν ταῦτα ὁ Καμβύσης ἐγνωσιμάχεε, καὶ ἀπῆγε ὀπίσω τὸν στρατὸν ἐπὶ τῇ ἀρχῆθεν γενομένῃ ἁμαρτάδι, [d] ἦν ἂν σοφὸς ἀνήρ· νῦν δὲ οὐδένα λόγον ποιεύμενος, ἤιε αἰεὶ ἐς τὸ πρόσω· οἱ δὲ στρατιῶται, ἕως [e] μέν τι εἶχον ἐκ τῆς γῆς λαμβάνειν, ποιηφαγέοντες διέζωον· ἐπεὶ δὲ ἐς τὴν ψάμμον ἀπίκοντο, δεινὸν ἔργον αὐτέων τινὲς ἐργάσαντο· ἐκ δεκάδος γὰρ ἕνα σφέων αὐτέων [f] ἀποκληρώσαντες, κατέφαγον· πυθόμενος δὲ ταῦτα ὁ Καμβύσης, δείσας τὴν ἀλληλοφαγίην, ἀπεὶς τὸν ἐπ᾽ Αἰθίοπας [g] στόλον, ὀπίσω ἐπορεύετο· καὶ ἀπικνέεται ἐς Θήβας, πολλοὺς ἀπολέσας τοῦ στρατοῦ· ἐκ [h] Θηβέων δὲ καταβὰς ἐς Μέμφιν, τοὺς Ἕλληνας ἀπῆκε ἀποπλέειν· ὁ μὲν ἐπ᾽ Αἰθίοπας στόλος οὕτω ἔπρηξε. Οἱ δ᾽ αὐτέων ἐπ᾽ Ἀμμωνίους ἀποσταλέντες στρατεύεσθαι, ἐπεί τε ὁρμηθέντες ἐκ τῶν [i] Θηβέων, ἐπορεύοντο ἔχοντες ἀγωγοὺς, ἀπικόμενοι μὲν φανεροί εἰσι ἐς Ὄασιν πόλιν, τὴν ἔχουσι μὲν Σάμιοι τῆς Αἰσχριωνίης [k] φυλῆς λεγόμενοι εἶναι· ἀπέχουσι δὲ ἑπτὰ ἡμερέων ὁδὸν ἀπὸ Θηβέων διὰ ψάμμου· ὀνομάζεται δὲ ὁ χῶρος οὗτος κατὰ Ἑλλήνων γλῶσσαν, Μακάρων [l] νῆσοι· ἐς μὲν δὴ τοῦτον τὸν χῶρον λέγεται ἀπικέσθαι τὸν στρατόν· τὸ ἐνθεῦτεν δὲ, ὅτι μὴ αὐτοὶ Ἀμμώνιοι, καὶ οἱ τούτων [m] ἀκούσαντες, ἀλ-

a Πορευόμενος *Arch. V. Valla.* *b* Τὸ non habet *Arch.*, et potest deleri. *c* Ἐπελίπετο *Rem.* *d* Ἦν ἀνὴρ σοφὸς *Arch.*, ἦν ἂν ἀν. σοφὸς *Paſſ.* et *Ask.* *e* Μέν τοι *Arch. Vind.* tum ποηφαγ. *Arch.*, ſed ambo διέζων. *f* Ἀποκληρωθέντες *Arch.* *g* Citat *Th. Mag.* in Voc. *h Paſſ. Ask. Paris. B. Rem.* et Edit. *Iungermani*, Θηβαίων *Arch. V. Ald.* etiam brevi post, Θηβῶν *Med.*, male: tum addit *Ald.* δὲ ἐπορεύοντο ἔχοντες ἀγωγοὺς καὶ καταβ., quae *M. Arch. Ask. V. Paſſ.* non norunt. *i* Θηβαίων *Ald. V. Arch.*, melius *Ask.* et *Paſſ.* *k* Φυγῆς *Arch.* *l* Νῆσοι *Arch. V. Valla*, *Olympiodorus* ap. *Photium* Bibl. p. 191. *Euſtath.* in *Hom.* p. 1509, 30. Νῆσος vulgo. Citat *Steph.* in Αὔασις. *m* Ἀκούοντες *V. Arch.*

σθαι vitetur. Nihil certe urget, cur mox ἐξανδραποδισαμένοις cum docto viro pingatur: adhaeret ſequenti verbo, et recurrit alias.

68. Ἕως μέν τι εἶχον ἐκ τῆς γῆς λαμβάνειν &c.] Vertebat *Seneca* liberius III. de Ira C. 20. *Suſtinebant famem primo tenerrima frondium et cacumina arborum, tum coria igne mollita et quidquid necesſitas cibum fecerat: postquam inter arenas radices quoque et herbae defecerant, apparuitque TALIVM ſolitudo, decimum quemque ſortiti, alimentum habuerunt fame ſaevius.* Sic loco *animalium* bene *Gronovius*, plaudente *Herodoto* et probante. Corruptisſima ſunt *Libanii* Declam. XIX. Tom. I, p. 507. de Potidaeatis ſemet ipsos, dum obſiderentur, depaſtis: οὐδὲ Καμβύσης εἰς τοσοῦτον ἢ κἀκεῖνον ἐξ Αἰθιόπων ἐπανήγαγεν ἀρχόμενον τούτων τῶν κακῶν. Suſpicor fuisſe εἰς τοσοῦτον ἢ κἀκεῖνοι ἐμάνη ἐ. Αἰθ. ἐπαν. ἀρχομένων &c. Neque *adeo Cambyſes, atque illi, inſaniit: abduxit ex AEthiopum finibus copias, cum malorum eiusmodi*, h. e. ἀλληλοφαγίας, *initium esſet.*

77. Οὕτω ἔπρηξε] *Adeo cesſit infeliciter* adverſus AEthiopas ſuſcepta expeditio. Nonnunquam utuntur in deſignanda calamitate verbo πρᾶξαι ſimpliciter poſito, mali ominis voce κακῶς omisſa. Postquam triſte fatum narrasſet Anacharſidis, *Herod.* IV, c. 77. οὕτω μὲν, inquit, οὕτω δὴ ἔπρηξε· de Syracuſanis navali praelio ſuperatis *Thucyd.* VII, c. 24. κατὰ τὴν ναυμαχίην οὕτως ἐπεπράγεσαν. *Demoſth.* pro Cor. p. 172. εἰ μετὰ τῶν Θηβαίων ἡμῖν ἀγωνιζομένοις οὕτως εἵμαρτο πρᾶξαι· ubi *Schol.* πρᾶξαι recte reddidit δυστυχῆσαι. VALCKEN.

80. Σάμιοι τῆς Αἰσχριωνίης φυλῆς] Narrat apud *Etymologum* p. 160, 22. *Themiſtagoras*, cum colonis Samum profectos Proclem et Tembriona, facta cum Caribus ſocietate, Samum in duas tribus diviſisſe, quarum unam de fluminis nomine Χησίαν dixerint; alteram de nomine urbis Ἀστυπαλαίαν. Hoc unico loco *A. Berkelius* inductus, *evidentisſimum esſe* ſcribit ad *Steph. Byz.* in Αὔασις, *in Herodoto reponi debere*, Σάμιοι τῆς Σχησίης φυλῆς λεγόμενοι εἶναι, aut τῆς Σχησιωνίης. Neutra coniectura probabilis videbitur: Codex *Etymologici* MS. Χήσιον et Χησίαν exhibet, quam ſinceram esſe ſcriptionem contendit, *Etymologi* locum docte pertractans, *Henr. Valeſ.* in Exc. ex *Dionyſ. Halic.* p. 75. Una de duabus tribubus, ut a flumine Χησία, ſic ab altero coloniae duce *Tembrione* Τεμβριωνία denominari potuit: ſed hoc, litteras vulgatas propius accedens, aeque est incertum. Tribus, in quas populi quidam fuere deſcripti, ſi Atticas excipias, raro memorantur veteribus. —— Vbi paulo post regio vocata dicitur κατὰ Ἑλλήνων γλῶσσαν Μακάρων νῆσοι forſan articulum Codices agnoſcent interiectum: κατὰ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν ſcribi ſolet ab *Herodoto*: p. 99, 16. 239, 5. ſed κατὰ Ἑλλάδα γλῶσσαν p. 256, 34. p. 365, 25. Vulgatur in *AEliani* V. H. IX, c. 16. αὐτὸ τοὔνομα (Μάρων) εἰς τὴν Ἑλλάδα, φασὶν, ἐπιτομωτέρως δύναται. Ex *Scaligeri* Caſtig. in *Propert.* p. 287. dudum recipi potuisſet emendata lectio: εἰς τὴν Ἑλλάδα φράσιν. Scaligerana ſemper digna ſunt, quae conſideratius exigantur a literatoribus. VALCKEN.

81. Τῆς Αἰσχριωνίης φυλῆς] *Berkelius* in *Steph. Byz.* Αὔασις ſcribi iubet τῆς Σχησίης, aut ſi forma vocabuli posſit pati, Σχησιωνίης, cuius emendationis auctorem fideiusſoremque obtrudit *Themiſtagoram*, profitentem apud *Etymol.* p. 160. duas Samiorum tribus *Scheſiam* et *Aſtypalaeam* fuisſe tantum. Verum *Themiſtagoras* non Samiis, aucta eorum civitate et copiis florente, negat plures tribus; de primis initiis, cum Graecorum coloni Caribus, inſulam posſidentibus, miſcerentur, memoravit. Qua re *AEſchrioniae* tribui, etſi alibi vix proditae, nihil officit. Confer *Nicandri* Alexiph. v. 151. et Scholia, et infra C. 39. Θηβέων cur redierit,

170 ἄλλοι οὐδένες οὐδὲν ἔχουσι εἰπεῖν περὶ αὐτέων· οὔτε γὰρ ἐς τοὺς Ἀμμωνίους ἀπίκοντο, οὔτε ὀπίσω ἐνόστησαν. λέγεται δὲ [a] τάδε ὑπ᾽ αὐτέων Ἀμμωνίων· ἐπειδὴ ἐκ τῆς Ὀάσιος ταύτης ἰέναι διὰ τῆς ψάμμου ἐπὶ σφέας, γενέσθαι τε αὐτοὺς μεταξύ κου μάλιστα αὐτέων τε καὶ τῆς Ὀάσιος· [b] ἄριστον αἱρεομένοισι αὐτέοισι ἐπιπνεῦσαι νότον μέγαν τε καὶ ἐξαίσιον, φορέοντα δὲ θῖνας τῆς ψάμμου, καταχῶσαί σφεας, καὶ τρόπῳ τοιούτῳ ἀφανισθῆναι. Ἀμμώνιοι μὲν οὕτω λέγουσι γενέσθαι περὶ τῆς στρατιῆς ταύτης. Ἀπιγμένου δὲ Καμβύσεω ἐς Μέμφιν, ἐφάνη Αἰγυπτίοισι [c] ὁ Ἆπις, τὸν Ἕλληνες Ἔπαφον καλέουσι· ἐπιφανέος δὲ τούτου γενομένου, αὐτίκα οἱ Αἰγύπτιοι [d] εἵματά τε ἐφόρεον τὰ κάλλιστα, καὶ ἦσαν ἐν θαλίῃσι. ἰδὼν δὲ ταῦτα τοὺς Αἰγυπτίους ποιεῦντας ὁ Καμβύσης, πάγχυ σφέας καταδόξας ἑωυτοῦ κακῶς πρήξαντος, χαρμόσυνα ταῦτα ποιέειν, [e] ἐκάλεε τοὺς ἐπιτρόπους τῆς Μέμφιος· ἀπικομένους δὲ ἐς ὄψιν, εἴρετο, ὅτι πρότερον μὲν ἐόντος αὐτοῦ ἐν Μέμφι [f] ἐποίευν τοιοῦτον οὐδὲν Αἰγύπτιοι, τότε δὲ, [g] ἐπεὶ αὐτὸς παρείη τῆς στρατιῆς πλῆθός τι ἀποβαλών. οἱ δὲ ἔφραζον, ὥς σφι [h] θεὸς εἴη φανεὶς, διὰ χρόνου πολλοῦ ἐωθὼς ἐπιφαίνεσθαι· καὶ ὡς ἐπεὰν φανῇ, τότε πάντες οἱ Αἰγύπτιοι κεχαρηκότες ὁρτάζοιεν. ταῦτα ἀκούσας ὁ Καμβύσης, ἔφη ψεύδεσθαί σφεας, καὶ ὡς ψευδομένους, θανάτῳ ἐζημίου. Ἀποκτείνας δὲ τούτους, δεύτερα τοὺς ἱρέας ἐκάλεε ἐς ὄψιν. λεγόντων δὲ κατὰ [i] τὰ αὐτὰ τῶν ἱρέων, οὐ λήσειν ἔφη αὐτὸν, εἰ θεός τις χειροήθης ἀπιγμένος εἴη Αἰγυπτίοισι. τοσαῦτα δὲ εἴπας, [k] ἐπάγειν ἐκέλευε τὸν Ἆπιν τοὺς ἱρέας. οἱ μὲν δὴ μετῆσαν ἄξοντες. ὁ δὲ Ἆπις [l] οὗτος ὁ Ἔπαφος, γίνεται μόσχος ἐκ βοὸς, ἥτις οὐκέτι οἵη τε γίνεται ἐς γαστέρα ἄλλον [m] βάλλεσθαι γόνον. Αἰγύπτιοι δὲ λέγουσι σέλας ἐπὶ τὴν βοῦν [n] ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατίσχειν, καί μιν ἐκ τούτου τίκτειν τὸν Ἆπιν. ἔχει δὲ ὁ μόσχος οὗτος ὁ Ἆπις καλεόμενος σημήια τοιάδε· ἐὼν [o] μέλας, ἐπὶ μὲν τῷ μετώπῳ λευκὸν [p] τετράγωνον· ἐπὶ δὲ τοῦ νώτου, αἰετὸν εἰκασμένον· ἐν δὲ

qui ab his audierunt, nulli alii habent quicquam de illis dicere. Nam neque ad Ammonios pervenerunt, neque retro reverſi ſunt. Ab ipsis autem Ammoniis hoc fertur, quum illi ex urbe iſta Oaſi per arenam iter adverſus ipsos facerent, iamque medio fere ſpatio inter Oaſin et Ammonios pranderent, ingruiſſe magnum ac validum auſtrum, et ingeſtis arenæ cumulis eos obruiſſe, atque hunc in modum illos e conſpectu ſublatos: ita actum eſſe de hoc exercitu Ammonii memorant. Cambyſe autem 27
Memphin regreſſo, Apis, quem Græci vocant Epaphon, apparuit. AEgyptii, quum Apis extitiſſet, veſtimenta quampulcherrima ferebant, et celebrando feſto operam dabant. Id tunc facientes AEgyptios Cambyſes intuens, et omnino ratus illos ob res a ſe male geſtas eſſe in his gaudiis; præpoſitos arceſſebat urbis Memphis; quos, ubi præſto fuerunt, interrogabat, quid ita, quum antea ſe apud Memphin agente, nihil tale feciſſent, tunc vero, poſteaquam ipſe rediiſſet parte copiarum amiſſa. Illi dixere, ipsis deum adeſſe conſpicuum, longo autem temporis intervallo apparere ſolitum, et quum id fit, tunc omnes AEgyptios ſolennem celebrare lætitiam. Hæc ubi audiit Cambyſes, mentiri eos reſpondit, ac tanquam mentientes morte mulctavit. His in- 28
teremptis, mox iuſſit ſacerdotes in conſpectum venire, quibus eadem referentibus, dixit: ſi quis deus manſuetus ad AEgyptios veniret, fore ut ſe non lateret. Hæc loquutus iuſſit ſacerdotes adducere Apin: illi ad eum ducendum perrexerunt. Eſt autem hic Apis, idemque Epaphus, e vacca iuvencus genitus, quæ nullam dum aliam poteſt admittere genituram: eamque AEgyptii aiunt fulgure ex cœlo tangi, et ictam parere ex eo Apin. Habet autem hic vitulus, qui appellatur Apis, hæc ſigna; eſt bene niger, in fronte album figuræ quadratæ: in tergo effi-

a Arch. Valla. In vulgatis καὶ τάδε. *b M. Ask. Paſſ. V. Arch.*, tum αὐτέοισι *M. Paſſ.*, quod abeſt ab *Ask.*, vulgo ἄριστον δὲ et αὐτοῖσι. *c* Articulum *Arch.* non legit. *d* Εἵματά τε ἔφερον *Arch. Vind.* τε abeſt aliis. *e* Ἐκάλεε *Arch. V.*, quod praeſtat: ita mox denuo. Vulgo ἐκάλεσε· tum ἀπικομένων *Vind.* *f* Ἐποιεῦντο *Arch.* *g* Ἐπειδὴ *Arch. V.* *h M. Arch. V. Paſſ. Ask.*, παρείη *Ald. Paris. A. Rem.* *i* Ταυτὰ *Ask.* *k* Ἀπάγειν *Paris. B. Rem. Paſſ. Ask.*, ἄγειν *Arch. V.* *l* Non eſt in *Arch. V.* *m* Βαλέσθαι iidem. *n* Habet hinc *Euſtath.* in *Homer.* p. 133, 24. *o M. Arch. V. Paſſ. Ask. Valla*, μέγας *Ald. Paris. A. Rem.* male. *p M. Arch. Paſſ. Ask.*, ceteri τετραγ. φορέει ἐπί.

dicerit, non eget indicio. In Μακάρων νήσοι ob *Olympiodorum* et *Euſtath.*, nominatim *Herodotum* adpellantes, non haeſitavi: ſolent ita de his inſulis Graeci, in quis *Plato* Menex. p. 235. atque alii. Μακάρων tamen νῆσος *Steph. Byz.* ſed convertuntur apud *Suidam* et *Heſychium* voces iſtae.

88. Λέγεται δὲ τάδε ὑπ᾽ αὐτ. Ἀμμων.] Delevi copulam: nihil praecedit, quod eam aut requirit aut tueri poteſt. Diſplicuit et Cl. *Pauw.* Eleganter *Seneca* Q. Nat. II, 30. *Aliquando Cambyſes ad Ammonem miſit exercitum: quem arena Auſtro mota, et more nivis incidens texit, deinde obruit.*

13. Οὐ λήσειν ἔφη αὐτόν] *Non clam ſe fore dicebat, ſi manu tractabilis veniſſet ad AEgyptios Deus.* Χειροήθης, *manſuetis*, τὰς χεῖρας προσφέροντα ὑπομένων, *Xenophonti*, p. 438, 29. movit mihi olim ſuſpicionem, ſcriptum fuiſſe primum: Ψαύσειν ἔφη αὐτοῦ, *contrectaturum ſe* Deum manu tractabilem. Iſta quum dixiſſet, ἐπάγειν ἐκέλευε τὸν Ἆπιν. —— Deinceps tradit *Herod.* e quali vacca naſci crederetur ſacer iſte vitulus; non e tauro, ſed divinitus conceptus, genitali *lumine de coelo in vaccam delapso:* Αἰγύπτιοι λέγουσι, σέλας ἐπὶ τὴν βοῦν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατίσχειν, καί μιν ἐκ τούτου τίκτειν τὸν Ἆπιν. Ob rariorem uſum τοῦ Κατίσχειν excitat *Herodoti* verba *Euſtath.* ad Il. A. p. 100, 40. Cl. *Abreſch.* Dil. *Thuc.* p. 460. —— Signa, quibus Apis a cultoribus agnoſcebatur, hic etiam enarrata, variis diſſerendi praebuere materiem: videndus inprimis *Iablonskius* Panthei L. IV, c. 2. quocum, ὑπὸ δὲ τῇ γλώσσῃ κάνθαρον, corrigit et *Weſſeling.* Diſſ. *Herod.* p. 175.

merito laudans Illuſtris Galli coniecturam, pro λευκὸν τετράγωνον, corrigentis λευκόν τι τρίγωνον. Apin Nili fuiſſe atque AEgypti foecunditatis ſymbolum *Iablonski* docuit: utrumque τρίγωνον illud expinxit. AEgypti figura traditur eſſe τρίγωνον et δελτωτόν, *Eratoſtheni* Cataſt. c. XX. *Theoni* ad *Arati* Phaen. v. 235. de foecunditatis imagine *Porphyrius Euſebii* Praep. III, p. 98. D. σπορᾶς καὶ γενέσεως (ἀπέκνειμαν) Φάλητα, καὶ τὸ Τρίγωνον σχῆμα, διὰ τὸ μόριον τῆς θηλείας. VALCKEN.

18. Ἐς γαστέρα ἄλλον βάλλεσθαι γόνον] Hoc probare ſe *Pavio* non potuit: λαβέσθαι divinavit, forte animo volvens *Lucae* Eu. C. 1, 31. καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρί, quod ibi iuſtiſſimum, neque iſtud hic damnabile. Adſolet alias ἀναιρέεσθαι illa in re uſurpare: cum tamen βάλλεσθαι ἐς θυμὸν probaverit, et *Codd.* conſpirent, dictioque abſurdi habeat nihil, cur mutanti obſequemur?

22. Ἐὰν μέλας] Summo iure *Gronov.* ex *Med.*, cui plures adſentiuntur, recepit, locumque, expulſo inutili verbo, inſtauravit. *AElianum* de Anim. XI, 10. *Strabonem* et alios adiungere dedignatus eſt. Reſtat λευκὸν τετράγωνον, quod τι τρίγωνον ſive *triquetrum* eſſe debebit, ſi Apidis ex aere figurae, quarum frontibus triangulus inſcriptus, non fallunt. Vidi ipſe tales, et conplures Comes *Caylus*, τρίγωνον refingens, in *Recueil d'Antiquit.* T. 1. p. 43. Porro de notis ſacri huius bovis *Plinius* VIII. H. Nat. C. 46. *Nodus ſub lingua, quem cantharum adpellant.* Etiam *Porphyrius* apud *Euſeb.* Pr. Euang. III, 13. Ἡλίου δὲ σημεῖον, τὸ ΜΕΛΑΝ τοῦ σώματος, καὶ ΥΠΟ τῇ γλώττῃ ΚΑΝΘΑΡΟΣ.

Qui

Memphi, et femur Apis, qui deſcribitur, vulnerante. Ferias Cambyſis in ſacra AEgyptia et ſacerdotes et Apin. Smerdis fortitudo, quem interficit.

effigiem aquilæ, in cauda duplices pilos, in
29 lingua ſcarabeum. Poſteaquam Apin ſacer-
dotes duxere, Cambyſes veluti vecordior,
educto gladiolo quum vellet ferire ventrem
eius, femur percuſſit, cachinnansque ad ſa-
cerdotes inquit, o capita nequam! huius-
cemodi dii exiſtunt, ſanguine atque carne
præditi, et ferrum ſentientes? dignus ni-
mirum AEgyptiis hic deus; vos certe me
ludibrio habuiſſe non iuvabit. Hæc loquu-
tus imperavit iis, quorum hoc munus erat,
ut ſacerdotes quidem acriter flagris cæde-
rent; ceteros autem AEgyptios ut quem-
que feſto deditum adipiſcerentur, occide-
rent. Ita feſtum ſane ſolutum eſt AEgy-
ptiis, ſacerdotes mulcati; Apis ſauciatus
femur, in templo iacens extabuit; quem
e vulnere extinctum tumulavere ſacerdotes
30 clam Cambyſe. Ob hoc ſcelus, ut AEgy-
ptii aiunt, continuo Cambyſes inſaniit: qui
ne antea quidem compos mentis fuerat. Et
primo quidem pravum impetum vertit in
Smerdin, ex eiſdem parentibus fratrem,
quem ex AEgypto remiſerat in Perſas, li-
vore commotus, quod ille Perſarum ſolus
arcum, quem Ichthyophagi ab AEthiope
tulerant, ad duos fere digitos adduceret:
quod nemo alius e Perſis poterat. Smerdi
igitur in Perſidem profecto, hanc vidit in
ſomnis Cambyſes viſionem: nuncius qui-
dam e Perſis veniens, ei nunciare eſt vi-
ſus, Smerdin in regio ſedentem ſolio cœ-
lum contigiſſe vertice. Ob id Cambyſes
ſibi metuens, ne ſe necato a fratre occu-
paretur imperium, ad illum interimendum
mittit in Perſas Prexaſpem, ſibi ex Perſis
virum fideliſſimum. Hic ubi Suſa aſcen-
dit, Smerdin necandum curavit, ut qui-
dam aiunt, quum eduxiſſet venatum: qui-
dam, quum ad mare Rubrum duxiſſet, de-
31 merſiſſe. Et hoc quidem initium malorum
Cambyſis extitiſſe ferunt. Secundum au-
tem

δὲ τῇ οὐρῇ, τὰς τρίχας διπλᾶς, ἐπὶ δὲ τῇ γλώσσῃ,
κάνθαρον. Ὡς δὲ ἤγαγον τὸν Ἆπιν οἱ ἱρέες, ὁ Καμ-
βύσης, οἷα ἐὼν ὑπομαργότερος, σπασάμενος τὸ ἐγ-
χειρίδιον, θέλων τύψαι τὴν γαστέρα τοῦ Ἄπιος, παίει τὸν
μηρόν· γελάσας δὲ, εἶπε πρὸς τοὺς ἱρέας, „ Ὦ κα-
„ καὶ κεφαλαὶ, [a] τοιοῦτοι θεοὶ γίνονται ἔναιμοί τε καὶ
„ σαρκώδεες, καὶ [b] ἐπαΐοντες σιδηρίων; ἄξιος [c] μὲν
„ Αἰγυπτίων οὗτός γε ὁ θεός· ἀτάρ τοι ὑμεῖς γε οὐ 171
„ χαίροντες, γέλωτα ἐμὲ θήσεσθε." ταῦτα εἴπας,
ἐνετείλατο τοῖσι ταῦτα πρήσσουσι, τοὺς μὲν ἱρέας [d] ἀπο-
μαστιγῶσαι, Αἰγυπτίων δὲ τῶν ἄλλων τὸν ἂν λάβωσι
ὁρτάζοντα κτείνειν. ὁρτὴ [e] μὲν δὴ διελέλυτο Αἰγυπτίοι-
σι· οἱ δὲ ἱρέες ἐδικαιοῦντο· ὁ δὲ Ἆπις πεπληγμένος τὸν
μηρὸν, ἔφθινε ἐν τῷ ἱρῷ κατακείμενος· καὶ τὸν μὲν,
τελευτήσαντα ἐκ τοῦ τρώματος, ἔθαψαν οἱ ἱρέες λά-
θρῃ Καμβύσεω. Καμβύσης δὲ, ὡς λέγουσι Αἰγύπτιοι,
[f] αὐτίκα διὰ τοῦτο τὸ ἀδίκημα ἐμάνη, ἐὼν οὐδὲ
πρότερον φρενήρης· καὶ πρῶτα μὲν τῶν κακῶν ἐξερ-
γάσατο τὸν ἀδελφεὸν Σμέρδιν, ἐόντα πατρὸς καὶ
μητρὸς τῆς αὐτῆς· τὸν ἀπέπεμψε [g] ἐς Πέρσας φθό-
νῳ ἐξ Αἰγύπτου, ὅτι [h] τὸ τόξον μοῦνος Περσέων ὅσον
τε ἐπὶ δύο δακτύλους εἴρυσε, [i] τὸ παρὰ τοῦ Αἰ-
θίοπος ἤνεικαν οἱ Ἰχθυοφάγοι· τῶν δὲ ἄλλων Περ-
σέων οὐδεὶς οἷός τε ἐγένετο· ἀποιχομένου ὦν ἐς Πέρ-
σας τοῦ Σμέρδιος, ὄψιν εἶδε ὁ Καμβύσης [k] ἐν τῷ
ὕπνῳ τοιήνδε· ἔδοξέ οἱ ἄγγελον ἐλθόντα ἐκ Περσέων
ἀγγέλλειν ὡς ἐν τῷ θρόνῳ τῷ βασιληΐῳ ἱζόμενος
Σμέρδις, τῇ κεφαλῇ τοῦ οὐρανοῦ ψαύσειε· πρὸς ὦν
ταῦτα, δείσας περὶ ἑωυτοῦ μή μιν ἀποκτείνας ὁ
ἀδελφεὸς [l] ἄρχῃ, πέμπει Πρηξάσπεα ἐς Πέρσας,
ὃς οἱ ἦν ἀνὴρ Περσέων πιστότατος, [m] ἀποκτενέοντά
μιν· ὁ δὲ, ἀναβὰς ἐς Σοῦσα, ἀπέκτεινε Σμέρδιν· οἱ
μὲν λέγουσι, ἐπ' ἄγρην ἐξαγαγόντα· οἱ δὲ, ἐς τὴν
Ἐρυθρὴν θάλασσαν προσαγαγόντα καταποντῶσαι.
Πρῶτον μὲν δὴ λέγουσι Καμβύσῃ τῶν κακῶν ἄρ-
ξαι τοῦτο. δεύτερα δὲ, ἐξεργάσατο τὴν ἀδελ-
φεὴν,

a Ald. Arch. Vind. Paris. B. Rem. Valla. In *M. Paſſ.* et *Ask.* οὗτοι οἱ. *b* Ἐπαΐοντες *Arch.* *c* Μὲν Αἰγ. οὗτός γε ὁ θεὸς *V. Arch.* In *Med. Paſſ. Ask.* μέν γε — οὗτός γε & poſterius γε non habet *Ald.* *d* Ἀπομαστιγῶσιν *Arch.* *e Ald. M. Arch. V. Paſſ. Ask.*, δὴ excidit operarum negligentia in aliis. Mox ἐδικαιοῦντο *Arch. V.*, prave. *f Paſſ. Ask. V. Arch.*, vulgo διὰ τ. τὸ ἀδ. αὐτίκα. *g* Exulant haec duo ex *Arch.* *h M. Paſſ. Ask. Arch. V.*, τὸ *Ald.* non habet. *i Ald. Paris. A. B. Rem.*, ὁ *M.* et ſequaces cum *Arch.*, male. *k* Tria iſta abſunt *V. Arch.* ſine cauſſa. Vid. II, 139. *l Arch. V.* ora *Steph. Paſſ. Ask.*, ἄρξῃ *M.* et alii: mox ἐς Πέρσας non novit *Arch. V.* *m* Haec ſeptem negligens librarius *Ask.* praeteriit.

Qui *Herodotum* ſtudioſe cum verſaverint, utique hic ὑπὸ δὲ τῇ γλώσσῃ κάνθαρον inveniſſe cenſendi ſunt: atque haec plauſibilis coniectura *Iablonskii* Panth. IV, 2. p. 183.

27. Παίει τὸν μηρόν] E vulnere contabuit et mortuus eſt tandem; ut Apin Cambyſes occidiſſe dicitur *Plutarcho* de Is. et Os. §. 44. *AEliano* V. H. VI, c. 8. Poſtea temporis inſaniam Cambyſis ſuperavit, ſacro vitulo mactato, Artaxerxes Ochus; quem contemtum quum *aſinum* dicaces vocarent AEgyptii, ὁ μέντοι ὄνος οὗτος, inquiebat, ὑμῶν κατευωχήσεται τὸν βοῦν, atque ita ἔθυσε τὸν βοῦν, narrante *Plutarcho* §. 31. e Perſicis *Dinonis*, e quibus, ſicut alia plurima quae nobis aliunde non innotuiſſent, ſua hauſit *AElianus* V. H. IV, c. 8. conf. Idem de N. A. X, c. 28. et *Maximus Tyr.* XXXV. §. 1. Cambyſis inſanum facinus deteſtatus, utroque vir multo melior, Darius Hyſtaſpis, populari ſuperſtitione ſcienter uſus, AEgyptiorum ſic ſibi favorem conciliavit, ut illum unum omnium Regum maxime coluerint et vivum et fato functum, teſte *Diodoro Sic.* L. I, c. 95. vid. *Polyaen.* VII, c. X, 7. VALCKEN.

29. Τοιοῦτοι θεοὶ γίνονται &c.] Multo hoc ſignificantius quam *Medic.* οὗτοι οἱ. Addunt auctoritatem ſchedae veteres. In ſequentibus ſecutus *Arch.* et *Vind.* ſum, non oblitus γε in Poëtis bis ſaepe uno in verſu collocari, quibus urguens adeſſe cauſa ſolet metri. Confer Cl. *Valckenarium* ad Tragici Phoeniſſ. v. 557. p. 209.

44. Τὸ τόξον μοῦνος —— ἐπὶ δύο δακτύλους εἴρυσε] Damnat haec, futilia arbitratus, Cl. *de Pauw*; neque enim arcui tam inflexibile robur, ut Perſarum nemo intendere valuerit, adfuiſſe: aliud, modo verba, ut oportet, ſcribantur, indicari: *Herodoti* manum eſſe ὅσον τε ἐπὶ δύο δακτύλους εἴρυσε, h. e. ἐπείρυσε, praepoſitione interpoſitis aliis a verbo diſtracta, *duobus fere digitis*, indice nempe et maximo, *arcum tenderet*. Quod ego commentum exagitare nolo. De ingente arcus rigore teſtatur rex AEthiops C. 22., vires eum tendendi haud obſcure negans Perſis: ineſt praeterea emendationi tale loquendi genus, cui par deſidero.

51. Τῇ κεφαλῇ τοῦ οὐρανοῦ ψαύσειε] Induit hoc, iterum iterumque hac in narratione repetitum, proverbii ſpeciem. *Ariſtaenetus* L. I. Ep. XI. καὶ τὸ λεγόμενον δὲ τοῦτο, ἐδόκει τῇ κεφαλῇ ψαύειν τοῦ οὐρανοῦ. *AElianus* Var. XII, 41. ὁ πόνος αὐτοῦ τοῦ οὐρανοῦ ψαύσειε, recte ſic *Faber* et *Perizonius*. Parum diſcrepat *Eunapii* Vit. AEdeſii p. 48. καὶ ἡ δόξα τῶν ἄστρων ἔψαυε· *Libanii* quoque Tom. II. p. 115. B. καὶ πατέρων ἀρεταὶ ψαύουσαι τῆς οὐρανίας ἀψῖδος. Cultum utrumque, atque hoc de fonte manans, ſicuti Horatianum, *ſublimi feriam ſidera vertice.* Vide *Barth.* in *Statii* Theb. III, 155. Mox ἄρχῃ, cui ſchedae decus et auctoritatem conciliant, recuperavit locum, quem duobus iſtis ἐς Πέρσας cum *Arch.* et *Vind.* ſi recuſaveris, non obluctabor.

56. Ἐπ' ἄγρην ἐξαγαγόντα] *Redit ad* Σμέρδιν, *exeuntem*, ἐξελαύνοντα. *Malim tamen* ἐξαγαγὼν, *ut ad Prexaſpem redeat. Quid ſibi velit* προσαγαγόντα, *non video. Forte* πρὸς ἁλιείην ἀγαγόντα *ad piſcationem.*

Soror uxor eius. Iudices Regii in Perſis. Prudentia eorum circa Cambyſem, ut ſororem ducat contra morem, cui ſecundam addit: in AEgypto occiſam.

φὴν, [a] ἐπισπομένην οἱ ἐς Αἴγυπτον, τῇ καὶ συνοίκεε, καὶ ἦν οἱ ἀπ' ἀμφοτέρων ἀδελφεή· ἔγημε δὲ αὐτὴν ὧδε· οὐδαμῶς γὰρ ἐώθεσαν πρότερον τῇσι ἀδελφεῇσι συνοικέειν [b] οἱ Πέρσαι· ἠράσθη μιῆς τῶν ἀδελφεῶν Καμβύσης· καὶ ἔπειτα βουλόμενος αὐτὴν γῆμαι, ὅτι οὐκ ἐωθότα ἐπενόεε ποιήσειν, εἴρετο καλέσας τοὺς [c] βασιληίους δικαστὰς, εἴτις ἐστὶ κελεύων νόμος τὸν βουλόμενον ἀδελφεῇ συνοικέειν· οἱ δὲ βασιλήιοι δικασταὶ, κεκριμένοι ἄνδρες γίνονται Περσέων, ἐς οὗ ἀποθάνωσι, [d] ἤ σφι παρευρεθῇ τι ἄδικον, μέχρι τούτου· οὗτοι δὲ [e] τοῖσι δίκας δικάζουσι καὶ ἐξηγηταὶ τῶν πατρίων θεσμῶν γίνονται, καὶ πάντα ἐς τούτους [f] ἀνακέαται· εἰρομένου ὦν τοῦ Καμβύσεω, [g] ὑπεκρίνοντο αὐτῷ οὗτοι καὶ δίκαια καὶ ἀσφαλέα· φάμενοι, νόμον οὐδένα
172 ἐξευρίσκειν, ὃς κελεύει ἀδελφεῇ συνοικέειν ἀδελφεόν· ἄλλον μέν τοι ἐξευρηκέναι νόμον, τῷ βασιλεύοντι Περσέων ἐξεῖναι ποιέειν [h] τὸ ἂν βούληται· οὕτω οὔτε τὸν νόμον ἔλυσαν, δείσαντες Καμβύσεα· ἵνα τε μὴ αὐτοὶ ἀπόλωνται τὸν νόμον περιστέλλοντες, παρεξεῦρον ἄλλον νόμον σύμμαχον τῷ θέλοντι γαμέειν ἀδελφεάς. τότε μὲν δὴ ὁ Καμβύσης ἔγημε τὴν [i] ἐρωμένην· μετὰ μέν τοι οὐ πολλὸν χρόνον ἔσχε ἄλλην ἀδελφεήν· τουτέων [k] δῆτα τὴν νεωτέρην ἐπισπομένην οἱ ἐπ' Αἴγυπτον κτείνει. Ἀμφὶ δὲ τῷ θανάτῳ αὐτῆς διξὸς, ὥσπερ περὶ Σμέρδιος, [l] λέγεται λόγος. Ἕλληνες μὲν γὰρ λέγουσι Καμβύσεα [m] συμβαλέειν σκύμνον λέοντος σκύλακι κυνός· θεωρέειν δὲ καὶ τὴν γυναῖκα ταύτην· νικωμένου δὲ τοῦ σκύλακος, ἀδελφεὸν αὐτοῦ ἄλλον σκύλακα, ἀπορρήξαντα τὸν δεσμὸν, παραγενέσθαι οἱ· δύο δὲ γενομένους οὕτω δὴ τοὺς σκύλακας ἐπικρατῆσαι τοῦ σκύμνου· καὶ τὸν μὲν Καμβύσεα ἥδεσθαι θεώμενον· τὴν δὲ παρημένην δακρύειν. Καμβύσεα δὲ μαθόντα τοῦτο, ἐπείρεσθαι διότι [n] δακρύοι· τὴν δὲ εἰπεῖν, ὡς ἰδοῦσα τὸν σκύλακα τῷ ἀδελφεῷ τιμωρήσαντα, δακρύσειε, μνησθεῖσά τε Σμέρδιος, [o] καὶ μαθοῦσα ὡς κείνῳ οὐκ εἴη ὁ τιμωρήσων. Ἕλληνες μὲν δὴ διὰ τοῦτο τὸ ἔπος φασὶ αὐτὴν ἀπολέσθαι

tem perpetravit in ſorore, in AEgyptum eum ſequuta: quæ et uxor et ex eiſdem parentibus erat ſoror; quam hunc in modum duxerat. Antehac enim Perſæ nequaquam conſueverant ſorores in matrimonium accipere. Cambyſes, unius ſororum amore captus, cupiduſque deinde ducendi illam uxorem, quum rem inſolitam cogitaret efficere, arceſſit eos qui regii iudices nominantur. Hos Cambyſes percontatur, num qua lex ſit, quæ iubeat volentem cum ſorore contrahere matrimonium. Hi autem regii iudices, probati e Perſis viri, ſuntque perpetui, donec moriantur, aut iniuſtum aliquid in illis compertum fuerit. Iſti apud Perſas inter litigantes et legum patriarum ſunt interpretes, et ad eos omnia referuntur. Percunctanti igitur Cambyſi et iuſte et caute illi reſpondebant, negantes ullam ſe invenire legem, quæ iubeat fratrem ducere ſororem: tamen inveniſſe aliam legem, qua liceat regi Perſarum facere quicquid libeat. Ita neque legem ſolverunt metu Cambyſis: et ne legem tuentes ipſi perirent, aliam adinvenerunt adiutricem eius, qui ſorores in matrimonium ducere vellet. Tunc itaque Cambyſes eam quam amabat accepit uxorem, et poſt non multum temporis habuit alteram. Harum iuniorem, quæ ipſum in AEgyptum comitata eſt, interemit. Cuius mors, quem- 32
admodum illa Smerdis, anceps refertur. Græci ſiquidem aiunt, dum Cambyſes duos catulos, alterum leonis, alterum canis, committit, hanc interfuiſſe ſpectaculo: et quum caninus catulus ſuperaretur, alterum catulum huius fratrem abrupto loro ſuperveniſſe; et quum duo eſſent, ita ſuperiores catulos leunculo extitiſſe. Et Cambyſe, dum id cernit, capiente voluptatem, hanc ei aſſidentem illacrymaſſe. Ea re animadverſa, Cambyſem interrogaſſe quidnam lacrymaretur: et mulierem dixiſſe, ſe viſo catulo ſuppetias fratri ferente, ideo flere, quod ſubierit memoria Smerdis, cuius ſciret neminem fore ultorem. Ob hoc dictum Græci

a Ἑπομένην margo *Steph. Ask. Paſſ.* ex gloſſa. ἐπισπωμ. *Arch. V. Ald.*, prave. *b* Deſit articulus *Ask. Arch. Paſſ.* *c* Βασιλ. καλεομένους δικασ. *Arch. Valla*, *Vind.* Obverſata haec fuerunt *Heſychio* in Βασιλήϊοι. *d* *M. Arch. Paſſ. Ask.*, alii ἤν σφι μὴ παρευρ., tum μέχρι τούτου *Vind. Arch.*, τούτων *Ald. Med.* &c. *e* Τοῖσι Πέρσῃσι δικάζουσι *V. Arch. Valla.* *f* *Ald.*, alii ἀνακέεται aut ἀνακεῖται. *g* *M. Paſſ. Ask.*, ὑπεκρίναντο *Vind. Arch. Ald.* Exſcripſit haec Schol. *Luciani* de Sacrif. T. 1, p. 530., nonnulla mutans. *h* Τὸ ἂν *Paſſ. Ask. Arch. V.* ora *Steph.*, τὰ ἂν *Med. Ald.* Mox *Reiskius* δείσαντές τε Καμβύσεα, ἵνα μὴ αὐτοί. *i* Εἰρημένην *V. Arch. Valla*, tum μετὰ δὲ χρόνον ceteris omiſſis iidem. *k* Δὴ τὴν *Arch. V.* et ἐπισπωμ. cum *Aldo.* *l* Ora *Steph. Arch. V. Ask. Paſſ. Rem.* Fragm. *Paris.*, ἐκφέρεται λόγος *Ald. M.*, mox μὲν γὰρ λεγ. plerique, a *Med. Paſſ. Ask.* γὰρ abeſt. *m* Non legit *Arch.*, ſed mox κυνὸς βαλλέειν μάχεσθαι. *n* Δακρύει *V.* Fragm. *Paris.* *o* Καὶ καταμαθ. *Arch. Vind.*, tum ἐκείνῳ cum *Paſſ.* et *Ask.*

Haec vir doctiſſimus in *Miſcell. Lipsienſ.*; verum enim vero προσαγαγόντα καταποντῶσαι cum Prexaſpem fingent, aliumne praecedentia poſtulabunt? Adduxit infelicem Smerdin ad Rubrum mare, ſive *Perſicum ſinum*, (nam is innuitur, uti 1, 189. vi, 20.) Prexaſpes, ſed quo obtentu proditum non eſt.

65. Εἴρετο τοὺς βασιληΐους δικαστάς] In *Scholiis* ad *Lucian.* de Sacrif. 1, p. 530. reſponſum exhibetur iudicum ad Regis quaeſtionem. De Regiis his iudicibus agens *Briſſonius* de R. P. 1, p. 119. eoſdem fuiſſe cenſuit apud Perſas τοὺς περιχώρους δικαστὰς et τοὺς βασιλικοὺς, quos diverſis his appellationibus diſtinguit *AElian.* V. H. 1, c. 34. iſthoc cap. tribuſque praecedentibus Perſica tradens haud certe protrita: ſed iudices περιχώρους, ſive *Dinon*, ſeu alius vocaſſe videtur, qui regionem peragrantes ius dicendo leviores forte controverſias in pagis dirimebant; quales olim in Attica Κατὰ Δήμους δικασταὶ dicti, οἳ περιϊόντες κατὰ δήμους τὰ μέχρι δραχμῶν δέκα ἐδίκαζον, teſte *Ariſtotele* ap. *Harpocr.* et *Poll.* viii, 100. In *Demoſthenis* Or. c. Timocratem lectum olim Κατὰ δήμους δικαστὰς, non inventum *Valeſio*, reſtitui debet p. 463. §. 176. ubi vulgatur κατὰ νόμους δ. VALCKEN.

66. Βασιληΐους δικαστάς] Interponi καλεομένους ex *Valla* et Codd. poterit, ubi neceſſitas, quam nullam videō, urſerit. Supra C. 14. et vii, 194. βασιλήϊοι δικασταὶ tantum. Multa de illis *Barn. Briſſonius* R. Perſ. 1, 132. p. 187. et docti interpretes ad *AEliani* Var. Hiſt. 1, cap. ult. et in *Heſychium*, quibus ex *Heliodori* AEthiop. viii. p. 482. adſtrui poſſunt: τούς τε δυνάστας Περσῶν, οἷ τὸ βουλεύεσθαι ὑπὲρ τῶν κοινῶν, καὶ δικάζειν καὶ τιμωρίας ὁρίζειν ἰσχὺν εἶχον. Adferunt enim illis amplius ornamentum.

69. Ἤ σφι παρευρεθῇ τι ἄδικον] Cl. *Gronov.* iure ita. Firmatur caſu Sandocis, quem *regium iudicem* Darius, ὅτι ἐπὶ χρήμασι ἄδικον δίκην ἐδίκασε, in crucem tolli iuſſit vii, 194. Scripſi μέχρι τούτου, ſicuti C. 21. Nam quae *Valla* et *Arch.* mox liberaliter offerunt, illis non utor. Cum *Aldino* ἀνακέαται ſecus habet: male *Stephanus* mutavit, quippe Ἰωνικὸν et genuinum, uti 1, 14. et alias.

80. Ἔγημε τὴν ἐρωμένην] Nihil demuto. Atoſſam intelligit, indice Schol. *Luciani*, idque liquet ex C. 88. huius Muſae. Sororum Cambyſis alteram, comitem in AEgyptum et deinceps uxorem *Libanius* Antioch. p. 343. et Or. xxxii. p. 668. D. *Meroën* indigetat, haud ſcio unde edoctus. Mox λέγεται λόγος ex Membranis placuit. Τῆς πέμ ΛΕΓΕΤΑΙ δὲ ΛΟΓΟΣ ii, 135. et C. 47. ἔστι μὲν λόγος περὶ αὐτοῦ λεγόμενος &c.

99. Θέλ-

Græci illam a Cambyſe fuiſſe interemptam
memorant: AEgyptii vero ob id, quod, quum
ad menſam diſcumberetur, mulier lactucam
ſumpsit, eiusque decerptis foliis, virum in-
terrogavit, utrum diſcerpta lactuca an denſa
pulchrior foret: quum hic reſpondiſſet, den-
ſam; hanc, inquit, lactucam aliquando imi-
tatus es, qui Cyri domum denudaſti. Ibi
Cambyſem indignatione percitum, inſiluiſſe
calcibus in prægnantem, eamque abortu e-
33 dito deceſſiſſe. Ita Cambyſes in domeſticis
inſaniit, ſive id propter Apin, ſive aliun-
de, qualia multa humanis mala contingere
ſolent. Etenim fertur Cambyſes ab ipsis na-
talibus grandi quodam laboraſſe morbo,
quem quidam ſacrum nominant: ut haud ab
fide fuerit, quum corpus magna infirmitate
correptum eſſet, eius nec mentem ſanam
34 fuiſſe. At in alios quoque Perſas hæc inſa-
nivit; narratur enim dixiſſe Prexaſpi, quem
præcipuo honore proſequebatur, et qui ad
eum nuncios perferebat: et cuius filius pin-
cerna Cambyſis erat, qui honos et ipse non
parvus est. Fertur autem dixiſſe ista; o
Prexaſpes, quemnam virum Perſæ me eſſe
cenſent? aut qualem de me ſermonem ha-
bent? Et iste reſpondiſſe, o Domine, ce-
tera quidem omnia in te magnis laudibus fe-
runt; ſed nimis te vino deditum aiunt eſſe.
Hæc ille de Perſis dicebat. Quibus ille in-
dignatus, *Siccine*, *reſpondit*, *me Perſæ aiunt
vino deditum deſipere, nec mentis eſſe com-
potem? ergo in eo, quod prius dixerunt, non
veri fuere.* Nam Perſas conſiliarios ſuos, in
qui-

σθαι ὑπὸ Καμβύσεω. Αἰγύπτιοι δὲ, ὡς τραπέζῃ
περικατημένων, λαβοῦσαν [a] θρίδακα τὴν γυναῖκα
περιτίλαι· καὶ ἐπανείρεσθαι τὸν ἄνδρα, [b] κότερον
περιτετιλμένη ἢ δασεῖα ἡ θρίδαξ ἐοῦσα εἴη καλλίων·
καὶ τὸν φάναι, [c] δασεῖαν· τὴν δὲ εἰπεῖν, „ Ταύτην
„ [d] μέν τοί κοτε σὺ τὴν θρίδακα ἐμιμήσαο, τὸν Κύ-
„ ρου οἶκον ἀποψιλώσας·" τὸν δὲ θυμωθέντα, ἐμπη-
δῆσαι αὐτῇ ἐχούσῃ ἐν γαστρὶ, καί μιν ἐκτρώσασαν
ἀποθανεῖν. Ταῦτα μὲν ἐς τοὺς [e] οἰκηΐους ὁ Καμβύ-
σης ἐξεμάνη, εἴτε [f] δὴ διὰ τὸν Ἆπιν, εἴτε καὶ ἄλ-
λως, οἷα πολλὰ ἔωθε ἀνθρώπους κακὰ καταλαμβά-
νειν· καὶ γάρ τινα [g] ἐκ γενεῆς νοῦσον μεγάλην λέγε-
ται ἔχειν ὁ Καμβύσης, τὴν ἱρὴν ὀνομάζουσί τινες· οὔ
νύν τοι ἀεικὲς οὐδὲν ἦν, τοῦ σώματος νοῦσον μεγάλην
νοσέοντος, μηδὲ τὰς φρένας ὑγιαίνειν. Τάδε δ' ἐς
τοὺς ἄλλους Πέρσας ἐξεμάνη· [h] λέγεται γὰρ εἰπεῖν
αὐτὸν πρὸς Πρηξάσπεα, τὸν ἐτίμα τε μάλιστα, καί
οἱ τὰς ἀγγελίας ἐφόρεε οὗτος, τούτου τε ὁ παῖς [i] οἰ-
νοχόος ἦν τῷ Καμβύσῃ, [k] τιμὴ δὲ καὶ αὕτη οὐ σμι-
κρή· εἰπεῖν δὲ λέγεται τάδε, „ Πρήξασπες, κοῖόν
„ με τίνα νομίζουσι Πέρσαι εἶναι ἄνδρα; τίνας τε
„ λόγους περὶ [l] ἐμέο ποιεῦνται; τὸν δὲ εἰπεῖν, Ὦ
„ δέσποτα, τὰ μὲν ἄλλα πάντα μεγάλως ἐπαι-
„ νέαι, τῇ δὲ [m] φιλοινίῃ σέ φασι πλεόνως προσ- 173
„ κέεσθαι·" τὸν μὲν δὴ λέγειν ταῦτα περὶ Περσέων·
τὸν δὲ θυμωθέντα, [n] τοιάδε ἀμείβεσθαι, „ Νῦν
„ ἄρα μέ [o] φασι Πέρσαι οἴνῳ προσκείμενον παρα-
„ φρονέειν, καὶ οὐκ εἶναι νοήμονα· οὐδ' ἄρα σφέων
„ οἱ πρότεροι λόγοι ἦσαν [p] ἀληθέες·" πρότερον
γὰρ δὴ ἄρα Περσέων οἱ συνέδρων ἐόντων, καὶ
Κροί-

a Citat Gloſſ. Sangerman. et *Phrynichus*. Mox περιτεῖλαι *M. Paſſ. Aſk.*, vulgatum habet *Ald. Arch. V. Rem. Paris. A. B.* cum Fragm. *b Arch. M. Paſſ. Aſk. V.*, κότερα *Ald.*, ſtatim περιτετιλμ. ἢ δασεῖα ἡ θρίδαξ ἐοῦσα εἴη καλλίων *Arch. Vind.*; ultimum καλλίων etiam in *M. Aſk. Paſſ.* Fragm. *Paris.*; ἀμείνων *Ald.*, olim erat ἡ θρίδαξ ἢ δασεῖα, εἴη καλ. *c Arch. V. Paſſ. Aſk.* ora *Steph.*, alii cum *M.* δασεῖα. *d M. V.* Fragm. *Paris. Paſſ. Aſk.*, μὲν δή κοτε *Ald. Paris. A. Rem.*; tum διεμιμήσαο Fragm. *Paris.*, ἐμιμήσω *Arch. V.* *e* Οἰκειοτάτους *V. Arch. Valla*, qui οἰκειοτάτους ſi obſerrent, quod hac in re C. 65., laudem mererentur. *f Arch. Aſk. V. Paris. A. B. Ald.*, quod revocavi, in aliis δέ. *g* Καὶ ἐκ γεν. *Arch. V.*, paullo ſuperius κακὰ non habet *Paſſion.* tum ἔωθεε *M. Paſſ. Aſk.*, vulgo ἔωθε cum *Ald. Arch. V.* *h* Quatuor haec omittit Fragm. *Paris.*, ſed πρὸς δὲ Πρ. *i* Οἰνοχόει Καμβ. idem. *k M. Aſk. Paſſ. V. Arch.*, καὶ in aliis non invenitur. *l* Ἐμεῦ *Arch. V.* *m M. Paſſ. Aſk. Arch. V. Valla*, Fragm. *Paris.*, in quo μεγάλως προτιμ., φιλοινείῃ *Ald.* et *Edd.* prior. cum *Paris. A.* *n* Fragm. *Paris. M. Aſk. Paſſ.*, ceteri τοῖσδε, levi differentia. *o Paſſ. Aſk. Arch.*, ſed προσκειμένων neglecto οἴνῳ *V.*, *Valla*, ora *Steph.*, Πέρσαι aliis abſunt. *p* Ἀληθέες, αὐτίκα δὴ εἴσῃ πρότερον Fragm. *Paris.*

99. Θρίδακα τὴν γυναῖκα περιτῖλαι] Remittimur ad exploſum ἀποτείλας Muſae Primae C. 123., ut περιτεῖλαι *Med.* ſtabiliatur. Error est ſcribarum, ſimplicem vocalem et diphthongum, ut ſaepiſſime in MSS., confundentium. Iam quod in *Arch.* et *Vind.* ἢ δασεῖα ἡ θρίδαξ ἐοῦσα Herodoteum quodammodo redolet genium; prorſus autem, ubi δασέη foret. Verum multorum in ſimilibus graſſata licentia est. Θρίδαξ ex Grammaticorum decreto Ionum tantum est, θριδακίνη Atticorum, cui docti viri non adſurgunt. Lege eorum animadverſiones ad *Thom. Mag.* Θριδακίνη.

1. Ἢ δασεῖα εἴη καλλίων] Interpretamentum videtur, quod in Codd. inventum a *Galeo* et *Gronov.* καλλίων· ab *Herodoto* ſcriptum: κότερα περιτετιλμένη ἡ θρίδαξ, ἢ δασεῖα ἐοῦσα (hoc e Codd. reciperem), εἴη ἀμείνων· καὶ τὸν φάναι, δασεῖαν. Hoc in loco Ἀμείνων reddi potuit καλλίων, ut Ἄμεινον, κάλλιον *Heſychio*, non vice verſa. Quam περιτετιλμένην *Herod.* θρίδακα ἀπολελεμμένην dixit *Epicharmus Athen.* II, p. 68. F. VALCKEN.

10. Τὴν ἱρὴν ὀνομάζουσί τινες] Vulgus nimirum et ſuperſtitioſi, quorum credulitatem et fraudes explodit Cous Senex in elegante commentario περὶ τῆς ἱερῆς νούσου, cuius ex p. 308., diſciplina certe, fluxit veriſſima ſequens ſcriptoris obſervatio.

19. Περὶ ἐμέο ποιεῦνται] Rarior pronominis flexio in Muſis, obvia libro I, 126. VI, 86, I. &c. uti σέο C. 9. &c. Contra ea σεῦ et ἐμεῦ, quod hic in *Arch.* et *Vind.*, creberrima. Vir Cl. *Corn. de Pauw* in Praefatione galeata, *Phrynicho* praefixa, non dubitat, amanuenſes erraſſe, et pro σέο et μέο ſcripsiſſe σεῦ et μεῦ· haec enim Dorica eſſe, non Ionica. *Etymologum* auctorem in Ἐμεῖο et *Phavorinum* in V. Ἐγὼν advocat hanc ad rem, non malos quidem, at non locupletes. Gravior multo *Apollonius Dyſcolus* in Excerptis est et apud *Salmas.* in *Solin.* p. 591., ubi Ἐμεῦ κοινὴ Ἰώνων καὶ Δωριέων· ἐμεῦ δ' ἕλετο μέγαν ὅρκον· ex *Homero*, cui *Pherecyden* et *Democritum* addit, quos omnes una cum *Herodoto* a ſcribis in his depravatos, etſi *Pavius* confidenter adſerit, haud facile obtinebitur. Equidem non inprobo ἐμέο, ſicubi *Codd.* adest auctoritas, nec ἐμεῦ.

21. Φιλοινίῃ —— προσκέεσθαι] Optime reſtituit *Gronovius*: *Herod.* I, c. 134. de Perſis: Οἴνῳ κάρτα προσκέαται. *Athen.* X. p. 433. B. Φιλοινός ἐστιν ὁ πρὸς οἶνον ἕτοιμος· —— Νέστωρ προσέκειτο τῶν ἄλλων μᾶλλον τῷ οἴνῳ. Eamdem reſpiciens hiſtoriam, ſua tamen aliunde repetiit, *Seneca* de Ira III, c. 14. *Cambyſen regem nimis deditum vino* (Φιλοινίῃ προσκείμενον) *Prexaſpes unus ex cariſſimis monebat, ut parcius biberet; turpem eſſe dicens ebrietatem in Rege, quem oculi omnium aureſque ſequerentur.* Ex *Herodoto* hiſtoriam ſumſiſſe *Seneca* videbatur *Io. Hartungo* Locor. Memorab. Decur. II, c. 2, 20. VALCKEN.

23. Νῦν ἄρα με φασὶ Πέρσαι] Hoc MSS. repoſitum volunt, estque opportunum. Post pauca πρὸς τὸν πατέρα Κῦρον Fragm. *Paris.* ex Graecorum more. *Lucianus* Tim. C. 42. οὐδὲν ἄρα ἦτε ὡς πρὸς Τίμωνα. *Plutarch.* Solert. Anim. p. 963. B. καί τοι τὸ μηδὲν ἐν τούτοις πρὸς ἐλέφαντα καὶ κάμηλον ὄντες. In quibus ſimilibusque aliis πρὸς comparationi ſervit. Sed *Cod.* ille ſolitarius incedit: πρὸς τὸν πατ. τελέσαι Κῦρον *Reisk.* et *Abresch.* ὥςε τελέσαι accipiunt recte, ut ad patris exemplar perveniat, ſive eum acquiparet. Namque *ad patrem conſummandum*, quod pro Laurentiano *adaequandum* Latina acceperunt, obſcurum et alienum est.

Κροίσου, εἴρετο Καμβύσης κοῖός τις [a] δοκέοι ἀνὴρ εἶναι πρὸς τὸν πατέρα τελέσαι Κῦρον· οἱ δὲ ἀμείβοντο ὡς εἴη ἀμείνων τοῦ πατρός· τά τε γὰρ ἐκείνου πάντα ἔχειν αὐτὸν, καὶ [b] προσεκτῆσθαι Αἴγυπτόν τε καὶ τὴν θάλασσαν. Πέρσαι [c] μὲν δὴ ταῦτα ἔλεγον. Κροῖσος δὲ παρεὼν τε καὶ οὐκ ἀρεσκόμενος [d] τῇ κρίσει, εἶπε πρὸς τὸν Καμβύσεα τάδε, „ Ἐμοὶ μέν νυν, ὦ παῖ „ Κύρου, οὐ δοκέεις ὅμοιος εἶναι τῷ πατέρι· οὐ γάρ κώ „ τοί ἐστι υἱὸς οἷόν σε ἐκεῖνος κατελίπετο.” ἥσθη τε [e] ταῦτα ἀκούσας ὁ Καμβύσης, καὶ ἐπαίνεε τὴν Κροίσου κρίσιν. Τούτων δὴ ὦν ἐπιμνησθέντα, ὀργῇ λέγειν πρὸς τὸν Πρηξάσπεα, „ Σύ νυν [f] μάθε αὐτὸς, „ εἰ λέγουσι Πέρσαι ἀληθέα, εἴτε αὐτοὶ [g] λέγοντες „ ταῦτα παραφρονέουσι· εἰ μὲν γὰρ τοῦ παιδὸς τοῦ σοῦ „ τοῦδε ἑστεῶτος ἐν τοῖσι προθύροισι βαλὼν [h] τύχοιμι „ μέσης τῆς καρδίης, Πέρσαι φανέονται λέγοντες οὐδέν· „ ἢν δὲ ἁμάρτω, φάναι [i] Πέρσας τε λέγειν ἀληθέα, „ καί με μὴ σωφρονέειν· ταῦτα [k] δὲ εἰπόντα, καὶ διατείναντα τὸ τόξον, βαλέειν τὸν παῖδα· πεσόντος δὲ τοῦ παιδὸς, ἀνασχίζειν αὐτὸν κελεύειν, καὶ σκέψασθαι τὸ βλῆμα· ὡς δὲ ἐν τῇ καρδίῃ εὑρεθῆναι ἐνεόντα τὸν [l] ὀϊστὸν, εἰπεῖν πρὸς τὸν πατέρα τοῦ παιδὸς, γελάσαντα, καὶ περιχαρέα γενόμενον, „ Πρήξασπες, ὡς „ μὲν ἔγωγε οὐ μαίνομαι, Πέρσαι τε [m] παραφρονέουσι, „ δῆλά τοι γέγονε· νῦν δέ μοι εἰπὲ, τίνα εἶδες ἤδη πάν„ των ἀνθρώπων οὕτως ἐπίσκοπα τοξεύοντα.” Πρηξάσπεα δὲ ὁρέοντα ἄνδρα οὐ φρενήρεα, [n] καὶ περὶ ἑωυτῷ δειμαίνοντα, εἰπεῖν, „ Δέσποτα, οὐδ᾽ ἂν αὐτὸν „ ἔγωγε δοκέω τὸν θεὸν οὕτω ἂν καλῶς βαλέειν.” τότε μὲν ταῦτα ἐξεργάσατο· ἑτέρωθι δὲ Περσέων [o] ὁμοία τοῖσι πρώτοισι δυώδεκα ἐπ᾽ οὐδεμιῇ αἰτίῃ ἀξιοχρέῳ ἑλὼν, ζώοντας ἐπὶ κεφαλὴν κατώρυξε. Ταῦτα δέ μιν ποιεῦντα ἐδικαίωσε Κροῖσος ὁ Λυδὸς νουθετῆσαι τοῖσιδε τοῖσι ἔπεσι, „ Ὦ βασιλεῦ, μὴ πάντα ἡλικίῃ καὶ „ θυμῷ ἐπίτρεπε· ἀλλ᾽ ἴσχε καὶ καταλάμβανε „ σεωυ-

quibus et Crœſum, antea interrogarat Cambyſes, qualis ipse videretur eſſe vir ad patrem Cyrum conſummandum. Et illi reſponderant, eum patre eſſe præſtantiorem; qui et omnia illius haberet, et AEgypti ac maris acceſſionem adiecisſet. Hæc quidem Perſæ dicebant. Sed Crœſus qui aderat, displicente ei quæ dicebatur ſententia, ad Cambyſem inquit, Mihi tu quidem, Cyro genite, non videris adæquandus eſſe patri: nondum enim tibi est filius, qualem ille te *reliquit*. Hoc audito Cambyſes delectatus, *Crœſi* ſententiam approbavit. Quorum nunc reminis- 35
cens, ad Prexaſpem iratus inquit: intellige nunc ipse, nunquid Perſæ vera dicant, an hæc dicentes ipsi deſipiant. Nam ſi filii tui, qui in anteforibus ſtat, medium cor non fruſtrato ictu percusſero, conſtabit nihil Perſas dicere: ſin aberravero, conſtabit Perſas vera loqui, et me eſſe male ſanum. Hoc loquutus, intendit arcum, puerumque percuſſit: atque eum collapsum iusſit discindi, et inſpici ictum, quumque in corde ſagitta eſſet inventa, ob id lætabundus atque cachinnans, ad patrem pueri inquit: Prexaſpes, facta est tibi fides non me inſanire, ſed Perſas delirare. Verum nunc mihi dicito, quemnam ex omnibus hominibus iam noris ita ad deſtinatum emittere ſagittas. Prexaſpes hominem advertens eſſe veſanum, et de ſe timens, Here, inquit, ego ne deum quidem arbitror tam probe ſagittare. Et tunc quidem hoc perpetravit. Alibi duodecim Perſarum primores ſimiliter ob nullum dignum crimen necavit, vivos in caput defodiens. Hæc 36
eum facientem Crœſus Lydus cenſuit his verbis admonendum: o rex, cuncta noli ætati atque iræ indulgere: ſed cohibe et compesce teipsum. Conducit tibi te providum

a Med. Arch. V. Ask. Paſſ., δοκέει *Ald.* et *Edd.*, mox τελέσαι non habet *Paris.* Fragm.; καλέσαι *Rem.* *b* Προσκτήσασθαι *Arch. V.* *c Arch.*, δὴ omittitur a plerisque aliis. *d* Τῇ γινομένῃ κρ. *V. Arch.*, non absurde, post pauca τάδε non habent. *e Paris. A. B. Ald. Arch. V.* Fragm. *Paris. Rem.*, a *Med. Paſſ. Ask.* ἀκούσας exulat. *f* Μάθε αὐτὸς, εἰ *Arch. V. Valla*, quod ſignificantius, αὐτὸς deſit aliis. *g* Λέγουσι — παραφρονέοντες· ἢν μὲν *Arch.*, poſterius et in *V.* *h* Τύχω *Arch. V.*, et ſine τῆς. *i Ask. Paſſ. V. Arch. Paris. B.* et Fragm., alii τε Πέρσ. *k* Deſunt haec duo *V. Arch.* *l* Margo *Steph. Arch. V. Ask.*, ἰὸν *Paſſ. Remig.*, vulgo ἰὸν. *m* Ταῦτα παραφρ. Fragm. *Paris.* *n* Quatuor haec non leguntur in eodem. *o Ald.*, ὁμοίους *Arch. V. Paſſ. Ask.*, ὁμοίως vulgo. Mox τοῖσιδε τοῖσι ἔπ. *Ald.* non τοῖσδε, ut *Edd.*

36. Ἥσθη τε ταῦτα] Ἀκούσας addendum omnino; quod perperam eiecerat e contextu *Gronovius: iſtis auditis laetatus est.* Verbis ἥδεσθαι, τέρπεσθαι, χαίρειν, quaeque his ſignificatum habent contrarium, ἄχθεσθαι, λυπεῖσθαι, χαλεπῶς φέρειν, ſic ſolent adiungi participia: *Soph.* Phil. v. 879. ἥδομαι μέν σ' εἰσιδών. v. 673. Οὐκ ἄχθομαί σ' ἰδών τε καὶ λαβὼν φίλον. *Diphilus Athen.* II. p. 47. B. τέρπομαι γυμνοὺς ὁρῶν τοὺς ἐξυπαίνας. *Lyſias* p. 153, 6. ἀκούων ἠχθόμην. *AEſchini*, atque eo etiam adhibitum *Demoſtheni*, dictum *Euripidis* e Phoenice: Ὅστις δ' ὁμιλῶν ἥδεται κακοῖς ἀνήρ. — Tyranni ſecundum *Xenoph.* in Hierone p. 531, 34. τοὺς ξένους δυνατωτέρους τῶν πολιτῶν ποιοῦντες ἥδονται. VALCKEN.

36. Ἥσθη τε ταῦτα ἀκούσας] Occupavit veterem ſedem ἀκούσας. In Muſis ἥσθη (neque *Gronov.* latuit, et *Georg. Arnaldus* Animadv. C. 29. urſit vehementer) tertium ſibi ſociat caſum, alibi quartum, inprudenter erudito iuvene negante. *Menander* in Legation. Excerpt. p. 135. ὡς ἥδεται καὶ αὐτὸς τὴν εἰρήνην· ubi τῇ εἰρήνῃ vir doctus. Sed *Menandrum* Comicus tuetur, *Acharnenſium* principio ter ita locutus, et *Scholia* in Il. I. 77.

47. Ἀνασχίζειν αὐτὸν κελεύειν] Apud *Senecam* de Ira III, c. 14. *Cambyſes intendit arcum, et ipſum cor adoleſcentis (id enim ſe petere dixerat) figit, reciſoque* — (Rectius ſcribetur, et reſpondebit aptius ad verbum Graecum, *reſciſſoque*) *pectore haerens in ipſo corde ſpiculum oſtendit; ac reſpiciens patrem interrogavit, ſatiſne certam haberet manum? At ille negavit Apollinem potuiſſe certius dimittere.* Dixiſſe patrem refert *Herod.* Δέσποτα, οὐδ' ἂν αὐτὸν ἔγωγε δοκέω τὸν θεὸν οὕτω ἂν καλῶς βαλέειν. Subdit iſtis Philoſophus: *Dii illum male perdant, animo magis quam conditione mancipium:* κακὸς κακῶς ὄλοιτο τῇ ψυχῇ μᾶλλον δοῦλος ἢ τῇ τύχῃ. VALCKEN.

48. Ἐνεόντα τὸν ὀϊστὸν] Nulla τὸν ἰὸν controverſia turbasſet, ni eam ſcripti moviſſent Codd. Τὸ βλῆμα, cui ſupra locus, *H. Stephanus* apud claſſicum auctorem exſtare non arbitrabatur, Theſ. T. I. p. 666., depoſuit et *Euripides* in Suppl. v. 330. et *Philo Iud.* de Exſecrat. p. 932. E. Ceterum multis tragicam et furentem hanc Cambyſis crudelitatem et turpem ſervilemque Prexaſpis adulationem luminibus ornavit *Seneca* III. de Ira C. 14. Ἐπίσκοπα, quod ſequitur, *Heſychius* Gloſſis inſeruit, explicuitque Cl. *Io. Alberti* et *Cl. Salmaſius* ad *Achillem Tatium* Amor. Clitoph. p. 578.

57. Ὁμοία τοῖσι πρώτοισι] In tanta ſcribarum diſcordia, promtus ad *Aldum*, haud iuste ab *H. Stephano* deſertum, reditus fuit: cauſſam ad ſuperioris libri C. 57. produxi. Par ſententia *Bergleri*. Fuit autem Perſis in variis ſuppliciorum generibus recepta et ſollemnis viventium crudeliſſima defoſſio, *Noſtro* indice VII, 114., quam quidem ex Abrahami, filium divino iusſu immolaturi, exemplo derivans *Th. Hyde* Reliq. Perſ. C. 2, p. 30., a vero longe deflectit. Quantum enim diſtant *immolare* et *humi* ſupplicii cauſſa *defodere*? Quin ſi aris mactatos inpoſuiſſent Perſae, nihil ad Abrahamum, quippe Iſacum non inmolantem, quod variis nationibus inpia olim ſuaſit religio.

62. Καταλάμβανε σεωυτόν.] Bene στηρίζειν pingunt *Pauw*, *Reisk.*, *Abresch*, et ante eos *Valla*. Ἀγαθόν τοι ex *Reiskii* correctione, aut ἀγαθόν τι, ut MSS., praeſtat.

dum eſſe: ſapientis est proſpicere: tu vero viros interficis tuos populares ob nullam dignam cauſſam, interficis pueros: qualia ſi multa facies, conſidera ne abs te deficiant Perſæ. Enimvero pater tuus Cyrus, etiam atque etiam mandans, mihi præcepit, ut te commonefacerem, ſubiiciendo quicquid boni comperirem. Hoc illi Crœſus benevolentiam præ ſe ferens conſulebat. Ad quem Cambyſes reſpondens, Etiam mihi tu, inquit, dare conſilium audes, tanquam bene aut tuam ipſius patriam adminiſtraris, aut patri meo conſulueris, iubens eum traiecto flumine Araxe tendere adverſus Maſſagetas, quum illi vellent transire in terram noſtram? Imo et teipſum male præſidentem patriæ tuæ, et Cyrum tibi credentem perdidiſti, ſed ob id nequaquam gaudens; quia olim iam debebam captare in te occaſionem. Cum hoc dicto arcum corripiebat velut eum confixurus, at Crœſus curſu ſe foras proripuit. Hic ubi non poterat ſagittare, mandat miniſtris ut illum comprehenſum interimant. Miniſtri, qui mores eius noſſent, Crœſum abdiderunt: hac ratione, ut ſi Cambyſes facti pœnitens requireret Crœſum, eo producto donis afficerentur, quod illum ſervaſſent: ſi non pœniteret, nec deſideraret, tunc hominem interficerent. Nec ita multo post quum Cambyſes deſideraret Crœſum, miniſtri hoc animadvertentes, enunciant ei hominem ſupereſſe. Cambyſes ſe quidem inquit Crœſo ſuperſtiti adgaudere, ſed iis, qui illum ſervaſſent, veniam non daturum,
87 ſed mortem allaturum: prout et fecit. Multa huiusmodi tam in Perſas quam in ſocios, Cambyſes inſanivit, Memphi deſidens, et vetuſta recludens ſepulcra, mortuosque inſpi-

„ σεωυτόν· [a] ἀγαθόν τι πρόνοον εἶναι· σοφὸν δὲ ἡ προμηθίη· σὺ δὲ κτείνεις μὲν ἄνδρας σεωυτοῦ [b] πολιήτας ἐπ' οὐδεμιῇ αἰτίῃ ἀξιοχρέῳ ἑλὼν, κτείνεις δὲ παῖδας· ἢν δὲ πολλὰ τοιαῦτα ποιέῃς, ὅρα ὅκως μή σευ ἀποστήσωνται Πέρσαι· ἐμοὶ δὲ πατὴρ σὸς Κῦρος 174
„ [c] ἐνετέλλετο πολλὰ κελεύων σε νουθετέειν, καὶ ὑποτίθεσθαι ὅ, τι ἂν εὑρίσκω ἀγαθόν." ὁ μὲν δὴ εὔνοιαν φαίνων συνεβούλευέ οἱ ταῦτα· ὁ δ' ἀμείβετο τοῖσδε, „ Σὺ καὶ ἐμοὶ τολμᾷς συμβουλεύειν, [d] ὡς χρηστῶς μὲν τὴν σεωυτοῦ πατρίδα ἐπετρόπευσας, εὖ δὲ τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ συνεβούλευσας, κελεύων αὐτὸν [e] Ἀράξεα ποταμὸν διαβάντα, ἰέναι ἐπὶ Μασσαγέτας, βουλομένων ἐκείνων διαβαίνειν ἐς τὴν ἡμετέρην; καὶ ἀπὸ μὲν σεωυτὸν ὤλεσας, τῆς σεωυτοῦ πατρίδος κακῶς προστὰς, ἀπὸ δὲ ὤλεσας Κῦρον, πειθόμενόν σοι· ἀλλ' [f] οὔτι χαίρων· ἐπεί τοι καὶ πάλαι ἐς σὲ προφάσιός τευ ἐδεόμην [g] ἐπιλαβέσθαι." ταῦτα δὲ εἴπας, ἐλάμβανε τὸ τόξον ὡς κατατοξεύσων αὐτόν. Κροῖσος δὲ ἀναδραμὼν ἔθεε ἔξω· ὁ δὲ, ἐπεί τε τοξεῦσαι οὐκ εἶχε, ἐνετείλατο τοῖσι θεράπουσι [h] λαβόντας μιν ἀποκτεῖναι· οἱ δὲ θεράποντες, ἐπιστάμενοι τὸν τρόπον αὐτοῦ, κατακρύπτουσι τὸν Κροῖσον· ἐπὶ τῷδε τῷ λόγῳ, ὥστε εἰ μὲν μεταμελήσει τῷ Καμβύσῃ, καὶ [i] ἐπιζητήσει τὸν Κροῖσον, οἱ δὲ, ἐκφήναντες [k] αὐτὸν, δῶρα λάμψονται ζωάγρια Κροίσου. ἢν δὲ μὴ μεταμελῆται, [l] μηδὲ ποθῇ μιν, τότε καταχρᾶσθαι· ἐπόθησέ τε δὴ ὁ Καμβύσης τὸν Κροῖσον οὐ πολλῷ μετέπειτα χρόνῳ ὕστερον, καὶ οἱ θεράποντες μαθόντες τοῦτο, [m] ἐπηγγέλλοντο αὐτῷ ὡς περιείη. Καμβύσης δὲ Κροίσῳ μὲν συνήδεσθαι ἔφη περιεόντι, ἐκείνους μέντοι τοὺς περιποιήσαντας οὐ [n] καταπροΐξεσθαι, ἀλλ' ἀποκτενέειν· καὶ ἐποίησε ταῦτα. Ὁ μὲν δὴ τοιαῦτα πολλὰ ἐς Πέρσας τε καὶ τοὺς ξυμμάχους ἐξεμαίνετο, μένων ἐν Μέμφι· καὶ θήκας τε παλαιὰς ἀνοίγων, καὶ σκεπτόμενος

a Ἀγαθόν τι πρ. *Arch. V.*, ἀγαθόν τε *M. Ask. Paſſ.*, in *Ald.* ἀγαθῶν τε et *Paris.* duobus. Mox προμηθίη *Arch. Ask. Vind.*, vulgo προμηθείη. *b M. Ask. V. Arch. Paſſ.*, πολιήτας *Ald. Edd.*, porro ἑωυτοῦ πολ. *V. Arch.* Mox ὅκως —— ἀποστήσονται aequius melius. *c* Ἐνετείλατο *Arch. V.* *d* Iidem cum *Valla*; ὃς vulgo. *e Ald. Arch. Rem.*, Ἀράξην *M. Paſſ. Ask.*, male. *f M. Ask. Paſſ.*, οὔ τι χαίρω *Arch. V.*, vulgo ex *Ald.* οὔτοι χαίρων. *g* Hae tres voces abſunt a *Med. Paſſ. Ask.*, ſtatim τὰ τόξα *Arch. Vind.* *h* Λαμβάνοντας *Rem.* et *Steph.* ora. *i V. Arch.* quos ſequor; ἐπιζητῇ *M. Ask. Paſſ.*, ἐπιζητοίη *Ald. Paris. A.* *k* Omittunt *Arch. V.*, qui mox λάψονται, male; tum ἢ δὲ μὴ in *Med.* ἢν δὲ μὴ *Ald.* et *Paris. A.* cum Edd. ἢν μὲν δὴ μὴ. *l* Μηδέποτε, τότε *Arch. V.* *m* Ἐπήγγελλον iidem. *n* Καταπροΐξεσθαι *Arch.*

ſtat. Notum est Latini poetae *Triste lupus ſtabulis.* Noſter διαβολὴ γάρ ἐστι δεινότατον VII, 10, 7. et plenius III, 53. Φιλοτιμίη κτῆμα, aut χρῆμα, variant enim *Codd.*, σκαιόν. Porro προμηθίη dialecto debetur, uti II, 18. Scriptor ipse I, 88. καὶ κάρτα ἐν πολλῇ ΠΡΟΜΗΘΙΗι εἶχε *Euripides* Hecub. v. 795., *Sophocles* Philoct. v. 558. ubi προμηθείας contra Atticorum poetarum morem, de quo copioſe et docte *Valcken.* ad Phoeniſſ. p. 496.

71. Ὡς χρηστῶς μὲν τὴν &c.] Ironia in ὃς χρηστῶς frigebat admodum: melius est in bonae fidei Codd., qui quoque κελεύων τὸν Ἀράξεα, uti I, 205. 210. 211. Male vero de iuſſu κελεύων accipiunt; ſuaſorem monitoremque requirit, ſicuti ſupra πολλὰ κελεύων et paſſim alia.

78. Ἀλλ' οὔτι χαίρων] Ex diverſis iſta lectionibus est genuina. Eadem verba legerat, e praecedentibus explenda, *Herodotus* in *Euripidis* Oreste v. 1595. Supra I, c. 128. ἀλλ' οὐδ' ὣς ὁ Κῦρός γε χαιρήσει. *T. H.* in Miſcell. Obſ. VI, p. 343. *Formula*, inquit, *loquendi*, *quamquam in ſpeciem lenior*, *gravem habet magnique mali comminationem*: nonnulla collegit *D'Orvillius* in *Chariton.* p. 641. Hic quoque dici potuerat: Ἀλλ' οὔτι χαίρων ταῦτα τολμήσεις λέγειν, ſive συμβουλεύειν. In Meſſenicis *Pauſan.* p. 332. egregius ille patriae defenſor Theoclus: Ἀλλ' οὔτοι τὸν πάντα γε χρόνον χαίροντες καρπώσεσθε τὰ Μεσσηνίων vera vatem praedixiſſe demonſtravit Spartanis Epaminondas. VALCKEN.

78. Ἀλλ' οὔτι χαίρων] Nihil formula certius. *Sophocles* Philoct. v. 1293. ἀλλ' οὔτι χαίρων, ἢν τόδ' ἐξανῇ βέλος. Oedip. Tyr. v. 372. ἀλλ' οὔτι χαίρων, δίς γε πημονὰς ἐρεῖς. *Euripid.* Oreſt. v. 1593. &c. Ceterum trium vocum in *Med.* et aliis defectus, abſentiaque a *Vallae* libro vocabulorum ταῦτα δὲ εἴπας, eſſe quidpiam hic ſuperflui manifeſtat. Si cum *Gronovio* adſentiri *Medic.* libebit, orationis habitus Cambyſem, ira praecipitem, exprimet haud male. Eum adi.

93. Οὐ καταπροΐξεσθαι] Pro οὐκ ἀνατεὶ, vel οὐκ ἀτιμωρητὶ, *non impune*, veteres etiam dixerunt οὐ προῖκα, Iones οὐ πρόικα, id est οὐκ ἀμισθὶ, vel οὐκ ἀζημίως· *poena*, τιμὴ, *merces* erat flagitiis debita. Hinc Ionica manavit forma loquendi, οὐ καταπροΐξεσθαι, *non impune laturum.* Miror cur in notis ad Equites *Ariſt.* ſub *Caſauboni* nomine vulgatis, dicatur illud *Atticis ſcriptoribus familiare verbum*; quod apud nullum, quantum recordor, invenitur niſi *Ariſtophanem.* Quinimo plebs Attica duntaxat transſumſiſſe videtur in quotidianas iurandi formulas illud Οὔτοι καταπροΐξει· non niſi a iurantibus adhibitum invenietur: *ut tu iſtud*, ita me Iupiter amet, *non impune feceris*, vel *dixeris.* οὔτοι καταπροΐξει τοῦτο δρῶν aut λέγων ταυτί. vid. *Ariſt.* Veſp. v. 1357. Theſm. v. 573. Eq. v. 433. In eumdem ſenſum apud *Herod.* ſemper verbum iungitur participiis L. III, c. 156. οὐ δὴ ἔμεγε ὧδε λωβησάμενος καταπροΐξεται· *non ſanequam impune feret quod me ſic mutilavit*: L. V, c. 105. VII, c. 17. Participii loco nominis pronominisve ſecundus caſus accedens verbo vim indit *irridendi*, *inſultandive*, atque adeo etiam *deſpicatui habendi*: mulier indignabunda Veſpis *Ar.* v. 1387. Οὔτοι, μὰ τὼ θεώ, καταπροΐξει Μυρτίας· *Berglerus* interpretatur: *Ita me divae ament*, *ut tu non impune illuſeris Myrtiae*, et in Nub. v. 1242. *Scholiaſtes* ad Eq. v. 433. optime cepit, οὐ καταγελάσεις μου χωρὶς ζημίας· adferens in eam rem *Herodotea* quaedam, et iambum *Archilochi*, reſtituendum ex *Etymologo* p. 689, 3. Ἐμεῦ δ' ἐκεῖνος οὐ καταπροΐξεται· *non ille me ſic impune ſpreverit*, inſidus forte Lycambes. VALCKEN.

μενος τοὺς νεκρούς· [a] ἐς δὲ δὴ καὶ τοῦ Ἡφαίστου τὸ ἱρὸν ἦλθε, καὶ πολλὰ [b] τῷ ἀγάλματι κατεγέλασε· ἔστι γὰρ τοῦ Ἡφαίστου τὤγαλμα τοῖσι [c] Φοινικηΐοισι Παταΐκοισι ἐμφερέστατον, τοὺς οἱ Φοίνικες ἐν τῇσι [d] πρῴρῃσι τῶν τριήρεων περιάγουσι· ὃς δὲ τούτους μὴ ὄπωπε, [e] ἐγὼ δέ οἱ σημανέω· πυγμαίου ἀνδρὸς μίμησίς ἐστι. ἐσῆλθε [f] δὲ καὶ ἐς τῶν Καβείρων τὸ ἱρὸν, ἐς τὸ οὐ θεμιτόν ἐστι ἐσιέναι ἄλλον γε ἢ τὸν ἱρέα· ταῦτα δὲ τἀγάλματα καὶ ἐνέπρησε, πολλὰ κατασκώψας. ἔστι δὲ καὶ ταῦτα [g] ὅμοια τοῦ Ἡφαίστου· τούτου δέ σφεας παῖδας λέγουσι εἶναι. [h] Πανταχῇ ὦν μοι δῆλά ἐστι, ὅτι ἐμάνη μεγάλως ὁ Καμβύσης· οὐ γὰρ ἂν ἱροῖσί τε καὶ [i] νομαίοισι ἐπεχείρησε καταγελᾷν. εἰ γάρ τις [k] προθείη πᾶσι ἀνθρώποισι ἐκλέξασθαι κελεύων νόμους τοὺς καλλίστους ἐκ τῶν πάντων νόμων, διασκεψάμενοι [l] ἂν ἑλοίατο ἕκαστοι τοὺς ἑωυτῶν· οὕτω νομίζουσι πολλόν τι καλλίστους τοὺς ἑωυτῶν νόμους ἕκαστοι εἶναι·
175 οὔκων [m] οἰκός ἐστι ἄλλον γε δὴ ἢ μαινόμενον ἄνδρα γέλωτα [n] τὰ τοιαῦτα τίθεσθαι. ὡς δὲ οὕτω νενομίκασι τὰ περὶ τοὺς νόμους πάντες οἱ ἄνθρωποι, πολλοῖσί τε καὶ ἄλλοισι τεκμηρίοισι πάρεστι σταθμώσασθαι, ἐν δὲ δὴ [o] καὶ τῷδε· Δαρεῖος ἐπὶ τῆς ἑωυτοῦ ἀρχῆς καλέσας Ἑλλήνων τοὺς παρεόντας, εἴρετο ἐπὶ [p] κόσῳ ἂν χρήματι βουλοίατο τοὺς πατέρας ἀποθνήσκοντας κατασιτέεσθαι· οἱ δὲ ἐπ' οὐδενὶ ἔφασαν ἔρδειν ἂν [q] τοῦτο. Δαρεῖος δὲ μετὰ ταῦτα καλέσας Ἰνδῶν τοὺς καλεομένους [r] Καλατίας, οἳ τοὺς γονέας κατεσθίουσι, εἴρετο, παρεόντων τῶν Ἑλλήνων, καὶ δι' ἑρμηνέος μανθανόντων τὰ λεγόμενα, ἐπὶ τίνι χρήματι δεξαίατ' ἂν τελευτέοντας τοὺς πατέρας κατακαίειν πυρί· οἱ δὲ, ἀμβώσαντες μέγα, [s] εὐφημέειν μιν ἐκέλευον· [t] οὕτω μὲν νυν

ſpiciens. Ipſum vero etiam templum Vulcani adiit, multo deriſu ſimulacrum illius quoque cavillatus eſt, ſiquidem ſtatua Vulcani ſimillima eſt Pataicis Phœniciis, quos in triremium proris Phœnices circumferunt: quos qui non vidit, ego ei indicabo, eſſe illos Pygmæi viri imagine. In templum quoque Cabirorum, inacceſſum alteri quam ſacerdoti, ingreſſus eſt: et quæ illic erant ſimulacra, multis in ea iocatus verbis, concremavit. Sunt autem et hæc Vulcani ſimilia, huius autem illos aiunt eſſe filios.
Vndique igitur mihi clarum eſſe videtur 38
Cambyſem vehementer inſaniſſe; non enim tentaſſet templa ac ritus habere ludibrio. Nam ſiquis univerſis hominibus præbeat facultatem optimas ex omnibus leges eligendi, profecto cunctas ſinguli rimati, ſuas eligerent. Ita exiſtimant quique longe pulcherrimas eſſe ſuas leges. Non igitur credibile eſt alium virum quam dementem, talia ludibrio habere. At ita de ſuis omnes homines legibus ſentire, licet cum multis aliis coniecturis colligere, tum etiam hac: Darius accitos qui in ſua ditione erant Græcos percontatus eſt, quanta pecunia vellent defunctis parentibus veſci: illis negantibus ulla ſe pecunia hoc eſſe facturos, Darius dehinc Græcis præſentibus, et quæ dicebantur per interpretem diſcentibus, vocatos ad ſe eos Indos, qui Calatiæ nominati veſcuntur parentibus, rogavit, quantum accipere pecuniarum vellent, ut patres defunctos igne comburerent. Indi vehementer reclamantes, meliora illum ominari iubebant. Atque ita moribus comparatum eſt

a Ὡς δὲ δὴ καὶ ἐς τὸ Ἡφαίστ. ἱρὸν *Med.*, τοῦ Ἡφ. τὸ ἱρὸν *Paſſ. Ask.*, ceteroqui *Med.* conſentanei, ἐς δὲ δὴ καὶ τοῦ Ἡφ. τὸ *Arch. V.*, τοῦ *Ald. Paris. A.* non habent. *b* Τῷ ἀγ. *Arch. V. Paſſ. Ask.* *c* Φοινικοῖσι *Arch. V.* *d* Πρώτῃσι *Paſſ.* *e Ald. Rem. Paris. A. B.*, ὧδε σημαν. *M. Ask. Paſſ.*, in *Arch. V.* ἐγὼ σημ., mox πυγμαίῳ. ἀν. cum *Arch. Ald.* *f* Deſit *Arch. V.*; *Strabo* haec citavit x, p. 725. A. *g M. Ask. Paſſ.* et *Thom. M.* in Ὅμοια. Alii τοῖσι τοῦ Ἡφ. cum *Ald. Paris. A. B. Arch. Vind.* tum paullo ante ἐστι γὰρ καὶ *Arch. V.* non male. *h* Πολλαχοῦ *Arch.*, πολλαχῇ Eton., haud prave. *i* Νομίμοισι *Arch. V.*, ſine cauſſa. *k Paſſ. Arch. M. Stob.* Serm. XXIII. p. 190., *Origen.* c. Celſ. v. p. 603. προσθείη vulgatum eſt *Ald.* et *Edd.* *l* Ἀνελοίατο *Stob.* ex *Gesneri* cura, non ita editio princeps. *m Med. Ask. Paſſ.*, εἰκὸς *Orig. Ald. Arch.* &c. Mox ἄλλον γε δὴ ἢ *Arch.*, ἄλλον γε ἢ *Orig.* cum *Valla*, ἄλλα γε ἢ *Ald.* et *Edd.* *n Paris. A. B. V. Arch. Origen.* recte ſatis; τὰ non eſt in *Med. Ask. Paſſ.*, mox πάντες οἱ ἀνθ. *Arch. V. Orig.*, οἱ deſit aliis. *o* Sic omnes: male *Gron.* καὶ ἐν τῷδε ad 1, 18. *p M. Ask. Paſſ. V. Orig.*; vulgo πόσῳ, ſtatim πατέρας non habet *Arch. V.* *q* Ταῦτα *V. Arch.* *r V. Arch. Valla*, Καλλατ. alii, etiam *Orig.* *s* Εὐφημέειν *Orig.* bene. εὐφημεῖν ceteri. *t Paris. A. B. Arch. Ald. V. Orig.*, οὕτω νυν *M. Paſſ. Ask.*, citra ius.

97. Ἐς δὲ δὴ καὶ τοῦ Ἡφ. τὸ ἱρὸν] Longe hoc ſuavius ambitioſo *Medic.* ὡς δὲ δὴ καὶ ἐς —. Cui enim bono dictionis illud principium? Geminum vulgato eſt ἐσῆλθε δὲ καὶ ἐς τῶν Καβ. τὸ ἱρὸν, quod conſequitur. De Pataicis Phoeniciis egregie post *Scaligerum* et *Bocbartum* ad *AEſcbyli* VII. C. Theb. v. 214. *Stanleius*. In triremium proris locatos *Noſter* adſeverat, ἐν ταῖς πρύμναις ſive *puppibus* Scholiaſtes, neſcio unde. An ἐν τῇσι πρύμνῃσι ſuo in Codice vidit? Id ſuſpicari proclive foret, niſi plura eaque abſona, uti alias pateſiet, adſcripſiſſet ſaepe. Scholiaſten *Suidas* ſolito more excerpſit, fortaſſe et *Heſychius*. Uterque Pataicos in puppe navium ponit, acriter correptus a *Io. Swintono* Diſſert. de Num. Samaritan. et Phoenic. p. 60., ubi Sidoniorum in numo, modo vir doctus recte perſpexerit, navis prora deos tutelares, ſive Pataicos, oſtentat.

2. Ἐγὼ δέ οἱ σημανέω] Mutari *Aldinum* haud debuerat. Ex *Medicei* ſcriptura τῷδε σημανέω, *illi declarabo*, formavit *Abreſcbius*. Vide hoc 1, 75. τὴν ἐγὼ — σημανέω. et IV, 99. ἐγὼ δὲ ἄλλως δηλώσω. Alia non ſtipo. Id adiungere alienum non erit, πυγμαίου ἀνδρὸς μίμησιν *Tob. Gutberletbum* de Myſt. Deor. Cabir. C. VI, p. 43. vertiſſe *fortis* ſive *robuſti viri imaginem*, cauſſa ex conparatione cum Vulcano, fabro, et propterea robuſto admodum, ſumta, tum quod πυγμαῖοι in Graecis *Ezecbiel.* XXVII, 11. ſint viri membris toroſis. Verum Vulcani ſtatuae fuerintne ea, quam fingit, *Herodoti* aevo forma, quis docebit? nam πυγμαῖοι ex *Ezecbiele* nihil ad iſtos homunciones. *Aquila*, doctus interpres, ſed verbum verbo reddere ſuetus, גמדים *Gammadim* Prophetae, quia גמד *cubitus*, πυγμαίους fecit, ſecutique Latini ſunt, praebita multis errandi ac cavillandi anſa.

9. Εἰ γάρ τις προθείη] Haec et ſeqq. ſuum in Florileg. recepit *Stobaeus* Tit. περὶ Φιλαυτίας, p. 190. Reſpicit, ut *Herodoti* plura, Sophiſta, Diſſ. περὶ καλοῦ καὶ αἰσχροῦ, in Fragm. *Pytbag.* p. 715. docens, *non eadem omnibus eſſe honeſta atque turpia, ſed omnia maiorum inſtitutis iudicari*, ſicuti loquitur *Corn. Nepos*. Quibus adſuevimus uſu diuturno, natale ſolum, patriae leges, atque inſtituta maiorum, prae aliis pulcra videntur hominibus, ut naturae, ſic receptarum conſuetudinum tenaciſſimis. Vel hoc ſolum, *Herodoto* iudice, Cambyſen argueret dementiae, quod AEgyptiorum ſacris violatis religioſos ritus habuerit ludibrio.
VALCKEN.

9. Εἰ γάρ τις προθείη] Hoc locum merito tuetur, rei et ſententiae unice congruens. Solent amanuenſes utrumque modo litera auctius, brevius modo pingere, ſed damno orationis. Exempla dabunt *Diodorus* 1, 2., *Lyſias* Orat. de Caed. Eratoſth. p. 12. cum nota Cl. *Taylor*, et *Dionyſius Halicarn.* Ant. x. p. 662. A. et quae ibi *Sylburgius*. Si quem tamen *Origenes*, *Stobaeus* et MSS. alioſſum trahant, utatur obſervatis *Gronovii*. Hoc addo, ἄλλον γε δὴ ex *Origene* et *Arcb.* priſtinam in ſedem rediiſſe.

22. Τοὺς καλεομένους Καλατίας] *Hecataeus* nationis huius Indicae nomen eodem ſcribit modo apud *Steph. Byz.* in Voc. At infra C. 97. Καλαντίαι, ſive ex MSS. Καλλατίαι. Gentes, parentes ſuos vorantes, produntur plures. Conf. *Sextum Empiric.* Hypotyp. III, 24. p. 184. cum *Fabricii* obſervatis.

29. Νὴ

est: recteque mihi videtur Pindarus in carmine feciſſe ut diceret, Legem omnium eſſe regem.
39 CETERVM dum Cambyſes in AEgypto bella gerit, Lacedæmonii quoque intulere bellum Samo et Polycrati AEacis filio, qui Samum vi occupatam habebat, et urbem inter initia trifariam partitus erat cum fratribus, Pantagnoto et Syloſonte: quorum deinde altero necato, altero, qui erat iunior, Syloſonte eiecto, totam obtinebat Samon, et inito fœdere hoſpitii cum Amaſi rege AEgypti, mittens munera, viciſſimque ab eo accipiens: brevique ſtatim tempore res eius adeo proceſſerunt, ut per Ioniam ceteramque Græciam celebrarentur. Quocunque enim bellare intenderet, cuncta ei proſpere cedebant, quum haberet centum naves quinquaginta remorum, mille ſagittarios, invadens omnes ſine ullo cuiusquam diſcrimine: quod diceret, ſe magis gratificaturum amico, ſi ei quæ abſtuliſſet redderet, quam ſi nihil omnino auferret. Multas itaque hic inſulas, multa etiam in continente oppida capiebat. Sic etiam Leſbios cum omnibus copiis opem Mileſiis ferentes navali prœlio vicit cepitque, qui omnem foſſam mœnia Sami ambientem vincti foderunt.
40 Atque res Polycratis tantopere ſecundas eſſe non latuit Amaſin, cui hoc curæ erat. Sed quum aſſidue forent multo ſecundiores, Amaſis libellum Samum mi-

νυν ταῦτα νενόμισται· καὶ ὀρθῶς μοι δοκέει Πίνδαρος ποιῆσαι, νόμον πάντων βασιλέα φήσας εἶναι. Καμβύσεω δὲ ἐπ' Αἴγυπτον στρατευομένου, ἐποιήσαντο καὶ Λακεδαιμόνιοι στρατηίην ἐπὶ Σάμον τε καὶ Πολυκράτεα τὸν Αἰάκεος, ὃς ἔσχε Σάμον ἐπαναστάς· καὶ τὰ μὲν πρῶτα τριχῇ δασάμενος τὴν πόλιν, τοῖσι ἀδελφεοῖσι Πανταγνώτῳ καὶ Συλοσῶντι [a] ἔνειμε· μετὰ δὲ, τὸν μὲν αὐτέων ἀποκτείνας, τὸν δὲ νεώτερον Συλοσῶντα ἐξελάσας, ἔσχε πᾶσαν [b] τὴν Σάμον· ἴσχων δὲ, [c] ξεινηίην Ἀμάσι τῷ Αἰγύπτου βασιλέϊ συνεθήκατο, πέμπων τε δῶρα, καὶ δεκόμενος ἄλλα παρ' ἐκείνου. ἐν χρόνῳ δὲ ὀλίγῳ αὐτίκα τοῦ Πολυκράτεος τὰ πρήγματα αὔξετο, καὶ ἦν βεβωμένα ἀνά τε τὴν Ἰωνίην, καὶ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα· ὅκου γὰρ ἰθύσειε στρατεύεσθαι, πάντα οἱ ἐχώρεε εὐτυχέως· [d] ἔκτητο δὲ πεντηκοντέρους τε ἑκατὸν, καὶ χιλίους τοξότας· ἔφερε δὲ καὶ ἦγε πάντας, διακρίνων οὐδένα. τῷ γὰρ φίλῳ ἔφη χαριεῖσθαι μᾶλλον ἀποδιδοὺς τὰ ἔλαβε, ἢ ἀρχὴν μηδὲ λαβών· συχνὰς μὲν δὴ τῶν νήσων αἱρήκεε, πολλὰ δὲ καὶ τῆς ἠπείρου ἄστεα· ἐν δὲ δὴ καὶ Λεσβίους πανστρατιῇ βωθέοντας Μιλησίοισι, ναυμαχίῃ κρατήσας εἷλε, οἳ τὴν τάφρον περὶ τὸ τεῖχος τὸ ἐν Σάμῳ πᾶσαν δεδεμένοι ὤρυξαν. Καί κως τὸν [e] Ἄμασιν εὐτυχέων μεγάλως ὁ Πολυκράτης οὐκ ἐλάνθανε, ἀλλά οἱ τοῦτ' ἦν ἐπιμελές. πολλῷ [f] δὲ ἔτι πλεῦνός οἱ εὐτυχίης γινομένης, γράψας ἐς βι-

a Διένειμε *V. Arch.* b Abest pronomen utrique et *Ask. Paſſ. Arch.*, qui ἴσχων ξεινίην. c *M. Ask. Paſſ.*, φιλίην ora *Steph.*, ξεινίην alii. Porro Αἰγύπτου *Rem.* margo *Steph. Arch. V. M. Paſſ. Ask.*, Αἰγυπτίων ceteri: denique φιλίην συνεθήκατο *Ask. Med. Paſſ.*, quam vocem alii non norunt. d *Paris. A. B. Ald. Rem.*, quod Ἰακόν. Vid. II, 108. et *Euſtath.* Hom. p. 759, 41. ἐκέκτητο *M. Paſſ. V. Arch.* Brevi post ἔφερε δὲ καὶ &c. habet *Euſtath.* Hom. p. 573, 18. e Ἄμασιν ſolito ſibi more *Arch.* f *Ask. M. Paſſ. Arch. V.*, δέ τοι *Ald.* et alii.

29. Νόμον πάντων βασιλέα φήσας] *Pindari* petitum e carmine perdito dictum primus e noſtris ſcriptoribus adhibuit post *Herodotum Plato* Gorgia p. 484. B. atque hinc etiam criminandi *Platonis* arripuit occaſionem *Ariſtides* in altera orationum, quas oppoſuit Gorgiae T. III, p. 89. Meminiſſe debuerat Sophiſta, ſaepius in Politicis de Lege graviter disputantem *Platonem* iſta tamen *Pindari* nuſpiam alibi laudaſſe, praeterquam in Gorgia; hic autem non e ſua vel *Socratis* ſententia loquentem Philoſophum, adverſarium, quem refutat, *Calliclem* iſta facere dicentem; ut et alia, a quibus *Machiavellus* et *Hobbeſius* non valde diſſentirent. *Pindari* locus, e Scholiis aliquando ſupplendus ab Editore, in *Platone* ſic mea poterit opinione partim ex *Ariſtide* reſtitui: Νόμος ὁ πάντων βασιλεὺς, θνατῶν τε καὶ ἀθανάτων, ἄγει δικαιῶν τὸ βιαιότατον ὑπερτάτᾳ χειρί. Τεκμαίρομαι ἔργοισιν Ἡρακλῆος, ἐπεὶ ἀπριάτας [nempe Γηρυόνου βόας ἀπήλασεν.] Quae dici poſſent in hanc ſententiam locus non admittit. Suſpicor illa *Calliclem* atque alios etiam abuſos, omiſſis, quae Poëta, laudator aequi bonique, his adiecerat vicina. Priora *Pindari* verba, Νόμος πάντων βασιλεὺς, aut his paulo plura, forſan e *Platone* petita, adhibuerunt *Chryſippus*, *Plutarchus*, *Dion Chryſ.*, *Clemens Alex.* et *Iamblichus*, quorum mihi loca haec ſcribenti verſantur ob oculos. Verius Pythagoreis *Lex* aeterna *naturae*, ſive *recta ratio*, dicebatur πατὴρ καὶ ἡγεμὼν τῶν γεγραμμένων νόμων· atque ampliſſimi nominis honore dignus Βασιλεὺς, νόμος iisdem vocabatur ἔμψυχος. Talem humanis Legibus ſuperiorem in ſua civitate deſiderabat *Plato*, qui hinc in Politico p. 294. A. ἄριστον, ait, οὐ τοὺς νόμους ἐστὶν ἰσχύειν, ἀλλ' ἄνδρα τὸν μετὰ φρονήσεως βασιλικόν, qualem isthoc dialogo, e fonte Pythagorae petito, deſcribit; quippe qui poſſet, ubi res ita poſtularet, imitatus optimum univerſi Regem Deum, τἀπιεικῆ πρόσθεν ἡγεῖσθαι δίκης, ut loquitur *Euripides* in Eclogis *Stob. Grot.* p. 125. ſive τῷ ἐπιεικεῖ λεγομένῳ δικαίῳ τὴν αὐστηρὰν τῶν νόμων φωνὴν παραμυθεῖσθαι· ut inquit *Sopater* in aureis illis de magiſtratu bene adminiſtrando praeceptis, *Stob.* Flor. p. 314. VALCKEN.

29. Νόμον πάντων βασιλέα] Poëtae hoc ſcito nihil celebrius. *Plutarchus*, *Ariſtides*, *Clemens Alex.*, *Iamblichus*, et hoc de genere alii laudarunt frequenter. Eorum exſcribere verba ſuperſedeo: habent docti viri ad *Clement.* Strom. I. p. 427., *Io. Iac. Wetſten.* in *S. Iacobi* Epiſt. C. II, 8. et *Io. Alberti* ad *Heſych.* Νόμος. Non omnium tamen, qui utuntur, idem ſenſus, idemque inſtitutum. *Herodotus* mores longa adſuetudine valentes et dominantes, quantumvis pravos et inhumanos, intelligit. *Pindarus*, ſi *Platonem* in Gorg. p. 484. audimus, iſto ὁ νόμος πάντων βασιλεὺς θνατῶν τε καὶ ἀθανάτων voluit aliud, et quidem, aeterna lege immortales mortalesque conſtringi, cedereque adeo debiliores robuſtioribus, ſuperioribus inferiores oportere. Refer huc elegantem Abbatis *Fraguerii* diſſertationem Hiſtor. Acad. Inſcript. T. III. p. 165.

37. Ξεινηίην Ἀμάσι] Sitne ξεινηίη Ionici ſermonis, haereo. Πτωχηίης, cum hac voce a viro Celeb. I, 80. conpoſitae, ratio est diverſior, ſicuti εὐσεβηίης, ἀληθηίης, στρατηίης et ſimilium. Unquamne φιλίη Ionum ore φιληίη ſonuit? Ξεινίην *Herodoti* Muſae norunt duntaxat. Sed hoc, quum πολεμηΐα, ξυνηΐα, de quibus *Euſtath.* in Hom. p. 233, 29., poëtae non refugerint, urguere detrecto. Non placet ξεινηίην — βασιλέϊ φιλίην συνεθήκατο ex *Med.* et conſortibus. *H. Stephanus*, neſcio quo ex codice, φιλίην Ἀμάσι — συνεθήκατο dedit, gloſſam receptae vocis ξεινίης. *Mediceus* eamdem, ſed loco admiſit alieno: Copulam ſi adiungas ex viri Cl. divinatione, decurret oratio utcunque, neque ſcopae erunt diſſolutae. At quanto melius interpretamentum tot a membranis damnatum, reciditur? Herodotea ſunt, I, 27. καὶ οὕτω — Ἴωσι ξεινίην συνεθήκατο. Rurſum II, 181. φιλότητά τε καὶ συμμαχίην συνεθήκατο, &c.

45. Ἔφερε δὲ καὶ ἦγε πάντας] Callidum et iniquius Polycratis commentum *Polyaenus* deſcribit I, 23, I. Ἔδοξεν εἶναι στρατηγικὸν, εἰ κατάγοι κατὰ τῶν φίλων, ὡς εἰ ἀπαιτούμενα λαμβάνοιεν φιλοτέρους ἕξει· οὐδὲν δὲ λαβὼν, οὐκ ἂν οὐδ' ἀποδοῦναι δύνασθαι· Sed verbis non usquequaque ſanis. *Steph. Berglerus* ex *Caſauboni* coniecturis εἰ φέροι καὶ ἄγοι τὰ τῶν φίλων, ut Herodoteis congruant adripit et defendit. Lenior et ſalubrior longe *H. Valeſii* et *Maſvicii* medicina est, εἰ κατάγοι καὶ τὰ τῶν — *ſi amicorum bona ſuos in portus deveheret.* Κατάγειν τὰ πλοῖα docte *Harpocratio* explicuit, κατάγειν τοὺς ἐμπόρους et τὰ τῶν πόλεων *Valeſius* ad iſtius Lexicon p. 43. et *Dounaeus* Praelect. Demoſth. p. 184. Ceterum fratres Polycratis *Polyaenus* Syloſonta et Πανταγνώστην nominat.

55. Ἀμα-

βιβλίον τάδε, ἐπέστειλε ἐς Σάμον· „ a ΑΜΑΣΙΣ ΠΟΛΥΚΡΑΤΕΙ ΩΔΕ ΛΕΓΕΙ. Ἡδὺ μὲν πυνθάνεσθαι ἄνδρα φίλον καὶ ξεῖνον εὖ πρήσσοντα·
176 ἐμοὶ δὲ αἱ σαὶ μεγάλαι εὐτυχίαι οὐκ ἀρέσκουσι, b ἐπισταμένῳ τὸ θεῖον ὡς ἔστι φθονερόν· καί κως βούλομαι καὶ αὐτὸς καὶ τῶν ἂν κήδωμαι, τὸ μέν τι εὐτυχέειν τῶν πρηγμάτων, τὸ δὲ προσπταίειν· καὶ οὕτω διαφέρειν τὸν αἰῶνα, ἐναλλὰξ πρήσσων, ἢ c εὐτυχέειν τὰ πάντα· οὐδένα γάρ κω λόγῳ οἶδα ἀκούσας, d ὅστις ἐς τέλος οὐ κακῶς ἐτελεύτησε πρόρριζος, εὐτυχέων τὰ πάντα· e σὺ ὦν νῦν ἐμοὶ πειθόμενος, ποίησον πρὸς τὰς εὐτυχίας τοιάδε· φροντίσας τὸ ἂν f εὕρῃς ἐόν τοι πλείστου ἄξιον, καὶ ἐπ' ᾧ σὺ ἀπολομένῳ μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀλγήσεις, τοῦτο ἀπόβαλε οὕτω, ὅκως μηκέτι g ἥξει ἐς ἀνθρώπους· ἤν τε μὴ ἐναλλὰξ ἤδη h τὠπὸ τούτου αἱ εὐτυχίαι τοι τοιαύταισι πάθαισι προσπίπτωσι, τρόπῳ τῷ ἐξ ἐμεῦ ὑποκειμένῳ ἀκέο." Ταῦτα ἐπιλεξάμενος ὁ Πολυκράτης, i καὶ νόῳ λαβὼν ὥς οἱ εὖ k ὑπετίθετο

miſit in hæc verba ſcriptum, AMASIS POLYCRATI ITA INQVIT, Mihi quidem, feliciter agi cum viro amico et hoſpite, audire voluptati est: tamen tuæ magnæ proſperitates mihi non placent, qui intelligo quam invidum numen ſit. Quod ad me attinet, velim tum memet, tum eos, qui mihi curæ ſunt, in rebus quibusdam proſperos eſſe, in aliis offendere, et ita ævum traducere mutua viciſſitudine, quam in omnibus felices agere. Nec enim adhuc de quoquam audiſſe me puto, qui quum in omnibus felix fuiſſet, non tandem male perierit funditus. Tu itaque mihi obtemperans, hoc adverſus proſperitates agito: diſpice, quid tibi ſit quod plurimi facias, et in quo amiſſo maxime ſis animo doliturus; id ubi inveneris, ita abiicito ut nunquam ad homines veniat. Quod ſi proſpera tua deinceps iam non fuerint talibus variata adverſis, medeare tu tibi ſubinde eo modo quem tibi ſubieci. Hæc quum legiſſet 41
Polycrates, et in animum demiſiſſet, tanquam

a Exſcripſit epiſtolam hanc *Stob.* Serm. CXI. p. 583. *b* Ἐπισ. τὸ θεῖον *Stob. Arch. V.*, ſicuti I, 32. vulgo τὸ θ. ἐπισ. *c Stob.* margo *Steph. V. Arch.*, εὐτυχέων *Ald. Med. Ask. Paſſ.* Quae ſtatim ſequuntur οὐδένα γὰρ — σὺ ὦν *Valla* non vertit. *d Stob. Paris. A. B. V. Arch. Ald.*, ὅστις ἕτερος οὐ *Med. Paſſ. Ask.* *e Paris. A. B. Stob. Ald. Arch. V.*, σὺ νῦν *M. Ask. Paſſ.* nulla omittendi cauſſa. Mox πειθόμενος *V. Arch.* Porro ποίησον aberat a *Med.* in cuius tamen margine. Conf. *Gronov.* *f M. Ask. Arch. V. Paſſ.*, in aliis εὕρῃς. *g Paſſ. Arch.*, bene. Vide inferius C. 135. et *Rich. Dawes* Miſcell. p. 293. ἥξῃ *Ald. Med.* &c. *h* Τὠπὸ *Arch. V.*, tum αἱ εὐτ. τοι., in *Ask.* τωπὸ, qui in ordine vocabulorum *Med.* et *Paſſ.* conſentit, τοι plane neglecto, quod reſtitui. Vulgo erat ἤδη αἱ εὐτ. τοι τὠπὸ τοῦδε αὐτοῖσι πάθεσι· ſed αὐταῖσι πάθαισι ora *Steph.* in *Ask. M. Paſſ.* vulgatum, ταῖς πάθαις *Arch. Vind.* *i* Καὶ ἐν νόῳ *Arch. V.* quod blandiri poſſet. At vide infra C. 143. *k Med. Ask. Paſſ.*, ὑπετίθετο *Ald.*, ὑποτιθεῖτο *Arch.*, qui ἐδίζητο cum *Ask.*, recte: ἐδίζετο *Ald.* et alii.

55. Ἄμασις Πολυκράτει] Graecorum ſtudioſiſſimus literas forte dederit Amaſis in Graeciam: Polycrates Amaſi *Pythagoram* epiſtola ſcripta commendaſſe traditur *Diogeni Laërt.* VIII, 3. ſed quam velut AEgyptii Regis ad Biantem ſcriptam exhibet *Plutarchus* in Convivio VII. Sap. p. 151. B. illa aeque cenſeri poterit Amaſis epiſtola, atque haec apud *Herodotum*, per τὸ ἐξ Αἰγύπτου νουθέτημα deſignata *Maximo Tyr.* XXXV, 2. in qua ſic parum conſiderate fingitur loquens Amaſis, ac ſi Solonem audiiſſet in aula Croeſi verba facientem. Mihi, inquit *Amaſis Herodoti*, *nimia felicitas tua non placet*, τὸ θεῖον ἐπισταμένῳ ὡς ἐστι φθονερόν. Eiusdem *Solon* I, c. 32. ſe dicit ἐπιστάμενον τὸ θεῖον πᾶν ἐὸν φθονερόν. *In omnibus rebus ante fortunatum neminem ſe noviſſe* narrat *Amaſis*, ὅστις ἐς τέλος οὐ κακῶς ἐτελεύτησε πρόρριζος· *omnium finem reſpiciendum Solon* monebat, πολλοῖσι γὰρ δὴ ὑποδέξας ὄλβον ὁ θεὸς προρρίζους ἀνέτρεψε. Qui *Solonis* illud cum Croeſo colloquium, hanc etiam confinxit Epiſtolam *Herodotus*, ab illis hoc nomine non facile reprehendendus, qui hiſtoriae curſum orationibus interiectis ſibi libenter patiuntur ab hiſtoricis Graecis et Latinis interrumpi; quibus excipi prorſus hac in parte poſſet Sicilienſis *Diodorus*, ſi per Meſſenios Cleonnin et Ariſtomenem, Nicolaum et Theodorum Syracuſanos liceret. VALCKEN.

56. Ὧδε λέγει] Nihil ſimplicius et per Orientem olim probatius hac in epiſtolis et regum edictis formula. ΟΡΟΙΤΗΣ ΠΟΛΥΚΡΑΤΕΙ ΩΔΕ ΛΕΓΕΙ C. 122. huius Muſae. Xerxes in *Thucyd.* I, 129. Ὧδε λέγει βασιλεὺς Ξέρξης Παυσανίᾳ. Rabſaces ad Hieroſolymitanos 2. *Reg.* XVIII, 31. כה אמר מלך אשור / τάδε λέγει βασιλεὺς τῶν Ἀσσυρίων, ſicuti IX, 140. Μαρδόνιος τάδε λέγει. Quam dictionis ſimplicitatem *H. Steph.* et *G. Raphelius* inlaudatam noluerunt.

59. Τὸ θεῖον — ἐστι φθονερόν] Veriorem huic ſententiam *Platonis* oppoſuit atque egregia notavit Cl. *Weſſeling.* ſupra p. 15. Iſtius modi Hiſtoricorum dicta minus etiam videbuntur invidioſa cogitanti, τὸ θεῖον *Deum* eſſe *ultorem*, φθόνον *vindictam* divinam, vulgo dictam νέμεσιν· quos Deus ſequitur ultor, ſuperbis videtur diciturque φθονερός· talis Croeſo videri poterat, quando hunc ἔλαβε ἐκ θεοῦ νέμεσις μεγάλη, I, c. 34. vid. finis L. IV. Permutantur in quibusdam iſta duo locutionibus. Qui ſuſpicionem amoliebantur arrogantiae, ut notum, οὐ νέμεσις dicebant, vel οὐ φθόνος· vid. *Iac. Elſner.* in *S. Iacobi* Ep. IV, 5. προσκυνῶ τὴν Νέμεσιν, ſive τὴν Ἀδράστειαν. *Bergler.* ad *Alciphr.* p. 139. et *D'Orvill.* in *Charit.* p. 332. Rarius illud *Sophoclis* Phil. v. 773. Ἰδού, δέχου παῖ, τὸν φθόνον δὲ πρόσκυσον. apud *Livium* L. v, c. 21. M. Furius Camillus *dicitur precatus eſſe*, *ut ſi cui Deorum hominumque nimia ſua fortuna populique Rom. videretur*, *ut eam invidiam lenire ſuo privato incommodo*, *quam minimo publico populi Rom. liceret.* In eiusdem L. X, c. 13. Q. Fabius Maximus ſe dicebat *Fortunam ipſam vereri*, *ne cui Deorum nimia iam in ſe*, *et conſtantior*, *quam velint humanae res*, *videatur. Diodor. Sic.* XIII, c. 21. προσκυνοῦντες τὴν Τύχην μηδὲν ὑπὲρ ἄνθρωπον πράξητε. XI, c. 92. τὴν Τύχην καὶ τὴν Νέμεσιν τῶν θεῶν ἐντρέπεσθαι. Superbiae atque arrogantiae vindex in talibus vocatur non tantum ἡ Νέμεσις, ἡ Ἀδράστεια, ὁ φθόνος, ἡ Τύχη, ſed et ἡ Δίκη, ὁ Θεός, ſive τὸ θεῖον. *Ariſtidi* T. II. Ed. *Iebb.* p. 436. Νέμεσις καὶ Δίκη dicuntur οὐκ ἐῶσαι μεῖζον τῆς φύσεως φρονεῖν, (*ſupra hominis fortunam ſe efferre:*) ἀλλὰ ῥᾳδίως μικροὺς ἐκ μεγάλων ποιοῦσαι· id ipſum ὁ θεὸς facere dicitur Iaſoni Theſſalo *Xenophontis* Ἑ. VI, p. 350, 9. Conf. K. Π. V, p. 70, 29. K. Ἀ. VI, p. 223, 3. Nicias in *Thucyd.* VII, c. 77. εἴτῳ θεῶν ἐπίφθονοι ἐστρατεύσαμεν, ἀποχρώντως ἤδη τετιμωρήμεθα. vid. *Herodot.* VIII, c. 13. VALCKEN.

63. Ἢ εὐτυχέειν τὰ πάντα] Paulo poſt iſta ſic ſcripta recte leguntur, et c. 43. Hic in aliis etiam invenietur Codd. ἢ εὐτυχέειν τὰ π. quod praebent *Stobaeus* p. 583, 14. Epiſtolarum Gr. Ed. quae nomen praefert *Cuiacii*, margo Edd. *H. Steph.* et *Valla*. Perverſe *R.* corrigere tentabat μὴ εὐτυχέειν. *Herodotus*, *Homerum* ſuum imitatus, ſcripſit: βούλομαι — τὸ μέν τι εὐτυχέειν τῶν πρηγμάτων, — ἢ εὐτυχέειν τὰ πάντα. Huius quidem in iſtius modi locutionibus voculae μᾶλλον, et *magis*, omiſſae exempla, ſaepius e Graecis et Latinis ſcriptoribus accumulata, non requirent *Herodoti* Lectores: hic tamen, quod fatendum est, μᾶλλον verbo βούλεσθαι ſaepius adiecit; neque loci recordor, in quo ſupplendum illud reliquerit: nam generis est paulo diverſi L. IX, c. 29., ἡμέας δίκαιον ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας, ἤπερ Ἀθηναίους· quale hoc *Plauti* Rud. IV, 4, 70. *Tacita bona est mulier ſemper quam loquens.* quaeque dedit ad *Livii* L. V, c. 21. *I. F. Gronovius.* VALCKEN.

63. Ἢ εὐτυχέειν τὰ πάντα] Veriſſime *Stobaeus* et ſcripti codices: vulgata ſtare non potest, niſi ſi οὐκ aut μὴ εὐτυχέων, quae et docti viri correctio, pingatur. Rem vidit Cl. *Pauw.* Quod autem ex *Medic.* in hanc Amaſidis epiſtolam immigraverat, ὅστις ἕτερος οὐ κακῶς — miror placere potuiſſe, quippe ſententiae hic nullius, et multo magis cavillationes, ad ἐς τέλος vellicandum ſparſas. Ἐς τοῦτο ἐτελεύτησαν huius libri C. 125. inconcuſſum manet, et ἐς τέλος κακῶς ἐτελεύτησε πρόρριζος futile et nulli rei habebitur? Ἐς τέλος *tandem* aut παντελῶς tritum ſatis. Conf. ad *Diodori* III, 40. p. 207.

75. Τὴν

quam bene ſibi ab Amaſi præcepta, disquirebat quodnam ſuorum ornamentorum esſet, quo amisſo maxima ipse moleſtia afficeretur; atque hoc tandem quæritando invenit. Erat ei gemma ſignatoria ſmaragdus, quam geſtabat, auro vincta, opus Theodori Samii, Telecle geniti: hanc ubi abiiciendam ſtatuit, ita faciebat. Quinquaginta remorum navem viris inſtructam conſcendit, et mox in altum provehere iubet. Et postquam ab inſula procul aberat, detractum ſibi ſigillum, iis qui una navigabant inſpectantibus, ab-
42 iecit in pelagus: hoc acto renavigavit. Reverſo domum, quum ex iactura afficeretur, quinto ſextove quam hæc acta ſunt die, hoc ei caſu evenit. Piſcator quidam captum a ſe piſcem, grandem ſane ac pulchrum, putavit dignum quo Polycratem donaret; cum ad fores quum attulisſet, dixit ſe in conſpectum Polycratis ire velle: a ianitore permisſus, donans Polycrati piſcem, o Rex, inquit, hunc ego quem cepi piſcem, etſi operis manuariis vitam tolero, tamen non iudicavi ferendum a me esſe in forum, ſed te tuaque potentia dignum. Eum itaque affero tibi, donoque. His verbis iste delectatus, ita reſpondit, Tu vero probe, nec facto ſolo, ſed etiam oratione apud me inisti gratiam: ad cœnamque te vocatum volo. Hæc magni faciens piſcator domum abiit. *Piſcem miniſtri ſcindentes, offendunt in eius alvo ſigillum Polycratis.* Quod ubi viderunt ſumpſeruntque, ad Polycratem lætabundi quam celerrime tulerunt. Eoque illi reddito, referebant quo pacto fuisſet inventum. Polycrates, quum illi ſubvenisſet divinam rem esſe, ſingula quæque a ſe gesta retulit in libellum, et qualia accidisſent ipsi. Hæc ubi ſcripsit, in
43 ÆEgyptum miſit. Amaſis perlectis tabellis quæ

θετο Ἄμασις, ἐδίζητο ἐπ' ᾧ ἂν μάλιστα τὴν ψυχὴν [a] ἀσηθείη ἀπολομένῳ τῶν κειμηλίων· διζήμενος δ' εὕρισκε τόδε· [b] ἦν οἱ σφρηγὶς τὴν ἐφόρεε χρυσόδετος, σμαράγδου μὲν λίθου ἐοῦσα, [c] ἔργον ἦν δὲ Θεοδώρου τοῦ Τηλεκλέος Σαμίου· ἐπεὶ ὦν ταύτην οἱ ἐδόκεε ἀποβαλέειν, ἐποίεε [d] τοιάδε· πεντηκόντερον πληρώσας ἀνδρῶν, ἐσέβη ἐς αὐτήν· μετὰ δὲ, ἀναγαγεῖν [e] ἐκέλευε ἐς τὸ πέλαγος· ὡς δὲ ἀπὸ τῆς νήσου ἑκὰς ἐγένετο, περιελόμενος τὴν σφρηγῖδα, πάντων ὁρώντων τῶν συμπλόων, ῥίπτει ἐς τὸ πέλαγος· τοῦτο δὲ ποιήσας [f] ἀπέπλεε· ἀπικόμενος δὲ ἐς τὰ οἰκία, συμφορῇ ἐχρᾶτο. Πέμπτῃ δὲ ἢ ἕκτῃ ἡμέρῃ ἀπὸ τούτων, τάδε οἱ συνήνεικε γενέσθαι· ἀνὴρ ἁλιεὺς, λαβὼν ἰχθὺν μέγαν τε καὶ καλὸν, ἠξίου μιν Πολυκράτεϊ δῶρον δοθῆναι· Φέρων [g] δὴ ἐπὶ τὰς θύρας, Πολυκράτεϊ ἔφη ἐθέλειν ἐλθεῖν ἐς ὄψιν· χωρήσαντος δέ οἱ τούτου, ἔλεγε, διδοὺς τὸν ἰχθὺν, „ Ὦ βασιλεῦ, ἐγὼ τόνδε „ ἑλὼν, οὐκ ἐδικαίωσα φέρειν ἐς ἀγορὴν, [h] καίπερ „ γε ἐὼν ἀποχειροβίωτος, ἀλλά μοι ἐδόκεε σεῦ τε εἶ„ναι ἄξιος καὶ τῆς σῆς ἀρχῆς· σοὶ δή μιν φέρων δίδω„μι·" ὁ δὲ, ἡσθεὶς τοῖσι ἔπεσι, ἀμείβεται [i] τοισίδε; „ Κάρτα τε εὖ ἐποίησας· καὶ χάρις διπλέη τῶν τε „ λόγων καὶ τοῦ δώρου· καί σε ἐπὶ δεῖπνον καλέο„μεν." ὁ μὲν δὴ ἁλιεὺς, [k] μέγα ποιεύμενος ταῦτα, ἤιε ἐς τὰ οἰκία· τὸν δὲ ἰχθὺν τάμνοντες οἱ θεράποντες, εὑρίσκουσι ἐν τῇ νηδύϊ αὐτοῦ ἐνεοῦσαν τὴν Πολυκράτεος σφρηγῖδα· ὡς δὲ εἶδόν τε καὶ ἔλαβον, τάχιστα ἔφερον [l] κεχαρηκότες παρὰ τὸν Πολυκράτεα· διδόντες δέ οἱ τὴν σφρηγῖδα, ἔλεγον ὅτεῳ τρόπῳ 177 [m] εὑρέθη· τὸν δὲ ὡς ἐσῆλθε θεῖον [n] εἶναι τὸ πρῆγμα, γράφει ἐς βιβλίον πάντα, τὰ ποιήσαντά μιν, οἷα [o] καταλελαβήκεε· γράψας δὲ, ἐς Αἴγυπτον ἐπέθηκε. Ἐπιλεξάμενος δὲ ὁ Ἄμασις τὸ βιβλίον τὸ

a *Ald. V. Arch. Paris. A. B. Rem.*, ἀσθείη *M. Pasſ. Ask.* *b* Ἦν ἡ σφ. *Arch. Vind.*, mox χρυσόδετος ἀπολεσθῇ ſatis absurde *Arch.* *c* Sic *V. Arch. Pasſ. Ask.*, alii ἦν δὲ ἔργον, tum Θεοδώρου τοῦ Τιμεκλέος *Arch.* τοῦ Τημακλέος *Vind.*, *Temeclis Valla.* *d* *M. Arch. Vind. Pasſ. Ask.*, τάδε vulgo. *e* Iidem: *Ald.* et alii ἐκέλευσε. *f* Ἐπεπλ. *Arch.* *g* Δὴ om *Steph. Arch. V.*, qui mox θέλειν, olim δέ. *h* Καίπερ γε *V. Arch.* quod praeſtat: γε deſit aliis. *i* Τοιάδε *Vind.* *k* Μεγάλα idem cum *Arch.* *l* *M. Ask. Pasſ.*, κεχαρηκότες *Paris. A. B. Arch. Ald. V.*, quod *Herodotus* mavult. *m* Εὑρέθη *Arch. V. Rem. Ask. Pasſ.* ora *Steph.* quod placet; εὑρεθείη *Ald. Med.* *n* Abest *V. Arch.* *o* Καταλελαβήκεε *Ask. Pasſ.* in Edd. καταλελάβηκε.

75. Τὴν ψυχὴν ἀσηθείη] Non puto ἀσθῆναι τὴν ψυχὴν dixisſe Graecorum quempiam. Ἀσᾶν et ἀσᾶσθαι ſaepe *Hippocrates* de faſtidio et triſtitia: ἀνιᾶται καὶ ἀσᾶται παρὰ καιρὸν Morbi Sacr. p. 209., quae repetuntur, ſed hinc ſumta, in Fragmento περὶ Μανίης p. 1286. *Theognis* v. 659. Μηδὲν ἄγαν χαλεποῖσιν ΑΣΩ ΦΡΕΝΑ· *ne crucia mentem difficilibus.* Iterum verſu 983. ὅταν τὸν ΘΥΜΟΝ ΑΣΗΘΗΣ, *ubi triſti fueris animo.* Debentur *Theognidis* haec *Georg. Arnaldo* Animadv. C. XXIX. p. 161., quem vide.

78. Σμαράγδου μὲν λίθου ἐοῦσα] *Plinius* de gemma N. Hiſt. XXXVII, c. 1. *Sardonychem eam gemmam fuisſe conſtat: oſtenduntque Romae, ſi credimus, Concordiae delubro, cornu aureo Auguſti domo incluſam.* Sequitur *Solinus*, uti ſolet, C. 33., ſed, quod *Salmaſius* et *Bochartus* docuerunt, errantem. *Herodotum* hac aemulatur in re *Pauſanias* VIII, 14. p. 629. et *Tzetzes* Chil. VII. Hiſt. 121., recte Theodorum *Teleclis* filium perhibentes, qui *Rhoeci* F. aliis; uti *Diodoro* extremo libro primo. *P. Leopardus* Emend. X, 25. bene de veterum hoc disſenſu.

78. Ἔργον Θεοδώρου τοῦ Τηλεκλέους] In MS. *Galei*, patris nomen perverſe ſcribitur: *Telecles* duobus in locis *Pauſanias* adfirmabit L. X, p. 896, et VIII, p. 629. ubi haec reſpicit Herodotea: Θεοδώρου δὲ ἔργον ἦν καὶ ἐπὶ τῆς λίθου τῆς σμαράγδου σφραγὶς, ἣν Πολυκράτης ὁ Σάμου τυραννήσας ἐφόρει τε τὰ μάλιστα, καὶ ἐπ' αὐτῆς (L. αὐτῇ) περισσῶς δή τι ἠγάλλετο. *Rhoecus* iſtis in locis *Pauſaniae* memoratus, amicus Theodori, filiis ſuis indidisſe videtur nomina *Teleclis* et *Theodori*: atque hos esſe ſuſpicor *Diodoro* L. 1, c. 98. aliisque memoratos: vid. *P. Wesſel.* ad *Diod.* et *Franc. Iunius* in Catal. Artif. p. 210. VALCKEN.

89. Ἠξίου μιν Πολυκ.] Excidisſe μὲν iusta *Reiskii* ſuſpicio foret, ſi Φέρων δὴ MSS. ignorarent. *Valla* liberius χωρήσαντος δέ οἱ τούτου *a ianitore permisſus* expresſit: nam συγχωρήσαντος δέ οἱ τοῦ πυλουροῦ in ſchedis offendisſe, ſi quidem nullum in *Arch.* et *Vind.* talis ſcripturae vestigium, ad credendum difficile est. Χωρέειν et προχωρέειν de feliciore ſucceſſu Muſae amant v, 62. VII, 10, 2. VIII, 102. &c.

99. Μέγα ποιεύμενος ταῦτα] Rapitur animus in partes, hoccine retineat, an *Arch. Vind.* μεγάλα ποιεύμενος, cui IX, 110., ipsis disſentientibus, locus est. Dedit II, 121, 4. τὴν κεφαλὴν μιν κόπτεσθαι ΜΕΓΑΛΑ βοῶντα. Habet *Polyaenus* VII, 10, 8. p. 629. καὶ ΜΕΓΑΛΑ ἀνακραγὼν (?). Poëta *Il.* N. 282. Ἐν δέ τέ οἱ κραδίη ΜΕΓΑΛΑ ςέρνοισι πατάσσει. Tum *Euripid.* Androm. v. 188. οἱ γὰρ πνέοντες ΜΕΓΑΛΑ —. Quae dictionem ſatis adfirmant. Egit Cl. *D'Orvillius* ſuper eadem ad *Chariton.* L. VII. p. 595.

7. Οἷα καταλελάβηκε] Una litera verbum auctius hic non ſpernerem: τὰ ποιήσαντά μιν οἷα καταλελαβήκεε, *quae facienti qualia ſibi accidisſent:* exempla praebet *Portus* in εε. Alibi λελάβηκε et καταλελάβηκε recte leguntur apud *Herod.* III, c. 65. VIII, c. 122. IX, 59. Flexus est Ionicus: *Pherecydes Laërt.* I, 122. νοῦσός με καταλελάβηκε· προσλελάβηκας habet *Euſebius Stobaei*, p. 309, 48. ubi γενόμενος mutandum est in πεπόμενος. Λελάβημαι fruſtra quaeras in *Euripidis* Bacchis, deſignatis in Bibl. *Coislin.* p. 482. *Archimedes* in Arenarii fine, τοῖς μεταλελαβηκόσι opponit τοὺς μὴ κεκοινωνηκότας τῶν μαθημάτων, quibus veracisſima ſua decreta negat εὔπιστα φανησεῖσθαι· ſic enim ſcribendum est pro φανήσειν ut λαμψεῖσθαι pro λαμψεῖν· ὃ δὴ in *Ocello Lucano Stobaei*, Ecl. p. 45, v. 2. VALCKEN.

τὸ παρὰ τοῦ Πολυκράτεος ἧκον, ἔμαθε ὅτι [a] ἐκκομίσαι τε ἀδύνατον εἴη ἀνθρώπῳ ἄνθρωπον ἐκ τοῦ μέλλοντος γίνεσθαι πρήγματος, καὶ [b] ὅτι οὐκ εὖ τελευτήσειν μέλλει Πολυκράτης εὐτυχέων τὰ πάντα· ὃς καὶ τὰ ἀποβάλλει, εὑρίσκει· πέμψας δέ οἱ κήρυκα ἐς Σάμον, διαλύεσθαι ἔφη τὴν ξεινίην· τοῦδε εἵνεκα ταῦτα ἐποίεε, ἵνα μὴ συντυχίης δεινῆς τε καὶ μεγάλης Πολυκράτεα καταλαβούσης, αὐτὸς ἀλγήσειε τὴν ψυχὴν, ὡς [c] περὶ ξείνου ἀνδρός. Ἐπὶ τοῦτον δὴ ὦν τὸν Πολυκράτεα εὐτυχέοντα τὰ πάντα, ἐστρατεύοντο Λακεδαιμόνιοι, ἐπικαλεσαμένων, τῶν μετὰ ταῦτα Κυδωνίην τὴν ἐν Κρήτῃ κτισάντων Σαμίων. [d] Πολυκράτης δὲ πέμψας παρὰ Καμβύσεα τὸν Κύρου, συλλέγοντα στρατὸν ἐπ' Αἴγυπτον, ἐδεήθη ὅκως ἂν καὶ παρ' [e] ἑωυτὸν πέμψας ἐς Σάμον, δέοιτο στρατοῦ. Καμβύσης δὲ ἀκούσας τούτων, προθύμως [f] ἔπεμπε ἐς Σάμον, δεόμενος Πολυκράτεος στρατὸν ναυτικὸν ἅμα πέμψαι ἑωϋτῷ ἐπ' Αἴγυπτον· ὁ δὲ, ἐπιλέξας τῶν ἀστῶν τοὺς ὑπώπτευε μάλιστα ἐς ἐπανάστασιν, ἀπέπεμπε τεσσεράκοντα τριήρεσι, ἐντειλάμενος Καμβύσῃ ὀπίσω τούτους μὴ ἀποπέμπειν. Οἱ μὲν δὴ λέγουσι τοὺς ἀποπεμφθέντας Σαμίων [g] ὑπὸ Πολυκράτεος, οὐκ ἀπικέσθαι ἐς Αἴγυπτον· ἀλλ' ἐπεί τε ἐγένοντο ἐν Καρπάθῳ πλέοντες, δοῦναί σφι λόγον, καί σφι ἁδεῖν τὸ προσωτέρω μηκέτι πλέειν· οἱ δὲ λέγουσι ἀπικομένους τε ἐς Αἴγυπτον καὶ φυλασσομένους, ἐνθεῦτεν αὐτοὺς ἀποδρῆναι· καταπλέουσι δὲ ἐς τὴν Σάμον Πολυκράτης νηυσὶ ἀντιάσας, ἐς μάχην κατέστη· νικήσαντες δὲ οἱ κατιόντες, ἀπέβησαν ἐς τὴν νῆσον· πεζομαχήσαντες δὲ ἐν αὐτῇ, [h] ἑσσώθησαν· καὶ οὕτω δὴ ἔπλεον ἐς Λακεδαίμονα· εἰσὶ δὲ, οἳ λέγουσι τοὺς ἀπ' Αἰγύπτου νικῆσαι Πολυκράτεα· λέγοντες, ἐμοὶ δοκέειν, οὐκ ὀρθῶς. οὐδὲν γὰρ ἔδει σφέας Λακεδαιμονίους [i] ἐπικαλέεσθαι, εἴπερ αὐτοὶ ἱκανοὶ ἦσαν Πολυκράτεα παραστήσασθαι. πρὸς δὲ [k] τούτοισι, οὐδὲ λόγος αἱρέει, τῷ [l] ἐπίκουροι μισθωτοὶ καὶ τοξόται οἰ-

quæ a Polycrate venerant, intellexit fieri non poſſe, ut homo alterum hominem caſui eventuro eripiat; et Polycratem non bene moriturum eſſe, qui per omnia fuiſſet felix, adeo ut ea quoque reperiret quæ abiciſſet. Miſſo itaque Samum caduceatore, dixit ſe ius cum illo hoſpitii ſolvere. Quod ideo fecit, ne in triſtem aliquem gravemque caſum incidente Polycrate, animi dolorem veluti de hoſpite ipse contraheret. Adver- 44
ſus hunc igitur Polycratem in omnibus feliciter agentem, Lacedæmonii ſumpſere expeditionem, acciti ab iis Samiis, qui post hæc Cydoniam in Creta condiderunt. Polycrates, miſſo ad Cambyſem Cyri filium, adverſus AEgyptum copias comparantem, oravit ut nunciis etiam ad ſe in Samum miſſis, rogaret aliquid copiarum. Quod audiens Cambyſes, libenter in Samum miſit ad rogandas a Polycrate nauticas copias, quas ſecum iste mitteret in AEgyptum. Polycrates, delectos quos maxime ſuſpicabatur ex urbanis ad rebellionem ſpectare, qudraginta triremibus miſit, Cambyſi mandans ne retro eos dimitteret. Et alii quidem negant Sa- 45
mios a Polycrate miſſos, in AEgyptum perveniſſe: ſed quum in Carpathio mari curſum tenerent, inter ſe colloquutos decreviſſe ne ulterius tenderent. Alii vero aiunt perveniſſe in AEgyptum, ac retentos inde fugam feciſſe: et in Samum redeuntibus Polycratem cum claſſe occurrentem pugnaviſſe; ſed illos, qui redirent, ſuperaſſe, atque in inſulam exiſſe: ubi mox pugna pedeſtri commiſſa victi ſint, atque ita Lacedæmonem navigarunt. Sunt, qui dicant eosdem ab AEgypto redeuntes adverſus Polycratem victoria potitos fuiſſe: non recte dicentes mea opinione. Neque enim oportuiſſet illos adſciſcere Lacedæmonios, ſi per ſe ſatis ad expellendum Polycratem validi erant. Præterea nec ratio dictat, ut cui permulti aderant, cum

a Ἐκκομίζειν *Arch.* *b* *M. Paſſ. Ask. V. Arch.*, vulgo ὅτι ὡς οὐκ, male: tum μέλλοι *V. Arch.* *c* Iidem et *M. Paſſ. Ask.* margo *Steph.*, ἀνδρὸς *Ald.* et aliis deest. *d* *Ask. M. Paſſ.*, πέμψας δὲ κήρυκα λάθρῃ Σαμίων Πολυκ. παρὰ *Paris. A. B. Arch. V. Ald. Rem.* et tolerari potuerat: Conf. *Gronov.* *e* Αὐτὸν *Arch. V.* *f* Ἔπεμψε — δεόμενος *Steph.* ora cum *Paſſ. Ask.*, poſterius repoſui: in Edd. δεησόμενος. *g* Duo iſta deficiunt in *M. Paſſ. Ask.* *h* Ἐσώθησαν *Arch.* *i* Ἐπικαλέσασθαι id. et *Vind.* *k* Τούτῳ iidem. *l* *M. Paſſ. Ask.* ἐπίκουροί τε μισθ. *Ald. Arch. V. Paris. A. B.*

7. Οἷα καταλελαβήκεε] Stabiliunt κεχωρήκεε, ἀναβεβήκεε, ἐξευρήκεε et innumera alia, de quorum apud Ionas flexione *Etymologus* p. 386, 28. Ἐς Αἴγυπτον ἐπέθηκε, videlicet τὴν ἐπιστολὴν aut γράμματα. Sic enim plenius alii. *Thucydides* 1, 129. ἐς Βυζάντιον ἐπιστολὴν ἀνεπετίθει αὐτῷ. Vide *Suidam* in Ἐπιθεὶς et Ἐπιθήσειν, et ad L. v, 95.

7. Γράψας δὲ ἐς Αἴγυπτον ἐπέθηκε] Reddi debet: *tradidit epiſtolam in AEgyptum perferendam*, ſive *traditam miſit in AEgyptum.* Commodum *Harpocration* in Ἐπιθέτους ἑορτὰς λέγειν, inquit, ἣν εἰθισμένον, Ἐπέθηκεν ἐπιστολὴν, ἀντὶ τοῦ παρέδωκεν, *Cratinum* excitans teſtem et *Demoſth.* pro Chryſippo: poſtrema *Suidas* et *Etymol.* omiſerunt. in Demoſtheneis illud non invenerat *H. Vales.* olim lectum p. 542, 41. οὐ τὰς ἐπιστολὰς ἀπέδωκας αὐτοῖς, ἃς ἡμεῖς (*ego et frater* :) ἀπεδώκαμεν· nam dubium erit nemini, quin ex *Harp.* corrigendum ſit ἃς ἡμεῖς ἐπεθήκαμεν· *quas nos tibi* in Bosporum *deferendas dederamus.* Supra p. 540, 11. venit εἰς τὸν Βόσπορον *Phormio* ἔχων ἐπιστολὰς, ἃς δέδωκ' αὐτῷ ἀπενεγκεῖν τῷ παιδὶ τῷ ἐμῷ, παραχειμάζοντι ἐκεῖ. Contractam loquendi formam *Pauſanias* explicuit IV, p. 334. ubi heroum optimi conſilia proditorum inter Graecos exemplar Ariſtocrates ἐγγράψας βιβλίῳ καὶ τὸ βιβλίον ἐπιθεὶς τῶν οἰκετῶν *fidisſimo* πρὸς Ἀναξάνδρον ἀπέστελλεν ἐς Σπάρτην· paulo post ſcribendum putem τὰ ἀντεπεσταλμένα· quae dici quoque poſſent Ἀντεπιτεθειμένα· vid. *Harpocr.* in Ἀντεπιτίθησιν et notas ad *Thom. Mag.* in Ἐπέθηκά τινι ἐπιστολήν. VALCKEN.

14. Τοῦδε εἵνεκα] Τοῦδε δὲ εἵνεκα *Abreſchius*, neque inconmode. *Syneſius* Amaſidis inſtitutum haud probans, id laudat, quod Polycratis calamitati, ſi ea amicitiae renunciationem antevertisſet, lacrymas non fuisſet negaturus, κήρυκα πέμψας τὴν φιλίαν ἀπείπατο, δῆλον ἐποίησεν, ὅτι κἂν ἐδάκρυσεν, εἰ προὔλαβεν ἡ συμφορὰ τὴν ἀπόρρησιν· Epiſt. XLVI.

30. Ὑπὸ Πολυκράτεος] Non intercedo, quo minus haec deleantur; quamquam tales περισσολογίαι in Muſis geminae conplures. Ἐν Καρπάθῳ Laurentius *in Carpathio mari* rectisſime: nihil certe est cur ἐν Καρπαθίῳ reperisſe eum putemus cum *Corn. de Pauw.* Tritum dicendi genus viri Cl. *Perizonius*, *Gronovius*, *Dukerus* abunde declararunt. Ecce tibi hoc *Diogenis Laërtii* 1, 81. χρύσεος δ' ἐν ΤΑΙΣ ΑΘΗΝΑΙΣ —— τοῦ τρίποδος εὑρεθέντος ὑπὸ τῶν ἁλιέων h. e. in mari, quod Athenas alluit, περὶ τὴν Ἀθηναίων θάλασσαν ſcripsit Sect. 31. *Strabo* de Caeſarauguſta II. p. 246. B. ἣν ἔφαμεν ἐν τῷ Ἴβηρι ἱδρῦσθαι· ubi vir magnus ἐπὶ τῷ — ſcriptore in praecedentibus praeeunte. At idem I. p. 64. C. οὔτε γὰρ ἐν ΤΗι καθ' ἡμᾶς ΘΑΛΑΤΤΗι οἰκοῦσί τινες Αἰθίοπες, mare noſtrum ſive mediterraneum non accolunt AEthiopes. Sed manum, quod dici ſolet, de tabula.

42. Πολυκράτεα παραστήσασθαι] Laxius est *ad expellendum. Thucydidis* καὶ πολιορκίᾳ ΠΑΡΕΣΤΗΣΑΝΤΟ Schol. recte explicant ἐδούλωσαν I, 98. et 124. *Suidas* in Παρίστημι ex *Procopio*, ut opinor, ὧν τὰ μὲν βίᾳ ἤρει, τὰ δὲ ὁμολογίᾳ ΠΑΡΙΣΤΑΤΟ. Is certe B. Vand. I, 3. ἐπεὶ οὐδὲ βίᾳ, οὐδὲ ὁμολογίᾳ — ΠΑΡΑΣΤΗΣΑΣΘΑΙ οἷοί τε ἦσαν. Lege Schol. in *Sophoclis* Oedip. Colon. v. 909. et Cl. *Waſſe* Addend. *Thucydid.* p. 667.

Laconica brevitas in loquendo et per ænigma. Lacedæmonii ſumunt expeditionem in Samum cauſſa ambigua,

cum auxiliarii mercede conducti, tum domeſtici ſagittarii, is a Samiis redeuntibus numero paucis fuerit ſuperatus; eorum vero qui ſub ipſo erant civium liberi atque uxores Polycrates in navalia coactos tenebat paratos, ut ſi ii cum redeuntibus aliis prodidiſſent, una cum ipſis navalibus combureret.

46 Poſteaquam vero Samii qui a Polycrate exacti erant, Spartam venerunt, introducti ad principes multa ſane, qualia ſupplices, commemorabant. Quibus illi primo congreſſu reſponderunt, eorum quæ iſti dixiſſent, priorum quidem oblitos eſſe, poſteriora vero non intelligere. Secundo deinde congreſſu nihil iſti dixerunt, niſi allato panario, illud pane indigere. Quibus iidem reſponderunt panario curioſe actum fuiſſe. I-
47 taque opem ferendam eis cenſuerunt. Ac poſtea inſtructi Lacedæmonii, cum exercitu in Samum ſe contulere, referendæ gratiæ cauſſa, ut Samii aiunt, quia illis aliquando Samii adverſus Meſſenios navibus auxilio fuiſſent: ut vero Lacedæmonii aiunt, non tam ut tutarentur precantes Samios, militaviſſe, quam ut ulciſcerentur rapinam crateris, quem Crœſo portabant, et thoracis ab Amaſi rege Ægypti ipſis muneri miſſi. Interceperant enim Samii priore quam craterem anno, thoracem quoque, lineum quidem, et frequentibus animalium figuris intextis, ſed ornatum auro laniſque ex xylo:

οἰκήϊοι ἦσαν πλήθεϊ πολλοὶ, [a] τοῦτον ὑπὸ τῶν κατιόντων
Σαμίων ἐόντων ὀλίγων ἑσσωθῆναι· [b] τῶν δ' ὑπ' ἑωϋ-
τῷ ἐόντων πολιητέων τὰ τέκνα καὶ τὰς γυναῖκας ὁ 178
Πολυκράτης ἐς τοὺς νεωσοίκους συνειλήσας, εἶχε ἑ-
τοίμους, ἢν ἄρα προδιδῶσι οὗτοι πρὸς τοὺς κατιόν-
τας, ὑποπρῆσαι αὐτοῖσι νεωσοίκοισι. Ἐπεί τε δὲ
οἱ [c] ἐξελαθέντες Σαμίων ὑπὸ Πολυκράτεος ἀπίκον-
το ἐς τὴν Σπάρτην, καταστάντες ἐπὶ τοὺς ἄρχον-
τας, ἔλεγον πολλὰ, οἷα κάρτα δεόμενοι. οἱ δέ σφι
τῇ πρώτῃ καταστάσει ὑπεκρίναντο, τὰ μὲν πρῶ-
τα λεχθέντα [d] ἐπιλελῆσθαι, τὰ δὲ ὕστερα οὐ συνι-
έναι· μετὰ δὲ ταῦτα, δεύτερα καταστάντες, ἄλλο
μὲν εἶπον οὐδὲν, θύλακον δὲ φέροντες, ἔφασαν [e] τὸν
θύλακον ἀλφίτων δέεσθαι. οἱ δέ σφι ὑπεκρίναντο,
τῷ θυλάκῳ [f] περιεργάσθαι· βοηθέειν δ' ὦν ἔδοξε
αὐτοῖσι. Καὶ ἔπειτα παρασκευασάμενοι ἐστρατεύον-
το Λακεδαιμόνιοι ἐπὶ Σάμον· ὡς μὲν Σάμιοι λέγου-
σι, εὐεργεσίας [g] ἐκτίνοντες ὅτι σφι πρότεροι αὐτοὶ
νηυσὶ ἐβοήθησαν ἐπὶ Μεσσηνίους· ὡς δὲ Λακεδαιμό-
νιοι λέγουσι, [h] οὐκ οὕτω τιμωρῆσαι δεομένοισι Σα-
μίοισι ἐστρατεύοντο, ὡς τίσασθαι βουλόμενοι τοῦ κρη-
τῆρος τῆς ἁρπαγῆς, τὸν ἦγον Κροίσῳ, καὶ τοῦ θώ-
ρηκος τὸν αὐτοῖσι Ἄμασις ὁ Αἰγύπτου βασιλεὺς ἔ-
πεμψε δῶρον. καὶ γὰρ θώρηκα ἐληΐσαντο τῷ προ-
τέρῳ ἔτεϊ ἢ τὸν κρητῆρα, οἱ Σάμιοι· ἐόντα μὲν λί-
νεον, καὶ ζώων ἐνυφασμένων [i] συχνῶν, κεκοσμημένον
δὲ χρυσῷ καὶ εἰρίοισι ἀπὸ ξύλου· τῶνδε εἵνεκα θωϋ-
μάσαι

a Τοῦτον *Arch.* *b* Excerpſit *Suidas* in Νεώσοικοι, legitque εἶχε ἑτοίμως et αὐτοῖσι νεωσοίκοισι recte, vulgo αὐτοῖσι τοῖσι. *c* Ἐξελασθέντες *M. Paſſ. Aſk.*, vulgatum *Ald. V. Arch.* et ceteri probant. Vide I, 168. *d* Quatuor ſequentes voces tantum in margine *Med.*, ἐπιλελῆσθαι *V. Arch.* et ὕστερα belle utrumque. Vulgo ἐπιλελῆσθαι et ὕστατα. *e* *M. Paſſ. Aſk. V. Arch. Rem. Paris. A. B.* ora *Steph.*, τὸν ἀλφίτων *Ald.* *f* Περιεργάσασθαι *V. Arch.* et ex gloſſa *Paſſ.* *g* Ἐκτίνοντες *Arch. Ald.* *h* *M. Arch. V. Aſk. Paſſ. Paris. A. B.*, vulgo οὐκ ὥς τι τιμωρ., porro δεόμενοι *Arch.* Citat *Plut.* et carpit de Malign. p. 859. B. *i* Tres proximas voces negligit *Arch. Vind.*, tum ἐρίοισι uterque.

49. Ἢν ἄρα προδιδῶσι οὗτοι] *Vallam*, cuius Latina durant, legiſſe hic προΐωσι aut προσάγωσι, ſuſpicatur doctus vir in litteris ad me, neutro contentus, ut nec vulgato. De Laurentio omnia alia pronuntiare debeo; in ſchedis *Arch.* diſcrepantia nulla, nulla in *Vind.*, quibus *Vallam* ſimillimas verſaſſe, conſtat. Προδιδῶσι πρὸς τοὺς —— idem est, ac inita proditione transfugiant. Congruit ἐβουλεύοντο ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίης VI, 100. et de Theſpienſibus αὐτίων ἐκλελοιπότων ἐς τὴν Πελοπόννησον· quibus citra talem ellipsin tenax gratia non perſeverabit. Mox *Suida* duce et genio Sermonis αὐτοῖσι νεωσοίκοισι amplecti libuit. Vide ad Librum ſuperiorem C. 46.

54. Τὰ μὲν πρῶτα λεχθέντα] Nervos Laconico dicto *Med.*, prorſus ſine auxiliatore, incidit, proptereaque vituperium, non laudem meritus. Si *Plutarcho* fides, reſponderunt Samiis Lacones, τὰ μὲν πρῶτα ΕΠΙΛΕΛΑΘΑΜΕΣ, τὰ δὲ ΥΣΤΕΡΑ οὐ ΣΥΝΗΚΑΜΕΣ, διὰ τὸ τὰ πρῶτα ἐπιλελῆσθαι Laconic. p. 232. D., quorum poſtrema Spartanam fortaſſis breviloquentiam dedecorant, reliqua pondus addunt atque auctoritatem ſcripturae Codd. *Arch.* et *Vind.*, defenduntque probantem.

57. Τὸν θύλακον ἀλφίτων δέεσθαι] Quod aliunde *Steph.* enotarat, e *Med.* recepit *Gronov.* Melior meo iudicio vetus est lectio: τὸν (id est τοῦτον) ἀλφίτων δέεσθαι, aut, quod hic praetulerim, τόνδε· δεικτικῶς, *huncce, quem digito monſtrabant, ſaccum inanem farina indigere*, atque adeo tacendo dicentes: Ὡς ἄλφιτ' οὐκ ἔνεστιν ἐν τῷ θυλάκῳ. Illud τόνδε et τουτονὶ ſic in primis comoedia frequentat: in *Ariſtoph.* Nub. v. 1145. τουτονὶ πρῶτον λαβέ· *Bergler. istum ſaccum farinae prius accipe. Schol.* θύλακον ἀλφίτων δέδωσιν αὐτῷ· vulgatur in Av. v. 443. Μήτ' ὀρχίπεδ' ἕλκειν, μήτ' ὀρύττειν. X. Οὔτι πού Τόν, οὐδαμῶς. Quibus non est ignota comoediae petulantia, Τόνδ' οὐδ' ſcribendum eſſe fatebuntur. Neque in Comicis tantum Tragiciſque, ſed et in Oratoribus et Hiſtoricis multa pendent ab actione animo repraeſentanda. Exemplo ſit notum illud, quod perhibent ſtatuae monumenti Sardanapali inſcriptum: Ἔσθιε, πῖνε, παῖζε, ὡς τἄλλα τούτου οὐκ ἄξια· ap. *Athen.* XII, p. 530. C. qui ad τούτου recte ſcribit, τοῦ ἀποκροτήματος ἔοικε λέγειν· *cetera huius non facio, digitorum crepitus* nimirum: quae leguntur alibi iſtius τούτου ſunt interpretamenta: vid. Ill. *Boubier Diſſ. ſur Sardanapale* p. 384. Iſta proſtant in App. *Vatic.* Prov. p. 312. τὸ ἐφεστὸς τῷ μνήματι ἄγαλμα, ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἔχον τὰς χεῖρας, πεποίηται ὡς ἀνακροτοῦν τοῖς δ. corrigo: ὥς τινα ἀποτελοῦν ἦχον τοῖς δακτύλοις. Eadem hac opera in *Schol.* ad *Ariſt.* Ran. v. 944. γρύζοντας οὐδὲ τουτί emendari poterit: εἰκὸς αὐτὸν ἀποκροτοῦντα τῷ δακτύλῳ δεικνύειν τὸ, οὐδὲ τουτί· vulgatur ἀπρακτοῦντα. VALCKEN.

59. Τῷ θυλάκῳ περιεργάσθαι] Fruſtra *H. Stephanus* ad haec adhaeſit, mutila arbitratus. Diogenes, luxum Socrati exprobrans, περιειργάσθαι γὰρ καὶ τῷ οἰκιδίῳ καὶ τῷ σκιμποδίῳ, *nimium fuiſſe* aiebat *in parva domo et lectulo* ap. *ÆLian.* Var. IV, 11. Non alia Laconum ſententia. Samii panarium, et vacuum quidem, in medium collocarant: addiderant, τὸν θύλακον ἀλφίτων δέεσθαι. Id Spartani dictum nimiae loquacitatis damnant: ſatis enim fuiſſe oſtenſum panarium. Res manifeſta ex *Sexto Empir.* est L. II. Adv. Mathemat. p. 293., ubi Chiorum legatus, cum alius in petendo ob multum loquentiae frumento repulſam Lacedaemone tuliſſet, κενὸν θύλακον porrigens inſuper, ἀλφίτων αὐτὸν δεῖσθαι, prorſus ut Samii, adiungit. At illi oratorem reprehendunt ὡς ἀδολέσχην, *tanquam nimis garrulum.* ἀποχρῶντως γὰρ κενὸς δειχθεὶς ὁ θύλακος ἐσήμηνε τὴν τῶν Χίων αἴτησιν. Sic *Sextus.*

64. Οὐκ οὕτω τιμωρῆσαι] Recte reſtituit *Gronov.* pro οὐκ ὥς τι e *Med.* cui plures forte Codd. ſuffragabuntur. Vellem praeterea praeberent: οὐκ οὕτω τιμωρήσοντες δεομένοισι Σαμίοισι ἐστρατεύοντο, ὡς τίσασθαι βουλόμενοι, *non adeo Samiis, ut vindictae ſumendae cupidis auxiliarentur, quam ut ipſi vindicarent iniuriam ſibi illatam.* apud *Plutarch.* II, p. 859. C. dixiſſe feruntur Lacedaemonii, ὡς οὐ βοηθοῦντες, οὐδ' ἐλευθεροῦντες, ἀλλὰ τιμωρούμενοι Σαμίους ἐστρατεύσαντο. *Auxilium alteri ferre in iniuria propulſanda* dicitur τιμωρεῖν, ἀμύνειν, et ἀρήγειν· ſed τιμωρεῖσθαι, τίσασθαι, ἀμύνεσθαι, et ἀλέξασθαι ſignificant *ſibi illatam vindicare.* Illud *Herodoti* haud tritiſſimum, οὐκ οὕτω —— ὡς βουλόμενοι quantillum fuiſſet *Gronovio*, lectoribus commendaſſe ſimillimis aliquot locis deſignatis e p. 206, 24. p. 350, 15. p. 366, 46. οὐ κατὰ εὔνοιαν οὕτω, ὡς βουλόμενοι. VALCKEN.

70. Καὶ ζώων ἐνυφασμένων] Haec redarguunt *Plinia-*

na

ſociis Corinthiis, qui infeſti Samiis. Inimicitia Corcyræorum et Corinthiorum;

μάσαι ἄξιον, [a] ἁρπεδόνη ἑκάστη τοῦ θώρηκος ποιέει· ἐοῦσα γὰρ λεπτὴ, ἔχει ἁρπεδόνας ἐν ἑωυτῇ τριηκοσίας καὶ ἑξήκοντα, πάσας φανεράς· τοιοῦτος ἕτερός ἐστι καὶ τὸν ἐν Λίνδῳ ἀνέθηκε τῇ Ἀθηναίῃ Ἄμασις. [b] Συνεπελάβοντο δὲ τοῦ στρατεύματος τοῦ ἐπὶ Σάμον ὥστε γενέσθαι, καὶ Κορίνθιοι προθύμως· ὕβρισμα γὰρ καὶ ἐς τούτους εἶχε ἐκ τῶν Σαμίων γενόμενον γενεῇ πρότερον τοῦ στρατεύματος τούτου, κατὰ δὴ τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦ κρητῆρος τῇ ἁρπαγῇ γεγονός. Κερκυραίων γὰρ παῖδας [c] τριηκοσίους ἀνδρῶν τῶν πρώτων, Περίανδρος ὁ Κυψέλου ἐς Σάρδις ἀπέπεμψε παρὰ Ἀλυάττεα [d] ἐπ᾽ ἐκτομῇ· προσχόντων δὲ ἐς τὴν Σάμον τῶν ἀγόντων τοὺς παῖδας Κορινθίων, πυθόμενοι οἱ Σάμιοι τὸν λόγον, [e] ἐπ᾽ οἷσι ἀγοίατο ἐς Σάρδις, πρῶτα μὲν τοὺς παῖδας ἐδίδαξαν ἱροῦ ἅψασθαι Ἀρτέμιδος· μετὰ δὲ, οὐ περιορέοντες ἀπέλκειν τοὺς ἱκέτας ἐκ τοῦ ἱροῦ, σιτίων δὲ τοὺς παῖδας ἐργόντων Κορινθίων, ἐποιήσαντο οἱ Σάμιοι ὁρτὴν, τῇ καὶ νῦν ἔτι χρέωνται κατὰ [f] ταυτά· νυκτὸς γὰρ ἐπιγενομένης, ὅσον χρόνον [g] ἱκέτευον οἱ παῖδες, ἵστασαν χορὸς [h] παρθένων τε καὶ ἠϊθέων· ἱστάντες δὲ τοὺς χορούς, τρωκτὰ 179 σησάμου τε καὶ μέλιτος ἐποιήσαντο νόμον φέρεσθαι, ἵνα ἁρπάζοντες οἱ τῶν Κερκυραίων παῖδες ἔχοιεν τροφήν· [i] ἐς τοῦτο δὲ τόδε ἐγένετο, ἐς ὃ οἱ Κορίνθιοι τῶν παίδων οἱ φύλακοι [k] οἴχοντο ἀπολιπόντες· τοὺς δὲ παῖδας ἀπήγαγον ἐς Κέρκυραν οἱ Σάμιοι. Εἰ μέν νυν Περιάνδρου τελευτήσαντος τοῖσι Κορινθίοισι [l] φίλα ἦν πρὸς τοὺς Κερκυραίους, οἱ δὲ οὐκ ἂν συνελάβοντο τοῦ στρατεύματος τοῦ ἐπὶ Σάμον ταύτης [m] εἵνεκεν τῆς αἰτίης. νῦν δὲ αἰεὶ ἐπεί τε ἔκτισαν τὴν νῆσον, εἰσὶ I ἀλλήλοισι διάφοροι ἐόντες ἑωυτοῖσι· τούτων ὦν εἵνεκεν ἀπεμνη-

lo: ob id admiratione dignum faciunt thoracis licia: nam quum ea tenuia et exilia, tamen in ſe habeant trecenta ac ſexagena licia, ſingulaque conſpicua. Qualis alter est, quem in Lindo Minervæ idem Amaſis dedicavit. 48 Adiuverunt autem hanc expeditionem contra Samios, ut fieret, admodum prompte Corinthii. In quos etiam Samiorum extabat iniuria ætate, quæ præceſſit hanc expeditionem, circa idem tempus facta, quo crater interverſus est. Nam quum Periander Cypſeli filius, Sardes ad Alyattem caſtrandos mitteret trecentos primorum in Corcyræis liberos, Corinthiique qui illos ducebant, Samum appulſi eſſent, audita Samii cauſſa cur Sardes ducerentur, primum edocuere pueros, ut templum Dianæ tangerent: deinde non negligentes abſtrahere ſupplices a templo, quum arcerent Corinthii eos alimentis, ipſi Samii diem ſolennem egerunt, quem nunc quoque per eadem facta celebrant. Quum enim nox advenerat, quamdiu pueri ſupplicabant, exercebant choros virginum atque adoleſcentium, et interea dum choros exercent, ritum inſtituerunt ferendi eſculenta ex ſeſamo ac melle, ut ea Corcyræorum filii rapientes, alimenta haberent; id eousque factum est, dum Corinthii puerorum cuſtodes, illis omiſſis, abierunt. Ita Samii pueros Corcyram reduxerunt. 49 Quod ſi defuncto Periandro, Corinthiis cum Corcyræis amicitia extitiſſet, illi non fuiſſent portio expeditionis huius contra Samum propter hanc cauſam: nunc ab ipſis inſulæ originibus, Corinthii ſemper cum Corcyræis diſcordes mutuo fuere,

a Sumſit hinc *Pollux* VII, 31., mox τοῦ θώρηκος omittit *Arch.*, legitque τριηκοσίους *Med.* *b* Συνεπιλάβοντο ſine augmento *V.*, *Plut.* exſcripsit p. 859. E. *c* *Paſſ. Ask. Paris. A. B. Vind. Plutarch. Valla*; τριηκοσίων vulgo. Praeterea Κερκυραίων *Arch. V.* et iterum. *d* Ἐπ᾽ ἐκτ. *V. Arch.*, bene. Vid. *Waſſe* Addend. *Thucyd.* p. 668. ἐπὶ vulgo, et ſtatim πρὸς τὴν Σ. *e* Ἐπεὶ συνάγοιντο iidem, tum conſentiunt *M. Paſſ. Ask.* in omiſſione vocum οἱ παῖδες, quas *Ald.* post ἀγοίατο habet et *Edd.* *f* Τοῦτο *Arch. Vind.* *g* Ἱκετεύοντο iidem, neque male. *h* Octo ſequentia neglexit ſocors librarius *Arch.* *i* Ἐς τοῦτο δὲ τόδε ἐγίνετο (ἐγίνετο *Paſſ. Ask.*) ἔτι ἐς τοῦτον, ἐς ὃ *Arch. Vind.* in Edd. ἐς τοῦτο δὲ οἱ. *k* *Ask. M. Paſſ.*, ᾤχοντο *Arch. V.*, οἴχοντο *Ald.* et alii. *l* Φίλια *V. Arch.* *m* Iidem et *M. Paſſ. Ask.*, ἕνεκα vulgo, etiam mox.

na H. Nat. VIII, 48. *Plurimis vero liciis texere, quae Polymita appellant, Alexandria inſtituit.* Magis etiam *Is. Voſſii* coniecturas de Iudaeis Alexandrinis, talis ὑφαντικῆς auctoribus, et monſtra fabuloſaque animalia, *cuiusmodi erant Cherubini et Seraphini*, ut ſcribit, intexentibus: ad *Catull.* p. 196. Ars enim in AEgypto Alexandria multo vetuſtior, et, quae Iudaeis adſcribantur, ſine locuplete teſte. Verum iſta huius non ſunt temporis et loci. Meliora *Plinii* de thorace Amaſidis, Minervae ſacrato, L. XIX. 1. et *AElian.* H. An. IX, 17., in quo Ἀμάσιν ex ῥήμασιν praeclare *Trillerus* extudit.

81. Παῖδας τριηκοσίους] Inmanem hanc crudelitatem *Plinius* N. Hiſt. IX, 25. et *Diogenes* I, 95. obliti non ſunt, de nobilium numero puerorum nihil. *Plutarchus* et MSS. in trecentis acquieſcunt, a quibus nihil diſſentio.

95. Ἐς τοῦτο δὲ οἱ] Literis duabus repetitis legerim: ἐς τοῦτο τόδε σφι ἐγένετο, ἐς ὃ οἱ Κορίνθιοι, τῶν παίδων οἱ φύλακοι, οἴχοντο· ſi correctioni favent Codd. ut favere videtur MS. *Arch.* tantilla forte non diſplicebit. VALCKEN.

95. Ἐς τοῦτο δὲ τόδε ἐγένετο] Vulgata ἐς τοῦτο δὲ οἱ excuſatione caret: τοῦτο δὲ σφι, ne ſententia labaret, *Reiskius* repoſuit; ego MSS. ſequor *Arch.* et *Vind.*, diverſas Codd. ſcripturas edentes. Quod autem φίλα ἦν πρὸς —— mutatum ierunt, non laudo. Herodotea ſunt φίλα ποιέεσθαι, εἰρηναῖά οἱ ἦν et conſimilia.

1. Εἰσὶ ἀλλήλοισι διάφοροι ἐόντες ἑωυτοῖσι] Praeferunt haec inſoliti quidpiam. Est, cui placet ἐόντες οἱ αὐτοὶ h. e. αὐτοὶ, *quamvis iidem ſint*, quippe ex Corinthiorum metropoli et eius propago, me non invidente. *Herodotus* II, 7. ΕΣΤΙ εὐρέα Αἴγυπτος ΕΟΥΣΑ ὑπτίη. Iterum IV, 46. ἀλλὰ φερέοικοι ΕΟΝΤΕΣ πάντες ΕΩΣΙ ἱπποτοξόται· tum V, 95. αὐτὸς μὲν φεύγων ἐκφεύγει.

Alia prudens negligo. De tempore deductae in Corcyram coloniae, non eadem omnium opinio: *Euſebium* ſi ſequi conſultum fuerit, Olymp. XVIII. a Corinthiis occupata est: cuius quidem ſententiam dum Ill. *Scaliger* teſtimonio *Diodori* V, 16. ſtabilire voluit, a vero aberravit. Pityuſae isthic initia deſcribuntur, nulla Corcyrae. *Strabo* VI, p. 414. Echecratem, Corcyrae conditorem, comitem Archiae, colonos Syracuſas deducenti, adiungit ſub Olymp. XI.; *Timaeus* vero in Scholiis *Apollonii Rh.* IV, 1216. ſexcentis ab everſa Troia annis conſtitutam ait, graviſſime, modo Critici verba eius bene expreſſerint, lapſus: foret enim his ex calculis colonia Cypſelo et Periandro poſterior. Utut fuit, ſi *Echecrates*, coloniae auctor, aut ira percitus aut ignominia notatus, Corintho exceſſit, quod *Timaeus* ſignificat, certa manent, quae de Corcyraeorum et Corinthiorum inimicitiis hic produntur. Adde antiquiſſimum tota Graecia navale, hos inter pugnatum, praelium apud *Thucydidem* I, 13.

2. Διάφοροι ἐόντες ἑωυτοῖσι] Nota quidem Graeca locutio, διάφοροι ἐτύγχανον ὄντες· ſed nondum exputo, quid ſibi velint iſta: εἰσὶ ἀλλήλοισι διάφοροι ἐόντες ἑωυτοῖσι. Ponuntur ab *Herodoto* valde vicina, ἐστι —— ἐοῦσα ἦν —— ἐὼν, et ſimilia; ſed de rebus tamen diverſis; p. 237, 15. 20, 268, 26. 278, 5. L. VI, c. 52. de Euryſthene et Procle, τούτους, inquit, ἀνδρωθέντας, αὐτούς τε ἀδελφεοὺς ἐόντας, λέγουσι διαφόρους εἶναι τὸν πάντα χρόνον τῆς ζόης αὐτέων ἀλλήλοισι. Ad iſtam rationem ſi hic legeretur, νῦν δὲ αἰεὶ, ἐπείτε ἔκτισαν τὴν νῆσον, εἰσὶ ἀλλήλοισι διάφοροι, ἐόντες —— συγγενέες, vel ὁμογενέες, vel ſimile quid, nihil hic eſſet impediti: nam revera Corcyraei cum Corinthiis eiusdem fuere generis atque originis participes, Corinthiorum quippe coloni; ſed, quae maioribus ſuis debebant, habentes neglectui, opibus etiam elati, marique potentes,

re. Huius igitur rei memores Corinthii, exulcerato in Samios animo erant. Mittebat autem Periander ad caſtrandrum Sardes primorum Corcyræorum delectos pueros, ulciſcendi gratia, quia Corcyræi priores ne-
50 fandum facinus in eum admiſerant. Nam poſteaquam uxorem ſuam Meliſſam necavit Periander, accidit, ut ad ſuperiorem calamitatem hæc quoque altera illi accederet. Erant ei ex Meliſſa filii duo, unus ſeptem et decem, et alter duodeviginti natus annos, hos avus maternus Procles, Epidauri tyrannus, ad ſe accitos, ea proſequebatur charitate qua par erat nepotes ex filia ſua. Quos ubi remittendos ſtatuit, deducens illos, Scitis, inquit, pueri, quis matrem veſtram interemerit? Hoc dictum, ei qui maior natu erat, nullius momenti habitum est: at minor, cui nomen erat Lycophroni, ita hoc audito doluit, ut reverſus Corinthum, patrem neque ſalutaverit, neque colloquentem viciſſim alloqui; ac ne interroganti quidem ſermonem aliquem dederit. Eum Periander tandem ſane indignatus a laribus
51 eiecit. Quo eiecto, maiorem natu percontatur quænam cum ipsis avus eſſet colloquutus. Ille narrare ut ipſos avus amantiſſime accepiſſet: non tamen recordari dicti illius quod Procles in eis dimittendis dixiſſet, quippe quod in mentem non admiſerat. Periander dicere, *nulla ratione fieri poſſe quin aliquid illis ab avo ſit ſuggeſtum*: itaque percontando inſtare. Tunc adoleſcens in memoriam rediens, id quoque narravit. Quod *Periander* etiam animo attendens, tamen nolens aliquid concedere mollius, mittit illuc apud quos filius ab ipſo expulſus degebat, prohibens ne adoleſcentem in domum excipiant. Iſte poſtquam eiectus in alteram ſe domum conferebat, ab hac quoque abigebatur; et Periandro iis qui acceperant comminante, atque ut arcerent imperante, expulſus in aliam ſodalium domum ſe contulit. Illi etſi formidantes, tamen quod eſſet Periandri filius, hominem excipiebant.
52 Ad poſtremum Periander per præconem edici iuſſit, quisquis hunc in domum reciperet, aut alloqueretur, eum ſacram mulctam Apollini debiturum, quantam ipſe nuncupans. *Ad hoc edictum quum nemo affari, nemo illum*

μνησικάκεον τοῖσι Σαμίοισι οἱ Κορίνθιοι· [a] ἀπέπεμπε
δὲ ἐς Σάρδις ἐπ' ἐκτομῇ Περίανδρος, τῶν πρώτων
Κερκυραίων ἐπιλέξας τοὺς παῖδας, τιμωρεύμενος. [b] πρό-
τεροι γὰρ οἱ Κερκυραῖοι ἦρξαν ἐς αὐτὸν πρῆγμα ἀτά-
σθαλον ποιήσαντες. Ἐπεί τε γὰρ τὴν ἑωυτοῦ γυ-
ναῖκα Μέλισσαν Περίανδρος ἀπέκτεινε, συμφορὴν τοι-
ήνδε οἱ ἄλλην συνέβη πρὸς τῇ γεγονυίῃ γενέσθαι· ἦ-
σάν οἱ ἐκ Μελίσσης δύο παῖδες, ἡλικίην ὁ μὲν,
ἑπτακαίδεκα, ὁ δὲ, ὀκτωκαίδεκα [c] ἔτεα γεγονότες·
τούτους ὁ μητροπάτωρ Προκλῆς, ἐὼν Ἐπιδαύρου τύ-
ραννος, μεταπεμψάμενος παρ' ἑωυτὸν, [d] ἐφιλοφρο-
νέετο, ὡς εἰκὸς ἦν, θυγατρὸς ἐόντας τῆς ἑωυτοῦ
παῖδας· ἐπεί [e] τε δέ σφεας ἀπεπέμπετο, εἶπε
προπέμπων αὐτοὺς, „ Ἆρα ἴστε, ὦ παῖδες, ὃς
„ ὑμέων τὴν μητέρα ἀπέκτεινε;” τοῦτο τὸ ἔπος ὁ
μὲν πρεσβύτερος αὐτῶν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἐποιήσατο·
ὁ δὲ νεώτερος, τῷ οὔνομα ἦν Λυκόφρων, ἤλγησε ἀ-
κούσας οὕτω, ὥστε ἀπικόμενος ἐς τὴν Κόρινθον, ἅτε
φονέα τῆς μητρὸς τὸν πατέρα οὔτε [f] προσεῖπε,
διαλεγομένῳ τε [g] οὔτε προσδιελέγετο, ἱστορέοντί τε
λόγον οὐδένα ἐδίδου· τέλος δέ μιν [h] περιθύμως ἐχό-
μενος ὁ Περίανδρος ἐξελαύνει ἐκ τῶν οἰκίων. Ἐξελά-
σας δὲ τοῦτον, ἱστόρεε τὸν [i] πρεσβύτερον τά σφι ὁ
μητροπάτωρ διελέχθη. ὁ δέ οἱ ἀπηγέετο ὥς σφεας
φιλοφρόνως ἐδέξατο. ἐκείνου δὲ τοῦ ἔπεος τό σφι ὁ
Προκλῆς ἀποστέλλων εἶπε, ἅτε οὐ νόῳ λαβὼν, οὐκ
ἐμέμνητο. Περίανδρος δὲ οὐδεμίην μηχανὴν ἔφη εἶναι
μὴ οὔ σφι ἐκεῖνον ὑποθέσθαι τι· ἐλιπάρεέ τε ἱστορέων·
ὁ δὲ, ἀναμνησθεὶς, εἶπε καὶ τοῦτο· Περίανδρος δὲ
νόῳ λαβὼν καὶ τοῦτο, καὶ μαλακὸν ἐνδιδόναι βουλό-
μενος οὐδὲν, ᾗ ὁ [k] ἐξελαθεὶς ὑπ' αὐτοῦ παῖς δίαι-
ταν ἐποιέετο, ἐς τούτους πέμπων ἄγγελον, ἀπη-
γόρευε μή μιν δέκεσθαι οἰκίοισι· ὁ δὲ, ὅκως ἀπελαυ-
νόμενος ἔλθοι ἐς ἄλλην οἰκίην, ἀπηλαύνετ' ἂν καὶ ἀπὸ
ταύτης, [l] ἀπειλέοντός τε τοῦ Περιάνδρου τοῖσι δεξα-
μένοισι, καὶ ἐξέργειν κελεύοντος· [m] ἀπελαυνόμε- 180
νος ἂν ᾔϊε ἐπ' ἑτέρην τῶν ἑταίρων· οἱ δὲ, ἅτε
Περιάνδρου ἐόντα παῖδα, καίπερ δειμαίνοντες, ὅμως
ἐδέκοντο. Τέλος δὲ, ὁ Περίανδρος κήρυγμα ἐποιή-
σατο, ὃς ἂν [n] ἢ οἰκίοισι ὑποδέξηταί μιν, ἢ προσδια-
λεχθῇ, ἱρὴν ζημίην τοῦτον τῷ Ἀπόλλωνι ὀφείλειν, ὅσην
δὴ εἴπας· πρὸς ὦν δὴ τοῦτο τὸ κήρυγμα, οὔτε τίς
οἱ διαλέγεσθαι, οὔτε οἰκίοισι δέκεσθαι ἤθελε· πρὸς δὲ,
οὐδὲ

a *Paſſ. Ask.*, ἀπέπεμπεν *M.*, ἔπεμπε *Ald. V. Arch.*, ἔπεμψε ora *Steph.* *b* Πρότερον *V. Arch.*, tum quae γὰρ excipiunt, ſocordia ſcribae deſunt *Arch.* usque τὴν Μέλισσαν. *c* Abest *Arch.* *d Rem. M. Ask. Paſſ.* ora *Steph.*, ἐφιλοφρόνεε τε *Ald. Arch. V.* *e* Omittunt *V. Arch.* *f* Προεῖπε *Arch. Valla.* *g V. Arch. Steph.* margo, alii οὐ. *h* Περιθύμως *Arch.*, περὶ θυμῷ reliqui cum Edd., ſtatim ἐξελαύνει οἱ ἐκ idem. *i* Πρεσβύτατον in ora *Steph. Paſſ. Ask.* *k* Ἐξελασθεὶς *M. Ask. Arch.*, qui quidem cum *Vind.* ὑπὸ ἑωυτοῦ. Vulgatum debetur *Aldo* et aliis. *l* Ἐπιλέγοντος *Arch.* *m M. Ask. Paſſ.*, in *Ald.* aliisque ἀπελαυνόμενος δ' ἄν. *n M. Ask. Arch. Paſſ. V.*, ἢ deerat *Ald.*, οἰκίῃσι *Paris. A.*

tentes, ab antiquiſſimis usque temporibus in ſua viſcera ſaevientes bella geſſere cum Corinthiis, vicinis Athenienſibus, diſcordiam foventibus, dum ſuas inter ſe vires colliderent, utiliſſima. VALCKEN.

4. Ἐπ' ἐκτομῇ] Sardes miſit τῶν πρώτων Κερκυραίων τοὺς παῖδας. Cap. 48. dicitur eum in finem miſiſſe παῖδας τριηκοσίων ἀνδρῶν τῶν πρώτων· ubi rectius τριηκοσίους videtur legiſſe *Plutarch.* II, p. 859. F. Hic et in ſeqq. narrata *Diogen. Laërt.* adtigit I, 94. 95. ubi notat *Menagius.* VALCKEN.

12. Προκλῆς] Sic omnes. *Th. Gale* ex *Arch.* Πατροκλῆς eruit, deceptus linea, quæ προκλῆς in codice ornatur: habet eandem Περίανδρος, et, quae propria dicuntur, nomina. *Diogenes*, I, 100., *Athenaeus* XIII. p. 589. F. tyranni nomen parili modo ſcribunt; *Pauſaniae* II, 28. Πατροκλῆς est, frequentiſſima utriusque tituli ex compendiariae ſcriptionis lege commutatione.

23. Τέλος δέ μιν περιθύμως ἐχόμενος] Quod edebatur περὶ θυμῷ ἐχόμενος docti viri per tmeſin diſſectum cenſuerunt: mihi περιέχεσθαι creberrime ſe in Muſis offert, nusquam, quod quidem recordor, tali uſu. Περιθύμως dabit *Æſchylus* Choëph. v. 38. Περιθύμως, quod in *Arch.*, ἔχων *Noſter* II, 162. et ὀργῇ ἐχόμενος I, 141., etiam *Procopius* B. Goth. I, 10. qui quoque C. 7. καὶ θυμῷ πολλῷ ἤδη ἐχόμενος, et C. 18. θυμῷ μεγάλῳ ἐχόμενος· tum, quod paullo audacius, C. ult. θυμῷ τε πολλῷ καὶ κραυγῇ ἐχόμενοι.

38. Ἀπελαυνόμενος ἂν ᾔϊε] Eleganter ἂν ᾔϊε Cl. *Reiskius.* Quid ſi ἂν istud παραπληρωματικὸν ſit, ut profecto paullo ſuperius eſt? Porro ἐπ' ἑτέρην τῶν ἑταίρων vitioſe ſcriptum Cl. *de Pauw* cenſetur: nam *ſodalium*, inquit, *aedes ſi adiiſſet Lycophron, non recepiſſent eum, quia Periandri erat filius, ſed quoniam amicus et ſodalis: praeſtare* ἐπ' ἑτέρην τῶν ἑτέρων. Sic ille, argute magis, opinor, quam ſolide. *Sodalium* τῶν ἑταίρων abeſſe non poteſt mentio. Ceterum a Periandri edicto Oedipi verba ap. *Sophoclem* Oed. Tyr. v. 347. μήτ' εἰσδέχεσθαι, μήτε προσφωνεῖν τινα, non abirent multum, ni uberiorem ea quae ſequuntur, ſanctionem complecterentur.

οὐδὲ αὐτὸς ἐκεῖνος ἐδικαίευ πειρᾶσθαι ἀπειρημένην, ἀλλὰ διακαρτερέων ἐν τῇσι [a] στοῇσι ἐκαλινδέετο· τετάρτῃ δὲ ἡμέρῃ ἰδών μιν ὁ Περίανδρος ἀλουσίῃσί τε καὶ ἀσιτίῃσι συμπεπτωκότα, οἴκτειρε· ὑπεὶς δὲ τῆς ὀργῆς, ἤιε ἆσσον, καὶ ἔλεγε, „ Ὦ παῖ, κότερα τούτων αἱρετώτερά ἐστι, ταῦτα τὰ νῦν ἔχων πρήσσεις, ἢ τὴν τυραννίδα, καὶ [b] τὰ ἀγαθὰ τὰ νῦν ἐγὼ ἔχω, ταῦτα, ἐόντα τῷ πατρὶ ἐπιτήδεον, παραλαμβάνειν; ὃς ἐὼν ἐμός τε παῖς, καὶ Κορίνθου τῆς εὐδαίμονος βασιλεὺς, ἀλήτην βίον εἵλευ· ἀντιστατέων [c] τε καὶ ὀργῇ χρεώμενος ἐς τόν σε ἥκιστα ἐχρῆν· εἰ γάρ τις συμφορὴ ἐν αὐτοῖσι ἐγεγόνεε ἐξ ἧς ὑποψίην ἐς ἐμὲ ἔχεις, [d] ἐμοί τε αὕτη γέγονε, καὶ ἐγὼ αὐτῆς τὸ πλεῦν μέτοχός εἰμι, [e] ὅσῳ αὐτός σφε ἐξεργασάμην· σὺ δὲ μαθὼν [f] ὅσῳ φθονέεσθαι κρέσσον ἐστὶ ἢ οἰκτείρεσθαι, ἅμα τε ὁκοῖόν [g] τι ἐς τοὺς τοκέας καὶ ἐς τοὺς κρέσσονας τεθυμῶσθαι, ἄπιθι ἐς τὰ οἰκία.“ [h] Περίανδρος μὲν τούτοισι αὐτὸν κατελάμβανε· ὁ δὲ ἄλλο μὲν οὐδὲν ἀμείβεται τὸν πατέρα, ἔφη δέ μιν ἱρὴν ζημίην ὀφείλειν τῷ θεῷ, ἑωυτῷ ἐς λόγους ἀπικόμενον. μαθὼν δὲ ὁ Περίανδρος ὡς ἄπορόν τι τὸ κακὸν εἴη τοῦ παιδὸς καὶ ἀνίκητον, ἐξ ὀφθαλμῶν μιν ἀποπέμπεται, στείλας [i] πλοῖον ἐς Κέρκυραν· ἐπεκράτεε γὰρ καὶ ταύτης· ἀποστείλας δὲ τοῦτον ὁ Περίανδρος, ἐστρατεύετο ἐπὶ τὸν πενθερὸν [k] Προκλέα, ὡς τῶν παρεόντων [l] οἱ πρηγμάτων ἐόντα αἰτιώτατον· καὶ εἷλε μὲν τὴν Ἐπίδαυρον, εἷλε δὲ αὐτὸν Προκλέα, καὶ ἐζώγρησε. Ἐπεὶ δὲ τοῦ χρόνου προβαίνοντος, ὅ, τε Περίανδρος παρηβήκεε, καὶ συνεγινώσκετο ἑωυτῷ οὐκέτι εἶναι δυνατὸς τὰ πρήγματα ἐπορᾷν τε καὶ διέπειν, [m] πέμψας ἐς τὴν Κέρκυραν, [n] ἀπεκάλεε τὸν Λυκόφρονα ἐπὶ τὴν τυραννίδα· ἐν γὰρ δὴ τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν παίδων οὐκ [o] ἐνώρα, ἀλλά οἱ κατεφαίνετο εἶναι νωθέστερος· ὁ δὲ Λυκόφρων οὐδὲ [p] ἀνακρίσιος ἠξίωσε τὸν φέροντα τὴν ἀγγελίην. Περίανδρος δὲ, περιεχόμενος τοῦ νεηνίεω, δεύτερα ἀπέστειλε ἐπ' αὐτὸν τὴν [q] ἀδελφεὴν, ἑωυτοῦ δὲ θυγατέρα· δοκέων μιν μάλιστα [r] ταύτῃ ἂν πείθεσθαι· ἀπικομένης δὲ [s] ταύτης, καὶ λεγούσης, „ Ὦ παῖ, βούλεαι τήν τε
181 „ τυραννίδα ἐς ἄλλους πεσέειν, καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς διαφορηθέντα μᾶλλον, ἢ αὐτός σφε ἀπελθὼν „ ἔχειν;

lum in domum recipere vellet, etiam ipſe ille non putavit rem illicitam eſſe tentandam: ſed ſuſtinens in porticibus aſſidue verſabatur. Quem die quarta Periander illuvie et inedia enectum cernens, miſertus est, depoſitaque ira propius accedens, Fili, inquit, utrum est optabilius, iſtud quod cum maxime toleras, an tyrannidem atque opes, quas ego nunc habeo, accipere patri obtemperantem? qui quum ſis et meus filius et beatæ Corinthi rex, præoptaſti mendicam vitam, obſiſtendo atque iraſcendo illi cui minime debebas. Nam ſi quid calamitatis in iis accidit, unde ſuſpicionem in me habes, id mihi accidit, eiusque ego particeps eo magis ſum, quod ipſe id perpetravi. Tu vero, edoctus quanto ſatius ſit invideri quam miſerabilem eſſe, et ſimul quid ſit in parentes et in maiores iraſci, abi domum. Periander quidem his verbis filium corripiebat: ille autem nihil patri reſpondit, niſi ipſum ſacram mulctam deo debere, quod in ipſius colloquium veniſſet. Ibi Periander animadvertens malum filii deſperatum eſſe et inſuperabile, ab oculis eum amandavit, navigio in Corcyram miſſum, nam et huic imperitabat. Eo autem amandato, bellum ſocero Procli intulit, tanquam præcipuo harum rerum autori: expugnataque Epidauro, Proclem cepit, quem tamen vivum ſervavit. Inter- 53 iecto deinde tempore quum ſenuiſſet Periander, ſibique eſſet conſcius ſe non eſſe amplius parem adminiſtrandis obeundisque rebus, mittit Corcyram arceſſitum Lycophronem ad tyrannidem. Nam in maiore filio nihil animadvertebat, hebetiorque eſſe ei videbatur. Lycophron ne interrogatione quidem est dignatus eum, qui ſibi nuncium afferebat. At Periander in amorem adoleſcentis propenſus, rurſus ad eum miſit ſororem filiam ſuam, ſperans fore ut ille huic præcipue auſcultaret. Hæc, ubi venit, o puer, inquit, mavis tyrannidem recidere in alios, et domum patris diſpergi potius, quam tu ipſe habere illuc reverſus? Redi

a Στοιῇσιν *Arch. V.* *b* Abest articulus *Paſſ. Arch. V.* *c* Ἐμοὶ καὶ ὀργῇ *Arch.*, haud ineleganter. *d* Ἐμοί τε id. *e* Ὅσον id., ὅσῳ ἂν *Rem.*, tum ἐξειργασ. *Med. Paſſ.*, vulgatum *Ald. V. Arch. Rem. Paris. A. B.* ſervant. *f* Ὅσον *Stob.* Serm. III. p. 42. *g* Deſit in *Stob.*, addit *Arch.* ἐστὶ ἐς tum τοκέας id. et *Ask.* *h* Ὁ μὲν Περ. *Arch.* *i* Πλοίου *M. Ask. Paſſ.*, editum est in *Ald. R. Arch.* Conf. ſupra C. 4. *k* Προκλέα *Ask.* *l* Non est in *Arch. V.* *m* Πέμπων iid. *n* *M. Paſſ. Ask. Arch.*, Edd. ἐπεκ. *o* *Ald. Arch. V. R. Paris. A. B.*, οὐκων ὥρα *M. Ask. Paſſ.*, mox νωθέστερος *Ask.* *p* Ἀποκρίσιος *Arch. V. Valla*, ut I, 49., et forte verius, niſi ὑποκρίσιος ex Ionum conſuetudine malueris. *q* *M. Paſſ. Ask. Arch. V.*, ἀδελφὴν *Ald.* et alii, male. *r* Ταύτῃς *Arch.* *s* Αὐτῆς id.

57. Ἐν αὐτοῖσι] *Heſychius*: Ἐναντιώτης, ἔρις: καὶ Ἐναντίοι, ἀλλήλοις ἐρίζοντες· hoc ſi verum est, ἐναντίοισι hic ſcribi potuit pro ἐρίζουσιν· εἰ γάρ τις συμφορὴ ἐναντίοισι ἐγεγόνεε, ἐξ ἧς ὑποψίην ἐς ἐμὲ ἔχεις· ſuum ſic tegit irati crudele facinus Periander, qui uxorem Meliſſam interfecerat, ὑπὸ ὀργῆς βαλὼν ὑποβάθρῳ, ἢ λακτίσας τὴν γυναῖκα ἔγκυον οὖσαν, ut ſcribit *Diog. Laërt.* I, 94. Quid Periandrum crudelem reddiderit narrat *Parthen.* π. Ἐ. Π. c. 17. VALCKEN.

57. Ἐν αὐτοῖσι ἐγεγόνεε] Fuit, qui ἐν οἰκίοισι emendaret: neque enim αὐτοῖσι, ſi ad ἀγαθὰ referatur, conſiſtere poſſe. Hoc verum quidem. At ἐν αὐτοῖσι modo tacitum πρήγμασι intelligatur, bene procedit. *Reiskio* ἐν αὐτοῖσι, aut αὐτοῖσι idem est atque ἐν ἡμῖν αὐτοῖς, *ſi quae calamitas nobismet ipſis contigit.* In celebri et paſſim cunctis probato ὅσον φθονέεσθαι κρέσσον —— ex *Stobaeo* ſi qui praeoptaverint, non repugnabo. Brevius ΚΡΕΣΣΩΝ ΟΙΚΤΙΡΜΩΝ ΦΘΟΝΟΣ *Pindarus* extr. Ode I. Pythion.

71. Ἐόντα αἰτιώτατον] Perbrevis exſtat apud *Diogen. Laërt.* I, 100. epiſtola Dorica velut a *Periandro* ſcripta ad ſocerum *Proclem*, cuius pars ſic vulgari debuerat: Ἁμῖν μὲν ἀκούσιον τᾶς δάμαρτος τὸ ἄγος· τὺ δὲ ἑκών. τῷ παιδὶ ἦν ἀπὸ θυμοῦ με ποιήσας, ἀδικεῖς. ἢ ὦν, παῦσον τὰν ἀπήνειαν τῷ παιδός. ἢ ἐγὼ τὺ ἀμυνοῦμαι· pro τοὶ Dorismus τύ, id est σέ, poſtulabat. Uxoris cadaver Epidaurum ad Proclem miſiſſe videri poſſet e *Pauſania* Periander, qui Meliſſae quoque μνῆμα prope Epidaurum invenit II, p. 177. VALCKEN.

78. Οὐκ ἐνώρα] Tot ſchedis obluctari temerarium cenſeo, eoque magis, quod dictio *Herodoti* genium ſpiret. Ἐι γὰρ ΕΝΩΡΩΝ τοῦτο ἐν ὑμῖν ſcripſit VIII, C. 140, 2. et I, 38. οὔτε ἄλλα —— παιδίον τοι. Ex *Medic.* οὐκων ὥρα finxit docte οὐ νέον ὥρα *Reiskius*, quo uti non licet. Nomen iuveni, quod hic ſignatum non est, Nobil. *Palmerius* Exercit. p. 15. ex *Ariſtotelis* Politic. L. V, 12. *Gordium*, cuius filius *Pſammetichus* Periandro ſucceſſerit, indidit. Verum Gordius ille ſive Gorgias potius, Periandrum non agnovit patrem, ſed fratrem, utpote Cypſelo progenitus. *Plutarcho* utor teſte et auctore, Conviv. VII. Sapient. p. 160.

86. Ἢ αὐτός σφε ἀπελθὼν ἔχειν] Illa σφέα ſaepe dixit *Herod.* forſan et hic, ἢ αὐτός σφεα ἀπελθὼν, ubi poni quoque potuit tanquam de exule κατελθών. Duo memorarat puella, τήν τε τυραννίδα ἐς ἄλλους πεσέειν, καὶ τὸν

Redi quæſo ad penates, deſine tibimet officere. Ambitio est posſesſio ſiniſtra: noli malum medicari malo. Multi justis manſuetiora præponunt, multi iam et materna quærentes, paterna amiſerunt. Lubrica res est tyrannis, cuius multi ſunt amatores. Pater ſenex iam est provectæque ætatis: tua ipsius bona ne aliis tradas. His illa verbis ad inducendum maxime appoſitis fratrem alloquebatur, a patre edocta. Cui iste reſpondens, negat ſe iturum Corinthum quoad patrem ſupereſſe audiret. Hoc quum mulier renunciasſet, tertio Periander caduceatorem mittit, qui dicat ſe quidem in Corcyram velle concedere, ſed ut hic Corinthum proficiſcatur ad tyrannidis ſucceſſionem. Id approbante filio, Periander Corcyram ipse veniebat, iuvenis Corinthum. Hæc omnia edocti Corcyræi, ne ad ipsorum regionem Periander accederet, adoleſcentem interimunt. Ob hæc igitur Periander de Corcyræis ultionem ſumebat.

54 Lacedæmonii ingenti cum claſſe ubi pervenere, Samum obſederunt, ſuccedentesque muro, turrem mari imminentem in ſuburbio tranſcenderunt. Sed mox cum magna manu ſuppetias ipso ferente Polycrate, reiecti ſunt. Sed quum a ſuperiore turri, quæ tergo montis impoſita erat, erupisſent tum auxiliarii, tum ipsorum Samiorum permulti, et aliquantiſper Lacedæmonios ſuſtinuisſent ipsi, retro fugam fecerunt, inſe-

55 quentique ab hoste cædebantur. Quod ſi Lacedæmonii qui aderant, Archiæ et Lycopæ ſimiles extitisſent eo die, capta Samus fuisſet. Siquidem Archias et Lycopes ſoli cum Samiis intra murum ſimul irruentes, interclusa ad redeundum via, intra urbem

„ ἔχειν; a ἄπιθι ἐς τὰ οἰκία, παῦσαι σεωυτὸν ζημιῶν· Φιλοτιμίη, b κτῆμα σκαιόν· μὴ τῷ κακῷ τὸ κακὸν ἰῶ· πολλοὶ τῶν δικαίων τὰ ἐπιεικέστερα c προτιθέασι· πολλοὶ δὲ ἤδη τὰ μητρῷα διζήμενοι, τὰ πατρῷα d ἀπέβαλον· τυραννὶς, χρῆμα σφαλερόν· πολλοὶ δὲ αὐτῆς ἐρασταί εἰσι· ὁ δὲ, γέρων τε ἤδη καὶ παρηβηκώς· μὴ δῷς τὰ e σεωυτοῦ ἀγαθὰ ἄλλοισι." ἣ μὲν δὴ τὰ ἐπαγωγότατα διδαχθεῖσα ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ἔλεγε πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ, f ὑποκρινάμενος, ἔφη οὐδαμὰ ἥξειν ἐς Κόρινθον, ἔστ' ἂν πυνθάνηται περιεόντα τὸν πατέρα. ἀπαγγειλάσης δὲ ταύτης ταῦτα, τὸ τρίτον g ὁ Περίανδρος κήρυκα πέμπει, βουλόμενος αὐτὸς μὲν ἐς Κέρκυραν ἥκειν. ἐκεῖνον δὲ ἐκέλευε ἐς Κόρινθον ἀπικόμενον, διάδοχον h γίνεσθαι τῆς τυραννίδος· καταινέσαντος δὲ ἐπὶ τούτοισι τοῦ παιδὸς, ὁ μὲν Περίανδρος ἐστέλλετο ἐς τὴν Κέρκυραν, ὁ δὲ i παῖς οἱ ἐς τὴν Κόρινθον· μαθόντες δὲ οἱ Κερκυραῖοι τούτων k ἕκαστα, ἵνα μή σφι Περίανδρος ἐς τὴν χώρην ἀπίκηται, κτείνουσι τὸν νεηνίσκον. ἀντὶ τούτων μὲν Περίανδρος Κερκυραίους ἐτιμωρέετο. Λακεδαιμόνιοι δὲ στόλῳ μεγάλῳ ὡς ἀπίκοντο, ἐπολιόρκεον Σάμον· προσβαλόντες δὲ πρὸς τὸ τεῖχος, τοῦ μὲν πρὸς θαλάσσῃ ἑστεῶτος πύργου κατὰ τὸ προάστειον τῆς πόλιος l ὑπερέβησαν· μετὰ δὲ, αὐτοῦ βοηθήσαντος Πολυκράτεος χειρὶ πολλῇ, m ἀπηλάθησαν· κατὰ δὲ τὸν ἐπάνω πύργον τὸν ἐπὶ τῆς ῥάχιος τοῦ οὔρεος ἐπεόντα ἐπεξῆλθον οἵ τε ἐπίκουροι καὶ αὐτῶν Σαμίων συχνοί· δεξάμενοι δὲ τοὺς Λακεδαιμονίους ἐπ' ὀλίγον χρόνον, ἔφευγον ὀπίσω· οἱ δὲ, n ἐπισπόμενοι, ἔκτεινον. Εἰ μέν νυν οἱ παρεόντες Λακεδαιμονίων ὅμοιοι ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην Ἀρχίῃ τε καὶ Λυκώπῃ, o αἱρέθη ἂν Σάμος. Ἀρχίης γὰρ καὶ Λυκώπης μοῦνοι συνεσπεσόντες φεύγουσι ἐς τὸ τεῖχος τοῖσι Σαμίοισι, καὶ ἀποκληϊσθέντες τῆς ὀπίσω ὁδοῦ, ἀπέθανον ἐν τῇ πόλι

a Ἄπελθε ex Scholio *V. Arch.*, et mox ἡ Φιλοτ.; exſcripsit *Stob.* Serm. XXIII. p. 190. b Χρῆμα *Rem.*, tum τῷ κακῷ τὸ κακὸν *Stob. V. Arch. Ask. Paſſ.*, τὸ κακ. τῷ κακῷ vulgo. c Ex *Stob.*, in Edd. προτιθεῖσι. d *Stob. Paris. A. R. Ald. V. Arch.*, μετέβαλον *M. Ask. Paſſ.* Quae ſequuntur habet *Stob.* Serm. XLVII. p. 345. e Ἑωυτοῦ *Arch.*, paullo ante ἤδη omittens. f *M. V. Arch. Paſſ.*, alii ὑποκρινόμενος. g Articulus abest *Arch. Paſſ. Ask.* h *V. Paſſ. Ask.*, vulgo γενέσθαι, mox καταρέσαντος δὲ καὶ *Arch.*, copulam habet etiam *V.* i Παῖς ἐς *Arch. V.* k Ἕκαστον *Arch.* l Ἐπέβησαν *Arch. V.* m *Ald. Paris. A. Rem. Vind.*, ἀπηλάσθησαν *M. Arch. Paſſ.* n Ἐπισπόμενοι *Paris. B.*, ἐπισπώμενοι ceteri, tum ἐκτείνοντες Λακεδ., omisſis mediis *Arch.* o Αἱρέθησαν Σαμίοις id., mox συμπεσόντες *Vind.* cum *Corintho.*

τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς διαφθαρέντα μᾶλλον. ἢ —— *imperium*, et *bona paterna*, quae ſic in Attico quoque foro dicebantur. VALCKEN.

88. Φιλοτιμίη κτῆμα σκαιόν.] Nihil verius: at Periandri Lycophron non φιλότιμος, ſed erat φιλόνεικος et *pervicax*. Quandoquidem tamen nimia φιλοτιμία et φιλονεικία vitia ſunt adfinia, ſic ut ſaepe iungantur φιλότιμος ἄγαν καὶ φιλόνεικος· quin dici nonnunquam videtur veteribus φιλοτιμία, quae propria potius adpellatione vocanda esſet φιλονεικία, nihil et hic novandum cenſerem; ſi ſcripti libri vulgatae lectioni concinunt. Hanc praefert et *Stobaeus* T. 23. p. 190. ubi ſequentes quoque leguntur Herodoteae Periandrines egregiae ſententiae, niſi fallor, e poëtis expresſae. Primam harum *Sophocli* debet *Herod.*, poſtremam, τυραννὶς χρῆμα σφαλερὸν, πολλοὶ δὲ αὐτῆς ἐρασταὶ εἰσι, forſan *Euripidi*. *Euripidea Stobaei* p. 343. Ἡ γὰρ τυραννὶς πάντοθεν τοξεύεται Δεινοῖς ἐρῶσιν, ἧς φυλακτέον πέρι· ſic ſcripta retulit *Grotius* in Exc. p. 184. οἷς pro ἧς poſito. Πέρι commutetur in πεϱ, id est πάτερ, frequens in fine ſenariorum *Euripidae*. Locum ſincerum praeſtabo, ſic a me dudum emendatum:

Ἡ γὰρ τυραννὶς πάντοθεν τοξεύεται
Δεινοῖς ἐρῶσιν, οὗς φυλακτέον, πάτερ.

Regnum undique petitur miſere amantium inſidiis, quae, mi pater, praecavendae ſunt. VALCKEN.

88. Μὴ τῷ κακῷ &c.] Melior hic ordo et probatior. *Sophocles* in *Stob.* Serm. IV. p. 54. ΚΑΚΟΙΣ ὅταν θέλωσιν ἰᾶσθαι ΚΑΚΑ. *Apollon. Rh.* IV, 1081. σχεδόθεν δὲ ΚΑΚΩ ΚΑΚΟΝ — ἀκειομένη. *Appian.* I. B. Civ. p. 601. Σύλλας κακῷ τὸ κακὸν ἰώμενος. *Libanium*, *Io. Chryſoſtomum*, *Palladium*, *Proclum*, ipsumque *Thucydid.* V, 65., etſi alia ordinatione uſum, nunc omitto. Qui quidem cum κακῷ articulum negent, nec hic necesſarius erit. Vid. *Duker.* ad *Thucydidem* et *Vincent. Riccardum* ad *S. Procli* Or. XVII. p. 505. Προτιθέασι, quod ſequitur, dialectus, et ἀπέβαλον *Stob.*, MSS. atque uſus rata habent.

2. Περίανδρος ἐστέλλετο ἐς τὴν Κέρκ.] Male Laurentius *Periander Corcyram ipse veniebat, iuvenis Corinthum.* Conatus et conſilium itineris indicantur, quo de more ad I, 68. Nex Lycophronis, ni fallat Schol. *Thucydid.* I, 13., anſam dedit certamini Corinthiorum et Corcyraeorum navali, quo nullum tota Graecia prius. Si *Thucydidem* audimus ipsum, pugna ista CCLX. ante finem belli Peloponneſiaci annis pugnata fuit. Age, amputentur anni CCLX. a Period. Iul. An. 4310., quo bellum istud terminatum fuit, et praelium in annum eiusdem Periodi 4050. incidet: at eo Cypſelus, Periandri pater, necdum Corintho, Bacchiadis obpresſis, potitus erat. Itaque errat Scholiaſtes. Probe memini, Ampl. *Bouherium* in CCLX. *Thucydidis* annis vitium animadvertisſe Disſert. Herodot. C. XV. atque ex CCLX., annos fecisſe CLX., unde conſequens esſet, ut naumachia contigerit An. Per. Iul. 4150., quo, ſi *Diogeni Laërtio* et *Euſebio* credimus, Periander rebus humanis dudum exemtus erat. At hinc abeo. Satis est, egregie a *Thucydide* firmari, inimicitias Corcyraeorum et Corinthiorum citisſime ortas et propagatas fuisſe, quo de ſuperius.

10. Ὑπερέβησαν] Reliqui ſua in ſede, haud inconmodum ἐπέβησαν *Arch.* et *Vind.* arbitratus. Sic IX, 69. ἐπέβησαν Ἀθηναῖοι τοῦ τείχεος. Cur mox ἀπηλάθησαν et ἐπισπόμενοι, quod *Portus* coniiciendo adſecutus fuerat, reformaverim, ſignificatum ſaepe antea est.

Sulus nepotem vidit Herodotus, et Lycopæ virtus, ſed infelix. Samiorum, Polycratem fugientium, varia fortuna.

πόλι τῇ Σαμίων· τρίτῳ δὲ ἀπ᾽ Ἀρχίεω τούτου γε-
γονότι ἄλλῳ Ἀρχίῃ τῷ Σαμίου τοῦ Ἀρχίεω, αὐτὸς
ἐν Πιτάνῃ συνεγενόμην· [a] δήμου γὰρ τούτου ἦν· ὃς
ξείνων πάντων μάλιστα [b] ἐτίμα τε Σαμίους, καί οἱ
τῷ πατρὶ ἔφη Σάμιον τοὔνομα τεθῆναι, ὅτι [c] οἱ ὁ πα-
τὴρ Ἀρχίης ἐν Σάμῳ ἀριστεύσας ἐτελεύτησε· τιμᾷν
δὲ Σαμίους ἔφη, διότι ταφῆναί οἱ τὸν πάππον δη-
μοσίῃ [d] ὑπὸ Σαμίων εὖ. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὥς σφι
τεσσεράκοντα ἐγεγόνεσαν ἡμέραι πολιορκέουσι Σάμον,
ἐς τὸ πρόσω τε οὐδὲν προεκόπτετο τῶν πρηγμάτων,
182 ἀπαλλάσσοντο [e] ἐς Πελοπόννησον· ὡς δὲ ὁ ματαιότε-
ρος λόγος ὥρμηται, λέγεται Πολυκράτεα ἐπιχώριον
νόμισμα κόψαντα πολλὸν [f] μολύβδου, καταχρυσώ-
σαντα, δοῦναί σφι· τοὺς δὲ, δεξαμένους, οὕτω [g] δὴ
ἀπαλλάσσεσθαι. [h] ταύτην πρώτην στρατηίην ἐς τὴν
Ἀσίην Λακεδαιμόνιοι Δωριέες ἐποιήσαντο. Οἱ δ᾽ ἐπὶ
τὸν Πολυκράτεα στρατευσάμενοι Σαμίων, ἐπεὶ οἱ Λα-
κεδαιμόνιοι αὐτοὺς ἀπολείπειν ἔμελλον, καὶ αὐτοὶ
ἀπέπλεον ἐς Σίφνον· χρημάτων γὰρ ἐδέοντο· τὰ δὲ
τῶν Σιφνίων πρήγματα ἤκμαζε τοῦτον τὸν χρόνον,
καὶ νησιωτέων μάλιστα ἐπλούτεον, ἅτε ἐόντων αὐτοῖσι
ἐν

urbem Samiorum occubuerunt. Equidem
ipſe cum tertio ab hoc Archia alio Archia,
qui Archiæ nepos, Samii filius, congreſ-
ſus ſum apud Pitanen, huius enim populi
erat, qui ex omnibus hoſpitibus maxime
Samios honorabat, dicente patri ſuo nomen
Samio fuiſſe inditum, quod ei pater Ar-
chias ſtrenue pugnans in Samo mortem op-
petisſet: ſe vero ideo Samiis honorem ha-
bere, quod avus ſuus fuisſet a Samiis pu-
blica affectus ſepultura egregie. Lacedæ- 56
monii, quadraginta diebus in obſidendo ab-
ſumptis, quum in ſuſcepta re nihil admo-
dum proficerent, in Peloponneſum redie-
runt. Fertur, Polycratem, ut rumor qui-
dam temerarius emanavit, magnum nume-
rum monetæ patriæ e plumbo percusſiſſe,
eamque auro induxiſſe, ac Lacedæmoniis de-
diſſe: atque ea accepta illos recesſiſſe. Hanc
primam expeditionem Lacedæmonii Dorienſes
in Aſiam ſuſceperunt. Samii, qui Polycrati 57
bellum intulerant, posteaquam a Lacedæmo-
niis ſe relictum iri vident, et ipſi transmiſe-
runt in Siphnum, deficiebant enim pecuniæ.
Vigebant autem ea tempeſtate Siphniorum res,
erant-

a Δήμου τ᾽ αὐτοῦ ἦν *V. Arch.*, δήμου τούτου τοῦ ἦν *Corinthus*, qui plura ex hoc capite mutua ſumſit. *b* Ἐτίμᾶτο Σαμ. *Ask. Paſſ.*; *Plutarch.* de Malign. p. 160. C. haec taxat. Mox οὔνομα τεθ. *Arch. V.* *c* Οἱ ὁ πατὴρ *Arch. V. Ask. Paſſ. Paris. B.*, ὁ deerat aliis. *d* Εὖ ὑπὸ Σαμ. in *Arch.*, ὑπὸ Σαμ. εὖ *Ald. V. Paris. A. B. Rem.*, εὖ *Med. Paſſ. Ask.* abest. *e M. Ask. Paſſ. Arch. V.*, τὴν Πελοπ. *Ald.* et alii. *f Paſſ. Arch.*, μολίβδου *M. Ask. Ald.* *g* Abest *Arch. V.* *h Ald. Arch. V. Paris. A. B. Valla Rem.*, ταύτην τὴν *M. Ask. Paſſ.*, tum Λακεδαιμόνιοι Δωριέες iidem. In prioribus Λακεδαιμονίοισι Δωρ. Porro στρατείαν Editio Gen. CIƆIƆCXVIII. Vulgo στρατιήν.

22. Αὐτὸς ἐν Πιτάνῃ συνεγενόμην] Quae ſequuntur, δήμου γὰρ τούτου ἦν· *huius enim erat oppidi civis*, in ipſius Codice perverſe ſcripta rectius non attigisſet in libello de Dial. *Gregorius*, quem *Corinthum* vocant. Δῆμον ſive *demum* dicamus, ſeu *oppidum*, ſive *curiam*, ſingula *Ciceronis* adſirmari posſunt auctoritate. Non apud Athenienſes tantum, ſed et alibi *pagi* vel *oppida minora* dicebantur δῆμοι· neque tamen promiſcue de quibusvis iſta fuit adhibita appellatio; nihil minus. Quando e pagis diverſis, vel minoribus oppidis, cives, ſeu ſponte, aut etiam inviti coaluerant in unam civitatem; tum dicebantur iſti pagi δῆμοι ſingulorum cives, in ſuam ſinguli veluti *curiam* transſcripti, *curiales* et δημόται. Singula iſta oppida ſua ſibi ſacra habuerunt non tantum, ſed et ſuos Magiſtratus, ſuum δῆμον, ſive *popularem regiminis formam*. Ea de re forte dicam aliquando explicatius in *Diatribe de demis Attices*; in quibus eamdem nominis rationem fuiſſe iudico, atque alibi locorum; et in hac ipſa Pitana, uno e minoribus oppidis Laconicis, duro Spartanae civitatis imperio parentibus. Erat Archias *Herodoti* demo Pitanates, et Lacedaemonius. Videtur autem illo familiariter uſus *Herod.* et, ut ſaepe humana fuit pasſus, propterea hanc avi huius Archiae collaudandi captaſſe occaſionem: fecit idem in aliis. Verum hac etiam in parte a *Thucydide* diverſisſimi: ἡ Ἡροδότου διάθεσις ἐν ἅπασιν ἦν ἐπιεικὴς, καὶ τοῖς ἀγαθοῖς συνηδομένη, ut vere civis eius iudicabat *Dionyſius*. VALCKEN.

23. Δήμου γὰρ τούτου ἦν] Nulla ſtatus his foret controverſia, ni MSS. et *G. Corinthus* disſentirent. Schedae *Vind.* et *Arch.* longius, me iudice, aberrant: in *Corintho*, ut pasſim editur, est, quod inprobo. *Aldus* vulgaverat Anno CIƆIƆXII. αὐτὸς μὲν ἐπὶ τόνους συνεγενόμην δήμου τοῦ ἦν, ἀντὶ οὗ ἦν, vitioſe citra dubium. Si ſcripſeris, αὐτὸς ἐν Πιτάνῃ συνεγενόμην, δήμου τοῦ ἦν, videbitur Herodoteum. Ita *Corinthus* certe opinatus est. Verum uberius hoc doctisſimus iuvenis *Gisb. Koen*, cui *Corinthi* de Dialectis Eclogas, culte tractatas, brevi debebimus, examinabit. De Pitanae δήμῳ ad Eurotam Laconico *Gronov.* et *Io. Meurſius* Miſcell. Lac. IV, 9.

28. Ὑπὸ Σαμίων εὖ.] Malui MSS. plures ſequi. Fateor publice contumulatos, *bene* εὖ plerumque fuiſſe ſepultos, an ſemper, ignoro. Sane εὖ publicae ſepulturae amplius quoddam decus addit. Vocula ipſa ſaepe orationem terminat in *Herodoto*, C. 82., monitore *Gronov.*, in *Perictiones* Fragm. ap. *Stob.* p. 488. ἀνδάνει ταῖς γεγνομέναισιν εὖ. Ego vero non ambigo, quin διότι ταφῆναι *Noſter* nationis et dialecti conſuetudine exaraverit. Conſ. *Euſtath.* in *Homer.* p. 519, 41.

32. Λόγος ὥρμηται, λέγεται] Apte nexa haec non ſunt: ſaltem λέγεται γὰρ —. Praeſtaret ὥρμηται λέγεσθαι, Πολυκράτεα —. Sic adſolet enim. Ὁ λόγος ὧδε ΩΡΜΗΤΑΙ ΛΕΓΕΣΘΑΙ IV, 16. Iterum VI, 86, 4. Statim μολύβδου, *Ael. Dionyſio* ap. *Euſtath.* in *Homer.* p. 1340, 30. obtemperans, amplexus ſum. Vid. ad *Diodorum* L. II, p. 125.

35. Ταύτην πρώτην στρατηίην] Egregius, nimius tamen, *Medic.* est in Λακεδαιμόνιοι Δωριέες. Poſtremum ſatis fuerat. Alia prave mutat. Vagum et generale nimis, quod et *G. Arnaldus* Animadv. C. 29. vidit, ubi πρώτην induxeris, ſententiae naſcitur genus. Primam fuiſſe ſignat, ut eiusmodi in Aſiam expeditionum initia conſtarent. Finxi praeterea στρατηίην ex coniectura, quam perpetuus Scriptoris mos certisſimam praeſtat. Praeivit quadam ex parte *Editor Genevenſis*.

36. Λακεδαιμόνιοι Δωριέες] *Iſtam primam expeditionem in Aſiam dicuntur ſuſcepiſſe*, ταύτην πρώτην στρατηίην ſic enim ſcripſerat: perperam *Gronovium* obliteraſſe vocem πρώτην, monuerat *G. Arnaldus* Anim. p. 162. Precibus Ionum Aſiaticorum excitati iam ante Spartani rebus ſe miſcuerant Aſiaticis, *Herod.* I, c. 152. ſed haec prima illorum erat στρατεία, vel ἔξοδος, in Aſiam: imitator *Herodoti Pauſanias* de primo loquens bello Meſſenico IV, p. 292. ταύτην, inquit, Λακεδαιμόνιοι πρώτην ἐπὶ Μεσσηνίους ἔξοδον ἐποιήσαντο —. Scientem hiſtoriae Graecae neminem ſanequam offenderent alibi Λακεδαιμόνιοι Δωριέες· ſed hoc in loco *Lacedaemonios* e proximis notisſimos nemo requireret, ſi Δωριέες in Codicum nominarentur contextu, voce Λακεδαιμόνιοι in marginem reiecta. Alia longe res est in his Athenienſis Euphemi apud *Thucyd.* VI, 82. imperio recuſamus eſſe ſubditi ἡμεῖς, (Ἀθηναῖοι,) Ἴωνες ὄντες, Πελοποννησίοις, Δωριεῦσι, reſpondentis ad iſta Syracuſani Hermocratis, c. 80. ἐπιβουλευόμεθα μὲν ὑπὸ Ἰώνων, ἀεὶ πολεμίων, προδιδόμεθα δὲ ὑπὸ ὑμῶν, Δωριεῖς Δωριέων· apud *Pauſan.* VII, p. 537. bellis Perſicis Achaei Λακεδαιμονίοις Δωριεῦσι ἀπηξίουν σφίσιν ἡγεῖσθαι. Hoc nominis honore ſuperbi praeſertim Heraclidae Spartani ſe libenter Δωριέας nuncupabant; Aſiaticos non tantum, ſed Athenienſes vel in primis per contemtum Ἴωνας: vid. *Thucydides* p. 323, 72. 426, 51. 450, 46. 482, 21. 483, 66. 520, 56. Propter iſta horumque ſimilia, plerique tanquam Herodotea hic etiam utrumque cenſebunt retinendum. VALCKEN.

41. Καὶ νησιωτέων μάλιστα ἐπλούτεον] Quod *Corinthus* hinc adfert κατ᾽ ἀρχὰς νησιωτέων —— unde acceperit, iuxta

Præſertim in Siphno. Eius theſaurus Delphis, et oraculum. Traiectio Hydreæ ab Hermionenſibus ad Trœzenios. Samii petierunt Cretæ Cydoniam, unde eiecerunt Zacynthios

erantque inter inſulares locupletisſimi, ut quibus in inſula esſent auraria et argenti metalla, unde tantum pecuniæ redibat, ut ex decimis eius reponeretur apud Delphos theſaurus locupletisſimo cuique par. Siphnii autem ipſi pecuniam, quæ quotannis conficiebatur, diſtribuebant. Qui dum theſaurum parabant, nunquid diu permanere posſent ipſis præſentia bona, conſuluere oraculum. Eis ita Pythia reſpondit,

Quum tamen in Siphno fuerint prytaneia cana,
Cana fori facies, tunc vir vafer adſit oportet,
Qui notet e ligno agmen, legatumque rubentem.

Erant eo tempore Siphniis forum et prytaneium Pario lapide exculta. Hoc autem oraculum Siphnii neque tunc ſtatim, neque post adventum Samiorum intelligere potuerunt. Nam Samii quum primum ad Siphnum adplicuisſent, miſerunt ad urbem cum legatis unam e navibus. Veteri autem inſtituto naves omnes erant rubrica delibutæ: atque hoc erat quod Siphniis Pythia prædixit, ut obſervarent ligneum agmen ac rubrum legatum. Nuncii igitur ubi pervenere, decem ſibi talenta mutuari Siphnios precabantur. Negantibus Siphniis ſe mutua daturos, Samii eorum agros populabantur. Id audientes Siphnii, continuo occurrentes, commisſa pugna fugati ſunt, eorumque multi ab urbe a Samiis intercluſi, a quibus

59 postea centum talenta exegerunt. Ab Hermionenſibus inſulam Samii pecuniarum loco acceperunt, Hydream, Peloponneſo adiacentem, quam Trœzeniis obligaverunt: ipſi Cydoniam in Creta condiderunt, quum illuc non ea de causſa navigasſent, ſed ut Zacynthios ex inſula ſummoverent. In hac quinquennium degentes, ita rem bene gesſerunt,

ἐν τῇ νήσῳ χρυσέων καὶ ἀργυρέων μετάλλων οὕτω, ὥστε ἀπὸ τῆς δεκάτης τῶν γινομένων [a] αὐτόθεν χρημάτων, θησαυρὸς ἐν Δελφοῖσι ἀνακέεται, [b] ὅμοια τοῖσι πλουσιωτάτοισι· αὐτοὶ δὲ τὰ γινόμενα [c] τῷ ἐνιαυτῷ ἑκάστῳ χρήματα διενέμοντο· ὅτε ὦν ἐποιεῦντο τὸν θησαυρὸν, ἐχρέωντο τῷ χρηστηρίῳ, εἰ αὐτοῖσι τὰ παρεόντα ἀγαθὰ οἷά τέ ἐστι πολὺν χρόνον παραμένειν· ἡ δὲ Πυθίη ἔχρησέ [d] σφι τάδε.

Ἀλλ' ὅταν ἐν Σίφνῳ πρυτανήϊα λευκὰ γένηται,
Λευκόφρυς τ' ἀγορὴ, τότε δὴ δεῖ φράδμονος ἀνδρὸς,
[e] Φράσσασθαι ξύλινόν τε λόχον κήρυκά τ' ἐρυθρόν.

τοῖσι δὲ Σιφνίοισι τότε ἦν ἡ ἀγορὴ καὶ τὸ πρυτανήϊον Παρίῳ λίθῳ ἠσκημένα. [f] Τοῦτον τὸν χρησμὸν οὐκ οἷοί τε ἦσαν γνῶναι, οὔτε τότε [g] ἰθὺς, οὔτε τῶν Σαμίων ἀπιγμένων· ἐπεί τε γὰρ τάχιστα πρὸς τὴν Σίφνον [h] προσίσχον οἱ Σάμιοι, ἔπεμπον τῶν νεῶν μίαν πρέσβεας ἄγουσαν ἐς τὴν πόλιν. τὸ δὲ παλαιὸν ἅπασαι αἱ [i] νῆες ἦσαν μιλτηλιφέες· καὶ ἦν τοῦτο τὸ ἡ Πυθίη προηγόρευε τοῖσι Σιφνίοισι, [k] φυλάξασθαι τὸν ξύλινον λόχον κελεύουσα, καὶ κήρυκα ἐρυθρόν. [l] ἀπικόμενοι δ' ὦν οἱ ἄγγελοι ἐδέοντο τῶν Σιφνίων, δέκα τάλαντά σφι χρῆσαι· οὐ φασκόντων δὲ χρήσειν τῶν Σιφνίων αὐτοῖσι, οἱ Σάμιοι τοὺς χώρους αὐτῶν ἐπόρθεον· πυθόμενοι δ' [m] ἰθὺς ἧκον οἱ Σίφνιοι βοηθέοντες, καὶ συμβαλόντες αὐτοῖσι, ἑσσώθησαν· καὶ αὐτῶν πολλοὶ ἀπεκληΐσθησαν τοῦ ἄστεος [n] ὑπὸ τῶν Σαμίων· καὶ αὐτοὺς μετὰ ταῦτα ἑκατὸν τάλαντα ἔπρηξαν. Παρὰ δὲ Ἑρμιονέων νῆσον ἀντὶ χρημάτων παρέλαβον, [o] Ὑδρέαν τὴν ἐπὶ Πελοποννήσῳ, καὶ αὐτὴν Τροιζηνίοισι παρακατέθεντο· αὐτοὶ δὲ Κυδωνίην τὴν ἐν Κρήτῃ ἔκτισαν· οὐκ ἐπὶ [p] τοῦτο πλέοντες, ἀλλὰ Ζακυνθίους ἐξελοῦντες ἐκ τῆς νήσου· ἔμειναν δ' ἐν ταύτῃ καὶ εὐδαιμόνησαν

a Αὐτόθι *Arch.* *b* Ὅμοιος idem, et ex coniectura *S. Bochartus*, ſed prava. *c* Ἐν τῷ ἐν. *Arch. V.* *d* Non habent iidem. *e* Φράσασθαι ambo. *f* Τοῦτον γὰρ τὸν iid. *g* Ἰθὺς Ionum uſu *Arch. V.*, εὐθὺς *Ald.* et reliqui. *h* Προσίσχον *Paſſ. Ask.* neque male. Vide VI, 99. &c. *i* Νέες *V.*, mox μιλτηλοιφέες *Arch.* *k* Φυλάσσεσθαι *Arch. Vind.* *l* Ἀπικ. ὦν ἄγγ. *Paſſ. Ask.* *m* Ἰθὺς *Arch. V.*, εὐθὺς vulgo. *n* Ἀπὸ iidem. *o* Θυρέαν *Ask. Paſſ.*, Ὑδρέαν τὴν ἐπὶ Πελ. *Arch. Vind.*, Θυρέην *Ald. M.* &c. *p* Τούτῳ *Arch. V.*

iuxta cum illis ſcio, qui ignorant: est quoque inutile. Siphniorum metalla et pecuniae veterem abundantiam, nam ſeriore aevo nihil illis tenuius, ex *Noſtro*, *Suida* et *Phavorino* in luce *S. Bochartus* poſuit de Phoenic. Colon. L. I, 14., quibus accedere *Pauſanias*, Siphniorum apud Delphos theſaurum atque opes memorans, L. X, 11. p. 823., obportune potuerat.

47. Εἰ αὐτοῖσι] In *Gregorii* de Dialectis lib. MS. legitur: ὡς αὐτοῖσι τὰ παρεόντα ἀγαθὰ οἷά τε εἶη πολλὸν χρόνον παραμένειν. Si qui forte Codd. adfirmarent, illud ὡς conſiderari mereretur, pro πῶς, *quomodo*, Tragicis aliisque frequens. —— Siphniis datum oraculum ſoli debemus, opinor, *Herodoto*, quo iubentur φράσασθαι ξύλινόν τε λόχον, κήρυκά τ' ἐρυθρόν. Huius ξυλίνου λόχου fieri potest, ut Themiſtocles fuerit recordatus, dum Delphici vatis τεῖχος ξύλινον civibus ille ſuis utiliter interpretabatur: φράζεσθαι, in oraculis verbum uſitatisſimum, ſignificans *animo conſiderare*, ſaepius etiam notat *conſiderata cavere*, φυλάξασθαι. Apud *Plutarch.* T. I, p. 597. C. et T. II, p. 399. B. φράζεο δὴ Σπάρτη. —— Μή σέθεν ἀρτίποδος βλάψῃ χωλὴ βασιλεία. Vates Diopithes in *Xenoph.* Ἑ. III, p. 289, 6. εἶπεν ὡς Ἀπόλλωνος χρησμὸς εἴη, φυλάξασθαι τὴν χωλὴν βασιλείαν· utrumque iunxit in Ageſilao *Plutarch.* I, p. 612. E. εἴδοντο χωλὸν καὶ πεπηρωμένον ὑπαυτὸς μᾶλλον αὐτοὺς ἐδίδασκε φράζεσθαι καὶ φυλάττεσθαι τὸ δαιμόνιον. Deo Delphico rectius obſecundasſent Spartani; nam egregius Imperator Ageſilaus immoderato in Thebanos odio ſuaque dominandi cupidine patriam pesſumdedit. VALCKEN.

62. Αἱ νῆες ἦσαν μιλτηλεφέες] Grammaticis ſi fides manet, Ἰακὸν erit τὸ νέες ex *Vindob.*; in Muſis, quod ſupra admonitum, mira valet inconſtantia, nulla ſcriptoris culpa. Naves μιλτοπάρῃοι *Homeri* verſibus celebrantur: μιλτηλεφέας qui adpellarit, novi neminem. *Euſtathius* de conpoſitis ex ἀλείφω huiusmodi, διὰ δὲ τοῦ Φ, μόνον τὸ ἴωτα ἔχουσιν· οἷον ΑΝΗΛΙΦΗΣ ναῦς, ἡ μὴ ἀλειφεῖσα πίσσῃ, καὶ ΠΙΣΣΑΛΙΦΗΣ, ἡ πεπισσωμένη· in *Odyſſ.* p. 1561, 8. Paria *Etymolog.* p. 61, 5.; quorum quidem ex ſcito μιλτηλιφέες levi opera fingentur. Mihi *Arch.* μιλτηλοιφέες vehementer blandiuntur. Ξηραλοιφεῖν, μυραλοιφεῖν ſuppetias ferunt.

73. Ὑδρέαν τὴν ἐπὶ Πελοποννήσῳ] Praeclara *Arch.* et *Vind.* laus ex inſtaurata inſula. Θυρέη *Thyrea* in mediterraneis Argolidis et Laconicae finibus in numero inſularum locum capesſivit nunquam, neque potuit. Venit in ditionem ea post acre certamen, de quo I, 82., Spartanorum, a quibus humanisſime AEginetis exulibus contributa fuit colenda et habitanda, *Pauſania* auctore L. II, 29. et 38. Nihil proinde iuris in eam Hermionenſibus. Contra ea, ut Cl. *Askew* belle animadvertit, *Hydrea* inſula e regione Hermiones in ſinu Saronico ſitum habebat, eodem *Pauſania* Corinth. C. 34. p. 192. teſtificante. Est quidem in *Steph. Byz.* Ὑδρέα, νῆσος πρὸς τῇ Τροιζῆνι, ſed ſtabilit inſulae poſituram: vicinae enim Hermione et Troezen; unde et Samii pecunia redemtam Troezeniis certa lege tradiderunt. Atque hinc fortasſis πρὸς τῇ Τροιζῆνι in *Stephano*, quoniam eius in civitatis poteſtatem devenerat.

76. Ζακυνθίους ἐξελῶντες] Omnes ita. *Herodoto* ſollemnia ſunt ἐξελῶντες, ἐξελῶν, ἐλῶν, IV, 148. V, 63. IX, 88., ad quam formam et hic ἐξελῶντες ſcripſiſſe, credibile est. Eadem *Io. Pierſoni* ſententia ad *Moerid.* p. 146.

Naves mutilatas conſecrant AEginetæ Dianæ ſuæ. Amphierates rex. Samii tribus illuſtribus operibus inſulam ſuam ornarunt. Magi fratres rebellant contra Cambyſem.

183 σαν ἐπ' ἔτεα πέντε, ὥστε τὰ ἱρὰ τὰ ἐν Κυδωνίῃ ἐόντα νῦν, οὗτοί εἰσι οἱ ποιήσαντες, [a] καὶ τὸν τῆς Δικτύνης νηόν· ἕκτῳ δὲ ἔτεϊ Αἰγινῆται αὐτοὺς [b] ναυμαχίῃ νικήσαντες, ἠνδραποδίσαντο μετὰ [c] Κρητῶν· καὶ τῶν νεῶν καπρίους ἐχουσέων τὰς πρώρας ἠκρωτηρίασαν, καὶ ἀνέθεσαν ἐς τὸ ἱρὸν τῆς Ἀθηναίης ἐν Αἰγίνῃ. ταῦτα δὲ ἐποίησαν ἔγκοτον ἔχοντες Σαμίοισι Αἰγινῆται· [d] πρότεροι γὰρ Σάμιοι ἐπ' Ἀμφικράτεος βασιλεύοντος ἐν Σάμῳ, στρατευσάμενοι ἐπ' [e] Αἴγιναν, μεγάλα κακὰ ἐποίησαν Αἰγινήτας, καὶ ἔπαθον ὑπ' ἐκείνων· ἡ μὲν αἰτίη αὕτη. Ἐμήκυνα δὲ περὶ Σαμίων μᾶλλον, ὅτι σφι τρία ἐστὶ μέγιστα ἁπάντων Ἑλλήνων ἐξεργασμένα, οὔρεός τε [f] ὑψηλοῦ ἐς πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ὀργυιάς· [g] τούτου τὸ ὄρυγμα κάτωθεν ἀρξάμενον, ἀμφίστομον. τὸ μὲν μῆκος τοῦ ὀρύγματος, ἑπτὰ στάδιοί εἰσι· τὸ δὲ ὕψος καὶ εὖρος, ὀκτὼ ἑκάτερον πόδες. διὰ παντὸς δὲ αὐτοῦ ἄλλο ὄρυγμα εἰκοσίπηχυ βάθος [h] ὀρώρυκται, τρίπουν δὲ τὸ εὖρος, [i] δι' οὗ τὸ ὕδωρ ὀχετευόμενον διὰ σωλήνων, παραγίνεται ἐς τὴν πόλιν ἀγόμενον ἀπὸ μεγάλης πηγῆς· ἀρχιτέκτων δὲ [k] τοῦ ὀρύγματος τούτου ἐγένετο Μεγαρεὺς Εὐπαλῖνος Ναυστρόφου· τοῦτο μὲν δὴ ἓν τῶν τριῶν ἐστι· δεύτερον δὲ περὶ λιμένα χῶμα ἐν θαλάσσῃ, βάθος κατὰ εἴκοσι ὀργυιέων· μῆκος δὲ τοῦ χώματος, μέζον δύο σταδίων. τρίτον δέ σφι [l] ἐξέργασται νηὸς μέγιστος πάντων νηῶν τῶν ἡμεῖς ἴδμεν· τοῦ ἀρχιτέκτων πρῶτος ἐγένετο Ῥοῖκος Φίλεω ἐπιχώριος. τούτων εἵνεκε μᾶλλόν τι περὶ Σαμίων ἐμήκυνα. Καμβύσῃ δὲ τῷ Κύρου, χρονίζοντι περὶ Αἴγυπτον, καὶ παραφρονήσαντι, ἐπανιστέαται [m] ἄνδρες μάγοι δύο ἀδελφεοί· τῶν τὸν ἕτερον καταλελοίπεε [n] τῶν οἰκίων μελεδωνὸν ὁ Καμβύσης. οὗτος δὴ ὦν οἱ ἐπανέστη μαθών τε τὸν Σμέρδιος θάνατον, ὡς κρύπτοιτο γενόμενος, καὶ ὡς ὀλίγοι [o] τε ἦσαν οἱ ἐπιστάμενοι αὐτὸν Περσέων, οἱ δὲ πολλοὶ περιεόντα μιν εἰδείησαν· πρὸς ταῦτα βουλεύσας τάδε, ἐπεχείρησε τοῖσι βασιληΐοισι. ἦν οἱ ἀδελφεὸς τὸν [p] εἶπά οἱ συνεπαναστῆναι, οἰκὼς μάλιστα τὸ εἶδος Σμέρδι τῷ Κύρου, τὸν ὁ Καμβύσης ἐόντα ἑωυτοῦ ἀδελφεὸν ἀπέκτεινε. ἦν τε δὴ ὅμοιος [q] εἶδος τῷ Σμέρδι, καὶ δὴ καὶ οὔνομα

ferunt, ut templa quæ nunc in Cydonia viſuntur, iſti fecerint, et Dictynnæ præterea delubrum. Sexto eos anno AEginetæ navali prœlio victos cum Cretenſibus ſubegerunt in ſervitutem, ac naves aprugnis proris inſtructas, roſtratas, mutilaverunt, easque apud Minervæ templum in AEgina dedicaverunt. Hæc AEginetæ Samiis fecere, infenſi quod illi antea ſub Amphierate Sami rege, bello AEginæ illato, magnis cladibus illos affecerant, et invicem affecti fuerant, et hæc quidem fuit cauſſa. 60 Protraxi autem ſermonem de Samiis ob hoc magis, quod tria ſunt apud eos opera Græcanicorum omnium maxima. Unum montis in centum quinquaginta orgyias editi; foſſa ab eius imo incipiens habet duplex os, longitudinis foſſæ ſeptem ſtadiorum; celſitudinis autem ac latitudinis, utriusque octonum pedum. Item per eum totum altera foſſa depreſſa est viginti cubitorum altitudinis, trium pedum latitudinis, per quam derivata a magno fonte aqua, fiſtulis diffuſa in urbem deducitur. Huius foſſæ architectus extitit Megarenſis Eupalinus Nauſtrophi filius. Hoc primum e tribus operibus eſt. Alterum agger circa portum in mari, ad viginti orgyias altitudinis, duobus amplius ſtadiis longitudinis. Tertium opus eſt templum omnium quæ nos vidimus ampliſſimum, cuius architectus primus extitit Rhœcus, Philei filius, indigena. Horum operum gratia ſermonem aliquanto magis de Samiis extendi. 61 CAMBYSE Cyri circa AEgyptum moras trahente, ac deſipiente, duo magi iidemque fratres contra eum inſurrexerunt: quorum alterum Cambyſes reliquerat rei domeſticæ curatorem. Hic cognita Smerdis nece, quæ occultabatur, paucisque Perſarum erat nota, plerisque eum vivere arbitrantibus, hæc in conſilium iſtud adhibens inhiavit regiis opibus. Erat ei frater, quem dixi una cum illo contra eum conſpiraſſe, corporis habitu quam ſimillimus Smerdi, Cyri filio, quem Cambyſes fratrem ſuum interemit: nec ſpecie tantum corporis Smerdi aſſimilis, ſed etiam nomen ha-

a Quinque has voces omittit *Arch.* *b* Ναυμαχίῃσι margo *Steph.* et *Remig.* *c* Κρητῶν νεῶν Κυπρίους *Arch. Vind.*, tum καὶ ἠκρωτ. *Arch.* *d* *M. Ask. Paſſ. Arch.*, πρότερον ſine μὲν, ut *Ald. Camer.*, *Vindob.* Conf. doctiſſimum *Waſſe* in *Thucyd.* Indice πρότερος. *e* Ἀιγίνην *Arch. V.* *f* *Arch. V. M. Ask. Vall. Euſtath.* in *Dionys.* v. 533. p. 214., vulgo ὑψηλοῦ ὄρυγμα ἐς. *g* Τούτου ὀρ. *Arch. Vind.*, τοῦ τὸ ὀρ. *Euſtath.*, in Edd. τοῦτο τὸ. Paullo ſupra ἑκάτερος πόδας *Ask. Paſſ.* *h* *Ald. Paris. A. B. Rem.*, ὄρυκται *Med. Arch. Paſſ. V.*: porro τριπλοῦν δὲ *Vall. Arch. Vind.* *i* Δι' οὗ ὕδωρ ὀχετευόμενον διὰ σωλ. *Arch. V. Euſtath.*, ὀχετευόμενον etiam *Ask. Paſſ.* vulgo μετοχετευόμενον διὰ τῶν σωλ. *k* Τούτου τοῦ ὀρ. *Arch.* *l* Ἐξεργ. id. *m* Ἐπανιστέαται *Ald. Camer.* *n* Οἰκίων *Paſſ. Arch.*, vulgo οἰκηΐων. *o* Abeſt *V. Arch.* *p* Εἶπα συνεπαν iidem. *q* Deſit *Arch.*

79. Τῆς Δικτύνης] Sic omnes, etiam *Valla.* Δικτύνναν *Dictynnam* creberrime alii, ut notum omnibus ſcribunt. In numis Cretenſium apud *Mediobarbum* ΔΙΚΤΙΝΑ, in *Cornuto* N. Deor. C. 34. Δίκτυνα et Δίκτυνα. Multa de ea *Diodorus* v, 76. et Ill. *Spanhemius* ad *Callim.* H. in Dian. v. 205. Prorarum inſignia, *capros*, *arietes*, *tauros*, *apros*, *leones*, viri longe doctiſſimi, *Scaliger*, *D. Heinſius*, *Stanleius*, ea ornarunt eruditionis copia, ut tacere conſultum ſit. Accedat *Iungermannus* ad *Pollux.* 1, 83. Nam Κυπρίους *Arch.* et *Vind.*, niſi lapſus offendentis fuerit calami, non intelligo.

84. Ἔγκοτον ἔχοντες] *H. Stephani* praeiudicio *Prolegom.* Edit. Secundae, exemplaris *Gronov.* p. 736. ἐν κότον ἔχοντες ſcribendum ubique: ſolum verum eſſe κότον ἐνέχειν ex L. 1. C. 18., quod per tmeſin, ut *Herodoti* plura, disiunctum ἐν κότον ἔχειν praebuerit; ἔγκοτον praeterea in adiectivis locum ſemper habere. Ego vero bene reminiſcens ἔγκοτον ζύγος *AEſchyli* Choëph. v. 391. et *Homeri* κότον ἔχειν *Il.* A, 82., in viri doctiſſimi iudicio non adquieſco. Vetant Scholiaſtes, *Timaeus* et *Suidas* et Scriptor ipsemet, ſiquidem VIII, 29. τουτέων δή σφι ἀμφοτέρων ἔχοντες ἔγκοτον· et IX, 109. ταύτῃ οὐκ ἔχε ΕΓΚΟΤΟΝ· in quibus tmeſi nulla occaſio.

90. Οὔρεός τε ὑψηλοῦ ἐς πεντ.] *Gronovium*, ſemper in *Medic.* proclivem, nihil hic demutaſſe, mirum accidit. Veriſſima ſunt, quae amplectimur. Ὄρυγμα ex inſecutis inſertum inprudenter fuit. Iuſſum praeterea τούτου τὸ ὀρ. ex ſchedis, videlicet *montis*; nec alia Cl. *Reiskii* ſuſpicio.

94. Διὰ παντὸς δὲ αὐτοῦ] Foſſa erat ἀμφίστομος, duplici inſtructa ore. Quare διὰ παντὸς non aliud vult, ac per eumdem montem et iuxta priorem foſſam excavatam fuiſſe alteram, quae aquae ductus vicem praeberet. Prior hominibus tranſitum dabat, ut, ſi quid aquae ductui labis fieret, farciretur: unde et latior et celſior altera erat: nam τριπλοῦν *Vallae* et Codd. manifeſto aberrat. Mecum faciunt Cl. de *Pauw* et *Reiskius*. Ὀρώρυκται, etſi ὄρυκται II, 158., poſſeſſionem recepit: illud enim et C. 186. Muſae primae atque aliae. Habent quoque ὀχετευόμενον διὰ σωλ. ex Codd. conſenſione.

8. Τῶν οἰκίων μελεδωνὸν] Servari οἰκηΐων μελ. potuerat, ni Scriptori placuiſſet prius. Μελεδωνὸν τῶν οἰκίων C. 63. et ἐπίτροπον τῶν οἰκίων C. 65. fuiſſe Magum ſcribit. Mitto perpetuam in his librariorum aberrationem. Conf. 1, 109. Recte *Manasſes* in Annalibus, Οἱ τῶν δωμάτων φύλακες τῶν βασιλείων Μάγοι de his fratribus.

habebat Smerdin. Hunc virum, quum magus Patizithes ei perſuaſiſſet, ſe illi omnia peracturum, in regio ſolio collocavit. Hoc acto, caduceatores cum alia in loca, tum vero unum in AEgyptum dimittit ad exercitum, qui ediceret, ut Smerdi Cyri filio
62 deinceps obedirent, non Cambyſi. Hæc caduceatores alii alibi edixere. Is quoque qui ad AEgyptum delegatus erat, invenit autem Cambyſem atque exercitum in Ecbatanis Syriæ agentem, ſtans in medio, præcepta magi expoſuit. Hæc audiens Cambyſes, vera loqui caduceatorem ratus, ſeque a Prexaſpe eſſe proditum, quod miſſus ad occidendum Smerdin, rem non peregiſſet, intuens in eum, Prexaſpes, inquit, ita rem mihi exequutus es, quam iniunxeram? Ad quem ille, Iſta, o here, ait, haudquaquam vera ſunt, ut aut frater tuus aliquando rebellaverit in te, aut quippiam ex illo viro certaminis exiſtat magni exiguive, quippe quum ego ipse exequutus, quæ tu mihi imperaſti, cum humarim meis ipſius manibus. Quod ſi defuncti reſurgunt, expecta ut tibi etiam Aſtyages Medus inſurrecturus ſit: ſin autem ita habet ut antea, nullum tibi ex illo novum malum amplius germinabit. Igitur mihi videtur curare, ut reprehendamus

οὔνομα [a] τὠυτὸ εἶχε Σμέρδιν. τοῦτον τὸν ἄνδρα ἀναγνώσας ὁ μάγος Πατιζείθης, ὥς οἱ αὐτὸς πάντα διαπρήξει, εἷσε ἄγων [b] ἐς τὸν βασιλήϊον θρόνον. ποιήσας δὲ τοῦτο, κήρυκας [c] διέπεμπε τῇ τε ἄλλῃ καὶ δὴ καὶ ἐς Αἴγυπτον, [d] προερέοντα τῷ στρατῷ ὡς Σμέρδιος τοῦ Κύρου ἀκουστέα εἴη τοῦ λοιποῦ, ἀλλ' οὐ Καμβύσεω. Οἵ τε δὴ ὦν ἄλλοι κήρυκες προηγόρευον ταῦ- 184
τα, καὶ δὴ [e] καὶ ὁ ἐπ' Αἴγυπτον ταχθεὶς, εὕρισκε γὰρ Καμβύσεα καὶ τὸν στρατὸν ἐόντα τῆς Συρίης ἐν Ἀγβατάνοισι, προηγόρευε [f] στὰς ἐς μέσον τὰ ἐντεταλμένα ἐκ τοῦ μάγου. [g] Καμβύσης δὲ ἀκούσας ταῦτα ἐκ τοῦ κήρυκος, καὶ ἐλπίσας μιν λέγειν ἀληθέα, αὐτός τε προδεδόσθαι ἐκ Πρηξάσπεος, πεμφθέντα γὰρ αὐτὸν ὡς ἀποκτενέοντα Σμέρδιν, οὐ ποιῆσαι ταῦτα, βλέψας ἐς τὸν Πρηξάσπεα, [h] εἶπε, „ Πρήξασπες, „ οὕτω μοι διεπρήξαο τό τοι προσέθηκα πρῆγμα; ὁ „ δὲ εἶπε, Ὦ δέσποτα, οὐκ ἔστι ταῦτα ἀληθέα, ὅ- „ κως κοτέ σοι Σμέρδις [i] ἀδελφεὸς ὁ σὸς ἐπανέστηκε, „ οὐδὲ ὅκως τι ἐξ ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς [k] νεῖκός τοι ἔσται ἢ „ μέγα ἢ σμικρόν· ἐγὼ γὰρ αὐτὸς, ποιήσας τὰ σύ με „ ἐκέλευες, ἔθαψά μιν χερσὶ τῇσι ἐμεωυτοῦ. εἰ μέν „ νυν οἱ τεθνεῶτες ἀνεστέασι, προσδέκεό τοι καὶ Ἀ- „ στυάγεα τὸν Μῆδον ἐπαναστήσεσθαι· εἰ δ' ἔστι ὥ- „ σπερ πρὸ τοῦ, οὐ μή τοι ἔκ γε ἐκείνου νεώτερον [l] ἀνα- „ βλαστήσει. νῦν ὦν μοι δοκέει, μεταδιώξαντες τὸν „ κή-

[a] Τὠυτὸν id. et *Vind.*, tum Σμέρδι cum *Paris. A. B.*, Σμέρδις *Ald.*, Σμέρδιν *M. Paſſ. Ask.* Prius ego mallem: ſed *Gronov.* vide et I, 96. Addit Schol. *Paſſ.* Διονύσιος ὁ Μιλήσιος Πανζούθην ὀνομάζεσθαι τοῦτον λέγει. [b] *V. Ask. Paſſ.*, articulum alii non habent. Vide mox C. 64., tum εἰσαγει ἐς βασιλ. *Valla* cum *Arch.* [c] Τῇ τε ἄλλῃ διέπ. *Ask. Arch. Paſſ.*, non male. [d] Προελθόντες *Arch.* et ſtatim τὸ λοιπόν. [e] *Arch. Ask. Paſſ. M. Vind. Ald.*, ὁ neglexerunt alii. Mox in *Achatanis Syriae* Laurentius optime. Ἐκβατάνοις *Edd.* [f] *M. Arch. V. Paſſ. Ask.*, vulgo στὰς ἐν μέσοισι. [g] Ἀκούσας δὲ ταῦτα *Arch.* et mox cum *Vind.* προδίδοσθαι. [h] Πρήξασπες, ἔφη, οὕτω μοι διέπρηξας *Arch. V. Vall.*, in *Paris. A. B. Rem.* οὕτω μοι διεπρήξαο. Cum interrogandi nota post πρῆγμα, ceteris non mutatis, idque rectiſſime. Vulgo οὔτι μοι. [i] Ἀδελφ. σὸς ſine articulo *Paſſ. Ask.* [k] *M. Ask. Paſſ.*, in aliis νεῖκός τι. *Aldus* ὅκως τοι — νεῖκός τι aeque commode. Statim ἐκελεύσας *Vind.* [l] Ἀναβλαστήσει id. cum *Arch.*, quorum prior κακὸν non habet, nec *Valla*: mox νῦν ὦν μοι μεταδιώξας τὸν *Arch.* olim νεώτερον κακὸν et ἀναβλάστῃ.

18. Ὁ μάγος Πατιζείθης] Notabile *Paſſ.* Codicis ex *Dionyſio Mileſio* Scholion ob diverſam nominis Magi ſcripturam. Καπιζίθης *Zonarae* ex *Herodoto*, ſed corrupte. Alii longius abeunt, de quibus *Ian. Rutgerſius* Var. Lect. I, 8. et III, 10. *Vallae* Latina, tanquam ambigua, *Stephanus* olim in Voc. Herodoti Recenſione caſtigavit. Et erant ſane, tametsi quadam tenus congrua *Arch.*, non bona.

21. Προερέοντα —— ὡς Σ. ἀκουστέα εἴη] Quando paulo legitur inferius: οἱ κήρυκες προηγόρευον ταῦτα· lectio Cod. *Arch.* abiici debuerat a *Galeo*, non tentari. De *praecone* praeſertim frequentata προειπεῖν, προαγορεύειν, προερεῖν ſignificant *proclamando edicere* vel *denuntiare.* Προσειπεῖν quum forte legeretur in Attica lege *Demoſth.* c. Macart. p. 607, 83. in errorem induxit *S. Petitum* in LL. Att. p. 623. Scribi debuerat: προειπεῖν τῷ κτείναντι· et apud eumdem *Dem.* p. 647, 98. ὀνομαστὶ μὲν οὐδενὶ μὴ προαγορεύειν, τοῖς δεδρακόσι δὲ καὶ κτείνασι. Doctis notum est quid in Attico foro diceretur πρόῤῥησις et προαγόρευσις. *Herodoti* Magus edici iuſſit exercitui, ὡς Σμέρδιος τοῦ Κύρου ἀκουστέα εἴη. *Sophoclis* est in Elect. v. 340. τῶν κρατούντων ἐστὶ πάντ' ἀκουστέα. Iſtam quidem ſcribendi formam noſter alibi, quantum memini, non adhibuit; qua *Thucyd.* utitur et I, c. 86. οὓς οὐ παραδοτέα τοῖς Ἀθηναίοις ἐστίν, οὐδὲ δίκαις καὶ λόγοις διακριτέα, — ἀλλὰ τιμωρητέα ἐν τάχει. Illa Tragicis, Comicis, *Platoni* ceteriſque Atticis est multo uſitatior forma, qua docet amabilis ille morum magiſter in *Xenoph.* Ἀπομν. II, p. 430, 27. *quo modo* θεραπευτέον τοὺς θεοὺς, τοὺς φίλους εὐεργετητέον, τὴν πόλιν ὠφελητέον. Ab utraque diſtant Herodoteum, οὐκ ἂν ἦν βιώσιμα ἀνθρώποισι, et ſimilia. VALCKEN.

26. Ἐν Ἀγβατάνοισι] *Stephanus Byz.*, haec *Herodoti* ista in Voce advocans, ſic iubet; *Laurentius* in ſuis invenit ſchedis. At nullum gravius urget imperium, quam Scriptoris, C. 64. urbem non aliter exarantis. Adde L. I. C. 98. Quae autem Syriae illa *Ecbatana* ſive *Agbatana*, decernere non ſtricte queo. Memorat *Ioſephus* Vit. C. 12. p. 6. Ἐκβάτανα in Galilaeae tractu, ſed male habita et vitioſa, quod *Spanhemius* et *Relandus* viderunt. In *Plinii* H. Nat. v, 19. de Carmelo, *et in monte oppidum eodem nomine, quondam ECBATANA dictum.* Id huc pertinere, probabile est.

32. Οὔτι μοι] Perplacet: Οὕτω μοι διεπρήξαο τό, τοι προσέθηκα πρῆγμα; *itane mihi rem executus es, quam tibi iniunxeram?* Sic iſta dum vertebat *Valla*, οὕτω ſe reperiſſe demonſtrat in ſuo Cod. enotatum a *Galeo* ex *Arch. Vallae* verſio, hominis ut erant tum tempora perdocti, centies minus cogitate fuit a correctoribus interpolata. Quid in ſuis invenerit *Zonaras*, decerni nequit. — Quod infra legitur, οὐ — τι — ἢ μέγα ἢ σμικρὸν, (conf. p. 327, 4.) ſignificans *nihil prorſus*, frequentatur apud Oratores etiam Atticos. VALCKEN.

40. Νεώτερον κακὸν] Qui dixerit, novi neminem: novi qui κακὸν vel κακὰ ἀναβλαστεῖν et ἀναφύεσθαι eodem ſenſu poſuerint; plurimos autem, qui pro κακὸν per εὐφημισμὸν ſcripſerint νεώτερον· ut adeo, ſi κακὸν omitteretur in Codd. ex interpretamento fluxiſſe videretur: *Pauſan.* IV, p. 367. οὐδὲ ἐκ τῶν Μεσσηνίων — ἐγένετο οὐδὲν ἐς αὐτοὺς νεώτερον· idem illud ſic adhibuere *Herod.* V, c. 19. c. 35. c. 93. VIII, c. 142. *Thucyd.* p. 85, 34. *Eurip.* Rheſo v. 590. *Ariſtoph.* Ἐκ. v. 338. Λέγειν τι νεώτερον est in *Eurip.* Or. v. 1331. ut in *Platonis* Protag. p. 310. μήτι νεώτερον ἀγγέλλεις; οὐδέν γ', ἦ δ' ὅς, εἰ μὴ ἀγαθά γε. Inſidiis alteri ſtructis *res novas moliri*, νεώτερα βουλεύεσθαι dicitur *Herodoto* I, c. 210. cuius est in L. VIII, c. 21. ἢν τι καταλαμβάνῃ νεώτερον τὸν πεζόν· huius vice *Thucyd.* VII, c. 64. dum ſcribit, εἰ ξυμβήσεταί τι ἄλλο, ſecundum *Schol.* εὐφημότατα ἐδήλωσε τὴν ἧτταν. Sola quoque vocula τὶ mala quaevis bellica deſignantur in *Eurip.* Phoen. v. 642. Κἄν τί σοι πόλις γένηται. VALCKEN.

40. Νεώτερον ἀναβλαστήσει] Quod in verbo auſus ſum, ſchedae excuſabunt; excuſabunt etiam κακὸν in exſilium actum, a *Vindob.* et *Valla* merito proſcriptum. Νεώτερόν τι ποιεῖν habet V, 19. et alias, expreſſum κακὸν non deſiderans. Immo vero plura credo in hac vicinia mutationem ſubiiſſe, fuiſſeque primitus, uti *Codd.* praeeunt, νῦν ὦν μοι μεταδιώξας τὸν κήρυκα ἐξετάζειν παρ' ὅτευ —. Convenit Scriptoris elegantiae, qua inferius C. 134. σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι. Sunt, quae iuvare poſſunt, et alia. Hoc celare

,, κήρυκα, ἐξετάζειν εἰρωτεῦντας παρ' ὅτευ ἥκων προαγορεύει ἡμῖν Σμέρδιος βασιλῆος ἀκούειν." Ταῦτα εἴπαντος Πρηξάσπεος, ἤρεσε γὰρ Καμβύσῃ, αὐτίκα μεταδίωκτος γενόμενος ὁ κῆρυξ ἧκε· ἀπιγμένον δέ μιν εἴρετο ὁ Πρηξάσπης τάδε, ,, Ὤνθρωπε. Φὴς ,, γὰρ ἥκειν παρὰ Σμέρδιος τοῦ Κύρου ἄγγελος· νῦν ,, ὦν εἴπας τὴν ἀληθηΐην, ἄπιθι χαίρων· κότερα αὐ- ,, τός τοι Σμέρδις φαινόμενος [b] ἐς ὄψιν ἐνετέλλετο ,, ταῦτα, ἢ τῶν τις ἐκείνου ὑπηρετέων;" ὁ δὲ εἶπε, ,, Ἐγὼ Σμέρδιν μὲν τὸν Κύρου ἐξ ὅτευ βασιλεὺς Καμ- ,, βύσης ἤλασε [c] ἐς Αἴγυπτον, [d] οὔκω ὄπωπα· ὁ δέ ,, μοι μάγος, τὸν Καμβύσης ἐπίτροπον τῶν [e] οἰκίων ,, ἀπέδεξε, οὗτος ταῦτα ἐνετείλατο, φὰς Σμέρδιν ,, τὸν Κύρου εἶναι τὸν ταῦτα [f] ἐπιθέμενον εἶπαι πρὸς ,, ὑμέας." ὁ μὲν δή σφι ἔλεγε, [g] οὐδὲν ἐπικατεψευσμένος. Καμβύσης δὲ εἶπε, ,, Πρήξασπες, σὺ μὲν, ,, οἷα ἀνὴρ ἀγαθὸς, ποιήσας τὸ κελευόμενον, αἰτίην ,, ἐκπέφευγας· ἐμοὶ δὲ τίς ἂν [h] εἴη Περσέων ὁ ἐπα- ,, νεστεὼς, [i] ἐπιβατεύων τοῦ Σμέρδιος οὐνόματος;" ὁ ,, δὲ εἶπε, Ἐγώ μοι δοκέω συνιέναι τὸ γεγονὸς τοῦ- ,, το, ὦ βασιλεῦ· οἱ μάγοι εἰσί τοι [k] οἱ ἐπανεστεῶ- ,, τες, τόν τε ἔλιπες μελεδωνὸν τῶν οἰκίων, Πατι- ,, ζείθης, καὶ ὁ [l] τούτου ἀδελφεὸς Σμέρδις." Ἐνθαῦτα ἀκούσαντα Καμβύσεα τὸ Σμέρδιος οὔνομα, ἔτυψε ἡ ἀληθηΐη τῶν τε λόγων καὶ τοῦ ἐνυπνίου· ὃς ἐδόκεε ἐν τῷ ὕπνῳ [m] ἀπαγγεῖλαί τινά οἱ, ὡς Σμέρδις ἱζόμενος ἐς τὸν βασιλήιον θρόνον, ψαύσειε τῇ κεφαλῇ τοῦ οὐρανοῦ· μαθὼν δὲ ὡς μάτην ἀπολωλεκὼς εἴη τὸν ἀδελφεὸν, ἀπέκλαιε Σμέρδιν.
185 ἀποκλαύσας δὲ, καὶ περιημεκτήσας τῇ ἁπάσῃ συμφορῇ, ἀναθρώσκει ἐπὶ τὸν ἵππον, ἐν νόῳ ἔχων τὴν ταχίστην ἐς Σοῦσα στρατεύεσθαι ἐπὶ τὸν μάγον· καί οἱ ἀναθρώσκοντι ἐπὶ τὸν ἵππον, τοῦ [n] κουλεοῦ τοῦ ξίφεος ὁ μύκης ἀποπίπτει· γυμνωθὲν δὲ τὸ ξίφος παίει τὸν μηρόν· τρωματισθεὶς δὲ κατὰ τοῦτο [o] τῇ αὐτὸς πρότερον τὸν τῶν Αἰγυπτίων θεὸν Ἆπιν ἔπληξε,

hendamus caduceatorem, et percontando indagemus, a quo veniens nobis denunciet,
Smerdin regem audire. Hæc loquentis Pre- 63
xaſpis Cambyſi audienti quum placuiſſent, confeſtim reprehenſus caduceator venit. Eum, ubi rediit, Prexaſpes his verbis interrogavit, o homo, quandoquidem te ais a Smerdi Cyri filio venire nuncium, dicito veritatem, qua dicta, abito ſoſpes. Utrum Smerdis ipse in conſpectum datus tibi iſta mandavit, an quiſpiam eius miniſtrorum? Tum ille, Equidem, inquit, ego Smerdin Cyri filium, ex quo Cambyſes rex in AEgyptum fecit expeditionem, nunquam conſpexi: ſed magus, quem Cambyſes rerum ſuarum familiarium procuratorem conſtituit, is mihi iſta mandavit, dicens, Smerdin Cyri filium eſſe, qui imperet hæc apud vos dicere. Hæc ille loquutus fuit, nihil ementitus. Tum Cambyſes, Prexaſpes, inquit, tu quidem ut vir bonus, facto quod imperatum erat, culpam effugiſti: verum quisnam e Perſis mihi inſurrexerit, occupato Smerdis nomine? Ad quem Prexaſpes, Ego, inquit, o rex, hoc quod actum est mihi, videor intelligere. Magi ſunt qui adverſus te inſurrexerunt, Patizithes, quem tu rerum familiarium curatorem reli-
quisti, et frater eius Smerdis. Ibi Camby- 64
ſem, quum Smerdis audisſet nomen, percusſit veritas ſermonis, ac ſomnii, qui viſus fuerat videre in ſomno aliquem ipsi nunciare, Smerdin regio inſidentem ſolio, cœlum tangere vertice. Agnoſcens itaque ſine cauſſa fratris interemptorem ſe fuiſſe, deflebat Smerdin. Quem ubi deflevit, ut erat omni clade afflictus, in equum inſiluit, habens in animo, quam raptisſime Suſa verſus exercitum ducere in magum. Inſilienti in equum, fungus vaginæ gladii excidit, unde nudatus gladius percusſit femur. Vulneratus in ea parte, in qua prius ipse AEgyptiorum deum Apin per-

a Ἀκούσας *V. Arch. Valla.* *b* Ἐς ὄψιν *Rem. Arch. V. Paſſ. Ask.* ora *Steph.*, vulgo ἐν ὄψει. Paullo ante αὐτός τοι Σμ. *Arch. V.*, in aliis *Edd.* αὐτός τι, perperam. *c* Ἐπ' Αἰγ. *Arch. Vind.*, nec prave. *d M. Paſſ. V. Ask. Arch. Ald.*, οὐκ ὄπωπα venit a *Steph.* in Edd. *e Ask. V. Arch.*, vulgo οἰκηίων. *f* Εἴποντα ἐρέειν πρὸς *Arch.* *g* Οὐδὲν ἐπικατεψευσμένος id. et *Vind.* *h* Εἴη ἀνὴρ Περσ. *Arch.* *i* Citat *Pollux* II, 200. *k* Deſit οἱ *Arch. V.* *l* Hoc quoque in *Arch.* *m* Ἀγγεῖλαι *Vind.*, mox ἑζόμενος *Ald.*, ſatis bene. Vide *Gronov.* IV, 165. *n* Κολεοῦ *Paſſ. Arch.* Citat haec *Euſtath.* in *Hom.* p. 290, 2. exſcripsitque *Zonaras* in Annalibus. tum μύκης *Ald.* *o Med. Paſſ. Ask. V. Arch.*, olim αὐτὸς τῇ. Praeterea τὸν τῶν Αἰγ. *Paſſ. Ask. Paris. A. B.*, τὸν Αἰγ. *V. Arch.*, in Edd. τῶν tantum.

lare iniuſtum foret, gloſſatorem S. Germani ἐτάζειν hic reperiſſe. Sic enim Ἐτάζειν· τὸ ἐξετάζειν, Ἡρόδοτος Γ.

48. Αὐτός τοι Σμέρδις] Vere libri veteres: labat ceteroqui oratio, quod *Reiskium* non latuit. Ἐς ὄψιν, poſtulantibus MSS., cur recuſarem, nihil erat: ἔρχεσθαι εἰς ὄψιν praebebit *Diodorus*, φαίνεσθαι εἰς ὄψιν alii, quos in re nota non fatigabo. Vide tamen VII, 6.

60. Ἐπιβατεύων τοῦ Σμέρδιος οὐνόματος] Recurrit C. 67. et IX, 94. Singulare et rarum *Pollux* habuit: itaque plures, tanquam emblema, ornandae orationi inſeruerunt. Tale *Iamblichi* ἵνα μὴ καὶ ἑτέρα τις τοῦ τῆς Σινωνίδος ἐπιβατεύσῃ ὀνόματος apud *Phot.* Biblioth. p. 248. *Procopio*, aemulatori Herodoteo, mire arriſit: οὔτε τοῦ ὀνόματος ἐπιβατεῦσαι ἠξίωσεν B. Goth. I, 1. et B. Perſ. I, 25., tum *Vandal.* I. 11. &c.

71. Τῇ ἁπάσῃ συμφορῇ] Corrigitur τῇ ἀπαντώσῃ occurrente: Verum ἁπάσῃ *ſumma totaque* recte erit, ſicuti docti norunt monentque. Maiorem movet litem τοῦ κουλεοῦ τοῦ ξίφεος ὁ μύκης, ſive, ut *Gronov.* in Latinis, *fungus vaginae gladii*. Eſtne ſumma an ima vaginae pars? *Euſtathius* et Grammaticorum plures prius optant et τὴν λαβὴν τοῦ ξίφεος interpretantur: quibus favet *Portus*. Contra *Pavius*, quod capulus ſit obtuſior et ad vulnus inferendum ineptior, μύκητα eſſe *illud ferrum, quod in ima parte mucronem ambit et ipsius eſt mucronis theca.* Satis ſpecioſe. Mihi forma gladii apud Perſas et Graecorum priſcos non explorate eſt cognita, potior tamen Criticorum cauſſa. Similitudo μύκητος *fungi* manubrio gladii propior eſt, quam extimae vaginae. *Nicandri* praeterea Alexiph. v. 103. μύκης ἔθι κάππεσεν ἄορος vaginae extrema indicare nequeunt; bene Schol. μύκης κυρίως τὸ ἄκρον τοῦ ξίφους, τὸ κατακλεῖον τὴν θήκην. Eadem *Etymolog.* p. 594., leviter in prima voce vitioſus: minime vero *Plutarchi* de Flumin. p. 63. ἐξέπεσεν αὐτοῦ τῆς λαβῆς τοῦ ξίφους ὁ μύκης· illis enim nihil ad hanc rem clarius.

74. Τοῦ κουλεοῦ τοῦ ξίφεος ὁ μύκης] *Euſtathio*, ubi excitat Herodotea, in Il. B. p. 219, 27. Μύκης minus accurate fuiſſe dicitur ἡ λαβὴ τοῦ ξίφους· cautius *Zonaras* Ann. IV, p. 127. D. ipſa transſcripſit *Herodoti* verba, τοῦ κουλεοῦ τοῦ ξίφους ὁ μύκης ἐξέπεσε. Recte, credo, definitur ab aliis τὸ κατακλεῖον τὴν θήκην τοῦ ξίφους· fungo namque cadente Cambyſis acinaces vagina fuit nudatus: loca Grammaticorum collegit *Abr. Berkel.* ad *Steph.* v. Μυκῆναι. Huius non meminerat hiſtoriae interpres *Pauſaniae*, quem huc reſpexiſſe minime dubito I, p. 70. Λέγεται καὶ ἄλλα τῶν ἀψύχων [illegible] ἐπιθέσθαι σὺν τῷ δικαίῳ τιμωρίαν ἀνθρώποις· [illegible] καλλίστην καὶ δόξῃ φανερώτατον ὁ Καμβύσου [illegible] nihil ſanequam fecit iſta res ad *Athen*[illegible]*um*: τί γὰρ Καμβύσῃ καὶ Ἀθηναίοις ἦν [illegible] Illud vero mirabile, quod Cambyſi, idem eveniſſe Annibali ſecundum *Pauſan.* VIII, p. 623. Poenum deceperat Iupiter Ammon nomine Λιβύσσης· Cambyſen Latona, nomine Ἐκβατάνων. Figura ex ambiguo coeleſtibus iſtis valde fuit adamata. VALCKEN.

78. Ὡς

percuſſerat, poſtquam viſa fuit ipſi plaga letalis, Cambyſes, quodnam illi oppido nomen eſſet, interrogavit. Illi aiunt Ecbatana. Et iam antea erat illi redditum ex urbe Buto oraculum, eum in Ecbatanis deceſſurum: et ipſe quidem interpretabatur ſe in Ecbatanis Mediæ, ubi res eius omnis erat, ſenem vita functurum; at oraculum in Ecbatanis Syriæ utique loquebatur. Tunc poſtquam ſciſcitatus reſcivit oppidi nomen, præ calamitate tum ex mago perculſus, tum ex vulnere, reſipuit, et oraculum expendens, Hoc in loco, inquit, fatale eſt
65 Cambyſem Cyri decedere. Hactenus tunc quidem. Viceſimo dehinc die accitis Perſarum qui aderant præſtantiſſimis, ita inquit; Quod maxime occultum volebam, Perſæ, id apprehendit me, ut apud vos efferam, ego enim quum in AEgypto agerem, inter quietem viſum vidi, quod utinam minime vidiſſem! Videbatur mihi nuncius quidam domo adveniens, nunciare Smerdin in regio ſedentem ſolio, cœlum capite contingere. Ex quo veritus, ne a fratre exuerer principatu, properantius quam prudentius feci; neque enim in hominis natura ſitum eſt avertere quod eventurum eſt. Itaque vanus ego Prexaſpem Suſa ad Smerdin interimendum mitto. Quo tanto malo perpetrato ſecurius degebam, nequaquam coniectans fore, ut Smerdie ſublato, alius quiſpiam mortalium in me exſurgeret. Verum prorſus in futuro fruſtratus, et parricida fratris quod non debuerat fieri, nec opus erat, extiti, et nihilominus regno exutus ſum, nam Smerdis magus erat is, quem dæmon mihi per quietem præmonſtravit in me arma ſumpturum. Hoc opus quum ego perpetrarim, iam vobis Smerdin Cyri non ſupereſſe exiſtimetis, ſed magi vobis regnum occuparunt: quorum alterum rerum domeſticarum procuratorem reliqueram, alter eius frater eſt Smerdis. Quem igitur decebat præcipue vicem meam ulciſci, ſi indigna a magis paſſus fuiſſem, is impia morte a proximis ſuis affectus eſt. Quum vero ille non ſit amplius, ſecundum ex reliquis mihi eſt vobis, o Perſæ, maxime neceſſarium mandare, quæ e vita exiens *effici mihi volo*. Ergo vobis hæc præcipio, regios deos obteſtans cum omnibus vobis, tum maxime Achæmenidis, qui adeſtis, ne negligatis imperium rurſus circumire ad Medos. Sed ſi dolo occupatum illud tenent, dolo per vos ſurripiatur; ſin vi aliqua præreptum, vi, prout poteritis, recuperetis. Hæc vobis facientibus, et tellus

ξε, ὥς οἱ καιρίην ἔδοξε τετύφθαι, εἴρετο ὁ Καμβύσης ὅ, τι τῇ πόλι οὔνομα εἴη· οἱ δὲ [a] εἶπαν ὅτι Ἀγβάτανα. τῷ δὲ ἔτι πρότερον [b] ἐκέχρηστο ἐκ Βουτοῦς πόλιος ἐν Ἀγβατάνοισι [c] τελευτήσειν τὸν βίον· ὁ μὲν δὴ ἐν τοῖσι Μηδικοῖσι Ἀγβατάνοισι ἐδόκεε τελευτήσειν γηραιὸς, ἐν τοῖσί οἱ ἦν πάντα τὰ πρήγματα· τὸ δὲ χρηστήριον τοῖσι ἐν Συρίῃ Ἀγβατάνοισι ἔλεγε ἄρα· καὶ δὴ ὡς τότε [d] ἐπειρόμενος ἐπύθετο τῆς πόλιος τὸ οὔνομα, ὑπὸ τῆς συμφορῆς τῆς τε ἐκ τοῦ μάγου ἐκπεπληγμένος, καὶ τοῦ τρώματος, ἐσωφρόνησε· συλλαβὼν δὲ τὸ θεοπρόπιον, εἶπε, „Ἐνθαῦτα Καμβύσεα τὸν „Κύρου ἐστὶ πεπρωμένον τελευτᾶν." Τότε μὲν τοσαῦτα· ἡμέρῃσι δὲ ὕστερον [e] ὡς εἴκοσι μεταπεμψάμενος Περσέων τῶν παρεόντων τοὺς λογιμωτάτους, ἔλεγέ σφι τάδε, „Ὦ Πέρσαι, [f] καταλελάβηκέ με, τὸ „πάντων μάλιστα [g] ἔκρυπτον πρηγμάτων, τοῦτο ἐς „ὑμέας ἐκφῆναι· ἐγὼ γὰρ ἐὼν ἐν Αἰγύπτῳ, εἶδον „ὄψιν ἐν τῷ ὕπνῳ τὴν μηδαμὰ ὄφελον ἰδεῖν· ἐδό„κεον δέ μοι ἄγγελον ἐλθόντα ἐξ οἴκου ἀγγέλλειν, „ὡς Σμέρδις [h] ἱζόμενος ἐς τὸν βασιλήϊον θρόνον, ψαύ„σειε τῇ κεφαλῇ τοῦ οὐρανοῦ· δείσας δὲ μὴ ἀπαιρε„θέω τὴν ἀρχὴν πρὸς τοῦ ἀδελφεοῦ, ἐποίησα ταχύ„τερα ἢ σοφώτερα· ἐν τῇ γὰρ ἀνθρωπηΐῃ φύσει οὐκ „ἐνῆν ἄρα τὸ μέλλον γίνεσθαι ἀποτρέπειν· ἐγὼ δὲ ὁ „μάταιος Πρηξάσπεα ἀποπέμπω ἐς Σοῦσα ἀπο„κτενέοντα Σμέρδιν· ἐξεργασθέντος δὲ κακοῦ τοσού„του, ἀδεῶς διαιτώμην, οὐδαμὰ ἐπιλεξάμενος μή „κοτέ τίς μοι, Σμέρδιος [i] ὑπαραιρημένου, ἄλλος „ἐπαναστάίη ἀνθρώπων· παντὸς δὲ τοῦ μέλλοντος ἔσε„σθαι ἁμαρτὼν, [k] ἀδελφεοκτόνος τε οὐδὲν δέον γέγο„να, καὶ τῆς βασιληΐης οὐδὲν ἧσσον ἐστέρημαι. Σμέρ„δις γὰρ δὴ ἦν ὁ μάγος, τόν μοι ὁ δαίμων προέφαι„νε ἐν τῇ ὄψει ἐπαναστήσεσθαι· τὸ μὲν δὴ ἔργον „[l] ἐξέργασταί μοι, καὶ Σμέρδιν τὸν Κύρου μηκέτι „ὑμῖν ἐόντα λογίζεσθε· οἱ δὲ ὑμῖν μάγοι [m] κρατέουσι „τῶν βασιληΐων, τόν τε ἔλιπον ἐπίτροπον τῶν οἰκίων, „καὶ ὁ ἐκείνου ἀδελφεὸς Σμέρδις· τὸν μέν νυν μάλιστα 186
„χρῆν ἐμεῦ αἰσχρὰ πρὸς τῶν μάγων πεπονθότος τι„μωρέειν ἐμοὶ, οὗτος μὲν ἀνοσίῳ μόρῳ τετελεύτηκε „ὑπὸ τῶν ἑωυτοῦ οἰκηϊοτάτων· τούτου δὲ μηκέτι „ἐόντος, δεύτερα τῶν λοιπῶν ὑμῖν ὦ Πέρσαι γίνε„ταί μοι ἀναγκαιότατον ἐντέλλεσθαι, τὰ θέλω „μοι γενέσθαι, τελευτῶν τὸν βίον· καὶ δὴ ὑμῖν τά„δε ἐπισκήπτω, θεοὺς τοὺς βασιληΐους ἐπικαλέων, „καὶ πᾶσι ὑμῖν, καὶ μάλιστα Ἀχαιμενιδέων τοῖσι „παρεοῦσι, μὴ [n] περιϊδεῖν τὴν ἡγεμονίην αὖτις ἐς Μή„δους περιελθοῦσαν· ἀλλ' εἴτε δόλῳ ἔχουσι αὐτὴν κτη„σάμενοι, δόλῳ [o] ἀπαιρεθῆναι ὑπὸ ὑμέων· εἴτε καὶ „[p] σθένεϊ τεῷ κατεργασάμενοι, σθένεϊ κατὰ τὸ καρ„τερὸν ἀνασώσασθαι· καὶ ταῦτα μὲν ποιεῦσι ὑμῖν γῆ „τε

a Iidem cum *Rem.*, ſed ὅτι *Arch. V.* negligunt, nec male: olim εἶπον. Porro Ἀγβάτανα *Vall. Vind. Arch.*, Ἀκβάτανα *Med. Paſſ. Ask.*, et in ſeqq. modo Ἀγβ., modo Ἀκβ. *Paris. A. B.* *b* Ἐκέχρητο *Arch. V.* Confer II, 147. *c* Undecim ſequentes voces negligens *Arch.* ſcriba praetervidit. *d* Ἐπειρόμενος *Arch. V. Paris. A. B.* *e* Omittunt *V. Arch.* ὡς. *f* Κατέλαβε *Arch.* male. Vulgatum hinc in *Photii* Lexico eſt. *g* Ἔπρησσον *Arch.* *h* Ἑζόμενος *Arch.*, mox ψαύσει *Paſſ. Ask.* *i* *Paſſ.*, παραιρημένου *Arch. V. Paris. A. B.*, vulgo ὑπεραιρ. *k* Ἀδελφοκτόνος *Arch. V.*; Habet *Pollux* hoc ex loco. *l* *M. Paſſ. Ask. V. Arch.*, olim cum *Ald.* et *Paris. A. B.* ἔργασται. *m* Κρατέουσι vitio ſcripturae *Arch.* *n* Παριδεῖν *Arch.* *o* Ἀπαιρεθῆναι ora *Steph. V. Arch.*, ἀφαιρεθῆναι *Paſſ. Ask.*, ὑπαιρεθῆναι Edd. *p* *M. Ask. Paſſ. V. Arch.*, vulgo σθένεϊ τῷ· tum κατεργασαμένοι *Steph.* marg.

78. Ὡς οἱ καιρίην ἔδοξε τετύφθαι] *Laurentius* male verterat. *Palmerius*, quem ducem *Gronov.* habuit, melius Exercitat. p. 16., non neglectis Syriae Ecbatanis. Non repeto cauſſas, quibus Ἀγβάτανα ex MSS. reſtitui; *Ioſephum* Antiq. XI, 2, 2., Cambyſis obitum Damaſci contigiſſe ſcribentem, miror, nec minus *Cteſiam*, qui Babylone.

5. Ὑπεραιρημένου] Sive cum *Reiskio* ſcribendum ὑπαραιρημένου ſeu ὑπεξαραιρημένου, *Smerde ſubmoto*, vel *ſublato*: hoc praebet L. VII, c. 8. §. 3. *Portus* in Ἀραιρημένος noſtrum illud non attigit. VALCKEN.

5. Ὑπαραιρημένου] *Gronovii* coniecturam firmat *Paſſ.* codex. Παραιρημένου, ut plures ſchedae hic et C. 126., praeſidium ex *Demoſthenis* Philipp. II. p. 46. et eius Scholiaſte, quem *Suidas* deſcripſit, nanciſci poſſet, niſi vulgatum dialecto congrueret aptius.

25. Ἀπαιρεθῆναι] Membranae hoc deſiderant, ſcriptore conſentiente. Paullo ante δείσας μὴ ἀπαιρεθέω τὴν ἀρχήν. Rurſus I, 69. ὡς ἀπαιρεθείησαν ὑπὸ Σαμίων. Denique III, 126. ὑπὸ Μήδων ἀπαραιρημένους τὴν ἀρχήν.

„ τε καρπὸν ἐκφέροι, καὶ γυναῖκές τε καὶ [a] ποίμναι τίκτοιεν ἐοῦσι ἐς τὸν ἅπαντα χρόνον ἐλευθέροισι· [b] μὴ ἀνασωσαμένοισι δὲ τὴν ἀρχὴν, μηδ᾽ ἐπιχειρήσασι ἀνασώζειν, τὰ ἐναντία τούτοισι [c] ἀρέομαι ὑμῖν γενέσθαι· καὶ πρὸς ἔτι τούτοισι, τὸ τέλος Περσέων ἑκάστῳ ἐπιγενέσθαι οἷον ἐμοὶ ἐπιγέγονε." [d] ἅμα τε εἴπας ταῦτα ὁ Καμβύσης, ἀπέκλαιε πᾶσαν τὴν ἑωυτοῦ πρῆξιν. Πέρσαι δὲ ὡς τὸν βασιλέα εἶδον ἀνακλαύσαντα, πάντες τά τε ἐσθῆτος ἐχόμενα εἶχον, ταῦτα [e] κατηρείκοντο καὶ οἰμωγῇ ἀφθόνῳ διεχρέωντο· μετὰ δὲ ταῦτα, ὡς ἐσφακέλισέ τε τὸ ὀστέον, καὶ ὁ μηρὸς τάχιστα ἐσάπη, ἀπήνεικε Καμβύσεα τὸν Κύρου, βασιλεύσαντα μὲν τὰ πάντα ἑπτὰ ἔτεα καὶ μῆνας πέντε, ἄπαιδα δὲ τὸ παράπαν ἐόντα ἔρσενος καὶ θήλεος γόνου. Περσέων δὲ τοῖσι παρεοῦσι ἀπιστίη πολλὴ ὑπεκέχυτο, τοὺς μάγους ἔχειν τὰ πρήγματα· [f] ἀλλ᾽ ἠπιστέατο ἐπὶ διαβολῇ εἰπεῖν Καμβύσεα, τὰ εἶπε περὶ τοῦ Σμέρδιος θανάτου, ἵνα οἱ ἐκπολεμωθῇ πᾶν τὸ Περσικόν· οὗτοι μέν νυν [g] ἠπιστέατο Σμέρδιν τὸν Κύρου βασιλέα ἀνεστεῶτα· δεινῶς γὰρ καὶ [h] ὁ Πρηξάσπης ἔξαρνος ἦν μή μιν ἀποκτεῖναι Σμέρδιν· οὐ γὰρ ἦν οἱ ἀσφαλὲς, Καμβύσεω τετελευτηκότος, φάναι τὸν Κύρου υἱὸν ἀπολωλεκέναι αὐτοχειρίῃ. Ὁ δὲ δὴ μάγος, τελευτήσαντος Καμβύσεω,

lus fructum efferat, uxoresque et pecua pariant in omne tempus libertate fruentibus: ſecus facientibus, et neque recuperantibus imperium neque aggredientibus recuperare, contraria his quæ dixi vobis fieri imprecor; et præterea unicuique Perſarum eum finem qualis mihi contigit. Simul hæc loquutus Cambyſes, deflevit omnem ſuam condicionem. Perſæ, ut regem lamentan- 66 tem conſpexere, univerſi tum veſtimenta reſcindere, tum effuſo ploratu uti. Post hæc ubi os vitiatum est, femurque celerrime computruit, Cambyſi vita erepta est, Cyri filio, quum regnasſet ſeptem omnino annos et menſes quinque, nulla prorſus prole ſuſcepta virili femineave. At Perſis qui aderant magna ſuffuſa est incredulitas, rerum potiri magos, interpretantibus potius, Cambyſem, quæ de nece Smerdis dixisſet, ea dixisſe criminoſe, ut ſic omne illi nomen Perſicum redderetur hoſtile. Itaque pro certo habebant Smerdin Cyri exſurrexisſe regem, utpote etiam Prexaſpe usque pernegante a ſe fuisſe Smerdin interfectum. Neque enim tutum ei erat post Cambyſis obitum fateri, ipſius manu filium Cyri interemptum. MAGVS defuncto Cambyſe, 67 ſimu-

a M. *Paſſ. Ask.*, ποίμνια *Ald. Paris.* duo, *Rem. V.*, in *Arch.* καὶ ποίμνια deficiunt. *b* Μὴ ἀνασωσάμενοι δὲ τὴν ἀρχ. *V. Arch.* in Edd. μηδ᾽ ἀνασωσαμένοισι ἀρχήν. *c* Haec ſex neglexit ſocors *Arch.* librarius. *d* Ἅμα τε *Arch.* *e* *Arch.* et *Vind.*, κατήρικόν τε *Med.*, κατήρεικόν τε *Paſſ.*, vulgo κατείρεικον τε. *f* Ἀλλὰ *Arch. V.* *g* Ἐπισ. *Arch.* *h* Abest artic. *Arch.*, tum μή μιν id. et *Vind.*, in Edd. μὴ μέν.

30. Μὴ ἀνασωσαμένοισι δὲ τὴν ἀρχήν] Et hoc, iisdem poſtulantibus, iuſtum est. Vide C. 75. Diras, quas rex inprecatur, ex ſaxo Aphrodiſienſi illuſtravit *Gronovius*: geminae Teiorum ſunt in Antiq. Aſiatic. p. 98. *Edm. Chishull*; longe vero dirius in Iſraëlitas, ni ſaperent, carmen *Deuteron.* xxviii, 16. &c.

31. Τὰ ἐναντία τούτοισι ἀρέομαι] Iſta *Sophoclis*: Καὶ ταῦτα τοῖς μὴ δρῶσιν εὔχομαι θεοὺς Μή τ᾽ ἄροτον αὐτοῖς γῆν ἀνιέναι, τινὰ Μή τ᾽ οὖν γυναικῶν παῖδας ex Oed. Tyr. v. 277. forte reſpexit *Herod.* qui L. vi, c. 139. hanc Pelasgis memorat in Lemno divinitus inflictam poenam: οὔτε γῆ καρπὸν ἔφερε, οὔτε γυναῖκές τε καὶ ποίμνια ὁμοίως ἔτικτον ὡς καὶ πρὸ τοῦ. conf. *Philoſtr.* V. A. iii, c. 20. In veteribus imprecationum formulis iſta talia leguntur ſaepenumero; in recentioribus etiam absurdisſima. VALCKEN.

37. Κατήρεικόν τε] Superfluum τε leniter in το mutatum dabit κατηρείκοντο· quod, ſi vel omnes Codices alterum praeferrent, harum rerum peritis ſincerum videbitur. In Regis non optimi, Regis tamen, luctu Perſarum proceres obſecundabant conſuetudini, lugentiumque ſibi perſonam induebant: πάντες τά τε ἐσθῆτος ἐχόμενα εἶχον ταῦτα κατηρείκοντο, καὶ οἰμωγῇ ἀφθόνῳ διεχρέωντο· non *aliis* vestes illi *diripiebant*, non κατέῤῥηγνυον, ſive κατήρεικον, ſed κατηρείκοντο, *ſuas diſcindebant*. Praeterea praebet id ipſum, hinc enotatum probabiliter, *Heſychius*: Κατηρείκοντο, κατεσχίζοντο· κατασχίσασθαι τοὺς πέπλους est apud *Pollucem* vii, 50. ex interpretamento *Xenophontei* καταῤῥήξασθαι· ſicut ap. *Diodor. Sic.* T. i, p. 83, 34. ad Κατεῤῥήττοντο Codd. ſcholion adiiciunt καὶ ἐσχ. ſive κατεσχίζοντο. Vir D. in Miſcell. Obs. Nov. T. i, p. 73. ad *Heſychium* comparans *AEſchyli* locum e Perſ. v. 537. in *Herodoto* tamen κατήρεικον ſcribendum credidit. Quid differant περιῤῥῆξαι τὴν ἐσθῆτα et περιῤῥήξασθαι Praeceptores mei docuerunt in Miſcell. Obs. v, 3, p. 64. et ad *Diodor. Sic.* T. ii, p. 186. Quibus iſta fuerint explorata, nec non cura ſcribendi Herodotea; hi minime dubitabunt, quin verum ſit κατηρείκοντο, inprimis AEſchylea conſiderantes, ubi Perſides in publico luctu: Πολλαὶ δ᾽, ἁπαλαῖς χερσὶ καλύπτρας Κατερεικόμεναι, διαμυδαλέοις Δάκρυσι κόλπους Τέγγουσι᾽ ἄλγους μετέχουσαι· quae fortasſe reſpexit *Herod.* et, ubi de eodem, de quo *Aeſchylus*, luctu loquitur L. viii, c. 98. τούς κιθῶνας κατεῤῥήξαντο πάντες, βοῇ τε καὶ οἰμωγῇ ἐχρέωντο ἀπλέτῳ. *Xenophontii* Tigranes K. Π. iii, p. 98, 26. περιεσπάσατο τὴν τιάραν καὶ τοὺς πέπλους κατεῤῥήξατο· quod recte tuetur *H. Steph. Diodorus* L. i, c. 72. de AEgyptiis, *Rege*, inquit, *mortuo omnes* κοινὸν ἀνῃροῦντο πένθος, καὶ τὰς ἐσθῆτας κατεῤῥήττοντο. *Herodotus* in horum locorum primo ponere quoque potuisſet κατηρείξαντο, pro κατεῤῥήξαντο. Ἐρείκειν a Grammaticis redditur σχίζειν et ῥηγνύειν· vid. *Heſych.* in Ἐρίκει et in Διήρικον· neque tantum ἐρείκειν, ſed et ἐρεῖξαι uſu fuisſe receptum monſtrant *Ariſtophanis* κατερεῖξαι in Veſp. v. 647. et *Heſychii* Διερεῖξαι· ex eodem diſcimus, τὰ κατεῤῥωγότα ἱμάτια alicubi fuisſe dicta Κατερικτά· apud *Hephaeſtion.* p. 34. Καττύπτεσθε κόραι, καὶ κατερείκεσθε χιτῶνας· cum Editore legit *Weſſeling.* ad *Herod.* p. 124, n. 38. VALCKEN.

37. Κατηρείκοντο] Aldinum κατείρεικον τε *Sylburgius* ad *Briſſon.* R. Perſ. ii, 205. p. 563. κατήρεικον, *Gronovius* ex *Med.* κατήρικον refinxit. Nihil verius admisſo. *Heſychius*, hoc fortasſis e loco, κατηρείκοντο, κατεσχίζοντο. Forma verbi unice quadrat. Vetus poëta in Enchirid. *Hephaeſtionis* p. 34. καττύπτεσθε κόραι καὶ ΚΑΤΕΡΕΙΚΕΣΘΕ χιθῶνας (ſic *Io. Corn. de Pauw* egregie): *AEſchylus* Perſ. v. 537. πολλαὶ δ᾽ ἁπαλαῖς χερσὶ καλύπτρας ΚΑΤΕΡΕΙΚΟΜΕΝΑΙ· quo Tragici verſu in Miſcellan. Obſerv. Nov. T. i. p. 72. uſus etiam vir doctus est.

38. Ὡς ἐσφακέλισέ τε τὸ ὀστέον] Multa *Foëſius* Oecon. p. 603. Opportune vero *Galenus* in *Hippocr.* Aphoriſm. p. 323., postquam γάγγραιναν medicorum, aliis Graecorum σφάκελον dici monuisſet, οὕτω γοῦν μοι δοκεῖ καὶ ὁ Ἡρόδοτος τὸν μηρὸν εἰρηκέναι τοῦ Καμβύσου σφακελίζεσθαι, ſed memoria lapſus. De Miltiade ad eum modum vi, 136. Adde *Cononem* Narr. xviii. ipſumque *Galenum* p. 546., ubi Herodoteis adſimilia.

45. Ἵνα οἱ ἐκπολεμωθῇ πᾶν τὸ Περσικόν] *Gronovii* Latina, *ut ſic ab eo omne nomen Perſicum ad hoſtilem iram concitaretur* non ſunt bona: *Vallae* praeſtantiora et propterea reſtituta. Notisſima verbi poteſtas est, ſpreta ſaepe. Noſter v, 73. ἠπιστέατο γὰρ σφι πρὸς Λακεδαιμονίους — ἐκπεπολεμῶσθαι. *Ioſephus* B. Iud. vii, 10, 2. οὐ γὰρ Ἀντιόχῳ μὲν ἔτι μᾶλλον ἐκπεπολεμῶσθαι τοὺς Ἰουδαίους. Confer doctisſimos *Ammonii*, *Moeridis* et *Thom. Mag.* in πεπολέμωται commentatores. Mox μή μιν ex ſcriptis malui: eadem *Reiskii* divinatio.

47. Βασιλέα ἀνεστεῶτα] In ſacris frequens, Ἀνέστη (קום) βασιλεὺς, his in libris non puto reperiri; niſi ſi forte quis ad vitam crederetur revocatus: quo modo legitur ſupra c. 62. ὁ ὢν ſaepe dicitur κατεστὼς, *Herodoto* κατεστεὼς· ἐνεστεὼς de Rege, quaſi τῷ θρόνῳ ἐνεστεὼς· L. i, c. 120. σέο δ᾽ ἐνεστεῶτος βασιλέος, ἐόντος πολιήτεω, καὶ ἄρχομεν τὸ μέρος. Hic itaque legi non nolim ἐνεστεῶτα· et pro ἀνιστάμενος infra c. 67. ἐνιστάμενος ἐς τὴν ἀρχήν, *ingresſus imperium*. VALCKEN.

53. Ἑπτὰ

ſimulando ſe Smerdin eſſe Cyri filium, qui ipſi fuerat cognominis, ſecurus regnavit menſes ſeptem, qui reliqui erant ad implendum octavum annum regni Cambyſis: per quos menſes in ſubiectos omnes munificentiam permagnam exhibuit, adeo ut eius defuncti magnum ceperit deſiderium omnes Aſiaticos, ipſis Perſis exceptis. Nam miſſis ad ſingulas, quibus imperabat, nationes edictis, magus immunitatem tributorum ac vacationem militiae in triennium tribuit: atque hoc quidem ſtatim adeptus imperium e-
68 dixit. Octavo autem menſe, quisnam eſſet compertus eſt hunc in modum. Erat Otanes Pharnaſpis filius, ſed genere atque opibus primo cuique Perſarum par. Hic Otanes magum non eſſe Smerdin filium Cyri, primus ſuſpicatus eſt, ſed eum qui erat, hac coniectura, quod neque ex arce progrediebatur, neque Perſarum procerum quempiam ad conſpectum ſuum vocabat. Itaque eum ſuſpectum habens, hoc fecit. Habuerat filiam eius nomine Phaedymam Cambyſes, eamque ipſam tunc magus tenebat eiusque conſuetudine utebatur, ut aliarum omnium Cambyſis uxorum. Otanes mittens ad eam ſciſcitabatur, quocum homine cubaret, utrum cum Smerdie Cyri, an cum alio quopiam. Illa remiſit negans ſe ſcire, quippe quae nec Smerdin filium Cyri vidiſſet unquam, nec eum, cum quo cubaret, noſſet, quisnam eſſet. Altera vice mittit Otanes, inquiens, Si ipſa Smerdin Cyri non habes cognitum, tu vero ſciſcitare ab Atoſſa, quocum viro tu atque illa cubitetis, omnino enim illa ſuum ipſius novit fratrem. Filia ad hoc reſpondit, Ne in Atoſſae quidem colloquium venire poſſum, aut ullam aliam cernere conſidentium mulierum. Namque hic vir, quisquis eſt, quum primum adeptus eſt regnum, nos di-
69 ſperſit, aliam alibi collocans. Audienti haec Otani res eſt viſa manifeſtior, itaque tertio nuncium ad eandem mittit in haec verba, Filia, decet te bonis ortam natalibus, ſuſcipere periculum, quod te ſubire pater hortatur. Si enim iſte Smerdis, filius Cyri non eſt, ſed is quem ego ſuſpicor, non de-

σεω, ἀδεῶς ἐβασίλευσε, ἐπιβατεύων τοῦ ὁμωνύμου Σμέρδιος τοῦ Κύρου μῆνας ἑπτὰ τοὺς ἐπιλοίπους [a] Καμβύσῃ ἐς τὰ ὀκτὼ ἔτεα τῆς πληρώσιος· ἐν τοῖσι ἀπεδέξατο ἐς τοὺς ὑπηκόους πάντας εὐεργεσίας μεγάλας, ὥστε ἀποθανόντος αὐτοῦ πόθον ἔχειν πάντας τοὺς ἐν τῇ Ἀσίῃ, πάρεξ αὐτῶν Περσέων· διαπέμψας γὰρ ὁ μάγος ἐς πᾶν ἔθνος τῶν ἦρχε, προεῖπε [b] ἀτελείην εἶναι στρατηίης καὶ φόρου ἐπ᾽ ἔτεα τρία· προεῖπε μὲν δὴ ταῦτα αὐτίκα [c] ἐνιστάμενος ἐς τὴν ἀρχήν. 187
Ὀγδόῳ δὲ μηνὶ ἐγένετο [d] κατάδηλος τρόπῳ τοιῷδε· Ὀτάνης ἦν Φαρνάσπεω μὲν παῖς, γένεϊ δὲ καὶ χρήμασι [e] ὁμοίως τῷ πρώτῳ Περσέων· [f] οὗτος ὁ Ὀτάνης πρῶτος ὑπόπτευσε τὸν μάγον, ὡς οὐκ εἴη ὁ Κύρου Σμέρδις, ἀλλ᾽ [g] ὅσπερ ἦν· τῇδε συμβαλλεόμενος, ὅτι τε οὐκ ἐξεφοίτα ἐκ τῆς ἀκροπόλιος, καὶ ὅτι οὐκ ἐκάλεε ἐς ὄψιν ἑωυτῷ οὐδένα τῶν λογίμων Περσέων· ὑποπτεύσας δέ μιν, ἐποίεε τάδε. ἔσχε αὐτοῦ ὁ Καμβύσης θυγατέρα, [h] τῇ οὔνομα ἦν Φαιδύμη· τὴν αὐτὴν [i] δὴ ταύτην εἶχε τότε ὁ μάγος, καὶ [k] ταύτῃ τε συνοίκεε, καὶ τῇσι ἄλλῃσι πάσῃσι τῇσι τοῦ Καμβύσεω γυναιξί. πέμπων δὴ ὢν ὁ Ὀτάνης [l] παρ᾽ αὐτὴν τὴν θυγατέρα, ἐπυνθάνετο παρ᾽ ὅτεῳ ἀνθρώπων κοιμῷτο, εἴτε μετὰ Σμέρδιος τοῦ Κύρου, εἴτε μετὰ ἄλλου τευ· ἡ δέ οἱ ἀντέπεμπε, φαμένη οὐ γινώσκειν· οὔτε γὰρ τὸν Κύρου Σμέρδιν [m] ἰδέσθαι οὐδαμά, οὔτε ὅστις εἴη ὁ συνοικέων αὐτῇ εἰδέναι· ἔπεμπε δεύτερα [n] ὁ Ὀτάνης, λέγων, „Εἰ μὴ αὐτὴ Σμέρδιν τὸν Κύρου οὐ γινώσκεις, σὺ δὲ παρὰ Ἀτόσσης πύθευ ὅτεῳ [o] τούτῳ συνοικέει αὐτή τε ἐκείνη, καὶ σύ· „πάντως γὰρ δή κου τόν γε ἑωυτῆς ἀδελφεὸν γινώσκει.“ ἀντιπέμπει πρὸς ταῦτα ἡ θυγάτηρ, „Οὔτε Ἀτόσσῃ δύναμαι ἐς λόγους ἐλθεῖν, οὔτε ἄλλην οὐδεμίην ἰδέσθαι τῶν συγκατημένων γυναικῶν· ἐπεί τε γὰρ τάχιστα οὗτος [p] ὥνθρωπος, „ὅστις κοτέ ἐστι, παρέλαβε τὴν βασιληίην, διέσπειρε ἡμέας, ἄλλην ἄλλῃ τάξας.“ Ἀκούοντι δὲ ταῦτα τῷ Ὀτάνῃ, μᾶλλον κατεφαίνετο τὸ πρῆγμα· τρίτην δὲ ἀγγελίην ἐσπέμπει παρ᾽ αὐτήν, λέγουσαν ταῦτα, „Ὦ θύγατερ, δεῖ σε γεγονυῖαν εὖ, κίνδυνον ἀναλαβέσθαι τὸν ἂν ὁ πατὴρ ὑποδύνειν [q] κελεύῃ· ἢν γὰρ δὴ μή ἐστι ὁ Κύρου Σμέρδις, „ἀλ-

[a] Καμβύσεω *Arch.* [b] Ἀτελίην et στρατιῆς *Arch. V.*, male. [c] *Vind. Arch.*, ceteri ἀνιστάμενος, prave. [d] Κατάδηλα *Rem.*, κατάδηλος, ὃς ἦν *V. Arch. Valla*, non, ſi quis malit, inutiliter. [e] Ὅμοιος *Arch.* [f] *M. Ask. Paſſ. V. Arch.*, alii οὗτος ὢν, tum ὑποπτ. neglecto augmento, ut ſolent Iones, *Arch. V. Paſſ.* [g] Ὅπερ *Arch.* et mox συμβάλλομ. cum *Vind. Paſſ.* [h] Abſunt *Arch.* quatuor iſta, tamen in margine, ſed Φαιδίμη. [i] Et haec quatuor negligit idem. [k] *M. Paſſ. Arch.*, ceteri encliticam non norunt. [l] Παρ᾽ αὐτὸν *Med. Paſſ. Ask.*, παρὰ ταύτην τὴν *Arch. Vind.*, παρ᾽ αὐτὴν *Ald.* &c. [m] Εἴδεσθαι *Arch.* [n] Abeſt *Arch.* ὁ. [o] Non habet *Vind.* Paullo ante τὸν Κύρου οὐ γιν. *Arch.* recte. Vid. VI, 87. aberat οὐ. [p] Ὤνθρωπος *Paſſ. Arch. V.* et *Ald.*, ὤνθρωπος *Paris. C. Ask.*, vulgo ἄνθρωπος. [q] *M. Paſſ. Ask.*, κελεύει *Arch.*, olim κελεύοι. Mox ἦν γὰρ δὴ μὴ ora *Steph. Ask. M. V. Rem. Paſſ.*, δὴ Edd. aberat.

53. Ἑπτὰ τοὺς ἐπιλοίπους Καμβύσῃ &c.] Ordo confuſior turbas civit. Bene *Abreſchius* τοὺς ἐπιλοίπους Καμβύσῃ τῆς πληρώσιος ἐς τὰ —. Alibi ἐπὶ μὲν τέσσερα ἔτεα πλήρεα VII, 20. *Reiskius* corrigebat ἐς τῶν ὀκτὼ ἐτέων τὴν πλήρωσιν, ſine plauſu.

60. Ἐνιστάμενος ἐς τὴν ἀρχήν] Hoc dederat, offeruntque ſchedae. ἐνέχεσθαί σφι —— αὐτίκα ΕΝΙΣΤΑΜΕΝΟΙΣΙ ἐς τὰς τυραννίδας II, 147. et VI, 59. ἐπεὰν —— ἄλλος ἐνίστηται βασιλεύς. Atque hic non obliviſcor *Alexandrin.* Interpretum et *Paulli* Apoſtol. Epiſt. ad *Roman.* XV, 12. καὶ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν, quod multum diſcrepat, et alius eſt indolis.

63. Ὁμοίως τῷ πρώτῳ Π.] Sic iſta recte *Zonaras* interpretatur Ann. IV. p. 127. E. Ὀτάνης ἦν γένει καὶ πλούτῳ Περσῶν τοῖς πρώτοις ἐνάμιλλος. Dedit et ad initium ſomnii *Lucianei Hemſterhuſius*, quae vix ab alio poterant expectari. *Thucydidae* locum, huius imitator frequens, forſan et hunc *Herodoti*, reſpexit ſcriptor Epiſt. *Phalaridis* Ep. XXI. ὅμοια τοῖς πρώτοις Σικελιωτῶν πεπλούτηκεν ubi paulo poſt corrigendum cenſeo, τυραννοκτόνοι Φαλάριδος ἀκούειν, pro ἀκουσθῆναι. VALCKEN.

63. Ὁμοίως τῷ πρώτῳ Περσέων] *Abbas Geinozius* ex coniectura ὅμοιος, quod in *Arch.* Idem Lipſiae expreſſit *Io. Fridericbus* in Magophonia. At perinde eſt. Ὅμοια, ὁμοίως, ὅμοιος frequentantur in talibus. *Pauſanias* I, 9, p. 22. καὶ Μακεδόνων ὁμοίως τοῖς ἀρίστοις ἦγεν ἐν τιμῇ. Lege *T. Hemſterhuſio* obſervata ad *Luciani* Somn. C. 2. Scripſi ὑπόπτευσε, ne ſemper in his dialecti ratio contemneretur.

73. Παρ᾽ αὐτὴν τὴν θυγ.] Clariſſ. *Gronov.*, quia *Med.* παρ᾽ αὐτὸν, *neſcire ſe* ſcribit *an quid lateat.* Latet omnino nihil, niſi error amanuenſium, *Med.* et huic nationi non inſuetus: quamquam melius, opinor, ut *Arch.*, παρὰ ταύτην τὴν θυγατέρα.

85. Τῶν συγκατημένων γυναικῶν] Committit hanc dictionem vir Celeb. cum Latino *ſtare in lupanari*, non iniuria *D'Orvillio* ad *Chariton.* L. V, 9. p. 489. improbante. In gynaeceis Medorum et Perſarum plures morabantur feminae, quod ex reginae *Eſtberae* hiſtoria atque aliunde cognitiſſimum: hae iuxtim ſedebant, penſa trahentes aut texentes, quemadmodum eas inter Sardanapallus in *Diodori* II, 23. *Aldinum* ὤνθρωπος rediit in veterem poſſeſſionem.

„ ἀλλὰ [a] τὸν καταδοκέω ἐγὼ, οὔτοι μιν σοί τε „ συγκοιμώμενον, καὶ τὸ Περσέων κράτος ἔχοντα, „ δεῖ χαίροντα ἀπαλλάσσειν, ἀλλὰ δοῦναι δίκην. „ νῦν ὦν ποίησον τάδε· ἐπεάν σοι συνεύδῃ, καὶ μάθῃς αὐτὸν κατυπνωμένον, [b] ἄφασσον αὐτοῦ τὰ ὦτα. „ καὶ ἢν μὲν φαίνηται ἔχων ὦτα, νόμιζε σεωυτὴν „ Σμέρδι τῷ Κύρου συνοικέειν· ἢν δὲ μὴ ἔχων, σὺ δὲ „ τῷ μάγῳ Σμέρδι.” ἀντιπέμπει πρὸς ταῦτα [c] ἡ Φαιδύμη, φαμένη κινδυνεύσειν μεγάλως ἢν ποιῇ ταῦτα. [d] ἢν γὰρ δὴ μὴ τυγχάνῃ τὰ ὦτα ἔχων, [e] ἐπίλαμπτος δὲ [f] ἀφάσσουσα ἔσται, εὖ εἰδέναι ὡς ἀϊστώσει μιν· ὅμως μέντοι ποιήσειν [g] ταῦτα. ἡ μὲν δὴ ὑπεδέξατο ταῦτα τῷ πατρὶ [h] κατεργάσεσθαι· τοῦ δὲ μάγου τούτου τοῦ Σμέρδιος Κῦρος ὁ Καμβύσεω ἄρχων τὰ ὦτα ἀπέταμε ἐπ᾽ αἰτίῃ δή τινι οὐ σμικρῇ. ἡ ὦν
188 δὴ [i] Φαιδύμη αὕτη, ἡ τοῦ Ὀτάνεω θυγάτηρ, πάντα ἐπιτελέουσα τὰ ὑπεδέξατο τῷ πατρὶ, ἐπεί τε [k] αὐτῇ μέρος ἐγίνετο τῆς ἀπίξιος παρὰ τὸν μάγον, ἐν περιτροπῇ γὰρ [l] δὴ αἱ γυναῖκες φοιτέουσι τοῖσι Πέρσῃσι, ἐλθοῦσα παρ᾽ αὐτὸν ηὗδε. ὑπνωμένου δὲ καρτερῶς τοῦ μάγου, [m] ἤφασσε τὰ ὦτα. μαθοῦσα δὲ οὐ χαλεπῶς, ἀλλ᾽ εὐπετέως [n] οὐκ ἔχοντα τὸν ἄνδρα ὦτα, ὡς ἡμέρη τάχιστα ἐγεγόνεε, πέμψασα ἐσήμηνε τῷ πατρὶ τὰ γενόμενα. Ὁ δὲ Ὀτάνης παραλαβὼν [o] Ἀσπαθίνην καὶ Γωβρύην, Περσέων [p] τε πρώτους ἐόντας καὶ ἑωυτῷ ἐπιτηδεωτάτους ἐς πίστιν, ἀπηγήσατο πᾶν τὸ πρῆγμα· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ ἄρα [q] ὑπόπτευον οὕτω τοῦτο ἔχειν. ἀνενείκαντος δὲ τοῦ [r] Ὀτάνεω τοὺς λόγους, ἐδέξαντο· καὶ ἔδοξέ σφι ἕκαστον ἄνδρα Περσέων προσεταιρίσασθαι τοῦτον, [s] τῷ πιστεύει μάλιστα. Ὀτάνης μέν νυν ἐσάγεται Ἰνταφέρνεα· [t] Γωβρύης δὲ Μεγάβυζον· Ἀσπα-

debet tua fruens conſuetudine, et potentiam Perſarum obtinens, hinc lætus abire, ſed pœnas luere. Nunc igitur hoc agito: quum tecum cubabit, animadverteſque ſomno vinctum, palpa eius aures: quas ſi habentem compereris, cum Smerdie filio Cyri te cubare exiſtima: ſin minus, cum Smerdie mago. Ad hæc Phædyma remittit, ſe, ſi id faciat, magnum adituram diſcrimen, quoniam probe ſcit, ſi ille careat auribus, et ipſa in palpando deprehendatur, fore ut ipſa ab illo trucidetur: tamen ſe id facturam. Et Phædyma quidem recipit, ſe patri hoc perfecturam. Huic autem Smerdi mago Cyrus, quum regnaret, aures præciderat, non exigua de cauſſa. Ergo Phædyma hæc Otanis filia, quæcunque receperat patri, exequuta est, nam ubi vices eius fuerunt adeundi magum, etenim uxores Perſarum per circuitum ad illos pergunt, adiens magum, una cubuit, eiusque, dum vehementi ſomno correptus eſſet, aures palpavit: quibus carere hominem, non difficulter ſed facile ſane deprehendit. Vbi illuxit, celerrime patrem
certiorem rei geſtæ facit. Iſte, ſumptis A- 70
ſpathine et Gobrya, Perſarumque primoribus, et ad fidem ſibi ſervandam accommodatiſſimis, rem omnem exponit, qui et ipſi rem ita ſe habere ſuſpicabantur, eoque verba quæ Otanes attulerat, admiſerunt: conſtitueruntque, ut ſinguli ſibi ſingulos in ſocietatem deligerent e Perſis quibus maxime confiderent. Adſcivit itaque ſibi Otanes Intaphernem, Gobryas Megabyzum, Aſpa-

a *Arch. V. M. Paſſ. Ask.*, olim τὸν ἄν. b *Suidas* in V. ex hoc loco: olim ἄφασον. c Ἡ Φαιδιμίη et mox κινδυνεύειν cum *Vind. Arch.* d Εἰ et τυγχάνει *Arch. Vind. Paſſ.* e *Paſſ. Ask.* et *Paris.* unus, alii omnes ἐπιλαμπτὴς, prave. f *M. Arch. Paſſ. Ask.*, ἀφάσσουσα *Ald.* et ſequaces. g Τοῦτο *Arch. V.* h *Med. Paſſ. Ask.*, κατεργάσασθαι *V. Arch. Ald. Paris. A.* crebra variatione. i Φαιδυμίη *M. Arch. Paſſ.* k Αὐτῆς *Ask.* ora *Steph. Paſſ.*, mox τῆς ἀπάξιος *V. Arch.* l Iidem cum *M. Paſſ.* et *Ask.*, αἱ olim aberat. m Ἤφασε *Arch. Paris. B.*, vulgo ἤφασε. n Ὡς οὐκ *Arch.* o Ἀσπαθίνην *Arch. V.* et brevi post. p Τοὺς πρ. *Arch.* q Ὑπόπτευον denuo *Vind.* ſine αὐξήσει. r *Ald. Arch. V. Paris. A. B.*, Ὀτάνεος *M. Paſſ.* s Τῷ *V. Arch.*, ὅτῳ *Ald.* et reliqui: mox id. Ἰνταφρένεα cum *Valla.* t *M. Ask. Paſſ.*, in *Ald.* atque aliis ὁ δὲ Γωβρ.

98. Ἄφασσον αὐτοῦ τὰ ὦτα] *Suidas* Ἀφάσσων, ψηλαφῶν Ἡρόδοτος: quod *Steph. Berglerus* in ἀφασσῶν, ψηλαφησῶν non inconſulte transmutat. Spectavit utique grammaticus haec *Noſtri*, in conſequentibus verbi ſibilantem literam ſemper geminantis. Eadem aliis conſuetudo: de *Hippocrate* liquido *Erotianus* et in eum *Euſtachius* p. 50.

3. Ἐπίλαμπτος δὲ] Capitalis inſtauratio. *Suidas*, *Scholiaſtes*, *Phavorinus*, et hoc de genere alii, nugantur, κατάδηλος et καταφανὴς ex Ionum more, ut adſeverant, interpretati. Nihil futilius. Qui communiter Graecis ἐπιληπτὸς, uti *Antigono Caryſt.* C. 45., is Ionum lingua ἐπίλαμπτος, cuiusmodi et καταλαμπτέος III, 127. Viderunt verum et in clariſſima poſuerunt luce Cl. *Kuſterus* et *Alberti* ad Ἐπιληπτὸς *Heſychii*.

3. Ἐπίλαμπτος] Tolletur ut opinor, menda vetus e Codd. ἐπίλαμπτος δὲ ἀφάσσουσα ἔσται reſtituit e Codd. Paris. *L. Kuſter.* ad *Heſych.* ubi Ἐπίλαμπτος redditur καταφανής. Attice diceretur: αὐτὴ δὲ ληφθῇ vel φωραθῇ vel ἁλῷ ψηλαφῶσα, ſive ψαύουσα *deprehendatur*: ſolent iſta, ſicut alia huius generis, adiungi participiis. — Eiusdem formae, cuius eſt ἐπίλαμπτος, pro φοιβόληπτος poſitum, φοιβόλαμπτος legitur in *Herod.* IV, c. 13. Sunt autem Ionici flexus iſtius verbi aliunde notiſſimi: conſtanter in Alexandrino Codice V. T. λήμψεσθαι, λημφθῆναι, et ſimilia ſcripta reperiri monuit et alibi *Io. Ern. Grabius* et in Proleg. ad Vol. I, c. 2. §. 7. Vid. *Kuſter.* Praef. ad Ed. N. T. *Io. Millii* p. 9. Sed a quibusvis Graecis literam μ ſuperfluam in multis, tum verbis tum nominibus, praeſertim propriis, labialibus emolliendis praefigi tametſi conſtet, ſaepenumero tamen tentantur a correctoribus minime corrigenda. VALCKEN.

8. Ἡ ὦν δὴ Φαιδύμη] Paucis interiectis orationem interruptam ſolemnibus voculis redorſus non neceſſe quidem habebat *Herod.* iterum nobis narrare, quo patre ſata eſſet Phaedyme; ſed ſic ſtudet ille ſuaviloquus narrationes ſuas in animos inſinuare legentium, ut addere malit ſuperflua, quam obſcurus eſſe verborum aliquot parſimonia: addidit itaque, αὕτη ἡ τοῦ Ὀτάνεω θυγάτηρ. Utilis iſtius luxuriae, qua ſua ipſius explanat *Noſter*, centum forte poſſent exempla proferri. Hoc eo dico, ne quis olim iſta talia intempeſtive obiiciat hic illic voculam velut Scholion proſcribenti ——. Quod paulo poſt legitur diverſi generis, μαθοῦσα οὐ χαλεπῶς, ἀλλ᾽ εὐπετέως pleonaſmus eſt aliis etiam iſtius ferme aetatis ſcriptoribus optimis ſatis uſitatus: *Antiphontis* eſt, οὐκ ἐλάσσω, ἀλλὰ πολὺ μείζω, p. 118, 24. *Lyſiae*, οὐ βουλόμενος, ἀλλ᾽ ἄκων, p. 319. *Iſaei*, οὐ μικρὰ, ἀλλὰ μεγάλα, p. 67, 4. VALCKEN.

10. Ἐπεί τε αὐτῇ μέρος ἐγίνετο] Graecus interpres *Eſtherae* C. II, 12. καὶ ὅταν ἦ καιρὸς κορασίου εἰσελθεῖν πρὸς βασιλέα· quae verſio non eſt, ſed expoſitio. Hebraea ita, ובהגיע תר נערה לבוא אל המלך / *et quum veniret ordo*, τὸ μέρος, *puellae, ut ad regem accederet.* Gemina ſunt atque eadem de re.

21. Τοῦ Ὀτάνεω] Tametſi Ὀτάνεος ſequenti redeat capite, *Gronov.* ſequi auſus non ſum. Ὀτάνη vocandi caſu C. 72., ἀπὸ Ὀτάνεω et τῷ Ὀτάνῃ C. 84. Multa in talibus admiſſa ſunt; Τεάσπεος et Τεάσπεω pari variatione, quamquam Τεάσπεω apud *Agathiam*. Quem vero Ἰνταφέρνεα plerique ſcribunt, is *Arch.* et *Vallae* ſemper Ἰνταφρένης ſicuti Ἀρταφρένης pluribus in *Codd.* V, 25, et *AEſchyli* Perſ. v. 780. Paullo ante τοῦτον, τῷ legitimum eſt.

24. Ἐσάγεται Ἰνταφέρνεα] *Introducit?* quo tandem *introducebat?* Idem fere ſignificare debet, quod in proximis dicitur προσεταιρίσασθαι, *conſpirationis ſibi ſocium adſciſcere* vel *conciliare.* Corrigendum ἐπάγεται, *parat ſibi ſocium*, vel *in partes ſuas allicit.* Hariolor id ipſum in Codd. adſervari, ſicut in ſuo *Zo-*
narat

Aſpathines Hydarnem. Hi quum ſex forent, advenit Suſa Darius Hyſtaſpis ex Perſis veniens; nam his pater eius præerat. Qui quum advenisſet, placuit ſex Perſis Darium
71 quoque in ſocietatem adſciſcere. Qui quum ſeptem esſent, congresſi fidem mutuo dederunt et colloquuti ſunt. Quumque ad Darium ordo dicendæ ſententiæ venisſet, ita apud ceteros verba fecit: Equidem mihi videbar ego ſolus noſſe magum regnare, et Smerdin, filium Cyri, mortem oppetiiſſe; atque ob id ipsum dedita opera huc me contuli, ad necem mago comparandam. Verum quandoquidem contigit, ut vos quoque rem ſciatis et non ſolum ego, videtur mihi confeſtim eſſe peragendum neque differendum, neque enim id melius. Ad hæc Otanes, Fili, inquit, Hyſtaſpis, et patre egregio ortus es, et te nihilo inferiorem eſſe patre tuo videris præferre: noli tamen ita properare ad rem aggrediendam inconſulto, ſed conſiderantius illam capeſſe: oportet enim ita eam aggredi quum plures fuerimus. Tum Darius, Viri, inquit, qui adeſtis, ſi eo quem Otanes dixit utemini modo, ſciatis vos teterrime perituros, aliquis enim privati lucri ratione habita rem ad magum deferet. Et vos quidem debebatis maxime in vos ſolos rem ſuſcipientes exequi: ſed quoniam ſtatuiſtis ad plures referendum et me adhibendum, aut hodie conficiamus, aut ſcitote, vobis ſi hodiernus elabatur dies, non alium occupaturum, ut me accuſet, ſed ipse ego vos deferam
72 ad magum. Ad hæc Otanes, quum cerneret Darium properare, Quoniam, inquit, nos una maturare compellis, nec finis differre, age, expone ipse quonam pacto regiam introire posſimus, et illos aggredi: excubias namque diſpoſitas eſſe, ipse quoque, etſi non viſu, certe auditu noſti: quas qua ratione tranſibimus? Cui reſpondens Darius, Certe multa ſunt, inquit, Otanes, quæ nequeunt oratione declarari, ſed facto: alia, quæ oratione quidem posſunt, ſed unde nihil clari operis exiſtit. Vos vero noſtis, excubias quæ diſpoſitæ ſunt, haudquaquam difficiles eſſe ad transeundum. Partim enim nos, qui tales ſumus, nemo non, quisquis ille ſit, cedet nobis, vel ob reverentiam,

Ἀσπαθίνης δὲ, Ὑδάρνεα· γεγονότων δὲ τύτων ἓξ, παραγίνεται ἐς τὰ Σοῦσα Δαρεῖος ὁ [a] Ὑστάσπεος, ἐκ Περσέων ἥκων· τύτων γὰρ δὴ ἦν οἱ ὁ πατὴρ ὕπαρχος· ἐπεὶ ὦν [b] αὐτὸς ἀπίκετο, τοῖσι ἓξ τῶν Περσέων ἔδοξε καὶ Δαρεῖον προσεταιρίσασθαι. [c] Συνελθόντες δὲ οὗτοι ἐόντες ἑπτὰ, ἐδίδοσαν σφίσι πίστις καὶ λόγυς. ἐπεί τε [d] δὲ ἐς Δαρεῖον ἀπίκετο γνώμην ἀποφαίνεσθαι, ἔλεγέ σφι τάδε· „Ἐγὼ ταῦτα [e] ἐδόκεον μὲν αὐτὸς μοῦνος ἐπίστασθαι, ὅτι τε ὁ μάγος εἴη ὁ βασιλεύων, καὶ Σμέρδις ὁ Κύρυ τετελεύτηκε· καὶ [f] αὐτῦ τύτυ εἵνεκεν ἥκω σπυδῇ, ὡς συστήσων ἐπὶ τῷ μάγῳ θάνατον· ἐπεί τε δὲ συνήνεικε, ὥστε καὶ ὑμέας εἰδέναι, καὶ μὴ μοῦνον ἐμὲ, ποιέειν αὐτίκα μοι δοκέει, καὶ μὴ [g] ὑπερβάλλεσθαι· ὐ γὰρ ἄμεινον." εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ Ὀτάνης, „Ὦ παῖ Ὑστάσπεος, εἶς τε πατρὸς ἀγαθῦ, καὶ ἐκφαίνειν ἔοικας σεωυτὸν [h] ἐόντα τῦ πατρὸς ὐδὲν ἥσσω· τὴν μέντοι ἐπιχείρησιν [i] ταύτην μὴ ὕτω συντάχυνε ἀβύλως, ἀλλ' ἐπὶ τὸ σωφρονέστερον αὐτὴν λάμβανε· δεῖ γὰρ πλεῦνας γενομένυς, ὕτω ἐπιχειρέειν." λέγει πρὸς ταῦτα Δαρεῖος, „Ἄνδρες οἱ παρεόντες, τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ ἐξ Ὀτάνεω [k] εἰ χρήσεσθε, ἐπίστασθε ὅτι ἀπολέεσθε κάκιστα. ἐξοίσει γάρ τις πρὸς τὸν μάγον, ἰδίῃ περιβαλλόμενος [l] ἑωυτῷ κέρδεα· μάλιστα μέν νυν [m] ὀφείλετε ἐπ' ὑμέων αὐτῶν βαλόμενοι ποιέειν ταῦτα· ἐπεί τε δὲ ὑμῖν ἀναφέρειν ἐς πλεῦνας ἐδόκεε, καὶ ἐμοὶ [n] ὑπερέθεσθε, ἢ ποιέωμεν σήμερον, ἢ ἴστε ὑμῖν ὅτι ἢν [o] ὑπερπέσῃ ἡ νῦν ἡμέρη, ὡς ὐκ ἄλλος φθὰς ἐμεῦ κατήγορος ἔσται, ἀλλά σφεας [p] αὐτὸς ἐγὼ κατερέω πρὸς τὸν μάγον." Λέγει πρὸς ταῦτα Ὀτάνης, 189
ἐπειδὴ ὥρα σπερχόμενον Δαρεῖον, „Ἐπεί τε ἡμέας συνταχύνειν ἀναγκάζεις, καὶ ὑπερβάλλεσθαι οὐκ ἐᾷς, ἴθι [q] ἐξηγέο αὐτὸς ὅτεῳ τρόπῳ πάριμεν ἐς τὰ βασιλήϊα, καὶ ἐπιχειρήσομεν αὐτοῖσι. Φυλακὰς γὰρ δὴ διεστεώσας [r] οἶδάς κυ καὶ αὐτὸς, εἰ μὴ ἰδὼν, ἀλλ' ἀκύσας, ἃς τέῳ τρόπῳ [s] περήσομεν;" ἀμείβεται Δαρεῖος τοῖσδε· „Ὀτάνη, [t] ἦ πολλά ἐστι τὰ λόγῳ μὲν ὐκ οἷά τε δηλῶσαι, ἔργῳ δέ· ἄλλα δ' ἐστὶ τὰ λόγῳ μὲν οἷά τε, ἔργον δὲ ὐδὲν ἀπ' αὐτῶν λαμπρὸν γίνεται· ὑμεῖς δὲ ἴστε φυλακὰς τὰς κατεστεώσας, ἐούσας οὐδὲν χαλεπὰς παρελθεῖν· τῦτο μὲν γὰρ, ἡμέων ἐόντων [u] τοιῶνδε, ὐδεὶς ὅστις ὐ παρήσει· τὰ μέν κυ καταιδεόμενος ἡμέας, τὰ δὲ

a Ὑστάσπεω *Arch.* etiam mox. b Οὗτος id. et *Vind.* c In his deſinit Codex *S. Remigii*: mox ἐδίδοσάν σφισι *M. Paſſ.*, in *Arch. V.* λόγους καὶ πίστις. d Omittitur a *Vind.* tum ἔλεγέ σφισι. Vulgatum amant Iones. e *M. Arch. Paſſ. Ask. V.*, μὲν deerat Edd. f Αὖ τούτου *M. Ask.*, αὐτοῦ τούτου *Ald. V. Arch. Paris. B.* g Ὑπερβάλλεσθαι *Vind.* bene, ut C. 76., ὑπερβαλέσθαι olim. De formula ſequente ad L. I. C. 187. h *V. M. Paſſ. Ask.*, articulum negligunt alii. i Non legunt ταύτην *V. Arch.* k Duo haec abſunt *Arch.* l Ἑωυτοῦ id. cum *V.* m Ὠφείλετε *V.* et mox βαλόμενοι uti *Arch. M. Paſſ. Ask.*, in *Aldo* et prioribus *Edd.* βουλόμενοι. n Ὑπερέθεσθε ora *Steph.* o Ἤνπερ πέσῃ *Arch.* περιπέσῃ *V.* p *Arch. V. Paſſ. Ask.*, αὐτοὺς *Ald. M.* &c. q Ἐξηγέο *Arch. Ald.*, verius editum ex Ionum conſuetudine, de qua *Portus.* r Οἶδά κου ora *Steph.*, et ſtatim ἀκούων *Arch. V.* s Πειρήσομεν *Ald. Arch. V.* t Abeſt *Vind.* u Τοιῶνδε *Arch. V.*, bene. Vide VIII, 62. vulgo τοίων tantum. Supra ὑμέων *Ald.*

naras invenit, qui Ann. IV, p. 128. B. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς καὶ ἑτέρους προσεταιρίσασθαι, καὶ Ὀτάνης μὲν ἐπάγεται Ἰνταφέρνην· vid. *Andr. Dounaei*, viri Graece perdocti, Praelect. in *Demoſth.* Philipp. p. 99. VALCKEN.

35. Καὶ αὖ τούτου εἵνεκεν ἥκω] Invexit iterum *V. C.* manifeſtam Codicis corruptelam. Venerat in urbem Regiam Darius αὐτοῦ τούτου εἵνεκεν, *ob id ipsum*, ſive *ſolius iſtius rei gratia*. *Pauſan.* I, p. 54. πολλοῖς, αὐτῶν τούτων εἵνεκα, ἐς λόγους ἦλθον. *Thucyd.* p. 544, 6. ἄλλο μὲν οὐδὲν, αὐτὸ δὲ τοῦτο et p. 91, 19. *Xenoph.* p. 326, 26. αὐτὸ τοῦτ' ἔφη, προσήκει σκοπεῖν, elegantiorem uſum *Iac. Perizon.* intellexit in *AEliani* V. H. II, c. 29. Videtur idem, neque eſt tamen, pervenuſtum illud Iovis *Lucianei* T. I, p. 210. Ὡς ἀφελὴς ὁ παῖς ἔτι, καὶ ἁπλοϊκὸς, καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο παῖς ἔτι. VALCKEN.

35. Καὶ αὐτοῦ τούτου εἵνεκεν ἥκω] Ex *Medic.* αὖ τούτου ſi valeret, vis et vigor ſermonis Darii flacceſceret. Scriptor ipse L. II. C. 3. καὶ ἐς Ἡλιούπολιν αὐτέων τουτέων εἵνεκεν ἐτραπόμην· alias etiam, et quis non?

49. Μάλιστα μὲν νυν ὀφείλετε] Non indigemus *Vindob.* ὠφείλετε· idem eſt vulgatum et Ἰακόν. Verti *debetis* haud convenit, ſed *debebatis*, ut olim *Valla*: languet alioqui impetus Darii. Βαλόμενοι rectiſſime expedivit Cl. *Gronovius*. In *Libanii* Declam. II, p. 204. D. καὶ ὁ μὲν ἀφ' ἑαυτοῦ βαλλόμενος, ἔπραττε τὸ τερπνόν. Notat *Morellus* ex MSS. ἐφ' ἑαυτοῦ et λαβόμενος ac βουλόμενος, quorum ultima corruptelae, veriſſimum prius, et imprudenter ab eo ſpretum.

52. Ὅτι ἢν ὑπερπέσῃ ἡ νῦν ἡμέρη] Non placet ὑπερπέσῃ. Multo cultius et ſuavius *Arch.* ἤνπερ πέσῃ nec muto tamen, quod diſplicet, ne nimium novator cenſear. Nemo tamen erit, quin ἀλλά σφεας αὐτὸς ἐγὼ — ex ſchedis reſtitutum adprobet.

δέ κου καὶ δειμαίνων. τοῦτο δὲ, ἔχω αὐτὸς σκῆψιν εὐπρεπεστάτην, τῇ [a] πάριμεν· φὰς ἄρτι τε ἥκειν ἐκ Περσέων, καὶ βούλεσθαί τι ἔπος παρὰ τοῦ πατρὸς σημῆναι τῷ βασιλέϊ. [b] ἔνθα γάρ τι δεῖ ψεῦδος λέγεσθαι, λεγέσθω. τοῦ γὰρ αὐτοῦ γλιχόμεθα οἵ τε ψευδόμενοι καὶ οἱ τῇ ἀληθηΐῃ διαχρεώμενοι· οἱ μέν γε ψεύδονται τότε, ἐπεάν τι μέλλωσι [c] τοῖσι ψεύδεσι πείσαντες, κερδήσεσθαι· οἱ δ' [d] ἀληθίζονται, ἵνα τι τῇ ἀληθηΐῃ ἐπισπάσωνται κέρδος, [e] καί τι μᾶλλόν σφισι ἐπιτράπηται. [f] οὕτω ὦν ταῦτα ἀσκέοντες, [g] ταὐτοῦ περιεχόμεθα· εἰ δὲ μηδὲν κερδήσεσθαι μέλλοιεν, ὁμοίως ἂν ὅ, τε ἀληθιζόμενος, ψευδὴς εἴη, καὶ ὁ ψευδόμενος, ἀληθής. ὃς ἂν μέν νυν τῶν πυλουρῶν ἑκὼν [h] παριῇ, αὐτῷ οἱ ἄμεινον ἐς χρόνον ἔσται· ὃς δ' ἂν ἀντιβαίνειν πειρᾶται, [i] δεικνύσθω ἐνθαῦτα ἐὼν πολέμιος, καὶ ἔπειτα ὠσάμενοι ἔσω, ἔργου [k] ἐχώμεθα." Λέγει Γωβρύης μετὰ ταῦτα, "Ἄνδρες φίλοι, ἡμῖν κότε κάλλιον [l] παρέξει ἀνασώσασθαι τὴν ἀρχὴν, ἢ, εἴ γε μὴ οἷοί τε ἐσόμεθα αὐτὴν ἀναλαβέειν, ἀποθανέειν. [m] ὅτε γε ἀρχόμεθα μὲν, ἐόντες Πέρσαι, ὑπὸ Μήδου ἀνδρὸς μάγου, καὶ τούτου ὦτα οὐκ ἔχοντος· ὅσοι τε ὑμέων Καμβύσῃ νοσέοντι παρεγένοντο, πάντως κου μέμνησθε τὰ ἐπέσκηψε Πέρσῃσι τελευτῶν τὸν βίον, μὴ πειρωμένοισι ἀνακτᾶσθαι τὴν ἀρχήν· τὰ τότε οὐκ ἐνεδεκόμεθα, ἀλλ' ἐπὶ διαβολῇ ἐδοκέομεν εἰπεῖν Καμβύσεα. νῦν ὦν τίθεμαι ψῆφον πείθεσθαι Δαρείῳ, καὶ μὴ διαλύεσθαι ἐκ τοῦ συλλόγου τοῦδε [n] ἄλλοθι ἰόντας ἢ ἐπὶ τὸν μάγον ἰθέως." ταῦτα εἶπε Γωβρύης· καὶ πάντες [o] ταῦτα αἴνεον. Ἐν ᾧ δὲ οὗτοι ταῦτα ἐβουλεύοντο, ἐγίνετο κατὰ συντυχίην τά-

rentiam, vel ob timorem; partim habeo ipse prætextum accommodatisſimum propter quem tranſeamus: ſiquidem modo e Perſis venire me dicam, ac velle quædam a patre mandata regi nunciare. Vbi enim oportet mendacium dicere, dicatur, nam idem optamus, quique mendacium dicimus, quique veritatem: quippe quum illi mentiantur tunc, quum perſuadendo ſunt quippiam lucri facturi: et illi verum dicant, ut verum dicendo aliquod lucrum attrahant: et magis aliquid illis committatur. Sic igitur ista factitantes, idem tamen obtinemus, quod ſi nihil lucri facturi ſunt, peræque et verax foret mendax, et mendax verax. Quod autem ad ianitores attinet, ſiquis eorum volens prætermittat, melius ei ſequenti tempore erit: ſiquis reſiſtere conabitur, ibi tunc pro hoſte habeatur: et deinde intro irrumpentes, rem tranſigamus. Post 73
hæc Gobryas, Viri amici, inquit, nobis pulchrius erit recuperare imperium, aut, ſi recuperare non poterimus, mortem oppetere, quum quidem, qui ſumus Perſæ, ab viro Medo regamur, eoque aures non habente; et quicunque veſtrum Cambyſi ægrotanti adfuerunt, memoria teneatis omnes, quæ ille, dum vita excederet, Perſis imprecatus est, imperium recuperare non tentantibus: quæ nos tunc non admittebamus, ſed per calumniam dici a Cambyſe exiſtimabamus. Nunc igitur calculum pono in Darii ſententiam, neque ex hoc cœtu disſolvi aliorſum euntes, quam recta adverſus magum. Hæc dicta a Gobrya omnes comprobarunt. Interea vero dum ab istis con- 74
ſultatur,

a Πάρεισι *Arch.*, tum φὰς γὰρ ἥκειν id. et *Vind.* *b* Exſcripsit *Stob.* Serm. XII. p. 141. ſed καὶ ψεῦδος. *Euſtath.* in Hom. p. 188. et 628, 8. vulgatis congruit. *c* *Paſſ. V. Arch. Ald. Paris. A. B.*, τοῖσι omittit *Med.* *d* Ἀληθίζονται, ἵνα τι τῇ *Arch.*, τὶ abest *Paſſ. Ask.* antea ἀληθ. τι, ἵνα *e* *M. Paſſ. Ask.*, in ceteris τὶς, male, tum μᾶλλόν σφιν *V. Arch.*, et τράπηται *Paſſ. Ask.* cum *Steph.* marg. *f* Οὕτω ὠ' ταὐτὰ *Arch. V. Valla*; οὖν *Ask. Paſſ.* *g* *M. Arch. Ask. Paſſ. V.*, in aliis ταὐτῷ perperam. *h* Παρίῃ *V. Arch.* ſatis commode. *i* Διαδεικν. iidem. *k* Ἐχώμεθα *Arch.* tum λέγει non habet, quod abesſe potest. *l* *M. Paſſ. Ask. Arch. Valla*: olim παρέξειν male. Statim ἀναλαβέειν et ἀποθανέειν *Arch. V.* ex Ionum more. ἀναλαβεῖν et ἀποθανεῖν vulgo. *m* Ὅτε γε *Arch.* *n* Ἀλλ' ἰόντας ἐπὶ τὸν omisſis ceteris *Arch. V. Valla.* *o* Ταῦτα iidem, olim ταύτῃ.

72. Ἔνθα γάρ τι δεῖ ψεῦδος &c.] Laxisſima haec de mendacio profesſio, verumque fallaciloquentiae ſuſcitabulum. Genio Ulysſis interroganti Neoptolemo, Οὐκ αἰσχρὸν ἡγῇ δῆτα τὰ ψευδῆ λέγειν; reſponſum Οὐκ, εἰ τὸ σωθῆναί γε τὸ ψεῦδος φέρει conveniebat belle in *Sophoclis* Philoct. v. 107. Diſcrepant nonnihil *Heliodori* Aeth. I, p. 50. Καλὸν γάρ ποτε καὶ τὸ ψεῦδος, ὅταν ὠφελοῦν τοὺς λέγοντας, μηδὲν καταβλάπτῃ τοὺς ἀκούοντας· neque enim mendacium adprobat, ſed fictum, citra alterius ius et detrimentum, ſermonem, quem *falſiloquium* nova voce adpellant. Utrumque ſcriptoris locum enotaverat *Steph. Berglerus*, nec praeterierat in doctis de Mendacio et Verit. libris *Nicol. Abramus*, longe plura admenſus L. I, 17. p. 465.

77. Οἱ δ' ἀληθίζονται, ἵνα τι] Verius hoc. Quae ſequuntur optime *Gronovius* inluſtravit. At illa οὕτω ὦν ταῦτα ἀσκέοντες intacta miror. Qui mentiuntur et qui veraces ſunt, eademne exercent? Utrique, ſi *Noſtro* creditur, lucrum ſpectant, in loquendo longe disſimiles. Cohaerebit oratio aptior, modo cum *Valla* et *Arch.*, οὕτω ὦν ταὐτὰ ἀσκέοντες, probetur.

84. Δεικνύσθω ἐὼν πολέμιος] *Pro hoſte habeatur:* verbi correctior *Reiskius* quae ſunt huius generis paulo rariora non habebat in numerato. Δεικνύσθω ἐὼν, ſive dicatur φανερὸς γενέσθω πολέμιος ὑπάρχων, ſeu ἔνδηλος, eodem ſententia recidit: *pateat illum nobis hoſtem esſe;* atque adeo tanquam talis *confodiatur*, συγκεντείσθω, quod verbum infra legitur, ubi *obviis interfectis*, ut ſcribit *Iuſtinus*, *ad Magos perveniunt:* intelligitur itaque id ipsum, quod ſuo more Vir D. exprimi volebat. In *Lyſiae* p. 90. φανερὸς ἐστι ποιησάμενος, *patet eum fecisſe*, *Marklandus* interpretatur; communivit exemplis aliquot *Io. Taylor*, V. C. *Eurip.* Bacch. v. 47. αὐτῷ θεὸς γεγὼς ἐνδείξομαι. *Andocid.* p. 31, 34. ἐνδείκνυται —— ὑμᾶς τοῖς αὐτοῦ τρόποις ἀκολουθεῖν ἀξιῶν. *Herod.* II, c. 119. ἐπάϊστος ἐγένετο τοῦτο ἐργασμένος. *Xenoph.* Ἑ. III, p. 291, 36. μάλα ἀχθεσθέντες φανεροὶ ἐγένοντο. II, p. 275, 14. *Thucyd.* II, c. 64. μὴ ἔνδηλοι ἔστε τοῖς παροῦσι πόνοις βαρυνόμενοι. *Soph.* Trach. v. 679. ἀθυμῶ δ' εἰ φανήσομαι τάχα Κακὸν μέγ' ἐκπράξασα. In *Xenoph.* K. Ἀ. V, p. 211, 8. ſi Codex ſcriptus praeferret: ἠξίουν Ἕλληνας ὄντας Ἕλλησι τούτῳ πρῶτον καλῶς δείκνυσθαι, τῷ εὔνους εἶναι ego quidem vulgatum verbum huic postponerem. VALCKEN.

84. Δεικνύσθω ἐνθαῦτα ἐὼν πολ.] Varie tentantur haec. Est cui διακνάσθω, *confodiatur*, *lanietur*, non magna molitione, unice placet. Alius δεικνύσθω ἐνθαῦτα νεκρὸς, ἐὼν πολέμιος, *interimatur*, *quippe hoſtis*, praeoptat. Quorum equidem inſtitutum ſequi non audeo. Dictio rarior est, ſignatisſima tamen. Δεικνύσθω πολέμιος aut, ſi velis, ex *Arch.* διαδεικνύσθω *oſtendatur* ſive *manifeſtus hoſtis ſit*, eaque, quae in hoſtem licet, patiatur: ὑπὸ τοξευμάτων νεκρὸν δείξας est in *Diodori* Excerptis, aliud in *Libanii* Epiſt. CIX., quorum tamen utrumque diverſius abit.

87. Κάλλιον παρέξει] Optime *Gronovius*. Ex Aldino *Corn. de Pauw* idem aut etiam παρέχει formaverat. Mox ὅτε γε ἀρχ. ex ſchedis, ut *Reiskius* divinarat, potius est viſum: habet particula ſuam ſibi in talibus vim et elegantiam, qua de Cl. *Valckenar.* ad Tragici Phoenis. p. [illegible]

97. Ἀλλ' ἰόντας ἢ ἐπὶ τόν] Si, quod ſentio, dicere liceat, [illegible]? multo Gobryae ſententia et ardor incenditur, ubi ἀλλ' ἰόντας ἐπὶ τὸν [illegible] ἰθέως, *ſed in magum ſtatim et recta pergentes*, probatur. Secutus hoc *Valla* est, et praeferunt membranae. Mox ταῦτα αἴνεον poſtulabat ſermonis et Scriptoris uſus: τὴν Δαρείου πάντες αἴνεον γνώμην C. 76. et IV, [illegible] Ὀκταμασάδης καταινέει TATTA.

ſultatur, forte hoc contigit, ut magi inito inter ſe conſilio ſtatuerent conciliandum ſibi amicum Prexaſpem, quod indigna paſſus a Cambyſe eſſet, occiſo eius filio ictu ſagittæ, et ſolus mortem Smerdis Cyro geniti noſſet, quem ipſe ſuapte manu intereміſſet: quod præterea apud Perſas in maxima eſſet exiſtimatione. His de cauſſis accitum hominem, ſibi amicum comparabant; accipientes fidem, ac iureiurando, certe fallaciam, quæ ab ipſis in Perſas facta eſſet, apud ſe habiturum, neque cuiquam mortalium patefacturum, pollicitantes omnia innumera ſe ei daturos. Recipiente Prexaſpe facturum ſe quæ magi ſuaſerant, iterum illi dicere, in animo ſe habere omnes Perſas ſub caſtellum regium convocare: ideoque iubere hunc conſcenſa turri prædicare, a Smerdie Cyri Perſis imperari, et ab alio nemine. Hæc illi ſic præcipiebant, veluti homini ſummæ apud Perſas autoritatis, et qui ſæpenumero aſſeveraſſet ſupereſſe Smerdin Cyri, ac cædem a ſe factam pernegaſ-
75 ſet. Hæc quoque Prexaſpe ſe paratum exequi dicente, magi, convocatis Perſis, hominem in turrim perductum iubent habere orationem. Prexaſpes ea, quæ ab iſtis oratus fuerat, ſponte obliviſcitur: exorſusque ab Achæmene, ſeriem familiæ Cyri recenſet: et ubi devenit ad hunc, tandem commemoravit Cyri in Perſas beneficia. His expoſitis, promſit veritatem, cauſſatus ideo ſe antehac occultaſſe, quod ſibi tutum non fuiſſet proferre rem geſtam, ſed in præſens ab neceſſitate deprehenſum proferre: dixitque ſe a Cambyſe adactum Smerdin Cyri quidem occidiſſe, et magos eſſe qui regnent. Multis quoque verbis Perſas quum devoviſſet, niſi rurſus imperium recuperarent, ac magos ulciſcerentur, ſeſe in caput a turri præcipitem dedit. Hunc in modum Prexaſpes, vir per omne tempus vi-
76 tæ ſpectatus, occubuit. At ſeptem Perſæ, ubi conſtituerunt aggredi protinus magos, neque rem differre, deos comprecatum ierunt,

τάδε· τοῖσι μάγοισι ἔδοξε βουλευομένοισι Πρηξάσπεα 190
φίλον προσθέσθαι, ὅτι τε ἐπεπόνθεε πρὸς Καμβύσεω ἀνάρσια, ὅς οἱ τὸν παῖδα τοξεύσας ἀπολωλέκεε· καὶ [a] διότι μοῦνος ἠπίστατο τὸν Σμέρδιος τοῦ Κύρου θάνατον, αὐτοχειρίῃ μιν ἀπολέσας· πρὸς δ᾽ ἔτι, ἐόντα ἐν [b] αἴνῃ μεγίστῃ τὸν Πρηξάσπεα ἐν Πέρσῃσι· τούτων δή μιν εἵνεκα καλέσαντες, φίλον προσεκτέοντο [c] πίστι τε λαβόντες, καὶ ὁρκίοισι, ἦ μὴν ἕξειν παρ᾽ ἑωυτῷ, μηδ᾽ [d] ἐξοίσειν μηδενὶ ἀνθρώπων τὴν ἀπὸ σφέων ἀπάτην ἐς Πέρσας γεγονυῖαν· ὑπισχνεύμενοι τὰ πάντα οἱ μυρία δώσειν· [e] ὑποδεκομένου δὲ τοῦ Πρηξάσπεω ποιήσειν ταῦτα, ὡς ἀνέπεισάν μιν οἱ μάγοι, δεύτερα προσέφερον, αὐτοὶ μὲν φάμενοι Πέρσας πάντας [f] συγκαλέειν ὑπὸ τὸ βασιλήιον τεῖχος, κεῖνον δ᾽ ἐκέλευον ἀναβάντα ἐπὶ πύργον ἀγορεῦσαι, ὡς ὑπὸ τοῦ Κύρου Σμέρδιος ἄρχονται, καὶ ὑπ᾽ οὐδενὸς ἄλλου· ταῦτα δὲ οὕτω ἐνετέλλοντο, ὡς πιστοτάτου δῆθεν ἐόντος αὐτοῦ ἐν Πέρσῃσι, καὶ [g] πολλάκις ἀποδεξαμένου γνώμην ὡς περιείη ὁ Κύρου Σμέρδις, καὶ ἐξαρνησαμένου τὸν φόνον αὐτοῦ. Φαμένου δὲ καὶ ταῦτα ἑτοίμου εἶναι ποιέειν τοῦ Πρηξάσπεω, συγκαλέσαντες [h] Πέρσας οἱ μάγοι, ἀνεβίβασαν αὐτὸν [i] ἐπὶ πύργον, καὶ ἀγορεύειν ἐκέλευον· ὁ δὲ, τῶν [k] μέν τοι ἐκεῖνοι προσεδέοντο αὐτοῦ, τούτων μὲν ἑκὼν [l] ἐπελήθετο. ἀρξάμενος δὲ ἀπ᾽ Ἀχαιμένεος, ἐγενεηλόγησε τὴν πατριὴν τοῦ Κύρου· μετὰ δὲ, ὡς ἐς [m] τοῦτον κατέβη, τελευτῶν ἔλεγε ὅσα ἀγαθὰ Κῦρος Πέρσας [n] πεποιήκοι· διεξελθὼν δὲ ταῦτα, ἐξέφαινε τὴν ἀληθείην, φάμενος πρότερον μὲν κρύπτειν· οὐ γάρ οἱ εἶναι ἀσφαλὲς λέγειν τὰ γενόμενα· ἐν δὲ τῷ παρεόντι ἀναγκαίην μιν καταλαμβάνειν φαίνειν· καὶ δὴ ἔλεγε, τὸν μὲν Κύρου Σμέρδιν ὡς αὐτὸς ὑπὸ Καμβύσεω ἀναγκαζόμενος ἀποκτείνειε, τοὺς μάγους δὲ βασιλεύειν. Πέρσῃσι δὲ πολλὰ ἐπαρησάμενος, εἰ μὴ ἀνακτησαίατο ὀπίσω τὴν ἀρχὴν, καὶ τοὺς μάγους τισαίατο, ἀπῆκε ἑωυτὸν ἐπὶ κεφαλὴν φέρεσθαι ἀπὸ τοῦ πύργου κάτω. Πρηξάσπης μέν νυν ἐὼν τὸν πάντα χρόνον ἀνὴρ δόκιμος, οὕτω ἐτελεύτησε. Οἱ δὲ δὴ ἑπτὰ τῶν Περσέων, ὡς ἐβουλεύσαντο αὐτίκα [o] ἐπιχειρέειν τοῖσι μάγοισι, καὶ μὴ ὑπερβάλλεσθαι, ἤισαν

a Ὅτι *Arch. V.* b Αἰτίῃ *Arch. Valla.* c Πίστει aut πίστι τε καὶ *Ald. V. Arch. Paris. A. B.*, πίστις τε καὶ *M. Paſſ. Ask.* mox ἦν μὲν *Ask.* d *M. Arch. Paſſ. Ask.*, παρὰ μηδενὶ in aliis et *Ald.* e *Arch. Vind. Eton. Valla*; olim ὑποσχομένου, quae gloſſa excuſſi. Conf. II, 125. ſtatim Πρηξάσπεος *Paſſ. Ask.* f Συγκαλέσειν *Arch.* g Πολλάκις τε id. h *M. Arch. Paſſ. Ask.*, alii τοὺς Πέρσ. i Iidem et *V.*, τὸν πύργον vulgo; tum ἀναγορεύειν *Arch. V.* k Μὲν τοι ambo illi et *Paris. B.* in reliquis μέν τι. l Ἀπελάθετο ora *Steph.*, porro ἀπὸ Ἀχ. *Arch. V.* Praeterea ἐγενεηλόγει *Steph.* margo. m Τοῦτον *V. Arch. Valla*: olim τοῦτο. n Πεποιήκει *Ask.* o Ἐπιθήσειν *Arch.*, ſtatim ἤισαν *Paſſ.* bene, nec inuſitatum ἤεσαν.

4. Μοῦνος ἠπίστατο] Supra c. 61. noverat fraudator Magus, τὸν Σμέρδιος θάνατον — ὡς ὀλίγοι ἦσαν οἱ ἐπιστάμενοι Περσέων et ap. *Zonaram* p. 127. B. dicitur γνοὺς ὁ Κατιζείθης (Πατιζείθης) ὡς ὀλίγοις ὁ ἐκείνου θάνατος ἐγνωσται. Prae paucis iſtis unicus Prexaſpes ea de re planiſſime erat perſuaſus, quippe qui iuſſus Cyri Smerdin remotis arbitris e vita ſuſtuliſſet. Collectanea *Io. Iac. Wetstenii*, ad Euang. *Ioann.* XVII, 3. ὅλῳ τῷ θυλάκῳ excuſſa, digna ſunt quae conſiderentur. VALCKEN.

6. Ἐόντα ἐν αἴνῃ μεγίστῃ] Futile est *Vallae* et *Arch.* ἐν αἰτίῃ. Prexaſpes ὡς πιστότατος ἐὼν ἐν Πέρσῃσι, ſicuti mox perhibetur, non *flagrabat invidia* et odio, ſed omnium laudibus ferebatur, quippe maximo in honore. De Themiſtocle ὡς εἴη ἐν αἴνῃ μεγίστῃ τῶν στρατηγῶν L. VIII, 112. *Arrian.* Indic. C. 27. τῶν ἐν αἴνῃ — ὧν Μακεδόνων. Atque hoc quidem extra periculum. Quod ſuccedit πίστι τε λαβόντες καὶ ὁρκίοισι *Gronovio* ſe non probavit, contra ex *Med.* πίστις τε —, ſiquidem λαβεῖν πίστι ferri nequeat. Scriptor tamen ipſe L. IX, 105. πίστι καταλαβόντες καὶ ὁρκίοισι quomodo ὅρκοις δεινοτάτοις καταλαβὼν *Procopius* B. Goth. I, 11. Hiſt. Arc. C. 2. et *Zoſimus* ex certiſſima *Sylburgii* emendatione L. IV, C. 26. Fac vero πίστι λαβόντες καὶ — eadem in re inportune, quod ego quidem non largior, necti, nonne utroque in ſermone verbum, uni rei aptum, pluribus iungitur? Tetigit hanc figuram Scholiaſtes ad *Sophocl.* Electr. v. 438. Quid porro πίστις τε λαβόντες, καὶ ὁρκίοισι; unde pendebit poſterius? Succurrit Cl. *Abreſch* Diluc. Thucyd. p. 425. ὁρκίοισι, mutata diſtinctione, ſequenti ὑπισχνεύμενοι adſtruens, quod, ſi πίστις τε λαβόντες valere debeat, certiſſimum auxilium.

11. Ὑποσχομένου] Interpretamentum genuino locum cedet ὑποδεκομένου, quod in tribus inventum Codd. e *Galeo* iam conſtitit. Si mox praebent et ἀνέγνωσαν, hinc quoque deturbabitur ἀνέπεισαν, quod ſaepius ſede, quam occupat, non ſua deiectum iri, monſtrat Diſſ. *Herod.* p. 40. 41. *Zonaras*: καταθεμένου δ᾽ ἐκείνου ποιήσειν ταῦτα, προσεπῆγον hoc poſuit pro προσέφερον *Herodoti*, cuius ille veſtigia ſolius perſequitur in his enarrandis; ſicut in aliis *Xenophontea.* VALCKEN.

23. Τῶν μέν τοι ἐκεῖνοι προσεδ.] Multis non ſine ratione diſplicuit infelix τοι: aut eraſerunt, aut τε eſſe voluerunt. *Abreſchius* μέν τοι, addicentibus ſchedis, e quibus post nonnulla ὡς ἐς τοῦτον κατέβη, *ad hunc*, *Cyrum* nempe. Non me fugit, neutrum τοῦτο locum capeſſere C. 82., ſed vicit *Codd.* imperium.

38. Αὐτίκα ἐπιχειρέειν] Litem his moveo nullam. Notabile *Arch.* ἐπιθήσειν, *Herodoto* in confluente plurium multitudine non inſuetum IX, 37. Tale *Theocriti* Idyll. XV, 59. σπεύδωμες· ὄχλος πολὺς ἄμμιν ἐπιῤῥεῖ. De invadendi inpetu, qualis horum in magos principum, non reminiſcor.

et hinc inutilis Perſarum convocatio a magis facta. Darius ſervet re ſtatim agenda. Augurio firmati aggrediuntur regiam, ubi in aulam admiſsi coguntur omnia gladiis efficere,

ἤισαν εὐξάμενοι τοῖσι θεοῖσι, τῶν περὶ Πρηξάσπεα πρηχθέντων εἰδότες οὐδέν· ἔν τε δὴ τῇ ὁδῷ μέσῃ [a] στείχοντες ἐγίνοντο, καὶ τὰ περὶ Πρηξάσπεα γεγονότα ἐπυνθάνοντο· ἐνθαῦτα ἐκστάντες τῆς ὁδοῦ, ἐδίδοσαν [b] αὖτις σφίσι λόγους· οἱ μὲν ἀμφὶ τὸν Ὀτάνην, πάγχυ κελεύοντες [c] ὑπερβαλέσθαι, μηδὲ οἰδεόντων τῶν πρηγμάτων, ἐπιτίθεσθαι· οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Δαρεῖον, αὐτίκα τε ἰέναι, καὶ τὰ δεδογμένα ποιέειν, μηδ' ὑπερ-
191 βάλλεσθαι· ὠθιζομένων δ' αὐτῶν, ἐφάνη ἰρήκων ἑπτὰ ζεύγεα, δύο αἰγυπιῶν ζεύγεα διώκοντα [d] τε καὶ τίλλοντα καὶ ἀμύσσοντα· ἰδόντες δὲ ταῦτα οἱ ἑπτὰ, τήν τε Δαρείου πάντες αἴνεον γνώμην, καὶ ἔπειτα [e] ἤισαν ἐπὶ τὰ βασιλήια τεθαρρηκότες τοῖσι ὄρνισι. [f] Ἐπιστᾶσι δὲ ἐπὶ τὰς πύλας ἐγίνετο οἷόν τι Δαρείῳ ἡ γνώμη ἔφερε· καταιδεόμενοι γὰρ οἱ φύλακοι ἄνδρας τοὺς Περσέων πρώτους, καὶ οὐδὲν τοιοῦτον ὑποπτεύοντες ἐξ αὐτῶν ἔσεσθαι, παρίεσαν, θείῃ πομπῇ χρεωμένους· οὐδ' ὁ [g] ἐπειρώτα οὐδείς· ἐπεί τε δὲ καὶ παρῆλθον ἐς τὴν αὐλὴν, ἐνέκυρσαν τοῖσι τὰς ἀγγελίας ἐσφέρουσι εὐνούχοισι, οἵ σφεας ἱστόρεον ὅ, τι θέλοντες ἥκοιεν· καὶ ἅμα ἱστορέοντες τούτους, τοῖσι [h] πυλουροῖσι ἀπείλεον, ὅτι σφέας παρῆκαν· ἴσχον τε βουλομένους τοὺς ἑπτὰ ἐς τὸ πρόσω παριέναι· οἱ δὲ, διακελευσάμενοι, καὶ σπασάμενοι τὰ ἐγχειρίδια, τούτους μὲν τοὺς ἴσχοντας αὐτοῦ ταύτῃ συγκεντέουσι· αὐτοὶ δὲ ἤισαν δρόμῳ ἐς τὸν ἀνδρεῶνα. Οἱ δὲ μάγοι ἔτυχον ἀμφότεροι τηνικαῦτα [i] ἐόντες τε ἔσω, καὶ τὰ ἀπὸ Πρηξάσπεω γενόμενα ἐν βουλῇ ἔχοντες· ἐπεὶ ὦν εἶδον τοὺς εὐνούχους τεθορυβημένους τε καὶ βοῶντας, ἀνά τε ἔδραμον πάλιν ἀμφότεροι, καὶ ὡς ἔμαθον τὸ ποιεύμενον, πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο· ὁ μὲν δὴ αὐτέων φθάνει τὰ τόξα κατελόμενος· ὁ δὲ, πρὸς τὴν αἰχμὴν ἐτράπετο· [k] ἐνθαῦτα δὲ συνέμισγον ἀλλήλοισι· τῷ μὲν δὴ τὰ τόξα ἀναλαβόντι αὐτέων, ἐόντων τε [l] ἀγχοῦ τῶν πολεμίων, καὶ προσκειμένων, ἦν χρηστὰ οὐδέν· ὁ δ' ἕτερος τῇ αἰχμῇ ἠμύνετο· καὶ τοῦτο μὲν, [m] Ἀσπαθίνην παίει ἐς τὸν μηρόν· τοῦτο δὲ, [n] Ἰνταφέρνεα ἐς τὸν ὀφθαλμόν· καὶ ἐστερήθη μὲν τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐκ τοῦ τρώματος ὁ Ἰνταφέρνης, οὐ μέντοι ἀπέθανέ γε· τῶν μὲν δὴ μάγων [o] οὕτερος τρωματίζει τούτους· ὁ δὲ ἕτερος, ἐπεί τέ οἱ τὰ τόξα οὐδὲν [p] χρηστὰ ἐγίνετο, ἦν γὰρ δὴ θάλαμος ἐσέχων ἐς τὸν ἀνδρεῶνα, ἐς τοῦτον καταφεύγει,

runt, omnino ignari eorum quæ circa Prexaſpem acta esſent: ſed hæc inter eundum in medio itineris audierunt: eoque a via ſecedentes inter ſe colloquuti ſunt. Et Otanes quidem cenſuit propoſitum prorſus differri, neque tumeſcentibus rebus aggredi: Darius vero confeſtim ire, et quod decretum esſet peragere, neque ceſſare. Eis concertantibus apparuerunt ſeptem accipitrum paria, inſectantium duo paria vulturum, eosque vellicantium atque infeſtantium. Quod intuentes illi ſeptem, ſententiam Darii omnes comprobarunt; et mox freti avibus ad regiam cum fiducia perrexerunt.

77 Vbi ad portas adſuerunt, prout Darius ſenſerat, ita evenit, nam cuſtodes reveriti Perſarum primarios, nec aliquid huiusmodi ſuſpicantes ex his fore, admiſerunt miſſione divina inſtinctos; neque vel interrogavit quisquam. Vbi in aulam introgresſi ſunt, offendunt eunuchos qui erant a nunciis; et hos qua gratia venirent interrogaverunt; ſimulque inter percontandum ianitoribus minitabantur, quod istos ingredi permiſisſent: atque ulterius pergere volentes eosdem prohibebant. Isti ſe mutuo cohortati, eductis gladiis, eos a quibus arcebantur, ibidem ſimul trucidant; iidemque curſu in conclave contendunt. In eo tunc forte ambo magi agebant, et de iis quæ a Prexaſpe erant acta conſultabant.

78 Qui quum vidisſent tumultuantes eunuchos atque vociferantes, recurrerunt uterque: et quod fiebat animadvertentes, ad vires converſi ſunt: quorum unus occupat arcum, alter lanceam ſumit, atque inde adoriuntur invicem. Verum arcus ei qui illum ſumpſerat, quum hoſtes iuxta esſent, et arriperent, nulli uſui fuit: alter qui ſe lancea tuebatur, tum Aſpathinis femur percusſit, tum oculum Intaphernis; oculoque ex vulnere Intaphernes, non tamen et vita privatus est. Hos igitur alter magorum vulneravit: alter vero, quando arcus ei nulli uſui erat, in thalamum, qui erat conclavi contiguus, ſe proripuit, fores occluſurus. Sed il-

a Paris. A. B. Arch. V. Ald., στείχοντες *Med. Ask.* *b* Αὖτις *Arch. V.* *c Arch. V. Ald. Paris. A. B. Euſtath.*, ὑπερβαλλέεσθαι *M. Ask. Pasſ.*, commode minus. Mox μὴ δὲ *Ask.*, in *Arch.* μὴ δὲ οἱ δεόντων *Ald. Arch.*, meliora *Euſtath.*, haec adtingens, in Odysſ. p. 1441, 61. *d* Omittit *Ask.*, ſed τίλλοντά τε cum *Pasſ.* αἰγυπτῶν habet ex praecedentibus *Suidas*. *e Arch. V. Pasſ.* et mox, ᾔεσαν *Ald.* et alii: tum τεθαρηκ. *Arch. V.* *f* Ἐπιστάντες *Arch. V.* *g* Iidem cum *Pasſ.*, in aliis ἐπηρώτα. Paullo ſupra παρείησαν *Ald.* *h M. Pasſ. Ask.*, πυλωροῖσι *Ald.* et *Arch. V.* *i M. Pasſ. Ask. Arch. V.*, qui duo ἔσω: vulgo enclitica deficiebat et εἴσω legebatur. Statim Πρηξάσπεος *Ask.* *k* Ἔνθα *Arch. V.* *l M. Arch. Ask. V. Pasſ.*, olim ἀγχοῦ αὐτῷ τῶν. *m* Ἀσπαθύνην *Arch.*, Ἀσπαθίμην *Pasſ.* Ἀσπαθίνην *Vind.* et *Valla*. *n* Ἰνταφρένεα *Arch. V.* *o* Ὁ ἕτερος iidem. *p* Χρήσιμα *iidem* ex gloſſa cum marg. *Step.*

43. Ἐδίδοσαν αὖτις σφίσι λόγους] Mire blanditur *Arch.* et *Vind.* αὖτις, ut iterum rem ſecum reputarint, quo modo IV, 102. et ſuperiore libro C. 162. Abſtinui a mutatione, arbitrio aliis relicto. *Aldum* μὴ δὲ οἱ δεόντων — publicantem *H. Stephan.* Recenſ. Voc. Herod. p. 731. comiter in viam reduxit. Vide infra C. 127.

45. Ὑπερβαλλέεσθαι] Si teritur usu, quam vim hic tempus haberet futurum non exputo: Ὑπερβαλλέσθαι hinc excitat, et ſequentia, *καὶ μὴ οἰδεόντων τῶν πρηγμάτων ἐπιτίθεσθαι*, *Euſtathius* ad Od. B, p. 90, 43. verum minus apte τὸ Ὑπερβάλλεσθαι hic interpretabatur per διατρίβειν. Voluit Otanes *oportunitatem exſpectare rei gerendae*, ὑπερβάλλεσθαι, quod frequentius dicitur ὑπερτίθεσθαι, ſecundum *Ammonium* ſignificans, *τὸ ἐπιμένειν τὸν ἐπιτήδειον καιρὸν τῶν πράξεων*, neque cenſuit conſilium, quod ceperant, exſequendum, *dum res* adeo *esſent turbidae* — Ἐπιτίθεσθαι τοῖς πρήγμασι nimirum, hic non est *inſidiari*, ſed *res aggredi*: τοῖς πράγμασιν ἐπιχειρεῖν· ἀδυνάτοις ἐπιθέσθαι πράγμασιν, *Iſocratis* est ad Philipp. p. 90. A. et *Xenoph.* Ἀπομν. III, p. 453, 29. *Longino* περὶ Ὕψ. XV, 6. ἐπιτίθεσθαι φαντασίαις οὐκ ἄτολμος dicitur *Euripides*; Αἰσχύλου φαντασίαις ἐπιτολμῶντος ἡρωϊκωτάταις, ibid. §. 11. Ἐπιθέσθαι τῇ ποιήσει dixit *Eupolis*, in luculenta parte parabaſis, ut puto, quam nobis ſervavit *Stobaeus* Floril. p. 53. Nihil vetat illinc duo tresve decerptos trochaicos hic ponere ſcriptos emendatius, quam vulgo ſolent, aut etiam leguntur in Exc. *Grotii* p. 31. Ἢν δέ τις τῶν ἐνθάδ' ἀστῶν, μηδὲ ἓν χεῖρον φρονῶν, Συνεπιθῆται τῇ ποιήσει, πάνυ δοκεῖ κακῶς φρονεῖν. Μαίνεταί τε καὶ παραφρεῖ τῶν φρενῶν, τῷ σῷ λόγῳ. Cetera fortasſe non cadent in controverſiam: ad παραφρεῖ *Heſychius* comparetur, et *Theocriti* ὁ πάρφορος τήνω. ex Eid. XV, 8. Schol. ὁ ἀ[illegible], καὶ μάταιος, ἐκ μεταφορᾶς τῶν παρήρων ἵππων· [illegible] τῶν παρηόρων. VALCKEN.

56. Θείῃ [πομπῇ] χρεωμένους] Laurentius *Pompa*. Inſtinctum [illegible] divinum inpulſum ſcriptor voluit, uti L. I, 62. IV, 152. *Æſchylus* Agam. [illegible] πομπῷ Διὸς ξενίου. Apud *Suidam* in [illegible] ſcriptor incertus θηρίον αὐτοῖς πομπῇ κρείττονι [illegible] quo de loco *Abreſchius* ad *Æſchylum* L. [illegible] 23.

81. Θῶυ

et res ſucceſſit. Capita magorum ludibrio ſunt. Hinc odium in ceteros magos ac cædes in feſto hoc die. Post dies quinque deliberatum de imperio.

illuc duo de ſeptem cum eo ſimul irrumpunt, Darius et Gobryas: quum autem Gobryas esſet amplexus magum, Darius adſtans atque hærens, utpote in tenebris, præcavebat ne Gobryam feriret. Eum cernens Gobryas ocioſum adſtantem, interrogavit cur non uteretur manu. Reſpondenti Dario, *Sollicitus de te, ne feriam*, Tu vero, inquit Gobryas, vel per utrumque exige gladium. Cui Darius obtemperans, pugionis ictu adacto magum caſu
79 percusſit. Interfectis magis et capitibus eorum amputatis, eos qui ſaucii ex ſuis erant illic relinquunt, tum quod invalidi esſent, tum arcis tuendæ causſa; quinque eorum habentes magorum capita foras currunt cum vociferatione ac ſtrepitu: ceterosque Perſas compellando, rem geſtam exponebant, capita oſtentantes: et ſimul quicunque magorum ipsis occurrebat mactabant. Perſæ, cognito quod actum ab ſeptem istis erat ac dolo magorum, et ipsi facienda ſibi alia eiusmodi cenſuerunt; eductisque gladiis, ubicunque reperiebant magum, interficiebant, et, niſi noctis interventu cohibiti fuisſent, neminem magum reliquisſent. Hunc diem Perſæ maxime ſolennem publice obſervant, et in eo ingens celebrant feſtum, vocantes id Μαγοφόνια, *id est, magorum cædem*, quo die nulli mago fas est prodire in lucem, ſed cuncti ma-
80 gi ſe intra domum continent. Vbi reſedit tumultus, diesque quinque excesſere, ii, qui magos invaſerant, de omni rerum ſtatu conſultabant. Quorum orationes etſi apud nonnullos Græcorum fide carent, tamen huiusmodi fuerunt: Otanes hortabatur, ut rem Perſicam in medium deponerent, ita inquiens; Unum e nobis principem ſolum amplius fieri mihi non videtur: neque enim

γει, θέλων αὐτοῦ [a] προσθεῖναι τὰς θύρας· καί οἱ συνεσπίπτουσι τῶν ἑπτὰ δύο, Δαρεῖός τε καὶ Γωβρύης· [b] συμπλακέντος δὲ Γωβρύεω τῷ μάγῳ, ὁ Δαρεῖος [c] ἐπεστεὼς ἠπόρει, οἷα ἐν σκότεϊ, προμηθεόμενος μὴ πλήξῃ τὸν Γωβρύην· ὁρέων δέ μιν ἀργὸν [d] ἐπεστεῶτα ὁ Γωβρύης, εἴρετο ὅτι οὐ [e] χρῆται τῇ χειρί· ὁ δὲ εἶπε, „Προμηθεόμενος σέο, μὴ πλήξω.“ Γωβρύης δὲ ἀμείβετο, „Ὤθει καὶ δι' ἀμφοτέρων τὸ ξίφος.“ Δαρεῖος δὲ [f] πειθόμενος, ὦσέ τε τὸ ἐγχειρίδιον, καὶ ἔτυχέ κως τοῦ μάγου. Ἀποκτείναντες δὲ τοὺς μάγους, καὶ ἀποταμόντες αὐτέων τὰς κεφαλὰς, τοὺς μὲν τρωματίας ἑωυτῶν αὐτοῦ λείπουσι, καὶ ἀδυνασίης εἵνεκεν, καὶ φυλακῆς τῆς ἀκροπόλιος· οἱ δὲ πέντε αὐτέων ἔχοντες τῶν μάγων τὰς κεφαλὰς, [g] ἔθεον ἔξω, βοῇ τε καὶ πατάγῳ χρεώμενοι· καὶ Πέρσας τοὺς ἄλλους 192 ἐπεκαλέοντο, ἐξηγεόμενοί τε τὸ πρῆγμα, καὶ δεικνύοντες τὰς κεφαλάς· καὶ ἅμα ἔκτεινον πάντα τινὰ τῶν μάγων τὸν ἐν ποσὶ γινόμενον· οἱ δὲ Πέρσαι, μαθόντες [h] τότε γεγονὸς ἐκ τῶν ἑπτὰ, καὶ τῶν μάγων τὴν ἀπάτην, ἐδικαίευν καὶ αὐτοὶ ἕτερα τοιαῦτα ποιέειν· σπασάμενοι δὲ τὰ ἐγχειρίδια, ἔκτεινον ὅκου τινὰ μάγον εὕρισκον· εἰ δὲ μὴ νὺξ ἐπελθοῦσα ἔσχε, ἔλιπον ἂν οὐδένα μάγον· ταύτην τὴν ἡμέρην θεραπεύουσι Πέρσαι κοινῇ μάλιστα τῶν ἡμερέων· καὶ ἐν [i] αὐτῇ ὁρτὴν μεγάλην ἀνάγουσι, ἣ κέκληται ὑπὸ Περσέων [k] μαγοφόνια· ἐν τῇ μάγον οὐδένα ἔξεστι φανῆναι ἐς τὸ φῶς, ἀλλὰ κατ' οἴκους ἑωυτοὺς οἱ μάγοι ἔχουσι τὴν ἡμέρην ταύτην. Ἐπείτε δὲ κατέστη ὁ θόρυβος, καὶ [l] ἐκτὸς πέντε ἡμερέων ἐγένετο, ἐβουλεύοντο οἱ ἐπαναστάντες τοῖσι μάγοισι περὶ τῶν πρηγμάτων πάντων· καὶ ἐλέχθησαν λόγοι ἄπιστοι μὲν ἐνίοισι Ἑλλήνων, ἐλέχθησαν δ' ὦν. Ὀτάνης μὲν ἐκέλευε ἐς μέσον Πέρσῃσι καταθεῖναι τὰ πρήγματα, λέγων τάδε, „Ἐμοὶ δοκέει, ἕνα μὲν ἡμέων [m] μούναρχον μοῦνον μηκέτι „γε-

a Exſcripſit *Suidas* in *V.* et *Photius* in Lexic. mox συνεμπίπτ. *Arch.*, συνεπίπτουσι *Ask.*, συνεπιπίπτουσι Frag. *Paris.* *b* Συμπλεκέντος *Arch. Paſſ.* *c* Ἔτι ἑστεὼς *Arch. Paſſ.*, tum οἷον ἐν *Arch. V.*, ἐν σκότεϊ, ἠπόρει οἷα Fragm. *Paris.* *d* Ἑστεῶτα *Arch.* *e* Χρᾶται *Arch. Paſſ. Ask. V.* *f V. Valla* et Fragm. et *Paris. B.*, in aliis cum *Aldo* πυθόμενος. Mox ὦσε τὸ *M. Paſſ. Ask.*, ὦσέ τε τὸ *Arch. V. Ald. Paris. A. B.* quod malui. *g* Ἔθεον ἔξω *V. Arch. Valla*, vulgo ἔξω deſit. *h* Τό τε γεγον. *Ask.*, τὸ γεγον. alii. *i M. Paſſ. Ask. V. Arch. Paris. B.*, quorum tres ultimi ἄγουσι cum *Aldo*, quomodo I, 147. VIII, 65., ἀνάγουσι ceteri. olim ἐν αὐτῇ κοινῇ ὁρτήν. *k Med.* ora *Steph. Paſſ. Ask. Arch. V.*, Μαγοφονίαι *Ald.* et Edd. *l Arch. V. Valla*, olim ex *Aldo* ἐντός. *m* Μούναρχον μηκέτι ora *Steph. Arch. Vind. Paſſ.*

81. Θέλων αὐτοῦ προσθεῖναι τὰς θύρας] Nimis ſollicite quaeſivit *Portus*, utrum αὐτοῦ an αὐτῷ, in quod pronior est, ſcriptum fuerit olim. Neutrum locum habuit; thalami fores ſignantur. Bene *Kuhnius* auxilio *Noſtri* defendit *Diogen. Laërt.* II, 105. ἀλλὰ τὸ ΘΥΡΙΟΝ ΠΡΟΣΤΙΘΕΙΣ μετεῖχε Σωκράτους. Iungere potuerat ex *Lyſiae* Or. de Caed. Eratoſthen. p. 8. *Ed. Britan.* ἐκείνη δὲ ἀναστᾶσα καὶ ἀπιοῦσα ΠΡΟΤΙΘΗΣΙ τὴν ΘΥΡΑΝ. Atque hoc hactenus. Mox *Codd.* diſcors voluntas ambiguum τὸ συνεσπίπτουσι efficit, quod *Zonaras*, haec deſcribendo imitatus, praetulit, et prior eo *Plutarch.* T. II, p. 50. E.

81. Προσθεῖναι τὰς θύρας] His commodum uſus *Ioach. Kuhnius* aliis non intellectum explicuit *Diogen. Laërt.* II, 105. eo nomine laudatus *Kuſtero* ad *Ariſt.* Ἐκ. v. 420. E neutro *Pollux* enotasſet X, 25. ſed προσθεῖναι (τὰς πύλας) invenerat apud *Thucyd.* IV, c. 67. Ad illud *Lyſiae* (Or. I, p. 8.) προστίθησι τὴν θύραν — καὶ τὴν κλεῖν ἐφέλκεται comparat *Salmas.* hoc *Petronii* e cap. 94. *adduxit repente oſtium cellae, —— exemitque raptim clavem. Lucian.* de Paras. T. II, p. 878. τὴν θύραν τοῦ δωματίου προστίθησι. *Pauſan.* II, p. 195. ἀναπεπταμένας ἔχοντες —— προσθεῖναι τὰς θύρας. *Adducere oſtium* Graece dicebatur συνεπάγειν τὴν θύραν *opponere ianuam*, vel *adponere* (ſi tamen hoc Romanis fuit in uſu,) προσθεῖναι. VALCKEN.

88. Δαρεῖος δὲ πειθόμενος] Vel coecus videat, πυθόμενος conſiſtere hac in vicinia non posſe. Laudo *Io. Fridericbum*, illud in Magophonia ſecutum. Non male, eti laxius, *Iuſtinus* I, 9. *Quorum alterum Gobryas medium amplexus, cunctantibus ſociis, ne ipsum pro mago transfoderent, quia res obſcuro loco gerebatur, vel per ſuum corpus adigi mago ferrum iusſit.* Conſimilia alii, omnes uno ex fonte. Quod vero mox narrationem voce ἔξω auxerim, excuſabunt ſchedae et rerum ſeries. Certe ἔθεον ἔξω principes, cum foras ſe proriperent, ut populo, quid magis factum fuisſet, oſtentarent.

6. Μαγοφόνια] Optime *Gronovius* ex *Med.*, addicentibus aliis. Poſtulabat regula, praeſcripta L. I. C. 148., *Agathias*que L. II, p. 47. A. Utrique *Io. Fridericbus* paruit. Quod brevi ſequetur, καὶ ἐντὸς πέντε ἡμερέων —— nimis est anguſtum, nihilque certi finit: ſequor ſcriptorum fidem.

12. Ἐλέχθησαν δ' ὦν] *Nihilominus*: οὐδὲν ἧσσον ab aliis adhibetur in talibus; aut etiam in fine periodi, ἐλέχθησαν δὲ diceretur, vel ἐλέχθησαν δ' ὅμως· ſed ita ſolet *Herodotus*, praeſertim ubi rem narrat minus credibilem, vel incertam: IV, c. 5. ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες, λέγουσι δ' ὦν. IV, c. 82. ἔλεξε, οὔτε εἰ ψευδόμενος οὔτε εἰ ἀληθέα λέγων ἔχω ἀτρεκέως εἰπεῖν, ἔλεξε δ' ὦν. Qui *Herodotum* tanquam *fabulatorem* traducunt, ſuam quisque Helenam mirati, ſaepe minus attendunt ad minutas istas loquendi formulas; quas diligenter expresſit *Pauſanias*, fabulis, quas enarrat, minime fidem adhibens. VALCKEN.

15. Μούναρχον μοῦνον] Ad exemplum ſcripsit *Homeri*, ut erat Ὁμηρικώτατος *Herodotus*. Qualia ſaepius attigerat, multa collegit Homerea huius generis *Euſtath.* ad Od. T. p. 699. *Euſtathii* commentariis uſus *Henr. Stephanus* diligentisſime in Append. de D. A. nonnulla dedit p. 87. In ſermone quoque quotidiano vis nativa ſaepius in compoſitis negligebatur: huc pertinent ζώπυρα πυρὸς· IV. *Maccab.* VIII, 12. Βουκόλια

ποιέεσθαι· οὔτε γὰρ ἡδὺ, οὔτε ἀγαθόν. εἴδετε μὲν γὰρ τὴν Καμβύσεω ὕβριν ἐπ' ὅσον [a] ἐπεξῆλθε, μετεσχήκατε δὲ καὶ τῆς τοῦ μάγου ὕβριος. κῶς δ' ἂν εἴη χρῆμα κατηρτημένον μουναρχίη, τῇ ἔξεστι [b] ἀνευθύνῳ ποιέειν τὰ βούλεται; καὶ γὰρ ἂν τὸν ἄριστον ἀνδρῶν πάντων στάντα [c] ἐς ταύτην τὴν ἀρχὴν, ἐκτὸς τῶν ἐωθότων νοημάτων [d] στήσειε. ἐγγίνεται μὲν γάρ οἱ ὕβρις ὑπὸ τῶν παρεόντων ἀγαθῶν, φθόνος δὲ ἀρχῆθεν [e] ἐμφύεται ἀνθρώπῳ. δύο δ' ἔχων ταῦτα, ἔχει πᾶσαν κακότητα. τὰ μὲν γὰρ ὕβρει κεκορημένος ἔρδει πολλὰ καὶ ἀτάσθαλα, τὰ δὲ, φθόνῳ. καίτοι ἄνδρα γε τύραννον, [f] ἄφθονον ἔδει εἶναι, ἔχοντά γε πάντα τὰ ἀγαθά. τὸ δ' ὑπεναντίον [g] τούτου ἐς τοὺς πολιήτας πέφυκε. φθονέει γὰρ τοῖσι ἀρίστοισι περιεοῦσί τε καὶ ζώουσι, χαίρει δὲ τοῖσι κακίστοισι τῶν ἀστῶν. διαβολὰς δὲ [h] ἄριστος ἐνδέκεσθαι. [i] ἀναρμοστότατον δὲ πάντων. ἤν τε γὰρ αὐτὸν μετρίως θωυμάζῃς, [k] ἄχθεται ὅτι οὐ κάρτα θεραπεύεται. ἤν τε θεραπεύῃ τις κάρτα, ἄχθεται ἅτε [l] θωπί. τὰ δὲ δὴ μέγιστα ἔρχομαι ἐρέων. νόμαιά τε κινέει πάτρια, καὶ βιᾶται γυναῖκας, κτείνει τε [m] ἀκρίτους. πλῆθος δὲ ἄρχον, πρῶτα μὲν, οὔνομα πάντων κάλλιστον ἔχει, ἰσονομίην. δεύτερα [n] δὲ, τούτων τῶν ὁ μούναρ-
193 χος, ποιέει οὐδέν. [o] πάλῳ μὲν ἀρχὰς ἄρχει, ὑπεύθυνον δὲ ἀρχὴν ἔχει, βουλεύματα δὲ πάντα ἐς τὸ κοινὸν ἀναφέρει. τίθεμαι ὦν γνώμην, μετέντας ἡμέας μουναρχίην, τὸ πλῆθος ἀέξειν. ἐν γὰρ τῷ πολλῷ ἔνι τὰ πάντα." Ὀτάνης μὲν δὴ ταύτην τὴν γνώμην ἐσέφερε. Μεγάβυζος δὲ ὀλιγαρχίῃ ἐκέ-

nim id aut iucundum eſt, aut bonum. Nam et inſolentiam Cambyſis noviſtis, quo proceſſerit, et partem ſenſiſtis inſolentiæ. Quomodo autem res apta habeatur monarchia, cui licet pro libidine agere quæ vult impune? quæ virum, etiamſi optimus omnium fuerit, tamen, quum in illa poſitus eſt, extra conſuetos abiecerit ſenſus? Quippe quum præter invidiam ab initio ingenitam homini, ingeneretur ex præſentibus bonis inſolentia. Itaque hæc duo habens, omnem malitiam habet; partim enim ſatiatus inſolentia, multa et atrocia committit; partim per invidiam. At enim vir tyrannus, ut qui omnia bona obtineat, debebat ſine livore eſſe: verum contrario modo is comparatus eſt erga populares ſuos, ſiquidem eorum optimis quibusque, qui ſuperſtites ſunt atque vivunt, invidet, deterrimis civium delectatur: calumnias etiam admittere optimus eſt. Hoc autem omnium indecentisſimum eſt. Nam ſive mireris eum modeſte, offenditur quod non effuſe colatur, ſive effuſe colat quis, offenditur, quippe adulatorem exiſtimans. Et ut exequar dicendo quæ maxima ſunt, iura patriæ labefactat, feminis vim affert, et indemnatos interimit. At quum dominatur multitudo, primum quidem nomen obtinet omnium pulcherrimum, iuris æquabilitatem: deinde vero nihil eorum agit, quæ unus omne imperium tenens, nam magiſtratus ſorte regit, tum adminiſtrationum rationem reddit: omnia denique conſilia in commune refert. Itaque dico pro ſententia nobis monarchiam ſeponentibus multitudinem auctum ire, in multo enim inſunt omnia. Otanes quidem hanc ſententiam dixit. 81 Megabyzus autem

a Ἐξῆλθε marg. *Steph. V. Arch.*, tum μετέσχετε *V. Arch.* ſequentem orationem exſcripſit *Stob.* Serm. XVII. p. 545. *b M. V. Paſſ. Ask. Stob.*, olim ἀνευθύνως. *c Stob. Arch. Vind. Ald.*, in *Medic. Paſſ. Ask.* τὴν ἀρχὴν non ſunt. *d* Στήσει *Arch. V.* *e Paſſ. Ask. Stob.*, in *Med.* ἐνφύεται ita ut literae ν. ſit ſuper poſita litera μ., ab *Aldo* venit ἐνεμφύεται abſurde: in *Arch.* hiatus eſt, negligentia ſcribae. *f* Citat *Thom. Mag.* in *V.*, ἄφθονον *Arch.* ignorat. *g* Τούτῳ *Vind. Arch.* *h* Ἄριστος *Arch.*, et ἐνδέχεσθαι *Geſnerus* ad marg. *Stobaei*: Vulgo ἄριστον· quod addebatur ἡγέεται *Stob.* non novit, nec *Ald. Arch. Paſſ. Med.*; olim erat ἐνδέκεσθαι ἡγέεται. *i* Ἀναρμοστότατον *Arch.*, ἀναρμόστατον *Stob.* Edit. Venetae. *k* Ἀπέχθεται ora *Steph.* ex *Aldo*. *l* Θωπείαν. τὰ *Paſſ. Ask. M. Stob. Arch.* tres *Paris.*, ab *Aldo* venit θωπείαν ἡγούμενος. Verum in *Stobaei* prima editione ἅτε θωπὶ et *Arch.*, forſan etiam *Valla*. *m V. Paſſ. Ask. Stob.*, ἀκρίτως *Ald.* et alii: in *Arch.* deſideratur. Mox ἰσοτιμίην *Stobaeus*. *n* Omittit *Arch.* *o M. Stob. Paſſ. Ask.*, alii πάλῳ μὲν γάρ.

βοῶν, *Ioëlis* I, 18. σαρκοφαγοῦσι σάρκας *Diodori Sic.* V, c. 39. Nonnihil hinc diſtant iſta eiusdem *Diodori*, σαρκοφαγεῖν ἀνθρώπους· θρεμματοτροφεῖν ἀγέλας βοσκημάτων· σιδηροφορεῖν πελέκεις. VALCKEN.

22. Κῶς δ' ἂν εἴη χρῆμα κατηρτημένον] Scribi quoque potuit κατηρτυμένον vel κατηρτισμένον. Quae hinc ſequuntur Otanis Herodotei deſcripſit *Stobaeus* p. 345. *Herodotus* de tribus rerum publicarum ſpeciebus, *quae populi, quae paucorum, quae unius poteſtate regerentur*, ut loquitur *Quinctilianus*, ea facit Otanem, Megabyzum, Dariumque dicentes, quae pro ſingulis dici poſſe viderentur, aut ab aliis dicta meminiſſet. VALCKEN.

22. Κῶς δ' ἂν εἴη χρῆμα &c.] Elegans, ſed communis de tyrannide disquiſitio, nihil cedens Euripideis in Suppl. v. 428. Οὐδὲν τυράννου δυσμενέστερον πόλει Ὅπου τὸ μὲν, et quae ſuccedunt. Iuſtisſimum mox τῇ ἔξεστι ἀνευθύνῳ —. De Romanorum dictatore ap. *Dionyſium* Antiq. VI. p. 370. ἐς ΑΝΕΥΘΥΝΩ χρώμενος ἐξουσίᾳ καὶ βουλὴν καὶ δῆμον ἀναγκάσει et in *Suidae* Ἀνεύθυνος· nam ad dictatorem fragmentum pertinere, credibile fit. Statim στάντα ἐς ταύτην τὴν ἀρχὴν Herodoteum videri, *Stobaeus* et MSS. oſtendunt. Ceterum haec diſputatio in oculis *Plutarchi* fuit T. II, p. 826. E.

28. Φθόνος δὲ ἀρχῆθεν ἐμφύεται] Facilitatem Cl. Viri miror. Vidit verum; tenere, *Herodoto* ſaltem reddere, noluit. Invidia inſita plerisque mortalium eſt et adquiritur amplior. Alia in re *Euſebius* ap. *Stob.* Serm. XLI, p. 270. ὅκως μὴ — ὀλιγωρίη καὶ ἀνασκησίη ἀρετῆς ψυχαῖς τῶν κατὰ πόλιν ΕΜΦΥΗι. Inſolentiam autem ſive ὕβριν tyrannidis ſuſcitabulum et fomentum haberi, *Sophocles* Oed. Tyr. v. 883. Ὕβρις φυτεύει Τύραννον, ὕβρις κ. λ., ne alios adnumerem, teſtimonio eſt, uſusque firmat.

36. Διαβολὰς δὲ ἄριστος ἐνδέκεσθαι] Saepe de librariorum editorumque perverſo iudicio querela iteratur. Nunc inſigne licentiae ſpecimen, ut *Plautinum* uſurpem, ſpecitur. *Ald.*, *Camerarius*, *Stobaeus* et ſchedae habebant ἄριστον ἐνδέκεσθαι. de ſuo *H. Steph.* admenſus eſt ἡγέεται. Quanto lenius et elegantius *Arch.*, ἄριστος ἐνδ. ſine inutili fulcimento? Porro plures MSS. ἄχθεται ἅτε θωπείαν, cui *Aldus* ἡγούμενος adſtruxit. Additamentis nunc locus nullus. Cui enim bono? Eccum aliud: *Stobaei* et *Arch.* ἅτε θωπὶ, itidem in θωπείαν imperite flexerunt. Habet in more *Herodotus* ἄχθεσθαι τῇ ἀρχῇ et hoc de genere alia ſtruere, uti II, 103. et 175. Θὼψ aſſentator blandus eſt, cuius et λόγοι θῶπες ex *Euripidis* Syleo *Philoni Iud.* Adv. Flacc. p. 979. E. Legat. ad Cai. p. 1015. D., θῶπες καὶ ἀπατηλοὶ *Procopio* B. Perſ. II, 30. Rem ipsam ſi velis, conſentiet *Dio Chryſoſt.* Or. VI, p. 97. Denique κτείνει ἀκρίτους ſincerum *Codd.* praeſtant. Culta profecto ſunt quae ſimili in disquiſitione conduxit *Theophylactus* Παιδ. Βασιλικῆς C. 8. et 9.

44. Ἰσονομίην] Erunt fortasſe, qui *Stobaei* ἰσοτιμίην eligent, *Herodoto* vetante. Otanes ὁ Πέρσῃσι ἸΣΟΝΟΜΙΗΝ σπεύδων [illegible] C. 83. et Maeandrius ad Samios ἸΣΟΝΟΜΙΗΝ ὑμῖν προαγορεύω C. 142. In populari ſtatu [illegible] iuris inter omnes aequabilitas. *Euripid.* Suppl. [illegible] ἔ, τ' ἀσθενὴς, Ὁ πλούσιός τε τὴν δίκην ἴσην [illegible] et [illegible] *Hyperides* ex verſione *Rutilii Lupi* L. II. de [illegible] Sentent. p. 7. *Non ſimile eſt vivere in aequa civitate, ubi ius legibus valeat: et devenire ſub unius tyranni imperium, ubi ſingularis libido dominatur.* *Livii* memorabilia L. II, 3. non exſcribo. Praeclare erudita ſunt quae *Valckenarius* noſter ſuper hac ἰσότητι ad Tragici Phoeniſſ. v. 541. p. 199.

53. Τὰ

tem imperio paucorum monebat permittere, his verbis; Quæ Otanes dixit de abolenda tyrannide, ea ſint dicta a me quoque: ſed quatenus hortabatur potentiam deferri ad multitudinem, ab optima erravit ſententia. Etenim inutili cœtu nihil est neque inſipientius, neque inſolentius. Itaque eos qui tyranni inſolentiam fugiunt, ad intemperantis plebis recidere inſolentiam, nequaquam tolerandum est. Nam tyrannus, ſiquid facit, intelligens facit: at plebi hoc adest, ut nihil intelligat, quo enim pacto intelligat, qui neque edoctus est, neque quidquam honeſtum novit, neque domeſticum? et qui incidens pellit negotia ſine mente torrenti flumini ſimilis? Quare ſiqui male conſultum Perſis cupiunt, ii ſtatu populari utantur: nos vero conventu virorum optimorum delecto, ad eos imperium deferamus, nam inter eos et ipsi erimus, et ex optimis viris credibile est optima exiſtere conſilia. Hanc Megabyzus ſententiam dixit.

82 Tertio loco ſuam Darius, inquiens, Quæ Megabyzus dixit, quatenus ad ſtatum popularem pertinent, recte mihi videtur dixiſſe: quatenus autem ad ſtatum paucorum, non recte, propoſitis enim tribus ſtatibus, et his omnibus optimis, ut optime imperet populus, optime pauci, optime unus, inter hæc multo antecellere hoc poſtremum ſentio, imperio enim unius viri qui optimus ſit, nihil melius queat esſe. Hoc enim animo utens ſine reprehenſione multitudinem po-

ἐκέλευε ἐπιτράπειν, λέγων τάδε, „ Τὰ μὲν Ὀτάνης εἶπε, τυραννίδα παύων, λελέχθω κἀμοὶ ταῦτα· τὰ δ' ἐς τὸ πλῆθος [a] ἄνωγε φέρειν τὸ κράτος, γνώμης τῆς ἀρίστης ἡμάρτηκε· ὁμίλου γὰρ ἀχρηίου οὐδέν ἐστι ἀξυνετώτερον, οὐδὲ [b] ὑβριστότερον· καίτοι τυράννου ὕβριν φεύγοντας ἄνδρας, ἐς δήμου ἀκολάστου ὕβριν πεσέειν, ἐστὶ οὐδαμῶς ἀνασχετόν· ὁ μὲν γὰρ, εἴ τι ποιέει, γινώσκων ποιέει· τῷ δὲ [c] οὐ γινώσκειν ἔνι· κῶς γὰρ ἂν γινώσκοι; ὃς οὔτ' ἐδιδάχθη, οὔτε οἶδε καλὸν οὐδὲν, οὐδ' οἰκήϊον· ὠθέει τε ἐμπεσὼν τὰ πρήγματα ἄνευ νόου, χειμάῤῥῳ ποταμῷ ἴκελος· δήμῳ μὲν νυν οἳ Πέρσῃσι [d] κακὸν νοέουσι, οὗτοι χράσθων· ἡμεῖς δὲ ἀνδρῶν τῶν ἀρίστων ἐπιλέξαντες ὁμιλίην, τούτοισι [e] περιθέωμεν τὸ κράτος· ἐν γὰρ δὴ τούτοισι καὶ αὐτοὶ ἐνεσόμεθα· ἀρίστων δὲ ἀνδρῶν εἰκὸς ἄριστα βουλεύματα γίνεσθαι." Μεγάβυζος [f] μὲν δὴ ταύτην γνώμην ἐσέφερε. Τρίτος δὲ Δαρεῖος [g] ἀπεδείκνυτο γνώμην, λέγων, „ Ἐμοὶ δὲ τὰ μὲν εἶπε Μεγάβυζος, ἐς τὸ πλῆθος ἔχοντα, δοκέει ὀρθῶς λέξαι· τὰ δ' ἐς ὀλιγαρχίην, οὐκ ὀρθῶς· τριῶν γὰρ προκειμένων, καὶ πάντων τῷ λόγῳ ἀρίστων ἐόντων, δήμου τε ἀρίστου, καὶ ὀλιγαρχίης, καὶ [h] μουνάρχου, πολλῷ τοῦτο προέχειν λέγω· ἀνδρὸς γὰρ ἑνός τοῦ ἀρίστου οὐδὲν ἄμεινον ἂν φανείη· γνώμῃ γὰρ τοιαύτῃ χρεώμενος, ἐπιτροπεύοι ἂν ἀμωμήτως τοῦ πλήθεος· [i] σιγῷτό τε ἂν βουλεύματα ἐπὶ δυσ-

„ με-

a Ἄνωγε κελεύων φέρειν *Arch. V.* b *M. Arch. Paſſ. Ask.* et gloſſator San-Germanenſis: ὑβριστικώτερον *Ald. V.* et tres *Paris.*; tum καὶ τοι τυρ. *Arch.* optime: τοὶ aberat Edd. c *Ald. M. Arch. Paſſ. Ask.*, οὐδὲ γινώσκ. *Paris. B. V.* et Edd. ſuperiores. d Κακῶς *V. Arch.*, et poſterior νοσέουσι. e Περιθείομεν *Ald.* f Μὲν νυν ora *Steph.*, in *Arch. V.* μὲν ταύτην ἐσεφ., poſterius etiam *Paſſ. Ask.*, olim εἰσεφ. g Ἀπεδείκνυε *Vind. Arch.*; Quae ſequuntur *Stobaeus* Serm. XLV. p. 524. deſcripsit. h Μουναρχίης *Arch.* i Σιγῷ τότε *Ask. Ald. Stob.*, errore ſcribentium.

53. Τὰ δὲ —— ἄνωγε φέρειν] Quia praeceſſit τὰ μὲν —— τυραννίδα παύων, maluit Cl. *Pauw* ἀνώγων φέρειν. Qui ſi in MSS. ἄνωγε κελεύων — latere noviſſet, ſibi fuiſſet haud dubie gratulatus. Id ego arbitrio legentium trado, non utique prorſus futile, neque vulgato detraho. De plebis multitudine δῆμος συνοίκημα ἀχαριτώτατον VII, 157. Apud *Suidam* οὐδὲν ΥΒΡΙΣΤΙΚΩΤΕΡΟΝ ὄχλου· quo prior adſirmari huius loci ſcriptio videbatur; at praeſtantior nova. Ipse Grammaticus in Ὑβριστότερος testem adpellat *Xenophontem* Κ. Παιδ. V, p. 147. C.

58. Τῷ δὲ οὐ γινώσκειν ἔνι] Celeb. viri adnotationem confuſiorem animadverto. *Aldus* et *Camerarius* id, quod legitur, vulgaverunt: a *Stephano* est οὐδὲ γινώσκ. De plebis in adminiſtrandis rebus inſcitia non diſſimilia *Euripides* Suppl. v. 417. *AEſchines* Δῆμος γάρ, ἀχάριστον, εὐψίκορον, ὠμὸν, βάσκανον, ΑΠΑΙΔΕΥΤΟΝ, Dial. III, 17. Non addo alia elogia, ſed haud efficacem καλὸν inter et οἰκήϊον obpoſitionem haberi.

60. Οὔτε οἶδε καλὸν οὐδὲν, οὐδ' οἰκήϊον] Sic ſcripta commodam vix admittunt interpretationem. Saepius opponuntur εἰδέναι, ſive νοῆσαι, et διδαχθῆναι· ut ap. *Xenoph.* Ἑ. V, p. 334, 14. ἢ αὐτὸς νοήσας ἢ διδαχθεὶς ὑπό του. *Soph.* Oed. T. v. 714. *Pauſan.* V, p. 410. ἐξευρόντα αὐτὸν, ἢ καὶ ὑπ' ἄλλου διδαχθέντα: ſicut ap. *Platonem* plus ſemel, *Archytas Stobaei* p. 270, 8. Δεῖ ἢ μαθόντα παρ' ἄλλου ἢ αὐτὸν ἐξευρόντα — ἐπιστάμονα γενέσθαι· eadem *Archytae* et plura dedit *Iamblichus* MS. περὶ τῆς κοινῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης. Huc pertinet et nobile *Heſiodi* dictum Ἐ. καὶ Ἡ. v. 291. quod interpretantur *Cicero* pro A. Cluent. c. 31. atque ita *Livius* XXII, c. 29. *eum primum esſe virum, qui ipse conſulat quid in rem ſit; ſecundum eum qui bene monenti obediat: qui nec ipse conſulere, nec alteri parere ſciat, eum extremi ingenii esſe.* In poſtremam claſſem populus Megabyzo videretur reiiciendus, ὃς οὔτε — ἐδιδάχθη, οὔτε οἶδε καλὸν οὐδὲν, οὐδ' οἰκήϊον, *qui nihil pulcri honeſtique novit aut ab aliis edoctus, aut a ſe ipse quod ſit proprium.* Literis aliquot, quae male fuerant repetitae, reiectis, ſic iſta capienda iudico; atque οἶδε οὐδὲν οἰκήϊον, idem eſſe ac οὐδὲν οἶδεν οἴκοθεν, id est ἐξ αὑτοῦ. Quando tamen tres quatuorve iunguntur interdum negationes, ne litera pereat, forſan erit qui hic ſcribi malit: οὔτε οἶδε καλὸν, οὐδ' οὐδὲν οἰκ. advocato *Platone* in Theaet. p. 180. A. ἧττον αὐτοῖς ἔνι ἢ τὸ μηδέν· μᾶλλον δὲ ὑπερβάλλει τὸ οὐδ' οὐδέν. VALCKEN.

62. Χειμάῤῥῳ π. ἴκελος] Ὁ δῆμος ὠθέει ἐμπεσὼν· τὰ πρήγματα ἄνευ νόου. Talis *Populus* illis omnibus videri debuit, quibus inconſulta concionum innotuerat Graeciae temeritas, Oratoribus in primis quotidie concionem habentibus, aut agentibus cum populo; qui ad iudicandum impetu temerario ductis ſaepe cedendum, atque ex Antigone *Sophoclis* (v. 727.) didicerant: παραῤῥείθροισι χειμάῤῥοις ὅσα Δένδρων ὑπείκει κλῶνας ὡς ἐκσώζεται. *Cicero* Herodoteis inſtar erit commentarii in Or. pro Cn. Plancio, toto cap. 4. ibid. c. 6. *illae*, inquit, *undae comitiorum, ut mare profundum et immenſum, ſic effervescunt quodam quaſi aeſtu, ut ad alios accedant, ab aliis autem recedant.* Sicut iſto loco, ter alibi *Cicero*, pro L. Murena c. 17. de Provinc. Conſul. c. 16. pro Milone c. 2., inſignem locum reſpexit, qui *Camerarium* et *Abramum* non latuit, *Demoſthenis* c. Aeſch. Falſae Legat. p. 229. ubi videri voluit non ipse dicere, quid ſibi de ſuperbis dominis videretur, ſed ſuam ipsius ſententiam artificioſe Philippo contribuit, quem oſores Atticae libertatis docerent: ὡς ὁ μὲν δῆμός ἐστιν ὄχλος, ἀσταθμητότατον πρᾶγμα τῶν ἁπάντων, καὶ ἀσυνθετώτατον, ὥσπερ ἐν θαλάττῃ κῦμα ὡς ἂν τύχοι κινούμενον, κ. τ. λ. ſic iſta, partim ab aliis adiutus, legenda cenſeo. Praeter ceteros, *Demoſthenis* locum expreſſerunt oratores ſuo aevo nobiliſſimi, *Ariſtides* T. III, p. 78. et *Dion Chryſ.* Or. III, p. 44. C. Eiusdem quoque meminerat *S. Ioannes Chryſ.* Oper. T. III, p. 50. B. De multis unicum ponam incerti *Comici* dictum ex *Dione Chryſ.* p. 368. δῆμος ἄστατον κακὸν, Καὶ, θαλάσσῃ πάνθ' ὅμοιον, ὑπ' ἀνέμου ῥιπίζεται. VALCKEN.

74. Πολλῷ τοῦτο προέχειν] Cave τοῦτον melius opineris. Adſolent in ſimilibus ita. Δῆμος, ἀχάριστον — *AEſchines*, videlicet χρῆμα. Mox καὶ ἐν τούτῳ — ὅσῳ ἐστὶ τοῦτο ἄριστον i. e. *Monarchia.* et C. 83. ὡς ἡ μουναρχίη κράτιστον, tum τὸ τοιοῦτο περιστέλλειν. Quae continuo ſuccedunt σιγῷτό τε ἂν — morari *H. Stephanum* non debuerant. In monarchia ſemper tectiora in hoſtes conſilia et expeditiora; quae multitudini committuntur, plenae rimarum, hac atque illac perfluunt, uti Comicus. Vide *S. Pufendorfium* I. N. et Gent. VII, 5.

81. Αὐ-

„μενέας ἄνδρας οὕτω μάλιστα· ἐν δὲ ὀλιγαρχίῃ, πολλοῖσι ἀρετὴν ἐπασκέουσι ἐς τὸ κοινὸν, ἔχθεα [a] ἴδια ἰσχυρὰ φιλέει ἐγγίνεσθαι· αὐτὸς γὰρ ἕκαστος βουλόμενος κορυφαῖος εἶναι, γνώμῃσί τε νικᾷν, ἐς ἔχθεα μεγάλα ἀλλήλοισι ἀπικνέονται· ἐξ ὧν στάσιες ἐγγίνονται· ἐκ δὲ τῶν στασίων, φόνος· ἐκ δὲ τοῦ φόνου, ἀπέβη ἐς μουναρχίην· καὶ ἐν τούτῳ διέδεξε [b] ὅσῳ ἐστὶ τοῦ-
194 το ἄριστον· δήμου τε αὖ ἄρχοντος ἀδύνατα μὴ οὐ κακότητα [c] ἐγγίνεσθαι· κακότητος τοίνυν ἐγγινομένης ἐς τὰ κοινὰ, ἔχθεα μὲν οὐκ ἐγγίνεται [d] τοῖσι κακοῖσι, φιλίαι δὲ ἰσχυραί· οἱ γὰρ κακοῦντες τὰ κοινὰ, [e] συγκρύψαντες ποιεῦσι· τοῦτο δὲ τοιοῦτο γίνεται, ἐς ὃ ἂν [f] προστάς τις τοῦ δήμου τοὺς τοιούτους παύσῃ· ἐκ δὲ αὐτῶν θωυμάζεται οὗτος δὴ ὑπὸ τοῦ δήμου· θωυμαζόμενος [g] δὲ ἂν ὧν ἐφάνη μούναρχος ἐών· καὶ ἐν τούτῳ δηλοῖ καὶ οὗτος ὡς ἡ μουναρχίη κράτιστον. ἑνὶ δὲ ἔπει πάντα συλλαβόντα εἰπεῖν, κόθεν ἡμῖν ἡ ἐλευθερίη ἐγένετο; καὶ τεῦ δόντος; κότερα παρὰ δήμου, ἢ ὀλιγαρχίης, ἢ [h] μουνάρχου; ἔχω τοίνυν γνώμην, ἡμέας ἐλευθερωθέντας διὰ ἕνα ἄνδρα, τὸ [i] τοιοῦτο περιστέλλειν· χωρίς τε τούτου, πατρίους νόμους μὴ λύειν ἔχοντας εὖ· οὐ γὰρ ἄμεινον." Γνῶμαι μὲν δὴ τρεῖς αὗται [k] προεκέατο· οἱ δὲ τέσσερες τῶν ἑπτὰ ἀνδρῶν προσέθεντο ταύτῃ· ὡς δὲ ἑσσώθη τῇ γνώμῃ ὁ Ὀτάνης, „Πέρσῃσι ἰσονομίην σπεύδων ποιῆσαι, ἔλεξε ἐς μέσον αὐτοῖσι τάδε, Ἄνδρες στασιῶται, δῆλα γὰρ δὴ ὅτι δεῖ ἕνα γέ τινα ἡμέων βασιλέα γενέσθαι ἤ τοι κλήρῳ γε [l] λαχόντων, ἢ ἐπιτρεψάντων τῷ Περσέων πλήθεϊ τὸν ἂν [m] ἐκεῖνοι ἕλωνται, ἢ ἄλλῃ τινὶ μηχανῇ· ἐγὼ μέν νυν ὑμῖν οὐκ ἐναγωνιεῦμαι· οὔτε γὰρ ἄρχειν, οὔτε ἄρχεσθαι [n] ἐθέλω· ἐπὶ τούτῳ δὲ ὑπεξίσταμαι τῆς ἀρχῆς, ἐπ᾽ ᾧ τε ὑπ᾽ οὐδενὸς ὑμέων [o] ἄρξομαι, οὔτε αὐτὸς ἐγὼ, οὔτε οἱ ἀπ᾽ ἐμεῦ αἰεὶ γινόμενοι." τούτου εἴπαντος [p] ταῦτα ὡς συνεχώρεον οἱ ἓξ ἐπὶ τούτοισι, οὗτος μὲν δή σφι οὐκ

populi curet, taceanturque ſic præcipue conſilia in viros infeſtos capta. At in ſtatu paucorum, quum plures virtuti incumbant in publicum, vehementia privata odia excitari conſuerunt, quum enim quisque princeps eſſe optet, et conſiliis vincere, ad ingentes inter ſe inimicitias evadunt. Ex quibus ſeditiones exiſtunt, e ſeditionibus cædes, e cædibus ad unius imperium devenitur, et hac re monſtravit, quantum ſit hoc præſtantisſimum. Iam vero, plebe imperante, fieri non poteſt, quin malitia intret: ingreſſa malitia in rempublicam malis quidem illis odia non exiſtunt, ſed amicitiæ validæ, qui enim rempublicafn corrumpunt, mutuo ſe occultant: idque tamdiu fit, dum aliquis populo præpoſitus tales homines compeſcat; quem propter iſta populus admiratur. Hic quum admirationi eſt, tunc vere monarchus oſtenditur, declarans etiam in hoc monarchiam eſſe præſtantisſimum. Atque ut uno verbo omnia comprehendens dicam, unde nobis libertas extitit? et a quo data? a populone, an oligarchia, an monarcho? Ego igitur ſentio, nos per unum virum liberatos, debere illud ipſum complecti; et præter hoc leges patrias bene conſtitutas non diſſolvere: non enim melius. Hæ tres dictæ fuerunt ſenten- 83
tiæ, et ex ſeptem illis quatuor huic asſenſerunt. Otanes, qui iuris æquabilitatem facere Perſis ſtudebat, ubi ipſius ſententia reiecta eſt, apud eos ita in medium loquutus eſt, Viri ſocii, videlicet neceſſe eſt unum aliquem e nobis regem fieri, ſive forte ſortiamur, ſive permittamus Perſarum multitudini quem illi elegerint, ſive qua alia ratione; equidem ego inter vos non contendam, quippe qui neque præeſſe volo, neque regnari. Et hac lege cedo imperio, ut a nullo veſtrum regner aut ipſe ego, aut ullus unquam meorum poſterorum. Otane hæc loquuto, poſtquam ceteri ſex eius poſtulatis asſenſerunt, ita hic in aliis non contendens, e me-

a Abeſt ab *Arcb.* et *Valla*, mox αὐτῶν γὰρ marg. *Stepb.* *b* *Stob. Arcb. V. Paſſ. Aſk. Paris. B.*, ὅσῳ *Ald.* et Edd., levi differentia: ſed ſequor. *c* *Arcb. V. Stob.*, ἐγγενέσθαι alii: paullo ante ἀδύνατον *Stob.* *d* *M. Arcb. Stob. Paſſ. Aſk. V.*, ab aliis κακοῖσι aberat. *e* Συγκρύψ. *Arcb.*, συγκύψαντες egregie *Stob.* ex Edit. prima. *f* Προστάτις *Stob.* *g* Δὲ *Stepb.* ora, *Arcb. Aſk. V.* In *Stob.* οὗτος δὴ ὑπὸ τοῦ δήμου θωυμαζ., ἐφάνη ἐὼν μούν., *Aſk.* vero et *Paſſ.* ἐφάνη ὁ μούναρχος ſive ἐών. *h* Μουναρχίης *Arcb.* tum παρὰ δήμου ſine τοῦ idem et *V. Stob.*, quibus accedo. *i* Τοιοῦτον *Arcb.* *k* *M. Aſk. Paſſ.*, προεκέατο *Arcb.*, προσκέατο *Ald. Paris. A.* *l* Λαχόντα *Vind. Arcb.* bene. *m* Ἐκεῖνο ἕληται ora *Stepb. V. Paſſ. Aſk.*, ἐὰν ἐκεῖνος ἕληται *Arcb.*; tum ἢ ἄλλῃ τινὶ μηχανῇ iidem omnes cum *Paris. A. B.*, vulgo ἢ ἄλλην τινὰ μηχανήν. *n* Θέλω *Arcb. V.* *o* Ἄρχεσθαι iidem, haud prave. *p* *M. Paſſ. Aſk.*; ταῦτα omittunt *Arcb. V.*, alioqui conſentanei.

81. Αὐτὸς γὰρ ἕκαστος] Noxium αὐτῶν γὰρ *Stobaei* etiam margini *Geſnerus* adlevit. Αὐτὸς ἕκαστος πρῶτος eſt VIII, 10. et C. 123. αὐτὸς ἕκαστος δοκέων ἄριστος γενέσθαι. Eum in modum *AEneas* Tactic. C. 4., levi macula ſpurcus, ὡς πρὸς φίλους ΑΥΤΟΥΣ ΕΚΑΣΤΟΣ δοκῶν ὕστερον παραγίνεσθαι. Quid dederit, cuilibet adparet; ſequens quoque multitudinis numerus moleſtus recordato Salluſtiani *coepere ſe quisque magis extollere* et L. VII, 144. non erit.

91. Συγκρύψαντες ποιεῦσι] Hoccine idem ac *mutuo ſe occultant?* Non opinor. Obtegunt fortasſis furta, rapinas, flagitia, technasque. Saltem *occultantes faciunt.* At aliud voluit, a *Stobaeo*, MSS., qui nunc durant, antiquiore, fideliter cuſtoditum: συγκύψαντες ποιεῦσι, *in idem incumbentes* et conſentientes *faciunt*, uti VII, 145. εἰ ΣΥΓΚΥΨΑΝΤΕΣ τὠυτὸ πρήσσοιεν πάντες. *Ariſtophanes* Equit. v. 850. τοῦτο δ᾽ εἰς ἕν ἐστι ΣΥΓΚΕΚΥΦΟΣ· ubi Critici bene, ὁμονοοῦσιν ἑαυτοῖς καὶ συμπνέουσι. Venit hoc quoque in ingenioſam Cl. *Abreſchii* coniecturam. Quod apud eumdem autem *Stobenſem* προστάτις τοῦ δήμου, fuit olim προστάτης, quo *Plato* in demonſtratione, ὡς μεταβαίνει τύραννις ἐκ δημοκρατίας, ſaepius utitur L. VIII. Rep. p. 566.

93. Ἐκ δὲ αὐτῶν] Scripſerat forſan: ἐκ δὲ αὖ τῶνδε θωυμάζεται οὗτος δὴ ὑπὸ τοῦ δήμου· θωυμαζόμενος δὲ ἂν ὧν ἐφάνη μούναρχος ἐών. Ut praepoſitio ἀνὰ a verbo ἐφάνη, vocula ὧν interiecta, per tmeſin uſitatam *Herodoto* fuerit ſeiuncta: ἐκ τῶνδε ſignificaret *poſtea*, noto praepoſitionis uſu, de quo dedit egregia perdoctus Theologus *Io. Pearſonus* in Vind. *Ignat.* p. 372. VALCKEN.

9. Ἤ τοι κλήρῳ γε λαχόντων] *Sive forte ſortiamur* Latina, quae metuo ut ex Graecis bona ſint. Hoc *AEſchyli* vide Eumen. v. 33. ἴτων πάλῳ λαχόντες, ὡς νομίζεται. *Eant ſorte lecti.* Rurſus VII. C. Theb. v. 128. *Philo Iud.* Conſtit. Princip. p. 722. Οὐ τοίνυν προσήκει δεσπότας — ἀποφαίνειν τοὺς ΚΛΗΡΩι ΛΑΧΟΝΤΑΣ. Iam forte legi plures, ut regnarent haud poterant, verum [illegible] duntaxat, Otane liquido ſignificante. Q[illegible] ex *Arcb.* et *Vind.* κλήρῳ γε λαχόντα *forte* [illegible] probamus? Ita IV, 94. τὸν πάλῳ λαχόντα [illegible] ἀποπέμπουσι. *AEſchylus* VII. C. Theb. v. 55. ὡς πάλῳ λαχὼν ἕκαστος —. At hoc alii viderint. [illegible] in MSS. turbantur ſtatim, ex generis et numeri enallage, ſatis obvia et propoſita ad *Diodori* II, 19., natales acceperunt. Placet ἢ ἄλλῃ τινὶ μηχανῇ, ex formula, cui ſaepe repetitum *Lyſias* μήτε τέχνῃ, μήτε μηχανῇ μηδεμιᾷ concinit.

e medio abiit alio ſeſſum. Atque ad hunc usque diem ſola hæc familia inter Perſas libertatem retinet, et in tantum regnatur, quantum ipſa vult, leges Perſarum non
84 transgrediens. Ceteris autem iſtorum ſeptem de rege iuſtiſſime deligendo conſultantibus, viſum est, ſi ad aliquem ex ipſorum numero regnum perveniret, Otanem donari debere peculiariter eiusque deinceps univerſos poſteros tum Medica quotannis veſte, tum omni alio magnificentiæ genere apud Perſas honorificentiſſimo. Quæ ideo decreverunt ei donanda, quod primus rem agitaverat, et ipſos in cœtum coëgerat. Et hæc quidem decora Otani decreverunt: illa vero in commune, ut regiam introire unicuique e ſeptem ſine internuncio liceret, niſi forte cum uxore cubaret rex: neve regi fas eſſet aliunde quam e familia coniuratorum uxorem ducere. De regno autem hunc in modum; ut ſub ortum ſolis conſcenſis equis, dum in ſuburbio vectarentur, cuius equus ſonum
85 primus edidiſſet, is regnum obtineret. Erat autem Dario equiſo, vir ſolers, nomine OEbares: ad quem Darius, postquam e cœtu digreſſi ſunt, ita inquit. OEbares, de regni negocio ſic inter nos convenit: cuius equus ſub ipſum ſolis ortum equis conſcenſis ſonum primus ediderit, is regno potiatur. Nunc igitur ſiquid ſolertiæ habes, commiſcere, ut nos obtineamus hoc decus, et nemo alius. Reſpondet OEbares, o Here, ſi in hoc verſatur tibi ut rex ſis vel non, de hoc ne esto ſollicitus, et bonum habeto animum; certe ante te rex nemo futurus est, eiusmodi habeo medicamenta. Si igitur, inquit Darius, habes istiusmodi commentum, adest tempus eo utendi, nec differendi rem, utpote craſtino die nobis est certamen. Hæc ut audivit OEbares, ita facit: Ubi nox advenit, unam equarum quam equus Darii maxime adamabat, iſtam in ſuburbium adductam alligat: tum equum Darii inducit: eumque ſæpius circumduxit prope equam identidem feminæ appropinquans, ac

οὐκ ἐνηγωνίζετο, ἀλλ' ἐκ τῦ μέσου κατῆστο· καὶ νῦν αὕτη ἡ οἰκίη διατελέει μούνη ἐλευθέρη ἐοῦσα Περσέων, [a] καὶ ἄρχεται τοσαῦτα ὅσα αὐτὴ θέλει, νόμους οὐκ ὑπερβαίνουσα τοὺς Περσέων. Οἱ δὲ λοιποὶ τῶν ἑπτὰ ἐβουλεύοντο ὡς βασιλέα δικαιότατα στήσονται· καί σφι ἔδοξε, Ὀτάνῃ μὲν καὶ τοῖσι ἀπὸ Ὀτάνεω αἰεὶ γινομένοισι, ἢν ἐς ἄλλον τινὰ τῶν ἑπτὰ [b] ἔλθῃ ἡ βασιληΐη, ἐξαίρετα δίδοσθαι ἐσθῆτά τε Μηδικὴν ἔτεος ἑκάστου καὶ τὴν πᾶσαν δωρεὴν ἣ γίνεται ἐν Πέρσῃσι τιμιωτάτη· [c] τοῦδε δὲ εἵνεκεν ἐβουλεύσαντό οἱ δίδοσθαι ταῦτα, ὅτι ἐβούλευσέ τε πρῶτος τὸ πρῆγμα, καὶ συνέστησε αὐτούς· ταῦτα μὲν δὴ Ὀτάνῃ ἐξαίρετα· τάδε δὲ ἐς τὸ κοινὸν ἐβούλευσαν, παριέναι ἐς τὰ βασιλήϊα πάντα τὸν βουλόμενον τῶν ἑπτὰ ἄνευ ἐσαγγελέος, ἢν μὴ τυγχάνῃ εὕδων μετὰ γυναικὸς βασιλεύς· γαμέειν δὲ μὴ ἐξεῖναι ἄλλοθεν τῷ βασιλέϊ ἢ ἐκ τῶν [d] συνεπαναστάντων· περὶ δὲ τῆς βασιληΐης 195
ἐβυλεύσαντο τοιόνδε· ὅτευ ἂν ὁ ἵππος ἡλίυ [e] ἐπανατέλλοντος πρῶτος φθέγξηται ἐν τῷ προαστείῳ, αὐτῶν ἐπιβεβηκότων, τῦτον ἔχειν [f] τὴν βασιληΐην. Δαρείῳ δὲ ἦν ἱπποκόμος, ἀνὴρ σοφὸς, τῷ οὔνομα ἦν Οἰβάρης· πρὸς τῦτον τὸν ἄνδρα, ἐπεί τε διελύθησαν, ἔλεξε Δαρεῖος τάδε, „ Οἴβαρες, ἡμῖν δέδοκται „ περὶ τῆς βασιληΐης ποιέειν [g] κατὰ τάδε· ὅτευ ἂν ὁ „ ἵππος πρῶτος φθέγξηται ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνιόντι, „ αὐτῶν ἐπαναβεβηκότων, τῦτον ἔχειν τὴν βασιληΐην. „ νῦν ὦν εἴ τινα [h] ἔχεις σοφίην, μηχανῶ ὡς ἂν ἡμεῖς σχῶμεν τῦτο τὸ γέρας, καὶ μὴ ἄλλος τις." ἀμείβεται Οἰβάρης τοῖσδε, „ Εἰ μὲν δὴ, ὦ δέσποτα, ἐν τύτῳ τοί [i] ἐστι ἢ βασιλέα εἶναι ἢ μὴ, θάρσεε τύτου „ εἵνεκε, καὶ θυμὸν ἔχε ἀγαθόν· ὡς βασιλεὺς ὐδεὶς „ ἄλλος πρὸ σεῦ ἔσται· τοιαῦτα ἔχω φάρμακα." λέγει Δαρεῖος, „ Εἰ τοίνυν τι τοιοῦτον ἔχεις σόφισμα, ὥρη „ μηχανᾶσθαι, καὶ μὴ ἀναβάλλεσθαι· ὡς τῆς ἐπιούσης ἡμέρης [k] ὁ ἀγὼν ἡμῖν ἐστι· ἀκύσας ταῦτα ὁ Οἰβάρης, ποιέει τοιόνδε· ὡς ἐγίνετο ἡ νὺξ, τῶν θηλέων ἵππων μίην, τὴν ὁ Δαρείυ ἵππος ἔστεργε μάλιστα, ταύτην ἀγαγὼν ἐς τὸ προάστειον, κατέδησε, καὶ ἐπήγαγε τὸν Δαρείου ἵππον· καὶ τὰ μὲν πολλὰ [l] περιήγαγε ἀγχῦ τῇ ἵππῳ, [m] ἐγχρίμπτων τῇ

a Καὶ οὔτε ἄρχεται πλὴν τοσαῦτα *Arch. Vind.* *b* Ἔλθοι *Paſſ. Ask.*, et Ὀτάνεος ſupra *Vind.* et *Ald.* *c* Τούτου δὲ *Arch. V.*, tum ἐβουλεύσαντό οἱ quod malui: olim ἐβούλευσάν οἱ. *d* Συναναστάντων *Arch. V.*, et ἐβουλεύσαντο alii ἐβούλευσαν. *e* Ἐπανατείλαντος *iidem.* *f* Τὴν Καμβύσεω βασ. *Valla* cum *Arch. V.* *g* Abest *Vind.* *h M. Paſſ. Ask. Arch.*, in *Ald.* et aliis ἔχοις, mox ἡμεῖς ἔχωμεν *Arch. V.* *i* Ἐστὶ ἡ βασιληΐη, θάρσεε ora *Steph.* *k* Deſit articulus *Arch.* *l* Περιῆγεν id. et *Vind.* *m* Ἐγχρίπτων τῇ θελέῃ *Arch.*, poſterius et *Paſſ. Ask.* cum *Corintho.* Vulgo τῇ θηλέϊ.

18. Ἀλλ' ἐκ τοῦ μέσου κατῆστο] Simillimum L. I. C. 46.; κατῆστο, ἐκατέατο et κατήμενος Ionum ſunt. Dictio ipſa non vult *ex medio abire alio ſeſſum*, ſed e medio ſecedere et partium eſſe neutrarum, qui uſus opportunius alibi valebit. Elegans est *Arch.* et *Vind.* καὶ οὔτε ἄρχεται, πλὴν τοσαῦτα —. Nec cultum minus, cui ſuus ſupra locus, ἐπ' ᾧ τε — ἄρχεσθαι. At manum abſtineo.

26. Καὶ τὴν πᾶσαν δωρεὴν] Haec recurrunt extremo hoc libro. Cuiusmodi autem dona fuerint, docte *Barn. Briſſonius* Regn. Perſ. I, 144. examinavit. *Medicam* veſtem, Acanthiis honoris ergo a Xerxe datam L. VII. c. 116. habet.

31. Ἄνευ ἐσαγγελέος] Expreſſit hunc locum *Scriptor* libelli de Syr. Dea p. 472. ubi Rex ad Combabum: ἀπίξεαι παρ' ἡμέας ἄνευ ἐσαγγελέος, οὐδέ τις ἀπέρξει σε ἡμετέρης ὄψιος, οὐδ' ἢν γυναικὶ ἅμα εὐνάζωμαι· hanc Proceres Herodotei conſtituerant exceptionem: ἢν μὴ τυγχάνῃ εὕδων μετὰ γυναικὸς βασιλεύς. VALCKEN.

35. Ἐβούλευσαν τοιόνδε] Sermonis ſtudioſiſſimo hic quidem certe ſyllaba debet reſtitui, quam deſcribentis praetermiſit incuria: ἐβουλεύσαντο τοιόνδε, *re inter ſe deliberata conſtituerunt*: ponitur enim pro βουλευσαμένοις ἔδοξεν αὐτοῖς, vel συνεθήκαντο, prout legitur c. 86. *Iuſtinus: pactique inter ſe ſunt, ut, —— cuius equus inter ſolis ortum hinnitum primus edidiſſet, is rex eſſet.* In his conveniſſe *Cteſiae* videtur cum *Herodoto*; forſan ex *Hellanico*, multum diverſa traduntur in *Scholiis* ad *AEſchyli* Perſ. v. 776. VALCKEN.

35. Ἐβουλεύσαντο τοιόνδε] Hoc utilius et genio linguae congruentius in conſtitutione de regno, ſicuti et paullo ſuperius. Conf. I, 73. VIII, 101. Videntur autem matutinum legiſſe tempus, quod ſolem orientem Perſae venerarentur. Εἶναι γὰρ αὐτοῖς νόμον τὰς τοῦ ἡλίου ἀνατολὰς προσκυνεῖν ἑκάστῃ ἡμέρᾳ in *Procopii* B. Perſ. I. C. 3.

46. Εἰ — ἐν τούτῳ τοί ἐστι] Sententiam expreſſit *Zonaras* p. 129. A. θάῤῥει, ὦ δέσποτα, ἔφη, ὡς σὴ ἔσται ἡ βασιλεία· apud *Iuſtinum* Dario *de regno ſollicito equi cuſtos ait, ſi ea res victoriam moraretur, nihil negotii ſupereſſe. Herodoti* formam loquendi, εἰ — ἐν τούτῳ τοί ἐστι ἢ βασιλέα εἶναι, ἢ μή· proximum accedit hoc *Eurip.* Iphig. Taur. v. 1057. τἄμ' ἐν ὑμῖν ἐστιν, ἢ καλῶς ἔχειν, Ἢ μηδὲν εἶναι. *Herod.* VI, c. 109. ἐν σοὶ νῦν Καλλίμαχέ ἐστι, ἢ καταδουλῶσαι Ἀθήνας, ἢ ἐλευθ. Paulo plenius *Andocides* de Myſt. p. 6, 18. ὅπως ἐν ἐκείνῳ εἴη ὅντινα βούλοιτο Ἀθηναίων φάναι τῶν ἀνδρῶν τούτων εἶναι, ὅντινα δὲ μὴ βούλοιτο λέγειν ὅτι οὐκ ἦν *Lyſias* p. 201 ἐν ὑμῖν δ' ἐστὶ, πότερον χρὴ τούτους ἰσχυροὺς ἢ μηδενὸς ἀξίους εἶναι. VALCKEN.

50. Ὥρη μηχανᾶσθαι καὶ μὴ &c.] Sumtum fortaſſe ex nobili *Bacchylidae* Οὐχ ἕδρας ἔργον, οὐδ' ἀμβολᾶς. Sicuti ὡς —— ὁ ἀγὼν ἡμῖν ἐστι ad Proverbii modulum, Νῦν γὰρ ἐστ' ἀγὼν aut πλησίον ὁ ἀγών· de quibus nunc nihil, niſi culte a magno viro, *Is. Caſaubono* explicita eſſe ad *Suetonii* Neron. C. 45.

57. Ἐγχρίμπτων τῇ θηλέῃ] *Arch.* ἐγχρίπτων non ſprevimus

τῇ θηλέῃ· τέλος δὲ, ἐπῆκε ὀχεῦσαι [a] τὴν ἵππον. Ἅμ' ἡμέρῃ δὲ διαφαυσκούσῃ, οἱ ἓξ, κατὰ συνεθήκαντο, [b] παρῆσαν ἐπὶ τῶν ἵππων· διεξελαυνόντων δὲ κατὰ τὸ προάστειον, ὡς κατὰ τοῦτο τὸ χωρίον [c] ἐγίνοντο ἵνα τῆς παροιχομένης νυκτὸς κατεδέδετο ἡ θήλεα ἵππος, ἐνθαῦτα ὁ Δαρείου ἵππος προσδραμὼν ἐχρεμέτισε· ἅμα δὲ τῷ ἵππῳ τοῦτο ποιήσαντι, ἀστραπὴ ἐξ [d] αἰθρίης καὶ βροντὴ ἐγένετο· ἐπιγενόμενα δὲ ταῦτα τῷ Δαρείῳ, ἐτελέωσέ μιν, ὥσπερ ἐκ συνθέτου τευ γενόμενα· οἱ δὲ, καταθορόντες ἀπὸ τῶν ἵππων, [e] προσεκύνεον τὸν Δαρεῖον ὡς βασιλῆα. Οἱ μὲν δὴ φασὶ τὸν Οἰβάρεα ταῦτα μηχανήσασθαι· οἱ δὲ, τοιάδε· καὶ γὰρ ἐπ' ἀμφότερα λέγεται ὑπὸ Περσέων, ὡς τῆς ἵππου ταύτης τῶν ἄρθρων ἐπιψαύσας τῇ χειρὶ, [f] ἔχει αὐτὴν κρύψας ἐν τῇσι ἀναξυρίσι· ὡς δὲ ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνιόντι [g] ἀπίεσθαι μέλλειν τοὺς ἵππους, τὸν Οἰβάρεα τοῦτον [h] ἐξείραντα τὴν χεῖρα, πρὸς τοῦ Δαρείου ἵππου τοὺς μυκτῆρας προσενεῖκαι· τὸν δὲ, αἰσθόμενον, [i] φριμάξασθαί τε καὶ χρεμετίσαι. Δαρεῖός τε δὴ ὁ Ὑστάσπεος βασιλεὺς ἀπεδέδεκτο, καί οἱ ἦσαν ἐν τῇ Ἀσίῃ πάντες κατήκοοι, πλὴν Ἀραβίων, Κύρου τε καταστρεψαμένου, καὶ ὕστερον αὖτις Καμβύσεω. Ἀράβιοι δὲ οὐδαμὰ κατήκουσαν [k] ἐπὶ
196 δουλοσύνῃ Πέρσῃσι, ἀλλὰ ξεῖνοι ἐγένοντο, παρέντες Καμβύσεα ἐπ' Αἴγυπτον· ἀεκόντων γὰρ Ἀραβίων, οὐκ ἂν [l] ἐσβάλλοιεν Πέρσαι ἐς Αἴγυπτον· γάμους τε τοὺς

ac tandem permiſit aſcendere. Poſtero die, 86
quum illuceſceret, ſex Perſæ ex convento
adfuerunt equis inſidentes, et quum in ſuburbio ultro citroque vectarentur, ubi ad locum iſtum pervenerunt, ubi ſuperiore nocte equa fuerat alligata, ibi Darii equus accurrens hinnitum edidit: et equo id exſequuto protinus ſulgur ſereno cœlo tonitruque extitit. Hæc quum Dario ſupervenisſent, eum inaugurarunt, tanquam ex compoſito quodam evenientia, nam ceteri ex equis deſilientes Darium ut regem
adoraverunt. Sunt qui hoc dicant OEba- 87
rem fuiſſe machinatum, ſunt qui illud, utroque enim modo refertur a Perſis. Volunt namque OEbarem attrectatis manu huius equæ genitalibus, ipſam manum intra ſubligacula tenuiſſe abditam: et ſub ipſum ſtatim ſolis ortum, quum equi digresſuri eſſent, eam extuliſſe, et naribus equi Darii admoviſſe, eumque ad odoris ſenſum infre-
muiſſe atque hinniſſe. DARIUS itaque, Hy- 88
ſtaſpis filius, declaratus eſt rex: eique omnes Aſiani audientes dicto fuerunt, præter Arabas, a Cyro et poſtea rurſus a Cambyſe ſubacti; Arabes vero a Perſis nunquam in ſervitutem redacti ſunt, ſed hoſpites extiterunt, transmittentes Cambyſem in AEgyptum: quippe quibus invitis haudquaquam invaſisſent Perſæ AEgyptum. Da-

a Τὸν *V. Arch. Ask. Paſſ.*, mox διαφαυσκ. *V. Arch.*, alii διαφωσκ. *b* Παρῆισαν iidem et διελαυνόντων. *c* Ἐγίνοντο ora *Steph. V. Arch. Paſſ. Ask.*, vulgo ἐγέν. *d* Αἴθρης *Arch.* *e* *M. Ask. Paſſ. V. Arch.*; *Aldus* et alii προσέκυνεόν μιν male: porro ὡς βασιλῆα negligunt *Arch. V. Paſſ. Valla.* *f* *Ald. Paris. A. B. V. Arch.*, in *Med. Paſſ. Ask.* ἔχοι, ſine cauſſa. *g* Ἀπίεσθαι *Arch.* *h* Ἐξείραν τ. χ. προσένεικε πρὸς *Arch.* *i* Habet hinc *Suidas* in *V.*, ſed *Arch.* φριμᾶσθαι. *k* *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 933. *l* Ἐσβάλοιεν *Arch. V.*

vimus ad ſuperioris Muſae C. 60. *Portus* τῇ θηλέῃ habet in Ἐγχρίμπτειν ex coniectura, ſed bona: nam θηλέην amat dialectus I, 192. II, 41. III, 102. VII, 58, neque aut *Euſtathio* in Hom. p. 546, 42. aut G. *Corintho* latuit.

59. Ἅμ' ἡμέρῃ δὲ διαφωσκούσῃ οἱ ἓξ] *Poſtero die ubi primum illuxit ſex illi* ——, *Zonaras*: ἕωθεν δὲ τῶν ἑπτὰ παραγενομένων· dare quoque debuerat τῶν ἓξ, ſed alterum poſuit, eorum immemor quae de Otane legerat olim in excerpendo praetermiſſa: *Platonem* mirarer, cur de LL. III. p. 695. D. ſcripsiſſet, πάλιν εἰς Πέρσας ἐλθεῖν τὴν ἀρχὴν διὰ Δαρείου καὶ τῶν ἑπτά· dare potuerat διὰ Δαρείου αὐτοῦ ἑβδόμου· dederat forte καὶ τῶν ἓξ —. In iſta formula legitur infra L. IX, c. 44. ἅμ' ἡμέρῃ δὲ διαφαυσκούσῃ. Codices ſi variant, vix conſtitui poterit, utrum dederit Noſter: ad *Diodori Sic.* XIII, c. 18. τῆς ἡμέρας ὑποφωσκούσης, vid. *Weſſelingius.* Aliorum in his fuere locutiones, ὡς ἡμέρα, vel ὡς ἕως ὑπέφαινε· *prima luce*, *primo luci*, et *ubi primum diluculaeret*: vid. *Gellius* N. A. II, 29. p. 200. 201. *Io. Fr. Gronov.* et VII, c. 1. ubi *noctis* legitur *extremo*, *priusquam diluculaeret*: ὄρθρου βαθέος· tempus memorat *Plato* ἀπ' ὄρθρου μέχρι περ ἂν ὁ ἥλιος ἀνίσχῃ, LL. XII. p. 951. D. VALCKEN.

59. Ἅμ' ἡμέρῃ δὲ διαφαυσκούσῃ] Sic ἅμα ἡμέρῃ διαφαυσκούσῃ L. IX, 44., ἥλιος ἐπιφαύσκων doctus *Iobi* interpres C. XXXI, 26. Apud alios ἡμέρας ὑποφωσκούσης, aut τῇ ἐπιφωσκούσῃ *Matth.* C. XXVIII, 1., nec concordi ubique ſcriptura, de qua ad *Diodori* XIII, 18. Quod praeterea in Codd. παρῆισαν ἐπὶ τῶν — vulgato concedit nihil. Ἧκεν ἐπ' ἵππου IX, 43., *Sophocl.* Oedip. Col. v. 305. Αἰτναίας ἐπὶ πώλου βεβῶσαν. Talia urbem *albis equis introiit* in Neron. *Suetonii*, et poëtae *per medias in equis itque reditque vias.* Plura Cl. *Burmannus* ad *Ovidii* Art. Am. L. I, 214.

66. Ἐτελέωσέ μιν] Laurentius *compotem voti fecit*; Quod nunc in Latinis, debetur viro celeberrimo. Simile Auctoris *Epiſt. ad Hebr.* C. II, 10. τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων ΤΕΛΕΙΩΣΑΙ *Th. Beza* recte accepit. Statim e MSS. quae exſulant ὡς βασιλῆα, ſi conſenſus foret, posſent illic relinqui: Sollemnis certe principum προσκύνησις acceſſione illa non egebat. At vide *Polyaen.* VII, 9. et *Valer. Maxim.* VII, 3. Ext. 2.

72. Ἔχει αὐτὴν κρύψας] Recte cepit *Zonaras*, cui dicitur OEbares τὴν χεῖρα κρύπτειν ἐν τῇ ἀναξυρίδι. Κρύψας ἔχει ponitur pro κρύπτει, vel ἔκρυψεν, in *Euripidis* Danaë v, 40. Hec. v, 1012. πέπλων ἐντὸς ἢ κρύψασ' ἔχεις; *Heſiodus* Ἔ. κ. Ἡ. v, 42. Κρύψαντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισι. *Pauſan.* v, p. 408. ἔχειν ἀποκρύψαντα ὑπὸ τὴν ψάμμον. x, p. 832. ὁμοῦ τῷ χρυσίῳ κατακρύψαντα ἔχειν αὐτόν· ſed in his tamen ἔχειν ſuam quoque vim exſerit; in multis huius generis non item, de quibus ad Phoen. v, 712. VALCKEN.

76. Φριμάξασθαι τ. κ. χ.] Eadem verba retinuit *Zonaras*: Φριμάξασθαι hinc enotatum in *Gloſſ. Herod.* et *Suida* redditur per φρυάξασθαι· quod uſitatius erat *de equo*; cum alterum eximie *de hirco* diceretur. VALCKEN.

76. Δαρεῖός τε δὴ ὁ Ὑστάσπεος] Cl. *Abreſchius* Δαρεῖός γε δὴ — *Darius quidem certe.* Arabes, quum omnis Aſia a Cyro et Cambyſe domaretur, aut illi domandi in conatu esſent, illorum in ditionem non venerunt, *Diodoro* L. II, 1. concordante. Atque illud eſt, quod olim Deus O. M. Ismaëli et poſteris recepit *Genes.* C. XVI, 11, 12., cuius illi fructum promisſi uberrimum abſtulerunt habentque, liberi, ſui iuris, ἀδούλωτοι. Prorſus eximie eruditi Britanni et cum cura ſuper ea nationis libertate Tom. XVII. p. 829. Hiſtoriae Catholicae *Ed. Belg.*

83. Γάμους τε τοὺς πρώτους ἐγάμεε] Quatuor hic memorat uxores Darii; duas, praeter illas, alibi: vere tamen, opinor, ſcriptum fuit *Iuſtino* I, c. 10. *Principio regni Cyri Regis filiam in matrimonium recepit, regalibus nuptiis regnum firmaturus, ut non tam in extraneum translatum, quam in familiam Cyri reverſum videretur.* De duabus unius tantum meminit *Atosſae*, cuius, prae ceteris uxoribus, altera etiam Cyri filia, mulieris in aula Darii potentisſimae, praecipua ſemper habita fuit ratio; quod variis documentis demonſtrat *Herod.* et VII, c. 3. ἡ Ἄτοσσα, inquit, εἶχε τὸ πᾶν κράτος, *regnum obtinebat Atoſſa.* Ibid. c. 2. traditur, antequam perveniſſet ad imperium Darius, ex filia Gobryae *tres* ſuſcepiſſe filios; Rex factus Perſarum, ex Atoſſa *quatuor.* Hoc loco motus *Schol.* ad *AEſchyli* Perſ. v. 719., Ἡρόδοτος, ait, ζ' φησὶ Δαρείου παῖδας εἶναι· addens, Ἑλλάνικος δὲ ια. Atqui totidem ille apud *Herod.* reperire potuiſſet, quin imo XII, in tranſcurſu pleroſque memoratos Darii filios. Praeter pellices, ſex habuit Darius uxores legitimas, atque ex his ſingulis liberos etiam mares procreavit; praeterquam ex Otanis filia *Phaedyma*, quae Magi fraudem patefecerat. Ex *Gobryae filia* tres ſuſcepit filios Darius: natu maximus fuit Ἀρ-

τε

Darius matrimonia primaria ex Perſis auſpicatus eſt, ductis duabus Cyri filiabus, Atoſſa, quæ ante Cambyſi fratri et poſtea mago nupſerat, et Artyſtona virgine. Præterea alteram Smerdis, filii Cyri, filiam, nomine Parmyn, nec non filiam Otanis duxit, quæ magum prodiderat. Idem, viribus omni ex parte ſtabilitis, ante omnia effigiem fecerat quam lapideam ſtatuit, cui inerat animal, vir eques, inſcriptis in hæc verba litteris, DARIVS, HYSTASPIS FILIVS, TVM EQVI VIRTVTE, (cuius nomen legebatur) TVM OEBARIS EQVISONIS, PERSARVM REGNVM ADEPTVS

89 EST. His apud Perſas actis, viginti provincias, quas ipſi ſatrapeias vocant, conſtituit: earumque ſingulis præſides præfecit, deſcriptis quæ ei penderentur tributis per nationes, et nationibus finitimos adtribuens, et ſupergrediens vicinos, remotiores gentes alias aliis dividens. Provincias autem et tributorum reditus annuos hunc in modum diſtribuit. Aliis quidem argentum afferentibus iniungebatur Babylonico pondere talentum adferre: qui aurum, Euboico. Valet autem Babylonicum talentum ſeptuaginta minas Euboicas. Etenim ſub Cyro atque deinde ſub Cambyſe nihildum fuerat circa tributa inſtitutum, ſed munera afferebantur. Ob hanc tributi ordinationem

τοὺς πρώτους ἐγάμεε Πέρσῃσι ὁ Δαρεῖος, Κύρου μὲν δύο θυγατέρας, Ἄτοσσάν τε καὶ Ἀρτυστώνην· τὴν μὲν Ἄτοσσαν, προσυνοικήσασαν Καμβύσῃ τε τῷ ἀδελφεῷ καὶ αὖτις τῷ μάγῳ· τὴν δὲ Ἀρτυστώνην, παρθένον· ἑτέρην δὲ Σμέρδιος τοῦ Κύρου θυγατέρα ἔγημε, τῇ οὔνομα [a] ἦν Πάρμυς· ἔσχε δὲ καὶ τὴν τοῦ Ὀτάνεω θυγατέρα, ἣ τὸν μάγον κατάδηλον ἐποίησε· δυνάμιός τε πάντα οἱ ἐπιπλέατο, πρῶτον μέν νυν τύπον ποιησάμενος λίθινον, ἔστησε, ζῶον δέ οἱ ἐνῆν, ἀνὴρ ἱππεύς· ἐπέγραψε [b] δὲ γράμματα λέγοντα τάδε, ΔΑΡΕΙΟΣ Ὁ ΥΣΤΑΣΠΕΟΣ ΣΥΝ ΤΕ ΤΟΥ ΙΠΠΟΥ ΤΗ ΑΡΕΤΗ, τὸ οὔνομα λέγων, ΚΑΙ ΟΙΒΑΡΕΟΣ ΤΟΥ ΙΠΠΟΚΟΜΟΥ, ΕΚΤΗΣΑΤΟ ΤΗΝ ΠΕΡΣΕΩΝ ΒΑΣΙΛΗΙΗΝ. Ποιήσας δὲ ταῦτα ἐν Πέρσῃσι, ἀρχὰς κατεστήσατο εἴκοσι, τὰς αὐτοὶ καλέουσι σατραπηΐας· καταστήσας [c] δὲ τὰς ἀρχὰς, καὶ ἄρχοντας ἐπιστήσας, ἐτάξατο φόρους οἱ προσιέναι κατὰ ἔθνεά τε, καὶ πρὸς τοῖσι ἔθνεσι τοὺς πλησιοχώρους προστάσσων, καὶ ὑπερβαίνων τοὺς προσεχέας, [d] τὰ ἑκαστέρω ἄλλοισι ἄλλα ἔθνεα νέμων· ἀρχὰς δὲ καὶ φόρων πρόσοδον τὴν [e] ἐπέτειον κατὰ τάδε διεῖλε· τοῖσι μὲν αὐτέων ἀργύριον ἀπαγινέουσι εἴρητο Βαβυλώνιον σταθμὸν τάλαντον ἀπαγινέειν· τοῖσι δὲ χρυσίον ἀπαγινέουσι, [f] Εὐβοεικόν· τὸ δὲ Βαβυλώνιον τάλαντον δύναται Εὐβοΐδας ἑβδομήκοντα μνέας· ἐπὶ γὰρ Κύρου ἄρχοντος, καὶ αὖτις Καμβύσεω, ἦν [g] κατεστηκὸς οὐδὲν φόρου πέρι, ἀλλὰ δῶρα ἀγίνεον· διὰ δὲ ταύτην τὴν ἐπίταξιν τοῦ φόρου,

a Abeſt *Ask.*, in *Arch.* et *Vind.* Πάρμυς ἐλέγετο δὲ καὶ· ſtatim ἐπιπλέατο et ποιησ. λίθον *Med. Paſſ. Ask.*, ἐπιμπλέατο et λίθινον *Arch. V. Ald. Paris. A. B.* b Δέ οἱ *Arch.* c Δὲ ἀρχ. ſine τὰς idem et *V.* d Ἄλλοισιν ἄλλα τὰ ἑκατέρω ἔθνεα νέμων *Arch.* e Ἐπέτεον idem. f Εὐβοϊκὸν *V. Arch. Ask.* g Κατεστεὼς *Arch.*

, τοβαζάνης (VII, c. 2.) memoratur et Ἀριαβίγνης (VII, 97.) Tertii nomen non memini me legere: ſed ſuſpicor matris olim factam mentionem VII, c. 68. quae ſi iuſta ſuſpicio, fuerit is Ἀρσαμένης· et certe *Plutarcho* aliisque filius ex uxore Darii prima vocatur Ἀριαμένης· vid. ad *Iuſtinum* notata II, c. 10. Ex *Atoſſa* Cyri filia, praeter *Xerxen* Darii ſucceſſorem, nati fuerunt Μασίστης, Ἀχαιμένης, et, fratribus minus nobilitatus, Ὑστάσπης· vid. *Herod.* VII, 82, 97, 64. Ex *Artyſtone*, altera Cyri filia, quam virginem duxit uxorem, (Atoſſam iam ante habuerant frater Cambyſis, et Magus Smerdis:) Ἀρσάμης et Γωβρύης, VII, 69, 72. Ex *Parmy*, Cyri nepte, filia Smerdis, unicus memoratur natus Ἀριόμαρδος, VII, c. 78. Tandem VII, c. 224. ex *Phratagyne*, filia fratris Artanis, nati dicuntur Ἀβροκόμης et Ὑπεράνθης. Poſtrema duo nomina hoc equidem miror, quod inter centena forte Perſica *Herodoti*, praeter *Phaedymae* nomen, ſola ſunt planiſſime Graeca. Adtigit illa *Hemſterhuſius* ad initium *Xenoph. Ephes.* Quid *Iac. Palmerius* velit in Exercit. p. 38. non ſatis liquet. In hiſtoria Perſica recentiori non ſane miror nomina Perſarum Graeca, neque adeo *Abrocomam* ſive *Acrocomam* ſatrapam, prout *Iſocrati* dicitur p. 69. D. ſed in Darii filiorum nominibus flexus Graecos mirabar ut inexſpectatos. VALCKEN.

90. Δυνάμιός τε πάντα οἱ ἐπιπλέατο] Apoſtoli ad *Ephes.* III, 16. δυνάμει κραταιοῦσθαι et *Ariſtidis* T. I. p. 326. δυνάμεως ἐμπίπλασθαι μετὰ κουφότητος cum his conpoſuit *Abreſchius*. Ego vero meis ex libris atque *Aldo* τύπον ποιησάμενος λίθινον malui, opinatus aliorum λίθον ex ſcripturae eſſe conpendio. Belle χρυσέους τύπους, τύπους λιθοκολλήτους, et χρυσέων ξοάνων τύπους *Euripidis* et aliorum novi, τύπον λίθον nequaquam. De Darii equo iucunde *Oppianus* Cyneget. I, 234. et *Rittershuſius*. Nam quod *Thom. Hyde* Relig. Perſ. C. 23. omnem de equo narrationem ex Perſarum vocabulo, ſed male expreſſo, *Ghoshtaſp*, h. e. *fuctus equo*, propagatam pertendit, a vero abhorret.

98. Ἀρχὰς κ. εἴκοσι] In ſequentibus *viginti* recenſentur iſtae ſatrapiae, quaeque ſingulis ſubiectae fuerint regiones; ſingulorum enim imperio plures ſuberant, exceptis praefectis Ciliciae atque Indiae. Videant homines eruditi, quo pacto haec *Herodoti* cum aliis poſſint in concordiam redigi; a quibus longius etiam diſtat, quod, undecunque tandem repetitum, duobus in locis *Plato* tradidit, quorum locorum alter notus fuit *Briſſonio* de R. P. I, p. 148. e LL. III, p. 695. c. Δαρεῖος βασιλέως οὐκ ἦν υἱὸς, παιδείᾳ τε οὐ διατρυφώσῃ τεθραμμένος· ἐλθὼν δ' εἰς τὴν ἀρχὴν, καὶ λαβὼν αὐτὴν ἕβδομος, διείλετο ἑπτὰ μέρη τεμόμενος· quarum partium ſingulas, regiones ampliſſimas, ſingulis e ſex coniurationis ſociis regendas attribuerit: hoc *Platonem* voluiſſe liquet ex ipſius Epiſt. VII, p. 332. A. ubi Sicilienſem Dionyſium, qui paene *nemini ſe credebat*, (*Cicero* Tuſc. V, 20.) neque uxoribus nec filiabus, hac etiam parte multo fuiſſe ſcribit deteriorem Dario, ὃς οὐκ ἀδελφοῖς πιστεύσας, οὐδ' ὑπ' αὐτοῦ τραφεῖσι, κοινωνοῖς δὲ μόνον τῆς τοῦ Μήδου τε καὶ εὐνούχου χειρώσεως, διένειμέ τε μέρη μείζω ἕκαστα Σικελίας πάσης ἑπτὰ, καὶ πιστοῖς ἐχρήσατο τοῖς κοινωνοῖς, καὶ οὐκ ἐπιτιθεμένοις οὔτε αὐτῷ οὔτε ἀλλήλοις· verboſa, quam ſuo more ſcribit in hunc locum, adnotatione parum extricat *H. Steph.* recte per *Medum et Eunuchum* eumdem intelligens; in cuius nomine quantum fuerit variatum docuit *Iac. Nic. Loënſis* Miſcell. Epiphyll. I, c. 21. Prior *Platonis* locus atque integra iſta diſputatio Κύρου παιδείᾳ fuit oppoſita *Xenophontis*, quem virum optimum, ut et alios e *Socratis* palaeſtra, oderat *Plato*. VALCKEN.

5. Βαβυλώνιον σταθμὸν τάλαντον] Refingitur ταλάντου a docto viro. Contra L. I, 51. τὰ δὲ ἄλλα — σταθμὸν διτάλαντα· et ἕλκουσαν σταθμὸν τάλαντα δέκα. *AElianus* V. Hiſt. X, 17. Θεμιστοκλέα τρία τάλαντα ἔχειν τὴν οὐσίαν τὴν πατρῴαν. Atque ita ſolent Graeci Latinique, docente ſummo viro *Io. Fr. Gronovio* de Pecun. Vet. L. I, c. 6. Iam ſive Εὐβοεικὸν ſeu Εὐβοϊκὸν probetur, parum referet: illud *Steph. Byz.*, hoc *Polybius*, *Strabo*, *Appianus*, maluerunt. Maioris momenti minae ſunt ſeptuaginta Euboïcae in talento Babylonio: aliter *AElianus* Var. I, 22., Atticas minas ſeptuaginta et duas illi talento tribuens. In primis autem, ſiquidem hoc auctore doctiſſimus *De la Barre* Hiſtor. Acad. Inſcription. T. VI, p. 355. ἑβδομήκοντα καὶ δύο μνέας *Herodoto* operoſa reddit diſputatione, cui calculum addere nondum audeo. Arcent auctaria ſchedae veteres, conſpiratque *Pollux* IX, 86., minis ſeptuaginta talentum Babylonium aequiparans: dubiae praeterea fidei *AEliani* locus eſt, et acriter oppugnatus a *Willebrodo Snellio* de Re Nummar. p. 41. Quin ſi fides illi conſtet, Atticas minas conplectitur duntaxat. Conf. *Panelium* de Ciſtophoris p. 110. &c.

ρυ, καὶ παραπλήσια ταύτῃ ἄλλα, λέγουσι Πέρσαι ὡς Δαρεῖος μὲν ἦν κάπηλος· [a] Καμβύσης δὲ, δεσπότης· Κῦρος δὲ, πατὴρ· ὁ μὲν, ὅτι ἐκαπήλευε πάντα τὰ [b] πρήγματα· ὁ δὲ, ὅτι χαλεπός τε ἦν καὶ ὀλίγωρος· ὁ δὲ, ὅτι ἤπιός τε, καὶ [c] ἀγαθά σφι πάντα ἐμηχανήσατο. Ἀπὸ μὲν δὴ Ἰώνων, καὶ Μαγνήτων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ, καὶ Αἰολέων, καὶ Καρῶν, καὶ Λυκίων, καὶ [d] Μιλυέων, καὶ Παμφύλων, εἷς γὰρ ἦν οἱ τεταγμένος φόρος οὗτος, [e] προσήιε τετρακόσια τάλαντα ἀργυρίου· [f] ὁ μὲν δὴ πρῶτος οὗτός οἱ νομὸς κατεστήκεε· ἀπὸ δὲ Μυσῶν, καὶ Λυδῶν, καὶ [g] Λασονίων, καὶ Καβαλίων, καὶ [h] Ὑγεννέων, πεντακόσια [i] τάλαντα· νομὸς δεύτερος οὗτος. ἀπὸ δὲ Ἑλλησποντίων τῶν ἐπὶ δεξιὰ ἐσπλέοντι, καὶ Φρυγῶν, καὶ Θρηΐκων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ, καὶ Παφλαγόνων, καὶ [k] Μαριανδυνῶν, καὶ Συρίων, ἑξήκοντα καὶ τριηκόσια ἦν τάλαντα φόρος· νομὸς τρίτος οὗτος·
197 ἀπὸ δὲ Κιλίκων, ἵπποι τε λευκοὶ ἑξήκοντα καὶ τριηκόσιοι, ἑκάστης ἡμέρης εἷς γινόμενος, καὶ τάλαντα ἀργυρίου πεντακόσια· τούτων [l] δὲ τεσσεράκοντα καὶ ἑκατὸν ἐς τὴν φρουρέουσαν ἵππον τὴν Κιλικίην χώρην [m] ἀναισιμοῦτο, τὰ δὲ τριηκόσια καὶ ἑξήκοντα Δαρείῳ ἐφοίτα· νομὸς τέταρτος οὗτος. Ἀπὸ δὲ [n] Ποσειδηΐου πόλιος, τὴν Ἀμφίλοχος ὁ Ἀμφιάρεω οἴκισε ἐπ' [o] οὔροισι τοῖσι Κιλίκων τε καὶ Σύρων, ἀρξάμενον ἀπὸ ταύτης μέχρι Αἰγύπτου, [p] πλὴν μοίρης τῆς Ἀραβίων, ταῦτα γὰρ ἦν ἀτελέα, πεντήκοντα καὶ τριηκόσια τάλαντα φόρος ἦν· ἔστι δὲ ἐν

tionem et alia huiuſmodi, Perſæ aiunt Darium fuiſſe inſtitorem: Cambyſem autem, dominum: Cyrum vero, patrem, quoniam Darius res omnes quæſtui habebat: Cambyſes, aſper erat ac negligens: Cyrus mitis, et bona illis omnia aggreſſus fuit. Ab Ionibus igitur et Magnetibus qui 90 in Aſia incolunt, et AEolenſibus et Caribus et Lyciis et Milyis et Pamphylis, unum enim erat illi poſitum hoc tributum, pendebantur quadringenta argenti talenta. Hæc erat ab eo prima præfectura inſtituta. A Myſis et Lydis et Laſoniis et Cabaliis et Hygennenſibus quingena talenta. Secunda portio hæc erat. Ab Helleſpontiis, qui ad dextram illuc innavigantium ſiti ſunt, et Phrygibus et Thracibus qui Aſiam incolunt, et a Paphlagonibus et Mariandynis et Syriis, trecenta et ſexaginta talenta erant tributum. Hæc tertia portio. A Cilicibus, equi albi trecenti ſexaginta in dies ſingulos ſinguli, nec non talenta argenti quingenta: quorum centum et quadraginta erogabantur in equitatum qui Ciliciæ regionem pro præſidio cuſtodiebat: trecenta autem et ſexaginta Dario obveniebant: Hæc quarta portio. Ab 91 urbe Poſideio, quam Amphilochus Amphiarai filius exſtruxit in finibus Cilicum ac Syrorum, ab hac ad AEgyptum usque, præter Arabum partem, hæc enim erat immunis, trecenta et quinquaginta talenta erat tri-

a Citat *Suid.* in Κῦρος et *Euſtath.* in *Hom.* p. 317, 18. *b* Χρήματα *Steph.* margo. *c* *Ald. Arch. V. Paris. A. B.* ἀγαθά σφι τὰ ἐμηχ. *M. Ask. Paſſ.* *d* *Arch.*, olim Μηλυέων. *e* Προσήιε id. et *Vind.*, προσήιη *Paſſ.* antea προσήιει. *f* *Med. Ask. Paſſ.*, οὗτος μὲν δὴ πρ. οἱ νομ. *Ald. V. Arch. Paris. A. B.* *g* Λασονίων *Arch. V.*, olim Ἀλυσονίων. *h* Αὐτενέων iidem et *Valla*, Ἀυγενέων *Eton.* *i* *Med. Arch. Vall. Paſſ. Ask. Vind.*, vulgo τάλαντα ἀργυρίου. *k* *Arch. Paſſ. Valla*, olim Μαριανδηνῶν contra verum. *l* Deſit *Arch. V.*, ſed mox τεσσερ. μὲν καὶ uti *Ald.* et *Paris. A. B.*, μὲν non legit *M. Paſſ. Ask.* Porro τὴν φορέουσαν *Arch. V. Valla.* *m* *Arch. V. M. Paſſ. Ask.*, ἀναισιμοῦντο *Ald. Paris. A. B.* *n* Ποσιδ. *Arch.*, tum πόλιος cum *V. Paſſ. Ask.*, πόλεος olim. *o* *M. Arch. V. Paſſ. Ask. Valla*; οὔρεσι *Ald.*; Porro Κιλικίων *Paſſ. Ask.* *p* Haec quatuor omittit *Arch.*, et mox τάλαντα.

12. Δαρεῖος μὲν ἦν κάπηλος] Signatiſſima ea ſunt et aliorum commentationibus frequenter ornatus intexta cauſſa, *Dionis Chryſoſtomi*, *Libanii*, *Iuliani*, *Themiſtii*, quorum loca *Spanhem.* ad *Iuliani* Or. I. p. 9. et *Daviſius* in *Maximi Tyr.* Diſſ. IV, p. 508. anteſtati illuſtrarunt docte. Commodum minus de tributo, a Dario primum deſcripto et inſtituto, hic et a *Polyaeno* VII, 10, 5. traditum, cenſeri poſſet, ſiquidem magi ἀτελείην στρατιῆς καὶ ΦΟΡΟΥ *in triennium* Perſis tribuerunt C. 67. huius Muſae. At bene habet: nam *tributum* continuum hic loci, poſteriore, quod in tempus et belli uſum, ac doni inſtar erat, tangi per bene amicus meus *Herm. Venema* Diſſert. ad *Daniel.* Vaticinia p. 161. animadvertit. De *Strabone* L. XV, p. 1068. tributorum, τοῦ φόρου, in Perſis primordia Artaxerxi Longimano aſſerente, conſulto taceo.

12. Δεσπότης· Κῦρος δὲ πατήρ·] Adtigit poſtrema *Weſſ.* ad *Diodori* T. I, p. 275. T. II, p. 553. Reliqua transſcripſit etiam *Euſtath.* Homerea tractans de Rege dicta, πατὴρ δ' ὡς ἤπιος ἦεν. Od. B, v. 57. ubi leguntur et iſta: Κῦρος δὲ πατὴρ, —— ὅτι ἤπιος, καὶ ἀγαθά σφισιν ἐμηχανήσατο· quae lectionem adfirmant, a *Gronovio* non abſurde mutatam. Praeſtantem bellica virtute virum, Philopoemenem, Meſſenii vere nuncupabant πλέον τι ἢ παντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ πατέρα. *Pauſan.* VIII, p. 704. *Herodoti* meminit agens de Rege *Dion. Chryſ.* p. 5. C. &c. opponens πατέρα et δεσπότην· quae appellatio Graecis ſemper viſa fuit invidioſa: alibi *Dio* reſpicit et τὸν κάπηλον Darium: vid. *Io. Daviſius* in *Max. Tyr.* p. 508. De Dario, iſtiusmodi quoque καπήλων oſor acerrimus, longe iudicabat aliter *Plato* Epiſt. VII, p. 332. B. ἔδειξε παράδειγμα, οἷον χρὴ τὸν νομοθέτην καὶ βασιλέα τὸν ἀγαθὸν γίγνεσθαι· hic titulus quam ſit amplus et magnificus docebit *Platonis* Politicus.
VALCKEN.

15. Ὅτι ἤπιός τε] Erat elucubrantis in animo Homericum ex Odyſſea πατὴρ δ' ὡς ἤπιος ἦεν, quo nihil in laudem praeclarius dici de rege poteſt, egregie *Sopatro* ap. *Stobaeum* Serm. XLIV, p. 312. monſtrante. Dabit conplura alia doctiſſimus *Gatakerus* ad *Antonini* L. I, 9. p. 11. Ceterum ἀγαθά σφι τὰ ἐμηχανήσατο *Medic.* et conſentaneorum, tinnit ſcabrum et radit aures. Suavius multo et ad ſententiam gravius ἀγαθά σφι πάντα —, quomodo *Ald.* et plures.

18. Καὶ Μιλυέων] *Arch.* optime et mox Μαριανδυνῶν. Sic veteres nuncupant omnes, ac Scriptor ipſe, illos I, 173., hos I, 28. VII, 72. Reduxi quoque Λασονίων nomen, quoniam ita VII, 77. In Cabaliis ſive Cabalenſibus, qui eadem ſeptima Muſa Καβηλέες, nulla haeſitatio: incolis quippe regionis *Cabaliae* apud *Plinium*, ſeu Καβαλίδος, in *Stephano Byz.* ex *Strabone* cum *L. Holſtenii* obſervatis. Qui vero *Hygennenſes*, *Autenenſes*, *Augenenſes*, talis enim in ſchedis diſcordia, fruſtrata quaeſivi opera. Placuerat Lycaoniae regio *Obigene*, cui fidere non libet. Eccum tamen *Plinii* Hiſt. Nat. L. V. C. 32. verba: *Attingit Galatia et Pamphyliae CABALIAM et MILYAS. —— Item Lycaoniae partem OBIGENEN. Valckenarii* elegans hariolatio conſideranda eſt.

22. Καβαλίων καὶ Ὑγεννέων] Coniecturam ponam, quam ante aliquot annos cum *Weſſelingio* communicavi, quaeque etiam nunc videtur probabilis. Quandoquidem Ὑγεννέες, ſive Ὑτεννέες, quos hic in ſuo Codice *Stephanus* inveniſſe videtur, aliunde ſunt ignoti, ſuſpicor literas, ΚΑΙΥΓΕΝΝΕΩΝ, in ΚΑΛΕΥΜΕΝΩΝ eſſe transmutandas, et ſcriptum antiquitus fuiſſe: Λασονίων τῶν (hoc facile potuit elidi:) καὶ Καβηλέων καλευμένων. Fundus coniecturae locus eſt *Herodoti*, Xerxis copias recenſentis L. VII, c. 77. Καβηλέες δὲ οἱ Μῄονες, Λασόνιοι δὲ καλεύμενοι. Sed et haec et quae ſequuntur geographica praeſtiterit intacta viro ſummo reli[illegible].
VALCKEN.

30. Ἐς τὴν φρουρέουσαν ἵππον] Omnia videntur plana. Laurentii, *in ea Ciliciae regione, quae equos producebat*, reſpondent *Arch.* et *Vind.*; Cilicia fuit optimorum equorum altrix, ut vicina Cappadocia: φορέουσα ἵππος notare poteſt τὰς φοράδας, ſicuti *Gregor. Nazianzenus* et *Baſilius M.* adpellant. Tum τῆς Κιλικίης χώρης praeſtaret; quod ego in re dubia adfirmare non ſuſtineo. Docte ἐπ' οὔροισι defendit *Th. Pinedo* ad Ποσιδείου *Stephani*, et participium inperſonale ἀρξάμενον *Georg. Raphelius* verbis *Lucae* Euang. C. XXIV, 47.

42. Ἐκ-

tributum: Quinta portio hæc, cui annu-
meratur Phœnice omnis et Syria quæ di-
citur Palæſtina, et Cyprus. Ab AEgy-
pto et Afris AEgypto conterminis, et
Cyrene et Barce, in portione namque
AEgyptia istæ ordinantur, ſeptingenta pro-
veniebant talenta, præter pecuniam e pi-
ſcario proventu lacus Mœris. Extra hanc
pecuniam menſurati quoque frumenti ſep-
tingenta talenta obveniebant. Nam ad
centum viginti millia etiam illis Perſis,
qui in Albo muro Memphitico habitant,
admetiuntur et eorum auxiliariis. Sexta
portio hæc. Sattagydæ et Gandarii et Da-
dicæ et Aparytæ, in idem coniuncti,
centum et ſeptuaginta talenta pendebant:
Septima portio hæc. A Suſis et cetera
Ciſsiorum regione, trecenta: Octava hæc
92 portio. A Babylone vero ceteraque As-
ſyria mille talenta argenti proveniebant,
et præterea pueri caſtrati quingenti: No-
na portio hæc. Ab Ecbatanis et ab re-
liqua Medica et Paricaniis et Orthocory-
bantiis, quadringenta et quinquaginta ta-
lenta: Decima portio hæc. Caſpii et Pau-
ſicæ et Pantimathi et Daritæ ſimul confe-
rentes, ducenta talenta afferebant: Un-
decima hæc portio. A Bactrianis ad AE-
glos usque, trecentorum et ſexaginta ta-
lentorum erat tributum: *Portio duodeci-*
93 ma hæc. *A Pactyica et Armeniis, eo-*
rumque *conterminis, Euxino tenus ponto,*
talenta quadringenta: *Tertiadecima hæc por-*
tio. *A Sagartiis et Sarangeis et Thama-*
næis et Utiis et Mycis, et iis qui rubri
maris inſulas incolunt, ubi rex eos qui
Relegati vocantur collocat: ab his omni-
bus ſexcentorum talentorum proveniebat tri-
butum: Quartadecima portio hæc. Sacæ
et Caſpii ducenta et quinquaginta talenta
afferebant: Quintadecima portio hæc. Par-
thi Chorasmiique et Sogdi et Arii, trecen-
94 ta talenta: Sextadecima portio hæc. Pa-
ricanii

ἐν τῷ νομῷ τούτῳ Φοινίκη τε πᾶσα, καὶ Συρίη ἡ Παλαιστίνη καλεομένη, καὶ Κύπρος· νομὸς πέμπτος οὗτος. ἀπ᾽ Αἰγύπτου δὲ, καὶ Λιβύων τῶν προσεχέων Αἰγύπτῳ, [a] Κυρήνης τε καὶ Βάρκης, ἐς γὰρ τὸν Αἰγύπτιον νομὸν αὗται [b] ἐκεκοσμέατο, ἑπτακόσια προσῄιε τάλαντα, πάρεξ τοῦ ἐκ τῆς [c] Μοίριος λίμνης γινομένου ἀργυρίου, τὸ ἐγίνετο ἐκ τῶν ἰχθύων· τούτου τε δὴ χωρὶς τοῦ ἀργυρίου, καὶ τοῦ [d] μετρουμένου σίτου προσῄιε ἑπτακόσια τάλαντα· πρὸς γὰρ δύο καὶ δέκα μυριάσι Περσέων τε τοῖσι ἐν τῷ Λευκῷ τείχεϊ τῷ ἐν Μέμφι κατοικημένοισι καταμετρέουσι, καὶ τοῖσι τούτων ἐπικούροισι· νομὸς ἕκτος οὗτος. [e] Σατταγύδαι δὲ, καὶ Γανδάριοι, καὶ Δαδίκαι τε καὶ Ἀπαρύται, ἐς τὠυτὸ τεταγμένοι, ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν τάλαντα προσέφερον· [f] νομὸς δὲ οὗτος ἕβδομος· ἀπὸ Σούσων δὲ, καὶ τῆς ἄλλης Κισσίων χώρης, τριηκόσια· νομὸς ὄγδοος οὗτος. Ἀπὸ Βαβυλῶνος δὲ, καὶ τῆς λοιπῆς [g] Ἀσσυρίης, χίλιά οἱ προσῄιε τάλαντα ἀργυρίου, καὶ παῖδες ἐκτομίαι πεντακόσιοι· νομὸς εἴνατος οὗτος· ἀπὸ δὲ [h] Ἀγβατάνων, καὶ τῆς λοιπῆς Μηδικῆς καὶ Παρικανίων, καὶ Ὀρθοκορυβαντίων, πεντήκοντά τε καὶ τετρακόσια τάλαντα· νομὸς δέκατος οὗτος. Κάσπιοι δὲ καὶ [i] Παυσίκαι, Παντίμαθοί τε καὶ Δαρεῖται, ἐς τὠυτὸ συμφέροντες, διηκόσια τάλαντα ἀπαγίνεον· νομὸς ἑνδέκατος οὗτος· ἀπὸ [k] Βακτριανῶν δὲ μέχρι Αἰγλῶν, ἑξήκοντα καὶ τριηκόσια τάλαντα φόρος ἦν· νομὸς [l] δυωδέκατος οὗτος. Ἀπὸ Πακτυϊκῆς δὲ, καὶ Ἀρμενίων, καὶ τῶν προσεχέων μέχρι τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου, τετρακόσια τάλαντα· νομὸς τρίτος καὶ δέκατος οὗτος· ἀπὸ δὲ [m] Σαγαρτίων, καὶ Σαραγγέων, καὶ Θαμαναίων, καὶ Οὐτίων, καὶ [n] Μύκων, καὶ τῶν ἐν τῇσι νήσοισι οἰκεόντων τῶν ἐν τῇ Ἐρυθρῇ θαλάσσῃ, ἐν τῇσι τοὺς Ἀνασπάστους καλεομένους κατοικίζει βασιλεὺς, ἀπὸ τούτων πάντων ἑξακόσια τάλαντα ἐγίνετο φόρος· νομὸς [o] τέταρτος καὶ δέκατος οὗτος. Σάκαι δὲ καὶ Κάσπιοι πεντήκοντα καὶ διηκόσια [p] ἀγίνεον τάλαντα· νομὸς πέμπτος καὶ δέκατος οὗτος. Πάρθοι δὲ, καὶ Χοράσμιοι, καὶ Σογδοί τε 198
καὶ Ἄρειοι, τριηκόσια τάλαντα· νομὸς ἕκτος καὶ δέκατος

a Καὶ Κυρ. id. et *V.* *b* *Arcb. V. Ald. Paris. A. B.*, ἐκοσμέατο *M. Paſſ. Ask.* Mox προσῄιε *Arcb. V.* et ſtatim, olim προσῄει. Illud Ἰχθύων. *c* *M. Paſſ. Ask.*, alii Μύριος. *d* Ἐπιμετρουμένου *Paris. A. B. Vind. Arcb. Ald.*, μετρουμένου *M. Paſſ. Ask.*, qui et πρὸς γὰρ δύο καὶ δέκα, in aliis σίτου γὰρ δυώδεκα ut *Paris. A. B. Ald. Arcb. V.* Conf. *Gronov.* *e* Σατταγύται *Arcb.*, Σατταγύδαι *Paſſ. Ask. Paris. A. B. Vind. Ald.*, in *Med.* Σαττααγύδαι, tum Δάδικαι *Arcb.* *f* *Arcb. M. Paſſ. Ask.*, vulgo νόμος ἑβδ. οὗτος· δὲ tamen non novit *Ask. Arcb.* *g* *M. Vind. Arcb. Paſſ. Ask.*, alii Ἀσσυρίης χώρης. *h* *M. Arcb. Ask. Paſſ. Paris. A. B. Valla*, olim Ἐκβατ. Vide I, 98.; mox Παρικανίων *Arcb. V.*, Παρικ. *Paſſ. Ask.*, tum Ὀρθοκορυβάντων ora *Stepb. Arcb. Vind.* olim Παρυκανίων. *i* Παυσοὶ καὶ Παντιμαθεῖται καὶ *Arcb.* *k* Βάκτρων μέχρι Αἰγλῶν *Arcb. V. Valla.* *l* *Ald. V. Arcb. Paris. A.*, δυωδέκ. *M. Ask. Paſſ.*, tum Πακτυκῆς *Arcb. V.* *m* Σαγαρτίων *Valla, Arcb. V. Ald. Paris. A.*, in *M. Ask. Paſſ.* Σαγαρτίων tum Σαραγγέων *Vind. Arcb.*, qui poſterior Θαμανέων καὶ Οὐτέων. Conf. *Stepb.* in Θαμαναῖοι, haec citantem. olim Σαραγγαίων. *n* *Paſſ. Ask. Vind. Arcb.*, Μέκων vulgo. *o* Τεσσαρεσκαιδέκατος marg. *Stepb. Ask. Paſſ.* *p* *M. Paſſ. Ask.*, ἀπαγίνεον *Arcb. V. Ald. Paris. A. B.* quod aeque bonum: mox πεντεκαιδέκατος ora *Stepb. Paſſ. Ask.* Quae ſequuntur habet *Stepb.* in Χοράσμιοι.

42. Ἐκεκοσμέατο] Mutari non debuerat. Sic L. I, 100. et IX, 30. ἐπί τε τάξις πλεῦνας ἐκεκοσμέατο, pro quo κατὰ ἔθνεα κεκοσμημένοι ἦσαν VII, 212., fortasſe ex ſcholio. Κεκοσμέατο est in *Arriani* Indicis p. 321. Praeoptavi quoque προσῄιε ob Ionicam ſpeciem et verbi in Muſis frequentiam. De pecuniae ex Moeridis lacu proventus II, 149. Cetera *Gronovius* optime expedivit.

44. Τὸ ἐγίνετο ἐκ τῶν ἰχθύων] In alio ſcriptore viderentur ista lectoris emblema: in *Herodoto* caute verſandum est: vid. L. II, c. 149. *Diodor.* I, c. 52. τὴν ἐκ τῆς λίμνης ἀπὸ τῶν ἰχθύων γινομένην πρόσοδον ἔδωκε (Rex AEgypti, atque AEgyptiorum ad exemplum Perſa:) τῇ γυναικὶ πρὸς μύρα καὶ τὸν ἄλλον καλλωπισμόν· hinc ratio liquet exceptionis hoc in loco. VALCKEN.

49. Σατταγύδαι] Gentem non novi: nomen ita exaratum ex MSS. placuit; nam *Med.* et *Arcb.* una in littera aberrarunt. *Aparytas* fruſtra quaerendo veſtigavi. *Gandarii* et *Dadicae* recurrunt VII, 66., neque aliis ſunt ignoti.

57. Παρικανίων] Ad eum modum *Stepb.* in Παρικάνη et alii cum *Noſtro* VII, 86. Sunt autem hi *Paricanii* ab illis diverſi, qui AEthiopibus iunguntur C. 94. *Orthocorybantii* an *Orthocorybantes* rectius pingantur decernere haud valeo. Παυσίκαι, ſi *Is. Voſſii* non fallit coniectura, Πασίκαι erunt. Eum vide ad *Melam* III, 5.

62. Μέχρι Αἰγλῶν] *Stepb. Byz.* Αἴγηλοι, ἔθνος Μηδικόν· quam nationem eamdem atque *AEglorum* ſuſpicabatur *Luc. Holſtenius*, et ante eum *Ortelius*. ΑΙΓΔΩΝ, quomodo *Valla* et *Arcb.*, et ΑΙΓΛΩΝ vocabulum idem: error est alterutra in ſcriptione, incertum qua. Habet L. VII, 72. Λιγύων in hac vicinia gentem, quae Λιγυέων et Λίγυες *Arcb.* Eadem Λιβύες et Bactris contermina C. 86. eiusdem libri. Qua quidem in diſcordia, cum auxilii ſpes aliunde deficiat, ἐπέχειν conſultum est.

66. Σαγαρτίων καὶ Σαραγγέων &c.] *Sagartii* memorantur a *Stepb. Byz.*, *Ptolemaeo* et Noſtro I, 125. VII, 85., tuenturque nomen ſuum. *Sarangae*, Σαράγγαι. Σαραγγέων VII, 67., unde Σαραγγαίων absurde finxerunt, quo lapſu voces Ἀθηναίων, Θηβαίων locum Ἀθηνέων, Θηβέων invaſerunt. De *Mycis* nulla deinceps haeſitatio: adſtipulantur *Holſtenio* et *Berkelio*, titulum nationis Ethnicographi praeſcripto inſtaurantibus, ſchedae veteres et VII, 68.

τος ὗτος. Παρικάνιοι δὲ, καὶ Αἰθίοπες οἱ ἐκ τῆς Ἀσίης, τετρακόσια τάλαντα ἀπαγίνεον· νομὸς ἕβδομος καὶ δέκατος οὗτος. [a] Ματιηνοῖσι, καὶ Σάσπειρσι, καὶ Ἀλαροδίοισι διηκόσια ἐπετέτακτο τάλαντα· νομὸς ὄγδοος καὶ δέκατος οὗτος. Μόσχοισι δὲ, καὶ Τιβαρηνοῖσι, καὶ Μάκρωσι, καὶ [b] Μοσυνοίκοισι, καὶ Μάρδοισι, τριηκόσια τάλαντα προείρητο· νομὸς εἴνατος καὶ δέκατος οὗτος. Ἰνδῶν δὲ πλῆθός τε πολλῷ πλεῖστόν ἐστι πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν ἀνθρώπων, καὶ φόρον ἀπαγίνεον πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους, ἑξήκοντα καὶ τριηκόσια τάλαντα ψήγματος· νομὸς εἰκοστὸς οὗτος. Τὸ μὲν δὴ ἀργύριον τὸ Βαβυλώνιον πρὸς τὸ [c] Εὐβοϊκὸν συμβαλλεόμενον τάλαντον, εἶναι τεσσεράκοντα καὶ πεντακόσια καὶ εἰνακισχίλια τάλαντα· τὸ δὲ χρυσίον τρισκαιδεκαστάσιον [d] λογιζόμενον, τὸ ψῆγμα εὑρίσκεται ἐὸν Εὐβοϊκῶν ταλάντων ὀγδώκοντα καὶ ἑξακοσίων καὶ τετρακισχιλίων· τούτων ὦν πάντων συντιθεμένων τὸ πλῆθος, Εὐβοϊκὰ τάλαντα συνελέγετο ἐς τὸν ἐπέτειον φόρον Δαρείῳ, μύρια καὶ τετρακισχίλια καὶ πεντακόσια καὶ ἑξήκοντα· τὸ δ' ἔτι τούτων ἔλασσον ἀπιεὶς, οὐ λέγω. Οὗτος Δαρείῳ [e] προσήιε φόρος ἀπό τε τῆς Ἀσίης, καὶ τῆς Λιβύης ὀλιγαχόθεν· [f] προϊόντος μέντοι τοῦ χρόνου, καὶ ἀπὸ νήσων προσήιε ἄλλος φόρος, καὶ τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ μέχρι Θεσσαλίης [g] οἰκημένων· τοῦτον τὸν φόρον θησαυρίζει ὁ βασιλεὺς τρόπῳ τοιῷδε· ἐς πίθους [h] κεραμίνους τήξας καταχέει· πλήσας δὲ τὸ ἄγγος, [i] περιαιρέει τὸν κέραμον· ἐπεὰν δὲ δεηθῇ χρημάτων, κατακόπτει τοσοῦτον ὅσου ἂν ἑκάστοτε δέηται. [k] Αὗται μέν νυν ἀρχαί τε ἦσαν, καὶ φόρων ἐπιτάξιες· ἡ Περσὶς δὲ χώρη μούνη μοι οὐκ εἴρηται δασμοφόρος· ἀτελέα γὰρ Πέρσαι νέμονται χώρην· οἵδε δὲ φόρον μὲν οὐδένα ἐτάχθησαν φέρειν, δῶρα δὲ [l] ἀγίνεον· Αἰθίοπες οἱ πρόσουροι Αἰγύπτῳ, τοὺς Καμβύσης ἐλαύνων ἐπὶ τοὺς Μακροβίους Αἰθίοπας κατεστρέψατο· οἵ περί τε [m] Νύσην τὴν ἱρὴν κατοίκηνται, καὶ τῷ Διονύσῳ ἀνάγουσι τὰς ὁρτάς· οὗτοι οἱ Αἰθίοπες καὶ οἱ πλησιόχωροι τούτοισι, σπέρματι μὲν χρέωνται [n] τῷ αὐτῷ τῷ καὶ οἱ

ricanii et qui ex Aſia ſunt AEthiopes, quadringenta talenta: Septimadecima portio hæc. Matienis et Saſpiribus et Alarodiis ducenta iniuncta talenta erant: Duodeviceſima portio hæc. Moſchis et Tibarenis et Macronibus et Moſynœcis et Mardis trecenta talenta præcepta erant: Undeviceſima hæc portio. Indi, ut ſunt multitudine multo numeroſisſimi inter omnes quos novimus mortales, ita tributum ad omnes ceteros afferebant trecenta ſexaginta talenta auri ramentorum: Viceſima portio hæc. Quod 95
ſi Babylonica pecunia ad talentum Euboicum redigatur, fiunt novies millena quingenaque et quadraginta talenta. Aurum vero ſi tredecies multiplicatum computetur ad argentum, ramentum reperitur ad rationem Euboicam eſſe quatuor millia talentorum ſexcentaque et octoginta. Quibus in unum contractis, Euboica talenta colligebantur in ſummam annui tributi a Dario, quatuordecim millia quingenta et ſexaginta. Minorem his ſummam omittens non refero. Hoc tributum Dario ex Aſia ob- 96
veniebat, et ex Africae paucis locis: ceterum procedente tempore et ab inſulis obvenit aliud tributum, et ab iis qui Europam Theſſalia tenus incolunt. Id tributum rex hunc ad modum in theſauris reponit. Liquefactum in fictiles fidelias defundit: expleta autem fidelia ſubinde teſtam aufert: ex eoque, quoties pecunia indiget, tantum decidit quantum uſus poſtulat. At- 97
que hæ quidem provinciæ erant ac tributorum taxationes. Sola autem regio Perſis tributaria a me dicta non eſt, quod immunem regionem Perſæ colunt. Iſti autem ad ferendum ullum tributum non adigebantur, ſed dona portabant. AEthiopes AEgypto contermini, quos Cambyſes in expeditione contra Macrobios AEthiopes ſumpta ſubegit; quique ſacram Nyſam incolunt, et Baccho dies feſtos agunt; iſti AEthiopes eorumque

a Ask. Arch. Vind., Μαντινηνοῖσι M. Paſſ. Ald., tum Σάσπειρσι Vall. Arch. recte; in Edd. Σαρπειροῖσι. Σάρπειρσι Vind. Paſſ., Ἀλαροδίους habet hinc Steph. Byz. b Μοσσυν. Ask., mox Μάρσυσι ora Steph., Μαρσοῖσι Arch. Paſſ. Ask. Vind. c Εὐβοϊκὸν Arch. Ask. et ſtatim eadem forma, tum mox γίνεται ὀγδώκοντα καὶ ὀκτακόσια καὶ Arch. ita tamen, ut ὀγδώκοντα et ὀκτακόσια ſint in raſura: ad marginem literae ΘΩΠ numerales. d Deſit Arch. e Προσῄιε id. et ἀπὸ τῆς τε et Ask. f Προσιόντος id. g M. Paſſ. Arch. Ask., οἰκεομένων vulgo. h M. Arch. Paſſ. Ask. Vind., κεραμέους Ald. Paris. B., tum κατεγχέει. Vind. haud abſurde. Paullo ſupra ὁ βασιλ. Arch., aliis ὁ abest. i Καὶ περιαιρέσας Arch. δὲ ſtatim omittens. k Ald. V. Arch., deſit νῦν M. Paſſ. l Arch. V. Ald. Paſſ. Paris. A. B., ἀγίεον Med., ridicule. m Paſſ. Arch. Vind. Valla, in aliis Νίσσην, male. Vid. ſupra L. II, 146. n Τούτῳ τῷ οἱ Καλλιστίαι Arch. V. Valla et mox κεκτ. κατάγεα.

78. Ματιηνοῖσι] Adſolent ad hoc vocabulum et *Saſpires*, tanquam ad ſcopulum offendere ſcribae. Vide L. I. C. 189. et C. 110. Μοσσύνοικοι *Ask.* et L. VII, 78. Codd. plurium, haud male. Μόσσυνες gentili dialecto turres, quas quoniam incolebant, inde nomen in *Diodori* L. XIV, 30. Μάρδοισι ex *Is. Voſſii* ad *Melam* L. I. C. 2. correctione Μαρσοί. Certe Μᾶρες ap. *Stephanum* Moſſynoecorum perhibentur vicini, ſuntque infra L. VII, 79., nec longe ab illa viri docti divinatione MSS. diſtant.

89. Τρισκαιδεκαστάσιον] Auri ad argentum ratio varia pro minore et maiore eius abundantia. Quae hic τρισκαιδεκάστιος, ea aetate *Platonis* in Hipparch. p. 231. D. *duodecupla* ſive δυωδεκαστάσιος. *Menandri* Comici aevo *decupla* δεκαπλάσιος ap. *Polluc.* IX, 76. Adtigit hanc rem *Car. Arbuthnotius* Tabul. Antiq. Numm. C. 6. Est quoque in conparatione talenti Babylonici et Euboici, et utriusque inter ſe iuſta proportione anceps diſputatio et difficilis, iam olim ab egregio viro *Guil. Budaeo* de Aſſe L. IV, p. 87. prudenter inſtituta et nuper a Cl. *de la Barre* Hiſtor. Acad. Inſcript. T. VI. p. 355. docte iterata.

7. Δῶρα δὲ ἀγίνεον] Futile ἀγίεον ſuperſtitioſae *Florentini* Codicis admirationi, oculos clarisſimi viri nimium praeſtinguenti, debetur. Nolo factum traducere, miror tamen, cum toties totiesque ἀγινέειν et ἀπαγινέειν in hac tributi deſcriptione deponantur. Sequentia exſcripſit *Euſtath.* ad Odyſſ. p. 1386, 8.

12. Σπέρματι μὲν χρέωνται] Paucis, ut ſolet ὁ πάνυ, lectionis vulgatae monſtravit abſurditatem in Diſſ. *Herod.* p. 174, 175. monuitque conſuetudinem reſpici memoratam c. 38., qua ſolebant τοὺς πατέρας ἀποθνήσκοντας κατασιτέεσθαι, pro σπέρματι docte corrigens ἔργματι· cogitanti mihi, H ſaepius in Π mutatum a librariis, venerat in mentem σήματι (id est τάφῳ) μὲν χρέωνται τῷ αὐτῷ, τῷ καὶ οἱ Καλατίαι Ἰνδοί, οἰκήματα δὲ ἔκτηνται κατάγαια. Potuit utraque domus ſimul conmode memorari. Vid. *Diodor.* T. 1, p. 60, v. 69. Mos ipſe vix alibi narratur, ubi hac in re disſimillimae variarum gentium recenſentur conſuetudines *Nicolao Damaſceni Stobaei*, *Diodoro Sic.*, *Plutarcho*, *Ciceroni*, ceterisque. Quo ſcilicet hi Indi atque AEthiopes ſecundum *Herodotum viva* parentum ſuorum erant *ſepulcra*, quorum illi cadavera viſceribus ſuis ingeſta condebant, et ἔμψυχοι τάφοι dici poſſent γεργιάζοντι· vid. erudita collectanea *Th. Gatakeri* ad *M. Antonin.* IV, 21. et *Iac. Tollius* ad *Longin.* III, 6. Ad hanc conſuetudinem accedebat prope illa Maſſagetarum ap. *Herod.* L. I, c. ult. atque hinc *Anonymo* memorata, cuius diſſertationibus inter Pythagoreorum reliquias locum non dederim, p. 713. Μασσαγέται τοὺς γονέας (non quosvis:) κατακόψαντες κατέσθοντι, καὶ τάφος

rumque finitimi, eodem quo Indi Calantiæ ſemine utuntur, ſubterraneasque habent domos: horum utrique tertio quoque anno portabant, portantque ad meam usque memoriam, binos chœnicas auri non igniti, et ducentas trabes ebeni, et quinque AEthiopes pueros, et viginti grandes elephanti dentes. Colchi quoque ad donationem ipſi ordinabant, eorumque finitimi ad montem usque Caucaſum. Ad hunc enim montem imperitatur a Perſis, nam qui ad aquilonem Caucaſi habitant, eorum iam nulli Perſas curant. Iſti igitur dona ſibi imperata, etiam ad meam usque ætatem, quinto quoque anno afferebant, centum pueros, totidemque virgines. Afferebant et Arabes mille quotannis talenta thuris. Hæc quidem iſti dona, præ-
98 ter tributum, regi portabant. Sed Indi id aurum tam multum, unde ramenta, quæ dixi, regi afferunt, hac ratione comparant. Indicæ regionis id quod ad ſolem orientem vergit, ſabuloſum eſt, nam ex illis quos ſcimus, de quibus aliquid pro certo narratur, primi ſunt hominum in Aſia ad auroram et ſolis ortum habitantes Indi. INDORVM enim tractus qui auroram ſpectat, propter arenam vaſtus eſt. Eorum autem complures ſunt gentes, atque eæ lingua inter ſe disſonæ: et eorum alii ſunt dediti rei pecuariæ, alii non: item alii in paludibus fluvii habitant, crudis victitantes piſcibus, quos aggresſi ex arundineis navigiis captant. Singula autem navigia e ſingulis arundinis genubus fiunt. Iſti quidem ex Indis gerunt veſtem e libro; quam ubi e flumine mesſuerunt phleum contuderuntque, plectentes in modum ſtoreæ, tanquam thoracem induunt.
99 Alii Indorum, ad iſtorum auroram habitantes

οἱ Καλαντίαι Ἰνδοί· οἰκήματα δὲ ἔκτηνται κατά-
γαια· οὗτοι συναμφότεροι διὰ τρίτου ἔτεος ἀγίνεον,
ἀγινέουσι δὲ καὶ τὸ μέχρι ἐμεῦ, δύο χοίνικας ἀ-
πύρου χρυσίου, καὶ διηκοσίας [a] φάλαγγας ἐβένου,
καὶ πέντε παῖδας Αἰθίοπας, καὶ ἐλέφαντος ὀδόντας
μεγάλους εἴκοσι. Κόλχοι [b] δ' ἐτάξαντο ἐς τὴν δω-
ρεὴν, καὶ οἱ προσεχέες μέχρι τοῦ [c] Καυκάσιος οὔ- 199
ρεος· ἐς τοῦτο γὰρ τὸ οὖρος ὑπὸ Πέρσῃσι ἄρχεται·
τὰ δὲ πρὸς βορῆν ἄνεμον τοῦ Καυκάσιος, Περσέων
οὐδὲν ἔτι φροντίζει· οὗτοι ὦν δῶρα τὰ ἐτάξαντο, ἔ-
τι καὶ ἐς [d] ἐμὲ διὰ πεντετηρίδος ἀγίνεον, ἑκατὸν
παῖδας, καὶ ἑκατὸν παρθένους. Ἀράβιοι δὲ χίλια
τάλαντα ἀγίνεον λιβανωτοῦ ἀνὰ πᾶν ἔτος· ταῦτα
[e] μὲν οὗτοι δῶρα πάρεξ τοῦ φόρου βασιλέϊ ἐκόμι-
ζον. Τὸν δὲ χρυσὸν τοῦτον τὸν πολλὸν οἱ Ἰνδοὶ,
[f] ἀπ' οὗ τὸ ψῆγμα τῷ βασιλέϊ τὸ εἰρημένον κο-
μίζουσι, τρόπῳ [g] τοιῷδε κτέωνται· ἔστι τῆς Ἰνδι-
κῆς χώρης [h] τὸ πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα ψάμμος· τῶν
γὰρ ἡμεῖς ἴδμεν, [i] τῶν καὶ πέρι ἀτρεκές τι λέγε-
ται, πρῶτοι πρὸς ἠῶ καὶ ἡλίου ἀνατολὰς οἰκέουσι
ἀνθρώπων τῶν ἐν τῇ [k] Ἀσίῃ Ἰνδοί. Ἰνδῶν γὰρ τὸ
πρὸς τὴν ἠῶ ἐρημίη ἐστὶ, διὰ τὴν ψάμμον· ἔστι δὲ
πολλὰ ἔθνεα Ἰνδῶν, καὶ οὐκ ὁμόφωνα σφίσι· καὶ
οἱ μὲν αὐτῶν, νομάδες εἰσὶ, οἱ δὲ, οὔ· οἱ δὲ, ἐν
τοῖσι ἕλεσι οἰκέουσι τοῦ ποταμοῦ· καὶ ἰχθύας σι-
τέονται ὠμοὺς, τοὺς αἱρέουσι ἐκ πλοίων καλαμίνων
ὁρμεόμενοι· [l] καλάμου δὲ ἓν γόνυ πλοῖον ἕκαστον
ποιέεται· οὗτοι μὲν δὴ τῶν Ἰνδῶν φορέουσι ἐσθῆτα
τε [m] φλοΐνην· [n] ἣν ἐπεὰν ἐκ τοῦ ποταμοῦ φλοῦν ἀ-
μήσωσι, καὶ κόψωσι, τὸ ἐνθεῦτεν φορμοῦ τρόπον
καταπλέξαντες, ὡς θώρηκα ἐνδυνέουσι. Ἄλλοι
δὲ τῶν Ἰνδῶν πρὸς ἠῶ οἰκέοντες τούτων, [o] νομά-
δες

a Citat *Euſtath.* in *Hom.* p. 469, 21. et *Plinius* Hiſt. N. XII, 4. ἐβένου ſcribit *Paſſ.* *b* *Arch. Vind.*, olim ἐτάξαντο ἐς. *c* Καυκάσοιο *Arch. V.* *d* *V. Arch. Paſſ. Ask.*, in *Ald. M.* ἐμεῦ. Quae ſequuntur habet *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 933. *e* *M. Ask. V. Arch. Paſſ.*, alii cum *Ald.* μὲν ὦν. *f* Ἀπ' ὧν *Arch.*, mox κομίζουσι non habent *M. Paſſ. Ask.* *g* Τοιῷδε δεκτῶνται *M.*, τοιῷ δεκτῶνται *Ask. Paſſ.*, cum quibus conſentiunt, τοιῷδε tamen pingentes, *V.* et *Arch.*, κτέωνται *Ald.* et alii, melius. *h* Τὰ *Arch.* *i* *Paris. A. B. Arch. V. Ald.*, καὶ non legit *Med. Ask.* *k* *Arch. Ald. V. Paris. A. B. Valla*, ex Scriptoris more: Ἀσίῃ. Ἰνδῶν *M. Paſſ. Ask.* *l* *Euſtath.* ad Perieges. v. 1107. excerpſit, et *Plinius* H. N. XII, 17. *m* Φλοΐνην *V. Arch.* Vid. *Polluc.* VII, 76. X, 178. *n* *M. V. Ask. Arch. Paſſ.*, ἣν ἐπεὰν *Ald. Paris. A. B.* Praeterea ἀμήσωνται *Arch. Vind.* *o* Μονάδες *Arch.* Mox ὠμῶν omittens.

φος κάλλιστος δοκεῖ ἡμῖν ἐν τοῖς τέκνοις τεθάφθαι *in liberorum viſceribus conditum eſſe, honeſtisſimum videtur ſepulcrum.* Conf. *Herod.* III, 99. VALCKEN.

12. Σπέρματι μὲν χρέωνται &c.] Superius C. 38. Καλατίαι, veriore titulo. Quod autem hic de *ſemine*, σπέρματι, quo eodem AEthiopes et Indi Calatiae utebantur, expediri non poteſt. Nusquam quidquam Scriptor illo de ſemine. Contra prodit, Indos iſtos τοὺς γονέας κατεσθίειν, *parentes ſuos vorare.* Idem hi AEthiopes, uti verba requirunt, ſi factitarint, σπέρματι inſinuata eſt penitisſime labes, nec melius leniusve, niſi erro, detergenda, quam ἔργματι μὲν — *eodem facinore defunguntur, quo Indi Calatiae*, ſcribendo. Ita ſecum non pugnabit *Herodotus* et ſermo procedet recte. Ἔργματα καλὰ ſunt in *Perictionae* fragmento ap. *Stobaeum* p. 487. *Euripides* Oreſt. v. 160. Ὦ μέλεος, ἐχθίστων θεόθεν ἘΡΓΜΑΤΩΝ.

16. Καὶ διηκοσίας φάλαγγας ἐβένου] *Plinius* hoc ex loco *in tributi vicem regibus Perſidis e materie eius*, ebeni, *CENTENAS phalangas tertio quoque anno penſitasſe AEthiopas*; quibus, niſi memoriae ludibrium debuerit, longe minorem phalangarum ſe numerum invenisſe, declarat. Idem L. VIII, 3. *quae Iuba cornua appellat, Herodotus tanto antiquior, et conſuetudo melius, DENTES.* Conf. ad *Diodori* L. II, 19. ſtatim Κόλχοι δ' ἐτάξαντο ἐς —] *Colchi ipſi ad donationem ordinarunt*, ex ſcriptis. Fert ita mos in ultronea tributi et donorum collatione. Ipſe post pauca οὗτοι ὦν δῶρα τὰ ἐτάξαντο. et C. 13. καὶ φόρον τε ἐτάξαντο. Rurſus L. IV, 35. ἀντὶ τοῦ ὠνητόκου τὸν ἐτάξαντο φόρον· tum C. 165. eiusdem Melpomenes.

19. Τοῦ Καυκάσιος] Agnoſcit *Steph. Byz.*, alioqui Καύκασος mons ille aut Καυκάσιος L. I, 203. Quod ex *Aldo* venerat ἐς ἐμεῦ, bene L. I, 66., ubi idem olim, decurtarat *H. Steph.*, hic praetervidit. Ἐς ἐμὲ genius ſermonis flagitat, et uſus L. IV, 125. V, 45. &c.

26. Πάρεξ τοῦ φόρου] Arabes ἀτελέες ſive a tributo erant inmunes Cap. 91. Par et memoratarum paullo ante nationum conditio. Dona ferebant ultro, nullum tributum. Conſequens eſt, ut πάρεξ τοῦ φόρου eas non ſpectet, ſed deſcriptum aliis et imperatum tributum. Geminum dabit C. 117. Iam κομίζουσι, cui in *Med.* et ſequacibus locus negatur, exſulare poteſt, *Gronovio* probe admonente: ſatis autem eſt τοιῷδε κτέωνται.

38. Ἐκ πλοίων καλαμίνων ὁρμεόμενοι] Diſplicuit ſemper ultimum vocabulum: nam quid? inſiliebantne ex navigiis Indi in piſces magno inpetu, ut manibus deprehenſos raperent? Id dicendum, ſi vulgato vigor adſit. Coniiciebam ὁρμευόμενοι. Apud *Heſych.* Ὁρμευτὴς eſt ἁλιεύς, hamo piſces captans, formatus utique ex ὁρμεύω. Video nunc ſimile in opinionem Cl. *Pauli* venisſe, ſcribentis ὁρμιώμενοι, ex ὁρμιά, ſive *linea hamoque*, unde ὁρμιάομαι. Foret ſane alterutrum ad ſententiam utile, Indosque ex navigiis hamo piſcibus exhiberet inſidiantes. At deeſt verbo auctoritatis uſus, favet analogia. Pro vulgato *Abreſchius* ad Thucyd. p. 297. Naves ex arundinis in India internodiis non neglexit *Diodor.* II, 17.

40. Ἐσθῆτά τε φλοΐνην] *Ex libro* vir Cl., ſpreto Salmaſiano *ex phleo*, quod verius multo. Atticis φλέως, Ionibus φλοῦς herba paluſtris, ſcirpi inſtar, auctore *Polluce* X, 178. Ἐσθὴς φλοΐνη ſcirpea ſive ex phleo, etiam *Pauſan.* L. VIII, 22. p. 641. Conf. ad *Solin.* p. 702. et *B. a Stapel* in *Theophr.* L. IV. H. Plant. p. 463. Articulum ἣν ultima praecedentis ſyllaba in Codd. quibusdam devoravit, quae crebra omisſionum cauſa.

45. Πα-

δες εἰσὶ, κρεῶν ἐδεσταὶ ὠμῶν· καλέονται δὲ Πα-
δαῖοι· [a] νόμοισι δὲ τοιοίσιδε λέγονται χρᾶσθαι· ὃς
ἂν κάμῃ τῶν ἀστῶν, [b] ἤν τε ἀνὴρ, ἤν τε γυνὴ, τὸν
μὲν ἄνδρα ἄνδρες οἱ μάλιστά οἱ ὁμιλέοντες κτείνουσι,
φάμενοι αὐτὸν, τηκόμενον τῇ νούσῳ, τὰ κρέα σφίσι
[c] διαφθείρεσθαι· ὁ δὲ, ἀπαρνεόμενός ἐστι μὴ μὲν νο-
σέειν· οἱ δὲ, οὐ συγγινωσκόμενοι, [d] ἀποκτείναντες
κατευωχέονται· [e] ἢν δὲ γυνὴ κάμῃ, ὡσαύτως αἱ
ἐπιχρεώμεναι μάλιστα γυναῖκες ταυτὰ τοῖσι ἀνδρά-
σι ποιεῦσι· τὸν γὰρ δὴ ἐς γῆρας [f] ἀπικόμενον θύ-
σαντες, κατευωχέονται· [g] ἐς δὲ τούτου λόγον οὐ
πολλοί τινες αὐτέων ἀπικνέονται· πρὸ γὰρ [h] τοῦ τὸν
ἐς νοῦσον πάντα πίπτοντα κτείνουσι. Ἑτέρων δέ ἐστι
Ἰνδῶν ὅδε ἄλλος τρόπος· οὔτε κτείνουσι οὐδὲν, ἔμψυ-
χον, [i] οὔτε τι σπείρουσι, οὔτε οἰκίας νομίζουσι ἐκτῆ-
σθαι· ποιηφαγέουσι δὲ, καὶ αὐτοῖσί ἐστι ὅσον κέγχρος
τὸ μέγαθος ἐν κάλυκι, αὐτόματον ἐκ τῆς γῆς γινό-
μενον· τὸ συλλέγοντες, [k] αὐτῇ κάλυκι ἕψουσί τε καὶ
σιτέονται· ὃς δ' ἂν ἐς νοῦσον αὐτέων πέσῃ, ἐλθὼν ἐς
200 τὴν ἔρημον κέεται· φροντίζει δὲ οὐδεὶς οὔτ' ἀποθανόν-
τος, οὔτε κάμνοντος. Μίξις δὲ τούτων τῶν Ἰνδῶν τῶν
κατέλεξα πάντων, ἐμφανής ἐστι, κατάπερ τῶν προ-
βάτων, καὶ τὸ χρῶμα φορέουσι ὅμοιον πάντες καὶ
παραπλήσιον Αἰθίοψι· ἡ γονὴ δὲ αὐτῶν, τὴν ἀπίεν-
ται ἐς τὰς γυναῖκας, οὐ, κατάπερ τῶν ἄλλων ἀν-
θρώπων, ἐστὶ λευκὴ, ἀλλὰ μέλαινα, κατάπερ τὸ
χρῶμα· τοιαύτην δὲ καὶ Αἰθίοπες ἀπίενται θορήν·
οὗτοι μὲν τῶν Ἰνδῶν ἑκαστέρω τῶν Περσέων οἰκέουσι, καὶ
πρὸς νότου ἀνέμου· καὶ Δαρείου βασιλῆος οὐδαμὰ ὑπή-
κουσαν. Ἄλλοι δὲ τῶν Ἰνδῶν Κασπατύρῳ τε πόλι καὶ
τῇ Πακτυϊκῇ χώρῃ εἰσὶ [l] πρόσουροι, πρὸς ἄρκτου τε
καὶ [m] βορέω ἀνέμου κατοικημένοι τῶν ἄλλων Ἰνδῶν, οἳ
Βακ-

tes ſunt pecuarii, carnibus crudis veſcentes, nomine Padæi, qui talibus uti moribus narrantur: Quicunque civium ſeu vir ſeu fæmina ægrotat, virum quidem ſui maxime familiares interimunt; quod dicant illum morbo tabeſcentem, carnes ipſis corrumpere: et licet ſe neget ille ægrotare, nihilominus iſti non ignoſcentes necant eum, epulanturque. Mulier vero ſi ægrotet, ſuæ maxime neceſſariæ fæminæ, idem quod viri faciunt. Qui enim ad ſenium pervenit, eo mactato paſcuntur. Sed in huius rationem non multi eorum perveniunt; nam ante id unumque, qui in morbum incidit, ne-
cant. Eſt aliorum Indorum hæc diverſa con- 100
ſuetudo, ut nihil animatum interimant, utque ninil ſerant, nec domos poſſidendas exiſtiment, atque herba victitent. Eſtque eis quoddam milii inſtar magnitudine, ſua ſponte naſcens e terra, ſuo in calyce: quod cum ipſo calyce lectum coquunt, eduntque. Eorum quisquis in morbum incidit, is in locum deſertum pergit, ibique decumbit, eius vel defuncti vel decumbentis curam ge-
rente nemine. Horum omnium quos recen- 101
ſui Indorum coitus in propatulo eſt, ſicut pecorum: color ſimilis ac proximus AEthiopico, genitura quam in mulieres emittunt, non alba, quemadmodum ceterorum hominum, ſed atra, ut color corporis: quale virus AEthiopes quoque emittunt. Hi Indi longius a Perſis abſunt, et ventum auſtrum verſus: eoque Dario neutiquam ob-
temperaverunt. Alii vero Indorum Caſpa- 102
tyro urbi et Pactyicæ regioni contermini ſunt, verſus ſeptentrionem et ventum aquilonem habitantes aliorum Indorum, qui proximam

[a] Νομαδοισι ora *Steph.* τοιοίσιδε *Arch.* vulgo τοισίσδε. Vide II, 37. [b] Ἤν τε γ. ἤν τε ἀν. *Arch. V. Paſſ. Aſk.* [c] *M. Aſk. Paſſ.*, διαφθείρειν *V. Arch. Paris. A. B.* cum *Aldo*, mox ἀπαρνός ἐστι ora *Steph. V. Arch.*, qui poſterior μὴ νοσέειν. Corrigunt docti viri μὴ μὴν, contra *Herodoti* adſuetudinem. [d] *M. V. Arch. Paſſ. Aſk.* olim ἀποκτείνοντες. [e] Ἢ δὲ ἂν γυνὴ marg. *Steph. V. Arch. Aſk.* [f] Ἀπικνεόμενον *V. Arch.* [g] *M. Arch. V. Paſſ. Aſk.*, olim ex *Ald.* et *Paris. A. B.* ἐκ δὲ τούτου τοῦ λόγου. Conf. *Gronovium.* [h] Τούτου τὸν *Arch. V.* Statim ὅδε ἄλλος *Ald. Arch. V. Paſſ.*, vulgo erat ὅτε ἄλλ., prave. [i] *Med. Paſſ. Aſk.*, ceteri cum *Aldo* illud τι non norunt. [k] Solus *Arch.* ſed vere. Vide II, 46. alii αὐτῇ τῇ καλ. [l] Πρόσοικοι *Arch. V.* [m] *Arch. V. M. Paſſ. Aſk.*, olim βορέου, tum *Arch.* κατοικ. τῶν ἄλλων. Vulgo καὶ τῶν et Βακτροῖσι *Arch.*

45. Παδαῖοι] *Broukhuſius* aliique dudum viderunt, huc reſpexiſſe *Tibullum* IV, 1, 144. *Impia nec ſaevis celebrans convivia menſis, Ultima vicinus Phoebo tenet Arva Padaeus.* Gentis nomen, auctoritate *Tibulli* ſatis munitum, reſtituendum videtur *Nicolao Damaſc.* ap. Stob. p. 105, 31. hinc in Excerptis *N. Cragii* et *H. Valeſii* p. 514. ſimiliter ſcriptum: ἐν Πανδαλοις Ἰνδικῷ ἔθνει οὐχ ὁ θύων, ἀλλ' ὁ συνετώτατος τῶν παρόντων κατάρχεται τῶν ἱερῶν· αἰτεῖται δ' ἀεὶ παρὰ θεῶν οὐδὲν ἄλλο πλὴν δικαιοσύνης. Corrigebam ἐν Παδαίοις· nam inhumana gentis conſuetudo nihil impedit, quominus ſolam a Diis *virtutem*, ſive *iuſtitiam*, expetendam eſſe cenſuerint. VALCKEN.

45. Καλέονται δὲ Παδαῖοι] Haeſitat *Cl. Salmaſius* an forſan Πανδαῖοι *Pandaei* ſit legendum ad *Solin.* p. 700., quaſi a *Pandaea*, Herculis F., de qua *Arrian.* Indic. C. 9., genus duxerint. Sed de gentis nomine nihil dubitandum. *Tibullus*, quod vir ſummus fatetur, hinc L. IV, 1, 145.

Impia nec ſaevis celebrans convivia menſis
Ultima vicinus Phoebo tenet arva Padaeus.

ubi *Pandaeus* metri modulum depravabit. Quod et *Cellarium* V. Cl. Geogr. Ant. L. III, 23. p. 872. obſervaſſe conperior. Νομαδοισι ex *Steph.* marg. Herodoteum dictionis colorem oſtentare, norunt omnes. Unde acceſſerit, ignoro.

50. Μὴ μὲν νοσέειν] Hic forte legendum ſuſpicabatur vir Clar. μὴ μὴν, vereor ut uſpiam illud inveniatur in talibus: ἦ μὴν in iurandis frequentat et *Herod.* Quod hoc uno loco *R.* dimiſit intactum, ſaepe ſollicitavit, velut in his II, c. 179. χρῆν ὀμόσαι, μὴ μὲν ἑκόντα ἐλθεῖν· III, c. 66. ἔξαρνος ἦν μὴ μὲν ἀποκτεῖναι Σμέρδιν· V, c. 106. θεοὺς ἐπόμνυμι μὴ μὲν πρότερον ἐκδύσασθαι. Sana nunc videbuntur, quae ſuis ſingula locis cenſebantur vitioſa: amat hanc etiam voculam μὲν traiicere in alium locum *Herodotus*. VALCKEN.

58. Κτείνουσι οὐδὲν ἔμψυχον] Gentis Indicae nomen praebet *Nicol. Damaſc. Stob.* p. 66, 38. Ἀρίτονοι τῶν ἐμψύχων οὐδὲν ἀποκτείνουσι· τὰ δὲ κεράμεα τῶν χρηστηρίων ἐν χρυσοῖς ἐλύτροις φυλάττουσι· *Nic. Cragii*, *Conr. Geſnerum* ſequuti, corrigit errorem *Henr. Vales.* in Exc. *Peireſc.* p. 74. et τὰ κεράμεα τῶν χρηστηρίων, (aliis dicta τῶν σκευῶν τὰ κεράμεα,) recte interpretatur: conf. *I. G. Graevius* in *Heſiodi* Ἔ. κ. Ἡ. vs. 402. dudum ante *Vales. Nicolai* locum iam explicuerat *Caſaub.* in *Athen.* p. 20. vid. *Leopardus* Em. XIII, c. 6. VALCKEN.

70. Ἀλλὰ μέλαινα, κατάπερ τὸ χρῶμα] *Ariſtoteles* hanc aſſertionem falſi, neque ſine ratione, coarguit H. Anim. III, 22. p. 82. et Generat. Animal II, 2. p. 207. Cauſſa Indorum AEthiopumque nigredinis *Oneſicritum* et *Theodecten* ſollicitos habuit ap. *Strabonem* XV, p. 1019., non inſulſe decernentem, in utero κατὰ σπερματικὴν διάθεσιν tales fieri, quales ſunt, qui genuerunt. Sed haec erudite Cl. *Bern. Sigef. Albinus* Diſſert. de Colore AEthiop. p. 10.

76. Κατοικημένοι τῶν ἄλλων Ἰνδῶν] Copula nexum et ſeriem ſermonis conturbabat: ſcripſiſſe, *Corn. de Pauw* coniectura eſt, κατοικημένοι μετὰ τῶν ἄλλων Ἰνδῶν, ei — *habitantes cum aliis Indis, qui Bactriorum more vivunt*, Nam Indos, aurum colligentes, ex iſtis fuiſſe, qui Bactriorum moribus utebantur. Atque haec tolerari utcunque potuerant, ni καὶ, fide MS., bonam eiuraſſet copiam. Πρὸς ἄρκτου — κατοικημένοι τῶν ἄλλων Ἰνδῶν, ei — *Verſus ſeptentrionem — incolentes aliorum Indorum, qui* &c. Tale IV, 7. πρὸς βορῆν — ἀνέμων τῶν ὑπεροίκων τῆς χώρης, *ad boream eorum, qui ſuperioris regionis incolae ſunt.* Caſpatyro Κασπάπυρος *Steph. Byz.*, opportunior opera L. IV, 44. veniet.

78. Ei-

mam Bactrianis vitam degunt; hi et pugnacisſimi in eis ſunt, et qui ad aurum mittuntur, hi ſunt. Circa hanc enim plagam vaſta ſunt propter arenam loca, in ea igitur ſolitudine arenoſa formicæ gignuntur, canum quidem magnitudine minores, vulpium vero maiores. Earum quippe nonnullæ et apud regem Perſarum viſuntur, hinc venatu captæ. Hæ formicæ in faciendis ſub terra domiciliis egerunt arenam, ut apud Græcos formicæ, atque eodem modo, ipſa etiam ſpecie corporis ſimillima. Ea autem quæ egeritur arena, aurea eſt: ad quam in deſertum mittuntur Indi; ternis ſinguli camelis iunctis, ut utrinque funales mares trahant, femina in medio, in quam ipſi aſcendunt: data opera ut a recentisſimis fetibus abſtractas iungant. Etenim iſtæ apud eos cameli nihilo ſunt minori pernicitate quam equi, ſeparatim vero ad ferenda onera multo valentiores. Qualem autem

103 habeat camelus ſpeciem, Græcis, utpote ſcientibus, non conſcribo: ſed quod de eo animali neſcitur, id dicam. Camelus in poſterioribus cruribus gerit quatuor femora, et totidem genua, et veretra per poſteriora crura caudam verſus ſpectantia. Hunc

104 in modum iunctis camelis, Indi ad aurum tendunt dinumerate, ut quum ferventisſimi fuerint æſtus, ſint in rapina, ſiquidem præ æſtu formicæ *ſub terra ſe occultas tenent*. Est autem *illis hominibus* ſol ardentisſimus matutinus, non quemadmodum aliis meridie, eousque capitibus imminens *dum tempus* eſt a foro diſcedendi: per quod ſpatium multo magis urit quam meridianus Græciam, adeo ut dicantur illi tum in aqua ſe madefacere. Meridies vero fere Indos urit peræque atque alios homines: declinante meridie, talis eſt illic ſol qualis alibi matutinus: ac deinceps magis ac magis frigeſcens, dum ad occaſum perveniens

105 præcipue friget. Vbi ad locum Indi pervenere, culeis quos attulere, arena completis, quamprimum retro ſe recipiunt. Protinus

Βακτρίοισι παραπλησίην ἔχουσι δίαιταν· οὗτοι καὶ μαχιμώτατοί εἰσι Ἰνδῶν· [a] καὶ ἐπὶ τὸν χρυσὸν στελλόμενοι εἰσὶ οὗτοι· κατὰ γὰρ τοῦτό ἐστι [b] ἐρημίη διὰ τὴν ψάμμον· ἐν δὴ ὦν τῇ ἐρημίῃ ταύτῃ καὶ τῇ ψάμμῳ γίνονται μύρμηκες, μεγάθεα ἔχοντες κυνῶν μὲν ἐλάσσονα, [c] ἀλωπέκεων δὲ μέζονα· εἰσὶ γὰρ [d] αὐτέων καὶ παρὰ βασιλέϊ τῶν Περσέων, ἐνθεῦτεν θηρευθέντες· οὗτοι ὦν οἱ μύρμηκες ποιεύμενοι [e] οἴκησιν ὑπὸ γῆν, ἀναφορέουσι τὴν ψάμμον κατάπερ οἱ ἐν τοῖσι Ἕλλησι μύρμηκες, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον· εἰσὶ δὲ καὶ εἶδος [f] ὁμοιότατοι αὐτοί· ἡ δὲ ψάμμος ἡ ἀναφερομένη ἐστὶ χρυσῖτις· ἐπὶ δὴ ταύτην τὴν ψάμμον στέλλονται ἐς τὴν ἔρημον οἱ Ἰνδοὶ, ζευξάμενος ἕκαστος καμήλους τρεῖς, [g] σειρηφόρον μὲν ἑκατέρωθεν ἔρσενα παρέλκειν, [h] θήλεαν δὲ, ἐς μέσον· ἐπὶ ταύτην δὴ αὐτὸς ἀναβαίνει, ἐπιτηδεύσας ὅκως ἀπὸ τέκνων ὡς νεωτάτων [i] ἀποσπάσας ζεύξῃ· αἱ γάρ σφι κάμηλοι ἵππων οὐκ ἥσσονες ἐς ταχυτῆτά εἰσι· χωρὶς δὲ, ἄχθεα δυνατώτεραι [k] πολλὸν φέρειν. Τὸ μὲν δὴ εἶδος ὁκοῖόν τι ἔχει ἡ κάμηλος, ἐπισταμένοισι τοῖσι Ἕλλησι [l] οὐ συγγράφω· τὸ δὲ μὴ ἐπιστέαται αὐτῆς, τοῦτο φράσω· κάμηλος ἐν τοῖσι ὀπισθίοισι σκέλεσι ἔχει τέσσερας μηρούς, καὶ γούνατα τέσσερα· τὰ δὲ αἰδοῖα, διὰ τῶν ὀπισθίων σκελέων, πρὸς τὴν οὐρὴν τετραμμένα· Οἱ δὲ δὴ Ἰνδοὶ τρόπῳ τοιούτῳ καὶ ζεύξει τοιαύτῃ χρεώμενοι, ἐλαύνουσι ἐπὶ τὸν χρυσὸν λελογισμένως, [m] ὅκως ἂν καυμάτων τῶν θερμοτάτων ἐόντων ἔσονται ἐν τῇ ἁρπαγῇ· ὑπὸ γὰρ τοῦ καύματος οἱ μύρμηκες ἀφανέες γίνονται [n] ὑπὸ γῆν· θερμότατος δέ ἐστι ὁ ἥλιος τούτοισι τοῖσι ἀνθρώποισι τὸ ἑωθινόν· οὐ κατάπερ τοῖσι ἄλλοισι [o] μεσαμβρίης, ἀλλ᾽ ὑπερτείλας μέχρις οὗ ἀγορῆς διαλύσιος· [p] τοῦτον δὲ τὸν χρόνον καίει πολλῷ μᾶλλον ἢ τῇ μεσαμβρίῃ τὴν Ἑλλάδα· οὕτως ὥστ᾽ ἐν ὕδατι λόγος αὐτούς ἐστι βρέχεσθαι τηνικαῦτα· μεσοῦσα δὴ ἡ ἡμέρη, σχεδὸν παραπλησίως καίει τούς τε ἄλλους ἀνθρώπους καὶ 201
τοὺς Ἰνδούς· [q] ἀποκλιναμένης δὲ τῆς μεσαμβρίης, γίνεταί σφι ὁ ἥλιος κατάπερ τοῖσι ἄλλοισι [r] ὁ ἑωθινός· καὶ τὸ ἀπὸ τούτου ἐπιὼν ἔτι μᾶλλον ψύχει, ἐς ὃ ἐπὶ δυσμῇσι ἐὼν, καὶ τὸ κάρτα ψύχει. Ἐπεὰν δὲ ἔλθωσι ἐς τὸν χῶρον οἱ Ἰνδοὶ, ἔχοντες θυλάκια, ἐμπλήσαντες ταῦτα τῆς ψάμμου, τὴν ταχίστην ἐλαύνουσι ὀπίσω· αὐ-

a *M. Paſ. Aſk.*, καὶ οἱ reliqui. *b* Ἐρήμη et ſtatim *Arch.*, ἐρήμῳ *V.* *c* *M. Paſ. Aſk.*, olim ἀλωπέκων. *d* Iidem cum *Arch. V.* ſed αὐτῶν, alii γὰρ ἐξ αὐτέων. *e* Οἴκημα *Arch. V.* et ἀναφέρουσι ψαμ. *f* *M. Paſ. Aſk.*, in aliis ὁμοιότατοι οὗτοι, quod pronomen non legunt *Arch. V.* *g* *M. Arch. Paſ. Aſk. V.*, vulgo σειροφόρον. *h* *Arch. V.* bene. Conf. ſuperius C. 85.; θήλειαν *Paſ. Aſk.*, alii θήλεα ut *Ald.* et *Edd.* *i* Abeſt *Arch.* *k* *M. Arch. V. Aſk. Paſ.*, olim ex *Ald.* πολλῷ. *l* Iidem omnes, οὐ γράφω *Ald.* &c. Quae ſuccedunt, hinc ſe derivaſſe *AElian.* de Anim. x, 3. fatetur. *m* Ὅπως αὐτῶν θερμοτάτων ἐόντων *Arch. V.* *n* Ὑπὸ τὴν γῆν *Vind.* *o* Μεσημβρ. id. *Arch. Paſ. Aſk.* *p* Τούτῳ δὲ τῷ χρόνῳ ora *Steph.* Mox τὴν Ἑλλάδα οὕτως· ὥς· ἐν non male diſtinguit *Aldo* praeeunte Cl. *Abreſch.* *q* *Paſ.* recte. Sic. C. 114. alii ἀποκλινομ. *r* Deſit ὁ *Arch. V.*, tum ἐπὶ μᾶλλον *prior.*

86. Εἰσὶ δὲ καὶ εἶδος ὁμοιότατοι αὐτοί] Sequi ſi libuerit *Arch.* et *Vind.*, οὗτοι ex priſtina ſcriptura eradentes, nihil erit, quod moleſtiam creabit. Similes noſtris quantum ad formam deſignantur. Ut nunc eſt, καὶ εἶδος αὐτοῖσι —— maluit *Cl. Reiskius*, cui *Dio Chryſoſt.*, Noſtri veſtigia premens, Or. xxxv. p. 436. B. favet, οὗτοι δέ εἰσι ἀλωπέκων μείζονες· τἆλλα δὲ ὅμοιοι τοῖς παρ᾽ ὑμῖν. Quae *Strabo* xv. p. 1032. et *Arrianus* Indic. C. 15. de formicis ex *Nearcho* et *Megaſthene*, prudens negligo. Omnes videntur, ut vere *Arrianus*, ἀκοὴν ἀφηγέεσθαι, nec ipſas vidiſſe. Habet ex *Busbequii* Epiſt. iv. magnus *Thuanus* L. xxiii, p. 461. animal, cui formicae Indicae nomen ex quadam ſimilitudine impoſitum, quod ad ſtabiliendam hanc rem Nobil. *Palmerius* Exercit. in Graec. Auct. p. 16. aptisſimum cenſuit.

94. Δυνατώτεραι πολλόν] *Gronovio* et meliorum Codd. conſpirationi, etſi multiplex πολλὸν inter et πολλῷ converſio, obniti recuſavi. Editur L. iii, 7. Αἴγυπτον πᾶσαν πολλῷ δουλοτέρην ποιήσας, invitis membranis, πολλὸν oſtentantibus. Sed talium neſſis uberrimæ. De camelis taceo. Animal ex *Herodoto* doctisſimi viri *Conr. Geſnerus*, *Bochartus*, *Shaw* atque alii illuſtrarunt.

97. Κάμηλος] *AElianus*, quando de N. A. x, c. 3. Ἡρόδοτος, inquit, *λέγει, τὰς καμήλους ἐν τοῖς ὀπισθίοις σκέλεσιν ἔχειν τέτταρας μηρούς, καὶ μέντοι καὶ γόνατα τοσαῦτα, τὰ δὲ ἄρθρα διὰ τῶν σκελῶν τῶν κατόπιν ἐς τὴν οὐρὰν τετράφθαι αὐταῖς·* dubites ἄρθρα legerit, an αἰδοῖα· quae ſic non *Herodoto* tantum, ſed etiam *AEliano* frequentius quam aliis ἄρθρα vocantur, de animalibus loquenti, L. i, c. 17. iii, 47. vi, 27. ix, 48. ad quorum locorum primum nonnulla notat *Trillerus.* Secundum *Solonis* tabulam, ὡς ὁ ἄξων φησὶν, *Lucian.* T. ii, p. 358. *obtruncare* licebat Athenis *moechum*, quem *Plautus* vocat (Bacchid. iv, 8, 77.) *manifeſtarium*, ἄρθρα ἐν ἄρθροις ἔχοντα. *Petit.* in LL. Att. p. 463.
VALCKEN.

13. Ἐπιὼν ἔτι μᾶλλον] Quod ſcriptus offert liber ἐπὶ μᾶλλον, damnabile non eſt. Haud diſſimili in negotio L. iv, 181. ἐπὶ δὲ μᾶλλον ἰὸν ἐς τὸ θερμὸν ——: etiam i, 94. *Pherecydes* ap. *Diogenem* i, 122. τῇδε νούσῳ πιεζόμενος ἐπὶ μᾶλλον. Pulcre propterea Cl. *Reimarus* cauſſam infitiatur eſſe, cur *Dionis Caſſ.* L. lxvii. p. 507. *Ed. Nov.* ἀλλὰ καὶ ἐπὶ μᾶλλον ἢ πρὶν ἐνεωτέριζον abeant in ἔτι μᾶλλον.

αὐτίκα γὰρ οἱ μύρμηκες ὀδμῇ, ὡς δὴ λέγεται ὑπὸ Περσέων, μαθόντες διώκουσι· εἶναι δὲ ταχύτητα οὐδενὶ ἑτέρῳ [a] ὁμοίην οὕτω, ὥστε εἰ μὴ προλαμβάνειν τῆς ὁδοῦ τοὺς Ἰνδοὺς ἐν ᾧ τοὺς μύρμηκας συλλέγεσθαι, οὐδένα ἂν σφέων ἀποσώζεσθαι· τοὺς μέν νυν ἔρσενας τῶν καμήλων, εἶναι γὰρ ἥσσονας θέειν τῶν θηλέων, [b] καὶ παραλύεσθαι ἐπελκομένους, οὐκ ὁμοῦ ἀμφοτέρους· τὰς δὲ θηλέας ἀναμιμνησκομένας τῶν ἔλιπον τέκνων, [c] ἐνδιδόναι μαλακὸν οὐδέν· τὸν μὲν δὴ πλέω τοῦ χρυσοῦ [d] οὕτω οἱ Ἰνδοὶ κτῶνται, ὡς Πέρσαι φασί· ἄλλος δὲ σπανιώτερός ἐστι ἐν τῇ χώρῃ ὀρυσσόμενος. Αἱ δ' ἐσχατιαί κως τῆς οἰκουμένης τὰ κάλλιστα ἔλαχον, κατάπερ ἡ Ἑλλὰς τὰς ὥρας πολλόν τι [e] κάλλιστα κεκραμένας ἔλαχε· τοῦτο μὲν γὰρ πρὸς τὴν ἠῶ ἐσχάτη τῶν οἰκεομένων ἡ Ἰνδική ἐστι, ὥσπερ [f] ὀλίγον πρότερον εἴρηκα· ἐν ταύτῃ τοῦτο μέν, τὰ ἔμψυχα τετράποδά τε καὶ τὰ [g] πετηνὰ πολλῷ μέζω ἢ ἐν τοῖσι ἄλλοισι χωρίοισί [h] ἐστι, πάρεξ τῶν ἵππων· τοῦτο δὲ ἑσσοῦνται ὑπὸ τῶν Μηδικῶν, Νισαίων δὲ καλευμένων ἵππων· τοῦτο δὲ χρυσὸς ἄπλετος αὐτόθι ἐστί, ὁ μέν, ὀρυσσόμενος· [i] ὁ δέ, καταφορεύμενος ὑπὸ ποταμῶν· ὁ δέ, ὥσπερ ἐσήμανα, ἁρπαζόμενος· τὰ δὲ δένδρα [k] τὰ ἄγρια αὐτόθι φέρει καρπὸν εἴρια καλλονῇ τε προφέροντα, καὶ ἀρετῇ [l] τῶν ἀπὸ τῶν ὀΐων· καὶ ἐσθῆτι οἱ Ἰνδοὶ ἀπὸ τούτων τῶν δενδρέων χρέωνται. Πρὸς δ' αὖ μεσαμβρίης ἐσχάτη Ἀραβίη τῶν οἰκεομένων [m] χωρίων ἐστί· ἐν δὲ ταύτῃ λιβανωτός τέ [n] ἐστι μούνῃ χωρέων πασέων φυόμενος, καὶ σμύρνη, καὶ [o] κασίη, καὶ κινάμωμον, καὶ λήδανον· [p] ταῦτα πάντα πλὴν τῆς σμύρνης, εὐπετέως κτέωνται οἱ Ἀράβιοι· τὸν μέν γε λιβανωτὸν

tinus enim illos formicæ, ut a Perſis fertur, olfactu perceptos inſequuntur tanta pernicitate ut nulli alii ſit ſimilis; ita ut niſi viam interim dum formicæ congregantur, anticipent Indi, nemo ſit ipſorum inde evaſurus. Ideoque camelos mares, quod impares feminis ſunt in currendo, etiam plane reſolvi attractos, non pariter utroſque: feminas vero, pullorum quos reliquerunt memores, nihil remittere. Iſti Indi maiorem auri partem poſſident, ut Perſæ memorant, nam quod effoditur in eadem regione aurum, rarius est. Et ſane pulcherrima quo- 106
dammodo extremæ orbis habitati partes ſortitæ ſunt, quemadmodum Græcia tempeſtates optime temperatas nacta est. Nam, ut paulo ante dixi, ultima plagarum quæ ad orientem vergentes habitantur, Indica est: in qua tum animantes tam quadrupedes quam volucres, multo ſunt grandiores quam ceteris in locis, præterquam equi, nam quod ad eam partem attinet, ab equis Medicis vincuntur qui Niſæi vocantur; tum infinita vis auri illic est, partim effoſſi, partim per flumina devecti, partim ut indicavi ſurrepti. Præterea agreſtes arbores illic pro fructu lanam ferentes, ovillæ tum pulchritudine tum bonitate præcellentem: et ab his arboribus veſte Indi utuntur. Porro 107
ad meridiem ultima e regionibus quæ habitantur, Arabia est: in qua ſola omnium terrarum naſcuntur thus, myrrha, caſia, cinnamomum, et ledanum, cuncta hæc facilia Arabibus ad nanciſcendum, præter myr-

a *M. Paſſ. V. Ask. Arcb.* Vide *Gronov.* ὁμοίην οὕτω ora *Steph.*, vulgo ὁμοίην τούτῳ, ὥστε. Porro τοὺς Ἰνδοὺς τῆς ὁδοῦ *Ask. Paſſ. V. Arcb.* *b* Καὶ omittit ante παραλ. *Arcb.* et *Valla*, ceteri retinent. *c* *Arcb. V. Ald. Paris. A. B.*, et Schol. in *Ariſtoph.* Plut. v. 488., διδόναι *M. Paſſ.* *d* Οὕτως Ἰνδοὶ *Arcb.*, οὕτω οἱ Ἰνδοὶ *Ald. Paris. A. B.* cum *Vind.*, οὗτοι οἱ *M. Paſſ. Ask.* *e* Κάλλιστον κεκρημ. *V. Arcb.*, qui paullo ante ἔσχαται κως et οἰκημένης *Ask. Paſſ.* *f* *M. Ask. Paſſ.*, ὀλίγῳ *Paris. A. B. Ald. Arcb. V.* *g* *M. Paſſ. Ask.*, πετεινὰ reliqui omnes. *h* *Arcb. V. Paſſ. Ask.*, εἰσὶ *Ald. Med.*, tum τοῦτο δὲ ἑσσ. *Ald. Arcb. M. Paſſ.*, alii οὗτοι γὰρ ἑσσ. Porro Νυσαίων *Arcb. Valla*, Νησ. *Paſſ.* *i* Tria iſta non legit *Arcb.*, mox ἐσήμηνα id. et *Vind.* *k* Deſit utrique. *l* *M. Arcb. Ask. Paſſ.*, olim ex *Ald.* τῇ ἀπό. *m* Χωρέων *Arcb. V. Paſſ.* neque abſurde: mox δὲ non est in duobus prioribus. *n* *Med. Paſſ. Ask.*, in aliis καὶ μούνη. *o* Semper *Arcb. Paſſ. Valla*, *Euſtath.* in Dionys. v. 933., qui et κινάμ. Conf. L. II, 86., olim κασσίη. *p* *M. Arcb. Paſſ. Ask.*, ταῦτα γὰρ *Ald.*, mox δυσπετέως κτέωνται *Arcb.*

22. Καὶ παραλύεσθαι ἐπελκομένους &c.] Ineſt his ingrati quidpiam ob ſequentia. Cl. *de Pauw* καὶ παραλ. ἐπελκομένους κου ὁμοῦ ἀμφοτέρους *et deficere attractos aliquando duos pariter*, levi mutatione. Maius est molimen docti viri in *Miſcell. Lipſienſibus* Vol. VII. p. 93. Mihi copula non placet, proſcripta in *Arcb.* et inducta: tum dubium est, debeatne παραλύεσθαι de virium reſolutione, an vinculorum ſumi. Quorum in poſterius ſaepe declivis fui. Mares cameli erant σειρηφόροι *funales*: in pernici curſu cum feminis pares haud eſſent, *attracti exſolvebantur*, ſed οὐκ ὁμοῦ ἀμφότεροι, *non ambo pariter*, prior fortaſſe dexter, tum ſiniſter, aut contra. Hoc ſi valeat, ceſſabit fortaſſe difficultas. Certius eſt, διδόναι μαλακὸν pugnare ſermonis genio et ex ſchedarum macula veniſſe. *Hemſterbuſium* fugere hoc ad Comici *Plutum* non potuit, cuius monito adiungenda *Elsneri* obſervata Sched. Critici p. 10. Praeſtat praeterea οὕτω Ἰνδοὶ aut οἱ Ἰνδοὶ ex *Aldo* et aliis. Sic C. 109. οὕτω κτῶνται Ἀράβιοι.

24. Ἐνδιδόναι μαλακὸν οὐδὲν] Virum Clar. notavit *T. H.* ad *Schol.* in *Ar.* Plut. v. 488. ubi haec *Herodoti* commodum admovit Grammaticus Ariſtophaneis, μαλακὸν δ' ἐνδώσετε μηδέν· ſimilia quaedam collegere *L. Kuſter.* et in Schediaſm. Crit. ſe longe doctiorum ſatis ſuperbus cenſor *Iac. Elsnerus*. Quid haec ſibi velint non est obſcurum; *femellas* nempe *camelorum deſiderio pullorum, a quibus fuerant abſtractae, gradu currere concitatisſimo, maribus ſua quoque natura velociores*. Sed mihi non plane liquet, quid in proximis dixerit de duobus maribus *funariis*: σειρηφόρους fuiſſe novimus ex Cap. 102. *inſidens femellae habebat Indus* σειρηφόρον ἑκατέρωθεν ἔρσενα παρέλκειν. VALCKEN.

27. Ὀρυσσόμενος] Omiſſum non requirerem: Hic ſatis erat dixiſſe: ἄλλος δὲ σπανιώτερος ἐν τῇ χώρῃ. Flumina etiam erant aurifera: Cap. 106. χρυσὸς ἄπλετος αὐτόθι ἐστί, ὁ μὲν ὀρυσσόμενος· ὁ δὲ καταφορεύμενος ὑπὸ ποταμῶν· ὁ δὲ —— ἁρπαζόμενος. Haec *Is. Caſaubonus*, quaeque participium ὀρυσσόμενος ſequuntur, αἱ δ' ἐσχατιαί κως τῆς οἰκουμένης τὰ κάλλιστα ἔλαχον, adhibuit in *Athen.* VI, c. 4. ad iſta p. 233. D. ἐν ταῖς ἐσχατιαῖς τῆς οἰκουμένης καὶ ποτάμια τὰ τυχόντα ψήγματα χρυσοῦ καταφέρει quae, ni fallor, *Poſidonii* verba, *Euſtathio* etiam excitata ad Od. Δ. p. 153, 42. Celtarum, quos vocabant, flumina potiſſimum ſpectant. Eidem *Poſidonio* ſua hac de re debet *Diodorus Siculus* V, c. 27. ut pleraque, quae de Hiſpanis, Gallis, et finitimis populis nobis tradidit. Hunc quoque fontem *Diodori*, praeter ceteros, aperuit eruditio *Weſſelingii*. VALCKEN.

39. Καὶ ἀρετῇ τῶν ἀπὸ τῶν ὀΐων] Nihil verius. Idem ingenii remigio *Pavius* adſecutus fuit. Larga de hoc arborum genere *Palmerii* diſputatio Exerc. in Gr. Script. p. 18. plantam, goſſypii feracem, excludit, arborem *goſſampinam* praeferens *Plinii*. Quae *Bellonius* Obſerv. II, 6., *Proſp. Alpinus* de Plant. AEgypt. C. 18. et popularis meus *Io. Veslingius* Obſerv. in Alpin. C. 18., ea diſputanti adſentiunt cum *Bod. a Stapel* ad *Theophraſt.* H. Plant. L. V, C. 9. p. 427.

45. [illegible] itaque *myrrham* ſibi comparabant [illegible]; haec enim apud noſtrum opponuntur [illegible] cur ergo de illa tacet, multis enarrans quomodo colligerent λιβανωτόν, κασσίην, κινάμωμον, [illegible] ſic ut dici potius debuiſſe videantur ταῦτα [illegible] *nacti* οὐκ εὐπετέως, vel δυσπετέως poſtremum præbet Cod. *Arcb.* teſte *Galeo*. VALCKEN.

45. Πλὴν τῆς σμύρνης εὐπετέως κτέωνται] Velle haec videntur, myrrham difficulter conparari, de qua et eius colligendi modo, in aliis aromatibus ſtudioſe occupatus, nihil ſcriptor. Thus, caſiam, cinnamomum non

myrrham. Thus quidem Arabes ſtyrace ſuffientes colligunt, ea quam Phœnices ad Græcos exportant: hanc ſuffientes thus capiunt. Etenim thuriferas illas arbores ſervant colubri ſubalati, exiguo corpore, diſcolori ſpecie, permagno numero circa ſingulas arbores; iidem videlicet qui adver-
108 ſus AEgyptum facto exercitu tendunt. Nec ullo alio ab arboribus quam ſtyracis fumo ſubmoventur, univerſam terram oppleturi, ut Arabes aiunt, niſi, ut iidem narrabant, ſimile quiddam iſtis contingeret ei quod novimus contingere viperis, idque, ut credere debemus, ſolerti divinitatis prudentia, nam quæ et timido animo ſunt et eſculenta, ea omnia fetuoſa fecit, ne aſſiduo eſu deperirent: contra, quæ ſæva et maligna ſunt, parum fetuoſa. Unde fit ut lepus, quem venatur omnis fera, ales, homo, tam ferax ſit: ſolaque ex omnibus beſtiis, quum gravida eſt, denuo ſe impleri patiatur, et alium fetum in utero geſtet pilis veſtitum, alium nudum, alium tantum quod formatum: alium concipiat. Et lepus quidem talis eſt. At leæna validiſſimum ferociſſimumque animal, ſemel in vita unum parit, nam una cum fetu uteros emittit. Cuius rei cauſſa eſt hæc, quod ſcymnus leoninus, ubi moveri in utero

νωτὸν συλλέγουσι, τὴν στύρακα θυμιῶντες· τὴν ἐς Ἕλληνας Φοίνικες ἐξάγουσι· ταύτην θυμιῶντες λαμβάνουσι· τὰ γὰρ δένδρεα [a] ταῦτα τὰ λιβανωτοφόρα, ὄφιες ὑπόπτεροι, μικροὶ τὰ μεγάθεα, ποικίλοι τὰ εἴδεα, φυλάσσουσι, πλήθεϊ πολλοὶ περὶ δένδρον ἕκαστον· οὗτοι οἵπερ [b] ἐπ' Αἴγυπτον ἐπιστρατεύονται, οὐδενὶ δὲ ἄλλῳ ἀπελαύνονται ἀπὸ τῶν δενδρέων, ἢ τῆς στύρακος τῷ καπνῷ. Λέγουσι δὲ καὶ τόδε Ἀράβιοι, ὡς πᾶσα ἂν γῆ [c] ἐπίμπλατο τῶν ὀφίων 202
τούτων, εἰ μὴ γίνεσθαι κατ' [d] αὐτοὺς οἷόν τι κατὰ ἐχίδνας ἠπιστάμην γίνεσθαι· καί κως τοῦ θείου ἡ προνοίη, ὥσπερ καὶ [e] οἰκός ἐστι, ἐοῦσα σοφή· [f] ὅσα μὲν γὰρ ψυχήν τε δειλὰ καὶ ἐδώδιμα, ταῦτα μὲν πάντα πολύγονα πεποίηκε, ἵνα μὴ ἐπιλίπηται κατεσθιόμενα· ὅσα δὲ σχέτλια καὶ ἀνιηρὰ, ὀλιγόγονα· τοῦτο μὲν, ὅτι ὁ [g] λαγὸς ὑπὸ παντὸς θηρεύεται θηρίου, καὶ ὄρνιθος, καὶ ἀνθρώπου· οὕτω [h] δή τι πολύγονόν ἐστι· ἐπικυΐσκεται μοῦνον πάντων θηρίων καὶ τὸ μὲν δασὺ τῶν τέκνων ἐν τῇ γαστρὶ, τὸ δὲ, ψιλὸν τὸ δὲ, [i] ἄρτι ἐν τῇσι μήτρῃσι πλάσσεται· τὸ δὲ, [k] ἀναιρέεται· τοῦτο μὲν δὴ τοιοῦτό ἐστι· [l] ἡ δὲ δὴ λέαινα, ἐὸν ἰσχυρότατον, καὶ θρασύτατον, ἅπαξ ἐν τῷ βίῳ τίκτει ἕν· τίκτουσα γὰρ, συνεκβάλλει τῷ τέκνῳ τὰς μήτρας· τὸ δὲ αἴτιον τούτου ἐστί· ἐπεὰν ὁ σκύμνος ἐν τῇ μήτρῃ ἐὼν ἄρχηται διακινεόμενος,

a Deſideratur hoc in *V. Arch.* Tangit *Plinius* XII. H. N. C. 17. *b* Omittit praepoſitionem *Arch.* *c M. Ask. Paſſ.*; ἐπιμπλέετο *Ald. Arch. V.*, mallem ἐπιμπλέατο uti C. 88. *d* Αὐτοὺς ἀπηγέοντο οἷόν τι καὶ τὰς *V. Arch. Valla.* *e M. Ask. Paſſ.*, εἰκὸς alii. Mox ἐοῦσα non eſt in *Arch. Vind.* *f M. Ask. Paſſ. Arch. V.*, γὰρ ab aliis negligitur. Statim ἐπιλίπῃ *Arch. Vind.* ora *Steph.* et ἀνιητὰ *Arch.* *g Arch.*, Vide I, 123. λαγὼς *V. Paſſ. Ask. Athenaeus* L. IX. p. 400. F., λαγωὸς Edd. tum ὑπὸ ἅπαντος *V. Arch.* *h Paſſ. Ask. Athen. V. Arch.*, qui praeterea πολύγονος. Vulgo δή τι τὸ πολ. Mox ἐπικυΐσκει τε *Athen.* et *Euſtath. Hom.* p. 908, 2. et πάντων θηρ., ſine τῶν, cum *Arch.* et *Paſſ.* Carere hic eo poſſumus. *i* Ἄρτην *Arch.* *k* Ἐπαναιρέεται *Euſtath.*, ἐπ' ἀναίρεται *Athen.*, brevi poſt τοιοῦτόν ἐστι *V. Arch.* *l* Ἡ δὲ λε. *Ask.*, melius *A. Gellius* N. A. XIII, 7. Quae continuo, habet hinc *Antigon. Caryſt.* Hiſt. Mirab. C. 25.

non ſine periculo Arabes ſibi quaerebant, in ledano fortaſſis non tantum diſcriminis et laboris. Qui ergo εὐπετέως de omnibus? Cl. *de Pauw* πλὴν hic ait includere, non, ut plerumque ſemper, excludere: verti debuiſſe; *praeter myrrham illa omnia facile parant Arabes*: non unam enim myrrham, ſed omnia illa aromata in promtu et parato eſſe. Mihi dubius voculae talis uſus, praeſtabiliusque *Arch.* δυσπετέως *difficulter* cenſetur. Myrrha ſine magna colligebatur aerumna, reliqua δυσπετέως periculoſo opere; quod in thure, caſia et cinnamomo certum ipſe praeſtat. Styracem autem ad ſerpentes fugandas, in odoriferis ſilvis frequentiſſimas, Arabes urere Noſtri exemplo *Plinius* H. Nat. XII, 17. Serpentes habet Muſa ſecunda C. 75. et *Diodorus* L. III, 47.

60. Ἀνιηρὰ] *Quae* cutem *pungunt* aut etiam animum, dicuntur ἀνιαρὰ, *moleſta*. *Muſcae*, *crabrones*, *pulices* atque id genus animalcula hominibus ſunt ἀνιαρά· ἀνιαρὸν εἰσιν αἱ μυῖαι. *Leaenae*, *viperae*, de quibus acturus eſt, me iudice dici vix poſſunt ἀνιηρά. Non de nihilo eſt, quod legitur in Cod. *Arch.* ἀνιητά· parum diſtans ab ἄμικτα. Corrigendum arbitror: ὅσα δὲ σχέτλια, καὶ ἄμικτα, ὀλιγόγονα. Non ferae tantum iſtiusmodi, ſed ferinis etiam moribus populi ſaepe dicuntur ἄμικτοι. Ariſtogiton, ὄφις ἢ σκορπίος dictus *Demoſtheni*, vocatur eidem ἄμικτος, p. 489, 74. Centauros, θῆρας, *Soph.* vocat ἄμικτον στρατὸν, Trach. v. 1111. Obponuntur ap. *Herod.* ὅσα ψυχήν τε δειλὰ καὶ ἐδώδιμα.
VALCKEN.

61. Ὁ λαγωὸς] Quae de *lepore* tradit, ex *Athen.* IX, p. 400. F. *Euſtath.* in *Hom.* Il. M. p. 869, 16. et aliunde hunc in modum videntur integranda: ὁ λαγὸς ὑπὸ παντὸς θηρεύεται καὶ θηρίου καὶ ὄρνιθος καὶ ἀνθρώπου, οὕτω δή τι πολυγονόν ἐστι· ἐπικυΐσκεται [illegible] μοῦνον πάντων θηρίων· καὶ τὸ μὲν δασὺ τῶν τέκνων ἐν τῇ γαστρὶ, τὸ δὲ ψιλὸν, τὸ δὲ ἄρτι ἐν τῇσι μήτρῃσι πλάσσεται, τὸ δὲ ἐπαναιρέεται. Mitto reliqua, quae vulgatis procul dubio ſunt meliora. Formam Ionicam λαγὸς dat Codex *Arch.*, λαγοῦ legitur et alibi ap. noſtrum: Λαγὸς, ὁ Ἴων, *Phrynichus* p. 78. *Euſtath.* in Il. χ, p. 1372, 47. *H. Stephan.* App. de Dial. A. p. 148, 149, 193. —— Poſtremum ἐπαναιρέεται eſt ex *Euſtathio*, qui illud explicat: ἐπαναλαμβάνεται, καὶ ἐπὶ τοῖς πρὸ αὐτοῦ τελειοτέροις κυήμασι σπερματικῶς συλλαμβάνεται. *Herodotea* comparans cum *Plinianis Salmaſ.* in *Solin.* p. 283. praeferre videtur ἐπαναίρεται, quod *Athenaei* praebet editum exemplar. Ἀναιρέεσθαι *Herodoteum* eſt: L. VI, c. 69. ad Demaratum mater: ἐν — σε τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἀναιρέομαι· id eſt συλλαμβάνω· vid. Cl. *Abreſch* ad lib. *Cattierii* p. 66. Lepus vero, quae *ſuper priores foetus alium adhuc concipit*, ἐπαναιρέεται. Idem eſt paulo ante Ἐπικυΐσκεται adiecto τε formam praetuli mediam vulgatae in *Athenaeo* et *Euſt.* ἐπικυΐσκει τε· memineram, bis apud *Herodotum* legi κυΐσκεσθαι, L. II, c. 93. *piſces* ἐπεὰν ἐσίῃ οἶστρος κυΐσκεσθαι. L. IV, c. 30. ἐπεὰν προσίῃ ἡ ὥρη κυΐσκεσθαι τὰς ἵππους· quin etiam ἐπικυΐσκεται apud *Clem. Alex.* reperiri Paedag. II, p. 223, 17. de leporis agentem ſalacitate: ὀχεύει πᾶσαν τὴν ὥραν ὁ λαγώς· —— κυεῖ δὲ κατὰ μῆνα καὶ ἐπικυΐσκεται· ὀχεύεται καὶ τίκτει· τεκοῦσα δὲ εὐθὺς ὀχεύεται ὑφ' οὗ ἂν τύχῃ λαγωοῦ· καὶ συλλαμβάνει πάλιν ἔτι θηλαζομένη. Paria de lepore tradiderunt *Xenophon* Cyneg. p. 572, 33. *Ariſtoteles* de Gen. Anim. IV, c. 5. *AElianus* de N. A. II, c. 12. Ex *Theone* partim, ad *Arati* Phaenom. v. 338. ſic redintegrari poterit cap. 34. Cataſter. *Eratoſthenis*: Λαγωός ἐστιν ἐν τῇ καλ. κυνηγίᾳ εὖ τεθείς· διὰ δὲ τὴν ταχύτητα τοῦ ζώου καὶ τὴν πολυγονίαν —— μόνον γὰρ τῶν τετραπόδων δοκεῖ κύειν πλείονα, ὧν τὰ μὲν τίκτει, τὰ δ' ἔχει ἐν τῇ κοιλίᾳ.
VALCKEN.

62. Οὕτω δέ τι πολύγονόν ἐστι] Praeclare MSS.; nam inſititium τὸ vitiabat ſermonem. Πολύγονος *Arch.* relinquo. *Oppianus* fin. Cyneget. III., Ἔξοχα γὰρ τόδε φῦλον ὅσ' ἄπλετος ἔτρεφεν αἶα Πολύγονον τελέθει et reliqua hoc ex fonte artis luminibus culte colorata. Ἐπικυΐσκει τε *Athenaei* et *Euſtath.*, nihil, me iudice, melius. Uſus utrique auctoritatem dat. Placet etiam inpenſe ἀναιρέεται, rediturum L. VI, 69. Poſſem hic *Olearii* lapſum ad *Philoſtr.* Icon. p. 772. et *Steph. Monachii* in *Barnab.* Epiſtol. p. 813. perſtringere. Sed cui bono?

66. Ἡ δὲ δὴ λέαινα] Herodotea de *Leaena* ſemel in vita unicum catulum pariente, hinc attigerunt *Antigonus Caryſt.* c. 25. et *A. Gellius* N. A. XIII, 7. hic quidem, quam *Plinius* vocat *deliram fabulam*, refutans *Homeri* et *Ariſtotelis* auctoritate: gravioribus teſtibus advocatis quidquid in eam rem dici poſſet praecepit *S. Bochartus* P. I. Hieroz. L. III, c. 2.
VALCKEN.

μενος, ὁ δὲ, ἔχων ὄνυχας θηρίων πολλὸν πάντων ὀξυτάτους, ἀμύσσει τὰς μήτρας· [a] αὐξανόμενός τε δὴ πολλῷ μᾶλλον [b] ἐπικνέεται καταγράφων· πέλας τε δὴ ὁ τόκος ἐστὶ, καὶ τοπαράπαν λείπεται αὐτέων ὑγιὲς οὐδὲ ἕν. Ὡς δὲ καὶ [c] αἱ ἔχιδναί τε καὶ οἱ ἐν Ἀραβίοισι ὑπόπτεροι ὄφιες, εἰ ἐγίνοντο ὡς ἡ φύσις αὐτοῖσι ὑπάρχει, οὐκ ἂν ἦν βιώσιμα ἀνθρώποισι· νῦν δ' ἐπεὰν [d] θορνύωνται κατὰ ζεύγεα, καὶ ἐν αὐτῇ ᾖ ὁ ἔρσην τῇ ἐκποιήσει, ἀπιεμένου αὐτοῦ τὴν γονὴν, ἡ θήλεα ἅπτεται τῆς δειρῆς, καὶ ἐμφῦσα, οὐκ ἀνίει [e] πρὶν ἂν διαφάγῃ· ὁ μὲν δὴ ἔρσην ἀποθνήσκει τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ· ἡ δὲ θήλεα τίσιν τοιήνδε ἀποτίνει τῷ ἔρσενι· τῷ γονέϊ τιμωρέοντα ἔτι ἐν τῇ γαστρὶ ἐόντα τὰ τέκνα, [f] διεσθίει τὴν μήτραν· διαφαγόντα δὲ τὴν νηδὺν αὐτῆς, οὕτω τὴν ἔκδυσιν ποιέεται· οἱ δὲ ἄλλοι ὄφιες, ἐόντες ἀνθρώπων οὐ δηλήμονες, τίκτουσί τε ὠὰ, καὶ ἐκλέπουσι πολλόν τι χρῆμα τῶν [g] τέκνων· αἱ μὲν δὴ νυν ἔχιδναι κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν εἰσι· οἱ δὲ ὑπόπτεροι ἐόντες, ἀθρόοι εἰσὶ ἐν τῇ Ἀραβίῃ, καὶ οὐδαμῇ ἄλλῃ· [h] κατὰ τοῦτο δοκέουσι πολλοὶ εἶναι. Τὸν μὲν δὴ λιβανωτὸν τοῦτον οὕτω κτῶνται Ἀράβιοι· τὴν δὲ [i] κασίην, ὧδε· ἐπεὰν καταδήσωνται βύρσῃσι καὶ δέρμασι ἄλλοισι πᾶν τὸ σῶμα καὶ τὸ πρόσωπον, πλὴν αὐτῶν τῶν ὀφθαλμῶν, ἔρχονται ἐπὶ τὴν κασίην· ἡ δὲ ἐν λίμνῃ φύεται οὐ βαθέῃ· περὶ δὲ αὐτὴν καὶ ἐν αὐτῇ αὐλίζεταί κου θηρία πτερωτὰ, τῇσι νυκτερίσι [k] προσείκελα μάλιστα· καὶ τέτριγε δεινὸν, καὶ ἐς ἀλκὴν ἄλκιμα· τὰ

tero incipit, quum habeat ungues longe acutiſſimos ex omnibus feris, uteros lacerat, augeſcenſque multo magis ungues imprimendo exulcerat: ita ut ad poſtremum, quum partus inſtat, nihil eorum relinquatur incolume. Sic quoque ſi viperæ et a- 109
lati Arabiæ ſerpentes gignerentur ut ipſis natura fert, non eſſet hominibus vivendi facultas: nunc autem, quum libidine agitantur, et per paria coëunt, femina collum maris in emittenda genitura comprehendit, et innexa non prius dimittit quam devoraverit, et mas quidem hoc modo perit. Femina vero talem luit maſculo pœnam: quod fetus dum adhuc intra ventrem ſunt, patrem ulciſcentes uterum ambedunt: eiusque alvo ambeſa, ita partum faciunt. Ceteri ſerpentes qui non ſunt hominibus pernicioſi, ova pariunt et magnam vim fetuum excludunt. Porro viperæ per univerſum orbem terrarum exiſtunt: alati vero denſi in Arabia et nuſquam alibi, ideo videntur frequentes eſſe. Thus vero illud 110
hunc in modum Arabes comparant. Caſiam autem ſic: Poſtquam et totum corpus, et faciem præter ſolos oculos obligaverunt coriis aliiſque pellibus, ad caſiam pergunt. Ea naſcitur in palude non alta, circa quam et in qua degunt feræ alatæ, veſpertilionibus ſimillimæ, ſtridore diro, et vi-

a Αὐξόμενος marg. *Steph.*, δὴ mox praeterit *Ask.* *b* Ἐσικνέεται *Arch. V. Paſſ. Ask. Steph.* ora, praeterea καταγνάφων *Arch.* *c* Abest *Arch.*, tum Ἀραβίῃσι *Vind.* Alludit ad haec *Ariſtides* T. II. p. 313. *d* Θορνύονται id. et *Arch.* *e* *Arch. Ald. Vind. Paris. A. B.*, ἂν ſine cauſſa praetermittunt *M. Paſſ.*; ſuperius δέρης *Arch. V.* *f* Διαφθείρει ora *Steph.* et τὴν μητέρα *Arch. Valla*; bene *AElianus* de *Herodoteis* his H. An. xv, 16. *g* Id. *V.* ora *Steph.* olim ὀφίων· ſtatim αἱ μὲν δή νυν *Arch. V.*, δὴ ab Edd. aberat. *h* Καὶ κατὰ *Arch.* bene ſatis. *i* Κασίην *Arch. Paſſ. V.* et post pauca. *k* Προσίκ. *Arch.*, et τέτριγε *V. Paſſ.*, vulgo τέτρυγε.

73. Ἐπικνέεται καταγράφων] Blanditur ἐσικνέεται, tot Codicibus protectum, ex quo *AEſchyl.* Suppl. v. 565. ἐσικνουμένη βέλει βουκόλου πτερόεντος. Sed locum illi, quoniam in dubio, ſitne vulgatum, Ionum more, ex ἐπικνᾶσθαι, non concesſi; certe καταγράφων optime tum adhaereſcet, etſi et ſua venus in *Arch.* καταγνάφων. Hoc conſiderent, quibus volupe fuerit. De eiecto leaenae utero falſa omnia et dudum a Philoſopho exploſa Hiſt. An. VI, 31. Adoptavit tamen *Baſilius M.* Homil. IX. in Hexaëm. p. 85. B., et ita quidem, ut hanc de providentia, animalibus timidae indolis, ferocioribus, leporibus et ceteris disquiſitionem ſuam fecerit. Vide ibi *Front. Ducaeum.* Post pauca Cl. *Reisk.* εἰ διεγένοντο ὡς ἡ —, h. e. εἰ διετέλουν, *ſi perſeverarent.*

73. Ἐπικνέεται καταγράφων] Mihi ſincera videtur lectio Cod. *Arch.* ἐσικνέεται καταγνάφων, *unguibus* obſtantia *lacerando penetrat.* Si nuſpiam etiam alibi legeretur illud καταγνάφειν (de altero ἐσικνέεται non contenderim:) ſuo ſe tamen colore hic facilius multo tueretur, quam in Troaſin *Euripidis* v. 1251. ex origine parum diſtans ſignificatu a verbis uſitatioribus, καταμύσσειν, et καταξαίνειν. *Spinas, quibus* adverſarium Croeſus *laceratum perdidit*, κνάφον vocat *Herod.* I, c. 92. *Tribulis lacerare Plato* dixit ἐπ' ἀσπαλάθων κνάπτειν, de Rep. X, p. 616. A. contulit *T. H.* ad *Heſych.* p. 1359. diverſas etiam verbi memorans lectiones. Ex eodem diſci potest *T. Hemſterhuſio* in Miſc. Obs. V, p. 21. verba τάφειν et θάπτειν non niſi forma differre: par est in ſimilibus ratio, ut et in Γνάφειν et Γνάπτειν, Κνάφειν et Κνάπτειν. Dedit in iisdem Miſcell. multa *D'Orvillius* IX, p. 118. et ſeqq. quae, ſi Grammaticus tractaretur, examinari mererentur. Recte *Herodianus Euſtathii*: ἐκ τοῦ Κνάω λέγει καὶ τὸ Κνάπτειν γίνεσθαι. VALCKEN.

77. Οὐκ ἂν ἦν βιώσιμα] Hunc, ut puto, locum *Ariſtides* alludebat T. III. p. 521. εἰ μὴ τῇ κακίᾳ τῆς φύσεως αὐτῶν καὶ τοῖς πονηρεύμασιν ἀσθένειαν καὶ ἀνανδρίαν ὁ θεὸς προσῆψεν, ἅπαντ' ἂν ἀοίκηθ' ὑπ' αὐτῶν ἦν, ὥσπερ Ἡρόδοτος περὶ τῶν ὄφεων ἔφη. Ichneumon niſi crocodilorum ova contereret, διὰ τὸ πλῆθος τῶν γεννωμένων θηρίων ἄβατον ἂν γενέσθαι τὸν ποταμὸν, ſcribit *Diodorus Sic.* T. I, p. 97, 34. huc etiam reſpiciens, quod vicina manifeſtant. —— Quae ſequuntur *Herodoti* citat *AElianus* de N. A. XV, c. 16. conf. I, c. 24. VALCKEN.

84. Διεσθίει τὴν μήτραν] Nec haec ſuperioribus fide, etſi veterum plures adſciverint, antecellunt. Culti verſus ſunt, ex Herodoteis ficti et politi, *Nicandri* Ther. v. 130. praeſertim, ἐπεὶ διὰ μητρὸς ἀραιὴν Γαστέρ' ΑΝΑΒΡΩΣΑΝΤΕΣ, ἀμήτορες ἐξεγένοντο. Memini *Galenum* Theriac. ad Piſon. p. 461. γαστέρ' ἀναρρήξαντες legere, ſed ex gloſſa, quam *Herodotus* et Critici in *Euripidis* Oreſt. v. 479. iugulant. Ἀμήτορες viperae ſimili de cauſſa *Philoſtrato* Vit. Apoll. II, 14. p. 66., ubi *Olearius* bene multa. Statim χρῆμα τῶν τέκνων cum *Galeo* praeoptavi: poſuit ſaepe antea nec refugiunt in animalibus, ut ſuperius C. 105. Ἀλίας στραβήλου τέκνον *Sophocles* ap. *Athen.* III, p. 86.

87. Πολλόν τι χρῆμα τῶν ὀφίων] Τῶν τέκνων e Codicibus reciperem: avium *pulli*, νεοσσοὶ Poëtis, ad imitationem *Homeri*, ſaepe τέκνα dicuntur: quod exemplis excitatis *Rittershuſius* et *Gatakerus* oſtenderunt: vid. quae notat, primarium literarum noſtrarum decus, *Io. Alberti* ad *Heſychii* Γύρινον contra *liberi* parentum dicuntur νεοσσοὶ, ſuo more *Plato* venuſte ἀκυρολογεῖ, de Rep. VIII, p. 548. A. Propria Graecis erat in his forma patronymica in δεὺς, λύκου τέκνα Λυκιδεῖς dicebantur: *Theocritus* V, 38. Θρέψαι δὴ λυκιδεῖς· τέκνα λαγωοῦ, Λαγιδεῖς· Reperiuntur et Λεοντιδεῖς· Πιθηκιδεῖς· Ἀλωπεκιδεῖς· Χηνιδεῖς· Περδικιδεῖς· Ἱερακιδεῖς· Περιστεριδεῖς· quae cauſae nihil erat, cur in Lexicis omitterentur pleraque. VALCKEN.

96. Τῇσι νυκτερίσι] Syllaba quoque repetita legerim: τὰ, τῇσι νυκτερίσι προσείκελα μάλιστα, καὶ τέτριγε δεινὸν, καὶ ἐστιν ἐς ἀλκὴν ἄλκιμα. Dabunt ſaltem Codd. τέτριγε, ſicuti IV, c. 183. in Cod. *Arch.* et ap. *Euſtathium* ad *Dionyſii Perieg.* v. 180. legitur, τετρίγασι, καθάπερ αἱ νυκτερίδες. Aliter ſonus τρύζειν *turturis* est: νυκτερὶς τρίζει. *Euſtath.* in Il. B. p. 173, 44. ἐστι Τρίζειν τὸ λεπτὸν ἠχεῖν κατὰ τὰς νυκτερίδας· τὸ μέντοι Τρύζειν, ἀφ' οὗ ἡ τρυγὼν, τραχυφωνότερόν ἐστι· quae collegerat omnia dedit *Io. Iac. Wetstenius* in Ev. *Marci* IX, 18. VALCKEN.

97. Καὶ τέτριγε δεινὸν] Similiter L. IV, 183. ſcripti Codd. *Homer.* Odyſſ. Ω, 5. Ταὶ δὲ τρίζουσαι ἕποντο. Ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες — Τρίζουσαι ποτέονται ubi plura *Euſtathius*. Ex Noſtro *Plinius*, tanquam fabuloſe nar-

viribus prævalentibus: quas ab oculis ar-
111 centes Arabes, ſic caſiam metunt. Cinnamomum etiam quam ſuperiora mirabilius colligunt, nam aut ubi naſcatur aut quæ terra nutriat illud, nequeunt dicere: niſi quod probabili ratione utentes quidam narrent id gigni in iis regionibus ubi Bacchus educatus est: et ipsas feſtucas, quas nos ab Phœnicibus edocti vocamus cinnamomum, afferri a grandibus quibusdam alitibus ad nidos e luto conſtructos in præruptis montium et homini inacceſſis. Ad iſta igitur Arabes hæc excogitaverunt: boum aſinorumque defunctorum et aliorum iumentorum membra conciſa quam maxima in ea loca portant: et ubi iuxta nidos poſuere, procul inde abſcedunt. Ad hæc fruſta delapsæ volucres, ad nidos carnem iumentorum apportant: cui ſuſtinendæ impares nidi, dirupti ad terram labuntur: tunc Arabes accedentes ita colligere cinnamomum; quod hac ratione collectum illinc in alias re-
112 giones dimittitur. At ledanum, quod Arabes ladanum vocant, etiam cinnamomo mirabilius comparatur: quippe quod in graveolentiſſimo loco naſcens, tamen fragrantiſſime olet. Nam in barbis caprarum hircorum invenitur innatum, veluti mucor ligni, cum ad conficienda multiplicia unguenta utile, tum præcipue ad ſuffitionem
113 qua Arabes utuntur. *Hactenus de thymiamatis dictum ſit. Redolet Arabica regio* mirifice iucundo quodam odore. Suntque in ea *ovium* duo genera admiratione digna, quæ nusquam alibi ſunt. Quorum unum caudas habet longas, trium cubitorum, non bre-

τὰ δὴ ἀπαμυνομένους ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν, οὕτω δρέπειν τὴν κασίην. Τὸ δὲ δὴ κινάμωμον ἔτι τούτων θωϋμαστότερον συλλέγουσι· ὅκου μὲν γὰρ γίνεται, καὶ ἥτις μιν γῆ ἡ τρέφουσά ἐστι, οὐκ ἔχουσι εἰπεῖν, πλὴν 203
ὅτι λόγῳ εἰκότι χρεώμενοι, ἐν τοῖσιδε χωρίοισί φασί τινες αὐτὸ φύεσθαι, ἐν τοῖσι ὁ Διόνυσος ἐτράφη· ὄρνιθας δὲ λέγουσι μεγάλας φορέειν ταῦτα τὰ κάρφεα, [a] τὰ ἡμεῖς ἀπὸ Φοινίκων μαθόντες κινάμωμον καλέομεν· φορέειν δὲ [b] τὰς ὄρνιθας ἐς νοσσιὰς [c] προσπεπλασμένας ἐκ πηλοῦ πρὸς ἀποκρήμνοισι οὔρεσι, ἔνθα πρόσβασιν [d] ἀνθρώπῳ οὐδεμίην εἶναι· πρὸς ὦν δὴ ταῦτα τοὺς Ἀραβίους σοφίζεσθαι τάδε· βοῶν τε καὶ ὄνων τῶν ἀπογινομένων καὶ τῶν ἄλλων ὑποζυγίων τὰ μέλεα [e] διαταμόντας ὡς μέγιστα, κομίζειν ἐς ταῦτα τὰ χωρία· καί σφεα θέντας ἀγχοῦ τῶν [f] νοσσιέων, ἀπαλλάσσεσθαι ἑκὰς αὐτέων· τὰς δὲ ὄρνιθας καταπετομένας, αὐτῶν τὰ μέλεα τῶν ὑποζυγίων ἀναφορέειν ἐπὶ τὰς νοσσιάς· τὰς δὲ, οὐ δυναμένας ἴσχειν, καταῤῥήγνυσθαι [g] ἐπὶ γῆν· τοὺς δὲ, ἐπιόντας, συλλέγειν [h] οὕτω μὲν τὸ κινάμωμον· συλλεγόμενον δὲ ἐκ τούτων ἀπικνέεσθαι ἐς τὰς ἄλλας χώρας. Τὸ δὲ δὴ λήδανον, τὸ Ἀράβιοι καλέουσι λάδανον, [i] ἔτι τούτου θωϋμασιώτερον γίνεται· ἐν γὰρ δυσοδμοτάτῳ γινόμενον, εὐωδέστατόν ἐστι· τῶν γὰρ αἰγῶν τῶν τράγων ἐν τοῖσι πώγωσι εὑρίσκεται ἐγγινόμενον, οἷον γλοιὸς ἀπὸ τῆς ὕλης· χρήσιμον δ' ἐς πολλὰ τῶν μύρων ἐστί· θυμιῶσί τε μάλιστα τοῦτο Ἀράβιοι. Τοσαῦτα μὲν [k] θυωμάτων πέρι εἰρήσθω· ἀπόζει δὲ τῆς χώρης τῆς Ἀραβίης θεσπέσιον ὡς ἡδύ· δύο δὲ γένεα οἰῶν σφί ἐστι [l] θώματος ἄξια, τὰ οὐδαμόθι ἑτέρωθί ἐστι· τὸ μὲν αὐτέων ἕτερον ἔχει τὰς οὐρὰς μακρὰς, [m] τριῶν πηχέων οὐκ ἐλάσσονας· τὰς

a Excitat *Etymologus* p. 514. pr. *Euſtath.* in Dionys. v. 939. *b* Τοὺς *Paſſ.* *c* *M. Paſſ. Ask. V. Arch.*; ora *Steph.* προσεκπεπλασμένας. Vulgo πεπλασμένας πηλῷ. *Aldus* ἐκ πηλῷ. *d* Ἀνθρώπων *Arch. V.* *e* Διατέμοντες iid. *f* Νεοσσῶν *Arch.* Νεοσσιῶν *V.*, tum mox καταπταμένας, τὰ τῶν ὑποζυγ. μέλεα ἀναφ. uterque: quod haud profcribo. *g* Ἐς γῆν *Steph.* margo, *Arch. V.*, ἐπὶ τὴν γῆν *Ald. Ask.*, τὴν *Med. Paſſ.* non norunt, ἐπὶ ſervantes: haud refert multum. *h* *M. Paſſ. Ask.* οὕτω τὸ, ceteri οὕτω μὲν τὸ *V. Arch. Ald, Paris. A. B.*, quod ob ſequens δὲ melius. *i* Ἔτι τούτου *Arch. V. Paris. A. B. Valla*, ἐκ τούτου *M. Paſſ. Ald.*; de ledano hinc *Euſtath.* Hom. p. 1147, 3. *k* Θωμάτων *Paſſ. M.*, in cuius margine θυωμάτων, vulgo θυμιαμάτων. *l* Θώματος *Arch. Paſſ.*, mox ἑτέρωθι abest *Arch. V.*, tum αὐτέων *Arch.*, αὐτῶν alii. *m* Ora *Steph. Arch. V.*, τριπήχεων *Ald.* τριπήχεας *M. Ask.*

narratum, *item caſiam circa paludes propugnante unguibus diro veſpertilionum genere, aligeriſque ſerpentibus* Hiſt. N. XII, 19. Scripſi perpetuo κασίην iuſſu ſchedarum, quomodo L. II, 86.; alii ſibilantem geminare maluerunt, ex dubia vocis Phoenicum קציעה pronuntiatione. In *Heliodori* x. p. 494. φύλλου τε τοῦ θυώδους καὶ ΚΑΔΑΣ καὶ κινναμώμου mentio: rectius *Vat. Pal.* et *Vind.* καὶ κασσίας. Κινναμώμου *Vind.*

5. Τὰ ἡμεῖς ὑπὸ Φοινίκων μαθόντες] Dum alium vellicat, in turpem ipse errorem induitur *Plinius* N. H. XII. C. 19. *Cinnamomum et caſias fabuloſe narravit antiquitas, princepsve Herodotus, avium nidis, et privatim PHOENICIS, in quo Liber Pater educatus eſſet, ex inviis rupibus arboribusque decuti.* Nihil *Herodotus* de ave phoenice, ſed Phoenicibus. Intactum id non dimiſit *Salmas.* in *Solin.* p. 283. Habet narratio multum fabuloſi, a Phoenicibus ad Graecos propagati, inque ipsis Sinenſium finibus diu probati, bene ex *Garzia ab Horto* L. I. Arom. C. 15. enotante *Barthio* ad *Statii* Theb. VI, 61.

19. Τὸ Ἀράβιοι καλέουσι λάδανον] Vere ſcribit: לדאן *Ladan* illis dicitur. Vid. *Ol. Celſii* Hierobotan. Parte I. p. 284. Iuſtum, fatente Cl. *Gronovio*, ἔτι τούτου θωϋμασιώτερον, quomodo ſupra de cinnamomo ἔτι τούτων θωϋμαστότερον συλλέγουσι. Vellem praeterea τῶν αἰγῶν καὶ τῶν τράγων ſchedae darent aut alterutrum abeſſet. Prius *Salmaſius*, *Pavius*, *Reiskius* decreverunt, habentque conſenſum *Dioſcoridis* L. I. C. 128. τὰ φύλλα —— νεμόμεναι αἱ αἶγες καὶ τράγοι —— ἀναλαμβάνουσι τῷ πώγωνι. Alioqui minore molimine τῶν τε τράγων, ex coniectura egregii iuvenis *Mei. Tydemanni.*

25. Ταῦτα μὲν θυωμάτων πέρι] Non potui ab hoc inſtaurando temperare, ſiquidem membranae viam muniunt et Iones volunt. Dictum ſupra II, 86. Ad ſequens ἀπόζει δὲ —— alludit *Lucian.* D. Syr. C. 30. et nominatim II. Ver. Hiſt. C. 5., quod et *Diodoro* in animo fuit L. III, 46.

26. Ἀπόζει —— τῆς Ἀραβίης θεσπέσιον ὡς ἡδὺ] Paria dabit de Arabia Felice, utriusque Noſtri *Schultenſii* deliciis, *Diodorus Sic.* III, c. 46. ubi vid. n. 59. *Weſſ.* *Alexander* Sophiſta apud *Philoſtr.* p. 575. οὐδὲ φύλλον Ἀράβιον ἐκβαλεῖς, οὐδὲ κάρφος ἀποῤῥίψεις οὐδὲν ἐκεῖ φυὲν, τοσοῦτον ἡ περὶ τοὺς ἱδρῶτας εὐτυχεῖ. VALCKEN.

29. Τριῶν πηχέων οὐκ ἐλάσσονας] Multimodis praeferendum dictionis habitus ſuadet, et, cui ſuo haec adumbrare libuit ſermone, *AElian.* H. An. X, 4. Sic enim, τὰς μὲν αὐτῶν οὐρὰς ἔχειν μηκίστας, ὡς εἶναι μετρήσαντι καὶ ΤΡΙΩΝ ΠΗΧΩΝ οὐκ ἐλάσσονας. Addit continuo, ὥσπερ οὖν εἰ ἐῴη τις ἐπισύρειν, ἑλκοῦσθαι ἂν αὐτὰς πάντως, nitide omnia adfirmans, quae ex Codd. *Herodoto* redierunt. Eadem viderat *Abreſchius* felice coniectura. Penſemus nunc operam et *AEliano* vicem reddamus: τοὺς νομέας δὲ εἶναι ἀγαθοὺς χειρουργεῖν, οὗπερ ἂν — τῶν ἁμαξίδων ſcribit de ploſtellis et paſtorum ſollertia, quam librarii foedarunt. Voluit ὑπεράνω τῶν —. Callidos eſſe Paſtores in caudis ovium ſuper ploſtella, ne tractae per aſpreta convulnerentur, conponendis.

29. Τριπήχεας] Τριπήχεων vulgabatur ante *Gronovium*: τριῶν πηχέων, genuinum praebent *Valla*, margo *Steph.* Cod. *Arch.* et *AElianus* N. A. X, c. 4. de ovibus Arabicis enarrans *Herodoto* tradita. —— In proximis forſan etiam Codd. variabunt in ἐπέλκειν· ego quidem literas tranſponendas arbitror, ut ſcribatur: τὰς εἴτις ἐπείη σφι ἀπέλκειν, vel ἐπέλκειν potius: *quas caudas ſi quis illas ſiverit per terram trahere: AElianus:* ὥσπερ εἰ ἐῴη τις ἐπισύρειν, ἑλκοῦσθαι ἂν αὐτὰς πάντως παρατριβομένας πρὸς τὸ δάπεδον. VALCKEN.

τὰς εἴ τις ἐπείη σφι ἐπέλκειν, ἕλκεα ἂν ἔχοιεν, ἀνατριβομενέων πρὸς τῇ γῇ τῶν οὐρέων· νῦν δ' ἅπας τις τῶν ποιμένων ἐπίσταται ξυλουργέειν ἐς τοσοῦτο· ἁμαξίδας γὰρ ποιεῦντες, ὑποδέουσι αὐτὰς τῇσι οὐρῇσι, ἑνὸς ἑκάστου κτήνεος τὴν οὐρὴν ἐπὶ ἁμαξίδα ἑκάστην καταδέοντες· τὸ δὲ ἕτερον γένος τῶν οἴων τὰς οὐρὰς πλατέας φορέουσι, καὶ ἐπὶ πῆχυν πλάτος. Ἀποκλινομένης δὲ μεσαμβρίης, παρήκει πρὸς δύνοντα ἥλιον ἡ Αἰθιοπίη χώρη, ἐσχάτη τῶν οἰκεομένων· αὕτη δὲ χρυσόν τε φέρει πολλὸν, καὶ ἐλέφαντας ἀμφιλαφέας, καὶ δένδρεα πάντα ἄγρια, καὶ ἔβενον, καὶ ἄνδρας μεγίστους καὶ καλλίστους καὶ μακροβιωτάτους. Αὗται μέν νυν ἔν τε τῇ Ἀσίῃ ἐσχατιαί εἰσι καὶ ἐν τῇ Λιβύῃ· περὶ δὲ τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ τῶν πρὸς ἑσπέρην ἐσχατιέων ἔχω μὲν οὐκ ἀτρεκέως λέγειν· οὔτε γὰρ ἔγωγε ἐνδέκομαι Ἠριδανόν τινα καλέεσθαι πρὸς βαρβάρων ποταμὸν, ἐκδιδόντα ἐς θάλασσαν τὴν πρὸς βορῆν ἄνεμον, ἀπ' ὅτευ τὸ ἤλεκτρον φοιτᾶν λόγος ἐστί, οὔτε νήσους οἶδα κασσιτερίδας ἐούσας, ἐκ τῶν ὁ κασσίτερος ἡμῖν φοιτᾷ· τοῦτο μὲν γὰρ, ὁ Ἠριδανὸς αὐτὸ κατηγορέει τὸ οὔνομα, ὡς ἐστι Ἑλληνικὸν, καὶ οὐ βαρβαρικόν· ὑπὸ ποιητέω δέ τινος ποιηθέν· τοῦτο δὲ, οὐδενὸς αὐτόπτεω γενομένου οὐ δύναμαι ἀκοῦσαι τοῦτο μελετῶν, ὅκως θάλασσά ἐστι τὰ ἐπέκεινα τῆς Εὐρώπης· ἐξ ἐσχάτης δ' ὦν ὅ τε κασσίτερος ἡμῖν φοιτᾷ, καὶ τὸ ἤλεκτρον. Πρὸς δὲ ἄρκτου τῆς Εὐρώπης πολλῷ πλεῖστος χρυσὸς φαίνεται ἐών·

204

breviores: quas ſiquis eas trahere permittat, ulcera habeant certe, dum ad terram atteruntur: nunc vero unusquisque paſtorum hactenus est doctus arte fabrili, ut ploſtella faciant, quæ ſingula ſingularum ovium caudis ſubligent, ſuperque ploſtella caudas ipsas alligent. Alterum genus ovium ad cubitalem latitudinem caudas gerit. Huic, 114
qua parte meridies ad ſolem occidentem vergit, contermina est AEthiopia, terrarum habitatarum ultima. Hæc et auri multum fert, et vaſtos elephantes, prominentibus utrinque dentibus: et cum agreſtes omnes arbores, tum vero ebenum, nec non viros maximos pulcherrimosque et ævi longiſſimi. Atque hæc quidem extrema ſunt Aſiæ Africæque. 115
De extremitatibus autem Europæ ad veſperam quod pro comperto referam non habeo, neque enim aſſentior fluvium quendam Eridanum a barbaris vocitari, qui exit in mare ad ſeptentrionem ſpectans, unde electrum venire narratur. Ne Caſſiteridas quidem novi inſulas, unde ad nos venit caſſiteros, *ſtannum*, nam vel ipſum coarguit nomen Eridanus, quod Græcum est, et non barbarum, ab aliquo poëta fictum. Sed etſi hoc ſtudioſe quæſivi, a nemine qui ipſe viderit accipere poſſum, quomodo ſe habeat mare ad illam Europæ partem. Ab extrema itaque ad nos venit ſtannum electrumque. Ceterum ad ſeptentrio- 116
nem Europæ quam plurimam auri vim eſſe con-

a Ἐπείει σφιν ἐπέλκειν *Arch.*, ἐπείη et ἐπέλκειν *Paſſ.*, poſterius etiam *V.* et marg. *Steph.* cum *Ask.*, vulgo ἐπήει σφι ἀπέλκειν. *b Arch.*, ceteri ἀνατριβομένων. *c* Πλατέους φορέει *Arch.*, ultimum etiam *V.* *d* Ἀποκλινομ. margo *Steph.*, *Arch. V.* *e* Ἅπαντα *Arch.*, non male. *f* Ἔσχαται *M. Paſſ.*, vulgatum reliqui. *g Arch. V.*, βορέην olim, tum Ἠριδανόν τινα *Arch. Valla:* quos ſequor. τινὰ alii non habent. *h* Κασσιτερίνας in *Steph.* ora. Quae ſequuntur *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 561. *i* Οὐ βάρβαρον *Arch. V.* ora *Steph. Valla*, *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 14., οὔτι βαρβαρικὸν *Ald.*, οὔτε *M. Paſſ. Ask.*, ſtatim ποιήτεω recte *Arch. Vind.*, alii ποιητοῦ. *k Arch. Vind.*, vulgo οὔτε δὲ omnes. Mox οὐ deſit *Arch.* et non est neceſſarium. *l* Με λέγειν *Arch.*, melius mox τῆς Εὐρ., quem articulum negligunt alii. *m* Ἐξ ἐσχάτων ora *Steph.*, ἐσχάτου *Arch.* et ὅ τε κασ. cum *Vind.*, enclitica abest ceteris. *n* Πολλῷ τι *Arch. Paſſ.*, pro quo τοι *Ald.*, neutrum habet *M. Ask.*

42. Ἐσχατιαί εἰσι] Non moveo, neque infitior, ἐσχατιὰς *convenire* poſſe *agris et minoribus regionum partibus*, quod docte, ut ſolet, *Hemſterhuſius* in Timon. *Luciani* C. 30. ſtabilivit. Verum propterea haud ſpernitur in ultimis terrae habitabilis tractibus. En tibi ex C. 106. αἱ δ' ἐσχατιαί κως τῆς οἰκευμένης τὰ κάλλιστα ἔλαχον. Rurſus C. 116. αἱ δὲ ὦν ἐσχατιαὶ οἴκασι —. Mitto quod ſtatim in oculos incurret legenti et alia. Superius ἀπὸ κλινομένης *Reisk.* maluit, et ἐσχάτη τῶν οἰκομενέων *Schurtzfleiſchius.*

45. Ἠριδανόν τινα καλέεσθαι] Electrum ſive *ſuccinum* auditione acceperat in ultimo ſeptemtrione erui ad flumen, cui *Eridano* nomen, atque hinc in Graeciae et Aſiae oras importari. Id recipere ſe negat, quoniam amnis titulus Graecum quid redoleat: haud quidem inprudenter in illa ultimae Europae tum caligine. Nec male tamen mercatores, ſive Phoenices illi, ſeu aliunde fuerint, de amne. In ore illis erat flumen *Rhodaune*, quod Viſtulae haud longe Gedano miſcetur: Succini isthic eſſe uberem copiam, quae in Pruſſiae maritimis adhuc dum redundat. Fluvii, varie pronuntiatum nomen, dedit Ἠριδανὸν, terminatione Graeca, non natalibus. Id fugere ſollertiſſimum potuit. Egregie viri eruditiſſimi *Ph. Cluverius* G. Antiq. L. III, 34. p. 634., *Io. M. Geſnerus* de Electro T. III. Comment. S. R. Gotting. p. 88. et *Th. S. Baierus* de Eridano T. VII. Comment. Acad. Petropol. p. 350., cui in amne *Duna*, qui *Marciani Heracleotae* ſit Ῥούβων, non adſtipulor: ad eum enim ſuccini proventus nullus. De *ſtanno* iidem mercatores multa, falſa minime, ſed commodi ſui cauſſa obſcurius. Hinc *Noſtri* et plurium olim in *Caſſiteridibus* ſive *Stannariis* inſulis hallucinatio. Inſpice *Diodorum* L. v, 38. p. 361.

50. Ὁ Ἠριδανὸς] Auctor an lector adiecerit decerni non poterit: ſatis certe notum erat e proximis nomen *Eridani*, in quo veterum adtigit errores, Herodotea citans paulo aliter ſcripta quam vulgantur, *I. P. Mauſſac.* in Diſſ. Crit. p. 402. Non neſcio quo pacto poſſit hac in ſede defendi ὁ Ἠριδανός· ſed ſatis erat dixiſſe: τοῦτο μὲν γὰρ αὐτὸ κατηγορέει τὸ οὔνομα, ὡς ἐστι Ἑλληνικὸν, καὶ οὔτι, ſive, quod praetulerim, καὶ οὐκὶ βαρβαρικόν· ubi deterior mihi videtur Codicum lectio βάρβαρον· quod alteri *Gronovius* antetulit VIII, c. 19. monitorum magni Patris ſui ſemper immemor, dum tractabat *Herodotum*. Ἑλληνικὰ καὶ βαρβαρικὰ apud *Xenoph.* Ἑ. V, p. 331, 1. *Theopompum Longini* π. Ὕ. XLII, 5. et apud quosvis alios frequenter opponuntur. VALCKEN.

52. Τοῦτο δὲ οὐδενὸς αὐτόπτεω &c.] Nulla hic cauſſae opus est dictione. Scriptorem qui norunt, formulam probabunt cupide; οὐ βάρβαρον repudiabunt fortaſſe, tametſi eius in uſu varietur. Conf. doctos *Thomae M.* explanatores et *H. Stephan.* in Criton. *Platon.* p. 52. Inutile certe οὔτε erat, melius ex *Reiskii* correctione οὔ γε.

52. Οὔτε δὲ] Quando praeceſſerat, τοῦτο μὲν, *partim quidem*, ſequi debebat uſitato more τοῦτο δὲ, *partim vero:* hoc, vel abſque Codicibus mea opinione reſtituendum, praebet Cod. *Arch.* Τοῦτο δὲ οὐδενὸς αὐτόπτεω γενομένου δύναμαι ἀκοῦσαι τοῦτο μελετῶν. —— Poſtremum, ſi ſincerum est, idem propemodum ſignificabit ac πυθέσθαι δὲ σπουδῇ πάνυ ἐθελήσας, quod ego reponendum arbitror in *Pauſaniae* IV, p. 282. m. pro vulgatis π. δέ που δὴ πάνυ ἐ. neque tamen μελετᾷν ſic adhibitum recordor, et με λέγειν Cod. *Arch.* μοι λέγοντες praebet Cod. *Eton.* pro μελετῶν. Venit in mentem haec ſcribenti haerens in eadem voce vitium apud *Iſocratem:* ita leguntur in Archidamo p. 122. E. ὅπως δὲ [illegible] τι προυργιαίτερον, (τὸ συμ[illegible].) [illegible] πείσειεν· non aliter nuper Londini vulgarunt Vol. II. p. 27. Nemo monitus dubitabit, quin caſtigatiſſimus orator dederit: οὐδεὶς [illegible] με λέγων πείσειεν, *nemo verbis mihi perſuaſerit. Iſocrat.* p. 554. c. ταῦτ' —— οὐδεὶς ἂν ὑμᾶς λέγων ἔπεισε. *Ariſtoph.* Lys. v. 1231. Ἢν τοὺς Ἀθηναίους ἐγὼ πείσω λέγων apud *Ariſtidem* T. III. p. 313. Themiſtocles τὸν Εὐρυβιάδην ὡς οὐκ ἔπειθε λέγων, Eurybiadem *quum minus quam vellet moveret: Cornel. Nep.* Themiſt. c. IV. VALCKEN.

58. Μα-

conſtat: ſed quomodo acquiratur, ne hoc quidem pro comperto dicere queo. Dicuntur tamen id a gryphibus auferre Arimaſpi, viri unoculi, quod nec ipſum crediderim, ut viri naſcantur unoculi, ceteram naturam habentes aliis hominibus parem. Porro extremitates terrarum videntur circumcludere aliam regionem, intusque cohibere ea quæ nobis pulcherrima eſſe putantur et habere
117 rariſſima iſtæ. Est in Aſia planities undique cincta monte quinque in locis interciſo, quæ aliquando fuit Choraſmiorum, in finibus ſita Choraſmiorum ipſorum et Hyrcaniorum et Parthorum et Sarangenſium et Thamanæorum: ſed poſteaquam Perſæ rerum potiti ſunt, facta eſt regis. Ex hoc igitur

ἐών· ὅκως μὲν γινόμενος, οὐκ ἔχω οὐδὲ τοῦτο ἀτρεκέως εἶπαι· λέγεται δὲ [a] ὑπ' ἐκ τῶν γρυπῶν ἁρπάζειν Ἀριμασπούς, ἄνδρας μουνοφθάλμους· πείθομαι δὲ οὐδὲ τοῦτο, ὅκως [b] μουνόφθαλμοι ἄνδρες φύονται, φύσιν ἔχοντες τὴν ἄλλην ὁμοίην τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι· αἱ δὲ ὦν ἐσχατιαὶ [c] οἴκασι περικληίουσαι τὴν ἄλλην χώρην, καὶ ἐντὸς ἀπέργουσαι τὰ κάλλιστα δοκέοντα ἡμῖν εἶναι, καὶ σπανιώτατα ἔχειν [d] αὗται. Ἔστι δὲ πεδίον ἐν τῇ Ἀσίῃ [e] περικεκληϊμένον οὔρεϊ πάντοθεν· διασφάγες δὲ τοῦ οὔρεός εἰσι πέντε· τοῦτο τὸ [f] πεδίον ἦν μέν κοτε [g] Χορασμίων, ἐν οὔρεσι ἐόντων Χορασμίων τε αὐτέων καὶ Ὑρκανίων, καὶ Πάρθων, καὶ [h] Σαραγγέων, καὶ Θαμαναίων· ἐπεί τε δὲ Πέρσαι ἔχουσι τὸ κράτος, ἔστι τοῦ [i] βασιλῆος· ἐκ

a Arch. V. Valla, alii ὑπὲρ τῶν. *b* Μουνόφθ. *Arch. Pollux* II, 62. *c* Εἴκασι *Arch.* *d* Αὐτὰ *Arch. V.* cui primas prae Edito defero. *e* Περικεκλῃμένην *Paſſ.*, pro περικεκλῃϊμένον, quod verum: alii περικεκλεισμ. *f* Χωρίον *Aſk.* male. Habet *Steph.* in Χορασμίη, ſed errat *Pinedo*. *g* Quatuor ſequentia abſunt *M. Paſſ. Aſk.* *h M. Paſſ. Aſk.*, vulgo Σαραγγαίων καὶ Θωμανίων, pro quo Θωμαναίων *M. Paſſ. Aſk.*, Θαμαναίων *Arch. V. Valla*, tum αὐτέων, recte, pro αὐτῶν. Vid. ſupr. C. 93. *i Arch.*, βασιλέος reliqui. Mox περικλήοντος *Aſk.*

58. *Λέγεται ὑπ' ἐκ τῶν γρυπῶν* &c.] Arimaſpos aſſidue circa metalla cum gryphis bellantes, et aurum, mira cupiditate, feris cuſtodientibus, illis rapientibus, ex *Herodoto* tacitos noluit *Plinius* N. Hiſt. VII, 2. Si ὑπὲρ τῶν γρυπῶν valeat, ut in honore fuit, nihil ſimile *Herodotus*. Fama ferebat ultra Arimaſpos χρυσοφύλακας eſſe γρῦπας L. IV, 13. et 27. At aurum ὑπὲρ τῶν γρυπῶν quis aſſequetur? Liquidum et clarum ὑπ' ἐκ dant MSS., quod ſcriptor Ὁμηρικώτατος Poëtae exemplo Il. Π, 353. Odyſſ. Λ, 37. &c. depoſuit.

67. *Χορασμίων, ἐν οὔρεσι ἐόντων*] *Florentiae, Romae* atque alibi feſtinantes ſcribarum oculi haec inconſulte tranſilierunt. In vocibus *ἐν οὔρεσι ἐόντων* citra dubium error, cui detergendo doctorum cura ſubvenit, ſucceſſu diverſo. Cl. *de Pauw ἐν οὔρεσι ἐὸν τῶν* —— facillima medela, ſed quae planitiem montibus inponit, monte incinctam tantum. *Reiskio* in elegante Schediaſm. de *Sail* Ol Aram *Alcorani* p. 7. viſum verius *ἐν κράτεϊ ἐόντων Χορασμίων, cum ſui iuris Chorasmii erant ipsi et* ——, tum de *Sarangenſibus* nonnulla et *Thamanaeis*, quae ſecundis curis inprobabit ipse. *Abreſchio* ſuperiora Dilucid. Thuc. p. 75. conſideranti nimiae ſunt correctionis, leniora multo, ſi mutata diſtinctione, pro *αὐτῶν* ſcribatur *αὐτονόμων*, hoc modo, *τοῦτο τὸ πεδίον ἦν μέν κοτε Χορ. ἐν οὔρεσι, ἐόντων Χορ. τε αὐτονόμων καὶ* ——. Qua ratione Choraſmii planis ex locis in montana deducuntur, nolente, ni fallor, *Herodoto*, et novantur, quae ſalva linqui debuerant. Quantum ego quidem perſpicio, haec mens et ſententia Scriptoris: planitiem illam, monte incluſam, olim Choraſmiorum fuiſſe, ſitam ipſorum *in finibus* et Hyrcaniorum ac Parthorum ——: poſtea vero Perſarum ditionis. Finge ergo mecum *τοῦτο τὸ — ἦν μέν κοτε Χορασμίων, ἐν οὐροισι ἐὸν τῶν Χορασμίων τε αὐτέων καὶ* —— et oratio et ratio nihil ſibi deſiderabit. Plura non adiungo, hoc tamen, *Vallam ἐν οὔροισι* inveniſſe, cuius *in finibus* Latina receperunt, gloſſis *Stephani Gronoviique* expulſis. Amnis autem Ἄκης an Ἄκις vero nomine fuerit, ignoro. Siculus *Acis* ex *Theocrito* nihil iuvat. De conſenſu Cl. *Valckenarii*, quem his dudum ſcriptis animadverto, laetor.

67. *Ἐν οὔρεσι ἐόντων*] Voce *ἐόντων* in duas *ἐὸν τῶν* distracta, locum, qui videbatur difficillimus, leni molimine facilem me puto reddidiſſe, vere emendando: *ἐν οὔροισι ἐὸν τῶν Χορασμίων τε αὐτῶν, καὶ Ὑρκανίων, καὶ Πάρθων·* ſenſu planiſſimo: *Planities iſta Choraſmiorum quidem erat olim; in finibus ſita et ipſorum Choraſmiorum, et Hyrcaniorum, et Parthorum et Sarangarum,* (ſive *Drangarum:*) *et Thamanaeorum: ſed, a quo tempore penes Perſas eſt imperium, nunc in ditione Regis eſt.* In *οὔροισι finibus*, et iſto *ἐὸν* adſirmandis tempus non teram; nam, ut ominor, utrumque ſatis certum illis ipſis videbitur, quibus hic locus gravioris erat mendae ſuſpectus. Vulgavit ante hos annos ferme XII. Lipſiae Clar. *Reiskius* doctam Diſſertationem de Arabum Epocha vetuſtiſſima, in qua hunc quoque tractans *Herodoti* locum pro *ἐν οὔρεσι* l. corrigere tentabat *ἐν κράτεϊ ἐόντων*, *eo tempore quo adbuc ſui iuris eſſent et hi ipſi Choraſmici et caeterae vicinae ipſis gentes:* ſic ille. In eumdem ſenſum *lenius* fore remedium videbatur Clar. *Abreſchio* Diluc. *Thuc.* p. 76. *ſi mutata diſtinctione pro αὐτῶν ſcriberetur αὐτονόμων, hoc modo: ἦν μέν κοτε Χορ. ἐν οὔρεσι, ἐόντων Χορασμίων τε αὐτονόμων, καὶ* ——. Si verum, ut eſt, *ἐν οὔροισι ἐὸν τῶν Χορασμίων τε αὐτῶν, καὶ* —— neceſſe non erit, ut iſtae refutentur virorum eruditorum coniecturae. Duo hic tradit *Herod.* in quarum gentium finibus iſta ſita fuerit planities, quinque gentibus contermina: praeterea docet, in quorum illa fuerit olim ditione, quorumque eſſet imperio ſuo tempore ſubiecta: *ἦν μέν κοτε Χορασμίων —— (νῦν δὲ) ἔστι τοῦ βασιλέως· olim quidem erat Choraſmiorum, nunc vero Regis eſt*, ſive *Regis in ditione*, vel *ſub Rege*, ἔστι ὑπὸ τῷ βασιλεῖ, vel ὑπὸ τὸν βασιλέα· permutantur enim iſta inter ſe. Sicut autem Herodotus, loquuntur paſſim Graeci Latinique; praeſertim in foederum formulis: ex. gr. *Livius* XXIX, c. 12. *ut Parthini* &c. — *Romanorum eſſent; Atintania — Macedoni accederet*, *Thucyd.* VIII, c. 18. ὁπόσην χώραν καὶ πόλεις βασιλεὺς ἔχει — βασιλέως ἔστω· cap. 37. utraque foederis forma diſplicebat Lichae c. 43. tertia vid. c. 58. apud *Xenoph.* Ἑ. IV, p. 313, 36. dicebat Dercyllidas, ὅτι καὶ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἣ ἐξ ἀρχῆς βασιλέως ἐστὶ, καὶ Τῆμνος καὶ Αἰγαὶ εἰσι (ſic legerim:) — οὐχ ὑπήκοα ὄντα βασιλέως. Graeca libertate pacis indignae conditiones, ab Antalcida conciliatore denominatae, ferebant τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεις βασιλέως εἶναι· inſularum tres ſolas, ut fuerant olim, εἶναι Ἀθηναίων, *Xenoph.* Ἑ. V, p. 322, 1. hanc formulae partem, ab Artaxerxe praeſcriptae, ſuo iure notabat *Iſocrates* Paneg. p. 68. E. p. 78. B. Panathen. p. 254. E. de multis unius ſuccedat locus *Dionis Chryſ.* p. 324. ult. *ſi quis quaerat*, τίνος ἐστὶν ἡ νῆσος; ἤ, τίνος ἡ Καρία; φήσουσι Ῥοδίων· ἐὰν δὲ ἄλλως ἐρωτᾷς, τουτὶ τὸ χωρίον; ἢ τὸν ἀγρόν; δῆλον ὅτι πεύσῃ τοῦ δεσπότου τὸ ὄνομα ——. Ceterum Aſiaticae gentes, hic *Herodoto* commemoratae, aliunde ſatis innotuerunt, tum temporis obſcura Graecis nomina, *Parthi*, *Hyrcani*, et *Choraſmii*. Χοράσμιοι etiam memorantur *Herod.* III, c. 93. VII, c. 66. *Hecataeo* in Aſiae periegeſi ap. *Athen.* II, p. 70. B. Πάρθων πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα Χοράσμιοι οἰκοῦσι, γῆν ἔχοντες καὶ πεδία καὶ οὔρεα· horum partem *Stephanus* excitat *Byz.* in v. Χορασμίη· ubi quae cenſebantur eiusdem eſſe *Hecataei*, verba ſunt *Herodoti* his vicina, quae ſuo nunc poterunt reſtitui parenti. Meminit et *Choraſmiorum* in Macrobiis *Lucian.* III, p. 210. ubi nomen ſcribitur prima producta, ſicut in *Dionyſii* Periegeſi: vid. *Cellarii* G. A. III, c. 21, 18. — Multo ſunt minus noti Σαράγγαι et Θαμαναῖοι· et in his variant etiam Codd. Σαραγγαίων καὶ Θωμανίων legit in ſuis *Valla*; Σαραγγέων καὶ Θωμανίων; *Gronovius* ex *Med.* ſupra legitur III, c. 93. Σαραγγαίων καὶ Θαμαναίων· infra VII, c. 67. Σαράγγαι· hinc Ionica fit flexione Σαραγγέων· demamus primam nomini literam, Αράγγαι nulli ſunt, ſed noti ſatis Δράγγαι. Veri valde videtur ſimile, barbaricum unius gentis nomen a Graecis diverſimode fuiſſe pronunciatum, Σδράγγας, Δράγγας, Σαράγγας· quod et ſuſpicatus eſt *Fabricius* ad *Iſidor. Charac.* Pro καὶ Θαμανίων ſi qui Codd. darent καὶ μανίων, cuivis facile Καρμανίων nomen hic ſubnaſceretur: ſed hariolationum deſino; poſtremas, ſi nimis forte diſplicent, earum prima peritis redemiſſe iudicabor.

VALCKEN.

2. Ἐσ-

ἐκ δὴ ὦν τοῦ περικληίοντος οὔρεος τούτου ῥέει ποταμὸς μέγας, οὔνομα δέ οἵ ἐστι [a] Ἄκης· οὗτος πρότερον μὲν ἄρδεσκε διαλελαμμένος πανταχοῦ τῶν εἰρημένων τούτων τὰς χώρας, διὰ διασφάγος ἀγόμενος ἑκάστης ἑκάστοισι· ἐπεί τε δὲ ὑπὸ τῷ Πέρσῃ εἰσὶ, πεπόνθασι τοιόνδε· τὰς διασφάγας τῶν οὐρέων ἐνδείμας ὁ βασιλεὺς, πύλας ἐπ' ἑκάστῃ διασφάγι ἔστησε· ἀποκεκλῃϊμένου δὲ τοῦ ὕδατος τῆς [b] ἐξόδου, τὸ πεδίον τὸ ἐντὸς τῶν οὐρέων, πέλαγος γίνεται, ἐνδιδόντος μὲν τοῦ ποταμοῦ, ἔχοντος δὲ οὐδαμῇ ἐξήλυσιν· οὗτοι ὦν [c] οἵ περ ἔμπροσθεν ἐώθεσαν χρᾶσθαι τῷ ὕδατι, οὐκ ἔχοντες αὐτῷ χρᾶσθαι, συμφορῇ μεγάλῃ διαχρέωνται· τὸν μὲν γὰρ χειμῶνα ὕει σφι ὁ θεὸς, ὥσπερ καὶ τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι· τοῦ δὲ θέρεος σπείροντες [d] μελίνην, καὶ σήσαμον, χρηΐσκοντο τῷ ὕδατι· ἐπεὰν ὦν μηδέν σφι παραδιδῶται τοῦ ὕδατος, ἐλθόντες ἐς τοὺς Πέρσας αὐτοί τε καὶ γυναῖκες, στάντες κατὰ τὰς θύρας τοῦ βασιλέος, βοῶσι ὠρυόμενοι· ὁ δὲ βασιλεὺς τοῖσι δεομένοισι [e] αὐτέων μάλιστα ἐντέλλεται ἀνοίγειν τὰς πύλας τὰς ἐς τοῦτο φερούσας· ἐπεὰν δὲ διάκορος ἡ γῆ σφέων γένηται πίνουσα τὸ ὕδωρ, αὗται μὲν αἱ πύλαι ἀποκληΐονται, ἄλλας δ' ἐντέλλεται ἀνοίγειν ἄλλοισι τοῖσι δεομένοισι μάλιστα τῶν λοιπῶν· ὡς [f] δ' ἐγὼ οἶδ' ἀκούσας,
205 χρήματα μεγάλα πρησσόμενος ἀνοίγει, πάρεξ τοῦ φόρου· ταῦτα μὲν δὴ ἔχει οὕτω. Τῶν δὲ τῷ μάγῳ ἐπαναστάντων ἑπτὰ ἀνδρῶν, ἕνα αὐτῶν [g] Ἰνταφέρνεα κατέλαβε ὑβρίσαντα τάδε, ἀποθανεῖν αὐτίκα μετὰ τὴν ἐπανάστασιν· ἤθελε ἐς τὰ βασιλήϊα [h] ἐσελθὼν χρηματίσασθαι τῷ βασιλέϊ· καὶ γὰρ [i] δὴ καὶ ὁ νόμος οὕτω εἶχε, τοῖσι ἐπαναστᾶσι τῷ μάγῳ ἔσοδον εἶναι παρὰ βασιλέα ἄνευ ἀγγέλου, ἢν μὴ γυναικὶ [k] τυγχάνῃ μισγόμενος ὁ βασιλεύς· οὐκὼν δὴ Ἰνταφέρνης ἐδικαίου οὐδένα οἱ ἐσαγγεῖλαι· ἀλλ' ὅτι ἦν τῶν ἑπτὰ, [l] ἐσιέναι ἤθελε· ὁ δὲ πυλουρὸς καὶ ὁ ἀγγελιηφόρος οὐ περιώρεον, φάμενοι τὸν βασιλέα γυναικὶ μίσγεσθαι· ὁ δὲ Ἰνταφέρνης, δοκέων σφέας ψεύδεα λέγειν, ποιέει [m] τοιάδε· σπασάμενος τὸν ἀκινάκεα, ἀποτάμνει αὐτῶν τά τε ὦτα καὶ τὰς ῥῖνας· καὶ ἀνείρας [n] περὶ τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου, περὶ τοὺς αὐχένας σφέων ἔδησε, καὶ ἀπῆκε· οἱ δὲ τῷ βασιλέϊ [o] δεικνύασι ἑωυτοὺς, καὶ τὴν αἰτίην εἶπον, δι' ἣν πεπονθότες εἴησαν. Δαρεῖος δὲ, [p] ἀρρωδήσας μὴ κοινῷ λόγῳ οἱ ἓξ πεποιηκότες ἔωσι ταῦτα, μεταπεμπόμενος ἕνα ἕκαστον, ἀπεπειρᾶτο γνώμης, εἰ συνέπαινοί εἰσι τῷ πεποιημένῳ· ἐπεί τε δὲ [q] ἐξέμαθε ὡς οὐ σὺν ἐκείνοισι εἴη ταῦτα πεποιηκὼς, ἔλαβε αὐτόν τε τὸν Ἰνταφέρνεα, καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ τοὺς οἰκηΐους πάντας· ἐλπίδας πολλὰς ἔχων,

igitur circumclaudente monte ingens amnis profluit, nomine Aces: qui quondam per ſingulas undique interciſiones ductus ac distributus, totidem quas dixi gentium regiones irrigabat: ubi vero in Perſæ poteſtatem venerunt, hoc ab illo ſunt paſſæ, quod ſectionibus montium ab rege obſtructis, et ad earum ſingulas portis poſitis, aqua ab exitu intercluſa eſt; et planities quæ intra montes erat, pelagus facta, quum fluat in interiora amnis, ſed nulla ex parte exitum habeat: atque ita ipſæ gentes priſtino aquæ uſu fraudatæ afficiuntur magno detrimento. Nam hyberno tempore deus illis, quemadmodum aliis hominibus, pluit: ſed æſtate quum ſerunt panicum et ſeſamum, aquam deſiderant. Igitur quum nihil eis aquæ tribueretur, ad Perſas venerunt viri atque mulieres: ſtanteſque ad fores regis, cum eiulatu vociferabantur. Tunc rex iis qui maxime indigebant portas reſerari iuſſit, utique eas quæ ad illud ferrent: easdem, quum illorum terra humore hauſto ſatiata eſſet, rurſus obſerari; alias vero, ut quique ceterorum populorum maxime aqua indigerent, iubet aperire, id faciens, quantum ego auditu cognovi, magnam pecuniam exigit præter tributum. Atque hæc quidem ita ſe habent. CETERVM unum e ſeptem viris qui 118
adverſus magum conſpiraverunt, Intaphernem, accidit per inſolentiam ita perire: ſtatim poſt oppreſſos magos regiam ingreſſus, volebat admitti ad colloquium regis: etenim hac etiam lege conventum erat inter magi oppreſſores, ut eis ad regem foret aditus ſine internuncio, niſi cubantem cum uxore. Itaque non oportere ſibi intervenire nuncium cenſens Intaphernes, quia foret unus e ſeptem, introire utique volebat, ſed quum ianitor et qui a reſponſis erat introire non ſinerent, quod regem dicerent rei uxoriæ dare operam, eos mentiri ratus, educto acinace, aures utrique naresque præcidit, et annectens circa frenum equi cervicibus ipſorum circumdedit hominesque dimiſit. Qui quum ſe- 119
ſe regi exhibuiſſent et cur id paſſi fuerant expoſuiſſent, Darius ſingulatim unoquoque arceſſito, veritus ne id communi ſex ſociorum conſilio factum eſſet; exploravit numquid id quod actum foret comprobarent. Vbi comperit ſine horum conſenſu Intaphernem hæc feciſſe, hominem comprehendit eiusque filium atque omnem familiam; multis de cauſſis credens, illum cum

a Ἄκις *Arch.* *b M. Paſſ. Ask.*, διεξόδου *Ald.* et *Arch. V.* *c* Οἱ πρόσθεν *Arch.*, et ἐώθεσαν cum *Paſſ. V.*, alii praeter morem ἐώθεσαν. Mox διαχρέωνται *Aldus*, et ſic ſaepe antea, non διαχρέονται. Vide *Portum.* *d* Μελίνην *Arch.*; ſpectavit *Suid.* in *V.* *e Arch.*, αὐτῶν vulgo. *f* Δὲ ἐγὼ οἶδα *V. Arch.*, διάκορος citat *Thom. M.* in *V.* *g* Ἰνταφρένεα *Arch.* ſemper. Locum recte cepit Cl. *Bos* Obs. Critic. C. 2. p. 8. *h* Ἐλθὼν *id.* *i M. Paſſ. Ask.*, in *Ald. Paris. B.* ſequens καὶ deſideratur, et in *Arch. Vind.* δή. Mox ἐπαναστᾶσι τῶν φίλων τῶν ora *Steph.* *k* Τύχῃ *Arch. V.* *l* Iidem cum *Paſſ. Ask.*, olim ἤθελε ἐσιέναι· mox ὁ ante ἀγγελιηφ. abest *Paſſ. Ask.* *m M. Ask. Paſſ. Vind.*, ceteri τάδε. *n Arch. Paſſ. M. Ask.*; Conf. Cl. *Gronovium*, vulgo περὶ τὸν omittunt. *o M. Paſſ. Ask.*, δεικνύουσι *Ald.* &c. *p* Ὀῤῥωδ. *Arch.*, et mox ἐπειρᾶτο cum *Vind.* *q* Ἔμαθε *Arch.*, tum σὺν ἐκείνοισι *Id.* et *Valla*: olim συγκειμένοισι. Mox καὶ τὸν παῖδα *M. Ask. Paſſ.* Vulgatum ſervant *Ald. V. Arch. Paris. A. B.* et Fragm.

2. Ἔσοδον εἶναι παρὰ βασιλέα] Haud percipio, quorſum docti viri animadverſio, qua εἶναι non aliud ac ἰέναι, tendat. Non neſcio in Codd. utrumque ſaepe permutari; at hic εἶναι naturalem uſum deponere non poterit. Rem ſupra C. 84. commemoravit.

17. Ὡς οὐ συγκειμένοισι] Non abſurdam profecto dat lectionem Codex *Arch.* ὡς οὐ σὺν ἐκείνοισι, ſi plures dant οὐ σὺν κείνοισι dignum illud quod paulo ſpectetur conſideratius: σύν τινι et ἄνευ τινὸς interdum notant *conſcio* et *inſcio.* —— Postea v. 30. in κλαίεσκε ἂν καὶ ὠδύρετο, incommoda mihi viſa fuerat vocula ἂν et ἀνωδύρετο placuerat: tuentur voculam Codd. ut liquet ex Diſſ. Herod. p. 144. et praebent κλαίεσκε ἂν καὶ ὀδυρέσκε. VALCKEN.

17. Ὡς οὐ σὺν ἐκείνοισι εἴη ταῦτα &c.] Ex coniectura σὺν κείνοισι olim, cui auctoritatem *Arch.* liber et *Valla* conciliant: τὰ συγκείμενα, τὸ συγκείμενον in pactis conventis teruntur; ſed οὐ συγκειμένοισι ποιῆσαι, *non ex compacto agere*, haud recordor. Mox καὶ τοὺς παῖδας dediſſe ſcriptorem, clarius, quam cum ſudum eſt. Sequitur enim continuo τὸν ἄνδρα τε καὶ ΤΑ ΤΕΚΝΑ ἐγκαταλιποῦσα, ne plura advocem.

23. Κλαίεσκε

cum ſuis propinquis rebellionem fuiſſe moliturum: hos comprehenſos ad necem vinciri iuſſit. Tunc uxor Intaphernis ad regias fores accedens, plorabat atque lamentabatur. Id aſſidue faciendo ad ſui miſericordiam Darium quum adduxiſſet, miſſo ad eam nuncio, rex inquit, Mulier, offert tibi Darius unius electionem ex vinctis domeſticis tuis quem velis liberare. Illa poſtquam ſecum deliberavit, ita reſpondit, Si quidem unius animam rex mihi gratificatur, eligo ex omnibus fratrem. Hæc audiens rex, miratus huius orationem, miſſo nuncio, inquit, Percontatur te rex, qua de cauſſa, viro filiisque prætermiſſis, fratrem delegeris, ut ſupereſſet, qui et remotiore abs te eſt gradu quam filii, et minus iucundus quam maritus. Cui illa reſpondens, o rex, inquit, maritus mihi alius, ſi dæmon voluerit, atque alii liberi, ſi hos amiſero, eſſe poſſunt: alius frater, parentibus meis iam vita defunctis, nulla ratione poteſt eſſe. Hanc ſequuta cauſſam, ita loquuta eſt, viſaque eſt mulier Dario probe dixiſſe, itaque ea re delectatus, et eum quem mulier optaverat miſſum fecit, et filiorum natu maximum, ceteris omnibus interfici iuſſis. Ita unus e ſeptem ſtatim
120 eo modo, quo dixi, occubuit. Enimvero illud fere circa Cambyſis infirmitatem contigit: Erat Sardibus præſes quidam a Cyro præfectus, nomine Orœtes, Perſa, cui nefariæ rei cupido inceſſit: ſiquidem Polycratem Samium, a quo nullo nec facto nec dicto quantulocunque læſus eſſet, quemque ne vidiſſet quidem unquam, tamen concupivit capere ad interimendum, ob hanc, ut plerique aiunt, cauſſam: Quum aliquando

ἔχων μετὰ τῶν συγγενέων μιν ἐπιβουλεύειν οἱ ἐπανάστασιν· συλλαβὼν δέ σφεας, ἔδησε τὴν ἐπὶ [a] θανάτῳ· ἡ δὲ γυνὴ τοῦ Ἰνταφέρνεος φοιτέουσα ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ [b] βασιλῆος, κλαίεσκε καὶ ὀδυρέσκετο· ποιεῦσα δὲ αἰεὶ τὠυτὸ τοῦτο, τὸν Δαρεῖον [c] ἔπεισε οἰκτεῖραί μιν· πέμψας δὲ ἄγγελον, ἔλεγε τάδε, „ Ὦ „ γύναι, βασιλεύς τοι Δαρεῖος διδοῖ ἕνα τῶν δεδε„ μένων οἰκηίων ῥύσασθαι, τὸν βούλεαι ἐκ πάντων" ἡ δὲ, [d] βουλευσαμένη, ὑπεκρίνατο τάδε, „ Εἰ μὲν δὴ „ μοι διδοῖ βασιλεὺς [e] ἑνὸς τὴν ψυχὴν, αἱρέομαι ἐκ „ πάντων τὸν ἀδελφεόν" πυθόμενος δὲ Δαρεῖος ταῦτα, καὶ θωυμάσας τὸν λόγον, πέμψας ἠγόρευε, „ Ὦ „ γύναι, εἰρωτᾷ σε βασιλεὺς, τίνα ἔχουσα γνώ„ μην, τὸν ἄνδρα τε καὶ τὰ τέκνα ἐγκαταλιποῦ„ σα, τὸν ἀδελφεὸν εἵλευ [f] περιεῖναί τοι· ὃς καὶ ἀλ„ λοτριώτατός τοι τῶν παίδων, καὶ ἧσσον κεχαρισμέ„ νος τοῦ ἀνδρός ἐστι" ἡ δ' ἀμείβετο τοῖσδε, „ Ὦ „ βασιλεῦ, ἀνὴρ μέν μοι ἂν ἄλλος [g] γένοιτο, εἰ δαί„ μων ἐθέλοι, καὶ τέκνα ἄλλα, εἰ ταῦτα [h] ἀπο„ βάλοιμι· πατρὸς δὲ καὶ μητρὸς οὐκ ἔτι μευ [i] ζωόν„ των, ἀδελφεὸς ἂν ἄλλος οὐδενὶ τρόπῳ γένοιτο·" ταύτῃ τῇ γνώμῃ χρεωμένη, [k] ἔλεξε ταῦτα· εὖ τε δὴ ἔδοξε τῷ Δαρείῳ εἰπεῖν ἡ γυνὴ, καί οἱ ἀπῆκε τοῦτόν 206
τε τὸν παραιτέετο, καὶ τῶν παίδων τὸν πρεσβύτατον, ἡσθεὶς αὐτῇ· τοὺς δὲ ἄλλους ἀπέκτεινε πάντας· τῶν μὲν δὴ ἑπτὰ εἷς αὐτίκα τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ ἀπολώλεε. Κατὰ δέ κου μάλιστα τὴν Καμβύσεω νοῦσον [l] ἐγένετο τάδε· ὑπὸ Κύρου καταστὰθεὶς ἦν Σαρδίων ὕπαρχος Ὀροίτης, ἀνὴρ Πέρσης· οὗτος ἐπεθύμησε πρήγματος οὐκ ὁσίου· οὔτε γάρ τι παθὼν οὔτε ἀκούσας μάταιον ἔπος [m] πρὸς Πολυκράτεος τοῦ Σαμίου, οὔτε ἰδὼν πρότερον, ἐπεθύμεε λαβὼν αὐτὸν ἀπολέσαι· ὡς μὲν οἱ πλεῦνες λέγουσι, διὰ τοιήνδε τινὰ αἰτίην· ἐπὶ τῶν

[a] βα-

[a] Θανάτου *Arch.* [b] Idem, βασιλέος in aliis: mox ὀδυρέσκετο *V. Ask.*, κλαίεσκε καὶ ὠδυρέσκετο *Arch.* κλαίεσκε ἂν καὶ ὠδύρετο *M. Ald.* &c. [c] Ἐπεῖθεν *Arch. V.* [d] Βουλομένη *Arch.*, tum ὑπεκρίνατο *Paſſ.* Fragm. *Paris.*, quod placet, ὑπεκρίνετο alii. [e] *Arch. Ask. Paſſ.*, τὴν negligunt cum *Ald.* plures. [f] Περιεῖναι *Paſſ. Ask.*, mox τοι non habet *Arch.*, ſed τὸ καὶ ἀλλοτριώτατον — κεχαρισμένον. [g] Γένηται et ἂν μοι ἄλλος id. [h] Ἀποβάλοιμι *Arch.* Fragm. *Paris.* olim ἀποβάλλοιμι. [i] Ἐόντων *Clemens Alex.* [k] Fragm. *Paris. Vind. Valla*, ἐξέλεξε *Arch.*, ἔλεξα *M. Paſſ.*, ἐξέλεξα *Ald.* Edd. [l] Ἐγίνετο *Arch. V. Paſſ.* ora *Steph.*, mox σταθεὶς tantum *Arch. V.* [m] Deſideratur in *Arch.*, qui ſtatim ἐπεθύμησε cum *V.*, tum ὡς οἱ μέν.

23. Κλαίεσκε καὶ ὀδυρέσκετο] Inconmodum ἂν *Abreſchius* ὧν corrigit, ego inductum ex *Arch. Vind.* malo. Ὀδυρέσκετο, ſicuti ποιεέσκετο L. VII, 119., oſtentat ſpeciem, *Herodoto* olim frequentiſſimam; nunc rariorem. Vid. *Etymolog.* p. 624. fin. Quod *Galeus* autem ex ſchedis *Arch.* καὶ ὠδύρεσκε, id illae non norunt.

36. Ἡ δὲ ἀμείβετο] Cum memorabili mulieris reſponſo comparavit et *Sophoclea* ex Antigone v. 924. Celeberr. *Weſſeling.* Diſſ. *Herod.* p. 176. In continuis quatuor verſibus tanta cum Herodoteis eſt ſimilitudo, ut alter alterius velut interpres cenſeri queat, et, ut equidem puto, Sophoclea *Herodotus* dederit ad verbum propemodum expreſſa. Non me praeterit, homines eruditos et *Iac. Tollium* in Fortuitis c. 4. ſic ſtatuere, ut Herodotea potius videri deberet *Sophocles* imitatus: ego vero, quod pace fiat illorum, aliter cenſeo; et cur id adeo in animum induxerim, habeo rationes forte non adſpernandas, quae hic conmode non poſſunt explicari. Qui *Longino* dicitur Ὁμηρικώτατος, XIII, 7. *Herodotus*, *Homerum*, quem *Polemo* (*Laërt.* IV, 20.) vocabat *Tragicum*, Homereae certe magnificentiae proximum *Sophoclem* habuit in deliciis. Verum, haec ut unde ſint ducta liqueat, ſingula ponam ſeorſim: *Sophocles*: Πόσις μὲν ἄν μοι, κατθανόντος, ἄλλος ἦν· *Herodotus.* Ἀνὴρ μέν μοι ἂν ἄλλος γένοιτο, εἰ δαίμων ἐθέλοι. —— *Soph.* Καὶ παῖς ἀπ' ἄλλου φωτὸς, εἰ τοῦδ' ἤμπλακον· *Herod.* Καὶ τέκνα ἄλλα, εἰ ταῦτ' ἀποβάλλοιμι —— *Soph.* Μητρὸς δ' ἐν ᾅδου καὶ πατρὸς κεκευθότοιν, Οὐκ ἔστ' ἀδελφὸς ὅστις ἂν βλαστοῖ ποτέ. *Herod.* Πατρὸς δὲ καὶ μητρὸς οὐκ ἔτι μευ ζωόντων, ἀδελφεὸς ἂν ἄλλος οὐδενὶ τρόπῳ γένοιτο. Poſteriores duo verſus, quales minus ſincere ſcriptos legerat apud *Clem. Alex.* p. 747. velut ex deperdito dramate petitos *Grotius* poſuit in Excerptis p. 153. levem errorem correxit *Gatakerus* A. M. P. c. x. Novator *Sophoclis* pro κεκρύφθαι vel κρυφθῆναι adhibuit τὸ Κεκευθέναι· haec eſt ratio, cur inſolentius, genuinum tamen, κεκευθότοιν, in alia fuerit mutatum: *Sophocles* Oed. T. v. 977. θανὼν Κεύθει κάτω δὴ γῆς. *Scholiaſta*: Κεύθει ἀντὶ τοῦ κεύθεται, κρύπτεται, καὶ ἐν Ἀντιγόνῃ, Μητρὸς δ' ἐν ᾅδου καὶ πατρὸς κεκευθότοιν. —— Ab Antigones autem Sophocleae, et Intaphernis uxoris Herodoteae iudicio non valde diſſidet illud Abauchae Scythae, qui, uxore liberisque tenellis poſt ſe relictis, aegrotantem amicum ex incendio ſervavit, narrante Toxari *Lucianeo* T. II. p. 565. rogatusque cauſam, ἀλλὰ παῖδας μὲν, ἔφη, καὶ αὖθις ποιήσασθαί μοι ῥᾴδιον, καὶ ἄδηλον εἰ ἀγαθοὶ ἔσονται οὗτοι· φίλον δὲ οὐκ ἂν εὕροιμι ἄλλον ἐν πολλῷ χρόνῳ τοιοῦτον, οἷος Γυνδάνης ἐστί. VALCKEN.

39. Οὐκ ἔτι μευ ζωόντων] *Clementem Alex.* Strom. L. VI. p. 747. et *Plut.* περὶ φιλαδ. p. 481. E. οὐκ ἔτι μευ ἐόντων, quem in modum ſupra C. 65. et ſaepe alii, inveniſſe, plura ni mutaſſent, putares. *Clemens* matronae dictum cum Sophocleo Antig. v. 925., velut hinc derivato, conparavit, operoſius *Iac. Tollius* Fortuit. C. 4. Quae his autem apta et nexa, non ex mulieris oratione, ſed narratoris eſſe videntur, etſi diſcrepet librariorum iudicium. *Tollius*, feminae tribuens, ἐξέλεξα τοῦτον, *fratrem* videlicet, emendabat, cui non accedo.

48. Ὀροίτης] Satrapae nomen unius literae diſcrimen apud alios, Ὀρόντην adpellantes, habet: ex *Noſtri* exemplo inſtauratur a *P. Victorio* in *Cicerone* Var. L. II, 4. et *Io. Daviſio* ubique ad *Maximum Tyr.* Diſſ. V, p. 511., non ſine ratione, modo hoc ex fonte, ſicuti *Ælian.* H. An. VIII, 11., hauſerint; quae quidem dubia res Cel. *Hemſterhuſio* ad *Luciani* Contempl. C. 14.

[a] βασιλῆος θυρέων κατήμενον τόν τε Ὀροίτην καὶ ἄλλον Πέρσην τῷ οὔνομα εἶναι [b] Μιτροβάτεα, νομοῦ ἄρχοντα τοῦ ἐν Δασκυλείῳ, τούτους ἐκ λόγων ἐς νείκεα συμπεσέειν· κρινομένων δὲ περὶ ἀρετῆς, εἰπεῖν τὸν Μιτροβάτεα τῷ Ὀροίτῃ προφέροντα, „ Σὺ γὰρ ἐν „ [c] ἀνδρὸς λόγῳ, ὃς βασιλέϊ νῆσον Σάμον πρὸς τῷ „ σῷ νομῷ [d] προσκειμένην οὐ προσεκτήσαο, ὧδε δή τι „ ἐοῦσαν εὐπετέα χειρωθῆναι, τὴν τῶν τις ἐπιχωρίων „ πεντεκαίδεκα ὁπλίτῃσι ἐπαναστὰς ἔσχε, καὶ νῦν „ αὐτῆς τυραννεύει;" οἱ μὲν δή μιν φασὶ τοῦτο ἀκούσαντα, καὶ ἀλγήσαντα τῷ ὀνείδεϊ, ἐπιθυμῆσαι οὐκ οὕτω τὸν εἴπαντα ταῦτα τίσασθαι, ὡς Πολυκράτεα πάντως ἀπολέσαι, [e] δι' ὃν τινὰ κακῶς ἤκουσε. Οἱ δὲ ἐλάσσονες λέγουσι πέμψαι Ὀροίτεα ἐς Σάμον κήρυκα ὅτευ δὴ χρήματος δεησόμενον· [f] οὐ γὰρ ὦν δὴ τοῦτό γε λέγεται· καὶ τὸν Πολυκράτεα τυχεῖν κατακείμενον ἐν ἀνδρεῶνι· παρεῖναι δέ οἱ καὶ Ἀνακρέοντα τὸν Τήϊον· καί κως εἴτ' ἐκ προνοίης αὐτὸν κατηλογέοντα [g] τὰ Ὀροίτεω πρήγματα, εἴτε καὶ συντυχίη τις τοιαύτη ἐπεγένετο· τόν τε γὰρ κήρυκα τὸν Ὀροίτεω παρελθόντα διαλέγεσθαι, καὶ τὸν Πολυκράτεα, τυχεῖν γὰρ [h] ἐπεστραμμένον πρὸς τὸν τοῖχον, οὔτε τι μεταστραφῆναι, [i] οὔτε ὑποκρίνασθαι. Αἰτίαι μὲν δὴ αὗται διφάσιαι λέγονται τοῦ θανάτου τοῦ Πολυκράτεος γενέσθαι, πάρεστι δὲ πείθεσθαι ὁκοτέρῃ τις βούλεται αὐτέων· ὁ δὴ ὦν Ὀροίτης, ἱζόμενος ἐν Μαγνησίῃ [k] τῇ ὑπὲρ Μαιάνδρου ποταμοῦ οἰκημένῃ, ἔπεμπε Μύρσον τὸν Γύγεω ἄνδρα Λυδὸν ἐς Σάμον ἀγγελίην φέροντα, μαθὼν τοῦ Πολυκράτεος τὸν νόον. Πολυκράτης γάρ ἐστι πρῶτος τῶν ἡμεῖς ἴδμεν Ἑλλήνων, ὃς θαλασσοκρατέειν ἐπενοήθη, πάρεξ [l] Μίνωός τε τοῦ Κνωσσίου, καὶ εἰ δή τις ἄλλος πρότερος τούτου ἦρξε τῆς θαλάσσης· τῆς δὲ ἀνθρωπηίης [m] λεγομένης γε-
207 νεῆς Πολυκράτης [n] ἐστὶ πρῶτος, ἐλπίδας πολλὰς ἔχων Ἰωνίης

do ad fores regis conſiderent Orœtes et alter quidam Perſa nomine Mitrobates, præfectus gentis, quæ est in Daſcylio, e verbis ad iurgia pervenerunt. Et quum de virtute diſceptaretur, Mitrobates obiiciens Orœti, inquit, Tune in pretio virorum es, qui inſulam Samum tuæ provinciæ adiacentem, regi non acquiſivisti, ita facilem captu, ut quidam e popularibus quindecim armatis fretus occuparit, eiusque tyrannide nunc potiatur? Hoc iurgium audienti Orœti adeo doluiſſe quidam aiunt, ut affectaverit non de obiurgante vindictam, ſed Polycratem prorſus occidere, propter quem male audiſſet. Alii, 221
ſed pauciores, inquiunt, caduceatorem in Samum ab Orœte miſſum cuiusdam rei rogandæ cauſſa: cuius autem, non dicitur, Polycratem autem tunc forte in conclavi virili cubantem fuiſſe, aſſiſtente ei Anacreonte Teio, ſive id conſulto, quod res Orœtis contemptui haberet, ſive forte aliqua huiusmodi factum ſit, ad quem quum accedens Orœtis caduceator, eius mandata exponeret; Polycratem neque ſe ad hominem convertiſſe, erat enim ad parietem verſus, neque quicquam reſpondiſſe. Hæ duplices cauſſæ mor- 222
tis Polycratis fuiſſe memorantur, quarum utrilibet accommodare fidem quis potest. Itaque Orœtes in *urbe* Magneſia degens, quæ est ſuper Mæandrum flumen ſita, miſit Myrſum Lydum, Gygis filium, cum nuncio in Samum ad Polycratem, cuius animum noverat. Etenim Polycrates primus extitit Græcorum, quos novimus, ſecundum Minoëm *Cnosſium*, et ſiquis alius isto prior maris imperio potitus est, qui in animum induxerit ut mari potiretur: ſed quod ad generationem et ætatem attinet, quæ humana vocatur, primus est Polycrates, qui multam conciperet ſpem Ioniæ

a Arch., alii βασιλέος. *b* Μιτραβ. *Pasſ.* *c* Ἀνδρῶν *Arch. Pasſ. V. Ask.* marg. *Steph.*, ἀνδρὸς *M. Ald.* &c. *d* Κειμένην ora *Steph. Pasſ.* *e Arch. V. Paris. A. B. Steph.* margo: ὃν non habet *Med.* et *Pasſ.*, in Edd. olim διά τιν' ἄ. *f* Septem haec praeteriit *Arch.*, γὲ addit ex *M.* Gronov., quod et in *Ask. Pasſ.* *g* Non est in *Arch. V.* *h* Ἀπεστρ. *Arch.* *i* Οὔτε τι id. *k* Γῇ *Arch.* et Μαιάνδρου ποταμοῦ ſine τοῦ cum *Pasſ.*, ſatis bene; tum, ut ex *Med.*, οἰκημένη ipse *Pasſ. V. Ask.*, οἰκεομένη antea: denique ἔπεμψε *Arch. V.* *l* Μίνω τε *Arch. V.* quod non ſpernendum. Vid. *Etymolog.* p. 588, 28. *m* Νῦν λεγ. *Arch.* *n Arch. V. Valla*, πρῶτος etiam *Steph.* marg. et *Pasſ.*, in reliquis μοῦνος tantum.

57. Σὺ γὰρ ἐν ἀνδρὸς λόγῳ] Simili ſaepe in formula multitudinis numerus, qui tot in MSS., probatur: post pauca C. 125. *ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ποιεύμενος εἶχε*, quo *Procopius* modo B. Perſ. I, 7. *καὶ τοὺς περιόντας ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ποιεῖται*, et L. II, 5. eiusdem belli. Tale *ἐν συμμάχων λόγῳ* Muſae VIII, 68. et alia ap. *Portum.* Nec diverſum de Gelimere, ultimo Vandalorum rege, *καὶ νῦν ἐν αἰχμαλώτων λόγῳ ἥκων Procopii* B. Vand. L. I, 7.

57. Σὺ γὰρ ἐν ἀνδρὸς λόγῳ] Minus adtendenti blandiri poſſet lectio Codd. ἀνδρῶν mihi genuinum videtur vulgatum ἀνδρός. *Viri* quidem *praeſtantes εἶναι* dicuntur *ἐν λόγῳ* (οἵπερ εἰσὶν ἐν λόγῳ reſtituerem in *Euripidis* Rheſo v. 149.) *quique nullo ſunt numero*, *οὔτ' ἐν λόγῳ οὔτ' ἐν ἀριθμῷ*· verum *εἶναι ἐν ἀνδρῶν λόγῳ* hoc ſenſu vereor ut Graecis fuerit in uſu. Niſi fallor, *σὺ γὰρ ἐν ἀνδρὸς λόγῳ;* tantundem est ac *σὺ γὰρ ἀνήρ; tune vir fortis*, vel *egregius cenſereris?* ſive *σὺ γὰρ ἐν ἀνδρὸς μοίρᾳ* vel *μέρει*. *Platoni* in Menex. p. 249. dicitur civitas bello defunctis *ἐν κληρονόμου καὶ υἱέος μοίρᾳ καθεστηκυῖα· ἐν πολεμίου μοίρᾳ*. *Demoſth.* p. 412, 92. *Tanquam privatae ſortis hominem degere*, *ἐν ἰδιώτου μέρει διάγειν*, *Iſocrat.* Euag. p. 193. C. *Euſebius Stobaei* p. 567., 9. *ὅδε μὲν καὶ ὅδε ἄρχουσι καὶ τετιμέαται· τὸ δ' ἐμὸν ἐν ἰδιώτου λόγῳ καὶ ἀτίμου·* eadem est *Herodoti* forma ſcribendi. VALCKEN.

65. Δι' ὃν τινα κακῶς ἤκουσε] Stat *H. Stephani* fides, ab omni in posterum ſuſpicione immunis. Certe commodiſſimum, agnoſcente *Gronovio*, quod rediit. Cl. *Reiskio διά τινα* idem prorſus ac *δι' ὅν τινα propter quem*, ob veterum exempla, *Miſcell. Lipſ.* Vol. IX, p. 312. ſedulo conducta, quibus uti nunc non licet.

69. Καὶ Ἀνακρέοντα τὸν Τήϊον] AEtas hominis hinc conſtituta manet. Amores et Polycratis familiaritatem non perſequor. Multa *P. Baelius* post alios in *Lexico*, verum copioſior, quam res poſtulabat, in ſcriptorum disſenſu ventilando. Vixit Muſarum, Venerisque Bacchique corculum Cyro, Cambyſe et Dario, Perſarum regibus: haec diſcrepantiae origo. Ipſa autem conmemoratio haec *Herodoti*, verborum ſeriem et ſtructuram ſi conſideres, inplicatior atque ex interpoſitis parentheſibus paullo inpeditior est: hinc variae coniecturae et mutationes, quas doctis auctoribus relinquo. Pendent omnia ex *οἱ δὲ ἐλάσσονες λέγουσι* &c.

79. Μύρσον τὸν Γύγεω] Genusne Myrſus ex Gyge, Lydorum rege, derivarit, non habeo, etſi veri ſpecie defectum non ſit, dicere. Nomen Lydum eſſe, Myrſi et Myrſili, Lydiae regum tituli L. I, 7. nitide declarant. Recurret homo L. V, 122., ubi mendoſe et contra fidem Codd. huc usque Μύρσης.

82. Πάρεξ Μίνωός τε τοῦ Κνωσσίου] De Minoë fatentur *Thucydid.* I, 4., *Diodorus* IV, 60. V, 54. et ibidem nominati. Minoëm inter et Polycratem tamen plures *θαλασσοκρατοῦντας Africanus* et *Euſebius* in Chronicis recenſuerunt, a ſummis viris *Caſaubono* in *Polyb.* p. 192. et *Seldeno* de Mar. Clauſo L. I, 10. ordine digeſtos et temporibus diviſos. Sed hic reges et tyranni nominantur. Non aut Democratici aut Ariſtocratici formata imperii gubernabantur fere Graeci illi, penes quos dominium marinum toties, ut ap. *Euſebium* et *Africanum* traditur, variabatur, bene *Seldenus*. Vere quoque *Scaliger ἀνθρωπηίην γενεὴν* eſſe tempus hiſtoricum, et opponi *τῇ μυθικῇ* L. III, C. Iſagog. p. 27[illegible]. Alias *ἀνθρωπίνη γενεὰ* et *ἀνθρώπειος* ſpatium vitae humanae XXX. annorum aut etiam pauciorum, uti *Artemidoro*, *Porphyrioque*, quos *Berglerus*, huc non pertinentes, advocavit.

85. Πολυκράτης ἐστὶ πρῶτος,] Hiabat ſermo, nunc lenis-

Ioniæ atque inſulis dominandi. Hoc igitur eum in animo habere certior Orœtes factus, miſit nuncium in hæc verba, OROETES POLYCRATI ITA INQVIT, Audio te res ingentes agitare animo, ſed propoſito rem pecuniariam non ſuppetere. Quod ſi ita feceris ut ſuadeo, proſpexeris et tibi et ſaluti meæ. Nam rex Cambyſes, ut mihi pro comperto renunciatur, de me interficiendo cogitat, nunc igitur me ipſum recipito, atque pecunias, earum partem tibi habiturus, partem mihi permiſſurus: et ipſarum pecuniarum beneficio omni Græciæ imperaturus. De quibus ſi mihi fidem non habes, mittito quempiam tibi fidiſſi-
123 mum, cui ego monſtrabo. Quo audito Polycrates gaviſus est, atque obſequi volebat, maiorem enim in modum pecuniam avebat. Mittit itaque prius ad rem inſpiciendam e popularibus Mæandrium Mæandrii filium, ſcribam ſuum: qui non longo post hæc tempore ornatum conclavis Polycratis ſpectatu dignum templo Iunonis omnem dicavit. Hunc Orœtes quum cognoviſſet ſpeculatorem eſſe exſpectandum, ita ſibi agendum putavit: Octo arcas lapidibus quum implevisſet, præter admodum parvam partem circa ipſas oras, ac ſuperficiem lapidum aurum iniecit: easque arcas alligatas in expedito habet. Quas adveniens Mæandrius quum inſpexisſet, Poly-
124 crati renunciavit. At ille dehortantibus multum tum vatibus, multum quoque amicis, profectus illuc est, quum etiam filia in ſomnio vidisſet hoc viſum. Videbatur ſibi cernere patrem in aëre ſublimem eſſe, qui a Iove quidem lavaretur, a ſole autem un-

Ἰωνίης τε καὶ νήσων ἄρξειν· μαθὼν ὦν [a] ταῦτά μιν διανοεύμενον ὁ Ὀροίτης, πέμψας ἀγγελίην, ἔλεγε „ τάδε, ΟΡΟΙΤΗΣ ΠΟΛΥΚΡΑΤΕΙ ΩΔΕ ΛΕ- „ ΓΕΙ· Πυνθάνομαι ἐπιβουλεύειν σε πρήγμασι με- „ γάλοισι, [b] καὶ χρήματά τοι οὐκ εἶναι κατὰ τὰ „ φρονήματα· [c] σὺ νῦν ὧδε ποιήσας, ὀρθώσεις μὲν „ σεωυτὸν, σώσεις δὲ καὶ ἐμέ· [d] ἐμοὶ γὰρ βασιλεὺς „ Καμβύσης ἐπιβουλεύει θάνατον, καί μοι τοῦτο „ ἐξαγγέλλεται σαφηνέως· σὺ νῦν ἐμὲ ἐκκομίσας αὐ- „ τὸν, καὶ χρήματα, τὰ μὲν, [e] αὐτέων αὐτὸς „ ἔχε, τὰ δὲ, ἐμὲ ἔα ἔχειν· [f] εἵνεκέν τε χρημά- „ των, ἄρξεις ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος· εἰ δέ μοι ἀπι- „ στέεις τὰ περὶ τῶν χρημάτων, πέμψον ὅστις τοι „ πιστότατος τυγχάνει ἐὼν, τῷ ἐγὼ [g] ἀποδέξω.” Ταῦτα ἀκούσας ὁ Πολυκράτης, ἥσθη τε καὶ ἐβούλετο· καί κως, ἱμείρετο γὰρ χρημάτων μεγάλως, ἀποπέμπει πρῶτα κατοψόμενον [h] Μαιάνδριον Μαιανδρίου, ἄνδρα τῶν ἀστῶν, ὅς οἱ ἦν γραμματιστής· ὃς χρόνῳ οὐ πολλῷ ὕστερον [i] τουτέων, τὸν κόσμον τὸν ἐκ τοῦ ἀνδρεῶνος τοῦ Πολυκράτεος ἐόντα ἀξιοθέητον ἀνέθηκε πάντα ἐς τὸ Ἥραιον· ὁ δὲ Ὀροίτης, μαθὼν τὸν κατάσκοπον ἐόντα [k] προσδόκιμον, ἐποίεε τοιάδε· λάρνακας ὀκτὼ πληρώσας λίθων, πλὴν κάρτα βραχέος [l] τοῦ περὶ αὐτὰ τὰ χείλεα, ἐπιπολῆς τῶν λίθων, χρυσὸν ἐπέβαλε· καταδήσας δὲ τὰς λάρνακας, εἶχε ἑτοίμας· ἐλθὼν δὲ ὁ Μαιάνδριος, [m] καὶ θεησάμενος, ἀπήγγειλε τῷ Πολυκράτεϊ. Ὁ δὲ, πολλὰ μὲν τῶν [n] μαντίων ἀπαγορευόντων, πολλὰ δὲ τῶν φίλων, ἐστέλλετο [o] αὐτόσε· πρὸς δὲ, καὶ ἰδούσης τῆς θυγατρὸς ὄψιν ἐνυπνίου τοιήνδε· ἐδόκεέ οἱ τὸν πατέρα ἐν τῷ ἠέρι μετέωρον ἐόντα, λοῦσθαι μὲν ὑπὸ τοῦ Διὸς, χρίεσθαι δὲ ὑπὸ τοῦ ἡλίου· ταύτην ἰδοῦσα τὴν ὄψιν, παν-

a M. Paſſ. Ask. Arch. V., vulgo μὲν aberat, mox ἐς ἀγγελ. *Arch.* *b* Χρήμ. δέ τοι *Arch. V.* *c* Σύ νυν *Ask.* ora *Steph.* *d Arch. M. Paſſ. Ask. V.*, in aliis ἐμοὶ μὲν γ. *e* Abest *Ask.* et mox τάδ' ἔα *Arch. V.* ſine pronomine. *f M. Arch. Ask. Paſſ.*, εἵνεκα *Ald.*, ſtatim τῆς ἁπάσ. *V. Arch.*, ἁπάσ. τῆς *M. Ask. Paſſ.*, articulum ceteri non norunt. *g* Sic omnes illi: ὑποδέξω *Ald.* et Edd. tum ὁ Πολ. bene *Arch.*; deerat ὁ *Edd.* *h* Iidem omnes cum *Valla* et *Luciano* Contempl. C. 14. vulgo Μαίανδρον et mox. *i Arch.*, τούτων *Ald.* &c. *k* Δέκιμον *Arch.* male: ſtatim conſentit *M. V. Ask. Paſſ.* τοιάδε, nam τάδε *Ald.* Edd. *l* Deſit *Arch.* *m* Duo haec deſunt eidem. *n M. Ask. Paſſ.*, μαντηΐων *Arch. V. Ald. Paris. A. B.* *o* Αὐτὸς ἰέναι *Arch.* αὐτ. ἀπιέναι *Vind.*

niſſime labens. Πρῶτος ob praecedentia placuit. Quod de *Ionia* ſequitur, ridiculum Cl. *de Pauw* et plane abſonum est. Non ea enim fuiſſe Polycratem potentia, ut Ioniam poſſet Perſarum regi eripere: imperium maris et inſularum animo agitaſſe, id hic innui; repetendum ex ſuperioribus et conſiderandum ac ſi θαλάσσης Ἰωνίης foret. Sic vir doctus. Verum ut amantes ſibi ſomnia fingunt, haud aliter ambitioſi. Polycrates mari, quod Ioniam adſpergit, iam dominabatur in Muſae huius C. 39. Crevit habendi cupido, et hominem in perniciem detruſit, vana ſe ſpe lactantem.

85. Πολυκράτης μοῦνος] Quomodo tandem *ſolus?* quum tam multi memorentur in hiſtoria veteri θαλασσοκράτορες. *Vallae* vetus et vera lectio fuit iterum a correctoribus obliterata: vertebat *Valla*: *Primus, inquam extitit ex eo genere, quod humanum vocatur* (oppoſite ad *heroicum*:) *qui multam conciperet ſpem Ioniae atque inſulis dominandi.* Legit itaque, quod ex *Arch.* Cod. dedit *Galeus*: Πολυκράτης ἐστὶ πρῶτα (vel πρῶτος) ἐλπίδας πολλὰς ἔχων Ἰωνίης τε καὶ νήσων ἄρξειν· quod, mea quidem ſententia, paene ſignificat idem atque illud de eodem Polycrate paulo ante dictum *Herodoto*: πρῶτος — Ἑλλήνων — θαλασσοκρατέειν ἐπενοήθη. *Thucydidi* dicitur inſulas ſibi ſubiciſſe Polycrates ναυτικῷ ἰσχύων, I, c. 13. *Straboni*, iaiſſe δυνάμει λαμπρὸς, ὥστε καὶ θαλαττοκρατῆσαι, XIV, p. 945. B. Qui maris tenuere mediterranei partem Graeci, ſuperbo θαλασσοκρατούντων inſignes titulo, in aliquot inſulas AEgaei maris exercebant imperium, ſic ſatis interdum violentum; nam obniti quidem noverant dominationem affectantibus, ſed moderate imperandi artem ignorabant Graeci. Inſulas, quarum imperium erat τὸ θαλασσοκρατεῖν, per contemptum νησύδρια Theſſalus vocabat Iaſon apud *Xenoph.* Ἑ. VI, p. 340, 8. Nobis iſta nunc nota ſunt, quae forſan ignoraſſemus, abſque *Caſauboni* fuiſſet in *Polybium* commentario p. 97. qui pag. 192. et ſeqq. ſequutus *Euſebii* ductum populos θαλασσοκράτορας recenſuit, huius Herodotei tum forte loci non memor; nam quod de Minoë tradit Noſter, enotavit e L. IV, c. 60., *Diodori Siculi*, idem illud de Minoë ter quaterve tradentis alibi. VALCKEN.

2. Μαιάνδριον Μαιανδρίου] Reſtituit e *Med. Gronov.* accedunt *Valla*, *Arch.* et ſaepius in c. 142. et ſeqq. *Herodoto* dicitur Μαιάνδριος. Praeter *Perizon.* vid. *Hemſterh.* ad *Luciani* p. 478, 510. Patris nomen filio fuit inditum, more minus inter Graecos uſitato: Perſas id ipſum feciſſe nonnunquam, Herodotei demonſtrant Ἀρταφέρνης ὁ Ἀρταφέρνεος et Ὑδάρνης ὁ Ὑδάρνεος. In duobus *Demoſthenis* locis p. 144, 98. et p. 744, 191. quinque memorantur patribus cognomines, Cephiſophon, Cleon, ipſe Demoſthenes, Hippocrates, Diophanes, omnes eiusdem aetatis Attici: hoc aevo multo fuit illud uſitatius quam olim. VALCKEN.

7. Λάρνακας ὀ. πληρώσας λίθων] *Amphoras complures complens plumbo, ſummas operiens auro et argento,* Gortynios dum callide ludificabatur Annibal, ut a Graecis alia, hoc forte ceperat ex *Herodoto* conſilium; nam Graece Poenum ſcientem *nonnihil* etiam *temporis tribuiſſe literis* conſtat. Ut Polycratem Oroites, catos illos Athenienſes non immeritos deceperunt Egeſtaei apud *Thucyd.* VI, c. 46. *Diodor.* XII, c. 83. *Polyaen.* VI, c. 21. Fraus diſſimilis, qua Syracuſanus Pythius bonum illum equitem Romanum circumvenit, *Ciceroni* venuſte narratur, de Off. III, c. 14. VALCKEN.

18. Παν-

παντοίη ἐγίνετο μὴ ἀποδημῆσαι τὸν Πολυκράτεα
παρὰ τὸν Ὀροίτεα· καὶ δὴ καὶ ἰόντος αὐτοῦ ἐπὶ
τὴν [a] πεντηκόντερον ἐπεφημίζετο· ὁ δέ οἱ ἠπείλησε,
ἢν σῶς ἀπονοστήσῃ, πολλόν μιν χρόνον παρθενεύ-
εσθαι· ἡ δὲ ἠρήσατο ἐπιτελέα ταῦτα γενέσθαι· βού-
λεσθαι γὰρ παρθενεύεσθαι πλέω χρόνον ἢ τοῦ πα-
τρὸς ἐστερῆσθαι. Πολυκράτης δὲ, πάσης συμβου-
λίης ἀλογήσας, ἔπλεε παρὰ τὸν Ὀροίτεα, ἅμα
ἀγόμενος ἄλλους τε πολλοὺς τῶν [b] ἑταίρων, ἐν δὲ
δὴ καὶ Δημοκήδεα τὸν Καλλιφῶντος, Κροτωνιήτην,
ἄνδρα ἰητρόν τ' ἐόντα, καὶ τὴν τέχνην [c] ἀσκέοντα
ἄριστα τῶν κατ' ἑωυτόν· ἀπικόμενος δὲ ἐς τὴν Μα-
γνησίην ὁ Πολυκράτης, διεφθάρη [d] κακῶς, οὔτε
208 ἑωυτοῦ ἀξίως οὔτε τῶν ἑωυτοῦ φρονημάτων· ὅτι γὰρ
μὴ οἱ [e] Συρηκουσίων γενόμενοι τύραννοι, οὐδὲ εἷς τῶν
ἄλλων Ἑλληνικῶν τυράννων ἄξιός ἐστι Πολυκράτεϊ
μεγαλοπρεπείην συμβληθῆναι· ἀποκτείνας δέ μιν οὐκ
[f] ἀξίως ἀπηγήσιος Ὀροίτης ἀνεσταύρωσε· τῶν δέ οἱ
ἑπομένων ὅσοι μὲν [g] ἔσαν Σάμιοι, ἀπῆκε, κελεύων
σφέας ἑωυτῷ χάριν εἰδέναι, ἐόντας ἐλευθέρους· ὅσοι
δὲ ἔσαν ξεῖνοί τε καὶ δοῦλοι τῶν ἑπομένων, ἐν ἀν-
δραπόδων λόγῳ ποιεύμενος εἶχε. Πολυκράτης δὲ ἀ-
νακρεμάμενος, [h] ἐπετέλεε πᾶσαν τὴν ὄψιν τῆς θυ-
γατρός· ἐλοῦτο μὲν γὰρ ὑπὸ τοῦ Διὸς ὅκως ὕοι,
ἐχρίετο δὲ ὑπὸ τοῦ ἡλίου, ἀνιεὶς αὐτὸς ἐκ τοῦ σώ-
ματος ἰκμάδα. Πολυκράτεος μὲν δὴ αἱ πολλαὶ εὐ-
τυ-

ungeretur. Hanc viſionem conſpicata, in-
ſtabat omni modo disſuadere, ne a patria
proficiſceretur ad Orœtem: quinetiam ad
navem L remorum eunti male ominabatur.
Cui quum ille minitaretur, ſi ſoſpes redi-
ret, fore ut hæc perdiu maneret virgo: ipſa
ut ita contingeret, ſibi imprecata eſt, malle
enim ſe diutius virginem eſſe quam patre or-
bari. Polycrates omne conſilium pro nihilo 125
habens, ad Orœtem navigavit, cum alios mul-
tos familiarium ſecum ducens, tum vero De-
mocedem Calliphontis filium, Crotonienſem
medicum, qui eam artem optime omnium ſuæ
ætatis exercebat. Vbi Magneſiam pervenit
Polycrates, tetra morte eſt affectus, nec di-
gna vel ſua perſona vel cogitationibus: nam
præter illos qui Syracuſis tyranni extiterunt,
ne unus quidem aliorum Græcorum tyranno-
rum ullus eſt magnificentia cum Polycrate
comparandus. Eum Orœtes, postquam, in-
digno, qui referatur, modo occiderat, cruci
ſuffixit: ex illis vero qui illum comitabantur,
Samios quidem dimiſit, iubens eos gratiam ſibi
habere quod liberi eſſent: peregrinos autem
atque ſervos eorum qui comites fuerant, pro
mancipiis ſibi vendicans, retinuit. Polycrates
ergo ſuſpenſus omnem filiæ viſionem explevit,
nam ab Iove quidem, quum plueret, lavaba-
tur; a ſole autem ungebatur, dum ipſe ex cor-
pore humorem emitteret. Hunc exitum ha-
buerunt tot proſperæ res Polycratis, quem
ante

a Πεντηκόντερον *Paſſ.*, alii πεντηκόντορον· ſtatim ἐφημίζετο *M. Paſſ. Aſk.*, vulgatum habent *Euſtath. V. Arch. Paris. A. B. Ald.* et Edd. *b* Ἑτέρων *Vind.* *c* *Steph.* ora, *Paſſ. Arch. V.*, vulgo ἐπασκ. *d* Κῶς *Arch.* ex ſcribendi conpendio. *e* Συρακοσ. *Arch. V.*, tum γεν. τύραννοι cum *Ald. Paris. A. B. Valla*, in *M. Aſk. Paſſ.* τύραννοι non ſunt, neque eos laudo. *f* ἀξίω *Arch.* *g* Ἦσαν *Arch. V. Aſk. Paſſ.*, male, et mox iterum. *h* *Arch. Aſk. Paſſ.* ora *Steph.*, alii ἐπετέλεσε.

18. Παντοίη ἐγένετο μὴ ἀποδ.] Cl. *Reiskius* τὸ μὴ ἀποδημῆσαι. Explicatur phraſis L. VII, 10, 3. τότε ΠΑΝΤΟΙΟΙ ἐγένοντο Σκύθαι ΔΕΟΜΕΝΟΙ Ἰώνων λῦσαι τὸν πόρον. Iam quod Polycratis filiae per quietem obiectum dicitur ſomnium, id ipſum vidiſſe tyrannum et recitaſſe, cum Perſarum regis iuſſu in crucem tolleretur, *Philo Iud.* prodidit ap. *Euſeb.* Pr. Euang. L. VIII, 13., alios fortaſſe ſecutus. Vid. *Mangeium* Oper. *Philon.* T. II. p. 639.

18. Παντοίη ἐγένετο μὴ] In *Xenophonteis* ſemel, ut puto, reperietur: ἐν παντὶ ἦσαν, μὴ —— p. 334, 8. hinc diverſum illud *Herodoti* ſignificat: *in omnes ſe formas vertebat obſecrans Polycratem, domo ne abiret*: δεομένη namque ſubaudiendum, additum ab *AEliano* N. A. XV, c. 21. παντοῖοι ἐγένοντο οἱ Ἰνδοὶ δεόμενοι τοῦ Ἀλεξάνδρου μηδένα ἐπιθέσθαι τῷ ζώῳ· quod ſaepe facit, *Herodotum* imitabatur *AElianus*, cuius iſta ſunt VII, p. 385, 2. παντοῖοι ἐγένοντο Σκύθαι δεόμενοι Ἰώνων λῦσαι τὸν πόρον. Neutrum horum *Portus* adtigit. Quocunque *vehementiore mentis motu ſubito concitati, terrore* praeſertim, ſeu *metu*, dicuntur παντοῖοι γενέσθαι uxorem metuens Xerxes *Herod.* IX, c. 108. παντοῖος ἐγένετο, *in omnes ſe formas vertebat*, ut ne dare cogeretur, quod amata ſibi petierat Artaynte: vid. *Luciani* T. I. p. 268. p. 725. T. II. p. 258. et p. 378, 78. ubi reperias παντοίους ὑπ' εὐφροσύνης γενομένους. VALCKEN.

20. Ἐπεφημίζετο] *Gronovio*, conpoſitum hoc proſcribenti, ſatis, puto, faceret *Euſtath.* in Il. A. p. 28, 27. Σημειῶσαι δὲ ὅτι τὸ παρ' Ἡροδότῳ ΕΠΙΦΗΜΙΖΕΣΘΑΙ, οὐ ταυτόν ἐστι τῷ ἐπευφημεῖν· ἀλλὰ μαντικὴ λέξις ἐστὶ, δηλοῦσα προφοράν τινα μαντείας δι' ἀναμνήσεως ἐνυπνίου. Quorum quidem recordatio ſi animum non ſubiiſſet, aderat *Heſychii* Ἐπιφημίσμασιν, οἰωνίσμασιν, potuerantque in promtu eſſe *Thucydidis* et *Ioſephi* verba, a Grammatico explicita. At homines ſumus et ſpecie deludimur. Tu vide *Albertium* ad Lexicographum. Reſtitui πεντηκόντερον, ſcriptore praeeunte.

28. Καὶ τὴν τέχνην ἀσκέοντα] Minimi refert, utrum eligatur: parendum tamen Codd. imperio. Ἀσκέων πεντάεθλον IX, 32. pro quo ἐπασκήσας VI, 92. ἀσκεῖν χρηστότητα *Eurip.* Suppl. v. 872., κακότητα ἀσκεῖν *AEſchyl.* Prometh. v. 1064. Superius Κροτωνιήτην ἄνδρα, ἰητρὸν fortaſſe voluit, ut C. 122. Μύρσου —— ἄνδρα Λυδὸν, niſi ſcribenti in oculis fuerit *Homeri* Ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ——.

31. Ὅτι γὰρ μὴ οἱ Συρηκουσίων] Horum corruperat ſenſum *Valla*, qui eiectam a *Gronovio* reperit et in ſuo Cod. vocem τύραννοι. Per *Syracuſanorum Tyrannos*, quorum μεγαλοπρέπεια cum illa poſſet Polycratis Samii componi, nullos, ut puto, deſignare potuit *Herodotus*, niſi nobiliſſimum illud par fratrum, *Gelonem*, et *Hieronem*; nam primus etiam *Hiero* paulo ante iam illuc abierat, quam hiſtoriam ſuam conderet *Herodotus*; quo tempore Syracuſis imperium fuit penes ſuum dominum, Populum. Utrumque cum excellenti viro Piſiſtrato comparans *Plutarchus* de Sera Num. Vind. p. 551. F. *Gelonem*, inquit, *novimus, et Hieronem, Sicilienſes, et Piſiſtratum*, ὅτι πονηρίᾳ κτησάμενοι τυραννίδας ἐχρήσαντο πρὸς ἀρετὴν αὐταῖς, καὶ, παρανόμως ἐπὶ τὸ ἄρχειν ἐλθόντες, ἐγένοντο μέτριοι καὶ δημωφελεῖς ἄρχοντες. *Gelo* certe, libertatis amantiſſimis civibus poſt obitum etiam deſideratus, clementiae fuit, et moderationis, et propemodum Regis, qualem fingebant in umbra Philoſophi, verum exemplar, civibus dictus εὐεργέτης, καὶ σωτὴρ, καὶ βασιλεύς. *Diodor.* XI, c. 26. Ad illum non aequiparandus frater *Hiero*, eruditorum iſtius aevi hominum ſtudioſiſſimus cultor, *Simonidis*, *Pindari*, *Bacchylidis*, *AEſchyli*, ceterorumque (*AElian.* V. H. IV, c. 15.) eo dignus vel inprimis fuit *Herodoto* viſus, qui huius laudis ornaretur titulo. Sed his longe recentioris *ſecundi Hieronis*, (cum *primo* ſaepe confuſi,) ſub Romanorum umbra Regis fortunatiſſimi, mihi multo notior eſt μεγαλοπρέπεια. VALCKEN.

34. Οὐκ ἀξίως ἀπηγήσιος &c.] Tentata haec varie ſunt, fruſtraneo ſucceſſu: explicatione indigent, nulla correctione. Significatur, Polycratem, postquam indigno modo, qui narretur, fuiſſet ab Oroeta occiſus, in crucem ſublatum. Modus ſupplicii, quem negat relatu dignum *Herodotus*, aliquod ſine dubio crudelitatis inſigne exemplum habuit. Solebant Perſae cruci ſuffigendis capita amputare, ut Hiſtiaeo VI, 30. et Leonidae VII, c. 238., aut pellem detrahere; qua fortaſſe excoriatione, ut multum in tollendis iis, quorum corpora in propatulo poſtea ponebant, abuſi etiam fuerunt in Polycrate. De Bagapate *Cteſias* Eclog. Perſ. C. 58. τὸ δέρμα περιαιρεθεὶς ἀνεσταυρώθη. Haec magnus *Caſaubonus*, atque, ut opinor, veriſſime, Exercit. XVI. ad Annal. *Baronii* p. 541.

47. Καὶ

ante vaticinatus ei fuerat Amaſis rex AE-
126 gypti. Verum non multo poſt tempore Po-
lycratis manes ab Orœte pœnas petiverunt,
quippe poſt Cambyſis obitum et uſurpatio-
nem a magis regni, Orœtes quum maneret
Sardibus, nihil de Perſis, qui a Medis impe-
rio frauda tierant, bene meritus eſt: ille vero
in ea rerum conturbatione Mitrobatem Da-
ſcylii præfectum, qui illi de Polycrate expro-
braverat, interemit, et eius filium Crana-
pem, ſpectatos in Perſis viros: et cum alia
quoque generis omnis flagitia commiſit, tum
quendam e nunciis, qui ad ipſum a Dario
venerat, quod parum iucunda nunciaſſet,
trucidandum in via curavit, ſummiſſis qui
redeuntem aggrederentur; trucidatumque
127 cum ipſo equo occultavit. Darius, ubi prin-
cipatu potitus eſt, Orœtem ulciſci cum ob
alia ſcelera, tum præcipue ob Mitrobatem
filiumque, cupiebat: ſed adverſus eum dire-
cto mittere copias conſilii non erat, utique
rebus nondum ſatis tranquillis, et imperio
recens parto: quum præſertim audiret Orœ-
tem multa vi nixum, quum mille Perſarum
ſatellitio ſtipatus eſſet, nam ſuæ provinciæ
habebat Phrygiam, Lydiam, Ioniam. Ita-
que Darius adverſus hæc hanc rationem ini-
vit: Accitis Perſarum laudatiſſimis, eos allo-
quutus eſt his verbis, Perſæ, quis hoc ve-
ſtrum mihi repromittat, exequuturus et pru-
dentia duntaxat, et *nulla vi, nulliſque co-
piis*? Vbi enim opus *prudentia* eſt, ibi vi
agere nihil attinet. Ergo quis veſtrum mihi
Orœtem vel ducat vivum, vel interficiat?
qui de Perſis nihil omnino bene meruit, ſed
cum alia multa ſcelera admiſit, tum hæc duo:
unum, quod duos e nobis, Mitrobatem e-
iuſque filium interemit; alterum, quod a me
mis-

τυχίαι ἐς τοῦτο ἐτελεύτησαν, [a] τῇ οἱ Ἄμασις ὁ
Αἰγύπτου βασιλεὺς προεμαντεύσατο. Χρόνῳ δὲ οὐ
πολλῷ ὕστερον καὶ Ὀροίτεα Πολυκράτεος τίσιες μετ-
ῆλθον· μετὰ γὰρ τὸν Καμβύσεω θάνατον, καὶ τῶν
μάγων τὴν βασιληΐην, μένων ἐν τῇσι Σάρδισι Ὀροί-
της, [b] ὠφέλεε μὲν οὐδὲν Πέρσας, ὑπὸ Μήδων ἀπα-
ραιρημένους τὴν ἀρχήν· ὁ δὲ ἐν ταύτῃ τῇ ταραχῇ κα-
τὰ μὲν ἔκτεινε [c] Μιτροβάτεα τὸν ἐκ Δασκυλείου
ὕπαρχον, ὅς οἱ ὠνείδισε τὰ ἐς Πολυκράτεα ἔχον-
τα· κατὰ δὲ, τὸν Μιτροβάτεω παῖδα [d] Κρανά-
σπην, ἄνδρας ἐν Πέρσῃσι δοκίμους· ἄλλα τε ἐξύβρι-
σε παντοῖα, καί τινα [e] ἀγγαρήϊον Δαρείου ἐλθόντα
παρ᾽ αὐτὸν, ὡς οὐ πρὸς ἡδονήν οἱ ἦν τὰ ἀγγελλό-
μενα, [f] κτείνει μιν ὀπίσω κομιζόμενον, ἄνδρας οἱ
[g] ὑπείσας κατ᾽ ὁδόν· ἀποκτείνας δέ μιν, ἠφάνισε
αὐτῷ ἵππῳ. Δαρεῖος δὲ ὡς ἔσχε τὴν ἀρχὴν,
[h] ἐπεθύμεε τὸν Ὀροίτεα τίσασθαι, πάντων τε τῶν
ἀδικημάτων εἵνεκε, καὶ μάλιστα Μιτροβάτεω, καὶ
τοῦ παιδός· ἐκ μὲν [i] δὴ τῆς ἰθέης στρατὸν ἐπ᾽ αὐ-
τὸν οὐκ ἐδόκεε πέμπειν, ἅτε οἱ [k] οἰδεόντων ἔτι τῶν
πρηγμάτων, καὶ νεωστὶ ἔχων τὴν ἀρχὴν, καὶ τὸν Ὀ-
ροίτεα [l] μεγάλην τὴν ἰσχὺν πυνθανόμενος ἔχειν· τὸν
χίλιοι μὲν Περσέων ἐδορυφόρεον· εἶχε δὲ νομὸν τόν τε
Φρύγιον, καὶ Λύδιον, καὶ Ἰωνικόν· πρὸς ταῦτα δὴ
ὦν ὁ Δαρεῖος τάδε ἐμηχανήσατο· συγκαλέσας Περ-
σέων τοὺς [m] δοκιμωτάτους, ἔλεγέ σφι τάδε, „ Ὦ
„ Πέρσαι, τίς ἄν μοι τοῦτο ὑμέων [n] ὑποστὰς ἐπιτε-
„ λέσειε σοφίῃ, καὶ μὴ βίῃ τε καὶ ὁμίλῳ· ἔνθα γὰρ
„ σοφίης δέει, βίης ἔργον οὐδέν· ὑμέων δὴ ὦν τίς μοι
„ Ὀροίτεα ἢ [o] ζώοντα ἀγάγοι, ἢ ἀποκτείνειε· ὃς
„ ὠφέλησε μέν κω Πέρσας οὐδὲν, κακὰ δὲ μεγάλα
„ ἔοργε· τοῦτο μὲν, δύο ἡμέων ἠΐστωσε, Μιτροβά- 209
„ τεά τε καὶ τὸν παῖδα [p] αὐτοῦ· τοῦτο δὲ, τοὺς
„ ἀνα-

a Septem has voces non agnoſcit *Arch. V.* *b* *Paſſ. Arch.*, alii omnes ὠφέλεε, ſtatim παραιρημένους *Arch. V.* Vid. ſupra C. 65.; mox ἐν ταύτῃ τῇ ταραχῇ *Vall.* et *Arch.*, ceteri τῇ ἀρχῇ. *c* Μιτροβάτεω παῖδα καὶ αὐτὸν Μιτροβάτεα κρανάτους ἄνδρας ἐν *Arch.* *d* Κρανάσπην *Steph.* margo, Κρανάτην *Vind. Vall.* *e* Ἀγγαρήϊον *Vind.* et *Arch.* ap. *Galeum*: in meis excerptis ἀγγελιήϊον. Vulgo ἀγγελιηφόρον ἐλθ. Δαρείου quod excuſum, eſt *Arch.* *f* *M. Arch. V. Paſſ. Ask.*, ἔκτεινε *Ald.* et alii. *g* Ὑπεὶς *V. Arch.*, mox ὁδὸν iidem cum *Paſſ. Ask.* *h* *M. Arch. Paſſ. Ask. Vind.*, olim ἐπεθύμησε· ſtatim πάντων τε *Arch.*, quam voculam omittunt reliqui. *i* Γὰρ *Arch. V.*, ἰθείας ap. *Suid.* in Ἰθύ. *k* Ora *Steph. Arch. V.*, οἱ δεόντων *Paſſ.*, οἰδούντων *Suid.* in Οἰδοῦσαν. Vulgo οἰδαινόντων. tum ἐπὶ τῶν *Arch.* *l* Non legunt μεγάλην *M. Ask. Paſſ.*, habent alii omnes. *m* Λογιμωτάτους ora *Steph. V. Arch.*, atque ita III, 65. IX, 15. et 24. Vulgatum gloſſa videtur. *n* *Euſtath.* in Hom. p. 222, 12. ſed τελέσειεν· mox σοφίῃ ſine enclitica *Arch. Paſſ.*, bene. σοφίῃ τε alii. *o* Καὶ ζῶντα *Ask.* *p* Non eſt in *Paſſ. Ask.*

47. Καὶ τῶν Μάγων τὴν βασιληΐην] Hic iterum, ſi non fuiſſet interpolata, *Vallae* verſio, *poſt Cambyſis obitum, occupato a Magis regno*, demonſtraſſet attendenti, καὶ in κατὰ debere transmutari: μετὰ γὰρ τὸν Καμβύσεω θάνατον κατὰ τῶν Μάγων τὴν βασιληΐην· neceſſariam correctionem eſſe ſciens hiſtoriae Perſicae nemo diffitebitur: vid. *Herod.* III, c. 61. et c. 67. Per ſeptem menſes Medus ille Smerdis regnavit cum fratre fraudis architecto: κατ᾽ ἐκεῖνο τοῦ καιροῦ evenerunt hic narrata: ut paſſim ab aliis κατὰ ſic etiam adhibetur ab *Herodoto* I, c. 67. κατὰ τὸν κατὰ Κροῖσον χρόνον. καὶ τὴν Ἀναξανδρίδεώ τε καὶ Ἀρίστωνος βασιληΐην ἐν Λακεδαίμονι vid. *P. Leopard.* Em. XI, c. 5. — Paulo poſt, ut legit *Valla*, ſcribendum: ὁ δὲ ἐν ταύτῃ τῇ ταραχῇ κατὰ μὲν ἔκτεινε —— adfirmant illud Cod. *Arch.* et *Herod.* infra c. 150. ἐν ὅσῳ ὅ, τε μάγος ἦρχε καὶ οἱ ἑπτὰ ἐπανέστησαν, ἐν τούτῳ παντὶ τῷ χρόνῳ καὶ τῇ ταραχῇ. VALCKEN.

49. Ὠφέλεε μὲν οὐδὲν Πέρσας] Coniiciendo adtigerunt *Pavius* et *Reiskius*. Poſt pauca C. 127. de Oroeta ὃς ΩΦΕΛΗΣΕ μέν κω οὐδέν. Succedit ἐν ταύτῃ τῇ ἀρχῇ —, ſuum ſibi incommodum habens; neque enim bene adhaereſcit antea poſitis. Equidem proclivior ſum in *Vallae* et *Arch.* ἐν ταύτῃ τῇ ταραχῇ, *in illa poſt Cambyſis fata rerum conturbatione.* Vide adnotationes *Galei*, quibus Cl. *Schurtzfleiſchius* calculum addidit.

55. Καί τινα ἀγγαρήϊον Δαρείου] Exquiſitius hoc eſt quam pro ſcribarum ingenio. Ἀγγελιηφόρους in Muſis ignorat nemo. Ἀγγαρήϊος Perſarum voce idem. Teſtes ἄγγαροι, toties apud alios obvii, tum ἀγγαρεύειν, docte illuſtratum a *Vinc. Riccardo* ad Homil. *Procli* XVIII. p. 523. et *Balth. Stolbergio* Exercit. Ling. Gr. p. 152. *Herodotus* Ionica ſpecie ἀγγαρήϊον extulit, quando de Perſarum vehiculari curſu τοῦτο τὸ δράμημα τῶν ἵππων καλέουσι Πέρσαι ΑΓΓΑΡΗΙΟΝ L. VIII. C. 98., liquido docens, in regum nunciis, ſive pedibus ſeu curru eant, voci ſedem eſſe. Statim κτείνει μὲν ὀπίσω —— iuſtiſſime docti viri *Pauw, Reisk., Abreſch.*, ἀποκτείνας δέ μιν —— ita poſtulat.

58. Ὑπείσας] Bis terve reperitur ap. Noſtrum Ὑπεὶς, p. 63, 41. p. 180, 12. et hoc loco praebet idem *Arch.* ſi vel plures darent, ſervandum tamen rarius illud Ionicum iudicarem ὑπείσας· ut hic ἄνδρας οἱ ὑπείσας. legitur VI, c. 103. νυκτὸς ὑπείσαντες ἄνδρας. Formam, Grammaticis ferme ignotam, ut Iones, veteres etiam adhibuerunt Attici, ἀφεῖσα ἀφεῖσαν eſt in *Thucyd.* V, c. 81. et alibi. VALCKEN.

63. Οὐκ ἐδόκεε πέμπειν] In his requiritur vocula, quae in vicinis eſt ſuperflua. Scripſiſſe adeo Noſtrum arbitror: στρατὸν ἐπ᾽ αὐτὸν οὐκ ἐδόκεέ οἱ πέμπειν, ἅτε οἰδεόντων ἔτι τῶν πρηγμάτων· neque enim οἰδεόντων, ſi plures dant Codices, alteri οἰδαινόντων poſtponerem: legitur et L. III, c. 76. μηδὲ, οἰδεόντων τῶν πρηγμάτων, ἐπιτίθεσθαι. *Platonis* imago non multum diſtat, πόλιν et ἀρχὴν φλεγμαίνουσαν memorantis de Rep. II, p. 372. E. de LL. II, p. 691. E. VALCKEN.

63. Ἅτε οἱ οἰδεόντων &c.] Praeivit Scriptor Thaliae C. 76. μηδὲ ΟΙΔΕΟΝΤΩΝ τῶν πρηγμάτων. *Aldus* ibi, ut hic *Paſſ.*, οἱ δεόντων. Quod ipſum in *Suidae* Ἰθὺ fuit; *Kuſterus*, quum οἰδεόντων debuiſſet, reſcripſit hoc ex loco οἰδαινόντων, oblitus *H. Steph.*, dudum in Recens. Voc. Herod. verum tenuiſſe. Οἰδαίνειν in irae fermento *Procopius* B. Perſ. I, 21. et Vand. I, 4. Mox μεγάλην τὴν ἰσχὺν non ſollicito.

„ ἀνακαλέοντας αὐτὸν, καὶ [a] πεμπομένους ὑπ' ἐμεῦ, „ κτείνει, ὕβριν οὐκ ἀνασχετὸν φαίνων· πρίν τι ὦν „ μέζον ἐξεργάσασθαί μιν Πέρσας κακὸν, [b] κατα„ λαμπτέος ἐστὶ ἡμῖν θανάτῳ." Δαρεῖος μὲν ταῦτα [c] ἐπειρώτα, τῷ δὲ ἄνδρες τριήκοντα [d] ὑπέστησαν, αὐτὸς ἕκαστος ἐθέλων ποιέειν ταῦτα· ἐρίζοντας δὲ Δαρεῖος κατελάμβανε, κελεύων πάλλεσθαι· παλλομένων δὲ, λαγχάνει ἐκ πάντων Βαγαῖος ὁ Ἀρτόντεω· λαχὼν δὲ ὁ Βαγαῖος, ποιέει [e] τάδε· βιβλία γραψάμενος πολλὰ, καὶ περὶ πολλῶν ἔχοντα πρηγμάτων, σφρηγῖδά σφι ἐπέβαλε τὴν Δαρείου· μετὰ δὲ ἤιε ἔχων ταῦτα ἐς τὰς Σάρδις· ἀπικόμενος δὲ, καὶ Ὀροίτεω ἐς ὄψιν ἐλθὼν, τῶν βιβλίων ἓν ἕκαστον περιαιρεόμενος, ἐδίδου τῷ γραμματιστῇ τῷ βασιληΐῳ ἐπιλέγεσθαι· γραμματιστὰς δὲ βασιληΐους οἱ πάντες ὕπαρχοι ἔχουσι· ἀποπειρεώμενος δὲ τῶν δορυφόρων, ἐδίδου τὰ βιβλία ὁ Βαγαῖος, [f] εἰ ἐνδεξαίατο ἀπόστασιν ἀπὸ Ὀροίτεω· ὁρέων δὲ σφέας τά τε βιβλία σεβομένους μεγάλως, καὶ τὰ λεγόμενα ἐκ τῶν βιβλίων ἔτι μεζόνως, διδοῖ ἄλλο, ἐν τῷ ἐνῆν ἔπεα [g] τάδε, „ Ὦ Πέρσαι, Βασιλεὺς „ Δαρεῖος ἀπαγορεύει ὑμῖν μὴ δορυφορέειν Ὀροίτεα·" οἱ δὲ, ἀκούσαντες [h] τούτων, μετῆκάν οἱ τὰς αἰχμάς· ἰδὼν δὲ τοῦτο σφέας ὁ Βαγαῖος πειθομένους τῷ βιβλίῳ, ἐνθαῦτα [i] δὴ θαρσήσας, τὸ τελευταῖον τῶν βιβλίων διδοῖ τῷ γραμματιστῇ, ἐν τῷ ἐγέγραπτο, „ Βασιλεὺς Δαρεῖος Πέρσῃσι τοῖσι ἐν Σάρδισι ἐν„ τέλλεται κτείνειν Ὀροίτεα·" οἱ δὲ δορυφόροι ὡς ἤκουσαν ταῦτα, σπασάμενοι τοὺς ἀκινάκεας, κτείνουσι παραυτίκα μιν· οὕτω δὴ Ὀροίτεα τὸν Πέρσην Πολυκράτεος τοῦ Σαμίου τίσιες μετῆλθον. Ἀπικομένων δὲ καὶ ἀνακομισθέντων τῶν Ὀροίτεω χρημάτων ἐς τὰ Σοῦσα, συνήνεικε χρόνῳ οὐ πολλῷ ὕστερον βασιλέα Δαρεῖον, ἐν ἄγρῃ [k] θηρῶν ἀποθρώσκοντα ἀπ' ἵππου, στραφῆναι τὸν πόδα· καί κως ἰσχυροτέρως [l] ἐστράφη· ὁ γάρ οἱ ἀστράγαλος ἐξεχώρησε ἐκ τῶν ἄρθρων· νομίζων δὲ καὶ πρότερον περὶ ἑωυτὸν ἔχειν Αἰγυπτίων τοὺς δοκέοντας εἶναι πρώτους τὴν ἰητρικὴν, τούτοισι [m] ἐχρῆτο· οἱ δὲ, στρεβλοῦντες καὶ βιώμενοι

miſſos ad ſe arcesſendum necat, inſolentiam non tolerandam exhibens, ideoque priusquam maiora in Perſas mala admittat, occupandus est nobis nece. Hæc 128
Darius interrogabat; et triginta extiterunt qui repromitterent, ſinguli volentes ipſi id exequi. Quos invicem contendentes Darius reprehendens, ſortiri iusſit, id quum feciſſent, ſors Bagæum Artontis filium ex omnibus contigit. Hic ſorte delectus, hac ratione uſus est: Complures litteras variis de rebus ubi ſcripsit, ſigillumque Darii impresſit, cum his profectus est Sardes. Eas, posteaquam in conſpectum Orœtis venit, dedit ſeparatim recitandas regio ſcribæ, regios autem ſcribas cuncti præſides habent. Reddebat autem ſeparatim Bagæus litteras, explorandi gratia animos ſatellitum, numquid annuerent ad deficiendum ab Orœte. Quos animadvertens magnopere venerari litteras, et ea, quæ in illis dicerentur, etiam vehementius, reddidit aliam epiſtolam in hæc verba; Perſæ, Darius rex interdicit vobis ne apud Orœtem fungamini ſatellitum officio. His illi auditis lanceas depoſuerunt. Tunc Bagæus cernens illos obtemperantes huic epiſtolæ, ſumpta fiducia reddidit ſcribæ ultimum libellum in hæc verba ſcriptum; Rex Darius mandat Perſis, qui Sardibus ſunt, ut Orœtem interimant. Id ubi audiere ſatellites, eductis acinacibus ſine mora Orœtem interemerunt. Ita vindicta Polycratis Samii Orœtem Perſam inſequuta est. Tra- 129
ductis atque comportatis Suſa bonis Orœtis, contigit non diu post, ut in venatu ferarum Darius rex, dum ab equo deſilit, pedem torſerit. Et ſane tortus fuit vehementius, nam talus e iuncturis exactus est. Se itaque exiſtimans, ut etiam prius, habere ex AEgyptiis eos qui primi putarentur arte medicinæ, eorum opera utebatur. At iſti retorquendo pedem

a Τοὺς ἐκπεμπομ. *Arch. Vind.*, tum ἐμεῦ poſterior et *Pasſ.*, recte: ἐμοῦ vulgo. *b* Καταλαμπτέον ἐστί μιν *Arch.* *c* *Arch. V. Pasſ.*, in *Ald.* et aliis ἐπηρ., mox τῶν δὲ *Arch. V.* *d* Ἐπέστησαν ora *Steph.* ex *Ald.* tum θέλων *Arch. V.* *e* Τάδε *Pasſ. Ask.* et *Steph.* marg., frequente conmutatione. *f* *M. Pasſ. Ask.*, reliqui omnes εἴ οἱ ἐνδεξ. *g* Iidem cum *Arch. V.*, *Ald. Paris. A. B.* τοιάδε. *h* Τοῦτο ora *Steph.* *i* Abest *Arch.* *k* Θηρίων *V. Arch.*, *Suidas* haec exſcripsit in Δημοκήδης, vulgato conſentiens. Statim ἀπὸ ἵππ. id. et *Arch. Vind.* *l* Omittit *Suid.*, ſine cauſſa. *m* Ἐχρᾶτο *V. Arch.*

83. Παλλομένων δὲ λαγχάνει] In his etiam fuit erratum. Idem ſaepe dicitur κληρουμένων δὲ λαγχάνει· nam quod Ionice πάλλειν et πάλλεσθαι, vulgo κληροῦν dicebatur et κληροῦσθαι· quae duo ſane differunt ſignificandi dote. Sive *praefectus ſortitioni*, ſeu *ſortes* in aliorum gratiam *coniiciens in galeam*, *ſitellam*, vel *urnam*, a *concusſione* πάλλειν κλήρους et πάλλειν dicebatur ſimpliciter, vulgo κληροῦν. Πάλλεσθαι et κληροῦσθαι, *qui ſortiebantur*, ſive *rem inter ſe ſorti committebant*. *Quem* ex his *tangebat ſors*, ſive *cuius ſorte nomen excidebat*, is λαχεῖν dicebatur, vel κλήρῳ λαχεῖν, *Herodoto* πάλῳ λαχεῖν, et *AEſchylo* Sept. c. Theb. v. 55. Κληρουμένους δ' ἔλειπον, ὡς πάλῳ λαχὼν Ἕκαστος αὐτῶν ——. In *Soph.* Elec. v. 711. agoniſtas Brabeutae Κλήροις ἔπηλαν· hoc activo verbo Κληροῦν est et *Ariſtophani* Eccl. v. 678. Contra *Callim.* H. I. v. 64. ἐπ' ἰσαίῃ γὰρ ἔοικε Πήλασθαι. *Homerus* H. O. v. 191. Ἤτοι ἐγὼν ἔλαχον πολιὴν ἅλα ναιέμεν αἰεὶ Παλλομένων· hoc et κληρουμένων λαγχάνει. *Xenoph.* p. 22, 28. *Lyſiae* p. 105. *Demoſthenes* p. 322, 22. κληρουμένων πρῶτος αἱρεῖσθαι τὸν αὐλητὴν ἔλαχεν. Turpe mendum, ut alia non pauca, reliquerunt in *Harpocrat.* Πινάκια, τὰ καθιέμενα ἀντὶ κλήρων ὑπὸ τῶν κληρονόμων· corrige κληρουμένων. *H. Valeſius*, vir ſummis, κληρούντων dum ſcribebat, Attici forte moris non recordabatur. VALCKEN.

94. Εἰ ἐνδεξαίατο ἀπόστασιν] Miſellum εἴ οἱ placere non potuit, quoniam ἐνδεξαίατο ex ἐνδέχεσθαι repetitum iverunt. Fac Ionum more ab ἐνδείξασθαι deſcendere, et voculae tuta erit ſtatio. *Diodori* ſunt, καὶ μὴ βάρβαρον ὠμότητα πρὸς ὁμοεθνεῖς ἀνθρώπους ἐνδείξασθαι L. XIII, 27. et in Excerpt. T. II. p. 631. μεγάλην ὕβριν τῇ πρεσβείᾳ ἐνεδείξατο. Nobile *Paulli* est *Apoſt.* Ἀλέξανδρος πολλά μοι κακὰ ἐνεδείξατο 2. Tim. IV, 14. Alia prudens negligo. Artibus autem Bagaei ad Oroetem peſſumdandum conveniunt Macronis technae in Ael. Seiano ap. *Dionem Casſ.*, et Olympii ſive Honorii Imp. in Stilicone opprimendo ap. *Zoſimum*.

12. Ἀστράγαλος ἐξεχώρησε ἐκ τῶν ἄρθρων] De Dario καταπεσὼν ἀπὸ τοῦ ἵππου ἐν κυνηγεσίοις, τοῦ ἀστραγάλου ΕΚΧΩΡΗΣΑΝΤΕΣ *Dio Chryſoſt.* Or. XIV. p. 231. ex *Herodoto*, disſenſu exiguo, iterato Or. LXXVII. p. 652. πεσόντι ἀπὸ τοῦ ἵππου ΜΕΤΑΧΩΡΗΣΑΣ ὁ ἀστράγαλος· maior est in medici nomine, quem Δημοδόκον, incertum ſuane an aliorum culpa, adpellat. Fieri potuit, ut Δημοδόκος, quo [illegible] *Ariſtoteles* Eth. ad Nicom. VII, 8. in O[illegible] [illegible] fuerit. In *Himerii* Eclog. p. 71. *Ed. Steph.* [illegible] ὁ Κροτωνιάτης, etiam ap. *Photium* Biblioth. p. [illegible]142. ubi Sophiſtae verba *Herſchelii* adiumento correctiora leguntur.

15. Στρεβλοῦντες καὶ βιώμενοι] Haec et vicina obſervantur *Dioni Chryſ.* Or. XIV, p. 231. B. et LXXVII, p. 652. D. et 653. ubi Chirurgi εἰς Αἰγυπτίους τε καὶ [illegible] *Darium* ἐνέβαλον, ἕλκοντες καὶ βιαζόμενοι τὸ ἄρθρον, tum tangit laudabile Democedis facinus, invidos Medicos AEgyptios e praeſentisſimo liberantis periculo;

Democedes arcessitus Susa agnoſcitur et adhibetur ad pedem Darii extorum reſtituendum, et reſtituit, unde aureis donis ab rege et eius fœminis ditatus fuit.

dem ac violenter tractando malum augebant; adeo quidem, ut ſeptem dies totidemque noctes Darius, præ moleſtia qua afficiebatur, transegerit inſomnes. Octavo die eidem male habenti quidam Democedis Crotoniatæ mentionem apud eum facit; cuius de artificio prius iam inde Sardibus audisſet. Darius hominem quam celerrime arcesſi ad ſe iubet. Ille, ut inter ſervos Orœtis fuit inventus, ubi pro neglecto habebatur, in medium adductus est, ſicut erat trahens compedes ac pannoſus.
130 In medio poſitum Darius interrogavit numquid eam nosſet artem. Democedes non promittere, veritus ne ſi ſe proderet, usquequaque Græcia privaretur, ſed tamen viſus fuit Dario disſimulandi artes bene noſſe; unde iusſit eos qui hominem duxerant, verbera et ſtimulos afferre in medium. Tunc ille disſimulatione misſa, ſe plane quidem ſcire artem illam negavit, ſed aliquantulum, ob eam conſuetudinem quam cum medico habuisſet. Factaque ei poteſtate curandi, Græcis medicamentis utens, et lenia post acria admovens, Darium compotem ſomni fecit, et brevi tempore incolumem reddidit, nequaquam amplius ſperantem ſibi integrum fore uſum pedum. Ob quam curationem postea quum eum Darius duobus aurearum compedum paribus donasſet, interrogavit Democedes numquid ideo ſe duplici malo ex induſtria mactaret, quod ipſum ſoſpitem feciſſet. Hoc dicto Darius delectatus, ad ſuas uxores hominem miſit. Eunuchi vero qui eum deduxerunt ad feminas, dicebant hunc esſe, qui reſtituisſet animam re-

μενοι τὸν πόδα, κακὸν μέζον ἐργάζοντο· [a] ἐπ᾽ ἑπτὰ μὲν δὴ ἡμέρας καὶ ἑπτὰ νύκτας ὑπὸ τοῦ παρεόντος κακοῦ ὁ Δαρεῖος [b] ἀγρυπνίῃσι εἴχετο· τῇ δὲ δὴ ὀγδόῃ ἡμέρῃ ἔχοντι οἱ φλαύρως, [c] παρακηκοώς τις πρότερον ἔτι ἐν Σάρδισι τοῦ Κροτωνιήτεω Δημοκήδεος τὴν τέχνην, [d] ἀγγέλλει τῷ Δαρείῳ· ὁ δὲ ἄγειν μιν τὴν ταχίστην παρ᾽ ἑωυτὸν ἐκέλευσε· τὸν δὲ ὡς ἐξεῦρον ἐν τοῖσι Ὀροίτεω ἀνδραπόδοισι [e] ὅκου δὴ ἀπημελημένον, παρῆγον ἐς μέσον, πέδας τε ἕλκοντα, καὶ ῥάκεσι ἐσθημένον. 210 Σταθέντα δὲ ἐς μέσον, [f] εἰρώτα ὁ Δαρεῖος τὴν τέχνην εἰ ἐπίσταιτο· ὁ δὲ οὐκ ὑπεδέκετο, ἀρρωδέων μὴ ἑωυτὸν ἐκφήνας, τοπαράπαν τῆς Ἑλλάδος ᾖ ἀπεστερημένος· κατεφάνη τε τῷ Δαρείῳ τεχνάζειν ἐπιστάμενος· καὶ τοὺς ἀγαγόντας αὐτὸν, ἐκέλευσε μάστιγάς τε καὶ κέντρα παραφέρειν ἐς τὸ μέσον· [g] ὁ δὲ ἐνθαῦτα δὴ ὦν ἐκφαίνει, φὰς, ἀτρεκέως μὲν οὐκ ἐπίστασθαι, ὁμιλήσας δὲ ἰητρῷ, φλαύρως ἔχειν τὴν τέχνην· μετὰ δὲ, ὥς οἱ ἐπέτρεψε, Ἑλληνικοῖσι [h] ἰήμασι χρεώμενος, καὶ ἤπια μετὰ τὰ ἰσχυρὰ προσάγων, ὕπνου τέ μιν λαγχάνειν ἐποίεε, καὶ ἐν χρόνῳ ὀλίγῳ ὑγιέα μιν ἐόντα ἀπέδεξε, οὐδαμᾶ ἔτι ἐλπίζοντα ἀρτίπουν ἔσεσθαι· δωρέεται δέ μιν μετὰ ταῦτα ὁ Δαρεῖος πεδέων χρυσέων δύο [i] ζεύγεσι· ὁ δέ μιν ἐπείρετο, εἴ οἱ διπλήσιον τὸ κακὸν ἐπίτηδες νέμει, ὅτι μιν ὑγιέα ἐποίησε· ἡσθεὶς δὲ τῷ ἔπει ὁ Δαρεῖος, ἀποπέμπει μιν παρὰ τὰς ἑωυτοῦ γυναῖκας· παράγοντες δὲ οἱ εὐνοῦχοι, ἔλεγον πρὸς τὰς γυναῖκας ὡς βασιλέϊ οὗτος εἴη ὃς τὴν ψυχὴν ἀπέδωκε· ὑποτύπτουσα δὲ αὐτέων ἑκάστη [k] φιάλῃ τοῦ

a Abest illis haec praepoſitio. *b* Ἀγρυπνίῃ συνείχετο *Suid.* *c* Οἷα δὴ παρακ. *Arch. V.* *d* Ἐσαγγέλλει iidem. *e M. Pasſ. Ask. Suid.*, ὅκου δή κοτε *Ald. V. Arch. Paris. A. B.* *f Arch. V. Pasſ.*, olim ἠρ. *g* Ὁ δ᾽ ἐν ἑωυτῷ δὴ ὢν *Suidas* perperam; tum ἀνεκφαίνει *Arch. V.* *h* Ῥήμασι vitioſe *Suid.*; mox ἤπια μετὰ τὰ ἰσχυρὰ *Arch. V. Paris. A. B. Valla*, φάρμακα τὰ ἰσχυρὰ *Suid.* ἠπιάματα τὰ ἰσχυρὰ antea. *i* Ora *Steph. Arch. V. Pasſ. Ask.*, ζεύγεα olim. Paullo ante δή μιν, tum in ſequentibus ψυχὴν ἀπέδωκε, ſine οἱ medio *Arch. Ask. Pasſ. V.* et recte. Vulgo ψυχήν οἱ ἀπ. *k M. Ask. Pasſ.*, alii φιάλην τοῦ, mox χρυσοῦ τὴν θήκην *Arch.* et Δημοκήδεα ſine τὸν id. *Pasſ. Ask.*

ticulo, narratum *Herodoto* c. 132. Bis in *Dione* medicus Crotoniata dicitur Δημοδόκος, qui fuit Δημοκήδης, et *Democedes* etiam vocatur *Timaeo* ap. *Athen.* XII, p. 522. B. *AEliano* V. H. VIII, c. 17. VALCKEN.

18. Ἀγρυπνίῃσι εἴχετο] *Suidas* male. Herodotea ἔχεσθαι ἀπορίῃ et ἐν ἀπορίῃσι IV, 131. IX, 97., ἀμφιβολίῃ ἐχόμενος V, 74., *AEliani* Var. XIII, 35. φαλαγγίων κνήσμασιν ἐχόμενος, *Luciani* Scyth. C. 2. τῷ λοιμῷ ἐχόμενος abunde Grammaticum redarguunt. Dignum magis conſideratione παρακούσας τὴν τέχνην, ſtudioſisſime in Lexica, ut ἀκούειν et παρακούειν, contra conpoſitionis indolem, idem habeatur, receptum. Conſilio non favebit *Herodotus*, ſi, quod ſchedae offerunt, οἷα δὴ παρακούσας — dederit, tantum indicans, oſcitanter et negligenter hominem Sardibus pridem audientem Dario nunc tandem Democedis artem indicasſe.

28. Κατεφάνη —— τεχνάζειν ἐπιστάμενος] *Vallae* Latina, *viſus Dario fuit notitiam artis perite didiciſſe*, mala ſunt, damnataque ab *H. Stephano* Theſ. T. III. p. 1437., *Suidae* interprete et *Reiskio*. Dolos et ſtrophas noverat Democedes, ut artis medicae peritiam disſimularet. Id τεχνάζειν. Ὁ δὲ Ἀρταφέρνης ὁρέων αὐτὸν τεχνάζοντα *disſimulandi artibus utentem*, infra L. VI, 1.

33. Τὴν τέχνην] Praeferrem, ſi Codices ſubminiſtrarent φλαύρως ἔχειν τῆς τέχνης quo modo ſaepe loquuntur veteres: μακαρίως ἔχεις φρενῶν. Θρᾴκης πρόσοδον χρησίμως ἔχειν· οὕτως εὐνοίας ἔχων· αἰσχρῶς εἶχε τοῦ προσώπου· οὐ γὰρ οἶδα παιδείας ὅπως ἔχει καὶ δικαιοσύνης. Horum primum est *Dionyſii* Tyr. ap. *Stobaeum* p. 531, 14. Poſtremum *Platonis* ita tranſtulit Latine *Cicero: cum ignorem quam ſit doctus, quam vir bonus?* Tuſc. V, c. 12. —— Paulo post ſuum *Herodoto* reſtitutum iri, καὶ ἤπια μετὰ τὰ ἰσχυρὰ προσάγων, monſtrat Diſſ. *Herod.* p. 81. Sic *Laurentium* legisſe monuerat, qui primus ni fallor, omnium exactius expendere coepit monumenta veterum, Graeca praeſertim, *P. Leopardus*, Em. VII, c. 14. VALCKEN.

35. Καὶ ἤπια μετὰ τὰ ἰσχυρὰ] Series rerum MSS. adſtipulatur. AEgyptii medici regem diu torſerant et continuatis aerumnis ſomno prohibuerant. Democedes lenibus post acria illorum uſus medicamentis Darii inſomniam diſcutit, reddita ſanitate. *Valla* verum perſpexit, nactus *Morelli* ad *Dion. Chryſ.* p. 72. et aliorum calculum. ΗΠΙΑ φάρμακα Poëta Il. Δ, 218., ΗΠΙΑ ἀλέσματα *AEſchyli* Prometh. v. 481. loquendi genus adfirmant. *Hier. Mercurialis* Var. Lect. L. IV, 3. intacta non reliquit Herodotea.

45. Ὑποτύπτουσα δὲ αὐτέων ἑκάστη] *Stephani* ὑποκύπτουσα probarunt Ampl. *Cuperus* Ep. ad *Graev.* Syllog. *Burman.* T. II. p. 690. *Pavius*, *Geinozius*, merito inprobante *Gronovio*, ſed vulgatum, in quod Codd. magna conſenſione conſpirant, infeliciter explicante. Indiget locus interpunctione, bene a Cl. *Reiskio* picta, et ex *Arch.* τὴν θήκην, arca ſive repoſitorio aureorum numorum. Donarunt regiae mulieres Democedem ſtateribus, cumulatim adeo in phiala coacervatis, ut plures deciderent. Singulae τοῦ χρυσοῦ τὴν θήκην *arcam*, ut numos phiala eruerent, concusſerunt et ſubverberarunt: id ὑποτύπτειν II, 136. VI, 119., habetque iunctum utrobique ſibi, quo quid egeritur, inſtrumentum, etiam in Comici Avib. v. 1145., ubi *Hemſterhuſius* praeclare. Lege mecum, Ὑποτύπτουσα δὲ αὐτέων ἑκάστη φιάλῃ τοῦ χρυσοῦ τὴν θήκην ἐδωρέετο τὸν Δημοκήδεα οὕτω δή τι δαψιλέϊ δωρεῇ, ὡς —. *Earum unaquaeque phiala thecam ſive auri arcam concutiendo eruens Democedem tam luculento munere donavit, ut ſervus* ——, et plana via erit. *Tzetzes*, laxius explanatione uſus, χρυσαῖς φιάλαις τὸν ἐπέχεον ἐκείνῳ, *Democedi*, Chil. III. p. 314.

45. Ὑποτύπτουσα] Tentamina proſtant *H. Stephani*, *Palmerii*, *Gronovii*, *Reiskii*. Qui hic Theologica potisſimum tractat iuvenis Gallus *Io. le Febvre* hunc in ſenſum accipiebat Herodotea: *chacune d'elles vuidant une fiole pleine d'or dans une caisſe, la donnérent a Democéde avec la caisſe.* Reliquis mea quoque ſuccedat coniectura, τὸν χρυσὸν tantum ſcribentis pro τοῦ χρυσοῦ. *Herodoti* verba, ὑποτύπτουσα δὲ αὐτέων ἑκάστη φιάλῃ, τὸν χρυσὸν σὺν θήκῃ ἐδωρέετο τὸν Δημοκήδεα· ſic in-

τοῦ χρυσοῦ σὺν θήκῃ ἐδωρέετο τὸν Δημοκήδεα· οὕτω δή τι [a] δαψιλέϊ δωρεῇ, ὡς τοὺς ἀποπίπτοντας ἀπὸ τῶν φιαλέων στατῆρας [b] ἑπόμενος ὁ οἰκέτης, τῷ οὔνομα ἦν Σκίτων, ἀνελέγετο, καί οἱ χρῆμα πολλόν τι χρυσοῦ συνελέχθη. Ὁ δὲ Δημοκήδης οὗτος, ὧδε ἐκ Κρότωνος ἀπιγμένος, Πολυκράτεϊ ὡμίλησε· [c] πατρὶ συνείχετο [d] ἐν Κρότωνι, ὀργὴν χαλεπῷ· τοῦτον ἐπεί τε οὐκ ἐδύνατο φέρειν, ἀπολιπὼν, οἴχετο ἐς Αἴγιναν· καταστὰς δὲ ἐς ταύτην, τῷ πρώτῳ ἔτεϊ ὑπερεβάλετο τοὺς [e] πρώτους ἰητροὺς, ἀσκευής περ ἐὼν, καὶ ἔχων οὐδὲν τῶν ὅσα περὶ τὴν τέχνην [g] ἐστὶ ἐργαλήϊα· καί μιν δευτέρῳ ἔτεϊ ταλάντου Αἰγινῆται [f] δημοσίῃ μισθεῦνται· τρίτῳ δὲ ἔτεϊ Ἀθηναῖοι, ἑκατὸν μνέων· τετάρτῳ δὲ ἔτεϊ Πολυκράτης [h] δυῶν ταλάντων· οὕτω μὲν ἀπίκετο ἐς τὴν Σάμον· καὶ ἀπὸ τούτου τοῦ ἀνδρὸς οὐκ ἥκιστα Κροτωνιῆται ἰητροὶ εὐδοκίμησαν· ἐγένετο γὰρ ὦν τοῦτο [i] ὅτε πρῶτοι μὲν Κροτωνιῆται ἰητροὶ ἐλέγοντο ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα εἶναι, δεύτεροι δὲ, Κυρηναῖοι· κατὰ τὸν αὐτὸν [k] δὲ χρόνον καὶ Ἀργεῖοι ἤκουον μουσικὴν εἶναι Ἑλλήνων πρῶτοι. Τότε δὴ ὁ Δημοκήδης ἐν τοῖσι Σούσοισι ἐξιησάμενος Δαρεῖον,
211 οἶκόν τε μέγιστον εἶχε, καὶ ὁμοτράπεζος βασιλέϊ ἐγεγόνεε· πλήν τε ἑνὸς [l] τοῦ ἐς Ἕλληνας ἀπιέναι, πάντα τἄλλα οἱ παρῆν· καὶ τοῦτο μὲν, τοὺς Αἰγυπτίους ἰητροὺς, οἳ βασιλέα πρότερον ἰῶντο, μέλλοντας [m] ἀνασκολοπιεῖσθαι, [n] διότι ὑπὸ Ἕλληνος ἰητροῦ ἑσσώθησαν, τούτους, βασιλέα παραιτησάμενος,

regi, tunc earum unaquæque ſubverberans auri phialam cum theca Democedi donavit tam amplo munere, ut famulus nomine Sciton qui ſequebatur, excidentes ex phialis ſtateres colligens, prorſus grandem auri ſummam coëgerit. Hic Demo- 131
cedes hunc in modum e Crotone profectus cum Polycrate conſuetudinem habuit. In Crotone continebatur ab patre, ſane difficili; quem cum gravaretur, eo relicto abiit in AEginam: ubi commoratus, primo anno ſuperavit primos medicos etſi imparatus, et nihil inſtrumentorum habens, quæ ad artem medicinæ pertinerent. Ex quo factum est, ut inſequenti anno AEginetæ publice conduxerint eum talento, Athenienſes tertio anno centum minis, Polycrates quarto anno talentis duobus, ita Samum profectus est. A quo viro non minimum medici Crotoniatæ inclaruerunt. Tunc enim id factum est, quando primi quidem Crotoniatæ medici celebrarentur per Græciam, ſecundi Cyrenæi. Qua etiam tempeſtate Argivi ceteris Græcis præſtare muſica ferebantur. Tunc itaque Democedes Dario ſa- 132
nato Suſis maximas ædes obtinebat, et cum rege menſam communem habebat, omnibus rebus affluens, præter hanc unam quod in Græciam redire non poterat. Quin etiam AEgyptios medicos regem antea curare ſolitos, quum eſſent patibulis ſuffigendi, quod a Græco medico ſuperati forent, impetrata ab rege

a Δαψιλῆϊ *Vind.* haud contra dialectum. *b* Deſit *Arcb.*, cui ſervus Σκήτων. *c* Πατρὶ συνείχ. *M. Paſſ. V. Arcb. Valla*, alii δὲ interponunt. *d Ask. Paſſ.*, olim τῇ Κρ. *e* Ἄλλους *Paſſ.* et *Stepb.* margo. *f* Non legit *Arcb.* et *V.* *g* Neque hoc *Arcb.* nec *Valla*: ambo male: olim medici publice conducebantur, indice *Strabone* L. VII, p. 273. cum ſcholio *Caſaub.* *h M. Ask. Paſſ. Vind. Arcb.*, olim δυοῖν ταλάντοιν. *i* Ὅτι *V. Arcb.*, mox πρῶτοι deſit *Ask.*, at *Arcb.* ἰητροὶ εὐδοκίμησαν καὶ ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλ. εὐφημίζοντο, δεύτεροι. *k M. Ask. Paſſ.*, δὲ τοῦτον χρ. *Paris. A. B. Arcb. V. Ald.* Quae ſequuntur adtigit *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 419. *l* Τούτου τοὺς Ἑλλ. *Arcb.* *m* Ἀνασκολοπίζεσθαι id. et *Vind.* Generoſam Democedis hanc deprecationem recte laudat *Dio. Chryſ.* Or. LXXVII. p. 653. A. *n* Ὅτι ora *Stepb. Ask. Paſſ.*

interpretor: *earum autem ſingulae phiala eruentes*, (*aureos ſtateras*, ex arca videlicet:) *auro et phiala donabant Democeden*: atque ita verum me reperisſe arbitror; probe tamen ſciens veritatis ſaepe nos decipi ſimulacris. Primum egeſtos ex arca ſtateras continens *phiala*, auri erat θήκη. Deinde, τὸν χρυσὸν — ἐδωρέετο τὸν Δημοκήδεα, qua ante ſtructura, δωρέεταί μιν Δαρεῖος π. χ. δύο ζεύγεα. Quid tandem ſit Ὑποτύπτειν ante hos 50 annos *Kuſterum* docuit venerandus ille nobis *Hemſterbuiſius*: vid. ad *Ariſtopb.* Av. v. 1145. *Kuſter.* dedit et *Bergler.* Herodotea ex L. II, c. 136. ubi κοντῷ ὑποτύπτοντες ἐς λίμνην notat: *conto in paludem immiſſo egerentes quod adbaerebat luti*: omiſere locum *Herod.* VI, c. 119. p. 370, 37. ὑποτύψας τούτῳ ἀντλέει. *Ariſtopbanis* anſeres, latis pedibus uſi *veluti palis*, ὥσπερ ἄμαις, lutum *eruentes*, ὑποτύπτοντες, in pelves ἐνέβαλον. Similiter uxores Darii quaeque dicuntur ὑποτύπτουσα φιάλῃ, tanquam palis uſae *phialis*: nec mirum; *phialarum* enim ampla quidem erat capacitas, ſed lata figura *palarum* inſtar: vocem idcirco Hebraeam יעים/ qua *palae* deſignantur, φιάλας interpretantur Numer. IV, 14. In *Homero* Φιάλην exponunt χαλκεῖον ἐκπέταλον λεβετῶδες: vid. *Athen.* XI, p. 468. E. p. 501. A. *Euſtath.* ad Il. Ψ. p. 1412, 30. et *Welſten.* ad *Ioannis* Apoc. V, 8. *Vas* ſive *poculum* ἐκπέταλον amplum est, atque *expanſum inſtar folii* vel *laminae*: *Athen.* XI, p. 485. E. 494. E. 496. A. *Harpocrat* in v. Τριπτῆρα. —— Iſtarum itaque Darii uxorum unaquaeque donabat Democeden (fortasſe regio more προπεπωκυῖα·) Λαβοῦσα πλήρη χρυσίων [μεσόμφαλόν γε] φιάλην· ſic ap. *Athen.* XI, p. 502. A. ſcribendus est *Theopompi* Com. tetrameter, ex Althaea ſumtus. VALCKEN.

52. Πατρὶ συνείχετο ἐν Κρότωνι] Inſulſum δὲ damnavit *Gronovius*, nec induxit, *Reiskio* merito demirante. Tolerari non debuit. Simile erit *Homeri* Il. Z, 396. Τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἕκτορι —— ſi ad ſtructuram animus ſe verterit, et VI, 12. τῇ παρεούσῃ (δουλήϊῃ) συνέχεσθαι *conflictari.*

59. Ἀθηναῖοι, ἑκατὸν μνέων] Polycratem non miror de male quaeſitis adeo munificum in medico fuisſe remunerando; ſed mirarer equidem AEginetarum, atque istius temporis Athenienſium munificentiam; niſi ſuſpicarer, ut alibi numeros, hic ſummam quoque pecuniae nimium ab *Herodoto* amplificatam. Dum opibus etiam Athenienſium civitas erat potentisſima, legatis in diem, *Ariſtopbanis* aevo, duae dabantur drachmae: vid. *Ariſt.* v. 66. centum drachmae unam duntaxat minam conficiunt, quales minas centum annuas dedisſent Democedi: huc adde, medicis vix ullam tum publicitus datam fuisſe mercedem: Pluti verſus est 408. Τίς δῆτ' ἰατρός ἐστι νῦν ἐν τῇ πόλει; Οὔτε γὰρ ὁ μισθὸς οὐδὲν ἐστ', οὔθ' ἡ τέχνη. Sed ante bella Perſica cuperem equidem edoceri, unde tanta fuerit in Athenienſium aerario pecuniae vis, ut peregrino Medico annuum adſignare commode potuerint ſalarium talentum et minas quadraginta, ſive, ſecundum noſtram putandi rationem, tria millia Carolinorum. Illud adeo, vix credibile, ſi verum est, oportet iste Democedes ad rem valde fuerit attentus, qui minas, ad centum, viginti tantum adiicienti Tyranno ſuam maluerit operam addicere, quam Athenienſibus in libera civitate. Quibus exploratae ſunt Athenienſium opes diverſis temporum articulis, Herodotea mecum, credo, mirabuntur. VALCKEN.

63. Κροτωνιῆται ἰητροὶ ἐλέγοντο] Voluitne *Arcb.* librarius ἰητροὶ ἐλέγοντο, καὶ ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα εὐφημίζοντο: ſententia non erit mala, fortasſe etiam nonnullis ſpecioſa, mihi tamen ex critici interpretamento nata. Democedes et Crotoniatae Medici plura ſcholae Italicae videntur debuisſe: Pythagoras, artis non imperitus, tum temporis Crotone docebat. Milo, Democedis ſocer, teſtis erit C. 137. Ut taceam illuſtrem in Pythagorae rebus memoriam Democedis ap. *Iamblichum* Vit. Pyth. C. 35. Conf. *Dan. Clericum* Hiſt. Medic. L. II, 2. p. 79.

ge venia liberavit: item vaticinum quendam
Eleum, qui Polycratem ſequutus fuerat et in-
ter mancipia pro neglecto relictus. Deni-
que maximi apud regem momenti Democe-
133 des erat. Interiecto deinde brevi tempore,
inter alia contigit, ut Atoſſæ Cyri filiæ,
quæ erat Darii uxor, in mamilla ulcus exo-
riretur, deinde diruptum porro ſerperet;
quod iſta, quoad fuit exiguum, præ pu-
dore occultans, nemini indicavit: ſed ubi
male iam ſe habebat, arceſſito Democedi
rem oſtendit. Ille ſe redditurum ſanam af-
firmans, iureiurando adigit eam, ut ſibi vi-
ciſſim ipſa inſerviat in eo quod oraverit,
oraturum autem nihil, unde dedecus redun-
134 daret. A quo poſteaquam medicis reme-
diis curata eſt, edocta ab eodem, Da-
rium, dum cum eo cubat, his verbis al-
loquuta eſt, o rex, quum tantum tu ha-
beas copiarum, deſides, nullam neque gen-
tem neque potentiam Perſis acquirens, at-
qui par eſt virum et iuvenem et magna-
rum opum dominum, aliquid operis eden-
do ſe oſtendere, quo etiam Perſæ cogno-
ſcant ſibi virum præeſſe. Quod ut facias,
duabus de cauſſis intereſt, ut Perſæ et eum
qui ipſis præeſt, virum eſſe intelligant, et
bello atterantur: ne otium agentes tibi in-
ſidias tendant. Nunc ergo aliquod opus e-
das quoad in ætate iuvenili es: nam auge-
ſcente corpore ingenium quoque pariter au-
geſcit,

νος, ἐῤῥύσατο· τοῦτο δὲ, μάντιν Ἠλεῖον Πολυκράτεϊ [a] ἐπισπόμενον, καὶ ἀπημελημένον ἐν τοῖσι ἀνδραπόδοισι, ἐῤῥύσατο· ἦν δὲ μέγιστον πρῆγμα Δημοκήδης [b] τῷ βασιλέϊ. Ἐν χρόνῳ δὲ ὀλίγῳ μετὰ ταῦτα, τάδε ἄλλα συνήνεικε γενέσθαι· Ἀτόσσῃ τῇ Κύρου μὲν θυγατρὶ, Δαρείου δὲ γυναικὶ, ἐπὶ τοῦ μαστοῦ ἔφυ φῦμα· μετὰ δὲ, ἐκραγὲν, ἐνέμετο πρόσω· ὅσον μὲν δὴ χρόνον ἦν ἔλασσον, ἡ δὲ, κρύπτουσα καὶ αἰσχυνομένη, ἔφραζε οὐδενί· ἐπεί τε δὲ ἐν κακῷ ἦν, μετεπέμψατο τὸν Δημοκήδεα, καί οἱ [c] ἐπέδεξε· ὁ δὲ, φὰς ὑγιέα ποιήσειν, [d] ἐξορκοῖ μιν, ἦ μήν οἱ ἀντυπουργήσειν ἐκείνην τοῦτο τὸ ἂν αὐτῆς δεηθῇ· δεήσεσθαι δὲ οὐδενὸς τῶν ὅσα [e] αἰσχύνην ἐστὶ φέροντα. Ὡς δὲ ἄρα μιν μετὰ ταῦτα ἰώμενος ὑγιέα [f] ἀπέδεξε, ἐνθαῦτα δὴ διδαχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Δημοκήδεος ἡ Ἄτοσσα, προσέφερε ἐν τῇ κοίτῃ Δαρείῳ λόγον τοιόνδε, „ Ὦ βασιλεῦ, ἔχων δύναμιν τοσαύτην κάτησαι, οὔτε τι ἔθνος προσκτώμενος, οὔτε δύναμιν Πέρσῃσι· εἰκὸς δέ ἐστι ἄνδρα, καὶ νέον, καὶ χρημάτων [g] μεγάλων δεσπότην, φαίνεσθαί τι ἀποδεικνύμενον, ἵνα καὶ Πέρσαι ἐκμάθωσι ὅτι ὑπ᾽ ἀνδρὸς ἄρχονται· ἐπ᾽ ἀμφότερα δέ τοι [h] φέρει ταῦτα ποιέειν, καὶ ἵνα σφέων Πέρσαι ἐπιστέωνται ἄνδρα εἶναι τὸν προεστεῶτα, καὶ ἵνα τρίβωνται πολέμῳ, μηδὲ σχολὴν ἄγοντες, ἐπιβουλεύωσι τοι· νῦν γὰρ ἄν τι καὶ ἀποδέξαιο ἔργον, ἕως νέος εἶς ἡλικίην· [i] αὐξανομένῳ γὰρ τῷ σώματι συναύξονται „ καὶ

a Sic *Codd.*, excepto *Vallae* libro; verum eſt ἐπισπόμενον. *b* Deeſt articulus *Arch. Paſſ.*, et abeſſe poteſt. *c Arch. V.*, ἐπέδειξε alii cum *Suid.* in Δημοκήδης. *d M. Ask. Paſſ. Suid.*, ἐξορκοῖ *Ald. Arch. V.*, mox ἦ μὲν *V. Arch. Ask. Paſſ.* *e M. Paſſ. Ask. Suid.* ἐς αἰσχ. Praepoſitionem damnant *Ald. V. Arch. Paris.* *B. *f Steph.* marg., *Arch. V. Paſſ. Ask.*, olim ἀπεδέξατο ex *Ald.* et *Med.* *g Arch. V. Paſſ. Ask.*, δεσπ. μεγάλ. alii. *h* Συμφέρει *Ask.* ora *Steph.* *i* Αὐξομένῳ eadem, et *Euſtath.* in *Odyſ.* p. 1447, 28., ſed συναυξάνονται, quo quoque modo Schol. *Od. B.*, 315.

80. Ἔφυ φῦμα] Generalius *Athen.* XII, 4. p. 522. B. τὸν μαστὸν ἀλγήσασα. *Vomicae morbum* φῦμα explicat *Plin.* N. Hiſt. VII. C. 50. eadem ſpectans, quae *Plutarchus* de Iaſone Pheraeo T. II. p. 89. C. ἔπαισε τῷ ξίφει τὸ ΦΥΜΑ καὶ διεῖλεν οὕτως, ὥστε σωθῆναι τὸν ἄνθρωπον —— τοῦ φύματος ΡΑΓΕΝΤΟΣ. Sed tyranno profuit ruptum tuber, Atoſſae incommodum auxit.

84. Ἐξορκοῖ μιν] Vide VI, 74. Alias monui, ἐς αἰσχύνην —— ſcribi, neceſſe non videri. Suſtuli nunc Codd. imperio praepoſitionem. *Euripid.* Hecub. v. 1241. καὶ γὰρ αἰσχύνην φέρει Πρᾶγμα ——. *Plato* Menex. p. 247. A. ἡ νίκη αἰσχύνην φέρει. Quod autem ὑγιέα ἀπέδεξε ex ſchedis repoſui, res ipſa et ſcriptor, quum C. 130. ὑγιέα μιν ἐόντα ἀπέδεξε, adprobabunt.

86. Ὅσα ἐς αἰσχύνην ἐστὶ φέροντα] Reſtituit etiam *Gronov.* I, c. 10., παρὰ βαρβάροισι καὶ ἄνδρα ὀφθῆναι γυμνὸν, ἐς αἰσχύνην μεγάλην φέρει· quam ex *Med.* Cod. praepoſitionem ἐς adiecit, illam merito non neceſſariam iudicabat, quo humaniorem in *Herodoto* poliendo ſucceſſorem ne optaſſe quidem tacitis votis potuit *Gronovius*: *Thucyd.* I, c. 5. οὐκ ἔχοντός πω αἰσχύνην τούτου τοῦ ἔργου, φέροντος δέ τι καὶ δόξης μᾶλλον. *AElian.* V. H. I, c. 21. οὐ μὴν ἔδρασεν οὐδὲν τῶν ἐν τοῖς Ἕλλησιν αἰσχύνην φερόντων. *Quae habent* vel *adferunt ignominiam* dicuntur αἰσχύνην ἔχοντα, vel φέροντα· in his valde dubitari poteſt an locum ſuum ἐς poſſit tueri: ſaepenumero quidem iiſdem verbis ἔχειν et φέρειν adiicitur ab *Herodoto* praepoſitio; ſed in diverſiſſimis loquendi formis, in quibus illa ſignificant *ſpectare* vel *pertinere*: τὰ ἐς Ἡσίοδόν τε καὶ Ὅμηρον ἔχοντα. II, c. 53. IX, c. 42. τὸν χρησμὸν, τὸν M. εἶπε ἐς Πέρσας ἔχειν. IX, c. 32. οὐκ ἐς γυμνικοὺς ἀλλ᾽ ἐς ἀρηΐους ἀγῶνας φέρον τὸ — μαντήϊον· VIII, c. 137. ἐπῆλθέ οἱ αὐτίκα, ὡς εἴη τέρας, καὶ φέροι ἐς μέγα τι. Talia, *Herodoto* frequentata, parcius alibi reperientur, praeterquam apud eius imitatores, quos inter eminet, in his etiam adhibendis, *Pauſanias*: huius VIII, p. 701. legitur φέρειν ἐς ἐκεῖνον τὸ ἆσμα· et X, p. 842. L. I, p. 104. τοῦτο τὸ ἔπος ἐς τοὺς τεθνεῶτας ἔχειν νομίζοντες· II, p. 133. τὸ ἐπίγραμμα ἐς γυναῖκας ἄλλας εἶχε. V, p. 380. ἐς τοῦτον τὸν ἄνδρα ἔχει τὸ μάντευμα. V, p. 417. ἰστα ἐν τοῖς ἔχουσιν ἐς Ἀργείους ἐδήλωσα· p. 427. τῆς ὑπονοίας τὸ πολὺ ἐς Εὔμηλον τὸν Κορίνθιον εἶχεν ἡμῖν· cum poſtremis comparari poteſt hoc; diverſum tamen, *Antiphontis* Or. IV, p. 119, 7. τὰ ἴχνη τῆς ὑπονοίας εἰς τοῦτον φέροντα· et p. 120, 8. τὰ ἴχνη τοῦ φόνου οὐκ εἰς ἐμὲ φέροντα. Haec ad manum non erant G. *Arnaldo* ſcribenti Var. Coniect. p. 210. et p. 416. Monſtret mihi quis in *Herodoto* vel aliis ſcriptoribus optimis, τὰ εἰς δειλίαν, vel βλασφημίαν, vel εἰς ὄνειδος φέροντα, fatebor etiam dici potuiſſe τὰ ἐς αἰσχύνην φέροντα· ſed quae diverſi ſunt generis mihi non incognita, quod nimis fit frequenter, permiſceri nolim. VALCKEN.

100. Αὐξανομένῳ γὰρ τῷ σώματι &c.] Ex *Democrito* habet *Stob.* Serm. CXV. p. 592. Αὐξανομένου γὰρ τοῦ σώματος, συναύξονται φρένες· γηράσκοντος δὲ συγγηράσκουσι ——, quae his ita reſpondent, ut eodem fonte manarint. Saepe opinatus ſum, perperam *Democriti* nomen fragmento ap. *Stobaeum* adpingi, debuiſſe enim *Herodoti*. Nunc, cum ambo eiuſdem fuerint temporis et aequales, philoſopho et medico dictum, ipſius ſententiis bene congruens, nolo auferre. *Galeni* ſimilem ap. *Euſtathium* profeſſionem non miror, quippe τὴν κρᾶσιν, ſive corporis temperamentum, humanam animam arbitrati. Nec *Ariſtotelicum* Polit. L. II. C. 7. Ἔστι γὰρ, ὥσπερ καὶ σώματος καὶ διανοίας γῆρας. Notae Philoſophi ſunt de mente humana fluctuationes. Bene obſervavit *Hier. Mercurialis* Var. Lect. L. IV, 3. tolerari utcunque ea poſſe, ſi de operationibus animae, quatenus ex inſtrumentis corporis pendent, accipiantur. Mihi ſeſe probavit hoc *Heraclidae Pont.* Allegor. p. 485. ὅσον ἡ τοῦ σώματος ἰσχὺς ὑποφθίνει, τοσοῦτον ἡ τῆς διανοίας αὔξεται ῥῶσις.

100. Αὐξανομένῳ γὰρ] Sub nomine *Democriti* Herodotea legi ap. *Stobaeum* monitum fuit in Diſſ. *Herod. Weſſ.* p. 177. Suo tributa parenti proſtant in Scholiis ad *Hom.* Od. B, v. 315. Dixiſſe fertur *Antipater Tarſenſis* L. II. de anima, ſecundum decreta Stoicorum: ὅτι συναύξεται τῷ σώματι ἡ ψυχὴ, καὶ πάλιν συμμειοῦται. Traditur hoc in Scholiis *Homeri* Leidenſis ad Il. Λ, 115. quod neque ex *Euſtathio* conſtat, nec *Diogene Laërtio*, neque aliunde forſan didiciſſemus. Verborum ſententia neque *Democrito* diſconvenit: cum corpore, *Lucret.* III, 447. *Creſcere ſentimus pariterque ſeneſcere mentem. —— Poſt ubi iam validis quaſſatu'st viribus aevi Corpus, et obtuſis ceciderunt viribus artus; Claudicat ingenium, delirat linguaque, mens.*

„ καὶ αἱ φρένες, γηράσκοντι δὲ συγγηράσκουσι, καὶ „ ἐς τὰ πρήγματα πάντα ἀπαμβλύνονται.” ἡ μὲν δὴ ταῦτα ἐκ [a] διδαχῆς ἔλεγε· ὁ δ᾽ ἀμείβεται τοῖσδε, „ Ὦ γύναι, πάντα ὅσα περ αὐτὸς ἐπινοέω ποιή- „ σειν, εἴρηκας· ἐγὼ γὰρ βεβούλευμαι, [b] ζεύξας „ γέφυραν, ἐκ τῆσδε τῆς ἠπείρου ἐς τὴν ἑτέρην ἤπει- „ ρον, ἐπὶ Σκύθας στρατεύεσθαι· καὶ ταῦτα ὀλίγου „ χρόνου ἔσται τελεύμενα.” [c] λέγει Ἄτοσσα τάδε, „ Ὅρα νυν, ἐς Σκύθας μὲν τὴν πρώτην ἰέναι ἔασον, „ οὗτοι γὰρ, ἐπεὰν σὺ βούλῃ, ἔσονταί τοι, σὺ δέ „ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι· ἐπιθυμέω γὰρ, „ λόγῳ πυνθανομένη, Λακαίνας τέ μοι γενέσθαι θε- „ ραπαίνας καὶ Ἀργείας καὶ [d] Ἀττικὰς καὶ Κοριν- „ θίας· ἔχεις δὲ ἄνδρα ἐπιτηδεώτατον ἀνδρῶν πάντων „ [e] δέξαι τε ἕκαστα τῆς Ἑλλάδος καὶ κατηγήσα-
212 „ σθαι, τοῦτον ὅς σευ τὸν πόδα ἐξιήσατο.” ἀμείβεται „ Δαρεῖος, „ Ὦ γύναι, ἐπεὶ τοίνυν τοι δοκέει τῆς Ἑλ- „ λάδος ἡμέας πρῶτα ἀποπειρᾶσθαι, κατασκόπους „ μοι δοκέει [f] Περσέων πρῶτον ἄμεινον εἶναι ὁμοῦ τούτῳ „ τῷ σὺ λέγεις, πέμψαι ἐς αὐτοὺς· οἳ μαθόντες καὶ „ ἰδόντες [g] ἕκαστα αὐτῶν, ἐξαγγελέουσι ἡμῖν· καὶ ἔπει- „ τα ἐξεπιστάμενος, ἐπ᾽ αὐτοὺς τρέψομαι.” Ταῦτα εἶπε· καὶ [h] ἅμα ἔπος τε καὶ ἔργον ἐποίεε· ἐπεί τε γὰρ τάχιστα ἡμέρη ἐπέλαμψε, καλέσας Περσέων ἄνδρας δοκίμους πεντεκαίδεκα, ἐνετέλλετό σφι, ἑπομένους Δημοκήδεϊ, διεξελθεῖν τὰ παραθαλάσσια τῆς Ἑλλάδος· ὅκως τε μὴ [i] διαδρήσηταί σφεας ὁ Δημοκήδης, ἀλλά μιν πάντως ὀπίσω ἀπάξουσι. ἐντειλάμενος δὲ τούτοισι ταῦτα, δεύτερα καλέσας αὐτὸν Δημοκήδεα, ἐδέετο αὐτοῦ ὅκως ἐξηγησάμενος πᾶσαν καὶ ἐπιδέξας τὴν Ἑλλάδα τοῖσι Πέρσῃσι, ὀπίσω ἥξει· δῶρα δέ μιν τῷ πατρὶ καὶ τοῖσι ἀδελφεοῖσι ἐκέλευε πάντα [k] τὰ ἐκείνου

geſcit, et conſeneſcente conſeneſcit, et ad res omnes hebetatur. Hæc Atoſſa ex admonitu Democedis. Ad quam Darius reſpondens, Quæ, inquit, uxor, ipſe facere deſtinaveram, ea omnia dixiſti, ego enim conſtitui Scythis bellum inferre, iuncto mari e noſtra hac continente in alteram ponte: et hæc brevi tempore perficientur. Ad eum Atoſſa, Animadverte, inquit, nunc; omitte primum Scythis bellum inferre, qui, quandocunque voles, tui erunt: adverſus Græciam mihi tu eas in expeditionem, concupiſco enim Lacænas et Argivas et Atticas et Corinthias, fando cognitas, mihi fieri ancillas. Et ad hoc virum habes ex omnibus maxime idoneum ad demonſtrandas Græciæ res atque exponendas, hunc qui pedem tuum ſanavit. Cui Darius, Quandoquidem, inquit, uxor, tibi videtur nos primum Græciam tentare debere, mihi videtur ſatius ante omnia mittere illuc exploratores Perſas, una cum iſto quem dicis, qui percepta omnia illic et viſa renuncient: et mox ego ab illis edoctus, adverſus Græcos tendam. Hæc loquutus Darius, et ſtatim, quod dictum, factum quoque: namque ubi primum 135
illuxit, accitis quindecim viris Perſarum ſpectatis, præcepit ut ſequentes Democedem omnia Græciæ maritima loca colluſtrarent, neve committerent ut Democedes ab illis aufugeret, ſed rurſus eum omnino reducerent. Hæc illis ubi præcepit, ſecundo loco Democedem ipſum arceſſitum orat, ut peragrata atque monſtrata Perſis omni Græcia, rurſus redeat: iubetque eum dona ferre patri ac fratribus

a Habet *Suid.* in *V.* hoc ex fonte: διαδοχῆς *Arch. V.*, qui mox ἀμείβετο. *b* *Paſſ. Arch. V.* ora *Steph. Paris. A. B.*, vulgo ζεῦξαι γέφυραν, ἐκ δὲ τῆς. *c* *M. Arch. Paſſ. Ask.*, alii λέγει δὲ Ἄτ., mox ἐς Σκύθ. *M. Ask. Paſſ.*, ἐπὶ Σκ. *Ald. Paris. A. B. Arch. V.*, levi diſcrimine. *d* Ἀττικάς τε *Arch.* *e* Δεῖξαι *Arch. Paſſ. V.* *f* Περσ. μὲν *Arch.* *g* Ἐξαγγ. ἕκαστα αὐτῶν *Ask. Arch. Paſſ.* *h* Ἅμα τ᾽ ἔπος ἔφα (ἔφατο *Ask.*) *M. Paſſ.*, ἅμα ἔπος τε καὶ ἔργ. *Arch. V. Valla*, ἅμα ἔπος τ᾽ εἶπε καὶ *Ald. Edd.* *i* Διαδρήσεται et ἀπάξουσι *Arch. V.* *k* Deſit *Arch.*

mensque: γηράσκοντι δὲ συγγηράσκουσι (καὶ αἱ φρένες,) καὶ ἐς τὰ πρήγματα πάντα ἀπαμβλύνονται. *Quintilianus* in re diverſa I. O. x, c. 5. *necesſe est*, inquit, *ipse ille mucro ingenii quotidiana pugna retundatur.* Quod, ut puto, ſumſerat ex *Herodoto Livius* v, c. 23, L. Furium facit *iuvenibus bella data*, dictitantem (*Herod.* νῦν γὰρ ἄν τι καὶ ἀποδέξαιο ἔργον, ἕως νέος εἰς ἡλικίην· *Homer.* Il. χ, 71.) *et cum corporibus vigere et deflorefcere animos:* petebant iſta Camillum: is *exactae iam aetatis erat; ſed vegetum ingenium in vivido pectore vigebat.* Tales fuere ſemper, et ſunt etiam nunc, de quibus idem dici queat, quod ſcribit *Livius* de M. Furio Camillo. Materiae, quam tractabat, ubique memor *Longinus* π. Ὕ. IX, 29., magnifice, γῆρας, ait, διηγοῦμαι, γῆρας δ᾽ ὅμως Ὁμήρου, Odysſeae conditoris, atque in illa ſimilis ἡλίῳ καταδυομένῳ· moriens Cyrus *Xenophontis* K. Π. VIII, p. 138., de ſe ipse teſtabatur: τοὐμὸν γῆρας οὐδεπώποτε ᾐσθόμην τῆς ἐμῆς νεότητος ἀσθενέστερον γενόμενον· quae libenter adhibet *Ciceronis* Cato maior de Sen. c. IX. Qui fertur esſe *Xenophon*, quando ſecedit a Xenophonteis ex hiſtoria Graeca ad verbum deſcribendis, frigidus Ageſilai laudator et ſophiſta, p. 86. ed. *Hutchins.* Δοκεῖ δ᾽ ἔμοιγε καὶ τόδε μόνος ἀνθρώπων ἐπιδεῖξαι, ὅτι ἡ μὲν τοῦ σώματος ἰσχὺς γηράσκει, ἡ δὲ τῆς ψυχῆς ῥώμη τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀγήρατός ἐστιν· qui libellum iſtum olim tamquam Xenophonteum adhibuere, vel videntur adhibuisſe, horum mihi teſtimonia plerorumque opinor, ſunt in numerato. VALCKEN.

5. Ζεύξας γέφυραν ἐκ τῆσδε τῆς] Poſteriora ad eum modum certatim formarunt docti viri, et recte: rei indoles et MSS. teſtantur, nec minus, iuſtum videri, quod inſuper mutatum. Infra L. IV, 117. *Darius* γέφυραν ΖΕΥΞΑΣ — διαβέβηκε ἐς τήνδε τὴν ἤπειρον. De ancillis Atticis, ab Atoſſa ſibi expetitis, et belli Perſici origine, *Ælian.* Hiſt. An. XI, 27. *Claudian.* credo L. II. in Eutrop. v. 200. ad eas alluſisſe: *Felices — quibus Argivae, pulcraeque miniſtrant Theſſalides, famulas et quae meruere Lacaenas.*

23. Καὶ ἅμα ἔπος τε καὶ ἔργον ἐποίεε] Solens *Homerum* imitatur *Il.* Τ, 241.

Αὐτίκ᾽ ἔπειθ᾽ ἅμα μῦθος ἔην τετέλεστο δὲ ἔργον.

Quod dudum animadvertentem *Euſtathium* p. 1182, 30., operae est audire. Τοῦτο δὲ ὅμοιόν ἐστι τῷ ἅμ᾽ ἔπος, ἅμ᾽ ἔργον· ἅπερ Ἡρόδοτος ζηλώσας φησί· ταῦτα εἶπε καὶ ἅμα ἔπος τε καὶ ἔργον ἐποίεε. Nolo dicere, Theſſalonicenſem praeſulem MSS. ad amusſim convenire, id ſolum, cesſare post haec fluctuationes de veriore ſententiae ſcriptura debere. Patronum Cl. *Valckenarius* ſuae opinionis allegare Cod. *Ask.* poteſt.

23. Καὶ ἅμα τ᾽ ἔπος ἔφα] Vulgabatur ante *Gronov.* καὶ ἅμα ἔπος τ᾽ εἶπε. In aliis Codd. nec reperitur εἶπε, neque ἔφα· hoc, Doricum, ferri nequit: ſed Herodotea ſunt, ἔφατο· ἐφάμην· φάμενος· extra poëtas illa quidem rarisſima, niſi quod *Ælianus* in Var. Hiſtoria ἔφατο, II, c. 2., et frequenter adhibuerit alibi. *Herodotum* itaque ſcripsisſe ſuſpicor: ταῦτα εἶπε· ἅμα τε ἔπος ἔφατο καὶ ἔργον ἐποίεε· *iſta dixit, et ſimul atque dixisſet rem aggrediebatur:* ſive, *nec dicta res morata*, ut loquitur *Iuſtinus* II, c. 3. Solet et noſter ita loqui p. 47, 2. ἅμα δὲ ταῦτα ἔλεγε, —— καὶ ἀπεδείκνυε· p. 269, 41. ἅμα τε ἔλεγε ταῦτα καὶ ἐδείκνυε. p. 461, 41. Homereum illud, ἅμ᾽ ἔπος τε καὶ ἔργον, in ſermone quotidiano dicebatur de re *dicto* paene *citius* confecta, ἅμ᾽ ἔπος ἅμ᾽ ἔργον, *Zenob.* I. Prov. 77. Quando ad ἔργον adiecit *Herod.* ἐποίεε, putem et ἔπος ἔφατο non ſpernendum; praeſertim ubi membrana Flor. ἔφα oſtendat. In *Euripidis* Bacch. v. 1080. Καὶ ταῦθ᾽ ἅμ᾽ ἠγόρευε, καὶ πρὸς οὐρανὸν καὶ γαῖαν ἐστήριξε φῶς· hoc tempus (non ἐστήριζε) poſcit uſus *Euripidis* et ratio locutionis; vid. Elec. v. 788. *Plutarch.* T. II, p. 782. C. *Chariton* VII, p. 122. *Ez. Spanhem.* in *Callim.* H. I. v. 87. et v. 92. *Homerus* Il. Τ, 242. Αὐτίκ᾽ ἔπειθ᾽ ἅμα μῦθος ἔην, τετέλεστο δὲ ἔργον· est ſane ſublime dictum, quidquid diſputent viri docti, notum illud: εἶπεν ὁ θεός, γενηθήτω, καὶ ἐγένετο. VALCKEN.

38. Δεῖ-

tribus omnia ſua inſtrumenta, quæ ſecum ſumeret, affirmans ſe alia multo copioſiora illi in vicem donaturum, ac præter ea conferre illi ait ad dona vehenda onerariam navim, omnigenis bonis refertam, quæ cum eo esſet navigatura. Quæ Darius nullo doloſo conſilio, ut mea fert opinio, promittebat: ille tamen veritus ne ſe Darius tentaret, non involans cuncta ſibi oblata accepit: ſed ſua quidem ſe illic velle ait relinquere, ut ea reverſus haberet: verum navim onerariam quam ſibi Darius promitteret ad donationem fratribus, accipere reſpondit. Darius postquam hæc etiam Democe-
136 di præcepit, homines ad mare demiſit. Isti, quum in Phœnicen deſcendisſent, et Phœnices urbem Sidonem, confeſtim duas triremes nautis impleverunt, et ſimul ingentem onerariam omnigenis bonis; comparatisque omnibus in Græciam traiiciunt, et quum appulisſent adeuntes maritima eius loca intuebantur atque deſcribebant. Donec pleraque ac celeberrima Græciæ loca contemplati, in Italiam Tarentum transmiſerunt. Ibi Ariſtophilides Tarentinorum rex, ex indulgentia Democedis, gubernacula Medicarum navium reſolvit, pariter et ipſos Perſas detinuit, tanquam certos exploratores. Interea dum isti patiuntur hæc, Democedes Crotonem abiit. Quo digresſo et iam reverſo ad domum ſuam, *Ariſtophilides Perſas* misſos fecit, *reſtitutis iis quæ de navibus* ab-
137 ſtulisſet. Illinc Perſæ navigantes, ac Democedem perſequentes, Crotonem perveniunt: nactique in foro Democedem prehendunt. Eum Crotoniatarum quidam, res Perſicas reformidantes, tradere parati erant: quidam iniectis e diverſo manibus, fuſtibus cæ-

ἐκείνῃ ἔπιπλα λαβόντα ἄγειν, Φὰς ἄλλα οἱ [a] πολλαπλήσια ἀντιδώσειν· πρὸς δὲ, ἐς τὰ δῶρα, [b] ὁλκάδα οἱ ἔφη συμβαλλέεσθαι, πλήσας ἀγαθῶν παντοίων, τὴν ἅμα οἱ [c] πλεύσεσθαι. Δαρεῖος μὲν δὴ, δοκέειν ἐμοὶ, ἀπ' οὐδενὸς δολεροῦ νόου ἐπαγγέλλετό οἱ ταῦτα. Δημοκήδης δὲ, δείσας μή εὑ ἐκπειρῷτο Δαρεῖος, οὔτι ἐπιδραμὼν [d] πάντα τὰ διδόμενα ἐδέκετο· ἀλλὰ τὰ μὲν ἑωυτοῦ, κατὰ χώρην ἔφη [e] καταλείψειν, ἵνα ὀπίσω σφέα ἀπελθὼν ἔχοι· τὴν μέντοι ὁλκάδα, [f] τήν οἱ Δαρεῖος ἐπαγγέλλετο ἐς τὴν δωρεὴν τοῖσι ἀδελφεοῖσι, δέκεσθαι ἔφη· ἐντειλάμενος δὲ καὶ τούτῳ ταῦτα ὁ Δαρεῖος, [g] ἀποστέλλει αὐτοὺς ἐπὶ θάλασσαν. Καταβάντες δ' οὗτοι ἐς Φοινίκην, καὶ Φοινίκης ἐς Σιδῶνα πόλιν, αὐτίκα μὲν τριήρεας δύο ἐπλήρωσαν, ἅμα δὲ [h] αὐτῇσι καὶ γαῦλον μέγαν, παντοίων ἀγαθῶν· παρεσκευασμένοι δὲ πάντα, ἔπλεον ἐς τὴν Ἑλλάδα· προσίσχοντες δὲ [i] αὐτῆς τὰ παραθαλάσσια ἐθηεῦντο, καὶ ἀπεγράφοντο· ἐς ὃ, τὰ πολλὰ αὐτῆς καὶ [k] οὐνομαστὰ θεησάμενοι, ἀπίκοντο τῆς Ἰταλίης ἐς Τάραντα· ἐνθαῦτα δὲ ἐκ [l] ῥηστώνης τῆς Δημοκήδεος, Ἀριστοφιλίδης τῶν Ταραντίνων ὁ βασιλεὺς, τοῦτο μὲν, τὰ πηδάλια παρέλυσε τῶν Μηδικέων νεῶν, τοῦτο δὲ, αὐτοὺς τοὺς Πέρσας [m] ἔρξε, ὡς κατασκόπους δῆθεν ἐόντας· ἐν ᾧ δὲ οὗτοι ταῦτα ἔπασχον, ὁ Δημοκήδης ἐς τὴν Κρότωνα ἀπικνέεται· ἀπιγμένου δὲ [n] ἤδη τούτου ἐς τὴν ἑωυτοῦ, ὁ Ἀριστοφιλίδης ἔλυσε τοὺς Πέρσας, καὶ τὰ παρέλαβε τῶν νεῶν, ἀπέδωκέ σφι. Πλέοντες δὲ ἐνθεῦτεν οἱ Πέρσαι, καὶ διώκοντες Δημοκήδεα, ἀπικνέονται ἐς τὴν Κρότωνα· εὑρόντες δέ μιν ἀγοράζοντα, ἅπτοντο αὐτοῦ· τῶν δὲ Κροτωνιητέων οἱ μὲν, καταρρωδέοντες τὰ Περσικὰ πρήγματα, προϊέναι ἕτοιμοι ἔσαν· οἱ δὲ ἀν- 213
τάπτοντο

a Πολλαπλήσια *V. Paſſ. Aſk.*, παραπλήσια *Arch.* *b* Citat *Euſtath.* Hom. p. 741, 63. *c* Πλεύσασθαι *Arch.* paullo ante ἀγαθ. πάντων *Paſſ. Aſk.* *d* Ora *Steph. Arch. V. Paſſ. Aſk.*, πάντων *Med.* πάντως *Ald.* *e* Καταλείπειν *Arch. V.* *f* Τὴν δ *Paſſ. Arch.* margo *Steph. V. Aſk.* *g* Ἀπέστελλεν *Arch. V.* mox οὗτοι ἐς Φοιν. *Paſſ. Aſk.* et ἐκ Φοιν. *Arch. Valla.* *h* *M. Arch. Paſſ. Aſk.*, olim αὐτοῖσι. *i* *M. Arch. V. Paſſ. Aſk. Valla*, αὐτῇ, τὰ *Ald.*, paullo ſuperius παρασκευασάμενοι *Arch.* qui cum *Vind.* ſtatim θεεῦντο. *k* Ὀνομαστότατα iid. *l* Κρότωνος iidem cum *Valla*, Κρηστώνης *Ald. M. Paſſ.* ῥηστώνης *Aſk.* *m* Εἶρξε *Arch. V. Aſk. Paſſ.* ſine cauſſa. *n* Abest a *Paſſ.*

38. Δείσας μὴ εὖ ἐκπειρῷτο] Tametſi εὖ Euripideo *Phoeniſſ.* v. 998. ὡς εὖ ΠΑΤΡΟΣ ἐξεῖλον φόβον, κλέψας λόγοισι comparetur, claudicabit ſermo: *Stephan.* μὴ ὁ. coniecit, minime εὐστόχως. *Pavius* μὴ οὐ, *Reiskius* μὴ εὖ, lenisſima medicina. Quae autem his iugata adhaerent, ſuum ex Codd. recuperarunt colorem. Indicant, Democedem non cupide involantem donata accepisſe cuncta, ſicuti iidem perſpexerunt optime. Nam Latina, *nihil omnium offendens oblata ſibi accepit*, iure damnantur. Ἐπιτρέχειν ſignificatum requerit: *Ariſtides* T. II. p. 401. *Ed. Iebb.* εἴ σοι περὶ παίδων εὐχομένῳ, τῶν θεῶν εἴποι τις, ὡς ἔσονται μὲν —— οὐκ ἂν δέξαιο; οἶμαι μὲν καὶ ΕΠΙΔΡΑΜΟΙΣ· *imo vero cupide accurreres et arriperes.* Cuius ego loci indicinam *Abreſchio*, verisſime addenti, *Io. Chryſoſtomo* in deliciis illud ipsum fuisſe, debeo. Vide *Noſtrum* L. VIII, 32.

44. Καὶ τούτῳ ταῦτα] Non intercedam, ſi qui cum *Reiskio* ταυτὰ pinxerit. Mallem etiam καταβάντες δ' οὗτοι ἐς Φοινίκην ex MSS., quippe venuſtius. Γαῦλον μέγαν neglectui habere, ut Grammaticorum quorundam ſocordia ne occultetur, nequeo. *Etymologus* p. 222, 28. λέγεται δὲ καὶ τριήρης ΓΑΥΛΟΣ, διὰ τὸ πλεῖστα δέχεσθαι, ὥς Φησιν Ἡρόδοτος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Ἱστοριῶν. In MS. *Traiectino* διὰ τὸ κοῖλον καὶ πλεῖστα δέχεσθαι. *Cyrilli* Lexic. MS. eadem, indicio Cl. *Alberti* ad *Heſychii* Γαυλός. Splendidae ſunt nugae, quod *Gronov.* non fugit. Γαυλὸς et ὁλκὰς eadem navis ſive *oneraria*, minor trireme. Vox est Phoenicum L. VIII, 92. ex גל *gol*, *gaul*, ob curvam rotunditatem, auctore *S. Bocharto.*

53. Ἐνθαῦτα δὲ ἐκ ῥηστώνης τῆς Δημ.] Vulgata ἐκ Κρηστώνης nullis defendi machinis potest: nam nulla unquam in Italia urbs *Creſtone.* Habet τὴν ὑπὲρ Τυρσηνῶν Κρηστῶνα πόλιν L. I, 57., quae utrum Italica fuerit, diſputavimus uberius. At demus dubia in re eam Italiae, huc ſane referetur perperam, ſiquidem in mediterranea regione ſedem occupans, *Corton* est ſive *Cortona*, modo ne fallat *Dionyſius Halicarn.* Quid porro ἐκ Κρηστώνης τῆς Δημοκήδεος; neque enim Creſtonaeus domo et origine Democedes, verum Crotoniates. Atque haec virum Celeb. nihil esſe morata, merito demiror. Retinuit *Vallae*, Latina *ibi Ariſtophilides Tarentinorum rex*, *et ipſe Crotonienſis*, ad ipsius Graeca, οὐδὲν πρὸς Διόνυσον. Laurentii liber ἐκ Κρότωνος τῆς ——, ſicuti *Vind.* et *Arch.* Quae quidem ſi adiuves, et ὁ ἐκ Κρότωνος — reponas, tolerabilis, ſed durior erit ſententia: *Ibi vero*, *qui ex Crotone Democedis*, *Ariſtophilides.* Nec liquet aliunde Ariſtophiliden, Tarentinorem regem, Crotone natales accepisſe. Mihi cum locus hic novationem effugere nequeat, blanditur cum maxime editum ἐκ ῥηστώνης *ex indulgentia*, ῥᾳθυμίᾳ, *facilitate*que Democedis, Tarentino regi in exarmanda navi et Perſis vinciendis nimium concedentis. Addunt novanti conſenſum MS. *Aſk.* et eruditisſimi viri *Hemſterhuſius*, *Geinozius*, *Valckenarius*.

53. Ἐκ Κρηστώνης] Mihi quoque dudum venerat in mentem ἐκ ῥηστώνης· quod viros inſignes adſequutos coniectura liquet ex *Weſſ.* Diſſ. *Herod.* p. 31. Memineram olim in *Herodoto* vulgatum ἐς Σάβας, pro ἐς Ἄβας et contrario vitio ſcribi ἐς Ἰνδοὺς, et ἐς Κῶλον ubi ἐς Σινδοὺς et ἐς Σκῶλον exhibebit Editio *Weſſelingi*, cui hanc correctionem adfirmandam relinquo: multa mihi quidem in mundo ſunt, quibus uſus varii vocis ῥαστώνη posſent adfirmari; perpauca tamen ad ſententiam apte reſpondentia, quam hic locus me indice poſtulat. VALCKEN.

 66. Καὶ

τάπτοντό [a] τε καὶ τοῖσι σκυτάλοισι ἔπαιον τοὺς Πέρσας, προϊσχομένους ἔπεα τάδε, „Ἄνδρες Κροτωνιῆται, ὁρᾶτε τὰ ποιέετε· ἄνδρα βασιλῆος δρηπέτην γενόμενον ἐξαιρέεσθε; [b] κῶς ταῦτα βασιλῆϊ Δαρείῳ ἐκχρήσει περιϋβρίσθαι; κῶς δὲ [c] ὑμῖν τὰ ποιεύμενα ἕξει καλῶς, ἢν ἀπέλεσθε ἡμέας; ἐπὶ τίνα δὲ [d] τῆσδε προτέρην στρατευσόμεθα πόλιν; τίνα δὲ προτέρην ἀνδραποδίζεσθαι πειρησόμεθα; [e] ταῦτα λέγοντες, τοὺς Κροτωνιήτας οὔκων ἔπειθον· ἀλλ' ἐξαιρεθέντες τε τὸν Δημοκήδεα, καὶ τὸν γαυλὸν τὸν ἅμα [f] ἤγοντο ἀπαιρεθέντες, ἀπέπλεον ὀπίσω ἐς τὴν Ἀσίην, οὐδ' ἔτι ἐζήτησαν τὸ προσωτέρω τῆς Ἑλλάδος ἀπικόμενοι ἐκμαθεῖν, ἐστερημένοι τοῦ ἡγεμόνος· τοσόνδε μέντοι ἐνετείλατό σφι Δημοκήδης, ἀναγομένοισι κελεύων εἰπεῖν [g] Δαρείῳ σφέας, ὅτι ἅρμοσται τὴν Μίλωνος θυγατέρα Δημοκήδης γυναῖκα· τοῦ γὰρ δὴ παλαιστέω Μίλωνος ἦν οὔνομα πολλὸν παρὰ βασιλῆϊ· κατὰ δὴ τοῦτό μοι δοκέει σπεῦσαι τὸν γάμον τοῦτον, τελέσας χρήματα μεγάλα Δημοκήδης, ἵνα φανῇ πρὸς Δαρείου ἐὼν καὶ ἐν τῇ ἑωυτοῦ δόκιμος. Ἀναχθέντες δὲ ἐκ τῆς Κρότωνος οἱ Πέρσαι, [h] ἐκπίπτουσι τῇσι νηυσὶ ἐς Ἰηπυγίην· καί σφεας δουλεύοντας ἐνθαῦτα, Γίλλος ἀνὴρ Ταραντῖνος φυγὰς ῥυσάμενος, ἀπήγαγε παρὰ βασιλέα Δαρεῖον· ὁ δὲ ἀντὶ τούτων ἕτοιμος ἦν διδόναι τούτῳ ὅ, τι βούλοιτο αὐτός. Γίλλος δὲ αἱρέεται κάτοδόν οἱ ἐς Τάραντα γενέσθαι, προαπηγησάμενος τὴν συμφορήν· ἵνα δὲ μὴ συνταράξῃ τὴν Ἑλλάδα, ἢν δι' [i] αὐτὸν στόλος μέγας πλέῃ ἐπὶ τὴν Ἰταλίην, Κνιδίους μούνους ἀποχρᾶν οἱ ἔφη τοὺς κατάγοντας γίνεσθαι· δοκέων ἀπὸ τούτων ἐόντων τοῖσι Ταραντίνοισι φίλων [k] μάλιστα δὴ τὴν κάτοδόν οἱ ἔσεσθαι. Δαρεῖος δὲ ὑποδεξάμενος ἐπετέλεε· πέμψας γὰρ ἄγγελον ἐς Κνίδον, κατάγειν σφέας ἐκέλευε Γίλλον ἐς Τάραντα· πειθόμενοι δὲ Δαρείῳ Κνίδιοι Ταραντίνους οὔκων ἔπειθον, βίην δὲ ἀδύνατοι ἦσαν προσφέρειν· ταῦτα μέν νυν οὕτω [l] ἐπρήχθη· οὗτοι δὲ πρῶτοι ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐκ τῆς Ἀσίης ἀπίκοντο Πέρσαι, καὶ οὗτοι διὰ τοιόνδε πρῆγμα κατάσκοποι ἐγένοντο. Μετὰ δὲ ταῦτα, Σάμον βασιλεὺς Δαρεῖος αἱρέει, πολίων πασέων πρώτην [m] Ἑλληνίδων καὶ βαρβάρων, διὰ τοιήνδε τινὰ αἰτίην· Καμβύσεω τοῦ Κύρου στρατευομένου ἐπ' Αἴγυπτον, ἄλλοι τε συχνοὶ ἐς τὴν Αἴγυπτον ἀπίκοντο Ἑλλήνων, οἱ μέν, ὡς εἰκός, κατ' ἐμπορίην, [n] οἱ δὲ στρατευόμενοι, οἱ δέ τινες, καὶ αὐτῆς τῆς χώρης

cædebant Perſas, hæc verba proferentes; Viri Crotoniatæ, conſiderate quid faciatis, qui hominem regis fugitivum eripitis. An ex uſu erit vobis hanc iniuriam regi Dario intuliſſe, ac vobis bene cedet iſta feciſſe, ſi nos ſpoliaveritis? Cui enim prius quam huic urbi bellum inferemus? aut quam priorem diripere conabimur? Hæc dicendo Crotoniatis plane non perſuaſerunt, quinimo non modo Democede, ſed etiam oneraria navi quam una duxerant, privati ſunt; atque in Aſiam reverſi, omiſſo iam ſtudio diſcendi ulteriora Græciæ, quod duce eſſent fraudati. Quibus tamen in digreſſu Democedes mandavit ut Dario dicerent, Democedem duxiſſe uxorem Milonis filiam, erat enim apud regem celebre nomen Milonis luctatoris. Quas nuptias videtur mihi eo tempore properaſſe magna erogata pecunia, ut ipſum etiam in patria ſua ſpectatum eſſe Dario appareret. Profecti Cro- 138
tone Perſæ, ad Iapygiam navibus ſuis curſu excidentes venerunt: a quibus in ſervitutem redactos Gillus quidam Tarentinus exul redemit, et ad regem Darium reportavit. Ob quod meritum quum rex paratus eſſet donare ei quicquid vellet, optavit ſe in patriam reduci, expoſita prius ſua calamitate; ſed ne omnem Græciam conturbaret, ſi claſſis ingens ipſius cauſſa in Italiam mitteretur, aiebat ſolos Cnidios pares fore ad ipſum reducendum: exiſtimans, pro amicitia quæ Cnidiis erat cum Tarentinis, ſibi præcipue reditum paratum iri. Id Darius pollicitus effecit, nam miſſo Cnidum nuncio iuſſit ut Gillum Tarentum reducerent. Cnidii Dario obſequentes, id tamen a Tarentinis non impetraverunt: nam ad vim inferendam invalidi erant. Atque hæc hunc in modum adminiſtrata ſunt, hique Perſæ primi extitere, qui ex Aſia in Græciam traiecerunt explorandi gratia, et ob hanc rem. SAMUM vero post hæc 139
rex Darius omnium urbium, tam Græcarum quam barbararum primam, capit, ob hanc cauſſam. Dum Cambyſes in expeditione adverſus AEgyptum ageret, permulti ſe illuc Græcorum conferebant, partim, ut credibile eſt, negotiandi, partim militandi, partim ipſius regionis ſpe-

a Deſit *Ask. Paſſ.*, mox τῇσι σκυτάλῃσι *Ald. Vind. Paris. A. B.* et gloſſa; editum dant *M. Paſſ. Ask. Arch.* *b* Καὶ κῶς *Arch. V.* tum βασιλῆϊ, et iterum, vulgo βασιλέϊ· mox περιϋβρίσθαι *Ald. V. M. Ask. Paſſ.*, alii περιϋβρίζεσθαι. *c* Deſunt haec quatuor *Arch.* *d* *M. Arch. V. Paſſ. Ask.*, olim ταύτης. *e* *M. Ask. Paſſ.*, alii ταῦτα δέ· tum ἔπιθον *Arch. V.* *f* *V. M. Arch. Ask. Paſſ.*, ἄγοντο neglecto augmento *Ald.* Statim οὐδ' ἔτι *Ask.*, non, ut Edd., iunctim. *g* ΣΦ. Δαρ. *Paſſ. Ask. Arch.* *h* *M. V. Arch. Ask. Paſſ.*, ἐμπίπτουσι *Ald.* et Edd. *i* *Arch. Paſſ. Vall. Paris. B.*, αὐτῶν vulgo. Mox μούνους *Paſſ.*, μόνους alii omnes, contra morem. *k* Μαλ. δὴ τὴν *Arch.*, alii δὴ non habent. *l* Ἐστάθη *Arch. V.*, tum ἐκ τῆς Ἀσίης negligit *Arch.* In *Ask. Paſſ.* ἐκ τῆς Ἀσ. ἐς τὴν Ἑλλ. *m* Ἑλληνίδα *Arch.* et *Ald.* *n* *Arch. Valla*, ceteris οἱ δὲ abſunt.

66. Καὶ τοῖσι σκυτάλοισι] Conſtat librariorum diſſenſus. Gloſſator MS. σκυτάλοις, Editus ab *Aldo* ſtat, quod levis momenti. *Athenaeus* de Perſis et Democede paria ferme, ſed alio ex fonte L. XII, 4. p. 522. Quod Perſae autem ad Crotoniatas, πῶς ταῦτα βασιλῆϊ Δαρείῳ ἐκχρήσει — in Latinis bona non ſunt. Verti debuerant, *an regi Dario ſufficiet hanc a vobis iniuriam perpeti?* Cui eorum dicto pondus ex *MSS.* accedet καὶ πῶς ταῦτα ——. Mentem quiritantium *Pavius*, *Reiskius*, *Abreſchius* perceperunt. Scriptor ipſe L. VIII, 70. οὐκ ἐξέχρησέ σφι ἡ ἡμέρη, ſatis illis dies non erat.

93. Ἦν δι' αὐτὸν στόλος μέγας] Fuit, cui ἦν δι' αὐτῶν idem ac *ſi propter haec.* Equidem oblitus haud ſum obſervationis *Th. Bezae* in Epiſt. ad *Rom.* VI, 4. et *Hugonis Grotii* ad *Hebr.* I, 2. de ſimili praepoſitionis uſu parum, profecto ſtabili et certo. Potior Codd. auctoritas, quae ex Ionum ſermone μούνους et μάλιστα δὴ tuebitur. Negligi hic non debet, *Apuleio* Florid. p. 351. auctore, Pythagoram, Cambyſis olim captivum, *a quodam GILLO Crotonienſium principe reciperatum.* Gillus, Philoſophi liberator, non alius atque hic videtur. Reſpondet aetas; nec officit, quod *Crotonienſium princeps* audiat, multum. Quid enim, ſi duplicem, ut plures olim, habuerit patriam, et exſul Crotone conſederit aliquantiſper? Conſentiunt, etſi diſcordes in Pythagorae vita et tempore, magni viri *R. Bentleius* Diſſ. de Epiſt. *Phalarid.* p. 70. et *H. Dodwellus* Exercit. de aetat. *Pythag.* p. 250.

9. Οἱ δὲ στρατευόμενοι] Auxi ex *Arch.* hiulcam orationem: idem *Th. Galeus* tentavit, tacite ſchedarum nomine, unde Cel. viri adſenſum auferre non potuit; et viam tamen muniverat *Valla*. Cognitiſſimum ex hoc et ſuperiore libro, multos mercaturae cauſſa, alios militatum in AEgyptum iviſſe, haud paucos, ut regionis et Nili amnis indolem explorarent.

9. Στρατευόμενοι] Quando vertit *Valla*, *partim negotiandi*, *partim militandi gratia*, legiſſe videtur, quod

ſpectandæ gratia. E quibus fuit Syloſon AEacis filius, Polycratis germanus, extorris patria. Huic Syloſonti felicitas huiusmodi contigit: ſumpto hic amiculo rutilo ac ſibi circumdato, in foro Mempheos ſpatiabatur: quem quum vidisſet Darius, Cambyſis ſatelles, nullius etiamnum auctoritatis vir, captus deſiderio amiculi, adit hominem ut mercetur amiculum. Syloſon, animadvertens Darium magnopere amiculum cupere, divina fortuna uſus, Ego, inquit, amiculum hoc nulla pecunia vendo, ſed tibi largior, ſi hoc prorſus modo debet esſe. Hæc approbans Darius, accepit indumentum. Syloſon, qui putarat ſibi illud ſtulte perisſe, interiecto tempore, quum Cambyſes deceſſisſet, et ſeptem illi magum oppreſſisſent, et ex ſeptem illis Darius regnum adeptus esſet, ubi certior factus est ad eum virum pervenisſe regnum, cui ipse roganti dedisſet in AEgypto illud amiculum, Suſa aſcendit, ſedensque ad anteſores regiæ, ait, ſe eum esſe qui de Dario ſit bene meritus, hæc audiens ianitor, regi nunciavit: et admirabundus rex, ſecum; Et quis, inquit, Græcorum est beneficus, cui ego re-

ρης θεηταὶ, τῶν ἦν καὶ Συλοσῶν ὁ [a] Αἰάκεος, Πολυκράτεός τε ἐὼν ἀδελφεὸς, καὶ φεύγων ἐκ Σάμου· 214
τοῦτον τὸν Συλοσῶντα κατέλαβε εὐτυχίη [b] τις τοιήδε· λαβὼν χλανίδα καὶ περιβαλόμενος [c] πυῤῥὴν ἠγόραζε ἐν τῇ Μέμφι· ἰδὼν δὲ αὐτὸν Δαρεῖος, δορυφόρος τε ἐὼν Καμβύσεω, καὶ λόγου οὐδενός κω μεγάλου, [d] ἐπεθύμησε τῆς χλανίδος, καὶ αὐτὴν προσελθὼν ὠνέετο· ὁ δὲ Συλοσῶν ὁρέων τὸν Δαρεῖον μεγάλως ἐπιθυμέοντα τῆς χλανίδος, θείῃ τύχῃ χρεώμενος, λέγει, „ Ἐγὼ ταύτην πωλέω μὲν οὐδενὸς χρήματος· δίδωμι δὲ ἄλλως, εἴ περ οὕτω δεῖ [e] γενέσθαι πάντως τοι·" αἰνέσας ταῦτα ὁ Δαρεῖος, παραλαμβάνει τὸ εἷμα. [f] Ὁ μὲν δὴ Συλοσῶν ἠπίστατό οἱ τοῦτο ἀπολωλέναι δι' εὐηθίην· ὡς δὲ τοῦ χρόνου προβαίνοντος Καμβύσης τε ἀπέθανε, καὶ τῷ μάγῳ ἐπανέστησαν οἱ ἑπτὰ, καὶ ἐκ τῶν ἑπτὰ Δαρεῖος τὴν βασιληΐην ἔσχε, πυνθάνεται ὁ Συλοσῶν ὡς ἡ βασιληΐη περιεληλύθοι ἐς τοῦτον τὸν ἄνδρα τῷ κοτε αὐτὸς ἔδωκε ἐν Αἰγύπτῳ δεηθέντι τὸ εἷμα· ἀναβὰς δὲ ἐς τὰ Σοῦσα, ἵζετο ἐς τὰ πρόθυρα [g] τῶν βασιλῆος οἰκίων, καὶ ἔφη Δαρείου εὐεργέτης εἶναι· [h] ἀγγέλλει ταῦτα ἀκούσας ὁ πυλουρὸς τῷ βασιλέϊ· ὁ δὲ, θωϋμάσας λέγει πρὸς [i] ἑωϋτὸν, „ Καὶ „ τίς

a M. Arch. Ask. Paſſ. V. Valla, verisſime: Ἀιακαῖος *Ald.* *b Arch. Ask. Paſſ. V.*, vulgo τοιῆδέ τις. Vide *Suid.* in Χλαμύς, mox περιβαλλόμενος *Ald. Arch.* *c* Πυῤῥὴν *Arch.* *d* Ἐπιθυμέου *Med.* aberrans. *e* Γενέσθαι πάντως τοι. Sic diſtinguunt *Ald. Arch. V. Paris. A. B.* et *Fragm. Valla*, tum *Arch.* αἰνέσας δὲ cum *Vind.* vulgo γενέσθαι. παντ. τοι αἰν. *f M. Arch. Paſſ. Ask.*, ὁ μὲν ὢν *Ald.*, tum εὐηθίην *Arch. V.*, quod placet, εὐηθείην alii. *g* Τῶν τοῦ βασ. Fragm. *Paris.*; paullo ſuperius ὡς τοῦτον τὸν *M. Ask. Paſſ.*; alii omnes ἐς τοῦτον cum *Ald.*, et rectius. *h M. Arch. Paſſ. Ask. V.*, ἀναγγ. *Ald. Paris. A.* *i Arch. V. Paſſ. Ask.* Fragm. *Paris.* αὐτὸν, *M. Ald.* ἑωϋτὸν.

quod et in Codd. invenisſe *Galeus*, οἱ δὲ στρατευόμενοι. Inſolenter vulgata corrigens, praeterquam ex *inviolatae*, quem vocat, *bonitatis codice*, hic tamen ista variis modis pertractat. κατ' ἐμπορίην, στρατευομένοις· non esſet etiam absurda lectio; posſet et alicui incidere κατ' ἐμπορίην στρατευόμενοι· mihi correctoris esſe videtur illud οἱ δὲ, et στρατευόμενοι male iam olim a librario repetitum, cuius vox ista paulo ante deſcripta adhuc inhaereret memoriae: nam hoc aevo cui tandem ſponte ſua Graeci militatum venisſent in AEgyptum? Perſis? milite quidem Graeco Perſae recentioris aevi libenter utebantur; de Cambyſis tempore nihil tale conſtat. VALCKEN.

10. Συλοσῶν ὁ Αἰάκεος] Recte: nam filius Syloſontis *AEaces* vocatur VI, c. 13. Αἰάκης — παῖς Συλοσῶντος τοῦ Αἰάκεος. Sami tyrannus ille patri ſucceſſerat *Syloſonti*, de quo multis hic agens *Herod.* illud non tradit, acerbum in ſubditos exercuisſe imperium: πικρῶς ἦρξεν, inquit *Strabo* XIV, p. 945. D. ὥστε καὶ ἐλειπάνδρησεν ἡ πόλις· et *Zenob.* III. Prov. 90. Uterque ſenarium nobis ſervavit Ionici cuiusdam Poëtae ſuavisſimum: Ἕκητι Συλοσῶντος εὐρυχωρίη. cuius auctor reſpexisſe potius videtur *Herodoto* narrata C. 149. —— Antiquiora tempora ſpectat, tyrannidem nempe Polycratis, *Anaximenis* quae fertur Epiſtola apud *Diogen. Laërt.* II, 5. ad *Pythagoram* ſcripta, Εὐβουλότερος εἶς ἡμέων, μεταναστὰς ἐκ Σάμου ἐς Κρότωνα· ἐνθάδε εἰρηνεύεις· οἱ δὲ Αἰάκεος παῖδες [ἄλλοις τὰ] κακὰ ἔρδουσι· uncis a me incluſa quomodo ſananda ſint, non liquet: ſcribi potuit ἄλγιστα κακά. vel μέγιστα· quod alicui primum forſan incidat, ἀλλήλους, vel ἄλλος ἄλλον illi ſe non probaret, qui in obtinenda tyrannide Polycrati fratres Syloſontem et Pantagnoſtum adiutores fuisſe didicisſet ex *Polyaeno* I, c. 23, 2. Hi tres, niſi fallor, ſunt οἱ Αἰάκεος παῖδες in *Anaximenis* epiſtola; in qua hoc tamen liquet, pro ἐπέχοι, ſcribendum ἔτι ἔχοι· πῶς ἂν οὖν Ἀναξιμένης ἐν θυμῷ ἔτι ἔχοι αἰθερολογέειν. VALCKEN.

13. Λαβὼν χλανίδα —— πυῤῥὴν] Eruditisſ. *Reiskius* Τυρίην, Tyria infectam purpura, nulla neceſſitate. *Tzetzes* Chil. III. p. 312. Babylone Darium a Syloſonte amiculum impetrasſe errans ſcribit, ἐκ Συλοσῶντος δὲ λαβὼν δῶρον ΠΤΡΡΑΝ ΧΛΑΜΤΔΑ· neque id ex vero: Laena fuit, non chlamys. At eius opinionis conſortes habuit *Suidam* in Χλαμύς et Append. *Prov. Vatic.* p. 281.

16. Ἐπεθύμησε τῆς χλανίδος] Hic maiori iure, quam ſupra C. 127. ex perverſa ſcriptione Med. Cod. ἐπιθυμέου, poni potuerat ἐπεθύμεε, commendatum a vicino ὠνέετο. Cambyſis ſatelles chlamydem ἐπεθύμεε ὠνέεσθαι. *Herodotus* in istum ſenſum ſcribit ſimpliciter ὠνέετο, ſicuti I, c. 69. χρυσὸν ὠνέοντο Lacedaemonii, quod aurum Croeſus ὠνεομένοισι ἔδωκε δωτίνην. vid. Clar. *Wesſeling.* ad P. 34. n. 12. Mirum hic toties cur dicatur χλανίς, quae fuerit χλαμύς· voces librariis frequenter inter ſe permutantur. Graecis, ἐπὶ τῶν ἀλαζονευομένων ἐπὶ ἐσθῆτι, inſtar proverbii adhibebatur ἡ Συλοσῶντος χλαμύς. *Diogen.* V. Prov. 14. *AEliano* V. H. IV, c. 5. dicitur Darius accepisſe Syloſontis ἱμάτιον· ſic, ut notum, eximie *pallium* vocabant: initio I. de Rep. *Plato*, καί μου, inquit, ὄπισθεν ὁ παῖς λαβόμενος τοῦ ἱματίου. *Lucian.* T. III, p. 255. *Terent.* Phorm. V, 6, 23. *puer ad me accurrit Mida: Pone adprehendit pallio.* VALCKEN.

20. Δεῖ γενέσθαι πάντως τοι.] *Aldinam* et tot Codd. diſtinctionem aſpernari temerarium: ἄλλως διδόναι *gratis donare*, ponitur contra χρήματος πωλέειν. Dicit Syloſon gratis ſe, ſi prorſus ita fieri oporteat, amiculum illi dare. Statim εὐηθίην recepi, ut alia ad L. II, 18., ſimplicitatem quandam et facilitatem in donando intelligens, non ſtultitiam. Iunxisſe *Demoſthenem* φιλανθρωπίαν καὶ εὐήθειαν indicavit *Thom. M.* verisſime: ſic Orat. in Timocr. p. 451., πρᾳότητα καὶ εὐήθειαν habet Falſ. Leg. p. 213., alia ex *Erotico* misſa facio. Vide *Galen.* in *Hippocr.* Progn. p. 154. et doctisſimos Viros *Waſſe* et *Duker.* ad *Thucyd.* III, 83.

27. Ὡς τοῦτον] Quinimo ἐς τοῦτον alterum illud ab *Herodoto* ſcriptum, quod unus Codex docuit virum Clar. mihi ne decem quidem perſuaderent: *regnum in aliquem devolutum* dicitur περιελθεῖν, aliisve verbis eiusdem poteſtatis, ἐς τινὰ, nunquam πρός τινὰ, neque adeo etiam ὡς in talibus locum invenit: vid. notata in L. I, c. 120. et L. II, c. 135. VALCKEN.

32. Λέγει πρὸς ἑωϋτὸν] Dubitavi, ſequererne MSS. plures, an in vulgato acquieſcerem. Si faſtui Perſico, quae *Pavii* ſuſpicio, poſterius reſpondeat accuratius, maneat in posſeſſione: mihi conſpirans tot Codd. concordia non ſine laude cenſetur. Omni autem dubio caret, ᾧ ἐγὼ προαιδεῦμαι, iam ſupra non ſine plauſu L. I, 61. tractatum. *Reiskius* reponebat, οὗ ἐγὼ προδεδέημαι, *quo ego viro unquam habuerim opus*, istam damnaturus fortasſe operam. Syloſon autem cum Darium, νεωστὶ τὴν ἀρχὴν ἔχοντα, convenerit, colloquium congruet principio Olymp. LXV.

,, τίς ἐστι Ἑλλήνων εὐεργέτης, [a] ᾧ ἐγὼ προαιδεῦμαι, νεωστὶ μὲν τὴν ἀρχὴν ἔχων; ἀναβέβηκε [b] δ᾽ ἢ τις ἢ οὐδείς κω παρ᾽ ἡμέας αὐτῶν· ἔχω δὲ χρέος [c] εἰπεῖν οὐδὲν ἀνδρὸς Ἕλληνος· ὅμως δὲ αὐτὸν [d] παράγετε ἔσω, ἵνα εἰδέω τί θέλων λέγει ταῦτα." παρῆγε ὁ πυλουρὸς τὸν Συλοσῶντα· στάντα δὲ ἐς μέσον [e] εἰρώτευν οἱ ἑρμηνέες τίς τε εἴη, καὶ τί ποιήσας, εὐεργέτης φησὶ εἶναι βασιλῆος; εἶπε ὦν ὁ Συλοσῶν πάντα τὰ περὶ τὴν χλανίδα γενόμενα, καὶ ὡς αὐτὸς εἴη κεῖνος ὁ δούς· ἀμείβεται πρὸς ταῦτα Δαρεῖος, ,, Ὦ γενναιότατ᾽ ἀνδρῶν, σὺ κεῖνος εἶ, ὃς ἐμοὶ οὐδεμίην ἔχοντί κω δύναμιν ἔδωκας; εἰ καὶ σμικρὰ, ἀλλ᾽ ὦν ἴση γε ἡ [f] χάρις ὁμοίως ὡς εἰ νῦν κοθέν τι μέγα λάβοιμι· ἀνθ᾽ ὧν τοι χρυσὸν καὶ ἄργυρον ἄπλετον δίδωμι, ὡς μή κοτέ τοι μεταμελήσῃ Δαρεῖον τὸν Ὑστάσπεος εὖ ποιήσαντι." λέγει πρὸς ταῦτα ὁ Συλοσῶν, ,, Ἐμοὶ μήτε χρυσὸν ὦ βασιλεῦ μήτε ἄργυρον δίδου, ἀλλ᾽ [g] ἀνασωσάμενός μοι δὸς τὴν πατρίδα Σάμον· τὴν νῦν, ἀδελφεοῦ [h] τοῦ ἐμοῦ Πολυκράτεος ἀποθανόντος ὑπὸ Ὀροίτεω, ἔχει δοῦλος ἡμέτερος· [i] ταύτην μοι δὸς ἄνευ τε φόνου καὶ ἐξανδραποδίσιος." Ταῦτα ἀκούσας Δαρεῖος, [k] ἀπέστελλε στρατιήν τε καὶ στρατηγὸν Ὀτάνεα, ἀνδρῶν τῶν ἑπτὰ γενόμενον· ἐντειλάμενος ὅσων ἐδεήθη ὁ
215 Συλοσῶν, ταῦτά οἱ ποιέειν ἐπιτελέα· καταβὰς δ᾽ ἐπὶ τὴν θάλασσαν ὁ Ὀτάνης, ἔστελλε τὴν στρατιήν. Τῆς δὲ Σάμου Μαιάνδριος ὁ Μαιανδρίου εἶχε τὸ κράτος, [l] ἐπιτροπαίην παρὰ Πολυκράτεος λαβὼν τὴν ἀρχήν· τῷ δικαιοτάτῳ ἀνδρῶν βουλομένῳ γενέσθαι, οὐκ ἐξεγένετο· ἐπειδὴ γάρ οἱ ἐξαγγέλθη ὁ Πολυκράτεος θάνατος, ἐποίεε τοιάδε· πρῶτα μὲν, Διὸς Ἐλευθερίου βωμὸν ἱδρύσατο, καὶ τέμενος περὶ αὐτὸν οὔρισε [m] τοῦτο, τὸ νῦν ἐν τῷ προαστηίῳ ἐστί· μετὰ δὲ ὥς οἱ ἐπεποίητο, ἐκκλησίην συναγείρας πάντων τῶν ἀστῶν, [n] ἔλεξε τάδε, ,, Ἐμοὶ, ὡς ἴστε καὶ ὑμεῖς, σκῆπτρον καὶ δύναμις πᾶσα ἡ Πολυκράτεος ἐπιτέτραπται, καί μοι παρέχει νῦν ὑμέων ἄρχειν· [o] ἐγὼ δὲ τὰ τῷ πέλας ἐπιπλήσσω, αὐτὸς κατὰ δύναμιν οὐ ποιήσω· οὔτε γάρ μοι Πολυκράτης ἤρεσκε δεσπόζων ἀνδρῶν ὁμοίων ἑωϋτῷ, οὔτε ἄλλος ὅστις τοιαῦτα ποιέει. Πολυκράτης μέν νυν ἐξέπλησε μοίρην τὴν ἑωϋτοῦ· ἐγὼ δὲ ἐς μέσον τὴν ἀρχὴν τιθεὶς, ἰσονομίην ὑμῖν προαγορεύω· τοσάδε μέντοι δικαιῶ γέρεα ἐμεωϋτῷ γενέσθαι· ἐκ μέν γε τῶν

reverentiam ante debeam, recens regno potitus? Etiamnum aut aliquis aut nullus eorum ad nos aſcendit: nec ullius Græci viri mutuum dicere habeo: tamen hominem introducite, ut ſciam, quid hæc dicendo velit ſibi. Vbi a ianitore introductus eſt Syloſon, ac ſtetit in medio, interrogatur ab interpretibus quisnam eſſet, aut quo facto beneficus in regem extitiſſet? Ipſe rem omnem geſtam circa amiculum refert, ſeſeque illum eſſe qui id donaſſet. Ad hæc reſpondens Darius, o, inquit, virorum generoſiſſime, tune ille es, qui mihi nullamdum potentiam habenti donaſti ea, quamvis parva, tamen perinde grata, aeſi nunc aliquid magnum acciperem? Quam ob rem immenſo te auro argentoque remuneror, ut nunquam pœniteat te liberalem in Darium Hyſtaſpis filium extitiſſe. Ad quæ Syloſon, Mihi, inquit, o rex, neque aurum neque argentum dederis, ſed patriam meam da Samum, ubi eam ſervaveris; quam nunc poſt necem fratris mei Polycratis ab Orœte interfecti, occupat ſervus noſter: hanc mihi donato citra cædem atque direptionem. His 141
Darius auditis, miſit exercitum duce Otane uno e ſeptem viris, iuſſo ut quæ Syloſon rogaſſet, ea effecta redderet. Otanes ad mare deſcendens, contrahebat exercitum. At Sami imperium obtinebat Mæandrius 142
Mæandrii filius, acceptum a Polycrate, ut illud procuraret. Cui, iuſtiſſimo virorum volenti eſſe, non licuit: nam ubi de Polycratis interitu allatus eſt nuncius, fecit iſta: ante omnia Iovi Liberatori ſtatuit aram, eique fanum in circuitu deſignavit, quod nunc quoque in ſuburbanis extat. Deinde ubi hoc perfecit, advocata omnium civium concione, ita verba fecit; Mihi ſceptrum atque omnis potentia Polycratis, ut vos etiam noſtis, demandata fuit; et mihi nunc ſuppeditat vobis dominari: ſed quæ in propinquo reprehendo, ipse quoad potero non faciam. Nam neque Polycrates placebat mihi, in viros ſibi ipſi pares dominatum habens, neque alius quiſpiam talia faciens. Et Polycrates quidem fatum ſuum explevit: ego autem, poſito in medium dominatu, iuris æquabilitatem vobis pronuncio: poſtulans tamen iure optimo mihi ipſi hos honores concedi,

a Valla ora *Steph. Arch. V. Paſſ. Ask.*, ὧν *Ald. M.*, tum προσδεῦμαι *Ask.* *b M. Ask. Paſſ.*, δέ τις *Arch. V. Ald. Paris. B.* *c* Ὡς εἰπεῖν *Ald. Arch. V. Paris. A. B.* et Fragm. *Valla*: ὡς negligit *M.* cum *Paſſ. Ask.* Vid. *Gronov.* *d* Παράγαγε *Paris.* *e Paſſ.*, εἰρώτων *Ask. V. Arch.*, ἠρώτευν *Ald. M.* *f* Χάρις ἡ νῦν *Arch.* omiſſis reliquis. *g* Ἀνασωσ. μοι τὴν πατρ. abſque δὸς *Valla Arch. V.* *h* Abeſt τοῦ utrique. *i* Hæc octo negligens ſcriba *Arch.* praeteriit. *k* Ἀπέστελλε *Paſſ. Arch. Vind.* tum ſtatim ἄνδρα τῶν ἑπτ. margo *Steph.* *l* Ora *Steph. V. Arch. Paris. A.* et in margine *B.*, ἐπιτροπεύειν *Ald.*, ἐπιτροπέειν *M.* cum *Paſſ.* *m* Deſit *Arch.* *n* Ἔλεγε id. et *V.* ſtatim ὁμοίως ἴσε καὶ *Ald.* male. *o* Ἐγὼ τ᾽ αὐτῷ πελ. iidem.

35. Ἢ τις ἢ οὐδείς κω] Recte ſuam ex *Med.* formam recepit venuſtum illud, ἤ τις ἢ οὐδείς, *nullum*, vel *ferme neminem* ſignificans. Proverbio dicebatur, εἷς ἀνὴρ, οὐδεὶς ἀνήρ. Cyrus *Xenoph.* K. Π. VII, p. 115, 12. τούτων τῶν περιεστηκότων ἤ τινα ἢ οὐδένα οἶδα· iſta ſollicitantis *H. Stephani* conatus, hominis Graece perdocti, monſtrat formulae rariſſimum uſum: advocato etiam *Ariſtide* (T. 1. p. 285.) loca *Xenophontis* et *Herod.* comparavit *G. Canter.* N. L. VII, c. 6. *AEliano* ſophiſtae hoc adeo viſum fuit elegans, ut quater minimum adhibuerit de N. A. V, c. 50. VI, c. 58., ἴσασιν Αἰγυπτίων ἤ τις ἢ οὐδείς· VII, c. 8., θαυμάζει τις (ἤ τις) ἢ οὐδείς· et XIV, c. 26. Ad tantilla quoque *Conr. Geſnerum* adtendiſſe, indicant Doctiſſimi viri Prolegomena. VALCKEN.

50. Ἀνασωσάμενός μοι δὸς τὴν &c.] Paene adſentior δὸς negligentibus Codd.; quisque ſine eo Syloſontis intelligit deſiderium: facit inſuper eius abſentia petitionem quodam modo ſignificantiorem. Ἀνασώσασθαι τὴν ἀρχὴν, τὴν πατρίδα, et hoc de genere plura, *Herodoti* ſtudioſum fugere non poſſunt. Darii munificentiam *Valer. Maxim.* laudavit L. V, c. 2.

60. Ἐπιτροπαίην παρὰ —— ἀρχὴν] Suum eſſe L. IV, 147. docet, ubi ΕΠΙΤΡΟΠΑΙΗΝ εἶχε ὁ Θήρας τὴν ἐν Σπάρτῃ βασιληΐην. Mox βωμὸν et τέμενος exemplo *Hom.* iunxit Il. Θ, 48. *Vallae* τέμενος *fanum*, ſi *Livii* L. X, 37. modo, non abſurde. Aream arae aut templo undique circumdatam *Pauſan.* deſignat L. VI, 6. p. 467. τέμενός τε ἀποτεμνομένους οἰκοδομήσασθαι νεών. *Ioſephus* quoque B. Iud. L. 1, 21, 2., marmor Aphrodiſienſe Antiq. Aſiat. *Ed. Chishul* p. 154., *Philo Iud.* Leg. C. 1. p. 1014. Et quis non?

70. Τὰ τῷ πέλας ἐπιπλήσσω] Volueruntne *Arch.* et *Vind.* ἐγὼ τὰ αὐ τῷ πέλας &c. Si ita, non ſequor. Maeandrius bene, pariterque Xerxes, αὐτὸς δὲ, τὰ ἐκείνοισι ἐπιπλήσσει, ταῦτα οὐ ποιήσειν L. VII, 136.

76. Γέρεα ἐμεωϋτῷ γενέσθαι] Aldinum ἐμεωϋτῷ γενέσθαι Vir Cel., etſi Florentiae nihil enotarit, praeoptat: cauſſas dant adnotationes, minus, ut, quod ſentio, profitear, validas. Equidem ex MSS. excerptum

cedi, ut e pecunia Polycratis ſex talenta eximia mihi cedant; et præterea Iovis Liberatoris, cui ego templum exſtruxi, ſacerdotium, tam mihi ipſi, quam meis in perpetuum poſteris; et ſic libertatem vobis reſtituo. Hæc Mæandrius a Samiis poſtulabat. Tunc quidam ſurgens, Tu vero, inquit, indignus es qui nobis imperes, tu qui malus extitiſti, et es funeſtus, ſed dignus potius qui pecuniarum, quas intervertiſti, rationem reddas. Hæc Teleſarchus, ita enim vocabatur, dixit, inter cives ſpectatus.

143 Quæ Mæandrius animo accipiens, reputansque fore, ut, ſi ipse dominatum deponeret, alius quispiam in eius locum tyrannus conſtitueretur, non deponendum ſibi dominatum ſtatuit: ſed in arcem regresſus, accitum unumquemque eorum, tanquam rationem pecuniarum redditurus, comprehendit, et in carcerem miſit. Poſt hæc, dum hi in vinculis ſunt, Mæandrius morbo corripitur: quem deceſſurum credens frater, nomine Lycaretus, quo facilius Sami rerum potiretur, omnes vinctos interemit; neque

144 enim, ut videbatur, liberi eſſe volebant. Igitur ubi Samum venere Perſæ, Syloſontem reducentes, nihil prorſum adverſus eos manum levavit, et ii qui eiusdem Mæandrio factionis erant, ſe paratos eſſe ad ſe ſubmittendum data fide dixerunt; et ipse Mæandrius ex inſula diſcedere. Approbante hæc Otane, atque inito fœdere, eminentisſimi quique Perſarum poſitis ſellis e regione ar-

145 cis ſedebant. Erat autem Mæandrio frater ſubvecordior, nomine Charileus, qui ob quodcunque delictum in ſubterraneo loco erat alligatus. Hic quum audisſet quæ agebantur, et per ſpecum ſuſpiciens vidisſet Perſas tranquille ſedentes, vociferando dicebat velle ſe in colloquium venire Mæandrii. Eum audiens Mæandrius, iusſit ſolutum ad ſe adduci, ubi adductus eſt, confeſtim conviciando maledicendoque illi ſuadebat, ut impetum daret in Perſas: hæc inquiens, Me tu, o deterrime virorum, qui ſum tuus frater, quique nihil vinculis dignum peccavi, in ſubterraneo carcere alligandum putaſti: Per-

„ τῶν Πολυκράτεος χρημάτων, [a] ἐξαίρετα ἓξ τάλαντά μοι γενέσθαι· [b] ἱεροσύνην δὲ πρὸς τούτοισι αἱρεῦμαι αὐτῷ τ' ἐμοὶ καὶ τοῖσι ἀπ' ἐμεῦ αἰεὶ γινομένοισι, τοῦ Διὸς τοῦ Ἐλευθερίου· τῷ αὐτός τε ἱρὸν ἱδρυσάμην, καὶ τὴν ἐλευθερίην [c] ὑμῖν περιτίθημι." ὁ μὲν δὴ ταῦτα τοῖσι Σαμίοισι [d] ἐπαγγέλλετο· τῶν δέ τις ἐξαναστὰς εἶπε, „ Ἀλλ' οὐδ' ἄξιος εἶ σύ γε ἡμέων ἄρχειν, γεγονώς τε κακὸς, καὶ ἐὼν ὄλεθρος· ἀλλὰ μᾶλλον ὅκως λόγον δώσεις τῶν μετεχείρισας χρημάτων." ταῦτα εἶπε, ἐὼν ἐν τοῖσι ἀστοῖσι δόκιμος, τῷ οὔνομα ἦν [e] Τελέσαρχος. Μαιάνδριος δὲ νόῳ λαβὼν ὡς εἰ μετήσει τὴν ἀρχὴν, ἄλλος τις ἀντ' αὐτοῦ τύραννος καταστήσεται, [f] οὐ δή τι ἐν νόῳ εἶχε μετιέναι αὐτήν· ἀλλ' ὡς ἀνεχώρησε ἐς τὴν ἀκρόπολιν, μεταπεμπόμενος ἕνα ἕκαστον ὡς δὴ λόγον τῶν χρημάτων δώσων, συνέλαβέ σφεας, καὶ κατέδησε· οἱ μὲν δὴ ἐδεδέατο. Μαιάνδριον δὲ μετὰ ταῦτα κατέλαβε νοῦσος· ἐλπίζων δέ μιν ἀποθανέεσθαι ὁ ἀδελφεὸς, τῷ οὔνομα ἦν [g] Λυκάρητος, ἵνα εὐπετεστέρως κατάσχῃ τὰ ἐν τῇ Σάμῳ πρήγματα, κατακτείνει τοὺς δεσμώτας πάντας· οὐ γὰρ δὴ, ὡς [h] οἴκασι, ἐβουλέατο εἶναι ἐλεύθεροι. Ἐπειδὴ ὦν ἀπίκοντο ἐς τὴν Σάμον οἱ Πέρσαι, κατάγοντες Συλοσῶντα, [i] οὔ τέ τίς σφι χεῖρας ἀνταείρεται, ὑπόσπονδοί τε ἔφασαν εἶναι [k] ἕτοιμοι οἱ τοῦ Μαιανδρίου στασιῶται, καὶ αὐτὸς Μαιάνδριος, ἐκχωρῆσαι ἐκ τῆς νήσου· καταινέσαντος δ' ἐπὶ τούτοισι [l] Ὀτάνεω, καὶ σπεισαμένου, τῶν Περσέων οἱ πλείστου ἄξιοι θρόνους θέμενοι, κατεναντίον τῆς ἀκροπόλιος ἐκατέατο. Μαιανδρίῳ δὲ τῷ τυράννῳ ἦν ἀδελφεὸς ὑπομαργότερος, τῷ οὔνομα ἦν [m] Χαρίλεως· οὗτος ὅτιδὴ ἐξαμαρτὼν, ἐν γοργύρῃ ἐδέδετο· καὶ δὴ τότε ἐπακούσας τε τὰ πρησσόμενα, καὶ διακύψας διὰ τῆς γοργύρης, ὡς εἶδε τοὺς Πέρσας εἰρηναίως κατημένους, ἐβόα τε καὶ ἔφη λέγων, Μαιανδρίῳ θέλειν ἐλθεῖν ἐς λόγους· ἐπακούσας δὲ ὁ Μαιάνδριος, λύσαντας αὐτὸν ἐκέλευε ἄγειν παρ' ἑωυτόν· ὡς δὲ ἄχθη τάχιστα λοιδορέων τε καὶ κακίζων μιν, ἀνέπειθε ἐπιθέσθαι τοῖσι Πέρσῃσι, λέγων τοιάδε, „ Ἐμὲ μὲν, ὦ κάκιστε ἀνδρῶν, ἐόντα σεωυτοῦ ἀδελφεὸν, καὶ ἀδικήσαντα οὐδὲν ἄξιον δεσμοῦ, [n] δήσας γοργύρης „ ἠξίω- 216

a Abest *Arch.* ſuperius γεγενῆσθαι *Ald.* b Ἱερωσύνην τε id. et *V.*, non δὲ, ut alii. c Αὐτὸς ὑμῖν *Arch. V.* d Ἐπαγγέλλετο *Paſſ.*, ἐπηγγέλλετο *V. Arch.*, ἐπαγγέλετο vulgo. Mox τῶν δέ τις ambo poſteriores cum *Valla*, recte; alii τῷ δὲ· *Euſtath.* Hom. p. 1429, 26. ob μεταχειρίσας. e *M. Arch. Ask. Paſſ. Valla*, alii Τελεσίαρχος. f Οὐδ' ἔτι *Arch.* non abſurde. g Λυκάρνητος *Steph.* ora et *Ask.* h *Arch. V. Paſſ. Ask.*, ἐοίκασι *M. Ald.* &c. i *Paſſ. Paris. B.*, αἰεὶ τί τις χεῖρά σφισιν ἀνταείρετο *Arch. V.*, vulgo οὐ τέ τι. k Negligit vocem ora *Steph.* cum *Arch. V.* Mox στρατιῶται *Steph.* marg. et *Paſſ.* l Ὀτάνεος *Arch. Paſſ. Ask.* m Χάριλλος *Vind.* Χαρίλαος *Arch.* et mox cum *Vind.* n Δῆσαι γοργύρῃ *Arch. V.*, prius etiam *Ald. Paris. A.*, δήσας *M. Paſſ. Ask.*; Γοργύρην hinc habet *Harpocratio* in Voc.

ptum non animadverto, *Stephanoque* mutanti adſtipulor. Valde autem miror, in ἱεροσύνην coniuraſſe pleroſque. Saltem ἱερωσύνην, quod in *Arch.* et *Vind.*, nam *Herodotus* ἱρωσύνην, ut L. IV, 161., maluit. Porro ἐπαγγέλλετο et τῶν δέ τις videlicet Σαμίων, eiusdem ſunt. Vide II, 137. VI, 75.

78. Ἱεροσύνην] Per tot Edd. non debuerat propagari: ἱερωσύνην ſcribunt vulgo Graeci; ἱρωσύνην ſuo more dedit *Herod.* In centenis nominibus ο μικρὸν praecedit iſtam terminationem; in perpaucis ω μέγα· ſed in his paucis eſt ἱερωσύνην· utraque ſcriptio certa nititur ratione. *ſacerdos* ἱερώμενος et ἱερωμένη dicebatur, *Dei Deaeve ſacerdos*, ἱερᾶσθαι θεῷ. VALCKEN.

99. Ἐβουλέατο εἶναι ἐλεύθεροι] Non detrectabant Samii libertatem, ſed talem, quae pactio eſſet ſervitutis. Cl. *de Pauw* hariolabatur, ἐβουλέατο εἶναι ἀνελεύθεροι *nolebant carere libertate: ἀνελεύθερον libertatis eſſe expertem:* Gloſſas *Labbei*, ἀνελεύθερος, *illiberatus*, *inliber*, offerre; *inliberum* Tyranno parere; hoc iugum Samios recuſaſſe. Poſterius admitto, cetera minime. Gloſſae nihil ad hanc rem, quarum *inliber* idem atque *illiberalis*. Verius οὔ τέ τίς σφι, divinavit cum *D'Orvillio* ad *Chariton.* III, 8. p. 721.

Minimi quoque refert, utrum στασιῶται an στρατιῶται probentur. Erant omnes eiusdem factionis, Maeandrii ἐπίκουροι C. 146.

7. Ὑπομαργότερος] Petulantior et propemodum vecors. Cleomenem Spartanum, inſania correptum, ἐόντα καὶ πρότερον ὑπομαργότερον proponit L. VI, 75., ſimilique ornat titulo Cambyſem huius Muſae C. 29. Talis Ceſtius ΥΠΟΜΑΡΓΟΤΕΡΟΣ, bello Peruſino domum incendens et in flammam ſe praecipitans *Appiano* B. Civil. L. V. p. 1112. *Suidae* ὑπερμαργότερος in Μάργος et voce ipsa ὑπερμαινόμενος, indignante *H. Stephano* de Dialect. p. 40. neque inmerito.

17. Δήσας γοργύρης ἠξίωσας] Cum praeceſſerit ἐν τῇ γοργύρῃ ἐδέδετο, non carebit ſua venere δῆσαι γοργύρῃ ex ſcriptis. Sed *Gronovium* laudo. Fabulabantur olim *Gorgyram*, Acherontis uxorem. *Porphyrius* ap. *Stob.* Ecl. Phyſ. L. I. p. 119. ΓΟΡΓΥΡΑΝ δὲ τοῦ Ἀχέροντος γυναῖκα προσανέπλασαν, ἀπὸ τοῦ γοργοῦς φαίνεσθαι τοῖς πολλοῖς τὰ ἐν ᾅδου. Quae tituli indigetatio philoſophica et arceſſita longius eſt. Carcerem inferorum ſubterraneum, δεσμωτήριον ὑπόγειον Gloſſae *Herodoti*, cognominis auctores ſpectarunt unice.

31. Πα

„ ἠξίωσας; ὁρέων δὲ τοὺς Πέρσας ἐκβάλλοντάς τέ σε
„ καὶ ἄνοικον ᵃ ποιεῦντας, οὐ τολμᾷς τίσασθαι, οὕ-
„ τω δή τι ἐόντας εὐπετέας χειρωθῆναι; ἀλλ' εἴ τι
„ σύ σφεας καταῤῥώδηκας, ἐμοὶ δὸς τοὺς ἐπικούρους,
„ καί σφεας ἐγὼ τιμωρήσομαι τῆς ἐνθάδε ἀπίξιος·
„ αὐτὸν ᵇ τέ σε ἐκπέμψαι ἐκ τῆς νήσου ἕτοιμός εἰ-
„ μι" ταῦτα ᶜ δὲ ἔλεξε ὁ Χαρίλεως. Μαιάνδριος δὲ
ὑπέλαβε τὸν λόγον, ὡς μὲν ἐγὼ δοκέω, οὐκ ἐς τοῦτο
ἀφροσύνης ἀπικόμενος, ὡς δόξαι τὴν ἑωϋτοῦ δύναμιν
περιέσεσθαι τῆς ᵈ βασιλῆος, ἀλλὰ φθονήσας μᾶλλον
Συλοσῶντι, εἰ ἀπονητὶ ἔμελλε ᵉ ἀπολάμψεσθαι ἀκέ-
ραιον τὴν πόλιν· ἐρεθίσας ὦν τοὺς Πέρσας, ἤθελε ᶠ ὡς
ἀσθενέστατα ποιῆσαι τὰ Σάμια πρήγματα, καὶ οὕτω
παραδιδόναι· εὖ ἐξεπιστάμενος ὡς παθόντες οἱ Πέρσαι,
ᵍ προσεμπικρανέεσθαι ἔμελλον τοῖσι Σαμίοισι· εἰδώς τε
ἑωϋτῷ ἀσφαλέα ἔκδυσιν ἐοῦσαν ἐκ τῆς νήσου τότε, ἐπ-
εὰν αὐτὸς βούληται· ἐπεποίητο γάρ οἱ κρυπτὴ διῶρυξ
ἐκ τῆς ἀκροπόλιος φέρουσα ἐπὶ θάλασσαν· αὐτὸς μὲν
δὴ ὁ Μαιάνδριος ἐκπλέει ἐκ τῆς Σάμου· τοὺς δὲ ἐπι-
κούρους πάντας ὁπλίσας ὁ Χαρίλεως καὶ ἀναπετάσας
τὰς πύλας, ἐξῆκε ἐπὶ τοὺς Πέρσας, οὔτε προσδεκο-
μένους τοιοῦτο οὐδέν, δοκέοντάς τε δὴ πάντα συμβεβά-
ναι· ἐμπεσόντες δὲ οἱ ἐπίκουροι, τῶν Περσέων τοὺς
ʰ διφροφορευμένους τε καὶ λόγου πλείστου ἐόντας ἔκτει-
νον· καὶ οὗτοι μὲν ταῦτα ἐποίευν, ἡ δὲ ἄλλη στρατιὴ
ἡ Περσικὴ ἐπεβοήθεε· ⁱ πιεζεύμενοι δὲ οἱ ἐπίκουροι ὀπί-
σω κατειλήθησαν ἐς τὴν ἀκρόπολιν. Ὀτάνης δὲ ὁ στρα-
τηγὸς, ἰδὼν πάθος μέγα Πέρσας πεπονθότας, ἐντο-
λάς τε τὰς ᵏ Δαρεῖος ἀποστέλλων ἐνετέλλετο, μήτε
κτείνειν μηδένα Σαμίων, μήτε ἀνδραποδίζεσθαι, ἀπ-
αθέα τε κακῶν ἀποδοῦναι τὴν νῆσον Συλοσῶντι, του-
τέων μὲν τῶν ἐντολέων μεμνημένος ἐπελανθάνετο· ὁ δὲ
παρήγγειλε τῇ στρατιῇ πάντα τὸν ἂν λάβωσι, καὶ
217 ἄνδρα καὶ παῖδα, ὁμοίως ˡ κτείνειν· ἐνθαῦτα τῆς στρα-
τιῆς οἱ μὲν τὴν ἀκρόπολιν ἐπολιόρκεον, οἱ δὲ ἔκτεινον
πάντα τὸν ἐμποδὼν γινόμενον, ὁμοίως ἔν τε ἱρῷ καὶ
ἔξω ἱροῦ. Μαιάνδριος δ' ἀποδρὰς ἐκ τῆς Σάμου, ἐκ-
πλέει ἐς Λακεδαίμονα· ἀπικόμενος δ' ἐς αὐτὴν, καὶ
ᵐ ἀνενεικάμενος τὰ ἔχων ἐξεχώρησε, ἐποίεε τοιάδε·
ὅκως ποτήρια ἀργύρεά τε καὶ χρύσεα προθεῖτο, οἱ μὲν
θεράποντες αὐτοῦ ⁿ ἐξέσμων αὐτά· ὁ δ' ἂν τὸν χρόνον
τοῦτον τῷ Κλεομένεϊ τῷ Ἀναξανδρίδεω ἐν λόγοισι ἐὼν,
βασιλεύοντι Σπάρτης, προῆγέ ἐς τὰ ᵒ οἰκία· ὅκως δὲ
ἴδοιτο Κλεομένης τὰ ποτήρια, ᵖ ἀπεθώμαζέ τε καὶ
ἐξε-

Perſas autem, quos cernis te expellentes at-
que extorrem facientes, ulciſci non audes,
tam faciles ad capiendum? Quos ſi tu re-
formidas, præbe mihi auxiliares, ut istos
ob ſuum huc adventum ulciſcar: paratus
etiam te ipſum ex inſula emittere. Hæc
Charileus. Quem ſermonem Mæandrius ſu- 146
ſcepit, quantum ego ſentio, non quia
eo inſipientiæ veniſſet, ut putaret ſuas vi-
res regiis ſuperiores eſſe: ſed invidens Sy-
loſonti, ſi civitatem integram ſine labo-
re eſſet accepturus. Irritatis igitur Per-
ſis maluit res Samias debilitare, atque ita
tradere, probe intelligens, Perſas, ſi
quid ipſis accideret, ſæviturós eſſe in Sa-
mios, et ſibi tutum ſciens ex inſula ex-
ceſſum eſſe quandocunque vellet: fode-
rat enim ſibi occultum cuniculum, ex ar-
arce ferentem ad mare, itaque ipſe qui-
dem Mæandrius e Samo enavigavit. Cha-
rileus autem, armatis cunctis auxiliariis,
patefactisque portis egreditur in Perſas ni-
hil tale expectantes, ſed omnia convenis-
ſe existimantes. Hos Perſas, qui ſellis ge-
ſtabantur, et plurimi momenti erant, dato
impetu auxiliarii occiderunt. Dum hæc isti
agunt, ceteræ Perſarum copiæ auxilio ve-
niunt; a quibus repulſi auxiliarii, rurſus
in arcem ſe recipiunt. Otanes impera- 147
tor, cernens tantam cladem illatam Per-
ſis, memor præceptorum quæ Darius, eum
mittens dederat, ne quem Samiorum aut
occideret aut caperet, inſulamque im-
munem malorum Syloſonti traderet: ho-
rum dico præceptorum reminiſci neglexit,
iusſitque milites, ut quemque Samium ad-
ipiſcerentur, occiderent, virum pariter
et puerum. Tunc pars copiarum arcem
obſidebat, pars obvium quemque ſine di-
ſcrimine trucidabat, tam in delubro quam
extra delubrum. Mæandrius e Samo pro- 148
fugiens, Lacedæmonem navigavit. Eo
ubi pervenit, ac devexisſet quæ ſe-
cum habens exceſſerat, id egit; poſt-
quam pocula argentea et aurea propoſuit,
ſervi in eo erant, ut ea extergerent: in-
terea ipſe Cleomenem, Anaxandridæ fi-
lium, Spartæ regem, colloquendo de-
ducit ad ædes ſuas. Cleomenes ubi po-
cula vidit, præ admiratione attonitus erat.
Mæan-

a *Arcb. V.*, alii ποιέοντας. *b* Δέ σε iid. *c* Deſit *Arcb. V.* Mox ὑπέλαβε adtigit *Thom. M.* in *V.* *d* *Arcb.*, olim βασιλέος. *e* *M. Paſſ. Ask.*, in ceteris ἀπολάμψασθαι. *f* Ἐς ἀσθεν. *Arcb. V.* *g* Κακῶς πάρος ἐμπικρανέεσθαι *Arcb. V.* et in margine *Paris. B.*, κακῶς προσεμπικρανέεσθαι *Paris. A. B.* et *Ald.*, κακῶς non eſt in *Med. Paſſ. Ask.* *h* *Suid.* in Διφροφόρος. *i* *M. Ask. Paſſ. Arcb.* optime: πιεζόμενοι antea. *k* Δαρεῖός οἱ ἀπος. *Paris. A. B. V. Arcb. Ald.*, οἱ *Med. Ask. Paſſ.* non legunt. *l* Κτείνειν plerique. *m* Ἐνε-νείκ. *Arcb. V.* perperam. *n* Hinc *Heſychii* gloſſa. *o* *Paſſ. Ask. Arcb. V. Valla*, vulgo οἰκήϊα, male. Ἴδοιτο, ut rarius notavit Gloſſ. *Sangermanenſis.* *p* *Paris. A. B. V. Arcb.* Fragm. *Paris. Ald.*, ἐπεθωμ. *M. Ask. Paſſ.*

31. Παθόντες οἱ Πέρσαι, προσεμπικρανέεσθαι] Moratur Codd. diſcordia. Si *Arcb.* et *Vind.* Παθόντες — κακῶς πάρος, ἐμπικρανέεσθαι —— attentionem mereatur, mens erit, malum ante perpesſos Perſas, exacerbatiore in Samios fore animo; uti ἐμπικραινόμενος Ἀθηναίοισι Hippias L. v. C. 62. γυναικείως ἐμπικραινόμενος *Euſebius Stobaei* Serm. XLIV. p. 310. Talis Fulvia, Ciceronis amputato capiti, καὶ ἐμπικρανθεῖσα οἱ καὶ ἐμπτύσασα in *Dionis Caſſ.* L. XLVII. p. 378. Quae quidem ſchedis illis, et κακῶς mordicus tenentibus patrocinabuntur, eoque amplius, quod προσεμπικρανέεσθαι nimium explicet. At haec *Galei* et Codd. cauſſa. Cenſebunt haud dubie alii πάρος ex πρὸς eſſe progenitum.

40. Τοὺς διφροφορευμένους] *Qui ſellas attulerant* —— *Valla.* Verius Scholiaſtes, φορείοις φερομένους, *Heſychio* et *Suida* ſequentibus. *Etymologus* p. 279. Ἡρωδιανὸς τοὺς Πέρσας φορείοις φερομένους ΔΙΦΡΟΦΟΡΟΥΜΕΝΟΥΣ. Scripſerat, uti bene Cl. *Alberti*, Ἡρόδοτος τοὺς ——. Error conpendiariae debetur ſcripturae, ſaepius recurrens. Perſarum locupletiores ſellis ſive lecticis geſtabantur, ſuccollantibus διφροφόροις ap. *Athen.* L. XI, 2. p. 514. Conſidebant ipſi θρόνους θέμενοι C. 145. *Kubnius* plura ad *AElian.* Var. IV, 22.

58. Ἐξέσμων] *Vallae* non intellectum, utpote rarius, hinc exceptum Ἐξέσμων, ἔσμηχον, *Heſychius* interpretatur. *Herod.* II, c. 37. ἐκ χαλκέων ποτηρίων πίνουσι διασμῶντες ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην· hoc vulgo erat σμήχειν τὰ ἐκπώματα, *Clem. Alex.* Paed. III, p. 268, 23. *ſmegmate abſtergere.* *Athen.* IX, p. 409. C. ἐχρῶντο εἰς τὰς χεῖρας ἀποπλύνοντες αὐτὰς καὶ σμήγματι ἀπορύψεως χάριν. *Vallam* ſuſpicor IX, c. 109., σμέεται inveniſſe, ſinceram lectionem, ſed illic adiuvandam interpretatione conmoda. VALCKEN.

60. Ἐς τὰ οἰκία] Sic decuit, nec minus ἀπεθώμαζε. in Muſis, quod *Portus* oſtendit, creberrimum: MSS. iubent potiores. Mox ὁ δὲ ἂν, ſicuti et paullo ſuperius, Cl. *Abreſchius.*

65. Ὡς

Mæandrius eum iubere, quæcunque liberet, illinc aſportare: idque quum bis et ter Mæandrius diceret, tamen Cleomenes virorum iuſtiſſimus extitit, qui ea quæ ſibi donabantur, recipienda non putavit. Sed quum didicit eadem aliis civium Mæandrium elargientem habiturum patrocinium, aditis ephoris, dixit ſatius eſſe Spartæ hoſpitem Samium e Peloponneſo ablegari, ne aut ipſi aut alii cuipiam Spartanorum perſuaderet fieri malum. Illi, Cleomeni obſequentes, Mæandrio indixe-

149 runt abitum. Perſæ ubi occupavere Samum, Sylosonti tradiderunt viris deſolatam. Inter-

ἐξεπλήσσετο· [a] ὃ δὲ ἂν ἐκέλευε αὐτέων ἀποφέρεσθαι αὐτὸν ὅσα βούλοιτο· τοῦτο καὶ δὶς καὶ τρὶς εἴπαντος Μαιανδρίου, ὁ Κλεομένης δικαιότατος ἀνδρῶν γίνεται· [b] ὃς λαβεῖν μὲν διδόμενα οὐκ ἐδικαίευ· μαθὼν δὲ ὡς ἄλλοισι [c] διδοὺς τῶν ἀστῶν εὑρήσεται τιμωρίην, βὰς ἐπὶ τοὺς ἐφόρους, ἄμεινον εἶναι ἔφη τῇ Σπάρτῃ, τὸν ξεῖνον τὸν Σάμιον ἀπαλλάσσεσθαι ἐκ τῆς Πελοποννήσου, ἵνα μὴ ἀναπείσῃ [d] ἢ αὐτὸν, ἢ ἄλλον τινὰ Σπαρτιητέων, κακὸν γενέσθαι· οἱ δ' ὑπακούσαντες [e] ἐξεκήρυξαν Μαιάνδριον. Τὴν δὲ Σάμον σαγηνεύσαντες οἱ Πέρσαι, παρέδοσαν Συλοσῶντι, ἔρημον ἐοῦσαν ἀνδρῶν· ὑστέρῳ μέν-

a Ὅς *Paſſ. Ask.* tum αὐτὸν ἀποφ. αὐτῶν aut αὐτέων iidem cum *Arch. V.*, porro ὁκόσα βουλ. Fragm. *Paris.* *b* Καὶ λαβ. *Arch. V.* *c* Διαδιδοῖ *Arch.* *d* Deſit *Paſſ.* *e* Ἐξώθησαν *Eton.* ἀπέπεμπον *Arch.* et Μαιάνδριον omittens: tum εἰ δὲ Πέρσαι παρέδοσαν Συλ. Σάμον id., σαγηνεύσαντες itidem negligens. Vulgo παρέδωσαν Edd.

65. Ὡς ἄλλοισι διδοὺς] Opinor διαδιδοὺς voluiſſe *Arch.* ſcribam, quo hac eadem in re uſus *Plutarchus* eſt. Εὑρήσεται τιμωρίην *Stephan.* male *punitum* aut *multatum iri*: nihil hic de poena; Cleomenes animadvertens, Maeandrium largitionibus ſibi auxilium parare, ad Ephoros rem refert. Τιμωρίην εὑρίσκεσθαι ex *Thucydide* veriſſime *Portus* explanavit.

66. Εὑρήσεται τιμωρίην] Cleomenes in Apophthegm. Lacon. *Plutarchi* p. 224. A. ἔλαβε μὲν οὐδὲν, εὐλαβούμενος δὲ, μὴ ἑτέροις τισὶ τῶν ἀστῶν διαδῷ, πορευθεὶς ἐπὶ τοὺς Ἐφόρους —— ἔφη, &c. quae ſumpta ſunt ex hoc *Herodoti* loco, cuius ſententiam et *Valla* et verſionis antiquae correctores perverterunt; adſequutus eſt *Aem. Portus* in Τιμωρίη. Idem erat in uſu loquendi Τιμωρεῖν ac βοηθεῖν, Τιμωρία ac βοήθεια. Ut iam ante Spartam Samii venerant exules auxilia petitum (*Herod.* III, c. 46.) ſic et Maeandrius ope Lacedaemoniorum Samum ſe ſperabat recuperaturum; Cleomenes, quem ille donis fruſtra fuerat aggreſſus, facile tamen intelligebat, in donis Maeandrii repellendis alios ſe minus fore conſtantes; atque eo dicitur *Herodoto* μαθὼν, ὡς ἄλλοισι διδοὺς τῶν ἀστῶν εὑρήσεται τιμωρίην, id eſt τιμωροὺς vel βοηθοὺς ἑτοιμάσεται, *aliis civium illa largiendo auxilia ſibi comparaturum*, *auxiliares*, nota forma loquendi, Graecis et Latinis dicuntur *auxilia*; ut *ſervitia*, ſervi; legati, *legationes*; remiges, *remigium Livio*; exules, φυγὴ *Thucydidi*: *ſibi parare*, ἑτοιμάσασθαι, frequentiſſime licet dicatur εὑρέσθαι, hoc ſaepe tamen peſſime fuit converſum. Unum nunc tantum ponam locum *Thucyd.* I, c. 58. ἐλθόντες Potidaeatae ἐς τὴν Λακεδαίμονα μετὰ Κορινθίων ἔπρασσον, ὅπως ἑτοιμάσαιντο τιμωρίαν, ἢν δέῃ, id eſt ὅπως εὕροιντο (εὑρόμην multo eſt uſitatius quam εὑράμην) βοήθειαν, *ut auxilia ſibi compararent*: mox idem ἐξ Ἀθηναίων, ait, οὐδὲν εὕροντο ἐπιτήδειον· pro ἐκ, παρὰ ſaepius huic verbo iungitur. VALCKEN.

67. Τὸν ξεῖνον τὸν Σάμιον] Legitur apud *Plutarchum* l. c. τὸν ξένον ἑαυτοῦ Σάμιον· monitus nemo Graece ſciens dubitabit, quin vere correxerim, τὸν ξένον ἐᾶν τὸν Σάμιον ἀπαλλάττεσθαι τῆς Πελοποννήσου, ἵνα μὴ πείσῃ τινὰ τῶν Σπαρτιατῶν κακὸν γενέσθαι· illud ἐᾶν etiam ſimpliciter poſitum ſaepe ſignificat *miſſum facere*: iam vero quis tandem negaret in *Plutarchi* verbis articulum requiri? Cleomenis autem fuiſſe Maeandrium ξένον eximie ſic dictum, neque ex hac liquet hiſtoria, nec aliunde; quin abhorret ab omni veriſimilitudine, Spartiatae quippe Regis Samii Tyranni cuiusdam miniſtrum, quem, ut erat, *ſervum* ſuum fratrisque vocabat Syloſon, *Herod.* c. 140. VALCKEN.

70. Ἐξεκήρυξαν Μαιάνδριον] Lenius eſt ἀπέπεμπον *Arch.*, ſed Scholion, *Galeo* obſervante, quale et *Etonen.* Codicis. *Plutarchus* Noſtrum deſcribens Lacon. Apophtheg. p. 224. A. οἱ δὲ ὑπακούσαντες ΕΞΕΚΗΡΥΞΑΝ τὸν Μαιάνδριον αὐτῆς ἡμέρας, i. e. edicto publice propoſito civitate et Peloponneſo eiecerunt. Tales πανταχόθεν ἐκκηρυττόμενοι Athenienſes tyrannorum et Spartanorum decretis ap. *Lyſiam* c. Eratoſth. C. 23. et paullo ante ὅτι ἐξεκηρύχθητε μὲν ἐκ τῆς πόλεως. —— Ceterum σαγηνεῦσαι Herodotei ſermonis *Strabo* X. p. 687., leviter, ut alias adparebit, lapſus, agnoſcit, nitidiſſime explicitum L. VI, 31. In Samo, viris vacua, diſſenſus exſtat Geographi L. XIV. p. 945.

70. Ἐξεκήρυξαν Μαιάνδριον] *Plutarchus*, οἱ δὲ, inquit, ὑπακούσαντες ἐξεκήρυξαν τὸν Μαιάνδριον αὐτῆς ἡμέρας· legeratne in hac etiam hiſtoria, *Platoni* frequentatum, αὐθημερόν; *Laërt.* II, 43. ἐπιδημήσαντα αὐθημερὸν ἐξεκήρυξαν. Iſta reperitur doctiſſimi *Galei* nota ad „ Ἐξεκήρυξαν] *Cod. Arch.* ἀπέπεμπον. *Cod. Eton.* ἐξώ„ θησαν. *Haec autem gloſſemata ſunt.*" ἐξώθησαν forma prodit: ſed ipſis etiam monachis notiſſimum ἐξεκήρυξαν quis tandem et quamobrem fuiſſet interpretatus per ἀπέπεμπον; Poſtremum illud invenit in ſuo quoque Cod. *Valla*; vertit enim *ablegarunt*; atque ita verbum Ἀποπέμπειν converſum viderat in Lexico, veteri Lat. Gr. quod ſcriptum adhibuit in hac adornanda verſione; Gloſſarium vocant *Philoxeni*. Si vel in aliis non obſervatum fuiſſet Codd. mihi tamen Ἀπέπεμπον videretur Herodoteum; huiusque interpretamentum ἐξεκήρυξαν, et ἐξέωσαν, vel ἐξώθησαν. Ionum more, diriſſima quaevis emollientium lenitate verborum, in re moleſta ſatis erat *Herodoto* verbum ἀπέπεμπον adhibuiſſe. Qui cum uxore faciebant divortium, vulgo dicebantur illam *exigere* (ἐξάγειν Athenis etiam notabat *expellere*:) ἐκβάλλειν; Athenienſes rem per ſe ſatis invidioſam tegebant verbis ἀποπέμπειν et ἐκπέμπειν, *emittendi* vel *dimittendi*: *Demoſth.* vel alius c. Neaer. p. 733, 81. *iratus* ἐκβάλλει τὴν ἄνθρωπον, non reddens dotem peccabat in hanc legem: ἐὰν ἀποπέμπῃ τὴν γυναῖκα, ἀποδιδόναι τὴν προῖκα. p. 738, 129. τὴν ἄνθρωπον ἀποπέμψω ἐκ τῆς οἰκίας. *Lyſias* p. 286. *Hipponicus* ἐξέπεμψεν αὑτοῦ γυναῖκα. *Iſaeus* de Pyrrhi haer. p. 41, 28. Res ipſa ἐκπομπὴ dicta et ἀπόπεμψις. *Antipho Stobaei* p. 422, 1. χαλεπαὶ μὲν ἐκπομπαί. Uxoris *repudium* Ἔξεσις, *emiſſio*, dicitur *Herodoto* V, c. 40. Παρὰ τῷ Ἡροδότῳ Ἔξεσις ἀπόπεμψιν δηλοῖ γυναικὸς, ἤτοι διαζύγιον, *Euſtath.* in Od. K, p. 410, 5. et Φ. p. 746, 22. Tandem et hoc conſiderari velim, in civitatibus bene moratis illos praeſertim ἐκκεκηρῦχθαι, qui graviorum cenſebantur criminum rei, atque adeo digni hac publica contumelia, qua praeconis voce regione exterminabantur: Arthmium Zeliten Athenienſes ἐξεκήρυξαν, Socratis accuſatorem Heracleotae; alios alii; Spartanis ſatis erat Maeandrium ἀποπέμπειν. VALCKEN.

71. Σάμον σαγηνεύσαντες] Morem Perſarum, minus dextre *Briſſonio* explicitum de R. P. III, p. 432. *Herodotus* enarrat VI, c. 31. ubi ex inſulis Chio, Lesbo, Tenedo, ἐσαγήνευον τοὺς ἀνθρώπους. Mirabar quod ſcribit *Strabo* X, p. 687. B. de Eretria, τὴν μὲν οὖν ἀρχαίαν πόλιν κατέσκαψαν Πέρσαι, σαγηνεύσαντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τοὺς ἀνθρώπους· neque enim hoc de Eretrienſibus, quod memini, tradidit alibi *Herod.* nec certe ſuo loco VI, c. 102. Sed legerat iſta *Strabo* *Platonis* de LL. III, p. 698. D. *nunciatum*, ὡς οὐδεὶς Ἐρετριέων αὐτὸν ἀποπεφευγὼς εἴη. συνάψαντες γὰρ τὰς χεῖρας σαγηνεύσαιεν πᾶσαν τὴν Ἐρετρικὴν οἱ στρατιῶται τοῦ Δάτιδος. *Platonis*, vel alterius habet epigramma *Diogenes Laërt.* III, 33. *in Eretrienſes* τοὺς σαγηνευθέντας, quibus in Aſiam traductis in Ciſſia Darius clementer ſedes adſignavit: Eretrienſes illos Apollonius aiebat *Philoſtrati* I, c. 23. ἰχθύων πάθει περὶ τὴν ἅλωσιν χρήσασθαι· σαγηνευθῆναι γὰρ καὶ ἁλῶναι πάντας. De captis Eretrienſibus id ipſum adhibuerunt *Ariſtides* T. I, p. 213. 385. et *Maximus* Tyr. XXXIX, 6. ubi Ἐρετρία σαγηνεύεται a *Dan. Heinſio* verti non debebat, *Eretria obſidetur*, ſed, *velut everriculo capiuntur Eretrienſes*, nullo ſcilicet ſexus aut aetatis facto diſcrimine. Longius aberravit a vero interpres *AEliani* de N. A. XV, cap. quinti fine. Quod his acciderat, ſibi notius, vicini magis diſſeminarunt Athenienſes, a Perſis illata Graecis mala pro ingenio ſuo cupide amplificantes. VALCKEN.

μέντοι χρόνῳ καὶ [a] συγκατοίκισε αὐτὴν ὁ στρατηγὸς Ὀτάνης, ἔκ τε ὄψιος ὀνείρου, καὶ νούσου ἥ μιν κατέλαβε νοσῆσαι τὰ αἰδοῖα. Ἐπὶ δὲ Σάμον [b] στρατεύματος ναυτικοῦ οἰχομένου, Βαβυλώνιοι ἀπέστησαν, [c] κάρτα εὖ παρεσκευασμένοι· ἐν ὅσῳ γὰρ ὅ, τε μάγος ἦρχε καὶ οἱ ἑπτὰ ἐπανέστησαν, ἐν τούτῳ παντὶ τῷ χρόνῳ καὶ τῇ ταραχῇ ἐς τὴν πολιορκίην [d] παρεσκευάσαντο· καί κως ταῦτα ποιεῦντες ἐλάνθανον. ἐπεί τε δὲ ἐκ τοῦ ἐμφανέος ἀπέστησαν, ἐποίησαν τοιόνδε· τὰς μητέρας ἐξελόντες, γυναῖκα ἕκαστος μίην προσεξαιρέετο, [e] τὴν ἐβούλετο ἐκ τῶν ἑωυτοῦ [f] οἰκίων· τὰς δὲ λοιπὰς ἁπάσας συναγαγόντες, ἀπέπνιξαν· τὴν δὲ μίην ἕκαστος σιτοποιὸν ἐξαιρέετο· ἀπέπνιξαν δὲ αὐτάς, ἵνα μή σφεων τὸν σῖτον [g] ἀναισιμώσωσι. Πυθόμενος δὲ ταῦτα ὁ Δαρεῖος, καὶ συλλέξας ἅπασαν τὴν ἑωυτοῦ δύναμιν, ἐστρατεύετο ἐπ' αὐτούς· ἐπελάσας δὲ ἐπὶ τὴν Βαβυλῶνα, ἐπολιόρκεε, φροντίζοντας οὐδὲν τῆς πολιορκίης· ἀναβαίνοντες γὰρ ἐπὶ τοὺς προμαχεῶνας τοῦ τείχεος οἱ Βαβυλώνιοι, κατωρχέοντο, καὶ κατέσκωπτον Δαρεῖον καὶ τὴν στρατιὴν αὐτοῦ· καί τις αὐτῶν εἶπε τοῦτο τὸ ἔπος, „ Τί κάτησθε [h] ἐνθαῦτα ὦ Πέρσαι, ἀλλ' οὐκ „ ἀπαλλάσσεσθε; τότε γὰρ αἱρήσετε ἡμέας ἐπεὰν
218 „ ἡμίονοι τέκωσι" τοῦτο εἶπε [i] τῶν τις Βαβυλωνίων, οὐδαμὰ ἐλπίζων [k] ἂν ἡμίονον τεκεῖν. Ἑπτὰ δὲ μηνῶν καὶ ἐνιαυτοῦ διεληλυθότος ἤδη, ὁ Δαρεῖός τε [l] ἤσχαλλε, καὶ ἡ στρατιὴ πᾶσα, οὐ δυνατὴ ἐοῦσα ἑλεῖν τοὺς Βαβυλωνίους· καί τοι πάντα σοφίσματα καὶ πάσας μηχανὰς ἐπεποιήκεε ἐς αὐτοὺς Δαρεῖος· ἀλλ' οὐδ' ὣς ἐδύνατο [m] ἑλεῖν σφεας· ἄλλοισί τε σοφίσμασι πειρησάμενος, καὶ δὴ καὶ τῷ Κῦρος εἷλέ σφεας, καὶ τούτῳ ἐπειρήθη· ἀλλὰ γὰρ δεινῶς ἦσαν ἐν φυλακῇσι οἱ Βαβυλώνιοι, οὐδέ σφεας οἷός τε ἦν ἑλεῖν. Ἐνθαῦτα εἰκοστῷ μηνὶ Ζωπύρῳ τῷ [n] Μεγαβύζου τούτου, ὃς τῶν ἑπτὰ ἀνδρῶν ἐγένετο, τῶν τὸν μάγον κατελόντων, τούτῳ τῷ Μεγαβύζου παιδὶ Ζωπύρῳ ἐγένετο τέρας τόδε· τῶν οἱ σιτοφόρων [o] ἡμιόνων μίη ἔτεκε· ὡς δέ οἱ ἐξαγγέλθη, καὶ ὑπὸ ἀπιστίης αὐτὸς ὁ Ζώπυ-

ρος

terjecto tamen tempore etiam Otanes im-
perator frequentem incolis effecit, tum e
viſione inſomnii, tum ex morbo, quo la-
boravit circa pudenda. CETERVM, dum 150
Samum nauticus proficiſcitur exercitus, Ba-
bylonii rebellaverunt, rebus probe admo-
dum comparatis: nam quamdiu magus im-
peravit, et ſeptem inſurrexerunt, per hoc
omne tempus et per turbationem ſe ad fe-
rendam obſidionem inſtruxerunt, et in his
apparandis usque latuerunt: verum ubi e
profeſſo deſciverunt, hæc ſibi facienda
ſtatuerunt: Matribus exceptis mulierum u-
nam, quam ſibi quisque voluit, e dome-
ſticis deligit; ceteras omnes contractas
ſtrangularunt: illam vero unam quisque ad
panem pinſendum eligebat; ſtrangularunt
autem eas, ne frumentum ipſorum abſu-
merent. His rebus cognitis Darius colle- 151
ctis omnibus copiis adverſus eos conten-
dit: et postquam pervenit, urbem obſi-
dione cingit. Sed illi nihili pendere obſi-
dionem: nam conſcenſis muri propugna-
culis, tripudiare probraque ingerere Da-
rio atque exercitui eius; quorum quidam
ita inquit, Quid hic deſidetis Perſæ? quin
potius abſceditis, quippe tunc expugnatu-
ri nos, quum pepererint mulæ. Hoc qui-
dam Babyloniorum dicebat, credens nun-
quam parere mulam. Anno ac ſeptem 152
menſibus in obſidione conſumptis, iam Da-
rium, atque univerſum exercitum, tæde-
re quod Babylonios expugnare non poſſet;
etſi adverſus illos omnia machinamenta at-
que omnes inſidias expertus, cum alias,
tum illas quibus eosdem Cyrus expugnave-
rat. Omnia hæc fruſtra fuerunt, quia Ba-
bylonii vehementer excubiis incumbebant.
Sed quum ne ſic quidem capi poſſent, vi- 153
ceſimo quam circumvallati ſunt menſe, Zo-
pyro, Megabyzi filio, unius e ſeptem vi-
ris qui magum ſuſtulerunt, hoc contigit por-
tentum, ut quædam mularum eius quæ fru-
mentum ſubvectabant, pareret. Quod ubi

ei

a Συγκατοίκησε id., ſed male. *b* Τοῦ στρατ. *Arch.* *c* Abest *V. Arch.* *d* In ora *Steph.* καὶ παρεσκ. et παρεσκευάζοντο cum *Paſſ. Arch. V.* *e* *M. V. Arch. Paſſ. Ask.*, τὴν ἂν vulgo. *f* *Paſſ. Ask. V. Arch.*, οἰκηίων olim. *g* Sumſit hinc *Suidas* in *V.* et *Euſtath.* p. 1595, 10. *h* Ὦ Πέρσ. ἐνθ. ſic *Arch. Paſſ. Ask.* *i* Tria haec deſunt Fr. *Paris.* *k* *M. Arch. V. Paſſ. Ask.*, ab *Ald.* ἂν aberat. *l* *Paſſ. V. Arch.*, alii ἤσχαλε. *m* Λαβεῖν ex ſcholio *Paſſ.* *n* Μεγαβύζου, ὃς *Ask.* omiſſo τοῦ, etiam *Paſſ.*, τούτου, ὃς *V. Arch. Ald. Paris. A. B.*, τοῦ ὃς *Med.* *o* *Arch. V. Paſſ. Ask. Paris. B.*, ἡ μίη *Ald. M.*

76. Βαβυλώνιοι ἀπέστησαν.] Interea temporis, dum ſub nomine fratris Cambyſis latitans Magus Smerdis rerum potiretur, defectionem a Perſis iam fuerant Babyloniorum viri principes meditati, οἱ κορυφαῖοι *Herodoto* III, c. 159. Deſpicatui, ni fallor, habebant Imperantem propter ipſius inuſitatam lenitatem, quippe qui imperium ingreſſus (III, c. 67.) προεῖπε ἀτελείην εἶναι στρατιῆς καὶ φόρου ἐπ' ἔτεα τρία. In hac turbatione rerum, dum libertas inſolita miſceret adſuetas iugo civitates Orientis, animos ſibi ſumentes, ſimul atque Darius eſſet admotus regno, videntur omnia ſibi clam Perſas paraſſe Babylonii, quae ad oppugnationem diu tolerandam arcendamque eſſent neceſſaria; clam dico Perſas; nam ταῦτα ποιεῦντες ἐλάνθανον. Hoc tandem tempore ἐκ τοῦ ἐμφανέος ἀπέστησαν. *palam defecere*: quo tandem tempore? dum claſſis in gratiam Syloſontis Samum verſus proficiſceretur: hanc vero claſſem miſit Darius, νεωστὶ τὴν ἀρχὴν ἔχων· vid. p. 214, 26, 47. Circa haec itaque tempora una tantum *Herodoto* Babyloniorum a Perſis memoratur defectio. Differunt utique *bellum aperte gerere*, et *agitare in animo bellum*, ſive *tacitis animis iram ad bellandum concipere*: norunt ſuum ſibi vexatum Philologi θυμομαχεῖν. Atque haec eo dixi, ut labefactarem optimo viro *Georg. Raphelio* diſputata, in *terra* מרתים *duarum rebellionum*, *Ierem.* L, 21. hinc explicanda *Herodoto* potiſſimum auctore nitenti. Quanto rectius *duas defectiones*, alteram a Dario, a Xerxe alteram, *Ieremiae* vati praedictas cenſet vir Clar. et honorifici nominis titulo dignus *Herm.* noſter *Venema*.

VALCKEN.

81. Ἐκ τοῦ ἐμφανέος] Nemini tantopere haec placuit dictio quam *Procopio*, creberrime utenti, L. I. Bel. Goth. I, 11. 12. &c. *Pauſan.* IX, 1. ἐκ μέν γε ἐμφανοῦς πόλεμος —— οὐκ ἦν συνεστηκώς. Sequentia τὰς μητέρας ἐξελόντες Laurentius *matres expellunt*, ἐξελάσαντες opinatus. *Reiskius* eadem verborum ſententia ἐξέλοντες ex priſco ἐξέλω, unde ἐξελάω fluxerit. Mihi Latina *Gronovii* optima ſunt: ἐξελόντες propaginem τοῦ ἐξαιρεῖν, quae his cohaerent, monſtrant. Selegerunt matres Babylonii, praeter quas quisque unam ſibi mulierem προσεξαιρέετο et quidem ἐκ τῶν ἑωυτοῦ οἰκίων, *ex illis, quas domi alebat*. Nam ſic ex ſchedis praeſtat. Elegit autem σιτοποιόν, quale mulierum olim officium. Vide VII, 187. et hoc Polyxenae, προθεὶς δ' ἀνάγκην ΣΙΤΟΠΟΙΟΝ ἐν δόμοις ex *Tragici* Hecuba, v. 363.

6. Μεγαβύζου τούτου, ὃς] Singularis et ſine ſocio *Med.* est. Vetus ſcriptura confirmatur extremo hoc libro, ſaepeque alias. Statim ἡμιόνων ἡ μίη *unicam* Zopyro σιτοφόρον *mulam* relinquit, quod in locuplete Perſa tenue nimis et vix credibile. Suſtuli propterea articulum magna MSS. conſpiratione iugulatum. Mularum partus in Italia et Babylone portentum erat, in Africa, Cappadocia aliisque orbis tractibus minime: quae pariebat, *animal ſui generis* erat, ut *Plinius* ex *Theophraſto* Hiſt. Nat. L. VIII, 44. Inſpice *S. Bocharti* Hieroz. L. II, 20.

11. Εἶδε

ei renunciatum fuit, non credens, fetum ipse
inſpicere voluit; ſimulque vetans ſervos, cui-
piam rem aperire, conſultabat, et ad illius
Babylonii verba, qui inter initia dixerat,
postquam mulæ peperisſent, fore ut murus
expugnaretur: ad hoc omne a Zopyro viſa
est expugnabilis Babylon: divino enim nu-
mine et illum loquutum et ſibi mulam peperiſ-
154 ſe. Igitur ubi viſum est fatale esſe iam Baby-
lonem capi, adiens Darium, ſciſcitatus est,
numquid perquam magni faceret expugnare
Babylonem? Audiens perquam magni ab illo
fieri, aliud conſultat, quomodo ipse foret ur-
bis expugnator, et ſuum hoc esſet opus: bene
geſta enim apud Perſas permultum ad in-
crementa magnitudinis valent. Alio quidem
nullo opere illam ſe imperio ſubdere posſe
cogitabat, quam ſi a ſeipso mutilatus ad il-
los transfugeret. Tum igitur parvi pen-
dens ſe ipsum inſanabili mutilatione afficit,
quippe naſum ſibi præcidit aureſque, co-
mamque deformiter circumtondit, et ſe fla-
gris cecidit: atque ita ad Darium perre-
xit. Quem ille intuens, virum videlicet
155 ſpectatisſimum mutilatum, adeo graviter
tulit, ut exiliens e ſolio exclamaret, inter-
rogando quis eum et ob quod facinus mu-
tilasſet? Ad eum reſpondens Zopyrus, Ne-
mo, inquit, ille vir est præter te, cuius
tanta potentia est, ut ita me posſis affice-
re, neque alienus quispiam, o rex, hæc
mihi

ρος εἶδε τὸ βρέφος, ἀπείπας τοῖσι [a] δούλοισι μηδενὶ φράζειν τὸ γεγονὸς, ἐβουλεύετο· καί οἱ πρὸς τὰ τοῦ Βαβυλωνίου ῥήματα, ὃς κατ᾽ ἀρχὰς ἔφησε, ἐπεάν περ ἡμίονοι τέκωσι, τότε τὸ τεῖχος ἁλώσεσθαι, πρὸς ταύτην τὴν [b] φήμην Ζωπύρῳ ἐδόκεε [c] ἁλώσιμος εἶναι ἡ Βαβυλών· σὺν γὰρ θεῷ ἐκεῖνόν τε εἰπεῖν, καὶ ἑωϋτῷ τεκεῖν τὴν ἡμίονον. Ὡς δέ οἱ ἐδόκεε μόρσιμον εἶναι ἤδη [d] τῇ Βαβυλῶνι ἁλίσκεσθαι, προσελθὼν [e] Δαρείῳ ἀπεπυνθάνετο, εἰ περὶ πολλοῦ κάρτα ποιέεται τὴν Βαβυλῶνα ἑλεῖν; πυθόμενος δὲ ὡς πολλοῦ τιμῷτο, ἄλλο [f] ἐβουλεύετο, ὅκως αὐτός τε ἔσται ὁ ἑλὼν αὐτὴν, καὶ ἑωϋτοῦ τὸ ἔργον ἔσται· κάρτα γὰρ ἐν τοῖσι Πέρσῃσι αἱ [g] ἀγαθοεργίαι ἐς τὸ πρόσω μεγάθεος τιμῶνται· ἄλλῳ [h] μέν νυν οὐκ ἐφράζετο ἔργῳ [i] δυνατὸς εἶναί μιν ὑποχειρίην ποιῆσαι, εἰ δ᾽ ἑωϋτὸν λωβησάμενος αὐτομολήσειε ἐς αὐτούς· ἐνθαῦτα ἐν ἐλαφρῷ ποιησάμενος ἑωϋτὸν [k] λωβᾶται λώβην ἀνήκεστον· ἀποταμὼν γὰρ ἑωϋτοῦ τὴν ῥῖνα καὶ τὰ ὦτα, καὶ τὴν κόμην κακῶς περικείρας, καὶ μαστιγώσας, ἦλθε παρὰ Δαρεῖον. Δαρεῖος δὲ κάρτα βαρέως [l] ἤνεικε, ἰδὼν ἄνδρα δοκιμώτατον λελωβημένον· [m] ἔκ τε τοῦ θρόνου ἀναπηδήσας, ἀνέβωσέ τε καὶ εἴρετό μιν, ὅστις εἴη ὁ λωβησάμενος, καὶ ὅ, τι ποιήσαντα; ὁ δὲ εἶπε, „Οὐκ ἔστι οὗτος [n] ὡνὴρ ὅτι μὴ σὺ, τῷ ἔστι δύναμις τοσαύτη ἐμὲ δὴ ὧδε [o] διαθεῖναι· οὔτε τις ἀλλοτρίων, ὦ βασιλεῦ, τάδε [p] ἔργασται, ἀλλ᾽ αὐ-

„τὸς

a Arch. V. Vall., ἰδοῦσι olim. *b* Φήμην *Arch.* *c* Εἶναι ἁλώσ. *Arch. Paſſ. Ask.* *d* Τὴν Βαβυλῶνα *Arch.* *e* Δαρεῖον *Arch. V.*, Δαρείου margo *Steph. Paſſ. Ask.* non male ſi ſequenti aptetur. *f* Βουλεύεται *Vind. Arch.*, mox deſit τε utrique et *Paſſ.* *g Arch. V.*, ἀγαθουργίαι vulgo. *h* Ora *Steph. Arch. V.*, μὲν γὰρ *Ald.*, μὲν οὖν tantum *M. Ask. Paſſ.* *i* Iidem tres cum *Arch. V.*, δυνατὸν antea. Porro ὑποχειρίην *Steph.* marg. *Paris. B. Arch. V.*, alii αὐτοχειρίῃ, aut αὐτοχειρίην cum *M.* *k* Citat *Nonnus* in *Gregor.* Stelit. II, p. 161. *l Arch. V.*, olim ἤνεγκεν. *m* Καὶ ἐκ *Arch. V.* tum πηδήσας *Euſtath.* Hom. p. 288, 15. et *Vind.* *n* Ἀνὴρ *Arch. V. Euſtath.*, ὠνὴρ *Ald.* Sequentia tangit *Euſtath.* p. 1559, 35. *o* Διαφθεῖναι *Arch.*, pro διαφθεῖραι. *p* Εἴργασται *Ask. Paſſ.*

11. Εἶδε τὸ βρέφος] Sequitur Poëtam. Scholiaſtes *San-Germanenſis*: βρέφος ἐπὶ ἀλόγου ζώου, Ἡρόδοτος Γ. ὁ Ποιητής· βρέφος ἡμίονον κυέουσαν *Il.* Ψ, 266. Sequitur eundem *Oppian.* Halieut. v, 464. Σκύμνος ἀεξηθεὶς ὀλίγον βρέφος —, ubi felix memoria *Rittershuſium* deſtituit, βρέφος ἐλάφου, ſeu ἐλέφαντος potius, *AElian.* Hiſt. An. XI, 25. Ἀπείπας τοῖσι δούλοισι illaudatum esſe non debet: ſervis Zopyrus taciturnitatem iniungere, non temere omnibus, qui pullum viderant, potuit. Ἰδοῦσι ex laxiore venit interpretamento.

11. Τοῖσι ἰδοῦσι] Corrector antiquae verſionis e *Valla* δούλοισι rectius obtuliſſet lectoribus, adfirmatum a Cod. *Arch.* quodque ſi plures praeferunt, *Herodoto* fortasſe reſtituetur. — Quod ſequitur Babylonii dictum, *urbem expugnatum iri, quando parerent mulae*, Zopyro videbatur ominoſum, *nec ſine numine* prolatum, σὺν γὰρ θεῷ ἐκεῖνον εἰπεῖν· idem illud *Herodoto* dicitur IX, c. 90., κατὰ συντυχίην, θεοῦ ποιεῦντος, *forte fortuna, Deo rem dirigente*: ἔκ τινος δαιμονίου συντυχίας, *Iamblich.* V. P. §. 115. nam ſecundum veteres providae Dei curae ſuberat etiam, quae *Fors* dicebatur, ſive *Fortuna*, Τύχη. *Herod.* p. 225, 1. 320, 21, *arridebat puerulus* θείῃ τύχῃ. *forte quadam divinitus Livio* I, c. 4. ubi vid. *I. F. Gronov.* Graecis in eumdem teruntur uſum formulae κατὰ θεὸν, κατὰ θεῖον, κατὰ δαίμονα, κατὰ τύχην· poſtremum dederat corrector in Cod. *Cant. Lucae* Ev. X, 31. pro κατὰ συγκυρίαν, *forte fortuna*, quam inhumano Deus obtulerat ſacrificulo: κατὰ δαίμονα *Herod.* I, c. 3. κατὰ τύχην τινὰ καὶ δαίμονα, *Demoſth.* p. 652, 31. κατὰ θεῖον, *Ariſtoph.* Eq. v. 147. *non ſine numine, Berglerus*: κατὰ θεὸν γάρ τινα ἔτυχον καθήμενος, est in *Platonis* Euthyd. p. 272. E. σὺν θεῷ prae aliis frequentat Dei reverentisſimus *Xenophon*; an et in hunc alicubi ſenſum adhibeat nunc non commemini.
VALCKEN.

22. Αἱ ἀγαθοεργίαι] Ita dederat. Infra C. 160. Ζωπύρου δὲ οὐδεὶς ΑΓΑΘΟΕΡΓΙΗΝ Περσέων ὑπερεβάλετο. Licham τῶν ἀγαθοεργῶν Spartanorum laudavit L. I, 67. Mox *Reisk.* ἄλλῳ μὲν ὦν οὐκ ——. Mihi ἄλλῳ μέν νυν οὐκ —— ex ſchedis, longe est potius.

23. Ἄλλῳ μέν] Quum et nexus orationis illam requirat, et duo ſaltem Codices ſubminiſtrent, voculam ſuam recipiet *Herod.* ex aliis praeterea Codd., quod ex Diſſ. conſtat *Herod.* p. 103. Ἄλλῳ μέν νυν οὐκ ἐφράζετο ἔργῳ δυνατὸν εἶναί μιν ὑποχειρίην ποιῆσαι. Prorſus iſta perverterat *Valla*, non animadverſo, quantum ab ἔφραζε ſignificandi virtute diſtaret ἐφράζετο. Diverſa *Portus* bene diſparavit. Φράζεσθαι notat *conſiderare*, vel *animadvertere*, Grammaticis vulgo redditum σκοπεῖν, *Euſtathio*, βουλευτικῶς σκέπτεσθαι. Poëtis illud uſitatum est quibusvis; non item Scriptoribus orationis ſolutae, niſi Ionica utentibus Dialecto. Φράσασθαι et φρασθῆναι, ἐπιφράσασθαι, ἐπιφρασθῆναι et καταφρασθῆναι in eumdem paene ſenſum adhibentur *Herodoto*; cuius illud etiam venuſtum est quod ſequitur —. Ἐν ἐλαφρῷ ποιησάμενος. Contra I, c. 118., θυγατρὶ τῇ ἐμῇ διαβεβλημένος οὐκ ἐν ἐλαφρῷ ἐποιεύμην. *apud filiam male me audire moleſte ferebam*; est enim idem ac χαλεπῶς ἔφερον [ἀπεστερημένος *Xenoph.* p. 286, 30.] Apud elegantiores occurrunt ſimiles locutiones ἐν εὐμαρεῖ. *in facili*, et *non in facili*, οὐκ ἐν εὐμαρεῖ· hoc in Theſeo poſuit *Eurip.* illud in Iph. A. v. 969. ἐν ἀσφαλεῖ, Hec. v. 980. Οὐκ ἐν ἀσφαλεῖ, Hippol. v. 785. *Thucydidea* ἐν ἀσφαλεῖ et ἐν ἐπικινδύνῳ, *in tuto* et *in periculo* vertit *Nepos. Theocrito* XXII, v. 212. iam olim reſtitui: Οὕτω Τυνδαρίδαις πολεμισδέμεν οὐκ ἐν ἐλαφρῷ.
VALCKEN.

24. Δυνατὸς εἶναί μιν ὑποχειρίην ποιῆσαι] Recte de Prexaſpe C. 66. τὸν Κύρου υἱὸν ἀπολωλεκέναι ΑΥΤΟΧΕΙΡΙΗι, et C. 74. αὐτοχειρίῃ μιν ἀπολέσας, qui ſuis manibus Smerdim obtruncarat. Verum urbem αὐτοχειρίῃ aut αὐτοχειρίην ποιῆσαι quis in ea occupanda ſcripſit unquam? Noſter L. I, 106. καὶ τοὺς Ἀσσυρίους ΥΠΟΧΕΙΡΙΟΥΣ ἐποιήσαντο· et magno numero alii. Merito conſentiunt ſcriptis libris viri docti.

30. Βαρέως ἤνεικε] Formam verbi Ionicam *Herodoti* agnoſcent ſtudioſi, nec minus ἔκ τε τοῦ θρόνου πηδήσας *Vind.* et *Euſtathii*: id ſane commendare ſe potest et compoſiti auctoritatem deprimere, ſi quae necesſitas. *Plutarchi* τῶν παιδίων τὸ πρεσβύτερον ἀποπηδῆσαν — ἀπὸ τοῦ τέγους — ἔῤῥιψεν ἑαυτὸ T. II. p. 823. A. recepto accedit. Quam vero magnus Poëtae explanator in οὐκ ἔστι οὗτος adumbrationem *Odysſ.* Z, 201. animadvertit, arcesſita videtur.

„ τὸς ἐγὼ ἐμεωϋτόν· δεινόν τι ποιεύμενος Ἀσσυ-
„ ρίους Πέρσῃσι καταγελᾷν." ὁ δ' ἀμείβετο, „ Ὦ
„ σχετλιώτατε ἀνδρῶν, ἔργῳ τῷ αἰσχίστῳ οὔνομα
219 „ τὸ κάλλιστον ἔθευ, φὰς διὰ τοὺς [a] πολιορκευμέ-
„ νους σεωϋτὸν ἀνηκέστως διαθεῖναι· τί, ὦ μάταιε,
„ λελωβημένου σεῦ, θᾶσσον οἱ πολέμιοι παραστή-
„ σονται; [b] κῶς οὐκ ἐξέπλωσας τῶν φρενῶν, σεωϋ-
„ τὸν διαφθείρας;" ὁ δὲ εἶπε, „ Εἰ μέν τοι ὑπερετί-
„ θεα τὰ ἔμελλον ποιήσειν, οὐκ ἄν [c] με περιεῖδες·
„ νῦν δ' ἐπ' ἐμεωϋτοῦ βαλλόμενος, ἔπρηξα· ἤδη ὦν
„ ἢν μὴ τῶν σῶν δεήσῃ, αἱρέομεν Βαβυλῶνα· ἐγὼ
„ μὲν γὰρ ὡς ἔχω, αὐτομολήσω ἐς τὸ τεῖχος, καὶ
„ φήσω πρὸς αὐτοὺς ὡς ὑπὸ σεῦ τάδε [d] ἔπαθον,
„ καὶ δοκέω, πείσας σφέας ταῦτα ἔχειν οὕτω,
„ τεύξεσθαι στρατιῆς· σὺ δὲ, ἀπ' ἧς ἂν ἡμέρης ἐγὼ
„ ἐσέλθω ἐς τὸ τεῖχος, ἀπὸ ταύτης ἐς δεκάτην ἡμέ-
„ ρην τῆς [e] σεωϋτοῦ στρατιῆς, τῆς οὐδεμίη ἔσται ὤρη
„ ἀπολλυμένης, [f] ταύτης χιλίους τάξον κατὰ τὰς
„ Σεμιράμιος καλεομένας πύλας· μετὰ δὲ, αὖτις
„ ἀπὸ τῆς δεκάτης ἐς ἑβδόμην, ἄλλους μοι τάξον
„ δισχιλίους κατὰ τὰς [g] Νινίων καλεομένας πύλας·
„ ἀπὸ δὲ τῆς ἑβδόμης [h] διαλιπὼν εἴκοσι ἡμέρας,
„ καὶ ἔπειτα ἄλλους κάτισον, ἀγαγὼν κατὰ τὰς
„ [i] Χαλδαίων καλεομένας πύλας, τετρακισχιλίους·
„ ἔχον-

mihi fecit, ſed ipse ego: quod indigno animo fero Aſſyrios Perſis illudere. Cui reſpondit, o virorum miſerrime, turpiſſimo facto pulcherrimum nomen impoſuiſti, inquiens propter eos qui obſidentur, temetipsum indigne laceraſſe. Numquid, o demens, te mutilato hoſtes citius deditionem facient? quomodo non te ipsum lanians mente excidiſti? Ad eum Zopyrus, Siquidem, inquit, prodidiſſem, quæ eram facturus, tu mihi non permiſiſſes: nunc memet ego adhibens, id feci. Itaque iam Babylonem capimus, niſi tu tuis deeris, ego enim ita uti ſum ad murum pro transfuga ibo, dicamque illis me hæc abs te eſſe paſſum: et opinor, ubi perſuaſero illis hæc ita habere, militiæ ſiam particeps. At tu decimo die quam murum ſuero ingreſſus, mille milites ex eo genere, cuius iactura nihil admodum damni ſiat, colloca ad portas quæ vocantur Semiramis: rurſus interiectis ſeptem diebus, colloca mihi alia duo millia ad portas, quæ dicuntur Niniorum: atque tertio, viginti diebus interiectis, e regione portarum, quæ dicuntur Chaldæorum, alios ſtatue, numero quatuor millia: ſed ne-

a Ald. V. Arch., πολιορκεομένους *M. Ask. Paſſ.*, prius congruit dialecto: mox τί δ' ὦ *Ald. V. Arch. Paris. B.*, in *Med.* τί ὦ et *Ask.* *b* Κῶς *Arch. V.*, recte. alii πῶς· porro ἐξήμβλωσας τῶν φρ. *V. Arch.*, vulgatum habet *Suid.* in *V.* *c* Μοι *Arch.* *d* Πέπονθα id. et *Vind.* *e* Ἑωϋτοῦ iid., tum μηδεμία uterque, et τῇ οὐδεμ. *Ald.* *f V. Arch. M. Paſſ.*, vulgo ταύτῃ male. *g* Νινίας *Suid.* in Νῖνος. *h* Διαλείπειν ora *Steph. Arch. V.* *i Arch. V. Paſſ. Ask.* ora *Steph. Valla*, antea Χαλκιδέων.

37. Δεινόν τι ποιεύμενος] Vertamus ista in aliam phraſin idem ſignificantem: αἰσχρὸν ἡγούμενος vel χαλεπὸν, εἰ Ἀσσύριοι Περσῶν καταγελάσουσι. Rogo, non illos vulgatarum lectionum ſemper defenſores, ſed genii ſermonis peritos atque utentes in his libertate moderata Criticos; an hic dici poſſit αἰσχρόν τι ἡγούμενος vel τιθέμενος; Qui negabunt, eamdem hic eſſe rationem fatebuntur, literamque π ſequentem hic atque alibi peperiſſe minus commodum illud τι. Δεινὸν vel δεινὰ ποιήσασθαι, ſequente vel infinitivo, vel εἰ, *Herodoto* frequentiſſimum, invenitur apud quosvis Scriptores Atticos; horum loca quibus fuerint ad manum, negabunt et illud, in *Thucydide* recte ſcribi οἱ Ἀθηναῖοι δεινὰ ἐποίουν, p. 343, 29. in *Luciano* δεινὰ ἐποίει ἀδικεῖσθαι, T. II, p. 542, 21. ἐποιοῦντο et ἐποιεῖτο requirit uſus. VALCKEN.

43. Κῶς οὐκ ἐξέπλωσας τῶν φρενῶν] Videbatur olim Codd. ἐξήμβλωσας patronum habere *Ariſtophan.* Nub. v. 137. καὶ φροντίδ' ΕΞΗΜΒΛΩΚΑΣ ἐξευρημένην at parum iuvat. Ridetur a Comico Socrates eiusque mater ob cogitationem quaſi per abortum mente expulſam. Darius vero motam Zopyro rationem exprobrat, ſtultitiae cauſſam. Ἐξαμβλῶσαι τῶν φρενῶν in animi et ſapientiae abortu, audacius dictum. Vulgati translatio receptior. *Suidas* in Καταχέρδησεν. Εἶτα τῶν φρενῶν ΕΞΕΠΛΕΥΣΕ. Quae Cleomenem fortaſſe tangunt, derivata ex *Theopompi* Epitoma *Herodoti*, ut dicam alias. *Noſter* L. VI, 12. οἵτινες παραφρονήσαντες καὶ ΕΚΠΛΩΣΑΝΤΕΣ ἐκ τοῦ νόου. Iterum ap. *Suid.* οἱ δὲ ΕΚΠΛΕΥΣΑΝΤΕΣ τῶν φρενῶν. Vide et Ἐκπλεύσειν. Tales dictionum e re nautica figurae in maritimis civitatibus, qualis Ioniae potior pars et Attica, nunc Britannorum et Belgarum, creberrimae. Conf. L. V, 92, 6.

43. Κῶς οὐκ ἐξέπλωσας τῶν φρενῶν;] *Sanumne te credis eſſe* (Terentiana ſunt) *qui facie foede deformata ſic te ipse laceraveris?* Prima forte ſpecie minus attento placere poterat *Galeo* laudata Codicum lectio ἐξήμβλωσας. Suum etiam ſolus facile tueretur Noſter VI, c. 12. ubi de ſe Iones ipsi παραφρονήσαντες καὶ ἐκπλώσαντες ἐκ τοῦ νόου· hi quidem a teneris adſueti mari perſonae convenienter loquuti; de Dario, quem ſic facit hoc tempore loquentem, dubitari poteſt. Ab *Herodoto* mutuatus, de Spartiata Cleomene dixit *Pauſan.* in Lacon. p. 211. ult. ἐξώρμει τὰ πολλὰ ἐκ τοῦ νοῦ· vid. *Kuhn.* *Suidas* duo ſervavit incerti fragmenta, in Ἐκπλεύσαντες, ἔξω γενόμενοι· Οἱ δὲ ἐκπλεύσαντες τῶν φρενῶν εἶτα ἐκεῖ ἐγένοντο· &c. *Demoſth.* de Falſa Legat. p. 244. ἔξω δ' αὐτῆς οὖσα —— ἡ γυνή. *Cicero* de Div. II, c. 55. *a mente atque a ſe ipse diſceſſit*, ἐξέστη. vid. Tuſc. III, c. 5. et IV, c. 36. *iratos* (ira furor brevis est:) *proprie dicimus exiſſe de poteſtate, id est — de mente. Ex mente avolare*, propius accedit Herodoteum *enavigare: Theocritus* II, 19. Θέστυλι δειλαία, πᾷ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι; *quis te malus abſtulit error?* Idem Eid. XI, 72. Ὦ Κύκλωψ, Κύκλωψ, πᾷ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι; *O Corydon, Corydon, quae te dementia cepit? Virgil.* Ecl. II, 69. In his memini cum me paene decepiſſet *Homericum*, in Od. Σ, v. 326., σύ γέ τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί. Herodoteum ἐξέπλωσας τῶν φρενῶν forte cui moveat ſuſpicionem in *Theocrito* ſcribendum: πᾷ τᾶς φρενὸς ἐκπεπότασαι; ego vulgatum retinuerim: *Eurip.* Elec. v. 175. Οὐκ ἐπ' ἀγλαΐαις, φίλαι, θυμὸν — ἐκπεπόταμαι. VALCKEN.

53. Τῆς οὐδεμίη ἔσται ὤρη] Ad huius ſcribendi normam idem eſſet: τῆς μηδεμίην ὤρην ἕξεις, aut οὐδεμίην ὤρην ποιήσεαι· *rem parvi pendere*, vel *nihili* ſic dicebatur Ionice: Ὤρη et veteribus Atticis ὤρα *curam* notabat: veteres dico, neque enim apud alios illud invenietur, et ne apud horum quidem imitatores elegantiores *Ariſtiden* aut *Lucianum*; nam non ſunt, non certe videntur eſſe, *Luciani* libelli de Aſtrologia et de Syria Dea, in quibus etiam occurrit illud Ionicum T. II, p. 372. T. III, p. 466. vid. *P. Leopard.* Em. VI, c. 21. *Bergler.* ad *Alciphr.* p. 112. *Theocritus* IX, 20. ἔχω δέ τοι οὐ τόσον ὤραν χείματος. *Soph.* Oed. in Col. v. 377. *Putaſne* ἐμοῦ θεοὺς Ὤραν τιν' ἕξειν. v. 292., Ἡ φροντίδ' ἕξειν correctionis eget vers. 270. Saepius a librariis depravatum latet hinc factum Πολυωρεῖν contrarium dicitur ὀλιγώρως ἔχειν *Iſaeo*, *Lyſiae*, ceteriſque; ἐν ὀλιγωρίᾳ ποιεῖσθαι, *Thucydidi* p. 240, 77. Athenis dum diriſſime peſtis graſſabatur p. 131, 83., ὑπερβιαζομένου τοῦ κακοῦ, οἱ ἄνθρωποι —— ἐς ὀλιγωρίαν ἐτράποντο καὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων· *Lucretius* expreſſit VI, v. 1274. *Nec iam relligio, Divum nec numina magni Pendebantur; enim praeſens dolor exſuperabat:* nec mirum; nam et in tali calamitate Νοσεῖ τὰ τῶν θεῶν, οὐδὲ τιμᾶσθαι θέλει. VALCKEN.

58. Διαλιπὼν εἴκοσι ἡμέρας] Haud ſcio an διαλείπειν MSS. edito poſterius ſit: quae conſequuntur illi favent. Hoc certius κατὰ τὰς Χαλδαίων —— Scriptoris fuiſſe. Quid enim *Chalcidenſes* ad Babylonem? Adfines Babyloniis Chaldaei, hinc portae nomen. Fons erroris ex librariorum, Χαλκιδέας et Χαλδαίους permiſcentium, turpi licentia, qua de querelae *Rutgers.* Var. L. V, 6., *Voſſ.* ad *Catull.* p. 210., *Alberti* in *Heſych.* Βοιδίως, *Kuſter.* ad *Iamblich.* Vit. Pythag. p. 128., tum in *Diodor.* T. I. p. 664. Optime eorum lapsum *Caſaubonus*, *Pavius*, *Reiskius* adnotarunt.

71. Τάδε

[illegible] et Babylonios incipit decipere. Mox credulos aliquamdiu firmat,

neque priores neque poſteriores habeant
quo ſe defendant, præter gladios: hoc
tantum ſinas eos habere. Post diem vice-
ſimum reliquas copias iube recta muros un-
dique ſubire. Verum ad portas quæ Be-
lides ac Ciſſiæ vocantur Perſas mihi ſtatui-
to: etenim, ut ego arbitror, Babylonii
mihi, qui magna opera ediderim, com-
mittent cum alia, tum vero portarum cla-
ves: illinc mihi atque Perſis curæ erit o-
156 peram navare. Hæc ubi mandavit, ad
portas perrexit, ſubinde reſpectans tan-
quam vere perfuga. Eo conſpecto qui in
turribus ad id diſpoſiti erant, deorſum de-
currerunt, et alteram portam aliquantulum
reclinantes, ſciſcitabantur quisnam esſet,
et cuius rei indigens veniret. Quumque
hic dixisſet ſe Zopyrum esſe, et ſe ad il-
los transfugere, eum ad Babyloniorum ma-
giſtratus deduxerunt. Ante quos ubi ſte-
tit Zopyrus, condicionem ſuam miſeraba-
tur, referens a Dario ſe pasſum quæ a ſe-
metipso pasſus erat; idque ob eam caus-
ſam quod ſuaſisſet illi diſcedere cum exer-
citu, quoniam nulla via oſtenderetur urbis
expugnandæ. At nunc, inquit, ad vos
venio, Babylonii, futurus vobis maximo
bono, Dario autem et copiis et Perſis
maximo malo. Neque enim quod ita me
mutilavit feret impune, quum habeam ex-
ploratas omnes conſiliorum eius vias. Hæc
157 Zopyrus commemorabat. Quem Babylonii
virum apud Perſas ſpectatisſimum cernentes
naſo atque auribus privatum, vibicibus ac
ſanguine conſperſum, exiſtimantes omnino
vera eum loqui, et ad ipsos venire ſocium,
parati erant ad committenda ei quæcunque
poſtulabat. Poſtulabat autem copias mili-
tum: quod ubi ab illis accepit, perfecit
ea quæ cum Dario conſtituerat. Siquidem
decimo die eductis Babyloniorum copiis,
mille Perſas, quos collocari primos Dario
mandarat, circumventos trucidavit. Eum
Babylonii animadvertentes conſentanea ver-
bis facta præſtare, maiorem in modum læ-
tabantur, parati omni in re homini pare-
re. Iste rurſus interiectis diebus de quibus
erat conventum, cum delectis Babylonio-
rum egresſus, duo millia Darii militum in-
terfecit. *Babylonii cernentes hoc etiam o-
pus, nihil aliud quam Zopyrum in ore o-*
mnes

„ ἐχόντων δὲ μήτε οἱ πρότεροι μηδὲν τῶν ἀμυνεύν-
„ ται, μήτε οὗτοι, πλὴν ἐγχειριδίων· τοῦτο δὲ ἐᾷν
„ ἔχειν· μετὰ δὲ τὴν εἰκοστὴν ἡμέρην, ἰθέως τὴν μὲν
„ ἄλλην στρατιὴν κελεύειν πέριξ προσβάλλειν πρὸς
„ τὸ τεῖχος· Πέρσας δέ μοι τάξον κατά τε τὰς
„ Βηλίδας καλεομένας [a] πύλας καὶ Κισσίας· ὡς
„ γὰρ ἐγὼ δοκέω, ἐμέο μεγάλα ἔργα ἀποδεξα-
„ μένου, τά τε ἄλλα [b] ἐπιτρέψονται ἐμοὶ Βαβυ-
„ λώνιοι, καὶ δὴ καὶ τῶν πυλέων τὰς βαλανά-
„ γρας· τὸ δὲ ἐνθεῦτεν, ἐμοί τε καὶ Πέρσῃσι με-
„ λήσει τάδε ποιέειν". Ταῦτα ἐντειλάμενος ᾔιε
[c] ἐπὶ τὰς πύλας, ἐπιστρεφόμενος ὡς δὴ ἀληθέως
αὐτόμολος· [d] ὁρέοντες δὲ ἀπὸ τῶν πύργων οἱ κατὰ
τοῦτο τεταγμένοι, κατέτρεχον κάτω· καὶ ὀλίγον
[e] τι παρακλίναντες τὴν ἑτέρην πύλην, [f] εἰρώτεον τίς
τε εἴη, καὶ ὅτευ δεόμενος ἥκοι· ὁ δέ σφι ἠγόρευε ὡς
εἴη τε Ζώπυρος, καὶ αὐτομολέοι ἐς ἐκείνους· ἦγον δή
μιν οἱ πυλωροὶ, ταῦτα ὡς ἤκουσαν, ἐπὶ τὰ κοινὰ
τῶν Βαβυλωνίων· καταστὰς δὲ ἐπ' αὐτὰ, κατοικτί-
ζετο, φὰς ὑπὸ Δαρείου πεπονθέναι τὰ [g] ἐπεπόνθεε
ὑπ' ἑωυτοῦ· παθέειν δὲ ταῦτα διότι συμβουλεῦσαι οἱ
ἀπανιστάναι τὴν στρατιὴν, ἐπεί τε δὲ οὐδεὶς πόρος
ἐφαίνετο τῆς ἁλώσιος. „ Νῦν τε, ἔφη λέγων, ἐγὼ
„ ὑμῖν, ὦ Βαβυλώνιοι, ἥκω μέγιστον ἀγαθὸν, Δαρείῳ
„ δὲ καὶ [h] στρατιῇ καὶ Πέρσῃσι μέγιστον κακόν· οὐ γὰρ
„ δὴ, ἐμέ γε ὧδε λωβησάμενος, [i] καταπροΐξεται·
„ ἐπίσταμαι δ' αὐτοῦ πάσας τὰς διεξόδους τῶν βου-
„ λευμάτων·" τοιαῦτα ἔλεγε. Οἱ δὲ Βαβυλώνιοι 220
[k] ὁρέοντες ἄνδρα τῶν ἐν Πέρσῃσι δοκιμώτατον ῥινός τε
καὶ ὤτων ἐστερημένον, μάστιξί τε καὶ αἵματι ἀναπε-
φυρμένον, πάγχυ ἐλπίσαντες λέγειν μιν ἀληθέα, καί
σφι ἥκειν σύμμαχον, ἐπιτράπεσθαι ἕτοιμοι ἦσαν τῶν
ἐδέετο σφέων· ἐδέετο δὲ στρατιῆς· ὁ δὲ, ἐπεί τε αὐ-
τέων τοῦτο παρέλαβε, ἐποίεε τά περ τῷ Δαρείῳ
συνεθήκατο· ἐξαγαγὼν γὰρ τῇ δεκάτῃ ἡμέρῃ τὴν
στρατιὴν τῶν Βαβυλωνίων, καὶ κυκλωσάμενος τοὺς
χιλίους, τοὺς πρώτους [l] ἐνετείλατο Δαρείῳ τάξαι,
τούτους κατεφόνευσε· μαθόντες δέ μιν οἱ Βαβυλώνιοι
τοῖσι ἔπεσι τὰ ἔργα παρεχόμενον ὅμοια, πάγχυ
περιχαρέες ἐόντες, πᾶν δὴ ἕτοιμοι ἦσαν ὑπηρετέειν· ὁ δὲ,
διαλιπὼν ἡμέρας τὰς συγκειμένας, αὖτις ἐπιλεξά-
μενος τῶν Βαβυλωνίων, ἐξήγαγε καὶ κατεφόνευσε τῶν
Δαρείου στρατιωτέων τοὺς δισχιλίους· ἰδόντες δὲ καὶ
τοῦτο τὸ ἔργον οἱ Βαβυλώνιοι, πάντες Ζώπυρον εἶχον
ἐν

a Deſit *Paſſ.*, καὶ Κισσ. πύλας *Arch. V. Ask.* *b* Ἐπιτρέψονται *Arch. V.* *c* Πρὸς *Arch. V.* *d* Ὀρέοντες iid., olim ὁρῶντες. *e* Deſit utrique. *f Paſſ.*, εἰρώτων *Arch. V. Ask.*, ἠρώτεον *Ald. M.* *g Arch. V. M. Paſſ. Ask.*, olim πεπόνθεε mox παθέειν *Arch.* recte, vulgo παθεῖν. Vid. *Suid.* in Κατοικτίζετο· tum ſtatim ἐπεί τε οὐδεὶς *Ald. Edd.*, ex *Medic. Paſſ.* vulgatum. *h* Τῇ στρ. *Arch.*, omittens καὶ Πέρσῃσι cum *Vind. Valla.* *i* Citat Schol. in *Ariſtoph.* Equit. v. 433. et ex eo *Suid.* in *V.* *k Arch.*, tum τὸν ἐν Π. id. *Vind.*, vulgo ὁρῶντες. *l* Τοὺς ἐνετ. *Arch.*

71. Τάδε ποιέειν] Quorſum τάδε illud? an ad ipſius αὐτομολίαν; verum eius in conſortionem Perſae non venerunt. Scripsiſſe τὰ δεῖ arbitror, aut cum *Abreſchio* τὰ δέῃ ποιέειν, *quae ut fiant, res requiret.* Sic bene Zopyri oratio pergit et unius est mutatio aut acceſſio litterae. Formulam illuſtrat *Hemſterhuſ.* ad *Luciani* Timon. C. 43. Ὁρέοντες cur redierit, dictum II, 148.

71. Τάδε ποιέειν] Hic unicam ſaltem liceat adiicere lineolam, ut legatur τὰ δεῖ ποιέειν· τὸ δ' ἐνθεῦτεν ἐμοί τε καὶ Πέρσῃσι μελήσει τὰ δεῖ ποιέειν. — In proximis, ἐπιστρεφόμενος ὡς δὴ —— poſtrema vocula notat *ſcilicet*; viris doctis ſaepe neglecta fraudi fuit. Veterum interpreti mendendum est et ad minutisſimas fibrillas, quippe quae ſuam ſingulae vim indant orationis membris. De Zopyro *Polyaenus* VII, c. 12. ἧκεν αὐτόμολος, ὡς ταῦτα δὴ ὑπὸ Δαρείου παθών. VALCKEN.

74. Ὀλίγον τι παρακλίναντες] Portae valvarum alteram aliquantulum aperientes, ut adulterae in Comici Ἐκκλ. v. 981. καὶ γὰρ ἐκεῖναι παρακλίνασαι — παρακύπτουσι. Solet hoc et ἀνακλίνειν, Poëtae *Il.* E, 752. exemplo, in foribus pateſaciendis verſari, ut Vit. Hom. C. 33. Mox τὰ κοινὰ τῶν Βαβυλωνίων *magiſtratus Valla*, *curiam* Portus, exiguo diſcrimine. Senatus populusque Babyloniorum innuitur.

79. Ἐπ' αὐτὰ] Scribi malim, καταστὰς δὲ ἐς αὐτὰ, id est ἐς μέσον αὐτῶν, *ſtans in concilio* vel *curia Babyloniorum.* Dicuntur enim deduxiſſe Zopyrum ἐπὶ τὰ κοινὰ τῶν Βαβυλωνίων. *Ciceroni* ſic uſurpantur *commune Milyadum*, *commune Siciliae* &c. ut Graecis τὸ κοινὸν τῶν Ἀρκάδων, τῶν Θετταλῶν &c. *commune concilium Aſiae Gellio* N. A. II, c. 6. *commune Graeciae concilium*, τὸ κοινὸν συνέδριον τῶν Ἑλλήνων, ab Amphictyonum concilio probe diſtinguendum, variis fuit in urbibus, dum pro re communi bella gerebant. Recentioris est aevi illud nobile συνέδριον Ἀχαϊκὸν, et τὸ Αἰτωλικόν. Rarius est in talibus κοινὸν βουλευτήριον, quod habet *Demoſthen.* p. 151. et 152. Secundum *Herod.* I, c. 170. prudentis conſilii *Thales* fuit Ionibus auctor, quo ſuadebat, ut Iones conſtituerent ἓν βουλευτήριον. VALCKEN.

4. Εἶχον ἐν σώματι αἰνέοντες] Ultimum noli redun-
dans

ἐν στόμασι αἰνέοντες· ὁ δὲ, αὖτις διαλιπὼν τὰς [a] συγκειμένας ἡμέρας, ἐξήγαγε ἐς τὸ προειρημένον· καὶ κυκλωσάμενος κατεφόνευσε τοὺς τετρακισχιλίους· ὡς δὲ καὶ τοῦτο [b] κατέργαστο, πάντα δὴ ἦν ἐν τοῖσι Βαβυλωνίοισι Ζώπυρος, καὶ στρατάρχης [c] τε οὗτός σφι καὶ τειχοφύλαξ ἀπεδέδεκτο. Προσβολὴν δὲ Δαρείου κατὰ τὰ συγκείμενα ποιευμένου πέριξ τὸ τεῖχος, ἐνθαῦτα δὴ πάντα τὸν δόλον ὁ Ζώπυρος ἐξέφαινε· οἱ μὲν γὰρ δὴ Βαβυλώνιοι ἀναβάντες ἐπὶ τὸ τεῖχος, ἠμύνοντο τὴν Δαρείου στρατιὴν προσβάλλουσαν· ὁ δὲ Ζώπυρος τάς τε Κισσίας [d] καὶ Βηλίδας καλεομένας πύλας ἀναπετάσας, ἐσῆκε τοὺς Πέρσας ἐς τὸ τεῖχος· τῶν δὲ Βαβυλωνίων οἳ μὲν εἶδον τὸ ποιηθὲν, οὗτοι ἔφευγον ἐς τοῦ Διὸς τοῦ Βήλου τὸ [e] ἱρόν· οἳ δὲ οὐκ εἶδον, ἔμενον ἐν τῇ ἑωυτοῦ [f] τάξι ἕκαστος, ἐς ὃ δὴ καὶ οὗτοι ἔμαθον προδεδομένοι. Βαβυλὼν μέν νυν οὕτω τοδεύτερον αἱρέθη. Δαρεῖος δὲ ἐπεί τε ἐκράτησε τῶν Βαβυλωνίων, τοῦτο μὲν, σφέων τὸ τεῖχος περιεῖλε, καὶ τὰς πύλας πάσας ἀπέσπασε· τὸ γὰρ πρότερον ἑλὼν Κῦρος τὴν Βαβυλῶνα, ἐποίησε τουτέων οὐδέτερον· τοῦτο δὲ, ὁ Δαρεῖος τῶν ἀνδρῶν τοὺς κορυφαίους μάλιστα ἐς τρισχιλίους ἀνεσκολόπισε, τοῖσι δὲ λοιποῖσι Βαβυλωνίοισι ἀπέδωκε τὴν πόλιν οἰκέειν· ὡς δ' ἕξουσι γυναῖκας οἱ Βαβυλώνιοι, ἵνα σφι [g] γένεα ὑπογίνηται, τάδε Δαρεῖος προϊδὼν ἐποίησε· τὰς γὰρ ἑωυτῶν, ὡς [h] καὶ κατ' ἀρχὰς δεδήλωται, ἀπέπνιξαν οἱ Βαβυλώνιοι, τοῦ σίτου προορέοντες· ἐπέταξε τοῖσι περιοίκοισι ἔθνεσι [i] γυναῖκας ἐς Βαβυλῶνα κατιστάναι, ὅσας δὴ ἑκάστοισι ἐπιτάσσων, ὥστε πέντε [k] μυριάδων τὸ κεφαλαίωμα τῶν γυναικῶν συνῆλθε· ἐκ τουτέων δὲ τῶν γυναικῶν οἱ νῦν Βαβυλώνιοι γεγόνασι.

221 Ζωπύρου δὲ οὐδεὶς ἀγαθοεργίην Περσέων [l] ὑπερεβάλετο παρὰ Δαρείῳ κριτῇ, οὔτε τῶν ὕστερον γενομένων, οὔτε τῶν πρότερον, ὅτι μὴ Κῦρος μοῦνος· τούτῳ γὰρ οὐδεὶς Περσέων ἠξίωσέ κω ἑωυτὸν συμβαλέειν· πολλάκις δὲ [m] Δαρεῖον λέγεται γνώμην τήνδε ἀποδέξασθαι, ὡς βούλοιτο

mnes habere, laudibus tollere. Hic rurſus conſtitutis diebus ſuperſedens ad id quod prædixerat copias educit, circumventaque quatuor millia occidit: quo et ipſo opere edito, Zopyrus omnia apud Babylonios erat, adeo ut et dux exercitus et murorum cuſtos declararetur. 158 Vbi vero e compoſito Darius copias undique muris admovit, ibi Zopyrus dolum omnem patefecit: nam quum Babylonii conſcenſo muro copias Darii adorientes arcerent, ipſe apertis portis quas Ciſſias ac Belidas vocant, Perſas intra murum introduxit. Ex Babyloniis, qui id factum videbant, alii quidem in templum Iovis Beli fugerunt: qui non videbant, hi in ſuo quiſque loco permanſerunt, donec et ipſi ſe proditos intellexerunt. Ita Babylon iterum capta est; 159 qua potitus Darius et muros eius circumevertit, et portas omnes detraxit: quorum neutrum Cyrus fecerat prius eidem a ſe captæ. Babyloniorum quoque procerum tria millia patibulis affixit, data ceteris venia urbem incolendi. Atque ut iidem uxores haberent unde ſuccreſceret ſuboles, providit; nam feminas proprias Babylonii, ut ſuperius demonſtratum est, rei frumentariæ conſulentes, ſtrangulaverant. Itaque Darius vicinis circum populis negocium dedit, ut feminas Babylone exhiberent, iniungens ſingulis numerum. In ſumma igitur quinquaginta millia feminarum convenerunt, ex quibus qui nunc ſunt Babylonii originem duxerunt. 160 Zopyri autem factorum præſtantiam nemo Perſarum, Darii iudicio, ſupergreſſus est, neque eorum qui prius, neque eorum qui poſterius extiterunt, præter unum Cyrum: cui comparari nullus unquam Perſarum dignum ſe exiſtimavit. Ferturque Darius hoc dictum ſæpenumero uſurpaſſe, præo-

a Συγκειμένας marg. *Steph. Arch. V. Paſſ.*, ἐγκειμένας vulgo. *b* Κατεργάσατο *V. Arch.* *c* *Ald. Arch. V.*, in *M. Paſſ. Ask.* στρατιάρχης, tum ἀπεδέκετο mox *Arch. V.*, prave. *d* Καὶ τὰς *Arch.*, ſupra δὴ ante Βαβυλ. non habent *V. Paſſ.* *e* *Ald. M. Ask. V.*, male ἱερὸν vulgo: tum οὗτοι μὲν ἐφ. *V. Arch.* *f* *M. Paſſ. Ask.*, in aliis τάξει. *g* Γένη *Ask. Paſſ. Vind.*, in *Arch.* ὑπογένηται. *h* Deſit copula *V. Arch.* *i* Γυναῖκα *Ask. M. Paſſ.*, mox ὅσασδὴ poſteriores duo omittunt. *k* Μυριάδες *Arch.* *l* Ὑπερεβάλλετο *Vind.* *m* Non habent *Paſſ. Ask. Med.*

dans arbitrari. Miltiadem, Paro reducem, ἔσχον ἐν στόμασι Athenienſes, non utique laudantes, L. VI. C. 136. Ἐγκειμένας ἡμέρας alii explicent. Sequor quod MSS. liberaliter offerunt neque ſcriptori diſplicet.

8. Πάντα δὴ ἦν ἐν τοῖσι &c.] Dictionem iſtam uberrime docti viri *Des. Heraldus* in *Martial.*, L. I. Ep. 69., *Bergierus* ad *Alciphron.* L. II. p. 236. et illorum copiis adiutus *Io. Iac. Wetſten.* in *S. Paulli* I. ad *Corinth.* XV, 26. explanarunt. Στρατάρχης munitus *Herodoti* est praeſidio L. VIII, 44, *Medic.* nihil illic novante, *AEſchyli* ap. *Athen.* I. p. 11. καὶ ταξιάρχας, καὶ ΣΤΡΑΤΑΡΧΑΣ, καὶ λόχους Ἔταξα, optime poſtrema *Valcken.* ad Phoeniſſ. v. 549., *Philonis Iud.* C. Flacc. p. 981. *Pindarus* Iſthm. Od. V, 30. στράταρχον habet et στραταρχίας *Philo* in Fragm. T. II. p. 644. Στρατιάρχην tamen maluit *Baſilius Seleuc.* Mirac. S. Theclae L. II, 4. Diverſior vocabuli origo hanc peperit variationem.

24. Ἐποίησε τουτέων οὐδέτερον] *Beroſus*, Cyrum τὰ ἔξω τῆς πόλεως τείχη κατασκάψαι ap. *Ioſeph.* C. Apion. I. C. 20. adfirmans, in errore haerebit, ſi τείχη *moenia*, quae urbem incingebant ſtupendi operis, ſignavit. Posſunt alioqui τείχη τὰ ἔξω τῆς πόλεως, arces extra urbem munitiores, iuſſu Cyri diſiectas, indicare. Ex *Xenophonte* et *Herodoto* adparet, Babylonios victoris Cyri clementiae debuiſſe multa: acerbiorem ob rebellionis conſilium expertos eſſe Darium, paullatimque urbem, ſed lento gradu, deveniſſe in perniciem, toties divino impulſu ab *Eſaia*, *Ieremia* et Prophetarum aliis in oraculis propoſitam. Erudita ſunt et digna cognitu Cl. *Camp. Vitringae* obſervata in *Ieſaiae* C. XIII, 19. p. 419.

32. Γυναῖκας ἐς Βαβυλῶνα κατιστάναι] Quod ſi uſus τὴν γυναῖκα poneret, quem ad modum τὴν ἵππον pro *equitatu*, in *Florent.* et aliorum ſcripturam ire fortasſe posſem: at is deficit. Haud vero ſcio, an prorſus inconcinnum *Arch.* ὥστε πέντε μυριάδες τὸ —— ſit. Solent enim ita: *Lyſias* Or. Parent. C. 7. Xerxes ἔστειλε πέντε ΜΥΡΙΑΔΑΣ στρατιάν. Simile *Ioſephi* Bel. I. IV, 11, 3. πᾶσα δὲ στρατιὰ ΜΥΡΙΑΔΑΣ τρεῖς ἀνδρῶν· nec diſcrepat *Epiſt.* ad *Hebr.* C. XII, 22. ἀλλὰ προσεληλύθατε —— καὶ ΜΥΡΙΑΣΙΝ ἀγγέλων πανηγύρει· ubi μυριάδων qui legunt, ut *Spencerus* in *Origene*, cauſſa cadunt. Vid. L. VII. C. Celſ. p. 714. et L. IV. II. Ἀρχ. p. 183.

40. Γνώμην τήνδε] Dictum celebre et praeclarum, ſed varie habitum. *Polyaenus* L. VII, 12. conſentit. *Plutarchus* Apophthegm. p. 173. ἑκατὸν Βαβυλῶνας, *Lucianus* Iov. Trag. C. 53. μυρίας, totidem Codex Proverb. Vaticanus ap. *Schottum* ad *Zenob.* Cent. IV, 9. Ita crevit eundo.

40. Γνώμην τήνδε] Veri nominis Rege dignam ſententiam ad mentem expreſſit *Herodoti Polyaenus* VII, c. 12. ubi capta Babylone Darius ἐκεῖνο δὴ τὸ λαμπρὸν ἐφθέγξατο· ἀλλ' οὐδὲ εἴκοσι Βαβυλῶνας ἔχειν ἐβουλόμην ἄν, ἐφ' ᾧτε ὁρᾶν τοιαῦτα παθόντα Ζώπυρον. Comica licentia Iupiter in fine Iovis Trag. *Luciano* T II, p. 701. egregium illud de Zopyro Darii dictum collaudans, talem, inquit, ego quoque mallem unum habere defenſorem, qualis est Damis, ἢ μυρίας μοι Βαβυλῶνας ὑπάρχειν. Quae de diverſis dicta legerat Dariis *Plutarchus*, ut opinor, olim eodem in loco adnotata, poſtea veluti de uno eodemque Zopyro prolata (hinc faepius erravit:) depoſuit in Apophthegm. p. 173.

præoptaturum ſe, Zopyrum nihil eſſe cladis paſſum, quam viginti ſibi Babylones ultra illam quam haberet acquiri. Egregie vero eum remuneratus eſt, cum dando quotannis dona, quæ apud Perſas ſunt honorificentiſſima, tum tradita Babylone immuni, quoad viveret, in peculiarem portionem; ſed et alia multa inſuper dedit. Huius Zopyri filius fuit Megabyzus, qui dux exercitus extitit in AEgypto adverſus Athenienſes et ſocios: atque huius Megabyzi filius Zopyrus ille, qui ad Athenienſes transfugit a Perſis.

λεῖτο ἂν Ζώπυρον εἶναι ἀπαθέα τῆς [a] ἀεικείης μᾶλλον, ἢ Βαβυλῶνας οἱ εἴκοσι πρὸς τῇ ἐούσῃ προσγενέσθαι· ἐτίμησε δέ μιν μεγάλως· καὶ γὰρ δῶρά οἱ [b] ἀνὰ πᾶν ἔτος ἐδίδου ταῦτα τὰ Πέρσῃσί ἐστι τιμιώτατα, καὶ τὴν Βαβυλῶνά οἱ ἔδωκε ἀτελέα νέμεσθαι μέχρι τῆς ἐκείνου ζόης· καὶ ἄλλα πολλὰ [c] ἐπέδωκε. Ζωπύρου δὲ [d] τούτου γίνεται Μεγάβυζος, ὃς ἐν Αἰγύπτῳ ἀντία Ἀθηναίων καὶ τῶν συμμάχων ἐστρατήγησε· [e] Μεγαβύζου δὲ τούτου γίνεται Ζώπυρος, ὃς ἐς Ἀθήνας [f] ηὐτομόλησε ἐκ Περσέων.

a Αἰκίης *Arcb.* *b* Ἀν' ἅπαν id. et ταῦτα omittens. *c* *M. Ask. Arcb. Paſ.*, alii ἀπέδωκε perperam. *d* Deſit *Ask.*, qui mox Μεγάβυξος. *e* Τούτου δὲ τοῦ Μεγ. *Arcb.* *f* Αὐτομ. id. *Vind.*

p. 173. A. Illud de granis mali granati, quot numero *Megabyzos*, ſive milites egregios atque Imperatores, ſibi Darius optabat, reperitur apud *Herod.* IV, c. 143. Tot *Zopyros*, ſive viros conſilio praeſtantes, non deſideraſſet Darius. VALCKEN.

47. Ὃς ἐν Αἰγύπτῳ] Sub Olymp. LXXX., regis Artaxerxis tempore, quod *Thucyd.* L. I, 109. et *Diodorus* L. XI. C. 74. et 76. docent. Idem Megabyzus Polymn. C. 82. inter Xerxis duces. Filius Zopyrus Xerxe rege virili erat aetate L. IV, 43. Fugiſſe Athenas, damnata Artaxerxis obedientia, non multis ab Athenienſium in AEgypto clade et inpetrata abeundi a Megabyzo venia annis videtur: hinc illi cum Athenienſibus amicitiae conſociatio: Lege *Cteſiam* Excerpt. C. 42.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΤΟΥ

ΑΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ.

HERODOTI HALICARNASSEI HISTORIARVM

LIBER QVARTVS,

QVI INSCRIBITVR MELPOMENE.

222 ΜΕΤΑ' δὲ τὴν Βαβυλῶνος αἵρεσιν ἐγένετο ἐπὶ Σκύθας αὐτοῦ Δαρείου ἔλασις· ἀνθεύσης γὰρ τῆς Ἀσίης ἀνδράσι, καὶ χρημάτων μεγάλων συνιόντων, ἐπεθύμησε ὁ Δαρεῖος τίσασθαι Σκύθας, ὅτι ἐκεῖνοι [a] πρότεροι ἐσβαλόντες ἐς τὴν Μηδικὴν, καὶ νικήσαντες μάχῃ τοὺς ἀντιουμένους, [b] ὑπῆρξαν ἀδικίης· τῆς γὰρ ἄνω Ἀσίης ἦρξαν, ὡς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, Σκύθαι ἔτεα δυῶν δέοντα τριήκοντα. [c] Κιμμερίους γὰρ ἐπιδιώκοντες ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἀσίην, καταπαύσαντες τῆς ἀρχῆς Μήδους· οὗτοι γὰρ, πρὶν ἢ Σκύθας ἀπικέσθαι, ἦρχον τῆς Ἀσίης· τοὺς δὲ Σκύθας ἀποδημήσαντας ὀκτὼ καὶ εἴκοσι ἔτεα, καὶ διὰ χρόνου τοσούτου κατιόντας ἐς τὴν σφετέρην, ἐξεδέξατο οὐκ ἐλάσσων πόνος τοῦ Μηδικοῦ· εὗρον γὰρ ἀντιουμένην σφι στρατιὴν οὐκ ὀλίγην· αἱ γὰρ τῶν Σκυθέων γυναῖκες, ὥς σφι οἱ ἄνδρες ἀπῆσαν χρόνον πολλὸν, ἐφοίτεον παρὰ τοὺς δούλους. [d] Τοὺς δὲ δούλους
οἱ

POST Babylonis expugnationem, ipſe Darius adverſus Scythas expeditionem fecit. Nam quum floreret viris Aſia et magno pecuniæ proventu, cupido inceſſit ei Scythas ulciſcendi: quippe qui priores iniuriam intuliſſent, quum Mediam ingreſſi eſſent, et eos qui reſtiterant, prœlio viciſſent. Etenim Scythæ, quemadmodum et ſuperius a me dictum est, duodetriginta annos ſuperiori Aſiæ imperitaverunt, ſiquidem perſequentes gentem Cimmeriam, ingreſſi Aſiam, abrogarunt imperium Medis, qui ante ipſorum adventum Aſiam obtinuerant. Sed Scythas, quum octo et viginti annos peregre abfuiſſent, et post tantum temporis in patriam reverterentur, excepit non minor, quam Medicus fuerat, labor: offenderunt enim non exiguam militarem turbam ſibi occurrentem. Uxores namque eorum, in diuturna virorum abſentia cum ſervis conſueverant. 1 Occœcant 2
au-

VARIAE LECTIONES.

a Πρῶτον ἐμβαλόντες ora *Steph. Paſſ. Ask.* *b* Citat *Suid.* in *V.* *c* Spectavit haec Schol. *Odyſſ.* Λ, 12., ſed errans. *d* Οὓς Σκύθαι τυφλ. π. *Arch.* Vid. *Nonn.* in *Gregor. Naz.* p. 152.

9. Ὑπῆρξαν ἀδικίης] Docte et large hoc de genere *Valcken.* ad *Phoeniſſ.* Tragici p. 533. Verba Hiſtorici ex interpoſitis pluribus videntur turbatiora, conſideranda aptandaque ὑπῆρξαν ἀδικίης, καταπαύσαντες τῆς ἀρχῆς Μήδους, ut ſtructura procedat. Rem L. 1, 103. et 105. expoſuit.

20. Ἐφοίτεον παρὰ τοὺς δούλους] *Longa exſpectatione virorum feſſae — ſervis ad cuſtodiam pecorum relictis nubunt: Iuſtinus* II, c. 5. ſicuti *mulieres* παρὰ ἄνδρας, *viri* φοιτᾷν dicuntur *Herodoto* παρὰ γυναῖκας· huius generis collegit Herodotea Clar. *Gronov.* ad P. 150, 5. Quae hinc tamen diſtent, ſimilia quaedam leguntur apud alios: Iſchomachus *Xenoph.* Oecon. p. 487, 17. uxor, inquit, vix annos nata quindecim ἦλθε πρὸς ἐμέ· irata marito Iuno noluit φοιτᾷν εἰς τὸ αὐτὸ, ut ſcribit *Plutarch. Euſebii* Praep. III, p. 85. D. *Pauſan.* x, p. 868. γυναικῶν ὁπόσαις ἐς τὸ αὐτὸ Ἡρακλέα ἀφικέσθαι λέγουσιν. VALCKEN.

21. Οἱ

autem Scythæ ſervos omnes lactis gratia, quod potant, ita id facientes: Sufflatoria osſa fiſtulis ſimillima ſumuntur, eaque genitalibus equarum impoſita ore inflantur, aliis inflantibus, alii equas emulgent. Hoc ideo ſe facere aiunt, quod venæ equarum ſufflatæ implentur et uber demittitur. Poſteaquam emulxere lac, in cava vaſa lignea diffundunt: et compungentes ad illa vaſa cæcos lac agitant, cuius quod ſummum est delibatur, pretioſiusque habetur: vilius autem, quod ſubſidit. Huius rei gratia Scythæ quemcunque capiunt, viſu orbant, non enim
§ agricolæ ſunt, ſed paſtores. Ex his igitur ſervis et uxoribus Scytharum educata est iuventus, quæ ſuorum natalium condicione cognita, obviam perrexit iis quum reverterentur a Medis. Et primum quidem regionem interſepſerunt ducendo latam fosſam, quæ a Tauricis montibus pertinebat ad Mæotin paludem maximam: deinde Scythis introire conantibus caſtris contra poſitis repugnabant. Sæpe commisſa pugna, quum nihil tamen Scythæ pugnando proficerent, unus ex eis inquit, Quidnam rei facimus, viri Scythæ? cum noſtris ipsorum ſervis dimicantes, dum interficimur, pauciores efficimur: et illos interficiendo, paucioribus deinceps imperabimus. Mihi videtur *ſpiculis* arcubusque omisſis ſumenda cuilibet *flagella*, quibus equos verberamus, et ad illos propius eundum. Nam quoad vident nos arma habentes, arbitrantur ſe ſimiles nobis, atque e ſimilibus esſe: ubi nos pro armis verbera tenere viderint, tunc ſe noſtros ſervos esſe

οἱ Σκύθαι πάντας τυφλοῦσι, τοῦ γάλακτος εἵνεκε, τοῦ πίνουσι, ποιεῦντες ὧδε· ἐπεὰν [a] φυσητῆρας λάβωσι ὀστείνους, αὐλοῖσι προσεμφερεστάτους, τούτους ἐσθέντες ἐς τῶν θηλέων ἵππων τὰ ἄρθρα, φυσῶσι [b] τοῖσι στόμασι· ἄλλοι δὲ ἄλλων φυσώντων [c] ἀμέλγουσι· φασὶ δὲ τοῦδε [d] εἵνεκα τοῦτο ποιέειν· [e] τὰς φλέβας τε πίμπλασθαι φυσωμένας τῆς ἵππου, καὶ τὸ οὖθαρ κατίεσθαι· ἐπὰν δὲ [f] ἀμέλξωσι τὸ γάλα, ἐσχέαντες ἐς ξύλινα ἀγγήϊα κοῖλα, καὶ [g] περιστίξαντες κατὰ τὰ ἀγγήϊα τοὺς τυφλοὺς, δονέουσι τὸ γάλα· καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ ἐπιστάμενον ἀπαρύσαντες, [h] ἡγεῦνται εἶναι τιμιώτερον· τὸ δ' ὑπιστάμενον, ἧσσον τοῦ ἑτέρου. Τούτων μὲν εἵνεκα ἅπαντα τὸν ἂν λάβωσι [i] οἱ Σκύθαι, ἐκτυφλοῦσι· οὐ γὰρ ἀρόται εἰσὶ, ἀλλὰ νομάδες. Ἐκ τουτέων δὴ ὦν σφι τῶν δούλων καὶ τῶν γυναικῶν [k] ἐτράφη νεότης· οἳ ἐπεί τε ἔμαθον τὴν σφετέρην γένεσιν, ἠντιοῦντο [l] αὐτοῖσι κατιοῦσι ἐκ τῶν Μήδων· καὶ πρῶτα μὲν τὴν χώρην ἀπετάμοντο, [m] τάφρον ὀρυξάμενοι εὐρέαν, κατατείνουσαν ἐκ τῶν Ταυρικῶν ὀρέων ἐς τὴν Μαιῆτιν λίμνην, ἧπερ ἐστὶ μεγίστη· μετὰ δὲ, πειρωμένοισι ἐσβάλλειν τοῖσι Σκύθῃσι [n] ἀντικατιζόμενοι ἐμάχοντο· γινομένης δὲ μάχης πολλάκις, καὶ οὐ δυναμένων οὐδὲν πλέον ἔχειν τῶν Σκυθέων τῇ μάχῃ, εἷς αὐτῶν ἔλεξε τάδε, „ Οἷα ποιεῦμεν, ἄνδρες Σκύθαι; δούλοισι τοῖσι ἡμετέροισι μαχόμενοι, [o] ἐλάσσονες κτεινόμενοι γινόμεθα, καὶ ἐκείνους κτείνοντες ἐλασσόνων τολοιπὸν ἄρξομεν· νῦν ὦν μοι δοκέει αἰχμὰς μὲν καὶ τόξα μετεῖναι, [p] λαβόντα δὲ ἕκαστον τοῦ ἵππου τὴν μάστιγα, ἰέναι ἆσσον αὐτῶν· μέχρι μὲν γὰρ ὥρων ἡμέας ὅπλα ἔχοντας, οἱ δὲ ἐνόμιζον ὅμοιοί τε καὶ ἐξ ὁμοίων ἡμῖν εἶναι· ἐπεὰν δὲ ἴδωνται μάστιγας ἀντὶ ὅπλων ἔχοντας, μαθόντες 223

a Φυσῆρας *Arch.* *b* Duo haec omittunt *Arch. V.* *c* Ἀμέλγουσι *Ask. Paſſ. V. Arch. Ald. Paris. B.*, ἀμέλγουσι *Med.* prave. *d* Ἕνεκα *Paſſ. Ask.*, τόδε ποι. *Arch.* *e* Τοῦ τὰς *Arch.* et mox ἐμπίμπλ., ἐμπίπλ. *Vind.* non citra exemplum, φυσωμ. quoque cum *Ask.* In *Athen.* IX. p. 399. φυσωμένης. *f* Ἀμέλγωσι *Paſſ. Ask.* *g* Περιστίξαντες *M. Paſſ.*, περιστήξαντες *Ald. Ask.*, περιστήσαντες *V. Arch. Paris. A. B.* et *Editi* priores: ſed κατὰ negligitur in *Arch. V.* *h M. Paſſ. Ask.*, reliqui ἡγέονται. *i* Abest a *Paſſ. Ask.* *k* Ἐπετράφη *Arch.*, ἐπετράφη *Vind.*, eleganter. *l M. Arch. V. Paſſ. Ask.*, olim τοῖσι. *m Steph. Byz.* Τάφραι et *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 163. mox ὀρέων *Arch. V.* *n* Ἀντικατιζεύμενοι *Ald.*, ἀντικαθεζόμενοι *Arch.* ἀντικατιζόμενοι *V.* ἀντικατιεύμενοι *M. Paſſ. Ask.* *o M. Paſſ. Ask.* et Fragm. *Paris.*, a quo et *Ask. Paſſ.* κτεινόμενοι abest, in *Arch. V. Paris. A. B. Ald.* αὐτοί τε ἐλασσ. κτειν., ſatis utique ex Scriptoris more. *p* Λαβόντας δὲ τοῦ, neglecto ἕκαστον. *Valla*, *V. Arch.*

21. Οἱ Σκύθαι πάντας τυφλοῦσι] Grammatici *Ariſtophanis* Μολγοὺς interpretantur τυφλοὺς, finguntque Scythicam ex *Herodoto* nationem, his eius verbis ad *Equit.* v. 957. abuſi. *Plutarchus* alludit T. II, p. 440. A. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ, Scythae, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τοὺς οἰκέτας ἐκτυφλοῦσιν, ὅπως παραδῶσιν αὐτοῖς· quorum ultima ſine dubio ſunt corrupta: *Guil. Canterus* Nov. Lect. L. IV, 25. ὅπως παραμένωσιν aut ὅπως γάλα δονῶσιν reponit: poſterius a *Turnebo* probatum non mihi iniuſtum videtur, ſi quidem ita post pauca.

27. Φυσωμένας] Scribi malim, φυσωμένης τῆς ἵππου· ex *Athen.* IX, p. 399. C. ob vocem οὖθαρ haec citante: *Leopardus* adtigit Em. VI, c. 20. —— Proxima, mihi quidem ſatis obſcura, reſpicit *Plutarch.* T. II. p. 440. A. ὁ μὲν τῶν ἄλλων ἀπολείπων τεχνῶν μάθησιν, ἀρετῆς δὲ ἀναιρῶν, τοὐναντίον ἔοικε τοῖς Σκύθαις ποιεῖν· ἐκεῖνοι μὲν γὰρ, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τοὺς οἰκέτας ἐκτυφλοῦσιν, ὅπως παραδῶσιν αὐτοῖς· quae proſtant in *Plut.* diverſae lectiones, *Turnebi* ſunt et *Vulcobii* pleraeque coniecturae; hic melior illa videtur *G. Canteri* N. L. IV, c. 25., corrigentis, ὅπως παραμένωσιν αὐτοῖς. —— Quae paulo ſequuntur inferius, οὐ γὰρ ἀρόται εἰσὶ, ἀλλὰ νομάδες, quid hic adeo ſibi velint nondum exputo; nam fuerunt et ſecundum Herod. Scythae Ἀροτῆρες dicti, et ſaepe diſtinguuntur Scythae Νομάδες, et Γεωργοί. VALCKEN.

29. Καὶ περιστίξαντες] In diverſisſima deſcribentium opinione περιστήσαντες, invectum ab *H. Stephano* ex MSS., omnium planisſimum: *ad mulctralia caecos collocantes.* Tale alia in re L. II, 121. καὶ ταύτας περὶ τὰ ἀγγήϊα, ἐν τοῖσι τὰ χρήματα ἐνῆν, στῆσαι. *Aldinum* περιστήξαντες et aliorum περιστίξαντες idem, ſed confuſis pro more vocalibus. Qui prius *circumpoſitos* verterunt, in errore haeſerunt; aliud requiritur, et περιστήκω dubiae est ſanitatis. Περιστίξαντες *Gronov.* varie explicat: *conpungentes ad vaſa* non intelligo. Valere ſi debet, non aliud ac περικυκλώσαντες *circumdantes* et *collocantes*, et quidem ex περιστίχειν ob *Heſychium.* Iuvat ad ſpeciem περιέστιξε καὶ τούτοισι τὸ τεῖχος L. IV, 202. *Reiskius* ex περιστίζειν arcesſit, *in orbem ponendi* notione, originatione uſus et exemplis, mihi admodum dubiis, ad Imp. *Conſtantini Porphyrog.* Cerimon. p. 150.

42. Ἀντικατιζόμενοι] Quoniam infeſtiores experitur *Aldin.* ἀντικατιζεύμενοι plures, etſi ex ἵζειν propagari potuerit, et ſimilis haud pauca formae exſtent in Muſis, illud ex *Vind.* praetuli, recurſurum L. V, 1. Ἀντικατιεύμενοι ex *Medic.* futuri poteſtate non quadrat. Alibi ἀντίοι ἵζοντο τοῖς κατιοῦσι L. VI, 77. IX, 26. De fosſa, qua regionis aditum ſervi interſepſerunt, nonnulla Ampl. *Bouherius* Diſſ. Herodot. C. 6., minus accurata. Vide huius libri C. 20. et 28. et Imp. *Conſtantinum Porphyrog.*, qui terra oppletam ſuo fuisſe tempore teſtatur, de *Adminiſtr. Imper.* C. 42.

49. Λαβόντα δὲ ἕκαστον τοῦ ἵππου &c.] *Polyaenum* et *Iuſtinum* non ſollicito. Culte *Claudianus* in Eutrop. L. I, v. 506. —— *non est iaculis haſtisque petendus Conſcia ſuccumbent audito verbere terga, Ut Scytha* &c. ubi bene *Claverius.* Similes Turxanthi in rebelles minae ap. *Menandrum* Eclog. Leg. p. 137. *Ed. Hoeſch.* εἴγε τὴν κατ' ἐμοῦ ΙΠΠΕΙΑΝ ἐσαφθήσουσι ΜΑΣΤΙΓΑ, ὡς αὐτοὺς ἐκπεμφθεῖσαν, ἐς τὰ κατώτατα φεύξονται τῆς γῆς. Sic ea ſcribenda ex monitu magni *Valeſii.*

53. Μάστιγας ἀντὶ ὅπλων] *Euſtath.* reſpicit ad *Dion.* v. 364. Noſtri veſtigia ſequutus est *Trogus. Iuſtin.* II, c. 5.

„ τες ὥς εἰσι ἡμέτεροι δοῦλοι, καὶ συγγνόντες τοῦτο, „ οὐκ ὑπομενέουσι." Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Σκύθαι, ἐποίευν ἐπιτελέα· οἱ δ' ἐκπλαγέντες [a] τῷ γινομένῳ, τῆς μάχης τε ἐπελάθοντο, καὶ ἔφευγον· οὕτω οἱ Σκύθαι τῆς τε Ἀσίης ἦρξαν, καὶ [b] ἐξελαθέντες αὖτις ὑπὸ Μήδων, κατῆλθον τρόπῳ [c] τοιούτῳ ἐς τὴν σφετέρην· τῶνδε εἵνεκα ὁ Δαρεῖος τίσασθαι βουλόμενος, συνήγειρε ἐπ' αὐτοὺς στράτευμα. Ὡς δὲ Σκύθαι λέγουσι, νεώτατον ἁπάντων ἐθνέων εἶναι τὸ σφέτερον· τοῦτο δὲ γενέσθαι ὧδε· ἄνδρα γενέσθαι πρῶτον ἐν τῇ γῇ ταύτῃ ἐούσῃ ἐρήμῳ, τῷ οὔνομα εἶναι Ταργίταον· [d] τοῦ δὲ Ταργιτάου τούτου τοὺς [e] τοκέας λέγουσι εἶναι, ἐμοὶ μὲν οὐ [f] πιστὰ λέγοντες, λέγουσι δ' ὦν, Δία τε καὶ Βορυσθένεος τοῦ ποταμοῦ θυγατέρα· γένεος μὲν τοιούτου δή τινος γενέσθαι τὸν Ταργίταον· τούτου δὲ γενέσθαι παῖδας τρεῖς, [g] Λειπόξαϊν, καὶ Ἀρπόξαϊν καὶ νεώτατον Κολάξαϊν· ἐπὶ τούτων [h] ἀρχόντων, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φερόμενα χρύσεα ποιήματα, ἄροτρόν τε καὶ ζυγὸν καὶ σάγαριν καὶ φιάλην, πεσεῖν [i] ἐς τὴν Σκυθικήν· καὶ [k] τὸν ἰδόντα πρῶτον τὸν πρεσβύτατον ἆσσον
224 ἰέναι, βουλόμενον αὐτὰ λαβεῖν· τὸν δὲ χρυσὸν, ἐπιόντος καίεσθαι· ἀπαλλαχθέντος δὲ τούτου, προσιέναι τὸν δεύτερον· καὶ τὸν αὖτις ταυτὰ ποιέειν· τοὺς μὲν δὴ καιόμενον τὸν χρυσὸν [l] ἀπώσασθαι· τρίτῳ δὲ τῷ νεωτάτῳ ἐπελθόντι [m] κατασβῆναι, καί μιν ἐκεῖνον κομίσαι ἐς ἑωυτοῦ· καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ἀδελφεοὺς πρὸς ταῦτα συγγνόντας, τὴν βασιληίην πᾶσαν παραδοῦναι τῷ νεωτάτῳ. Ἀπὸ μὲν δὴ [n] Λειποξάϊος γεγονέναι τούτους τῶν Σκυθέων, οἳ Αὐχάται γένος καλέονται· ἀπὸ δὲ τοῦ [o] μέσου Ἀρποξάϊος, οἳ Κατίαροί τε καὶ [p] Τράσπιες καλέονται· ἀπὸ δὲ τοῦ νεωτάτου αὐτέων, τοὺς βασιλῆας, οἳ καλέονται Παραλάται· σύμπασι δὲ εἶναι οὔνομα Σκολότους, τοῦ βασιλῆος [q] ἐπωνυμίην· Σκύ-

esſe intelligentes, atque id agnoſcentes, non perſtabunt. Hoc Scythæ quum audiſ- 4
ſent, ita ſibi faciendum putaverunt. Qua ex re perculſi illi, pugnæ immemores, fugam capeſſerunt. Ita Scythæ imperio fuerant Aſiæ potiti: et rurſus a Medis eiecti, ad patriam hunc in modum reverſi. Hac de cauſſa Darius ulciſcendi cupidus, compa-
ravit contra eos exercitum. Scythæ gen- 5
tem ſuam omnium noviſſimam eſſe aiunt, idque hoc modo extitiſſe. Virum quendam in hac terra, quum deſerta eſſet, primum fuiſſe, nomine Targitaum, et eius parentes dicunt eſſe, mihi quidem non credenda dicentes, dicunt tamen, Iovem, Boryſthenisque fluvii filiam. Tali quidem genere ortum Targitaum: eiusque tres liberos fuiſſe, Lipoxain, Arpoxain, et noviſſimum Colaxain. His regnantibus, ex cœlo in Scythicam regionem cecidiſſe ex auro facta, aratrum, iugum, ſecurim, phialam. Quæ quum primus omnium vidiſſet natu maximus, acceſſiſſe prope animo illa ſumendi: ſed eo accedente, aurum arſiſſe: hoc digreſſo, ſecundum acceſſiſſe, et itidem aurum arſiſſe. Ambobus ab ardenti auro ſummotis, quum minimus natu accederet tertius, aurum conſtitiſſe, et ab illo aſportatum ad domum illius, eaque re maiores fratres animadverſa, totum regnum ad minimum de-
tuliſſe. Et a Lipoxai quidem progenitos 6
eſſe Scythas, quorum genus Auchatæ appellatur: ab Arpoxai vero, qui medius fuit, eos qui Catiari et Traſpies nominantur: a minimo autem natu, reges qui Paralatæ vocantur. Omnibus autem nomen eſſe Scolotis, regis cognomen, ſed Scythas

a Ἐπὶ τῷ *Ald. V. Arch. Paris. A. B.* praepoſitio deſit *M. Paſſ. Ask.* *b Ald.*, ἐξελασθέντες *Med.* et alii. *c M. Paſſ. Ask. Arch. V.*, in aliis τοιῷδε. *d* Ταργιτάου δὲ τούτου *Arch.* *e* Τοκέας ora *Steph. V. Arch. Paſſ. Ask.*, quos ſequor. γονέας *M. Ald.* *f* Πιθανὰ *V. Arch.* mox Βορυσθ. *Paſſ.* et *Valla.* *g* Νιτόξαϊν *Arch. V. Valla.* *h* Deſit iisdem. *i* Ἐς γῆν τὴν Σκ. uterque. *k* Τῶν *Arch.*, tum ſtatim ἰέναι ἆσσον αὐτῶν βουλόμενον *Vind.* *l* Ἀπαλλάσσεσθαι *V. Arch.* *m* Καταςβῆναι *Ald. Valla*, *Arch. V. Paris. A. B. Euſtath. Hom.* p. 513, 11., κατασβῆναι *M. Ask. Paſſ.* *n* Νιτοξάϊος *Vall. Arch. V.* *o* Deſit *Arch.* *p* Τράπιες *Valla Arch. V.*, Τράπιες *Ask.* *q* Ὁμωνυμίην margo *Steph. Ask. Paſſ.*

admonentur Scythae — verbera in aciem non tela adferenda, omisſoque ferro, virgas ac flagella ceteraque ſervilis metus paranda inſtrumenta. Probato (Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Σκύθαι ἐποίευν ἐπιτελέα· *Herod.*) *omnes conſilio inſtructi, ſicut praeceptum erat, — inopinantibus verbera intentant.* Sed *Herodoti* Scythae fatebantur, νεώτατον ἁπάντων ἐθνέων εἶναι τὸ σφέτερον· ſecundum *Iuſtin.* II, c. 1. inter Scythas atque AEgyptios de generis fuit vetuſtate contentio. VALCKEN.

61. Ὡς δὲ Σκύθαι λέγουσι] Emendabat *Cor. de Pauw* Οἱ δὲ Σκύθαι, oblitus Herodoteae conſuetudinis, copioſe a *Porto* in Ὡς Lex. Ion., ne *Stephanum* de Dialect. p. 138. advocem, declaratae. Numerant Scythae a Targitao, primo nationis ſuae rege, mille annos ad Darii expeditionem C. 7. Illa anno Per. Iul. 4206. congruit. Conſequitur, ut gentis in Israëlitarum ex AEgypto abitum primordia incurrant circiter.

69. Λειπόξαϊν] Sitne hoc an Νιτόξαϊν verius, dicere non habeo: barbara mihi, forſan et aliis ſunt. Prorſus autem credibile ſit, *Colaxem* Scytham *Valer. Flaccum* L. VI, 48. hinc adſciviſſe, uti et *Voſſio* viſum. Mox ἐς τὴν γῆν τὴν Σκυθ. non male ſchedae veteres. Memini antea oſtendere, Scriptorem in ſimilibus hunc morem plerumque ſequi. Conf. C. 8. et 99.

77. Τὸν χρυσὸν ἀπώσασθαι] Nimium hoc videtur. Schedarum ἀπαλλάττεσθαι non diſpliceret, modo καιομένου τοῦ χρυσοῦ ſcripſiſſent. Certius manet, κατασβῆναι *Herodoti* fuiſſe. Aurea illa ποιήματα, coelo lapſa, adeuntibus regiis iuvenibus ardoris ſpeciem praebuerunt et flammae: prodigio perculſi abeunt: tertio accedenti ceſſat flamma, extinguiturque. Haec clara. Καταστῆναι ſi velis, oportet liquefacta diffluxerint prius: ubi tum *aratri, iugi, ſecuris, phialae* figura?

77. Καιόμενον τ. χ. ἀπώσασθαι] Ἀπαλλάσσεσθαι, Codd. MSS. teſte *Galeo*; *Valla*: *ambobus ab ardenti auro ſummotis*: legiſſe videtur *Valla*, ſcripſiſſe autem *Herod.* τοὺς μὲν δὴ καιομένου τοῦ χρυσοῦ ἀπαλλάσσεσθαι· et mox, τρίτῳ δὲ, τῷ νεωτάτῳ, ἐπελθόντι κατασβῆναι. VALCKEN.

85. Τοὺς βασιλῆας] Ingenioſe *Io. le Febvre* corrigebat τοῦ βασιλῆος. Dixerat *Herod.* ἀπὸ μὲν δὴ Λειποξάϊος γεγονέναι τούτους τῶν Σκυθέων, οἳ Αὐχάται γένος καλέονται· a medio fratrum ortos, οἳ Κατίαροί τε καὶ Τράσπιες καλέονται· tandem addiderat ſecundum iſtam haud aſpernandam lectionem, ἀπὸ δὲ τοῦ νεωτάτου αὐτέων, τοῦ βασιλῆος, (*Regis* videlicet, cui maiores natu fratres ut digniori regiam conceſſerant dignitatem:) οἳ καλέονται Παραλάται, nempe γεγονέναι τούτους τῶν Σκυθέων. οἳ κ. Π. ſaepenumero ſic loqui ſolet Noſter. VALCKEN.

86. Σκολότους] *Is. Voſſius* Σκολοπίτους ob *Iuſtini* II, 4. regium iuvenem *Scolopitum*, *Reiskius* Σκύτους. *Iuſtini* codices in regii iuvenis nomine variant, conſpirant *Herodoti*. Qui *Scotos* ante Chriſti natales memorarit, nemo est. *Senecae* et *Flori* in *Spartiani* Hadriano verba qua lite agitentur, quis ignorat? Vero ſimilius est in praecedentibus fuiſſe primitus ἀπὸ δὲ τοῦ νεωτάτου, τοὺς βασιληΐους ——, *regios* Scythas, de quibus C. 56. Nam gentis reges non a Colaxae, ſed Herculis F. Scytha genus derivarunt C. 10. Non fugit hoc Cl. *de Pauw* ſollertiam. Additur, Σκύθας δὲ Ἕλληνες ὠνόμασαν, non utique ob tituli Graecam originem, quae nulla: ſed quod Graeci, qui in coloniis Ponticis inter eos degebant, cum admirabilem illorum in ſagittando induſtriam et artem cernerent, ſagittariosque audirent dici *Scythas*, id cognominis toti nationi contribuerint. Durat adhuc vocabulum in Scythicae originis linguis, docte a *Theoph. Sig. Bayero* Diſſ. de Origine Scyth. T. 1. Comment. Acad. Petropol. p. 391. illuſtratum.

94. Met-

7thas Græci appellavere. Hunc in modum ſe extitiſſe Scythæ memorant, et ex quo extiterunt, a primo rege Targitao, usque ad Darii adverſus ipsos tranſitum, annos omnino mille non amplius, ſed totidem fuiſſe. Aurum vero illud ſacrum accuratiſſime cuſtoditur a regibus, placantesque magnis ſacrificiis, adeunt quotannis et qui aurum ſacrum habens, die feſto dormierit ſub die, is ab Scythis nunquam perennare fertur: et ob id dari ipſi tantum ſoli quantum uno die vectus equo circumire poteſt. Quum autem regio ſit ingens, Colaxain conſtituiſſe triplex filiis ſuis regnum: et in his unum maximum, ubi aurum aſſervatur. Quæ autem ad ventum aquilonem, ultra eos, qui ſupremi incolæ regionis ſunt, dicunt non poſſe ulterius neque proſpicere neque tranſire, propter fuſas pennas. Pennis enim tum terram, tum aërem oppletum eſſe: et has præpedire viſum.
8 Hæc Scythæ pariter de ſeipſis ac de regione ſuperiore narrant. At Græci qui Pontum incolunt, ad hunc modum: Herculem, Geryonis vaccas agentem, in hanc perveniſſe terram, quæ deſerta eſſet, quam nunc Scythæ incolunt. Geryonem autem habitaſſe extra Pontum, incolam inſulæ, quam Græci Erythiam vocant prope Gades, quæ ſunt extra columnas Herculis in Oceano. Oceanum vero, ab ortu ſolis incipientem, circumfluere terram omnem, verbis quidem affirmant, ſed re tamen non demonſtrant. Herculem illinc in regionem quæ nunc Scythia vocatur veniſſe, adducta ſibi pelle leonis obdormiſſe, deprehenderat

Σκύθας δὲ Ἕλληνες ὠνόμασαν. Γεγονέναι μέν νυν σφέας [a] ὧδε λέγουσι οἱ Σκύθαι· ἔτεα δέ σφι, ἐπεί τε γεγόνασι, τὰ σύμπαντα λέγουσι εἶναι ἀπὸ τοῦ πρώτου βασιλῆος Ταργιτάου ἐς τὴν Δαρείου διάβασιν τὴν ἐπὶ σφέας, χιλίων οὐ πλέω, ἀλλὰ τοσαῦτα· τὸν δὲ [b] χρυσὸν τοῦτον τὸν ἱρὸν φυλάσσουσι οἱ βασιλῆες ἐς τὰ μάλιστα, καὶ θυσίῃσι μεγάλῃσι ἱλασκόμενοι μετέρχονται ἀνὰ πᾶν ἔτος· ὃς δ' ἂν ἔχων τὸν χρυσὸν τὸν ἱρὸν ἐν τῇ ὁρτῇ ὑπαίθριος κατακοιμηθῇ, οὗτος λέγεται ὑπὸ Σκυθέων [c] οὐ διενιαυτίζειν· δίδοσθαι δέ οἱ διὰ τοῦτο ὅσα ἂν ἵππῳ ἐν ἡμέρῃ μιῇ περιελάσῃ αὐτός· τῆς δὲ χώρης ἐούσης μεγάλης, τριφασίας τὰς βασιληίας τοῖσι παισὶ τοῖσι ἑωυτοῦ καταστήσασθαι Κολάξαϊν· καὶ τουτέων μίην μεγίστην ποιῆσαι, ἐν τῇ τὸν χρυσὸν φυλάσσεσθαι· τὰ δὲ κατύπερθε πρὸς [d] βορῆν λέγουσι ἄνεμον τῶν ὑπεροίκων τῆς χώρης, οὐκ οἷά τε εἶναι ἔτι προσωτέρω οὔτε ὁρᾶν, οὔτε διεξιέναι, ὑπὸ πτερῶν κεχυμένων· πτερῶν γὰρ καὶ τὴν γῆν καὶ τὸν ἠέρα εἶναι πλέον, καὶ ταῦτα εἶναι τὰ ἀποκληίοντα τὴν ὄψιν. Σκύθαι μὲν ὧδε ὑπὲρ σφέων τε [e] αὐτέων, καὶ τῆς χώρης τῆς κατύπερθε λέγουσι. Ἑλλήνων δὲ οἱ τὸν Πόντον [f] οἰκέοντες, ὧδε· Ἡρακλέα ἐλαύνοντα τὰς [g] Γηρυόνεω βοῦς, ἀπικέσθαι ἐς γῆν ταύτην ἐοῦσαν ἐρήμην, ἥν τινα νῦν Σκύθαι νέμονται. [h] Γηρυόνεα δὲ οἰκέειν, ἔξω τοῦ Πόντου, κατοικημένον, τὴν οἱ Ἕλληνες λέγουσι Ἐρύθειαν νῆσον, τὴν πρὸς Γηδείροισι τοῖσι [i] ἔξω Ἡρακληίων στηλέων ἐπὶ τῷ Ὠκεανῷ· τὸν δὲ Ὠκεανὸν λόγῳ μὲν λέγουσι ἀπὸ ἡλίου ἀνατολέων ἀρξάμενον, γῆν περὶ πᾶσαν ῥέειν, [k] ἔργῳ δὲ οὐκ ἀποδεικνῦσι· [l] ἐνθεῦτεν τὸν Ἡρακλέα ἀπικέσθαι ἐς τὴν νῦν Σκυθίην χώρην καλεομένην· καταλαβεῖν γὰρ αὐτὸν χειμῶνά [m] τε καὶ κρυμόν· ἐπειρυσάμενον δὲ τὴν λεοντῆν,

a M. *Arch.* *V.* *Paſſ.* *Ask.* olim οὕτω. *b* Χρόνον *Paſſ.* mox τὰ μάλιστα ſine ἐς *Arch.* *V.* *c* Οὐ δ' ἐνιαυτίζειν *Ask.*, διενιαυτίζειν *Arch.* *d* *V.* *Arch.*, βορέην alii. *e* Iidem: olim αὐτῶν. *f* Οἰκέουσι *Arch.* *V.* *g* Γηρυόνεω βόας iidem, et ἐπικ. *h* Γηρυόνην *Arch.* *V.* Mox τὴν οἱ Ἑλλ. iid., alii οἱ non habent. *i* *Arch.* *V.* *Paris.* *A.* *B.*, ἔξω ἐπὶ Ἡρ. antea. *k* Tangit *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 41. *l* Ἔνθεν τε τὸν *Arch.*, ἐνθένδε. Mox ὡς ἀπικ. et Σκυθικὴν *Arch.* atque ita plerumque ſemper Scriptor et MSS. *m* Omittunt τε *Arch.* *V.*, tum prior κρύμμον.

94. Μετέρχονται ἀνὰ πᾶν ἔτος] Scytharum regna tria erant, quorum in maximo fatale aurum ſollicite aſſervabatur: curam reges impendebant ipſi: Singulis tamen annis et feſto quidem die ex ſacrario efferebatur: id periculum eius oſtendit, qui feſto die aurum habens ſub dio dormiret. Quae ſi, uti opinor, intendit, *μετέρχονται ἀνὰ πᾶν ἔτος reges arceſſunt quotannis*, videlicet in ſuum quisque regnum. Ceteroqui θυσίῃσι μεγάλῃσι μετέρχονται fuiſſet ſatis, uti ἐπεί τέ μιν λιτῇσι μετέρχεαι L. vi, 69. *Heſychium* iunge in Μετέρχομαι.

1. Τὰ κατύπερθε πρὸς βορῆν &c.] Fruſtra in his corrigendis ſudatur: alius νεμόντων ὑπεροίκων —— nimis officioſe: alius τῶν ὑπερβορέων τῆς χώρης, etſi de Hyperboreis, ut infra teſtificabitur, nihil dicerent Scythae. Deſit nihil omnino. Nectenda ſunt πρὸς βορῆν ἀν. τῶν ὑπεροίκων, quemadmodum τὰ πρὸς βορῆν τῆς ἠπείρου, aliaque ad L. iii, 102. Πτερὰ κεχυμένα explicantur infra C. 31.

13. Τοῖσι ἔξω Ἡρακ. στηλέων] Inutile ἐπὶ Codd. voluntate induxi; feci quoque ſatis *Bouherio* et *Clerico*, viris praeclaris, τοῖσι ἔσω —— corrigentibus ad L. ii, 35. *Erythiae* ſitum longe a Gadibus et Oceano removit *Hecataeus* in *Arrian.* Ἀναβ. ii, 16., *Scylax* et *Ariſtoteles* ob Epigramma, vitioſum admodum et variantibus coniecturis vexatum a *Salmaſio*, *Is.* *Voſſio*, *Bouherio*, cuius ſuper eo Epiſtola in Illuſtr. *Scipion.* *Maffei* Gall. Antiq. p. 162. In Oceano iteratur error L. ii, 23.

13. Τοῖσι ἔξω ἐπὶ] Equidem illud ἐπὶ librario contribuerim, cuius oculus deſcribentis aberravit ad vicina. Forſan quis Codex ſcriptus voce carebit, quae mea ſententia hac in ſede ferri nequit. Recte quoque *Valla* dederat: Gades, *quae ſunt extra columnas Herculis in Oceano*: ne ſcilicet egregium illud omitteretur, corrector voculam *ad* his interiecit. Non inſulae duntaxat extra fretum Herculeum ſitae, ſed terra quoque continens Europae et Africae, quae hoc freto magis verſus Occidentem vergeret, fuiſſe dicuntur *extra columnas Herculis*; etiam *Herodoto* ἔξω Ἡρακληίων στηλέων· quales Cyneſii Celtaeque L. ii, c. 33. ubi notat *Weſſ.*, n. 55. memorat iv, c. 196., Λιβύης χῶρόν τε καὶ ἀνθρώπους ἔξω Ἡρακληίων στηλέων κατοικημένους. Inſulam Κέρνην ἔξω οὖσαν τῶν Ἡρακλείων στηλῶν dixerat *Palaeph.* π. Ἀ. c. 32. emendatus ad *Diodori Sic.* T. i, p. 222. idem ſaepe dicitur de Tarteſſo, etiam in App. *Vatic.* i Prov. 35. Conf. *Herod.* iv, c. 152. Praebent id ipſum formae loquendi proverbiales, *Iſocrat.* Panathen. p. 285. c. *Ariſtid.* in AEgypt. T. iii, p. 597. πῶς οὐκ ἀληθῶς ἔξω στηλῶν καὶ Γαδείρων φήσει τις ἐπισκέπτων εἶναί σου τὸν νοῦν; *Extra orbem terrarum circumfuſam Oceano inſulam* Gades dicebat P. Scipio *Livii* xxviii, c. 32. *Herod.* Ἐρύθειαν, quam Geryones ſcilicet incoluerit, inſulam fuiſſe ſcribit πρὸς Γηδείροισι τοῖσι ἔξω Ἡρακληίων στηλέων ἐπὶ τῷ Ὠκεανῷ. De Erythia, Gadibus, et vera Geryonis in Epiro ſede, cuius eximias boves Hercules abegerit Graecus, a Phoenicio, qui columnas erexit, diverſiſſimus, pro eruditione ſua *Sam.* egit *Bochartus* G. S. Part. ii, L. i, c. 34. VALCKEN.

17. Καταλαβεῖν γὰρ αὐτὸν] Prout in verſione *Valla* collocavit, vir Doctus ad ordinis iſta nativi neceſſitatem redacta voluit: diſſidet ab huius iudicio *Herod.*, qui centies minimum ex iſto naturali ſitu verba diſtraxit, ſeu ut illa confuſa rerum accommodaret perturbationi, ſive ut ſuo ſingula loco poſita gratius aures acciderent; ut adeo mirum ſit qui *Herodotum* triverint iſta talia velle mutare. Ubi *Longino* Sect. 22. §. 1. Ὑπέρβατον eſſe dicitur λέξεων ἢ νοήσεων ἐκ τοῦ κατ' ἀκολουθίαν κεκινημένη τάξις, καὶ οἱονεὶ χαρακτὴρ ἐναγωνίου πάθους ἀληθέστατος, verborum ordinis commutati primum ponit exemplum Herodotea Phocaeenſis Dionyſii verba e L. vi, c. 11. Quae conſueto ſcribendi more ſequi debebat, ratio *Herodoto* ſic ſaepiſſime reliquis praemittitur. VALCKEN.

τῆν, κατυπνῶσαι· τὰς δέ οἱ ἵππους τὰς [a] ἀπὸ τοῦ ἅρματος νεμομένας ἐν τούτῳ τῷ [b] χρόνῳ, ἀφανισθῆναι 225 θείῃ τύχῃ. Ὡς δ' ἐγερθῆναι τὸν Ἡρακλέα, δίζησθαι· [c] πάντα δὲ τὰ τῆς χώρης ἐπεξελθόντα, τέλος ἀπικέσθαι ἐς τὴν Ὑλαίην [d] καλεομένην γῆν· ἐνθαῦτα δὲ αὐτὸν εὑρεῖν ἐν ἄντρῳ [e] μιξοπάρθενόν τινα Ἔχιδναν διφυέα· τῆς τὰ μὲν ἄνω ἀπὸ τῶν γλουτέων, εἶναι γυναικός· τὰ δὲ ἔνερθεν, ὄφιος· ἰδόντα δὲ καὶ θωυμάσαντα, ἐπείρεσθαί μιν εἴ κου ἴδοι ἵππους πλανωμένας· τὴν δὲ φάναι ἑωυτὴν ἔχειν, καὶ οὐκ ἀποδώσειν ἐκείνῳ [f] πρὶν ἢ οἱ μιχθῆναι· τὸν δὲ Ἡρακλέα μιχθῆναι ἐπὶ τῷ μισθῷ τούτῳ· κείνην τε [g] οὐ δὴ ὑπερβαλέσθαι τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἵππων, βουλομένην ὡς πλεῖστον χρόνον συνεῖναι τῷ Ἡρακλέϊ· καὶ τὸν, κομισάμενον, ἐθέλειν ἀπαλλάσσεσθαι· τέλος δὲ, ἀποδιδοῦσαν αὐτὴν εἰπεῖν, „Ἵππους μὲν [h] δὴ ταύτας ἀπικομένας ἐνθάδε, ἔσωσά τοι ἐγώ· σῶστρα [i] τε σὺ παρέσχες· ἐγὼ γὰρ ἐκ σεῦ τρεῖς παῖδας ἔχω· τούτους, ἐπεὰν γένωνται [k] τρόφιες, ὅ, τι χρὴ ποιέειν, ἐξηγέο σύ· εἴτε αὐτοῦ κατοικίζω, χώρης γὰρ τῆσδε ἔχω τὸ κράτος αὐτὴ, εἴτε ἀποπέμπω παρὰ σέ·" τὴν μὲν δὴ ταῦτα ἐπειρωτᾶν· τὸν δὲ λέγουσι πρὸς ταῦτα εἰπεῖν, „Ἐπεὰν ἀνδρωθέντας ἴδηαι τοὺς παῖδας, τάδε ποιεῦσα οὐκ ἂν ἁμαρτάνοις· τὸν μὲν ἂν ὁρᾷς αὐτέων τόδε [l] τὸ τόξον ὧδε διατεινόμενον, καὶ τῷ ζωστῆρι τῷδε [m] κατὰ τάδε ζωννύμενον, τοῦτον μὲν τῆσδε τῆς χώρης οἰκήτορα ποιεῦ· ὃς δ' ἂν τουτέων τῶν ἔργων τῶν [n] ἐντέλλομαι λίπηται, ἔκπεμπε ἐκ τῆς χώρης· καὶ ταῦτα ποιεῦσα, αὐτή τε [o] εὐφρανέεαι, καὶ τὰ ἐντεταλμένα ποιήσεις." Τὸν μὲν δὴ εἰρύσαντα τῶν τόξων τὸ ἕτερον, δύο γὰρ δὴ φορέειν τέως Ἡρακλέα, καὶ [p] τὸν ζωστῆρα προσδέξαντα, παραδοῦναι τὸ τόξον τε καὶ τὸν ζωστῆρα, [q] ἔχοντα ἐπ' ἄκρης τῆς συμβολῆς φιάλην χρυσέην· [r] διδόντα δὲ, ἀπαλ-

rat enim eum hiemans tempeſtas et gelu, et equas eius a curru paſcentes medio tempore divina ſorte non comparuiſſe. Eas ex- 9
perrectus quum indagaret, omnem regionem perluſtrans, tandem in terram quæ dicitur Hylæa deveniſſe; ibique in antro quandam inveniſſe virginem mixtæ naturæ, Echidnam geminam: ſuperne quidem, natium tenus, feminam; inferius autem, ſerpentis. Eam conſpicatum Herculem atque admiratum, interrogaſſe nuncubi equas errabundas vidiſſet; Illamque reſpondiſſe, Se illas habere, ſed non prius reddituram ei, quam cum ipſa coiiſſet: Herculem pro ea mercede cum illa concubuiſſe. Sed quum illa differret reddere equas, cupida diutiſſime cum Hercule concumbendi, at hic cuperet receptis equis abire, ad poſtremum illis redditis eam dixiſſe, Has ego tibi equas, quæ huc venerant, ſervavi: tu earum ſervatarum pretium ſolviſti. Concepi enim ex te filios tres: qui ubi adoleverint, expone quid facere debeam; utrum hic præbeo domicilium, nam ſola huius regionis imperium teneo, an ad te mitto? Hæc percontatæ reſpondiſſe, Poſteaquam eos in virilem ætatem adoleviſſe videris, ſi ita facies non delinques: quem animadverteris eorum hunc arcum ita tendentem, et hoc balteo ita præcinctum, eum tu huius regionis incolam effice: qui autem his operibus, quæ mando, non erit par, eum hinc ablegabis. Hæc exequendo et ipſa lætaberis, et præceptis meis obtemperabis. Atque ita quidem Hercu- 10
lem, poſtquam adduxit alterum arcum, duos enim hucusque geſtabat, et balteum inſuper monſtraſſet, illi tradidiſſe et arcum et balteum, qui balteus in extrema

a Ὑπὸ τοῦ *Paris. B.* *b* *M. Arch. Paſſ. Aſk. Valla*, alii χώρῳ. Conf. *Gronov.* *c* Τὰ πάντα δὲ τῆς *Arch. V.*, τὰ omittunt *Paſſ. Aſk.* tum διζῆσθαι *Arch. Aſk. Paſſ.*, vulgo δίζεσθαι. *d* Duo haec negligunt *Arch. V.* *e* Citat *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 310. Mox τινὰ non habent *V. Arch.* *f* *V. Arch. Ald. Paris. A. B.*, tum μιχθῇ *Arch. V.*, πρὶν οἱ μιχθῆναι *M. Paſſ. Aſk.* ſed ſibi non conſtantes. Vid. inf. C. 147. 167. *g* Abest *Arch. V.*, ὑπερβάλλεσθαι *Paſſ.* *h* Deſit *Arch.* mox ἐνθαῦτα id. et *Vind.* *i* Δὲ iidem, et ἔχω γὰρ ἐκ σέο π. τρ. ſatis apte. *k* Spectavit *Euſtath.* Hom. p. 1468. *l* Non habet *Paſſ.* tum διατεινάμενον *Arch.* *m* Κατὰ τάδε ζωνν. *Arch. V. Valla*, alii καταζωνν. *n* *Ald. Paſſ.*, ἐνετέλλομαι Edd. abſurde. *o* Εὐφρανέαι *Arch. V. Paſſ.* *p* Τῷ ζωστῆρι προδείξ. *Arch.*, poſterius etiam *V.*, *Herodoti* fuit προσδέξαντα, uti L. I, 60. *q* Φέροντα *Paſſ.* *r* Δόντα *Arch. V.*

24. Ἔχιδναν διφυέα] *Euſtath.* ad Periegeſin non nominat διφυέα, adquieſcens in μιξοπαρθένῳ Ἐχίδνῃ. Scripti Codd. mordicus tenent omnes, Herodoteae abundantiae congruens. Tale *Libanii* de Chirone, Achillis nutritore, καὶ κενταύρου σῶμα ΔΙΦΥΕΣ καὶ τροφέα ΜΙΞΑΝΘΡΩΠΟΝ καὶ τροφὴν ἐξηγριωμένην in Baſilico T. II. p. 108. Pertinet huc ex marmore Farneſiano ap. *Donium* Claſ. I. p. 34. ΟΥΤΩ ΔΕ, Hercules, ΕΠΙ ΣΚΥΘΙΑΝ ΔΙΑΒΑΣ ΑΡΑ . . . ΜΑΧΑΙ ΕΝΙΚΑΣΕ ΤΑ ΔΕ ΘΥΓΑΤΡΙ ΑΥΤΟΥ ΣΥΓΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΕΧΙΔΝΑ ΥΙΟΥΣ ΑΓΑΘΥΡΣΟΝ ΕΘΕΤΟ ΚΑΙ ΣΚΥΘΑΝ. Sic ſcribenda, quae a *Sponio*, *Donio*, *Muratorio* mendoſe publicata. In plerisque utor conſenſu magni viri *Th. Reineſii* Inſcript. Cl. IV, 12. p. 349., et quod nunc comperio, *Ed. Corſini*, cuius eruditus in Lapidem commentarius exſtat. Quod ille autem mancum ΑΡΑ . . . aut, ut in *Blanchini* ſchedis, ΑΡΑΣΑΥ . . ., ΑΓΑΘΥΡΣΟΝ pingit, non laudo. Quis docuit Echidnae patrem fuiſſe *Agathyrſum*? Latet verum regis nomen; cetera de *Echidna*, *Agathyrſo* et *Scytha*, eius et Herculis filiis, ab *Herodoto* abeſſe non debuerunt.

24. Ἐχιδνὰν διφυέα] Coniecturam nonneminis, vocem διφυέα proſcribentis, *Euſtathio* praetermiſſam ad Dionyſ. v. 310., ſuo iure reiecit *Weſſeling.* in Diſſ. *Herod.* p. 25. Et certe Sphingis memor eruditulus μιξοπάρθενον aeque addere potuerat ad Herodotea, εὑρεῖν ἐν ἄντρῳ τινὰ Ἐχιδνὰν (cur non ἐχίδνην ſcriberetur aut Ἐχίδναν) διφυέα, τῆς τὰ μὲν ἄνω ἀπὸ τῶν γλουτέων εἶναι γυναικὸς, τὰ δὲ ἔνερθεν, ὄφιος. *Cecropem* ad eamdem rationem crediderunt dictum διφυῆ, atque equis commiſſos permixtosque *Centauros* Διφυῆ τ' ἄμικτον ἱπποβάμονα στρατὸν. *Soph.* Trach. v. 1110. Herodoteae memor fabulae *Diodorus* filio patrem ſupponit L. II, c. 43. μυθολογοῦσι Σκύθαι γηγενῆ παρ' αὐτοῖς γενέσθαι παρθένον, ταύτην δ' ἔχειν τὰ μὲν ἄνω μέρη τοῦ σώματος μέχρι τῆς ζώνης γυναικεῖα· τὰ δὲ κατώτερα ἐχίδνης· ταύτῃ δὲ Δία μιγέντα γεννῆσαι παῖδα Σκύθην ὄνομα. *Mela* II, c. 1. *Baſilidis ab Hercule et Echidna generis principia* ſunt. *Herod.* c. 10. a Scythia Herculis γενέσθαι ait τοὺς αἰεὶ βασιλῆας γινομένους Σκυθέων. Plus ſemel οἱ καλεόμενοι Βασιλήϊοι Σκύθαι memorantur. VALCKEN.

36. Ἐπεὰν γένωνται τρόφιες] *Homeri* κῦμα Τρόφι tractans *Euſtath.* in Od. Γ. p. 128, 17. attulit et Herodotea: Τρόφιες in iſtis redduntur τέλειοι ἄνδρες· ipſe mox *Herod.* interpretatur, ἐπεὰν ἀνδρωθέντας ἴδηαι τοὺς παῖδας. *Platonis* eſt in Menex. T. II, p. 249. A. ἐπειδὰν εἰς ἀνδρὸς τέλος ἴωσιν. *Bionis* Eid. II, 14. ἦν δ' ἀνέρος ἐς μέτρον ἵκηαι. Herodoteum proprius accedit Μωσῆς μέγας γενόμενος, Ep. ad *Hebr.* XI, 24. μέγας ὢν in *Ariſtoph.* N. v. 69. *Andocidis* p. 16, 38. Τρόφις eſt μέγας et παχύς, *Heſych.* Τροφιοῦται, παχύνεται. Τρέφειν proprie notabat *comprimere*, *condenſare*: *caſeus*, lac condenſatum et preſſum, τροφαλίς. γάλα τρεφόμενον τυρὸν ἐργάζεσθαι κάλλιστον, ſcribit *Ælian.* N. A. XVI, c. 32. *Theocrit.* XXV, 106. τρέφε πίονα τυρόν. In *Galeni* gloſſ. Τρόφις redditur εὔτροφος, παχύς· apud *Heſych.* εὐτεθραμμένος. Noſtro loco Τρόφιες ſunt ἀνατεθραμμένοι. VALCKEN.

44. Κατὰ τάδε ζωννύμενον] Viri docti, quibus ζωστῆρι τῷδε ὧδε καταζων. blandiebatur, hoc in poſterum praeferent. Non diſſimile ſe dabit C. 76. huius Muſae. Omnia hic Hercules δεικτικῶς, tum in arcu, tum balteo. Porro dedecus editorum priorum ἐνετέλλομαι deterſi.

56. Τῆς

ma commiſſura haberet auream phialam: et his donatis abiisſe. Illam pueris natis quum in virilem ætatem adoleverunt, partim nomina impoſuisſe, uni, Agathyrſo; ſequenti, Gelono; minimo, Scythæ: partim eandem mandatorum memorem illa peregisſe: et duos quidem filiorum, Agathyrſum ac Gelonum, qui propoſito certamini non ſuffecisſent, a matre ablegatos e regione excesſisſe: Scytham vero minimum natu qui rem complesſet, ibidem remanſisſe: et ab illo Scytha Herculis *filio* progeneratos, qui deinceps fuerint reges Scytharum: ab illa autem phiala, Scythas ad hanc usque ætatem phialas in balteis ferre: et id ſolum Scythæ matrem excogitasſe. Hæc Græci

11 qui habitant in Ponto referunt. Fertur et alius ſermo ita habens, cui ipse præcipue asſentior: Scythas Nomadas, qui Aſiam incolunt, quum a Masſagetis bello vexarentur, Araxe transmisſo, in Cimmeriam abiisſe, nam regio quam nunc Scythæ incolunt, ea fertur olim fuisſe Cimmeriorum. Sed invadentibus Scythis Cimmerios, quum deliberarent, tanquam magno irruente exercitu, in ſententia diverſos fuisſe; utraque quidem rigida, ſed regum meliore, nam populum quidem ſenſisſe conſultius fore, ſi excederent, neque quod precabantur, contra plures periclitarentur: at reges, pro regione cum invaſoribus dimicandum. Ita quum neutris alteri obtemperare vellent, et populus conſilium caperet ſine prœlio demigrandi, tradita invadentibus regione; reges vero, in ſua potius patria occumbentes iacere, nec una cum plebe fugiendum cenſuisſe, quot bona habuisſent, et quot mala evidentia habituri esſent patria profugi, reputantes: hæc illos ſentientes,

ἀπαλλάσσεσθαι· τὴν δ', ἐπεί οἱ γενομένους τοὺς παῖδας ἀνδρωθῆναι, τοῦτο μέν σφι οὐνόματα [a] θέσθαι· τῷ μὲν, Ἀγάθυρσον, αὐτέων· τῷ δ' ἑπομένῳ, Γελωνόν· Σκύθην δὲ, τῷ νεωτάτῳ· τοῦτο δὲ, τῆς [b] ἐπιστολῆς μεμνημένην αὐτὴν, ποιῆσαι τὰ ἐντεταλμένα· καὶ [c] δὴ δύο μὲν τῶν παίδων τόν τε Ἀγάθυρσον καὶ τὸν Γελωνὸν οὐκ οἵους τε γενομένους ἐξικέσθαι πρὸς τὸν προκείμενον ἄεθλον, οἴχεσθαι ἐκ τῆς χώρης, ἐκβληθέντας ὑπὸ τῆς γειναμένης· τὸν δὲ [d] νεώτατον αὐτέων Σκύθην ἐπιτελέσαντα, καταμεῖναι ἐν τῇ χώρῃ· καὶ ἀπὸ μὲν Σκύθεω τοῦ Ἡρακλέος γενέσθαι τοὺς αἰεὶ βασιλῆας γινομένους Σκυθέων· ἀπὸ δὲ τῆς φιάλης, [e] ἔτι καὶ ἐς τόδε φιάλας ἐκ τῶν ζωστήρων φορέειν Σκύθας· [f] τὸ δὴ μοῦνον μηχανήσασθαι τὴν μητέρα Σκύθῃ. Ταῦτα δὲ Ἑλλήνων οἱ τὸν Πόντον 226
οἰκέοντες λέγουσι· ἔστι δὲ καὶ [g] ἄλλος λόγος ἔχων ὧδε· τῷ μάλιστα λεγομένῳ αὐτὸς πρόσκειμαι· Σκύθας τοὺς νομάδας, οἰκέοντας ἐν τῇ Ἀσίῃ, πολέμῳ [h] πιεσθέντας ὑπὸ Μασσαγετέων, οἴχεσθαι διαβάντας ποταμὸν [i] Ἀράξεα ἐπὶ γῆν τὴν Κιμμερίην· τὴν γὰρ νῦν νέμονται Σκύθαι, αὕτη λέγεται τὸ παλαιὸν εἶναι Κιμμερίων· τοὺς δὲ Κιμμερίους, ἐπιόντων Σκυθέων, βουλεύεσθαι, ὡς στρατοῦ ἐπιόντος μεγάλου· καὶ δὴ τὰς γνώμας σφέων κεχωρισμένας, ἐντόνους μὲν [k] ἀμφοτέρας, ἀμείνω δὲ τὴν τῶν βασιλήων· τὴν μὲν γὰρ [l] δὴ τοῦ δήμου φέρειν γνώμην, ὡς ἀπαλλάσσεσθαι [m] πρῆγμα εἴη, μηδὲ πρὸς πολλοὺς δεόμενον κινδυνεύειν· τὴν δὲ τῶν βασιλήων, διαμάχεσθαι περὶ τῆς χώρης τοῖσι ἐπιοῦσι· οὔκων δὴ ἐθέλειν πείθεσθαι οὔτε τοῖσι [n] βασιλεῦσι τὸν δῆμον, οὔτε τῷ δήμῳ τοὺς βασιλῆας· τοὺς μὲν δὴ ἀπαλλάσσεσθαι βουλεύεσθαι ἀμαχητὶ, τὴν χώρην [o] παραδόντας τοῖσι ἐπιοῦσι· τοῖσι δὲ βασιλεῦσι δόξαι ἐν τῇ ἑωυτῶν [p] κέεσθαι ἀποθανόντας, μηδὲ συμφεύγειν τῷ δήμῳ· λογισαμένους ὅσα τε ἀγαθὰ πεπόνθασι, καὶ ὅσα φεύγοντας ἐκ τῆς πατρίδος κακὰ ἐπίδοξα καταλαμβάνειν· [q] ὡς δὲ δόξαι

a Θεῖναι iid. *b V. Arch. Paſſ.*, vulgo ἐπιτολῆς. *c* Δὴ Abest *V. Arch.*, tum μέν οἱ iid. *Ald. Paris. B.*, οἱ non est in *M. Paſſ. Ask.*, porro παίδων τούτων Ἀγ. *Arch.* *d M. V. Ask. Paſſ.*, νεώτερον olim. *e M. Arch. Ask. Paſſ.*, alii ἔτι δὲ. *f* Τὸν *Ald.*, τὸ et μηχανήσασθαι ora *Steph. Arch. V. Paris. A. B.* et Σκύθῃ omnes illi codices et *Valla*: τὸ *Paſſ. Ask. M.* quoque: vulgo μηχανᾶσθαι et Σκύθην. *g* Ἄλλος *Valla*, marg. *Steph. Arch. V. Paſſ. Ask.*, vulgo ἕτερος. *h M. Arch. V. Paſſ. Ask.*, πιασθ. alii, tum Μασσαγ. *V. Arch. Valla*, vulgo Μασαγ. *i Ald. V.*, Ἀράξην ceteri. Mox ἐπὶ τὴν Κιμμ. *Arch. V.* *k* Ἀμφοτέρους *Arch. V.* *l* Abest *V. Arch.* *m* Πρῆγμα εἰ μὴ δὲ πρὸς πολλοὺς δεόμενον *Arch.*, quorum tria poſtrema *Vind.* ora *Steph. Paris. A. B.*, δεόμενον etiam *Ald.*; πρὸς πολλοῦ γινόμενα *Paſſ.*, πρὸ πολλοῦ δεόμενα *M. Ask.* *n* Βασιλῆϋσι *Arch.* bene. *o M. Ask. Paſſ.*, ceteri παραδιδόντας. *p* Κεῖσθαι *Paſſ. V. Arch. Ask.* *q* Ὡς δ' ἔδοξε *Arch. V.*

56. Τῆς ἐπιστολῆς μεμν.] Suum recipit. ἔλεγε δὲ ταῦτα ἐξ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ τῆς Δημαρήτου L. VI, 50. *Sophocles* Aiac. v. 793. Πέμπει με σοὶ φέροντα τάσ γ' ΕΠΙΣΤΟΛΑΣ Τεῦκρος φυλάσσειν. Iterum Trachin. v. 500. ὡς λόγων τ' ΕΠΙΣΤΟΛΑΣ φέρῃς. Alia conſulto ob copias *Stanleii* ad *Æſchyli* Prometh. principium miſſa facio.

66. Τὸ δὴ μοῦνον μηχανήσασθαι &c.] Schedarum veſtigia premo, ac vicem *Stephani*, iniuria taxati, doleo. Mira Codd. conſpiratione τὸ repraeſentant, et illi ex reſtituto dica naſcetur? Cl. viri de his iudicium reſpice et mirare. Mihi *Vallae* Latina conmoda erunt, modo μοῦνον femineo genere, ut in ſcriptis L. VII, 225., putetur. Τὸ δὴ, id, quod ſupra depoſuit, matrem ſolam Scythae F. paraſſe atque excogitasſe.

71. Πιασθέντας] Hanc ego formam ſi hic et alibi Codd. adfirmarent, altera non mutarem: Attice quidem πιέζειν. Dorice per α ſcribebatur et Ionice: τράπειν, τράφειν, τάμνειν, Dorica non tantum ſunt, ſed et Ionica. VALCKEN.

78. Ὡς ἀπαλλάσσεσθαι πρῆγμα εἴη] Opus ac utile fore. Sic L. I, 79. εὕρισκέ πρῆγμά οἱ εἶναι ἐλαύνειν —. et VII, 12. πάγχυ εὑρίσκε οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι. Sequentia noluit intacta *Abreſchius* Diluc. Thucyd. p. 488., cui πρῆγμα εἶναι et δεόμενον idem. *Herodoto* δεόμενος est *rogitans* L. IX, 110. et ſaepe alias. *Gronovii* emendatio longe abit, et criminationem habet in inmerentem *Stephanum* atrocem. Scripſi ex ea librorum diſcordia, quod plurium nititur conſenſu, in verborum ſententia haeſitans. Quod ſi δεόμενον aut δεόμενα exſularet, nihil moraretur. Videlicet abeundum eſſe, neque contra plures periclitandum. At vetant membranae. Ergone δεομένου formandum, ut ex ſuperiore δήμου pendeat, aut δεομένων cum *Reiskio*? Fieri poteſt: nam ad abſolutam non temere ſtructuram vergo. Verum haec doctiores viderint.

79. Μηδὲ πρὸ πολλοῦ] Procul dubio mendoſa variis ſunt coniecturis tentata; quibus nova ſuccedat, non illa quidem verax, fortaſſe tamen ad veritatis inveſtigationem profutura; nemo diffitebitur, opinor, ἀπαλλάσσεσθαι πρῆγμα εἴη, μηδὲ πρὸς πολλοὺς οὐδὲν δέον μένοντας κινδυνεύειν, *ita rem eſſe comparatam, ut optimum videretur excedere regione, neque manendo atque adverſus exercitum numeroſum pugnando fruſtra ſe obiicere periculo.* VALCKEN.

88. Κακὰ ἐπίδοξα] Laurentii *mala evidentia* peccant. *Futura* ſunt, quaeque exſpectantur. *Antiphon* Ἐξωπολιτ. p. 120. ἐκ γὰρ τῶν μεταβολῶν ἐπίδοξος ἡ δυσπραγία ——. *Lycurgus* c. Leocrat. p. 148. μήτε ἐν τοῖς μέλλουσιν ἐπιδόξων εἶναι. Ex *Herodoto* plura *Portus*, *Alberti* in *Heſych.* et fortaſſe ad L. VI, 12.

88. Κακὰ ἐπίδοξα] Non ſane ſunt *mala evidentia*; ſed ὅσα φεύγοντας ἐκ τῆς πατρίδος κακὰ ἐπίδοξα καταλαμβάνειν, *quot calamitates ex patria profugis probabiliter ſupervenirent.* Vim verbi καταλαμβάνειν in malis ſitam, quae nos ſubito corripiunt et opprimunt, explicuit *T. H.* ad *Luciani* Somn. §. 12. Τὰ προσδόκιμα dicuntur

ξαι σφι ταῦτα, διαστάντας, καὶ ἀριθμὸν ἴσους γενομένους, μάχεσθαι πρὸς ἀλλήλους· καὶ τοὺς μὲν ἀποθανόντας πάντας ὑπ᾽ ἑωυτῶν, θάψαι τὸν δῆμον τῶν Κιμμερίων παρὰ ποταμὸν Τύρην· καί σφεων ἔτι δῆλος ἐστὶ ὁ τάφος· θάψαντας δὲ, οὕτω τὴν [a] ἔξοδον ἐκ τῆς χώρης ποιέεσθαι. Σκύθας δὲ ἐπελθόντας, λαβεῖν ἐρήμην τὴν χώρην. Καὶ νῦν ἔστι μὲν ἐν τῇ Σκυθικῇ Κιμμέρια τείχεα, ἔστι δὲ Πορθμήϊα Κιμμέρια· ἔστι δὲ καὶ [b] χώρη οὔνομα Κιμμερίη· ἔστι δὲ Βόσπορος, Κιμμέριος καλεόμενος· Φαίνονται δὲ οἱ Κιμμέριοι φεύγοντες ἐς τὴν Ἀσίην τοὺς Σκύθας, καὶ τὴν Χερσόνησον κτίσαντες, ἐν τῇ νῦν Σινώπη πόλις Ἑλλὰς [c] οἴκισται· Φανεροὶ δέ εἰσι καὶ οἱ Σκύθαι διώξαντες αὐτοὺς, καὶ [d] ἐσβαλόντες ἐς γῆν τὴν Μηδικὴν, ἁμαρτόντες τῆς ὁδοῦ· οἱ μὲν γὰρ Κιμμέριοι αἰεὶ τὴν παρὰ θάλασσαν ἔφευγον· οἱ δὲ Σκύθαι, ἐν δεξιῇ τὸν Καύκασον ἔχοντες, ἐδίωκον· [e] ἐς ὃ ἐσέβαλον ἐς τὴν Μηδικὴν γῆν, ἐς [f] μεσόγαιαν τῆς ὁδοῦ τραφθέντες. Οὗτος δὲ ἄλλος ξυνὸς Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων [g] λεγόμενος λόγος εἴρηται· ἔφη δὲ Ἀριστέης ὁ Καϋστροβίου, ἀνὴρ Προκοννήσιος, ποιέων ἔπεα, ἀπικέσθαι ἐς Ἰσσηδόνας, [h] φοιβόλαμπτος γενόμενος· [i] Ἰσσηδόνων δὲ ὑπεροικέειν Ἀριμασπούς, ἄνδρας μουνοφθάλμους· ὑπὲρ δὲ τούτων, τοὺς χρυσοφύλακας γρῦπας· τούτων δὲ, τοὺς Ὑπερβορέους, κατήκοντας ἐπὶ θάλασ-
227 σαν· τούτους ὦν πάντας πλὴν Ὑπερβορέων, ἀρξάντων Ἀριμασπῶν, αἰεὶ τοῖσι πλησιοχώροισι ἐπιτίθεσθαι· καὶ ὑπὸ μὲν Ἀριμασπῶν ἐξωθέεσθαι ἐκ τῆς χώρης Ἰσσηδόνας· ὑπὸ δὲ Ἰσσηδόνων, Σκύθας. Κιμμερίους δὲ οἰκέοντας ἐπὶ τῇ νοτίῃ θαλάσσῃ, ὑπὸ Σκυθέων πιεζομένους,

tes, disſediſſe et inter ſe decertaſſe, utrosque numero pares: et omnes qui ab popularibus eſſent occiſi, fuiſſe a populo Cimmeriorum ſepultos ad flumen Tyren: et eorum adhuc ſepulcrum manifeſtum est. Sepultis his, illum e regione migraſſe: quam deſertam ſupervenientes Scythas occupaviſſe. Extantque adhuc in 12
Scythia tum muri Cimmerii, tum Porthmia Cimmeria, tum regio nomine Cimmeria est, et Boſporus, qui Cimmerius appellatur. Conſtat autem Cimmerios in Aſiam fugiſſe Scythas, et Cherſoneſum condidiſſe, ubi nunc Sinope Græca urbs ſita est. Apparet etiam Scythas in perſequendis illis Mediam intraſſe, via aberrantes, nam Cimmerii quidem fugientes, iter ſemper iuxta mare tenebant: Scythæ autem ad dexteram Caucaſum habentes, eos inſequebantur, donec ingreſſi ſunt Mediam, itinere in mediterranea converſo. Alia quoque fertur communis Græcorum 13
barbarorumque narratio: Ariſteas quidam Proconneſius, verſificator, Cauſtrobii filius, memoravit ſe Phœbo inſtinctum veniſſe ad Iſſedonas: ſupra hos incolere Arimaſpos, viros unoculos: et item ſupra hos eſſe grypas, qui aurum aſſervent: ac ſuper hos eſſe Hyperboreos, ad mare pertinentes. Hos autem omnes, præter Hyperboreos, Arimaſpis autoribus, aſſidue finitimis bellum inferre, et ab Arimaſpis exterminari Iſſedones, ab Iſſedonibus Scythas: a Scythis autem vexatos Cimmerios, qui ad auſtrale mare incolebant, regionem re-

a Διέξοδον *Arch.* *b* Τῷ χώρῳ *Arch. V. Valla* et Κιμμέρια et Βόσπ. *c* Οἴκισται *Vind.* et *Euſtath.* Perieg. *Dion.* v. 772. et ſupra χώρων. *Arch. Valla.* *d* Ἐμβαλ. *Arch. V.*, et ſtatim ἀμαρτάνοντες. *e* Ἐς τ᾽ ἐσεβ. *V. Arch.*, ἐς ὃ *Ald. Paris. A. Ask.*, ἐς οὗ *M.* *f* Μεσογέαν ſolito ſibi more *Arch. V.* tum ϛραφέντες. *g* Ora *Steph. Arch. V. Paſſ. Paris. B.*, alii γενόμενος. *h* Φοιβόληπτος *Arch.* *i* Ἰσσηδ. δὲ *Ask. Arch. V. Ald. Paris. A. B.*, adverſativam *M.* et *Paſſ.* non norunt.

tur et Ἐπίδοξα. *Quae tanquam futura probabiliter poſſunt exſpectari*, ἐπίδοξα ὄντα γενέσθαι vel γενήσεσθαι. Poſtremum pro γεγενῆσθαι reſtituendum est *Lycurgo* c. Leocr. p. 148, 42. διὰ τὸ μὴ ἐν τοῖς πρότερον χρόνοις γεγενῆσθαι τοιοῦτον μηδὲν, μήτε ἐν τοῖς μέλλουσιν ἐπίδοξον εἶναι γενήσεσθαι. *Antiphon*, ἐπίδοξον ὄντα παθεῖν ἔτι μείζω, p. 115, 22. vid. et p. 120, 12. *AEſchines* Orator p. 77, 19. frequentat in primis *Iſocrates*: apud *Athen.* 1, p. 17. B. ex *Euſtathio* ſic ſupplenda ſunt *Apionis* verba: εὔελπιν εἶναι τῷ γάμῳ, ἐπίδοξον ὄντα λαβεῖν τὴν βασιλείαν. *Herod.* 1, c. 89. τάδε τοι ἐξ αὐτέων ἐπίδοξα γενέσθαι· VI, c. 12. πολλοὶ ἐπίδοξοι τὠυτὸ τοῦτο πείσεσθαι εἰσί. In Gloſſ. *Herod.* Ἐπίδοξος redditur προσδόκιμος· hunc etiam uſum attigerunt *Ammon. Phryn. Thomas.* VALCKEN.

92. Καὶ σφεων] Praemiſſam his voculam non ſpernerem ſi legeretur: τῇ καὶ σφεων ἔτι δῆλος ἐστὶ ὁ τάφος, *qua parte regionis eorum etiam adhuc exſtat ſepulcrum.* Forſan quis vocem malit Herodoteam, quae facilius a ſyllaba potuit abſorberi proxima, ἵνα καὶ σφεων — *ubi.* VALCKEN.

96. Ἔστι δὲ Πορθμήϊα Κιμμέρια] Vici nomen fuit ad Maeotidis oſtium. *Stephan. Byz.* Πόρθμια, κώμη ἐπὶ στόματι τῆς Μαιώτιδος λίμνης. Auctor Peripli Ponti Euxini, ab *Is. Voſſio* vulgatus, modo Πορθμίον, modo Πορθμιτίδα κώμην, τὴν ἐν τῷ στομίῳ τῆς Μαιώτιδος λίμνης p. 141. et 147. Atque optime hoc Ampl. *Bouberius* Diſſ. Herodot. C. 18. p. 199., in eo nimius, quod ex *Stephano* Noſtrum corrigit. Πορθμήϊα Ionibus placuerunt. Forte et χώρῳ *Arch.* et *Vind.* opportuna erit ſtatio. Idem certe Peripli ſcriptor Κιμμερίδα πόλιν, ἀπὸ Κιμμερίων βαρβάρων κεκλημένην memoravit.

100. Πόλις Ἑλλὰς οἴκισται] Non longe abſum ab οἴκηται aut οἰκέεται, quod in *Vind.* et *Euſtath.* Sollemne *Herodoto*, ſicuti L. 1, 193. adſcriptum. Ἁμαρτόντες τῆς ὁδοῦ ſuſpectum citra cauſſam fuit. Spectantur, quae cum cura fuerunt perſcripta L. 1, 103. Statim ἐς τὸ ſi ſcriba *Arch.* voluit patronus non deerit L. II, 157. Ceteroqui perpetua in ἐς ὃ et ἐς οὗ commutatio, ſicuti IV, 160. 166. &c.

6. Τραφθέντες] Vulgata deterior est lectio *Arch.* ϛραφέντες· melior videretur, ſi qui darent Codd. ἐκτραφθέντες. De recta via *deflectere* paſſim dicitur ἐκτρέπεσθαι, etiam *Herodoto* II, c. 80. εἴκουσι τῆς ὁδοῦ καὶ ἐκτράπονται· VI, c. 34. ἐκτράπονται ἐπ᾽ Ἀθηνέων· et huius imitatori *Pauſaniae*, p. 106. ἐκτραπέντα ἐκ τῆς ὁδοῦ· p. 107. p. 714. ὀλίγον τῆς εὐθείας ἐκτραπεῖσιν ἐς δεξιά· abunde multa convexit *Weſſelius* in Ep. 1. ad *Tim.* 1, 5. Lenius aures accidit ἐκτραπέντες quam ἐκτραφθέντες· et leniora ſaepius Ionum more conſectatur Noſter; verum tamen in his formas Iones uſurparunt aſperiores, ut et veteres Attici. *Herodoto* frequentantur συλλεχθῆναι· καταλεχθέντα· ἀπαλλαχθέντες· (vid. ad *Eurip.* Phoen. nota p. 357.) et ſimilia: adhibentur et κατεστράφθησαν· ἐπιτραφθέντων· θαφθῆναι· ἁρπαχθείς· κλεφθέντων· συμμιχθέωσι· forma lenior in his adamata fuit recentioribus Atticis. VALCKEN.

8. Λεγόμενος λόγος εἴρηται] Eum in modum C. 77. ἤκουσα λόγον ἄλλον ὑπὸ Πελοποννησίων ΛΕΓΟΜΕΝΟΝ. et L. II, 47. ἔστι μὲν λόγος περὶ αὐτοῦ —— ΛΕΓΟΜΕΝΟΣ· tum C. 48. Patrem Ariſteae Proconneſii *Caliſtrobium* vertit *Valla*, codicis ſcriptura deceptus. *Tzetzes* Chil. II. et VII. et *Suidas* rectius.

8. Ἀριστέης — ποιέων ἔπεα] Τὰ νῦν ὑπ᾽ Ἑλλήνων Ἀριμάσπεια καλέεται, c. 14. Inſulſi, quod condidiſſe credebatur ille praeſtigiator, poëmatis enarrat etiam argumentum *Pauſan.* 1, p. 58. qui meminit eiusdem v, p. 392. Hoc veluti fonte Scythica *Herodotum* non pauca derivaſſe ſuſpicari licet ex iſtis, quae dedit ex hoc fabulatore *Gellius* N. A. IX, c. 5. *Franc. Portus* haud abſurde putabat ad lacunam explendam interſertos huius carminis aliquot verſus *Longino* π. Ὑ. χ. 7. Ante *Meurſium* et *I. A. Fabricium* accurate ſuo more de Ariſtea, magnus iam egerat *Voſſius* de Hiſt. Gr. IV, c. 2. VALCKEN.

18. Ἐπὶ τῇ νοτίῃ θαλάσσῃ] Hyperboreos Ariſteas pertinere aiebat ἐπὶ θάλασσαν, mare illud nullo titulo ornans. Voluit fortaſſe *ſeptemtrionale*, quo nomine *Herodotus* aut mediterraneum aut Pontum Euxinum ſignat C. 37. et 42. Quae porro νοτίῃ θαλάσσῃ Noſtro non aliud, quam quod aliis *rubrum* mare, dictis locis, ac L. II, 158. Cimmerios vero, etſi de eorum ſede

relinquere. Itaque ne Ariſteas quidem cum
14 Scythis de ea regione conſentit. Qui unde fuerit, qui hæc retulit, dictum eſt: ſed a me dicetur item, quidnam de eodem viro in Proconneſo et Cyzico audierim. Ariſteam enim aiunt, quum nullo ſuæ civitatis eſſet inferior genere, ingreſſum in Proconneſo fullonicam officinam, deceſſiſſe: fullonemque occluſa officina, abiſſe denunciatum rem propinquis defuncti. Diſſipatoque iam per urbem rumore Ariſteam eſſe vita functum, in quæſtiones hoc affirmantibus quendam veniſſe Cyzicenum, ex urbe Artace profectum, qui diceret ſibi occurriſſe eunti Cyzicum, ac fuiſſe colloquutum. Et quum id iſte contendendo aſſeveraret, propinquos mortui ad fullonicam præſto fuiſſe, habentes quæ ad efferendos homines expediunt: ſed aperta domo, Ariſteam nec mortuum nec vivum comparuiſſe; ſeptimoque deinde anno, quum in Proconneſo comparuiſſet, eos verſus feciſſe, qui nunc a Græcis Arimaſpei vocantur; quibus conditis, rurſus e-
15 vanuiſſe. Hæc quidem iſtæ civitates commemorant: ſed hæc ego novi eveniſſe Metapontinis, qui ſunt in Italia, trecentis et quadraginta annis poſt ſecundum receſſum Ariſteæ, quemadmodum coniiciens et in Proconneſo et apud Metapontinos inveni. Metapontini enim aiunt ipſum Ariſteam, quum in regione ipſorum apparuiſſet, iuſſiſſe aram Apollini exſtrui, et iuxta eam erigi ſtatuam, quæ cognomen Ariſteæ Proconneſii haberet: dixiſſe enim ipſis Italiotarum ſolis Apollinem in regionem veniſſe, et ſe illum aſſectari, qui nunc Ariſteas eſſet; tum vero quum deum aſſectaretur, corvum fuiſſe: et iſtum hæc loquutum evanuiſſe. Eoque

ζομένους, [a] ἐκλείπειν τὴν χώρην· οὕτω δὴ [b] οὐδὲ οὗτος συμφέρεται περὶ τῆς χώρης ταύτης Σκύθῃσι. Καὶ ὅθεν μὲν ἦν Ἀριστέης ὁ ταῦτα [c] εἴπας, εἴρηται· τὸν δὲ περὶ αὐτοῦ ἤκουον λόγον ἐν Προκοννήσῳ καὶ Κυζίκῳ, λέξω. Ἀριστέην γὰρ λέγουσι, ἐόντα τῶν ἀστῶν οὐδενὸς [d] γένος ὑποδεέστερον, ἐσελθόντα ἐς κναφήϊον ἐν Προκοννήσῳ, ἀποθανεῖν· καὶ τὸν κναφέα κατακληΐσαντα τὸ ἐργαστήριον, οἴχεσθαι ἀγγελέοντα τοῖσι προσήκουσι τῷ νεκρῷ· ἐσκεδασμένου δὲ ἤδη τοῦ λόγου ἀνὰ τὴν πόλιν ὡς [e] τεθνεὼς εἴη ὁ Ἀριστέης, ἐς [f] ἀμφισβασίας τοῖσι λέγουσι [g] ἀπικνέεσθαι ἄνδρα Κυζικηνὸν, ἥκοντα ἐξ Ἀρτάκης πόλιος· φάντα συντυχεῖν τέ οἱ [h] ἰόντι ἐπὶ Κυζίκου, καὶ ἐς λόγους ἀπικέσθαι· καὶ τοῦτον μὲν ἐντεταμένως ἀμφισβητέειν· τοὺς δὲ προσήκοντας τῷ [i] νεκρῷ ἐπὶ τὸ κναφήϊον παρεῖναι, ἔχοντας τὰ πρόσφορα, ὡς ἀναιρησομένους· ἀνοιχθέντος δὲ τοῦ οἰκήματος, οὔτε τεθνεῶτα, οὔτε ζῶντα φαίνεσθαι Ἀριστέην· μετὰ δὲ, ἑβδόμῳ ἔτεϊ φανέντα αὐτὸν ἐς Προκόννησον, ποιῆσαι τὰ ἔπεα ταῦτα τὰ νῦν ὑπ᾽ Ἑλλήνων [k] Ἀριμάσπεα καλέεται· ποιήσαντα δὲ, ἀφανισθῆναι [l] τὸ δεύτερον. Ταῦτα μὲν αἱ πόλιες [m] αὗται λέγουσι· τάδε δὲ οἶδα Μεταποντίνοισι τοῖσι ἐν Ἰταλίῃ συγκυρήσαντα μετὰ τὴν ἀφάνισιν τὴν δευτέρην [n] Ἀριστέω ἔτεσι τεσσεράκοντα καὶ [o] τριηκοσίοισι, ὡς ἐγὼ συμβαλλόμενος ἐν Προκοννήσῳ τε καὶ [p] Μεταποντίῳ εὕρισκον. Μεταποντῖνοί [q] φασι αὐτὸν Ἀριστέην φανέντα σφι ἐς τὴν [r] χώρην, κελεῦσαι βωμὸν Ἀπόλλωνι ἱδρύσασθαι, καὶ Ἀριστέω τοῦ Προκοννησίου ἐπωνυμίην ἔχοντα ἀνδριάντα παρ᾽ αὐτὸν [s] ἱστάναι· φάναι γάρ σφι τὸν Ἀπόλλωνα Ἰταλιωτέων μούνοισι δὴ ἀπικέσθαι ἐς τὴν χώρην, καὶ αὐτός οἱ ἕπεσθαι ὁ νῦν ἐὼν Ἀριστέης· τότε [t] δὲ ὅτε εἵπετο τῷ θεῷ, εἶναι κόραξ· καὶ τὸν μὲν, [u] εἴπαντα ταῦτα, ἀφανισθῆναι·

a Ἐκλιπεῖν V. Arch. b Οὕτω δὴ iidem: aberat aliis δή. c Ποιήσας εἴρηκα ora Steph. Ask. Paſſ. d M. Paſſ. Ask. V. Arch., γένεος Ald. et Origen. c. Celſ. L. III. p. 463. e Τεθνεὼς Arch. V. Orig. non prave, τεθνηκὼς Ald. Ask. Paris. A. B., vulgatum eſt Med. Paſſ. f Ἀφισβασίας Paris. B. Med., ἀμφισβ. Paſſ. Ask. Orig., verius: ἀμφισβασ. olim. g Ἀπικέσθαι V. Arch. Orig., mox Ἀρτακίης Arch. Valla et Euſtath. in Hom. p. 1650, 54. Ceteri Ἀρτάκης. h Ἐόντι Arch. male. i Νεκρῷ Orig. et ſupra ἀμφισβατέειν. k Ἀριμάσπια Tzetz. Chil. II. p. 301. Ἀριμάσπεια Orig. l Abeſt Ask. Paſſ. Med. ſervant alii omnes, etiam Tzetzes. m Αἵδε Arch. V. Vall., mox τάδε δὲ Arch. Orig., recte: poſterius, δὲ deeſt aliis. n M. Arch. Ask. V. Paſſ. Orig. Vulgo Ἀριστέω τοῦ Προκοννησίου. o Διηκοσίοισι ora Steph. Paſſ. et olim Origen. cum Tzetza et AEnea Gazaeo Theophraſti p. 77. p Μεταποντίνοισι Arch. V. Valla, Origen. haud male. q M. Arch. Ask. Paſſ., γάρ φασι Orig. Ald. Vind., ſtatim σφι deſit Ask. r Id. Paſſ. Arch. V. Orig. Valla, ora Steph., rectiſſime: πόλιν M. Ald. s Στῆσαι Arch. V. t Δὲ οἱ Arch. u V. Arch., εἰπόντα vulgo: tum τὸν μὲν Origen. bene aberat aliis μέν.

de diſcordia ingens, quis ad Oceanum orientis locavit? Si Caſpium intelligas aut Pontum, habita Oceani ſeptentrionalis ratione, uſus inpediet. Fabulator Ariſteas in his ineptus tenetur. Iam MSS. ὁ ταῦτα ποιήσας, εἴρηκα, a Scriptoris more non abludit. Mox C. 16. ἐν τοῖσι ἔπεσι ποιέων Ariſteas. Tale ταῦτα δὲ Ἀλκαῖος ἐν μέλεϊ ΠΟΙΗΣΑΣ L. v, 95. Plura ad L. II, 53.

20. Καὶ ὅθεν μὲν ἦν Ἀριστέης] Hinc orſus quae ſequuntur in cap. 14. et 15. deſcripſit Origenes III. c. Celſ. p. 125. 126. ubi proſtant nonnulla melius ſcripta quam in Edd. vulgantur Herodoti; qualia ſunt ỷ. 14, et 21. τῷ νέκυϊ (mendoſum ἀγγελλέοντα Pariſiis in Ed. ſplendida Orig. non debuerat iterari:) ỷ. 16. τεθνεὼς· et ἀμφισβασίας et ỷ. 20. ἀμφισβατέειν· ỷ. 28. τάδε δὲ οἶδα pro τάδε· ỷ. 34. ἐς τὴν χώρην, quod praebet etiam MS. ỷ. 40. καὶ τὸν μὲν, εἴπαντα ταῦτα —. Herodotum ſequutus fabulam de Ariſtea Tzetzes enarrat Hiſt. Chil. II, v. 724 — 735. ex Origene repetitam, quod e Pindari mentione liquet, AEneas Gazaeus in Theophr. 77. —— Qui ſicut Ariſteas poſt mortem revixiſſe crederentur, plures commemorantur apud veteres. Luculenta quaedam ex hiſtoria Graeca recentiori producit exempla, quaeque alibi non temere reperias, Proclus in iſta parte commentarii in L. x. de Rep. Platonis, quam ex MS. Flor. Alex. Morus evulgavit in notis ad Ev. Ioann. XI, 39., prodidit, occaſione venuſtae Platonis de Ere Pamphylio fabulae narratae p. 614. cuius ſimilem de Theſpeſio Solenſi dabit Plutarch. T. II. p. 563. De Mare quodam fabulabantur, ὅτι τρὶς ἀποθανὼν ἀνεβίω τρὶς, AElian. V. H. IX, c. 16. VALCKEN.

29. Ἐς ἀμφισβασίας] Error calami ἀφισβασίας dedit. Suidae ſi fides, ἀγχιβατεῖν et ἀγχιβασίην Iones dixerunt, inque iilis Heraclitus; Muſae iſtud non norunt, quarum in ſcriptis Codd. λόγων ἀμφισβασίῃ L. VIII, 81., et ἀμφισβατέων L. IX, 73., unde auctoritas Origenis, quod enotatum, ἀμφισβατέειν. Placuit ἐξ Ἀρτακίης πόλιος. Apollon. Rhod. I, 957. κρήνη ὑπ᾽ Ἀρτακίῃ, ubi Schol. Ceterum Tzetzes Chil. II, 726. aut mendoſus eſt, aut hiſtoriam vitiavit, Ariſteam ex Herodoto εἰς χαλκεῖον deducens; tum Κλείσας δ᾽ εὐθέως ὁ χαλκεὺς ἐκεῖνο τὸ χαλκεῖον. Stabit, ubi κναφεὺς et κναφεῖον ſcriptum fuerit, verſui modulus.

43. Καὶ τριηκοσίοισι] Non dicit, ad ſuum aevum tot abiiſſe annos: nam ſtolide Tzetzes Ἐφ᾽ Ἡροδότου γέγονε καὶ πάλιν ἀνεφάνη, acſi eius tempore Ariſteas, evolutis illis annis, adparuiſſet. Multa G. Io. Voſſius de Ariſteae, coniecta in Olymp. L. aetate, quae his adverſantur. Sive enim maiorem, ſeu minorem ex MSS. diſſenſu annorum numerum adoptaveris, ſuperabit primam Olympiadem. Strabo, Tatianus, Euſtathius, quos Meurſius, Fabricius, viri Cl., excitarunt, Homero priorem et praeceptorem ex quorundam traditione perhibent, Noſtro, modo ratio temporis ducatur, fere conſentiente. Iunge H. Dodwelli Diſſ. III. de Cycl. p. 130. diſputationem.

59. Παρ᾽

σθῆναι· σφέας δὲ Μεταποντῖνοι λέγουσι ἐς Δελφοὺς πέμψαντας, τὸν θεὸν ἐπειρωτᾷν ὅ, τι τὸ φάσμα τοῦ ἀνθρώπου εἴη· [a] τήν τε Πυθίην σφέας κελεύειν πείθεσθαι τῷ φάσματι· πειθομένοισι δὲ, ἄμεινον συνοίσεσθαι· [b] καί σφεας δεξαμένους ταῦτα, ποιῆσαι ἐπιτελέα· καὶ νῦν [c] ἕστηκε ἀνδριὰς ἐπωνυμίην ἔχων Ἀριστέω, παρ' αὐτῷ τῷ ἀγάλματι τοῦ Ἀπόλλωνος· [d] πέριξ δὲ αὐτῶν δάφναι ἑστᾶσι· τὸ δὲ ἄγαλμα ἐν τῇ
228 ἀγορῇ ἵδρυται. Ἀριστέω μέν νυν πέρι τοσαῦτα εἰρήσθω· τῆς δὲ γῆς, τῆς πέρι [e] ὅδε ὁ λόγος ὥρμηται λέγεσθαι, οὐδεὶς οἶδε [f] ἀτρεκὲς ὅ, τι τὸ κατύπερθέ ἐστι· οὐδενὸς γὰρ δὴ αὐτόπτεω εἰδέναι φαμένου δύναμαι πυθέσθαι· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Ἀριστέης, [g] τοῦπερ ὀλίγῳ πρότερον τούτων μνήμην ἐποιεύμην, οὐδὲ οὗτος προσωτέρω Ἰσσηδόνων, [h] ἐν αὐτοῖσι τοῖσι ἔπεσι ποιέων, ἔφησε ἀπικέσθαι· ἀλλὰ τὰ κατύπερθε ἔλεγε [i] ἀκοῇ, φὰς Ἰσσηδόνας εἶναι τοὺς ταῦτα λέγοντας· ἀλλ' ὅσον μὲν ἡμεῖς ἀτρεκέως ἐπὶ μακρότατον οἷοί τ' ἐγενόμεθα [k] ἀκοῇ ἐξικέσθαι, πᾶν εἰρήσεται. Ἀπὸ τοῦ Βορυσθενεϊτέων ἐμπορίου, τοῦτο γὰρ τῶν παραθαλασσίων μεσαίτατόν ἐστι πάσης τῆς [l] Σκυθίης· ἀπὸ τούτου πρῶτοι Καλλιπίδαι νέμονται, ἐόντες [m] Ἕλληνες Σκύθαι· ὑπὲρ δὲ τούτων, ἄλλο ἔθνος, οἳ [n] Ἀλαζῶνες καλέονται· οὗτοι δὲ καὶ οἱ Καλλιπίδαι τὰ μὲν ἄλλα κατὰ ταυτὰ Σκύθῃσι ἐπασκέουσι· [o] σῖτον δὲ καὶ σπείρουσι, καὶ σιτέονται καὶ κρόμμυα καὶ [p] σκόροδα καὶ φακοὺς καὶ κέγχρους· ὑπὲρ δὲ [q] Ἀλαζώνων οἰκέουσι Σκύθαι ἀροτῆρες, οἳ οὐκ ἐπὶ σιτήσει σπείρουσι [r] τὸν σῖτον, ἀλλ' ἐπὶ πρήσει· [s] τουτέων δὲ κατύπερθε οἰκέουσι Νευροί. Νευρῶν δὲ τὸ πρὸς [t] βορῆν ἄνεμον, ἔρημος ἀνθρώπων, ὅσον

Eoque aiunt Metapontini ſe Delphos miſiſſe ſciſcitatum ex Deo, quodnam illud hominis eſſet ſpectrum, ſibique præcepiſſe Pythiam ut dicto audientes illi eſſent, melius enim cum ipſis actum iri, ſi parerent. Se igitur hæc admittentes perfeciſſe. Et nunc ſtatua extat cognomine Ariſteæ, iuxta ſtatuam ipſam Apollinis, in foro exſtructam, circumſtantibus in orbem lauris. Hæc de
Ariſtea hactenus. Regione autem, de qua 16
hic ſermo dicere inſtituit, quidnam ſit ulterius, nemo exploratum habet, neque enim id inquirere ab aliquo potui, qui ſe diceret noſſe quod ipſe vidiſſet; ſicut nec ullum Ariſteas, cuius paulo ante iſta feci mentionem, neque iſte in iis quos fecit verſibus, ait ſe ultra Iſſedones proceſſiſſe: ſed ulteriora ſatebatur auditu, teſtatus Iſſedones illa commemorare. Verum a nobis, quoad longiſſime auditu penetrare liquide potuimus, omne referetur. Ab emporio Boryſthenitarum, hoc 17
enim ex maritimis totius Scythiæ eſt maxime medium, ab eo primi incolunt Callipidæ, qui ſunt Græci Scythæ, ſuper hos alia gens, qui vocantur Alazones. Horum utrique in ceteris ſervant ritum Scytharum; ſed frumentum ſerunt, eoque veſcuntur, et cæpe et allio et lente et milio. Supra Alazones autem incolunt Scythæ aratores, qui non ad edendum ſerunt triticum, ſed ad vendendum. Supra hos incolunt Neuri: quorum tractus qui ad aquilonem vergit, quantum nos

a Τὴν δὲ *Arch.* *b* Σφέας δὲ id. et ποιῆσαι ταῦτα. *c* *Ald. M. Paſſ. Aſk. V. Arch. Orig.*, ἔστησε olim. *d* Margo *Steph. Arch. V.*, ceteri περὶ, tum αὐτῶν *Arch.*, alii αὐτόν. *e* Ὅδε ὁ λόγ. *Aſk. Arch. Paſſ.*, ὁ λόγ. ὅδε alii. *f* Ἀτρεκὲς ὅ, τι *Arch. V. Paris. A. B.*, prius etiam in marg. *Steph. Paſſ. Aſk.*, ἀτρεκέως ὡς ὅ, τι *Med.* et alii. *g* Τοῦ πέρι *Arch. V.* ſatis bene; et ὀλίγον *Arch.* uti III, 106. et ſaepe. Paullo ante οὐδὲ γὰρ *Arch. V. Paris. A.*; οὐδενὸς γὰρ *M. Paſſ. Aſk. Ald.* *h* Αὐτὸς ἐν τοῖσι *Arch. V.* *i* Deeſt *Paſſ. Aſk.* *k* Deſit *Arch. V. Med.*, prave. *l* Σκυθικῆς iid. *m* Ἑλληνόσκυθαι *V. Vall.* ſtatim αὐτέων et *Arch.* *n* Ἀλιζῶνες *Arch. V. Valla.* alii Ἀλαζῶνες. Vid. *Strabon.* XII. p. 827. haec carpentem. *o* Κατὰ ταῦτα δὲ *V. Arch. Valla.* *p* Omnes, exceptis *M. Aſk.*, qui σκόρδα. *q* Ἀλιζώνων *Valla* et *Arch.* *r* Abeſt *Arch. Aſk.* *s* *Arch.*, τούτων olim. *t* Id. et *V.*, etiam mox, βορέην reliqui. tum τὰ πρὸς iid. et ἔρημος ἀνθ. vulgo ἔρημον.

59. Παρ' αὐτῷ τῷ ἀγάλματι] *Iuxta aram*, τῷ βωμῷ, cuius ſolius antea mentio, ſtatuae nulla, *Valla.* Verum *Laurentio* ſchedae reluctantur cunctae, ſuo Marte aram ex praemiſſis formanti. Videntur Metapontini Ariſteae ſtatuam et aliam Apollini cum ara dedicaſſe: huc *Arch.* πέριξ αὐτῶν —— *circum utramque* ſtatuam, vergit. Redit illud, ad rem per neceſſarium. Lauros autem, aram et imagines circumſtantes, ex aere fuiſſe, *Athenaei* indicio L. XIII. p. 605. C. novimus.

60. Πέριξ δὲ αὐτόν] In Codd. inventum praeſtat: πέριξ δὲ αὐτῶν δάφναι ἑστᾶσι· quia nempe Herodoteum eſt: IV, c. 79. τὴν πέριξ λευκοῦ λίθου Σφίγγες —— ἕστασαν· c. 52. c. 180. πέριξ τὴν Τριτωνίδα λίμνην οἰκέουσι· c. 152. πέριξ αὐτὸ pro αὐτοῦ recte dedit *Gronov.* III, c. 158. πέριξ τὸ τεῖχος· quod alibi dicit κύκλῳ τοῦ τείχεος. VALCKEN.

63. Οὐδεὶς οἶδε ἀτρεκὲς ὅ, τι τὸ &c.] Litem ſchedae τῷ ἀτρεκέως intentant, ſatis ceteroqui frequentato: quod offerunt, redibit L. V, 9. Iure quoque ὡς, cui ſuus olim locus poſt ἀτρεκέως, in exſilium agunt. Aldinum porro et ſcriptorum quorundam οὐδενὸς γὰρ οὐδὲ Ἀριστέης, Celeb. *Gronovius* non male explicuit ratumque voluit, oblitus οὐδὲ γὰρ οὐδὲ virtutem addere orationi. *Lucianus* Q. Scrib. Hiſt. C. 51. Οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐκεῖνοι χρυσὸν —— tum Nigrin. C. 6. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ καταφρονεῖν αὐτῶν οἶμαι θέμις· ubi *Hemſterh.* plura.

65. Οὐδενὸς γὰρ οὐδὲ] Iſta lectio Medicea nullo ſe pacto poterit tueri: quae ante obtinebat, nihil habet illa quod *Herodoti* lectorem offendere debuiſſet, quem ſcripiſſe puto: οὐδενὸς γὰρ δὴ, αὐτόπτεω εἰδέναι φαμένου, δύναμαι πυθέσθαι· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Ἀριστέης, (τοῦ πέρι (ſic *Arch.*) ὀλίγῳ πρότερον τούτων μνήμην ἐποιεύμην,) οὐδὲ οὗτος προσωτέρω Ἰσσηδόνων — ἔφησε ἀπικέσθαι. Quorum primum his concinit e L. III, c. 115. οὐδενὸς αὐτόπτεω γενομένου δύναμαι ἀκοῦσαι. *Herodoti* miror Editorem offenſum eadem negandi vocula ſic repetita, οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Ἀριστέης ad quae cum parentheſi quaedam interieciſſet, ſuo more poſuit iterum οὐδὲ οὗτος ——. *Homero* frequentatum illud οὐδὲ γὰρ οὐδὲ auferri non debuerat τῷ Ὁμηρικωτάτῳ. In *Platonis* legitur Soph. p. 251. E μηδενὶ μηδὲν (μηδὲ) μηδεμίαν δύναμιν ἔχειν κοινωνίας εἰς μηδέν· in Theaet. p. 180. A. περαιτέρω οὐδέποτε οὐδὲν πρὸς οὐδένα αὐτῶν. VALCKEN.

71. Ἀκοῇ ἐξικέσθαι] Perperam vox prior proſcribitur; quam ſi noluiſſet, ὅσον ἡμεῖς ἱστορεῦντες ἐπὶ μακρότατον οἷοί τ' ἐγενόμεθα ἐξικέσθαι ſcripſiſſet ſine dubio, uti C. 192. et II, 33. Quid multa? Ὅσον καὶ ἐγὼ δυνατός εἰμι ἐπὶ μακρότατον ἐξικέσθαι ΑΚΟΗι poſuit ipſe L. I, 171.

75. Οἱ Ἀλαζῶνες καλέονται] Praecipue *Stephani Byz.* monitum et Codd. C. 52. amplector. Sic in Ἀλαζῶν Ethnicographus, ἐξώνεται διὰ τὸ ἀπειστικὸν καὶ φυλάττει τὸ ω πρὸς ἀντιδιαστολήν. Ex *Homero* Il. B, 856. ſumſerunt Ἀλιζῶνας librarii, quibus commoda in Poeta ſedes, non hic. Multa *Strabo* XII. p. 827., primo adſpectu *Vallae* et *Arch.* favens, ſed re curatius introſpecta minime. Verba ibi haerent in mendo, leniſſima *Holſtenii* ad *Stephanum* medicina ſanitati reddita.

78. Καὶ σκόροδα] Iungunt Alexandrini Interp. τὰ κρόμμυα καὶ τὰ σκόρδα *Numer.* XI, 5. In Geoponicis L. XII, 30. crebra τὰ σκόρδα, etiam apud alios Graeciae labentis ſcriptores in *Du Cangii* Gloſſario. Quod nunc cernitur, *Herodoti* et veterum eſt L. II, 125.

82. Τὸ πρὸς βορῆν ἄνεμον, ἔρημος &c.] Nullus dubitavi ita ex ſcriptoris adſuetudine refingere et hic et deinceps. Ecce tibi ex C. 20. Μελαγχλαίνων δὲ τὸ κατύπερθε —— ἔρημός ἐστι ἀνθρώπων· et C. 185. τὰ πρὸς νότον —— ἔρημος —— καὶ ἄξυλός ἐστι χώρη· tum C. 191. τὸ πρὸς ἑσπέρης ὀρεινή τε κάρτα καὶ δασέα καὶ θηριώδης. Pauca haec de multis. Conſentit de Neurorum ſitu *Scymnus Chius*, optime adiutus ab *Is. Voſſio* ad Peripl. Pont. Euxin. p. 135. *Edit. Gronov.* Mox de Bo-

nos ſcimus, ab hominibus deſertus est. At-
que hæ quidem nationes iuxta flumen Hy-
panin colunt, ad occidentalem partem Bo-
18 ryſthenis. Verum transmiſſo Boryſthene a
mari prima est Hylæa: dehinc habitant Scy-
thæ agricolæ, quos Græci, qui ad Hypanin
incolunt, Boryſthenitas appellant, ipſi vero
ſe Olbiopolitas. Hi igitur agricolæ Scythæ
colunt quidem quod patet ad auroram, trium
dierum iter, pertinentes ad flumen nomine
Panticapem: quod vero ad ventum aquilo-
nem, undecim dierum navigatione per Bo-
ryſthenem: tractus autem ulterior his, in
multum ſane ſpatii deſertus est. Ultra quam
ſolitudinem habitant Androphagi, *id est*, *vi-
rorum carne veſcentes*, ſeparata natio, ac ne-
quaquam Scythica. At ſupra hos deſerta
iam procul dubio omnia, nec ulla hominum
19 gens, quantum nos ſcimus. Quæ vero ad
latus orientale horum Scytharum, qui agri-
colæ ſunt, plaga adiacet, transmiſſo flumi-
ne Panticape, Scythæ iam Nomades, *id
est*, *paſtorii*, incolunt, neque ſerentes quic-
quam neque arantes. Nuda autem arbori-
bus est omnis hæc plaga præter Hylæam.
Nomades autem isti incolunt ſpatium qua-
tuordecim dierum itineris, auroram verſus,
20 ad Gerrhum usque flumen. Trans Gerrhum
autem ſunt ea quæ vocantur regia, et Scy-
thæ optimi pariter et plurimi, et qui ſuos
ſervos eſſe ceteros Scythas arbitrantur; a me-
ridie quidem ad Tauricam regionem pertinen-
tes, ab aurora vero ad foſſam quam duxerunt
illi qui e cæcis geniti fuerunt: et ad emporium
paludis Mæotidis, quod vocatur Cremni, ſed
eorum alia ad flumen Tanain porriguntur.
At ſuperiora ad ventum aquilonem Scythis
regiis, ea incolunt Melanchlæni, alia gens
non Scythica; et ſupra Melanchlænos palu-
des

ὅσον ἡμεῖς ἴδμεν· ταῦτα μὲν παρὰ τὸν [a] Ὕπανιν πο-
ταμόν ἐστι ἔθνεα πρὸς [b] ἑσπέρης τοῦ Βορυσθένεος. Ἀ-
τὰρ διαβάντι τὸν Βορυσθένεα ἀπὸ θαλάσσης πρῶ-
τον μὲν [c] ἡ Ὑλαίη· ἀπὸ δὲ ταύτης, ἄνθρωποι οἰ-
κέουσι Σκύθαι γεωργοί· τοὺς Ἕλληνες οἱ οἰκέοντες
[d] ἐπὶ τῷ Ὑπάνι ποταμῷ καλέουσι Βορυσθενίτας·
σφέας δὲ αὐτοὺς, Ὀλβιοπολίτας· οὗτοι ὦν οἱ γεωρ-
γοὶ Σκύθαι νέμονται τὸ μὲν πρὸς τὴν [e] ἠῶ, ἐπὶ τρεῖς
ἡμέρας ὁδοῦ κατήκοντες ἐπὶ ποταμὸν τῷ οὔνομα κεῖ-
ται [f] Παντικάπης· τὸ δὲ πρὸς βορῆν ἄνεμον, πλόον
ἀνὰ τὸν Βορυσθένεα ἡμερέων ἕνδεκα· [g] ἤδη δὲ κατύ-
περθε τούτων [h] ἐρημός ἐστι ἐπιπολλόν· μετὰ δὲ
τὴν ἔρημον Ἀνδροφάγοι οἰκέουσι, ἔθνος ἐὸν ἴδιον, καὶ
οὐδαμῶς Σκυθικόν· τὸ δὲ τούτων κατύπερθε, [i] ἔ-
ρημος ἤδη ἀληθέως, καὶ ἔθνος ἀνθρώπων οὐδὲν, ὅ-
σον ἡμεῖς ἴδμεν. Τὸ δὲ πρὸς τὴν ἠῶ γεωργῶν τού-
των Σκυθέων, διαβάντι τὸν Παντικάπην ποτα-
μὸν, Νομάδες ἤδη Σκύθαι νέμονται, οὔτε τι σπεί-
ροντες οὐδὲν, οὔτε ἀροῦντες· ψιλὴ δὲ δενδρέων [k] πᾶ-
σα αὕτη [l] γῆ, πλὴν τῆς Ὑλαίης· οἱ δὲ Νομά-
δες [m] οὗτοι τὸ πρὸς τὴν ἠῶ, ἡμερέων τεσσέρων καὶ
δέκα ὁδὸν νέμονται χώρην κατατείνουσαν ἐπὶ ποτα-
μὸν Γέῤῥον. Πέρην δὲ τοῦ Γέῤῥου ταῦτα δὴ τὰ κα- 229
λεύμενα Βασιλήϊά ἐστι, καὶ Σκύθαι [n] οἱ ἄριστοί τε
καὶ πλεῖστοι· καὶ τοὺς ἄλλους νομίζοντες Σκύθας,
δούλους σφετέρους εἶναι· [o] κατοικοῦσι δὲ οὗτοι τὸ μὲν
πρὸς μεσαμβρίην, ἐς τὴν Ταυρικήν· τὸ δὲ πρὸς [p] ἠῶ,
ἐπί τε τάφρον, τὴν δὴ οἱ ἐκ τῶν τυφλῶν γενόμε-
νοι ὤρυξαν, καὶ ἐπὶ τῆς λίμνης τῆς [q] Μαιήτιδος τὸ
ἐμπόριον, τὸ καλέεται Κρημνοί· τὰ δὲ αὐτῶν κα-
τήκουσι ἐπὶ ποταμὸν Τάναϊν. Τὰ δὲ κατύπερθε
πρὸς [r] βορῆν ἄνεμον τῶν βασιληΐων Σκυθέων οἰκέου-
σι Μελάγχλαινοι, ἄλλο [s] ἔθνος, καὶ οὐ Σκυθι-
κόν. Μελαγχλαίνων δὲ τὸ κατύπερθε, λίμναι,
καὶ

a Ὑσπ. *V. Arch.* *b* *Id. M. Paſſ. Ask. V.*, ἑσπέρην alii. *c* Omittit artic. *Arch.* *d* Ὑπὸ τῷ id. et *V. Valla.* *e* Ἠῶ *Arch. V.*, mox ὁδοῦ omittit *Arch.* *f* Παντικάπις id. et mox βορῆν νέμονται πλ. *g* Ἡ δὲ id. *Vind.* *h* Deest ἡ utrique. *i* Iid. bene; antea ἔρημον. *k* Deſit *Arch.* et bene, ἡ πᾶσ. alii. *l* Omittunt duo ſequentia *Paſſ. Ask. M.* nulla iuſta cauſſa. Vide modo C. 76. *m* Non est in *V. Arch.*, mox ἠῶ iid., frequente mutatione. *n* Deſit *Arch. V.* *o* Κατήκουσι *Ald. Arch. V.* tres *Paris.*, quod rectius puto. κατοικοῦσι *M. Paſſ. Ask.* *p* Ἠῶ *Vind.* *q* Μαιώτιδος *M. Arch. Paſſ. Ask.* et mox. *r* *Arch. Vind.* plerumque ſemper ex vero: βορέην alii. *s* Γένος ora *Steph. Paris. A.*

Boryſthenitis male MSS. ὑπὸ τῷ Ὑπάνι ποταμῷ. Poſita urbs πρὸς τῷ Ὑπάνιδι fuit in *Dion. Chryſ.* Boryſthen. p. 437., et ap. *Scymnum*, prave quoque C. 53. huius Muſae.

86. Ἄνθρωποι οἰκέουσι Σκύθαι] Cauſae nihil, opinor, adferri poterit, cur hi ſoli dicerentur ἄνθρωποι Σκύθαι γεωργοί. Ut correctionem meam minus etiam peritis adprobem, ponam primum in *Philoſtrato* vulgata de V. A. VII, c. 2. Ἡρακλείδης καὶ Πύθων, οἱ Κότυν ἀποκτείναντες τὸν Θρᾶκα, ἀνθρωπίω μὲν ἤστην ἄμφω· Corrigendum abſque ulla dubitatione Αἰνίω μὲν ἤστην ἄμφω· *erant quidem ambo Aenii*, ſive ex urbe *Aeno* orti: librarii crediderunt eſſe vocem ἀνθρωπίω in ἀνίω uſitato more ſcribendi contractam. Similis hoc in loco *Herodoti* peperit errorem ratio: ἄνοι in ἄνω transmutandum arbitror atque adeo legendum ἀπὸ δὲ ταύτης ἄνω οἰκέουσι Σκύθαι Γεωργοί· *abhinc longius a mari remoti Scythae habitant Georgi*: proxima praecedunt, διαβάντι τὸν Βορυσθένεα ἀπὸ θαλάσσης πρῶτον μὲν ἡ Ὑλαίη· commode ſuccedunt emendata, ἀπὸ δὲ ταύτης ἄνω οἰκέουσι Σκύθαι Γεωργοί. Sic loqui ſolet: II, c. 7. ὁδὸς ἐς τὴν Ἡλιούπολιν ἀπὸ θαλάσσης ἄνω ἰόντι c. 155. ἀναπλέοντι ἀπὸ θαλάσσης ἄνω· ad iſtam rationem ἡ ἄνω Ἀσίη et ἡ κάτω memorantur; *Herodoto* τῆς Ἀσίης τὰ κάτω, et τὰ ἄνω αὐτῆς. *Mari vicini*, οἱ κάτω, et οἰκεῖν κάτω dicuntur; ἄνω οἰκεῖν et οἱ ἄνω, qui *a mari ſunt remotiores*: eiusdem gentis atque urbis diſtinguuntur οἱ ἄνω et οἱ κάτω. Similia quaevis ad iſtam rationem ſunt intelligenda: *Thucyd.* II, c. 83. οἱ ἀπὸ θαλάσσης ἄνω Ἀκαρνᾶνες· c. 98. τὴν ἄνω Μακεδονίαν· I, c. 137. μετὰ τῶν κάτω Περσῶν τινὸς πορευθεὶς ἄνω· VIII, c. 5. Dario στρατηγὸς ἦν τῶν κάτω· II, c. 100. ἀπὸ τῶν ἄνω ξυμμάχων. Diſtinguit *Diodorus Sic.* τὰς παραθαλαττίους πόλεις, τὴν μεσόγειαν, et τοὺς ἄνω τόπους. XX, c. 59. πόλεις τὰς ἄνω et πλησίον θαλάσσης opponit *Xenophon.* K. II. VII, p. 106. 28. et alibi: *Philoſtrato* memoratur V. A. V, c. 24. ἡ Ἀλεξάνδρεια καὶ ἡ Αἴγυπτος ἡ ἄνω. Smyrnaei οἱ ἄνω et οἱ ἐπὶ θαλάττῃ, de V. S. p. 531. Praeter alios pagus fuit Attices eiusdem nominis duplex teſte *Harpocr.* Λαμπτραί, αἱ μὲν παράλιαι, αἱ δὲ καθύπερθεν· illinc ortus quis in *Ariſtophanis* Amphiarao, Λαμπτρεὺς ἔγωγε τῶν κάτω. Herodotea propius accedit finis L. V. *Pauſaniae*: οἰκοῦσι δὲ ἀπὸ θαλάσσης ἄνω τῆς πρὸς Σάνῃ πόλει· contrarium κάτω οἰκεῖν praebet *Thucyd.* I, c. 7. ὅσοι ὄντες οὐ θαλάσσιοι κάτω ᾤκουν· quod ibi ſequitur, καὶ μέχρι τοῦδε ἔτι ἀνῳκισμένοι εἰσί, non debebat tentari; idem ſignificans ac ἄνω οἰκοῦσι, atque adeo ἀπὸ θαλάσσης· hinc explicandum ἀνοικίζεσθαι ἐς τὴν Δαφνοῦντα, VIII, c. 31. et *Ariſtoph.* Pace v. 206. In *Pauſan.* X, p. 838. ſcripſerim: ἀνῳκίσαντο ἐς τὰ ὑψηλὰ καὶ οὗτοι τῆς νήσου. VALCKEN.

93. Ἤδη κατύπερθε τούτων ἔρημος &c.] Indueret priſtinum colorem, deformior antea, oratio, modo ἤδη ſcriberetur. Talem ſuo tempore *Scymnus* conſideravit, talem ſchedae. De Androphagis C. 106. uberiora. Adde obſervata his de locis *Th. S. Bayero* Comment. Acad. Petropol. T. XI, p. 337.

5. Τὰ καλεύμενα Βασιλήϊά ἐστι] Sic regionem Scytharum regiorum, βασιληΐων, adpellat; nam *Stephanus* explicans *regias domus* longe erravit. Res ex ſequentibus et C. 56. conſtat. Nomen paludis *Maeotidis* Ionicum cum mox mutatum Codd. eunt, pravum urguent inſtitutum, iam C. 3. inceptum. Recte Μαιῆτις, I, 104., et hac Muſa creberrime. Dabunt MSS. τῆς Ἰσιακῆς τῆς —— κώμας, quae aliis Ἰσιακὸς Ἰσιακὸν L. VIII, 23. Statim Cl. *Reiskius* τὰ δὲ αὐτῶν h. e. τινές.

καὶ ἔρημος [a] ἐστὶ ἀνθρώπων, κατόσον ἡμεῖς ἴδμεν. Τάναϊν δὲ ποταμὸν διαβάντι, οὐκέτι Σκυθική, ἀλλ' ἡ μὲν πρώτη τῶν [b] λαξίων, Σαυροματέων ἐστί, οἳ ἐκ τοῦ μυχοῦ ἀρξάμενοι τῆς Μαιήτιδος λίμνης, νέμονται [c] τὸ πρὸς βορέην ἄνεμον, ἡμερέων πεντεκαίδεκα ὁδόν, πᾶσαν ἐοῦσαν ψιλὴν καὶ ἀγρίων καὶ ἡμέρων δενδρέων· ὑπεροικέουσι δὲ [d] τουτέων δευτέρην λάξιν ἔχοντες Βουδῖνοι, γῆν νεμόμενοι πᾶσαν δασέην ὕλῃ παντοίῃ. Βουδίνων δὲ κατύπερθε πρὸς βορέην, ἐστὶ πρώτη μὲν ἔρημος, ἐπ' ἡμερέων ἑπτὰ ὁδόν· μετὰ δὲ τὴν ἔρημον [e] ἀποκλίναντι μᾶλλον πρὸς ἀπηλιώτην ἄνεμον, νέμονται [f] Θυσσαγέται, ἔθνος πολλὸν καὶ ἴδιον· ζώουσι δὲ ἀπὸ θήρης· συνεχέες δὲ τούτοισι ἐν τοῖσι αὐτοῖσι τόποισι [g] κατοικημένοι εἰσὶ τοῖσι οὔνομα κεῖται Ἰύρκαι· καὶ οὗτοι ἀπὸ θήρης ζώοντες τρόπῳ τοιῷδε· λοχᾷ ἐπὶ δένδρεον ἀναβάς· τὰ δέ ἐστι πυκνὰ ἀνὰ πᾶσαν τὴν χώρην· ἵππος δὲ [h] ἑκάστῳ δεδιδαγμένος ἐπὶ γαστέρα κεῖσθαι, ταπεινότητος εἵνεκα· ἕτοιμος [i] ἐστὶ καὶ κύων· ἐπεὰν δὲ ἀπίδῃ τὸ θηρίον ἀπὸ τοῦ δενδρέου, τοξεύσας, [k] ἐπιβὰς ἐπὶ τὸν ἵππον, διώκει· καὶ ὁ κύων [l] ἕπεται· ὑπὲρ δὲ τούτων, τὸ πρὸς τὴν ἠῶ [m] τετραμμένον οἰκέουσι Σκύθαι ἄλλοι, ἀπὸ τῶν βασιληΐων Σκυθέων ἀποστάντες, καὶ οὕτω ἀπικόμενοι ἐς τοῦτον τὸν χῶρον. Μέχρι μὲν δὴ τῆς τούτων τῶν Σκυθέων χώρης, ἐστὶ ἡ καταλεχθεῖσα πᾶσα, [n] πεδιάς τε γῆ καὶ βαθύγεως· τὸ δ' ἀπὸ τούτου, λιθώδης τ' ἐστὶ καὶ [o] τρηχέη· διεξελθόντι δὲ καὶ τῆς τρηχέης [p] χῶρον πολλόν, οἰκέουσι ὑπώρεαν οὐρέων ὑψηλῶν ἄνθρωποι λεγόμενοι εἶναι πάντες Φαλακροὶ ἐκ [q] γενεῆς γενόμενοι, καὶ ἔρσενες καὶ θήλεαι ὁμοίως, καὶ σιμοὶ καὶ γένεια ἔχοντες μεγάλα· Φωνὴν δὲ ἰδίην ἱέντες· ἐσθῆτι δὲ χρεώμενοι Σκυθικῇ· ζῶντες δὲ ἀπὸ δεν-

des ſunt, et deſerta hominibus regio, quan-
tum nos ſcimus. Trans flumen autem Ta- 21
nain non amplius regio Scythica, ſed prima
quidem portionum eſt Sauromatarum, qui a
receſſu Mæotidis paludis incipientes, inco-
lunt tractum qui ſpectat aquilonem, iter die-
rum quindecim, vacuum prorſus arboribus
tam agreſtibus quam mitibus. Supra hos ha-
bitant ſecundam portionem tenentes Budini,
terram colentes totam omni arborum genere
ſpiſſam. Supra Budinos ad aquilonem ſtatim
excipit ſolitudo octo dierum itineris. Post 22
hanc ſolitudinem declinanti magis ad ventum
ſubſolanum, incolunt Thyſſagetæ, natio co-
pioſa et propria, et e venatu victitans. His
contigui, in eiſdem habitantes locis ſunt, qui-
bus nomen inditum eſt Iyrcæ, et ipſi e ve-
natione victitantes, hunc in modum: Con-
ſcenſis arboribus, quæ per omnem regionem
frequentes ſunt, inſidiantur, ſingulis autem
adeſt equus, in ventrem procumbere edo-
ctus, humilius ſubſidendi gratia: eſt in prom-
ptu et canis. Vbi quis igitur ab arbore fe-
ram viderit, ſagittaque percuſſerit, conſcen-
ſo equo illam perſequitur, et canis adhæret.
Super hos regionem auroram verſus incolunt
alii Scythæ, qui a regiis Scythis deficientes,
ita in hunc locum pervenerunt. Ad hos us- 23
que Scythas regio omnis Scythica eſt campe-
ſtris, et profundi ſoli: reliqua dehinc lapido-
ſa atque ſalebroſa. Cuius regionis magno
transmiſſo ſpatio, incolunt ad excelſorum
montium radicem homines, qui ab ipſo natali
dicuntur eſſe calvi, mares pariter et feminæ,
ſimis quoque naribus, et ingenti mento; pro-
priam vocem edentes, ſed Scythicam geſtan-
tes veſtem: ex arboribus victitantes, cui ar-
bori

a Abeſt *Arch. V.*, nec male. *b* Tangit hinc *Suid.* in *V.* *c* *M. Paſſ. Vind. Ask.*, alii τὰ πρὸς. *d* *Arch. V.*, τούτων *Paris. A. B.* ora *Steph.*, vulgo τούτοισι. *e* Ἀποκλίνοντι margo *Steph. Paſſ. Ask.* *f* *Steph. Byz.* in *V.* *g* *M. Paſſ. Ask.*, vulgo κατοικημένοισί εἰσι, quorum ultimum non legunt *Arch. V.* *h* Ἑκάστῳ ἐστὶ δεδ. *Arch.* *i* Deſit *Arch.*, mox ἐπεὰν *M. Paſſ. Ask.*, in aliis ἐπειδὰν. *k* Καὶ ἐπιβ. *Arch. V.* *l* *M. Ask. Paſſ.*, reliqui ἕπεται pari ſententia. Statim τουτέων *Arch. V.*, olim τούτων, et tum τάξιν. *m* Ἀποκλίνοντι ora *Steph. Paſſ. Ask.*, ἀποκλίνοντι *Arch. V.*, τετραμμένον *Ald. Med.* *n* Duo ſequentia non habet *Arch.*, tum βαθύγεος. *o* Τρηχέη *Paſſ. Ask.* et mox, τρηχεῖα *Arch. V.*, alii τρηχείη. *p* Χῶρον *Arch. V.*, alii χώρης. *q* Γενεῆς *Arch. V.*, γενετῆς ceteri.

19. Ἡ μὲν πρώτη τῶν λαξίων] *Heſychio* haec erant ob oculos, λαξίων, λήξεων, κληρώσεων· *Suidae* λᾶξιν, μίξιν, μερισμόν, vitioſum, et ex Gloſſis *Herodoti*, quales manu exaratas poſſideo, derivatum eſt: λῆξιν ſcripſerat Criticus. Inſpice eruditiſſimi *P. Leopardi* Emend. L. VII, 16., *Laxios Vallae* leniſſime, ſicuti decet, corrigentis. Et *Laxios* tamen, tanquam Scythicam nationem, Theſauro ſuo addit *Abr. Ortelius.* Nollem *Bayerus*, vir doctiſſimus, Hiſtoriarum patrem erroris poſtulaſſet, quo *Lazios*, gentem Scythicam, in adpellativum converterit nomen. Nimium indulſit ſuſpicaci ingenio. *Lazos* ſeu *Laxios* ſerior novit aetas, neque eo loci, quem ſcriptor ſignat, ſed ad Phaſim amnem ap. *Procopium* Bel. Perſ. L. II. C. Immo vero ipſe verborum ordo, quod attendenti liquidum, docto viro refragatur. Perpende dicta eius Comment. Acad. Petrop T. I, p. 421. Scripſi autem ſchedarum iuſſu ὑπεροικέουσι δὲ τουτέων —. Poſtulabat ſermonis indoles, qua C. 13. Ἰσσηδόνων ὑπεροικέειν Ἀριμασπούς et C. 37. ΤΟΥΤΕΩΝ δ' ὑπεροικέουσι — Μῆδοι.

30. Ἰύρκαι] In his equidem ſimilibusque obſcurioribus iudicium ſequerer *Pintiani*, ex *Herodoto Melam* corrigentis I, c. 19, 140. *Thyſſagetae Iurcaeque vaſtas ſylvas occupant aluntur que venando*; ζώουσι ἀπὸ θήρης. *Herod.* Pro ſua pietate bonus *A. Schottus* hinc quoque *Turcas* expulſos eſſe laetabatur. Non alibi fortaſſe Ἰύρκαι niſi cum *Thyſſagetis* etiam *Plinio* memorantur H. N. VI, c. 7. Θυσσαγέται ut hic, ſic infra c. 123. atque hinc *Stephano Byz.* VALCKEN.

37. Τὸ πρὸς τὴν ἠῶ τετραμμένον] Scholion veram peſſum dedit vocem. Fuit olim πρὸς τὴν ἠῶ ἀποκλίνοντι, uti paullo antea ΑΠΟΚΛΙΝΑΝΤΙ μᾶλλον πρὸς ἀπηλιώτην ἄνεμον, et ſtatim διεξελθόντι δὲ καὶ — οἰκέουσι. Atque hoc manu ſcripti profitentur, qui, ſi τὸ craſiſſent etiam, me ad reſtitutionem adegiſſent. In praecedentibus ἀσύνδετον non laudo: melius καὶ ἐπιβὰς ſchedarum.

43. Καὶ τῆς τρηχέης χῶρον πολλόν] Offendunt ad πολλὸν τῆς χώρης. Iubſtituto πολλόν. Codices iuſtius, tum quoque ἐκ γενεῆς. *S. Ioannis* Euang. C. IX, 1. τυφλὸν ἐκ γενετῆς non neſcio, neque ἐκ γενετῆς κωφὸν *Sexti Empirici* L. XI, p. 733., nedum *Heſiodi* Theog. v. 271. Noſtri diverſior ratio, qua huius Muſae C. 33. καὶ γάρ τινα ἐκ ΓΕΝΕΗΣ νοῦσον — λέγεται ἔχειν. De calvis iſtis et cauſſa calvitii *Zenobius* Cent. V, 25. εἰσὶ δὲ Φαλακροὶ διὰ τὴν φύσιν τοῦ ὕδατος, οὗ πίνουσι, καὶ αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν ex ſcripto, quod, abſurdum minime, unde acceperit, non vacat quaerere.

45. Φαλακροὶ ἐκ γενετῆς] *Et feminis et maribus nuda ſunt capita*, *Mela* I, c. 19. ſ. de iiſdem Argippaeis: verum adeoque quod ſcribit *Plinius* H. N. VI, c. 13. *capillus iuxta feminis viriſque in probro exiſtimatur*: a duce ſuo ſecedentem *Solinum* reprehendit *Salmas.* p. 209. De Myconiis quid tradiderint veteres e *Stephano* notum in v. Μύκωνος —. Quae de hac gente praeterea dedit *Mela*, derivavit omnia ex *Herodoto*: *his iuſtiſſimi mores; nemora pro domibus; alimenta baccae: — ſacri itaque habentur; adeoque ipſos nemo de tam feris gentibus violat, ut aliis etiam ad eos confugiſſe pro aſylo ſit*: poſtrema de his paene converſa: τούτους οὐδεὶς ἀδικέει ἀνθρώπων· ἱροὶ γὰρ λέγονται εἶναι — ὃς δ' ἂν καταφύγῃ ἐς τούτους ὑπ' οὐδενὸς ἀδικέεται eadem *Plinius* expreſſit. Sacris autem his inviolatisque ſive Scythis, ſeu Scytharum vicinis, iuſtitiae cultoribus atque humanitatis, eximie congruunt quae in laudem Scytharum occaſione loci Homerei prodidit *Strabo* VII, p. 455. B. p. 460. D. quaeque habet *Iuſtinus* II, c. 2. *continentia illis morum quoque iuſtitiam edidit nihil alienum concupiſcentibus. — Plus in illis proficit vitiorum ignoratio, quam in his* (Graecis) *cognitio virtutis.* VALCKEN.

51. Τοῦτο

bori nomen eſt Ponticum, magnitudo fere eadem quae fico, fructus fabae inſtar, nucleum habens. Id ubi maturuerit, veſtibus excolant, et quod ab eo craſſum et nigrum defluit, nomine aſchy, id et lingunt, et lacte commixtum potant, ex ipſius quoque craſſitudine faecis maſſas componunt et edunt. Neque enim multum eſt eis pecorum, utpote non ſunt ibi paſcua ſerio culta. Sub arbore quisque habitat: per hyemem quidem, ubi arborem pileo albo firmoque contexerint; per aeſtatem vero, ſine hoc pileo. His nemo mortalium iniuriam infert, ſacri enim dicuntur eſſe: nihilque Martiorum armorum poſſident. Et partim quidem hi ſunt, qui finitimorum controverſias dirimunt; partim vero quisquis exulans ad eos confugit, is a nemine laeditur. Nomen eis
24 est Argippaei. Ad hos usque calvos ingens circumcirca proſpectus eſt regionis et gentium, quae in anterioribus ſunt. Nam et Scytharum nonnulli ad eos commeant, quos non difficile eſt ſciſcitari; atque etiam Graecos ex emporio Boryſthenis atque aliis Ponticis emporiis. Ex Scythis vero qui ad eos commearint, per ſeptem interpretes totidemque lin-
25 guas ſua peragunt. Horum tenus notitia rerum habetur, at quod ſupra illos calvos eſt, nemo pro comperto referre poteſt, nam montes editi inacceſſi praecidunt, et eos nemo tranſcendit. Iſti tamen

δενδρέων. [a] Ποντικὸν μὲν οὔνομα τῷ δενδρέῳ ἀπὸ τοῦ ζῶσι, μέγαθος δὲ κατὰ συκέην μάλιστά κῃ· καρπὸν δὲ φορέει κυάμῳ ἴσον, πυρῆνα δὲ ἔχει· τοῦτο ἐπεὰν 230 γένηται πέπον, [b] σακκέουσι ἱματίοισι· ἀποῤῥέει δ' ἀπ' αὐτοῦ παχὺ καὶ μέλαν· οὔνομα δὲ τῷ ἀποῤῥέοντί ἐστι [c] ἄσχυ· [d] τοῦτο καὶ λείχουσι, καὶ γάλακτι συμμίσγοντες πίνουσι· καὶ ἀπὸ τῆς παχύτητος αὐτοῦ τῆς τρυγὸς [e] παλάθας συντιθέασι, καὶ ταύτας σιτέονται· πρόβατα γάρ σφι οὐ πολλά ἐστι· οὐ [f] γάρ τι σπουδαῖαι νομαὶ αὐτόθι εἰσί· ὑπὸ δενδρέῳ δὲ ἕκαστος κατοίκηται, τὸν μὲν χειμῶνα, ἐπεὰν τὸ δένδρεον περικαλύψῃ πίλῳ στεγνῷ λευκῷ· τὸ δὲ θέρος, ἄνευ πίλου· τούτους οὐδεὶς ἀδικέει ἀνθρώπων· ἱροὶ γὰρ λέγονται εἶναι· οὐδέ τι ἀρήιον ὅπλον [g] ἐκτέαται· καὶ τοῦτο μὲν, τοῖσι περιοικέουσι οὗτοί εἰσι οἱ τὰς διαφορὰς διαιρέοντες· τοῦτο δὲ, ὃς ἂν [h] καταφεύγων καταφύγῃ ἐς τούτους, ὑπ' οὐδενὸς ἀδικέεται· οὔνομα δέ σφι ἐστὶ [i] Ἀργιππαῖοι. Μέχρι μέν νυν τῶν Φαλακρῶν τουτέων, πολλὴ περιφάνεια τῆς χώρης ἐστὶ, καὶ τῶν ἔμπροσθεν ἐθνέων· καὶ γὰρ Σκυθέων τινὲς ἀπικνέονται ἐς αὐτοὺς, τῶν οὐ χαλεπόν ἐστι πυθέσθαι, καὶ Ἑλλήνων τῶν ἐκ Βορυσθένεός τε ἐμπορίου καὶ τῶν ἄλλων Ποντικῶν ἐμπορίων. Σκυθέων δὲ οἳ ἂν ἔλθωσι ἐς αὐτοὺς, δι' ἑπτὰ ἑρμηνέων καὶ δι' ἑπτὰ γλωσσέων διαπρήσσονται. Μέχρι μὲν δὴ τουτέων γινώσκεται· τὸ δὲ τῶν Φαλακρῶν κατύπερθε οὐδεὶς [k] ἀτρεκέως οἶδε φράσαι· οὔρεα γὰρ ὑψηλὰ ἀποτάμνει ἄβατα, καὶ [l] οὐδείς σφεα ὑπερβαίνει· οἱ δὲ Φα-

a Ποντικὸν ſine μὲν *Arch. V.*, tum ἀπὸ τοῦ optime: alii ἀπ' οὗ. ſpectavit haec *Athen.* L. II, C. 16. *b* Σακέουσι *Suid.* in *V.* *c* Ἄσχυ *Arch. Valla.* *d Arch. V. M. Paſſ. Ask.*, τοῦτο δὲ vulgo. *e* Παλάθας *Arch.*, olim παλλ. *f M. Ask. Paſſ.*, οὐ γάρ σφι *Arch. V.*; olim οὐ γάρ τοι σπ. αἱ νομαί. *g* Ἔκτηται *Arch.* *h M. Paſſ. Ask. Ald.*, φεύγων καταφ. *Arch.*; ab aliis participium abeſt. *i* Ὀργιεμπαῖοι *Arch. V.* *k* Ἀτρεκὲς id. Vid. ſupra C. 16. mox ἱρεά τε γὰρ uterque. *l Arch. V. Ald. Paris. A. B.*, οὐδ. σφεας *M. Ask. Paſſ.*

51. Τοῦτο ἐπεὰν γένηται πέπον] Planiſſima lectio *Casauboni*, τοῦτον, ἐπεὰν γένηται πέπων, σακκέουσι foret, ſi membranae addicerent. At ſaepe ſequius genus *Herodotum* amplecti, notum eſt. Vide magni viri Animadv. L. II, 16. Σακκέουσι *Suidae* offertur etiam ab *Aelio Dionyſio* ap. *Euſtath.* ad *Homer.* p. 940, 18., eſtque ex priſcorum more, quo σάκος et σακκέειν praeferebant, in *Moeride*, *Thoma M.* et aliis. Σακκεύειν tamen, uti Codd., Gloſſator San-Germanenſis. De ſuſpicione defectus, quam vir doctus in *Miſcell. Lipſienſ.* movit, nihil, niſi hiſtoricos non omnia minutatim perſequi, dico: nihil quoque, cur παλάθας reddiderim. *Suidas* hinc hauſit, ſeu potius ex Lexico Herodoteo, cuius *L. Kuſterus* immemor ſincera Grammatici incruſtavit.

52. Σακκέουσι ἱματίοισι] Tentare non auſim: ἠθμοῖσι venerat alicui in mentem: ſicut ἠθμὸν, ἠθάνιον inter pocula quoque recenſet *Athen.* Secundum *Etymologum* erat Ἠθμὸς καὶ Ἠθάνιον, ἐργαλεῖον διατετρημένον πολλαῖς ὀπαῖς, δι' οὗ τὸ ὑγρὸν εἰώθασι διακρίνειν τῶν παχυτέρων ſic iſta p. 422, 34. Codex exhibet ſcriptus, ubi paulo poſt pro Ἐργανῇ ponendum, ἐν Ἔργων α., *operum libro primo.* Haec reſpiciens *Suidas* habet: Σακκέουσι, τὸ ὑλίζουσι, παρ' Ἡροδότῳ *percolant*: ex *Aelio Dionyſio* praebet eamdem ſcriptionem *Euſtath.* in Il. N, p. 914, 10. ab Attico σάκος, pro vulgari σάκκος, derivante Σακκεύειν *Herodoti*: Σακεῖν et Σακίζειν veteres, recentiores dixiſſe videntur σακκεῖν et σακκίζειν, *ſaccare*: vid. *Salmaſ.* in *Solin.* p. 209. A. quique explicat vicina *Caſaub.* in *Athen.* II, c. 16. VALCKEN.

56. Παλάθας] Ad hunc modum eximenda voci litera eſt ſuperflua: Παλάθας Auctor Gloſſarii *Herod.* hic recte interpretatur τὰ ἐκ τρυγὸς πλάσματα. Quae ſic maſſae vulgo dicerentur docuit *Weſſeling.* ad *Diodori* T. II, p. 212. VALCKEN.

60. Πίλῳ στεγνῷ λευκῷ] Pro *pileo* tegmen mallem coactile ex lana, quemadmodum C. 73. *Erotianus* Πῖλοι καλοῦνται παρὰ Λάκωσι τὰ σκεπάσματα σκιᾶς χάριν πεποιημένα. Explicuit, monente *Foeſio*, Hippocratea de tegumento curruum Scythicorum, αὗται δὲ ΠΙΛΟΙΣ περιπεφραγμέναι, *muniti ſunt coactilibus ex lana* Lib. de Aere, Aq. p. 291. Additur continuo, currus fabrefactos ὥσπερ οἰκήματα eſſe, et ταῦτα δὲ καὶ στεγνὰ πρὸς ὕδωρ, καὶ πρὸς χιόνα καὶ τὰ πνεύματα, in Latinis, *ipſique in anguſtum coarctati adverſus omnes aquarum, nivis ac ventorum iniurias*: quae rei non conveniunt. Στενὰ doctiſſimos homines in errorem induerunt, στεγνὰ, *firma* contra eas iniurias, reliquerat *Hippocrates.* Sed hoc occupavit *Hemſterhuſius* noſter ad Comici *Plutum.*

64. Τὰς διαφορὰς διαιρέοντες] Quia finitimorum dirimebant controverſias velut *arbitri*, non abſurde quis ſuſpicabatur, Ionicum διαιτέοντες in uſitatius illud fuiſſe demutatum: ſed qui litigantes dirimit, ὁ τὰ ἀμφισβητήσιμα διαιρῶν, *Polluci* VIII, 8. διαιρεῖν τὰ ἀμφίλογα dicitur *Xenophonti* p. 538, 26. *Ariſtoph.* Ran. v. 1132. —— In proximis vera videtur lectio *Arch.* Ὃς ἂν φεύγων καταφύγῃ ἐς τούτους ὑπ' οὐδενὸς ἀδικέεται. *Plinius* H. N. VI, c. 13. *ſacros haberi narrant inviolatosque,* —— *nec ipſos modo, ſed illos etiam, qui ad eos perfugerint.* VALCKEN.

65. Καταφεύγων καταφύγῃ] Optime hoc ſuam in ſedem, modo iniquior afuiſſet criminatio, reſtitutum. *Th. Galeus* vere φεύγων ex *Arch.* enotavit, neque id futile prorſus. *Homer.* Il. Ξ, 81. ὃς φεύγων προφύγῃ κακόν. *Herodotus* V, 95. αὐτὸς μὲν φεύγων ἐκφεύγει. Gentis nomen Ἀργιππαῖοι examinavit *Salmaſius* ad Solin. p. 147., attigerunt alii ap. *Gronovium.* Schedae *Arch.* et *Vind.* vulgato dicam ſcribunt, pariterque Ὀργιέμπεοι in *Zenobii* Cent. V, 25., quem non extrico. Mox πολλὴ περιφάνεια χώρης non *proſpectus eſt regionis*, ſed certa eius notitia. Quo uſu *Iſaeus* Or. de Apollodori Herod. p. 66.

76. Καὶ οὐδείς σφεα ὑπερβαίνει] Manifeſtus mutantium ſchedarum hic lapſus, dignus contemtu. Stolidior earumdem audacia contra αἰγίποδας ἄνδρας. Nihil proſunt Cyrenaei τετραπποβάται L. V, 77., multoque minus equi ἱπποβάται *Strabonis* L. VIII, p. 595. Quid enim in illis inſolens? et cur ſibi οὐ πιστὰ profiteretur? Non inepte quidem rem putarunt ridiculam, *homines capripedes*, ea enim novandi videtur cauſſa fuiſſe, verum his in fabellis ſuum cuique relinquendum. De ſimilibus naturae, fictis tamen, portentis *Strabo* L. I, p. 73.

Φαλακροὶ οὗτοι λέγουσι, ἐμοὶ μὲν οὐ πιϛὰ λέγοντες, οἰκέειν τὰ οὔρεα [a] αἰγίποδας ἄνδρας· ὑπερβάντι δὲ τούτους, ἄλλους ἀνθρώπους, [b] οἳ τὴν ἑξάμηνον καθεύδουσι· τοῦτο δὲ οὐκ ἐνδέκομαι [c] τὴν ἀρχήν. ἀλλὰ τὸ μὲν πρὸς ἠῶ τῶν Φαλακρῶν [d] γινώσκεται ἀτρεκέως ὑπὸ Ἰσσηδόνων οἰκεόμενον· τὸ μέντοι κατύπερθε πρὸς βορῆν ἄνεμον, οὐ γινώσκεται, οὔτε τῶν Φαλακρῶν, οὔτε τῶν Ἰσσηδόνων, εἰ μὴ ὅσα αὐτῶν τουτέων λεγόντων. Νόμοισι [e] δὲ Ἰσσηδόνες τοιοῖσιδε λέγονται χρᾶσθαι· ἐπεὰν ἀνδρὶ ἀποθάνῃ πατὴρ, οἱ προσήκοντες πάντες προσάγουσι πρόβατα· καὶ ἔπειτα ταῦτα θύσαντες, καὶ καταταμόντες τὰ κρέα, κατατάμνουσι καὶ τὸν τοῦ δεκομένου τεθνεῶτα [f] γονέα· ἀναμίξαντες δὲ πάντα τὰ κρέα, δαῖτα προτίθενται· τὴν δὲ κεφαλὴν αὐτοῦ ψιλώσαντες καὶ ἐκκαθήραντες, [g] καταχρυσοῦσι· καὶ ἔπειτα [h] ἅτε ἀγάλματι χρέωνται, θυσίας μεγάλας ἐπετείους ἐπιτελέοντες· παῖς δὲ πατρὶ τοῦτο ποιέει, κατάπερ οἱ Ἕλληνες τὰ γενέσια· ἄλλως δὲ δίκαιοι καὶ οὗτοι λέγονται εἶναι· ἰσοκρατέες δὲ ὁμοίως αἱ γυναῖκες τοῖσι ἀνδράσι· γινώσκονται μὲν δὴ καὶ οὗτοι.

231 Τὸ δὲ ἀπὸ [i] τουτέων τὸ κατύπερθε, Ἰσσηδόνες εἰσὶ οἱ λέγοντες [k] μουνοφθάλμους ἀνθρώπους καὶ χρυσοφύλακας γρῦπας εἶναι· παρὰ δὲ τουτέων Σκύθαι παραλαβόντες λέγουσι· παρὰ δὲ Σκυθέων ἡμεῖς οἱ ἄλλοι νενομίκαμεν, καὶ οὐνομάζομεν [l] αὐτοὺς Σκυθιϛὶ Ἀριμασπούς· ἄριμα γὰρ ἓν καλέουσι Σκύθαι, σποῦ δὲ τὸν ὀφθαλμόν. Δυσχείμερος δὲ αὕτη ἡ καταλεχθεῖσα πᾶσα χώρη οὕτω [m] δή τί ἐϛι· ἔνθα τοὺς μὲν ὀκτὼ τῶν μηνῶν ἀφόρητος οἷος γίνεται κρυμὸς, ἐν τοῖσι ὕδωρ ἐκχέας, πηλὸν οὐ ποιήσεις· πῦρ δὲ ἀνακαίων, ποιήσεις πηλόν. [n] ἡ δὲ θάλασσα πήγνυται, καὶ ὁ Βό-

men calvi referunt, quæ apud me fidem non habent, incoli montes ab viris capripedibus: quos ubi tranſieris, esſe alios qui ſenos menſes dormiant, quod ego omnino non admitto. Sed tractum illum qui ad auroram calvis est, ab Isſedonibus habitari ſine ambiguitate compertum est. Ille vero ſuperior vergens ad aquilonem ventum non cognoſcitur vel ab Isſedonibus vel ab calvis, niſi quatenus isti ipsi dicunt. Isſedo- 26 nes porro talibus moribus uti feruntur: Quoties pater alicui deceſſit, omnes propinqui pecora adducunt; quæ ubi mactaverunt, conciderunque carnes, concidunt et mortuum patrem illius, a quo excipiuntur, commixtisque omnibus carnibus convivium exhibent. Caput autem eius depilatum expurgatumque inaurant, eoque pro re ſacrata utuntur, peragentes quotannis magna ſacrificia. Hæc filius patri facit, quemadmodum Græci emortuali die. Alioqui dicuntur et illi iuſti esſe, et ipsorum uxores peræque fortes ac viri. Hi et ipsi cognoſcuntur. Quod ab 27 his ſupernum est, ibi aiunt Isſedones esſe homines unoculos, et grypes auri cuſtodes. Hoc ab eis nacti Scythæ narrant, a Scythis nos ceteri pro vero habuimus, et Scythice eos appellamus Arimaſpos, nam *arima* Scythæ unum vocant, *ſpu* vero oculum. Omnis autem quæ dicta est re- 28 gio, adeo infeſtatur hyberna ſævitia, ut octo menſibus intolerabile ſit illic gelu; in quibus ſi aquam effundas, non facias lutum, facies autem, ſi illic ignem accenderis. Mare compingitur, et omnis Cim-

a Ἱπποβάτας *Ask. Med. Pasſ.*, mox ὑπερβάντας *Arch.* *b* *Arch. V. M. Ask. Pasſ.*, alii ἀνδρ. εἶναι, οἳ Conf. *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 581. *c* Abest articulus *Arch. V.* *d* Γινώσκ. ἀτρεκέως ὑπὸ *Paris. A. Ald. Arch. V. Valla*, adverbium deſit *M. Ask. Pasſ.*, ſine gravi causſa. Statim βορῆν *Arch. V.* *e* Non est in *Arch.*, qui et τοιοῖσιδε, et mox ἀποθάνῃ cum *Vind.* Conf. L. II, 37. III, 99. olim τοῖσιδε. *f* Γονῆα *Arch.* *g* Καταχρυσοῦσι *Vind. Arch.*, antea ἀποχρυσοῦσι: tum καὶ καθήρ. ambo illi. ἐκκαθήραντες *Pasſ. Ask.* *h* Non est in *Arch. V.* Statim παῖς δὲ πατρὸς *Ald.* *i* Τουτέων *Arch.*, vulgo τούτων. *k* Τοὺς μουν. et τοὺς χρυσοφ. *Arch. V.*, ſtatim εἶναι negligunt *M. Pasſ.* ſoli. *l* Non habet *Arch. V.*; quae ſequuntur citat *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 31. *m* Δή τι *Arch.*, recte: Confer III, 12. IV, 52. δή τοι alii. Vide *Euſtath.* ad *Dionyſ.* v. 669., ubi ſequentia deſcribuntur. *n* Taxat *Macrob.* Sat. VII, 12. ex *Gellio*.

90. Τὴν δὲ κεφαλὴν] Aut diverſa confudit *Plato*, aut alium habuit quem ſequeretur auctorem in Euthyd. p. 299. E. ista ſcribens: θαυμασιώτερόν γε ἔτι ὅτι καὶ πίνουσιν (οἱ Σκύθαι) ἐκ τῶν ἑαυτῶν κρανίων κεχρυσωμένων, καὶ ταῦτα καθορῶσι, τὴν ἑαυτῶν κορυφὴν ἐν ταῖς χερσὶν ἔχοντες. Secundum *Herod.* IV, c. 65. non parentum aut amicorum craniis utebantur Scythae tanquam poculis, ſed hoſtium quos interfeciſſent, aut inimicorum ſaltem; Isſedones ſoli parentum ſuorum crania deaurata cuſtodiebant, et velut ἀγάλματα venerabantur; postquam cadaverum carnes cum alia commixtas comediſſent: qua de re *Daviſius* egit ad *Ciceron.* Tuſc. I, c. 48. p. 118. *Platonis* forte non recordabatur *Salmas.* in *Solin.* p. 192. *Strabo* quoque Scytharum fecit mentionem τοῖς κρανίοις ἐκπώμασι χρωμένων, VII, p. 458. A. et p. 460. B. Apud *Livium* XXIII, c. 24. Galli Boii *caput ducis* (Poſtumii) *praeciſum ovantes templo —— intulere: purgato inde capite, ut mos iis est, calvam auro caelavere: idque ſacrum vas iis erat, quo ſolennibus libarent; poculumque idem ſacerdoti esſe ac templi antiſtitibus.* VALCKEN.

91. Ἐκκαθήραντες καταχρυσοῦσι] Per incommodum ἀποχρυσοῦσι inaurandi ſignificatione. Iunxit *Artemidorus* Onir. L. I. 52. ἵνα ἀπαργυρωθῇ καὶ ἀποχρυσωθῇ de ſervo, qui aere venditur. Verum MSS. praeſtant. Tale L. II, 130. καὶ ἔπειτα ΚΑΤΑΧΡΥΣΩΣΑΝΤΑ μιν ταύτην —. Gemina in re in Fragm. Pythagor. p. 713. τὸ δ' ἐκεῖνο χρυσώσας καὶ ἀργυρώσας, πίνει ἐξ αὐτοῦ· et Noſter L. IV, 65. ἔσωθεν δὲ περιχρυσώσας, οὕτω χρᾶται ποτηρίῳ· ubi in ſcriptis καταχρυσώσας. *Mela* Herodotea de Isſedonibus ad hunc modum: *capita ubi fabre expolivere, auro vincta pro poculis gerunt*, ἄγαλμα, ut apud *Homerum* et alios, ſupellectilem intelligens, haud profecto inficete: ἅτε ἀγάλματι χρέωνται tale poſtulat. *Is. Voſſius* aliter ad *Pomponium*. Τὰ γενέσια Gloſſ. *San-German.* non neglexerunt, optime declarata ab *Ammonio*. Non ſunt *natalitia*, quae in *Vallae* Latinis erant

1. Σκυθιϛὶ Ἀριμασπούς] Proxime ſequentia, Ἄριμα γὰρ ἕν, primus, opinor, ſic corrigenda cenſuit *Io. Hartungus* Theſ. Crit. T. II, p. 636. Ἄρι μὲν γὰρ ἓν (L. τὸ ἓν) καλέουσι Σκύθαι, Μασπὸς δὲ τὸν ὀφθαλμόν· prout legiſſe videtur in ſuis Codd., quos habuit plures, *Euſtathius*: vid. ad *Dionyſ.* Perieg. v. 31. idem ferme probavit *G. Sopingius* ad *Heſych.* in Ἀριμάσπους· ubi docta proſtat adnotatio Cl. noſtri *Albertii*. De Arimaſpis quae huc ſpectent e *Tzetze* dedit et *Gellio* *Stanleius* ad *Æſchyli* Prom. V. v. 803., memorantis τὸν μουνῶπα στρατὸν Ἀριμασπὸν ἱπποβάμονα. Cyclopes *unoculi* μονῶπες dicuntur, μονόμματοι, et μονόγληνοι. In Reges Macedoniae, Philippum Amyntae, et Antigonum, qui fuerunt ἑτερόφθαλμοι, frigida leguntur hic illic atque inſulſa Graeculorum dicteria: hoc in Philippum *Ariſtidis* apud *Philoſtratum* de V. S. p. 584., quo τοὺς Ἀριμασποὺς (τοὺς μονομμάτους) ἔφη ξυγγενεῖς εἶναι τοῦ Φιλίππου. VALCKEN.

2. Ἄριμα γὰρ ἓν καλέουσι Σκύθαι] *Euſtath.* in *Dionyſ.* Arimaſpos ex *Herodoto* et cauſſam nominis explicans, ἀρὶ μὲν γὰρ τὸ ἓν Σκυθιστὶ, μασπὸς δὲ, ὁ ὀφθαλμός· nec multum diverſa Schol. in *Æſchyli* Prometh. v. 804. Quae quidem hoc fonte ſi fluxerunt, turbidus admodum erit. Ea mens *Io. Hartungi* Decur. I. C. 2. p. 636., Herodotea ex *Euſtathio* reformantis. Conſilium non laudo neque inſtitutum, Codd. conſpiratione damnatum: eoque minus, ſiquidem, obſervante *Io. Georg. Wachtero*, in reliquiis Scythici ſermonis *Spu* oculus, *arim* unus. Abit ergo in ſpongiam *Euſtathii*, unde unde arceſſita originatio. Vide docti Viri Praefat. Gloſſar. Germ. Sect. XIII. et Cl. *Alberti* ad *Heſych.* Ἀριμάσπους.

7. Ἡ δὲ θάλασσα πήγνυται &c.] Genuinum his infregit *Taurus* Philoſophus ap. *A. Gellium* XVII, 8, Tam-

Cimmerius Boſporus: ſuperque glaciem qui intra foſſam incolunt Scythæ militant, et plauſtra agunt trans eam usque ad Sindos. Ita vis hyberna octo menſibus perſtat, quatuor tamen menſibus reliquis frigora illic ſunt. Indoles autem huius hyemis diverſa est ab illis, quae ceteris in regionibus contingunt omnibus; nam quum tempus pluendi est, nihil ibi quod ſit ullius momenti pluit: æſtate pluere non ceſſat. Quin etiam tonitrua quando alibi ſiunt, tum ibi nulla exiſtunt, per æſtatem vero denſa: hyeme ſi ſiat tonitru, pro oſtento in admiratione est; ſicut terræ motus ſi exiſtat ſeu æſtate ſeu hyeme in Scythica regione, prodigium creditur. Eam vim hyemis equi ſuſtinentes ferunt, muli aſinique prorſus non ferunt: quum tamen alibi ſtantes in gelido equi tabeſiant, aſini vero ac muli
29 durent. Et hæc mihi videtur eſſe cauſſa, cur omnino cornua bovino generi illi mutilo istic non naſcantur: aſtipulante ſententiæ meæ Homeri carmine in Odyſſea, quod ita habet,

Et Libyen, ubi ſunt cornuti protinus agni.

Quod recte dictum est, in locis calidis feſtine cornua adnaſci; at in vehementibus frigoribus aut non oriuntur omnino pecoribus cornua, aut ſi oriuntur, vix oriun-
30 tur. In Scythia itaque haec propter frigora contingunt. Quo magis miror, (ab initio enim oratio mea acceſſiones indagabat) cur

Βόσπορος πᾶς ὁ Κιμμέριος· καὶ ἐπὶ [a] τοῦ κρυστάλλου οἱ ἐντὸς τάφρου Σκύθαι κατοικημένοι στρατεύονται, καὶ τὰς ἁμάξας ἐπελαύνουσι πέρην ἐς [b] τοὺς Σινδούς· οὕτω μὲν δὴ τοὺς ὀκτὼ μῆνας διατελέει χειμὼν ἐών· τοὺς δ' ἐπιλοίπους τέσσερας ψύχεα αὐτόθι ἐστί· κεχώρισται δὲ [c] οὗτος ὁ χειμὼν τοὺς τρόπους πᾶσι τοῖσι ἐν ἄλλοισι χωρίοισι γινομένοισι χειμῶσι· ἐν τῷ τὴν μὲν ὡραίην οὐκ ὕει λόγου ἄξιον οὐδέν· τὸ δὲ θέρος, [d] ὕων οὐκ ἀνίει· βρονταί [e] τε ἦμος τῇ ἄλλῃ γίνονται, τημικαῦτα μὲν οὐ γίνονται, [f] θέρεος δὲ ἀμφιλαφέες· ἢν δὲ χειμῶνος βροντὴ γένηται, ὡς τέρας [g] θωυμάζεται· ὡς [h] δὲ ἢν σεισμὸς γένηται ἤν τε θέρεος ἤν τε χειμῶνος ἐν τῇ Σκυθικῇ, τέρας [i] νενόμισται· ἵπποι δὲ ἀνεχόμενοι φέρουσι τὸν χειμῶνα τοῦτον, ἡμίονοι δὲ [k] οὐδὲ ὄνοι ἀνέχονται τὴν ἀρχήν· τῇ δὲ ἄλλῃ ἵπποι μὲν ἐν κρυμῷ ἑστεῶτες ἀποσφακελίζουσι, ὄνοι δὲ καὶ ἡμίονοι ἀνέχονται. Δοκέει δέ μοι καὶ τὸ γένος τῶν βοῶν [l] τὸ κόλον διὰ ταῦτα οὐ φύειν κέρεα αὐτόθι· μαρτυρέει [m] δέ μοι τῇ γνώμῃ Ὁμήρου ἔπος ἐν Ὀδυσσείῃ, ἔχον ὧδε,

Καὶ Λιβύην, ὅθι τ' ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσι.

ὀρθῶς εἰρημένον, ἐν τοῖσι θερμοῖσι ταχὺ παραγίνεσθαι τὰ κέρεα· ἐν δὲ τοῖσι ἰσχυροῖσι ψύχεσι ἢ οὐ [n] φύει κέρεα τὰ κτήνεα ἀρχήν, ἢ φύοντα φύει μόγις. Ἐνθαῦτα μέν νυν διὰ τὰ ψύχεα γίνεται ταῦτα· θωυμάζω δέ, (προσθήκας γὰρ δή μοι ὁ λόγος ἐξ ἀρχῆς [o] ἐδίζητο)

a Τούτου τοῦ κρυσ. *Arch.*, et mox τάφρης cum *Vind.* non prave. Vide C. 201. *b* Τοὺς Ἰνδοὺς cuncti. *c* Abest *V. Arch.*, tum ἄλλῃσι χώρῃσι *Arch.*, χώρῃσι *Vind.* *d* Ὕων *Arch.*, ὗον vulgo. *e* Δὲ id. *f* Θέρεος *Arch. Paſſ.* haud male. *g* Θωυμάζεται tantum, et in margine ὡς τέρας νενόμισται *Paris. B.* vulgo νενόμισται θωυμάζεσθαι. *h* *M. Paſſ. Aſk.*, in ceteris δὲ καί. *i* *M. Aſk. Paſſ.*, alii θωυμάζεται, aut θωμάζ. *k* Καὶ ὄνοι οὐκ ἀνεχ. *Arch. V.* et ex parte *Paſſ.*, qui οὐκ ἀνεχ., quod nullus inprobo. Mox ἀρχὴν tantum *Arch. V. Aſk.* *l* *M. Paſſ. Aſk.*, reliqui τὸ κολοβὸν. *m* *M. Paſſ. Aſk.*, plures cum *Ald.* δέ μου τ. γ. καὶ Ὁμ. Citat *Euſtath.* ad *Odyſſ.* p. 1485, 10. *n* Φύει *Arch. Vind. Euſtath.* et mox. Satis bene, uti opinor: φύειν ante utrobique. *o* *Arch. V.*, olim ἐδίζετο: in ora *Steph. Aſk. Paſſ.* ἐζήτησε ex gloſſa.

Tametſi, inquiens, *Herodotus hiſtoriarum ſcriptor, contra omnium ferme, qui haec quaeſiverunt, opinionem, ſcribit, mare Boſporicum, quod et Cimmerium appellatur*, &c. Nihil enim, quantumvis *Gellii* ſimia *Macrobius*, paria, criminoſius atque alienius. Philoſopho, ſi non habuit perſpecta, quae ſub extimo Septemtrione homines experiuntur, Virgiliana recordari conſultum fuerat, Georgic. III, 360., *Senecae* Herc. Fur. v. 536. quaeque *Strabo* L. VII, p. 472. Statim πέρην ἐς τοὺς Σινδοὺς non fallace coniectura *L. Holſtenius* ad Σινδὸς *Stephani*. Indi longe hinc diſparati, vicini vero et trans Boſporum Sindi. Scriptionis peccatum est: poſterior articuli littera deglutiit ſequentem, uti τῆς Ἰνδικῆς vice Σινδικῆς C. 86., et ἐς Κύλον loco ἐς Σκύλλαν L. IX, 15. Contra huius Muſae C. 33. τοὺς Σούρους *Arch.*, ubi τοὺς οὔρους oportuerat. Habet, quae huc pertinent, iuſto circumſpectior, V. C. *Freretus* Comment. Acad. Inſcript. T. VI, p. 363. Ego re extra dubium poſita reſtitui.

7. Ἡ δὲ θάλασσα πήγνυται] Graecis hoc videbatur incredibile, qui mare ferme tantum experti noverant medium, τὴν ἔσω θάλασσαν, quique didicerant in ſcholis, *omne mare eſſe incongelabile.* Philoſophus itaque *Taurus*, *Gellii* N. A. XVII, c. 8. *Herodotus, inquit, hiſtoriarum ſcriptor contra omnium ferme, qui haec quaeſiverunt, opinionem ſcripſit, mare Boſporicum, quod et Cimmerium appellat, earumque partium mare omne, quod Scythicum dicitur, id gelu conſtringi et conſiſtere.* Sic exhibet Gelliana *Macrobius* Saturn. VII, c. XII, p. 621. quae his ille ſubdit, e *Plutarcho* ſuſpicor tranſumta. Praeter flumina, Maeotin, et Boſporum, et Ponti partem *brumali rigore durare* recte ſtatuit et *Mela* I, c. 19. Ubi Herodotea dat *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 669. hinc ſcribendum πολλὸν οὐ ποιήσεις. Lectorum his ἀπιστίᾳ *Diodorus Sic.* occurrit III, c. 34. conf. V, c. 25. ubi Gallorum gelu durata flumina καὶ στρατοπέδων μυριάδες μετὰ σκευοφόρων καὶ ἁμαξῶν γεμουσῶν ἀσφαλῶς περαιοῦνται· quae ſicut et priora forſan apta videbuntur adfirmando verbo στρατεύονται in *Herodoti* proximis: *in glacie* στρατεύονται καὶ τὰς ἁμάξας ἐπελαύνουσι πέρην ἐς τοὺς Σινδούς· nam *Indi*, quos hinc inauditos effinxit *Hutchinſonus*, in *Sindos* recte tranſmutati ſunt; ut et infra pro τῆς Ἰνδικῆς vere corrigunt viri Docti Σινδικῆς. Mihi videbatur in istis στρατεύονται minus ſincerum: ἁμαξεύονται, vel ἱππεύονται, vel ſimile quid nobis isto videretur accommodatius. VALCKEN.

16. Ὕων οὐκ ἀνίει] *Portus*, vulgati ὗον patronus, adſcivit θεῖον. Iuſtum est, quod cernitur. Nota ſunt, et ſuperius adhibita, Διὸς ὕσαντος, θεοῦ ὕσαντος. *Appian. Alex.* B. Civil. L. II. p. 740. αἷμά τε γὰρ ἔδοξεν ὁ θεὸς ὕσαι. *Herodot.* III. C. 117. τὸν μὲν — ὕει σφι ὁ θεός. Quod continuo inſequitur, ὡς τέρας νενόμισται θωυμάζεσθαι nimium est. Suadet ſcriptoris mos et verborum ordo, pro vero putandum eſſe ὡς τέρας θωυμάζεται, uti *Paris. B.*; et νενόμισται veniſſe ex gloſſa: et eo quidem magis, quod iuncta verba ſententiam ſimpliciſſimam inquinent. Libuit Codici obedire in re manifeſta.

25. Τὸ γένος τῶν βοῶν τὸ κόλον] Egregii hic *Med.* et ſequaces, laudoque *Gronovium* impenſe, ex *Euſtathio* addens, κόλον Ionum eſſe et κυριολεκτεῖσθαι in arietibus et bubus, cornibus defectis, ad *Il.* Π, p. 1049, 17. Opportune *Hippocrates* de Scytharum curribus, τὰς δὲ ἁμάξας ἕλκουσι ζεύγεα — βοῶν ΚΕΡΩΣ ΑΤΕΡ. οὐ γὰρ ἔχουσι κέρατα ὑπὸ ψύχεος de *Aër. Aq.* et *Loc.* p. 291. Mox iidem μαρτυρεῖ δέ μοι τῇ —— non pari, ut opinor, gratia. Exempla L. I, 86. adpoſita, ad quae amandamur, non faciunt ſatis: neque Tragicorum, ὦ τέκνον μοι *Eurip.* Iph. Aulid. v. 613., ὦ τροφεῖς ἐμοὶ *Sophocl.* Aiac. v. 874., quippe alius naturae.

25. Τὸ γένος τῶν βοῶν τὸ κόλον] Hanc etiam Codici debemus *Med.* lectionem. *Homeri* verſui Od. Δ, 85. ſubiecta ſic fortaſſe legit in ſuo Cod. *Euſtath.* ὀρθῶς εἰρημένον· ἐν τοῖσι θερμοῖσι γὰρ ταχὺ παραγίνεται τὰ κέρεα· ἐν δὲ τοῖσι ἰσχυροῖσι ψύχεσι ἢ οὐ φύει κέρεα τὰ κτήνεα τὴν ἀρχήν, ἢ φύοντα φύει μόγις· niſi quod in excerpendo φύοντα omiſerit: φύει legit et *Valla*. Sua *Strabonem* VII, p. 471. c. *Herodoto* debere monſtrant Herodotea quaedam e vicinis quae adhibet verba, ἅπασα δ' ἡ χώρα δυσχείμερός ἐστι. VALCKEN.

τὸ) ὅτι ἐν τῇ Ἠλείῃ πάσῃ χώρῃ οὐ δυνέαται γίνεσθαι ἡμίονοι, οὔτε ψυχροῦ τοῦ χώρου ἐόντος, οὔτε ἄλλου φανεροῦ αἰτίου οὐδενός· φασὶ δὲ αὐτοὶ Ἠλεῖοι ἐκ [a] κατάρης τευ οὐ γίνεσθαί σφι ἡμιόνους· ἀλλ᾽ ἐπεὰν [b] προσίῃ ἡ ὥρη κυΐσκεσθαι τὰς ἵππους, ἐξελαύνουσι ἐς [c] τοὺς πλησιοχώρους αὐτάς, καὶ ἔπειτά σφι ἐν τῇ τῶν πέλας ἐπιεῖσι τοὺς ὄνους, ἐς οὗ ἂν [d] σχῶσι αἱ ἵπποι ἐν γαστρί· ἔπειτα δὲ ὀπίσω ἀπελαύνουσι.
232 Περὶ δὲ τῶν πτερῶν, τῶν Σκύθαι λέγουσι ἀνάπλεον εἶναι τὸν ἠέρα, καὶ τουτέων εἵνεκα οὐκ [e] οἷά τε εἶναι οὔτε ἰδεῖν τὸ πρόσω τῆς ἠπείρου, [f] οὔτε διεξιέναι, τήνδε ἔχω περὶ αὐτέων τὴν γνώμην· τὰ κατύπερθε ταύτης τῆς χώρης αἰεὶ νίφεται, ἔλασσον δὲ τοῦ θέρεος ἢ τοῦ χειμῶνος, ὥσπερ καὶ οἰκός· ἤδη ὦν ὅστις ἀγχόθεν χιόνα ἁδρὴν πίπτουσαν [g] εἶδε, οἶδε τὸ λέγω· ἔοικε γὰρ ἡ χιὼν πτεροῖσι· καὶ διὰ τὸν χειμῶνα τοῦτον ἐόντα τοιοῦτον [h] ἀοίκητα τὰ πρὸς βορέην ἐστὶ τῆς ἠπείρου ταύτης· τὰ ὦν πτερά, εἰκάζοντας τὴν χιόνα, τοὺς Σκύθας τε καὶ τοὺς περιοίκους [i] δοκέω λέγειν. ταῦτα μέν νυν τὰ λέγεται, μακρότατα εἴρηται. Ὑπερβορέων δὲ πέρι ἀνθρώπων οὔτε τι Σκύθαι [k] λέγουσι, οὔτε τινὲς ἄλλοι τῶν ταύτῃ οἰκημένων, εἰ μὴ ἄρα Ἰσσηδόνες· ὡς δ᾽ ἐγὼ δοκέω, οὐδ᾽ οὗτοι λέγουσι οὐδέν· ἔλεγον γὰρ ἂν καὶ Σκύθαι, [l] ὡς περὶ τῶν μουνοφθάλμων λέγουσι· ἀλλ᾽ [m] Ἡσιόδῳ μέν ἐστι περὶ Ὑπερβορέων εἰρημένα, ἔστι δὲ καὶ Ὁμήρῳ ἐν Ἐπιγόνοισι, εἰ δὴ τῷ ἐόντι γε Ὅμηρος ταῦτα τὰ ἔπεα ἐποίησε. [n] Πολλῷ δὴ πλεῖστα περὶ αὐτέων Δήλιοι λέγουσι, φάμενοι ἱρὰ [o] ἐνδεδεμένα ἐν καλάμῃ πυρῶν ἐξ Ὑπερβορέων φερόμενα, ἀπικνέεσθαι ἐς Σκύθας· ἀπὸ δὲ Σκυθέων ἤδη δεκομένους αἰεὶ τοὺς πλησιοχώρους ἑκάστους, κομίζειν αὐτὰ τὸ πρὸς ἑσπέρης ἑκαστάτω ἐπὶ τὸν Ἀδρίην· ἐνθεῦτεν [p] δὴ πρὸς μεσαμβρίην προπεμπόμενα

cur in omni Eleo agro muli nequeant gigni, quum neque locus ſit frigidus, neque ulla alia cauſſa appareat. Aiunt Elei ipſi ex imprecatione quadam non gigni ſibi mulos, ſed quum tempus conceptus equarum adest, ad finitimos illas educunt; ibi postquam admiſerint aſinos, usque dum conceperint, tunc rurſus eas reducunt. De 31
pennis autem, quibus aiunt Scythæ oppletum eſſe aërem, et idcirco non poſſe proſpici longinquiora continentis, nec tranſiri, de illis hæc est mea ſententia: Quæ ſuper eam regionem ſunt, aſſidue nix in ea cadit, et, ut credibile est, minus æſtate quam hyeme: iam igitur cuilibet cominus intuenti cadentem nivem copioſam liquet, quod dico, nix enim pennis aſſimilis est: et propter hanc talem hyemem inhabitabilia ſunt eius continentis loca quæ ad aquilonem ſpectant. Eoque opinor, pennas nivem eſſe interpretantes Scythas ac circumiectas gentes, ita loqui. Hæc quidem igitur, quæ dicuntur, longisſime dicta ſunt. De Hyperboreis autem hominibus 32
neque Scythæ quippiam, neque alii ulli illic incolentium memorant, præter Isſedones: ne ipſi quidem, ut mihi videtur, dicentes aliquid, dicerent enim et Scythæ de hoc, quemadmodum de unoculis dicunt Quamquam et ab Heſiodo de Hyperboreis mentio fit: quinetiam ab Homero in Epigonis, ſi tamen Homerus re vera fecit hos verſus. Sed multo 33
plurima de his Delii memorant, narrantes ſacra illigata in triticea ſtipula ex Hyperboreis delata veniſſe ad Scythas, a Scythis deinceps finitimos accepiſſe, gradatimque per quoslibet vicinos remotisſime ad Adriam, atque illinc meridiem verſus deducta, a primis Græ-

a Arch. V. Paris. A. B., Euſtath. in *Dionyſ.* v. 409., omittunt τευ *Ald. M. Paſſ. Ask.* *b V. Arch. Ald.* et *Edd.*, ex *M. Paſſ. Ask.* προσῇ· tum ὥρη κυήσεσθαι ſine articulo *Arch. V.* *c* Τὰς πλησιοχ. *Arch. V.* *d* Ἔχωσιν iidem. *e Arch. V.* vere, uti C. 7. et 53., antea οἷοί τε. *f* Οὐδὲ iid. *g* Οἶδεν *Arch.* *h M. Ask. Paſſ. V. Arch.*, olim ἀοίκητα. *i* Deſit *Arch.* *k* Λέγουσι οὐδὲν *Arch. V. Paris. A. B. Ald. Edd.*, οὐδὲν non norunt *M. Paſſ. Ask.* *l M. V. Ask. Paſſ.*, in *Arch.* ὥσπερ τῶν vulgo ὡς καὶ περί. *m* Ἡσιόδου et mox Ὁμήρου *Arch.* tum ἐόντι id. vere, ὄντι olim. *n* Πολλῷ δ᾽ ἔτι *Arch. V. Paris. A. B. Ald.* Satis utique conmode. Quod nunc est, venit ex *M. Ask. Paſſ.* *o* Ora *Steph. Arch. Paſſ. V. Ald. Valla*: ἐνδεδυμένα *Steph. M. Ask.* *p* Δὲ *Arch. Vind.*

35. Ἐν τῇ Ἠλείῃ πάσῃ] Quod hinc didicerat, ſuo quoque tempore verum deprehendit *Pauſan.* Eliac. priori p. 384. θαυμάσαι δ᾽ ἄν τις —— καὶ ὅτι ἐν τῇ ὑπερορίᾳ, καὶ οὐκ ἐντὸς τῆς χώρας, αἱ ἵπποι σφίσιν ἐκύισκον ἐκ τῶν ὄνων· καὶ τούτου μὲν κατάραν τινὰ ἐλέγετο γενέσθαι αἴτιον· idem narrat p. 396. Vel ex his liquet, voculam τευ male eiectam Herodoteis, φασὶ δὲ αὐτοὶ Ἠλεῖοι ἐκ κατάρης τευ οὐ γίνεσθαί σφι ἡμιόνους· quam legere *Pauſan.* et *Euſtath.* ad *Dionyſ.* v. 409. ἐκ τινὸς κατάρας, ὥς φησιν Ἡρόδοτος. VALCKEN.

38. Ἐκ κατάρης τευ] Optime *Stephan.* ex ſchedis, quibuſcum plures conſentiunt. *Pauſanias* hoc ipſo de negotio, καὶ τούτου μὲν ΚΑΤΑΡΑΝ ΤΙΝΑ ἐλέγετο γενέσθαι αἴτιον Eliac. Prior. C. 5. Auctor inprecationis Oenomaus apud *Plutarchum* T. II, p. 303. B., cuius ἐνδέους ἵππους non intelligo, niſi ἐνόρχους, ut in *Nicandri* Ther. v. 99., reliquerit. Adde *Antigon. Caryſtium* Hiſt. Mir. C. 13. Mutari praeterea προσίῃ non debuerat, cuius in talibus certa ſtatio: ἐπεὰν —— προσίῃ ὁ τεταγμένος χρόνος L. II, 41.

52. Εἰκάζοντες τὴν χιόνα] *Comparantes nivem*, avium plumis, dum depluit, quodam modo adſimilem. *Plinius* propterea *regionem Pterophoron* L. IV. Hiſt. Nat. C. 12. hoc terrae in tractu memorat. Iucundum est *Arnobii* L. II, p. 105. ex parili figura, *poteſtis —— ſcientisſime monſtrare, quid nivem in PLVMEAS ſubaperiat cruſtulas.* Eiusdemque elegantiae הנתן שלג כצמר, *qui nivem inſtar carminatae lanae dat*, in *Pſalm.* CXLVII, 16. Conf. *La Cerdam* in *Virgilii* Georg. I, 397.

54. Οὔτε τι Σκύθαι λέγουσι] Damnatum οὐδὲν, cui praeſidia non deſunt, in exilio relinquo. De Hyperboreis circumſpecte *Herodotus*. Largae ſuper illis doctisſimorum virorum *Godoyni*, *Banerii*, *Frereti* in Commentar. Academiae Inſcript. disquiſitiones. Poſterioris coniectura, dictos ita videri, quoniam ultra montem *Boram* incolebant, blanditur primo obtutu. *Livius* L. XLV, 19. in Macedoniae et Paeoniae finibus *Boram* locat, ſed ſolus. *Diodoro Siculo* T. II, p. 664. mons iste ex *Polybio* Βέρμος est, Noſtro L. VIII, 138. Βέρμιος, et veriore titulo. Ita perit mons et quod illi inaedificatur. Quod autem ad *Diodori* L. II, 47. opinabar, Hyperboreos Graecae fuiſſe originis, ex coloniis ad Ponti oram borealem deductis, necdum diſplicet. Graeci ritus, cultus Apollinis Delii, veſtigia ſermonis in nominibus propriis, huc ducunt. Mecum ſentit *Th. Sig. Bayerus* Diſſ. de Hyperboreis T. XI. Comment. Acad. Petropol. p. 334. &c.

62. Ἱρὰ ἐνδεδεμένα] In Codd. diſſenſu utrum praeſtat, ἐνδεδυμένα an ἐνδεδεμένα; Animoſe pro priore vir Celeb., refragatori iratior, conſiſtit. Ἐνδεδεμένα tamen probantem plures adiuvant manu exarati, optimeque conſpirantes libri: nec nocent *ſacra occultata in faſcibus mergitum*, quae *Servii* de his verba in *AEneid.* XI, 532. Nedum ἄδρια στέφη *Cratini* ap. *Heſychium* et *Suidam*. Super haec ſermonis ſuccurrit uſus, et librariorum, voces istas temere miſcentium, mos. Offerunt *Pauſaniae* Cod. L. X, 30. λίθου σφραγῖδα ἐνδεδυμένην χρυσῷ. ubi *Sylburgius* ἐνδεδεμένην, bene: firmat *Diodorus*, δακτυλίους ἐνδεδεμένους λίθοις deſcribens L. XIX, 94. Mihi, non diffitebor enim, placet poſterius. Sacra ipſa optime *Salmaſius* in *Solin.* p. 147. illuſtravit.

62. Ἱρὰ ἐνδεδυμένα] Reſtituetur, opinor hic et infra vetus Codicum atque Edd. lectio, ἐνδεδεμένα· Suam quisque ſequutus Edit. *Salmaſ.* in *Solin.* p. 208. habet ἐνδεδυμένα· ἐνδεδεμένα *Spanhem.* in *Callim.* p. 493, 495. qui recte mea quoque ſententia *frugum primitias* intelligit *ſpicarum faſcibus illigatas.* VALCKEN

67. Πρώ-

Græcorum Dodonæis eſſe accepta, et ab
his deſcendiſſe ad Melienſem ſinum, per-
vaſiſſeque in Eubœam, et oppidatim us-
que ad Caryſtum; ab hac vero reliquiſſe
Andrum. Caryſtios enim eſſe qui in Te-
num portarint, Tenios vero in Delum:
atque ita hæc ſacra in Delum aiunt perve-
niſſe. Sed primum Hyperboreos miſiſſe
duas puellas, quæ ferrent hæc ſacra, quas
Delii nominant eſſe Hyperochen et Laodi-
cen, et cum his tutelæ gratia quinque vi-
ros e ſuis popularibus, qui eas deduce-
rent, nunc Perpherees vocatos in Delo,
ubi in magno honore habentur. Sed quum
iſti ab Hyperboreis miſſi retro non redi-
rent, indigne ipſos tuliſſe, ſi id conti-
nue ipſis accideret, ut eos quos mitte-
rent non reciperent; ita ferentes ad fi-
nes ſuos ſacra in ſtipula tritici illigata,
mandaviſſe vicinis, iubentes illos dedu-
cere ad aliam nationem: atque ita hæc
gradatim miſſa, aiunt deveniſſe in De-
lum. His ego ſacris ſimile quiddam fieri
animadverti a feminis Thraciis atque Pæo-
niis, quæ in ſacrificando Regiæ Dianæ non
ſine ſtipula triticea habent ſacra: atque
34 ipſe vidi eas hæc facientes. Ceterum his
virginibus Hyperboreis vita functis in De-
lo, parentant puellæ ac pueri Deliorum,
tonſis utrique crinibus: puellæ quidem ante
nuptias ſpiram abciſam fuſo circumvolutam,
in monumento ponunt. Monumentum au-
tem

μετὰ πρώτους Δωδωναίους Ἑλλήνων δέκεσθαι· ἀπὸ δὲ
τουτέων καταβαίνειν ἐπὶ τὸν [a] Μηλιέα κόλπον, καὶ
διαπορεύεσθαι ἐς Εὔβοιαν· [b] πόλιν δὲ ἐς πόλιν πέμ-
πειν, μέχρι Καρύστου· τὸ δὲ ἀπὸ ταύτης, ἐκλιπεῖν
Ἄνδρον. Καρυστίους γὰρ εἶναι τοὺς κομίζοντας ἐς Τῆ-
νον· Τηνίους δὲ, ἐς Δῆλον· [c] ἀπικνέεσθαι μέν νυν ταῦ-
τα τὰ ἱρὰ οὕτω λέγουσι ἐς Δῆλον· πρῶτον δὲ τοὺς
Ὑπερβορέους πέμψαι φερούσας τὰ ἱρὰ δύο κόρας,
τὰς ὀνομάζουσι Δήλιοι εἶναι Ὑπερόχην τε καὶ Λα-
οδίκην· ἅμα δὲ [d] αὐτῇσι ἀσφαλείης εἵνεκεν πέμψαι
τοὺς Ὑπερβορέους τῶν ἀστῶν ἄνδρας πέντε, πομποὺς
τούτους, οἳ νῦν [e] Περφερέες καλέονται, τιμὰς μεγά-
λας ἐν Δήλῳ ἔχοντες· ἐπεὶ δὲ τοῖσι Ὑπερβορέοι-
σι τοὺς ἀποπεμφθέντας ὀπίσω οὐκ ἀπονοστέειν, δει-
νὰ ποιευμένους εἴ σφεας αἰεὶ καταλάμψεται, ἀπο-
στέλλοντας μὴ [f] ἀποδέκεσθαι, οὕτω δὴ φέροντας
ἐς [g] τοὺς οὔρους τὰ ἱρὰ ἐνδεδεμένα ἐν πυρῶν κα-
λάμῃ, τοὺς πλησιοχώρους ἐπισκήπτειν, κελεύοντας
προπέμπειν [h] σφέα ἀπ᾽ ἑωυτῶν ἐς ἄλλο ἔθνος·
καὶ ταῦτα μὲν οὕτω προπεμπόμενα, ἀπικνέεσθαι
λέγουσι ἐς Δῆλον. Οἶδα δὲ αὐτὸς τούτοισι τοῖσι ἱροῖσι τό-
δε ποιεύμενον προσφερές· τὰς [i] Θρηΐσσας καὶ τὰς Παιονί- 233
δας γυναῖκας, ἐπεὰν θύωσι τῇ Ἀρτέμιδι τῇ Βασιληΐῃ,
οὐκ ἄνευ πυρῶν καλάμης [k] ἐχούσας τὰ ἱρά· καὶ [l] ταῦ-
τα μὲν δὴ οἶδα ταύτας ποιεύσας. Τῇσι δὲ παρθένοισι
ταύτῃσι τῇσι ἐξ Ὑπερβορέων τελευτησάσῃσι ἐν Δή-
λῳ, κείρονται καὶ αἱ κόραι καὶ οἱ παῖδες οἱ Δηλίων·
αἱ μὲν, [m] πρὸ γάμου πλόκαμον ἀποταμόμεναι, καὶ
περὶ ἄτρακτον εἱλίξασαι, ἐπὶ τὸ σῆμα τιθεῖσι· τὸ δὲ
σῆ-

a Μηλιέα *Arch.* *b* Πόλιν τε *Vind.* tum Καρύστου *Arch.* *c* Haec decem connexa vocabula ſcribae ſocordia deſunt *M. Paſſ. Aſk.* *d* *Arch. M. Paſſ. Aſk.*, in aliis αὐτοῖσι tum ἀσφαλίης *Vind.*, vulgo ἀσφαλείης. Vid. ad L. II, 18. *e* *M. Paſſ. Aſk.*, Περφέρες *Arch.* et *Heſych. Valla*, Περιφερέες *Ald.* et alii. *f* Ὑποδέκ. *Arch.* *g* Τοὺς σφέας *Arch.*, et ἐνδεδεμένα cum *V. Paſſ. Valla*; ἐνδεδυμ. *M. Aſk. Ald.* et *Edd.* *h* Σφέα *V. Arch.*, olim σφέας. *i* Θρηικίας ora *Steph.*, Θρηικίας *Paſſ. Aſk.*, tum Παιονίδας *Arch.* et θύωσι cum *V.* *k* *M. Paſſ. Aſk.*, θύουσας *V. Arch. Ald. Paris. A. B.* *l* Ταῦτα μὲν δὴ iidem, μὲν abeſt *M. Paſſ. Aſk.* *m* Duo haec *Valla* non vertit.

67. Πρώτους Δωδωναίους Ἑλλ. δέκεσθαι] *Callimachus* Hymn. in Del. v. 284. gemina: diverſa *Pauſanias* L. I, 31. ex ambitioſis Athenienſium narrationibus. Verum his immorari intempeſtivum: *Ezech.* enim *Spanhemius*, Vir Ill. et egregius, ad Poëtae Cyrenaei verſum molientibus plura otium dedit.

67. Πρώτους Δωδωναίους] Quae de Hyperboreis apud veteres legerat Eruditiſſ. *Ez. Spanhemius* digeſta protulit in Callim. p. 489. 493. et ſeqq. Quando de his canens ſacris in Delum delatis *Callimachus* h. in Del. v. 283. &c. ſolius paene videtur *Herodoti* perſequutus veſtigia, unius adferam cum his collatos verſus aliquot *Callimachi*. *Sacra* ſcribit *Herod.* πρώτους Δωδωναίους Ἑλλήνων δέκεσθαι. *Callimachus*, ἃ Δωδώνηθε Πελασγοὶ Τηλόθεν ἐκβαίνοντα (καταβαίνειν *Herod.*) πολὺ πρώτιστα δέχονται. —— *Herod.* ἀπὸ δὲ τουτέων καταβαίνειν ἐπὶ τὸν Μηλιέα κόλπον καὶ διαπορεύεσθαι ἐς Εὔβοιαν. *Callim.* Δεύτερον ἱερὸν ἄστυ καὶ οὔρεα Μηλίδος αἴης Ἔρχονται· κεῖθεν δὲ διαπλώουσιν Ἀβάντων Εἰς ἀγαθὸν πεδίον Ληλάντιον. —— Sequentia *Herodoti* ſic contraxit in pauca *Callim.* οὐδ᾽ ἔτι μακρὸς Ὁ πλόος Εὐβοίηθεν· ἐπεὶ σέο γείτονες ὅρμοι. —— Tum duas memorat Noſter puellas, quae primae ſacra detulerint ex Hyperboreis in Delum, quibuscum illi velut virginum cuſtodes miſerint τῶν ἀστῶν πέντε πομπούς· *Callim.* Πρῶται τοι τάδ᾽ ἔνεικαν ἀπὸ ξανθῶν Ἀριμασπῶν, —— Θυγατέρες Βορέαο, καὶ ἄρσενες οἳ τότ᾽ ἄριστοι Ἠιθέων· quod addit: οὐδ᾽ ἄρα τοίγε παλιμπετὲς οἴκαδ᾽ ἵκοντο dixerat *Herod.* τοῖσι Ὑπερβορέοισι τοὺς ἀποπεμφθέντας ὀπίσω οὐκ ἀπονοστέειν. Plura ſuperſunt ex eodem fonte petita. Ceterum huius ne honoris eſſent expertes, fabulam Athenienſes videntur commenti, quam nobis *Pauſan.* narrat in Att. p. 77. ſacra ex Hyperboreis per Graecos ad Praſias fuiſſe perlata. φέρεσθαι διὰ Ἑλλήνων ἐς Πρασιάς. Ἀθηναίους δὲ εἶναι τοὺς ἐς Δῆλον ἄγοντας. Situm autem pagum in Attices Orientali latere paene ex adverſa Euboeae liquet e *Thucyd.* VIII, c. 95. VALCKEN.

84. Τοὺς πλησιοχώρους ἐπισκήπτειν, κελεύοντας] Sunt, quibus τοῖς πλησιοχώροις, ſiquidem ἐπισκήπτειν in Muſis tertium ſibi nectit caſum, allubeſcit. *Abreſchius* verborum ordinem ſtruit, κελεύοντας ἐπισκήπτειν τοὺς πλησιοχώρους προπέμπειν ——. Ἐπισκήπτειν *Heſychio* auctore eſſe προνοεῖσθαι· rogare itaque et monere, ut conterminі ſacra ulterius deducant. Certum eſt προπέμπειν σφέα, videlicet ἱρὰ, de quibus proxime.

88. Τὰς Θρηΐσσας] Dederat Θρῄσσας, uti *Sophocles* Antig. v. 595. Θρῄσσαις πνοαῖς, et *Valer. Flacc.* II, 132. *Caraſque toris inducere Threſſas.* Aliorum Θρηικίας vel Θρηϊκίας firmare Θρηΐκη τε Σάμος *Homeri* et Θρῄκιος ξένος *Euripidis* poſſet, ſi quae neceſſitas. Mallem ex luculento Codd. iudicio θυούσας τὰ ἱρὰ, ſi quidem, quidquid in contrarium diſputatur, ἐχούσας τὰ —— ſcriptoris ſententia reſpuit. Male quoque *Valla* in ſequentibus πρὸ γάμου inter vertendum, nam ſchedis eius afuiſſe non puto, neglexit; Adeſſe enim oportet. De Megarenſium puellis *Pauſanias* ſolere ad Iphinoës tumulum inferias προσφέρειν ΠΡΟ ΓΑΜΟΥ καὶ ἀπάρχεσθαι τῶν τριχῶν. καθὰ καὶ τῇ Ἑκαέργῃ καὶ Ὤπιδι, ſic optime *Camerarius*, αἱ θυγατέρες ποτὲ ἀπεκείραντο αἱ Δηλίων L. I, 43. p. 104. *Callimachus* H. in Del. v. 296. illud ipſum requirit. Porro οἱ δὲ παῖδες redierunt, ne αἱ μὲν ſolitariae ſtarent.

91. Τῇσι δὲ παρθένοισι ταύτῃσι] Atque adeo quos Delii vocabant Ὑπερόχην et Λαοδίκην. Hic ab *Herodoto* ſecedunt *Callim.* et *Pauſan.* hic quidem nupturas Deliorum puellas tradit comae dedicaſſe primitias nobilioribus illis *Hecaërgae* atque *Opidi*: collato *Herod.* *Pauſaniae* locum in Att. p. 104. primus emendavit *P. Leopard.* Em. X, c. 24. iam tum ſuſpicatus apud *Herod.* reſtituendum nomen Ἑκαέργην idem aliis poſtea venit in mentem, probatum in primis *Spanhemio*, de his puellis more ſuo docte notanti p. 503. 504. Duabus tertiam adiungens, forſan ut verſum impleret, *Callim.* his iſtum honorem a Deliis canit virginibus attributum; pueros vero Deliorum primam dedicaſſe lanuginem iuvenibus Hyperboreis, qui venerant olim puellarum comites: Ἤτοι Δηλιάδες μὲν, ὅτ᾽ εὐήχης ὑμέναιος Ἤθεα κουράων μορμύσσεται, ἥλικα χαίτην Παρθενικαῖς· παῖδες δὲ θέρος τὸ πρῶτον ἰούλων Ἄρσενες ἠιθέοισιν ἀπαρχόμενοι φορέουσιν venuſtos verſus ita legendos e Cod. MS. docuit Clar. noſter *Rubnken.* in Epiſt. Crit. II, p. 35. VALCKEN.

σῆμά ἐστι ἔσω ἐς τὸ Ἀρτεμίσιον [a] ἐσιόντι ἀριστερῆς χειρὸς· ἐπιπέφυκε δέ οἱ ἐλαίη· οἱ δὲ παῖδες τῶν Δηλίων, περὶ χλόην τινὰ εἱλίξαντες τῶν τριχῶν, [b] τιθεῖσι καὶ οὗτοι ἐπὶ τὸ σῆμα· αὗται μὲν δὴ ταύτην [c] τὴν τιμὴν ἔχουσι πρὸς τῶν Δήλου οἰκητόρων. Φασὶ δὲ οἱ [d] αὐτοὶ καὶ τὴν [e] Ἄργην τε καὶ τὴν Ὦπιν ἐούσας παρθένους ἐξ Ὑπερβορέων, κατὰ τοὺς αὐτοὺς τούτους ἀνθρώπους πορευομένας, ἀπικέσθαι ἐς Δῆλον, ἔτι πρότερον Ὑπερόχης τε καὶ [f] Λαοδίκης· ταύτας μέν νυν τῇ [g] Εἰλειθυίῃ ἀποφερούσας ἀντὶ τοῦ ὠκυτόκου τὸν ἐτάξαντο φόρον ἀπικέσθαι· τὴν δὲ Ἄργην τε καὶ τὴν Ὦπιν ἅμα αὐτοῖσι τοῖσι θεοῖσι ἀπικέσθαι λέγουσι· καί σφι τιμὰς ἄλλας δεδόσθαι πρὸς σφέων· καὶ γὰρ ἀγείρειν σφι τὰς γυναῖκας, ἐπονομαζούσας τὰ οὐνόματα ἐν τῷ ὕμνῳ, τόν σφι Ὠλὴν ἀνὴρ Λύκιος ἐποίησε· παρὰ δὲ σφέων μαθόντας νησιώτας τε καὶ Ἴωνας, ὑμνέειν Ὦπίν τε καὶ Ἄργην, ὀνομάζοντάς τε καὶ ἀγείροντας· οὗτος δὴ ὁ Ὠλὴν καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς παλαιοὺς ὕμνους ἐποίησε ἐκ Λυκίης ἐλθὼν, τοὺς ἀειδομένους ἐν Δήλῳ· καὶ τῶν μηρίων καταγιζομένων ἐπὶ τῷ βωμῷ τὴν [h] σποδὸν, ταύτην ἐπὶ τὴν θήκην τῆς Ὤπιός τε καὶ Ἄργης ἀναισιμοῦσθαι ἐπιβαλλομένην· ἡ δὲ θήκη αὐτέων ἐστὶ ὄπισθεν τοῦ Ἀρτεμισίου, πρὸς ἠῶ τετραμμένη, [i] ἀγχοτάτω τοῦ Κηΐων ἱστιητορίου· Καὶ ταῦτα μὲν Ὑπερβορέων πέρι εἰρήσθω· τὸν γὰρ περὶ Ἀβάριος λόγον τοῦ λεγομένου εἶναι [k] Ὑπερβορέου οὐ λέγω, λέγων ὡς τὸν ὀϊστὸν

tem intra Dianæ templum ad ſiniſtram est intranti, oleaque ſupra ipſum nata: pueri autem Deliorum, ad quandam herbam partes crinium circumvolutas et ipſi imponunt ſepulchro. Hoc honore ab incolis Deli afficiuntur hæ virgines. Aiunt 35 vero iidem, Argen et Opin virgines ex Hyperboreis eorundem hominum ætate in Delum veniſſe, etiam priores Hyperoche et Laodice: et has quidem veniſſe ad reddendum Lucinæ tributum, quod pro partu maturato inſtituerant: Argen vero et Opin una cum ipſis deis adveniſſe, hosque illis alios honores donaſſe. Illis enim colligere mulieres agnominantes nomina in hymno, quem Olen vir Lycius fecit: et ab illis edoctos inſulanos et Iones hymno celebrare Opin et Argen, nominantes et colligentes. Hic Olen e Lycia profectus, alios quoque vetuſtos fecit hymnos, qui cantantur in Delo; et femorum, in ara exuſtorum, cinerem ſupra capulum Opis et Arges conſumi iniectum. Est autem capulus earum post Artemiſium, ad auroram ſpectans, proxime Ceiorum cœnaculum. Hactenus de Hy- 36
perboreis dictum ſit. Nam de fabula Abaris, qui fertur eſſe Hyperboreus, nihil dico; qui ſagittam dicitur per univerſam terram circumtuliſſe, nihil comedens. Quod

a Ἰόντι *Arch. V.* mox οἱ δὲ παῖδες *Paris. A. B. Ald. Arch. V. Edd.*, ὅσοι δὲ *M. Paſſ. Ask.*, non bene. *b* Προστιθεῖσι *Arch. V. Valla.* *c* Duo iſta negligit *Arch.* *d* Deſit οἱ *Arch. V.*, αὐτοὶ οὗτοι marg. *Steph. Paſſ. Ask.* *e* Ἄργην *Arch. V. Paſſ. Ask.* ora *Steph. Valla*, et mox: in eadem ora Ἑκαέργην, neſcio unde. Ἄργιν et Ἄργιος olim ex *Aldo.* *f* Λαοδίκης omnes, praeter *M. Paſſ. Ask.* *g* Εἰλειθ. *Arch. V.*, Ἐλειθ. *Paſſ.*, Εἰληθ. alii. *h* Σποδὸν ſolito more *Arch.*, ἱσποδον *Paſſ. Ask.* quod notabile. *Valla* in his vertendis mirificus est. *i* Ἀγχοτάτη et ἱστιητορίου *Arch. V.* *k* Ὑπερβορέου *Arch.*, mox πᾶσαν γῆν *Arch. V. Paſſ. Ask.* Citat *Euſtath.* in Perieg. v. 31.

1. Καὶ τὴν Ἄργην] Bene ſupetum Ἑκαέργην corrigentium repreſſit vir Celeb.; cui, ſi Λαοδίκης ſe probare potuiſſet nomen, amplior laus. Quanto equidem magis in his occupor, multa labantis humani ingenii et iudicii argumenta animadverto. Supra C. 33. Ὑπερόχην τε καὶ ΛΑΟΔΙΚΗΝ integram et illibatam *Florentiae* reliquerunt, et hic calami lapſus barbari quiddam cognomini Λαοδίκης adſperget? Cur tandem? Omnia profecto, quae de Hyperboreis prodita litteris, Graecam eorum ſapiunt originem. Addo *Clementem Alexandr.* Protrept. p. 39. Ὑπερόχην καὶ ΛΑΟΔΙΚΗΝ iunxiſſe, et Ἄργην praeoptatam ob conſenſionem tot manu exaratorum, ita et Ἄργης concorditer et ubique pingentium. Iam κατὰ τοὺς αὐτοὺς τούτους ἀνθρώπους πορευομένας referri ad τοὺς πομπούς, qui Deliis *Perpheres*, et Hyperochen et Laodicen debebit: citius quidem Arge et Opis in Delum, ſed in comitatu Apollinis et Dianae, pervenerunt.

4. Τῇ Εἰλειθυίῃ] Non oblivifcor *Heſychii* Εἰληθυίας neque *Pauſaniae* Εἰληθυίας L. II, 5., a viris doctis cupide mutatas. Manet in *Callimacho* H. in Del. v. 132. κάλει μόνον Εἰλήθυιαν, forte ſimilem in modum formandum, quo H. Iov. v. 12. κεχρημένον Εἰλειθυίης. Potuit in peregrinae vocis origine ſonus variare, paſſim tamen *Homerus*, *Diodorus*, *Pauſanias* illi adſtipulantur, cui primae datae. Quod autem Cl. *Reiskius* ἀντὶ ὠκυτοκίου ob *acceleratum* ſive *citum partum* elegit, modo ὠκυτόκιον eo foret in uſu, non ſpernerem. Belle novit, ὠκυτόκιον in medicamine ad maturandum partum ſedem ſibi vindicare, cui inconmodus hic locus.

10. Ὠλὴν ἀνὴρ Λύκιος] Ne hoc quidem praetermiſit *Callim.* D. v. 304. Οἱ μὲν ὑπαείδουσι νόμον Λυκίοιο γέροντος, Ὅν τοι ἀπὸ Ξάνθοιο θεοπρόπος ἤγαγεν Ὠλήν· de eodem mulier Delpha, quae civibus hymnum condidit, *Boeo* ap. *Pauſan.* χ, p. 810. Ὠλὴν θ᾽ ὃς γένετο πρῶτος Φοίβοιο προφάτας, Πρῶτος δ᾽ ἀρχαίων ἐπέων τεκτήνατ᾽ ἀοιδάν· de hymnis *Olenis* egerunt Ill. *Spanhem.* ad *Call.* p. 509. et *I. A. Fabricius* B. G. I, c. 17. *Olene* recentior *Pamphus* Athenienſibus τοὺς ἀρχαιοτάτους ὕμνους ἐποίησεν. *Pauſan.* VII, p. 577., eidem ſaepe laudatos, quos et ſuo ſeculo ſuperſtites a Daducho quodam Attico *Pauſanias* accepiſſe ſe tradit legendos IX, p. 762. Sub *Orphei* nomine legit is hymnos, quos habemus ſuperſtites; atque in his merito verſuum etiam miratur elegantiam. VALCKEN.

12. Καὶ ἀγείροντας] Inprudenter ἐγείροντας *Th. Galeus.* Ἀγείρειν eorum est, qui ſtipem in ſpecum diis, reapſe ſibi, ut mos olim et nunc variis in locis, efflagitant. *Herodotus*, modo vitae Homeri auctor fuerit, C. 33. ᾔδετο δὲ ταῦτα ἐν τῇ Σάμῳ — ὅτε ἈΓΕΙΡΟΙΕΝ ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀπόλλωνος. Abarim Hyperboreum ἀγείροντα, et τὸν ἀγερθέντα ab illo χρυσὸν τῷ θεῷ repraeſentat *Iamblichus* Vit. Pyth. Sect. 91. et 141. Sed vide Cl. *Ruhnkenium* ad *Timaei* Λέξεις p. 6.

21. Οὐ λέγω, λέγων ὡς τὸν &c.] Ita ſolet. Mox C. 43. ἔλεγε, φὰς τὰ —. et V, 36. ἔφη λέγων tum ἔφησε ἐν τοῖσι λόγοισι λέγων L. VI, 137. Coniectura *Diſſertationis Herodoteae* ὡς τὸν ὀϊστὸν περιέφερε —— οὐδὲν σιτεόμενον nondum diſplicet: ratam enim fabula habet, Abarim exhibens *ſagitta circum omnem terram vectum* nihilque *comedentem*, ὑπὸ ἐποχούμενον, ποταμούς τε καὶ πελάγη καὶ τὰ ἄβατα διαβαίνειν in *Iamblichi* Vit. Pythag. C. 19. et 28. *Himerius* Biblioth. *Photii* p. 1131. de eodem, ἀλλ᾽ ἐπὶ πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν ἦλθεν ὁ Σκύθης ὑπὲρ τοῦ βέλους ὀχούμενος. Obſtat ſuſpicioni *Euſtathius*, favet, quod olim ſcire non poteram, *Corn. de Pauw*, ὡς τοῦτον — legens. Ceterum quae his nectuntur, εἰ δέ εἰσί τινες Ὑπερβόρεοι — *Eratoſthenes* cavillo ſugillat apud *Strabonem* L. I. p. 106., notatus propterea a *Caſaubono.* Si Ὑπερβόρεοι ſint, quod Lycius Olen ap. *Pauſaniam* prodidit, οἱ ὑπὲρ τὸν ἄνεμον οἰκοῦντες βορέαν, conſecutio bene habebit. *Strabo* Hyperboreos τοὺς βορειοτάτους explicat ſive *maxime boreales*, non illi, quos *Herodotus* ſibi propoſuit.

21. Λέγων, ὡς τὸν ὀϊστὸν] Videri poſſet λέγων e praecedenti voce repetitum; neque tamen Homerica me latent, quibus uti poterunt vulgatae lectionis defenſores. Vera mihi videtur *Weſſelingii* correctio in Diſſ. *Herod.* poſita p. 34. ὡς τὸν ὀϊστὸν περιέφερε κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν οὐδὲν σιτεύμενον. Praeter *Iamblichum*, inſignem ſane fabulatorem, de V. P. Sect. 91. et 136. fabulam de Abari *Celſus* enarrat *Origenis* III, p. 129. vid. *H. Vales.* in notas *Mauſſ.* ad *Harpocr.* p. 206. — Quae ſequuntur Herodotea, εἰ δέ εἰσί τινες Ὑπερβόρεοι ἄνθρωποι, εἰσὶ καὶ ὑπερνότιοι ἄλλοι nonnihil immutata, tanquam σόφισμα repellit ridetque *Eratoſthenes* in *Strabonis* L. I, p. 106, 107. VALCKEN.

28. Περ-

Quod ſi qui ſunt Hyperborei, *id eſt ſuperaquilonares*, ſunt et alii Hypernotii, *id eſt ſuperauſtrales.* Nempe rideo iam multos videns deſcripſiſſe ambitus terræ, et nullum habentes in exponendo ſenſum, qui Oceanum ſcribunt circumfluere, et terram eſſe orbiculatam tanquam a torno, Aſiam quoque faciant Europæ parem. Nam ego ſingularum magnitudinem brevi patefaciam, et quanta ſint ſingula ad deſcribendum.

37 VBI Perſæ incolunt, id ad auſtrale pertinet mare, quod dicitur Rubrum. Super hos ad ventum aquilonem habitant Medi, ſuper Medos Saſpires, ſuper Saſpires Colchi, ad ſeptentrionale pertinentes mare, in quod influit flumen Phaſis. Hæ quatuor nationes a mari ad mare incolunt.

38 Dehinc veſperam verſus ab ea duæ oræ terrarum ad mare procedunt, quas ego exponam. Hinc quidem ora una aquilonem verſus a Phaſi incipiens porrecta eſt ad mare iuxta Pontum et Helleſpontum, usque ad Sigeum Troicum: ſed auſtrum verſus, eadem iſta ora a ſinu Mariandico, qui Phœnicæ adiacet, tendit in mare ad promontorium usque Triopium. Incolunt autem in ora hac hominum nationes triginta: talis quidem eſt una ora.

39 Altera vero, a Perſis incipiens porrigitur ad Rubrum mare, ipſa Perſica regio et gradatim Aſſyria, atque inde Arabia: deſinitque non deſinens, niſi iure, in ſinum Arabicum, in quem Darius e Nilo rivum induxit. A Perſis ad Phœnicen tractus amplus eſt ac multus. A Phœnice quod ſequitur, hæc ora tendit per hoc mare præter Syriam Palæſtinam et AEgyptum, in qua terminatur: in qua tres ſunt modo nationes. Atque hæc ſunt quæ a Perſis verſus occaſum Aſiæ continentur.

40 Quæ ſupra Perſas ſunt et Medos et Sapires et Colchos, auroram verſus et ſolem orientem, hinc mari Rubro

διϊστὸν περιέφερε κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν, οὐδὲν σιτεόμενος· εἰ δέ εἰσί τινες [a] Ὑπερβόρεοι ἄνθρωποι, εἰσὶ καὶ ὑπερνότιοι ἄλλοι· γελῶ δὲ [b] ὁρέων γῆς περιόδους γράψαντας πολλοὺς ἤδη, καὶ οὐδένα νόον ἔχοντας ἐξηγησάμενον· οἱ Ὠκεανόν τε ῥέοντα γράφουσι πέριξ, τήν τε γῆν ἐοῦσαν [c] κυκλοτερέα ὡς ἀπὸ τόρνου, καὶ τὴν Ἀσίην τῇ Εὐρώπῃ [d] ποιεύντων ἴσην· ἐν ὀλίγοισι γὰρ ἐγὼ δηλώσω μέγαθός τε ἑκάστης αὐτέων, καὶ [e] οἵη τίς ἐστι ἐς γραφὴν ἑκάστη. Πέρσαι οἰκέουσι κατήκοντες ἐπὶ τὴν νοτίην θάλασσαν, τὴν Ἐρυθρὴν καλεομένην· τουτέων δ᾽ ὑπεροικέουσι πρὸς [f] βορέω ἀνέμου, Μῆδοι· Μήδων δὲ, [g] Σάσπειρες· Σασπείρων δὲ, Κόλχοι, κατήκοντες ἐπὶ τὴν βορηίην θάλασσαν, ἐς τὴν Φᾶσις 234 ποταμὸς ἐκδιδοῖ· ταῦτα τέσσερα ἔθνεα οἰκέει ἐκ θαλάσσης ἐς θάλασσαν. Ἐνθεῦτεν δὲ τὸ πρὸς [h] ἑσπέρης ἀκταὶ διφάσιαι ἀπ᾽ αὐτῆς κατατείνουσι ἐς θάλασσαν, τὰς ἐγὼ ἀπηγήσομαι· ἔνθεν μὲν ἡ ἀκτὴ ἡ ἑτέρη [i] τὰ πρὸς βορῆν ἀπὸ Φάσιος ἀρξαμένη, παρατέταται ἐς θάλασσαν παρά τε τὸν Πόντον καὶ τὸν Ἑλλήσποντον, μέχρι Σιγείου τοῦ Τρωϊκοῦ· τὰ δὲ πρὸς [k] νότου, ἡ αὐτὴ [l] αὕτη ἀκτὴ ἀπὸ τοῦ Μαριανδικοῦ κόλπου, τοῦ πρὸς Φοινίκῃ κειμένου, τείνει τὰ ἐς θάλασσαν μέχρι Τριοπίου ἄκρης· οἰκέει δ᾽ ἐν τῇ ἀκτῇ ταύτῃ ἔθνεα ἀνθρώπων τριήκοντα· αὕτη μέν νυν ἡ ἑτέρη τῶν ἀκτέων. Ἡ δὲ δὴ ἑτέρη, ἀπὸ Περσέων ἀρξαμένη, παρατέταται ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν· ἥ τε Περσικὴ, καὶ ἡ ἀπὸ ταύτης [m] ἐκδεκομένη Ἀσσυρίη· καὶ ἀπὸ Ἀσσυρίης, ἡ Ἀραβίη· λήγει δὲ [n] αὕτη οὐ λήγουσα, εἰ μὴ νόμῳ, ἐς τὸν κόλπον τὸν Ἀράβιον, ἐς τὸν Δαρεῖος ἐκ τοῦ Νείλου διώρυχα ἐσήγαγε· μέχρι μέν νυν Φοινίκης ἀπὸ Περσέων, χῶρος [o] πλατὺς καὶ πολλός ἐστι· τὸ δ᾽ ἀπὸ Φοινίκης παρήκει διὰ τῆσδε τῆς θαλάσσης ἡ ἀκτὴ αὕτη παρά τε [p] Συρίην τὴν Παλαιστίνην, καὶ Αἴγυπτον, ἐς τὴν τελευτᾷ· ἐν τῇ ἔθνεά ἐστι τρία μοῦνα· ταῦτα μὲν ἀπὸ Περσέων τὰ πρὸς [q] ἑσπέρης τῆς Ἀσίης ἔχοντά ἐστι. Τὰ δὲ κατύπερθε Περσέων, καὶ Μήδων, καὶ [r] Σασπείρων, καὶ Κόλχων, τὰ πρὸς ἠῶ τε καὶ [s] ἥλιον ἀνα-

a Tangitur ap. *Strabon.* I, p. 106. et Schol. *Apoll. Rh.* II, 677. *b* *Arch. V.*, vulgo ὁρῶν. *c* Habet *Euſtath.* Perieg. v. 1. et *Strab.* I, p. 83. *d* *M. Arch. Paſſ. Ask. V.*, olim ποιεῦσι. Statim ἐν ὀλίγῳ *Arch.* *e* *M. Ask. Paſſ.*, ſed poſteriores ὅση τε᾽ ἐἴη *Arch. Paris. A. B. V. Edd.* *f* Βορέω ἀνέμου *Arch. V.*, recte. βορέην ἄνεμον vulgo. *g* Σάσπειρες· Σασπείρων ora *Steph. Ask.*, alii Σάπειρες· Σαπείρων. Vid. III, 94. *h* *M. Paſſ. Ask.*, olim ἑσπέρην. *i* Τὸ et βορῆν *Arch. V.*, βορέην ceteri. *k* *Paſſ. Ask. M.*, νότον alii levi differentia. *l* Deſit *Arch. V.*, qui cum *Valla* Μαριανδικοῦ. In *M. Paſſ.* et *Ask.* Μαριανδύων, olim ab *Ald.* Μαριανδηνῶν. Porro Φοινίκῃ *M. Paſſ. Ask.*, Φοινίκην ceteri cum Edd. *m* Ἐκδεδεγμένη *Arch.*, perperam, mox ἀπὸ τῆς Ἀ. *n* Καὶ αὕτη *Arch.* *o* Πολλ. καὶ πλατὺς idem. *p* *M. Arch. Paſſ. Ask. V.*, vulgo Συρ. τὴν παρὰ τὴν Παλ. male. Conf. *Gronov.* *q* *M. Paſſ. Ask.*, in aliis ἑσπέρην: tum ἔχοντά ἐστι *Paris. A. B. Arch. V. Ald.* Edd., verbum ſubſtantivum negligunt *M. Paſſ. Ask.* *r* Conſpirant Codd. *s* Ἡλίου *Arch. V.* et mox iterum.

28. Ποιεύντων ἴσην] Lege *Gronovii*, docte haec illuſtrantis, obſervationes. De terrae figura *Eratoſthenes*, haec Noſtri innuens, ὅτι σφαιροειδὴς ἡ σύμπασα, οὐχ ὡς ΕΚ ΤΟΡΝΟΥ δὲ, in *Strab.* I. p. 83., ante quem non diſſimilia *Ariſtotel.* Meteorol. II, 5. Quantum vero laboris et curae noſtro aevo doctisſimi et ſollertisſimi homines ſubierint, ut terrarum orbi ſua figura et nobis conſtaret, multa ſolidaque eruditione V. C. *Io. Luloſi* C. I. *Inductionis ad Natur. et Mathem. Orbis terrae conſpectum* perſecutus eſt.

37. Ἀπ᾽ αὐτῆς] Praeſtaret ἀπ᾽ αὐτέων, quod et Cl. *Pavio* in opinionem venit. Ἀπ᾽ αὐτῆς ſpectare debebit Pontum, ſive mare boreale, in quod Phaſis evolvitur. Ab eo vero minime procedunt duae ἀκταὶ *orae* ſive *peninſulae*, uti docte *Is. Voſſius* ad *Scylacem*; Perſis, quae orarum altera, a mari auſtrali, quod et Erythraeum, porrigebatur occidentem verſus; a Phaſi altera ſumebat originem, terminata partim ad Sigeum Troicum, tum ad promontorium Triopium, omnem conplexa minorem, quam vocamus, Aſiam. Quae clara cum ſint in Scriptoris diſputatione, propoſitum ἀπ᾽ αὐτέων h. e. θαλασσέων, aut, ſi mavis, ἐθνέων, quae proxime memorabantur, non carere videtur ratione.

43. Ἡ αὐτὴ αὕτη ἀκτὴ ἀπὸ τοῦ Μαριανδικοῦ] Priorem Aſiae minoris ἀκτὴν ortus a Phaſi et tractu fuit boreali: alterius initium ab auſtro ſinuque Myriandrico, porrectae ad Triopium: haec attendenti apertisſima. *Voſſius* tamen ad *Scylac.* p. 7. ἀπὸ τοῦ Μαριανδυνῶν κόλπου, μέχρι τοῦ πρὸς Φοινίκην κειμένου —— nec diſcrepat, multum *Pavii* diſputatio. Fefellit utrumque ſinus corruptum nomen. *Sinus Mariandynus*, cui Sangarius amnis miſcetur, ap. *Plinium* N. Hiſt. L. VI. I., pars erat Ponti Euxini, adeoque ad boream Aſiae, de qua ſermo, ac nihil ad hanc deſcriptionem. Bene *Stephanus* Μυρίανδρος, πόλις Συρίας πρὸς τῇ Φοινίκῃ. Additur τὸ κτητικὸν, ΜΥΡΙΑΝΔΡΙΚΟΣ κόλπος, hinc fortasſe, cum ſanitas loco manebat, repetitum. Quod ex ſcripto repoſui, ab integritate propius abeſt, quam Μαριανδύων *Med.*; Μυριανδρηνῶν *Holſtenii* et *Berkelii* rem patefacit, non veram vocis ſcripturam.

57. Καὶ Σαπείρων] Paſſim in libris Σάσπειρες. *Apollonii Rhod.* II, 397. et *Steph. Byz.* Σάπειρες nomine conveniunt, ſitus aliquantum diſcrepat. In omni autem hac Herodotea diſquiſitione ἐρυθρὴ θάλασσα varia eſt notione: modo Oceano auſtrali, nunc ſinui Perſico aut etiam Arabico pro vario regionum habitu convenit, neque inconmode, cum ſinus ambo mari iſti iungantur et eius ſint divergia et partes. Qui maritimam ſuperioris Aſiae Arabiaeque oram bene callent, non adhaereſcent.

ἀνατέλλοντα, ἔνθεν μὲν ἡ Ἐρυθρὴ παρήκει θάλασσα· πρὸς βορέω δὲ ἡ Κασπίη τε θάλασσα, καὶ ὁ Ἀράξης ποταμὸς, ῥέων πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα· μέχρι δὲ τῆς Ἰνδικῆς οἰκέεται Ἀσίη· τὸ δὲ ἀπὸ ταύτης, [a] ἔρημος ἤδη τὸ πρὸς τὴν ἠῶ, οὐδ' ἔχει οὐδεὶς φράσαι οἷον δή τί ἐστι. Τοιαύτη μὲν καὶ τοσαύτη ἡ Ἀσίη ἐστί· ἡ δὲ Λιβύη [b] ἐν τῇ ἀκτῇ ἑτέρῃ ἐστί· ἀπὸ γὰρ Αἰγύπτου Λιβύη ἤδη ἐκδέκεται· κατὰ μὲν νυν Αἴγυπτον ἡ ἀκτὴ αὕτη [c] στεινή ἐστι· ἀπὸ γὰρ τῆσδε τῆς θαλάσσης ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν, δέκα μυριάδες εἰσὶ ὀργυιέων· αὗται δ' ἂν εἶεν χίλιοι στάδιοι· τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ στεινοῦ τούτου, κάρτα πλατέα τυγχάνει ἐοῦσα ἀκτὴ, ἥτις Λιβύη κέκληται. [d] Θωϋμάζω ὦν τῶν διουρισάντων καὶ διελόντων Λιβύην τε καὶ Ἀσίην καὶ Εὐρώπην· οὐ γὰρ [e] σμικρὰ τὰ διαφέροντα αὐτέων ἐστί· μήκεϊ μὲν γὰρ [f] παρ' ἀμφοτέρας παρήκει ἡ Εὐρώπη· εὖρεος δὲ πέρι, [g] οὐδὲ συμβαλλέειν ἀξίη φαίνεταί μοι εἶναι. Λιβύη μὲν γὰρ δηλοῖ ἑωυτὴν, ἐοῦσα περίῤῥυτος, πλὴν ὅσον αὐτῆς πρὸς τὴν Ἀσίην [h] οὐρίζει· Νεκῶ τοῦ Αἰγυπτίων [i] βασιλῆος πρώτου τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, καταδέξαντος· ὃς ἐπεί τε τὴν διώρυχα ἐπαύσατο ὀρύσσων τὴν ἐκ τοῦ Νείλου [k] ἔχουσαν
235 ἐς τὸν Ἀράβιον κόλπον, ἀπέπεμψε Φοίνικας ἄνδρας πλοίοισι, ἐντειλάμενος ἐς τὸ ὀπίσω δι' [l] Ἡρακληίων στηλέων ἐκπλέειν ἕως ἐς τὴν βορηίην θάλασσαν, καὶ οὕτω ἐς Αἴγυπτον ἀπικνέεσθαι· ὁρμηθέντες ὦν οἱ Φοίνικες ἐκ τῆς [m] ἐρυθρῆς θαλάσσης, ἔπλεον τὴν νοτίην θάλασσαν· ὅκως δὲ [n] γίνοιτο φθινόπωρον, προσσχόντες ἂν σπείρεσκον τὴν γῆν, ἵνα ἑκάστοτε τῆς Λιβύης πλέοντες [o] γενοίατο, καὶ μένεσκον τὸν ἀμητόν· θερίσαντες δ' ἂν τὸν σῖτον, ἔπλεον· ὥστε δύο ἐτέων διεξελθόντων, τρίτῳ ἔτεϊ κάμψαντες Ἡρακληίας στήλας, ἀπίκοντο ἐς Αἴγυπτον· καὶ ἔλεγον ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ, ἄλλῳ [p] δὲ δή τεῳ, ὡς περιπλώοντες τὴν Λιβύην, τὸν ἥλιον ἔσχον ἐς τὰ δεξιά· οὕτω μὲν αὕτη ἐγνώσθη τοπρῶτον. Μετὰ δὲ, Καρχηδόνιοί εἰσι οἱ λέγοντες, ἐπεὶ [q] Σατάσπης γε ὁ Τεάσπιος, ἀνὴρ Ἀχαιμενίδης, οὐ περιέπλωσε Λιβύην, ἐπ' αὐτὸ τοῦτο πεμφθεὶς ἀλ-

bro alluuntur; aquilonem autem verſus, a mari Caſpio et flumine Araxe, qui contra ſolem orientem fluit. Porro India tenus habitatur Aſia. Illinc iam auroram verſus deſerta ſunt: nec qualia ſint dicere quiſpiam poteſt. Et Aſia quidem talis et tanta eſt. Africa autem in altera 41
ora eſt, ab AEgypto enim iam Africa excipit. Hæc ipſa ora circa AEgyptum iam anguſta eſt, nam ab hoc mari ad Rubrum intercapedo eſt centum millium orgyiarum, quæ efficiunt mille ſtadia. Ab his deinceps anguſtiis ſpatioſa valde ora eſt, quæ Africa dicitur. Itaque admiror eos, qui diſtermina- 42
runt atque diſtinxerunt Africam, Aſiam, Europam: inter quas non parum eſt differentiæ. Siquidem Europa longitudine præter utramque extenditur, latitudine vero non videtur mihi comparari digna, nam Africa ſe ipſam manifeſtat, circumflua mari, excepto duntaxat ubi Aſiæ contermina eſt, Neco AEgyptiorum rege, eorum quos novimus primo in hoc demonſtrando. Is postquam deſtitit a deprimenda foſsa a Nilo ad Arabicum ſinum, miſit navibus quoſdam viros Phœnices, præcipiens ut evecti per columnas Herculeas penetrarent ad ſeptentrionale usque mare, atque ita ad AEgyptum remearent. Phœnices igitur e rubro mari ſolventes, abierunt in mare auſtrale: qui quum autumnus *advenisſet, applicitis ad terram navibus ſementem faciebant, ubi identidem navigantes in Africa forent,* ac mesſem expectabant, deinde mesſo frumento navigabant. Ita biennio conſumpto, anno tertio quum flexisſent Herculeas columnas in AEgyptum remearunt, referentes quæ apud me fidem non habent, ſed forte apud aliquem alium: circumnavigantes Africam, ſe habuisſe ſolem ad dextram. Atque hunc in modum Africa primum eſt cognita. Secundo loco (Carthagi- 43
nienſes ſunt qui dicunt) postquam Sataſpes, Teaſpis filius, vir Achæmenides, Africam non cir-

a Ἔρημος marg. *Steph. Paſſ. Arch. V. Ask.*, ſed ſine ſequente τὸ *Arch. V.*, quod abesſe poteſt. Vid. ſupra C. 17., ἔρημον olim et τὸ πρός. *b* Decem ſequentia ſocors *Ask.* ſcriba praetervidit: mox ἀκτῇ τῇ abest *Arch.* *c* *Arch. Ald. V. Paris. A. B.* Edd., in *M. Ask. Paſſ.* ἐστὶ ἢ ἐστι. *d* Θωμ. *Arch. Ask.*, mox, Λιβύην τε *Arch.* abest τε aliis. *e* Μικρὰ id. *Vind.* *f* Deſit utrique, male. *g* Οὐ συμβ. *Arch.* *h* Οὐρ. *Arch.* alii οὐρ. *i* *Arch.*, βασιλέος vulgo. *k* *M. Paſſ. Ask.*, διέχουσαν cum *Aldo* reliqui. Vid. *Gronov.* et ad L. II, 11. *l* Ἡρακλέων διεκπλ. *Arch.*, prius etiam *Ask.* *m* *M. Arch. Ask. Paſſ. V.*, ἐρυθρ. καλεομένης *Ald.* Edd. *n* Γίνοιτο ora *Steph. V. Paſſ. Arch.*, tum προσίσχοντες *V. Arch.*, non male. *o* Γινοίατο *Arch. V.* *p* Δέ τεῳ *Arch. V.*, δὲ δή τεῳ *Ask.*, ſtatim conſentiunt *M. Paſſ.*, unde editum: *Eton.* πλώσαντες τὴν Λιβ., olim περιπλ. ἐς τὴν Λιβ., mox ἥλιον *Arch.* *q* Σατάπης *Steph.* margo et *Ask.*, tum Τεάπιος, Τεάσπεως *Arch.*

66. Αὕτη στεινή ἐστι] Vitio humani ingenii contingit, ut omnibus eadem raro placeant. Spectantur res diverſis modis et variante animi inclinatione. Mihi, quod rediit, veriſſimum, alii aliud. Sequitur continuo, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ στεινοῦ τούτου· ubi vero illud, verum ni fuerit vulgatum? Supra L. II, C. 158. de eopse isthmo, τῇ ἐλαχίστη ἐστὶ καὶ συντομώτατον ἐκ τῆς βορηίης θαλάσσης ὑπερβῆναι ἐς τὴν νοτίην ——, quod breviſſimum et maxime compendiarium ſpatium, plane uti hic, ſtadiorum mille. Non excito *Plinium* L. II, 68., quo hanc ipsam in rem uſus eſt V. C. *Is. Caſaubonus* ad *Strabon.* I. p. 114., neque diſſimulo *Mediceum* αὕτη ἐστὶ ἢ ἐστι, *iam est, qua est*, nihil coloris ducere poſſe e C. 50. huius libri. Verum propere hinc diſcedo.

76. Δηλοῖ ἑωυτὴν] Mirum ni ſcripſerit, more veterum ſuoque, Λιβύη μὲν γὰρ δηλοῖ ἐοῦσα περίῤῥυτος· id eſt ἑωυτὴν οὖσαν· in eundem ſenſum infra capienda iſta: αὕτη ἐγνώσθη τὸ πρῶτον, nempe περίῤῥυτος ἐοῦσα, πλὴν ὅσον ——. Δηλοῦν hac adhibetur ſtructura *Soph.* Ai. v. 471., δηλώσω — γεγώς. Antig. v. 20. Τί δ' ἐστι; δηλοῖς γάρ τι καλχαίνουσ' ἔπος. ἐδήλωσε τῶν νόμων καταφρονῶν Alcibiades, *Andocidi* p. 30, 44. ἐδήλωσαν οὐ θελήσαντες, *Pauſan.* III, p. 216. δῆλον ἐποίησαν ὑπεραχθεσθέντες. *Herod.* VI, c. 21. VALCKEN.

80. Φοίνικας ἄνδρας] Phoenices, ubi maritimam Syriae oram occuparant, ναυτιλίῃσι μακρῇσι ἐπιθέσθαι ſcripſit L. I, 1. An ſtatim ex ſinu Arabico, unde digresſi erant, in Oceanum auſtralem et Atlanticum, merito dubitatur. Quam vero Salomoni, Iudaeorum regi, in nobili navigatione ex eo ſinu operam praeſtiterant 1. *Reg.* IX, 27., eandem aliis et regi AEgyptio addixerunt, uſu maritimae peregrinationis exercitati. His ergo debetur et regi Neconi Africa primum circumnavigata, quam multis post ſeculis Luſitani diverſiore progreſſu feliciter cognoverunt mari ferme circumfluam.

93. Καρχηδόνιοί εἰσι οἱ λέγοντες] Ex hariolatione Cl. *Pauw* οἱ πλέοντες. Carthaginienſes enim ſimilibus defunctos navigationibus tentasſe oras Africae, Atlantico mari adſperſas: de Sataſpe nihil eos noviſſe. Quae docti viri conjectura habet, quo ſe commendet. Aliud *Nic. Abramus* Phari V. Teſt. L. III. p. 92. μετὰ δὲ Καρχηδόνιοί εἰσι —— ſine commate legens vertensque, *postea quidem Carthaginienſes, ut quidem ipsi dicunt*, praeſtitiſſe nimirum ſe, quod Sataſpes navigando haud abſolverat. Quae verbis iſtis indicari, dubito vehementer. Hannonem a Gadibus ad fines Arabiae circumvectum *Plinius* tradit L. II, 67., an ante Herodoti aetatem, necdum certum. Et quid impedit, cur Poeni inaudire de fruſtraneo Sataſpis conatu nihil potuerint, Xerxi foederibus iuncti, et mercandi ſtudio ad omnia, uti ſolent, circumſpecti? Saepe praeterea narrationes Carthaginienſium advocantur in Libyae rebus C. 195. 196.

9. Τῷ

circumnavigavit ad hoc ipſum miſſus; ſed cum navigationis longitudine, tum terræ ſolitudine deterritus retro rediit, non impleto labore, quem ei mater iniunxerat. Etenim vitiaverat filiam virginem Zopyri, neptem Megabyzi, quem ob hanc cauſſam a Xerxe rege ſuffigendum cruci mater Sataſpis, quæ erat Darii ſoror, liberavit: quod diceret ſe maius illi ſupplicium irrogaturam quam rex, quippe neceſſe ei fore circumnavigare Africam, dum perveniret eam circumnavigans ad Arabicum ſinum. His annuente Xerxe, Sataſpes in AEgyptum abiit, ſumptaque illinc nave ac nautis, navigavit ad columnas Herculeas: quibus transmiſſis, flectens Africæ promontorium, cui nomen Soloes, in meridiem curſum tenebat. Emenſusque permultum maris intra complures menſes, quum aſſidue pluri tempore opus eſſet, converſo curſu in AEgyptum rediit. Et illinc ad regem Xerxem regreſſus, aiebat in remotiſſimis homines puſillos praeternavigaſſe, rubra utentes veſte, qui, quum ipſi terræ navim applicarent, ad montes ſe fuga proriperent relictis urbibus; ipſos autem nihil illis iniuriæ intuliſſe ingreſſos, pecora tantum illinc accepiſſe. Quod autem totam Africam non circumnavigaſſent, hanc cauſſam afferebat, quod navigium ulterius procedere non poſſet, ſed retineretur. Hunc Xerxes negans loqui vera, et quod operam ipſi propoſitam non abſolviſſet, in crucem ſuſtulit, irrogata vetere pœna. Huius Sataſpis eunuchus, audita domini nece, Samum celerrime cum magna pecunia profugit, quam Samius quidam intervertit: cuius nomen
44 quum ſciam, volens obliviſcor. Ceterum Aſiæ

ἀλλὰ δείσας τό, τε μῆκος τοῦ πλόου καὶ τὴν ἐρημίην, ἀπῆλθε ὀπίσω, οὐδ' ἐπετέλεσε τὸν ἐπέταξέ οἱ ἡ μήτηρ ἄεθλον· θυγατέρα γὰρ [a] Ζωπύρου τοῦ Μεγαβύζου παρθένον ἐβιήσατο· ἔπειτα μέλλοντος αὐτοῦ διὰ ταύτην τὴν αἰτίην ἀνασκολοπιεῖσθαι ὑπὸ Ξέρξεω βασιλῆος, ἡ μήτηρ τοῦ Σατάσπεος, ἐοῦσα Δαρείου ἀδελφεή, [b] παρῃτήσατο, φᾶσά οἱ αὐτὴ μέζω ζημίην ἐπιθήσειν ἤπερ ἐκεῖνον. Λιβύην γάρ οἱ ἀνάγκην ἔσεσθαι περιπλώειν, ἐς ὃ ἂν ἀπίκηται, περιπλέων αὐτήν, ἐς τὸν Ἀράβιον κόλπον· συγχωρήσαντος δὲ Ξέρξεω ἐπὶ τούτοισι, ὁ [c] Σατάσπης ἀπικόμενος ἐς Αἴγυπτον, καὶ λαβὼν νέα τε καὶ ναύτας παρὰ τουτέων, ἔπλεε [d] παρὰ Ἡρακληΐας στήλας· διεκπλώσας δὲ, καὶ κάμψας τὸ ἀκρωτήριον τῆς Λιβύης, τῷ οὔνομα [e] Σολόεις ἐστὶ, ἔπλεε πρὸς μεσαμβρίην· περήσας δὲ θάλασσαν πολλὴν ἐν πολλοῖσι [f] μησὶ, ἐπεί τε τοῦ πλεῦνος αἰεὶ ἔδεε, ἀποστρέψας ὀπίσω, ἀπέπλεε ἐς Αἴγυπτον· ἐκ δὲ ταύτης ἀπικόμενος [g] παρὰ βασιλῆα Ξέρξεα, ἔλεγε, φὰς τὰ προσωτάτω ἀνθρώπους μικροὺς παραπλέειν, ἐσθῆτι φοινικηΐῃ [h] διαχρεωμένους· οἳ, ὅκως σφεῖς καταγοίατο τῇ νηΐ, φεύγεσκον πρὸς τὰ οὔρεα, [i] λείποντες τὰς πόλιας· αὐτοὶ δὲ ἀδικέειν οὐδὲν [k] ἐσιόντες, πρόβατα δὲ μοῦνα ἐξ αὐτέων λαμβάνειν· τοῦ δὲ μὴ περιπλῶσαι Λιβύην παντελῶς, αἴτιον τόδε [l] ἔλεγε· τὸ πλοῖον τοπρόσω οὐ δυνατὸν [m] ἔτι προβαίνειν, ἀλλ' ἐνίσχεσθαι. Ξέρξης [n] δὲ οὔ οἱ συγγινώσκων λέγειν ἀληθέα, οὐκ ἐπιτελέσαντά τε τὸν προκείμενον ἄεθλον, ἀνεσκολόπισε, τὴν ἀρχαίην δίκην [o] ἐπιτιμῶν· τούτου δὲ τοῦ Σατάσπεος εὐνοῦχος ἀπέδρη ἐς Σάμον, ἐπεί τε 236
ἐπύθετο τάχιστα τὸν δεσπότεα τετελευτηκότα, ἔχων χρήματα μεγάλα, τὰ Σάμιος ἀνὴρ κατέσχε· τοῦ ἐπιστάμενος τὸ οὔνομα, ἑκὼν [p] ἐπιλήθομαι. Τῆς δὲ Ἀσίης

a Hoc ordine *Arch. Paſſ. Ask.*, olim Ζωπ. ἐβιήσατ. τοῦ Μεγαβ. παρθ. *b* Παραιτήσατο *V.* Mox ἐς ὃ ἀφίκηται *M. Ask.*, contra morem: iuſtum est in reliquis vulgatum. *c* *Arch. Paſſ. Valla*: vulgo Σατάσπις prave. *d* Ἐπὶ *Vind. Arch.*, forte verius. *e* *Arch. V. Eton. Paſſ.* ora *Steph. Valla*: alii Συλόεις. *f* Μήνεσιν *Arch.* notabiliter. Sic et *Vind.* VIII, 51. *g* Ἐς βασιλῆα *Arch.*, βασιλέα olim: tum ἔλεγέ σφεας τὰ προσώτατα. *h* Χρεωμένους idem et *Vind.* *i* *M. Ask. Arch.*, καταλιπόντες *Ald. Arch. V. Paris. A. B.* aeque bene. *k* *Valla*, *Arch. V.* ora *Steph.*, olim σινέοντες, βρωτὰ δὲ μοῦνα. *l* Ἔλεγε *Arch. Valla Vind.*, ceteri ἐλέγετο. *m* Ἔτι (ἐστὶν *Arch.*) εἶναι προβ. *V. Ald. Paris. A.*, abest verbum ſubſtantivum *M. Paſſ. Ask.* *n* *M. Ask. Paſſ.*, in aliis omnibus δέ οἱ οὐ. *o* Habet *Thom. M.* in Ἐπιτιμῶ. Paullo ſuperius ἐπιτελέσαντά γε Cl. *Reiskius.* *p* Ἐπιλήσομαι *Arch. V.*, quod laudo.

9. Τῷ οὔνομα Σολόεις] Sic ſcripſerat L. II, 32. Σολόεντα ἄκρην aut Λιβυκὸν ἀκρωτήριον *Hanno* et *Scylax* in Periplis, τύμπανον Σολόεντα *Crinagoras* in Epigrammate, de quo *D'Orvillius* ad *Chariton.* p. 424. et *Reiskius* in Anthol. p. 188. Ceterum memoria *Poſidonium* decepit, ex *Herodoto*, a Dario miſſos τελέσαι τὸν περίπλουν Africae, aſſeverantem in *Strabon.* L. II. p. 155. C. Tale hic nihil.

13. Παρὰ βασιλέα] Ἐς βασιλέα Ξέρξεα, quod nobis e MS. *Galeus* obtulit, ſi dant plures, fortaſſe tanquam rarius probandum videretur: ἐς aliquoties adhibuit in talibus *Herod.* Ut verum tamen fatear, ne loci quidem unius recordor, in quo legatur ἀφικέσθαι εἰς τινὰ, cui plurima ſunt ad manum, in quibus ἐλθεῖν et εἰσελθεῖν εἰς τινά. —— Paulo post duabus fortaſſe literis repetitis ſcribi commode poſſet: οἳ, ὅκως ὡς σφεας καταγοίατο τῇ νηῒ, φεύγεσκον πρὸς τὰ οὔρεα. —— Deinceps, quia σίνεσθαι etiam frequentatur *Herodoto*, σίνειν non adhibetur ab antiquis, veram paene lectionem coniectando fueram adſequutus, corrigens, αὐτοὶ δὲ ἀδικέειν οὐδὲν ἐπιόντες· memor *Herod.* V, c. 74. ἐσίνοντο ἐπιόντες χώρους τῆς Ἀττικῆς. Itaque laetus excepi quam Diſſ. *Herod.* p. 167., ſubminiſtravit Codicum lectionem, ἐσιόντες, πρόβατα δὲ μοῦνα· hoc aptius reſpondet ad πόλιας· χώρας ἐπελθεῖν et ἐπεῖναι χώρους adhibentur. VALCKEN.

18. Ἀδικέειν οὐδὲν ἐσιόντες. πρόβατα &c.] Multum meo iudicio ex membranis potius, ἀδικέειν οὐδὲν ἐσιόντες, πρόβατα δὲ μοῦνα· *ipſos* urbes *ingreſſos nihil iniurioſum patraſſe, pecora duntaxat inde accepiſſe.* Plenior ita oratio, ſuperfluo et inſueto σίνοντες inpoſterum caritura. Utcunque ea ſuper Codd. lectione ſtatuetur, non recuſabitur iisdem e ſchedis αἴτιον τόδε ἔλεγε, *cauſſam hanc dicebat* Sataſpes: huius enim ad regem ſermo. Cauſſam, quam Xerxi non probavit, dederunt venti, ex oriente ad conſtitutum isthic flantes, et navis praepedientes curſum ex probabili *Marshami* et *Palmerii* ſententia.

20. Αἴτιον τόδε ἐλέγετο] *Hanc cauſam afferebat*, *Valla*: legit itaque αἴτιον τόδε ἔλεγε, nempe Sataſpes. Sequens τὸ peperiſſe potuit ἐλέγετο. In proximis pro, Ξέρξης δέ οἱ οὐ σ. collatis *Vallae* Latinis, *hunc Xerxes negans locutum vera*, *Io. le Febvre* ſuſpicabatur ſcribendum, Ξέρξες δὲ ὃν (pro αὐτὸν vel ἐκεῖνον) οὐ συγγινώσκων λέγειν ἀληθέα· in iuvene praeſertim huius ſeculi Gallo conatum laudo: ſi minus in his commodum eſſe fatendum etiam illi, cui Herodoteus eſt exploratus uſus verbi: συγγνόντες ἀδικῆσαι· συγγνόντες ποιέειν σε δίκαια· et ſimilia dantur apud hunc plurima; a quibus illud diſtat L. V, c. 91., συγγινώσκομεν αὐτοῖσι ἡμῖν οὐ ποιήσασι ὀρθῶς· in quibus etiam ſcribi potuiſſet οὐ ποιήσαντες ὀρθῶς, ſub qua duplici ſtructura idem ſignificans adhibetur συνειδέναι. *Diphili* verſus est: Συνειδὼς αὑτῷ φαῦλα διαπεπραγμένῳ. *Quinctilian.* I. O. III, c. 6. *Non ſuſtineo eſſe conſcius mihi diſſimulanti.* *Sophocles*: Ἦ δεινὸν ἄρ' ἦν, ἡνίκ' ἄν τις ἐσθλὸς ὢν Αὑτῷ συνειδῇ. Herodoteo verbo *Lyſias* p. 164. συνέγνωσαν αὐτοὶ σφίσιν ὡς ἠδικηκότες. VALCKEN.

28. Ἑκὼν ἐπιλήθομαι] *Arch.* Cod. ἐπιλήσομαι· quod non deterius: in re ſimili, cuius auctoris mentio poſteris minus fuiſſet honorifica, conſiderate *Herod.* I, c. 51., τῶν τις Δελφῶν, —— τοῦ ἐπιστάμενος τὸ οὔνομα οὐκ ἐπιμνήσομαι. L. II, c. 123., τῶν (Graecorum) ἐγὼ εἰδὼς τὰ οὐνόματα οὐ γράφω· ſimiliter in ſacris arcano ſilentio tegendis *Pauſan.* II, p. 117., τὸν δὲ λόγον ἐπιστάμενος οὐ γράφω· I, p. 71. λεγόμενον καὶ ἄλλον λόγον εἰδὼς ὑπερβήσομαι. VALCKEN.

Scylax cum aliis ex Indo fl. venerunt in mare rubrum xxx menſibus. Crocodili in Indo. Europæ extrema ignota, et cauſa diviſionis terræ ac nominum trium.

Ἀσίης τὰ πολλὰ ὑπὸ Δαρείου ἐξευρέθη· ὃς βουλόμενος Ἰνδὸν ποταμόν, ὃς κροκοδείλους δεύτερος οὗτος ποταμῶν πάντων παρέχεται, τοῦτον τὸν ποταμὸν εἰδέναι τῇ ἐς θάλασσαν ἐκδιδοῖ, πέμπει πλοίοισι [a] ἄλλους τε τοῖσι ἐπίστευε τὴν ἀληθηίην ἐρέειν, καὶ δὴ καὶ [b] Σκύλακα ἄνδρα Καρυανδέα· οἱ δὲ, ὁρμηθέντες ἐκ [c] Κασπατύρου τε πόλιος καὶ τῆς Πακτυϊκῆς γῆς, ἔπλεον [d] κατὰ ποταμὸν πρὸς ἠῶ τε καὶ ἡλίου ἀνατολὰς ἐς θάλασσαν· διὰ θαλάσσης δὲ πρὸς ἑσπέρην πλέοντες, τριηκοστῷ μηνὶ ἀπικνέονται ἐς τοῦτον τὸν χῶρον, ὅθεν ὁ Αἰγυπτίων βασιλεὺς τοὺς Φοίνικας, τοὺς πρότερον εἶπα, ἀπέστειλε περιπλώειν Λιβύην. μετὰ δὲ τούτους περιπλώσαντας, Ἰνδούς τε κατεστρέψατο Δαρεῖος, καὶ τῇ θαλάσσῃ ταύτῃ ἐχρᾶτο· [e] οὕτω καὶ τῆς Ἀσίης, πλὴν τὰ πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα, τὰ ἄλλα ἀνεύρηται ὅμοια [f] παρεχομένη τῇ Λιβύῃ. Ἡ δὲ Εὐρώπη πρὸς οὐδαμῶν φανερή ἐστι γινωσκομένη, οὔτε τὰ πρὸς ἥλιον ἀνατέλλοντα, οὔτε τὰ πρὸς [g] βορῆν, εἰ περίρρυτός ἐστι· μήκεϊ δὲ γινώσκεται παρ᾽ ἀμφοτέρας παρήκουσα· οὐδ᾽ ἔχω συμβαλέσθαι, [h] ἐπ᾽ ὅτευ μιῇ ἐούσῃ γῇ, οὐνόματα τριφάσια κέεται, ἐπωνυμίας ἔχοντα γυναικῶν· καὶ οὐρίσματα αὐτῇ Νεῖλός τε ὁ Αἰγύπτιος ποταμὸς ἐτέθη, καὶ Φάσις ὁ Κόλχος· οἱ δὲ Τάναϊν ποταμόν, τὸν [i] Μαιήτην καὶ Πορθμήϊα τὰ Κιμμέρια λέγουσι· οὐδὲ τῶν διουρισάντων τὰ οὐνόματα πυθέσθαι, καὶ ὅθεν ἔθεντο τὰς ἐπωνυμίας· ἤδη γὰρ Λιβύη μὲν [k] ἐπὶ Λιβύης λέγεται ὑπὸ τῶν πολλῶν Ἑλλήνων ἔχειν τοὔνομα γυναικὸς αὐτόχθονος· ἡ δὲ Ἀσίη, ἐπὶ τῆς Προμηθέος [l] γυναικὸς τὴν ἐπωνυμίην· καὶ ταύτης μὲν μεταλαμβάνονται τοῦ [m] οὐνόματος Λυδοὶ, φάμενοι ἐπὶ [n] Ἀσίεω, τοῦ Κότυος, τοῦ

Aſiæ bona pars a Dario perveſtigata eſt. Is cupidus cognoſcendi ubinam Indus, qui ſecundus omnium fluviorum crocodilos præſtat, mare influat, miſit navibus cum alios quosdam, quos vera renunciaturos confidebat, tum Scylacem virum Caryandenſem. Isti e Caſpatyro urbe et terra Pactyica ſolventes, ſecundo flumine auroram verſus atque ſolem orientem navigantes in mare, dehinc per ipſum mare occaſum verſus, triceſimo demum menſe tenuerunt eum locum, unde rex AEgyptiorum eos Phœnices, quos antea dixi, miſerat ad Africam circumnavigandam. Post horum circumnavigationem Darius Indos ſubegit, et eo mari potitus eſt. Ita Aſiæ, præter eam, quæ orientem ſolem ſpectat, reliqua compertum eſt ſimilia Africæ ſuppeditare. At Europa a *nullis* inveſtigata eſt, 45
neque qua ad orientem neque qua ad aquilonem vergit, an circumflua ſit. Longitudine tamen cognoſcitur præter utramque accedere. Neque poſſum coniectura colligere, unde, quum una ſit terra, triplicia ſint ei nomina indita e mulierum cognominibus: eiusque fines ponantur Nilus fluvius AEgyptius, et Phaſis Colchus: alii aiunt Tanain, Mæetam, Porthmiaque Cimmeria: ſed neque ſciſcitari nomina eorum qui diſtinxerunt, et unde nomina ſumpſerint. Iam enim Libya, *Africa*, quidem a plerisque Græcorum fertur ſortita nomen a Libya muliere indigena: Aſia vero, ab uxore Promethei, quamquam Lydi hoc ſibi nomen participant, dicentes ab Aſie filio *Cotys*, ne-

a Ἄλλοισί τε *Arch.* et ſupra ἐσδιδοῖ *Vind.* *b* Καὶ δὴ καὶ *Arch. V. Ald.* et tres *Paris.*, ultima copula deſit *M. Paſſ. Ask.*, male. Vide L. II, 154. *c* Κασπαπύρου *Arch.* *d* Κατὰ τὸν ποτ. *V. Arch.* *e* Οὕτω, aut οὕτως *Arch. Paris. A. B. Valla*: olim οὗτος: mox ἥλιον *Vind. Arch.* *f* Παρεχομένη *Paris. A. B. Arch.*, olim παρεχομένην. *g Ask.*, ceteri βορέην. *h* Habet *Heſych.* Imitatur *Dionyſ.* Perieg. v. 7., monente *Euſtathio*: mox *Procop.*, his uſus, τριφάσια κέαται, non male. tum καὶ Μαιῶτιν. *i Maeotidem*, Μαιῆτιν. *Valla.* *k Med. Ask. Paſſ.*, ἀπὸ cum *Ald. Arch. V. Paris. A.*, et mox ſemel iterumque. *l* Μητρὸς *Euſtath.* in Perieg. v. 270. *m Vind. Ask.*, vulgo ὀνόμ. *n* Ἄσεω ora *Steph.* ex *Aldo*, male. Vide *Euſtath.* Perieg. v. 620. tum τοῦ Βότυος *Arch. Vind.*, abeſt *Vallae* Latinis.

34. Ἐκ Κασπατύρου] Vitioſum *Arch.* Κασπαπύρου accedit quodammodo ad *Hecataei* ap. *Steph.* Κασπάπυρος. Situs urbis et regionis Pactyicae certo non poteſt finiri. *Hecataei* πόλις erat Γανδαρική. Gandarii in extimis Perſarum locantur finibus, contermini Sogdis Bactriisque L. III, 91. VII, 66. Quorum ſi Caſpatyrus fuit, ab Indo, ſicuti hic innuitur, afuiſſe non videtur. Excuſari certe *H. Dodwellus* nequit, urbem Gangi adponens, ipſumque *Herodoti* Indum *Diſſert. de Scylace* C. 1. et Gangem confundens. Amnium enim ſolus Indus praeter Nilum ex priſcorum ſententia crocodilos alebat: ſic Noſter, et quem in Examine Diſſert. *Dodwelli* optime *Iac. Gronovius* excitavit, *Arrianus* Ἀναβ. L. VI, 1., cui teſtis accedere opportunus poterit *Pauſanias* L. IV, 30. Iure propterea *Gronovius* pro Indo conſiſtit. Nam *Th. Hyde* divinatio in Argumento C. 23. Relig. Veter. Perſar. κατὰ ποταμόν, quo ſecundo Scylax et comites in mare devenerunt, Hydaſpem ſignare, in Zaradrum influentem, qui ſe Indo, cuius oſtia erant exploranda, miſcet, dubiae admodum et fallacis eſt fidei.

43. Οὕτω καὶ τῆς Ἀσίας &c.] Receptum antea οὗτος tueri ſe nequit: ſchedae melius. Sequentia habent quid ſcabri et varie tentantur. Praetuli ex Codd. ὅμοια παρεχομένη, videlicet Ἀσίη. Non quidem συντάξεως procedit ordo, cuius in hoc et aliis veterum ratio non ſemper ducitur: utut eſt, puto de ſcabritie non nihil deminutum. Maioris momenti coniectura Ampl. eſt *Bouberii*, fini huius periodi conplura ex ſecuturis nectentis, hunc in modum, ὅμοια παρεχομένη τῇ Λιβύῃ· καὶ οὐρίσματα αὐτῇ Νεῖλός τε ὁ Αἰγύπτιος —— τὰ Κιμμέρια λέγουσι. De Aſia haec, quod veriſſimum, cuncta ſcribi: ubi nunc ſunt, orationis nexum ſcindere et turbare, cui, iſtis in hunc locum migrantibus apta, copulatio et adhaeſio. Mihi, tametſi *Procopii* aevo eadem, quae in MSS. et editis, ſeries, inventum non videtur inconcinnum. Vide *Bouber.* Diſſ. Herodot. C. 18. p. 119.

52. Τὸν Μαιήτην] Tanain Maeëtam explicant ut Phaſin Colchum, quod ex hoc Maeotarum tractu labatur. At diſcrepat cauſſa; Tanais influit in Maeotin paludem, longe ſupra eam lacu erumpens. Fuit olim, quae eiusdem *Bouberii* ſuſpicio, τὴν Μαιῆτιν, ſeu verius καὶ τὴν ——. *Vallae* Latina huc vergunt, et liquidiſſime, quod vir Ampl. non vidit, *Procopius* B. Goth. L. IV, 6. *Herodotea* exſcribens, οἱ δὲ Τάναϊν ποταμόν, καὶ Μαιῶτιν καὶ Πορθμ. ——. Qui cum Μαιῶτιν adpellat, ſuo utitur more, ut Ionico Noſter. Vid. C. 20. et de Porthmiis Cimmeriis C. 12. *Melpomenes.*

56. Γυναικὸς αὐτόχθονος] Iovis ex Epapho neptis *Iſocrati* Laud. Buſir. p. 223. Mox *Euſtath.* ἀπὸ τῆς Προμηθ. μητρὸς —, cui in Aſia, Promethei matre, *Apollodorus* Bibl. 1, 2, 3. et Schol. *Apollonii Rh.* 1, 444. adſtipulantur. *Herodoti* aliâ ſententia, quae et in *Stephani Byz.* Ἀσία. Eſt *Euſtathius* in his paullo audacior, etiam ἐπὶ Ἀσίεω, τοῦ Ἄτυος —. Fuit Manis filius *Atys* 1, 94. quem praeter et Cotyn genuit, indice *Etymol.* in Ἀσίω, et, cuius auctoritas excellentior, *Dionyſio Halic.* L. 1. Ant. R. p. 21. Vide *H. Vales.* ad *Nicol. Damaſc.* p. 68. Utique inprudenter in *Euſtathii* partes Ampl. *Bouberius* Diſſ. Herod. C. 5. tranſiit.

59. Ἐπὶ Ἀσίεω, τοῦ Κότυος, τοῦ Μάνεω] Non alibi Κότυος fit apud *Herod.* mentio; quod nomen, in antiqua Ed. *Vallae* verſionis omiſſum, primo quidem adſpectu potius videtur Thracicum: Ἄτυς certo nomen eſt Lydiacum; praeter Regem, ſic Croeſi filium nominat *Herod.* et patrem ditiſſimi illius Pythii, tempore Xerxis nobilitati. Accedit ad haec, Lydiaca narrantem *Herodotum* L. 1, c. 94. (non ſanequam ex *Xantho Lydo*, quod *Galeus* putabat; quippe qui οὔτε Τυῤῥηνὸν ὠνόμακεν οὐδαμοῦ τῆς γραφῆς, δυνάστην Λυδῶν, οὔτε ἀποικίαν Μηόνων εἰς Ἰταλίαν καταχθεῖσαν ἐπίσταται, teſte

nepote Manis, Aſiam appellatam: non ab
Aſia Promethei: unde et Sardibus tribum
eſſe vocatam Aſiadem. Europa autem an
ſit mari circumflua, ab nullis hominibus
noſcitur; neque unde hoc nomen accepe-
rit, neque quis nominis autor extiterit,
compertum eſt: niſi dicamus ab Europa
Tyria nomen accepiſſe regionem; ante ve-
ro, ſicut ceteræ, erat ſine nomine. Ta-
men illam ex Aſia fuiſſe conſtat, neque in
hanc commeaſſe terram, quæ nunc a Græ-
cis vocatur Europa, ſed e Phœnice tantum
in Cretam, et e Creta in Lyciam. Hæc
hactenus dicta ſint, nam illis quæ exiſti-
46 mata ſunt de his, utemur. PONTVS au-
tem Euxinus, in quem Darius fecit expe-
ditionem, nationes exhibet regionum o-
mnium imperitiſſimas, Scythica excepta,
neque enim nationem earum quæ ſunt intra
Pontum, aliquam ſapientiæ cauſa compa-
rare poſſumus, neque virum eruditum fuiſ-
ſe novimus, præter Scythicam gentem et
Anacharſin. Ab gente autem Scythica u-
num quidem maximum rerum humanarum,
quas

τοῦ Μάνεω, κεκλῆσθαι τὴν Ἀσίην· ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τῆς
Προμηθέος Ἀσίης· [a] ἀπό τευ καὶ τὴν ἐν Σάρδισι Φυ-
λὴν κεκλῆσθαι Ἀσιάδα· ἡ δὲ δὴ Εὐρώπη [b] οὔτε εἰ πε-
ρίῤῥυτός ἐστι γινώσκεται πρὸς οὐδαμῶν ἀνθρώπων· οὔτε
ὁκόθεν τὸ οὔνομα ἔλαβε τοῦτο· οὔτε ὅς τίς οἱ ἦν ὁ θέμε-
νος φαίνεται, εἰ μὴ ἀπὸ τῆς [c] Τυρίης φήσομεν Εὐρώ-
πης λαβεῖν τὸ οὔνομα τὴν χώρην· πρότερον δὲ [d] ἦν ἄρα
ἀνώνυμος, ὥσπερ αἱ ἕτεραι· ἀλλ' αὕτη γε ἐκ τῆς Α-
σίης τε φαίνεται ἐοῦσα, καὶ οὐκ ἀπικομένη ἐς [e] τὴν
γῆν ταύτην ἥτις νῦν ὑπὸ Ἑλλήνων Εὐρώπη καλέεται,
ἀλλ' ὅσον ἐκ Φοινίκης, ἐς Κρήτην· ἐκ Κρήτης δὲ, ἐς
[f] Λυκίην· ταῦτα μέν νυν ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήσθω· τοῖσι
γὰρ νομιζομένοισι αὐτέων χρησόμεθα. Ὁ δὲ πόντος 237
ὁ Εὔξεινος, ἐπ' ὃν ἐστρατεύετο [g] Δαρεῖος, χωρέων πα-
σέων παρέχεται, ἔξω τοῦ Σκυθικοῦ, [h] ἔθνεα ἀμαθέ-
στατα· οὔτε γὰρ ἔθνος τῶν ἐντὸς τοῦ Πόντου οὐδὲν
ἔχομεν [i] προβαλέσθαι σοφίης πέρι, οὔτε ἄνδρα λόγιον
οἴδαμεν γενόμενον [k] πάρεξ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος, καὶ
Ἀναχάρσιος· τῷ δὲ Σκυθικῷ γένεϊ ἓν μὲν τὸ μέγιστον
τῶν ἀνθρωπηΐων πρηγμάτων σοφώτατα πάντων ἐξεύ-
ρηται,

a Ἐπ' ὅτευ *Arch.* uti ſuperius. Retineo vulgatum, quod L. I, 7. III, 115. &c. *b* Οὔτε εἰ id et *Vind.*, in aliis οὐδ' εἰ. *c* Iidem, marg. *Steph. Valla Eton. Paris. A. B.*, olim Συρίης. *d* Deſit *Arch.* *e* Et hic articulus in cod. et *V.* *f M. Paſſ. Ask.* praeclare. Λιβύην vulgo. *g* Ὁ Δαρ. *Paſſ.* *h Euſtath.* in Perieg. 669. p. 230. *i Arch. V. Paſſ. Ask. Paris. B.* ora *Steph.*, in *M. Ald.* et *Paris. A. C.* παραβαλέσθαι. Mox λόγιμον — λεγόμενον *Arch. V.* marg. *Steph.*, ſatis bene. ἐλλόγιμον *Euſtath.* *k Etymol.* in Voc. citat.

teſte *Dionyſ. Halic.* A. R. I, p. 22, 15.) *Herodotum*, inquam, non ut hic *Mani* filium dare Κότυν, ſed Ἄτυν ἐπὶ Ἄτυος, τοῦ Μάνεω, βασιλῆος. Tandem Ἀσίεω, τοῦ Ἄτυος, hic legiſſe videtur *Euſtathius*; cuius iſta extant ad *Dionyſii* Perieg. v. 270. Ἡρόδοτος δέ φησι τὰ τρία τῆς γῆς τμήματα ἐπωνυμίας ἔχειν γυναικῶν ——. Λυκόφρων δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ ἀπὸ Ἀσίεως τοῦ Ἄτυος καλεῖσθαί φησιν αὐτήν· ἀφ' οὗ καὶ ἐν Σάρδεσι φυλή τις καλεῖται Ἀσία· imo καλεῖται Ἀσιάς· ſunt enim et poſtrema *Herodoteis* vicina: ἀπό τευ καὶ τὴν ἐν Σάρδισι Φυλὴν κεκλῆσθαι Ἀσιάδα. Hoc minime cunctanter ſtatuo, in his Euſtathianis nomina *Herodoti* et *Lycophronis* eſſe tranſponenda: Herodotea ſunt, quae tribuuntur *Lycophroni*; quae *Herodoto*, ſunt ſine dubio *Lycophronis*, quodque bene obſervavit accuratiſſimus Editor *Ed. Twaites*, ab ipſo *Euſtathio* huic velut auctori contributa ad v. 620. ubi legitur etiam ἀπὸ Ἀσίεω, τοῦ Ἄτυος. Tandem pro Ἀσίεως ſcribendum ut apud *Herod.* Ἀσίεω forma vulgari dare quoque potuerat Ἀσίω· *Aſias* enim Ἀσίας, Ἀσίου, Ionice flectitur Ἀσίης, Ἀσίεω. Atque ob has forte rationes videri poſſet hoc in loco *Herodoti* nomen Κότυος in illud Ἄτυος convertendum. Ille tamen ego, qui toties in *Herodoto* levioribus de cauſis forte ſuſpicax perhibebor et novator, hic nihil novandum iudico ſervandumque Κότυος nomen. Primum *Aſien Cotyis* filium dictum veteribus legerat *Euſtath.* in Il. B. p. 192, 51. τὸν μὲν Ἀσίαν Κότυος ἱστοροῦσιν υἱόν. Deinde multo plus habet ponderis auctoritas *Dionyſii Halic.* I. A. R. p. 21. ſcribentis, Τυῤῥηνὸν dici quintum a Iove; Iovis enim filium *Manen* primum iſtius fuiſſe regionis Regem; τούτου δὲ γεννηθῆναι Κότυν· τῷ δὲ Κότυϊ δύο γενέσθαι παῖδας Ἀσίην καὶ Ἄτυν· ἐκ δὲ Ἄτυος Λυδὸν φῦναι καὶ Τυῤῥηνόν, quorum hic cum colonis in Italiam abierit; ille manſerit regni paterni haeres: de Atyë, huiusque duobus filiis *Lydo Tyrrhenoque* paria ſcribit *Strabo* V, p. 335. C. utrumque dedit et Atyi filium *Herodotus*, ſolum quidem memorans duntaxat Τυρσηνὸν, I, c. 94. ſed et meminit Λυδοῦ τοῦ Ἄτυος, I, c. 7. VII, c. 74. a quo Maeones traxerint *Lydorum* nomen. *Xanthus Lydus*, cui credendum potius in rebus patriis, quam Graecis recentioribus, Tyrrhenum prorſus ignorans, Ἄτυος παῖδας γενέσθαι λέγει Λυδὸν καὶ Τόῤῥηβον. Ut regionibus urbibusque dare poſſent conditores, nomina Graeci plurima ſunt commenti. VALCKEN.

60. Ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τῆς Π. Ἀ.] Iſta quidem verba, ſi ſunt, ut eſſe videbuntur, *Herodoti*, ſignis ſaltem tanquam παρενθήκη ſunt a vicinis ſeparanda. Haec ſola ſi dediſſet, per *Aſiam Promethei*, filiam, uxorem, an matrem intellexiſſet, maneret incertum; ſed paulo ſuperius uxorem dixit Promethei, quam cum aliis matrem habuit *Lycophron* Caſſ. v. 1412. Οὐ μὰν ὑπείξει γ' ἡ 'πιμηθέως τοκάς. *Schol.* ἡ Ἀσία· Ἀσίας γὰρ καὶ Ἰαπετοῦ Προμηθεὺς καὶ Ἐπιμηθεύς. vid. Doctiſſ. *Twaites* ad *Euſtath.* l. c. et ad v. 620. VALCKEN.

65. Ἀπὸ τῆς Τυρίης] Hoc verius ob L. I, 2. et MSS. decretum. Non nego *Syriam* potuiſſe Europam dici. Quaeritur de *Herodoti* manu, cuius prudens de matronae nomine obſervatio. Notae ſunt coniecturae *S. Bocharti*, V. C. ſuper Libyae, Aſiae et Europae titulis ex Phoenicum lingua elegantes L. IV. Canan. C. 33.

76. Ἔχομεν προβαλέσθαι] Nulla hic conparatio: negat ſe habere huius orae nationem, quam producat et in medio collocet: id προβαλέσθαι, quo modo manu exorati libri, e quibus ſi qui velint ἄνδρα λόγιμον — λεγόμενον, non obluctabor. Nihil in Codd. magis obvium, quam λόγιμον et λόγιον, λεγόμενον ac γενόμενον convertere, ſicuti L. II, 3. et IV, 13. De Scytharum ſapientia multi nimis praeclare: σοφίη prudens eſt ſollertia, qualis L. III, 127., qua ſemet bello temere laceſſentes, veluti Cyrum, inpunitos haud dimittebant, quaque, ſi nolint inveniri, deprehendi nequeant, quod Dario uſu venit. Alioqui barbari moribus omnique diſciplina; bene Noſter, τὰ μέν τοι ἄλλα οὐκ ἄγαμαι.

77. Πάρεξ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος] Olim vocula mihi πάρεξ ſic viſa fuerat transponenda, ut legeretur: οὔτε ἄνδρα λόγιμον οἴδαμεν γενόμενον ἐκ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος πάρεξ Ἀναχάρσιος. Quum vero conſideratius ad vulgata haec exigerem *Euſtathii* ad *Dionyſ.* v. 669., ex *Herodoto* narrantis ὅτι ὁ Εὔξεινος παρέχεται ἔθνη ἀμαθέστατα, καὶ ἐξ οὐδενὸς τῶν ἐντὸς τοῦ Πόντου ἀνὴρ ἐλλόγιμος λέγεται, πάρεξ τοῦ Σκυθικοῦ, ὅθεν ὁ Ἀνάχαρσις, coepi animadvertere nihil in iſtis eſſe quod mutari deberet. Si ſcripsiſſet, πάρεξ Ἀναχάρσιος, καὶ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος, figura hic obtineret, quam Χιασμὸν vocant Grammatici, multis explicitam *Euſtathio* ad *Hom.* Il. Γ. v. 108. Οἴσετε δ' ἄρν', ἕτερον λευκὸν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν, Γῇ τε καὶ ἠελίῳ· iſta nativam haberent perſpicuitatem ſic ſcripta: οἴσετε ἄρνε δύο, λευκὸν καὶ μέλαιναν, Ἡλίῳ καὶ Γῇ, ut ſua ſibi ſingula ſubiiciantur velut ἐν τετραγώνῳ καταγραφῇ. Ad hanc normam *Herod.* hic primum duo ponit diverſa; prius, οὔτε γὰρ ἔθνος τῶν ἐντὸς τοῦ Πόντου οὐδὲν ἔχομεν προβαλέσθαι (ſic MSS.) σοφίης πέρι· alterum, οὔτε ἄνδρα λόγιμον οἴδαμεν λεγόμενον. Tum duo diverſa ſequuntur: prioris membri haec eſt exceptio, πάρεξ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος· haec, alterius, πάρεξ Ἀναχάρσιος. Sunt mihi ſimiles ad manum aliorum ſtructurae. Ceterum his *Herodoti* vexandis occaſionem arripuerint viri Docti ex Ep. *Pauli* ad *Coloſſ.* III, v. 11. Primus, credo, *Salmaſius* abuſus eſt in Oſſil. Ling. Hellen. p. 359., cui ſe primus oppoſuit, amicus et admirator viri maximi, *Alex. Morus* in notis ad N. F. p. 231. et ſeqq. VALCKEN.

 85. Τῶν

ρηται, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν· τὰ μέντοι ἄλλα οὐκ ἄγαμαι· τὸ δὲ μέγιστον οὕτω σφι ἀνεύρηται ὥστε ἀποφυγέειν τε μηδένα ἐπελθόντα ἐπὶ σφέας· μὴ βυλομένυς τε ἐξευρεθῆναι, καταλαβεῖν μὴ οἷόν τε εἶναι· τοῖσι γὰρ μήτε ἄστεα μήτε τείχεα ᾖ ἐκτισμένα, ἀλλὰ [a] Φερέοικοι ἐόντες πάντες, ἔωσι ἱπποτοξόται, ζῶντες μὴ [b] ἀπ' ἀρότυ, ἀλλ' ἀπὸ κτηνέων, οἰκήματά τέ σφι ᾖ ἐπὶ ζευγέων, κῶς οὐκ ἂν εἴησαν οὗτοι ἄμαχοί τε καὶ ἄποροι [c] προσμίσγειν; Ἐξεύρηται δέ σφι ταῦτα, τῆς τε γῆς ἐούσης ἐπιτηδέης καὶ τῶν ποταμῶν ἐόντων σφι συμμάχων· ἥ τε γὰρ γῆ ἐοῦσα πεδιὰς αὕτη, [d] ποιώδης τε καὶ εὔυδρός ἐστι· ποταμοὶ δὲ δι' αὐτῆς ῥέυσι οὐ πολλῷ τέῳ ἀριθμὸν ἐλάσσονες τῶν ἐν Αἰγύπτῳ διωρύχων· ὅσοι δὲ ὀνομαστοί τέ εἰσι αὐτέων, καὶ προσπλωτοὶ ἀπὸ θαλάσσης, τύτυς ὀνομανέω. Ἴστρος μὲν, πεντάστομος· μετὰ δὲ, Τύρης τε καὶ [e] Ὕπανις, καὶ Βορυσθένης, καὶ Παντικάπης, καὶ Ὑπάκυρις, καὶ [f] Γέῤῥος, καὶ Τάναϊς· ῥέουσι [g] γὰρ οἵδε κατὰ τάδε. Ἴστρος μὲν ἐὼν μέγιστος [h] ποταμῶν πάντων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ἴσος αἰεὶ αὐτὸς ἑωυτῷ ῥέει καὶ θέρεος καὶ χειμῶνος· πρῶτος δὲ τὸ ἀπ' ἑσπέρης τῶν ἐν τῇ Σκυθικῇ ῥέων κατὰ τοιόνδε μέγιστος γέγονε, ποταμῶν καὶ ἄλλων ἐς αὐτὸν [i] ἐκδιδόντων· εἰσὶ δὲ οἵδε οἱ μέγαν αὐτὸν ποιεῦντες· διὰ [k] μέν γε τῆς Σκυθικῆς χώρης, πέντε μὲν οἱ ῥέοντες· τόν τε Σκύθαι [l] Πόρατα καλέυσι, Ἕλληνες δὲ Πυρετόν· καὶ ἄλλος

[a] Τια-

quas nos ſcimus, ſapientisſime omnium ex-
cogitatum est, at cetera non admiror. Quod
maximum ab eis excogitatum, id est, ut
neque quiſpiam qui eos bello invaſerit, au-
fugere, neque illi ubi nolint inveniri, pos-
ſint deprehendi. Siquidem nullæ ſunt eis
urbes, nulla mœnia exſtructa: ſed domos
ferentes ſinguli, equeſtres ſunt ſagittarii,
non ab aratione victitantes, ſed ab pecori-
bus: etiam domicilia ſunt ad iuga iumento-
rum: quidni tales invicti ſint et ad commi-
ſcendum difficiles arduique? Hæc autem 47
ſunt ab eis inventa, cum opportunitate ter-
ræ, tum fluminum commilitio: nam hæc
terra, quum ſit campeſtris, herbida, et
aquis rigua, eamque interfluant flumina non
multo pauciora numero quam in AEgypto
foſſæ. Quorum quæ ſunt celebria nomine
et a mari adnavigabilia, ea recenſebo. I-
ſter, quinque oſtia habens, post hunc
Tyres et Hypanis et Boryſthenes et Panti-
capes et Hypacyris et Gerrhus et Tanais.
Iſti hunc in modum fluunt. Iſter, omnium 48
quos novimus fluviorum maximus, ſemper
ſibi ipſi par, tam æſtate quam hyeme fluit,
ab occaſu primus omnium, qui ſunt in Scy-
thia, ob id omnium maximus, quod alii in
eum influunt, qui ipſum ingentem red-
dunt; per Scythiam quidem delapſi, nu-
mero quinque, unus, quem Porata Scy-
thæ appellant, Græci Pyreton: alius,
Tia-

a Φέροικοι *V. Arch.*, qui poſterior ἐόντες locat ante ἱπποτοξ. *b M. Paſ. Ask. Arch.*, qui cum *V. Valla* ἀπ' ἄρτου. In marg. *Steph.* ἀπ' ἀρότου· vulgo ζῶοντές τε μὴ ἀπ' ἀρότρου. *c M. Ask. Paſ. Arch. Paris. A.*, antea προσμίγειν. *d Arch. Paſ. M. Ask. Paris. A. B.*, alii πιώδης, male: ſtatim ἔνυδρος *Arch. V.* *e* Ὕσπ. *Arch.* *f* Γέῤῥυς id. *V. Valla.* *g* Δὲ οὗτοι iidem. *h* Ποταμὸς ἁπάντων ambo illi. *i* Ἐσδιδ. *Arch. V.*, frequenti mutatione, mox οἵδε ignorant. *k* Μὲν τοι τῆς *Arch.*, quod non inprobo. *l* Τάρατα *Arch.* prave.

85. Ζῶντες μὴ ἀπ' ἀρότου] Hic etiam haerebat olim alterius vice ſaepius a librariis ſcripta vox ἀρότρου. Qualia de veteribus *Herod.*, de ſui quoque temporis Scythis ſcribit *Strabo* VII, p. 460. C. *Iuſtinus* II, c. 2. *Hominibus inter ſe nulli fines; neque enim agrum exercent: nec domus illis ulla, aut tectum, aut ſedes est, armenta et pecora ſemper paſcentibus, et per incultas ſolitudines errare ſolitis: uxores liberosque ſecum in plauſtris vehunt:* Φερέοικοι ἐόντες *Herodoto*; ſaepe *Straboni* dicti Νομάδες καὶ Ἁμάξοικοι. *Melae* II, c. 1. ἀμαξόβιοι ſi Poëtae nomen ſincere ſcriptum in *Strabon.* p. 463. c. *Heſiodus* iam meminerat ἀπήναις οἰκί' ἐχόντων. Apud *Philoſtr.* V. A. VII, c. 26., ſcribendum utique, οἰκίας ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν πέπανται, *posſident, habent*, pro πέπτανται. Saepius in verbo πεπᾶσθαι erravit *Olearius*, et p. 246. bonam lectionem perverſa corrupit interpretatione. VALCKEN.

86. Οἰκήματά τέ σφι ᾖ ἐπὶ &c.] Nulla cauſſa viro docto κτήματά τε —— reſingendi. Φερέοικοι ἐόντες explicatur liquidius. Mitto *multivagas* Scytharum *domos* ex *Seneca* et eorumdem *futilem domum* ap. *Valer. Flaccum.* Accommodatum *AEſchyli* Prometh. v. 708. οἳ πλεκτὰς στέγας Πεδάρσιοι ναίουσ' ἐπ' εὐκύκλοις ὄχοις, et praeter cetera *Hippocratis* Aer. Aq. et Loc. p. 291. ἐνταῦθα καὶ οἱ Σκύθαι διαιτεῦνται. Νομάδες δὲ καλεῦνται, ὅτι ΟΥΚ ἔστι ΟΙΚΗΜΑΤΑ, ἀλλ' ἐν ἁμάξῃσι οἰκεῦσι, quos currus graphice expingit deinde.

87. Κῶς οὐκ ἂν εἴησαν οὗτοι ἄμαχοι;] Nullam nec in Europa, neque in Aſia gentem, ἔθνος, eſſe ſcribit *Thucyd.* II, c. 97., ὅ, τι δυνατὸν Σκύθαις ὁμογνωμονοῦσι πᾶσιν ἀντιστῆναι. *Herodoto* non adeo videbantur invicti propter corporum vires hominumque multitudinem, quam propter mores atque inſtituta: hac mente *Ephorus* ap. *Strabon.* VII, p. 463, 464. ταῖς διαίταις εὐτελεῖς ὄντες καὶ οὐ χρηματισταὶ —— πρὸς τοὺς ἐκτὸς ἄμαχοί εἰσι καὶ ἀνίκητοι, οὐδὲν ἔχοντες ὑπὲρ οὗ δουλεύσουσι. *Iuſtin.* II, c. 3. *Perpetuo ab alieno imperio aut intacti aut invicti manſere. —— gens et laboribus et bellis aſpera; vires corporum immenſae; nihil parare, quod amittere timeant.* De Cyro Darioque narratis *Iuſtino* quod ad rei ſummam attinet ſatis concinit *Herod.*, quaeque de Seſoſtris in Europam usque narrantur expeditione, qui Scythas ſubegerit et Thraces, illa dubia ſatis fide nituntur. Vagi Scythae non poterant inveniri: hoc unum metuebat Mytilenaeus Coës *Herodot.* IV, c. 97. VALCKEN.

91. Πεδιὰς αὕτη, ποιώδης τε] Optime *Gronovius* ex *Medic.*, in quo ſi ἔνυδρος, quod alii praeferunt, fuisſet, nihil fortaſſe requireretur. *Hippocrates* de Scytharum regione, πεδιάς ἐστι καὶ λειμακώδης καὶ ψιλὴ καὶ ΕΝΥΔΡΟΣ μετρίως· ποταμοὶ γάρ εἰσι μεγάλοι, οἳ ἐξοχετεύουσι τὸ ὕδωρ ἐκ τῶν πεδίων. Cuius λειμακώδης idem ac ποιώδης, *Galeno* explanante. *Heſychius*, Λείμακες, ὑγροὶ καὶ ποιώδεις, male antea πιώδεις, τόποι, ſpectans *Euripid.* Iph. Aul. v. 1544. Λειμακίστεροι in *Suida* nullo iure *Kuſterus* mutat, quippe ex Coo ſene ap. *Erotianum.* Confer *Sophoclem* Philoct. v. 1449. Ego his non inmoror, ἔνυδρος reliquens ob L. IX, 25.

95. Πεντάστομος] Paria *Arrian.* Ἀναβ. V, 3. et *Scymnus.* Nilus itidem πεντάστομος II, 10. Sed quod huic evenit, ut minora et manu facta in cenſum oſtia venirent, idem Iſtro: *tantum Nilo minor*, verba *Melae* II, 1, 56., *totidem quot ille oſtiis, ſed tribus tenuibus, reliquis navigabilibus, effluit.* Quod autem post pauca *Voſſius* ad *Melam* II, 1, 26. καὶ Ὑπάκαρις reponit, non probo. Infra C. 55. et 56. ſcripti libri vulgatum ſtabiliunt. In *Pomponio* disſenſus est; *Plinii* corruptus *Pacyris* L. II, 12. ad verum inclinat amnis nomen.

5. Πέντε μὲν οἱ ῥέοντες] Coniecturas elegantes doctisſimorum virorum, *Valckenarii* μόνοι ῥέοντες, *Reiskii* οἵδε ῥέοντες, laudare equidem, ſequi non posſum. Amnis Πόρατα in *Arch.* prave Τάρατα, nec *Mela* inde L. 1, 19, 87. *Toreatas*, quae *Galei* opinio, finxit: longe enim illi ab hoc fluvio. Nunc *Pruth.* Reliquorum titulos et cognomina, quibus noſtro aevo adpellantur iſta flumina, adſcribere non vacat. Cupidi expoſita, non ſine diſſeritate tamen, videbunt a *Stukio* ad *Arriani* Peripl. p. 178., *Bouberio* Diſſ. Herodot. p. 204. et *Bayero* Comment. Acad. Petropolit. T. 1. p. 409.

5. Πέντε μὲν οἱ ῥέοντες] E tantum in O converſo legerim, πέντε μόνοι ῥέοντες. Confluentes in Iſtrum fluvii erant longe plurimi; διὰ μέν γε τῆς Σκυθικῆς πέντε μόνοι ῥέοντες, quos ſuis ſingulos deſignat nominibus. His recenſitis multo plures enumerat aliunde ortos, qui in Iſtrum itidem confluxerint: haec est ratio, cum illi priores, αὐτιγενέες ποταμοὶ Σκυθικοὶ, eſſe dicantur πέντε μόνοι· quod vicinum etiam commendat μέν γε. VALCKEN.

19. Καὶ

Tiarantus: tertius, Ararus: quartus, Naparis: quintus, Ordesſus. Horum primo loco dictus fluvius, magnus eſt, et ad auroram fluens cum Iſtro aquam communicat: minor et ſecundus eſt Tiarantus, ad occaſum magis vergens. In medio horum euntes Ararus, Naparis et Ordesſus, in Iſtrum infunduntur. Hi ſunt vernaculi Scy-
49 thiæ amnes, qui illum augent. Ex Agathyrſis autem fluens unus, Maris, Iſtro ſe immiſcet: ex Hæmi vero iugis tres alii ingentes ad aquilonem ventum, Atlas et Auras et Tibiſis: per Thraciam vero et Crobyzos Thraces, Athrys et Noes et Artanes influunt in Iſtrum: at ex Pæonibus ac monte Rhodope, medium interſcindens Hæmum, Cius in ipſum erumpit. Quin ex Illyriis in aquilonem tendens Angrus, planitiem Triballicam interfluens, Brongum intrat, Brongus iste Iſtrum, ita utrumque magnum Iſter excipit. Præterea ex regione quæ eſt ſupra Umbricos, Carpis, et alius ad ventum aquilonem fluvius Alpis, in Iſtrum exeunt. Omnem enim Europam Iſter emetitur ſumpto ex Celtis initio, qui omnium in Europa ad ſolis occaſum extremi ſunt
50 post Cynetas, totamque permenſus Europam, latera ingreditur Scythiæ. His quæ recenſui fluminibus, et aliis multis aquas ſuas conferentibus, Iſter fit omnium fluviorum maximus: nam ſi alterius cum alterius aqua comparetur, profecto Nilus copia aquæ antecellit, quod in eum nullus

[a] Τιαραντὸς, καὶ Ἄραρός τε καὶ Νάπαρις, καὶ [b] Ὀρδησσός· ὁ μὲν πρῶτος λεχθεὶς τῶν ποταμῶν, μέγας, καὶ πρὸς ἠῶ ῥέων, ἀνακοινοῦται τῷ Ἴστρῳ τὸ ὕδωρ· ὁ δὲ δεύτερος λεχθεὶς Τιαραντὸς, πρὸς ἑσπέρης τε μᾶλλον, καὶ ἐλάσσων· ὁ δὲ δὴ Ἄραρός τε καὶ ὁ Νάπαρις καὶ ὁ Ὀρδησσὸς, διὰ μέσου τούτων [c] ἰόντες, ἐσβάλλουσι ἐς τὸν Ἴστρον. οὗτοι μὲν [d] αὐτιγενέες ποταμοὶ Σκυθικοὶ συμπληθύνουσι αὐτόν. Ἐκ δὲ [e] Ἀγαθύρσων Μάρις ποταμὸς ῥέων συμμίσγεται τῷ Ἴστρῳ· ἐκ δὲ τοῦ Αἵμου τῶν κορυφέων τρεῖς ἄλλοι μεγάλοι ῥέοντες πρὸς [f] βορῆν ἄνεμον, ἐσβάλλουσι ἐς αὐτὸν, Ἄτλας, καὶ [g] Αὔρας, καὶ Τίβισις· διὰ δὲ Θρηΐκης καὶ Θρηΐκων τῶν Κροβύζων ῥέοντες, 238 [h] Ἄθρυς, καὶ Νόης, καὶ [i] Ἀρτάνης, ἐκδιδοῦσι ἐς τὸν Ἴστρον· ἐκ δὲ Παιόνων, καὶ οὔρεος Ῥοδόπης, [k] Κίος ποταμὸς μέσον σχίζων τὸν Αἷμον, ἐσδιδοῖ ἐς αὐτόν· ἐξ Ἰλλυριῶν δὲ ῥέων πρὸς [l] βορῆν ἄνεμον Ἄγγρος ποταμὸς, ἐσβάλλει ἐς πεδίον τὸ [m] Τριβαλλικὸν, καὶ ἐς ποταμὸν Βρόγγον· ὁ δὲ Βρόγγος ἐς τὸν Ἴστρον· οὕτω ἀμφοτέρους ἐόντας μεγάλους ὁ Ἴστρος [n] δέκεται· ἐκ δὲ τῆς κατύπερθε χώρης Ὀμβρικῶν, [o] Κάρπις ποταμὸς, καὶ ἄλλος Ἄλπις [p] ποταμὸς πρὸς βορῆν ῥέοντες ἄνεμον, καὶ οὗτοι ἐκδιδοῦσι ἐς αὐτόν· ῥέει γὰρ δὴ διὰ πάσης τῆς Εὐρώπης ὁ Ἴστρος, ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν, οἳ ἔσχατοι πρὸς ἡλίου δυσμέων [q] μετὰ Κύνητας οἰκέουσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ· ῥέων δὲ διὰ πάσης τῆς Εὐρώπης, ἐς τὰ πλάγια τῆς [r] Σκυθίης ἐσβάλλει. τούτων ὦν τῶν καταλεχθέντων, καὶ ἄλλων [s] πολλῶν συμβαλλομένων τὸ σφέτερον ὕδωρ, γίνεται ὁ Ἴστρος ποταμῶν μέγιστος· ἐπεὶ ὕδωρ γε, ἓν πρὸς ἓν συμβάλλειν, ὁ Νεῖλος πλήθεϊ [t] ἀποκρατέει. ἐς γὰρ δὴ

a Τιάραντος *Paſſ. Ask.* et ſtatim. b *M. Paſſ. Ask. Valla*, Ὀρδησσὸς *Arch.* et mox. Vulgo Ὀρδισσός. c *M. Paſſ. Ask.*, ceteri ῥέοντες, aeque commode. d Αὐθιγενέες *Arch.*, αὐθιγεν. *Ask.* e Ἀγαθύρσων *Arch.* f *Arch. V. Ask. Paſſ.*, antea βορέην. g Αὔρας καὶ Τίβισις *Arch. V.*, poſterius et *M. Ask. Paſſ. Valla*: olim Τίβισις tum Θρήϊκης *Vind.* Θρηΐκ. *Ask. Arch.* h *Arch. M. V. Paſſ. Ask. Valla*, alii Ἄθρης. Statim καὶ Νόης *V. Arch. Vall.* i *V. M. Paſſ. Ask. Vall.*, Ἀρτανις *Arch.*, alii Ἀτάρνης. Porro ἐσδιδ. *Arch. V.* k Σκίος *Arch. Vall.* Mox μέσος *M. Ask. Paſſ.*, μέσον *Paris. A. B. Arch. V. Ald.* Edd. *Vall.* tum ἐκδιδοῖ ora *Steph. Arch. V.* l *Ask. Arch.* et mox iterum. βορέην alii. m *Arch. Valla*, olim Τριβαλικόν. n *M. Arch. Paſſ. V. Ask.*, optime: alii διαδέχεται. o Κάρπις *V. Arch. Vall.* p Omittunt vocem *V. Arch. Ald.*, venit ex *M. Ask. Paſſ.*, at mox πρὸς βορῆν ἄν. καὶ οὗτοι ῥέοντες *Arch. Paſſ. Ask. V.*; neutrum damno, tum ἐσδιδ. *M. Paſſ. Ask.*, ceteri ἐκδιδ. q *Steph. Byz.* in *V.* Paullo ante πρὸς ἡλίου δυσ. *M. Paſſ.*, abſurde. r Σκυθικῆς *Arch. V.*, bene. s Ποταμῶν *Arch.* t *M. Paſſ. Ask.*, ἐπικρατέει *Arch. V. Ald. Paris. A. B.*, cui locus relinqui potuerat. Vide *Abreſchium* ad *Cattierium* p. 68. Spectavit *Euſtath.* in *Perieg.* v. 226.

19. Καὶ Νόης] Solus, quod quidem reminiſcor, amnem *Valerius*, *Flacc.* memoravit, Alazonas tamen propius illi, quam ſitus gentis patitur, adiungens, L. VI, 100. *Hiberni qui terga Noae, gelidumque ſecuri Eruit, et tota non audit Alazona ripa:* ubi V. C. *Heinſius* et *Burmannus*. Mox μέσον σχίζων τὸν Αἷμον praeſtat: Nilus μέσην Αἴγυπτον σχίζων L. II, 17. et C. 33. Idem μέσην τάμνων Λιβύην et Iſter μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Verius quoque Τριβαλλικόν, quomodo *Iſocrates*, *Demoſthenes*, *Steph. Byz.*, alii.

30. Πρὸς ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύνητας] Scripſit L. II, 33. de *Cyneſiis*, qui non alii ac *Cynetes*, *Stephano* auctore, οἳ ἔσχατοι πρὸς δυσμέων οἰκέουσι. Conſimilia *Herodorus*, Noſtri aemulus, οἱ ἐπὶ τοῖς ἐσχάτοις οἰκοῦντες τὰ πρὸς δυσμέων Κύνητες ὀνομάζονται ap. *Steph.* in Ἰβηρία. *Feſto Avieno* quoque *Populi Cynetum*, *Cyneticum iugum*, in *alte tumeſcenti ditis Europae extimo.* Celtae quidem, ſicuti ad L. II, 33. monſtratum, extra Herculis columnas in ultima Europae vergebant, ſed non *post Cynetas*, quod *Vallae* Latina dant: ſic ſibi et rei *Herodotus* pugnaret. Μετὰ Κύνητας vertendum *praeter Cynetas*, ſive exceptis illis, quemadmodum Poetae *Odyſſ.* Λ, 468 μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα. Vide nunc et mirare ſtolidam *Georgii Carletoni* confidentiam, Κυνησίους ſive Κύνητας in Britanniae *Cantios* convertentis, doctisſimoque *Cambdeno* longa epiſtola obtrudentis, quae octogeſima inter Camdenianas. Hi fructus nimii in patriam ſtudii.

30. Ἐκ Κελτῶν, οἳ ἔσχατοι] De his hoc uno loco ſi tantum egiſſet *Herodotus*, cadere forſan poſſet in dubitationem, utrum *hos* an *Cynetas* ultimos Europae ſtatuiſſet ad Occidentem incolas. *Celtas* ultimos collocaſſe, multis nuper allaboravit oſtendere vir Eruditus in libello Gallice ſcripto, quo, praeter cetera, ſpecimen exhibet errorum Lex. Geograph. *Martinierii* p. 290. et ſeqq. atque in eadem fuiſſe videtur opinione Ill. *Spanhem.* in *Callim.* p. 436. Omiſſus *Spanhemio* alter *Herodoti* locus e L. II, c. 33., mea quidem ſententia planisſime monſtrat, ſecundum *Herodotum* ultimos *Cynetas*, paene ultimos fuiſſe, quos vocat Κελτούς· illic agens de Iſtri fonte veluti profluentis ἐκ Κελτῶν καὶ Πυρήνης πόλιος, οἱ δὲ Κελτοί, inquit, ὁμουρέουσι Κυνησίοισι (hoc legit *Steph. Byz.* noſter et hic dare potuit Κύνησι, οἳ) οἱ ἔσχατοι πρὸς δυσμέων οἰκέουσι τῶν ἐν Εὐρώπῃ κατοικημένων· vertit iſta vir egregius: *Celtae —— finitimi ſunt Cyneſiis, qui* (*qui Celtae*, non *qui Cyneſii*) ultimi &c. mihi quidem iſta vis videtur: *Cynetes* ſunt ultimi; *Celtae* ultimi μετὰ Κύνητας, id eſt *exceptis Cyneſiis*, vel *post Cynetas*, omnium primos in ultima Heſperia. *Avienus* in Ora Marit. v. 200., *adiacent Populi Cynetum; tum Cyneticum iugum, (Qua ſideralis lucis inclinatio eſt,) Alte tumeſcens ditis Europae extimum, In belluoſi vergit Oceani ſalum.* Docta dedit *Is. Voſſ.* ad *Melae* III, c. c. 1, 51. Veritatem adfirmat memorabilis, quem comparavit *Weſſ.* in Diſſ. *Herod.* p. 21., *Herodori* locus ap. *Steph. Byz.* in Ἰβηρίαι quo Πρῶτον μὲν, ait, οἱ ἐπὶ τοῖς ἐσχάτοις (τῆς Ἰβηρίας) οἰκοῦντες τὰ πρὸς δυσμέων Κύνητες ὀνομάζονται (ut hic ap. *Herod.* Κελτοὶ ἔσχατοι πρὸς ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύνητας·) ἀπ' ἐκείνων δὲ ἤδη πρὸς βορέαν ἰόντι Γλῆτες· μετὰ δὲ Ταρτήσιοι. Ex eiusdem *Herodori* L. X. geſtorum Herculis *Stephano* Γλῆτες, memorantur, ἔθνος Ἰβηρικὸν μετὰ τοὺς Κύνητας. *Tarteſſiorum* vicini in Philippicis *Theopompi* eadem fuerant Γλητῶν adpellatione inſigniti. Hinc liquet, *Cynetas* poſtremos Europae habitatores ad Occidentem fuiſſe ſecundum *Herodorum* ac *Herodotum.* VALCKEN.

34. Ἓν πρὸς ἓν συμβάλλειν] Ut ſaepius in talibus omittuntur verba, potuiſſet omitti συμβάλλειν additur ut hic, a *Phoenicide* Com. ap. *Athen.* XIV, p. 652. E.

δὴ τοῦτον οὔτε ποταμὸς, οὔτε κρήνη οὐδεμίη ἐσδιδοῦσα, ἐς πλῆθός [a] οἱ συμβάλλεται· ἴσος δὲ αἰεὶ ῥέει ἔν τε θέρεϊ [b] καὶ χειμῶνι ὁ Ἴστρος, κατὰ τοιόνδε τι, ὡς ἐμοὶ δοκέει· τοῦ μὲν χειμῶνός ἐστι, ὅσοσπέρ ἐστι· [c] ὀλίγῳ τε μέζων τῆς ἑωυτοῦ φύσιος γίνεται· ὕεται γὰρ ἡ γῆ αὕτη τοῦ χειμῶνος πάμπαν [d] ὀλίγῳ· νιφετῷ δὲ πάντα χρᾶται· τοῦ δὲ θέρεος ἡ χιὼν ἡ ἐν τῷ χειμῶνι [e] πεσοῦσα ἐοῦσα ἀμφιλαφὴς, τηκομένη πάντοθεν ἐσδιδοῖ ἐς τὸν Ἴστρον· αὕτη τε δὴ ἡ χιὼν ἐσδιδοῦσα ἐς αὐτὸν, συμπληθύει, καὶ ὄμβροι πολλοί τε καὶ λάβροι σὺν αὐτῇ· ὕει γὰρ δὴ τὸ θέρος· ὅσῳ δὲ πλέον ἐπ' ἑωυτὸν ὕδωρ ὁ ἥλιος ἐπέλκεται ἐν τῷ θέρεϊ ἢ ἐν τῷ χειμῶνι, τοσούτῳ τὰ συμμισγόμενα τῷ Ἴστρῳ, πολλαπλήσιά ἐστι τοῦ θέρεος [f] ἤπερ τοῦ χειμῶνος· ἀντιτιθέμενα δὲ ταῦτα, ἀντισήκωσις γίνεται, ὥστε ἴσον μιν αἰεὶ φαίνεσθαι ἐόντα. Εἷς μὲν δὴ τῶν ποταμῶν [g] τοῖσι Σκύθῃσι ἐστὶ ὁ Ἴστρος· μετὰ δὴ τοῦτον, Τύρης· ὃς ἀπὸ βορέω μὲν ἀνέμου ὁρμᾶται, [h] ἄρχεται δὲ ῥέων ἐκ λίμνης μεγάλης, ἣ οὐρίζει τήν τε Σκυθικὴν [i] καὶ τὴν Νευρίδα γῆν· ἐπὶ δὲ τῷ στόματι αὐτοῦ κατοίκηνται Ἕλληνες, οἳ [k] Τυρῖται καλέονται. Τρίτος δὲ Ὕπανις ποταμὸς ὁρμᾶται [l] μὲν ἐκ τῆς Σκυθικῆς, ῥέει δὲ ἐκ λίμνης μεγάλης, τὴν πέριξ νέμονται ἵπποι ἄγριοι λευκοί· καλέεται δ' ἡ λίμνη αὕτη ὀρθῶς, [m] μήτηρ Ὑπάνιος· ἐκ ταύτης ὦν ἀνατέλλων ὁ Ὕπανις ποταμὸς ῥέει ἐπὶ μὲν πέντε ἡμερέων πλόον [n] βραχὺς καὶ γλυκύς ἐστι· ἀπὸ δὲ τούτου, πρὸς θαλάσσης τεσσέρων ἡμερέων πλόον, πικρὸς [o] αἰνῶς· ἐκδιδοῖ γὰρ ἐς αὐτὸν κρήνη πικρὴ, οὕτω δή τι ἐοῦσα πικρὴ,

lus neque fluvius neque fons ingrediens, ad incrementum aquæ confert. Quod autem Iſter ſibi ſemper par fluit tam æſtate quam hyeme, ob id fit, ut mihi videtur, quod hyeme eſt quantus eſt, et parvulo maior fit ſua natura: nam per hyemem penitus paululum in ea regione pluit, ſed ubique ningit. Æſtate vero nix, quæ ſub hyemem decidit permulta, undique liquefacta in Iſtrum dilabitur. Sic et ipſa hæc nix in eum immiſſa, ſimul auget, cumque ea imbres multi atque vehementes: quippe per æſtatem pluit: quo tempore quanto plus aquæ ſol ad ſe attrahit quam hyeme, tanto magis multiplicantur Iſtro immixta æſtate quam hyeme. Ita, quum paria faciat Iſter datis aquis et acceptis, fit ut ſemper
videatur ſibi eſſe ſimilis. Ex fluviis ergo 51
qui apud Scythas ſunt, unus eſt Iſter. Post hunc Tyres, qui ab aquilone means, ortum trahit ex ingenti palude, quæ Scythicam terram a Neuride ſeparat: ad oſtium huius incolunt Græci, qui Tyritæ vocan-
tur. Tertium flumen eſt Hypanis ex Scy- 52
thia veniens, et ex magna palude profluens, circum quam paſcuntur equi ſilveſtres candidi: recteque vocatur hæc palus, mater Hypanis. Ex hac igitur ortus amnis Hypanis fluit fere quinque dierum navigatione, brevis, et dulcis, ſed inde quatuor a mari dierum navigatione ſanequam amarus, propter amarum, qui in eum fluit, fontem: adeo, inquam, amarum, ut quum

a *M. Paſſ. Arch. V. Ask.*, antea οἱ συμβάλλεται οἱ. b Καὶ ἐν χειμ. *Arch. Vind.*, uti poſt pauca: tum τοιόνδε τι cum *Paris. A. B. Ald.*, olim τοι. c Ὀλίγος *Arch.* d Ὀλίγον id. et mox χρᾶται cum *V.*, ſatis belle. e Πεσοῦσα ἐοῦσα ἀμφ. ora *Steph. Arch. V. Paſſ. Ask.*, ἐοῦσα deerat Edd. *Ald. M.* f Εἴπερ *Arch.* Mox ἀντισήκωσις *Ask.* tantum. g Abeſt *M. Ask. Paſſ.*, habent ceteri. h Ἄρχεται *Arch. V.*, olim ἔρχεται. i Καὶ τὴν *V. Arch. V.*, aberat articulus. k Τυρῆται *Arch.* l Μὲν ἐκ *Arch. V. Paſſ. Ald. Paris. A. B.*, μὲν non habet *M. Ask.* m *Euſtath.* in Perieg. v. 1143. *Steph.* in *V.*, ubi Μητρόδωρος mutandus cum *Holſtenio* in Ἡρόδοτος. Ὕπ. *Arch.* ſemper. n *Athen.* L. II, p. 43. *Pauſan.* IV, 35. haec reſpexerunt. o *Arch. V.*, olim δεινῶς.

E. omittitur *Thucydidi* p. 163, 48. οὐδ' ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἔθνος, ἓν πρὸς ἓν —— quo loco proxima reſpicit *Herodoti.* —— In ſeqq. mihi quoque placet ἀποκρατέει huic verbo ſubiecta citat *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 226. VALCKEN.

40. Ὀλίγῳ τε μέζων τῆς &c.] Eſt, cui haec diſplicent: μείων ſive ἔσσων fuiſſe, et ſcriptum quidem, ἐὼν ὅσοσπέρ ἐστι, ἢ ὀλίγῳ γε, aut ὀλίγον τι μείων τῆς —— *aut paullo minor* ——. Nihil ego novo. Pleraque omnia flumina hibernis imbribus ſolent intumeſcere: in Iſtro diverſum quid obſervat, quippe hieme, qualis quantusque eſt, manente: paullum tamen increſcere, ex pauciore illic coeleſti aqua. Haec Scriptor. Elegans νιφετῷ δὲ πάντα χρᾶται explicuit *Heſychius*, Χρᾶται, μολύνεται, veriſſime: idem enim ac χραίνεται, *nive omnia inficiuntur* et *ſordent.* Convenit, nec Cl. *Pavium* fugit, *Callimachi* venator Epigr. XXXIII. Στίβῃ καὶ νιφετῷ κεχρημένος, *pruina et nive madidus coloratusque.* Nam κεχαρμένος *R. Bentleii*, viri ſagaciſſimi, praeter inventum non habet, cur recepto excellentius putetur. Porro ἐοῦσα ἀμφιλαφὴς rediit in ſtationem, unde ob ſimilitudinem praecedens participium everterat.

53. Ἄρχεται δὲ ῥέων] Herodotea ſunt, ὁ γὰρ δὴ Νεῖλος ἀρξάμενος — ῥέει L. II, 17. et C. 33. Ἴστρος τε γὰρ ποταμὸς ἀρξάμενος —— ῥέει. Tum huius libri C. 49. ὁ Ἴστρος ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν — ῥέει δὲ —. Recte hinc MSS. Amnis Tyres ſive Tyras aliis, uti *Heſychio*, Τύρις· hinc accolae, qui Τυρῖται, ut in *Arch.*, eſſe debebant, Τυρῖται. Non neglexit hoc *Stephanus.*

60. Μήτηρ Ὑπάνιος] Hinc *Mela* II, c. 1, 62. *Hypanis ex grandi palude oritur, quam matrem eius accolae appellant*, *Euſtath.* in *Dionyſ.* v, 1145. *Herod.* IV, c. 86. Μαιῆτις καλέεται καὶ Μήτηρ τοῦ Πόντου. *Dionyſ.* Perieg. v, 165., —— καλέουσι δὲ Μητέρα Πόντου· *Avienus* in Deſcript. Orb. v, 245. *Scytha — matrem ponti cognominat undam:* de Oceano idem in Ora Marit. v, 393., *hic parens noſtri moris.* *Plinius* H. N. VI, c. 7., *Maeotin Temerinda* (Scythae vocant,) *quod ſignificat matrem maris:* ſua *Dionyſium* et *Melam*, *Herodoto* debere non recordabatur vir Doctiſſ. *Iac. Nic. Loenſis* Miſcell. Epiphyll. VI, c. 21. VALCKEN.

63. Πικρὸς αἰνῶς] *Heſych.*, Αἰνῶς, δεινῶς καὶ χαλεπῶς. *Apollon. Rh.* III, 15. ὑπερφίαλος πέλει ΑΙΝΩΣ· et v. 480. ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς Δείδια. Scriptor ſuum agnoſcit, cum de Scythica regione ΑΙΝΩΣ ἀξύλου ἐούσης poſt pauca C. 61. Bene ergo *Galeus.* De amne et amaro fonte *Iornandes* quaedam, ſed imperite confuſa, Rer. Getic. C. 5. *Danubius autem ortus grandi palude, quaſi ex mari profunditur.* Melius paullo Codd. ſcripti, *Danaper* et *quaſi ex matre*, tum, *ſed ubi fit Ponto vicinior, parvum fontem ſuſcipit, cui ex Ampheo cognomen eſt.* Verius iidem *Exampheo.* Cetera lutulenta fluunt. Praeclare *Vitruvius* L. VIII, 3. Noſtri verba οὕτω δή τι ἐοῦσα πικρὴ, ἢ μεγ. —— varium tentantur in modum: *Pavius*, ὡς μεγάθεϊ σμικρὴ ἐοῦσα κιρνᾷ —— non praeter *Herodoti* morem: *Reiskius*, οὕτ' ὀλίγον τι ἐοῦσα πικρὴ, ἢ —— Neutri Codd. addicunt, conparationis adverbium reticentes.

63. Ἐκδιδοῖ γ. ἐ. α. κρήνη πικρὴ] Si firmant illam Codd. poſtremam vocem non reiecerim. Dicitur κρήνη οὕτω δή τι ἐοῦσα πικρὴ, ἢ, μεγάθεϊ σμικρὴ ἐοῦσα, κιρνᾷ τὸν Ὕπανιν, ἐόντα ποταμὸν ἐν ὀλίγοισι μέγαν. Eſt qui uni litterae ἢ duas velit voces ſuppoſitas, ὥστε αὐτὴ μεγάθεϊ· unum ſi ſaltem ὡς poſuiſſet, potuerat exemplis illud Herodoteis tueri ex I, c. 163., προσφιλέες οὕτω δή τι — ὡς — ἐκέλευε· IV, c. 184., ὑψηλὸν οὕτω δή τι, — ὡς οὐκ οἷά τε εἶναι ἰδέσθαι. Sed ut hic, loquitur etiam alibi: III, c. 120., νῆσον —— ὧδε δή τι ἐοῦσαν εὐπετέα χειρωθῆναι, τὴν —— ἔσχε· IV, c. 28., δυσχείμερος χώρη οὕτω δή τι ἐστί· ἔνθα — οὐ ποιήσεις. Nihil itaque novandum. Secundum *Herod.* *Fons* (Exampeus) *adeo erat amarus, ut, quum exiguus eſſet, Hypanin flumen in paucis magnum vitiaret amaritudinem ſuam miſcendo:* ſic acceperim hoc loco τὸ κιρνᾷ vel κιρνᾷ· quod ipſe explicat infra c. 81., ἄποτον ποιέει. Ex *Herodoto* plures meminerunt: unius ponam *Melae* verba ex II, c. 1., *Hypanis non longe a mari ex parvo fonte, cui Exampeo cognomen eſt, adeo amaras aquas accipit, ut ipſe quoque iam ſui diſſimilis et non dulcis* hunc

quum ſit exiguus magnitudine, inficiat Hypanin flumen, in paucis magnum. Est autem hic fons in finibus regionis Scytharum aratorum et Alazonum, eodem nomine quo locus unde emanat, Scythice quidem Exampæus, Græca autem lingua, ἱραὶ ὁδοὶ, *id est, ſacræ viæ.* Apud Alazonas autem contrahunt terminos ſuos Tyres et Hypanis: mox deinde in diverſum abeuntes, mediam intercapedinem laxant.

53 Quartus fluvius est Boryſthenes, ſecundum Iſtrum maximus illorum, et noſtra ſententia, non modo Scythicorum fluviorum longe uberrimus, ſed etiam ceterorum omnium, præter AEgyptium Nilum, cum quo non licet alium comparare. Ceterorum autem uberrimus est Boryſthenes, paſcua præbens amœniſſima et accommodatiſſima pecoribus, nec non optimorum excellenter plurimorum piſcium affatim: idem ad potandum ſuaviſſimus, limpidus inter turbidos fluens; iuxta quem ſementis optima fit, et herba, ubi non ſeritur regio, altiſſima. In huius quoque oſtio ingens vis ſalis ſua ſponte concreſcit. Præbet idem ingentia cete ad ſalſuram, ſpinis carentia, quæ antacæos appellant. Alia præterea præſtat admiratione digna. Porro quadraginta quidem dierum navigatione usque ad locum Gerrhum, cognoſcitur ab aquilone vento fluere: at ſuperiora per quæ fluit, nemo hominum eloqui potest: videtur tamen fluere per ſolitudinem ad Scy-

κρὴ, ἡ μεγάθεϊ σμικρὴ ἐοῦσα, κιρνᾷ τὸν Ὕπανιν, 239 ἐόντα ποταμὸν ἐν ὀλίγοισι μέγαν· ἔστι δὲ ἡ κρήνη αὕτη ἐν [a] οὔροισι χώρης τῆς τε ἀροτήρων Σκυθέων καὶ Ἀλαζώνων· οὔνομα δὲ τῇ κρήνῃ, καὶ ὅθεν ῥέει τῷ χώρῳ, Σκυθιστὶ μὲν, [b] Ἐξαμπαῖος· κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν, Ἱραὶ ὁδοί· συνάγουσι δὲ τὰ τέρματα ὅ, τε Τύρης καὶ ὁ Ὕπανις κατὰ Ἀλαζῶνας· τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, ἀποστρέψας ἑκάτερος ῥέει εὐρύνων τὸ μέσον. Τέταρτος δὲ, [c] Βορυσθένης ποταμὸς, ὅς ἐστι μέγιστός τε μετὰ Ἴστρον τουτέων καὶ πολυαρκέστατος, κατὰ γνώμας τὰς ἡμετέρας, οὔτι μοῦνον τῶν Σκυθικῶν ποταμῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, πλὴν Νείλου τοῦ Αἰγυπτίου· τούτῳ γὰρ οὐκ οἷά τέ ἐστι [d] συμβαλέειν ἄλλον ποταμόν· τῶν δὲ λοιπῶν Βορυσθένης ἐστὶ πολυαρκέστατος, ὃς νομάς τε καλλίστας καὶ [e] εὐκομιδεστάτας κτήνεσι παρέχεται, ἰχθύας τε ἀρίστους διακριδὸν [f] καὶ πλείστους· πίνεσθαί τε ἥδιστός ἐστι· ῥέει τε καθαρὸς παρὰ θολεροῖσι· σπόρος τε παρ' αὐτὸν ἄριστος γίνεται· ποίη τε, τῇ οὐ σπείρεται ἡ χώρη, βαθυτάτη· ἅλες τε ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ αὐτόματοι πήγνυνται ἄπλετοι· [g] κήτεά τε μεγάλα ἀνάκανθα, τὰ ἀντακαίους καλέουσι, παρέχεται ἐς ταρίχευσιν, ἄλλα τε πολλὰ θωυμάσαι ἄξια· μέχρι μέν νυν [h] Γέρρου χώρου, ἐς τὸν τεσσεράκοντα ἡμερέων πλόος ἐστὶ, γινώσκεται ῥέων ἀπὸ βορέω ἀνέμου· τὸ δὲ κατύπερθε δι' ὧν ῥέει ἀνθρώπων οὐδεὶς ἔχει φράσαι· φαίνεται δὲ ῥέων δι' ἐρήμου

a Οὔρεισι *Arch.* more Ionum ap. *Euſtath.* ad Homer. p. 149, 15. tum Ἀλαζώνων et mox. Vide C. 17., alii Ἀλαζόνων, prave. *b* Ἀμαξάμπεος *Paſſ.* ora *Steph.* *c* Deſit *Ask. Arch. Paſſ.* articulus, ὁ Βορ. vulgo, tum ὃς ἐστὶ μέγ. τε *Arch. V.*, ὃς ἐστὶ τε μέγ. τε *Paris. A. B. Ald.* ὃς omittunt *M. Paſſ. Ask.*, ſed ἐστὶ τε μέγιστός τε. Sequor *Arch. V.*, locum ſanantes. *d* Συμβάλλειν *Arch. V.* Citat *Euſtath.* Perieg. v. 311. *e M. Paſſ. Ask.*, εὐνομιδεστάτας *Ald. Arch. V. Paris. A.*, mox ἰχθῦς *Arch. V.*, uti 1, 202. *f Ald. Arch. V. Paris. A. B.*, copulam ignorant *M. Paſſ. Ask.* *g* Κτήνεα *Ask.*, κάτηα *Arch.* *h* Γέῤῥου τε *Vall. V. Arch.* Γεῤῥέων *Paſſ. Ask.* marg., *Steph.* olim Γεῤῥέου.

hunc defluat. Herodotea contraxit *Euſtath.* in *Dionyſ.* v, 1143., κρήνη ἐκδίδουσιν εἰς αὐτὴν (L. αὐτὸν) οὕτω πικρὰ, ὥστε κιρνᾷ τὸν Ὕπανιν· horum partem quaeque praecedunt ſub *Herodoti* nomine profert *Athen.* II, p. 43. c. 11. Rationem dat *Pauſan.* IV, p. 371., cur de hoc fonte narrata nemini debeant eſſe ſuſpecta. Tandem de hoc fonte dicta c. 81., excitat *Steph. Byz.* v. Ὕπανις· ubi Μητρόδωρος recte fuit in *Herodotum* converſus a *L. Holſtenio*: contra *Herodotum* ſuſpicor in *Metrodorum* convertendum apud *Diogen. Laërt.* IX, c. 34. ubi *Democrito* puero Xerxes praeceptores Perſas dicitur reliquiſſe, ut eius patri gratificaretur, ἡνίκα ἐξενίσθη παρ' αὐτοῦ, κατὰ φησὶ καὶ Ἡρόδοτος· hic nihil de *Democrito*, eiusve patre: ſed Μητρόδωρος, *Metrodorus* egerat etiam de *Democrito*, *Epicuri* ſui doctore. VALCKEN.

79. Βορυσθένης ἐστὶ πολυαρκέστατος] Quae de Boryſthene ſequuntur *Melam* paene convertiſſe II, c. 1, 53. ab aliis monitum, et a *Chriſt. Cellario* G. A. II, c. 6, 10. —— Primum Boryſthenes νομάς τε καλλίστας καὶ ε —— στάτας κτήνεσι παρέχεται. *Mela*, *alit laetiſſima pabula*: εὐνομιδεστάτας, quod dabant Edd. recte reiecit *Gronov.* deditque e *Med.* Cod. ſpectabilem ſane lectionem εὐκομιδεστάτας· cui praetulit a ſe excogitatum *G. Arnaldus* εὐδοκιμεστάτας in Anim. p. 164. Veram nobis forte vocem dabunt Codd. Perplacent interim Latina *Vallae*: *paſcua praebens amoeniſſima, et accommodatiſſima pecoribus.* Reperit in *Gloſſario* veteri, quod MS. habuiſſe ſuſpicor *Laurentium*: *Accommodatiſſimum*, ἐπιτηδειότατον· an et in Herodoteo ſuo Cod. legit ἐπιτηδειεστάτας: hoc equidem omnium iudicarem accommodatiſſimum. Notus etiam ille flexus antiquus nominum: apud *Herodotum* occurrunt σπουδαιέστερα et ἐρρωμενέστατος p. 117, 6. ἀμορφεστάτην recte dedit *Gronov.* p. 80, 5. Ex *Alcmane* nobis ἡδυμέστατον ſervavit *Etymol.* p. 420, 50. Inter alia huius generis *Democriteam* habet formam ἐπιτηδειέστατον *Euſtath.* ad *Hom.* Od. B. 89. VALCKEN.

80. Εὐκομιδεστάτας] Bene *Gronovius* ex *MSS.*; Alditum finxerat *Pavius* εὐνομιδεστάτας. e *Med.* εὐδοκιμεστάτας *Georg. Arnaldus* Animadv. C. 30., opera inutili. Revocavi καὶ πλείστους· maxime optimos et plurimos ait piſces flumen praebere. *Heſychius*, Διακριδὸν, ἐν διακρίσει ἄριστος ex *Homero*, vere corrigentibus *Kuſtero* et *Albertio*. Diverſius, τοῦτο δὴ διακριδὸν Ζεὺς ἀνδράσι μέγιστον ἔπασεν κακὸν *Simonidis* ap. *Stob.* LXXI. p. 436.

83. Ῥέει τε καθαρὸς παρὰ θολεροῖσι] *Mela*: *Turbidis aliis liquidiſſimus defluit; placidior quam ceteri, potarique pulcherrimus*: πίνεσθαί τε ἥδιστός ἐστι hoc ſaepius aliis, πίνειν· ἡδὺ πιεῖν ὕδωρ· οἶνος ἡδίων πιεῖν. Ubi proſtant et alia hinc excerpta, legitur apud *Euſtath.* in *Dionyſ.* v, 311. πίνεσθαι ἥδιστος, ῥέων καλὸς παρὰ θολεροῖς· pro καλὸς ſcribendum καθαρὸς· hoc enim invenit ap. *Herodot.* et opponi noverat τοῖς θολεροῖς. Araxis unum oſtium ῥέει διὰ καθαροῦ 1, c. 202. Ideo Boryſthenes piſces alebat optimos: *Pauſan.* IV, p. 363., διάφοροι τὸ εἶδος μάλιστα ἰχθῦς ἀναθέουσιν ἐς τὸν Πάμισον, ὥστε ἐς ὕδωρ καθαρὸν· ubi mox meminit ποταμῶν τῶν θολερωτέρων. Quando componuntur καθαρὸν ὕδωρ, et ἦθος καθαρὸν, opponi ſolent ἤδη τεταραγμένα καὶ θολερὰ, velut apud *Dion. Chryſ.* p. 402. D. et in Epiſt. *Lyſidis*: *Ioann. Chryſ.* T. II. p. 448. A. θολερὰ ῥεύματα dixit, et καθαρὰς πηγάς. VALCKEN.

85. Ἅλες τε ἐπὶ τῷ σ.] Quod hinc didicerat, ſuo ipſius oculati teſtis adfirmat indicio *Dion. Chryſ.* init. Orat. Boryſtheniticae p. 437. D. —— Κήτεά τε, inquit *Herod.* μεγάλα ἀνάκανθα, τὰ Ἀντακαίους καλέουσι, παρέχεται ἐς ταρίχευσιν· *alit*, ſecundum *Melam*, *magnos piſces, quibus et optimus ſapor et nulla oſſa ſunt*: comparat *Salmaſ.* in *Solin.* p. 187. D. Τάριχος Ἀντακαῖον bis memorat *Antiphanes Athenaei*, apud quem in *Lyncei* ſenario ſcribendum: Ὁ δ' Ἀντακαῖον μακρόν· vid. ad *Heſych.* notata in Ἀντακαῖοι. VALCKEN.

87. Τὰ ἀντακαίους] Sintne antacaei *huſones*, egregie a Comite *Marſilio* in opere Danubiali T. IV. p. 31. expicti, quaerunt naturae ſcrutatores. Culta ſuper eo ſunt V. C. *Io. Matth. Geſneri* obſervata in *Act. Soc. Latin. Ienens.* Vol. II. p. 20. Mox Γέῤῥου verum unice. Sic C. 56. οὔνομα δὲ ἔχει τόπερ ὁ χῶρος αὐτός, Γέῤῥος· etiam *Steph. Byz.*

ἐρήμου ἐς τῶν [a] γεωργῶν Σκυθέων τὴν χώρην· οὗτοι γὰρ οἱ Σκύθαι παρ' αὐτὸν ἐπὶ δέκα ἡμερέων πλόον νέμονται· μούνου δὲ τούτου τοῦ ποταμοῦ καὶ Νείλου οὐκ ἔχω φράσαι τὰς πηγάς· δοκέω δὲ, [b] οὐδὲ οὐδεὶς Ἑλλήνων. ἀγχοῦ τε δὴ θαλάσσης ὁ Βορυσθένης ῥέων γίνεται, καί οἱ συμμίσγεται ὁ Ὕπανις [c] ἐς τὠυτὸ ἕλος ἐκδιδούς· τὸ δὲ μεταξὺ τῶν ποταμῶν τουτέων ἐὸν ἔμβολον τῆς χώρης, [d] Ἱππόλεω ἄκρη καλέεται· ἐν δὲ αὐτῷ ἱρὸν Μητρὸς ἐνίδρυται· πέρην δὲ τοῦ ἱροῦ ὑπὸ τῷ Ὑπάνι [e] Βορυσθενεῖται κατοίκηνται. ταῦτα μὲν τὰ ἀπὸ τουτέων τῶν ποταμῶν. Μετὰ δὲ τούτους πέμπτος ποταμὸς ἄλλος, τῷ οὔνομα Παντικάπης· [f] ῥέει μὲν γὰρ καὶ οὗτος ἀπὸ [g] βορέω τε καὶ ἐκ λίμνης, καὶ τὸ μεταξὺ τούτου τε καὶ τοῦ Βορυσθένεος νέμονται οἱ γεωργοὶ Σκύθαι· ἐκδιδοῖ δὲ ἐς τὴν Ὑλαίην· [h] παραμειψάμενος δὲ ταύτην, τῷ Βορυσθένεϊ συμμίσγεται. Ἕκτος δὲ [i] Ὑπάκυρις ποταμὸς, ὃς ὁρμᾶται μὲν ἐκ λίμνης, διὰ μέσων δὲ τῶν νομάδων Σκυ-
240 θέων ῥέων, ἐκδιδοῖ κατὰ [k] Καρκινῖτιν πόλιν, ἐς [l] δεξιὴν ἀπέργων τήν τε Ὑλαίην καὶ τὸν Ἀχιλλήϊον καλεόμενον Δρόμον. Ἕβδομος δὲ [m] Γέῤῥος ποταμὸς ἀπέσχισται μὲν ἀπὸ τοῦ Βορυσθένεος, κατὰ τοῦτο τῆς χώρης ἐς ὃ γινώσκεται ὁ Βορυσθένης· ἀπέσχισται μέν νυν ἐκ τούτου τοῦ χώρου· οὔνομα δὲ ἔχει τόπερ ὁ χῶρος αὐτὸς, Γέῤῥος· ῥέων δ' ἐς θάλασσαν, [n] οὐρίζει τήν τε τῶν Νομάδων χώρην, καὶ τὴν τῶν βασιληΐων Σκυθέων· ἐκδιδοῖ δὲ ἐς τὸν [o] Ὑπάκυριν. Ὄγδοος δὲ δὴ Τάναϊς ποταμὸς, ὃς ῥέει [p] τἀνέκαθεν ἐκ λίμνης μεγάλης ὁρμεώμενος, ἐκδιδοῖ δὲ ἐς μέζω ἔτι λίμνην καλεομένην Μαιῆτιν, ἡ οὐρίζει Σκύθας τε τοὺς βασιληΐους

Scytharum agricolarum plagam, nam hi
Scythæ decem dierum navigatione accolunt hoc flumen. Cuius tantum ac Nili fontes nec ipſe poſſum, nec ullum
Græcorum reor poſſe, dicere. Idem Boryſthenes prope ad mare accedit, et Hypanis cum eo miſcetur eundem in lacum egrediens. Quod inter hos amnes
intereſt roſtrum regionis, Hippolai promontorium vocitatur, ubi delubrum Matris exſtructum eſt. Ultra quod delubrum ad Hypanin incolunt Boryſthenitæ.
Hactenus quæ ab his fluviis. Poſt hos 54
alius, qui quintus eſt, nomine Panticapes, et ipſe ab aquilone fluens e palude: inter quem et Boryſthenem incolunt Scythæ agricolæ. Idem in Hylæam ingreditur, qua transmiſſa, Boryſtheni immiſcetur. Sextus eſt Hy- 55
pacyris, qui e palude manans, mediosque Scythas nomadas perfluens, in mare volvitur, iuxta Carcinitin oppidum, ad dexteram coercens Hylæam,
et Dromon qui dicitur Achillis. Se- 56
ptimus eſt Gerrhus, nomen a loco obtinens, qui a Boryſthene dirimitur circa ea loca, apud quæ Boryſthenes cognoſcitur: cui loco nomen eſt Gerrho; fluens autem ad mare diſterminat regionem Scytharum nomadum ac regiorum,
et in Hypacyrin dilabitur. Octavus Ta- 57
nais, qui ſuperius e vaſta palude profluens, in aliam vaſtiorem diffunditur, nomine Mæotin, quæ diſcludit regios Scythas

a

a Γεωργ. Σκυθέων *Arch.*, τῶν interponunt vulgo. *b* Abeſt ab *Arch. V.* *c* Ἐς τὸ ἕλος ora *Steph. Paſſ. Ask.*, τὠυτὸ τέλος ceteri. *d* Ἱππολέω cum *Valla* et ἐν δὲ ἱρὸν *Arch. V.*, etiam Δήμητρος cum *Ald. Paris. A. Valla*: μητρὸς *M. Paſſ. Ask.*, olim Ἱππολάου. *e* Βορυσθενεῖται *Arch.* bene: βορυσθενῖται alii. *f* Ῥέει δὲ καὶ *Arch. V.* *g* *Ald. V. Arch. Paris. B. Edd.*, quod verius opinor, καὶ non eſt in *M. Paſſ. Ask.* *h* Παραμείψας *Arch. V.* *i* *Paſſ. Arch. V.* marg. *Steph.*, olim Ὑπάκαρις. Vide C. 47. *k* Καρκίνιτιν *M. Paſſ.*, Καρκινήτιν *Arch.* male. *l* Δεξιὴν δ' ἀπ. *Arch.* De *Achillis Dromo* ad *Strabon.* L. VII, p. 473. *Caſaubonus.* *m* Γέῤῥος *Arch.* et mox. *n* Οὐρ. *Arch.* plerumque. *o* *Arch. V. Paſſ.* marg. *Steph.*, alii Ὑπάκαριν non bene. Sequentia ſpectavit *Arrian.* Ἀναβ. L. III. fin. *p* Τὰ ἀν. *Arch. Ask. V.*

93. Ἐς τῶν γεωργῶν Σκυθέων] Supra ἀροτήρων Σκυθέων, νομάδων Σκυθέων, tum οἱ γεωργοὶ Σκύθαι quae quidem deletum articulum adprobant. In numero ἐπὶ δέκα ἡμερέων aut hic, aut C. 18., ubi ἕνδεκα ἡμερέων, menda haeret, cui nulla ex libris manu exaratis medicina. Fontes Boryſthenis in Sendomirenſi agro ſcaturire, *Matth. Miechovius*, *Stanislaus Sarnicius* et alii docuerunt. Conf. *Stukium* ad *Arrian.* Peripl. Ponti p. 156., praetereaque *Paul. Piaſecium* Chron. p. 45.

93. Τῶν γεωργῶν τῶν Σκυθέων] Ex ſyllaba male repetita natum, delendum ſecundum illud τῶν. Minus bene ceperunt quae proxima praecedunt: ἀνθρώπων οὐδεὶς iungi non debuerant: interpungendum, δι' ὧν ῥέει ἀνθρώπων, οὐδεὶς ἔχει φράσαι: nam hinc diſtat *fluvii* φράσαι τὰς πηγὰς, quod ex ipſius ſententia οὐδεὶς poterat Ἑλλήνων. Φαίνεται, inquit, ῥέων δὲ ἐρήμου ἐς τῶν Γεωργῶν Σκυθέων τὴν χώρην, qui iuxta hunc fluvium ἐπὶ δέκα ἡμερέων πλόον νέμονται ſupra IV, c. 18., memorantur aliquoties οἱ Γεωργοὶ Σκύθαι, quos Graeci, *Olbiopolitae*, adpellent *Boryſthenidas*; ubi pro δέκα ἡμερέων legitur ἡμερέων ἕνδεκα. Nunquam *Herodoto* dicuntur niſi οἱ Γεωργοὶ Σκύθαι cap. 55. Hypacaris dicitur διὰ μέσων τῶν Νομάδων Σκυθέων ῥέων. Aliis ſimiliter ſaepius opponuntur οἱ Νομάδες Σκύθαι, et οἱ Γεωργοὶ, *Nomades* et *Georgi*: ſic enim vocandi ſunt etiam Graecorum interpreti. *Mela* p. 125., *Panticapes Nomadas Georgosque diſterminat.* p. 131., *vagi Nomades pecorum pabula ſequuntur, atque ut illa durant ita diu ſtatam ſedem agunt; colunt Georgi exercentque agros.* vid. *Strabo* VII, p. 478. c. 479. B. ubi Georgi ἡμερώτεροί τε ἅμα καὶ πολιτικώτεροι νομίζονται εἶναι. VALCKEN.

98. Ἐς τὠυτὸ ἕλος] Pulcre recordor τοῦ Αἰσήπου τέλος *Strabon.* L. XIII, p. 898, diſtinctum ab eiusdem ἀρχῇ. Nihil tamen certius revocato, cui oculatus teſtis *Dio Chryſoſtom.* pondus addit principio Orat. Boryſtheniticae. *Herodot.* VII, 127. ἐς τὠυτὸ ῥέεθρον τὸ ὕδωρ συμμίσγοντες· et L. I, 202. Idem *Chryſoſtomus* de urbe Boryſthene, κεῖται δὲ πρὸς τῷ Ὑπάνιδι —— οὐ πολὺ ἄνωθεν τῆς ΙΠΠΟΛΑΟΥ καλουμένης ἄκρας, nitidiſſime veterem et ſuae aetatis habitum civitatis explanans, et, quod *Th. Gale* non inſuper habuit, Ἱππόλεω ἄκρη *Arch. Valla*que. Videri certe Orator poſſet ab Herodoto omnem eam deſcriptionem mutuatus, niſi liquido conſtaret ἀπὸ τῆς αὐτοψίας rei ipſum notitiam habuiſſe, optime in Diatriba *Caſaubonus.*

100. Ἱππόλεω ἄκρη] *Hippolai promontorium.* Genuinam nominis formam *Hippoleo* Latina iam dederant *Vallae*, quae poſtea tranſiit in Ἱππολάου. *Dionis Chryſ.* locus, *Galeo* citati, legitur p. 437. B. ubi ἡ Ἱππολάου καλουμένη ἄκρα dicitur eſſe τῆς χώρας ὀξὺ καὶ στερεὸν ὥσπερ ἔμβολον, περὶ ὃ συμπίπτουσιν οἱ ποταμοί· vocem poſuit *Herodoti*, qui, τὸ μεταξὺ, inquit, τῶν ποταμῶν τουτέων, ἐὸν ἔμβολον τῆς χώρης, Ἱππόλεω ἄκρη καλέεται. Sequentia *Dionis* firmant ἕλος in vicinis reſtitutum in Diſſ. *Herod.* p. 99. Ut Ἱππόλεως, εω, occurrunt et ap. *Herod.* Μενέλεως· Χαρίλεως· Ἀρκεσίλεως· Ἀναξίλεως· ſed qui ſaepius eſt ἀρχιρεὺς, cur ſemel ἀρχιέρεως diceretur? VALCKEN.

1. Ἱρὸν Μητρὸς] Multa pro *delubro Matris* ex religioſo Scytharum cultu Vir Celeb., oblitus Olbiopolitas Graecae fuiſſe originis, patriaeque religionis tenaces: ἱρὸν Δήμητρος relinqui in ſede potuerat. Vide C. 18., e quo ἐπὶ τῷ Ὑπάνι iuſtius erit. Sunt urbis incolae Βορυσθενεῖται C. 17. et 78. et ſeqq., quomodo et *Arch.*, parum adiutus, hoc loco. *L. Holſtenius* ad *Steph.* idem optaverat. In *Dionis Chryſoſt.* Orat. Boryſthen. ſaepe Βορυσθενῖται, cuius diſpar ſermo.

1. Ὑπὸ τῷ Ὑπάνι] Verſionis *Vallae* corrector ad *Hypanin*: recte: ſed tum ſcribi quoque debuit ἐπὶ τῷ Ὑπάνι· ut IV, 18., οἱ οἰκέοντες ἐπὶ τῷ Ὑπάνι *ſub montem* habitantes οἰκεῖν dicuntur ὑπ' ὄρει· *qui flumen accolunt*, ἐπὶ ποταμῷ, *Herod.* II, c. 108. apud quem in iſtum ſenſum occurrunt ἐπὶ τῷ Ἴστρῳ· ἐπὶ ποταμῷ Ὀάρῳ· ἐπὶ τῷ Μαιάνδρῳ· ubique reperientur ſimilia: vulgatum in *Pauſan.* p. 483., ὑπὸ τῷ Εὐρίπῳ, ἐπὶ τῷ Εὐ. corrigit Graece perdoctus *Fr. Sylburg.* VALCKEN.

27. Ἐπι-

a Sauromatis. In hunc Tanain alius in-
58 fluit, nomine Hyrgis. His celeberrimis amnibus ita Scythæ præditi ſunt. Gramen quod in Scythia germinat, omnium quæ nos novimus germinum amariſſimum est: quod ita ſe habere diſſectis pecoribus licet
59 diſcernere. Et ſic quidem maxima apud eos abundant, cetera autem ad ritus et leges hoc modo ſunt eis inſtituta. Deorum hos ſolos placant, Veſtam ante omnes, deinde Iovem ac Tellurem; exiſtimantes Tellurem Iovis coniugem eſſe. Post hos Apollinem, et cœleſtem Venerem, et Herculem, et Martem. Hos cuncti Scythæ deos arbitrantur. Sed qui regii Scythæ vocantur, etiam Neptuno ſacrificant. Appellatur autem Scythice Veſta Tabiti: Iupiter, Papæus mea ſententia rectiſſime: Tellus, Apia: Apollo, OEtoſyrus: cœleſtis Venus, Artimpaſa: Neptunus, Thamimaſadas.

λήϊας καὶ Σαυρομάτας· [a] ἐς δὲ Τάναϊν τοῦτον ἄλλος ποταμὸς ἐσβάλλει τῷ οὔνομά ἐστι Ὕργις. Τοῖσι μὲν δὴ ὀνομαστοῖσι ποταμοῖσι οὕτω δή τι οἱ Σκύθαι ἐσκευάδαται· τοῖσι δὲ κτήνεσι [b] ἡ ποίη ἀναφυομένη ἐν τῇ Σκυθικῇ, ἐστὶ [c] ἐπιχολωτάτη πασέων ποιέων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν· ἀνοιγομένοισι δὲ τοῖσι κτήνεσί ἐστι σταθμώσασθαι, ὅτι τοῦθ' οὕτως ἔχει· τὰ μὲν δὴ μέγιστα οὕτω σφι εὔπορά ἐστι· τὰ δὲ λοιπὰ νόμαια κατὰ τάδε σφι διακέεται· θεοὺς μὲν μούνους τούσδε ἱλάσκονται, Ἱστίην μὲν μάλιστα, ἐπὶ δὲ, Δία τε καὶ Γῆν, [d] νομίζοντες τὴν Γῆν τοῦ Διὸς εἶναι γυναῖκα· μετὰ δὲ τούτους, Ἀπόλλωνά τε καὶ οὐρανίην Ἀφροδίτην, καὶ Ἡρακλέα, καὶ Ἄρεα· τούτους μὲν πάντες οἱ Σκύθαι νενομίκασι· [e] οἱ δὲ βασιλήϊοι Σκύθαι καὶ τῷ Ποσειδέωνι θύουσι· [f] ὀνομάζεται δὲ Σκυθιστὶ, Ἱστίη μὲν, Ταβιτί· Ζεὺς δὲ ὀρθότατα κατὰ γνώμην γε τὴν ἐμὴν [g] καλέεται Παπαῖος· Γῆ δὲ, [h] Ἀπία· Ἀπόλλων δὲ, [i] Οἰτόσυρος· οὐρανίη δὲ Ἀφροδίτη, [k] Ἀρτίμπασα· Ποσειδέων δὲ, Θαμιμασάδας·

a Ἐς δὲ τὸν T. *Arch.* *b* Deſit *V. Arch.* *c* Ἐπιχωλοτ. *Arch.* ἐπιχυλωτ. *Ald. Paſſ. V.*, ἐπιχυλωτάτη *Ask.*, mox ποιέων non legitur in *Arch. V.* Ἀνοιγομένοισι habet hinc *Suid.* Ἀνοίγει. *d* Exſcripsit *Euſtath.* Hom. p. 978, 18. *e* Οἱ δὲ καλεόμενοι *Arch. V. Ald. Paris. A. B.*, ultimum, quod abesſe potest, non habent *M. Paſſ. Ask.* *f* Iidem tres cum *Aldo*; reliqui συνονομάζονται, aut ὄνομ. *g* Καλέεται *Ask.*, olim καλεόμενος. Citat *Euſtath.* in *Hom.* p. 565, 7., tum Πάππαῖος *Orig.* adv. Cels. L. v, p. 609. *h* Ἀπὶ *V. Arch.* *i* Γογγόσυρος *Orig.* p. 661. L. v. cont. Cels., Γοιτόσυρος *Heſych.*, ubi Cl. *Alberti.* *k* Ἀρτίμπασα *Ald. Arch. V. Heſych.*, Ἀργίμπασα *Origen. Vall.*, Ἀρίππασα *M. Paſſ. Ask.* Mox Θαγιμασὰ *V. Arch. Valla*: Θαγιμασάδα *Orig.*, Θαμιμασάδης *Ald. Edd.*, Θαμιμασάδας *M. Paſſ. Ask.*

27. Ἐπιχολωτάτη] Unde ἐπιχυλωτάτη venerit, indictum; forte ex *Mediceo*, ſi quidem in *Ask.* idem. Ex *Fabri* εὐχυλοτάτη reſingitur ἐπιχυλοτάτη. Poterat pari iure ἐπιχυλοτάτη ob νομὰς εὐχύλους *paſcua ſucci pleniſſima* in *Clement. Alex.* Paedag. I. p. 127. Ego vero addubito. Teſtatur ex inſpectis animalium viſceribus, nam ut ἀνοιγομένοισι, *aliorſum abductis*, corrigatur, cauſſae nihil, prohibetque *Suidas*; teſtatur, inquam, ex apertis potuiſſe de herbarum certa qualitate cognoſci: ſucci pleniſſimae ſi deſignarentur, earum virtus ac bonitas ex boum palearibus, armorum craſſitudine ac pinguedine ſpectari, citra ſectionem aut alias in terras circumvectionem, abunde poterat. An ergo ἐπιχολωτάτη *bilis pleniſſima* et *ad eam generandam aptiſſima*? Ἐπίχολος habuit hanc notionem, translatam ad eos, quorum in pectore bilis intumeſcit: ὀργαῖς ἐπιχόλους *Plutarch.* dabit T. II, p. 129. Talis Sophiſta Philagrus θερμότατος καὶ ἐπιχολώτατος *Philoſtrato* Vit. Sophiſt. L. II, 8. p. 578. Talis Pan πρᾷος τὴν ῥῖνα καὶ τὸ ἐπίχολον αὐτῆς λεαίνων Icon. L. II. p. 828. Inſuper dubio vacat, herbas huius Ponticae orae mire amaras fuiſſe ex *Ovidio*, cuius ap. *Portum* verſus: praeterea varias regiones admodum biliosa generaſſe animalia. *Ariſtoteles*, quem mihi doctiſſimus *Berglerus* oſtendit, in Naxo Πάντα τὰ τετράποδα tanta fellis copia inſtruit, ὥστε ἐκπλήττεσθαι τοὺς θύοντας τῶν ξένων. H. An. I, 17. p. 24. Atque haec efficiunt, ut *Aldi* et aliorum ἐπιχολωτάτη prorſus ne damnetur. *Porti* non diſpar opinio, nec *Reiskii* olim in *Miſcell. Lipſienſ.*, nunc ἐπιχυλωτάτη unice illi proba.

27. Ἐπιχυλωτάτη π. ποιέων] In aliis est Edd. ἐπιχολωτάτη. T. Fabro tribuitur εὐχυλωτάτη a *Gronovio*, cui placet ἐπιχυλωτάτη. Neutrum admittit accuratior ſcribendi modus; cum in χυλὸς prima producatur, vox *Fabro* recte ſcribitur εὐχυλοτάτη, in Epiſt. I, p. 47. In *Herodis* Attici priori inſcriptione verſus est 24. Ἡ πόιην χυλῷ εὐχλόῃ χλωρὰ θέουσαν. Est mihi ad manum Ed. *Herodoti Hervag.* ad cuius oram vir D. adſcripsit, ἐπιχυλοτάτη *videtur omnino legendum* hoc rectum arbitror; aut, ſi quis ita mavelit, εὐχυλοτάτη, ut ſic herbam dixerit, *quae ſuccum optimum praeberet.* Vocem de oleribus aliisque fructibus medicus frequentat Siphnius *Diphilus*, cui opponuntur εὐχυλότερος et κακοχυλότερος apud *Athen.* II, p. 68. F. et corpori ſalubris malva dicitur εὔχυλος, p. 58. E. —— Proxima *Herodoti*, ἀνοιγομένοισι δὲ τοῖσι κτήνεσί ἐστι σταθμώσασθαι, ὅτι τοῦθ' οὕτως ἔχει· partim excitat *Suidas* in Ἀνοίγει, et Ἀνοιγομένους interpretatur σχιζομένους· De Socrate Alcibiades in *Platonis* Symp. p. 216. D. τὸ σχῆμα, inquit, Σειληνῶδες ἔξωθεν περιβέβληται. —— ἔνδοθεν δὲ ἀνοιχθεὶς πόσης, οἴεσθε, γέμει σωφροσύνης· quae ex aliis eiusdem Symp. locis ſunt explicanda. VALCKEN.

37. Ζεὺς ὀρθότατα —— καλ. Παπαῖος] Non aliam, opinior, ob rationem Iupiter videri potuit *Herodoto* Scythis *rectiſſime* dictus Παπαῖος, niſi quod crediderit hoc nomine Scythis etiam *patrem* fuiſſe deſignatum. Homereum illud de Deorum Rege, πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε, Philoſophis etiam merito perplacuit, et *Platoni*, et, quos expresſit *Plato*, *Pythagoreis*: *Stobaei Diotogeni* p. 332, 16. Deus ſummus dicitur χρηστὸς διὰ τὸ εὐεργετικός τε ἦμεν καὶ ἀγαθοδότας, ὅπως δὴ καὶ λέγεται ὑπὸ τῶ Ἰωνικῶ ποιητᾶ (ſic *Timaeo* quoque *Locro* dicitur in fine libelli:) ὡς κ' εἴη πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε· vide ap. eumdem *Sopater* p. 312, 46. *Dio Chryſ.* p. 556. C. Certe nondum articulate fantibus pueris Scythis ſonus idem ac in Graecia primum excidit, utpote facillimus enunciatu, απ. πα, παπα, quibus ſyllabis *Patrem* a balbutientibus deſignari ſtatuerunt ab ultima hominum memoria Graeci: recte grammaticus *Ariſtoph.* tanquam eiusdem generis προσφωνήσεις παιγνιωδεστέρας conſideravit voculas ἄππα, πάππα, μάμμα, τέττα, ἄττα, ſimilesque ap. *Euſtath.* ad Il. P. p. 1159. ſecundum quem ad Il. E. p. 428., *Pater* non tantum Πάπας, Παπίας, Πάππας, ſed et Πᾶς (imo Πᾶ) dicebatur ut mater Μᾶ. Non vulgaria, Linguarumque origines veſtigantibus utilia, notavit *H. Steph.* in App. de D. A. p. 223. et ſeqq. In *Aeſchyli* Suppl. legitur v. 897., μᾶ, γᾶ, v. 901., ὦ βᾶ γᾶς παῖ Ζεῦ ſcripſerat in ora libri ſui *Scaliger*: βᾶ, βασιλεῦ, ut μᾶ, μῆτερ· de veteri atque inde ducto recentiorum uſu *Pearſonus* egit in Vind. Ignat. p. 345. nonnulla dederat *Io. Rod. Wetſten.* in Epiſt. *Origenis* ad *Afric.* Tandem ex *Arriani* docet Bithyniacis *Euſtath.* in Il. E. p. 429, 1. Iovem Bithynis dictum Πάπαν et ex his *Herodoti*, Scythis Παπαῖον attigere *Spanhem.* ad *Callim.* p. 129. *Weſſ.* in *Diodor.* III, 58. VALCKEN.

38. Παπαῖος] Bithyni Iovem Πάπαν parili ratione invocarunt, *Arriano* ap. *Euſtath.* auctore. ΘΕΟΥ ΠΑΠΑΙΟΥ in Lapide Perſico, modo valeat Ampl. *Cuperi* Epiſt. ad *Lacrozium* IX, p. 29. ſuſpicio. Convenit, qui Noſtri in animo fuit, *Homeri* Πάππας. Nullum profecto *patris* πρεσβύτερον ἀνθρώποις ὄνομα, vere *Sopater* ap. *Stobaeum*: nullum tribui Deo excellentius et grandius potuit. Haud annumero, quod nobis Chriſtianis quotidie ore teritur iteraturque: ΠΑΤΡΙ ΑΜΜΩΝΙ, ſi non fallit arae inſcriptio, in Indis iuxta amnem Hyphaſidem, *Philoſtr.* V. Apoll. L. II, 43. Ex *Livii Andronici* Odysſea, *Pater noſter Saturni filie*, ſervavit *Priſcianus* L. VII, p. 741.

40. Ἀρτίμπασα] Lapidum epigrammata et Codd. numerus ſic volunt: ΑΡΓΙΜΠΑΣΑ ex ſcripturae errore in *Origene* et *Valla*. Non repeto, quae viri doctiſſimi *Sopingius*, *Kuſterus*, *Alberti* ad *Heſychium*. Indicandae *Io. Schefferi* hariolationes *Upſaliae Antiq.* C. 8. p 98., quibus Ἄρτι πᾶσα ſive Ἄρτη πᾶσα ſocatur, ut *tota terra* ſit et Germanorum *Hertha*, et Ἀπία ſit Παπία, quia Iupiter *Papaeus*, cuius uxor terra. Sa-

σάδας· ἀγάλματα δὲ καὶ βωμοὺς καὶ νηοὺς οὐ νομί-
ζουσι ποιέειν, πλὴν Ἄρηϊ· τούτῳ δὲ νομίζουσι. Θυσίη
δὲ ἡ αὐτὴ πᾶσι κατέστηκε περὶ πάντα τὰ ἱρὰ ὁ-
μοίως, [a] ἐρδομένη ὧδε· τὸ μὲν ἱρήϊον αὐτὸ ἐμπεπο-
δισμένον [b] τοὺς ἐμπροσθίους πόδας ἕστηκε· ὁ δὲ θύων,
ὄπισθεν τοῦ κτήνεος ἑστεὼς, σπάσας τὴν ἀρχὴν τοῦ
στρόφου, καταβάλλει μιν· πίπτοντος δὲ τοῦ ἱρηΐου,
ἐπικαλέει τὸν θεὸν τῷ ἂν θύῃ· καὶ ἔπειτα βρόχῳ
[c] περὶ ὧν ἔβαλε τὸν αὐχένα· σκυταλίδα δὲ ἐμβα-
λὼν περιάγει, καὶ ἀποπνίγει· οὔτε πῦρ ἀνακαύσας,
οὔτε [d] καταρξάμενος, οὔτ' ἐπισπείσας· ἀποπνίξας
δὲ καὶ ἀποδείρας, τράπεται πρὸς ἕψησιν. Τῆς δὲ
γῆς τῆς Σκυθικῆς αἰνῶς ἀξύλου ἐούσης, ὧδέ σφι ἐς
τὴν ἕψησιν τῶν κρεῶν ἐξεύρηται· [e] ἐπεὰν ἀποδείρω-
σι τὰ ἱρήϊα, γυμνοῦσι τὰ ὀστέα τῶν κρεῶν· [f] ἔπει-
τα ἐσβάλλουσι ἢν μὲν τύχωσι ἔχοντες λέβητας ἐπι-
χωρίους, μάλιστα [g] Λεσβίοισι κρητῆρσι προσεικέλους,
241 χωρὶς ἢ ὅτι πολλῷ μέζονας· ἐς τούτους [h] ἐσβάλ-
λοντες, ἕψουσι ὑποκαίοντες τὰ ὀστέα τῶν ἱρηΐων·
ἢν δὲ μή σφι παρῇ λέβης, οἱ δὲ ἐς τὰς γαστέρας
τῶν ἱρηΐων ἐσβάλλοντες τὰ κρέα πάντα, καὶ πα-
ραμίξαντες ὕδωρ, ὑποκαίουσι τὰ ὀστέα· τὰ δὲ αἴ-
θεται κάλλιστα· αἱ δὲ γαστέρες χωρέουσι εὐπετέως
τὰ κρέα ἐψιλωμένα τῶν ὀστέων· καὶ οὕτω βοῦς τε
ἑωυτὸν ἐξέψει, καὶ [i] τἆλλα ἱρήϊα ἑωυτὸ ἕκαστον·
ἐπεὰν δὲ ἑψηθῇ τὰ κρέα, ὁ θύσας, τῶν κρεῶν καὶ
τῶν σπλάγχνων ἀπαρξάμενος, ῥίπτει ἐς τὸ ἔμπρο-
σθεν· θύουσι δὲ καὶ [k] τἆλλα πρόβατα, καὶ ἵπ-
πους

mimaſadas. Simulacra et aras et delubra
facere non ſtatuunt, præterquam Marti;
huic probant facere. Idem ſacrificium pror- 60
ſus omnibus apud omnia templa fieri eodem
modo eſt inſtitutum, quod tale eſt: Vi-
ctima ipſa primoribus implicita pedibus ſi-
ſtitur, cuius a tergo ſtans qui ſacrificat,
tracto principio funis, pecudem deiicit,
eaque concidente deum invocat; cui il-
lam mactat: deinde circumdat laqueum col-
lo, tum iniecto baculo circumagit, ac
ſtrangulat non incenſo igni, non profe-
cans, non adſpergens; ſed ubi pecudem
ſtrangulavit, et pellem detraxit, ad co-
quendum ſe vertit. Verum quum Scythi- 61
ca regio lignorum ſit admodum inops, hoc
ab illis ad carnem coquendam excogitatum
eſt. Vbi victimas pelle nudarunt, nu-
dant quoque oſſa carnibus, dehinc inii-
ciunt, ſi ad manum habeant, lebetes in-
digenas, Lesbiis crateribus maxime aſſimiles,
niſi quod ſunt multo capaciores; in hos
iniicientes ſuccenſis oſſibus hoſtiarum, co-
quunt. Si autem non adfuerit lebes, omnes
carnes hoſtiarum in alvos illarum iniicientes
aqua admixta, oſſa ſuccendunt. Quibus a-
cerrime ardentibus, et alvis facile capienti-
bus carnes oſſibus ſeparatas, ita fit ut bos ſe
ipſe excoquat: et item cetera ſacrificia u-
numquodque ſe ipſum. Coctis carnibus, is
qui immolavit, earum atque inteſtinorum
proſicias ſumens ante ſe porricit. Immolant
autem et alia pecora, tum præcipue equos.
Et

a M. Aſk. Arch. Paſſ., alii δὲ ὧδε. In *Arch.* ἐρδομ. *b M. Arch. Aſk. Vind. Paſſ.*, vulgo τοὺς δύο πόδας τοὺς ἐμπρ. Porro ἐμπεποδισμένος ſolus *M.* Vide *Gronov.* *c* Περὶ ὧν *Paris. B.*, olim περιὼν. *d* Κατευξάμενος *Paris. A. B. Arch. V.* ora *Steph. Valla.* *e* Ἐπειδὰν *Paſſ. Aſk.* *f M. Paſſ. Aſk.*, alii ἔπειτα δ' ἐς. *g* Λεβίοισι *M.* ſolus. *h* Βάλλοντες *Arch. Vind.*, mox ὁ λέβης *Aſk. Paſſ.* *i* Τὰ ἄλλα *Arch. V.* *k Schol. Sangerman.* et *Euſtath.* Hom. p. 1649, 6. ubi τὰ ἄλλα et ἵππους δὲ μάλ. ſine copula.

tis eſt indicium. In Scythico Neptuni titulo diſcordia amanuenſium electionem moratur. Θαγιμασάδας arripi, ubi libitum fuerit, ex illo poteſt diſſenſu. Poſt pauca περὶ πάντα τὰ ἱρὰ in *Vallae* Latinis *apud omnia templa*. Atqui nulla ſimulacra, nullas aras, neque templa Scythae, uti praeſcriptum, dedicabant, niſi uni Marti. Ἱρὰ non hic *fana*, ſed res ſacrae ſacrorumque ritus ſunt, qui iidem quotieſcunque immolabant; non reticuit Laurentii peccatum Cl. *Pauw.*

46. Σπάσας τὴν ἀρχὴν τοῦ στρόφου] *Attracto capite loramenti*, recte noſtras *L. Bos* interpretatur Obs. Crit. c. 2. Permutantur phraſes, σπάσαι τὸν χαλινὸν, et ἀνελκύσαι τὰς ἡνίας. *Funis extremitas*, τὸ ἄκρον τοῦ δεσμοῦ. *Herodoto* eſt ἀρχὴ τοῦ στρόφου. *Euripides* Hippol. v, 772. Μουνυχίου δ' ἐπ' ἀκταῖς ἐκδήσαντο Πλεκτὰς πεισμάτων ἀρχάς· *tortas funium extremitates* nuper explicuit vir eximius *Ier. Marklandus*, cuius notas in Hippol. praeter cetera debemus elegantisſimo *Musgravio*: ἀρχὴν σχοινίου dixit *Diodor. Sic.* I, p. 109, 71. τὰς τῶν δεσμῶν ἀρχὰς, *Lucian.* T. III, p. 83. Optimo S. S. interpreti *Marklando* non poterat omitti *Lucaneum* A. A. x, 11., *coelo demiſſum inſtar lintei* σκεῦος τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένον. *Plato* de Rep. x. p. 616. c, κατὰ μέσον τὸ φῶς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὰ ἄκρα τῶν δεσμῶν αὐτοῦ τεταμένα. Iſta *Lucae* dimiſerunt intacta Philologi: multa tamen ſaepe diſputantur, de quibus nemo dubitat. —— In proximis vera *Petavii* et *Reiskii* eſt coniectura, περὶ ὧν ἔβαλε, Codicum etiam auctoritate munita. VALCKEN.

48. Βρόχῳ περὶ ὧν ἔβαλε] Nitet oratio Ionum conſuetudine, qua περὶ ὧν ἔβαλε idem atque περιέβαλε, ſicuti ἀπ' ὧν ἔβαψε ἑωυτὸν L. II, 47., κατ' ὧν ἐπλάσατο τὴν κεφαλὴν C. 85. et C. 86. ἐξ ὧν εἷλον τὴν κοιλίην. Plura *Herodoti* cultorem effugere nequeunt. Recte priſcum περιὼν ἔβαλε eum in modum diſiunxerunt *Dion. Petavius*, correcto quoque *Vallae* lapſu, ad *Epiphanium* p. 10. *Pauius* et *Reiskius*. Iam οὔτε κατευξάμενος nollem a *Galeo* vulgato praelatum: precum facta ante mentio eſt; οὔτε καταρξάμενος ſubdit, quoniam Graecorum in victimis conſtantisſimum τὸ κατάρξασθαι. Lege *L. Kuſter.* ad Comici Av. v, 960. et *Valcken.* in *Eurip.* Phoenis. v, 576. Redibit ſimilis verborum confuſio C. 103.

53. Αἰνῶς ἀξύλου ἐούσης] Hinc *AElianus* de N. A. XII, c. 34., Σκύθαι, ξύλων ἀπορίᾳ, ἅτινα ἂν καταθύσωσι, τοῖς αὐτῶν ὀστέοις ἕψουσι. *Mela* II, c. 1. f. *lignorum egentes ignes oſſibus alunt: ignes ſacros* intelligit *Is. Voſſ.* ex *Herodoto* et *AEliano*: conf. *Salmas.* in *Solin.* p. 186. —— Ubi mox λέβητας memorat ἐπιχωρίους, μάλιστα Λεσβίοισι κρητῆρσι προσεικέλους· exſpectabimus qui nos doceat, quales iſti fuerint Λέσβιοι κρητῆρες, mihi etiam aliunde ignoti. In *Athenaico* quidem Poculorum catalogo Λέσβιον etiam invenitur, ſed qua hunc uſum adfirmat, auctoritas *Hedyli*, illa hac in re nulla eſt: vid. *Caſaub.* Anim. XI, c. 11. VALCKEN.

56. Λέβητας ἐπιχωρίους] In *Erratis* vir Celeb. ἐς λέβητας ſcribi iubet, quod feſtinanti excidisſe opinor: ego praepoſitionem, utique inutilem, nusquam in ſchedis animadverti. Fecisſet quoque operae pretium, ſi *Mediceo* Λεβίοισι quid indicetur, non celasſet. Λέβια *Heſychii* nulli hic uſui. *Lesbium, genus vaſis coelati, a Lesbiis inventum* habet *Feſtus*; Λέσβιον ποτηρίου εἶδος *Athen.* L. XI, p. 488. A.

60. Ἐς τὰς γαστέρας] Sunt in *AEliani* N. A. L. XII, C. 34. hinc derivata. In pellibus coquendi morem Arabes Beduinos probasſe Cl. *Reiskius* ſignificavit, Scotos olim etiam *Barneſius* ad Euripid. Cyclop. v, 359., et hunc usque in diem Tartarorum plures a- Ampl. *Nic. Witſen* in Tartariae Deſcript. p. 659.

68. Τἆλλα πρόβατα] Generale quadrupedum priſcis nomen. Πρόβατα, πάντα τὰ τετράποδα Ἡρόδοτος Δ. Schol. *San-Germ.*, et *Iliad.* Ξ, 124., *Galenus* in *Hippoc.* περὶ Ἄρθρ. p. 589. in Muſis ſaepisſime, ubi paſſim *oves* verterunt. Ex ſcriptis Codd., quod vir doctus voluit, interpunxi τῷ δὲ Ἄρηϊ ὧδε· κατὰ νομούς —— Fuit Scythia in praefecturas deſcripta, quibus ſingulis ſuus νομάρχης C. 66. Hos per regionis tractus diſperſa ἀρχήϊα erant et ſarmentorum ſtrues, mirae longitudinis et latitudinis, quarum neutram ſollicito. Nonne tamen incommodum et otioſum, tribus ſtadiis congeriem iſtam fuisſe minorem, adſcribere? Quis tam alte eductum cumulum exſpectare poſſet aut ſuſpicari? Videtur omnino certus pedum cubitorumve modus, quo minorem illam exaggerationem ſcripſerat, deficere. Sic D. *Petavius* ad *Epiphan.* p. 10.,

a

62 Et aliis quidem diis hunc in modum et tales pecudes immolant: Marti vero ſic. Per præfecturas ſingulis in curiis ab eis ſtruitur tale templum: Sarmentorum faſces congeruntur trium in longum latumque ſtadiorum, minoris tamen ſublimitatis: deſuper quadrata planities efficitur: tria latera prærupta ſunt, quartum acclive, per quod adſcendatur. Eo quotannis comportant centum quinquaginta plauſtra ſarmentorum, nam ſemper propter cœli atrocitatem illa marceſcunt. Super hanc congeriem ferreus acinaces a ſingulis vetuſtus ſtatuitur. Idque eſt Martis ſimulacrum, cui annuas hoſtias offerunt pecudum et equorum; et ſane plura his ſacrificant quam ceteris diis. Ex hoſtibus captivis centeſimum quemque immolant, non eodem, quo et pecora modo, ſed diverſo: nam ubi capitibus vinum libaverunt, ipſos in vas iugulant: dehinc in congeriem ſarmentorum ſublatum acinaci cruorem invergunt. Hunc quidem ſupra ferunt: inferius autem prope templum iſta faciunt: Virorum interemptorum omnes humeros dextros præcidunt una cum manibus et in aërem iaciunt: et ceteris deinde ſolennibus confectis abeunt: quo autem ceciderit ma-
63 nus, ibi iacet, ac ſeorſum cadaver. Et ſa-

πῦς μάλιστα. Τοῖσι μὲν δὴ ἄλλοισι τῶν θεῶν οὕτω θύουσι, καὶ ταῦτα τῶν κτηνέων· τῷ [a] δὲ δὴ Ἄρηϊ ὧδε· κατὰ νομοὺς ἑκάστοισι τῶν [b] ἀρχηΐων ἐσίδρυταί σφι Ἄρηος ἱρὸν τοιόνδε· Φρυγάνων φάκελοι [c] συννενέαται ὅσον τ' ἐπὶ σταδίους τρεῖς μῆκος καὶ εὖρος, ὕψος δὲ ἔλασσον· ἄνω δὲ τούτου, τετράγωνον [d] ἄπεδον πεποίηται· καὶ τὰ μὲν τρία τῶν κώλων ἐστὶ ἀπότομα, κατὰ δὲ τὸ ἓν, ἐπιβατόν· ἔτεος δὲ ἑκάστου ἁμάξας πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἐπινέουσι φρυγάνων· ὑπονοστέει γὰρ δὴ αἰεὶ ὑπὸ τῶν χειμώνων· ἐπὶ τούτου δὴ τοῦ [e] ὄγκου ἀκινάκης σιδήρεος ἵδρυται ἀρχαῖος ἑκάστοισι· καὶ τοῦτ' ἐστὶ τοῦ Ἄρηος τὸ ἄγαλμα· τούτῳ δὲ τῷ [f] ἀκινάκεϊ θυσίας ἐπετείους προσάγουσι προβάτων καὶ ἵππων· καὶ δὴ καὶ τοῖσδ' ἔτι πλέω θύουσι ἢ τοῖσι ἄλλοισι θεοῖσι· ὅσους δ' ἂν τῶν πολεμίων ζωγρήσωσι, ἀπὸ τῶν ἑκατὸν ἀνδρῶν ἄνδρα [g] ἕνα θύουσι, τρόπῳ οὐ τῷ αὐτῷ, ᾧ καὶ τὰ πρόβατα, ἀλλ' ἑτεροίῳ· ἐπεὰν γὰρ οἶνον ἐπισπείσωσι κατὰ τῶν κεφαλέων, [h] ἀποσφάζουσι τοὺς ἀνθρώπους ἐς ἄγγος· καὶ ἔπειτα ἀνενείκαντες ἄνω ἐπὶ τὸν ὄγκον τῶν φρυγάνων, καταχέουσι τὸ αἷμα τοῦ ἀκινάκεος· ἄνω μὲν δὴ [i] φορέουσι τοῦτο· κάτω δὲ παρὰ τὸ ἱρὸν ποιεῦσι τάδε· τῶν ἀποσφαγέντων ἀνδρῶν τοὺς δεξιοὺς ὤμους πάντας ἀποταμόντες σὺν τῇσι χερσὶ, ἐς τὸν ἠέρα ἱεῖσι· καὶ ἔπειτα καὶ τὰ ἄλλα [k] ἀπέρξαντες ἱρήϊα ἀπαλλάσσονται· χεὶρ δὲ τῇ ἂν πέσῃ [l] κέεται, καὶ χωρὶς ὁ νέ-

a Δὲ δὴ *Arcb.*, ceteri δὴ negligunt. tum ὧδε· κατὰ νομοὺς ἑκ. *Paris. A. B.*, olim ὧδε κατὰ νόμους ἑκ. b Ἀρχαίων ἵδρυται *Arcb. Vind.* c Συννέαται *Arcb.*, male. Citat *Etymolog.* p. 599, 24. *Euſtath.* in *Hom.* p. 689, 12. d Ἐπίπεδον ora *Steph. Arcb. Vind. Paris. A. B.*, ex gloſſa. Vide *Heſych.* e Σηκοῦ *Paſſ. Aſk. Steph.* margo, tum ὑπὸ τοῦ in *Arcb.* et *Valla.* f Ἀκινάκῃ *Aſk. Paſſ. Arcb.* g Omittunt hanc vocem *M. Paſſ. Aſk.* h Σφάζουσι *Vind. Arcb.* i Ἀναφέρουσι ταῦτα *Arcb. V. Valla.* k Ἀπάρξαντες *Steph.* marg. *V.*, ἐπάρξαντες *Arcb.* l Κέεται *Ald. Aſk. Paris. A. B.*, κεῖται *Arcb. V.*, κέαται *Med. Paſſ.*

a quo non diſſentio. Adde *Reiskii* de hac prodigioſa ſtruice iudicium *Miſcell. Lipſ. Vol.* VIII, p. 105.

68. Καὶ τἆλλα πρόβατα] *Et alias oves, tum praecipue equos*: iſta dedit corrector antiquae verſionis. Optime dederat *Valla: immolant autem tum alia pecora, tum praecipue equos.* Veteris uſus et *Hippocratei* medicus immemor haec quoque voluit mutata. Τὰ ἄλλα πρόβατα ſunt, quae dicuntur in vicinia τὰ ἄλλα ἱρήϊα, et τὰ ἄλλα τῶν κτηνέων, uti legit *Valla*, cui concinit Cod. *Arcb.* Veteribus utique *quaevis pecora*, inter edendum etiam quatuor pedibus προβαίνοντα, Πρόβατα dicebantur: eam in rem haec etiam advocat *Euſtathius Herodoti* in Od. 15. p. 384, 14. et multa tradit, aliunde ignota, ex *Ariſtophane* Gramm. ad Il. Λ. p. 828. *Herod.* VII, c. 171. λιμόν τε καὶ λοιμὸν γενέσθαι καὶ αὐτοῖσι καὶ τοῖσι προβάτοισι· *Xenoph.* Ἑ. VI, p. 356, 29. χρήματα καὶ πρόβατα διηρπάκασι· vid. *Foeſii* Oecon. *Hipp.* v. Πρόβατα, *Spanhem.* in *Call.* h. Apoll. v, 51. VALCKEN.

71. Κατὰ νομούς] Dum vertunt, *priſco ritu* vel *legitimo ritu*, ad eumdem offendunt lapidem, ad quem ſaepius interpretes in rebus AEgyptiacis: multos indicavit errores *Leopard.* Em. VII, c. 18. Κατὰ νομοὺς converti debet, *in ſingulis nomis*, ſive *praefecturis.* Sunt nobis multo quidem notiores νομοί, *praefecturae*, in quas diviſa fuit AEgyptus; neque tamen dubito quin hic Scythiae nomi deſignentur: ut in AEgypto nomi ſuos habebant *Praetores*, quos Νομάρχας adpellant Graeci, ſic ſe rem in Scythia habuiſſe vel iſta demonſtrant *Herodoti* c. 66. Ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑκάστου ὁ Νομάρχης ἕκαστος ἐν τῷ ἑωυτοῦ (ſic lego:) Νομῷ κιρνᾷ κρητῆρα οἴνου, ἀπ' οὗ πίνουσι τῶν Σκυθέων ὅσοις —. Quae ſequuntur ap. *Herod.* φρυγάνων φάκελοι συννενέαται· ſine Scriptoris nomine leguntur in *Etymologico M.* p. 599, 23. parenti ſuo tributa ap. *Euſtath.* ad Il. H. p. 566, 17. ubi vocem φάκελοι litera onerat ſuperflua: μέγαν φάκελον ξύλων dixit *Eurip.* Cycl. v, 241. *faſces virgarum*, φακέλους ῥάβδων, *Herod.* IV, c. 67. φακέλους ὕλης ἀγρίας, *Thucydid.* ap. *Ammon.* in v. φάκελος. VALCKEN.

78. Ὑπὸ τῶν χειμώνων] Cl. *Pavius* ὑπὸ χιόνων. Receptum, ipſas *nives* ſuo ambitu complexum, probatius. Fortaſſe non deerunt, quibus ἐπὶ τούτου δὴ τοῦ σηκοῦ blandietur. Ego Scholion cenſeo: mox iterum ἐπὶ τὸν ὄγκον τῶν φρυγάνων. Qui autem gladii olim Scythis cultus, idem *Hunnis. Ammian.* L. XXXI, 2. p. 673. *Nec templum apud eos viſitur aut delubrum* —, *ſed gladius barbarico ritu humi figitur nudus, eumque ut Martem* — *colunt*, ubi docte et copioſe *Lindenbrog.* et *Vales.* Id obſervo, καὶ δὴ καὶ τοῖσδ' acinaces, quos ſingulos in regionibus depoſitos plus venerabantur, quam ceteros ſuae nationis deos, monſtrare. Quae uti vera ſunt, prohibent omnem verborum novationem.

79. Ἀκινάκης] Martis bellive ſymbolum, Scythis cultum *Enſem* nihil habebant cauſae cur riderent Graeculi Romanique, rudes lapides et ligna male dedolata pro Deabus amplexantes; vide *Luciani* Iup. Trag. T. II, p. 690. *Brodaei* Miſcell. V, c. 6. *Melae* verba dedit *Salmas.* in *Solin.* p. 188. Apud *Suidam* ex *Herod.* profertur Ὠκινάκης, et τὸν ὠκινάκην· ὁ ἀκινάκης contrahi potuit in ὠ 'κινάκης· qualia ſunt et apud Noſtrum plurima. —— Paulo poſt *Vallam* legiſſe ſuſpicabatur *Io. le Febvre*, καὶ δὴ καὶ τῷδ' ἔτι πλέω θύουσι ἢ τοῖσι ἄλλοισι θεοῖσι· quae mihi quoque vulgata multo melior videtur lectio. VALCKEN.

93. Καὶ τὰ ἄλλα ἀπέρξαντες ἱρήϊα] Perſane tritum in Muſis ἀπέργειν, uſu longe diverſo. *H. Stephan.* Theſ. App. p. 484. Ἀπέργω, *ab* ἔργω *ſignificante facio. Affertur ex Herodoto* ἀπέρξαντες ——. *Pro ubi cetera ſollemnia confecerint.* Amplius nihil. Neque ego proſpicio, ſi menda deſit, quae melior adſumi notio queat. Placuit Cl. *de Pauw* ex *Steph.* margine ἀπάρξαντες, quo ad ἐξάργματα veterum, cum particulae interfectorum corporibus deſecabantur, relato, vertit, *et dein alias victimas mutilantes abeunt:* ad ſententiam non male. Verum ſermonis obſtat conſuetudo, qua ἀπαρξάμενοι τῶν ἱρηΐων L. III, 24. IV, 62. *Homer. Od.* Γ, 446. Sunt et aliena ἐξάργματα, ſicuti a Criticis explicantur ad *Apoll. Rh.* IV, 478. Equidem, ſi quid in voce maculae, ἀπαράξαντες h. e. ἀποκόψαντες, *amputantes* et *mutilantes*, praeferrem. Vid. *Iliad.* II, 116. et hoc *Syneſii* Provid. p. 118. B. Ἐφίσταται δέ τις Σκύθης τὴν κοπίδα σπασάμενος, ὡς ἀπαράξων τῆς ἀνθρώπου τὴν κεφαλήν. At ea hariolatio. Iuſtum eſt κέεται, ſiquidem κέαται, et eius moduli alia pleraque, in his libris numerum dant pluralem. *Lucianus*, modo is auctor *Aſtrologiae* et *D. Syriae* ab Ionum eo more deſcivit. Confer Cl. *Reitzium* ad *D. Syriam* C. 32.

νεκρός. Θυσίαι μέν νυν αὗταί σφι κατεστέασι· ὑσὶ δὲ οὗτοι οὐδὲν νομίζουσι, οὐδὲ τρέφειν [a] τοπαράπαν ἐν τῇ χώρῃ θέλουσι. Τὰ δ' ἐς πόλεμον ἔχοντα ὧδέ σφι [b] διακέεται· ἐπεὰν τὸν πρῶτον ἄνδρα καταβάλῃ ἀνὴρ Σκύθης, τοῦ αἵματος [c] ἐμπίνει· ὅσους δ' ἂν φονεύσῃ ἐν τῇ μάχῃ, τουτέων τὰς κεφαλὰς ἀποφέρει τῷ [d] βασιλῆϊ· ἀπενείκας μὲν γὰρ κεφαλὴν, τῆς ληΐης μεταλαμβάνει τὴν ἂν λάβωσι· μὴ ἐνείκας δὲ, οὔ· [e] ἀποδείρει δὲ αὐτὴν τρόπῳ τοιῷδε· περιταμὼν κύκλῳ περὶ τὰ ὦτα, καὶ λαβόμενος τῆς κεφαλῆς, [f] ἐκσείει· με-
242 τὰ δὲ, σαρκίσας βοὸς πλευρῇ, δέψει τῇσι χερσί· [g] ὀργήσας δὲ αὐτὸ, ἅτε χειρόμακτρον ἔκτηται· ἐκ δὲ τῶν χαλινῶν τοῦ ἵππου [h] τὸν αὐτὸς ἐλαύνει, ἐκ τούτου ἐξάπτει, καὶ ἀγάλλεται· ὃς γὰρ ἂν πλεῖστα [i] δέρματα χειρόμακτρα ἔχῃ, ἀνὴρ ἄριστος οὗτος κέκριται· πολλοὶ δὲ αὐτέων ἐκ τῶν [k] ἀποδερμάτων καὶ χλαίνας ἐπείνυσθαι ποιεῦσι, συῤῥάπτοντες κατάπερ βαίτας· πολλοὶ δὲ ἀνδρῶν ἐχθρῶν τὰς δεξιὰς χέρας νεκρῶν ἐόντων ἀποδείραντες [l] αὐτοῖσι ὄνυξι, καλύπτρας τῶν φαρετρέων ποιεῦνται· δέρμα δὲ ἀνθρώπου καὶ παχὺ καὶ λαμπρὸν, ἦν ἄρα σχεδὸν δερμάτων πάντων [m] λαμπρότατον λευκότητι· πολλοὶ δὲ καὶ ὅλους ἄνδρας ἐκδείραντες, καὶ διατείναντες ἐπὶ ξύλων, ἐπ' ἵππων περιφέρουσι· ταῦτα μὲν δὴ οὕτω σφι νενόμισται. Αὐτὰς δὲ τὰς κεφαλὰς, [n] οὔτι πάντων, ἀλλὰ τῶν ἐχθίστων, ποιεῦσι τάδε· ἀποπρίσας ἕκαστος πᾶν τὸ ἔνερθεν τῶν ὀφρύων, [o] ἐκκαθαίρει· καὶ ἢν μὲν ᾖ πένης, ὁ δ' ἔξωθεν ὠμοβοέην μούνην περιτείνας, οὕτω χρᾶται· ἢν [p] δὲ ᾖ πλούσιος, τὴν μὲν ὠμοβοέην περιτείνει· ἔσωθεν δὲ [q] περιχρυσώσας, οὕτω χρᾶται ποτηρίῳ· ποιεῦσι δὲ τοῦτο καὶ ἐκ τῶν οἰκηΐων, ἤν σφι διάφοροι [r] γένωνται, καὶ ἢν ἐπικρατήσῃ αὐτοῦ παρὰ τῷ βασιλέϊ· ξείνων δέ οἱ ἐλθόντων τῶν ἂν λόγον ποιέηται, τὰς κεφαλὰς ταύτας παραφέρει, καὶ ἐπιλέγει, ὥς οἱ ἐόντες οἰκήϊοι πόλεμον [s] προσεθήκαντο, καὶ

ſacrificia quidem hæc eis ſunt inſtituta. Sues vero illi nihil morantur, quas nec alere omnino in regione volunt. Quæ vero ad bellum 64
attinent, hunc in modum ſunt eis comparata. Quem primum virum deiecerit vir Scytha, eius ſanguinem potat: quoscunque in prœlio interemerit, eorum capita regi offert: nam capite allato, fit prædæ quamcunque ceperint particeps, alioqui expers. Caput hoc modo pelle nudat: In orbem illud amputat circa aures, verticeque ſumpto excutit, deinde carnem coſta bovilla detergens, manibus ſubigit ac mollitum, tanquam mantile posſidet, eoque ex habenis equi quem agitat, appenſo gloriatur: ut quisque enim coria mantilia plurima habet, ita vir iudicatur præſtantisſimus. Sunt quoque multi qui ex corii huius fruſtis læenas denſari curant, conſarcinantes tanquam ſiſyras paſtorias. Multi etiam occiſorum hoſtium manus dextras cum ipsis unguibus excoriant, opercula hæc pharetrarum habentes. Est autem inter omnia coria humanum fere et crasſum maxime et candore ſplendidum. Multi etiam totos homines excoriatos, et ſuper ligna extentos, in equis circumferunt. Hæc ab illis ita ſunt recepta. Ipsis 65
autem capitibus non utique omnium, ſed inimicisſimorum hæc faciunt; quisque ubi omne, quod infra ſupercilia, ſerra abciſum, prorſus expurgat: et crudo tantum bovis corio, ſi pauper ſit; ſin dives, non modo exterius inducit bovino corio, verum etiam interius inaurat, et ſic uterque pro poculo utitur. Idem agunt de familiaribus, ſi inter eos extiterint diſcordiæ, et alter eorum apud regem victoria ſit potitus. Hæc capita hoſpitibus, qui ad eum veniunt alicuius apud ipsum exiſtimationis, exhibet: refertque illos, quum esſent

a Ἐν τῇ χώρ. τοπαράπαν θέλ. *Pasſ. Ask. Arch.*, quod *Galeus* ex *Arch.* νομίζουσι χρῆσθαι, in meis non est excerptis. *b* Διακέεται *Ald. Arch. V. Paris. A. B.*, quod probum: διακέαται *Med. Ask. Pasſ.* *c* Ἐκπίνει *Arch.* *d* Idem: alii βασιλέϊ: mox λείης *Arch. Vind.* *e* Ἀποφέρει *Arch.* *f* Ἐκσείει id., margo *Medic.* et *Valla. Pollux* σαρκίσαι hinc L. II, 233., reliqui ἐξέει. *g* Ὀργάσας ex *Porti* emendatione editor *Genev.* CIↃIↃCXVIII., ὀργήσας *Arch. Vind.*, olim ὀργίσας. *h* *M. Ask.*, itidem *Arch. V. Pasſ. Ald.*, ſed ἐλαύνει· vulgo, *Paris. A. B. Edd.* τὸν ἂν et ἐλαύνῃ, quod poſterius et in *M. Ask.* *i* Omittunt vocabulum *Arch. V.*, qui ἔχῃ cum *Pasſ. Ask. Med.*, antea ἔχει. *k* Ἀποδαρμάτων *Pasſ. Ask.*, tum ἐπιέννυσθαι *Arch. V.*, debuerant ἐπιέννυσθαι, quod optimum et verum. *l* Καὶ διατείναντες αὐτοῖσι *Ald. Arch. Edd.*, ex *Med. Pasſ. Ask. Vind. Valla* receptum. Lege *Gronov.* adnotat. *m* Καὶ λαμπρ. *Valla*, *Vind. Arch.* *n* Iidem et *Pasſ. M. Ask.*, antea οὔτοι. *o* Καθαίρει *Vind.* *p* *M. Pasſ. Ask.*, ceteris ᾖ deſit. *q* Καταχρυσώσας ora *Steph. Arch. V.*, uti C. 26. *r* Γένωνται iidem recte, γίνωνται ante: mox ἢν ἐπικρ. *Arch. Med. Pasſ. Ask.*; *Ald. Vind. Edd.* ἤν τις ἐπικρ. Statim αὐτῶν corrigit Cl. *Reiskius.* *s* Πρoεθήκ. *Vind.*, reliqui προσεθήκ.

4. Καὶ λαβόμενος τῆς κεφαλῆς] Bona ſunt, non inficiante, qui ante mutaverat, *Reiskio.* Legitimum praeterea ἐκσείει Codd. auctoritate, tum maxime σαρκίσας; a quo vim, modis illatam variis, *Pollux* arcet: Ἡρόδοτος δὲ, Σαρκίσαι, τὸ τοῦ δέρματος τὴν σάρκα ἀφελεῖν. Quae, cum Grammaticus omnium verſetur manibus et *Iungermanni* exſtet admonitio, latere potuisſe, mirum accidit. *Aem. Portus* a veritate proxime afuit, ὀργάσας itidem ex futili ὀργίσας fingens. *Suidas*, Ὀργάσας, μαλάξας ex Glosſ., ut opinor, Herodoteis, unde gemina in Lexic. *Timaeus.* Melius tamen ſchedarum ὀργήσας, unde originem ὀργίσας accepit, ex ὀργάω. *Rubnkenius* ad *Timaeum* p. 130. praeclare. Scythicum inſtitutum ſic auctor inter Fragm. Pythagorea explicat p. 713. τοὶ δὲ Σκύθαι καλὸν νομίζοντι, ὃς ἄνδρα κτανὼν, ἐκδείρας τὰν κεφαλὰν, τὸ μὲν κόμιον πρὸ τοῦ ἵππου φορεῖ. Cui ſcriptori κόμιον, qua forma προκόμιον alii, pars est pellis, capiti detractae, crinibus veſtita, quae Noſtro χειρόμακτρον, *mantile.* Atque haec paucis: nam ut doctorum in coniecturas graſſer, nec libet, nec licet. Mutata *Vallae* et aliorum Latina ſententiam habent ſinceriorem.

5. Σαρκίσας βοὸς πλευρῇ] Perperam Latine vertunt, aut etiam tentant. Si quid novandum, ſcriberem, σαρκήσας· quod esſet a σαρκᾶν, ſicut vicinum ὀργήσας ab ὀργᾶν· vide *Rubnken.* ad *Tim.* p. 130. et *Wesſeling.* Disſ. *Herod.* p. 155. horum loco frequentiora ſunt ἐργάζειν et σαρκάζειν· hoc notat *carnem detrahere*, et Herodoteum verbum (ſcriptum ibidem quoque σαρκίσαι) *Pollux* exponit τοῦ δέρματος τὴν σάρκα ἀφελεῖν, II, 233. Scytha *bovis coſta carne detracta corium manibus ſubigit, atque emollito utitur tanquam mantili*: σαρκήσας βοὸς πλευρῇ δέψει τῇσι χερσὶ, ὀργήσας δὲ αὐτὸ ἅτε χειρόμακτρον ἔκτηται. Ἀποσκυθίζειν, *pellem detrahere*, cum his comparat *Salmas.* in *Solin.* p. 827. VALCKEN.

21. Πᾶν τὸ ἔνερθεν τῶν ὀφρύων] Haud inconcinnum τὸ ὕπερθεν τῶν —— Cl. *de Pauw.* Calvam Scythae purgabant, ut poculum esſet, non quod infra ſupercilia. Eadem tamen, ubi nihil mutes, ſententia. Serra postquam abſciderant, quod infra ſupercilia, expurgabant capitis calvam: ἐκκαθαίρει non ſpectat proxima, ſed κεφαλὰς aut κεφαλήν. Barbaram conſuetudinem, ad Hunnos, Langobardos, Avares, Bulgaros tramisſam, habet *Strabo* L. VII. p. 460., atque alii, de quibus C. 26.

29. Πόλεμον προσεθήκαντο] *Vindob.* προεθήκαντο venit in *Abreſchii* coniecturam. Conveniret πένθος μέγα προεθήκαντο L. VI, 21. niſi προσεθήκαντο plures illic ſchedae: par diſcordia in *Thucydidis* ἔχθραν εἰ προθεῖτο L. VIII, 85.; Laudo tamen. Mox hiulca esſe verba, explendaque, εἰ δὲ οἱ συγχαίρουσι, ταύτην τὴν ἀνδραγαθίαν λεύσσοντες opinatur *Reiskius.* Quo ſemel admisſo

ſent domeſtici, et ad pugnam laceſſiſſent,
ab ipſo eſſe ſuperatos: id ſtrenuitatis lo-
66 co ponentes. Semel autem quotannis qui-
libet regionis princeps ſua in regione mi-
ſcet vini craterem, de quo bibunt Scythæ,
a quibus hoſtes ſublati ſunt; at non inde
guſtant qui nihil tale ediderint, ſed ſine
honore ſeorſum ſedent: quæ res apud eos
maximæ eſt ignominiæ. Qui vero illorum
complures cædes fecerunt, hi duobus pa-
67 riter quos habent calicibus potant. Apud
eosdem multi ſunt vaticinatores, qui plu-
ribus virgis ſalignis divinant, ad hunc mo-
dum: Grandes virgarum faſces quum at-
tulerunt, humi poſitos diſſolvunt, ac ſe-
paratim ponentes illarum ſingulas, fata
prædicunt, et dum iſta dicunt, vice ver-
ſa virgas convolvunt, ac rurſus ſigillatim
componunt. Hæc eſt illis tradita a maio-
ribus divinatio. Sed Enarees, qui ſemiviri,
aiunt ſibi a Venere tradi divinationem. Ti-
liæ igitur cortice vaticinantur. Tiliam ubi
quis trifariam ſciderit, digitis ſuis eam
68 implicans ac reſolvens vaticinatur. Horum
tres maxime probatos arceſſit rex Scytha-
rum, quoties ægrotat, eo modo quo dixi
vaticinantes; et ſemper fere hi dicunt ta-
lia, nempe hunc aut illum civem, indi-
cant autem hominem de quo loquuntur,
peieraſſe per regia ſolia: eſt autem Scy-
this mos plerunque iurandi per regia ſolia,
quum maximum volunt interponere iusiu-
randum, protinusque is, quem dixerint
peieraſſe, adductus, coarguitur ſcientia
divinandi, tanquam compertus falſo deie-
raſſe per regia ſolia, et ob id regem æ-
grotare. Si ille inficiatur ſe dicens non
peieraſſe, atque indignatur, rex duplum
nu-

καί σφεων αὐτὸς ἐπεκράτησε, ταύτῃ τὴν ἀνδραγαθίην [a] λέγοντες. Ἅπαξ δὲ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑκάστου [b] ὁ νομάρχης ἕκαστος ἐν τῷ [c] ἑωϋτοῦ νομῷ κιρνᾷ κρητῆρα οἴνου, ἀπ' οὗ πίνουσι τῶν Σκυθέων [d] ὅσοισι δὴ ἄνδρες πολέμιοι ἀραιρημένοι ἔωσι· τοῖσι δ' ἂν μὴ κατεργασμένον ᾖ τοῦτο, οὐ γεύονται τοῦ οἴνου τούτου, ἀλλ' ἠτιμωμένοι ἀποκατέαται· ὄνειδος δέ σφί ἐστι μέγιστον τοῦτο· ὅσοι [e] δὲ αὐτῶν καὶ κάρτα πολλοὺς ἄνδρας [f] ἀναιρηκότες ἔωσι, οὗτοι δὲ σύνδυο κύλικας ἔχοντες, πίνουσι ὁμοῦ. Μάντιες δὲ Σκυθέων εἰσὶ πολλοί, οἳ μαντεύονται ῥάβδοισι [g] ἰτεΐνῃσι πολλῇσι ὧδε· ἐπεὰν φακέλους ῥάβδων μεγάλους ἐνείκωνται, θέντες χαμαί, διεξελίσσουσι αὐτούς· καὶ ἐπὶ μίαν ἑκάστην ῥάβδον τιθέντες, θεσπίζουσι· ἅμα τε λέγοντες ταῦτα, συνειλέουσι τὰς ῥάβδους ὀπίσω, καὶ αὖτις κατὰ μίαν συντιθεῖσι· αὕτη [h] μέν σφι ἡ μαντικὴ πατρωΐη ἐστί· οἱ δὲ [i] Ἐνάρεες, οἱ ἀνδρόγυνοι, τὴν Ἀφροδίτην σφι λέγουσι μαντικὴν δοῦναι· φιλύρης ὦν φλοιῷ μαντεύονται, ἐπεὰν τὴν φιλύρην [k] τρίχα σχίσῃ, διαπλέκων ἐν τοῖσι δακτύλοισι τοῖσι ἑωϋτοῦ, καὶ διαλύων, χρᾷ. Ἐπεὰν 243
δὲ βασιλεὺς ὁ Σκυθέων κάμνῃ, μεταπέμπεται τῶν [l] μαντίων ἄνδρας τρεῖς τοὺς εὐδοκιμέοντας μάλιστα, οἳ τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ μαντεύονται· καὶ λέγουσι οὗτοι ὡς τὸ ἐπίπαν μάλιστα τάδε, ὡς τὰς βασιληΐας ἱστίας ἐπιώρκηκε ὃς καὶ ὅς, λέγοντες τῶν ἀστῶν τὸν ἂν δὴ λέγωσι· τὰς δὲ βασιληΐας ἱστίας νόμος Σκύθῃσι τὰ μάλιστά ἐστι ὀμνύναι τότε ἐπεὰν τὸν μέγιστον ὅρκον [m] ἐθέλωσι ὀμνύναι· αὐτίκα δὲ διαλελαμμένος ἄγεται [n] οὗτος τὸν ἂν δὴ φῶσι ἐπιορκῆσαι· ἀπιγμένον δὲ ἐλέγχουσι οἱ μάντιες ὡς ἐπιορκήσας φαίνεται ἐν τῇ μαντικῇ τὰς βασιληΐας ἱστίας, καὶ διὰ ταῦτα ἀλγέει ὁ βασιλεύς· ὁ δὲ ἀρνέεται, οὐ φάμενος ἐπιορκῆσαι, καὶ [o] δεινολογέεται· ἀρνεομένου δὲ τούτου, ὁ βασιλεὺς μεταπέμπεται ἄλλους δι-

a M. Ask. *Paſſ.*, in *Arch. Ald. Vind. Edd.*, λέγεται. *b* *Arch. Paſſ. Med. Ask.*, quibus ὁ ſi abeſſet, non adderem. Vulgo οἰνονομάρχης. *c* Ἑωυτοῦ aut ἑωϋτοῦ, veriſſime. *Paſſ. Ask.*, alii ἑωϋτῷ. Statim κιρνᾶται *Arch. V.* *d* Ὅσοι *Arch.*, τοῖσι ora *Steph. Paſſ.*, mox πολέμιοι deſunt *Vind. Arch.*, ſcribit autem *Ask.*, ἀναιρημένοι. *e* *M. Ask. Paſſ.*, alii cum *Aldo Arch. V.*, δὲ ἂν. αὐτ. *f* Ἀραιρηκότες *Paſſ.*, quod minime diſplicet. *g* Ἐτέῃσι πολλοῖσι *Arch.*, ἰτέῃσι *Paſſ.* ἰτεΐνῃσι *Ask.*, olim ἰτεΐνῃσι. *h* *Arch. V. M. Paſſ. Ask.*, antea μέν τοι et πατρωΐη σφί ἐστι. *i* Νάρεες οἱ ἀνδρόγ. *Arch.*, ἐνάρεες οἱ ἀνδρόγ. *Vind.* etiam *Valla*. Vulgo ἐνάριες καὶ οἱ ἀνδρόγ. *k* Τρία *M. Ask. Paſſ.* *l* Μαντηΐων *Arch.* et bis in ſeqq. *m* Θέλωσι id. et *V.* *n* Abeſt *Arch.*, et mox δὴ ipſi et *V.* *o* *Pollux* II, 124.

miſſo conſilio, veterum commentariis inculcari plura poſſint et prorſus arbitraria. Ego cum *Gronovio* facio.

36. Ὄνειδος δέ σφι] *Mela* fere convertit II, c. 1, 108. *Ut quisque plures interemerit, ita apud eos habetur eximius; ceterum expertem eſſe caedis inter opprobria vel maximum.* Qui plurimos interfecere, οὗτοι σύνδυο κύλικας ἔχοντες πίνουσι ὁμοῦ. Sequentia *Melae* verba tentat *Salmas.* in *Solin.* p. 192, 193., ad Herodotea accommodare, quibus *bibiſſe* dicuntur *duobus poculis iunctis, quae combinata tenerent.* Ita loquebantur Graeci, dicentes σύνδυο, σύντρεις, σύμπεντε· neque enim cum Criticorum infelicisſimo *Sam. Petito* ad LL. Att. p. 358, 359., ſollicitarem *Hyperidis* verba apud *Harpocrat.* in Συμμορία· σὺν πέντε καὶ ἓξ τριηραρχοῦντες· ego, inquit *Demoſth.* c. Mid. p. 362., ἐτριηράρχουν, ὅτε σύνδυο ἦσαν οἱ τριήραρχοι, *quum bini communi ſumtu triremem inſtruebamus:* σύνδυο ἔδοξε χορηγεῖν, archonte Callia, ſecundum *Ariſtot.* in *Schol.* ad *Ariſt.* Ran. v. 406. *Machon Athenaei* VIII, p. 337. D. Καὶ τοὺς θεοὺς φάσκουσιν εἶναι σύνδυο· idem adhibent *Plato* T. III, p. 282. E. *Xenophon* p. 222, 2. σύνδυο καὶ σύντρεις est apud *Lucian.* T. III, 506. *Iamblich.* de V. P. p. 82. Κατὰ δύο et κατὰ τρεῖς adhibentur eodem ſenſu. VALCKEN.

40. Ῥάβδοισι ἰτεΐνῃσι] Non neſcio, quid pro vetere ἰτεΐνῃσι adferri queat. Placet MSS. duces ſequi. Ligna ἰτεΐνα habet *Theophraſtus* H. Plant. L. v, 4. et alibi. Vaticinandi Scythicum hoc genus ex *Herodoto* attigit Schol. *Nicandri* Ther. v. 612., aliarum nationum ῥαβδομαντεία non neglecta. Fuit enim plurimis per orientis occidentisque plagas ſimilis divinatio. De Chaldaeis Propheta *Ezech.* C. XXI, 21., ubi Ill. *Grotius* erudite et *Ed. Pocockius* Specim. Hiſt. Arab. p. 328. Adde, quae *Caſaubon.* in *Strabon.* L. XV, p. 1065. *Lindenbrogius* ad *Ammian.* L. XXXI, 2. *Bulengerus* Divinat. L. III, 26., et nihil deſiderabis amplius.

46. Οἱ δὲ Ἐνάρεες, οἱ ἀνδρόγυνοι] Niſi Codd. copulam inducerent, ſcribi cum viro docto οἱ καὶ — potuerat. Ἐνάρεες etiam L. I, 105., ubi θήλεα eorum νοῦσος, cur hic ἀνδρόγυνοι *effeminati* et *molles*, clariſſime exponit. Statim τρίχα bene habet, offertque *virgulae divinatoriae*, a *Vallemontio* et vulgi credula ſuperſtitione mire laudatae, quoddam genus. Credulitatis enim ſuperſtitioſae propagines laete ſemper ſurgunt, et ab radicibus everti renuunt.

47. Καὶ οἱ ἀνδρόγυνοι] *Enaries, qui ſunt androgyni; Valla:* legit itaque, quod et *H. Steph.* animadvertit: Ἐνάριες, οἱ καὶ ἀνδρόγυνοι· atque ita cepit iſta *Iac. Tollius* ad *Longin.* p. 163., ubi multis pertractant *Longino* viſum ἀμίμητον τὸ τοῦ Ἡροδότου, θήλειαν νοῦσον, I, c. 105. adpellantis, ut opinor, quod *Faber* et *Boileavius* putabant deſignari, nempe τὰ γυναικεῖα· ſive αἱμοῤῥοΐδας, forſan velut in mulieribus μηνιαίας. Hoc ſtatis temporibus recurrente fluxu debilitati fiebant εὐνοῦχοι, et ἀνδρόγυνοι, ſive ἡμιάῤῥενες, et, ut in gripho veteri dicuntur, ἄνδρες οὐκ ἄνδρες. VALCKEN.

58. Διαλελαμμένος] Schol. in *Ariſtoph.* Eccleſia z. v, 1032. μέσος εἰλημμένος, bene, ſicuti C. 94. Iuſiurandum *per ſolium regis* hinc abſit multorum in commentationes, etſi apud Scythas nullum. Ἱστίην, *Veſtam*, *regiosque Lares*, in intimis regiae penetralibus coli ſolitos, deierantes adpellabant. Παρὰ πᾶσι σχεδὸν ἀνθρώποις ἐν πάσαις ταῖς οἰκίαις ſollemnis ea religio erat ap. *Diodor.* L. v, 68. Scythae Veſtam inter numina locarant, Ἱστίην τὴν Σκυθέων βασίλειαν dictitantes infr. C 127. *Vallae* Latinis error debetur.

65. Ἢν

διπλησίυς μάντιας· καὶ ἢν μὲν καὶ οὗτοι ἐσορέωντες ἐς τὴν μαντικὴν, καταδήσωσι ἐπιορκῆσαι, τοῦδε ἰθέως τὴν κεφαλὴν ἀποτάμνυσι, καὶ τὰ χρήματα αὐτοῦ διαλαγχάνυσι οἱ πρῶτοι τῶν μαντίων [a] καὶ ἢν δὲ οἱ ἐπελθόντες μάντιες ἀπολύσωσι, ἄλλοι πάρεισι μάντιες, καὶ μάλα ἄλλοι· ἢν ὦν οἱ πλεῦνες τὸν ἄνθρωπον ἀπολύσωσι, δέδοκται τοῖσι πρώτοισι τῶν μαντίων αὐτοῖσι ἀπόλλυσθαι. Ἀπολλῦσι [b] δῆτα αὐτοὺς τρόπῳ τοιῷδε· ἐπεὰν [c] ἅμαξαν χαμάρης φρυγάνων πλήσωσι, καὶ ὑποζεύξωσι βοῦς, [d] ἐμπεδήσαντες τοὺς μάντιας, καὶ χέρας ὀπίσω δήσαντες, καὶ στομώσαντες, [e] κατειργνῦσι ἐς μέσα τὰ φρύγανα· ὑποπρήσαντες δὲ αὐτὰ, ἀπιεῖσι φοβήσαντες [f] τοὺς βοῦς· πολλοὶ μὲν δὴ συγκατακαίονται τοῖσι μάντισι βόες, πολλοὶ δὲ περικεκαυμένοι ἀποφεύγυσι, ἐπεὰν αὐτέων ὁ ῥυμὸς κατακαυθῇ· κατακαίυσι δὲ τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ καὶ δι᾽ ἄλλας αἰτίας τοὺς μάντιας, ψευδομάντιας καλέοντες. Τοὺς δ᾽ ἂν [g] ἀποκτείνῃ βασιλεὺς, τουτέων οὐδὲ τοὺς παῖδας λείπει, ἀλλὰ πάντα τὰ ἔρσενα κτείνει, τὰ δὲ θήλεα οὐκ ἀδικέει· ὅρκια δὲ ποιεῦνται Σκύθαι ὧδε, πρὸς τοὺς ἂν ποιέωνται· ἐς κύλικα μεγάλην κεραμίνην οἶνον [h] ἐγχέαντες, αἷμα συμμίσγυσι τῶν τὰ ὅρκια ταμνομένων, τύψαντες ὑπέατι

ἢ

numerum vaticinorum arcessit: qui inspecta divinandi ratione, si et ipsi hominem periurii convicerint, sine mora caput abscidunt; eiusque facultates inter se partiuntur primi vaticini. Sin vero illi qui supervenerunt vaticini homines absolverint, alii atque-alii præsto sunt: quorum si plures absolverint, decretum est primis illis vaticinis esse pereundum. Eosque hunc 69
in modum necant. Plaustrum concameratum ubi sarmentis referserunt, bobusque iunxerunt, vaticinos pedibus implicatis, et manibus post tergum revinctis, atque ore obstructo, insulciunt in medium sarmentorum: incensisque sarmentis illis territando agitant boves, quorum boum multi cum vaticinis concremantur, multi ambusti, cremato illorum temone, aufugiunt. Hoc quem dixi modo comburunt vaticinos, etiam ob alias caussas, appellantque falsos vates. Sed quos morte rex afficit, 70
eorum nec liberos linquit, sed universos mares interficit, feminis nihil læsis. Fœdera cum quibuscunque ineunt Scythæ, hoc modo ineunt: Infuso in grandem calicem fictilem vino, commiscent eorum sanguinem qui feriunt fœdus, percutientes

a Ἢν δὲ *Arch. V. Ald. Pass.*, καὶ ἢν δὲ *Med. Ask.* b *M. Pass. Ask.*, in *Arch. V. Ald. Paris. A.* δὲ. c Ἅμαξαν Φρυγάνων *M. Pass. Ask.*, ἅμαξαν χαμάρης Φρ. *Ald. V. Arch.* d Ἐμπεδίσαντες *Arch. V.* ora *Steph. Pass.*, ex scholio. e Κατατείνουσι *Arch. V.* f Τοὺς *Arch. V. Pass. Ask.* ora *Steph.*; vulgo τὰς, male ob sequentia. g *M. Arch. Pass. Ask. V.*, antea ἀποκτείνοι. h Ἐσχέαντες *Vind.*, mox τὸ ὅρκιον marg. *Steph. Ask. Pass.*, *Pollux* κεραμίνην κύλικα hinc habet L. x, 190.

65. Ἢν —— καταδήσωσι ἐπιορκῆσαι] Athenis atque alibi quorumdam criminum in iudicio convictos manebat ὁ δεσμός· variis enumeratis, ἅπασιν, inquit, *Demosth.* C. Timocr. p. 453., οἱ μὲν ὑπάρχοντες νόμοι δεσμὸν προλέγουσιν· ὁ δὲ σὸς λελῦσθαι δίδωσιν· *Xenoph.* Ἀπομν. 1, p. 419, 3. κατὰ νόμον ἐξεῖναι παρανοίας ἑλόντι καὶ τὸν πατέρα δῆσαι. Vel ista sola monstrant, qua figura loquendi Καταδῆσαι ponatur pro καταδικάσαι, convictum condemnare: sunt eximie iudicis ista καταδικάσαι, et ἀπολῦσαι, *absolvere*. *Antiphon* frequenter opponit ἀπολῦσαι et καταλαβεῖν, p. 119, 34. p. 123, 45. 126, 37. ἀπολύσιμον et καταλήψιμον, 129, 4 similiter apud *Herodot.* hic opponuntur, ἢν μὲν καταδήσωσιν ἐπιορκῆσαι· —— ἢν δὲ ἀπολύσωσι· atque ita L. II, c. 174. ὅσοι μὲν αὐτὸν —— ἀπέλυσαν μὴ φῶρα εἶναι, et ὅσοι δέ μιν κατέδησαν φῶρα εἶναι. *Reiskius* utroque loco κατέφησαν scribendum opinabatur: si fori non habebat Graeci perspectam rationem, illud tamen noverat, καταδῆσαι et ἀπολῦσαι etiam in aliis rebus opponi velut contraria: in Magicis *defigere* καταδῆσαι, defixum *liberare* atque *absolvere* dicebatur ἀπολῦσαι· de captivis legerat adhibita ἐλευθερῶσαι et καταδῆσαι. Si placebat adeo καταφήσωσι et κατέφησαν, cur non in vicinia scribebat etiam ἀποφήσωσι et ἀπέφησαν; Quae tandem isthaec est sincera quaevis incrustandi voluptas? Nonnunquam tamen coniecturas proposuit, quibus multa redimit, incogitanter atque ita scripta, ut Doctorum hominum non satis illum reverentem esse adpareat. VALCKEN.

72. Ἅμαξαν χαμάρης] An hinc, Καμάρης, δέσμης, Hesychianum? Hoc si illud fonte manavit, de insolentiore structura nulla amplius querela: apta erunt et nexa πλήσωσι χαμάρης φρυγάνων *fasce cremiorum*. Haec Cl. *Abreschius* Dil. Thucyd. p. 243.; cui nullus refragarer, modo de vocis usu omnia essent liquida. Καμάρας in curribus novit *Herodot.* L. I, 199. et ex eo *Pollux*. Καμαρωτὸν ἅρμα *Athenaeus* L. IV, 7. Quo de curruum genere erudita plura *T. Hemsterhusius* ad Comici *Plut.* p. 369., ἁμάξης καμάρην longe vulgato praeferens: *Hesychii* καμάρα, quae vera magni viri emendatio, ἡ ἐπὶ τῆς ἁμάξης σκηνὴ per hic accommodata. Equidem, si quid mutandum, huc irem; quamquam, ut quod sentio, dicam, χαμάρης vox, damnata a Codd., irreptitia videtur. Mox ἐμπεδήσαντες probum, et στομώσαντες idem ac φιμώσαντες, *os obturantes*, sicuti ad supplicium trahendis solebat. Conf. *Schottum* ad Append. Prov. Vatic. p. 273.

72. Ἅμαξαν χαμάρης] Dabit forsan olim Codex scriptus ἁμάξης καμάρην· quod placebat *Hemsterhusio* ad *Schol.* in *Ar.* Plut. p. 369. Quod vir Clar. ex *Hesychio* Καμάρης hic interpretatur δέσμης, ut dici censeatur ἅμαξα *sarmentorum* impleta *fasciculis*; primum cuperem edoceri, quo modo *fascis sarmentorum* dici possit καμάρη φρυγάνων; unius *Hesychii* perexigua est in talibus auctoritas: deinde qualis fascis ille fuerit ἁμαξοπληθής: *sarmentorum fasces Herodoto* quoque sunt φρυγάνων φάκελοι, φρυγάνων δέσμαι *Hesychio*, in Ἀγκαλίδες, ut alibi δέσμαι δραγμάτων· δέσμας δικανικῶν λόγων dixit *Aristot.* apud *Dionys. Halic.* T. II, p. 163. —— In proximis, ἐμπεδήσαντες τοὺς μάντιας καὶ χέρας ὀπίσω δήσαντες, variabunt forte Codd. utitur certe *Valla* eodem verbo, quo supra c. 60., in istis ἐμπεποδισμένον τοὺς ἐμπροσθίους πόδας. Συμποδίσας redditur συνδήσας τοὺς πόδας in *Schol.* ad *Ar.* Ran. v, 1560. συμποδίσαντες χεῖράς τε καὶ πόδας καὶ κεφαλὴν, *Plato* de Rep. x. p. 615. E. Sed *Herodoteum* est ἐμπεδῆσαι, pro πέδαις ἐνδῆσαι, *compedibus constringere*: VI, c. 23., Scythen Hippocrates πεδήσας —— ἐς Ἴνυκον πόλιν ἀπέπεμψε. *Homericum AEschylus* aliique adhibuere. VALCKEN.

83. Ὅρκια δὲ ποιεῦνται Σ. ὧδε] Ubi de Scythis *Mela* II, c. 1, 112. *Sauciant se qui paciscuntur, exemtumque sanguinem ubi permiscuere degustant*; illustrat *Is. Voss.* barbaris gentibus usitatum morem, duo tractans *Herodoti* loca, hunc quidem altero felicius; nam docte corrigit in his, τύψαντες ὑπέατι ἢ ἐπιταμόντες μαχαίρῃ σμικρὸν τοῦ σώματος· sed minus bene interpretatur ista e L. I, c. 74., ἐπεὰν τοὺς βραχίονας ἐπιτάμωνται ἐς τὴν ὁμοχροίην, τὸ αἷμα ἀναλείχουσι ἀλλήλων. Vera interpretationis vocis ὁμοχροίη, quam dedit ad *AEsch. Socrat.* vir D., auctor est *Mer. Casaubonus* in notis ad istum *M. Antonini* locum, quem ultimum excitat: *Postquam brachiorum summam cutem secuerunt, mutuum sanguinem delingunt*: ad haec nostrum ille locum commode comparat; sed ad *Antonini* sui ἀφικάρδιον aptius composuisset *Theocritea* ex Eid. I, 55., τᾶ δ᾽ οὐ φρενὸς ἅπτεται αὐτᾶς. *Eurip.* Hec. v, 241., οὐ γὰρ ἄκρας καρδίας ἔψαυσέ μου. *Lucian.* Nigrino §. 36., ἄκρον μὲν ἐπιπολῆς ἅπτεται, βαθεῖαν δὲ οὐκ ἐργάζεται πληγήν· ὁ δὲ ἅπτεται ταὐτὰ τῆς ὁμοχροίας. Quod illic τὴν ὁμοχροίην, *summam cutis superficiem*, hic vocat *Herod.* σμικρὸν τοῦ σώματος· ad quem praeter *Vossiana* conferri possunt verba *Posidonii* ap. *Athen.* II, p. 45. F. VALCKEN.

86. Τύψαντες ὑπέατι] Placet ὑπέατι *Vossii* ad *Melam* L. II, 1. et *Hemsterhusii* in *Polluc.* x, 141.; nam rescripta, valida minus sunt, nec vocabulo sucem adspergunt. Ὄπεας et ὀπήτιον servavit *Pollux*,

ὕπεας

tes cultello aut incidentes gladio paululum corporis, deinde in calice tingunt acinacem, ſagittas, ſecurim, iaculum. Hæc ubi fecerunt, multa apprecantur: postea vinum epotant non modo ii, qui fœdus faciunt, ſed etiam comitum ii, qui ſunt ma-
71 ximæ dignitatis. Regum autem ſepulchra in Gerrhis ſunt. Ubi Boryſthenes iam navigabilis eſt, ibi, quum rex eis deceſſit, ingentem in terra ſcrobem fodiunt forma quadrata, hoc ubi præpararunt, ſuſcipiunt cadaver, corpore incerato, alvo diſciſſa atque expurgata, quam ſilere contuſo et thymiamate apiique ſemine et aniſi quum expleverunt, conſuunt rurſus, et in plauſtro ad aliam gentem ferunt. Qui vero delatum cadaver excipiunt, eadem agunt quæ regii Scythæ: auris aliquid decidunt, crinem circumtondent, brachia circumcidunt, frontem naſumque conſauciant, ſiniſtram manum ſagittis traiiciunt. Poſtmodum regis cadaver in plauſtro ferunt ad aliam gentem cui imperitant, quæ ipſos comitatur ad eos unde primum venerant. Ubi iam mortuum ferentes, luſtraverunt univerſas gentes, in Gerrhis extrema habitantibus ſunt gentium, quibus imperant, et in his ſepulchris. Quem poſtquam in loculis poſuerunt ſuper torum, mucronibus hinc atque hinc defixis, deſuper ligna extendunt, ac deinde ſalignis ramis contegunt. In reliqua loculi ſpatioſitate aliquam eius pallacam ſtrangulatam ſepeliunt, et pincernam, et cocum, et equiſonem, et miniſtrum, et internuncium, nec non equos et aliarum rerum omnium primitias, quinetiam phialas aureas: nam argentum aut æs in uſu non habent. His actis, humum certatim atque avide iniiciunt, cupientes tumulum quam maximum efficere.
72 Circumacto anno, rurſus hoc agunt: E famulis reliquis aptiſſimos ſumunt: ſunt autem his indigenæ Scythæ; illi enim ſerviunt,

ἢ [a] ἐπιταμόντες μαχαίρῃ σμικρὸν τοῦ σώματος· καὶ ἔπειτα ἀποβάψαντες ἐς τὴν κύλικα ἀκινάκεα, καὶ ὀϊστοὺς, καὶ [b] σάγαριν, καὶ ἀκόντιον· ἐπεὰν δὲ ταῦτα ποιήσωσι, κατεύχονται πολλὰ, καὶ ἔπειτα ἀποπίνουσι αὐτοί τε οἱ τὸ ὅρκιον ποιεύμενοι, καὶ τῶν ἑπομένων οἱ πλεῖστου ἄξιοι. Ταφαὶ δὲ τῶν βασιλήων ἐν Γέῤῥοισι εἰσί· ἐς ὃ ὁ Βορυσθένης ἐστὶ προσπλωτὸς, ἐνθαῦτα ἐπεὰν [c] σφι ἀποθάνῃ ὁ βασιλεὺς, ὄρυγμα γῆς μέγα ὀρύσσουσι τετράγωνον· ἕτοιμον δὲ τοῦτο ποιήσαντες, ἀναλαμβάνουσι τὸν νεκρὸν, [d] κατακεκηρωμένον μὲν τὸ σῶμα· τὴν δὲ νηδὺν ἀνασχισθεῖσαν, καὶ καθαρ- 244
θεῖσαν, πλέην κυπέρου κεκομμένου, καὶ θυμιήματος, καὶ σελίνου σπέρματος, καὶ [e] ἀνήσου, συνεῤῥαμμένην ὀπίσω, καὶ κομίζουσι ἐν ἁμάξῃ ἐς ἄλλο ἔθνος· οἱ δὲ ἂν παραδέξωνται κομισθέντα τὸν νεκρὸν, ποιεῦσι τάπερ οἱ βασιλήιοι Σκύθαι· τοῦ ὠτὸς ἀποτάμνονται, [f] τρίχας περικείρονται, βραχίονας περιτάμνονται, μέτωπον καὶ ῥῖνα καταμύσσονται, διὰ [g] τῆς τε ἀριστερῆς χειρὸς ὀϊστοὺς διαβυνέονται· ἐνθεῦτεν δὲ κομίζουσι [h] ἐν ἁμάξῃ τὸν νέκυν τοῦ βασιλέος ἐς ἄλλο ἔθνος τῶν ἄρχουσι· οἱ δέ σφι ἕπονται, ἐς τοὺς πρότερον ἦλθον· ἐπεὰν δὲ πάντας περιέλθωσι τὸν νέκυν κομίζοντες, [i] ἐν Γέῤῥοισι ἔσχατα κατοικημένοισί εἰσι τῶν ἐθνέων τῶν ἄρχουσι, καὶ ἐν τῇσι ταφῇσι· [k] καὶ ἔπειτα ἐπεὰν θέωσι τὸν νέκυν ἐν τῇσι θήκῃσι [l] ἐπὶ στιβάδος, παραπήξαντες αἰχμὰς ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ νεκροῦ, ξύλα ὑπερτείνουσι, καὶ ἔπειτα ῥιψὶ καταστεγάζουσι· ἐν δὲ τῇ λοιπῇ εὐρυχωρίῃ τῆς θήκης, τῶν [m] παλλακέων τε μίην ἀποπνίξαντες θάπτουσι, καὶ τὸν οἰνοχόον, καὶ μάγειρον, καὶ ἱπποκόμον, καὶ διήκονον, καὶ ἀγγελιηφόρον, καὶ ἵππους, καὶ τῶν ἄλλων [n] ἁπάντων ἀπαρχὰς, καὶ φιάλας χρυσέας· ἀργύρῳ δὲ οὐδὲν οὐδὲ χαλκῷ χρέωνται· ταῦτα δὲ ποιήσαντες, χοῦσι πάντες χῶμα [o] μέγα, ἁμιλλεώμενοι, καὶ προθυμεόμενοι ὡς μέγιστον ποιῆσαι. Ἐνιαυτοῦ δὲ περιφερομένου, αὖτις ποιεῦσι τοιόνδε· λαβόντες τῶν λοιπῶν θεραπόντων τοὺς ἐπιτηδεωτάτους· οἱ δὲ εἰσὶ Σκύθαι ἐγγενέες· οὗτοι [p] γὰρ δὴ εἰσὶ

[a] Ἐπιτάμνοντες *Paſſ.* [b] Σάγγαριν *Arch. V.* [c] Deſit *Arch.* [d] Κατακηρωμ. idem, peſſime. [e] Ἀνν. *Arch.* ἀννητ. *Paſſ.* [f] Quatuor ſeqq. non ſunt in *M. Ask. Paſſ.* [g] Τῆς ἀριστ. *Paſſ.* [h] Ἐν τῇ ἁμ. *Arch. V. Paſſ.* [i] Ἔν τε τοῖσιν ἐσχάτοισιν κατοικ. *Arch.* et *Vind.*, qui ἔσχατα κατοικ.: Similia *Vallae.* [k] Deſit copula *Arch. V.* [l] Ἐπιστιβάδας *Arch.* [m] Παλλακ. id. [n] Πάντων *Ask. Paſſ.* [o] Abeſt *Arch.*, mox ἁμιλλεόμενοι *Vind.*, bene ex Ionum more: reliqui ἁμιλλώμενοι. [p] Γὰρ δὴ θεραπεύουσι *Arch. Paſſ. Vind.* et *Steph.* margo, θεραπεύοντες ſine δὴ et εἰσὶ *Ask.*

ὕπεισι quis tandem? *Lucianum* Toxar. C. 37. in ipſa re Noſtro ferme conſentire, praeter alios *Hutchinſon* ad Cyri Ἀναβ. p. 127. non oblitus fuit.

99. Ἀνήσου] Si darent Codd. formam reſtituerem ἀνήθου, quibusvis uſitatam, etiam Poëtis, *Alexidi*, *Eubulo*, *Theocrito*, *Moſcho*. Suos etiam mores dialecto ſaepe ſequentes Lacones lenius tamen σ litterae θ ſupponebant; molles Iones non item, quantum memini, in talibus; nam ῥυσμὸς et ſimilia diverſi ſunt generis. VALCKEN.

2. Τρίχας περικείρονται &c.] Tranſilierunt haec librariorum oculi *Florentiae* atque alibi: occaſionem dedit ἀποτάμνονται. Nollem βραχίονας περιτάμνονται explicitum de *amputatis brachiis*, ut omiſſorum cauſſa defenderetur. In Scythico luctu convulnerarunt et inciderunt brachia ad ſanguinem eliciendum, quod περιτάμνεσθαι. Nihil aliud. Vide L. VI, 59.

7. Ἐς τοὺς πρότερον ἦλθον] Additamento *Arnaldi* ὡς οἱ ἐς τοὺς ——, carere poſſumus. Verti ſatius fuerat, *illi vero eos comitantur, ad quos prius venerunt.* Quod porro καὶ ἐν τοῖσι ταφαί εἰσι corrigit, laudare non debeo. Poſuerat *Herodotus* in Gerrhis regum ſepulcra, repetitionis ratio nulla: praeſertim cum Codd. commodi quid et opportuni repraeſentent ἔν τε τοῖς ἐσχάτοις κατοικημένοισι —— καὶ ἐν τῇσι ταφῇσι, *inque ultima incolentibus adſunt — et illis in ſepulcris. Valla* id habuit, ſuperioribus bene congruens. Non abludit ex L. I, 104 τοῦτο δὲ παραμειβομένοισι. ΕΙΝΑΙ ἐν τῇ Μηδικῇ. Vide et *Elsneri* Schediaſma p. 55.

7. Οἱ δὲ σφι ἕπονται, ἐς τοὺς π. ἦ.] Plures novi, qui ad haec adhaeſerint; mihi non videntur obſcura, neque adeo corrigenda. Scythae οἱ Βασιλήιοι, Regum funera curantes, rite compoſitum cadaver curru devehebant ἐς ἄλλο ἔθνος *ad quos primum veniſſent*, hi ſoli τοὺς Βασιληίους ſequuti, cadaver per ſingulas gentes circumductum, cum illis adeoque, Gerrhos uſque proſequebantur: ταφαὶ τῶν βασιλήων ἐν Γέῤῥοισί εἰσι· leguntur iſta paulo ſuperius. Quae vero ſequuntur verba, ἐν Γέῤῥοισι ἔσχατα κατοικημένοισί εἰσι τῶν ἐθνέων τῶν ἄρχουσι, καὶ ἐν τῇσι ταφῇσι, illa mihi quoque videntur, ut viſa fuerunt mendoſa *G. Arnaldo* Anim. p. 164. Libenter auctori ſuo relinquimus vulgatorum explicationem, quam dedit *Iac. Elsner* in Schediaſm. Crit. c. VI. Primum ſuſpicor e proximis ſyllabis εἰσι male fuiſſe repetitum εἰσί, niſi natum ſit ex τιθεῖσι· hoc, vel Ionico τιθέασι, ſuo loco repoſito, nihil in his deſiderarem, ſi ſic ſcripta legerentur alicubi, ἐν Γέῤῥοισι, ἔσχατα κατοικημένοισι τῶν ἐθνέων τῶν ἄρχουσι, τιθέασι (τὸν νέκυν nempe) ἐν τῇσι ταφῇσι. Aut fallor, aut ſequentia talem poſcere videntur lectionem. VALCKEN.

13. Ῥιψὶ καταστεγάζουσι] Laurentii *palliis contegunt* exploſit *Portus* et uberius *Georg. Arnaldus* Animadv. C. 30. Vide et L. II, 96. et *Dion. Chryſ.* Or. XIV, p. 219., ad haec Herodotea alludentem. Barbarus contumulandi mos, etſi Scythae, in ſacra Chriſtianorum transgreſſi, eum abdicarint, *Theodoreto* Or. ad Graec. IX, p. 129. teſte, nondum plane in Tartariae Lithuaniaeque oris ceſſat. Vide Memor. Scyth. *Bayeri.* Comment. Acad. Petrop. T. III, p. 359.

Sepultura communis. Purgatio eorum qui per 40. dies cadaveri adfuerunt. Cannabis; et inde Thracum veſtis. Ex eius ſemine uſus lavationis.

εἰσὶ θεραπεύοντες τοὺς ἂν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς κελεύσῃ, ἀργυρώνητοι δὲ οὐκ εἰσί σφι θεράποντες. τουτέων ὦν τῶν διηκόνων ἐπεὰν ἀποπνίξωσι πεντήκοντα, καὶ ἵππους τοὺς [a] καλλίστους πεντήκοντα, ἐξελόντες αὐτέων τὴν κοιλίην, καὶ καθήραντες, ἐμπιπλᾶσι ἀχύρων, καὶ συρράπτουσι· ἀψῖδος δὲ ἥμισυ ἐπὶ [b] ξύλα δύο στήσαντες ὕπτιον, καὶ τὸ ἕτερον ἥμισυ τῆς ἀψῖδος ἐπ' ἕτερα δύο καταπήξαντες τρόπῳ τοιούτῳ πολλὰ ταῦτα· ἔπειτα τῶν ἵππων [c] κατὰ τὰ μήκεα ξύλα παχέα διελάσαντες μέχρι τῶν τραχήλων, [d] ἀναβιβάζουσι αὐτοὺς ἐπὶ τὰς ἀψῖδας· τῶν δὲ, αἱ μὲν πρότεραι ἀψῖδες [e] ὑπέχουσι τοὺς ὤμους τῶν ἵππων· αἱ δὲ, ὄπισθεν παρὰ τοὺς μηροὺς, τὰς γαστέρας ὑπολαμβάνουσι· σκέλεα δὲ ἀμφότερα κατακρέμαται μετέωρα· χαλινοὺς δὲ καὶ στόμια ἐμβαλόντες [f] ἐς τοὺς ἵππους, κατατείνουσι ἐς τὸ πρόσθεν αὐτέων, καὶ ἔπειτα ἐκ πασσάλων δέουσι· τῶν δὲ δὴ νεηνίσκων τῶν [g] ἀποπεπνιγμένων τῶν πεντήκοντα ἕνα ἕκαστον ἀναβιβάζουσι [h] ἐπὶ τὸν ἵππον, ὧδε ἀναβιβάζοντες· ἐπεὰν νεκροῦ ἑκάστου παρὰ τὴν ἄκανθαν ξύλον ὀρθὸν διελάσωσι μέ-

245 χρι τοῦ τραχήλου, κάτωθεν δὲ ὑπερέχει τοῦ ξύλου τούτου, τὸ ἐς τόρμον πηγνύουσι τοῦ ἑτέρου ξύλου τοῦ διὰ τοῦ ἵππου· [i] ἐπιστήσαντες δὲ κύκλῳ τὸ σῆμα ἱππέας τοιούτους ἀπελαύνουσι. Οὕτω μὲν τοὺς βασιλέας θάπτουσι· τοὺς δὲ ἄλλους Σκύθας, ἐπεὰν ἀποθάνωσι, περιάγουσι οἱ ἀγχοτάτω προσήκοντες κατὰ τοὺς φίλους ἐν [k] ἁμάξῃσι κειμένους· τῶν δὲ ἕκαστος ὑποδεκόμενος εὐωχέει τοὺς ἑπομένους, καὶ τῷ νεκρῷ [l] ἁπάντων παραπλησίως παρατίθησι ὅσα τοῖσι ἄλλοισι· ἡμέρας δὲ τεσσεράκοντα οὕτω οἱ ἰδιῶται περιάγονται, ἔπειτα θάπτονται· θάψαντες δὲ οἱ Σκύθαι, [m] καθαίρονται τρόπῳ τοιῷδε· σμησάμενοι τὰς κεφαλὰς καὶ ἐκπλυνάμενοι, ποιεῦσι περὶ τὸ σῶμα τάδε· ἐπεὰν ξύλα στήσωσι τρία ἐς ἄλληλα κεκλιμένα, περὶ ταῦτα πίλους [n] εἰρινέους περιτείνουσι· συμφράξαντες δὲ ὡς μάλιστα, λίθους [o] ἐκ πυρὸς διαφανέας ἐσβάλλουσι ἐς σκάφην κειμένην ἐν μέσῳ τῶν ξύλων τε καὶ τῶν πίλων. Ἔστι δέ σφι [p] κάνναβις φυομένη ἐν τῇ χώρῃ, πλὴν παχύτητος καὶ μεγάθεος, τῷ [q] λίνῳ ἐμφερεστάτη· ταύτῃ δὲ πολλῷ ὑπερφέρει ἡ κάνναβις αὕτη· καὶ αὐτομάτη καὶ σπειρομένη φύεται· καὶ ἐξ αὐτῆς Θρήικες μὲν καὶ εἵματα

viunt, quos ipſe rex iuſſerit; nam pecunia emptos ſervos non habent. Horum miniſtrorum quinquaginta quum ſtrangulaverunt ac totidem præſtantiſſimos equos, alvo eorum exempta et expurgata, paleis implent, ac conſuunt: et dimidium fornicis ſuper duo ligna, ſupinum ſtatuentes, alterumque dimidium fornicis ſuper altera duo ligna, tali modo defixis multis illis: ligna deinde craſſa per equorum longitudinem ad cervicem usque quum traiecerunt, attollunt eos ſupra fornices, quorum priores fornices ſuſtinent armos equorum, poſteriores vero iuxta femora ſuſcipiunt ventres, utrisque cruribus ſuperne dependentibus. Equos autem infrenant, eorumque habenas anteriora extendunt, et mox ad palos alligant: dehinc ſuper eorum ſingulos ſtatuunt ſingulos quinquaginta iuvenum ſtrangulatorum hunc in modum. Unicuique eorum rectum ſtipitem præter ſpinam ad cervicem usque tranſfigunt: quod inferius extat aliquid ſtipitis, id inſigunt foramini ligni alterius, quo equus traiectus eſt. His equitibus ſepulchro circumpoſitis abeunt.

73 Hunc in modum reges ſepeliunt. Alios autem Scythas, quum deceſſerunt, proximi quique in plauſtris collocatos ad amicos circumferunt: eos ſinguli amicorum excipientes, epulum comitantibus præbent; ſed et cadaveri ſimiliter ex omnibus apponit, quæ ceteris. Ad hunc modum quadraginta diebus privati homines circumaguntur: dehinc humantur; Scythæ autem qui ſepeliverunt tali modo purgantur. Ubi caput terſerunt ablueruntque, circa corpus ita agunt. Tria ligna ſtatuunt mutuo inclinata, circa hæc prætendunt lanea pilea, quam maxime conſtipantes, et in alveum in medio lignorum pileorumque poſitum lapides conjiciunt ex igne perlucidos.

74 Naſcitur autem apud eos cannabis lino ſimillima, præterquam craſſitudine ac magnitudine: ſed multo iſta cannabis eſt præſtantior, vel ſua ſponte naſcens, vel ſata: ex qua Thraces quidem etiam veſtimenta conficiunt

a Καλλιστεύοντας *Arch. V.*, quomodo ſaepe alibi. b Δύο ξύλα *Paſſ. Arch. Ask.*, ἥμισυ mox omittentes cum *Valla*. Vulgo ξύλα δύο, ἥμισυ στήσαντες. c Κατὰ τὰ μήκεα *Ask.*, fortaſſe et *Valla*, κατὰ μήκεα olim. d Ἀναβιβάζουσι *Parit. A. B. Arch. V. Ald. Edd.* ἀναβιβάζονται *Med. Paſſ.*, absque cauſſa. e Ὑπερέχουσι *M. Paſſ. Ask.*, male. f Deest ἐς *Arch.* g Ἀπεπνιγμ. id. h *Ask. M. Paſſ.*, ἐπ' ἵππον *Arch.*; alii ἐπὶ ἵππων cum *Aldo*. i Στείσαντες *Arch.* k Ἁμάξῃσι *Ask. Paſſ. V. Arch. Parit. A. Ald. Valla*, ἁμάξῃ *Med.* l Πάντων παρατιθεῖ τῶν καὶ τοῖσι *Arch. V.* m Καταίρ. *Arch.* n Ἐριν. *Paſſ.* o Ἐκπύρους ora *Steph. Paſſ. Ask.* p Citat Schol. *San-Germ.* et *Heſych.* Voc. q Λινέῳ *Arch.*, tum ταῦτα δέ.

29. Ἐπὶ ξύλα δύο στήσαντες ὕπτιον] Delevi vocem ἥμισυ, inprudenter ex praegreſſis iteratam. Interpunxi praeterea, καὶ τὸ ἕτερον —— ἐπ' ἕτερα δύο, καταπήξαντες τρόπῳ τοιούτῳ πολλὰ ταῦτα· quippe artius nexa prius, quam res deſiderabat. Atque hic utor conſenſu *Pauli* et *Reiskii*. Mox Abbas *Melotus* et *Reiskius* κατὰ μήκεα *per equorum longitudinem*, vere: requirit oratio hanc notationem, probantque *Ask.* ſchedae. Gemellum ferme νεκροῦ ἑκάστου παρὰ τὴν ἄκανθαν, quod ſequetur. Dabit equi tale ſpectaculum, ex ultima Tartaria transmiſſum, Ampl. *Nic. Witſen* Deſcript. Tartar. p. 81., oſtentaturque Leidae non diſſimile in tabula.

46. Ἐπιστήσαντες δὲ κύκλῳ τὸ σῆμα] Malunt docti viri περιστήσαντες, aut τῷ σήματι, aut περὶ τὸ σῆμα, ut niteat ſermo. Sed nitori nihil decedet, ſi verba conſideres, στήσαντες δὲ κύκλῳ ἐπὶ τὸ ——, quod ſcriptor voluiſſe cenſendus eſt. Mox ἁμάξῃ male *Mediceus*.

46. Ἐπιστήσαντες δὲ κύκλῳ] Περὶ τὸ σῆμα. *Reiskius*; et ſic *Valla* fortaſſe legit, ſive potius, περιστήσαντες δὲ κύκλῳ τὸ σῆμα ἱππέας τοιούτους ἀπελαύνουσι. Codex ſcriptus ſi daret πέριξ, una cum interpretamento κύκλῳ, commode ſervari poſſet ἐπιστήσαντες. In proxime praecedentibus Τόρμον Grammaticus reddit τρῆμα· vide Clar. *Weſſ.* ad *Diodori* L. II, p. 121. VALCKEN.

60. Ἔστι δὲ σφι κάνναβις] Antiquitus in his una vox alio forſan ordine fuerit atque ita collocata: Ἔστι δὲ σφι κάνναβις αὐτομάτη φυομένη ἐν τῇ χώρῃ. — ταύτης (pro ταύτῃ) δὲ πολλῷ ὑπερφέρει ἡ κάνναβις αὕτη. ἢ καὶ σπειρομένη φύεται ad iſtam rationem opponuntur τὰ αὐτόματα φύεται, et τὰ σπειρόμενα φύεται, L. II, c 94. —— Sequentia, καὶ ἐξ αὐτῆς Θρήικες μὲν καὶ εἵματα ποιεῦνται τοῖσι λινέοισι ὁμοιότατα, attigit *Heſych.* in Κάνναβις —— ἔστι δὲ φυτόν τι λίνῳ ὅμοιον, ἐξ οὗ αἱ Θρᾷσσαι ἱμάτια ποιοῦσιν. In Herodoteis incommodum eſſe μὲν ſenſit *Reiskius*: vox forſan intercidit. Fac in antiqua ſcriptum membrana: καὶ ἐξ αὐτῆς Θρῇ[σσαι γυναικεῖον] κόσμον καὶ εἵματα ποιεῦνται· facile vox κόσμον in κας μὲν potuit deflecti. —— Ex proximis, οὐδ' ἄν, ὅστις μὴ κάρτα τρίβων εἴη αὐτῆς, διαγνοίη, λίνου ἢ καννάβιός ἐστι· noviſſima *Pollux* excitat VII, 72. Conf. *Caſaubon.* ad *Laërt.* III, 63. VALCKEN.

62. Ταύτῃ δὲ πολλῷ] Non placet ταῦτα δὲ *Arch.*; Docetur, cannabim eatenus lino praeſtare, quod et craſſior et maior ſit, praetereaque ſponte proveniat et ſata: quae utique in lino diſcrepant. *Heſychii* verba, leviter prava, huc ſpectare, docti homines monuerunt. Confer et *Valckenarii* obſervationem ad L. II, 94.

ficiunt lineis ſimillima: neque ſane niſi quis admodum peritus ſit eius, linea ſint an cannabina, queat dignoſcere: et qui non viderit cannabem, exiſtimabit lineum eſſe
75 veſtimentum. Huius ergo cannabis ſemen ubi acceperint Scythae ſub pileis ſuccedunt, ac deinde id ſupra lapides igne perlucidos iaciunt. Id vero aggrediens ſuffire etiam vaporem reddit tantum, ut Graecum nullum thuribulum eum ſuperet. Hoc odore gaudentes Scythae fremunt; quod apud ipſos loco lavacri eſt; neque enim aqua lavant omnino corpus, ſed uxores eorum adfundentes aquam, ad lapidem ſcabrum conterunt cypreſſi et cedri et thuris ligni aliquid: deinde iſtud detritum, quod eſt craſſum, etiam oblinunt toto corpore et facie. Id eas ſimul bene olentes facit, ſimul poſtero die, auferentes illud obli-
76 tum, mundas ac ſplendidas. Externis vero et hi ritibus uti magnopere cavent, ne quidem mutuis inter ſe: ſed Graecorum etiam minime, ut oſtendit Anacharſis, et deinde iterum Scyles. Siquidem Anacharſis quum multum orbis terrarum contemplatus eſſet, et magnam ſapientiam ibi oſtendiſſet, ad ſedes Scytharum proficiſcebatur.

ματα ποιεῦνται τοῖσι λινέοισι ὁμοιότατα· οὐδ᾽ ἄν, ὅστις μὴ κάρτα τρίβων εἴη αὐτῆς, διαγνοίη [a] λίνου ἢ καννάβιός ἐστι· ὃς δὲ μὴ εἶδέ κω τὴν κανναβίδα, λίνεον δοκήσει εἶναι τὸ εἷμα. Ταύτης ὦν οἱ Σκύθαι τῆς καννάβιος τὸ σπέρμα ἐπεὰν λάβωσι, ὑποδύνουσι ὑπὸ τοὺς πίλους, καὶ ἔπειτα [b] ἐπιβάλλουσι τὸ σπέρμα ἐπὶ τοὺς διαφανέας λίθους τῷ πυρί· τὸ δὲ [c] θυμιῆται ἐπιβαλλόμενον, καὶ ἀτμίδα παρέχεται τοσαύτην, ὥστε Ἑλληνικὴ οὐδεμίη ἄν μιν [d] πυρίη ἀποκρατήσειε· οἱ δὲ Σκύθαι ἀγάμενοι τῇ πυρίῃ ὠρύονται· τοῦτό σφι ἀντὶ λουτροῦ ἐστι· οὐ γὰρ δὴ [e] λοῦνται ὕδατι τὸ παράπαν τὸ σῶμα· αἱ δὲ γυναῖκες αὐτέων ὕδωρ παραχέουσαι, κατασώχουσι περὶ λίθον τρηχὺν τῆς κυπαρίσσου, καὶ κέδρου, καὶ [f] λιβάνου ξύλου· καὶ ἔπειτα τὸ κατασωχόμενον τοῦτο, παχὺ ἐόν, [g] καταπλάσσονται πᾶν τὸ σῶμα καὶ τὸ πρόσωπον· καὶ ἅμα μὲν [h] εὐωδίη σφέας ἀπὸ τούτου ἴσχει, ἅμα δὲ ἀπαιρέουσαι τῇ δευτέρῃ ἡμέρῃ τὴν [i] καταπλαστὺν, γίνονται καθαραὶ καὶ λαμπραί. Ξεινικοῖσι δὲ νομαίοισι καὶ οὗτοι αἰνῶς χρᾶσθαι φεύγουσι, [k] μήτοι γε ὦν ἀλλήλων, Ἑλληνικοῖσι δὲ [l] καὶ ἥκιστα, ὡς διέδεξαν [m] Ἀνάχαρσίς τε καὶ δεύτερα αὖτις Σκύλης· τοῦτο μὲν γὰρ Ἀνάχαρσις, ἐπεί τε γῆν πολλὴν θεωρήσας, καὶ ἀποδεξάμενος κατ᾽ αὐτὴν σοφίην πολλὴν, ἐκομίζετο ἐς ἤθεα [n] τὰ Σκυθέων· πλέων δὲ

[a] Utitur *Pollux* VII, 72. Paullo ante εἱματοποιεῦνται *Arch.*, novo verbo. [b] *M. Ask. Paſſ.*, ὑποβάλλουσι *Ald. Pariſ. A. V. Arch.* [c] Θυμιᾶται ὑποβαλλ. *Arch. V.* [d] Πυρίη ὠρύεται *Arch.*, ceteris negligenter omiſſis. [e] Λεύονται *Arch. V.* [f] Λιβανωτοῦ iidem. [g] *M. Ask. Paſſ. Arch. Vind.*, qui cum margine *Steph.* καὶ non norunt, ſicuti nec *Aldus*. Venerat ex *Medic.* καὶ καταπλ., καταπλάσσονται alii cum *Aldo*. [h] Εὐωδεῖς *Arch.* [i] *M. Paſſ. Ask.*, in ceteris καταπλαστήν, non bene. Vide *Valcken.* ad L. I, 85. [k] Μήτι γε *Arch.*, non male. [l] Id. et *M. Paſſ. Ask.*, copula vulgo deerat. [m] Ἀναχάρσι et mox Σκύλῃ *Arch. V.* [n] Τῶν *Arch.*

73. Οὐδεμίη ἄν μιν πυρίη] Male *thuribulum* Laurentius. Πυρίην *caldarium* ſive *tepidarium* Latini vocant, docente magno viro ad *Strabon.* L. III, p. 232. *Fomentum* qui volet, cum eo facilis transactio. Amplior lis et difficultas in ἀγάμενοι τῇ πυρίῃ ὠρύονται, quorum ultimum mirifice vexatur. *Th. Galei* ἐξικμᾶσθαι ἢ πυριασθῆναι alieniſſimum: ὠρύεσθαι aliud eſſe, norunt omnes: eiusdem ἱδρόονται haud praeſtabilius. *Cor. de Pauw* ὀῤῥόονται, ex ὀῤῥός. Norunt medici ὀῤῥοῦσθαι et *Clement Alex.* ἐξοῤῥοῦσθαι in lacte ſereſcente: a quo ad *ſudorem* incommodus tranſitus. *Reiskius* πυριῶνται, *Heringa* ἀρύονται *hauriunt*, ὀργυιῶνται *Abreſchius* aut ῥωννύονται *corroborantur*. Quorum quidem quid excellentius meliusve, non finio, arbitratus macula verbum non eſſe adſperſum. In ἀγάμενοι haeſito; ἀγαλλόμενοι *delectati* ſi foret, in expedito et plano, ut equidem opinor, omnia. Memorat *Dio Chryſoſt.* Or. XXXII, p. 378. C. apud barbarorum nonnullos μέθην γίνεσθαι πρᾳεῖαν δι᾽ ἀτμοῦ θυμιωμένων τινῶν, lenem naſci ebrietatem ex ſuffitu rerum quarundam: tum gaudere, ridentes exſurgere, et omnia facere, quae bene poti ſolent. Oratorem Scythas, qui laeti illo cannabis fomento et ſuffitu inconditum clamorem edebant, ſive βοῶσι ὠρυόμενοι, uti L. III, 117., reſpexiſſe puto. Forte tamen ἀγάμενοι *mirantes* et *ſtupentes* ſanitatis eſt indubiae, ſiquidem cannabis ſemen, pollen et ſuffimen ſtuporem et ebrietatis effectus gignere apta ſunt. In Perſide ac India hanc eius virtutem uſu cognoſci *Engelb. Kaempferus* Amoenit. Exot. Faſc. III, p. 645. teſtificatur. Quare quae his cohaerent, τοῦτό σφι ἀντὶ λουτροῦ ἐστι, ſuperiora ſpectant et τὴν ἀτμίδα, *Heſychiano* καννάβισθῆναι explanata.

74. Ἀγάμενοι τῇ πυρίῃ ὠρύονται] Variis poſtremum, nemini, quem noverim, ſuſpectum fuit ἀγάμενοι. Ἄγασθαι tamen vel ἀγασθῆναι, valde frequentatum veteribus, illis vereor ut iſta fuerit adhibitum ſtructura. Ceteris receptum in his ſcribendi morem ſequitur *Herod.* IV, c. 46., τὰ μὲν τοι ἄλλα οὐκ ἄγαμαι VI, c. 76. ἄγασθαι μὲν ἔφη τοῦ Ἐρασίνου, οὐ προδιδόντος τοὺς πολιήτας. —— Verbum ὠρύονται diverſimode corrigunt: ἱδρόονται, excogitatum *Galeo*, deſtituitur, opinor, auctoritate: noſtro *A. H.* dubitanter venit in mentem ἀρύονται· πυριῶνται, *Reiskio*; ὀργυιῶνται, *Abreſchio*. Quando vera vel adinventa, vel adfirmata fuerit lectio, mea cum reliquis refutari poterit coniectura corrigentis ῥύπτονται, *ſe abſtergunt*: hoc me iudice reſponderet verbo καθαίρονται, poſito c. 74., θάψαντες δὲ οἱ Σκύθαι καθαίρονται τρόπῳ τοιῷδε· iſtum, quo funere polluti ſe purgarent, modum, huc usque expoſuit; tandem reliquis ſubieciſſe videtur *Herod.* huius ferme ſententiae participium: —— μενοι τῇ πυρίῃ ῥύπτονται, *iſtius vaporis fomento ſudantes ſudorem et ſordes abſtergunt*; atque ita tanquam in *cella ſudatoria* καθαίρονται, ſicca veluti ſudatione: τοῦτό σφι, addit *Herod.* ἀντὶ λουτροῦ ἐστ᾽ οὐ γὰρ δὴ λοῦνται ὕδατι τὸ παράπαν τὸ σῶμα. Hoc itaque fuerit, quod neſcio quis dixerit Καννάβισθῆναι· *Heſych.* in Κάνναβις, *Herodoti* facta mentione, iſta ſcribit: Καννάβισθῆναι, πρὸς τὴν κάνναβιν ἐξιδρῶσαι καὶ πυριασθῆναι. Poſtremum illud de Graecorum etiam adhibebatur πυριάσεσι· ſecundum *Palaeph.* π. Ἀ. c. 44., quae πυρίας uſum prima introduxit, Medea ſenes ἐπυρία, ſuisque ſaepe fomentis vegetabat; ſed Pelias πυριώμενος ἀπέθανε· prout illa Cod. exhibet ſcriptus. Daedalus qualis σπηλαίου Selinuſiis fuerit architectus docet *Diodor. Sic.* IV, c. 78., in quo, naturalis ignis vapore commodum introducto, fecerit utentes illo ἐξιδροῦν λεληθότως. *Timaeus Athenaei* XII, p. 519. E. apud Sybaritas cellas in uſu fuiſſe ſcribit ſudatorias, ἐν αἷς κατακείμενοι ἐπυριῶντο. VALCKEN.

76. Κατασώχουσι] Gloſſator Σώχουσι, τρίβουσι, et *Suidas* ex eo, nimis licenter, ut ſolet ſaepe. *Nicander* Ther. v, 696. Σῶχε διακνήσας ubi Critici διάσωχε καὶ τρῖβε τῇ κνήστιδι εἰς μικρά, et paullo ante ἀνάσωχε τῇ κνήστιδι. Adde vers. 590.; *H. Stephano*, merito mirante *Abreſchio*, κατασώχω ſuſpectum fuit. Mox παχὺ ἐόν, καταπλ. abunde. Copula neceſſaria non erat.

85. Ὡς διέδεξαν Ἀναχ.] Credo voluiſſe, uti MSS. monſtrant, διέδεξαν Ἀναχάρσι — Σκύλῃ. Neque enim Anacharſis et Scyles oſtenderunt, Scythas ab aliarum nationum ritibus abhorrere, ſed utrique, data necis cauſſa, Scythae patefecerunt, quo ipſi animo in cultus et rituum ſint novatores. Τοῦτο μὲν ob copioſiorem *narrationem* non habet ſuum τοῦτο δὲ, quo et caruit L. II, 99. et in *Plutarchi* Conſolat. p. 115. C. Quod autem ἀποδεξάμενος mutatur, inprobo vehementer. Non iam dico ἀποδέξασθαι ἔργα μεγάλα *Herodoti* ſermone frequentari, id tantum, Anacharſin in Graecia plura prudentis viri argumenta et rerum inventarum, de quibus docti viri in *Diogen.* L. I, 105., oſtentaſſe. Simile eſt, ſine cauſſa a *Stephano* ſollicitatum, *Platonis* Hipparch. p. 228. B. ὃς ἄλλα τε πολλὰ καὶ καλὰ ἔργα σοφίας ΑΠΕΔΕΙΞΑΤΟ.

246 δὲ [a] δι' Ἑλλησπόντου, προσίσχει ἐς Κύζικον, καὶ, εὗρε γὰρ τῇ Μητρὶ τῶν θεῶν ἀνάγοντας τοὺς Κυζικηνοὺς ὁρτὴν [b] μεγαλοπρεπέα κάρτα, εὔξατο τῇ Μητρὶ ὁ Ἀνάχαρσις, ἢν σῶς καὶ ὑγιὴς ἀπονοστήσῃ ἐς ἑωυτοῦ, θύσειν τε κατὰ ταυτὰ [c] κατὰ τὰ ὥρα τοὺς Κυζικηνοὺς ποιεῦντας, καὶ παννυχίδα στήσειν· ὡς δὲ ἀπίκετο ἐς τὴν Σκυθικὴν, καταδὺς ἐς τὴν καλεομένην Ὑλαίην· ἡ δ' ἔστι μὲν παρὰ τὸν Ἀχιλλήϊον Δρόμον, τυγχάνει δὲ πᾶσα ἐοῦσα δενδρέων παντοίων πλέη· ἐς ταύτην δὴ καταδὺς ὁ Ἀνάχαρσις, τὴν ὁρτὴν πᾶσαν ἐπετέλεε τῇ θεῷ, τύμπανόν τε ἔχων, καὶ [d] ἐκδησάμενος ἀγάλματα· καὶ τῶν τις Σκυθέων καταφρασθεὶς αὐτὸν ταῦτα ποιεῦντα, ἐσήμηνε τῷ βασιλέϊ [e] Σαυλίῳ· ὁ δὲ, καὶ αὐτὸς ἀπικόμενος, ὡς εἶδε τὸν Ἀνάχαρσιν ποιεῦντα ταῦτα, τοξεύσας αὐτὸν ἀπέκτεινε· καὶ νῦν ἤν τις εἴρηται περὶ Ἀναχάρσιος, οὔ φασί μιν Σκύθαι γινώσκειν, διὰ τοῦτο ὅτι ἐξεδήμησέ τε ἐς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ξεινικοῖσι ἔθεσι διεχρήσατο· ὡς δ' ἐγὼ ἤκουσα [f] Τίμνεω τοῦ Ἀριαπείθεος ἐπιτρόπου, εἶναι αὐτὸν [g] Ἰδανθύρσου τοῦ Σκυθέων βασιλέος πάτρων, παῖδα δὲ εἶναι Γνούρου τοῦ Λύκου τοῦ Σπαργαπίθεος· [h] εἰ ὦν ταύτης ἦν τῆς οἰκίης [i] ὁ Ἀνάχαρσις, ἴστω ὑπὸ τοῦ ἀδελφεοῦ ἀποθανών. [k] Ἰδάνθυρσος γὰρ ἦν παῖς Σαυλίου, Σαύλιος δὲ ἦν ὁ ἀποκτείνας Ἀνάχαρσιν. Καίτοι τινὰ ἤδη ἤκουσα λόγον ἄλλον ὑπὸ Πελοποννησίων λεγόμενον, ὡς [l] ὑπὸ τῶν Σκυθέων βασιλῆος Ἀνάχαρσις ἀποπεμφθεὶς, τῆς Ἑλλάδος μαθητὴς γένοιτο· ὀπίσω τε ἀπονοστήσας, φαίη πρὸς τὸν ἀποπέμψαντα, Ἕλληνας πάντας ἀσχόλους εἶναι [m] ἐς πᾶσαν σοφίην, πλὴν Λακεδαιμονίων· τούτοισι δὲ εἶναι μούνοισι σωφρόνως δοῦναί τε καὶ δέξασθαι λόγον· ἀλλ' οὗτος μὲν ὁ λόγος ἄλλως [n] πέπαισται ὑπ' αὐτῶν Ἑλλήνων· ὁ δ' ὦν ἀνὴρ, ὥσπερ πρότερον

ciſcebatur. Is quum per Helleſpontum navigans tenuisſet Cyzicum, vovit Matri deorum, offendit enim Cyzicenos ei diem feſtum magnifico ſane apparatu celebrantes, ſi ſalvus ſoſpesque domum revertisſet, ſacrificaturum ſe eodem ritu, quo Cyzicenos ſacrificantes vidisſet, et pervigilium inſtituturum. Quum igitur in Scythiam venisſet, ingresſus regionem quæ dicitur Hylæa, eaque est iuxta Achillis *Dromon* ſita, ubique omnigenis arboribus referta, in hanc ingresſus Anacharſis, omnem feſti ceremoniam deæ perſolvit, tympanum tenens, alligatisque ſimulacris. Hæc eum agentem quidam Scytha animadvertens, indicium detulit Saulio regi. Rex quum et ipse contulisſet ſe eo, et Anacharſin ea facientem inſpexisſet, excusſa ſagitta necavit. Et nunc ſiquis de Anacharſi interroget, Scythæ negant ſe novisſe hominem, ob id quod in Græciam peregrinatus externosque ſit mores ſectatus. Sicut autem ego accepi ex Timne tutore Ariapithis, esſe eum patruum Idanthyrſi Scytharum regis, filium Gnuri, nepotem Lyci, pronepotem Spargapithis. Itaque ſi ex hac familia extitit Anacharſis, ſciat ſe ab fratre fuisſe interemptum. Idanthyrſus enim fuit filius Saulii, Saulius autem fuit, qui Anacharſin interemit. 77 Quanquam et aliud quiddam Peloponnenſes audivi referentes, Anacharſin a rege Scytharum misſum, Græciæ fuisſe diſcipulum, et quum rediſſet, dixisſe ei qui ipsum miſerat, cunctos Græcos esſe in omni ſapientia occupatos, Lacedæmoniis exceptis, quibus ſolis datum esſet prudenter dare et accipere rationem. Verum hæc narratio per ludum temere ab ipsis Græcis ficta est. Hic igitur vir, quem-

a M. Ask. Paſſ., in *Arch.* πλέων δ' Ἑλλησπόντῳ, *Vind.* διὰ Ἑλλήσποντον; δὲ abest ab *Ald.* ceterisque, neque neceſſarium est. *b* Μεγαλοπρεπέως εὔξατο *Paſſ. Ask.*, κάρτα μεγαλοπρεπέως *Vind. Arch.*, etiam ora *Steph.*, tum ηὔξ. *Arch. V.* *c* Κατὰ τὰ iidem, recte. Vide II, 99., τὰ non legunt alii. *d* Ἐκδημάσ. *Ald.*, mox τῶν τις *Paſſ.*, bene. olim τίς τῶν. *e* Σαυλαίῳ *Arch. V.* *f* Τοῦ νεὼ τοῦ Ἀριαπ. ἐπίτροπον *Paſſ.*, τοῦ νεὼ etiam *Ask.*, et ἐπίτροπον *Arch. V.*, ſed ambo Σπαργαπίθεος, uti *Ald. Paris. A. Valla* et *Edd.* Ex *Medic.* quod nunc est. Vide *Gronov.* *g* Ἰδανθύρσου *M. Arch. Paſſ.*, Ἰδανθύρου *Arch.*, Ἰδαθύρσου *V. Ald. Valla.* *h* Εἰς ὦν ταύτης ἦν, ὁ ἀποκτείνας Ἀν. *Arch.*, neglectis ceteris. *i* Ὁ Ἀν. *Paſſ. Ask.*, articulum alii praetereunt, tum ἀδελφιδεοῦ *Ask. Paris. A. Valla* et *Steph.* ſecutae Edd. Quod nunc legitur, est ex *Ald. M. Paſſ. Arch.* *k* Ἰνδάθ. *Paſſ. V. Ald.* *l* Ὑπὸ τοῦ *Arch. V. Ald. Paris. A.*, τῶν *M. Paſſ. Ask. Paris. B.*, levi diſcrimine. Porro βασιλῆος *Arch.*, olim βασιλέος. *m M. Arch. V. Paſſ. Ask.*, antea πρὸς. *n* Πέπαισται *Euſtath.* Hom. p. 1594, 47. *Arch. V. Valla*, tum ὑπ' αὐτῶν cum *Aldo M. Paſſ. V.*, ceteri πέπλασται ὑπὸ τῶν.

89. Ἐς Κύζικον, καὶ. εὗρε γὰρ &c.] Interpunxi post καὶ, ſerie rerum expoſtulante. Confer *Abreſch.* Diluc. *Thucyd.* p. 373. Matris Idaeae cultum, ni fallunt Cyziceni et poëtae, Cyzici Argonautae inſtituerunt, ap. *Strabon.* L. I, p. 76. Legi dignus est Ill. Comes *Caylus* Recueil d' Antiquit. T. II, p. 199.

99. Τύμπανόν τε ἔχων] Inſpice *Apollon. Rh.* I, 1138. Sequens ἐκδησάμενος praeclare *H. Valeſius* ad Fragm. *Polybii* p. 36. et *Gronovius* expoſuerunt. Nihil tamen accommodatius *Clement. Alex.* Protrept. p. 20., conpluſculis illis, ſed mire opportunis: πολλὰ ἀγαθὰ γένοιτο τῷ τῶν Σκυθῶν βασιλεῖ. ὅστις ποτὲ ἦν. Ἀνάχαρσιν οὗτος, ſic vere *Steph. Berglerus*, τὸν πολίτην τὸν ἑαυτοῦ, τὴν παρὰ Κυζικηνοῖς μητρὸς τῶν θεῶν τελετὴν ἀπομιμούμενον —— Τύμπανόν τε ἐπικτυποῦντα καὶ κύμβαλον ἐπηχοῦντα, καὶ τοῦ τραχήλου τινὰ, οἷα Μηναγύρτην, ἐξηρτημένον, κατετόξευσεν. Sic, ex Herodoteis deprompta, olim fuerunt, neque fugit eruditos *Clementis* interpretes, quos adire conſultum erit.

8. Ἰδανθύρσου] Scythicum nomen, etſi *Gronovius* ad *Arrian* Indic. C. 5. aliud decreverit, videtur, modo in barbaricis valeat conſenſus, plurium auctoritate ſic pingendum, etiam C. 127. Ἰδάνθυρσος certe *Straboni* et *Plutarcho*, nonnunquam Ἰδάθυρσος, *Clementi* Ἰδανθούρας, quo de *Salmas.* in *Solin.* p. 594. non bene.

10. Εἰ ὦν ταύτης —— ἴστω ὑπὸ τοῦ &c.] Formulam expresſit, ut Herodotea amat, *Pauſanias* L. I, 6. p. εἰ δὲ ὁ Πτολεμαῖος οὗτος —— ἴσω τὸ ἐπιμανὲς κεκτημένος. Optime *Gronovius* ὑπὸ τοῦ ἀδελφεοῦ. Periit enim Anacharſis manu fratris, patruus Idanthyrſi. Idem monuerat *Stanleius* Hiſtor. Philoſoph. Atque ad haec vellem animum advertisſent Editores Hiſtor. Catholicae T. V, p. 124., ubi Stephanicam ſecuti editionem mira comminiſcuntur.

20. Πέπαισται] Cum praeter *Euſtathium* tres manu deſcripti codices πέπαισται edant, profesſus in Diſſ. Herodotea ſui, verum videri: Παίζειν, qui per iocum quid produnt, vidimus L. II, 28. Sunt varia in *Platone*, *Plutarcho* et aliis, quae ſtabiliendo verbo proſunt; ἄλλως ſollicitatum nollem: idem esſe ac μάτην docuit Cl. *Perizonius* ad *AEliani* Var. L. II, 13. Duplex autem epilogus, qui ſuccedit, orationem dedecorat. Adſentior doctis viris *Pavio*, *Abreſchio*, *Reiskio* alterutrum ex ſcholio venisſe, et fortasſe priorem, ὁ δ' ὦν ἀνὴρ — διεφθάρη. Melior ſane cultiorque qui inſequitur.

20. Ἄλλως πέπαισται ὑπ' αὐτῶν] Sic ex *Euſtath.* et Codd. reſtitutum iri conſtat e Diſſ. *Herod. Weſſ.* p. 71. ubi ſatis illud πέπαισται communitum; inventum etiam *Vallae* monſtrant eius Latina: *aliter haec narratio ab ipsis Graecis deluſa est:* quibus recte ſubſtituerunt: *temere ab ipsis Graecis ficta est:* hic πέπλασται inſervire potuit interpretando Herodoteo πέπαισται. *Galeum* miror, cur ἄλλως voluerit in ὅλως mutatum: Ἄλλως, pro μάτην, quibusvis ferme fuit in uſu, non veteribus tantum, quorum loca Clar. noſter *Ruhnken.* expoſuit in *Tim.* p. 144. ſed et Iudaeis Helleniſtis. Ubi *Symmachus* dedit διακενῆς, interpres *Alex.* Iobi

quemadmodum antea dictum eſt, trucida-
tus fuit, et tale aliquod fatum propter ex-
ternos ritus et Græcas conſuetudines con-
78 ſequutus. Multis autem ſane annis poſtea
interiectis ſimilia excepit Scyles, Ariapi-
this filius; etenim Ariapithes Scytharum
rex, cum alios filios multos ſuſtulit, tum
Scylem ex uxore Iſtrina, haudquaquam
cive, quæ filium Græcam linguam litte-
raſque edocuit. Interiecto deinde tempo-
re, Ariapithe per dolum occiſo a Sparga-
pithe Agathyrſorum rege, Scyles regnum
ſuſcepit, et uxorem patris, nomine O-
pœam. Erat autem Opœa hæc civis, ex
qua erat Aripithi filius Oricus. Scyli re-
gnum Scytharum obtinenti Scythicus tamen
vivendi mos nihil prorſus cordi erat, ſed
multo magis convertebatur ad Græca, in
quibus fuerat imbutus a puero; et tale
quid fecit. Utique quum ad urbem Bory-
ſthenitarum Scythicum ducebat exercitum,
(Boryſthenitæ autem ſe a Mileſiis aiunt es-
ſe oriundos,) ad hos quoties Scyles venie-
bat, relicto in ſuburbanis exercitu, ipſe
muros ingreſſus portas obſerabat; depoſi-
ta Scythica veſte, Græcum ſumebat ve-
ſtimentum, et eo indutus, in foro ſpa-
tiabatur, nullo neque ſatellitum neque alio
comitatu; ſed portas ſervabant, nequis
Scytharum cerneret eum geſtantem huius-
modi veſtimentum: et cum in ceteris Græ-
corum diſplicina utebatur, tum ſacra diis
faciebat ritu Græco. Et quum ibi tempus
menſtruum aut amplius triverat, abſcede-
bat, induta ſibi Scythica veſte. Idque
ſæpenumero faciebat, extructis ſibi ædi-
bus in Boryſthenide, et uxore illinc acce-
79 pta. Sed quum deberet ei male cedere,
ex

τερον εἰρέθη, διεφθάρη· οὗτος μὲν νυν οὕτω [a] δὴ ἔπρη-
ξε διὰ ξεινικά τε νόμαια καὶ Ἑλληνικὰς ὁμιλίας.
Πολλοῖσι δὲ κάρτα ἔτεσι ὕστερον Σκύλης ὁ Ἀριαπεί-
θεος ἔπαθε παραπλήσια τούτῳ. [b] Ἀριαπείθεϊ γὰρ τῷ
Σκυθέων βασιλέϊ γίνεται μετ' ἄλλων παίδων Σκύλης·
ἐξ [c] Ἰστριηνῆς δὲ γυναικὸς οὗτος γίνεται, καὶ οὐδαμῶς
ἐγχωρίης· τὸν ἡ μήτηρ [d] αὐτὴ γλῶσσάν τε Ἑλλά-
δα καὶ γράμματα ἐδίδαξε· μετὰ δὲ, χρόνῳ ὕστε-
ρον, Ἀριαπείθης μὲν τελευτᾷ δόλῳ ὑπὸ Σπαργα-
πείθεος τοῦ [e] Ἀγαθύρσων βασιλῆος· Σκύλης δὲ τήν
τε βασιληΐην παρέλαβε, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πα-
τρὸς, τῇ οὔνομα ἦν [f] Ὀποίη· ἦν δὲ αὕτη ἡ Ὀποίη
ἀστὴ, ἐξ ἧς ἦν [g] Ὄρικος Ἀριπείθεϊ παῖς· βασιλεύων δὲ 247
Σκυθέων ὁ Σκύλης, διαίτῃ [h] μὲν οὐδαμῶς ἠρέσκετο
Σκυθικῇ, ἀλλὰ πολλὸν πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ μᾶλλον
τετραμμένος ἦν ἀπὸ παιδεύσιος τῆς ἐπεπαίδευτο·
ἐποίεέ τε [i] τοιοῦτο· εὖτε ἀγάγοι τὴν στρατιὴν [k] τῶν
Σκυθέων ἐς τὸ Βορυσθενεϊτέων ἄστυ· (οἱ δὲ Βορυσθενεῖται
οὗτοι λέγουσι, σφέας αὐτοὺς εἶναι Μιλησίους) ἐς τούτους
ὅκως [l] ἔλθοι ὁ Σκύλης, τὴν μὲν στρατιὴν καταλείπε-
σκε ἐν τῷ προαστείῳ, αὐτὸς δὲ ὅκως ἔλθοι ἐς τὸ τεῖ-
χος, καὶ τὰς πύλας ἐγκλῄσειε, τὴν στολὴν ἀποθέ-
μενος τὴν Σκυθικὴν, λάβεσκε ἂν Ἑλληνίδα ἐσθῆτα·
ἔχων δ' ἂν ταύτην, ἠγόραζε, οὔτε δορυφόρων ἑπομέ-
νων, οὔτε [m] ἄλλου οὐδενός· τὰς δὲ πύλας ἐφύλασσον,
μή τίς μιν Σκυθέων ἴδοι ἔχοντα ταύτην τὴν στολήν·
καὶ τἄλλα ἐχρᾶτο διαίτῃ Ἑλληνικῇ, καὶ θεοῖ-
σι ἱρὰ [n] ἐποίεε κατὰ νόμους τοὺς Ἑλλήνων· ὅτε δὲ
διατρίψειε μῆνα ἢ πλέον τούτου, ἀπαλλάσσετο,
[o] ἐνδὺς τὴν Σκυθικὴν στολήν· ταῦτα ποιέεσκε [p] πολ-
λάκις· καὶ οἰκία τε ἐδείματο ἐν Βορυσθένεϊ, καὶ γυ-
ναῖκα ἔγημε ἐς αὐτὰ ἐπιχωρίην. Ἐπεί τε δὲ ἔδεέ
οἱ κακῶς γενέσθαι, [q] ἐγένετο ἀπὸ προφάσιος τοιῆσ-
δε;

a M. *Paſſ. Ask.*, alii δή τι ἐπρ., mox διὰ τὰ ξειν. *Arch. V.* *b* Ἀριαπείθεος ſemper *Arch. Paſſ. Ask.*, Ἀριπαίθεος *Arch.*, *V.* ubique Ἀριπείθεος *Ald.* et iterum. *c* Ἰστριηνῆς *Paſſ.* *d* Αὐτὴ *Arch.* non male. *e* Ἀγαθύρσου. *f* Ὀπίη, et mox, *Vind. Arch.* *g* Ὄριχος *Ask. Valla.* *h* Abeſt illi et *Paſſ.* *i* Τοιοῦτον *Arch. V.* *k* Τὴν Σκ. *V. Paſſ. Ask.*, non male. *l* Ἔλθῃ *Vind.* mox κατελείπεσκε id. et *Arch.*, et verius: olim κατελίπεσκε. *m* Ἄλλου *V. Arch. Valla.* *n* Ἐποίησε *V. Arch.* *o* Ἐσδὺς iid. *p* Πλεονάκις *Arch.*, mox καὶ οἰκ. *M. Paſſ. Ask.*, copulam non habent alii. *q* Ἐγίνετο *Paſſ. Ask.*

Iobi XI, 12., habet ἄλλως· κατὰ ἀλήθειαν et ἄλλως opponuntur in IV. *Maccab.* V, 18. Vulgatum a *Schotto* in App. *Vatic.* Prov. I, 3. Ἄλλως ἔχων ſignificare non potuit μάτην λέγεις καὶ ληρεῖς. Praetigatur vox Ἄλλως· Ἄλλως φλυαρεῖς ἔχων purus putus eſt Atticiſmus, qualis in ληρεῖς ἔχων ſimilibuſque obtinet: eius loco Ἄλλως φλυαρεῖς eſt apud *Zenobium.* In *Scholiis* ad *Ariſtoph.* Eq. V, 436. ſcripſerim: ἵνα ὁ λόγος αὐτῷ πίστεως ἔχεσθαι δοκῇ· καὶ μὴ ἄλλως τῆς τοῦ Κλέωνος διαβολῆς λελέχθαι χάριν· vulgantur iſta: καὶ μὴ μάτην, ἀλλ' ὡς περὶ τῆς τ. K. ex alio Cod. ad ἄλλως, μάτην ad χάριν, περὶ tanquam diverſas lectiones, ni fallor, adſcripſerant. VALCKEN.

27. Ἰστρινῆς] *Paſſion.* Ἰστριηνῆς littera augeri debet. Urbs Ἴστρια *Arriano*, cives Ἰστριανοὶ *Diodoro* L. XIX, 73. Ἴστρίη Ionibus, inde Ἰστριηνοὶ ap. *Steph. Byz.*, et ſupra L. II, 33., tum ΙΣΤΡΙΗΝΩΝ numi apud *Vaillantium.*

27. Ἐξ Ἰστρινῆς] Ἰστρίης ſcribi poterat; ſed ſcripſerat, ni fallor, *Herod.* ἐξ Ἰστριηνῆς δὲ γυναικός. Urbem ad os Iſtri ſitam, ubi ſe in Pontum exonerat, Ἴστρον et Ἰστρίαν dixerunt: hinc fit ſecundum *Steph. Byz.* Ἰστριανός, καὶ κατὰ τροπὴν Ἰστριηνός· hoc Ionicum et *Herodoti*: II, c. 33., τῇ Ἰστριηνοὶ Μιλησίων οἰκέουσι ἄποικοι· ubi tamen ſpectabilem nobis optimi duo Codd. praebent ſcriptionem, τῇ Ἰστρίην οἱ Μιλησίων οἰκέουσι ἄποικοι. Horum cum Scythis commercia vel ſolae *Heſychii* demonſtrarent Ἰστριανίδες, *Holſtenio* commodum memoratae. VALCKEN.

52. Ἐν Βορυσθένεϊ] Quia Βορυσθενεϊτέων ἄστυ et Βορυσθενεϊτέων πόλις et C. 53. ἐπὶ τῷ Ὑπάνι Βορυσθενεῖται κατοίκηνται, malebat vir doctus ἐν Βορυσθενεΐταις, nec confidenter tamen; nihil vulgato verius. Urbs amni Boryſtheni erat ὁμώνυμος ap. *Strabon.* L. VII, p. 470. et *Stephan.* Hinc C. 24. τῶν ἐκ Βορυσθένεός τε ἐμπορίου καὶ τῶν ἄλλων ——. Mox καὶ γυναῖκα ἔγημε ἐς αὐτὰ plenius ἔγημε καὶ ἠγάγετο ἐς ——, ut L. IX, 107. καὶ ἠγάγετο ἐς ἑωυτοῦ. *Lyſias* de Caed. Eratoſthen. C. 2. ἔδοξέ μοι γῆμαι καὶ γυναῖκα ἠγαγόμην εἰς τὴν οἰκίαν. Quales in omni ſermone ellipſes obviae.

52. Καὶ γυναῖκα ἔγημε ἐς αὐτὰ] Intacta hic Latina *Vallae* reliquerunt, quae ſane minus tritae locutionis vim non explanant, ſignificantis, *et quam illic ſumſit uxorem, in iſtas aedes deduxit.* Inſcriptionum *Herodis Attici*, quas *Salmas.* illuminavit, ſecundae v. 5. de Regilla dicitur Romana puella: Γήματο δ' ἐς Μαραθῶνα· quod ita vir ſummus interpretatur, ut ad minuta talia non ſatis attendiſſe videatur: ſignificant iſta: *in agrum Marathonium*, ſeu *Marathona venit, ut ibi nuberet* Herodi. Mulier γήμασθαι, vir dicitur γῆμαι. De Scyle *Herodotus:* οἰκία τε ἐδείματο ἐν Βορυσθένεϊ, (tentari non debuerat:) καὶ γυναῖκα ἔγημε ἐς αὐτὰ ἐπιχωρίην· *aedes ſibi curavit in urbe conſtrui Boryſthenide, atque in iſtas aedes uxorem duxit indigenam.* Ἄγεσθαι γυναῖκα quum idem vulgo notaret ac Γαμεῖν, novator *Herodotus* γαμεῖν ἐς οἰκία γυναῖκα dixit, quoniam plena phraſi dicebant et Graeci, *domum uxorem ducere*, ἄγεσθαι εἰς οἶκον. *Lyſias* p. 4., γυναῖκα ἠγαγόμην εἰς τὴν οἰκίαν. *Pauſan.* IV, p. 362., Φιλάμμωνα γὰρ οὐκ ἐθέλειν ἐς τὸν οἶκον αὐτὴν ἄγεσθαι. *Theodectes* Trag. *Stobaei* p. 422, 37., Ὅταν γὰρ ἄλογον εἰς δόμους ἄγῃ πόσις· illud ἄγῃ magiſtris minus Atticum videretur; et eſt certe multo minus uſitatum ἄγειν γυναῖκα, quam ἄγεσθαι· quod et vulgaris uſus fuiſſe docet *Euſtath.* ad Il. Ξ, p. 954, 35., frequentatum *Pauſaniae*, cui pro ἀνάγεσθαι reſtituit ἄγεσθαι Clar. *Abreſch.* L. VII, p. 571. ſicuti L. X, p. 870., pro ἡγούμενος οὐκ ἐπὶ ἀμείνονι τῷ δαίμονι, vir amiciſſimus primum ἀγόμενος corrigebat, deinde dedit ἠγμένος. Scribi quoque potuit ἀγαγόμενος, illic ἀγαγέσθαι· ut in Epigramm. IX, p. 731., Ἀμφιτρύων ὅτ' ἔμελλ' ἀγαγέσθαι δεῦρο γυναῖκα. VALCKEN.

δὲ ἐπιθύμησε Διονύσῳ Βακχείῳ τελεσθῆναι· μέλλοντι δέ οἱ ἐς χεῖρας ἄγεσθαι τὴν τελετὴν, ἐγένετο φάσμα μέγιστον· ἦν οἱ [a] ἐν Βορυσθενειτέων τῇ πόλι, οἰκίης μεγάλης καὶ πολυτελέος περιβολὴ, (τῆς καὶ [b] ὀλίγῳ τι πρότερον τουτέων μνήμην εἶχον) [c] τὴν τε πέριξ λευκοῦ λίθου σφίγγες τε καὶ γρῦπες ἕστασαν· ἐς ταύτην ὁ θεὸς ἐνέσκηψε βέλος· καὶ ἡ μὲν κατεκάη πᾶσα. Σκύλης δὲ οὐδὲν [d] τούτου εἵνεκα ἧσσον ἐπετέλεσε τὴν τελετήν. Σκύθαι δὲ τοῦ βακχεύειν πέρι Ἕλλησι ὀνειδίζουσι· οὐ γάρ φασι οἰκὸς εἶναι θεὸν ἐξευρίσκειν τοῦτον ὅστις μαίνεσθαι ἐνάγει ἀνθρώπους. ἐπεί τε δὲ ἐτελέσθη τῷ βακχείῳ ὁ Σκύλης, [e] διεπρήστευσε τῶν τις Βορυσθενειτέων πρὸς τοὺς Σκύθας, λέγων, „Ἡμῖν [f] γὰρ καταγελᾶτε, ὦ Σκύθαι, „ὅτι βακχεύομεν, καὶ ἡμέας ὁ θεὸς λαμβάνει· νῦν „οὗτος ὁ δαίμων καὶ τὸν ὑμέτερον βασιλέα [g] λελάβηκε, καὶ βακχεύει, καὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ μαίνεται· εἰ δέ μοι ἀπιστέετε, ἕπεσθε, καὶ ὑμῖν ἐγὼ „δέξω." εἵποντο τῶν Σκυθέων οἱ προεστεῶτες· καὶ αὐτοὺς ἀναγαγὼν ὁ Βορυσθενεΐτης, λάθρῃ ἐπὶ πύργον [h] κατεῖσε· ἐπεί τε δὲ παρήιε σὺν τῷ θιάσῳ ὁ Σκύλης, καὶ εἶδόν μιν βακχεύοντα οἱ Σκύθαι, κάρτα συμφορὴν μεγάλην ἐποιήσαντο· ἐξελθόντες δὲ ἐσήμαινον πάσῃ τῇ στρατιῇ τὰ ἴδοιεν.
248 Ὡς δὲ μετὰ ταῦτα ἐξήλαυνε ὁ Σκύλης ἐς ἤθεα τὰ ἑωυτοῦ, [i] οἱ Σκύθαι προστησάμενοι τὸν ἀδελφεὸν αὐτοῦ Ὀκταμασάδην, γεγονότα ἐκ τῆς [k] Τήρεω θυγατρὸς, ἐπανιστέατο τῷ

ex hac occaſione evenit. Affectabat Baccho per Bacchanal initiari, ac initiationem iam ſumpturo in manibus, oblatum eſt ingens oſtentum. Erant ei in urbe Boryſthenitarum circum ædes (quarum etiam paulo ante habui mentionem) magnas atque magnificas ſpatii laxitas, circaque eam e lapide candido ſphinges et grypes ſtantes; in has ædes deus fulmen iaculatus eſt, totæque deflagraverunt. Scyles nihilominus propterea initiationem peragit. Enimvero Scythæ Græcis probro dant bacchari, negantes eſſe credibile deum inveniſſe, quo homines ad dementiam adigantur. Poſteaquam bacchanali initiatus eſt Scyles, quidam Boryſthenitarum Scythis indicium detulit, inquiens, Nos enim irridete Scythæ quod bacchanalia agamus, quodque nos deus corripiat; at nunc dæmon hic veſtrum quoque regem infedit, nam bacchatur et a deo inſanit. Quod ſi mihi non habetis fidem, ſequimini me rem vobis oſtenſurum. Primores Scytharum ſequuti ſunt: quos Boryſthenita ille deductos clanculum in turri collocavit. Ubi adfuit Scyles cum thiaſo; Scythæ eum bacchabundum conſpicati, rem ingentis calamitatis eſſe duxerunt: digresſique, ea quæ viderant omni exercitui indicarunt. Post hæc ubi ad lares ſuos redibat Scyles, præpoſito fratre eius Octamaſade, ex filia Terei genito, inſurrexerunt

a Ἐν τῶν Βορ. *Arch.* *b* Ὀλίγον id. *c* *M. Paſſ. Ask.*, enclitica deſit reliquis. *d* *M. Arch. Ask. Paſſ. V.*, ceteri τουτέων· tum ἐπιτέλλεε *Arch.* ἐπιτέλεε *Vind.*, haud abſone. *e* Ἐπρήστευσε *M. Paſſ. Ask.*; διεπίστευσε *Arch.*, nam in *Galei* adnot. error, forſan et *Valla*: διεπρήστευσε *Ald. V. Paris. A. B.*, et prior. Edd., porro τῶν non eſt in *V. Arch.* *f* *M. Paſſ. Ask.*, in reliquis δὲ *g* Λελάβηκε abſurde *Arch.*, mox βακχεύει τε *M. Paſſ. Ask.*, abeſt τε aliis omnibus et bene. *h* *Arch. M. Ask. Paſſ.*; κατεῖσε *Vind.*, cui reſpondet εἶσε III, 61. et Homericum καθεῖσεν· vulgo ἐκάτισε. *i* Abeſt ab *Arch. V.* *k* *M. Ask. Paſſ. Vall.* recte: Τυρέω vulgo. tum ἐπανιστέατο *Arch.* et Ed. *Genev.* CIƆIƆCXVIII, olim ἐπανιστέαται.

55. Διονύσῳ βακχείῳ τελεσθῆναι] Titulus Dionyſi hic et deinceps βάκχειος, eſtque adeo *Dionyſo Bacchio* initiari. Θεὸς βάκχειος *Sophocl.* Oed. Tyr. v, 1124., δεσπότης βάκχειος, tum βάκχειος et βάκχιος in *Euripid.* Cycl. v, 9. 38. &c. Plura *L. Kuſterus* ad Comici Theſmoph. v, 997. Mox ὀλίγον τι, quomodo C. 81., adſciſci poſſet, niſi in ſcriptis eadem ibi diſcordia, quae multis aliis in locis. Vide L. VII, 113. et 239.

64. Θεὸν ἐξευρίσκειν τοῦτον, ὅστις &c.] *Valla* vertit τοῦτο, ὅ, τι μαίνεσθαι —— refragantibus MSS.; Scythae, non eſſe rationi conſentaneum deum excogitare, qui homines in furorem agat, innuebant: τοῦτον ἐξευρίσκειν θεὸν, ὅστις μαίνεσθαι ——. Bene poëta de Cupidine, Τίς θεὸν εἶπεν Ἔρωτα; θεοῦ κακὸν οὐδὲν ὁρῶμεν Ἔργον ——. Florileg. L. I, 27. De famoſo ἐπρήστευσε ſive διεπρήστευσε neque ſcio quid dicam aut coniectem. Exſtant doctorum emendationes διεθρήστευσε, ἐθρήστευσε, διεπρήσσευσε, ἐπρήκτευσε, διεπρέσβευσε partim alienae, partim auctoritate defectae, ſola ſermonis ex analogia arceſſitae. Blandiebatur nonnihil *Arch.*, διεπίστευσε — πρὸς τοὺς Σκύθας λέγων, *fidem fecit*, ſeu ut *Valla*, *indicium detulit* Scythis *dicens* ——. Sed amplius aliquid Scriptor voluiſſe videtur. Rediit in poſſeſſionem διεπρήστευσε.

66. Ἐπρήστευσε —— πρὸς τοὺς Σκύθας] Nihil nos iuvat illud ex Med. Cod. poſitum, pro διεπρήστευσε. Varia viri docti excogitarunt, διεπρέσβευσε· διεθρήστευσε· διεπρήκτευσε quorum primum, *Galei*, ſententiam praebet minus accommodam; reliqua carent auctoritate: διέπρησσε vel διέδρη potuerant exemplis firmari. Pro διεπρήστευσε praebet *Arch.* Cod. διεπίστευσε ſi quis daret: διέπεσε, vel διέπιπτε τῶν τις Βορυσθενειτέων πρὸς τοὺς Σκύθας, hoc reliquis omnibus anteponerem: debuit enim, dum portis occluſis ſacris Rex Graecanicis operaretur, inſciis cuſtodibus urbe delator *elabi*; hoc *Xenophonti* ſaepius eſt διαπεσεῖν· eadem, qua hic poneretur, ſtructura, Ἑλλ. IV, p. 304. 14., διαπεσεῖν βουλόμενοι πρὸς τοὺς ἑαυτῶν· mox, παρῆν τοὺς διαπίπτοντας· quae, totidem literis ſcripta, cum vicinis leguntur in Ageſil. Encom. p. 35, 36. *ed. Hutchins*: Ἑλλ. III, p. 285, 14. ἀπεχώρησαν, ἐν τῇ μάχῃ διαπεσόντες, ἀμελησάντων τῶν Βιθυνῶν· hinc, et a ſe invicem nonnihil, diverſa ſunt διαπεσεῖν et διεκπαίειν. —— Paulo poſt vel ſervari debuerat, βακχεύει καὶ, vel, primo καὶ, ex κε nato, praetermiſſo ſcribi: βακχεύει τε καὶ ὑπὸ θεοῦ μαίνεται, *Bacchi ſacris operatur, Deique furit inſtinctu. Inſtinctus divino ſpiritu*, ἐμπνευσθεὶς ὑπὸ θεοῦ, ſaepius ἐκ θεοῦ vel ἐκ θεῶν τοῦ κατέχεσθαι dicebatur: iunguntur et a *Platone* κατέχεσθαι καὶ μαίνεσθαι. Dantur loquendi formae eiusdem ferme ſignificatus. Διονύσῳ μαίνεσθαι et ἐκ Διονύσου· ἐξ Ἄρεος μαίνεσθαι· ἐξ Ἔρωτος· ἐκ Νυμφῶν. Verbis neutris ὑπὸ longe plurimis adiungitur; rarius verbo μαίνεσθαι. *Lucian.* D. D. XII, 1. ἐκείνη μέμηνεν ὑπὸ σοῦ· XVIII, 2. μεμηνότες ὑπὸ τοῦ πότου. VALCKEN.

75. Κάτισε] Dedit *Med.* pro ἐκάτισε· alii forte Codd. dabunt κατεῖσε, *collocavit*. Homericum καθεῖσε, pro ἐκάθισε, Codd. etiam praebent ſcripti *Thucyd.* p. 501, 95. probatum *Dukero*: διαβὰς πρὸς μετέωρόν τι καθεῖσε τὴν στρατιάν *Eurip.* Phoen. v, 1195. Ἔξω τάφρου καθεῖσεν Ἀργείων στρατόν. VALCKEN.

81. Ἐκ τῆς Τήρεω θυγατρὸς] Vere ſcripti Codices: vere ἐπανιστέατο *Arch.*, Ionum more, pro ἐπανίσταντο. Agnovit hoc librariorum peccatum et correxit *Portus*, quem ducem, uti ſolet, ſibi Editor Genevenſis legit. Confer huius Muſae C. 167.

81. Ἐκ τῆς Τήρεω] Docte *Valla*: ex filia *Teris* genitum; *Vallam* corrigens *Gronovius*, dum dat *Terei*, videri queat ipſe potius reprehendendus; nam ſicubi, hic certe poſſunt adhiberi verba *Thucydidis* II, c. 29. Τηρεῖ, —— τῷ Πρόκνην —— σχόντι γυναῖκα, προσῆκεν ὁ Τήρης οὗτος οὐδέν· οὐδὲ τῆς αὐτῆς Θρᾴκης ἐγένοντο· ἀλλ' ὁ μὲν ἐν Δαυλίᾳ, —— ὁ Τηρεὺς, ᾤκει —— Τήρης δὲ, οὔτε τὸ αὐτὸ ὄνομα ἔχων *rex fuit Odryſarum.* Fuerunt itaque ſecundum Graecos diverſa nomina *Teres* et *Tereus*: alterius ſunt generis Ἀχιλλεὺς, *Achilles*; Περσεὺς, *Perſes* &c. Rex hic Thraciae *Teres* pater fuit *Sitalcis*. Iſta duo Thraciae Regum nomina nota ſunt ex hiſtoria Graeca, etiam Philippica. *Teris* filius *Sitalces* bello Peloponneſiaco cum Athenienſibus iniit ſocietatem: huius filium Σάδοκον, ſive patri cognominem, Athenienſes civitate donarunt. Hoc ubi tradit *Ariſtoph.* in Achar. v, 145., vitioſiſſimum hoc proſtat Scholion: Τοῦτον πολίτην ἐποίησαν Ἀθηναῖοι τὸν παρ' αὐτοῖς παραπέμποντα· ἐλέγετο δὲ οὗτος Τή-

runt contra Scylen. Scyles cognito quid de ſe fieret, et quam ob cauſſam, profugit in Thraciam. Id quum audiſſet Octamaſades, cum exercitu adverſus Thraciam contendit: cui ad Iſtrum progreſſo Thraces occurrerunt. Et quum conflicturi eſſent, *Sitalces* ad Octamaſadem miſit caduceatorem, cum his mandatis, Quid opus eſt inter nos tentare? Tu quidem ſororis meæ es filius, ſed habes germanum meum, quem ſi mihi reddideris, ego viciſſim Scylem trado tibi. Ita neque tu, neque ego periclitabor exercitu. Per hæc verba pacem firmabat Sitalces. Erat enim apud Octamaſadem frater Sitalcis profugus. Et Octamaſades iſta accepit, redditoque *Sitalci* avunculo ſuo, Scylen cepit fratrem. Et Sitalces quidem accepto fratre reduxit exercitum: Octamaſades autem eodem loco caput Scyli dempſit. Adeo ſua inſtituta Scythæ obſervant: et iis qui externos ritus
81 adſciſcunt, tales irrogant pœnas. Multitudinem autem Scytharum non potui exacte indagare, quum de eius numero varia referentes audiam, et permultos illos, et rurſus paucos eſſe, utique Scythas. Quantum autem ſub aſpectum meum venit: Eſt inter Boryſthenem et Hypanin flumina, locus nomine Exampæus: cuius etiam aliquanto antea habuimus mentionem, quum dicebam *fontem* in eo eſſe aquæ amaræ, Hypanin in quem fluit, impotabilem reddentis. Hoc in loco iacet ahenum ſexies tantum quantus crater qui eſt in oſtio Ponti, a Pauſania Cleombroti filio dedicatus. Quod ſiquis illum non inſpexit, hunc ei in modum declarabo: Sexcentarum eſt amphorarum facile capax iſtud in Scythis ahenum, craſſitudine digitorum ſex, id aiunt indigenæ ex aculeis ſagittarum eſſe factum: regem enim ſuum, nomine Ariantan, quum numerum Scytharum ſcire vellet, iuſſiſſe ſingulos Scythas conferre ſingulos ſagittarum aculeos, propoſita morte ei qui non ferret. Ita magnam vim collatam eſſe aculeorum: et ex his confectum ahenum illud

τῷ Σκύλῃ· ὁ δὲ, μαθὼν τὸ γινόμενον ἐπ' ἑωυτῷ, καὶ τὴν αἰτίην δι' ἣν ἐποιέετο, καταφεύγει ἐς τὴν [a] Θρηΐκην· πυθόμενος δὲ ὁ Ὀκταμασάδης ταῦτα, ἐστρατεύετο ἐπὶ τὴν Θρηΐκην· ἐπεί τε δὲ ἐπὶ τῷ Ἴστρῳ ἐγένετο, ἠντίασάν μιν οἱ [b] Θρήϊκες· μελλόντων δὲ αὐτέων [c] συνάψειν, ἔπεμψε Σιτάλκης παρὰ τὸν Ὀκταμασάδην, λέγων τοιάδε, „Τί δεῖ ἡμέας ἀλλήλων πειρηθῆναι; εἷς μέν μευ τῆς ἀδελφεῆς παῖς, ἔχεις δέ μευ ἀδελφεόν· σύ τέ μοι ἀπόδος τοῦτον, καὶ ἐγώ σοι τὸν σὸν Σκύλην παραδίδωμι· στρατιῇ δὲ μήτε σὺ κινδυνεύσῃς, μήτ' ἐγώ." ταῦτά οἱ πέμψας ὁ Σιτάλκης ἐπεκηρυκεύετο· ἦν γὰρ παρὰ τῷ Ὀκταμασάδῃ ἀδελφεὸς [d] Σιτάλκεω πεφευγώς· ὁ δὲ Ὀκταμασάδης καταινέει ταῦτα· [e] ἐκδιδοὺς δὲ τὸν ἑωυτοῦ μήτρωα [f] Σιτάλκῃ, ἔλαβε τὸν ἀδελφεὸν Σκύλην· καὶ Σιτάλκης μὲν παραλαβὼν τὸν ἀδελφεὸν, ἀπήγετο. Σκύλεω δὲ Ὀκταμασάδης αὐτοῦ ταύτῃ ἀπέταμε τὴν κεφαλήν· οὕτω μὲν περιστέλλουσι τὰ σφέτερα νόμαια Σκύθαι, τοῖσι δὲ παρακτωμένοισι ξεινικοὺς [g] νόμους τοιαῦτα ἐπιτίμια διδοῦσι. Πλῆθος δὲ τὸ Σκυθέων οὐκ οἷός τε ἐγενόμην ἀτρεκέως πυθέσθαι, ἀλλὰ διαφόρους λόγους περὶ τοῦ ἀριθμοῦ ἤκουον· καὶ γὰρ κάρτα πολλοὺς εἶναί σφεας, καὶ ὀλίγους, ὡς Σκύθας εἶναι· τοσόνδε μέντοι ἀπέφαινόν μοι ἐς ὄψιν· [h] ὡς ἔστι μεταξὺ Βορυσθένεός τε ποταμοῦ καὶ Ὑπάνιος χῶρος· οὔνομα [i] δέ οἱ ἐστι Ἐξαμπαῖος· τοῦ καὶ ὀλίγον τι πρότερον τούτων μνήμην εἶχον, φάμενος ἐν αὐτῷ κρήνην ὕδατος πικροῦ εἶναι, ἀπ' ἧς τὸ ὕδωρ ἀποῤῥέον τὸν Ὕπανιν ἄποτον [k] ποιέει· ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ κέεται [l] χαλκήϊον, μεγάθεϊ καὶ ἑξαπλήσιον τοῦ ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ Πόντου κρητῆρος, τὸν Παυσανίης ὁ Κλεομβρότου ἀνέθηκε· ὃς δὲ μὴ εἶδέ κω τοῦτον, ὧδε δηλώσω· ἑξακοσίους ἀμφορέας εὐπετέως χωρέει τὸ ἐν Σκύθῃσι χαλκήϊον· πάχος δὲ τὸ Σκυθικὸν τοῦτο χαλκήϊόν ἐστι δακτύλων ἕξ· τοῦτο ὦν ἔλεγον οἱ ἐπιχώριοι [m] ἀπὸ ἀρδίων γενέσθαι· βουλόμενον γὰρ τὸν σφέτερον βασιλέα, τῷ οὔνομα [n] εἶναι Ἀριαντὰν, τοῦτον εἰδέναι τὸ πλῆθος [o] τῶν Σκυθέων, κελεύειν μιν πάντας Σκύθας ἄρδιν ἕκαστον μίην ἀπὸ τοῦ ὀϊστοῦ κομίσαι· ὃς δ' ἂν μὴ κομίσῃ, θάνατον ἀπείλεε· κομισθῆναί τε δὴ χρῆμα [p] πολλὸν ἀρδίων, καί οἱ δόξαι ἐξ αὐτέων μνημόσυνον [q] ποιήσαντι λι-

a Θρηΐκην *Arcb. V.*, et ſtatim. *b* Σκύθαι *Arcb.* *c* *M. Paſſ. Ask.*, συνάπτειν *Ald. Arcb. V. Paris. A. B. Edd.*, porro Σιδάλκης *Arcb.* ſemper. *d* Σιτάλκεω *Ask.*, vere: ceteri Σιτάλκεος: tum πεφευγ. τοῦτον *Ald. V. Arcb. Paris. B. Valla* Edd., ultimum negligunt *M. Ask. Paſſ.* *e* Iidem, ἐκδοὺς *Ald.* &c., δοὺς ora *Steph.* *f* *M. Paſſ. Ask. Arcb.*, vulgo Σιτάλκην prave, in *Arcb.* μήτρων Σιδ. *g* Γάμους *Arcb.* *h* *Med. Paſſ. Ask.*, ὡς omittunt alii omnes, et rectius abeſt. *i* *Arcb. Paſſ. V. Ask.*, olim δ' ἐστιν οἱ: tum ὀλίγῳ marg. *Steph. Ask. Paſſ.* *k* Ποιέειν *M. Paſſ. Ask.*, ποιέει *Aldus* et alii omnes, quos ſequor. *l* Χαλκεῖον *Arcb. V.* et ſtatim, χαλκεῖον *Ask.*, tum καὶ ἑξαπλησ. *M. Arcb. Paſſ. Ask.*, quae copula in aliis negligitur. Praeterea ἐπὶ στόμ. *V. Paſſ. Ask.* *m* Deſit ἀπὸ *Arcb. Vind.*, prior ἀρδίων, male. Vide *Suid.* in Voc. *n* Deſideratur in *Arcb.* *o* Τὸ Σκ. non male *Paſſ.* *p* Πολλὸν *Arcb.* Ed. *Genev.* CIↃIↃCXVIII. Vulgo πολλῶν. *q* *Arcb. V. Ald. Paris. A. B.* Edd., ποιήσας *M. Paſſ. Ask.*

Τήρης· ἔνιοι δὲ φασιν, ὅτι ὁμώνυμος ἦν τῷ πατρὶ Σιτάλκει. Σύμμαχος Ἀθηναίοις μέμνηται. Θουκυδίδης προστίθησι καὶ τὸ ὄνομα λέγων οὕτως, καὶ Σάδοκον τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀθηναῖον. Poſtrema leguntur ap. *Thucyd.* p. 115. ult. Iam primum auferatur hinc in indicem relatus *Symmachus*, alibi ſaepius in his ſcholiis citatus: deinde ſic iſta me iudice ſunt redintegranda: Τοῦτον πολίτην ἐποίησαν Ἀθηναῖοι, τὸν πατέρα αὐτοῦ παραπέμποντες· (*patre inſuper habito, filium civem fecere:*) ἐλέγετο δὲ οὗτος Τήρης· ἔνιοι δέ φασιν, ὅτι ὁμώνυμος ἦν τῷ πατρὶ Σιτάλκῃ, σύμμαχος Ἀθηναίοις· μέμνηται Θουκυδίδης· προστίθησι δὲ καὶ τὸ ὄνομα. VALCKEN.

93. Ταῦτα —— ἐπεκηρυκεύετο.] Neglexit haec *Valla*. Qui Latina adpoſuit, notionem verbi ἐπικηρυκεύεσθαι, in miſſis caduceatoribus obviam, et ab *Ammonio* indicatam, contemſit. Adi *Valckenar.* ad Grammaticum L. I, 20. Statim ἀδελφεὸς Σιτάλκεω, uti L. VII, 137. ὑπὸ Σιτάλκεω τοῦ Τήρεω. Neque temere damno πεφευγὼς τοῦτον, tot ſchedis munitum.

10. Ἄποτον ποιέει] Lenius hoc ob C. 52. Aheneum Pauſaniae, Cleombroti F., craterem ad os Ponti, inſcriptumque illi carmen, *Nymphis* habet in *Athenaei* L. XII, p. 535. et *Pet. Gyllius* Boſp. Thrac. L. III, 5. Tota autem haec multitudinis Scythicae indicatio ſpeciem praefert ſcriptoris coniectantis ac nihil definientis.

22. Χρῆμα πολλὸν ἀρδίων] Certam praeſtant *Porti* emendationem ſchedae, et *Camerarii* L. VI, 43. χρῆμα πολλὸν νεῶν. Simile Comici ex Pluto χρῆμα πολὺ τεμαχῶν, et Noſtri L. I, 36. Statim καὶ οἱ δόξαι —— ποιήσας λιπέσθαι inſolentiſſimum eſt et protectum minime. Nam auxilio quae arceſſuntur, ποιήσαντα poſtularent, qualia in Muſis plura.

22. Χρῆμα πολλὸν ἀρδίων] Reſtituetur ex Codd., quibus *Valla* concinit, et VI, c. 43., χρῆμα πολλὸν νεῶν sic et alibi loquitur *Herod.* ὕδατος χρῆμα πολλὸν dixit *Lucan.* de Syr. Dea III, p. 459. Συὸς μέγιστον χρῆμα, *Soph.* Meleagro; ὀιστευτοῦ χρῆμα ἀμύθητον, *Philoſtratus.* VALCKEN.

37. Τοῖσι

λιπέσθαι· ἐκ τουτέων δή μιν τὸ χαλκήϊον ποιῆσαι
τοῦτο, καὶ ἀναθεῖναι ἐς τὸν Ἐξαμπαῖον τοῦτον· ταῦ-
τα δὴ περὶ τοῦ πλήθεος [a] τοῦ Σκυθέων ἤκουον. Θωῦ-
249 μάσια δὲ ἡ χώρη αὕτη οὐκ ἔχει, χωρὶς ἢ ὅτι ποτα-
μούς τε πολλῷ μεγίστους, καὶ ἀριθμὸν πλείστους· ὃ δὲ
[b] ἀποθωυμάσαι ἄξιον καὶ πάρεξ τῶν ποταμῶν, καὶ
τοῦ μεγάθεος τοῦ πεδίου, παρέχεται, εἰρήσεται·
ἴχνος Ἡρακλέος φαίνουσι ἐν πέτρῃ ἐνεόν, τὸ [c] οἶκε
μὲν βήματι ἀνδρός, ἔστι δὲ τὸ μέγαθος δίπηχυ,
παρὰ τὸν Τύρην ποταμόν· τοῦτο μέν νυν τοιοῦτό ἐστι.
Ἀναβήσομαι δὲ ἐς τὸν κατ' ἀρχὰς [d] ἤια λέξων λό-
γον· παρασκευαζομένου Δαρείου ἐπὶ τοὺς Σκύθας,
καὶ ἐπιπέμποντος ἀγγέλους ἐπιτάξοντας τοῖσι μὲν
πεζὸν στρατόν, τοῖσι δὲ νέας παρέχειν, τοῖσι δὲ [e] ζεύ-
γνυσθαι τὸν Θρηΐκιον Βόσπορον· Ἀρτάβανος ὁ Ὑστά-
σπεος, ἀδελφεὸς ἐὼν Δαρείου, ἐχρήιζε μηδαμῶς αὐ-
τὸν [f] στρατηΐην ἐπὶ Σκύθας ποιέεσθαι, καταλέγων
τῶν Σκυθέων τὴν ἀπορίην· ἀλλ', οὐ γὰρ ἔπειθε
συμβουλεύων οἱ χρηστά, ὁ μὲν ἐπέπαυτο· ὁ δέ, ἐπειδή οἱ
τὰ πάντα παρεσκευάστο, ἐξήλαυνε τὸν στρατὸν ἐκ
Σούσων. Ἐνθαῦτα τῶν Περσέων Οἰόβαζος ἐδεήθη
Δαρείου, τριῶν ἐόντων οἱ παίδων, καὶ πάντων στρα-
τευομένων, ἕνα αὐτῷ καταλειφθῆναι· ὁ δέ οἱ ἔφη, ὡς
φίλῳ ἐόντι, καὶ μετρίων δεομένῳ, πάντας τοὺς παῖ-
δας καταλείψειν· ὁ μὲν δὴ Οἰόβαζος περιχαρὴς ἦν,
ἐλπίζων τοὺς υἱέας στρατηΐης ἀπολελύσθαι· ὁ δὲ
ἐκέλευσε [g] τοὺς ἐπεστεῶτας, ἀποκτεῖναι πάντας τοὺς
Οἰοβάζου παῖδας· καὶ οὗτοι μὲν ἀποσφαγέντες, αὐ-
τοῦ ταύτῃ ἐλίποντο. Δαρεῖος δὲ ἐπεί τε πορευόμε-
νος ἐκ Σούσων ἀπίκετο τῆς Καλχηδονίης ἐπὶ τὸν Βό-
σπορον, ἵνα ἔζευκτο ἡ γέφυρα, ἐνθεῦτεν [h] ἐσβὰς
ἐς νέα, ἔπλεε ἐπὶ τὰς Κυανέας καλευμένας, τὰς
πρότερον πλαγκτὰς Ἕλληνές φασι εἶναι· ἑζόμενος
δὲ ἐπὶ τῷ ἱρῷ, [i] ἐθηεῖτο τὸν Πόντον ἐόντα ἀξιο-
θέητον· πελαγέων γὰρ ἁπάντων πέφυκε [k] θωυμα-
σιώτατος· τοῦ τὸ μὲν μῆκος εἰσὶ στάδιοι ἑκατὸν καὶ
χίλιοι

lud placuiſſe ei pro monumento relinquere,
et in hoc Exampæo dedicare. Hæc de 82
multitudine Scytharum audiebam. Mira-
cula autem hæc regio nulla habet, præ-
ter flumina cum multo maxima, tum nu-
mero plurima. Si quid tamen præter flu-
mina et magnitudinem campi exhibetur ad-
miratione dignum, id dicetur. Veſtigium
Herculis oſtendunt petræ impreſſum, vi-
rili veſtigio ſimile, bicubitali magnitudi-
ne, iuxta fluvium Tyrem. Et hoc ita ſe
habet. REDEO ad eam quam ab initio in- 83
ſtitueram orationem: Dario adverſus Scy-
thas exercitum comparanti, dimiſſis nun-
ciis ad imperandum, aliis ut peditatum,
aliis ut claſſem præſtarent, aliis ut Bo-
ſporum Thracium ponte iungerent: Arta-
banus, Hyſtaſpis filius, Darii frater, no-
lebat illum ullo pacto Scythis inferre bel-
lum, commemorans Scytharum inopiam,
utilia ſuadens: quum tamen non perſua-
deret illi, deſtitit a diſſuadendo. Darius,
ubi omnia ei in expedito fuere, copias
eduxit ex urbe Suſis. Ibi cum OEobazus 84
ex Perſis, cui tres filii erant, et omnes
militantes, obſecrabat ut unum ſibi relin-
queret. Cui Darius tanquam amico et
modeſta obſecranti, reſpondit ſe omnes li-
beros relicturum. Eo reſponſo OEobazus
magnopere lætabatur, ſperans liberos ſuos
miſſionem habere militiæ. At ille adſtan-
tes iuſſit, ut omnes OEobazi filios interi-
merent. Ita filii OEobazi obtruncati, il-
lic ſunt relicti. Darius Suſis movens, 86
poſtquam pervenit ad Boſporum Cal-
chedoniæ, ubi pons iunctus erat, illinc
conſcenſa navi, transmiſit in Cyaneas,
quæ dicuntur, quas Græci prius errabun-
das fuiſſe aiunt. Ibi ſedens in templo
ſubiiciebat oculis Pontum, rem ſpectacu-
lo dignam, nam inter omnia maria eſt
maxime admirabilis. Cuius longitudo eſt
un-

a Τῶν *Arch.* b Ἀποθωυμ. *Arch.*, mox καὶ πάρεξ *M. Ask. V.*, ab aliis καὶ abeſt. c Οἶκε *Vind.*, alii ἔοικε. De Herculis veſtigio bicubitali ad L. II, 91. d Ἤια *Ask.* e Ζευγνῦναι *Arch*, ſatis bene. f Στρατείην Edd. *Genev.* olim στρατιήν. g Τοὺς ἐπὶ τουτέων *V. Arch. Paris. A. B. Ald.* Edd., τοὺς ἐπεστεῶτας *Med. Paſſ. V.* h Ἐμβὰς *Arch. Vind.* i Ἐθηεῖτο *M. Arch. V. Paſſ. Ask.*, ἐθηῆτο *Ald.* et alii. Vide L. I, 10. k Θωμασιώτατον *Arch.*, tum τούτῳ idem, τοῦ τὸ μὲν *Paris.* unus, *Valla*, rectiſſime: τοῦτο μὲν antea.

37. Τοῖσι δὲ ζεύγνυσθαι] Malo ex ſchedis Britannicis ζευγνῦναι, quod Scriptori tali in re tritiſſimum L. III, 89, 90, 134. VII, 36. Verius ſtatim στρατηΐην —— ποιέεσθαι, nec fugit vulgatae menda Editorem *Genev.*, etſi male tollentem. Error frequens et manifeſtus, de quo I, 205. atque alibi.

50. Ἐκέλευσε τοὺς ἐπεστεῶτας] Accedo *Gronovio*. Perſae omnes, quotquot militari aetate, ipſo rege in hoſticum abeunte, obſtricti, ut eum armati ſequerentur, videntur fuiſſe. Hinc rex iram, *quaſi inſigne regium*, in OEobazum ſtipendia unius ſuum in ſolatium deprecantem, exercuit, et *occiſos tres in conſpectu parentis abiecit, crudelis futurus, ſi omnes abduxiſſet*, bene *Seneca* de Ira L. III, 16. Hinc non diſſimilis in Pythium Xerxis crudelitas, ab eodem Philoſopho non praeterita, in Noſtri L. VII, 38.

56. Ἑζόμενος δὲ ἐπὶ τῷ ἱρῷ] Ex coniectura *Pavii* ἐπὶ τῷ ῥίῳ, *in promontorio*, ſeu vertice Cyanearum, ſed incongrua. Elegantior *Valckenarii*, quam amplecti non poſſum. Tacet Scriptor de regis in continentem exſcenſu ac tranſitu in fanum, quod praeter morem minime. Τὸ ἱρὸν ad os Ponti erat, ſive παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Πόντου in *Philoſtrati* I. Vit. Sophiſt. XXIV, I. Ad idem os πρὸς τῷ στόματι τοῦ Πόντου Cyaneae *Strab.* L. VII, p. 492. Ex Fano ingens aperiebatur Pontus, patebantque luſtrantibus petrae Cyaneae ipſumque mare clariſſime, conſpicique in hunc poſſunt diem, docente *Pet. Gyllio* Boſp. Thr. L. III, 5.

56. Ἑζόμενος δὲ ἐπὶ τῷ ἱρῷ] Praeter ceteros accurate de templo Iovis Οὐρίου, quod ad os Ponti poſitum eximie dicebatur τὸ ἱερόν, agens Clar. *Io. Taylor* in Praefat. ad Marmor Boſpor. Iovi Urio ſacrum, Herodotea non omiſit: meminit certe *Herod.* c. 87., μέσον ἐστὶ Βυζαντίου τε καὶ τοῦ ἐπὶ στόματι ἱροῦ. Noſtro vero loco quomodo tandem obſecro ſediſſe diceretur in iſto templo Darius, qui in navi ſederet Ponti ſpectator; nam ἐσβὰς ἐς νέα ἔπλεε ἐπὶ τὰς Κυανέας καλευμένας· ἑζόμενος δὲ ἐπὶ τῷ —— ἐθηεῖτο τὸν Πόντον ἐόντα ἀξιοθέητον· tandem c. 86., admirando hoc ſatiatus ſpectaculo Darius ἔπλεε ὀπίσω ἐπὶ τὴν γέφυραν hic Boſporum contemplabatur: pons autem iungebat eam partem Boſpori, quae eſſet media Βυζαντίου τε καὶ τοῦ ἐπὶ στόματι ἱροῦ. Quid itaque? hic navigans Darius, ut Pontum oculis perluſtraret, sediſſe videtur iuxta navis magiſtrum in puppi, qui locus Homero dicitur ἴκριον. Quid ſi ſcripſerit itaque Herod. ἑζόμενος ἐπὶ τοῦ ἰκρίου, *ſedens in tabulato navis*: Νηῶν ἴκρια *Homero*, *Heſychio* ſunt aliisque τὰ σανιδώματα τῶν πλοίων· vide *Io. Scheffer.* de Mil. Nav. II, c. 5. VALCKEN.

59. Τοῦ τὸ μὲν μῆκος &c.] Conſtat priſtina verbis ſanitas. Ponti et longitudo et latitudo, antea deficiens, bene habet: Conſtat ſtadiorum numerus, redditque ſecum in gratiam *Herodotus*. Scripſerat C. 86., in latum patere ſtadiis CIↃ CIↃ CIↃ CCC., quot utique ex trecentis et triginta orgyarum millibus, quae illis aequantur, oriuntur, ſi quidem decem earum myriades mille efficiunt ſtadia C. 42. huius libri, et centum pares uni ſunt ſtadio L. II, 149. Quae quidem nullum cum habeant dubium, merito cum *Pavio* ſtupemus, monitoris *Th. Galei* rationem non fuiſſe habitam, ac contra verum *ſtadia* CC. duraſſe. Statim ὁ αὐχὴν per appoſitionem, quam dicunt, deponitur, nec ſuperfluus atque ex ſcholio Abbati *Meleto*

undecim millium ac centum ſtadiorum: latitudo (qua latisſimus ſui eſt) trium millium trecentorum. Huius pelagi os latitudinis eſt quatuor ſtadiorum: longitudo oris (quod eſt collum) quæ Boſporus dicitur, ubi pons connectebatur, circiter centum viginti ſtadia. Boſporus ad Propontidem pertinet. Propontis autem latitudinis quingentorum ſtadiorum eſt, mille et quadringentorum longitudinis, influens in Helleſpontum. Ipſe Helleſpontus, ubi anguſtisſimus, ſtadiis ſeptem, quadringentis longus, intrans pelagi hiatum quod AEgæum vocatur.

86 Hæc autem ita dimenſa ſunt. Navis fere meat omninò ſeptuaginta millia orgyiarum longo die, nocte vero ſexaginta millia. Itaque e faucibus Ponti ad Phaſin (hoc eſt enim Ponti longisſimum) novem dierum eſt navigatio, et octo noctium, quæ fiunt centum ac decem millia orgyiarum et centum, hoc eſt, ſtadiorum undecim millia ac centum. E Sindica autem ad Themiſcyram, quæ eſt ſuper flumen Thermodontem (hic namque Ponti latisſimum eſt) trium dierum duarumque noctium eſt navigatio, quæ fiunt orgyiarum trecenta ac triginta millia, ſtadiorum vero tria millia et trecenta. Hunc igitur in modum Pontus ac Boſporus et Helleſpontus a me dimenſi ſunt, et ſecundum ea quæ dixi ſitum habent. Quinetiam Pontus hic paludem habet influentem in ſe, non multo quam ipſe eſt minorem, quæ Mæotis ap-

87 pellatur, et mater Ponti. Darius, ubi Pontum contemplatus eſt, renavigavit ad pontem, cuius architectus extitit Mandrocles Samius. Contemplatus item Boſporum, duos ad eum cippos erexit e candido lapide, incidens litteris in uno quidem Aſſyriis, in altero autem Græcis, omnes gentes

χίλιοι καὶ μύριοι· [a] τὸ δὲ εὖρος, τῇ εὐρύτατος αὐτὸς ἑωυτοῦ, στάδιοι [b] τριηκόσιοι καὶ τρισχίλιοι. τούτου τοῦ πελάγεος τὸ στόμα ἐστὶ, [c] εὖρος τέσσερες στάδιοι· μῆκος δὲ τοῦ στόματος, ὁ αὐχὴν, τὸ δὴ Βόσπορος κέκληται, κατ' ὃ δὴ ἔζευκτο ἡ γέφυρα, ἐπὶ σταδίους εἴκοσι καὶ ἑκατόν ἐστι· τείνει δ' ἐς τὴν Προποντίδα ὁ Βόσπορος· ἡ δὲ Προποντὶς, ἐοῦσα εὖρος μὲν σταδίων πεντακοσίων, μῆκος δὲ τετρακοσίων καὶ χιλίων, καταδιδοῖ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, ἐόντα [d] στεινότητι μὲν ἑπτὰ σταδίους, μῆκος δὲ τετρακοσίους· ἐκδιδοῖ δὲ [e] ὁ Ἑλλήσποντος ἐς χάσμα πελάγεος τὸ δὴ Αἰγαῖον καλέεται. Μεμέτρηται δὲ ταῦτα ὧδε· νηῦς ἐπίπαν μάλιστά κῃ κατανύει ἐν [f] μακρημερίῃ ὀργυιὰς ἑπτακισμυρίας, [g] νυκτὸς δὲ, ἑξακισμυρίας· ἤδη ὦν ἐς μὲν Φᾶσιν ἀπὸ τοῦ στόματος, (τοῦτο γάρ 250 ἐστι τοῦ Πόντου μακρότατον) ἡμερέων ἐννέα πλόος ἐστὶ, καὶ νυκτῶν ὀκτώ· αὗται, ἕνδεκα μυριάδες καὶ ἑκατὸν ὀργυιέων γίνονται· ἐκ δὲ τῶν ὀργυιέων τουτέων, στάδιοι ἑκατὸν καὶ χίλιοι καὶ μύριοί εἰσι· ἐς δὲ [h] Θεμισκύρην τὴν ἐπὶ Θερμώδοντι ποταμῷ ἐκ τῆς Σινδικῆς, κατὰ τοῦτο γάρ ἐστι τοῦ Πόντου εὐρύτατον, τριῶν τε ἡμερέων καὶ [i] δύο νυκτῶν πλόος· αὗται δὲ, τρεῖς καὶ τριήκοντα μυριάδες ὀργυιέων γίνονται, στάδιοι δὲ, τριηκόσιοι καὶ τρισχίλιοι· ὁ μέν νυν Πόντος οὗτος καὶ Βόσπορός τε καὶ Ἑλλήσποντος [k] οὕτω τέ μοι μεμετρέαται, καὶ κατὰ τὰ εἰρημένα πεφύκασι· παρέχεται δὲ καὶ λίμνην ὁ [l] Πόντος οὗτος, ἐκδιδοῦσαν ἐς ἑωυτὸν, οὐ πολλῷ τέῳ ἐλάσσω ἑωυτοῦ· ἡ Μαιῆτίς [m] τε καλέεται, καὶ μήτηρ τοῦ Πόντου. Ὁ δὲ Δαρεῖος ὡς ἐθηήσατο τὸν Πόντον, ἔπλεε ὀπίσω ἐπὶ τὴν γέφυραν, τῆς ἀρχιτέκτων ἐγένετο [n] Μανδροκλέης Σάμιος· [o] θηησάμενος δὲ καὶ τὸν Βόσπορον, στήλας ἔστησε δύο ἐπ' [p] αὐτῷ, λίθου λευκοῦ, ἐνταμὼν γράμματα, [q] ἐς μὲν τὴν Ἀσσύρια, ἐς δὲ τὴν Ἑλληνικὰ, ἔθνεα

a Steph. ora *Paris. A. B. Paſſ. Ask. Arcb. V. Valla*: olim ex *Ald.* et *Med.* τοῦτο δὲ, τῇ. *b* Τριηκόσιοι *Arcb.* ſed in raſura, *Valla*, optime. διηκόσιοι vulgo. *c Euſtath.* ad *Dionyſ.* v, 140. reſpexit, etiam ſequentia. *d* Στεινότατον *Arcb.*, στεινότατα *Vind.* Prius *Galeo* arridet. Adi ſis *Daviſ.* ad *Ciceron*, Tuſcul. L. III. C. 8. *e* Deſit *Arcb. Vind.* *f M. Paſſ. Ask.*, μακρῇ ἡμέρῃ *Ald. V. Arcb. Paris. A. B.* Edd., quod revocent, quibus allubeſcit, tum ὀργυιὰς *Paſſ. Arcb.*, ὀργυιὰς *Ask.* *g* Abſunt tres hae voces *M. Paſſ. Ask. Arcb.* *h* Θεμισκύρην *Paſſ. Ask.*, bene Θεμίσκυρον *Arcb.*, Θεμίσκυραν olim. Mox τῆς Ἰνδικῆς omnes. *i* Δύο non legit *Arcb.*, tum πλέον *M. Paſſ. Ask.*, in *Paris. A. B. V. Ald. Arcb.* Edd. πλόος, quod recepi; porro τρεῖς μυριάδες καὶ τριήκοντα *Paſſ. Arcb.* *k* Οὗτοι τε *Paſſ. Ask.*, abeſt τε *Arcb.* *l* Πόντος οὗτος *Arcb. V. Paris. A. B. Ald.*, omittunt οὗτος *M. Paſſ. Ask.*; ἰσδιδ. *Vind. Arcb.* Porro ἐς αὐτὸν *Paſſ. Ask.* *m* Non eſt in *Arcb.*; Citat *Euſtath.* in *Dionyſ.* v, 14. *n* Μανδροκλῆς *Vind. Arcb.* *o* Θεησ. *Ask.* *p* Ἐπ' αὐτὸν *M. Paſſ. Ask.*, ἐπ' αὐτοῦ *Ald. V. Arcb.*, αὐτῷ *Paris. A. B.* *q M. Ask. Paſſ.*, ἐς μὲν τὴν ἑτέρην alii.

loco eſſe debuerat, τοῦ ποταμοῦ τὸν αὐχένα C. 89. et ἐπὶ τῷ ΑΥΧΕΝΙ τοῦ βοσπόρου C. 118. videbimus. olim ſimilis in his *Maximi Tyr.* Diſſ. VIII, 7. appoſitio, οἱ ἑσπέριοι Λίβυες οἰκοῦσι γῆν, ΑΥΧΕΝΑ στενὸν καὶ ἐπιμήκη καὶ ἀμφιθάλαττον. Mutavit *D. Heinſius*, ſequente, ſed haeſitante, *Daviſio*, quem adi et Criticos ad *Sophocl.* Oed. Col. v, 688.

73. Νυκτὸς δὲ, ἑξακισμυρίας] Harum omisſio vocum ex ſcribarum eſt ſocordia. Stadiorum ex diurno nocturnoque navis curſu mire fallax conputatio. *Ariſtidi* ναῦς πανημερία θέουσα, et vento inpulſa proſpero, abſolvit ſtadia CIↃCC. Or. AEgypt. p. 360. *Theophilus* in *Ptolemaei* Geogr. L. 1, 9. τὸν τοῦ νυχθημέρου φορὸν πλοῦν, unius diei ac noctis ſecundam navigationem CIↃ. tantum ſtadiis acquiparat. Receptior *Herodoti* ratio, ſiquidem ὁμολογημένον τοῦτο ſeu *in confeſſo erat*, navim ſecundo vento IↃCC. ſtadia una die conficere, *Marciano* in Peripl. p. 67. indice, iuſtisſime adiiciente, arte augeri et huius neglectu minui eam curſus velocitatem poſſe.

79. Ἐκ τῆς Σινδικῆς] Quod in Latinis olim *e Scythica*, inputatur *Vallae* iniuria: abſunt haec et quae adhaerent principi verſionis editioni, addita aut a *Phoenice* aut *Heresbachio*. Repoſui praepoſita litera, quam articuli poſtrema, uti C. 28., deglutierat, τῆς Σινδικῆς. Qua quidem in parte audacior ſi cenſear, patroni Cl. viri aderunt *P. Bertius* de Agger. et Pontib. C. 2., *Holſtenius* ad *Steph.*, *Is. Voſſius*, *Gronovius*, *Berkelius*, atque alii.

88. Καὶ μήτηρ τοῦ Πόντου] Commoda, et, quod ſciam, nondum publicata haec *Dionyſii Byz.* ex Anaplo Ponti: Μόνη δ' ὑπὲρ αὐτὸν, *Pontum*, ἀναδέχεται λίμνη Μαιῶτις, ἣν ΜΗΤΕΡΑ καὶ ΤΡΟΦΟΝ τοῦ Πόντου κατεφήμισε λόγος ἐκ παλαιᾶς μνήμης παραδεδομένος· ταύτης τὸ μὲν περίμετρόν ἐστι δισχιλίων σταδίων, τὸ δὲ πέρας ποταμὸς Τάναϊς, ὅρος τῶν δυεῖν ἠπείρων in quibus ambitus paludis nimius, uti *Cauſaboni* ad *Strabon.* L. VII, 477. obſervatio patefaciet. Mater Ponti Maeotis, quod huius gignatur aquis et incrementa capiat. *Tzetzae* ὡς μήτηρ καὶ μαιεύτρια γένους παντὸς ἰχθύων Chil. VIII, 773., quae et *Hipparchi* profeſſio ap. *Voſſ.* ad *Melam* L. 1, 1. Poſt pauca ſcripſi ex ſchedis ἐπ' αὐτῷ, ſicuti paullo ſupra ἐπὶ Θερμώδοντι ποταμῷ· ſi qui priſcum ἐπ' αὐτοῦ ſervatum vult, utatur Pauſaniae, de quo ſupra, cratere, Μνᾶμ' ἀρετῆς ἀνέθηκε —— Πόντου ἐπ' Εὐξείνου — et conſimilibus.

91. Στήλας ἔστησε δ' ἐπ' αὐτὸν] Si dedisſet Med. ἐς αὐτὸν, ſignificari posſet: *duas columnas illuc deportatas ſtatuit*, vel *erexit*: atque hoc cum aliis Herodoteis etiam comparari. Sed placet coniectura *Gronovii*, legentis ἐπ' αὐτῷ, *ad Boſporum*. Quod vero in eam rem excitat e VII, c. 226. ὁ λίθινος λέων ἕστηκε ἐπὶ Λεωνίδῃ, mallem omiſisſet: *in honorem enim Leonidae* Leo ſiterat is erectus: *Clem. Alex.* Propt. p. 32, 23., Ἀργύννου νεὼν Ἀφροδίτης ἵσασθαι ἐπ' Ἀργύννῳ τῷ ἐρωμένῳ.

VALCKEN.

ἔθνεα πάντα [a] ὅσαπερ ἦγε· ἦγε δὲ πάντα τῶν ἦρχε· [b] τουτέων μυριάδες ἐξηριθμήθησαν, χωρὶς τοῦ ναυτικοῦ, ἑβδομήκοντα σὺν ἱππεῦσι· νέες δὲ ἑξακόσιαι συνελέχθησαν. τῇσι μέν νυν στήλῃσι ταύτῃσι Βυζάντιοι, κομίσαντες ἐς τὴν πόλιν, ὕστερον τουτέων ἐχρήσαντο πρὸς τὸν βωμὸν τῆς Ὀρθωσίης Ἀρτέμιδος, χωρὶς ἑνὸς λίθου· [c] οὗτος δὲ κατελείφθη παρὰ τοῦ Διονύσου τὸν νηὸν ἐν [d] Βυζαντίῳ, γραμμάτων Ἀσσυρίων πλέος. τοῦ δὲ Βοσπόρου ὁ χῶρος, τὸν ἔζευξε βασιλεὺς Δαρεῖος, ὡς ἐμοὶ [e] δοκέει συμβαλλομένῳ, μέσον ἐστὶ Βυζαντίου τε καὶ τοῦ ἐπὶ [f] στόματι ἱροῦ. Δαρεῖος δὲ μετὰ ταῦτα ἡσθεὶς τῇ σχεδίῃ, τὸν ἀρχιτέκτονα αὐτῆς Μανδροκλέα τὸν Σάμιον ἐδωρήσατο [g] πᾶσι δέκα· ἀπ᾽ ὧν δὴ Μανδροκλέης ἀπαρχήν, [h] ζῶα γραψάμενος πᾶσαν τὴν ζεῦξιν τοῦ Βοσπόρου, καὶ βασιλέα τε Δαρεῖον ἐν προεδρίῃ κατήμενον, καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ διαβαίνοντα, ταῦτα γραψάμενος, ἀνέθηκε ἐς τὸ Ἥραιον, ἐπιγράψας τάδε,

Βόσπορον ἰχθυόεντα γεφυρώσας ἀνέθηκε
[i] Μανδροκλέης Ἥρῃ μνημόσυνον σχεδίης·
Αὐτῷ μὲν στέφανον περιθείς, Σαμίοισι δὲ κῦδος·
Δαρείου [k] βασιλέος ἐκτελέσας κατὰ νοῦν.

ταῦτα μέν νυν τοῦ ζεύξαντος τὴν γέφυραν μνημόσυνα ἐγένετο. Δαρεῖος δὲ δωρησάμενος Μανδροκλέα, διέ-
251 βαινε ἐς τὴν Εὐρώπην, τοῖσι Ἴωσι παραγγείλας πλέειν ἐς τὸν Πόντον, μέχρι Ἴστρου ποταμοῦ· ἐπεὰν δὲ ἀπίκωνται ἐς τὸν Ἴστρον, ἐνθαῦτα αὐτὸν περιμένειν, ζευγνύντας τὸν ποταμόν· τὸ γὰρ δὴ ναυτικὸν ἦγον Ἴωνές τε καὶ Αἰολέες καὶ Ἑλλησπόντιοι. ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς [l] στρατὸς τὰς Κυανέας διεκπλώσας, ἔπλεε ἰθὺ τοῦ Ἴστρου· ἀναπλώσας δὲ ἀνὰ [m] τὸν ποταμὸν δυῶν ἡμερέων πλόον ἀπὸ θαλάσσης, τοῦ ποταμοῦ τὸν αὐχένα, ἐκ τοῦ σχίζεται τὰ στόματα τοῦ Ἴστρου, ἐζεύγνυε. Δαρεῖος δέ, ὡς διέβη τὸν [n] Βόσπορον κατὰ τὴν σχεδίην, ἐπορεύετο διὰ τῆς Θρηΐκης· ἀπικόμενος δὲ ἐπὶ Τεάρου ποταμοῦ τὰς πηγάς, ἐστρατοπεδεύσατο ἡμέρας τρεῖς. Ὁ δὲ Τέαρος λέγεται ὑπὸ τῶν περιοίκων εἶναι ποταμῶν ἄριστος, τά τε ἄλλα ἐς ἄκεσιν φέροντα, καὶ δὴ καὶ ἀνδράσι καὶ ἵπποισι ψώρην ἀκέσασθαι· [o] εἰσὶ δὲ αὐτοῦ αἱ πηγαὶ δυῶν δέουσαι τεσσεράκοντα,

tes quas ducebat. Ducebat autem omnes gentes quibus imperabat, continentes numero ſeptingenta millia hominum cum equitatu, præter claſſem, quæ conſtabat e navibus ſexcentis. His poſtea cippis Byzantii in urbem ſuam translatis uſi ſunt ad aram Dianæ Orthoſiæ, præter unum lapidem, qui apud Bacchi delubrum in eadem urbe relictus eſt litteris Aſſyriis oppletus. Ceterum Boſpori locus, quem rex Darius ponte commiſit, coniectanti mihi videtur medius inter Byzantium et templum quod ad os eſt. Poſt hæc Darius ponte ratito 88
delectatus, autorem eius Mandroclem Samium donavit denis omnibus. Ex quorum primitiis Mandrocles pingendo totam commiſſionem Boſpori et regem Darium in ſolio ſedentem, ac copias ibi tranſeuntes, effinxit, eamque picturam templo Iunonis dedicavit, cum hac inſcriptione,

Qui rate piſcoſum coniunxit Boſporon, implens
Darii regis vota, iubentis opus,
Iunoni Mandrocles hæc monumenta dicavit,
Eſſet honor Samiis unde, corona ſibi.

Hæc igitur monumenta extiterunt eius qui pontem compegit. Quem ubi remuneratus 89
eſt Darius, tranſmiſit in Europam, iuſſis Ionibus navigare in Pontum uſque ad Iſtrum, atque ubi eo perveniſſent, ſe illic opperiri fluvium ponte iungentes. Ducebant enim claſſem Iones et AEolenſes et Helleſpontii. Hi prætervecti Cyaneas, recta ad Iſtrum navigarunt, ſubvectique duorum dierum itinere a mari ad collum fluminis, ubi in oſtia ſcinditur, illud ponte iungunt. Darius, tranſmiſſo per ratem Boſporo, faciebat per Thraciam iter, et quum ad fontes Teari amnis perventum eſſet, triduo hic habuit ſtativa. Tearus fertur ab ac- 90
colis amnium eſſe optimus cum ad alios morbos, tum ad ſcabiem curandam vel hominum vel equorum. Eius enim fontes duodequadraginta ſunt, ex

[a] Ὅσα περιῆγε *Aſk.*, mox πάντων τῶν ἦρχ. *Arch.* [b] Τούτων *Arch.* [c] Οὗτος δὲ *Ald. Arch. V. Paris. A. B.*, ab *Arch.* κατελείφθη abeſt, neutrum prave: δὲ non habet *M. Paſſ. Aſk.* [d] Βυζαντίων *Arch.* [e] Δοκέειν id. *Vind.*, tum ἐς μέσον ora *Steph. Paſſ. Aſk. Vind.* De Orthoſia Diana docte *Io. Alb. Fabricius* ad *Sext. Empir.* p. 179. [f] Στόματος *Vind.* [g] Πᾶσι *V. Paſſ. Aſk.* ora *Steph. Valla*, πᾶσα *Arch.*, πᾶσι in ora: παισὶ *Ald. Med.* [h] Ζῶα γραψ. *Arch. Aſk. Valla* et *Euſtath.* in *Homer.* p. 626, 54., olim ζωγραψάμενος. [i] Ἀνδροκλέης ex ſchedis *P. Gyllius* Boſp. Thrac. L. II, 13. in epigrammate tantum. [k] Βασιλῆος δ᾽ ἐκτ. *Arch.*, ne verſui modulus hiaret, ut puto. [l] Abſunt haec duo *Paſſ. Aſk.*, τὰς omittit *Arch.* [m] Τὸν non habent *Paſſ. Aſk. V.*, neque neceſſarius eſt articulus. [n] Πόντον *Arch. Valla.* [o] *M. Paſſ. Aſk.*, εἰσὶ δὲ τούτου *V. Arch.*, vulgo εἰσὶ γὰρ τούτου. Attigit haec *Euſtath.* in *Homer.* p. 1263, 32.

6. Ἐδωρήσατο πᾶσι δέκα] Unice verum hoc. Tale Pauſaniæ δὲ ΠΑΝΤΑ ΔΕΚΑ ἐξαιρέθη καὶ ἐδόθη L. IX, 80. et ὑπισχνούμενοι, τὰ ΠΑΝΤΑ οἱ ΜΥΡΙΑ δώσειν L. III, 74. *Pavius* a veritate proxime afuit πᾶσι δέκα, videlicet ταλάντοις, refingens: *talenta* enim aliena ſunt. Genus hoc egregie magnus *Is. Caſaubonius* ad *Strabon.* L. III, p. 232. et *Athen.* IV, 10. illuſtravit. Peſſime *P. Bertius* de Aggerib. et Pont. C. 2. παισὶ δέκα abſtulit orationi, corona aurea virtutis ergo Mandroclem et aliis muneribus abs rege donatum ex male intellecto, quod ſequetur, epigrammate iactans. Παισὶ et πᾶσι commutari docuit *Rigaltius* in *Artemidori* I, 47. II, 42. Ego vero inſuper ζῶα γραψάμενος habere non debui. Ecce tibi *Euſtath.* καὶ παρ᾽ Ἡροδότῳ τὸ, καὶ ΖΩΑ ΓΡΑΨΑΜΕΝΟΣ, ἤγουν ζωγραφήσας, ubi plura.

7. Πᾶσι δέκα] Revocabitur et hoc ex Codd. Verba *Herodoti* ex L. I, c. 50., κτήνεα τὰ θύσιμα πάντα τρισχίλια ἔθυσε· *Galeus* commode contulit ad haec *Parthenii* π. Ἐ. Π. c. IX, f. πάντα ἑκατὸν ἐναγίσαντες αὐτῇ *omnia centena*, *Caſaubonus* interpretatur in *Athen.* IV, c. 10. Homerea, quae collegit *B. Martinus* V. L. III, c. 22., quaeque plura ſimillima videntur, ſunt tamen diverſa. VALCKEN.

11. Ἀνέθηκε ἐς τὸ Ἥραιον] Vellicat *Vallam* ob *Iunonis templum* doctiſſimus *Holſtenius*, ipſemet ab errore, ſi tamen eius ſit, non immunis. Nam Thraciae urbs Ἡραῖον, de qua *Stephan.* ex Noſtri L. IV., eſt in C. 90. ubi *Iunonis templum* inprudenter *Valla*: nec plane abſolvo *Pet. Gyllium*, mire fluctuantem L. II. Boſp. C. 13. Nobiliſſimum Iunonis Samiae templum, toties *Herodoto* L. I, 70. III, 60. et aliis celebratum, indicatur: ipſa loquendi formula fanum requirit, non oppidum; καὶ ἀνέθηκαν ἐς τὸ Ἥραιον recurret C. 152. Pati autem poſſem, ut Ἀνδροκλέης detracta priore littera pingeretur, ni MSS. contra venirent omnes, et *Tzetzes* Chil. I. Hiſt. 31.

30. Ὁ δὲ Τέαρος] *Tearum* Thraciae amnem *Plinius* habet. Ἐπὶ προχοῇσι Θεαίρου ἀενάου ad eundem ex Epigrammate *Simonidis* Cl. *Reiskius* refert ad *Cephalae* Anthol. p. 241. Citra dubitationem huic admovenda *Libanii* Orat. Antiochic. p. 346. A. Δαρείῳ μὲν οὖν ἐπὶ Σκύθας ἐλαύνοντι ΤΑΙΝΑΡΟΣ ἐν Θρᾴκῃ ποταμὸς ἔδοξεν εἶναι κάλλιστος· καὶ στήλην ὁ Δαρεῖος στήσας, τοῦτο ἐνέγραψεν αὐτῷ, ΤΑΙΝΑΡΟΝ εἶναι ΠΟΤΑΜΟΝ κάλλιστον. Sic *Fred. Morellus*: Quid Sophiſta reliquerit, Herodotea contendenti adfulget clariſſime.

ſuius copiæ illic inciſæ duabus pilis lapideis. Iones navigant ad pontes faciendos in Iſtri oſtiis. Tearus fluvius. Ad eum Darii per Boſporum profecti inſcriptio et progreſſus ad Getas cum acervis lapidum.

ex eadem petra manantes, partim frigidi, partim calidi. Ad hos tantundem viæ eſt ab Heræo urbe iuxta Perinthum, et ab Apollonia, quæ eſt in Ponto Euxino, duorum dierum utraque. Fluit autem Tearus hic in fluvium Contadesdum, Contadesdus in Agrianem, Agrianes in Hebrum, Hebrus in mare iuxta urbem
91 AEnum. Ad hunc igitur amnem quum pervenisſet Darius, caſtraque poſuiſſet, oblectatus amne, cippum erexit etiam illic, his litteris inſcriptum, TEARI AMNIS CAPITA OPTIMAM AQVAM ATQUE PULCHERRIMAM CUNCTORUM AMNIUM CONTINENT, ET AD EA PERVENIT, EXERCITUM DUCENS ADVERSUS SCYTHAS, VIR OPTIMUS ATQUE PULCHERRIMUS CUNCTORUM HOMINUM, DARIUS HYSTASPIS FILIUS, PERSARUM CUNCTÆ-
92 QUE CONTINENTIS REX. Hæc ſunt illic ſcripta. Darius hinc movens venit ad alium amnem nomine Artiſcum, qui per Odryſas fluit: quo ubi pervenit, ita agendum ſibi putavit. Oſtenſo certo loco copiis ſuis, iuſſit illic virum quemque prætereuntem ponere unum lapidem in iſto demonſtrato loco. Id quum exercitus feciſſet, grandes acervos lapidum iſtic relin-
93 quens abduxit exercitum. Sed priusquam ad Iſtrum perveniret, primos ſubegit Getas, qui de immortalitate ſectam ſequuntur. Nam Thraces qui obtinent Salmydesſum, quique ſupra Apolloniam et Meſambriam urbem incolunt, et qui Scyrmiadæ et Nipſæi vocantur, ſine pugna ſeſe ipsos Dario dediderunt. Getæ vero ad pervicaciam converſi, ſtatim in ſervitutem redacti ſunt, quum ſint fortisſimi Thracum
94 atque iuſtisſimi. Immortalitatem autem tenent hoc modo: Nec mori ſe putant, et eum qui defunctus eſt, meare ad Zalmoxin dæmonem, quem nonnulli eorum opinantur

κοντα, ἐκ πέτρης τῆς αὐτῆς ῥέουσαι· καὶ αἱ μὲν αὐτέων, εἰσὶ ψυχραί· αἱ δὲ, θερμαί· ὁδὸς δ' ἐπ' αὐτάς ἐστι ἴση ἐξ Ἡραίου τε πόλιος τῆς παρὰ Περίνθῳ, καὶ ἐξ Ἀπολλωνίης τῆς ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ, δυοῖν [a] ἡμερέων ἑκατέρη· ἐκδιδοῖ δὲ ὁ Τέαρος οὗτος ἐς τὸν [b] Κοντάδεσδον ποταμόν· ὁ δὲ Κοντάδεσδος, ἐς τὸν Ἀγριάνην· ὁ δὲ Ἀγριάνης, ἐς τὸν Ἕβρον· ὁ δὲ, ἐς θάλασσαν τὴν παρ' [c] Αἴνῳ πόλι. Ἐπὶ τοῦτον ὦν τὸν ποταμὸν ἀπικόμενος ὁ Δαρεῖος, ὡς ἐστρατοπεδεύσατο, ἡσθεὶς τῷ ποταμῷ, στήλην ἔστησε καὶ ἐνθαῦτα γράμματα [d] ἐγγράψας, λέγοντα τάδε, ΤΕΑΡΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙ ΥΔΩΡ ΑΡΙΣΤΟΝ ΤΕ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΣΤΟΝ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΠΑΝΤΩΝ ΠΟΤΑΜΩΝ· ΚΑΙ ΕΠ' ΑΥΤΑΣ ΑΠΙΚΕΤΟ, ΕΛΑΥΝΩΝ ΕΠΙ ΣΚΥΘΑΣ ΣΤΡΑΤΟΝ, ΑΝΗΡ ΑΡΙΣΤΟΣ ΤΕ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΣΤΟΣ ΠΑΝΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ, ΔΑΡΕΙΟΣ Ο ΥΣΤΑΣΠΕΟΣ, ΠΕΡΣΕΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΒΑΣΙΛΕΥΣ· ταῦτα δὴ ἐνθαῦτα ἐγράφη. Δαρεῖος δὲ ἐνθεῦτεν ὁρμηθεὶς, ἀπίκετο [e] ἐς ἄλλον ποταμὸν, τῷ οὔνομα Ἀρτισκός ἐστι, [f] ὃς δὴ διὰ Ὀδρυσέων ῥέει· ἐπὶ τοῦτον δὴ τὸν ποταμὸν ἀπικόμενος ἐποίησε τοιόνδε· ἀποδέξας [g] χωρίον τῇ στρατιῇ, ἐκέλευε πάντα ἄνδρα λίθον ἕνα παρεξιόντα τιθέναι ἐς τὸ ἀποδεδεγμένον τοῦτο χωρίον· ὡς δὲ ταῦτα ἡ στρατιὴ ἐπετέλεσε, ἐνθαῦτα κολωνοὺς [h] μεγάλους τῶν λίθων καταλιπὼν, ἀπήλαυνε τὴν στρατιήν. Πρὶν δὲ ἀπικέσθαι ἐπὶ τὸν Ἴστρον, πρώτους αἱρέει Γέτας τοὺς [i] ἀθανατίζοντας· οἱ μὲν γὰρ δὴ τὸν Σαλμυδησσὸν ἔχοντες Θρήϊκες, καὶ [k] ὑπὲρ Ἀπολλωνίης τε καὶ Μεσαμβρίης πόλιος οἰκημένοι, καλεύμενοι δὲ [l] Σκυρμιάδαι, καὶ Νιψαῖοι, ἀμαχητί σφεας αὐτοὺς παρέδοσαν Δαρείῳ· οἱ δὲ Γέται, πρὸς ἀγνωμοσύνην τραπόμενοι, αὐτίκα ἐδουλώθησαν, 252 Θρηΐκων ἐόντες ἀνδρειότατοι καὶ δικαιότατοι. Ἀθανατίζουσι δὲ τόνδε τὸν τρόπον· οὔτε ἀποθνήσκειν ἑωυτοὺς νομίζουσι, ἰέναι τε τὸν ἀπολλύμενον παρὰ [m] Ζάλμοξιν δαίμονα· οἱ δὲ αὐτέων τὸν αὐτὸν τοῦτον νομίζουσι

• Γε-

a Deſit in *Arch*, male. *b* Κοντάδεστον *Arch. V. Valla*, et ſic deinde ad eum modum. *c* Ἄινου πόλιν *Arch.* *d* Γράψας *M. Paſſ. Ask.*, ἐγγράψας *Arch. V. Ald. Paris. A. B.* Edd., quod ſervari debuerat ob alludentem *Libanium*. *e* Ἐπ' ἄλλον *Arch. V.*, haud male, tum Ἀρτησκὸς *Ask. Med.* et paullo ſupra ταῦτα δὴ *Arch.*, vulgo δέ. *f* Ὃς διὰ *Arch. Paſſ.*, mox Ὀδρυσίων *V. Arch.*, recte Ὀδρυσῶν olim. *g* Χῶρον marg. *Steph. Ask. Paſſ.* *h* Μεγάλων *Ask. Med. Paſſ.* Vide *Gronov.* mox ἀπήλαυνε *V. Arch.* *i* Ἀπαθανατίζοντας hoc ex loco *Euſtath.* in Perieg. v, 304. *k* Non eſt in *Arch.* *l* Σκυρμιάδαι καὶ Νιψαῖοι *Arch. Valla.* Vid. *Steph. Byz.* in Νίψα. vulgo Κυρμιάναι, Μυψαῖοι. Post pauca καὶ γενναιότατοι καὶ δικ. *Arch*, in *Paſſ.* καὶ δικαιότατοι deſunt, male. Vide *Euſtath.* in Dionys. v, 304. *m* Ζάλμοξιν *Paris. B. Arch. V. Vall.* ora *Steph. Paſſ.*, Ζάλμοξιν *Ask. Med.*, et ita hi et ſuperiores ſuo more ſemper. Citat *Heſych.* in Ζάλμοξις et *Suidas*: δαίμονα *Ald.* et Edd. non habebant, olim Ζάμολξιν *Edd.* Superius ἰέναι τε, mallem δέ.

51. ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ] Ambitioſioris iactantiae ut rex abſolveretur, Nobil. *Palmerius* Exercit. p. 21. vocibus πάσης ἠπείρου non univerſam Aſiam, ſed quam *minorem* vocamus, intelligit, quae mihi quidem explanatio non ridet. Dario pleraque omnis Aſia dicto audiens erat, quam ἤπειρον L. III, 134. advertimus. Amnis Ἀρτισκὸς ſive Ἀρτησκὸς non alius fortasſe ac *Heſiodi* Theog. v, 345. Ἄρδησκος, ubi ex ſuſpicione Scholiaſtes Ἀρδεῖσκος· Σκυθίας *fluvius*.

61. Γέτας τοὺς ἀθανατίζοντας] Non indigemus Euſtathiano ἀπαθανατίζοντας, a *Fabro* non provide arrepto. Simplex aeque ac conpoſitum ea in re locum capeſſere *Diodoro* L. I, 94. adſcriptum eſt. Adde *L. Kuſteri* Diatrib. Anti-Gronov. p. 52. Confidentiam autem Cel. *Gronovii*, qua Νεψαῖοι ex correctione *Holſtenii*, fide *Stephani* et *Suidae* certisſimi, exploduntur, demiror, cum *Vallae* et *Arch.*, quod ex *Galeo* cognitisſimum erat, Codex ita praeferret. Mihi alia mens, *Stephani* auctoritatem, MSS. ſtabilitam, non eſſe ſuggillandam opinato. Σκυρμιάδαι item videntur boni, liquido docentes Σκυρμιάδαι, ἔθνος σὺν Γέταις in *Stephano* olim fuiſſe, non Σκυμνιάδαι· cui ſuſpicioni ſeries in Ethnicographo litterarum robur addit. Utrumque amplexus ſum.

61. Γέτας τοὺς ἀθανατίζοντας] Quod mutatum volebat *T. Faber* ob iſta praeſertim *Euſtath.* in *Dionys.* v, 304. Ἡρόδοτος ἀπαθανατίζοντας αὐτοὺς καλεῖ· tuetur non immerito *Gronov.* Explicuit utrumque de Getis adhibitum Cel. *Weſſeling.* ad *Diodor.* T. I, p. 105. habet et ἀθανατισμὸν *Diodorus*, et rarisſimum ἀθανατίζειν *Philoſtratus.* —— Sequentia *Herod.* de Zamolxide reſpicit *Diogen. Laërt.* VIII, 2. a *Steph. le Moine* recte emendatus. Secundum *Iamblich.* V. P. §. 173. Zamolxis μέγιστος τῶν θεῶν ἐστι παρ' αὐτοῖς. *Herodoto* c. 94. dicuntur Getae οὐδένα ἄλλον θεὸν νομίζοντες εἶναι, εἰ μὴ τὸν σφέτερον. VALCKEN.

69. Ζάλμοξιν δαίμονα] Male olim aberat poſtremum, ſiquidem pro daemone inter Scythas habitum *Lucianus*, *Clemens Alexandr.* atque alii teſtificantur. *Diogenes* VIII, 2. καὶ δοῦλον Ζάμολξιν, ᾧ Γέται θύουσι, Κρόνον νομίζοντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος· quorum poſtrema, niſi cum *Steph. Monachio* ante Κρόνον poſita primitus fuiſſe arbitreris, erroris *Diogenem* arguent. Recepi Ζάλμοξιν ex tanto Codd. conſenſu. *Porphyrius* Vit. Pythag. Sect. 14. ſic nuncupatum tradit ex pelle urſina, quae recens nato fuerit iniecta: nam talem Thraces pellem Ζαλμὸν adpellare: unde iuſta Cl. *Alberti* divinatio, in *Porphyrio* etiam Ζάλμοξιν fuiſſe. Accedit *Heſychii*, leviter diſcrepans, ex *Herodoto* ſcriptura, et in primoribus editis *Aeneae Gazaei*, teſte *Ritterſhuſio.* Certisſimum eſt, ab aliis nomen pingi aliter: hoc quaeritur, quomodo *Herodotus*, cuius ſcriptis membranis ſi fidere licet, id maluit, quod datum eſt. Γεβελέϊζιν *Matth. Praetorius* in Orbe Go-

 thico

[a] Γεβελέϊζιν· διὰ πεντετηρίδος δὲ τὸν πάλῳ λαχόντα αἰεὶ σφέων αὐτέων ἀποπέμπουσι ἄγγελον παρὰ τὸν Ζάλμοξιν, ἐντελλόμενοι τῶν ἂν ἑκάστοτε δέωνται· πέμπουσι δὲ ὧδε· οἱ μὲν αὐτέων ταχθέντες, ἀκόντια τρία ἔχουσι· ἄλλοι δὲ διαλαβόντες [b] τοῦ ἀποπεμπομένου παρὰ τὸν Ζάλμοξιν [c] τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, ἀνακινήσαντες αὐτὸν μετέωρον, [d] ῥιπτεῦσι ἐς τὰς λόγχας· ἢν μὲν δὴ ἀποθάνῃ ἀναπαρείς, τοῖσιδε ἵλεως ὁ θεὸς δοκέει εἶναι· ἢν δὲ μὴ ἀποθάνῃ, αἰτιῶνται αὐτὸν [e] τὸν ἄγγελον, φάμενοί μιν ἄνδρα κακὸν εἶναι· αἰτιησάμενοι δὲ τοῦτον, ἄλλον ἀποπέμπουσι· ἐντέλλονται δὲ ἔτι ζῶντι· οὗτοι οἱ αὐτοὶ Θρήϊκες καὶ πρὸς βροντήν τε καὶ ἀστραπὴν τοξεύοντες ἄνω πρὸς τὸν οὐρανόν, [f] ἀπειλεῦσι τῷ θεῷ οὐδένα ἄλλον θεὸν νομίζοντες εἶναι εἰ μὴ τὸν σφέτερον. Ὡς δὲ ἐγὼ πυνθάνομαι τῶν τὸν Ἑλλήσποντον οἰκεόντων Ἑλλήνων [g] καὶ Πόντον, τὸν Ζάλμοξιν τοῦτον ἐόντα ἄνθρωπον, δουλεῦσαι ἐν Σάμῳ· δουλεῦσαι δὲ Πυθαγόρῃ τῷ Μνησάρχου· ἐνθεῦτεν δὲ [h] αὐτὸν γενόμενον ἐλεύθερον, [i] χρήματα κτήσασθαι συχνά· κτησάμενον δέ, [k] ἀπελθεῖν ἐς τὴν ἑωυτοῦ· ἅτε δὲ κακοβίων τε ἐόντων τῶν Θρηΐκων καὶ ὑπαφρονεστέρων, τὸν Ζάλμοξιν τοῦτον ἐπιστάμενον δίαιτάν τε Ἰάδα, καὶ ἤθεα βαθύτερα ἢ κατὰ Θρήϊκας, οἷα Ἕλλησί τε ὁμιλήσαντα, καὶ Ἑλλήνων οὐ τῷ [l] ἀσθενεστάτῳ σοφιστῇ Πυθαγόρῃ, κατασκευάσασθαι ἀνδρεῶνα, ἐς τὸν πανδοκεύοντα τῶν ἀστῶν τοὺς πρώτους, καὶ εὐωχέοντα, ἀναδιδάσκειν ὡς οὔτε αὐτὸς, οὔτε οἱ συμπόται αὐτοῦ, οὔτε οἱ ἐκ τουτέων αἰεὶ γινόμενοι ἀποθανέονται, ἀλλ' ἥξουσι ἐς χῶρον τοῦτον ἵνα [m] αἰεὶ περιεόντες ἕξουσι τὰ πάντα ἀγαθά· ἐν ᾧ δὲ ἐποίεε τὰ καταλεχθέντα, καὶ ἔλεγε ταῦτα, ἐν τούτῳ [n] κατάγαιον οἴκημα [o] ἐποιέετο· ὡς δέ οἱ παντελέως εἶχε τὸ οἴκημα, ἐκ μὲν τῶν Θρηΐκων ἠφανίσθη· καταβὰς δὲ κάτω ἐς τὸ κατάγαιον οἴκημα, διαιτᾶτο ἐπ' ἔτεα τρία· οἱ δέ μιν ἐπόθεόν τε καὶ ἐπένθεον ὡς τεθνεῶτα· τετάρτῳ δὲ ἔτεϊ ἐφάνη τοῖσι Θρήϊξι, καὶ οὕτω πιθανά σφι ἐγένετο τὰ ἔλεγε ὁ Ζάλμοξις· ταῦτά φασί μιν ποιῆσαι.

nantur eundem eſſe Gebeleizin. Per ſingula quinquennia eum qui ſorte ductus eſt, aſſidue ex ſe ipſis dimittunt nuncium ad Zalmoxin, præcipientes ea quibus ſemper indigent: eumque ita mittunt; Quibusdam eorum datur negocium, ut tria iacula teneant: aliis, ut comprehenſis eius qui ad Zalmoxin dimittitur, manibus pedibusque, hominem agitantes in ſublime, iactent in iacula. Qui ſi transfixus extinguitur, propicium iſtis deum arbitrantur: ſin minus, ipſum nuncium cauſantur aſſeverantes malum illum eſſe virum. Hoc vituperato, alium dimittunt, dantes adhuc viventi mandata. Iidem hi Thraces, dum tonat fulguratque, in cœlum ſagittas excutiunt, deo minitantes, nec ullum alium deum præter ſuum eſſe arbitrantes. Verum, ut ego a Græcis accepi, Helleſpontum et Pontum incolentibus, Zalmoxis hic, homo fuit, Samique ſervitutem ſervivit Pythagoræ Mneſarchi filio. Illinc nactus libertatem, quum multum pecuniæ comparaſſet, in patriam rediit. Qui quum animadverteret Thraces male viventes et ſubinſcite, ipſe edoctus Ionicum vivendi genus et mores liberaliores quam Thracum, ut qui verſatus eſſet cum Græcis, cumque Pythagora non infirmiſſimo inter Græcos ſophiſta, domicilium virile extruxit, in quod primos quosque popularium convivio accipiebat, et inter convivandum docebat, neque ſe neque ſuos convivas, neque illos qui inde ſemper gignerentur, interire; ſed in eum locum venturos ubi ſuperſtites perpetuo omnium bonorum compotes eſſent. Dum ea quæ commemorata ſunt ageret atque diceret, interim ſubterraneum ædificium ſtruebat. Quo prorſus abſoluto, e Thracum conſpectu ſubductus fuit; deſcendens in illud ſubterraneum ædificium, ubi circiter triennium egit, deſiderantibus eum Thracibus, ac deflentibus tanquam mortuum, quarto anno ſe eisdem in conſpectum dedit, atque ita credibilia ſunt effecta quæ illis expoſuerat. Hæc

a Βελῖξιν *M. Ask. Paſſ. Valla*, Γεβελεΐζειν *Arch.*, mox πεντηρίδος absurde id. et *Vind. Valla.* *b* Τοὺς ἀποπεμπομένους *M. Ask. Paſſ.* *c* Ἐντελλόμενοι τοὺς πόδας mire *Arch.* *d* Ῥιπτεῦσι id. *V.*, bene: olim ῥίπτουσι. *e* Omittunt τὸν iidem. *f* Ἀπειλεῦσι iid., vulgo ἀπειλέουσι. Citat *Euſtath.* in *Dionyſ.* v, 304. *g* Haec duo abſunt *M. Paſſ. Ask.* perperam, uti ex *Heſychio* patet, καὶ Πόντον οἰκ. Ἑλλ. *Arch.* *h* Idem *M. V. Paſſ. Ask.*, αὐτὸν *Ald.* et alii non norunt. *i* Κτήματα et mox μεγάλα ora *Steph. Ask. Paſſ.* *k* Ἐπελ. *Arch.* *l* Ἀσοφωτάτῳ *Euſtath. Hom.* p. 479, 17. *m* Αἰεὶ *Ask. Arch.*, ut proxime: ἀεὶ alii. *n* Κατάγεον *Arch. V.* *o* Haec usque in proximum κατάγαιον οἴκημα tranſiliit negligens oculus *Arch.*

thico interpretatus eſt e lingua Lithuanica, qua *gyva leyſis* ſignificat *auctorem et quaſi datorem quietis*, ſicuti eadem *Zemeluks* aut *Ziameluks* eſt *deus terrae*; haec *Th. S. Bayerus* Origin. Sinicar. p. 283. in re lubrica et admodum incerta.

75. Διαλαβόντες τοῦ ἀποπεμπομένου] Codd. ἀποπεμπομένους, quidquid dicatur, tueri ac laudare haud poſſum. Planum eſt vetus ac defenſum abs *Abreſchio* ad *Ariſtaenet.* p. 156. Ῥιπτεῦσι et ἀπειλεῦσι Ionum dialectus adprobat. Superius διὰ πεντετηρίδος veriſſimum: *Clemens* quidem Stromat. L. IV, p. 590. *ſingulis annis* κατ' ἔτος legatum ad Zalmoxin lectum, ſed aliunde memorat. Laurentii autem *navigium quinque remigum*, ex pravis Graecis progenitum, multos, neque indoctos homines, decepit, Latina magis quam Graeca lectitantes.

94. Καὶ ἤθεα βαθύτερα] *Valeſius* indolem dictionis ad *Polybii* Excerpt. p. 23. patefecit. Saepe *Philo Iud.* βαθεῖ δ' ὅμως ἤθει φησὶν αὐτοῖς in prudente et gravi oratione Libro de Ioſeph. p. 550. E. et ἤθει βαρυτάτῳ, ſive βαθυτάτῳ potius, φησὶν αὐτοῖς p. 558. B. tum ἀνήσομαί σε, βαθεῖ ἤθει φάναι, ſic recte ex manu deſcripto *Mangeyus*, Quod Omn. Pr. Lib. p. 887. Iam οὐ τῷ ἀσοφωτάτῳ σοφιστῇ unde *Euſtath.* hauſerit, an memoriae ſit peccatum, adfirmare nequeo. Melius certe in tanta MSS. conſenſione vulgatum, ab *Ariſtide* olim, uti adſcripta L. I, 29. oſtendent, ſpectatum.

95. Οὐ τῷ ἀσθενεστάτῳ σοφιστῇ] Tanquam Herodotea ſcripſit *Euſtath.* in Il. Δ. p. 365., ὁμιλήσαντα Ἑλλήνων οὐ τῷ ἀσοφωτάτῳ σοφιστῇ Πυθαγόρῃ· atque ad iſta, οὐ τῷ ἀσοφ. poſuit, ἀλλὰ δηλαδὴ ἀνάπαλιν τῷ πάνυ σοφῷ· vocem ἀσοφωτάτῳ, niſi quis forte Codex dederit, neque in ſuo reperiſſe videbitur. Pythagoras, Archyta *iudice*, *non ſordidus auctor Naturae verique*, *Horat.* I, Carm. 28, 15. His non omiſſis, multa huius generis viri Docti collegerunt. Nemo forte frequentius hoc genere loquendi fuit uſus quam *Thucyd.*, cuius hoc primum eſt p. 5, 82. ἀνδρῶν οὐ τῶν ἀδυνατωτάτων· ſic vocat *omnium potentiſſimos*: nam in his μεῖζον ἡ ἀπόφασις δηλοῖ τῆς καταφάσεως, ut vere iudicat *Hermogenes* p. 567. *Thucydidi* Μηθυμναίων οὐχ οἱ ἀδυνατώτατοι memorantur p. 569, 14. quales *Xenoph.* p. 349, 27. οὐκ ἐλάχιστον δυνάμενοι ἐν τῇ πόλει. Tritaei meminit *Pauſan.* p. 656., τῶν οὐκ ἀδυνάτων ἐν Μεγάλῃ πόλει. —— Quod haec proximum antecedit, ἤθεα βαθύτερα ἢ κατὰ Θρήϊκας, eleganter dictum; cuius ſimillima dantur apud *Thucyd. Xenoph. Iſocratem.*

VALCKEN.

5. Τὸ κατάγαιον οἴκημα] Ἀντρῶδές τι χωρίον vocat *Strabo* VII, p. 457. A. ἄβατον τοῖς ἄλλοις (ὃ) καταλαβόντα ἐνταῦθα διαιτᾶσθαι, σπάνιον ἐντυγχάνοντα τοῖς ἐκτός· narrat et alia quaedam de illo, ab Herodoteis diverſa.

VALCKEN.

12. Πρό-

96 Hæc Zalmoxin aiunt feciſſe. Cuius ſub-
terraneo ædificio neque fidem detraho, ne-
que valde credo, ſed multis eum ante Py-
thagoram annis extitiſſe arbitror. Verum
ſive Zalmoxis quiſpiam fuerit homo, ſive
ſit dæmon Getarum indigena, valeat. Ge-
tæ hoc ritu utentes, ubi a Perſis ſubacti
fuerunt, reliquum ſunt exercitum ſequu-
97 ti. Darius ubi ad Iſtrum pervenit, et
una pedeſtres copiæ, cunctique flumen
transmiſerunt, tunc vero iuſſit Iones,
postquam ratem ſolviſſent, ſequi ſe pe-
deſtri itinere, cum nauticis copiis. Qui
quum ratem ſoluturi eſſent et imperata fa-
cturi, Coes Erxandri filius, Mitylenæo-
rum dux, ita apud Darium verba facit,
ſciſcitatus antea nunquid ei gratum foret
audire ſententiam dicere volentis: Quum
adverſus eam terram rex facias expeditio-
nem, in qua fertur nihil arari, nullas
urbes coli, ſinito nunc pontem hoc loci
ſtare, relictis ad eius tutelam cuſtodibus
iis, qui eum contexuerunt: per quem ſive
ex ſententia rem geremus, Scythis inven-
tis, ſive illos invenire nequibimus, tu-
tus nobis ſit reditus. Neque enim veri-
tus fuerim, ne prœlio a Scythis ſupere-
mur: ſed potius ne ſi eos invenire neque-
amus, aliquid patiamur errabundi. At
enim credat me quiſpiam mea ipſius cauſ-
ſa hæc dicere, ut hic ſubſiſtam: ego ve-
ro, quod in tuam rem eſſe ſentio, rex,
id in medium profero, ipſe tamen te ſe-
qui volo, neque hic relinqui. Delectatus
admodum eo conſilio Darius, ita reſpon-
dit, Hoſpes Lesbie, fac omnino quum
ſoſpes domum rediero, præſto mihi ſis,
ut te ob egregium conſilium egregiis factis
98 remunerem. Hæc loquutus, ubi ſexagin-
ta nodis lorum innodavit, accitis ad col-
loquium tyrannis Ionum, ita loquutus est,
Viri

οῆσαι. Ἐγὼ δὲ περὶ μὲν [a] τούτου καὶ τοῦ καταγαίου οἰκήματος οὔτε ἀπιστέω, οὔτε ὦν πιστεύω [b] τι λίην· δοκέω δὲ πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον τὸν Ζάλμοξιν τοῦτον γενέσθαι Πυθαγόρεω· [c] εἴτε δὲ ἐγένετό τις Ζάλμοξις ἄνθρωπος, εἴτ᾽ ἐστὶ δαίμων τις Γέτῃσι οὗτος ἐπιχώριος, χαιρέτω· οὗτοι μὲν δὴ τρόπῳ τοιούτῳ χρεώμενοι, ὡς ἐχειρώθησαν [d] ὑπὸ Περσέων, εἵποντο τῷ ἄλλῳ στρατῷ. Δαρεῖος δὲ, ὡς ἀπίκετο καὶ ὁ πεζὸς [e] ἅμ᾽ αὐτῷ στρατὸς ἐπὶ τὸν Ἴστρον, ἐνθαῦτα διαβάντων πάντων, Δαρεῖος ἐκέλευσε τοὺς Ἴωνας τὴν σχεδίην λύσαντας, ἕπεσθαι κατ᾽ ἤπειρον ἑωυτῷ, καὶ [f] τὸν ἐκ τῶν νεῶν στρατόν· μελλόντων δὲ τῶν Ἰώνων λύειν, καὶ ποιέειν τὰ κελευόμενα, Κώης ὁ [g] Ἐρξάνδρου, στρατηγὸς ἐὼν Μυτιληναίων, ἔλεξε Δαρείῳ τάδε, πυθόμενος πρότερον εἴ οἱ φίλον εἴη [h] γνώμην ἀποδέκεσθαι παρὰ τοῦ βουλομένου ἀποδείκνυσθαι, „Ὦ βασιλεῦ, ἐπὶ γῆν γὰρ μέλλεις στρατεύεσθαι, „τῆς οὔτε ἀρηρομένον φανήσεται οὐδὲν, οὔτε πόλις „οἰκεομένη· σύ νυν [i] γεφύρην ταύτην ἔα κατὰ χώ-„ρην ἑστάναι, φυλάκους [k] αὐτῆς λιπὼν τούτους, οἵ-„περ μιν ἔζευξαν· καὶ ἤν τε κατὰ νόον πρήξωμεν „εὑρόντες Σκύθας, [l] ἔστι ἄποδος ἡμῖν· ἤν τε καὶ „μὴ σφεας εὑρεῖν [m] δυνώμεθα, ἥ γε ἄποδος ἡμῖν „ἀσφαλής· οὐ γὰρ ἔδεισά κω μὴ ἑσσωθέωμεν ὑπὸ „Σκυθέων μάχῃ, ἀλλὰ μᾶλλον μὴ οὐ δυνάμενοι „σφεας εὑρεῖν, πάθωμέν τι ἀλώμενοι· καὶ τάδε „λέγειν φαίη τις [n] ἄν με ἐμεωϋτοῦ εἵνεκεν, ὡς „καταμένω· ἐγὼ δὲ γνώμην μὲν τὴν εὕρισκον ἀρί-„στην σοι βασιλεῦ, ἐς μέσον [o] φέρω· αὐτὸς μέντοι ἕψομαί τοι, καὶ οὐκ ἂν λειφθείην· κάρτα τε ἥσθη τῇ γνώμῃ Δαρεῖος, καί μιν ἠμείψατο τοισίδε, „Ξεῖ-„νε Λέσβιε, σωθέντος ἐμεῦ ὀπίσω ἐς οἶκον τὸν ἐ-„μὸν, ἐπιφάνηθί μοι πάντως, ἵνα σε ἀντὶ χρηστῆς „συμβουλίης χρηστοῖσι ἔργοισι ἀμείψωμαι". [p] Ταῦτα δὲ εἴπας, καὶ ἀπάψας ἅμματα ἑξήκοντα ἐν ἱμάντι, καλέσας ἐς λόγους τοὺς [q] Ἰώνων τυράννους, 25

ἔλεγε

a Deſunt iſta duo *Med. Paſſ. Ask.*, καταγαίου *Arch.* *b M. Paſſ. Ask.*, τὶ deest *Paris. A. B. Arch. V. Ald. Edd* et abeſſe potest. *c* Εἰ δὴ et mox εἰ δὲ *Arch. V.* *d M. Arch. Paſſ. V. Ask. Paris. A. B. Valla*, ὑπὸ Δαρείου καὶ Περσ. *Ald.* et *Edd.* *e* Deſunt haec duo *Arch. V.* *f* Et haec duo illis abſunt. *g* Ἐρξάνδου ora *Steph.*, Ἐξάνδρου *Ask.*, ὁ Ῥεξάνδρου *Arch. Valla.* *h* Κατὰ γνώμην *Arch.*, tum ἀποδέκεσθαι *Vind. M. Paſſ. Ask.*, bene: ἀποδέξασθαι *Ald. Arch. Paris. A. B.* *i* Γέφυραν *V. Arch. Ask.*, et ſaepiuſcule ita in Muſis: ſupra ἀρηρομένον *Ask.*, prave. Vide *Homer.* Il. Σ. 548., *Apollon. Rhod.* III, 1335. &c. *k* Αὐτῇ *Arch.* *l* Ἔστι ora *Steph. Arch. Ask. Vind. Paſſ.*, in *M. Ald.* Edd. ἔσται. Addit *Arch.* ἡμῖν ἀσφαλής. *m M. Paſſ. Ask.*, δυνάμεθα ceteri. Conf. *Gronov.* *n* Ἄν με ἐμεωϋτοῦ *Vind.*, olim ἑωϋτοῦ tum καταμενέω *Arch.* *o* Φήσω *M. Paſſ. Ask.*, ſtatim λειφθείην *Arch.* *p* Ex *M. Ask. Paſſ.*, reliqui δὲ omittunt. *q* Ἴωνας *V. Arch. Valla.*

12. Πρότερον —— τοῦτον γενέσθαι Πυθαγόρεω] Eadem *Hellanici* ap. *Suid.* et *Etymolog.* doctrina, neque ſpernenda. Cauta Scriptoris de Zalmoxi, ſive daemone ſeu homine, admonitio veterum religioni et philoſophiae debetur, in primis praecipienti, nihil εἰς θεοὺς καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἐξαμαρτάνειν· δεύτερον δὲ, εἰς τοὺς θείους ἀνθρώπους in *Platon.* Minoe p. 318. F. Hinc eiusdem Philoſophi, τὰ μὲν οὖν δὴ τῶν ἀρχαίων πέρι μεθείσθω καὶ ΧΑΙΡΕΤΩ, καὶ ὅπῃ θεοῖσι φίλον λεγέσθω ταύτῃ in X. de L. L. p. 886. D., ſimileſque dictionum formulae, a doctiſſimo *Berglero* non neglectae. Mox ὑπὸ Περσέων iuſtum est; acceſſio uberior ex ſcholio venit.

22. Κώης ὁ Ἐρξάνδρου] Recte, nec diſcrepat L. V, 37. *Tzetzen* ſcriptura, qualis *Arch.* et *Vallae*, in fraudem induit, cum Chil. III, 465. καὶ Κώης Ὀρεξάνδρου ——, et brevi post Κώης ὁ Ὀρεξάνδρου, aptato inprudenter nomini hominis articulo. Ῥέξανδρος nihili est, natum aberrantis calami ductu ex genuino Ἔρξανδρος. Qui quidem Coes, Dario aſſeverans, Scythicae regionis ἀρηρομένον eſſe οὐδὲν, noviſſe non videtur Scythas ἀροτῆρας et γεωργοὺς, deſcriptos C. 17. et 18. Mox σύ νυν ex *Abreſchii* coniectura verius.

27. Ἀρηρομένον] Utpote rariſſimum in ſua ſerie debuerat a *Porto* collocari, aeque ac Ἀρατρημένος. Formarum *Homeri* ſtudioſus ne hanc quidem omiſſam voluit, quam legerat in Il. Σ. V, 548. Hinc *Heſychio* Ἀρηρομένη redditum ἠροτριωμένη· quod et alibi poſuit, Ἀνήροτον explicans μὴ ἠροτριωμένον. VALCKEN.

31. Ἔσται ἄποδος ἡμῖν] Non refert multum, hoc retineas, an ἔστι ex manu exaratis libris: quamquam poſterius paullo videtur ſignificantius. Additamentum *Arch.*, Herodoteae abundantiae praefert ſpecimen, quo nunc non capior. Notabilius post pauca, φαίη τις ἄν με ἑωϋτοῦ εἵνεκεν, cuius praeſidio vir doctus Miſcell. Obſerv. Vol. III. p. 143. uſum ἑωϋτοῦ et ἑαυτοῦ in prima etiam perſona poſiti, adſtruit. Non refragor, ſiquidem *Sophocl.* Aiac. V, 1151. ita nitidiſſime et plures alii. Parum hic tamen locus proderit, in quo olim, teſtibus *Vindob.* ſchedis, ἄν με ἐμεωϋτοῦ, more Ionum. Quod quidem ſaepiuſcule pronomen vexatum a librariis miſere laceratumque fuit in fragmento philoſophi ap. *Stobaeum* Serm. I, p. 20. Statim ὡς παραμενέω non prorſus damnabile.

38. Ἐς μέσον φέρω] Multo uſitatius est altero, quod e *Med.* promit Gronov. ἐς μέσον φήσω· hoc tamen, vix a librariis exſpectandum ſi Codd. adfirmarent alii, vel potius φήσας, nemo iure repudiaret: ἐγὼ γνώμην —— ἐς μέσον φήσας, αὐτὸς μέντοι ἕψομαί τοι, *ego, palam animi mei ſententia verbis explicita, nihilominus ipſe te ſequar.* ἐς μέσον hic eſſet *in concilio regio*: ἐν Ἀγγέλοις μέσοις et ſimilia proſtant collecta *D'Orvillio* in *Charit.* p. 547. Ut *Herod.* VIII, c. 26., εἶπε ἐς πάντας τάδε, ſic ſaepe loquuntur Tragici. VALCKEN.

45. Τοὺς Ἰώνων τυράννους] Oſtentant membranae, quod placere poterit. Aderant tyranni ex Helleſpon-

το,

ἔλεγε τάδε. „ Ἄνδρες Ἴωνες, ἡ μὲν πρότερον γνώμη ἀποδεχθεῖσα ἐς τὴν γέφυραν, μετείσθω μοι· ἔχοντες δὲ τὸν ἱμάντα τόνδε, ποιέετε τάδε· ἐπεάν με ἴδητε τάχιστα πορευόμενον ἐπὶ Σκύθας, ἀπὸ τούτου ἀρξάμενοι τοῦ χρόνου, λύετε ἅμμα ἐν ἑκάστης ἡμέρης· ἢν [a] δὲ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ μὴ παρέω, ἀλλὰ [b] διέλθωσι ὑμῖν αἱ ἡμέραι τῶν ἁμμάτων, ἀποπλέετε ἐς τὴν ὑμετέρην αὐτέων· μέχρι δὲ τούτου, ἐπεί τε οὕτω μετέδοξε, φυλάσσετε τὴν σχεδίην, πᾶσαν προθυμίην σωτηρίης τε καὶ φυλακῆς παρεχόμενοι· ταῦτα δὲ ποιεῦντες, ἐμοὶ μεγάλως χαριεῖσθε". Δαρεῖος μὲν ταῦτα εἴπας ἐς τὸ πρόσω [c] ἐπείγετο. Τῆς δὲ Σκυθικῆς γῆς ἡ Θρηΐκη
254 τὸ ἐς θάλασσαν πρόκειται· κόλπου δὲ ἀγομένου τῆς γῆς ταύτης, ἡ Σκυθική τε ἐκδέκεται, καὶ ὁ Ἴστρος ἐκδιδοῖ ἐς αὐτήν, πρὸς εὖρον ἄνεμον τὸ στόμα τετραμμένος· τὸ δὲ ἀπὸ Ἴστρου ἔρχομαι σημανέων, τὸ πρὸς θάλασσαν [d] αὐτῆς τῆς Σκυθικῆς χώρης ἐς μέτρησιν. Ἀπὸ Ἴστρου αὕτη ἤδη ἀρχαίη [e] Σκυθική ἐστι πρὸς μεσαμβρίην τε καὶ νότον ἄνεμον κειμένη, μέχρι πόλιος καλεομένης Καρκινίτιδος· τὸ δὲ ἀπὸ ταύτης, τὴν μὲν ἐπὶ θάλασσαν τὴν αὐτὴν φέρουσαν, ἐοῦσαν ὀρεινήν τε χώρην καὶ [f] προκειμένην τὸ ἐς Πόντον, νέμεται τὸ Ταυρικὸν ἔθνος, μέχρι [g] Χερσονήσου τῆς τρηχέης καλεομένης· αὕτη δὲ ἐς θάλασσαν τὴν πρὸς ἀπηλιώτην ἄνεμον κατήκει· ἔστι γὰρ τῆς Σκυθικῆς τὰ δύο μέρεα τῶν οὔρων ἐς θάλασσαν φέροντα, τήν τε πρὸς μεσαμβρίην, καὶ τὴν πρὸς [h] τὴν ἠῶ, κατάπερ τῆς Ἀττικῆς χώρης· καὶ παραπλήσια ταύτῃ καὶ οἱ Ταῦροι νέμονται τῆς Σκυθικῆς, ὡς εἰ τῆς [i] Ἀττικῆς ἄλλο ἔθνος καὶ μὴ Ἀθηναῖοι νεμοίατο τὸν γουνὸν τὸν Σουνιακόν, μᾶλλον ἐς τὸν

Viri Iones, quam prius habueram de ponte ſententiam, eam miſſam facio, vos ſumpto hoc loro, hæc ita velim agatis: ſimul atque videritis me iter facere in Scythas, ex eo tempore incipientes, ſolvite quotidie unum nodum: intra quod tempus niſi adfuero, ſed dies nodorum vobis exierint, vela facite in patriam veſtram: interea, quoniam conſilium ſic mutavi, agite cuſtodiam ratis, omne ſtudium illi et conſervandæ et cuſtodiendæ adhibentes: quod facientes, maiorem in modum mihi gratificabimini. Hæc loquutus Darius, promovet exercitum. Thracia tellus in mare tendens 99
Scythicæ prætenditur; ſed ſinu eius terræ ducto Scythica excipit: et Iſter ad hanc in ventum eurum os converſus exit. Quod autem ab Iſtro ſoli ipſius Scythici ſecundum mare eſt, id metiendo indicare aggrediar: Ab Iſtro hæc iam vetus Scythia eſt, meridiem verſus et auſtrum poſita, usque ad urbem Carcinitin: eiusdem deinceps quod ad idem mare fert montanæ regionis, et in Pontum prominens, incolit gens Taurica usque ad Cherſoneſum dictam aſperam. Hæc ad mare pertinet quod ad ventum ſubſolanum eſt. Sunt autem finium Scythicæ partes duæ, ferentes ad mare, tum quod ad meridiem, tum quod ad orientem, quemadmodum Atticæ regionis. Et ſimilem partem Scythiæ Tauri incolunt, ut ſi Atticæ iugum Suniacum alia gens, non Athenienſes, incoleret, quod magis in pon-

a M. Paſſ. Ask. δὲ τούτῳ, ceteri δὲ ἐν, quod rediit. *b* Sic *M. Ask. Paſſ.*, διεξέλθωσιν *Ald. Arch. V. Paris. A. B.* Edd., quorum frequens verborum conmutatio, uti C. 123.; res redit eodem. Mox ἡμῖν *Arch.* *c* Ἠπείγετο *V. Arch.* et Θρηκίη. *d* Αὐτῆς τῆς Σκ. *Paris. A. B. Arch. V. Paſſ.*, τῆς deſit aliis: tum ἀπὸ Ἴστρου. Αὕτη *Paris.* uterque et *Ald.* *e M. Paſſ. Ask.*, alii Σκυθίη. *f* Προκ. *Arch.* mox νέμονται marg. *Steph.* ex *Aldo.* *g* Habet hinc *Steph. Byz.* in *V.* *h* Omittit τὴν *Arch.*, qui οὔρων cum *Aldo*, alii οὔρ. *i* Ἀττικῆς χώρης *V. Arch.*

to, Cherſoneſo, AEolide et Ionia, quos omnes rex ſi conpellavit, Ionum praecipuam duxit rationem, gratia et auctoritate potiorum, niſi ſi patrii moris tenax Ionum titulo Graecos conprehenderit. Lege C. 137, 138., neque neglige lorum iſtud, faſtorum quoddam inſtar et ruditatis Perſicae illo in genere argumentum. Similes uſurpant funiculos, nodis illigatos, ad dierum et temporis notitiam barbarorum novi Orbis nonnulli, de quibus Nobiliſſimus Auctor *Originum Leg. Artium* et *Scientiarum* Tom. I. L. III, p. 225. egregie.

58. Τῆς δὲ Σκυθικῆς γῆς &c.] Cum Auctor haec conmentaretur, pictam Scythiae et Thraciae ob oculos tabulam habuit, cuius e mediterraneo tractu lapſum Iſtri atque oſtia ſpectavit. Θάλασσα Pontus eſt, in tamque in regionem ſeſe inſinuans: hoc κόλπου ἀγομένου τῆς γῆς ταύτης. Nam, quod vir maluit doctus, κόλπου ἀνομένου τῆς θαλάσσης ταύτης, *ſuperato maris huius ſinu*, nimium abit a ſcriptis Codd., et progreſſum itineris, quo de nihil hic, ſiſtit. Mare ipſum, quatenus Scythiae et Tauricae oras adſpergit, varie adpellat, modo in orientis, modo occidentis plagam diffuſum. Quae vero adnectit, τὸ δὲ ἀπὸ Ἴστρου —— diſpuncta bene non ſunt: voluiſſe puto, τὸ δὲ ἀπὸ Ἴστρου ἔρχ. σημανέων τὸ πρὸς θάλασσαν αὐτῆς τῆς Σκυθικῆς —— ἐς μέτρησιν ἀπὸ Ἴστρου· αὕτη ἤδη ——. Res poſtulat *Aldus*que cum ſchedis *Pariſinis*. Plura moveri non patior, nactus adſtipulatorem V. C. *Corn. de Pauw.* Certe πρὸς μεσαμβρίην τε καὶ νότον, ſi ſpectatorem regionis ex Scythiae mediterraneae finibus detrectaveris, aberrabunt vehementer. Ab Iſtro enim verſus Boryſthenem et Carcinitin urbem ſeptemtrio tendenti obiacet, non auſter.

69. Μέχρι Χερσονήσου τῆς τρηχέης] *Stephano Byz.* Cherſoneſus πόλις τῆς Ταυρικῆς ex Herodoteis, perperam iudice *Holſtenio.* Conſequens erit ergo, ut Taurica, tanta hic diligentia et cura expicta, extra Cherſoneſum fuerit, quorſum et erudita disquiſitio docti viri, quae inter manus, vergit. Nullus equidem infitior, Tauros et Tauricae partem extra eam ſeſe porrexiſſe. Foſſam Scytharum ſervi, ut acceſſu heros prohiberent, a Tauricis montibus ἐκ τῶν Ταυρικῶν οὐρέων ad Maeotin duxerunt C. 3., Scythaeque ad Tauricam regionem pertinent C. 20. et 100. At Taurici illi montes ad extimum Carciniten ſinum ubi Iſthmi Tauricae Cherſoneſi exordium, ſemet erigentes et iuxta eumdem ſinum longe in Pontum protenſi ad urbem Cherſoneſum, quae ob ſitus aſpreta τρηχέη, terminabantur. Haec Noſter, nec diverſa *Scylax* et *Arrianus* in Periplis. *Straboni* pars Cherſoneſi maioris ἄκρα μεγάλη, ἐφ' ᾗ ἵδρυται πόλις, αὐτὸ τοῦτο καλουμένη ΧΕΡΡΟΝΗΣΟΣ. Additur, peninſulae quoddam inſtar habuiſſe regionem, urbemque Cherſoneſum, ubi οἱ Ταῦροι, Σκυθικὸν ἔθνος, incoluerint olim, everſam L. VII, p. 474. Non repeto, *Stephani* iudicium et Herodotea hinc ſtabiliri.

76. Τὸν γουνὸν] Petrarum in promontorio. Γουνὸς Ἀθηναίων, quorum ager minime uber, in oraculo ap. Criticos ad *Euripid.* Medeam v, 679. Eſt, cui ἐς πόντον de AEgaeo diſplicet mari, ἐς νότον *in auſtrum* reponenti. Dabit infra C. 177. ἀκτὴν προέχουσαν ἐς τὸν πόντον *in mare AEgaeum.* ἐν τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ L. II, 97. Inprobant praeterea τὸν ἀπὸ Θορικοῦ, maluntque aut τὸ aut τῶν. *Valla* verterat, *quod a tribu Thorica*, videlicet *iugum:* ſubſtitutum in poſtrema editione, *quod magis in pontum, qui a Thorico* ——, me etiam atque etiam mirante. Namque τὸν ἀπὸ Θορικοῦ —— manifeſto ad γουνὸν pertinet Σουνιακόν, quod *iugum* inter Atticae pagos Thoricum et Anaphlyſtum nonnihil artatum longe in AEgaeum mare prominet, prorſus ut Taurica in Pontum Euxinum et Iapygia in primis, anguſte inter ſinum Brundiſinum et Tarentum conſtricta. Quod repoſui συμβαλλέειν ratum Auctor habet L. II, 10.

76. Τὸν γουνὸν τὸν Σουνιακὸν] Edoceri cuperem, cur hoc Attices in altum excurrens promontorium, Γουνοῦ, *ſoli fertilis*, hic honeſtaretur adpellatione, quum ab ea parte nunquam laudata ſit Attica, ſterilis in univerſum

pontum ab Thorico usque ad Anaphly-
ſtum pagum, ſe porrigit promontorium:
talis est, ut parva cum magis comparem,
Taurica regio. Qui autem non est has
Atticæ partes prætervectus, huic alio mo-
do planum faciam: ut ſi Iapygiæ alia gens
et non Iapyges, incipientes a Brunduſio
portu præcidantur usque Tarentum, et
promontorium incolant. Quum hæc duo
dico, multa perſimilia dico, quibus aliis
100 Taurica est comparanda. Ab Taurica
deinceps Scythæ ſupra Tauros et orientale
verſus mare incolunt, et quæ Boſpori Cim-
merii ſunt ad veſperam vergentia, et quæ
paludis Mæotidis Tanai fluvio tenus, qui
influit in huius paludis receſſum. Itaque
ab Iſtro iam quæ ad ſuperiora pertinet fe-
rentia in mediterranea, ſecluditur Scythia
ab primis Agathyrſis, deinde a Neuris,
deinde ab Androphagis, poſtremo a Me-
101 lanchlænis. Itaque Scythiæ veluti formam
quadratam habentis, duabus partibus ad
mare pertinentibus, prorſus æquale, tum
quod ad mediterranea fert, tum quod ad
mare: nam ab Iſtro ad Boryſthenem, de-
cem dierum est iter, tantundem a Bory-
ſthene ad Mæotin paludem. A mari me-
diterranea verſus, ad Melanchlænos qui
ſupra Scythas habitant, viginti dierum
iter. Supputantur autem a me in ſingu-
los dies itineris ducenta ſtadia. Ita trans-
verſa Scythiæ erunt quatuor millium ſta-
diorum: recta quæ ad mediterranea fe-
runt, aliorum totidem ſtadiorum. Tan-
102 tæ est hæc terra magnitudinis. Scythæ
inter ſe colloquuti, quum ſoli impares eſ-
ſent copiis Darii prœlio repellendis, nun-
cios ad finitimos miſere. Eorum reges quo-
que ubi convenere, conſultabant, ut in-
genti exercitu invadente. Erant autem qui
convenerant reges, Taurorum, et Aga-
thyrſorum, et Neurorum, et Andropha-
gorum, et Melanchlænorum, et Gelono-
rum, et Budinorum, et Sauromatarum.
103 E quibus Tauri huiusmodi moribus utun-
tur; Virgini naufragos immolant, et quos-
cunque Græcos ceperint illuc delatos, hoc
modo:

τὸν πόντον τὴν ἄκρην ἀνέχοντα, τὸν ἀπὸ [a] Θορικοῦ μέχρι Ἀναφλύστου δήμου· λέγω δὲ, ὡς εἶναι ταῦτα σμικρὰ μεγάλοισι [b] συμβαλέειν· τοιοῦτον ἡ Ταυρική ἐστι. ὃς δὲ τῆς Ἀττικῆς ταῦτα μὴ παραπέπλωκε, ἐγὼ δὲ ἄλλως δηλώσω· ὡς εἰ τῆς Ἰηπυγίης ἄλλο ἔθνος, καὶ μὴ Ἰήπυγες, ἀρξάμενοι ἐκ Βρεντεσίου λιμένος, [c] ἀποταμοίατο μέχρι Τάραντος, καὶ νεμοίατο τὴν ἄκρην· δύο δὲ λέγων ταῦτα, πολλὰ λέγω παρόμοια, τοῖσι ἄλλοισι [d] ἔοικε ἡ Ταυρική. Τὸ δ᾽ ἀπὸ τῆς Ταυρικῆς, ἤδη Σκύθαι [e] τὸ κατύπερθε τῶν Ταύρων καὶ τὰ πρὸς θαλάσσης τῆς [f] ἠοίης νέμονται· τοῦ τε Βοσπόρου τοῦ Κιμμερίου τὰ πρὸς ἑσπέρης, καὶ τῆς λίμνης τῆς Μαιήτιδος, μέχρι Τανάϊδος ποταμοῦ, ὃς ἐκδιδοῖ ἐς μυχὸν τῆς λίμνης ταύτης· ἤδη ὦν ἀπὸ μὲν Ἴστρου [g] τὰ κατύπερθε ἐς τὴν μεσόγαιαν φέροντα ἀποκληΐεται ἡ Σκυθικὴ ὑπὸ πρώτων Ἀγαθύρσων· μετὰ δὲ, Νευρῶν· ἔπειτα δὲ, Ἀνδροφάγων· τελευταίων δὲ, Μελαγχλαίνων. Ἐστι ὦν τῆς Σκυθικῆς, ὡς ἐούσης τετραγώνου, τῶν δύο μερέων κατηκόντων ἐς θάλασσαν, πάντη ἴσον, τό τε ἐς τὴν μεσόγαιαν φέρον καὶ τὸ παρὰ τὴν θάλασσαν· ἀπὸ γὰρ Ἴστρου ἐπὶ Βορυσθένεα [h] δέκα ἡμερέων ὁδός· ἀπὸ Βορυσθένεός τ᾽ ἐπὶ τὴν λίμνην τὴν Μαιῆτιν, ἑτέρων δέκα· καὶ τὸ ἀπὸ θαλάσσης ἐς μεσόγαιαν ἐς τοὺς Μελαγχλαίνους τοὺς κατύπερθε Σκυθέων οἰκημένους, εἴκοσι ἡμερέων ὁδός· ἡ δὲ [i] ὁδὸς ἡ ἡμερησίη ἀνὰ διηκόσια στάδια συμβέβληταί μοι· οὕτω ἂν [k] εἴη τῆς Σκυθικῆς τὰ ἐπικάρσια, τετρακισχιλίων σταδίων καὶ τὰ ὄρθια, τὰ ἐς τὴν μεσόγαιαν φέροντα, ἑτέρων τοσούτων σταδίων· ἡ μέν νυν γῆ αὕτη ἐστὶ μέγαθος τοσαύτη. Οἱ δὲ Σκύθαι δόντες σφίσι λόγον ὡς οὐκ οἷοί 255
τέ εἰσι τὸν Δαρείου στρατὸν ἰθυμαχίῃ [l] διώσασθαι μοῦνοι, ἔπεμπον ἐς τοὺς πλησιοχώρους ἀγγέλους· τῶνδε καὶ δὴ οἱ βασιλῆες συνελθόντες ἐβουλεύοντο ὡς στρατοῦ [m] ἐπελαύνοντος μεγάλου· ἦσαν δὲ οἱ συνελθόντες βασιλῆες, Ταύρων, καὶ Ἀγαθύρσων, καὶ Νευρῶν, καὶ Ἀνδροφάγων, καὶ Μελαγχλαίνων, καὶ Γελωνῶν, καὶ Βουδίνων, καὶ Σαυροματέων. Τούτων Ταῦροι μὲν νόμοισι τοιοισίδε χρέωνται· θύουσι μὲν τῇ παρθένῳ τούς τε ναυηγοὺς, καὶ τοὺς ἂν λάβωσι Ἑλλήνων ἐπαναχθέντας, τρόπῳ τοιῷδε· [n] καταρξάμενοι, ῥοπάλῳ

a Θωρικοῦ *Arch.* *b* Συμβάλλειν *Arch. V.*, olim συμβάλλειν· tum τοιοῦτον iidem cum *M. Paſſ. Ask.*, vulgo τοιοῦτο, nec male. *c* Ἀποτεμ. *Paſſ. Ask.* *d* Ἔοικε μὲν ἡ *Paſſ.* *e* Abest *Arch. V.* *f* Ἠοῦς *Arch. V.*, et mox τοῦ δὲ *g* Ἴστρου *Arch.* et μεσόγεαν, ſaepeque postea. *h* Citat *Euſtath.* in Perieg. v, 311. *i* Ὁδὸς ἡμερ. ſine articulo *Arch. V.* *k* Εἴη τῆς Σκυθ. *Ald. Paris. A. B. Arch. V.* Edd., εἴη πρὸς Σκ. *M. Paſſ. Ask.* *l M. Ask. Paſſ. V. Arch.*, recte. Conf. *Gronov.* cuius ἰθυμάχῃ ex *Med.* plerique omnes iure damnant. Vide C. 120. διώσασθαι *Ald.* Edd. paullo ante λόγους *Arch.* *m* Ἐπιόντος *Arch. V.*; ſicuti C. 118, 119. et alibi. Scholion alterutrum est. *n* Κατευξάμενοι *Arch. Valla*, καταρξάμενοι *Paſſ. Ask.*, κατὰρ εὐξάμενοι *Ald. M. V.* Edd.

verſum et λεπτόγεως, nihilque, quod quidem ego noverim, de Sunio dicatur, ad iſtius anguli τὸ γόνιμον καὶ κάρπιμον commendandum. *Anguius* non γωνία tantum ſed et γῶνος dici potuit: *Heſych.* Γῶνος, γωνία, Λάκωνες· et fortaſſe Γουνὸς eidem non γουναῖος ſed γωναῖος τόπος fuerat dictus, *locus angularis.* Saepe memoratur Attices illud promontorium Orientale, Σούνιον ἄκρον Ἀθηνῶν ——. Herodotea ſic primum reddidit *Valla*, ut eadem quidem legiſſe videatur, ſed ordine a vulgato nonnihil diverſo collocata: τὸν γουνὸν τὸν Σουνιακὸν, τὸν ἀπὸ Θορικοῦ μέχρι Ἀναφλύστου δήμου, μᾶλλον ἐς τὸν πόντον τὴν ἄκρην ἀνέχοντα· quo modo ſi legerentur in Codd. non diſplicerent. Neglexit in his *Herodot.* pagum Azenienſium, quem, raro veteribus memoratum, minoris fuiſſe conſtat momenti: hoc excepto, in Attices ad ſinum Saronicum latere demus erat Anaphlyſtus Sunio vicinus: Sunii promontorium nave flectentibus, ſive ſuper Sunium navigantibus, ab altero latere primus occurrebat ad ſiniſtram pagus Thoricus. Quidquid ab Anaphlyſto ad usque Thoricum terrarum magis in altum prominebat γουνὸν vocat Σουνιακὸν. μᾶλλον ἐς τὸν πόντον τὴν ἄκρην ἀνέχοντα. VALCKEN.

3. Ἀνὰ διηκόσια] In ſingulos dies ſtadia centum et quinquaginta L. v, 53. dinumerantur: ſed multiplex ex citatiore militarive greſſu variatio, a magno viro ad *Strabon.* 1. p. 61. adnotata. Mox πρὸς Codd. et ſententiae iuſſu exterminavi: quae enim pro voce aſſerenda vir Cl., non urgent.

17. Καταρξάμενοι] Nihil verius liquidiusque. Recurre ad L. II, 45. IV, 60. Firmat *Euripidis* Iphigenia in Taur. v, 38. Θύω γὰρ, ὄντος τοῦ νόμου καὶ πρὶν πόλει, Ὃς ἂν κατέλθῃ τήνδε γῆν Ἕλλην ἀνὴρ, ΚΑΤΑΡΧΟΜΑΙ μὲν ——. Quod ſufficit.

17. Κατὰρ εὐξάμενοι ῥοπάλῳ παίουσι] In Edd. antiquis ſcriptum καταρρευξάμενοι qui aliter primus ſcribendum curavit, tmeſin hic ſibi deprehendiſſe viſus est, qualis nulla datur apud *Herod.*, voculam etiam ῥα non adhibentem. Duplex fuit in Codd. lectio καταρξάμενοι et κατευξάμενοι ad quarum alteram doctum correctorem literis ευ impoſuiſſe ſuſpicor αρ utrumque recepit, ut ſolebant iſti ſaepenumero, librarius: ſupra IV, c. 60., et alibi fuit in eodem verbo variatum. Noſtro loco de Scythis Tauris, *pro victimis advenas caedere* ſolitis, ut ait *Mela*, ſcripſerat procul dubio *Herod.* τοὺς ἂν λάβωσι Ἑλλήνων —— καταρξάμενοι ῥοπάλῳ παίουσι τὴν κεφαλὴν *auſpicati* velut vectimam, *clava caput percutiunt*; non ut Graeci: qui cultro victimam

πάλῳ παίουσι τὴν κεφαλήν· οἱ μὲν δὴ λέγουσι ὡς τὸ σῶμα ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ [a] διωθέουσι κάτω· ἐπὶ γὰρ κρημνοῦ ἵδρυται τὸ ἱρόν· τὴν δὲ κεφαλὴν ἀνασταυροῦσι· οἱ δὲ, [b] κατὰ μὲν τὴν κεφαλὴν ὁμολογέουσι, τὸ μέντοι σῶμα οὐκ ὠθέεσθαι ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ λέγουσι, ἀλλὰ γῇ κρύπτεσθαι· τὴν δὲ δαίμονα ταύτην τῇ θύουσι, λέγουσι αὐτοὶ Ταῦροι Ἰφιγένειαν τὴν Ἀγαμέμνονος εἶναι· πολεμίους δὲ ἄνδρας τοὺς ἂν [c] χειρώσωνται, ποιεῦσι τάδε· ἀποταμὼν ἕκαστος κεφαλὴν, ἀποφέρεται ἐς τὰ οἰκία· ἔπειτα ἐπὶ ξύλου μεγάλου ἀναπείρας ἱστᾷ ὑπὲρ τῆς οἰκίης ὑπερέχουσαν πολλὸν, μάλιστα δὲ ὑπὲρ τῆς καπνοδόκης· φασὶ δὲ τούτους φυλάκους τῆς οἰκίης πάσης ὑπεραιωρέεσθαι· ζῶσι δὲ ἀπὸ ληΐης τε καὶ πολέμου. Ἀγάθυρσοι δὲ, ἁβρότατοι [d] ἄνδρες εἰσὶ, καὶ χρυσοφόροι τὰ μάλιστα· ἐπίκοινον δὲ τῶν γυναικῶν τὴν μίξιν ποιεῦνται, ἵνα κασίγνητοί τε ἀλλήλων ἔωσι, καὶ οἰκήιοι ἐόντες πάντες, μήτε φθόνῳ, μήτ' [e] ἔχθεϊ χρέωνται ἐς ἀλλήλους· τὰ δ' ἄλλα νόμαια [f] Θρήιξι προσκεχωρήκασι. Νευροὶ δὲ νόμοισι μὲν [g] χρέωνται Σκυθικοῖσι, γενεῇ δὲ μιῇ πρότερόν σφεας τῆς Δαρείου στρατηλασίης, κατέλαβε ἐκλιπεῖν τὴν χώρην πᾶσαν ὑπὸ ὀφίων· ὄφιας γάρ σφι πολλοὺς μὲν ἡ χώρη ἀνέφαινε, οἱ δὲ πλεῦνες ἄνωθέν σφι ἐκ τῶν ἐρήμων ἐπέπεσον· [h] ἐς ὃ πιεζόμενοι, οἴκησαν μετὰ Βουδίνων τὴν ἑωυτῶν ἐκλιπόντες· κινδυνεύουσι δὲ [i] οἱ ἄνθρωποι οὗτοι γόητες εἶναι· λέγονται γὰρ ὑπὸ Σκυθέων καὶ Ἑλλήνων τῶν ἐν τῇ Σκυθικῇ κατοικημένων, ὡς ἔτεος ἑκάστου ἅπαξ τῶν Νευρῶν ἕκαστος, λύκος γίνεται ἡμέρας ὀλίγας, [k] καὶ αὖτις ὀπίσω ἐς τὠυτὸ κατίσταται· ἐμὲ μέν νυν ταῦτα λέγοντες οὐ πείθουσι· λέγουσι δὲ οὐδὲν ἧσσον, καὶ ὀμνύουσι [l] δὲ λέγοντες. Ἀνδροφάγοι δὲ ἀγριώτατα πάντων ἀνθρώπων ἔχουσι ἤθεα· οὔτε δίκην νομίζοντες, οὔτε νόμῳ [m] οὐδενὶ χρεώμενοι· νομάδες δέ

modo: postquam auſpicati fuerunt, hominis caput clava feriunt, truncum eius quidam aiunt deturbari e rupe: nam in rupe prærupta templum est ſitum; cruci affigunt caput. Quidam de capite *ſuffigendo* conſentiunt, ſed truncum e præcipitio deiici negant, ſed humo contegi dicunt. Dæmonem, cui immolant, ipſi Tauri aiunt eſſe Iphigeniam, Agamemnonis filiam. In hoſtes autem, quos ceperint, hoc agunt: Amputatum quisque caput hoſtis domum reportat, et ingenti fuſte transfixum ſupra tecta eminens multum ſtatuit, et plerunque ſupra fumarium:, ideo in ſublimi ſuſpendi dicentes quaſi totius domus cuſtodes. Vivunt autem e rapto et ex 104
bello. At Agathyrſi lautisſimi viri ſunt, et aurum plerunque geſtantes. In commune cum mulieribus coeunt, ut inter ſe germani ſint ac domeſtici omnes, nihil neque livoris neque odii mutuo exercentes: in ceteris ad Thracum conſuetudines accedunt. At Neuri Scythicis quidem utun- 105
tur moribus, quibus una ante Darii expeditionem ætate contigit, ut totam linquerent regionem propter ſerpentes; nam ſerpentum cum magna vis ex ipſorum ſolo est edita, tum maior ſuperne e locis deſertis ingruerat: quibus usque adeo infeſtati fuerunt, ut relicto ſuo ſolo cum Budinis habitaverint. Videntur autem hi homines eſſe præſtigiatores; dicuntur enim a Scythis et ab iis, qui in Scythia incolunt, Græcis, ſemel quotannis ſinguli ad paucos dies effici lupi, et rurſus in priſtinum habitum redire, quod tamen dicentes mihi non perſuadent: nihilominus tamen illi aiunt ita eſſe, ac deierant. Androphagi agreſtes maxime omnium homi- 106
num mores habent, non iudiciis, non legibus uten-

a Ὠθέουσι *Arch. V. Paſſ. Ask.*, non male, quomodo et mox. *b* Τὰ κατὰ *Arch.* *c* Idem *Vind. M. Ask. Paſſ.* recte, χειρώσωσι *Ald. Paris. A.* Edd. Antecedentia attigit *Pauſan.* L. 1, 43. *d* Ἄνδρες *Arch. Valla, Stob.* Serm. XLII. p. 294. vulgo ἀνδρῶν, quomodo *Euſtath.* ad Perieg. v, 310. *e* Ἄχθεϊ *Stob.*, ſed *Maximus* edito conſentit. *f* Θρηιξὶ *Arch. Ask.* *g* Χρέωνται Σκυθικ. *Arch. Vind. Paſſ. Ask.*, bene, ut C. 107. τοῖσι interponunt *Ald. M.* Edd. *h* Ἐς οὗ *Arch.* *i* Οὗτοι οἱ ἄνθρ. id. *V.* *k* Καὶ λυθεὶς *Arch. V.*, mox ἐς ταυτὰ *M. Paſſ. Ask.*, nulla neceſſitate. *l* Duo haec abſunt *Arch. V.*, in *Ask.* ἐμνῦσι. *m* Οὐδὲν *Arch. V.*

ctimam immolationi deſignabant. Huic adfirmandae lectioni ſufficiet vel unicus locus *Eurip.* Iphig. in Taur. v, 1154., quo Taurorum Rex Thoas comites interrogat Iphigeniae ſacerdotis, *utrum illa iam* τῶν ξένων κατήρξατο, *hoſpites ſit auſpicata.* In Graecorum ſacris uſitatisſimum verbum de Indica gente *Nicol.* ponit *Damaſc. Stobaei* p. 105. —— Sed ſecundum *Herodoti* Tauros non Scythicae fuit Iphigenia crudelitatis miniſtra, verum ipſa Dea, cui Graecos immolarent hoſpites: τὴν δὲ δαίμονα ταύτην, τῇ θύουσι, λέγουσι αὐτοὶ Ταῦροι Ἰφιγένειαν τὴν Ἀγαμέμνονος εἶναι· *Heſiodus* in Heroinarum catalogo non mactatam Iphigeniam dixerat, ſed Diana volente Ἑκάτην εἶναι· hoc tradens *Pauſan.* in Atticis c. 43., τούτοις, ait, Ἡρόδοτος ὁμολογοῦντα ἔγραψε, κ. τ. λ. —— Ceterum iſta potisſimum inhumana Taurorum crudelitas effeciſſe videtur, ut hoc praeſertim nomine Scythae fuerint a Graecis in univerſum infamati. In diverſis gentibus Scythicis tria potisſimum obtinebant, quae prorſus abhorrerent ab humanisſima Graecorum manſuetudine, τὸ ξενοθυτεῖν, τὸ ἀνθρωποφαγεῖν, καὶ τὸ, τοῖς κρανίοις ἐκπώμασι χρῆσθαι vid. *Strabo* VII, p. 458. A. 460. B. et *Iacob. Elſner.* Obſerv. in Ep. ad *Coloſſ.* III, 11.
VALCKEN.

30. Ζῶσι δὲ ἀπὸ ληΐης τε καὶ πολέμου] Tales Chaldaeorum, οἱ ληϊζόμενοι ζῶσι —— εἰθισμένοι ΑΠΟ ΠΟΛΕΜΟΥ βιοτεύειν apud *Xenophontem* Κ. Παιδ. III, p. 74. E. Praeſtat mox ἁβρότατοι ἄνδρες ex ſcriptis.

31. Ἁβρότατοι ἀνδρῶν] Tales in Scythia fuiſſe vix fidem invenit: de Agathyrſis dixerat, credo, ἁβρότατοι ἄνδρες εἰσὶ, ſicut in ſuis legere Codd. *L. Valla*, et *Io. Stobaeus* Tit. XLII, p. 294. ἀνδρῶν ἁβροτάτους hinc tamen habet *Euſtath.* in *Dionyſ.* v, 310. De Agathyrſis *Salmaſio* notata in *Solin.* p. 188., partim corrigit ad *Melam Iſ. Voſſius.* VALCKEN.

36. Προσκεχωρήκασι] Geminum L. 1, 172. προσκεχωρήκασι δὲ γλῶσσαν μὲν πρὸς τὸ Καρικὸν ἔθνος. Statim κατέλαβε ἐκλιπεῖν τὴν χώρην male in *Vallae* Latinis, *coacti fuerant ſolum vertere.* Correxit errorem Cl. *Lambertus Bos* Obſerv. Critic. C. 2. p. 9.

43. Κινδυνεύουσι γόητες εἶναι] *H. Stephani Vallam* corrigentis verſio recipi debuerat: verbum hoc uſu, quem *Portus* adnotare neglexit, ſemel tantum occurrit apud *Herod.* Κινδυνεύουσιν εἶναι notat *eſſe videntur*, ſive *ſunt*, et δοκοῦσιν εἶναι ſaepius adhibetur pro εἰσί. Frequentavit illud inprimis *Plato*: *Xenophon.* Ἀπομν. IV, p. 465, 10. κινδυνεύει ἀναμφιλογώτατον ἀγαθὸν εἶναι τὸ εὐδαιμονεῖν· v. 35., φροντίζω μὴ κράτιστον ᾖ μοι σιγᾶν· κινδυνεύω γὰρ ἁπλῶς οὐδὲν εἰδέναι· ſic ille ſaepius alibi loquitur et in Epiſt. *Socrat.* XXII. *Demoſthenes* 1. c. Ariſtog. p. 489., δυσκατάπαυστόν τι κινδυνεύει πρᾶγμ' εἶναι πονηρία. *Platonis* etiam imitatores *Sophiſtae* hunc flosculum ſcriptis ſaepe ſuis interſerunt: vide Clariſſ. *Ruhnken.* in *Tim.* Lex. p. 116., quique, alienis tamen intermixtis, apta quaedam dedit Clar. *Wetſten.* in *S. Lucae* A. A. XIX, 27. —— Neurorum praeſtigias hinc attigit *Euſtath.* in *Dionyſ.* v, 310. *Mela* II. c. 2. fine: *Neuris ſtatum ſingulis tempus eſt, quo ſi velint in lupos, iterumque in eos, qui fuere, mutentur.* Anilem fabulam tangit *Salmaſ.* in *Solin.* p. 187.
VALCKEN.

46. Καὶ αὖτις ὀπίσω ἐς τὠυτὸ κατίσταται] Demuto nihil; nam λυθεὶς *Arch.* ex αὖθις progenitum librarii negligentia. De Neuris *Mela*, *Solinus* atque alii conſimilia. Durant, ut ſolent quae cum primo lacte imbuuntur, ſimiles in inferiore Germania fabellae. Memini ruſticos et paſtores primo aetatis flore videre, quibus haec metamorphoſis inſulſe imputabatur. Confer *Keisleri* Antiq. Septemtrional. p. 494.

53. Γλῶσ-

utentes, pecuariam exercentes, veſtem Scy-
thicæ ſimilem geſtantes, propriam linguam
107 habentes. Melanchlæni omnes indumenta
nigra gerunt, unde et cognomen habent,
qui ſoli humana carne veſcuntur, inſtitu-
108 tis Scythicis utentes. Budini, ingens na-
tio atque numeroſa, vehementer cæſiis o-
culis omnis ac rufa: quorum urbs nomi-
ne Gelonus e materia conſtructa eſt; mu-
ri ea magnitudo eſt, ut ſingula latera tri-
cenorum ſtadiorum ſint; eſt vero altus et
totus ligneus. AEdes quoque cum priva-
tæ, tum ſacræ ſunt e materia. Nam
ſunt ibi deorum Græcorum templa Græca-
nice extructa, ſimulacris, aris, delubris
ligneis. Baccho triennalia agunt, et bac-
chanal exercent: quippe Geloni ſunt ab
originis vetuſtate Græci, ſed ex emporiis
ſummoti inter Budinos habitaverunt: lin-
gua partim Scythica, partim Græca uten-
109 tes. Budini non lingua, non victu utuntur
eodem cum Gelonis: nam Budini, utpote
indigenæ, tum paſtores ſunt, tum ſoli eius
regionis pediculos edunt: at Geloni agri-
culturæ operam dantes frumento victitant,
et hortos poſſident, nihil illis neque aſpe-
ctu neque colore ſimiles: a Græcis autem
etiam Budini vocantur Geloni, non recte
vocantibus. Horum regio omnis eſt arbo-
ribus omnis generis frequens; et ubi plu-
rimum conſita, ibi eſt lacus ingens et
multus, et palus, ac circa eam arundo.
In eo lacu lutræ capiuntur, et caſtores,
et aliæ feræ oris quadrati, quarum pel-
les circa renones adſuuntur, et teſticulos
110 habent ad uterorum medelam utiles. De
Sau-

δέ εἰσι· ἐσθῆτα δὲ φορέουσι τῇ Σκυθικῇ ὁμοίην, γλῶσσαν δὲ ἰδίην. Μελάγχλαινοι δὲ εἵματα μὲν 256
μέλανα φορέουσι πάντες, [a] ἐπ' ὧν καὶ τὰς ἐπωνυμίας ἔχουσι· [b] ἀνθρωποφαγέουσι δὲ μοῦνοι τούτων, νόμοισι δὲ Σκυθικοῖσι χρέωνται. Βουδῖνοι δὲ, ἔθνος ἐὸν μέγα καὶ πολλὸν, γλαυκόν τε πᾶν ἰσχυρῶς ἐστι καὶ πυῤῥόν· πόλις δὲ ἐν αὐτοῖσι πεπόλισται [c] ξυλίνη· οὔνομα δὲ τῇ πόλι ἐστὶ Γελωνός· τοῦ δὲ τείχεος μέγαθος κῶλον ἕκαστον, τριήκοντα σταδίων ἐστὶ, ὑψηλὸν δὲ, καὶ [d] πᾶν ξύλινον· καὶ οἰκίαι αὐτῶν ξύλιναι, καὶ τὰ ἱρά· ἔστι γὰρ δὴ αὐτόθι Ἑλληνικῶν θεῶν ἱρὰ, Ἑλληνικῶς κατεσκευασμένα ἀγάλμασί τε καὶ βωμοῖσι καὶ νηοῖσι ξυλίνοισι· καὶ τῷ Διονύσῳ [e] τριετηρίδας ἀνάγουσι, καὶ βακχεύουσι· εἰσὶ γὰρ οἱ Γελωνοὶ τὸ ἀρχαῖον Ἕλληνες· ἐκ [f] δὲ τῶν ἐμπορίων ἐξαναστάντες, οἴκησαν ἐν τοῖσι Βουδίνοισι· καὶ γλώσσῃ τὰ μὲν, Σκυθικῇ, τὰ δὲ, Ἑλληνικῇ χρέωνται. [g] Βουδῖνοι δὲ οὐ τῇ αὐτῇ γλώσσῃ χρέωνται καὶ Γελωνοί· οὐδὲ δίαιτα ἡ αὐτή· οἱ μὲν γὰρ Βουδῖνοι, ἐόντες αὐτόχθονες, νομάδες τέ εἰσι καὶ [h] φθειροτραγέουσι μοῦνοι τῶν ταύτῃ· Γελωνοὶ δὲ, γῆς τε ἐργάται, καὶ σιτοφάγοι, καὶ κήπους ἐκτημένοι, [i] οὐδὲν τὴν ἰδέην ὅμοιοι, οὐδὲ τὸ χρῶμα· ὑπὸ μέντοι Ἑλλήνων καλέονται καὶ οἱ Βουδῖνοι, Γελωνοὶ, οὐκ ὀρθῶς καλεόμενοι· ἡ δὲ χώρη σφέων, πᾶσά ἐστι δασέη [k] ἴδῃσι παντοίῃσι· ἐν δὲ τῇ ἴδῃ πλείστῃ ἐστὶ λίμνη μεγάλη τε καὶ πολλὴ, καὶ ἕλος, καὶ κάλαμος περὶ αὐτήν· [l] ἐν δὲ ταύτῃ ἐνύδριας ἁλίσκονται, καὶ κάστορες, καὶ ἄλλα θηρία τετραγωνοπρόσωπα, τῶν τὰ δέρματα [m] περὶ τὰς σισύρνας παραῤῥάπτεται· καὶ οἱ [n] ὄρχιες αὐτοῖσί εἰσι χρήσιμοι ἐς ὑστερέων

a M. Paſſ. Aſk., ἀπ' ὧν Paris. A. B. Arch. V. Ald. quod priori non cedit. b Ἀνθρωποφαγέουσι Arch. V. Euſtath. in Dionyſ. v. 309., olim ἀνδροφαγέουσι. c Steph. in Γελωνός et Euſtath. in Perieg. v. 310. d Πᾶν Arch. e Τριετηρίδα Arch. f Τῶν δὲ id. V. Paſſ. Aſk. g Sequentia novem abſunt Arch., qui mox ἀλλ' οὐδὲ δίαιτα ἡ αὐτή ἐστι Γελωνοῖσι καὶ Βουδίνοισι· οἱ μὲν γὰρ —. h Citat Arrian. in Periplo p. 18. Ed. Hudſ. φθειροτρωκτέοντες. i Οὐδὲν M. Paſſ. Aſk., ſed τὴν omittens; ceteri οὐδέ. k Ἴδῃ δὲ παντοίῃ Arch. Vind., non male. Vide tamen L. IV, 175. VII, 111. l Ἐν δὲ ταύτης iidem: tum ἐνύδριες Paſſ., ἐνύδιες Edit. Genev., ἐνύδριας reliqui cum Ald. m. Παρὰ ora Steph. Arch. V. Aſk. Paſſ., tum σισύῤῥας Arch., σισύρνας M. Paſſ. Aſk., alii σισύρας. n Ὄρχιες V. Paſſ. Aſk., ὄρχεις Arch., tum αὐτοῦ id., αὐτοῖσι Med. Paſſ. Aſk., αὐτέων Ald. antea ὄρχεις.

53. Γλῶσσαν δὲ ἰδίην] Non pendent ex praecedenti φορέουσι, ſed alio, quod in Scriptoris mente haerebat. Similes ex Sophocle atque aliis dicendi formulas animadvertimus antea. Dabunt plures Thucydid. I, 17., Virgilius AEneid. X, 26, ubi Servius, Columella R. R. L. VI, 32. et Graev. ad Florum III, 21. His vero nexa olim et apta voluit, ἀνθρωποφαγέουσι δὲ μοῦνοι τούτων, ſoli humana carne veſcuntur, nunc iſthic depoſita, ubi ſeriem turbant. Androphagi ſive Anthropophagi ex re ipſa, vorandiſque hominibus, titulum habent, ſicuti Melanchlaeni ex veſtitu nigro. Illis notatio iſta convenit excellenter, non his. Coniecturae doctorum hominum, ὁμοφάγοι τούτων, aut μοῦνοι λυκοφαγέουσι ſive ἀλλοφαγέουσι, aeſtus, quibus ex male locatis vocibus fluctuarunt, manifeſtant. Agnovit Ampl. Nic. Witzen in Belgica horum verſione librariorum peccatum et deterſit tacens Tartariae Deſcription. T. I. p. 199. Edit. primae. Strabo Scytharum nonnullos adeo fuiſſe immanes, ὥστε καὶ ΑΝΘΡΩΠΟΦΑΓΕΙΝ L. VII, p. 463. ex Ephoro ſcripſit.

55. Ἀνδροφαγέουσι δὲ μοῦνοι τούτων] Ἔνιοι τούτων venerat in mentem Io. le Febure: ſed quae hic legit in ſede Euſtath. (vide in Dionyſ. v. 309.) in ſuam reſtituet, de Anthropophagis olim ſcripſit Cl. Weſſ. vide Diſſ. Herod. p. 72. Recte Codd. MSS. vocant Ἀνθρωποφάγους, et Plinio dicuntur Anthropophagi Scythae, humanis corporibus veſcentes, H. N. VI, c. 17. ſimiliter Mela II, c. 1, 120. atque his τὸ ἀνθρωποφαγεῖν tribuit Ephorus Strabonis VII, p. 463. B. Quae ſequuntur de urbe lignea Gelono in Budinis, quam Perſae narrantur incendiſſe c. 123., hinc tangunt Steph. Byz. in Γελωνοί, Mela I, c. 19, 140. Euſtathius. VALCKEN.

57. Γλαυκόν τε —— καὶ πυῤῥόν] „ Ad oculorum colorem referunt. Ego ad totum corpus retulerim, „ glauco vel caeruleo pictum et rufo. unde Picti Geloni Virgilio Georg. II, 115., belle Salmaſ. in Solin. p. 133. Πόλις πεπόλισται recurret L. V, 52. VII, 59. Homerico more.

69. Γλώσσῃ χρέωνται καὶ Γελωνοί] Herodotea ſi fuerint, dederat, τῇ καὶ Γελωνοί. Equidem ob Arch. diſſenſum ambigo: praetereunt certe ex eo excerpta, quae Herodotum non dedecent, et commoda congruaque videntur. Utrumcunque eſt, vulgatum ab illis premitur maxime. Phthirophagi occurrunt plures, etiam in Libya C. 168. Praeclare, ut puto, de ſimilibus, φθειροφάγοι εἰσὶν, ἀπὸ τοῦ ῥύπου καὶ τοῦ πίνου λαβόντες ὄνομα Strabo L. XI, p. 763.

69. Καὶ Γελωνοί] Scribi poterit Γελωνοῖς, aut, quod malim, vocula τῇ interiecta: Βουδῖνοι δὲ οὐ τῇ αὐτῇ γλώσσῃ χρέωνται, τῇ καὶ Γελωνοί· ſic et alibi loquitur, et IV, c. 171., νόμοισι δὲ τοῖσι αὐτοῖσι χρέωνται, τοῖσι καὶ οἱ ὑπὲρ Κυρήνης. Qui praetulerit alterum, Herodoteis etiam niti poterit ex p. 96, 11. p. 257, 24. —— Seq. Cap. Budinis tradit et Gelonis diverſam vivendi fuiſſe rationem: Budini νομάδες τέ εἰσι, καὶ φθειροτραγέουσι μοῦνοι τῶν ταύτῃ dederat, opinor, φθειροτραγέουσι μ. et φθειροτρωγέοντας Arrianus in Periplo Ponti Eux. p. 18. vulgatur: Ἡρόδοτος λέγει τούτους εἶναι τοὺς φθειροτρωκτέοντας in κτ facile γγ tranſierint: φθειροφάγους vulgo dixere: vid. Strabo XI, p. 754. et Caſaub. VALCKEN.

78. Ἐνύδριας] Porti coniecturam, a Genevenſi editore perperam pictam, Paſſ. Codex ſtabilit, et ſcriptor ipſe L. II, 72. Περὶ τὰς σισύρνας iure Cl. Gronov. vindicavit, cui calculum Valckenarius noſter ad Ammon. p. 205. adpoſuit: Σίσυρα αἴγειον στέγαστρον veteribus. Theophylacto L. VII. Hiſt. Mauric. C. 6. σίσυρα ἐξ ἐρίου, ἐς τὰ μάλιστα εὐτελὴς, etiam Apſyrto Hippiatricor. L. I, 38. p. 135. Sed hoc Ruhnkenius ad Timaeum p. 165. Ὄρχιες laudabunt, qui ſermonis Ionici genium, Hippocratemque et Aretaeum amant.

ρέων ἄκεσιν. Σαυροματέων δὲ πέρι ὧδε λέγεται· ὅτε Ἕλληνες Ἀμαζόσι ἐμαχέσαντο, (τὰς δὲ Ἀμαζόνας καλέουσι [a] Σκύθαι Οἰόρπατα· δύναται δὲ τὸ οὔνομα τοῦτο κατ' Ἑλλάδα γλῶσσαν ἀνδροκτόνοι.) Οἰὸρ γὰρ καλέουσι [b] τὸν ἄνδρα, τὸ δὲ πατὰ, κτείνειν, τότε λόγος τοὺς Ἕλληνας νικήσαντας τῇ ἐπὶ Θερμώδοντι μάχῃ, ἀποπλέειν ἄγοντας τρισὶ πλοίοισι τῶν Ἀμαζόνων ὅσας [c] ἠδυνέατο ζωγρῆσαι· τὰς δὲ ἐν τῷ πελάγεϊ ἐπιθεμένας, ἐκκόψαι τοὺς ἄνδρας· πλοῖα δὲ οὐ γινώσκειν αὐτὰς, οὐδὲ πηδαλίοισι χρῆσθαι, οὐδὲ ἱστίοισι, οὐδὲ εἰρεσίῃ· ἀλλ' ἐπεὶ ἐξέκοψαν τοὺς ἄνδρας, ἐφέροντο κατὰ κῦμα καὶ ἄνεμον· καὶ ἀπικνέονται τῆς λίμνης τῆς Μαιήτιδος ἐπὶ Κρημνούς· οἱ δὲ Κρημνοί εἰσι [d] τῆς γῆς τῶν Σκυθέων, τῶν ἐλευθέρων· ἐνθαῦτα ἀποβᾶσαι ἀπὸ τῶν πλοίων αἱ Ἀμαζόνες, ὁδοιπόρεον ἐς τὴν οἰκεομένην· ἐντυχοῦσαι δὲ πρώτῳ ἱπποφορβίῳ, τοῦτο διήρπασαν· καὶ ἐπὶ τούτων ἱπ-
257 παζόμεναι, ἐληΐζοντο τὰ τῶν Σκυθέων. Οἱ δὲ Σκύθαι οὐκ εἶχον συμβαλέσθαι τὸ πρῆγμα· οὔτε γὰρ φωνὴν, οὔτε ἐσθῆτα, οὔτε τὸ ἔθνος ἐγίνωσκον, ἀλλ' ἐν θώματι ἔσαν ὁκόθεν ἔλθοιεν· ἐδόκεον δ' αὐτὰς εἶναι ἄνδρας τὴν αὐτὴν ἡλικίην ἔχοντας· μάχην τε [e] δὴ πρὸς αὐτὰς ἐποιεῦντο· ἐκ δὲ τῆς μάχης τινὰς τῶν [f] νεκρῶν ἐκράτησαν οἱ Σκύθαι, καὶ [g] οὕτω ἔγνωσαν ἐούσας γυναῖκας· βουλευομένοισι ὦν αὐτοῖσι ἔδοξε κτείνειν μὲν οὐδενὶ τρόπῳ ἔτι αὐτὰς, ἑωυτῶν δὲ τοὺς νεωτάτους ἀποπέμψαι ἐς αὐτὰς, πλῆθος εἰκάσαντας ὅσαιπερ ἐκεῖναι ἔσαν· τούτους δὲ στρατοπεδεύεσθαι πλησίον ἐκεινέων, καὶ ποιέειν τάπερ ἂν καὶ ἐκεῖναι ποιέωσι· ἢν δὲ αὐτοὺς διώκωσι, μάχεσθαι μὲν [h] μὴ, ὑποφεύγειν δέ· ἐπεὰν δὲ παύσωνται, ἐλθόντας αὐτοὺς πλησίον, στρατοπεδεύεσθαι· ταῦτα ἐβουλεύσαντο οἱ Σκύθαι, βουλόμενοι ἐξ αὐτέων παῖδας ἐγγενήσεσθαι. Ἀποπεμφθέντες δὲ οἱ νεηνίσκοι, ἐποίευν τὰ ἐντεταλμένα· ἐπεὶ δὲ ἔμαθον αὐτοὺς αἱ Ἀμαζόνες ἐπ' οὐδεμιῇ δηλήσει ἀπιγμένους, ἔων χαίρειν· προσεχώρεον δὲ πλησιαιτέρω τὸ στρατόπεδον τῷ στρατοπέδῳ ἐπ' ἡμέρῃ ἑκάστῃ· εἶχον δὲ οὐδὲν οὐδ' οἱ νεηνίσκοι, ὥσπερ [i] οὐδὲ αἱ Ἀμαζόνες, εἰ μὴ τὰ ὅπλα, καὶ τοὺς ἵππους· ἀλλὰ ζόην ἔζωον τὴν αὐτὴν ἐκείνῃσι, θηρεύοντές τε καὶ ληϊζόμενοι. [k] Ἐποίευν δὲ αἱ Ἀμαζόνες ἐς τὴν μεσαμβρίην τοιόνδε· ἐγίνοντο [l] σποράδες κατὰ μίην τε καὶ δύο, πρόσω δὴ ἀπ' ἀλληλέων ἐς [m] εὐμαρίην ἀποσκιδνάμεναι· μαθόντες δὲ

Sauromatis vero ita memoratur: Quum Græci bellaverunt cum Amazonibus (quas Scythæ OEorpata vocant, quod nomen poteſt transferri, Viricidæ: œor enim virum dicunt, pata autem occidere) feruntur poſt victoriam prœlii ad Thermodontem facti, abiiſſe, portantes tribus in navibus quaſcunque potuerant ex Amazonibus vivas capere: quibus illæ in pelago inſidiatæ, cunctos trucidavere. Sed quum naves haberent incognitas, nec gubernaculis aut velis aut remis uterentur, interfectis viris, ferebantur ſecundum fluctus et ventum; delatæque ſunt ad paludis Mæotidis Cremnos, *prærupta*, quæ Scytharum liberorum telluris ſunt. Ibi e navibus egreſſæ Amazones, ad loca habitata iter facientes, quod primum nactæ ſunt equorum armentum, diripiunt conſcenduntque: et obequitantes, e Scythis prædas agunt. Scythæ quid hoc rei eſſet conii- 111
cere nequibant, quum neque vocem, neque veſtem, neque gentem agnoſcerent; admirabundi unde venirent, et rati cunctos eſſe viros eiusdem ætatis. Ergo commiſſa cum eis pugna fuit; unde potiti quibusdam mortuarum, ita demum feminas eſſe cognoverunt. Itaque conſilio habito viſum eſt eis, nullo pacto poſthac quampiam illarum occidere: ſed ex ſe qui maxime iuvenes eſſent, in eas dimitti, eodem numero quo illas eſſe coniectabant, qui ſua prope eas caſtra haberent, et eadem quoque cum illis facerent. Si invaderentur, non quidem pugnare, ſed ſubterfugere: ubi ſubſiſterent illæ, ipſos etiam proxime accedentes caſtra ponere. Hoc Scythæ idcirco decreverunt, quod prolem ex illis ſuſcipere cupiebant. Adoleſcentes qui miſſi 112
ſunt, mandata peregerunt: quos ubi Amazones intellexerunt neutiquam ad ſe lædendas veniſſe, valere ſinebant: quotidie tamen caſtra caſtris propius admovebantur. Ceterum ne ipſi quidem adoleſcentes quicquam habebant, quemadmodum neque Amazones, præter arma et equos: et vitam eandem cum illis vivebant, venando atque prædando. Circa meridiem Amazones ſole- 113
bant aut ſingulæ aut binæ ſeparatim a reliquis ad ventrem levandum longius vagari; ea

a Οἱ Σκ. *Arch. V.*, mox Ὀιόρπατα *M. Paſſ. Ask.*, et Ὀιὸρ. reliqui Ἀιόρπατα et Αἰὸρ cum *Valla*. *b* Τὸν negligunt *Arch. V. Paſſ.* Paullo ante κατὰ τὴν Ἑλλ. ſolus *Arch.* *c* Ἠδυνέατο *M. Arch. Paris. A. B. Vind.* Edit. Genev. CIƆIƆCXVIII. ex *Porti* veriſſima coniectura: idem enim, quod aliis ἠδύναντο. Vid. C. 185. IX, 69. &c. ἠδυνέατο *Aldus* et alii. Exſcripſit haec, ſed ſua dialecto, *Euſtath.* in Perieg. v. 653. *d* Binas has voces non habet *Ask.*, γῆς τῆς Σκ. *Paſſ.* *e* Abeſt *Arch.* *f* Νεκρῶν *Paris. A. B. Vind. Arch. Ask.* ora *Steph. Valla*: τινὰς exceptis *Paris. Ald. Med.*, itidem negligunt. Vulgo τῶν γυναικῶν. *g* Τότε *Arch.* qui ſtatim βουλομένοισι. *h* Οὐ *Arch.*, μὴ deſit *Vind.* mox ambo βουλευόμενοι. *i* Οὐδὲ αἱ *Arch. V.*, alii οὐδὲ negligunt, non bene, animat orationem. *k* Ἐποίευν *Arch. Vind.*, antea ἐποίεον. *l* Σποράδην *Arch.* non male: tum πρόσω δὴ *M. Paſſ. Ask.*, alii δὴ praetereunt. *m* Εὐχμαρίην *Arch.* prave, εὐμαρείην *Schol.*

84. Ὀιόρπατα] Hoccine, an Ἀιόρπατα, Scythicum Amazonum ſit nomen, non decerno. Si Ἀιρ Scythis Armenisque *vir* ſit, quae *Wachteri* in Praefat. Gloſſar. Sect. XII. profeſſio, priſtinum ex *Aldo* et *Valla* potius erit. Sed in talibus anceps haeſitatio. Male *Herodoti* fidem *Franc. Foris Otrokocſi* Orig. Hungar. C. 14. p. 291. ſuggillat, aliena multa ſtipans, ut Hungaricum videatur vocabulum; quaſi Amazones ex ultima Tartaria, vetere Turcarum et Hungarorum ſede, proceſſerint. Quod falſiſſimum.

95. Τῆς γῆς τῶν Σκυθέων &c.] Damnantur duo priora Codd. quorundam iudicio, ſuntque ad rem non neceſſaria. Cremni liberorum erant Scytharum ad Maeotin C. 20. Cultum habent decus ἐντυχοῦσαι — ἱπποφορβίῳ — καὶ ἐπὶ τούτων —. Scribentis in animo erant, ἐντυχοῦσαι — ἵπποις, quibus ἐπὶ τούτων aptiſſime adhaerent. Talia medicinam reſpuunt.

4. Τῶν νεκρῶν ἐκράτησαν] Docent ſequentia, Amazonum aliquas fuiſſe praelio peremtas: illa quoque, καὶ οὕτω ἔγνωσαν ἐούσας — limpide aſſerunt, non aliud ex Scriptoris veniſſe calamo, quam τῶν νεκρῶν aut τινὰς τῶν —, ſicuti in *Codd.* plerisque.

14. Ἐγγενήσεσθαι] Subſtituunt Cl. *Reiskius* et *Abreſchius* ἐκγενήσεσθαι, ſicuti C. 155. ἐξεγένετό οἱ παῖς. Schedae, in quibus ἐγγίνεσθαι et ἐκγίνεσθαι confunduntur L. V, 105., ſilent. Pugnat etiam hoc *Thomae Mag.* decreto in Βούλομαι, ſaepius fallenti.

24. Ἐς εὐμαρίην] Ex αι et ει Iones eiecere nonnunquam τὸ ἰῶτα, θηλέην ſcribentes et εὐμαρέην. Hoc quo poſuerint uſu docuerat *Euſtath.* in *Hom.* Il. Ξ. p. 970, 13. Ἴωνες, inquit, τὸ περί τινα τῶν ἀναγκαίων τῷ σώματι ἐκκρίσεων ἀσχοληθῆναι, οἷον οὐρῆσαι, φασὶν, ἢ ἀποπατῆσαι, Εὐχέρειαν ἐκάλουν ſcripſerat, ſcribere certe debuit, Εὐμάρειαν ἐκάλουν, vel Εὐμαρέην· quod vicina monſtrant *Suidae*: Εὐμαρέη, ἀπόπατος, παρὰ Ἡροδότῳ. Formam Codices cuſtodiverunt rariorem II, c. 35., εὐμαρέῃ χρέωνται ἐν τοῖσι οἰκίοισι· quod tanquam diverſum a Graecorum uſu de AEgyptiis dictum nemo mi-

ea re Scythæ cognita, et ipſi idem faciunt, quorum aliquis uni illarum, quæ ſolivagæ erant, quum ſe admoviſſet, non ſe avertit Amazon, ſed uti permiſit: nec appellare quidem poterat, non enim intelligebant ſe invicem, tamen manu ſignificavit, ut ad eundem locum poſtridie rediret, adducto ſecum altero, ut duo eſſent; ſe quoque alteram adducturam. Digreſſus ab ea iuvenis hæc enarrat ceteris: poſteroque die ſocium ſecum ducens, ad locum præſto fuit, ac reperit Amazonem
114 cum altera expectantem. Eius rei certiores facti reliqui iuvenes, et ipſi conciliaverunt ceteras. Poſt hæc commixtis caſtris pariter habitarunt; eam quisque uxorem, cum qua primum coierat, habentes. Earum vocem quum ipſi diſcere non poſſent, ipſorum illæ diſcebant. Et quum ſe mutuo intelligerent, viri ad Amazones iſta dixerunt; Nobis parentes ſunt; ſunt et facultates: proinde non agamus diutius hanc vitam, ſed hinc digreſſi, in hominum frequentia degamus, ubi vos habebimus uxores, nequaquam alias. Ad hæc illæ reſponderunt, Nos vero non poſſumus veſtris cum feminis habitare, quibus non iidem qui nobis ſunt mores; nos enim arcu tela excutimus, et iaculamur, et equitamus, muliebria opera non edoctæ: veſtræ feminæ nihil eorum quæ recenſuimus, ſed opera muliebria factitant, manentes in plauſtris, non ad venationem at-

δὲ καὶ οἱ Σκύθαι, ἐποίευν τὠυτὸ τοῦτο· καί τις μουνωθεισέων αὐτέων τινὶ [a] ἐνεχρίμπτετο, καὶ ἡ Ἀμαζὼν οὐκ ἀπωθέετο, ἀλλὰ περιεῖδε χρήσασθαι· καὶ φωνῆσαι μὲν οὐκ εἶχε, οὐ γὰρ συνίεσαν ἀλλήλων, τῇ δὲ χειρὶ ἔφραζε [b] ἐς τὴν ὑστεραίην ἐλθεῖν ἐς τὠυτὸ χωρίον, καὶ ἕτερον ἄγειν· σημαίνουσα δύο γενέσθαι, καὶ αὐτὴ ἑτέρην ἄξειν· ὁ δὲ νεηνίσκος ἐπεὶ ἀπῆλθε, ἔλεξε ταῦτα πρὸς τοὺς λοιπούς· τῇ δὲ [c] ὑστεραίῃ ἦλθε ἐς τὸ χωρίον αὐτός τε οὗτος, καὶ ἕτερον ἦγε, καὶ τὴν Ἀμαζόνα εὗρε δευτέρην [d] αὐτὴν ὑπομένουσαν. Οἱ δὲ λοιποὶ νεηνίσκοι ὡς ἐπύθοντο ταῦτα, καὶ αὐτοὶ [e] ἐκτιλώσαντο τὰς λοιπὰς τῶν Ἀμαζόνων· μετὰ δὲ, συμμίξαντες τὰ στρατόπεδα, οἴκεον ὁμοῦ, γυναῖκα ἔχων ἕκαστος ταύτην τῇ τὸ πρῶτον συνεμίχθη· τὴν δὲ φωνὴν [f] τὴν μὲν τῶν γυναικῶν, οἱ ἄνδρες οὐκ [g] ἐδυνέατο μαθεῖν, τὴν δὲ τῶν ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες συνέλαβον· ἐπεὶ δὲ συνῆκαν ἀλλήλων, ἔλεξαν πρὸς τὰς Ἀμαζόνας τάδε οἱ ἄνδρες, „ Ἡμῖν εἰσὶ μὲν τοκέες, εἰσὶ [h] δὲ
„ κτήσιες· νῦν ὦν μηκέτι πλεῦνα χρόνον ζόην τοιήνδε
„ ἔχωμεν· ἀλλ' ἀπελθόντες ἐς τὸ πλῆθος, διαιτώ- 258
„ μεθα· γυναῖκας δὲ ἕξομεν ὑμέας, καὶ [i] οὐδαμέας ἄλ-
„ λας·" αἱ δὲ πρὸς ταῦτα ἔλεξαν τάδε, „ Ἡμεῖς
„ οὐκ ἂν δυναίμεθα οἰκέειν μετὰ τῶν ὑμετέρων γυναικῶν·
„ οὐ γὰρ τὰ αὐτὰ νόμαια ἡμῖν τε [k] καὶ κείνῃσί ἐστι·
„ ἡμεῖς μὲν τοξεύομέν τε καὶ ἀκοντίζομεν, καὶ ἱπ-
„ παζόμεθα, ἔργα δὲ γυναικήϊα οὐκ ἐμάθομεν· αἱ
„ δὲ ὑμέτεραι γυναῖκες, τούτων μὲν οὐδὲν, τῶν ἡμεῖς
„ κατελέξαμεν, ποιεῦσι, ἔργα δὲ γυναικήϊα ἐργάζον-
„ ται, [l] μένουσαι ἐν τῇσι ἁμάξῃσι, οὔτ' ἐπὶ θήρην
„ ἰοῦ-

a Ἐχρίμπτετο *Arch.* b *Arch. V. Paſſ. Ask. Paris. A. B. Ald.*, omittit ἐς ſolus *Medic.* post pauca σημαίνουσα δὲ *Arch.* c Δευτεραίῃ *Vind. Arch. Paſſ. Ask.* marg. *Steph.*, ὑστεραίῃ *Ald. M.* ex ſcholio. d *Arch. Med. V. Paſſ. Ask.*, alii αὐτὸν, male. e Citat *Euſtath.* in *Hom.* p. 403, 37. in *Vind. Arch.* ἐκτιλώσαντες, perperam. f Τῶν μὲν γυν. ſatis bene *Arch.* g Ἐδυνέατο *Med. Vind. Arch. Paris. A. B. Ask.*, optime: Vide C. 110. ἐδυναίατο *Ald.* Edd. h Δὲ καὶ κτ. *Arch. Valla.* i *M. Paſſ. Ask.*, οὐδαμὰς *Paris. A. B. Ald. Arch. V.* et ſaepisſime alibi k Καὶ κείνῃσι *Arch. V.*, olim κἀκείνῃσι. Prius Ἰακῶν. l Καὶ μένουσαι iid., quod orationem inſtruit.

mirabitur, qui *Caſaubonum* legerit ad *Theophr.* Char. c. XIV, p. 115. Hebraeum morem loquendi praeter *Caſaub. Gatakerus* explicuit A. M. II, c. 3. Solita ſibi verecundia Perſicum *Xenophon.* expreſſerat K. Π. p. 5, 4. *αἰσχρὸν ἔτι* [Πέρσαις] *καὶ τὸ ἰόντα που φανερὸν γενέσθαι·* qui pueris lectam Cyropaediam ſuis ſaepe contaminarunt adſumentis literatores adiecisſe ſuſpicarer: *ἢ τοῦ οὐρῆσαι ἕνεκα, ἢ καὶ ἄλλου τινὸς τοιούτου* niſi *Zonaras* ista in ſuo Codice legisſe videretur Ann. III, p. 110. B. Scriptus Codex in loco huic Herodoti ſimillimo praebuit K. Π. 1, p. 21, 9. *ἐπὶ τὰ ἀναγκαῖα —— ἰέσθαι·* per euphemiſmum *Thucyd.* dixit *πάντα ποιεῖν διὰ στενοχωρίαν ἐν τῷ αὐτῷ*, p. 504, 3. Multarum legum conditor *S. Petitus*, quam inter Atticas ſuas ſeptimam poſuit, illam quoque me iudice rectius omiſiſſet. VALCKEN.

26. Αὐτέων τινὶ ἐνεχρίμπτετο] *Vallae* non intellecta nativa ſe ſimplicitate praeter cetera commendabunt elegantiarum ſpectatoribus *Herodoti* proxima, qui ubique, ſicuti vere *Hermogenes* obſervat p. 509., *ἤθη προσώπων, εἴπερ τις ἄλλος, κάλλιστα καὶ ποιητικώτατα μεμίμηται.* *Theocritum* non dedecerent iſta: *καί τις μουνωθεισέων αὐτέων τινὶ ἐνεχρίμπτετο, καὶ ἡ Ἀμαζὼν οὐκ ἀπωθέετο, ἀλλὰ περιεῖδε χρήσασθαι·* iuſto diutius Amazo viduata Scytham iuvenem *οὐκ ἀπωθέετο*, ſive *τὸ ἔργον οὐκ ἠναίνετο*, ſed *παρεῖχε βουλομένῳ. καὶ ὧν εἶχε μεταδιδοῦσα* quae ſingula reperiuntur in talibus adhibita. —— Ἐνεχρίμπτετο, hic idem ac *συνεχρωτίζετο*, atque *Ariſtophaneum ἐρείδειν*, de equo diceretur eximie ad equam admiſſo: apud *Ælian.* de N. A. IV, c. 7., a Rege Scytha generoſus equus adduci non potuit, *matrem ut ſaliret*, *οὐ μὴν ἐγχρίμπτεσθαι* legitur. Darii Oebares marem dicitur *Herodoto ἐγχρίμπτων τῇ θηλέῃ*, III, c. 85. —— Eſt et illud pervenuſtum initio cap. ſeq. 114. *οἱ λοιποὶ νεηνίσκοι —— καὶ αὐτοὶ ἐκτιλώσαντο τὰς λοιπὰς τῶν Ἀμαζόνων·* *torvas viragines manſuefactas ſive fecere morigeras*, *ἐτιθάσσευσαν, χειροήθεις αὐτὰς πεποιήκοντες.* Socratis *Aſpaſia τιθασὸν ποιῆσαι* dixit ap. *Athen.* V, p. 219. F. de uxore iuvencula *Xenophontis* Iſchomachus in Oecon. p. 487, 32. *ἐπεὶ ἤδη μοι χειροήθης ἦν καὶ ἐτεθιάσσευτο ὥστε διαλέγεσθαι.* Conf. *Euſtath.* Il. Γ. p. 305, 50. VALCKEN.

29. Τῇ δὲ χειρὶ ἔφραζε] Idem ac *ἐδείκνυε* ap. *Heſychium.* Geminum *Diodori* L. III, 18. *μιμητικῇ δηλοῦσι διὰ τῶν χειρῶν διασημαίνειν·* ſed prorſus germanum *Æſchyli* Agamem. v. 1070. Σὺ δ' ἀντὶ φωνῆς ΦΡΑΖΕ καρβάνῳ ΧΕΡΙ. Talia Latinorum, *Crudelem infeſta ſaepe vocare manu; Nudaque vocat dux agmina dextra*, alibi conducta.

32. Τῇ δὲ ὑστεραίῃ] Non ſperno tritum iteratumque Scriptori: alibi *δευτέρῃ ἡμέρῃ* IX, 32. 83. Optime *Gronov.* *δευτέρην αὐτὴν* reſtituit et explanavit. In *Diodoro* T. II, p. 577. *ἀλλῶν ὅπου τύχοι δεύτερος καὶ τρίτος*, *uno aut altero comite.* Vide ſis ad eius L. XIX, 17. et *Wetſtenium* in Epiſt. II. *S. Petri*, c. 2, 5.

36. Καὶ αὐτοὶ ἐκτιλώσαντο] Ornat hoc et adauget iucundisſimae narrationis lepores. *Pindarus* Cinyram, Veneris corculum et ſuavium, *ἱερέα κτίλον Ἀφροδίτας* h. e., Criticis eleganter exponentibus, *συνήθη καὶ εἰθισμένον τῇ χειρὶ*, deſcripſit Pyth. Od. II, 30. addunt *κτιλώσασθαι* et *κτιλεύσασθαι* non aliud videri ac *τιθασσεῦσαι·* quod in ferocientes, nec cicurari recuſantes, aptisſimum. Iunge Schol. ad *Nicandri* Ther. v, 452.

54. Μένουσαι ἐν τῇσι ἁμάξῃσι] Atque adeo velut *οἰκουροῦσαι.* Civitatum Graecarum morem in Scythiam tranſtulit; nam Graecae mulieris prima virtus habebatur *τὸ ἔνδον μένειν καὶ οἰκουρεῖν.* *Phintis* Philoſopha ap. *Stobaeum* p. 444. 3., uxoris ἴδια iudicabat eſſe *τὸ οἰκουρὲν καὶ ἔνδον μένεν·* cur *Wolfius* in Mul. Graec. Fragm. p. 196. ad ἔνδον adſcriberet *οἴκοι* cauſae nihil habebat: *ἔνδον μένειν* praeter ceteros huic ſexui ſaepenumero commendavit *Euripides*; *Philo Iud.* p. 803. C. *Plutarch.* II, p. 142. C. qui in Quaeſt. Rom. p. 271. D. ſuorum tangit popularium in Boeotia conſuetudinem; qui, nova nupta in aedes introducta, *καίουσι πρὸ τῆς θύρας τὸν ἄξονα τῆς ἁμάξης, ἐμφαίνοντες δεῖν τὴν νύμφην ἐμβαίνειν·* poſtremum levi molimine con-

I Quibus nuptæ cum viris traiecto Tanai ſeceſſos procul ſedi-
quærunt. Feminis idem mos, qui viris. Lingua corrupta.
Nubendi ratio. Legatio Scytharum ad interiores Scythas.

„ ἰοῦσαι οὔτε ἄλλη οὐδαμῆ· οὐκ ἂν ὦν δυναίμεθα
„ ἐκείνῃσι συμφέρεσθαι· ἀλλ' εἰ βούλεσθε γυναῖκας
„ ἔχειν ἡμέας, καὶ δοκέειν εἶναι [a] δικαιότατοι, ἐλ-
„ θόντες παρὰ τοὺς τοκέας, ἀπολάχετε τῶν κτη-
„ μάτων τὸ μέρος· καὶ ἔπειτα ἐλθόντες, οἰκέωμεν
„ ἐπ' ἡμέων αὐτέων". Ἐπείθοντο καὶ ἐποίησαν ταῦ-
τα οἱ νεηνίσκοι· ἐπεί τε καὶ ἀπολαχόντες τῶν κτημά-
των τὸ ἐπιβάλλον, ἦλθον ὀπίσω παρὰ τὰς Ἀμαζό-
νας, ἔλεξαν αἱ γυναῖκες πρὸς αὐτοὺς τάδε, „ Ἡμέας
„ ἔχει [b] φόβος τε καὶ δέος, ὅκως χρὴ οἰκέειν ἐν τῷδε
„ τῷ χώρῳ· τοῦτο μέν, ὑμέας ἀποστερησάσας πα-
„ τέρων, τοῦτο δέ, τὴν γῆν τὴν ὑμετέρην δηλησαμέ-
„ νας πολλά· ἀλλ' ἐπεί τε ἀξιοῦτε ἡμέας γυναῖκας
„ ἔχειν, τάδε ποιέετε ἅμα ἡμῖν, Φέρετε, ἐξαναστέω-
„ μεν ἐκ τῆς γῆς τῆσδε, καὶ περήσαντες Τάναϊν πο-
„ ταμὸν οἰκέωμεν". Ἐπείθοντο καὶ ταῦτα οἱ νεηνί-
σκοι· διαβάντες δὲ τὸν [c] Τάναϊν, ὁδοιπόρεον πρὸς ἥλιον
ἀνίσχοντα, τριῶν μὲν ἡμερέων ἀπὸ τοῦ Τανάϊδος ὁδόν,
τριῶν δὲ ἀπὸ τῆς λίμνης τῆς Μαιήτιδος, πρὸς [d] βο-
ρῆν ἄνεμον· ἀπικόμενοι δὲ ἐς τοῦτον τὸν χῶρον ἐν τῷ
νῦν κατοίκηνται, οἴκησαν τοῦτον, καὶ διαίτῃ ἀπὸ
τούτου χρέωνται τῇ παλαιῇ τῶν Σαυροματέων αἱ
γυναῖκες, καὶ ἐπὶ θήρην ἐπ' ἵππων [e] ἐκφοιτῶσαι ἅμα
τοῖσι ἀνδράσι, καὶ χωρὶς τῶν ἀνδρῶν· καὶ ἐς πόλεμον
φοιτῶσαι, καὶ στολὴν τὴν αὐτὴν τοῖσι ἀνδράσι φορέου-
σαι. Φωνῇ δὲ οἱ Σαυρομάται νομίζουσι Σκυθικῇ, σο-
λοικίζοντες [f] αὐτῇ ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου, [g] ἐπεὶ οὐ χρη-
στῶς ἐξέμαθον αὐτὴν αἱ Ἀμαζόνες. τὰ περὶ γάμων δὲ
ὧδέ σφι διακέεται· οὐ γαμέεται παρθένος οὐδεμία,
πρὶν ἂν τῶν πολεμίων ἄνδρα ἀποκτείνῃ· αἱ δέ τινες
αὐτέων καὶ τελευτῶσι γηραιαὶ πρὶν γήμασθαι, οὐ
δυνάμεναι τὸν νόμον ἐκπλῆσαι. Ἐπὶ τούτων ὦν τῶν
καταλεχθέντων ἐθνέων τοὺς [h] βασιλῆας ἁλισμένους
ἀπικόμενοι τῶν Σκυθέων οἱ ἄγγελοι, ἔλεγον ἐκδι-
δάσκοντες ὡς ὁ Πέρσης, ἐπειδή οἱ τὰ ἐν τῇ ἠπείρῳ
τῇ ἑτέρῃ [i] πάντα κατέστραπται, γέφυραν ζεύξας
ἐπὶ τῷ αὐχένι τοῦ Βοσπόρου, διαβέβηκε ἐς τήνδε τὴν
ἤπειρον· διαβὰς δέ, καὶ καταστρεψάμενος [k] Θρήϊκας,
259 γεφυροῖ ποταμὸν Ἴστρον, βουλόμενος καὶ τάδε πάν-
τα ὑπ' ἑωυτῷ ποιήσασθαι. „ Ὑμεῖς ὦν μηδενὶ τρό-
„ πῳ ἐκ τοῦ μέσου κατήμενοι περιΐδητε ἡμέας διαφθα-
„ ρέντας· ἀλλὰ τὠυτὸ [l] νομίσαντες, ἀντιάζωμεν
„ τὸν ἐπιόντα· οὔκων ποιήσετε ταῦτα; ἡμεῖς μὲν πιε-
„ ζόμενοι, [m] ἢ ἐκλείψομεν τὴν χώρην, ἢ μένοντες,
„ ὁμο-

atque alia huiusmodi prodeuntes, proinde
non poſſumus inter illas verſari. Quod ſi
vobis cordi est habere nos coniuges, et
iuſtisſimi videri vultis, ite ad parentes
veſtros, et facultatum ſortiti partem,
postea redite, ut deinde ſemoti ab illis
habitemus. Id approbantes iuvenes ita fe- 115
cere, et ſortiendo accepta facultatum
quæ ipsis contingebat portione, rurſus
ad Amazones redierunt. Ad quos illæ,
Duplex, inquiunt, metus et terror nos
tenet in hoc loco habitandi: partim quod
nos parentibus veſtris vos privavimus:
partim, quod terram veſtram magnopere
vaſtavimus. Sed quoniam dignamini nos
habere uxores, hoc una nobiſcum aga-
tis. Agedum proficiſcamur e regione hac,
et Tanai fluvio transmiſſo habitemus.
Huic quoque rei obtemperavere iuvenes; 116
traiectoque Tanai, et orientem verſus
trium quidem dierum itinere confecto a
Tanai, trium quoque a Mæotide palude
ad aquilonem. Pervenientes vero ad eum
locum, quem nunc incolunt, ibi ſubſe-
derunt, et inde priſca conſuetudine vi-
vendi feminæ Sauromatarum utuntur;
nam ad venationem una cum viris ac ſine
viris, equis inſidentes, et ad prœlium
proficiſcuntur, eandemque cum viris veſtem
gerunt. Sauromatæ adſueverunt linguæ 117
Scythicæ ſolœcizantes in ea iam anti-
quitus, quod eam non probe didice-
rint Amazones. Quod ad coniugia per-
tinet, ita ab eis est inſtitutum: Nulla
virgo nubit, priusquam aliquem hoſtium
interemerit: ideoque nonnullæ earum
decedunt iam vetulæ, antequam nubant,
quod legi ſatisfacere nequeant. Ad harum 118
igitur quas dixi gentium coactos reges nun-
cii Scytharum quum perveniſſent, certio-
res eos fecerunt, Perſam, ubi omnia,
quæ ſunt in altera continente, in ſuam
ditionem redegit, cervice Boſpori ponte
iuncta, in hanc traieciſſe continentem,
ſubactisque illic Thracibus, fluvium Iſtrum
ponte iunxiſſe, animo hæc omnia in ſuam
redigendi poteſtatem. Proinde vos nolite
ullo pacto ex medio ſedentes ſinere ad
perniciem nos devenire; ſed idem ſentien-
tes, obviam eamus invadenti: quod niſi
facitis, nos in ultimum diſcrimen adducti,
aut

a Δικαιότατοι iidem cum *Valla* et bene. olim δίκαιοι. Statim ἐπὶ ἡμέων *Ask.* *b* Citat *Ammon.* in Δέος. Similis vocum earum diſtinctio in *Platone* obvia, nec fugit *Abreſchium.* *c* Τὸν ποταμὸν *Arch.* tum ὁδοιπ. ſine augmento. *d* *Arch. V. Ask.*, antea βορῆν. *e* Ἐκφοιτῶσαι *Paris. B. Arch. Vind Paſſ. Ask.* ora *Steph.*, tum mox φοιτῶσαι et φορέουσαι iidem omnes. In Edd. *Ald. M.* ἐκφοιτῶσι, φοιτῶσι, φορέουσι. *f* Αὐτῇ *Arch. Vind.* *g* Ὅτι *Arch.* *h* *Arch.*, qui cum *Vind.* ſequentem vocem omittit, olim βασιλέας. *i* Abest ab *Arch.* *k* Θρήϊκας *id. Vind. Ask.* *l* *Arch. V. Paſſ. Ask. Paris. B.* marg. *Steph.*, tum ἀντιάζωμεν *Paris. B. Ald.*, olim νομίσαντες et ἀντιάζομεν. *m* Deſit *Arch. V.*

verti poterit in ἐμμένειν· menda quoque liberari *Hyperidis* fragmentum in *Stobaei* Γαμικοῖς p. 441. 14. Δεῖ τὴν ἐκ τῆς οἰκίας ἐκπορευομένην ἐν τοιαύτῃ καταστάσει εἶναι τῆς ἡλικίας, ὥστε τοὺς ἀπαντῶντας (corrige, ſodes, ἀπαντῶντας) πυνθάνεσθαι μή, τίνος ἐστὶ γυνή, ἀλλὰ τίνος μήτηρ. VALCKEN.

64. Φόβος τε καὶ δέος] His uſus *Ammonius* differre docet Δέος et Φόβον quorum, ut ille noverat, plura poſſent ſimilia proferri. Citat idem *Ammon.* in v. Ἱερεῖον velut *Herodotea*, καθάπερ ἔτι καὶ νῦν ὅταν χρηστήρια θύωσιν ἐν τῷ ἱερῷ, quae, nequis fruſtra quaerat, apud *Herod.* non invenientur. Praeter *AEſchylum* neminem etiam novi qui dixerit χρηστήρια θύειν, qui χαριστήρια θύειν, plurimos. VALCKEN.

77. Ἐπὶ ἵππων ἐκφοιτῶσαι] Nihil de vulgato demutasſem, niſi Codd. iniecisſent manum, vix repellendam. *Hippocrates* Aër. Aq. et Loc. p. 290. de Sauromatarum ad paludem Maeotin uxoribus, τουτέων αἱ γυναῖκες ἱππάζονταί τε καὶ τοξεύουσι καὶ ἀκοντίζουσιν ἀπὸ τῶν ἵππων καὶ μάχονται τοῖς πολεμίοις. Unde, aut hoc ſane ex fonte, *Plato* ſua hauſit L. VII. L. L. p. 805. A. Φωνῇ —— νομίζουσι explicitum ad L. II, 43. illuſtratumque fuit.

84. Πρὶν ἂν τῶν πολεμίων ἄνδρα] Ob oculos *Nicolai Damaſc.* ap *Stob.* Serm. XLII. p. 292. fuerunt, παρθένον οὐ πρότερον συνοικίζουσι πρὸς γάμον πρὶν ἂν ΠΟΛΕΜΙΟΝ ΑΝΔΡΑ κτείνῃ. Numeroſior Cous ſenex, οὐκ ἀποπαρθενεύονται δὲ μέχρις ἂν τῶν πολεμίων ΤΡΕΙΣ ἀποκτείνωσι. Profecto dura, quantumvis bellatricibus, conditio.

95. Ἐκ τοῦ μέσου κατημένοι] Adi ſis ad L. III, 83. et VIII, 22. Τὠυτὸ νοήσαντες obtrudunt membranae, videturque ad rem obportunum: frequentius τὠυτὸ φρονήσαντες I, 59., aut κατὰ τὠυτὸ L. V, 2. *Aldi* ἀντιάζωμεν perperam neglectum fuit.

95. Ἐκ τοῦ μέσου κατήμενοι] *Herodoto* proprium illud ſatis fuit communitum in Diſſ. *Herod.* p. 125. Mox littera producta ſcribi malim: ἀλλὰ τὠυτὸ νομίσαντες ἀντιάζωμεν τὸν ἐπιόντα. In nonnullis, ubi Linguae Latinae ratio hunc modum poſcit, alterum etiam adhibent Graeci; verum in talibus et in dubitationibus utuntur ſubiunctivo, ſaepius a librariis obliterato. VALCKEN.

10. Διέβη

aut regionem deſeremus, aut manentes conditiones inibimus: quid enim cladem ſubeamus, nolentibus vobis auxilio eſſe? Quamquam non commodius poſt id agetur vobiſcum; venit enim Perſa nequaquam magis adverſus nos, quam non etiam adverſus vos: neque, nos ſubegiſſe contentus, a vobis abſtinebit. Cuius rei magnum hinc accipite documentum; quod ſi nobis ſolis inferret ille bellum, animo ſuperioris ſervitutis ulciſcendæ, oportebat a ceteris hominibus abſtinentem ſic in noſtram tendere regionem. Oſtenderet enim omnibus ſe adverſus Scythas, et non adverſus alios ire: at nunc, ſimulatque traiecit in hanc continentem; ut quiſque ipſi occurrit, pacat: ceteros, veluti Thraces et nobis confines Getas,
119 ſuo ſubiectos imperio habet. Hæc quum Scythæ denunciaſſent, ii qui e nationibus venerant reges deliberabant, ſed diſcordes eorum erant ſententiæ. Nam Gelonus quidem et Budinus et Sauromates concordes receperunt ſe Scythis auxilio futuros: Agathyrſus autem et Neurus et Androphagus et Melanchlænorum Taurorumque reges ita Scythis reſponderunt: Si vos in iniuria Perſis facienda ac bello inferendo priores non fuiſſetis, recte videremini precari quæ precamini; et nos veſtris precibus morem gerentes, idem vobis ageremus. Nunc autem vos ſine nobis illorum terram ingreſſi, imperitaſtis Perſis, quamdiu deus vobis indulſit: illi itidem, quandoquidem eos idem deus excitat, vicem vobis reddunt. Nos neque tunc quicquam intulimus iniuriæ his viris, neque nunc conabimur priores infeſtare. Quod ſi hic noſtram regionem invaſerit, et prior iniuriam fecerit, nos haudquaquam tolerabimus: id donec cernamus, apud noſmet ipſos manebimus: neque enim in nos venire Perſas opinamur, ſed in eos qui fue-
120 runt autores iniuriæ. Scythæ, ubi hæc relata audiere, ſtatuerunt nullam ſibi pugnam recta atque ex aperto conferendam, quando ipſis iſti ad ſocietatem non accedebant. Itaque ſubducentes ſe ac longius pro-

„ ὁμολογίῃ χρησόμεθα· τί γὰρ πάθωμεν, μὴ βουλομένων ὑμέων τιμωρέειν; ὑμῖν δὲ οὐδὲν ἐπὶ [a] τούτῳ ἔσται ἐλαφρότερον· ἥκει γὰρ ὁ Πέρσης οὐδέν τι μᾶλλον ἐπ' ἡμέας [b] ἢ οὐ καὶ ἐπ' ὑμέας· οὐδέ οἱ καταχρήσει ἡμέας καταστρεψαμένῳ, ὑμέων ἀπέχεσθαι· μέγα δὲ ὑμῖν λόγων [c] τῶνδε μαρτύριον ἐρέομεν· εἰ γὰρ ἐπ' ἡμέας μούνους ἐστρατηλάτεε ὁ Πέρσης, τίσασθαι τῆς πρόσθε δουλοσύνης βουλόμενος, χρῆν αὐτὸν πάντων τῶν ἄλλων ἀπεχόμενον, [d] οὕτω ἰέναι ἐπὶ τὴν ἡμετέρην· καὶ ἂν ἐδήλε πᾶσι ὡς ἐπὶ Σκύθας ἐλαύνει, καὶ οὐκ ἐπὶ τοὺς ἄλλους· νῦν δὲ ἐπεί τε τάχιστα διέβη τήνδε [e] τὴν ἤπειρον, τοὺς αἰεὶ ἐμποδὼν γινομένους ἡμεροῦται πάντας· τούς [f] τε δὴ ἄλλους ἔχει ὑπ' ἑωυτῷ Θρήϊκας, καὶ δὴ καὶ τοὺς ἡμῖν ἐόντας πλησιοχώρους Γέτας". Ταῦτα Σκυθέων ἐπαγγελλομένων, ἐβουλεύοντο οἱ βασιλῆες οἱ [g] ἀπὸ τῶν ἐθνέων ἥκοντες· καί σφεων ἐσχίσθησαν αἱ γνῶμαι· ὁ [h] μὲν Γελωνὸς, καὶ ὁ Βουδῖνος, καὶ ὁ Σαυρομάτης, κατὰ τὠυτὸ γενόμενοι, ὑπεδέκοντο Σκύθῃσι [i] τιμωρήσειν· ὁ δὲ Ἀγάθυρσος, καὶ Νευρὸς, καὶ Ἀνδροφάγος, καὶ [k] οἱ τῶν Μελαγχλαίνων, καὶ Ταύρων, τάδε Σκύθῃσι ὑπεκρίναντο, „ Εἰ μὲν μὴ ὑμεῖς ἔατε οἱ πρότεροι ἀδικήσαντες Πέρσας, καὶ ἄρξαντες πολέμου, τούτων δεόμενοι τῶν νῦν δέεσθε, λέγειν τε ἂν ἐφαίνεσθε ἡμῖν ὀρθὰ, καὶ ἡμεῖς ὑπακούσαντες, τὠυτὸ ἂν ὑμῖν ἐπρήσσομεν· νῦν δὲ ὑμεῖς [l] τε ἐς τὴν ἐκείνων ἐσβαλόντες γῆν, ἄνευ ἡμέων, ἐπεκρατέετε Περσέων, ὅσον χρόνον ὑμῖν ὁ θεὸς παρεδίδου· καὶ [m] ἐκεῖνοι, ἐπεί σφεας ὠυτὸς θεὸς ἐγείρει, τὴν ὁμοίην ὑμῖν ἀποδιδοῦσι· [n] ἡμεῖς οὔτε τι τότε ἠδικήσαμεν τοὺς ἄνδρας τούτους οὐδὲν, οὔτε νῦν πρότεροι πειρησόμεθα ἀδικέειν· ἢν μέντοι ἐπίῃ καὶ ἐπὶ τὴν ἡμετέρην, [o] ἄρξῃ τε ἀδικέων, καὶ ἡμεῖς [p] οὐ πεισόμεθα· μέχρι δὲ τοῦτο ἴδωμεν, μενέομεν παρ' ἡμῖν αὐτοῖσι· ἥκειν γὰρ δοκέομεν οὐκ ἐπ' ἡμέας Πέρσας, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς αἰτίους τῆς ἀδικίης γενομένους". Ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα ἐπύθοντο οἱ Σκύθαι, ἐβουλεύοντο ἰθυμαχίην μὲν μηδεμίην ποιέεσθαι ἐκ τοῦ ἐμφανέος, [q] ὅτι δή σφι οὗτοί γε σύμμαχοι οὐ προσεγίνοντο· ὑπεξιόντες δὲ, καὶ ὑπεξελαύνοντες, τὰ φρέατα [r] τὰ παρεξίοιεν αὐ-

a Τοῦτο *Arch.* *b* *M. Paſſ. Ask.*, ἢ οὐκ ἐπὶ ora *Steph.* cum *Vind.*, ſed qui ἐπ', uti et *Ask.*, vulgo ἢ καὶ ἐπί. *c* Τῶδε *Arch.*, τῷδε *Vind.* *d* Ἰέναι οὕτως aut οὕτω *Arch. Paſſ. Ask.* *e* Negligitur in *Arch. V.* *f* Δὲ δὴ *Arch.* *g* Ὑπὸ id. *h* *M. Arch. Paſſ. Ask.*, alii antea ὁ μὲν γάρ. *i* Τιμωρῆσαι *Arch.* *k* Ὁ τῶν *Paſſ. Ask.* et *Steph.* ora: tum ὑπεκρίνατο *Arch.* *l* Abeſt *Ask. Arch.* non male: *m* Ἐκεῖνοισι ἐπὶ *Arch.* *n* *M. Paſſ. Ask.*, alii ἡμεῖς δέ. *o* *M. Paſſ.*, ἄρξει τε *Arch.*, ἄρξηται *Ask. V. Ald.* Edd. *p* Οὐκ οἰσόμεθα *Arch. Valla.* *q* Ὅτε *Paſſ. Ask. V.* mox προσεγίνοντο iidem. *r* Τάπερ ἐξίοιεν *Arch. Paſſ.*

10. Διέβη τήνδε τὴν ἤπειρον] Conſideravit *Laurentius*, quaſi διέβη ἐς τήνδε ——, quod ſupra depoſitum, fortaſſe iniuria: Thraciae vicinaeque regionis tranſitum Scythae deſignant. Rectius ἡμεροῦται *pacat*. Tale πᾶσαν πόλιν καὶ πᾶν ἔθνος —— ἡμερούμενος βασιλεῖ L. v, 2. Alia in re eleganter τιθασσεύων κἀξημερῶν ἐπράϋνεν *Philo Iud.* Vit. Moſ. L. 1, p. 606. D. et *Æſchyl.* Eumen. v. 14. χθόνα ἀνήμερον τιθέντες ἡμερωμένην.

31. Ἄρξῃ τε ἀδικέων] Veriſſime ex *Med.* vir Celeb.; locutio obvia, ſive participium putes, ſeu caſum ſecundum, longe tritiſſimum. *Ælianus* H. Animal. v, 34. ἀδίκων μὲν οὐκ ἄρχει· et xvii, 24. οὐ μὲν ὥστε ἄρχειν ἀδίκων, ἀλλ' ἀμύνασθαι τὸν ἄρξαντα. Auctior eadem ap. *Demoſth.* ex vetere lege ἄν τις τύπτῃ τινὰ ἄρχων χειρῶν ἀδίκων cont. Ariſtocrat. p. 410. et ſaepiuſcule. Quod continuo adhaeret ἡμεῖς οὐ πεισόμεθα, moleſtum eſt. *Haud quaquam tolerabimus* congruit *Arch.* οὐκ οἰσόμεθα, adſenſionem eblanditurum, ubi verbo ſimilis notio conſtiterit. Laudavi *Valckenarii* hariolationem, doleoque ſchedis diſplicere. Relinquo, quod reperi.

31. Καὶ ἡμεῖς οὐ πεισόμεθα] Coniectori favet benignum *Weſſelingi* praeiudicium in Diſſ. *Herod.* p. 126. cui non mirarer ſiquis alius obieciſſet incogitantiam ſincera tractanti. Talia videri poterunt prima facie veterum loca ſpectanti, qui quidem πείσομαι et πήσομαι in iſtum paene ſenſum adhibuerint, quo noſtro loco cepit illud *Valla*; frequenter occurrunt, δεινὰ πείσομαι, vel ἀνόσια, τί πείσομαι; et ſimilia: οὐδὲν πείσεται ἄχαρι, et ἄχαρι οὐδὲν παθόντες, ſunt *Herodotea* ii, c. 141. vi, c. 9. vii, c. 50. Verum, aut fallor, aut οὐ πεισόμεθα ſignificare nequit, *haudquaquam tolerabimus*, vel *non ſinemus*. In ſuo forſan Cod. *Laurentius* invenit, quod praebet *Arch.* οὐκ οἰσόμεθα· ſi Graecum eſſet περιεσόμεθα, ſicuti περιεῖδεν Herodoteum eſt, ingenioſa videretur *Reiskii* coniectura: meae me nondum poenitet, qua corrigebam ἡμεῖς σφε τισόμεθα. Vos primi Perſas iniuria provocaſtis; neque nos illis ullam fecimus, neque etiam inferemus: quod ſi tamen Perſa nos armis infeſtis invadens prior affecerit iniuria, *et nos de illo ſumemus vindictam, iniuriam illatam propulſando*, καὶ ἡμεῖς σφε τισόμεθα· exemplorum in Τίσασθαι congeſſit affatim *Portus*. Crediderunt itaque barbari, contra Scythas iuſtum moviſſe bellum Darium, a quibus diſſentiens *Plato* in Gorgia p. 483. D. ποίῳ, inquit, δικαίῳ χρώμενος Ξέρξης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐστράτευσεν, ἢ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς Σκύθας; VALCKEN.

 49. Ἰδών-

260 αὐτοὶ, καὶ τὰς κρήνας συγχοῦν, τὴν ποίην τε ἐκ τῆς γῆς ἐκτρίβειν, [a] διχοῦ σφέας διελόντες· καὶ πρὸς μὲν τὴν μίην τῶν μοιρέων, τῆς ἐβασίλευε [b] Σκώπασις, προσχωρέειν Σαυρομάτας· τούτους μὲν δὴ ὑπάγειν, ἢν ἐπὶ τοῦτο τράπηται ὁ Πέρσης, ἰθὺ Τανάϊδος ποταμοῦ παρὰ τὴν Μαιῆτιν λίμνην ὑποφεύγοντας· ἀπελαύνοντός τε τοῦ Πέρσεω, ἐπιόντας διώκειν· αὕτη μέν σφι μίη ἦν μοίρη τῆς βασιληΐης, τεταγμένη ταύτην τὴν ὁδὸν ἥπερ εἴρηται· τὰς δὲ δύο τῶν βασιληΐων, τήν τε μεγάλην, τῆς ἦρχε [c] Ἰδάνθυρσος, καὶ τὴν τρίτην τῆς ἐβασίλευε Τάξακις, συνελθούσας ἐς τὠυτὸ, καὶ Γελωνῶν τε καὶ Βουδίνων [d] προσγενομένων, ἡμέρης καὶ τούτους ὁδῷ προέχοντας τῶν Περσέων, ὑπεξάγειν, ὑπιόντας τε καὶ ποιεῦντας τὰ βεβουλευμένα· πρῶτα μέν νυν ὑπάγειν σφέας ἰθὺ τῶν [e] χωρέων τῶν ἀπειπαμένων τὴν σφετέρην συμμαχίην, ἵνα καὶ τούτους ἐκπολεμώσωσι· εἰ δὲ μὴ ἑκόντες γε ὑπέδυσαν τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Πέρσας, ἀλλ' ἀέκοντας ἐκπολεμῶσαι· μετὰ δὲ τοῦτο, [f] ὑποστρέφειν ἐς τὴν σφετέρην, καὶ ἐπιχειρέειν, ἢν δὴ [g] βουλευομένοισι δοκέῃ. Ταῦτα οἱ Σκύθαι βουλευσάμενοι, ὑπηντίαζον τὴν Δαρείου στρατιὴν, προδρόμους ἀποστείλαντες τῶν ἱππέων τοὺς ἀρίστους· τὰς δὲ ἁμάξας ἐν τῇσί σφι [h] διαιτᾶτο τὰ τέκνα [i] τε καὶ αἱ γυναῖκες πᾶσαι καὶ πρόβατα πάντα, πλὴν ὅσα σφι ἐς φορβὴν ἱκανὰ ἦν, τοσαῦτα [k] ὑπολιπόμενοι, τὰ ἄλλα ἅμα τῇσι ἁμάξῃσι προέπεμψαν, ἐντειλάμενοι αἰεὶ τὸ πρὸς βορέω ἐλαύνειν. Ταῦτα μὲν δὴ [l] προεκομίζετο· τῶν δὲ Σκυθέων οἱ πρόδρομοι ὡς εὗρον τοὺς Πέρσας ὅσον τε τριῶν ἡμερέων ὁδὸν ἀπέχοντας [m] ἀπὸ τοῦ Ἴστρου, οὗτοι μὲν τούτους εὑρόντες, ἡμέρης ὁδῷ προέχοντες, ἐστρατοπεδεύοντο, τὰ ἐκ τῆς γῆς φυόμενα λεαίνοντες· οἱ δὲ Πέρσαι ὡς εἶδον ἐπιφανεῖσαν τῶν Σκυθέων τὴν ἵππον, [n] ἐπήισαν κατὰ στίβον αἰεὶ ὑπαγόντων· καὶ ἔπειτα, πρὸς γὰρ τὴν μίην τῶν μοιρέων ἴθυσαν οἱ Πέρσαι, ἐδίωκον πρὸς ἠῶ τε καὶ τοῦ Τανάϊδος· διαβάντων δὲ τούτων τὸν Τάναϊν ποταμὸν, οἱ Πέρσαι ἐπιδιαβάντες ἐδίωκον ἐς ὃ τῶν Σαυροματέων τὴν χώρην [o] διεξελθόντες, ἀπίκοντο ἐς τὴν τῶν Βουδίνων. Ὅσον μὲν δὴ χρόνον οἱ Πέρσαι [p] ἤισαν διὰ τῆς Σκυθικῆς καὶ τῆς Σαυροματίδος χώρης, οἱ δὲ εἶχον οὐδὲν [q] σίνεσθαι, ἅτε τῆς χώρης ἐού-

progreſſi, puteos quos ipſi præterirent, ac fontes obſtruunt, bifariamque diviſi herbam terreſtrem atterunt. Et ad unam e partibus, ubi regnabat Scopaſis, jubent Sauromatas pergere; qui ſe ſubducerent, ſi eo Perſa declinaret, ſuffugientes recta ad flumen Tanain, ſecundum Mæotin: iidem Perſam abſcedentem invadendo perſequerentur. Hæc erat una pars regni ordinata ad hanc viam, quemadmodum dictum eſt. Reliquas duas regiorum, et magnam, cui imperabat Idanthyrſus, et tertiam in qua regnabat Taxacis, in unum coëuntes, accedentibus Gelonis atque Budinis, jubent hos uno die prægreſſos exercitum Perſarum, clam progredi, ſubeuntesque et facientes ea quæ decreviſſent: et ante omnia hoſtem ſubducere recta in agros illorum, qui ſocietatem ipſorum abnuiſſent, ut eos etiam irritarent; et, ſi minus volentes bellum adverſus Perſas ſuſciperent, at invitos redderent iſtis hoſtes: deinde in ſuam terram reflectere, et aggredi, ſi quid ipſis conſultantibus videretur. Hæc ubi decrevere Scythæ, 121
copiis Darii ex occulto occurrebant, præſtantiſſimis equitum præcurſoribus miſſis: plauſtra autem in quibus eorum filii uxoresque omnes degunt, una cum pecoribus omnibus, præter quæ ad victum ſuppetebant, tot relinquentes, reliqua cum plauſtris præmiſerunt, dato ſuis mandato, ut ſemper aquilonem verſus tenderent. Hæc 122
quidem prævehebantur. Scytharum vero præcurſores, poſteaquam compererunt Perſas ab Iſtro trium fere dierum et ante ſe unius diei itinere abeſſe, poſitis caſtris, germina terræ vaſtant. Perſæ, ubi Scytharum equitatus in conſpectum ſe dedit, inceſſerunt per veſtigia ſe ſemper ſubducentium: et deinde, nam ad unam partium recta tetenderunt Perſæ, auroram verſus et Tanain, perſecuti ſunt. Quibus Tanain fluvium traiicientibus, Perſæ itidem traiecto eo inſequuntur, donec peragrata Sauromatarum plaga, pervenirent in Budinicam. Ceterum quamdiu Perſæ 123
fuerunt in Scythica ac Sauromatide regione

a M. Paſſ. Aſk., διχοῦς Arch., διχῇ Ald. Edd. b Κώπασις Arch. c Ἰδανθ. Arch. Paſſ. Aſk. Vall. olim Ἰνδαθ. d Προσγινομένην μοίρην Arch., προσγινομένην ἡμέρην Vind., προσγιν. etiam Paſſ. e Χώρων τῶν ἀπειγμένων Arch., prius et Vind. f Στρέφειν Arch. g Βουλομένοισι Ald. Arch. V. ora Steph. h Διαιτῶτο Paris. B. Ald. Arch. V., recte ſatis: ἐδιαιτᾶτο M. Paſſ. i Abeſt Paſſ. Aſk., mox πρόβατα πάντα Arch. V. Paris. A. Ald. Edd., πάντα nullo iure praetereunt M. Aſk. Paſſ. k Ὑπολιπ. M. Aſk. Paſſ., ἀπολιπ. Ald. Arch. Paris. A. B. Vind. Edd. l M. Arch. V. Paſſ. Aſk., olim προεκομίζοντο. m Ἀπὸ τοῦ Paſſ., vulgo deerat articulus: ſtatim ὁδῷ προέχοντες Paſſ., vulgo προέχοντας. n Ἐποίησαν Arch. abſurde. o Διελθ. Arch. V. p. Ἤεσαν Arch. Paſſ. Vind. q Σινέεσθαι Arch. Vide L. v, 81.

49. Ἰδάνθυρσος] Optime MSS., uti C. 76. Mox προσγινομένην μοίρην Arch., ſpeciem oſtentat, praeterea nihil. Diurni enim itineris mentio exſulare non poteſt ob C. 122.

59. Ἢν δὴ βουλευομένοισι &c.] Spectarunt librarii, ἂν ὑμῖν βουλομένοις ᾖ ap. Demoſth. Orat. Prolog. p. 760., ſimilesque Thucydidis L. VII, 35. VIII, 93. ac plurium dictiones. Tum non inſipide ex Salluſtii Iugurth. C. 84. ſi volentibus putatur. In vulgato equidem acquieſco.

64. Τοσαῦτα ὑπολιπόμενοι] Erunt quibus ἀπολιπόμενοι arridebunt. At Noſter L. VI, 7. τὸ δὲ ναυτικὸν πληροῦν, ΤΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΟΥΣ μηδεμίην τῶν νεῶν. Cl. Reiskius diſtinguit, τοσαῦτα (ὑπολιπόμενοι τὰ ἄλλα) ἅμα ——, veritus, ne ſententia emergat, liberos et uxores a Scythis deſertos et hoſti permiſſos, quae adtendenti naſci vix poteſt.

70. Εὑρόντες, ἡμέρης ὁδῷ προέχοντες] Rectiſſime Paſſ.; Scythae ſunt, quos ex nationis decreto unius diei itinere Perſas praegredi oportebat: ἡμέρης καὶ τούτους ὁδῷ προέχοντας τῶν Περσέων C. 120. dixit. Neque fugit hoc Reiskii ſollertiam.

71. Τὰ —— φυόμενα λεαίνοντες] Ἐκτρίβοντες, explicante Heſychio: Ipſi Scythae τὴν ποίην ἐκ τῆς γῆς ἐκτρίβειν C. 120. Amplius autem λεαίνοντες, quam κόπτοντες· Philo Iud. L. I. Alleg. p. 58. D. τοῖς ἀθληταῖς οἱ ἀλεῖπται παραγγέλλουσι μὴ ΚΟΠΤΕΙΝ, ἀλλὰ κατὰ σχολὴν ΛΕΑΙΝΕΙΝ, ſed cibum per otium maſticare et minutatim commolere. τὰ φυόμενα ergo λεαίνειν deglabrare, uti in glabretis et glabrentibus locis ap. Columellam. Graviter Menander Excerpt. Legat. p. 102. καὶ ταύτῃ λεῆναί τε καὶ ἐκτρῖψαι τῶν Λογγιβάρδων τὴν δύναμιν h. e. friare et obterere prorſus.

74. Πρὸς ἠῶ τε καὶ τοῦ Τανάϊδος] Notabilis ſtructura: Potuiſſet πρὸς ἠῶα aut ἠοῦς τε καὶ ——, ut Cl. Pauw. Verum πρὸς ἠῶ in Muſis ſexcenties. Variavit, ut in verbis et praepoſitionibus ſolent, caſus. Vide AEſchyl. VII. c. Theb. v. 930. Raphelium ad Lucae Eu. C. 1, 54. ex Polybio, Abreſchium in AEſchyl. Animad. L. I, 21. p. 149. Ipſe autem hic Perſarum trans Tanain traiectus, tam brevi temporis ſpatio, nec verus nec vero ſimilis Nob. Palmerio. Ab Iſtro ad Maeotidem XX. dierum iter eſt expedito C. 101.; quanto longius difficiliusque exercitui immenſo, totque impedimentis praepedito? Confer Exercit. ad Graec. Auctor. p. 21.

88. Παρ-

ne, nihil eis detrimenti inferre potuerunt,
quippe quum regio foret vaſta: ubi vero
Budinicam ingreſſi ſunt, ibi obvii ligneo
caſtello a Budinis deſerto et omnibus rebus
vacuo, id incenderunt. His actis, ipſo
veſtigio ire porro tendunt, dum eam re-
gionem pervagati, in ſolitudinem devene-
runt. Hæc ſolitudo a nemine hominum
colitur, poſita ſupra Budinorum regionem,
ſeptem dierum itineris magnitudine: ultra
quam Thyſſagetæ incolunt, ex quibus qua-
tuor ingentes amnes per Mæotas effluunt
in paludem nomine Mæotin: quibus hæc
ſunt indita nomina, Lycus, Oarus, Ta-
124 nais, Syrgis. Darius, ut ad ſolitudi-
nem pervenit, curſu omiſſo copias ſuper
fluvium Oarum locavit. Post hæc, octo
caſtella eaque ingentia condidit, pari in-
ter ſe ſpatio diſtantia, ſexaginta fere ſta-
diorum, quorum ad meam usque me-
moriam adhuc ruinæ extabant. Dum in
his Darius occupatur, interim Scythæ, quos
ille inſequebatur, circumitis locis ſuperio-
ribus, reverterunt in Scythiam. Quibus
e conſpectu omnino ſemotis, nec ſe am-
plius exhibentibus, ita Darius caſtellis il-
lic relictis dimidiatis, convertit iter ad oc-
caſum, ratus et hos eſſe cunctos Scythas,
et ad occaſum fugere. Proinde cum exer-
citu maturans ire, in Scythiam devenit;
ubi in duas Scytharum incidit partes. Hos
nactus inſequebatur unius diei ſpatio ſubter-
125 fugientes. Et Scythæ, non enim inter-
mittens incedebat Darius, ſubterfugiebant
ex conſulto in terram eorum qui ſocietatem
ipſorum reſpuerant, et primum in Me-
lanchlænorum. Quos quum perturbaſſent
tam Perſæ quam Scythæ eorum terram in-
greſſi, Scythæ in loca Androphagorum
Perſas adducunt. Perturbatis autem et An-
drophagis, hoſtem in Neuridem ducunt.
Neuris quoque conſternatis, tendunt ſub-
terfugiendo ire ad Agathyrſos. Sed Aga-
thyrſi cernentes fugari finitimos a Scythis
ac perturbari, priusquam a Scythis ager
ipſorum invaderetur, miſſo caduceatore,
Scythis ingreſſum ſuorum finium prohibent,
prædicentes, ſi conarentur invadere agrum
ſuum, cum eis primum ſe prœlium com-
miſſuros. Hoc interminati Agathyrſi, in
fines procurrunt, animo arcendi ingredien-
tes. At Melanchlæni et Androphagi et
Neuri, invadentibus Perſis una cum Scy-
this, neque virium neque minarum me-
mo-

ἐούσης χέρσου· ἐπεί τε δὲ ἐς τὴν τῶν Βουδίνων χώ-
ρην [a] ἐσέβαλον, ἐνθαῦτα δὴ ἐντυχόντες τῷ ξυλίνῳ
τείχεϊ, ἐκλελοιπότων τῶν Βουδίνων, καὶ κεκενωμένου
τοῦ τείχεος πάντων, ἐνέπρησαν αὐτό· τοῦτο δὲ ποι-
ήσαντες, εἵποντο αἰεὶ τὸ πρόσω κατὰ στίβον· ἐς ὃ
[b] διεξελθόντες ταύτην, ἐς τὴν ἔρημον ἀπίκοντο· ἡ δὲ 261
ἔρημος αὕτη ὑπὸ οὐδαμῶν νέμεται ἀνδρῶν, κέεται δὲ
ὑπὲρ τῆς Βουδίνων χώρης, ἐοῦσα πλῆθος ἑπτὰ ἡμε-
ρέων ὁδοῦ· ὑπὲρ δὲ τῆς ἐρήμου Θυσσαγέται οἰκέουσι·
ποταμοὶ δὲ ἐξ αὐτέων τέσσερες μεγάλοι ῥέοντες διὰ
Μαιητέων ἐκδιδοῦσι ἐς τὴν λίμνην καλεομένην Μαιή-
την· τοῖσι οὐνόματα κέεται τάδε, Λύκος, Ὄαρος,
Τάναϊς, [c] Σύργις. Ἐπεὶ ὦν ὁ Δαρεῖος ἦλθε ἐς τὴν
ἔρημον, [d] παυσάμενος τοῦ δρόμου, ἵδρυσε τὴν στρα-
τιὴν ἐπὶ ποταμῷ Ὀάρῳ· τοῦτο δὲ ποιήσας, ὀκτὼ
τείχεα ἐτείχεε μεγάλα, ἴσον ἀπ᾽ ἀλλήλων ἀπέ-
χοντα, σταδίους ὡς ἑξήκοντα μάλιστά κῃ· τῶν ἔτι
ἐς ἐμὲ τὰ ἐρείπια σόα ἦν· ἐν ᾧ δὲ οὗτος πρὸς ταῦ-
τα ἐτράπετο, οἱ διωκόμενοι Σκύθαι περιελθόντες
[e] τὰ κατύπερθε, ὑπέστρεφον ἐς τὴν Σκυθικήν· ἀφα-
νισθέντων δὲ τούτων τοπαράπαν, ὡς οὐκέτι [f] ἐφαν-
τάζοντό σφι, οὕτω δὴ ὁ Δαρεῖος τείχεα μὲν ἐκεῖ-
να ἡμίεργα μετῆκε· αὐτὸς δὲ ὑποστρέψας ἤιε πρὸς
ἑσπέρην· δοκέων τούτους τε πάντας [g] τοὺς Σκύθας
εἶναι, καὶ πρὸς ἑσπέρην σφέας φεύγειν· ἐλαύνων δὲ
τὴν ταχίστην τὸν στρατὸν, ὡς ἐς τὴν Σκυθικὴν [h] ἀ-
πίκετο, ἐνέκυρσε ἀμφοτέρῃσι τῇσι μοίρῃσι τῶν Σκυ-
θέων· ἐντυχὼν δὲ, ἐδίωκε [i] ὑπεκφέροντας ἡμέρης ὁδῷ·
καὶ, οὐ γὰρ [k] ἀνίει ἐπιὼν ὁ Δαρεῖος, οἱ Σκύθαι κα-
τὰ τὰ βεβουλευμένα ὑπέφευγον ἐς τῶν ἀπειπαμένων
[l] τὴν σφετέρην συμμαχίην, πρώτην δὲ ἐς τῶν Με-
λαγχλαίνων τὴν γῆν· ὡς δὲ ἐσβαλόντες τούτους ἐτά-
ραξαν οἵ τε Σκύθαι καὶ οἱ Πέρσαι, κατηγέοντο οἱ
Σκύθαι ἐς τῶν Ἀνδροφάγων τοὺς χώρους· ταραχθέν-
των δὲ καὶ τούτων, [m] ὑπῆγον ἐπὶ τὴν Νευρίδα· τα-
ρασσομένων δὲ καὶ τούτων, ἤισαν ὑποφεύγοντες οἱ
Σκύθαι ἐς τοὺς Ἀγαθύρσους. Ἀγάθυρσοι δὲ ὁρέον-
τες καὶ τοὺς ὁμούρους φεύγοντας ὑπὸ Σκυθέων, καὶ
[n] τεταραγμένους, πρὶν ἤ σφι [o] ἐμβαλέειν τοὺς Σκύ-
θας, πέμψαντες κήρυκα, ἀπηγόρευον Σκύθῃσι
μὴ ἐπιβαίνειν τῶν σφετέρων [p] οὔρων· προλέγοντες ὡς
εἰ πειρήσονται ἐσβαλόντες, σφίσι πρῶτα διαμα-
χήσονται. Ἀγάθυρσοι μὲν προείπαντες ταῦτα,
ἐβοήθεον ἐπὶ τοὺς οὔρους, ἐν νόῳ ἔχοντες ἐρύ-
κειν τοὺς ἐπιόντας. Μελάγχλαινοι δὲ καὶ Ἀνδροφά-
γοι καὶ Νευροὶ, ἐσβαλόντων τῶν Περσέων ἅμα Σκύ-
θῃσι, οὔτε πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο· ἐπιλαθόμενοί τε
τῆς

a Ἐσεβ. *Paſſ.* ex more, alii εἰσεβ., in *Vind.* εἰσέβαλλον. b Δὴ ἐξελθ. *Arch. V.* c Σύργης *Arch. V. Valla.* d *Ald. Vind. Arch. Paris. A. B.* Edd., παυσαμένου *M. Paſſ. Ask.* e Abest *Arch. V.* f Ἐφαντάζετο *Arch.* g Omittit id. et *V.* h *M. Paſſ. V.*, ἀπίκετο, ἐς ὃ ἐνέκ. *Arch. V. Paris. A. Ald.* i Ἐπεκφέρ. *Arch. V.*, tum ὁδόν. k Ἀνίει iid., ἀνίετε *Paſſ.* l Τὴν χώρην ora *Steph.*, paullo ante ὑποφεύγων *Arch.* m Octo haec neglexit ſocors librarius *Arch.* n Τετηγμένους id. prave. o Συμβαλεῖν *Arch.* p Οὔρων *Arch.* plerumque: tum ἐρύκειν ἐν νῷ ἐχ. id. *V. Paſſ.*

88. Πλῆθος ἑπτὰ ἡμερέων ὁδοῦ] Vere atque ex finitione C. 21., ubi male in *Vallae* Latinis *octo dierum*. Πλῆθος locorum amplitudini quadrare, teſtabitur L. I, 203.

93. Σύργις] Idem Ὕργις C. 57. Ita *Halmydeſſus*, *Salmydeſſus*: *Halmyris*, *Salmyris*, et conplura hoc de genere. Nunc Tanain minorem vocari et *Seviersky*, quod veſtigium veteris vocabuli, teſtem fero *Bayerum* T. 1. Comm. Petropol. p. 414. Perperam mox παυσαμένου τοῦ δρόμου ex *Medic.* Vetat ſermonis habitus, quo οὕτω παυσάμενος τοῦ δρόμου C. 126. & II, 159., neque oblitus eſt Cl. *D'Orvillius* ad *Chariton.* L. I, 7. p. 91.

98. Πρὸς ταῦτα ἐτράπετο] Tentatur ἐστρεύγετο ex *Heſychii* Στρεύγεσθαι, διατρίβειν. Addi *Nicandri* Alexiph. V. 290. potuerat, tum στράτευσον et στράγγευσον manifeſto confundi in *Alexandr.* verſione *Iudic.* XIX, 8. Quid porro? Incruſtandumne propterea, quod toties totiesque in uſu verſatur?

8. Ὑπεκφέροντας] *Vallam* non arbitror ὑπεκφεύγοντας inveniſſe; vertit, uti paſſim, liberius; neque ulla urget neceſſitas ὑποφέροντας, cui in formae, virtutis, aliarumque rerum praeſtantia, ſedes L. VIII, 144. IX, 95., eligendi. Ὑπεκφέροντας, *ſemet ex conſpectu auferentes*, illuſtrat *Euſtath.* in *Homer.* p. 1478, 7. Iam quod in membranis ἀνίει, dedit L. II, 113. IV, 28, 152. &c.

27. Οὔτε πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο] Latina laxius. Τράπεσθαι πρὸς ἀλκὴν *ad vim propulſandam ſe convertere* L. III, 78., *Arrian.* Indic. C. 24. *Appian.* Mithrid. p. 328. Simili in re ſaepiuſcule *Procopius* ἰδεῖν, βλέπειν, ὁρᾶν εἰς ἀλκήν, quibus non utor. Examinandum eſt, οὐκέτι ἀπειπαντας, quod *Laurentio* diſiunctim οὐκ ἔτι, adprobante *Palmerio*. Malo *Stephani* veſtigia legere,

τῆς ἀπειλῆς, ἔφευγον αἰεὶ τὸ πρὸς βορέω ἐς τὴν ἐρῆμον τεταραγμένοι· οἱ δὲ Σκύθαι ἐς μὲν τοὺς Ἀγαθύρσους οὐκέτι ἀπεῦπαντας [a] ἀπικνέοντο· οἱ δὲ ἐκ τῆς Νευρίδος χώρης ἐς τὴν σφετέρην κατηγέοντο τοῖσι Πέρσῃσι. Ὡς δὲ πολλὸν τοῦτο [b] ἐγίνετο, καὶ οὐκ
262 ἐπαύετο, πέμψας Δαρεῖος ἱππέα παρὰ [c] τὸν Σκυθέων βασιλῆα Ἰδάνθυρσον, ἔλεγε τάδε, „ Δαιμόνιε „ ἀνδρῶν, τί φεύγεις αἰεὶ, ἐξὸν τοι τῶνδε τὰ ἕτερα „ ποιέειν; εἰ μὲν γὰρ [d] ἀξιόχρεος δοκέεις εἶναι σεωυ„ τῷ, τοῖσι ἐμοῖσι πρήγμασι ἀντιωθῆναι, σὺ δὲ [e] στάς „ τε καὶ παυσάμενος πλάνης μάχεσθαι· εἰ δὲ συγγι„ νώσκεαι εἶναι ἥσσων, σὺ δὲ καὶ οὕτω παυσάμενος „ τοῦ δρόμου, δεσπότῃ τῷ σῷ δῶρα φέρων γῆν τε „ καὶ ὕδωρ, ἐλθὲ ἐς λόγους". Πρὸς ταῦτα ὁ Σκυθέων βασιλεὺς Ἰδάνθυρσος ἔλεγε τάδε, „ Οὕτω τὸ ἐμὸν „ ἔχει ὦ [f] Πέρσα· ἐγὼ οὐδένα κω ἀνθρώπων δείσας ἔφυ„ γον, οὔτε πρότερον, οὔτε νῦν σε φεύγω· οὐδέ τι „ νεώτερόν εἰμι ποιήσας νῦν ἢ καὶ ἐν εἰρήνῃ [g] ἐώθεα „ ποιέειν· ὅτι δὲ οὐκ αὐτίκα μάχομαί τοι, ἐγὼ καὶ „ τοῦτο σημανέω· ἡμῖν οὔτε ἄστεα, οὔτε γῆ πεφυτευ„ μένη ἐστὶ, τῶν πέρι δείσαντες μὴ ἁλῷ ἢ καρῇ, „ [h] ταχύτερον συμμίσγοιμεν ἂν ἐς μάχην [i] ὑμῖν· εἰ „ δὲ δέοι πάντως ἐς τοῦτο κατὰ τάχος ἀπικνέεσθαι, „ τυγχάνουσι ἡμῖν ἐόντες τάφοι πατρώιοι, [k] φέρετε, „ τούτους ἀνευρόντες, συγχέειν πειρᾶσθε αὐτούς· καὶ „ γνώσεσθε τότε εἴτε ὑμῖν μαχησόμεθα [l] περὶ τῶν „ τάφων, εἴτε καὶ οὐ μαχησόμεθα· πρότερον δὲ ἢν „ μὴ ἡμέας λόγος αἱρῇ, οὐ συμμίξομέν τοι· ἀμφὶ „ μὲν μάχῃ τοσαῦτα εἰρήσθω· δεσπότας δὲ ἐμοὺς, „ [m] Δία τε ἐγὼ νομίζω τὸν ἐμὸν πρόγονον, καὶ „ Ἱστίην τὴν Σκυθέων βασίλειαν, μούνους εἶναι· σοὶ „ δὲ ἀντὶ μὲν δώρων γῆς τε καὶ ὕδατος, δῶρα „ πέμψω τοιαῦτα οἷά σοι πρέπει ἐλθεῖν· ἀντὶ δὲ „ [n] τοῦ ὅτι δεσπότης ἔφησας εἶναι ἐμὸς, κλαίειν λέ„ γω". τοῦτό ἐστι ἡ ἀπὸ Σκυθέων ῥῆσις· ὁ μὲν δὴ κῆρυξ

mores, ſed timore perculſi, fugam capesſerunt aquilonem verſus in ſolitudinem. Scythæ partim ad Agathyrſos, iam non recuſantes ſocietatem, ſe conferebant, partim e Neuride regione in ſuam Perſis præibant. Id quum diu factitaretur, neque 126
deſiſteretur, Darius ad Idanthyrſum Scytharum regem miſſo equite, inquit, Virorum inſelicisſime, quid asſidue fugam facis, quum liceat tibi horum facere alterutrum? ſi tibi videris idoneus ad reſiſtendum negociis meis, ſtans et vagationem mittens prœliare: ſin agnoſcis te imparem eſſe, ſic quoque ſiſte curſum, et hero tuo munera offerens, terram atque aquam, in colloquium veni. Ad hæc Scytharum rex 127
Idanthyrſus ita reſpondit; Sic res meæ habent, o Perſa, ut neque ullum mortalium ego metuens ante fugerim, neque nunc fugiam te, neque quicquam feci diverſum nunc atque in pace facere conſueveram. Cur autem non protinus tecum ineam prœlium, id ego etiam declarabo. Nobis neque oppida ſunt neque agri culti, quos invadi aut tonderi metuentes, properemus vobiſcum conferre pugnam: ad quam ſi opus eſt continuo devenire, ſunt paterna ſepulcra, quæ vos quum nacti fueritis, agedum tentate labefactare: et tunc intelligetis, pugnaturi vobiſcum ſimus pro ſepulcris, necne? prius autem, niſi nos ratio traxerit, tecum prœlium non conferemus. Hactenus, quod ad prœlium pertinet, dictum ſit: heros autem meos ego ſolos arbitror Iovem progenitorem meum, et Hiſtiam, Scytharum reginam. Tibi autem pro donis terræ et aquæ, mittam quæ decet ad te venire dona: pro eo quod herum te meum eſſe dixiſti, iubeo te flere. Hoc a Scythis reſponſum eſt: quod

a Ἀπικνέοντο *M. Paſſ. Ask.*, ἀπικνέοντο *Arch. V. Paris. B. Ald. Edd.*, et praeſtat. *b* Ἐγίν. *Paſſ. Ask. V.*, alii ἐγένετο. *c* Τῶν *Arch. Ald.*, et Ἰδάνθ. cum *Vall. Ask. V. Paſſ.* et mox, olim Ἰνδάθ. tum ἔλεγε τάδε *Paſſ. V. Arch. Ald. Paris. A. B.*, in *M.* λέγει τάδε, in quibus iterum poſt pauca variatio. Sequor priores. *d* Ἀξιόχρεος *Arch.* *e* *Paſſ. Ask. V. Arch. Paris. A. B.* ora *Steph. Valla:* in *Ald. M. Edd.* στῆθι καὶ μάχεο· εἰ δὲ μὴ, καὶ οὕτω παυσάμενος. *f* *Arch. V. Ald. Paris. A. B. Edd. Valla:* Πέρσαι *M. Ask. Paſſ.*, qui duo poſteriores paullo ante λέγει τάδε. *g* Ἐώθεα *M. Paſſ. Ask.* ἔωθα reliqui omnes. *h* *M. Paſſ. Ask. Arch. V.*, qui ambo ἀλοίη. olim τάχιον. *i* Deeſt *Arch.* *k* Φέρε id. *l* Praeteriit ſcriba ſeptem has voces in *Arch.* *m* Ἐγὼ Δία τε νομ. *Paſſ. Ask.* *n* Non eſt in *Arch.* Σκυθέων ῥῆσιν hinc citat Append. Vatic. Proverb. p. 280.

gere, vertentis, *At Scythae, non iam ad Agathyrſos, quippe qui* ingreſſu regionis *interdixisſent, tendebant, ſed ex Neuride regione* ——. Nusquam Scriptor dixit, Agathyrſos damnasſe, quod ante ingresſi erant conſilium. Scythae praeterea non ex Agathyrſorum finibus, ſed ex Neuride, ad quam devenerant cedentes, ſuam in regionem Perſis praeiverunt. Necti debent Ἀγαθ. ἀπείπ. οὐκέτι ἀπικνέοντο. Conſimili uſu ἀπειπὼς L. III, 153.

37. Σὺ δὲ στάς τε καὶ παυσάμενος] Veriſſime *Gronovius* ad *Arrian.* Ἀναβ. L. V, 11. p. 210., antiquiſſimos MSS. hoc velle et ex margine in contextum repetendum: hic, quod mirere, altum ſilentium. Omnia praeclara et rege digna. Formula Scriptori familiarisſima: Σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι L. III, 134. Atosſa ad Darium. Σὺ δὲ μὴ βοηθέειν Graeci ad Gelonem L. VII, 159. Multa ibidem vir Celeb. coacervavit, quae *Herodoti* amatorem fugere non posſunt.

42. Ἰδάνθυρσος ἔλεγε τάδε] Quae dicentem facit Indathyrſum, illa Scythae Regi mirabiliter congruunt, artisque ſunt Herodoteae plena, qua ſemper τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις καὶ πράγμασι τοὺς πρέποντας ἐφαρμόττει λόγους. Hanc hiſtorici huius virtutem omnes agnoverunt artis bene dicendi magiſtri veteres, quam, inimitabilem plerisque, expresſerunt accurate *Lyſias* et *Demoſthenes*. Hic locum quoque *Theonis* invenit obſervatum Progymn. p. 114., βαρβαρικῶς εἰπεῖν πολλάκις τὸν Ἡρόδοτον, καίπερ Ἑλληνιστὶ γράφοντα, ὅτι τοὺς ἐκείνων λόγους μεμίμηνται. Quoniam haec etiam inſignita ſunt τῷ ἀφελεῖ αὐτοφυεῖ, in exemplum τῆς Σκυθικῆς ἁπλότητος deſignat *Strabo* VII, p. 461. C. ἃ λέγει Ἡρόδοτος περὶ τοῦ τῶν Σκυθῶν βασιλέως, ἐφ' ὃν ἐστρατοπέδευσε Δαρεῖος καὶ τὰ ἐπεσταλμένα παρ' αὐτοῦ. VALCKEN.

43. Ὦ Πέρσα] Male *Med.* et ſequaces. Ὦ Λυδὲ, ὦ Μῆδε, ὦ Πέρσα, ὦ Σαυρομάτα, ὦ Βουδῖνε, &c. C. 119. nationum earum reges. Attigit Cl. *D'Orvillius* ad *Chariton.* VII, 4. 610. Elegantem autem huius epiſtolae ſive Scythicae orationis ſimplicitatem commendat *Strabo* L. VII, p. 461., ubi *Caſaubonus.*

47. Ἡμῖν οὔτε ἄστεα, οὔτε γῆ] Hoc nihil audientem Darium iam ante frater monuerat Artabanus IV c. 83., καταλέγων τῶν Σκυθέων τὴν ἀπορίην. Permanſerant idcirco ſemper *invicti* οὐδὲν ἔχοντες ὑπὲρ οὗ δουλεύσουσι, ſecundum *Ephorum* ap. *Strabon.* VII, p. 464. A. et AEgyptii Regis legatis dixiſſe perhibentur *Iuſtino* II, c. 3., *tam opulenti populi ducem ſtolide adverſum inopes occupaſſe bellum:* apud *eumdem* IX, c. 2., Atheas Philippi legatis vere *nullas ſibi opes eſſe* dicebat, *quibus tantum Regem expleat.* Dromichaetes apud *Strabon.* p. 463. A. ἐκέλευσε τοὺς τοιούτους μὴ πολεμεῖν, ἀλλὰ φίλοις χρῆσθαι. VALCKEN.

51. Φέρετε] Blanditur *Arch.* φέρε, quod L. I, 205., alibi φέρε νυν δή. At vide C. 115. *Valerius Max.* hinc culte L. V, 4. Ext. 5. *Reſponderunt* Scythae: *ſe nec urbes ullas, nec agros cultos, pro quibus dimicarent, habere. Ceterum cum ad parentum ſuorum monumenta veniſſent, ſciturum quemadmodum Scythae praeliari ſolerent.* In quibus *veniſſent* ſine gravi ſollicitatur ratione.

62. Τοῦτό ἐστι ἡ ἀπὸ Σκυθέων ῥῆσις] Nobilis paroemia, ab *Erasmo* in Chiliad. illuſtrata; qui quidem cum *Herodoti* mentionem neglexerit, *Schotto* praebita asſeverandi anſa eſt, in Melpomene de eo dicto fieri. Tetigit

quod caduceator reverſus Dario renunciavit.
128 Scytharum reges, audito nomine ſervitu-
tis, ira perfuſi, partem illam quæ cum
Sauromatis ordinata erat, cui præerat Sco-
paſis, mittunt ad colloquendum cum Io-
nibus qui Iſtrum ponte iunctum aſſervabant.
At ipsorum illis, qui relinquebantur, vi-
ſum fuit non amplius cogendos eſſe Perſas
vagari, ſed adoriendos eſſe, quoties ci-
bum ſumerent. Obſervantes igitur tempus,
quo ab illis cibus ſumebatur, quæ decreta
erant exequebantur. Enimvero equitatus
Scytharum ſemper in fugam vertebat equi-
tatum, ſed Perſarum equites fugientes in-
cidendo in peditatum, ab eo defenſaban-
tur. Ita Scythæ ſummoto equitatu hoſtili,
tamen metu peditum recedebant, et nihi-
lominus noctibus quoque tales incurſiones
129 faciebant. Ceterum quod Perſis auxilio e-
rat, Scythis vero infeſtum, aggreſſis ca-
ſtra Darii, referam: res valde admirabilis,
aſinorum vox ac mulorum ſpecies. Nam, ut
ſuperius a me demonſtratum eſt, nullus in ter-
ra Scythica neque aſinus neque mulus gignitur,
propter frigora. Itaque rudentes aſini per-
turbabant Scytharum equos: et quum Scy-
thæ ſæpenumero Perſas adorirentur, inte-
rim equi audita aſinorum voce conſternati
avertebantur, arrectis auribus ſtupefacti,
utpote inſolentia tum vocis, quam prius non
audiſſent, tum formæ, quam nunquam in-
ſpexiſſent. Atque hoc quidem paululum
130 quiddam momenti ad bellum afferebat. Ce-
terum Scythæ ubi animadverterunt Perſas
tumultuantes, quo diutius in Scythia illi
commorarentur, et commorantes torqueren-
tur omnium rerum inopes, faciendum ita
ſibi

ῥυξ οἰχώκεε ἀγγελέων ταῦτα Δαρείῳ. Οἱ δὲ Σκυθέων βασιλῆες, ἀκούσαντες τῆς δουλοσύνης τὸ οὔνομα, ὀργῆς ἐπλήσθησαν· τὴν μὲν δὴ μετὰ Σαυροματέων μοῖραν ταχθεῖσαν, τῆς ἦρχε [a] Σκώπασις, πέμπουσι, Ἴωσι κελεύοντες ἐς λόγους ἀπικέσθαι τούτοισι οἳ τὸν Ἴστρον ἐζευγμένον ἐφρούρεον· αὐτῶν δὲ τοῖσι ὑπολειπομένοισι ἔδοξε πλανᾶν μὲν μηκέτι Πέρσας, [b] σῖτα δὲ ἑκάστοτε ἀναιρεομένοισι ἐπιτίθεσθαι· νωμῶντες ὦν σῖτα ἀναιρεομένους τοὺς Δαρείου, ἐποίευν τὰ βεβουλευμένα· ἡ μὲν δὴ ἵππος τὴν ἵππον αἰεὶ τρέπεσκε [c] ἡ τῶν Σκυθέων· οἱ δὲ τῶν Περσέων ἱππόται φεύγοντες ἐσέπιπτον ἐς τὸν πεζόν· ὁ δὲ πεζὸς [d] ἂν ἐπεκούρεε· οἱ δὲ Σκύθαι ἐσαράξαντες τὴν ἵππον, ὑπέστρεφον, τὸν πεζὸν φοβεόμενοι· [e] ἐποιεῦντο δὲ καὶ τὰς νύκτας παραπλησίας προσβολὰς οἱ Σκύθαι. Τὸ δὲ τοῖσι Πέρσῃσί τε ἦν σύμμαχον καὶ τοῖσι Σκύθῃσι ἀντίξοον, ἐπιτιθεμένοισι τῷ Δαρείου [f] στρατοπέδῳ, θῶμα μέγιστον ἐρέω· τῶν τε ὄνων ἡ 263
φωνὴ, καὶ τῶν ἡμιόνων τὸ εἶδος· οὔτε γὰρ ὄνον οὔτε ἡμίονον γῆ ἡ Σκυθικὴ φέρει, ὡς καὶ πρότερόν μοι δεδήλωται· οὐδέ ἐστι ἐν τῇ Σκυθικῇ [g] πάσῃ χώρῃ τοπαράπαν οὔτε ὄνος, οὔτε ἡμίονος, διὰ τὰ ψύχεα· [h] ὑβρίζοντες ὦν οἱ ὄνοι ἐτάρασσον τὴν ἵππον τῶν Σκυθέων· πολλάκις δὲ ἐπελαυνόντων ἐπὶ τοὺς Πέρσας, μεταξὺ ὅκως ἀκούσειαν οἱ [i] ἵπποι τῶν ὄνων τῆς φωνῆς, ἐταράσσοντό τε ὑποστρεφόμενοι, καὶ ἐν θώματι ἔσκον, ὀρθὰ [k] ἱστάντες τὰ ὦτα· ἅτε οὔτε ἀκούσαντες πρότερον φωνῆς τοιαύτης, οὔτε [l] ἰδόντες τὸ εἶδος· ταῦτα μέν νυν ἐπὶ σμικρόν τι ἐφέροντο τοῦ πολέμου. Οἱ δὲ Σκύθαι ὅκως τοὺς Πέρσας ἴδοιεν τεθορυβημένους, ἵνα παραμένοιέν τε ἐπὶ πλέω χρόνον ἐν τῇ Σκυθικῇ, καὶ παραμένοντες [m] ἀνιῴατο, τῶν πάντων ἐπιδεέες ἐόντες, ἐποίευν [n] τοιάδε· ὅκως τῶν

a Κώπασις *Vind. Arch.* b Σιτία *Arch.* c Deſideratur in *Arch.* Mox post Σκυθέων, deeſſe τὴν τῶν Περσέων ſuſpicio *Reiskii* Miſcell. Lips. Vol. VIII. p. 110. d *M. Vind. Paſſ. Ask. Arch.*, ἀντεπεκούρεε marg. *Steph.* et paullo ante ἐνέπιπτον in *Ald.* Edd. αἰεὶ ἐπεκούρ. e *Arch. Vind.*, ceteri ἐποιέοντο. f Στρατῷ *Arch.* g Abest *Arch.* h *Suid.* Voc. citat. i Ἱππόται *Arch.* k *Arch. Vind. M. Ask. Paſſ.*, olim ἱστῶντες. l Εἰδόντες εἶδος *Arch.* tum φωνῆς τοιαύτ. *V. Ask. Paſſ.*, alii τῆς τοιαύτ. m *M. Paſſ.*, ἀνιῷατο *Ask.*, quod idem. Confer *Port.* reliqui cum *Ald.* ἀνιῶντο. n *M. Ask. Arch. V. Paſſ.*, olim τοιάδε· Superius ἐπιδευέες *Paſſ. Ask.*, prorſus egregie.

tigit errorem *Abreſchius*. Qui in Cyri rebus proverbium adhibuit *Cteſias* ap. Auctor. περὶ Ἑρμην. C. 223. aut a vero abiit, aut probavit prolepſin.

62. Τοῦτό ἐστι ἡ ἀπὸ Σκυθέων ῥῆσις] Niſi proverbialis forma loquendi *Herodoto* ſtatuatur antiquior, videri poterit iſta nota fuiſſe marginalis: nam per τὴν ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσιν, quod e *Paroemiographis* liquet, intellexerunt illud Indathyrſi Herodotei ſaepius adhibitum κλαίειν λέγω, vel ἀγορεύω. Atticis per euphemismum frequentius dicebatur χαίρειν λέγω, vel κελεύω. *Bias Diogenis Laërt.* I, 83. ἐγὼ δὲ, φησιν, Ἀλυάττῃ κελεύω κρόμμυα ἐσθίειν, id eſt κλαίειν notat ibi *Menagius*. VALCKEN.

69. Ἔδοξε πλανᾶν] *Valla* male, *errare Perſas*: male *commeatu erepto* et *diſtributis illis*, *qui copiis frumenta auferrent*. Correxerat *Stephan.*, quem ſequor. Σῖτα αἱρεόμενοι et ἀναιρεόμενοι, qui prandent cibumque ſumunt, L. III, 26. VII, 120. Docte, ut ſolet, *P. Leopardus* Emend. L. VII, 14. Quia tamen αἱρέεσθαι eo in negotio teritur praecipue, maluit ἂν αἱρεομένοισι et iterum *Abreſchius*. Platonicum ex Cratylo p. 411. D. τὸ γὰρ ΝΩΜΑΝ καὶ τὸ σκοπεῖν ταυτὸν, *Steph.* et *Portii* opinionem adfirmat, nec minus *AEſchyli* coecus Tireſias, auribus et mente obſervans, ἐν ὠσὶ ΝΩΜΩΝ καὶ φρεσὶν in VII. c. Theb. v. 25., tum Agamemn. v. 791. πᾶν δ' ἐπὶ τέρμα νωμᾷ.

84. Τοπαράπαν οὔτε ὄνος] *Clemens Alex.* Protrept. p. 25. Scythis victimas aſinorum ſollemnes ex *Callimacho* et *Apollodoro* dedit, derivatas lutulentis Hyperboreorum e fontibus, quod *Pindarus* docebit. Tu ſupra C. 29. viſe. Ὑβρίζοντες Gloſſator σκιρτῶντες, et cum eo *Suidas* et *Corinthus*, non explodente in Theſ. ſuo *Stephano*. Verius *Valla*. Quae deinceps et C. 135. unice animalis ruditum ſibi requirunt. Poteſt alioqui aſellus ὑβρίζειν *laſcivire* variis modis. Signate *Xenophon* Κυρ. Ἀναβ. L. V. p. 433. *Ed. Hutch.* εἰ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ὕβριζον, ὁμολογῶ καὶ τῶν ΟΝΩΝ ΥΒΡΙΣΤΟΤΕΡΟΣ εἶναι· οἷς φασιν ὑπὸ τῆς ΥΒΡΕΩΣ κόπον οὐκ ἐγγίνεσθαι. In *Pindari* Pyth. Od. X, 55. Apollo, dum Hyperborei aſininis victimis operantur, γελᾷ θ' ὁρῶν ὕβριν ὀρθίαν κνωδάλων· ad quae Critici, τὴν ἀνκίρεσιν φησι, διὰ τὰ σκιρτήματα, ἃ ἐν τῇ σφαγῇ ποιοῦνται οἱ ὄνοι· ubi tamen ingratus animalis clamor addi potuerat.

89. Ὀρθὰ ἱστάντες τὰ ὦτα] Sumſit forſan a *Sophocle*, cuius iſta nobilis eſt imago Elec. v. 25. Ὥσπερ γὰρ ἵππος εὐγενὴς, κἂν ᾖ γέρων Ἐν τοῖσι δεινοῖς θυμὸν οὐκ ἀπώλεσεν, Ἀλλ' ὀρθὸν οὖς ἵστησιν *ſed potius aures arrigit*: integrum locum eleganter expreſſit *H. Stephan.* App. de D. A. p. 144. ubi eundem adhibet in Obſerv. in *AEſchylum* p. 390., haec in libro Leidenſi manu ſua *Ioſ. Scaliger* adſcripſerat: *Nam ſicut acer, ſit licet ſenex, equus Non perdit iras in gravi diſcrimine*. Hinc ad homines illud transfertur qui aures ad audiendum arrigebant: *Philoſtr.* p. 687, 2. ἐγὼ σου ἀκούων τὰ ὦτα ἵστημι. p. 750, 2., ὦτα habet ἑστηκότα πρὸς τοὺς λόγους, *Horat.* II, Od. XIX, *aures capripedum Satyrorum acutas*: ut Latinum *acuo*, ſic Graecum ἀκούω peperit vetus Ἄκω. VALCKEN.

91. Ταῦτα μέν νυν ἐπὶ σμικρὸν &c.] Haud abſone *Laurentius*. Proderat Perſis non nihil in Scytharum equeſtri incurſu atque inpreſſione aſinorum is clamor, nec multum tamen ad belli ſucceſſum. Si verba ſpectes, convenient ex L. VII, 211. οὐδὲν πλέον ἐφέροντο τῆς στρατιῆς τῆς Μηδικῆς· eritque adeo ἐπὶ σμικρόν τι non diverſum ac σμικρὸν, quomodo ἐπὶ σμικρὸν φράσαι *paucis eloqui* in *Sophocle*, quod admovit *Abreſchius*.

95. Τῶν πάντων ἐπιδεέες ἐόντες] Non ſperno ἐπιδευέες, gemmulae inſtar ex *Homerico* βίης ἐπιδευέες ἦσαν. *Rhianus* in *Stob.* Serm. III, p. 54. βιότοιο μὲν ὅσσ' ἐπιδευὴς στρωφᾶται. Scytharum valde miror inſtitutum. Perſas commeatu intercludere volunt, et pecora illis abigenda

τῶν προβάτων τῶν σφετέρων αὐτῶν [a] καταλίποιεν μετὰ τῶν νομέων, αὐτοὶ ἂν ὑπεξήλαυνον ἐς ἄλλον χῶρον· οἱ δὲ ἂν Πέρσαι ἐπελθόντες ἐλάβεσκον τὰ πρόβατα, καὶ λαβόντες, [b] ἐπήρροντο ἂν τῷ πεποιημένῳ. Πολλάκις δὲ τοιούτου γινομένου, τέλος Δαρεῖός τε ἐν ἀπορίῃσι εἴχετο, καὶ οἱ Σκυθέων βασιλῆες μαθόντες τοῦτο, ἔπεμπον κήρυκα, δῶρα Δαρείῳ φέροντα, [c] ὄρνιθά τε καὶ μῦν καὶ βάτραχον καὶ ὀϊστοὺς πέντε. Πέρσαι δὲ τὸν φέροντα τὰ [d] δῶρα ἐπειρώτεον τὸν νόον τῶν διδομένων· ὁ δὲ οὐδὲν ἔφη οἱ ἐπεστάλθαι ἄλλο ἢ δόντα τὴν ταχίστην ἀπαλλάσσεσθαι· αὐτοὺς δὲ τοὺς Πέρσας ἐκέλευε, εἰ σοφοί εἰσι, γνῶναι τὸ [e] ἐθέλει τὰ δῶρα λέγειν. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Πέρσαι, ἐβουλεύοντο· Δαρείου μέν νυν ἡ γνώμη [f] ἦν, Σκύθας ἑωυτῷ διδόναι σφέας τε αὐτοὺς, καὶ γῆν τε καὶ ὕδωρ· [g] εἰκάζων τῇδε, ὡς μῦς μὲν ἐν γῇ γίνεται, καρπὸν τὸν αὐτὸν ἀνθρώπῳ σιτεόμενος· βάτραχος δὲ ἐν ὕδατι· ὄρνις δὲ μάλιστα ἔοικε ἵππῳ· τοὺς δὲ ὀϊστοὺς, ὡς τὴν ἑωυτῶν ἀλκὴν παραδιδοῦσι· αὕτη μὲν Δαρείου [h] ἡ γνώμη ἀπεδέδεκτο· συνεστήκεε δὲ ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἡ Γοβρύεω, τῶν ἀνδρῶν τῶν ἑπτὰ [i] ἑνὸς, τῶν τὸν μάγον κατελόντων, εἰκάζοντος τὰ δῶρα λέγειν, „ Ἢν μὴ ὄρνιθες γενόμενοι [k] ἀναπτῆσθε ἐς τὸν οὐρανὸν, ὦ Πέρσαι, ἢ μύες γενόμενοι κατὰ τῆς γῆς καταδύητε, ἢ βάτραχοι γενόμενοι ἐς τὰς λίμνας [l] ἐσπηδήσητε, οὐκ ἀπονοστήσετε ὀπίσω, ὑπὸ τῶνδε τῶν τοξευμάτων βαλλόμενοι". Πέρσαι μὲν δὴ [m] οὕτω τὰ δῶρα εἴκαζον. Ἡ δὲ Σκυθέων μίη μοίρη ἡ ταχθεῖσα πρότερον μὲν παρὰ τὴν Μαιῆτιν λίμνην φρουρέειν, τότε δὲ ἐπὶ τὸν Ἴστρον Ἴωσι ἐς λόγους ἐλθεῖν, ὡς ἀπίκετο
264 ἐπὶ τὴν γέφυραν, ἔλεγε τάδε, „ Ἄνδρες Ἴωνες, ἐλευ-

„ θερίην

ſibi putarunt, ut ſuis ipſorum pecoribus una cum paſtoribus relictis, in alium ipſi abſcederent locum. Perſæ illuc ſe conferentes, excipiebant pecora. Quo facto ex- 131
ſultabant. Sed quum ſæpius idem tentarent, ad ultimum Darius inopia conſilii laboravit. Id reges Scytharum intelligentes, mittunt ad eum cum muneribus caduceatorem, ave, mure, rana, et quinque ſagittis. Perſæ, eum qui munera ferebat, percontabantur quid illa ſignificarent. Iſte negare ſibi aliud eſſe mandatum, niſi ut quum illa tradidiſſet, celerrime rediret: iubere tamen ipſos Perſas, ſi ſolertes forent, interpretari quid ſibi dona vellent. Hoc quum audiſſent Perſæ, conſultabant. 132
Et Darii quidem ſententia erat, Scythas ſeipſos ei donare, et terram atque aquam: hac ratione coniectantis, quod mus quidem in terra gignatur, eodem quo homines fructu victitans; rana autem in aquis; avis vero ſit equo aſſimilis: at ſagittis dandis, quod ſuum robur traderent. In hanc ſententiam Darius interpretabatur. At Gobryas unus e ſeptem viris, qui magum ſuſtulerunt, hoc dicere dona coniectabat, O Perſæ, niſi converſi in aves ſubvoletis in cœlum, aut effecti mures ſubeatis terram, aut collati in ranas inſiliatis in paludes, non remeabitis unde veniſtis, his ſagittis confecti. Et Perſæ quidem illa munera ſic interpretabantur. At una pars Scytharum, cui datum 133
ante erat negocium Mæotidis paludis cuſtodiendæ, tunc autem cum Ionibus qui ad Iſtrum erant colloquendi, ubi ad pontem venit, ita verba fecit, Viri Iones, liberta-

tem

a Καταλείπ. *Vind.* *b* Ἐπειρῶντο *V. Arch. Vall.* *c* *Athen.* L. VIII, p. 334. exſcripſit minus accurate. *d* *Paſſ. V. Arch.*, antea ἐπειρωτ., porro διδόμ. *Paſſ.* *e* *M. Paſſ. Ask.*, reliqui θέλει. *f* Ἦν *M. Arch. Paſſ. V.*, ἦεν *Ald. Edd.*, quod praeſtat ex more dialecti. *g* *Paris. A. B. V. Arch. Paſſ. Ask. M.*, olim εἰκάζοντος: mox ἐν γῇ *Paſſ. Arch. Vind.* Fragm. *Paris.*, bene; ἐν τῇ γῇ antea. *h* Ἀπεδέδ. ἡ γν. *Ask. Paſſ.*, in Fragm. *Paris.* ἀπεδέδεκτο· deinceps ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἡ Γοβ. id. Fragm. cum *Paſſ. Ask.*, in aliis ταύτῃ ἡ γνώμῃ Γοβρ. *i* Duo haec non legit *Arch. V.* *k* Ἀναπτήσησθε *Arch.*, ἀναπτήσεσθε *V.* *l* *M. Paſſ. Ask. V. Arch.* Fragm. *Paris.*, cum *Ald.* Edd. ἐκπηδ. *m* *Ald. V. Arch. Paris.* Edd., οὕτω omittunt *M. Paſſ. Ask.*

da relinquunt; quae utique conſilio non reſpondent. Exſpectaſſes ὅκως —— μὴ καταλάβοιεν, μετὰ τῶν νομέων αὐτοὶ ——. *ne pecora interciperent, cum paſtoribus ipſi in alium* ——. Id ſi olim ſcriptum non fuit, intellexit parvum animalium, quem ſibi ἐς φορβὴν, *ad victum*, ſervaverant, numerum, reliquis longe in ſeptemtrionem dimiſſis, ut C. 121. Hinc rapere, ſed non ſine difficili opera et periculoſa, conceſſum Perſis. Quod ſtatim ἐπήρροντο ἂν τῷ πεποιημένῳ geſtientes pecudum abactores et praeda laetos ſiſtit. At Darii anguſtiae et conſilii inopia aliud poſtulat, cui ἐπειρῶντο *exercebantur, fatigabanturque*, ut in ſcriptis, utcunque ſatisfacit.

3. Ὄρνιθά τε καὶ μῦν] Haec non ſatis accurate *Athen.* excerpſit VIII, p. 334. A. Δαρείῳ Σκύθαι ἐπερχομένῳ αὐτῶν τῇ χώρᾳ ἔπεμψαν, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ὄρνιν, καὶ ὀϊστὸν, καὶ βάτραχον ——. *Quid ſibi vellent iſta dona*, primum τὸν νόον τῶν διδομένων, tum dicit τὸ ἐθέλει τὰ δῶρα λέγειν· id eſt, τί διανοηθέντες, aut πρὸς τί ἀφορῶντες, ſive τίνι ποτὲ γνώμῃ χρώμενοι ἔπεμψαν. Verbum noſter in talibus adhibet ἐθέλει, *Homerum* ſequutus: *Euripid.* Hipp. v. 865., Ἰδοῦ, τί λέξαι δέλτος ἥδε μοι θέλει; *Herod.* II, c. 13. V, c. 80. συνιέναι, τὸ ἐθέλει λέγειν τὸ χρηστήριον· VI, c. 37., τί θέλει τὸ ἔπος εἶναι; ut in Homil. *Clement.* XIV, 9., τί θέλει τοῦτο εἶναι; Magis uſitata ſunt τί τοῦτο βούλεται; et βούλεται λέγειν, vel εἶναι. Etiam apud *Herod.* Δύναται in talibus adhibetur: δύναται τοῦτο τὸ ἔπος, II, c. 30. hoc apud quosvis uſitatiſſimum; neque tamen dici ſolet δύναται λέγειν, ut mirer cur adiectum ſit apud *Eunapium* p. 13, 23. ſemel apud *Thucyd.* pro βούλεται εἶναι reperitur φρονεῖ, p. 367, 5. In Lyſiacis δύναται p. 266. de cuius ſinceritate dubito. VALCKEN.

3. Καὶ βάτραχον] *Euſtathio* inter τὰ τοῦ γλυκέος Ἴωνος Ἡροδότου eſt βάθρακος ad *Homer.* p. 468, 31. Qui nunc in manibus Codd., editum probant. In rana nomine Graecos mire, florente lingua, variaſſe, docet Cl. *Alberti* Peric. Critic. C. 18. Ceterum Scytharum dona, ſed auctiora, ex *Pherecyde Syrio*, ſeu *Lerio* potius, adnumerat *Clemens Alex.* Strom. L. V, p. 671.

10. Εἰκάζοντος τῇδε] Parum ſibi conſtans vir Cl. hic vellem *Herodoto Mediceam* reſtituiſſet lectionem, εἰκάζων τῇδε, quam et *Valla* reperit et forte plures dabunt Codd. Δαρείου μέν νυν ἡ γνώμη ἦν —— εἰκάζων τῇδε. Ex uſitatiſſima veteribus ſcribendi forma, qua non τὸ ῥητὸν reſpicitur, ſed τὸ σημαινόμενον, refertur εἰκάζων ad ἔγνω Δαρεῖος· ut pulcre monuit Cl. *Abreſch.* Dil. *Thuc.* p. 71. VALCKEN.

13. Ὄρνις δὲ μάλιστα ἔοικε τῷ ἵππῳ] Quid hoc ad rem? In *Clemente* Orthopagas coniectat avicula aërem indicari, τὸν ἀέρα ἀπὸ τῆς ὄρνιθος. quod in eo vagetur. Darii explicationi Cl. *de Pauw* opitulatur, reponens, τῷ ἵππῳ, τὸν τούς τε ὀϊστούς, *avis equo maxime ſimilis eſt, quem et ſagittas, ut potentiam ſuam, tradunt.* Argute. Superius εἰκάζων τῇδε dubio vacat.

15. Συνεστήκεε δὲ ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἡ Γοβρ.] Bene ſchedae veteres. Viri docti aut ἐνεστήκεε, aut οὐ συνεστήκεε corrigentes fruantur arbitrio. Equidem a Codd. nihil deflecto. Cauſſam dixi ad L. I, 208. Mox τῶν ἀνδρ. τ. ἑπτ. τῶν τὸν —— *Arch.* et *Vind.* voluiſſe videntur, quomodo L. III, 153. Congruit autem examuſſim Gobryae, donorum Scythicorum et aenigmatis explanatori, Xiphodrae ap. *Clementem* declaratio.

17. Ἢν μὴ ὄρνιθες γενόμενοι] Huc tranſtulit aetatis ſuae Graecis uſitatam proverbialem locutionem, *Eurip.* Phoen. v. 1222., Ἢν μή γε φεύγων ἐκφύγῃς πρὸς αἰθέρα, nempe λεκτέον σοι, vel λέξεις, proſtant ibi ſimilia quaedam, quale eſt et hoc *Plauti* Amph. I, I, 294. *quadrigas ſi nunc inſcendas Iovis, Atque hinc fugias, ita vix poteris effugere infortunium.* VALCKEN.

39. Δέξα

tem vobis ferentes venimus, ſi modo exaudire volueritis. Accepimus enim, Darium vobis præcepiſſe, ut ad ſexaginta duntaxat dies cuſtodiam pontis ageretis; ſi intra id tempus ipse non afforet, domum abiretis. Itaque vos id facientes, et apud illum et apud nos culpam devitaveritis: proinde quum ad præſtitutam diem permanſeritis, iam abſcedite. Hæc ſe facturos recipientibus Ionibus, Scythæ celerrime retro ab-
134 iere. At ceteri Scythæ, post miſſa Dario dona, cum peditatu ac equitatu adverſus Perſas in acie inſtructi ſteterunt tanquam conflicturi: quum interim lepus in medium proſiluit, quem ut quisque vidit, inſequebatur. Perturbatis Scythis ac vociferantibus, ſciſcitabatur Darius unde hoſtium tumultus exiſteret: et quum audiſſet illos leporem inſectari, inquit ad eos Perſas, cum quibus cetera colloqui conſueverat, Hi viri videntur magno nos habere contemptui, et nunc Gobryas recte dixiſſe de Scythicis donis. Unde quum mihi quoque iam ipsi ita habere videantur, bono conſilio est opus, ut tutus nobis eo unde venimus ſit receptus. Ad hæc Gobryas, Equidem, inquit, o rex, horum ego virorum inopiam videbar mihi fere fama habere cognitam, ſed ubi adveni, evidentius intellexi, animadvertens eos habere nos ludibrio. Proinde mihi videtur, quum primum nox venerit, incenſis ignibus, prout alias quoque conſuevimus facere, maxime imbecillis ad ærumnas deceptis aſinisque omnibus alligatis, abeundum, priusquam verſus Iſtrum recta pergant Scythæ ad pontem ſolvendum, aut Ionibus aliquid videatur, quod nos queat
135 perdere. Hoc Gobryas conſilium dabat. Cui aſſentiens Darius, ubi nox adfuit, reliquit in caſtris viros languidos, et eos quorum amiſſio minimi facienda eſſet, nec non omnes aſinos alligatos: reliquit vero et aſinos et infirmos ex agmine idcirco, ut aſini quidem vocem ederent; homines autem relinquebantur infirmitatis cauſa, ſed ſcilicet hoc titulo; quaſi ipse cum flore

„ θερίην [a] ὑμῖν ἥκομεν φέροντες, ἤνπερ γε ἐθέλητε „ ἐσακούειν· πυνθανόμεθα γὰρ Δαρεῖον ἐντείλασθαι „ ὑμῖν, ἑξήκοντα ἡμέρας μούνας φρουρήσαντας τὴν γέ„ φυραν, αὐτοῦ μὴ παραγινομένου ἐν τούτῳ τῷ χρό„ νῳ, ἀπαλλάσσεσθαι ἐς τὴν ὑμετέρην. νῦν ὦν ὑμεῖς „ τάδε ποιεῦντες, ἐκτὸς μὲν ἔσεσθε πρὸς ἐκείνου αἰ„ τίης, ἐκτὸς δὲ πρὸς ἡμέων· τὰς προκειμένας ἡμέρας „ παραμείναντες, τὸ ἀπὸ τούτου ἀπαλλάσσεσθε." Οὗτοι μέν νυν, ὑποδεξαμένων Ἰώνων ποιήσειν ταῦτα, ὀπίσω τὴν ταχίστην [b] ἐπείγοντο. Πέρσῃσι δὲ μετὰ τὰ δῶρα τὰ ἐλθόντα Δαρείῳ, ἀντετάχθησαν οἱ ὑπολειφθέντες Σκύθαι πεζῷ καὶ ἵπποισι, ὡς συμβαλέοντες· τεταγμένοισι δὲ τοῖσι Σκύθῃσι [c] λαγὸς ἐς τὸ μέσον διήιξε· τῶν δὲ, ὡς ἕκαστοι [d] ὥρεον τὸν λαγὸν, ἐδίωκον· ταραχθέντων δὲ τῶν Σκυθέων, καὶ βοῇ χρεωμένων, εἴρετο ὁ Δαρεῖος τῶν ἀντιπολεμίων τὸν θόρυβον· πυθόμενος δέ σφεας τὸν λαγὸν διώκοντας, εἶπε ἄρα πρὸς [e] τούσπερ ἐώθεε καὶ τὰ ἄλλα λέγειν, „ Οὗτοι [f] ὥνδρες ἡμέων „ πολλὸν καταφρονέουσι· καί μοι νῦν φαίνεται Γωβρύης „ [g] εἶπαι περὶ τῶν Σκυθικῶν δώρων ὀρθῶς· ὡς ὦν οὕτως „ ἤδη δοκεόντων καὶ αὐτῷ μοι ἔχειν, βουλῆς ἀγαθῆς δεῖ, „ ὅκως ἀσφαλέως ἡ κομιδὴ ἡμῖν ἔσται [h] ὀπίσω." πρὸς ταῦτα Γωβρύης εἶπε, „ Ὦ βασιλεῦ, ἐγὼ σχεδὸν μὲν „ καὶ λόγῳ ἠπιστάμην τούτων τῶν ἀνδρῶν τὴν ἀπορίην· „ ἐλθὼν δὲ, μᾶλλον ἐξέμαθον, ὁρέων αὐτοὺς ἐμπαί„ ζοντας ἡμῖν· νῦν ὦν μοι δοκέει, ἐπὴν τάχιστα νὺξ „ [i] ἐπέλθῃ, ἐκκαύσαντας τὰ πυρὰ, ὡς καὶ ἄλλοτε „ ἐώθαμεν ποιέειν, τῶν στρατιωτέων τοὺς ἀσθενεστάτους „ ἐς [k] τὰς ταλαιπωρίας ἐξαπατήσαντας, καὶ τοὺς „ ὄνους πάντας [l] καταδήσαντας, ἀπαλλάσσεσθαι, „ πρὶν ἢ καὶ ἐπὶ τὸν Ἴστρον ἰθῦσαι Σκύθας λύσοντας τὴν „ γέφυραν, ἢ καί τι Ἴωσι [m] δόξαι, τὸ ἡμέας οἷόν τε „ ἔσται ἐξεργάσασθαι." Γωβρύης μὲν ταῦτα συνεβούλευε· μετὰ δὲ, νύξ τε ἐγένετο, καὶ Δαρεῖος ἐχρᾶτο τῇ γνώμῃ ταύτῃ· τοὺς μὲν [n] καματηροὺς τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῶν ἦν ἐλάχιστος ἀπολλυμένων λόγος, καὶ τοὺς ὄνους πάντας καταδήσας, κατέλιπε [o] αὐτοῦ ταύτῃ ἐν τῷ στρατοπέδῳ· κατέλιπε δὲ τούς τε ὄνους καὶ τοὺς ἀσθενέας τῆς στρατιῆς, τῶνδε [p] εἵνεκεν· ἵνα οἱ μὲν ὄνοι βοὴν παρέχωνται· οἱ δὲ ἄνθρωποι ἀσθενείης μὲν εἵνεκεν κατελίποντο, προφάσιος δὲ τῆσδε δηλαδή· αὐτὸς μὲν σὺν

a Ἥκομ. ὑμῖν *Paſſ. Ask.* b Ἠπείγοντο *Arch. Vind.* c Λαγωὸς et mox *Vind.* contra Ionum morem. d Ἐώρων id. *Arch.* e Τούτους παρεόντας *Arch.* f *Paſſ. Ask.*, ὦ ἄνδρες *Ald.* et alii, ſolita variatione, οἱ ἄνδρες *Arch. V.*, in poſtrema edit. ἄνδρες tantum, neſcio unde. g *Paris. A. B. Ald. Edd. Vind.* optime: εἰπεῖν *M. Paſſ. Ask.*, in *Arch.* εἶπε. h Τὸ ὀπίσω ora *Steph. Paſſ. Ask.* uti C. 42. i Ἐπέλθῃ *Arch. Paris. A. Vind.*, ἔλθῃ *M. Ask. Paſſ.*, tum ἐπὴν iidem tres, ἐπεὰν ceteri: ut paſſim in Muſis: *Ald.* Edd. ἐπέλθοι. k Abest articulus *Arch.* l Et hoc non habet. m Δέξαιτο ἡμ. id., ſtatim ἔσται negligitur a *M. Paſſ. Ask.* absque cauſſa. n Κατήρους *Arch.* o *M. Paſſ. Ask.* probe. Vide ad L. III, 25.; in reliquis αὐτοῦ ἐν tantum. p *M. Ask. Paſſ.* et mox: alii εἵνεκα, levi diſcrimine.

39. Διῆξε] Sic pingunt omnes, etiam *Aldus.* Maluit Cl. *Abreſch* ad *AEſchyl.* Animadv. L. I, 4. διῆξε et διήιξε. Vulgatum in leporis celeri curſu aptius, estque, uti eius ſimplex, in *Euripidis* et *Sophoclis* ſaepiuſcule fabulis. Adcommodatiſſimum *Polyaeni* L. VII, 10, 1. locum corrupiſſe *Maasvicum* adſcripsit *Berglerus.* Melius ibi *Caſaubonus.*

39. Λαγὸς ἐ. τ. μ. διῆξε] Hinc recte *Caſaubon.* διῆξε *Polyaeno* reſtituit VII, c. 10, 1. Δαρεῖος παρετάσσετο Σκύθαις· λαγὼς διῆξε παρὰ τὴν Σκυθικὴν φάλαγγα· pro διήλλαξε· nam ſua *Polyaenum* ex *Herod.* ſumſiſſe ſequentia demonſtrant: attigit haec *D'Orvill.* in *Charit.* p. 257. Ionico more ſcripſerat *Herod.* διήιξε. Atticis veteribus ἀΐσσειν ſemper ſcribitur ut diſſyllabum, ᾄττειν et ᾖξαι, vel ᾖξε· in his ſaepe fuit erratum. VALCKEN.

52. Νὺξ ἐπέλθῃ] Res levis, in Codd. diſcordia non praetereunda: ſive ἔλθῃ, ſeu ἐπέλθῃ amplexere, eadem ſententia; ingruenti tamen nocti, poſterius propius. Sic τοὺς δὲ —— ἀγωνιζομένους νὺξ ΕΠΕΛΘΟΥΣΑ διέλυσε L. VIII, 11. In talibus iudicio et guſtui, ut ſic dicam, locus est.

63. Αὐτοῦ ταύτῃ ἐν τῷ στρατοπ.] Herodoteum est αὐτοῦ ταύτῃ et idoneis exemplis adfirmatum *Cronov.* et *Abreſch.* Dil. Thuc. p. 403. Ab aliis ſcriberetur αὐτοῦ ἐν τῷ στρατοπέδῳ αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ, est *Thucyd.* III, c. 81. ἐν τῇ Τεγέᾳ αὐτοῦ, *Xenoph.* Ἑ. VII, p. 374, 23. αὐτοῦ Ἀθήνῃσι, *Theopompi* Athen. XII, p. 532. C. αὐτοῦ ἐν τῷ συμποσίῳ, *Luciani* Prom. §. 8. Ut *indidem Thebis, indidem Megaris, indidem ex Aventino,* ἐκ τοῦ Ἄργεος αὐτόθεν exſtat ap. *Thucyd.* V, c. 83. Quia legitur in Schol. Αὐτόθεν) ἐκ τοῦ Ἄργους· *Dukero* haec ex interpretamento videbantur adiecta; a cuius hic iudicio non diſſentio, quia ſemper ſic αὐτόθεν ſimpliciter ponit *Thucyd.* cuius etiam Schol. p. 402., ad Αὐτόθεν) ἐκ τῆς Σικελίας adſcripsit; quantumvis Ἄργεος ἐξ ἱεροῖο Αὐτόθεν legatur in *Theocriteorum* Carm. XXV, 170. VALCKEN.

67. Τῆσδε δηλαδή] Adſtruitur a doctis ὡς εἰ αὐτὸς μὲν ——, vel ὡς αὐτὸς, aut ᾗ αὐτὸς μὲν —— quibus ſcripti auxilium libri negant. Σὺν τῷ καθαρῷ τοῦ στρατοῦ de *flore exercitus* Valla, de *integris et expeditis Portus.* In *Thucydide* L. V, 8. τῶν γὰρ Ἀθηναίων, ὅπερ ἐκράτευε, τὸ καθαρὸν ἐξῆλθε, explicant Scholiaſtae οὐχὶ συγκλύδων, οὐδὲ ἐποικούντων, ἀλλ' αὐτῶν τῶν πολιτῶν. Hoc ſi hic valeat, Perſae praeter ceteros erunt. Atque haec commentanti offerunt ſe iſta *Plutarchi* in Nicia p. 535. C. οὐδὲ φυλακὴν ἐποιήσατο καθαρὰν, quae manife-

ſto

σὺν τῷ καθαρῷ τοῦ στρατοῦ ἐπιθήσεσθαι μέλλοι τοῖσι Σκύθῃσι, οὗτοι δὲ τὸ στρατόπεδον τοῦτον τὸν χρόνον ῥυοίατο· ταῦτα τοῖσι [a] ὑπολειπομένοισι ὑποθέμενος ὁ Δαρεῖος, καὶ πυρὰ ἐκκαύσας, τὴν ταχίστην [b] ἐπείγετο ἐπὶ τὸν Ἴστρον· οἱ δὲ ὄνοι ἐρημωθέντες τοῦ ὁμίλου,
265 [c] οὕτω μὲν δὴ μᾶλλον πολλῷ ἵεσαν τῆς φωνῆς· [d] ἀκούσαντες δὲ οἱ Σκύθαι τῶν ὄνων, πάγχυ κατὰ χώρην ἤλπιζον τοὺς Πέρσας εἶναι. Ἡμέρης δὲ γενομένης γνόντες οἱ ὑπολειφθέντες ὡς προδεδομένοι εἶεν ὑπὸ Δαρείου, χεῖράς τε [e] προετείνοντο τοῖσι Σκύθῃσι, καὶ ἔλεγον τὰ κατήκοντα· οἱ δὲ ὡς ἤκουσαν ταῦτα, τὴν ταχίστην συστραφέντες, αἵ τε δύο μοῖραι τῶν Σκυθέων, καὶ ἡ μίη, [f] Σαυρομάται καὶ Βουδῖνοι καὶ Γελωνοί, ἐδίωκον τοὺς Πέρσας ἰθὺ τοῦ Ἴστρου· ἅτε δὲ τοῦ Περσικοῦ μὲν τοῦ πολλοῦ [g] ἐόντος πεζοῦ στρατοῦ, καὶ τὰς ὁδοὺς οὐκ ἐπισταμένου, ὥστε οὐ τετμημένων [h] τῶν ὁδῶν, τοῦ δὲ Σκυθικοῦ ἱππότεω, καὶ τὰ σύντομα τῆς ὁδοῦ ἐπισταμένου, ἁμαρτόντες ἀλλήλων, ἔφθησαν πολλῷ οἱ Σκύθαι τοὺς Πέρσας ἐπὶ τὴν γέφυραν ἀπικόμενοι· μαθόντες δὲ τοὺς Πέρσας οὔκω ἀπιγμένους, ἔλεγον πρὸς τοὺς Ἴωνας ἐόντας ἐν τῇσι νηυσί, „Ἄνδρες Ἴωνες, αἵ τε ἡμέραι ὑμῖν τοῦ [i] ἀριθμοῦ διοίχηνται, καὶ οὐ ποιέετε δίκαια ἔτι παραμένοντες· „ἀλλ᾽ ἐπεὶ πρότερον δειμαίνοντες ἐμένετε, νῦν λύσαντες τὸν πόρον, τὴν ταχίστην ἄπιτε χαίροντες „ἐλεύθεροι, θεοῖσί τε καὶ Σκύθῃσι εἰδότες χάριν· τὸν „δὲ πρότερον ἐόντα ὑμέων δεσπότην ἡμεῖς παραστησόμεθα οὕτω, ὥστε ἐπὶ μηδαμοὺς ἔτι ἀνθρώπους „αὐτὸν στρατεύσασθαι". Πρὸς ταῦτα οἱ Ἴωνες ἐβουλεύοντο· [k] Μιλτιάδεω μὲν τοῦ Ἀθηναίου στρατηγέοντος καὶ τυραννεύοντος [l] Χερσονησιτέων τῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ, ἦν γνώμη, πείθεσθαι Σκύθῃσι, καὶ ἐλευθεροῦν Ἰωνίην· Ἱστιαίου δὲ τοῦ Μιλησίου ἐναντίη ταύτῃ, λέγοντος ὡς νῦν μὲν διὰ Δαρεῖον ἕκαστος αὐτέων τυραννεύει πό-

flore copiarum adoriturus foret Scythas, iſti interea caſtra tutarentur. Hæc perſuadens iis qui relinquebantur Darius, accenſis ignibus quam maturrime ad Iſtrum contendit. Aſini, quod multitudine deſtituti eſſent, eo magis rudere: quos audientes Scythæ, credere omnino Perſas in eisdem permanere caſtris. Verum ubi illuxit, ii 136
qui relicti erant, cognito ſe proditos eſſe a Dario, manus protendere ad Scythas, et quæ decebat edere. His illi auditis, repente collecti, duæ Scytharum partes, et una, Sauromatæ Budinique ac Geloni, Perſas recta ad Iſtrum perſequuntur. Quum vero Perſicus exercitus magnam partem eſſent pedites, et itinera neſciret, utpote viis non ſectis, Scythicus vero forent equites, et compendia viarum ſcientes, utrique ab alteris aberrantes, multo priores ad pontem Scythæ pervenere quam Perſæ. Ibi cognito nondum veniſſe Perſas, ita ad Ionas, qui in navibus erant, verba fecerunt, Viri Iones, et dierum numerus iam pertranſiit, et iniurii eſtis qui adhuc permanetis: ſed quoniam antea præ timore manſiſtis, nunc ſolvite traiectum, atque quam celerrime abite liberi, diis ac Scythis gratiam habentes. Nam eum qui antea dominus veſter erat, ita tractabimus, ut adverſus nullum mortalium ſit facturus expeditionem. De hac re 137
conſultantibus Ionibus, Miltiadis quidem Athenienſis ducis ac tyranni Cherſonenſium, qui ſunt in Helleſponto, ſententia erat, Scythis obtemperandum eſſe, et Ioniam ſervitute liberandam. At Hiſtiæi Mileſii diverſa, quod diceret nunc quidem eos ſuæ quemque urbis tyrannos eſſe ob Darium: potentia

a Ald. Paris. A. B. V., in *Arch.* ὑπολοιπομ., ὑπολελειμμένοισι *M. Paſſ. Ask.* *b* Ἠπείγ. *Arch. V.* *c* Οὕτω τῷ μὲν δὴ *Arch. V.*, οὕτω μὲν δὴ *Paris. B. Ald.* Edd., μὲν non habent *M. Paſſ. Ask.* *d* Ἀκούοντες *V. Arch.* *e* Προέτεινον *Arch. V. Paris. A. B. Ald.* Edd., προετείνοντο *M. Paſſ. Ask.* *f* Σαυρομάτιοι *Arch. Valla.* *g* Ἐόντες *Paſſ.* *h* Ὀδῶν ſine articulo. *i* Ἐνιαυτοῦ *Arch.*, tum διοίχονται *Ask.* *k Arch. V. Paris. B. Ald.* Edd., in *Med. Paſſ. Ask.* μὲν prave deſideratur, cuius loco γάρ. *l* Sic tres ultimi: Χερσονησιτέων pro more Ionum, ut ex *Stephano Byz.* liquebit, non abſurde *Arch.*, Χερσονησιωτέων *Ald. Paris. A.*

ſto prava in ἐποιήσατο ἰσχυρὰν convertit *Moſes Solanus*: praeferrem καρτερὰν· quod ſaepe prioris ſedem nullo iure occupavit. Huc trahitur *Appiani* Punic. p. 37. καὶ γενομένης τῆς μάχης καθαρᾶς τῶν θηρίων, quoniam in Mithridat. p. 361. καὶ εὐθὺς ἀμφὶ τῷ ποταμῷ μάχη γίνεται ΚΑΡΤΕΡΑ· et Iberic. p. 457. μάχη γίγνεται καρτερά. At haec bene quidem, nec prava priora, in quibus καρτερᾶς ſi elegeris, deturpabitur rei nexus. Μάχη καθαρὰ θηρίων, a qua elephanti abſunt, ut ſane convulnerati et perterrefacti abierant: unde continuo ap. *Appian.* ὁ ἀγὼν ἐγίγνετο μόνων ἀνδρῶν καὶ ἵππων. Verum alienis his non inmoror.

73. Οὕτω μὲν δὴ μᾶλλον &c.] Capitur voculae μὲν uſu Scriptor, neque adeo auferendae. In *Aldo* ἵεσαν τῆς ——, quomodo II, 2., etſi, quod adſcriptum, contra ſermonis indolem. Ibidem φωνὴν ἱέναι atque alibi. Cur ab eo hic more diſceſſerit, fortaſſe cauſſam vigens dialectus praebuit.

74. Ἀκούσαντες δ. οἱ Σ. τῶν ὄνων] Addit ad iſta *Polyaenus* VII, c. 10, 4. καὶ τὰς σκηνὰς ἀκεραίους ὁρῶντες, ᾤοντο παρεῖναι τοὺς Πέρσας· Darius enim ſecundum illum, ὅπως λάθοι τοὺς Σκύθας, τὸ στρατόπεδον ὡς εἶχεν ἐᾷ κατὰ χώραν μένειν· fortaſſe legit in proximis *Herodoti*: πάγχυ κατὰ χώρην ἤλπιζον τοὺς Πέρσας μένειν vel μεῖναι· ubi vulgatur εἶναι. Εἶναι quidem et Μένειν permutantur in nonnullis loquendi formis; ſed *ſuo loco manere Herodoti* aevo dicebatur κατὰ χώραν μένειν, non item κ. χ. εἶναι. *Ariſtoph.* Eq. v. 1351., οὐχὶ κατὰ χώραν μενεῖς; *Thucyd.* IV. c. 75., οὐ μενεῖν κατὰ χώραν τὰ πράγματα· plura dedit *L. Kuſter.* ad *Heſych.* Ἐν πείσῃ et ad *Ariſt.* Plut. v, 367. *Herod.* IV, c. 201., μένειν τὸ ὅρκιον κατὰ χώρην· I, c. 17. VALCKEN.

80. Καὶ ἡ μίη. Σαυρομάται &c.] Arridebat primo intuitu ἡ μίη Σαυροματέων καὶ —— ex *Arch.*; ſed Scytharum, Sauromatis iunctorum, abeſſe mentio non poteſt. Clare C. 120. καὶ πρὸς μὲν τὴν μίην τῶν μοιρέων —— προσχωρέειν Σαυρομάτας. Apertius C. 133. ἡ δὲ Σκυθέων μίη μοῖρα, ἡ ταχθεῖσα πρότερον ——. Denique C. 128. τὴν μὲν δὴ μετὰ Σαυροματέων μοῖραν ταχθεῖσαν —— πέμπουσι. An excidit ex *Arch.* praepoſitio, olimque ἡ μίη μετὰ Σαυροματέων fuit, an Σαυρομάται τε καὶ Βουδ., leniore Cl. *de Pauw* medicina? Non diſplicet.

83. Ὥστε οὐ τετμημένων τῶν ὁδῶν] Ex Laurentianis; *ea praeſertim, quae divortia habebant*, Nob. *Palmerius*, non legiſſe negantem eam voculam, confecit. Ipse Exercit. p. 22. *inciſas*, id eſt, *ſignatas orbitis*, elegit. Cur non *ſectas*? Quales ſolum Scythicum, ut olim Macedonicum, vix habuit. De Archelao, Macedonum rege, *Thucydides* L. II, 100. καὶ ὁδοὺς εὐθείας ἔτεμε. Qua quidem in viarum munitione τέμνειν et ἀνατέμνειν ap *Philon. Iud.* ſaepe. De Mundi Opif. p. 14. B. πολυσχιδεῖς ἀνατέμνων ὁδούς, λεωφόρους ἀπάσας· et Creat. Princip. p. 723. β. ἐν ἀνοδίαις ἀπλανεῖς καὶ λεωφόρους ὁδοὺς ἀνατεμεῖν, &c.

100. Ἱστιαίου δὲ τοῦ Μιλησίου] *Hiſtiaeus Mileſius ne res conficeretur obſtitit dicens, non idem ipſis qui ſummas imperii tenerent, expedire, et multitudini, quod Darii regno ipſorum niteretur dominatio; quo extincto ipſos poteſtate expulſos civibus ſuis poenas daturos: Corn. Nepos* in Milt. c. 3. quem *D. Lambinus* iam monuit *Herodoti* locum fere expreſſiſſe. Quam paucis tradit Noſter, Miltiadis ſententiam, argumentis adfirmatam, enarrat explicatius *Nepos*, qui *hortatus* dicitur *pontis cuſtodes, ne a fortuna datam occaſionem liberandae Graeciae dimitterent.* Miltiades iſte fuit in iſta nobili familia Attica huius nominis ſecundus. VALCKEN.

tentia vero Darii ſublata, neque ſe Mileſiis, neque alium quemquam usquam præeſſe poſſe. Fore enim ut ſinguiæ civitates popularem ſtatum quam tyrannicum mallent. Hanc ſententiam quum dixiſſet Hiſtiæus, omnes confeſtim qui Miltiadi aſ-
138 ſenſi fuerant, in eam tranſierunt. Fuere autem qui ſententias tulerunt et alicuius apud regem exiſtimationis, Helleſpontiorum quidem tyranni, et Daphnis Abydenus, et Hippoclus Lampſacenus, et Herophantus Parienus, et Metrodorus Proconneſius, et Ariſtagoras Cyzicenus, et Ariſton Byzantius: et iſti quidem ex Helleſponto. Ab Ionia autem, et Strattis Chius, et AEaces Samius, et Laodamas Phocæenſis, et Hiſtiæus Mileſius: cuius ſententia prælata eſt contraria ſententiæ Militiadis. AEolenſium vero unus affuit qui eſſet alicuius au-
139 ctoritatis, Ariſtagoras Cymæus. Hi, poſteaquam Hiſtiæi probavere ſententiam, hoc ſibi præterea agendum dicendumque cenſuerunt, pontis partem verſus Scythicam ripam ſolvere, ſolvere autem quantum ex arcu ſagitta adſequitur; ut et facere aliquid viderentur, quum tamen nihil facerent, neve Scythæ tentarent vim afferentes, et volentes Iſtrum ponte tranſire, et dicere ſolventes ab iſta parte pontem, quaſi omnia ad voluntatem Scytharum facerent. Hæc ſententiæ Hiſtiæi addiderunt; et mox pro univerſis ad Scythas Hiſtiæus iſta verba fecit, Viri Scythæ, utilem nobis rem attuliſtis, et opportune inſtatis: atque ut vos nobis probe viam oſtenditis, ita nos vobis obſequenter obtemperamus. Ut enim cernitis, et traiectum reſcindimus, et adhibebimus omnem pronitatem mentis, cupidi aſſequendæ libertatis. Ceterum dum nos hæc ſolvimus, interea vos inquirere illos tempus admonet, et inventos, tam veſtro quam noſtro nomine
140 ita ulciſci ut merentur. Scythæ, Ionibus iterum fidem habentes, tanquam vera eloquutis, ad inquirendos Perſas reverterunt: atque ab omni illorum itinere aberrarunt; cuius ipſi fuerunt cauſſa, quod pabula equorum illis in locis corruperant, fonteſque obſtruxerant: quæ niſi feciſſent, facile ſi voluiſſent Perſas inveniſſent: nunc ita faciendo, viſi ſibi fuerant optime conſuluiſſe, ob quæ tamen eos res fruſtrata eſt. Quippe eam ſuæ regionis partem conſectantes in qua cibaria equis atque aquæ forent, hoſtem indagabant, rati illum ea-
dem

πόλιος, τῆς Δαρείου δὲ [a] δυνάμιος καταιρεθείσης, οὔτε αὐτὸς Μιλησίων οἷός τε ἔσεσθαι ἄρχειν, οὔτε ἄλλον οὐδένα οὐδαμῶν· βουλήσεσθαι γὰρ ἑκάστην τῶν πολίων δημοκρατέεσθαι μᾶλλον ἢ τυραννεύεσθαι. Ἱστιαίου δὲ γνώμην ταύτην ἀποδεικνυμένου, αὐτίκα πάντες ἦσαν τετραμμένοι πρὸς ταύτην τὴν γνώμην, πρότερον τὴν Μιλτιάδεω αἱρεόμενοι. Ἦσαν δὲ οὗτοι οἱ διαφέροντές [b] τε τὴν ψῆφον, καὶ ἐόντες λόγου πρὸς βασιλέος, Ἑλλησποντίων μὲν τύραννοι, Δάφνις τε [c] Ἀβυδηνὸς, καὶ Ἵπποκλος Λαμψακηνὸς, καὶ Ἡρόφαντος [d] Παριηνὸς, καὶ Μητρόδωρος Προκοννήσιος, καὶ Ἀρισταγόρης Κυζικηνὸς, καὶ Ἀρίστων Βυζάντιος· οὗτοι μὲν [e] ἦσαν οἱ ἐξ Ἑλλησπόντου· ἀπ᾽ Ἰωνίης δὲ, [f] Στράττις τε Χῖος, καὶ Αἰάκης Σάμιος, καὶ Λαοδάμας [g] Φωκαιεὺς, καὶ Ἱστιαῖος Μιλήσιος· τοῦ ἦν γνώμη ἡ προκειμένη ἐναντίη τῇ Μιλτιάδεω. Αἰολέων δὲ παρῆν λόγιμος μοῦνος Ἀρισταγόρης [h] Κυ-
μαῖος. Οὗτοι ὦν ἐπεί τε τὴν Ἱστιαίου αἱρέοντο γνώ- 266
μην, ἔδοξέ σφι πρὸς [i] ταύτῃ τάδε ἔργα τε καὶ ἔπεα προσθεῖναι· τῆς μὲν γεφύρης λύειν τὰ κατὰ τοὺς Σκύθας ἐόντα, λύειν δὲ ὅσον τόξευμα ἐξικνέεται· ἵνα καὶ ποιέειν τι δοκέωσι, ποιεῦντες μηδὲν· καὶ οἱ Σκύθαι μὴ πειρῴατο βιώμενοι, καὶ βουλόμενοι [k] διαβῆναι τὸν Ἴστρον κατὰ τὴν γέφυραν· [l] εἰπεῖν τε λύοντας τῆς γεφύρης τὸ ἐς τὴν Σκυθικὴν ἔχον, ὡς πάντα [m] ποιήσουσι τὰ Σκύθῃσί ἐστι ἐν ἡδονῇ. Ταῦτα μὲν προσέθηκαν τῇ γνώμῃ· μετὰ δὲ, ἐκ πάντων ὑπεκρίνατο Ἱστιαῖος, τάδε λέγων, „Ἄνδρες Σκύθαι, χρηστὰ ἥκετε φέροντες, καὶ ἐς καιρὸν ἐπείγεσθε· καὶ τά τε ἀπ᾽ ὑμέων ἡμῖν χρηστῶς ὁδοῦται, καὶ τὰ ἀπ᾽ ἡμέων ἐς ὑμέας ἐπιτηδέως ὑπηρετέεται· ὡς γὰρ [n] ὁρᾶτε, καὶ λύομεν τὸν πόρον, καὶ προθυμίην πᾶσαν ἕξομεν, θέλοντες εἶναι ἐλεύθεροι· ἐν ᾧ δὲ ἡμέες τάδε λύομεν, ὑμέας καιρός ἐστι [o] δίζεσθαι ἐκείνους· εὑρόντας δὲ, ὑπέρ τε ἡμέων καὶ ὑμέων [p] αὐτέων τίσασθαι οὕτως ὡς ἐκείνοισι πρέπει." Σκύθαι μὲν τὸ δεύτερον Ἴωσι [q] πιστεύσαντες λέγειν ἀληθέα, ὑπέστρεφον ἐπὶ ζήτησιν τῶν Περσέων, καὶ ἡμάρτανον πάσης τῆς ἐκείνων διεξόδου· αἴτιοι δὲ τούτου αὐτοὶ οἱ Σκύθαι ἐγένοντο, τὰς νομὰς τῶν ἵππων τὰς ταύτῃ διαφθείραντες, καὶ τὰ ὕδατα συγχώσαντες· εἰ γὰρ ταῦτα μὴ ἐποίησαν, παρεῖχε ἄν σφι, εἰ ἐβούλοντο, εὐπετέως ἐξευρέειν τοὺς Πέρσας· νῦν δὲ τά σφι ἐδόκεε ἄριστα βεβουλεῦσθαι, κατὰ ταῦτα ἐσφάλησαν. Σκύθαι μέν νυν τῆς σφετέρης χώρης τῇ χιλός τε τοῖσι ἵπποισι καὶ ὕδατα ἦν, [r] ταύτῃ διεξιόντες, ἐδίζηντο τοὺς ἀντιπολεμίους, δοκέοντες καὶ ἐκεί-
νους

a *Arch.*, ceteri δυνάμεως. *b* Haec duo id. omittit. *c* Ἀβυδηνὸς *Paſſ.* *d* Παριηνὸς *Arch.* *e* Non est in *Arch. V. Vall.* *f* Στράττις iidem et mox Ἀιάκης. In *Paſſ. Ask.* Αἰακίδης, et Στράτις et Αἰακίδης cum *Med. Ald.* Edd. *g* *M. Ask. Paſſ.*, in reliquis Φωκεύς. Mox γνώμη ἡ προκειμ. *Paſſ. Ask.*, optime: deerat articulus. *h* Κυμαῖος ſine ὁ, ut ſaepe in praecedentibus, *Arch. Paſſ. V. Ask.*; vulgo ὁ Κυμ. *i* Ταῦτα *Arch. V.* *k* Διαβαίνειν *Arch.* *l* Λιπεῖν id. *m* Ποιήσωσι id. cum *Vind.* *n* Ὁρᾶτε *Arch.* *o* Omnes ita. Mox εὑρόντες *Arch.* *p* *M. Paſſ. Ask.*, alii cum Edd. αὐτῶν ſtatim ὡς κείνους *Paſſ.*; tale et in MSS. L. VIII, 68, 2. *q* Πιστεύοντες et deinceps ἐπέστρεφον *Arch. V.* *r* Ταύτην *Arch.*, tum διεξελθόντες *Paſſ.* marg. *Steph.*, porro ἀντιπολέμους *Arch. V.*

3. Οὔτε ἄλλον οὐδένα οὐδαμῶν] Notabilis ſtructurae ἀλλοίωσις· debuiſſet οὔτε ἄλλος οὐδεὶς οὐδαμῶν. Verum, tanquam praeceſſiſſet, οὔτε αὐτὸν οἷόν τε εἶναι, inſtruxit orationem. Cuiusmodi variatae dictionis argumenta ap. *Homerum*, *Thucydidem* atque alios obvia ſaepe. Adi *I. Fr. Gronovium* ad *Senecae* Benef. L. IV, 32.

15. Στράττις] Ita L. VIII, 132. ἐπιβουλεύσαντες —— Στράττι τῷ Χίου τυράννῳ. De Samio Tyranno L. VI, 13. ὁ δὲ Αἰάκης —— παῖς μὲν ἦν Συλοσῶντος τοῦ Αἰάκεος. Recte ergo ſcriptae ſchedae. Φωκαιεὺς coniectura *L. Holſtenius* ad *Steph.* Φώκαια extuderat.

15. Αἰακίδης] Saepius idem ille Noſtro dicitur et aliis Αἰάκης· hoc niſi Codices adfirment, forſan illud inveniet defenſores, qui quidem eorum meminerint, quae ſummus docuit *T. Hemſt.* ad *Luciani* Timon. p. 157. et ad *Schol.* in *Ariſtoph.* Plut. p. 325. —— Paulo poſt articulum malim interiectum: τοῦ ἦν γνώμη ἡ προκειμένη. VALCKEN.

31. Χρηστῶς ὁδοῦται] *Valla* culte ſatis. Prometheus in ſui nominis fabula *AEſch.* v. 497. δυστέκμαρτον ἐς τέχνην ὨΔΩΣΑ θνητοὺς, *viam monſtravi* et conſimiliter Agam. v. 184. τὸν φρονεῖν βροτοὺς ὈΔΩΣΑΝΤΑ. Sed vide L. VI, 73.

47. Ταύτῃ διεξιόντες] *Paſſionei* διεξελθόντες plus vice ſimplici in C. 123. Itaque alterutrum ex gloſſa. Ἀντιπολέμους dabit L. VIII, 68, 2., habetque *Heſychius*, Herodotea frequenter excerpens. Mox τὴν πρότερον ἑωυτῶν — εἶβον belle *Arch.* et *Suidas*. Viderat *Pauli* et *Reiskii* opinatio.

τῆς διὰ [a] τουτέων τὴν ἀπόδρησιν [b] ποιέεσθαι· οἱ δὲ δὴ Πέρσαι τὸν πρότερον [c] ἑωυτῶν γενόμενον στίβον, τοῦτον φυλάσσοντες ἤισαν· καὶ οὕτω μόγις εὗρον τὸν πόρον. [d] οἷα δὲ νυκτός τε ἀπικόμενοι, καὶ λελυμένης τῆς γεφύρης ἐντυχόντες, ἐς πᾶσαν ἀρρωδίην [e] ἀπίκατο μή σφεας οἱ Ἴωνες ἔωσι ἀπολελοιπότες. Ἦν δὲ περὶ Δαρεῖον ἀνὴρ Αἰγύπτιος, φωνέων μέγιστον ἀνθρώπων· τοῦτον [f] δὴ τὸν ἄνδρα καταστάντα ἐπὶ τοῦ χείλεος τοῦ Ἴστρου, ἐκέλευε Δαρεῖος καλέειν Ἱστιαῖον Μιλήσιον· ὁ μὲν δὴ ἐποίεε ταῦτα· Ἱστιαῖος δὲ, ἐπακούσας τῷ πρώτῳ [g] κελεύσματι, τάς τε νέας ἁπάσας παρεῖχε διαπορθμεύειν τὴν στρατιὴν, καὶ τὴν γέφυραν ἔζευξε. Πέρσαι μὲν ὦν οὕτω ἐκφεύγουσι. Σκύθαι δὲ διζήμενοι, καὶ τοδεύτερον ἥμαρτον τῶν Περσέων· καὶ τοῦτο μὲν, ὡς ἐόντας Ἴωνας [h] ἐλευθέρους, κακίστους τε καὶ ἀνανδροτάτους κρίνουσι εἶναι ἁπάντων ἀνθρώπων· τοῦτο δὲ, ὡς δούλων Ἰώνων τὸν λόγον ποιεύμενοι, ἀνδράποδα [i] φιλοδέσποτά
267 φασι εἶναι, καὶ ἄδρηστα μάλιστα. ταῦτα μὲν δὴ Σκύθῃσι ἐς Ἴωνας ἀπέρριπται. Δαρεῖος δὲ διὰ τῆς [k] Θρηΐκης πορευόμενος, ἀπίκετο ἐς Σηστὸν τῆς Χερσονήσου· ἐνθεῦτεν δὲ αὐτὸς μὲν διέβη τῇσι νηυσὶ ἐς τὴν Ἀσίην, λείπει δὲ στρατηγὸν ἐν τῇ Εὐρώπῃ [l] Μεγάβαζον, ἄνδρα Πέρσην· τῷ Δαρεῖός κοτε ἔδωκε γέρας, τοιόνδε εἴπας ἐν Πέρσῃσι ἔπος· [m] ὁρμημένου Δαρείου ῥοιὰς τρώγειν, ὡς ἄνοιξε τάχιστα τὴν πρώτην τῶν ῥοιέων, εἴρετο αὐτὸν ὁ ἀδελφεὸς Ἀρτάβανος, ὅ, τι βούλοιτ' ἄν οἱ τοσοῦτον πλῆθος γενέσθαι, ὅσοι ἐν τῇ ῥοιῇ κόκκοι. Δαρεῖος δὲ εἶπε, Μεγαβάζους ἄν οἱ τοσούτους ἀριθμὸν γενέσθαι βούλεσθαι μᾶλλον ἢ τὴν Ἑλλάδα ὑπήκοον. ἐν μὲν δὴ Πέρσῃσι ταῦτά μιν εἴπας ἐτίμα· τότε δὲ αὐτὸν ὑπέλιπε στρατηγὸν, ἔχοντα τῆς στρατιῆς τῆς ἑωυτοῦ ὀκτὼ μυριάδας. Οὗτος δὲ ὁ Μεγάβαζος, εἴ-

dem *parte fugam intendiſſe: at ille obſervato quod prius tenuerat itinere, abierat, atque ita ægre traiectus reperit locum. Et quum noctu perveniſſet, nactus pontem ſolutum, animo prorſus concidit, veritus ne ſe relicto Iones abiiſſent. E- 141
rat autem apud Darium AEgyptius vir, omnium hominum vocaliſſimus: hunc Darius ſupra labrum Iſtri poſitum iubet inclamare Hiſtiæum Mileſium: Hiſtiæus primam inclamationem exaudiens, omnes naves admovit ad traiiciendum exercitum, et pontem iunxit. Atque hunc in mo- 142
dum Perſæ effugerunt, quos indagantes Scythæ, iterum aberraverunt: et ob id Iones tum quaſi liberos, ſed peſſimos et ignaviſſimos omnium hominum eſſe iudicant; tum de eis tanquam de ſervis loquentes, mancipia dominos amantia eſſe aiunt, et minime fugientia. Hæc in Iones Scythæ probra iaciunt. Darius per 143
Thraciam iter faciens, Seſtum Cherſoneſi pervenit, atque illinc in Aſiam navibus ipſe tranſivit, relicto in Europa exercitus duce Megabazo, viro Perſa, cui Darius aliquando hunc honorem habuit, ut hoc verbum inter Perſas diceret: quum eſſet eſurus mala Punica, ſimulac primum malum aperuit, interrogatus a fratre Artabano, quid tam multiplex fieri ſibi optaret quantum in malo eſſet acinorum, reſpondit, Se præoptare tot numero ſibi eſſe Megabazos quam Græciam ſubditam. His verbis apud Perſas hominem honoravit: quem tunc prætorem reliquit cum octoginta millibus ſuorum militum. Megabazus autem hic immor- 144
talem

a Τούτων *Arch. V.*, τουτέων reliqui. b *M. Arch. V. Paſſ. Ask.*, ποιήσασθαι *Ald. Paris. A.* Edd., ſtatim δὴ abest *Arch. Vind.* c Ἑωυτῶν *Arch. Suid.* in Στίβον, tum Edit. Genev. CIƆIƆCXVIII. optime: antea ἑωυτὸν: porro ἤισαν id., ἤεσαν *M. Paſſ. Ask.*, ἤισαν *Suid.*, olim ex *Ald.* ἴησαν. d Οἷα δὲ *Arch.* optime: alii οἱ δὲ. e Ἀπίκατο id. cum *Vind.*, alii cum *Ald.* ἀπίκοντο. f Omittunt *Paſſ. Ask. Arch. V.* Superiora attigit *Euſtath.* ad *Homer.* p. 607, 33. g Κελεύματι *Paſſ.* h Ἀνελευθέρους *Arch. V. Valla.* i Habet hinc *Pollux* III, 74. k Θρήκης *Arch. Ask.* l Μεγάβυζον *Euſtath.* Hom. p. 240. fin. *Valla.* m Ὁρμημ. *Ask.*

52. Οἷα δὲ νυκτὸς &c.] Nihil verius limpidiusque. Iuſtum quoque ἀπίκατο ex formula linguae, ſaepe ſpreta a librariis, L. VI, 118. 153. VIII, 6. *Abydenus* Praep. Euang. *Euſebii* L. X, 12. ἀπίκατο γὰρ δὴ πηλοῦ κατάπλεοι τοὺς ταρσοὺς, a quo *Vigeri* manus abſtinere debuerat. Neque cauſſa aderat λελυμένῃ τῇ γεφύρῃ reformandi, ſiquidem compoſita ſervare nonnunquam ſimplicium adſolent ſtructuram. *AEſchyl.* Suppl. v, 70. ἐν δυσμάτορος κόπτω τύχην. *Sophocles* Philoct. v, 325. εἶδα συντυχὼν κακῶν ἀνδρῶν. Monuit *Abreſchius.*

52. Οἱ δὲ, νυκτός τε ἀπ.] Cum praecedentibus iſta non ſatis apte cohaerent: οἱ δὲ δὴ Πέρσαι τὸν πρότερον ἑωϋτῶν γενόμενον στίβον τοῦτον φυλάσσοντες ἤισαν. καὶ οὕτω μόγις εὗρον τὸν πόρον· haec ſequentur accommoda: οἷα δὲ νυκτός τε ἀπικόμενοι, καὶ λελυμένης τῆς γεφύρης· ex *Arch.* οἷα δὲ enotarum *Galeo*; alterum uſus eſt Herodotei: vide ad II, c. 28. VALCKEN.

59. Τῷ πρώτῳ κελεύσματι] Κελεύματι *Paſſ.* non inſuetum. Redibit ex *Paſſ.* et *Ask.* L. VII, 16. In *Dionis Caſſii* libro L. p. 51. E. πολλὰ παρακελεύματα et πολλὰ κελεύματα. Chriſtianis ſcriptoribus *celeuma* frequentari *Rosweidus* docet ad *Paullini Nolani* Carm. XVII, 109. p. 94. et *Munker.* ad *Hygini* Fab. XIV. fin.

63. Ὡς ἐόντας Ἴωνας ἐλευθέρους] Vehementer averſor ἀνελευθέρους *Arch.* et *Vind.*; Scythae de Ionibus, et qua liberis et qua ſervis, ſententiam ferunt. Liberos habent cenſentque κακίστους τε καὶ ἀνανδροτάτους, mancipia vero φιλοδέσποτα καὶ ἄδρηστα. Haec, meo quidem iudicio, verborum ordo modo legitime dirigatur, anxiam diſputationem recuſant. Gemina germana de iiſdem Callicratidae opinio, quaerenti ὁποῖοι ἄνδρες οἱ Ἴωνες; regerentis ἐλεύθεροι μὲν κακοὶ, δοῦλοι δὲ ἀγαθοὶ in *Plutarchi* Lacon. Apophthegm. p. 222. D.

63. Ὡς ἐόντας Ἴωνας ἐλευθέρους] Codicis lectionem ἀνελευθέρους, inventam quoque *Vallae*, *Galeus* adprobat. Eſt qui participium in his νομίζοντες, vel quidpiam ſimile putet deeſſe: mihi non videtur a vulgatis ſecedendum: nomen Ἴωνας, e ſitu ſuo naturali ſtudio diſtractum, fraudi fuit. Nihil his inerit obſcuri hoc modo collocatis: τοῦτο μὲν Ἴωνας, ὡς ἐόντας ἐλευθέρους, κακίστους —— κρίνουσι εἶναι ἁπάντων ἀ. τοῦτο δὲ, ὡς ἐόντας δούλους (ſive prout variata ſcribit ſtructura, ὡς δούλων Ἰώνων τὸν λόγον ποιεύμενοι) ἀνδράποδα φιλοδέσποτά φασι εἶναι καὶ ἄδρηστα μάλιστα. *Servi fugitivi.* δοῦλοι ſunt δραπέται Phocaeënſi Dionyſio de Ionibus loquenti *Herod.* VI, c. 11. Heris fideles et minime δραπέται ſunt ἄδραστοι. Ex *Herod.* ſua hauſit *Plutarch.* T. II, p. 174. E. ubi Ioniae Tyrannos Ἰδάνθυρσος (Ἰνδ. *Herod.*) Rex Scytharum διὰ τὴν πρὸς Δαρεῖον πίστιν ἀνδράποδα χρηστὰ καὶ ἄδραστα ἐκάλει· vocem rariorem adhibuit *Dion Chryſ.* in Corinth. p. 457. B. ab aevo usque Daedali neminem fuiſſe ſcribens ſtatuarium, qui valuerit δραπετεύειν ἐμποιεῖν τῷ χαλκῷ· paulo poſt τόγε ἐπ' αὐτοὺς. ἦν, εἶναι χαλκὸς ἄδραστος. VALCKEN.

67. Καὶ ἄδρηστα] *Plutarchi* rex *Idathyrſus*, ſeu, ut alibi ſcribit, *Idanthyrſus*, ἀνδράποδα χρηστὰ καὶ ἄδραστα T. II, p. 174. E., ubi ſimilis error Latina maculat, qui haec olim. *Dionis* Chryſoſt. χαλκὸς ἄδραστος Or. Corinth. p. 457. B. a *Caſaub.* expeditur optime. Qui mox Μεγάβαζον, in ſuperioribus Μεγάβυζον, etiam *Euſtathio Valla*eque. Culpam, tametſi in vocis ſcriptura varietur, acceptam librariis fero. *Valla* L. V, 12. &c. moris ſui tenax manet.

73. Ὁρμ. Δαρείου ῥοιὰς τρώγειν] De Megabazo vel Megabyzo dictum per errorem tranſtulit in Zopyrum *Plutarch.* in Apophthegm. p. 173. A. vid. ad finem L. III. notata. Herodotea paulo aliter expreſſit *Euſtath.* in Il. B, p. 182, 27. ubi Darius, Μεγαβύζους, εἶπεν, ἐθέλειν αὐτῷ τοσούτους εἶναι. De duplici Perſici nominis apud Graecos ſcriptione *Ti.* egit *Hemſt.* in *Luciani* Timon. p. 134. VALCKEN.

83. Τι-

talem ſui memoriam apud Helleſpontios reliquit, hoc dicto, quod quum Byzantii ageret et inquirens audisſet Chalcedonios ſeptem et decem annis ante Byzantios regionem condidisſe, inquit Chalcedonios eo tempore cæcos fuisſe; qui, quum pulchrior adesſet locus ad condendum, nequaquam turpiorem elegisſent, niſi cæci fuisſent. Hic igitur Megabazus in Helleſpontiorum plaga pro prætore relictus, eos qui diverſarum a Medis partium erant, ſubigebat: et iste quidem talia agebat.

145 Per idem ſane tempus alia ingens in Africam extitit militaris expeditio, ob eam quam ego commemorabo cauſſam, his prius expoſitis: Argonautarum poſteri quum a Pelasgis, qui feminas Athenienſium ex Braurone prædati ſunt, esſent eiecti a Lemno, Lacedæmonem navigaverunt, confidentesque apud Taygetum ignem accenderunt. Quos Lacedæmonii quum vidisſent, nuncium miſere ſciſcitatum quinam et unde esſent. Illi nuncio ſciſcitanti reſponderunt ſe Minyas fuisſe, ab iis heroibus oriundos, qui in Argo navigasſent, quique quum Lemnum appulisſent, illic eos procreasſent. Hanc mentionem ſtirpis Minyarum quum audisſent Lacedæmonii, misſo iterum nuncio ſciſcitantur, quid ſibi velit ipsorum adventus in hanc

εἴπας τόδε ἔπος, ἐλίπετο ἀθάνατον μνήμην πρὸς Ἑλλησποντίων· [a] γενόμενος γὰρ ἐν Βυζαντίῳ ἐπύθετο ἑπτακαίδεκα ἔτεσι πρότερον Χαλκηδονίους κτίσαντας τὴν χώρην Βυζαντίων· [b] πυθόμενος δὲ, ἔφη Χαλκηδονίους τοῦτον τὸν χρόνον τυγχάνειν ἐόντας τυφλούς· οὐ γὰρ ἂν τοῦ καλλίονος παρεόντος κτίζειν χώρου, τὸν αἰσχίονα ἑλέσθαι, εἰ μὴ ἦσαν τυφλοί· [c] οὗτος μὲν δὴ ὦν τότε ὁ Μεγάβαζος στρατηγὸς λειφθεὶς ἐν τῇ χώρῃ Ἑλλησποντίων, τοὺς μὴ μηδίζοντας κατεστρέφετο· οὗτος μέν νυν ταῦτα ἔπρησσε. Τὸν αὐτὸν [d] δὲ τοῦτον χρόνον ἐγίνετο ἐπὶ Λιβύην ἄλλος στρατιῆς μέγας στόλος, διὰ πρόφασιν τὴν ἐγὼ ἀπηγήσομαι, [e] προδιηγησάμενος πρότερον τάδε· τῶν ἐκ τῆς Ἀργοῦς ἐπιβατέων παίδων παῖδες, [f] ἐξελαθέντες ὑπὸ Πελασγῶν [g] τῶν ἐκ Βραυρῶνος ληϊσαμένων τὰς Ἀθηναίων γυναῖκας, ὑπὸ [h] τουτέων δὲ ἐξελαθέντες ἐκ Λήμνου, οἴχοντο πλέοντες ἐς Λακεδαίμονα· [i] ἱζόμενοι δὲ ἐν τῷ Τηϋγέτῳ, [k] πῦρ ἀνέκαιον. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἰδόντες, ἄγγελον ἔπεμπον, [l] πευσόμενοι τίνες τε καὶ ὁκόθεν εἰσί· οἱ δὲ τῷ ἀγγέλῳ εἰρωτέοντι ἔλεγον, ὡς εἴησαν μὲν [m] Μινύαι, παῖδες δὲ εἶεν τῶν ἐν τῇ Ἀργοῖ πλεόντων ἡρώων· προσχόντας [n] δὲ τούτους ἐς Λῆμνον, φυτεῦσαί σφεας· οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ἀκηκοότες τὸν λόγον τῆς γενεῆς τῶν Μινυέων, πέμψαντες τοδεύτερον, [o] εἰρώτεον τί θέλοντες ἥκοιέν τε ἐς

a Γενόμενος *Arch. V. Paris. B. Ald. Edd. Valla*; ἐρόμενος *M. Paſſ. Ask.* *b* Deſcripsit *Euſtath.* ad *Dionys.* v. 764., ubi Μεγάβυζος quoque ut *Valla.* *c* Οὗτος μὲν δὴ *Arch. Vind.* tum ληφθεὶς iid. aberat olim μέν. *d* Δὲ *Arch.*, alii habent δή. *e* Προηγησ. *Arch. V.* *f* Ἐξελασθέντες *Arch.* et ſtatim. *g M. Vind. Paſſ. Ask.*, ceteri τῶν praetereunt. Βαύρ. *Arch.* *h* Τουτέων *Ald.* Edd. *Paris. B.* tantum, τούτων δὲ *M.* et alii, quorum *Arch. Vind.* δὲ non habent: praeferrem δή. *i* Ἑζόμενοι *Arch. V.* *k Ald. Arch. V. Paris. A. Edd.*, in *M. Paſſ. Ask.* πυρὴν ἔκαιον. *l M. V. Paſſ. Ask.*, olim πευσόμενον. *m* Μινύαι *Arch.* ſaepiuſcule. *n* Δὲ *Arch. V. Ald. Edd.*, γὰρ *M. Ask. Paſſ.* *o* Εἰρώτεον aut εἰρώτων *Arch. Paſſ. V.*, vulgo ἠρώτεον. Statim τε deſit *Arch. V.*

83. Γενόμενος] Multo hoc concinnius. Adſolet quoque in talibus ἱστορέων —— ἐπύθετο. In tempore conditae Chalcedonis *Heſych. Mileſ.* Rer. Conſtantinopol. p. 48. diſcrepat, δέκα καὶ ἐννέα ἔτεσιν ἔμπροσθεν —— XIX annis ante Byzantium. Noſtri numeros *Euſtath.* tuetur. Si *Straboni*, *Tacito* et aliis creditur, *coecos* Apollinis oraculum Chalcedonios dixit, ob neglectam aptiorem in urbe fundanda regionem. Docte ad *Strabon.* L. VII. p. 494. vir ſummus. Cives Καλχηδονίους L. V, 26. et τὴν Καλχηδονίην ſupra C. 85. vidimus, quo et hic modo mallem. Certum ex numis est veterumque teſtimoniis, valuisſe hanc olim ſcriptionem. Lege adnotat. *L. Holſtenii* ad Καρχηδὼν *Steph.* et *Sirmondi* in *Sidonii* Carm. 11. p. 666. *Ed. Venet.*

96. Ὑπὸ Πελασγῶν, τῶν ἐκ Βραυρῶνος] A Pelasgis, qui Brauroniae Dianae ſacra celebrantes Atticas rapuerant mulieres, eiecti Lemno quorumdam Argonautarum poſteri, (legerim in *Herod.* ἐκ τῶν τῆς Ἀργοῦς ἐπιβατέων παίδων παῖδες.) Minyae adeoque, narrantur hic in Laconicam venisſe, certisque ſub conditionibus in Spartanam recepti civitatem; atque horum uxoribus Lacaenis laudabilem tribuit *Herod.* in maritis ſervandis fraudem. Minyas Lemno exactos Spartam venisſe narrat *Apollon. Rhod.* IV, v. 1759. Οἳ πρὶν μέν ποτε δὴ Σιντηΐδα Λῆμνον ἔναιον· Λήμνου τ' ἐξελαθέντες ὑπ' ἀνδράσι Τυρσηνοῖσι Σπάρτην εἰσαφίκανον ἐφέστιοι. Illud etiam clarum muliebre facinus enarrans *Plutarch.* T. II, p. 247., nihil de Minyis tradens aut Argonautarum poſteris, uxoribus illud imputat Pelasgorum ſive Tyrrhenorum, quos Athenienſes exegisſent Imbro Lemnoque: ſequutus eundem auctorem *Polyaenus* VII. c. 49., Tyrrhenos horumque commemorat uxores, quae Lacaenae certe verius dicerentur, quam Tyrrhenides, ut ſane dicuntur ipſi quoque *Polyaeno* VIII, c. 71., quo ſequutus *Herodotum*, Λακεδαιμονίων, ait, αἱ θυγατέρες ἐγήμαντο Μινύαις τοῖς ὑπὸ (L. ἀπὸ) τῶν Ἀργοναυτῶν γεγονόσιν· docte notat ibi *Maasvic.* Quos *Herodotus* hic *Pelasgos* eosdem *Tyrrhenos* vocant *Apollon. Rhod.* et *Plutarch.* l. c. et ubi tangit eamdem hiſtoriam in Quaeſt. Gr. p. 296. B. ſed priori loco quum primum Τυῤῥηνῶν meminisſet τῶν Λῆμνον καὶ Ἴμβρον κατασχόντων ἁρπασάντων δὲ Βραυρωνόθεν τὰς Ἀθηναίων γυναῖκας tandem ſubiungit, ταῦτα ἔπραττον οἱ Πελασγοί. *Zenobius* III, Prov. 85., Πελασγοί τινες τὴν Λῆμνον οἰκοῦντες ἦλθον ναυσὶν ἐς Βαίβρωνα (imo leg. Βραυρῶνα pagum mari vicinum, ἀγχίαλον Βραυρῶνα dixit *Euphorion* in *Schol.* ad *Ariſtoph.* Lys. v. 646.) τῆς Ἀττικῆς, καὶ τὰς γυναῖκας ἐκεῖθεν ἥρπασαν. Saepe *Pelasgos* Attica leguntur inſulisque exegisſe Athenienſes; quod multis narrat *Herod.* VI, c. 137. iidem illi nonnunquam dicuntur Τυῤῥηνοί, *Sophocli*, *Thucydidi*, aliisque: vide *I. Meurſii* Cecrop. c. 5. et *P. Weſſ.* ad *Herod.* p. 26. VALCKEN.

99. Ἰζόμενοι] In Muſis ἑζόμενος raro ſe tutari potuit. Ἑζόμενοι ἐπὶ τῷ ἱρῷ exhibent Edd. C. 85., MSS. frequenter L. II, 115. III, 64. IV, 165. Ita ludunt librarii. Πῦρ ἀνέκαιον tutum est et munitum ob καὶ πῦρ αἴθοιεν, quod deinceps, et *Homeri Odyſſ.* H, 13. Confer *D'Orvillium* ad *Chariton.* p. 633. et haec *Heliodori* Aeth. II. p. 96. ἑτέρα κάλπην ἔφερε καὶ πυρὰν ἔκαιε· ubi Codex *Falkenb.* ex vero πῦρ ἀνέκαιε. At in ſimilibus delinquitur ſaepe. *Strabonis* de his Minyis narratio, mirifice turbata, L. VIII, p. 534. A., auxilio, quod viri docti praetervíderunt, *Euſtathii* ad *Homer.* p. 880, 51. inſtaurari potest.

100. Πυρὴν ἔκαιον] Ex *Med.* dedit *Gronov.* pro πῦρ ἀνέκαιον hoc, mea potius opinione hic ſervandum, et recte reſtitutum arbitror πῦρ ἀνακαίειν VIII, c. 19., pro πυρήν. In his ſaepe variatum docebit Clariſſ. *D'Orvill.* in *Charit.* p. 633. *Ignem accendere*, πῦρ ἀνακαίειν, infra dicitur hoc cap. πῦρ αἴθειν· πῦρ αἴθειν et πῦρ ἀναίθειν leguntur aliquoties apud Poëtas Atticos, nuſpiam, quantum recordor, πυρὰν αἴθειν. Ut corripi posſet ſyllaba, πυραίθειν ſcribitur in *Eurip.* Rheſo v. 78. Τίς γὰρ πυραίθει πρόφασις Ἀργείων στρατόν; ſed in anapaeſtico verſu 41. poni debuerat: Πῦρ αἴθει στρατὸς Ἀργόλας, Ἕκτωρ· quorum loco dicitur v. 95. Αἴθουσι πᾶσαν νύκτα λαμπάδας πυρός. Pro αἴθεσθαι, *fulgere*, more ſuo *Sophocles* ſcribit Αἴθειν Ai. v. 285., ἡνίκ' ἕσπεροι λαμπτῆρες οὐκ ἔτ' ᾖθον ſed, ſi vera mea est divinatio, verbum iam ante ſic adhibuerat *Æſchyl.* Choëph. v. 534. Πολλοὶ δ' ἀνῆθον ἐκτυφλωθέντες σκότῳ λαμπτῆρες ἐν δόμοισι· ubi vulgatur ἀνῆλθον alterum, ut puto, ſpectat in *Schol.* ἀνέλαμψαν. VALCKEN.

ἐς τὴν χώρην, καὶ πῦρ αἴθοιεν· οἱ δὲ ἔφασαν, ὑπὸ Πελασγῶν ἐκβληθέντες, ἥκειν ἐς τοὺς πατέρας· δικαιότατον γὰρ εἶναι οὕτω τοῦτο γίνεσθαι· δέεσθαί τε οἰκέειν ἅμα τούτοισι, μοίρας τε τιμέων [a] μετέχοντες, καὶ τῆς γῆς ἀπολαχόντες. 268 Λακεδαιμονίοισι δὲ [b] ἕαδε δέκεσθαι τοὺς Μινύας ἐπ' οἷσι θέλουσι αὐτοί· μάλιστα δὲ ἐνῆγέ σφεας ὥστε ποιέειν ταῦτα, τῶν Τυνδαριδέων ἡ ναυτιλίη ἐν τῇ Ἀργοῖ· δεξάμενοι δὲ τοὺς Μινύας, γῆς τε μετέδοσαν, καὶ ἐς Φυλὰς [c] διεδάσαντο· οἱ δὲ αὐτίκα [d] μὲν γάμους ἔγημαν, τὰς δὲ ἐκ Λήμνου [e] ἤγοντο, ἐξέδοσαν ἄλλοισι. Χρόνου δὲ οὐ πολλοῦ [f] διεξελθόντος, αὐτίκα οἱ Μινύαι ἐξύβρισαν, τῆς τε βασιληΐης μεταιτέοντες, καὶ ἄλλα [g] ποιεῦντες οὐκ ὅσια· τοῖσι ὦν Λακεδαιμονίοισι ἔδοξε αὐτοὺς ἀποκτεῖναι· συλλαβόντες δέ σφεας κατέβαλον ἐς [h] ἑρκτήν· κτείνουσι δὲ τοὺς ἂν κτείνωσι Λακεδαιμόνιοι, νυκτός· μετ' ἡμέρην δὲ, οὐδένα· ἐπεὶ ὦν ἔμελλόν σφεας [i] καταχρήσεσθαι, παραιτήσαντο αἱ γυναῖκες τῶν Μινυέων, ἐοῦσαι ἀσταί τε, καὶ τῶν πρώτων Σπαρτιητέων θυγατέρες, [k] ἐς ὃ ἐλθεῖν τε ἐς τὴν ἑρκτὴν, καὶ ἐς λόγους ἐλθεῖν ἑκάστη τῷ ἑωυτῆς ἀνδρί· οἱ δέ σφεας παρῆκαν, οὐδένα [l] δόλον δοκέοντες ἐξ αὐτέων ἔσεσθαι· αἱ δὲ ἐπεί τε ἐσῆλθον, [m] ποιεῦσι τοιάδε· πᾶσαν τὴν εἶχον ἐσθῆτα παραδοῦσαι τοῖσι ἀνδράσι, αὐταὶ τὴν τῶν ἀνδρῶν ἔλαβον· οἱ δὲ Μινύαι, ἐνδύντες τὴν γυναικηΐην ἐσθῆτα, ἅτε γυναῖκες, ἐξήϊσαν ἔξω· ἐκφυγόντες δὲ τρόπῳ [n] τοιούτῳ ἵζοντο αὖτις ἐς τὸ Τηΰγετον. Τὸν δὲ αὐτὸν τοῦτον χρόνον Θήρας ὁ Αὐτεσίωνος, τοῦ Τισαμενοῦ, τοῦ Θερσάνδρου, τοῦ Πολυνείκεος, ἔστελλε ἐς

hanc regionem, atque ignis accenſio. Illi vero ſe reſpondent a Pelasgis ejectos, redire ad parentes, æquiſſimum enim id factu eſſe orareque ut liceat una cum eis habitare, tum honorum, tum agrorum participes. Eos recipere conditione qua ipſi vellent, Lacedæmoniis placuit, cum ob alia ad hoc faciendum inductis, tum præcipue quod Tyndaridæ in Argo navigaverant. Receptos Minyas et agris impertierunt et in tribus cooptarunt. Ibi confeſtim ablocatis in alios, quas e Lemno duxerant, mulieribus, matrimonia contraxerunt. 146 Non longo deinde interjecto tempore, ſtatim Minyæ laſcivierunt, tum regnum affectantes, tum alia flagitioſa perpetrantes. Quo nomine eos Lacedæmonii morte mulctandos quum cenſuiſſent, comprehenſos in carcerem conjecerunt. Quoscunque autem Lacedæmonii morte plectendos cenſent, eos noctu plectunt, interdiu neminem. Quum igitur eſſent in illos animadverſuri, exorati ſunt ab eorum uxoribus, quæ cives erant et primorum Spartanorum filiæ, veniam ingrediendi carcerem, et cum ſuo cuiusque viro colloquendi, nullum in illis dolum fore ſuſpicantes. Horum permiſſu Minyarum uxores ingreſſæ carcerem, omni veſte, quam geſtabant, viris tradita, illorum veſtem illæ ſumpſerunt. Ita Minyæ muliebri veſte amicti, veluti mulieres, foras prodierunt, et hoc modo erepti rurſus ad Taygetum conſederunt. 147 Hac eadem tempeſtate Theras, Auteſionis filius, Tiſameni nepos, Therſandri pronepos, Polynicis ab-

a Μετέχοντας omiſſis quatuor ſequentibus *Arch. Vind.* *b* Ἕδεε *Arch. V.* *c* Διεδαίσαντο *Arch. V.* nec prave; Vide C. 159. *d* Non est in *Arch. Vind.* *e* Abest *Paſſ.* *f* Διελθόντες iid. *g* Ποιεῦντες iid., antea ποιέοντες. *h* Εἱρκτὴν iidem. *i* Καταχρήσασθαι *V. Paſſ. Arch.*, qui poſterior παρητήσ. *k* Ἔσω ἐλθεῖν ora *Steph.*, ἐσὸ *Med. Ask.*, ἐς ὃ ἐλθεῖν τε *Paſſ.*, in *Arch.* et *Vind.* ἐσελθεῖν τε, in *Edd. Ald. Paris. A. B.* ἐσελθεῖν ἐς. *l M. Ask. Paſſ. Valla*, λόγον *Ald.* et plerique. *m* Ποιεῦσι *Arch. V.*, tum τάδε cum *Ald. Paris. A.*, ex *Med.* τοιάδε, frequenti variatione. *n M. Paſſ. Ask.*, τούτῳ ceteri.

15. Τῶν Τυνδαριδέων ἡ ν.] Similiter factum illud Minyis adſcribens *Valerius Maximus* IV, c. 6. ex. 4. *Quos*, ait, *Spartana civitas reſpectu Tyndaridarum — deductos inde* (e Taygeto) *legibus commodisque ſuis immiſcuit: ſed hoc tantum beneficium in iniuriam bene meritae urbis regnum affectantes verterunt*, quae de his expreſſa ſunt *Herodoti*: οἱ Μινύαι ἐξύβρισαν, τῆς τε βασιληΐης μεταιτέοντες καὶ ἄλλα ποιεῦντες οὐκ ὅσια. Tyrrhenos advenas, ſive Pelasgos, cur iure donaverint civitatis, probabilem magis reddunt rationem *Plutarch.* T. II. p. 247. A. et *Polyaen.* VII, c. 49. —— De Spartiatis *Herod.* δεξάμενοι, inquit, τοὺς Μινύας, γῆς τε μετέδοσαν καὶ ἐς Φυλὰς διεδάσαντο. Poſtremum illud de receptis in civitatem dignum eſt obſervatu; Plataeënſes, in Atticam receptos, κατανεῖμαι εἰς τοὺς δήμους καὶ τὰς Φυλάς, *in demos et in certas tribus referre*, pſephisma iubet ap. *Demoſth.* p. 741. Attigit iſtam non ſane protritam antiquitatis Graecae partem *T. Hemſterhuis* (is enim latet ſub literis *I. E.*) in Miſcell. Obs. VII, p. 325. et ad *Ariſt.* Plut. p. 368. *Cicero* pro C. Balbo c. XII, *vidi egomet nonnullos —— noſtros cives Athenis in numero iudicum atque Areopagitarum, certa tribu, certo numero.* Suſpicor a librario vocem *numero* male repetitam e proximis, et *Ciceronem* ſcripſiſſe: *certa tribu, certo demo.* Hinc finis Epiſt. 46. *Philoſtrati* explicandus eſt. VALCKEN.

23. Κατέβαλον ἐς ἑρκτὴν] In proximam nempe noctem cuſtodiendos, qua de illis ſupplicium ſumeretur; hunc enim in finem ſubdit iſta *Herod.* κτείνουσι δὲ τοὺς ἂν κτείνωσι Λακεδαιμόνιοι νυκτός, μετ' ἡμέρην δὲ οὐδένα conf. huius inſiſtens veſtigiis *Valer. Max.* p. 387. Morem tangunt *N. Cragius* de Rep. Lac. p. 457. et *I. Meurs.* Miſc. Lac. p. 139. Diutius Tyrrhenos in vinculis cuſtodiviſſe dicuntur *Plutarcho* T. II, p. 247. B. ζητοῦντες ἑλεῖν σαφέσι καὶ βεβαίοις ἐλέγχοις, atque interea temporis uxores ipſorum Spartanae carceris exoraſſe cuſtodes, ut ſibi liceret ingreſſis morituros alloqui: πολλαῖς ἱκεσίαις καὶ δεήσεσι παρελθοῦσαι ὑπὸ τῶν φυλάκων ἔσω ἀσπάσασθαι καὶ προσειπεῖν τοὺς ἄνδρας· hinc *Polyaenum* recte corrigit *Caſaub.* p. 689. Apud *Herod.* mulieres in carcerem dicuntur intromiſiſſe, οὐδένα δόλον δοκέοντες ἐξ αὐτέων ἔσεσθαι. Sic *Valla* legit in ſuo Cod. et e *Med.* optime repoſuit *Gronov.* In enarrando *dolo* cum *Herod.* conſpirant *Plutarch. Polyaen.* et *Valer. Max.*, qui non abſurde addidit iſta: *per ſimulationem doloris velatis capitibus eos abire paſſi ſunt*, nempe cuſtodes carceris viros velatis capitibus, veſtibus indutos muliebribus, quos et ἀπιέναι περικαλυψαμένους ſcribunt *Plutarch.* et *Polyaen.* Perperam itaque vulgatur apud *Valer. eos abire paſſae ſunt.* VALCKEN.

28. Ἐς ὃ ἐλθεῖν] *Gronovii* explicatio aliis fortaſſe placebit. Equidem ἐσελθεῖν τε praeferrem, niſi ſi ἐς ὦν ἐλθεῖν. Ionum more, quo de ſupra C. 60.; ἔσω in marg. *Stephani* huc tendit. Mox οὐδένα δόλον *Med.* et ſequaces pulcre, conjectaratque *Galeus.* Tot tamen ſchedarum λόγον, tantaque conſenſione propagatum, ducere ad λόχον *inſidias* videtur. Elegans ea Cl. *de Pauw* ſuſpicio.

36. Ἐς τὸ Τηΰγετον] Nihil in his contra uſum. Admonuit *Steph.* montem Laconicae triplici genere poni. τὸ Τηΰγετον iterum C. 148., *Strabo* L. VIII, p. 557. C., *Pauſan.* III, 20. In *Plutarchi* T. II. p. 247. C. τὰ Ταΰγετα, et, qui eadem memorat, *Polyaeno* Strateg. L. VII, 49. Hinc *Taygeta*, *Laconices*, ap. *Vibium Sequeſtr.*, fruſtra ſollicitante *Barthio.* Iunge *N. Heinſium* in *Claudiani* ſec. Conſulat. Stilicon. v. 259. Atque haec, ne qui in poſterum offendantur.

37. Θήρας ὁ Αὐτεσίωνος] Quando ſaepe noſtro concinit in Therae genere tradendo *Pauſanias*, in huius L. III, p. 205., pro Θήρᾳ τῷ ἀπὸ Ἴωνος reſtitui debuerat Θήρᾳ τῷ Αὐτεσίωνος *Palmerii* correctio *Kuhnio* venit in mentem ad p. 245. ad *Herodoti* ſententiam eidem *Paus.* IV, p. 285., Theras fuiſſe dicitur τὸ ἀνέκαθεν Θηβαῖός τε, καὶ ἀπόγονος πέμπτος Πολυνείκους· atque adeo *Callimacho* ἕκτον γένος Οἰδιπόδαο, h. in Apoll. v. 74. VALCKEN.

49. Μιμ-

abnepos, miſſus eſt in coloniam ex Lacedæmone. Erat hic Theras genere Cadmeo, avunculus Ariſtodemi filiorum, Euryſthenis et Proclis: quorum, quum pupilli eſſent, tutelarem habebat regni Spartani curam. Adultis mox ſororis filiis, ac recepto imperio, Theras ita graviter tulit ſibi ab aliis imperari, quoniam imperium guſtaſſet, ut negaret ſe Lacedæmone moraturum, ſed ad cognatos navigaturum. Erant autem in inſula, quæ nunc Thera vocatur, quondam Calliſta, poſteri Membliari Pœcilis filii, qui fuerat Phœnix. Cadmus enim Agenoris filius Europam quæritans, in inſulam quæ nunc Thera vocatur, quum appulſus eſſet, ſive regionis amore captus, ſive qua alia voluntate, relinquit illic cum alios quosdam Phœnices, tum Membliarem conſanguineum ſuum. Iſti hominum ætatibus octo antequam Theras Lacedæmone veniſſet, inſulam quæ Calliſta vocabatur, incolue-
148 runt. Ad quos Theras cum multitudine ex tribubus petita diſceſſit nequaquam ad illos eiiciendos, ſed ad una habitandum, et valde concilians. Poſtea vero quam Minyas e carcere elapſos et ad Taygetum conſidentes, Lacedæmonii necare deliberant, Theras necem eorum deprecabatur ne fieret, recipiens ſe illos ex regione abducturum. Et huic poſtulato Lacedæmoniis aſſentientibus, cum tribus triginta remorum navibus ad poſteros Membliaris navigavit, ducens ſecum non univerſos Minyas, ſed paucos quosdam, quia plurimi ex ipsis ad Paroreatas Cauconasque diverterunt, quos quum e regione expuliſſent, ſeipsos in ſex partes diſtribuerunt, et totidem illic oppida condiderunt, Lepreum, Maciſtum, Phrixas, Pyr-

ἐς ἀποικίην [a] ἐκ Λακεδαίμονος· ἦν δὲ ὁ Θήρας οὗτος γένος ἐὼν Καδμεῖος, τῆς μητρὸς ἀδελφεὸς τοῖσι [b] Ἀριστοδήμου παισὶ, Εὐρυσθένεΐ καὶ Προκλέϊ· ἐόντων δ' ἔτι τῶν παίδων τούτων νηπίων, ἐπιτροπαίην εἶχε ὁ Θήρας τὴν ἐν Σπάρτῃ βασιληΐην· αὐξηθέντων δὲ τῶν [c] ἀδελφιδέων, καὶ παραλαβόντων τὴν ἀρχὴν, οὕτω δὴ ὁ Θήρας δεινὸν ποιεύμενος ἄρχεσθαι ὑπ' ἄλλων, ἐπεί τε ἐγεύσατο ἀρχῆς, οὐκ ἔφη [d] μενέειν ἐν τῇ Λακεδαίμονι, ἀλλ' ἀποπλεύσεσθαι ἐς τοὺς συγγενέας· ἦσαν δὲ ἐν τῇ νῦν Θήρῃ καλεομένῃ νήσῳ, πρότερον δὲ Καλλίστῃ τῇ αὐτῇ ταύτῃ, ἀπόγονοι [e] Μεμβλιάρεω τοῦ Ποικίλεω, ἀνδρὸς Φοίνικος. Κάδμος γὰρ ὁ Ἀγήνορος, Εὐρώπην διζήμενος, προσέσχε ἐς τὴν νῦν Θήρην καλεομένην· προσσχόντι δὲ, εἴτε δή οἱ ἡ χώρη ἤρεσε, εἴτε καὶ ἄλλως ἠθέλησε ποιῆσαι τοῦτο, καταλείπει [f] γὰρ ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ἄλλους τε τῶν Φοινίκων, καὶ δὴ καὶ τῶν ἑωυτοῦ συγγενέων Μεμβλίαρον· οὗτοι ἐνέμοντο τὴν Καλλίστην καλεομένην ἐπὶ γενεὰς, πρὶν ἢ Θήραν ἐλθεῖν ἐκ Λακεδαίμονος, ὀκτὼ ἀνδρῶν. Ἐπὶ [g] τούτους δὴ ὦν ὁ Θήρας λαὸν ἔχων ἀπὸ τῶν φυλέων, ἔστελλε [h] συνοικήσων τούτοισι καὶ οὐδαμῶς ἐξελῶν αὐτοὺς, ἀλλὰ κάρτα [i] οἰκηιεύμενος· ἐπεί τε δὲ καὶ οἱ Μινύαι ἐκδράντες ἐκ 269
τῆς ἑρκτῆς ἵζοντο ἐς τὸ Τηΰγετον τῶν Λακεδαιμονίων [k] βουλευομένων σφέας ἀπολλύναι, παραιτέεται ὁ Θήρας ὅκως μήτε φόνος γένηται, αὐτός τε ὑποδέκετό σφεας ἐξάξειν ἐκ τῆς χώρης· συγχωρησάντων δὲ τῇ γνώμῃ τῶν Λακεδαιμονίων, τρισὶ τριηκοντέροισι ἐς τοὺς [l] Μεμβλιάρεω ἀπογόνους ἔπλωσε· οὔτι πάντας ἄγων τοὺς Μινύας, ἀλλ' ὀλίγους τινάς· οἱ γὰρ πλεῦνες αὐτῶν ἐτράποντο ἐς τοὺς [m] Παρωρεάτας καὶ Καύκωνας· τούτους δ' ἐξελάσαντες ἐκ τῆς χώρης, σφέας ἑωυτοὺς ἐς ἓξ μοίρας διεῖλον· καὶ [n] ἔπειτα ἔκτισαν πόλιας τάσδε ἐν αὐτοῖσι, [o] Λέπρεον, Μάκιστον, Φριξὰς, Πύρ-

a Abest praepoſitio *Arch. V. Valla.* *b* Ἀριστοδ. παισὶ *Arch. V. Paſſ. Ask.*, olim παισὶ Ἀριστοδ. *c* Ἀδελφεῶν *Vind. Arch. Ald.*, ἀδελφιδέων Edd., editum ex *M. Paſſ. Ask.*, estque optimum. *d* Μένειν *Arch. Ald.* *e* Μεβλιάρεω *Arch.* et mox ἀνδρὸς Φοίνικος cum *Valla.* *f Arch. V. M. Paſſ. Ask.*, γὰρ *Ald.* et Edd. deerat. Confer *Abreſchium* Dil. Thucyd. p. 373. *g* Τούτους *Ask. Paſſ. Vind. Arch. Valla* et Edit. *Galei*: In *Ald. M.* ἐπὶ τούτοις. *h* Συνοικήσων *Arch. Paſſ. Valla*, alii συνοικίσων. *i* Οἰκηεύμενος *Ask.* *k M. Arch. V. Paſſ. Ask.*, recte: βουλομένων *Ald.* Edd. *l* Μεμβλιάρεω *Arch.*, ſicuti Schol. *Pindari.* *m* Παρωρεάτας *Arch.* Non abſurde. Sed vide VIII, 73. *n* Deſit *Arch. V.*, paullo ante σφ. αὐτοὺς legunt, quod *Gronov.* probat VI, 92. *o* Λέπρεον, Κάκιστον iid. *Maciſtum Valla*, Μάκιστον ora *Steph.*, in qua deinceps Φρίξας, quomodo *Paſſ.*, alii Φρίξας et Μάκιστον cum Edd.

49. Μεμβλιάρεω] Secundus caſus eſt, qualis Βάττεω IV, 160., Κροίσεω VIII, 122. Κλεομβρότεω V, 32., Δημοκρίτεω ſaepius in *Hippocratis* epiſtola. Critici ad *Pindari* Pyth. Od. IV, μετὰ Μεμβλιάρεω, quomodo poſt pauca *Arch.*, τοῦ Κάδμῳ συνεξορμήσαντος· cui ſcriptioni primas dat *S. Bochartus*, ut Phoenicum e lingua commodior eſſet originatio, de Phoen. Colon. L. I, 15., ubi conpluſcula de Therae coloniis. Quae proxime poſita ſunt, clariſſime expreſſit, Noſtri ſaepe aemulus, *Callimachus* ap. *Strabon.* L. VIII. p. 534. A. et XVII. p. 1194. B., nec non *Apollon. Rhod.* IV, 1763.

55. Τῶν ἑ. συγγενέων Μεμβλίαρον] Quem alii ſic vocant, Μεμβλιάρεα dixiſſe videtur *Herod.* Non illum Cadmi συγγενέα *Pauſan.* III, p. 206., ſed Phoenicem *de plebe* fuiſſe ſcribit, ἄνδρα τοῦ δήμου, atque iſthac de cauſa ſibi perſuaſiſſe Theram, quod et evenit, futurum, ut Membliari poſteri Calliſtes inſulae ſibi facile cederent imperium. —— Ubi paulo poſt Theras profectus dicitur συνοικήσων τούτοισι et λαὸν ἔχων ἀπὸ τῶν φυλέων tribuum numerus, olim veriſimiliter adiectus, determinari non poterit: ſed ſcribendum puto συνοικίσων· nam ante octo generationes cum Membliare a Cadmo relicti, in tum inſulam iam συνῴκισαν. VALCKEN.

58. Ἐπὶ τούτους] Dedi ſchedis mutandi arbitrium: alioquin prius ἐπὶ τούτοις non damnabile. Iisdem συνοικήσων, ſine quo oratio hiabat, debetur. Geminum C. 159. χρήσαντα ἡ Πυθίη τάδε, συνοικήσοντας Κυρηναίοις Λιβύην ex MSS.

67. Οὔτι πάντας ἄγων τοὺς Μινύας] Minyas iſtos, τοὺς ἐξελαθέντας ὑπὸ Πελασγῶν (ſic leg. pro Πελασγοῦ) ἐκ Λήμνου, cum Lacedaemoniis colonos in inſulam Calliſten duxiſſe Theram narrat *Pauſan.* VII, p. 524. De iisdem *Apollon. Rhod.* IV, v. 1761., ἐκ δὲ λιπόντας Σπάρτην Αὐτεσίωνος ἐῢς πάϊς ἤγαγε Θήρας Καλλίστην ἐπὶ νῆσον. Qui Minyis Pelasgos ſive Tyrrhenos ſubſtituit *Plutarch.* T. II, p. 247. D. p. 296. B. hos veluti coloniam Lacedaemoniorum e Laconica deducit in inſulas Melum et Cretam; dicuntur ibi Πόλλιν ἡγεμόνα καὶ ἀδελφὸν καὶ Κραταΐδα Λακεδαιμονίους λαβόντες· quae certo mendoſa fortaſſe non male ſic legerentur, καὶ τὸν ἀδελφὸν Καλλικρατίδαν. —— Secundum *Herod.* Minyae plerique manentes in Peloponneſo ἐτράποντο ἐς τοὺς Παρωρεάτας καὶ Καύκωνας, quibus antiquis incolis τῆς Τριφυλίας eiectis ſex in iſta parte Peloponneſi dicuntur urbes condidiſſe, Λέπρεον, Μάκιστον, Φρίξας, Πύργον, Ἔπιον, Νούδιον· ſic cetera videntur nomina integranda, partim iam emendata Clar. *Weſſeling.* ad *Diodor.* T. I. p. 653. qui mihi nuſpiam inventum poſtremum etiam illuminabit. Περὶ τῶν ἐν Τριφυλίᾳ Καυκώνων egit *Strabo* VIII, p. 531., cui p. 532. C. Παρωρεᾶται tenuiſſe traduntur olim montanam Triphyliae regionem περὶ τὸ Λέπρεον καὶ τὸ Μάκιστον. Hi Ionice *Herodoto* ſunt Παρωρεῆται VIII, c. 73. cur ibi fuiſſe dicantur origine Lemnii, hic narrata manifeſtant. VALCKEN.

72. Μάκιστον, Φρίξας] Sic oportuit. Prius habet *Valla*, quorſum *Arch.* Κάκιστον aurigatur: nam Μάκιστον, quod *Galeus* excitavit, non ita ſcriptum. Μάκιστον τῆς Τριφυλίας *Strabo*, L. X. p. 687. A. et *Steph. Byz.*, ubi bene *Holſtenius.* Φρίξας *Paſſ.* cum *Steph.* margine conſtabilit, Φρίξα conſtanter Polybio L. IV, 77. et 80.,

Πύργον, [a] Ἔπιον, Νούδιον· τουτέων δὲ τὰς πλεῦνας, ἐπ' ἐμέο Ἠλεῖοι ἐπόρθησαν· τῇ δὲ νήσῳ [b] ἐπὶ τοῦ οἰκιστέω Θήρα ἡ ἐπωνυμίη ἐγένετο. Ὁ δὲ παῖς, οὐ γὰρ ἔφη οἱ συμπλεύσεσθαι, [c] τοιγαρῶν ἔφη αὐτὸν καταλείψειν ὄϊν ἐν λύκοισι· [d] ἐπὶ τοῦ ἔπεος τούτου οὔνομα τῷ νεηνίσκῳ τούτῳ Οἰόλυκος ἐγένετο· [e] καί κως τὸ οὔνομα τοῦτο ἐπεκράτησε. Οἰολύκου δὲ γίνεται Αἰγεύς· [f] ἀπὸ τοῦ Αἰγεῖδαι καλεῦνται, φυλὴ μεγάλη ἐν Σπάρτῃ· τοῖσι δὲ ἐν τῇ φυλῇ ταύτῃ ἀνδράσι, οὐ γὰρ ὑπέμειναν τὰ τέκνα, ἱδρύσαντο ἐκ θεοπροπίου Ἐριννύων [g] τῶν Λαΐου τε καὶ Οἰδιπόδεω ἱρόν· καὶ μετὰ τοῦτο, ὑπέμεινε τὠυτὸ τοῦτο καὶ ἐν [h] Θήρῃ τοῖσι ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τούτων γεγονόσι. Μέχρι μέν νυν τούτου τοῦ λόγου Λακεδαιμόνιοι Θηραίοισι κατὰ ταυτὰ λέγουσι· τὸ δὲ ἀπὸ τούτου μοῦνοι Θηραῖοι ὧδε γενέσθαι λέγουσι. [i] Γρῖνος ὁ Αἰσανίου ἐὼν Θήρα τούτου ἀπόγονος, καὶ βασιλεύων Θήρης τῆς νήσου, ἀπίκετο ἐς Δελφοὺς, ἄγων ἀπὸ τῆς πόλιος ἑκατόμβην· εἵποντο δέ οἱ [k] καὶ ἄλλοι τῶν πολιητέων, καὶ δὴ καὶ Βάττος ὁ Πολυμνήστου, ἐὼν γένος [l] Εὐθυμίδης τῶν Μινυέων· χρεωμένου δὲ τῷ Γρίνῳ τῷ

Pyrgum, Epium, Nudium, quorum pleraque Elei memoria mea deleverunt. Inſulæ autem a conditore Thera nomen eſt inditum. At filius omnino negabat ſe cum eo 149
navigaturum; propterea dixit ſe relicturum ovem in lupis: ex quo dicto nomen adoleſcenti impoſitum eſt Oiolycus, et id nomen valuit. Oiolyco natus eſt filius AEgeus, a quo vocantur AEgidæ, in Sparta ingens tribus. Ex hac tribu viri, quum ſibi non permanerent filii, ex oraculo delubrum Erinnyum Laii et OEdipodis extruxerunt: quod ipſum poſtea in Thera manſit illis, qui ex his viris procreati fuere.
Hactenus Lacedæmonii in narrando cum 150
Theræis conſentiunt: quod deinceps contigit, ſoli Theræi factum hoc modo eſſe memorant. Grinus, AEſanii filius, ab hoc Thera oriundus, quum eſſet Theræ inſulæ rex, contulit ſe Delphos, ducens ex urbe ſacrificium centum victimarum, comitantibus eum tum aliis civibus, tum etiam Batto, filio Polymneſti, apud Minyas proſapia ex Euthymi poſteris. Conſulenti autem Grino The-

a Ἔπειον. Νούδειον *Arch.* *b* *M. Ask. Paſſ.*, ἀπὸ τοῦ *Arch. V. Paris. A. B. Ald.*, ſatis bene. Superius ἐπ' ἐμεῦ *Arch. V.* *c* *M. Paſſ.* τοιγαρεῦν vulgo. *d* Ἀπὸ τοῦ *Arch. V. Paris. A. B. Ald.* Edd., quod nunc eſt ex *Med. Ask. Paſſ.*, qui duo cum Fragm. *Paris.* tantum τούτου οὔνομα· ceteri interponunt τὸ, quod ſuſtuli. *e* Iidem tres et Fragm. *Paris.* in reliquis duntaxat καί κως τοῦτο. *f* *Arch. V. Paris. A. B. Ald. Edd.*, quos hic ſequor. ἐπ' οὗ contra ſermonis indolem *M. Ask. Paſſ.* *g* Τῷ *Arch.* *h* Θήρῃσι *Arch.* *i* Γρίνος et mox *Arch. Ask. Paſſ.* *k* Καὶ ἄλλ. *Arch. V.*, veriſſime: olim καὶ οἱ ἄλλοι. *l* *M. Arch. Paſſ. Ask. Valla*, cum *Aldo* Εὐθυμίδης Edd. cum *Vind.*

Xenophonti atque aliis. Ἔπιον, ſive *Arch.* Ἔπειον, itidem *Polybius.* Quo tamen in oppidi nomine turpis apud plures diſcordia. Verum in his occupabar olim ad *Diodor.* L. XIV, 17., Νούδιον prorſus ignorans. Sunt Triphyliae quidem oppida, quae ſcriptura non longe deflectunt, electio anceps et difficilis.

77. Ὄϊν ἐν λύκοισι] Memorabile illud Chriſti Noſtri ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων cum Herodoteis prudenter contendunt praeclari viri, *S. Bochartus* Hieroz. L. II, 43. p. 438., *Raphelius*, *Wetſtenius* ad *Matth.* Euang. C. x, 16. Oiolyci Therae F., patris Aegei, commeminit *Pauſanias* L. III, 15. p. 245.

78. Καί κως τοῦτο ἐπεκράτησε] Non male *Valla* Scriptoris ſui mentem expreſſerat: *et id nomen alteri praevaluit. Machon* ap. *Athen.* XIII, p. 578. E. Μᾶλλον τὸ πάρεργον ἐπεκράτησ' ἢ τοὔνομα' — de muliere, quae vulgo Μαῖα nuncupabatur, infans olim nomine proprio dicta Μέλιττα. Idem in centenis obtinuit ut nomini cognomen praevaluerit: *Plato* proprio nomine dictus fuerat Ariſtocles; Tyrtamo *Theophraſti* nomen tribuit *Ariſtoteles*, quod et altero propemodum obliterato, *evaluit*, ἐπεκράτησε. *Diog. Laërt.* III, 4. V, 38. et *AEg. Menag.* —— Quem pater velut ὄϊν ἐν λύκοισι reliquerat, Therae filium Οἰόλυκον bis terve adpellat *Pauſan.* III, p. 245. IV, p. 296., ubi Lacedaemonius Euryleon antiqua dicitur origine Thebanus a Cadmo, Αἰγέως τοῦ Οἰολύκου τοῦ Θήρα τοῦ Αὐτεσίωνος ἀπόγονος πέμπτος. VALCKEN.

82. Ἱδρύσαντο] *Vallae* Latina, *Ex hac tribu viri* —— *extruxerunt* coniecturae Cl. *de Pauw* materiem dederunt, οἱ δὲ ἐν τῇ φυλῇ ταύτῃ ἄνδρες —— ἱδρύσαντο, admodum labanti et omni tibicine defectae. Itaque in Ἵδρυτο vel ἱδρύνθη inclinavit, cui accedere poſſem, ſi per *Codices* liceret. Ut nunc ſeſe verba dant, ἱδρύσαντο de Lacedaemoniis, qui ſanum tribui *AEgidae*, cuius illuſtris in *Pindari* Od. IV. Pythion. memoria, excitarint, accipiendum cum *Reiskio*. Excitarunt autem, quod AEgidarum ſtirps Furiis Laii et Oedipodis imminui et ſuccidi putaretur. Τῶν δὲ Ἐριννύων τῶν Λαΐου καὶ Οἰδίποδος μνῆμα alia in re ap. *Pauſaniam* L. IX, 5. p. 723.

82. Ἱδρύσαντο ἐκ θεοπροπίου] Ἵδρυτο vel ἱδρύνθη ſi Codex exhiberet ſcriptus mihi aptius in hac ſede videretur; et σφι ἔμεινον, quam ὑπέμεινον. Τοῖσι δὲ ἐν τῇ φυλῇ ταύτῃ ἀνδράσι (οὐ γάρ σφι ἔμεινον τὰ τέκνα) ἱδρύνθη ἐκ θεοπροπίου Ἐριννύων τῶν Λαΐου τε καὶ Οἰδίποδεω ἱρόν· καὶ μετὰ τοῦτό σφι ἔμεινε. *A viris ex hac tribu, quum liberi ipſorum in vita non manerent, oraculo monitis delubrum fuit dedicatum Dirarum Laii atque Oedipi; hoc postquam feciſſent, ipſorum liberi manebant in vivis, neque adeo pueri πρὸ ὥρας rapiebantur.* Ἱδρύσθαι hac adhibetur ſtructura quum alibi, tum bis L. II, c. 44., ὅκόσος χρόνος εἴη ἐξ οὗ σφι τὸ ἱρὸν ἵδρυται. In his *dirae*, quibus AEgidarum progenitor Oedipus, *Furiis* agitatus, filios ſuos devovit, a Thera quodammodo renovatae, filium ſe dicente καταλείψειν ὄϊν ἐν λύκοισι, dicuntur Oedipodis Ἐριννύες. Laium quoque *dirae* dederant praecipitem, quibus illum Pelops devoverat ob raptum Chryſippum. Ἐριννῦν Oedipi *diras* vocant Tragici, *AEſchylus* Theb. v. 70. *Sophocles* Oed. in Col. v. 1294. *Euripides* in Phoen. v. 627. VALCKEN.

91. Εἵποντο δέ οἱ καὶ οἱ ἄλλοι] Delendum eſt ſecundum illud οἱ. Scripſerat ſuo more: εἵποντο δέ οἱ καὶ ἄλλοι τῶν πολιητέων, καὶ δὴ καὶ Βάττος ὁ Πολυμνήστου, ἐὼν γένος Εὐφημίδης τῶν Μινυέων. In his mirum eſt quantum a vero *Valla* aberrarit; ſed illud magis etiam mirandum, a *Palmerio* repertam veritatem a *Gronovio* tamen fuiſſe repudiatam. Nobilis fertur inprimis inter Iaſonis ſocios Minyas, *Euphemus*, de quo praeter Ill. *Spanhem.* in *Callim.* h. in Apoll. v. 75. Cel. *Burmannus* egit in Argonaut. Catal. Huius compreſſu gravida puella Lemnia Batti pepererat progenitorem: erat itaque Battus γένος Εὐφημίδης τῶν Μινυέων, *e poſteris vel genere Euphemi, unius e Minyis.* Εὐθυμίδης hic olim vulgabatur; Εὐθυμίδης prodiit e *Med.* Εὐφημίδης ex *Arch.* dederat *Galeus*: haec verae proxima ſcriptio; veram coniectura *Palmer.* fuerat adſequutus in Exercit p. 23. Sicuti ſaepe patronymica facta ſunt propria, in vera hiſtoria Graeca veteri et recentiori memorantur *Euthymidas*, et *Euphemidas* vel *Euphamidas*: reſtituendum hoc nomen in *Schol.* ad *Ariſtoph.* Eq. v. 791., Εὐφαμίδας Ἀριστοδάμου, pro Στυφαμίδας Ἀριστοδάμου, ex *Thucyd.* IV, c. 119. ubi nomen Ἐρυξίδαΐδα convertendum eſt in Ἐρυξιλαΐδα· idem vitium Spartiatae nomen corrupit in *AEliano* de N. A. XI, c. 19. Παντελίδας verum nomen fuit, non Παντιτίδας· noti ſunt Lacones *Paſitelidas*, *Epitelidas*, *Eutelidas*. Sed Corinthium *Euphamidam* in *Thucyd.* V, c. 55., praebent ſeptem minimum MSS. cur itaque forma non Graeca Ἐφαμίδας in *Thucydide* fuit relicta? VALCKEN.

93. Εὐθυμίδης] Elegantem veramque *Palmerii* correctionem Εὐφημίδης, *Ed. Simſonius* Chron. An. 3389. antevertit, laudavitque meritiſſime *Bouherius* Diſſ. Herod. C. 12. *Pindarus* Battiadas, *Euphemi* poſteros, laudibus ferens, locuples ſuaſor auctorque. Τόθι γὰρ, *Cyrenis*, γένος ΕΥΦΑΜΟΥ φυτευθὲν, λοιπὸν αἰεὶ τέλλεται Od. IV. Pyth. prope finem. Quamquam autem nihil in hoc genere liquidius, relinquere pravum debeo, ſine haeſitatione inſtauraturus, modo Εὐφημίδης, ſicuti *Galeus* oſtentavit, in ſchedis *Arch.* foret. At ſecus habet.

94. Παρὰ

Theræorum regi de aliis rebus, Pythia reſpondit, urbem in Africa condere. Cui viciſſim iſte, Equidem, inquit, ego, o domine, ſenior ſum et gravis ad moliendum: tu vero quempiam horum iube iſta facere. Simul hæc dicens, Battum oſtendebat. Hæc hactenus. Deinde ubi reverſi ſunt, pro nihilo habuere reſponſum; neque ubi terrarum Africa eſſet gnari, neque in negotium ignotum coloniam mittere audentes.

151 Septem poſt hæc annos quum in Thera non pluiſſet, et omnes ipſis præter unam arbores in inſula exaruiſſent, conſulentibus Theræis Pythia obiecit coloniam in Africam. Illi, quoniam nullum mali remedium erat, mittunt in Cretam nuncios inveſtigatum, ſiquis aut indigenarum aut advenarum illic eſſet qui in Africam navigaſſet. Nuncii, quum Cretam pererraſſent, et ad urbem Itanum perveniſſent, in ea notitiam contraxerunt cum purpurario, cui nomen erat Corobius; is aiebat ſe ventis abreptum in Africam appuliſſe ad Plateam inſulam Africæ. Hunc nuncii mercede inductum in Theram duxerunt. Verum non multi ad rem explorandam ex Thera primo profecti ſunt; ſed quum ipſe in eam inſulam deduxiſſet Corobius, relinquunt eum cum aliquot menſium cibariis; ipſi vero quamcelerrime navigaverunt ad renunciandum de inſula civibus.

152 Quibus ultra præſtitutum tempus redire differentibus, omnia Corobio deerant: ſed appulſa in inſulam Plateam navi Samia, quæ verſus AEgyptum navigabat, cuius gubernator erat Colæus, Samii, omni re geſta a Corobio audita, in annum homini cibaria reliquerunt. Ipſi ex hac inſula quum ſolviſſent, AEgyptum optantes, vento ſubſolano abrepti navigabant: nec intermittente flatu, Herculeas transvecti columnas, pervenerunt in Tarteſſum, divina vi eos mittente. Erat ea tempeſtate id em-

τῷ βασιλέϊ τῶν Θηραίων περὶ ἄλλων, χρᾷ ἡ Πυθίη „ κτίζειν ἐν Λιβύῃ πόλιν·" ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων, [a] „ Ἐγὼ μὲν, ὦναξ, πρεσβύτερός τε ἤδη „ εἰμὶ, καὶ βαρὺς ἀείρεσθαι· σὺ δέ τινα [b] τῶνδε „ τῶν νεωτέρων κέλευε ποιέειν τάδε"· ἅμα τε [c] ἔλεγε ταῦτα, καὶ ἐδείκνυε ἐς τὸν Βάττον· τότε μὲν τοσαῦτα· μετὰ δὲ ἀπελθόντες, [d] ἀλογίην εἶχον τοῦ χρηστηρίου, οὔτε Λιβύην εἰδότες ὅκου γῆς [e] εἴη, οὔτε τολμῶντες ἐς ἀφανὲς χρῆμα ἀποστέλλειν ἀποικίην. Ἑπτὰ δὲ ἐτέων μετὰ ταῦτα οὐκ ὗε τὴν Θήρην· ἐν τοῖσι τὰ δένδρεα πάντα σφι τὰ ἐν τῇ νήσῳ, πλὴν ἑνὸς, ἐξαυάνθη· χρεωμένοισι δὲ τοῖσι Θηραίοισι προέφερε ἡ Πυθίη τὴν ἐς Λιβύην ἀποικίην· 270
ἐπεί τε δὲ κακοῦ οὐδὲν [f] ἦν σφι μῆχος, πέμπουσι ἐς Κρήτην ἀγγέλους, διζημένους εἴ τις Κρητῶν ἢ μετοίκων ἀπιγμένος εἴη ἐς Λιβύην· περιπλανώμενοι δὲ αὐτὴν οὗτοι, ἀπίκοντο καὶ ἐς Ἴτανον πόλιν· ἐν ταύτῃ δὲ [g] συμμίσγουσι ἀνδρὶ πορφυρέϊ, τῷ οὔνομα ἦν [h] Κορώβιος· ὃς ἔφη ὑπ' ἀνέμων ἀπενειχθεὶς [i] ἀπικέσθαι ἐς Λιβύην, καὶ Λιβύης ἐς Πλατέαν νῆσον· μισθῷ δὲ τοῦτον πείσαντες ἦγον ἐς Θήρην, ἐκ δὲ Θήρης ἔπλεον κατάσκοποι ἄνδρες, τὰ πρῶτα οὐ πολλοί· κατηγησαμένου δὲ τοῦ Κορωβίου ἐς τὴν νῆσον ταύτην δὴ τὴν Πλατέαν, τὸν μὲν Κορώβιον λείπουσι, σιτία καταλιπόντες [k] ὅσων δὴ μηνῶν· αὐτοὶ δὲ ἔπλεον τὴν ταχίστην [l] ἀπαγγελέοντες Θηραίοισι περὶ τῆς νήσου. Ἀποδημεόντων δὲ τούτων πλέω χρόνον τοῦ συγκειμένου, τὸν Κορώβιον ἐπέλιπε τὰ πάντα· [m] μετὰ δὲ, νηῦς Σαμίη, τῆς ναύκληρος ἦν Κωλαῖος, πλέουσα [n] ἐπ' Αἰγύπτου, ἀπηνείχθη ἐς τὴν Πλατέαν ταύτην· πυθόμενοι δὲ οἱ Σάμιοι παρὰ τοῦ Κορωβίου τὸν πάντα λόγον, σιτία οἱ ἐνιαυτοῦ καταλείπουσι· αὐτοὶ δὲ ἀναχθέντες ἐκ τῆς νήσου, καὶ γλιχόμενοι Αἰγύπτου, ἔπλεον, ἀποφερόμενοι ἀπηλιώτῃ ἀνέμῳ· καὶ, οὐ γὰρ ἀνίει τὸ πνεῦμα, Ἡρακλέας στήλας διεκπερήσαντες, ἀπίκοντο ἐς Ταρτησσὸν, θείῃ πομπῇ χρεώμενοι· τὸ δὲ ἐμπόριον τοῦτο ἦν ἀκή-

a Ἐμοὶ ὦν *Arch.* *b* Τῶνδε deeſt *M.*, in *Ask.* τῶν tum κελεύει ταῦτα ποιέειν ambo cum *Paſſ.* *c* Abeſt *Arch. V.* Conf. L. III, 135. *d* Citat *Thom. M.* in Voc. *e* Ἡ *Arch.* et ſtatim χρήματα. *f* Σφιν ἦν σμῆχος *Arch.*, μῆχος *M. Vind. Paſſ. Ask. Ald.*, prius μῆκος. *g* Συμμισθοῦσιν *Arch. V.* perperam. *h* Κωρ. *V. Arch.* atque iterum: mox ἀπενεχθ. *Paſſ.* *i* Ἀπαχθέσθαι *Arch.* tum Πλατέαν ſemper *M. Ask. Paſſ.*, Πλάτειαν reliqui cum *Ald.* *k* Ὅσων δὴ *Paſſ. Med. Ask. Paris A. B. Vall.* olim ὅσον δύο. *l* Ἀπαγγέλλοντες *Arch. V.* *m* Μετὰ δὲ ταῦτα νηῦς marg. *Steph. Paſſ. Ask.* *n* *Paſſ. Ask. Med.*, quae et *Fabri* coniectura L. I. Ep. 72. p. 240., ante ἀπ' Αἰγ., male.

94. Περὶ ἄλλων, χρᾷ ἡ Πυθίη] Hoc illi ſaepe in more. Exempla *Valckenarius* conduxit ad Tragici Phoeniſſ. p. 678. Illud Grini καὶ βαρὺς ἀείρεσθαι ſenii inconmoda, quibus difficulter erigebatur, explicat. Ἀείρεσθαι, ἄνω αἴρεσθαι *Heſychio* ex *Sophoclis* Trachin. v. 220., cui ſenex χρόνῳ βαρὺς in ſcriptis *Codd.* Oed. Colon. v. 926., et νόσῳ βαρὺς Trach. v. 239.

3. Οὐκ ὗε τὴν Θήρην] Hoc ſanequam inſolens. Aliis etiam uſitato more ſcribi potuit οὐκ ὗε, *non pluebat*; in inſula nempe Thera: hanc enim deſignatam fuiſſe vicina ſatis manifeſtasſent. ὁ Ζεὺς vel ὁ θεὸς ὕειν vulgo dicebatur etiam *Herodoto*; ὕει ſimpliciter etiam ponitur, *pluit*: εἰ ὕε, *Herod.* IV, c. 185. Fortaſſis ut alibi ὁ θεὸς, hic quoque lectori relinquitur ſupplendum. Saepius ὁ θεὸς vel ὁ Ζεὺς dicitur ὕσαι χρυσὸν· τέφρην ut λίθοις· βατράχοις· utrumque etiam Latinis: *lapidibus pluit*; et *pluit carnem* vel *ſanguinem*. Priori ratione hic οὐκ ὗε ὁ θεὸς τὴν Θήρην ſignificaret, *Theram pluvia non irrigavit*: atque ita ſemel *Pauſaniam* loquutum memini II, p. 179., αὐχμὸς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ χρόνον ἐπίεζε, καὶ οὔτε τὴν ἐντὸς Ἰσθμοῦ χώραν, οὔτε Πελοποννησίων ὗεν ὁ θεός. Idem ille Herodotei forte loci recordabatur p. 186., novem annorum ſiccitatem memorans, quae Troezenios adflixerit. VALCKEN.

7. Οὐδὲν ἦν σφι μῆχος] *H. Stephano* μῆχος debetur, id ſero in Recenſione Voc. *Herodoti* corrigenti. *Euripid.* Androm. v. 535. τί δ' ἐγὼ ΚΑΚΩΝ ΜΗΧΟΣ ἐξανύσαιμ' ἄν. Tale et *AEſchyli* Suppl. v. 743. μῆχος δ' οὐδὲν ἐν μέσῳ χρόνῳ. Nam μῆκος, quod *Stanleio* explicare et tueri viſum, non reſpondet ſatis puellarum timori.

7. Κακοῦ οὐδὲν ἦν σφι μῆχος] Perperam etiam μῆκος vulgatur in *AEſchyli* Agam. v. 2., ubi vox *Homerea* μῆχος, vel *AEſchyli* μῆχαρ, quod et *Stanleius* ſuſpicabatur, ſine controverſia reſtitui debet: *Theocritea* Eid. II, v. 95., χαλεπᾶς νόσῳ εὗρέ τι μῆχος haud ſane feliciſſimus Poëtarum interpres *Iac. Palmer.* ſollicitabat legendo, εὗρέ τι μ' ἄκος. *Herod.* II, c. 181. τοῦτο γάρ οἱ κακοῦ εἶναι μῆχος. *Eurip.* Androm. v. 536.—— Infra hoc in cap. ὅσων δὴ μηνῶν, quod praebent Cod. *Med.* et *Vallae*, reponerem pro ὅσον δύο μηνῶν. VALCKEN.

12. Ἀπενειχθεὶς ἀπικέσθαι ἐς] *Arch.* ἀπαχθέσθαι ſpeciem habet allicientem, ſolidi nihil. Inſulam ſive tu Πλατέαν ſcripſeris, ſeu Πλάτειαν, minimi referet. *Stephanus Byz.* utrumque edit. *Scylaci* Πλάτεια. Infra C. 156. et 169. idem, qui hic, in MSS. diſſenſus.

30. Ἐμπόριον τ. ἦν ἀκήρατον] Ἀπείρατον offert *Galeus* ex *Arch.* *intentatum* ἀπείρητον eſt ap. *Herod.* p. 384., II. Hoc ſi pleri que darent Codd. alteri non poſtponerem. Emporium Graecis uſque in hoc tempus intactum, ſolis ante Phoenicibus notum mercatoribus, Graecis *intentatum* dixerit noſter, ut puto, potius ἀπείρητον, quam ἀκήρατον. Ἀκήρατον tamen etiam *purum* vocat et *intaminatum*; quo uſu vox *Platoni* praeſertim et philoſophis frequentatur aeque ac ἀκέραιον· quae duo permutat et in eadem locutione *Eurip.* Or. v. 574. et Helen. v. 48. De urbibus etiam et regionibus

[a] ἀκήρατον τοῦτον τὸν χρόνον· ὥστε ἀπονοστήσαντες οὗτοι ὀπίσω, μέγιστα δὴ Ἑλλήνων πάντων, τῶν ἡμεῖς ἀτρεκίην ἴσμεν, ἐκ φορτίων ἐκέρδησαν, μετά γε [b] Σώστρατον τὸν Λαοδάμαντος, Αἰγινήτην· τούτῳ γὰρ οὐκ οἷά τέ ἐστι ἐρίσαι ἄλλον· οἱ δὲ Σάμιοι [c] τὴν δεκάτην τῶν ἐπικερδίων ἐξελόντες ἓξ τάλαντα, [d] ἐποιήσαντο χαλκήιον, κρητῆρος Ἀργολικοῦ τρόπον· πέριξ δὲ [e] αὐτοῦ, γρυπῶν κεφαλαὶ [f] οἱ πρόκροσσοί εἰσι· καὶ ἀνέθηκαν ἐς τὸ Ἥραιον, ὑποστήσαντες αὐτῷ τρεῖς χαλκέους κολοσσοὺς ἑπταπήχεας, τοῖσι γούνασι ἐρηρεισμένους. Κυρηναίοισι δὲ καὶ Θηραίοισι ἐς Σαμίους ἀπὸ τούτου τοῦ ἔργου πρῶτα φιλίαι μεγάλαι [g] συνεκρήθησαν. Οἱ δὲ Θηραῖοι, ἐπεί τε, τὸν Κορώβιον λιπόντες ἐν τῇ νήσῳ, ἀπίκοντο ἐς τὴν Θήρην, [h] ἀπήγγελον ὥς σφι εἴη νῆσος ἐπὶ Λιβύῃ ἐκτισμένη· Θηραίοισι δὲ ἕαδε ἀδελφεόν τε [i] ἀπ᾽ ἀδελφεοῦ πέμπειν πάλῳ λαχόντα, καὶ ἀπὸ τῶν [k] χώρων ἁπάντων ἑπτὰ ἐόντων, ἄνδρας· εἶναι δέ σφεων [l] καὶ βασιλέα καὶ ἡγεμόνα Βάττον· οὕτω δὴ στέλλουσι δύο πεντηκοντέρους ἐς τὴν Πλατέαν. Ταῦτα δὲ Θηραῖοι λέγουσι· τὰ δ᾽ ἐπίλοιπα τοῦ λόγου, συμφέρονται ἤδη Θη-
271 ραῖοι Κυρηναίοισι. Κυρηναῖοι γὰρ τὰ περὶ Βάττον οὐδαμῶς ὁμολογέουσι Θηραίοισι· λέγουσι γὰρ οὕτω· ἔστι τῆς Κρήτης [m] Ἀξὸς πόλις· ἐν τῇ ἐγένετο Ἐτέαρχος βασιλεύς· ὃς ἐπὶ θυγατρὶ [n] ἀμήτορι, τῇ οὔνομα ἦν Φρονίμη, ἐπὶ ταύτῃ ἔγημε ἄλλην γυναῖκα· ἡ δὲ ἐπεσελθοῦσα ἐδικαίευ [o] εἶναι καὶ τῷ ἔργῳ μητρυιὴ τῇ Φρονίμῃ, παρέχουσά τε κακά, καὶ πᾶν ἐπ᾽ αὐτῇ μηχανωμένη· καὶ τέλος, μαχλοσύνην [p] ἐπενείκασά οἱ, πείθει τὸν ἄνδρα ταῦτα ἔχειν οὕτω· ὁ δὲ, [q] ἀναγνωσθεὶς ὑπὸ τῆς γυναικὸς, ἔργον οὐκ ὅσιον ἐμηχανᾶτο ἐπὶ τῇ θυγατρί· ἦν γὰρ [r] δὴ Θεμίσων ἀνὴρ Θηραῖος ἔμπορος ἐν τῇ [s] Ἀξῷ· τοῦτον ὁ Ἐτέαρχος παραλαβὼν ἐπὶ [t] ξείνια, ἐξορκοῖ, ἦ μὴν οἱ διηκονήσειν ὅ, τι ἂν [u] δεηθῇ· ἐπεί τε δὲ [x] ἐξώρκωσε, ἀγαγών οἱ παραδιδοῖ τὴν ἑωυτοῦ θυγατέρα· καὶ ταύτην ἐκέ-

emporium intemeratum, adeo ut inde revertentes iſti ex mercibus quæſtum maximum fecerint inter omnes quos novimus Græcos, duntaxat poſt Soſtratum Laodamantis filium AEginetam, cum quo nemo poſſit contendere. Ex hoc quæſtu Samii decima, id eſt ſex talentis, exempta, fecerunt ahenum ad exemplum crateris Argolici, gryphum capitibus in circuitu altrinſecus obverſis: et in templo Iunonis collocarunt, ſuſtinentibus illud tribus coloſſis ſeptenum cubitorum, genu nixis. Ex hoc facto primum ingens amicitia Cyrenæis Theræisque cum Samiis contracta eſt. The- 153
ræi, ubi relicto in inſula Corobio ad Theram reverſi renunciarunt eſſe illis inſulam Africæ appoſitam conditam, placuit Theræis ut e ſingulis regionibus, quæ ſeptem erant, viri mitterentur, fratribus inter ſe ſortitis uter mitteretur, et rex ſimul eorum ac dux foret Battus. Ita duas quinquaginta remorum naves in Plateam miſerunt. Hæc
Theræi memorant. Cetera iam Theræis 154
cum Cyrenæis conveniunt: nam quod ad Battum pertinet, Cyrenæi nequaquam cum Theræis conſentiunt, ſic enim narrant. Eſt in Creta oppidum Axus, in quo fuit Etearchus rex: hic amiſſa uxore, induxit filiæ, nomine Phronimæ, novercam: quæ domum ingreſſa, ut erat, ita re ipſa ſe Phronimæ novercam præſtitit, cum lædendo atque omne genus iniuriarum excogitando, tum ad extremum impudicitiam exprobrando: atque ita rem habere viro perſuaſit. Iſte, ab uxore deceptus, rem de filia nefariam commentus eſt. Erat in Axo negociator quidam Theræus, nomine Themiſon: hunc ad hoſpitii ſacra acceptum Etearchus iureiurando obſtringit, ut quam rem oraret, in ea ſe miniſtrum præberet. Ubi hominem iureiurando adegit, adductam ei tradidit filiam ſuam; iu-

a Ἀπείρατον *Arch.* *b* Habet hinc *Euſtath.* in Perieg. v. 511. p. 206. *c* Duae hae voces abſunt *Arch. Vind.*, qui et ἐπικερδίων cum *Paſſ.* et *Steph.* marg. *d* Ἐποιήσαν *Ask.*, tum χαλκεῖον *Arch.* *e* Αὐτοῦ *Paſſ. Arch. V. Ald. Paris. A. B. Edd.*, αὐτὸ *M. Ask.* *f* Οἱ πρόκροσσ. *Arch. V.*, pronomen deeſt aliis. *g Paris. A. B. Paſſ. M. Arch. Valla*, olim συνεκρίθησαν. *h* Ἀπήγγελλον *Arch. V. Ald.*, antea ἀπήγγελλον. *i M. Ask. Paſſ.*, in ceteris ἐπ᾽ ἀδελφ., mox λαγχάνοντα iidem tres, at λαχόντα *Arch. V. Paris. A. B. Ald. Edd.*, quod malo. Vide L. III, 83. paullo ſuperius ἔδοξεν ἀδελφ. τε ἀπ᾽ *Arch.* *k* Χωρίων ἁπάντων ἑπτὰ ἐουσῶν *Arch.*, quod praeferrem, ſi ἀπασέων dediſſet. *l* Καὶ ἡγεμ. καὶ βασιλ. *Arch. Paſſ.* *m* Ἀξὸς *Arch. V. Vall.* et *Steph.* hoc ex loco: olim Ὀαξός. *n* Ἀμητέρι *Arch.*, melius *Suid.* in Voc. et Βάττος. *o* Καὶ τῷ ἔργῳ εἶναι μητρ. *Arch. Paſſ.* *p Arch. V. Paris. A. B. Euſtath.* in *Homer.* p. 1183, 40., ἐπενεγκοῦσα *M. Paſſ. Ask. Suid.* *q* Citat *Suid.* in *V.* *r* Abeſt *Arch. V.* *s* Ἀξῷ *Arch. V. Vall.*, ceteri Ὀαξῷ. *t Med. Arch. V. Paſſ. Ask.*, ξενίῃ *Ald.* et alii: mox ἦ μὲν *Ald. Ask.* *u* Δεηθείη *Suid.* *x* Ἐξόρκ. ſine augmento *Arch.*

adhibetur integris ſive nondum hoſtili ferro violatis: *Herod.* III, c. 146. *Thucyd.* II, c. 18. *Xenoph.* K. Π., VI, p. 96, 4. —— In fine cap. miror cur dubio vacuum συνεκρήθησαν a Gronovio non fuerit in contextum receptum. VALCKEN.

37. Πέριξ δὲ αὐτοῦ] Poſtulat ſchedarum concors edictum, patiturque uſus. Adi ſis *Portum* et C. 15. Acceſſit crateris picturae ex ſchedis pronomen, quo gryphum capita prominentia clarius ſignantur. Confer *Euſtath.* in Hom. p. 903, 5.

42. Συνεκρήθησαν] Belle *Gronovius.* Putes hoc *Epicharmi* ap. *Plutarch.* T. II. p. 120. A. pugnare, συνεκρίθη καὶ διεκρίθη, καὶ ἀπῆλθεν, ὅθεν ἦλθεν πάλιν. At aliud eſt, ex Philoſophiae adytis ſumtum. In coalitis et conſociatis artiſſime animis illud valet. Scriptor incertus *Stobaei* Serm. XXVIII. p. 197. δοκέοντές γε δὴ, ὡς τὰ πρὸς ἑωυτὸν ἀρτίως ἐν φιλίῃ ΣΥΓΚΕΚΡΗΣΤΑΙ. *Philoſtratus* Vit. Soph. II, 2. p. 566. τοῖς γοῦν ἀμφὶ τὸν Δημόκριτον οὕτω ΣΥΝΕΚΕΚΡΑΤΟ, ὡς ——. Talium apud alios magna merx.

53. Ἔστι τῆς Κρήτης Ἀξὸς πόλις] *Stephanus Byz.* ΑΞΟΣ πόλις Κρήτης, ὡς Ἡρόδοτος ἐν τετάρτῃ. Docti interpretes *Ethnicographo* errorem, quo ἡ Ἀξὸς fecerit ex Ὀαξὸς, inputant, ipſimet aberrantes. Humanius *Meurſius* Cretae ſuae L. I, 8. verbo hominem defendit, Ἀξὸς hic fuiſſe olim decernens; cuius quidem ſuſpicionem MSS. egregie tuentur. Cretenſes ἄξους ſuo vocabant ſermone κρημνώδεις τόπους, *loca praerupta*, qui Graecorum aliis ἀγμοὶ, *Stephano* in Ὀαξὸς teſte. Urbi ergo nomen ab indole ſitus et poſiturae. Sitne vero Ἀξὸς, Ὀαξὸς et Σαξὸς, quorum ΣΑΞΙΩΝ ſuperant numi, eadem urbs, ab *Edm. Chishull* docte anquiritur Antiq. Aſiatic. p. 125.

56. Ἐπὶ ταύτῃ ἔγημε ἄλλην] Multum diſtat hoc *Andocidis* de Mys. p. 16, 44., ἐπέγημε τῇ θυγατρὶ τὴν μητέρα ab *Euripideis* in Alc. v. 305., καὶ μὴ ᾿πιγήμῃς τοῖσδε μητρυιὰν τέκνοις. *Andocidis* iſta rem continent Graecis propemodum inauditam, *filiam et matrem ſimul uxores habere*; *Euripidea* concinunt *Herodoteis*: ἐπὶ θυγατρὶ ἀμήτορι —— ἔγημε ἄλλην γυναῖκα, quae τῷ ἔργῳ Phronimae fuerit μητρυιή. Dici quoque potuerat Etearchus ἐπὶ θυγατρὶ ἀμήτορι ὑπολειφθείς. VALCKEN.

59. Μαχλοσύνην ἐπενείκασα] Mutatum indignor, ſiquidem Ἰακὸν atque idem ac κατηγορήσασα, monente *Euſtathio.* Sic hoc libro C. 167. αἰτίην οἱ ἄλλην ΕΠΕΝΕΙΚΑΣ, cui perſimile L. I, 68. Quod deinceps παραλαβὼν ἐπὶ ξείνια in controverſia haeret, de qua olim ad *Diodori* L. XIII, 80.; dubium enim in Codd. differitate, quid ipſi maluerint ſcriptores. Ἐπὶ ξείνια L. II, 107. VI, 34. IX, 88., at ἐπὶ ξενίᾳ V, 18., quod tamen Ionismo non facit ſatis.

71. Ἀπο-

iubens ut eam abductam in mare demergeret. Themiſon triſti animo ferens ſe deceptum iureiurando et hoſpitium gravatus ita ſibi faciendum putavit: accepta puella mare ingresſus, quum in alto fuit, iuriiurando quod inſtituerat Etearchus ſatisfaciens, revinctam funibus puellam demiſit in pelagus: ea deinde retracta Theram
155 pervenit. Ibi Polymneſtus, vir inter Theræos ſpectatus, in concubinatum Phronimam accepit, ex qua interiecto tempore natus est ei filius, ſono vocis exili ac balbutienti, cui nomen impoſitum est Batto, ut Theræi et Cyrenæi aiunt: ut autem ego ſentio, aliud aliquod; ſed eum cognominatum Battum, postquam in Africam abiit, cum propter oraculum apud Delphos ſibi redditum, tum propter honorem quem asſequutus est. Battum enim Afri regem appellant, et ob id reor Pythiam quum oraculum reddidit, lingua Africana vocasſe Battum, quia noverat futurum regem esſe in Africa. Hic enim, ubi in virilem adolevit ætatem, Delphos adiit de voce. Cui conſulenti Pythia reſpondit,

Batte ades ad vocem, ſed tu, Rex Phœbus Apollo,
Lanigeram in Libyam venias, vult, conditor urbis.

Perinde acſi lingua Græca oraculum reddens dixisſet, o rex, vocis cauſſa veniſti. Ad hæc Battus ſic vicisſim inquit, o Rex, ego ad te veni gratia conſulendi de voce: tu de aliis mihi reſpondes quæ nequeunt fieri, iubens colonos ducere in Africam: qua copia? quave manu? Hæc loquens non perſuaſit illi, ut alia reſponderet;

ἐκέλευε καταποντῶσαι ἀπαγαγόντα· ὁ δὲ Θεμίσων, [a] περιημεκτήσας τῇ ἀπάτῃ τοῦ ὅρκου, [b] καὶ διαλυσάμενος τὴν ξεινίην, ἐποίεε τοιάδε, παραλαβὼν τὴν παῖδα ἀπέπλεε· ὡς δὲ ἐγένετο ἐν τῷ πελάγεϊ, [c] ἀποσιεύμενος τὴν ἐξόρκωσιν τοῦ Ἐτεάρχου, [d] σχοινίοισι αὐτὴν διαδήσας κατῆκε ἐς τὸ πέλαγος· ἀνασπάσας δὲ ἀπίκετο ἐς τὴν Θήρην. Ἐνθεῦτεν δὲ τὴν Φρονίμην παραλαβὼν Πολύμνηστος, ἐὼν τῶν Θηραίων ἀνὴρ δόκιμος, ἐπαλλακεύετο· χρόνου δὲ περιιόντος ἐξεγένετό οἱ παῖς [e] ἰσχνόφωνος καὶ τραυλὸς, τῷ οὔνομα ἐτέθη Βάττος, ὡς Θηραῖοί τε καὶ Κυρηναῖοι λέγουσι· ὡς μέντοι ἐγὼ δοκέω, ἄλλο τι· Βάττος δὲ μετωνομάσθη ἐπεί τε ἐς Λιβύην ἀπίκετο, ἀπό τε τοῦ χρηστηρίου τοῦ γενομένου ἐν Δελφοῖσι αὐτῷ, καὶ ἀπὸ τῆς τιμῆς [f] τὴν ἔσχε, τὴν ἐπωνυμίην ποιεύμενος. Λίβυες γὰρ, βασιλέα Βάττον καλέουσι· καὶ τούτου εἵνεκα δοκέω θεσπίζουσαν τὴν Πυθίην, καλέσαι μιν Λιβυκῇ γλώσσῃ, εἰδυῖαν ὡς βασιλεὺς ἔσται ἐν Λιβύῃ· ἐπεί τε γὰρ ἠνδρώθη οὗτος, ἦλθε ἐς Δελφοὺς περὶ τῆς φωνῆς· ἐπειρωτέοντι δέ οἱ χρᾷ ἡ Πυθίη τάδε,

[g] Βάττ', ἐπὶ φωνὴν ἦλθες· ἄναξ δέ σε Φοῖβος Ἀπόλλων
Ἐς Λιβύην πέμπει μηλοτρόφον [h] οἰκιστῆρα.

ὥσπερ [i] εἰ εἴποι Ἑλλάδι γλώσσῃ χρεωμένη, „Ὦ „βασιλεῦ, ἐπὶ φωνὴν ἦλθες·" ὁ δ' ἀμείβετο „τοισίδε, Ὦ 'ναξ, ἐγὼ μὲν ἦλθον παρὰ σὲ χρησόμενος περὶ [k] τῆς φωνῆς· σὺ δέ μοι ἄλλα ἀδύνατα χρᾷς, κελεύων Λιβύην ἀποικίζειν· τέῳ δυνάμει; κοίῃ χειρί;" ταῦτα λέγων, οὐκὶ ἔπει- 272
θε ἄλλα [l] οἱ χρᾷν· ὡς δὲ κατὰ ταυτὰ ἐθέσπιζε

a Habet *Suid.* in Voc. *b Med. Ask. Pasſ. Suid.*, καὶ omittunt reliqui, mox ξεινίην *Arcb. Pasſ. Vind.*, olim ξεν. *c Med. Pasſ. Ask.*, *Suidas* ἀφοσιούμενος in Βάττος et Ἀφοσιούμεθα, mutata dialecto, ἀποσιούμενος *Vind.*, alii ἀποσειεύμενος prave. Conſ. *Gronov.* et infra C. 203. *d Pasſ. M. Ask. Arcb. Vind. Ald.*, vulgo σχοινίοισι. *e* Ἰσχόφωνος gloſſ. *San-Germ.* paullo ante λαβὼν Πολ. *Arcb. V.* *f* Τὴν *Arcb. Pasſ. Ask.*, τὴν δ' ἔσχε *Med.*, antea ἣν ἔσχε adludit ad haec Schol. *Pindari* Pyth. Od. IV. princ. mox τὸν ante βασιλ. negligunt *Arcb. V. Pasſ. Ask.*, et bene quidem. *g* Habet ibidem Schol. et *Tzetz.* Chiliad. VI. p. 361. *h* Οἰκίζοντα *V. Arcb.*, ſoli. *i* Abest *Arcb.* *k* Idem omittit cum *Vind.* et *Ald.* τῆς ante φων. *l* Deſit *Arcb. Vind.*, tum ὡς δὲ καὶ ταῦτα. Superius οὐκὶ ex *M. Ask. Pasſ.*, ceteri οὐ κοι. Similis confuſio L. V, 13.

71. Ἀποσιεύμενος τὴν ἐξόρκωσιν] Sinceram ſcripturam hic et infra IV, c. 203., dudum iam detexerat ante *Portus*, quam hic in *Med.* illic in aliis inveniretur Codd. Uſitatam verbi formam praebat in v. Βάττος Herodotea transſcribens *Suidas*, ἀφοσιούμενος τὴν ἐξόρκωσιν id est, *ut exſolveret ſe iurisiurandi religione.* Poterit et eodem hic modo, verbum accipi quo apud *Iſaeum* illud interpretatur *Harpocrat.* τὸ μὴ ἐντελῶς τι ποιῆσαι, ἀλλ' ὥσπερ ὁσίας ἕνεκεν Ἀφοσιώσασθαι εἶπεν Ἰσαῖος ἐν τῷ πρὸς Ἑρμωνα· *leviter et dicis cauſa re defungi.* Iſta periit oratio; ſed et in ſexta ſuperſtitum *Iſaei* adhibetur illud eodem modo; nam dicitur patriae civis utilisſimus Apollodori pater ſolus ornasſe triremem, οὐκ ἀφοσιούμενος, ἀλλ' ὡς οἷόν τε ἄριστα παρασκευαζόμενος, p. 67, 19. vide ad *Harpocr. Mausſ.* et *H. Vales.* p. 259. exſtat inſignis *Iſocratis* locus p. 289. B. *Plato* de LL. VI, p. 752. D. μὴ μόνον ἀφοσιώσασθαι περὶ τῆς χώρας —— συντόνως δ' ἐπιμεληθῆναι τὰς πρώτας ἀρχὰς εἰς δύναμιν ὅπως ἂν ὦσιν ὡς ἀσφαλέστατα καὶ ἄριστα. VALCKEN.

75. Χρόνου δὲ περιιόντος] *Is. Vosſius* προϊόντος adſcripſerat, quod L. VI, 36. VII, 197., ut χρόνου προβαίνοντος V, 58. Addi conplura aliunde posſunt: ſed cui bono? Utrumque uſus patitur. χρόνου δὲ περιιόντος vidimus L. II, 121. et 133. Memorabilius Scholion *San-Germ.*, Ἰσχόφωνος· τὸν μογιλάλον οὐκ οἶδε λέγειν, ἀλλ' ἀπεδέξατο Ἡρόδοτος ΙΣΧΟΦΩΝΟΝ. et hoc amplius, quod *Budaeus* in antiquo *Herodoti* exemplari idem invenerit Comment. L. Gr. p. 345. adprobaveritque *Paul. Leopardo* Emend. L. III, 11., *Scaligero*que ad *Euſebium*. Battus ſane non erat λεπτόφωνος *exili linguae et gracili ſono*, quales ἰσχνόφωνοι, ſed vitio naturae innato lingua in proferendis animi ſenſis offendebat ac haeſitabat: et tales ἰσχόφωνοι, ſiquidem eorum praepeditur lingua, ὅτι ἴσχονται τοῦ φωνεῖν, ut loquitur *Ariſtoteles* Problem. Sect. XI, 35. ubi docte *Sylburgius* ἰσχοφώνους Philoſopho, ex adiuncta originationis cauſſa, inſtaurat. Mihi eruditorum conſilium placet, docto Battum *obligatione linguae* laborasſe primum et deinde *linguae nodis ſolutis loqui* coepisſe ex *Iuſtini* L. XIII, 7., ſequi non licet, quoniam omnibus in MSS. variatur nihil, et de Batto *Heraclides Pontic.* ἦν γὰρ ἰσχνόφωνος in Cyrenenſium Politia.

82. Τὴν ἔσχε] Nihil verius. Batti priſtinum nomen *Ariſtoteles* ap. *Euſeb.* Chron., ubi p. 73. doctisſime, ut ſolet, Ill. *Scaliger*, ex *Callimacho*, *Pindari*que Criticis ad Pyth. Od. V, 117. Multa quoque *Spanhemius* ad *Callimachi* H. in Apoll. v. 75. Ex oraculo autem, Βάττ' ἐπὶ φωνὴν ἦλθες —— liquidisſima verbis *Plutarchi* T. II. p. 205. medela, καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ τὴν φωνὴν παραγενόμενον *Battum*, nam ἐπὶ τὴν Ῥώμην, quod nunc est, longe ineptisſimum. Idem Cl. *Reiskium* Animadvers. ad *Plutarch.* p. 261. conperio obſervasſe.

89. Βάττ' ἐπὶ φωνὴν] Eadem habet *Tzetzes* Chil. VI, v. 349. paulum diverſa proſtant in *Schol.* ad *Callim.* h. in Apoll. v. 76., ἄναξ δέ σε Φοῖβος ἀνώγει ἐς Λιβύην ἐλθεῖν μηλοτρόφον οἰκιστῆρα. His proxima, niſi fallor, *Herod.* iſta ſubiecerat: Ὁ δὲ ἀμείβετο τοισίδε, Ὦ 'ναξ —— Intermedia quae leguntur mea quidem opinione literatoris notam ſapiunt marginalem: ὥσπερ εἰ εἴποι Ἑλλάδι γλώσσῃ χρεωμένη, ὦ βασιλεῦ ἐπὶ φωνὴν ἦλθες. *Herodotum* utique ſola decent iſta: Λίβυες τὸν βασιλέα Βάττον καλέουσι, καὶ τούτου εἵνεκα δοκέω θεσπίζουσαν τὴν Πυθίην καλέσαι μιν Λιβυκῇ γλώσσῃ, εἰδυῖαν ὡς βασιλεὺς ἔσται ἐν Λιβύῃ. Ad interrogata non reſpondere mos Deo fuit Delphico, quem attigi in *Schol.* ad Phoen. p. 678. Quod ſuſpicabatur *Herod.* aliud olim *Batto* proprium inditum fuisſe nomen aliorum firmatur teſtimoniis, collectis Ill. *Ez. Spanhem.* in *Callim.* h. Apoll. v. 75. VALCKEN.

ζέ οἱ ª ἢ καὶ πρότερον, οἴχετο μεταξὺ ἀπολιπὼν ὁ Βάττος ἐς τὴν Θήρην. Μετὰ δὲ, αὐτῷ τε τούτῳ καὶ τοῖσι ᵇ ἄλλοισι Θηραίοισι συνεφέρετο παλιγκότως· ἀγνοεῦντες δὲ τὰς συμφορὰς οἱ Θηραῖοι, ἔπεμπον ἐς Δελφοὺς περὶ τῶν παρεόντων κακῶν· ἡ δὲ Πυθίη σφι ἔχρησε, συγκτίζουσι Βάττῳ Κυρήνην τῆς Λιβύης ἄμεινον πρήξειν· ᶜ ἀπέστελλον μετὰ ταῦτα τὸν Βάττον οἱ Θηραῖοι δύο πεντηκοντέροισι· ᵈ πλώσαντες δὲ ἐς τὴν Λιβύην οὗτοι, οὐ γὰρ εἶχον ὅ, τι ποιέωσι ἄλλο, ὀπίσω ἀπαλλάσσοντο ἐς τὴν Θήρην· οἱ δὲ Θηραῖοι καταγομένους ἔβαλλον, καὶ οὐκ ἔων τῇ γῇ προσίσχειν, ἀλλ' ὀπίσω πλώειν ἐκέλευον· οἱ δὲ, ἀναγκαζόμενοι, ὀπίσω ᵉ ἀπέπλεον· καὶ ἔκτισαν νῆσον ἐπὶ Λιβύῃ κειμένην, τῇ οὔνομα, ὡς καὶ πρότερον ᶠ ἐρρέθη, ἐστὶ Πλατέα· λέγεται δὲ ἴση εἶναι ᵍ ἡ νῆσος τῇ νῦν Κυρηναίων πόλι. Ταύτην οἰκέοντες δύο ἔτεα, οὐδὲν γάρ σφι χρηστὸν συνεφέρετο, ἕνα αὐτῶν καταλιπόντες, οἱ λοιποὶ πάντες ἀπέπλεον ἐς Δελφούς· ἀπικόμενοι δὲ ἐπὶ τὸ χρηστήριον, ἐχρέωντο, φάμενοι οἰκέειν τε τὴν Λιβύην, καὶ οὐδὲν ἄμεινον πρήσσειν οἰκεῦντες· ἡ δὲ Πυθίη σφι πρὸς ταῦτα χρᾷ τάδε,

ʰ Αἲ τυ ἐμεῦ Λιβύην μηλοτρόφον οἶδας ἄμεινον

Μὴ ἐλθὼν ἐλθόντος, ἄγαν ἄγαμαι σοφίην σεῦ.

ἀκούσαντες ⁱ δὲ τούτων οἱ ἀμφὶ τὸν Βάττον, ἀπέπλεον ὀπίσω· οὐ γὰρ δή σφεας ἀπίει ὁ θεὸς τῆς ἀποικίης, πρὶν δὴ ἀπίκωνται ἐς αὐτὴν Λιβύην· ἀπικόμενοι δὲ ἐς τὴν νῆσον, καὶ ἀναλαβόντες τὸν ἔλιπον, ἔκτισαν αὐτῆς τῆς Λιβύης χῶρον ἀντίον τῆς νήσου, ᵏ τῷ οὔνομα ἦν Ἄζιρις, τὸν νάπαι τε κάλλισται ἐπ'

ret; ſed eadem quæ prius reſpondente, illinc digreſſus abiit in Theram. Mox 156
deinde et huic ipſi et ceteris Theræis male cedebat; ſed ignorantes caſuum originem mittunt Delphos de præſentibus adverſis. Quibus quum reſpondiſſet Pythia, melius cum ipſis actum iri, ſi Cyrenen in Africa conderent cum Batto, miſerunt Theræi Battum cum duabus quinquaginta remorum navibus. Iſti in Africam profecti, quandoquidem non aliud habebant quod agerent, retro ad Theram ſe receperunt. Sed eos Theræi arcentes acceſſu Theræ repellebant, ac rurſus reverti iubebant: neceſſitate adacti, remenſo iterum mari, condiderunt oppidum in inſula Africæ adiacenti, nomine ut prius dictum eſt, Platea, quæ fertur Cyrenæorum urbi quæ nunc eſt, par eſſe magnitudine. Hanc 157
biennio incolentibus, quum nihilo melius ſecum ageretur, uno e ſuis relicto, ceteri Delphos navigaverunt ad oraculum conſulendum. Eo poſtquam venerunt, ſciſcitantibus quid ita ſecum in Africam profectis nihilo tamen melius ageretur, Pythia reſpondit his verbis,

Lanigeræ Libyæ ſcis quam nec adiveris urbem,

Me melius: tuum ego ingenium mirabor euntis.

His auditis, ii qui cum Batto erant, rurſus abnavigarunt: neque enim dimittebat eos deus ab colonia priusquam in Africam ipſam deveniſſent. Reverſi ad inſulam, receptoque quem reliquerant, condiderunt locum in Africa ipſa, e regione inſulæ, nomine Aziris, amœniſſimis collibus utrinque

a Abeſt *Paſſ. Vind. Arch. Ask. Medic.* *b* Negligitur ab *Arch.* *c* Ἀπέστελλον id. *d* Ἐς τ. Λιβ. ζ. πλώσαντες *Arch.* *e* Ἀπέπλωον *Arch. V.* bene. ἀπέπλεον olim. *f* Εἰρέθη *Arch. V. Paſſ. Ask.*, tum ἐστὶ Πλατία *Paſſ. Ask. Arch.*, ſed Πλάταια ut in *Ald.*, ſuperius ἐστὶ ante ὡς tribus illis deſit; ſecutus eos ſum. *g* Duae hae deſiderantur in *Arch.* *h* Αἴτυ *M. Ask.*, αἶτ' *Paſſ.*; citat oraculum *Plutarch.* T. II. p. 408., ubi principium periit, tum εἶσθας ἄρειον. Olim ex *Ald.* et aliis Ἄστυ ἐμεῦ. *i Med. Ask. Paſſ.*, δὲ deſit aliis. *k* Iidem cum *Valla*, vulgo τῇ, prave. tum Ἀξίριστον *Ask.* Ἀξαρ. *Paſſ.*, reliqui Ἀζίριστον, νάπαι.

99. Οἴχετο μεταξὺ ἀπολιπὼν] Sedandae ſunt turbellae, quas innocens illud μεταξὺ fecit. Sive enim ex *Heſychio*, Μεταξὺ, ἐξαίφνης, μετ' ὀλίγον interpreteris, ſive cum *Porto*, μεταξὺ ἀπολιπὼν (τὸν πρότερον τόπον) *interea relicto priore loco abiit*, quid tandem in ſermone ſalebroſi? Recurret C. 160. ἐς ὃ μιν οὗτοι ἀπολιπόντες οἴχοντο ἐς —. In *Platonis* Lyſid. p. 207. A. ἔπειτα ὁ Μενέξενος — μεταξὺ παίζων εἰσέρχεται. Geminum dabit *Iſocrates* Evagor. p. 200. E. Ex *Plutarcho* μετ' ὀλίγον *Heſychii* lucem mutuatur, referente Philippum, a Graecis terra marique imperatorem ſalutatum, καὶ μεταξὺ δὲ Ἀλέξανδρον — μετὰ τὴν Θηβαίων καταστροφὴν, tum de inſecutis deinde regibus, τοῖς μεταξὺ Μακεδονικοῖς βασιλεῦσι T. II. p. 240. At horum ſatis. Παλίγκοτα et παλιγκότως illuminat *Galenus* ad *Hippocrat.* de Fractur. p. 547., et συμφορὰς, *cauſſas calamitatum*, tritiſſima *Nov. Foeder.* ζωὴ, ἀνάστασις, atque hoc de genere plura.

11. Ἀπέπλωον] In Ionum πλώειν, derivataque amanuenſium graſſatur licentia. Ἀπέπλωον ὀπίσω ἐς τὴν Ἀσίην *MSS.* L. VI, 116., ἀπέπλωον ὀπίσω ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον concorditer plerique omnes L. VIII, 14. Hic manum iniicit et moratur εἰρέθη *Codd.* ex Poetae ἐρρέθη, quod L. VI, 15., ſicuti prius ſupra in Edd. C. 77. et VII, 184. in ſcriptis. Utrumque genio Ioniſmi minime pugnare ex *Euſtath.* ad *Homer.* p. 1540, 12. certum eſt.

21. Αἲ τυ ἐμεῦ] Principis poëtae πολλῶν ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα — et μεγάλα ἄστεα ἀνθρώπων *Noſtri* L. I, 5. vereor, ut efficiant, Libyam ἄστυ, quod hic antea, optime dici. Mihi αἴ τυ blanditur mirifice, ſolo ingenii remigio a Cl. *de Pauw* productum, atque a *Gronov.* ex manu exaratis aſſertum quidem, ſed haud feliciter explicitum. Sententia gravis eſt et εἰρωνική. *Si tu Libyam, ovibus foecundam, neque a te aditam melius, quam ipsemet ego, noſti, ſapientiam huc accedentis, nimis miror.* Αἰ Dorum, vice εἰ, et μεμπτικὸν non neſciunt Grammatici.

21. Ἄστυ ἐμεῦ Λιβύην] Edixit nonnemo, Ἄστυ *omnino rectum eſſe neque debere ſollicitari.* Perverſa vir Cl. interpretatione corrupit inventam a ſe lectionem in *Med.* Codice, αἴ τυ, vel αἲ τὺ, reddens *Eia tu:* non recordabatur εἰ, *ſi*, Dorice pronunciatum αἰ. Huius oraculi leni medela perſanati laudem *Adrianus* noſter *Heringa* reportabit, qui mihi aliquando domi ſuae facile perſuaſit ſcribendum: Αἰ τὺ ἐμεῦ Λ. — Μὴ ἐλθὼν ἐλθόντος, ἄγαν ἄγαμαι σοφίην σεῦ. Sua Dialecto Cyrenaei vel acceperant vel certe memoriae tradiderant oraculum, quod aeſtimare licet ex *Plutarchi* T. II, p. 408. A. Βάττος ἧκε δεύτερον ποτνιώμενος· ὑπειπὼν οὖν ὁ θεὸς — με Λιβύαν μαλοτρόφον· εἴσθας ἄρειον, Μὴ ἐλθὼν ἐλθόντος ἄγαν ἄγαμαι σοφίαν σεῦ· οὕτω πάλιν αὐτὸν ἐξέπεμψε. Sententiam prorſus obſcurat inter voces ἐλθὼν et ἐλθόντος perperam poſita diſtinctio, recte praetermiſſa in antiquis Edd. Hic naturalis eſſet ordo verborum, Αἰ τὺ, μὴ ἐλθὼν, Λιβύαν οἶδας ἄρειον ἐμεῦ ἐλθόντος, — *Tuam ego valde miror ſapientiam, ſi tu, qui Libyen nondum adiiſti, melius illam noſti quam ego, qui illuc venerim.* Proclive nunc erit ſuam oraculo formam indere, *Plutarcho* repertam:

Αἰ τὺ ἐμεῦ Λιβύαν μαλοτρόφον οἶδας ἄρειον
Μὴ ἐλθὼν ἐλθόντος, ἄγαν ἄγαμαι σοφίην σεῦ.

Ore loquens Ionico Noſter, quandoquidem Dorica quoque dedit in oraculo ſequenti C. 159., fortaſſe ne hic quidem Doricum in Λιβύαν μαλοτρόφον evitaverat πλατειασμόν· ſicut αἰ pro εἰ, in Doricis reliquiis, *Sophronis* inprimis et *Epicharmi*, pro εἴ κε, vel ἐὰν, frequentatur αἴκα, ſubiunctivis modis iunctum: commodum hic locum inveniet ingenioſa medici noſtratis *Heringae* coniectura, in *Heſychio* pro Βαῖκαν, Κρῆτες corrigentis, Βαίκα, ἐὰν, Κρῆτες. VALCKEN.

29. Τῷ οὔνομα ἦν Ἄζιρις, τὸν νάπαι] Conſpirant in voce Ἀζίριστον divellenda doctiſſimi homines *Is. Voſſius*, *Pavius*, *Berglerus*, *Melotus*, *Bouherius*, *Bondam*, a quibus non diſſentio. *Herodotus* praeivit omnibus C. 168. Locus ipſe promiſcue Ἄζιλις ac Ἄζιρις,

que concluſum, et alterum latus flumine
158 præterlabente. Hunc locum ſex annis quum incoluiſſent, ſeptimo deprecantes Afri perſuaſerunt relinquere, ut in meliorem transirent. Ita illinc eos Afri quum excivisſent, veſperum verſus et ad locorum ſpecioſiſſimum duxerunt, et quidem noctu, ne Græci interdiu facientes iter, diurnum ſpatium metiendo animadverterent. Est autem huic loco nomen Iraſa. Eos, ubi ad fontem qui Apollinis eſſe fertur, duxerunt, inquiunt, Viri Græci, hic vobis incolere commodum est, ubi cœlum
159 foratum est. Sub Batti igitur conditoris vita, qui annos quadraginta regnavit, et ſub eius filio Arceſilao, qui regnavit annos ſexdecim, Cyrenæi habitaverunt tot omnino quot in coloniam miſſi fuerant. Sub tertio autem, qui Battus Felix est appellatus, cunctos Græcos ad navigandum, ut in Africa cum Cyrenæis habitarent, induxit ſuo oraculo Pythia. Nam arceſſebant Cy-

ἐπ᾽ ἀμφότερα [a] συγκλήισι, καὶ ποταμὸς τὰ ἐπὶ θάτερα παραῤῥέει. Τοῦτον οἴκεον τὸν χῶρον ἓξ ἔτεα· ἑβδόμῳ δέ σφεας ἔτεϊ παραιτησάμενοι οἱ Λίβυες, [b] ὡς ἐς ἀμείνονα χῶρον ἄξουσι, ἀνέγνωσαν [c] ἐκλιπεῖν· ἦγον δέ σφεας ἐνθεῦτεν οἱ Λίβυες ἀναστήσαντες πρὸς ἑσπέρην, καὶ τὸν κάλλιστον τῶν χώρων ἵνα διεξιόντες οἱ Ἕλληνες μὴ ἴδοιεν, συμμετρησάμενοι τὴν ὥρην τῆς ἡμέρης, νυκτὸς [d] παρεξῆγον· ἔστι δὲ τῷ χώρῳ τούτῳ οὔνομα [e] Ἴρασα· ἀγαγόντες δέ σφεας ἐπὶ κρήνην λεγομένην εἶναι Ἀπόλλωνος, εἶπαν, „Ἄνδρες „Ἕλληνες, ἐνθαῦτα [f] ὑμῖν ἐπιτήδεον οἰκέειν· ἐνθαῦ„τα γὰρ ὁ οὐρανὸς [g] τέτρηται". Ἐπὶ μέν νυν Βάττεώ τε τοῦ οἰκιστέω τῆς [h] ζόης, ἄρξαντος ἐπὶ τεσσε- 273
ράκοντα ἔτεα, καὶ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ Ἀρκεσίλεω ἄρξαντος ἑκκαίδεκα ἔτεα, οἴκεον οἱ Κυρηναῖοι, ἐόντες τοσοῦτοι, ὅσοι ἀρχὴν ἐς τὴν ἀποικίην ἐστάλησαν· ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου, Βάττεω τοῦ Εὐδαίμονος καλεομένου, Ἕλληνας πάντας ὥρμησε χρήσασα ἡ Πυθίη πλέειν, [i] συνοικήσοντας Κυρηναίοισι Λιβύην· ἐπεκαλέοντο γὰρ οἱ

a Συγκληΐουσι ſolus ex dialecti more *Paſſ.*, συγκλείουσι reliqui. *b* *Arch. V. M. Paſſ. Ask.*, ceteris abest praepoſitio, ſicuti et *Aldo*: paullo ante οἱ Λίβ. *Paſſ.*, quem articulum vulgo omittunt. tum χῶρον ἄξουσι *Arch. V.* *c* Ἐκλιπεῖν ambo illi. *d* Παρῆγον ora *Steph. Paſſ. Arch. V.* non prave. *e* *Stephan. Byz.* in Voc. ubi *Holſten.* *f* Ὑμῖν *Arch. V. Ald. Paris. A. B. Edd.*, quod adconmodatius, μὲν *M. Ask. Paſſ.* *g* *Euſtath.* Hom. p. 742, 22. haec explicat: mox Βάττου τε *Paſſ. Ask.*, aliis enclitica abest. *h* Ζωῆς *Arch.* *i* *Ald. Arch. Paſſ.*, bene. Vide ſupra C. 148., συνοικιέ. ceteri.

ζόης, ut ſaepiuſcule in talibus, ap. *Steph. Byz.* Mox συγκληΐουσι ex dialecti formula, qua συγκεκληϊσμένη L. VII, 129. &c.

41. Ὁ οὐρανὸς τέτρηται] Virulentum est Comici, Iovem *pluvium* διὰ κοσκίνου οὐρεῖν, *per cribrum meiere* Nub. v. 372., Afrorum, ὁ οὐρανὸς τέτρηται, de copioſa isthic coeleſti aqua, ſuavius multo, Hebraeorum Genes. C. VII, 11. וארבת השמים נפתחו / *et coeli feneſtrae reſeratae ſunt*, excellentiſſimum. Audiatur *Euſtath.*, ὁ δὲ περί τινα Λιβυκὴν γῆν, *Noſtrum* ſpectans, ΤΕΤΡΗΣΘΑΙ ΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟΝ φάμενος —— ἐτερατεύσατο· ἔοικε γὰρ εἰπεῖν, τὸν οὐρανὸν, ὡς εἶδέ τινα δεξαμένην, ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις γαίαις ἐξεργάζεσθαι, περὶ δὲ τὸν τόπον ἐκεῖνον, οἷον συντετρῆσθαι, ὡς ὕειν συχνὸν ἐξερεύγεσθαι, καὶ ἄρδειν τὰ ἐκεῖ πρὸς τροφιμότητα, quibus ad loci explanationem nihil nitidius clariusve. Rem perſpectam habuit citra *Euſtathii* auxilium Ampl. *Bouberius* Diſſ. Herodot. C. 12. p. 138.

41. Ὁ οὐρανὸς τέτρηται] *Galeo* ſignificant iſta *loci fertilitatem et ubertatem*: vellem docuiſſet, quo modo tandem *fertilitas* per *coelum* poſſit *foratum* deſignari. Dum quis iſta nobis probabilius interpretetur, interea quae mihi venit olim in mentem coniecturam proponam. Οὐρανὸς in antiquis ſcribi ſolet Codd. ουνος· unicam his literam praefigamus, recuperabimus vocem βουνὸς, quam ego hic valde commodam iudico, ut Battum et comites quum ad fontem indigenae duxiſſent Libyes, dixiſſe perhibeantur: Ἄνδρες Ἕλληνες, ἐνθαῦτα ὑμῖν ἐπιτήδεον οἰκέειν. ἐνθαῦτα γὰρ ὁ βουνὸς τέτρηται· *hoc in loco commoda vobis erit ſedes, heic enim collis* vel *ager perforatus est*, *fontibus* nimirum; id est γῆ ἐστι ὕπυδρος πίδαξι, quod legitur C. 198. Primum Βουνὸς vox fuit Cyrenaeis uſitata: *Herod.* IV, c. 199., χώρων τὰ μέσα —— Βουνοὺς καλέουσι· attigit *Caſaub.* in *Athen.* III, c. 22. *Euſtath.* in *Hom.* Od. T. p. 680, 37., Κεῖται καὶ ἐν Ἡροδότῳ βάρβαρος λέξις ὁ Βουνὸς, Λιβυκὴ γάρ. Idem in Il. Λ. p. 831, 32., ἡ δὲ κολώνη καὶ λόφος ἂν λέγοιτο καὶ Βουνὸς, ὅπερ Ἡρόδοτος μὲν Λιβύων λέξιν εἶναί φησι. Αἴλιος δὲ Διονύσιος λέγει, ὅτι Φιλήμων ἐπισκώπτει τὸ ὄνομα ὡς βάρβαρον, λόφον γὰρ καλοῦσι. Quos reſpicit *Aelius Dionyſ.* Comici *Philemonis* duo ſenarios *Io. Clericus* e *Phrynichi* repetere potuerat Ecl. p. 156., cui Βουνὸς etiam ἀδόκιμος dicitur φωνὴ τῆς Ἀττικῆς a Dorienſibus in Sicilia vocem transſumſiſſe videtur *Aeſchylus*, a Cyrenaeis accipere potuerunt Alexandrini: recentiores Graeci quivis *colles* et *tumulos* Βουνοὺς dixerunt et μαστοὺς. Aetoli veteres βωμοὺς. Cyrenaicae regionis βουνοὶ ſimiles fuere βουνοειδέσιν ἀναστήμασι τισὶν γεωργησίμοις, *Diodoro* memoratis V, c. 40. —— Praeterea *tumulum* hic a Batto occupatum *fontibus* fuiſſe conſtat *irriguum*: vide *P. Leopard.* Em. III, c. XI. *S. Bochart.* G. S. II, 1, c. 25. et *Ez. Spanhem.* in *Callim.* h. Apoll. v. 88. *Iuſtinus* XIII, c. 7., *montem Cyram et propter amoenitatem loci et propter fontium ubertatem occupavere. Fons Apollinis Herodoto* dictus et *Pindaro*, Callimacho est Κύρη, unde nomen acceperit Κυρήνη· κρήνην Θέστιν memorat *Herod.* C. 159.

VALCKEN.

41. Τοῦ οἰκιστέω τῆς ζόης] Inprudens *Valla* vertendo, *qui condidit Zoam*, urbem exſtruxit, nequaquam a viro Celeb., quod demiror, deſtructam, quandoquidem interpretis lapſum erudititiſſimus *P. Leopardus* dudum detexerat Emend. L. III, 11. Potuerat Scriptor ἐπὶ τοῦ οἰκιστέω, ἄρξαντος —— ſicuti mox, elegit aliud, aeque adconmodatum et iucundum. Battus, Cyrenarum conditor, οἰκιστὴς *Pindaro Callimachoque*, nactus apud populares honores, quales οἰκιστῇ mos deferebat L. VI, 38. Faceſſat ergo in Morboniam, quorſum a *Pavio* et *Bouberio* amandatur, urbs *Zoa*, addita in *Abr. Ortelii* Theſaur. Geographicum et pictas tabulas inprudenter: faceſſant irrita aliorum molimina.

42. Ἐπὶ μὲν νυν Βάττεω τ. οἰκιστέω τῆς Ζόης] Hic etiam Theſaurum *Ortelii* locupletavit urbium populorumque conditoris *Vallae* verſio: illa *Battum* nobis dedit *qui condidit Zoam*. Error abſurdus propagari per Edd. non debuerat, quem ante annos ducentos, iam indicatum ſuſtulit *Leopardus* Em. III, c. 11. *Vita*, ἡ ζωή, *Herodoto* ſcribitur ζόη· ἐπὶ μὲν νυν τῆς ζόης B. τοῦ οἰκιστέω. Errorem peperit e ſitu ſuo, Herodoteo more, diſtracta vocula. Nihil est in his aut vicinis nodoſi. *Dum viveret Cyrenes conditor Battus*, qui per annos regnavit quadraginta, huiusque filio Arceſila per annos XVI. regnante res Cyrenaeorum in eodem ferme ſtatu permanſerunt; ſub tertio demum rege, qui fuit Battus iſtius nominis II, Εὐδαίμων dictus, Graecis divinitus in Africam evocatis, amplificatae; —— Sed ſi liceſ, ſuſpicor equidem, ante haec verba Ἐπὶ μὲν νυν B. τοῦ οἰκιστέω τῆς ζόης, olim alia quaedam lecta, quae nobis perierint, de condita Cyrene, quo referretur adpellatio τοῦ οἰκιστέω, atque in his forte traditum, quando Battus expeditum acceperit uſum linguae: *Monte Cyra occupato* ſecundum *Iuſtin.* XIII, c. 7., *Battus linguae nodis ſolutis loqui primum coepit; quae res animos eorum, ex promiſſis Dei iam parte percepta, in reliquam ſpem condendae urbis accendit.* Auctore *Pauſania* X, p. 834., *vidit* Battus *leonem*, καὶ αὐτὸν τὸ δεῖμα τὸ ἐκ τῆς θέας βοῆσαι σαφὲς καὶ μέγα ἠνάγκασεν. Inſtar Batti forte τραυλὸς, Croeſi filius in ſubito terrore *vitium nodumque linguae rupit, planeque et articulate eloquutus est*, *Gell.* N. A. V, c. 9. ἔῤῥηξε φωνὴν ὑπὸ δέους τε καὶ κακοῦ, *Herod.* I, c. 85.

VALCKEN.

45. Ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου, Βάττεω τοῦ Εὐδ.] Optime ad hunc modum interpunxit Nob. *Palmerius* Exercit. in Gr. Auctor. p. 24. Nam Battus, eius nominis ſecundus, *Felix* adpellatus est, non tertius. Ἐπὶ τρίτου ſucceſſionis ordinem requirit. Bene *Plutarchus* in Coriol. p. 218. E. εὐτυχίας δὲ (Graeci ἐπώνυμον ἔθεντο) τὸν ΕΥΔΑΙΜΟΝΑ, τῷ δευτέρῳ τῶν Βάττων. Attigi ad *Diodorum* T. II. p. 551.

67. Ἀπὸ

οἱ Κυρηναῖοι ἐπὶ γῆς ἀναδασμῷ· ἔχρησε δὲ ὧδε ἔχοντα,

Ὃς δέ κεν ἐς Λιβύην πολυήρατον ὕστερον ἔλθῃ
Γᾶς ἀναδαιομένας, μετά οἱ ποκα φαμὶ μελήσειν.

συλλεχθέντος δὲ ὁμίλου πολλοῦ ἐς τὴν Κυρήνην, περιταμνόμενοι γῆν πολλὴν οἱ περίοικοι Λίβυες, καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν, τῷ οὔνομα ἦν [a] Ἀδικράν, οἷα τῆς τε χώρης στερισκόμενοι, καὶ περιυβριζόμενοι ὑπὸ τῶν Κυρηναίων, πέμψαντες ἐς Αἴγυπτον ἔδοσαν σφέας αὐτοὺς Ἀπρίῃ τῷ Αἰγύπτου βασιλέϊ· ὁ δὲ, συλλέξας στρατὸν Αἰγυπτίων πολλὸν, [b] ἐπέπεμπε ἐπὶ τὴν Κυρήνην· οἱ δὲ Κυρηναῖοι [c] ἐκστρατευσάμενοι ἐς Ἴρασα χῶρον, καὶ ἐπὶ κρήνην [d] Θέστην, συνέβαλόν τε τοῖσι Αἰγυπτίοισι, καὶ ἐνίκησαν τῇ συμβολῇ· ἅτε γὰρ οὐ πεπειρημένοι πρότερον οἱ Αἰγύπτιοι Ἑλλήνων, καὶ παραχρεώμενοι, διεφθάρησαν οὕτω ὥστε ὀλίγοι τινὲς αὐτῶν ἀπενόστησαν ἐς Αἴγυπτον· ἀντὶ τούτων Αἰγύπτιοι κατὰ [e] ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι Ἀπρίῃ, ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ. Τούτου δὲ τοῦ Βάττου γίνεται παῖς [f] Ἀρκεσίλεως, ὃς βασιλεύσας, πρῶτα τοῖσι ἑωυτοῦ ἀδελφεοῖσι ἐστασίασε, ἐς ὅ μιν οὗτοι ἀπολιπόντες οἴχοντο ἐς ἄλλον χῶρον τῆς Λιβύης· καὶ ἐπ' ἑωυτῶν βαλλόμενοι, ἔκτισαν πόλιν ταύτην, ἣ τότε καὶ νῦν Βάρκη καλέεται· κτίζοντες δ' ἅμα αὐτὴν, οὐ ἀπιστᾶσι ἀπὸ τῶν Κυρηναίων τοὺς Λίβυας· μετὰ δὲ, Ἀρκεσίλεως ἐς τοὺς ὑποδεξαμένους τε τῶν Λιβύων, καὶ ἀποστάντας τοὺς αὐτοὺς τούτους, ἐστρατεύετο· οἱ δὲ Λίβυες δείσαντες αὐτὸν, οἴχοντο φεύγοντες πρὸς τοὺς ἠοίους τῶν Λιβύων· ὁ δὲ Ἀρκεσίλεως εἵπετο φεύγουσι· [h] ἐς οὗ ἐν Λεύκωνί τε τῆς Λιβύης ἐγίνετο ἐπιδιώκων, καὶ ἔδοξε τοῖσι Λίβυσι ἐπιθέσθαι οἱ· συμβαλόντες δὲ ἐνίκησαν τοὺς Κυρηναίους [i] τοσοῦτο, ὥστε ἑπτακισχιλίους ὁπλίτας Κυρηναίων ἐνθαῦτα πεσέειν· μετὰ δὲ τὸ τρῶμα τοῦτο, Ἀρκεσίλεων μὲν κάμνοντά τε [k] καὶ φάρμακον πεπωκότα, ὁ ἀδελφεὸς [l] Λέαρχος ἀποπνίγει· Λέαρχον δὲ ἡ γυνὴ ἡ Ἀρκεσίλεω δόλῳ κτείνει, τῇ οὔνομα ἦν Ἐρυξώ. Διεδέξατο δὲ τὴν βασιληΐην [m] τοῦ Ἀρκεσίλεω ὁ παῖς Βάττος, [n] χωλός τε ἐὼν, καὶ οὐκ ἀρτίπους· οἱ δὲ Κυρηναῖοι πρὸς τὴν καταλαβοῦσαν συμφορὴν, ἔπεμπον ἐς Δελφοὺς, ἐπειρησομένους ὅν τι-
274 να τρόπον καταστησάμενοι, κάλλιστα ἂν οἰκέοιεν; ἡ δὲ Πυθίη ἐκέλευε [o] ἐκ Μαντινέης τῆς Ἀρκάδων κα-

Cyrenæi ad agri partitionem. Induxit autem hæc verba reſpondens,

Serior in Libyen quiſquis pervenerit almam
Poſt diſcretum agrum, mox hunc, affirmo, pigebit.

Quum ergo ingens multitudo Cyrenen ſe contuliſſet, finitimi Afri ſpoliati magna agrorum parte eorumque rex, nomine Adicran, quippe agris exuti et contumelioſe habiti a Cyrenæis, miſſis in AEgyptum quibuſdam, ſeſe dediderunt Apriæ AEgypti regi. Iſte comparatum grandem AEgyptiorum exercitum miſit adverſus Cyrenen. Cyrenæi, inſtructa apud Iraſa locum et ad fontem Theſten acie, cum AEgyptiis conflixerunt, eoſque ſuperaverunt, utpote inexpertos antea atque contemptores Græcorum: adeoque profligarunt, ut pauci ex eis in AEgyptum redirent. Qua de re AEgyptii tum ſuccenſentes Apriæ, ab eo deſciverunt.

160 Huius autem Batti filius extitit Arceſilaus, qui regnum adeptus, inter initia cum fratribus ſuis ſeditiones exercuit, donec illi relicto eo in alium Africæ locum migraverunt, ubi inter ſe deliberantes urbem hanc condiderunt, quæ, ut tunc, Barce nunc appellatur. Et inter condendum Afros ſollicitabant ad deficiendum a Cyrenæis. Arceſilaus tam illis, qui ex Afris eos receperant, quam ipſis iis, qui defecerant, bellum intulit: quem reformidantes Afri, fugam ad orientales Afros intenderunt. Sed fugientibus Arceſilaus usque inſtitit inſequendo, dum ad Leuconem Africæ perveniret: et Afris viſum fuit eum adoriri. Itaque congreſſi cum eo, adeo ſuperavere Cyrenæos, ut ex illis ſeptem millia gravis armaturæ ibi ceciderint. Poſt hanc cladem, Arceſilaum ægrotantem epoto medicamento frater Learchus ſtrangulavit: ſed hunc dolo uxor Arceſilai interfecit, nomine Eryxo.

161 Arceſilao ſucceſſit in regno puer Battus, claudus, et pedibus non integer. Cyrenæi ob acceptam calamitatem, Delphos miſerunt per quoſdam interrogatum, quam rationem ineuntes optime habitarent. His Pythia reſpondens, iuſſit ex Mantinea Arcadum ad-

a Ἀδδικράν *Arch.* et *Valla*, una voce. *b* Ἐπεμψε *Ask. Paſſ.* *c* Ἐκστρατευσάμενοι *Arch. Vind.* *d M. Ask. Paſſ.*, Θέστω *Paris. A. B. V. Arch. Ald. Edd. Valla*, res dubia. Mox οἱ Αἰγυπτ. *Paſſ. Ask.*, vulgo οἱ deerat. *e* Ταῦτα *Arch.* *f* Ἀρκεσίλεως *Vind.* ſemper, Ἀρκεσίλεος cum *Arch. Ask. M. Paſſ.*, Ἀρκεσίλαος *Ald. Edd.*, tum Βάττου *Paſſ. Ask. V. Arch.* *g* Ἀπέστησαν *Arch. V.* *h M. Arch. Paſſ.*, ἐπὶ *Ask.*, ἐς ὃ *Ald. Vind.*, iteratiſſima variatione. *i* Τοσοῦτον *Arch. Vind.* *k* Καὶ πεπτωκότα *Arch.* tantum, verum prave. *l* Λέαρχος *Arch. V. Valla*, et mox, olim Ἄλιαρχος et Ἀλίαρχον. Statim γυνὴ ἡ Ἀρκεσ. *Paris. A. Arch. Vind.*, deerat aliis ἡ. *m M. Paſſ. Ask. Arch.*, τούτου τοῦ antea. *n* Iidem, excepto *Arch.*, in ceteris enclitica deſideratur. *o* Ἐκ Μαντιν. *Arch. Paſſ. Ask. Vind.*, alii τῆς interferunt, ſine cauſſa.

67. Ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ] Adi ſodes L. II, 161., ubi ἐν Λιβυκοῖσι λόγοισι de hac Melpomenes parte. Statim Ἀρκεσίλεως ob ſecundum tertiumque Ἀρκεσίλεω, Ἀρκεσίλεων caſum, et quoniam toties totiesque in ſequentibus Ἀρκεσίλεως. Similis ſunt flexionis Μενέλεως, χαρίλεως &c.

84. Ὁ ἀδελφεὸς Λέαρχος] Habeat ſuum ſibi nomen homo infelix et ingratus. *Plutarcho* Virtut. Mulier. p. 260. E. Λέαρχος, quod idem nomen, non tamen Arceſilai frater, ſed φίλος πονηρὸς, per amici nomen regis mortem architectatus et tyrannidem, ubi de perditi hominis interitu et Eryxo, animoſa matrona, plura. Quod ibidem de Amaſidis, AEgyptiorum regis, militibus, ſuſpicionem firmat, qua de L. II, 181. *Polyaeno* conſimiliter Λέαρχος L. VIII, 41. ſed ex *Plutarcho*. Poſt nonnulla Cl. *de Pauw* χωλός τε ἐὼν καὶ οὐκ ἀρτίπους, et *minime ſollers*. Quo non indigemus. Eſt inter exempla Herodoteae περισσολογίας. *Claudum* praeterea hunc Battum *Plutarchus* praedicat, non inſulſum neque ſtupidum, nedum *Herodotus*.

84. Ἀλίαρχος] Cyrenaica, ni fallor, nominis forma Λέαρχος in Ἀλίαρχον vel Ἀλίαρχος facile tranſiit. Amicus inſidus, qui ſecundum Arceſilam ſuffocavit, quique tyrannus evaſit patriae, frequenter Λέαρχος dicitur *Plutarcho* T. II, p. 260, et 261. etiam in Λέαρχος concinit *Plutarcho Polyaenus* VIII, c. 41. Arceſilai viduae Eryxus uterque virtutes praedicat. VALCKEN.

91. Ἐκ τῆς Μαντινέης] Secum in Africam ducere iubentur, *qui* ipſorum *componeret diſſidia*, καταρτιστῆρα, ſive *reconciliatorem pacis*; qualis petentibus conceſſus fuit a Mantinenſibus Demonax. In Excerptis etiam e *Diod. Sic.* p. 559., τῆς Κυρηναίων στάσεως διαιτητὴς fuiſſe dicitur Δημῶναξ Μαντινεὺς, συνέσει καὶ δικαιοσύνῃ δοκῶν διαφέρειν. Arcaſin his non vulgaris honos iſte fuit a Deo Delphico tributus tanquam εὐνομωτάτοις· *AElian.* V. H. II, c. 22., εὐνομωτάτους γενέσθαι καὶ Μαντινέας ἀκούω, οὐδὲν ἧττον Λοκρῶν, οὐδὲ Κρητῶν, οὐδὲ Λακεδαιμονίων αὐτῶν, οὐδ' Ἀθηναίων. Ex hac gente magiſtram Socrates, diſcipulam habuit Plato.

Dis-

adducerent moderatorem. Itaque petentibus Cyrenæis Mantineenſes dederunt quendam nomine Demonactem, virum inter populares probatiſſimum. Hic igitur vir Cyrenen profectus, ubi ſingula quæque edoctus eſt, tum in tres tribus diſtribuens illos, ita digesſit, ut unam quidem partem faceret Theræorum atque confinium: alteram autem Peloponneſiorum atque Cretum: tertiam vero, cunctorum inſulanorum; tum Batto regi fana ac ſacerdotia eximens, alia omnia quæ ſuperiores reges obtinuerant, contulit in medium populo.

162 Quæ inſtituta ſub hoc quidem Batto ſincera permanſerunt: verum ſub eius filio Arceſilao de honoribus vehementes ſunt excitatæ turbæ, negante Arceſilao Batti illius claudi et Pheretimæ filio ſe toleraturum quæ Mantinenſis Demonax conſtituisſet, ac repoſcente honores ſuorum maiorum. Hinc ſeditione orta, inferior profugit in Samum, mater eius Salaminem Cypri. Obtinebat ea tempeſtate Salaminis imperium Euelthon, qui Delphis dedicavit thuribulum ſpectatu dignum, quod in theſauro Corinthiorum ſitum eſt. Ad hunc profecta Pheretima precabatur, ut ſe filiumque Cyrenen cum exercitu reduceret. Ille omnia potius quam exercitum huic

καταρτιστῆρα ἀγαγέσθαι· αἴτεον ὦν οἱ Κυρηναῖοι, καὶ οἱ Μαντινέες ἔδοσαν ἄνδρα τῶν ἀστῶν δοκιμώτατον, τῷ οὔνομα ἦν Δημώναξ· οὗτος ὦν ὡνὴρ ἀπικόμενος ἐς τὴν Κυρήνην, καὶ μαθὼν ἕκαστα, τοῦτο μὲν, τριφύλους ἐποίησέ σφεας, τῇδε διαθείς· Θηραίων μὲν [a] γὰρ καὶ τῶν περιοίκων μίαν μοίρην ἐποίησε· ἄλλην δὲ, Πελοποννησίων καὶ Κρητῶν· τρίτην δὲ, νησιωτέων πάντων· τοῦτο δὲ, τῷ βασιλέϊ Βάττῳ τεμένεα ἐξελὼν, καὶ ἱρωσύνας, τὰ ἄλλα πάντα, τὰ πρότερον εἶχον οἱ βασιλῆες, ἐς μέσον τῷ δήμῳ ἔθηκε. Ἐπὶ μὲν δὴ τούτου τοῦ [b] Βάττεω, οὕτω διετέλεε ἐόντα· ἐπὶ δὲ τοῦ τούτου παιδὸς Ἀρκεσίλεω πολλὴ ταραχὴ περὶ τῶν τιμέων ἐγένετο, Ἀρκεσίλεως γὰρ ὁ Βάττου τε τοῦ χωλοῦ καὶ Φερετίμης, οὐκ ἔφη ἀνέξεσθαι κατὰ τὰ ὁ Μαντινεὺς Δημώναξ ἔταξε, ἀλλὰ ἀπαίτεε τὰ τῶν προγόνων γέρεα· ἐνθεῦτεν στασιάζων ἑσσώθη, καὶ ἔφυγε ἐς Σάμον· ἡ δὲ μήτηρ οἱ ἐς Σαλαμῖνα τῆς Κύπρου ἔφυγε· τῆς δὲ Σαλαμῖνος τοῦτον τὸν χρόνον ἐπεκράτεε Εὐέλθων, ὃς τὸ ἐν Δελφοῖσι θυμιητήριον ἐὸν ἀξιοθέητον ἀνέθηκε, τὸ ἐν τῷ Κορινθίων θησαυρῷ κέεται· ἀπικομένη δὲ παρὰ [c] τοῦτον ἡ Φερετίμη, ἐδέετο στρατιῆς, ἢ κατάξει σφέας ἐς τὴν Κυρήνην· ὁ δέ γε Εὐέλθων πᾶν μᾶλλον ἢ στρατιήν οἱ ἐδίδου· ἡ δὲ, λαμβάνουσα τὸ διδόμενον, [d] καλὸν μὲν

a Abest *Arch. V.*, ſupra ἀνὴρ *Ask.* Mox μίαν negligit *Arch.* b Βάττου *Arch. Paſſ. Ask.* c *Arch. V. Paſſ. Ask. Valla*, olim τοῦτο. Statim pulcre ὁ δέ γε Εὐελθ. *Arch.*, γε aberat. d Alludit *Euſtath.* Hom. p. 657, 40.

Diſſidentes inter ſe Mileſii Parios ex omnibus Graecis ſibi delegerunt καταρτιστῆρας. *Herod.* V, c. 29. VALCKEN.

92. Καταρτιστῆρα] *Demonax* τῆς Κυρηναίων στάσεως διαιτητὴς in *Diodori* T. II. p. 550., *Noſtri* ex nationis dialecto prius L. V, 29. Pervenit in hanc usque aetatem aureus Cyrenaeorum nummus, ab *Harduino* indicatus, in quo partim ΔΗΜΩΝΑΚΤΟΣ, partim ΚΥΡΑΝΙΩΝ. Dubium non eſt, quin Mantinenſem *Demonactem*, eiusque egregiam operam, haud ingratis Cyrenaeis impenſam, poſteris ille tradiderit: an vero ſub hoc tempus procuſus, mihi quidem valde ambiguum. At vide Ampl. *Bouherii* Diſſ. Herod. C. 12. p. 142. ſuper illa quaeſtione.

100. Τεμένεα ἐξελὼν] Laurentius *fana*. Melius *certas agri portiones*, quales et illae, in quibus Silphii proventus ap. *Heſychium* Βάττου σίλφιον. Vetus conſuetudo, a Poeta *Il.* Z, 194. ſignata, et *Ariſtide* T. I. p. 12. ὥσπερ τοῖς βασιλεῦσι ΤΕΜΕΝΗ καὶ χώρους ἐξαιροῦσι. Addidit Demonax ἱρωσύνας, quoniam τὰ γέρεα regum olim ſacerdotia, uti Spartae L. VI, 56., complectebantur. *Vallae* lapſum tetigit Conſultisſim. *Barbeyracius* Hiſtor. Foeder. T. I. p. 58.

100. Τεμένεα ἐξελὼν καὶ ἱρωσύνας] Itaque adeo, ſi ſana eſt lectio vulgata, populi Demonax adſuetus imperio *Regem* fecerit *ſacrificulum*; cui ſane mirarer ſi nullam ille voluerit relictam praeterea honoris praerogativam, quam legitimam habuerant maiores. Diis ſolebant fatoque functis heroibus regibusve τεμένεα ἐξελεῖν· vivo Batto cur τεμένεα voluerit ἐξελεῖν non exputo. Ne rigida quidem Arcadis ſeveritas alia maiorum ῥητὰ ſaltem γέρεα denegare Regi potuit, praeter ἱρωσύνας, ſive *curam ſacrorum adminiſtrandorum*. Legisſe videtur a vulgatis diverſa *Valla*, qui proxime, τὰ ἄλλα —— ἐς μέσον τῷ δήμῳ ἔθηκε, *cetera in medium poſita populo reſtituit*, minus commode expresſit: legitur L. III, c. 80. ἐς μέσον Πέρσῃσι κατατιθέναι τὰ πρήγματα· qui a patre acceptum imperium ſponte ſua populo reſtituit, dicitur ἐς μέσον Κῴοισι καταθεὶς τὴν ἀρχήν, L. VII, c. 164. Graecorum more, *in medium ponere*, dicere non recuſant Latini. VALCKEN.

12. Ἐν τῷ Κορινθίων θησαυρῷ] Non Corinthiorum populus dedicarat, ſed Cypſelus, *Herod.* I, c. 14. Quam Olympiae dedicarat Sicyoniorum tyrannus Myron, aedicula tamen dicebatur Σικυωνίων θησαυρός, teſte *Pauſan.* VI, c. 19., quo capite in Alti Olympiaca ſuperſtites ſua aetate recenſet aediculas ſive θησαυροὺς καλουμένους Sicyoniorum, Carthaginienſium, (de horum ſpoliis a Gelone fuit is theſaurus conſecratus:) Epidamniorum, Sybaritarum, Cyrenaeorum, Metapontinorum, Megarenſium, Geloorum: initio capitis, καὶ ἐν Δελφοῖς, inquit, Ἑλλήνων τινὲς ἐποιήσαντο τῷ Ἀπόλλωνι θησαυροὺς in quibus ſua quaeque civitas donaria, aurum etiam et argentum Apollini ſacrandum deponeret, ſive τὰ ἀναθήματα et τὰ ἱερὰ χρήματα. Civitatum theſauros hic Apollinis veluti fidei commisſos, quibus ubi poſceret uſus illinc repetitis uterentur, mihi quidem non liquet: τὸν ἐν Δελφοῖς τῶν Ἀθηναίων θησαυρὸν memorat *Xenoph.* K. Ἀ V, p. 206, 33. Clazomeniorum, *Herod.* I, c. 51. Siphniorum, III, c. 57. Sicyoniorum, Thebanorum, Cnidiorum, Syracuſanorum, Potidaeatarum, *Pauſanias* X, c. 11., cuius aevo nihil in his erat pecuniae ſacrae. Haec addantur *H. Valeſio* notatis in Exc. *Peireſc.* p. 77. VALCKEN.

13. Ἀπικομένη δὲ παρὰ τοῦτον] Operarum *Aldi* ſocordia τοῦτο peperit et ſecuturis reliquit. Critici ad *Pindari* Od. Pyth. IV. pr. de Pheretima filioque, πέμπτος δέ ἐστιν Ἀρκεσίλαος, Φερετίμης υἱός, ὡς Ἡσίοδος μνημονεύει. Falſo de *Heſiodo*, qui de eo nec ſcripſit, neque potuit. Voluerunt ὡς Ἡρόδοτος ——. Falſo inſuper πέμπτος. Arceſilaus hic regum fuit *ſextus*. Salaminius *Euelthon* locum occupat in *Polyaeni* L. VIII, 47.

16. Λαμβάνουσα τὸ διδ.] Syllabam effeciſſe ſuſpicor poſtremam, ut vocula nobis αἰεὶ perierit, reponendumque ἡ δὲ λαμβάνουσα τὸ αἰεὶ διδόμενον. De *ſibi invicem continua ſerie ſuccedentibus* ſic ſolet αἰεὶ venuſte poni pro συνεχῶς. *Homerus* μελισσάων meminit, Πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων. Il. B. v. 88. vide *Heſych.* in Αἰεὶ νέον l. *Thucyd.* p. 277, 78., Ἀθηναίων ὁ αἰεὶ ἐντὸς γενόμενος. *Herod.* II, c. 168., ταῦτα τοῖσι αἰεὶ δορυφορέουσι ἐδίδοτο· et ſaepius alibi. Vocem autem iſtam, quod fatendum eſt valde accommodam, hoc in loco legisſe videtur *Euſtath.* ex *Herodoto* ſic hiſtoriam enarrans in Il. Z. p. 523. αἰεὶ γὰρ ἐκείνη τὸ μὲν διδόμενον, φησίν, ἐλάμβανε, καὶ καλὸν ἔλεγε, κάλλιον δὲ ἔκρινε (L. ἔλεγε) τὸ στρατιὰν λαβεῖν· τελευταῖον ἐξέπεμψεν αὐτῇ δῶρον ἄτρακτον χρύσεον καὶ ἠλακάτην, ᾗ καὶ εἴριον προσέκειτο, καὶ προσεπεῖπεν, ὅτι γυναῖκα τοιούτοις δωρεῖσθαι χρή, ἀλλ' οὐ στρατιᾷ ὁπλιτευούσῃ ἐκ τῶν τρωμάτων. Miror ultima et in his vocem Ionicam *Herodoti*. Paene ultima lectiones adfirmant a *Gronovio* reiectas. Homerica, Ἰσὸν τ' ἠλακάτην τε, —— *Ariſtophanis* etiam expresſit Lyſiſtrata v. 519., Ὁ δέ μ' εὐθὺς ἔφασκεν ὑποβλέψας, εἰ μὴ τὸν στήμονα νήσω, Ὀτοτύξεσθαι μακρὰ τὴν κεφαλήν· πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει· ſic modulus verſui reddendus eſt, vitiatus in vulgatis, Ὁ δέ μ' εὐθὺς ὑποβλέψας ἔφα-

μὲν ἔφη καὶ τοῦτο εἶναι, κάλλιον δὲ ἐκεῖνο, τὸ δοῦναί οἱ δεομένῃ στρατιήν· τοῦτο γὰρ ἐπὶ παντὶ τῷ διδομένῳ ἔλεγε. [a] τελευταῖόν οἱ ἐξέπεμψε δῶρον ὁ Εὐέλθων ἄτρακτον χρύσεον καὶ ἠλακάτην, προσῆν [b] δὲ καὶ εἴριον· εἰπάσης δὲ αὖτις τῆς Φερετίμης τὠυτὸ ἔπος, ὁ Εὐέλθων ἔφη, τοιούτοισι γυναῖκας δωρέεσθαι, ἀλλ' οὐ στρατιῇ. Ὁ δὲ Ἀρκεσίλεως τοῦτον τὸν χρόνον ἐὼν ἐν Σάμῳ, συνήγειρε πάντα ἄνδρα ἐπὶ γῆς ἀναδασμῷ· συλλεγομένου δὲ στρατοῦ πολλοῦ, ἐστάλη ἐς Δελφοὺς Ἀρκεσίλεως, χρησόμενος τῷ χρηστηρίῳ περὶ κατόδου· ἡ δὲ [c] Πυθίη οἱ χρᾷ τάδε, „Ἐπὶ μὲν τέσσερας Βάττους, καὶ „Ἀρκεσίλεως τέσσερας, ὀκτὼ [d] ἀνδρῶν γενεάς, διδοῖ ὑμῖν Λοξίης βασιλεύειν Κυρήνης· πλέον μέντοι „τούτου οὐδὲ πειρᾶσθαι παραινέει. οὐ μέντοι ἥσυ„χος εἶναι, κατελθὼν ἐς τὴν σεωυτοῦ. ἢν δὲ τὴν „κάμινον [e] εὕρῃς πλέην ἀμφορέων, μὴ [f] ἐξοπτήσῃς „τοὺς ἀμφορέας, ἀλλ' ἀπόπεμπε κατ' οὖρον· εἰ 275 „δὲ ἐξοπτήσῃς τὴν κάμινον, μὴ [g] ἐσέλθῃς ἐς τὴν „ἀμφίρρυτον· εἰ δὲ μή, [h] ἀποθανέαι καὶ αὐτός, „καὶ ταῦρος ὁ καλλιστεύων." Ταῦτα ἡ Πυθίη Ἀρκεσίλεῳ χρᾷ. ὁ δέ, παραλαβὼν τοὺς ἐκ τῆς Σάμου, κατῆλθε ἐς τὴν Κυρήνην· καὶ ἐπικρατήσας τῶν πρηγμάτων, τοῦ μαντηΐου οὐκ ἐμέμνητο, ἀλλὰ δίκας τοὺς ἀντιστασιώτας αἴτεε τῆς ἑωυτοῦ φυγῆς. τῶν δὲ οἱ μὲν τοπαράπαν ἐκ τῆς χώρης ἀπαλλάσσοντο, τοὺς δέ τινας χειρωσάμενος ὁ Ἀρκεσίλεως ἐς Κύπρον ἀπέστειλε ἐπὶ διαφθορῇ· τούτους μέν νυν Κνίδιοι ἀπενειχθέντας πρὸς [i] τὴν σφετέρην, ἐρρύσαντο, καὶ ἐς Θήρην ἀπέστειλαν· ἑτέρους δέ τινας τῶν Κυρηναίων ἐς πύργον μέγαν Ἀγλωμάχου καταφυγόντας ἰδιωτικόν, ὕλην περινήσας, [k] ὁ Ἀρκεσίλεως ἐνέπρησε. μαθὼν δὲ ἐπ' ἐξεργασμένοισι τὸ μαντήϊον ἐὸν τοῦτο, ὅτι μιν ἡ Πυθίη οὐκ ἔα εὑρόντα ἐν τῇ καμίνῳ τὰς ἀμφορέας ἐξοπτῆσαι, [l] ἔργετο ἑκὼν τῆς τῶν Κυρηναίων πόλιος, δειμαίνων τε τὸν κεχρησμένον θάνατον, καὶ δοκέων ἀμφίρρυτον τὴν Κυρήνην εἶναι. εἶχε δὲ γυναῖκα συγγενέα ἑωυτοῦ, θυγατέρα δὲ τοῦ τῶν Βαρκαίων βασιλῆος, τῷ οὔνομα ἦν [m] Ἀλαζίρ· παρὰ τοῦτον ἀπικνέεται· καί μιν Βαρκαῖοί τε ἄνδρες, καὶ τῶν ἐκ Κυρήνης φυγάδων τινὲς καταμαθόντες ἀγοράζοντα, κτείνουσι· πρὸς δέ, καὶ τὸν πενθερὸν αὐτοῦ [n] Ἀλα-

huic dabat. Pheretima id quod dabatur accipiens, dicere etiam bonum id quidem eſſe, ſed melius facturum eum ſi ei petenti daret exercitum. Quumque identidem ad omnia quæ dabantur, hoc diceret, tandem miſit ad eam Euelthon dono fuſum aureum, atque colum penſo circumdatam: dicentique quæ conſueverat verba Pheretimæ, inquit talibus rebus donari feminas, non exercitu. Arceſilaus 163
interea Sami agens, unumquemque ſollicitabat conditione diviſionis agrariæ: coactoque ingenti exercitu, navigavit Delphos ad conſulendum de reditu. Cui Pythia ita reſpondit, Ad quatuor Battos, ac totidem Arceſilaos, octo hominum ætates dat vobis Apollo Cyrene regnare: ulterius vel conari dehortatur. Tibi vero ſuadet, ut reverſus in domum tuam, quietem agas. Quod ſi fornacem inveneris plenam amphorarum, ne eas excoquas, ſed ad auram emittas. Sin fornacem incenderis, ne committas ut circumfluam introëas: alioqui peribis tu pariter et taurus optime opus faciens. Hæc Arceſilao Pythia reſpondit.
Iſte ſumptis iis qui erant e Samo, rediit 164
Cyrenen: recuperatoque rerum dominio, immemor oraculi, vocatis ad dicendam cauſſam iis, qui contra ipſum in partibus fuerant, obiecit culpam fugæ ſuæ. At illorum alii exilio ſolum vertebant, alii ab eo comprehenſi, in Cyprum ad perniciem mittebantur: quos Cnidii ad ſuam terram appulſos liberaverunt, ad Theramque dimiſerunt. Quosdam, qui in grandem quandam et privatam Aglomachi turrim refugerant, circumdata materia Arceſilaus igni cremavit. His perpetratis, agnoſcens id eſſe oraculum, quo Pythia non ſinebat eum inventas in fornace amphoras excoquere, abſtinebat ultro urbe Cyrene, extimeſcens necem oraculo prædictam, et Cyrenen exiſtimans eſſe circumfluam. Uxorem vero habebat cognatam ſuam regis Barcæorum, cui nomen erat Alazir, filiam. Ad hunc proficiſcitur. Et quidam tum Barcæi, tum exules Cyrenæi quum in foro agentem eum animadvertiſſent, obtruncarunt, inſuper et eius ſocerum Ala-

a Τελευταῖον Fragm. Paris. et ſuperius τοῦτο ἐπὶ ſine medio γὰρ, quod abeſſe poteſt. b M. Paſſ. Ask., alii omnes δὲ οἱ, et forte Euſtath., tum εἰπάσης iidem tres, ceteri ἐπειπ. utrumque retineri potuerat. c M. Arch. V. Paſſ., reliquis οἱ aberat. d Non eſt in Arch. Vind., male. Vide II, 142. e Εὕρῃς Arch., quod non ſperno. εὕρῃς alii. Statim πλέων Paſſ. f Ἐξοπτήσεις idem et Arch. g Ἐσελθ. Paſſ., alii ἐσέλθῃς cum Edd. h Ἀποθανέαι Arch. i Articulus illi deeſt. k Ὁ Ἀρκ. Paſſ. Ask., reliqui ὁ non habent. Ἀρκεσίλεως Arch. l Ἔργετο ἑκὼν τῆς Κυρ. Ald. Arch. V. Paris. A. B. Edd. Valla, in Med. Ask. Paſſ. ἑκὼν deerat, negligenter. m Med. Paſſ. Valla, Ἀλαζὶρ Ask., Ἀλαζεὶρ Arch., Ἀλάζιρ Ald. Paris. A. B. Ed., horum quid verius, quis definiet? mox Βαρκαῖοί γε Ask., ſtatim καὶ omittens cum Med., ceteri ſervant, idque iure.

ἴδρυσεν, καί μιν —— Quae cap. leguntur ſeq. 163, de quatuor Battis totidemque Arceſilais illuminarunt Palmer. in Exercit. p. 24. H. Vales. et P. Weſſ. in Exc. Diodori T. II. p. 550, 551. VALCKEN.

23. Ἀλλ' οὐ στρατιῇ] Unde Euſtath., qui excerpſit, στρατιῇ adſtruxerint, ὑπηρετούσῃ ἐκ τῶν τρημάτων, cum illis ſcio, qui penitiſſime ignorant. Sibi habeat ſervetque: ad Herodotum nihil. Quod oraculum mox de quatuor Battis totidemque Arceſilais, illud ex tripode dictum. Valuit in illa regum ſtirpe et ſerie, quod celebri olim in uſu, ut nepos avi nomine inſigniretur. Multa ad Diodorum T. II. p. 550. H. Valeſius et Bouherius in Diſſ. Herodotea.

34. Ἀπόπεμπε κατ' οὖρον] Trade ſecundo vento, praeſtiterat, ex formula Sophocl. Trach. v. 474. ἀλλὰ ταῦτα μὲν Ῥείτω κατ' οὖρον, et Aeſchyli VII. c. Theb. v. 696. ἴτω κατ' οὖρον ——. Adde Schol. ad Trachin. v. 828.

37. Ταῦρος ὁ καλλιστεύων] Maxima taurus victima, ὁ καλλιστεύων τῶν ταύρων, Diodoro L. IV, 23. Pythia obſcure Alazirem, Arceſilai ſocerum, indigetaſſe videtur, una cum genero interiturum, prorſus ut ΤΑΥΡΟΝ titulo Philippum, Alexandri Magni patrem, ap. Diodor. L. XVI, 91.

49. Ἐπ' ἐξεργασμένοισι] Sic vere ex Aldi ἐπεξεργασμένοισι' pravum idem in Plutarchi Malignitate p. 870. B. e Noſtri L. VIII, 94. Elegans Euripidis Bacch. v. 1037. πάθει ἐπ' ἐξειργασμένοις Κακοῖσι χαίρειν, ὦ γυναῖκες, οὐ καλόν. Utitur plus ſimplici vice Aeſchyl. in Perſ. v. 526., Agamem. v. 1388. &c.

51. Ἔργετο ἐκ τῆς] Hic quoque vetus et Vallae reperta lectio revocabitur. ἔργετο ἑκὼν τῆς Κυρηναίων πόλιος, urbe Cyrene ultro abſtinebat, ſive, ſemet ipſe volens arcebat urbe: male vir Cl. verbum ἔργετο reddidit arcebatur; apud Herod. ἔργεσθαι formae mediae verbum ſignificat ſemet arcere, adeoque abſtinere: II, c. 18., θηλέων βοῶν μὴ ἔργεσθαι, idem eſt ac θηλέων βοῶν γεύεσθαι, IV, c. 166. V, c. 57. πολλῶν ἐντάξιας(?) ἔργεσθαι. VALCKEN.

67. Εὐεσ-

Alazira. Ita Arceſilaus, ſive volens ſive
invitus oraculo non obſequutus, fatum
165ſuum implevit. Mater eius Pheretima,
dum filius Arceſilaus mali ſui ſibi autor Bar-
cæ agit, ipſa interea honoribus filii Cyre-
ne fungebatur, ac munera obibat cum alia,
tum in ſenatu aſſidebat. Ubi autem co-
gnovit filium ſuum Barcæ occiſum eſſe,
fuga ſe proripuit in AEgyptum: nam Ar-
ceſilaus fuerat de Cambyſe Cyri bene meri-
tus; quod is extitiſſet qui Cyrenen Cam-
byſi tradiderat, ac tributum inſtituerat.
Hæc in AEgyptum quum perveniſſet, ſup-
plex Aryandi ſedit: hortansque eum ad ſe
ulciſcendam, etiam prætendens titulum quod
ideo filius ſuus, quia cum Medis ſentiret,
166interemptus eſſet. Erat hic Aryandes AE-
gypti prætor a Cambyſe conſtitutus, qui
aliquanto post tempore, quum æmulari Da-
rium vellet, ab eo est interfectus. Siqui-
dem audiens atque animadvertens, Dario
cordi eſſe memoriam ſui relinquere opere
quod a nullo alio regum factum eſſet, id
ſibi imitandum putavit, donec mercedem
accepit. Etenim Darius ex auro quam po-
tuit purgatiſſimo monetam percuſſit: Aryan-
des autem AEgypti prætor idem ex argento
fecit; et nunc quoque exſtat puriſſimum
167argentum Aryandicum. Ea re comperta
Darius inſimulatum quaſi rebellaret, morte
affecit. Tunc autem Aryandes *hic miſertus*
Pheretimæ, omnes ei copias AEgypti tra-
didit, pedeſtres ſimul et nauticas, præ-
poſito quidem pedeſtribus Amaſi, viro Ma-
raphio, nauticis autem Badre, qui gene-
re Paſargades erat. Sed priusquam copias
mitteret, caduceatore Barcam miſſo per-
contabatur quisnam percuſſor Arceſilai ex-
titiſſet. Barcæi ſe omnes extitiſſe reſpon-
dent: multa etenim ſe ab illo mala eſſe
perpeſſos. His auditis Aryandes ita exer-
168citum una cum Pheretima mittit. Atque hic

[a] Ἀλαζῖρα. Ἀρκεσίλεως μέν νυν [b] εἴτε ἑκὼν εἴτε
ἄκων ἁμαρτὼν τοῦ χρησμοῦ, ἐξέπλησε μοίρην τὴν
ἑωυτοῦ. Ἡ δὲ μήτηρ Φερετίμη, τέως μὲν ὁ Ἀρκεσί-
λεως ἐν τῇ Βάρκῃ διαιτᾶτο ἐξεργασμένος ἑωυτῷ κα-
κόν, ἡ δὲ εἶχε [c] αὐτὴ τοῦ παιδὸς τὰ γέρεα [d] ἐν
Κυρήνῃ, καὶ τἆλλα νεμομένη, καὶ ἐν βουλῇ παρί-
ζουσα· ἐπεί τε δὲ ἔμαθε ἐν τῇ Βάρκῃ ἀποθανόν-
τα οἱ τὸν παῖδα, φεύγουσα οἰχώκεε ἐς Αἴγυπτον·
ἦσαν γάρ οἱ ἐκ τοῦ Ἀρκεσίλεω εὐεργεσίαι ἐς Καμ-
βύσεα τὸν Κύρου πεποιημέναι· οὗτος γὰρ ἦν [e] ὁ Ἀρ-
κεσίλεως, ὃς Κυρήνην Καμβύσῃ ἔδωκε, καὶ φόρον ἐτά-
ξατο· ἀπικομένη δὲ ἐς Αἴγυπτον ἡ Φερετίμη, [f] Ἀ-
ρυάνδεω ἱκέτις ἕζετο, τιμωρῆσαι ἑωυτῇ κελεύουσα·
προϊσχομένη πρόφασιν, ὡς διὰ τὸν μηδισμὸν ὁ παῖς
οἱ τέθνηκε. Ὁ δὲ Ἀρυάνδης ἦν οὗτος τῆς Αἰγύπτου
[g] ὕπαρχος ὑπὸ Καμβύσεω κατεστεώς· ὃς ὑστέρῳ χρό-
νῳ τούτων [h] παρισεύμενος Δαρείῳ διεφθάρη· πυθόμε-
νος γὰρ καὶ ἰδὼν Δαρεῖον ἐπιθυμέοντα μνημόσυνον
ἑωυτοῦ λιπέσθαι [i] τοῦτο τὸ μὴ ἄλλῳ εἴη βασιλέϊ
κατεργασμένον, ἐμιμέετο τοῦτον, [k] ἐς οὗ ἔλαβε τὸν μι-
σθόν. Δαρεῖος μὲν γὰρ χρυσίον καθαρώτατον ἀπε- 276
ψήσας ἐς τὸ δυνατώτατον, νόμισμα ἐκόψατο· Ἀρυ-
άνδης δὲ ἄρχων Αἰγύπτου, ἀργύριον τωὐτὸ τοῦτο ἐποίεε·
καὶ νῦν [l] ἐστὶ ἀργύριον καθαρώτατον τὸ Ἀρυανδικόν·
μαθὼν δὲ Δαρεῖός μιν ταῦτα ποιεῦντα, αἰτίην [m] οἱ
ἄλλην ἐπενείκας, ὥς οἱ ἐπανιστέατο, ἀπέκτεινε. Τό-
τε δὲ οὗτος ὁ Ἀρυάνδης κατοικτείρας Φερετίμην, διδοῖ
αὐτῇ [n] στρατὸν τὸν ἐξ Αἰγύπτου ἅπαντα, καὶ τὸν
πεζὸν καὶ τὸν ναυτικόν· στρατηγὸν [o] δὲ τοῦ μὲν πεζοῦ,
Ἄμασιν ἀπέδεξε, ἄνδρα Μαράφιον· τοῦ δὲ ναυτικοῦ
[p] Βάδρην, ἐόντα Πασαργάδην γένος· πρὶν δὲ ἢ ἀπο-
στεῖλαι τὴν στρατιὴν ὁ Ἀρυάνδης πέμψας ἐς τὴν Βάρ-
κην κήρυκα, ἐπυνθάνετο τίς εἴη ὁ Ἀρκεσίλεων ἀπο-
κτείνας; οἱ δὲ Βαρκαῖοι [q] αὐτοὶ ὑπεδέκατο πάντες·
πολλά τε γὰρ καὶ κακὰ πάσχειν ὑπ' αὐτοῦ· πυθό-
μενος δὲ ταῦτα ὁ Ἀρυάνδης, οὕτω δὴ τὴν στρατιὴν
ἀπέστειλε ἅμα τῇ Φερετίμῃ· αὕτη μέν νυν αἰτίη
πρό-

a Paſſ., Ἀλάζιρα *M. Ask.* Ἀλαζεῖρα *Arch.*, Ἀλαζῆρα *Ald.* &c. Vide *Gronov.* *b* Duo haec praetervidit librarius *Arch.*, qui ἁμαρτὼν cum *M. Paſſ. Ask.*, alii ἐξαμαρ. *c* Αὕτη *Arch.* non inconcinne. Conf. L. I, 187. *d* Quatuor inſequentia id. negligit. *e* Ὁ Ἀρκ. *Paſſ. V. Arch. Ask. Paris. B.*, in Edd. deerat articulus. Mox φόρον *M. Arch. V. Paſſ. Ask.*, reliqui φόρους. Vide ſupra C. 35. *f* Ἀρυανδ. *Arch.* cum *Valla*, et ſemper quidem: tum ἵζετο *M. Paſſ. Ask.* bene. Vid. ad C. 145., ἕζετο alii. *g* Ἵππαρχος Fragm. *Paris.*, male. *h* Παρισεύμενος *Arch. V.*, vulgo παρισούμ. Praecedens in *Aldo* τούτων pingitur. *i* Deest Fragm. *Paris.* *k* *Med. Paſſ.* Fragm. *Paris.*, ἐσὸ *Ask.* ſive ἐς ὃ, ut reliqui. Paullo ante μνημόσ. ἑωυτοῦ *Vind. Arch.*, et ἐμιμέετο *Arch.* *l* Ἐστι *Valla Arch. V.* Fragm. *Paris. Ask. Paſſ.*, in aliis et Edd. ἔτι. *m* Deſit *Arch.*, tum ἐπανιστέατο *M. Arch. Ask.*, ἐπανιστέατο *Paſſ.*, et Edd. ἐπανιστεώτο, male. *n* Στρατὸν ἐξ Αἰγ. *Arch. V.* *o* Μὲν τοῦ *Arch. V.* *p* Μάδρην *Arch.*, *Vind.* Μάδρην, *Mandrem Vall.* tum mox πρὶν δὲ ἢ ἀποσ. *V. Med. Paſſ. Ask.*, ab aliis ἢ exulat. *q* *Arch. V. Paſſ. Ask. M. Valla*; vulgo αὐτὸν ex *Aldo*. Porro ὑπεδέκατο *Ald. Arch. V. Edd.*, ὑπεδεκόντο, vetante dialecto, *M. Paſſ. Ask.* Post pauca στρατιὴν ἀπέστειλε *Paſſ.*, quod malui: antea ἀπέστελλε.

67. Εὐεργεσίαι ἐς Καμβύσεα] Non neglexit in *Polyaeni* L. VII, 47. apud Aryanden τὰς ἐς Καμβύσην εὐεργεσίας Pheretima. In pingendo Satrapae nomine libri Strategematum et *Pollucis* diſcordes quoque ſunt, in vulgatum tamen proniores.

75. Παρισεύμενος] Ionum ex more, ſaepe ſpreto. Dederunt ſchedae ἀντισεύμενος C. 154., praebebunt illud ipſum C. 203. tum ἀνταγωνισεύμενος L. V, 109. atque his ſimilia. Ex Darii ſtudio, quod Aryandes ſtolide aemulabatur, aurum multo puriſſimum ψῆγμα Δαρείου χρυσοῦ ap. *Plutarchum* in Pactolo, et numi aurei Δαρεικοί, *Darici*. Negant Critici ad Comici Ἐκκλησ. v. 589. appellatos ἀπὸ Δαρείου, τοῦ Ξέρξου πατρὸς, ſed ab alio rege *Dario*: ſequitur *Suidas*, et omnibus *Harpocratio* prior. Equidem his dicam inpegi Obſerv. L. II, 24., nec poenitet: nihil ad arguendos manifeſtius *Herodoteis*. Succurrit tamen labanti Grammaticorum fidei amiciſſimus *H. Venema*, Herodotea probans, Dariumque Hyſtaſpiden Perſis *Daricos* cudiſſe, Medis vero antiquiorem Darium, nomine *Medum*, cuius exemplum rex Perſa fuerit imitatus, Diſſert. ad Vaticin. *Daniel.* p. 160.

82. Καὶ νῦν ἐστι ἀργύριον] Ita ex ſchedis oportuit. *Pollux* argentum Ἀρυανδικὸν L. III, 87. VII, 98. hinc derivavit: quae de *Daricis* ibidem, ἀπὸ Δαρείου, ὡς ὑπ' ἐκείνου ἀκριβωθέντος εἰς κάθαρσιν τοῦ χρυσίου oſtendunt originem. Statim ἐπανιστέατο dubio caret.

84. Βάδρην] Haeſito, quid verius certiusque. In propriis nominibus frequentiſſima MSS. diſcordia. Idem claſſis praefectus C. 203. Βάρης, ubi *Badres* Laurentius, quod retineo: Μάδρης *Vind.* huc ducit ex confuſione litterarum β et μ in codicibus tritiſſima. Mox αὐτοὶ ὑπεδεκέατο ex C. 200. liquidiſſimum.

84. Βάδρην] Infra c. 203., ὁ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγὸς dicitur Βάρης· ob tantillam ſcriptionis librario procul dubio imputandam differentiam non debuerant tanquam diverſi conſiderari *Badres* et *Bares*: genuinum forte nomen Βάρην onerat littera male repetita. Alexandri Macedonis ſororem habuiſſe dicitur Βουβάρης ἀνὴρ Πέρσης, VIII, c. 136. et V, c. 21. idem videtur, cuius nomen ſcribitur Βούβαρις VII, c. 21. Perſam Καντίβαριν ex *Clearcho* memorat *Athen.* X, p. 416. B. hinc *AElian.* V. H. I, c. 27. —— Ab AEgypti ſatrapa Aryande claſſem et exercitum accepiſſe Pheretimam, *Herodoto* conſentit *Polyaenus* VIII, c. 47.
VALCKEN.

πρόσχημα τοῦ λόγου ἐγίνετο. ᵃ Ἀπεπέμπετο δὲ ἡ στρατιὴ, ὡς ἐμοὶ δοκέειν, ᵇ ἐπὶ Λιβύων καταστροφῇ. Λιβύων γὰρ δὴ ἔθνεα πολλὰ καὶ παντοῖά ἐστι· καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ὀλίγα, βασιλέος ἦν ὑπήκοα, τὰ δὲ πλέω ᶜ ἐφρόντιζε Δαρείου οὐδέν· οἰκέουσι δὲ κατὰ ᵈ τάδε Λίβυες ἀπ' Αἰγύπτου ἀρξάμενοι· πρῶτοι Ἀδυρμαχίδαι Λιβύων κατοίκηνται, οἳ νόμοισι μὲν τὰ πλέω Αἰγυπτίοισι χρέωνται, ἐσθῆτα δὲ φορέουσι ᵉ οἵηνπερ οἱ ἄλλοι Λίβυες· αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν, ᶠ ψέλιον περὶ ἑκατέρῃ τῶν κνημέων φορέουσι χάλκεον· τὰς κεφαλὰς δὲ κομῶσαι, τοὺς φθεῖρας ἐπεὰν λάβωσι τοὺς ᵍ ἑωυτῆς ἑκάστη ἀντιδάκνει, καὶ οὕτω ῥίπτει. οὗτοι δὲ μοῦνοι Λιβύων τοῦτο ἐργάζονται· καὶ τῷ βασιλέϊ μοῦνοι τὰς παρθένους μελλούσας συνοικέειν ἐπιδεικνύουσι· ἣ δὲ ἂν τῷ βασιλέϊ ἀρεστὴ γένηται, ὑπὸ τούτου ʰ διαπαρθενεύεται· παρήκουσι δὲ οὗτοι οἱ Ἀδυρμαχίδαι ἀπ' Αἰγύπτου μέχρι λιμένος, τῷ οὔνομα ⁱ Πλευνός ἐστι. Τούτων δὲ ἔχονται Γιλιγάμμαι, νεμόμενοι ᵏ τὴν πρὸς ἑσπέρην χώρην, μέχρι Ἀφροδισιάδος νήσου· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ˡ τούτου χώρῳ ἥ τε Πλατέα νῆσος ἐπικέεται, τὴν ἔκτισαν Κυρηναῖοι· καὶ ἐν τῇ ἠπείρῳ ᵐ Μενελάϊος λιμήν ἐστι, καὶ Ἄζιρις, τὴν οἱ Κυρηναῖοι οἴκεον· καὶ τὸ Σίλφιον ἄρχεται ⁿ ἀπὸ τούτου· παρήκει δὲ ἀπὸ Πλατέης νήσου, μέχρι τοῦ στόματος τῆς Σύρτιος τὸ Σίλφιον· νόμοισι δὲ χρέωνται οὗτοι παραπλησίοισι τοῖσι ἑτέροισι. Γιλιγαμμέων δὲ ἔχονται τὸ πρὸς ἑσπέρης ᵒ Ἀσβύσται· οὗτοί τοι ὑπὲρ Κυρήνης οἰκέουσι· ἐπὶ θάλασσαν δὲ οὐ κατήκουσι Ἀσβύσται· τὸ γὰρ ᵖ παρὰ θάλασσαν Κυρηναῖοι νέμονται. τεθριπποβάται δὲ οὐκ ἥκιστα ἀλλὰ μάλιστα Λιβύων εἰσί· νόμους δὲ τοὺς πλεῦνας μιμέεσθαι ἐπιτηδεύουσι τοὺς Κυρηναίων. Ἀσβυστέων

hic quidem titulus inferendi belli extitit. Verum, ut mea fert opinio, exercitus mittebatur ad Afros ſubigendos. Afrorum enim multæ ſunt et variæ nationes, quarum paucæ regi obtemperabant, pleræque Darium contemnebant. Habitant autem Afri hoc modo ab AEgypto incipientes, Afrorum primi Adyrmachidæ, eisdem fere quibus AEgyptii moribus utentes. Veſtem geſtant qualem et alii Afri; uxores eorum in utraque tibia armillam æream. Eædem capitis comam alentes, pediculos ſi capiant, quæque ſuos mordet, atque ita abiicit. Hoc isti ex omnibus Afris ſoli factitant: ſolique virgines nupturas regi exhibent, et quæ illi placuerit, eam devirginat. Pertinent hi Adyrmachidæ ab AEgypto ad portum usque nomine Pleunum. His confines 169 ſunt Giligammæ, regionem verſus occaſum incolentes, Aphrodiſiade tenus inſula. In huius loci medio adſita est inſula Platea, quam condidere Cyrenæi. Atque in continente est portus Menelaius et Aziris, quam Cyrenæi incoluere. Et hinc Silphium incipit, ab inſula Platea pertinens usque ad os Syrtis. Apud hos iidem pene ritus, qui apud alios ſunt. Giligam- 170 mas ab occaſu contingunt Asbyſtæ, qui ſupra Cyrenen incolentes non pertinent ad mare: nam maritima Cyrenæi incolunt. Iidem non poſtremi, ſed præcipui Afrorum ſunt in quadrigis regendis, ſtudioſi in Cyrenæorum legibus pleraque ex parte imitandis. Horum ſunt occaſum verſus 171 con-

a Ἐπέμπετο *Arch. Vind.*, mox δοκέειν *M. Paſſ. Ask.*, ceteri δοκέει. *b* Ἐπὶ Λιβύης *Paſſ.*, non abſurde. *c* Ἐφρ. Δαρείου *Arch. Ald. V. Valla*, ἐφρ. βασιλέος Δαρ. vulgo. *d* Τὰ *Arch.*, tum ἀρξάμενοι cum *Steph.* ora, *Vind. Paſſ. Ask.*, olim ex *Ald.* ἀρχόμενοι. Porro Ἀδαρχίδαι ex hoc loco *Steph.*, prave. Vide *Holſten.* *e M. Vind. Arch. Paſſ. Ask.*, olim ὥσπερ οἱ *Ald. Paris. A. B. Edd.*. *f* Ψέλιον *M. Arch. V. Paſſ. Ask.*, ψέλλιον reliqui. Vide L. III, 20. *g Arch. V. Paſſ. Ask. Valla*, recte: ἑωυτοὺς olim. *h Pollux* III, 42. hinc. *i* Πλυνὸς *Steph.* marg. *Arch. Vind. Valla*, mox Τιλιγάμμαι *Paſſ. Med. Ask.*, et poſt pauca Τιλιγαμμέων iidem. Γιγάμαι *Arch.*, Γιγάμαι *Ald. Ed.* *k* Τὸ πρὸς *V. Arch. Paſſ. Ask.* *l Med. Paſſ. Ask.*, alii χώρῳ τούτῳ tum Πλάτεια *Arch. V.* et mox. *m* Μενέλεως *Arch.*, Μενέλαος *Ask. Paſſ.* *n* Ἐκ τούτου *Arch. V.* *o* Ἀσύνται et Ἀσυντέων *Med. Ask.*, Ἀσβύται et Ἀσβυτέων *Paſſ. Valla*, alii Ἀσβύσται cum Edd., tum οὗτοί τοι *Vind.*, οὗτοι τὸ Edd. *Arch.*, τὸ deest *Med. Paſſ.* Placet *Vind.* *p* Παρὰ τὴν θαλ. *V. Arch.*

96. Πρόσχημα τοῦ λόγου ἐγίνετο] Ex Latinis *titulus inferendi belli*, putes πρόσχημα τοῦ πολέμου *Vallam* vidiſſe, quale *Polybii* ἔνομα καὶ πρόσχημα τοῦ πολέμου L. XI, 5.; ſed eius nec vola nec veſtigium in manu deſcriptis. *Reiskii* elegans coniectura πρόσχημα τοῦ στόλου, *obtentus expeditionis*, in eadem haeret difficultate. Potius erit novationi vale dicere. Λόγου πρόσχημα velamentum et color ſermonis est, quo veritatem diſſimulabant Perſae. Geminum germanum L. VI, 133. τοῦτο μὲν δὴ ΠΡΟΣΧΗΜΑ ΛΟΓΟΥ, ſic MSS., *in hoc colore inter fandum* Miltiades *utebatur*. Poſt nonnulla ἐφρόντιζε Δαρείου ex *Aldi* et aliorum praeſcripto; ingrata erat βασιλέος iteratio. Confer C. 197.

97. Ὡς ἐμοὶ δοκέει, ἐπὶ Λιβύων κ.] Iſta *Herodotum* adieciſſe ceteris opinor, ut commodam hoc in loco ſibi pararet occaſionem gentes recenſendi Libycas: nam libenter ille narrationibus interiectis ſic paſſim ab inſtituto ſermone digreditur, ut lectorem ſemper iucunda varietate teneat et oblectet, ποικίλην ἐβουλήθη ποιῆσαι τὴν γραφήν. Ὁμήρου ζηλωτὴς γενόμενος, ut ſcribit *Dionyſ. Halic.* in Ep. ad Pomp. p. 208., hac etiam in parte *Thucydidi Herodotum* praeferens, et fatetur ipſemet *Herod.* quaeſiviſſe ſe *digreſſiones* lectoribus velut ἀναπαύσεις, IV, c. 30., προσθήκας δή μοι ὁ λόγος ἐξ ἀρχῆς ἐδίζετο. Iſtiusmodi *Thucydidis* imitatori *Philiſto* prorſus evitatas *digreſſiones* ſupra modum ineptas et fabuloſas ubique captaverat *Theopompus*: hoc ubi tradidit *Dionyſ.* in eiusdem Ep. fine p. 213., Critici mentem vox obſcuravit perperam ſcripta; nam ubi peccaſſe dicitur *Theopomp.* κατὰ τὰς παραβολὰς, *in comparationibus*, corrigi debet παρεκβολὰς, quod p. 126, 3. dicitur κατὰ τὰς τῶν παρεκβάσεων ἐπεισαγωγὰς, ubi eadem deſignantur exempla; e quibus in tranſcurſu redintegrari poterit *Theon. Soph.* p. 15. *Theopompi* Philipp. VIII. narratio ἡ τοῦ σελίνου, *de apio*, nulla fuit; emendandum, ἡ τοῦ Σειληνοῦ, vel περὶ τοῦ Σειληνοῦ, *de Sileno*, qui in Macedonia ferebatur adparuiſſe. VALCKEN.

12. Πλευνός ἐστι] *Tzetzes* ad *Lycophron.* v. 149. Πλυνὸν, πόλιν Λιβύης habet, quae huic lacui ſi accubuerit, Πλυνὸς, ut veteres ſchedae, optabilior. Γιλιγάμμαι, ἔθνος Λιβύης, Ἡρόδοτος Δ. *Stephani Byz.* robur accipit ex *Med.* et ſequacibus, viciſſimque addit. Recepi Γιλιγάμμαι et Γιλιγαμμέων ex ductibus Codd. et *Stephani*, obſecutus *Gronovio*, cuius laudatio libri *Florentini* modum excedit. Recepi tanto autem promtius, quod *Brit. A.*, quo ſicuti et altero deinceps utar, clare Γιλιγάμμαι, Γιλιγάμμεοι, Γιλιγαμμέων.

17. Καὶ Ἄζιρις] *Callimachi* πυκινὴν δὲ νάπαις Ἄζιλιν ἔναιον H. in Apoll. v. 89. ſtabilit haec et ſuperiora C. 157., nec nocet diverſior, quae in *Aldina* eius et *Baſileenſi* conſtat editione, ſcriptura, uti monitum antea. Quod de laſerpitio καὶ τὸ σίλφιον ἄρχεται ἀπὸ τούτου, ſive ἐκ τούτου, in *Scylace* p. 108. *Ed. Gronov.* poſt inſulam Plateam, ἐντεῦθεν ἄρχεται τὸ Σίλφιον φύεσθαι γύης, ubi *Gronov. quid velit, poſtrema vox, nec exprimit Voſſius, nec ipſe aſſequor, pro qua repono* γυάλοις. Nonne φύεσθαι γύαις, aut γυίαις, *in arvis*, lenius et propius? Multa de Silphio *Salmas.* in *Solin.* p. 262. et ex *Scylace* φύεσθαι γῆς.

22. Ἀσβύσται] Irrita opera Viri Celeb.; Ἀσβύστας in Libya norunt complures, ab *Holſtenio* ad *Steph. Byz.* ſignati, tum *Lycophron* quoque v. 895. Quis Ἀσύνται tandem? Liquidus *Medicei* lapſus ex ſchedis est *Paſſ.* Neque officit hilum, quod *Asbyſtarum* ſedes latius in Africae mediterranea porrigatur ab aliis, ſiquidem in talibus multiplex variatio, et Asbyſtae minime maritimi.

27. Ἀυ-

confines Auſchiſæ, qui ſupra Barcam in-
colentes ad mare pertinent prope Eueſpe-
ridas. Circa mediam Auſchiſarum pla-
gam habitant Cabales, exigua natio, ad
mare pertinentes circa Tauchiram oppi-
dum agri Barcæi, eisdem quibus ii qui
172 ſupra Cyrenen ſunt, legibus utentes. Au-
ſchiſarum quod ad occaſum vergit, con-
tingunt Naſamones, grandis natio, qui
ſub æſtatem relictis ad mare pecoribus,
adſcendunt ad locum Augila decerpturi
palmulas: nam palmæ illic et permultæ
ſunt, et amplæ, et fructiferæ omnes.
Locuſtas ubi venando ceperint ad ſolem
ſiccantes, molunt, deinde lacte adſper-
ſo ſorbillant. Uxores multas ſinguli e con-
ſuetudine habent, et cum eis communem
faciunt coitum, eodem pæne quo Maſſa-
getæ modo, prius ſcipione præfixo. Na-
ſamonibus mos est, quum quis primum
ducit uxorem, prima nocte ut ſponſa ſin-
gulos convivas obeat concubitus gratia,
et ut quisque illorum cum ea concubuit,
donum det illi quod ſecum habet domo al-
latum. Iureiurando ac divinatione tali u-
tuntur: Per eos viros qui iuſtiſſimi at-
que optimi apud illos fuiſſe dicuntur, iu-
rant, illorum ſepulcra tangentes. Divi-
nant,

βυτέων δὲ ἔχονται τὸ πρὸς ἑσπέρης [a] Αὐσχίσαι· οὗ-
τοι ὑπὲρ Βάρκης οἰκέουσι, κατήκοντες ἐπὶ θάλασσαν 277
κατ᾽ Εὐεσπερίδας. Αὐσχισέων δὲ κατὰ μέσον τῆς
χώρης οἰκέουσι [b] Κάβαλες, ὀλίγον ἔθνος, κατήκοντες
ἐπὶ θάλασσαν κατὰ Ταύχειρα πόλιν τῆς Βαρκαίης·
νόμοισι δὲ τοῖσι αὐτοῖσι χρέωνται τοῖσι καὶ οἱ ὑπὲρ Κυ-
ρήνης. [c] Αὐσχισέων δὲ τουτέων τὸ πρὸς ἑσπέρης ἔχον-
ται [d] Νασαμῶνες, ἔθνος ἐὸν πολλόν· οἳ τὸ θέρος κα-
ταλείποντες ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ τὰ πρόβατα, ἀναβαί-
νουσι ἐς [e] Αὔγιλα χῶρον ὀπωριοῦντες τοὺς φοίνικας· οἱ
δὲ, πολλοὶ καὶ ἀμφιλαφέες πεφύκασι, πάντες ἐόντες
καρποφόροι· τοὺς δὲ [f] ἀττελέβους ἐπεὰν θηρεύσωσι,
αὐήναντες πρὸς τὸν ἥλιον, καταλέουσι· καὶ ἔπειτα
[g] γάλα ἐπιπάσσοντες, πίνουσι· γυναῖκας δὲ νομίζον-
τες πολλὰς ἔχειν ἕκαστος, ἐπίκοινον αὐτέων [h] τὴν μί-
ξιν ποιεῦνται· τρόπῳ παραπλησίῳ τῷ καὶ Μασσα-
γέται, ἐπεὰν [i] σκίπωνα προστήσωνται, μίσγονται·
πρῶτον δὲ γαμέοντος Νασαμῶνος ἀνδρὸς, νόμος ἐστὶ
τὴν νύμφην νυκτὶ τῇ πρώτῃ διὰ πάντων διεξελθεῖν τῶν
δαιτυμόνων μισγομένην· τῶν δὲ ὡς ἕκαστός οἱ μιχθῇ,
διδοῖ δῶρον τὸ ἂν ἔχῃ φερόμενος ἐξ οἴκου. [k] Ὁρκίοισι
δὲ καὶ μαντικῇ χρέωνται τοιῇδε· ὀμνύουσι μὲν τοὺς
παρὰ σφίσι ἄνδρας δικαιοτάτους καὶ ἀρίστους λεγο-
μένους γενέσθαι τούτους, τῶν τύμβων ἁπτόμενοι· μαν-
τεύονται

a Αὐσχισαι *Arch. Vind. Valla*, et mox. *b* Βάκαλες ora *Steph.* et *Ask.*, ceteri Κάβαλες. *c* Αὐσχισίων *Arch.*, tum τούτων cum *Vind. Ask.* *d* Νασαμῶνες *Arch.* ſemper, et recte ex decreto *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 209., neque alius voci tonus L. II, 32., in *Ald.* et *Edd.* Νασάμωνες. Mox καταλιπόντες *Arch. V.* *e Med. Ask. Paſſ. Arch. Valla*, recte. Olim Αὔγιλα. Conf. *Diſſert. Herodot.* C. 2. p. 14. *f* Ἀττελάβους *Arch. V.* *g* Ἐπὶ γάλα iidem: praepoſitio deſit ceteris. *h* Omittunt τὴν *Ask. Paſſ.* *i M. Ask. Paſſ. V. Arch.* et *Britan. A. C.*, σκίμποδα reliqui. *k Ask. Paſſ. Med.* olim ὅρκοισι ex *Ald. Arch. V.*, mox παρὰ σφι *Arch. V.*, nec prave.

27. Αὐσχῖται] *Stephani* Αὐσχῖται, ἔθνος Λιβύης ὑπὲρ Βάρκης optime hinc *Holſtenius* emendat et *Cuperus* Syllog. Epiſtol. *Burmanni* T. II. p. 690. Certe Αὐσχῖται in Codd. *Diodori* et *Ptolemaei*, ſicuti ad prioris L. III, 49. adnotatum.

29. Κατ᾽ Εὐεσπερίδας] Promiſcue, Ἑσπερίδες et Εὐεσπερίδες, cives Ἑσπερῖται et Εὐεσπερῖται; quod in promtu magno viro non fuit, *Strabonis* L. XIV. p. 957. D. καὶ ἔτι ἐν τοῖς Ἑσπερίταις Λίβυσι, reformanti ἐν τοῖς ἑσπερίταις Ἴβηρσι. Amnis enim Lethaeus, quo de Geographus, correctionem non poſtulat, ſiquidem ſimilis tituli fluvius apud Libyae Heſperitas. Iterum *Strabo* L. XVII. p. 1193. C. ἔτι δὲ καὶ λιμὴν Ἑσπερίδων, καὶ ποταμὸς ἐμβάλλει Λάθων, ceu, uti aliis, Λήθων. Qui ſequuntur *Cabales*, veriusne *Bacales* ſcribantur, non finio.

38. Τοὺς δὲ ἀττελέβους &c.] Credo ob oculos haec *Arriano* fuiſſe de piſcium apud Indos captura Indic. C. 29. p. 344. ὑπὸ ἡλίῳ αὐαίνοντες, εὖτ᾽ ἂν ἀφαυανθῶσιν, καταλοῦντες· ubi mira Cel. viri in participio isto fluctuatio. Ἀττελάβους *Arch.* et *Vind.* habet *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 209., novitque Graecus *Nahumi* interpres C. III, 17. Editum Iones maluerunt. *Vallam* autem, graviter in *palmulis* hic lapsum, primus adiuvit *P. Leopardus* Emend. L. VII, 16., tum *Portus*, *Heraldus* et *L. Bos* Obs. Critic. C. 7., cui optimo viro temeritatem acerbius exprobratam nollem. Haeret adhuc animo iuſta eius de malignitate Gronoviana querela, ſancte teſtati, ſe, cum Obſervationes digereret, *Leopardum*, et quos nominavi, nondum lectitaſſe. Et quid ſi eorum aliquem verſavisſet, quis continuo omnium recordatur? Obſoleta haec quidem, ſed memoriae praeclari Praeceptoris debita. Mox ἐπὶ γάλα ἐπιπάσσοντες ex ſchedis non ſine conſilio *Th. Galeus* laudavit; nam locuſtis, in pulverem comminutis, bene congruit ἐπιπάσσειν, non lacti. Erunt tamen, qui ἐπὶ γάλα πάσσοντες explicabunt.

41. Ἐπίκοινον αὐτέων τὴν μίξιν ποιεῦνται] Quae poſui verba ſunt quidem *Herodoti*; ſed nunquam mihi perſuadere potui, hoc illa loco fuiſſe ab auctore collocata; quodque adeo viſum fuit probabilius, aliis etiam reddere nitar veriſimile. Duae ſunt res ſanequam diverſiſſimae, tametſi de iisdem dici poſſint, ἐπίκοινον τῶν γυναικῶν τὴν μίξιν ποιέεσθαι, et ἐμφανέως, vel κτηνηδὸν, μίσγεσθαι. Utrumque facere ſueverant ſecundum *Herod.* Auſenſes in Libya, c. 180., μίξιν ἐπίκοινον τῶν γυναικῶν ποιέονται, οὔτε συνοικέοντες, κτηνηδόν τε μισγόμενοι· quod addit de liberis, habet et *Mela* I, c. 8, c. 50. Alterum in Scythia molles probarunt Agathyrſi, IV, c. 104., ἐπίκοινον τῶν γυναικῶν τὴν μίξιν ποιεῦνται, hac addita ratione, ἵνα κασίγνητοί τε ἀλλήλων ἔωσι, καὶ, οἰκήιοι ἐόντες πάντες, μήτε φθόνῳ, μήτ᾽ ἔχθεϊ χρέωνται ἐς ἀλλήλους· quae a Platonica haereſi non abludunt; ut non iniuria *Strabo* dixerit τὰς γυναῖκας Πλατωνικῶς ἔχοντας κοινὰς καὶ τὰ τέκνα, VII, p. 461. A. Gindanes Africanos promiſcuos etiam probaſſe concubitus liquet ex *Herod.* IV, c. 176. —— Iam vero verba, ἐπίκοινον αὐτέων τὴν μίξιν ποιεῦνται, bis apud Noſtrum de aliis poſita, hinc arbitror aliena, atque a ſciolo priorum memore primum in margine ſcripta, poſtea, ut fit, in contextum recepta. Primo ne *Valla* quidem iſta legiſſe videtur in ſuo Codice; deinde quaero quem habeant inter ſe nexum μίξιν ποιεῦνται· —— μίσγονται; Praeterea, ſi dederat iſta, cur tandem tanquam rem miram prodidit memoriae, novam nuptam prima nocte διὰ πάντων διεξελθεῖν τῶν δαιτυμόνων μισγομένην; quale *Diodorus* etiam *Sic.* inſtitutum in inſulis obtinuiſſe narrat Balearibus V, c. 18. Neque *Mela* legit, quae reiicienda cenſeo; dum ſic vertit Herodotea I, c. 8, 55., *Feminis eorum ſolemne est nocte qua nubunt omnium ſtupro patere; —— et tum cum plurimis concubuiſſe maximum decus; in reliquum pudicitia inſignis est.* Evincit illud tandem meo ſaltem arbitratu comparatio moris Maſſagetarum. Iſtis autem reiectis apte ſibi reſpondent Herodotea: Γυναῖκας δὲ νομίζοντες πολλὰς ἔχειν ἕκαστος, τρόπῳ παραπλησίῳ τῷ καὶ Μασσαγέται ἐπεὰν σκίπωνα προστήσωνται μίσγονται. Liquet, opinor, non quod cum multis habuerint commune Maſſagetae, ſed horum peculiarem quandam reſpici conſuetudinem: quaenam autem illa? *Herod.* I, c. 216., Μασσαγέτης ἀνὴρ, τὴν φαρετρεῶνα ἀποκρεμάσας πρὸ τῆς ἁμάξης, μίσγεται ἀδεῶς· ſimiliter Naſamones ſupra dixerat I, c. 203., μίξιν τούτων τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἐμφανέα κατάπερ τοῖσι προβάτοισι· vide *Zenobii* Prov. p. 122, 17. —— In his *Gronov.* e *Med.* σκίπωνα recepit: nihil intereſt hoc probetur an ante receptum σκίμποδα. Venit in mentem aliquando diverſum ab utroque, ἐπεὰν σκίμποδα προθέωνται, *in propatulo poſito grabatulo.* De Moſynoecis legatur *Apollon. Rhod.* II, 1025. et *Scholiaſta.* VALCKEN.

43. Ἐπεὰν σκίπωνα προστήσωνται] *Strabo* in Arabum conſimili ritu ὁ δὲ φθάσας εἰσιὼν μίγνυται, προθεὶς τῆς θύρας ΡΑΒΔΟΝ, plura abſurditatis pro noſtro more pleniſſima adiungens L. XVI. p. 1129. D. De Maſſagetis ad L. I, 216.

τεύονται δὲ ἐπὶ τῶν προγόνων φοιτέοντες τὰ σήματα· καὶ κατευξάμενοι, [a] ἐπικατακοιμέονται· τὸ δ' ἂν [b] ἴδῃ ἐν τῇ ὄψι ἐνύπνιον, τούτῳ χρῶνται· πίστισι δὲ [c] τοιῇσιδε χρέωνται· ἐκ τῆς χειρὸς διδοῖ πιεῖν, καὶ αὐτὸς ἐκ τῆς τοῦ ἑτέρου πίνει· ἢν δὲ μὴ ἔχωσι ὑγρὸν μηδὲν, οἱ δὲ τῆς [d] χαμάθεν σποδοῦ λαβόντες λείχουσι. Νασαμῶσι δὲ προσόμουροί εἰσι [e] Ψύλλοι· οὗτοι ἐξαπολώλασι τρόπῳ τοιῷδε· ὁ νότος σφι πνέων ἄνεμος τὰ ἔλυτρα τῶν ὑδάτων [f] ἐξηύηνε· ἡ δὲ χώρη σφι πᾶσα ἐντὸς ἐοῦσα τῆς Σύρτιος, ἦν ἄνυδρος· οἱ δὲ βουλευσάμενοι κοινῷ λόγῳ, ἐστρατεύοντο ἐπὶ τὸν νότον· λέγω δὲ ταῦτα τὰ λέγουσι Λίβυες, καὶ ἐπεί τε ἐγίνοντο ἐν τῇ ψάμμῳ, πνεύσας ὁ νότος κατέχωσέ σφεας· ἐξαπολομένων δὲ τουτέων, ἔχουσι τὴν χώρην οἱ Νασαμῶνες. Τουτέων δὲ κατύπερθε πρὸς νότον ἄνεμον, ἐν τῇ θηριώδεϊ οἰκέουσι Γαράμαντες, οἳ [g] πάντα ἄνθρωπον φεύγουσι, καὶ παντὸς ὁμιλίην· καὶ οὔτε ὅπλον ἐκτέαται ἀρήϊον οὐδὲν, οὔτε [h] ἀμύνεσθαι ἐπιστέαται. Οὗτοι μὲν δὴ κατύπερθε [i] οἰκέουσι Νασαμώνων· τὸ δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν ἔχονται τὸ πρὸς ἑσπέρης Μάκαι, οἳ λόφους κείρονται· τὸ μὲν μέσον τῶν τριχῶν ἀνιέντες αὔξεσθαι, τὰ δὲ ἔνθεν [k] καὶ ἔνθεν
278 κείροντες ἐν χροΐ· ἐς δὲ τὸν πόλεμον, στρουθῶν καταγαίων δορὰς [l] φορέουσι προβλήματα· διὰ δὲ αὐτῶν Κίνυψ ποταμὸς ῥέων [m] ἐκ λόφου καλευμένου Χαρίτων, ἐς θάλασσαν ἐκδιδοῖ· ὁ δὲ λόφος οὗτος ὁ Χαρίτων δασὺς ἴδῃσί ἐστι, ἐούσης τῆς ἄλλης τῆς προ-

nant, ad maiorum accedentes monumenta, et illis, ubi preces peregerunt, indormiunt: ubi quodcunque per quietem inſomnium viderunt, eo utuntur. Fidei dandæ conſuetudo hæc eſt: De manu alterius uterque invicem bibit: quod ſi nihil humoris habuerint, ſumptum e terra cinerem lingunt. Naſamonibus confines 173
ſunt Pſylli, qui hunc in modum interciderunt: Notus eis omnia receptacula aquarum areſecerat: erat autem omnis eorum regio intra Syrtin et aquarum inops. Ob id isti publico colloquio atque conſilio expeditionem fecere adverſus notum: quæ Afri memorant ipſa refero, et quum ad arenas veniſſent, notus ſpirans ipſos obruit. Pſyllis extinctis, eorum terram Naſamones obtinent. Super hos notum ver- 174
ſus, in regione feris frequenti Garamantes habitant, qui fugiunt quemcunque hominem et cuiuscunque commercium, nihil bellicæ armaturæ habentes, ac ne defendere quidem ſeſe ſcientes. Hi ſupra Na- 175
ſamones incolunt. Circa maritima vero, occaſum verſus, confines ſunt Macæ, qui criſtas tondentur; in medio capillos creſcere ſinentes, hinc atque hinc ad cutem usque tondentur. In bellum pelles ſubterraneorum ſtruthionum ferunt pro tegumento. Per eos flumen Cinyps e colle, qui vocatur Gratiarum, fluens, in mare influit. Hic collis Gratiarum nemoribus frequens eſt, quum

a Ἐπικοιμέονται *M. Paſſ. Ask.*, vulgatum dant *Ald. Paris. A. B. Arch. V. Brit. A. C.* *b Med. Arch. V. Paſſ. Ask.*, verum ἐν *Arch. V.* cum *Ald.* praetereunt. Olim ἴδωσι τῇ. Excerpſit haec *Euſtath.* in Perieg. v. 209. Mox τούτῳ χρᾶται *Arch. Paſſ. Vind.* *c* Τοιῇσιδε *Paſſ. Ask.*, bene. τοίῃσι alii. Statim διδοῖ πιεῖν, frequenti lapsu *Arch.* *d Med. Paſſ. Ask. Arch.*, alii χαμάδεν. Vide L. II, 125. *e* Citat *Steph. Byz.* in Ψύλλοι. *f* Ἐξηΐνεν *Arch.* *g* Πάντες et mox *Arch. V.* prave. Conſentiunt edito *Steph.* in Γαράμαντες et *Euſtath.* ad *Dionyſ.* v. 217. Statim ὅπλον *Ald.*, quod verum ex C. 23. huius libri: ὅπλων ceteri. *h* Ἀμύνεσθαι *Vind.* *i* Abeſt hoc *Arch.* *k* Et haec omittit negligenter: mox ille κείροντες cum *Med. Paſſ. Ask.*, κείρονται *Ald. Paris. A. B. Vind.* *l Ald. Arch. V. Paris. A. B.* et *Brit. A. C.*, φέρουσι *M. Paſſ. Ask.*, ſine cauſſa. *m* Ἀπὸ *Arch.* et mox καλευμένου cum *V.* et *Ask.*, alii καλεομένου. Statim Χαρίτου et ὁ Χαρίτος *Arch.*, non bene.

52. Ἐπικατακοιμέονται] Servat verbum Ioniſmi indicia, ſervandumque fuerat. In illa incubandi ſuperſtitione ἐγκοιμᾶσθαι, κατακοιμᾶσθαι et eiusdem originis alia teri, dixi ad *Diodori* L. I, 53. Conſtat quoque, *Tertullianum* de Anima C. 57. ad haec alluſiſſe. Quae ſtatim e MSS. mutata fuerunt, rata hac lege habeo, ſi τούτῳ etiam χρᾶται locum recipiat. Non obliviſcor moris, in vocabulorum numeris ſaepiuſcule variantis, qui ſuum tamen modum habet. Illa vero dandae accipiendaeque fidei, quae ſubſequitur, conſuetudo, necdum in Africa prorſus eviluit, teſte ſollertiſſimo *Shaw* Itiner. T. I. p. 309.

61. Ἐστρατεύοντο ἐπὶ τὸν Νότον] Fabulam enarrans ex *Herod. Gellius* N. A. XVI, c. 11., *Pſyllos*, ait, *re aquaria defectos, eam iniuriam graviter Auſtro ſuccenſuiſſe; decretumque feciſſe, uti armis ſumtis ad Auſtrum (proinde quaſi ad hoſtem iure belli res repetitum,) proficiſcerentur*, &c. Iſta forſan in vulgus vicini ſparſere Naſamones, a quibus gens Pſyllorum *prope internecione ſublata* dicitur *Plinio* N. H. VII, c. 2. *Herodotus* fabulam ſe tradere formula ſignificat adiecta: λέγω δὲ ταῦτα τὰ λέγουσι Λίβυες qualibus utitur in fabuloſis aut certe rebus dubiae fidei. Qui lenem non ſentiunt hiſtorici noſtri ſuavitatem, *Herodotum* ob iſta talia, ſi lubet, exagitent huius ſeculi ſophi! Quas *innumirabiles* eſſe ſcribit apud *Herod. fabulas*, ne *Cicero* quidem vitio vertit hiſtoriae patri, neque ſeveriſſimus ipſius *Thucydidis* et *Platonis* cenſor *Halicarnaſſenſis Dionyſius*, qui et antiquioribus et *Herodoto* neceſſe fuiſſe docet quas a ſingulis ſibi gentibus traditas accepiſſent fabuloſas etiam narrationes tradere memoriae, atque ita ποικίλλειν τοῖς μυθώδεσιν ἐπεισοδίοις τὰς τοπικὰς ἀναγραφὰς, T. II. p. 226, 32. VALCKEN.

64. Ἔχουσι τὴν χώρην οἱ Νασαμῶνες] Superiora culte, ſed liberius, Latine expreſſit *A. Gellius* N. A. XVI, 11. Etſi autem Pſyllorum natio internecione ſublata fuerit, durarunt nonnulli in ſeriora aevi tempora. *Plinius*, qui Naſamonibus excidii cauſſam adſignat, *genus hominum ex iis qui profugerant, aut, cum pugnatum eſſet, abfuerant, hodieque remanet in paucis* H. Nat. L. VIII. C. 1., ubi *Harduinus*.

68. Οὔτε ὅπλον ἐκτ. ἀρήϊον] Rectum eſt ὅπλον —— ἀρήϊον· Argippaei IV, c. 23., ἱροὶ λέγονται εἶναι, οὐδέ τι ἀρήϊον ὅπλον ἐκτέαται. *Apollonius Rhod.* inter ſe permutat τεύχεα δήϊα, et τεύχε' ἀρήϊα. *Philoſtratus* AEëten pingit ὅπλα μὲν ἐνδεδυκότα ἀρήϊα γίγαντός τινος, Icon. p. 882. *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 217., οἱ Γαράμαντες —— οὔτε ὅπλα ἔχουσι πολεμικὰ κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, οὔτε ἀμύνεσθαι εἰδόασιν· gentis illud nomen ſervandum ſtatuit *Salmas.* in *Solin.* p. 384. mihi *Pintiani* non diſplicet ſententia ad *Melam.* p. 52. VALCKEN.

70. Ἔχονται τὸ πρὸς ἑσπέρης] Cum *Abreſchio* τοῦ πρὸς —— malo ob ſcriptoris adſuetudinem. Quid propter λόφους κείρονται *Portus* et *Salmaſius* de Coma p. 541. fuerint machinati, *Gronovius*, a cuius iudicio non diſcrepo, docebit. Κατάλοφους κείρονται, quod in coniecturam docti viri venit, nimium eſt, adverſosque experitur Codices cunctos.

73. Στρουθῶν καταγαίων δορὰς φορέουσι] De AEthiopum armatura, προβλήματα δὲ ἀντ' ἀσπίδων ἐποιεῦντο γεράνων δορὰς L. VII, 70., ut abſonum adeo non ſit, quod proditur, eoque minus, quoniam Arabes ſtrutophagi ταῖς δοραῖς τῶν στρουθῶν σκεπασθέντες avium earum venatui indulgebant, ſi *Straboni*, quem *Pollux* L. I, 138. ſpectaſſe videtur, fides, L. XVI. p. 1117. C. Iam cur *Valla* hic et C. 192. *ſubterraneos ſtruthiones* elegerit, cauſſam habuit ex Graeco, nimis preſſe ſumto: Latine qui ita adpellarit, novi neminem. Στρουθοὶ χερσαῖοι *paſſeres terreſtres*, quomodo praeſtat, *AEliano* de Animal. XIV, 13. Alios *beſtiae magis quam avis, licet pennatae*, ut *Tertullianus* Veland. Virgin. C. 16., titulos cumulatim doctiſſimi viri *N. Heinſius* ad Carm. de Phoenice v. 145. et *S. Bochartus* Hieroz. Part. II. p. 221. congeſſerunt. Λόφου Χαρίτων mentionem Critici depoſuerunt ad *Pindari* Pythion. Od. V, 32. ex *Callimachi* fragmento Ἡ ὑπὲρ αἰγιαλῶν: ſive, ex *Ruhnkenii* emendatione ἀγκαλέων, Χαρίτων λόφον, de quo et *Nicaeneti* Epigrammate in Diſſert. Herodotea C. 2. plura.

80. Πε-

quum cetera, cuius memini, Africa ſit
arboribus nuda: ducentorum ab eo ad ma-
176 re ſtadiorum eſt intercapedo. Horum Ma-
carum finitimi ſunt Gindanes: quorum uxo-
res ferunt faſcias ad pedum malleolos ex
pellibus ſingulæ multas, ob hoc, ut me-
moratur, quod ut a quoque viro venerem
paſſa eſt, faſciam circumligat, et ut quæ-
que plurimas habet, ita præclariſſima cen-
ſetur, tanquam a pluribus viris adamata.
177 Horum Gindanum oram in mare porrectam
incolunt Lotophagi, qui ſolum loti fru-
ctum manducantes victitant: cuius fructus
eſt magnitudine inſtar lentiſci, ſuavitate
aſſimilis fructui palmarum. Ex hoc fructu
178 Lotophagi vinum quoque conficiunt. Lo-
tophagis ſecundum mare vicini ſunt Ma-
chlyes, loto et ipſi utentes, ſed minus
quam ſuperiores. Pertinent autem usque
ad ingentem amnem nomine Tritonem, qui
in grandem paludem Tritonidem influit,
in qua eſt inſula quæ dicitur Phla. Hanc
vero inſulam aiunt dici oraculum eſſe La-
179 cedæmoniis condere. Aiunt autem et hæc:
Iaſonem, poſteaquam ſub Pelio compacta
eſt ab eo Argo, quum eam oneraviſſet
tum alio centum victimarum onere, tum
vero etiam tripode æreo, circuiſſe Pelo-
ponneſum, animo Delphos eundi: cum-
que, quum teneret curſum circa Maleam,
abreptum a vento aquilone, et abductum
in Africam, et priusquam tellurem cerne-
ret, in brevibus paludis Tritonidis fuiſ-
ſe: eique hæſitanti de egreſſu fama fert
apparuiſſe Tritonem, ac iuſſiſſe dari ſibi
tripodem, quod diceret oſtenſurum ſe illis
exitum, atque incolumes dimiſſurum. Aſ-
ſentiente Iaſone, ita demum Tritonem o-
ſtendiſſe qua ratione e brevibus enaviga-
rent, et tripodem in ſuo templo poſuiſſe,
eique tripodi oraculum indidiſſe, et iis qui
cum Iaſone erant, rem omnem indicaſſe.
Fore enim, ut quum quis ex poſteris eo-
rum qui in Argo ſimul navigarent, tripo-
dem

προκαταλεχθείσης Λιβύης ψιλῆς· ἀπὸ θαλάσσης δὲ ἐς αὐτὴν στάδιοι διηκόσιοί εἰσι. Μακέων δὲ τουτέων ἐχόμενοι [a] Γινδανές εἰσι· τῶν αἱ γυναῖκες περισφύρια δερμάτων πολλὰ ἑκάστη φορέει κατὰ τοιόνδε τι, ὡς λέγεται· κατ᾽ ἄνδρα ἕκαστον μιχθέντα περισφύριον [b] περιδέεται· ἣ δ᾽ ἂν πλεῖστα ἔχῃ, αὕτη ἀρίστη [c] δέδοκται εἶναι, ὡς ὑπὸ πλείστων ἀνδρῶν φιληθεῖσα. [d] Ἀκτὴν δὲ προέχουσαν ἐς τὸν πόντον τούτων τῶν Γινδάνων νέμονται Λωτοφάγοι· οἳ τὸν καρπὸν μοῦνον τοῦ λωτοῦ τρώγοντες ζώουσι· ὁ δὲ τοῦ λωτοῦ καρπός, ἐστὶ μέγαθος [e] ὅσον τε τῆς σχίνου· γλυκύτητα δέ, τοῦ φοίνικος τῷ καρπῷ προσείκελος· ποιεῦνται δὲ ἐκ τοῦ καρποῦ τούτου οἱ Λωτοφάγοι καὶ οἶνον. Λωτοφάγων δὲ τὸ παρὰ θάλασσαν ἔχονται Μάχλυες, [f] τῷ λωτῷ μὲν καὶ οὗτοι χρεώμενοι, ἀτὰρ ἧσσόν γε τῶν πρότερον λεχθέντων· κατήκουσι δὲ ἐπὶ ποταμὸν μέγαν, τῷ οὔνομα Τρίτων ἐστί· [g] ἐκδιδοῖ δὲ οὗτος ἐς λίμνην μεγάλην Τριτωνίδα· ἐν δὲ αὐτῇ νῆσος ἔνι, τῇ οὔνομα [h] Φλά· ταύτην δὲ τὴν νῆσον Λακεδαιμονίοισί φασι [i] λόγιον εἶναι κτίσαι. Ἔστι δὲ καὶ ὅδε λόγος λεγόμενος· Ἰήσονα, ἐπεί τέ οἱ ἐξεργάσθη ὑπὸ τῷ Πηλίῳ ἡ Ἀργώ, ἐσθέμενον ἐς αὐτὴν ἄλλην τε ἑκατόμβην, καὶ δὴ καὶ τρίποδα χάλκεον, περιπλώειν Πελοπόννησον, βουλόμενον ἐς Δελφοὺς ἀπικέσθαι· καί μιν ὡς πλώοντα γενέσθαι κατὰ Μαλέην, ὑπολαβεῖν ἄνεμον βορῆν, καὶ ἀποφέρειν πρὸς τὴν Λιβύην· πρὶν δὲ κατιδέσθαι γῆν, ἐν τοῖσι [k] βράχεσι γενέσθαι λίμνης τῆς Τριτωνίδος· καί οἱ [l] ἀπορέοντι τὴν ἐξαγωγὴν λόγος ἐστὶ φανῆναι Τρίτωνα, καὶ κελεύειν τὸν Ἰήσονα ἑωυτῷ δοῦναι τὸν τρίποδα· φάμενόν σφι καὶ τὸν πόρον δέξειν, καὶ ἀπήμονας ἀποστελέειν· πειθομένου δὲ τοῦ Ἰήσονος, οὕτω δὴ τόν τε διέκπλοον τῶν βραχέων δεικνύναι τὸν Τρίτωνά σφι, καὶ τὸν τρίποδα θεῖναι ἐν τῷ ἑωυτοῦ ἱρῷ· ἐπιθεσπίσαντά τε τῷ τρίποδι, καὶ τοῖσι σὺν Ἰήσονι [m] σημήναντα τὸν πάντα λόγον, ὡς ἐπεὰν τὸν τρίποδα κομίσηται [n] τῶν ἐκγόνων τις τῶν ἐν τῇ Ἀργοῖ συμπλεόντων, τότε ἑκατὸν πόλιας οἰκῆσαι περὶ τὴν

a Γινδανὲς *Ask.*, Γινδάνες *Arch.*, in tono diſcordes. Facit cum *Ask.*, haec tangens, *Steph.* in Γινδάνες. Ceteri Γινδανες. Paullo ante τουτέων *Ask.*, vulgo τούτων. *b* Δέεται *Vind.* δέεται *Arch.* *c* Δέδοκεν *Arch.* *d* Ἀκτὴν δὲ προέχ. *Arch.* *e* *M. Ask. Paſſ. Arch.*, vulgo ὅσον τὸ τῆς. Mox γλυκύτατος *Euſtath.* in *Homer.* p. 1616, 47. *f* *Med. Ask. Paſſ. Brit. A. C.*, vulgo articulus deerat. *g* Excerpſit *Euſtath.* in *Dion.* v. 267. et *Steph.* in Τρίτων. *h* Omnes ita: *Steph. Byz.* in voce, Φίλα, etiam alia mutans. *i* Λόγον *Arch. V. Valla.* *k* Τρήχεσι iidem, et mox τρηχέων, utrobique male. Superius βορῆν *Ask.*, alii βορέην. *l* Ἀπορέοντι *Paſſ.* *m* Σημάναντα *Vind. Arch.* *n* Πάντων τις ἐκγόνων τῶν iidem: an τῶν τις ἐκγόνων, τῶν voluerunt? *Valla* ſcriptis illis ſimilia vidit.

80. Περισφύρια δερμάτων] Aut falſus aut mendoſus eſt *Sextus Empiric.* Hypotypos. L. III, 24. p. 177. cum de AEgyptiis, ὅτι αἱ πλείοσι συνοῦσαι, καὶ κόσμον ἔχουσι ΠΕΡΙΣΦΥΡΙΟΝ σύνθημα τοῦ παρ᾽ αὐταῖς σεμνολογήματος. Nihil tale de eius nationis feminis. Scribi poteſt in Philoſopho παρὰ δὲ πολλοῖς τῶν Λιβύων, loco Αἰγυπτίων, εἰκάζει, cum *Berglero.* At ſunt in illa *Sexti* diſputatione alia, negligenter poſita, ut alias obſervabitur.

88. Γλυκύτητα δὲ] *Euſtathii* γλυκύτατος aberrat, nec laudatorem *Th. Galeum* merebatur. *Herodoti* amatorem talia non morabuntur. Loti Cyrenaeae habitum attigit L. II, 96., nihil diſcutiente *Polybio*, ſicuti animadvertit *Athenaeus* L. XIV, 18. p. 651. Utrum autem eadem ex loto cibum et vinum Lotophagi confecerint, *Is. Voſſius* ad *Scylac.* p. 114. Ed. *Gron.* et *Bod. a Stapel* in *Theophraſtum* Hiſt. Plant. L. IV, 4. p. 327. operoſe diſputant. Idem *Voſſius* Noſtri Μάχλυες et *Nicol. Damaſcen.* Ἰαλχλαυεῖς apud *Stobaeum* eosdem incertiſſima cenſuit coniectura: probabiliore *Holſtenius* et *Berkelius* Μάχλυες in *Stephani* Μάξυες hinc inſtaurant. *Machlyas* non neglexit *Plinius* H. Nat. VII, 1.

91. Μάχλυες] Literarum venatores huius nominis invenient veſtigia in Ἰαλχλαυεῖς, quorum Λιβύων morem enarrat *Nicolaus Damaſc. Stobaei* p. 292, 50. atque ibi reſtituent mecum Μάχλυες. Qui *Herod.* c. 191. Μάξυες, ſimiliter dicti fuerant in *Hecataei* Periegeſi: Μάξυας invenit in ſuo Cod. *Steph. Byz.* et probabiliter ſcripſerat in illa V. εἰσὶ δὲ ἕτεροι Μάξυες, καὶ ἕτεροι Μάχλυες· uti corrigit *Berkel.* pro Μάχυες· facilem errorem fuiſſe monſtrant ſaepius a librariis confuſa συνέχεσθαι et συνεκάλυψε. —— Quae paulo poſt in palude Tritonide fuiſſe dicitur inſula Φλά, Φίλα dicta videtur in Cod. *Steph.* ut illa nobilior inter AEgyptum et AEthiopiam ſita: proſtant hinc deſcripta verba quaedam apud *Steph.* ubi pro ἐκδιδόντος ſcribi debuerat ἐκδιδοῖ οὗτος. VALCKEN.

95. Τῇ οὔνομα Φλά.] Dubium eſt, an Φίλα *Stephan. Byz.* hic invenerit olim. Excitat *Noſtri* verba illa in Voce, Φίλα non adiungens. Utcunque fuit, extremae AEgypti Φίλα, ſive Φίλαι potius apud *Diodorum* L. I, 25., longiſſime a Tritonide abſunt palude. Sequentia Λακεδαιμονίοισί φασι λόγιον εἶναι, a *Laurentio* male reddita, *P. Leopardus* Emend. L. VII, 16. explanavit.

11. Ἐπιθεσπίσαντά τε τῷ τρίποδι] Conſideranda docti homines viderunt, tanquam θεσπίσαντα ἐπὶ τῷ ——, *ſuper* ſive *ex eo tripode vaticinantem.* Non diſcrepat ex Oraculo in *Euſebii* Praep. Euangel. L. V, 12. καὶ ἀγάλματι πολλὰς Κρήνας ἐπευξάμενος ——. De tripode iſto multa ex his *Herodoti* in Alex. *Lycophron.* v. 887., tum *Pindarus*, *Apollonius Rh.*, non usque quaque concordes, et *Diodorus* L. IV, 56.

19. Αὐ

τὴν Τριτωνίδα λίμνην Ἑλληνίδας, πάσας εἶναι ἀνάγκην· ταῦτα ἀκούσαντας τοὺς ἐπιχωρίους τῶν Λιβύων,
279 κρύψαι τὸν τρίποδα. Τούτων δὲ ἔχονται τῶν Μαχλύων [a] Αὐσεῖς· οὗτοι δὲ καὶ οἱ Μάχλυες [b] πέριξ τὴν Τριτωνίδα λίμνην οἰκέουσι· τὸ μέσον δέ σφι οὐρίζει ὁ Τρίτων· καὶ οἱ μὲν Μάχλυες τὰ ὀπίσω κομέουσι τῆς κεφαλῆς, οἱ δὲ Αὐσεῖς, τὰ ἔμπροσθεν. ὁρτῇ δὲ ἐνιαυσίῃ Ἀθηναίης αἱ παρθένοι αὐτῶν δίχα διαστᾶσαι μάχονται πρὸς ἀλλήλας λίθοισί τε καὶ ξύλοισι, τῇ αὐθιγενέϊ θεῷ λέγουσαι τὰ πάτρια [c] ἀποτελέειν, τὴν Ἀθηναίην [d] καλέομεν· τὰς δὲ ἀποθνησκούσας [e] παρθένους ἐκ τῶν τρωυμάτων, ψευδοπαρθένους καλέουσι· πρὶν δὲ [f] ἀνεῖναι αὐτὰς μάχεσθαι, τάδε ποιεῦσι· κοινῇ [g] παρθένον τὴν καλλιστεύουσαν ἑκάστοτε κοσμήσαντες κυνέῃ τε Κορινθίῃ καὶ πανοπλίῃ Ἑλληνικῇ, καὶ ἐπ᾽ ἅρμα ἀναβιβάσαντες, περιάγουσι [h] τὴν λίμνην κύκλῳ· ὁτέοισι δὲ τὸ πάλαι ἐκόσμεον τὰς παρθένους πρὶν ἤ σφι Ἕλληνας παροικισθῆναι, οὐκ ἔχω [i] εἶπαι· δοκέω δ᾽ ὦν Αἰγυπτίοισι ὅπλοισι κοσμέεσθαι αὐτάς· ἀπὸ γὰρ Αἰγύπτου καὶ τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ κράνος φημὶ ἀπῖχθαι ἐς τοὺς Ἕλληνας· τὴν δὲ Ἀθηναίην φασὶ [k] Ποσειδέωνος εἶναι θυγατέρα καὶ τῆς Τριτωνίδος λίμνης· καί μιν μεμφθεῖσάν τι τῷ πατρὶ, δοῦναι ἑωυτὴν τῷ Διΐ· τὸν δὲ Δία ἑωυτοῦ μιν ποιήσασθαι θυγατέρα· ταῦτα μὲν λέγουσι· μίξιν δὲ ἐπίκοινον τῶν γυναικῶν ποιεῦνται, οὔτε συνοικέοντες, κτηνηδόν τε μισγόμενοι· ἐπεὰν δὲ [l] γυναικὶ τὸ παιδίον ἁδρὸν γένηται, συμφοιτέουσι ἐς τὠυτὸ [m] οἱ ἄνδρες τρίτου μηνὸς, καὶ τῷ ἂν [n] οἴκῃ τῶν ἀνδρῶν τὸ παιδίον, τούτου παῖς νομίζεται. Οὗτοι μὲν οἱ παραθαλάσσιοι τῶν Νομάδων Λιβύων εἰρέαται· ὑπὲρ δὲ τούτων ἐς μεσόγαιαν [o] ἡ θηριώδης ἐστὶ Λιβύη· ὑπὲρ δὲ τῆς θηριώδεος, ὀφρύη [p] ψάμμης κατήκει, παρατείνουσα ἀπὸ Θηβέων τῶν [q] Αἰγυπτιέων ἐπὶ Ἡρακληίας στήλας· ἐν δὲ τῇ ὀφρύῃ ταύτῃ μάλιστα διὰ δέκα ἡμερέων ὁδοῦ, ἁλός ἐστι τρύφεα κατὰ χόνδρους μεγάλους ἐν κολωνοῖσι, καὶ ἐν κορυφῇσι ἑκάστου [r] τοῦ κολωνοῦ ἀνακοντίζει ἐκ μέσου ἁλὸς ὕδωρ ψυχρὸν

dem acceperit, neceſſario tunc centum Græcæ civitates accolerent paludem Tritonidem: hæc quum audiſſent Afri incolæ, tripodem occultaſſe. Iuxta hos Machlyes 180
habitant Auſenſes: et circum paludem Tritonidem utrique habitant, ita ut medio Tritone dirimantur. Quorum Machlyes quidem occiput crinitum geſtant, Auſenſes vero ſincipit. Horum virgines, anniverſario Minervæ feſto, in honorem ipſius deæ inter ſe bifariam diviſæ, præliantur lapidibus fuſtibusque, dicentes ſe ritus patrios peragere indigenae Deae, quam Minervam nominamus, et quæ virgines e vulneribus decedunt, eas falſas virgines appellant. Sed priusquam a pugnando deſiſtant, hoc faciunt: Quæ virgo in pugna navavit optimam operam, eam ſemper communi conſenſu ornant cum cetera armatura Græca, tum galea Corinthia, et currui impoſitam circa paludem circumducunt. Quibus autem rebus ornarentur olim hæ virgines, antequam accolerent Græci, non habeo dicere: arbitror autem ornari ſuetas armis AEgyptiis: nam ab AEgypto affirmarim et ſcutum et galeam Græcis eſſe tradita. Aiunt autem Minervam Neptuni eſſe filiam ac paludis Tritonidis, eamque ſuccenſentem neſcio quid patri donaſſe ſe ipſam Iovi, et Iovem ſibi illam aſcivisſe filiam. Hæc illi aiunt. Iidem promiſcue cum mulieribus, non una habitantes, ſed pecudum more concumbunt. Ubi apud mulierem puer robuſtus eſt factus, cui virorum ſimilis ſit puer, nam tertio quoque menſe viri conveniunt, eius filius cenſetur. Iſti quidem maritimi Afrorum 181
Nomadum dicti ſunt. Supra hos autem ad partem mediterraneam Africa eſt feris abundans. Supra hanc ferinam ſupercilium ſoli ſabuloſum eſt, porrectum a Thebis AEgyptiis ad columnas Herculis. In hoc ſupercilio ferme decem dierum itinere ſunt fruſta ſalis, fere grumi grandes in collibus, et ſingulorum collium vertices e medio ſale eiaculantur aquam

a Αὐσέες Arch. Brit. A. C. et Steph. Byz. ex hoc loco: in Ald. et Edd. Αὐσῆς, etiam mox. b Περὶ Arch. c Ἐπιτελέειν id., alii ἀποτελ. d M. Ask. Paſſ. Brit. A. C., in Ald. et ceteris καλέουσι. e Τῶν παρθένων ora Steph. Ask. Paſſ. Brit. A. C., culte ſatis. Mox τρωμάτων M. Arch. V. Ask. Paſſ. Paris. B., vulgatum Ald. et Paris. A. Brit. A. C. cum editis. f Ἂν εἶναι Arch. g Παρθένοι id. non inconmode. h Omittunt duo haec Vind. Arch. i Εἰπεῖν ſine cauſſa Arch. k Attigit Euſtath. in Homer. p. 1216, 47. l Praeteriit vocem Ask., mox ἀνδρῶν loco ἁδρὸν Arch. m Negligitur ὁ in Arch. n M. Arch. Paſſ. Ask. Brit. B. Valla, ſed male vertens. Olim ἔχει, peſſime. Vide Gronov. o Deſit articulus Arch. Vind., qui μεσόγεων. p M. Paſſ. Ask., in Ald. Paris. A. B. Arch. V. Brit. duobus ψάμμος, tum κατατείνουσα marg. Steph. Ask., et Θηβαίων bis Arch. et Ald., notiſſimo lapſu. q Αἰγυπτίων V. Arch. r M. Paſſ. Ask. Arch. Brit. A. C., qui duo et ἑκάστου, in aliis τῶν κολωνῶν.

19. Αὐσεῖς] Is. Voſſius adſcripſerat Αὐσχίσαι, quos amplo hinc intervallo C. 171. removet, et Stephanus damnat, Αὐσέες optime legens: Attica Αὐσῆς, βασιλῆς, ἱππῆς Herodotus improbat: ſicubi occurrunt, librariis debentur. Adi ſodes L. vi, 57.

19. Αὐσῆς] In Apollodori Periegeſi Αὐσέες, dicti videntur Ionico Herodoti flexu Αὐσέες Attica veteri dialecto nomen ſcriberetur Αὐσῆς. VALCKEN.

25. Τὰ πάτρια ἀποτελέειν] Laudo Arch. ἐπιτελέειν, quale C. 186. καὶ ὀρτὰς ἐπιτελέουσι, et conplura ap. Portum. Laudo quoque καλέομεν, a Gronovio praeclare illuſtratum. Τρωυμάτων vocabulum dialectus tuetur, et Lucianus D. Syr. C. 20.

35. Τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ κράνος] In Platonis Tim. p. 24. B. AEgyptius ſacerdos genti ſuae prae omnibus Aſiaticis ἀσπίδων καὶ δοράτων uſum et originem vindicat, mirifica de illis Porphyrio et Iamblicho nugantibus apud Proclum in Comment. p. 48. Fabulam de Minervae natalibus ſpectavit Pauſanias L. 1, 14. Kuhnio monitore. Adde AEſchyl. Eumen. v. 292.

37. Ποσειδέωνος εἶναι θυγατέρα] Libycam attigit fabulam Pauſan. in Att. p. 36., qui perhibebant illi Minervam Ποσειδῶνος καὶ λίμνης Τριτωνίδος θυγατέρα εἶναι, καὶ διὰ τοῦτο γλαυκοὺς εἶναι ὥσπερ τῷ Ποσειδῶνι ὀφθαλμούς· habet iſta partim et quae ſequuntur ex Herod. Euſtath. in Dionys. v. 267., λέγει δὲ καὶ, — ὅτι μεμφθεῖσά (τι) ἡ Ἀθηνᾶ τῷ πατρὶ Ποσειδῶνι ἐποιήθη εἰς θυγατέρα (τουτέστι θετὴ θυγάτηρ ἐγένετο,) τῷ Διΐ. Adoptare ſibi filium, υἱὸν τινὰ ποιεῖσθαι, frequens apud Oratores; θυγατέρα ποιήσασθαι qui praeter Herodotum dixerit neminem novi niſi Iſaeum p. 84, 12. et p. 88, 15. — Iunonem permovit adulter υἱοποιήσασθαι τὸν Ἡρακλέα ridiculum commemorat Diodor. Siculus ritum, quo hoc in coelo fingeretur peractum, L. iv, c. 39. VALCKEN.

45. Οὗτοι μὲν οἱ — εἰρέαται] Corrigitur οὗτοι μὲν ex C. 186. οὕτω μὲν μέχρι τῆς Τριτωνίδος λίμνης — νομάδες εἰσί. Verum recurrit C. 196. οὗτοι μέν εἰσι τοὺς ἡμεῖς ἔχομεν Λιβύων ὀνομάσαι, poſitaque in ſuperioribus ſimilia ſaepe ſunt. Ὀφρύη ψάμμου, ſi ψάμμου foret, uti L. ii, 99., aut ψάμμου, ſicuti deinceps, neminem offenderet: nunc ſuſpecta merito manet. Ψάμμης ex Codd. ſententiam rotundat, alibi vix obvium.

53. Ἀνακοντίζει ἐκ μέσου τοῦ ἁλὸς] Convenit Calliſtrati Ecphraſ. Stat. C. 14. ὡς καὶ ΑΝΑΚΟΝΤΙΖΕΙΝ θαλασσίους πίδακας, et quae Euſtath. in Hom. p. 995, 30. Hinc vero et post deinde iteratis H. Stephani Thes. T. i. p. 365. et Palmerii Exercit. p. 793. arguitur lapſus, confidentius aſſeverantium, vocem ἁλὸς,

quam dulcem pariter et gelidam. Circa quam
homines habitant ultimi ſolitudinem verſus,
et ſupra plagam *ferinam* dictam, a Thebis
itinere dierum decem primi Ammonii, ha-
bentes templum ab Thebano Iove. Ete-
nim Thebis, quemadmodum a me etiam
memoratum eſt, aſpectu arietino Iovis ſi-
mulacrum eſt. Apud hos eſt alia quoque
aqua fontana, quae ſub matutinum quidem
tepet, ſub horam autem fori repleti fri-
geſcit: ſub meridiem valde frigida eſt:
eaque hora hortos irrigant. Declinante
iam die remittitur frigus, donec ſol occi-
dit: tunc tepeſcit; magis ac magis cale-
ſcens, ad mediam accedit noctem; quo
tempore fervens exaeſtuat: praeterita nocte
182 media, ad auroram usque refrigeſcit: co-
gnominatur autem fons iſte, Solis. Poſt
Ammonios autem per ſupercilium ſabuli
decem rurſus dierum itinere eſt collis ſalis,
illi Ammonio par et aqua, hominibus cir-
cumhabitantibus: cui loco nomen eſt Au-
183 gila, ad quem locum Naſamones veniunt
palmulas decerptum. Rurſus decem dierum
ſpatio ab Augilis alius collis eſt ſalis, et
aqua, et palmularum fructiferarum magna
vis, quemadmodum apud alios: incolen-
tibus illic hominibus quibus nomen eſt Ga-
ramantibus, natione ſane magna, qui in-
ducta ſuper ſalem humo, ita ſerunt. Ab
his ad Lotophagos breviſſimum iter. A
quibus triginta dierum ſpatium eſt ad eos,
apud quos gignuntur boves retro paſcen-
tes. Propterea autem retro paſcentes,
quod cornua inclinata anterius habent, et
ob id ceſſim euntes paſcunt, nam praein-
iicientibus in terram cornibus, progredien-
do nequeunt: alioqui nihil differentes a
ceteris bobus, praeter hoc ipſum et craſ-
ſitudinem pellis atque duritiem. Garaman-
tes

χρὸν καὶ γλυκύ· περὶ δὲ αὐτὸ ἄνθρωποι οἰκέουσι
ἔσχατοι πρὸς τῆς ἐρήμου, καὶ ὑπὲρ τῆς θηριώδεος,
πρῶτοι μὲν ἀπὸ Θηβέων διὰ δέκα ἡμερέων ὁδοῦ Ἀμ-
μώνιοι, ἔχοντες τὸ ἱρὸν ἀπὸ τοῦ Θηβαιέος Διός· καὶ
γὰρ τὸ ἐν Θήβῃσι, ὡς καὶ πρότερον εἴρηταί μοι,
κριοπρόσωπον τοῦ Διὸς [a] τὤγαλμά ἐστι· τυγχάνει
δὲ καὶ ἄλλο σφι ὕδωρ κρηναῖον ἐόν. τὸ τὸν μὲν ὄρ-
θρον γίνεται χλιαρὸν, ἀγορῆς δὲ πληθυούσης ψυχρό-
τερον· [b] μεσαμβρίη τέ ἐστι, καὶ τὸ κάρτα γίνεται
ψυχρόν· τηνικαῦτα δὲ ἄρδουσι τοὺς κήπους· ἀποκλι- 280
νομένης δὲ τῆς ἡμέρης ὑπίεται τοῦ ψυχροῦ, [c] ἐς οὗ
δύεταί τε ὁ ἥλιος, καὶ τὸ ὕδωρ γίνεται χλιαρόν· ἐπὶ δὲ
μᾶλλον ἰὸν ἐς τὸ θερμὸν [d] ἐς μέσας νύκτας πελάζει·
τηνικαῦτα δὲ ζέει [e] ἀμβολάδην· παρέρχονταί τε μέσαι
νύκτες καὶ ψύχεται μέχρι ἐς ἠῶ· ἐπίκλησιν δὲ αὕτη ἡ
κρήνη καλέεται ἡλίου. Μετὰ δὲ Ἀμμωνίους, διὰ τῆς
ὀφρύης τῆς ψάμμου δι' ἄλλων δέκα ἡμερέων ὁδοῦ, κο-
λωνός τε ἁλός ἐστι, ὅμοιος τῷ Ἀμμωνίῳ καὶ ὕδωρ, καὶ
ἄνθρωποι περὶ αὐτὸν οἰκέουσι· τῷ δὲ χώρῳ τούτῳ οὔνομα
[f] Αὔγιλά ἐστι· ἐς τοῦτον τὸν χῶρον οἱ Νασαμῶνες ὀπ-
ωριοῦντες τοὺς φοίνικας φοιτέουσι. Ἀπὸ δὲ [g] Αὐγί-
λων, διὰ δέκα ἡμερέων ἄλλων ὁδοῦ, ἕτερος ἁλὸς κο-
λωνὸς, καὶ ὕδωρ, καὶ φοίνικες καρποφόροι πολλοὶ,
κατάπερ καὶ ἐν τοῖσι ἑτέροισι· καὶ ἄνθρωποι οἰκέουσι
ἐν αὐτῷ, τοῖσι οὔνομα [h] Γαράμαντές ἐστι, ἔθνος μέ-
γα ἰσχυρῶς· οἳ ἐπὶ τὸν ἅλα γῆν ἐπιφορέοντες, οὕτω
σπείρουσι· συντομώτατον δ' ἐστὶ ἐς τοὺς Λωτοφάγους ἐκ
τῶν τριήκοντα ἡμερέων ἐς αὐτοὺς ὁδός· [i] ἐστι ἐν τοῖσι καὶ
οἱ ὀπισθονόμοι βόες γίνονται· ὀπισθονόμοι δὲ διὰ τόδε εἰ-
σί· τὰ κέρεα ἔχουσι κεκυφότα ἐς τὸ ἔμπροσθεν· [k] διὰ
τοῦτο ὀπίσω ἀναχωρέοντες, νέμονται· ἐς γὰρ τὸ ἔμπρο-
σθεν οὐκ οἷοί τέ εἰσι, [l] προεμβαλλόντων ἐς τὴν γῆν τῶν
κερέων· ἄλλο δὲ οὐδὲν διαφέρουσι τῶν ἄλλων βοῶν ὅτι μὴ
τοῦτο, καὶ τὸ δέρμα ἐς παχύτητά τε καὶ τρῖψιν· οἱ Γα-
ρά-

a Τὸ ἄγαλ. *Arch. V.* b Μεταμβρίης *V.* μεσαμβρίη δὲ Fragm. *Paris.* prave, ut ſequentia oſtendunt. c Ἐσὸ *Ask.* d Deeſt *V. Arch.*, qui ambo πελάζει cum *M. Paſſ. Ask. Brit. A. B.* Fragm. *Paris.*, πελαγίζει *Paris. A. B. Ald. Edd.* e Citat *Suidas* in *V.* et *Euſtath.* in *Hom.* p. 1241, 40. f *M. Paſſ. Ask. V. Arch. Brit. A. C. Valla.* Ἄγιλα vulgo. Confer *Salmaſ.* in *Solin.* p. 292., nimium in coniectura. g *M. Paſſ. Ask.*, Αὐγίλων *Arch. V. Valla*, neque abſurde: ſic Σουσίων, aliaque; olim Ἀγίλων. h Γαράμαντες *Paſſ.*, Γαράβαντες *Arch. Vind.* et *Valla*, Γαράκαντες *Brit. A. C.* etiam mox. i Deſit *Arch.* k Has novem voces locors *Arch.* ſcriba inſuper habuit. l Προεμβάλλοντες ἐς γῆν id. et mox Αἰθίοπας γειτονέουσι οἱ πόδας neglectis reliquis, perperam.

ἅλα, ἅλας de *ſale* non uſurpari, ſed ſemper *de mari.* Alia omnia docte Cl. *Alberti* Obſervat. in *Matth.* C. v, 13. De ſalis autem ubere per Libyae hos tractus copia et cauſſa fertilitatis prudenter accuratiſſimus *Shaw* Itiner. T. 1. p. 296.

58. Ὡς —— εἴρηταί μοι] Dixit L. II, 54. et de Iove κριοπροσώπῳ, qui *Athanaſio* κριοκέφαλος Ἄμμων Orat. ad Gent. T. 1. p. 9., cap. eiuſdem Lib. 42.

60. Ὕδωρ κρηναῖον ἐόν] Ex illis qui de mirabili hoc ſolis apud Ammonios fonte egerunt Herodotea mihi videntur veſtigia ſequuti *Arrianus* Ἀ. Ἀ. III, c. 4. *Curtius* IV, c. 7. et *Mela*, I. c. 8. Unius *Curtii* ponam verba: *Fontem aquam Solis vocant: ſub lucis ortum tepida manat; media die, quum vehementiſſimus eſt calor, frigida eadem fluit*: (contra τὸ ὕδωρ μεσημβρίης γίνεσθαι θερμὸν, tradiderat *Ariſtoteles*, teſtibus *Sotione* π. Τ. Παραδ. p. 125. et *Antigono Caryſt.* c. 159.) *inclinato in veſperam caleſcit, media nocte fervide exaeſtuat; quoque propius nox vergit ad lucem, multum ex nocturno calore decreſcit; donec ſub ipſum diei ortum adſueto tepore langueſcat.* Singula cum Herodoteis comparari poterunt. VALCKEN.

63. Ἀποκλινομένης δ. τ. ἡμ.] Mutari non debet: III, c. 104., ἀποκλινομένης δὲ τῆς μεσαμβρίης *ſole a meridie devexo.* Vulgo Sol *in veſperam inclinatus* κλίνειν dicebatur: vide *Lucae* Ev. IX, 12. et *Wetſten.* VALCKEN.

65. Ἐπὶ δὲ μᾶλλον &c.] Haec mutanti docto viro in *Miſcell. Lipſ.* Vol. VIII. p. 112. non accedo: deeſt cauſſa et vetant Codd. Poſſet ἐπὶ δὲ *porro, deinde*, uti in Indic. *Arriani* p. 316., ſumi, ſi neceſſitas, quae nulla, urgeret. Vide L. III, 104. Πελάζει iuſtum et ſatis protectum eſt. De miraculo huius fontis *Diodorus* etiam L. XVII, 50. et iſthic advocati.

65. Ἐπὶ δὲ μᾶλλον ἰὸν] Illud ipſum ἐπὶ μᾶλλον Cod. praebet *Arch.* in loco ſimillimo III, c. 104. ἀποκλινομένης τῆς μεσαμβρίης γίνεταί σφι (*Indis*) ὁ ἥλιος, κατάπερ τοῖσι ἄλλοισι ὁ ἑωθινός· καὶ τὸ ἀπὸ τούτου ἐπιὼν ἔτι μᾶλλον ψύχει, ἐς ὃ ἐπὶ δυσμῇσι ἐὼν καὶ τὸ κάρτα ψύχει· cui lectioni niſi faveret Cl. viri praeiudicium, alteram ego neque hic poſtpoſuiſſem: *Arrianus* de re eadem: ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἔτι θερμότερον ἔστε ἐπὶ μέσας τὰς νύκτας. —— In proximis nunc tandem mihi quoque ſincera ſcriptio videtur *Med.* Cod. πελάζει, *adpropinquat*; quod verbum apud *Heſychium* etiam in Πελαγίζειν male fuit transformatum. Credo equidem *Gronovium*, quum huc perveniſſet, veterem voluiſſe lectionem ſuo loco relictam P. 95, 38. Statuit *Is. Voſſius* πελαγίζει a *Mela* converſum *perfervet*; ſed nuſpiam illud in talibus legerat adhibitum. Erat, nam illuc abiit ante diem raptus, cui παφλάζει venerit in mentem, aptiſſimum quidem in talibus verbum; ſed hic tantum locum invenit πελάζει· illud autem alterum ſequente colo ſic expreſſit *Herod.* τηνικαῦτα δὲ ζέει ἀμβολάδην. *Curtius*: *media nocte fervide exaeſtuat.* Idem dicitur παφλάζειν de fonte *bulliente* ad Tyana *Philoſtr.* V. A. I, c. 6., παφλάζει ὥσπερ ὁ θερμαινόμενος λέβης: de crateribus fratrum Palicorum *Polemonis* nobis locum e lib. de admirandis Siciliae fluv. ſervavit *Macrob.* Sat. V, c. 19., qui, τὸ ὕδωρ, ait, φέρεται καχλάζον τε καὶ παφλάζον, οἷα εἶπαν αἱ δῖναι τῶν ζεόντων ἀναβολάδην ὑδάτων. VALCKEN.

87. Καὶ τρῖψιν] *Atque duritiem* Laurentius, qua notione τρῖψιν ignoro: *attritum, frictionem*que indicare certum eſt, παρὰ τὴν τρῖψιν *inter fricandum* in *Polyaeni* L. VI, 1, 7. Boves ὀπισθονόμους hinc *Ariſtoteles*, *Mela*, *Plinius*, *AElianus* mutuati ſunt, quos magnus Ani-

ράμαντες δὲ οὗτοι τοὺς Τρωγλοδύτας Αἰθίοπας θηρεύουσι τοῖσι τεθρίπποισι· οἱ γὰρ Τρωγλοδύται Αἰθίοπες πόδας τάχιστοι ἀνθρώπων πάντων εἰσὶ, τῶν ἡμεῖς ᵃ πέρι λόγους ἀποφερομένους ἀκούομεν· σιτέονται δὲ οἱ Τρωγλοδύται ὄφις καὶ ᵇ σαύρας, καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἑρπετῶν· γλῶσσαν δὲ οὐδεμιῇ ἄλλῃ παρομοίην νενομίκασι, ἀλλὰ ᶜ τετρίγασι, κατάπερ αἱ νυκτερίδες. Ἀπὸ δὲ Γαραμάντων δι᾽ ἀλλέων δέκα ἡμερέων ὁδοῦ, ἄλλος ἁλός τε κολωνὸς, καὶ ὕδωρ, καὶ ἄνθρωποι περὶ αὐτὸν οἰκέουσι, τοῖσι οὔνομά ἐστι Ἄτλαντες· ᵈ οἳ ἀνώνυμοί εἰσι μοῦνοι ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν· ἁλέσι μὲν γάρ σφι ἐστὶ Ἄτλαντες οὔνομα, ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ αὐτέων οὔνομα οὐδὲν κέεται· οὗτοι τῷ ἡλίῳ ᵉ ὑπερβάλλοντι καταρῶνται, καὶ πρὸς τούτοισι πάντα τὰ αἰσχρὰ λοιδορέονται, ὅτι σφέας καίων ἐπιτρίβει, αὐτούς τε τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὴν χώρην αὐτέων· μετὰ δὲ, δι᾽ ἀλλέων δέκα ᶠ ἡμερέων ὁδοῦ, ἄλλος κολωνὸς ἁλὸς, καὶ ὕδωρ, καὶ ἄνθρωποι περὶ αὐτὸν οἰκέουσι· ἔχεται δὲ τοῦ ἁλὸς τούτου ὄρος, τῷ ᵍ οὔνομά ἐστι Ἄτλας· ἔστι δὲ στεινὸν καὶ κυκλοτερὲς πάντῃ· ὑψηλὸν δὲ ʰ οὕτω δή τι λέγεται ὡς τὰς κορυφὰς αὐτοῦ οὐκ οἷά τε εἶναι ἰδέσθαι· οὐδέκοτε γὰρ αὐτὰς ⁱ ἀπολείπειν νέφεα οὔτε θέρεος οὔτε χειμῶνος· τοῦτο ᵏ κίονα τοῦ οὐρανοῦ λέγουσι οἱ ἐπιχώριοι εἶναι· ἐπὶ τούτου 281 τοῦ ὄρεος οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἐπώνυμοι ἐγένοντο· καλέονται γὰρ ˡ δὴ Ἄτλαντες· λέγονται δὲ οὔτε ἔμψυχον οὐδὲν σιτέεσθαι, ᵐ οὔτε ἐνύπνια ὁρᾶν. Μέχρι μὲν δὴ τῶν Ἀτλάντων τούτων, ἔχω τὰ οὐνόματα τῶν ἐν τῇ ὀφρύῃ κατ-

tes hi Troglodytas AEthiopes quadrigis venantur: nam Troglodytæ AEthiopes, omnium hominum, quos fando cognovimus, pernicisſimis pedibus ſunt, ſerpentibus, lacertisque et aliis id genus reptilibus veſcentes, lingua nulli alteri ſimili utentes, ſed veſpertilionum more ſtridentes. 184 A Garamantibus decem quoque dierum itinere alius collis est ſalis, et aqua: accolentibus hominibus quibus nomen est Atlantibus, ſolis omnium hominum, quos ipsi novimus, innominatis: nam congregati quidem vocantur Atlantes, ſingulis autem eorum nullum nomen imponitur. Hi ſolem tranſcendentem execrantur, eique præterea omnia convitia ingerunt, quod torridus et ipsos et regionem perdat. Post totidem dierum iter alius tumulus ſalis est, cum aqua, et hominibus accolentibus. Cui ſali confinis est mons nomine Atlas, anguſtus, et undique teres: et, ut fertur, adeo celſus ut eius cacumen nequeat cerni, quod a nubibus nunquam relinquatur, neque æſtate neque hyeme: quem eſſe columnam cœli indigenæ aiunt. Ab hoc monte cognominantur hi homines: nam Atlantes vocantur: dicunturque nec ulla animante veſci, nec ulla ſomnia cernere. 185 Ad hos usque Atlantes poſſum recenſere nomina eorum, qui in ſupercilio habitant, post hos non amplius.

a Non legunt *Arch. V.* *b* Σαύρας ora *Steph. Arch. V. Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 180., in *Aldo* et reliquis σαύρους. *c* *Arch. V. Euſtath.*, recte. Vulgo τετρύζουσι. *d* *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 66. p. 127. exſcripſit et explicuit. *e* Ὑπερβαλλόντως *Euſtath.* non vere. *f* Ἡμερέων ſine ὁδοῦ voce *M. Arch. Aſk. Paſſ. Vind.* *g* *M. Aſk. Paſſ. Brit. A. C.*, ceteri ἐστὶ non norunt. *h* *Ald. Arch. V. Paris. A. B.*, δὴ abest *M. Paſſ. Aſk.* *i* Ἀπολείπειν *Arch. Aſk.*, ἐπιλείπειν *Euſtath.*: alii ἀπολείπει. *k* *M. Paſſ. Aſk. Arch. Vind.* τὸν κίονα: vulgati non habebant, uti neque *Euſtath.* cum duobus *Brit.*, articulum, quibus accedo. *l* Abest *Aſk. Paſſ.* *m* Alludit *Tertullian.* de Anim. C. 49.

Animadverſor contra *Athenaeum* L. v, 20. anteſtatur. Id addo, *Plinium* L. v, 4. H. Nat. Garamantas *ab Augilis dierum* xii. *itinere* ſeparare, qui διὰ δέκα ἡμερέων ὁδοῦ diſtabant tantum. Adiuvandus ergo optimus Scriptor.

92. Καὶ σαύρας] Hoc ſibi poſtulant ſchedae et Auctor ipſemet C. 192., nec minus τετρίγασι, quo de ad L. iii, 110. Qui ſuccedunt Ἄτλαντες, ex probabili Cl. *Salmaſii* iudicio ad *Solin.* p. 292. *Rhiani* Ἀτάραντες ſunt in *Steph. Byz.* Ἄτλαντες, et *Nic. Damaſceni* Ἀφάραντες. Nam qui deinceps memorantur *Atlantes* utique ab his diverſi ſitu et omni vitae inſtituto apud *Diodorum* L. iii, 54. et 56. Plerique tamen veterum unis iisdemque *Atlantibus* cuncta tribuunt, quae *Herodotus*.

97. Ἄτλαντες, οἳ ἀνώνυμοι] Parum videtur credibile, hos nominibus propriis carentes Africanos eodem univerſos deſignatos fuiſſe nomine quo decem ab his dierum itinere remoti, de monte nobiliſſimo Ἄτλαντες dicti; quantumvis quae diverſa veluti de diverſis gentibus tradidit *Herod.* ad unos *Atlantes* retulerit *Mela* 1, c. 8, 39., *Atlantes ſolem exſecrantur et dum oritur et dum occidit, ut ipſis agrisque peſtiferum; nomina ſinguli non habent; non veſcuntur animalibus; neque illis in quiete qualia ceteris mortalibus viſere datur.* *Melam* ſequuntur alii. Mihi quidem veriſimillima *Salmaſii* videtur ſententia in *Solin.* p. 410., *vetuſtiſſimum mendum in Herodoto haeſiſſe* iudicantis; corrigendumque Ἀτάραντες, atque hos eſſe, qui Ἀτάραντες *Rhiano* dicuntur et perperam Ἀφάραντες ap. *Stobaeum.* In eadem opinione videtur *Is.* fuiſſe *Voſſius*; nam Atlantes hos ad Melam vocat *Atarantes*. Vide iam mihi quaeſo quam parum ab Ἄτλαντας diſtent Ἀτάλαντες et Ἀτάραντες· poſtremum, opinor, mecum genuinum indicabis munitum auctoritate *Rhiani*: *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 66. ὁ τὰ Ἠλιακὰ γράψας ἔθνος Λιβυκὸν λέγει τοὺς Ἄτλαντας. Ῥιανὸς δὲ, ὥς φησιν, Ἀτάραντας ἱστορεῖ, καὶ μετ᾽ ἐκείνους λέγει κεῖσθαι τοὺς Ἄτλαντας, οἳ καὶ λέγονται μὴ βλέπειν ὀνείρους· hinc *Stephanum Byz.* emendandum vidit *L. Holſten.* Ad mentem *Herodoti Rhianus* Ἀτάραντας ἱστορεῖ, καὶ μετ᾽ ἐκείνους λέγει κεῖσθαι τοὺς Ἄτλαντας, οἳ καὶ λ. nam *Atlantes Herodoti* λέγονται οὔτε ἔμψυχον οὐδὲν σιτέεσθαι, οὔτε ἐνύπνια ὁρᾶν. *Atarantes*, ut opinor, ἀνώνυμοί εἰσι μοῦνοι ἀνθρώπων, et τῷ ἡλίῳ ὑπερβάλλοντι καταρῶνται. De his *Nicolaus Damaſc. Stobaei* p. 293., Ἀφάραντες (L. Ἀτάραντες) Λίβυες ὀνόματα οὐκ ἔχουσι, ἡλίῳ δὲ ἀνίσχοντι λοιδοροῦνται ὡς πολλὰ κακὰ φέροντι. Horum prius attigit et *Euſtath.* in Od. Θ. p. 327, 41., ſequutus nobis etiam vulgatam in *Herodoto* ſcriptionem, οὐδεὶς, ait, τῶν ἐκεῖ κυρίῳ ἐκλήθη ὀνόματι. Alterum de malis precibus verbisque impiis in ſolem iactis, gente non nominata, prodiderunt praeterea *Strabo* xvii, p. 1178. A. et *Diodor.* iii, p. 179. f. Utriusque verba quaedam cum Herodoteis operoſe compararunt *Salmaſ.* et *Is. Voſſius*. VALCKEN.

98. Ἁλέσι μὲν] *Sales*, quos *Valla* ineptius verterat, Graece doctiſſimus et pariter humaniſſimus *P. Leopardus* Emend. vii, 16. removit. *Homero* ob Odyss. Θ, 552. Οὐ γάρ τις πάμπαν ΑΝΩΝΥΜΟΣ ἔστ᾽ ἀνθρώπων, *Atlantes*, ſive Atrantes, ignorati fuerunt, ubi *Euſtathius* non male, iudice *Steph. Berglero.* Mox ἡλίῳ ὑπερβάλλοντι *ſoli ſuperantiſſimo* vertit *Voſſius* ad *Melae* L. 1, 8, 28., quem vide.

8. Οὐδέκοτε γὰρ αὐτὰς ἀπολείπειν νεφέα] Vero fortaſſe reſpondet, quod hic de nimboſo Atlante. Cum tamen ex aliorum ſermone fluxerit, placuit ſcriptura codicum, qui τὸν κίονα ſi dediſſent, in ampliore fuiſſent honore. Namque *Herodoti* L. 1, 92. et Ionum ἡ κίων ap. Criticos ad *Sophoclis* Aiac. v. 108., *Euſtathium* et *H. Stephanum* de Dialect. p. 153. Κίων οὐρανοῦ καὶ χθονὸς alia in re *AEſchylus* Prometh. v. 349., *Homerum* aemulatus. Κίων οὐρανία συνέχει, νιφόεσσ᾽ Αἴτνα *Pindarus* Pyth. Od. 1, 35., audaci translatione. *Stanleium* ad *AEſchyl.*, *Abreſchium* Animadv. in eum Tragicum L. 1, 5. p. 30. et *Alberti* Peric. Crit. C. 1. adi.

10. Ἐπὶ τούτου τοῦ οὔρεος] Huius montis accolae ſi de monte ſuum traxerunt adpellationem, oportet ante memoratí, atque ab his itinere decem dierum diſcreti, alio fuerint *Herodoto* nomine deſignati, cuius ut plerorumque Libycorum rationem ignoraverit. Ab his *Atlantibus*, qui neque animalibus veſcebantur, neque *inſomnia viſebant, qualia reliqui mortales*, diverſi fuerunt, ſi fuerint uſpiam, quos Ἀτλαντίους nobis humaniſſimos memorat et fortunatiſſimos *Diodorus Sic.* iii, c. 54. VALCKEN.

plius. Porrigitur autem id ſupercilium ad columnas usque Herculeas, atque extra illas. Intra quod eſt ſalis metallum, decem dierum itinere, et homines incolentes, qui domicilia ſua faciunt ex grumis ſalinis: iſti enim iam tractus Libyæ vacant imbribus: nam ſi plueret, non poſſent manere parietes ſalis: ibi autem et albus et purpureus ſal foditur. Supra autem hoc ſupercilium, notum verſus ac mediterranea Africæ, deſerta iam plaga eſt, et ſine aqua feriſque, ſine pluvia ac lignis, omni prorſus humore vacans.

186 Ita ab AEgypto ad Tritonidem paludem, paſtoricii Afri ſunt, carne victitantes ac lacte, nihil vaccinum guſtantes, quia nec AEgyptii; et neque ſuem alentes. Vaccam quidem nec Cyrenææ feminæ tangere ſibi fas putant, ob Iſidem, quæ eſt in AEgypto, cui etiam ieiunia et dies feſtos ſtudioſe agunt. At mulieres Barcææ non modo guſtu vaccinæ carnis, ſed etiam ſuillæ abſtinent.

187 Atque hæc quidem ita habent. Ad occaſum vero Tritonidis paludis iam non ſunt paſcuales Afri, neque eisdem moribus utentes, neque idem circa infantes, quod paſcuales ſolent, factitantes. Nam Afrorum qui paſtorales ſunt plerique hoc faciunt, an omnes, non queo pro certo dicere. Ubi filii ipſorum quadrimi effecti ſunt, venas verticis illorum lana ovium ſuccida inurunt, nonnulli venas temporum: eam ob cauſſam ne eis ullo unquam tempore phlegma, *id eſt*, *pituita*, defluens e capite, officiat: eaque de re ſe aiunt eſſe optima valetudine. Et ſunt revera Afri inter omnes, quos nos novimus homines, ſaluberrimo corpore: incertum mihi an ob hanc utique cauſſam, certe optima valetudine ſunt. Quod ſi pueris inurendis convulſio exiſtat, inventa eſt ab eis medicina: urina enim hirci aſperſa eos liberant. Ea

κατοικημένων καταλέξαι· τὸ δ' ἀπὸ τούτων, οὐκέτι· διήκει δ' ὦν ἡ ὀφρύη μέχρι Ἡρακληίων στηλέων, καὶ τὸ ἔξω τουτέων· [a] ἔστι δὲ ἁλός τε μέταλλον ἐν αὐτῇ διὰ δέκα ἡμερέων ὁδοῦ, καὶ ἄνθρωποι οἰκέοντες· τὰ δὲ οἰκία τούτοισι πᾶσι ἐκ τῶν ἁλίνων χόνδρων οἰκοδομέαται· ταῦτα γὰρ ἤδη τῆς Λιβύης ἄνομβρά ἐστι· οὐ γὰρ ἂν [b] ἠδυνέατο μένειν οἱ τοῖχοι ἐόντες ἅλινοι, εἰ ὗε· ὁ δὲ ἅλς αὐτόθι καὶ λευκὸς καὶ πορφύρεος τὸ εἶδος ὀρύσσεται· ὑπὲρ δὲ τῆς ὀφρύης ταύτης, τὸ πρὸς [c] νότου καὶ μεσόγαιαν τῆς Λιβύης, ἔρημος καὶ ἄνυδρος καὶ ἄθηρος καὶ ἄνομβρος καὶ ἄξυλός ἐστι ἡ χώρη· καὶ ἰκμάδος ἐστὶ ἐν αὐτῇ οὐδέν. Οὕτω μὲν μέχρι τῆς Τριτωνίδος λίμνης ἀπ' Αἰγύπτου νομάδες εἰσὶ κρεοφάγοι τε καὶ γαλακτοπόται Λίβυες· καὶ θηλέων τε βοῶν [d] οὔτι γευόμενοι, διότιπερ οὐδὲ Αἰγύπτιοι, καὶ ὗς οὐ τρέφοντες· βοῶν μέν νυν θηλέων οὐδ' αἱ Κυρηναίων γυναῖκες δικαιοῦσι [e] πατέεσθαι, διὰ τὴν ἐν Αἰγύπτῳ Ἶσιν, ἀλλὰ καὶ νηστείας αὐτῇ καὶ ὁρτὰς [f] ἐπιτελέουσι· αἱ δὲ τῶν Βαρκαίων γυναῖκες οὐδὲ ὑῶν πρὸς τῇσι βουσὶ γεύονται· ταῦτα μὲν δὴ οὕτω ἔχει. [g] Τὸ δὲ πρὸς ἑσπέρης τῆς Τριτωνίδος λίμνης οὐκέτι νομάδες εἰσὶ Λίβυες, οὐδὲ νόμοισι τοῖσι αὐτοῖσι χρεώμενοι, οὐδὲ κατὰ τὰ παιδία ποιεῦντες, οἷόν τι καὶ οἱ νομάδες [h] ἐώθασι ποιέειν· οἱ γὰρ δὴ τῶν Λιβύων νομάδες, εἰ μὲν πάντες, οὐκ ἔχω ἀτρεκέως τοῦτο [i] εἶπαι· ποιεῦσι δὲ αὐτῶν συχνοὶ τοιάδε· τῶν παιδίων τῶν σφετέρων, ἐπεὰν [k] τετραέτεα γένηται, οἰσύπῃ προβάτων καίουσι τὰς ἐν [l] τῇσι κορυφῇσι φλέβας· μετεξέτεροι δὲ αὐτέων, τὰς ἐν τοῖσι κροτάφοισι, τοῦδε εἵνεκα, ὡς μή σφεας ἐς τὸν πάντα χρόνον καταῤῥέον φλέγμα ἐκ τῆς κεφαλῆς δηλῆται· καὶ διὰ τοῦτό σφεας λέγουσι εἶναι [m] ὑγιηροτάτους, εἰσὶ γὰρ ὡς ἀληθέως οἱ Λίβυες ἀνθρώπων πάντων ὑγιηρότατοι, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν· εἰ μὲν διὰ τοῦτο, οὐκ ἔχω ἀτρεκέως εἶπαι, ὑγιηρότατοι δ' ὦν εἰσί· ἢν δὲ καίουσι τὰ παιδία σπασμὸς ἐπιγένηται, ἐξεύρηταί σφι ἄκος· τράγου γὰρ οὖρον σπεί-

a Ἐν δὲ *Arch. Vind.* *b* *M. Paſſ. Aſk. Arch. Vind.* Ed. Genev. ex veriſſima *Porti* coniectura, olim ἠδύνατο. Porro ἂν venit ex tribus prioribus, ceteri praetereunt. *c* Νότου καὶ ἐς μεσόγαιαν marg. *Steph. Paſſ.* *d* Οὔ τι ὦν *Steph. Arch. V. Paris. A. B.* *e* Πατέεσθαι *Paris. A. B. Arch. V. Ald. Edd.*, ἅπτεσθαι *M. Paſſ. Aſk.* *f* Ἐπιτηδεύουσι *Arch. Vind.* *g* Τὰ δὲ *Paſſ.* *h* Εἰώθασι *M.* *i* Εἰπεῖν *Med.* et alii, mox quoque: editum *Ald.* Edd. ex Ionum more. *k* Τετραέτεα *Paſſ. Aſk. Ald.* et ceteri; in poſtrema editione τετραετέα. Mox οἴσπῃ *M. Aſk. Paſſ.* Schol. MSS. et *Suid.*, alii οἰσύπῃ. *l* Τῇσι *Arch.* *m* Ὑγιηρόν. et ſtatim *Arch.*, vitio ſcribae, tum Λίβυες tantum *Paſſ. Aſk.*

17. Ἔστι δὲ ἁλός τε μέταλλον] Codd. ἐν δὲ —— videtur ex L. II, 176. ἐν δὲ καὶ ἐν Μέμφι adfirmari, diſcrepat tamen, ut attendenti patebit. Domos ex ſale ſtructas, ἁλίνας οἰκίας, Gerrhaeorum *Strabo* memorat L. XVI. p. 1110. C.

31. Δικαιοῦσι πατέεσθαι] Diſplicuit πατέεσθαι *Is. Voſſio*, *Cornelioque de Pauw*, πάσασθαι vel ἅπτεσθαι amplexis, quorum utrumque poſterius *Medicei* et aliorum ἅπτεσθαι. Tale Apoſt. *Paulli* μὴ ἅψῃ, μὴ γεύσῃ in Epiſt. ad *Coloſſ.* II, 21., *Plutarchi* de Sanit. Tuenda p. 123. B. ἅπτεσθαι γὰρ αὐτῶν διὰ χρόνου παρέχει καὶ γεύεσθαι *Philon. Iud.* Exſecrat. p. 931. D. ἅψεται γὰρ καὶ πατὴρ υἱοῦ σαρκῶν. Quae uſum quidem eius ſtabiliunt, minime vero, hoc legitimum eſſe loco. Πατέεσθαι Ionum librarii ſcholiis explicant, quale ἅπτεσθαι. Dedit ſeſe inſtituti exemplum L. II, 66., ibidem profligatum. Cl. *Bos* Obſerv. Critic. C. 7. πατέεσθαι defendens, aſperam iterum in reprehenſionem incurrit, ad *S. Bochartum* permeantem, quippe paria Phal. IV, 33. profeſſum. Ὀρτὰς ἐπιτηδεύουσι etiam *Valla* vidit, blanditurque primo obtutu ob καὶ ἐνταῦθα: —— ἐπιτηδεύουσι L. I, 135.: ex grammatici tamen, niſi omnia me fallunt, interpretamento.

31. Ἅπτεσθαι] Ionicum et rarius πατέεσθαι, *L. Bos* probatum Obs. Crit. p. 40. Si plerique tamen Codices *Mediceo* concinunt et *Vallae*, ἅπτεσθαι non temere reiicerem: de re eadem ponitur L. II, c. 18., μὴ ἔργεσθαι, id eſt ἅπτεσθαι, ſive γεύσασθαι, πάσασθαι, πατέεσθαι. Adhibetur apud alios interdum ἅπτεσθαι guſtandi ſignificatu, et ap. *Herod.* II, c. 32., ἅπτεσθαι τοῦ ἐπιόντος ἐπὶ τῶν δενδρέων καρποῦ. VALCKEN.

41. Ἐπεὰν τετραέτεα γένηται] Ex *Aldo* et ſcriptis: nam τετραετέα poſtremae editionis operarum eſt delictum. Οἴσπῃ legatur an οἰσύπῃ minimi refert. Prius ob eos, quos adpellavi, *Galenumque* in Exegeſi *Hippocrat.* et *Heſychium* retinui. Quid ſit, diſquiritur. *Hier. Mercurialis* Var. Lect. II, 2. *ſtercus ovillum*, διαχώρημα, ex *Erotiano* interpretatur: *Steph. Monachius* ad *Barnabae* Epiſt. p. 727. *ſordes ovium craſſas et pingues*, fortaſſe praeter rem. Οἴσπη, *lana ſuccida*, ſive ἔριον τὸ ἀπὸ τῆς οἰὸς ξὺν τοῖς λύμασι in *Aretaeo Cappadoc.* L. II, 5. de Morb. Diuturn., ignis ob ſordes concretas ſatis eſt patiens. Melius *Monachius*, et prior eo Ill. *Scaliger* Emend. Temp. L. VII. p. 682., durare apud AEthiopas Chriſtianos, Muhamedanos, paganosque ſimilem ad deſtillationes vitandas uſtionis conſuetudinem, ab aliis in ſuperſtitionem verſam, docuerunt.

48. Πάντων ὑγιηρέστατοι] Aliam dat et magis probabilem rationem L. II, c. 78., cur ſint AEgyptii μετὰ Λίβυας ὑγιηρέστατοι πάντων ἀνθρώπων· iſtam vocis formam ne hic quidem ſpernerem a Codd. oblatam. Proverbium erat Graecis in uſu, Κρότωνος ὑγιέστερος, cuius originem pandunt *Strabo* VI, p. 414. A. et *Schol.* in *Ar.* Eq. v. 1089. — Legitur initio Cap. ſeq. ἐπεὰν τοῦ ὄρνιθος ἀπάρξωνται τοῦ κτήνεος, ῥιπτέουσι ὑπὲρ τὸν δόμον· in quibus poſtremum ſincerum non puto. VALCKEN.

Sol et Luna pro Diis; circa Tritonem et Pallas et Triton et Neptunus. Minervæ veſtis et ægis hinc ad Græcos venit. Ejulatus in ſacris. Quadrigæ. Sedentes ſepeliri. Domus ex caulibus aſphodeli.

ἐπεύσαντες ῥῖψαι [a] σφεας· λέγω δὲ τὰ λέγουσι αὐτοὶ Λίβυες. Θυσίαι δὲ τοῖσι νομάσι εἰσὶ αἵδε· ἐπεὰν τοῦ ὠτὸς ἀπάρξωνται τοῦ κτήνεος, ῥιπτέουσι ὑπὲρ τὸν δόμον· τοῦτο δὲ ποιήσαντες, ἀποστρέφουσι τὸν αὐχένα
282 αὐτοῦ· [b] θύουσι δὲ ἡλίῳ καὶ σελήνῃ μούνοισι· τούτοισι μέν νυν πάντες Λίβυες θύουσι· ἀτὰρ οἱ περὶ τὴν Τριτωνίδα λίμνην νέμοντες, τῇ Ἀθηναίῃ μάλιστα, [c] μετὰ δὲ, τῷ Τρίτωνι καὶ τῷ Ποσειδέωνι. Τὴν δὲ ἄρα [d] ἐσθῆτα καὶ τὰς αἰγίδας τῶν ἀγαλμάτων τῆς Ἀθηναίης ἐκ τῶν Λιβυσσέων ἐποιήσαντο οἱ Ἕλληνες· πλὴν [e] γὰρ ἢ ὅτι σκυτίνη ἡ ἐσθὴς τῶν Λιβυσσέων ἐστὶ, καὶ οἱ θύσανοι, οἱ ἐκ τῶν αἰγίδων [f] αὐτῇσι, οὐκ ὄφιές εἰσι, ἀλλὰ [g] ἱμάντινοι· τὰ δὲ ἄλλα πάντα κατὰ τὠυτὸ ἔσταλται· καὶ δὴ καὶ [h] τὤνομα κατηγορέει ὅτι ἐκ Λιβύης ἥκει ἡ στολὴ τῶν Παλλαδίων· [i] αἰγέας γὰρ περιβάλλονται ψιλὰς περὶ τὴν ἐσθῆτα θυσανωτὰς αἱ Λίβυσσαι, κεχριμένας ἐρευθεδάνῳ· ἐκ δὲ τῶν αἰγέων τουτέων αἰγίδας οἱ Ἕλληνες μετωνόμασαν. [k] δοκέει δ' ἐμοί γε καὶ ἡ ὀλολυγὴ [l] ἐν ἱροῖσι ἐνθαῦτα πρῶτον γενέσθαι· κάρτα γὰρ ταύτῃ χρέωνται [m] αἱ Λίβυσσαι καὶ χρέωνται καλῶς· καὶ τέσσερας ἵππους [n] συζευγνύναι παρὰ Λιβύων οἱ Ἕλληνες μεμαθήκασι. Θάπτουσι δὲ τοὺς ἀποθνήσκοντας οἱ νομάδες, κατάπερ οἱ Ἕλληνες, πλὴν Νασαμώνων· οὗτοι δὲ κατημένους θάπτουσι, φυλάσσοντες, ἐπεὰν ἀπίῃ τὴν ψυχὴν, ὅκως μιν [o] κατίσουσι, μηδὲ ὕπτιος ἀποθανέεται· οἰκήματα δὲ σύμπηκτα ἐξ ἀνθερίκων [p] ἐνερμένων περὶ σχοί-

Ea autem refero quæ Afri ipſi narrant.
Porro ſacrificia apud paſtoricios talia ſunt: 188
Ubi pro primitiis autem pecudis præſecuerunt, eam ſupra domum abiiciunt: hoc acto, cervicem eius avertunt. Solis autem immolant Soli et Lunæ: et his quidem univerſi Afri ſacrificant: at qui circa Tritonidem paludem incolunt, etiam Minervæ inprimis, tum Tritoni ac Neptuno. 189
A quibus Afris Græci veſtem et ægidas ſimulacrorum Minervæ mutuati ſunt; præterquam enim quod coriacea ſit veſtis Africanarum, et prodeuntes ex ægidibus ipſis fimbriæ non ſunt ſerpentes, ſed e loris factæ: cetera vero omnia ad eandem formam efficta eſt: nomine quoque ipſo teſtificante veniſſe ex Africa Palladiorum ſtolam. Quippe Africanæ mulieres circa veſtem amiciuntur nudis ægeis, *caprinis pellibus non villoſis*, fimbriatis ac rubrica delibutis, a quibus ægeis, *caprinis pellibus*, ægidas denominavere Græci. Quinetiam hinc primum mihi videtur ululatus in templis extitiſſe, quod eo Africanæ mulieres utuntur ac utuntur belle. Et ab Africa quadriiugos equos iungere Græci didicere. Sepeliunt autem pa- 190
ſtorales Afri defunctos ut Græci, præter Naſamones, qui illos ſedentes ſepeliunt, obſervantes ut dum quis cœpit agere animam, eum ſedentem conſtituant, ne ſupinus expiret. Domicilia eorum ſunt compacta ex aſphodeli caulibus immiſ-ſis

a Σφεα *V. Arch.* non inconcinne. *b* Citat *Euſtath.* in Perieg. v. 185. *c* Exſcripſit *Euſtath.* ad *Homer.* p. 1265, 7. *d* Haec quoque p. 602, 45. *e M. Arch. Ask. Paſſ. V.*, vulgo ἢ deerat. *f* Αὐτῇ εἰσι *M. Ask. Paſſ.*, αὐτέων *Arch.*, αὐτῇσι *Paris. A. B. Vind. Ald.* Edd. *g* Quatuor ſequentia negligit *Arch.* *h* Τὸ οὔνομα *Arch. Vind.* *i* Marg. *Steph. Arch. V. Paſſ. Ask. Harpocratio*, *Euſtath.* p. 603., *Valla*: αἰγίδας *Ald. M. Edd.* *k* Δοκεῖ δέ μοι καὶ *Arch. Vind.* *l* Ἐπὶ ἱροῖσι *Arch. V.*, ἐπὶ τῶν ἱερῶν *Euſtath.* haec citans ad *Hom.* p. 643, 36. neſcio unde: bene ἡ ὀλολυγὴ aberat articulus. *m* Αἱ Λίβυσσαι καὶ χρέωνται καλῶς *Arch. V.*, alii καλῶς αἱ Λίβυσσαι tantum cum *Euſtath.* *n M. Arch. Paſſ. V. Ask.*, ζευγνύναι *Paris. A. Ald. Brit. A. C. Euſtath.* in Perieg. v. 175. et *Hom.* p. 707, 2. haud profecto male. *o* Κατίσωσι *Arch. Paſſ.* *p* Ἐνειρμένων ſine gravi cauſſa *M. Paſſ. Ask.*, ἐνερμένων *Paris. A. B. V. Ald. Brit. A. C.* ἀνερμένων *Arch.* Ἀνθέρικες explicat hinc *Suidas* in *V.*, *Valla* ſtatim σχίνους legit, *lentiſcos* vertens.

54. Ὑπὲρ τὸν δόμον] Suſpicio *Reiskii* ὑπὲρ τὸν ὦμον *ſuper humerum*, uti in *Virgilii* Pharmaceutria, *Fer cineres Amarylli foras, rivoque fluenti, Transque caput iace, ne reſpexeris.* aut ὑπὲρ τὸν βωμὸν *ſuper aram.* Alia *Pauli* ἀποστρέφουσι τὸν αὐχένα αὐτῶν, *avertunt cervicem ſuam*, quale quidpiam in ſacris olim piacularibus. Neutra ad palatum, quippe meri arbitrii et Afris morem obtrudens, cuius an calluerint notitiam, oſtendendum in primis fuerat.

59. Καὶ τῷ Τρίτωνι] Ecce aliam tibi Cl. *de Pauw* correctionem καὶ τῇ Τριτωνίδι. cui adſenſum, modo quid praeſidii ex ſchedis adeſſet, non recuſarem. Minervam Libyes *Tritonide* et *Neptuno* ſatam fabulabantur C. 180., unde parem matri patrique cultum potuerunt tribuere. Potuerunt profecto: Quidni et *Tritoni*, ad quem fluvium nata ferebatur? In talibus frequens hiatus, ex locuplete divinantium penu vix explendus. Propius examen merentur, οἱ ἐκ τῶν αἰγίδων αὐτῇ εἰσι, ſumpta ex *Med.* et laudata: quae boni ſi coloris, Palladis aegidem, non loris ſerpentinis, ſed coriaceis ornabunt. Atqui Cyclopes *AEgidaque horriferam, turbatae Palladis arma Certatim ſquamis ſerpentum auroque polibant, Connexoſque angues* AEneid. VIII, 435. Hoc amplius, Libyſſarum veſtis pellicea deſcribitur, quaque illa re a Minervae aegide diſcrepante hanc ſerpentium in modum fimbrias oſtentaſſe, illam coriaceas. Quare congruentior ſcriptura αὐτῇσι videlicet Λιβύσσῃσι forſan etiam ἐκ τῶν αἰγέων, quales erant.

63. Οἱ ἐκ τῶν αἰγίδων αὐτῇ εἰσι] Haud paulo melius et genuinum procul dubio, quod *inſipidum* videbatur viro Clar. οἱ θύσανοι, οἱ ἐκ τῶν αἰγίδων αὐτῇσι (nempe Libyſſis:) οὐκ ὄφιές εἰσι. Ubi mox Africanae mulieres αἰγίδας περιβάλλονται ψιλὰς, ob ſequentia placebit pleriſque αἰγέας, *Mauſſaco* probatum ad *Harp.* in Αἰγίς, et repertum in Codd. etiam *Euſtathio* in Il. E. p. 459. Eadem tamen Libyſſarum *amicula pellicea* dixit et Αἰγίδας in proximis: *Gloſſar. Herod.* Αἰγίς, ἣν Λίβυες (Λίβυσσαι. *Heſych.*) φορέουσι δορά. *V. Meurs.* Lect. Att. VI, 10 *Weſſ. Diodor.* I. p. 217. VALCKEN.

67. Αἰγέας γὰρ περιβάλλονται] Sequentia, ἐκ δὲ τῶν αἰγέων τουτέων —— deſiderant talem ſcripturam, nec veteres Grammatici et Codd. aliam. Docte *Mauſſacus* ad *Harpocrationis* Αἰγίς. Illud autem veſtimenti genus Afris omnibus unicum olim et familiare; ἐν αἰγείοισι δέρμασι καταχαίνονται, καὶ κρέασι αἰγείοισι χρῶνται· ἐπεὶ οὐκ ἔχουσι οὔτε στρῶμα, οὔτε ἱμάτιον, οὔτε ὑπόδημα, ὅ, τι μὴ αἴγειόν ἐστιν· οὐ γάρ ἐστι αὐτοῖς ἄλλο πρόβατιον οὐδὲν ἢ αἶγες καὶ βόες, notabiliter *Hippocrates* de Afris, mediterraneam regionem habentibus, de Morb. Sacr. p. 302.

71. Καὶ ἡ ὀλολυγὴ] Sacrum mulierum iubilum, ὀλολυγμὸν ἱερὸν *AEſchyli*, doctiſſimi homines, ad *Diodori* L. XVI, 11. laudati, praeclare expoſuerunt. *Noſtri* ob oculos fuit Poëtae ex *Il. Z.*, 302. ΑἹ Δ' ΟΛΟΛΥΓΗ͂ι πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον. Hinc illa obſervatio. Prorſus autem *Herodoti* genium habet, χρέωνται αἱ Λίβυσσαι καὶ χρέωνται καλῶς, quod *Galeo* obſecutus ſcriptori ex Codd. redonavi.

71. Καὶ ἡ ὀλολυγὴ ἐν ἱροῖσι] Sic legit interiectum articulum, ut ſane requiritur, *Euſtath.* in *Hom.* Il. Z. p. 503, 48. rectius etiam proxima, quam vulgantur, et prout exhibent Codd. *Arch.* et *Vallae*: κάρτα γὰρ ταύτῃ χρέωνται αἱ Λίβυσσαι, καὶ χρέωνται καλῶς. *Sacer ululatus* mulierum ὀλολυγὴ dicebatur, et frequentatum veteribus in re ferme tantum laeta verbum ὀλολύζειν, planiſſime conſtat. —— In proximis, καὶ τέσσερας ἵππους ζευγνύναι, legit et *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 175. et ſimplici verbo facile poterimus eſſe contenti. A ſua fortaſſe Minerva Neptunine hoc didicerant Libyes, Λίβυες ζυγωτῶν ἁρμάτων ἐπιστάται, *Sophocli* Elec. v. 704. vide *Steph. Byz.* in v. Βάρκη, *Harpocr.* in Ἱππία Ἀθηνᾶ, *Valeſius*, et in Sophocleis Βαρκαῖος ἐκ τῆς *Heſychius*. VALCKEN.

79. Ἐξ ἀνθερίκων ἐνερμ. περὶ σχοίνους] Laurentii *lentiſcos* exploſit Nob. *Palmerius* Exerc. p. 25. et copioſius

ſis circa iuncos, et ea quoquoverſus mobilia. Et iſti quidem talibus utuntur mo-
191 ribus. Contingunt autem hos Auſenſes ab occidentali parte Tritonis fluminis ii Afri, qui ſunt aratores, et domos poſſidere in uſu habent; quibus nomen impoſitum est Maxyes, qui dextram capitis partem comatam geſtant, ſiniſtram tondent, corpus minio tingunt, asſeverantes ſe a Troianis esſe oriundos. Regio autem hæc et reliqua Africæ ad occidentem vergens, multo frequentior est feris ſylvisque, quam regio paſtoralium. Nam quæ ad auroram Africæ reſpicit, quam paſtorales incolunt, Tritone flumine tenus et depresſa est et arenoſa: hinc deinceps quæ aratorum est, veſperam ſpectans, montana valde est ac nemoroſa, feriſque frequens. Siquidem apud hos et ſerpentes ſunt ſupra modum grandes ac leones, elephantes quoque et urſi, et aſpides, et aſini cornibus præditi; et cynocephali, *capita canina habentes*, et acephali, *non habentes capita*, qui in pectoribus oculos habent, ut ab Afris memorantur, viri feminæque feræ, et a-
192 liæ permultæ feræ haud ementitæ. Quorum nihil apud paſtorales est, ſed alia, veluti pygargi, et capreæ, et bubali, et aſini, non illi quidem cornua habentes, ſed alii impoti: nunquam enim bibunt; et oryes,

σχοίνους ἐστὶ, καὶ ταῦτα περιφορητά· νόμοισι μὲν τοιούτοισι οὗτοι χρέωνται. Τὸ δὲ [a] πρὸς ἑσπέρης τοῦ Τρίτωνος ποταμοῦ, Αὐσέων ἔχονται ἀροτῆρες [b] ἤδη Λίβυες, καὶ οἰκίας νομίζοντες ἐκτῆσθαι, τοῖσι οὔνομα κέεται Μάξυες· οἳ τὰ ἐπιδέξια τῶν κεφαλέων [c] κομόωσι, τὰ δ' ἐπαριστερὰ κείρουσι· τὸ δὲ σῶμα μίλτῳ χρίονται. Φασὶ δὲ οὗτοι εἶναι τῶν ἐκ Τροίης ἀνδρῶν· ἡ δὲ χώρη αὕτη τε καὶ ἡ λοιπὴ τῆς Λιβύης ἡ πρὸς ἑσπέρην, πολλῷ θηριωδεστέρη τε καὶ δασυτέρη ἐστὶ τῆς τῶν νομάδων χώρης· ἡ μὲν γὰρ δὴ πρὸς τὴν ἠῶ τῆς Λιβύης, τὴν οἱ νομάδες νέμουσι, ἐστὶ ταπεινή τε καὶ ψαμμώδης, μέχρι τοῦ Τρίτωνος ποταμοῦ· ἡ δὲ ἀπὸ τούτου τὸ πρὸς [d] ἑσπέρην, ἡ τῶν ἀροτήρων, ὀρεινή τε κάρτα καὶ δασέα καὶ θηριώδης· καὶ γὰρ οἱ ὄφιες οἱ ὑπερμεγάθεες, καὶ οἱ λέοντες κατὰ τούτους εἰσὶ, καὶ οἱ ἐλέφαντές τε καὶ ἄρκτοι, καὶ ἀσπίδες τε καὶ ὄνοι οἱ τὰ κέρεα ἔχοντες· καὶ [e] οἱ κυνοκέφαλοι, καὶ οἱ ἀκέφαλοι οἱ ἐν τοῖσι στήθεσι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχοντες, ὡς δὴ [f] λέγονταί γε ὑπὸ Λιβύων, καὶ οἱ ἄγριοι ἄνδρες, καὶ γυναῖκες ἄγριαι, καὶ ἄλλα πλήθεϊ πολλὰ θηρία [g] ἀκατάψευστα. Κατὰ τοὺς Νομάδας δὲ ἐστὶ τουτέων οὐδὲν, ἀλλ' ἄλλα [h] τοιάδε, πύγαργοι, καὶ [i] ζορκάδες, καὶ βουβάλιες, καὶ ὄνοι, οὐκ οἱ τὰ κέρεα ἔχοντες, ἀλλὰ ἄλλοι ἄποτοι· [k] οὐ γὰρ δὴ πίνουσι· καὶ ὄρυες, τῶν τὰ κέ- 283

a Arch. V. Med. Pasſ. Ask., alii πρὸς ἑσπέρην. levi diſcrimine. *b* Οἴδε *Arch. Valla*, tum mox Μάξυες *Brit. A. C.* *c* Κομῶσι *Arch. V.* *d* Ἑσπέρης *Arch. V.* *e Med. Ask. Pasſ. Valla*; *Stephani* quidam Codices pro κυνοκέφαλοι habebant καὶ οἱ ἀκέφαλοι οἱ ἐν τοῖσι· in *Vind. Arch. Paris. B.* οἱ κυνοκέφαλοι, οἱ ἐν &c. ſicuti et *Ald.*, omiſſis mediis. *f M. Pasſ. Ask. V. Arch. Paris. B.*, vulgo λέγεται: tum καὶ οἱ ἄγρ. *Arch. Pasſ. Vind.*, deerat articulus. *g M. Pasſ. Ask. V. Arch. Brit. A. C. Ald.*, in duobus *Paris.* ἀκατάψευστα. *h M. Pasſ. Ask.*, alii τάδε. *i* Δόρκες *Arch.*, δορκάδες *Vind.* Lege doctorum adnotat. ad *Heſychii* ζόρ. *k* Deſunt *Arch.* haec quatuor. Mox τῶν κατὰ κέρεα *Paris. A. B. Arch. V. Ald. Brit. A. C.* τῶν τὰ κέρεα *Med. Ask. Pasſ.*

ſius Cl. *Bos* Obs. Crit. C. 7. Afri *Maxyes* abs *Steph. Byz.* in Μάξυες agnoſcuntur; et horum quidem οἰκίαι veri nominis domus fuerunt, ſuperiorum duntaxat οἰκήματα, *tuguria*, eaque περιφορητὰ, ſicubi uſus requireret.

79. Ἐξ ἀνθερίκων, ἐνερμένας] Idem tradidit *Hellanicus*, quem ſcribit *Athen.* xi, p. 642., ἐν ἐθνῶν ὀνομασίαις λέγοντα, ὅτι Λιβύων τῶν Νομάδων τινὲς —— οἰκίας ἔχουσιν ἐξ ἀνθερίκων πεπλεγμένας μικρὰς ὅσον σκιᾶς ἕνεκα, ἃς καὶ περιφέρουσιν ὅπου ἂν πορεύωνται. Multa περὶ ἀνθερίκων, omiſſis tamen Herodoteis, notavit Ill. *Ez. Spanhem.* in *Callim.* h. Del. v. 193. aptiora quaedam *L. Bos* Obs. Crit. p. 40. Sumſit et iſta forſan *Mileſius Hellanicus* ex *Herodoto*; nam et τὰ Βαρβαρικὰ Νόμιμα Ἑλλανίκου ἐκ τῶν Ἡροδότου καὶ Δαμάστου (L. Δαμάστου· *Damaſtes* enim intelligitur, Sige natus:) συνῆκται, teſte *Porphyr.* in *Euſebii* Praep. x. p. 466. VALCKEN.

96. Καὶ ἄρκτοι] *In Africa urſum non gigni* confidenter *Plinius* Hiſt. N. VIII, 36. Sequitur *Lipſius* Elect. II, 4., *pellem Libyſtidos urſae* leoninam interpretatus, ſimilemque in modum alii. Contra *Plinium* olim venerat *Bodinus* ad *Oppiani* Cyneget. L. II. p. 76., contra vero utrumque *Lipſium* et *Plinium* operoſa ac eruditi diſputatione Cl. *Salmaſius* ad *Solin.* p. 220., abducto in partes, alia prius arbitrato, *G. Io. Voſſio* L. III. Idol. C. 52. *Harduinus* tamen *Plinio* ſuo adſtipulatur, errorem de urſis Afris et commutatione vocis Λιγυκοὶ in Λιβυκοὶ late ſparſum coniiciens, quae utique in *Herodotum*, ἄρκτους ſine eo titulo recenſentem, non quadrat. Mihi Salmaſiana non diſplicent, ſtabilita teſtimonio doctisſimi *Shaw* Itiner. T. I. p. 323. Statim *Gronov.* belle, καὶ κυνοκέφαλοι καὶ οἱ ἀκέφαλοι, οἱ ——, quomodo *Corn. de Pauw* ex ingenio. *Blemmyis*, verba *Plinii* H. Nat. V, 8. *traduntur capita abesſe, ore et oculis pectori affixis*, ad haec alludentis.

1. Ἀκατάψευστα] Scinduntur eximii viri *Montfauconius* et *Gronov.* in contraria ſtudia hanc ob vocem: illi θηρία ἀκατάψευστα, *ferae intractabiles*, huic ἀκατάψευστα, *haud ementitae*, ut olim *Valla*, veriores. Litis arbitrium ad priſcos et manu exaratos *Herodoti* codices venit, quorum in locupletibus Italiae Galliaeque bibliothecis decem *Montfauconio*, totidem *Gronovio* favent, ſicuti Hiſtor. Acad. Inſcript. T. VI. p. 264. teſtificatur. Ita in aequilibrio negotium, quod ubi noſtrorum pondus acceſſerit, praegravabitur. Verum in talibus numerari ſuffragia, non ponderari, iniqua lex. Ut ἀκατάψευστα valeant, ſeries urgetur narrationis, fabuloſa animalia ex Afrorum fide repetentis. Neque enim tam anilis Scriptorem fuisſe credulitatis, ut huiusmodi monſtra, *Cynocephalos* et *ſine capite homines*, reapse exſtitisſe ſibi perſuaſerit: cavisſe ipsum praeſtruendo, ὡς δὴ λέγονταί γε ὑπὸ Λιβύων, *ut quidem illi ab Afris memorantur*. Nusquam quidem, quod *Gronovius* obiecit, ἀκατάψευστα nunc haberi, ſuccurrere tamen analogiam, in haud paucis ſolidam et ſufficientem, praeſertim cum ἀκατάψευστα non exemplis et ſcriptorum auctoritate, ſed parili ratione nitantur. Id non iniuria *D'Orvillius* arripit ad *Chariton.* L. III. p. 241., ἀκατάψευστα, niſi ſi εὐκατάψευστα, *de quibus facile quis mentiatur*, praeferendum, eligens. Atque haec viri doctisſimi. Equidem pronior in ἀκατάψευστα olim fui, quam muto ſententiam, arbitratus καὶ ἄλλα —— ἀκατάψευστα, *et alias feras —— nullo mendacio fictas*, clare a praecedentibus ſegregari. Libyum e fabulis *cynocephalos* et *acephalos*, *quorum in pectore oculi*, dederat. Qui copulantur viri feminaeque ferae, non item inde: ſunt enim et fuerunt olim in Africa, ſicuti multae aliae *non fictae*, θηρία ἀκατάψευστα, *beſtiae*, ſive, ut alia in re *Iamblichus*, ἀδιάψευστα, Protrept. p. 137.

5. Καὶ ὄρυες] Pasſim ὄρυγες corriguntur, invito *Corn. de Pauw* ad *Horapollin.* C. 49., ubi peregrinum animal, atque ex AEgypto, ὄρυς, ὄρυος, ὄρυϊ ex illo ὄρυες, ex altero ὄρυγες venisſe, coniectatur dubie. Ὄρυες in noſtris Codd. conſtanter. Plus difficultatis verba trahunt τῶν τὰ κέρεα ——, quomodo *Med.* et alii. *Gronovii* ſententiam utcunque evolvunt Latina, in quis *normae fidium* obſcuriores. Saepe πήχεις citharum cubita, ſive ἀγκῶνας, dant, nec raro ulnas, quibus metimur: has *Reiskius*, damnatis, quae in *Miſcellan. Lipſienſibus* depoſuerat, ſibi ſumit, ut *H. Steph.* ante, τοῖσι οἱ πήχεις ποιεῦνται φοίνιξι ordinans vertensque, *e quibus fiunt ulnae Phoenicibus.* Sunt *Salmaſio* in *Solin.* p. 157. et *Bocharto* Hieroz. p. 946. φοίνικες citharae, *punicae* dictae, quod Graeci orygum cornua haberent ex Africa, Poenis deferentibus.

Me-

κέρεα τοῖσι Φοίνιξι οἱ πήχεες ποιεῦνται· μέγαθος δὲ τὸ θηρίον τοῦτο κατὰ βοῦν ἐστὶ, καὶ [a] βασσάρια, καὶ ὕαιναι, καὶ ὕστριχες, καὶ κριοὶ ἄγριοι, καὶ [b] δίκτυες, καὶ θῶες, καὶ πάνθηρες, καὶ βόρυες, καὶ κροκόδειλοι ὅσον τε τριπήχεες χερσαῖοι, τῇσι σαύρῃσι ἐμφερέστατοι· καὶ στρουθοὶ κατάγαιοι, καὶ ὄφιες μικροὶ, κέρας ἓν ἕκαστος ἔχοντες· ταῦτά [c] τε δὴ αὐτόθι ἐστὶ θηρία, καὶ ἅπερ τῇ ἄλλῃ, πλὴν ἐλάφου τε καὶ ὑὸς [d] ἀγρίου· ἔλαφος δὲ καὶ ὗς ἄγριος ἐν Λιβύῃ πάμπαν οὐκ ἔστι· μυῶν δὲ γένεα τριξὰ αὐτόθι ἐστί· οἱ μὲν, δίποδες καλέονται· οἱ δὲ, [e] ζεγέριες· τὸ δὲ οὔνομα τοῦτό ἐστι μὲν [f] Λιβυκὸν, δύναται δὲ κατ' Ἑλλάδα γλῶσσαν, βουνοί· οἱ δὲ, [g] ἐχινέες· εἰσὶ δὲ καὶ γαλαῖ ἐν τῷ σιλφίῳ γινόμεναι, τῇσι Ταρτησσίῃσι [h] ὁμοιόταται· τοσαῦτα μέν νυν θηρία ἡ τῶν Νομάδων Λιβύων γῆ ἔχει, ὅσον ἡμεῖς ἱστορέοντες ἐπὶ μακρότατον οἷοί τε ἐγενόμεθα ἐξικέσθαι. Μαξύων δὲ Λιβύων [i] Ζαύηκες ἔχονται, τοῖσι αἱ γυναῖκες ἡνιοχεῦσι τὰ ἅρματα ἐς τὸν πόλεμον. Τούτων δὲ [k] Γύζαντες ἔχονται, ἐν τοῖσι μέλι μὲν πολλὸν μέλισσαι κατεργάζονται, πολλῷ δ' ἔτι πλέον [l] λέγεται δημιοργοὺς ἄνδρας ποιέειν· μιλτοῦνται δ' ὦν πάντες οὗτοι, καὶ πιθηκοφαγέουσι· οἱ δέ σφι ἄφθονοι ὅσοι ἐν τοῖσι οὔρεσι γίνονται. Κατὰ τούτους δὲ λέγουσι Καρχηδόνιοι κέεσθαι νῆσον τῇ οὔνομα εἶναι [m] Κύραυιν· μῆκος μὲν, διηκοσίων σταδίων, πλάτος δὲ, στεινήν, διαβατὸν ἐκ τῆς ἠπείρου· ἐλαιέων τε μεστὴν καὶ ἀμπέλων· [n] λίμνην δὲ ἐν αὐτῇ εἶναι, ἐκ τῆς αἱ παρθένοι τῶν ἐπιχωρίων, πτεροῖσι ὀρνίθων κεχριμένοισι πίσσῃ, ἐκ τῆς ἰλύος ψῆγμα ἀναφέρουσι χρυσοῦ. Ταῦτα εἰ μὲν ἔστι ἀληθέως, οὐκ οἶδα, τὰ δὲ λέγεται γράφω· εἴη δ' ἂν πᾶν, ὅκου καὶ ἐν Ζακύνθῳ ἐκ λίμνης

oryes, quorum cornua Phœnicibus inſerviunt ad fidium normas in cithara: huius feræ magnitudo est ad bovem: et baſſaria, et hyænæ, et hyſtriches, et arietes feri, et dictyes, et thoës, et pantheræ, et boryes, et crocodili tricubitales ferme terreſtres, lacertis ſimillimi: et ſtruthi ſubterranei, et ſerpentes puſilli cum ſingulis cornibus. Hæ ſunt illic feræ, et item ceteræ quæ alibi, præter cervum et aprum: cervus enim et aper prorſus in Africa nullus est. Sunt ibidem quoque tria murium genera, quorum alii bipedes vocantur, alii zegeries, Africana lingua, quod in Græca pollet idem quod βουνοί, *colles*, alii echines. Sunt præterea muſtelæ quæ in ſilphio naſcuntur, Tarteſſiacis ſimillimæ. Tot habet feras Afrorum paſtoralium regio, quantum nos maxime ſcrutando longisſime inveſtigare potuimus. Ma- 193
xyum autem Afrorum confines ſunt Zauces, quibus feminæ aurigantur currus ad bellum. His finitimi ſunt Gyzantes, ubi 194
magnam vim mellis apes conficiunt, ſed multo plus opifices viri facere dicuntur: omnes autem minio inficiuntur, ac ſimiis veſcuntur, quarum est affatim iis in montibus naſcentium. Iuxta hos aiunt Carthagi- 195
nienſes ſitam esſe inſulam nomine Cyraunin, ducentorum ſtadiorum longitudine, arctam latitudine, in quam tranſiri e continente potest, oleis refertam ac vitibus; et in ea esſe lacum, unde virgines indigenarum pennis volucrum pice illitis ramenta auri referunt e limo. Hæc an vera ſint haud equidem ſcio, ſed quæ narrantur ſcribo. Fuerit autem totum, ut ipse ego in Zacyntho vidi pi-

a Βασσάρια *Arch.*, βάσσαρος *Suid. Etymol.* in *V.* b Δίκτυες *Arch.* c Δὴ *Arch. Vind.* d Ἀγρίου *Ask.* De Crocodilis *terreſtribus* L. II, 69. et uberrime *Bochartus* Hieroz. p. 1060. *Dictyes* et *Boryes* non novi. e Ζεγέριες *Paſſ.* f Λιβυσικὸν *Vind.* ora *Steph. Paſſ.* Λιβυστικὸν *Arch.* et ſtatim δηλοῖ δὲ κατ' Ἑλ. g *M. Ask. Paſſ.*, ceteri ἐχῖνες. h Ὁμοιόταται non male *Ask.* i Ζάβυκες vitio ſcribae *Valla*, *Arch. Vind.*, vulgatum est in *Steph. Byz.* k Γύζαντες *M. Ask. Paſſ. Steph. Byz.*, Ζύγαντες *V. Ald.* in *Arch.* hiatus est vocum τούτων δὲ usque in μέλισσαι. l Λέγονται *Arch.* m Κυραύνιν *Paſſ. Med.* Κύραυνιν *Arch.* Κυραύνην *Ask.*, Κυραυνὶν *Steph. Byz.* in *V.*, olim Κύραυνιν. n Λίμνας *Arch. Valla.*

Memorantur ſane φοίνικες inter Muſica inſtrumenta, ab *Athenaeo* L. XIV. p. 636. B. parcius, quam certi ut quid ſtatui queat, deſcripti. Citharae ſi fuerint, πήχεες recte aptabuntur. Ex vetere ſcriptura τῶν κατὰ τὰ κέρεα ——, ad modulum cornuum orygum Poenis cithararum ἀγκῶνας, *cubita* fieri, traditur, ſententia ſatis adcommodata. Mihi res anceps.

14. Ἔλαφος δὲ] Nihil ab hac aſſertione abeunt *Ariſtoteles*, *Antigonus Caryſt.*, *Plinius*, *AElianus*, alii. Falſam aiunt *Virgilius*, *Oppianus*, *Philoſtratus*, quorum teſtimoniis *Brodaeus* Miſcell. VIII, 13. et *Bodinus* ad *Oppiani* L. II. Cyneget. p. 76. utuntur. *Herodoti* aevo cervi et apri Libyae ſi defuerint, dicendum erit, aliunde in regionem devenisſe: nam conſpici isthic et venatu intercipi, docuit *Th. Gatakerus* Miſcellan. II, 8. et *Shaw* Itin. T. I. p. 323.

16. Δίποδες καλέονται] Satis erit, ſi *Bochartum* Hieroz. p. 1010. et *Schultenſium* ad *Salomonis* Proverb. C. XXX, 26. δίποδας hos mures uberrime magnaque eruditione ex Graecorum et Arabum copiis illuſtrasſe, dixero. Mures ζεγέριες, *Heſychio* ζεγέριαι, explicantur βουνοί, *colles*: an quod in collibus cubilia poſuerint? Quae quidem inpeditior foret vocabuli expoſitio. *Bochartus* Colon. Phoenic. L. II, 3. βουνίτας reſingit, formatum ex βουνιάς: eam enim herbam esſe, quae Punice *zigar*: inde ζεγέριες, ſive βουνίτας, hos mures, quod plantae eius eſu aut umbra delectentur, dictos, eleganter, modo vere.

17. Ἔστι μὲν Λιβυκὸν] *Arch.* Λιβυστικὸν quam formam adfirmat exemplis *Weſſen.* ad *Lucae* A. A. VI, 9. Si Libyſtina Ζεγέριες est adpellatio, quomodo tandem in barbarae vocis vi reddenda illa βουνῶν uteretur? quod noſter vocabulum veluti proprium tribuit Cyrenaeis IV. c. 199. De his diverſis murium generibus agentes *Ariſtot. Theophraſt. AElian.* nihil iuvant ad haec illuminanda. Βουνίτας venit in mentem *Bocharto* G. S. II, II, c. 3. Hieroz. I, III, c. 33. Βουνιάδες etiam dici potuerunt ob quamdam cum *napis* ſimilitudinem.

VALCKEN.

19. Τῇσι Ταρτησσίῃσι] Docte de his muſtelis *Iac. Perizonius* ad *AElian.* Var. XIV, 4. Animalculum, quod cum his contenditur, numi Cyrenaeorum ſub ſilphio oſtentant in *Haymii* Thes. Britan. T. II. p. 164., ubi eiusdem accuratior ex Africa pictura. Id nollem, ſdem a doctisſimo viro cenſeri, ac μῦν δίποδα, quippe, ut ſuperiora poſtulant, alium. Vidit deſcripſitque, in paucis diſcrepans, animal, quod hic adcommodatius, ſollertisſimus *Shaw* Itin. T. I. p. 321.

25. Γύζαντες] Sic oportebat. Erroris *Steph. Byz.* reus est in Βύζαντες, quando παρ' Ἡροδότῳ δὲ κακῶς διὰ τοῦ γ Γύζαντες. Longe hinc diſtabant Afri Byzantes et Byzacium, infra Carthaginem Syrtibus adfines. Γύζαντες ſunt et in *Apollonio* Hiſt. Mirab. C. 38., ubi his de mellificio artificioſo ex *Eudoxo Cnidio* conſimilia. Bonum itaque factum *Bocharti*, *Holſtenii*, *Gronovii*, iudicium et criſin *Stephani* inprobantium. Mox eiusdem Ethnicographi ſcripturam amplector, Κύραυνιν reducendo. Praeeunt *Arch.* et *Ask.* Non obliviſcor ſchedarum *Stephani* Peruſinarum, quarum auctoritatem potiorem non arbitror. Ad lacum, unde Afrae virgines aurum egerebant, *Achilles Tat.* Amor. L. I. p. 97., in paucis diſſentiens, digitum intendit.

37. Εἴη δ' ἂν πᾶν] *Claudicare* hoc *Reiskio* videbatur ratiocinium; nec miror. Tota periodus iſta, εἴη δ' ἂν πᾶν, ὅκου —— usque ad αὐτὸς ἐγὼ ὥρων in ſua mihi ſede legi videretur ad finem capitis, post vocem λίμνης collocata; atque his iſta proxime ſubiecta mea ſententia reſponderent aptisſime: οὕτω ὦν καὶ τὰ ἀπὸ τῆς νήσου τῆς ἐπὶ Λιβύῃ κειμένης εἰκότα ἐστὶ ἀληθέα. Formulae, εἴη δ' ἂν πᾶν, habet alibi ſimilem in re diverſa: γένοιτο δ' ἂν πᾶν ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ qualibus utebantur fabularum et ἀπίστων narratores. Prudenter *Pauſan.*

picem e lacu et aqua referri. Sunt eo loci quoque complures lacus, quorum qui maximus, ſeptuaginta quoquoverſus pedum est, altitudinis duum orgyiarum, in hunc demittunt contum, cuius in ſummitate myrtus alligata est, deinde efferunt myrto picem, odorem quidem bituminis habentem, ſed cetera præſtantiorem pice Pieria, eamque in ſcrobem quam juxta lacum foderunt, infundunt, et ubi multum illius aggeſſerunt, ita e ſcrobe in amphoras transfundant. Quicquid autem in lacum decidit, id ſub terram means rurſus apparet in mari, quod a lacu quatuor ſtadiis abest. Ita quæ de inſula adiacenti Africæ dicuntur, conſentanea ſunt veritati.

196 Aiunt præterea Carthaginienſes, locum eſſe Africæ extra columnas Herculis habitatum hominibus: eo quoties ipsi applicuere, ſe merces e navibus exponere, easque in crepidine maritimæ terræ ordine collocare; tum conſcenſis navibus fumum excitare: fumo autem conſpecto, indigenas ad mare contendere: dehinc auro pro mercibus poſito, procul ab eis abſcedere, tum ſe e navibus egresſos conſiderare, et ſi dignum mercibus aurum videatur, eo ſumpto abire; ſin minus, conſcenſis iterum navibus conſidere: illos vero accedentes, plus auri ad id quod poſuerunt addere, donec perſuadeant. Neutros autem iniuſte agere: neque enim illos aurum attingere, priusquam illis adæquatum fuerit ratione mercium, neque illos contingere merces priusquam ipsi

197 ſumpſerint aurum. Atque hi ſunt Afrorum quos nominare posſumus: quorum plerique neque tunc de rege Medorum curabant quicquam, neque nunc curant. De qua regione eatenus adhuc queo dicere, a quatuor eàm nationibus, quantum nos ſcimus, et non

μνης καὶ ὕδατος πίσσαν ἀναφερομένην αὐτὸς ἐγὼ [a] ὥρεον· εἰσὶ μὲν καὶ πλεῦνες αἱ λίμναι αὐτόθι· ἡ δ' ὦν μεγίστη αὐτέων, ἑβδομήκοντα ποδῶν πάντῃ, βάθος δὲ, διόργυιός ἐστι· ἐς ταύτην κοντὸν κατιεῖσι, ἐπ' ἄκρῳ μυρσίνην προσδήσαντες, καὶ ἔπειτα ἀναφέρουσι τῇ μυρσίνῃ πίσσαν, ὀδμὴν μὲν ἔχουσαν ἀσφάλτου, τὰ δ' ἄλλα, τῆς [b] Πιερικῆς πίσσης ἀμείνω· ἐσχέουσι δὲ ἐς λάκκον ὀρωρυγμένον ἀγχοῦ τῆς λίμνης· ἐπεὰν δὲ ἀθροίσωσι συχνὴν, οὕτω ἐς τοὺς ἀμφορέας ἐκ τοῦ λάκκου καταχέουσι· ὅ, τι δ' ἂν [c] ἐσπέσῃ ἐς τὴν λίμνην, ὑπὸ γῆν ἰὸν, [d] ἀναφαίνεται ἐν τῇ θαλάσσῃ· 284 ἡ δὲ ἀπέχει ὡς τέσσερα στάδια ἀπὸ τῆς λίμνης· οὕτω ὦν καὶ [e] τὰ ἀπὸ τῆς νήσου τῆς ἐπὶ Λιβύῃ κειμένης οἰκότα ἐστὶ ἀληθηΐῃ. Λέγουσι δὲ καὶ τάδε Καρχηδόνιοι, εἶναι τῆς Λιβύης χῶρόν τε καὶ ἀνθρώπους ἔξω [f] Ἡρακλήων στηλέων κατοικημένους, ἐς τοὺς ἐπεὰν ἀπίκωνται καὶ ἐξέλωνται τὰ φορτία, [g] θέντες αὐτὰ ἐπεξῆς παρὰ τὴν κυματωγὴν, ἐσβάντες ἐς τὰ πλοῖα, τύφειν καπνόν· [h] τοὺς δ' ἐπιχωρίους, ἰδομένους τὸν καπνὸν, ἰέναι ἐπὶ τὴν θάλασσαν· καὶ ἔπειτα ἀντὶ τῶν φορτίων χρυσὸν τιθέναι, καὶ ἐξαναχωρέειν πρόσω ἀπὸ τῶν φορτίων· τοὺς δὲ Καρχηδονίους ἐκβάντας, [i] σκέπτεσθαι· καὶ ἢν μὲν φαίνηταί σφι ἄξιος ὁ χρυσὸς τῶν φορτίων, [k] ἀπελόμενοι ἀπαλλάσσονται· ἢν δὲ μὴ [l] εἴη ἄξιος, ἐσβάντες ὀπίσω ἐς τὰ πλοῖα κατέαται· οἱ δὲ, προσελθόντες, [m] ἄλλον πρὸς ὦν ἔθηκαν χρυσὸν, ἐς οὗ ἂν πείθωσι· ἀδικέειν δὲ οὐδετέρους· οὔτε γὰρ αὐτοὺς τοῦ [n] χρυσοῦ ἅπτεσθαι πρὶν ἄν σφι ἀπισωθῇ τῇ ἀξίῃ τῶν φορτίων, οὔτ' ἐκείνους τῶν φορτίων ἅπτεσθαι πρότερον ἢ αὐτοὶ τὸ χρυσίον λάβωσι. Οὗτοι μέν εἰσι τοὺς ἡμεῖς ἔχομεν Λιβύων ὀνομάσαι· καὶ τουτέων οἱ πολλοὶ βασιλῆος τοῦ [o] Μήδων οὔτε τι νῦν οὔτε τότε ἐφρόντιζον οὐδέν· [p] τόσον δὲ ἔτι ἔχω εἰπεῖν περὶ τῆς χώρης ταύτης, ὅτι τέσσερα ἔθνεα νέμεταί [a] αὐ-

a Ὤρων *Arch. V.* *b* Πευκίνης *Arch.* ſolus. *c* *M. Paſſ. Ask.*, ἐμπέσῃ *Arch. Vind.*, alii ἐσπέσει. *d* Ἀναφέρεται *Arch.* quod ferri poterat: ſed *Antigonus* editum confirmat. *e* Τὸ id. *f* Ἡρακλέων *Arch. Ask.* *g* Abſunt haec duo *Arch.*, qui cum *M. Paſſ. V. Ask.* recte ἐπεξῆς· vulgo olim ἐφεξῆς. Mox παρὰ τὴν κυματώδη γῆν *Brit. A. C.* ex ſcholio. *h* Sex iſta non ſunt in *Arch.*, *Euſtath.* in Perieg. v. 752. haec ſuo ſermone deſcripſit. *i* *M. Arch. V. Paſſ. Ask.*, σκέψασθαι *Paris. A.* et *Ald.*, mox μὲν non norunt *Arch. V.* *k* *M. Paſſ. Ask. Brit. A. C.*, ἀνελόμενοι *Arch. V. Paris. A. B. Ald.* Edd. *l* Deſit *Arch. V. Ald. Paris. B.*, habent *M. Ask. Paſſ. Paris. A.* *m* Ἄλλο et χρυσίον *Arch. V.* non prorſus male. *n* Χρυσίου iid. et ſtatim ἀπισωθῇ cum *M. Ask. Paſſ. Paris. A. B.* duobusque *Brit.*; olim ἀπισωθείη. *o* Μήδων οὔτ' ἔτι *Arch.* *p* Τοσοῦτον *Arch. V. Paris. A. B. Ald. Edd.*, cui locus relinqui potuerat: τόσον *Brit. A. C. M. Paſſ. Ask.*

ſan. in Arcad. et vere p. 601., ἐν τῷ παντὶ, inquit, αἰῶνι πολλὰ μὲν πάλαι συμβάντα, μηκέτι δὲ γινόμενα, ἄπιστα εἶναι πεποίηκεν ἐς τοὺς πολλοὺς οἱ τοῖς ἀληθέσιν ἐποικοδομοῦντες ἐψευσμένα. Ab hac culpa vereor ut noſter ille cenſeri queat immunis. VALCKEN.

42. Ἐπ' ἄκρῳ μυρσίνην] Zacynthii lacus miraculum augerunt *Antigonus Caryſt.* C. 169. et *Vitruvius* L. viii. c. 3. Βυρσίνην et βυρσίνῃ qui inſtaurant, praeter ſcriptionis vicinitatem quo nitantur, haud perſpicio: dubium mihi quoque, an unquam βυρσίνη ſola *amphora* ſit *coriacea*. Certe τῆς πευκίνης πίσσης *Arch.* illaudatum transmitti debuerat. Aſia olim, *Plinio* auctore H. Nat. xiv. 21., *Picem Idaeam* maxime probabat, *Graecia PIERICAM.*

54. Ἐπεὰν — ἐξέλωνται τὰ φορτία] *Merces* navibus *exemptas* deponere dicuntur παρὰ τὴν κυματωγὴν, *In littoris crepidine*, prout in *Luciani* Timone §. 56. dedit *T. H. Sophoclis*, Oed. in Col. v. 1287., ἀκτὰ κυματοπλὴξ, aliis κύματος ἀγὴ et *Apollon. Rhod.* 1. 554., aliquoties etiam *Herodoto* dicitur κυματωγή· vide Celeberr. *Weſſ.* Diſſ. *Herod.* p. 207. Rarius illud *Archilochi* ap. *Etymol.* p. 47, 22., Ἀκὴ, ἡ ἐξοχὴ· οὕτως Ὦρος (praebet iſta Cod. MS.) Ἀρχίλοχος, Ἵστη κατ' ἀκὴν κύματος κυνέων· vitiatus ſenarius attento mendae moveret ſuſpicionem; corrigatur Ἵστη κατ' ἀκὴν κυματώδεος νέμβου ex p. 424, 18. —— Enarrans Herodotea *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 752., αἰγιαλὸν habet, et, τὰ φορτία ἐξελόντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ὑποτύφουσι καπνὸν· ubi rectius ex *Herod.* poſuiſſet ἐξελόμενοι: in talibus enim apud veteres ἐξελέσθαι vel ἐξαιρεῖσθαι adhibetur, nunquam, opinor, ἐξελεῖν. —— Qualia de his Africanis abſque linguae uſu propoſitarum rerum pretia aeſtimantibus *Herodotus*, de Seribus ſaepius in eam rem citati tradiderunt, *Plinius*, *Solinus*, et *Ammianus Marcell.* ex *Uranii* forſan Arabicis petita; ex quibus *Stephano* Σῆρες eſſe dicuntur ἔθνος Ἰνδικὸν ἀπροσμιγὲς ἀνθρώποις. Cum Herodoteis componi poterunt *Euſtathio* l. c. narrata de Seribus: τῶν πωλουμένων τὸ τίμημα σακκίοις ἐπιγράψαντες ὑποχωροῦσιν. εἶτα ἐλθόντες οἱ ἔμποροι καὶ θέντες τὴν τιμὴν ἀναχωροῦσιν· ἐφ' οἷς ἔρχονται οἱ Σῆρες. καὶ, εἰ μὲν ἀρέσκονται, λαμβάνουσι τὴν τιμὴν, εἰ δὲ μή γε, τὰ ἴδια. VALCKEN.

55. Θέντες αὐτὰ ἐπεξῆς] Nondum exoleviſſe permutandarum harum mercium in interiore Africa Nigritas inter et Mauros conſuetudinem, luculentus teſtis *Shaw* Itin. T. 1. p. 393. Valuit eadem, valetque in pluribus utriusque Indiae nationibus apud ampliſſimum. *Orig. Legum, Art. et Scientiar.* ſcriptorem T. 1. L. iv, 1. p. 265.

72. Τέσσερα ἔθνεα νέμεται αὐτήν] Quod invexit vir Cl. ſi lectum fuisſet in Edd. alterum ego quidem cenſuisſem reſtituendum. Quatuor gentes, in quas Africa fuerit Agathoclis aetate diviſa, commemorat *Diodor. Sic.* xx, c. 55. Eidem L. iii, c. 49., quatuor αὐτοχθόνων genera tantum recenſentur, Νασαμῶνες, Αὐχίσαι, Μαρμαρίδαι, Μάκαι· ceteros iisdem, *Marmaridas* diverſis adpellationibus *Herodotus* deſignavit. VALCKEN.

78. Ἐ-

[a] αὐτὴν, καὶ οὐ πλέω τούτων, ὅσον ἡμεῖς ἴδμεν· καὶ
τὰ μὲν δύο, αὐτόχθονα τῶν ἐθνέων, τὰ δὲ δύο, οὔ.
Λίβυες μὲν καὶ Αἰθίοπες, αὐτόχθονες· οἱ μὲν, τὰ
πρὸς βορέω, οἱ δὲ, τὰ πρὸς [b] νότου τῆς Λιβύης οἰ-
κέοντες· Φοίνικες δὲ καὶ Ἕλληνες, ἐπήλυδες. Δοκέει
δέ μοι οὐδ᾽ [c] ἀρετὴν εἶναί τις ἡ Λιβύη σπουδαίη, ὥστε
ἢ Ἀσίῃ ἢ Εὐρώπῃ παραβληθῆναι, πλὴν Κίνυπος
μούνης· τὸ γὰρ δὴ αὐτὸ οὔνομα ἡ γῆ τῷ ποταμῷ ἔχει·
αὕτη δὲ ὁμοίη τῇ ἀρίστῃ [d] γέων Δήμητρος καρπὸν
ἐκφέρειν· οὐδὲ οἶκε οὐδὲν τῇ ἄλλῃ Λιβύῃ· [e] μελάγ-
γαιός τε γάρ ἐστι, καὶ ἔπυδρος πίδαξι, καὶ οὔτε
αὐχμοῦ φροντίζουσα οὐδὲν, οὔτε ὄμβρον [f] πλέω πιοῦ-
σα, δεδήληται· ὕεται γὰρ δὴ [g] ταῦτα τῆς Λιβύης·
τῶν δὲ ἐκφορίων τοῦ καρποῦ ταὐτὰ μέτρα τῇ Βαβυ-
λωνίῃ γῇ κατίσταται· ἀγαθὴ δὲ γῆ, καὶ τὴν Εὐεσπε-
ρῖται νέμονται· ἐπ᾽ [h] ἑκατοστὰ γὰρ ἐπεὰν αὐτὴ ἑωυ-
τῆς ἄριστα ἐνείκῃ, ἐκφέρει· ἡ δὲ ἐν τῇ Κίνυπι, ἐπὶ
τριηκόσια. Ἔχει δὲ καὶ ἡ Κυρηναίη χώρη, ἐοῦσα
ὑψηλοτάτη ταύτης τῆς Λιβύης, [i] τὴν οἱ Νομάδες νέ-
μονται, τρεῖς [k] ὥρας ἐν ἑωυτῇ, ἀξίας θώματος·
πρῶτα μὲν γὰρ τὰ παραθαλάσσια τῶν καρπῶν ὀρ-
γᾷ ἀμᾶσθαί τε καὶ τρυγᾶσθαι· [l] τούτων τε δὴ συγ-
285 κεκομισμένων, [m] τὰ ὑπερθαλασσιδίων χώρων [n] τὰ μέ-
σα ὀργᾷ συγκομίζεσθαι, τὰ βουνοὺς καλέουσι· συγκε-
κόμισταί τε οὗτος ὁ μέσος καρπὸς, καὶ ὁ ἐν τῇ
[o] κατυπερτάτῃ τῆς γῆς πεπαίνεταί τε [p] καὶ ὀρ-
γᾷ· ὥστε ἐκπέποταί τε καὶ καταβέβρωται ὁ πρῶ-
τος καρπὸς, καὶ ὁ τελευταῖος συμπαραγίνεται· οὕ-
τω ἐπ᾽ ὀκτὼ μῆνας Κυρηναίους ὀπώρη ἐπέχει· ταῦ-
τα μέν νυν ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήσθω. Οἱ δὲ Φερετίμης
τιμωροὶ Πέρσαι, ἐπεί τε ἐκ τῆς Αἰγύπτου σταλέντες
[q] ὑπὸ τοῦ Ἀρυάνδεω, ἀπίκατο ἐς τὴν Βάρκην, ἐπο-
λιόρκεον

non a pluribus incoli: quarum duæ ſunt in-
digenæ, totidem non indigenæ. Indigenæ
quidem, Afri atque AEthiopes: quorum
alteri ad aquilonem, alteri ad notum A-
fricæ incolunt; advenæ vero, Phœnices
et Græci. Neque vero videtur mihi boni- 198
tas Africanæ terræ cum bonitate Aſiæ at-
que Europæ comparanda, præter unam Ci-
nypem, quæ tellus fluvio cognominis est.
Hæc autem optimæ cuique telluri par est
proventu fructus cerealis, nec omnino ſi-
milis est ceteræ Africæ. Est enim nigra
glebis et uda fontibus, ac ſecura ſiccitatis
aëris: ac ne imbrem quidem, qui ſit vehe-
mentior imbibens, læditur: nam in eo tractu
Africæ pluit. Ex proventibus autem fru-
ctuum terræ, totidem menſuræ illic quot e
Babylonica tellure percipiuntur. Bonum ſo-
lum et illud est, quod Eueſperitæ colunt:
nam quoties id eximie ſeipſum ubertate ſupe-
rat, centuplum reddit: at illud Cinypis, cir-
citer trecenta. Porro Cyrenaica regio, quæ 199
huius Africæ editisſima est, quam paſtorales
incolunt, tres in ſe tempeſtates continet ad-
miratione dignas. Primi enim in locis pro-
pter mare fructus deſiderant meti vindemia-
rique: his comportatis, media in locis quæ
ſupra maritimam ſunt, quos bunos appellant
comportari fructus appetunt: et ſimul hic me-
dius fructus collectus est, etiam is qui in edi-
tisſima plaga, maturuit et idem petit. Ita-
que primus fructus bibitur atque editur et ſi-
mul adest ultimus. Atque hunc in modum
ad octo menſes perceptio fructuum Cyrenæos
occupat. Hæc hactenus de his dicta ſint. 200
Perſæ autem ad ulciſcendam Pheretimam ab
Aryande miſſi, postquam ex AEgypto Barcen
per-

a Ταύτην *M. Ask. Paſſ.*, ceteri omnes αὐτὴν et melius. Statim ἴσμεν *Paſſ. Ask.* *b* Νότον *Arch.* *c* Ἀρετὴ εἶναί τις ἐν Λιβ. *Arch.* *d* Γε ὧν *Paris. A. B.* loco γεῶν, alii γαιῶν cum Edd. *e* Μελάγγεως *M. Ask. Arch.* *f* Πλέον *Arch.*, tum πιοῦσα *Vind.*, πιοῦσα *Ask.*, quod verum. πιοῦσα *Ald.* et alii. Porro ὕεται mox loco ὕεται *Paſſ.* *g* Τὰ αὐτὰ *V. Arch.*, et τῇ Βαβυλωνίῃ cum ora *Steph. Ask. Paſſ. Brit. A. C.* *h* Ἑκατὸν *Arch.* *i* Τῆς id. et *Vind.* *k* *M. Paſſ. Ask.* et ex coniectura *Henr. Steph.*, vulgo χώρας. Statim θώματος *M. Ask. Arch.* *l* Τούτων δὲ *Arch. V.* *m* τῶν *Ask.*, mox τῶν ὑπερθαλασσιδίων ora *Steph. M. Paſſ. Ask. Brit. A. C.*, vulgo τὰ ὑπὲρ τῶν θαλασσιδίων. *n* Absunt *Arch. V.* haec duo. *o* Ὑπερτάτῃ iid., paullo ante συγκεκόμισταί τε *Vind.* *p* Deficiunt quinque ſeq. *Arch.* *q* Ὑπὸ τοῦ Ἀρ. *Arch.*, τοῦ alii omittunt: porro ἀπίκατο *V. Med. Arch. Ask. Paſſ.*, vulgo ἀπίκοντο. Quod postea ἐπαγγελλόμενοι, ſpectavit *Suid.* in *V.*

78. Εἶναί τις ἡ Λιβύη σπουδαίη] Putares ob cap. 23. οὐ γάρ τι σπουδαῖοι νομαὶ αὐτόθι εἰσί, hoc etiam loco εἶναί τι ἡ —— oportere cum viro erudito. At hoc vide *Philoſtrati* Epiſt. 38. Οὐσά τις ξανθή, ῥόδα ὄντεις· inque primis Sophocleum Aiac. v. 1283. τοῦ θανόντος ὡς ταχεῖά τις βροτοῖς χάρις διαῤῥεῖ· ubi docte Critici veteres. Non adiicio ex A. A. C. VIII, 9. λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν, tametſi adſimile. *Homeri* γυιάων, de quo *Euſtath.* p. 1598, 46., non me, quominus γεῶν post pauca revocetur, impedit. Poſterioris uſum ex *Democrito* et *Crinagora* alias adfirmavi.

81. Ἀρίστῃ γαιῶν Δημητρὸς καρπὸν ἐ.] Cinypis comparat fertilitatem cum illa agri Babylonii; Cinypis enim ager ἐκφέρει —— ἐπὶ τριηκόσια· Babylonius minimum ἐπὶ διηκόσια, ἐπεὰν δὲ ἄριστα αὐτὴ (ἡ χώρη) ἑωυτῆς ἐνείκῃ, ἐπὶ τριηκόσια ἐκφέρει, L. I, c. 193. ubi praeterea dicitur eſſe χωρέων αὕτη ἁπασέων μακρῷ ἀρίστη Δήμητρος καρπὸν ἐκφέρειν. Pro χωρέων ἀρίστη hic legitur ἀρίστη γαιῶν multum me iudice praeſtat γεῶν, munitum auctoritate *Democriti* in Diſſ. *Herod.* p. 183. Pluralivum Γᾶς vel γαίας qui adhibuerit veterum novi neminem, qui quidem ſcripſerint accuratius, reſtituendum forſan *Ariſtoteli* ap. *Demetrium* π. Ἑρμ. §. 233., εἰ δὲ πρὸς ἁπάσας ἄγεται γᾶς, φυγὰς οὗτος· ubi vulgatur τὰς φ. Τὰς ἀρίστας τῶν γαιῶν. *Schol. Thucyd.* p. 3., ſimilesque dixere. Γαιῶν habet aliquoties *interpres* Gr. ſemibarbarus libri *Esdrae*: ſupereſt, quod ab aliis non animadverſum miror, eiusdem libri Graeca multo elegantior interpretatio, quam Helleniſtae Iudaei cuiusdam additamentis auctam inter libros perperam retulerunt, quos vocant Apocryphos: ubi γαιῶν dederat alter ille hic formam ſemper adhibuit uſitatam γῆς· quod ille, ἐπιγαμβρεῦσαι τοῖς λαοῖς τῶν γαιῶν, IX, 14.; hic dixit (VIII, 84.) ἐπιμιγῆναι τῇ ἀκαθαρσίᾳ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς. —— Quae de hac regione ſubiungit *Herod.* pervenuſta ſunt; et in ſeq. Cap. quo de Cyrenaicae regionis agit fertilitate, eſt elegantisſimum illud, ὀργᾷ ἀμᾶσθαί τε καὶ τρυγᾶσθαι, perdocte tractatum *Rubnkenio* noſtro ad *Tim.* p. 104. In talibus adhibitum θάλλει nativum tamen iſtum e ſucci plenitudine *tumorem* non demonſtrat. VALCKEN.

84. Ὄμβρον πλέω πιοῦσα] Verum praeſtant hanc *Raphelii* coniecturam ſchedae. Iovis erat in Graecia, cum plueret, ποιεῖν ὕδωρ in *Theophraſti* Charact. C. 3. cum *Caſauboni* obſervatis: terrae vero, πίνειν ſive πιεῖν τὸ ὕδωρ, unde γῆ —— πίνουσα τὸ ὕδωρ L. III, 117. et frequentisſime alibi. Librariorum aberratio in ποιεῖν et πιεῖν expoſita ſatis eſt *Diſſ. Herod.* C. 11. p. 182. Mox τῶν δὲ ἐκφορίων —— bene habet. Τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς *terrae proventus* illuſtrantur ad *Heſychii* Ἐκφόρια. Minime autem diſplicet τῇ Βαβυλωνίῃ γῇ ex L. I, 193., ubi de ubertate et multa eius fruge.

92. Τρεῖς ὥρας ἐν ἑωυτῇ] Hoc, apud *Stephanum* laudatum, multo potius. Ingratum certe ἔχει —— ἡ Κυρηναίη χώρη —— τρεῖς χώρας ——. Diverſa et ſibi ſuccedentia autumnitatis tempora elegantisſime pinguntur. Ὀργᾷ ornat hinc *Timaei* Lexicon p. 104., ubi *Rubnkenius* erudite. Illa autem, τὰ βουνοὺς καλέουσι, ad fructus non refero, verum ad τὰ μέσα, quae *collibus* videntur excelluisſe. Profecto ſanequam inconcinne βουνοὶ *fruges* dicentur, quod ἐν τοῖς βουνοῖς adoleſcant. Simile, controverſum tamen, de muribus Afris C. 192. *Euſtath.* ad *Hom.* p. 1854, 21. vocabulum habuit in oculis.

2. Οἱ δὲ] Interruptum longa digresſione redordiens ſermonem ſuum forſan et hic voculam poſuerat, Οἱ

perveneruut, oppidum obſederunt, miſſis illico qui denunciarent dedi autores necis Arceſilai. Eorum verbis oppidani, ut qui cædis omnes participes eſſent, non adnuerunt. Ita novem menſes Barcen quum obſedisſent Perſæ ſubterraneos cuniculos fodientes ad murum ferentes, et validos incurſus fecerunt: ſed cuniculos quidem faber quidam ærarius deprehendit æreo ſcuto, ſic ratiocinans. Circumferens illud intra murum, admovebat pavimento urbis: et alia quidem quibuscunque admovebatur, erant ſurda: ad locum autem qui fodiebatur, æs clypei ſonabat: ubi contra fodientes Barcæi, Perſas terræ foſſores interemerunt: ſic quidem iſtud adinventum
201 est. Irruptiones autem Barcæi ipsi repulſabant. Verum quum multum temporis contereretur, et multi utrinque caderent, nec pauciores ex Perſis, Amaſis, dux peditatus, talem rem commentus est: Animadvertens Barcæos vi non poſſe ſuperari, ſed dolo, hoc facit; latam foſſam per noctem depreſſit, eique fragilia ſuperſtravit ligna, et ſuper ea humum ingeſſit, reddens ſolum cetero æquabile: ſimulatque illuxit, Barcæos in colloquium evocat. Illi libenter obtemperavere, quod eis cordi erat ad pactionem venire. Pactionem autem in hanc formulam inierunt, inter ſacra iurantes ſuper illam occultam foſſam: ut quoad humus ea ita ſe haberet, tamdiu fœdus et iusiurandum ratum foret, Barcæis, quod æquum foret ſe penſuros regi, et Perſis, ſe nihil rerum novarum adverſus Barcæos eſſe molituros, promittentibus. Barcæi dehinc fœderibus freti, et ipsi ex urbe prodibant, et ex hoſtibus cuicunque libebat intrandi urbem faciebant poteſtatem, patefactis omnibus portis. At Perſæ reſciſſo ponte occulto in urbem proruperunt: ideo autem pontem, quem fecerant, reſciderunt, ut ſtarent iureiurando, quo cum Barcæis pacti erant, tamdiu ratum fore fœdus, quamdiu maneret terra in ſtatu, quem tunc habebat: refracto enim ponte, non manebat iusiurandum in ſuo loco amplius.
202 Pheretima deditos ſibi a Perſis Barcæos qui fa-

λιόρκεον τὴν πόλιν, ἐπαγγελλόμενοι ἐκδιδόναι τοὺς αἰτίους τοῦ φόνου τοῦ Ἀρκεσίλεω· τῶν δὲ, πᾶν γὰρ ἦν τὸ πλῆθος μεταίτιον, οὐκ ἐδέκοντο τοὺς λόγους· ἐνθαῦτα δὴ ἐπολιόρκεον τὴν Βάρκην ἐπὶ μῆνας ἐννέα, ὀρύσσοντές τε ὀρύγματα ὑπόγαια, φέροντα ἐς τὸ τεῖχος, καὶ προσβολὰς καρτερὰς ποιεύμενοι· τὰ μέν νυν ὀρύγματα ἀνὴρ χαλκεὺς ἀνεῦρε ἐπιχάλκῳ ἀσπίδι, ὧδε ἐπιφρασθείς· περιφέρων αὐτὴν ἐντὸς τοῦ τείχεος, [a] προσίσχε πρὸς τὸ δάπεδον τῆς πόλιος· τὰ μὲν δὴ ἄλλα ἔσκε κωφὰ πρὸς ἃ [b] προσίσχε, κατὰ δὲ τὰ ὀρυσσόμενα ἤχεσκε ὁ χαλκὸς τῆς ἀσπίδος· ἀντορύσσοντες δ' ἂν ταύτῃ οἱ Βαρκαῖοι ἔκτεινον τῶν Περσέων τοὺς γεωρυχέοντας· τοῦτο μὲν δὴ οὕτω ἐξευρέθη· τὰς δὲ προσβολὰς ἀπεκρούοντο οἱ Βαρκαῖοι. [c] Χρόνων δὲ δὴ πολλῶν τριβομένων, καὶ πιπτόντων ἀμφοτέρων πολλῶν, καὶ οὐκ ἧσσον τῶν Περσέων, Ἄμασις, ὁ στρατηγὸς τοῦ πεζοῦ, μηχανᾶται τοιάδε· μαθὼν τοὺς Βαρκαίους, ὡς κατὰ μὲν τὸ ἰσχυρὸν οὐκ αἱρετοὶ εἶεν, δόλῳ δὲ αἱρετοὶ, ποιέει [d] τοιάδε· νυκτὸς [e] τάφρην ὀρύξας εὐρέην, [f] ἐπέτεινε ξύλα ἀσθενέα ὑπὲρ αὐτῆς· κατύπερθε δὲ ἐπιπολῆς τῶν ξύλων χοῦν γῆς ἐπεφόρησε, ποιέων τῇ ἄλλῃ γῇ ἰσόπεδον· ἅμα ἡμέρῃ δὲ ἐς λόγους [g] προσεκαλέετο τοὺς Βαρκαίους· οἱ δὲ ἀσπαστῶς ὑπήκουσαν, ἐς ὃ σφι ἕαδε ὁμολογίῃ χρήσασθαι· τὴν δὲ ὁμολογίην ἐποιεῦντο τοιήνδε τινά· ἐπὶ τῆς κρυπτῆς τάφρου τάμνοντες ὅρκια, ἔστ' ἂν ἡ γῆ αὕτη οὕτω ἔχῃ, μένειν τὸ ὅρκιον κατὰ χώρην· καὶ Βαρκαίους τε [h] ὑποτελέειν φάναι ἀξίην βασιλέϊ, καὶ Πέρσας μηδὲν ἄλλο [i] νεοχμοῦν κατὰ Βαρκαίους· μετὰ δὲ τὸ ὅρκιον, Βαρκαῖοι μὲν πιστεύσαντες τούτοισι, αὐτοί τε [k] ἐξῄισαν ἐκ τοῦ ἄστεος, καὶ τῶν πολεμίων ἔων παριέναι ἐς τὸ τεῖχος τὸν βουλόμενον, τὰς [l] πύλας πάσας ἀνοίξαντες· οἱ δὲ Πέρσαι καταῤῥήξαντες τὴν κρυπτὴν γέφυραν, ἔθεον [m] ἔσω ἐς τὸ τεῖχος· κατέῤῥηξαν δὲ τοῦδε εἵνεκα τὴν ἐποίησαν γέφυραν, ἵνα [n] ἐμπεδορκέοιεν, ταμόντες τοῖσι Βαρκαίοισι χρόνον μένειν αἰεὶ τὸ ὅρκιον, ὅσον ἂν ἡ γῆ μένῃ κατὰ τὰ τότε εἶχε· καταῤῥήξασι δὲ, οὐκέτι ἔμενε τὸ ὅρκιον κατὰ χώρην. Τοὺς μέν νυν αἰτιωτάτους 286
τῶν Βαρκαίων ἡ Φερετίμη, ἐπεί τε οἱ ἐκ τῶν Περσέων παρ-

[a] Omnes cum *Euſtath.*, bis citante, in *Homer.* p. 436, 35. et 918, 21. προίσχε *Med.* [b] Hic προίσχε *Ask. Paſſ. Brit. A. C.*, ſtatim ἀντορ. δ' ἐν ταύτῃ iidem. [c] Χρόνον — πολλὸν *Paris. B. Arch. Brit. A. C.*, non inconcinne, ſi τριβομένων de aerumnis accipiatur. [d] *M. Ask. Paſſ. Arch. V. Brit. A. C.*, olim τάδε. [e] *Med. Paſſ. Ask.* antea τάφρον. [f] Ἀπέθηκε *Arch.* [g] Προσεκαλέετο *Paſſ.* et ora *Steph.* [h] Ὑποτελέειν *Paſſ. Vind. Paris. A. B. Ald. Brit.* duo, ὑποτελέειν *Arch. Med. Ask.* [i] Ἐνοχλοῦν *Arch. Brit.* duo, ex ſcholio, et κατὰ Βαρκαίους cum *M. Ask. Paſſ.*, olim κατὰ Βαρκαίων. [k] Ἐξῄισαν *Paſſ.*, recte. ἐξέεσαν alii. [l] Negligit vocem *Arch.*, tum ἀπάσας cum *V.* [m] *Arch. V. Paris. A. B. Ald.* Edd., in *M. Ask. Paſſ. Brit. A. C.* ἔξω per errorem. [n] Spectavit *Suid.* in *V.* et Φερετίμα.

δὲ δὴ Φερετίμης τιμωροὶ Π. —— Barcaei χαλκέως laudabile factum hinc enarrans *Euſtath.* in Il. N. p. 885, 40., firmat lectionem a *Gron.* mutatam, et ὀρύγματα ὑπόγαια dicta *Herodoto* vocat ὑπόνομον, *cuniculos*: alio modo Demetrii cunicularios Rhodii, Romanos fefellerunt Ambraciotae ap. *Diodor.* XX, c. 94. *Livium* L. XXXVIII, c. 7. et *Polyaen.* VI, c. 17. VALCKEN.

13. Προσίσχε πρὸς τὸ δάπεδον] Reduxi, quod errans *Med.* et alii mutaverant: aberrarunt pariliter in ſecuturis *Paſſ.* et *Ask.* Optime, etſi nunc luxatus, *AEneas* Poliorcet. C. 37. ex Herodoteis, ἔπειτα ἀνὴρ χαλκεὺς ἀνεῦρεν, ἐνθυμηθεὶς ἀσπίδα χάλκωμα ἐπιφέρειν, καὶ ἐντὸς τοῦ τείχεος ΠΡΟΣΙΣΧΕΙΝ πρὸς τὸ δάπεδον· τῇ μὲν δὴ ἄλλῃ, κωφὸν ἦν πρὸς ὃ ΠΡΟΣΙΣΧΕ τὸ χάλκωμα, ᾗ δ' ὑπωρύσσετο &c. Sic, puto, hiatibus confarcitis, dederat primitus.

24. Τάφρον] Maluit τάφρην C. 3. 20. 28., aliisque in locis. *Suidas*, haec excerpens, τάφρην pro notabili depoſuit in v. Τάφρος. Cognatiſſimae quoque ex *Steph. Byz.* Τάφραι et Τάφρη, et plures eiusmodi voces, ut maculae ſuſpicio ceſſare queat.

31. Ἔστ' ἂν ἡ γῆ αὕτη &c.] In foederis formula Latinos inter et Romanos citra fraudem omnem μέχρις ἂν οὐρανός τε καὶ γῆ τὴν αὐτὴν στάσιν ἔχωσι apud *Dionyſ. Halic.* L. VI. p. 415. Mox ὑποτελέειν *Aldi* et aliorum longe verius. Namque ὑποτελέην de tributo novum atque inviſitatum, et ἀξίη *Noſtro* omne, quod ex aequo iure debetur. Habe hoc ex VII, 39. τὴν μὲν ΑΞΙΗΝ οὐ λάμψεαι, ἐλάσσω δὲ τῆς ΑΞΙΗΣ.

32. Μένειν τὸ ὅρκιον] Parum refert hoc probetur an futurum tempus μενέειν. Noſtrum ſequutus in hac fraude Perſica narranda *Polyaen.* VII, c. 34., tempus habet in talibus uſitatius: ὅρκους μετὰ τῶν τὰ ὅρκια ταμόντων ὤμοσεν, ἐφ' ὅσον οὕτως ἡ γῆ μένει, φυλάξειν τὰ συγκείμενα, Herodoteo enim verbo reſpondet τὸ φυλάξειν, neque in iſtis μένει mutandum, niſi ſcripſerit: ἐφ' ὅσον ἂν οὕτως ἡ γῆ μένῃ ſicut in ſimillima fraude eidem narrata VI, c. 22., nihil ſe novaturos iurant Locri Italici ἐφ' ὅσον ἂν τὴν γῆν αὐτῶν πατῶσι, καὶ τὰς κεφαλὰς ἐπὶ τοῖς ὤμοις φέρωσιν· *alliorum capita* ſub tunicis occultata humeris impoſuerant. Κεφαλὰς in oraculo Dodonaeo Pelasgis edito *capita non viventium ſed fictilia* laudabili fraude Hercules interpretabatur ap. *Macrob.* I. Saturn. c. VII. VALCKEN.

παρεδόθησαν, ἀνεσκολόπισε κύκλῳ τοῦ τείχεος· τῶν δέ σφι γυναικῶν τοὺς [a] μαζοὺς ἀποταμοῦσα, περιέστιξε καὶ τούτοισι τὸ τεῖχος· τοὺς δὲ λοιποὺς τῶν Βαρκαίων, ληΐην ἐκέλευσε θέσθαι τοὺς Πέρσας, πλὴν ὅσοι αὐτέων ἔσαν Βαττιάδαι τε καὶ τοῦ φόνου οὐ μεταίτιοι· τούτοισι δὲ τὴν πόλιν ἐπέτρεψε ἡ Φερετίμη. Τοὺς ὦν δὴ λοιποὺς τῶν Βαρκαίων οἱ Πέρσαι [b] ἀνδραποδισάμενοι ἀπήισαν ὀπίσω· καὶ ἐπεί τε ἐπὶ τῇ Κυρηναίων πόλι ἐπέστησαν, οἱ Κυρηναῖοι λόγιόν τι [c] ἀποσιεύμενοι διεξῆκαν αὐτοὺς διὰ τοῦ ἄστεος· διεξιούσης δὲ τῆς στρατιῆς, [d] Βάρης μὲν ὁ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ στρατηγὸς ἐκέλευε αἱρέειν τὴν πόλιν, Ἄμασις δὲ ὁ τοῦ πεζοῦ, οὐκ ἔα· ἐπὶ Βάρκην γὰρ ἀποσταλῆναι μούνην Ἑλληνίδα πόλιν· ἐς ὃ διεξελθοῦσι, καὶ ἱζομένοισι ἐπὶ Διὸς Λυκαίου [e] ὄχθον, μετεμέλησέ σφι οὐ σχοῦσι τὴν Κυρήνην, καὶ [f] ἐπειρῶντο τὸ δεύτερον παριέναι ἐς αὐτήν· οἱ δὲ Κυρηναῖοι οὐ περιώρων· τοῖσι δὲ Πέρσῃσι, οὐδενὸς μαχομένου, φόβος ἐνέπεσε· ἀποδραμόντες δὲ [g] ὅσον ἑξήκοντα στάδια, ἵζοντο· ἱδρυθέντι δὲ τῷ στρατοπέδῳ ταύτῃ ἦλθε παρὰ [h] Ἀρυάνδεω ἄγγελος, ἀποκαλέων αὐτούς· οἱ δὲ Πέρσαι, Κυρηναίων δεηθέντες [i] ἐπόδιά σφι δοῦναι, ἔτυχον· λαβόντες δὲ ταῦτα, ἀπαλλάσσοντο ἐς τὴν Αἴγυπτον· παραλαβόντες δὲ τοὐνθεῦτεν αὐτοὺς Λίβυες, τῆς τε ἐσθῆτος εἵνεκα καὶ τῆς σκευῆς, τοὺς ὑπολειπομένους αὐτέων καὶ [k] ἐπελκομένους ἐφόνευον, [l] ἐς ὃ ἐς τὴν Αἴγυπτον ἀπικέατο. Οὗτος ὁ Περσέων στρατὸς τῆς Λιβύης ἑκαστάτω ἐς Εὐεσπερίδας ἦλθε· τοὺς δὲ [m] ἠνδραποδίσαντο τῶν Βαρκαίων, τούτους δὲ ἐκ τῆς Αἰγύπτου [n] ἀνασπάστους ἐποίησαν παρὰ βασιλῆα· βασιλεὺς δέ σφι Δαρεῖος ἔδωκε τῆς Βακτρίης χώρης κώμην ἐγκατοικῆσαι· οἱ δὲ τῇ κώμῃ ταύτῃ οὔνομα ἔθεντο Βάρκην, ἥπερ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν [o] οἰκευμένη ἐν τῇ γῇ τῇ Βακτρίῃ. Οὐ μὲν οὐδὲ ἡ

faciendae caedis principes fuerant, crucibus ſuffixit per ambitum murorum. Feminarum quoque deciſas mammas circa muros appendit. Ceteros Barcaeos Perſis ut diriperent imperavit, praeter Battiadas, et qui caedis affines non extiterant, hisque urbem permiſit Pheretima. Reliquis igitur Bar- 203
caeorum in ſervitutem abreptis Perſae redierunt, qui quum ad urbem Cyrenen rediſſent, Cyrenaei eos oraculi cuiusdam ſervandi gratia, per urbem deduxerunt: ſed inter transeundum praefectus navalis exercitus Bares illis praecepit, ut urbem diriperent, recuſante Amaſi peditum duce, ſe enim adverſus unam Barcen Graecam civitatem eſſe miſſos. Verum postquam transierunt, et ad collem Lycaei Iovis ſubſederunt, poenitentia eos ſubiit quod Cyrenen non occupaſſent: eamque iterum ingredi conati ſunt, Cyrenaeis non permittentibus. Et licet nemo contra ferret arma, tamen inceſſit eis metus: illincque curſu ſe proripientes ſexaginta circiter ſtadia conſederunt: ubi ſtativa habentibus, ab Aryande nuncius advenit ad eos revocandos. Quum igitur a Cyrenaeis commeatum ſibi praeberi precati eſſent Perſae, et eum accepiſſent, in AEgyptum revertebantur. Quos deinde Afri excipientes, veſtitus atque utenſilium gratia, ut quisque relinquebatur trahebaturque, interficiebant, donec in AEgyptum perventum est. Hic Per- 204
ſarum exercitus in Africam longiſſime ad Eueſperidas proceſſit. Quos autem Barcaeorum cepere, eos ex AEgypto abduxere ad regem; iis Darius rex ad incolendum dedit vicum *Bactrianae* regionis, cui vico nomen impoſuere Barcae, ad meam usque memoriam etiam incolis in Bactriana regione frequentem. Verum ne ipsa 205
qui-

[a] Μαζοὺς *Arch. V.*, alii μαζούς. [b] *Brit.* duo, *Arch. M. Vind. Paſſ. Ask.*, antea ἐξανδραποδισάμενοι, non minus culte. Superius ἐπέτρεψε *Arch. Paſſ.* [c] *Ask. Vind.* et *Portus* ex coniectura, bene. ante ἀποσειόμενοι. Vide ſupr. C. 154. [d] Μάνδρης *Arch.* Conf. C. 167. [e] *M. Arch. Paſſ. Ask. Brit. A. C.*, ὄχθον ceteri. [f] Ἐπειρεῶντο *Ask.* [g] Ὅσον τε *Paſſ.*, loco ὅσονδε, et tum ἱδρυνθέντι. [h] Ἀριανδ. *Arch. Ald. Valla*, *Brit.* duo. [i] Ἐφόδια *M. Arch. Paſſ.*, in *Ald.* Edd. ἐπόδια, quod Ionum, redibitque L. VI, 70. [k] Ἐφελκ. *V. Arch.* [l] Ἐς οὗ *Arch. V.*, tum ἀπίκατο. ἀπίκοντο *Paſſ. Ask. Med.* [m] Ἠνδραπόδισαν *Arch.* [n] *Arch. V. Paſſ. Paris. B.* et *Steph.* margo, ἀναστάτους olim. tum ἐποίησαν *Arch.* et *Vind.* [o] Οἰκευμένη *Arch.* bene. οἰκεομένη alii.

47. Τοὺς μαζοὺς ἀποταμοῦσα] *Ammonius*: μαζὸς μὲν γάρ ἐστιν ὁ γυναικεῖος κυρίως διὰ τὸ εἶναι μεστὸς γάλακτος in codice Bibliothecae Traiectinae. Paria Grammaticorum conplures. *Herodotus* paſſim μαστὸν feminis tribuit L. III, 133. V, 18., μαζὸν tamen L. II, 85. et IX, 3., ubi, uti hic, MSS. μαστὸν malunt. Labare vero criticorum illorum obſervationem docent ad *Thom. Magiſtrum* a doctis viris conducta. Significantiſſimum autem περιέστιξε, tanquam punctis moenia diſtincta mulierum fuiſſe mammis ab immani regina, teſtatur.

56. Ὁ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ στρατηγὸς] Hinc tamen diſtant quae ſimilia videntur Homerica; et debetur forſan errori deſcribentis vox στρατοῦ· ὁ τοῦ πεζοῦ et ὁ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγὸς ſaepius occurrunt apud *Herod.* —— Qui Perſis paulo post οὐδενὸς μαχομένου φόβος ἐνέπεσε, *terror* fuit Graecis *Panicus* dictus, cuius utpote divinitus immiſſi non adpareret ratio. *Thucyd.* VII, c. 80., Φιλεῖ πᾶσι στρατοπέδοις μάλιστα δὲ τοῖς μεγίστοις φόβοι καὶ δείματα ἐγγίγνεσθαι et IV, c. 125. *Eurip.* Rhes. v. 36., Κρονίου Πανὸς τρομερᾷ μάστιγι φοβῇ, φυλακὰς δὲ λιπὼν κινεῖς στρατιάν. Πανικὰς ταραχὰς vocat *Cornutus* de N. D. c. 27. Πανικὰ δείματα, *Euſtath.* in Il. O. p. 1021, 32. De adpellationis egerunt origine *Eratoſth.* Cataſt. c. 27. *Plutarch.* de Is. et Oſir. §. 14. et *Polyaen.* I, 2.
VALCKEN.

75. Ἀνασπάστους ἐποίησαν] Praeſtantius hoc atque in aliorum ex patrio ſolo abductione in Muſis tritiſſimum L. V, 12. VI, 32. et pluries: in quibus ἀνασπάστους ποιῆσαι amplius conplectitur ipſamque patriae everſionem. Solent ea in dictione varios ſe ſcribae dare et ἀνάρπαστον, ἀνάσπαστον, ἀνάστατον commutare in *Demoſthen.* Philipp. IV. p. 81., *Ioſeph.* Ant. Iud. L. XIV, 8, 4. &c.

75. Ἀνασπάστους ἐποίησαν] Recipietur ex Codd. in contextum: vide Diſſ. *Herod.* p. 114. Docta ſunt quae dedere *Vales.* in not. *Mauſſ.* ad *Harp.* p. 212., et *D'Orvillius* in *Charit.* p. 318. necdum tamen liquido conſtat, quid diſtent in talibus ἀνάστατον, ἀνάσπαστον, et ἀνάρπαστον multa dici poſſent quae huius non ſunt loci: vid. interim *A. Dounaeus* in *Demoſth.* p. 8.
VALCKEN.

79. Οὐ μὲν οὐδὲ ἡ Φερετίμη] Crudeliſſimae mulieris fatum non illibenter commemorat, et ut ingenio ſuo malorum oſor *Herodotus* ſatisfaceret, et ut formidine poenae lectores a talibus abſterreret; adparet ubique hiſtorici [illegible], qualis *Dionyſio* dicitur *Halicarn.* II, p. 209. —— *Herodoti* Pheretima ζῶσα εὐλέων ἐξέζεσε· qui hoc genere morbi perierint plures enumerantur *Menagio* ad *Laërt.* IV, 4., et *Kühnio* ad *AEliani* V. H. IV, c. 28. In AEthiopiae gente Ἀκριδοφάγοι, qui ſecundum *Diodor.* III, c. 29., teterrimo hoc morbo paſſim adfecti moriebantur, non potuit illud ut poena divinitus inflicta conſiderari: mihi de morbis ſimilibusque non abſurdum videtur *Hieroclis* iudicium in *Stobaei* Ecl. Phys. p. 10. Secundum *Herod.* peſſima mulier viva a vermibus eroſa mortalibus fuit documento, ὡς ἄρα ἀνθρώποισι αἱ λίην ἰσχυραὶ τιμωρίαι πρὸς θεῶν ἐπίφθονοι γίνονται. Ob Dircen crudeliter raptatam Antiopae furorem divinitus immiſſum ubi ſcribit *Pauſanias* IX, p. 744., expreſſit haec etiam *Herodoti*, iſta interſerens: ἐπίφθονοι ἀεί πως παρὰ θεῶν αἱ ὑπερ-

quidem Pheretima facilem vitæ finem habuit: nam ſimulatque ulta Barcæos ex Africa in AEgyptum rediit, male periit. Vivens enim vermibus exæſtuavit. Sic acres admodum ultiones hominibus ſunt invidioſæ apud Deos. Talis ac tanta Pheretimæ Batti uxoris in Barcæos vindicta extitit.

ἡ Φερετίμη εὖ τὴν ζόην κατέπλεξε· ὡς γὰρ δὴ τάχιϛα ἐκ τῆς Λιβύης τισαμένη τοὺς Βαρκαίους ἀπενόστησε ἐς τὴν Αἴγυπτον, ἀπέθανε κακῶς· ζῶσα γὰρ εὐλέων [a] ἐξέζεσε· ὡς ἄρα ἀνθρώποισι αἱ λίην ἰσχυραὶ τιμωρίαι πρὸς θεῶν ἐπίφθονοι γίνονται· ἡ μὲν δὴ Φερετίμης τῆς [b] Βάττεω τοιαύτη τε καὶ τοσαύτη τιμωρίη ἐγένετο ἐς Βαρκαίους.

a Ἔξεσε ora *Steph. Ask. Paſ. Brit. A. C.*, conpoſitum *Ald. Med. V. Arch.* et *Suid.* in Εὐλαι. b Βαττείου *Arch.* Βάττου *Ask. Brit.* duo. Claudit librum *Paſſion.* ſic,

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

Δ

Χ Χ Χ Η Η |Δ| Ι Ι Ⱶ

ὑπερβολαὶ τῶν τιμωριῶν εἰσί. Superbos et crudeles ſi lento pede Deus ſequitur ultor, tamen

Ὁ Ζεὺς κατεῖδε χρόνιος εἰς τὰς διφθέρας.

VALCKEN.

78. Ζῶσα γὰρ εὐλέων ἐξέζεσε] Poſſes ex *Tertulliano* ad Scapul. C. 3. *cum viva vermibus ebulliſſet.* Alexander Pſeudomantis *Luciani* C. 59. καὶ σκωλήκων ζέσας, quomodo et ſchedae quaedam heic loci et in verſione Alexandrina *Exodi* XVI, 20. Id nollem, turpem *Vallae* errorem, quo Φερετίμης τῆς Βάττου *Pheretimae Batti filiae*, per omnes editiones ſine animadverſione propagari. Uxor Batti fuit, non filia, quod evidentiſſime C. 162. ſignatum. Vertenti *Laurentio* non obſervabatur Ἕκτορος Ἀνδρομάχη, ceteri praeterviderunt, non item doctiſſimi viri *Boubierius* et *Pavius*, quos ſequi iuſtiſſimum. Literae, quibus Melpomenes calcem Codex *Paſſion.* inſtruxit, numerales ſunt, creberrime in Oxonienſi et Sandvicenſi . rmore obviae, indicantque, niſi fallor, hanc Muſam, ϛιχηρῶς olim exaratam, verſus, ſeu ϛίχους, CIↃCIↃCIↃCCLIII. habuiſſe. Similes ſini aliorum librorum adpoſuiſſe, adparebit deinceps.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

[a] ΤΟΥ

ΑΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΟΣ
ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΠΕΜΠΤΗ,

[b] ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ ΤΕΡΨΙΧΟΡΗ.

HERODOTI
HALICARNASSEI
HISTORIARVM

LIBER QVINTVS,

QVI INSCRIBITVR TERPSICHORE.

287 ΟΙ δὲ ἐν τῇ Εὐρώπῃ τῶν Περσέων καταλειφθέντες ὑπὸ Δαρείου, τῶν ὁ Μεγάβαζος ἦρχε, πρώτους μὲν Περινθίους Ἑλλησποντίων, οὐ βουλομένους ὑπηκόους εἶναι [c] Δαρείου, κατεστρέψαντο, περιεφθέντας πρότερον καὶ ὑπὸ Παιόνων τρηχέως· [d] οἱ γὰρ ὦν ἀπὸ Στρυμόνος Παίονες, χρήσαντος τοῦ θεοῦ στρατεύεσθαι ἐπὶ Περινθίους, καὶ ἢν μὲν ἀντικατιζόμενοι [e] ἐπικαλέσωνταί σφεας οἱ Περίνθιοι, [f] ὀνομαστὶ βώσαντες, τοὺς δὲ ἐπιχειρέειν· [g] ἢν δὲ μὴ ἐπιβώσωνται, μὴ ἐπιχειρέειν· [h] ἐποίευν οἱ Παίονες ταῦτα· ἀντικατιζομένων δὲ τῶν Περινθίων ἐν τῷ προαστείῳ, ἐνθαῦτα μουνομαχίη τριφασίη ἐκ [i] προκλήσιος ἐγένετο· καὶ γὰρ ἄνδρα ἀνδρὶ καὶ ἵππον ἵππῳ [k] συνέβαλον, καὶ κύνα κυνί· νικώντων δὲ τὰ δύο τῶν Περινθίων, ὡς ἐπαιώνιζον κεχαρηκότες, συνεβάλοντο οἱ Παίονες τὸ χρηστήριον αὐτὸ τοῦτο εἶναι· καὶ εἶπάν κου παρὰ σφίσι [l] αὐτοῖσι, „ Νῦν ἂν εἴη ὁ χρησμὸς „ ἐπι-

AT PERSÆ qui in Europa ſub Megabazo relicti a Dario erant, primos ex Helleſpontiis Perinthios, Dario parere recuſantes, ſubegerunt, antea quoque a Pæonibus male affectos. 1
Siquidem a Strymone Pæones, admoniti divino reſponſo ut bellum Perinthiis inferrent: et ſi quidem a Perinthiis ex adverſo conſidentibus provocarentur, nominatim compellantibus, eos invaderent; ſin minus, ab invadendo abſtinerent; ita fecerunt. Enimvero conſidentibus Perinthiis e regione Pæonum in ſuburbanis, ibi ſingulare certamen triplex ex provocatione commiſſum eſt, viri cum viro, equi cum equo, canis cum cane. Et quum victores duobus certaminibus Perinthii præ gaudio pæana cantarent, tunc Pæones hoc ipſum eſſe reſponſum dei conjectantes, inter ſe dixere, Nunc oraculum dei perfectum

VARIAE LECTIONES.

a Non est in *Arch.*, qui ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΗΟΣ· alii ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΟΣ, non bene. *b* Omittit haec idem. *c* Δαρείῳ *Arch.* *d* Ὦν γὰρ οἱ ἀπὸ Στρ. idem et *Vind.* nam ὦν, quod apud *Galeum*, non dant. *e* Ἐπικαλέσωνται *V. Arch.* *f* Ὀνομαστὶ *Arch.* *g* Sex iſta praetervidit ſocors ſcriba *Arch.* *h* Ἐποίευν id. et *V.*, vulgo ἐποίεον tum ἀντικατιζομένων *M. Paſſ. Aſk. V. Arch.*, olim ἀντιζομένων cum *Paris. A. B. Ald.*, prave. Conf. *Gronov.* *i* *Paſſ. Arch. V.*, προκλήσεως contra morem *M. Ald. Paris. A. B.*, qui tres poſteriores ſicuti et *Arch. V.* σφι ἐγένετο, prius damnant *M. Paſſ. Aſk.* *k* Συνέβαλλον *Arch. Paſſ.* et ſtatim συνεβάλοντο olim συνέβαλλον et συνεβάλλοντο. *l* Αὐτοῖσι et σφίν *Arch. V.* alii αὐτοῖσι. Vide *Gronov.* 1, 73. At haec creberrima variatio.

7. Οἱ γὰρ ὦν ἀπὸ Στρυμόνος] Mera haec nonnemini ſtribiligo: locum enim miſere eſſe lacunoſum, cui farciendo nullum nunc remedium. Mihi alia mens. Quid illud tandem, unde lacunae ſuſpicio? Uberiorne de Paeonibus commemoratio? At illa commodiore loco et tempore C. 12. ſequetur, quam hic ſi depoſuiſſet, longius ab inſtituto de Perinthiis ſermone aberraſſet. Verum abſtineo me in re cuivis apertiſſima.

20. Νῦν

ctum eſt, nunc noſtrum eſt opus. Atque ita in Perinthios paeana canentes impetum fecerunt, egregieque vincentes ex 2 illis paucos reliquere. Sic iſta quidem prius a Paeonibus geſta hunc in modum acciderant. Tunc autem Perinthii pro libertate ſtrenue pugnantes, tamen multitudine a Perſis et Megabazo ſuperati ſunt. Perintho capta, Megabazus per Thraciam arma circumferebat, omnes eius urbes atque omnes nationes inibi viventes pacatas regi reddens. Hoc enim illi a Dario fuerat im- 3 peratum, ut Thraciam ſubigeret. Gens Thracum, ſecundum Indos, omnium hominum maxima eſt: quae ſi aut unius imperio regeretur, aut idem ſentiret, ut mea fert opinio, inexpugnabilis foret, et omnium gentium multo validiſſima: ſed quia id nimis arduum illis eſt, et nulla ratione contingere poteſt, ideo imbecilles ſunt. Habent autem multa nomina per ſingulas regiones ſinguli. Moribus tamen ac opinionibus conſimilibus imbuti ſunt, praeter Getas et Trauſos, et qui ſupra Cre- 4 ſtonaeos incolunt. Ex quibus quae a Getis fiant, qui ſe pro immortalibus gerunt, a me commemoratum eſt. Trauſi vero in ceteris quidem omnibus idem quod Thraces, verum cir-

„ἐπιτελεόμενος ἡμῖν, νῦν ἡμέτερον τὸ ἔργον." οὕτω τοῖσι Περινθίοισι [a] παιωνίσασι ἐπιχειρέουσι οἱ Παίονες, καὶ [b] πολλόν τε ἐκράτησαν, καὶ ἔλιπον σφεων ὀλίγους. Τὰ μὲν δὴ ἀπὸ Παιόνων πρότερον γενόμενα, ὧδε ἐγένετο· τότε δὲ ἀνδρῶν ἀγαθῶν περὶ τῆς ἐλευθερίης γινομένων τῶν Περινθίων, οἱ Πέρσαι τε καὶ 288 ὁ Μεγάβαζος ἐπεκράτησαν πλήθεϊ· ὡς δὲ ἐχειρώθη ἡ Πέρινθος, ἤλαυνε τὸν στρατὸν ὁ Μεγάβαζος διὰ τῆς Θρηΐκης, πᾶσαν πόλιν καὶ πᾶν ἔθνος τῶν ταύτῃ οἰκημένων ἡμερούμενος [c] βασιλέϊ· ταῦτα γάρ οἱ ἐντέταλτο ἐκ Δαρείου, Θρηΐκην καταστρέφεσθαι. Θρηΐκων δὲ ἔθνος μέγιστόν ἐστι, μετά γε Ἰνδοὺς, πάντων ἀνθρώπων· εἰ δὲ ὑπ' ἑνὸς [d] ἄρχοιτο, ἢ φρονέοι κατὰ τὠυτὸ, ἄμαχόν τ' ἂν εἴη, καὶ πολλῷ κράτιστον πάντων ἐθνέων, κατὰ γνώμην τὴν ἐμήν· ἀλλὰ γὰρ τοῦτο ἄπορόν σφι καὶ ἀμήχανον μή κοτε [e] ἐγγένηται· εἰσὶ δὴ κατὰ τοῦτο ἀσθενέες. οὐνόματα δὲ πολλὰ ἔχουσι κατὰ χώρας ἕκαστοι· νόμοισι δὲ οὗτοι παραπλησίοισι πάντες χρέωνται [f] κατὰ πάντα, πλὴν Γετέων, καὶ Τραυσῶν, καὶ τῶν κατύπερθε [g] Κρηστωναίων οἰκεόντων. Τούτων δὲ τὰ μὲν Γέται οἱ ἀθανατίζοντες ποιεῦσι, εἴρηταί μοι· Τραυσοὶ δὲ τὰ μὲν ἄλλα πάντα κατὰ ταυτὰ τοῖσι [h] ἄλλοισι Θρήϊξι ἐπιτελέουσι, κατὰ δὲ τὸν γινόμενον

a Citat *Euſtath.* ad *Hom.* p. 359, 36. ſed παιανίσασι. *b* Πολλὸν *Arch.* *c* *M. Ask. Arch. Paſſ. Valla*, olim βασ. Δαρείῳ, tum ἐνετέταλτο *Ask.* ἐντέταλται *Brit. A. C.*, ſine cauſſa. *d* Ἀρχοίατο ἢ φρονέοι *Arch. V.*, poſterius etiam in *M. Ask. Paſſ.* et *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 323., alii ἄρχοιτο et φρονέοιτο ſuperius μετὰ Ἰνδοὺς *Paſſ. Ask.* *e* *Med. Paſſ. Ask.* ἐν γένηται, ſecto in duo, quod aliis in omnibus, verbo ἐγγένηται. *f* Καὶ πάντα εἶναι πλὴν *Arch.* *g* *Steph. Byz.* in *V.*, mox ἐόντων *Vind. Arch.* *h* Abeſt iisdem: habent ceteri, etiam *Stobaeus* Serm. CXIX. p. 607.

20. Νῦν ἡμέτερον τὸ ἔργον] Docte *Valckenarius* hanc illuſtravit dictionem ad Tragici Phoeniſſ. v. 447. Euſtathianum παιανίσασι Codices averſantur, non malum alioqui et cum vulgato, ſcribarum arbitrio, multifariam commutatum ap. Cl. *Dukerum* ad *Thucydid.* L. I, 50. et *Diodorum* L. XIII, 16. Forte tamen *Euſtath.* παιωνίσασι voluit, in quo et Παίονες liquidior παρήχησις, ab eo notata, quam quidem altero. Statim πολλῶν τε —— *Arch.* non abſurdum ob conſequens ὀλίγους, niſi in Muſis πολλὸν ſedem creberrime occuparet.

21. Παιωνίσασι ἐπιχ. οἱ Παίονες] In his obſervata παρήχησις *Euſtathio* in Il. B. p. 272, 22. eſt illa certe fortuita, qualem alibi dixit οὐ σπουδασθεῖσαν ἴσως, ἀλλ' εἰκῇ καὶ οὐκ ἐκ περιέργου παραπεσοῦσαν, in Od. I. p. 566, 18. ſtudioſe quaeſitas recentioribus, commodum oblatas alliterationes non prorſus evitarunt veteres: praeter ceteros *Reiskius* apta quaedam eam in rem collegit in Miſcell. Lipſ. Nov. VI. p. 113. —— Quod ſequitur πολλὸν ἐκράτησαν Herodoteum eſt, ut πολλὸν ἑσσώθησαν V, c. 102. Uſitatius πολλῷ ἐκράτησαν eſt et ap. *Herod.* V, c. 77. forſan et hic olim lectum: πολλῶν exhibet Cod. *Arch.* In talibus autem πολλῷ ſaepe male tranſiit in πολλῶν. Ingenio *Marklandi* digna venuſta eſt correctio, πολλῷ φρονέοι διαφέρετε. VALCKEN.

31. Θρηΐκων δὲ ἔθνος μέγιστόν ἐστι] Unius ſi Thraces imperio concordes regerentur, *Herodoto* iudice ἄμαχόν τ' ἂν εἴη καὶ πολλῷ κράτιστον πάντων ἐθνέων. Huic ſententiae ſuam, niſi fallor, oppoſuit *Thucydides* II, c. 97., dum ἡ βασιλεία (inquit, de Thracibus loquens:) μεγίστη ἐγένετο χρημάτων προσόδῳ καὶ τῇ ἄλλῃ εὐδαιμονίᾳ· ἰσχύϊ δὲ μάχης καὶ στρατοῦ πλήθει πολὺ δευτέρα μετὰ τὴν Σκυθῶν nullam addit gentem eſſe nec in Europa neque in Aſia, quae poſſet Σκύθαις ὁμογνωμονοῦσι πᾶσιν ἀντιστῆναι. Sunt apud *Thucydidem* multa, quibus ſuum ab hiſtoriae patre diſſenſum aemulus non noluerit ſignificatum: vere *Ariſtides* T. III. p. 650., ὅτι δ' ἔνεστι φρόνημα τῷ Θουκυδίδῃ εὕροις ἂν καὶ διὰ πάσης τῆς συγγραφῆς· neque tantum φρόνημα, ſed et *Hellanici*, *Hecataei*, ſimiliumque, quin ipſius etiam *Herodoti* καταφρόνημα. Noſtri locus obverſabatur *Pauſaniae* I, p. 22. ſcribenti: Θρᾳκῶν τῶν πάντων οὐδένες πλείους εἰσὶ τῶν ἀνθρώπων, ὅτι μὴ Κελτοὶ, πρὸς ἄλλο ἔθνος ἂν ἀντεξεταζόντι. —— Optime *Gronov.* in his φρονέοι pro φρονέοιτο, ſed quod in proximis poſuit, ἐν γένηται, ſi Graecum eſſet in tali phraſi, hic certe ſenſum non admitteret tolerabilem: redibit, opinor, ſcriptio vera; ἀλλὰ γὰρ τοῦτο ἄπορόν σφι καὶ ἀμήχανον μήκοτε ἐγγένηται nullo modo *contingere poterat* τοῦτο, τὸ ὑπ' ἑνὸς ἄρχεσθαι, ἢ φρονέειν κατὰ τὠυτό. VALCKEN.

32. Ἄρχοιτο] Allubeſcit Ionicum ἀρχοίατο ex *Vind.* et *Arch.*, ac paene, ut ἢ φρονέοιεν fuiſſe olim opiner, adigit. Praecedens ἔθνος non moratur, ut nec ſimilia. Tale L. III, 113. τὸ δὲ ἕτερον γένος τῶν οἴων —— φορέουσι. Immanem Thracum multitudinem *Pauſan.* I, 9. ſilentio non preſſit. Quam autem cauſſam, cur inexpugnabiles non ſint, Noſter in medium ponit, eadem in numeroſiſſima Scytharum gente apud *Thucydidem* L. II, 97., cui in Cod. *Caſſel.* adſcriptum, περὶ Σκυθῶν τοῦτο καὶ Ἡρόδοτος λέγει, vero conveniet, ubi περὶ Θρᾳκῶν corrigetur.

40. Κρηστωναίων] *Stephani* Κρηστώνη, Thracum urbs, ex *Herodoto*, nuſquam in Muſis. Κρηστωναίους, Κρηστωναίην ex ſchedis *Med.*, Κρηστωνικὴν L. VII, 124. 127. VIII, 116. videbimus. Γρηστωνίαν καὶ Βισαλτίαν, eidem enim regi, uti poſteriore loco innuitur, parebat, *Thucydides* L. II, 99. iungit, ubi doctiſſimus *Waſſe* multa, oblitus Attici ſcriptoris τὸ Βισαλτικὸν καὶ Κρηστωνικὸν L. IV, 109., quo Γρηστωνία nonnihil debilitatur.

43. Κατὰ δ. τὸν γινόμενον σ. καὶ ἀπογ.] Iſtam conſuetudinem ut huius vitae malis congruam laudaverat *Euripides* in Creſphonte: *Nam nos decebat coetus celebrantes domum Lugere, ubi eſſet aliquis in lucem editus, Humanae vitae varia reputantes mala: At, qui labores morte finiſſet graves, Hunc omni amicos laude et laetitia exſequi.* haec ubi leguntur in *Ciceron.* Tuſc. I, c. 48., Graeca dedit accuratius ſcripta *Io. Davis.* quam fecerant *Grot.* in *Stob.* p. 495., aut *Gataker.* A. M. P. c. X. Τὸν φύντα θρηνεῖν εἰς ὅσ' ἔρχεται κακὰ, non τὸν ζῶντα, praebent *Aeſch. Socr.* in Axiocho p. 142. *Plut.* T. II. p. 36. E. *Dion. Chryſ.* p. 276. D. et *Ariſtid.* T. III. p. 326. —— Lugebant infantem natum Trauſi ſecundum *Herod.* ἀνηγεόμενοι τὰ ἀνθρωπήϊα πάντα πάθεα· iſtam ſcripturam ſatis adfirmavit Diſſ. *Herod.* p. 84., altera, ἀνηγεόμενοι, non Graeca, ſicut multis mendoſis, abuſus eſt *Wetſten.* in *Lucae* Ev. XXIV. 45. —— Qui Herodotea quoque tranſcripſit *Stobaeus*, haec e *Nicolao* dederat *Damaſc.* p. 603. Καυσιανοὶ τοὺς μὲν γενομένους θρηνοῦσι, τοὺς δὲ τελευτήσαντας μακαρίζουσι· huius populi nomen *Zenobio* Cent. V. Prov. p. 123, 2, reſtituendum putat *Daviſius*; ex *Herodoto Trauſorum* nomen Ampl. *Bouhier.* in *Ciceron.* Tuſc. p. 88. VALCKEN.

μενόν σφι καὶ ἀπογινόμενον, ποιεῦσι [a] τοιάδε· τὸν μὲν γινόμενον περιϊζόμενοι οἱ προσήκοντες ὀλοφύρονται, ὅσα μιν δεῖ, ἐπεί τε ἐγένετο, ἀναπλῆσαι κακά· [b] ἀνηγεόμενοι τὰ ἀνθρωπήϊα πάντα πάθεα· τὸν δ' [c] ἀπογινόμενον, παίζοντές τε καὶ ἡδόμενοι, γῇ [d] κρύπτουσι, ἐπιλέγοντες ὅσων κακῶν [e] ἐξαπαλλαχθεὶς, ἐστὶ ἐν πάσῃ εὐδαιμονίῃ. Οἱ δὲ κατύπερθε Κρηστωναίων, ποιεῦσι [f] τοιάδε· ἔχει γυναῖκας ἕκαστος πολλάς· ἐπεὰν ὦν τις αὐτέων ἀποθάνῃ, κρίσις γίνεται μεγάλη τῶν γυναικῶν, καὶ φίλων σπουδαὶ ἰσχυραὶ περὶ τοῦδε, ἥτις αὐτέων [g] ἐφιλέετο μάλιστα ὑπὸ τοῦ ἀνδρός· ἣ δ' ἂν κριθῇ καὶ τιμηθῇ, ἐγκωμιασθεῖσα ὑπό τε ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, σφάζεται [h] ἐς τὸν τάφον ὑπὸ τοῦ οἰκηιοτάτου ἑωυτῆς· σφαχθεῖσα δὲ, συνθάπτεται τῷ ἀνδρί· αἱ δὲ ἄλλαι συμφορὴν μεγάλην ποιεῦνται· ὄνειδος γάρ σφι τοῦτο μέγιστον γίνεται. Τῶν δὲ δὴ ἄλλων Θρηΐκων ἐστὶ ὅδε ὁ νόμος· πωλεῦσι τὰ τέκνα ἐπ' ἐξαγωγῇ· τὰς [i] δὲ παρθένους οὐ φυλάσσουσι, ἀλλ' ἐῶσι οἷσι αὐταὶ βούλονται ἀνδράσι μίσγεσθαι· τὰς δὲ γυναῖκας ἰσχυρῶς φυλάσσουσι, [k] καὶ ὠνέονται τὰς γυναῖκας παρὰ τῶν γονέων χρημάτων μεγάλων· [l] καὶ τὸ μὲν ἐστίχθαι, εὐγενὲς κέκριται· τὸ δ' ἄστικτον, [m] ἀγεννές· ἀργὸν εἶναι, κάλλιστον· γῆς δὲ [n] ἐργάτην, ἀτι-

circa natalia ſuorum atque obitus hoc factitant: Edito puero, propinqui cum circumſidentes cum ploratione proſequuntur, ob ea mala quæ neceſſe est illi, quod vitam ingreſſus ſit, perpeti, humanas omnes calamitates recenſentes; hominem autem fato functum, per luſum atque lætitiam terræ demandant, referentes quot malis liberatus in omni ſit felicitate. At qui ſupra 5
Creſtonæos incolunt, iſta agunt: Singuli plures uxores habent: quorum ubi quis deceſſit, diſceptatio magna fit inter uxores, acri amicorum circa hanc rem ſtudio, quænam dilecta fuerit a marito præcipue. Quæ talis iudicata est et hunc honorem adepta, ea a viris ac mulieribus exornata, in tumulo a ſuo propinquiſſimo mactatur, unaque cum viro humatur, ceteris uxoribus id ſibi pro ingenti calamitate ducentibus: nam id eis ſummo dedecori datur. Reliquis Thracibus hic 6
mos est: Liberos ſub conditione avehendi venundant. Virgines autem non aſſervant, ſed quibus libuerit cum viris concumbere ſinunt: at uxores aſſervant vehementer, easque magno ære a parentibus coëmunt. Punctam notis habere cutem, nobile iudicatur: non habere notas, ignobile. Otioſum eſſe, pro honeſtiſſimo habetur: agricolam vero, pro contem-

a M. Paſſ. Ask. Stob., alii τάδε. *b Arch. V. Paris. A. B. Paſſ. Ald. Camer. Brit. A. C. Valla*, in *Stob.* ἀν ἡγεομένοι. In recentioribus Edd., *Gronoviana* etiam, abſurde ἀνιγεόμενοι. Mox πάντα πρήγματα margo *Steph.*, neſcio unde. *c* Ἀπογιν. *Paſſ. Ask.*, quod melius: antea ἀπογεν. *d Stobaeus, Arch. Ask. Vind. Paſſ. Brit. A. C.* ora *Steph.*, olim καλύπτουσι. *e* Ἐξαλλαπαχθεὶς *Arch.* mox ὕπερθεν Κρηστωνέων in *Stob.* Serm. cxxii. p. 614., vitioſe. *f Med. Paſſ.*, alii cum *Ask.* et *Ald.* τάδε, levi differentia. *g* Ἐφιλέετο *Paſſ. Arch. Vind. Brit. A. C.*, antea ἐφίλετο. *h Med. Arch. Ask. Paſſ. Vind.* et duo *Brit.*, in reliquis ἐπὶ τόν. *i* Deſideratur vocula in *Arch.* et *Vind.*, tum prior φυλάττουσι. Superius ὅδε ὁ νόμ. recte *Arch.*, aberat olim ὁ. *k* Copulam non norunt *Arch. V.* *l* Exſcripſit *Euſtath.* in *Hom.* p. 933, 7. *m* Ἀγεννὲς *Paſſ. Ask.*, vulgatum alii cum *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 322. et melius. *n* Ἐργάται *Arch.*

46. Ἀνηγεόμενοι] Expuli ineptum illud ἀνοιγεόμενοι, dignisſimum obſcuriſſimi inventoris tenebris. Credo operas vocabulo ſordes adſperſiſſe, minime a *Galeo* et aliis deterſas. De Trauſis, et, qui eorum morem illuſtrant, *Euripidis* cultisſimis e *Creſphonte* verſibus, praeſtat tacere. Uberrime *Bouhierius* et *Daviſius* ad *Ciceronis* Diſput. Tuſcul. L. 1. C. 48., et, eorum veſtigia premens, *Uptonus* in *Arrian.* p. 250.

47. Γῇ κρύπτουσι] Obſequor ſchedis et ſcriptori, cui crebrum: mox C. 8. ἢ ἄλλως γῇ κρύψαντες· et L. 1, 140. τὸν νέκυν Πέρσαι γῇ κρύπτουσι· tum L. iv, 103. Quae quidem abunde videntur.

51. Ἔχει γυναῖκας ἕκαστος πολλάς] Eadem de Paeonibus C. 16. Vere itaque de Thracia, ἵν' ἐν μέρει λέχος Δίδωσι ΠΟΛΛΑΙΣ εἷς ἀνὴρ κοινούμενος *Euripides* Androm. v. 215. Vere *Strabo* ἐξ ἱστορίας in *Menandri* fabula Getam fari. Γαμεῖ γὰρ ἡμῶν οὐδὲ εἷς εἰ μὴ δέκ', ἢ ἕνδεκα γυναῖκας, δώδεκά τε, πλείους τινές. L. vii. p. 455. C. Quod Polygamiae ſtudium, Graecorum pleriſque odioſum, in barbaris nunc et olim celebrabatur.

54. Ἥτις αὐτέων ἐφιλέετο μάλιστα] Dorum AEolumve φίλετο valeat, ubi poterit: quod reduxi, commatis Ionici. Getarum legem, τὸ ἐπισφάζειν τὴν γυναῖκα τῷ ἀνδρὶ, *Stephan. Byz.* attigit in Γετία, de certamine ſilens, quale in Indis receptiſſimum noſtra et ſuperiore aetate in *Diodori* L. xix, 34., ubi vide, et quae nuperrime Cl. *P. Burmannus Secund.* ad Antholog. L. 1. p. 185.

54. Ἥτις αὐτέων ἐφιλέετο] Hoc ex *Aldi* potuerat Ed. revocari; quod in alias irrepſerat ἐφίλετο, verbum nobis in *Porti* Lexicon introduxit velut Ionicum φίλημι, et φίλημαι. Auctor idoneus *Heraclides* docet Dorica fuiſſe φίλημι· πόθημι· AEolica φίλεμμι· πόθεμμι. —— Hunc etiam tangens *Herodoti* locum, *Stobaeus*, p. 614., ex *Nicolao Damaſc.* Indorum uxores memorat hoc certamine Threisſis magis nobilitatas: *Cicero* Tuſc. v, c. 27., *cum eſt cuius earum vir mortuus, in certamen iudiciumque veniunt, quam plurimum ille dilexerit: —— quae eſt victrix, ea laeta, proſequentibus ſuis, una cum viro in rogum imponitur: victae moeſtae diſcedunt.* ibi plura *Davis.* p. 402., et ad *AEliani* V. H. vii, c. 18. notant *Scheffer.* et *Perizon.* Tale certamen inter duas Indas mulieres in Eumenis exercitu narrat *Diodori Sic.* xix, c. 33. et 34. —— Multo magis mirabile, quod de tribus eiusdem familiae Graecis mulieribus memoriae tradidit *Pauſanias* iv, p. 284., quae πᾶσαι τοῖς ἀνδράσιν ἑαυτὰς ἐπικατέσφαξαν. VALCKEN.

65. Καὶ τὸ μὲν ἐστίχθαι, εὐγενὲς] *Artemidorus* Onirocr. 1, 9. στίζονται παρὰ Θραξὶν οἱ εὐγενεῖς παῖδες, bene quidem, quamquam non ſoli. Thracum τὰς γυναῖκας τὰς ἐλευθέρας ΣΤΙΓΜΑΤΩΝ μεστὰς, καὶ τοσούτῳ πλείονα ἐχούσας ΣΤΙΓΜΑΤΑ καὶ ποικιλώτερα, ὅσῳ ἂν βελτίους καὶ ἐκ βελτιόνων δοκοῦσι ex viſu *Dio Chryſoſt.* proponit Or. xiv. p. 235. D., cauſſam vero et originem eorum ſtigmatum, ſed fabuloſam, *Phanocles* in *Stob.* Serm. lxii. p. 400. Verum de his locupletisſime *Io. Rhodius* in *Scribonii Largi* Compoſit. Med. 231. p. 310. Quod his cohaeret, ἀργὸν εἶναι, κάλλιστον, in priſcorum etiam Germanorum moribus apud *Tacitum* de M. Germ. C. 14.

67. Ἀργὸν εἶναι, κάλλιστον] Quando γῆς ἐργάτην opponit, ipsisque τὸ ζῆν ἀπὸ πολέμου itidem κάλλιστον habitum ſcribit, primam *Herodotus* vocis reſpiciens ſignificandi dotem, qua notat ἀργὸς *ab opere ruſtico vacantem*, honeſtius intelligit *otium*, quodque homines bellicoſos non dedeceret: ἀργὸν εἶναι, et πολεμικὸν, in talibus tantundem paene valent. Talem ἀργίαν ἀδελφὴν τῆς ἐλευθερίας dixerat *Socrates*, ſi dicti legitimum nobis patrem tradidit *AElian.* V. H. x, c. 14. Oſtendere voluit *Maxim. Tyr.* Diſſ. xxix. ὅτι λυσιτελέστεροι τῇ πόλει οἱ πολεμοῦντες ἢ οἱ γεωργοῦντες. Ad perficiendum civitatis corpus optimi rectores utrumque genus aeque cenſuerunt neceſſarium. *Hippodamus* ſive Thurius ſeu Mileſius in libro de Rep. tres civitatis partes conſtituit ap. *Stobaeum* p. 248., τὸ βουλευτικὸν, quod velut *optimum* deberet ἄρχειν· τὸ βάναυσον, quod ut deterius deberet ἄρχεσθαι· τὸ ἐπίκουρον, velut μέσον· hanc partem conficiunt bellatores; ſecundam, agricolae, artifices, et mercatores. Artibus abſtinentes ſellulariis agroque colendo, atque adeo ἀργοὶ, apud pleraſque gentes amantiores libertatis habebantur honoratiores: vide *Herod.* ii, c. 167. —— Quod vero *Socrati* tribuit *AElianus*, dixeritne ſuavisſimus agriculturae laudator addubito; certe dixit in *Xenoph.* Oeconom. p. 482, 25., Regem Perſarum, ἐν τοῖς καλλίστοις τε καὶ ἀναγκαιοτάτοις ἡγούμενον εἶναι ἐπιμελήμασι γεωργίαν τε καὶ τὴν πολεμικὴν τέχνην, τού-

των

temptiſſimo. E bello atque rapto vivere, pulcherrimum. Atque hi quidem ſunt eorum maxime inſignes mores.
7 Deos autem hos ſolos colunt, Martem, Liberum, Dianam: ſed reges, præter populares alios, etiam Mercurium, eumque e diis præcipue: per quem ſolum iurant, a quo progenitos quoque ſe aiunt.
8 Optimatibus eorum tales ſunt ſepulturæ: Prolato triduum cadavere, mactatisque omnis generis hoſtiis, convivantur, illudque defletum prius, deinde combuſtum ſepeliunt, aut aliter humo tectum. Aggeſtoque deſuper tumulo, omnis generis agona proponunt, in quo præmia maxima ponuntur ex ratione ſingularis certaminis. Et ſepulturæ quidem Thracum huiusmodi.
9 Quod autem huius regionis ad aquilonem vergit, nemo poteſt pro comperto referre quinam homines eam incolant: ſed illam quæ trans Iſtrum plaga eſt, apparet vaſtam eſſe atque infinitam. Solos tantum reſciſcere poſſum habitantes ultra eum homines nomine Sigynnas, veſte Medica utentes, eorumque equos toto corpore hirſutos eſſe, ad quinque digitos altitudine pilorum, eosdemque puſillos ac ſimos, invalidosque ad viros geſtandos, ſed curtui iunctos eſſe perniciſſimos: atque ob hæc curribus indigenas uti. Horum fines pertinere prope ad Enetos, qui ſunt in Adria. Eos quoque ſe colonos Medorum dicere: qui quo pacto coloni Medorum fuerint, equidem non queo cogitare: ſed fiat quidlibet in longo tempore. Sigynnas Ligures qui ſupra Maſſiliam incolunt, inſtitores appellant; Cyprii autem iacula.
10 Verum, ut Thraces aiunt, apes loca quæ ſunt trans Iſtrum, obtinent, et propter illas ulterius procedi non poteſt. Quæ quum dicunt, haud credibilia apud me dicunt, quoniam hoc animal conſtat frigoris intolerans eſſe. Sed mihi videntur loca quæ ſeptemtrionibus ſubſunt, ob gelu inhabitabilia eſſe. Hactenus de hac regione: cuius oram maritimam Me-

τιμιώτατον· τὸ ζῆν ἀπὸ πολέμου καὶ [a] ληϊστύος κάλλιστον· οὗτοι μὲν σφέων οἱ ἐπιφανέστατοι νόμοι εἰσί. Θεοὺς δὲ σέβονται μούνους τούσδε, Ἄρεα, καὶ Διόνυσον, καὶ Ἄρτεμιν· οἱ δὲ βασιλῆες αὐτέων, παρὲξ τῶν ἄλλων πολιητέων, σέβονται Ἑρμῆν μάλιστα θεῶν· καὶ ὀμνύουσι μοῦνον τοῦτον, καὶ λέγουσι γεγονέναι ἀπὸ Ἑρμέω ἑωυτούς. Ταφαὶ δὲ τοῖσι εὐδαίμοσι αὐτέων εἰσὶ αἵδε· τρεῖς μὲν ἡμέρας προτιθέασι τὸν νεκρόν· καὶ παντοῖα σφάξαντες ἱρήϊα, εὐωχέονται, προκλαύσαντες πρῶτον· ἔπειτα δὲ θάπτουσι κατακαύσαντες, ἢ ἄλλως γῇ [b] κρύψαντες· χῶμα δὲ χέαντες, ἀγῶνα τιθεῖσι παντοῖον· ἐν τῷ τὰ μέγιστα ἄεθλα τίθεται κατὰ λόγον μουνομαχίης· ταφαὶ μὲν [c] δὴ Θρηΐκων εἰσὶ αἵδε. Τὸ δὲ πρὸς βορέω ἔτι τῆς χώρης ταύτης, οὐδεὶς ἔχει φράσαι τὸ ἀτρεκὲς οἵ τινές εἰσι ἄνθρωποι [d] οἱ οἰκέοντες αὐτήν· ἀλλὰ πέρην ἤδη τοῦ Ἴστρου ἔρημος χώρη φαίνεται ἐοῦσα καὶ ἄπειρος· μούνους δὲ δύναμαι πυθέσθαι οἰκέοντας πέρην τοῦ Ἴστρου ἀνθρώπους, τοῖσι οὔνομα εἶναι [e] Σιγύννας, ἐσθῆτι δὲ χρεωμένους Μηδικῇ· τοὺς δὲ ἵππους αὐτέων εἶναι λασίους ἅπαν τὸ σῶμα, [f] ἐπὶ πέντε δακτύλους τὸ βάθος τῶν τριχῶν· μικροὺς δὲ καὶ σιμοὺς, καὶ ἀδυνάτους ἄνδρας φέρειν· ζευγνυμένους δὲ ὑπ' ἅρματα, εἶναι [g] ὠκυτάτους· ἁρματηλατέειν [h] δὲ πρὸς ταῦτα τοὺς ἐπιχωρίους· κατήκειν δὲ τουτέων τοὺς οὔρους ἀγχοῦ Ἐνετῶν τῶν ἐν τῷ Ἀδρίῃ· εἶναι δὲ Μήδων σφέας ἀποίκους λέγουσι· ὅκως δὲ οὗτοι Μήδων ἄποικοι γεγόνασι, ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω [i] ἐπιφράσασθαι· γένοιτο δ' ἂν πᾶν ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ. [k] Σιγύννας δ' ὦν καλέουσι Λίγυες οἱ ἄνω ὑπὲρ Μασσαλίης οἰκέοντες, τοὺς καπήλους· Κύπριοι δὲ, τὰ δόρατα. Ὡς δὲ Θρήϊκες λέγουσι, μέλισσαι [l] κατέχουσι τὰ πέρην τοῦ Ἴστρου· καὶ [m] ὑπὸ τουτέων οὐκ εἶναι διελθεῖν τὸ προσωτέρω· ἐμοὶ μέν νυν ταῦτα λέγοντες, δοκέουσι λέγειν οὐκ εἰκότα· τὰ γὰρ ζῶα ταῦτα φαίνεται εἶναι δύσριγα· ἀλλά μοι τὰ ὑπὸ τὴν ἄρκτον ἀοίκητα δοκέει εἶναι, διὰ τὰ ψύχεα· ταῦτα μέν νυν τῆς χώρης ταύτης πέρι λέγεται· τὰ παραθαλάσσια δ' ὦν αὐτῆς Με- 289

a Ληϊστῦς *Ask.* *b* Κατακρύψ. *Arch. Vind.* *c* Deſit iisd., ſtatim αὗται ora *Steph. Paſſ. Ask.* *d* Abest οἱ *Arch. V.*, mox τὰ πέρην iidem cum *Paris. A. B. Ald. Edd.*, neque illi male: τὰ negligit *M. Ask. Paſſ.*, et ὧδε duo poſteriores. *e* Σιγύνας *Ald.* Edd., Σιγύννας *Paſſ. Arch. Valla*, Σιγύνναι *Brit. A. C.*, in *Med.* Σιγύννα et *Ask.*; continuo δὲ deſideratur in *Ald. Arch. V.*, habent *M. Paſſ. Ask.* *f* Καὶ ἐπὶ *Arch. V.* *g* Ὀξυτάτους marg. *Steph. Ask. Paſſ. Brit. A. C.* *h* Non eſt in *Arch. V.* *i* Ἐπιφράσαι iidem. *k* Σιγύννας *Paſſ. Arch. Valla*, antea Σιγύνας. *l* Κατέχουσι —— Ἴστρου εἰσὶ *Arch.* *m* Ὑπὸ *V. Arch. Valla*, vulgo ὑπὲρ.

τῶν ἀμφοτέρων ἰσχυρῶς ἐπιμελεῖσθαι. De ſellulariis opificiis minus ille iudicabat honorifice. VALCKEN.

77. θάπτουσι κατακαύσαντες] Igne ſepeliunt, θάπτουσι πυρὶ, ut in *AEliano* de Anim. x, 22., *Diodoro Siculo*, atque aliis. Humationem certe ab illa ignium ſepultura nitide diſtinguit.

87. Τοῖσι οὔνομα εἶναι Σιγύννας] Perperam ſibilantem litteram nationis titulo *Med.* abſtulit. Σίγυννοι *Apollonio Rhod.* IV, 320., *Straboni* Σίγυνοι, ſed in Aſia, qui ἱπποφόροις δὲ χρῶνται μικροῖς δασέσιν —— τέθριππα δὲ ζευγνύουσι, prorſus ut hi Europaei, bene *Caſaubono* adnotante, L. XI. p. 790. B. Quod autem olim hariolabar, *Zoſimum* hac narratione deceptum de Hunnis vulgaſſe, εἴτε οὓς Ἡρόδοτος φησι παροικεῖν τὸν Ἴστρον, σιμοὺς ἀσθενεῖς ἀνθρώπους L. IV. C. 20., necdum abiicio. Audiit de *Sigunnis*, inque illis *Hunnos* latere cenſuit, his erronee tribuens, quod *Sigunnarum* equis conveniebat. Equidem in Muſis nihil ſcrutando inveni, unde *Novae Hiſtoriae* ſcriptor dicta excuſare queat.

97. Γένοιτο δ' ἂν πᾶν ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ] *Sophocles* in Ai. dixerat v. 655., Ἅπανθ' ὁ μακρὸς κἀναρίθμητος χρόνος Φύει τ' ἄδηλα, καὶ φανέντα κρύπτεται. Κοὐκ ἔστ' ἄελπτον οὐδέν. —— Proxima, Σιγύννας δ' ὦν καλέουσι —— τὰ δόρατα' merito tanquam adulterina Criticis hinc furcillis deturbanda cenſuit vir ſummus in Diſſ. *Herod.* p. 55. Ponitur in his articulus uſitato Grammaticis more; qui, iam traditus ab *Henr. Stephano* App. de D. A. p. 221., ignoratus tamen homines ſaepe decepit rerum antiquarum peritiſſimos; hoc in loco turpiſſimum in errorem induxerat interpretes *Herodoti*, quod monuit Erud. Auctor des *Eſſais de Critique ſur les Traductions d'Herodote* p. 157. —— Quae his ſubiicit *Herod.* de apibus, velut ſibi parum viſa credibilia, τὰ γὰρ ζῶα ταῦτα, inquit, φαίνεται εἶναι δύσριγα' reſpexit *AEſianus* de N. A. II, c. 53., contraria narrans Herodoteis. VALCKEN.

98. Σιγύννας δ' ὦν —— τὰ δόρατα] Non videntur Herodotea, ſed iuſto officioſioris Scholiaſtae. Turbant certe orationis ſeriem, indigna Patre hiſtoriarum. Qui quaeſo illi οἱ ἄνω ὑπὲρ Μασσαλίης Λίγυες, aut, ut *Laurentius* habuit, Λίβυες, *Poeni?* Somnia grammatici. Σιγύννους δὲ καλοῦσιν οἱ Κύπριοι τὰ ἀκόντια interpretes *Apollonii Rh.* II, 99., *Suidas*, Σιγύνη καὶ Σιγύνης, τὰ δόρατα παρὰ Μακεδόσιν. Sic hoc de genere ſolent, non *Herodotus*.

1. Καὶ ὑπὸ τουτέων οὐκ εἶναι &c.] Nihil verius. Fabulabantur apum examina trans Iſtrum agminatim volare, aditumque hominum impedire. Similis fabella in fuſis pennis, viſu tranſituque prohibentibus: οὐκ οἷά τε εἶναι ἔτι προσωτέρω οὔτε ὁρᾶν, οὔτε διεξιέναι ΥΠΟ ΠΤΕΡΩΝ κεχυμένων L. IV, 7. Quod adnectitur, apes eſſe ζῶα δύσριγα, a veritate quidem haud deflectit, non aptum tamen ad apes ſeptemtrionis regionibus eiiciendas. Secus habet, nec reticuit *AEſian.* H. A. II, 53., Noſtro ἀκοὴν ᾄδειν exprobans.

Μεγάβαζος Περσέων κατήκοα [a] ἐποίεε. Δαρεῖος δὲ, ὡς διαβὰς τάχιστα τὸν Ἑλλήσποντον, ἀπίκετο ἐς Σάρδις, ἐμνήσθη τῆς ἐξ Ἱστιαίου τε τοῦ Μιλησίου εὐεργεσίης, καὶ τῆς παραινέσιος τοῦ Μιτυληναίου Κώεω· μεταπεμψάμενος δέ σφεας ἐς Σάρδις, ἐδίδου αὐτοῖσι αἵρεσιν. ὁ μὲν δὴ Ἱστιαῖος, ἅτε τυραννεύων τῆς Μιλήτου, τυραννίδος μὲν οὐδεμιῆς προσεχρήιζε· αἰτέει δὲ Μύρκινον [b] τὴν Ἠδωνῶν, βουλόμενος ἐν αὐτῇ πόλιν κτίσαι· οὗτος μὲν δὴ ταύτην αἱρέεται· ὁ δὲ Κώης, οἷά
290 τε οὐ τύραννος, δημότης τε ἐών, [c] αἰτέει Μιτυλήνης τυραννεῦσαι. τελεωθέντων δὲ ἀμφοτέροισι, οὗτοι μὲν [d] κατὰ τὰ εἵλοντο, ἐτράποντο. Δαρεῖον δὲ συνήνεικε, [e] πρῆγμα τοιόνδε ἰδόμενον, ἐπιθυμῆσαι ἐντείλασθαι Μεγαβάζῳ, Παίονας ἑλόντα ἀνασπάστους ποιῆσαι ἐκ τῆς Εὐρώπης ἐς τὴν Ἀσίην. ἦν [f] Πίγρης καὶ Μαντύης, ἄνδρες Παίονες· οἳ ἐπεί τε Δαρεῖος [g] διέβη ἐς τὴν Ἀσίην, αὐτοὶ ἐθέλοντες Παιόνων τυραννεύειν, ἀπικνέονται ἐς Σάρδις, ἅμα ἀγόμενοι ἀδελφεὴν μεγάλην τε καὶ εὐειδέα. φυλάξαντες δὲ Δαρεῖον προκατιζόμενον ἐς τὸ προάστειον [h] τὸ τῶν Λυδῶν, ἐποίησαν τοιόνδε· σκευάσαντες τὴν ἀδελφεὴν ὡς εἶχον ἄριστα, ἐπ' ὕδωρ ἔπεμπον, ἄγγος ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσαν, καὶ ἐκ τοῦ βραχίονος ἵππον ἐπέλκουσαν καὶ [i] κλώθουσαν λίνον. ὡς δὲ παρεξήιε ἡ γυνή, ἐπιμελὲς τῷ Δαρείῳ ἐγένετο· οὔτε γὰρ Περσικὰ ἦν οὔτε [k] Λύδια τὰ ποιεύμενα ἐκ τῆς γυναικός, οὔτε πρὸς τῶν [l] ἐκ τῆς Ἀσίης οὐδαμῶν· [m] ἐπιμελὲς δ' ὥς οἱ ἐγένετο, τῶν δορυφόρων τινὰς πέμπει, κελεύων φυλάξαι ὅ, τι [n] χρήσεται τῷ ἵππῳ ἡ γυνή· οἱ μὲν δὴ ὄπισθεν εἵποντο· ἡ δὲ, ἐπεί τε ἀπίκετο ἐπὶ τὸν ποταμὸν, [o] ἦρσε τὸν ἵππον· ἄρσασα δὲ, καὶ τὸ ἄγγος τοῦ ὕδατος ἐμπλησαμένη, τὴν

Megabazus Perſis obedientem reddidit. Da- 11
rius ſimulatque transmiſſo Helleſponto Sardes venit, recordatus eſt beneficii in ſe ab Hiſtiæo collati, et conſilii Cois Mitylenæi. Quibus arceſſitis in eam urbem, obtulit electionem. Hiſtiæus, ut qui eſſet Mileti tyrannus, nullam ſibi inſuper tyrannidem poſcit: ſed Myrcinum Edonidem, animo urbis in ea condendæ. Et iſte quidem hanc elegit. Coës autem, ut qui non tyrannus ſed privatus eſſet, optavit Mitylenes tyrannidem. Impetrato uterque quod optaverat, eo ſe contulit. At Dario res hu- 12
iuscemodi oblata eſt, ut illam videnti inceſſerit cupido mandandi Megabazo, ut Pæonas ex Europæ ſedibus in Aſiam transportaret. Erant Pigres et Mantyes viri Pæones, qui, postquam Darius transmiſit in Aſiam, et ipſi Sardes venere, cupidi tyrannidis apud Pæonas potiundæ, ducentes una ſororem procera ſtatura atque ſpecioſa. Obſervato tempore dum in ſuburbano Lydorum Darius ante fores ſederet, talem rem ſibi agendam putarunt, ſororem quamoptime poterant quum exornaſſent, ad aquam mittunt, vas capite tenentem, equumque e brachio trahentem, linumque nentem. Eam prætereuntem Darius attente conſiderabat, quod neque Perſica erant illa quæ ageret mulier, neque Lydica, neque ullarum ex Aſia feminarum. Hæc conſiderans, miſit quosdam ſuorum ſatellitum, iuſſos obſervare in quam rem uteretur mulier equo. Iſtis a tergo ſequentibus, femina ubi pervenit ad flumen, equum adaquata eſt; et mox vas aqua implevit. His actis,

a Ἐποίησε *V. Arch.* ſtatim τε τοῦ Μιλησίου utrique abeſt et *Vallae.* *b* Τὴν Ἠδωνίδα iidem cum *Valla.* Sumſit hinc *Tzetzes* Chil. IX. p. 417. *c* Αἴτεε *Arch. V.* *d* Κατὰ τὰ εἵλ. duo *Brit., Paris. A. B. Arch. V. Ald.* Edd., quod ſervo. Vide L. II, 99., τὰ omittit *Med.* cum *Paſſ. Ask.* *e* Πρῆγμα *Paſſ.*, bene. πρᾶγμα antea. *f* Τίγρης καὶ Μασίης *Arch.*, Πύγρης καὶ Μασίης *Vind.*, Πίγρ. καὶ Ματτύης ora *Steph.*, Μαςύης *Paris. A. B. Ald.*, Μαντύης *Med. Paſſ. Ask.* et *Tzetzes* Chil. X. p. 427., quod haeſitans amplector. *g* *Med. Paſſ. Ask. Arch. Vind. Valla*: olim διέβη ἐκ τῆς Εὐρώπης ἐς. *h* Non habet *Arch.* neque *Vind.* *i* Κλῶσαν *Ask.* et *Med.*, in quo ſuper adſcripſit alia manus ſyllabam σα. *k* Λυδικὰ *Arch. Vind. Valla.* *l* Αὐτῆς Ἀσίης *Arch.* *m* *Suidas* hoc ex loco in *V.* *n* Χρήσαιτο *Ald. Arch. V.* duo *Brit. Paris. A. B. Suidas*, ex *Med.* χρήσεται et *Paſſ. Ask.* Conf. L. VII, 213. *o* Ἦρσε, quod explicat ἐπότιζεν. *Euſtath. Hom.* p. 707, 31.

14. Μύρκινον τὴν Ἠδωνῶν] Dixit *AEſchylus* Ἠδωνίδα αἶαν in Pers. v. 495., adprobans quodammodo τὴν Ἠδωνίδα *Arch.* et *Vind.* At receptum C. 124. redibit. Hoc *Tzetzae* vide Chil. III. v. 508. Ἡ τις Μυρκῖνος Ἠδωνὸς πρότερον ἐκαλεῖτο. ubi res Ἠδωνῶν requireret, niſi eodem modulo iteraretur verſus Chil. IX, 221. Et talia tamen ex *Herodoto.* Ecce tibi aliud. Schol. in *Thucydid.* II, 99. Ἠδωνοὶ καὶ μεταπλασμῷ Ἠδῶνες καὶ Ἠδῶνοι· οὕτως ἩΡΟΔΟΤΟΣ. Atqui is Ἠδωνοὺς ſemper. Scripſerat Criticus Ἡρωδιανὸς, quemadmodum et *Caſſel.* in ſchedis, monente Cl. *Dukero.*

14. Μύρκινον τὴν Ἠδωνῶν] *Myrcinum Edonidem*, *Valla*; concinit *Arch.*; τὴν Ἠδωνίδα recipiet, opinor, *Herod.* hinc *Berkelii* firmatur coniectura in *Steph. Byz.* Ἠδωνίδ' αἶαν dixerat *AEſchylus* in Pers. v. 495.; quaeque ſacris operabantur Bacchi, ſunt e Latinis etiam Poetis *Edonides* potiſſimae. Μύρκινος, Ἠδωνικὴ πόλις audit *Thucydidi* IV, c. 107. Ἠδωνικὸν πολισμάτιον, *Diodoro* XII, c. 68. Darius ap. *Io. Tzetzen* Chil. III, v. 503., Τὸν Κώην (non κώμην) μὲν τῆς συμβουλῆς ἕνεκα τῆς πρετέρας Ἐξ ἰδιώτου τύραννον ποιήσας Μιτυλήνης· Τῷ Ἱστιαίῳ δίδωσι κτίζειν δὲ τὴν Μυρκῖνον. VALCKEN.

21. Ἦν Π. καὶ Μαντύης ἄνδρες Π.] Si vel in optimis libris ſcriberetur ἦσαν —— ἄνδρες Παίονες, ego tamen inuſitatius ἦν a novatore veterumque Poetarum imitatore poſitum cenſerem: τοιοῦτον καὶ παρ' Ἡσιόδῳ τὸ, Τῆς δ' ἦν τρεῖς κεφαλαί· καὶ παρ' Ἐπιχάρμῳ. Ἦν δ' ἐρωδιοὶ μακροκαμπυλαύχενες. [καὶ, Ἦν δὲ νάρκαι, —— ἦν δὲ ζύγαιναι·] Τέτραξές τε σπερματολόγοι, κόγλαιαί συκαλλίδες. *Euſtath.* in Il. P. p. 1148, 41. Integros *Epicharmi* duo trochaicos *Athenaei* praebuit Epitome: vide II p. 65. E. Interiecta petita ſunt ex alio eiusdem comoediae loco, quem habet *Athen.* VII, p. 286. C. conf. p. 278. A. Lacon in *Ariſtoph.* Lys. v. 1263., Ἦν γὰρ τὤνδρες οὐκ ἐλάσσως Τᾶς ψάμμας τοὶ Πέρσαι. In epigrammate ap. *AEſchin.* c. Ctes. vulgatur p. 80., Ἦν ἄρα κἀκεῖνοι ταλακάρδιοι ubi ſcribi debuerat Ἦ ἄρα. Non reperietur illud ἦν, pro ἦσαν, apud alios hiſtoricos veteres ſic adhibitum: neque tamen ignoro Herodoteum uſum ab Epicharmeis eſſe diverſum; ſed illinc multo magis diſtant, quae prima facie forſan alicui videri poſſent ſimillima, qualia multa dedit in doctis ſuis ad *Charitonem* collectaneis Clar. *D'Orvillius.* VALCKEN.

28. Ἄγγος ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσαν] Ad iſta tria vel de ſuo quartum adiecit *AElianus*, aut, quod verius arbitror, alium in his ſequutus eſt auctorem de N. A. VII, c. 12. Paeonides enim feminae ſecundum *AElian.* τῇ μὲν κεφαλῇ φέρουσιν ὑδρίαν. —— ἐξαρτήσαντες δὲ τοῦ κόλπου θηλάζουσι τὰ βρέφη, καὶ —— ἵππον εἰς ἀρδείαν ἄγουσι, καὶ ταῖς χερσὶ νήθουσι λίνον. Ubi *Herod.* dicit κλώθουσαν λίνον, *Med.* Cod. habebat κλῶσαν· nota ſunt ἐρίου κλώσματα, quae levi pollice deducebant αἱ κατάκτριαι. De ſorore Pigretis et Mantyis ſic agit *Io. Tzetzes* Chil. X, 200. &c. ut ſolum ſequi videatur *Herodotum*; atque eidem alter fratrum dicitur Μαντύης, ut in *Med.* Herodoteae vel eamdem vel ſimillimam narrat hiſtoriam, ſed quam eveniſſe ſcribit ſub Alyatte, *Nicolaus Damaſc. Valeſii*, p. 497. VALCKEN.

29. Καὶ κλώθουσαν λίνον] *Euripidis* κλωστὴρ λίνου ap. *Pollux.* VII, 31., et alia in re *AEſchyli* Choëph. v. 505. congruunt. *Nic. Damaſcenus* ſimili in hiſtoria νήθουσαν ἐκ τῆς ἠλακάτης τὸν ἄτρακτον. In *Med.* et *Ask.* κλῶσαν aut κλώσασαν nullum myſterium; prius ex κλώω, poſterius ex κλώθω formarunt, natalibus τοῦ κλώθω et κλώσκω indicatis. Quod deinceps *Suidas* ἐπιμελὲς τῷ Δαρείῳ —— in menda cubat, hinc, quod *Portum* et *Kuſter.* haud fugit, detergenda.

38. Φι-

aſtis, eadem via regreditur, aquam ca-
pite ſuſtinens, equum e brachio trahens,
13 ac fuſum verſans. Admiratus Darius, tum
iis quæ ab exploratoribus audiſſet, tum iis
quæ ipſe vidiſſet, adduci coram feminam
iubet. Ea adducta, adoleſcentes fratres
qui aderant, non procul rem ipſam ſpecu-
lantes, interroganti Dario cuias illa eſſet,
aiunt ſe Pæonas eſſe, et illam ſuam ſoro-
rem. Ad quos Darius, quinam homines
eſſent Pæones, et ubi locorum habitarent,
et cuius rei gratia illi veniſſent Sardes, per-
contari. Adoleſcentes, ſe vero veniſſe di-
cere ut ſeſe ei donarent. Pæoniam autem
eſſe ad flumen Strymonem ſitam, qui Stry-
mon non procul abeſſet ab Helleſponto.
Eſſe vero Pæonas coloniam Teucrorum qui
e Troia fuerunt. Hæc ſingulatim illi refe-
rebant. Interrogantique Dario nunquid o-
mnes illic feminæ tam laborioſæ eſſent, af-
firmare prompte id ita ſe habere, huius
14 enim rei gratia illud fiebat. Ibi Darius lit-
teras ad Megabazum dat, quem in Thra-
cia præfectum reliquerat, iubens e ſedibus
ſuis Pæonas ad ipſum transferri cum liberis
pariter et uxoribus. Eques cum hoc nun-
cio confeſtim ad Helleſpontum cucurrit,
Helleſpontoque transmiſſo litteras Megaba-
zo reddidit. Quibus ille lectis, ſumptis e
Thracia ducibus, adverſus Pæoniam exer-
15 citum ducit. Pæones, cognito Perſarum
in ſe adventu, contractis copiis proceſſere
ad mare, rati illac Perſas ingreſſuros ad
dimicandum. Et Pæones quidem ad arcen-
dum exercitus Megabazi ingreſſum parati
erant: Perſæ autem certiores facti Pæonas
conveniſſe ad intercludendum ab ora mari-
tima ingreſſum, uſi ducibus, quos habe-
bant, iter ad ſuperiora convertunt, ho-
ſtemque fallentes in Pæonum oppida irrum-
punt, et illa, utpote vacua, facile oc-
cupant. Quod ubi reſcivere Pæones, pro-
tinus diſperſi, ad ſua quisque dilabun-
tur, ſeque Perſis dedunt. Ita e Pæonibus
Si-

τὴν αὐτὴν ὁδὸν παρεξήιε, φέρουσα τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς
κεφαλῆς, καὶ ἐπέλκουσα ἐκ τοῦ βραχίονος τὸν ἵπ-
πον, καὶ στρέφουσα τὸν ἄτρακτον. [a] Θωϋμάζων δὲ ὁ
Δαρεῖος τά τε ἤκουσε ἐκ τῶν κατασκόπων, καὶ τὰ
αὐτὸς ὥρα, ἄγειν αὐτὴν ἐκέλευε ἑωυτῷ ἐς ὄψιν· ὡς δὲ
ἄχθη, παρῆσαν καὶ οἱ ἀδελφεοὶ αὐτῆς, [b] οὐκὶ πρό-
σω σκοπιὴν ἔχοντες τουτέων· εἰρωτέωντος δὲ τοῦ Δα-
ρείου [c] ὁποδαπὴ εἴη, ἔφασαν οἱ νεηνίσκοι εἶναι Παίο-
νες, καὶ ἐκείνην εἶναι σφέων ἀδελφεήν· ὁ δ᾽ ἀμείβετο
τίνες δὲ οἱ Παίονες ἄνθρωποί εἰσι, καὶ κοῦ γῆς οἰκημέ-
νοι, καὶ [d] τί κεῖνοι ἐθέλοντες ἔλθοιεν ἐς Σάρδις· οἱ δέ
οἱ ἔφραζον ὡς ἔλθοιεν μὲν ἐκείνῳ δώσοντες σφέας αὐτούς·
εἴη δὲ [e] ἡ Παιονίη ἐπὶ τῷ Στρυμόνι ποταμῷ πεπολι-
σμένη· ὁ δὲ Στρυμὼν οὐ πρόσω τοῦ Ἑλλησπόντου εἴ-
ησαν δὲ Τευκρῶν τῶν ἐκ Τροίης ἄποικοι· οἱ μὲν δὴ [f] αὐ-
τὰ ἕκαστα ἔλεγον· ὁ δὲ [g] εἰρώτα εἰ καὶ πᾶσαι εἴησαν
αὐτόθι αἱ γυναῖκες οὕτω ἐργάτιδες· οἱ δὲ καὶ τοῦτο
ἔφασαν προθύμως οὕτω ἔχειν· αὐτοῦ γὰρ ὦν τούτου
[h] εἵνεκα καὶ ἐποιέετο. Ἐνθαῦτα Δαρεῖος γράφει
γράμματα [i] πρὸς Μεγάβαζον, τὸν ἔλιπε ἐν τῇ
Θρηΐκῃ στρατηγόν· ἐντελλόμενος ἐξαναστῆσαι ἐξ ἠθέων
Παίονας, καὶ παρ᾽ ἑωυτὸν ἀγαγεῖν καὶ αὐτοὺς καὶ τέ-
κνα [k] τε καὶ γυναῖκας αὐτέων· αὐτίκα δὲ ἱππεὺς ἔθεε
φέρων τὴν ἀγγελίην ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον· περαιωθεὶς
δὲ, διδοῖ τὸ βιβλίον τῷ Μεγαβάζῳ· ὁ δὲ, ἐπιλεξάμε- 291
νος, καὶ λαβὼν ἡγεμόνας ἐκ τῆς Θρηΐκης, [l] ἐστρατεύ-
ετο ἐπὶ τὴν Παιονίην. Πυθόμενοι δὲ οἱ Παίονες τοὺς
Πέρσας ἐπὶ σφέας ἰέναι, ἁλισθέντες [m] ἐξεστρατεύσαν-
το πρὸς θαλάσσης· δοκέοντες ταύτῃ ἐπιχειρήσειν τοὺς
Πέρσας [n] ἐμβάλλοντας· οἱ μὲν δὴ Παίονες ἦσαν ἕτοιμοι
[o] τὸν Μεγαβάζου στρατὸν ἐπιόντα ἐρύκειν· οἱ δὲ Πέρσαι
πυθόμενοι [p] συναλίσθαι τοὺς Παίονας, καὶ τὴν πρὸς θα-
λάσσης ἐσβολὴν φυλάσσοντας, ἔχοντες ἡγεμόνας, τὴν
ἄνω ὁδὸν τράπονται· λαθόντες δὲ τοὺς Παίονας, [q] ἐσπί-
πτουσι ἐς τὰς πόλιας αὐτέων, ἐούσας ἀνδρῶν ἐρήμους· οἷα
δὲ κεινῇσι ἐπιπεσόντες, εὐπετέως κατέσχον· οἱ δὲ Παί-
ονες ὡς ἐπύθοντο ἐχομένας τὰς πόλιας, αὐτίκα δια-
σκεδασθέντες, κατ᾽ ἑωυτοὺς ἕκαστοι ἐτράποντο, καὶ πα-
ρεδίδοσαν σφέας [r] αὐτοὺς τοῖσι Πέρσῃσι· οὕτω δὴ Παι-
όνων

a Θωμάζ. *Ask. Arch.* *b* Οὐχὶ vel οὐκὶ *V. Arch.* Antea οὐ κη. *c* Ποταποὶ εἶεν *Arch.*, ποδαπὴ *Ald. Paris. A. Vind.*, ὁποδαπὴ *M. Paſſ. Ask.* *d* Iid. cum *Arch. V.*, antea τί δή. *e* Citat *Euſtath.* in *Hom.* p. 359. 37. *f M. Paſſ. Ask.* αὐτὰ, duo *Brit. Arch. V. Paris. A. B. Ald.* ταῦτα. *g Arch. V. Paſſ. Ask.*, olim ἠρ. *h* Εἵνεκα καὶ ἐπ. *Aldus Arch. V. Paris. A. B.*, copula citra ius deeſt *M. Paſſ. Ask.* *i* Μεγαβάζῳ iidem tres, quo facile carebimus. *k* Omittitur in *Arch.*, ſtatim καὶ τὰς γυν. *Paſſ.* *l* Ἐστρατοπεδεύετο *Arch. V.* *m* Ἐξεστράτευσαν τὸ πρὸς *Paſſ.* *n M. Paſſ. Ask.*, ἐσβαλόντας *Arch. V. Paris. A. B. Ald.* et Edd., quod recepto non poſterius. *o* Τοῦ *Paſſ.* *p M. Arch. Paſſ. Ask.*, antea συναλισθέντας. *q* Ἐπεσπ. et mox ἐπεσπεσόντες *V. Arch.* et κενῇσι. *r* Ἑωυτοὺς *Paſſ. Ask. Ald.*, non omnino prave.

38. Φέρουσα τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς κεφ.] *Nic. Damaſcenus*, quod ſignificavi, eandem de muliere Myſa ex Thracia narrationem in *Conſtantini* Porphyrog. propoſuit L. I. de Themat. C. 3., quae Alyattis, Lydorum regis, aetate contigerit. *Gronovii* vero ex Marmorib. Oxoniens. p. 127. picturam et interpretationem multo riſu *Lacrozius*, *Fabricius* et *Wolfius* exploſerunt in Theſauro Epiſtol. Lacroziano T. II. p. 97.

38. Φέρουσα τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς κ.] *Nicolao* dicitur *Damaſc.* ἐπὶ τῆς κεφαλῆς βαστάζουσα στάμνον. —— Ubi paulo ante legebatur, ἄρσε τὸν ἵππον, inveniſſe videtur *Euſtath.* ἦρδε, quod interpretatur ἐπότιζε in Il. Θ. p. 591, 36. et in iſta ſede vulgato non eſt deterius. Ἄρδειν, hic *AEliano* εἰς ἄρδειαν ἄγειν, *potum agere*, multo eſt uſitatius quam ἄρσαι. In hiſtoria Herodotea ſcribi debuit a *Io. Tzetze* Chil. X, v. 207., Ἡ δὲ ποτοῦ κορέσασα τὸν ἵππον, ὅνπερ εἶπον· non, quod vulgatur, κεράσασα. VALCKEN.

43. Οὐκὶ πρόσω σκοπιὴν &c.] Expreſſit, *Porto* monitore, Homericum Ἠέλιος γάρ οἱ ΣΚΟΠΙΗΝ ΕΧΕΝ — Odyſſ. Θ, 302. Reduxi οὐκὶ, in οὐ κη olim etiam converſum L. IV, 155. locus autem in *Galeum* Celeb. Editoris ob Λυδικὰ et πόταται abeſſe debuerat, aut certe civilior; ſiquidem in poſteriore manifeſta operarum aberratio, prius, niſi ſcribae Λυδικὰ voluerint, tueri, ſicubi neceſſarium foret auxilium, Λυδικὴ λίθος *Heſychii* poſſit. Verum ab his abſtineo manum.

50. Ἡ Παιονίη —— πεπολισμένη] Omnia ex vero ſi *Appianus* ſcripſerit, οὐ ΠΟΛΕΙΣ ᾤκουν οἱ Παίονες, ἀλλ᾽ ἀγροὺς ἢ κώμας κατὰ συγγένειαν Illyr. p. 12. Ed. Hoeſch.; ſed illi Panonii Dravum inter Savumque et Danubium: his ad Strymonem Paeonibus ſuas fuiſſe urbes, deinceps clare adfirmatur. Paeonia πεπολισμένη urbibus inſtructa et diſtincta. *Strabonis* χώραν πολίζειν huc pertinet, erudite a *Caſaubono* explicitum, L. VIII. p. 506.

63. Λαβὼν ἡγεμόνας ἐκ τῆς Θρηΐκης] Ἡγεμόνα *Valla* legit vertitque, *ſumpto e Thracia duce*. *Duces* iſti Gallos interpretes deceperunt, ignorantes *Herodoto* quoque *ducem itineris* dictum ἡγεμόνα VIII, c. 35. quales plene dixerat ἡγεμόνας τῆς ὁδοῦ VIII, c. 31. et forſan V, c. 100 ubi hoc praebent margo *Steph.* et *Valla*; ſic vulgo loquuntur recentiores: *Iuncus* apud *Stobaeum* p. 593, 43., οὐχ ἡγεμόνος ὁδοῦ τυγχάνει, —— οὐ στέγης (male vulgatur ὥσε γῆς) εὐπορῶν, οὐ τροφῆς· eſt tamen et ap. *Thucyd.* ἡγεμὼν τῶν ὁδῶν, III, c. 98. Alibi *Thucydidi* talis ſimpliciter dicitur ἡγεμών, ſicut *Sophocli* Oed. in Col. v. 1538. *Eurip.* Phoen. v. 1610. *Ariſtoph.* II. v. 1162., ſed nemini frequentius quam *Xenophonti*: *Zonaras* in Lex. et *Suidas*: Ἡγεμὼν, ὁ τῆς ὁδοῦ ἡγούμενος. Ξενοφῶν. (Κ. Ἀ. IV, p. 189, 3.) καὶ τὸν ἡγεμόνα δήσαντες παραδιδόασιν αὐτοῖς. VALCKEN.

όνων [a] Σιροπαίονές τε καὶ Παιόπλαι, καὶ οἱ μέχρι τῆς Πρασιάδος λίμνης, ἐξ ἠθέων ἐξαναστάντες ἤγοντο ἐς τὴν Ἀσίην. Οἱ δὲ [b] περὶ τὸ Πάγγαιον οὔρος, καὶ Δόβηρας, καὶ Ἀγριᾶνας, καὶ [c] Ὀδομάντους, καὶ αὐτὴν τὴν λίμνην τὴν Πρασιάδα, οὐκ ἐχειρώθησαν ἀρχὴν ὑπὸ Μεγαβάζου· ἐπειρήθη δὲ καὶ τοὺς ἐν τῇ λίμνῃ κατοικημένους ἐξαιρέειν ὧδε· ἰκρία ἐπὶ σταυρῶν ὑψηλῶν ἐζευγμένα [d] ἐν μέσῃ ἕστηκε τῇ λίμνῃ, ἔσοδον ἐκ τῆς ἠπείρου στεινὴν ἔχοντα μιῇ γεφύρῃ· τοὺς δὲ σταυροὺς [e] τοὺς ὑπεστεῶτας τοῖσι ἰκρίοισι [f] τὸ μέν κου ἀρχαῖον ἔστησαν κοινῇ πάντες οἱ πολιῆται· μετὰ δέ, νόμῳ χρεώμενοι ἱστᾶσι τοιῷδε· κομίζοντες ἐξ οὔρεος, τῷ οὔνομά ἐστι Ὄρβηλος, κατὰ γυναῖκα ἑκάστην ὁ γαμέων τρεῖς σταυροὺς ὑπίστησι· ἄγεται δὲ ἕκαστος [g] πολλὰς γυναῖκας· οἰκέουσι δὲ τοιοῦτον τρόπον· κρατέων ἕκαστος ἐπὶ τῶν ἰκρίων καλύβης τε ἐν ᾗ διαιτᾶται, καὶ θύρης καταπακτῆς διὰ τῶν ἰκρίων κάτω φερούσης ἐς τὴν λίμνην· τὰ δὲ νήπια παιδία δέουσι τοῦ ποδὸς [h] σπάρτῳ, μὴ κατακυλισθῇ δειμαίνοντες· τοῖσι δὲ ἵπποισι καὶ τοῖσι ὑποζυγίοισι παρέχουσι χόρτον ἰχθῦς· τῶν δὲ πλῆθός ἐστι τοσοῦτον, ὥστε ὅταν τὴν θύρην τὴν καταπακτὴν ἀνακλίνῃ, κατίει [i] σχοίνῳ σπυρίδα κεινὴν ἐς τὴν λίμνην· καὶ οὐ πολλόν τινα χρόνον ἐπισχὼν, ἀνασπᾷ πλήρεα ἰχθύων· τῶν δὲ ἰχθύων
291 ἐστὶ γένεα δύο, τοὺς καλέουσι πάπρακάς τε καὶ τίλωνας. Παιόνων μὲν δὴ οἱ χειρωθέντες ἤγοντο ἐς τὴν Ἀσίην. Μεγάβαζος δὲ ὡς ἐχειρώσατο τοὺς Παίονας, πέμπει ἀγγέλους ἐς Μακεδονίην, ἄνδρας ἑπτὰ Πέρσας, οἳ μετ' αὐτὸν [k] κεῖνον ἔσαν δοκιμώτατοι ἐν τῷ στρατοπέδῳ· ἐπέμποντο [l] δὲ οὗτοι παρ' Ἀμύντην, αἰτήσοντες γῆν τε καὶ ὕδωρ [m] Δαρείῳ βασιλέϊ· ἔστι
292 δὲ ἐκ τῆς Πρασιάδος λίμνης σύντομος κάρτα ἐς τὴν Μα-

Siropæones et Pæoplæ, et qui ad Praſiadem usque paludem incolunt, e ſuis ſedibus emoti, in Aſiam ſunt abducti. Qui 16
vero circa Pangæum montem incolunt, Doberasque et Agrianas et Odomantos, et ipſam Praſiadem paludem, omnino non cepit Megabazus. Tentavit tamen eos etiam expugnare qui paludem incolunt, hunc in modum: In media palude ſtant tabulata compacta in altiſſimis ſublicis, anguſtum a continente ingreſſum uno ponte habentia. Has ſublicas tabulatis ſuppoſitas, olim quidem communiter omnes cives ſtatuerunt: mox tali lege uſi ſtatuunt, ut pro ſingulis uxoribus quas quisque duceret, ducunt autem ſinguli multas uxores, ternas defigeret ſublicas, e monte ſumptas, cui nomen est Orbelus. Hoc autem habitant modo: obtinent ſinguli ſuper ea tabulata tugurium in quo degunt, et ianuam depactam per tabulata ferentem deorſum ad paludem. Parvulos autem liberos per pedem reſte illigant, metuentes ne devolvantur. Equis autem et iumentis piſces pro pabulo præbent. Porro piſcium tanta est copia, ut quoties quis ianuam depactam reſupinaverit, demiſſam fune ſportam vacuam in paludem non multo post retrahat piſcium plenam, quorum duo ſunt genera, unum quod vocant Papraces, alterum Tilones. Ceterum e Pæonibus ii qui capti 17
fuere, in Aſiam ſunt abducti. Pæonibus ſubactis, Megabazus nuncios in Macedoniam, ſeptem Perſas, qui post eum erant in exercitu ſpectatiſſimi, miſit ad Amyntam, petituros regi Dario terram et aquam. Est autem e palude Praſiade brevis admodum in Ma-

a Σιροπαίονες *Arch. Valla*, alii Σειροπ. *b* Περί τε *Paſſ. Ask.* *c* Ὀδομάντας *Arch. Valla.* *d* Ἐν μέσῃ ἑς. τῇ *Paſſ. Arch. Ask.*, alii ἑστηκ. ἐν μέσῃ. *e* Τούτους *Arch. V.* *f* Τοῦτο *Arch.* *g* Συχνὰς ora *Steph. Paſſ. Ask.*; vide C. 5. mox οἰκεῦσι *Arch.* bene, in ceteris οἰκέουσι· tum idem quoque et *Vind.* τοῦτον τὸν τρ. *h* Σπάρτῳ *Arch.* *i* Σχοινίῳ *Vind.*, ſicuti IV, 154.; mox κεινὴν *M. Paſſ. Ask.*, praeter ſolitum. *k* Ἐκεῖνον *Arch. Paſſ.* *l* Δὴ *Arch.* *m* Τῷ βασ. Δαρ. *Arch.*; ſtatim ἐκ τῆς negligit, male.

77. Σιροπαίονες] Sic utcunque bene, melius Σιριοπαίονες ex *Steph. Byz.* in Σίρις et *Holſtenii* ſuſpicione. Oppidum Σίρις ἡ Παιονίη L. VIII, 115., conſulto ita poſitum, ſicuti et Σίρις ἡ ἐν Ἰταλίῃ eiusdem libri C. 62. Fuit autem, qui ad istum modum ſequentia, *οἱ δὲ περὶ —— καὶ Δόβηρες καὶ Ἀγριᾶνες καὶ Ὀδόμαντες, καὶ —— Πρασιάδα ἔχοντες, οὐκ ——* corrigebat, omnes extra Paeoniae fines ſemovens, nimium, ut cenſeo, caute. Paeones enim olim cis et uls Strymonem latiſſime coluerunt, plures nationes conplexi ap. *Plinium* L. IV, 10. Adhaerent arte illis *Doberes* et *Paeoplae* C. 113. Polymniae, haud aliter atque hic. Δόβηρος quoque Παιονικὴ *Thucydidis* L. II, 98. originem et ſitum teſtatur.

94. Δέουσι τοῦ ποδὸς σπάρτῳ] Convenit, non neglectum a *Berglero*, istud *Heliodori* AEth. L. I. p. 11. *ἕρπειν δὲ ὀρεγόμενον (τὸ παιδίον) εἰ αἴσθοιτο, ἱμάντα* ΤΩΝ ΣΦΥΡΩΝ *ἐξάψας, ὅσον ἐπ' ἄκρῳ τοῦ σκάφους ἢ τῆς καλιᾶς ἐπιβαίνειν ἐπέτρεψε.* Cetera non deſcribo, haud diſſimile praedonum in AEgypti Bucoliis vitae inſtitutum, quale Praſiadem paludem habitantium, enarrantia. Ceterum inſolens minime iumentis pabulum piſces. *Athenaeus* de Thraciae quadam parte L. VIII. p. 345. F. *οἶδα καὶ τοὺς περὶ Μόσυνον τῆς Θρᾴκης βοῦς, οἳ ἰχθῦς ἐσθίουσι, παραβαλλομένους αὐτοῖς εἰς τὰς φάτνας·* in quibus ego *Moſynum* Thraciae non novi, niſi ſi ligneas Praſiadis paludis domos ſcriptor indicarit. *Μόσυνοι, μόσσυνοι, μόσυνες* Thracum et viciporum erant ſermone *ξύλινοι οἶκοι* in Schol. *Apollon. Rh.* II, 379. Ut ut illud ceciderit, piſces iumentis ſaepe eſui in frigidis et maritimis Europae tractibus eſſe, multi inque his *Thorm. Torffaeus* Hiſt. Norveg. Part. I. L. 2, 24. prodiderunt. *AEliani* Παιονίδα λίμνην, eiusdemque piſces, victui bubus, de An. XVII, 30., recte cum Praſiade lacu contulit *A. Ortelius.*

94. Δέουσι τοῦ ποδὸς σπάρτῳ] Horum, ut puto, meminerat *Heliodorus* vitam enarrans in AEgypti paludibus degentium I, p. 11., *παιδίον ἕρπειν ὀρεγόμενον εἰ αἴσθοιτο, ἱμάντα τῶν σφυρῶν ἐξάψας ὅσον ἐπ' ἄκρου τοῦ σκάφους ἢ τῆς καλιᾶς προβαίνειν ἐπέτρεψε, καινόν τινα χειραγωγὸν αὐτῷ τὸν δεσμὸν τοῦ ποδὸς ἐπιστήσας.* —— In vicinia θύρης meminit *Herod.* *καταπακτῆς διὰ τῶν ἰκρίων κάτω φερούσης ἐς τὴν λίμνην.* Miror non intelligere, qui quidem legerit *πυκινὰς θύρας*, et *πύλας εὖ ἀραρυίας.* Invenerat ille *θύραν ἐπιῤῥακτὴν* in *Plutarchi* II. p. 781. D. ſed nusquam *θύραν καταῤῥακτήν*· tantum *ὁ καταῤῥάκτης* fuiſſe videtur receptum, ſed hic quem tandem uſum habuiſſet *cataracta*? VALCKEN.

97. Τὴν θύρην τὴν καταπακτὴν] Ex hariolatione Cl. *Reiskii* *τὴν καταῤῥακτὴν* et ſupra *θύρης καταῤῥακτῆς*, *ianuae demiſſilis*, ſive, *quae attolli et demitti poſſet.* Anſam *καταπακτὴ* dedit, nusquam obvia et in Theſ. *Stephani* ſine pari, quae tamen eadem ac *καταπηκτή*. Acceſſit fortaſſe *θύρην ἀνακλίνῃ*, in *Vallae* Latinis *ianuam reſupinaverit*, at pravis: ſiquidem *ἀνακλίνειν* ac *ἀνακλίνεσθαι* de foribus, cum aperiuntur, quod alias indicare ex *Homero* et *Procopio* memini, reverſurum Vitae *Homeri* C. 33. Habet praeterea *καταῤῥάκτης* ſemper ſibi ſociatam vim et inpetum, uti porta *καταῤῥάκταις ὀχυρά*, quibus ſubito demiſſis occludi poterat, ap. *Plutarch.* T. II. p. 705. et pontes *καταῤῥάκται* ſuperne in naves hoſtium deiecti *Appiani* B. Civ. V. p. 1141. Qua quidem violentia in ianuis patefaciendis uti vulgo non ſolent. Sane ſi ſchedae veteres *καταπηκτὴν* obtuliſſent, quae tandem querelae cauſa? Pertinent ad ſequentia *δισσαὶ σχοινοτενεῖς* ΣΠΥΡΙΔΕΣ inter piſcatorum inſtrumenta Anthol. L. VI, 3. p. 648.

8. Σύντομος κάρτα] Malunt *σύντομον* ob *συντομώτατην* VII, 121., *σύντομα τῆς ὁδοῦ* L. I, 185., ſed conſimiliter *Ariſtoteles* Gener. Anim. IV, 4. *μὴ κύκλῳ περιϊοῦσαι πορεύονται τὴν* ΣΥΝΤΟΜΟΝ. Metalla, unde Alexandro, Amyntae F., tam copioſa argenti vis, forte eadem, quae Philippus, Alexandri M. pater, ingenti deinceps lucro exercuit ap. *Appian.* B. Civ. IV. p. 1040., quamquam et aliae iſthic auri atque argenti fodinae in Noſtri VI, 46. et VII, 112. Fuit ſane priſco tempore,

Macedoniam via. nam in primis paludi
confinis est fodina, unde post ea tempora
Alexandro in ſingulos dies ſingula argenti
talenta proveniebant. Post fodinam ſuperato
monte, quem vocant Dyſorum, Ma-
18 cedonia intratur. Igitur isti Perſæ ad A-
myntam miſſi ubi pervenere, in conſpectum Amyntæ admiſſi regi Dario terram et aquam petunt: Amyntas et ea dedit, et homines in hoſpitium vocavit: inſtructaque ſplendide cœna, percomiter accepit. Perſæ, postquam a cœna ad potum pervenere, Hoſpes, inquiunt, Macedo, nobis Perſis conſuetudinis est, quoties magnam exhibuimus cœnam, tunc etiam concubinas et quas virgines duximus uxores ad aſſidendum introducere. Proinde tu nunc, quoniam comiter excepiſti nos, et liberali hoſpitio proſequutus es, et regi Dario et terram das et aquam, ſectare conſuetudinem noſtram. Ad hæc Amyntas, Nobis, inquit, Perſæ, iſta conſuetudo non est, ſed viros a feminis ſemovendi: verum quandoquidem vos exigitis qui domini eſtis, hoc quoque vobis præſtabitur. Hæc loquutus Amyntas, feminas arceſſit. Illæ, ut vocabantur, præſto fuerunt, et e regione Perſarum deinde conſederunt. Quas Perſæ conſpicati formoſas, Amyntam alloquuntur, negantes omnino id factum eſſe ſapienter; ſatius enim futurum fuiſſe, ab initio non veniſſe feminas, quam, postquam venerant, non aſſidere, ſed ex adverſo ſedere, oculorum ipſis dolores. Ita coactus Amyntas illas aſſidere iuſſit. Quæ quum obtemperaſſent, illico Perſæ mamillas illarum tra-

Μακεδονίην· [a] πρῶτον μὲν γὰρ ἔχεται τῆς λίμνης τὸ μέταλλον, ἐξ οὗ ὕστερον τουτέων τάλαντον ἀργυρίου Ἀλεξάνδρῳ ἡμέρης ἑκάστης ἐφοίτα· μετὰ δὲ τὸ μέταλλον, Δύσωρον καλεόμενον οὖρος ὑπερβάντα εἶναι ἐν Μακεδονίῃ. Οἱ ὦν Πέρσαι οἱ πεμφθέντες οὗτοι παρὰ τὸν Ἀμύντην ὡς ἀπίκοντο, αἴτεον, ἐλθόντες ἐς ὄψιν τὴν Ἀμύντεω, [b] Δαρείῳ βασιλέϊ γῆν τε καὶ ὕδωρ· ὁ δὲ [c] ταῦτά τε ἐδίδου, καί σφεας ἐπὶ ξείνια καλέει· παρασκευασάμενος δὲ δεῖπνον μεγαλοπρεπὲς, ἐδέκετο τοὺς Πέρσας φιλοφρόνως· ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου [d] ἐγένοντο διαπίνοντες, εἶπαν οἱ Πέρσαι τάδε, „ Ξεῖνε Μακεδὼν, ἡμῖν νόμος ἐστὶ τοῖσι Πέρσῃσι, ἐπεὰν δεῖπνον προτιθώμεθα μέγα, τότε καὶ τὰς [e] παλλακὰς καὶ τὰς κουριδίας γυναῖκας ἐσάγεσθαι παρέδρους· σύ νυν, ἐπεί περ προθύμως μὲν ἐδέξαο, μεγάλως δὲ [f] ξεινίζεις, διδοῖς τε βασιλέϊ [g] Δαρείῳ γῆν τε καὶ ὕδωρ, ἕπεο νόμῳ τῷ ἡμετέρῳ"· εἶπε πρὸς ταῦτα Ἀμύντης, „ Ὦ Πέρσαι, νόμος μὲν ἡμῖν γέ ἐστι οὐκ [h] οὗτος, ἀλλὰ κεχωρίσθαι ἄνδρας γυναικῶν· ἐπεί τε δὲ ὑμεῖς ἐόντες δεσπόται προσχρηΐζετε τουτέων, παρέσται [i] ὑμῖν καὶ ταῦτα"· εἴπας τοσαῦτα ὁ Ἀμύντης μετεπέμπετο τὰς γυναῖκας· αἱ δ᾽ ἐπεί τε [k] καλεόμεναι ἦλθον, ἐπεξῆς [l] ἀντίαι ἵζοντο τοῖσι Πέρσῃσι· ἐνθαῦτα οἱ Πέρσαι ἰδόμενοι γυναῖκας εὐμόρφους, ἔλεγον πρὸς Ἀμύντην, φάμενοι τὸ ποιηθὲν τοῦτο οὐδὲν εἶναι σοφόν· κρέσσον γὰρ εἶναι ἀρχῆθεν μὴ ἐλθεῖν τὰς γυναῖκας, ἢ ἐλθούσας καὶ μὴ [m] παριζομένας, [n] ἀντίας ἵζεσθαι, ἀλγηδόνας σφι ὀφθαλμῶν· ἀναγκαζόμενος δὲ ὁ Ἀμύντης ἐκέλευε παρίζειν· πειθομενέων δὲ τῶν γυναικῶν, αὐτίκα οἱ Πέρσαι μαστῶν τε ἅπτοντο, οἷα [o] πλεύνως οἰνωμένοι,

a M. *Paſ. Ask.*, ceteri πρῶτα. *b* Haec duo omittit *Arch.*, at βασιλῆϊ *Vind. Valla.* *c* Ταῦτά τε *Paſ. Arch. V. Pariſ. B. Vall.* abest ab aliis enclitica. Mox καλέει *Arch. Paſ. M. Ask.*, ἐπὶ ξεινίας καλέει *Vind.*, olim ἐκάλεε, quod minime inprobum. *d* Ἐγίν. *Paſ. Ask. V.* *e* Παλλακ. *Arch.* *f* Ἐξείνισας id. et *Vind.* *g* Διδοῖς δὲ βασ. Δαρ. *Paſ. Ask.*, in *Arch. V.* διδοῖς τε βασ., quod malui. Olim Δαρ. δὲ βασ. διδ. *h* Οὗτος *Arch. V.* *i* Μὲν καὶ τάδε *V.*, prius etiam *Arch.*, mox μετεπέμψατο uterque. *k* Κελευόμεναι *Arch. Valla.* *l* Ἀντίαι *Arch. Paſ. V. Ask.*, alii ἀντία. *m* Παρεζ. *Paſ.* *n* Ἀντία *Arch. V.*, tum ἀλγηδόνα prior. Vituperat dictum *Longin.* π. Ὕψ. Sect. IV. p. 38., attigit idem *Euſtath.* in Hom. p. 433, 29. Mox ἀναγκαζομένῳ *Paſ.* *o* Πλεύνως *Paſ. Arch. V.*

re, fortaſſe et nunc, modo ſollers cura accederet, illa Thracum regio utriusque metalli uberrime ferax. Multa Cl. *Blaſ. Caryophilus* Opuſc. de Auri Argenti &c. Metall. p. 76. Post nonnulla vir doctus οὖρος ἐστι ὑπερβάντα, ad ſtructuram recte, repetundum tamen ex narrationis exordio, Ἔστι δὲ ἐκ τῆς Πρ. ——.

16. Ταῦτά τε ἐδίδου] Explevi orationem, quae ἐπὶ ξείνια ſi haberet, a Scriptoris conſuetudine haud diſſideret. Vide L. II, 107. IV, 154. VI, 34. &c. Illud ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἐγένοντο διαπίνοντες et L. IX, 16. ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἔσαν, διαπινόντων —— illuſtravit *P. Leopard.* Emend. VII, 1. *Tullii* vero *invitatio ut more Graeco biberetur*, tum, *poſcunt maioribus poculis* ad διαπίνειν egregia, nec minus inpudens Rubrii flagitatio, *Quaeſo cur ad nos filiam tuam non intro vocari iubes?* cui Philodamus, homo ſumma gravitate, *negavit moris eſſe Graecorum, ut in convivio virorum accumberent mulieres* L. I. Verr. C. 26., ubi plura Herodoteis non abſimilia.

18. Ὡς ἀ. δ. ἐγένοντο διαπίνοντες] De Perſis iterum L. IX, c. 16., ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἔσαν διαπίνοντες. Quando compotores dicuntur διαπίνειν, ſignificatur, poculis ſeſe pluſculum invitantes *bibendo certaſſe*; quod Perſas praeſertim feciſſe vel ex iis conſtat, quae prorſus egregia nobis e *Dinone* forſan ſolus tradidit *Ælianus* V. H. XII, c. 1. ubi vid. p. 712. Οἴνῳ χρωμένους ἐπιπλέον καὶ διαπίνοντας dixit *Plutarch.* in Sympos. p. 715., cuius eruditus interpres iſta T. II. p. 58. E. διαθέειν πρὸς Ἀλέξανδρον· recte reddiderat, *curſu cum Alexandro certans*. Praeter illa quae dederunt *Kuſter.* in *Ar.* Eq. v. 1400. *T. Hemſterh.* Miſcell. Obs. v, 3, p. 53. et *Abreſch.* Dil. Thuc. p. 457. inveniuntur huius generis verba, διαπαλαίειν· διαπυκτεύσαι· διαπληκτίζεσθαι· διαξιφίσασθαι· διαριτίζεσθαι· διαφιλοτιμεῖσθαι. In *Iſocrat.* Panathen. p. 266. D. οὐδὲ νῦν αἱ μέγισται τῶν Ἑλληνίδων πόλεων αἰσχύνονται διακολακευόμεναι πρὸς τὸν ἐκείνου πλοῦτον· *adulando certantes*: διαλοιδορεῖσθαι habet *Herod.* II, c. 121. et διακινδυνεύειν, VIII, c. 63. VALCKEN.

32. Ἀντίαι ἵζοντο] Satis ἀντία protectum, modo per codices licuiſſet. Admiſſum redibit, non ſine controverſia, ſtatim, et ἵζοντο ἀντίοι L. VI, 77., ἱζόμεθα ἀντίοι L. IX, 26., ἀντίοι σταθέντες *Eurip.* Oreſt. v. 1479. et paſſim. Dubites vero, reiiculumne κελευόμεναι *Arch.* et *Vallae* ſit: vocatae venerunt, ſed iuſſae, ad rem moribus gentis turpem et inſuetam.

37. Ἀντίας ἵζεσθαι] Herodoteum praebet *Arch.* ἀντία ἵζεσθαι. —— *Quae* ſpectantium ex adverſo *cruciarent oculos*, mulieres Macedonicas frigide vocari ἀλγηδόνας ὀφθαλμῶν, *Herodoti* iudicat admirator *Longinus* π. Ὕ. IV, 12. Quid potiſſimum culpandum cenſuerit docet *Za. Pearce.* Comparavit illud *Ios. Scaliger* ad *Propertii* II. El. XIX, 76. *Quantum ſic cruciat lumina veſtra dolor?* VALCKEN.

37. Ἀλγηδόνας σφι ὀφθαλμῶν] Fluxit hoc fonte istud Alexandri ὡς εἰσὶν ΑΛΓΗΔΟΝΕΣ ΟΜΜΑΤΩΝ αἱ Περσίδες in Regis Vit. ap. *Plutarch.* p. 676. F. *Longini* taxantem horum cenſuram, exploſam a *Pet. Victorio*, *Fabro*, *Tollio*, *Gronovio*, non moror. *Herodoti* dictionem attigit *Olearius*, collato Iſaei Rhetoris verbo, quo rogitanti Ardui, εἰ ἡ δεῖνα αὐτῷ καλὴ φαίνοιτο, modeſtiſſime, μάλα σωφρόνως, reſpondit, πέπαυμαι ὀφθαλμιῶν h. e., docto viro interprete, *oculorum ſe morbo laborare deſiiſſe.* Verum ſimili in negotio ὀφθαλμιᾶν et ἐποφθαλμιᾶν vehemens deſiderium explicant, ſive ἐπιθυμίαν τῶν ὀφθαλμῶν ex *S. Ioannis* Epiſtola primori. Sic *Polybius* L. I, 7. πάλαι —— τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πόλεως ΟΦΘΑΛΜΙΩΝΤΕΣ, *felicitati oppidi oculos cupiditatis adiecerant*, bene *Caſaub.*, nec diſcordat in Exc. Legat. p. 1319., nedum *Ælian.* de Anim. I, 12. &c.

μένοι, καί κυ τις καὶ φιλέειν ἐπειρᾶτο. Ἀμύντης μὲν δὴ ταῦτα ὁρέων, ἀτρέμας εἶχε, καί περ δυσφορέων, οἷα ὑπερθυμαίνων τοὺς Πέρσας· Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Ἀμύντεω, παρεὼν τε καὶ ὁρέων ταῦτα, ἅτε νέος [a] τε ἐὼν καὶ κακῶν ἀπαθὴς, οὐδαμῶς ἔτι κατέχειν οἷός τ' ἦν· ὥςτε δὲ βαρέως φέρων, εἶπε πρὸς [b] Ἀμύντεα τάδε, [c] „ Σὺ μὲν ὦ πάτερ εἶκε τῇ ἡλικίῃ, ἀπιών τε ἀναπαύεο, μηδὲ λιπάρεε τῇ πόσει· ἐγὼ „ δὲ προσμένων αὐτοῦ τῇδε, πάντα τὰ ἐπιτήδεα „ παρέξω τοῖσι ξείνοισι". πρὸς ταῦτα [d] συνεὶς ὁ Ἀμύντης ὅτι νεώτερα πρήγματα [e] πρήξειν μέλλει Ἀλέξανδρος, λέγει, „ [f] Ὦ παῖ, σχεδὸν γάρ σευ „ ἀνακαιομένου συνίημι τοὺς λόγους, ὅτι ἐθέλεις ἐμὲ „ ἐκπέμψας ποιέειν τι νεώτερον· ἐγὼ ὦν σευ χρηΐζω

293 „ μηδὲν νεοχμῶσαι [g] κατ' ἄνδρας τούτους, ἵνα μὴ „ ἐξεργάσῃ ἡμέας· ἀλλὰ [h] ἀνέχευ ὁρέων τὰ ποιεύμενα· ἀμφὶ δὲ ἀπόδῳ τῇ ἐμῇ πείσομαί τοι." Ὡς δὲ ὁ Ἀμύντης χρήσας τουτέων οἰχώκεε, [i] λέγει ὁ Ἀλέξανδρος πρὸς τοὺς Πέρσας, „ Γυναικῶν τουτέων ὦ „ ξεῖνοι πολλή [k] ἐστι ὑμῖν εὐπετείη, [l] καὶ εἰ πάσῃσι „ βούλεσθε μίσγεσθαι, καὶ ὁκόσῃσι ὦν αὐτέων· τούτου „ μὲν πέρι αὐτοὶ ἀποσημανέετε· νῦν δὲ, σχεδὸν γὰρ „ ἤδη τῆς κοίτης ὥρη προσέρχεται ὑμῖν, καὶ καλῶς „ ἔχοντας ὑμέας ὁρέω μέθης, γυναῖκας ταύτας, εἰ „ ὑμῖν φίλον ἐστὶ, ἄφετε λούσασθαι· λουσαμένας δὲ, „ ὀπίσω προσδέκεσθε". εἴπας ταῦτα, [m] συνέπαινοι γὰρ ἔσαν οἱ Πέρσαι, γυναῖκας μὲν ἐξελθούσας ἀπέπεμπε ἐς τὴν γυναικηΐην· αὐτὸς δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἴσους [n] τῇσι γυναιξὶ ἀριθμὸν ἄνδρας λειογενείους τῇ τῶν γυναικῶν ἐσθῆτι σκευάσας, καὶ ἐγχειρίδια δοὺς, [o] παρῆγε ἔσω· παράγων δὲ τούτους, ἔλεγε τοῖσι Πέρσῃσι τάδε, „ Ὦ Πέρσαι, οἴκατε πανδαισίῃ τελέῃ „ [p] ἑστιῆσθαι· τά τε γὰρ ἄλλα ὅσα εἴχομεν, καὶ „ πρὸς, τὰ [q] οἷά τε ἦν ἐξευρόντας παρέχειν, πάντα ὑμῖν πάρεστι· καὶ δὴ καὶ τόδε [r] τὸ πάντων μέγιστον, τάς τε ἑωυτῶν μητέρας καὶ τὰς ἀδελφεὰς „ [s] ἐπιδαψιλευόμεθα ὑμῖν· ὡς παντελέως μάθητε „ τιμεώμενοι πρὸς ἡμέων τῶνπερ ἐστὲ ἄξιοι· πρὸς δὲ, „ καὶ

tractare, utpote pluſculo vino temulenti, nonnemo etiam tentare ſuaviari. Hæc A- 19
myntas intuens etſi iniquo ferebat animo, tamen præ metu Perſici nominis quieſcere. Verum eius filius Alexander quum adesſet, atque hæc aſpiceret, utpote adoleſcens, et malorum inexpertus, nequaquam amplius tolerare poſſe: itaque graviter ferens, ad Amyntam inquit, Tu quidem pater cede ætati, abique hinc ad requieſcendum, neque adesto potationi: ego vero hic remanens, omnia hoſpitibus quæ oportet exhibebo. Amyntas cum iuvenile aliquid facturum animadvertens, ad hæc reſpondit, Fili, inquiens, verba tua ad iram accenſi pæne intelligo, ideo enim me dimittis, quod aliquid novi agere in animo habes. Quare nolo te quicquam novi in hos viros perpetrare, futurum in perniciem noſtram: ſed tolera adſpectans quæ geruntur: nam quod ad diſceſſum meum pertinet, parebo. His rogatis Amyntas
abiit. Tum Alexander ad Perſas, Vo- 20
bis, inquit, hoſpites, cum his feminis vel omnibus, ſi libet, facillime licet concumbatis: ſed cum qua earum concumbere libeat indicate. Nunc enim fere tempus cubandi adventat, et vos bene potos eſſe temulentosque video. Proinde has feminas, ſi vobis cordi est, ſinite ire ad lavandum; lotas denuo exſpectate. Hæc loquutus Alexander, approbantibus Perſis, egresſas feminas in muliebre remittit conclave: ac totidem viros læves malas habentes, muliebri veſte exornat, traditisque pugionibus introducit: idque faciens Perſis dixit, Vos vero, Perſæ, a nobis in convivium eſtis omni munificentia accepti: quippe quibus et quæ habemus, atque inſuper, quæ invenire potuimus, ea omnia adſunt: et, quod omnium maximum eſt, etiam noſtras ipſorum matres et ſorores liberaliter vobis exhibemus: ut prorſus univerſo honore affectos vos eſſe a no-

a Deest *Arch. V.* b Ἀμύντεα iidem: antea Ἀμύντην. c Ὦ πατ. σὺ μὲν *Paſſ. Ask.* d Συνιδὼν *Pariſ. A. B.*, ante συνεὶς. Vide L. 1, 205., tum ὁ Αμ. *Arch. V.*, ὁ vulgo aberat. e Πρήσσειν *Ask.* f Deſiderantur haec duo in *Arch.* et mox σεῦ, etiam *Vind.*, tum prior ἀναγομένου cum *Valla*. g *M. Ask. Paſſ. V. Arch. Brit. A. C.*, olim πρὸς. h Ἀνέχ. *Arch.*, cui et *V.* mox τα abest. i *M. Ask. Paſſ.*, ceteri ἔλεγε, quod non minus bonum: paullo ante ὁ Αμ. *Ask.*, deerat ὁ. k *M. Ask. Paſſ. Brit. A. C.*, vulgo ἐστὶ ἐν ὑμ., ſed ἐστὶ non habent *Arch. V.* l Εἰ πάσ. iidem et μίγνυσθαι, tum ἀποσημανέετε cum *Brit. A. C.* m Citat *Suid.* in *V.* n Ἀριθ. τῇσι γυν. *Arch.* o *Arch. V. Brit. A. C. Ald.*, ἦγε *Med. Paſſ. Ask.*, tum ἔσω *Brit. A. C.*, alii εἴσω· iidem διασκευάσας antea. p Omnes, excepto *M.* et *Ask.*, qui ἑστ., et *Arch.*, in quo ἑστ., et τελείῃ cum *Vind.* q Οἷά τε *Arch. V.* r Abest *Ask. Arch. V.* s Excitat *Suid.*, Ἐπιδαψιλευόμεθα legens uti *Brit. A. C. Ald. Arch. V. Pariſ.* duo. In *Med. Paſſ. Ask.* ἐπιδαψιλευόμεθα.

46. Πρὸς Ἀμύντεα] Etſi Ἀμύντην ſaepe dederint ſcribae, optima haec productio et Ionici ſaporis, uti Ἀρισταγόρεα, Κανδαύλεα, Μιλτιάδεα, compluresque apud *Portum*. Quod deinceps prudens, ſed meticuloſus, pater filio, σχεδὸν γάρ σευ ἀνακαιομένου —— *Valla*, uti in *Arch.* ἀναγομένου, *hinc me ſummoventis*, etiam poſtrema in Edit., per ſane incommode. Latina nunc Graecis reſpondent.

55. Ἵνα μὴ ἐξεργάσῃ ἡμέας] Talia *Euripidis* Hippol. v. 607. Ὦ πρός σε γονάτων, μηδαμῶς μ' ΕΞΕΡΓΑΣΗι *ne me perdas* quaeſo. Helen. v. 1104. Κούρη Διώνης Κύπρι. μή μ' ΕΞΕΡΓΑΣΗι.

56. Ἀνέχευ ὁρέων τὰ ποι.] Hic recte cepit *Valla*; iſta L. 1, c. 206., ἡμέας ἀνέχευ ὁρέων ἄρχοντας τῶν περ ἄρχομεν perperam interpretatus, *nos ſine finium quorum ſumus principes eſſe*: οὔρων, *finium*, eſſe credidit participium Ion. ὁρέων. Iſta ſolet, ut aliis (vid. ad *Eurip.* Phoen. v. 550.) *Herodoto* quoque verbum adhiberi ſtructura: 1, c. 80., οὐκ ἀνέχεται οὔτε τὴν ἰδέην αὐτοῦ ὁρέων, οὔτε τὴν ὀδμὴν ὀσφραινόμενος. II, c. 37., κιάμους οἱ ἱρέες οὐδὲ ὁρέοντες ἀνέχονται· V, c. 48. VIII, c. 26. VALCKEN.

70. Ἐσθῆτι σκευάσας] Non indigemus compoſito διασκευάσας, quamumvis in *Plut.* Anton. p. 926. A. γυναῖκες εἰς Βάκχας, ἄῤῥενες καὶ παῖδες εἰς Σατύρους καὶ Πᾶνας ΔΙΑΣΚΕΤΑΣΜΕΝΟΙ. Noſtri prius eſt: Ταύτην τὴν γυναῖκα σκευάσαντες πανοπλίῃ L. 1, 60. et C. 12. huius Muſae. Statim παρῆγε reduxi, non oblitus τὸν δὲ Κῦρον ἦγον ἔσω L. 1, 116. namque repetitione eiuſdem verbi Scriptor delectatur ſaepenumero.

77. Ἐπιδαψιλευόμεθα] Nollem *Medic.* ſcripturae primas datas: diſconveniunt enim πειθόμενοι, πειθόνται, ſimiliaque. De verbo poſt accuratiſſimam *Hemſterhuſii* noſtri operam ad *Luciani* Dial. Mort. XXX. p. 452., adiungo nihil: praeclara iſthic omnia. Qui in vulgatis deinceps ἀνὴρ Ἕλλην Μακεδόνων ὕπαρχος, verius Μακεδόνων, ſicuti Αἰγυπτίων et τῆς Αἰγύπτου ὕπαρχος L. IV, 166. et Σαρδίων ὕπαρχος infra C. 25., Λημνίων ὕπαρχος C. 27. Diverſa ſunt Ἀμύντης ὁ Μακεδὼν et Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν, et bene habent.

77. Ἐπιδαψιλευόμεθα ὑμῖν] Verbi vim hoc etiam in loco more ſuo vir ſummus explicuit ad *Lucian.* p. 452. —— Abſurdiſſimum illud quod ſequitur, ἀνὴρ Ἕλλην Μακεδόνων ὕπαρχος mirum videri poſſet in *Herodoto* tamdiu ab illis etiam relictum, qui Μακεδόνων genuinum in Codd. invenerant flexum; niſi conſtaret, quantum ſuperſtitionis eſſet imperium in hoc quoque liberrimo literarum genere. VALCKEN.

83. Ὡς

nobis intelligatis quo digni estis: ac denique ut regi qui vos miſit, a Græco Macedonum principe vos et menſa et lecto bene acceptos eſſe renuncietis. Hæc loquutus Alexander, ſingulos Macedonas tanquam mulieres videlicet, aſſidere iuſſit ſingulis Perſis: qui posteaquam a Perſis at-
21 trectari cœpere, illos obtruncavere. Et hac quidem morte affecti ſunt Perſæ ipſi et eorum comitatus. Comitabantur enim eos et vehicula, et famulitia, et omnis generis multus apparatus, quæ cuncta cum illis omnibus pariter intercepta ſunt. Non multo deinde interiecto tempore, quum magna horum virorum a Perſis inquiſitio fieret, Alexander illos prudentia occupavit, tum multas pecunias dando, tum ſororem ſuam nomine Gygæam. His datis Bubari, viro Perſæ, uni ex inquiſitoribus interfectorum ducum rem disiecit. Et horum quidem Perſarum cædes tali aſtu per-
22 fecta ſilentio ſuppreſſa est. Eſſe autem Græcos hos qui a Perdicca progeniti ſunt, quemadmodum ipſi aiunt, et ego ſcio, et eſſe tales oſtendam in iis quæ postea dicam. Quinetiam et ii qui in Olympia certamini Græcorum præſunt, ita eſſe decreverunt. Nam quum Alexander certandi ſtudio captus ad hoc ipſum deſcendiſſet, æmuli

„ καὶ βασιλέϊ τῷ πέμψαντι ἀπαγγέλλητε, ὡς „ ἀνὴρ Ἕλλην [a] Μακεδόνων ὕπαρχος εὖ ὑμέας ἐδέ„ ξατο καὶ τραπέζῃ καὶ κοίτῃ.” ταῦτα εἴπας, Ἀλέξανδρος, παρίζει Πέρσῃ ἀνδρὶ ἄνδρα Μακεδόνα, ὡς γυναῖκα τῷ λόγῳ· οἱ δὲ, ἐπεί τε σφέων οἱ Πέρσαι ψαύειν ἐπειρῶντο, διεργάζοντο αὐτούς. Καὶ οὗτοι μὲν τούτῳ τῷ μόρῳ διεφθάρησαν, καὶ αὐτοὶ καὶ ἡ θεραπηΐη αὐτέων· εἵπετο γὰρ δή σφι καὶ ὀχήματα, καὶ θεράποντες, καὶ ἡ πᾶσα πολλὴ παρασκευή· πάντα δὴ ταῦτα, [b] ἅμα πᾶσι κείνοισι ἠφάνιστο· μετὰ δὲ χρόνῳ οὐ πολλῷ ὕστερον, ζήτησις τῶν ἀνδρῶν τουτέων μεγάλη ἐκ τῶν [c] Περσέων ἐγίνετο· καί σφεας Ἀλέξανδρος [d] κατέλαβε σοφίῃ, χρήματά τε δοὺς πολλὰ, καὶ τὴν ἑωυτοῦ ἀδελφεὴν, τῇ οὔνομα ἦν [e] Γυγαίη· δοὺς δὲ ταῦτα κατέλαβε ὁ Ἀλέξανδρος [f] Βουβάρῃ ἀνδρὶ Πέρσῃ τῶν διζημένων τοὺς ἀπολομένους τῶν στρατηγῶν· ὁ μέν νυν τῶν Περσέων τουτέων θάνατος οὕτω καταλαμφθεὶς ἐσιγήθη. Ἕλληνας δὲ τούτους εἶναι [g] τοὺς ἀπὸ Περδίκκεω γεγονότας, κατάπερ αὐτοὶ λέγουσι, αὐτός τε οὕτω τυγχάνω ἐπιστάμενος, καὶ δὴ [h] καὶ ἐν τοῖσι ὄπισθε λόγοισι ἀποδέξω ὡς εἰσὶ Ἕλληνες· πρὸς δὲ, καὶ οἱ [i] τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ διέποντες ἀγῶνα [k] Ἑλλήνων οὕτω 294
ἔγνωσαν εἶναι. [l] Ἀλεξάνδρου γὰρ ἀεθλεύειν ἑλομένου, καὶ καταβάντος ἐπ᾽ αὐτὸ τοῦτο, οἱ ἀντιθευσόμενοι

a Μακεδόνων *Arch. Vall.*, in reliquis Μακεδόνων. b Ἅμα πᾶσι *Paris. A. C. Arch. V. Brit. A. C. Ald. Valla*: ultimum omittunt *M. Ask. Paſſ.*, tum ἠφανίζετο *Paſſ. Ask.* et *Steph.* ora. c Deest *Arch.*, qui ἐγίν. cum *Ask. Paſſ. V.* d Habet hinc *Suid.* in *V.*, quod Editores non animadverterunt. e Γυγ. *Brit. A. C.* f Βουβάρῃ ex vetere more adſcripto iota *Arch. V.*, qui ſupra δοὺς ταῦτα· mox τῶν διζημένων *Brit. A. C.* g Non est in *Arch. V.* h Et hoc deſideratur in iisdem. i Τὸν ἐν Ὀλ. omnes cum Edd., praeter *M. Ask. Paſſ.*, qui praepoſitionem praetereunt. k Ἑλλήνων *Arch. V. Eton. Valla*: antea Ἑλληνοδίκαι. l Βουλομένου γὰρ Ἀλεξ. ἀεθλ. καὶ καταβ. ora *Steph. Paſſ. Ask.*

83. Ὡς γυναῖκα τῷ λόγῳ] *Quos feminas eſſe aiebat*; *Valla*: Nemo tam parum Graece doctus est, qui non illud ſentiat indignum *Herodoto*. Alexander imberbes iuvenes Macedonas adſidere iuſſit ſingulis Perſis ſingulos, *tanquam mulieres videlicet*. Saepius adhibitum *Herodoto* τῷ λόγῳ ſignificat id, *quod primo videtur adſpectu*. Ὡς γυναῖκα δὴ poni potuerat et hic in eundem ſenſum: apud *Plutarch.* T. II. p. 247. c., muliebrem in modum veſtitos viros οἱ φύλακες παρῆκαν ὡς δὴ γυναῖκας. Narrant Herodoteae ſimillimas hiſtorias antiquiores, *Pauſan.* in Meſſen. p. 288., *Polyaen.* I, XX, 2., recentiorem, quae Thebis evenit, *Xenophon.* Ἑλλ. V. p. 331, 28. ubi, qui temulentos amatores contrucidarent, viros Phyllidas ὡς γυναῖκας ἐσκευασμένους cum introduceret in conclave, εἰσήγαγεν, inquit *Xen.* τὰς ἑταιρίδας δὴ, καὶ ἐκάθιζε παρ᾽ ἑκάστῳ. *H. Steph.* corrigens ἑταιρίδας, *quem enim*, ait, *locum particula δὴ habere hic poteſt?* ſuum habet in ironia aptiſſimum locum: τὰς ἑταιρίδας δὴ, *meretriculas ſcilicet!* Apud eundem pro ἤδη ſcribendum p. 359, 42. ἢ δὴ γὰρ ἡγήσεσθε κατὰ θάλασσαν; *vos ſcilicet! mari duces eritis*: *Thucyd.* p. 173, 77. ὑμεῖς δὲ αὐτόνομοι δὴ ὄντες, καὶ ἐλεύθεροι τῷ ὀνόματι. *Demoſth.* p. 52, 37. ἵνα δὴ αὐτόνομοι ὦσι. Ut in re minuta, ſaepiſſime fuit in hac vocula peccatum, velut ap. *Euſeb.* c. Hierocl. p. 445. f. qui ſe Deum dixerat, ſtrenue dicitur Iarchas bibiſſe, οἷα δὴ θεὸς, *tanquam Deus videlicet!* *Olearius* iſta contextu cenſebat eiicienda. —— Ceterum ad Herodotea *Briſſonius* de R. P. II, p. 275., comparavit egregium locum eadem narrantis *Iuſtini* VII, c. 3. Laudatur ob illud facinus Alexander in Epiſt. *Socrat.* 28, p. 28. ſed Xerxi tribuitur, quod fecerat Darius. VALCKEN.

88. Ἅμα πᾶσι κείνοισι] Rediit, quod expulſum citra gravem cauſſam fuit. Putares *Libanium* T. II. p. 490. C., *Megabazum* ipſum fuiſſe peremtum, opinari; ſic enim, οὐδὲ γὰρ οἱ τοὺς περὶ Μεγάβαζον ἀποκτείναντας ἐν Μακεδονίᾳ, μετὰ τὸ δεῖπνον ἐκφερομένους εἰς Ἀφροδίτην ἔλαθον ὑπὸ τῆς μέθης· h. e., *Morello* vertente, *neque enim qui Megabazum interfecerant in Macedonia* &c. Recte, ita ſi ſcripſerit. Liber ab errore Rhetor erit, modo τοὺς περὶ Μεγαβάζου —— pingatur, intelliganturque, *miſſi* eius *legati*. Περὶ et παρὰ ab amanuenſibus miſceri, norunt omnes, ὁ παρὰ τῆς Ἀμφιτρύωνος γυναικὸς *Alcmenes nuncius* in *Luciani* Dial. D. X, 1.

93. Δοὺς δὲ ταῦτα κατέλαβε] A *Suidae* interpretatione, ἐπέλαβεν, ἐπέσχε τῆς ὁρμῆς, non abhorreo, uti neque *Abreſchius* Dil. Thucyd. p. 509. Ordo autem horum Herodoteo more confuſior. Potuiſſet ἀνδρὶ Πέρσῃ τῷ διζημένῳ τοὺς —— ex *Reiskii* divinatione; cui equidem praepono, in MSS. hoc ſilentio, *Valckenarii* elegantem ſententiam. *Gygaeam*, Alexandri ſororem, L. VIII, 136. praeteriit minime.

94. Τῶν διζημένων τοὺς ἀ. τῶν στρατηγῶν] Ut ſuum noſter recuperet, ſpero equidem in Codicibus inventum iri τῷ στρατηγῷ. Bubares, cui dederit et pecuniam et ſororem ſuam Gygaeam Alexander in matrimonium, *dux fuit eorum, qui miſſi fuerant ad inquirendos Perſas interfectos*, a patre Megabazo illuc miſſus, VII, c. 21. Hiſtoriae tamen obſcurata veritate *Iuſtinus* VII, c. 3., *interfectis omnibus, ignarus rei Megabazus, cum legati non redirent, mittit eo cum exercitus parte Bubarem, ut in bellum facile et mediocre.* —— *Sed Bubares, amore filiae Amyntae captus, omiſſo bello nuptias facit, depoſitisque hoſtilibus animis in adfinitatis iura ſuccedit.* Aut vocem non legit, aut lectam *Valla* non immerito cenſuit interpretatu difficilem: quod poſuit vir clar. *uni ex inquiſitoribus interfectorum ducum*, tolerari non poteſt: nam primum nuſquam in tota narratione miſſi ſeptem a Megabazo legati *duces* dicuntur, aut etiam dici poterant; qui ſuo ſinguli duntaxat venerant ſervitio comitati: deinde non nobiles iſti tantum Perſae perierant, verum διεφθάρησαν αὐτοὶ καὶ ἡ θεραπηΐη αὐτέων. Ceterum ſuo iterum more turbavit ordinem vocabulorum *Herod.* qui fuiſſet naturalis, ſi ſic legerentur collocata: κατέλαβε δὲ (*repreſſit eorum impetum*: vid. Cl. *Abreſch* Diluc. *Thuc.* p. 509.) Ἀλέξανδρος, δοὺς ταῦτα (pecuniam et ſororem:) Βουβάρῃ ἀνδρὶ Πέρσῃ, τῷ στρατηγῷ τῶν διζημένων τοὺς ἀπολομένους. VALCKEN.

100. Καὶ οἱ τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ] Omitti negligique ſubinde ante urbium ac regionum nomina praepoſitionem, dictum alias ad L. II, 53. *Herodotus* ἐν Ὀλυμπίῃ ſolet L. II, 160. VIII, 134. Hellenodicas et eorum collegium *Scaliger*, *P. Faber*, *Valeſius*, *Perizonius* ad *Æliani* Var. tali in luce collocarunt, ut tenebricoſi nihil duret. Hic eorum tamen nomen ex ſcholio veniſſe Codd. teſtantur.

100. Οἱ τὸν Ὀλυμπίῃ διέποντες ἀ.] Τὸν Ὀλυμπίῃ ἀγῶνα *Pindarum* decet: ne Poëtarum quidem imitator *Herod.* vocülam ἐν omittere poterat, a Florentini Codi-

 cis

μενοι Ἑλλήνων ἐξεῖργόν μιν, ^a Φάμενοι οὐ βαρβάρων ἀγωνιστέων εἶναι τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ Ἑλλήνων. ^b Ἀλέξανδρος δὲ, ἐπειδὴ ἀπέδεξε ὡς εἴη Ἀργεῖος, ἐκρίθη τε εἶναι Ἕλλην, καὶ ἀγωνιζόμενος στάδιον, συνεξέπιπτε τῷ πρώτῳ. Ταῦτα μέν νυν οὕτω κῃ ἐγένετο. Μεγάβαζος δὲ ἄγων τοὺς Παίονας, ἀπίκετο ^c ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον· ἐνθεῦτεν διαπεραιωθεὶς, ἀπίκετο ^d ἐς Σαρδῖς· ἅτε δὲ τειχέοντος ἤδη Ἱστιαίου τοῦ Μιλησίου τὴν παρὰ Δαρείου αἰτήσας ἔτυχε μισθὸν δωρεὴν φυλακῆς τῆς σχεδίης· ἐόντος δὲ τοῦ χώρου τούτου παρὰ Στρυμόνα ποταμὸν, τῷ οὔνομά ἐστι ^e Μύρκινος· μαθὼν δὲ ὁ Μεγάβαζος τὸ ποιεύμενον ἐκ τοῦ Ἱστιαίου, ὡς ἦλθε τάχιστα ἐς τὰς Σάρδις ἄγων τοὺς Παίονας, ἔλεγε Δαρείῳ τάδε, „ Ὦ βασιλεῦ, ^f κοῖόν τι χρῆ„ μα ἐποίησας, ἀνδρὶ Ἕλληνι δεινῷ τε καὶ σοφῷ „ δοὺς ^g ἐγκτίσασθαι πόλιν ἐν Θρηίκῃ; ἵνα ἴδη τε „ ναυ-

æmuli in curſu Græci arcebant eum, quod negarent barbarorum id eſſe certamen, ſed Græcorum, at ubi probavit ſeſe Argivum, tum Græcus eſſe iudicatus est; tum ſtadium certans, proximus primo extitit. 23
Et hæc quidem ita geſta ſunt. Megabazus autem Pæonas ducens, abiit ad Helleſpontum: illo transmiſſo, pervenit Sardes: quum interim Hiſtiæus Mileſius iam muris cingeret locum, quo a ſe petito donatus a Dario fuerat in pretium ſervatæ ratis, qui locus est ad flumen Strymonem nomine Myrcinus. At Megabazus, cognito quod fiebat ab Hiſtiæo, quum primum venit Sardes ducens Pæonas, ita est Darium alloquutus, o Rex, quidnam tu rei feciſti, dato loco ad urbem condendam in Thracia viro Græco, eique ſolerti atque induſtrio? ubi affatim materiæ est ad naves

a Deest *Arch.*, ſed mox ἀγωνιστέων cum *Vind. Brit. A. C.* et marg. *Steph.*, olim ἀγωνιστέων. b Ἀλέξ. μὲν δὴ *Vind. Arch.*, et ἐκρίθη Ἑλλ. εἶναι. c Ἐς *Arch. Vind.*, tum ἐνθεῦτεν δὲ *Arch. V.*, ἐνθεῦτεν διαπ. *M. Ask. Paſſ.*, olim καὶ ἐνθ. διαπ. d Ὡς Σάρδεις *Brit. A. C.* quo minime opus. e Μύρκις *Arch.* mox μαθὼν ὁ Δ. id. *Paſſ.* f *M. Ask. Paſſ.*, recte: alii οἷόν τι. g Ἐγκτησ. *Arch. V.*, mox *Arch.* ἵνα τε ἰδ. ναυπ. ἐστι ἄφθ.

cis ſcriptore praetermiſſam. —— Aliunde recipietur, opinor, Οἱ τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ διέποντες ἀγῶνα Ἑλλήνων reiecta voce Ἑλλανοδίκαι, interpretamenti loco poſita. —— Alexandrum οἱ ἀντιθευσόμενοι ἐξεῖργον, —— φάμενοι οὐ βαρβάρων ἀγωνιστέων εἶναι τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ Ἑλλήνων sic ſcribendum arbitror e marg. *Steph.* pro ἀγωνιστέων. Macedoniae Principem antagoniſtae ἐξεῖργον. Hieronem Themiſtocles ἥκοντα εἰς Ὀλύμπια quamobrem εἶρξε τῆς ἀγωνίας, tradit *AElian.* V. H. IX, c. 5. ſed tanta Themiſtoclis fuit auctoritas, ut venienti totius Graeciae coetus in Olympicis ludis adſurrexerit, teſte *Pauſania* VIII, p. 701. In *Herodoto* non ſignificat ἐξεῖργον *arcebant*, ſed *arcere nitebantur*; irritum enim fuiſſe conatum ſequentia manifeſtant: —— ἐκρίθη τε εἶναι Ἕλλην, καὶ ἀγωνιζόμενος στάδιον συνεξέπιπτε τῷ πρώτῳ. In his addubito num forte ſcribi praeſtet, καὶ, ἀγωνισόμενος στάδιον, συνεξ. *et ſtadio decertaturi nomen una cum primo nomine forte excidebat*: hoc mihi ſignificare videtur verbum, alia in re magis uſitatum: *primum forte nomen excidit*, legitur apud *Livium* XXIII, c. 3. *ut primam ipſius et antagoniſtae ſortem exiiſſe optimus auctor ſignificet*; quae verba ſunt haec Herodotea tractantis *P. Fabri* Agoniſt. III, c. 12. f. qui tamen aliam etiam ponit interpretandi rationem. —— Ab Hellanodicis Alexander ἐκρίθη εἶναι Ἕλλην, atque adeo qui ante Ὀλυμπιάσιν ἐκινδύνευσεν ἐκκριθῆναι, ceteris etiam ornatus candidatorum dotibus, ἐνεκρίθη τὸ στάδιον· quae duo hac in re propria habent in eadem narratione *Xenoph.* Ἑ. IV. p. 300, 15. et *Plutarch.* T. I. p. 603. B. vid. *Philo Iud.* de Nom. Mutat. p. 1061. c. *It. Caſaub.* in *Athen.* VI, c. 12. et *Io. Kühnius* in *Diog. Laërt.* VIII, 47. —— Habitus autem est Alexander a ſeveriſſimis iudicibus Graecus, non Macedo, ἐπειδὴ ἀπέδεξε ὡς εἴη Ἀργεῖος postquam Perdiccam, a quo genus ducebat, originis eſſe demonſtraſſet Argivae et Heraclidem: vid. *Herod.* VIII, c. 137. *Demoſthenes* quidem Graecam Macedoniae Regibus denegat originem, Philippum ut barbarum Macedonem traducens, cuius mentionem facit in Philipp. III, p. 69, 36. tanquam οὐ μόνον οὐχ Ἕλληνος ὄντος, οὐδὲ προσήκοντος οὐδὲν τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλ' —— ὀλέθρου Μακεδόνος· ſed concionatoris iſta ſunt Attici atque oſoris Philippi: modeſtius orator umbraticus *Iſocrates* barbaros quidem Macedonas eſſe fatetur, Macedoniae vero Reges agnoſcit origine Graecos, et reges legitimos, quippe qui non in Graecos at barbaros exercerent imperium, in ſuaſoria ad Philippum, laudis artificioſe diſpenſatae plena, p. 103. et 104. *Sibyllae* dicuntur Αὐχεῦντες βασιλεῦσι Μακεδόνες Ἀργεάδαισιν, ap. *Pauſan.* VII, p. 543. *Thucydidi* Regum maiores Τημενίδαι, τὸ ἀρχαῖον ὄντες ἐξ Ἄργους, II, c. 99. et V, c. 80. vid. *Iſocrat.* p. 88. D. Epiſt. *Socrat.* XXVIII. *Maxim. Tyr.* XX, 8. Apud *Livium* XXVII, c. 30., *Argos venit* (Philippus Perſei pater:) *et curatio Heraeorum Nemeorumque ſuffragiis populi* dicitur *ad eum delata, quia ſe Macedonum Reges ex ea civitate oriundos referunt.* ipſos etiam iſtius aetatis Argivos *ab ſe oriundos* credidiſſe, docet aliunde ad iſtum locum *Dukerus*. VALCKEN.

4. Οὐ βαρβάρων ἀγωνιστέων εἶναι] Deterſi ſordes, orationem turpantes. Nunc ea Graeca est, non prius. Graecis autem ſolis, non utique peregrinis, hoc est, aliunde quam e Graecia mera et antiqua oriundis, aditum ad Olympicum agonem patuiſſe, optime hinc colligit eruditiſſimus *P. Faber* Agoniſt. L. III, 12., illud etiam συνεξέπιπτε τῷ πρώτῳ ad commiſſionem, ſortito fieri ſolitam, recte adplicans, ut prima Alexandri et antagoniſtae ſors exiiſſe ſignificetur. De Argiva ex Heraclidis Alexandri origine accurate L. VIII, 137.

12. Ἔτυχε μισθὸν δωρεὴν Φυλακῆς] Inferius C. 124. Μύρκινον τὴν Ἠδωνῶν —— παρὰ Δαρείου δωρεὴν λαβὼν Hiſtiaeus; quod et hic abunde fuiſſet. Nunc vocum ſede mutata ἔτυχε δωρεὴν, μισθὸν φυλακῆς viri docti *Pavius* ac *Reiskius* praeoptant. Convenit nonnihil hoc *Metrodori* ex Epigram., *Diophanti* Arithmetic. L. V. p. 269. addito, Πεσσοτάτους δμώεσσιν ἐλευθερίην καὶ ἄποινα ΜΙΣΘΟΝ ὑπηρεσίης ——; plenius, ſed copula interpoſita, Antigoni dictum, ἀλλ' ἐγὼ, ὦ μειράκιον, ἀνδραγαθίας οὐ πατραγαθίας ΜΙΣΘΟΝ καὶ ΔΩΡΕΑΣ δίδωμι in *Stob.* Serm. LXXXV. p. 497.

19. Ἐγκτίσασθαι πόλιν] Memini, ἔγκτησιν, ſive ius poſſeſſionum adquirendarum, ſaepe in foederum tabulis obviam: in Thes. Muratorii p. MXLIX, 1. ΥΠΑΡΧΕΙΝ ΔΕ ΑΥΤΟΙΣ ΓΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΑΣ ΕΓΚΤΗΣΙΝ, ſic oportuit: eadem formula in *Demoſthen.* Or. de Coron. p. 151., neque multum diverſa ap. *Xenophont.* Rer. Graec. L. V. p. 555. D. Vulgatumne vero an ἐγκτήσασθαι ſcribarum peccatum ſit, manet in dubio. Receptum ſimile habet in ἐγκατασπιθαμεῖσθαι, ἐμμαχήσασθαι, ἐμβάπτεσθαι, aliisque pluribus. Elegans et hoc *Taciti* Ann. XI, 19. *ac ne iuſſa exuerent, praeſidium IMMUNIVIT.*

19. Δοὺς ἐγκτίσασθαι πόλιν ἐν Θρηίκῃ] Neque κτίσασθαι alibi memini me legere, neque ἐγκτίσασθαι, hinc in *Porti* Lex. receptum. Variant in talibus ſcripti Codices et hic forte dabunt ἐγκτήσασθαι, veram, ut autumo, lectionem. Quam a Dario petierat Mileti tyrannus Hiſtiaeus in Edonide regionem Μύρκινον dictam impetravit, V, c. 11., βουλόμενος ἐν αὐτῇ πόλιν κτίσαι in urbe condenda deprehendit occupatum Megabazus, et, ſimulatque Sardes veniſſet, docet ille Regem minus feciſſe prudenter, qui permiſerit hominem Graecum in Thracia ἐγκτήσασθαι πόλιν, *urbem ſibi poſſidendam acquiſivisſe.* Frequenter occurrit in monumentis etiam lapideis ἔγκτησις quo ſenſu docebit ὁ πάνυ *Ti. H.* ad *Heſych.* in v. Ἐμπάσεις, occaſione vocis Ἐμπάσεις, ad quam vid. Clar. *Alberti*. *Quidquid agrorum* ſeu *aedium quis* in terra ſibi patria comparatum *poſſidebat* voce κτημάτων ſignificabatur, ἔγκτημα *poſſeſſio* dicebatur *in regione peregrina*; ἔγκτησις, *ius iſtiusmodi ſibi poſſeſſionis acquirendae.* Κτήματα ſic et Ἐγκτήματα diſtinguit *Demoſth.* p. 53. §. 49. et *Ulpian.* hinc *Ammonium*, ut in Addendis notatum, emendavit *H. Valer.* Emend. IV, c. 9. Ἐγκτήματα talia memorantur *Numeror.* XXXI, 9. vocum collectoribus praetermiſſa. Scripsiſſe videtur *Andocid.* de Pace p. 25, 20. Χεῤῥόνησον καὶ τὰς ἀποικίας καὶ τὰ ἐγκτήματα (vulg. ἐγκλήμ.) ἵνα ἀπολάβωμεν· talia ſunt quae *Xenophon* vocat Ἀπομν. II, p. 441, 19., τὰ ἐν τῇ ὑπερορίᾳ κτήματα, oppoſita τοῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ, ſive τοῖς

ves fabricandas, multumque remigum, quin et argentifodinæ? multis etiam cum Græcis, tum barbaris accolentibus? qui nacti ducem, facient quicquid ille vel die vel nocte præceperit. Nunc igitur tu virum hunc ita facientem inhibe, ne domeſtico bello afflicteris. Inhibe autem mitiori modo, arceſſitum: quem quum acceperis, da operam nequando in Græciam re-
24 vertatur. Hæc loquutus Megabazus, facile Dario perſuaſit, tanquam probe proſpiciens quod eſſet eventurum. Darius miſſo in Myrcinum nuncio ad Hiſtiæum, hæc inquit, Hiſtiæe, rex Darius hæc dicit, Mihi rebusque meis melius conſulentem quam te invenio neminem:' quod non verbis, ſed factis compertum habeo, proinde quum res magnas agere deſtinem, præſto mihi ſis, ut eas tibi aperiam. His verbis fidem habens Hiſtiæus, et ſimul magni faciens conſiliarium regis fieri, Sardes profectus eſt. Cui advenienti Darius, Hiſtiæe, ego, inquit, ea de cauſſa te arceſſivi, ſimulatque ab Scythis redii, et tu ab oculis meis abfuiſti, nullius rei deſiderium brevi tam me tenuit, quam ut tu in aſpectum et colloquium meum venires: quum ſciam omnium poſſeſſionum pretioſiſſimam eſſe virum amicum, ſolertem, bene ſentientem: quæ tibi ambo ad res meas adeſſe ego teſtari poſſum. Quare tibi ego, qui feciſti probe, quod veneris, hæc offero, ut omiſſa Mileto, et recens condita in Thracia urbe, me ſequaris Suſa, eadem quæ ego habiturus, meusque
25 convictor ac conſiliarius futurus. Hæc loquutus Darius, una ſecum Hiſtiæum ducens, Suſa verſus iter intendit, præfecto Sardibus Artapherne, fratre ſuo ex eodem patre: item præfecto Otane oræ maritimæ; cuius patrem Siſamnem, unum e regiis iudicibus, quod iniuſte ob pecuniam judicaſſet, rex Cambyſes quum mactaviſſet,

„ ναυπηγήσιμός ἐστι ἄφθονος, καὶ πολλοὶ κωπέες, καὶ [a] μέταλλα ἀργύρεα· ὅμιλός τε πολλὸς μὲν Ἕλλην περιοικέει, πολλὸς δὲ βάρβαρος· οἳ προστάτεω ἐπιλαβόμενοι, ποιήσουσι τοῦτο τὸ ἂν [b] ἐκεῖνος ἐξηγέηται καὶ ἡμέρης καὶ νυκτός· [c] σὺ τοίνυν τοῦτον τὸν ἄνδρα παῦσον ταῦτα ποιεῦντα, ἵνα μὴ οἰκηΐῳ πολέμῳ συνέχηαι· τρόπῳ δὲ ἠπίῳ μεταπεμψάμενος, παῦσον· ἐπεὰν δὲ αὐτὸν περιλάβῃς, ποιέειν ὅκως μηκέτι κεῖνος ἐς Ἕλληνας [d] ἀπίξεται". Ταῦτα λέγων ὁ Μεγάβαζος, εὐπετέως ἔπειθε [e] Δαρεῖον, ὡς εὖ προορέων τὸ μέλλον γίνεσθαι· μετὰ δὲ [f] ἄγγελον πέμψας ὁ Δαρεῖος ἐς τὴν Μύρκινον, ἔλεγε τάδε, „ Ἱστιαῖε, βασιλεὺς Δαρεῖος τάδε λέγει, Ἐγὼ φροντίζων εὑρίσκω ἐμοί τε καὶ τοῖσι ἐμοῖσι πρήγμασι οὐδένα εἶναι σεῦ ἄνδρα εὐνοέστερον· τοῦτο δὲ οὐ λόγοισι ἀλλ' ἔργοισι οἶδα μαθών· νῦν ὦν, ἐπινοέω γὰρ πρήγματα μεγάλα κατεργάσασθαι, [g] ἀπικνέο μοι πάντως, ἵνα τοι αὐτὰ ὑπερθέωμαι". τούτοισι τοῖσι ἔπεσι πιστεύσας ὁ Ἱστιαῖος, καὶ ἅμα μέγα ποιεύμενος βασιλῆος σύμβουλος γενέσθαι, ἀπίκετο [h] ἐς τὰς Σάρδις· ἀπικομένῳ δέ οἱ ἔλεγε Δαρεῖος τάδε, „ Ἱστιαῖε, ἐγώ σε μετεπεμψάμην τῶνδε εἵνεκεν· ἐπεί τε τάχιστα ἐνόστησα ἀπὸ Σκυθέων, καὶ σύ μοι ἐγένεο ἐξ ὀφθαλμῶν, οὐδέν κω ἄλλο [i] χρῆμα οὕτω ἐν βραχέϊ ἐπεζήτησα ὡς σὲ ἰδέειν τε καὶ ἐς λόγους μοι ἀπικέσθαι· ἐγνωκὼς ὅτι κτημάτων πάντων ἐστὶ τιμιώτατον ἀνὴρ φίλος, συνετός [k] τε καὶ εὔνοος· τά τοι ἐγὼ καὶ ἀμφότερα συνειδὼς, ἔχω μαρτυρέειν ἐς πρήγματα [l] τὰ ἐμά· νῦν ὦν, εὖ γὰρ ἐποίησας ἀπικόμενος, τάδε τοι 295
ἐγὼ προτείνομαι· Μίλητον μὲν ἔα, καὶ τὴν νεόκτιστον ἐν Θρηΐκῃ πόλιν· σὺ δέ μοι ἑπόμενος ἐς Σοῦσα, ἔχε τάπερ ἂν ἐγὼ ἔχω, ἐμός τε σύσσιτος ἐὼν καὶ σύμβουλος". Ταῦτα Δαρεῖος εἴπας, καὶ [m] καταστήσας Ἀρταφέρνεα, ἀδελφεὸν ἑωυτοῦ ὁμοπάτριον, ὕπαρχον εἶναι Σαρδίων, ἀπήλαυνε ἐς Σοῦσα, ἅμα ἀγόμενος Ἱστιαῖον· Ὀτάνεα δὲ ἀποδέξας [n] στρατηγὸν εἶναι τῶν παραθαλασσίων ἀνδρῶν, τοῦ τὸν πατέρα Σισάμνην βασιλεὺς Καμβύσης, γενόμενον τῶν βα-

a Μεγάλα ἀργύρια id. *Vind. Valla.* *b* Κεῖνος *Brit. A. C.*, porro ἐξηγέεται *Arch. Ask. V.* *c* Σὺ νυν *Arch. Paſſ. Ask. Vind. Brit. A. C.* ora *Steph.* Vid. L. I, 209. alii σὺ τοίνυν. *d* Ἀπίξεται *Paſſ. Arch. Ask.*; vulgo ἀπίξηται. *e* Τὸν Δαρ. *V. Arch.* *f* Πέμψας ἀγγ. ἐς τὴν Μύρ. ὁ Δαρ. *Paſſ. Ask.* *g* Ἀπικεο *Paſſ.* *h* Ἐς τὰς Σ. *Paſſ. Arch. Vind. Brit. A. C.*, aberat articulus: mox δέ γε ἔλ. *Arch.* in *Paſſ.* οἱ deeſt. *i* Πρῆγμα *Arch. V.* *k* Deficiunt duo iſta *V. Arch.*, qui mox τά τε. *l* Τὰ ἐμὰ *Paſſ. Ald.*, quod convenientius: vulgo τὰ 'μά. *m* Καταστήσας *Arch. V. Paſſ. Ask.*: in aliis καταστησάμενος. Porro Ἀρταφρένεα *Ask.* et *Paſſ.* ſemper, *Valla*, ſaepeque alii in ſeqq. *n* Εἶναι στρατ. *Arch. Paſſ.*, mox παραθαλασσίων ſine ἀνδρῶν vocabulo *Brit. A. C.*

τοῖς ἐγγαίοις. Verbum legitur *Geneſ.* XXXIV, 10., ubi Emmor ad filios Iacobi, ἡ γῆ, inquit, πλατεῖα, ἐγκτᾶσθε ἐν αὐτῇ. *Demoſth.* c. Polyclem p. 667, 13., meminit τῶν τε δημοτῶν καὶ τῶν ἐγκεκτημένων· hi ſunt qui in demis non ſuis praedia vel agros poſſidebant.
VALCKEN.

20. Πολλοὶ κωπέες] *Remiges* audiunt *Vallae*, *Porto*, aliis: error eſt, tolerabilis ille quidem, non tamen propagandus: cur enim obſecro *multi remiges* in Edonide Myrcino fuiſſent, et quamobrem hic illi commemorarentur? Imo multum illic fuit *ligni ad remos faciendos apti*: abietes ad naves fabricandas ἴδη dicuntur ναυπηγήσιμος· ſuccedunt κωπέες, *ligna in remos*. In *Ariſtidis* Themiſtocle T. III. p. 336. τὰ νήια, σχοίνια *Scholiaſtes MS.* interpretatur, Κωπέας δὲ, τὰ ξύλα τὰ πρὸς τὰς κώπας ἐπιτήδεια· *remos* male *Canter*. *Heſychius*. Κώπεις, τὰ εἰς κώπας εὔθετα ξύλα. *Andocides*, Or. II, p. 21, 11., εἰσήγαγον εἰς στρατιὰν ὑμῶν οὖσαν ἐν Σάμῳ κωπέας. *Ariſtoph.* Acharn. v. 551., Τὸ νεώριον δ' αὖ κωπέων πλατουμένων· πλαγιουμένων forte ſcripſerat: non erat *navale plenum remigibus*, quod abſurdum cogitatu, ſed *lignis ad remos fabricandos aptis*; ut bene *Bergler*. ſequutus *Scholiaſten*. Frequentius in his quoque fuit erratum.
VALCKEN.

30. Μετὰ δὲ ἄγγελον πέμψας] Corrigitur *Lipſiae* μετὰ δὲ ἀγγέλων vel ἀγγέλου, cohaerere enim cum ἔλεγε. *Nuntiabit ipſi per nuntios*. Atqui μετὰ δὲ loco μετὰ δὲ ταῦτα, *poſt deinde*, Ἰακὸν eſt, ſicuti μετὰ ſine additamento, teſte *Galeno* in *Hippocr.* de Rat. Vict. p. 84., et ſexcenties in Muſis. Crebra quoque de nunciis et litteris πέμψας Δαρεῖος ἱππέα —— ἔλεγε τάδε L. IV, 126., et Tomyris πέμψασα κήρυκα ἔλεγε τάδε L. I, 206.

45. Καὶ ἐς λόγους μοι ἀπικέσθαι] Bonum foret, modo ſchedae faverent, ἐς λόγους σοι ——. At reluctantur cunctae, regiae auctoritatis et eminentiae ſpecimen oſtentantes. Quod de poſſeſſione veri amici rex, ſi fraus et ſimulatio afuiſſet, praeclarum et de Cyri ſententia ap. *Xenophont.* K. Παιδ. L. VIII. p. 235. E.

54. Ἀρταφέρνεα] MSS. Ἀρταφρένεα, ejusdemque filium Ἀρταφρένεα τὸν Ἀρταφρένεος παῖδα nuncupant L. VI, 94. et VII, 74. Eadem nominis ſcriptura in *Aeſchyli* Pers. v. 21., et, ceu Graeca eſſet origine, v. 769. Φρένες γὰρ αὐτοῦ θυμὸν οἰακοστρόφουν clarius ibidem Critici, Ἀρταφρένης ἐξ ἐτυμολογίας λέγεται ὁ τὰς ΦΡΕΝΑΣ ἔχων ΑΡΤΙΑΣ καὶ ἀκεραίους. Male, ut opinor, in Perſico hominis titulo, cui ſimilis Ἰνταφρένης in ſchedis L. III, 70. At Μεγαφέρνης, Τισσαφέρνης, et Perſica plura, eorum ſcriptionem ſollicitandam negant. Placuit καταστήσας, ſicuti L. VII, 105. καὶ ὕπαρχον ἐν τῷ Δορίσκῳ τοῦτον καταστήσας et huius Muſae C. 94. Nam καταστησάμενοι τύραννον C. 92., I. uſu diſcrepat.

57. Τῶν παραθαλασσίων ἀνδρῶν] Abſentia ἀνδρῶν ex manu

βασιληίων δικαστέων, ὅτι ἐπὶ χρήμασι δίκην ἄδικον ἐδίκασε, σφάξας, ἀπέδειρε πᾶσαν τὴν [a] ἀνθρωπηίην· σπαδίξας δὲ αὐτοῦ τὸ δέρμα ἱμάντας ἐξ αὐτοῦ ἔταμε, καὶ ἐνέτεινε τὸν θρόνον ἐς τὸν [b] ἵζων ἐδίκαζε· ἐντανύσας δὲ ὁ Καμβύσης, ἀπέδεξε δικαστὴν εἶναι ἀντὶ τοῦ Σισάμνεω, τὸν ἀποκτείνας ἀπέδειρε, τὸν παῖδα τοῦ Σισάμνεω, ἐντειλάμενός οἱ μεμνῆσθαι ἐν τῷ κατίζων θρόνῳ δικάζει. Οὗτος ὦν ὁ Ὀτάνης ὁ ἐγκατιζόμενος ἐς τοῦτον τὸν θρόνον, τότε διάδοχος γενόμενος Μεγαβάζῳ τῆς στρατηγίης, [c] Βυζαντίους τε εἷλε καὶ Καλχηδονίους· εἷλε δὲ Ἄντανδρον, τὴν ἐν τῇ Τρωάδι γῇ· εἷλε δὲ Λαμπώνιον· λαβὼν δὲ παρὰ Λεσβίων νέας, εἷλε Λῆμνόν τε καὶ Ἴμβρον, ἀμφοτέρας ἔτι τότε [d] ὑπὸ Πελασγῶν οἰκεομένας. Οἱ μὲν δὴ Λήμνιοι καὶ ἐμαχέσαντο εὖ, καὶ ἀμυνόμενοι ἀνὰ χρόνον, ἐκακώθησαν· τοῖσι δὲ περιοῦσι αὐτέων οἱ Πέρσαι ὕπαρχον ἐπιστᾶσι Λυκάρητον, τὸν Μαιανδρίου τοῦ βασιλεύσαντος [e] Σάμου ἀδελφεόν· οὗτος ὁ Λυκάρητος ἄρχων ἐν Λήμνῳ, τελευτᾷ· αἰτίη δὲ τούτου ἥδε· πάντας ἠνδραποδίζετο καὶ κατεστρέφετο· τοὺς μέν, [f] λιποστρατίης ἐπὶ Σκύθας αἰτιώμενος, τοὺς δέ, σίνεσθαι [g] τὸν Δαρείου στρατὸν, τὸν ἀπὸ Σκυθέων ὀπίσω ἀποκομιζόμενον. Οὗτος [h] μέν νυν τοσαῦτα ἐξεργάσατο στρατηγήσας· μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον ἄνεως κακῶν ἦν. Καὶ ἤρχετο τὸ δεύτερον ἐκ Νάξου τε καὶ Μιλήτου Ἴωσι γίνεσθαι κακά· τοῦτο μὲν γάρ, [i] ἡ Νάξος εὐδαιμονίῃ τῶν νήσων προέφερε· τοῦτο δέ, κατὰ τὸν [k] αὐτὸν χρόνον ἡ Μίλητος αὐτή τε ἑωυτῆς μάλιστα δὴ τότε ἀκμάσασα, καὶ δὴ καὶ τῆς Ἰωνίης ἦν πρόσχημα·

ſet, pellem humanam totam detraxit, eamque in lora concidit, illisque tribunal in quo ille ſedens iudicarat, intendit; ibidem eius filium Otanem pro Siſamne patre deglupto eſſe iudicem præcipiens, atque in memoria habere in quo tribunali ſedens iudicaret. Hic igitur Ota- 26
nes in eo tribunali ſedere iuſſus, tunc Megabazi in ducatu ſucceſſor, Byzantios ac Calchedonios cepit: cepit item Antandrum, quæ eſt in terra Troade; cepit quoque Lamponium. Sumpta etiam a Lesbiis claſſe, cepit Lemnum et Imbrum, a Pelasgis tunc adhuc utramque habitatam. Sed Lemnii quoniam e- 27
gregie repugnaverant, etiam aliquamdiu ſe defendentes, mala perpeſſi ſunt: quorum qui ſuperfuere, iis præfectum Perſæ impoſuere Lycaretum, Mæandrii eius qui Sami regnavit, germanum. Hic Lycaretus quum Lemno præeſſet, hac de cauſſa mortem oppetiit, quod omnes in captivitatem redigebat, atque evertebat, alios inſimulans deſertores Scythicæ expeditionis, alios vexatores copiarum Darii a Scythis revertentium. Hæc iste in ſua præfectura perpetrabat: ſed non diu post malis fuit reſolutus. Et cœperunt iterum e Naxo at- 28
que Mileto calamitates Ionibus afferri, e Naxo quidem, quod inter inſulas felicitate præſtabat: e Mileto autem, quod ea tempeſtate prope ſeipsa ſuperata maxime florebat, eratque Ioniæ prætextum:

a Ἀνθρωπηΐην *Pollux* II, 5., *Euſtath.* vulgatum habet in *Hom.* p. 374, 35. b Προκατίζων legit *Priſcian.* Gramm. L. XVIII. p. 1174. et 1178., quod eſt L. I, 14. Statim ἐντανύσας *Arch.* et paullo ante ἐκάθιζε loco ἐδίκαζε *Brit. A. C.*, abſurde. c Βυζαντιείους *Arch. V.*, qui poſterior εἷλε καὶ. d Reſpexit *Euſtath.* in Perieg. v. 347. Conf. L. VI, 138. Post pauca εὖ negligit *Arch.* cum *Vind.* e Σάμου *Arch.* f Λειποστρατίης *Arch.* g Τοῦ Δαρ. στρατὸν ἀπὸ *Paſſ.* h Duo ſequentia abſunt *Med. Ask. Paſſ.*, qui omnes οὗτος δὲ τοσαῦτα. i Ἦν ἄξιος in *Paſſ.* et *Arch.*, tum εὐδαιμονίην *Arch.* k Deſit *Arch.*

manu exaratis ingrata non foret, niſi iterum στρατηγὸς δὲ τῶν παραθαλασσίων ἀνθρώπων L. VII, 135. Illud ἐπὶ χρήμασι ἄδικον δίκην ἐδίκασε in iudice Sandoce, pecunia corrupto, redibit VII, 194., nec longe abit ἐπὶ κόσμῳ χρήματι L. III, 38. Belle quoque *Euſtathius* ἀνθρωπηίην exemplis ταυρείης, λεοντείης, αἰγείης, videlicet δορᾶς, contra inſultus munivit.

60. Ἀπέδειρε π. τὴν ἀνθρωπηίην] Talia *Herodoto* peculiaria non debuerant a *Porto* praetermitti. Multa colligens, in quibus δορὰ ſupprimitur, *Euſtath.* in Il. Γ. p. 283, 36., παρ' Ἡροδότῳ, ait, κεῖται καὶ Ἀνθρωπείη, ἡ τοῦ ἀνθρώπου δορὰ ἐν τῷ, σφάξας ἀ. π. τ. ἀ. attigit et in Od. K. p. 379, 40. Latet illud apud *Athenaeum* alicubi. Crudele ſupplicium, quo vivis hominibus cutis detrahebatur, Perſis in uſu fuiſſe *Briſſonius* docet de R. P. II, p. 330. conf. clar. *Weſſeling.* in *Diodori* XV, 10. Ex *Herodoto Valerius Max.* VI, c. 3, ex. 3., *Cambyſes*, inquit, *mali cuiusdam iudicis ex corpore pellem detractam ſellae intendi, in eaque filium eius iudicaturum conſidere iuſſit.* —— Quod ſequitur Σπαδίξας probae notae eſt, et in *Gloſſar.* redditum ἐκδείρας· quid ſit σπάδιξ ibidem traditur atque alibi. VALCKEN.

61. Σπαδίξας δὲ] Rariſſimum vocabulum explanat Scholiaſtes, Σπαδίξας, ἐκδείρας. Σπάδιξ γὰρ φλοιὸς ῥίζης πρινίνης· οἱ δὲ, φοίνικος ῥάβδον· male fortaſſe ἐκδείρας, *pellem detrahens:* cetera ad verbi originem proba. Σπάδιξ *avulſus e palma termes cum fructu* ap. *Gellium* N. Attic. II, 26., ῥυτῆς σπάδιξ, *diffractus eius ramus*, πηγάνου κλάδος, in *Nicandri* Alexiph. v. 528., neque a vero alienum, quod Gloſſator de cortice radicis ilignae diſcerpto. Ea omnia σπαδίζειν, ex σπάω progenitum, ſcindendi poteſtate inſtruunt, lancinatamque et diſſectam Siſamnis proponunt cutem. Non neſcio eruditos aliorum conatus, neque tango, *Stephanum*, *Portum*, *Salmaſium*que ad *Solin.* p. 291. ſecutus. Addo obiter *Agathiam Schol.* L. IV. p. 93. huiuscemodi ſupplicii auctorem haud conſulto Saporem regem perhibuiſſe, ac male de eodem addubitaſſe *Ammianum* L. XXIII, 6. Melius *Diodorus* L. XV, 10., cuius rationem non neglexit *Valeſius*, uti nec Noſtri.

78. Αἰτίη δὲ τούτου ἥδε] Lycaretum haec ſi tangunt, quae plerorumque opinio, ſequentia violentae eius mortis cauſſam explicabunt: tum ἄνεως κακῶν ἦν neceſſario mutationem ſubibit, daturam aut αἰνῶς κακώθη, *dira perpeſſus eſt* ex *Pavii* hariolatione, aut ἀνάπλεως κακῶν ἦν, *malis coopertus eſt*, ex mea olim, aut ἄνευ κακῶν, ut *Portus*, aut aliud quidpiam conſimile: neque enim id, quod legitur, ad necem ducit truculentam. At de Lycareto molliſſime Scriptor τελευτᾷ, nulla flagitii adſperſa macula, neque, ut alioqui ſolet, κακῶς τὸν βίον τελευτᾷ. Lemno praeterea is praeerat, orae maritimae nequaquam, ſed Otanes, τότε διάδοχος γενόμενος τῆς στρατηγίης Megabazi; qui quidem Perſa origine, et memor paterni ſupplicii, alios neglectae in Scythas militiae, nonnullos ob divexatos post infauſtam expeditionem Perſas arceſſere potuit, ad opprimendos certe hoc colore uti. Bene de illo τοσαῦτα ἐξεργάσατο στρατηγήσας, *haec in praefectura deſignavit.* Ex his conſequens eſt, ut ἄνεως κακῶν ἦν de Otane dicatur. *Heſychius* Ἄνεῳ, ἄφωνοι, ἐννεοί, ex Poeta *Il.* Γ, 84. ubi Schol. ἥσυχοι, ἄνευ ἰωῆς, τουτέστι, φωνῆς καὶ θορύβου. Addit Cl. *Alberti* dictum Noſtri elegans eſſe, atque ab aliis non intellectum. Mihi de prima voce dubitatio nulla: qui utramque conjunxerit, nullum novi. Id conſtat, multa *Herodotum* ſibi priva habere, et florente Ioniſmo vigere potuiſſe, quae ob deſuetudinem nobis moleſtiam creant. Utcunque fuerit, in conſtantiſſimo Codd. conſenſu acquieſcam, donec melior et hilarior adfulſerit lux. Cl. *Reiskii* ſuſpicio ἄνεσις κακῶν ἦν laude non caret.

78. Αἰτίη δὲ τούτου ἥδε] Cum vicinis iſta, me iudice, non ſatis apte cohaerent. Quae ſequuntur, πάντας ἠνδραποδίζετο —— usque ad στρατηγήσας, illa non Lycaretum, ſed ſpectant Otanen, τὸν τῶν παραθαλασσίων στρατηγὸν, qui Megabazo ſucceſſerat: forte verſus aliquot hic interciderunt. —— Ἄνεως κακῶν non videtur *Euſtathio* lectum. Homeream vocem ἄνεῳ ſaepe tractanti, quam poeticam cenſet λέξιν, καὶ ἀσύμβολον εἰς λόγον πεζόν· *Reiskio* quod venit in mentem, ἄνεσις κακῶν mihi quidem non diſplicet. VALCKEN.

87. Τῆς Ἰωνίης ἦν πρόσχημα] *Ornamentum*, ſive, uti *Thom.*

tum: quum ægrotaviſſet duabus ſuperioribus ætatibus ſeditione, donec eam Parii ſedaverunt, ex omnibus Græcis reſtituto-
29 res a Mileſiis delecti. Hunc autem in modum eos Parii conciliaverunt: Quum Miletum veniſſent viri ex illis præſtantiſſimi, cernerentque eos domi vehementer labefactatos, dixerunt velle ſe regionem ipſorum peragrare. Id facientes, et omnem agrum Mileſium luſtrantes, ut quemque fundum acclivi regione animadvertebant bene cultum, conſcribebant domini nomen. Peragrata omni regione, quum paucos huiusmodi fundos comperiſſent, ſimulatque ad urbem deſcenderunt: coactoque populo, decreverunt urbem ab iis eſſe adminiſtrandam, quorum fundos bene cultos inveniſſent, videri enim illos ita curaturos publica, ut ſua ipſorum curaviſſent. Ceteros Mileſios, qui prius ſeditionem moviſſent, iuſſerunt his dicto audientes eſſe.
30 Ita Mileſios Parii correxerunt. Ex his tunc urbibus hoc modo cœperunt Ioniæ mala contingere: Ex Naxo quidam locupletes a plebe in exilium miſſi, Miletum ſe contulerunt. Miletum autem procurabat Ariſtagoras, Molpagoræ filius, idemque gener ac conſobrinus Hiſtiæi, Lyſagoræ filii, quem Darius Suſis detinebat: nam Hiſtiæus Mileti erat tyrannus, et per id tempus Suſis degebat, quum Naxii venere iam pridem Hiſtiæi hoſpites. Quum autem Miletum Naxii advenere, obſecrarunt Ariſtagoram, ut aliquantulum copiarum ipſis præſtaret ad redeundum in patriam. Ille colligens, ſi per eum iſti in patriam redirent, fore ut Naxo imperaret, tamen prætendens Hiſtiæi hoſpitium, ita eos eſt alloquutus, Meæ quidem vires ad tantum copiarum præbendum non ſuppetunt, ut invitis iis qui Naxum tenent, vos poſſim reducere; quum audiam octo millia ſcutatorum Naxiis eſſe

σχῆμα· κατύπερθε δὲ τουτέων, ἐπὶ δύο γενεὰς ἀνδρῶν νοσήσασα ἐς [a] τὰ μάλιστα στάσει, μέχρι οὗ μιν Πάριοι κατήρτισαν· τούτους γὰρ καταρτιστῆρας ἐκ πάντων [b] τῶν Ἑλλήνων εἵλοντο οἱ Μιλήσιοι. Κατήλλαξαν δέ σφεας ὧδε οἱ Πάριοι· ὡς ἀπίκοντο αὐτέων ἄνδρες [c] ἄριστοι ἐς τὴν Μίλητον, ὥρων γὰρ [d] δὴ σφεας δεινῶς οἰκοφθορημένους, ἔφασαν αὐτέων βούλεσθαι διεξελθεῖν τὴν χώρην· ποιεῦντες δὲ ταῦτα, καὶ [e] διεξιόντες πᾶσαν τὴν Μιλησίην, ὅκως τινὰ ἴδοιεν ἀνεστηκυίῃ 296
τῇ χώρῃ ἀγρὸν εὖ ἐξεργασμένον, ἀπεγράφοντο τὸ οὔνομα [f] τοῦ δεσπότεω τοῦ ἀγροῦ· διεξελάσαντες δὲ πᾶσαν τὴν χώρην, καὶ σπανίους εὑρόντες τούτους, ὡς τάχιστα κατέβησαν ἐς τὸ ἄστυ, ἁλίην ποιησάμενοι, ἀπέδεξαν τούτους μὲν τὴν πόλιν νέμειν, τῶν εὗρον τοὺς ἀγροὺς εὖ ἐξεργασμένους· δοκέειν γὰρ ἔφασαν καὶ τῶν δημοσίων οὕτω δή σφεας ἐπιμελήσεσθαι [g] ὥσπερ τῶν σφετέρων· τοὺς δὲ ἄλλους Μιλησίους τοὺς πρὶν στασιάζοντας, [h] τούτοις ἔταξαν πείθεσθαι. Πάριοι μέν νυν [i] οὕτω Μιλησίους κατήρτισαν. Τότε δὲ ἐκ τουτέων τῶν πολίων ὧδε ἤρχετο κακὰ γίνεσθαι τῇ Ἰωνίῃ· ἐκ Νάξου ἔφυγον ἄνδρες τῶν παχέων ὑπὸ τοῦ δήμου· φυγόντες δὲ ἀπίκοντο ἐς Μίλητον· τῆς δὲ Μιλήτου ἐτύγχανε ἐπίτροπος ἐὼν Ἀρισταγόρης ὁ Μολπαγόρεω, γαμβρός τε ἐὼν καὶ ἀνεψιὸς Ἱστιαίου τοῦ Λυσαγόρεω, τὸν [k] ὁ Δαρεῖος ἐν Σούσοισι κατεῖχε· ὁ γὰρ Ἱστιαῖος, τύραννος [l] ἦν Μιλήτου, καὶ ἐτύγχανε τοῦτον τὸν χρόνον ἐὼν ἐν Σούσοισι, ὅτε οἱ Νάξιοι ἦλθον, ξεῖνοι πρὶν ἐόντες τῷ Ἱστιαίῳ· ἀπικόμενοι δὲ οἱ Νάξιοι ἐς τὴν Μίλητον, ἐδέοντο τοῦ Ἀρισταγόρεω, εἴ κως αὐτοῖσι παράσχοι δύναμίν τινα, καὶ κατέλθοιεν ἐς τὴν ἑωυτῶν· ὁ δέ, [m] ἐπιλεξάμενος ὡς ἢν δι᾽ ἑωυτοῦ κατέλθωσι ἐς τὴν πόλιν, ἄρξει τῆς Νάξου· σκῆψιν δὲ ποιεύμενος τὴν ξεινίην [n] τὴν Ἱστιαίου, τόνδε σφι λόγον [o] προσέφερε, „ Αὐτὸς μὲν ὑμῖν οὐ [p] φερέγγυός εἰμι „ δύναμιν τοσαύτην παρασχεῖν, ὥστε κατάγειν ἀεκόντων τῶν τὴν πόλιν ἐχόντων Ναξίων· πυνθάνομαι „ γὰρ ὀκτακισχιλίην ἀσπίδα Ναξίοισι εἶναι, καὶ „ πλοῖα

a Τὰ μάλιστα *Vind.*, mox κατήρτισαν ora *Steph. Paſſ. Ask.* et duo *Brit.*, alii κατηρτίσαντο. *b* Abest *Arch. V. Paſſ.* Mox οἱ Πάριοι *Arch.*, aberat antea. *c* Οἱ ἀρ. *Paſſ. Ask.*, tria ſeqq. omittunt *Brit. A. C.* *d* Deſit *Arch. Vind.* *e* Διεξελθόντες iid., alterutrum gloſſa. *f* Non eſt in *Arch.* *g* *M. Paſſ. Ask. V. Arch. Brit. A. C.*, vulgo ὥσπερ καὶ τῶν. *h* Τούτων *Arch. Paſſ. V. Ask.* ora *Steph.*; abest a *Brit. A. C.*, Vide C. 33. *i* Μιλ. οὕτω *Paſſ. Ask.* Παχέες hinc ſumſit *Suid.* et *Poll.* *k* Deſideratur in *Paſſ. Ask.* *l* Ἦν τῆς Μιλ. *Arch. V.* *m* Citat *Suidas* in *V.* *n* Τοῦ Ἱσ. *Arch.*, in *Paſſ.* non eſt articulus. *o* Προέφερε *Arch.* *p* Exſcripſit *Suid.* in *V.*

Thom. M. et *Triclin.* ad Soph. Elect. v. 683., καλλώπισμα. Tale *Strabonis* L. x. p. 691. B. τὸ δὲ παλαιὸν ΠΡΟΣΧΗΜΑ τῆς Ἑλλάδος ἦν ταῦτα τὰ πολίσματα· et L. xi. p. 786. ex *Apollodoro Adramytteno* τῆς συμπάσης Ἀριανῆς ΠΡΟΣΧΗΜΑ εἶναι τὴν βακτριανήν. Talia *Plutarchi*, *Ariſtidis*, *Appiani*, atque aliorum, quae exſcribere non vacat. Malo ex ſcriptis deinceps Πάριοι κατήρτισαν, quemadmodum C. 29. οὕτω Μιλησίους κατήρτισαν, et *Muſonius* in *Stob.* Serm. i. p. 20. φίλους διαφερομένους ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΙΜΙ.

90. Κατηρτίσαντο] Syllabam delerem male geminatam, ut legatur κατήρτισαν· quod praebet margo *Steph.* quodque paulo poſt recurrit, οὕτω Μιλησίους κατήρτισαν Parii, quos ſibi diſſidentes Mileſii *pacis* ſumſerant *reconciliatores*, καταρτιστῆρας· qualis Cyrenaeis fuerat Demonax Mantinenſis, iv, c. 161. φίλους διαφερομένους καταρτίζειν legitur apud *Stobaeum* p. 20, 46. et alibi. Propriam verbi vim *in ſciſſis reſarciendis* ſitam propius reſpicit *Herod.* v, c. 106. ἵνα τοι κεῖνα πάντα καταρτίσω ἐς τὠυτό prouti legitur in MS. et recte ſcribit *Wetſten.* in *Matth.* iv, 21. VALCKEN.

96 Ὅκως τινὰ ἴδοιεν ἀνεστηκυίῃ &c.] Adſtipulor *Reiskio* et *Abreſchio*, ἐν ἀνεστηκυίῃ primitus fuiſſe arbitratis, praepoſitionemque a praeeunte verbo abſorptam: neque inprobo ἀνεστηκυίην χώρην de *neglecta* et *deſolata* regione, etſi ap. *Themiſtium*, quem *Abreſchius* ſubminiſtravit, Or. xxii. p. 280. τόπος ὑψηλός τε καὶ ΑΝΕΣΤΗΚΩΣ. Clarum eſt, χώρην ἀνάστατον hic indicari. *Acclivis regio* debetur *Gronovio*, neglexerat *Valla.*

2. Καὶ τῶν δημοσίων οὕτω &c.] Probabilis ratio, qua et *Aeſchines* in Timarch. p. 22. pr. conficit, ὃν τινα τρόπον (ὁ κρινόμενος) διοικεῖ τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν, ὡς παραπλησίως αὐτὸν καὶ τὰ τῆς πόλεως διοικήσοντα· et Icti Romani, *tutorem ſuſpectum ex eo, quod in alia male verſatus ſit* L. iii, 8. Digeſt. *de Suſp. Tutor.* Non addo in re, uſu ſaepe cognita, *Luciani* Epigr. ap. *Stob.* Serm. xv. p. 152.

8. Ἄνδρες τῶν παχέων] Saepe παχεῖς in Muſis *ditiores*, quorum ὄλβος ἄγαν παχυνθείς, *opulentia valde craſſeſcens*, uti graviter *Aeſchylus* vii. c. Theb. v. 777. Contra aliorum uſu οἱ παχεῖς, quorum mens, ſive, ex Sacris Litteris καρδία ἐπαχύνθη, ſtolidi craſſoque ſub aëre nati. Culte de his omnibus Cl. *Schultenſius* in *Salomon.* Prov. C. xiv, 24.

17. Δύναμίν τινα] *Aliquantum copiarum*; *Valla.* Fac tantillum petiiſſe copiarum, qui noverant, ὀκτακισχιλίην ἀσπίδα Ναξίοισι εἶναι, unde tandem pendebunt ſequentia καὶ κατέλθοιεν ἐς τὴν ἑωυτῶν; an ab ἐδέοντο; Non opinor: voculam τινα mutemus in ἵνα· ut exules Naxii rogarint Ariſtagoram, εἴ κως αὐτοῖσι παράσχοι δύναμιν, ἵνα κατέλθοιεν ἐς τὴν ἑωυτῶν, *velletne ſibi copias dare, ut in patriam poſſent reſtitui*: voce depravata, καὶ neceſſario debebat interſeri. Saepiſſime, quando praecedit εἰ, ſubiectum ἵνα iungitur optativo: neceſſe non arbitror ut in eam rem exempla congeram. —— Ut hoc tempore plebis iniuria Naxiorum optimates per ſeditionem e patria fuere fugati, ſimilis ſeditio quinquaginta circiter annis ante Naxum agitaverat, quam ex *Ariſtotelis* Rep. Naxiorum narrat *Athen.* viii, p. 348. B. VALCKEN.

„πλοῖα μακρὰ πολλά· μηχανήσομαι δὲ, πᾶσαν σπουδὴν ποιεύμενος· ἐπινοέω δὲ τῇδε· [a] Ἀρταφέρνης μοι τυγχάνει ἐὼν φίλος· ὁ δὲ [b] Ἀρταφέρνης, Ὑστάσπεος μὲν ἐστὶ παῖς, Δαρείου δὲ τοῦ βασιλῆος ἀδελφεός· τῶν δ' ἐπιθαλασσίων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ ἄρχει πάντων, ἔχων στρατιήν τε πολλὴν καὶ πολλὰς νέας· τοῦτον ὦν δοκέω τὸν ἄνδρα ποιήσειν τῶν ἂν [c] χρηΐζωμεν". ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Νάξιοι, [d] προσετίθεσαν τῷ Ἀρισταγόρῃ πρήσσειν ᾗ δύναιτο ἄριστα· καὶ ὑπίσχεσθαι δῶρα ἐκέλευον, καὶ δαπάνην τῇ στρατιῇ, ὡς αὐτοὶ διαλύσοντες· ἐλπίδας πολλὰς ἔχοντες, ὅταν ἐπιφανέωσι ἐς τὴν Νάξον, πάντα ποιήσειν τοὺς Ναξίους τὰ ἂν αὐτοὶ κελεύωσι· ὡς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους νησιώτας· τῶν γὰρ νήσων τουτέων τῶν Κυκλάδων οὐδεμίη κω ἦν ὑπὸ Δαρείῳ. Ἀπικόμενος δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ἐς τὰς Σάρδις, λέγει πρὸς τὸν Ἀρταφέρνεα, ὡς Νάξος εἴη [e] νῆσος μεγάθεϊ μὲν οὐ μεγάλη, ἄλλως δὲ, καλή τε καὶ ἀγαθὴ, καὶ ἀγχοῦ Ἰωνίης· χρήματα [f] δ' ἔνι πολλὰ, καὶ ἀνδράποδα. „Σὺ ὦν ἐπὶ ταύτην τὴν χώρην στρατηλάτεε, κατάγων ἐς αὐτὴν τοὺς φυγάδας ἐξ αὐτῆς· καί τοι ταῦτα ποιήσαντι τοῦτο μὲν ἐστὶ ἕτοιμα παρ' ἐμοὶ [g] χρήματα μεγάλα πάρεξ τῶν ἀναισιμωμάτων τῇ στρατιῇ· ταῦτα μὲν γὰρ [h] δίκαιον ἡμέας τοὺς ἄγοντας παρέχειν [i] ἐστί· τοῦτο δὲ, νήσους [k] προσκτήσεαι βασιλέϊ, αὐτήν τε Νάξον καὶ τὰς ἐκ ταύτης ἠρτημένας, Πάρον [l] τε καὶ Ἄνδρον καὶ ἄλλας τὰς Κυκλάδας καλευμένας· ἐνθεῦτεν δὲ ὁρμεώμενος, εὐπετέως ἐπιβήσεαι Εὐβοίῃ νήσῳ μεγάλῃ τε καὶ εὐδαίμονι, οὐκ ἐλάσσονι Κύπρου, καὶ κάρτα εὐπετέϊ [m] χειρωθῆναι· ἀποχρῶσι δὲ ἑκατὸν νέες ταύτας πάσας χειρώσασθαι". ὁ δὲ, ἀμείβετο αὐτὸν τοῖσδε, „Σὺ ἐς οἶκον τὸν βασιλῆος [n] ἐξηγητὴς γίνεαι πρηγμάτων ἀγαθῶν, καὶ ταῦτα εὖ παραινέεις πάντα, πλὴν τῶν νεῶν τοῦ ἀριθμοῦ· [o] ἀντὶ δὲ ἑκατὸν νεῶν, διηκόσιαί τοι ἕτοιμοι ἔσονται ἅμα τῷ ἔαρι· δεῖ δὲ [p] τούτοισι καὶ αὐτὸν βασιλῆα συνέπαινον γίνεσθαι". Ὁ μὲν δὴ Ἀρισταγόρης

297

esſe ac multas longas naves: tamen omne ſtudium ad istud efficiendum adhibebo, hoc ſcilicet in animo verſans: Est mihi amicus Artaphernes, Hyſtaſpis filius, Darii regis frater, qui præſes est omnium in Aſia litoralium, multo exercitu inſtructus ac multa claſſe: hunc ego virum opinor facturum omnia ex animi noſtri ſententia. His auditis Naxii tradiderunt Ariſtagoræ negotium, ut quamoptime poſſet conficeret: utque munera homini polliceretur, iubent, et exercitui ſumptum, utpote ipsis ſuppeditaturis; magnam videlicet ſpem habentes, quum ipsi in Naxo apparuisſent, Naxios omnia quæ ipsi iuberent esſe facturos, atque adeo ceteros inſulanos: nulladum enim Cycladum inſularum ſub Dario erat. Profectus Sardes Ariſtago- 31
ras, ait Artapherni, esſe inſulam Naxum, non ſpatioſam illam quidem, ſed pulchram alioqui et bonam, Ioniæque vicinam, multis præterea et pecuniis et mancipiis refertam. Proinde tu adverſus hanc regionem ducito exercitum, eius exules illuc reducens. Quod ubi feceris, partim magnæ tibi ſunt penes me in expedito pecuniæ, præter illas quæ in exercitum erogabuntur; has enim æquum est nos præbere, qui ducimus: partim inſulas regi acquires, ipsam Naxum et quæ ex hac pendent, Parum et Andrum, ceterasque quæ Cyclades nominantur. Unde progresſus, haud difficulter invades Eubœam, inſulam magnam ac beatam, nec inferiorem Cypro, ac facilem ſane ad capiendum, centum omnino navibus ad has omnes occupandas ſuffecturis. Huic reſpondens Artaphernes, Tu vero, inquit, quæ ſunt ex utilitate regiæ domus exponis, et probe ista ſuades omnia, præterquam de numero navium: nam pro centum navibus, ducentæ tibi ineunte ſtatim vere in promptu erunt. Oportet tamen in his rebus auctoritatem quoque regis accedere. His auditis Ariſta- 32
goras

a Ἀρταφρένης ora *Steph.* et in ſeqq. *b* Negligunt nomen *Brit. A. C.*, ſtatim Ὑστάσπεω *Arch. V.* Vide L. III, 70. *c* Χρηΐζωμεν *Arch.* *d* *M. Pasſ. Ask. Arch. V. Brit. A. C.*, προσέθεντο *Ald.* Edd.; Conf. *Gronov.* mox ὑπισχέεσθαι *Arch.* *e* Praetereunt hanc vocem *Med. Pasſ. Ask.* *f* Δὲ ἔχει *Arch. V. Paris. A. B.*, ἔχει *Ald. Brit.* duo cum Edd., quod nunc est debetur *M. Ask. Pasſ.*, prioribus conſpirat *Euſtath.* ad Perieg. v. 525. p. 211. *g* Μέγα χρήματα *Arch.* *h* *M. Ask. Pasſ.*, reliqui cum *Aldo* δίκαια. *i* Abest *Arch. V. Brit. A. C. Aldo*, habent *M. Pasſ. Ask.* *k* Βασ. προσκτ. *Ask. Pasſ.*, et τήν τε Ναξ. *Arch.* *l* Omittitur τε in *Arch. V. Ask. Pasſ.*, mox καλεομ. *Arch.* et ὁρμώμ. *m* Αἱρεθῆναι ora *Steph. Arch. V. Ask. Pasſ.* *n* Ἐξηγητὴς *Arch.*, ex compendio ſcripturae. Melius *Suid.* in voc., haec citans. *o* Ἀντὶ γὰρ ἑκατ. *Arch. V. Brit. A. C.*, τῶν abest etiam *Med. Pasſ. Ask.*, qui cum *M.* ἀντὶ δὲ; ex *Aldo* ἀντὶ γὰρ τῶν ἑκ. *p* Καὶ τούτοισι καὶ αὐτὸν βασ. *Arch. Vind.*, καὶ αὐτὸν etiam *M. Pasſ. Ask.* et *Suid.* in Συνέπαινος. Antea ex *Ald.* καὶ τὸν.

29. Τῶν ἐπιθαλασσίων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ] Ultima prudenter et circumſpecte addita. Dederat orae maritimae praefectum Otanem C. 25., eius praefectura eopse tempore fungentem. Verum in Thracia illa atque ἐν τῇ Εὐρώπῃ. Hic Artaphernes Aſiam, in AEgaeum porrectam mare, procuravit. Duo, florentibus Perſarum rebus, orae maritimae videntur praepoſiti fuisſe, Europaeae et Aſiaticae: hanc Hydarnes, Xerxe rege ſibi iniunctam habuit L. VII, 135. *Thucydidi* στρατηγὸς τῶν κάτω audire ſolet, qualis Tisſaphernes in eius L. VIII. 5.

41 Ὡς Νάξος εἴη νῆσος] Laudare non debeo Codd., e quibus νῆσος exulat. Perſae cum Cycladum inſularum nullam tenerent ditione, qui potuit Ariſtagoras, niſi inprudenter, Naxum, tacita illius poſitura et indole, Perſae occupandam propinare? De Cycladibus *Euſtath.* in Perieg. v. 525. et eo prior, *Strabo* L. X. p. 743. B.

43. Χρήματα δ' ἔνι πολλὰ] Quandoquidem *Euſtath.* et tot membranae, χρήματα δὲ ἔχει dilucide oſtendunt, eo in disſenſu electionis arbitrium est. Accedo *Gronovio*, editumque amplector. Sic L. I, 181. ἄγαλμα δ' ΟΥΚ ΕΝΙ οὐδὲν αὐτόθι ἱδρυμένον· et C. 183. ἔνθα ἄγαλμα μέγα τοῦ Διὸς ΕΝΙ κατήμενον χρύσεον. Plura ſe ultro offerent, collecta a *Raphelio* in *S. Pauli* Epiſt. ad Galat. III, 28.

48. Ταῦτα μὲν γὰρ δίκαιον] Nolo, rixoſus ne videar, hoc proſcribere, probe gnarus, ab *Aldo* ſi δίκαιον venisſet, et *Florentiae* δίκαια maluisſent, primas fuisſe ablaturum. Olim certe ita loquebantur. Noſter L. VIII, 111. οὕτω τέ σφι κάρτα ΔΟΤΕΑ εἶναι τὰ χρήματα· et IX, 22. οὐ ποιέετε ΔΙΚΑΙΑ ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι. *Thucydides* VIII, 106. καὶ ἐνόμισαν σφίσιν ἔτι ΔΥΝΑΤΑ εἶναι τὰ πράγματα —— περιγενέσθαι, ubi doctisſime *Dukerus*. Alia conſulto negligo. Post nonnulla αἱρεθῆναι *Arch.* gloſſam olet. Conf. C. 97.

57. Σὺ ἐς οἶκον τὸν βασιλῆος] Fluxit ex Orientis more, quo οἶκον βασιλῆος regnum regiamque familiam deſcribebant. Tale Hebraeorum בית המלך / οἶκος βασιλέως, et ſaepisſime iteratum בית יהודה / tum בית ישראל. Sic L. VI, 9. νῦν τις ὑμέων εὖ ποιήσας φανήτω τὸν ΒΑΣΙΛΗΟΣ ΟΙΚΟΝ· et L. IX, 106. Rex quoque *Artaxerxes* in litteris, modo genuinae fuerint, ad *Hippocratem*, Φίλον ΟΙΚΩι ΒΑΣΙΛΕΩΣ τίθεσο, μὴ φειδόμενος ὄλβου. Quo ſuper titulo nonnulla *Caſaubonus* Exercit. ad *Baron.* XIII. p. 214.

72. Ἀλ-

goras lætus Miletum rediit. Artaphernes autem miſſo Suſa ad Darium nuncio, per quem de rebus ab Ariſtagora dictis eum certiorem faceret, ubi ille rem approbavit, ducentas triremes inſtruxit, tum Perſarum, tum aliorum ſociorum magna ſane multitudine, præfecto eis duce Megabate, viro Perſa, e familia Achæmenidarum, ſuo ac Darii conſanguineo: cuius, ſi vera ſunt quæ dicuntur, poſteriore tempore filia pacta fuit Pauſaniæ Lacedæmonio, Cleombroti filio, Græciæ tyrannidem affectanti. Delecto itaque duce Megabate, exercitum Artaphernes ad A-
33 riſtagoram miſit. Megabates ex Mileto Ariſtagora aſſumpto atque Ionum exercitu cum Naxiis, navigavit ſimulans ire in Helleſpontum. Atque ubi Chium pervenit, claſſem continuit apud Caucaſa, ut illinc vento aquilone traiiceret in Naxum. Sed quoniam non erat fatale Naxios ea claſſe deleri, hoc contigit: Megabates in circumeundis navium excubiis offendit navem Myndiam a nemine cuſtodiri: quam rem indigne ferens, iuſſit ſatellites inventum eius navis rectorem, nomine Scylacem, vincire traiectum per thalamiam navis, *id est*, foramen per quod infimi remi extant: ita ut caput extaret, corpus intus eſſet. Ariſtagoras autem a quodam factus certior, hoſpitem ſuum Myndium a Megabate vinctum affligi, Perſam adit et hominem excuſans repoſcit: quum nihil exoraret, ipſe accedens Scylacem ſolvit. Id ubi reſcivit Megabates, graviter admodum ferens, Ariſtagoram vituperavit. Cui Ariſtagoras, Quid tibi, inquit, est cum istis

στagόρης ὡς ταῦτα ἤκουσε, περιχαρὴς ἐὼν, [a] ἀπήιε ἐς Μίλητον· ὁ δὲ Ἀρταφέρνης, ὥς οἱ πέμψαντι ἐς Σοῦσα, καὶ [b] ὑπερθέντι τὰ ἐκ τοῦ Ἀρισταγόρεω λεγόμενα, συνέπαινος καὶ αὐτὸς Δαρεῖος ἐγένετο, παρεσκευάσατο μὲν [c] διηκοσίας τριήρεας, πολλὸν δὲ κάρτα ὅμιλον Περσέων [d] τε καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων· στρατηγὸν δὲ τουτέων ἀπέδεξε Μεγαβάτην, ἄνδρα Πέρσην τῶν Ἀχαιμενιδέων, ἑωυτοῦ τε καὶ Δαρείου ἀνεψιόν· τοῦ Παυσανίης ὁ [e] Κλεομβρότου Λακεδαιμόνιος, εἰ δὴ [f] ἀληθής γε ὁ λόγος, ὑστέρῳ χρόνῳ τουτέων ἡρμόσατο θυγατέρα, ἔρωτα σχὼν τῆς Ἑλλάδος τύραννος γενέσθαι· ἀποδέξας δὲ Μεγαβάτην στρατηγὸν Ἀρταφέρνης, ἀπέστειλε τὸν στρατὸν παρὰ τὸν Ἀρισταγόρεα. Παραλαβὼν δὲ ὁ Μεγαβάτης ἐκ τῆς Μιλήτου τόν [g] τε Ἀρισταγόρεα καὶ τὴν Ἰάδα στρατιὴν, καὶ τοὺς Ναξίους, ἔπλεε πρόφασιν ἐπ' Ἑλλησπόντου· ἐπεί τε δὲ ἐγίνετο ἐν Χίῳ, ἔσχε τὰς νέας ἐς [h] Καύκασα, ὡς ἐνθεῦτεν βορέῃ ἀνέμῳ ἐς τὴν Νάξον διαβάλοι. καὶ, οὐ γὰρ ἔδει τούτῳ τῷ στόλῳ Ναξίους ἀπολέσθαι, πρῆγμα τοιόνδε [i] συνηνείχθη γενέσθαι· περιιόντος Μεγαβάτεω τὰς ἐπὶ τῶν νεῶν φυλακὰς, ἐπὶ [k] νεὸς Μυνδίης ἔτυχε οὐδεὶς φυλάσσων· ὁ δὲ, δεινόν τι ποιησάμενος, ἐκέλευσε τοὺς δορυφόρους ἐξευρόντας τὸν ἄρχοντα ταύτης τῆς νεὸς, τῷ οὔνομα ἦν Σκύλαξ, τοῦτον δῆσαι [l] διὰ θαλαμίης διελόντας τῆς νεὸς κατὰ τοῦτο· ἔξω μὲν κεφαλὴν ποιεῦντας, ἔσω δὲ τὸ σῶμα· δεθέντος δὲ τοῦ Σκύλακος, ἐξαγγέλλει τις τῷ 298
Ἀρισταγόρῃ ὅτι τὸν ξεῖνον οἱ τὸν Μύνδιον Μεγαβάτης δήσας λυμαίνοιτο· ὁ δ' ἐλθὼν [m] παραιτέετο τὸν Πέρσην· τυγχάνων δὲ οὐδενὸς τῶν ἐδέετο, αὐτὸς ἐλθὼν ἔλυσε· πυθόμενος δὲ, κάρτα δεινὸν ἐποιήσατο ὁ Μεγαβάτης, καὶ [n] ἐσπέρχετο τῷ Ἀρισταγόρῃ· ὁ δὲ εἶπε, „ Σοὶ δὲ καὶ τούτοισι τοῖσι πρήγμασι τί
„ ἐστι;

a M. Ask. Paſſ., in aliis ἀπῄει. Statim Ἀρταφρένης *Paſſ. Ask. V.* et plerumque. *b* Exſcripſit *Suid.* in Voc. *c* Ἑβδομήκοντα *Suid.* ex confuſione litterarum σ et ο, ut bene *Portus*. *d* Deſit *Arch. V.* *e* Κλεομβρότεω *Arch.* Voluit Κλεομβρότεω, ut Κροίσεω &c. *f* Ἀληθ. γέ ἐστι ὁ *Ask. Paſſ. Arch. Vind.* et margo *Steph.* quod addi poterit. *g* Non est in *Arch. Paſſ. Ask.*, qui duo Ἀρισταγόρην, prave. Vid. *Euſtath.* in *Hom.* p. 234, 18. *h M. Ask. Paſſ. Valla*, ceteri cum *Ald.* Καύκασον. *i* Συνενείχθη *Arch. V.* *k* Νεὼς *Arch.* et ter quidem. Post nonnulla δεινόν τι ποιησάμ. omnes. *l* Διὰ *Suid.* non habet, his uſus in Θαλαμίδιοι. *m* Παρῃτεῖτο *Schol.* ad Com. Veſp. v. 1249. et *Suidas* in iſto verbo, etiam alia mutans. *n* Ἐπέρχετο *V. Arch. Valla*: male. Praeterea Σὺ δὲ *Arch.*

72. Ἀληθής γε ὁ λόγος] Non reluctabor, ubi ex ſcriptis γέ ἐστι acceſſerit. Hinc autem dilucide patet, *Herodoto*, haec cum commentaretur, cognitam non fuiſſe Pauſaniae, qua Xerxis filiam ſibi procatur, epiſtolam ap. *Thucydidem* L. I, 128., quem *Diodorus* et *Cornelius Nepos* auctorem habent. Liquet inſuper ἡρμόσατο non ultra deſiderium porrigi oportere.

79. Ἐς Καύκασα] Si *Caſus* Chio foret vicinior, ex ea Καύκασον formatum putares, uti in his *Ariſtidis* T. I. p. 546. Edd. *Iebb.* καὶ νῦν Κάρπαθον μὲν καὶ ΚΑΥΚΑΣΟΝ, καὶ ἄλλας νήσους, οἰκουμένας ἐστὶν ἰδεῖν. Rhetor enim καὶ Κάσον dederat. Verum ſitus et ventus Boreas *Caſum* excludunt. *Caucaſus* an *Caucaſa* portus is, ſeu navium ſtatio, vero nomine fuerit, non finio. Tacent veteres, *Delphinium*, *Phanas* et Γερόντων λιμένα inſulae tribuentes: poſterior est in H. An. *Æliani* L. XII, 30.

87. Διελόντας] Nonne ad ſententiam διελάσαντας accommodatius? Διελάσαντας —— κατὰ τοῦτο, *ad hunc modum per navis foramen traiicientes, ut caput* &c. Simili confuſione ἐξελόντα Πεισιστρατίδας et ἐξελάσαντα membranae L. V, 63. Vulgatum ex *Heſychio* διαμερίσαντας, διανείμαντας indicabit.

91. Παραιτέετο τὸν Πέρσην] *Perſam exorare nitebatur poenam deprecando.* Huc ſpectans *Schol.* in *Ariſtoph.* Veſp. v. 1249., Παρῃτεῖτο, ἀντὶ τοῦ ἐλιπάρει, παρεκάλει, παρ' Ἡροδότῳ verba tum excitat quae hic leguntur: eadem dedit *Suidas*. Plene *Xenophon*. Ἀπομν. II, p. 433, 10., τοὺς μὲν θεοὺς παραιτήσῃ συγγνώμονάς σοι εἶναι, εἴτι παρημέληκας τῆς μητρός. Zonaras in Lex. MS. Παραιτοῦμαί σε, καὶ παρῃτήσατο τὸ πρᾶγμα, καὶ παρῃτήσατο αὐτόν. οὐ δεῖ λέγειν· ἀλλ' οἷον, ὅτι παραιτοῦμαί σε συγγνώμην ἔχειν καὶ, παραιτοῦμαί σε μὴ χαλεπαίνειν. Ξενοφῶν, τοὺς μὲν θεοὺς παραιτήσῃ συγγνώμονάς σοι εἶναι· iſta non dedit *Suidas*, qui multa deſcripſit ex Zonarae Lexico, quod ex *Io. Sambuci* Bibliotheca *Fr. Sylburgius* habuit utendum: ad Xenophontem ſpectantia *Io. Leunclavius* illinc excerpſerat: haec excerpta ad *H. Stephanum* miſſa non recepiſſe ſe queritur *Leunclav.* in Append. *Xenoph.* p. 1142. pervenerunt ad *Is. Voſſium*, hinc in Bibliothecam Leidenſem.
VALCKEN.

94. Ἐσπέρχετο] *Succenſuit Ariſtagorae*; nam lene nimis *vituperavit*. In *Apollonio Rh.* III. v. 516. Τελαμῶνι δὲ θυμὸς ὀρίνθη. ΣΠΕΡΧΟΜΕΝΟΣ δ' ἀνόρουσε θοῶς. *Pindarus* Nem. Od. I, 59. Ἀλλὰ θεῶν βασίλεια σπερχθεῖσα θυμῷ, ubi praeter alia Critici ὑπερζέουσα τῷ θυμῷ. Quod post pauca ἐμέο πείθεσθαι, tanquam ſingulare et rarum L. I, 126. examinavimus. Utrumque auctoritatem Codd., qui ſuperius C. 29. τούτων ἐπεξῆν πείθεσθαι, addit, atque in talibus caute procedendum, neque falcem criticam temere ſumendam, commonefacit.

95. Σοὶ δὲ καὶ τούτοισι τοῖσι] *Valla*, *quid tibi*, *inquit*, *est cum iſtis negotiis?* Noverat vir Doctiſſimus, non ſic loqui ſolere Romanos; ſed, *quid iſthic tibi negotii est*; et, *quid tibi cum iſtis est negotii*. Non aliter Graeci ſolent. Videor mihi ſuum Herodoto reſtituiſſe corrigendo: Σοὶ δὲ καὶ τούτοισι πρῆγμα τί ἐστι; οὐ σε ἀπέστειλε. —— *Quid vero tibi cum his est negotii? an non te miſit.* —— Iam primum vide mihi quaeſo quantilla ſit mutatio; ex τούτοισι male repetitum, ut millies evenit, τοῖσι delevi. deinde πρῆγμα in talibus est ex more recepto; ſaepius tamen omitti ſolet ut apud Latinos. Quod apud *Terentium*, *Quid tibi rei mecum est?* apud *Plautum* dicitur, *Quid mecum est tibi?* Stichi II, 2, 9. eadem ellipſi *Livius* VIII, c. 25., *Lucani atque Apuli*, *quibus gentibus nihil ad eam diem cum Romano populo fuerat*, *in fidem venerunt*, plene loquitur *Herodot.* V, c. 84. οἱ δὲ Αἰγινῆται ἔφασαν σφί-

„ ἐστί; [a] οὐ σὲ ἀπέστειλε Ἀρταφέρνης ἐμέο πείθεσθαι, „ καὶ πλέειν τῇ ἂν ἐγὼ κελεύω; τί πολλὰ πρήσ„ σεις"; ταῦτα εἶπε [b] Ἀρισταγόρης· ὁ δὲ, θυμωθεὶς τούτοισι, ὡς νὺξ ἐγένετο, ἔπεμπε ἐς Νάξον πλοίῳ ἄνδρας [c] φράσοντας τοῖσι Ναξίοισι πάντα τὰ παρεόντα σφι πρήγματα. Οἱ γὰρ ὦν Νάξιοι οὐδὲν πάντως προσεδέκοντο ἐπὶ σφέας τὸν στόλον τοῦτον ὁρμήσεσθαι· ἐπεὶ μέντοι ἐπύθοντο, αὐτίκα μὲν [d] ἐσηνείκαντο τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐς τὸ τεῖχος, παρεσκευάσαντο δὲ, ὡς πολιορκησόμενοι, καὶ [e] σῖτα καὶ ποτὰ, καὶ τεῖχος ἐσάξαντο· καὶ οὗτοι μὲν [f] παρεσκευάδατο ὡς παρεσομένου σφι πολέμου· οἱ δ᾽ ἐπεί τε διέβαλον ἐκ τῆς Χίου τὰς νέας ἐς τὴν Νάξον, πρὸς πεφραγμένους προσεφέροντο, καὶ ἐπολιόρκεον μῆνας τέσσερας· ὡς δὲ τά τε ἔχοντες ἦλθον χρήματα οἱ Πέρσαι, ταῦτα [g] κατεδεδαπάνητό σφι, καὶ αὐτῷ τῷ Ἀρισταγόρῃ προσαναισίμωτο πολλὰ, τοῦ πλεῦνός τε ἐδέετο ἡ πολιορκίη, ἐνθαῦτα [h] τείχεα τοῖσι φυγάσι τῶν Ναξίων οἰκοδομήσαντες, [i] ἀπαλλάσσοντο ἐς τὴν ἤπειρον, κακῶς πρήσσοντες. Ἀρισταγόρης δὲ οὐκ εἶχε τὴν ὑπόσχεσιν τῷ Ἀρταφέρνεϊ [k] ἐκπληρῶσαι· ἅμα δὲ ἐπίεζέ μιν ἡ δαπάνη τῆς στρατιῆς ἀπαιτεομένη, ἀῤῥώδεέ τε, τοῦ στρατοῦ πρήξαντος κακῶς· καὶ Μεγαβάτῃ διαβεβλημένος, ἐδόκεέ τε τὴν βασιληΐην τῆς Μιλήτου [l] ἀπαιρήσεσθαι· ἀῤῥωδέων τε τούτων ἕκαστα, ἐβουλεύετο ἀπόστασιν· συνέπιπτε γὰρ καὶ τὸν ἐστιγμένον τὴν κεφαλὴν ἀπῖχθαι ἐκ Σουσέων

iſtis negociis? nonne te miſit Artaphernes ut me ſequereris, atque eo navigares quocunque ego iuberem? quid multa agis? His Ariſtagoræ verbis indignatus Megabates, ubi nox adfuit, miſit Naxum quosdam cum navi, ad rem Naxiis quæ impenderet exponendam.

34 Naxii, ut qui nihil minus quam hanc adverſus ſe claſſem venturam exſpectabant, ubi tamen id audierunt, omnia confeſtim ex agris in urbem comportare; et ſe, ut qui obſidendi eſſent, inſtruere cibariis, potu, murorum refectione. Et iſti quidem tanquam inſtante ſibi bello ſeſe apparabant: illi vero, poſteaquam e Chio in Naxum traiecerunt, iam præmunitos aggreſſi ſunt; conſumptisque quatuor in oppugnando menſibus, abſumptaque a Perſis quam ſecum attulerant pecunia, et magna etiam ab ipſo Ariſtagora, quum plus deſideraret obſidio, ubi caſtella Naxiis exulibus exſtruxerunt, in continentem reverterunt male affecti.

35 Ariſtagoras ita nec quod Artapherni receperat præſtare poterat, et ſimul angebat eum militiæ impenſa quæ exigebatur, etiam timebat ob exercitum male affectum, præſertim Megabatæ offenſus, verebaturque præterea ne regno Mileti fraudaretur: his de cauſſis trepidus, de defectione cogitabat. Contigit enim quoque e Suſis

a M. Paſſ. Ask. Arch., in aliis οὐδέ. b Ὁ Ἀριστ. Paſſ., nec prave. c Φράσσοντας id. d Ἐσηνεῖκ. V. Paſſ. e M. Ask. Arch. Paſſ., alii σιτία ut Ald., quae frequens ſcriptionis commutatio. Mox καὶ τὸ τεῖχ. Paſſ. Brit. A. C. f Παρεσκευάζοντο Arch. Paſſ. Ask. V. et ora Steph., vulgatum tuentur M. Brit. duo, Ald. et Euſtath. ad Homer. p. 234, 21. g Καταδεδαπ. Arch. neglecto, ut ſaepe, augmento. h Τείχεά σφι τοῖς Arch. i Ἀπαλλάσσαντο ſolus Med. k Ἐκτελέσαι marg. Steph. Arch. Vind. l Ἀπαιρεθήσεσθαι M. Ask. Paſſ., ἀφαιρεθήσεσθαι V. Arch., ex Aldo, Paris. A. B. ἀπαιρήσεσθαι, tum ἀῤῥωδέων δὲ Ask. Arch.

σι τε καὶ Ἀθηναίοισι εἶναι οὐδὲν πρῆγμα· qui locus vel ſolus, ut puto, correctionem ſatis adfirmaret. *Demoſthenes*, qui c. Aphob. p. 517, 48., ſcripſerat, τί τῷ νόμῳ καὶ τῇ βασάνῳ; plene dixit pro Cor. p. 186., διομνύμενος μηδὲν εἶναι σοὶ καὶ Φιλίππῳ πρᾶγμα. Comicus *Nicomachus* ap. *Athen.* VII, p. 291. B.

Ἔσω· γεωμετρικῇ δὲ καὶ σοὶ πρᾶγμα τί;

variat ſtructuram *Plutarch.* T. II. p. 52. C. In eundem ſenſum *Comicus* ap. *Stobaeum* p. 501, 4. Τίς γὰρ κατόπτρῳ καὶ τυφλῷ κοινωνία; *Philoſtr.* p. 662., Σοὶ δὲ τί καὶ Πρωτεσίλεῳ κοινόν hoc in talibus multo frequentius tantundem valet ac in *Herod.* πρῆγμα. VALCKEN.

5. Καὶ τεῖχος] Iſta duo, ex anterioribus, ut hariolor, huc migrantia, ſi deforent, neutiquam reducerem. Turbant orationis habitum ac iuncturam, ſive ἐσάξαντο cum *Valla* et *Porto* ex σάξασθαι, *ſarcire*, ſeu ab ἐσάξασθαι derivaveris. Prius inſolitum mihi quid praefert, reſpuitque σῖτα καὶ ποτὰ, non profecto ita farcienda ſarciendaque, ac τὸ τεῖχος fortasſe; poſterius, iſta ſi exulent, aut ἐς τεῖχος, quae Cl. *Reiskii* ſuſpicio, ſcribatur, vero non diſconveniet. Ipſemet ſcriptor viam emunit L. I, 190., Babylonii προεσάξαντο σιτία ἐτέων κάρτα πολλῶν, *ante plurium annorum commeatum importarunt*. et VIII, 20. οὔτ᾽ ἐξεκομίσαντο οὐδὲν, οὔτε ΠΡΟΕΣΑΞΑΝΤΟ Euboeenſes.

5. Καὶ τεῖχος ἐσάξαντο] Non miror in forma verbi, Grammaticis haud animadverſa, *Vallam*, *Portum* ſimilesque haeſiſſe literatores; ille *murorum refectionem*, quam ἐπισκευὴν vocant, ſignificari credidit: *Portus* reddidit *muros muniverant*, retulitque ad Σάττειν. Verum vidisſent, ſi ſimilia comparasſent *Herodoti*: I, c. 190., Babylonii κατειλήθησαν ἐς τὸ ἄστυ, in urbem autem, obſidione praeviſa, προεσάξαντο σιτία ἐτέων κάρτα πολλῶν, *iam ante comportaverant permultorum annorum commeatus*, id ipſum *Portus* etiam adnotavit, intellexitque VIII, c. 20., οὔτε ἐξεκομίσαντο οὐδὲν οὔτε προεσάξαντο. Non facile reperietur, qui praeter *Herodotum* adhibuerit ἄξασθαι, ἐσάξασθαι, προεσάξασθαι. Quae habet ἧκται et ἐσῆκται, illa reperiuntur et apud alios iſtius etiam aetatis. —— Iam vero καὶ τεῖχος ab imperito poſitum ſuſpicor, et, ab *Herodoto* ſcriptum: *ad oppugnationem autem tolerandam ſeſe paraverant*, καὶ σιτία καὶ ποτὰ τὸ τεῖχος ἐσάξαντο, id eſt ἐς τὸ τεῖχος ἤξαντο, *et eſculenta potulentaque curaverant intra urbem importari*. —— Primum ἐσενείκαντο τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐς τὸ τεῖχος· *ex agris omnia comportaverant in urbem*, quae quidem eſſent mobilia; pro more degentium in iſtius modi regionibus, in quibus una praeſertim urbs tantum eſſet muro munita: de Naxiis locupletibus ſcribit *Ariſtot.* in Rep. Naxiorum ap. *Athen.* VIII. p. 348. A. τῶν παρὰ Ναξίοις εὐπόρων οἱ μὲν πολλοὶ τὸ ἄστυ ᾤκουν, οἱ δὲ ἄλλοι διεσπαρμένοι κατὰ κώμας. Eadem ratio fuit in Attica; ſaepius itaque leguntur in hiſtoria quoque recentiori tempore Philippi et Alexandri, (*Demoſth.* p. 140, 68. *Diodor. Sic.* T. II. p. 162.) omnia mobilia e pagis in Athenas Attici comportasſe; inprimis bello Peloponneſiaco: praeter *Thucyd.* teſtis eſt *Ariſtoph.* Ἱπ. v. 789, 802. Ἀχ. v. 72. Εἰρ. v. 631. *Schol.* διὰ τὰς συνεχεῖς τῶν πολεμίων εἰσβολὰς ἐσκευαγωγήσαντο εἰς τὴν πόλιν οἱ ἀπὸ τῶν ἀγρῶν. VALCKEN.

14. Ἀπαλλάσσοντο] Male *Mediceo* eveniat, cuius imperio Graecis inauditum ἀπαλλάσσαντο ſermonis ornatum foedavit. Sexcenties illibatam ſedem, quod reſtituimus, tuetur, et inconſulto unius iusſu novam induere ſpeciem debuit? Post pauca ἐκτελέσαι *Arch.*, acceptum gloſſae fero.

20. Ἀπαιρεθήσεσθαι] Ita inſtauratum a *D'Orvillio* ad *Chariton.* L. I, 12. p. 127. laudibus fertur. Ego ἀπαιρήσεσθαι non adſpernor: Tritum enim olim, cui pasſivum recentiorum acumen ſubſtituit crebro. Dederat *Aldus* πολλὸν ἐλασσώσεσθαι, maluerunt ἐλασσωθήσεσθαι L. VI, 11. Talium copiam poſt *Kuſterum* et *Dukerum* conduxit *Hemſterhuſius* ad *Thomae* Τιμήσεται et *Pierſonius* in *Moerid.* p. 367.

22. Τὸν ἐστιγμένον τὴν κεφαλὴν] „ *AEneas in Poliorcetico et Polyaenus l.* I. *idem tradunt.*„ GALEUS. Quae *Gellio* vocatur N. A. XVII, c. 9., *inopinabilis latebra barbarico aſtu excogitata*, ſic ipſi denarratur, ut alium ſequutus videatur auctorem, qui fraudem magis fecerit veriſimilem. Ex *Herod.* rem enarrat *Tzetzes* Chil. III, v. 512. IX, v. 228., &c. Sic autem *AEneas* in Poliorcet. c. 31., ut ipſa retinuerit pleraque omnia *Herodoti* verba: Ἱστιαῖος βουλόμενος τῷ Ἀρισταγόρᾳ σημῆναι (excidit ἀποστῆναι·) ἄλλως μὲν οὐδαμῶς εἶχεν ἀσφαλῶς δηλῶσαι, ὥστε φυλασσομένων τῶν ὁδῶν, καὶ οὐκ

ſis ab Hiſtiæo venire quendam compuncto notis capite, quibus Hiſtiæus Ariſtagoram commonefaciebat ut ab rege deficeret. Id namque volens Hiſtiæus Ariſtagoræ indicare, quia alia ratione ſecure facere non poterat, utpote itineribus cuſtoditis, fideliſſimo e ſervis caput abraſum notis ſignavit, et hominem retinens quoad capilli renaſcerentur, ubi illi renati ſunt, raptiſſime dimiſit Miletum, nihil aliud mandans, niſi ut quum Miletum perveniſſet, iuberet Ariſtagoram eraſo ſuo capite inſpicere. Ea autem ſtigmata ſignificabant, ut a me ſuperius dictum eſt, defectionem. Hæc ideo Hiſtiæus faciebat quod magnam calamitatem ducebat ſe Suſis detineri: etiam atque etiam ſperans, fore ut ſi ab Ariſtagora rebellaretur, ad mare proficiſceretur: ſin Miletus nil novi moliretur, nullam ſibi viam amplius eſſe ad eam rever-
36 tendi intelligebat. Eum quidem nuncium Hiſtiæus hæc conſiderans mittebat. Ariſtagoras autem, quum ei hæc omnia conſentanea per idem tempus contigiſſent, retulit ad ſuæ factionis homines tam de ſua ſententia quam de Hiſtiæi mandatis. Cui quum ceteri omnes aſſenſiſſent, iubentes ut rebellaret, Hecatæus tamen hiſtoriographus initio diſſuadere bellum ſumi adverſus regem Perſarum, enumerans cunctas nationes quibus Darius imperaret, illiusque potentiam: ſed quum hoc perſuadere non poſſet, ſecundo loco ſuadere, ut claſſe mare occuparent, negans ſe videre qua alia ratione id eſſet eventurum: ſcire enim ſe Mileſiorum vires eſſe imbecillas: ſi tamen pecuniæ e templo quod eſt in Branchidis tollerentur, quas Crœſus Lydus dedicaviſſet, multum ſpei recipere maris potiundi, atque ita pecuniam et ipſos habituros ad utendum, nec hoſtes eam ſpoliaturos. Erant autem hæ ingentes pecuniæ, quemadmodum a me in primo libro declaratum eſt. Verum ne hæc quidem ſententia vicit; et nihilominus placuit, ut omnino rebellaretur: utque unus eorum Myuntem navigaret ad exercitum, qui a Naxo reverſus illic agebat, ut conaretur
37 duces claſſiariorum comprehendere. Miſſus autem ad hoc ipſum Iatragoras, dolo cepit Oliatum Ibanolis filium Mylaſſenſem, et

σέων παρ' Ἱστιαίου, σημαίνοντα ἀπίστασθαι Ἀρισταγόρην ἀπὸ βασιλῆος· ὁ γὰρ Ἱστιαῖος βουλόμενος τῷ Ἀρισταγόρῃ σημῆναι ἀποστῆναι, ἄλλως μὲν [a] οὐδαμῶς εἶχε ἀσφαλέως σημῆναι, ὥστε φυλασσομενέων τῶν ὁδῶν· ὁ δὲ, τῶν δούλων τὸν πιστότατον [b] ἀποξυρήσας τὴν κεφαλὴν, ἔστιξε, καὶ ἀνέμεινε ἀναφῦναι τὰς τρίχας· ὡς δὲ ἀνέφυσαν, τάχιστα ἀπέπεμπε ἐς Μίλητον, ἐντειλάμενος αὐτῷ ἄλλο μὲν οὐδέν· [c] ἐπεὰν δὲ ἀπίκηται ἐς Μίλητον, κελεύειν Ἀρισταγόρην ξυρήσαντά μιν τὰς τρίχας, κατιδέσθαι ἐς τὴν κεφαλήν· τὰ δὲ στίγματα ἐσήμαινε, ὡς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, ἀπόστασιν· ταῦτα δὲ ὁ Ἱστιαῖος [d] ἐποίεε, συμφορὴν ποιεύμενος μεγάλην τὴν 299
ἑωυτοῦ κατοχὴν τὴν ἐν Σούσοισι· ἀποστάσιος ὦν γινομένης, πολλὰς εἶχε ἐλπίδας μετήσεσθαι ἐπὶ θάλασσαν, [e] μὴ δὲ νεώτερόν τι ποιεύσης τῆς Μιλήτου, οὐδαμὰ ἐς αὐτὴν ἥξειν ἔτι ἐλογίζετο. Ἱστιαῖος μέν νυν ταῦτα διανοεύμενος, ἀπέπεμπε τὸν ἄγγελον· Ἀρισταγόρῃ δὲ συνέπιπτε τοῦ αὐτοῦ χρόνου πάντα ταῦτα συνελθόντα· ἐβουλεύετο ὦν μετὰ τῶν στασιωτέων, ἐκφήνας τήν τε ἑωυτοῦ γνώμην καὶ τὰ παρὰ τοῦ Ἱστιαίου ἀπιγμένα· οἱ μὲν δὴ ἄλλοι πάντες γνώμην κατὰ τὠυτὸ ἐξεφέροντο, κελεύοντες ἀπίστασθαι· Ἑκαταῖος δ' ὁ λογοποιὸς πρῶτα μὲν οὐκ ἔα πόλεμον βασιλέϊ τῶν Περσέων ἀναιρέεσθαι, [f] καταλέγων τά τε ἔθνεα πάντα τῶν ἦρχε Δαρεῖος, καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ· ἐπεί τε δὲ οὐκ ἔπειθε, δεύτερα συνεβούλευε ποιέειν ὅκως ναυκράτεες τῆς θαλάσσης ἔσονται· ἄλλως μέν νυν οὐδαμῶς ἔφη λέγων ἐνορᾶν ἐσόμενον τοῦτο· ἐπίστασθαι γὰρ τὴν δύναμιν [h] τὴν Μιλησίων ἐοῦσαν ἀσθενέα· εἰ δὲ τὰ χρήματα καταιρεθείη τὰ ἐκ τοῦ ἱροῦ τοῦ ἐν Βραγχίδῃσι, τὰ Κροῖσος ὁ Λυδὸς ἀνέθηκε, πολλὰς εἶχε ἐλπίδας [i] ἐπικρατήσειν τῆς θαλάσσης· καὶ οὕτω αὐτούς τε ἕξειν χρήμασι χρᾶσθαι, καὶ τοὺς πολεμίους οὐ συλήσειν αὐτά· τὰ δὲ χρήματα ἦν ταῦτα μεγάλα, ὡς δεδήλωταί μοι ἐν τῷ [k] πρώτῳ τῶν λόγων· αὕτη μὲν δὴ οὐκ ἐνίκα ἡ γνώμη· ἐδόκεε δὲ ὅμως ἀπίστασθαι· ἕνα τε αὐτέων [l] πλώσαντα ἐς Μυοῦντα ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ ἀπὸ τῆς Νάξου ἀπελθὸν, ἐὸν ἐνθαῦτα, συλλαμβάνειν πειρᾶσθαι τοὺς ἐπὶ τῶν νεῶν ἐπιπλέοντας στρατηγούς. Ἀποπεμφθέντος δὲ Ἰητραγόρεω κατ' αὐτὸ τοῦτο, καὶ συλλαβόντος δόλῳ [m] Ὀλίατον Ἰβανώλλιος [n] Μυλασσέα, καὶ

a Οὐχ *Brit.* duo, ſervat receptum *AEneas* Tactic: p. 1704. Ed. *Gronov.* haec deſcribens. *b* Ἀποξυρήσας *Arch.* *c* Ἐπὴν *id.* et *Paſſ. V.* *d* Ἐποίησε *Arch. Paſſ. V.*; ſpectavit haec *Nonnus* ad *Gregorii Naz.* Stelit. II. p. 162. *e* Praeſtat μὴ δὴ ex *Reiskii* indicio, atque ita *Aldus*, cui accedo. Mox οὐδαμῶς *Brit. A. C.* *f* Κατὰ τὰ λόγων *Arch.* *g* Ἐπείσθη id. *h* Τὴν Μιλ. *M. Paſſ. Ask.*, ceteri τὴν τῶν, quod mutatione non indigebat. *i* Ἐπικρατήσας *Brit.* duo, mox οὕτως plures. *k* *Ask. Arch. V.* ora *Steph. Valla*, antea προτέρῳ. *l* Πλώσαντες Μυοῦντα *Brit. A. C.* *m* Ὀλία τὸν iid. et Ἰβανώλ., in *Paſſ.* Ἰβανώλλ. *n* Μυλασία *Brit. A. C.*, porro Τερμερέα iidem cum *Arch. V. Paſſ. Ask.* ora *Steph. Valla*: olim Τερμηνέα.

οὐκ εὔπορον (ἦν addendum:) γράμματα λαβεῖν Φέροντα — tandem, τὰ δὲ στίγματα, inquit, ἐσήμαινεν ἃ δεῖ ποιεῖν· ſecundum *Herod.* ἀπόστασιν· auctore *Polyaeno* I, c. 24. capiti hae literarum inerant notae: Ἱστιαῖος Ἀρισταγόρᾳ. Ἰωνίαν ἀπόστησον. VALCKEN.

46. Ὁ λογοποιὸς] Idem Hecataeo titulus L. II, 143. V, 125., etiam AEſopo L. II, 134., ſed diverſa ratione, hic fabulator, ille hiſtoricus, ex iuſta *Voſſii* de Hiſtor. Gr. L. IV, 3. opinione. Bene *Harpocratio*, Λογοποιὸς, ὁ ὑφ' ἡμῶν ἱστορικὸς λεγόμενος ex *Iſocrate* et Noſtro, ubi docte *Mauſſacus* et *Valeſius*. Ἑκαταῖος ὁ λογοποιὸς *Arriano* Ἀναβ. II, 16., λογοποιοὶ hiſtoriarum ſcriptores *Xenophonti* K. παιδ. VIII. p. 229. D., aliisque.

50. Ναυκράτεες τῆς θαλάσσης] Una voce θαλασσοκράτορες *Thucydidi* VIII, c. 83., dicuntur Chii Mileſiique; qua forma *Herodoto* VI, c. 9., ſunt ναυκράτορες· hanc ego vocem *Thucydidi* libenter reſtituerem p. 391, 98. ubi vulgatur in Alcibiadis oratione: καὶ ἀπελθεῖν αἱ νῆες παρέξουσιν· αὐτοκράτορες γὰρ ἐσόμεθα καὶ ξυμπάντων Σικελιωτῶν. Athenarum quidem civitas ratum erat habitura quidquid egiſſent Alcibiades et collegae, imperatores αὐτοκράτορες conſtituti: ſed hic vocem non convenire ſenſit et *Schol.* Corrigo primum παρέξουσι ναυτοκράτορες γὰρ — *navium enim copia praeſtabimus omnibus Sicilienſibus*: ſed ſcripsiſſe puto *Thucydidem* ναυκράτορες· ubi vulgatur alterum, ναυκρατόρων praebent optimi Codd. p. 370, 84. p. 373, 91. In *Herod.* ſi vel codex daret ναυκράτορες, alterum ſatis adfirmaret nomen uſitatiſſimum Ναυκράτης. VALCKEN.

59. Ἐν τῷ πρώτῳ τῶν λόγων] Non diſſentio a MSS. Alibi ἐν τοῖσι πρώτοισι τῶν λόγων L. VII, 93., uti et *Strabo* L. XV. p. 1011. B. Τὰ vero ἐν Βραγχίδῃσι Croeſi donaria L. I, 92. annumeravit, quae ex *Hecataei* ſaniore ſuaſu Ariſtagoras in uſum ſi vertiſſet, multo fuiſſet contra Perſas inſtructior, ac Xerxi ea intervertendi atque auferendi praecidiſſet occaſionem. Geographum vide L. XIV. p. 941. B.

καὶ Ἱςιαῖον Τύμνεω Τερμερέα, καὶ Κώην ª Ἐρξάνδρυ, τῷ Δαρεῖος Μιτυλήνην ἐδωρήσατο, καὶ Ἀρισταγόρην Ἡρακλείδεω Κυμαῖον, καὶ ἄλλυς συχνύς· οὕτω δὴ ἐκ τοῦ ἐμφανέος ὁ Ἀριςαγόρης ἀπεςήκεε, πᾶν ἐπὶ Δαρεῖῳ μηχανώμενος· καὶ πρῶτα μὲν λόγῳ μετεὶς τὴν τυραννίδα, ἰσονομίην ἐποίεε τῇ Μιλήτῳ, ὡς ἂν ᵇ ἑκόντες αὐτῷ οἱ Μιλήσιοι συναπιςαίατο· μετὰ δὲ, καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ Ἰωνίῃ τὠυτὸ τοῦτο ἐποίεε, τοὺς μὲν ἐξελαύνων τῶν τυράννων, τοὺς δ᾽ ἔλαβε τυράννυς ἀπὸ τῶν νεῶν τῶν συμπλευσασέων ἐπὶ Νάξον, τούτους δὲ φίλα βουλόμενος ποιέεσθαι τῇσι πόλισι, ἐξεδίδυ, ἄλλον ἐς ἄλλην πόλιν παραδιδοὺς, ὅθεν εἴη ἕκαςος. Κώην μέν νυν Μιτυληναῖοι, ἐπεί τε τάχιςα παρέλαβον, ἐξαγα- 300 γόντες κατέλευσαν· Κυμαῖοι δὲ τὸν σφέτερον αὐτέων ἀπῆκαν· ὡς δὲ καὶ ἄλλοι οἱ ᶜ πλεῦνες ἀπίεσαν, τυράννων μέν νυν κατάπαυσις ἐγένετο ἀνὰ τὰς πόλιας· Ἀριςαγόρης δὲ ὁ Μιλήσιος ὡς τοὺς τυράννυς κατέπαυσε, ςρατηγοὺς ἐν ἑκάςῃ τῶν πολίων κελεύσας ἑκάςυς καταςῆσαι, δεύτερα αὐτὸς ἐς Λακεδαίμονα τριήρεϊ ἀπόςολος ἐγίνετο· ἔδεε γὰρ δὴ συμμαχίης τινός οἱ μεγάλης ἐξευρεθῆναι. Τῆς δὲ Σπάρτης Ἀναξανδρίδης μὲν ὁ Λέοντος οὐκέτι περιεὼν ἐβασίλευε, ἀλλὰ ᵈ ἐτετελευτήκεε· Κλεομένης δὲ ὁ Ἀναξανδρίδεω ᵉ εἶχε τὴν βασιληίην, οὐ ᶠ κατὰ ἀνδραγαθίην σχὼν, ἀλλὰ κατὰ γένος. Ἀναξανδρίδῃ γὰρ ἔχοντι γυναῖκα ἀδελφεῆς ἑωϋτοῦ θυγατέρα, καὶ ἐούσης ταύτης οἱ ᵍ καταθυμίης παῖδες οὐκ ἐγίνοντο· τούτου δὲ τοιούτου ἐόντος, οἱ ἔφοροι εἶπαν, ἐπικαλεσάμενοι αὐτὸν, „ ʰ Εἴ τοι σύ γε σεωϋτοῦ „ μὴ προορᾷς, ἀλλ᾽ ἡμῖν τοῦτο ἐςὶ οὐ περιοπτέον, „ γένος τὸ ⁱ Εὐρυσθένεος γενέσθαι ἐξίτηλον· σύ νυν „ τὴν μὲν ἔχεις γυναῖκα, ἐπεί τέ τοι οὐ τίκτει „ ᵏ ἐκ σέο, ἄλλην δὲ γῆμον· καὶ ποιέων ταῦτα, „ Σπαρτιήτῃσι ˡ ἁδήσεις.„ ὁ δ᾽ ἀμείβετο, φὰς τυτέων

et Hiſtiæum Tymnis Termerenſem, et Coëm Erxandri filium, quem Darius Mitylene donaverat, et Ariſtagoram Heraclidis filium Cymæum, compluresque alios. Ita ex profeſſo Ariſtagoras defecit, omnia in Darium comminiſcens: et primum quidem, verbo duntaxat tyrannidem deferens, ſtatum reipublicæ Mileti conſtituit, ut ſecum libenter Mileſii deficerent. Idem deinc quoque in reliqua Ionia fecit, tyrannorum alios eiiciens, ex aliis autem quos tyrannos ceperat e navibus iis, quæ adverſus Naxum una ierant, ut civitatibus gratificaretur, dedidit alium in aliam urbem tradens, ex qua quisque illorum erat. 38 Quorum Coëm Mitylenæi ut acceperunt, ſine mora productum lapidibus interemerunt: Cymæi ſuum dimiſerunt. Posteaquam autem et alii complures tyrannos dimiſiſſent, passim per civitates eorum abdicatio facta est. Tyrannis ſummotis, Ariſtagoras Mileſius ſingulos iusſit in ſingulis civitatibus conſtituere magiſtratus: quod ſecundum fuit, ipse Lacedæmonem triremi navigavit: opus enim erat magnam aliquam comparare ſocietatem. 39 Spartæ regnum iam non tenebat Anaxandrides, Leontis filius, quia non ſuperſtes erat, ſed eius obitu filius Cleomenes regnabat; non ille quidem propter virtutis ſpecimen, ſed propter genus. Etenim Anaxandrides duxerat in matrimonium ſororis ſuæ filiam, quæ etſi cordi erat, tamen ex ea liberos non ſuſcipiebat. Id quum ita eſſet, ephori ei arceſſito dixerunt: Si tu tibi non proſpicis, at certe nobis hoc non est deſpiciendum, Euryſthenis genus intercidere. Tu igitur quandoquidem uxorem habes, quæ ex te non parit, ea repudiata aliam ducito, gratisſimam rem in hoc Spartiatis facturus. His ille reſpondens, ne-

a Ἐρξάνδρεω *Arch.*, more ſcriptoris: ἐξ ἀνδρου *Paſſ. Vind.* Laurentius *Alexandri.* *b* Ἐνόντες *Arch.* et συναπιςαίατο cum *Med. Paſſ. Ask.*, quae et *Porti* coniectura: antea συναπιςέατο. *c* Πλεῦνες ἀπίεσαν margo *Steph. Vind. Arch. Ask. Brit. A. C.*, πλεῖνες αὐτῶν *Ald. Med. Paſſ.*, mox ἐγίνετο *V. Paſſ.* *d* Ἐτελεύτηκε duo *Brit.* *e* Decem ſeqq. omittunt iidem per ſocordiam. *f* Κατ᾽ ἀνδρ. *Arch. V.* *g* Spectavit vocem *Euſtath. Hom.* p. 149, 32. *h* Εἰ τοι σὺ σεωϋτοῦ *Arch. V.*, γε deſit etiam *Paſſ.* et *Brit. A. C.* Antea εἴ τι. *i M. Arch. Paſſ. Ask. Brit. A. C.* olim Εὐρυσθέος. *k* Ἐκ σέο, ἄλλην *M. Paſſ. Ask. Arch. V. Paris. A. B.*, duo *Brit. Valla:* olim ἐκ σέο, ἄπες, ἄλλην. *l* Ἡδήσ. *Brit. A. C.*

67. Τερμερέα] Auſpiciis utor Schedarum, quibuscum *Steph. Byz.*, Τέρμερα, πόλις Λυκίας, ἀπὸ Τερμέρου ὁ πολίτης ΤΕΡΜΕΡΕΥΣ. Fuit in Cariae Lyciaeque finibus. Cariae Τερμέριον et χωρίον Τέρμερον agnoſcit *Strabo* L. XIV. p. 971. A., cui Cariae in ſitu *Herodotus* L. VII, 98. congruit.

72. Ἰσονομίην ἐποίησε τῇ Μιλησίων] Laurentius *ſtatum reipublicae Mileti conſtituit*, haud plene. Ἰσονομίη et Τύραννις contra ſe ponuntur, estque illa iuris quaedam inter cives aequabilitas, qualis populari in ſtatu. Maeandrius post Polycratis, tyranni Samii, fata dilucide, ἐγὼ δὲ ἐς μέσον τὴν ἀρχὴν τιθεὶς, ΙΣΟΝΟΜΙΗΝ ὑμῖν προσαγορεύω L. III, 142. Vide ibid C. 80.

82. Οἱ πλεῦνες ἀπίεσαν] Expunxi pronomen, ex praegreſſis inculcatum temere. Tyranni abierunt quidem, ſed civium voluntate dimiſſi; Hiſtiæus, Tymnae F., in caſtris deinceps Xerxis fuit L. VII, 98. Atque ea expedita ſatis: moleſtiſſima, quae conſequuntur, ἔδεε γὰρ δὴ συμμαχίης —— ἐξευρεθῆναι· ultimum ſi nusquam foret, leni flueret oratio tractu: cum mordicus tamen ſcripti retineant libri, *Pauwii* molimen ἔδεε —— συμμαχίη τινὸς οἱ μεγάλη ἐξευρεθῆναι reformat, *Reiskii* συμμαχίην τινά οἱ μεγάλην ἐξευρεθῆναι. Utri adplaudam, haeſito, ob Herodoteae abundantiae morem.

82. Οἱ πλεῦνες αὐτῶν ἀπίεσαν] Ionice *Herodoto* ἀπίεσαν ſignificat *dimittebant:* hic itaque ſcribendum ἀπῆσαν, id est ἀπηλλάσσοντο, quod huius etiam vice reponendum est ex Codd. p. 425, 18. —— In istis, ἔδεε γὰρ δὴ συμμαχίης τινός οἱ μεγάλης ἐξευρεθῆναι· poſtremum non ſane defendum, ut ille putabat, ſuperfluum adiicitur more Herodoteo: ſic ἀνεῖσι τὰς τρίχας αὔξεσθαι, p. 102, 7. atque alibi ſimilia reperiuntur. VALCKEN.

92. Ἀναξανδρίδῃ γὰρ ἔ. γυναῖκα] De Anaxandride eiusque duabus uxoribus narrata contraxit in pauciora verba *Pauſan.* in Lacon. p. 211. apud hunc Anaxandrides Lacedaemoniorum μόνος γυναῖκάς τε δύο ἅμα ἔσχεν, καὶ οἰκίας δύο ἅμα ᾤκησε. *Herod.* γυναῖκας, ait, ἔχων δύο, διξὰς ἱςίας οἴκεε, ποιέων, οὐδαμῶ Σπαρτιητικά· quinimo nec in univerſum Ἑλληνικά· nam, quidquid nonnulli nobis narrent, nusquam in Graecia florente licuit duas ſimul uxores habere, niſi certas interdum ob rationes, permiſſu magiſtratuum vel populi; praeſertim διὰ σπάνιν ἀνθρώπων, quod ſemel Athenis accidiſſe legitur. —— Est in his c. 40. rara vox ἐξέσιος de repudio poſita, quam enotatam *Euſtathio* ſupra iam fuit obſervatum ad L. III, c. 148. VALCKEN.

96. Εἴ τοι σύ γε σεωϋτοῦ] Placuit ſcriptura, priore commodior. Per autem egregie *Med.* pluresque alii, γένος τὸ Εὐρυσθένεος γενέσθαι ἐξίτηλον. Vulgatum enim antea, optimo *Gronov.* iudice, abſurdiſſimum. *Procopius*, ſollers priſcorum aemulus, Bel. Pers. L. I, 5. ὅτι μὴ ἐξιτήλου παντάπασι γένους τοῦ βασιλείου, *Perſarum*, ὄντος et L. II, 22.

99. Οὐ τίκτει ἐκ σέο, ἄλλην δὲ] In ambiguo animus fuit, retinendumne *Aldi* ἀπὲς, an furcillis eiiciendum: tot tandem conſpirans Codd. imperium hanc in partem inpulit. Videntur, quae Celeb. etiam *Gronovii* ſententia, conſulto infauſtum vocabulum ſilentio Ephori preſſiſſe, eaque ſolum ſubieciſſe, quae divortium innuebant clariſſime. *Pauſanias*, eodem in negotio occupatus, τὴν γάρ οἱ, Anaxandridae, πρότερον συνοικοῦσαν ΑΡΙΣΤΗΝ, τὰ ἄλλα οὖσαν, συνέβαινεν οὐ τίκτειν, ubi ἀρεςὴν vere *Steph. Berglerus*, quo καταθυμίην doctiſſimus ſcriptor et Noſtri ſectator induſtrius explicuit, Laconic. C. 3. p. 211.

negat ſe earum rerum alterutram eſſe facturum: et hos non recte conſulere ait, qui ipſum hortentur repudiata quam habeat uxore innoxia, alteram inducere: eoque ſe
40 non eſſe pariturum. Cui ephori atque ſeniores conſilio habito retulerunt: Quoniam te cernimus amore coniugis quam habes implicitum, facito quod dicemus, ac noli repugnare, nequid de te Spartiatæ gravius conſulant. Coniugem quam habes ut repudies non poſtulamus: quæcunque ei præſtas nunc, ea omnino præſtato: alteram tamen ducito præter hanc uxorem, quæ ſit fecunda. Hæc dicentibus aſſenſus eſt Anaxandrides: qui duas dehinc uxores habens, binis ædibus habitabat, haud-
41 quaquam Spartana faciens. Non longo interiecto tempore, uxor quæ poſterius ducta eſt parit hunc Cleomenem, et ipſa ſucceſſorem regni Spartiatarum protulit. At uxor prior quæ præcedente tempore ſterilis fuerat, et ipſa tunc concepit, hoc fato uſa: quæ quum revera prægnans eſſet, conſanguinei tamen poſterioris uxoris id audientes, ac moleſte ferentes, dicere, iactari hoc ab illa animo ſubiiciendi ſibi partum. Itaque his indigne ferentibus, exacto tempore ephori increduli feminam parientem circumſidentes obſervarunt: quæ Doricum peperit, moxque Leonidem, et poſt hunc recta Cleombrotum. Sunt etiam qui dicant Cleombrotum atque Leonidem fuiſſe geminos. At quæ Cleomenem peperit, ſecundo loco in matrimonium ducta, filia Prinetadæ, neptis Demarmeni,
42 alium filium præterea non genuit. Et Cleomenes quidem mentis non compos, ut fertur, ſed admodum furens, Doricus autem inter æquales omnes primus erat, meritoque putans ſe ob virilitatem regno potiturum: hoc ita opinione præſumens, defuncto Anaxandrida quum Lacedæmonii Cleomenem ex lege, quod maximus natu eſſet, creaſſent, indigne id tulit, ſibi a Cleomene imperari. Igitur petita a Spartiatis plebe,

τέων οὐδέτερα ποιήσειν· ἐκείνους τε οὐ καλῶς συμβουλεύειν, παραινέοντας, τὴν ἔχει γυναῖκα, ἐοῦσαν ἀναμάρτητον [a] ἑωυτῷ, ταύτην ἀπέντα, ἄλλην ἐσαγαγέσθαι· οὐδέ σφι πείσεσθαι. Πρὸς ταῦτα οἱ ἔφοροι καὶ οἱ γέροντες [b] βουλευσάμενοι, προσέφερον Ἀναξανδρίδῃ τάδε, „ Ἐπεὶ τοίνυν [c] τοι περιεχόμενόν σε „ ὁρέομεν τῆς ἔχεις γυναικός, σὺ δὲ ταῦτα ποίεε, „ καὶ μὴ ἀντίβαινε τούτοισι, ἵνα μή τι ἀλλοῖον „ περὶ σεῦ [d] οἱ Σπαρτιῆται βουλεύσωνται· γυναικὸς „ μὲν τῆς ἔχεις οὐ προσδεόμεθά σευ τῆς [e] ἐξέσιος· σὺ „ δὲ ταύτῃ τε πάντα ὅσα νῦν παρέχεις πάρεχε, καὶ „ ἄλλην πρὸς ταύτῃ ἐσάγαγε γυναῖκα τεκνοποιόν.” Ταῦτά κῃ λεγόντων, συνεχώρησε ὁ Ἀναξανδρίδης· μετὰ δέ, γυναῖκας ἔχων δύο, διξὰς ἱστίας οἴκεε, ποιέων [f] οὐδαμῶς Σπαρτιητικά. Χρόνου δὲ οὐ πολλοῦ διελθόντος, ἡ ἐσύστερον ἐπελθοῦσα γυνὴ τίκτει τὸν δὴ Κλεομένεα τοῦτον· καὶ [g] αὕτη τε ἔφεδρον βασιλέα Σπαρτιήτῃσι ἀπέφαινε· καὶ ἡ προτέρη γυνὴ τὸν πρότερον χρόνον ἄτοκος ἐοῦσα, τότε κως ἐκύησε, συντυχίῃ ταύτῃ χρησαμένη· ἔχουσαν δὲ αὐτὴν ἀληθέϊ λόγῳ, οἱ τῆς ἐπελθούσης γυναικὸς οἰκήιοι πυθόμενοι ὄχλεον, [h] φάμενοι αὐτὴν κομπέειν ἄλλως, βουλομένην ὑποβαλέσθαι· δεινὰ δὲ ποιεύντων αὐτέων, τοῦ χρόνου συντάμνοντος, ὑπ᾽ ἀπιστίης οἱ ἔφοροι τίκτουσαν τὴν γυναῖκα περιιζόμενοι ἐφύλαξαν· ἡ δὲ ὡς ἔτεκε Δωριέα, ἰθέως ἴσχει Λεωνίδην· καὶ μετὰ τοῦτον, ἰθέως ἴσχει Κλεόμβροτον· οἱ δὲ καὶ διδύμους λέγουσι [i] Κλεόμβροτόν τε καὶ Λεωνίδην γενέσθαι· ἡ δὲ, Κλεομένεα τεκοῦσα, καὶ τοδεύτερον ἐπελθοῦσα γυνή, ἐοῦσα θυγάτηρ [k] Πρινητάδεω τοῦ Δημαρμένου, οὐκέτι ἔτικτε τοδεύτερον. Ὁ μὲν δὴ Κλεομένης, ὡς λέγεται, ἦν τε οὐ φρενήρης, [l] ἀκρομανής τε· ὁ δὲ Δωριεὺς ἦν τῶν ἡλίκων πάντων πρῶτος· εὖ τε ἐπίστατο κατ᾽ ἀνδραγαθίην αὐτὸς σχήσων τὴν βασιληΐην, ὥστε ὦν οὕτω φρονέων, ἐπειδὴ ὅ, τε Ἀναξανδρίδης ἀπέθανε, καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι [m] χρεώμενοι τῷ νόμῳ, ἐστήσαντο βασιλῆα τὸν πρεσβύτατον Κλεομένεα, ὁ Δωριεὺς [n] δεινόν τε ποιεύμενος, καὶ οὐκ ἀξιῶν ὑπὸ Κλεομένεος βασιλεύεσθαι, αἰτήσας [o] ληὸν, Σπαρτιήτας ἄγε 301
ἐς

a Deſit *Arch. Vallae.* *b* *Med. Paſſ. Ask. Arch. Vind.*, ex *Aldo* συμβουλευσάμενοι. *c* Deſit *Arch.* ſtatim ὁρέομεν *Ald.* *d* Articulus negligitur a *Vind. Paſſ. Brit. A. C.* *e* Ἐξόσιος ora *Steph. Ask.* Vulgati patronus eſt *Euſtath.* ad *Hom.* p. 1667, 32. *f* *M. Arch. Paſſ. Vind. Ask.*, alii οὐδαμᾶ, frequente mutatione. *g* Αὐτή τε *Arch.*, mox ἀπέφαινε *Vind.* *h* Duo haec abſunt *Brit. A. C.*, qui mox κομπέειν, prave. *i* Κλεόμβροτόν τε ſolus *Arch.*, nec male. *k* *M. Ask. Arch. V. Paſſ. Valla*, alii cum *Aldo* Περινητάδεω. *l* Habet *Pollux* VI, 125. hoc ex loco. *m* Deſit vocabulum *Arch. V.* et *Vallae*, poteſtque abeſſe. *n* Δεινόν τοι *Arch.*, δεινόν τι *Brit. A. C.* *o* Ληὸν *M. Paſſ. Brit. A. C.*, λαὸν *Paſſ. Arch. V. Ald.*, atque ita paſſim. Mox ἦγε *M. Paſſ. Ask. Arch.*, ἄγε *Paris. A. B.* duo *Brit. Ald. Edd.*, ſine augmento, ut ſaepius.

11. Τῆς ἐξέσιος] *Euſtath.* ἀποπομπὴν γυναικὸς ἤτοι διαζύγιον veriſſime exponit, Homericum ΞΥΝΕΣΙΣ τε δύω ποταμῶν illuminans. Quo de genere in *Ariſtotelis* Eth. Nicom. II, 7. ὁ μὲν γὰρ ἄσωτος ἐν μὲν ΠΡΟΕΣΕΙ, *abiiciendis opibus*, ὑπερβάλλει et ap. *Clement. Alex.* Paedag. II, 10. p. 223. εἰς δὲ τὴν ΠΡΟΕΣΙΝ αὐτοῦ (σπέρματος) ἀνδρωθείσης. Merum itaque interpretamentum, quod *Ask.* offert, ἐξόσιος. Sequens ποιέων οὐδαμῶς Σπαρτιητικὰ perite *N. Cragius* L. III. Rep. Lacedaemon. p. 234. *Clementi* obiecit *Alex.*, Spartae ἐπιτίμιον μονογαμίου, *monogamiae poenam*, ſancitam olim prodenti, Stromat. II. p. 505. Κακογαμίου poenam iſthic Lycurgi ſtatuerant leges, fortaſſe, quae doctiſſimi viri elegans divinatio, *Clementi* reſtituendam.

18. Ἔφεδρον βασιλέα] *Camerarii* ac *Porti* haud repudio *ſucceſſorem.* Putes Clearchi illud ap. *Xenophontem* Ἀναβ. II. p. 159 Ed. *Hutch.* πρὸς βασιλέα τὸν μέγιστον ΕΦΕΔΡΟΝ ἀγωνιζόμεθα eſſe geminum, ſed diſcrepat: *vindex* eſt, quod *Budaeum* non latuit. Alias vocabuli notiones, ab Ill. *Spanhemio* ad *Callimachum* atque *Ariſtophanem* explanatas cum maxime haud moror, nedum ἔχουσαν δὲ αὐτὴν ἀληθέϊ λόγῳ, ſive communiore dictione σχοῦσαν ἐν γαστρὶ *Pauſaniae*: quod iterum iterumque ſuccedit ἰθέως ἴσχει, lucem praecedenti adſpergit.

41. Αἰτήσας ληὸν] Tralaticium eſt ac leve, nec tacendum: novum enim ſpecimen audaciae amanuenſium. Ecquis in animum inducet, modo λαὸν, modo λεὼ II, 129., hic ληὸν, nulla praeſertim variandi neceſſitudine, ſcribere decreviſſe? Ἄγον, poſt habito, qui Ionum mos, augmento, et ἄγε *Aldus* et Codd. nonnulli dederunt I, 70. 166. 170. II, 125. &c., mutatur ἦγον et ἦγε ex reliquorum conſuetudine Graecorum. Mihi inſtitutum non placet.

41. Αἰτήσας ληὸν Σ. ἦγε ἐς ἀ.] *Pauſan.* III, p. 211., Δωριεὺς (οὐ γὰρ ἠνείχετο ὑπακούειν Κλεομένει μένων ἐν Λακεδαίμονι) ἐς ἀποικίαν στέλλεται. Vulgabatur in *Herod.* αἰτήσας λαὸν Σ. ἄγε· ληὸν —— ἦγε dedit vir Cl. ex *Med.* et utramque mutationem vocat *perelegantem.* vellem parcius iſta talia viris egregiis exciderent: cur ἦγε cenſeretur elegantius Homerico et Herodoteo ἄγε; Ληὸν nuſquam alibi praebet *Herod.* neque etiam *Portus* aut *Maittairius* invenerunt: hoc tamen facile commendant νηός, *Heſychius*, et *Heraclidis* auctoritas. *Euſtath.* in Od. B. p. 93, 32. Ληός, ὁ λαός, οὗ μέμνηται Ἡρακλείδης, καθ᾽ ὁμοιότητα τοῦ Νηός, ναός, καὶ πηός.
Πηός,

I Id dolens Dorieus colonos duxit in Africam, ſed inde pulſus Siciliam petebat; ei detentus bello inter Sybarin et Crotona

ἐς ἀποικίην· οὔτε τῷ ἐν Δελφοῖσι χρηστηρίῳ χρησάμενος, ἐς ἥντινα γῆν κτίσων [a] ἴῃ, οὔτε ποιήσας οὐδὲν τῶν νομιζομένων, [b] οἷα βαρέως φέρων, ἀπίει ἐς τὴν Λιβύην τὰ πλοῖα· κατηγέοντο δέ οἱ ἄνδρες [c] Θηραῖοι. ἀπικόμενος δ' ἐς Κίνυπα, [d] οἴκησε χῶρον κάλλιστον τῶν Λιβύων παρὰ ποταμόν· ἐξελαθεὶς δὲ ἐνθεῦτεν τρίτῳ ἔτεϊ ὑπὸ Μακέων τε καὶ Λιβύων καὶ [e] Καρχηδονίων, ἀπίκετο ἐς Πελοπόννησον. Ἐνθαῦτα δέ οἱ Ἀντιχάρης, ἀνὴρ Ἐλεώνιος, [f] συνεβούλευσε ἐκ τῶν Λαΐου χρησμῶν, Ἡρακλείην τὴν ἐν Σικελίῃ κτίζειν, φὰς τὴν Ἔρυκος χώρην πᾶσαν εἶναι [g] Ἡρακλειδέων, αὐτοῦ Ἡρακλέος κτησαμένου· ὁ δὲ, ἀκούσας ταῦτα, ἐς Δελφοὺς οἴχετο χρησόμενος τῷ χρηστηρίῳ. εἰ αἱρέει ἐπ' ἣν στέλλεται χώρην· ἡ δὲ Πυθίη οἱ χρᾷ αἱρήσειν· παραλαβὼν δὲ ὁ Δωριεὺς τὸν στόλον, τὸν καὶ ἐς Λιβύην ἦγε, ἐκομίζετο παρὰ τὴν Ἰταλίην. Τὸν χρόνον δὲ τοῦτον, ὡς λέγουσι Συβαρῖται, σφέας τε αὐτοὺς, καὶ Τῆλυν τὸν ἑωυτῶν βασιλῆα ἐπὶ Κρότωνα μέλλειν στρατεύεσθαι· τοὺς δὲ Κροτωνιήτας περιδεέας γενομένους, δεηθῆναι Δωριέος [h] σφι τιμωρῆσαι, καὶ τυχεῖν δεηθέντας· συστρατεύεσθαί τε δὴ ἐπὶ Σύβαριν Δωριέα, καὶ συνελεῖν τὴν Σύβαριν· ταῦτα μέν νυν Συβαρῖται λέγουσι ποιῆσαι Δωριέα τε καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. Κροτωνιῆται δὲ οὐδένα σφίσι φασὶ ξεῖνον [i] προσεπιλαβέσθαι τοῦ πρὸς Συβαρίτας πολέμου, εἰ μὴ Καλλίην τῶν [k] Ἰαμιδέων μάντιν Ἠλεῖον μοῦνον· καὶ τοῦτον

plebe, coloniam duxit, neque Delphico uſus oraculo, in quam terram ad urbem condendam tenderet, neque quippiam legitime aut ex more exequutus: adeo rem indigne ferebat. In Africam autem navigans ducibus Theræis ad Cinypem delatus, locum incoluit totius Africæ pulcherrimum, iuxta flumen. Sed illinc tertio eiectus anno a Macis et Afris et Carthaginienſibus, in Peloponneſum abiit.
Ubi Antichares vir Eleonius ei conſilium 43
dedit ex Laii oraculis, ut Heracleam in Sicilia conderet, affirmans Erycis regionem omnem eſſe Heraclidarum, ab ipſo Hercule poſſeſſam. Hoc ille audito Delphos ſe contulit ad oraculum conſulendum, numquid regione, ad quam proficiſcebatur, potiturus eſſet. Pythia eum potiturum reſpondit. Sumptaque Dorieus claſſe quam et in Africam duxerat, Italiam prætervehebatur. Ea tempeſtate, ut ferunt, Sy- 44
baritæ cum Tely rege ſuo bellum Crotoniatis erant illaturi: id metuentes Crotoniatæ Dorieum ut ſibi opem ferret oravere. Hic precibus inductus, una cum illis adverſus Sybarin contendit, eamque cepit. Hæc Sybaritæ Dorieum et qui cum illo erant feciſſe aiunt: at Crotoniatæ negant quempiam ſibi adiutorem peregrinum fuiſſe belli adverſus Sybaritas, præter unum Calliam Eleum ex familia Iamidarum va-

a Ἔῃ *Arch.* *b* Οἷα δὲ id. nec prave. *c* *M. Ask. Paſſ.*, in quo Θηβαῖοι pro gloſſa, *Valla*: antea ex *Ald. Arch. V. Paris. A. C.* Θηβαῖοι, perperam. *d* Οἴκισε *Valla Arch. Vind.*, qui mox ἐξελασθείς. *e* Καρχηδ. *Arch.* *f* Συνεβούλευσε ἐκ τῶν *Arch. Paſſ. Ask. V. Brit.* duo, optime. Olim ex *Ald.* συνεβούλευσέ οἱ, quod quoniam ſupervacuum, eradicavi. *g* Ἡρακλειδῶν et ſupra Ἡρακλείαν *Arch. V. Ask.* *h* Σφι *Arch.*, quod Ionum, et cum σφίσι ſaepe permutatur. *i* Προσλαβ. *Arch.* *k* Ἀμιδέων id. et *Valla.*

Πηός, ὁ ἐξ ἀγχιστείας προσγενής (L. πρὸς γένους·) οὕτω δὲ ἐπὶ Ὁμήρου ἐν χρήσει τὸ Λαιός· apud *Hom.* πηός frequentatur: ubi πηῶν habet *Nicand.* Ther. v. 3, *Schol.* ἐν ἐνίοις, ait, Δωρίζει. VALCKEN.

45. Ἄνδρες Θηραῖοι] Iure ita *Med. Valla* et alii. *Euſtathii* ἀποικία δέ ἐστιν ἡ Κυρήνη νησιωτῶν ΘΗΒΑΙΩΝ ad Perieg. v. 213. ſimillima in macula erat, bene a *T. Fabro* L. I. Ep. 9. eraſa. Κάλλιστον Libyae *tractum*, χῶρον, quem colonis Dorieus occupavit, ad amnem Cinypem, L. IV, 175. et 198. offert. Haud vero ſcio, praeſtetne ex ſchedis οἴκισε. Favet opinanti γῆν κτίσων, ſuperius poſitum, quo colonia deſignatur manifeſto. Haec autem continuo nexa et ſequentia, *expulſum Dorieum eſſe* ὑπὸ Μακέων τε καὶ Λιβύων, procederent inducta copula melius. Omnes Afri Λίβυες, eorum natio, cuius advenae in agris conſederant, *Macae.* Carthaginienſes optime diſiunguntur, quippe originis alius, nec veri Λίβυες. Quas etiam in partes Cl. *Pauw* diſceſſit.

48. Μακέων τε καὶ Λιβύων] Diſtinguuntur quidem interdum Φοίνικες ſive Καρχηδόνιοι, et Λίβυες, ſive veteres indigenae: ſed Μάκας et *Libyas* quis alius iſta ratione diſtinxit, Μάκαι. Λιβυκὸν ἔθνος, memorantur *Herodoto* IV, c. 175. et aliis: ex *Scylacis* p. 112. licet aeſtimare, cur hi potiſſimum illinc expulerint Spartiatas. Secundum *Herod.* Macarum Gindanes fuere vicini, horum Lotophagi: Λωτοφάγων δὲ (IV, c. 178.) τὸ παρὰ θάλασσαν ἔχονται Μάχλυες. Fortaſſe Μαχλύων, aut alterius Africani populi nomen, non Λιβύων ſcripſerat *Herodotus.* VALCKEN.

50. Ἀνὴρ Ἐλεώνιος] Eiusdem Cl. *Pavii* Ἑλικώνιος coniectura est, quandoquidem nulla in Peloponneſo urbs *Eleon*, notiſſima *Helice*, cuius gentile Ἑλικώνιος L. I, 148. Eſto: unde Anticharem domo Peloponneſium fuiſſe, diſcimus? an quod eam in regionem reduci Dorieo conſilii rationem propoſuerit? Non opinor. Ἐλεῶνα Poëta memorat *Il.* B, 500. et *Strabo* prope Tanagram L. IX. p. 622. Hinc Ἐλεώνιος ap. Ethnicographum in Νεών. Erycem quod attinet et Herculem, ſibi poſteriſque certa lege Erycinam regionem adquirentem, ad *Diodori* L. IV, 23. expoſitum ſatis puto.

51. Ἐκ τῶν Λαΐου χρησμῶν] Quibus veteres innotuerant fatidici, his equidem crediderim hoc in loco *Laium* ſaepe fuiſſe ſuſpectum, quo nomine vatem oracula edidiſſe non alibi, credo, legerant. In *Luciani* T. III. p. 241, 23. *Solanus, quis, ait, unquam fando audivit Telephum inter vates habitum?* ſed cui non innotuit Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνῃ ἐκέκαστο; huius nomen illic non dubitanter ponendum pro Τήλεφος· hic vellem aeque commode τῷ Λαΐου verum nomen a me poſſet ſubſtitui: longum Graecorum χρησμολόγων catalogum erudite contexuit *Clem. Alex.* Strom. I, p. 398, 399. Nullus inter iſtos Λαΐῳ· literas proximum accedit Ἰάμου nomen: *Iamus* notiſſimus, a quo genus ducebat πολύκλειτον καθ' Ἕλλανας γένος Ἰαμιδᾶν, *Pindaro* celebratum Ol. VI, 120. ſed neque Iami memorantur oracula. Forſan uſitatius hic latet nomen Βάκιδος, ex eodem agri Tanagraei pago nati, unde fuit hic Herodoteus Antichares, ἀνὴρ Ἐλεώνιος dictus, ut certe fuit unus Bacidum ἐξ Ἐλεῶνος τῆς Βοιωτίας, *Schol.* in *Ariſtoph.* Eip. v. 1071. vid. *Scheffer.* et *Iac. Perizon.* in *Æliani* V. H. XII, c. 35. —— Hoc Spartiatae conſilium dedit Eleonius Antichares, Heracleam conderet in Sicilia, ἐκ τῶν Λαΐου (vel cuiuscunque tandem) χρησμῶν φὰς, Ἔρυκος χώρην πᾶσαν εἶναι Ἡρακλειδέων. Dorica ceterosque in Siciliam colonos profectos ſcribit *Pauſan.* III, p. 247., τὴν Ἐρυκίνην χώραν νομίζοντας τῶν ἀπογόνων τῶν Ἡρακλέους εἶναι, καὶ οὐ βαρβάρων τῶν ἐχόντων. —— Quem ſequenti c. 44. memorat Sybaritarum Regem Τῆλυν, is primum fuiſſe videtur δημαγωγὸς, ut dicitur *Diodoro* XII, c. 9. ubi notat *Weſſ.* VALCKEN.

59. Καὶ Τῆλυν] Tyrannidem occupaverat, eadem prius deiectus, quam Sybaritas inter et Crotoniatas bellum exardeſceret, ni *Heraclides Ponticus*, quod arbitror, fallat in *Athenaei* XII, 4. p. 521. Potior *Herodoti*, illi propioris tempori, auctoritas, cui *Diodorus* L. XII, 9. paria facit, δημαγωγὸν adpellans, quippe blanda vulgus oratione ad ditiores exilio multandos, unde belli, Pythagorae aetate geſti, origo, concitantem. Conſimili δημαγωγοῦ titulo Cypſelum, Corinthiorum tyrannum, *Ariſtoteles* ornat Polit. L. V. C. ult.

68. Τῶν Ἰαμιδέων μάντιν] Laurentii *Amadeorum* vel *Iamideorum vaticinium* caſtigavit *Faber* L. I. Ep. 19., qui de *Iamo* et *Iamidis* plura et *Pet. Victorius* L. XIII. Var. C. 15. Adſolebat τὸ πολύκλειτον καθ' Ἕλλανας, verba ſunt *Pindari*, γένος Ἰαμιδᾶν inter vaticinandum, Criticis teſtibus ad Olymp. Od. VI., τῇ διὰ τῶν ἐμπύρων μαν-

vatem: et hunc a Tely Sybaritarum tyranno ad ipſos* transfugisſe, hoc modo, quod ſacrificans de eundo adverſus Crotonem, non litaret. Hæc iſti non aiunt.
45 Harum rerum utrique teſtimonia hæc adferunt; Sybaritæ quidem, partim ſanum ac templum prope ſiccum flumen Craſtin, quod Dorieum capta urbe aiunt extruxisſe Minervæ cognomine Craſtiæ: partim ipſius Dorici necem, quam volunt esſe maximum teſtimonium, quoniam contra vaticinia agens interemptus fuit. Si enim nihil niſi id ad quod proficiſcebatur fecisſet, nec transgresſus esſet, Erycinam regionem obtinuisſet, et obtentam posſedisſet, non ipſe cum exercitu conſumptus esſet. At Crotoniatæ multa monſtrant eximie donata Calliæ Eleo in agro Crotonienſi, quæ etiam ad meam usque memoriam prognati Calliæ colebant: Dorico autem et eius poſteris nihil: cui tamen, ſi in bello Sybaritano fuisſet Crotoniatis auxilio, multo plura quam Calliæ fuisſent donata: hæc pro ſe utrique eorum teſtimonia referunt, quorum utris accedere quisque mavult, his
46 accedat licet. Navigarunt autem cum Dorieo et alii Spartiatarum, deducendæ coloniæ ſocii, Thesſalus et Paræbates et Celees et Euryleon: qui quum omni clasſe Siciliam tenuerunt, ſuperati a Phœnicibus atque Egeſtanis, in prœlio occubuerunt, uno tantum ex hac adverſa pugna ſuperſtite Euryleonte: qui collectis eorum reliquiis, occupavit Minoam Selinuſiorum coloniam, Selinuſiosque liberavit monarchia Pithagoræ. Hunc quum ſuſtulisſet, ipſe tyrannidem Selinuntis invaſit. Sed ad breve tempus eam

τὸν τρόπῳ τοιῷδε· παρὰ Τήλυος τοῦ Συβαριτέων τυράννου ἀποδράντα ἀπικέσθαι [a] παρὰ σφέας, ἐπεί τε οἱ τὰ ἱρὰ οὐ [b] προεχώρεε χρηστὰ θυομένῳ ἐπὶ Κρότωνα· ταῦτα δὲ οὐκ [c] οὗτοι λέγουσι. Μαρτύρια δὲ τουτέων ἑκάτεροι ἀποδεικνῦσι τάδε. Συβαρῖται μὲν τέμενός τε καὶ νηὸν ἐόντα παρὰ τὸν 302
ξηρὸν [d] Κρᾶστιν, τὸν ἱδρύσασθαι συνελόντα τὴν πόλιν Δωριέα λέγουσι Ἀθηναίῃ ἐπωνύμῳ Κραστίῃ· τοῦτο δὲ, αὐτοῦ Δωριέος τὸν θάνατον μαρτύριον μέγιστον ποιεῦνται, ὅτι [e] παρὰ τὰ μεμαντευμένα ποιέων διεφθάρη· εἰ γὰρ δὴ μὴ παρέπρηξε μηδὲν, ἐπ᾽ ᾧ δὲ ἐστάλη ἐποίεε, εἷλε ἂν τὴν Ἐρυκίνην χώρην, καὶ ἑλὼν κατέσχε, οὐδ᾽ ἂν αὐτός τε καὶ ἡ στρατιὴ διεφθάρη· οἱ δ᾽ αὖ Κροτωνιῆται ἀποδεικνῦσι Καλλίῃ μὲν τῷ Ἠλείῳ ἐξαίρετα ἐν γῇ τῇ Κροτωνιήτιδι πολλὰ δοθέντα, τὰ καὶ ἐς ἐμὲ ἔτι ἐνέμοντο οἱ Καλλίεω ἀπόγονοι· Δωριέϊ δὲ καὶ τοῖσι Δωριέος ἀπογόνοισι, οὐδέν· καί τοι εἰ συνεπελάβετό [f] γε τοῦ Συβαριτικοῦ πολέμου Δωριεὺς, δοθῆναι ἄν οἱ [g] πολλαπλήσια ἢ Καλλίῃ· ταῦτα μέν νυν ἑκάτεροι αὐτέων μαρτύρια ἀποφαίνονται· καὶ πάρεστι ὁκοτέροισί τις πείθεται αὐτέων, τούτοισι προσχωρέειν. Συνέπλεον δὲ Δωριέϊ καὶ ἄλλοι [h] συγκτίσται Σπαρτιητέων, Θεσσαλὸς καὶ [i] Παραιβάτης καὶ Κελέης καὶ Εὐρυλέων· οἳ ἐπεί τε ἀπίκοντο παντὶ στόλῳ ἐς τὴν Σικελίην, ἀπέθανον μάχῃ ἑσσωθέντες ὑπό τε Φοινίκων καὶ [k] Ἐγεσταίων· μοῦνος δέ γε Εὐρυλέων τῶν συγκτιστέων περιεγένετο τούτου τοῦ πάθεος· συλλαβὼν δὲ οὗτος τῆς στρατιῆς τοὺς περιγενομένους, ἔσχε Μινώην τὴν Σελινουσίων ἀποικίην· καὶ συνελευθέρου Σελινουσίους τοῦ μουνάρχου [l] Πειθαγόρεω· μετὰ δὲ, ὡς τοῦτον κατεῖλε, αὐτὸς [m] τυραννίδι ἐπεχείρησε Σελινοῦντος, καὶ ἐμουνάρχησε χρό-

a Deſunt iſta duo *Arch.* *b* *M. Pasſ. Ask.*, ceteri προσεχώρεε. *c* Οὕτως *Brit.* duo. *d* Κράστιν *Arch.* *e* Τὰ παραμεμαντ. id. *Vind.* mox ἐπ᾽ ὃ *Vind.* *f* *M. Arch. Pasſ. Ask. Paris. B. Vind.*, ab aliis vocula exulat. *g* Πολλαπλήσια *Arch. Pasſ. V.*, olim πολλαπλάσια. *h* Sumſit hinc *Pollux* IX, 6. *i* Παραβ. *Arch. Brit. A. C. Vind.*, ſine cauſſa. *k* Ἐγεσταίων *Arch. M. Ask. Valla* et poſt pauca; Ἀγεσταίων *Vind.*, alii Ἀιγεσταίων. *l* Πειθαγόρεω *M. Ask. Pasſ.*, Πυθαγόρεω *Ald. Arch. Pasſ. Paris. A. B.* et duo *Brit.* cum *Aldo* et *Valla.* *m* Τυραννίδα *Arch.*

μαντείῃ uti, quorum obſervationi *Pauſanias* adſtipulatur L. VI, 2. Atque illa ſunt Noſtri ἱρὰ τὰ οὐ προσεχώρεε χρηστὰ θυομένῳ *Calliae:* neque enim in dubitationem venit, quin Cl. *Gronov.* praeclare ex ſchedis inſtauraverit. Peperit, quod ante legebatur, crebra in προσχωρεῖν et προχωρεῖν confuſio L. VIII, 108., *Thucyd.* II, 5. atque apud alios. Mox ταῦτα δὲ οὐκ οὗτοι λέγουσι integrae ſanitatis forent, modo infitians vocula, a *Valla* non verſa, exularet. Vulgato ſuccurritur, ταῦτα δὲ ὡς οὗτοι λέγουσι a *Pavio*, ταῦτα δὲ κοῦ οὗτοι —— a *Reiskio.* Mihi ineptisſimum ΟΥΚ exilio in tenebras damnandum cenſetur.

74. Παρὰ τὸν ξηρὸν Κρᾶστιν] Laurentianum *prope Craſtin, lapidum maceriam*, unde procesſerit, non exputo. *Ortelius*, *Pinedo*, *Galeus* ob Κράστον *Arch.*, comparant *Stephani* Κράστον, πόλιν Σικελίας τῶν Σικανῶν, longe aberrantes. Haec Siciliae urbs, Κρᾶστις amnis Italiae. De Sicula *Craſto* bene *Ph. Cluverius* Sicil. Antiq. II. p. 391., *Craſtin*, tametſi de Sybari et eius poſitura diligenter, ne verbulo tangens Ital. Antiq. III. p. 1265. Equidem, quod olim profesſus ſum, Κρᾶθιν et Ἀθηναίῃ ἐπωνύμῳ Κραθίῃ ſcripsisſe *Herodotum*, non muto. Sybaris ſita erat ἀνὰ μέσον δυοῖν ποταμῶν, τοῦ τε Συβάριος καὶ Κράθιος in *Diodori* XI, 90. et XII, 9. De *Craſti* ſilentium. Porro ubi de Aegis Achaiae Noſter I, 145. ἐν τῇ Κρᾶθις ποταμὸς ἀείναός ἐστι, ἀπ᾽ ὅτου ὁ ἐν Ἰταλίῃ ποταμὸς τὸ οὔνομα ἔσχε, alludente et eadem imitante *Pauſania* VII, 25. Cur illum quaeſo Achaiae *perennem amnem*, ἀέναον ποταμὸν, vocat, ſi idem Italico conveniret? Παρὰ τὸν ξηρὸν Κρᾶθιν ubi hic valuerit, diſcriminis in aperto cauſſa. Torrens hieme *Crathis* fluebat, aeſtatis tempore ſaepe ξηρὸς *ſiccus:* par indoles *ſicco Tanagro* in *Virgilii* Georg. III, 151., ubi *Servii* ex vero adnotatio, *SICCI ad tempus aeſtatis relatum eſt: eſt enim hieme torrens.* Bene in Glosſis Ξηροπόταμος, *torrens.*

87. Πολλαπλήσια] Iuſtum hoc. Sic VII, 48. τὸ Ἑλληνικὸν στράτευμα φαίνεται ΠΟΛΛΑΠΛΗΣΙΟΝ ἔσεσθαι τοῦ ἡμετέρου· tum VIII, 140, 1. ἄλλην παρέξει πολλαπλησίην et C. 143.

90. Συνέπλεον δὲ Δωριέϊ] Praeter populares Spartiatas nullos e veteri ſaltem Graecia habuit Dorieus συγκτίστας· non certe *Athenienſem*, qualem nobis interpres praebet *Pauſaniae* p. 247. Ἀθήναιος, *Athenaeus*, proprium fuit Spartiatae nomen, uni τῶν ὁμοῦ Δωριεῖ —— σταλέντων ἐς Σικελίαν· quale nomen hic apud *Herod.* inter συγκτίστας est Θέσσαλος. Memorantur in hiſtoria Graeca Athenienſis Λακεδαιμόνιος, Lacon autem, cui nomen fuerit Ἀθήναιος· hoc vero nomine inſignes fuerunt plurimi. Talia frequenter ſunt ab interpretibus obſcurata. —— De Dorieo, qui perierit in Sicilia ab Egeſtaeis interfectus, iterum *Herod.* VII, c. 158. et 205. Una cum illo hic c. 47. periisſe traditur Philippus Crotoniata, cuius Olympionicae, ob formae praeſtantiam ut herois ab Egeſtaeis culti, meminit ex *Herod. Euſtath.* in Il. Γ; p. 290, 35. VALCKEN.

94. Ἐγεσταίων] Variare in urbis *Egeſtae* ſcriptura Codd. exaratores locuples teſtis Cl. *Wasſe* ad *Thucydid.* VI, 6. est. ΕΓΕΣΤΑΙΩΝ numi apud *Parutam* id poſtulant, quod exſtat. Idem in *Thucydide*, *Diodoro*, non tamen ſine diſcordia L. IV, 23., *Pauſania*, *Stephano*, etiam infra VII, 158. in *Arch.* aliisque. Legendus eſt doctisſimus *Sylburgius* ad *Dionys. Halicarn.* L. I. A. R. p. 42.

99. Πειθαγόρεω] Numero MSS. Πυθαγόρεω nomen vincit. Dubia tamen in re pati posſum, ſuum cuique ut ſit arbitrium. Opprésſos Dorici ab Egeſtanis comites non praeteriit *Pauſan.* L. III, 16.; de Carthaginienſibus et belli in hos colonos ambitioſo colore *Diodor.* IV, 23. Vide Muſam VII, 205. Iam τυραννίδα ἐπιχείρησε *Arch.* non ſine exemplo: quale τοὺς ἐπιχειρέειν huius libri princ. et πάντα ἐπιχειρεῖ *Clem. Alex.* III. Paedag. p. 264. plura *Perizonius* ad *AEliani* Var. VII, 13. et *Reiskius* Animadv. in *Dion. Chryſoſtom.* p. 14.

χρόνον ἐπ' ὀλίγον· οἱ γάρ μιν Σελινούσιοι ἐπαναστάντες ἀπέκτειναν καταφυγόντα ἐπὶ Διὸς [a] ἀγοραίου βωμόν. Συνέσπετο δὲ Δωριέϊ καὶ συναπέθανε Φίλιππος ὁ Βουτακίδεω, Κροτωνιήτης ἀνήρ· ὃς ἁρμοσάμενος Τήλυος τοῦ Συβαρίτεω θυγατέρα, ἔφυγε ἐκ Κρότωνος· ψευσθεὶς δὲ τοῦ γάμου [b] οἴχετο πλέων ἐς Κυρήνην· ἐκ ταύτης δὲ ὁρμεώμενος συνέσπετο οἰκηΐῃ τε τριήρεϊ καὶ οἰκηΐῃ ἀνδρῶν δαπάνῃ, ἐών τε Ὀλυμπιονίκης καὶ κάλλιστος Ἑλλήνων τῶν κατ' ἑωυτόν· διὰ δὲ [c] τὸ ἑωυτοῦ κάλλος ἠνείκατο παρὰ Ἐγεσταίων τὰ οὐδεὶς ἄλλος· ἐπὶ γὰρ τοῦ τάφου αὐτοῦ [d] ἡρώϊον ἱδρυσάμενοι, θυσίῃσι αὐτὸν [e] ἱλάσκονται. Δωριεὺς μέν νυν τρόπῳ τοιούτῳ ἐτελεύτησε· εἰ δὲ ἠνέσχετο βασιλευόμενος ὑπὸ Κλεομένεος, καὶ κατέμενε ἐν Σπάρτῃ, ἐβασίλευε ἂν Λακεδαίμονος· οὐ γάρ τινα πολλὸν χρόνον ἦρξε ὁ Κλεομένης, ἀλλ' ἀπ-
303 έθανε ἄπαις, θυγατέρα μούνην λιπὼν τῇ οὔνομα ἦν Γοργώ. Ἀπικνέεται δ' ὦν ὁ Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήτου τύραννος ἐς τὴν Σπάρτην, Κλεομένεος ἔχοντος τὴν ἀρχήν· τῷ δὴ ἐς λόγους ἤϊε, ὡς Λακεδαιμόνιοι λέγουσι, ἔχων χάλκεον πίνακα, ἐν τῷ γῆς ἁπάσης περίοδος ἐνετέτμητο, καὶ θάλασσά τε πᾶσα καὶ ποταμοὶ πάντες· ἀπικνεόμενος δὲ ἐς λόγους ὁ Ἀρισταγόρης, ἔλεγε πρὸς αὐτὸν [f] τάδε, „ Κλεόμενες, σπουδὴν μὲν τὴν ἐμὴν μὴ [g] θωμάσῃς τῆς ἐνθαῦτα ἀπίξιος· [h] τὰ κατήκοντα γάρ ἐστι τοιαῦτα. Ἴωνας παῖδας δούλους εἶναι ἀντ' ἐλευθέρων, ὄνειδος καὶ ἄλγος μέγιστον μὲν αὐτοῖσι ἡμῖν, ἔτι δὲ τῶν λοιπῶν ὑμῖν, ὅσῳ [i] προέστατε τῆς Ἑλλάδος· νῦν ὦν πρὸς θεῶν τῶν [k] Ἑλληνίων ῥύσασθε Ἴωνας [l] ἐκ τῆς δουλοσύνης, ἄνδρας ὁμαίμονας· εὐπετέως δὲ ὑμῖν ταῦτα [m] χωρέειν οἷά τε ἐστί· οὔτε γὰρ οἱ βάρβαροι ἄλκιμοί εἰσι, ὑμεῖς τε τὰ ἐς τὸν πόλεμον, ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκετε ἀρετῆς πέρι· ἥ τε μάχη αὐτέων, ἐστὶ τοιήδε, τόξα, καὶ [n] αἰχμὴ βραχέα· ἀναξυρίδας δὲ ἔχοντες ἔρχονται ἐς τὰς μάχας, καὶ κυρβασίας ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι· οὕτω εὐπετέες χειρωθῆναί εἰσι· ἔστι δὲ καὶ ἀγαθὰ τοῖσι τὴν ἤπειρον ἐκείνην νεμομένοισι, ὅσα οὐδὲ τοῖσι συνάπασι ἄλλοισι· ἀπὸ χρυσοῦ [o] ἀρξαμένοισι, ἄργυρος, καὶ χαλκὸς, καὶ ἐσθὴς ποικίλη, καὶ ὑποζύγιά τε καὶ ἀνδράποδα· τὰ θυμῷ „ [a] βου-

eam obtinuit: nam Selinuſii impetu in eum facto, quum ad Iovis forenſis aram con-
fugiſſet, obtruncarunt. Dorieo et viæ et 47
mortis ſocius fuit Philippus Butacidæ filius, vir Crotoniata, qui deſponſa ſibi filia Telyos Sybaritæ, Crotone profugerat, abnegatoque matrimonio transmiſit Cyrenen. Ex hac diſcedens, ſectatus est propria trireme, ac proprio virorum ſumptu, qui erat et Olympionices, et omnium ſui temporis Græcorum pulcherrimus. Ob quam corporis ſpeciem ab Egeſtanis ea, quæ nemo alius reportavit: nam ad ſepulchrum eius monumento Heroico extructo, ſacri-
ficiis eum placant. Hunc in modum Do- 48
rieus vita functus est, qui ſi in animum induxiſſet ferre Cleomenis regnum, et in Sparta permanſiſſet, regno fuiſſet Lacedæmoniorum potitus. Neque enim diu Cleomenes imperavit: ac ſine liberis deceſſit, una duntaxat relicta filia, cui no-
men Gorgo. Cleomene igitur imperium te- 49
nente, Spartam venit Ariſtagoras Mileti tyrannus: cui etiam in ſermonem venit, habens, ut Lacedæmonii aiunt, æream tabellam, in qua totius terræ ambitus erat inciſus, cunctumque mare, atque omnia flumina. Accedens igitur in colloquium Ariſtagoras, ita ad eum inquit: Studium meum, Cleomenes, qui huc advenerim, ne mireris: negotia enim ſunt talia. Ionas pro liberis ſervos eſſe, dedecus dolorque maximus est cum nobis ipſis, tum vero inter cæteros vobis, quanto præeſtis Græciæ: proinde igitur, per deos Græcos, eripite Iones a ſervitute, conſanguineos veſtros: quod facile est ad præſtandum: nam neque barbari ſunt viri ſtrenui, et vos in ſummum rei bellicæ per virtutem evaſiſtis, et pugna eorum huiuscemodi est; arcus ac breve ſpiculum, bracasque induti veniunt ad pugnas, et in capitibus pileos: ſic faciles captu ſunt. Ad hæc tantum bonorum est iis, qui eam incolunt continentem, quantum non est ceteris univerſis, tum auri, ut ab hoc incipiamus, tum argenti, tum æris, tum variæ veſtis, tum iumentorum, tum mancipiorum: quibus vos, ſi potiri libuerit, po-

a Attigit *Euſtath.* ad *Hom.* p. 45, 12. et 1434, 37., ſtatim συνέπετο *Arch. Vind.* *b* *Arch. Paris. B. Vind. Ald. Camerar.* Edd. *Genev.* CIƆIƆCXVIII., alii εἴχετο. *c* Τοῦ ἑωυτοῦ κάλλεος *Arch.* *d* Ἱρῷον *Brit. A. C.*, erronee. *e* Ἱλάσκοντο *Arch. V.* et *Euſtath.* Hom. p. 383, 43., olim ἱλάσκονται. *f* *M. Ask. Arch. Paſſ. Vind.* duo *Brit.*, alii τοιάδε. *g* Θωμ. *Arch. Ask.* *h* Τὰ γὰρ κατήκ. *Arch. V. Paſſ. Ask.*, ordine bono. *i* Προέστατε *M. Arch. Paſſ. Ask.*, ceteri cum *Aldo* προεστήκατε, quod eodem redit. *Portum* conſule. *k* Ἑλλήνων *Brit.* duo. *l* Ἐκ δουλ. *Arch. V. Paſſ.*, uti L. IX, 89. *m* Οἷά τε χωρέειν *Vind. Arch. Paſſ. Ask.* *n* Ἀρχὴ *Arch.* *o* Ἀρξάμενοι *Arch. V.* utrumque perperam.

6. Οἴχετο πλέων] Mendam agnoverunt docti homines *Pavius*, *D'Orvillius*, *Reiskius*, *Abreſchius*, a *Stephani* operarum peccato ortam et propagatam. Prudentior *Aldus*, quem inſuper habitum miror. Mox τὸ ἑωυτοῦ κάλλος non oportere in κλέος abire, *Euſtathii* indicio conſtat, qui rectiſſime αὐτὸν ἱλάσκοντο, ut *Arch.* et *Vind.*, poſtulante ſermonis ſerie omni: Deſignatur, quid fieri ſolebat Egeſtae.

21. Χάλκεον πίνακα] *Æneam laminam* tabulam vocat Geographicam, in qua γῆς ἁπάσης περίοδος ἐνετέτμητο. Ad opulenti iuvenis ſuperbiam deprimendam ubi dicitur Alcibiadi monſtraſſe Socrates, quantillum in orbis tabula ſpatium occuparet Attica, πινάκιον vocat *Ælianus* ἔχον γῆς περίοδον, V. H. III, c. 28. notant ibi *Kühn.* et *Perizon.* Pleraque huc ſpectantia iam dederat *Marſil. Cagnatus* Var. Obs. IV, c. 5. omiſerunt ex *Theophraſti* teſtamento locum, quo iubet ἀναθεῖναι τοὺς πίνακας, ἐν οἷς αἱ τῆς γῆς περίοδοί εἰσιν, εἰς τὴν κάτω στοάν. ap. *Diog. Laërt.* V, 51. VALCKEN.

26. Τὰ κατήκοντα] Laurentii ex Stoae forulis *officia enim ſunt talia* merito recuſavit *Reiskius*. Τὰ κατήκοντα et τὰ κατήκοντα πρήγματα res ſunt urgentes et praeſentes: περὶ τῶν κατηκόντων λέγοντες *de praeſenti rerum ſtatu colloquentes* L. I, 97. et ἐπὶ δὲ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι τάδε ποιητέα εἶναι L. VIII, 19. *Portus* eadem animadvertit. Stoicorum τὸ καθῆκον ex *Cicerone* Offic. I, 3. et *Diogene* VII, 108., atque aliis cognitiſſimum.

35. Τόξα καὶ αἰχμὴ βραχέα] *Gronovius* ad haec bene. *Valla*, *Briſſonius*, *Stanleius*, breves hinc arcus et breve ſpiculum ſumentes, βραχέα numero multitudinis videntur intellexiſſe, eaque ſtructura, qua II, 132. τὸν αὐχένα δὲ καὶ τὴν κεφαλὴν φαίνει κεχρυσωμένα. Hic βραχέα loco βραχέη. Tetigit hanc quoque rem *Hutchinſon* ad *Xenoph.* K. Ἀναβ. III. p. 239., *Gronovii*, eadem docentis, oblitus.

42. Τῷ θυμῷ βουλόμενοι] Non illaudabili opera θυμῷ βαλόμενοι vir eruditus, modo animi deliberationem exprimat. Sic L. I, 84. ἐφράσθη καὶ ἐς θυμὸν ἐβάλετο. Sic *Menander* Eclog. Leg. p. 95. ἐν νῷ βαλέσθαι τὸν πόλεμον, οὕτως ἄδηλον πρᾶγμα, *bellum*, *rem adeo ancipitem*, *animo agitare*, etiam *Ioſephus* Belli Iud. VII, 8. p. 430. ταῦτα τίς ἐν νῷ βαλόμενος, ἡμῶν καρτερήσει τὸν ἥλιον ὁρᾶν; Poëtarum *Apollonii Rh.*, *Æſchyli*, *Sophoclis* ἐν θυμῷ βαλέσθαι et θυμῷ βάλλειν congruunt Latino *in pectus demittere*, alienaque ſunt. Quid multis? In vulgato, cui omnes aſſurgunt Codd., licet acquieſcere: θυμῷ βουλόμενοι, ubi animo volente fueritis, ἦν θυ-

potiemini. Sunt quoque inter ſe confines, ut ego disſeram; his quidem Ionibus ſunt Lydi, qui terram incolunt bonam, et circumfluunt argento. Hæc autem dicebat, oſtendens in ambitu terræ inciſo tabellæ, quam ferebat. Lydis vero, dicebat Ariſtagoras, confines ſunt hi Phryges, auroram verſus, pecorum copia et fructuum ubertate omnium, quos ego novi, longe beatisſimi. Phrygibus annexi ſunt Cappadoces, quos nos Syrios appellamus. His proximi ſunt Cilices, huius maris accolæ, ubi hæc Cyprus inſula est ſita: qui tributum annuum regi pendunt quingena talenta. His Cilicibus confines ſunt hi Armenii, et ipſi re pecuaria abundantes. Armeniis his Matieni, istam regionem tenentes, quorum terræ Cisſia hæc adhæret: in qua iuxta fluvium hunc Choaſpem ſita ſunt hæc Suſa, ubi rex magnus domicilium habet, atque hic pecuniarum theſauri ſunt. Hanc vos urbem ſi ceperitis, bona fide iam cum Iove de divitiis licet certetis. Verum de terra neque multa neque ita feraci, et pro exiguis finibus oportet vos reiicere bella adverſus Mesſenios vobis pares; et Arcades et Argivos, quibus nihil est neque auri neque argenti, quarum rerum cupiditate quis inducitur ad mortem periclitandam: at quum offeratur occaſio facile potiundi tota Aſia, aliudne quippiam præoptabitis? Hæc Ariſtagoras dicebat. Cui reſpondens Cleomenes, Mileſie, inquit, hoſpes, in triduum tibi differo reſponde-
50 re. Tunc quidem hactenus procesſum est: ubi vero dies reſponſioni præſtituta adfuit, et ad locum de quo convenerant, ventum est, interrogavit Ariſtagoram Cleomenes, quot

„ [a] βουλόμενοι, αὐτοὶ ἂν ἔχοιτε· κατοίκηνται δὲ ἀλλήλων ἐχόμενοι, ὡς ἐγὼ φράσω. Ἰώνων μὲν τῶνδε οἵδε Λυδοὶ, οἰκέοντές τε χώρην ἀγαθὴν καὶ πολυαργυρώτατοι ἐόντες”· δεικνὺς δὲ ἔλεγε ταῦτα [b] ἐς τὴν τῆς γῆς περίοδον, τὴν ἐφέρετο ἐν τῷ πίνακι ἐντετμημένην. „ Λυδῶν δὲ, ἔφη λέγων ὁ Ἀρισταγόρης, οἵδε ἔχονται Φρύγες οἱ πρὸς τὴν ἠῶ, πολυπροβατώτατοί τε ἐόντες ἁπάντων τῶν ἐγὼ οἶδα καὶ πολυκαρπότατοι. Φρυγῶν δὲ ἔχονται Καππαδόκαι, τοὺς ἡμεῖς Συρίους καλέομεν· τούτοισι δὲ πρόσουροι Κίλικες, κατήκοντες ἐπὶ θάλασσαν τήνδε, ἐν τῇ ἥδε Κύπρος νῆσος κέεται· οἳ πεντακόσια τάλαντα βασιλέϊ τὸν ἐπέτειον φόρον ἐπιτελεῦσι. Κιλίκων δὲ τῶνδε [c] ἔχονται Ἀρμένιοι οἵδε, καὶ οὗτοι ἐόντες πολυπρόβατοι. Ἀρμενίων δὲ, Ματιηνοὶ, χώρην τήνδε ἔχοντες· ἔχεται δὲ τούτων γῆ ἥδε Κισσίη, ἐν τῇ δὴ παρὰ ποταμὸν τόνδε [d] Χοάσπην κείμενά ἐστι τὰ Σοῦσα ταῦτα, ἔνθα βασιλεύς τε μέγας δίαιταν ποιέεται, καὶ τῶν χρημάτων οἱ θησαυροὶ ἐνθαῦτά εἰσι· ἑλόντες δὲ ταύτην τὴν πόλιν, [e] θαρσέοντες ἤδη τῷ Διῒ πλούτου πέρι ἐρίζετε· ἀλλὰ περὶ μὲν χώρης ἄρα οὐ πολλῆς, οὐδὲ οὕτω χρηστῆς, [f] καὶ οὔρων σμικρῶν, χρεὸν ἐστὶ ὑμέας μάχας ἀναβάλλεσθαι πρός 304
τε Μεσσηνίους ἐόντας ἰσοπαλέας, καὶ Ἀρκάδας τε καὶ Ἀργείους· τοῖσι οὔτε χρυσοῦ ἐχόμενόν ἐστι οὐδὲν, οὔτε ἀργύρου, τῶν πέρι καί τινα ἐνάγει προθυμίη μαχόμενον ἀποθνήσκειν· [g] παρέχον δὲ τῆς Ἀσίης πάσης ἄρχειν εὐπετέως, ἄλλό τι αἱρήσεσθε”; Ἀρισταγόρης μὲν ταῦτα ἔλεξε. Κλεομένης δὲ ἀμείβετο τοῖσδε, „ Ὦ ξεῖνε Μιλήσιε, ἀναβάλλομαί τοι ἐς τρίτην ἡμέρην ἀποκρινέεσθαι”. Τότε μὲν ἐς τοσοῦτον ἤλασαν· ἐπείτε δὲ ἡ κυρίη ἡμέρη ἐγένετο τῆς ἀποκρίσιος, καὶ ἦλθον ἐς τὸ συγκείμενον, εἴρετο ὁ Κλεομένης τὸν Ἀρισταγόρην ὁκοσέων ἡμε-

a Ἂν ἔχοιτε αὐτοὶ βουλόμενοι *Arch.* b Ἐς τῆς γῆς τὴν περ. id. *Vind. Ask.* c Ἔχονται *Ask. Paſſ. Arch. V.*, olim ἔχοντ' Ἀρμ., nulla necesſitate. Quae ſequuntur, attigit ad Perieg. v. 694. *Euſtath.* d Χοάσπην ora *Steph.*, *Arch. V. Paſſ. Ask.* duo *Brit.*, in *Aldo* Χοάσπια aliisque Editis. Χοάσπεα *Gronov.* e Θαῤῥέοντες ora *Steph. Arch. V.*, cetera *Euſtath* ſpectavit in *Dionys.* v. 1073. mox ὦρα οὐ πολλ. *Arch.* f Καὶ οὔρων *Arch.* perpetuo et recte. g Παρέχον margo *Steph. Vind. Paſſ. Ask.* duo *Brit.* olim παρεόν.

θυμὸς ὑμῖν ἐστι, ut Noſter alias. His autem quae artisſime adhaereſcunt, iucundisſimam ſcriptoris γλυκύτητα manifeſtant.

42. Τὰ θυμῷ βουλόμενοι, αὐτοὶ ἂν ἔ.] *Quibus vos, ſi potiri libuerit potiemini*, recte vertit *Valla*. Quod viro Doctisſ. venit in mentem, θυμῷ βουλόμενοι ſignificaret *animo conſiderantes*. Hic narratis congruit θυμῷ βουλόμενοι, *cupide volentes*, vel *animoſe deſiderantes*, ἐπιθυμητικῶς πρὸς ταῦτα διακείμενοι· idem fuisſet: τὰ, εἰ τῶνδε ὑμῖν ἂν ἦν θυμὸς, αὐτοὶ ἂν ἔχοιτε. VALCKEN.

56. Κιλίκων δ. τ. ἔχοντ' Ἀρμένιοι] Evitat ſcilicet! vocalium concurſum *Herod.* atque idcirco diphthongos etiam elidit. Per omnes Edd. illud ἔχοντ' Ἀρμ. propagari non debuerat, et absque Codd. ſcribi ἔχονται Ἀρμένιοι οἵδε. Critico facile patet erroris origo. —— Dum ſcribit *Euſtath.* in *Dionys.* v. 694., Ἡρόδοτος τοὺς Ἀρμενίους Φρυγῶν ἀποίκους φησὶ, λέγων καὶ ὅτι πολυπρόβατοί εἰσι, duo reſpicit *Herodoti* loca; hic enim tantum *pecoris divites*; Φρυγῶν ἄποικοι, quod nihil huc faciebat, ſuo loco dicuntur infra VII, c. 73. Secundum *Eudoxum* Armenii τῇ φωνῇ πολλὰ φρυγίζουσι, apud *Steph. Byz.* v. Ἀρμενία. VALCKEN.

59. Τόνδε Χοάσπην] Patrius caſus Χοάσπεω I, 188. tueretur τὸν Χοάσπεα, ſi ex membranis fluxisſet. At illae reſtitutum probant, quod et in C. 52. De ingentibus Perſarum divitiis, et theſauris, Suſis adſervatis, *Strabo* XV. p. 1059. A. et nuper praeclare *H. Venema* ad *Danielis* Vatic. p. 214.

63. Τῷ Διῒ πλούτου πέρι ἐρίζετε] *Cum Iove divitiis certare poteritis.* Attigit illud *Euſtath.* in *Dionys.* v. 1073. De incredibili pecuniae ſumma huc in theſauros regios congeſtae *Briſſon.* egit de R. P. I, p. 158. qui p. 60. iam dederat Herodotea. In talibus facile concesſa fingendi licentia regalem etiam Iovis in coelo domum humanae cupiditatis opplevit irritamentis: hinc venuſta *Herodoti* loquendi forma Poëtis uſitata, qua *certandi* verbum ponitur in comparatione de ſimilitudine: L. IV, c. 152., divitiis cum AEgineta Soſtrato οὐκ οἷά τέ ἐστι ἐρίσαι ἄλλον: poſtea temporis cum illo populares certare potuisſent Lampis et Charops *Theocrit.* Eid. IV. v. ult. τό τοι γένος ἢ σατυρίσκοις Ἐγγύθεν ἢ Πάνεσσι κακοκνάμοισιν ἐρίσδει· apud *Athen.* III, p. 75. E. *Lynceus Samius*: τὰ ἐρινεὰ τοῖς Λακωνικοῖς ὥστε συκάμινα σύκοις δοκεῖν ἐρίζειν· id est nullo posſe modo inter ſe comparari. Eleganter *Calliſtratus* p. 894., Indi χαίτην dixit ἐκ τῶν ἄκρων πρὸς κόχλου Τυρίας ἄνθος ἐρίζουσαν. Nativa venuſtate *Horatius* Epoda II, 20., *ut gaudet inſitiva decerpens pyra, Certantem et uvam purpurae!* Plura collegit *Lambin.* ad II. Carm. VI, 15., ubi *viridi —— certat Bacca Venafro.* VALCKEN.

69. Παρέχον δὲ] Perſimile vulgato παρεὸν δὲ οἱ ὑποχείρια πάντα ποιήσασθαι VI, 72., ſaepiusque alibi. Hic vehementer παρέχον δὲ blanditur ob Codd. copiam, et verbi frequentem in licentia uſum: παρεῖχε ἄν σφι, *ipſis licuisſet*, L. IV, 14., ἀλλ' οὐ γὰρ οἱ παρέσχε, *non illi licuit*, VIII, 8. Alia ſe ſponte offerent, collecta a *Porto*.

69. Παρεὸν δ. τῆς Ἀσίης ἄρχειν] Παρέχον niſi Codex ſcriptus praeberet, nemini ſuſpectum foret παρεόν. *Euripidis* est in Phoen. v. 523., Ἄρχειν παρόν μοι τῶνδε δουλεῦσαι ποτέ; ipſe *Herod.* I, c. 129., εἰ, παρεὸν αὐτῷ βασιλέα γενέσθαι, —— ſed multo rarius παρέχον a librariis expectari non poterat: παρέχει apud alios interdum, inprimis tamen ap. *Herod.* notat ἔξεστι, πάρεστι legitur in eadem phraſi III, c. 142., ἐμοὶ παρέχει νῦν ὑμέων ἄρχειν· ut hoc loco, IV, c. 140., παρεῖχε ἄν σφι —— εὐπετέως ἐξευρέειν τοὺς Πέρσας. In oratione Candaulis, παρέξει, per παρέσται interpretatur *Dionys. Halicarn.* qui nec ipſe participium παρασχὸν in eumdem adhibere ſenſum dubitavit: vid. *G. Canteri* N. L. III, c. 27. frequentatur *Thucydidi* praeſertim εὖ παρασχὸν, et παρασχὸν καλῶς, *occaſione commodum oblata*: p. 76, 22. 326, 29. 355, 30. VALCKEN.

ἡμερέων ἀπὸ θαλάσσης τῆς Ἰώνων ὁδὸς εἴη παρὰ βασιλῆα· ὁ δὲ Ἀρισταγόρης, τἆλλα ἐὼν σοφὸς, καὶ διαβάλλων ἐκεῖνον εὖ, ἐν τούτῳ ἐσφάλη· χρεὼν γάρ μιν μὴ λέγειν τὸ ἐὸν, βουλόμενόν γε Σπαρτιήτας ἐξαγαγεῖν ἐς τὴν Ἀσίην, λέγει δ᾽ ὦν, τριῶν μηνῶν φὰς εἶναι τὴν ἄνοδον· ὁ δὲ, ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, τὸν ὁ Ἀρισταγόρης [a] ὥρμητο λέγειν περὶ τῆς ὁδοῦ, εἶπε, „ Ὦ ξεῖνε Μιλήσιε, ἀπαλλάσσεο ἐκ Σπάρτης πρὸ δύντος ἡλίου· οὐδένα γὰρ λόγον [b] εὐπετέα „ λέγεις Λακεδαιμονίοισι, ἐθέλων σφέας ἀπὸ θαλάσ„σης τριῶν μηνῶν ὁδὸν ἀγαγεῖν". ὁ μὲν δὴ Κλεομένης ταῦτα εἴπας, ἤιε ἐς τὰ οἰκία. Ὁ δὲ Ἀρισταγόρης λαβὼν ἱκετηρίην, ἤιε ἐς τοῦ Κλεομένεος· ἐσελθὼν δὲ ἔσω, ἅτε ἱκετεύων, [c] ἐπακοῦσαι ἐκέλευε τὸν Κλεομένεα, [d] ἀποπέμψαντα τὸ παιδίον· προεστήκεε γὰρ δὴ τῷ Κλεομένεϊ ἡ θυγάτηρ τῇ οὔνομα ἦν Γοργώ· τοῦτο δέ οἱ καὶ μοῦνον τέκνον ἐτύγχανε ἐὸν ἐτέων ὀκτὼ ἢ ἐννέα ἡλικίην. Κλεομένης δὲ λέγειν μιν ἐκέλευε τὰ βούλεται, μηδὲ ἐπισχεῖν τοῦ παιδίου εἵνεκα· ἐνθαῦτα δὴ ὁ Ἀρισταγόρης ἄρχετο ἐκ [e] δέκα ταλάντων ὑπισχνεόμενος, ἤν οἱ ἐπιτελέσῃ τῶν ἐδέετο· ἀνανεύοντος δὲ τοῦ Κλεομένεος, προέβαινε τοῖσι χρήμασι ὑπερβάλλων ὁ Ἀρισταγόρης· [f] ἐς οὗ πεντήκοντά τε τάλαντα ὑποδέδεκτο, καὶ τὸ παιδίον ηὐδάξατο, „ Πάτερ, [g] διαφθερέει σε ὁ ξεῖνος, ἢν μὴ ἀποστὰς „ ἴῃς". ὅ τε δὴ Κλεομένης ἡσθεὶς τοῦ παιδίου τῇ παραινέσει, ἤιε ἐς ἕτερον οἴκημα· καὶ ὁ Ἀρισταγόρης ἀπαλλάσσετο τοπαράπαν ἐκ τῆς Σπάρτης, οὐδέ οἱ ἐξεγένετο ἐπιπλέον ἔτι σημῆναι περὶ τῆς ἀνόδου τῆς παρὰ βασιλῆα. Ἔχει γὰρ ἀμφὶ τῇ ὁδῷ ταύτῃ ὧδε· σταθμοί τε πανταχῇ εἰσὶ βασιλήιοι, καὶ καταλύσιες κάλ-

quot dierum ab Ionum mari ad regem eſſet iter. Ariſtagoras, alioqui ſolers, et illum præclare decipiens, in hoc tamen lapſus eſt: qui quum non deberet rem ut ſe habebat illi aperire, volens Spartiatas in Aſiam educere, dixit trium menſium eſſe adſcenſum. Cleomenes, interpellata huius, quam ordiri inſtituerat, oratione de itinere, inquit, Hoſpes Mileſie, abſcede e Sparta ante ſolem occidentem: nec enim rem factu facilem dicis Lacedæmoniis, volens eos trimeſtri itinere abducere a mari. Hæc loquutus Cleo-
menes domum abiit. Ariſtagoras, ſum- 51
pto oleæ ramo ad domum Cleomenis ſe contulit, eamque ingresſus ut ſupplex, iubebat ad ſe audiendum dimitti illius filiam. Stabat enim ante Cleomenem filia, cui nomen erat Gorgo, unica illius proles, eaque octo aut novem annos nata. Cleomene iubente eum dicere quæ vellet, neque reticere filiolæ gratia, tunc Ariſtagoras incepit polliceri illi ab decem talentis, ſi precibus ſuis annueret; abnuente Cleomene, ſubinde adiiciendo illuc pervenit, ut quinquaginta talenta polliceretur. Ad quod puella, Pater, inquit, hoſpes te corrumpet, niſi hinc abis. Prudenti monito puellæ delectatus Cleomenes, in aliud conclave abiit: et Ariſtagoras e Sparta prorſus abſceſſit, non facta ei amplius poteſta-
te indicandi adſcenſus ad regem. Ea nam- 52
que iſtius itineris ratio ita habet. *Ubique* ſunt regii ſtathmi, *id est*, manſiones, ac di-

a Ἔμελλε *Arcb.*, quae gloſſa: Paret ea clariſſime ex L. IX, 90. ubi his adfinia idem τὸν Ἀριστ. paullo ante. *b* Εὐεπετέα *Arcb.* *c* Id. *Vind. Paſſ. Stepb.* ora, olim ἐπακούσας ex *Aldo* et *Med.* *d* *Arcb. V. Brit.* duo, *Aſk.* margo *Stepb.*, in aliis ἀποπέμψαι. *e* *Undecim* Valla. *f* Ἐσὸ *Aſk.* et mox ὑποδέδεκτο cum *Med. Paſſ.*, reliqui ὑπεδέδεκτο. *g* Διαφθορέει *Paſſ.*

77. Καὶ διαβάλλων ἐκεῖνον εὖ] Longe eos, qui de *excellente ſapientia* διαβάλλειν capiunt, falli, vera eſt *Euſtatb. Swartii* animadverſio Analect. I, 14. et *Lamb. Bos* Obs. Critic. C. 7. Unum hoc vide; Ἱστιαῖος μὲν λέγων ταῦτα, διέβαλλε, *Valla* interprete, *haec Hiſtiaeus fallendi gratia dicebat*, C. 107. huius Muſae. Erravit praeterea Ariſtagoras in corporis cultu et Ionico luxu, a ſeveris Spartanorum moribus inmaniter diſcrepante, ἐσθῆτα ἔχων πολυτελῆ καὶ τὴν ἄλλην τρυφὴν τὴν Ἰωνικήν, uti de eo *Zenobius* Cent. V, 57. et *Suidas* in Οἶκοι τὰ Μιλήσια. Advertit porro animum ex *Arcb.* exſcriptum λόγον εὐεπετέα ſive εὐπετέα, cui, plures ſi ſuffragarentur, patrocinium haud abnuerem; ſuppeditaret enim Philoſophus *Euſebius* εὐπειθίην εὐπετέα in *Stob.* Serm. XLIII. p. 308., et Noſter, vocabuli uſu delectatus, alia. Gaudeo conſenſu *Valckenarii.*

84. Οὐδένα γὰρ λόγον εὐεπέα] Quomodocunque capias, nulli minus λόγον deſiderabant εὐεπέα, quam Lacedaemonii, qui neque *ſpecioſa* ſolebant anteponere ſalutaribus: εὐεπετέα enotatum ex *Arcb. rem facilem* λόγον, ut puto, dixerat εὐπετέα. —— Sequentis cap. initio placet et marginis lectio ab *Arcb.* firmata, ἅτε ἱκετεύων ἐπακοῦσαι· et *H. Stephani*, παρεστήκεε. VALCKEN.

89. Ἐπακοῦσαι ἐκέλευε &c.] Priſtinam ſchedis auſpicibus faciem ſermo induit: *H. Stephanus* aptabat ἱκετεύων ἐπακοῦσαι, *ut aurem ſibi daret, ſuppliciter petens*, nec vere neque conmode. Ariſtagoras, uti ſupplicum mos, quo de L. I, 35., ferebat, in intima domus penetralia ipſumque adeo ad focum ſe contulit; id ἐσελθὼν ἔσω ἅτε ἱκετεύων· tum Cleomenem, ſemotis arbitris ablegataque filia, ut auſcultet rogat. Quae ſanequam planiſſima. *Stephani* praeterea παρεστήκεε aſſiſtebat, loco προεστήκεε, non equidem, ſi praeſidium haberet, repudiarem.

100. Διαφθερέει σε] Cleomenis Gorgo ap. *Plut.* in dictis Laconic. p. 240. D. καταφθερεῖ σε, ὦ πάτερ, τὸ ξενύλλιον, ἐὰν μὴ τάχιον αὐτὸν τῆς οἰκίας ἐκβάλῃς, eleganter, nec ſine convicio in Ariſtagorae ſtaturam, ſed alio ex fonte. Διαφθορέε, Cod. *Paſſion.* Ioniſmum ſapit, legiturque L. IX, 41.

100. Πάτερ, διαφθερέει σε ὁ ξεῖνος] Ut Attice plerosque *Xenophon*, Ionice Laconas *Herodotus* ſemper facit loquentes: multa *Plutarchus* Laconum dicta Dorice effert; hoc etiam ſuaviſſimum Gorgus partim ſaltem, T. II, p. 240. D. Καταφθερεῖ σε, ὦ πάτερ, τὸ ξενύλλιον, ἐὰν μὴ τάχιον αὐτὸν τῆς οἰκίας ἐκβάλῃς· legitne apud *Herod.* ἀποστήσῃς; ſed ſcripſerat noſter, prout vulgatur, ἢν μὴ ἀποστὰς ἴῃς. Apud *Heſych.* vulgatiſſima vox Ἀποστὰς auctoritate legitur *Æſchyli* munita, quae pertinet ad gloſſam praecedentem. Dixiſſe videtur Gorgo καταφθερεῖ, et ξενύλλιον. Dorice φθείρειν dicebatur ut κταίνειν· *Etymol.* p. 269, 50. et *Euſtatb.* in Od. K. p. 382, 29. Non patrio ſibi more veſtitum Mileſium Spartiatae filiola ξενύλλιον vocabat, more Graecis uſitato, hac forma ſuum illa contemptum indicans: ἐπύλλιον et κρεύλλιον ſimiliter adhibentur; et ob eamdem rationem ἀνδρίον, ἀνδράριον, et ἀνθρώπιον. *Theocrit.* Eid. V, v. 40., Φθονερὸν τὺ καὶ ἀπρεπὲς ἀνδρίον. *Ariſtopb.* Ἀχ. v. 516., ἀνδράρια μοχθηρὰ, παρακεκομμένα· Φύσει κίναδος, ἀνθρώπιον *Demoſtbeni* dicitur Æſchines p. 180. venuſte Μενέλεων, ἀνθρώπιον λῷστον dicebat *Silenus* in *Eurip.* Cycl. v. 184. —— Ionum Ariſtagoram luxurioſe veſtitum Spartam veniſſe monſtrat proverbium, Οἴκοι τὰ Μιλήσια· prout eius originem explicant *Zenobius* Cent. V, Prov. 57. quique dicitur *Plutarchus*, c. 55. p. 306. et *Suidas*. VALCKEN.

6. Σταθμοί τε πανταχῇ εἰσὶ] Haec, ſi numeris ratio conſtaret, forent egregia, docerentque modulum et proportionem inter σταθμοὺς et παρασάγγας. In *Xenophontis* Ἀναβ. IV. p. 297. ἐντεῦθεν δ᾽ ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας πεντεκαίδεκα· iterum p. 299. ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τρεῖς, διὰ πεδίου, παρασάγγας πεντεκαίδεκα. His gemina ferme *Noſtri* τρεῖς εἰσι σταθμοὶ, παρασάγγαι δὲ πεντεκαίδεκα καὶ ἥμισυ. Qui tamen modulus haud perpetuus. *Herodoti* enim σταθμοὶ plerumque quaternos paraſangas aut paullo amplius aequiparant: nec in *Xenophonte* eadem ubique proportio. Nam p. 240. τρεῖς σταθμοὺς παρασάγγας δέκα, et L. I. p. 17. σταθμοὺς τρεῖς παρασάγγας εἴκοσιν conparat, ubi doctiſſimus *Hutchinſon* nonnulla ſuper iſta re; quae, niſi plurima Attici

diverſoria pulcherrima. Iter omne per lo-
ca culta, ac tuta. Et per Lydiam qui-
dem et Phrygiam, ſtathmi vel manſiones
tendunt viginti, paraſangæ nonaginta qua-
tuor et dimidiatus. E Phrygia excipit flu-
vius Halys, cui imminent portæ, quas
tranſire omnino neceſſe, atque ita fluvium
transmittere: eſt et cuſtodia magna ad
illum. Transgreſſo in Cappadociam, et
eam permetienti usque ad fines Cilicios,
duodetriginta ſtathmi ſunt, paraſangæ cen-
tum quatuor. In horum finibus poſitas du-
plices portas ac totidem cuſtodias pertran-
ſis. Has transgreſſo, et per Ciliciam
iter facienti, tres ſtathmi ſunt, paraſan-
gæ quindecim ac dimidiatus. Terminus
Ciliciæ et Armeniæ eſt flumen quod navi-
bus tranſitur, nomine Euphrates. In Ar-
menia ſtathmi ſunt diverſoriorum quinde-
cim, paraſangæ quinquaginta ſex et dimi-
diatus, in quibus et cuſtodia eſt. Eam
fluvii qui navibus transeuntur quatuor per-
fluunt, quos transmittere prorſus neceſſa-
rium eſt: primus, Tigris: ſecundus de-
hinc ac tertius eiusdem nominis, etſi non
idem fluvius, nec ex eodem fluens loco:
nam horum quos enumeravi primus ex
Armeniis fluit, alter ex Matienis: quar-
tus fluvius nominatur Gyndes, quem Cy-
rus aliquando in trecentos ac ſexaginta di-
duxit alveos. Ex hac Armenia in terram
Matienam tendentes ſtathmi ſunt quatuor:
unde in regionem Ciſſiam transeunti ſunt
undecim ſtathmi, paraſangæ vero quadra-
ginta duo et dimidiatus, ad fluvium Choa-
ſpem, qui et ipſe navibus transmittitur,
ſupra quem urbs Suſa eſt ſita. Omnes hi
ſtathmi, ſunt centum undecim: diverſo-
ria igitur ſtathmorum tot ſunt adſcenden-
53 ti Sardibus Suſa. Quod ſi iter regium re-
ćte metiamur paraſangis, et paraſanga va-
let triginta ſtadia, ut valet, ſunt e Sar-
dibus ad regiam quæ dicitur Memnonia,
tredecim millia ſtadiorum et quingenta:
quum

κάλλιϛαι· διὰ οἰκεομένης τε ἡ ὁδὸς ἅπασα καὶ ἀ-
σφαλέος· διὰ μέν γε Λυδίης καὶ Φρυγίης ϛαθμοὶ
τείνοντες εἴκοσί εἰσι, παρασάγγαι δὲ τέσσερες καὶ
ἐνενήκοντα καὶ ἥμισυ· ἐκδέκεται δ' ἐκ τῆς Φρυγίης
ὁ Ἅλυς ποταμὸς, ἐπ' ᾧ πύλαι τε ἔπεισι, τὰς διε- 305
ξελάσαι πᾶσα ἀνάγκη, καὶ οὕτω διεκπερᾶν τὸν πο-
ταμόν· καὶ Φυλακτήριον μέγα ἐπ' αὐτῷ· διαβάντι
δὲ ἐς τὴν Καππαδοκίην, καὶ ταύτῃ πορευομένῳ μέ-
χρι οὔρων τῶν Κιλικίων, ϛαθμοὶ [a] δυῶν δέοντες εἰσὶ
τριήκοντα, παρασάγγαι δὲ τέσσερες καὶ ἑκατόν· ἐπὶ
δὲ τοῖσι τούτων οὔροισι διξάς τε πύλας διεξελᾷς, καὶ
διξὰ Φυλακτήρια [b] παραμείψεαι· ταῦτα δὲ διεξε-
λάσαντι, καὶ διὰ τῆς Κιλικίης ὁδὸν ποιευμένῳ, τρεῖς
εἰσὶ ϛαθμοὶ, παρασάγγαι δὲ πεντεκαίδεκα, καὶ
ἥμισυ· οὖρος δὲ Κιλικίης [c] καὶ τῆς Ἀρμενίης ἐϛι ποτα-
μὸς νηυσὶ περητὸς, τῷ οὔνομα Εὐφρήτης· ἐν δὲ τῇ Ἀρ-
μενίῃ ϛαθμοὶ μέν εἰσι [d] καταγωγέων πεντεκαίδεκα,
παρασάγγαι δὲ ἓξ καὶ πεντήκοντα, καὶ ἥμισυ· καὶ
Φυλακτήριον ἐν αὐτοῖσι· ποταμοὶ δὲ νηυσὶ περητοὶ
τέσσερες διὰ ταύτης ῥέουσι, τοὺς πᾶσα ἀνάγκη διαπορ-
θμεῦσαί ἐϛι· πρῶτος μὲν, [e] Τίγρης· μετὰ δὲ, δεύ-
τερός τε καὶ τρίτος ὡυτὸς [f] οὐνομαζόμενος· οὐκ ὡυτὸς
ἐὼν ποταμὸς, οὐδὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ῥέων· ὁ μὲν γὰρ πρότε-
ρος αὐτέων καταλεχθεὶς, ἐξ Ἀρμενίων ῥέει· ὁ δὲ ὕϛερον,
ἐκ Ματιηνῶν· ὁ δὲ τέταρτος τῶν ποταμῶν οὔνομα ἔχει
Γύνδης, τὸν Κῦρος διέλαβέ κοτε ἐς διώρυχας ἑξήκοντα
καὶ τριηκοσίας· ἐκ δὲ ταύτης τῆς Ἀρμενίης [g] ἐσβάλ-
λοντος ἐς τὴν Ματιηνὴν γῆν, ϛαθμοί εἰσι τέσσερες· ἐκ
δὲ ταύτης ἐς τὴν Κισσίην χώρην μεταβαίνοντι, ἕνδεκα
ϛαθμοὶ, παρασάγγαι δὲ δύο καὶ τεσσεράκοντα καὶ
ἥμισυ ἐϛὶ ἐπὶ ποταμὸν Χοάσπην, ἐόντα καὶ τοῦτον
νηυσὶ περητόν· ἐπ' ᾧ Σοῦσα πόλις πεπόλιϛαι· οὗτοι οἱ
πάντες ϛαθμοὶ εἰσὶ ἕνδεκα καὶ ἑκατόν· καταγωγαὶ μέν
νυν ϛαθμῶν τοσαῦταί εἰσι ἐκ Σαρδίων ἐς Σοῦσα ἀνα-
βαίνοντι. Εἰ δὲ ὀρθῶς μεμέτρηται ἡ ὁδὸς ἡ βασιληΐη
τοῖσι παρασάγγῃσι, καὶ ὁ παρασάγγης δύναται τριή-
κοντα ϛάδια, [h] ὥσπερ οὗτός γε δύναται ταῦτα, ἐκ
Σαρδίων ϛάδιά ἐϛι ἐς τὰ βασιλήϊα τὰ [i] Μεμνό-
νεια καλεόμενα, πεντακόσια καὶ τρισχίλια καὶ μύ-
ρια,

a Δ' ὢν *Arch.* *b* Διαμείψεαι id., cui *Galeus* iniuria primas dat. *Portum* adi potius. *c* Tria ſeqq. deſunt *Arch.*, mox id. Εὐφράτης *V. Paſſ. Ask.* ora *Steph.* *d* *Suidas* hinc in Voc. *e* Πίγρης *Ald. Paſſ. Ask. Steph.* margo, Τίγρις *Arch. Vind.* et *Euſtath.* in *Dionys.* v. 976. et *Valla.* Τίγρης *Med. Paſſ. Ask.* *f* Οὐνομαζ. *Brit.* duo, et recte. olim ὀνομαζ. *g* Ἐσβάλλοντι *Arch.*, ἐσβάλλοντες *Ald. V. Paris. B. Brit.* duo, *Paſſ.*, in *Med. Ask.* ἐσβάλλοντες. *h* Septem ſeqq. omiſit ſocors *Arch.* ſcriba. *i* Μεμνόνια id. et *Vind.* Vid. *Strab.* xv. p. 1058. C., vulgati patronum.

tici ſcriptoris loca dixeris mendoſa, non procedent. Poſſent et auxilio eſſe haec *Procopii*, ſi quidem eundem viae modum explicarent, Hiſt. Arc. C. 30. *ἐς ἡμέρας ὁδὸν εὐζώνῳ ἀνδρὶ ϛαθμοὺς κατεϛήσαντο, πῆ μὲν ὀκτὼ, πῆ δὲ τούτων ἐλάσσους, οὐ μὲν τοι ἧσσον ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖϛον ἢ κατὰ πέντε in via, quam expeditus viator diurno itinere conficit, octonas ferme mutationes, alicubi pauciores, infra quinque nusquam* Perſae *poſuere.* Sed ea diſcrepant. *Procopii* curſus eſt vehicularis: hinc plures *manſiones* et ad iumenta mutanda *mutationes* illa in via: *Herodoti* pedeſtre iter, ubi ſingulos in dies tot manſionibus non opus.

11. Ἐπ' ᾧ πύλαι] *Portas*, πύλας, foſſis aquae coërcendae et ſi uſus requirebat, emittendae cauſſa adpoſitas, habemus L. III, 117. Quo e genere πύλαι ποταμῶν. שַׁעֲרֵי הַנְּהָרוֹת / quibus laxatis urbi Nino ex Tigride inundatio in Prophetae *Nahumi* C. II, 6. Hae in ponte fluvii Halyos fuerunt, nec *Bochartum* fugerunt Phal. IV, 19. Μέγα, quod ſequitur, Φυλακτήριον; *munimentum* ad regionis tutelam, omnes ex *Æſchine*, *Ariſtotele*, *Ioſepho* norunt, *Morello* excepto, in *Libanii* T. II, p. 133. c. enormiter lapſo.

27. Τίγρης] Quum in *Aldi Camerarii*que exemplis et MSS. duobus Πίγρης ſcribatur, debuerat pars iſta Salmaſianae diſputationis ad *Solin.* p. 489. ſine culpa relinqui. Mihi Πίγρης non placet, dubio Τίγρης an Τίγρις potior ſit. Τίγρις, uti hic ſcripti quidam et *Euſtath.*, L. I, 189, 193. II, 150., Τίγρης VI, 20. Hunc autem perhibet ex Armeniis fluere, nec diſcordant ſcriptorum alii. Secundi fontes et ſcaturigo in Matienis; ὁ δὲ ὕϛερον *alter* vertitur a *Valla*. Unde igitur tertium labitur flumen? Hoc praeter exſpectationem tacetur. Pinge itaque cum Cl. *Pauw* ὁ δὲ ὕϛερον ἐκ Ματιηνῶν, et ſecundi ac tertii pateſcet origo. Certe in Matienis ſcaturiebat Gyndes, de quo L. I, 189.

33. Ἐσβάλλοντος] *Arch.* ἐσβάλλοντι, ob conſequens μεταβαίνοντι, ego primas darem. In *Pauſania* nihil hac frequentius ſtructura. Sed uſus editum, monente *Galeo*, cum non ſpernat, ſervatum illud eſt: nam ἐσβάλλοντες quo tibicine fulciatur, *Gronovius* docere noluit, nedum quo nectantur modo ϛαθμοὶ εἰσὶ τέσσερες, quae alium utique participii caſum ſibi deſiderant. Hic vero manifeſta ſe prodit lacuna; deſunt paraſangarum notae et numeri, difficulter ex dubia inter manſiones et paraſangas proportione reſtituendi.

39. Σταθμοὶ εἰσι ἕνδεκα καὶ ἑκατὸν] Ratio non conſtat. *Manſiones* ſive ϛαθμοὶ in praecedentibus duntaxat LXXXI. Neque convenit paraſangarum ſumma: numerantur tantum CCCXIII. Quia tamen paraſangis quadringentis et quinquaginta, quot ſe poſuiſſe ſignificat, accurate ſtadiorum collectio congruit, bene illi habent. Vitia in manſionum et paraſangarum numeris, ſuis olim locis iuſte ſignatis, inflicta haerent, aliorum fortaſſe MSS. auxilio eluenda; noſtra enim in eodem ſunt luto.

μα, παρασαγγέων ἐόντων πεντήκοντα καὶ τετρακοσίων· πεντήκοντα δὲ καὶ ἑκατὸν στάδια ἐπ᾽ ἡμέρῃ ἑκάστῃ διεξιοῦσι, ἀναισιμοῦνται ἡμέραι ἀπαρτὶ ἐνενήκοντα. Οὕτω [a] τῷ Μιλησίῳ Ἀρισταγόρῃ, εἴπαντι πρὸς Κλεομένεα τὸν Λακεδαιμόνιον, εἶναι τριῶν μηνῶν τὴν ἄνοδον τὴν παρὰ βασιλῆα, ὀρθῶς εἴρητο· εἰ δέ τις τὸ ἀτρεκέστερον τουτέων [b] ἔτι δίζηται, ἐγὼ καὶ τοῦτο σημανέω· τὴν γὰρ ἐξ Ἐφέσου ἐς Σάρδις ὁδὸν δεῖ προσλογίσασθαι ταύτῃ καὶ δὴ λέγω σταδίους εἶναι τοὺς πάντας ἀπὸ θαλάσσης τῆς Ἑλληνικῆς μέχρι Σούσων, τοῦτο γὰρ [c] Μεμνόνειον ἄστυ καλέεται, τεσσεράκοντα καὶ τετρακισχιλίους καὶ μυρίους· οἱ γὰρ ἐξ Ἐφέσου ἐς
306 Σάρδις εἰσὶ τεσσεράκοντα καὶ πεντακόσιοι στάδιοι· καὶ οὕτω τρισὶ ἡμέρῃσι μηκύνεται ἡ τρίμηνος ὁδός. Ἀπελαυνόμενος δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ἐκ τῆς Σπάρτης, ἤϊε ἐς τὰς Ἀθήνας, γενομένας [d] ὧδε τυράννων ἐλευθέρας· ἐπεὶ [e] Ἵππαρχον τὸν Πεισιστράτου, Ἱππίεω δὲ τοῦ τυράννου ἀδελφεόν, ἰδόντα ὄψιν ἐνυπνίου τῷ ἑωυτοῦ πάθεϊ ἐναργεστάτην, κτείνουσι [f] Ἀριστογείτων καὶ Ἁρμόδιος, γένος ἐόντες τὰ ἀνέκαθεν Γεφυραῖοι, μετὰ ταῦτα ἐτυραννεύοντο Ἀθηναῖοι ἐπ᾽ ἔτεα τέσσερα, οὐδὲν ἧσσον, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἢ πρὸ τοῦ. Ἡ μέν νυν ὄψις τοῦ Ἱππάρχου ἐνυπνίου ἦν ἥδε· ἐν τῇ προτέρῃ νυκτὶ τῶν Παναθηναίων ἐδόκεε ὁ Ἵππαρχος ἄνδρα οἱ ἐπιστάντα μέγαν καὶ εὐειδέα αἰνίσσεσθαι τάδε τὰ ἔπεα,

Τλῆθι [g] λέων ἄτλητα παθὼν τετληότι θυμῷ.
Οὐδεὶς ἀνθρώπων ἀδικῶν τίσιν οὐκ ἀποτίσει.

ταῦτα δέ, ὡς ἡμέρη ἐγένετο τάχιστα, φανερὸς ἦν ὑπερτιθέμενος ὀνειροπόλοισι· μετὰ δέ, ἀπειπάμενος τὴν

quum ſint paraſangæ quadringenti quinquaginta. Itaque peragrando ſingulis diebus centena et quinquagena ſtadia, conſumuntur ſolidi nonaginta dies. Hunc in mo- 54
dum ab Ariſtagora Mileſio apud Cleomenem Lacedæmonium dicente trium menſium adſcenſum eſſe ad regem recte dicebatur. Quod ſiquis exploratius iſta inquirat, hoc quoque ego indicabo: nam iter ab Epheſo ad Sardis huic rationi decet apponi in computando. A Græco igitur mari ad Suſa, (hæc enim urbs Memnonia vocatur,) dico eſſe quatuordecim millia ſtadiorum et quadraginta. Ex Epheſo enim ad Sardes, quingenta et quadraginta ſtadia: atque ita tribus omnino diebus augetur ſpatium itineris trimeſtris. Digreſſus e Sparta Ariſta- 55
goras Athenas contendit, tyrannis liberatas, hoc modo: Postquam Hipparchum Piſiſtrati filium, Hippiæ tyranni fratrem, qui in ſomnis viſionem cladis ſuæ evidentiſſimam viderat, interfecere Ariſtogiton et Harmodius, priſca origine Gephyræi; post hæc nihilominus Athenienſes, imo magis quam prius, tyrannidem quadriennio pertulerunt. Viſio autem inſomnii Hipparchi 56
hæc erat: Nocte quæ anteceſſit Panathenæa videbatur Hipparchus cernere virum adeſſe ſibi procerum atque ſpecioſum, hos verſus per ænigma dicentem,

Intoleranda leo tolera, tolerans animo ægro.
Nemo hominum iniuſtus non ſolvit tempore pœnam.

Hæc ſimulatque dies illuxit, palam referebat ad ſomniorum coniectores: ſed mox ſpreta

a Τῷ abest *Ask.* b Deſit *Arch.* c Μεμνόνιον *Arch. Vind.* d Τυρανν· ὧδε *Arch. Paſſ. Ask.* e Ἵππαρχ. *Arch. Vind.* perperam. f Ὁ Ἀριστ. καὶ ὁ Ἁρμ. *Arch.* g Λέων *Arch.*; est in *Anthol.* L. 1, 6. hoc epigramma, ubi mox ἀδίκων.

48. Ἡμέραι ἀπαρτὶ ἐνενήκοντα] Critici ad Comici Plut. v. 388. κέχρηται αὐτῷ (ἀπαρτὶ) Ἡρόδοτος λέγων, ἀπὸ τούτου εἰσὶ στάδια δύο ἀπαρτί· quod ſcholion *Suidas* in Ἀπαρτὶ deſcribens pro στάδια δύο praebet στάδια ο ſive ἑβδομήκοντα. Unde *Ariſtophanis* interpres ea acceperit, an memoriae vitio haec ſpectarit, quis certo decreverit? In *Herodoto* hactenus invenit nemo, et ſunt profecto nusquam. Vide *Hemſterhuſium* ad *Plutum* et *Alberti* in *Heſychii* Ἀπαρτί.

66. Ἐτυραννεύοντο — οὐδὲν ἧσσον] Neque enim Harmodius et Ariſtogiton, ſed, *Herodoto* iudice, verius Alcmaeonidae Athenas ἐλευθέρωσαν, L. vi, c. 123; et fuit Hippias, exacerbatus fraterna caede, patre fratreque longe τυραννικώτερος. Ariſtogiton et ſodalis non habebantur tantum, ut erant, tyrannicidae; ſed vulgo laudabantur Athenis, tanquam qui ſublata tyrannide ſuam patriae reddidiſſent libertatem. In hanc etiam Atticae plebis opinionem inveteratam dici poterat *Dioni Chryſ.* p. 190. E. τὸ πιστεύεσθαι πολὺν χρόνον ὑπὸ ἀνθρώπων ἠλιθίων οὐδέν ἐστιν ἰσχυρόν. Sed ſapientiores etiam nonnunquam minus loquuntur conſiderate: praeter ceteros *Io. Meurſio* citatos in Piſiſtrato et ad *AEliani* V. H. xi, c. 8., nobiliſſimos iſtos iuvenes primum *Hieronymus* ſtatuit exemplum, alia quoque commemorans, quibus demonſtret, ὅτι τὸ τῶν νέων πρὸς ἀλλήλους ἑταιρικὸν συμφρονῆσαν πολλὰς τυραννίδας καθεῖλε, ap. *Athen.* xiii. p. 602. A. ſequitur Peripateticus *Ariſtotelis*, quin et *Platonis* iudicium in Sympos. Culpat *Platonem Iac. Perizon.* ad *AElian.* p. 692., velut hac in re diſſentientem a ſe ipſo in Hipparcho: ſed ſi ſuſpicionem, quam ſolus forte movit *AElian.* V. H. viii, c. 2., ad examen vir Eruditiſſimus revocaſſet, illam forſan agnoviſſet legitimam, atque in Hipparcho multa reperiri, quae faciem praebeant ab illa *Platonis* diverſiſſimam. Neque magni mihi videtur momenti criminatio *Dionis Chryſ. Perizonio* memorata, culpantis Athenienſes, quod Harmodium et Ariſtogitonem πάντων μάλιστα τιμῶσιν ὡς ἐλευθερώσαντας τὴν πόλιν, καὶ ἀνελόντας τὸν τύραννον, Or. xi. p. 191. Hipparchum certe ſuſtulerunt; quodque recuperandae libertatis gratia facere ſibi propoſuerant, imperfecto licet opere, feciſſe tamen ab acerrimis tyrannorum oſoribus cenſebantur, ob incoeptum illud opus digni habiti, qui cumularentur omni honorum genere: ſolum etiam occidendi tyranni conatum Athenienſis factum exiſtimabant pulcherrimum; quod luculento demonſtrari potest documento. Post eiectos xxx. tyrannos pſephisma condiderunt ab auctore ſententiae *Demophanti* dictum, ſervatum nobis ab *Andocide* de myſt. p. 13. ſecundum illud iurare cogebantur Athenienſes: *tyrannidis auctorem vel fautorem* ἐάν τις κτείνων ἀποθάνῃ, ἢ ἐπιχειρῶν, *ſi quis aut occidens moriatur, aut immoriatur incoepto* (ſive *tantum opus adgreſſus*; id enim est ἐπιχειρῶν, nempe κτείνειν) εὖ ποιήσω αὐτόν τε καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐκείνου, καθάπερ Ἁρμόδιόν τε, καὶ Ἀριστογείτονα, καὶ τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν· hoc reſpicit decretum *Demoſth.* c. Leptin. p. 312., dum meminit τῆς Δημοφάντου στήλης, cui inſculptum iusiurandum: ἄν τις ἀμύνων τι πάθῃ τῇ δημοκρατίᾳ, τὰς αὐτὰς δώσειν δωρεάς, ὥσπερ Ἁρμοδίῳ καὶ Ἀριστογείτονι· vulgato nomini Διοφάντου alterum ex Codd. debuerat ſubſtitui: vid. *Lycurgus* p. 165, 43. longe recentius et diverſiſſimi generis Διοφάντου fuit Ψήφισμα. Oratio c. Leptinen, docte nuper atque eleganter Gallice converſa a *Ged. le Cointe*, eadem opera potuerat aliquoties expoliri, ut Graeca quoque legerentur emendatius. VALCKEN.

66. Ἐπ᾽ ἔτεα τέσσερα] *Thucydides* vi, 59. Hippiae post fratris necem tyrannidem tribus annis terminat, totidem *Plato* in Hipparcho p. 229. B., nihil admodum *Herodoti* quatuor annis officientes, modo cum *H. Dodwello* Annal. Thucyd. p. 42. tres integri et quartus inchoatus Hippiae tyranno post Hipparchi violentam mortem relinquantur. Quod Criticus autem ad *Ariſtophan.* Lyſiſtr. v. 619. κατέσχε δὲ ἡ τυραννὶς ἐπὶ ἔτη γ. οἱ δέ, δ., Ἡρόδοτος δὲ ς. errore non vacat, et mutata verborum ſede tolli potest. Nam *ſex* eum *annos* hic reperiſſe, non credo. In verſibus, Hipparcho fatalem exitum praeſagientibus, nihil innovo. Vir doctus Τλῆθι δ᾽ ἰών, *i ergo, tolera*, et οὐδεὶς ἄνθρωπον ἀδικῶν fingebat, longe a *Brodaei* ad Anthol. iudicio recedens.

75. Ὑπερτιθέμενος ὀνειροπόλοισι] Eadem τοῦ δεισιδαίμονος religio, eleganter in *Theophraſti* Char. C. 16. expicta: ad quam ἀπειπάμενος τὴν ὄψιν etiam pertinere opinor, neque adeo *ſpretam viſionem*, ſed eius expiationem et ἀποτροπιασμὸν innui. Vide *Caſaubonum* ad *Theo-*

ſpreta viſione, celebravit pompam, ubi
57 mortem oppetiit. Gephyræi autem e quibus erant percusſores Hipparchi, fuere a principio ex Eretria oriundi, ut ipſi aiunt: verum, ut ego interrogando comperio, fuere Phœnices, ex iis qui cum Cadmo in terram quæ nunc vocatur Bœotia venere, atque eam incoluere, ſortiti Tanagricum tractum: unde Cadmeis prius per Argivos exactis, iterum per Bœotos hi Gephyræi expulſi, Athenas diverterunt. Athenienſes autem receperunt ſub conditionibus, ut inter ſuos cives esſent, multis quibusdam nec memoratu dignis ab-
58 ſtinere iubentes. Phœnices iſti qui cum Cadmo advenerunt, quorum Gephyræi fuere, dum hanc regionem incolunt, cum alias multas doctrinas in Græciam induxere, tum vero litteras, quæ apud Græcos, ut mihi videtur, antea non fuerant. Et primas quidem illas, quibus omnes etiam Phœnices utuntur: ſed progresſu temporis, una cum ſono mutaverunt et modulum litterarum. Et quum ea tempeſtate in plerisque circa locis eorum accolæ ex Græcis esſent Iones, qui quum litteras a Phœnicibus diſcendo accepisſent, earum illi pauca commutantes, in uſu habuerunt: et utentes confesſi ſunt, ut æquitas ferebat, vocari Phœnicias, quod esſent a Phœnicibus in Græciam illatæ: pri-

τὴν ὄψιν, ἔπεμπε τὴν πομπὴν ἐν τῇ δὴ τελευτᾷ. Οἱ δὲ [a] Γεφυραῖοι, τῶν ἦσαν οἱ φονέες Ἱππάρχου, ὡς μὲν αὐτοὶ λέγουσι, ἐγεγόνεσαν ἐξ Ἐρετρίης τὴν ἀρχήν· ὡς δὲ ἐγὼ ἀναπυνθανόμενος εὑρίσκω, ἦσαν Φοίνικες τῶν σὺν Κάδμῳ ἀπικομένων Φοινίκων ἐς γῆν τὴν νῦν Βοιωτίην καλεομένην· οἴκεον δὲ τῆς χώρης ταύτης ἀπολαχόντες τὴν [b] Ταναγρικὴν μοίρην. ἐνθεῦτεν δὲ Καδμείων πρότερον ἐξαναστάντων ὑπ' Ἀργείων, οἱ Γεφυραῖοι οὗτοι δεύτερα ὑπὸ Βοιωτῶν ἐξαναστάντες ἐτράποντο ἐπ' [c] Ἀθηνέων. Ἀθηναῖοι δέ σφεας ἐπὶ ῥητοῖσι ἐδέξαντο, σφέων αὐτῶν εἶναι πολιήτας, πολλῶν τέων καὶ οὐκ ἀξιαπηγήτων ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι. Οἱ δὲ Φοίνικες οὗτοι οἱ σὺν Κάδμῳ ἀπικόμενοι, τῶν ἦσαν οἱ Γεφυραῖοι, ἄλλα τε πολλά, οἰκήσαντες ταύτην τὴν χώρην, ἐσήγαγον [d] διδασκάλια ἐς τοὺς Ἕλληνας, καὶ δὴ καὶ γράμματα, οὐκ ἐόντα πρὶν Ἕλλησι, ὡς ἐμοὶ [e] δοκέειν· πρῶτα μέν, [f] τοῖσι καὶ ἅπαντες χρέωνται Φοίνικες· μετὰ δέ, χρόνου προβαίνοντος, ἅμα τῇ φωνῇ μετέβαλον καὶ τὸν ῥυθμὸν τῶν γραμμάτων. περιοίκεον δέ σφεας τὰ πολλὰ τῶν [g] χώρων τοῦτον τὸν χρόνον Ἑλλήνων Ἴωνες· οἳ παραλαβόντες διδαχῇ παρὰ τῶν Φοινίκων τὰ γράμματα, μεταῤῥυθμίσαντές σφεων [h] ὀλίγα, ἐχρέωντο· χρεώμενοι δέ, ἐφάτισαν, ὥσπερ καὶ τὸ δίκαιον ἔφερε, ἐσαγαγόντων Φοινίκων ἐς τὴν Ἑλλάδα, [i] Φοινικήια κεκλῆσθαι· καὶ τὰς βίβλους διφθέρας κα-

a Citat *Suid.* in Γεφυρεῖς statim οἱ Φον. οἱ Ἱππάρχου ora *Steph.*, *Arch. V.* *b* Πατρικὴν μοῖραν *Brit.* duo, melius *Steph. Byz.*, in Τάναγρα haec citans. *c* *M. Ask. Paſſ.* optime: Ἀθηναίους *Arch.*, ὑπ' Ἀθηναίων *Brit.* duo, ceteri ἐπ' Ἀθηναίων. *d* Διδασκαλεῖα *Arch.* *e* *Med. Paſſ. Ask.*, δοκέει *Arch. V. Brit. A. C. Paris. B. Ald.* et Edd. *f* Τούτοισι ἐχρέωντο κατάπερ καὶ ἅπ. χρέ. Φοίνικες *Arch.* *g* Χωρῶν *Ask.*; praeſtaret χωρίων. *h* Ὀλίγοισι ἐχρ. et μεταῤῥυθμίσ. cum *Valla*, *Arch.* *i* Citat *Clem. Alex.* Strom. I. p. 362. et *Euſtath.* in *Dionys.* v. 927., ſed Φοινικικά. Vide ad *Diodor.* III, 66. Quae praecedunt ἐς τὴν Ἑλλ. omittit *Arch.* ſtatim τὰς βύβλους *Paſſ.* haec *Pollux* VII, 211. habet.

Theophraſt. et *Spanhemium* in Comici Ran. v. 1379. Gephyraeos, necis Hipparchi auctores, *Bochartus* Canan. L. I, 21. et *Meurſius* Att. Lect. V, 31. tali diligentia et eruditione illuſtrarunt, ut aliis otium fecerint. *Plutarchum* neglexerunt, malignitatis crimine, cuius *Herodotum* poſtulat T. II. p. 860. E. haud inmunem. Eane malignitas, gentis veram et peregrinam originem veſtigare et declarare? Sed doctus ſcriptor dum rodit, ſui obliviſcitur.

77. Οἱ δὲ Γεφυραῖοι] Ubi in *Ariſtidis* Panathen. T. I. p. 190., velut ab Athenienſibus recepti praeter ceteros dicuntur *Ταναγραίων οἱ μεταστάντες, Δωριέων Πελοποννήσου κρατησάντων, ὑπὸ τῶν εἰξάντων ἀναστάντες· Scholiaſta* MS. hic *Herodoto* narrata reſpicit: *τούτους*, ait, *τοὺς Ταναγραίους, μὴ βουλομένους αὐτῶν ὑπακοῦσαι, οἱ Θηβαῖοι ἐξέβαλον· οἱ δὲ εἰς τὰς Ἀθήνας ἐλθόντες ᾤκησαν· μέμνηται δὲ τῆς ἱστορίας Ἡρόδοτος, Γεφυραίους τοὺς Ταναγραίους καλῶν.* De his egerunt Gephyraeis *Io. Meurs.* Att. Lect. V. c. 31., et *Sa. Bochart.* G. S. II, I, c. 21. Gephyraeos iſtos non Eretrienſes origine, ſed Phoenices *Herodoto* videri, atque illinc ortum Ariſtogitonem dici, id vero permoleſte tulit *Plutarch.* de *Herod.* Mal. p. 830. E. *Ἀριστογείτονα —— ἄντικρυς διὰ πυλῶν εἰς Φοινίκην ἐξελαύνει, Γεφυραῖον γεγονέναι λέγων ἀνέκαθεν· τοὺς δὲ Γεφυραίους —— Φοίνικας εἶναι φησίν, αὐτὸς οὕτω πεπεισμένος.* VALCKEN.

96. Ἐσήγαγον διδασκάλια] *Iob. Ludolfum*, V. C., διδασκαλίας emendantem Comment. Hiſt. AEth. p. 208. non ſequor. *Suidas Διδασκάλιον, αὐτὸ τὸ μάθημα.* Sic *Baſilius M.* Hom. III. in Hexaëm. p. 28. C. *κατάδεξον μεθ' ἡμῶν τὸ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΟΝ·* et Hom. V. p. 43. E. *ἵνα πρῶτον ἐκεῖνο πρόσταγμα ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΟΝ τῇ φύσει γένηται*, ſubminiſtrante Cl. *Abreſchio.* Iam *ὡς ἐμοὶ δοκέειν* relinquo, *Herodoti* de litterarum prima inter Graecos origine profesſionem continens. Non defuisſe, qui Pelasgis litterarum primordia ante Cadmi in Graeciam tranſitum vindicarent, ad *Diodori* III, 66. diſputatum fuit.

98. Πρῶτα μέν, τοῖσι καὶ ἅπαντες &c.] Obſcuriorem orationis ſeriem explanant *Arch.*, *πρῶτα μὲν τούτοισι ἐχρέωντο, κατάπερ καὶ ἅπαντες χρέωνται Φοίνικες*, *et primo quidem iisdem utebantur, ſicuti omnes utuntur Phoenices.* Gephyraei nempe primis temporibus non alias uſurpabant litteras, quam quarum apud Phoenices uſus erat. Merae itaque tum Phoeniciae fuerunt, ſicuti et ſermo; quo deinceps paullatim inmutato, *μετέβαλον καὶ τὸν ῥυθμὸν τῶν γραμμάτων*, itidem litterarum modum, figuram et ſcriptionis ſeriem novarunt. Quam in rem praeclara Cl. *Salmaſii* ad Inſcript. Herod. p. 34. opera exſtat. Esſe memini, qui *τὸν ῥυσμὸν τῶν γραμμάτων* hic praeferunt, prorſus oblitos *Ariſtotelis* Θαυμασ. p. 578. *Ed. Erasm.*, ubi in Apollinis Iſmenii apud Thebanos templo *ἀναθήματά τινα ὁμοίους ἔχοντα τοὺς ΡΥΘΜΟΥΣ τῶν ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ἀρχαῖα*, ſeu *ἀρχαίων* potius. Quae philoſophi, ſive cuiusvis alius, ad hanc rem acconmodatisſima, etiam propter *Iſmenium*, quod ſtatim conſequetur. Pertinet huc docta diſputatio Benedictinae familiae eruditorum in T. I. Hiſt. Nov. Diplom. p. 587.

7. Καὶ τὰς βίβλους διφθέρας] Bene *Vallae* Latina ex *P. Leopardi* praeſcripto Em. VII, 19. correcta ſunt, quibus male in poſtrema editione *penuria biblorum AEGYPTI ET SYRIAE* accesſit: nihil enim utraque de regione Scriptor. Certisſimus autem pellium raſarum ſive *διφθερῶν* variis olim in nationibus ad rerum memoriam prodendam uſus. Perſarum *διφθέρας βασιλικὰς* habet *Diodorus* II, 33. et *Agathias Schol.* II. p. 66. A., aliorum alii. Contra ea ab errore inmunis haud est *Varronis* de papyro, Alexandri demum Magni aetate reperta, opinio apud *Plinium* H. Nat. L. XIII, 11., melior Noſtri et *Casſii Heminae* C. 13. eiusdem Pliniani libri. Βύβλους porro et *βύβλων* ex priſco more *Pasſion.*; namque ita potius, quam *βίβλους* ſcriptitasſe, ad *Hom. Euſtath.* p. 1913, 30. auctor est. Hinc *βυβλίνων ὅπλων* mentio et ſcriptura L. VII, 36.

7. Τὰς βίβλους διφθέρας καλέουσιν] *Vallam* fefellit articulus; errorem iam correxit *P. Leopard.* Em. VII, c. 19. eumdem tamen errarunt et alii; quod monitum ab Auctore des *Esſais de Crit.* p. 161. Adpellationis ſuo quoque tempore, quin et recentiori, ſatis uſitatae rationem repetit ab antiquisſimo more *Herod.* barbaris etiam isthac aetate noto. Vellus aureum fuisſe *βιβλίον ἐν δέρμασι γεγραμμένον* videbatur incerto ſcriptori *περὶ ἀπίστων*, c. 3. conf. ad *Palaeph.* c. 31. *Galeus.* Perſica ſua ſe *Cteſias* hauſisſe ſcribebat *ἐκ τῶν βασιλικῶν διφθερῶν*, teſte *Diodoro Sic.* II, c. 32. ubi vid. Clar. *Wesſ.* et *Ti. Hemſt.* ad *Poll.* X, 57., cuius VII, 211. haec

307 καλέουσι ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ [a] οἱ Ἴωνες, ὅτι κοτὲ ἐν σπάνι βίβλων ἐχρέωντο διφθέρῃσι [b] αἰγέῃσί τε καὶ οἰέῃσι· ἔτι δὲ καὶ τὸ κατ᾽ ἐμὲ πολλοὶ τῶν βαρβάρων ἐς τοιαύτας διφθέρας γράφουσι. Ἶδον δὲ [c] καὶ αὐτὸς Καδμήϊα γράμματα ἐν τῷ ἱρῷ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Ἰσμηνίου ἐν Θήβῃσι τῇσι Βοιωτῶν, ἐπὶ τρίποσί τισι ἐγκεκολαμμένα, τὰ πολλὰ ὅμοια ἐόντα τοῖσι Ἰωνικοῖσι· ὁ μὲν δὴ εἷς τῶν τριπόδων ἐπίγραμμα ἔχει,

Ἀμφιτρύων μ᾽ ἀνέθηκεν, ἐὼν ἀπὸ [d] Τηλεβοάων.

ταῦτα ἡλικίην [e] ἂν εἴη κατὰ Λάϊον τὸν Λαβδάκου τοῦ Πολυδώρου τοῦ Κάδμου. Ἕτερος δὲ τρίπους ἐν ἑξαμέτρῳ τόνῳ λέγει,

Σκαιὸς πυγμαχέων με ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι
[f] Νικήσας ἀνέθηκε τεῒν περικαλλὲς ἄγαλμα.

Σκαιὸς δ᾽ ἂν εἴη ὁ Ἱπποκόωντος· εἰ δὴ οὗτός γ᾽ ἐστὶ ὁ ἀναθεὶς, καὶ μὴ ἄλλος τὠυτὸ οὔνομα ἔχων [g] τῷ Ἱπποκόωντος, ἡλικίην κατὰ Οἰδίπουν τὸν Λαΐου. Τρίτος δὲ τρίπους λέγει καὶ οὗτος ἐν ἑξαμέτρῳ,

Λαοδάμας τρίποδ᾽ αὐτὸν ἐϋσκόπῳ Ἀπόλλωνι
Μουναρχέων ἀνέθηκε τεῒν περικαλλὲς ἄγαλμα.

ἐπὶ τούτου δὴ τοῦ Λαοδάμαντος τοῦ Ἐτεοκλέος μουναρχέοντος ἐξανιστέαται Καδμεῖοι ὑπ᾽ Ἀργείων, καὶ τρέπονται ἐς τοὺς Ἐγχελέας· οἱ δὲ Γεφυραῖοι ὑπο-

priſcaque conſuetudine libros Iones appellant *diptheras*, quod aliquando penuria biblorum, pellibus caprinis ovillisque utebantur: adhuc quoque ad meam usque memoriam multi barbarorum talibus
in pellibus ſcribunt. Quin ipse vidi a- 59
pud Thebas Bœotias in Ismenii Apollinis templo, litteras Cadmeas in tripodibus quibusdam inciſas, magna ex parte conſimiles Ionicis: quorum tripodum unus habet hoc epigramma,

Obtulit Amphitryon me gentis Teleboarum.

Hæc fuere circa ætatem Laii, qui fuit filius Labdaci, nepos Polydori, pronepos Cadmi.
Alter tripus hexametro carmine ait, 60

Scæus in asſueto pugilum certamine victor,
Me tibi ſacravit ſpecioſum munus, Apollo.

Scæus autem hic Hippocoontis filius fuerit: ſi quidem hic est qui tripodem dicavit, et non alius idem Hippocoontis filio nomen habens circa ætatem OEdipi Laio geniti.
Tertius tripus, et is hexametro carmine, 61
ait,

Laodamas ipsum tripodem ſua in urbe monarchus,
Hoc inſigne decus tibi magne dicavit Apollo.

Sub hoc Laodamante Eteoclis filio, qui ſolus imperavit, eiecti ſunt Cadmei ab Argivis, et ſe ad Encheleas contulerunt. Gephyræi

[a] Οἱ Ἴωνες *Paſſ. Arch.*, deerat articulus. Statim σπάνι bene *Arch. Vind.* antea σπάνει tum βύβλων *Paſſ.* [b] *M. Paſſ. Ask. V. Arch. Brit.* duo: olim αἰγείῃσι. [c] Deſit καὶ *V.*, mox τοῖσι Βοι. *Ald.* [d] Τηλεβόων γε *Arch.* [e] Εἴη ἂν *V. Paſſ. Ask.* [f] Exſcripsit *Suid.* in Τεῒν. [g] Τῷ marg. *Steph. Arch. V. Ask. Paſſ.* duo *Brit.*, vulgo τοῦ ex *Ald. Med.*; post pauca ἐξανιστέατο *Ald.*

haec proſtant *Herodoti*, loco quem *Leopard.* excitavit: ὑπομνήματα βασιλικὰ vocat et *Diodor.* III, c. 38.; *commentarios regios*, *Livius* XXXIII, c. 11. Philippi Macedonis Μακεδονικὰ τῆς βασιλικῆς οἰκίας ὑπομνήματα, *Lucian.* Demoſth. Encom. §. 26. Arcturus qui Prologum agit in *Plauti* Rud. v. 15., [*Malorum*] *referimus nomina exſcripta ad Iovem*: v. 21., *Bonos in aliis tabulis exſcriptos habet.* Istas Iovis tabulas διφθέρας dicebant: *Diogenian.* III. Prov. 2., ἡ διφθέρα, ait, ἐν ᾗ δοκεῖ ὁ Ζεὺς ἀπογράφεσθαι τὰ γινόμενα. παμπάλαιος. Quae praeter *Diogenian.* IV, 95., *Zenobius* habet Cent. IV. Pr. 11., ſenarium efficiunt, e veteri quodam dramate propter elegantiam cuſtoditum: Ὁ Ζεὺς κατεῖδε χρόνιος εἰς τὰς διφθέρας· vanisſimus *Auctor* Philopatr. inter *Lucianea* T. III. p. 603., πολλούς γε γραφέας φὴς ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡς ἅπαντα ἀπογράφεσθαι. VALCKEN.

15. Ὁ μὲν δὴ εἷς τῶν τριπόδων] Sollemne fuit in Ismenii Apollinis fano tripodas dedicare, quorum ἐπιφανὴς δὲ μάλιστα ἐπί τε ἀρχαιότητι καὶ τοῦ ἀναθέντος τῇ δόξῃ τρίπους, ἐστὶν Ἀμφιτρύωνος ἀνάθημα in *Pauſaniae* Boeot. C. 10. p. 730., non alius fortasſe atque hic deſcriptus: congruunt certe ambo, tum antiquitate, tum Amphitryonis illuſtri titulo. De inſcriptis litteris in *Pauſania* ſilentium, quas *Herodotus* magnam partem Ionicis ſimiles, Cadmeas tamen fuiſſe conmemorat. Hinc conſequens videtur, ut ἐπὶ τὰ λαῖα, uti alibi *Pauſanias*, ἐκ δεξιῶν, *a dextera in ſiniſtram procesſerint*, quemadmodum Phoeniciae: et ut quinque caruerint litteris, quarum poſterius inventum, Υ. Φ. Χ. Ψ. Ω. Non ſum neſcius, inconparabiles viros, *Scaligerum* ad *Euſeb.* *Salmaſium* in Inſcript. Herod. p. 54. in diverſiora tendere, ſed Herodotea ſententiae, ab Ampl. *Bouherio* Ep. ad Ill. *Maffeium* Antiq. Gall. p. 168. adprobatae, favent. Eiusdem, credo, moduli ac figurae characteres tabellae erant, repertae apud Haliartios in Alcmenes tumulo: γράμματα θαυμαστὰ, ὡς παμπάλαια *Plutarcho* de Socrat. Gen. p. 577. E., namque additum ibidem, ἴδιός τις τύπος καὶ βαρβαρικὸς τῶν χαρακτήρων, ἐμφερέστατος Αἰγυπτίοις, ex docti ſcriptoris ſuſpicione fluxit, parum utique, ubi Alcmenae et Amphitryonis aevum, ſcribendique tum temporis mos, in conſilium venerint, probabili.

17. Ἀμφιτρύων μ᾽ ἀνέθηκεν] Correxeram olim, Ἀμφιτρύων μ᾽ ἀνέθηκ᾽, ἀνιὼν ἀπὸ Τηλεβοάων· *cum huc rediisſet a Telebois victis*: ſimplex ἰὼν forte praeferetur, e *Bergleri* coniectura indicata in Diſſ. *Herod.* p. 167. —— Quidquid a *Scaligero* ſuper literis his Cadmeis diſſidet *Salmas.* ad Inſcript. Herodis Att. p. 32. et ſeqq. conſentiunt, opinor, in Graeciam illatas primum duntaxat XVI.; atque illud egregie docuit *Salmas.* ſedecim istas postea, reliquis iam inter Ionas in uſum introductis, dictas Ἀττικὰ γράμματα. De literis Cadmeis *Plutarch.* T. II. p. 738. E. illas, ait, τετράκις ἡ τετρὰς γενομένη παρέσχε· eidem p. 1009. E. οἱ παλαιοὶ dicuntur διὰ τῶν ἑκκαίδεκα στοιχείων φράζοντες ἀποχρώντως καὶ γράφοντες. —— Mirifice ſcribuntur haec epigrammata viro ſummo ad *Euſeb.* p. 121. In primo verſu legi debuit ad mentem *Salmaſii* MANETHEKEN EON. Unica litera adiecta ſenſum daret diverſum, neque absurdum: ἰόντ᾽ ἀπὸ Τηλ. ut ſe tripus diceret dedicatum *de victis Telebois*. In istiusmodi rebus dedicatis ἀπὸ hoc ſenſu frequenter legitur apud *Pauſaniam*; qui nonnunquam priſca quoque commemorat epigrammata, literis antiquis Atticis ſcripta, veluti VI, p. 498. ult. ἐπίγραμμα ἀρχαίοις Ἀττικοῖς γράμμασιν· IV, p. 420, 3., γράμμασι τοῖς ἀρχαίοις γεγραμμένα· V, p. 435., ἐλεγεῖον γράμμασίν ἐστιν ἀρχαίοις (l. ἀρχαίοις) ὑπὸ Διὸς τοῖς ποσί· et VIII, p. 648. VALCKEN.

17. Ἐὼν ἀπὸ Τηλεβοάων] Niſi ἐὼν, ex priſco ἔω eundi notione, quae *Reiskii* opinio, cenſeatur, mallem ἰὼν cum *Slado* et *Berglero*. Amphitryon parta de Telebois victoria, qua de *Apollodorus* L. II, 4. et *Plautus* Amphitr. I, 1, 51., Thebas redux tripodem conſecravit. Vidimus ἰὼν et ἐὼν conmutari L. I, 157., nec monere *Euſtath.* neglexit ad Il. Δ, 277. Illa vero ἡλικίην —— κατὰ Λάϊον ſincera ſunt. Amphitryonem Laio, Herculem Oedipodi aetatem egisſe aequalem, generationum in *Apollodori* Bibliotheca ſeries dilucide patefacit.

24. Τὠυτὸ οὔνομα ἔχων τοῦ] Vel ex margine *Steph.* recipi debuerat τῷ Ἱπποκόωντος· in Latinis autem a correctoribus poni, *idem Hippocoontis filio nomen habens*; non, *Hippocoontis filii*: isthoc modo Graecismum ſaepius expreſſerunt uſitatisſimum Romani. Non requiritur in his articulus, neque adeo τῷ τοῦ, quod *R.* placebat: *filius Hippocoontis* paulo dicitur ante ὁ Ἱπποκόωντος· et Λάϊος ὁ Λαβδάκου, τοῦ Πολυδώρου, τοῦ Κάδμου. —— Quos paulo post vocat Ἐγχέλεας, eosdem memorat IX, c. 42., oraculum, quo Perſas deſignari putabat Mardonius, ſcribens ἐς Ἰλλυριούς τε καὶ τὸν Ἐγχελέων στρατὸν πεποιημένον. VALCKEN.

25. Τῷ Ἱπποκόωντος] Sic bene. Animadverſio *Herod.* iuſta est. Scaeus Hippocoontis ſi fuerit filius, vixit Oedipodis tempore, quippe una cum patre ab Hercule peremtus. Est autem Scaeus iste in *Apollodoro* L. II, 10. p. 200.

32. Ἐς τοὺς Ἐγχέλεας] *Pauſanias* Laodamantem, ab

tæi autem derelicti, postea ab Bœotis re-
cedunt Athenas: ubi ſunt ab eis templa
extructa, cum quibus nihil eſt ceteris A-
thenienſibus, et cum alia ſeparata ab aliis
templis, tum quoque Cereris Achæiæ et
62 templum et orgia. Quod igitur fuerit vi-
ſum Hipparchi in ſomnis, et unde fuerint
oriundi Gephyræi, ex quibus fuere percuſ-
ſores Hipparchi, a me commemoratum eſt.
Super iſta oportet adhuc altius repetere
ſermonem, quem a principio inſtitueram,
qua ratione ſint Athenienſes liberati tyran-
nis. Hippia tyrannidem obtinente, et exa-
cerbato Athenienſibus propter cædem Hip-
parchi, Alcmæonidæ, qui genere ſunt A-
thenienſes, profugi patria propter Piſiſtra-
tidas, quoniam ipſis una cum ceteris exu-
libus res de redeundo tentata omni ope in-
feliciter cedebat, conatique Athenas rever-
ti et liberare, vehementer ſpe deciderunt,
Lipſydrium ſuper Pæoniam communierunt:
dehinc omnia adverſus Piſiſtratidas commi-
niſcendo, mercede conduxerunt ab Amphi-
ctyonibus templum Delphis ædificandum, id
quod nunc eſt, tunc autem non erat. E-
nimvero quum divitiis abundarent, ac viri
ſpectati forent iam inde a ſuis maioribus,
extruxerunt templum exemplari pulchrius.
Inter cetera etiam quum ex lapide Porino
conventum eſſet ut illud facerent, tamen an-
63 teriora eius Pario lapide effecerunt. Ut igi-
tur Athenienſes aiunt, hi viri Delphis ſe-
dentes, Pythiam pecunia induxerunt, ut
et

ὑπολειφθέντες [a] ὕϛερον ὑπὸ Βοιωτῶν ἀναχωρέουσι
ἐς Ἀθήνας· καί σφι ἱρὰ ἐϛὶ ἐν Ἀθήνῃσι ἱδρυμέ-
να, τῶν οὐδὲν μέτα τοῖσι λοιποῖσι Ἀθηναίοισι,
ἄλλά τε κεχωρισμένα τῶν ἄλλων ἱρῶν, καὶ δὴ
καὶ [b] Ἀχαιίης Δήμητρος ἱρόν τε καὶ ὄργια. Ἡ
μὲν δὴ ὄψις τοῦ Ἱππάρχου ἐνυπνίου, καὶ οἱ Γε-
φυραῖοι ὅθεν ἐγεγόνεσαν, τῶν ἔσαν οἱ Ἱππάρχου
φονέες, ἀπήγηταί μοι· δεῖ δὲ πρὸς τούτοισι ἔτι
ἀναλαβεῖν τὸν κατ' ἀρχὰς ἤια λέξων λόγον, ὡς
τυράννων ἐλευθερώθησαν [c] οἱ Ἀθηναῖοι. Ἱππίεω
τυραννεύοντος, καὶ ἐμπικραινομένου Ἀθηναίοισι διὰ
τὸν Ἱππάρχου θάνατον, Ἀλκμαιωνίδαι, γένος
ἐόντες Ἀθηναῖοι, καὶ φεύγοντες Πεισιϛρατίδας, ἐ-
πεί τέ σφι ἅμα τοῖσι ἄλλοισι Ἀθηναίων φυγά-
σι πειρωμένοισι κατὰ τὸ ἰσχυρὸν οὐ [d] προεχώρεε
κάτοδος, ἀλλὰ προσέπταιον μεγάλως, πειρώ-
μενοι κατιέναι τε καὶ ἐλευθεροῦν τὰς Ἀθήνας, Λι-
ψύδριον τὸ ὑπὲρ Παιονίης τειχίσαντες, ἐνθαῦτα οἱ 308
Ἀλκμαιωνίδαι πᾶν ἐπὶ τοῖσι Πεισιϛρατίδῃσι μηχα-
νώμενοι, παρ' Ἀμφικτυόνων τὸν νηὸν μισθοῦνται τὸν
ἐν Δελφοῖσι, τὸν νῦν ἐόντα, τότε δὲ οὔκω, τοῦτον
ἐξοικοδομῆσαι· οἷα δὲ χρημάτων εὖ ἥκοντες, καὶ
ἐόντες ἄνδρες δόκιμοι ἀνέκαθεν ἔτι, τόν τε νηὸν ἐξερ-
γάσαντο τοῦ παραδείγματος κάλλιον, τά τε ἄλ-
λα, καὶ συγκειμένου σφι [e] Πωρίνου λίθου ποιέειν τὸν
νηὸν, Παρίου τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐξεποίησαν. Ὡς
ὦν δὴ οἱ Ἀθηναῖοι λέγουσι, οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐν Δελ-
φοῖσι κατήμενοι ἀνέπειθον τὴν Πυθίην χρήμασι, ὅ-
κως

a ʽΥπὸ Βοι. ὕϛερον ἀναχ. *Arch.* b Ἀχαιῆς id. c Deest artic. *Paſſ. V. Ask.* d Προεχ. male *Arch.* e *Ald. Arch. V. Paſſ. Ask. M. Brit.* duo, cum *Valla.* In Edd. prioribus Παρίνου prave.

ab Argivis victum, ἐς Ἰλλυριοὺς abiiſſe ſcribit L. IX, 5., de Cadmo antea ἐς Ἰλλυριοὺς καὶ Ἰλλυριῶν τοὺς καλουμένους Ἐγχελέας: vere, ſicuti ex *Apollonio Rh.* IV, 519. conſtat. Sequentia οἱ δὲ Γεφυραῖοι ὑπολειφθέντες. *Gephyraei autem cum in ſuſpicionem veniſſent*, verterat *Valla*: hinc quid ille legerit, quaeſtio. *H. Stephano* placuit ὑποπτευθέντες, *L. Bos* ὑποληφθέντες, quae melior opinatio, cum ὑπολειφθέντες et ὑποληφθέντες toties convertantur. At in errore Laurentius fuit ex ſchedarum conſenſione; loci ſententiam Cl. *Gronovius* optime perſpexit. Cereris Ἀχαιῆς, quae et *Gephyraea*, templum et ſacra praetereo: cupidis abunde labor *Io. Meurſii* Lect. Att. V, 31. et *S. Bocharti* L. I. Canan. C. 21. erit.

50. Τὸ ὑπὲρ Παιονίης] Menda his ſe turpis inſinuavit: quid enim cum Atticae locis commune *Paeoniae*, longiſſime in Macedoniam remotae? *Euſtath.* ad Hom. p. 461, 20. ὑπὲρ τῆς Σπάρτης Lipſydrion locans, eadem inquinatus eſt macula, vero tamen propiore. *Heſychius* et *Suidas* ὑπὲρ Πάρνηθος *ſupra Parnethem*, idque certiſſimum. Πάρνης Atticae mons erat, ſupra quem *Lipſydrium* Alcmaeonidae exſules munierunt. Proinde τὸ ὑπὲρ Πάρνηθος iure hoc reſinxit loco *L. Kuſterus* ad *Suidae* Ἐπὶ Λειψυδρίῳ. Ipſum autem illud Grammatici teſtimonio eſt, Alcmaeonidis ad Lipſydrium rem peſſime ceſſiſſe, adfirmatque elegans cantilena in *Athenaei* L. XV. p. 695. F.; *Io. Meurſius* in Piſiſt. C. 16. plura.

50. Λειψύδριον τὸ ὑπὲρ Παιονίης] Πάρνηθος, ſi mei res eſſet arbitrii, recuperaret *Herodotus*, et vera *L. Kuſteri*, Cl. *Weſſelingio* probata, coniectura Diſſ. *Herod.* p. 110., omnibus hic anteponeretur Codicibus. Cui eadem erant ad manum, quae *Kuſtero*, *Io. Meurſius* in Piſiſtr. c. 16., *Euſtathio* legitimum quidem reſtituit Attici montis nomen; in *Herodoto* aut veram non vidit lectionem, aut illum a veteris librarii per omnes deinceps Codices propagato errore corrigendo deterruit, quae multos inſidet religio, non illa minus fortaſſe damnanda quam aliorum eſt inconſiderata temeritas. Locum *Etymologi* prout recte corrigit Clar. *D. Ruhnken.* in *Tim.* Lex. p. 150., Codex exhibet MS. Nihil impedit quominus hic ſuum Iovi reſtituatur cognomen cui in Parnethe monte ſacratum altare, Βωμὸς Σημαλέου Διὸς dicitur ap. *Pauſan.* p. 78. f. hinc *Semaleus* Iupiter *Gyraldo*, *Meurſio*, aliiſque innotuit: auferatur primum litera male repetita: ἠμαλέου facile dabit genuinum, ut arbitror, Ἰκμαλέου *pluvii* Iovis nomen, in Attica ſaepe ſiticuloſa ſolemni precum formula evocati, quam *M. Antoninus* nobis ſervavit V, 7. Idem paene nomen turpius deformatum latet apud *Clement. Alex.* Strom. VI, p. 753, 27. ubi ſacra feciſſe legitur in inſula Ceo Ariſtaeus Ἰσθμίῳ Διΐ· ſed nullus fuit Iupiter *Iſthmius*: hic ſine ulla controverſia emendandum Ἰκμαίῳ Διΐ. *Probus* in *Virgil.* Georg. I, v. 14. *Ariſtaeus*, ait, *aram Iovi Iemaeo* (*Icmaeo*) *conſtituit*, &c. —— *traditur haec hiſtoria de Ariſtaeo in Corpore* (an *opere?*) *Argonauticorum a Varrone Atacino*: nobis ſupereſt, quem *Varro* interpretabatur *Apollon. Rhod.* cuius Ariſtaeus II, v. 524., —— βωμὸν ποίησε μέγαν Διὸς Ἰκμαίοιο. VALCKEN.

53. Τὸν νῦν ἐόντα] Eadem L. II, 180., unde et prius templum fortuito caſu in cineres abiiſſe diſcimus: culpa incendii tamen in Piſiſtratidas fuit, teſtibus Criticis ad *Pindari* Pyth. Od. VII., collata: qui quidem cum Olymp. LXIII. 2. patri ſucceſſerint, illo ipſo anno templum Delphicum deflagraſſe, *Dodwellus* Ann. Thucyd. p. 41. conſtituit. At officit vehementer illi temporum finitioni mors Amaſidis, iſti anno coniuncta, quippe dona, dum ſupereſſet, Delphis ad aedis inſtaurationem, uti L. II, 180. proditur, liberaliter conferentis, validiſſime vero *Pauſaniae* doctrina de templo Delphico Olymp. LVIII, 1. exuſto in Phocic. C. 5. Quae de *Piſiſtratidis* autem *Pindari* Scholiaſtae, modo tamen veritati concinant, familiam indicabunt atque ipſum complectentur Piſiſtratum, quo modo *Piſiſtratidae* deponuntur ſaepius. Vide ad Comici Veſp. v. 500.

57. Παρίνου λίθου] In *Iungermanni* exemplo Παρίνου operarum eſt peccatum, cui ipſe medelam adhibitam in *Polluc.* VII, 123. voluit. Iſto de lapide docti Onomaſtici interpretes et Cl. *Taylor* Lect. Lyſiac. p. 619.

60. Ἀνέπειθον τὴν Πυθίην χρήμασι] *Herodotum* ſequutus *Schol.* in *Ariſtid.* Panathen. MS. Ἱππίας, ait, ὠμῶς ἐκράτει τῶν Ἀθηναίων· μὴ φέροντες τούτου τὴν βίαν οἱ Ἀλκμαιωνίδαι ἐξῆλθον ἐκ τῆς Ἀττικῆς, ὧν εἷς ἦν καὶ ὁ Κλεισθένης, ὃς τὴν Πυθίαν, τουτέστιν ἀδελφοῖς (in margine Codicis *Burm.* corrigitur ἐν Δελφοῖς recte; modo ſcribatur τουτέστι τὴν ἐν Δελφοῖς) ἱέρειαν παρεκάλει ἐπὶ τὸ χρῆσαι τοῖς Λακεδαιμονίοις βοηθῆσαι ταῖς Ἀθήναις· accepto oraculo miſiſſe dicuntur Lacedaemonii κατὰ τῶν Πεισιστρατιδῶν Ἀγχιμόλιον μετὰ στρατιᾶς, ὃς ἐτελεύτησεν ἐν τῷ πε-

κως ἔλθοιεν Σπαρτιητέων ἄνδρες, εἴ τε ἰδίῳ στόλῳ εἴτε δημοσίῳ χρεωμένοι, [a] προφέρειν σφι τὰς Ἀθήνας ἐλευθεροῦν. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὥς σφι [b] αἰεὶ τὠυτὸ πρόφαντον ἐγίνετο, πέμπουσι Ἀγχιμόλιον τὸν Ἀστέρος, ἐόντα τῶν ἀστῶν ἄνδρα δόκιμον, σὺν στρατῷ, [c] ἐξελῶντα Πεισιστρατίδας ἐξ Ἀθηνέων, ὅμως καὶ ξεινίους σφι ἐόντας ταμάλιστα· τὰ γὰρ τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῦντο ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν· πέμπουσι δὲ τούτους κατὰ θάλασσαν πλοίοισι· ὁ μὲν δὴ προσχὼν ἐς Φάληρον τὴν στρατιὴν ἀπέβησε· οἱ δὲ Πεισιστρατίδαι προπυνθανόμενοι ταῦτα, ἐπεκαλέοντο ἐκ Θεσσαλίης ἐπικουρίην· ἐπεποίητο γάρ σφι συμμαχίη πρὸς αὐτούς. Θεσσαλοὶ δέ σφι δεομένοισι ἀπέπεμψαν, κοινῇ γνώμῃ χρεώμενοι, χιλίην τε ἵππον, καὶ τὸν βασιλῆα τὸν σφέτερον Κινέην, ἄνδρα Κονιαῖον· τοὺς ἐπεί τε ἔσχον συμμάχους οἱ Πεισιστρατίδαι, ἐμηχανέατο τοιάδε· κείραντες τῶν Φαληρέων τὸ πεδίον, καὶ [d] ἱππάσιμον ποιήσαντες τοῦτον τὸν χῶρον, ἐπῆκαν τῷ στρατοπέδῳ τὴν ἵππον· ἐμπεσοῦσα δὲ διέφθειρε ἄλλους τε πολλοὺς τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ δὴ καὶ τὸν Ἀγχιμόλιον· τοὺς δὲ περιγενομένους αὐτέων ἐς τὰς νέας [e] κατέρξαν· ὁ μὲν δὴ πρῶτος στόλος ἐκ Λακεδαίμονος οὕτω ἀπήλλαξε· καὶ Ἀγχιμολίου εἰσὶ ταφαὶ τῆς Ἀττικῆς Ἀλωπεκῆσι, ἀγχοῦ τοῦ Ἡρακλήιου τοῦ ἐν Κυνοσάργεϊ. Μετὰ δὲ, Λακεδαιμόνιοι μέζω στόλον στείλαντες, ἀπέπεμψαν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, στρατηγὸν τῆς στρατιῆς ἀποδέξαντες βασιλῆα Κλεομένεα τὸν [f] Ἀναξανδρίδεω, οὐκέτι κατὰ θάλασσαν στείλαντες, ἀλλὰ κατ' ἤπειρον· τοῖσι [g] δὲ ἐσβαλοῦσι ἐς τὴν Ἀττικὴν χώρην ἡ τῶν [h] Θεσσαλῶν ἵππος πρώτη προσέμιξε, καὶ οὐ μετὰ πολὺ ἐτράπετο· καί σφεων ἔπεσον ὑπὲρ τεσσεράκοντα ἄνδρες· οἱ δὲ περιγενόμενοι, ἀπαλλάσσοντο ὡς εἶχον ἰθὺς ἐπὶ Θεσσαλίης. Κλεομένης δὲ ἀπικόμενος ἐς τὸ ἄστυ ἅμα Ἀθη-

et quoties viri Spartiatæ venirent, ſive privato ſive publico miſſu, petentes oraculum, proponeret ipſis liberare Athenas. Lacedæmonii autem, quum ſibi idem ſemper diceretur, mittunt Anchimolium, Aſteris filium, inter populares eximium, cum exercitu ad expellendos Athenis Piſiſtratidas, tametſi hoſpites ſuos in primis: antiquiora enim duxerunt, quæ ad deum quam quæ ad homines pertinent. Hos itaque mari navibus miſerunt: cum quibus Anchimolius ad Phalerum appulſus, copias expoſuit. Id præſciſcentes Piſiſtratidæ auxilia ex Theſſalia evocaverunt: ſocietatem enim armorum cum Theſſalis fecerant: quibus rogantibus, communi decreto Theſſali miſerunt mille equites cum ſuo rege Cinea, viro Coniæo. Hos ſocios ubi habuere Piſiſtratidæ, hoc excogitavere: planitiem campi Phalereorum detondent, eumque locum equitando habilem reddunt, atque illac equitatum in caſtra immittunt. Equitatus in Lacedæmonios irruens, cum alios multos, tum vero Anchimolium interemit: ceteros qui ſuperfuere, ad naves repulit. Hunc in modum prima ex Lacedæmone claſſis diſceſſit. Extantque Alopecis Atticæ ſepulchra Anchimolii, iuxta Herculis templum quod eſt in Cynoſargi.

64 Poſtea vero Lacedæmonii maiores copias contra Athenas miſerunt, non mari, ſed terra, præfecto illis rege Cleomene Anaxandridæ filio: cum quibus regionem Atticam invadentibus congreſſus primum Theſſalorum equitatus, non diu poſt in fugam verſus eſt, cæſis ſupra quadraginta e ſuis: qui ſuperfuere, ut erant, recta in Theſſaliam rediere. Cleomenes ad urbem pergens, una cum iis Athe-

a Πρόφαντον *Arch.* male: melius *Plutarch.* b Ἀεὶ *V. Ask.*, tum προέφαντον *Arch.*, et ἐγένετο *V. Paſſ.* c Ἐξελόντα *Arch.*, ſtatim Ἀθηνέων optime *Ask. Paſſ. Med.*, vulgo Ἀθηναίων. Superiora ſpectavit *Plut.* T. II. p. 860. D. d Ἱππεύσιμον *Arch.* e Κατεῖρξαν *Arch. Paſſ.* f Ἀλεξαν. *Brit.* duo. g Deſit *Arch. V. Paſſ. Ask.* h Θεσσαλῶν ἵππων *Arch.*, prius etiam *Vind.*

πολέμῳ Non unam ob rationem Herodotea criminatur *Plutarchus*, (T. II. p. 860. D.) oraculorum patriaeque ſuperſtitionis defenſor ingenioſiſſimus; ſed idcirco praeſertim, quod ille Pythiam vatem pecunia corruptam non dubitavit ut ψευδόμαντιν traducere. Noſter fraudem etiam a Lacedaemoniis agnitam fatetur atque adeo publicatam c. 90. L. VI, c. 66., Cleomeni conciliatus Delphus Cobon Περίαλλαν τὴν πρόμαντιν ἀναπείθει τὰ Κλεομένης ἐβούλετο λέγεσθαι λέγειν· fraude patefacta Cobon Delphis aufugit mulierque fatidica ἐπαύθη τῆς τιμῆς· ſecundum *Pauſan.* etiam III, p. 212. Cleomenes τὴν ἐν Δελφοῖς πρόμαντιν ὠνήσατο. Quin iam olim a Lycurgo legiſlatore pecunia commota Pythia ſemper eius leges ut utiles civitati commendabat: ἡ προφῆτις χρήμασι πεπεισμένη ἀεὶ συμφέρειν (τὴν νόμων) ἔχρα. *Polyaen.* I, c. 16, 1. Donis corruptae, nec mirum in hac fraudum opificina, recentior hiſtoria Graeca plura praebet documenta: vid. *Anton. van Dale* de Orac. Orig. c. 16. —— Paulo poſt ap. *Herod.* iuſſui divino, ut quidem putabant, poſtponentes Lacedaemonii humanae hoſpitalitatis iura, τὰ τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῦντο ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν· ad iudices ſuos Socrates *Platonis* in Apolog. p. 29. C. ἐγὼ ὑμᾶς, ait, ὦ ἄνδρες Ἀ. ἀσπάζομαι μὲν καὶ φιλῶ, πείσομαι δὲ θεῷ μᾶλλον ἢ ὑμῖν· quae commodum admota ſunt *Lucae* A. A. V, 29. In hoc cardine *Sophoclis* verſatur Antigones cum Creonte certamen v. 460. et ſeqq. VALCKEN.

62. Προφέρειν σφι] Sugillantur a *Plut.* de Malig. p. 860. D., acſi καλλίστῳ καὶ δικαιοτάτῳ liberandarum Athenarum ἔργῳ ſceleris atque inpietatis calumniam Noſter affricuerit, ultro oblitus Themiſtoclem, quem propterea laudibus in Vit. magni viri fert p. 116. F. conſimiliter Pythiam, ut ad animi ſui ſententiam et circumſcribendos Athenienſes vaticinaretur, perpuliſſe, uſosque tali fraude, quam quidam *piam* vocant, Graecorum plures. Qui mox ξείνοι τὰ μάλιστα, eosdem Piſiſtratidas vulgatiore dictione ξείνους τὰ μάλιστα C. 90, 91. nuncupat.

75. Ἄνδρα Κονιαῖον] Nullam in Theſſalia eiusque vicinia urbem recordor tali nomine. Cogitaveram de *Gono* ſive *Gonno* in Perraebis, atque adeo Theſſaliae. Sed diſcrepat ſcriptura, et gentile urbis vocabulum. Eruant itaque, qui poterunt.

82. Ἐς τὰς νέας κατέρξαν] Laurentii *ad naves repulit*, deſiderat κατήραξαν, quod forte olim hic fuit. *Dio Caſſ.* L. XLVII. p. 396. καὶ ἐκείνους εἰς τὸ τεῖχος ΚΑΤΗΡΑΞΑΝ· et L. XLVIII. p. 416. καὶ τοὺς πεζοὺς εἰς τὸ τεῖχος ΚΑΤΑΡΑΞΑΝΤΟΣ. *Noſter* V, 106. καὶ ἐσαράξαντές σφεας ἐς τὰς νέας. Equidem relinquo, quod ſchedae magno conſenſu volunt etſi pro praelii ratione et devictorum lepius. *Pauſanias* de apibus L. I. C. 32. οὐδὲ σφᾶς ἐς σίμβλους ΚΑΤΕΙΡΞΑΝΤΕΣ ἔχουσιν, *nullis eas alvearibus coërcentes.*

84. Ἀγχιμολίου εἰσὶ ταφαὶ] Unius Anchimolii εἰσὶ ταφαὶ numero plurali? Non opinor; ſed illud potius ſuſpicor, Lacedaemoniorum qui ceciderant hic olim etiam factam fuiſſe mentionem. Fac ſcribi potuiſſe: [τῶν δὲ Λακεδαιμονίων, vel τῶν δὲ ἄλλων] καὶ Ἀγχιμολίου εἰσὶ ταφαὶ τῆς Ἀττικῆς Ἀλωπεκῆσι, ἀγχοῦ τοῦ Ἡρακλήιου τοῦ ἐν Κυνοσάργεϊ· de iſto Herculis fano *Meurſius* egit in Athen. Att. II, c. 2. Ex hoc *Herodoti* loco ſitus Attici pagi poterit conſtitui, ſi conferantur initium Axiochi *Æſchinis Socrat.* et orator *Æſchines* c. Tim. p. 14, 11. —— Ad ea quae habemur cap. ſeq. 64., pertinere puto quod, *Polyaeno* praetermiſſum, *Frontinus* narrat Stratag. II, c. 2, 9.; nam per equitatum, quo praevalebat Hippias, Theſſali videntur equites intelligendi. VALCKEN.

94. Ἰθὺς ἐπὶ Θεσσαλίης] Praeferrem ἰθὺ ἐπὶ Θεσσαλίης.

Athenienſibus qui liberi eſſe cupiebant, obſedit tyrannos intra murum Pelasgicum
65 redactos. Nec tamen omnino Piſiſtratidas eiecisſent Lacedæmonii, quippe qui de obſidione paranda non cogitabant, et Piſiſtratidæ cibo potuque bene inſtructi erant. Itaque quum paucos dies Lacedæmonii tyrannos obſedisſent, Spartam abiere. Nunc tamen qui caſus aliis infauſtus extitit, aliis idem iſte commilito fuit: nam filii Piſiſtratidarum, qui clam extra regionem educebantur, capti ſunt. Quo ex facto omnes eorum res perturbatæ ſunt, et pro redimendis filiis ad voluntatem Athenienſium transegerunt, ut intra quinque dies ex Attica excederent. Moxque in Sigeum, quod eſt ſupra Scamandrum conceſſerunt, quum ſex et triginta annos regnasſent, oriundi e Pylo atque a Neleo, ex eisdem prognati etiam Codrus ac Melanthus, qui prius adventicii, Athenienſium reges evaſere. Eaque de re Hippocrates Piſiſtrati pater, repetita memoria Piſiſtrati filii Neſtoris, idem nomen filio ſuo impoſuit. Hoc Athenienſes modo tyrannis liberati ſunt. Qui recepta libertate, quæcumque aut fecere aut paſſi ſunt memoratu digna, antequam Ionia defecerit a Dario, et Ariſtagoras Mileſius Athenas oratum auxilia venerit, hæc prius
66 ediſſeram. Athenæ, quum magnæ fuisſent antea, tunc tamen tyrannis liberatæ, extitere maiores: in quibus duo viri præpollebant, Cliſthenes, vir Alcmæonides, qui, ut fama fert, Pythiam induxerat: et Iſagoras, Tiſandri filius, illuſtri quidem familia, ſed anteriora non queo affirmare:

Ἀθηναίων τοῖσι βουλομένοισι εἶναι ἐλευθέροισι, ἐπο- 309
λιόρκεε τοὺς τυράννους, ἀπεργμένους ἐν τῷ Πελασγικῷ τείχεϊ. Καὶ οὐδέν τι πάντως ἂν ἐξεῖλον τοὺς Πεισιστρατίδας οἱ Λακεδαιμόνιοι· οὔτε γὰρ ἐπέδρην ἐπενόεον ποιήσασθαι, οἵ τε Πεισιστρατίδαι σίτοισι καὶ ποτοῖσι εὖ παρεσκευάδατο· πολιορκήσαντές τε ἂν ἡμέρας ὀλίγας, ἀπαλλάσσοντο ἐς τὴν Σπάρτην· νῦν δὲ συντυχίη τοῖσι μὲν κακὴ ἐπεγένετο, τοῖσι δὲ, ἡ αὐτὴ αὕτη σύμμαχος· ὑπεκτιθέμενοι γὰρ ἔξω τῆς χώρης οἱ παῖδες τῶν Πεισιστρατιδέων ἥλωσαν· τοῦτο δὲ ὡς ἐγένετο, [a] πάντη αὐτέων τὰ πρήγματα συνετετάρακτο· παρέστησαν δὲ ἐπὶ μισθῷ τοῖσι τέκνοισι, ἐπ᾽ οἷσι ἐβούλοντο οἱ Ἀθηναῖοι, ὥστε ἐν πέντε ἡμέρῃσι ἐκχωρῆσαι ἐκ τῆς Ἀττικῆς· μετὰ δὲ, ἐξεχώρησαν ἐς Σίγειον τὸ ἐπὶ τῷ Σκαμάνδρῳ, ἄρξαντες μὲν Ἀθηναίων ἐπ᾽ ἔτεα [b] ἕξ τε καὶ τριήκοντα, ἐόντες δὲ καὶ οὗτοι ἀνέκαθεν [c] Πύλιοί τε καὶ Νηλεΐδαι, ἐκ τῶν αὐτέων γεγονότες καὶ οἱ ἀμφὶ Κόδρον τε καὶ Μέλανθον· οἳ πρότερον ἐπήλυδες ἐόντες, ἐγένοντο Ἀθηναίων βασιλῆες· ἐπὶ τούτου δὲ καὶ ταὐτὸ οὔνομα ἀπεμνημόνευσε Ἱπποκράτης τῷ παιδὶ θέσθαι τὸν Πεισίστρατον, ἐπὶ τοῦ Νέστορος Πεισιστράτου ποιεύμενος τὴν ἐπωνυμίην· οὕτω μὲν Ἀθηναῖοι τυράννων [d] ἀπηλλάχθησαν· ὅσα δὲ ἐλευθερωθέντες ἔρξαν ἢ ἔπαθον [e] ἀξιόχρεα ἀπηγήσιος, πρὶν ἢ Ἰωνίην τε ἀποστῆναι ἀπὸ Δαρείου, καὶ Ἀρισταγόρεα τὸν Μιλήσιον ἀπικόμενον ἐς Ἀθήνας χρῆσαι σφέων βοηθέειν, ταῦτα πρῶτα φράσω. Ἀθῆναι, ἐοῦσαι καὶ πρὶν μεγάλαι, τότε ἀπαλλαχθεῖσαι τυράννων, [f] ἐγίνοντο μέζονες· ἐν δὲ αὐτῇσι δύο ἄνδρες ἐδυνάστευον, Κλεισθένης τε, ἀνὴρ Ἀλκμαιωνίδης, ὅσπερ δὴ λόγον ἔχει τὴν Πυθίην ἀναπεῖσαι· καὶ Ἰσαγόρης [g] ὁ Τισάνδρου, οἰκίης μὲν ἐὼν δοκίμου, ἀτὰρ τὰ ἀνέκαθεν οὐκ ἔχω φράσαι·

a Πάντα αὐτῶν *Arch. Vind. Paſſ.* b Ἕξ τε καὶ *Ask. Paſſ.* aliis enclitica deeſt. Spectavit hæc Schol. ad Veſp. v. 500. c Attigit *Euſtath.* in Odyſſ. p. 1474, 44. d Ἀπαλλαχθ. ſine augmento *Arch. V.* e *M. Paſſ. Ask.* ἀξιόχρεα: alii omnes ἀξιόχρεω, quod revocavi: mox πρὶν ἢ *M. Paſſ. Ask. Arch. V.*, olim πρὶν tantum, mox χρῆσαι *Ed. Genev.* CIↃIↃCXVIII. ex *Porti* coniectura. f Ἐγίνοντο *V. Paſſ. Ask. Arch. Br.* duo cum *Steph.* ora: alii ἐγέν. ſtatim ἐν δὲ αὐτῇσι *Arch. M. Paſſ. V. Ask.*; ante αὐτοῖσι, prave. g Deſit ὁ *Arch. Paſſ. Ask. V.*, et poteſt abeſſe.

λόης, ſicuti ἰθὺ ἐπὶ Λιβύης *Plutarchum* L. II, 119. inveniſſe, Cl. *Valckenarius* docuit. Ἰθὺς tamen τῆς ἀρχῆς τῆς Τεμύρεος ἐλᾷς L. I, 207. et Poëta *Il.* N. 601. ἰθὺς Μενελάου κυδαλίμοιο ἤϊε, tum *Callinus*, ἀλλά τις ἰθὺς ἴτω ap. *Stob.* Serm. XLIX. p. 356. Stragem equitatus Theſſalici ſociorumque Hippiae explicat in Lyſiſtr. v. 1154. Comicus.

98. Καὶ οὐδέν τι πάντως] Haud opinor οὐδέν τι μᾶλλον πάντως fuiſſe olim in eo MSS. ſilentio: ſuperius C. 34. οὐδὲν πάντως προσεδόκεον ἐπὶ σφέας τὸν φίλον τοῦτον ὁρμήσεσθαι. et clariſſime L. VI, 3. Nihil quoque in brevi ſecuturis, ἡ αὐτὴ αὕτη σύμμαχος, quidquam novo: ad loci ſententiam aliena non ſunt ex L. IV, 129. τὸ δὲ τοῖσι Πέρσῃσί τε ἦν ΣΥΜΜΑΧΟΝ, καὶ τοῖσι Σκύθῃσι ἀντίξοον. Verum eo in genere, ubi multa ſaepe coniectantibus blandiuntur, integrum ſuum cuique iudicium. Ceterum τεῖχος Πελασγικὸν, quo concluſi tenebantur Piſiſtratidae, malo ipſis omini fuit, quippe iam olim diris devotum ap. *Thucydid.* L. II, 17., ſitum eius prope arcem urbis deſignantem, Noſtro L. VI, 137. nihil diſſentiente.

4. Ὑπεκτιθέμενοι ——— ἥλωσαν] Non illi *capti ſunt* iam ὑπεκτεθέντες, quem ſenſum hic quaerebat vir D. ſed *dum furtim ex Attica emitterentur* alicubi occultandi. More tamen minus uſitato tum ponitur τὸ ὑπεκτίθεσθαι· nam qui liberos, vel uxores, obſidionem toleraturi alio transferunt veteribus dicuntur παῖδας ὑπεκθέσθαι. *Thucyd.* I, c. 89. *Lycurg.* c. Leocr. p. 154, 32. τοὺς υἱοὺς καὶ τὴν γυναῖκα ὑπεκθέσθαι. *Demoſth.* de Falſa Legat. p 242., οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ ὑπεξέθεντο τὰς θυγατέρας παιδία ὄντα εἰς Ὄλυνθον· ubi iubet *Æneas* Poliorcet. c. 9. ζεύγη ἢ ἀνδράποδα ὑπεκτίθεσθαι εἰς τοὺς προσοίκους morem antiquum et verbum illud declaravit *Caſaubonus.* ——— Quae de Piſiſtratidis paulo poſt dicuntur, de patre filiisque intelligenda docuerunt *Periz.* ad *Æliani* V. H. III. c. 21. et *Bouhier* Diſſ. ſur L'Hiſt. d'*Herod.* c. 14. VALCKEN.

9. Ἐς Σίγειον] Vide Terpſichores C. 94. et *Thucydid.* VI, 59. Annos *Piſiſtratidarum* tyrannidis *Ariſtoteles* Polit. V, 12. XXXV. numerat, *Noſter* XXXVI., levi diſcrepantia, fortaſſe ex annis inchoatis aut diverſa Piſiſtrati computatione exiliorum nata. *Io.* autem *Meurſii*, annos iſtos Hipparcho et Hippiae, patris ratione non ducta, tribuentis in Piſiſtr. C. 5. manifeſta aberratio eſt, reprehenſa a *Bouherio* Diſſ. Herod. C. 14. et *Ed. Corſino* Faſt. Attic. T. III. p. 96., oblitis tamen calcare ſe viam, dudum ſollertiſſima, *H. Valeſii* cura ad *Diodori* Excerpta T. II. p. 557. emunitam.

25. Ὅσπερ δὴ λόγον ἔχει] Potuiſſet ὅνπερ δὴ λόγος ἔχει, quomodo L. VII, 5. ἵνα λόγος σε ἔχῃ. *Euripid.* Med. v. 419. οὐκέτι δυσκέλαδος φάμα γυναῖκας ἕξει. Verum elegans ea linguae copia et varietas. ἔχει δέ τινα φάτιν καὶ Διονυσιοφάνης poſuit IX, 83., at τούτους μὲν τοιαύτη φάτις ἔχει VII, 3. Plura Cl. *Abreſchius* Dilucid. Thucyd. p. 247. Iovem *Carium*, cuius in familia Iſagorae mentionem et cultum malignitati Scriptoris tanto poſterior, ſaepiſſimeque iratior, quam oportebat, *Plutarchus* contribuit, vidimus L. I, 171.

27. Ἀτὰρ τὰ ἀνέκαθεν] Hic paulo forſan acerbior eſt iocus, quam decebat hiſtoricum; neque iniuria hinc ſaltem κακοηθείας exemplum petens *Plutarch.* II, p. 860. C. ὡς εἰώθει, ait, παραμιγνὺς πίστεως ἕνεκα τοῖς ψόγοις ἐπαίνους τινάς, Ἰσαγόρας δὲ, φησὶν, ὁ Τι. ——— θύουσι δὲ οἱ συγγενέες αὐτοῦ Διῒ Καρίῳ· εὔρυθμός τε καὶ πολιτικὸς ὁ μυκτὴρ τοῦ συγγραφέως, εἰς Κᾶρας, ὥσπερ εἰς κόρακας, ἀποδιοπομπουμένου τὸν Ἰσαγόραν. Cives Attici veluti Deos habebant Penates Apollinem πατρῷον, et Iovem ἑρκεῖον· Herodotei Iſagorae συγγενέες, ut originis viliſſimae homines, atque e comoedia Cariones θύουσι Διῒ Καρίῳ· praeter cetera memorat *Strabo* XIV, p. 974. A. ἱερὸν τοῦ Καρίου Διὸς, κοινὸν ἁπάντων Καρῶν, οὗ μέτεστι καὶ Λυδοῖς καὶ Μυσοῖς, ὡς ἀδελφοῖς. Ex his gentibus ſervi veniebant in Graeciam. Vim dicti intelligunt, quibus notum proverbium ἐν Καρὸς αἴσῃ· non cepit *Flor. Chriſtian.* illud in *Eurip.* Cyclope v. 650. ἐν τῷ

σαι· θύουσι δὲ οἱ [a] συγγενέες αὐτοῦ Διῒ Καρίῳ. Οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐστασίασαν περὶ δυνάμιος· ἑσσούμενος δὲ ὁ Κλεισθένης τὸν δῆμον προσεταιρίζεται· μετὰ δὲ, [b] τετραφύλους ἐόντας Ἀθηναίους, δεκαφύλους ἐποίησε, τῶν Ἴωνος παίδων [c] Γελέοντος καὶ Αἰγικόρεος καὶ Ἀργάδεω καὶ Ὅπλητος, ἀπαλλάξας τὰς ἐπωνυμίας· [d] ἐπιχωρίων δ' ἑτέρων ἡρώων ἐπωνυμίας ἐξευρὼν, πάρεξ Αἴαντος· τοῦτον δὲ, ἅτε ἀστυγείτονα καὶ σύμμαχον ξεῖνον ἐόντα, [e] προσέθετο. Ταῦτα δὲ, δοκέειν ἐμοὶ, ἐμιμέετο ὁ Κλεισθένης οὗτος τὸν ἑωυτοῦ μητροπάτορα Κλεισθένεα τὸν Σικυῶνος τύραννον. Κλεισθένης γὰρ Ἀργείοισι πολεμήσας, τοῦτο μὲν, ῥαψῳδοὺς ἔπαυσε ἐν Σικυῶνι ἀγωνίζεσθαι τῶν Ὁμηρείων [f] ἐπέων 310 εἵνεκα, ὅτι Ἀργεῖοί τε καὶ Ἄργος τὰ πολλὰ [g] πάντων ὑμνέαται· τοῦτο δὲ, ἡρώϊον γὰρ ἦν καὶ ἔστι ἐν αὐτῇ τῇ ἀγορῇ τῶν Σικυωνίων Ἀδρήστου τοῦ Ταλαοῦ, τοῦτον ἐπεθύμησε ὁ Κλεισθένης ἐόντα Ἀργεῖον, ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς χώρης· ἐλθὼν δὲ ἐς Δελφοὺς, ἐχρηστηριάζετο εἰ ἐκβάλοι τὸν Ἄδρηστον· [h] ἡ δέ γε Πυθίη χρᾷ οἱ φᾶσα, Ἄδρηστον μὲν εἶναι Σικυωνίων βασιλῆα,

mare: eius tamen cognati Iovi Cario immolant. Hi viri per factiones de opibus in republica contendebant. Cliſthenes, quum vinceretur, populum conciliavit; et ex quatuor tribubus mox decem effecit, cognominibus Ionis filiorum, Geleontis et Ægicoris et Argadei et Hopletis, in alia commutatis quæ ipſe invenit, aliorum heroum indigenarum, præterquam Aiacis: quem etſi peregrinum, tamen adiecit, utpote finitimum ac ſocium. Qua in re videtur 67 mihi Cliſthenes hic avum ſuum maternum Cliſthenem Sicyonis tyrannum fuiſſe imitatus: ille enim, quum bellum geſſiſſet cum Argivis, tum ſummovit e Sicyone certamina rhapſodorum canentium poëmata, ob Homeri carmina, in quibus Argos atque Argivi tantopere celebrantur; tum etiam cupivit monumentum Adraſti, Talai filii, quod erat in ipſo Sicyoniorum foro, quia fuerat Argivus, exterminare: ideoque Delphos adiit ad oraculum conſulendum numquid Adraſtum eiiceret. Cui Pythia reſpondens, inquit, Adraſtum quidem Sicyonium re-

a Vellicat *Plut.* Malign. p. 860. D. Paullo ſuperius αὐτὰρ *Arch.* *b* *Pauſanias* indicavit 1, 5. *c* *Arch.* *Vind. Paris. A. B.*, *Brit.* duo, editi ab *Aldo* usque omnes: *Valla Leontis*, Τελλέοντος *Gronov.*, forte ex *Med.*, *Ask. Paſſ.* *d* Ἐξευρὼν —— ἐπιχωρίων ſic *Arch. Paſſ. Ask.* *e* *Arch. Paſſ. Valla*, olim προσέθεντο ex *Ald.* et aliis, perperam contraque ſermonis ſeriem. *f* Ἐπαίνων *Arch. Vind.*, vulgatum ſervat quoque *Euſtath.* in Hom. p. 288. fin. *g* Πάντα marg. *Steph. Arch. Paſſ. V. Brit.* duo, quos paene ſequor: ſtatim *Adraſti calamitoſi* inprudenter *Valla.* *h* Ἡ δὲ Πυθ. οἱ χρᾷ *V. Arch.*, οἱ χρᾷ quoque *Ask.*

Καρὶ κινδυνεύσομεν *Ariſtid.* T. III. p. 256., οὐδ' ἐν Καρῶν σχήματι καὶ μοίρᾳ θρέψεσθαι. *Cicero* pro Flacco, c. 27., *ſi quid cum periculo experiri velis, in Care id potiſſimum eſſe faciendum.* Eximia dedit Clar. *Ti. Hemſterh.* ad argum. Pluti *Ariſtoph.* VALCKEN.

31. Τετραφύλους ἐόντας Ἀ. δεκαφύλους] Huc reſpicit *Herodotum* citans *Pauſan.* 1, p. 12. Secundum *Ariſtotelem* Politic. III. p. 62, 25. Cliſthenes eiectis tyrannis πολλοὺς ἐφυλέτευσε ξένους καὶ δούλους μετοίκους· ſcripſiſſe potius videtur δούλους, καὶ ξένους μετοίκους· *Ariſtoph.* Eq. v. 346. Εἴπου δικίδιον εἶπας εὖ κατὰ ξένου μετοίκου. Cur tribus quatuor in decem diſtraxerit, veram rationem pandit idem *Ariſtot.* Politic VI, c. 4. conf. *Caſaubon.* in *Æneae* Poliorcet. p. 1734. In *Ariſtid.* Panathen. T. I. p. 336. *Schol.* ineditus: Τεσσάρων οὐσῶν φυλῶν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις Καλλισθένης ἢ Ἀλκ. (Κλεισθένης ὁ Ἀλκμαιωνίδης) δεδιὼς μὴ ἔν τινι καιρῷ μία τῶν Δ' φυλῶν βουληθεῖσα τυραννῆσαι προσποιήσῃ ἑαυτῇ τὴν ἄλλην (τῶν ἄλλων) μίαν, καὶ ἐκ τούτου κρατήσῃ τῶν ἄλλων δύο φυλῶν, λαβὼν Ρ' ἡρώων ὀνόματα ἦλθεν εἰς Πυθίαν, μαθεῖν βουλόμενος ἐκ ποίων ὀνομάτων καλέσει τὰς φυλὰς ἃς μέλλει κτίζειν· λαβὼν τὸν χρησμὸν, καὶ ἐλθὼν Ἀθήνησι ἐποίησε δέκα φυλὰς, ἵνα καὶ, ἐὰν βούληται μία τῶν δέκα τυραννῆσαι, μὴ δύνηται πεῖσαι τὰς λοιπάς. In his heroum numerus centenarius, Ρ in Ι mutato, facile poſſet in denarium converti; ſed ſecundum *Schol.* Cliſthenes Pythiae fecit eligendi de multis poteſtatem. —— Sic in proximis Γελλέοντος nomen adfirmavit *Weſſ.* in Diſſ. Herod. p. 164., ut ea lis deciſa videatur. VALCKEN.

32. Γελλέοντος] Hoc in editis ante *Gronov.* omnibus, pleriſque etiam ſchedis. *Valla* in prima verſionis editione *Ionis filiorum Leontis*, unde eum legiſſe ſuſpicio est, παίδων γε Λέοντος. De *Medic.* ſilentium, in tituli mutata ſcriptura utique mirabile. Puto tamen Τελλέοντος ex *Ask.* et *Paſſ.* conſenſu habuiſſe. Apud alios par diſcordia. *Steph. Byz.* vetera exempla et ſcripta Γελέοντες in Αἰγικορεῖς. In *Plutarchi* Solon. p. 91. olim Γεδέοντες, quod ob viciniam Λ. et Δ. idem. *Euripidis* in extrema Ione verba et *Pollucis* VIII, 109. in controverſiam venerunt. *Guil. Canterus* utraque ad *Noſtri* praeſcriptum conformat Nov. Lect. V, 19., contra venit prohibetque *Is. Caſaubonus* ad *Strab.* VIII, p. 588., Τελέοντας defendens, qua quoque ſunt opinione docti *Pollucis* interpretes; neque plauſibili inſtituti ratione deficiuntur illi. Quod ſi enim quatuor hae populi Attici partes, non ab Ionis filiis, ut *Euripides* et *Herodotus* cenſuerunt, ſed a vitae genere, quod uni cuique parti fuit aſſignatum, cognomina inpetrarunt ex *Strabonis* et *Plutarchi* doctrina, commodiſſime Τελέοντες explicabuntur γεωργοὶ *ruſtici*, ab opere et collationibus in rem publicam. Verum omnes has opiniones *Marmor* diſſipat *Cyzicenum*, luci ab Ill. comite *Caylus* expoſitum in *Recueil d'Antiquit.* T. II. p. 207., ubi clariſſime iisdem titulis et ſerie fere eadem ΓΕΛΕΟΝΤΕΣ, ΑΡΓΑΔΕΙΣ, ΑΙΓΙΚΟΡΕΙΣ, ΟΠΛΗΤΕΣ, tribus Cyzicenae quatuor, haud dubie ex metropoli Mileto derivatae, atque ad hanc ab Athenienſibus, Mileſiae coloniae auctoribus, ſicuti praeclare generoſus Comes commonſtravit. Est quidem Τελέων virile inter Atticos nomen ap. *Apollon. Rh.* 1, 96., quod, ut hic valeat, neceſſe non est. Αἰγίκορις et Ἀργάδης in marium propriis nominibus, quantum recordor, non ſunt, neque Γελέων. Aptiſſime, ſicuti Ὅπλητες *milites*, vitae ſtudia in *capris* alendis et *agris* colendis illuſtrant, unde Γελέοντες, principe loco Athenis et Cyzici habiti, haud alii ac εὐπατρίδαι ſive λαμπροὶ, *illuſtres*, *ſplendidi*que. Γελεῖν, teſte *Heſychio*, idem ac λάμπειν, ἀνθεῖν aut αἴθειν. Γελᾷν, cuius in riſu ſedes, olim in ſplendendo ac renidendo, uti *Euſtath.* ad Hom. p. 159, 26. ſignificat, terebatur uſu. Hinc Γέλων, Syracuſanus rex, hinc Γελέοντες Attici non abſurde propagantur: cuius ego originationis auctorem et ſuaſorem laetus *Ti. Hemſterhuſium* produco. De decem φυλαῖς, earumque titulis et iuſto ordine docte post *Meurſium* nuper *Ed. Corſin.* Faſt. Attic. T. I. p. 119.

38. Κλεισθένεα τὸν Σικυῶνος τύραννον] Æqualem habuit Solonem, eius belli dux, quo Amphictyones ulti Cirrhaeos ſunt, in Apollinem Pythium ingratos et contumelioſos ap. *Pauſan.* L. X, 37. et II, 8., ubi pater illius Ariſtonymus, avus Pyrrho, cuncti fortaſſe ex Orthagorae familia, quae centum annis Sicyonem tyrannide preſſit, *Ariſtotele* Polit. L. V. 12. teſte.

40. Τῶν Ὁμηρείων ἐπέων εἵνεκα] Significatum voluit, quod ſcribit *Chamaeleon* apud *Athen.* XIV, p. 620., μελῳδηθῆναι οὐ μόνον τὰ Ὁμήρου, ἀλλὰ καὶ τὰ Ἡσιόδου, καὶ Ἀρχιλόχου, aliorumque poëmata: *Rhapſodos* autem *Homeriſtas* primus Athenis Demetrius Phalereus ibidem dicitur εἰς τὰ θέατρα παραγαγεῖν ex *Athenaeo* ſua hauſit *Euſtath.* in Il. Ω. p. 1497. Sed dudum tamen ante Rhapſodos iſtos, odioſum hominum genus, etiam Athenis doctis fuiſſe moleſtos aeſtimari potest ex Ione praeſertim *Platonis* 1, p. 530—542. et Socraticis *Xenophontis* p. 462. et 513. De *Homero*, *Heſiodo*, ceteriſque poëtis in Lyceo verba facientes Sophiſtae dicuntur *Iſocrati* Panathen. p. 236., οὐδὲν μὲν παρ' αὐτῶν λέγοντες, τὰ δ' ἐκείνων ῥαψῳδοῦντες· idem in antiquitatis ſtudioſos iactant οἱ εὑρετικοί. VALCKEN.

41. Τὰ πολλὰ πάντων ὑμνέαται] Ex *Herod.* vicina enarrans *Euſtath.* habet, διότι Ἀργεῖοι καὶ Ἄργος τὰ πολλὰ ἐν αὐτοῖς ὑμνοῦνται, ad Il. B. p. 218, 35. poſuit ἐν αὐτοῖς, quod ſenſum commodum dabat, ſed lectum πάντων forte minus intellexit. Voculam in talibus *Herodoto* paene peculiarem, quam ellipſium venatores omitti non potuiſſe fatebuntur, reſtituendam hic cenſeo,

regem eſſe, ipſum vero lapidatorem. Id non concedente ſibi deo, Cliſthenes domum reverſus excogitabat modum, quo Adraſtus ipſe demigraret. Quem ubi excogitaſſe ſibi viſus eſt, miſit ad Bœotias Thebas, dicens velle ſe reducere Sicyonem Melanippum Aſtaci filium: eumque tribuentibus Thebanis postquam reduxit, ei fanum in ipſo prytaneio deſignavit, eumque locavit munitiſſimo in loco. Reduxit autem Cliſthenes Melanippum, nam id oportet narrari, ut inimiciſſimum Adraſto, quod et Meciſtem fratrem eius et Tydeum generum Melanippus interfeciſſet. Cliſthenes ubi fanum extruxit, ſacrificia et dies feſtos Melanippo dedit Adraſto ablatos, quibus illum Sicyonii magnifice admodum honorare conſueverant. Etenim regio iſta Polybi fuerat, qui quum ſine liberis decederet, imperium Adraſto legavit nepoti ſuo ex filia. Hunc igitur Sicyonii cum aliis honoribus proſequebantur, inſuper vero tragicis choris caſus eius venerabantur, ita ut non Bacchum, ſed Adraſtum colerent, at Cliſthenes choros quidem Libero, reliquam vero ſolennitatem Melanippo dicavit. Hæc quidem ille in Adra-
68 ſtum egit. Tribus autem Dorienſium ne forent

λῆα, ἐκεῖνον δὲ λευστῆρα· ἐπεὶ δὲ ὁ θεὸς τοῦτό γε οὐ παρεδίδου, ἀπελθὼν ὀπίσω, [a] ἐφρόντιζε μηχανὴν τῇ αὐτὸς ὁ Ἄδρηστος ἀπαλλάξεται· ὡς δέ οἱ ἐξευρῆσθαι ἐδόκεε, πέμψας ἐς Θήβας τὰς Βοιωτίας, ἔφη [b] θέλειν ἐπαγαγέσθαι Μελάνιππον τὸν [c] Ἀστακοῦ· οἱ δὲ Θηβαῖοι ἔδοσαν· ἐπαγαγόμενος δὲ ὁ Κλεισθένης τὸν Μελάνιππον, τέμενός οἱ ἀπέδεξε ἐν αὐτῷ τῷ πρυτανηΐῳ, καί μιν ἵδρυσε ἐνθαῦτα ἐν τῷ ἰσχυροτάτῳ· ἐπηγάγετο δὲ τὸν Μελάνιππον ὁ Κλεισθένης, καὶ γὰρ τοῦτο δεῖ ἀπηγήσασθαι, ὡς ἔχθιστον ἐόντα Ἀδρήστῳ· ὃς τόν τε ἀδελφεόν οἱ Μηκιστέα ἀπεκτόνεε, καὶ τὸν γαμβρὸν Τυδέα· ἐπεί τε δέ οἱ τὸ τέμενος ἀπέδεξε, θυσίας τε καὶ ὁρτὰς Ἀδρήστου ἀπελόμενος, ἔδωκε τῷ Μελανίππῳ· [d] οἱ δὲ Σικυώνιοι ἐώθεσαν μεγαλωστὶ κάρτα τιμᾶν τὸν Ἄδρηστον· ἡ γὰρ χώρη ἦν αὕτη Πολύβου· ὁ δὲ Ἄδρηστος ἦν Πολύβου θυγατριδέος· ἄπαις δὲ Πόλυβος τελευτῶν διδοῖ Ἀδρήστῳ [e] τὴν ἀρχήν· τά τε δὴ ἄλλα οἱ Σικυώνιοι ἐτίμων τὸν Ἄδρηστον, καὶ δὴ πρὸς, [f] τὰ πάθεα αὐτοῦ τραγικοῖσι χοροῖσι ἐγέραιρον· τὸν μὲν Διόνυσον οὐ τιμέωντες, τὸν δὲ Ἄδρηστον. Κλεισθένης δὲ χοροὺς μὲν τῷ Διονύσῳ ἀπέδωκε, τὴν δὲ ἄλλην θυσίην [g] τῷ Μελανίππῳ· ταῦτα μὲν ἐς Ἄδρηστόν οἱ [h] ἐπεποίητο. Φυλὰς δὲ τὰς Δωριέων, ἵνα δὴ μὴ αἱ αὐταὶ ἔωσι

a Ἐφρόντιζε *Steph.* ora, *Arch. V. Ask. Paſſ.* et *Brit.* duo, *alii:* ἐβουλεύετο, quod pro ſcholio cenſendum. b Ἐθέλειν *Arch. V.* c Ὀστακοῦ *Med. Paſſ. Ask.* d Excitat Schol. *Pindari* Nem. Od. IX, 27., qui ἐωθήσαν: quod nunc est, venit ex *M. Paſſ. Ask. Vind.*, in *Arch.* ἔθεσαν: prius *Ald.* et Edd. ἐώθασι. e Τὴν χώρην Sch. *Pind.* f Non est in *Arch. Vind.* g Omittunt articulum *Paſſ. Arch. V. Ask.* h Ἐπεποίατο *Arch. V.*, ἐπεποιέατο debuerant: πεποίητο *Brit.* duo.

ſeo, ut legatur τὰ πολλὰ διὰ πάντων ὑμνέαται, *prae omnibus:* L. VI, c. 63., ἀνδρὶ εὐδοκιμέοντι διὰ πάντων δὴ τῶν βασιλήων· VII, c. 83., κόσμον πλεῖστον παρείχοντο διὰ πάντων Πέρσαι· VIII, c. 69., Artemiſiae τετιμημένη διὰ πάντων τῶν συμμάχων· conf. I, c. 25. et VIII, c. 142. Talia praetermitti non debuerant *Porto.* Recte tuetur illud *Reisk.* in *Dionis* Chryſ. Corinth. p. 458. ult. VALCKEN.

48. Ἐκεῖνον δὲ λευστῆρα] *Dio Chryſ.* Pythiae iſtud reſponſum alludens Or. III. de Regn. p. 43. B. πολὺ δὲ μᾶλλον τύραννον καὶ λῃστῆρα, ὅ ποτε προσεῖπεν ὁ Ἀπόλλων τὸν Σικυώνιον τύραννον· unde *Caſaubon.* λῃστῆρα *praedonem* hoc reponit loco; quem quidem ſequi, etſi cupido adest, haud poſſum. Λευστὴρ *Suidae* in V. ὁ καταλευσθῆναι ἄξιος. *dignus qui lapidibus obruatur*, qualis profecto Sicyonius iſte Cliſthenes: paullo diverſior, neque alienus tamen, *AEſchyli* λευστὴρ μόρος VII. c. Theb. v. 205. At quidni λευστὴρ tyrannus, φονεύς, cives lapidibus quaſi cooperiens, uti in *Heſychio?* Tale certe *AEliani* ap. *Suid.*, ἵνα τὸν τῶν κακῶν αἴτιον καὶ ΛΕΥΣΤΗΡΑ ἀφανίσωσι. Alibi crudeliſſimum Apollodorum, τὸν Κασσανδρέων λευστῆρα dabit H. An. V, 15.

48. Ἐκεῖνον δὲ λευστῆρα] Primum ponam quae huc pertinent, notata *Caſaubono* Diatribe in *Dionis Chryſ.* p. 43.; „ *cum ita ſcribit*, οὐκ ἂν εἴποιμι τὸν τοιοῦτον ἄρ„χοντα ἢ αὐτοκράτορα ἢ βασιλέα· πολὺ δὲ μᾶλλον τύραν„νον καὶ λῃστῆρα, ὅ ποτε προσεῖπεν ὁ Ἀπόλλων τὸν Σικυώ„νιον τύραννον· *reſpicit oraculum a Pythia olim Cliſthe*„*ni redditum, Sicyoniorum tyranno. Herodotus* —— „ ἐκεῖνον δὲ λῃστῆρα· *editiones Herodoti praeferunt* λευ„στῆρα· *mendoſe.*„ Sicut *Reiskio*, mihi quoque *Caſauboni* placuit olim coniectura: apta *Regem* inter et *Latronem* videbatur oppoſito: de ſe et Annibale Alexander apud *Lucian.* I. p. 386., οἷος μὲν ἐγὼ βασιλεύς, οἷος δὲ οὗτος λῃστὴς ἐγένετο· ubi τοῦ —— λῃστοῦ τῶν Ἑλλήνων e *Demoſth.* (p. m. 81, 50.) mentionem fecit ὁ πάνυ. Nunc in *Herodoto* λῃστῆρα quidem legiſſe videtur *Dion*, ſed alterum inveniſſe ſuſpicor in ſuo Codice *AElianum*, qui de N. A. V, c. 15., crudeliſſimum Caſſandrenſium tyrannum Apollodorum vocat τὸν Κασσανδρέων λευστῆρα· et ne hic quoque de vocis dubitemus ſinceritate faciunt iſta *Suidae:* Λευστὴρ, ὁ καταλευσθῆναι ἄξιος, τουτέστι λιθοβοληθῆναι· καὶ Αἰλιανός, ἵνα τὸν τῶν κακῶν αἴτιον καὶ λευστῆρα ἀφανίσωσι. *Digni qui in barathrum coniicerentur*, βάραθροι dicti ſunt Atticis, vocem inprimis ὄλεθρος frequentantibus in iſtius modi ſenſum, aliasque nonnullas. Rariſſima ſunt πέδων, pro πεδᾶν ἄξιος, et Τύμβε, pro ταφῆναι ἄξιε, quorum hoc in *Ariſtoph.* est Lys. v. 372., illud habet *Euſtath.* in Il. Θ. p. 616, 43. qui in Od. K. p. 391, 33. Dorienſes ſcribit τοὺς ἐπονειδίστους vocaſſe φόνους, quaſi dicerent ἄξια φόνου δεδρακότας. Tandem Λευστὴρ proprie idem est ac λιθοβόλος· atqui hoc ipſum, ſive Λαβόλος, in eumdem alicubi ſenſum fuit a Grammaticis inventum; nam iſta proſtant apud *Heſych.* Λῃβόλε, λιθοβόλε, ἄξιε λιθωθῆναι. Haec, ni fallor, etiam adverſus *Caſaubonum* tueri poterunt vulgatam in *Herodoto* lectionem; quam ſolus forſan interpretum Anglus, plerumque tamen Latina *Vallae* ſequutus, optime hic expreſſit, minus recte notatus Auctori *des Esſais de Critique* p. 165. VALCKEN.

52. Μελάνιππον τὸν Ἀστακοῦ] Quid moverit amanuenſes ad τὸν Ὀστακοῦ pingendum, non reminiſcor neque exputo: aliis omnibus Melanippi pater *Aſtacus. Aſtacides Menalippus*, ſive, ex legitima *Barthii* coniectura, *Melanippus* ap. *Statium* Theb. VIII, 718., *Ovid.* Ibi v. 517., ubi *Salvagn.*, *Burmannus*, et *Valckenarius* ad Tragici Phoeniſſ. p. 784.

58. Μηκιστέα —— καὶ —— Τυδέα] *Herodotum* more ſuo ſequitur *Pauſan.* IX, p. 745. *Meciſtem* qui ſcripſerunt nihil erat adeo cur viro docto notarentur; non certe reprehenderet, Ἀχιλλέα, Ὀδυσσέα, Περσέα Latine ſcribentes, *Achillem*, *Ulysſem*, *Perſen*; forma nominum fuit AEolica. Πέρσης, Ὀδύσσης, Ἀχίλλης· obſervante *Ios. Scaligero* ad *Propert.* p. 289. Duplici forma dicebatur Μενέσθης et Μενεσθεύς· Ἀντιφάτης et Ἀντιφατεύς. —— Quod in ſeq. pag. 68., αὐτὰ τὰ τελευταῖα intelligere ſe negat *R.* atque idcirco miris modis ſollicitat, retractatum intellexisſet, *ipſam* nominum *terminationem* ſignificari in άται· ex vocibus enim ὑός τε καὶ ὄνου [καὶ χοίρου,] prodierunt Ὑᾶται, Ὀνεᾶται, et Χοιρεᾶται. VALCKEN.

66. Τραγικοῖσι χοροῖσι] Vero bene ſi concinat, Sicyonios *tragoediam* inveniſſe primos, Athenienſes conſummaſſe: *Themiſtius* Or. XXVII. p. 337. B. Τραγῳδίας εὑρεταὶ μὲν Σικυώνιοι, τελεσιουργοὶ δὲ Ἀττικοὶ ποιηταί. Certa, inquam, ea ſi ſint, *choris tragicis* ante Theſpim Adraſtus Sicyone honorari potuit. Ceteroqui Theſpis, tragoediam Athenis docens Olymp. LXI., una generatione Cliſthene tyranno iunior est. Dici poſſet, ante eam Olympiadem, qua *Alceſtin* fabulam produxit, alias recitaſſe ex *Plutarcho* et *Diogene Laërt.* difficile tamen ad credendum, *tragicos choros*, quorum in Adraſti cultu vetus ante tyrannum uſus, ex iuvenis poëtae rudi invento Sicyonem migraſſe tam cito. Immo vero, ſi fallit *Themiſtii* fides, citra prolepſin quandam ſalvi non manebunt hi *chori*, quorſum inclinat *R. Bentleii* Disſert. de Phalar. Ep. p. 293. erudita explicatio.

σι [a] τοῖσι Σικυωνίοισι καὶ τοῖσι Ἀργείοισι, μετέβα-
λε ἐς ἄλλα οὐνόματα· ἔνθα καὶ πλεῖστον κατεγέ-
λασε τῶν Σικυωνίων· ἐπὶ γὰρ ὑός τε καὶ ὄνου τὰς
ἐπωνυμίας μετατιθεὶς, αὐτὰ τὰ τελευταῖα ἐπέθη-
κε, πλὴν τῆς ἑωϋτοῦ φυλῆς· ταύτῃ δὲ [b] τοὔνομα
ἀπὸ τῆς ἑωϋτοῦ ἀρχῆς ἔθετο· οὗτοι μὲν δὴ Ἀρχέ-
λαοι ἐκαλέοντο· ἕτεροι δὲ, Ὑᾶται· ἄλλοι δὲ, Ὀ-
νεᾶται· ἕτεροι δὲ, Χοιρεᾶται· τούτοισι τοῖσι οὐνόμασι
τῶν φυλέων ἐχρέωντο οἱ Σικυώνιοι, καὶ ἐπὶ Κλει-
σθένεος ἄρχοντος, καὶ ἐκείνου τεθνεῶτος, ἔτι ἐπ᾽ ἔτεα
ἑξήκοντα· μετέπειτα μέντοι λόγον σφίσι δόντες, μετ-
έβαλον ἐς τοὺς Ὑλλέας καὶ Παμφύλους καὶ Δυ-
μανάτας· τετάρτους δὲ αὐτοῖσι προσέθεντο ἐπὶ τοῦ
Ἀδρήστου παιδὸς Αἰγιαλέος, τὴν ἐπωνυμίην ποιεύμε-
311 νοι κεκλῆσθαι [c] Αἰγιαλέας. Ταῦτα μέν νυν ὁ Σι-
κυώνιος Κλεισθένης ἐπεποιήκεε· ὁ δὲ δὴ Ἀθηναῖος Κλει-
σθένης, ἐὼν τοῦ Σικυωνίου τούτου θυγατριδέος, καὶ
τὸ οὔνομα ἐπὶ τούτου ἔχων, δοκέειν ἐμοὶ, καὶ οὗ-
τος ὑπεριδὼν Ἴωνας, ἵνα μὴ σφίσι αἱ αὐταὶ ἔωσι
φυλαὶ καὶ Ἴωσι, τὸν ὁμώνυμον Κλεισθένεα ἐμιμήσα-
το· ὡς γὰρ δὴ [d] τὸν Ἀθηναίων δῆμον πρότερον ἀπ-
ωσμένον, τότε [e] πάντα πρὸς τὴν ἑωϋτοῦ μοίρην προσ-
εθήκατο, τὰς φυλὰς μετωνόμασε, καὶ ἐποίησε πλεῦ-
νας ἐξ ἐλασσόνων· δέκα τε δὴ [f] φυλάρχους ἀντὶ
τεσσέρων ἐποίησε, δέκα δὲ καὶ τοὺς δήμους κατένει-
με ἐς τὰς φυλάς· ἦν τε [g] τὸν δῆμον προσθέμενος
πολλῷ κατύπερθε τῶν ἀντιστασιωτέων. Ἐν τῷ μέ-
ρεϊ δὲ ἑσσούμενος ὁ Ἰσαγόρης ἀντιτεχνᾶται τάδε·
ἐπικαλέεται Κλεομένεα τὸν Λακεδαιμόνιον, γενόμε-
νον

forent eædem Sicyoniis quæ Argivis, in
alia nomina traiecit, ita ut Sicyonios plu-
rimum ridiculos redderet: quippe ab *hyos*
et *onou* vel ſue et aſino cognomina tranſpo-
nens, partes ultimas appoſuit præterquam in
tribu ſua, cui a ſua *arche*, vel imperio, no-
men indidit: itaque hi tribules Archelai vo-
cabantur: ceterorum autem alii Hyatæ ab
ſuibus: alii Oneatæ, ab aſinis: alii Chœ-
reatæ ab porcis. His tribuum nominibus
Sicyonii, et Cliſthene imperante, et eo de-
functo, ad ſexaginta annos uſi ſunt; atta-
men poſteà inter ſe conſilio habito tranſtu-
lerunt in Hylleas, Pamphylos, Dymanatas:
quartam tribum adiecerunt, ab ÆEgialeo A-
draſti filio imponentes cognomen, ut vo-
carentur ÆEgialenſes. Hæc Sicyonius Cli- 69
ſthenes fecerat. Athenienſis autem Cliſthe-
nes, quum huius Sicyonii eſſet ex filia ne-
pos, et ab eo nomen haberet, et ipse, ut
mihi videtur, præ contemptu Ionum, ne
tribus forent eædem ipsis et Ionibus, Cli-
ſthenem ſibi cognominem imitatus est. Poſt-
quam enim populum Athenienſem antea alie-
natum, tunc omnem ad ſuam unius autori-
tatem redegit, tum tribuum nomina immu-
tavit, et plures ex paucioribus fecit, de-
cem phylarchos pro quatuor, atque etiam
decem demos, *id est*, populos diſtribuit
in tribus: atque ita populum augebat multo
ut eſſet ſuperior contraria factione. Vicis- 70
ſim ſuperatus Iſagoras, hæc contra moli-
tus fuit, ut Cleomenem Lacedæmonium ad-
vocaret,

a Neglexit tria ſeqq. *Paſ.* per ſocordiam. *b* Τὸ οὔνομα *Arch. Ask. Vind.* *c* *Ald. Camerarius*, *Arch. M.* &c. Conf. *Gronov.* *d* Τῶν Ἀθ. *Arch.* et *Brit.* duo. *e* Πάντα *Arch. Valla.* antea πάντων. *f* Φυλαρχίας id. *g* Τῷ δήμῳ. quo nihil opus, id.

75. Αὐτὰ τὰ τελευταῖα] Nimia docti viri hariolatio, μετατιθεὶς αὐτοῖς ὀνόματα τὰ γελοιότατα ἐπέθηκε. Sincera est et durabit oratio, modo αὐτὰ, i. e. μόνα, τὰ τελευταῖα ἐπέθηκε, *ſolas* et non niſi *terminationes addidit*, explanetur, vt fine vocabulorum, ne audirent ὗες, ὄνοι, χοῖροι, differrent. Sic mecum ſentiens *Abreſchius.* Quae mox de mutatis post Cliſthenis exceſſum contumelioſis titulis, et revocatis Dorienſium tribuum nominibus, lucem ex *Steph. Byz.* in Δυμᾶν et notatis *Hemſterhuſii* ad Comici Plut. v. 385. mutuantur.

83. Ἐς τοὺς Ὑλλέας καὶ Π.] Nomina Sicyonii, quibus innotuerant ante Cliſthenem, vetera revocarunt, Dorienſium tribubus impoſita: apud *Steph. Byz.* v. Δυμᾶν, memorantur Ὑλλεῖς καὶ Πάμφυλοι καὶ Δυμᾶνες· de quibus egerunt *Ti. Hemſterh.* ad *Schol.* in *Ar.* Plut. p. 114., et *Henr. Valeſ.* Em. I, c. 32. Ad iſta tria quartum nomen adiecerunt ſecundum *Herod.* ab Adraſti filio ductum, Αἰγιαλέας· ſed ipsam Sicyona dictam olim Αἰγιαλὸν vel Αἰγιαλοὺς teſtis est *Strabo* VIII, p. 587. A. *Pauſan.* II, p. 125., ἀπὸ τούτου —— ἡ γῆ Σικυωνία, καὶ Σικυὼν ἀντὶ Αἰγιαλέας ἡ πόλις ὠνομάσθη. Altera pars Peloponneſi maritima, ὅσα πρὸς θαλάσσῃ τῆς Ἀργείας *Pauſan.* II, p. 145., Ἀκτὴ dicebatur: vid. *Weſſ.* ad *Diodori* T. I. p. 507. T. II. p. 266., incolae, οἱ τὴν Ἀργολίδα ἀκτὴν οἰκοῦντες. In parte ſeptemtrionali ad maris litus, αἰγιαλὸν, habitantes Achaei praeſertim, ut erant, dicebantur Αἰγιαλέες, ſive Αἰγιαλεῖς· nonnulla dedit Ill. *Ez. Spanh.* ad *Callim.* h. in Del. v. 73. Accommodum heroico verſui nomen apud Poëtas latius patuit: *Theocrit.* Eid. XXV, v. 174., Ἔλπομαι οὐχ ἕτερον τόδε τλήμεναι Αἰγιαλήων. Iſta proſtant in *Etymolog. M.* p. 189, 5. Βασιλεύτωρ· —— Ἀντίμαχος ἐν πρώτῳ Θηβαΐδος, —— εἰ δὲ ἔταν βασιλεύτορες αἰπαλήων postremum nomen omiſſum in Cod. Leid. MS. fruſtra tentabat *Sylburg.* Corrigi debet —— Αἰγιαλήων. VALCKEN.

92. Πρότερον ἀπωσμένον τότε &c.] Varie haec ſollicitantur: mihi iuncturam ſententiamque abſolvunt ſchedae. Alioqui ordine vocum immutata ἀπωσμένον πάντων, τότε arripi potuerat, ut omnibus liberae civitatis iuribus depulſus innueretur populus. Maior difficultas in δέκα δὲ καὶ τοὺς δήμους ——, *atque etiam decem demos diſtribuit in tribus*, ut *Valla.* Ergone decem duntaxat Athenis δῆμοι, et ſi plures, quid factum illis? Longe autem eos denarium exceſſiſſe numerum, indices τῶν δήμων a *Meurſio* collecti, et *Sponii Corſinique* diligentia egregie aucti, manifeſtant. Proinde δέκα *decem* non ſibi τοὺς δήμους *populos*, ſed φυλὰς nectit. Cliſthenes Athenienſes δεκαφύλους fecit, et in decem has tribus omnes Atticos *populos* diviſit. Vidit loci hanc ſententiam *Ed. Corſinus* Faſtor. Att. T. III. p. 128.

97. Ἦν τε, τὸν δῆμον προσθέμενος] Quae *Galeo* ſincera videbatur, non abſurda certe lectio Cod. *Arch.* ἦν τε, τῷ δήμῳ προσθέμενος, πολλῷ κατύπερθε τῶν ἀντιστασιωτέων, converti poterat: *eratque, cum populi ſe partibus adiunxiſſet, multo ſuperior contrariae factionis fautoribus.* Hoc ſenſu frequentatur προσθέσθαι τινί· ego tamen et hic vulgatam praefero. Dum favebat optimatibus inprimis Iſagoras, adverſarius in adminiſtranda republica, Cliſthenes reſtituit plebis auctoritatem, quam, in imperio populari conſtitutam a Solone, Piſiſtratus filiique labefactaverant. Supra c. 66., Cliſthenes τὸν δῆμον προσεταιρίζεται· in eandem ſententiam ſcribi potuit τὸν δῆμον προτίθεται, vel προσάγεται, vel προσποιεῖται· —— atque adeo hoc loco dici, τὸν δῆμον προσθέμενος, *cum plebem ſuam feciſſet*, adverſariis multo fuiſſe ſuperior. Hoc idcirco genuinum iudico quia Herodoteum est; προσθέσθαι autem τινὶ apud noſtrum tantum dicuntur, qui alterius adſtipulantur ſententiae. *Amicos ſibi conciliare* vel *adiungere* φίλους προσθέσθαι dicitur I, c. 53. idem est c. 56. προσκτήσασθαι φίλους· iſta duo permutantur et III, c. 74. in *Thucyd.* VI, c. 18., προσθέμεθα αὐτοὺς recte *Schol.* explicat. —— In iis, quae proxima praecedunt, inſunt non ſane pervulgata, quale hoc videtur: δέκα δὲ καὶ τοὺς δήμους κατένειμε ἐς τὰς φυλάς· an in ſingulas tribus decem demos contribuit? ſed qui ex decem huius temporis tribubus eſſe cenſerentur, demi noſtris in libris memorantur circiter CXX. Conferenda certe ſunt quae ex *Ariſtotelis* Repub. Athen. de Cliſthene tradit *Schol.* in *Ariſtoph.* Nub. v. 37. VALCKEN.

100. Ἐπικαλέεται Κλεομένεα] *Pauſaniae* III. p. 212. Cleomenes ϛρατεύσας ἐπ᾽ Ἀθήνας prima quidem expeditione, *Herodoto* ſupra narrata, laudem ſibi dicitur civibusque ſuis peperiſſe; ὕστερον δὲ Ἀθηναίου χάριτι ἀνδρὸς Ἰσαγόρου, τυραννίδα οἱ συγκατεργασόμενος Ἀθηνῶν· ubi praeſtiterit συγκατεργασόμενος. Haec vero tertia ſecundum *Herod.* Cleomenis fuit expeditio, quem εἰ-

χε

vocaret, iam inde ab obſidione Piſiſtratidarum ſibi hoſpitem factum: qui quidem culpabatur quod ad uxorem Iſagoræ ventitaret: is miſſo primum Athenas caduceatore, Cliſthenem eiecit, et cum eo alios complures Athenienſes, eos enageas inſuper vocans, *q. d. piaculares.* Hæc autem mittens dicebat admonitu Iſagoræ: nam Alcmæonidæ et qui horum ſectam ſequebantur erant affines cædis huius; ipse autem et amici eius non erant participes.
71 Hi vero Athenienſium enagees *piaculo obſtricti*, ita nominabantur. Cylon Athenienſis vir Olympicorum ludorum victor, affectatæ tyrannidis compertus est. Conciliato namque æqualium ſodalitio arcem occupare conatus est. Id quum efficere non potuiſſet, asſedit ſimulacro deæ ſupplex, ipse ac ſocii: hos illinc ſubmoverunt quidem prytanes Naucrarorum, qui tunc Athenas regebant, data fide puniendi eos citra mortem: ſed culpa horum mox interfectorum fuit penes Alcmæonidas. Hæc ante Piſiſtrati ætatem geſta ſunt.
72 Ubi autem Cleomenes mittens, eiecit Cliſthenem atque piaculares, quamvis Cliſthenes ipse profugiſſet, nihilo ſecius Athenas venit, non magna cum manu, atque illinc ſeptingentas familias Athenienſium, tanquam piaculo contaminatas, relegavit, quas ei ſuggerebat Iſagoras. Hoc acto conabatur ſecundo loco ſenatum disſolvere, et magiſtratus trecentis Iſagoræ factionis ſociis mandare: ve-

νον ἑωυτῷ ξεῖνον ἀπὸ τῆς Πεισιστρατιδέων πολιορκίης· τὸν δὴ Κλεομένεα εἶχε αἰτίη φοιτᾷν παρὰ τοῦ Ἰσαγόρεω τὴν γυναῖκα· τὰ μὲν δὴ πρῶτα πέμπων ὁ Κλεομένης ἐς τὰς Ἀθήνας κήρυκα, [a] ἐξέβαλε Κλεισθένεα, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους πολλοὺς Ἀθηναίων, τοὺς ἐναγέας ἐπιλέγων· ταῦτα δὲ πέμπων, ἔλεγε ἐκ διδαχῆς τοῦ Ἰσαγόρεω· οἱ μὲν γὰρ Ἀλκμαιωνίδαι καὶ οἱ συστασιῶται [b] αὐτέων εἶχον αἰτίην τοῦ φόνου τούτου· αὐτὸς δὲ οὐ μετεῖχε, οὐδ' οἱ φίλοι αὐτοῦ. Οἱ δ' ἐναγέες Ἀθηναίων ὧδε ὠνομάσθησαν· ἦν Κύλων τῶν Ἀθηναίων ἀνὴρ Ὀλυμπιονίκης· οὗτος ἐπὶ τυραννίδι [c] ἐκόμησε· προσποιησάμενος δὲ ἑταιρηΐην τῶν ἡλικιωτέων, καταλαβεῖν τὴν ἀκρόπολιν ἐπειρήθη· οὐ δυνάμενος δὲ ἐπικρατῆσαι, ἱκέτης ἵζετο πρὸς [d] τὤγαλμα· τούτους ἀνιστᾶσι μὲν οἱ πρυτάνιες τῶν [e] Ναυκράρων, οἵπερ ἔνεμον τότε τὰς Ἀθήνας, ὑπεγγύους πλὴν θανάτου· φονεῦσαι δὲ αὐτοὺς αἰτίη ἔχει Ἀλκμαιωνίδας· ταῦτα πρὸ τῆς Πεισιστράτου ἡλικίης ἐγένετο. Κλεομένης δὲ ὡς πέμπων ἐξέβαλε Κλεισθένεα καὶ τοὺς ἐναγέας, Κλεισθένης μὲν αὐτὸς ὑπεξέσχε· μετὰ δὲ, οὐδὲν ἧσσον παρῆν ἐς τὰς Ἀθήνας ὁ Κλεομένης, [f] οὐ σὺν μεγάλῃ χειρί· ἀπικόμενος δὲ ἀγηλατέει ἑπτακόσια ἐπίστια Ἀθηναίων, τά οἱ ὑπέθετο ὁ [g] Ἰσαγόρης· ταῦτα δὲ ποιήσας, δεύτερα τὴν βουλὴν καταλύειν ἐπειρᾶτο· τριηκοσίοισι δὲ τοῖσι Ἰσαγόρεω [h] στασιώτῃσι τὰς ἀρχὰς ἐνεχείριζε· ἀντισταθεί-σης

a Ἐξέβαλλε *Paſſ.* *b* Deſit *Ask.* *c* Ἐκόμισε *Arch.* male. Vide *Euſtath.* ad Hom. p. 165, 16., ubi haec. *d* Τὸ ἄγαλμα *V. Arch.* *e* Citat *Suid.* in Ναυκραρικὰ et *Harpocration.* Mox ἔνεμον *Arch. V.* et *Steph.* margo. cum *Brit. A.*, alii ἐνέμοντο. *f Suid.* Σὺν μεγ. ſine negativa in Ἀγηλατεῖν negligenter. tangit eadem in Ἐπίστια. *g* Ἀρισταγόρης absurde *Arch.* *h Militibus* στρατιώτῃσι *Valla*, ſine causſa, monente *Palmerio.*

χε αἰτίη φοιτᾷν παρὰ τοῦ Ἰσαγόρεω τὴν γυναῖκα· hoc *Plutarch.* intactum non dimiſit II, p. 860. D. —— Quod primum feciſſe dicitur miſſo nuncio Cleomenes, ἐξέβαλε Κλεισθένεα, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους πολλοὺς Ἀθηναίων· reſpicit *Thucyd.* p. 82, 96., hinc explicandus. VALCKEN.

5. Ἐξέβαλε] Expellendi conatum et voluntatem indicat, ut ſaepe numero. Vid. I, 68. III, 53. Τοὺς ἐναγέας et Κυλώνειον ἄγος, cuius Alcmaeonidae accuſabantur, post *Herodotum* explicuit *Thucydid.* L. I, 126. accuratisſime, ibique Cl. *Dukerus.*

11. Ἦν Κύλων τῶν Ἀθηναίων ἀ. Ὀ.] Quae huc ſpectant aliunde pleraque ſunt notisſima. Perpaucis *Herodoto* narrata *Thucydides* explicatius exſequitur, eleganter etiam et perſpicue; ſic ut hac in parte hiſtorici Principes a ſuo quisque more ſeceſſiſſe videantur: est enim paſſim noſter ille *dulcis et fuſus, denſus et brevis Thucydides*; illius σύνθεσις ἡδεῖα καὶ καλή, huius αὐστηρά. *Thucydides*, iudice *Hermogene* p. 511., ὅπου καὶ γλυκύτητα ἔχει, μάλιστα μὲν ὥσπερ ἀλλότριόν τι τῆς ἰδέας αὐτοῦ ἐκφαίνεται τὸ μέρος ἐκεῖνο. Sophiſta *Theon* in Progymn. p. 22., τὸ Κυλώνειον, inquit, ἄγος μᾶλλον τοῦ Ἡροδότου [καὶ Εὐφρονος] ἐξείργασται Θουκυδίδης. Si vulgaretur κατ' Εὐφρόνην, ignotus nos non cruciaret hiſtoricus, cuius nomini ſubſtituendum adverbium ſuſpicor, quod ſenſui conveniat. Sed hoc certe non dubitanter ſtatuo, erraſſe virum Egregium, dum ipsi *Leo* in Scholiis ad *Thucyd.* eſſe videbatur *Leo Alabandenſis vel alius.* Ad *Thucydideam* nempe de Cylone narrationem I, c. 126., tres diverſorum adnotatiunculas *Scholia* praebent in ψ. 56.; quarum poſtrema nugatoris est Graeculi minime digna, quae viros exerceret eruditisſimos; ſecunda, ut est captus Grammaticorum, iſta non inelegans: ὅτι τοῦ διηγήματος τοῦ κατὰ τὸν Κύλωνα τὴν σαφήνειαν τινὲς θαυμάσαντες εἶπον, ὅτι Λέων ἐγέλασεν ἐνθαῦτα, λέγοντες περὶ Θουκυδίδου· poſtrema virum clar. in his minus attentum revocaſſe debuerant ab errore: horridus *Thucydides* ob torvam veluti ſtructurae faciem magiſtris iſtis *Leo* dicebatur, qui, dum in his facilis videretur et iucundus ὁ λέων, aiebant, ἐγέλασεν ἐνθαῦτα. Iudex idoneus *Dionyſius Halic.*, in Epiſt. ad Pomp. p. 210, 3., καλαὶ μὲν αἱ ποιήσεις ἀμφότεραι —— διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο μάλιστα ἀλλήλων, ὅτι τὸ μὲν Ἡροδότου κάλλος ἱλαρόν ἐστι, φοβερὸν δὲ τὸ Θουκυδίδου. VALCKEN.

16. Τῶν Ναυκράρων] Laurentii *Naucratiorum* mendoſum et forte operarum peccatum est: ſunt enim hoc de genere quam plurima in verſionis editione principe. Nobiliſſ. *Palmerii* Ναυκραρίων ſpernunt *Ariſtoteles*, *Harpocratio* et *Suidas.* Quinam Athenis olim Ναύκραροι fuerint, praeclare *P. Leopardus* Emend. VII, 19. et post deinde *Mauſſacus* in *Harpocrat.* Ναυκραρικὰ commonſtrarunt. Cur autem ἔνεμον placuerit, adſcripta L. I, 59. docebunt.

16. Οἱ πρυτάνιες τῶν Ναυκράρων] Ut *Magiſtratus* antiquitus Ναυκράρους dictos doceat, citat hunc locum *Harpocrat.* Apud *Thucyd.* p. 81, 88., dicuntur Cylonem et ſodales ἀναστῆσαι οἱ τῶν Ἀθηναίων ἐπιτετραμμένοι τὴν φυλακήν· cuſtodiendos autem commiſerant τοῖς ἐννέα Ἄρχουσι· τότε δὲ, addit, τὰ πολλὰ τῶν πολιτικῶν οἱ ἐννέα Ἄρχοντες ἔπρασσον· haec non ſatis perſpicio quo modo cum Grammaticorum posſint obſervatis conciliari περὶ Ναυκράρων, quae prae ceteris diligenter collegit *Leopard.* Em. VII, c. 19. niſi ſtatuatur, in his etiam ab *Herodoto* diverſum auctorem ſequutum *Thucydidem*: *Pauſaniae* VII, p. 588., οἱ ἔχοντες τὰς ἀρχὰς διέφθειραν τῆς Ἀθηνᾶς ἱκέτας τῶν Κύλωνι ὁμοῦ τὴν ἀκρόπολιν κατειληφότων. VALCKEN.

18. Ὑπεγγύους πλὴν θανάτου] Non male *Valla*, quem *Portus* haud circumſpecte deſeruit, vertendo, *qui Athenas, ſuae poteſtati ſubiectus, incolebant, excepta capitis poena.* Namque ὑπεγγύους non ad Ἀθήνας referendum, ſed τούτους ἀνιστᾶσι, pingendaque ὑποστιγμὴ post Ἀθήνας. Cylonei dira fame presſi ex arce *accepta fide incolumitatis* deſcenderunt, ita tamen ut iudicio ſe ſiſterent, ſive ἐπὶ δίκῃ quemadmodum *Plutarchus* in Solone: Pactum illud de incolumitate, πίστιν τῆς σωτηρίας ἐχέγγυον alia in re *Dio Casſius*, memorat clarisſime *Thucydides* L. I, 126. ἀναστήσαντες δὲ αὐτοὺς —— ἐφ' ᾧ μηδὲν κακὸν ποιήσουσι· *quum induxisſent eos, ut deſcenderent, hac conditione, nullo ſe eos malo adfecturos*: atque haec ſupplicum privilegia olim. Ἀλλ' ὥσπερ ἔλαβες τὸν ἱκέτην ΕΧΕΓΓΥΟΝ Ῥύου με κἀκφύλασσε propterea *Oedipus Colon.* in *Sophoclis* fabula v. 275. Verum haec uberius, *Herodoti* mentem optime asſecutus, Cl. *Dukerus* ad *Thucyd.* dictum locum.

38. Τὰς

σης δὲ τῆς βουλῆς, καὶ οὐ βουλομένης πείθεσθαι, ὅ τε Κλεομένης καὶ ὁ Ἰσαγόρης καὶ οἱ στασιῶται αὐτοῦ καταλαμβάνουσι τὴν ἀκρόπολιν· Ἀθηναίων δὲ οἱ λοιποὶ τὰ αὐτὰ φρονήσαντες, ἐπολιόρκεον [a] αὐτοὺς ἡμέρας δύο· τῇ δὲ τρίτῃ ὑπόσπονδοι ἐξέρχονται ἐκ τῆς
312 χώρης ὅσοι ἔσαν αὐτέων Λακεδαιμόνιοι. ἐπετελέετο δὲ τῷ [b] Κλεομένεϊ ἡ φήμη· ὡς γὰρ ἀνέβη ἐς τὴν ἀκρόπολιν, μέλλων [c] δὴ αὐτὴν κατασχήσειν, ἤιε ἐς τὸ ἄδυτον τῆς θεοῦ, ὡς προσερέων· ἡ δὲ ἱρείη ἐξαναστᾶσα ἐκ τοῦ θρόνου, πρὶν ἢ τὰς θύρας αὐτὸν ἀμεῖψαι, εἶπε. „Ὦ ξεῖνε Λακεδαιμόνιε, πάλιν χώρει, μηδ' [d] ἔσιθι ἐς τὸ ἱρόν· οὐ γὰρ θεμιτὸν Δωριεῦσι παριέναι ἐνθαῦτα". ὁ δὲ εἶπε, „Ὦ γύναι, ἀλλ' οὐ Δωριεύς εἰμι, ἀλλ' Ἀχαιός". ὁ μὲν δὴ τῇ κληδόνι οὐδὲν χρεώμενος, ἐπεχείρησέ τε, [e] καὶ τότε πάλιν ἐξέπιπτε μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων· τοὺς δὲ ἄλλους Ἀθηναῖοι κατέδησαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ· ἐν δὲ αὐτοῖσι, καὶ Τιμησίθεον τὸν Δελφὸν, τοῦ ἔργα χειρῶν τε καὶ [f] λήματος ἔχοιμ' ἂν μέγιστα καταλέξαι· οὗτοι μέν νυν δεδεμένοι ἐτελεύτησαν. Ἀθηναῖοι δὲ μετὰ ταῦτα Κλεισθένεα καὶ τὰ ἑπτακόσια ἐπίστια τὰ διωχθέντα ὑπὸ Κλεομένεος μεταπεμψάμενοι, πέμπουσι ἀγγέλους ἐς Σάρδις, συμμαχίην βουλόμενοι ποιήσασθαι πρὸς Πέρσας· ἠπιστέατο γάρ σφι πρὸς Λακεδαιμονίους τε καὶ Κλεομένεα [g] ἐκπεπολεμῶσθαι· ἀπικομένων δὲ τῶν ἀγγέλων ἐς τὰς Σάρδις, καὶ λεγόντων τὰ ἐντεταλμένα, [h] Ἀρταφέρνης ὁ Ὑστάσπεος, Σαρδίων ὕπαρχος, [i] ἐπειρώτα τίνες ἐόντες ἄνθρωποι, καὶ [k] ποῖ γῆς οἰκημένοι, δεοίατο Περσέων σύμμαχοι γενέσθαι· πυθόμενος δὲ πρὸς τῶν ἀγγέλων, [l] ἀπεκορύφου σφι τάδε· εἰ μὲν διδοῦσι βασιλέϊ Δαρείῳ [m] Ἀθηναῖοι γῆν τε καὶ ὕδωρ, ὁ δὲ συμμαχίην σφι συνετίθετο· εἰ δὲ μὴ διδοῦσι, ἀπαλλάσσεσθαι αὐτοὺς ἐκέλευε· οἱ δὲ ἄγγελοι ἐπὶ σφέων αὐτέων [n] βαλλόμενοι, διδόναι ἔφασαν, βουλόμενοι τὴν συμμαχίην ποιήσασθαι· οὗτοι μὲν δὴ ἀπελθόντες ἐς τὴν ἑωυτῶν, αἰτίας μεγάλας εἶχον. Κλεομένης δὲ ἐπιστάμενος περιυβρίσθαι ἔπεσι καὶ ἔργοισι ὑπ' Ἀθηναίων,

verum reluctante ſenatu, atque obtemperare nolente, Cleomenes Iſagorasque cum ſuæ factionis hominibus arcem occuparunt, quos ceteri Athenienſes cum ſenatu ſentientes, biduo obſederunt: tertio die accepta fide ex Attica diſcesſerunt, quicunque Lacedæmonii ibi erant. Cleomeni autem peragebatur omen: nam ei ad occupandam arcem aſcendenti, et ad deæ penetrale alloquendi gratia eunti, exſurgens e ſella ſacerdos, antequam ille valvas reſeraret, Lacedæmonie, inquit, hoſpes, retro redeas, neve templum introëas, non enim Dorienſibus huc introire fas est. Cui Cleomenes, At ego, inquit, o mulier, Dorienſis non ſum, ſed Achæus. Itaque admonitu uti nolens, atque in conatu pergens, tunc quoque iterum cum Lacedæmoniis excidit. Ceteros autem ad necem vinxere Athenienſes, et in iis Timeſitheum Delphicum, cuius manuum opera atque ſtrenuitatem maximam referre posſem. Atque hi quidem in vincula con-
iecti mortem oppetiere. Athenienſes au- 73
tem post hæc revocatis cum Cliſthene ſeptingentis familiis, quas Cleomenes exegerat, Sardes mittunt ad contrahendam cum Perſis ſocietatem. Intelligebant enim ſibi cum Cleomene atque Lacedæmoniis esſe bellandum. Ut Sardes venere nuncii, mandataque expoſuere, percontatus est eos Artaphernes Hyſtaſpis filius, Sardium prætor, quinam homines esſent, et ubi terram incolentes, qui ſocii Perſarum fieri orarent. Ubi id ex nunciis audivit, hæc eis in breve contracta obtulit, Si regi Dario terram Athenienſes darent et aquam, ſe contracturum cum eis ſocietatem: ſin minus, illos abſcedere præcepit. Nuncii inter ſe colloquuti, quod ſocietatem facere cuperent, daturos ſe esſe dixerunt: quo nomine, ubi reverſi ſunt domum, ve-
hementer accuſati ſunt. Cleomenes intel- 74
ligens ab Athenienſibus ſe et verbis et fa-

a Non est in *Arch.* et *Brit.* duobus. *b* Κλεομένη *Paſ.* *c* Δὲ *Arch.*: mox τοῦ θεοῦ ora *Steph.* et duo *Brit.* perperam. *d* *Med. Arch. Paſ. Ask. Vind.*, olim ἔσιθ' ἐς. in *Brit.* duob. et marg. *Steph.* ἐσελθέτω Δωριῆα παριέναι *Brit.* duo, cui ſuus esſe locus poterit. *e* Abſunt duo iſta *Arch.* Poſt nonnulla Τιμ. τὸν ἀδελφεὸν omnes, peſſime. *f* Λήματος *Arch.* et Scholiaſtes. alii λήμματος. *g* Ἐκπολεμ. *Vind.* *Arch.* Vide ad L. III, 66. *h* Ἀρταφέρνης *Paſ. Vind.* *i* *Paſ. Arch. V.*, olim ἐπειρ. *k* Πῇ *Arch.* tum οἰκημένοι ora *Steph. Vind. Paſ. Arch. Brit.* duo, ut ſaepe alias: antea οἰκεόμενοι. *l* Exſcripſit *Suidas* in *V.* *m* Deſideratur in *Arch. Valla.* *n* Βαλόμενοι *Paſ.* duo *Brit.*

38. Τὰς θύρας αὐτὸν ἀμεῖψαι] *Priusquam intraret.* *Æſchylus* Choeph. v. 569. Εἰ δ' οὖν ΑΜΕΙΨΩ βαλὸν ἑρκείου ΠΥΛΩΝ. *Si limen tranſiero.* Cultum et *Theophylacti* Epiſt. VII. τὸν ἀδελφιδοῦν ὑπερορᾷς ΘΥΡΑΝ ἐκ ΘΥΡΑΣ ΑΜΕΙΒΟΝΤΑ. Haec tamen convertentur, ubi in aedibus agens faceſſere et exire iubetur. *Sophocl.* Philoct. v. 1256. Ἔξελθ' ΑΜΕΙΨΑΣ τάσδε πετρήρεις στέγας. *Euripides* Elect. v. 750. ἄμειψον δώματα, *exi.* Ceterum quae ſuperius φήμη ea mox κληδὼν, ſive, ut L. IX, 9., κληδὼν differunt enim nihil, itaque de *admonitu* non bene *Valla.* Vid. *Odyſſ.* Τ, 400.

44. Ἐξέπιπτε μετὰ τῶν Λακεδ.] Huc ſpectat *Ariſtophan.* Lyſiſtr. v. 273., οὐδὲ Κλεομένης, ὅς αὐτὴν (τὴν ἀκρόπολιν) κατέσχε πρῶτος, Ἀπῆλθεν ἀψάλακτος' ἀλλ', ὅμως Λακωνικὸν πνέων, Ὤχετ' ὅπλα παραδοὺς ἐμοί. —— Ne quis in poſterum ſub finem cap. Iſagorae vel alterius in Timeſitheo *fratrem* quaerat, ſpero equidem Τιμησίθεον τὸν Δελφὸν *Herodoto* reſtitutum iri ex veraci *Palmerii* coniectura, a Clar. *Weſſ.* firmata in Diſſ. *Herod.* p. 165. Δελφοὶ et ἀδελφοὶ alibi quoque male inter ſe permutantur. VALCKEN.

46. Τιμησίθεον τὸν Δελφὸν] *Fratrem eius* Laurentius ex coniectura; nam αὐτοῦ, quod nullis in Codd., legisſe, non opinor. Macula τὸν ἀδελφεὸν foedavit turpis, vixque mihi tempero, quin ea detrita τὸν Δελφὸν ex Nob. *Palmerii* admonitu, ſiquidem nihil certius, refingam. Rem conſtituet *Pauſanias*, Τιμασίθεον τὸν Δελφὸν, Iſagorae amicum, in occupanda arce Attica adiutorem, et capite propterea poenas dantem, clarisſime deſcribens L. VI, 8. Vitii origo in ſcribarum ſocordia, ἀδελφὸν et Δελφὸν confundentium, veluti in *Plutarchi* T. II. p. 825. B. et *Photii* Bibl. p. 481, 30. Veritatem utrobique *Xylander* et *H. Steph.* perſpexerunt, quos ſimili in re duces habeo.

47. Καὶ λήματος] Semper ita veteres de fiducia animique praeſentia. Λῆμμα captura illis et lucrum, quod ſcriptionis affinitate ſaepe prius incruſtavit. Teſtantur editi et ſcripti libri pasſim. Herodotei MSS. omnibus locis perbene. *Gronovius* tamen, quoniam Florentiae auſpicium negabatur, novare auſus non fuit L. VII, 99., errorem agnoſcens, quae et *Porti* doctrina. Confer ad *Diodor.* II, 58., et in primis *Graevium* in *Luciani* Soloeciſt. C. 5., *Valckenar.* ad *Ammon.* L. II, 15. et *Pierſon.* in *Moerid.* p. 246.

59. Ἀπεκορύφου] *Suidas* προφανῶς ἔλεγεν explicat, *Heſychius* εἰς κορυφὴν, τὸ τέλος ἦγεν, ubi Cl. viri *Kuſterus* et *Alberti.* Verius erit, *ſummatim dixit.* Κορυφούμενος εἷς ἐν ἀριθμὸς, unam qui in ſummam cogitur in Epigr. *Alcaei* Anthol. L. III. p. 331., συγκορυφῶσαι τὴν διήγησιν, ſummatim abſolvere *Dionyſ. Halicarn.* T. II. p. 140. At in *Polybio* notione diverſa de Arare et Rhodano, inſulam ſuo concurſu faſtigantibus, ΑΠΟΚΟΡΥΦΟΥΣΙ αὐτῆς τὸ σχῆμα κατὰ τὴν πρὸς ἀλλήλους σύμπτωσιν L. III, 49. Habet nonnulla ad *Theophraſti* Charact. C. 2. *Duportus*, non mala, ſed ex *Æm. Porti* Lexico.

71. Ἐπί-

factis lædi, ex omni Peloponneſo copias coëgit, diſſimulans quem ad finem, quum haberet in animo tum populum Athenienſem ulciſci, tum Iſagoram conſtituere tyrannum, qui una cum eo ex arce deceſſerat. Comparato exercitu ingenti, ipſe Eleuſina invaſit, et ex compoſito Bœoti Oenoën occuparunt et Hyſias, ultimos Atticæ populos: et ab altera parte Chalcidenſes oræ Atticæ loca populabantur. Athenienſes etſi ancipiti bello diſtricti, Bœotorum et Chalcidenſium ultione dilata, arma contra Peloponnenſes in Eleuſine agentes ferunt. Dumque ambo exercitus conſerturi prœlium eſſent, Corinthii, primi omnium ſecum reputantes iniuſte a ſe agi, averterunt ſe, atque abſceſſerunt: ſecundum hos Demaratus Ariſtonis filius, qui et ipſe erat rex Spartiatarum, et e Lacedæmone copias ſimul eduxerat, nec a Cleomene ſuperiori tempore diſſenſerat. Ob quam regum diſſenſionem lex apud Spartam lata eſt non licere utrique regi ſequi, exercitu progreſſo: nam prius ſequebantur ambo: et altero horum vacante

ναίων, συνέλεγε ἐκ πάσης Πελοποννήσου στρατὸν, οὐ φράζων ἐς τὸ συλλέγει· τίσασθαί τε ἐθέλων τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων, καὶ [a] Ἰσαγόρεα βουλόμενος τύραννον καταστῆσαι· συνεξῆλθε γάρ οἱ οὗτος ἐκ τῆς ἀκροπόλιος. Κλεομένης τε δὴ στόλῳ μεγάλῳ ἐσέβαλε ἐς τὴν Ἐλευσῖνα, καὶ οἱ Βοιωτοὶ ἀπὸ συνθήματος Οἰνόην αἱρέουσι, καὶ Ὑσιὰς, δήμους τοὺς ἐσχάτους τῆς Ἀττικῆς. Χαλκιδέες τε ἐπὶ τὰ ἕτερα ἐσίνοντο, ἐπιόντες χώρους τῆς Ἀττικῆς. Ἀθηναῖοι δὲ, καίπερ ἀμφιβολίῃ ἐχόμενοι, Βοιωτῶν μὲν καὶ Χαλκιδέων ἐσύστερον ἔμελλον μνήμην [b] ποιήσεσθαι, Πελοποννησίοισι δὲ ἐοῦσι ἐν Ἐλευσῖνι ἀντία ἔθεντο τὰ ὅπλα. Μελλόντων δὲ συνάψειν τὰ στρατόπεδα ἐς μάχην, Κορίνθιοι 313
μὲν [c] πρῶτοι σφι αὐτοῖσι δόντες λόγον ὡς οὐ ποιοῖεν τὰ δίκαια, [d] μετεβάλλοντό τε καὶ ἀπαλλάσσοντο· μετὰ δὲ, Δημάρητος, ὁ Ἀρίστωνος, ἐὼν καὶ οὗτος βασιλεὺς Σπαρτιητέων, καὶ συνεξαγαγών τε τὴν στρατιὴν ἐκ Λακεδαίμονος, καὶ οὐκ ἐὼν [e] διάφορος ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ Κλεομένεϊ· ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς διχοστασίης, ἐτέθη νόμος ἐν Σπάρτῃ, μὴ ἐξεῖναι ἕπεσθαι ἀμφοτέρους τοὺς βασιλῆας, ἐξιούσης τῆς στρατιῆς· τέως γὰρ ἀμφότεροι εἵποντο· [f] παραλυομένου δὲ τουτέων

a Ἰσαγόρην ora *Steph. Arch. V. Paſſ.* Vulgatum Ἰωνικώτερον· post pauca ἐς Ἐλευσ. ſine articulo *Arch.*, ut C. 76. et L. VII, 75., ubi de eadem Cleomenis irruptione. *b Med. Paſſ. Ask.*, in ceteris ποιήσασθαι. *c Med. Ask. Paſſ. Valla*, in reliquis πρῶτα, neque abſurde. *d* Iidem cum *Arch.*, alii μετέβαλλόν τε. *e* Διάφθορος *Ald.* *f* Παραλυομένων *M. Ask. Paſſ.*, παραλυομένου cum *Ald.* plerique.

71. Ἐσέβαλε ἐς τὴν Ἐλευσῖνα] Hoc feciſſe ſecundum alios credebatur Cleomenes, dum ex Athenarum arce, quam ceperat, eiectus, et dimiſſus ὑπόσπονδος, in Peloponneſum rediret: vid. *Pauſan.* III, p. 212. In *Scholio* veteri in *Ariſtoph.* Lys. v. 273., qui τὴν ἀκρόπολιν κατέσχε, Cleomenes, πολιορκηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἀφεθεὶς ὑπόσπονδος ἀπιὼν οἴκαδε πάλιν Ἐλευσῖνα κατέσχε· tum facinoris iſtius cum Cleomene ſocii cives Attici dicuntur a libertatis ſtatoribus poenis ſubiecti, quibus patriae ſolebant affici proditores; aeneam columnam cui illorum ineſſent nomina, ἔστησαν ἐν πόλει παρὰ τὸν ἀρχαῖον νεών ubi per πόλιν *arx* eſt intelligenda: *Thucydidi* VI, p. 412, 33., memoratur ἡ στήλη περὶ τῆς τῶν τυράννων ἀδικίας ἡ ἐν τῇ Ἀθηναίων ἀκροπόλει σταθεῖσα· alibi apud eumdem legitur στήλας στῆσαι —— ἐν πόλει παρ' Ἀθηνᾷ· vid. Celeb. *Hemſterh.* in *Ar.* Plut. p. 261. VALCKEN.

73. Καὶ Ὑσιὰς] *Harpocrationi*, *Steph. Byz.*, *Suidae* Ὑσίαι πόλις Βοιωτίας, a quibus non abit *Pauſanias*, Ὑσιῶν καὶ Ἐλευθερῶν, urbium olim Boeotorum, ἐρείπια ad Cithaeronem deſcribens IX, 2. Qui quidem quin has *Hyſias* in animo habuerit, dubium nullum: nam *Herodoti* Hyſiae non longe ab Eleutheris iuxta Cithaeronem L. VI, 108. et IX, 15. et 25., etiam in *Plutarchi* Ariſtide, ut alias oſtendetur. An *Hyſiae*, Boeotorum finibus proximae, conditionem mutarunt, et lapſu temporis Atticae eſſe deſierunt? Ita videtur: *Herodoti* aetate in Atticis populus cenſebantur. Vide quoque *Waſſeum* ad *Thucydid.* L. III, 24.

73. Οἰνόην αἱρέουσι καὶ Ὑσιὰς] Ὑσιὰς qui demum dixerit Attices neminem habuit *Meurſius* praeter *Herod.* ego ne *Herodotum* quidem dixiſſe ſuſpicor. *Oenoë* pagus Attices, qui hic venit in cenſum, Eleutheris erat, adeoque Boeotiae conterminus, δῆμος ἔσχατος τῆς Ἀττικῆς· huius pagi ſitum definiverunt viri ſummi *T. Hemſt.* ad *Lucian.* p. 438. et *P. Weſſ.* ad *Diodor.* I. p. 305. Inter Oenoën et Hyſias praeter Eleutheras mons Cithaeron interiacebat. Plataeis Thebas abeuntibus ad dextram erant Hyſiae et Erythrae, quas omnes Boeotiae contribuunt etiam aetate *Herodoto* proximi; ipſe quin etiam *Herod.* VI, c. 108. IX, c. 15., ubi Mardonius παρῆκε τὸ στρατόπεδον, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἐρυθρέων, (non Ἐρυθραίων, *Erythraeis*, ſed *Erythris*;) κατέτεινε δὲ ἐς τὴν Πλαταιΐδα γῆν· et c. 25., ἤισαν διὰ τῆς ὑπωρέης τοῦ Κιθαιρῶνος παρὰ Ὑσιὰς ἐς τὴν Πλαταιΐδα γῆν. Apud *Thucyd.* III, c. 24., Plataeenſes primum viam ingreſſi, quae recta Thebas ducebat, illinc deinde, divertentes ad dextram, iter Cithaeronem verſus flectebant ἐς Ἐρυθρὰς καὶ Ὑσιὰς, tandem monte ſuperato venerunt in Atticam: ferri nequit quod legitur in eadem hiſtoria apud *Polyaen.* VI, c. 19, 3., οἱ Πλαταιεῖς, ἐκ τῆς Θηβαϊκῆς ἐκκλίναντες, ἐπανῆλθον ἐς τὰς Θήβας, κἀκεῖθεν Ἀθήναζε διεσώθησαν· corrigendum puto, ἐπανῆλθον ἐς Ὑσιὰς· ad *Thucyd.* plura dedit de Hyſiis *Waſſeus*, alterum etiam *Herodoti* locum; omiſit, quem minus forſan emendate ſcriptum legerat, *Eurip.* in Bacch. v. 750, ad Aſopum collocantis Ὑσιάς τ' Ἐρυθράς θ', αἳ Κιθαιρῶνος λέπας Νέρθεν κατῳκήκασιν. Ex *Harpocr.* conſtat Boeotiae Ὑσιῶν *Euripidem* etiam mentionem feciſſe in Antiope, quae geminos, ut notum, in monte Cithaerone pepererat. Haec ſi benigno vultu fuerit ab hominibus eruditis excepta dubitatio, conieturam periclitabor ſuper Attices pago, qui hic commemorari potuerit. VALCKEN.

79. Κορίνθιοι μ. πρῶτοι —— μετεβάλλοντο] Ob unius ego Codicis diſſenſum non ſollicitaſſem olim vulgatum μετέβαλλόν τε καὶ ἀπαλλάσσοντο· id eſt μεταβαλόντες, vel μεταβουλευσάμενοι, ἀπηλλάσσοντο· praeſertim cum veteribus et *Herodoto* Μεταβάλλειν, ut Latinis *mutare*, pro *mutari* et μεταβάλλεσθαι, frequenter adhibeatur: v. *Gataker.* in *M. Antonini* V, 13. Hic *Herodoto* tradita multis enarrans *Schol.* MS. in *Ariſtid.* οἱ Κορίνθιοι, inquit, ἅτε δὴ εὐσεβεῖς ἤρξαντο ἀναβάλλεσθαι τὴν συμμαχίαν, φάσκοντες μηδὲν ἀδικεῖσθαι ὑπ' Ἀθηναίων. Lector *Herodoti* diligens de Corinthiis ſcribit *Dio Chryſ.* in Corinthiaca p. 459. A. quod *Caſaub.* veretur *ne ſit ἀνιστόρητον, et e librarii menda non auctoris mente:* mihi facili nominis Iſagorae tranſpoſitione cum hiſtoria *Dion* in concordiam videtur poſſe redigi, ſi dicantur Corinthii τὰς Ἀθήνας ἀπὸ τῶν τυράννων ἐλευθερώσαντες, πρότερον μὲν ἀπὸ Ἱππίου, ὕστερον δὲ ἀπὸ Κλεομένους καὶ Ἰσαγόρου· καὶ μετὰ ταῦτα, ὡς αὐτοὶ πρᾶγμα ποιεῖν ἐπεχείρουν Ἱππίου [Λακεδαιμόνιοι· hic nomen Ἱππίου idem valet ac τυράννου] καὶ τυραννίδα τῆς Ἑλλάδος καθίστασθαι, πρῶτοι μὲν αἰσθόμενοι, μάλιστα δὲ ἀλγήσαντες, ἡγεμόνες τοῖς ἄλλοις τῆς ἐλευθερίας καταστάντες. Ex his tribus poſtremum ſpectat non ſane tempora recentiora, quibus a Lyſandro captas Athenas cum Thebanis Corinthii *delendas eſſe* cenſebant; ſed *Herodoto* narrata c. 91, 93. Secundum ad hanc pertinet expeditionem. Primum non commemorat *Herod.* c. 64., in Corinthios interdum magis, quam decebat hiſtoricum, iniurius: Cleomenis tamen in exigendo Hippia Corinthios etiam adiutores fuiſſe veriſimillimum faciunt in ſequentibus narrata. VALCKEN.

88. Παραλυομένου δὲ τουτέων τοῦ ἑτέρου] Manifeſta haec altero de rege, ſoluto lege et neceſſitate expeditionis. Alia omnia Cl. *Gronovius*, cui equidem calculum non addo. In altero *Tyndaridarum*, domi relicto, magna obſcuritas. Nob. *Palmerius* Exercit. p. 26. *Tyndareos* vel *Tyndaridas* hic dici ſuſpicatur, *non quod de ſtirpe Tyndarei nati forent, ſed quod Caſtoris et Pollucis Tyndaridarum, in numerum divorum relatorum, erant ſacerdotes et ὑποφῆται*, dubitans tamen, neque immerito: nullus enim hariolationi auctor, color nullus. Haec vide, *Tyndaridae* ſemper Ca-

τοῦ ἑτέρου, καταλείπεσθαι καὶ τῶν Τυνδαριδέων τὸν ἕτερον· πρὸ τοῦ γὰρ δὴ καὶ οὗτοι ἀμφότεροι, ἐπίκλητοί σφι ἐόντες, εἵποντο· τότε δὴ ὦν ἐν τῇ Ἐλευσῖνι ὁρέοντες οἱ λοιποὶ τῶν συμμάχων τούς τε βασιλῆας [a] τῶν Λακεδαιμονίων οὐκ ὁμολογέοντας, καὶ Κορινθίους ἐκλιπόντας τὴν τάξιν, οἴχοντο καὶ αὐτοὶ ἀπαλλασσόμενοι. Τέταρτον δὴ τοῦτο ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ἀπικόμενοι Δωριέες, δίς τε ἐπὶ πολέμῳ ἐσβαλόντες, καὶ δὶς ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ πλήθεος [b] τῶν Ἀθηναίων· πρῶτον μὲν, ὅτε καὶ Μέγαρα κατοίκισαν, οὗτος ὁ στόλος ἐπὶ Κόδρου βασιλεύοντος Ἀθηναίων, ὀρθῶς ἂν καλέοιτο· δεύτερον δὲ καὶ τρίτον, ὅτε ἐπὶ Πεισιστρατιδέων ἐξέλασιν ὁρμηθέντες, ἐκ Σπάρτης ἀπίκοντο· τέταρτον δὲ τότε, ὅτε [c] ἐς Ἐλευσῖνα Κλεομένης ἄγων Πελοποννησίους ἐσέβαλε· οὕτω τέταρτον τότε Δωριέες ἐσέβαλον ἐς Ἀθήνας. Διαλυθέντος ὦν τοῦ στόλου τούτου ἀκλεῶς, ἐνθαῦτα Ἀθηναῖοι [d] τίνυσθαι βουλόμενοι, πρῶτα στρατηίην ποιεῦνται ἐπὶ Χαλκιδέας. Βοιωτοὶ δὲ τοῖσι Χαλκιδεῦσι βοηθέουσι ἐπὶ τὸν Εὔριπον. Ἀθηναίοισι δὲ ἰδοῦσι τοὺς [e] Βοιωτοὺς, ἔδοξε πρότερον τοῖσι Βοιωτοῖσι ἢ τοῖσι Χαλκιδεῦσι ἐπιχειρέειν· συμβάλλουσί τε δὴ τοῖσι Βοιωτοῖσι οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ πολλῷ ἐκράτησαν· κάρτα δὲ πολλοὺς φονεύσαντες, ἑπτακοσίους αὐτέων ἐζώγρησαν· τῆς δὲ αὐτῆς ταύτης ἡμέρης οἱ Ἀθηναῖοι διαβάντες ἐς τὴν Εὔβοιαν, συμβάλλουσι καὶ τοῖσι Χαλκιδεῦσι· νικήσαντες δὲ καὶ τούτους, τετρακισχιλίους κληρούχους ἐπὶ τῶν [f] ἱπποβοτέων τῇ χώρῃ λείπουσι· οἱ δ' ἱπποβόται ἐκαλέοντο οἱ παχέες τῶν

ab militia, alterum quoque e Tyndaridis relinqui; nam et iſti antehac ab eis evocati ambo comitabantur. Porro tunc ceteri ſocii, qui erant in Eleuſine, cernentes non convenire inter reges, et Corinthios aciem deſeruiſſe, etiam ipsi dilapsi abierunt. Quartum iſtud Dorienſes 76
in Atticam profecti ſunt, bis ad bellum ingresſi, bis ob Athenienſium multitudinis commodum: Primo, quum et Megara coloniam deduxerunt, hæc expeditio recte vocetur ſub Codro Athenarum rege: iterum ac tertio, quum ad expellendos Piſiſtratidas ex Sparta ventum est: quarta vice, quum Cleomenes Peloponnenſes ducens, Eleuſina invaſit. Ita quarto tunc Dorienſes in Athenas irruerunt. Dilapso igitur inglo- 77
rie hoc exercitu, ibi Athenienſes volentes ultum ire iniurias, primam expeditionem fecerunt adverſus Chalcidenſes: quibus Bœoti ad Euripum iere ſuppetias. His conſpectis Athenienſes putarunt ſibi cum eis prius quam cum Chalcidenſibus pugnam conferendam: itaque congresſi cum illis egregie ſuperant, permultisque eorum cæſis, ſeptingentos vivos capiunt. Eodem die transgresſi in Eubœam, cum Chalcidenſibus conflixere: quibus etiam victis, quatuor millia colonorum in prædiis hippobotarum reliquerunt: hippobotæ autem apud

a Abſunt duo iſta ab *Arch.* et *Valla*, et posſunt abesſe. b Τοῦ *Brit.* duo *Paſſ. Ask.* c Ἐς non norunt *Arch. V.* d Τίνυσθαι *Ask.* e Βοηθοὺς *Arch. Vind.* f *M. Ask. Paſſ. Paris. A.*, et brevi conſimiliter, reliqui ἱπποβατέων et ἱπποβάται. Mox ἱπποβάται δὲ eleganter *Valcken.* ad L. I, 180. Post pauca ἐν πέδαις δήσ. *Arch. V.*, uti post dein et L. I, 67. 86.

ſtores ſunt L. IX, 72., quos Spartani auxilium flagitantibus non nunquam, ut ſuppetias ferrent, dederunt. Locri certe Epizephyrii, cum bellum Crotoniatarum horrerent, ἱκεμψαν, verba ſunt *Zenobii* Cent. II, 17., εἰς Λακεδαίμονα συμμαχίας δεόμενοι. Reſponſum legatis fuit, non ſe copias daturos, τοὺς δὲ Διοσκούρους, ſive *Caſtores* misſuros: quibus conſona *Euſtath.* in *Hom.* p. 278, 6. Spartae itaque Caſtor et Pollux rei militari auſpicia dabant. Iam duo cum esſent, ſicuti totidem reges civitatis, aequum videbatur, ut regum altero domi manente, alter dumtaxat Tyndaridarum in expeditionem asſumeretur: accedebat fortasſe forma et habitus ſigni, quo indigetabantur ap. *Plutarch.* περὶ Φιλαδελ. pr., τὰ παλαιὰ τῶν Διοσκούρων ἀφιδρύματα οἱ Σπαρτιᾶται ΔΟΚΑΝΑ καλοῦσι· additur fuisſe, *δύο ξύλα παράλληλα δυσὶ πλαγίοις ἐπεζευγμένα, duo ligna aequaliter diſtantia, duobusque tranſverſis iuncta.* Quae quidem in caſtra ſi fuerint portata, uno Tyndaridarum cum rege in bellum pergente, disiungi necesſe fuit. Atque haec, ubi probabuntur, obscura diſpellent.

89. Τῶν Τυνδαριδέων τὸν ἕτερον] *Palmerium* miror *ignorare* ſe *prorſus* fatentem, *qui fuerint isti Tyndarei;* Caſtores enim *Palmerius*, ſive Therapnaeos *Tyndaridas*, ſi quis alius, habebat certe notisſimos. Fratres iſti, eximia Spartae religione culti, in ſermone quoque quotidiano dicti τὼ Σιώ, quia concordes regnaverant, a Regibus ad bellum ſimul exeuntibus, ut arbitror, boni ominis gratia, et velut auxiliatores ſolenniter evocati, binos Imperatores comitari credebantur: Σωτῆρες [ὄντες.] κοινωνοὶ παραστάται, a neſcio quo Tragico dicti ap. *AElian.* V. H. I, c. 30. Προτοῦ γὰρ δὴ, inquit *Herod.* καὶ οὗτοι ἀμφότεροι ἐπίκλητοί σφι ἐόντες εἵποντο. Regum Imperatorum concordia Demarati ſeceſsione violata, hanc tulerunt legem Spartiatae, ut in poſterum alter tantum Regum educeret exercitum; alteri autem Regi, qui domi maneret, Tyndaridarum etiam alter veluti cuſtos relinqueretur et tutelaris. Alteram legis partem *Cragius* hinc attigit de Rep. Lac. IV, c. 4. Tyndaridas *Cragius* et *Meurſius* ſuo loco reliquerunt. Ut alibi, ſic Spartanis etiam Caſtores dimicantibus adfuisſe credebantur ſalutares: *adfuturos proeliantibus perſuaſit* Archidamus, *Frontin.* I, c. XI, 9. *Polyaen.* I, c. 41, I., ὡς οἱ Διόσκουροι συμμαχήσοντες ἥκοιεν· apud eumdem II, c. 31, 4. Lacedaemonii ſibi perſuadent Διοσκούρων ἐπιφάνειαν γεγονέναι· vicina corrigit *Hemſterh.* in illa luculenta de Caſtoribus adnotatione ad *Lucian.* p. 284. Apud *Herod.* V, c. 80., auxiliares petentibus Thebanis ſuos heroas AEginetae, ἐπικουρίην τοὺς Αἰακίδας συμπέμπειν ἔφασαν, quorum auxilium imbecillum experti Thebani τοὺς μὲν Αἰακίδας σφι ἀπεδίδοσαν, τῶν δὲ ἀνδρῶν ἐδέοντο· ad iſtum locum, *Iuſtini* quaedam excitat Clar. *Gronov.* ex L. XXII, c. 2. quae huc vel in primis pertinent. VALCKEN.

8. Τοὺς Βοιωτοὺς] Τοὺς βοηθοὺς parum abest, quin probem. Vitabitur ita toties iterata Βοιωτῶν mentio, auribus minime iucunda. Atticas autem has contra Boeotos et Chalcidenſes expeditiones ad *Herodoti* exemplum floride ornavit *Himerius* Eclog. p. 44. *Ed. Steph.* Rhetoris locum adſcripserat *St. Berglerus.*

15. Ἐπὶ τῶν ἱπποβοτέων τῇ χώρῃ] Optime *Plut.* in Camillo p. 164. F. Χαλκιδέων δὲ τοὺς ΙΠΠΟΒΟΤΑΣ λεγομένους, πλούτῳ καὶ δόξῃ διαφέροντας, ἐξέβαλεν *Pericles*; cui cum congruat *Strabo* X. p. 685. C. et *AElian.* Var. VI, I., laudo inſtauratum eorum ex MSS. titulum. Fuerunt iidem haud dubie et ἱπποβάται, ſed plus priore indicatur. *Schol.* ad *Eurip.* Oreſt. v. 1001. Ἀτρέως ἱπποβότα, ἵππους τρέφοντος. καὶ ἵππους ἐπιβαίνοντος· qui mihi tali glosſa ſignificat, in aliis Tragici exemplis Ἀτρέως ἱπποβάτα fuisſe, ſicuti *Sophocl.* Aiac. v. 620. εἰοβότας et Philoct. v. 217. ἀγροβότας variabatur olim. Dices, diſputatis haud parum nocere ἱπποβοτέων Chalcidenſium commemorationem L. VI, 100. ſed aliter habet res, ex Codd. promulganda: neque ergo male Cl. *Abr. Gronov.* ad *AElianum.* Reſtat τῶν κληρούχων numerus, longe in *AEliano* minor. Δισχιλίους ex ſcriptis viri Celeb. *Perizon.* et *Iac. Gronov.* Praef. ad T. IV. Thes. Ant. Graec., expulſo vetere τεσσαράκοντα, probant et urgent, opinati inſuper ſatis eum amplum videri, *Herodoti*que τετρακισχιλίους, ſic *Gronov.*, partim in *Hippobotarum* agros, partim aliorſum commigrasſe: quam recte, non indico. *AEliani*, ſedulo ut dicam, τεσσαράκοντα, ubi nota numerali pingantur, ex *quatuor* Noſtri *millibus* progigni facili potuerunt partu.

16. Οἱ δ' ἱπποβόται ἐκαλέοντο οἱ] Equidem non opinor ſic ab *Herod* potuisſe ſcribi, ſed, articulo omisſo, ἱπποβόται δὲ ἐκαλέοντο οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων· quod ſupra iam indicavi in L. I, c. 180. Forma nominis iſta,

apud Chalcidenſes vocabantur locupletes. Horum etiam quoscunque vivos ceperunt, una cum Bœotorum captivis vinctos compedibus in carcerem coniecerunt; quos aliquanto post binis mulctatos minis ſolverunt: eorumque vincula quibus alligati fuerant, in arce ſuſpenderunt, quæ ad meam usque memoriam extabant, pendentia e muris a Medo ambuſtis, e regione penetralis ad occaſum ſpectantis. Decimas quoque pretii redemptionis conſecrarunt, facta ærea quadriga, quæ ad ſiniſtram manum intranti ſtatim in propylæa arcis ſtabat, cum hac inſcriptione,

Attica perdomitis acri ſub marte iuventus
Bœotum populis Chalcidicaque manu,
Damna rependerunt vinclis et carcere cæco,
Quorum hæ de decima ſtant tibi Pallas equæ.

78 Et Athenienſes quidem augeſcebant. Iuris autem æquabilitatem eſſe rem ſeriam, non ex uno tantum, ſed undique datur intelligi: ſiquidem Athenienſes etiam quamdiu tyrannis ſubiecti fuerunt, nullis finitimorum in bello præſtantiores erant; liberati vero tyrannis, multo primi extitere. Unde liquet, eos, dum continebantur, ſegnis propoſiti fuiſſe, tanquam domino laborantes: at libertate parta, ſibi ipſi quisque rem gerere properabat. Athenienſes
79 ita agebant. Thebani autem post hæc ulciſcendi illos cupidi, ſciſcitatum ad deum miſerunt. Quibus reſpondens Pythia, negabat per ſeſe eos poſſe illos ulciſci, ſed in Polyphemum referentes iubebat ut rogarent proximos. Digreſſis igitur conſultoribus reſponſum vulgaverunt convocato populo

τῶν Χαλκιδέων· ὅσους δὲ καὶ τουτέων ἐζώγρησαν, ἅμα τοῖσι Βοιωτῶν ἐζωγρημένοισι εἶχον ἐν φυλακῇ, ἐς πέδας δήσαντες· [a] χρόνῳ δὲ ἔλυσάν σφεας διμνέας ἀποτιμησάμενοι· τὰς δὲ πέδας αὐτέων, ἐν τῇσι ἐδεδέατο, ἀνεκρέμασαν ἐς τὴν ἀκρόπολιν, αἵπερ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν περιεοῦσαι, κρεμάμεναι ἐκ τειχέων περιπεφλευσμένων πυρὶ ὑπὸ τοῦ Μήδου, ἀντίον δὲ τοῦ μεγάρου τοῦ πρὸς ἑσπέρην τετραμμένη, καὶ τῶν λύτρων τὴν δεκάτην ἀνέθηκαν, [b] ποιησάμενοι τέθριππον χάλκεον· τὸ δὲ, ἀριστερῆς χειρὸς ἕστηκε [c] πρῶτον ἐσιόντι ἐς τὰ προπύλαια τὰ ἐν 314 τῇ ἀκροπόλι· ἐπιγέγραπται δέ οἱ τάδε,

[d] Ἔθνεα Βοιωτῶν καὶ Χαλκιδέων δαμάσαντες
Παῖδες Ἀθηναίων ἔργμασιν ἐν πολέμου,
Δεσμῷ ἐν [e] ἀχλυόεντι σιδηρέῳ ἔσβεσαν ὕβριν·
Τῶν ἵππους δεκάτην Παλλάδι τάσδ' [f] ἔθεσαν.

Ἀθηναῖοι μέν νυν ηὔξηντο· [g] δηλοῖ δὲ οὐ κατ' ἓν μοῦνον, ἀλλὰ πανταχῇ ἡ ἰσηγορίη ὡς ἔστι χρῆμα σπουδαῖον, εἰ καὶ Ἀθηναῖοι τυραννευόμενοι μὲν, οὐδαμῶν τῶν σφέας περιοικεόντων ἔσαν [h] τὰ πολέμια ἀμείνους, ἀπαλλαχθέντες δὲ τυράννων, μακρῷ πρῶτοι ἐγένοντο· δηλοῖ ὦν ταῦτα ὅτι κατεχόμενοι μὲν, ἐθελοκάκεον, ὡς [i] δεσπότῃ ἐργαζόμενοι· ἐλευθερωθέντων δὲ, αὐτὸς ἕκαστος ἑωυτῷ [k] προὐθυμέετο κατεργάζεσθαι, οὗτοι μέν νυν ταῦτα ἔπρησσον. Θηβαῖοι δὲ μετὰ ταῦτα ἐς θεὸν ἔπεμπον, βουλόμενοι τίσασθαι Ἀθηναίους· ἡ δὲ Πυθίη ἀπό σφεων μὲν αὐτέων οὐκ ἔφη αὐτοῖσι εἶναι τίσιν, ἐς Πολύφημον δὲ ἐξενείκαντας ἐκέλευε τῶν ἄγχιστα δέεσθαι· ἀπελθόντων [l] ὦν τῶν θεοπρόπων, ἐξέφερον τὸ χρηστήριον, ἁλίην ποιησάμενοι· ὡς ἐπυνθάνοντο

a M. Ask. Arch. Paſſ. V. Paris. A. B., olim χρόνῳ δὲ ὕστερον ἔλ. Statim διμνέας Arch. V.; δίμνως citat Pollux IX, 57. *b* Ποιήσαντες Vind. Arch. *c* Πρῶτα Arch. V. Ald. Paris. A. B. Brit. duo, πρῶτον M. Ask. Paſſ. *d* Citat Ariſtid. T. II. p. 380. *e* Ἀχνυνθέντι M. Ask. *f* Ἀνέθεσαν Arch. *g* Exſcripſit hanc ſententiam Stob. Serm. XLI. p. 242. *h* Duo omittuntur in Brit. duob., prave. *i* Δεσπόται Arch., an δεσπόταις voluit? *k* Προθυμ. id. et Vind. Brit. duo, προεθυμ. Paſſ. ſtatim ἀπὸ σφ. μὲν αὐτέων Ald. *l* Δὲ ὦν Vind. Arch.

iſta, ἱπποβόται hic erat in Flor. Cod., cuius tamen bonitatem vir clar. non commendavit memor, ut puto, alterius loci VI, c. 100. ubi ad vulgatum, τῶν ἱπποβοτέων Χαλκιδέων, nihil ex Med. reperiebat enotatum. Ad AElian. V. H. VI, c. 1., incerti fluctuant, utrum opulentiores inter Chalcidenſes ἱπποβόται dicti ſint, an ἱπποβάται· ſequor iudicium utriusque Gronovii, ſuffragantium Caſaubono; pauca quidem attulit is ad Strabon., ſed quibus mea ſaltem opinione planiſſime demonſtravit dictos ἱπποβότας. Ne equites quidem commode dici potuiſſe putem ἱπποβάτας· ſed, ut οἰοβότης, αἰγιβότης, ſic qui equos aleret, erat ἱπποβότης. Quorum autem cenſus equis alendis ſufficeret, atque adeo opulenti, vocabantur apud Chalcidenſes ἱπποβόται comparari quodammodo poſſunt οἰκίαι τεθριπποτρόφοι varius illud Antigoni Caryſtii de patre Polemonis ap. Diogen. Laërt. IV, 17. illum τῶν πρώτων τε εἶναι πολιτῶν καὶ ἁρματοτροφῆσαι· nam ſic iſta ſcribenda ſunt. Qui Athenis olim opibus eminebant γεωμόροι, qui Syracuſis et alibi, γαμόροι dicebantur: non ſane ruſticos iſta vox notat aut aratores, ſed agrorum poſſeſſores; quales hodiedum in Friſia noſtra rempublicam gerunt. In Theſſalia T. Quintius Flamininus potentiorem eam partem civitatum fecit, cui ſalva tranquillaque omnia magis eſſe expediebat: haec ubi ſcribit non protrita Livius XXXIV, c. 51., tacent commentatores. VALCKEN.

19. Ἐς πέδας δήσαντες] Herodoteum ἐμπεδήσαντες monſtrat non eſſe deterius ἐν πέδαις δήσαντες, quod hic habet Arch. Iſtas πέδας in arce dedicatas memorat hinc Schol. MS. in Ariſtid. Panathen., hiſtoriam ex Herod. L. 5., quem citat enarrans: Athenienſes ibi Boeotos viciſſe dicuntur καὶ Χαλκιδέας τῆς αὐτῆς ἡμέρας· ἀνέθηκάν τε τοὺς παῖδας (τὰς πέδας leg.) ἐν ἀκροπόλει, οἷς τοὺς αἰχμαλώτους ἔδησαν, καὶ χαλκοῦς τεθρίππου (l. χαλκοῦν τέθριππον) ἀπὸ τισιν τῶν λύτρων. —— Iſtae πέδαι ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ, inquit Herod. ἦσαν περιεοῦσαι· κρεμάμεναι ἐκ τειχέων περιπεφλευσμένων· multa notat ad poſtremum illud Portus: ſincera ſcriptio videtur περιπεφλοισμένων πυρὶ, a περιφλοίζειν· περιπεφλογισμένων forte legit Valla. In iſta forma loquendi alibi habet σῶον ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν σῶον. II, c. 181. IV, c. 124. VIII, c. 39. ut hic L. 1, c. 66, αἱ πέδαι, ἐν τῇσιν ἐδεδέατο, ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν σῶαι ἐν Τεγέῃ περὶ τὸν νηὸν τῆς Ἀλέης Ἀθηναίης κρεμάμεναι. VALCKEN.

19. Χρόνῳ δὲ ἔλυσαν] Eliminavi ὕστερον, obſecutus Codd.; neque ſane neceſſaria eius hic praeſentia. Pollux δίμνως legit, ſicuti εἰκοσίμνως de viginti minis apud Lyſiam. Vide Kuhnium et Iungermann. Erant autem binae minae ſollemne in ſingulos captivos redemtionis pretium apud Graecorum multos L. VI, 79. Porro τειχέων περιπεφλυσμένων malebat Cor. de Pauw, ob Comici, ſuſpicor, τοὺς δὲ ζῶντας περιφλύει Nub. v. 395. Rectius Portus, φλέω, φλύω, φλεύω, quo fonte alia manarunt plura, auxilio advocavit.

31. Ἐν ἀχλυόεντι] Docta Gronovii cura lucem et auctoritatem Medic. ἀχνυνθέντι quaeſivit, nato fortaſſe errantis calami ductu ex vulgato, ut Heſychii ἀχλυόεσσης ex ἀχλυούσσης. Sequentia dicto Heracliti, Ὕβριν χρὴ ΣΒΕΝΝΥΕΙΝ μᾶλλον ἢ πυρκαϊὴν ap. Diogen. IX, 2. firmantur, et currus aereus ex decimis Chalcidenſium et Boeotorum Pauſan. 1, 28.

47. Ἐς πολύφημον] Concionem ſive coetum, recte Pauw et Reiskius. Poëta Odyſſ. B, 150. Ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν ΠΟΛΥΦΗΜΟΝ ἱκέσθην· ad quae Heſychius, πολύφημον, πολύφωνον ἐπιθετικῶς, ἡ ἐκκλησία, ἐν ᾗ πολλαὶ φῆμαι καὶ κληδόνες εἰσίν. Pythia more ſuo ambigue reſpondet.

47. Ἐς πολύφημον] Homereum illud conſultoribus non fuit obſcurum, oraculum uſitato more referentibus ad populum: oraculum οἱ θεοπρόποι ἀπήγγελλον ἐς τὸν δῆμον, Herod. VII, c. 142. hoc alibi noſtro dicitur ἐξενεῖκαι ἐς τὸν δῆμον· Thucydidi, ἀνενεγκεῖν ἐς τὸν δῆμον. VALCKEN.

θάνοντο δὲ λεγόντων αὐτέων τῶν ἄγχιστα δέεσθαι,
εἶπαν οἱ Θηβαῖοι ἀκούσαντες τουτέων, „ Οὐκ ὦν ἄγ-
„ χιστα ἡμέων οἰκέουσι Ταναγραῖοί τε καὶ Κορωναῖοι
„ καὶ Θεσπιέες, καὶ οὗτοί γε ἅμα ἡμῖν αἰεὶ μα-
„ χόμενοι, προθύμως συνδιαφέρουσι τὸν πόλεμον; τί
„ δεῖ τούτων γε δέεσθαι; ἀλλὰ μᾶλλον μὴ οὐ τοῦ-
„ το ᾖ τὸ χρηστήριον". Τοιαῦτα δὴ ἐπιλεγομένων,
εἶπε δή κοτε μαθών τις, „ Ἐγώ μοι δοκέω [a] συνιέναι
„ τὸ ἐθέλει λέγειν ἡμῖν τὸ [b] μαντήϊον. Ἀσωποῦ λέ-
„ γονται γενέσθαι θυγατέρες Θήβη τε καὶ Αἴγινα·
„ τουτέων ἀδελφεῶν ἐουσέων, δοκέω ἡμῖν Αἰγινητέων
„ δέεσθαι τὸν θεὸν χρῆσαι [c] τιμωρητήρων γενέσθαι".
καὶ, οὐ γάρ τις [d] γνώμη ταύτης ἀμείνων ἐδόκεε φαί-
νεσθαι, αὐτίκα πέμψαντες ἐδέοντο Αἰγινητέων, ἐπι-
καλεόμενοι κατὰ τὸ χρηστήριόν σφι βοηθέειν, ὡς ἐόν-
των ἀγχιστέων· οἱ δέ σφι αἰτέουσι ἐπικουρίην τοὺς Αἰ-
ακίδας [e] συμπέμπειν ἔφασαν. Πειρησαμένων δὲ τῶν
Θηβαίων κατὰ τὴν συμμαχίην τῶν Αἰακιδέων, καὶ
τρηχέως περιεφθέντων ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, αὖθις οἱ
[f] Θηβαῖοι πέμψαντες, τοὺς μὲν Αἰακίδας σφι ἀπε-
δίδοσαν, τῶν δὲ ἀνδρῶν ἐδέοντο. Αἰγινῆται δὲ, εὐ-
δαιμονίῃ [g] τε μεγάλῃ ἐπαρθέντες, καὶ ἔχθρης πα-
315 λαιῆς ἀναμνησθέντες [h] ἐχούσης ἐς Ἀθηναίους, τότε Θη-
βαίων δεηθέντων, πόλεμον ἀκήρυκτον Ἀθηναίοισι ἐπέφερον·
ἐπικειμένων γὰρ αὐτέων Βοιωτοῖσι, ἐπιπλώσαντες μα-
κρῇσι νηυσὶ ἐς τὴν Ἀττικὴν, κατὰ μὲν ἔσυραν Φάλη-
ρον, κατὰ δὲ τῆς ἄλλης παραλίης πολλοὺς δήμους·
ποιεῦντες δὲ ταῦτα, μεγάλως Ἀθηναίους [i] ἐσινέοντο.
Ἡ δὲ ἔχθρη ἡ [k] προοφειλομένη ἐς Ἀθηναίους ἐκ τῶν
Αἰγινητέων, ἐγένετο ἐξ ἀρχῆς [l] τοιῆσδε. Ἐπιδαυρίοι-
σι ἡ γῆ καρπὸν οὐδένα [m] ἀπεδίδου· περὶ ταύτης ὦν
τῆς συμφορῆς οἱ Ἐπιδαύριοι ἐχρέωντο ἐν Δελφοῖσι·
ἢ

Thebani. Ut vero ſciſcitati ſunt dicen-
tibus illis a proximis peti debere, auditis
his dicebant; Numquid non proxime nos
incolunt Tanagræi Coronæique et Theſpien-
ſes, qui noſtri aſſidue commilitones, alacri
atque concordi in partes animo bella nobis-
cum tolerant? quid hos rogari oportet? ſed
potius non hoc eſt oraculum. Hæc illis ſer- 80
mocinantibus, quidam re audita, inquit, Ego
quid nobis ſignificare velit oraculum videor
mihi intelligere. Aſopi duæ filiæ fuiſſe tra-
duntur, Thebe et AEgina; quæ quoniam ſo-
rores ſunt, opiner deum reſpondere nobis,
ut AEginetas rogemus vicem noſtram ulciſci.
Thebani, quoniam nulla quam hæc viſa eſt
excogitari poſſe potior ſententia, protinus
miſere ad AEginetas orandos auxilia, tan-
quam proximos, ex dei oraculo. Illi peten-
tibus his auxilia dixerunt ſe mittere cum eis
AEacidas. Societate AEacidarum freti The- 81
bani, quum laceſſiſſent Athenienſes, aſpere
ab iiſdem excepti, iterum auxilia virorum
remiſſis AEacidis oraverunt. Quorum pre-
ce moti AEginetæ, tum magnitudine opum
inflati, tum priſtinae inimicitiæ quam geſ-
ſere cum Athenienſibus memores, bellum
illis haud indictum intulerunt. Nam quum
Athenienſes vertiſſent omnes vires adver-
ſus Bœotos, ipſi longis navibus in Atti-
cam traiicientes, tum Phalerum diripue-
runt, tum multos populos in cetera ora
maritima, magnam ex hac re calamita-
tem Athenienſibus afferentes. Inimicitia au- 82
tem, quæ AEginetas ſtimulabat adverſus A-
thenienſes, ab initio extitit talis: Epidau-
rii, quum ſua ipſis terra nihil fructuum ef-
ferret, de hac calamitate Delphicum con-
ſuluere

a M. Paſſ. Aſk. Paris. A., prius erat συνεῖναι ex *Ald.* et aliis. *b* Μαντήϊον *Arch. Aſk. Paſſ. Med.*, in quo et ἡμῖν deerat. Antea χρηστήριον ex ſcholio. *c* Τιμωρητέων ora *Steph. Brit.* duo. *d* Ταύτης ἀμείνων γνώμη *Aſk. Paſſ.* *e* Συμπέμψειν *Med. Aſk.*, in *Paſſ.* ex gloſſa. *f* Ἀθηναῖοι *Arch.* prave. *g* Τῇ μεγ. *Vind. Arch.* *h* Ora *Steph. Arch. V. Paſſ. Aſk. Brit.* duo: alii ἐούσης πρὸς Ἀθ. *i* Ἐσινέοντο ſolus *Med.* *k* Προοφειλ. et πρὸς Ἀθην. tum ἐκ τῆς Αἰγ. *Vind.* et *Arch.* *l* Τοιῆδε *Med. Aſk. Brit.* duo, in *Aldo* et ceteris τοιῆσδε. *m Med. Paſſ. Aſk.*, ἀνεδίδου *Vind. Arch. Brit.* duo, ἀπεδίδου *Ald.* et priores editi, quod rediit.

58. Τὸ μαντήϊον] Sic praeſtat; idem L. II, 152. Opportune Critici in *Pindari* Nem. Od. IV, 30. Θήβη γὰρ καὶ Αἴγινα Ἀσωπίδες· καὶ φασὶ Θηβαίους πολεμοῦντας Ἀθηναίοις ἐκπεσεῖν λόγιον, τοὺς συγγενεῖς ἑλέσθαι συμμάχους· δι' οὗ τοὺς Αἰγινήτας ἑλέσθαι, hac forte ex narratione.

65. Τοὺς Αἰακίδας συμπέμπειν ἔφασαν] Etſi haec priſcae ſuperſtitionis pars in denſa ſit caligine, συμπέμψειν *Med.* et *Aſk.*, docte a Cel. Viro expoſitum, recepto non antepono. Spartanorum Locrenſibus reſponſum ap. *Zenobium* de quo ſuperius, τοὺς δὲ Διοσκούρους αὐτοῖς ἐπιπέμψουσιν, ſtat contra iſtos Codd., tum, quod continuo ſubſequitur, τοὺς μὲν Αἰακίδας σφι ἀπεδίδοσαν, eosdem, quo tandem cunque modo, accepiſſe innuit Thebanos. Accedat *Philoſtrati* illud Heroic. L. XIX. p. 743. ἐπειδὴ ναῦς ἐς Σαλαμῖνα ἐξ Αἰγίνης ἔπλευσεν, ἄγουσα ἐπὶ συμμαχίᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ τὸν τῶν Αἰακιδῶν οἶκον. Advexit itaque ea navis ſuppetias Graecis AEacidas. Atque hoc eſt, quod L. VIII, 64. perſcribitur, miſſam tum fuiſſe navem ἐπὶ Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας in AEginam, quam reducem dabit C. 84. Hoc amplius, Locri Italiotae Aiacem, Oilei F., impetrarunt ab Opuntiis ap. *Pauſaniam* L. III, 19. ſimili conſilio; cui quidem cum in inſtructa acie χώρην κενὴν, *vacuum locum*, Locri reliquerint, teſte *Conone* Narrat. XVIII., utique probabile accidit, arceſſitos hos ſupplicationibus Heroas fuiſſe et in ſpeciem abductos, ut omen praelio et ſpem praeſidii praeberent. *Plutarchus* certe pugna Salaminia AEacidas παρακεκλημένους εὐχαῖς πρὸ τῆς μάχης ἐπὶ τὴν βοήθειαν in Themiſt. p. 119. E. perhibet, propoſitis auctoritatem concilians. Hinc ἐπεκαλέοντο Αἴαντα τὸν Τελαμῶνος VIII, 64., et ἐπίκλητοι Tyndaridae ſupra C. 75. h. e. σύμμαχοι, *Heſychio* interprete.

72. Ἐχούσης ἐς Ἀθηναίους] Hoc faſtidire non debui. Talia L. VI, 2. ταῦτα ἐς τὴν ἀπόστασιν ἔχοντα· et C. 19. τὸ μὲν νυν ἐς αὐτοὺς Ἀργείους ἔχον *oraculum*: denique VIII, 144. τὴν προνοίην, τὴν ἐς ἡμέας ἔχουσαν. Sic ſchedae: prius erat, hoc ut loco, τὴν πρὸς ἡμέας ἐοῦσαν.

72. Ἐούσης πρὸς Ἀθηναίους] Ex duobus minimum Codd. enotata lectio, ἔχθρης —— ἐχούσης ἐς Ἀθηναίους Herodotea videtur, ἔχειν ἐς ſaepius in aliis locutionibus frequentantis. Hic illa ἔχθρη c. 82., dicitur προοφειλομένη ἐς Ἀθηναίους· infra VI, c. 65. ἔχθρη memoratur Leotychidae ἡ ἐς τὸν Δημάρητον· τὴν ἔχθρην ἐς τοὺς Ἀργείους dixit *Thucyd.* p. 142, 9., quem ſcripſiſſe ſuſpicor p. 103, 94., οὕτως ὀργῆς εἶχον οἱ πλείους ἐς τοὺς Ἀθηναίους· ὀργῆς *Reiskio* venit etiam in mentem: *Sophocleum* eſt, ὡς ὀργῆς ἔχω· dicitur quidem ὀργῇ λέγειν, κελεύειν, κολάζειν· ſed vereor ut dicatur ὀργῇ ἔχειν Ἀθηναίους. Quod hic vulgatur abſque Codd. certe nemini ſuſpectum eſſet. VALCKEN.

77. Ἀθηναίους ἐσινέοντο] Mutationi Florentinae recte diffidit *Gronovius*; unde ἐξεσινέοντο fingere ſi velis, verbi in Muſis uſus refragabitur. Forma eſt inſolentior, qualis ferme in ἀσινέοντες *Euſebii* ap. *Stob.* S. XLIV. p. 310., ſed obvia in MSS.; οἱ δὲ εἶχον οὐδὲν σινέεσθαι L. IV, 123. *Arch.*, et ΕΣΙΝΕΟΝΤΟ πᾶσαν τὴν στρατιὴν IX, 48., σινεόμενος C. 85. eiusdem libri. Quae libuit coacervare.

77. Ἀθηναίους ἐσινέοντο] Neque Ionice dicitur σινέεσθαι. Niſi forte quis Codex daret ἐδηλέοντο, ſcriberem ἐσινέατο hoc Ionicum pro ἐσίνοντο ex utraque forma conflatum ἐσινέοντο. Deterior lectio Cod. Med. ἐσεκινέοντο· quodque paulo poſt legebatur, οὐδένα καρπὸν ἀπεδίδου, vel ἀνεδίδου, praeſtat eiusdem libri ſcripturae. VALCKEN.

78. Προοφειλομένη] Priſtina inimicitia, quae AEginetas et Athenienſes collidebat, conſideratur ut vetus debitum, προοφειλόμενος φόρος L. VI, 60. Quae tamen cum increverit iſto tempore, orſique AEginetae ſint πόλεμον ἀκήρυκτον, haud ſcio, praeſtetne προσοφειλομένη *adaucta*? Iuvat non nihil *Vindebon.* ſcriptura. Certum mihi eſt, τοιῆσδε ſollicitari non oportuiſſe. Vide C. 88.

82. Δα-

ſoluere oraculum. Quos Pythia iuſſit Damiæ et Auxeſiæ ſimulacra erigere; et poſtquam erexiſſent, melius actum iri. Sciſcitantibus igitur Epidauriis utrum ex ære facerent illa an ex lapide, Pythia ex neutro permiſit fieri, ſed e ligno mitis oleæ. Rogabantur ergo ab Epidauriis Athenienſes ut ſibi permitterent oleam cædere, oleas illas rati ſacratiſſimas eſſe. Fertur etiam nuſquam gentium niſi Athenis illa tempeſtate oleas fuiſſe. Athenienſes ſe vero dixerunt conceſſuros, hac tamen lege, ſi quotannis illi ſacra Minervæ arcis Præſidi et Erechtheo afferrent. Accepta conditione Epidaurii quæ rogabant impetraverunt, et ſimulacra ex his oleis fabricata ſtatuerunt: terraque ſua fructum eis ferente, quod
83 convenerat Athenienſibus perſolvebant. Eo adhuc tempore atque ſuperiori Æginetæ Epidauriis parebant, tum in aliis, tum vero

ἡ δὲ Πυθίη σφέας [a] ἐκέλευε Δαμίης τε καὶ Αὐξησίης ἀγάλματα ἱδρύσασθαι· καί σφι ἱδρυσαμένοισι ἄμεινον συνοίσεσθαι· [b] ἐπειρώτεον ὦν οἱ Ἐπιδαύριοι κότερα χαλκοῦ ποιέονται [c] τὰ ἀγάλματα, ἢ λίθου· ἡ δὲ Πυθίη οὐδέτερα τούτων ἔα, ἀλλὰ [d] ξύλου ἡμέρης ἐλαίης. ἐδέοντο ὦν οἱ Ἐπιδαύριοι Ἀθηναίων ἐλαίην σφι δοῦναι ταμέσθαι, ἱρωτάτας δὴ κείνας νομίζοντες εἶναι· λέγεται δὲ καὶ ὡς ἐλαῖαι ἔσαν ἄλλοθι γῆς οὐδαμοῦ [e] κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν χρόνον, ἢ Ἀθήνῃσι. οἱ δὲ ἐπὶ τοισίδε δώσειν ἔφασαν, ἐπ᾽ ᾧ ἀπάξουσι ἔτεος ἑκάστου τῇ Ἀθηναίῃ τῇ [f] Πολιάδι ἱρὰ, καὶ τῷ Ἐρεχθέϊ· καταινέσαντες δ᾽ ἐπὶ τούτοισι οἱ Ἐπιδαύριοι, τῶν τε ἐδέοντο ἔτυχον, καὶ ἀγάλματα ἐκ τῶν ἐλαιέων τουτέων ποιησάμενοι, ἱδρύσαντο· καὶ ἥ τε γῆ σφι [g] ἔφερε, καὶ Ἀθηναίοισι ἐπετέλεον τὰ συνέθεντο. Τοῦτον δ᾽ ἔτι τὸν χρόνον, [h] καὶ τὸν πρὸ τούτου, Αἰγινῆται Ἐπιδαυρίων ἤκουον, τά τε ἄλλα, καὶ δίκας, διαβαίνοντες ἐς Ἐπίδαυρον, ἐδίδοσάν τε καὶ ἐλάμ-

a Rem tangit *Pauſan.* II, 30., ſed Ἀζησίαν adpellans, culpa librariorum. Vid. *Kühnium* ibi. *b Arch. V. Paſſ. Brit.* duo, aut ἐπειρώτεον vulgo ἐπηρ. *c* Abſunt haec duo *Arch. Vall. Vind.*, mox οὐδέτερον *V. Paſſ. Arch.* *d* Ξύλης *Arch.* *e* Κατὰ χρ. ἐκεῖνον. κεῖνον *Vind.*, *Arch. Paſſ. Aſk.*, tum ἐν Ἀθήναις *M. Aſk. Paſſ.* *f* Παλλάδι *Arch.*, paullo ante τε ab eodem abeſt et *Vind.* antea Ἀθηναίῃ τε τῇ. *g M. Aſk.*, in *Paſſ.* καρπὸν ut ſcholion accedit. In *Ald.* et aliis ſatis bene ἔφερε καρπόν. *h* Καὶ πρὸ τοῦ *Paſſ.* Vid. II, 121. III, 62. &c.

82. Δαμίης] Utriusque apud *Pauſan.* memoria et *Auxeſiae*, Αὐξησίης in *Themiſtii* Or. IV. p. 54. C., ubi *Petavius* Romanorum *Damiam*, ſive *bonam Deam* ex *Feſto* optime contendit, et eiusdem ſacra opertanea cum ταῖς ἀῤῥήτοις ἱερουργίαις apud Epidaurios C. 83. Paria *Reiskius* in Miſcell. Lipſienſibus.

82. Δαμίης τε καὶ Αὐξησίης] Mihi quidem ſincerum videtur Δαμίης nomen: facile tamen alicui in mentem veniat Θαλλίης· cui notae fuerint Θαλλὼ et Αὐξὼ, de quibus agens ad *Poll. Kühnius* VIII, 106. τὴν Αὐξὼ apud *Herod.* dictam ſcribit Αὐξησίην. Binis in locis Deas ex *Herod.* commemoravit *Pauſanias*, cuius editum exemplar utrobique Ἀζησίαν nobis offert et Αὐξησίαν, L. II. p. 186. f. et 181. m. cur alteram ſcriptionem praeferendam cenſeat tacet ibi *Kühnius*. Ταμίαν bis nuncupat, ſive Ταμίην, *Scholiaſt. Ariſtid.* med. in Cod. Clar. *Burm.* primum in Panathen. T. I, p. 268. ad Αἰγινητῶν. Τὴν μάχην, inquit, *αἰνίττεται τὴν περὶ τῶν ἀγαλμάτων· Ἐπιδαυρίοις γὰρ λιμώττουσιν ἔχρησεν ὁ θεὸς ἀγάλματα ποιήσασθαι Ταμίης καὶ Αὐξησίης, δαιμόνων τινῶν ἀπὸ ξύλου ἐλαίας ἱερᾶς τῶν ἐν ἀκροπόλει.* In eodem Cod. ſcholion eſt hanc in rem memorabile in *Ariſtid.* Themiſt. T. III, p. 309. [Τὴν πρὸς Αἰγινήτας] *Ἐπιδαύριοι λιμῷ διεφθείροντο· ἔχρησεν αὐτοῖς ἡ Πυθία, ἐκ τῶν ἐλαιῶν τῆς Ἀθηνᾶς τῶν ἱερῶν ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως ἀγάλματα ἱδρύσασθαι Δήμητρος καὶ Κόρης. Ταμίας καὶ Αὐξησίας.* Hinc diſcimus, ſub iſtis fuiſſe nominibus *Cererem* et *Proſerpinam* cultas, ſive *Matrem* et *Liberam*: τῇ μητρὶ καὶ τῇ Κόρῃ, eſt ap. *Herod.* VIII, c. 65., cuius haec ipſa narratio idem facile perſuaſiſſet attendenti; nam quum terra fruges non daret Epidauriis, iuſſi ſunt divinitus iſtarum ſigna Dearum dedicare, veluti θεῶν Καρποφόρων, qua adpellatione Tegeatae Cererem colebant et Proſerpinam teſte *Pauſan.* VIII. p. 707. f. ſed rem plane adfirmat *Pauſan.* II. p. 181., τὰ ἐς Αὐξησίαν καὶ Δαμίαν — *εἰπόντος Ἡροδότου — οὔ μοι γράφειν κατὰ γνώμην ἦν εὖ προειρημένα· πλὴν τοσοῦτό γε, ὅτι εἶδόν τε τὰ ἀγάλματα, καὶ θυσά σφισι κατὰ* (κατὰ τὰ) *αὐτὰ, καθὰ ἤδη καὶ Ἐλευσῖνι θύειν νομίζουσιν·* eodem ritu Deabus iſtis, veluti θεαῖς μεγάλαις, variis in locis ſacra fiebant. Cereri non diſconvenit nomen Δαμίης· quae Epidauriorum populo, τῷ δάμῳ, ſive δήμῳ, fruges daret, et Αὐξησίη, *alimentaque mitia terris*. *Feſti* verba e V. *Damium* valde adpoſita huc commodum attulit *Reiskius*. Bona Dea *Damia* dicebatur: apud *Macrob.* Saturn. I, c. XII. 245., *auctor eſt Cornelius Labeo, eamdem eſſe bonam Deam et terram*: ——— *bonam, quod omnium nobis ad victum bonorum cauſa eſt.* VALCKEN.

85. Κότερα χαλκοῦ ποιέονται;] Scriberem ποιέωνται, quia ἀεὶ τὰ ἀπορίαν ἐμφαίνοντα ὑποτακτικοῖς συντάσσονται, ut monuit *Schol.* in *Eurip.* Hec. v. 85. In *Thucyd.* p. 426, 55. pro ἢ μάχωμεν, poni quoque malim, ἢ μένωμεν. ἕως ἂν ἑκάστοι κατὰ πόλεις ληφθῶμεν; *Xenoph.* Ἀπομν. I. p. 418, 29., πότερον βίαν φῶμεν ἢ μὴ φῶμεν εἶναι; —— Ubi mox Athenienſium oleae habitae dicuntur ſacratiſſimae, quae praeterea leguntur: λέγεται δὲ καὶ ὡς ἐλαῖαι ἔσαν (ἦσαν) ἄλλοθι γῆς οὐδαμοῦ κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἢ Ἀθήνῃσι, vel ἐν Ἀθήναις· illa, ſi abeſſent, a nemine certe requirerentur. De his etiam cognoſcere deſidero quid ſentiat ὁ πάνυ, qui alia hominum ineptorum emblemata, Herodoteis inculcata, proſcribere non dubitavit. VALCKEN.

89. Λέγεται δὲ καὶ ὡς] Falſa res eſt, nec fugere potuit Scriptorem. Iactantiam Athenienſium et ſaepe inculcatam ſibi gloriationem tangit. Ecce ex *Sophoclis* Oed. Col. v. 691. Ἔστιν δ᾽ οἷον ἐγὼ ΓΑΣ ΑΣΙΑΣ οὐκ ἐπακούω, Οὐδ᾽ ἐν τᾷ μεγάλᾳ Δωρίδι νάσῳ —— Φύτευμα —— Ὃ τᾷδε θάλλει μέγιστα χώρᾳ Γλαυκᾶς παιδοτρόφου ΦΥΛΛΟΝ ΕΛΑΙΑΣ. Hoc ſufficit. Statim Ἀθήνῃσι, pro quo ſaepe ἐν Ἀθήνῃσι L. VI, 85. VIII, 79., facile ſe tuebitur.

92. Ἀθηναίῃ τε τῇ Πολιάδι] Non *urbicam* neque *urbanam*, ſed interpretari debuerant *praeſidem arcis*: ſic *Livio* τὴν Πολιοῦχον vocari (XLV, c. 28.) monuerunt *Vales.* ad *Harpocr.* p. 133. et *Hemſterh.* in *Ariſt.* Plut. v. 772. Praeter ceteros, *Gyraldo* memoratos, Ἀθηνᾶν Πολιάδα coluerunt Megalopolitani, Erythraei Iones; quin et Gortynii Cretenſes, qui iurare tenebantur et Ἀθαναίαν Πολιάδα, ſecundum foederis formulam, quam ex marmore Cretenſi *Gruterus* exhibet Thes. Inſcr. p. 505.; emendatius ſcriptam *Edm. Chishull* in Antiq. Aſiat. p. 133. Hoc iſtius eſt formulae initium: Ὀμνύω τὰν Ἑστίαν καὶ τὸν ΑΟΡΑΤΡΙΟΝ καὶ Ζῆνα Δικταῖον. Ill. auctor Indicis in *Gruteri* Thes. *Aoratrium* in Deos retulit, me iudice, cum Dea *Epageſima*, coelo deturbandum: in vacua ſede *Cretenſem* poterimus *Iovem* collocare. Suſpicor in lapide ſculptum fuiſſe, non Ῥάτριον, ſed Πάτριον· atque adeo, Ὀμνύω τὰν Ἑστίαν, καὶ τὸν Πάτριον Ζῆνα Δικταῖον. En aliud e Creta iusiurandum *Reineſio* vulgatum Inſcr. Cl. VII, n. 26. et in Antiq. Aſiat. p. 136. Ὀμνύω τὰν Ἑστίαν, καὶ τὸν Ζῆνα τὸν Κρηταγενέα. Doctis ſi coniectura probari poterit, ne hic quidem alieno cenſebitur loco propoſita. VALCKEN.

98. Καὶ δίκας —— ἐδίδοσάν τε καὶ ἐλάμβανον] Primum duas voculas reſtituendas cenſeo, ut legatur: Αἰγινῆται Ἐπιδαυρίων ἤκουον τά τε ἄλλα, καὶ δὴ καὶ δίκας —— ſic ſcribere ſolet *Herod.* ſaepenumero: καὶ vulgatur alicubi, ubi καὶ δὴ καὶ praebent Codices. —— Velut in ſubditos Æginetas Epidaurii *iuris* etiam illis Epidauri *dicendi poteſtatem* exercebant: καὶ δίκας διαβαίνοντες ἐς Ἐπίδαυρον ἐδίδοσάν τε καὶ ἐλάμβανον παρ᾽ ἀλλήλων Αἰγινῆται. Athenienſes opibus et maritima praeſertim potentia ſuperbi, quos *ſocios* adpellantes miſeros vexabant inſulanos, cogebant πλεῖν ἐπὶ δίκας Ἀθήναζε. *Xenoph.* p. 404, 20. *Ariſtoph.* Avib. v. 1422, 1455. Orationem *Antiphontis* XIV. dixit Athenis Mitylenaeus caedis accuſatus. In talibus δίκας διδόναι καὶ λαβεῖν ſolemnis erat loquendi formula: *Demoſth.* c. Ariſtocr. p. 413, 102. de Halon. p. 59, 16., ἐκ Μακεδονίας πλεῖν Ἀθήναζε δίκας ληψομένους· attigit *H. Vales.* in not. *Mauſſ.* p. 333. *Xenophon* p. 404, 31., τὸν δῆμον κολακεύει τῶν Ἀθηναίων εἷς ἕκαστος τῶν συμμάχων,

unde deficit AEgina, domina maris, et ſimulacra in ſe transfert. Cultus iſtarum dearum per choros muliebres. *Simulacris ſpoliati* Epidaurii iubent, quod putant ius eſſe, ut *Athenienſes* exigant debitum vectigal ab AEginetis, qui repudiant.

ἐλάμβανον παρ' ἀλλήλων οἱ Αἰγινῆται, [a] τὸ δὲ ἀπὸ τοῦδε, νῆάς τε πηξάμενοι, καὶ ἀγνωμοσύνῃ χρησάμενοι, ἀπέστησαν ἀπὸ τῶν Ἐπιδαυρίων· [b] ἅτε δὴ ἐόντες διάφοροι, ἐδηλέοντο αὐτοὺς· ὥστε δὴ θαλασσοκράτορες ἐόντες, καὶ δὴ καὶ τὰ ἀγάλματα ταῦτα τῆς τε Δαμίης καὶ [c] τῆς Αὐξησίης ὑπαιρέονται αὐτέων· καί σφεα [d] ἐκομίσαντο καὶ ἱδρύσαντο τῆς σφετέρης χώρης ἐς τὴν μεσόγαιαν, τῇ Οἴη μέν ἐστι οὔνομα, στάδια δὲ μάλιστά κῃ ἀπὸ τῆς πόλιος [e] ὡς εἴκοσι ἀπέχει· ἱδρυσάμενοι δὲ ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ, [f] θυσίῃσί τέ σφεα καὶ χοροῖσι γυναικηΐοισι [g] κερτομοῖσι ἱλάσκοντο, χορηγῶν ἀποδεικνυμένων [h] ἑκατέρῃ τῶν δαιμόνων δέκα ἀνδρῶν· κακῶς δὲ ἠγόρευον οἱ χοροὶ ἄνδρα μὲν οὐδένα, τὰς δὲ ἐπιχωρίας γυναῖκας· ἦσαν δὲ καὶ τοῖσι Ἐπιδαυρίοισι [i] αἱ τοιαῦται ἱρουργίαι· εἰσὶ δέ σφι καὶ ἄῤῥητοι ἱρουργίαι. Κλεφθέντων δὲ [k] τῶνδε τῶν ἀγαλμάτων, οἱ Ἐπιδαύριοι τοῖσι Ἀθηναίοισι τὰ [l] συνέθεντο, οὐκ ἐπετέλεον· πέμψαντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι [m] ἐμήνιον τοῖσι Ἐπιδαυρίοισι· οἱ δὲ ἀπέφαινον
316 [n] λόγῳ ὡς οὐκ ἀδικοῖεν· ὅσον μὲν γὰρ χρόνον εἶχον τὰ ἀγάλματα ἐν τῇ χώρῃ, ἐπιτελέειν τὰ συνέθεντο· ἐπεὶ δὲ [o] ἐστερῆσθαι αὐτέων, οὐ δίκαιον εἶναι ἀποφέρειν ἔτι, ἀλλὰ τοὺς ἔχοντας αὐτὰ Αἰγινήτας πρήσσεσθαι ἐκέλευον. πρὸς [p] ταῦτα Ἀθηναῖοι, ἐς Αἴγιναν πέμψαντες, ἀπαίτεον τὰ ἀγάλματα· οἱ δὲ Αἰγινῆται ἔφασαν σφίσι τε καὶ Ἀθηναίοισι εἶναι οὐδὲν πρῆγμα. Ἀθηναῖοι μὲν νυν λέγουσι, μετὰ τὴν ἀπαίτησιν ἀποσταλῆναι [q] τριήρεϊ μιῇ τῶν ἀστῶν τούτους, οἳ ἀποπεμφθέντες ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, καὶ ἀπικόμενοι ἐς Αἴγιναν, τὰ ἀγάλματα ταῦτα, ὡς σφετέρων ξύλων ἐόντα, [r] ἐπειρῶντο ἐκ τῶν βάθρων ἐξανασπᾶν, ἵνα σφεα [s] ἀνακομίσωνται· οὐ δυναμένους δὲ τούτῳ [t] τῷ τρόπῳ αὐτέων κρατῆσαι, περιβαλόντας σχοινία ἕλκειν τὰ ἀγάλματα· καί σφι ἕλκουσι, βροντήν τε,

vero in litibus, quas AEginetæ inter ſe vel actores, vel rei, illuc transeuntes agebant: verum ex eo tempore fabricatis navibus, ad contumaciam verſi, ab Epidauriis deſciverunt: et iam potentiores vaſtabant eos, quippe maris imperio potiti, tum quoque ſimulacra iſta Damiæ et Auxeſiæ ſurripuerunt: eaque aſportata, in regionis ſuæ mediterraneo loco ſtatuerunt, cui nomen eſt OEæ, viginti ferme procul ab urbe ſtadiis. Hoc in loco illis erectis ſupplicabant ſacrificiis atque iocabundis choris mulierum, denis viris utrique dæmonum aſſignatis, qui choris præeſſent. Chori autem neminem virum iocis laceſſebant, ſed indigenas feminas: quæ ceremoniæ apud ipſos quoque Epidaurios fuerant. Sunt illis etiam 84
arcana ſacra. Surreptis ſtatuis, Epidaurii quod fuerant pacti Athenienſibus non ſolvebant: miſſis autem nunciis, quum illis Athenienſes ſuccenſerent, reddidere rationem cur iniurii non eſſent: ſe enim quamdiu apud ſe ſtatuas habuiſſent, quod conventum erat exſolviſſe, eiſdem iam viduatos iure non debere exſolvere, ſed AEginetas, qui illas haberent; a quibus id exigi iubebant. Hoc reſponſo accepto, ad eas repetendas AEginam Athenienſes miſere. AEginetæ negare quicquam negocii eſſe ſibi cum Athenienſibus. Athenienſes igitur aiunt, post repetitio 85
nem illam, triremi una huc navigaviſſe cives illos, qui ab republica miſſi AEginam quum venerunt, ſimulacra illa, tanquam e ſuis lignis facta, conati ſint ſuis ſedibus emoliri ut aſportarent: quumque eo pacto auferre nequirent, circumdatis funibus trahere tentaſſe. Sed dum trahunt, tonitrum et cum tonitru terræmotum extitiſſe:

a Τότε δὲ *M. Ask. Paſſ.* τὸ δὲ *Arch. V. Paris. A. B. Brit.* duo cum *Aldo*, quod rediit. Ex *Med.* τότε format τό γε *Abreſchius*, non incommode. *b* Ἅτε δὲ *Arch.*, mox neglecto augmento δηλέοντο *Euſtath.* in *Hom.* p. 70, 20. Ionum more. *c* Deſideratur artic. in *Arch.* *d* Ἐκόμισάν τε ora *Steph. Arch. V. Brit.* duo, ἐκομίσαντο καὶ *M. Ask. Paſſ.* ἐκομίσαντο τε καὶ *Ald.* *e Vind. Paſſ. Ask. M.*, antea ἐς εἴκοσι. *f* Θυσίῃ τε *Arch. V.* *g* Κερτομίοισι marg. *Steph.* *h* Ἑκατέρῃσι *Arch. Vind.*, tum καὶ κακῶς δὲ *Vind.* *i* Αὗται αἱ ora *Steph. Arch. V. Paſſ. Ask. Brit.* duo, non male: αὗται tamen *Paſſ. Ask.*, qui cum *M.* ἱερεργίαι bis. ἱερουργίαι *Arch.*, ἱρουργίαι *Paris. A. B.* et Edd. *k* Deeſt *Arch. V.* *l* Συνέθ. *Ask.* olim ξυνέθ. et ἐπιτέλ. *V.*, tum πέμψαν *Arch.* *m Arch. Brit.* duo, olim ἐμήνιον, male. *n* Λόγον *Arch.* *o* Ἐστερεῖσθαι *Arch.* *p* Ταῦτα οἱ Ἀθην. *Paſſ.* *q* Τριήρει νηὶ τῶν ἀστῶν τουτέων, οἱ πεμφθ. idem et *Vind.*, τουτέων etiam *Paſſ.* *r* Πειρῷν *M. Ask.*, πειρῶντο, et ex correctione ἐπειρῶντο *Paſſ.* *s* Ἐκκομίσ. *Arch.* *t* Deſit in *V.*

γιγνώσκων ὅτι δεῖ μὲν ἀφικόμενον Ἀθήναζε δίκην δοῦναι καὶ λαβεῖν. *Harpocrat.* in v. Σύμβολα habet διδόναι καὶ λαμβάνειν τὰ δίκαια· et *Ariſtid.* T. II. p. 129., δοῦναι καὶ λαβεῖν τὰ δίκαια περὶ τῶν διαφορῶν. Hinc multum diſtabat quod foederum formulis nitebatur *commercium iuris praebendi repetendique.* VALCKEN.

2. Ἅτε δὴ ἐόντες διάφοροι] *Reiskii* ἅτε δὲ ſtabilitur ſuffragio *Arch.*, estque in particula multiplex variatio. Διάφοροι in Latinis *potentiores*; cur non *inimici diſcordesque*? Sic οὐκ ἐὼν διάφορος C. 75. et L. VI, 23. ἐὼν διάφορος τοῖσι Ζαγκλαίοισι. Vide *Abreſchium* Diluc. *Thucydid.* p. 567. Statim ἐκόμισάν τε καὶ quod Codd. offerunt, non prorſus abiicio. Λέσβιοι δὲ ἐς Δορίσκον ἐκόμισαν C. 98. et ἐκόμισαν ἐς Ἀμαθοῦντα C. 114. &c.

16. Τὰ συνέθεντο] Talem in huiusmodi compoſitis ſcriptionem, non ξυν, Atticis frequens, amplectitur: itaque *Ask.* pro Ionum more. Eiusdem quoque ἐμήνιον et aliorum toti negotio concinit. Miſſis enim legatis indignationem teſtati Epidauriis ſunt. Ita μηνίσαι μεγάλως Ἀριστοδήμῳ L. VII, 229. et IX, 7. Vitii fons in affinitate ſcripturae, qualis L. VII, 169. in MS. *Arch.* Proinde vera Cl. *Reiskii* emendatio.

27. Τῶν ἀστῶν τούτους] *Reiskii* τακτοὺς firmo caret tibicine; τούτους tamen urgebit morbus, niſi eos putes, qui publice miſſi prius fuerant in AEginam ſimulacra repetitum: ſic τουτέων ex Codd. non futile; Ionicum enim idemque docens: ſic ἐπειρῶντο, mea quidem opinione extra novationis periculum. Confer *Gronovium*, cuius obſervatio vereor, ut ſententiae tenebras diſſipet.

30. Ἐπειρῶντο] *Gronovio* iure merito placuit πειρῷν ex *Med.* Cod. hoc *Vallam* legiſſe monſtrat ipſius verſio, qualis exſtat nondum interpolata, *qui —— conatos eſſe.* Neque tamen illud more ſuo vir clar. in contextum intulit, ſentiens, ut opinor, fulcrum requiri, quo illud inniteretur: hoc commodum mihi reperiſſe videbar, hanc e duabus efformando lectionem, ἐπεὶ πειρῷν, *quum tentarent.* illud Herodoteum eſſe *Porti* docebit Diction. in v. Ἀπαμείβεσθαι ἀντὶ τῶν παρατατικῶν. —— Sed quae praecedunt, neque illa ſic videntur ab auctoris manu profecta: cur enim dixiſſet miſſos τῶν ἀστῶν τούτους, οἳ ἀποπεμφθέντες. Parum prodest lectio *Arch. Valla* dedit *triremem —— cum civibus quibusdam:* poſtremum ille forſan ſubaudiendum credidit. Optime, ni fallor, omnia cohaererent, ſi ſic ſcripta legerentur in veteri Cod. ἀποσταλῆναι τριήρεϊ μιῇ τῶν ἀστῶν, (nempe τινάς,) τούτους, ἐπεὶ πεμφθέντες ἀπὸ τοῦ κοινοῦ καὶ ἀπικόμενοι ἐς Αἴγιναν, τὰ ἀγάλματα ταῦτα —— πειρῷν ἐκ τῶν βάθρων ἐξανασπᾶν. Ut hic ἀποσταλῆναι τῶν ἀστῶν nempe τινάς, ſic alibi ſaepius et ap. *Thucyd.* IV, c. 80., τῶν Εἱλώτων —— ἐκπέμψαι. —— Infra, ὑπὸ τουτέων ἀλλοφρονῆσαι ſcripſerit an ἀπὸ τουτέων, vix decerni poterit: mihi poſterius placeret ſignificans *propterea*: ἀπὸ τούτου et ἀπὸ τουτέων habet et *Herod.* II, c. 175. IX, c. 72. ἀπὸ τουτέων *Artemiſium* μάλιστα εὐδοκιμῆσαι, VIII, c. 88. Illinc enim diverſum μέμψιν ὑπὸ σεῦ, *opera tua furit*; quaeque dantur ſimilia. VALCKEN.

35. Ἀλ-

tiſſe: eaque de re illos remiges, qui trahebant ſimulacra, in amentiam eſſe converſos: et ex hoc morbo ſeſe tanquam hoſtes mutuo trucidaſſe, donec unus ex omnibus relictus eſt, qui ad Phalerum ſe
86 recepit. Athenienſes quidem ita rem geſtam eſſe memorant: AEginetæ vero non illos una navi veniſſe, facile enim ſe unam navim, atque etiam paulo plures una, etiam ſi ſibi nullæ fuiſſent naves, fuiſſe propulſaturos, ſed multis navibus in ipſorum terram invaſiſſe, ſe vero ceſſiſſe, nec pugna navali contendiſſe. Qui tamen planum facere nequeunt, an quia impares ſe eſſe ad pugnam navalem agnoſcerent, ceſſerint; an volentes facere quod etiam fecerunt. Athenienſes certe, quod nulli propugnatores obſtarent, egreſſos e navibus ad ſimulacra ſe convertiſſe: et quum ea e ſuis baſibus amoliri nequirent, circumdatis reſtibus trahere ita conatos, donec illic ambo ſimulacra, dum traherentur, fecere rem eandem; ſed apud me fide carentem, alicui forſan alteri credibilem: aiunt enim illa procubuiſſe ſibi in genua, atque ex eo tempore ſemper in hoc geſtu permanſiſſe. Et hæc quidem Athenienſes feciſſe: Se vero, quod audirent ſibi bellum ab Athenienſibus illatum iri, præparaſſe Argivos; et quum Athenienſes in AEginam exſcendiſſent, Argivos illis adfuiſſe auxilio, eosque, quum latuiſſent hoſtem in traiiciendo ex Epidauro in inſulam, in Athenienſes, qui nihil præſciſſent, a navibus diſcluſos irruiſſe: et interea tonitrum ipſis terræque
87 motum extitiſſe. Hæc ab Argivis AEginetisque commemorantur. Athenienſes quoque confitentur unum omnino e ſuis incolumem in Atticam revertiſſe, quem tamen Argivi aiunt ſuperſtitem fuiſſe ipſis Atticum exercitum profligantibus; Athenienſes autem dæmonio: nihilo ſecius ne hunc quidem incolumem manſiſſe, ſed periiſſe, hunc in modum: Quum Athenas ſe recepiſſet, cladem que renunciaſſet, uxores eorum qui adverſus AEginam militatum profecti fuerant, indigne ferentes unum iſtum ex omnibus eſſe reducem, circumfuſas hominem prehendiſſe, ac fibulis veſtimento-
rum

τε, καὶ ἅμα τῇ βροντῇ σεισμὸν ἐπιγενέσθαι· τοὺς δὲ [a] τριηρίτας τοὺς ἕλκοντας, ὑπὸ τουτέων ἀλλοφρονῆσαι· παθόντας δὲ τοῦτο, κτείνειν ἀλλήλους ἅτε πολεμίους· ἐς ὃ ἐκ πάντων ἕνα λειφθέντα, ἀνακομισθῆναι αὐτὸν ἐς Φάληρον. Ἀθηναῖοι [b] μέν νυν οὕτω λέγουσι γενέσθαι· Αἰγινῆται δὲ, οὐ νηῒ μιῇ ἀπικέσθαι Ἀθηναίους, μίην μὲν γὰρ, καὶ ὀλίγῳ πλεῦνας μιῆς, καὶ εἴ σφι μὴ ἔτυχον ἐοῦσαι [c] νέες, ἀπαμύνεσθαι ἂν εὐπετέως, ἀλλὰ πολλῇσι νηυσὶ ἐπιπλέειν σφι ἐπὶ τὴν χώρην· αὐτοὶ δέ σφι εἶξαι, καὶ οὐ [d] ναυμαχῆσαι· οὐκ ἔχουσι δὲ τοῦτο διασημῆναι ἀτρεκέως, οὔτε εἰ ἥσσονες συγγινωσκόμενοι εἶναι τῇ ναυμαχίῃ, κατὰ τοῦτο εἶξαν, οὔτε [e] εἰ βουλόμενοι ποιῆσαι οἷόν τι καὶ ἐποίησαν. Ἀθηναίους μέν νυν, ἐπεί τέ σφι οὐδεὶς ἐς μάχην κατίστατο, ἀποβάντας ἀπὸ τῶν νεῶν, τραπέσθαι πρὸς τὰ ἀγάλματα· οὐ δυναμένους δὲ ἀνασπάσαι ἐκ τῶν βάθρων αὐτὰ, οὕτω δὴ περιβαλλομένους σχοινία, ἕλκειν, ἐς οὗ ἑλκόμενα τὰ ἀγάλματα ἀμφότερα τὠυτὸ ποιῆσαι· ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες, ἄλλῳ δέ τεῳ· ἐς [f] γούνατα γάρ σφι αὐτὰ πεσέειν, καὶ τὸν ἀπὸ τούτου χρόνον διατελέειν οὕτω ἔχοντα. Ἀθηναίους μὲν δὴ ταῦτα ποιέειν· σφέας δὲ Αἰγινῆται λέγουσι πυθομένους τοὺς Ἀθηναίους, ὡς μέλλοιεν ἐπί σφεας στρατεύεσθαι, ἑτοίμους Ἀργείους ποιέεσθαι· τούς τε δὴ Ἀθηναίους ἀποβεβάναι ἐς τὴν [g] Αἰγιναίην, [h] καὶ ἥκειν βοηθέοντάς σφι τοὺς Ἀργείους, καὶ λαθεῖν τε ἐξ Ἐπιδαύρου διαβάντας ἐς τὴν νῆσον, καὶ οὐ προακηκοόσι τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπιπεσέειν ὑποταμομένους τὸ ἀπὸ τῶν νεῶν· ἅμα τε ἐν τούτῳ τὴν βροντήν τε γενέσθαι καὶ τὸν σεισμὸν αὐτοῖσι. Λέγεται μέν νυν ὑπ' Ἀργείων τε καὶ Αἰγινητέων τάδε· ὁμολογέεται δὲ καὶ ὑπ' Ἀθη- 317
ναίων ἕνα μοῦνον τὸν ἀποσωθέντα αὐτέων ἐς τὴν Ἀττικὴν γενέσθαι· πλὴν Ἀργεῖοι μὲν λέγουσι, αὐτέων τὸ Ἀττικὸν στρατόπεδον διαφθειράντων, τὸν ἕνα [i] τοῦτον περιγενέσθαι· Ἀθηναῖοι δὲ, τοῦ δαιμονίου· περιγενέσθαι μέντοι οὐδὲ τοῦτον τὸν ἕνα, ἀλλ' ἀπολέσθαι τρόπῳ τοιῷδε· κομισθεὶς [k] ἄρα ἐς τὰς Ἀθήνας, ἀπήγγελλε τὸ πάθος· [l] πυθομένας δὲ τὰς γυναῖκας τῶν ἐπ' Αἴγιναν στρατευσαμένων ἀνδρῶν, δεινόν τι ποιησαμένας κεῖνον μοῦνον ἐξ ἁπάντων σωθῆναι, πέριξ [m] τὸν ἄνθρωπον τοῦτον λαβούσας, καὶ κεντεύσας τῇσι πε-
ρόνῃσι

a Τριηρείτας *Arch.*, nec male: mox ἀλλοφρονῆσαι explicat *Euſtath.* ad *Hom.* p. 1661, 44. *b* Μὲν οὕτω *M. Paſſ. Ask.*, omnes alii μέν νυν, uti C. 44. et ſaepiuſcule. *c* Νῆες *Ask.*, et ἀπαμύνασθαι *Vind.* *d* Οὐδ' ἀναυμαχ. *Paſſ.*, διαναυμαχ. *Arch. V.* ſtatim σημῆναι *Arch.* *e* Οἱ *Brit.* duo. *f* Γούνατα recte *Arch.*, olim γόνατα. Supra περιβαλομ. *Paſſ. V.*, tum ἐς ὃ loco οὗ *Ask.* *g M. Paſſ. Ask.*, alii Αἰγινίην cum *Aldo*. *h Med. Ask. Paſſ.*; καὶ παρεῖναι *Arch Vind. Paris. A. B. Brit.* duo et *Ald.* Edd. *i Med. Arch. Paſſ. Ask.*, antea τουτέων. *k M. Paſſ. Ask.*, in reliquis γάρ. *l* Τὰς δὲ γυν. *Arch. V.*, πυθομένας omittentes, cui in *Paſſ.* puncta ſubſcripta, tanquam delendo: *Valla* habuiſſe non videtur. *m* Abſunt duo iſta *Arch.*, mox καὶ quoque et *Vind.*

35. Ἀλλοφρονῆσαι] *Euſtath.* μανῆναι ἀλλοιωθέντας τὴν φρόνησιν recte explanat *Homeri* Il. Ψ, 698. Κὰδ δ' ΑΛΛΟΦΡΟΝΕΟΝΤΑ, Scholiaſtes οὐκ ἐν αὑτῷ ὄντα. Infra L. VII, 205. et *Theocriti* Idyll. XXII, 129. diverſior illi notio.

43. Καὶ οὐ ναυμαχῆσαι] Laudare διαναυμαχῆσαι debeo, cuius clara etiam in *Paſſion.* veſtigia: opportunum enim. Sic L. VIII, 63. ταύτην δὲ αἱρέεται τὴν γνώμην, αὐτοῦ μένοντας ΔΙΑΝΑΥΜΑΧΕΕΙΝ. *Diodorus* XX, 61. καὶ καταπλέοντες εἰς ἐμβολὴν διεναυμάχουν τοῖς βαρβάροις. Reſtituere nolui, ne nimium novator haberer.

53. Ἐς γούνατα] Ex dialecto, uti L. II, 81. IV, 152. De fabella cautiſſime Scriptor, neque graviter minus *Strabo* in conniventibus Palladis ſimulacris L. VI. p. 405. Quid illis facies, qui, ſacra profeſſi meliora, Neapoli, Bononiae, multisque aliis locis conſimilia Chriſti matrisque virginis et ſanctorum ſignis uſu veniſſe, confidenter aſſeverant? *Tantum religio potuit ſuadere* &c.

59. Ἐς τὴν Αἰγιναίην] Videlicet νῆσον. Alibi ἐπ' Αἴγιναν, ἐς Αἴγιναν III, 131. Venit inde Αἰγιναῖος Αἰγιναίη, cui iuſtum formae habitum *Gronovius* ſaepe reddidit, VII, 179. VIII, 90. Eadem laus *Sylburgio* debetur ad *Pauſaniam* L. III, 14. Παρεῖναι, quod expulſum eſt, ferri utique potuerat.

69. Τοῦ δαιμονίου] Adſciſcendum ex praegreſſis διαφθείραντος τὸ Ἀττικὸν στρατόπεδον quo haud obſervato, ſemet in errorem *Valla* et *Galeus* induerunt. Suſpectum autem in ΠΥΘΟΜΕΝΑΣ δὲ τὰς γυναῖκας participium, a bonae fidei Codd. aut neglectum aut obelo notatum. Tollatur, pingaturque τὰς δὲ γυν., et curſus ſermonis procedet ſine inpedimento. Facinus Atticarum mulierum memoravit *Duris Samius*, εἰς, ſcribens ap. Scholiaſt. *Eurip.* Hecub. v. 933. δὲ ὑπέρεψεν ἄγγελος, ὃν περισᾶσαι τῶν τεθνεώτων αἱ γυναῖκες καὶ τὰς περόνας τῶν ὤμων ἀφελόμεναι, ἐξετύφλωσαν, εἶτα ἀπέκτειναν· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, δεινὸν ἡγησάμενοι τὸ πραχθὲν, περιεῖλον τῶν γυναικῶν τὰς περόνας. Quae hinc derivata, ni de Spartanis acceſſiſſent quaedam, diceres cuncta.

75. Κεντεύσας τῇσι περόνῃσι] Hanc hiſtoriam aliter narraverat in opere de Finibus Samiorum *Duris*; illinc certe tradit *Schol.* in *Eurip.* Hecub. v. 933., Athe-

ρόνησι τῶν ἱματίων, εἰρωτᾷν ἑκάστην αὐτέων [a] ὅκυ εἴη ὁ ἑωυτῆς ἀνήρ· καὶ τοῦτον μὲν οὕτω διαφθαρῆναι. Ἀθηναίοισι δὲ ἔτι τοῦ πάθεος δεινότερόν [b] τι δόξαι εἶναι τὸ τῶν γυναικῶν ἔργον· ἄλλῳ μὲν δὴ οὐκ ἔχειν ὅτεῳ [c] ζημιώσωσι τὰς γυναῖκας, τὴν δὲ ἐσθῆτα μετέβαλον αὐτέων ἐς τὴν Ἰάδα· ἐφόρεον γὰρ δὴ πρὸ τοῦ αἱ τῶν Ἀθηναίων γυναῖκες ἐσθῆτα Δωρίδα, τῇ [d] Κορινθίῃ παραπλησιωτάτην· μετέβαλον ὦν ἐς τὸν λίνεον κιθῶνα, ἵνα δὴ περόνῃσι μὴ χρέωνται. Ἔστι δὲ, ἀληθέϊ λόγῳ χρεωμένοισι, οὐκ Ἰὰς αὕτη ἡ ἐσθὴς τὸ παλαιὸν, ἀλλὰ [e] Κάειρα· ἐπεὶ ἥγε Ἑλληνικὴ ἐσθὴς πᾶσα ἡ ἀρχαίη τῶν γυναικῶν, ἡ αὐτὴ ἦν, τὴν νῦν Δωρίδα καλέομεν· τοῖσι δὲ Ἀργείοισι καὶ τοῖσι Αἰγινήτῃσι, καὶ πρὸς ταῦτα ἔτι τόδε ποιῆσαι νόμον εἶναι παρά σφι ἑκατέροισι, τὰς περόνας ἡμιολίας ποιέεσθαι τοῦ τότε κατεστεῶτος μέτρου, καὶ ἐς τὸ ἱρὸν τῶν θεῶν τουτέων περόνας μάλιστα ἀνατιθέναι τὰς γυναῖκας· Ἀττικὸν δὲ μήτε τι ἄλλο προσφέρειν [f] πρὸς τὸ ἱρὸν, μήτε κέραμον, ἀλλ' ἐκ [g] χυτρίδων ἐπιχωριέων νόμον τολοιπὸν αὐτόθι εἶναι πίνειν. Ἀργείων μέν νυν καὶ Αἰγινητέων αἱ γυναῖκες [h] ἔκ τε τόσου κατ' ἔριν τῶν Ἀθηναίων, περόνας ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἐφόρεον μέζονας ἢ πρὸ τοῦ. Τῆς δὲ ἔχθρης τῆς πρὸς Αἰγινήτας [i] Ἀθηναίοισι γενομένης ἀρχὴ κατὰ τὰ εἴρηται ἐγένετο· τότε δὴ Θηβαίων ἐπικαλεομένων προθύμως τῶν περὶ τὰ ἀγάλματα γενομένων ἀναμιμνησκόμενοι οἱ Αἰγινῆται ἐβοήθεον τοῖσι Βοιωτοῖσι.

[a] Αἰ-

rum pupugiſſe, percontantes ſingulas ubi
ſuus vir eſſet, atque hoc modo hunc fuiſſe
confectum. Idque factum mulierum viſum
eſſe Athenienſibus ipſa clade triſtius: in quas
quum alia ratione animadvertere non poſ-
ſent, veſtem illarum in Ionicam mutaverunt:
nam antea Doricam veſtem gerebant Athe-
nienſium feminæ, ſimillimam Corinthiæ: eam
itaque mutaverunt in lineam, ne fibulis ute-
rentur. Quanquam ſi ex vero ſermocinemur, 88
non Ionica hæc olim veſtis fuit, ſed Carica:
quoniam omnis priſca veſtis feminarum Græ-
canica eadem erat, quam nunc Doricam ap-
pellamus. Argivos quod attinet, et AEgine-
tas, inſuper adhuc id etiam feciſſe, ut pro
lege haberetur apud illorum utroſque, fibu-
las facere ſeſquialteras, quam erat menſu-
ra quæ tunc obtinebat, et has præſertim
ab feminis in eorum numinum templis con-
ſecrari: Atticum vero neque aliud quicquam
ad templum offerre, ne urceum quidem,
ſed lege iuberi ex ollis gentilibus in poſte-
rum ibidem potare. Eoque contentionis pro-
ceſſere Argivorum atque AEginetarum mu-
lieres cum Atticis, ut inde ad meam uſque
ætatem fibulas geſtaverint quam antea gran-
diores. Inimicitiæ principium Athenienſi- 89
bus in AEginetas ortum, hoc prout com-
memoratum est, extitit. Cuius rei circa ſta-
tuas geſtæ memoriam retinentes, libenter
Thebanorum rogatu auxilium tulere Bœotis
AE-

a Ὄκη *Ald. Arch. Paris. B. Brit.* duo; οἴκη *V.*, ὅκου *M. Paſſ. Ask.* *b* Exulat ex *Vind.* et *Arch.* *c* Ζημιώσωσι *Paſſ. Arch. V.*, olim ζημιώσουσι. *d Paſſ. Arch. V. Ask. Brit.* duo et ora *Steph.*, ceteri Κορινθίων ſequentia ſpectavit *Euſtath.* ad *Hom.* p. 567, 37. *e* Et hoc *Euſtath.* p. 456, 10. *f* Πρὸς τὰς θυσίας legebat *Athen.* XI. p. 502. C. *g* Χυτρίων citat *Pollux* VI, 100., melius *Athen.* Vid. *Leopard.* Emendat. VI, 20. ambo ἐπιχωρίων cum *Ald. Arch. V.*, vulgatum dant *M. Paſſ. Ask. Brit.* duo. *h* Ἐκ τότε *Arch.*, et ſtatim τὴν Ἀθην. cum *V. Paſſ.* *i* Ἀθηναίοισι γενομ. *Arch. V. Paris. A. B. Brit.* duo et *Ald.* Edd. *Valla*: ἐξ Ἀθηναίων γενομένης *M. Ask. Paſſ.*

thenienſes, ὑπὸ Αἰγινητῶν πειρατευομένους, στρατιὰν adverſus AEginetas miſiſſe; hos ἅμα Σπαρτιάταις (*Argivos* habet *Herod.*) uno excepto omnes occidiſſe, quem unum in Atticam redeuntem περιστᾶσαι τῶν τεθνεώτων αἱ γυναῖκες, καὶ τὰς περόνας τῶν ὤμων ἀφελόμεναι ἐξετύφλωσαν, εἶτα ἀπέκτειναν hoc irritatos facinore fibulas, quibus abuſae fuerant, abſtuliſſe mulieribus Athenienſes. Poſtrema concinunt Herodoteis: τὴν ἐσθῆτα, inquit, μετέβαλον αὐτέων ἐς τὴν Ἰάδα· et ἐσθῆτα Δωρίδα mutatam voluerunt ἐς τὸν λίνεον κιθῶνα, ut ne fibulis uti neceſſe haberent. Quid diceretur Δωριάζειν praeter alios ibid. tradit *Schol. Eurip.* *AElius Dionys.* ap. *Euſtath.* in Il. Ξ. p. 963, 17., αἱ κατὰ Πελοπόννησον, φησὶ, κόραι διημέρευον ἄζωστοι καὶ ἀχίτωνες, ἱμάτιον μόνον ἐπὶ θάτερα ἐπιπεπορπημέναι. *Pythaenetus* ap. *Athen.* XIII. p. 589. F. Periandrum ſcribit, cum videret Meliſſam Epidauriam Πελοποννησιακῶς ἠσθημένην. (ἀναμπέχονος γὰρ καὶ μονοχίτων ἦν, καὶ ᾠνοχόει τοῖς ἐργαζομένοις) ἐρασθέντα γῆμαι. Doricum tale fibulis adſtrictum muliebre veſtimentum περονατρὶς et καταπτυχὲς ἐμπερόναμα dicitur *Theocrito* Eid. XV, v. 21, 34. vid. *AEliani* V. H. I, c. 18. et *Spanhem.* in *Callim.* h. Apollin. v. 32. Mulieres apud *Theocritum* loquuntur Syracuſanae, Dorica ſuperbientes origine v. 91., Κορίνθιαι εἰμὲς ἄνωθεν —— Πελοποννασιστὶ λαλεῦμες· de civibus ſuis Hermocrates *Thucydidis* p. 426, 51. οὐκ Ἴωνες τάδε εἰσὶν, —— ἀλλὰ Δωριεῖς ἐλεύθεροι, ἀπ' αὐτονόμου τῆς Πελοποννήσου τὴν Σικελίαν οἰκοῦντες. VALCKEN.

79. Ἄλλῳ μὲν δὴ &c.] Scribi potuerat ἄλλο μὲν —, et fuit, cui arridebat, me non adſtipulante. Congruit ſeriei ζημιώσωσι, nec non ἐσθῆτα μεταβαλλέειν ex *Pauvii* et *Reiskii* iudicio. Sunt tamen, quod neutrum fugiebat, hoc in auctore variantes ſtructurae conſimiles.

82. Τῇ Κορινθίῃ] Quod hic, idem in Αἰγυπτίῃ, Βαβυλωνίῃ, Λακεδαιμονίῃ, aliisque deſignarunt librarii. *Machon* in *Athen.* L. XIII. p. 582. D. de ſcortillo Glycerio, ΚΟΡΙΝΘΙΟΝ παράπηχυ καινὸν λῄδιον Ἔδωκεν εἰς γναφεῖον ——. Athenienſes, ſublato in muliebri mundo fibularum uſu, reliquerunt ſexui λίνεον κιθῶνα *tunicam lineam*, ſed χειριδωτὸν, *manicis inſtructam*, defectamque propterea fibulis. Doricae matronae olim erant ἄζωστοι καὶ ἀχίτωνες. Veſtem amictui ſupra humerum fibula, ne plane nudas ſe darent, nectebant, teſte *AEliano* Var. I, 18. Hoc Δωριάζειν in Schol. *Eurip.*, ſeu Δωρίζειν. Contra ea Ionicae et Atticae tunica manicata amiciebantur, quod tali in negotio Ἰωνίζειν. Iſta diſcimus e ſcholio, quod *Clementi Alex.* Paedag. II, 10. p. 238. adpoſitum a *Sylburgio*, per hic erit accommodatum: Ἐλέγοντο αἱ ταύτῃ χρώμεναι τῇ στολῇ ἀχειριδώτῳ, ΔΩΡΙΖΕΙΝ· ἐπεὶ καὶ Δωριεῖς οἱ Λάκωνες· ὥσπερ ἀπ' ἐναντίου αἱ χειριδωτοῖς χρώμεναι, ΙΩΝΙΖΕΙΝ· ἦσαν δὲ αὗται αἱ Ἀθηναῖαι· διότι Ἴωνες οἱ Ἀθηναῖοι πρὸ τοῦ Ἰωνίαν ἀποικίσαι, ἐκαλοῦντο. Adſunt ibidem conplura, aeque proficua, quae relinquo.

93. Ἀττικὸν δὲ μήτε τι ἄλλο] Ubi recenſentur ap. *Athen.* pocula, legebantur olim in ſua ſerie χυτρίδες, XI, p. 502., quod ex Epitome docuit *Caſaub.* Anim. XI. c. 14. Illuc praeter *Alexidis* locum haec etiam *Athenaeus* retulit *Herodoti*: Ἡρόδοτος, ait, ἐν τῇ ε΄ τῶν ἱστοριῶν νόμον φησὶ θέσθαι Ἀργείους καὶ Αἰγινήτας. Ἀττικὸν μηδὲν προσφέρειν πρὸς τὰς θυσίας, μηδὲ κέραμον, ἀλλ' ἐκ χυτρίδων ἐπιχωρίων —— ſequentia hinc ſupplevit *P. Leopard.* Em. VI, c. 20., emendato quoque *Polluce* VI, 100. *Quintiliano* quae dicitur I. O. II, c. 17., *e luto vaſa ducendi ars*, Atticum illa quoque cenſebatur inventum: *Critias Athen.* I, p. 28. C. Τὸν δὲ τροχοῦ, γαίης τε, καμίνου τ' ἔκγονον εὗρε, Κλεινότατον κέραμον· laudat Ἀττικὸν κέραμον *Matro* parodus ap. eumdem IV. p. 136. F. et XI. p. 480. C. fuiſſe dicuntur ἐπίσημοι Κύλικες (κεράμεα ποτήρια) αἵτε Ἀργεῖαι καὶ αἱ Ἀττικαί. —— Vel ex hoc quoque liquet *Herodoti* loco, Diis veteres pro ſimplicitate priſca vaſis libaſſe fictilibus: *Macrob.* Saturn. V, c. 21., *Eratoſthenes* ait, *in Epiſtola ad Hagetorem Lacedaemonium*, Κρατῆρα γὰρ ἔστησαν τοῖς θεοῖς, οὐκ ἀργύρεον, οὐδὲ λιθοκόλλητον, ἀλλὰ τῆς Κωλιάδος, apud *Athen.* unde iſta de poculis omnia deſumſiſſe videtur *Macrobius*, quod vulgatur XI, p. 482. B. τῆς Κωλιάδος γῆς eſt ex interpretamento: promontorium Atticum, ob templum Veneris terramque figulinam nobilitatum, ſimpliciter dicebatur Κωλιάς· vid. *Harpocr.* in v. *Demoſth.* c. Neaer. p. 751. et *Meurſ.* de Pop. Att. in Ἀνάφλυστος. VALCKEN.

99. Πρὸς Αἰγινήτας Ἀθηναίοισι] Olim ita, et vere. Ubi vero ἐξ Ἀθηναίων iuſtu *Med.* ac ſcriptorum aliorum Codd. valuerit, inimicitiae auctores erunt Athenienſes, contra ac liquido perſcriptum C. 82. fuit.

3. Ἐδήιουν

AEginetæ. Qui quum maritima Atticæ va-
ſtarent, Athenienſesque adverſus AEgine-
tas expeditionem inirent, advenit e Del-
phis oraculum, ut ab ea AEginetarum in-
iuria triginta annos ſe conpeſcerent; triceſimo
primo anno, quum fanum AEaco dicasſent,
bellum cum AEginetis inchoarent, ad vo-
tum eis re ſucceſſura. Sin bellum continuo
inferrent, fore ut interea multa ipſi detri-
menta acciperent, ſed et multa inferrent;
ſed ad extremum ſubigerent. Hoc oracu-
lum ad ſe Athenienſes allatum ubi audiere,
AEaco quidem fanum dicaverunt, id quod
nunc in foro extructum viſitur, ſed trigin-
ta annos non abſtinuerunt, quod videlicet
audisſent fieri debere, ut multa paterentur in-
digna ab AEginetis, ſi bello abſtinerent.
90 His tamen ad ulciſcendum ſe parantibus,
Lacedæmonium factum extitit impedimento.
Siquidem Lacedæmonii, audito commento
Alcmæonidarum erga Pythiam, et quæ e-
gisſet Pythia in ipſos atque Piſiſtratidas,
duplicem ſe iacturam feciſſe animadverte-
bant: quod et ſuos hoſpites e patria eie-
cisſent, et nulla ſibi ex hoc facto gratia ab
Athenienſibus haberetur. Præterea oraculis
urgebantur, denunciantibus multa ipſis et
atrocia ex Athenienſibus futura, quorum an-
tehac ignari fuisſent, tunc autem Cleomene
Spartam ferente didicerant. Etenim Cleo-
menes potitus est ex arce Athenienſium o-
raculis, quæ a Piſiſtratidis prius poſſeſſa, ab
iisdem expulſis relicta fuerant in templo, et
91 relicta Cleomenes ſumpſerat. Ea Lacedæ-
monii oracula ubi per Cleomenem accepe-
re, et videbant Athenienſes augeſcentes,
nec ad ipſis obtemperandum ullo modo eſſe
animatos: præterea animadvertentes genus
Atticum quod ſub tyrannide manſurum eſ-
ſet infirmum, et parendo promptum, nunc
parta

[a] Αἰγινῆται δὴ ἐδήϊουν τῆς Ἀττικῆς τὰ παραθαλάσσια· καὶ Ἀθηναίοισι ὁρμημένοισι [b] ἐπ' Αἰγινήτας στρατεύεσθαι, ἦλθε μαντήϊον ἐκ Δελφῶν, ἐπισχόντας ἀπὸ τοῦ Αἰγινητέων [c] ἀδικίης τριήκοντα ἔτεα, τῷ ἑνὶ καὶ τριηκοστῷ, Αἰακῷ τέμενος ἀποδέξαντας, ἄρχεσθαι τοῦ πρὸς Αἰγινήτας πολέμου· καί σφι [d] χωρήσειν τὰ βούλονται· ἢν δὲ αὐτίκα ἐπι- 318
στρατεύωνται, πολλὰ μὲν σφέας ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ χρόνου πείσεσθαι, πολλὰ δὲ καὶ ποιήσειν· τέλος μέντοι καταστρέψασθαι· ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα [e] ἤκουσαν οἱ Ἀθηναῖοι, τῷ μὲν Αἰακῷ τέμενος [f] ἀπέδεξαν τοῦτο τὸ νῦν ἐπὶ τῆς ἀγορῆς ἵδρυται· τριήκοντα δὲ ἔτεα οὐκ ἀνέσχοντο, ἀκούσαντες ὅκως χρεὸν εἴη ἐπισχεῖν πεπονθότας [g] πρὸς Αἰγινητέων ἀνάρσια. Ἐς τιμωρίην δὲ παρασκευαζομένοισι αὐτοῖσι, ἐκ Λακεδαιμονίων πρῆγμα [h] ἐγειρόμενον, ἐμπόδιον ἐγένετο· πυθόμενοι γὰρ οἱ Λακεδαιμόνιοι τὰ ἐκ τῶν Ἀλκμαιωνιδέων ἐς τὴν Πυθίην μεμηχανημένα, καὶ τὰ ἐκ τῆς Πυθίης ἐπὶ σφέας τε καὶ τοὺς Πεισιστρατίδας, συμφορὴν ἐποιεῦντο διπλῆν, ὅτι τε ἄνδρας ξείνους σφι ἐόντας [i] ἐξεληλάκεσαν ἐκ τῆς ἐκείνων, καὶ ὅτι ταῦτα ποιήσασι χάρις οὐδεμία ἐφαίνετο πρὸς τῶν Ἀθηναίων· ἔτι τε πρὸς τούτοισι ἐνῆγόν σφεας οἱ χρησμοὶ, λέγοντες πολλά τε καὶ ἀνάρσια ἔσεσθαι αὐτοῖσι ἐξ Ἀθηναίων, τῶν πρότερον μὲν ἦσαν ἀδαέες, τότε δὲ, Κλεομένεος κομίσαντος ἐς Σπάρτην, ἐξέμαθον· ἐκτήσατο δὲ ὁ Κλεομένης ἐκ τῆς Ἀθηναίων ἀκροπόλιος τοὺς χρησμοὺς, τοὺς [k] ἔκτητο πρότερον μὲν οἱ Πεισιστρατίδαι, ἐξελαυνόμενοι δὲ ἔλιπον ἐν τῷ ἱρῷ· καταλειφθέντας δὲ ὁ Κλεομένης ἀνέλαβε. Τότε δὲ ὡς ἀνέλαβον οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς χρησμοὺς, καὶ τοὺς Ἀθηναίους [l] ἑώρεον αὐξομένους, καὶ οὐδαμῶς ἑτοίμους ἐόντας πείθεσθαί σφι, νόῳ λαβόντες ὡς ἐλεύθερον μὲν ἐὸν τὸ γένος τὸ Ἀττικὸν, ἰσόρροπον τῷ ἑωυτῶν [m] γίνοιτο, κατεχόμενον δὲ ὑπὸ τυραννίδος, ἀσθενὲς, καὶ

a Αἰγινῆται τε δὴ *Ask.*, mox ἐδήουν *Arch. V.* antea ἐδήουν. b Ἐπ' Αἰγίνης *Arch. V. Valla*, commode ſatis. c *M. Paſſ. Ask. Brit.* duo, alii ἀδικίου· ſtatim ἔτεα negligit *Arch.* d Χωρήσειν *Arch.* e Ἤκουσαν *M. Paſſ. Ask.* ἄκουσαν ſine augmento *Ald.* Edd. et nonnulli. f *Paſſ. Arch. V.* duo *Brit. Steph.* margo, ἀπεδέξαντο antea. g Πρὸς Αἰγ. *Arch. V.*, ὑπ' Αἰγ. prius erat. h Γενόμενον ora *Steph. Arch. V. Brit.* duo. Mox οἱ Λακεδ. *Arch. Vind.*, ὁ deerat Edd. i Ἐξηλακ. *Arch. V.* k *Ald. Paris. B.* duo *Brit.*, in *Med. Paſſ. Arch.* ἐκέκτηντο. Vid. L. II, 108. III, 39., tum μὲν πρότερον *Arch. Paſſ. Vind.* l Abest ab *Arch.*, ἑώρεον *Brit.* duo. bene. ἑώρων olim. m *M. Ask. Paſſ.* duo *Brit.*, ἂν γίνοιτο *Arch. V.*, ex *Ald.* ἂν γέν., mox κατεχόμενοι *Arch. V.*, porro ὑπό του τυραννίδι *Arch.*

3. Ἐδήϊουν τῆς Ἀττικῆς &c.] Cum in Muſis ἐδικαίευν, δικαιεῦν, et huius moduli plura, ſeſe offerant, placuit MSS. praeiudicio ἐδήουν. Egregium porro ἀπὸ τοῦ Αἰγινητέων ἀδικίου Cel. *Gronovius* iure revocavit optimo. Eſt autem iniuria ac noxa, quam AEginetae fecerant Athenienſibus. Quare oraculi haec eſt ſententia: ab eo tempore, quo AEginetae iniuſta arma in Atticum agrum inferre coeperant, totis xxx. annis a vindicta abſtinendum eſſe. Non hoc Cl. *Reiskium* latuit.

13. Τέμενος ἀπέδεξαν] Praecedens τέμενος ἀποδέξαντας inſtauratum conſtabilit, et C. 67. τέμενός οἱ ἀπέδεξε ἐν αὐτῷ τῷ πρυτανηΐῳ. Simile commiſſum L. VII, 178. Statim πρὸς Αἰγινητέων ſcriptor amat, quippe L. III, 74. ὅτι τε ἐπεπόνθεε πρὸς Καμβύσεω ἀνάρσια. *Portus* plura.

30. Τοὺς ἔκτητο] Mutari non fuerat neceſſe. Χρησμοὶ in Atticae arcis ſacrario recte conponuntur cum fatalibus Romanorum libris in cella Capitolii, gemella arte excogitatis. Neque dubito, quin inter ea oracula verſus fuerint *Muſaei*, ab Onomacrito Hipparchi Piſiſtratidae tempore manifeſta fraude aucti, mutilati, corruptique L. VII, 6.

35. Νόῳ λαβόντες, ὡς ἐλεύθερον μὲν ἐὸν] Veram hic pandit hiſtoricus cauſam, quae Lacedaemonios moveret; praecedenti capite narrata nihil erant aliud niſi ſpecies, quam ſuae praetexebant dominandi libidini velut cauſam honeſtiorem: hanc itaque ſolam in ſociorum conventu commemorant. Non debuerat itaque *Plutarchus* II. p. 860. F. hinc etiam occaſionem captasſe *Herodotum* criminandi, qui ſcilicet dicentes feciſſet, ὅτι κιβδήλοισι μαντηΐοισι ἐπαερθέντες ἄνδρας ξείνους ἐόντας αὐτοῖσι, καὶ ὑποσχομένους ὑποχειρίας παρέξειν τὰς Ἀθήνας ἐξήλασαν, [τοὺς τυράννους· has voces e ſcholio natas atque eiiciendas arbitror:] καὶ δήμῳ ἀχαρίστῳ παρέδωκαν τὴν πόλιν. In his Codices forte dabunt Herod. δήμῳ ἀχαρίτῳ ut habent ἀχαριτώτατον VII, c. 156. —— Quales autem hic nobis expingit *Herod.* Lacedaemonios, tales certe fuerunt rebus Graecorum florentibus. Graeciae principes, quam oderant domi, tyrannidem in liberis civitatibus ubique conabantur adfirmare; ſubditis erant ſuperbi domini; vicinis, quos vexabant, ab antiquisſimis temporibus graves, Meſſeniis, Arcaſin, Argivis, ceterisque; in bellis et ſocietatibus ineundis utile plerumque honeſtis anteponebant. Thebanis auxilium ferebant, ut ſcribit *Diodor. Sic.* XI, c. 81., νομίζοντες τὰς Θήβας, ἐὰν αὐξήσωσιν, ἔσεσθαι τῇ τῶν Ἀθηναίων ὥσπερ ἀντίπαλόν τινα. Secundum *Herod.* cogitabant, populum Athenienſem, quem ſibi certe nolebant ἀντίρροπον, oppresſum a tyranno futurum ἀσθενὲς καὶ πειθαρχέεσθαι ἕτοιμον, *imbecillum, ac talem, quem ſibi facile dicto haberent audientem.* VALCKEN.

37. Ὑπὸ τυραννίδος] Tum illi ἐθελοκάκεον, ὡς δεσπότῃ ἐργαζόμενοι, uti cultisſime in C. 78. Hic *Arch.* ὑπό του τυραννίδι pergenti manum iniicit. Non ſunt ignota ὑπό του δαιμόνων βεβλάφθαι *Appiani* B. Civil. IV. p. 1022., νῦν δ' ἐκ θεῶν του *Sophoclis* Oed. Colon v. 384., compluraque firmandae lectioni, cui tamen non fido. Mox πειθαρχέειν ex frequentato uſu vir doctus. *Portus* mediae verborum formae haud male acceptum tulit, *Abreſchio* conſentiente. At illa vide, ἐς ὃ καταφεύγουσι οἱ Πεισιστρατίδαι, *quorſum confugiunt Piſiſtratidae*

καὶ πειθαρχέεσθαι ἑτοῖμον· [a] μαθόντες δὲ τουτέων ἕκαστα, μετεπέμποντο Ἱππίην τὸν Πεισιστράτου ἀπὸ Σιγείου τοῦ ἐν Ἑλλησπόντῳ, ἐς ὃ καταφεύγουσι οἱ Πεισιστρατίδαι· [b] ἐπεί τε δέ σφι Ἱππίης καλεόμενος ἧκε, μεταπεμψάμενοι καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων ἀγγέλους, ἔλεγον σφι Σπαρτιῆται τάδε, „ Ἄνδρες „ σύμμαχοι, συγγινώσκομεν αὐτοῖσι ἡμῖν οὐ ποιήσα- „ σι ὀρθῶς· ἐπαρθέντες γὰρ κιβδήλοισι μαντηΐοισι, „ ἄνδρας ξείνους ἐόντας ἡμῖν τὰ μάλιστα, καὶ ἀναδεκο- „ μένους [c] ὑποχειρίας παρέξειν τὰς Ἀθήνας, τούτους „ ἐκ τῆς πατρίδος [d] ἐξηλάσαμεν, καὶ ἔπειτα ποι- „ ήσαντες [e] ταῦτα, δήμῳ ἀχαρίστῳ παρεδώκαμεν „ τὴν πόλιν· ὃς ἐπεί τε δι' ἡμέας ἐλευθερωθεὶς ἀνέ- „ κυψε, ἡμέας μὲν καὶ τὸν βασιλῆα ἡμέων περιυβρί- „ σας ἐξέβαλε, δόξαν δὲ φύσας αὐξάνεται· ὥστε „ ἐκμεμαθήκασι μάλιστα μὲν οἱ περίοικοι αὐτέων „ Βοιωτοὶ καὶ Χαλκιδέες, τάχα δέ τις καὶ ἄλλος „ ἐκμαθήσεται ἁμαρτών. [f] ἐπεί τε δὲ ἐκεῖνα ποι- „ ήσαντες ἡμάρτομεν, νῦν πειρησόμεθά σφεας ἅμα
319 „ ὑμῖν [g] ἀκεόμενοι τίσασθαι· αὐτοῦ γὰρ δὴ τοῦδε εἵνε- „ κε τόνδε τε τὸν Ἱππίην μετεπεμψάμεθα καὶ ὑ- „ μέας ἀπὸ τῶν πολίων, ἵνα κοινῷ τε λόγῳ καὶ κοι- „ νῷ στόλῳ ἐσαγαγόντες αὐτὸν ἐς τὰς Ἀθήνας, ἀπο- „ δῶμεν τὰ καὶ [h] ἀπελόμεθα”. Οἱ μὲν ταῦτα ἔλε- γον· τῶν δὲ συμμάχων τὸ πλῆθος οὐκ ἐνεδέκετο τοὺς λό- γους· οἱ μέν νυν ἄλλοι ἡσυχίην ἦγον· Κορίνθιος δὲ [i] Σωσι- κλέης

parta libertate vel ſuo par exſtiturum: hæc ſingula conſiderantes, arceſſiverunt Hippiam Piſiſtrati a Sigeo Helleſponti, quo Piſiſtratidæ confugerant. Poſtquam Hippias arceſſitus adfuit, accitis etiam aliorum ſociorum nunciis, ita Spartiatæ apud eos verba fecere, Agnoſcimus, viri ſocii, nos haud recte egiſſe, qui ementitis oraculis inducti, viros qui erant noſtri in primis hoſpites, quique receperant præbere nobis Athenas obnoxias, illos e patria eiecimus, et poſt id peractum ingrato populo urbem tradidimus: qui poſteaquam per nos liberatus caput erexit, nos pariter ac regem noſtrum per dedecus eiecit; inflatusque ſuperbe, famam auget, ut præcipue quidem Bœoti illorum finitimi atque Chalcidenſes didicerunt, fortaſſis et alius quis, ſi peccaverit, idem diſcet. Quare, quoniam in illis agendis peccavimus, nunc dabimus operam ut malo una vobiſcum medentes, illos puniamus. Hac enim de cauſſa et Hippiam et vos e ſua quosque urbe arceſſivimus, ut publico conſenſu et communi exercitu introducentes hunc Athenas, reddamus quæ abſtulimus. Hæc Spartiatæ. Quæ quum a- 92
lii plerique ſocii non probarent, attamen ſilentium tenerent, Corinthius Soſicles

a Μαθόντες δὲ *M. Paſſ. Ask. Brit.* duo, adverſativa deest *Ald.* et aliis. *b* Ἐπεί τε σφι *Arcb. V.* post pauca συγγιν. αὐτοῖσι ἡμῖν *Ald.* Quae his adhaerent, carpuntur a *Plutarcho* de Malign. p. 860. D., in quo mendoſe ὑποχειρίας πράξειν τὰς Ἀθήνας. MSS. παρέξειν melius. *c* Ὑποχειρίους *Vind.*, nec prave. *d* Ἐξελάσ. *Arcb.* *e* Deſit *Arcb.* *f* Ἐπεί τε δὲ *Arcb. Paſſ.*, prius erat ἐπεὶ δὲ tantum. *g* Ἀκεόμενοι *Arcb. V. Paſſ.* antea ἀπικόμενοι. Mox γὰρ τούτου εἵνεκεν marg. *Steph. Arcb. Vind. Paſſ. Brit.* duo, tum τόνδε τὸν Ἱπ. *Paſſ.*, quem ſequor: τὸν Edd. ignorant. *h* Ἀπελόμεθα *Ald. Paris. A. B.* duo *Brit.*, ἀπειλόμεθα *Med. Arcb. Paſſ. V.* *i* Σωκλῆς *Med.* Σωκλέης ora *Steph.*, vulgatum ceteri et *Plut.* Malign. p. 860. D., mox ἔλεγε *Arcb.*

tidae. Atqui ad Sigeum dudum illi ſe contulerant exules? Voluitne, ſolitos eo fuga ſe recipere? Sic utcunque placebunt; quamquam, ut ſuſpicionem ne premam, grammatici commento, ex C. 65. et C. 94. asſuto, congruunt perfecte.

52. Δόξαν δὲ φύσας αὐξάνεται] Varie exponunt. Laurentius *inflatusque ſuperbe, famam auget.* Stephanus, *atque adeo ſuperbe inflatus, ſuam potentiam auget.* Poſt eos Portus, *ſuperbiam ſpirans, creſcit*, non inconcinne. Quibus omnibus φύσας per ſyncopen vice φυσήσας. Quid ſi pictum olim φυσας fuerit, deletaque ſuperne ducta linea, vulgatum manſerit? Μεγάλα φυσῶντες *maiores ſpiritus ſumentes* in *Io. Chryſoſtom.* T. v. p. 344. A., πολιτικὸν φύσημα φυσῶντες *Plato* Alcib. II. p. 145. E., φυσῶν ἑαυτὸν *Alciphr.* L. 1. Ep. 37., ubi *Berglerus* plura. Et illa quidem ſuam ſibi elegantiam praeferunt, neque ſcriptori tamen, poëtas ſaepe aemulanti, quidquam praeſcribunt. Conſidera Sophocleum ex Electra v. 1490. μηδὲ πρὸς βίαν Ἐμοῦ κολαστοῦ προστυχὼν, ΦΥΣΗι φρένας *neque violentum me vindicem nactus, ſpritus augeat.* et Oed. Colon. v. 838. Ὦ δύσμορ'. οὐδὲ τῷ χρόνῳ ΦΥΣΑΣ φανῇ φρένας ποτε ——. Utrumque appoſitum et Herodoteo ſimile. Iunge *D'Orvillium*, cui Sophoclea iſta uſui eſſe potuerant, ad *Chariton.* L. VIII. p. 761.

52. Δόξαν δὲ φύσας] Hanc nobis dum aliunde ſyncopen adfirment, qua φύσας pro φυσήσας poneretur ſecundum *Portum* in Δόξαν, ſuſpicabor ſcriptum olim, δόξαν δὲ φυσῶν (vel φυσιῶν) αὐξάνεται, *creſcit [Virtutis expers] verbis iactans gloriam:* ut hic δόξα *vana* dicatur *gloria*, oppoſita τῇ εὐκλείᾳ et ἀρετῇ· in opinione tantum ſuperborum ſita, et nihil minus quam vera: ut opponuntur Δοκεῖν, *videri*, et εἶναι, *eſſe*; τὸ δοκεῖν et τὸ ὄν, ſic et apud Philoſophos δόξα et ἀλήθεια. Unum ponam *Euripidis* ex Androm. v. 319. locum paulo quam vulgatur emendatius ſcriptum: Ὦ δόξα, δόξα, μυρίοισι δὴ βροτῶν Οὐδὲν γεγῶσι βίοτον ὤγκωσας μέγα. Εὔκλεια δ' οἷς μὲν ἔστ' ἀληθείας ἄπο, Εὐδαιμονίζω. *Inanem gloriam ſpirare*, vel *iactare*, atque adeo *inflatum vana opinione ſuperbire* hic diceretur δόξαν φυσᾶν· ἀνδρῶν πολιτικὸν φύσημα φυσώντων meminit *Plato* II. Alcib. p. 145. E. *Antiphanes* ap. *Athen.* XV. p. 681. c. Οὐκ ἐφύσων οἱ Λάκωνες ὡς ἀπόρρητοι ποτέ; Dictum, quo *Demadem* repreſſit inflatum *Hyperides*, *Leopardus* explicuit IX. Em. p. 248. VALCKEN.

56. Ἅμα ὑμῖν ἀκεόμενοι] Cultius hoc pro captu ſcribarum, quibus ſuum ἀπικόμενοι, alioqui tolerabile, redonavi. *Homerus* Il. N, 115. Ἀλλ' ἀκεώμεθα θᾶσσον, *ſed medeamur ocyus huic malo.* Ipſe L. III, 40. τρόπῳ τῷ ἐξ ἐμεῦ ὑποκειμένῳ ΑΚΕΟ· et plenius L. I, 167. βουλόμενοι ΑΚΕΣΑΣΘΑΙ τὴν ἁμαρτάδα. *Hemſterhuſio* idem in opinionem venerat, eleganter in *AEſchinis* Dial. III, 15. μόνοις δὲ ἀκεῖται τοῖς δυναμένοις — corrigenti, loco inepti ἀρκεῖται. Revertit inſuper ἀπελόμεθα, quod auctius ex *Med.* acceſſerat. Vide tamen L. VIII, 3.

63. Κορίνθιος δὲ Σωσικλέης] Σωκλέης in Codd. ſcribitur et in edito *Plutarcho* II. p. 860. F. Σωκλέους διελθόντος. Talia ſolebant etiam a librariis contrahi. Velut diverſa nomina uſu diſtinguebantur *Socrates* et *Soſicrates*; *Sophanes* et *Soſiphanes*; neque contrahebantur a Graecis nomina Σωσίθεος· Σωσίβιος· Σωσιγένης et ſimilia. Σωσίπατρος vocatur in Ep. ad Rom. XVI, 21., qui A. A. XX, 4. est Σώπατρος· hic in aliquot Codd. legitur Σωσίπατρος· in uno vellem alterove ſic ſequentia ſcriberentur: Θεσσ. δὲ Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος καὶ Γάϊος. Δερβαῖος δὲ Τιμόθεος· ut corrigendum viderunt *H. V.* et *Adr. Heringa.* —— Prima Corinthii Soſiclis oratio: Ἦ δὴ ὅ, τε οὐρανὸς ἔσται ἔνερθε τῆς γῆς, καὶ ἡ γῆ μετέωρος ὑπὲρ τοῦ οὐρανοῦ, —— locutionibus illa conſtat proverbialibus apud utriusque Linguae ſcriptores frequentatis: non Euripidea tantum e Med. v, 410., ſed *Ovidius* ſimul reſpexit eiusdem e Syleo Herculis dictum: πρόσθε γὰρ κάτω Γῆς εἶσιν ἄστρα, γῆ τ' ἄνεισ' ἐς αἰθέρα· ſervatum a *Philone Iud.* cum vicinis p. 537. 869. 880. Theſeus in *Eurip.* Suppl. v, 520. Ἄνω γὰρ ἂν ῥέοι Τὰ πράγματ', οὕτως εἰ 'πιταξόμεσθα δή. —— Mox *Herodoti* Soſicles unius vel paucorum imperio opponit *imperium populare*, deſignatum ἰσοκρατίας rariori voce: τῇ ἀνίσῳ πολιτείᾳ Atticam opponit τὴν ἴσην καὶ ἔννομον, *AEſchines* c. Tim. p. 1, 25. *Demoſth.* c. Mid. p. 336, 121. τῶν ἴσων καὶ τῶν δικαίων ἕκαστος ἡγεῖται ἑαυτῷ μετεῖναι ἐν δημοκρατίᾳ. Laudat *Iſocrates* in Areopag. p. 152. A. τὰς ἰσότητας, καὶ τὰς δημοκρατίας οὐ πάσας ἀλλὰ τὰς καλῶς καθεστηκυίας. Saepius ἰσονομίας ſpecioſo nomine viri Principes ſunt abuſi. VALCKEN.

64. Ἦ

1cles ita loquutus est: Nunc profecto et hoc cœlum infra terram, ac terra ſublimis ſupra cœlum erit, hominesque domicilium in mari habebunt, et piſces, quod antea homines; quando vos, Lacedæmonii, rebus publicis everſis, tyrannides in urbes introducere conabimini: quibus nihil est in rebus humanis neque iniuſtius, neque magis pollutum cædibus. Quod ſi bonum vobis videtur civitates ſubesſe tyrannidi, ipsi vobis primi tyrannum conſtituite, atque ita ut aliis conſtituatis operam date. At nunc ipsi tyrannorum expertes, et ne id in Sparta contingat vehementisſime caventes, hoc in ſocios ſtudetis efficere: qui ſi esſetis, ut nos ſumus, experti, meliorem quam nunc facitis, de
2hac re ſententiam conferre posſetis. Nam iste apud Corinthios civitatis ſtatus fuit. Erat paucorum regimen: et ii qui Bacchiadæ vocabantur, urbem gubernabant; ultro citroque inter eos matrimonia contrahebantur. Horum uni nomine Amphioni nata est filia clauda, cui nomen erat Labda: quam quoniam nemo Bacchiadarum ducere volebat, duxit Eetion Echecratis filius, e Petra quidem populo, ſed ab prima origine Lapitha ac Cænides. Qui quum neque ex hac muliere, neque ex alia tolleret liberos, profectus est Delphos ad conſulendum de prole: eum introeuntem ſtatim Pythia his verſibus compellavit,

Eetion, te nemo (licet ſis tantus) honorat.
Conceptum pariet ſaxum grave Labda, monarchos

Quod

κλέης ἔλεξε τάδε, „ [a] Ἦ δὴ ὅ, τε οὐρανὸς ἔσται ἔνερθε „ τῆς γῆς, καὶ ἡ γῆ μετέωρος ὑπὲρ τοῦ οὐρανοῦ, „ καὶ [b] οἱ ἄνθρωποι νομὸν ἐν θαλάσσῃ ἕξουσι, καὶ „ οἱ ἰχθύες τὸν πρότερον ἄνθρωποι, [c] ὅτε γε ὑμεῖς ὦ „ Λακεδαιμόνιοι ἰσοκρατίας [d] καταλύοντες, τυραννί- „ δας ἐς τὰς πόλις κατάγειν παρασκευάζεσθε· τοῦ „ οὔτε ἀδικώτερον οὐδέν ἐστι κατ' ἀνθρώπους, οὔτε „ μιαιφονώτερον· εἰ γὰρ δὴ τοῦτό γε [e] δοκέει ὑμῖν „ εἶναι χρηστὸν, ὥστε τυραννεύεσθαι τὰς πόλις, αὐ- „ τοὶ πρῶτοι τύραννον καταστησάμενοι παρὰ σφίσι „ αὐτοῖσι, οὕτω καὶ τοῖσι ἄλλοισι [f] δίζησθε κατι- „ στάναι· νῦν δὲ, αὐτοὶ ἄπειροι ἐόντες τυράννων, καὶ „ φυλάσσοντες δεινότατα τοῦτο ἐν τῇ Σπάρτῃ μὴ „ γενέσθαι, [g] παραχρᾶσθε ἐς τοὺς συμμάχους· εἰ δὲ „ [h] αὐτοὶ ἔμπειροι ἔατε, κατάπερ ἡμεῖς, εἴχετε ἂν „ περὶ αὐτοῦ γνώμας ἀμείνονας συμβάλλεσθαι ἤπερ „ νῦν. Κορινθίοισι γὰρ ἦν πόλιος κατάστασις τοιήδε· ἦν „ ὀλιγαρχίη, καὶ οὗτοι Βακχιάδαι καλεόμενοι ἔνεμον „ τὴν πόλιν· ἐδίδοσαν δὲ καὶ ἤγοντο ἐξ ἀλλήλων. „ Ἀμφίονι δὲ ἐόντι τουτέων τῶν ἀνδρῶν, γίνεται θυ- „ γάτηρ χωλή· οὔνομα δέ οἱ ἦν Λάβδα· ταύτην, „ Βακχιαδέων γὰρ οὐδεὶς ἤθελε γῆμαι, ἴσχε Ἠετίων „ ὁ [i] Ἐχεκράτεος· [k] δήμου μὲν ἐκ Πέτρης ἐὼν, ἀ- „ τὰρ τὰ ἀνέκαθεν Λαπίθης τε καὶ Καινίδης· ἐκ „ δέ οἱ ταύτης τῆς γυναικὸς, οὐδ' ἐξ ἄλλης, παῖδες „ [l] ἐγίνοντο· ἐστάλη ὦν ἐς Δελφοὺς περὶ γόνου· ἐσιόν- „ τα δὲ αὐτὸν, [m] ἰθέως ἡ Πυθίη προσαγορεύει τοῖσι- „ δε τοῖσι ἔπεσι,

„ Ἠετίων, [n] οὔτίς σε τίει πολύτιτον ἐόντα.
„ Λάβδα κύει, τέξει δὲ [o] ὀλοίτροχον· ἐν δὲ πε-
„ σεῖται.

„ Ἀν-

a Ἦ δὴ ὅ, τε οὐραν. *Euſtath.* in Hom. p. 695, 20. et *H. Steph.* ex coniectura, Editio quoque *Genev.* CIƆIƆCXVIII. vulgo Ἦ δὲ ὅτε ὁ οὐρ. *b* Deſit *Ask.* et mox ante ἰχθύες *Paſſ.* *c* *M. Paſſ. Ask. Arch. Brit.* duo: γε aberat. *d* Καταλύσαντες *Vind.*, tum πόλις atque iterum *Ask. Paſſ.*, alii πόλιας. *e* Δοκέει *Arch.* *f* Δίζησθε *Ask.* recte: δίζεσθε ceteri. *g* Παραχρῆσθε *Paſſ.* *h* Αὐτοὶ ἔμποροι *Arch.* non bene ultimum, αὐτοὶ etiam *Paſſ.* ex correctione, ſed iuſta, ob antecedentia: olim αὐτοῦ. Post pauca συμβαλέσθαι *Paſſ.* *i* Ἐχεκράτευς *Ask.* *k* Μήμου *Arch.* Hic deſinit *Brit. A.* *l* Ἐγίνοντο *Paſſ. Arch. V.* quod praeſtat. antea ἐγένοντο. *m* Abest a *Brit.*, mox τοῖσδε τοῖσι *Paſſ. Vind.* *n* Οὔτοι σε *Arch.* *o* *Oenomaus* apud *Euſeb.* Pr. Ev. L. v, 29. ὀλοοίτροχον vulgato accedit *Euſtath.* in *Hom.* p. 925, 5.

64. Ἦ δὴ ὅ, τε οὐρανὸς ἔσται] Auſcultavi *Euſtathio*, *H. Stephano*, *Porto*. Quid enim turbatisſima perſeverarent, praeſertim cum ſubſequens ὅτε ferre alterum nequeat? Recte *H. Steph.* adſcripſit Ovidianum, *Omnia naturae praepoſtera legibus ibunt, Parsque ſuum mundi nulla tenebit iter. Omnia iam fient* &c.

81. Καὶ οὗτοι Βακχιάδαι καλεόμενοι] Adi *Diodorum* T. II. p. 635. et quae adnotata isti ſunt. Quot annis ex Bacchiadis legebatur πρύτανις, ὃς βασιλέως εἶχε τάξιν. Quare mox in Apollinis reſponſo ἄνδρες illi μούναρχοι, quippe civitatem ſtato tempore ſoli adminiſtrantes. In formula connubii ἐδίδοσαν δὲ καὶ ἤγοντο tritius ἐκδιδόναι. Sic II, 47. οὐδὲ σφι ΕΚΔΙΔΟΣΘΑΙ θυγατέρα οὐδεὶς ἐθέλει, οὐδ' ἄγεσθαι ἐξ αὐτέων. Ita *Thucydides*, *Plato*, *Ariſtides*, quos anteſtatus est *Abreſchius* Dilucid. *Thucyd.* p. 314. Noſter tamen L. IX, 110. ἀλλά τοι —— δίδωμι θυγατέρα τὴν ἐμήν· iterumque οὔτε γὰρ ἄν τοι δοίην θυγατέρα.

81. Οὗτοι Βακχιάδαι] Articulo potius inſerto legendum, οὗτοι οἱ Βακχιάδαι καλεόμενοι ἔνεμον τὴν πόλιν· post τοὺς Ἀλητιάδας primum Regum titulo; postea, velut annui magiſtratus, πρυτάνεων nomine, *Pauſan.* II. p. 120. conf. *Diodor.* T. II. p. 635. — In proximis, ἐδίδοσαν δὲ καὶ ἤγοντο ἐξ ἀλλήλων, quae duplex obtinet ellipſis non est illa pervulgata. De plebe in Samo rerum domina *Thucydides* eleganter ſuo tamen more VIII, c. 21., τοῖς γεωμόροις μετεδίδοσαν οὔτε ἄλλου οὐδενὸς, οὔτε ἐκδοῦναι οὔτε ἀγαγέσθαι παρ' ἐκείνων, οὐδ' ἐς ἐκείνους οὐδενὶ ἔτι τοῦ δήμου ἐξῆν. *Plato* LL. VI. p. 771. E. *ignorare non oportet*, παρ' ὧν τέ τις ἄγεται, καὶ ἃ καὶ οἷς ἐκδίδωσι· dicebatur plena locutione, διδόναι τε τέκνα καὶ λαμβάνειν παρ' ἀλλήλων· ut et ἐκδιδόναι καὶ λαμβάνειν γυναῖκας παρ' ἀλλήλων· quarum haec est *Xenophontis* p. 3, 2. illa *Dionis Chryſ.* p. 163. D. VALCKEN.

83. Γίνεται θυγάτηρ χωλή] Ex Helladio *Photius* Biblioth. p. 1583. τοῦ βασιλέως Κορινθίου ἡ μήτηρ, ΓΥΝΗ δὲ Ἀμφίονος —— Λάβδα ἐκαλεῖτο· ubi, niſi θυγάτηρ fuerit, error certisſimus, a *St. Berglero* notatus. *Ptolemaeus* vero *Hephaeſt.* in catalogo propriorum nominum ex literarum elementis, *Cypſeli*, inquit, *mater*, χωλὴ οὖσα, Λάμβδα ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Πυθίου, oraculum, quod ſequetur, ſpectans, eiusdem Biblioth. p. 487., ſed temere titulum augens. Λάβδα idem olim ac Λάμβδα ex dicterio *Ariſtophanis*, quo uti recuſo.

86. Ὁ Ἐχεκράτεος] Cod. *Ask.* Ἐχεκράτευς Doribus debetur. Eetion inter maiores numeravit, Antaſi F., Melanem, qui una cum Alete Corinthum occupavit ap. *Pauſan.* II, 4. Lapithes et Caenides, ut hic adfirmatur, ſi fuerit, conſequens est, ut Antaſus patrem aut avum agnoverit Caeneum, Perithoi in praelio adverſus Centauros adiutorem, in *Pauſan.* L. V, 10. Aetas et tempus non obſtant.

93. Ὀλοίτροχον] *Oenomai* τέξει δ' ὀλοοίτροχον non abſurdum. Infra L. VIII, 52. ὀλοιτρόχους plerique Codd. et *Suidas*; quas quidem vocabuli diſcrepans originatio apud *Etymologum* in V. turbelas pepererit. Oraculi ultima δικαιώσει δὲ Κόρινθον in *Vallae* Latinis iuſto leniora ſunt. Poenae, quibus Corinthus a Cypſelidis mulctanda, praeſagiuntur, ſeu, quod ſequens conplectitur reſponſum, πολλῶν δ' ὑπὸ γούνατα λύσει. Vidimus L. I, 100. κατ' ἀξίην ἑκάστου ἀδικήματος ἐδικαίευ· et geminum II, 29. Plurima ex aliis *P. Leopardus* Emend. V, 9.

93. Τέξει δὲ ὀλοίτροχον] Litera ſcribendum transpoſita: Λάβδα κύει. τέξει δ' ὀλοοίτροχον· ſic vulgatur in excerptis *Euſebii* ex *Oenomao*, Praepar. Ev. V, p. 224. vel ὀλοοίτροχον· utro modo pronunciandum esſet non convenit inter Grammaticos: quia nonnullos memorat, etiam minus notos, Auctor *Scholii* nondum editi in *Hom.* Il. N. v. 137. totum illud hic forte legisſe non poenitebit: Ὀλοοίτροχος, ὁ ἐν τῷ τρέχειν ὀλοός, ἐπεὶ καταφερόμενος πᾶν τὸ ἐμπίπτον βλάπτει. Δημήτριος γοῦν ὁ Γονυπεὺς δασύνει, ἵν' ᾖ ὁλοτροχοειδὴς καὶ κατὰ πᾶν μέρος ἀφήριστος· οὕτω δὲ καὶ Ἑρμαππίας, καὶ Νικίας, καὶ Ἀρι-

στίας,

,, Ἀνδράσι μουνάρχοισι, δικαιώσει δὲ Κόρινθον.
,, ταῦτα χρησθέντα τῷ Ἠετίωνι, ἐξαγγέλλεταί
,, κως τοῖσι Βακχιάδῃσι, τοῖσι τὸ μὲν πρότερον γε-
,, νόμενον [a] χρηστήριον ἐς Κόρινθον ἦν ἄσημον, φέ-
,, ρον τε ἐς τὠυτὸ καὶ [b] τὸ τοῦ Ἠετίωνος, καὶ λέ-
,, γον ὧδε,

,, Αἰετὸς ἐν πέτρῃσι κύει· τέξει δὲ λέοντα
,, Καρτερὸν, ὠμηστήν· πολλῶν δ᾽ ὑπὸ γούνατα
,, λύσει.
,, Ταῦτά νυν εὖ φράζεσθε Κορίνθιοι, οἳ περὶ
,, καλὴν
320 ,, Πειρήνην οἰκεῖτε καὶ ὀφρυόεντα Κόρινθον.

,, τοῦτο μὲν δὴ τοῖσι Βακχιάδῃσι πρότερον γενόμενον,
,, ἦν ἀτέκμαρτον· τότε δὲ τῷ Ἠετίωνι γενόμενον ὡς
,, ἐπύθοντο, αὐτίκα καὶ τὸ πρότερον συνῆκαν, [c] ἐὸν
,, συνῳδὸν τῷ Ἠετίωνος· συνέντες δὲ καὶ τοῦτο, εἶχον
,, ἐν ἡσυχίῃ, [d] ἐθέλοντες τὸν μέλλοντα Ἠετίωνι
,, [e] γενέσθαι γόνον διαφθεῖραι· ὡς δ᾽ ἔτεκε ἡ γυνὴ,
,, τάχιστα πέμπουσι σφέων αὐτέων δέκα ἐς τὸν δῆμον
,, ἐν τῷ κατοίκητο [f] Ἠετίων, ἀποκτενέοντας τὸ
,, παιδίον· ἀπικόμενοι δὲ οὗτοι ἐς τὴν Πέτρην, καὶ
,, παρελθόντες ἐς τὴν αὐλὴν [g] τοῦ Ἠετίωνος, αἴτεον
,, τὸ παιδίον· ἡ δὲ Λάβδα, [h] εἰδυῖά τε οὐδὲν τῶν εἵνεκα
,, ἐκεῖνοι ἀπικοίατο, καὶ δοκέουσά σφεας φιλοφροσύ-
,, νης τοῦ πατρὸς [h] εἵνεκα αἰτέειν, φέρουσα ἐνεχείρισε
,, αὐτέων ἑνί· τοῖσι δὲ ἄρα ἐβεβούλευτο κατ᾽ ὁδὸν, τὸν
,, πρῶτον αὐτέων λαβόντα [i] τὸ παιδίον προσουδίσαι·
,, ἐπεί τε ὦν ἔδωκε φέρουσα ἡ Λάβδα, τὸν λαβόντα
,, τῶν ἀνδρῶν θείῃ τύχῃ [k] προσεγέλασε τὸ παιδίον·
,, καὶ τὸν, φρασθέντα τοῦτο, οἶκτός τις [l] ἴσχει
,, ἀποκτεῖναι· κατοικτείρας δὲ παραδιδοῖ τῷ δευτέ-
,, ρῳ· ὁ δὲ, τῷ τρίτῳ· οὕτω δὴ διεξῆλθε διὰ πάν-
,, των τῶν δέκα παραδιδόμενον, οὐδενὸς βουλομένου
,, διεργάσασθαι· ἀποδόντες ὦν ὀπίσω τῇ τεκούσῃ τὸ
,, παιδίον, καὶ ἐξελθόντες ἔξω, ἑστεῶτες ἐπὶ τῶν
,, θυρέων, ἀλλήλων [n] ἅπτοντο, καταιτιώμενοι καὶ
,, μάλιστα τοῦ πρώτου λαβόντος, ὅτι οὐκ ἐποίησε
,, κατὰ τὰ δεδογμένα· ἐς ὃ δή σφι χρόνου ἐγγινο-
,, μένου, ἔδοξε αὖτις παρελθόντας πάντας τοῦ φό-
,, νου μετίσχειν· ἔδει δὲ ἐκ τοῦ Ἠετίωνος γόνου Κο-
,, ρίνθῳ

Quod cadet in cives, emendabitque Corinthum.

Hoc oraculum Eetioni redditum, enunciatur caſu Bacchiadis, quibus prius de Corintho editum oraculum erat obſcurum et ignotum, eodem reſpiciens, quo etiam iſtud Eetionis et in hæc verba,

Concipit in petris aquila, enixura leonem
Robuſtum, ſævum, genua et qui multa reſolvet.
Hæc bene nunc animis verſate Corinthia proles,
Quæ colis ad pulchrám Pirenem, altumque Corinthum.

Id quidem antea Bacchiadis dátum non e- 3
rat intellectum; tunc autem Eetioni datum quum percepiſſent, ſtatim etiam iſtud prius intellexerunt, quippe concinens oraculo Eetionis. Hoc quum animadvertiſſent, ſilentio ſuppreſſere, animo futurum Eetionis filium extinguendi. Et ut primum mulier enixa eſt, miſerunt e ſuo numero decem viros ad populum, in quo habitabat Eetion, qui puerulum extinguerent. Iſti, poſtquam ad Petram pervenere, et ad Eetionis atrium acceſſere, puerum petunt. Labda cur veniſſent ignara, paternæque amicitiæ officio veniſſe eos rata, affert filium, et in unius eorum manum porrigit: erat autem inter viam illis conſtitutum, ut qui primus eorum puerulum cepiſſet, is humi illum allideret. Verum divina quadam fortuna puerulus ei viro cui a Labda traditus erat, arriſit, quam rem illi conſideranti miſeratio ſubiit eius occidendi. Sic miſertus alteri tradidit, et ille tertio, atque ita deinceps per manus traditus infans, per omnes decem tranſiit: ac nemine interimere volente, rurſus matri eſt redditus. Illi egreſſi atque ante ianuam ſtantes, alius alium incuſabant caſtigabantque, ſed primum præcipue, qui eum nactus ex convento non feciſſet; donec interiecto temporis ſpatio placitum eſt, ut rurſus introgreſſi omnes fierent participes cædis. Sed 4
erat neceſſe ex Eetionis prole germinari Corintho

a Ἐς Κορ. χρηστήριον *Paſſ.* *b* Τὸ non legitur in *V. Arch.* *c* Συνῳδ. ἐὸν *Arch.*, tum συνέντες omnes. *d* Θέλοντες *Arch. V.* *e* Γίνεσθαι *Paſſ.* *f* Ὁ Ἠετ. *Paſſ.* *g* Τὴν id. *h* Εἰδεῖά τε id. *i* Εἵνεκεν *Arch. V.* *k* Deſunt iſta duo *Arch. V.* mox ἐπεὶ ὦν *Aſk.* *l* Citat *Euſtath.* ad *Hom.* p. 650, 59. *m* Ἴσχεν *Arch. V.* qui mox οὕτω τε δὴ, aut οὕτω δὲ, non abſurde. *n* Habet *Thom. Mag.* in Καθάπτομαι.

ςίας, καὶ Ἀριστόνικος· Κομανὸς δὲ καὶ Πτολεμαῖος ὁ Ἀσκαλωνίτης ψιλοῦσι καὶ παροξύνουσι, τὸ ἐπὶ τὸ (ἐν τῷ) τρέχειν ὀλοὸν καὶ δεινόν· ἐπενθετικὸν δὲ τὸ ι περιττόν· καὶ γὰρ χωρὶς αὐτοῦ σώζεται τὸ μέτρον· καὶ δεῖ αὐτοὺς ἀναλογίσαι τὸ (ἀναλογίσασθαι τὸ, Od. A, 52.) Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος. Δημόκριτος δὲ τὸ κυλινδρικὸν σχῆμα ὀλοοίτροχον καλεῖ. Eſt illud ſcholion ex MS. Cod. *Baſil.*, quem a Clar. *I. I. Wetſtenio* habui utendum, Scholia complectente in Iliada, atque Iliadis Homereae Paraphraſin utiliſſimam. Pauca quaedam ex iſto Scholio dederunt *Etymologus* et *Euſtath.* in Il. N. p. 893., excitans et Herodotea ex L. VIII, c. 52., ὀλοιτρόχους ἀπίεσαν, minus illic emendate ſcripta, quam vulgantur apud *Suidam*; ubi quae ſequuntur velut *Herodoti* in Herodoteis non puto reperiri; quam exhibet in *Xenophonteis* (K. A. IV, p. 189, 11.) lectionem confirmat Cod. MS. Paris. VALCKEN.

6. Ὀφρυόεντα] Egregia ad hanc vocem porrigitur *Fr. Nanſii* induſtria in *Nonni* Paraphr. *Ioannis* C. XXI, 59. Acrocorinthus, ubi fons Pirene, ſignatur. *Strabo* tamen ad aſperum clivoſumque urbis ſitum refert, ἀφ᾽ οὗ πάντες ΟΦΡΥΟΕΝΤΑ Κόρινθον εἰρήκασι L. VIII. p. 586.

8. Τότε δὲ τῷ Ἠετίωνι] Ut paulo poſt legitur, ἐὸν συνῳδὸν τῷ Ἠετίωνος, nempe χρηστηρίῳ ad eamdem normam hic ſcribendum puto, τότε δὲ, τὸ Ἠετίωνι γενόμενον ὡς ἐπύθοντο, αὐτίκα καὶ τὸ πρότερον συνῆκαν. —— Quod infra dicitur, τὸ παιδίον προσουδίσαι, dixerat et *Eurip.*, ſi vera eſt *Scaligeri* coniectura, in Iphig. Aul. v. 1151. ζῶα προσουδίζεται, *Porphyr.* ap. Euſeb. Praep. Ev. IV. p. 174. C. Doricum Ἐποτουδίζεν *Heſych.* interpretatur κατέβαλεν ἐπὶ γῆν. — His proxima, τὸν λαβόντα —— θείῃ τύχῃ προσεγέλασε τὸ παιδίον, reſpicit *Plutarch.* in Conviv. VII. Sap. p. 163. F. Κύψελον οἱ πεμφθέντες ἀνελεῖν νεογνὸν ὄντα προσμειδιάσαντα αὐτοῖς ἀπετράποντο· ubi forte ſcripſerat προσμειδιήσαντα, vel προσμειδιάσαντα, quae viri Docti eſt ſuſpicio. VALCKEN.

21. Τὸ παιδίον προσουδίσαι] Inmane conſilium; crudelius facinus, quod Clytemneſtra Agamemnoni exprobrat in Tragici Iphig. Aulid. v. 1151. Βρέφος τε τοὐμὸν σῷ προσουδίσας πάλῳ. Sic eleganter, loco προσουρίσαι, Ill. *Scaliger*. Tale ap. *Suid.* ὁ δὲ ἄρας μετέωρον, προσουδίζει τε καὶ ἀποκτείνει. Qua in crudelitate Hebraei רטש 2. *Reg.* VIII, 12. et נפץ אל הסלע *Pſalm.* CXXXVII, 9. frequentare conſueverunt.

22. Τὸν λαβόντα] *Euſtathius* τῷ λαβόντι, ſententia pari. *Dulce rideat ad patrem* in carmine *Catulli* ad Manlium, ubi *Scaliger* Virgilianum Eclog. IV., *Lacerda* probante, *Incipe parve puer, qui non riſere parentes*, idem ait ac *ad parentes*, οὐ προσγελάσαντες τοὺς τοκέας. At propius huc facit *Plutarchi* in Sap. Sympos. p. 163. F. ὃν οἱ πεμφθέντες ἀνελεῖν νεογνὸν ὄντα, *Cypſelum*, ΠΡΟΣΟΜΙΛΗΣΑΝΤΑ αὐτοῖς ἀπετράποντο, quod nuper vir doctus ad *Noſtri* narrationem dextre προσγελάσαντα aut προσμειδιάσαντα reformavit. Ego vero haud ſcio, an προσομιλεῖν blanditias tenelli infantis et *ſemibiante labello* arridentis excludat. Vide *Plutarchi* Conſol. p. 117.

rintho perniciem: nam Labda ſtans ad eaſdem fores, hæc omnia exaudiebat: eoque metuens ne illi immutata voluntate acceptum rurſus puerulum interimerent, aſportavit, et occuluit in eo, ubi minime cogitari poterat, nempe in menſura frumentaria: quum ſciret, illos, ſi redirent ad inveſtigandum, ſcrutaturos omnia: ut et contigit: nam introgresſis et ſcrutantibus ubi non apparuit, viſum est eis abeundum, atque iis, a quibus misſi esſent, dicendum ſe cuncta quæ illi mandasſent perpetrasſe: atque ita reverſi dixerunt. Poſt hæc Eetionis filio creſcenti impoſitum est nomen Cypſelo, ob periculum hoc quod devitaverat in Cypſela, *vel menſura frumentaria.* Ubi autem in virilem adolevit ætatem, conſulenti oraculum Delphis anceps redditum, quo fretus Corinthum aggresſus occupavit: oraculum autem hoc erat,

Vir locuples noſtras hic qui deſcendit ad ædes
Cypſelus Eetides, claræ rex ille Corinthi,
Ipſe,

„ ῥίψῃ κακὰ ἀναβλαστεῖν· ἡ Λάβδα γὰρ πάντα „ ταῦτα ἤκουε ἑστεῶσα πρὸς [a] αὐτῇσι τῇσι θύρῃσι· „ δείσασα δὲ μή σφι μεταδόξῃ, καὶ τοδεύτερον λαβόντες τὸ παιδίον ἀποκτείνωσι, φέρουσα [b] καταπρύπτει ἐς τὸ ἀφραστότατόν οἱ ἐφαίνετο εἶναι, ἐς „ κυψέλην· ἐπισταμένη ὡς [c] εἰ ὑποστρέψαντες ἐς ζήτησιν [d] ἀπικοίατο, πάντα ἐρευνήσειν μέλλοιεν· „ τὰ δὴ καὶ ἐγένετο· [e] ἐλθοῦσι δὲ καὶ διζημένοισι „ αὐτοῖσι ὡς οὐκ ἐφαίνετο, ἐδόκεε ἀπαλλάσσεσθαι, καὶ λέγειν πρὸς τοὺς ἀποπέμψαντας, ὡς „ πάντα ποιήσειαν τὰ ἐκεῖνοι ἐνετείλαντο· οἱ μὲν δὴ „ ἀπελθόντες, ἔλεγον ταῦτα. Ἠετίωνι δὲ μετὰ „ ταῦτα ὁ παῖς [f] αὐξάνετο· καί οἱ διαφυγόντι „ τοῦτον τὸν κίνδυνον, ἀπὸ τῆς κυψέλης ἐπωνυμίην Κύψελος οὔνομα ἐτέθη· ἀνδρωθέντι δὲ καὶ „ [g] μαντευομένῳ Κυψέλῳ ἐγένετο ἀμφιδέξιον χρηστήριον ἐν Δελφοῖσι, τῷ πίσυνος γενόμενος ἐπε- 321
„ χείρησέ τε καὶ ἔσχε Κόρινθον· ὁ δὲ χρησμὸς, [h] ὅδε ἦν·

„ Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ ὃς ἐμὸν δόμον [i] ἐσκαταβαίνει,
„ Κύψελος [k] Ἠετίδης, βασιλεὺς κλεινοῖο Κορίνθου·
„ Αὐ-

a Τῇσι θυρ. tantum *Ald. Arch. Vind. Paris. A. B. Brit.*, αὐτῇσι τῇσι θυρ. *M. Paſſ. Ask.* *b* Κρύπτει *Arch.*, ceteri κατακρύπτει cum *Aldo.*, κατακρύβει *Med. Paſſ. Ask.* *c* Abest *Arch. V.* *d* Ἀπικοίατο *Ald. Brit. Paris. A. B.*, ἀπίκοιντο *Vind. Arch.*, ἀπικνέοιντο *M. Paſſ. Ask.*: mox τὰ δὴ καὶ ἐγένετο *Arch. V.*, quod commodius. *Aldus* quoque τὰ δή. Olim τὰ δὲ καὶ ἐγίνετο. *e* Ἐπελθοῦσι γὰρ *Arch. V. Brit. Paſſ. Ald.*, ἐλθοῦσι δὲ *Med. Ask.* *f* Αὐξάνετο *Arch. V.* ut L. I, 58. VI, 132., antea ηὐξάνετο. *g* Κρυπτομένῳ iidem cum *Paſſ.* *h* Ὧδε *Arch. V.* Vide C. 92, 2. *i* Ἐγκατ. *Arch.* *k* Ἀιακίδης ap. *Euſeb.* Pr. Ev. L. V, 35. mox κλειτοῖο ora *Steph. Paſſ. Ask.* et *Dio Chryſ.* in Corinth. p. 456. A., in *Arch.* βασιλεὺς τε κλεισοκορίνθου.

38. Φέρουσα κατακρύπτει] Expuli inſolentisſimum κατακρύβει. Talia veterum ſcriptis ſine fulcro, ſine auctoritate inculcare, equidem inprobo. Idem evenit *Med.* ἀπικνέοιντο· namque addita ſtabiliendo cauſſa, ſufficiens non est, et aeque in vulgatum quadrat. Verius mox ex parte *Ald.* et MSS. τὰ δὴ καὶ ἐγένετο.

38. Κατακρύβει —— ἐς κυψέλην] Verbi formam nobis ex *Med.* reduxit VII Clar., illam olim quidem uſitatam, ſed hic vitioſam, quia monumentis est literarum antiquior: κατακρύπτει procul dubio revocabitur. *Ciſta* Corinthiis dicta Κυψέλη, in qua mater infantem occultaverat, poſtea fuisſe traditur in Iunonis templo Olympiae dedicata: ſed potius crediderim, ut rei memoriam cuſtodirent, Cypſelidas, non ad exemplar veteris iſtius factam, arcam artificioſisſimam illam dedicasſe, in cuius quinque lateribus enarrandis accurata *Pauſaniae* verſatur eruditio L. v, a p. 420. ad p. 427. Τῆς μὲν δὴ σωτηρίας εἵνεκα τοῦ Κυψέλου τοῦ ἀπ' αὐτοῦ γένος οἱ ὀνομαζόμενοι Κυψελίδαι τὴν Λάρνακα ἐς Ὀλυμπίαν ἀνέθεσαν, ut ſcribit *Pauſan.* pag. 419. VALCKEN.

48. Ἀπὸ τῆς Κυψέλης] *Pauſanias* τὰς δὲ λάρνακας οἱ τότε ἐκάλουν Κορίνθιοι κυψέλας, tum conſona prorſus de *Cypſeli* cognomine, et multa de arca iſta, in Olympia dedicata a Cypſelidis, L. v, 16., cuius inſculptas figuras *Dio Chryſoſt.* Or. XI, p. 163. B. eleganter expingit. Iam κρυπτομένῳ *latitanti* ſeu *ſemet occultanti*, quomodo tres *Codd.*, adſentire posſum. Cypſelo, cui a teneris Bacchiadae inſidias ſtruxerant, prudentia, ut latebras ſectaretur, auctor erat. Habet praeterea vocabulum, quod ex gloſſa difficulter derivabitur: nulli tamen obtrudo. Quaeramus de oraculo, quod hic ἀμφιδέξιον χρηστήριον, et in *Vallae* Latinis *anceps*, invito Cl. *de Pauw*; cui ἀμφιδέξιον *auſpicatum*, quoniam Cypſelus, τῷ πίσυνος, *eo fretus* tyrannidem invaſit, liquidumque videtur. Sequor *Laurentium*, tum quod reſponſum omni ambiguitate liberum non ſit, tum *Luciani* conſenſu, oraculum Croeſo datum L. I, 53., ἀμφιδέξιον ἔπος adpellantis Iov. Tragoed. C. 43. p. 692.

54. Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ] Oraculi verba poſtrema, omisſa *Dioni*, tentata *Boubierio*, enodavit *Wesſeling.* in Disſ. *Herod.* p. 111, 112. Illinc diſcimus, κλειτοῖο Κορίνθου, quod altero multo minus tritum est, adfirmari Codicis auctoritate. Non ſpernerem ſi Codices agnoſcerent in primo verſu *Dionis* lectionem: Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ, ὃς ἐμὸν δόμον εἰσαφικάνει· quod Delphico templo longe mihi videtur convenientius, quam, quod *Herodoti* nobis praebent exemplaria, ἐσκαταβαίνει. Trophonius, rarius ille tamen in antro loquutus, dixisſe potuit, ὃς ἐμὸν μυχὸν (vel σπέος) ἐσκαταβαίνει· erat enim in templo Iovis Trophonii *os ſpecus, per quod oraculo utentes ſciſcitatum Deos deſcendunt*, ut ſcribit *Livius* XLV, c. 27. et uſitata dicebatur loquendi forma ἐς Τροφωνίου καταβῆναι. Deus vero Delphicus dicere debuisſe videtur, ὃς ἐμὸν δόμον εἰσαναβαίνει, vel εἰσαφικάνει· niſi tanquam *adyti* forte loquatur *incola Pythius*; (ſic in *Horatio* legebat noſter ille *T. H.*) et Cypſelus in intimum Pythiae deſcenderit penetrale, (εἰς) πολυστεφῆ μυχὸν, *Æſchylo* dictum Eumen. v. 39. VALCKEN.

56. Ἠετίδης] *Oenomai* Ἀιακίδης vitium olet. Cypſeli pater Eetion, cuius patronymicum Ἠετίδης, uti Deucalionis Δευκαλίδης, egregie ad Plut. *Ariſtoph.* p. 206. *Hemſterhuſio* oſtendente. Minimi autem referet, eligaturne κλεινοῖο Κορίνθου, an κλειτοῖο, in quibus ſcribendis variarunt librarii itidem VII, 228. Principio oraculi Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ —— ὃς ἐμὸν δόμον —— Pythia advenientem Heſiodum ſalutavit, ſi non fallit auctor Certaminis *Heſiodi* et *Homeri*, etiam Theſeum in reſponſo, a *Gronovio* ex ſchedis *Medic.* publicato ad L. I, 65.

56. Κύψελος Ἠετίδης] Κύψελος Αἰακίδης, quod praebet *Oenomaus Euſeb.* p. 233., vitioſum illud, tenue tamen, exhibet antiquae lectionis veſtigium: parum enim dubito, quin fuerit ſincera ſcriptio Κύψελος Αἰετίδης· *Æetides:* Patri nomen fuit ab ἀετὸς dictum Ἠετίων· ſicut ab ἄμαθος non Ἀμ. fluxerunt Ἠμαθία et Ἠμαθίων, *Emation*; ab ἄνεμος, ἠνεμόεις· &c. nusquam invenientur ἤνεμος, ἤμαθος, ἠετός· Ionice quoque et pasſim poëtis *aquila* dicitur Αἰετός. Non itaque patronymicum Ἠετίδης, ſed ab Αἰετὸς formari debuit Αἰετίδης. Accedit ad haec, in oraculo primum edito legi, Αἰετὸς ἐν πέτρῃσι κύει, τέξει δὲ λέοντα· edito ſecundo oraculo non difficulter intellexerunt Bacchiadae, Αἰετὸν esſe τὸν Ἠετίωνα. Ab Αἰετὸς autem Αἰετίδης ortum patronymicum, ut ab altera forma nominis Ἠετίων naſci potuit Ἠετιωνίδης. Docte *Euſtath.* atque ad Alexandrini fortasſe *Heraclidae* ductum, in Il. B. p. 218, 13. ἔοικεν, inquit, διώνυμος εἶναι ὁ Ταλαὸς, —— Ταλαὸς, ἐξ οὗ Ταλαΐδης· καὶ Ταλαΐων, ὅθεν Ταλαϊονίδης· vidit et *Etymologus* p. 109, 9, aeque ab Ἄνδεμος formatum Ἀνδεμίδης, atque ab Ἀνδεμίων Ἀνδεμιωνίδης. In talibus abſurdas plerumque συγκοπὰς Grammatici comminiſcuntur, quas egregia iam ſatis refutabant obſervata τοῦ πάνυ ad *Schol.* in *Ariſtoph.* Plut. p. 207. VALCKEN.

» Αὐτὸς, καὶ παῖδες, παίδων γε μὲν οὐκέτι
„ παῖδες.
„ τὸ μὲν δὴ χρηστήριον τοῦτο ἦν· τυραννεύσας δὲ ὁ
„ Κύψελος, τοιοῦτος δή τις [a] ἀνὴρ ἐγένετο· πολλοὺς
„ μὲν Κορινθίων ἐδίωξε, πολλοὺς δὲ χρημάτων ἀπε-
„ στέρησε, πολλῷ δ' ἔτι πλείστους τῆς ψυχῆς· ἄρ-
„ ξαντος δὲ τούτου ἐπὶ τριήκοντα ἔτεα, καὶ [b] δια-
„ πλέξαντος τὸν βίον εὖ, διάδοχός οἱ τῆς τυραννί-
„ δος ὁ παῖς Περίανδρος γίνεται· ὁ τοίνυν Περίανδρος
„ κατ' ἀρχὰς μὲν ἦν ἠπιώτερος τοῦ πατρός· ἐπεί τε
„ δὲ ὡμίλησε δι' ἀγγέλων Θρασυβούλῳ τῷ Μιλήτου
„ τυράννῳ, πολλῷ ἔτι ἐγένετο Κυψέλου μιαιφονώ-
„ τερος· πέμψας γὰρ παρὰ Θρασύβουλον κήρυκα,
„ ἐπυνθάνετο [c] ὅντινα ἂν τρόπον ἀσφαλέστερον κατα-
„ στησάμενος τῶν πρηγμάτων, κάλλιστα τὴν πόλιν
„ ἐπιτροπεύοι· Θρασύβουλος [d] δὲ τὸν ἐλθόντα παρὰ
„ τοῦ Περιάνδρου ἐξῆγε ἔξω τοῦ ἄστεος· ἐσβὰς δὲ ἐς
„ ἄρουραν ἐσπαρμένην, ἅμα τε διεξήιε τὸ λήιον,
„ ἐπειρωτῶν τε καὶ [e] ἀναποδίζων τὸν κήρυκα κατὰ
„ τὴν ἀπὸ Κορίνθου ἄπιξιν· καὶ ἐκόλουε αἰεὶ ὅκως
„ [f] τινὰ ἴδοι τῶν ἀσταχύων [g] ὑπερέχοντα· κολούων
„ δὲ,

Ipſe, et eo nati, ſed nulli deinde nepotes.

Et oraculum quidem hoc erat. Cypſelus vero tyrannide potitus, talis extitit, ut Corinthiorum multos in exilium egerit, multos pecunia, longe plurimos anima privaverit. Cui, quum triginta regnaſſet annos, bene vita defuncto ſucceſſit in tyrannide filius Periander, qui inter initia mitius agebat quam pater: ſed ubi per nuncios conſuetudinem habuit cum Thraſybulo Mileti tyranno, multo magis quam pater cruentus effectus eſt. Miſſo enim legato, Thraſybulum interrogavit qua ratione ipſe rebus tutius conſtitutis, civitatem pulcherrime gubernaret. Thraſybulus, eo qui a Periandro miſſus erat, extra oppidum educto, ingreſſus eſt arvum quoddam ſatum, et una cum eo ſegetem interambulans, ſciſcitabatur et repetebat hominem de ſuo adventu e Corintho, detruncans identidem ut quamque videbat ſpicam ſupra alias extantem,

a Ἦν ἀνήρ. πολλοὺς *Med.* *b* Διαπλέξαντος *Eton.* ora *Steph. Arch. V. Paſſ.*, prius διαπλεύσαντος erat. *c* *Med. Paſſ. Aſk. Brit.* Fragm. *Paris.*, ἂν aberat. tum ἀσφαλέστατον *Paſſ.* Fr. *Paris. Steph.* Margo. *d* Non est in *Brit.* *e* Citat *Suid.* in *V.* mox καὶ τὴν ἀπ. *Arch.* *f* *Med. Paſſ. Aſk.* Fr. *Paris. Brit.*, τινὰς ἴδοι *Ald.*, ἴδῃ *Arch.*, in Edd. olim ἤδη. Statim σταχύων *Brit.* *g* *Med. Paſſ. Aſk.* Fragm. *Paris.*, alii ὑπερέχοντας τῶν ἄλλων et ſuperius τινὰς.

57. Παίδων γε μὲν οὐκέτι παῖδες] Cypſelidarum tyrannis μέχρι τριγονίας ſive in tertium ſucceſſorem continuatur a *Strabone* VIII. p. 580., ea in re *Ariſtotelem*, quod *Caſaubon.* non fugit, ſecuto Polit. L. V, 12. Cypſelum excepit Periander, hunc Pſammetichus, Gordii ſeu Gorgiae F., Cypſeli nepos. Quae ſi ex vero tradidit Philoſophus, uti veriſſima videntur, labat fides Apollinis. Ne tamen mendax haberetur, machinam verſui admovit Ampl. *Bouberius* Diſſ. Herodot. p. 169., fingendo παίδων γε μὲν εἰσέτι παῖδες. Quae mihi quidem violenta videtur: εἰσέτι certe ex praeſente tempore trahit aliquid, oraculi haud reſpondens indoli. Apollinis veracitas ſtet cadatve, nihil ad rem. Quod cecinit, ἀμφιδέξιον eſt et pro more ambiguum, huc, ut opinor, tendens: Cypſelum regnaturum, filios quoque Periandrum et Gorgiam: namque hunc in partem dominationis fraternae veniſſe ex *Plut.* Sap. Conviv. p. 160 recte colligitur. Bene ergo verbis, καὶ παῖδες *Dio Chryſoſt.* explicandi cauſſa, ὧν εἷς οὗτος ὁ Περίανδρος, adpoſuit. Tum Cypſelum et Lycophronem, Periandri filios, quippe morte ante patrem obita in tyrannidis ſucceſſione haud futuros: unum tantum modo Pſammetichum, Gorgiae F., Cypſeli I. Nep., nec ullos praeterea, regno ſive tyrannide in Corinthiorum civitate uſurum. Atque hoc erit παίδων γε μὲν οὐκέτι παῖδες. Quae callide ſi conieci, manet verſui ſua ſcriptura, ſin, fallax Apollo eſt, nec mea refert.

63. Διαπλέξαντος τὸν βίον εὖ] Ionum ſermo pro vetere διαπλεύσαντος poſtulabat διαπλώσαντος, quod utrum hic ſcriptum primitus fuerit, prorſus in ambiguo fluctuat. *Platonis* in Phaedro p. 85. D. ἐπὶ σχεδίας κινδυνεύοντα ΔΙΑΠΛΕΥΣΑΙ τὸν βίον iucundum quidem eſt et poëtis rhetoribusque probatum. Πλόον vitae curſum dixit *Pindarus* Olymp Od. VI. extr., ubi Graecus enarrator διανήξασθαι τὸν βίον alia figura. At quod in tot ſchedis διαπλέξαντος τὸν βίον haud minus venuſtum. Citavit *Stobaeus* ex Muſa VII, 46. ὁ θεὸς, γλυκὺν ΠΛΕΞΑΣ τὸν αἰῶνα, quod quoniam in verbis iſtis varius eſt *Ioannes*, nunc non premo. Iambum ex *Athenaeo* L. XI. p. 458. D. hunc habe: Ἐπὶ τοῖς παροῦσι τὸν βίον ΔΙΑΠΛΕΚΕ· et de Pheretima οὐδὲ εὖ τὴν ζόην ΚΑΤΕΠΛΕΞΕ in fine Melpomenes, aliaque, a Cl. *Abreſchio* indicata ad *Ph. Cattieri* Method. p. 71. Etſi autem utrumque ſua non deficiatur venere, alterutrum haud dubie ex interpretamento, emerſit. *H. Stephanus* de *Herodoti* Vocib. p. 737. διαπλέξαντος audaci criticae mutationi acceptum fert, *Valckenarius* ad *Euripid.* Phoeniſſ. p. 448. διαπλεύσαντος, cuius ſententiae calculum cupide adpono.

63. Διαπλέξαντος τὸν βίον εὖ] Impius in Deos atque in homines iniurius Dionyſius *in ſuo lectulo mortuus —— eam poteſtatem, quam ipſe per ſcelus erat nactus, quaſi iuſtam et legitimam hereditatis loco filio tradidit*, ut auctor eſt *Cicero* de N. D. III, c. 35. iſtiusmodi dictis ſapienter reſpondet *Athenagoras* in libello περὶ ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν. Quae de Cypſelo tradit Noſter partim firmantur illa narratis *Polyaeno* V, c. 31., et *Suidae* in Κυψελιδῶν ἀνάθημα· ubi ad *Theophraſti* verba praeceptor illius comparari poterit *Ariſtoteles* Polit. V, p. 159, 21. et Oeconom. II. p. 246, 3. Fraudum ille ſuarum fructu facile potitus per annos imperium exercuit triginta, tandemque ἐν τυραννίδι τὸν βίον ἐτελεύτησε, *placide vitam exſpiravit*: hoc Herodotea dicitur phraſi, διέπλεξε τὸν βίον εὖ neque enim mea ſententia dubitari poteſt, quin genuinum ſit atque ex MSS. *Herodoto* reſtituendum διαπλέξαντος. Non hic quaeritur, rectene quis dicatur διαπλεῦσαι τὸν βίον· quod cadere nequit in dubitationem; ſed quid ſcripſerit *Herod*; Scripſiſſe διαπλέξαντος demonſtrant quatuor minimum ſcripti Codd. quis enim illud imputaret librariis? firmat uſus *Herodoti*, cuius crudelis Pheretime vermibus eroſa IV, c. ult. οὐκ εὖ τὴν ζόην κατέπλεξε, *male vitam finivit*: eodem hic ſenſu capiendum διαπλέκειν· apud alios διαπλέκειν τὸν βίον ſignificat *vitam agere*. VALCKEN.

70. Καταστησάμενος τῶν πρηγμάτων] Inpeditior ſtructura *Pavio* et *Reiskio* extorſit τὰ πρήγματα, uti ſermonis genius efflagitabat. Prior tamen animadvertit, necti iungique poſſe ὅν τινα ἂν τρόπον τῶν πρηγμάτων ἀσφαλέστερον καταστησάμενος ——, neque adeo ὅν τινα τρόπον collocatum, quo modo plerumque, vice κατ' ὅν τινα τρόπον. Idem in *Abreſchii* coniecturam venit.

75. Καὶ ἀναποδίζων τὸν κήρυκα] Perſimile *AEſchinis* in Cteſiph. p. 81. καὶ πολλάκις ἀνεπόδιζεν τὸν γραμματέα, optimeque cum hoc conpoſitum a *G. Budaeo* Conment. p. 418., belle vertente, *percunctans identidem et revocans caduceatorem.* Illud autem ἐκόλουε —— τῶν ἀσταχύων ὑπερέχοντα imitatur *Philoſtratus* Vit. Apoll. L. V, 36. μὴ τέμνε τῶν ἀσταχύων τοὺς ὑψηλοὺς τε καὶ ὑπεραίροντας, magis tamen ex *Ariſtotele* Polit. V, 10., aliam in his narrandis viam ingreſſo, ſicuti *Aldrobandin.* et *Caſaubon.* ad *Diogen.* I, 100. docuerunt. Non adſtruo facti Thraſybuli expreſſam imaginem in *Eurip.* Suppl. v. 448.

77. Τῶν ἀσταχύων ὑπερέχοντα· κολούων] Ad Epiſtolam velut a Thraſybulo ſcriptam ad Periandrum, quam vel ex hac liquet hiſtoria ab otioſo fuiſſe confictam, ap. *Diogen. Laërt.* I, 100. multa notarunt viri Docti; *Menagius* etiam attigit *Philoſtrati* locum de V. A. V, c. 36., ubi Romano dat Imperatori libenter audienti multo prudentius utiliusque conſilium impoſtor Apollonius, quam Regibus veteres iſti dederant ſophi. Recte Theſeus *Euripidis* Suppl. v. 448., *Quomodo tandem*, γένοιτ' ἂν ἰσχυρὰ πόλις, Ὅταν τις, ὡς λειμῶνος ἠρινοῦ στάχυν, Τόλμας ἀφαιρῇ, κἀπολωτίζῃ νέους. Preva poë-

tem, donec ſegetem formoſiſſimam atque profundiſſimam hunc in modum corrupit: prædiumque illud pervagatus, nullo verbo reddito legatum remiſit. Reverſus Corinthum legatus, avido præceptionis audiendæ Periandro, negavit ſibi quippiam reſpondiſſe Thraſybulum, et mirari quod ſe ad virum veſanum Periander miſiſſet, et ſua ipſius deſtruentem: exponitque quæ ex
7 Thraſybulo vidiſſet. Periander id quod a Thraſybulo actum erat intelligens, atque interpretans ſibi ab illo præceptum ut eminentiſſimos quoſque popularium interimeret, tunc vero omnem in cives malitiam exercuit, interficiendo ac perſequendo conſummans id, quod a Cypſelo fuerat omiſſum. Atque adeo die uno univerſas mulieres Corinthias exuit, propter Meliſſam uxorem ſuam: nam quum ad Theſprotos ad flumen Acherontem miſiſſet nuncios ſciſcitatum necyomantium de hoſpitis depoſito, Meliſſa apparens negavit ſe indicaturam aut dicturam ubinam depoſitum eſſet collocatum; algere enim ſe et nudam eſſe: nihil enim ſibi prodeſſe veſtes cum quibus ſepulta fuiſſet, utpote non concrematas. Cuius rei, quod vera loqueretur, teſtimonio foret, quod Periander in frigidum furnum panes ingeſſiſſet. Hæc Periandro renunciata, ob illud argumentum fidem fecere, quod ipſe cum Meliſſa iam cadavere coierat. Itaque ſtatim poſt id nuncium per præconium edixit, ut omnes Corinthiorum mulieres ad Iunonis templum prodirent. Eo, tanquam ad feſtum, quam ornatiſſime poterant

δὲ, ἔῤῥιπτε ἐς ὃ τοῦ λήϊου τὸ κάλλιστόν τε καὶ βαθύτατον διέφθειρε τρόπῳ τοιούτῳ· διεξελθὼν δὲ τὸ χωρίον, καὶ ὑποθέμενος ἔπος οὐδὲν, ἀποπέμπει τὸν κήρυκα· νοστήσαντος δὲ τοῦ κήρυκος ἐς τὴν Κόρινθον, ἦν πρόθυμος πυνθάνεσθαι τὴν ὑποθήκην ὁ Περίανδρος· ὁ δὲ οὐδέν οἱ ἔφη Θρασύβουλον ὑποθέσθαι· [a] θωυμάζειν τε αὐτοῦ, παρ' οἷόν μιν ἄνδρα ἀποπέμψειε, ὡς παραπλῆγά τε καὶ τῶν ἑωϋτοῦ [b] σινάμωρον· ἀπηγεόμενος τάπερ πρὸς Θρασυβούλου ὀπώπεε. Περίανδρος δὲ, συνεὶς τὸ ποιηθὲν, καὶ νόῳ [c] ἴσχων ὥς οἱ ὑπετίθετο Θρασύβουλος τοὺς [d] ὑπειρόχους τῶν ἀστῶν φονεύειν, ἐνθαῦτα δὴ πᾶσαν κακότητα ἐξέφαινε ἐς τοὺς πολιήτας· ὅσα γὰρ Κύψελος ἀπέλιπε κτείνων τε καὶ διώκων, Περίανδρός σφεα [e] ἀπετέλεσε· μιῇ δὲ ἡμέρῃ ἀπέδυσε πάσας τὰς Κορινθίων γυναῖκας, διὰ τὴν ἑωϋτοῦ γυναῖκα Μέλισσαν· πέμψαντι γάρ οἱ ἐς Θεσπρωτοὺς ἐπ' Ἀχέροντα ποταμὸν ἀγγέλους ἐπὶ τὸ νεκυομαντήϊον παρακαταθήκης πέρι ξεινικῆς, οὔτε σημανέειν ἔφη ἡ Μέλισσα ἐπιφανεῖσα, οὔτε [f] κατερέειν ἐν τῷ κέεται χώρῳ ἡ παρακαταθήκη· [g] ῥιγοῦν τε γὰρ, καὶ εἶναι γυμνή· τῶν γάρ οἱ συγκατέθαψε [h] ἱματίων ὄφελος εἶναι οὐδὲν, οὐ κατακαυθέντων· 322
μαρτύριον δέ οἱ εἶναι ὡς ἀληθέα ταῦτα λέγει, ὅτι ἐπὶ ψυχρὸν τὸν ἰπνὸν Περίανδρος τοὺς ἄρτους ἐπέβαλε· ταῦτα δὲ ὡς ὀπίσω ἀπηγγέλθη τῷ Περιάνδρῳ, πιστὸν γάρ [i] οἱ ἦν τὸ συμβόλαιον, ὃς νεκρῷ ἐούσῃ Μελίσσῃ ἐμίγη, ἰθέως δὴ μετὰ τὴν ἀγγελίην, κήρυγμα ἐποιήσατο, ἐς τὸ Ἡραῖον ἐξιέναι πάσας τὰς Κορινθίων γυναῖκας· αἱ μὲν δὴ, ὡς ἐς ὁρτὴν [k] ἤϊσαν κόσμῳ τῷ καλλίστῳ χρεώμεναι· ὁ δ'

a Θωμ. *Ask.*, deinceps παρ' οἷόν τινα Fragm. *Parit.* *b* Σιναμ. *Arch.* Fr. *Paris.* et gloſſator, optime. Vid. ad L. 1, 153. antea συνάμωρον. tum τὰ πρὸς *V. Arch.* *c* Σχὼν *Arch. V.* *d* Ὑπειρόχους *M. Paſſ. Ask. Ald.* egregie. Conſule *S. Clarke* ad Il. B, 426. ὑπερόχους alii. *e* Ἀπετέλεε *Paſſ.*, ἐπετέλεσε *Arch.* *f* Κατερ. ἐν τῷ κέεται *Arch.* *g* Ῥιγοῦται γὰρ id. ῥιγοῦνται *Brit.* *h* Εἱμάτων *Arch. V.*, tum οἱ καταx. *Arch.* *i* Non eſt in *Brit.*, mox συμβόλαιον, ὡς νεκρῷ *Arch.*; quorum poſtremum *Ask. M. Paſſ. Vind. Brit.*, antea νεκρῇ. *k* Ἤϊσαν *Arch. V.*

poëtae diſplicebat philoſopho ſuorum civium, Atticae certe multitudinis, conſuetudo, qua virtutis eminentis aeſtimatores invidi viros Principes ad certum tempus expellebant civitate. In re nota verbum adhibet *Ariſtoteles Herodoti*, Politic III, c. 9., ὁ γὰρ ὀστρακισμὸς, inquit, τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν τρόπον τινὰ τῷ κολούειν τοὺς ὑπερέχοντας· quod ſequitur καὶ φυγαδεύειν ab *Ariſtotele* non videtur adiectum: conf. Polit. V, c. 10. *Ariſtides* T. III. p. 398., ἦν οὗτος ὁ νόμος ἐκόλουον τοὺς ὑπερέχοντας μεθιστάντες ἔτη δέκα. In lege quidem de Oſtraciſmo, cuius ignoramus verba, decennium fuit definitum; ſed quam illinc nobis efformavit legem *Sam. Petitus* p. 456., Ἐξοστρακίζεσθαι τοὺς ὑπερέχοντας τὰ δέκα ἔτη· iſtis ſi fuiſſet verbis concepta, lex meo quidem iudicio foret abſurdiſſima; dignique Legis fuiſſent conditores poena, qua ſuos cives mulctandos cenſuit *Heraclitus*, cum amicum Hermodorum expellentes civitate dixiſſe viderentur, ἡμέων μηδὲ εἷς ὀνήϊστος ἔστω, *de nobis nemo unus excellat.* Athenis etiam Homericum illud pueris occentabant, Αἰὲν ἀριστεύειν· Non itaque talem legem promulgaſſent Athenienſes, qualem ne tyranni quidem; apud quos *nobilitas pro crimine, et ob virtutes certiſſimum exitium*; quique, ut ſcribit *Iſocrat.* in Epiſt. VI. p. 422. A. nihil aliud σκοποῦσι, πλὴν ὅπως —— τῶν πολιτῶν τοὺς βελτίστους καὶ φρονιμωτάτους λυμανοῦνται καὶ διαφθαρήσουσι· verbo, quod vulgatur, ἀφανιοῦνται ſubſtitui λυμανοῦνται, veram ut arbitror, lectionem: in eam ſententiam plura dederunt *Ez. Spanhem.* ad *Iulian.* p. 285, 286. et *I. Waſſe* ad *Sall.* B. C. c. 7. VALCKEN.

94. Ἐς Θεσπρωτοὺς —— ἐπὶ τὸ νεκυομ.] Secundum nonnullos Orpheus, Eurydice mortua, ἐπὶ τὸ Ἄορνον δὲ αὐτὴν τὸ ἐν τῇ Θεσπρωτίδι ἀφίκετο· εἶναι γὰρ πάλαι νεκυομαντεῖον αὐτόθι, *Pauſan.* IX. p. 769. Hic animas eliciebant ſua ſede, rite facto Diis inferis ſacrificio, quos *Comicus* propterea quis *Deos* dixit Μολοττικούς. *Heſychius:* Θεοὶ Μολοττικοὶ —— ὅτι ψυχοπομπεῖόν ἐστιν ἐν Μολοσσοῖς. VALCKEN.

95. Ἐπὶ τὸ νεκυομαντήϊον] Ex priſca ſuperſtitione, ab ÆEgypto ad Hebraeos, etſi ſeveriſſima ſanctione *Deuteron.* C. XVIII, 11. prohibita, cum multis aliis propagata 1. *Samuel.* C. XXVIII. Eadem, quid enim prava religione fertilius? eadem variis utriusque Graeciae regionibus cupide recepta et crebro uſitata: *Euſtath.* inſpice, his uſum ad *Homer.* p. 1667, 61. et *Plutarch.* T. II. p. 1104. D., ubi querelae rigentis Meliſſae.

4. Ὃς νεκρῷ ἐούσῃ Μελίσσῃ] Nefarium et foedum Periandri facinus ex *Nic. Damaſceno* excerpſit *Suid.* in Περίανδρος. Neque neglexit, ut opinor, *Seneca* II. de Ira C. 36. *omnes denique*, inquiens, *alios affectus ira ſibi ſubiicit: amorem ardentiſſimum vincit. Transfoderunt itaque amata corpora, et in eorum, quos occiderant, iacuere complexibus.* quibus in verbis, ubi *et in earum, quas occiderant* —— ſi fingatur, nihil apertius. Periander certe Meliſſam ſuam, inmani abreptus ira, occiderat in Thaliae C. 50.

4. Νεκρῷ ἐούσῃ Μελίσσῃ ἐμίγη] Ut ſenſus naſceretur, quem lectioni *Med.* tribuit vir clar. ſcribi debuerat: νεκρῷ Μελίσσης ἐμίγη· qua ratione ſcripſit II, c. 89., λαμφθῆναι τινὰ (ταριχευτὴν) φασὶ μισγόμενον νεκρῷ προσφάτῳ γυναικός· *deprehenſum qui rem haberet cum recente mulieris cadavere.* Fidem non inveniet quod legitur apud *Hermogenem* p. 95., ἐμίχθη τις τεταριχευμένῳ σώματι· apud *Herod.* ἐμίχθη τις νεκρῷ ταριχευθησομένῳ. Hunc in locum prior erit lectio revocanda νεκρῇ ἐούσῃ Μελίσσῃ ἐμίγη· quibus Periandro non obſcurum explicat *Herod.* imaginis Meliſſae dictum: ἐπὶ ψυχρὸν τὸν ἰπνὸν Π. τοὺς ἄρτους ἐπέβαλε. Mirifica narrat *Athen.* XIII, p. 605. F. 606. A. —— Quae his proxima traduntur *Is. Caſaub.* ad Epiſtolam contulit *Periandri* ap. *Diog. Laërt.* 1, 100., qua dicitur in honorem Meliſſae Periander κατακαύσας καὶ τὰ πασῶν Κορινθιῶν εἵματα. Paulo ante ſe dixerat mortua Meliſſa ῥιγοῦν τε καὶ εἶναι γυμνή· tractavit iſta *Des. Herald.* ad *Martial.* X, Ep. 50. VALCKEN.

15. Τοιοῦτο

Mulieres Corinthiæ aſtu ſpoliatæ ab tyranno, cultu probatur odium. Hippias redit Sigeum ad tyrannum eius Hegeſiſtratum.

„ δ' ὑποστήσας τοὺς δορυφόρους, ἀπέδυσέ σφεας, πάσας ὁμοίως τάς τ' ἐλευθέρας καὶ τὰς [a] ἀμφιπόλους· συμφορήσας δὲ ἐς ὄρυγμα, Μελίσσῃ ἐπευχόμενος κατέκαιε· ταῦτα δέ οἱ ποιήσαντι, καὶ τὸ δεύτερον πέμψαντι, [b] ἔφρασε τὸ εἴδωλον τὸ Μελίσσης ἐς τὸν κατέθηκε χῶρον τοῦ ξείνου τὴν παρακαταθήκην· [c] τοιοῦτο μέν ἐστι ὑμῖν ἡ τυραννὶς ὦ Λακεδαιμόνιοι, καὶ [d] τοιούτων ἔργων· ἡμέας [e] δὲ τοὺς Κορινθίους τότε αὐτίκα θῶυμα μέγα εἶχε, [f] ὅτε ὑμέας εἴδομεν μεταπεμπομένους Ἱππίην· νῦν τε δὴ καὶ μεζόνως θωυμάζομεν λέγοντας ταῦτα· ἐπιμαρτυρόμεθά τε ἐπικαλεόμενοι ὑμῖν θεοὺς τοὺς Ἑλληνίους, μὴ κατιστάναι τυραννίδας ἐς τὰς [g] πόλις· [h] οὐκ ὦν ἢν μὴ παύσησθε, ἀλλὰ πειρήσησθε παρὰ τὸ δίκαιον κατάγοντες Ἱππίην, ἴστε ὑμῖν Κορινθίους γε οὐ [i] συναινέοντας". Σωσικλέης μὲν ἀπὸ Κορίνθου πρεσβεύσας ἔλεξε τάδε. Ἱππίης δὲ αὐτὸν ἀμείβετο, τοὺς αὐτοὺς [k] ἐπικαλέσας θεοὺς ἐκείνῳ, ἦ μὲν Κορινθίους μάλιστα πάντων ἐπιποθήσειν Πεισιστρατίδας, ὅταν σφι ἥκωσι [l] ἡμέραι αἱ κύριαι ἀνιᾶσθαι ὑπ' Ἀθηναίων. Ἱππίης μὲν τούτοισι ἀμείψατο, [m] οἷά τε τοὺς χρησμοὺς ἀτρεκέστατα ἀνδρῶν ἐξεπιστάμενος· οἱ δὲ λοιποὶ τῶν συμμάχων τέως μὲν εἶχον ἐν ἡσυχίῃ σφέας αὐτούς· ἐπεί τε δὲ Σωσικλέος ἤκουσαν εἴπαντος [n] ἐλευθερῶσαι, πᾶς τις αὐτέων φωνὴν ῥήξας, αἱρέετο τοῦ Κορινθίου τὴν γνώμην· Λακεδαιμονίοισί τε ἐπεμαρτυρέοντο, μὴ ποιέειν μηδὲν νεώτερον περὶ πόλιν [o] Ἑλλάδα· οὕτω μὲν [p] τοῦτο ἐπαύσθη. Ἱππίῃ δὲ ἐνθεῦτεν ἀπελαυνομένῳ, ἐδίδου μὲν Ἀμύντης ὁ [q] Μακεδὼν Ἀνθεμοῦντα, ἐδίδοσαν δὲ Θεσσαλοὶ Ἰωλκόν· ὁ δὲ τουτέων μὲν [r] οὐδέτερα αἱρέετο, ἀνεχώρεε δὲ ὀπίσω ἐς Σίγειον, τὸ εἷλε Πεισίστρατος αἰχμῇ παρὰ Μιτυληναίων· κρατήσας δὲ αὐτοῦ, κατέστησε τύραννον εἶναι παῖδα τὸν ἑωυτοῦ νόθον Ἡγησίστρατον, [s] γεγονότα ἐξ Ἀργείης γυναικός· ὃς οὐκ ἀμαχητὶ [t] εἶχε τάπερ ἔλαβε παρὰ Πεισιστράτου ἐπο-

rant quum isſent mulieres istæ, poſitis clam ſatellitibus, omnes ſine diſcrimine, ingenuas pariter et ancillas, exuit atque ad foveam comportatas veſtes Melisſam precando cremavit. Hæc ubi fecit, et nuncios iterum eosdem miſit, tunc ei Melisſæ idolum expoſuit, ubinam depoſitum hoſpitis collocasſet. Huiusmodi quidem vobis, Lacedæmonii, est tyrannis, et talium operum, eoque nos Corinthios cum magna admiratio cepit, ſimulatque vidimus vos arcesſere Hippiam, tum vero maior nunc dum ista dicitis. Propterea deos Græcorum invocantes obteſtamur vos, ne velitis tyrannides in civitatibus conſtituere; quod ſi non omittitis, ſed tentabitis præter æquum reducere Hippiam, ſcitote Corinthios vobis non asſenſuros.
93 Hæc quidem Soſicles ab Corintho legatus dixit: quem excipiens Hippias eosdem illi deos invocando dixit; Certe Corinthios maxime omnium deſideraturos Piſiſtratidas, quum ipsis venisſent dies ſtatuti vexationibus, quas ab Athenienſibus pasſuri forent. Hactenus reſpondit Hippias, quoniam oracula ipſe accuratisſime nota haberet. Ceteri ſocii, qui antea ſilentium tenuerant, audito Soſicle ſtatuente liberare, pro ſe quisque vocem rumpentes, accedere ſententiæ Corinthii, obteſtarique Lacedæmonios, nequid agerent novi circa Græcam civitatem. Ita ab ea re cesſatum est.
94 Hippias illinc profectus, offerente ſibi Amynta Macedone Anthemuntem, et Theſſalis Iolcon, neutrum accipere voluit, ſed rurſus ad Sigeum concesſit, quod armis Piſiſtratus Mitylenæis eripuerat. Eoque capto, tyrannum ibi conſtituerat Hegeſiſtratum, filium nothum ex muliere Argiva, qui tamen, quæ a Piſiſtrato acce-

a Attigit *Euſtath.* ad *Hom.* p. 394, 27. *b* Ἔφρασε *Paſſ. Ask.*, quos laudo. in reliquis ἔφραζε. *c* Τοιοῦτον *Arch.* *d* Τοιούτων ἔργων id. *Vind. Brit. Valla*, prius τοιοῦτον ἔργον. *e* *Med. Paſſ. Arch. V. Ask.*, olim δὲ αὐτοὺς τοὺς. *f* Ὅτε *Arch.* recte cum *Valla*, ὅτι alii mox; δὴ μεζόνως ſine copula id. et *Vind.* *g* *Paſſ. Ask.*, reliqui πόλιας. *h* Οὔκων παύσεσθε et πειρήσεσθε *V. Arch.*, qui quoque καταγάγοντες. *i* Συνεόντας *Arch. Vind.*, fortaſſe non prave. Statim Σωκλῆς *M. Ask.* *k* Ἐπικαλέσασθαι *Arch.*, mox ἢ μὴν id. et *Vind.* Placuit et *Abreſchio.* *l* Ἡμέραι κυρ. *Arch.* ex conpendioſa ſcriptione. *m* Οἷα τε *Arch. Vind.* Enclitica deerat. *n* *Med. Ask. Paſſ.*, in aliis ἐλευθέρους ἅπας. *o* *M. Ask.*; Ἑλληνίδα *Paris.* duo, *Arch. V. Brit. Paſſ. Ald.* *p* Τοῦτο *M. Paſſ. Ask.*, in ceteris ταῦτα, quod aeque iuſtum. *q* Μακεδὼν Ἀνθ. *Arch. Vind. Valla*, egregie. Confer ſupra C. 20. et VIII, 142. IX, 44. Olim Μακεδόνων βασιλεύς. *r* Οὐδέτερον *Arch. Vind.* *s* *M. Paſſ. Ask.*, ἐόντα *Ald.* et alii. *t* Τάπερ ἔλ. *Arch.* prius erat τὰ παρέλαβε.

15. Τοιοῦτο μέν ἐστι ὑ. ἡ τυραννὶς] Quod additur, καὶ τοιούτων ἔργων, hic tamdiu haerere non debuerat intactum. *Vallae* lectio Codicisque *Arch.* καὶ τοιούτων ἔργων, neque illa valde placet. Forſan ad τοιοῦτο μέν ἐστι ὑμῖν ἡ τυραννὶς diverſam quis adſcripserat Codicis lectionem [καὶ τοιούτων] ἔργων. Aliis ſic iſta exprimeretur ſententia: τοιαῦτα μέν ἐστιν ὑμῖν τὰ τῆς τυραννίδος, ὦ Λακεδαιμόνιοι. —— In proximis *Herodoti* dixiſſe videtur Soſicles: ἡμέας δὲ αὐτοὺς τότε αὐτίκα θῶυμα μέγα εἶχε· atque aliquis adſcripſiſſe ad ἡμέας αὐτοὺς] τοὺς Κορινθίους. Istiusmodi primum in margine Codicum poſita interpretamenta nonnunquam perperam in *Thucydidis* ſuſpicor irrepſiſſe contextum, atque illius dixiſſe Periclem p. 96, 97., non μὴ σφίσι τοῖς Λακεδαιμονίοις, verum μὴ σφίσιν ἐπιτηδείως αὐτονομεῖσθαι· mecum ſentit ſcriptor Scholii in Cod. *Baſil.* p. 32., οἶμαι τό, τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἁμάρτημα τοῦ γραφέως, ἐνθέντος τῷ κειμένῳ ὅπερ ἦν ἑρμηνεία τοῦ Σφίσι. Et huius ipsius vocis tales ſaepe praebent interpretationes *Thucydidi* ſubiecta Scholia p. 355, 29. Σφίσι] τοῖς Λακεδαιμονίοις· p. 344, 63. p. 256, 86. Ponam locum ex p. 532, 25. uncis includens quae ſuſpicor adiecta: οὐκ εἰκὸς εἶναι Λακεδαιμονίους ἀπὸ μὲν σφῶν [τῶν Ἑλλήνων] ἐλευθεροῦν νῦν τοὺς Ἕλληνας, ἀπὸ δὲ ἐκείνων [τῶν βαρβάρων] —— μὴ ἐλευθερῶσαι. VALCKEN.

16. Καὶ τοιούτων ἔργων] Ita ni dederit, δὶς ταυτόν. Soſicles quid negotii tyrannis, et quae ex ea, tanquam fonte, facinora ſcaturiant, ſupra recenſuit. Hic iuſta ſermonis clauſula. Malui praeterea ὅτε, quippe ad narrationem multo quam ὅτι utilius.

33. Εἴπαντος ἐλευθερῶσαι, πᾶς τις] Nolo huic moleſtiam creare: verum tamen ſi amamus, ἐλευθέρως ἅπας τις αὐτέων —— potuerat relinqui. Soſiclem ubi graviter orantem audierant, libere ſociorum quivis elocutus est. Sic L. VII, 46. ὃς τὸ πρῶτον γνώμην ἀπεδέξατο ΕΛΕΥΘΕΡΩΣ, *qui primo libere ſententiam protulerat.* Ceterum pro ἐπεμαρτυρέοντο ex ſuperioribus ἐπεμαρτύροντο mavult *Reiskius.* Ἑλλάδα vero πόλιν *Gronovius* exemplis adfirmavit, quibus Ἑλλὰς στολή ex *Sophoclis* Philoct. v. 223., pluraque accedere poſſunt.

44. Ὃς οὐκ ἀμαχητὶ εἶχε] Hic etiam vir D. hallucinabatur, dum Hippiam a patre Sigeum accepiſſe putabat: illuc ſe quidem Athenis eiectus cum ſuis Hippias receperat c. 65.; illinc evocatus a Lacedaemoniis c. 91., ἀνεχώρεε ὀπίσω ἐς Σίγειον. c. 94. Sed Sigeum vi atque armis a ſe captum velut peculium Piſiſtratus filio notho dederat Hegeſiſtrato. Sigeum a patre traditum tenuit Hegeſiſtratus οὐκ ἀμαχητί, quippe quod ut ſuum armis ſaepe repeterent Mitylenaei. VALCKEN.

45. Τάπερ ἔλαβε] Auctoritatem *Arch.* amplector. Achilleum non longe Sigeo aberat: id *Steph. Byz.* πό-λις

ceperat, non tenuit ſine prœliis: nam diu inter Mitylenæos ac Athenienſes pugnatum est, hos ex oppido Achilleo, illos e Sigeo prodeuntes: hos repetentes regionem, illos non conſentientes, et refellentes hac ratione, quod dicerent nihilo magis iuris eſſe AEolenſibus in agrum Ilienſem, quam ſibi ac ceteris Græcis qui Menelao in ra-
95 ptu Helenes operam navasſent. His aſſidue bellantibus, cum alia in prœliis geſta ſunt, tum illud, quod Alcæus poëta in prœlio quod collatis ſignis gerebatur, vincentibus Athenienſibus, ipse quidem fugæ ſe mandans evaſit: ſed armis eius potiti ſunt Athenienſes, quæ apud templum Minervæ in Sigeo ſuſpenderunt. Hanc rem Alcæus carmine conſcribens, Mitylenen miſit, indicans Melanippo viro ſodali ſuam calamitatem. Mitylenæos tamen atque Athenienſes reduxit in gratiam Periander Cypſeli filius, qui delectus arbiter, ita eos reconciliavit, ut utrique ea colerent quæ haberent. Atque ita Sigeum factum
96 est Athenienſium. Hippias, posteaquam La-

ἐπολέμεον γὰρ, ἔκ τε [a] Ἀχιλληΐου πόλιος ὁρμεώμενοι καὶ Σιγείου, [b] χρόνον ἐπὶ συχνὸν, Μιτυληναῖοί 323
τε καὶ Ἀθηναῖοι· οἱ μὲν, ἀπαιτέοντες τὴν χώρην· Ἀθηναῖοι δὲ, οὔτε συγγινωσκόμενοι, [c] ἀποδεικνῦντές τε λόγῳ οὐδὲν μᾶλλον Αἰολεῦσι [d] μετεὸν τῆς Ἰλιάδος χώρης, ἢ οὐ [e] καί σφι καὶ [f] τοῖσι ἄλλοισι, ὅσοι Ἑλλήνων συνεπρήξαντο [g] Μενέλεῳ τὰς Ἑλένης ἁρπαγάς. Πολεμεόντων δέ σφεων, [h] παντοῖα καὶ ἄλλα ἐγίνετο ἐν τῇσι μάχῃσι· ἐν δὲ δὴ καὶ Ἀλκαῖος ὁ ποιητὴς, συμβολῆς γενομένης, καὶ νικώντων Ἀθηναίων, αὐτὸς μὲν φεύγων ἐκφεύγει, τὰ δέ οἱ ὅπλα ἴσχουσι Ἀθηναῖοι, [i] καί σφεα ἀνεκρέμασαν πρὸς τὸ Ἀθήναιον τὸ ἐν Σιγείῳ· ταῦτα δὲ Ἀλκαῖος ἐν μέλεϊ [k] ποιήσας, ἐπιτιθεῖ ἐς Μιτυλήνην, ἐξαγγελλόμενος τὸ ἑωυτοῦ πάθος Μελανίππῳ ἀνδρὶ [l] ἑταίρῳ. Μιτυληναίους δὲ καὶ Ἀθηναίους κατήλλαξε Περίανδρος ὁ Κυψέλου· τούτῳ γὰρ διαιτητῇ ἐπετράποντο· κατήλλαξε δὲ ὧδε· νέμεσθαι [m] ἑκατέρους τὴν ἔχουσι. Σίγειον μέν νυν οὕτω ἐγένετο ὑπ' Ἀθηναίοισι. Ἱππίης δὲ ἐπεί τε ἀπι-

a Ἀχιλλείου id. *Vind.* *b* Ἐπὶ χρόν. *Paſ. Aſk.* *c* Deſunt tria haec *Arch.* *d* Μέτρον id. *e* Καί σφι *Arch. V.*, quod Ionum. Καὶ σφισι alii. *f M. Paſ. Aſk. Arch. V. Aldus*: olim τοῖσι Ἕλλησι, ὅσοι συνεπρήξαντο. Porro συνεπρήξαντο *Paſ.* ſolus, verum optime. *g* Abeſt ab *Arch.*, Μενέλεῳ *M. Paſ. Aſk.*, ceteri Μενελάῳ. *h* Παντοῖα καὶ ἄλλα ἐγένετο ἐν τῇσι *Brit. Paſ. Aſk. V. Arch.*, antea καὶ ἄλλα πολλὰ παντοῖα ἐγίνετο τῇσι. In *Med.* quoque ἐν τῇσι *i* Καί σφεα *Aſk.*, olim καὶ σφε. *k* Deſit *Arch.*, nulla cauſſa. *l* Ἑταίρῳ *Arch. V. Paſ.* *m M. Paſ. Aſk.*, reliqui ἀμφοτέρους. Vid. *Gronov.*

λις ἐν Σιγείῳ, quod *Berkelio* diſplicere non debuerat. Oppidi ſitum ac nominis cauſſam, fuisſeque olim in Mitylenaeorum ditione, *Strabo* XIII. p. 896. B. indicavit.

46. Ἐπολέμεον γὰρ, ἔκ τε Ἀχιλληΐου] Quae deinceps narrat non evenerunt illa, dum imperaret Hegeſiſtratus Sigeo: more ſuo facta Sigei mentione bellum *Herod.* in tranſcurſu commemorat de Sigeo inter Athenienſes olim et Mitylenaeos geſtum; forſan ut occaſionem ſibi pararet *Alcaei* carminibus decantatum facinus narrandi. Duces ille non nominat, neque fraudem, qua Phrynonem circumvenit Athenienſem Pittacus: hanc aliunde notisſimam fraudem Mitylenaei Ducis μέγιστον τῶν πεπραγμένων τῷ ἀνδρὶ, καὶ κάλλιστον ἐν ταῖς πράξεσι γενόμενον ſcribens, dum maligne praetermisſam *Herodoto* calumniatur, magis Pittaci memoriam dehoneſtare videtur *Plutarchus* T. II. p. 858. A. Post illud bellum lectus arbiter Periander Cypſelides Athenienſibus Sigeum adiudicavit. Mortuo Periandro Sigeum recuperaſſe videntur Mitylenaei; quibus illud armis abſtulit deditque regendum Hegeſiſtrato Piſiſtratus. Haec iſta ſi ratione digerantur, evaneſcunt pleraeque difficultates, quae viros eruditos exercuerunt et Ampl. *Boubierium Diſſ. ſur Herod.* p. 165., *Herodoto* tribuentem et *Straboni*, quae mihi neuter dixiſſe videtur: nihil de Hegeſiſtrato *Strabo*; nec ſane bellum, quo Hegeſiſtratum agitarunt Mitylenaei, a Periandro compoſitum ſcribit *Herod.* Prius illud bellum, ducibus Pittaco et Phrynone geſtum, fuiſſe dicitur plerisque περὶ Σιγείου, etiam *Schol.* in *AEſch.* Eumen. v. 401. περὶ τῆς Ἀχιλλείτιδος χώρας. *Diogeni Laërt.* I, 74. In isto loco vicino caſtellum exſtruxerant Mitylenaei, Ἀχίλλειον dictum, Sigeum tenentibus Athenienſibus oppoſitum: *Demetrius Scepſius* τὸ Ἀχίλλειον ſcribit ἐπιτειχισθῆναι ὑπὸ τῶν Μιτυληναίων τῷ Σιγείῳ. apud *Strabon.* XIII. p. 896. A. hoc illis erat ὁρμητήριον vid. *Caſaub.* in *Polyb.* p. 168. Hinc *Herod.* noſtro capite 94., ἐπολέμεον, inquit, ἔκ τε Ἀχιλληΐου πόλιος ὁρμεώμενοι καὶ Σιγείου, χρόνον ἐπὶ συχνὸν, Μιτυληναῖοί τε καὶ Ἀθηναῖοι. Hi Sigeum, Achilleum Mitylenaei belli ſedem habebant et receptaculum. Quae huc ſpectant veterum loca dederant *Caſaub.* ad Strabonem, ad *AEſch. Stanley*, *Menag.* ad *Diogen. Laërt.* et *Simſon.* in Chron. ad A. M. 3398. VALCKEN.

52. Συνεπρήξαντο] Nemo hoc recuſabit. In Muſae VII, 169. ὅτι οἱ μὲν οὐ ΣΥΝΕΠΡΗΞΑΝΤΟ αὐτῷ τὸν ἐν Καμίκῳ θάνατον γενόμενον, ὑμεῖς δὲ κείνοισι τὴν ἐκ Σπάρτης ἁρπαχθεῖσαν —— γυναῖκα· quibus neglecta ultio necis Minois et ſumta ob abductam Helenam vindicta tangitur. Apertum inde, συνεπρήξατο nihil eſſe aliud atque *ulti una cum Menelao raptam Helenae fuerunt.* Latina *Vallae* ambiguitate laborant. In conſequentibus πολλὰ Codd. imperio, et quoniam ordo erat in editis turbatior, eliminavi.

58. Πρὸς τὸ Ἀθήναιον] Pſephisma Sigeorum Ant. Aſiat. *Ed. Chisbull* p. 50. ΕΝ ΤΩΙ ΙΕΡΩΙ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΕΝ ΤΗΙ ΣΙΓΕΙΩΝ ΠΟΛΕΙ. *Alcaeus* ap. *Strabonem* XIII. p. 895. C. ἐς Γλαυκωπὸν ſeu Γλαυκωποῦ ἱερόν. En ipsa poetae mendoſisſima verba: Ἀλκαῖος σάος ἄρει ἔνθα δ' οὐκ αὐτὸν τὸν ἀληκτορὶν ἐς Γλαυκωπὸν ἱερὸν ἐκρέμασαν Ἀττικοί. In quis ἀλεκτορὶν, *galeam* intelligens, vir magnus reponit, cetera vix tangens. Equidem illa ipsa puto, quae *Herodotus* innuebat, fortaſſe olim poſita: Ἀλκαῖος σάος, ἄρ οἱ ἔντεα δ' οὐχ. *Salvus est Alcaeus, non item arma eius*: haec enim abiecerat fugiens. Αὐτὸν τὸν ἀλκετῆρα ἐς Γλαυκωποῦ ἱερὸν ἐκρέμασαν Ἀττικοί. *Clypeum ipsum in Caeſiae Minervae templo Athenienſes ſuſpenderunt*, ſive, quae Noſtri verba τὰ δέ οἱ ὅπλα ἴσχουσι Ἀθηναῖοι καὶ σφεα ἀνεκρέμασαν πρὸς τὸ Ἀθήναιον. In *Alcaei* dicto ἀλκετῆρα ex Pindarico uſu, alia quidem ibi notione, quae ad clypeum, periculi propulſorem, tranſire potuit. Si qui ἀλεκτορὶν *Caſauboni* praetulerint, fruantur arbitrio. Suſpenſa ego manu et haeſitans in lacero ſum fragmento. Certius est, ἐπιτιθεῖ ἐς Μιτυλήνην, *in Mitylenen repoſuit* perperam a Laurentio verti. *Strabo* melius, κελεύσας ἀγγεῖλαι τοῖς ἐν οἴκῳ. Miſit *Alcaeus* carmen Mitylenen amico Melanippo. *Damaſcius* ap. *Suid.* καὶ δὴ γραψάμενος ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς ἐν Καρίᾳ δύο φιλοσόφους ἐπιτίθησιν. Redi ad L. III, 43. et Cl. *Reiskium* Miſc. Lips. T. VIII. p. 307., cuius indicio addi *Athen.* XI. p. 465. D. et *Anna Comnena* Alex. p. 39. B. poterunt.

58. Ταῦτα δὲ Ἀλκαῖος ἐν μέλεϊ ποιήσας] *Iſta lamentatus ad lyram Alcaeus carmen Mitylenen mittit* (ἐπιτιθεῖ ἐς M. vid. dicta in L. III, c. 43.) *ad ſodalem Melanippum, quo ſuam ille fugam evulgabat.* Sic interpretor Herodotea. Quo reſpicit noſter, ex *Alcaei* carmine verba quaedam depravata proſtant apud *Strabon.* XIII, p. 895. C. cui dicitur κελεύσας ἀγγεῖλαι τοῖς ἐν οἴκῳ. Ἀλκαῖος σάος ἄρει ἔνθα δ' οὐκ αὐτὸν τὸν ἀληκτορὶν ἐς Γλαυκωπὸν l. l. A. ſenſus his ineſſet commodus, ſi ſic ſcripta legerentur: Ἀλκαῖος σάος ἄρ' εἴη ὧδ'. οὐκ αὐτὸν, τὸ δ' ἀλεξητήριον (*corporis munimentum*, τὴν ἀσπίδα) ἐς Γλαυκωποῦ ἱερὸν ἐκρέμασαν Ἀττικοί. atque ad haec accurate reſpondent Herodotea de *Alcaeo*: αὐτὸς μὲν φεύγων ἐκφεύγει, τὰ δέ οἱ ὅπλα ἴσχουσι Ἀθηναῖοι, καὶ σφε ἀνεκρέμασαν πρὸς τὸ Ἀθήναιον τὸ ἐν Σιγείῳ. Quod cuivis accidat, ſibi clypeum reliquiſſe dedecori non futurum credidit Poëta, vir alias ſtrenuus et bellicoſus, μᾶλλον τοῦ δέοντος πολεμικὸς γενόμενος, teſte *Athen.* XIV, p. 627. A. Idem bellicae laudis cupidisſimo evenit *Archilocho*: οὐ δὲ ἤδειμεν ἂν εἰ μὴ παρ' αὐτοῦ μαθόντες. —— ὅτι τὴν ἀσπίδα ἀπέβαλεν, *AElian.* V. H. X, c. 13. *Archilochi* tetraſtichon concinnavit G. *Olear.* in *Philoſtr.* V. A. II, c. 7. VALCKEN.

62. Κατήλλαξε Περίανδρος] Neque hoc *Strabo* ſilentio

qui etiam ab calumniis Hippiæ ſiniſtra apud Artaphernem ſe liberant, Ariſtagoras illos incendere ad bellum Perſicum. Et placuit Athenienſibus mitti auxilium.

ἀπίκετο [a] ἐκ τῆς Λακεδαίμονος ἐς τὴν Ἀσίην, πᾶν χρῆμα ἐκίνεε, διαβάλλων τούς τε Ἀθηναίους πρὸς τὸν [b] Ἀρταφέρνεα, καὶ ποιέων ἅπαντα ὅκως αἱ Ἀθῆναι γενοίατο ὑπ' [c] ἑωυτῷ τε καὶ Δαρείῳ. Ἱππίης τε δὴ ταῦτα ἔπρησσε, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι πυθόμενοι ταῦτα, πέμπουσι ἐς Σάρδις ἀγγέλους, οὐκ [d] ἐῶντας τοὺς Πέρσας πείθεσθαι Ἀθηναίων τοῖσι φυγάσι· ὁ δὲ Ἀρταφέρνης ἐκέλευέ σφεας, εἰ βουλοίατο [e] σόοι εἶναι, καταδέκεσθαι ὀπίσω Ἱππίην, οὔκων δὴ ἐνεδέκοντο τοὺς λόγους ἀποφερομένους Ἀθηναῖοι· οὐκ ἐνδεκομένοισι δέ σφι, ἐδέδοκτο ἐκ τοῦ φανεροῦ τοῖσι Πέρσῃσι πολεμίους εἶναι. Νομίζουσι δὴ ταῦτα, καὶ διαβεβλημένοισι ἐς τοὺς Πέρσας, [f] ἐν τούτῳ δὴ τῷ καιρῷ ὁ Μιλήσιος Ἀρισταγόρης ὑπὸ Κλεομένεος τοῦ Λακεδαιμονίου ἐξελαθεὶς ἐκ τῆς Σπάρτης, ἀπίκετο [g] ἐς Ἀθήνας· αὕτη γὰρ ἡ πόλις τῶν λοιπέων ἐδυνάστευε [h] μέγιστον· ἐπελθὼν δὲ ἐπὶ τὸν δῆμον ὁ Ἀρισταγόρης, ταῦτα ἔλεγε τὰ καὶ ἐν τῇ Σπάρτῃ, [i] περὶ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ, καὶ τοῦ [k] πολέμου τοῦ Περσικοῦ, ὡς οὔτε ἀσπίδα οὔτε δόρυ νομίζουσι, εὐπετέες τε χειρωθῆναι εἴησαν· ταῦτά τε δὴ ἔλεγε, καὶ πρὸς τοῖσι τάδε, ὡς οἱ Μιλήσιοι τῶν Ἀθηναίων εἰσὶ ἄποικοι, καὶ [l] οἰκός σφεας εἴη ῥύεσθαι δυναμένους μέγα· καὶ οὐδὲν ὅ, τι οὐκ ὑπίσχετο, οἷα κάρτα δεόμενος· ἐς ὃ [m] ἀνέπεισέ σφεας· πολλοὺς γὰρ οἶκε εἶναι εὐπετέστερον διαβάλλειν ἢ ἕνα, εἰ Κλεομένεα μὲν τὸν Λακεδαιμόνιον μοῦνον οὐκ οἷός τε ἐγένετο [n] διαβαλέειν, τρεῖς δὲ μυριάδας Ἀθη-
324 ναίων ἐποίησε τοῦτο. Ἀθηναῖοι μὲν δὴ ἀναπεισθέντες ἐψηφίσαντο εἴκοσι νέας ἀποστεῖλαι βοηθοὺς [o] Ἴωσι, στρατηγὸν ἀποδέξαντες αὐτέων εἶναι Μελάνθιον, ἄνδρα τῶν ἀστῶν, ἐόντα [p] τὰ πάντα δόκιμον· αὗται δὲ αἱ νέες, [q] ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἕλλησί

τε

Lacedæmone in Aſiam abiit, cuncta agitabat, inſimulando Athenienſes apud Artaphernem, atque omnem operam dando, ut Athenæ in illius ac Darii venirent poteſtatem. Quæ agitare Hippiam quum accepisſent Athenienſes, mittunt Sardes nuncios non pasſuros, ut Perſæ fidem habeant exulibus Athenienſium. Sed Artaphernes iubere Athenienſes ſi ſalvi esſe vellent, rurſus Hippiam recipere: Athenienſes eam conditionem recuſare, et malle profesſi esſe Perſarum hoſtes. Dum ita animati 97
ſunt atque apud Perſas inſimulantur, hoc interim tempore Mileſius Ariſtagoras a Cleomene Lacedæmonio reiectus e Sparta Athenas venit: nam ea civitas inter ceteras præpollebat: ubi ad concionem venit Ariſtagoras, eadem quæ in Sparta commemoravit de commodis quæ esſent in Aſia, deque Perſico bello, quod neque ſcutum neque haſtam in uſu haberent, facilesque esſent ad ſubiugandum. Hæc ille referens, ea quoque addebat, Mileſios esſe Athenienſium colonos, quos æquum esſet ab eis liberari qui multum pollerent. Denique nihil non pollicebatur, omnibus precibus obſecrans, donec eos induxit. Facilius enim ei viſum est multos decipere quam unum: qui ſi Cleomenem ſolum fallere non potuit, id tamen in triginta millibus Athenienſium effecit. Itaque Athenienſes perſuaſi, decrevere viginti naves Ionibus auxilio mittendas, Melanthio illis præfecto, viro inter populares per omnia ſpectato. Hæ naves initium malorum extiterunt Græcis pariter et barbaris.

a Ἐκ τῆς Λ. *Paſſ.*, τῆς deerat. *b* Ἀρταφρένεα *Ask. Arch.*, idque ſaepius. *c* Ἑωυτῷ τε καὶ recte *Vind. Arch.* deerat enclitica. *d* Ἐῶντες *Arch. Paſſ. Ask. Brit.* *e* Σόοι *V. Ask.*, vulgo σῶοι. *f* Deſideratur in *V.* et *Arch.* *g* Ἐς τὰς Ἀθ. *V.* *h* Μέγιστα *Arch.* quod non damno. *i* Haec ſeptem negligit *Ask.* *k* *Paſſ. Ask. Arch. V.*, ante Περσικοῦ πολεμ. *l* *V. M. Paſſ. Brit.*, in *Arch.* φὰς, et εἰκὸς, quod et olim in Edd., et σφι εἴη. Superius καὶ πρὸς τούτοισι *Arch. Vind.*, ſicuti I, 86. VII, 135. &c. *m* Ἂν ἔπεισε *Arch. Vind.* *n* Διαβαλέειν ora *Steph.*, διαβάλλειν *Paſſ. Ask. V. Arch.*, *Ald.* et alii μεταβάλλειν. *o* Τοῖσι Ἴωσι. *Arch.*, tum στρατηγὸν δὲ ἀποδ. id. et *Vind.* Porro Μελάνθιον *Vind.*, prius Μηλ. *p* Abeſt artic. *Arch.* *q* *Euſtath.* ad *Hom.* p. 522, 12. *M. Paſſ. Ask.*, antea ἀρχαὶ κακ.

tio presſit. Mirum autem maxime accidit, nullam hic pugnae retiariae, qua Pittacus Phrynonem, Athenienſium eo bello ducem, irretivit et vicit, mentionem fieri, cum optima adesſet narrandi causſa. Taciturnitatis rationem non exputo. *Plutarchus* ex malignitate arcesſit p. 858. Malign., ut Scriptorem macula adſpergeret.

71. Οὐκ ἐῶντας] Frequentisſimum de legatis. Nec aſpernabilis propterea οὐκ ἐῶντες Codd. lectio. Reſpice ex hoc libro C. 108. κήρυκας διέπεμπε ἐς τὴν Ἰωνίαν, ἐπικαλεύμενός σφεας et Cel. *Gronovium* L. IV, 145. Σόοι εἶναι cur maluerim, dictum ad L. II, 181.

93. Διαβαλέειν] Ariſtagorae fallendi ſtudium non aliud deſiderabat: praecedentia oſtendunt et ſupra C. 50. Civium Atticorum numerus, qui hic ad XXX. millia, magna ab aliis concordia aut circiter XX. millium aut paullo amplior proditur. Saepe a Grammaticis ex *Demoſthenis* Or. I. in Ariſtogit. advocatur, εἰσὶν ὁμοῦ ΔΙΣΜΥΡΙΟΙ πάντες Ἀθηναῖοι· ad quae Oratoris teſtimonia *Ariſtophanis*, *Platonis* et aliorum adſcripſit Cl. *Taylor* p. 520., non neglecta differentiae illius causſa, quae mihi quidem praecipua in florente civitatis ante Perſicum et Peloponneſiacum bellum ſtatu videtur.

93. Τρεῖς δὲ μυριάδας Ἀθηναίων] In hiſtoricis antiquis ſaepe numerum vellemus imminutum, in quo augendo modum nobis humane loquentibus videntur excedere: ſed librariorum ſi tantum errores corrigendi ſunt, non ſcriptorum velanda peccata, in talibus ego quidem ſcalpellum Criticum non adhibuerim; in nullius ſcriptis ſegnius quam *Herodoti*, in numeris ſaepius immoderati. In hiſtoria Romana peccantem hac parte *Valerium Antiatem* frequenter corrigit hominisque refutat intemperantiam *Livius*. Hic *Herod.* ad viginti millia decem forte millia ſupra adiecit; nam ſolos cives Atticos ſibi perſuadendos habebat Ariſtagoras quibus ius esſet ἐκκλησιάζειν. Cives Attici diverſis temporum articulis, aetate Cecropis, Platonis, Demoſthenis, Phalerei Demetrii, ſemper fuisſe traduntur *circiter* XX. *millia hominum*, ὁμοῦ (id est ἐγγὺς, *prope*, *circiter*) δισμύριοι. Eam in rem quae dici posſent protulerunt *I. Meurs.* Att. Lect. I. c. I. de Fort. Att. c. 4. *S. Petit.* in LL. Att. p. 188. et *P. Weſſeling.* in Diodori T. II. p. 271. Qui *Meurſio* dicitur incertus auctor ap. *Heſych.* est *Demoſthenes*, cuius adhibent locum grammatici ad iſtam vim vocis ὁμοῦ firmandam. De numero civium Atticorum agentes haec *Herodoti* ſuo loco reliquerunt intacta, quibus ancilla forſan e comoedia advocabitur patrona: in *Ariſtoph.* Ἐκκ. v. 1124. iſta leguntur: Τίς γὰρ γένοιτ' ἂν μᾶλλον ὀλβιώτερος, Ὅστις, πολιτῶν πλεῖον ἢ τρισμυρίων Ὄντων τὸ πλῆθος, οὐ δεδείπνηκας μόνος. VALCKEN.

96. Μελάνθιον] Optime ita *Vindobonae.* Non obliviſcor μελάνθης, at virile Μηλάνθιον nomen quaero. Codri pater Μέλανθος, Bacchus Μελανθίδης in celebritate verſantur, neque ignotus Μελάνθιος est, quem Eurypylus obtruncat Il. Z, 36.

98. Ἀρχὴ κακῶν] Robur numero iſti ſingulari ex *Euſtathio* accedit et acuto *Iſocratis* verbo, τὴν ἀρχὴν τῇ πόλει ΑΡΧΗΝ εἶναι τῶν ΚΑΚΩΝ in *Ariſtotel.* Rhetor. III. p. 137. Si qui tamen liber ἀρχέκακοι ἐγένοντο praeferret, quod *Plutarchus* Malign. p. 863. A. invenit, praecipuum profecto in cenſum veniret ob *Homeri*, Ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας Ἀρχεκάκους — Il. E, 36. Luculenta profecto est imitatio, certa quoque ἀφελεῖν, aut, uti ego malui, ἀφελὴς ex nationis conſuetudine ad L. II, 18.

98. Αὗται δὲ αἱ νῆες ἀρχὴ κακῶν] Ut *Med.* legerunt

Eu-

98 baris. Ante harum egresſum Ariſtagoras revectus Miletum, excogitavit conſilium, quod in nullam Ionum utilitatem erat redundaturum, quamquam ne ille quidem hac ratione faciebat, ſed ut regi Dario moleſtiam afferret. Etenim miſit quendam in Phrygiam ad Pæones a flumine Strymone in captivitatem abductos per Megabazum, incolentes locum atque vicum ſeorſum, ad quos ut pervenit nuncius, ita verba fecit, Viri Pæones, miſit me Ariſtagoras Mileti tyrannus ad oſtendendam vobis, ſi obtemperare velitis, ſalutem. Nunc enim cuncta Ionia ab rege defecit, vobisque præſtat, ut ſalvi redeatis ad patriam veſtram; per vos quidem ſolos usque ad mare, deinceps nobis iam curæ erit. His auditis Pæones et magnam ſane voluptatem acceperunt, et ſumptis liberis atque uxoribus, ad mare fuga ſe proripuerunt, nonnullis eorum præ metu illic remanentibus. Ubi ad mare pervenere, illinc in Chium transmiſere: quo postquam applicuere, eorum veſtigia inſequutus adfuit ingens equitatus Perſarum: et quia eos asſequi non potuit, miſit in Chium ad illos ut eodem redirent. Cuius oratione repudiata, a Chiis ſunt ex inſula iſta in Lesbum tranſportati, mox a Lesbiis in Doriſcum, unde terre-
99 ſtri itinere ſe in Pæoniam receperunt. Post hæc ad Ariſtagoram Athenienſes viginti cum navibus venere, ducentes una quinque triremes Eretrienſium, qui non Athenienſium gratia militabant, ſed ipſorum Mileſiorum, vicem debitam illis reddentes. Nam Mileſii antehac pro Eretrienſibus in bello contra Chalcidenſes præſtiterant auxilia, quum Sa-

τε καὶ βαρβάροισι. Ἀρισταγόρης δὲ προπλώσας, καὶ ἀπικόμενος ἐς τὴν Μίλητον, ἐξευρὼν βούλευμα ἀπ' οὗ Ἴωσι [a] μὲν ἔμελλε οὐδεμίη ὠφελίη ἔσεσθαι, οὐδ' ὦν οὐδὲ τούτου εἵνεκα [b] ἐποίεε, ἀλλ' ὅκως βασιλῆα Δαρεῖον λυπήσειε, ἔπεμψε ἐς τὴν Φρυγίην ἄνδρα ἐπὶ τοὺς Παίονας τοὺς ἀπὸ Στρυμόνος ποταμοῦ αἰχμαλώτους γενομένους ὑπὸ Μεγαβάζου, οἰκέοντας [c] δὲ τῆς Φρυγίης χῶρόν τε καὶ κώμην ἐπ' ἑωυτῶν· ὃς [d] ἐπειδὴ ἀπίκετο ἐς τοὺς Παίονας, ἔλεγε τάδε, „Ἄνδρες Παίονες, ἔπεμψέ με Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήτου „τύραννος, σωτηρίην ὑμῖν ὑποθησόμενον, ἤνπερ βούλησθε „πείθεσθαι· νῦν γὰρ Ἰωνίη πᾶσα ἀπέστηκε ἀπὸ βασιλῆος, καὶ ὑμῖν παρέχει σώζεσθαι ἐπὶ τὴν ὑμετέρην αὐτέων· μέχρι μὲν θαλάσσης, αὐτοῖσι ὑμῖν· „τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, ἡμῖν ἤδη μελήσει“· ταῦτα δὲ ἀκούσαντες οἱ Παίονες, κάρτα τε ἀσπαστὸν ἐποιήσαντο, καὶ ἀναλαβόντες [e] παῖδάς τε καὶ γυναῖκας, ἀπεδίδρησκον ἐπὶ θάλασσαν· οἱ δέ τινες αὐτέων καὶ κατέμειναν ἀρρωδήσαντες αὐτοῦ· ἐπεί τε δὲ οἱ Παίονες [f] ἀπικέατο ἐπὶ θάλασσαν, ἐνθεῦτεν ἐς Χίον διέβησαν· ἐόντων δὲ ἤδη ἐν Χίῳ, κατὰ πόδας ἐληλύθεε Περσέων ἵππος πολλὴ, διώκουσα τοὺς Παίονας· ὡς δὲ οὐ κατέλαβον, ἐπηγγέλλοντο ἐς τὴν Χίον τοῖσι [g] Παίοσι, ὅκως ἂν ὀπίσω ἀπέλθοιεν· οἱ δὲ Παίονες τοὺς λόγους οὐκ [h] ἐνεδέκοντο· ἀλλ' ἐκ Χίου μὲν Χῖοί σφεας ἐς Λέσβον ἤγαγον, Λέσβιοι δὲ ἐς Δορίσκον ἐκόμισαν· ἐνθεῦτεν δὲ [i] πεζῇ κομιζόμενοι [k] ἀπικέατο ἐς Παιονίην. Ἀρισταγόρης δὲ, ἐπειδή οἵ τε Ἀθηναῖοι ἀπικέατο εἴκοσι νηυσὶ, ἅμα ἀγόμενοι Ἐρετριέων πέντε τριήρεας, οἳ οὐ τὴν Ἀθηναίων χάριν ἐστρατεύοντο, ἀλλὰ τὴν αὐτέων Μιλησίων, ὀφειλόμενά σφι ἀποδιδόντες· οἱ γὰρ δὴ Μιλήσιοι πρότερον τοῖσι Ἐρετριεῦσι τὸν πρὸς Χαλκιδέας πόλεμον [l] συνδιήνεικαν, ὅτε περ

a Omittitur μὲν in *Arch. V.*, qui cum *Ask. Paſſ.* οὐδεμία ἔμελλε ὠφελείη aut ὠφελίη, uti *Ask.*, olim ὠφίλεια. *b* Ἐποίησε *Arch. V.* *c* Praeteritur in *Arch. V.* *d* Ἐπεί τε *Arch.* *e* Τέκνα καὶ γυν. *Arch. Vind.* ſicuti C. 14. *f* Ἀπίκοντο ora *Steph. Arch. V. Ask. Paſſ.* *g* Non habent *Arch.* et *Valla.* *h* Ἐδέκοντο *Arch. V.* *i* Πεζοὶ *Brit.* *k* Ἀπίκοντο *Arch. V. Paſſ.*, et mox, ubi *Med.* ἀπίκατο. *l* Συνήνεικαν marg. *Steph. Paſſ.*, in *Vind.* συνδιήνεικαν.

Euſtath. et *Valla*; *Euſtath.* in Il. E. p. 395, 19., φησὶν Ἡρόδοτος Ἀττικάς τινας νῆας, αἳ, τοῖς Ἴωσι πεμφθεῖσαι εἰς βοήθειαν, ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροισι. Nemo facile malevolentiam in his deprehendiſſet praeter *Plutarchum*, quem hic etiam coecavit obtrectandi cupiditas: malevolus audit *Plutarcho* noſter p. 861. A. ὡς Ἀθηναῖοι ναῦς ἐξέπεμψαν Ἴωσι τιμωροὺς ἀποστᾶσι Βασιλέως ἀρχεκάκους τολμήσας προσειπεῖν, ὅτι τοσαύτας πόλεις καὶ τηλικαύτας Ἑλληνίδας ἐλευθεροῦν ἐπεχείρησαν ἀπὸ τῶν βαρβάρων· est iſta prorſus indigna philoſopho criminatio: non dixit ſimpliciter ἀρχεκάκους ſed ἀρχεκάκους vel ἀρχὴν κακῶν Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροισι· id est, Graecis Perſisque ἀρχὴν τῶν πολέμων παρασχούσας. Alexandri quidem naves dixit *Hom.* Ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο· ſed et illae ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἕλλησί τε καὶ Τρώεσσι, his πᾶσι, illorum πολλοῖς. Dies, quo primum alicui obveniunt commoda, dicitur illi ἀρχὴ πολλῶν κἀγαθῶν· ſic qui primus malorum cauſa fuit ἀρχὴ κακῶν *Thucydidea* ex II, c. 12., adhibet *Ariſtid.* T. II. p. 322. —— Hae naves viginti, nam Athenienſes εἴκοσι τριήρεσιν ἔπλευσαν ἐπικουρήσοντες τοῖς Ἴωσιν, ut ſcribit et *Charon Lampſacenus* ap. *Plut.* hae naves Ionibus auxilio miſſae Darium exacerbarunt, et ſpecioſum inferendo Graecis bello praebuerunt praetextum cauſamque proximam: veram tradit *Ariſtides* T. I. p. 209. Velut remotae cauſae conſiderari quoque posſunt ſuperbum Atosſae deſiderium et medicus Democedes. Quod uxori Darii etiam *Herod.* III, c. 134., id ipſum Xerxis coniugi tribuit *Maxim. Tyr.* XXIX, c. 6. ἐπιθυμεῖ ἡ Ξέρξου γυνὴ θεραπαινίδων Λακαινίδων καὶ Ἀτθίδων καὶ Ἀργειάδων· καὶ δι' ἐπιθυμίαν γυναικὸς —— ἡ Ἀσία ἐξοικίζεται· mihi ſcripſiſſe videtur Λακαινικῶν et Ἀργολίδων· Ἀργολίδας rectius dixisſet *Aelianus*, quam Ἰάδας de N. A. XI, c. 27. VALCKEN.

21. Τοῖσι Παίοσι] Ultimum *Laurentii* et *Arch.* ſchedae neglexerunt, crebra vocabuli repetitione fortasſe offenſae: per me licebit, ut eius conſilii laudatores inpetrent. Ferre tamen non posſum toties ἀπικέατο a librariis ad communiorem ſermonis morem formari. Ipſe *Med.* ab hac ſe temeritate non continuit. Tu *Portum*, talium exemplorum promum condum, conſule.

27. Ἐρετριέων πέντε τριήρεας] Hoc etiam indignatur *Plutarch.* T. II. p. 861. B. *Herodotum* in tranſcurſu tantum Eretrienſium feciſſe mentionem, illorum παρασιωπήσαντα μέγα κατόρθωμα καὶ ἀοίδιμον· his proxima *Plutarchi* hunc in modum partim ex Codd. ſananda ſunt ut legatur: ἤδη γὰρ, ὥσπερεὶ τῆς Ἰωνίας συγκεχυμένης, καὶ στόλου βασιλικοῦ προσπλέοντος, ἀπαντήσαντες ἔξω Κυπρίους ἐν τῷ Παμφυλίῳ πελάγει κατεναυμάχησαν· hinc illi dicuntur, Sardium acropoli incluſo Artapherne, τὴν Μιλήτου λῦσαι πολιορκίαν· atque iſta praeter ceteros narraſſe traditur *Lyſanias* Mallotes. Miletum hoc articulo temporis a Perſis obſidione cinctam, ab Eretrienſibus liberatam quod ſcribit, fides ſit penes auctorem. —— Secundum *Herod.* etiam Eretrienſes in Aſiam militatum veniebant in gratiam Mileſiorum, qui opem ipſis tulerant in bello contra Chalcidenſes: hoc Eretrienſes inter et Chalcidenſes bellum intelligit *Thucyd.* I, c. 15., quo, quod ante vix evenerat, καὶ τὸ ἄλλο Ἑλληνικὸν ἐς ξυμμαχίαν ἑκατέρων διέστη· horum ſenſum Latinus interpres perſpexit, non Graecus. Super *Lelanto*, fertiliſſimo campo, aquis etiam ſaluberrimis nobili, ſaepius illi bella geſſerant atque ab antiquisſimis temporibus: vid. Il. *Ez. Spanhem.* ad *Callim.* h. in Del. v. 289. Chalcidenſis Amphidamas teſte *Plut.* in Conviv. VII. Sap. p. 153. E. πολλὰ πράγματα παρασχὼν Ἐρετριεῦσιν ἐν ταῖς περὶ Ληλάντου μάχαις ἔπεσεν· errat interpres: πεδίον Ληλάντιον dicebatur et ὁ Λήλαντος. Nobilius forſan illud bellum reſpicit *Theognis* v. 888., Οἴμοι ἀναλκείης· ἀπὸ μὲν Κήρινθος ὄλωλε, Ληλάντου δ' ἀγαθὸν κείρεται οἰνόπεδον· minus iſta vulgantur emendate. VALCKEN.

30. Πόλεμον συνδιένεικαν] Nulli rei hoc quidem loco est συνήνεικαν. *Herodotus* I, 18. Χίοισι τὸν πρὸς Ἐρυθραίους

τίς καὶ Χαλκιδεῦσι [a] ἀντία Ἐρετριέων καὶ Μιλησίων Σάμιοι ἐβοήθεον· οὗτοι ὧν ἐπεί τέ σφι [b] ἀπικοίατο, καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι παρῆσαν, ἐποιέετο στρατηΐην ὁ Ἀρισταγόρης ἐς Σάρδις· αὐτὸς μὲν δὴ οὐκ ἐστρατεύετο, ἀλλ᾽ ἔμενε ἐν Μιλήτῳ· στρατηγοὺς δὲ ἄλλους ἀπέδεξε Μιλησίων εἶναι, τὸν [c] ἑωυτοῦ τε ἀδελφεὸν Χαροπῖνον, καὶ τῶν [d] ἄλλων ἀστῶν, Ἑρμόφαντον. Ἀπικόμενοι δὲ τῷ στόλῳ τούτῳ Ἴωνες ἐς Ἔφεσον,
325 πλοῖα μὲν κατέλιπον ἐν [e] Κορήσσῳ τῆς Ἐφεσίης· αὐτοὶ δὲ ἀνέβαινον χειρὶ πολλῇ, ποιεύμενοι Ἐφεσίους [f] ἡγεμόνας· πορευόμενοι δὲ παρὰ ποταμὸν Καΰστριον, ἐνθεῦτεν ἐπεί τε ὑπερβάντες τὸν Τμῶλον ἀπίκοντο, αἱρέουσι Σάρδις, οὐδενός σφι ἀντιωθέντος· αἱρέουσι δὲ χωρὶς τῆς ἀκροπόλιος τἆλλα πάντα· τὴν δὲ ἀκρόπολιν [g] ἐρρύετο αὐτὸς Ἀρταφέρνης, ἔχων δύναμιν ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγην. Τὸ δὲ μὴ λεηλατῆσαι [h] ἑλόντας σφέας τὴν πόλιν, ἔσχε τόδε· ἔσαν ἐν τῇσι Σάρδισι οἰκίαι, [i] αἱ μὲν πλεῦνες, καλάμιναι· ὅσαι δ᾽ αὐτέων [k] καὶ πλίνθιναι ἔσαν, καλάμου εἶχον τὰς ὀροφάς· τουτέων δὴ μίαν τῶν τις στρατιωτέων ὡς ἐνέπρησε, αὐτίκα [l] ἀπ᾽ οἰκίης ἐς οἰκίην ἰὸν τὸ πῦρ, ἐπενέμετο τὸ ἄστυ ἅπαν· καιομένου δὲ τοῦ ἄστεος, οἱ Λυδοί τε καὶ ὅσοι Περσέων ἐνῆσαν ἐν τῇ πόλι, ἀπολαμφθέντες πάντοθεν, ὥστε τὰ [m] περιέσχατα νεμομένου τοῦ πυρὸς, καὶ οὐκ ἔχοντες ἐξήλυσιν ἐκ τοῦ ἄστεος, συνέρρεον ἔς τε τὴν ἀγορὴν καὶ ἐπὶ τὸν Πακτωλὸν ποταμὸν, ὅς σφι [n] ψῆγμα χρυσοῦ καταφορέων ἐκ τοῦ Τμώλου, διὰ μέσης τῆς ἀγορῆς ῥέει, καὶ ἔπειτα ἐς τὸν Ἕρμον ποταμὸν ἐκδιδοῖ, [o] ὁ δὲ ἐς θάλασσαν· ἐπὶ τοῦτον δὴ [p] τὸν Πακτωλὸν, καὶ ἐς τὴν ἀγορὴν ἀθροιζόμενοι οἵ τε Λυδοὶ καὶ οἱ Πέρσαι, ἠναγκάζοντο ἀμύνεσθαι·

οἱ

Samii contra Eretrienſes atque Mileſios Chalcidenſibus opem tuliſſent. Ariſtagoras, ubi iſti atque alii ſocii adfuere, expeditionem fecit adverſus Sardes, non tamen ipſe proficiſcens, ſed Mileti remanens, præfectis aliis ducibus Mileſiorum, fratre ſuo Charopino, et ceterorum civium Hermophanto. Hac claſſe Iones ubi perve- 100
nere Epheſum, relictis navibus apud Coreſſum agri Epheſii; ipſi cum ingenti manu, ſumptis viæ ducibus Epheſiis, ad ſuperiora tendebant, ſecundum flumen Cayſtrum tenentes iter. Illinc ſuperato Tmolo Sardes adveniunt, easque obſiſtente nemine capiunt, omniaque eius urbis, præter arcem, quam Artaphernes ipſe tutabatur, habens non exiguas virorum copias.
Quod autem impedivit, quominus qui ce- 101
perant urbem, diriperent, hoc fuit. Erant Sardibus domus pleræque arundineæ: quæ autem iſtarum etiam latericiæ erant, tamen ex arundinibus tabulata habebant: harum unam quidam e militibus quum incendiſſet, repente ignis ab domo in domum progreſſus totam urbem abſumpſit. Ardente urbe, Lydi et Perſarum quicunque in urbe erant, undique circumventi, utpote vaſtante iam extrema incendio, nec præbente regreſſum, ex urbe in forum confluunt, et ad amnem Pactolum, qui medium forum interfluens, ramenta auri e Tmolo illis deferens, medium forum interfluit, ac deinde flumini Hermo immiſcetur, et ille mari. Ad hunc Pactolum et in forum conglobati Lydi pariter et Perſæ ſeſe defendere

a Ἀντὶ *Arch. Vind.* *b* Ἀπίκοντο in ora *Steph. Arch. V.* *c* Ἑωϋτοῦ τε *Paſſ. Ask.*, aberat enclitica prius. *d* Ἀστῶν ἄλλων *Paſſ. Ask.*, quod in contemtu eſſe non debet. *e* Κορησσῷ *Arch. V. Valla*, alii Κορήσσῳ. *f* Ἡγεμόνας τῆς ὁδοῦ· πορ. marg. *Steph. Ask. Paſſ.*, fors etiam *Valla.* Sed vide C. 14. huius libri et notata *Valckenario.* *g* Ἐῤῥύατο *Ask. Paſſ. Arch. Vind.*, mox Ἀρταφρένης *Ask. Vind. Paſſ.*, tum ἀνδ. οὐκ ὀλίγων *Arch.* *h* Ἐλθόντας *Arch. Vind. Valla.* *i* Deſit articulus *Arch. V.*, qui poſterior καλάμιναι. *k* Non eſt καὶ in *Arch.*, ubi mox καλάμης, at καλάμους *Paſſ. Ask.* *l* Ἀπ᾽ οἰκίης τὸ πῦρ *Arch.* tantum, et mox ἐνέμετο et ἄστυ πᾶν id. cum *Ask. Brit. Paſſ. Vind.* *m* Ἔσχατα περιεμομένου *Arch. Vind.* *n* Citat *Euſtath.* ad *Dionyſ.* v. 830. *o* Habet hinc *Strabo* XIII. p. 928. C. *p Med. Paſſ. Ask.*, in aliis τὸν ποταμὸν, καὶ.

θρακίους πόλεμον συνδιήνεικαν, addita αὐξήσει, qua et hic vocabulum *Vindob.* inſtruxit. Dabit *Ioſephus* B. Iud. I, 14, 4. στρατείας, —— ὡς κατ᾽ Αἴγυπτον αὐτοῦ τῷ πατρὶ συνδιήνεγκε. *Philo Iud.* de Agricult. p. 209. C. συνδιαφέρεσθαι τὰ τοῦ πολέμου. Adde ſupra C. 79., *Procopium* B. Goth. I, 5., *Suidam* in Συνδιαφέρειν &c.

39. Ἐν Κορήσσῳ] Mons Κόρησσος aut Κορησσὸς, variatur enim in tono, altiſſime erigebatur ſtadiis ab urbe Epheſo XL. Illi oppidum naviumque ſtatio accubabat eiusdem nominis, cuius in ſcriptura, uti ante hic, etiam alibi erratur. Verior ex MSS. revertit. Dixi ad *Diodorum* L. XIV, 99.

43. Αἱρέουσι χωρὶς τῆς ἀκροπόλιος] Hoc ſolis tribuit Athenienſibus *Charon* Lampſacenus in *Plut.* II. p. 861. D. Ἀθηναῖοι —— εἷλον τὰ περὶ Σάρδεις ἅπαντα, χωρὶς τοῦ τείχους τοῦ βασιλικοῦ· ſic *arcem* vocaſſe monuit *Ti. Hemſterh.* in luculenta de Sardium acropoli nota ad *Luciani* Contempl. p. 502. *Tzetzes* Chil. I, v. 853., Ὁ δὲ Ἡρόδοτος φησὶν, ὡς ὑπ᾽ Ἀρισταγόρου Τὰς Σάρδεις ἐξεπόρθησαν πεισθέντες Ἀθηναῖοι. Eretrienſibus urbis captae honorem contribuiſſe videtur Lyſanias. Ad mentem ferme *Herodoti Ariſtid.* de Athenienſibus T. I. p. 209., ἀναβάντες εἰς Σάρδεις στρατιᾷ κοινῇ (una cum Ionibus atque Eretrienſibus;) περιβήσαντες ᾤχοντο· verius tamen ἑλόντες ſcripſiſſet quam περιθήσαντες. Quid impedierit quominus urbis captae praedam diripuerint, narrat *Herod.* cap. ſeq. 101., —— τὸ δὲ μὴ λεηλατῆσαι ἑλόντας σφέας τὴν πόλιν ἔσχε τόδε. —— In his probarem ſi qui Codices darent, τοῦ δὲ μὴ λεηλατῆσαι —— σφέας —— ἔσχε τόδε· qua ſtructura utitur *Ariſtoph.* Av. v. 380. *Xenoph.* Ἑ. IV. p. 313, 40. *Dercyllidas* τούτους τοιαῦτα λέγων ἔσχε τοῦ μὴ ἐκπεπλῆχθαι. Scribi tamen etiam potuit: τόδε δὲ μὴ λεηλατῆσαι ἑλόντας σφέας τὴν πόλιν ἔσχε· τότε ἔσαν ἐν τῇσι Σ. ſic loquitur in re ſimillima *Thucyd.* I, c. 73., ὅπερ ἔσχε μὴ κατὰ πόλεις αὐτὸν ἐπιπλέοντα τὴν Πελοπόννησον πορθεῖν· quin ipſe *Herod.* I, c. 158., *Ariſtodicus*, inquit, ἔσχε μὴ ποιῆσαι ταῦτα Κυμαίους. Diſſimilia, ni fallor, erunt, quae multa poterunt obmoveri; nam non neſcio *Sophocleum* Phil. v. 1235., ἐστὶν, ὅς σε κωλύσει τὸ δρᾶν· quaeque huius ſunt claſſis plura. VALCKEN.

45. Ἐῤῥύετο αὐτὸς Ἀρταφέρνης] Tot Codd. ἐῤῥύατο progreſſum moratur. Productio verbi Ionica eſt in multitudinis numero, qualem ἱδρύατο habet L. II, 182. At hic de uno Artapherne. Mox quidem ſe dabit παρεγυρίατο *Oneſilus* C. 104. contra tabulas, in quis παρηγορέετο. *Gronovius* expreſſit ex *Med.* VIII, 113. *Themiſtocles* ἐκτέατο, ubi ἐκτέετο aut ἠτέετο alii libri. In eiusdem Uraniae C. 35. *Arch.* et *Vind.* πάντα δ᾽ ἐπιστέατο *Xerxes*, reluctantibus pluribus atque ἠπίστατο offerentibus. Sunt cuncta proinde illa fidei fallacis et auctoritatis. Tamen ὡρμέατο ſingularem numerum adſereret VII, 215., niſi nexa iſthic omnia ad hunc forent modum: ἔπεμπε Ὑδάρνεα καὶ τῶν ἐστρατήγεε Ὑδάρνης· ὡρμέατο δε ——. Hydarnes nempe et illi quibus praeerat, profecti ſunt ——. Et haec propter ἐῤῥύατο, quod Ionica magis ſpecie quam veritate ſplendet.

54. Τὰ περιέσχατα] Scriptura τὰ ἔσχατα περινεμομένου habet, quo commendetur. Sed περιέσχατα L. I, 87., ſicuti τὰ περὶ τὰ ἔσχατα eiusdem Muſae C. 191. Quod ſubſequitur autem οὐκ ἔχοντες ἐξήλυσιν —— *Laurentius* accepit, ac ſi παρέχοντος eſſet, neque inprovide, ſi quidem ἔχειν ea apud *Thucydidem* poteſtate veteres Enarratores ſemel iterumque explicarunt. Si tamen ex Codd. ἔχοντες erueretur, ſpernendum cum *Pavio* et aliis haud cenſerem.

58. Διὰ μέσης τῆς ἀγορῆς] *Pactolum* διὰ μέσου ἀφικνούμενον Σάρδεων ἑτοιμὰ χρήματα κομίζειν hinc *Dio Chryſoſt.* Or. LXXXIII. p. 659. A., et ſcriptorum complures. De amne Hermo iuxta Phocaeam in mare ſe mergente L. I, 80.

67. Ku-

Cybebæ templum. Mox collecti ex Aſia Perſæ prœlio tot vincunt circa Epheſum ſede dilapſos, nec ultra iuvantur ab Athenienſibus. Pergunt tamen Iones turbare tum ultra Helleſpontum, tum in Caria

dere adigebantur. Iones videntes hoſtium alios ſeſe tutantes, alios magna multitudine ſe obviam ferentes, metu perculſi, ad montem, qui dicitur Tmolus ſeſe recipiunt, atque illinc noctu ad naves diſce-
102 dunt. Crematis Sardibus, deflagravit una templum Cybebes indigenæ deæ: cuius prætextu poſtea Perſæ templa in Græcis cremaverunt. Hoc ubi Perſæ qui intra Halyn domicilia habebant, reſciverunt, tunc vero ad ferendam Lydis opem convenerunt: nec adepti Sardibus Iones iam illinc profectos, eadem via inſequuti, comperiunt Epheſi: congreſſique cum illis ex adverſo inſtructis, in fugam eos vertunt, multosque occidunt, et in his cum alios illuſtres viros, tum Eualcidem Eretrienſium ducem, qui in certaminibus, quorum præmia erant coronæ, illas adeptus fuerat, et a Simonide Ceo maiorem in modum celebratus. Ex ea pugna qui evaſere, per
103 urbes fuere diſſipati. Et tunc quidem ita dimicatum est. Athenienſes autem, poſt hæc deſertis prorſus Ionibus, etſi per nuncios Ariſtagoras magnopere rogaret, negaverunt ſe auxilio futuros. Quorum ſocietate fraudati Iones, tamen quoniam iſta adverſus Darium egerant, nihilo ſegnius bellum adverſus regem parabant: Helleſpontumque invecti, Byzantium ac ceteras circa urbes in ſuam poteſtatem redegerunt. Inde eundem evecti, magnam Cariæ partem in belli ſocietatem adſciverunt, nam Caunus, quæ prius ſocietatem facere recuſaverat, ubi Sardes conflagrarunt, et ipſa

οἱ δὲ Ἴωνες [a] ὁρέοντες τοὺς μὲν τῶν πολεμίων ἀμυνομένους, τοὺς δὲ, σὺν πλήθεϊ πολλῷ προσφερομένους, ἐξανεχώρησαν δείσαντες πρὸς τὸ οὖρος [b] τὸ Τμῶλον καλεόμενον· ἐνθεῦτεν δὲ ὑπὸ νύκτα ἀπαλλάσσοντο ἐπὶ τὰς νέας. [c] Αἱ δὲ Σάρδις ἐνεπρήσθησαν, ἐν δὲ αὐτῇσι καὶ ἱρὸν ἐπιχωρίης θεοῦ [d] Κυβήβης· τὸ σκηπτόμενοι οἱ Πέρσαι, ὕστερον ἀντενεπίμπρασαν τὰ ἐν Ἕλλησι ἱρά· τότε δὲ οἱ Πέρσαι οἱ ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ νομοὺς ἔχοντες, προπυνθανόμενοι ταῦτα, [e] συνηλίζοντο καὶ ἐβοήθεον τοῖσι Λυδοῖσι· καί κως ἐν μὲν Σάρδισι οὐκέτι ἐόντας τοὺς Ἴωνας εὑρίσκουσι, ἑπόμενοι δὲ κατὰ στίβον, αἱρέουσι αὐτοὺς ἐν Ἐφέσῳ· καὶ ἀντετάχθησαν μὲν οἱ Ἴωνες, συμβαλόντες δὲ, πολλὸν ἑσσώθησαν· καὶ πολλοὺς αὐτέων οἱ Πέρσαι φονεύουσι, [f] ἄλλους τε ὀνομαστούς· ἐν δὲ δὴ, καὶ Εὐαλκίδεα στρατηγέοντα Ἐρετριέων, στεφανηφόρους τε ἀγῶνας [g] ἀναραιρηκότα, καὶ ὑπὸ Σιμωνίδεω τοῦ Κηΐου πολλὰ αἰνεθέντα· οἱ δὲ [h] αὐτέων ἀπέφυγον τὴν μάχην, ἐσκεδάσθησαν ἀνὰ τὰς πόλιας. Τότε μὲν δὴ οὕτω ἠγωνίσαντο· μετὰ δὲ, Ἀθηναῖοι [i] μὲν τὸ παράπαν ἀπολιπόντες τοὺς Ἴωνας, [k] ἐπικαλεομένου σφέας πολλὰ δι' ἀγγέλων Ἀρισταγόρεω, οὐκ ἔφασαν τιμωρήσειν σφίσι. Ἴωνες δὲ τῆς Ἀθηναίων συμμαχίης στερηθέντες (οὕτω γάρ σφι ὑπῆρχε πεποιημένα ἐς Δαρεῖον) [l] οὐδὲν δὴ ἧσσον [m] τὸν πρὸς τὸν βασιλῆα πόλεμον ἐσκευάζοντο· 326 πλώσαντες δὲ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, Βυζάντιόν τε καὶ τὰς ἄλλας [n] πόλις ἁπάσας τὰς ταύτῃ, ὑπ' ἑωυτοῖσι ἐποιήσαντο· ἐκπλώσαντές τε ἔξω τὸν Ἑλλήσποντον, Καρίης τὴν πολλὴν προσεκτήσαντο σφίσι σύμμαχον εἶναι· καὶ γὰρ τὴν Καῦνον πρότερον οὐ βουλομένην συμμαχέειν, ὡς ἐνέπρησαν τὰς Σάρδις, τότε

a Ὀρέοντες *Arch. Vind.*, prius ὁρῶντες. Supra vide II, 148. b Τὸν Τμῶλ. *Paſſ. Arch. Brit.*, nec male. c *Ask. Paſſ. Med.*, καὶ Σαρ. μὲν ἐνεπρήσθ. *Arch. V. Paris. A. B. Brit. Ald.*, aeque commode. d Κυβίβλης *Arch.* Cybeles Laurentius. Mox Πέρσαι ſine articulo *Ask. Paſſ.*, tum ἀντεπίμπρ. *Arch. V.* e Συνηλίζ. *Paſſ.* f *Arch. Paſſ. Ask.*, antea ὀνομ. τε ἄλλους· porro Εὐαλκίδην *Med. Paſſ. Paris. A. B. Brit. Ask.* Εὐαλκίδεα *Fulv. Urſinus* ad Carmin. Illuſtr. p. 183. g Ἀναιρηκότα *Arch.*, εὐραιρηκότα *Vind.* Mox αἰρεθέντα *Arch.* h Αὐτέων ἀπέφ. *M. Paſſ. Ask.*, alii αὐτ. αὐτίκα ἀπεφ. i Deſt *Arch. Vind.* k Ἐπικαλεομένου *Paſſ. Ask.*, prius ἐπικαλεομένους ex *Ald.* et aliis. l *M. Ask. Paſſ.* in aliis δὴ non legitur. m Omittunt artic. *Paſſ. Arch. V.* n *Ask. Paſſ.*, alii πόλιας cum *Ald.*, tum πάσας iidem et *Arch. V.*

67. Κυβήβης] Favet *Galeo* Κυβίλης emendanti, verum iniuria, *Valla*. Vulgato patroni veniunt *Heſychius*, *Euſtathius*, *Suidas*, et quos plures advocavit doctiſſimus *Gudius* ad *Phaedri* L. III. Fab. 20. Haec est inclamantis Chori Ὀρεστέρα παμβῶτι γᾶ, Μᾶτερ αὐτοῦ Διὸς, Ἃ τὸν μέγαν Πακτωλὸν εὔχρυσον νέμεις *Sophoclis* Philoct. v. 390. Eadem *Maecenatis* Epigr. *Adeſt huc, adeſt Cybebe, fera montium dea*, h. e. ὀρεστέρα *Sophoclis*, cuius ego ſuffragio eam Latini verſus apud *Diomedem* et *Fortunatianum* ſcriptionem praeoptarem. Multa nuper et docta de *Cybebe* et *Maecenatis* Epigr. Cl. *Pet. Burmannus Secund.* Anthol. Latin. L. I. p. 30. Porro incendii templorum in Graecia obtentus, quem Perſis ſcriptor tribuit, arceſſitus erat: verior cauſſa, quod deos parietibus includi negarent, templa improbantes. Conf. *Briſſon.* R. Perſ. II, 31. &c.

68. Ἀντενεπίμπρασαν τὰ ἐν Ἕλλησι ἱρά.] Hic inſano tantum furori fuit praetextus: neque Perſarum res ſacras, nedum Aſiatica templa violaverant AEgyptii, quum teſte *Diodoro* I, c. 46., Cambyſes ἐνέπρησε τὰ κατ' Αἴγυπτον ἱερά. De Graeciae templis a Perſis vel incenſis vel violatis veterum loca collegerat *B. Briſſon.* de R. P. II. p. 218. et ſeqq. Haud protrita dedit vir Magnus ad *Diodori Sic.* XI, c. 29. ubi in eam propendere videtur ſuſpicionem, quam *Theopompus* certe veriſimillimam movit, formulam illam iuris iurandi, quam Graecos ad Plataeas iuraſſe perhibent, ab Athenienſibus eſſe confictam. *Theopompi* praeceptori *Iſocrati* p. 73. B. ſoli dicuntur Iones illis diras imprecati, qui templa Deorum inſtaurarent igne Perſarum violata, tanquam monumenta poſteris relinquenda barbarorum impietatis: τῶν ἐμπρησθέντων ἱερῶν ἐπηράσαντο εἴ τινες (legerim, εἴ τι τινὲς) οἰκοδομήσειεν. Qui Perſis apud Plataeas ſe obiecerunt Graeciae populi plerique fuerunt Peloponneſii, in univerſum ſecundum *Herod.* ferme viginti: praeter Athenienſium, ceterorum utique templa non incenderant Perſae, neque videri poterant facturi. Phocenſium ſi qui forte transfugae pugnae interfuerunt nobiliſſimae, in Phocide unum memorat *Herod.* VIII, c. 38. Abis Apollini ſacratum templum quod συλήσαντες ἐνέπρησαν. Huc adde templa quaedam Attica et τοὺς ἐν τῇ Ἀλιαρτίᾳ ναοὺς ex *Pauſan.* Phocicis p. 887., praeterea nullum equidem commemoratum legere me memini templum, quod in veteri Graecia Perſae incenderint. Sed locum templa recenſens *Pauſanias*, ad quae cetera Graecorum magnificentia non poterant aequiparari, duo ſcribit de nobiliſſimis ὑπὸ Περσῶν κατακαυθῆναι τόν τε ἐν Σάμῳ τῆς Ἥρας (ναὸν,) καὶ ἐν Φωκαίᾳ τῆς Ἀθηνᾶς· θαῦμα δὲ ὅμως ἦσαν καὶ ὑπὸ τοῦ πυρὸς λελυμασμένοι. VII, p. 533. Pro ingenio ſuo Perſarum hanc etiam impietatem amplificarunt Athenienſes. VALCKEN.

76. Εὐαλκίδεα] Quidquid in hominis nomine Codd. varient, de recepto nihil demuto. Εὐαλκις, quo titulo victorem Olympiae *Pauſan.* L. VI, 16. memorat, Εὐαλκίδην et Εὐαλκίδεα recte format. Quae deinceps autem τοὺς Ἴωνας ἐπικαλεομένους σφέας πολλὰ —— in Latinis ex *Gronovii* emendatione bona ſunt: ſcriptum namque olim erat ἐπικαλεομένου σφέας —— Ἀρισταγόρεω, ſicuti C. 108. Oneſilus κήρυκας διέπεμπε —— ἐπικαλεύμενός σφεας. Recte ergo *Paſſion.* et *Ask.*

86. Πόλεμον ἐσκευάζοντο] Prudenter *Reiskius* priorem abdicavit coniecturam. Simplex verbum compoſiti vicem obit, ut VI, 100. προδοσίην ἐσκευάζοντο. Mox ἐκπλώσαντές τε ἔξω τὸν Ἑλλήσποντον in ſtructura geminum habebit C. 104. φυλάξας ἐξελθόντα τὸ ἄστυ. Alii maluiſſent, ἐκπλώσαντες ἔξω τοῦ — aut ἐκπλώσαντες τοῦ Ἑλλησπόντου, qualia in *Demoſthene*, *Philoſtrato*, atque aliis obvia. Hoc amplius, καὶ γὰρ τὴν Καῦνον —— expeditum dedimus ad L. II, 106.

τότε σφι καὶ [a] αὔτη προσεγίνετο. Κύπριοι δὲ [b] ἐθελονταί σφι πάντες προσεγένοντο, πλὴν Ἀμαθουσίων· ἀπέστησαν γὰρ καὶ οὗτοι [c] ὧδε ἀπὸ Μήδων· ἦν Ὀνήσιλος, Γόργου μὲν τοῦ Σαλαμινίων βασιλῆος ἀδελφεὸς νεώτερος, Χέρσιος δὲ τοῦ Σιρώμου τοῦ Εὐέλθοντος παῖς· οὗτος [d] ὡνὴρ πολλάκις μὲν καὶ [e] πρότερον τὸν Γόργον παρηγορέετο ἀπίστασθαι ἀπὸ βασιλῆος, τότε δ' ὡς καὶ τοὺς Ἴωνας ἐπύθετο ἀπεστάναι, πάγχυ ἐπικείμενος ἐνῆγε· [f] ὡς δὲ οὐκ ἔπειθε τὸν Γόργον, ἐνθαῦτά μιν φυλάξας ἐξελθόντα τὸ ἄστυ τὸ Σαλαμινίων ὁ Ὀνήσιλος, ἅμα τοῖσι ἑωϋτοῦ [g] στασιώτῃσι, ἀπεκλήϊσε τῶν πυλέων. Γόργος μὲν [h] δὴ στερηθεὶς τῆς πόλιος, ἔφευγε ἐς Μήδους· Ὀνήσιλος δὲ ἦρχε Σαλαμῖνος, καὶ ἀνέπειθε πάντας Κυπρίους συναπίστασθαι· τοὺς μὲν δὴ ἄλλους [i] ἀνέπεισε· Ἀμαθουσίους δὲ οὐ βουλομένους οἱ πείθεσθαι, ἐπολιόρκεε προσκατήμενος. Ὀνήσιλος μέν νυν ἐπολιόρκεε Ἀμαθοῦντα· βασιλέϊ δὲ Δαρείῳ, ὡς ἐξαγγέλθη Σάρδις ἁλούσας [k] ἐμπεπρῆσθαι ὑπό τε Ἀθηναίων καὶ Ἰώνων, τὸν δὲ ἡγεμόνα [l] γενέσθαι τῆς συλλογῆς, ὥστε ταῦτα συνυφανθῆναι, τὸν Μιλήσιον Ἀρισταγόρην, [m] πρῶτα μὲν λέγεται αὐτὸν, ὡς ἐπύθετο ταῦτα, Ἰώνων οὐδένα λόγον ποιησάμενον, εὖ εἰδότα ὡς οὗτοί γε οὐ καταπροΐξονται ἀποστάντες, εἴρεσθαι οἵτινες [n] εἶεν οἱ Ἀθηναῖοι· μετὰ δὲ πυθόμενον, αἰτῆσαι τὸ τόξον· λαβόντα δὲ καὶ ἐπιθέντα ὀϊστὸν, ἄνω [o] ἐς τὸν οὐρανὸν ἀπεῖναι· καί μιν ἐς τὸν ἠέρα βάλλοντα, εἰπεῖν, „ Ὦ Ζεῦ, „ [p] ἐκγενέσθαι μοι Ἀθηναίους τίσασθαι"· εἴπαντα δὲ ταῦ-

ipſa Ionibus acceſſit. Cyprii quoque omnes 104
ultro, exceptis Amathuſiis, acceſſerunt. Defecerunt autem Cyprii a Medis in hunc modum: Erat Oneſilus, Gorgi Salaminiorum regis frater minor, Cherſis filius, Siromi nepos, Euelthontis pronepos. Hic vir, quum ſæpenumero antea Gorgum ſolicitaſſet ad rebellandum ab rege, tunc audiens etiam Ionas rebellaſſe, vehementius urgere hominem inſtitit. *In quo quia* nihil proficiebat Oneſilus, obſervato tempore dum oppidum Salaminiorum egreſſus foret, una cum ſuæ factionis hominibus, eum portis excluſit. Gorgus oppido exutus, ad Medos fugit: eo potitus Oneſilus Cypriis omnibus ut rebellarent ſuadebat: perſuaſis ceteris, Amathuſios rebellare abnuentes obſidione circumdedit.
Dum hic Amathuntem obſidet, Darius, 105
ut ei nunciatum est Sardes captas incenſasque ab Athenienſibus atque Ionibus, et huius cœtus ducem fuiſſe, ut talia contexerentur, Ariſtagoram Mileſium, fertur primo, ut hæc audivit, Iones nihili feciſſe, probe ſciens non inpune illos rebellaturos; interrogaſſe quinam eſſent Athenienſes: dein id quum audiſſet, tum arcum popoſciſſe, eoque ſumpto, ſagittam quam impoſuerat, in cœlum emiſiſſe: et ea in aërem emiſſa, dixiſſe, O Iupiter, contingat mihi Athenienſes ulciſci! Atque hæc lo-

a Αὐτὴ *Arch.* *b* Ἐθέλοντί σφι προσεγ. id. cum *Vind.*, neglecta voce πάντες. *c* Non legitur in *Arch.* Post pauca Ὀνήσιμος *Ask.*, erronee. *d* Ἀνὴρ id. *Vind.* *e* Duo iſta deſunt *Arch.*, qui ſtatim παρηγορέετο cum *Paſſ.*, in *Vind.* παρηγόρεε τὸ ἀπ., olim παρηγόρεετο. *f* Sex iſta deficiunt *Arch.* *g* Στρατιώτῃσι *Ask. V. Valla*, porro ἀπέκλησε *Ask.* *h* Negligitur ab *Arch. V.* *i* Ἀνέπειθεν *Arch.* *k* *Med. Ask. Paſſ.* Fragm. *Paris.*, in reliquis ἐμπρησθῆναι. *l* Deſit *Arch.* *m* Πρῶτον Fragm. *Paris.* *n* Εἶεν Ἀθην. *Arch.* *o* *Arch. V. Paris. A. B. Brit. Ald.* et *Euſtath.* in Hom. p. 248, 34.; ex *Med. Ask.* πρὸς τὸν. *p* *Med. Paſſ. Ask.*, ἐγγενέσθαι *Arch.*, γενέσθαι *Euſtath.*, ἐκγενέσθω *Ald. Paris. A. Brit. V.*

97. Εὐέλθοντος] Notiſſimus ex Pheretimae hiſtoria L. IV, 162., et, temporis ratio ſi ſubducatur, competet aetas. Cur autem παρηγορέετο ex ſcriptis Codd. praetulerim, non repeto dicta. *Portus* vulgato praeſidium paraturus novum exorſus est commentum.

3. Στασιώτῃσι] Erunt fortaſſe, qui de militibus στρατιώτῃσι cogitabunt, quibus, tametſi proſpiciam, quid pro illis dici queat, non accedo. Notiſſima utriusque vocabuli in Codd. commutatio diverſitati occaſionem, uti L. I, 13. III, 144. IX, 2., dedit, in *Strabone* etiam L. XIV. p. 992. B., ubi Athenodorus ἐπεχείρει λόγῳ μετάγειν κἀκεῖνον *Boëthum*, καὶ τοὺς συστρατιώτας· atqui illi poëtae nulli milites, nulli conmilitones veri, ſed συστασιῶται. unde mox τῆς στάσεως ibidem mentio. Συστασιῶται non ignoti *Herodoto*.

8. Ἐπολιόρκεε προσκατήμενος] *Aſſidebat oppugnabatque oppidum*, *Gellius* N. A. VII, c. 1. De obſidione, ut *adſidere Livio*, Graecis adhibetur πόλει vel πόλιν προσκαθῆσθαι attigit clar. *Weſſ.* ad *Diod.* I. p. 502. Herodoteum illud bis terve dedit *Pauſan.* I, p. 30. Συρακούσαις πολιορκοῦντες προσεκάθηντο· ſcribi debet VII, p. 558., Ἡράκλειαν δὲ προσεκάθηντο πολιορκοῦντες et VIII, p. 681, 2. ἐπολιόρκουν προσκαθεζόμενοι· ubi vulgatur προσκαθ. πολιορκίᾳ προσκαθεζόμενοι *Thucydidis* est I, c. 11. —— Paulo post c. 105. *Vallam* corrigentis *H. Stephani* recipi debuerat interpretatio: aliorum errores corrigit Auctor *des Eſſais de Crit. ſur les Trad. d'Herod.* p. 173. VALCKEN.

15. Ὡς οὗτοί γε καταπροΐξονται] In *Vallae* Latinis erat, *non fuiſſe illos prae contemtu ſui rebellaturos*, non bene. Rex non inpune rebellionem ablaturos innuebat, quam eius mentem *H. Steph.* et *Portus* non praetervidērunt. Gloſſator MSS. adſcripſit ea, quae *Ariſtophanis* offerunt enarratores ad Equit. v. 433., reddenda loco conmodiore. Redi ad Cl. *Valcken.* obſervationem L. III, 37.

18. Ἄνω ἐς τὸν οὐρανὸν] Cur inprobatum hoc fuerit, nullam, niſi in *Mediceo*, cauſſam animadverti. In *Euſtathio* εὔξατο ἀνθρώπῳ ἐς οὐρανὸν ἀφεὶς τὸν ὀϊστὸν. ridicule: ἄνω ſi ſuprapoſitam habeat lineam, imo etiam ubi abſit, in ſcriptis Codd. ſaepe loco ἀνθρώπῳ ponitur: id exſcriptorem fefellit, *H. Stephanum* minime Dialect. p. 49., de formula Ὦ Ζεῦ· γενέσθαι, quomodo *Euſtath.*, diſputantem. Dubium autem quo doctiſſimi viri animus diſtrahebatur, nunc ceſſat: teſtes infinitae formae MSS. conplures, tantum in verbi indole, ſimplici an conpoſita, diſcordes. Mihi nulla hic novandi libido. Adi ad *Gronovium.*

19. Ὦ Ζεῦ, ἐκγενέσθαι μοι] Digna lectio Codicis erat *Med.* ἐκγενέσθαι, pro ἐκγενέσθω iure recepta, quam uno alterove exemplo communiret *Gronovius*, ut alibi fecerat vir clar. in alterius uſus infinitivo commendando. Legitur incerti *Tragici* ſenarius apud *Etymol.* p. 346, 43. Ὦ Ζεῦ, γενέσθαι τῆσδέ μ' ἐξάντην νόσου· quem alibi lectum non recordor. *Æſchyl.* ſept. c. Theb. v. 259., Θεοὶ πολῖται, μή με δουλείας τυχεῖν. *Eurip.* Suppl. v. 3. *Ariſtoph.* Ran. v. 914. Quid in istiusmodi ſit vōtis ſubaudiendum, docere poterit *Xenophontis* Abradates K. Π. VI, p. 100, 42., qui ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπεύξατο. ἀλλ' ὦ Ζεῦ μέγιστε, δός μοι φανῆναι ἀξίῳ μὲν Πανθείας ἀνδρὶ, —— vel eiusdem Cyrus p. 97, 42. Ἀλλ', ὦ Ζεῦ μέγιστε, λαβεῖν μοι αὐτὸν γένοιτο ὡς βούλομαι· horum prius probavit *H. Steph.* in App. de D. A. p. 49., ſequutus *Euſtathium.* —— Hic noſtra quoque proferens *Herodotea* Florentinam adfirmat lectionem in Il. B. p. 188, 29., ἔστι καὶ παρὰ Ἡροδότῳ σχῆμά τε ὅμοιον εὐχῆς, καὶ ἱστορία τοιαύτη· Δαρεῖος εὔξατο, ἄνω εἰς οὐρανὸν ἀφεὶς ὀϊστὸν, καὶ τὸν ἀέρα βαλὼν, Ὦ Ζεῦ γενέσθαι μοι Ἀθηναίους τίσασθαι. Ut apud *Herod.* IV, c. 18., ſi me non fallit ſuſpicio, ἄνω mutatum erat in ἀνοι, vel ἄνθρωποι· ſic in his, pro ἄνω εἰς οὐρανὸν, ed. *Rom.* dabat ἀνθρώπῳ εἰς οὐρανόν· abſurdam lectionem correxerat et *H. Steph.* l. c. quam ex ἄνω πρὸς ortam perperam putat *Al. Politus*, in cuius Ed. p. 474. vulgari non debuerat: ἄνω πρὸς εἰς οὐρανὸν ἀφεὶς ὀϊστὸν. Scripſiſſe mihi videtur *Herod.* ὀϊστὸν ἄνω ἐς τὸν οὐρανὸν ἀπεῖναι. In his ἥλιον legiſſe videri poſſent de quibus *Diogen. Laërt.* in Prooem. §. 9., καταγινώσκουσιν Ἡροδότου οἱ τὰ περὶ Μάγων γράψαντες· μὴ γὰρ ἂν (ἄνω perperam Ed. *Meibom.*) εἰς τὸν Ἥλιον βέλη Ξέρξην ἀκοντίσαι, μηδ' εἰς τὴν θάλασσαν πέδας καθεῖναι, θεοὺς ὑπὸ τῶν Μάγων παραδεδομένους· aut certe *Solem* intellexerunt. *Philo Bybl.* ap. *Euſeb.* Praep. Ev. p. 34. c. τὰς χεῖρας ὀρέγειν εἰς τοὺς οὐρανοὺς πρὸς

loquutus, cuidam famulorum præcepiſſe, ut ſibi ſemper appoſita cœna ter diceret,
106 Here, memento Athenienſium. Et quum hoc præcepiſſet, accito ad ſuum conſpe-ctum Hiſtiæo Mileſio, quem Darius iam diu detinebat, ita eum fuiſſe alloquutus, Audio, Hiſtiæe, procuratorem tuum, cui tu Miletum demandaſti, novas adverſum me res eſſe molitum, viros enim ex altera continente adductos et cum illis Iones, qui mihi commiſſorum pœnas dabunt, eos quum commoviſſet cum illis alteris me Sardibus privavit. Nunc igitur quomodo videntur hæc tibi bene habere? quomodo tale quid ſine tuis conſiliis actum est? Proinde vide ne poſtea teipſum in culpam induas. Ad hæc Hiſtiæus, Quodnam, inquit, rex protuliſti verbum? mene conſulere rem, quæ tibi ſit quippiam ſive multum ſive parum moleſtiæ allatura? Quid mihi quærens iſta facerem? aut cuius rei indigens? cui omnia adſunt quæ tibi? quem tu omnium conſiliorum tuorum communione dignaris? Quod ſi iſtud quod ais egit procurator meus, ſic habeto, id eum feciſſe ſuo conſilio. Sed prorſus ſermonem iſtum non admitto, quaſi Mileſii ac meus procurator quippiam rerum novarum fecerint circa imperium tuum: ſiquid tamen huiuſmodi faciunt, et tu id quod eſt audiſti, rex, intellige quid rei egeris, dum me a mari ablegandum putaſti: nam Iones id agere aggreſſi videntur, poſtquam ego ex ipſorum conſpectu ſum amotus, cuius aggrediendi iam pridem libidine tenebantur: quum me manente in Ionia, nulla civitas vel minimum commoverit. Proinde nunc propere dimitte me ut in Ioniam contendam, illic omnia negocia tibi in integrum reſtituturus, et hunc Mileti procuratorem, talium rerum machinatorem, in tuam poteſtatem redacturus. Hæc, quum ex animi tui ſententia confecero, iuro per deos regios me non prius exuturum hanc veſtem, qua indutus in Ioniam deſcendam, quam Sardiniam inſulam maximam tibi tributariam

ταῦτα, προστάξαι ἑνὶ τῶν θεραπόντων, δείπνου
προκειμένου αὐτῷ, ἐς τρὶς ἑκάστοτε εἰπεῖν, „ Δέ-
„ σποτα, μέμνεο τῶν Ἀθηναίων". Προστάξας δὲ
ταῦτα, εἶπε, καλέσας ἐς ὄψιν Ἱστιαῖον τὸν Μιλή-
σιον, τὸν ὁ Δαρεῖος κατεῖχε χρόνον ἤδη πολλὸν,
„ Πυνθάνομαι Ἱστιαῖε ἐπίτροπον τὸν σὸν, τῷ σὺ
„ Μίλητον ἐπέτρεψας, νεώτερα ἐς ἐμὲ πεποιηκέ-
„ ναι πρήγματα· ἄνδρας γάρ μοι ἐκ τῆς ἑτέρης
„ ἠπείρου ἐπαγαγὼν, καὶ Ἴωνας σὺν αὐτοῖσι, τοὺς
„ δώσοντας ἐμοὶ δίκην τῶν ἐποίησαν, τούτους [a] ἀ-
„ ναγνώσας ἅμα ἐκείνοισι ἕπεσθαι, Σαρδίων με
„ [b] ἀπεστέρησε· νῦν ὦν κῶς τοι φαίνεται ταῦτα
„ ἔχειν καλῶς; κῶς δ᾽ ἄνευ τῶν σῶν βουλευμάτων
„ [c] τοιοῦτόν τι ἐπρήχθη; ὅρα μὴ ἐξ ὑστέρης σεωυ- 327
„ τὸν ἐν αἰτίῃ σχῇς". Εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ Ἱστιαῖος,
„ Βασιλεῦ κοῖον ἐφθέγξαο ἔπος, ἐμὲ βουλεῦσαι
„ πρῆγμα, ἐκ τοῦ σοί τι ἢ μέγα ἢ σμικρὸν ἔ-
„ μελλε λυπηρὸν ἀνασχήσειν; τί δ᾽ ἂν ἐπιδιζήμε-
„ νος, ποιέοιμι ταῦτα; τεῦ δὲ ἐνδεὴς ἐών; τῷ
„ πάρα μὲν πάντα [d] ὅσαπερ σοὶ, πάντων δὲ
„ πρὸς σέο βουλευμάτων ἐπακούειν ἀξιοῦμαι; ἀλλ᾽
„ εἴπερ τι τοιοῦτον οἷον σὺ εἴρηκας πρήσσει ὁ ἐ-
„ μὸς ἐπίτροπος, ἴσθι αὐτὸν ἐπ᾽ ἑωυτοῦ βαλλό-
„ μενον [e] πεπρηχέναι· ἀρχὴν δὲ ἔγωγε οὐδὲ ἐνδέ-
„ κομαι τὸν λόγον, ὅκως τι Μιλήσιοι καὶ ὁ ἐμὸς
„ ἐπίτροπος νεώτερον πρήσσουσι περὶ πρήγματα
„ τὰ σά· εἰ δ᾽ ἄρα τι [f] τοιοῦτο ποιεῦσι, καὶ
„ σὺ τὸ ἐὸν ἀκήκοας ὦ βασιλεῦ, μάθε οἷον πρῆ-
„ γμα ἐργάσαο, ἐμὲ ἀπὸ θαλάσσης ἀνάσπα-
„ στον ποιήσας. Ἴωνες γὰρ [g] οἴκασι, ἐμεῦ ἐξ
„ ὀφθαλμῶν σφι γενομένου, ποιῆσαι τῶν πάλαι
„ ἵμερον εἶχον, ἐμέο δ᾽ ἂν ἐόντος ἐν Ἰωνίῃ, οὐ-
„ δεμίη πόλις ὑπεκίνησε· νῦν ὦν ὡς τάχος [h] με
„ ἄφες πορευθῆναι ἐς Ἰωνίην, ἵνα τοι κεῖνά τε
„ πάντα καταρτίσω ἐς τὠυτὸ, καὶ τὸν Μιλήτου
„ ἐπίτροπον τοῦτον τὸν ταῦτα μηχανησάμενον, ἐγ-
„ χειρίθετον παραδῶ· ταῦτα δὲ κατὰ νόον τὸν
„ σὸν ποιήσας, θεοὺς ἐπόμνυμι τοὺς βασιληΐους,
„ μὴ μὲν πρότερον ἐκδύσασθαι, τὸν [i] ἔχων κι-
„ θῶνα καταβήσομαι ἐς Ἰωνίην, πρὶν ἄν τοι
„ Σαρδὼ νῆσον τὴν μεγίστην, δασμοφόρον ποιήσω".
Ἱστιαῖος

a *Ἀναγνώσας Arch.* b *Ἀπεστέρησε* id. *Vind.* c *Τούτων Vind. Arch.* ora *Steph.*, ἂν quod *Galeus* enotavit, non invenitur, niſi in *Eton.* forte. d *Ὅσα Πέρσῃσι Arch.* e *Paris. A. B. Vind. Arch. Brit. Ald.* Edd., *πεποιηκέναι M. Paſſ. Ask.* f *Ποιεῦσι τοιοῦτον V. Arch.* g *Ἤκασι Arch.*, quod *Galeum* laudaſſe miror. h *Ἄφες με Paſſ. Ask.*, omnes *ἄφες* loco *ἄπες*: mox *Ἰωνίην* ſine praepoſitione *Arch.* tum quoque *καταρτίσω*. Pro quo olim *καταρτήσω* Edd. ex *Aldo*. i *M. Paſſ. Ask. Vind. Valla*, antea *ἔχω*.

πρὸς τὸν ἥλιον. Non ignem tantum et aquam, *Solem* et *Mare* colebant Perſae, ſed et *coelum* adorabant, ut Graeci *Iovem*: Perſae *Herodoto* dicuntur I, c. 131., *τὸν κύκλον πάντα τοῦ οὐρανοῦ Δία καλέοντες*: *hoc ſublime candens, quem vocant omnes Iovem.* VALCKEN.

34. *Τοιοῦτόν τι ἐπρήχθη*] *Quorum quidnam*, olim a *Valla* poſitum, eamdem monſtrat lectionem, quam a *Steph.* repertam ex duobus Codd. Ang. enotavit *Galeus*, quamque reſtituendam cenſerem: *κῶς δ᾽ ἄνευ τῶν σῶν βουλευμάτων τούτων τι ἂν ἐπρήχθη*; *horum quidnam tandem eſſet ſine tuis conſiliis factum?* —— Hiſtiaei reſponſo, *τί δ᾽ ἂν ἐπιδιζήμενος ποιέοιμι ταῦτα, τεῦ δὲ ἐνδεὴς ἐών; τῷ πάρα μὲν πάντα ὅσαπερ σοὶ* —— congruit Magorum ad Aſtyagen *Herod.* I, c. 120., ſed Creontis inprimis ad Oedipum oratio in *Soph.* Oed. Tyr. v. 600., &c. *Νῦν μὲν γὰρ ἐκ σοῦ πάντ᾽ ἄνευ φόβου φέρω. Πῶς δῆτ᾽ ἐμοὶ τυραννὶς ἡδίων ἔχειν Ἀρχῆς ἀλύπου. Πῶς δῆτ᾽ ἐγὼ κεῖν᾽ ἂν λάβοιμ᾽ ἀφεὶς τάδε*; et ad iratum Theſea Hippolyti *Eurip.* v. 1012. *Μάταιος ἄρ᾽ ἦν, οὐδαμοῦ μὲν οὖν φρενῶν. Ἀλλ᾽, ὡς τυραννεῖν ἡδύ; τοῖσι σώφροσιν Ἥκιστά γ᾽* ut locum eleganter emaculavit nuper *Ier. Marklandus.* VALCKEN.

40. *Πάντα ὅσαπερ σοὶ*] Multo hoc amplius, quam *ὅσα Πέρσῃσι* ex *Arch.* Repetit et gratus agnoſcit regis promiſſa, *ἔχε τάπερ ἂν ἐγὼ ἔχω, ἐμός τε σύσσιτος ἐὼν καὶ σύμβουλος* ſupra C. 24.

55. *Πάντα καταρτίσω ἐς τὠυτὸ*] Vulgatam *καταρτήσω* *Portus* ex *καταρτάω* deducit, unde *χρῆμα κατηρτημένον* L. III, 80. de apta re. Mihi dux et auctor eſt *Arch.*, atque uſus verbi in farciendo inſtaurandoque frequentiſſimus, etiam in N. Teſt. tabulis. Redi ad C. 28. *Sophoclis* Oed. Col. v. 71. *καταρτύσων* h. e., *εὐτρεπίσων*, eodem vergit.

61. *Σαρδὼ νῆσον τὴν μεγίστην*] Malunt *νήσων τὴν* ——, non abſurde, modo ſchedae iuberent. *Noſter* principio L. VI., *ὃς Σαρδὼ ΝΗΣΟΝ τὴν μεγίστην ὑποδεξάμενος κατεργάσασθαι* de Hiſtiaeo. Plures olim Sardiniam inter inſulas maris mediterranei maximam perhibebant. *Scylax* Peripli fine, *μεγίστη Σαρδὼ, δευτέρα Σικελία, τρίτη Κρήτη*, errans profecto. Sed vide *Ph. Cluverium* Sardiniae C. 1. p. 479.

61. *Σαρδὼ νῆσον τὴν μεγίστην*] Similiter ſcripſit VI, c. 2. Hic Dario nonnihil aptius fuiſſet movendo, ſi Sardiniam *Inſularum maximam* vocaſſet Hiſtiaeus, *νήσων τὴν μεγίστην* ut ſupra I, c. 170. Ionibus auctor fuiſſe dicitur Bias *πλέειν ἐς Σαρδὼ, νήσων ἁπασέων μεγίστην* quod utiliſſimum ſuum conſilium, ut ab omnibus intelligeretur, carmine Philoſophus explicuiſſe videtur: vid. *Diog. Laërt.* I, 85. Ante Biantis aetatem idem illud conſilium ſuis Meſſeniis, tyrannide Lacedaemoniorum oppreſſis, dederat Mauticlus: *Pauſan.* IV. p. 336., *Μάντικλος ἐκέλευε —— πλεύσαντας ἐς Σαρδὼ κτήσασθαι*

et dimiſſio ad mare. Perſarum expeditio in Cyprum, et eodem Ionica claſſis tendit. Iones navali, Cyprii terreſtri pugna uſi.

Ἱϛιαῖος [a] μὲν λέγων ταῦτα, διέβαλε· Δαρεῖος δὲ,
ἐπείθετο· καί μιν ἀπίει, ἐντειλάμενος, ἐπεὰν τὰ
ὑπέσχετό οἱ ἐπιτελέα ποιήσῃ, παραγίνεσθαί οἱ
ὀπίσω ἐς τὰ Σοῦσα. Ἐν ᾧ δὲ ἡ ἀγγελίη [b] τὴ
περὶ τῶν Σαρδίων παρὰ βασιλῆα ἀνήιε, καὶ Δαρεῖος
τὰ περὶ τὸ τόξον ποιήσας, Ἱϛιαίῳ ἐς λόγους ἦλθε,
καὶ Ἱϛιαῖος [c] μεμετιμένος ὑπὸ Δαρείου, ἐκομίζετο
ἐπὶ θάλασσαν· ἐν τούτῳ παντὶ τῷ χρόνῳ ἐγίνετο
τάδε· πολιορκέοντι τῷ Σαλαμινίῳ Ὀνησίλῳ Ἀμα-
θουσίους ἐξαγγέλλεται, νηυσὶ ϛρατιὴν πολλὴν ἄγον-
τα Περσικὴν Ἀρτύβιον, ἄνδρα Πέρσην, [d] προσδόκι-
μον ἐς τὴν Κύπρον εἶναι· πυθόμενος δὲ ταῦτα [e] ὁ
Ὀνήσιλος, κήρυκας διέπεμπε ἐς τὴν Ἰωνίην, ἐπι-
καλεύμενός σφεας. Ἴωνες δὲ οὐκ ἐς μακρὴν βουλευ-
σάμενοι, ἧκον πολλῷ ϛόλῳ. Ἴωνές τε δὴ παρῆσαν
ἐς τὴν Κύπρον, καὶ οἱ Πέρσαι νηυσὶ διαβάντες ἐκ τῆς
Κιλικίης, [f] ἤισαν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα πεζῇ· τῇσι
δὲ νηυσὶ οἱ Φοίνικες περιέπλεον τὴν ἄκρην, αἳ [g] κα-
328 λεῦνται Κληΐδες τῆς Κύπρου. Τούτου δὲ ταύτῃ [h] γι-
νομένου, ἔλεξαν οἱ τύραννοι τῆς Κύπρου, συγκαλέσαν-
τες τῶν Ἰώνων τοὺς ϛρατηγοὺς, „Ἄνδρες Ἴωνες, αἵ-
„ρεσιν ὑμῖν δίδομεν ἡμεῖς οἱ Κύπριοι, ὁκοτέροισι βού-
„λεσθε προσφέρεσθαι, [i] ἢ Πέρσῃσι, ἢ Φοίνιξι· εἰ
„μὲν γὰρ πεζῇ βούλεσθε ταχθέντες Περσέων διαπει-
„ρᾶσθαι, ὥρη ἂν εἴη ὑμῖν, ἐκβάντας ἐκ τῶν [k] νεῶν
„τάσσεσθαι πεζῇ, ἡμέας δὲ ἐς τὰς νέας ἐμβαίνειν
„τὰς ὑμετέρας, Φοίνιξι [l] ἀνταγωνιευμένους· εἰ δὲ
„Φοινίκων μᾶλλον βούλεσθε διαπειρᾶσθαι, ποιέειν
„χρεόν ἐϛι ὑμέας· [m] ὁκότερα ἂν δὴ τουτέων ἕλοισθε,
„ὅκως τὸ κατ' [n] ὑμέας ἔϛαι ἥ τε Ἰωνίη καὶ ἡ Κύ-
„προς ἐλευθέρη". εἶπαν [o] οἱ Ἴωνες πρὸς ταῦτα,
„Ἡμέας ἀπέπεμψε [p] τὸ κοινὸν τῶν Ἰώνων, φυ-
„λάσσοντας τὴν θάλασσαν, ἀλλ' οὐκ ἵνα Κυπρίοισι
„τὰς νέας παραδόντες, αὐτοὶ Πέρσῃσι [q] πεζῇ προσ-
„φερώμεθα· ἡμεῖς μέν νυν [r] ἐπ' οὗ ἐτάχθημεν, ταύ-
„τῃ πειρησόμεθα [s] εἶναι χρηϛοί· ὑμέας δὲ χρεόν
„ἐϛι ἀναμνησθέντας οἷα ἐπάσχετε δουλεύοντες πρὸς
„τῶν Μήδων, γίνεσθαι ἄνδρας ἀγαθούς". Ἴωνες μὲν
τούτοισι ἀμείψαντο. Μετὰ δὲ, ἡκόντων ἐς τὸ πεδίον
τὸ

tariam reddam. Hæc Hiſtiæus fallendi gra- 107
tia dicebat, quibus perſuaſus Darius ho-
minem dimiſit, præcipiens ut poſteaquam
ea quæ ſpoponderat præſtitiſſet, ad ſe
Suſa reverteretur. Dum nuncius de Sar 108
dibus ad regem venit, Dariusque illud
circa arcum fecit, et Hiſtiæum eſt allo-
quutus, Hiſtiæusque ab eo dimiſſus ad
mare ſe contulit, iſto interea omni tem-
pore hæc geſta ſunt: Oneſilo Salaminio
Amathuſios obſidenti nuncius affertur, Ar-
tybium virum Perſam navibus magnam vim
Perſarum vehentibus curſum tenere in Cy-
prum. Quo accepto, Oneſilus legatos
paſſim in Ioniam dimittit ad Iones evo-
candos: qui non diu in deliberando cunc-
tati, cum magna claſſe ad eum ſe con-
tulerunt. Et quum Cyprum tenuiſſent,
Perſæ navibus e Cilicia traiecerunt, ter-
reſtrique itinere Salaminem contenderunt,
Phœnicibus claſſe circumeuntibus promon-
torium, quæ Claves Cypri vocantur. His 109
ea facientibus, Cypri tyranni convoca-
tis Ionum ducibus dixere, Viri Iones,
vobis nos Cyprii optionem damus cum u-
tris dimicare velitis, cum Perſis an cum
Phœnicibus. Si terra mavultis cum Per-
ſis acie confligere, iam tempus eſt
e navibus egrediendi, et in acie ſtan-
di, ut nos veſtras ingreſſi naves, cum
Phœnicibus dimicemus: ſin cum Phœni-
cibus fortunam tentare mavultis, facere
vos opus eſt. Eligite horum alterutrum,
ut quantum in vobis ſitum eſt, Io-
nia atque Cyprus ſint liberæ. Ad hæc
Iones, Commune, inquiunt, Ioniæ nos
miſit ad mare tutandum, non ut naves
Cypriis tradentes, ipſi cum Perſis in ter-
ra confligeremus. Nos quidem igitur
ubicunque collocati fuerimus, ut ope-
ram navemus enitemur: vos vero debe-
tis qualia ſervientes fueritis paſſi ab Me-
dis reminiſcentes, viros egregios vos o-
ſtendere. Hæc Iones reſponderunt. Poſt 110
hæc

a Μὴν δὴ *Vind.*, nec male. b Abſunt duo haec *Ask.* et *Med.* c Μεμετημ. *Arch. V.* d Δόκιμον *Arch. Valla.* e Abeſt articul. *Arch.*, qui mox cum *Vind.* διέπεμψεν. deinceps ἐς μακρὸν *Brit.* f Ἴεσαν *Arch.*, ἤεσαν *Vind.* g Καλεῦνται Κλῇδες *Ask. Arch. Vind.*, olim καλέονται. h Γενομ. *Arch.* i Iſta quatuor non agnoſcunt *Vind. Arch.*, prius etiam ἢ aberat *Ald.* et Edd., venit ex *Med. Ask. Paſſ.* k Νηῶν *Arch.*, et ſtatim ἐσβαίνειν cum ora *Steph. Paſſ. Vind.* l Ἀνταγωνιευμένους *Ask. Paſſ.*, antea ἀνταγωνισομ. m Ὁκότερα ἂν iidem pro vulgato ἑκότερ' ἂν, tum ἕλησθε, quo etiam modo *Vind.* n Ὑμέας *Ask. Arch. V. Paſſ.*, olim ἡμέας. o Deſit *Arch. Paſſ. V.*, mox ἡμέας δὲ *Ask. Paſſ.*, ἡμέας ἔπεμψε *Arch. V.* p Τὰ κοινὰ *Arch. V.* et φυλάξοντας. q Πεζοὶ ora *Steph.* r *M. Paſſ. Ask.*, alii ἐκοῦ, ſatis appoſite. s Iidem tres, reliqui omnes χρηστοὶ γενέσθαι, neque illi abſurdi.

σασθαι μεγίστην τε νῆσον καὶ εὐδαιμονίᾳ πρώτην. Idem x, p. 836A ἡ Σαρδὼ, inquit, μέγεθος καὶ εὐδαιμονίαν ἐστὶν ὁμοία (ſic *T. H.*) ταῖς μάλιστα ἐπαινουμέναις· conf. *Diodor. Sic.* 1, p. 341, et 343. *Weſſ.* et *Cluver.* Sard. Ant. p. 479. VALCKEN.

71. Στρατιὴν πολλ. ἄγοντα Περσικὴν] Talis confuſio ſive σύγχυσις nec inconcinna neque inſolens. Exemplorum affatim *D'Orvillius* conduxit ad *Chariton* L. III, 7. p. 320. Mox ἄνδρα Πέρσην δόκιμον ſcribentes et nectentes *Arch.* et *Valla* aberrant, turbantque orationis ſeriem. Satis ad redarguendos ex L. VI, 6. ἐπὶ δὲ Μίλητον —— ἦν ϛρατος ΠΡΟΣΔΟΚΙΜΟΣ.

77. Ἐς τὴν Κύπρον] Iſta verba more hiſtoricorum in medio poſita aeque pertinent ad ſequentia, καὶ οἱ Πέρσαι, atque ad ea quae praecedunt. Tantilla res non animadverſa deceperat interpretes. Cum e Cilicia Perſae navibus in oram Cypri Ciliciae traiecisſent oppoſitam, ἤισαν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα πεζῇ illinc, relictis navibus, itinere terreſtri ibant verſus Salamina, in altera inſulae parte ſitam, Syriae obiectam. Seleucia nave profecti Paulus et Barnabas in Cyprum primum venere Salamina A. A. XIII, 5. mox dicuntur διελθόντες τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου. Quando Paphus in ipſo fuit Orientali latere Cypri, atque hinc in Pamphyliam traiecerunt Apoſtoli, quod ſpectatisſimi Codices offerunt, διελθόντες δὲ ὅλην τὴν νῆσον, cauſae nihil eſt cur ſperneremus. VALCKEN.

79. Αἱ καλεῦνται Κληΐδες] Bene MSS., in Κλῇδες tamen Atticorum recentiorum, de quibus Cl. *Valckenarius* ad Phoeniſſ. *Euripid.* v. 268., morem temere ſectati. Iſto de promontorio et inſulis adiacentibus, Κληΐδες πόντου καὶ ἐσχατιαὶ Σαλαμῖνος in vetere Epigr. Anthol. L. III, p. 366., ubi *Brodaeus* docte et *Io. Meurſius*, Cypri L. I, 27.

88. Ἀνταγωνιεύμενος] Sermonis genius reſtituto favet: ἀγωνιεύμενος, ἐπιστιεύμενοι, pluraque hoc de genere in Muſis. Conf. L. IV, 154. et 203. Parvi autem referet, ἐμβαίνειν an ἐσβαίνειν eligatur: manet eadem ſententia, et verborum frequens conmutatio eſt, ſicuti L. VII, 128. &c.

91. Τὸ κατ' ὑμέας] Ordo rei hoc praeferendum ſuadet. *Eligite*, inquiunt Cyprii Ionibus, *ut*, *quantum in vobis eſt*, *Ionia et Cyprus liberae perſeverent*: quam quidem optionem τὸ κατ' ἡμέας infringit et iugulat manifeſto. Τὰ κοινὰ, a *Galeo* probata, flocci ego facio. Οἱ ἀποπεμφθέντες ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, *a communi Atticae civitatis legati* C. 85, τὸ κοινὸν τῶν Σαμίων L. VI, 14., ΚΟΙΝΟΝ ΙΩΝΩΝ, *CONMUNE ASIAE* in numis, et alia, obvia paſſim, vulgatum conſtabiliunt. Φυλάξοντας qui volent, utantur arbitrio.

hæc Perſis in campum Salaminiorum ten-
dentibus, Cyprii reges adverſus alios mi-
lites conſtituerunt alios Cyprios; adver-
ſus Perſas optimum quodque Salaminiorum
ac Solenſium: adverſus Artybium Perſa-
111 rum ducem Oneſilus ultro conſtitit. In-
ſidebat Artybius equo in armatum erige-
re ſe docto. Quod audiens Oneſilus, e-
rat enim ei ſatelles genere Car, ſane-
quam peritus rei bellicæ, et alioqui au-
daciæ plenus, ad hunc, Audio, in-
quit, Artybii equum ſtantem et erectum,
et pedibus ſimul atque ore pugnam adiu-
vare adverſus adverſarium; proinde tu
propere inità ratione dicito utrum malis
obſervare, equumne tibi feriendum, an
ipsum Artybium. Ad quem ſervus ſuus,
Ego vero, inquit, rex, paratus ſum et
utrumque et alterutrum et omnino quic-
quid imperaveris, facere: promam tamen
quod rebus tuis eſſe conducibilius ſentiam,
regem ac ducem oportere cum rege ac du-
ce certare: ſive enim talem occidas, de-
cori tibi fore: ſive (quod ſecundum est)
ille te, (quod abſit!) ab digno occidi di-
midiata calamitas; nos vero famulos cum
famulis aliis confligere: et quod ad e-
quum attinet, non est cauſſa cur eius ar-
tificium extimeſcas: recipio enim tibi eum
posthac adverſus neminem ſe erecturum.
112 Hæc illo loquuto, mox exercitus confli-
xere terreſtres navalesque: et claſſe qui-
dem Iones eo die ſtrenue pugnantes ſu-
peravere Phœnices: Samiorum tamen præ-
cipua virtus extitit. In terra autem, u-
bi concurſum est, dum acies dimicant,
circa ambos imperatores hoc actum est.
Ubi Artybius equo, cui inſidebat, in One-
ſilum invectus est, Oneſilus, uti convene-
rat cum ſatellite, ipse invadentem Arty-
bium ferit, mox equo pedes iniiciente in
ſcutum Oneſili, ibi Car falce percu-
tiens

ιτὸ Σαλαμινίων τῶν Περσέων, διέτασσον οἱ βασιλῆες τῶν Κυπρίων, τοὺς μὲν ἄλλους Κυπρίους κατὰ τοὺς ἄλλους στρατιώτας ἀντιτάσσοντες· Σαλαμινίων δὲ καὶ [a] Σολίων ἀπολέξαντες τὸ ἄριστον, ἀντέτασσον Πέρσῃσι. Ἀρτυβίῳ δὲ τῷ στρατηγῷ τῶν Περσέων [b] ἐθελοντὴς ἀντετάσσετο Ὀνήσιλος. Ἤλαυνε δὲ ἵππον ὁ Ἀρτύβιος δεδιδαγμένον πρὸς ὁπλίτην [c] ἀντιτάσσεσθαι ὀρθόν· πυθόμενος ὦν ταῦτα ὁ Ὀνήσιλος, ἦν γάρ οἱ ὑπασπιστὴς [d] γένος μὲν Κάρ, τὰ δὲ πολέμια κάρτα δόκιμος, καὶ ἄλλως [e] λήματος πλέος, εἶπε πρὸς τοῦτον, „ Πυνθάνομαι τὸν Ἀρτυβίου ἵππον ἱστάμενον ὀρθόν, καὶ „ [f] ποσὶ καὶ στόματι κατεργάζεσθαι πρὸς τὸν ἂν „ προσενεχθῇ· σὺ ὦν βουλευσάμενος, αὐτίκα εἰπὲ ὁκότερον βούλεαι φυλάξας πλῆξαι, εἴτε τὸν ἵππον, εἴτε αὐτὸν Ἀρτύβιον· εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ ὀπάων αὐτοῦ, „ Ὦ βασιλεῦ, ἕτοιμος μὲν ἐγώ εἰμι ποιέειν καὶ ἀμφότερα, καὶ τὸ ἕτερον [g] αὐτέων, καὶ πάντως τὸ ἂν „ ἐπιτάσσῃς [h] σύ· ὡς μέντοι ἔμοιγε δοκέει εἶναι τοῖσι „ σοῖσι πρήγμασι [i] προσφερέστατον, φράσω· βασιλῆα „ μὲν καὶ στρατηγὸν χρεὼν εἶναί φημι βασιλέϊ τε καὶ „ στρατηγῷ προσφέρεσθαι· ἤν τε γὰρ κατέλῃς ἄνδρα „ στρατηγόν, μέγα τοι γίνεται· καὶ [k] δεύτερα, ἢν σε „ ἐκεῖνος, τὸ μὴ γένοιτο, ὑπ᾽ ἀξιόχρεω καὶ ἀποθανεῖν, „ ἡμίσεα συμφορή· ἡμέας δὲ τοὺς ὑπηρέτας ἑτέροισί τε „ ὑπηρέτῃσι προσφέρεσθαι· καὶ πρὸς ἵππον, τοῦ σὺ „ τὰς μηχανὰς μηδὲν φοβηθῇς· ἐγὼ γάρ [l] δή τοι ὑποδέκομαι μή μιν ἀνδρὸς ἔτι γε μηδενὸς στήσεσθαι ἐναντίον”. Ταῦτα εἶπε, [m] καὶ μεταυτίκα συνέμισγε τὰ 329 στρατόπεδα πεζῇ, καὶ νηυσί· νηυσὶ μέν νυν Ἴωνες ἄκροι γενόμενοι, ταύτην τὴν ἡμέρην ὑπερεβάλοντο τοὺς Φοίνικας, καὶ τούτων Σάμιοι ἠρίστευσαν· πεζῇ δέ, ὡς [n] συνῆλθε τὰ στρατόπεδα, συμπεσόντα ἐμάχοντο· κατὰ δὲ τοὺς στρατηγοὺς ἀμφοτέρους τάδε ἐγίνετο· ὡς προσεφέρετο πρὸς τὸν Ὀνήσιλον ὁ Ἀρτύβιος ἐπὶ τοῦ ἵππου κατήμενος, ὁ Ὀνήσιλος, [o] κατὰ τὰ συνεθήκατο τῷ ὑπασπιστῇ, παίει προσφερόμενον αὐτὸν τὸν Ἀρτύβιον· ἐπιβαλόντος δὲ τοῦ ἵππου τοὺς πόδας ἐπὶ τὴν Ὀνησίλου ἀσπίδα, ἐνθαῦτα [p] ὁ Κὰρ δρε-

a Σολίων *Arch. Paſſ. Vind.*, tum ἀποδέξαντες *Arch. V. Paſſ.* *b* Ἐθελοντὶ *Vind. Arch.* *c* Ἵστασθαι margo *Steph. Ask. Paſſ. Arch.*, ſicuti ſtatim. *d Med. Ask. Paſſ.*, antea γενόμενος μὲν καὶ τὰ, mox πολεμήϊα *Vind.*; πολέμια ἔργα *Arch.*, πολ. πάντα *Paſſ.*; ſpectavit hiſtoriam *Tzetzes* Chil. III, v. 989. *e Arch. Vind.* et Ed. Genev. CIↃIↃCXVIII., olim λήμματος. *f* Χερσὶ *Ask.* male. *g* Αὐτέων *Ald.* et Edd., quod mutari in αὐτῶν non debuerat: mox καὶ πάντως omnes, ut *Ald.*, δὲ πάντως error operarum est in *Iungermanni* editione. *h* Negligitur in *Arch. Vind.*, σὺ ἐπιτάσσῃς *Paſſ.* *i* Προσφερέστερον ora *Steph. Ask. Paſſ. V.*, προφερέστερον *Arch.* *k* Δεύτερα *Arch. Paris. A. B. Vind. Brit. Ald.* Vid. *Gronov.* I, 204. δεύτερον *M. Paſſ. Ask.* *l* Deſit δὴ *Arch. Ask. Vind. Brit.* *m* Καὶ μετὰ συνέμισγε *Arch.*, ſatis pro more. in *Vind.* συνέσμιγε ut L. I, 127., VII, 40. *Ask.* συνέμιγε, *Brit.* συνέμιξε. *n* Συνῆλθον *Arch. Vind.* *o* Κατὰ τὰ συνεθ., aut ξυνεθ. *Arch. V. Paris. A. B. Brit.* Quod iuſtum. Vide L. II, 99.; olim κατὰ ξυνθ. *p* Ὁ ὀπάων *Arch. V. Valla*, mox ἀπαράσσει *Ask.*

3. Καὶ Σολίων ἀπολέξαντες τὸ ἄριστον] Nulla hic *Arch.* neque aliorum Codd. haberi ratio debuit. Σόλοι in Cypro, Σολεῖς Ciliciae. Auctor Vit. Arati, a *Petavio* publicatus: εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι Σόλοι τῆς Κύπρου· ἀλλ᾽ οἱ μὲν Κύπριοι Σόλιοι καλοῦνται· οἱ δὲ Κιλίκιοι, Σολεῖς· quibus concinit *Diogenis Laërt.* L. I, 32. obſervatio. Pravum etiam ἀποδέξαντες, hoc certe loco, et levi ſcriptionis vitio ortum. Dedit L. III, 14. καὶ ἄλλας παρθένους ἀπολέξας, *aliasque virgines ſeligens.* et τριήκοντα μυριάδας ἀπολεξάμενος στρατοῦ *Mardonius*, ſibi XXX. illa millia ſecernens, L. VIII, 101. Talia in *Thucydide*, *Xenophonte* et *Procopio* in primis conplura.

8. Ὑπασπιστὴς γένος μὲν Κάρ] Una litera perperam poſita (Κὰρ in καὶ tranſierat) latens his vulnus inflixerat: ex nullius forſan exſpectandam ingenio *Gronov.* opem attulit, a *Med.* Cod. ſubminiſtratam. Confuſae librariis literae P. et I. centena Graecis ſcriptoribus inflixerunt vitia: ex *Heſychio* nonnulla tollere coepit, quem nobis ademptum lugemus, claro iuvenis ingenio, *Io. Pierſon.* in Praef. *Moer.* p. 21. Fuit armiger Oneſili τὸ μὲν γένος Κάρ, τὰ δὲ πολέμια κάρτα δόκιμος, καὶ ἄλλως λήματος πλέος· ubique vocem λήματος apud *Herod.* onerat μ, male duplicatum, tollendum iam monuerat *Graevius*. Apte quadrant Herodotaea in famulum e Caria: in cap. ſeq. forſan et in aliis Codd. pro Κὰρ, vera lectione, reperietur ὀπάων, ut legit *Valla* et *Arch.* et erat ille Car Oneſili *pedisſequus*, ὀπάων vel ὀπέων, id est ὀπηδὸς et ἐπάμων· hoc ipſo cap. 111. legitur, εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ ὀπάων αὐτοῦ. Cares, mercede conducti, militantes καθ᾽ ὅλην ἐπλανήθησαν τὴν Ἑλλάδα, teſte *Strabone* XIV, p. 978. A. ſinguli quoque paſſim apud Graecos ſervitutem ſerviebant; illinc vulgo *Cariones* dicti. *Ariſtoph.* Av. v. 765., Εἰ δὲ δοῦλός ἐστι καὶ Κάρ, ὥσπερ Ἐξηκεστίδης. VALCKEN.

9. Γένος μὲν Κάρ, τὰ δὲ πολέμια &c.] Egregie ex *Mediceo* Cl. *Gronovius*. Πολέμια, ſive πολεμήϊα ἔργα, quomodo *Arch.* et *Vind.* L. VII, 9. iterum, Homericum redolent οἷς οὔτι μέλει πολεμήϊα ἔργα Il. B, 338. et N, 727. Iam λήματος πλέος cur integraverim, non itero monita ad C. 72.

22. Μέγα τοι γίνεται] Malebat *D'Orvillius*, ſi codices addicerent, μέγα τι —— ad *Chariton.* L. VII, 2. p. 595. At illi reluctantur; ſententia Caris bona est, qui quidem cum mox ἡμίσεα συμφορή, priſcorum opinionem probat, vinci et ſterni a viro egregio et forti laudantem. Nobile Virgilianum *AEneae magni dextra cadis* AEn. X, 830. Adi ad *Ciofanium* in *Ovidii* Metamorph. V, 191.

Pugna Perſarum contra Cyprios Ionasque, et victoria, Steſenoris Curienſis perfidia, Cypro redacta ſub iugum. Varii reges Cypri.

δρεπάνῳ πλήξας, ἀπαράσσει τοῦ ἵππου τοὺς πόδας. Ἀρτύβιος μὲν δὴ ὁ στρατηγὸς τῶν Περσέων ὁμοῦ τῷ ἵππῳ πίπτει αὐτοῦ ταύτῃ. Μαχομένων δὲ καὶ τῶν ἄλλων Στησήνωρ, τύραννος ἐὼν Κουρίου, προδιδοῖ ἔχων δύναμιν ἀνδρῶν περὶ ἑωυτὸν [a] οὐ σμικρήν· οἱ δὲ Κουριέες οὗτοι λέγονται εἶναι Ἀργείων ἄποικοι. Προδόντων δὲ [b] τῶν Κουριέων, αὐτίκα καὶ τὰ Σαλαμινίων πολεμιστήρια ἅρματα τὠυτὸ τοῖσι Κουριεῦσι [c] ἐποίεε· γενομένων δὲ τουτέων, κατυπέρτεροι ἦσαν οἱ Πέρσαι τῶν Κυπρίων. τετραμμένου [d] δὲ τοῦ στρατοπέδου, ἄλλοι τε ἔπεσον πολλοὶ, καὶ δὴ καὶ Ὀνήσιλός τε ὁ Χέρσιος, ὅσπερ τὴν Κυπρίων ἀπόστασιν ἔπρηξε, καὶ ὁ [e] Σολίων βασιλεὺς Ἀριστόκυπρος, ὁ Φιλοκύπρου· Φιλοκύπρου δὲ τούτου τὸν Σόλων ὁ Ἀθηναῖος ἀπικόμενος ἐς Κύπρον, ἐν ἔπεσι αἴνεσε τυράννων μάλιστα. Ὀνησίλου μέν νυν Ἀμαθούσιοι, ὅτι σφέας ἐπολιόρκησε, ἀποταμόντες τὴν κεφαλὴν, ἐκόμισαν ἐς Ἀμαθοῦντα· καί μιν [f] ἀνεκρέμασαν ὑπὲρ τῶν πυλέων· κρεμαμένης δὲ τῆς κεφαλῆς, καὶ ἐούσης ἤδη κοίλης, ἑσμὸς μελισσέων ἐσδὺς ἐς αὐτὴν, κηρίων μιν [g] ἐνέπλησε· τούτου δὲ γενομένου τοιούτου, ἐχρέωντο γὰρ περὶ αὐτῆς οἱ Ἀμαθούσιοι, ἐμαντεύθη σφι, τὴν μὲν κεφαλὴν κατελόντας θάψαι, [h] Ὀνησίλεῳ δὲ θύειν ὡς ἥρωϊ ἀνὰ πᾶν ἔτος· καί σφι ποιεῦσι ταῦτα, ἄμεινον συνοίσεσθαι. Ἀμαθούσιοι [i] μέν νυν ἐποίευν ταῦτα καὶ τὸ μέχρις ἐμεῦ. Ἴωνες δὲ οἱ ἐν Κύπρῳ ναυμαχήσαντες, ἐπεί τε ἔμαθον τὰ πρήγματα τὰ Ὀνησίλου διεφθαρμένα, καὶ τὰς πόλιας τῶν Κυπρίων πολιορκευμένας τὰς ἄλλας, πλὴν Σαλαμῖνος, ταύτην δὲ Γόργῳ τῷ προτέρῳ βασιλέϊ τοὺς Σαλαμινίους [k] παραδόντας, αὐτίκα μαθόντες οἱ Ἴωνες ταῦτα, ἀπέπλωον ἐς τὴν Ἰωνίην. τῶν δὲ [l] ἐν Κύπρῳ πολίων ἀντέσχε χρόνον ἐπὶ πλεῖστον πολιορκευμένη [m] Σόλοι, τὴν πέριξ ὑπορύσσοντες τὸ τεῖχος, πέμπτῳ μηνὶ εἷλον οἱ Πέρσαι. Κύπριοι μὲν δὴ ἐνιαυτὸν ἐλεύθεροι γενόμενοι, αὖτις ἐκ νέης κατεδεδούλωντο. Δαυρίσης δὲ ἔχων Δαρείου θυγατέρα, καὶ [n] Ὑμέης τε καὶ Ὀτάνης, καὶ ἄλλοι Πέρσαι στρατηγοὶ ἔχοντες καὶ οὗτοι Δαρείου θυγατέρας, ἐπιδιώξαντες τοὺς [o] ἐν
330 Σάρδισι στρατευσαμένους Ἰώνων, καὶ ἐσαράξαντές σφεας ἐς τὰς νέας, τῇ μάχῃ ὡς ἐπεκράτησαν, τοὐνθεῦτεν ἐπι-

tiens equi pedes abſcidit: quo ictu Artybius Perſarum imperator illic una cum equo corruit. 113 Ceteris autem pugnando occupatis, Steſenor Curii tyrannus, non parum circa ſe copiarum habens, prodidit ſocios. Curienſes hi Argivorum coloni dicuntur eſſe. Post horum proditionem, ſtatim Salaminiorum bellici currus idem Curienſibus fecere: quo ex facto Perſæ Cypriis ſuperiores extitere. Horum acie in fugam verſa, cum alii multi occubuere, tum vero Oneſilus Cherſis filius, qui Cyprios ad defectionem induxerat, et Soliorum rex Ariſtocyprus Philocypri filius, eius, inquam, Philocypri, quem Solon Athenienſis Cyprum profectus inter tyrannos maxime verſibus celebravit. 114 Oneſili quidem caput Amathuſii, quoniam ipſos obſederat, abciſum in oppidum retulerunt ac ſupra portas ſuſpenderunt. Quod ſuſpenſum quum iam exinanitum eſſet, ingreſſum apum examen favo referſit. Quod quum tale contigiſſet, oraculum Amathuſiis, nam oraculum conſuluere, redditum est, ut tollentes caput humarent, Oneſiloque quotannis tanquam heroi ſacrificarent: hoc facientibus, melius cum eis actum iri*, quod Amathuſii ad meam uſque memoriam faciebant. 115 Iones, qui in Cypro navali pugna dimicaverant, ubi didicere res Oneſili perditas, et ceteras Cypriorum urbes obſideri præter Salaminem, eam autem Gorgo priſtino regi Salaminios reſtituiſſe, in Ioniam redire maturaverunt. Civitatum autem Cypriarum diutiſſime obſidionem Soli urbs pertulit, ſed eam Perſæ quinto menſe circum ſuffoſſo muro expugnaverunt. 116 Ita Cyprii, quum annum liberi fuiſſent, denuo in ſervitutem ſunt redacti.* At Dauriſes, qui filiam Darii uxorem habebat, Hymeesque et Otanes, atque alii Perſarum duces, et ipſi filias Darii in matrimonio habentes, perſequuti eos Iones qui Sardibus militaverant, postquam in naves repulerunt prœlio victos, dehine partiti urbes

a Vind. Ask. Arch. Brit., contra morem μικρὴν alii. *b* Τῶν Κυπρ. Paſſ. Ask. Ald. &c., articulum ignorat Edit. poſtrema. *c* Ἐποίεον Arch. Vind. *d* Τε iidem. *e* Σολιέων Arch. V. *f* Med. Paſſ. Ask., ἀπεκρέμασαν Ald. atque alii: mox κρεμασμένης Vind. *g* Ἐνέπλησαν Arch., non inſuaviter: ſtatim ἐχρέοντο idem et Vind. *h* Ὀνησίλῳ Arch. Paſſ. Ask. Vind. *i* Μὲν νυν Arch. V. Paris. A. B. Brit. Ald., νυν deſit M. Ask. Paſſ. *k* Παραδόντας Arch. V. Paſſ. Brit., παραδίδοντας olim. *l* Κυπρίων Arch. Vind. *m* Σόλη male Arch. cum Valla. *n* Ὑμέης M. Paſſ. Vind. Ask. Paris. A. B. Brit. Ald., Ὑμαίης Arch. Valla. *o* Ἐν Σάρδισι M. Ask. Paſſ., ἐν Σάρδι Arch. et Vind., prius ἐς Σάρδις ex Aldo.

44. Πολεμιστήρια ἅρματα] Explicant Critici ad *Ariſtoph.* Nub. v. 28. Πολεμιστήρια καλοῦνται καὶ τὰ πολεμικὰ ἅρματα, ἐφ' ὧν ὁπλίτης ἐπιβέβηκεν ἅμα τῷ παραβάτῃ. Melius et aptiore nomine ἡνίοχος καὶ παραβάτης ſive παραιβάτης alii. Manſit itaque Salaminiis priſcus ex curribus pugnandi mos, ſicuti diutiſſime Thebanis in Boeotia, de quibus et gemina ſectatis ad *Diodori* XII, 70. p. 527.

50. Φιλοκύπρου δὲ τούτου] *Plutarchus* conſentit in Solon. p. 93. A., hoc amplius, Solonem tradens regi auctorem fuiſſe, ut novam urbem ob aſperum et inconmodum prioris *AEpeae* ſitum conderet, quae a Solone deinceps Σόλοι. Non illis diſſimilia Auctor Vit. Arati, niſi quod regem Κυπράνορα adpellet. *Io. Meurſium* haec non fugerunt Cypri L. I, 7.

51. Ἀπικόμενος ἐς Κύπρον] Et aliunde noveramus in Cypro ſaepius et ſatis diu Solonem fuiſſe commoratum: primo tamen adſpectu nihil admodum iſta hic ad rem facere videntur; et facile quis in eam veniret ſuſpicionem, post iſta voces aliquot intercidiſſe. Sed tradere voluit, ut opinor, *Herod.* dum moraretur apud Philocyprum, *Solonem* in ipſa inſula Cypro carmina condidiſſe, quibus amicum iſtum ſuum collaudarit: atque id manifeſtum est ex parte Elegiae, qua Regem iſtum alloquebatur Solon, *Plutarcho* conſervata in Solone p. 93., Νῦν δὲ σὺ μὲν Σολίοισι πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἀνάσσων Τήν τε πόλιν ναίοις καὶ γένος ὑμέτερον. Αὐτὰρ ἐμὲ ξὺν νηΐ θοῇ κλεινῆς ἀπὸ νήσου Ἀσκηθῆ (*Heſych.* ἀβλαβῆ) πέμποι Κύπρις ἰοστέφανος· *Atque illa mihi νόστον πατρίδ' ἐς ἡμετέρην.* In Solone ſuo, nec mirum, ſolito negligentior *Io. Meurſius* carminum Solonis omiſit reliquias; ſenarios etiam, quibus ſuam ipſe πολιτείαν, quam conſtituit Athenis, deſcripſerat elegantiſſimos, ex *Ariſtide*, *Plutarcho*, aliiſque inter ſe collatis partim certe concinnandos. VALCKEN.

58. Ἐμαντεύθη σφι] Ad eum modum ſuperius C. 45. τὰ μεμαντευμένα, et *Heliodori* τὰ ἐκ νεκυίας μεμαντευμένα AEthiop. VII. princ., quibus nunc non adiungo λουτρὰ τοῖς τετρωμένοις μαντευτὰ et Philocteten μαντευτὸν τοῖς Ἀχαιοῖς ex *Philoſtrati* Heroic. II, 18. et V, I., hoc tamen, *S. Bochartum* mellificantes in Oneſili calva apes recte admoviſſe ad *Iudic.* C. XIV, 9. illuminandum *Hieroz.* P. II. L. IV, 10. p. 505.

73. Ὑμέης] Dedi hanc ſcripturam Codd. conſenſui, redituram C. 122. Ὑμαίης ſi cui placebit, cauſſa ex priſco Perſarum ſermone, quem ignoro, pendebit. Τοὺς ἐν Σάρδισι στρατευσαμένους nec hic, neque C. 122. ob *Arch.* et *Vindob.* repudiavi. Bene *Gronovius.*

80. Περ-

117 bes expugnarunt. Dauriſes quidem converſus ad urbes in Helleſponto ſitas, cepit Dardanum, cepit et Abydum, et Percoten, et Lampſacum, et Pæſon, ſingulas diebus ſingulis. Cui a Pæſo ad urbem Parion contendenti nuncius adfertur, Cares cum Ionibus ſentientes, a Perſis defeciſſe: igitur converſo itinere ex Helleſponto adverſus Cariam copias duxit.

118 Sed antequam Dauriſes perveniret, de eius adventu certiores facti Cares conveniunt ad Columnas Albas, quæ dicuntur, atque amnem Marſyam, qui ex Idriade regione defluit in Mæandrum. Ibi coactis Caribus, multæ ſunt aliæ dictæ ſententiæ: ſed optima omnium, meo iudicio, a Pixodaro Mauſoli filio, viro Cindyenſi, qui Syenneſis Cilicum regis filiam in matrimonio habebat. Ab hoc ſententia dicebatur, ut transmiſſo Mæandro Cares flumen a tergo habentes, ita cum hoſte congrederentur, ut ſublata ſpe retro fugiendi, atque ibidem manere coacti, redderentur meliores quam natura esſent. Verum hæc ſententia non vicit, ſed illa, ut Perſis potius a tergo Mæander esſet, quam ſibi, ut ſi Perſarum fuga accideret, et acie vincerentur, ne redirent in

119 flumen incidentes. Post hæc quum adesſent Perſæ, ac Mæandrum tranſisſent, ibi ſuper amnem Marſyam Cares prœlium conſeruere cum Perſis acre atque diuturnum: ad poſtremum præ multitudine hoſtium terga vertunt. Quo in prœlio, Perſarum cecidere duo millia, Carum decem millia: ex quibus qui effugerunt, ad Labranda in Iovis Militaris templum, et magnum

ἐπιδιελόμενοι τὰς [a] πόλις ἐπόρθεον. Δαυρίσης μὲν τραπόμενος πρὸς τὰς ἐν Ἑλλησπόντῳ πόλις, εἷλε μὲν Δάρδανον, εἷλε δὲ Ἄβυδόν τε καὶ [b] Περκώτην, καὶ Λάμψακον καὶ [c] Παισόν· ταύτας μὲν ἐπ᾽ ἡμέρης ἑκάστης αἵρεε· ἀπὸ δὲ Παισοῦ ἐλαύνοντί οἱ ἐπὶ Πάριον πόλιν, [d] ἦλθε ἀγγελίη, τοὺς Κᾶρας τὠυτὸ Ἴωσι φρονήσαντας, ἀπεστάναι ἀπὸ Περσέων· [e] ἀποστρέψας ὦν ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου, ἤλαυνε τὸν στρατὸν ἐπὶ τὴν Καρίην. Καί κως ταῦτα τοῖσι Καρσὶ ἐξαγγέλθη [f] πρότερον πρὶν ἢ τὸν Δαυρίσην ἀπικέσθαι· πυθόμενοι δὲ οἱ Κᾶρες συνελέγοντο ἐπὶ Λευκάς τε Στήλας καλεομένας, καὶ ποταμὸν [g] Μαρσύην· ὃς ῥέων ἐκ τῆς Ἰδριάδος χώρης, ἐς τὸν Μαίανδρον ἐκδιδοῖ· συλλεχθέντων δὲ τῶν Καρῶν ἐνθαῦτα, [h] ἐγένοντο βουλαὶ ἄλλαι τε πολλαί, καὶ ἀρίστη γε δοκέουσα εἶναι ἐμοί, Πιξωδάρου τοῦ Μαυσώλου, ἀνδρὸς Κινδυέος, ὃς τοῦ Κιλίκων βασιλῆος Συεννέσιος εἶχε θυγατέρα· τούτου τοῦ ἀνδρὸς ἡ γνώμη ἔφερε, διαβάντας τὸν Μαίανδρον τοὺς Κᾶρας, καὶ κατὰ [i] νώτου ἔχοντας τὸν ποταμὸν οὕτω συμβάλλειν· ἵνα μὴ [k] ἔχοντες ὀπίσω φεύγειν οἱ Κᾶρες, αὐτοῦ τε μένειν ἀναγκαζόμενοι, γενοίατο ἔτι ἀμείνονες τῆς φύσιος· αὕτη μέν νυν οὐκ ἐνίκα ἡ γνώμη, ἀλλὰ τοῖσι Πέρσῃσι κατὰ νώτου γίνεσθαι τὸν Μαίανδρον μᾶλλον ἢ σφίσι· [l] δηλαδὴ ἢν φυγὴ τῶν Περσέων γένηται, καὶ ἑσσωθέωσι τῇ συμβολῇ, ὡς οὐκ ἀπονοστήσουσι ἐς τὸν ποταμὸν ἐσπίπτοντες. Μετὰ δέ, παρεόντων, καὶ διαβάντων τὸν Μαίανδρον τῶν Περσέων, ἐνθαῦτα ἐπὶ τῷ Μαρσύῃ ποταμῷ [m] συνέβαλόν τε τοῖσι Πέρσῃσι οἱ Κᾶρες, καὶ μάχην ἐμαχέσαντο ἰσχυρήν, καὶ ἐπὶ χρόνον πολλόν· τέλος δὲ ἑσσώθησαν διὰ πλῆθος. Περσέων μὲν δὴ ἔπεσον [n] ἄνδρες ἐς δισχιλίους, Καρῶν δέ, ἐς μυρίους· ἐνθεῦτεν δὲ οἱ διαφυγόντες αὐτέων κατειλήθησαν ἐς [o] Λάβραυνδα, ἐς Διὸς Στρατίου ἱρόν, μέγα

a Πόλις *Ask.* et infra: πόλιας reliqui. b Περκώπην marg. *Steph. V.*, Περιώπην *Arch. Valla.* c Πεσὸν *Arch.* et mox. *Peſon Valla*, tum ἐπ᾽ ἡμέρῃ ἑκάστῃ *Med. Ask.*, vulgatum probant *Arch. V. Paſſ. Paris. A. B. Brit. Ald.* Edd. d Ἦλθε οἱ ἀγγ. *Med. Paſſ. Ask.*, a reliquis abest inportunum οἱ. e Ἀποτρέψας *Arch. Vind.* f Πρότερον ἢ *M. Paſſ. Ask.* Conf. *Gronov.*, πρὶν ἢ *Ald.* et plures. g Μαρσύην *Arch.*, et Ἰδριάδος cum *Valla*, qui tamen *Hidriadis*: Ἰδρυάδος olim. h Ἐγίν. *Arch. Paſſ. V.* i Νώτα *Arch.* et mox. Sic idem 1, 9. et 75., nec male. et συμβάλλ. cum *Vind. Ask.*, alii ξυμβ. k Σχόντες *Arch.* l *M. Ask.*, in *Paſſ.* δηλαδὴ ἵνα, in reliquis δῆλαδὴ ἵνα: post nonnulla ἀπονοστήσωσι *Arch.* quod commodius. ἀπονοστήσουσι alii: et paullo ſuperius μᾶλλον abest *Vind.* m Συνεβάλλοντο *Ald. Arch. V.*, receptum ex *Med. Ask. Paſſ.* n Δισχίλιοι tantum *Arch.* et *Vind.*, et deinceps μύριοι. o *Med.* Λάβραυνδα, *Ask.* Λάβραυνδα cum *Ald.*, Λάβρυνδα *Arch. Vind.* et *Paſſ.* ex correctione, Labrydem *Valla.*

80. Περκώτην] Puro ſonte ſi manarunt in Ethnicographo Περκώτη, πάλαι Περκώπη, haud ſpreverim ex ſchedis Περκώπην. In *Strabone* nunc quidem, καὶ ὅτι πάλαι Περκώτη μετωνομάσθη ὁ τόπος· unde ſi *Stephanus* ſua depromſerit, uti credibile, Περκώπη ibidem fuit. Poëtae modo Περκώτη, alibi Περκώπη *Il.* Λ, 229., ubi *Euſtath.*, ἡ δὲ Περκώπη αὕτη, ἑτέρα ἐστὶ παρὰ τὴν διὰ τοῦ τ, neſcio quo iure. Eadem enim urbs ad Helleſpontum, cuius in nomine *Homeri* Codd. olim aeque variarunt ac *Herodotei.*

89. Ἐκ τῆς Ἰδριάδος] Regionis nomen inſtauravi, expugnatus *Stephani* verbis, Ἰδριὰς πόλις τῆς Καρίας· quae quidem antea *Chryſaoris* et *Hecateſia* cum diceretur, ab ipso, ubi poſita erat, tractu cognomen duxit. In Πιξωδάρου titulo nihil novatur, numis et *Diodoro* XVI, 74. ΠΙΞΩΔΑΡΟΣ: nihil quoque in Κινδυέος, cui ſuo periculo Κνιδίος a *Cnido* Cariae Nob. *Palmerius* ſubſtituit, oblitus *Cnidum* gentile Κνίδιον formare: *Berglerus* malebat Ἀλινδέος ex *Alindis* Cariae ap. *Arrianum* Ἀναβ. 1, 24. Equidem nihil demuto, ſiquidem Κινδύς, Κινδύη et Diana Κινδυὰς in Cariae finibus ap. *Polybium* et *Strabonem* L. XIV. p. 972. cum *Caſauboni* obſervatione. Caricum autem hoc bellum *Demon* in Schol. ad Plut. *Ariſtoph.* v. 1003., egregia *Hemſterhuſii* opera adiutus, indicaverat.

10. Ἐς Λάβραυνδα] Superſtitioſa membranae *Medic.* veneratio, vere *Hemſterhuſius*, Λαβραυνδα *Herodoto* inculcavit. Urbis nomen amanuenſium alii Λάβρανδα, nonnulli pingebant Λάβρυνδα, quam utramque ſcriptionem Florentiae atque alibi conbinarunt. Λαβρὺν olim Lydi et Cares ſecurim adpellabant, teſte *Plut.* Q. Gr. p. 302. A., hinc Λάβρυνδα. *Straboni* et numis Λάβρανδα, Iupiterque Λαβρανδηνός, qui frequentius Λαβρανδεύς, L. XIV. p. 973. Quid de *Æliano* dicam, cui ex λάβρῳ καὶ πολλῷ ὕσαι Iupiter iste? Errat inſuper, Κάριον et Στράτιον confundens Iovem L. XII. de Anim. C. 30. Cautior *Strabo*, de quo antea L. 1, 171.

10. Κατειλήθησαν ἐς Λάβρανδα] Enarrat Herodotea, et cum *Demonis* fragmento comparat *Ti. Hemſt.* ad *Schol.* in *Ariſtoph.* Plut. p. 355. ex cuius eruditisſima coniectura ſcripſerit *Demon*: τῶν Καρῶν περὶ τοῦ πολέμου πρὸς τῷ τοῦ Λαβρανδέως ἄλσει βουλευσαμένων· *Herod.* τὸ ἱρὸν μέγα τε fuiſſe ſcribit καὶ ἅγιον ἄλσος πλατανίστων· cui et alibi permutantur voces ἱρὸν et ἄλσος, ut VI, c. 78, 79., τὸ ἄλσος τοῦ Ἄργου· τὸ ἱρόν, et τὸ τέμενος· ubi mox ἅτε γὰρ πυκνοῦ ἐόντος τοῦ ἄλσεος. In hoc Labrandenſis Iovis luco ſacellum probabiliter fuit, in quo ſtaret Iupiter Στράτιος manu geſtans *ſecurim*: exquirit in Quaeſt. Gr. Plutarch. p. 301. F. cur *manu teneret* τοῦ Λαβρανδέως Διὸς ἐν Καρίᾳ τὸ ἄγαλμα πέλεκυν ἠρμένον; Iupiter Στράτιος aevo recentiori colebatur et alibi terrarum, *Herodoti* forſan aetate nusquam niſi in Caria, vel ſaltem a Caribus ſolis. Iſtis interiectis de Iove Stratio vocula ſibi uſitata redorditur orationem *Herod.* —— Κατειληθέντες ὦν οὗτοι ἐνθαῦτα ἐβουλεύοντο περὶ σωτηρίης· his ex libro Med. voculam inſeruit *Gronov.* quam omisſam mallem: in eumdem ſenſum ſcribi quoque potuerat: κατειληθέντες δὴ οὗτοι, *hi, inquam, huc in unum coacti de rei ſumma deliberabant*: ut aliis δὴ ſic etiam noſtro frequentatur: vid. *Ti. Hemſt.* ad *Lucian.* p. 322. et in Obs. Miſcell. III. p. 419.

VALCKEN.

μέγα τε καὶ ἅγιον ἄλσος [a] πλαταniστων· μοῦνοι δὲ,
τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Κᾶρές εἰσι [b] οἳ Διὶ Στρατίῳ θυσίας
ἀνάγουσι· κατειληθέντες ὦν οὗτοι ἐνθαῦτα, ἐβου-
λεύοντο περὶ σωτηρίης, [c] ὁκότερα ἢ παραδόντες σφέας
ἑωϋτοὺς Πέρσῃσι, ἢ ἐκλιπόντες τοπαράπαν τὴν Ἀ-
σίην, ἄμεινον πρήξουσι. Βουλευομένοισι δέ σφι ταῦτα
παραγίνονται βωθέοντες Μιλήσιοί τε καὶ οἱ [d] σύμμα-
χοι αὐτέων· ἐνθαῦτα δὲ, τὰ μὲν πρότερον οἱ Κᾶρες
ἐβουλεύοντο, μετῆκαν, οἱ δὲ αὖτις [e] πολεμεῖν ἐξ ἀρ-
χῆς ἀρτέοντο· καὶ ἐπιοῦσί τε τοῖσι Πέρσῃσι συμβάλ-
λουσι, καὶ μαχεσάμενοι ἐπὶ [f] πλεῦν ἢ πρότερον, ἑσ-
σώθησαν· πεσόντων [g] δὲ πολλῶν, Μιλήσιοι μάλιστα
ἐπλήγησαν. Μετὰ δὲ, τοῦτο τὸ τρῶμα ἀνέλαβόν
331 τε καὶ [h] ἀνεμαχέσαντο οἱ Κᾶρες· πυθόμενοι γὰρ ὡς
στρατεύεσθαι ὁρμέαται οἱ Πέρσαι ἐπὶ τὰς πόλις
σφέων, [i] ἐλόχησαν τὴν ἐν Πηδάσῳ ὁδόν· ἐς τὴν ἐμ-
πεσόντες οἱ Πέρσαι νυκτὸς, διεφθάρησαν, καὶ αὐτοὶ,
καὶ οἱ στρατηγοὶ αὐτέων, [k] Δαυρίσης καὶ Ἀμόργης
καὶ Σισιμάκης· σὺν δέ σφι ἀπέθανε καὶ [l] Μύρσος
ὁ Γύγεω· τοῦ δὲ λόχου τούτου ἡγεμὼν ἦν Ἡρακλείδης
[m] Ἰβανώλλιος, ἀνὴρ Μυλασσεύς· οὗτοι μέν νυν τῶν
Περσέων οὕτω διεφθάρησαν. [n] Ὑμέης δὲ καὶ αὐτὸς
ἐὼν τῶν ἐπιδιωξάντων τοὺς ἐς Σάρδισι στρατευσαμένους
Ἰώνων, τραπόμενος ἐς τὴν Προποντίδα, εἷλε Κίον τὴν Μυ-
σίην·

gnum atque ſanctum lucum platanorum com-
pulſi ſunt. Soli autem ex iis quos novi-
mus, Cares ſunt, qui Iovi Militari ſa-
crificia offerant. Huc igitur compulſi Ca-
res de ſalute conſultabant, utrum ſeſe Per-
ſis dedere, an Aſiam penitus relinquere
ſatius esſet. De hac re conſultantibus, 120
ſubſidio venere Mileſii cum horum ſociis.
Ibi Cares immutata priori voluntate, rur-
ſus ad bellum inſtaurandum animantur: et
cum invadentibus Perſis concurrunt; et
quum diutius quam prius dimicatum esſet,
fugantur, multis cæſis, Mileſiorum præ-
cipue. Post deinde acceptam calamitatem 121
hanc Cares denuo repararunt pugnando.
Audientes enim urbes ſuas invaſum iri a
Perſis, inſidias illis in via quæ in Peda-
ſo est collocaverunt. In eas inſidias Per-
ſæ noctu incidentes, obtruncati ſunt cum
ducibus ſuis Dauriſe et Amorge et Siſi-
mace. Periit cum istis etiam Myrſes Gy-
gis filius. Harum vero inſidiarum præ- 122
fectus erat Heraclides Ibanolis filius,
vir Mylasſenſis. Hunc in modum in-
teriere hi Perſæ. Hymees autem, qui
et ipse erat ex inſequentibus Iones, qui
ad Sardes militaverant, ad Proponti-
dem converſus cepit Cion Myſiam. Hac
ex-

a Πλατάνιστον *Arch.* *b* Citat *Euſtath.* Hom. p. 189, 17., ſtatim δὲ ὦν ex *Med. Pasſ. Ask.*, adverſativam negligunt alii recte. *c* *Arch. Vind. Brit. M. Pasſ. Ask. Ald.*, olim ὁκότερα οἱ, tum αὐτοὺς omiſſo Πέρσῃσι *Arch. V. Valla*, αὐτοὺς etiam *Ask.* *d* Συμμ. αὐτέων *Arch. Vind.* τούτων ξυμμ. alii. *e* Πόλεμον ſolus *Ask.* *f* Πλεῦν *Arch. V.* bene: antea πλέον. *g* Δὲ τῶν πάντων πολλῶν ora *Steph. Pasſ. Ask.* *h* Ἐμαχέσαντο *Arch V.*, male. *i* Ἐλόχησαν *Arch. V. Pasſ. Ask. Brit.*, in aliis ἐλοχήσαντο, paullo ante πόλις *Ask.*, non πόλιας, ut in Edd. antea: tum ἐπὶ Δάσῳ *Ald. Paris. A. B.*, ἐν Πηδάσῳ ora *Steph.*, ἐν Πιδάσῳ *M. Pasſ. Ask.*, ἐπὶ Λασοῖσι *Arch. Vind.*, Μυλάσσοισι, in *Mylasſa Valla.* *k* Λαυρ. *Pasſ. Ask.*, deinceps Ἀρμόγης καὶ Συσαμάγκης *Arch. Vind. Valla*, Σισφιάκης ora *Steph.*, Συσφιάκης *Ask.*, Σισαμάκης *Ald. Paris. A. B. Brit.*, editum est *Med.* et *Pasſ.* Quid horum verius ignoro. *l* Μύρσος *Arch. Vind. Brit. Pasſ.* margo *Steph. Valla*: male antea Μύρσης. Vide ad L. III, 122. Porro τούτου δὲ τοῦ λόχου *Arch.* *m* Ἐρβανωλαῖος *Arch. Valla*, Ἰβανώλλιος *Pasſ.* *n* Ὑμαίης *Arch. Ask.* et *Valla*; mox τοὺς ἐν Σάρδισι *Arch. V.*, recte. Vide C. 116., olim ἐς Σάρδις.

22. Πεσόντων δὲ πολλῶν] Si confirmaretur aliunde, non esſet abſurda lectio, quam margo praebet Ed. *Steph.* πεσόντων δὲ τῶν πάντων πολλῶν Μιλήσιοι μάλιστα ἐπλήγησαν· *quum in univerſum multi cecidisſent in praelio, Mileſii tamen maximam prae ceteris cladem acceperunt.* *Demon* in *Schol.* ad *Ariſt.* Plut. p. 357., οἱ Μιλήσιοι —— πανδημεὶ τοῖς Καρσὶ βοηθήσαντες, καὶ τοῖς Πέρσαις μετ' ἐκείνων συμβαλόντες, σχεδὸν πάντες ἀπέθανον. Quod in Herodoteis est πληγέντες, ubi eodem modo ponitur a *Thucydide* III, c. 18., recte explicatur a *Schol.* μεγάλως νικηθέντες. Πληγὴ γάρ, inquit, κατὰ πόλεμον καὶ τραῦμα, ἡ ἰσχυρὰ ἧττα. *Herodotus* aoriſtos primos pasſ. adhibet prae ſecundis; non hic tamen ſcripſisſet πληχθέντες· quod et inuſitatum recentioribus: in *Schol.* ad *Ariſtoph.* Av. v. 1402., πληχθεὶς mutandum videtur in παταχθεὶς· ne hoc quidem apud veteres Atticos invenietur, neque etiam παταγεὶς, quod viri docti putabant reſtituendum *Lyſiae* p. 15., ubi pro πεδηγὴς legendum ſine controverſia πληγεὶς· actor Attice dicitur πατάξαι· qui patitur, πληγῆναι· ad minuta talia homines eruditi ſaepe non ſatis attenderunt. VALCKEN.

23. Μετὰ δὲ, τοῦτο τὸ τρῶμα &c.] Verior talis diſtinctio: debent, quae ſequuntur verba, ſuum ſibi ex more habere. Praeit ſcriptor L. VII, 231. ὁ μὲν *Ariſtides* —— ἀνέλαβε πᾶσαν ἐπενεχθεῖσαν οἱ αἰτίην· tum VIII, 109. νενικημένους ἀναμάχεσθαί τε καὶ ἀναλαβεῖν τὴν προτέρην κακότητα. Neque *Diodorus* aliter XVI, 19. ἀναμαχέσασθαι καὶ ἀναλαβεῖν βουλόμενος τὴν ἧτταν, ſaepeque alias ἀναμάχεσθαι τὸ γεγονὸς ἐλάττωμα. Nam τρῶμα Herodoteo ſermone tantumdem ac ἧτταν ſive ἐλάττωμα valere, in dubio non est.

26. Ἐλόχησαν] Debetur ſcriptis libris. Ἐλόχησαν —— τὰς τῶν Ἀθηναίων γυναῖκας L. VII, 138. et ſaepiuſcule. Foedior in connexis macula atque ad tollendum difficilis. Aldinum ἐπὶ Δάσῳ nullo commendatur merito: ſi ΕΠΙΔΑΣΩΙ ſcribatur, una aberit littera ab ἐν Πιδάσῳ, cui *Gronovius* primas dedit. At ea Cariae urbs Πήδασα *Polybio*, *Straboni*, *Stephano*, *Euſtathio*, Homericam *Pedaſum* dudum eviluisſe docenti ad Poëtam p. 623, 23. Ubi vero ἐπὶ Πηδάσοισι pingetur, res procedet, ſed Codd. patrocinio defecta. Vallae Latina, *in via, quae in Mylaſa fert*, ex Graecis τὴν ἐπὶ Μυλάσσοισι ὁδὸν, magis ſunt, ſive *Mylaſorum* in Caria ſitus conſideretur, ſeu inſidiarum architectus Heraclides, domo Mylasſenſis, accommodata. Accedit ἐπὶ Λασοῖσι, mutilare ſcriptum in *Arch.* et *Vind.*, neque ſibilans neglecta obest, qualis in multis ΜΥΛΑΣΕΩΝ numis. Equidem *Vallae* praeiudicio paene abripior, et vix mihi tempero. Maneat tamen ἐν Πηδάσῳ, donec aliunde *Mylaſis* tutela, ſuccurratque Πήδασος in Caricae Stratoniciae vicinia ap. *Strabon.* L. XII. p. 909. D.

26. Τὴν ἐν Πιδάσῳ ὁδὸν] Ἐν Πηδάσῳ poſuit in marg. *Steph.* illinc fluxit quod ante *Gronov.* vulgabatur ἐπὶ Δάσῳ. Eodem errore vulgatur in Allegor. Homer. *Heracliti* p. 420., ἡ ἐπὶ δυάδι μάχη· ubi corrigi debet ἡ ἐν πεδιάδι μάχη, aut, ſi quis illud malit ut uſitatius, ἡ ἐπὶ πεδιάδι μάχη. Pro diverſis lectionibus, ἐπὶ Δάσῳ· ἐν Πιδάσῳ· ἐν Πηδάσῳ· duo Codd. offerunt in Disſ. *Herod.* τὴν ἐπὶ Λασοῖσι ὁδὸν, ſuſpicor ad vocem Πηδάσῳ olim correctionem adſcriptam δασεῦσι, quae facile degenerarit in Λάσοισι. Quid *Valla* legerit incertum est; nam *Mylasſenſis* Heraclides in vicinis memoratus menti ſcribentis offerre potuit Cariae *Mylasſa*. Mihi maxime fit veriſimile ſcriptum ab *Herod.* τὴν ἐν Πηδασεῦσι ὁδόν. Urbem ille Πήδασα, quantum recordor, non nominat; ſed incolae istius tractus ipſi dicuntur aliquoties Πηδασέες I, c. 175. VIII, c. 104, et 105. VI, c. 20., τὰ ὑπεράκρια ἔδοσαν Καρσὶ Πηδασεῦσι ἐκτῆσθαι. Diceretur autem ἡ ἐν Πηδασεῦσιν ὁδὸς, ut *via* dicebatur *in Phocide* ἡ ἐν Φωκεῦσιν ὁδός· ſaepe memorant τὰς ἐν Φωκεῦσι πόλεις· τῶν πόλεων τῶν ἐν Φωκεῦσι *Demoſth.* p. 210. *Philoſtr.* p. 842. dixit τὴν εὐθὺ Φωκέων τε καὶ Δελφῶν ὁδόν. *Xenoph.* Ἑ. VII, p. 362, 17. ἐν ταῖς συμβολαῖς τῆς τε ἐπ' Εὐτρησίαν καὶ τῆς ἐπὶ Μιδέας ὁδοῦ· ad hoc exemplum hic quoque ſcribi potuit τὴν ἐπὶ Πηδάσων vel Πηδασέων ὁδόν, *viam quae duceret in regionem Pedaſenſium*, vel *Pedaſa.* VALCKEN.

38. Aly-

expugnata, audiens Dauriſem relicto
Helleſponto tendere adverſus Cariam,
omiſſa Propontide, in Helleſpontum du-
xit exercitum, cepitque AEolenſes o-
mnes qui oram Iliadem incolunt: cepit
item Gergithas, qui ex priſcis Teucris
reliqui fuerant. Et ipſe quidem Hymees,
quum has gentes caperet, morbo deceſſit
in Troade: et hic quidem ita mortem
123 obiit. Artaphernes autem Sardium præfe-
ctus, et Otanes tertius dux, adverſus
Ioniam confinemque AEolidem delecti ad
ducendum exercitum, cepere ex Ionia
quidem Clazomenas, ex AEolide vero
124 Cymam. Quibus oppidis captis, Ariſta-
goras Mileſius, ut declaravit, non erat
animi conſtantis, ut qui perturbaſſet Io-
niam, et magna negocia confudiſſet. Ita-
que cernens hæc, atque inſuper ubi con-
ſtitit, non poſſe Darium regem ſuperari,
de fugiendo deliberabat, convocatiſque
ſuæ factionis hominibus, conſultabat, di-
cens ſatius fore eis, ſi Mileto expelleren-
tur, aliquod perſugium in promptu habe-
re, ſive ex hoc loco ducat coloniam vel
in Sardiniam, vel in Myrcinum Edono-
rum, quam Hiſtiæus, a Dario ea dona-
tus, mœnibus ſepſerat: Hæc Ariſtagoras
125 percontabatur? Verum Hecatæus Hege-
ſandri filius, vir hiſtoricus, negabat co-
loniam alterutro ducendam: ſed, ſi Mi-
leto eiiceretur, caſtellum in Lero inſula
exſtruendum, atque illic quieſcendum: de-
inde illinc Miletum remeaturum. Hoc
126 conſulebat Hecatæus. Sed Ariſtagoræ ſen-
tentia præcipue erat abeundi in Myrcinum.
Itaque demandata Mileto Pythagoræ, vi-
ro inter populares probato, ipſe ſumptis
ſecum omnibus ita volentibus in Thraciam
navigavit, regionemque obtinuit ad quam
conceſſerat. Ex ea profectus, dum urbem
obſidet, tam ipſe quam eius exercitus a
Thra-

σίην· ταύτην δὲ ἐξελὼν, ὡς ἐπύθετο τὸν Ἑλλήσποντον ἐκλελοιπέναι Δαυρίσην, καὶ στρατεύεσθαι ἐπὶ Καρίης, καταλιπὼν τὴν Προποντίδα, ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἦγε τὸν στρατόν· καὶ εἷλε μὲν Αἰολέας πάντας, ὅσοι τὴν [a] Ἰλιάδα νέμονται, εἷλε δὲ Γέργιθας τοὺς [b] ὑπολειφθέντας τῶν ἀρχαίων Τευκρῶν· [c] αὐτός τε Ὑμέης αἱρέων ταῦτα τὰ ἔθνεα, νούσῳ [d] τελευτᾷ ἐν τῇ Τρῳάδι· οὗτος μὲν δὴ οὕτω ἐτελεύτησε. [e] Ἀρταφέρνης δὲ ὁ Σαρδίων ὕπαρχος, καὶ Ὀτάνης ὁ τρίτος στρατηγὸς, [f] ἐτάχθησαν ἐπὶ τὴν Ἰωνίην, καὶ τὴν προσεχέα Αἰολίδα στρατεύεσθαι· Ἰωνίης μέν νυν, Κλαζομενὰς αἱρέουσι· Αἰολέων δὲ, Κύμην. [g] Ἁλισκομενέων δὲ τῶν πολίων, ἦν γὰρ δὴ ὡς διέδεξε, Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήσιος ψυχὴν οὐκ ἄκρος, ὃς ταράξας τὴν Ἰωνίην, καὶ ἐγκερασάμενος πρήγματα μεγάλα, δρησμὸν ἐβούλευε, ὁρέων ταῦτα· πρὸς δέ [h] οἱ καὶ ἀδύνατα ἐφαίνετο βασιλῆα Δαρεῖον ὑπερβαλέσθαι· πρὸς ταῦτα δὴ ὦν συγκαλέσας τοὺς συστασιώτας, ἐβουλεύετο, λέγων ὡς ἄμεινόν σφι εἴη κρησφύγετόν τι ὑπάρχον εἶναι, ἢν ἄρα ἐξωθέωνται ἐκ τῆς Μιλήτου· εἴτε δὴ ὦν ἐς Σαρδὼ ἐκ τοῦ τόπου τούτου [i] ἄγοι ἐς ἀποικίην, εἴτε ἐς Μύρκινον τὴν [k] Ἠδωνῶν, τὴν Ἱστιαῖος ἐτείχεε παρὰ Δαρείου δωρεὴν λαβών· ταῦτα [l] ἐπειρώτα ὁ Ἀρισταγόρης; Ἑκαταίου μέν νυν τοῦ Ἡγησάνδρου, ἀνδρὸς λογοποιοῦ, τουτέων μὲν ἐς οὐδετέρην στέλλειν ἔφερε ἡ γνώμη, ἐν Λέρῳ δὲ τῇ νήσῳ τεῖχος οἰκοδομησάμενον ἡσυχίην ἄγειν, ἢν ἐκπέσῃ ἐκ τῆς Μιλήτου· ἔπειτα δὲ ἐκ ταύτης ὁρμεώμενον, κατελεύσεσθαι ἐς τὴν Μίλητον· ταῦτα μὲν δὴ Ἑκαταῖος συνεβούλευε. Αὐτῷ δὲ Ἀρισταγόρῃ ἡ πλείστη γνώμη [m] ἦν ἐς τὴν Μύρκινον ἀπάγειν· τὴν μὲν δὴ Μίλητον ἐπιτρέπει Πυθαγόρῃ, ἀνδρὶ τῶν ἀστῶν δοκίμῳ· αὐτὸς δὲ παραλαβὼν πάντα τὸν βουλόμενον, ἔπλεε ἐς τὴν [n] Θρηΐκην· καὶ ἔσχε τὴν χώρην ἐπ' ἣν ἐστάλη· ἐκ δὲ ταύτης ὁρμεώμενος, ἀπόλλυται ὑπὸ Θρηΐκων αὐτός τε ὁ Ἀρισταγόρης, καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ πόλιν πε-

a Ἑλιάδα *Arch.* *b* Ἀπολειφθ. *Arch. V.* *c* Αὐτὸς μὲν Ὑμέης *Arch. Paris. A. B. Vind. Brit. Ald.* Edd., αὐτός τε Ὑμ. *Med. Paſſ. Ask.* *d* Ἐτελεύτησε *Arch. V* *e* Ἀρταφρένης *Ask. Vind.* et ſaepe in ſeqq. cum *Valla.* *f* Deſit *Arch.* *g Med. Paſſ. Ask.*, in reliquis ἁλισκομένων: mox γὰρ ὡς *Ask. Paſſ. Arch.* tum διέδεξε bene *M. Ask. Paſſ.*, antea διέδοξε. Vid. L. 1, 73. *h* Omittunt οἱ *Arch. V.*, qui ἀδύνατα ἐφάνη cum ora *Steph. Paſſ. Brit.* *i* Ἄγοι *V. Arch.* nec male, ἄγει alii. *k* Ἠδώνην *Brit.*, et ἐτείχισε *Arch. Vind.* *l Arch. Paſſ. Vind.*, vulgo ἐπηρ. *m* Deeſt *Arch.* mox ἀπαγαγεῖν *Arch. V.* *n* Θρηΐκην et Θρηΐκων *Arch. V. Ask.* Claudit librum *Paſſion.*

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ Ε.
ΧΧ. Η Η.

38. Αἰολέας π. ὅσοι τὴν Ἰλιάδα ν.] *Galei* miror iudicium veram lectionem eſſe ſcribentis Αἰολίδα. Virum doctiſſimum deceperat, ut puto, locus L. VI, c. 8., ubi mentio fit Αἰολέων ὅσοι τὴν Αἰολίδα γῆν νέμονται· iſta hinc illuc male translata ſuſpicor, ubi Λέσβον exhibent Codd. et *Valla.* Hic autem ſcripſerat, opinor *Herod.* Αἰολέας π. ὅσοι γῆν Ἰλιάδα, vel τὴν Ἰλιάδα γῆν νέμονται· quam hic lectionem vicina ſatis adfirmant et dux Perſarum mortuus ἐν τῇ Τρῳάδι. Supra c. 94. cum ab Athenienſibus occupatam ut ſuam urbem, Mitylenaei Sigeum repeterent, contendebant Athenienſes, οὐδὲν μᾶλλον Αἰολεῦσι μετεὸν τῆς Ἰλιάδος χώρης, καὶ τοῖσι ἄλλοισι. Oram maritimam ab Abydo Cumam usque quia tenebant olim omnem propemodum AEoles, totum iſtum tractum Αἰολίδα dixerat *Ephorus* teſte *Strabone* XIII. p. 896. B. —— Quos cepit *Gergithios* ſive Γέργιθας, Teucrorum veterum reliquias, quo Troadis loco ſitam urbem incoluerint diſcere licet ex *Herod.* VII, cap. 43. VALCKEN.

39. Τὴν Ἰλιάδα] Ἑλιάδα *Arch.* pravum eſt, neque cum *Galeo* Αἰολίδα ſcribendum. Perſarum in *AEolidem* post pauca ſequetur expeditio, ante quam *AEolenſes*, Iliadem oram incolentes, eorumdem vincentium iugum ſubierunt. Dabit tales AEolenſes C. 94. huius Muſae, et L. 1, 151. Vidit et Cl. *Pavius.*

48. Ψυχὴν οὐκ ἄκρος] Laurentius *mentis non compos*, male de Ariſtagora, quippe, quod rerum ſeries declarat, mentis nequaquam alienatae. Animi conſtantiam metus illi excuſſerat. Ἄκροι τὸ πολέμια acres in bello VII, 111., νηυσὶ ἄκροι γενόμενοι Iones in praelio navali ſtrenui C. 112. ſuperius, alibi ἄκρη ἀρετὴν et ἄκρος ὀργὴν, de quo L. 1, 73. *Pindari* ἀκρόσοφος Od. Olymp. XI. extrema et ψυχὴν ἄκρος non longe diſtant, etſi animi audacem conſtantiam poſterius magis exprimat. Conſequens ὃς *Reiskius* inductum, *Pavius* οἱ ταράξας, *ſibi et in rem ſuam turbans*, mutatum mavult: ego eius poſſeſſionem non turbo.

56. Ἄγοι ἐς ἀποικίην] Hoc praetuli. Verba ſunt conſulentis et interrogantis Ariſtagorae. Qui vero ἄγειν ex priſtino ἄγει finxerunt docti homines, illud inſuper habuerunt. Ἐτείχισε ex iisdem ſchedis non laudo. Conatus Hiſtiaei ſignificatur, ut C. 23.

71. Πόλιν περικατήμενος] Ἐννέα ὁδοὺς, *Novem vias*, in quarum vicinia deinde *Amphipolis* ab Athenienſibus condita, et XXXII. quidem annis post Ariſtagorae cladem, egregio auctore *Thucydide* L. IV, 102. Atticae coloniae tempus in Olymp. LXXVII. aut ſequen-

tis

περικατήμενος, καὶ βουλομένων τῶν Θρηΐκων ὑποσπόνδων ἐξιέναι.

Thracibus, tametſi illinc accepta fide excedere volentibus, interemptus est.

tis initium incurrit, hinc Ariſtagorae et comitum ſtrages in Olymp. LXX. Confer *Diodor.* XII, 68. et *Ed. Corſinum* Faſt. p. 184. *Tomi* III. Quod accedet, *Laurentii Vallae* meritis ſocabitur. Accuſatur ob *Miletum* in virile nomen converſam: mihi criminatio anceps. Ecce tibi eius Latina ex principe editione: *cuius ſententia praecipue erat abeundi in Myrcinum demandata Mileto Pythagorae viro inter populares probato procuratore Mileti.* Aufer inde duo poſtrema, quae *Vallae* non videntur, quis color accuſationi? Immo vero ut isthic leguntur, liquidone declarant inſimulantium actionem?

ΗΡΟΔΟΤΟΥ
ΤΟΥ
ΑΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΟΣ
ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΕΚΤΗ,
ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ ΕΡΑΤΩ.

HERODOTI
HALICARNASSEI
HISTORIARVM
LIBER SEXTVS,
QVI INSCRIBITVR ERATO.

1 ARISTAGORAS quidem Ionicæ rebellionis auctor ita oppetiit. Hiſtiæus autem Mileti tyrannus a Dario dimiſſus Sardes venit: eo quum veniſſet e Suſis, interrogatus est ab Artapherne Sardium præfecto, quidnam ei videretur Iones ad rebellandum induxiſſe: et quum negaret ſe id ſcire, quinimo mirari quod actum eſſet, tanquam rerum præſentium prorſus ignarus, Artaphernes, qui eum artificio uti comperiſſet, et veram defectionis originem noſſet, inquit, Hiſtiæe, ſic res iſtæ ſe habent; hunc cal-

ΑΡΙΣΤΑΓΟΡΗΣ μέν νυν Ἰωνίην 332 ἀποστήσας, οὕτω [a] τελευτᾷ. Ἱστιαῖος δὲ ὁ Μιλήτου τύραννος [b] μεμετιμένος ὑπὸ Δαρείου, παρῆν [c] ἐς Σάρδις· ἀπιγμένον δὲ αὐτὸν ἐκ τῶν Σούσων, [d] εἴρετο Ἀρταφέρνης ὁ Σαρδίων ὕπαρχος, κατὰ κοῖόν τι [e] δοκέοι Ἴωνας ἀπεστάναι· ὁ δὲ οὔτε εἰδέναι ἔφη, [f] ἐθώυμαζέ τε τὸ γεγονός, ὡς οὐδὲν δῆθεν τῶν παρεόντων πρηγμάτων ἐπιστάμενος· ὁ δὲ Ἀρταφέρνης ὁρέων αὐτὸν τεχνάζοντα, εἶπε, εἰδὼς τὴν ἀτρεκίην τῆς ἀποστάσιος, „ Οὕτω τοι Ἱστιαῖε ἔχει κατὰ ταῦτα τὰ πρήγματα· [g] τοῦτο τὸ ὑπόδημα ἔρραψας μὲν σύ, „ ὑπε-

VARIAE LECTIONES.

a Ἐτελεύτα *Arch. Paſſ. Vind.* *b* Μετειμένος Fragm. *Paris.*, μεμετημένος *Arch. Vind.* *c* Ἐν Σάρδισι *Vind.*, ἐν Σάρδι *Arch.* *d Paris. A. B. Arch. Vind. Brit. Ald.*, ἤρετο ſine cauſſa *Med. Paſſ. Ask.* *e M. Paſſ. Ask. Arch. Vind.*; antea δοκέει: porro Ἀρταφρένης *Paſſ. Ask. V.*, plerumque ſemper. *f* Ἐθωμ. δὲ *Ask.* *g* Spectavit dictum *Nonnus* in *Gregorii Naz.* Stelit. II. p. 162., quem exſcripſit *Apoſtolius* Proverb. Cent. XIX, 95. In *Arch.* ὑπεδύσατο et *Gregor. Naz.*, male.

3. Μεμετιμένος ὑπὸ Δαρείου] Nihil haberet, cur in contemtum μετειμένος veniret ex Fragm. *Regio*, Ionum conſuetudine idem ac vulgare μεθειμένος· immo vero lites praecideret, quibus receptum μεμετιμένος vexatur. Obſtat poſterioris in his libris iteratio V, 108. VII, 229., mirae quidem αὐξήσεως, ſed Herodoteae apud *Portum*.

13. Τοῦτο τὸ ὑπόδημα ἔρραψας μὲν σὺ] Dictum proverbiale, quo ſcitiſſime uſus *Gregorius* est *Naz.*, ut culpam tot regionum, in Meſopotamia Perſis ceſſarum, a Ioviano Imp. in Iulianum verteret, Stelit. II. p. 118. C. καὶ τὸ τοῦ Ἡροδότου περὶ τῆς Σαμίων τυραννίδος καιρὸς εἰπεῖν, ὅτι τοῦτο τὸ ὑπόδημα ἔρραψε μὲν Ἱστιαῖος, ὑπεδύσατο (ὑπεδήσατο) δὲ Ἀρισταγόρας. Hinc hauſit *Nicephorus*, quem anteſtatus *Gronovius* est. Quod autem haec proxime antevertit οὕτω τοι Ἱστιαῖε —— mutari οὕ κω τοι Ἱστιαῖε non debuerat. Artaphernes voluit, *ita, Hiſtiaee, quod ad haec negotia attinet, ſeſe habet.*

13. Τοῦτο τὸ ὑπόδημα ἔρραψας] Explicat *Tzetzes* Chil. III, v. 524. et IX, v. 240. τὴν ὑπόθεσιν δέδωκεν Ἱστιαῖος, Ἐς τέλος δ' ἐξεπέρανεν αὐτὴν Ἀρισταγόρας· ſed ipſi fraudis architecto Hiſtiaeo dixit iſta ſatrapa, non Dario. Proverbii vim obtinuiſſe Herodotea liquet ex *Diogeniani* Cent. VIII. Prov. 49. Cleonem, τὸν βυρσοδέψην, decebant iſta in *Ariſtoph.* Eq. v. 314., Οἶδ' ἐγὼ τὸ πρᾶγμα τοῦθ' ὅθεν πάλαι καττύεται. VALCKEN.

„ ὑπεδήσατο δὲ [a] Ἀρισταγόρης". Ἀρταφέρνης μὲν ταῦτα ἐς τὴν ἀπόστασιν ἔχοντα εἶπε· Ἱστιαῖος δὲ, δείσας ὡς συνιέντα Ἀρταφέρνεα, ὑπὸ τὴν πρώτην ἐπελθοῦσαν νύκτα ἀπέδρη ἐπὶ θάλασσαν, [b] βασιλῆα Δαρεῖον ἐξηπατηκώς· ὃς Σαρδὼ νῆσον τὴν μεγίστην ὑποδεξάμενος κατεργάσασθαι, ὑπέδυνε τῶν Ἰώνων τὴν ἡγεμονίην τοῦ πρὸς Δαρεῖον πολέμου. διαβὰς δὲ ἐς Χίον, ἐδέθη ὑπὸ Χίων, καταγνωσθεὶς [c] πρὸς αὐτέων νεώτερα πρήσσειν πρήγματα ἐς ἑωυτοὺς ἐκ Δαρείου· μαθόντες μέντοι οἱ Χῖοι τὸν πάντα λόγον, ὡς πολέμιος εἴη βασιλέϊ, ἔλυσαν αὐτόν. Ἐνθαῦτα δὴ εἰ-
333 ρωτεόμενος ὑπὸ τῶν Ἰώνων ὁ Ἱστιαῖος, κατότι προθύμως οὕτω ἐπέστειλε τῷ Ἀρισταγόρῃ ἀπίστασθαι ἀπὸ βασιλῆος, καὶ κακὸν τοσοῦτον εἴη Ἴωνας ἐξεργασμένος· τὴν [d] μὲν γενομένην αὐτοῖσι αἰτίην οὐ μάλα ἐξέφαινε, ὁ δὲ ἔλεγέ σφι, ὡς βασιλεὺς Δαρεῖος ἐβουλεύσατο Φοίνικας μὲν ἐξαναστήσας, ἐν τῇ Ἰωνίῃ κατοικίσαι, Ἴωνας δὲ, ἐν [e] τῇ Φοινίκῃ· καὶ τούτων εἵνεκα ἐπιστείλειε· [f] οὐδέν τι πάντως ταῦτα βασιλῆος βουλευσαμένου, [g] ἐδειμάτου τοὺς Ἴωνας. Μετὰ δὲ, ὁ Ἱστιαῖος δι᾽ ἀγγέλου ποιεύμενος Ἑρμίππου, ἀνδρὸς [h] Ἀταρνείτεω, τοῖσι ἐν Σάρδισι ἐοῦσι Περσέων ἔπεμπε βιβλία, ὡς [i] προλελεσχηνευμένων αὐτῷ ἀποστάσιος πέρι· ὁ δὲ Ἕρμιππος πρὸς τοὺς μὲν ἀπεπέμφθη, οὐ διδοῖ, φέρων δὲ ἐνεχείρισε τὰ βιβλία Ἀρταφέρνεϊ· ὁ δὲ, μαθὼν [k] ἅπαν τὸ γινόμενον, ἐκέλευε τὸν Ἕρμιππον τὰ μὲν παρὰ τοῦ Ἱστιαίου, δοῦναι φέροντα τοῖσί περ ἔφερε, τὰ δὲ ἀμοιβαῖα τὰ παρὰ τῶν Περσέων ἀντιπεμπόμενα Ἱστιαίῳ, ἑωυτῷ δοῦναι· τούτων δὲ γενομένων φανερῶν, ἀπέκτεινε ἐνθαῦτα πολλοὺς Περσέων ὁ Ἀρταφέρνης. Περὶ Σάρδις μὲν δὴ [l] ἐγένετο ταραχή· Ἱστιαῖον δὲ, ταύτης ἀποσφαλέντα τῆς ἐλπίδος, Χῖοι [m] κατῆγον ἐς Μίλητον, αὐτοῦ Ἱστιαίου δεηθέντος. οἱ δὲ Μιλήσιοι ἄσμενοι ἀπαλλαχθέντες καὶ Ἀρισταγόρεω, οὐδαμῶς πρόθυμοι [n] ἔσαν ἄλλον τύραννον δέκεσθαι ἐς τὴν χώρην, [o] οἷά τε ἐλευθερίης γευσάμενοι· καὶ δὴ, νυκτὸς γὰρ ἐούσης βίῃ ἐπειρᾶτο κατιὼν ὁ Ἱστιαῖος ἐς τὴν Μίλητον, τιτρώσκεται τὸν μηρὸν ὑπό [p] τευ τῶν Μιλησίων· ὁ μὲν δὴ ὡς [q] ἀπωστὸς τῆς ἑωυτοῦ γίνεται, ἀπικνέεται ὀπίσω ἐς τὴν Χίον· ἐνθεῦτεν δὲ, οὐ γὰρ ἔπειθε τοὺς Χίους ὥστε ἑωυτῷ δοῦναι νέας, διέβη ἐς Μιτυλήνην, καὶ ἔπεισε Λεσβίους δοῦναί οἱ νέας· οἱ δὲ, πληρώσαντες ὀκτὼ τριήρεας, ἔπλεον

calceum tu quidem ſuiſti, Ariſtagoras autem calceavit. Hoc Artaphernes ad rebellionem pertinens dixit: quem Hiſtiæus tanquam rei gnarum veritus, prima ſtatim nocte fuga ſe ad mare proripuit, regem Darium fruſtratus, cui Sardiniam inſulam maximam in illius poteſtatem redacturum ſe pollicitus, ſubiit ducatum Ionum belli adverſus Darium. *Is quum in Chium transmiſisſet, a Chiis in vincula coniectus* eſt, vituperatus ab eis quaſi res novas moliretur contra ipſos ab *Dario*: *ſed ubi* omnem cognovere rationem, quod regi hoſtis eſſet, hominem ſolverunt. Ibi in- 3
terrogatus Hiſtiæus ab Ionibus, cur ita propenſe Ariſtagoræ ut a rege deficeret mandasſet, et tanta clade Iones affecisſet, cauſam quæ fuerat ipsis plane non aperuit, ſed dixit regem Darium conſtituisſe, Phœnices e ſedibus ſuis amotos in Ioniam transferre, et Iones in Phœnicen, et *hac cauſſa ſic monuisſe: quum nihil omnino tale rex deliberavisſet, ipſe* Iones terrefaciebat. Poſt hæc ad *Perſas* 4
qui Sardibus erant, literas dat, tanquam ſecum antea de rebellione fabulatos; quas literas miſit per quendam Hermippum Atarnitam. Eas Hermippus non iis, ad quos dabantur, reddidit, ſed in manum dedit Artapherni. Ille, omnibus quæ agebantur cognitis, iubet Hermippum eas quidem reddere, quibus Hiſtiæus mittebat, ſed quæ vicisſim a Perſis ad Hiſtiæum reſponderentur, ſibi dare. Ita rebus palam factis, Artaphernes de multis Perſarum ſupplicium ſumpſit. Et Sardibus quidem tu- 5
multus extitit: Hiſtiæus autem hac ſpe lapſus, exoratis Chiis, Miletum ab illis reductus eſt. Sed Mileſii, libenter etiam ab Ariſtagora liberati, nullo pacto animum inducebant ad alium tyrannum illuc recipiendum, utpote guſtata libertate. Hiſtiæus igitur ſub noctem conatus per vim redire Miletum, a quodam Mileſio femur vulneratus eſt. Ita reiectus a patria ſua, ſe recepit Chium: atque illinc, quoniam Chios ad tradendas ſibi naves inducere non poterat, traiecit Mitylenen: et quum Lesbiis ut ſibi traderent naves perſuaſisſet, hi ſane

a Deſit articulus *Paſſ. V. Arch. Gregor. Naz.* et *Nonno*: itaque ὁ ante Ἀρισ. in exilium abiit. *b* Βασιλέα *Arch. Ask.*, et ſaepius. *c M. Paſſ. Ask.*, reliqui ὑπ᾽ αὐτέων. *d* Μέν νυν ἐν αὐτ. αἰτ. *Arch. V. Valla.* *e* Deeſt *Arch. Vind.* *f* Οὐδέν τι iid. *Paſſ. Ask.*, prius οὐδέ τι. *g* Ἐδειμάτο *Arch.* *h* Ἀρτανείτεω id. et *Valla* Ἀταρνίτεω *Paſſ. Ask.*, mox ſemel iterumque βυβλία *Paſſ.* *i* Προλελεσχηνευμένῳ *Arch.* *k* Πᾶν *Paſſ. Ask.* *l* Ἐγίνετο *Paſſ. Arch. V.*, non inconmode: ſed horum crebra mutatio. *m* Κατήγαγον *Arch. V.* *n* Ἦσαν *Arch. Ask. Paſſ.* ſaepisſime in ſeqq. *o* Οἷά τε *Arch. Vind.* recte: deerat enclitica. *p* Non eſt in *Arch.*, negligenter. *q Med. Paſſ. Ask.* ſine praepoſitione: ἀπωστὸς ἐκ τῆς *Paris. A. B. V. Brit. Arch.*, in quo male ἀπωστής, *Ald.* et Edd. priores.

28. Τὴν μὲν γενομένην &c.] Videri poteſt ab abſurditate longe abeſſe priſcorum Codd. τὴν μέν νυν ἐν αὐτοῖσι —— *veram apud ipsos cauſſam non aperuit.* Vicinum admodum L. III, 65. τοῦτο ἐς ὑμέας ἐκφῆναι. Nec recipio tamen. Ordo, ut ſaepiuſcule, turbatior conſulto; iuncta voluit οὐ μάλα ἐξέφαινε αὐτοῖσι. Hiſtiaei autem de Ionum μετοικισμῷ commentum, ad perterrefaciendos ſatis erat adpoſitum, ſiquidem et Asſyriorum et Perſarum inſtitutis reſpondens. Quid enim illi Hieroſolymitanis teſtati fuerint olim, tanquam re minime dubia, docemur 2. *Regum* C. XVIII, 32. Perſarum mos ſuperiore tangitur libro C. 14. et poſt pauca C. 9. De Philippo Macedone *Iuſtinus* culte VIII, 5. *Reverſus in regnum, ut pecora paſtores nunc in hibernos, nunc in aeſtivos ſaltus traiiciunt, ſic ille populos et urbes, ut illi vel replenda, vel derelinquenda quaedam loca videbantur, ad libidinem ſuam transfert.* Mitto Romanos.

32. Οὐδέν τι πάντως] In coniecturam *Abreſchii*, longe certiſſimam, inciderat. Redi modo ad L. V, 65. Alii, docto itidem viro, placere ὁ Ἱστιαῖος δι᾽ ἀγγέλου ποιεύμενος non potuit, propterea que διάγγελον ποιεύμενος, nexis vocibus, inſtauranti. Erant utique priſcorum in caſtris διάγγελοι ad mandata ultro citroque transferenda, quales *optiones* et *teſſerarii* Latinorum, διάγγελοι καὶ διοπτῆρες, ex *Plutarchi* verſione in Galb. p. 1063. F., qui Sympos. p. 678. D. quoque δεῖ γὰρ οὐχ, ὥσπερ ἐν στρατοπέδῳ, ΔΙΑΓΓΕΛΟΙΣ. *Noſter* autem, quantum recordor, vocabulo uſus nunquam fuit: immo vero ſiqua uſurpasſet, non obtruderem huic loco. Satis videbitur ex L. VIII, 134. ὁ Ἀμφιάρεως ΔΙΑ χρηστηρίων ΠΟΙΕΥΜΕΝΟΣ, quippe dictionem dubitatione et correctione liberans. Gentile Ἀταρνείτης Cl. *Valkenarius* L. I, 160. illuſtravit.

52. Ὡς ἀπωστὸς τῆς ἑωυτοῦ γίνεται] Acquieſco in *Gronovii* iudicio: certe neceſſaria non eſt praepoſitio. *Sophocles* Aiac. v. 1044. Τῆλε δ᾽ ΑΠΩΣΤΟΣ ΓΗΣ ἀποῤῥιφθήσομαι et Oedip. Tyr. v. 649. Η ΓΗΣ ΑΠΩΣΑΙ πατρίδος ἢ κτεῖναι λαβών. Pluribus nihil opus erit.

70. Ἐπειρ-

ſane octo triremibus inſtructis Byzantium
cum eo navigarunt. Ibique ſubſidentes,
navigia e Ponto enavigantia intercipiebant,
præter eorum qui ſe paratos obſequi Hi-
6 ſtiæo ipſi asſentiebantur. Hiſtiæo et Mi-
tylenæis hæc agentibus, ad ipſam Mile-
tum ingens exercitus navalis pariter et ter-
reſtris expectabatur. Duces enim Perſarum
coactis in unum exercitum copiis verſus
eam ducebant, minoris cetera oppida fa-
cientes. Inter claſſiarios promptisſimi erant
Phœnices, cum quibus militabant et Cy-
prii recens ſubacti, et Cilices, et AEgy-
7 ptii. Hos adverſus Miletum et ceteram Io-
niam venturos quum intellexisſent Iones,
miſerunt ſuos quique primores ad commu-
ne Ioniæ concilium. Quibus in eum lo-
cum coactis atque deliberantibus, viſum
eſt, non debere terreſtres copias adverſus
Perſas contrahi, ſed ab ipſis Mileſiis mu-
ros defendi, claſſem ſociis navalibus in-
ſtruere nulla navi prætermisſa: inſtructa-
que claſſe, primo quoque tempore con-
trahi apud Ladam pugna navali decreturos
8 ad iuvandam Miletum. Lada autem, par-
va eſt inſula, urbi Mileſiorum obiacens.
Poſt hæc impletis navibus Iones præſto fue-
runt, comitantibus AEolenſibus, qui inco-
lunt Leſbum, atque ita aciem inſtruxe-
runt. Cornu quod erat auroram verſus,
ipſi Mileſii cum octoginta navibus, quas et-
iam præbebant, tenebant. His contigui
Prienenſes erant, duodecim cum navibus
et Myuſii cum tribus. His contigui Teii,
ſeptem et decem cum navibus; illis iun-
cti Chii cum centum. Ultra hos locati
erant Erythræi et Phocæenſes: Erythræi
quidem, collatis octo navibus, Phocæen-
ſes vero tribus. Phocæenſibus adhærebant
Leſbii cum navibus ſeptuaginta. Ultimi in
cornu occaſum verſus erant Samii cum ſexa-
ginta navibus. In ſumma omnium numerus,
9 trecentæ quinquaginta tres triremes. Tot
fuere Ionum naves. Barbarorum vero, nu-
mero ſexcentæ. Quæ ubi et ipſæ ad agrum
Mi-

ἔπλεον ἅμα Ἱστιαίῳ ἐς Βυζάντιον· ἐνθαῦτα δὲ ἱζό-
μενοι, τὰς ἐκ τοῦ Πόντου ἐκπλωούσας τῶν νεῶν ἐ-
λάμβανον, πλὴν ἢ [a] ὅσοι αὐτέων Ἱστιαίῳ ἔφασαν
ἑτοῖμοι εἶναι πείσεσθαι. Ἱστιαῖος μέν νυν καὶ Μιτυ-
ληναῖοι ἐποίευν ταῦτα· ἐπὶ δὲ Μίλητον αὐτὴν ναυτι-
κὸς πολλὸς καὶ πεζὸς ἦν στρατὸς προσδόκιμος· συ-
στραφέντες γὰρ οἱ στρατηγοὶ τῶν Περσέων, καὶ ἓν ποι-
ήσαντες στρατόπεδον, ἤλαυνον ἐπὶ τὴν Μίλητον,
[b] τἆλλα πολίσματα περὶ ἐλάσσονος ποιησάμενοι·
τοῦ δὲ ναυτικοῦ Φοίνικες μὲν ἔσαν προθυμότατοι, συν-
εστρατεύοντο δὲ καὶ Κύπριοι, νεωστὶ κατεστραμμένοι, καὶ
Κίλικές τε καὶ Αἰγύπτιοι· οἱ μὲν δὴ ἐπὶ τὴν Μίλη-
τον καὶ τὴν ἄλλην Ἰωνίην [c] ἐστράτευον. Ἴωνες δὲ,
πυνθανόμενοι ταῦτα, ἔπεμπον προβούλους σφέων αὐ-
τέων ἐς Πανιώνιον· ἀπικομένοισι δὲ τούτοισι ἐς τοῦ-
τον τὸν χῶρον, καὶ βουλευομένοισι, ἔδοξε πεζὸν μὲν
στρατὸν [d] μὴ συλλέγειν ἀντίξοον Πέρσῃσι, ἀλλὰ
[e] τὰ τείχεα ῥύεσθαι αὐτοὺς Μιλησίους· τὸ δὲ ναυ- 334
τικὸν πληροῦν, ὑπολειπομένους μηδεμίην τῶν νεῶν·
πληρώσαντας δὲ, συλλέγεσθαι τὴν ταχίστην ἐς Λά-
δην, προναυμαχήσοντας Μιλήτου· ἡ δὲ Λάδη, ἔστι
νῆσος μικρὴ ἐπὶ τῇ πόλι τῇ Μιλησίων κειμένη. Μετὰ
δὲ ταῦτα, πεπληρωμένῃσι τῇσι νηυσὶ παρῆσαν οἱ
Ἴωνες· σὺν δέ σφι, καὶ Αἰολέων [f] οἳ Λέσβον νέμον-
ται· ἐτάσσοντο δὲ ὧδε· τὸ μὲν πρὸς τὴν [g] ἠῶ εἶ-
χον κέρας αὐτοὶ Μιλήσιοι, νέας παρεχόμενοι ὀγδώ-
κοντα· εἴχοντο δὲ τουτέων Πριηνέες δυώδεκα νηυσὶ,
[h] καὶ Μυούσιοι τρισὶ νηυσί· Μυουσίων δὲ Τήϊοι εἴ-
χοντο ἑπτακαίδεκα νηυσί· Τηΐων δὲ εἴχοντο Χῖοι
ἑκατὸν νηυσί· πρὸς δὲ τούτοισι, Ἐρυθραῖοί τε ἐτάσ-
σοντο καὶ Φωκαέες· Ἐρυθραῖοι μὲν, ὀκτὼ νέας
παρεχόμενοι, [i] Φωκαέες δὲ, τρεῖς. Φωκαέων δὲ
εἴχοντο Λέσβιοι νηυσὶ ἑβδομήκοντα· τελευταῖοι δὲ
ἐτάσσοντο ἔχοντες [k] τὸ πρὸς ἑσπέρην κέρας Σά-
μιοι, ἑξήκοντα νηυσί· [l] πασέων δὲ τουτέων ὁ σύμ-
πας ἀριθμὸς ἐγένετο, τρεῖς καὶ πεντήκοντα καὶ
τριηκόσιαι τριήρεες· αὗται μὲν Ἰώνων ἔσαν. Τῶν
δὲ βαρβάρων τὸ πλῆθος τῶν νεῶν ἔσαν ἑξακό-
σιαι· ὡς δὲ καὶ αὗται [m] ἀπίκατο πρὸς τὴν Μι-
λη-

a M. Paſſ. Ask. ὅσοι αὐτῷ, ὅσαι αὐτέων *Arch.*, ceteri ὅσοι αὐτέων cum *Ald.* conſtanter, et vere. Vid. C. 26. et mox πείθεσθαι, etiam in *Paſſ.*, vulgatum debetur *Med.* et *Ask.* *b* Τὰ ἄλλα *Arch. V.* *c* Ἐστράτευον *Ask. Med.* et olim *Paſſ.*, qui ex correctione ἐστρατεύοντο cum *Arch. V. Paris. A. B. Brit. Ald.* Edd., quod ſervari potuerat. *d M. Ask. Paſſ.*, in quo correctum μηδένα, quo modo reliqui et *Aldus*, nec incongrue. Ἀντίξοον habet hinc *Suid.* in Voce. *e M. Paſſ. Ask. Brit. Valla*: nam *Arch.*, quem *Gale* excitat, nihil tale, in aliis ἀλλ' ἐκ τείχεος ὡς δυνατὸν ῥύεσθαι bene *Gronovius*. *f* Οἳ Λέσβον νέμ. *Eton. Arch. Vind. Valla*; alii ὅσοι τὴν Αἰολίδα γῆν νέμ. *g* Ἠῶ *Arch. Vind.* *h* Πριηνέων δὲ εἴχοντο Τήϊοι εἴκοσι νηυσί. Τηΐων δὲ *Arch.* omisſis Myuſiis eorumque navibus; omittit quoque *Valla*; *ſed Teii cum tribus Teiis*, absurde: in ora *Steph.* Μυήσιοι et Μυησίων ex *Aldo*, cui *Paſſ.* conſentit, ſed perperam. *i* Φωκέες *Ask.* *k* Τὸ ſine κέρας *Arch. V.* nulla premente cauſſa. *l* Πάντων *Med. Ask.*: tum τουτέων συνάπας *Arch.* ſatis belle. Vid. *Gronov.* VII, 186. ὁ deſit etiam *Vind.* *m Med. Ask. Paſſ. Arch. Vind.*, alii ἀπίκοντο.

70. Ἔπεμπον προβούλους] Docuit ex Philoſopho Polit. IV, 14. *Budaeus*, προβούλους in Graeciae civitatibus fuisſe, qui ante ſedulo conſultarent, quam ad populum deliberanda referrentur, atque inde Athenis προβουλεύειν, προβουλεύματα apud Oratores *Demoſthenem*, *AEſchinem*, *Lyſiam*, quibus atque *Harpocrationi* moleſtus non ſum. Πρόβουλοι hic ſunt legati, ad commune Ionum de gentis ſalute conſultum misſi, uti L. I, 170. Tales πρόβουλοι τῆς Ἑλλάδος, ſimili cauſſa ad Isthmum misſi, L. VII, 172., indice *Porto*.

70. Ἔπεμπον προβούλους —— ἐς Πανιώνιον] De XII. Ioniae civitatibus foederatis octo tantum ad illud commune gentis concilium ſuos hoc tempore misiſſe videntur legatos, de re ſumma conſultaturos; totidem enim tantum memorantur cap. ſeq. quae pro ſuis quaeque viribus naves adverſus Perſas inſtruxerint. Praeter iſtas in Πανιώνιον convenire ſueverant Epheſii, Colophonii, Lebedii, et Clazomenii. Recenſet iſtas duodecim civitates *Herod.* I, c. 142., quae de gentis nomine templum Πανιώνιον dictum condiderint, cuius ſui generis alios nullos voluerint esſe participes: vide Clar. *Wesſeling.* ad *Diodori* XV, c. 49. Praeter ceteros τοῦ Πανιωνίου meminerunt *Diogen. Laërt.* I, 40. *Pauſan.* VII, p. 529, 532. *Max. Tyr.* XXVII, 2. vid. *App. Vatic.* Prov. II, 43. et IV, 11. VALCKEN.

80. Καὶ Αἰολέων οἳ Λέσβον νέμονται] Posſesſionem tandem reciperavit, quod vi deiectum fuerat. Ferri non posſunt Αἰολέες, ὅσοι τὴν Αἰολίδα γῆν νέμονται. Cui enim bono talis AEolenſium deſignatio? et cur nulli nominatim AEolenſes in ſociorum catalogo? Contra ea Φωκαέων δὲ εἴχοντο ΛΕΣΒΙΟΙ νηυσὶ ἑβδομήκοντα· quibus incommoda utique ſtatio, ni reductum valeat. AEolicae civitates aliae in continente, inſulares aliae, et inter has *Lesbus* L. I, 151. *Steph. Byz.* in Αἰολία veriſſime, λέγονται καὶ οἱ τὴν ΛΕΣΒΟΝ οἰκοῦντες ΑΙΟΛΕΙΣ. Cl. *de Pauw*, cuius par opinio, fuisſe olim quibusdam in ſchedis, ὅσοι vel οἳ τὴν Λεσβίδα γῆν νέμονται, atque inde corruptae ſcripturae natales arbitratur. Inſulam *Ladam*, e regione Mileti iacentem, *Gronov.* ad *Arrian.* Ἀναβ. I, 19. docte declaravit.

84. Καὶ Μυούσιοι] Etſi ex *Arch.* lectione numerus navium rotundetur, prava eſt; peior *Vallae.* Recurritur ad δεττογραφίαν, quam admittentes vulgatae merito primas tribuunt. Facinus ego librarii cenſeo, corruptis Μυησίων vocabulis offenſi.

Hinc Perſæ terrefacti coguntur eos aſtu diſtrahere per tyrannos, ex Ionia nuper expulſos. Iones fraudem proditionis ſapientes diſcutiunt.

λησίην, καὶ ὁ πεζός σφι [a] ἅπας παρῆν, ἐνθαῦτα οἱ Περσέων στρατηγοὶ πυθόμενοι τὸ πλῆθος τῶν Ἰάδων νεῶν, καταῤῥώδησαν μὴ οὐ δυνατοὶ γένωνται ὑπερβαλέσθαι, καὶ οὕτω οὔτε τὴν Μίλητον οἷοί τε [b] ἔωσι ἐξελεῖν, μὴ οὐκ ἐόντες ναυκράτορες, πρός τε Δαρείου κινδυνεύσωσι κακόν τι λαβεῖν· ταῦτα [c] ἐπιλεγόμενοι συλλέξαντες τῶν Ἰώνων τοὺς τυράννους, οἳ ὑπ' Ἀρισταγόρεω μὲν τοῦ Μιλησίου καταλυθέντες τῶν [d] ἀρχέων, ἔφευγον ἐς Μήδους, ἐτύγχανον δὲ τότε συστρατευόμενοι ἐπὶ τὴν Μίλητον, τουτέων τῶν ἀνδρῶν τοὺς παρεόντας [e] συγκαλέσαντες, ἔλεγόν σφι τάδε, „Ἄνδρες Ἴωνες, νῦν τις ὑμέων εὖ ποιήσας φανήτω τὸν „βασιλῆος οἶκον· τοὺς [f] γὰρ ἑωυτοῦ ἕκαστος ὑμέων „πολιήτας πειράσθω [g] ἀποσχίζειν ἀπὸ τοῦ λοιποῦ „συμμαχικοῦ· προϊσχόμενοι δὲ [h] ἐπαγγείλασθε „τάδε, ὡς πείσονταί τε ἄχαρι οὐδὲν [i] διὰ τὴν ἀπό„στασιν, οὐδέ σφι οὔτε τὰ ἱρὰ οὔτε τὰ ἴδια [k] ἐμπε„πρήσεται· οὐδὲ βιαιότερον ἕξουσι οὐδὲν, ἢ πρότερον „[l] εἶχον· εἰ δὲ ταῦτα μὲν οὐ ποιήσουσι, οἱ δὲ πάν„τως διὰ μάχης ἐλεύσονται, τάδε [m] σφι λέγετε „ἐπηρεάζοντες, τά περ σφέας [n] κατέξει, ὡς ἑσ„σωθέντες τῇ μάχῃ, ἐξανδραποδιεῦνται, καὶ ὡς „σφέων τοὺς παῖδας ἐκτομίας ποιήσομεν, τὰς δὲ „παρθένους ἀνασπάστους ἐς Βάκτρα· καὶ ὡς τὴν χώρην
335 „ἄλλοισι παραδώσομεν". Οἱ μὲν δὴ ἔλεγον [o] ταῦτα· τῶν δὲ Ἰώνων οἱ τύραννοι διέπεμπον νυκτὸς ἕκαστος ἐς τοὺς ἑωυτοῦ ἐξαγγελλόμενος· οἱ δὲ Ἴωνες, ἐς [p] τοὺς καὶ ἀπίκοντο αὗται αἱ ἀγγελίαι, ἀγνωμοσύνῃ τε διεχρέωντο, καὶ οὐ προσίεντο τὴν προδοσίην· ἑωυτοῖσί τε ἕκαστοι ἐδόκεον μούνοισι ταῦτα τοὺς Πέρσας ἐξαγγέλλεσθαι· ταῦτα μέν νυν ἰθέως ἀπικομένων ἐς τὴν Μίλητον τῶν Περσέων ἐγί-

Mileſium venere, omniſque eis peditatus adfuit, tum vero duces Perſarum, audita multitudine Ionicarum navium, extimuerunt ne hoſtem ſuperare, atque ita nec Miletum capere poſſent claſſe non potentes, ſimulque ob id apud Darium caderent in periculum pœnæ ſubeundæ. Hæc reputantes, contractis Ionum tyrannis, qui ab Ariſtagora Mileſio deiecti imperiis, ad Medos fugerant, et tunc adverſus Miletum ſimul militabant, horum quicunque aderant convocatis, ita verba fecerunt, Viri Iones, nunc aliquis veſtrum bene merens de domo regia appareat. Suos enim populares quisque veſtrum conetur abducere a reliquis ſociis, eliciendo illos hac promiſſione, nihil eos quod rebellarint, moleſtiæ ſenſuros, nullas eorum vel ſacras vel privatas res incenſum iri, nihil violentius quam antea paſſuros; ſin minus iſta facere, ſed omnino decernere prœlio voluerint, hæc eis minitantes damna dicite eventura, quæ certe evenient; ipſos prœlio victos in ſervitutem rapiendos, liberos eorum a nobis caſtrandos, virgines in Bactra aſportandas: terram aliis tradendam. Hæc loquutis Per- 10
ſarum ducibus, Ionum tyranni ſub noctem ad ſuos quisque populares denunciatum miſerunt. Iones ad quos ii nuncii etiam pervenerunt, contemnere hæc nec admittere proditionem, ſibi quique ſolis illa a Perſis denunciari exiſtimantes. Hæc quidem, ſimulatque Miletum Perſæ applicuere, geſta ſunt. Mox 11
quum

a Ἅμα πᾶς *Arch.* *b* Ἔσονται *Brit.* *c* Ἐπιλεγόμενοι συλλέξαντες *Arch. Vind. Paris. A. B. Brit. Ald. Valla*, ex *Med. Paſſ. Ask.* ἐπιλεγόμ. ἔλεξαν συλλέξαντες. *d* Ἀρχέων *Arch. V. Valla*: olim ἀρχαίων. *e* Συγκαλ. *Arch. V. Ask.*, alii ξυγκ., mox ἔλεγόν σφιν *M. Paſſ. Ask.*, reliqui pronomen ſpernunt. *f Arch. V. Paſſ.* ex correctione, *Brit. Paris. A. B. Ald.*, γὰρ αὐτέων ἕκαστ. *M. Ask.* *g* Ἀποσχίζειν *Arch. V.* *h* Ἐπαγγέλλεσθε *V. Paſſ.*, ἀπαγγέλλεσθε *Arch.*, quod laudo. *i* Διὰ τὴν ἀπ. *Ask. Arch. Paſſ. Ald.*, articulus deerat. Mox ἱρὰ omnes. ἱερὰ in poſtrema editione, peccato correctoris. *k* Ἐμπεπρήσεται *M. Paſſ. Paris. B. Ask.* alii ἐμπρήσεται. *l* Deſit *Brit.* mox μὲν οὐ ποι. *M. Ask. Paſſ.*, reliqui μὲν μὴ, in *Brit.* negans abest vox. *m* Ἤδη σφι *Paſſ.* *n* Κατάξει *Arch.* et ἐσσωθέοντες. *o* Τάδε *Paſſ.* *p* Οὓς id. *Ask.*

1. Ἐπιλεγόμενοι συλλέξαντες] Lene hoc, aſperrimum atque aures ſtridule radens ἐπιλεγόμενοι ἔλεξαν συλλέξαντες. Cur retinebimus illud inſititium, quod ſuam in ſecuturis ſedem occupat? Exterminetur proinde Codd. imperio, qui continuo ad doctorum ſuſpicionem iuſtisſime ἀρχέων. Simile mendum in *Aldo* L. I, 192. Rem ſupra expoſuit L. v, 37.

3. Καταλυθέντες τῶν ἀρχαίων] Τῶν ἀρχέων vel absque Codd. ſed certe recipi debuisſet ab *Arch.* oblatum et a *Valla*: infra c. 13. AEaces ab Ariſtagora ἀπεσίρητο τὴν ἀρχήν. κατάπερ οἱ ἄλλοι τῆς Ἰωνίης τύραννοι frequenter τυραννίδος et ἀρχῆς κατάλυσις memorantur. Perperam poſita diſtinctio locum obſcuravit *Xenophontis* Ἑλλ. v. p. 331, 7. ſic iſta vulgari debuerant: τοὺς — βουληθέντας Λακεδαιμονίους τὴν πόλιν δουλεύειν, ὥστε αὐτοὶ τυραννεῖν, τὴν τούτων ἀρχὴν ἑπτὰ μόνον τῶν φυγόντων ἤρκεσαν καταλῦσαι. Similis accuſativus non intellectus L. VI, p. 347, 17., peperit nobis additamentum, ni fallor Xenophonteis interiectum ibid. v. 26—29. quo ſine iactura careremus. VALCKEN.

8. Τοὺς γὰρ ἑωυτοῦ ἕκαστος] Pulcre ita pro ſcriptoris conſuetudine: iterum C. 10. ἕκαστος ἐς τοὺς ἑωυτοῦ ἐξαγγελλόμενος, ſaepeque alias. Quamquam autem ἐμπρήσεται, quod deinceps, de minantium ſententia nihil deminuit, moveor praeſtantium MSS. praeiudicio, ut ἐμπεπρήσεται contemtui ne ſit: ſive enim ſecuturam brevi templorum conflagrationem velis, ſeu ea Atticorum ſumas forma, qua πεπράσεται, monitoribus Grammaticis, *Thoma M.*, *Moeride*, aliisque, vicem πραθήσεται obit, minis accommodatum manebit. Vide L. v, 105.

12. Οὔτε τὰ ἱερὰ οὔτε τὰ ἴδια ἐμπρήσεται] Hoc an ἐμπεπρήσεται ex *Med.* praeferendum ſit, vix poterit conſtitui, quum utrumque ſit ad normam veterum, quos imitatus *Pauſan.* IV, p. 297., ſcripſit συλλήσεσθαι δὲ σφισι καὶ τὰ ἱερὰ καὶ τὰς πατρίδας ἐμπρήσεσθαι. Alterius generis apud *Ariſtophanem* inveniuntur πεπράξεται· ἀποκεκόψονται· κεκλαύσεται· πεπλήξεται· ἐγγεγράψεται· κεκλήσομαι· λελήψεται· poſtremum reſtituendum est in Nubib. v. 1310. et forſan in *Eurip.* Herc. Fur. v. 729. pro γενήσεται niſi praeferendum ſit δεδήσεται hoc ubi *Moeris* adnotavit plura dedit Cl. *Pierſon.* — *Herodotus* τὰ ἱρὰ et τὰ ἴδια ſimiliter opponit c. 13. et VIII, c. 109., Perſa τὰ ἱρὰ καὶ τὰ ἴδια ἐν ὁμοίῳ ἐποιέετο, ἐμπιπρὰς &c. *Deorum templa* deſignans per τὰ ἱρὰ, per τὰ ἴδια non privatorum tantum aedes, ſed *quaevis*, templis aliisque locis ſacris exceptis, *aedificia* civitatum praeſertim *publica*, qualia veteribus τοῖς ἱεροῖς oppoſita ὅσια dicuntur. Plerumque quidem per ἱερὰ et ὅσια, *ſacra* et *profana*, intelliguntur apud veteres χρήματα· nonnunquam deſignantur et οἰκοδομήματα. Haeret in *Iſocratis* Areopag. turpis menda p. 153. B. τὴν δημοκρατίαν οὕτω κοσμήσαντες τὴν πόλιν καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ ταῖς θυσίαις· *urbem* vertit *Wolf. exornatam templis et ſacrificiis*: emendandum eſſe καὶ τοῖς ὁσίοις, demonſtrant haec *Harpocrationis* in Ὅσιον Ἰσοκράτης Ἀρεοπαγιτικῷ, Καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ τοῖς ὁσίοις· iſtum locum *H. Steph.* ceterique dimiſerant intactum. Eosdem quos *Iſocrates* ſaepe laudat *Demoſth.* qui Athenarum urbem templis exornaverant aliisque publicis aedificiis, velut in Olynth. III. p. 25., δημόσια μὲν τοίνυν οἰκοδομήματα καὶ κάλλη τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα κατεσκεύασαν ἡμῖν ἱερῶν et p. 101, 46. c. Androtion. p. 386, 24. quae loca *Ciceroni* obverſabantur 1. in Verr. c. 21. et *Salluſtio* B. C. c. XII. ubi notat *Ios. Waſſe.* VALCKEN.

15. Λέγετε ἐπηρεάζοντες] Laurentii, *haec eis damna dicite eventura*, iure *Pavius* explodit. Perſae, minis uti defungerentur, volebant. Idem *Raphelius* ad *Matth.* C. v, 44. perſpexit, ſcholiaſte *Thucydidis* advocato, ad quem L. I, 27. praeclara Cl. *Waſſe*, tum quoque *Des. Heraldus* erudita diſputatione contra *Salmaſium* Animadvers. ad Ius Attic. et Rom. L. II, 15.

29. Ἐπὶ

quum ad Laden Iones coacti eſſent, conciliaque haberentur, et aliæ ab aliis ſententiæ dicerentur, etiam in his Dionyſius Phocæenſis dux ita loquutus eſt: In acie quippe novaculæ res noſtræ ſunt, viri Iones, ut aut liberi ſimus aut ſervi, et quidem tanquam fugitivi. Itaque vos, ſi vultis ærumnas excipere, cummaxime quidem ſubeundus erit vobis labor; verumtamen ſuperatis hoſtibus, liberi eſſe poteritis: ſin autem ignavi fueritis, et per tumultum omnia confuderitis, nullam veſtri ſpem habeo quominus pœnas regi rebellionis detis. Sed aſſentiamini mihi, et vos ipſos mihi permittite; et ego, diis ex æquo iuvantibus, recipio vobis aut non concurſuros hoſtes, aut ſi concurrent, multo

12 inferiores futuros. His auditis, Iones ſeſe Dionyſio permiſere. Ille naves identidem in cornua producens, ut remigibus uteretur, navibus inter ſe traiectum procurans, et propugnatores armaret, reliquum diei naves in ancoris retinebat, et per totum diem laborem Ionibus exhibebat; ad ſeptimum usque diem obtemperaverunt atque imperata fecerunt. Post dies iſtos proximo Iones, utpote talium vexationum inſueti, tum laboris hac tolerantia, tum ſole

ἐγίνετο. Μετὰ δὲ, τῶν Ἰώνων συλλεχθέντων ἐς τὴν Λάδην, ἐγίνοντο ἀγοραί· καὶ δή κού σφι καὶ ἄλλοι ἠγορόωντο, ἐν δὲ δὴ καὶ [a] ὁ Φωκαεὺς στρατηγὸς Διονύσιος, λέγων τάδε. ,, Ἐπὶ ξυροῦ [b] γὰρ ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν ,, τὰ πρήγματα, Ἄνδρες Ἴωνες, ἢ εἶναι ἐλευθέροισι ἢ ,, δούλοισι, καὶ τούτοισι ὡς δρηπέτῃσι· νῦν ὦν ὑμέες, ,, ἢν μὲν βούλησθε [c] ταλαιπωρίας ἐνδέκεσθαι, τὸ παρα- ,, χρῆμα μὲν πόνος ὑμῖν ἔσται, οἷοί τε δὲ ἔσεσθε, [d] ὑ- ,, περβαλλόμενοι τοὺς ἐναντίους, εἶναι ἐλεύθεροι· εἰ δὲ μα- ,, λακίῃ τε καὶ ἀταξίῃ διαχρήσεσθε, οὐδεμίην ὑμέων ,, ἔχω ἐλπίδα μὴ οὐ δώσειν ὑμέας δίκην [e] τῷ βασιλέϊ ,, τῆς ἀποστάσιος· ἀλλ' ἐμοί τε πείθεσθε, καὶ ἐμοὶ ὑ- ,, μέας αὐτοὺς [f] ἐπιτρέψατε· καὶ ὑμῖν ἐγὼ, θεῶν τὰ ,, ἴσα νεμόντων, ὑποδέκομαι ἢ οὐ συμμίξειν τοὺς πολε- ,, μίους, ἢ συμμίσγοντας, πολλὸν [g] ἐλασσώσεσθαι". Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Ἴωνες ἐπιτράπουσι σφέας αὐτοὺς τῷ Διονυσίῳ. ὁ δὲ, ἀνάγων [h] ἑκάστοτε ἐπὶ κέρας τὰς νέας, ὅκως τοῖσι ἐρέτῃσι χρήσαιτο, διέκπλοον ποιεύμενος τῇσι νηυσὶ δι' ἀλληλέων, καὶ τοὺς ἐπιβάτας ὁπλίσειε, τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρης τὰς νέας ἔχεσκε ἐπ' ἀγκυρέων· παρεῖχέ τε τοῖσι Ἴωσι πόνον δι' ἡμέρης· μέχρι μέν νυν ἡμερέων ἑπτὰ [i] ἐπείθοντό τε καὶ ἐποίευν τὸ κελευόμενον· τῇ δὲ ἐπὶ [k] ταύτῃσι, οἱ Ἴωνες, οἷα ἀπαθέες ἐόντες πόνων τοιούτων, [l] τετρυμένοι τε ταλαιπωρίῃσί τε καὶ ἡλίῳ,

a Deſit articulus *Arch. Vind.*, tum στρατηγὸς abest *Ask.*, nec novit *Longinus* περὶ Ὕψ. Sect. XXII. p. 140. *b* Γὰρ ἀκμ. id. *Arch. V. Paſſ. Ask. Brit.*, olim γὰρ τῆς ἀκ. in *Longino* mox ἢ deest ante εἶναι, tum ἐλευθέροις ἢ δούλοις ſcribitur. *c Longinus, Paris. A. B. Arch. V. Brit. Ald.*, ex *Medic. Ask. Paſſ.* ταλαιπωρίην δέκεσθαι. *d* Ὑπερβαλλέσθαι *Longin.*, mutata oratione. *e* Abest τῷ *Paſſ. V. Arch.* *f* Ἐπιτρέψ. *Arch.* *g Vind. Brit. Paris. A. B. Ald.* Edd., ἐλασσωθήσεσθαι *Paſſ. Med. Ask.*, ἐλάσσωσθαι *Arch.* *h* Ἐκάστας τε id. *i* Ἐπιθ. *Arch. Vind.* *k* Ταύτῃ iidem. *l* Τετριμμένοι *Arch.*, mox ἡλίῳ *V. Ask.*

30. Ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς] Ad *Homeri* exemplum, quod *Stephanus* oſtendit, Il. K, 173. πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς· pro quo *Synes.* de Regn. p. 21. B. νῦν γὰρ πάντες ἐπὶ ξυροῦ ἑστᾶσι ἀκμῆς. Itaque articulum, Poëtae, *Longino* codicibusque inviſum, delevi. Iunge *P. Burmann.* in *Phaedri* L. V, 8, 1.

30. Ἐπὶ ξυροῦ γὰρ τῆς ἀκμῆς] Phocaeenſis iſta Dionyſii *Longinus* in exemplum advocat hyperbati XXII, 4., monetque, ὡς μὴ δοκεῖν ἐσκεμμένα λέγειν, ἀλλ' ἠναγκασμένα, *Herodotum* invertiſſe dicendorum ordinem, quae naturali ſuo ſitu ſic ſecundum *Longinum* fuiſſent collocanda: ὦ ἄνδρες Ἴωνες, νῦν καιρός ἐστιν ὑμῖν πόνους ἐπιδέχεσθαι· ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς ἔχεται ὑμῖν τὰ πράγματα. Homericum illud expreſſerunt *Theognis* v. 557., κίνδυνός τοι ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς· et *auctor* epigramm. Ἀκμᾶς ἑστακυῖαν ἐπὶ ξυροῦ Ἑλλάδα πᾶσαν, ap. *Plutarch.* et *Ariſtid.* T. III. p. 648. ſed haec Herodoti quaeque ſequuntur, ἢ εἶναι ἐλευθέροισι ἢ δούλοισι *Ariſtides* imitatur in Themiſtocle T. III. p. 303., ἀλλ' ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ξυροῦ τῆς ἀκμῆς ἑστηκότος, [ἢ] εἶναι τὴν Ἑλλάδα ἢ μή· id est σωθῆναι ἢ ἀπολέσθαι, ut recte *Schol.* explanat. Herodotei quoque Dionyſii forte meminerat *Livius*, dum iſta Locrenſem legatum Romae dicentem faciebat XXIX, c. 17., *In diſcrimine est nunc humanum genus, utrum vos an Carthaginienſes principes orbis terrarum videat.* Frequentatur in talibus ἀκμή. *Demoſth.* p. 37, 56. ταῦτα —— πρότερον μὲν ἐνῆν ποιεῖν· νῦν δὲ ἐπ' αὐτὴν ἥκει τὴν ἀκμήν. *Eurip.* Phoen. v. 1080., Ἀκμὴν γ' ἐπ' αὐτὴν (ἦλθον.) Ionas ſuos docere voluit Dionys. *in novacula* ſtantem occaſionem eſſe prehendendam, cuius opportunitatem fruſtra quaererent amiſſam; atque adeo, ὡς ὁ καιρὸς οὐχὶ μέλλειν. Ἀλλ' ἔτ' ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀκμῆς *Ariſtoph.* Plut. v. 255. VALCKEN.

33. Ταλαιπωρίας ἐνδέκεσθαι] Amplius hoc, quam receptum ex *Medic.* ταλαιπωρίην δέκεσθαι. Post pauca τετρυμένοι ταλαιπωρίῃσι, explicatque *Longinus* πόνους ἐπιδέχεσθαι, nullo propterea merito vapulans. Quod eius autem in ſchedis ταλαιπωρίαις ἐνδέχεσθαι, leviter aberrat, nec mutari in prima editione ταλαιπωρίαις ἐνδέχεσθαι debuerat, ſuper quo *Zach. Pearce* ad elegantiſſimum ſcriptorem.

33. Ἢν μὲν βούλησθε ταλαιπωρίην δέκ.] *Mediceae* vulgatam olim lectionem praeferrem, ταλαιπωρίας ἐνδέκεσθαι· hoc Herodoteum eſt: paulo post Iones τετρυμένοι dicuntur ταλαιπωρίῃσι· ἐνδέκεσθαι Codices etiam adfirmant *Longini*, cuius quod prima praefert Ed. ταλαιπωρίαις ἐνέχεσθαι probari non debebat ut genuinum *Za. Pearcio.* Sententia dicti ſatis eſt perſpicua: *moleſtias ſi velitis ſubire, labore vobis libertatem parabitis*; ut optima quaevis et iucundiſſima non niſi primum *impenſa opera* comparari ſolent: *labor* enim *voluptasque, diſſimillima natura, ſocietate quadam inter ſe naturali ſunt iuncta*, ut vere ſcribit *Livius* V, c. 2. Cyrus *Xenoph.* K. II. I. p. 15. πόνον τοῦ ζῆν ἡδέως ἡγεμόνα νομίζετε· ſic iſta legit *Longin.* XXVIII, 4. *Dionys. Halic.* T. II. p. 317, 23., οὐδὲν τῶν μεγάλων μικρῶν ἐστι πόνων ὤνιον. Forte non alibi lectum *Muſonii* dictum nobis egregium ſervavit *Gellius* N. A. XVI, c. 1. ἄν τι πράξῃς καλὸν μετὰ πόνου, ὁ μὲν πόνος οἴχεται, τὸ δὲ καλὸν μένει· apte quadrant iſta Herodoteis. VALCKEN.

39. Θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων] Recurret ſimili in negotio C. 109. Diverſius abit de officiorum iuſtis vicibus hoc Alcibiadis τὰ ἴσα νέμων, τὰ ὅμοια ἀνταξιούτω *Thucyd.* VI, 16. Porro πολλὸν ἐλασσώσεσθαι nihil pravi habere, indicatum ad L. V, 35.

41. Ἐλασσωθήσεσθαι] Niſi Codices etiam alii concinerent *Med.* revocarem ἐλασσώσεσθαι. Mos veterum, quibus praeivit *Herodotus*, pro paſſivis interdum adhibentium futura media, et ab aliis fuit adfirmatus, et luculentis exemplis a *Io. Pierſono* ad *Moer.* —— Quod paulo post legitur, ἀνάγων ἑκάστοτε ἐπὶ κέρας (ut et c. 14.) τὰς νέας, id eſt ἀλλήλαις ἀκολουθούσας· id *Thucydidi* ſemper, ut puto, dicitur et *Xenophonti* ἐπὶ κέρως· apud illum πλεῦσαι naves dicuntur ἐπὶ κέρως, VI, c. 32, 50. VIII, c. 104. ἀναχθέντας ἐπὶ κέρως habet *Xenoph.* Ἑλλ. I. p. 264, 44. et huius *Herodoti* ſimillimo loco VI, p. 343, 34. ubi Dionyſii providentiam aemulatus Iphicrates exercendi gratia ἐπὶ κέρως ἦγε· vid. *Grammius* ad *Schol.* in *Thucyd.* p. 653. et *Davis.* ad *Max. Tyr.* p. 540. VALCKEN.

47. Δι' ἡμέρης] Reddi non debebat *quotidie*; ſed *per totum diem*: pro δι' ἡμέρας ὅλης *Herodoto* quoque ſcribitur δι' ἡμέρης, I, c. 97. II, c. 173. VI, c. 12. et VII, c. 210. ſemel tantum recte cepit *Valla.* apud *Athen.* IV, p. 168. C. *Amphis*: Πίνουσ' ἑκάστης ἡμέρας δι' ἡμέρας· X, p. 417. C. *Eubulus*: Ἀνδρῶν ἀρίστων ἐσθίειν δι' ἡμέρας· XI, p. 463. B. *Ion. Chius*: Ἴτω διὰ νυκτὸς ἀειδή· ſimiliter adhibentur διὰ βίου· δι' ἐνιαυτοῦ· δι' ἔτους· *Heſych.* Δι' ἔτους, δι' ὅλου τοῦ ἔτους· attigit hunc uſum *Caſaubon.* in *Athen.* VII, c. 1. VALCKEN.

50. Τετρυμένοι] Multum ab huius efficacia τετριμμένοι *Arch.* abest. Vid. I, 22. II, 129. et *Appian.* Bell. Civ. II. p. 735. καὶ ἰσχυρίζοντο —— τὴν στρατιὰν τοῦ Καίσαρος ΤΕΤΡΥΜΕΝΗΝ τε πόνῳ καὶ χρόνῳ, in quo tamen

πλίῳ, ἔλεξαν πρὸς ἑωϋτοὺς τάδε, „ Τίνα δαιμόνων „ παραβάντες, τάδε ἀναπίμπλαμεν; οἵτινες παραφρονήσαντες, καὶ ἐκπλώσαντες ἐκ τοῦ νόου, ἀνδρὶ Φωκαέϊ ἀλαζόνι, παρεχομένῳ νέας τρεῖς, ἐπιτρέψαντες ἡμέας [a] ἑωϋτοὺς ἔχομεν; ὁ δὲ, παραλαβὼν ἡμέας, λυμαίνεται λύμῃσι ἀνηκέστοισι· καὶ δὴ πολλοὶ μὲν ἡμέων ἐς νούσους πεπτώκασι, πολλοὶ δὲ ἐπίδοξοι τὠυτὸ τοῦτο πείσεσθαι [b] εἰσί· πρό τε τούτων τῶν κακῶν, ἡμῖν γε κρέσσον καὶ [c] ὁτιῶν ἄλλο παθέειν ἐστὶ, καὶ τὴν μέλλουσαν δουληΐην ὑπομεῖναι, ἥτις ἔσται, μᾶλλον ἢ τῇ παρεούσῃ συνέχεσθαι. Φέρετε, τοῦ λοιποῦ μὴ πειθώμεθα [d] αὐτῷ”. Ταῦτα ἔλεξαν· καὶ μετὰ ταῦτα αὐτίκα πείθεσθαι οὐδεὶς ἤθελε, ἀλλ' οἷα στρατιὴ, σκηνάς τε πηξάμενοι ἐν τῇ νήσῳ, ἐσκιητροφέοντο, καὶ ἐσβαίνειν οὐκ ἐθέλεσκον ἐς τὰς νέας, οὐδ' ἀναπειρᾶσθαι. Μαθόντες δὲ ταῦτα [e] τὰ γινόμενα ἐκ τῶν
336 Ἰώνων οἱ στρατηγοὶ τῶν Σαμίων, ἐνθαῦτα δὴ παρ' [f] Αἰάκεος τοῦ Συλοσῶντος, κείνους τοὺς πρότερον ἔπεμπε λόγους Αἰάκης, κελευόντων τῶν Περσέων, δεόμενός σφεων ἐκλιπεῖν τὴν Ἰώνων συμμαχίην· οἱ Σάμιοι ὦν, ὁρέοντες [g] ἅμα μὲν ἐοῦσαν ἀταξίην πολλὴν ἐκ τῶν Ἰώνων, ἐδέκοντο τοὺς λόγους· ἅμα δὲ κατεφαίνετό σφι εἶναι [h] ἀδύνατον τὰ βασιλῆος πρήγματα ὑπερβαλέσθαι, εὖ τε ἐπιστάμενοι ὡς εἰ καὶ τὸ παρεὸν ναυτικὸν ὑπερβαλοίατο τὸν Δαρεῖον, ἄλλο σφι παρέσται πενταπλήσιον· πρόφασιος ὦν ἐπιλαβόμενοι, ἐπεί τε τάχιστα εἶδον τοὺς Ἴωνας [i] ἀρνευμένους εἶναι χρηστοὺς, ἐν κέρδεϊ ἐποιεῦντο περιποιῆσαι τά τε ἱρὰ τὰ σφέτερα καὶ τὰ ἴδια· ὁ δὲ Αἰάκης, [k] παρ' ὅτευ τοὺς λόγους ἐδέκοντο, παῖς μὲν [l] ἦν Συλοσῶντος τοῦ Αἰάκεος, τύραννος δὲ ἐὼν Σάμου, ὑπὸ τοῦ Μιλησίου Ἀρισταγόρεω ἀπεστέρητο τὴν ἀρχὴν, κατάπερ οἱ ἄλλοι τῆς Ἰωνίης τύραννοι. Τότε ὦν ἐπεὶ

ἐπέ-

ſole afflictati, inter ſe dixere, Quo nos deorum offenſo iſta patimur? qui deſipientes ac de curſu mentis deiecti viro Phocæenſi ſuperbo tres naves habenti, omnino nos ipſos permiſimus? quos ille ſumptos perdit inſanabilibus ærumnis? quorum multi quidem in morbum inciderunt, multi idem paſſuri videntur: quibus ſatius eſt quidvis aliud quam hæc mala pati, atque adeo ſervitutem futuram, ſiqua erit, ſuſtinere, quam præſenti afflictari. Agite, huic ne deinceps obtemperemus. Hæc inter ſe loquuti; et mox deinde nemo illi parere velle, ſed tentoriis more militari in inſula defixis, frui umbraculis, ac nolle naves ingredi, neque experimentis explorari. Id ab Ionibus fieri animadvertentes 13
Samiorum duces, tunc per AEacem Syloſontis filium, illos quos antea miſerat ſermones AEaces, iubentibus Perſis rogans illos, ut deſererent ſocietatem Ionum: Samii igitur, videntes ſimul gravem confuſionem Ionum exiſtere, admiſerunt eos ſermones, ſimul quod fieri non poſſe videretur, ut regis potentiam ſuperarent, ac probe ſcirent, ſi præſens copia navalis ſuperaretur Darii, aliam quintuplo maiorem adfuturam. Nacti igitur occaſionem, ubi primum viderunt Iones negantes ſe in officio futuros, lucrifaciendam putaverunt ſuorum ſacrorum atque privatarum rerum conſervationem. AEaces autem cuius orationem admiſere Samii, filius Syloſontis AEacis filii fuit, Sami tyrannus, ab Ariſtagora Mileſio exutus principatu, quemadmodum alii Ioniæ tyranni. Itaque poſtea- 14
quam

a Αὐτοὺς *Arch. V. Ask.*, non prave. b Abeſt *Arch. V. Brit. Ald.*, venit ex *Med. Paſſ. Ask.* c Ὁτιοῦν *Paſſ. Ask. V. Arch.*, bene. ὁτιοῦν olim. d Αὐτοῦ *Paſſ. Ask. Vind.* Conf. L. v, 33. e Deſideratur in *Paſſ. Ask. Vind.* f Αἰσάκεος *Ask.*, mox ὁ Αἰάκ. *Paſſ.* g Ἐοῦσαν ἅμα μὲν ἀτ. *Paſſ. Ask.* h Ἀδύνατα margo *Steph.*, quod ſequitur τὰ non norunt *Arch. V.* i Ἀρνευμένους *Arch. V. Valla*, οὐ βουλομένους ceteri. k *Paſſ. Arch. V. Brit. Paris. A. B., Ald.* παρ' οὗ *Med. Ask.*, tum ἐδέκοντο οἱ Σάμιοι. παῖς ora *Steph. Paſſ. Ask.* l Deſit *Brit.*

et *Polybio* ſaepiuſcule τετριμμένως et τετριμμένοις, ubi non oportuerat. Iam Τίνα δαιμόνων παραβάντες ex poëta, *Quo numine laeſo*, recte *Portus*, conveniteque *Heliodori* extr. L. vii. AEth. ἐμοὶ μελήσει ταῦτα καὶ ἥρωσι καὶ θεοῖς, τοῖς ΠΑΡΑΒΑΘΕΙΣΙ.

52. Τάδε ἀναπιμπλαμεν] Imitatus *Pauſan.* ἐν ᾅδου, inquit, κακὰ ἀναπίμπλησιν, x. p. 867. —— Mox, ἐκπλώσαντες ἐκ τοῦ νόου, ſupra fuit illuſtratum ad iii, c. 155. —— In ſeqq. ἐπιτρέψαντες ἡμέας ἑωϋτοὺς ἔχομεν, *Vallae* non intellectum, ponitur pro ἐπιτρέψαμεν ἡμέας· ut i, c. 28., τοὺς σὺ δουλώσας ἔχεις· i, c. 37., ἀποκληΐσαντες ἔχειν· et aliquoties alibi. Similem uſum attigi ad iii, c. 87. VALCKEN.

67. Παρ' Αἰάκεος τοῦ Συλοσῶντος] Nullum hic deſideramus ſupplementum, ubi aptiſſime ſingula ad ſe invicem reſpondent: παρ' Αἰάκεος —— κείνους —— ἐδέκοντο τοὺς λόγους· his ad evitandam obſcuritatem more ſuo quaedam interiecit. —— Quod ſequitur κατεφαίνετο alibi neminem offenderet; ſed, ſi variant Codd. ſcribi commode poterit: ἅμα δὲ καὶ ἐφαίνετό (vel καὶ κατεφαίνετό) σφι εἶναι ἀδύνατα, τὰ βασιλῆος πρήγματα ὑπερβαλέσθαι· ſicuti ſcripſit de Ariſtagora v, c. 124., πρὸς δὲ εἰ καὶ ἀδύνατα ἐφαίνετο βασιλῆα Δαρεῖον ὑπερβαλέσθαι· pro ἀδύνατον, ἀδύνατα ponere ſolent *Herod.* et *Thuc.* atque hoc noſtro quoque cap. praebet margo *Steph.* —— Tum Samii praeterea dicuntur εὖ ἐπιστάμενοι, ὡς εἰ καὶ τὸ παρεὸν ναυτικὸν ὑπερβαλοίατο τὸν Δαρεῖον, ἄλλο σφι παρέσται πενταπλήσιον· in his leniter corrigendum cenſeo τοῦ Δαρείου· opponuntur τὸ παρεὸν τοῦ Δαρείου ναυτικὸν, et τὸ παρεσόμενον· infelix proſtat viri docti tentamen. Intelligebant facile perſpicaciores, ſi forte nunc de Perſis victoriam reportarent, *illam non finem, ſed cauſam maioris belli fore*, quod ſuos poſtea docuit Themiſtocles ap. *Iuſtin.* ii, c. 12. —— Samii tandem, videntes Ionas ἀρνευμένους εἶναι χρηστοὺς, ἐν κέρδεϊ ἐποιεῦντο περιποιῆσαι τά τε ἱρὰ τὰ σφέτερα καὶ τὰ ἴδια. Miror cur τὰ ἱρὰ τὰ σφέτερα potius ſcripſerit, quam τὰ σφέτερα ἴδια· bis alibi dixit τὰ ἱρὰ καὶ τὰ ἴδια. Ex Codd. reſtituetur ἀρνευμένους· vid. *Weſſ.* Diſſ. *Herod.* p. 187. Ne illud quidem ſpreverim, quod, *Vallae* lectum, margo praebet *Steph.* ὁ δὲ Αἰάκης, παρ' οὗ τοὺς λόγους ἐδέκοντο οἱ Σάμιοι, παῖς μὲν ἦν Συλοσῶντος τοῦ Αἰάκεος. De illo vid. ad L. iii, c. 139. VALCKEN.

70. Οἱ Σάμιοι] Haec duo ſi nuſquam eſſent, uti poſt pauca in quibusdam Codd. nimia liberalitate ſunt addita, ſcriberetur que ὁρέοντες ὦν ἅμα μὲν ——, tum ἐδέκοντο, ἅμα δὲ κατεφ. ſcabrum omne orationi deficeret. Ego tamen contra tabulas nihil innovo: inſerta οἱ Σάμιοι ὦν curſum ſermonis turbarunt nonnihil, deſideraruntque deinceps τοὺς λόγους. Hinc ἀνακόλουθον quoddam. Mox quoque κατεφαίνετό σφι et εὖ τε ἐπιστάμενοι ſtructuram dant haud omnibus communem, Noſtro non inſolitam. Supra L. i, 19.

74. Τὸ παρ. ναυτ. ὑπερβαλοίατο τὸν Δαρεῖον] Arbitror τὸν Δαρεῖον hinc amoliendum, adſcitum fortaſſe ex L. v, 124. ἀδύνατα ἐφαίνετο βασιλῆα Δαρεῖον ὑπερβαλέσθαι· aliorſum certe ſi ierit, nihil amplius inpediti: idem ut *Paulus* conſequeretur, ὑπερβάλοιτο τὸν Δαρεῖον ſcripſit, praeſentem Graecorum claſſem, Darium ſuperaturam, intelligens: at πενταπλήσιον, continuo ſuccedens, Perſicam tibi claſſem poſtulat, quintuplo maiorem, ſi qua Graeci victores abiiſſent, adfuturam. Lenior *Reiskii* ναυτικὸν ὑπερβαλοίατο τοῦ Δαρείου medicina.

77. Ἀρνευμένους εἶναι χρηστοὺς] Frequens οὐ βουλομένους vim legitimo fecit, cui vindicias non negavi. Ἀρνέεσθαι et οὐ βούλεσθαι ſaepe tantundem valere, nemo ignorat: inde gloſſae origo. Ἀπαρνεόμενοι ποιέειν offerent ſchedae L. vi, 69., *Euripides*que, καὶ νῦν γε φημὶ, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τέκνον Elect. v. 1057. Alia, olim producta, nunc non moror, conſenſione Cl. *Warſei* Indic. *Thucydid.* Voce κέρδεϊ contentus. De AEace et Syloſonte L. iii, 139.

90. Πλὴν

et ſubtrahentes ſe prœlio, præter xi. naves, quæ manſerunt, cedentium magna Ionum ſtragis. Chiorum virtus. Sed circa Epheſum occiduntur. Dionyſii Phocæenſis reliqua vita vaga.

quam Phœnices adnavigare cœperunt, Io-
neſque et ipſi naves in cornua digeſtas con-
tra educere, ac propius ventum eſt, prœ-
liumque conſertum, tunc quinam Iones i-
gnavi, quive egregii fuerint, haud queo
pro comperto ſcribere, quia alius in alium
reiicit culpam. Dicuntur tamen Samii tunc,
quemadmodum cum AEace compoſuerant,
ſublatis velis ex ordine exceſſiſſe Samum-
que abiiſſe, præter undecim naves, quarum
trierarchi permanſerunt, dimicaruntque, no-
lentes dicto audientes eſſe ducibus. Quo ex
facto commune Samiorum eis donavit, ut
ipſorum nomina a maioribus paternis repeti-
ta, tanquam egregiorum virorum in colu-
mna ſcriberentur: exſtatque ea columna in
foro. Leſbii videntes Samios, qui iuxta e-
rant, fugam capeſſere, idem fecere quod Sa-
mii, ſicut etiam plurimi Ionum fecerunt hæc
15 eadem. Ex iis vero qui in pugna perſtite-
runt Chii, aſperrime circumventi ſunt, et
quia nolebant perfide agere, et propter edita
egregia opera. Qui, ut ſuperius dictum eſt,
centum naves quum præberent, ſingulas cum
quadragenis propugnatoribus delectorum ci-
vium, etſi cernerent permultos ſociorum eſ-
ſe proditores, tamen non exiſtimaverunt ſi-
bi licere iſtis pravis ſimiles eſſe: ſed deſo-
lati cum paucis ſociis diſcurſando dimicave-
runt, donec compluribus captis hoſtium na-
vibus, pluribus ſuarum amiſſis, cum ceteris
16 in terram ſuam perfugerunt. Quorum vero
naves invalidæ erant propter vulnera, illi,
quum inſequeretur hoſtis, ad Mycalen fu-
gientes, impactis terræ navibus atque ibi re-
lictis, per continentem pedeſtre iter fece-
runt. Et quum in agrum Epheſium ingreſſi
eſſent, ſub noctem ad urbem contenderunt,
quum illic a mulieribus ſacra legiferæ Cere-
ris fierent: quos armatos Epheſii ingreſſos
agrum ſuum videntes, quum de eis nihil au-
diſſent, prorſus ſuſpicati fures eſſe et ad mu-
lieres tendere, univerſi ad vim arcendam pro-
currerunt, Chioſque interemerunt: et hi qui-
17 dem hoc caſu occiderunt. Dionyſius autem
Phocæenſis, poſteaquam res Ionum acciſas
intellexit, captis tribus hoſtium navibus abiit
non iam verſus Phocæam, probe ſciens eam
cum reliqua *Ionia* direptum iri, ſed ut erat,
recta contendit in Phœnicen: ubi navibus o-
ne-

[a] ἐπέπλεον οἱ Φοίνικες, οἱ Ἴωνες ἀντανῆγον καὶ αὐτοὶ τὰς νέας ἐπὶ κέρας· ὡς δὲ καὶ ἀγχοῦ [b] ἐγίνοντο, καὶ συνέμισγον ἀλλήλοισι, τοὐνθεῦτεν οὐκ ἔχω ἀτρεκέως συγγράψαι, οἵτινες τῶν Ἰώνων ἐγένοντο ἄνδρες κακοὶ ἢ ἀγαθοὶ ἐν τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ· ἀλλήλους γὰρ καταιτιῶνται. λέγονται δὲ Σάμιοι [c] ἐνθαῦτα, κατὰ τὰ συγκείμενα πρὸς τὸν Αἰάκεα, [d] ἀειράμενοι τὰ ἱστία, ἀποπλῶσαι ἐκ τῆς τάξιος ἐς τὴν Σάμον, πλὴν [e] ἕνδεκα νεῶν· τουτέων δὲ οἱ τριήραρχοι [f] παρέμενον καὶ ἐναυμάχεον, [g] ἀνηκουστήσαντες τοῖσι στρατηγοῖσι· καί σφι τὸ κοινὸν [h] τῶν Σαμίων ἔδωκε διὰ τοῦτο τὸ πρῆγμα, ἐν στήλῃ ἀναγραφῆναι πατρόθεν, ὡς ἀνδράσι ἀγαθοῖσι γενομένοισι· καὶ ἔστι αὕτη ἡ στήλη ἐν τῇ ἀγορῇ. ἰδόμενοι δὲ καὶ Λέσβιοι τοὺς προσεχέας φεύγοντας, τὠυτὸ ἐποίευν τοῖσι Σαμίοισι· ὡς δὲ καὶ οἱ πλεῦνες τῶν Ἰώνων ἐποίευν τὰ αὐτὰ ταῦτα. Τῶν δὲ παραμεινάντων ἐν τῇ ναυμαχίῃ περιέφθησαν [i] τρηχύτατα Χῖοι, ὡς ἀποδεικνύμενοί τε ἔργα λαμπρὰ καὶ οὐκ ἐθελοκακέοντες· [k] παρείχοντο μὲν γὰρ, ὥσπερ καὶ πρότερον ἐρρήθη, νέας ἑκατὸν, καὶ ἐπ᾽ ἑκάστης αὐτέων ἄνδρας τεσσεράκοντα τῶν ἀστῶν λογάδας ἐπιβατεύοντας· [l] ὁρέοντες δὲ τοὺς πολλοὺς τῶν συμμάχων προδιδόντας, οὐκ ἐδικαίευν γενέσθαι τοῖσι κακοῖσι αὐτέων ὅμοιοι, ἀλλὰ μετ᾽ ὀλίγων [m] συμμάχων μεμουνωμένοι, διεκπλώοντες ἐναυμάχεον, ἐς ὃ τῶν πολεμίων ἑλόντες νέας συχνὰς, ἀπέβαλον τῶν σφετέρων [n] νεῶν τὰς πλεῦνας. Χῖοι μὲν δὴ τῇσι λοιπῇσι τῶν νεῶν ἀποφεύγουσι ἐς τὴν ἑωυτῶν. Ὅσοισι δὲ τῶν Χίων ἀδύνατοι ἔσαν αἱ νέες ὑπὸ τρωμάτων, [o] αὐτοὶ δὲ ὡς ἐδιώκοντο, [p] καταφυγγάνουσι πρὸς τὴν Μυκάλην· νέας μὲν δὴ αὐτοῦ ταύτῃ 337 ἐποκείλαντες κατέλιπον, οἱ δὲ πεζῇ [q] ἐκομίζοντο διὰ τῆς ἠπείρου· ἐπεὶ δὲ ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἐφεσίην κομιζόμενοι οἱ Χῖοι, νυκτός τε [r] ἀπικέατο ἐς αὐτὴν, καὶ ἐόντων τῇσι γυναιξὶ αὐτόθι θεσμοφορίων, ἐνθαῦτα δὴ οἱ Ἐφέσιοι, οὔτε προακηκοότες [s] ὡς εἶχε περὶ τῶν Χίων, [t] ἰδόντες τε στρατὸν ἐς τὴν χώρην ἐσβεβληκότα, πάγχυ σφέας καταδόξαντες εἶναι κλῶπας, καὶ ἰέναι ἐπὶ τὰς γυναῖκας, ἐξεβοήθεον πανδημεὶ, καὶ ἔκτεινον τοὺς Χίους· οὗτοι [u] μέν νυν τοιαύτῃσι περιέπιπτον τύχῃσι. Διονύσιος δὲ ὁ Φωκαιεὺς, ἐπεί τε ἔμαθε τῶν Ἰώνων τὰ πρήγματα διεφθαρμένα, νέας ἑλὼν τρεῖς τῶν πολεμίων, ἀπέπλεε ἐς μὲν Φώκαιαν οὐκέτι, εὖ εἰδὼς ὡς ἀνδραποδιεῖται σὺν τῇ ἄλλῃ Ἰωνίῃ, ὁ δὲ ἰθέως ὡς εἶχε, [x] ἔπλωε ἐς Φοινίκην· γαύλους δὲ ἐνθαῦτα [y] καταδύσας, καὶ

a Ἐπέπλωον *Paſſ. Arch.* ex dialecto: ante ἐπέπλεον. *b* Ἐγιν. καὶ συνέμισγον *Vind.*, prius etiam *Paſſ. Aſk.*, et mox. Vid. L. I, 127. *c* Non legitur in *Arch. Vind.*, ἐνθεῦτεν *Paſſ.* *d* Αἰράμενοι *Arch. Vind.* *e* Δέκα iidem cum *Valla*. *f* *Med. Paſſ. Aſk.*, reliqui, neque male, ἔμενον. *g* Attigit *Suid.* in Voc. *h* Τὸ Σαμ. ἔδωκε στήλῃ *Arch.* et *Vind.*, qui tamen ἐδώκεε, omiſſis intermediis: ἐδώκεε *Paſſ.* quoque, ſed ex correctione. *i* Τρηχύματα *Arch.* vitio ſcribae. *k* *Med. Paſſ. Aſk.*, alii οἱ παρείχ. μὲν. ὥσπερ. in *Arch.* ὡς καὶ, tum εἰρέθη id. *Vind. Paſſ.* Vid. IV, 156. *l* Ὁρέοντες *Vind. Arch.*, bene, alii ὁρῶντες. *m* Συμμάχ. *Arch. Aſk.*, antea ξυμμ. *n* Non eſt in *Paſſ.*, nec neceſſarium plane; ſatis enim τῶν σφετέρων τὰς πλεῦνας. *o* Οὗτοι *Arch. V. Brit. Paris. A. Ald.*, αὐτοὶ *Med. Paſſ. Aſk.*, non magno diſcrimine. *p* Καταφεύγουσι *Paſſ.* *q* Πεζοὶ *Brit.* *r* Ἀπίκατο *Arch. Vind. Aſk.*, ſatis ex uſu. *s* *Med. Arch. Brit. Paſſ. Aſk. V.*, olim ὅπως. *t* Εἰδόντες *Arch.* *u* *Paſſ. Arch. V. Paris. A. B. Brit. Ald.*, ex *Med.* et *Aſk.* μὲν τοὶ νῦν. *x* Ἔπλωε *Paſſ.* ex correctione, ſed vera, et ſtatim: antea ἔπλεε. *y* Citat *Suid.* in Γαῦλος, et *Favorinus*; in *Arch.* et *Vind.* καταλύσας.

90. Πλὴν ἕνδεκα νεῶν] Fallunt libri, δέκα exhibentes, arguunturque *Pauſaniae* verbis L. VII, 10. ἐπὶ μέν γε Δαρείου, —— Σαμίων πλὴν ΕΝΟΣ τε καὶ ΔΕΚΑ ἀνδρῶν, τῶν ἄλλων τριηράρχων τὸ ναυτικὸν τῶν Ἰώνων προδόντων. Undecim enim viri totidem ſunt navium praefecti. Quod deinceps in Codd. ἔδωκε, ſi καί σφεας τὸ κοινὸν τῶν Σαμ. ἔδωκε legeretur et alia novam induerent formam, arripi poſſet: quam equidem novandi audaciam averſor.

6. Μετ᾽ ὀλίγων συμμ. μεμουνωμένοι] Tale *Thucydidis* μονωθεὶς μετ᾽ ὀλίγων τῶν ξυνδιαβάντων L. VI, 101. nec *Ioſephi* diverſum in Hiſtor. Vitae C. 18., nequaquam ab *Abreſchio* neglectum, quem ad *AEſchyli* Perſ. v. 736. inſpice.

15. Ἐόντων τῇσι γυν. α. Θεσμοφορίων] Varias enumerans gentes *Io. Meurſius*, quibus hoc feſtum fuerit muliebre, Epheſios omiſit et Agrigentinos: vide *Polyaen.* V, c. I, I. —— In proximis quam eliſit vicina, vox οὐδὲν ex *Arch.* et *Valla* potuerat revocari: οὔτε προακηκοότες ὅπως εἶχε περὶ τῶν Χίων οὐδὲν, ἰδόντες τε ——. VALCKEN.

17. Ὡς εἶχε] Sic bene. Cl. *Gronovius* ad *Arriani* Exp. Alex. L. I, 14. dudum tuitus eſt. Qui ex *Arch*, οὔτε προακηκοότες —— περὶ τῶν Χίων οὐδὲν malunt, fidem *Th. Galei* ſequuntur, ſed fallacem: nam οὐδὲν ſchedae iſtae ignorant.

26. Γαύλους δὲ ἐνθαῦτα καταδύσας] Non diſpliceret καταλύσας, ſi naves exſolutas et dimiſſas indicare poſſet: commoda tum acceptae pecuniae mentio. Verum καταλύσας ſcribarum lapſui debetur, qualis illis in verbis ſaepe obvius, atque ad *Diodorum* XIV, 49. notatus. Dionyſius Phocaeenſis ſive navigia illa merſerit,

καὶ χρήματα λαβὼν πολλὰ, ἔπλωε ἐς Σικελίην· ὁρμεώμενος δὲ ἐνθεῦτεν, [a] ληϊστὴς κατεστήκεε Ἑλλήνων μὲν οὐδενὸς, [b] Καρχηδονίων δὲ καὶ Τυρσηνῶν. Οἱ δὲ Πέρσαι ἐπεί τε τῇ ναυμαχίῃ ἐνίκων τοὺς Ἴωνας, τὴν Μίλητον πολιορκέοντες ἐκ γῆς καὶ θαλάσσης, [c] καὶ ὑπορύσσοντες τὰ τείχεα, καὶ παντοίας μηχανὰς προσφέροντες, αἱρέουσι [d] κατ' ἄκρης, ἕκτῳ ἔτεϊ ἀπὸ τῆς ἀποστάσιος τῆς Ἀρισταγόρεω· καὶ ἠνδραποδίσαντο τὴν πόλιν, ὥστε [e] συμπεσέειν τὸ πάθος τῷ χρηστηρίῳ τῷ ἐς Μίλητον γενομένῳ. Χρεωμένοισι γὰρ Ἀργείοισι ἐν Δελφοῖσι περὶ σωτηρίης τῆς πόλιος τῆς σφετέρης, ἐχρήσθη ἐπίκοινον χρηστήριον· τὸ μὲν ἐς αὐτοὺς τοὺς Ἀργείους φέρον, [f] τὴν δὲ παρενθήκην ἔχρησε ἐς Μιλησίους· τὸ μέν νυν [g] ἐς αὐτοὺς Ἀργείους ἔχον, ἐπεὰν κατὰ τοῦτο γένωμαι τοῦ λόγου, τότε μνησθήσομαι· τὰ δὲ τοῖσι Μιλησίοισι οὐ παρεοῦσι ἔχρησε, ἔχει ὧδε,

Καὶ τότε δὴ Μίλητε, κακῶν ἐπιμήχανε ἔργων,
Πολλοῖσι δεῖπνόν τε καὶ ἀγλαὰ δῶρα [h] γενήσῃ·
Σαὶ δ' ἄλοχοι πολλοῖσι πόδας νίψουσι κομήταις·
Νηοῦ δ' ἡμετέρου Διδύμοις ἄλλοισι μελήσει.

Τότε δὴ ταῦτα τοὺς Μιλησίους κατελάμβανε, [i] ὅτε γε ἄνδρες μὲν οἱ πλεῦνες ἐκτείνοντο ὑπὸ τῶν Περσέων ἐόντων [k] κομητέων, γυναῖκες δὲ καὶ τέκνα ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ἐγίνοντο· [l] ἱρὸν δὲ τὸ ἐν Διδύμοισι, καὶ ὁ νηός τε καὶ τὸ χρηστήριον, συληθέντα ἐνεπίμπρατο· τῶν δ' ἐν τῷ ἱρῷ τούτῳ χρημάτων πολλάκις μνήμην ἑτέρωθι τοῦ λόγου ἐποιησάμην. Ἐνθεῦτεν οἱ ζωγρηθέντες τῶν Μιλησίων ἤγοντο ἐς Σοῦσα· βασιλεὺς δέ σφεας Δαρεῖος, κακὸν οὐδὲν ἄλλο ποιήσας, κατοίκισε ἐπὶ

nerariis merſis raptaque ingenti pecunia, in Siciliam navigavit: atque illinc prodeundo, latrocinia agitavit, in nullum quidem Græcorum, ſed in Carthaginenſes ac Tyrrhenos. At Perſæ, victis pugna navali Ionibus, Mi- 18
letum a terra atque mari obſederunt, ſuffosſisque muris, et omni genere tormentorum admoto, eam vi et armis ceperunt ſexto quam rebellaverat Ariſtagoras anno, atque diripuerunt: ut defuncta ſit ea calamitate quam oraculum prædixerat. Siquidem Argivis apud 19
Delphos de civitatis ſuæ ſalute conſulentibus, oraculum commune redditum eſt, partim ipſos quidem Argivos ſpectans, ſed adiectionem habuit, Mileſiis eventura prædicentem. Illud quidem quod ad Argivos pertinet, quum ad eum locum venero, referam: quatenus autem abſentibus Mileſiis cecinit, ita habet,

Tunc quoque commentrix operum Milete malorum,
Permultis cœna et præſtantia munera fies,
Crinitisque pedes tua pluribus abluet uxor:
Templi aliis noſtri in Didymis ſua cura manebit.

Hæc tunc Mileſiis contigerunt, quum ex iis plerique viri a Perſis, qui criniti erant, ſunt cæſi, uxores ac liberi in mancipiorum numerum ceſſerunt, templumque quod erat in Didymis, et delubrum iuxta oraculum exſpoliata deflagrarunt. Pecuniarum autem, quæ in hoc templo erant, ſæpe alibi mentionem feci. Mi- 20
leſii conſervati a cæde dehinc Suſa perducti ſunt: quos rex Darius nulla alia pœna afficiens, col-

[a] Ληϊστὴς *Arch. V.*, ut ſolent Iones, non λῃστὴς, ut erat: tum κατέστηκε ambo. [b] Καλχ. iidem, et Τυρρηνῶν *Ask. Paſſ.* Vide L. I, 163. [c] Abeſt καὶ *Arch. V.* [d] Κατάκρως ἐν τῷ ἕκτ. *Arch.*, ἐν τῷ ἕκτ. etiam *Vind.* [e] Συμπεσέειν *V. Arch.*, συμπεσεῖν *Ask.*, ante ξυμπ. [f] Τὸ δὲ παρ' ἐνθήκ. *Arch.* [g] *Med. Ask. Paſſ.*, ceteri ἐς τοὺς, quod moveri non fuerat neceſſe. [h] Γενήσει *Paſſ.* Habet oraculum *Tzetzes* Chil. VIII. p. 390., ubi vitio operarum κοσμήταις. [i] Ὅτε γε *Arch. Vind.* cui locum dedi: prius erat ὁπότε. [k] Κομητέων *Arch.* et ſupra. [l] *Vind. Paſſ.*, ἱερὸν erat prius. Mox καὶ ὁ νηός τε *M. Ask. Paſſ.*, aliis καὶ abeſt.

rit, ſeu fregerit et exarmarit, utrumque enim καταδύειν ambitu ſuo complectitur, indice *Suida* ex Scholiis ad *Thucydid.* I, 54., neutrum abſolviſſe videtur, niſi egeſta prius pecunia et interverſa. Aliud qui hic venantur, nimium ſuſpicaces ſunt.

26. Γαύλους δ. ἐ. καταδύσας] Vitioſa Codicis eſt *Arch.* lectio καταλύσας· qualis obtinet et apud *Diodor. Sic.* T. I. p. 426, 53. emendata a Clar. *Weſſeling.* Recte legitur p. 480, 80., πολλὰς μὲν τῶν νεῶν κατέδυσεν· p. 511, 30. 549, 60. 550, 80. ubi diſtinguuntur iſta duo, τριήρεις κατέδυσαν et ἀχρήστους ἐποίησαν· prius eidem dicitur καταβυθίσαι T. II, p. 29, 50. Καταδῦσαι νῆας praeter ceteros frequentat *Herod.* γαύλους Φοινικηΐους etiam alibi commemorans; vid. Clar. *Alberti* ad *Heſych.* in v. Γαῦλοι. VALCKEN.

39. Τὴν δὲ παρενθήκην] Male in *Arch.* divellitur. *Phrynichus*, Ἐνθήκη· τὸ μὲν ΠΑΡΕΝΘΗΚΗ, ὅπως ὑπὸ Ἡροδότου εἴρηται, ὕστερον ὀψόμεθα· cuius promiſſi in Eclogis nulla nunc, niſi aberravi, veſtigia. Eſt in Muſa I, 186. VII, 5. 171. et *Plutarcho* ex imitatione, ὁ δὲ παρενθήκην λόγου τὸ βλασφημεῖν —— ποιούμενος. Prave παραθήκην editur Malign. p. 855. D. Rectius *Ariſtides* T. II. p. 124. eiusque Scholiaſtes. Oraculum Argivis editum infra C. 77.

46. Νηοῦ δ' ἡμετέρου Διδύμοις] Pinxi Διδύμοις, uti par erat: nomen enim proprium, et loco ἐν Διδύμοις, ſicuti brevi poſt. *Sophocles* τὸν Ἄβαισι ναὸν Oed. Tyr. v. 919. ad eundem poſuit modum. Interpretis, *erit aliis delubri cura gemellis*, mutata ſunt. De Perſis *crinitis* poſt *Briſſon.* docte *Sam. Bochartus* Hieroz. Part. I. Lib. III, 9. p. 816.

50. Ἱερὸν δὲ τὸ ἐν Διδύμ. ὁ νηός τε] Sic aliquoties apud *Herod.* ἱρὸν et νηὸς diſtinguuntur: *Thucyd.* V, c. 18., τὸ δ' ἱερὸν καὶ τὸν νεὼν τὸν ἐν Δελφοῖς. In talibus veluti pars totius templi, τοῦ ἱεροῦ, conſideratur ὁ ναὸς, et *cella* ſive *Dei ſedes* per τὸν ναὸν eſt intelligenda, atque id ipſum, quod vocant σηκόν. Huc pertinet minus intellecta quam tradit *Ammon.* vocum Ναὸς et σηκὸς differentia, Poëtis certe non obſervata: *Pollux* excitat e tragoedia deperdita, ἁγνὸν εἰς σηκὸν θεοῦ· ubi locus ἔνθα καθιδρύομεν (τοὺς θεοὺς) Σηκὸς dicitur: *Eurip.* Rhes. v. 501., εἰς Ἀθάνας σηκὸν ἐννυχος μολὼν Κλέψας ἄγαλμα ——. *Lucian.* in Amor. T. II. p. 412., Δόξαν οὖν ὅλην τὴν θεὸν ἰδεῖν, εἰς τὸ κατόπιν τοῦ σηκοῦ περιήλθομεν· ante dixerat, εἴσω τοῦ νεὼ παρήειμεν. In Excerptis ex *Diodoro* T. II. p. 568., τὸ περὶ Διδύμην μαντεῖον συλήσας ἐνέπρησε τὸ ἱερὸν πλὴν τοῦ σηκοῦ· dici quoque potuiſſet πλὴν τοῦ ναοῦ. *Idem* dixit T. I. p. 18. ἱδρύσασθαι ἱερὸν —— καὶ ναοὺς χρυσοῦς δύο· aureas iſtas aediculas templum, ni fallor, complectebatur. *Lesbonax* in Protrept. p. 170, 37. ἱερὰ —— κοσμήσαντες ναοῖς καὶ βωμοῖς καὶ ἀγάλμασι· ſimiliter apud *Herod.* IV, c. 108., ἱρὰ memorantur κατεσκευασμένα ἀγάλμασί τε καὶ βωμοῖσι καὶ νηοῖσι· et legitur L. II. c. 170., ἐν τῷ ἱρῷ τῆς Ἀθηναίης ὄπισθε τοῦ νηοῦ. Nonnulla dedit Clar. *Duker.* ad *Thucyd.* p. 291. Miror adeo quod legitur ap. *Philoſtr.* V. A. II, c. 20., νεὼν πρὸ τοῦ τείχους ἰδεῖν φασιν, —— καὶ κατεσκευάσθαι τι ἱερὸν ἐν αὐτῷ. VALCKEN.

51. Συληθέντα ἐνεπίμπρατο] Variis locis *Strabo* a Xerxe incenſum ſpoliatumque, Branchidis adiutoribus, oraculum perhibet, *Calliſthenem*, opinor, in Geſtis Alexandri rebus ſecutus, Geogr. L. XVII. p. 1168. et XIV. p. 941., *Curtii* eodem tendit narratio L. VII, 5. et *Æliani* ap. *Suid.* Βραγχίδαι. Quid illis fiet, verax ſi auctor *Herodotus*?

52. Πολλάκις μνήμην —— ἐποιησάμην] L. I, c. 92. II, c. 159. Ceterum cauſam excidii Mileſiorum Hiſtiaeo ſoli *Pauſan.* imputat X, p. 882., ἐς τελέαν ἀπώλειαν ὤλισθεν —— Μιλήσιοι, διὰ τὸ ἐς τὰς ἐπιθυμίας Ἑστιαίου πρόχειρον, καὶ ἔρωτα ἄλλοτε μὲν τῆς ἐν Ἠδωνοῖς πόλεως, τότε δὲ εἶναι Δαρείου σύμβουλον, ἄλλοτε δὲ ἐπανήκειν ἐς Ἰωνίαν· quae, ſic diſtinguenda, non bene cepit interpres. Rectius dixiſſet *Pauſanias* διὰ τὴν Ἑστιαίου ἀπόστασιν, ſive, ut *Tzetzes* Chil. VII, v. 992., Δι' Ἱστιαῖον Μίλητον ἐπόρθησαν οἱ Πέρσαι. —— De urbe Ἄμπη, quam ad ſinum Perſicum ſitam Mileſiis Darius dedit incolendam, ſitne eadem quae dicitur Ὦπις L. I, c. 189., necne, docebit ὁ πάνυ. VALCKEN.

56. Ἐ»

collocavit in urbe Ampe ad mare rubrum ſita, ubi fluvius Tigris eam præterfluens exit in mare. Agrum Mileſium urbi circumiectum atque planitiem ipſi Perſæ obtinuere, montana Caribus Pedaſenſibus poſſidenda dederunt.

21 Hæc Mileſiis quum ab Perſis accidiſſent, non reddiderunt vicem Sybaritæ, qui urbe exuti Laon et Scidron incolebant: nam Sybari a Crotoniatis capta, univerſi Mileſii puberes capita detonderunt, et ingentem luctum exhibuerunt. Ex omnibus enim civitatibus, quas novimus, hæ præcipue mutuo hoſpitio iungebantur. At non ſimiliter Athenienſes, hi enim Mileti expugnationem ſe permoleſte tuliſſe cum aliis multifariam rebus declararunt, tum vero hac, quod Phrynicho docente fabulam, quam de Mileto direpta fecerat, theatrum illacrymavit, et Athenienſes eum, quod domeſtica mala refricuiſſet, mille drachmis mulctaverunt; adiecto interdicto nequis
22 postea ea fabula uteretur. Et Miletus quidem Mileſiis deſolata est. Samiis autem iis qui

ἐπὶ τῇ [a] Ἐρυθρῇ θαλάσσῃ, ἐν Ἄμπῃ πόλι, παρ' 338
ἣν Τίγρης ποταμὸς παραῤῥέων, ἐς θάλασσαν ἐξίει· τῆς δὲ [b] Μιλησίης χώρης αὐτοὶ μὲν οἱ Πέρσαι εἶχον τὰ περὶ τὴν πόλιν καὶ τὸ πεδίον, [c] τὰ δὲ ὑπεράκρια ἔδοσαν Καρσὶ [d] Πηδασεῦσι ἐκτῆσθαι. Παθοῦσι δὲ ταῦτα Μιλησίοισι πρὸς Περσέων, οὐκ ἀπέδοσαν τὴν ὁμοίην Συβαρῖται, οἳ Λάον τε καὶ Σκίδρον οἴκεον, τῆς πόλιος ἀπεστερημένοι. Συβάριος γὰρ ἁλούσης ὑπὸ Κροτωνιητέων, Μιλήσιοι πάντες ἡβηδὸν ἀπεκείραντο τὰς κεφαλὰς, καὶ πένθος μέγα [e] προεθήκαντο· πόλιες γὰρ αὗται μάλιστα δὴ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ἀλλήλῃσι ἐξεινώθησαν, οὐδὲν ὁμοίως καὶ Ἀθηναῖοι. Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ δῆλον ἐποίησαν [f] ὑπεραχθεσθέντες τῇ Μιλήτου ἁλώσει, τῇ τε ἄλλῃ πολλαχῇ, καὶ δὴ καὶ ποιήσαντι Φρυνίχῳ δρᾶμα Μιλήτου ἅλωσιν, καὶ διδάξαντι, ἐς δάκρυά τε [g] ἔπεσε τὸ θέητρον, καὶ ἐζημίωσάν μιν, ὡς ἀναμνήσαντα οἰκήια κακὰ, χιλίῃσι δραχμῇσι· καὶ ἐπέταξαν μηκέτι μηδένα χρᾶσθαι τούτῳ τῷ δράματι. Μίλητος μέν νυν Μιλησίων [h] ἠρήμωτο· Σαμίων δὲ

a M. Paſ. Ask., alii Ἐρυθρῇ καλεομένῃ θαλ., mox Ἄμπῃ *Steph. Byz.* in *V. Ald. Tzetz. Arch. Vind. M. Paſ. Ask. Valla*, Ἄμπι olim. *b* Μιλησίης *Arch. V.*, quos ſequor: olim Μιλησίων. *c* Attigit *Euſtath.* ad Hom. p. 1636, 54. *d* Πηγασεῦσι *Arch.* et *Valla*. *e* Προσεθ. id. cum *Vind.* et *Valla*. Spectavit et excerpſit *Tzetzes* dicto loco. *f* Οἱ παραχθ. *Brit.* *g M. Paſ. Ask.*, ἔπεισε *Arch.*, alii ἔπεσαν: attigit *Longinus* περὶ Ὕψ. Sect. 24. *h* Ἐρήμωτο *Vind.* tum τοῖσί τε ἐχ. *Arch.*, non male: Vid. doctos viros ad *Lucae* Euang. C. XVIII, 24.

56. Ἐν Ἄμπῃ πόλι] Conſpirant prorſus egregie Codd. in urbis nomine: *Apoſtolius* tamen Cent. XV, 59. περί τινα πόλιν Ἄμβην. Quam autem comparandam *Gronovius* ex L. I, 189. monet Ὦπιν, ea in maculae ſuſpicione nulla: ſedem illa habuit ad Tigrim, in Perſicum ſinum ſemet merſurum, ap. *Strabon.* XVI. p. 1074., *Arrian.* Exp. Alex. VII, 8. Audiatur *Noſter*, ὁ δὲ *Tigris* παρὰ Ὦπιν πόλιν ῥέων ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν ἐκδιδοῖ· quibus eadem ferme, quae hic de *Ampe*, nec omnino tamen. *Ampe* locatur ad ſinum eiusque primordia, *Opis* nusquam. Tigris, ſi haec in dextra eius ripa, illa in ſiniſtra fuerit, aut contra, potuit utramque praeterlabi atque ita in mare ſe rubrum infundere. *Ampen* memini ab aliis ſilentio premi, quod tantae MSS. conſenſioni non officit. *Berkelio* vero lapſum ad *Stephani* Ἄμπη condono.

59. Τὰ δὲ Ὑπεράκρια] Attigit *Euſtath.* in Od. I. p. 365, 50. Ἡρόδοτος τὰς ἄκριας Ἄκρια οὐδετέρως φησὶν ἐν τῷ, οἱ μὲν εἶχον τὰ περὶ τὴν πόλιν καὶ τὸ πεδίον, τὰ δ' ὑπεράκρια ἔδοσαν Καρσί. Attici *Herodoto* quoque ſunt Ὑπεράκριοι I, c. 59., qui pleriſque dicuntur Διάκριοι, oppoſiti τοῖς Πεδιακοῖς et τοῖς Παράλοις· errorem *Diog. Laërt.* I, 58., (ubi ſcribi quoque debebat Πεδιακῶν) *Marshamus* iam correxit. Vid. *Meurſii* Piſiſtr. c. 3. VALCKEN.

62. Οἳ Λάον τε καὶ Σκίδρον] *Laum* Lucaniae, Sybaritarum coloniam, ſignavit *Strabo* L. VI. p. 388., cui *Scidrus* vicina fortaſſe fuit, *Stephano Byz.* nota, ignota aliis: utramque *Alex. Symm. Mazochius* Collectaneo I. ad Tab. Heracleenſes p. 503. examinavit. Ἀπεστερημένοι Sybaritas, urbis poſſeſſione privatos, ſpectat, ut quisque animadvertit: ἀπεστερημένοις non indigemus. Ἡβηδὸν quod deinceps, optime *Tan. Faber*, *Hemſterhuſius*, *Lamb. Bos*, Viri praeclari, declaraverunt ad *Luciani* Timon. C. 37.

67. Ἀλλήλῃσι ἐξεινώθησαν] Amicitiae et mutui hoſpitii originem *Athenaeus* hanc ex *Timaeo* deſcripſit, ἐφόρουν δ' οἱ Συβαρῖται καὶ ἱμάτια ΜΙΛΗΣΙΩΝ ἐρίων πεποιημένα· ἀφ' ὧν δὴ καὶ φιλίαι ταῖς πόλεσιν ἐγένοντο, ὡς ὁ Τίμαιος ἱστορεῖ L. XII. p. 519. C. Ex lanae itaque Mileſiae uſu et eius commercio illa hoſpitalis familiaritas Sybaritis Mileſiisque; quae quidem *Timaei* ſignificatio, memoriam refricat legis Zaleuci, ἱμάτιον ἰσομιλήσιον maribus honeſtis prohibentis, et animadverſionis Bentleianae, vocabulum istud proſcribentis, inque ſophiſtas fraudatores ablegantis Diſſ. de Ep. Phalar. p. 350., me paene in partes abducto ad *Diodori* L. XII, 21., ubi ea lex. Verum *Herodoto* et *Timaeo* ſi ſua fides, pars eius obſervationis corruet. Potuit profecto Zaleucus, ſive aetate Pythagoram brevi anteverterit, quo ſuperſtite Sybaris a Crotoniatis peſſum data fuit, luxu dudum perdita, ſeu eius fuerit diſcipulus, potuit, inquam, de Sybaritarum mollitie veſtibusque ex lana Mileſia inaudire, et Locrenſibus, non longe remotis, ἱμάτια ἰσομιλήσια, quippe hominum effeminatorum, prohibere. Alia in *Bentleium* nuper *W. Warburton* Legat. Moſaicae L. II. Sect. 3.

71. Ἐς δάκρυά τε ἔπεσε τὸ θέητρον] Gloria inſtauratae lectionis debetur *Gronovio* ex ſchedis *Medic.*, quibus plures adſtipulantur. Eadem olim in *Longino* Sect. 24., nec latuit *Tollium*, quamquam menda in eo pertinax, monente *Zach. Pearce*. Mulctam Phrynicho Athenis irrogatam, eiusdemque Μιλήτου ἅλωσιν viri doctiſſimi ad *AElian.* Var. XIII, 17. illuſtrarunt, praeterque ceteros *R. Bentleius* de Epiſt. Phalar. p. 256. &c.

71. Ἐς δάκρυά τε ἔπεσε τὸ θέητρον] *Longini* Codices tametſi diverſiſſimam hinc lectionem exhibeant, mihi quoque Herodotea ſcripſiſſe videtur *Longinus* prout vulgavit ex *Med. Gronov.* Satis istam adfirmat lectionem exemplum vicinum ex *Demoſthene* (p. 136, 29.) petitum, ἡ Πελοπόννησος ἅπασα διειστήκει. Quid Athenis evenerit *Phrynicho*, qui praeter *Herod.* tradiderint, advocantur ad *AEliani* V. H. XIII, c. 17. VALCKEN.

74. Σαμίων δὲ τοῖσί τι ἔχουσι] Hoc ſaltem, opinor liquere, quales *plebi* paſſim opponuntur, Samiorum *ditiores* deſignari. *Divites* ſaepe quidem, Tragicis praeſertim dicuntur ἔχοντες· aliis plene τὰ χρήματα, vel τὰς οὐσίας ἔχοντες, vel τὰ κτήματα. *Diodor. Sinop.* apud *Athen.* VI, p. 239. E. τοὺς ἐκ δυνατῶν γεγονότας Ἔχοντας οὐσίας· quibus mendoſe ſcriptis abuſi ſunt *S. Petit.* et Ill. *Ez. Spanhem.* Mantinenſium οἱ ἔχοντες τὰς οὐσίας memorantur *Xenophonti* Ἑλλ. V. p. 323, 27. ap. *Pauſan.* III, p. 223. Xenias Eleus ἐπανέστη τῷ δήμῳ σὺν τοῖς τὰ χρήματα ἔχουσι· IV, p. 288. Tales ἐχεκτέανοι ſunt *Rhiano Stobaei* p. 54, 11. κτηματικοὶ *Polybio*, *Diodoro*, aliisque. —— Sed hoc ſenſu nusquam alibi legere me memini τι ἔχοντας· nusquam etiam, quantum recordor, *Herodoto divites* vocantur ἔχοντες. Suſpicor itaque vocem hic latere Herodoteam, et, pro τοῖσί τι ἔχουσι, ſcribendum τοῖσι παχέεσι. Samiorum adeoque dicerentur οἱ παχέες, ut V, c. 30., ἐξ Νάξου ἔφυγον ἄνδρες τῶν παχέων ὑπὸ τοῦ δήμου· V, c. 77. οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων· VI, c. 91. Αἰγινητέων οἱ παχέες· et VII, c. 56. Attigerunt uſum *Herodoti Pollux* III, 109. *Portus*, *Des. Herald.* ad *Martial.* IX. ep. 33. *Kuſter.* ad *Ariſtoph.* Eq. v. 1136. et *G. Raphel.* in Pſalm XXII, 30. Per Atticos ſi plebem Atticam ſignificari voluit *Suidas*, hos equidem crediderim τοὺς πλουσίους dixiſſe παχεῖς, non elegantiores Atticos; nam praeterquam in comoedia vix invenietur apud Atticos hoc ſenſu παχύς. *Ariſtoph.* et alibi et in Pace v. 638., Τῶν δὲ συμμάχων ἔσειον τοὺς παχεῖς καὶ πλουσίους. Samiorum autem οἱ παχέες propria velut adpellatione dicebantur Γαμόροι, ſive Γεωμόροι. *divites et agrorum poſſeſſores.* *Plutarch.* in Quaeſt. Gr. p. 303. E. de Samiis agens, τῶν γεωμόρων, inquit, ἐχόντων τὴν πολιτείαν. ap. *Thucyd.* VIII, c. 21., Samiorum ὁ δῆμος remp.

δὲ τοῖσί τι ἔχουσι, τὸ μὲν ἐς τοὺς Μήδους ἐκ τῶν ϛρατηγῶν τῶν σφετέρων ποιηθὲν, οὐδαμῶς ἤρεσκε· ἐδόκεε δὲ μετὰ τὴν ναυμαχίην αὐτίκα βουλευομένοισι, [a] πρὶν ἤ σφι ἐς τὴν χώρην ἀπικέσθαι τὸν τύραννον Αἰάκεα, ἐς ἀποικίην ἐκπλέειν, μηδὲ μένοντας, Μήδοισί τε καὶ [b] Αἰάκεϊ δουλεύειν. Ζαγκλαῖοι γὰρ οἱ ἀπὸ Σικελίης τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦτον πέμποντες ἐς τὴν Ἰωνίην ἀγγέλους, ἐπεκαλέοντο τοὺς Ἴωνας ἐς Καλὴν ἀκτὴν, βουλόμενοι αὐτόθι πόλιν [c] κτίσαι Ἰώνων· ἡ δὲ Καλὴ αὕτη ἀκτὴ καλεομένη, ἔϛι μὲν Σικελῶν, πρὸς δὲ [d] Τυρσηνίην τετραμμένη τῆς Σικελίης· τουτέων ὦν ἐπικαλεομένων, οἱ Σάμιοι μοῦνοι [e] Ἰώνων ἐϛάλησαν, σὺν δέ σφι Μιλησίων οἱ ἐκπεφευγότες. [f] Ἐν ᾧ τοιόνδε δή τι συνήνεικε γενέσθαι· Σάμιοι γὰρ κομιζόμενοι ἐς Σικελίην, ἐγένοντο [g] ἐν Λοκροῖσι τοῖσι Ἐπιζεφυρίοισι, καὶ Ζαγκλαῖοι, αὐτοί τε καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτέων, τῷ οὔνομα ἦν Σκύθης, περιεκατέατο πόλιν τῶν Σικελῶν ἐξελεῖν βουλόμενοι· μαθὼν δὲ ταῦτα ὁ Ῥηγίου τύραννος Ἀναξίλεως, [h] τότε ἐὼν διάφορος τοῖσι Ζαγκλαίοισι, συμμίξας τοῖσι Σαμίοισι, ἀναπείθει ὡς [i] χρεὸν εἴη Καλὴν μὲν ἀκτὴν ἐπ' ἣν ἔπλεον, ἐᾶν χαίρειν, τὴν δὲ Ζάγκλην σχεῖν, ἐοῦσαν [k] ἔρημον ἀνδρῶν· πειθομένων δὲ τῶν Σαμίων, καὶ σχόντων τὴν Ζάγκλην, ἐνθαῦτα οἱ Ζαγκλαῖοι ὡς ἐπύθοντο ἐχομένην τὴν πόλιν [l] ἑωυτῶν, ἐβοήθεον αὐτῇ, καὶ ἐπεκαλέοντο Ἱπποκράτεα τὸν Γέλης τύραννον· ἦν γὰρ δή σφι οὗτος σύμμαχος· ἐπεί τε δὲ αὐτοῖσι καὶ [m] ὁ Ἱπποκράτης σὺν τῇ ϛρατιῇ ἧκε βοηθέων, Σκύθην μὲν τὸν μούναρχον τῶν Ζαγ-
339 κλαίων, ἀποβαλόντα τὴν πόλιν, ὁ Ἱπποκράτης πεδήσας, καὶ τὸν ἀδελφεὸν αὐτοῦ Πυθογένεα, ἐς Ἴνυκον πόλιν ἀπέπεμψε· τοὺς δὲ λοιποὺς Ζαγκλαίους, κοινολογησάμενος τοῖσι Σαμίοισι, καὶ [n] ὅρκους δοὺς καὶ δεξάμενος, προέδωκε· μισθὸς δέ οἱ ἦν εἰρημένος [o] ὅδε ὑπὸ τῶν Σαμίων, πάντων τῶν ἐπίπλων καὶ ἀνδραπόδων τὰ ἡμίσεα λαβεῖν τῶν ἐν τῇ πόλι· τὰ δ' ἐπὶ τῶν ἀγρῶν πάντα, [p] Ἱπποκράτεα λαγχάνειν· τοὺς μὲν δὴ πλεῦνας τῶν Ζαγκλαίων αὐτὸς ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ εἶχε δήσας· τοὺς δὲ κορυφαίους αὐτέων τριηκοσίους, ἔδωκε τοῖσι Σαμίοισι καταſφάξαι· οὐ μέντοι οἵ γε Σάμιοι ἐποίησαν ταῦτα. Σκύθης δὲ ὁ τῶν Ζαγκλαίων μούναρχος, [q] ἐκ τῆς Ἰνυ-

qui aliquid habebant, adeo non id quod ſui duces erga Medos fecerant, probabatur, ut inito ſtatim post pugnam navalem conſilio, viſum ſit, priusquam eo tyrannus AEaces veniret, in coloniam proficiſci, neque manentes et Medis ſervire et AEaci. Etenim per hoc idem tempus Zanclæi ab Sicilia miſsis in Ioniam nunciis ſolicitabant Iones ad Pulchrum litus, cupientes illic urbem Ionum condere. Hoc autem litus quod Pulchrum dicitur, Siculorum quidem est, ſed in ea parte Siciliæ quæ ad Tyrrheniam vergit. His ergo ſolicitantibus, ſoli ex Ionibus Samii cum iis, qui effugere, Mileſiis eo conceſſerunt. Quibus in Siciliam tendentibus, iamque navi- 23
gantibus circa Locros Epizephyrios, hoc rei contigit, ut interea Zanclæi una cum ſuo rege, cui nomen erat Scythes, obſiderent urbem Siculorum eam expugnaturi; idque quum audiſset Anaxileus tyrannus Rhegii, tunc offenſus Zanclæis, adiens Samios, ſuaſit ſatius eſse, ut Pulchrum litus, ad quod navigabant, valere ſinerent, et Zanclam occuparent viris deſertam. Samii perſuaſi Zanclam occuparunt. Id Zanclæi quum audiſsent, urbi ſuæ ſuppetias ferunt, advocato Hippocrate Gelæ tyranno: erat enim is eorum ſocius. Qui posteaquam ad illos invandos cum exercitu venit, Scythæ Zanclæorum monarcho, orbato urbe, et fratri eius Pythogeni vincula indidit, eosque in oppidum Inycum relegavit: at ceteros Zanclæos ex compacto agens cum Samiis, dato et accepto iureiurando, prodidit, pacta mercede ut dimidium omnis ſupellectilis ac mancipiorum in urbe ipse haberet; quæ vero in agris eſsent, omnia ipſi Hippocrati cederent. Ergo plerosque Zanclæorum titulo mancipiorum in vinculis ipse habebat: quorum præſtantiores trecentos Samiis occidendos tradidit: quod tamen illi facere noluerunt. Ceterum 24
Scythes Zanclæorum monarcha ex Inyco

a Πρινὴ σφεα τὴν χώρ. *Arch.* *b* *Arch. V. M. Paſſ. Ask. Valla*: prius fuit Αἰάκεσι. *c* Κτῆσαι *Arch.* et ἀκτὴ αὕτη. *d* Τυῤῥ. *Ask. Paſſ.*, in quo corrector Τυρσ. *e* *Med. Paſſ. Ask.*, antea Ἴωνες. *f* Duo iſta ignorant *Arch. V.* qui συνήν. non ἔχουσι. *g* Ἐν Λοκρ. *Arch. V. Paſſ. Ask. Brit.* ora *Steph.*, antea ἐπὶ Λ. paullo ante Σαμίοι τε et ἐγίνοντο *Arch. V.* *h* Τότε marg. *Steph. Paſſ. Ask.* ex vero: olim ὅτε. *i* Χρεὼν μὲν εἴη *Arch.* *k* *Med. Paſſ. Ask. V. Arch. Brit.*, alii ἐρήμην. *l* Abest ab *Arch. Vind.* *m* Articulus non est in *Arch.*, mox ἀποβαλόντα *M. Ask. Paſſ.*, in *Arch. Paris. A. B. Ald. Vind.* ὡς ἀποβαλ. *n* Marg. *Steph. Arch. V. Ask. Paſſ.*, ut *Pauſan.* IV. p. 337. et alibi *Herodot.*, antea ὅρκον. *o* Ὧδε *Brit.* *p* *Med. Arch. Paſſ. Ask. Paris. B. Vind.*, alii cum *Ald.* Ἱπποκράτεϊ tum paullo ante ἡμισ. μεταλαβεῖν *Paſſ.* et ora *Steph.*; in *Arch.* mutato ordine ἐν τ. πόλ. τὰ ἡμ. λαβεῖν. *q* Duo ſeqq. non habet *Med. Ask.*, mox Ἰνύκου *Arch. Valla.*

remp. gerebat, καὶ τοῖς γεωμόροις μετεδίδοσαν —— οὐδενός· conſ. c. 73. et *Xenoph.* Ἑλλ. II. p. 269, 10. Notiores Syracuſanorum ſunt Γαμόροι ex ipso quoque *Herod.* VII, c. 155. *Heſychio* interprete, οἱ ἀπὸ τῶν ἐγγείων τιμημάτων τὰ κοινὰ διέποντες, *ab agrorum cenſu rempublicam adminiſtrantes.* De his Syracuſanorum optimatibus erudite notavit *H. Vales.* in Excerpta ex *Diod. Sic.* p. 549. VALCKEN.

85. Τετραμμένη τῆς Σικελίης] Cl. *de Pauw* τῆς Ἰταλίης, in qua utique Tyrrhenia. Ut nunc Latina habent, conſideranda verba, τῆς δὲ Σικελίης πρὸς Τυρ. τετραμμένη. *Calactam* Siciliae *Diodor.* XII, 8. deſcripſit.

89. Ἐγένοντο ἐν Λοκροῖσι] Non erat, cur a Codd. diſſentirem. Scythae, Zanclaeorum monarchi, memorabile nomen in *AEliano* Var. VIII, 17., ubi Cel. *Perizonius* non alium arbitratur ac Scythen, Coorum tyrannum, cuius filius Cadmus, poſita hereditaria tyrannide, Socium ſe Samiis addidit, Zanclam occupantibus; quae mihi quidem obſervatio videtur ſpecioſior, quam verior. Obſtat enim rei et temporis ordo. Conſ. L. VII, 163. &c.

93. Τότε ἐὼν διάφορος] Priſtinum ὅτε Cl. *Reiskius* ἄτε eſſe voluit, bene, ni MSS. potior eſſet ſcriptura. Iram Anaxilai in Zanclaeos etiam *Pauſanias* memoravit L. IV, 23., in tyranni Regini aetate inſignite aberrans, ſicuti post *Ph. Cluverium* Sicil. Ant. L. I. p. 85. copioſius *Ez. Spanhemius* Diſſ. VIII. de Num. Praeſt. p. 554. commonſtravit.

14. Σκύθης δὲ ὁ τῶν Ζ. μ. ἐκ τῆς Ἴνυκος] Omiſſae ſunt in *Med.* Cod. voces ἐκ τῆς. Aut in ſuo Codice mendoſe legit *AElianus* Ἰνυκῖνος, aut erravit, quod ſuſpicatur *Perizon.* praecedentium immemor Var. Hiſt. VIII, c. 17. quo de Scythe hic tradita denarravit verbis etiam *Herodoti* plerisque ſervatis. In *Herod.* legiſſe videtur *Steph. Byz.* ἐς Ἴνυκα πόλιν et ἐκ τῆς Ἴνυκος, ἀπὸ τοῦ Ἴνυξ. Ἴνυκον dixerunt alii: *Cluverio* Sic. Antiq. I. p. 230. omiſſa miror *Platonis* ex Hippia Mai. loca: p. 282. E. gloriatur Hippias, quantum brevi tempore confecerit pecuniae ἐξ ἑνός γε χωρίου πάνυ σμικροῦ Ἰνυκοῦ· ἐν Ἰνυκῷ legitur p. 284. B. Ridens Sophiſtae ſtultitiam Socrates p. 283. C. τοὺς μὲν Ἰνυκινῶν, inquit, υἱεῖς οἷός τε ἦσθα ἀμείνους ποιῆσαι. *Philoſtrat.* in Hippia p. 495., παρῆλθε καὶ εἰς τὴν Ἴνυκον ὑπὲρ χρημάτων, τὸ

eo profugit Himeram, atque illinc tranſmiſit in Aſiam, aſcenditque ad Darium regem: quem Darius iuſtisſimum virorum omnium cenſuit, qui e Græcia ad ſe aſcendisſent: nam quum exorato rege in Siciliam abiisſet, rurſus e Sicilia ad regem rediit: donec præ ſenio admodum beatus apud Perſas exceſſit e
25 vita. Samii itaque Medis liberati, Zanclam urbem pulcherrimam nullo negocio adepti ſunt. Ceterum poſt navale prœlium pro Mileto geſtum, Phœnices iubentibus Perſis Æacem Syloſontis filium, utpote de ipſis bene meritum, et qui egregiam operam navasſet, Samum reduxerunt. Quæ civitas, ſola ex omnibus, quæ Dario rebellaverant, ea fuit cuius neque urbs neque templa incenderentur, quod in pugna navali a ſociis defeciſſet. Statim expugnata Mileto Perſæ Cariam cepere, civitatibus partim ſe ultro dedentibus, partim vi adactis. Et hæc quidem ita geſta ſunt.
26 Hiſtiæo autem Mileſio, dum circa Byzantium agit, et Ionum onerarias naves quæ e Ponto curſum tenebant intercipit, affertur nuncius de rebus ad Miletum geſtis. Itaque negociis ad Helleſpontum pertinentibus Biſaltæ Apollophanis filio Abydeno delegatis, ipſe habens Lesbios, Chium navigat, et apud locum quendam agri Chii, quem vocant Cava, cum Chiorum præſidio, quod ipſum non recipiebat, congresſus, permultos eorum interfecit: ſimulque ceteros Chios, utpote ex pugna navali male affectos ſubegit, quodam ex eorum oppidulo cum Lesbiis progrediens.
27 Sed videlicet quoties ingentes ſunt eventuræ calamitates vel civitati vel nationi, ſolent ſignis prænunciari: etenim Chiis ante hanc cladem ingentia ſigna contigerant: unum, quod ex choro centum adoleſcentum quos miſerant Delphos, duo omnino rediere, nonaginta octo tabe intercipiente abſumptis: alterum, quod ſub idem tempus, paulo ante navalem pugnam, tectum ſupra pueros litteras diſcentes corruit, ita ut ex centum viginti pueris unus modo evaſerit: hæc eis ſigna deus

Ἴνυκος ἐκδιδρήσκει ἐς Ἱμέρην· ἐκ δὲ [a] ταύτης, παρῆν ἐς τὴν Ἀσίην, καὶ ἀνέβη παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον· καί μιν ἐνόμισε Δαρεῖος πάντων ἀνδρῶν δικαιότατον εἶναι, ὅσοι ἐκ τῆς Ἑλλάδος παρ᾽ ἑωϋτὸν ἀνέβησαν· καὶ γὰρ παραιτησάμενος βασιλῆα, ἐς Σικελίην ἀπίκετο· καὶ αὖτις ἐκ [b] τῆς Σικελίης ὀπίσω παρὰ βασιλῆα, ἐς ὃ γήρᾳ μέγα ὄλβιος ἐὼν ἐτελεύτησε [c] ἐν Πέρσῃσι. Σάμιοι δὲ ἀπαλλαχθέντες Μήδων, ἀπονητὶ πόλιν καλλίστην Ζάγκλην [d] περιεβαλέατο· μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίην τὴν ὑπὲρ Μιλήτου [e] γενομένην, Φοίνικες, κελευσάντων Περσέων, κατῆγον ἐς Σάμον Αἰάκεα τὸν Συλοσῶντος, ὡς πολλοῦ τε ἄξιον γενόμενον σφίσι, καὶ μεγάλα κατεργασάμενον· καὶ Σαμίοισι μούνοισι τῶν ἀποστάντων ἀπὸ Δαρείου διὰ τὴν ἔκλειψιν τῶν νεῶν τῶν ἐν τῇ ναυμαχίῃ, οὔτε ἡ πόλις, οὔτε τὰ ἱρὰ ἐνεπρήσθη. Μιλήτου δὲ ἁλούσης, [f] αὐτίκα Καρίην ἔσχον οἱ Πέρσαι· τὰς μὲν [g] ἐθελοντὴν τῶν πολίων ὑποκυψάσας, τὰς δὲ ἀνάγκῃ προσηγάγοντο· ταῦτα μὲν δὴ οὕτω ἐγίνετο. Ἱστιαίῳ δὲ τῷ Μιλησίῳ ἐόντι περὶ Βυζάντιον, καὶ συλλαμβάνοντι τὰς Ἰώνων ὁλκάδας [h] ἐκπλωούσας ἐκ τοῦ Πόντου, ἐξαγγέλλεται τὰ περὶ Μίλητον γενόμενα· τὰ μὲν δὴ περὶ Ἑλλήσποντον ἔχοντα πρήγματα, ἐπιτράπει [i] Βισάλτῃ Ἀπολλοφάνεος παιδὶ Ἀβυδηνῷ· αὐτὸς δὲ ἔχων Λεσβίους, ἐς Χίον ἔπλεε· καὶ Χίων φρουρῇ οὐ προσιεμένῃ μιν, συνέβαλε ἐν Κοίλοισι καλεομένοισι τῆς Χίης χώρης· [k] τούτων τε δὴ ἐφόνευσε συχνούς, καὶ τῶν λοιπῶν Χίων, οἷα δὴ κεκακωμένων ἐκ τῆς ναυμαχίης, ὁ Ἱστιαῖος ἔχων τοὺς Λεσβίους ἐπεκράτησε, ἐκ [l] Πολίχνης τῆς Χίων ὁρμεώμενος. Φιλέει δέ κως προσημαίνειν, εὖτ᾽ ἂν μέλλῃ μεγάλα κακὰ [m] ἢ πόλι ἢ ἔθνεϊ ἔσεσθαι· καὶ γὰρ Χίοισι πρὸ τούτων σημήϊα μεγάλα ἐγένετο· 340
τοῦτο μέν σφι πέμψασι ἐς Δελφοὺς χορὸν νεηνιέων ἑκατὸν, δύο μοῦνοι τουτέων ἀπενόστησαν, τοὺς δὲ ὀκτώ τε καὶ ἐνενήκοντα αὐτέων λοιμὸς [n] ὑπολαβὼν ἀπήνεικε· τοῦτο δὲ, ἐν τῇ πόλι τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον, [o] ὀλίγον πρὸ τῆς ναυμαχίης, παισὶ γράμματα διδασκομένοισι, [p] ἐνέπεσε ἡ στέγη, ὥστε ἀπ᾽ ἑκατὸν καὶ εἴκοσι παίδων εἷς μοῦνος ἀπέφυγε· ταῦτα μέν σφι ση-

a Ταύτης πέρ ἦν Arcb. b Deest illi. c Et haec praepoſitio. d Περιβεβλήατο marg. Steph. Paſſ. Ask. e Γιν. et κελευσάντων Arcb. f Loco αὐτίκα Vind. Arcb. καὶ porro Καρίην Ask., non Καρίαν. Supra τῶν νεῶν τὴν mavult Cl. Reisk. g M. Ask., ἐθελοντιῇ Arcb., ἐθελοντὶ reliqui. h Ἐκπλωούσας Arcb. Vind., quod verum: antea ἐκπλεούσ. i Βισάλτῳ Arcb. Valla. k Τούτων δὴ Arcb. Vind. Superius φρουρῇ οὐ προσιεμένη Ald. l Πολίσχνης Arcb. et τῶν Χίων Vind. m Ἢ πόλι Stobaeus Serm. XLI. p. 242. Arcb. V. Paris. A. Brit. Ald. Valla: ἢ illud ob Med. fuit expulſum, cui Paſſ. Ask. adſentiuntur. Paullo ante ἐπεὰν μέλλῃ ſolus Arcb. n M. Arcb. Paſſ. Ask. Brit. Vind., vulgo ἀπολ. o Ὀλίγῳ Arcb. p Ἔπεσε id., deest mox eidem ἀπ᾽.

δὲ πολίχνιον τοῦτο Σικελικόν proxime ſequentibus vitium ineſt, quod ex Hippia forte tolli poterit Platonis. VALCKEN.

14. Ἐκ τῆς Ἴνυκος] Mihi certum videtur Arcb. et Vallae ἐκ τῆς Ἰνύκου ita ſupra, ita Plato Hipp. Maior. p. 282., et Philoſtratus Vit. Sophiſt. I. p. 495., in quo, τὸ δὲ πολίχνιον τοῦτο Σικελοί εἰσι, οὓς ὁ Πλάτων —— ſcripſerim, quemadmodum Epiſt. 33. p. 627. ἡ δὲ Ῥάβεννα Ἰταλοί. Neque hic obliviſcor Steph. Byz., Ἡρόδοτος δὲ, ſcribentis in Ἴνυκον. Ἴνυκος αὐτήν φησι. ἀπὸ τοῦ Ἴνυξ. Voluit Ἴνυκος, quod additum Ἴνυξ poſtulat. Iungitur porro, ἴσως δὲ ἐσφάλθαι, error autem videtur, ſcripturae videlicet in Codice, quo utebatur, Herodoti. Trahuntur aliorſum ea, nulla, quae et Cl. de Pauw opinio, neceſſitate. Bonum proin ἀπὸ τῆς Ἰνύκου, ſi τῆς Ἴνυκος erroneum. Illud autem Arcb. ἐκ ταύτης πέρ ἦν, etſi illaudabile, ſilentio non eſt praetermittendum, ſiquidem ſuo id in libro Aelianus inveniſſe videtur: neque enim aliunde, cum reliqua hinc ſumpſerit, Σκύθης eius ὁ Ἰνυκῖνος venit Var. VIII, 17. Alia Cel. Iac. Perizonius.

22. Ἀπονητὶ —— περιεβαλέατο] Servo hoc, non ſpreturus περιβεβλήατο, modo ſic ſchedae ſcriptitasſent. Atque ita quidem Samii Zanclam Siciliae, ſive Meſſenen, ſine gravi labore ſibi occuparunt, in breve tamen tempus. Anaxilaus enim eosdem οὐ πολλῷ ὕστερον urbis poſſeſſione evertit, Thucydide L. VI, 5. teſte.

31. Τὰς μὲν ἐθελοντὴν] Requiri vocula videtur, quae connectat iſta cum praecedentibus, a ſyllaba forte praecedenti abſorpta: καὶ τὰς μὲν ἐθελοντὴν τῶν πολίων ὑποκυψάσας, τὰς δὲ ἀνάγκῃ προσηγάγοντο. In his optime vir Clar. vocem reſtituit Herodoteam ἐθελοντήν, quam, ſi per librarios licuiſſet, ſaepius forſan legeremus, et V, c. 104., ubi variant Codd. Errat Galeus ad I, c. 3., neque enim Graecis ἐθελοντὴς magis fuit in uſu quam ἀεκοντής. Apud Suidam in Ἐθελοντὴν, tertio Polybii loco, ἐπέλεξε τοῦ στρατεύματος ἐθελοντὴν, τοὺς ἀρίστους, accuratiſſimo Thucydidis more ſcribi quoque potuiſſet ἐθελοντηδόν. VALCKEN.

43. Ἐκ Πολίχνης τῆς Χίων] Arbitror πολίχνης oppidi proprium eſſe titulum in Chiorum inſula. Tales Πολίχναι Troadis et Cretae apud Ethnicographum, et Πολίχνα Siciliae in Diodori XIII, 7. Mox ἢ πόλι ἢ ἔθνεϊ multorum praeſidio protegitur, iniuria eiectum.

49. Ὑπολαβὼν] Belle Gronov., non diſſentiente D'Orvillio ad Charit. L. III, 3. p. 269. Infra tamen L. VIII, 115. ΕΠΙΛΑΒΩΝ δὲ λοιμός τε τὸν στρατὸν —— ἔφθειρε, modo bene illud habeat.

σημήϊα ὁ θεὸς [a] προέδεξε· μετὰ δὲ ταῦτα, ἡ ναυμαχίη ὑπολαβοῦσα, [b] ἐς γόνυ τὴν πόλιν ἔβαλε· ἐπὶ δὲ τῇ ναυμαχίῃ ἐπεγένετο Ἱστιαῖος Λεσβίους ἄγων· [c] κεκακωμένων δὲ τῶν Χίων, καταστροφὴν εὐπετέως αὐτέων [d] ἐποιήσατο. Ἐνθεῦτεν δὲ ὁ Ἱστιαῖος ἐστρατεύετο ἐπὶ Θάσον, ἄγων Ἰώνων καὶ Αἰολέων συχνούς· περικατημένῳ δέ οἱ Θάσον ἦλθε ἀγγελίη ὡς, οἱ Φοίνικες [e] ἀναπλώουσι ἐκ τῆς Μιλήτου ἐπὶ τὴν ἄλλην Ἰωνίην· πυθόμενος δὲ ταῦτα, Θάσον μὲν ἀπόρθητον λείπει, αὐτὸς δὲ ἐς τὴν Λέσβον ἠπείγετο ἄγων πᾶσαν τὴν στρατιήν· ἐκ Λέσβου δὲ [f] λιμαινούσης οἱ τῆς στρατιῆς, πέρην διαβαίνει, [g] ἐκ τοῦ Ἀταρνέος ὡς ἀμήσων τὸν σῖτον, τόν τε ἐνθεῦτεν, καὶ τὸν ἐκ Καΐκου πεδίου [h] τὸν τῶν Μυσῶν· ἐν δὲ τούτοισι τοῖσι χωρίοισι ἐτύγχανε ἐὼν Ἅρπαγος, ἀνὴρ Πέρσης, στρατηγὸς στρατιῆς οὐκ ὀλίγης· ὅς οἱ ἀποβάντι συμβαλών, αὐτόν τε Ἱστιαῖον ζωγρίῃ ἔλαβε, καὶ τὸν στρατὸν [i] αὐτοῦ τὸν πλέω διέφθειρε. Ἐζωγρήθη δὲ ὁ Ἱστιαῖος ὧδε· ὡς ἐμάχοντο οἱ Ἕλληνες τοῖσι Πέρσῃσι ἐν τῇ [k] Μαλήνῃ τῆς Ἀταρνείτιδος χώρης, οἱ μὲν συνέστασαν χρόνον ἐπὶ πολλόν, ἡ δὲ ἵππος ὕστερον ὁρμηθεῖσα ἐπιπίπτει τοῖσι Ἕλλησι· τότε δὴ ἔργον τῆς ἵππου τοῦτο ἐγένετο· καὶ τετραμμένων τῶν Ἑλλήνων, ὁ Ἱστιαῖος ἐλπίζων οὐκ ἀπολέεσθαι ὑπὸ βασιλῆος διὰ τὴν παρεοῦσαν ἁμαρτάδα, φιλοψυχίην τοιήνδε τινὰ ἀναιρέεται· [l] ὡς φεύγων τε κατελαμβάνετο ὑπ᾽ ἀνδρὸς Πέρσεω, καὶ ὡς καταιρεόμενος, ὑπ᾽ αὐτοῦ ἔμελλε συγκεντηθήσεσθαι, Περσίδα γλῶσσαν [m] μετεὶς, καταμηνύει ἑωυτὸν, ὡς εἴη Ἱστιαῖος ὁ Μιλήσιος. Εἰ μέν νυν, ὡς ἐζωγρήθη, ἄχθη ἀγόμενος παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον, ὁ δὲ οὔτ᾽ ἂν ἔπαθε κακὸν οὐδὲν,

deus præmonſtravit. Post hæc excepit pugna navalis, quæ civitatem in genu deiecit.
Post eam pugnam acceſſit Hiſtiæus cum Lesbiis, qui Chios iam exhauſtos facile excidit. Hiſtiæus autem illinc cum multa Io- 28
num et AEolenſium copia adverſus Thaſum contendit. Cui Thaſum obſidenti quum eſſet nunciatum Phœnices a Mileto in reliquam Ioniam proficiſci, Thaſum inexpugnatam reliquit, atque in Lesbum traiecit cum omnibus copiis: et illinc fame eas urgente traiicit in oppoſitam continentem, ex Atarneo mesſurus frumentum tam illinc quam ex campo Caici, qui erat Myſorum. Erat in his locis forte Harpagus, vir Perſa, non parvi exercitus dux: qui cum Hiſtiæo egreſſo in terram certamen committens, et ipſum Hiſtiæum vivum cepit, et maiorem exerci-
tus eius partem occidit. Hunc autem in mo- 29
dum captus est Hiſtiæus: Dum Græci cum Perſis pugnarent in Malena regionis Atarnitidis, illi quidem diu perſtiterunt, deinde vero equitatus emiſſus in Græcos impetum dedit, et inde tota acies pependit; adeo ut verſis in fugam Græcis, Hiſtiæus ſperans ſe ob præſentem noxam non interfectum iri ab rege, talem quandam vitæ cupiditatem conciperet, ut quum fugiens caperetur a quodam Perſa, atque captus ab eodem eſſet transfodiendus, ſeſe Mileſium Hiſtiæum eſſe, lin-
gua Perſica utens indicaret. Quem opi- 30
nor, ſi ita vivus captus ad regem Darium perductus fuiſſet, nihil mali fuiſſe paſſurum, et

a Προέδεξε *Paſſ.*, προέδειξε *M.*, προσέδεξε *Vind. Arch.*, optime *Paſſ.*, olim προσέδειξε. b *Etymologus* citat, nonnulla mutans in Πρωνής. c Καὶ κακ. *Arch.* d Ἐποιήσαντο *Paſſ. Ask. Arch. V.* &c., ſolus *Med.* ἐποιήσαντο. e Ἀναπλέουσι *Paſſ. Ask.* f Omnes δειμαινούσης. g Ἐκ τοῦ *M. Paſſ. Ask.*, ἐς τοῦ *Paris. A. B. Arch. V. Brit. Ald.*, tum Ἀρτανέος *Arch. V. Valla.* h *Med. Ask. Paſſ.*, alii omnes τὸν non norunt. i Δὲ αὐτ. et πλέον *Arch.* k Μεγαλήνῃ *Paſſ*, Μαλίνῃ τῆς Ἀρτανίδος *Arch. Vind. Valla.* l Octo ſeqq. omiſit ſocors *Ask.* librarius. m Μετιεὶς *Vind. Arch.* nec ſperno: multo tamen tritius γλῶσσαν ἱείς. Vide II, 2.

55. Ἐς γόνυ τὴν πόλιν ἔβαλε] Non diſcrepat *Appiani* de Maſiniſſa τὴν Καρχηδονίων δύναμιν ΕΣ ΓΟΝΥ ΒΑΛΩΝ Punic. p. 94. deque Caeſare ἄγρια ἔθνη —— ΕΣ ΓΟΝΥ ΒΑΛΩΝ Bell. Civ. II. p. 846., pro quo ἐς γόνυ ἔρριψε III. p. 876., et κλίνας ἐς γόνυ p. 885. Neque ſine cultu *Baſilius Seleuc.* Miracul. S. Theclae L. II, 12. p. 168. καὶ εἰς γόνυ κεκλίκασι μὲν αἱ ἐκκλησίαι, κεκλίκασι δὲ πόλεις καὶ ἀγροὶ καὶ κῶμαι καὶ οἶκοι. Poſſem adſtruere *Baſilium M.* Epiſt. 301. p. 437. C. et praeter ceteros *AEſchylum* Pers. v. 933., ſed exitus non foret. Praeſtat verbo monere, ἐποιήσατο in ſecuturis unius *Med.* ductu inprudenter mutari.

55. Ἐς γόνυ τὴν πόλιν ἔβαλε] Auctor *Etymol. M.* in v. Πρωνὴς p. 687, 30. Ἡρόδοτος, ait, μεταφορικῶς χρησάμενος εἶπε τὴν πόλιν εἰς γόνυ πεσεῖν, τοῦτο δηλῶν, ὡς εἰς δουλείαν αὐτὴν ἐπήγαγεν· monſtrat interpretatio hic quoque primum ſcriptum ἔβαλε· alterum πεσεῖν fluxit ex vicinis; in eumdem enim ſenſum urbs dicitur ἐς γόνυ πεσεῖν. Nihil erat cur a Grammatico reprehenderetur *Euphorion*, qui de Baccho dixerit, ἐπρήνιξε τὴν Εὐρυμέδοντος πόλιν· id est κατέβαλε, vel ἐπὶ στόμα ἔβαλε. Utrumque fuit in uſu, et ἐπὶ στόμα πεσεῖν, et ἐς γόνυ venuſte *AElian.* V. H. III, c. 17. *Ariſtoteles*, inquit, *urbem patriam*, οὐ, τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο, εἰς γόνυ πεσοῦσαν, ἀλλ᾽ ἐπὶ στόμα, ἀνέστησεν αὖθις· ubi notat *Kühnius*, memor etiam loci *Herod. S. Iohann. Chryſ.* in Epiſt. ad Innocentium T. III. p. 522. A. ὁ παρὼν ὑμῖν ἀγὼν πρόκειται ὑπὲρ ἐκκλησιῶν εἰς γόνυ κατενεχθεισῶν —— In ſeq. Cap. licet conſpirent in vitioſa lectione Codd. pro δειμαινούσης reſtituerem λιμαινούσης, feliciter detectum a *Reiskio* et *Heringa*: hoc vicina poſtulant; alterum ferri nequit. VALCKEN.

64. Λιμαινούσης οἱ τῆς στρατιῆς] Novandi de conjectura *Herodoti* orationem metus ſaepe in ſuperioribus conantem compeſcuit, iuſto fortaſſe gravior: at eo ſum ingenio. Hic confidentior contra omnes libros veriſſimam doctiſſimorum virorum, *Reiskii* et *Heringae*, correctionem recepi. In Lesbo nulla ſane formido copias percellebat Hiſtiaei: fames urgebat, quam pulſuri milites in continentem transeunt, meſſuri frumentum. Pariliter L. VII, 25. ἵνα μὴ ΛΙΜΗΙΝΕΙΕ ἡ στρατιή. Confer *Adr. Heringae* Obſerv. Critic. C. 31. p. 277.

71. Ἐν τῇ Μαλήνῃ] Sitne Μαλίνῃ, an Μεγαλήνῃ vero congruentius, an in vulgata acquieſcendum, neutiquam perſpicio. Malo doctiorum hoc curis integrum relinquere, a Ματιηνῇ tamen, uti repoſitum memini, alienior: ea Mediae regio L. V, 52. Propius, ſitum ſi ſpectes, abest Καρίνη, ſive, ut ap. *Plinium* et *Stephan. Byz.*, Καρήνη L. VII, 42.

81. Ἄχθη ἀγόμενος] *Melotus*, V. Cl., conieceerat in marginem ſui libri ἀπίχθη ἀγόμενος, credo, ob ſequentia ἀπίκετο ἀγόμενος· quae boni quidem commatos, ſed edito et conſtanter probato non praeiudicant. *Noſtri* ſunt ἰόντες ᾔισαν C. 34., φεύγων ἐκφεύγει L. V, 95., εἴχεσθαι εἰχομένους VII, 220. &c.

82. Οὔτ᾽ ἂν ἔπαθε κακὸν οὐδὲν] Iſta nititur Hiſtorici ſuſpicio ingenio clementi Darii Regis beneficiorum ſemper memoris, et lege Perſarum humaniſſima, cuius ille fuiſſe videtur obſervantiſſimus. Grave cenſeri poterat Hiſtiaei delictum, ſed hoc facile redemiſſet ingenti benefacto, quo Regem olim et Perſas e Scythia profugos mactaverat: more ſuo gratus Darius V, c. 11., beneficii meminerat in ſe collati; tandemque mortui honorificam quoque fecit mentionem, ὡς ἀνδρὸς μεγάλως ἑωυτῷ τε καὶ Πέρσῃσι εὐεργέτεω. Egregiam Perſarum legem merito collaudat *Herod.* I, c. 137., τὸ μὴ μιῆς αἰτίης εἵνεκα μήτε αὐτὸν τὸν βασιλέα μηδένα φονεύειν· *ſed tum demum*, λογισάμενος ἢν εὑρίσκῃ πλέω τε καὶ μέζω τὰ ἀδικήματα ἐόντα τῶν ὑπουργημάτων. Secundum hanc, ut puto, legem Teribazum abſolverunt Perſae iudices ap. *Diod. Sic.* XV, c. 11. atque ob eamdem rationem eiusdem *Diodori*, ſive *Cteſiae* potius, Arbaces τῶν κινδύνων ἀπέλυσε τὸν Βέλεσυν, —— φήσας μείζονας εἶναι τὰς ἐξ αὐτοῦ προγεγενημένας εὐεργεσίας τῶν ὕστερον ἀδικημάτων. L. II, c. 28. Patriae plus malorum attuliſſe quam commodi Lyſandrum ſtatuit *Pauſan.* IX, p. 776., Πέρσαις τε ἑπόμενος, καὶ δικάζων νόμῳ γε τῷ ἐκείνων· id est utrorumque inſtituta iuſta comparatione. Copioſe Perſicam legem explanat *Ariſtides* in Apo-

ne occiſi et in crucem acti, capite ad Darium miſſo. Inſulis Chio et Leſbo et Tenedo ſubactis, etiam Ionia ſubiugata et dira exempla in pueros et puellas edita.

et remisſurum ei Darium culpam; nunc ne id contingeret, neve fuga elapsus apud regem magnus rurſus exiſteret, Artaphernes Sardium prætor et Harpagus, qui ceperat, ut Sardes reverſus est captivum ducens, corpus quidem eius illic in crucem ſuſtulerunt, caput ſale conditum Suſa ad regem Darium detulerunt. Ea re audita Darius obiurgatis qui id fecerant, quod hominem vivum in conſpectum ſuum non adduxisſent, iusſit Hiſtiæi caput eos elotum atque decore obvolutum ſepelire, tanquam viri de ipſo ac de Perſis bene meriti. Ita res Hiſtiæi ſe habuerunt.
31 PERSARVM autem nauticæ copiæ circa Miletum hybernantes, altero anno ut inde navigarunt, haud difficulter inſulas continenti adiacentes ceperunt, Chium, Lesbum, Tenedum: quarum inſularum ut quamque capiebant, ſingulas barbari ſubactas verriculabant: verriculant autem hunc in modum: Vir viri manum tenens prehenſam, a mari boreali ad auſtrale tranſiverunt: post hæc omnem inſulam peragrant, venando homines. Ceperunt quoque in continenti urbes Ionicas eadem ratione, præterquam quod non verriculabant homines: neque enim poterant. Hic autem non falſo
32 ceſſerunt ea, quæ duces Perſarum minati ſunt Ionibus, quum ex adverſo caſtra haberent: nam posteaquam potiti ſunt urbibus, formoſisſimos quosque puerorum ſeligentes exciderunt, ut exſectis teſtibus pro viris integris facerent eunuchos; virginesque forma præſtantisſimas ad regem tranſportarunt: et ſuper hæc, urbes cum ipſis templis cremaverunt. Ita *tertio Iones* ſunt in ſervitutem redacti,
33 primum a Lydis, bis deinceps a Perſis. Profectus

δὲν, δοκέειν ἐμοὶ, [a] ἀπῆκέ τ' ἂν αὐτῷ τὴν αἰτίην· νῦν δέ μιν, αὐτέων τε τουτέων εἵνεκα, καὶ ἵνα μὴ διαφυγὼν αὖτις μέγας παρὰ βασιλέϊ γένηται, [b] Ἀρταφέρνης τε ὁ Σαρδίων ὕπαρχος, καὶ ὁ λαβὼν Ἅρπαγος, ὡς ἀπίκετο ἀγόμενος ἐς Σάρδις, τὸ μὲν αὐτοῦ σῶμα [c] αὐτοῦ ταύτῃ ἀνεσταύρωσαν, τὴν δὲ κεφαλὴν ταριχεύσαντες, ἀνήνεικαν παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον ἐς Σοῦσα. Δαρεῖος δὲ πυθόμενος ταῦτα καὶ ἐπαιτιησάμενος τοὺς ταῦτα ποιήσαντες, ὅτι μιν οὐ [d] ζώοντα ἀνήγαγον ἐς ὄψιν τὴν ἑωυτοῦ, τὴν κεφαλὴν τὴν Ἱστιαίου λούσαντάς τε καὶ περιστείλαντας [e] εὖ ἐνετείλατο θάψαι, ὡς ἀνδρὸς μεγάλως ἑωυτῷ τε καὶ Πέρσῃσι εὐεργέτεω· τὰ μὲν περὶ Ἱστιαῖον 341
οὕτω ἔσχε. Ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς ὁ Περσέων, χειμερίσας περὶ Μίλητον τῷ δευτέρῳ ἔτεϊ ὡς ἀνέπλωσε, αἱρέει εὐπετέως τὰς νήσους τὰς πρὸς τῇ ἠπείρῳ κειμένας, Χίον καὶ Λέσβον καὶ Τένεδον· ὅκως δὲ λάβοι τινὰ τῶν νήσων, ὡς ἑκάστην αἱρέοντες οἱ βάρβαροι ἐσαγήνευον τοὺς ἀνθρώπους· σαγηνεύουσι δὲ [f] τόνδε τὸν τρόπον· ἀνὴρ ἀνδρὸς ἁψάμενος τῆς χειρὸς, ἐκ θαλάσσης τῆς βορηΐης ἐπὶ τὴν νοτίην [g] διήκουσι, καὶ ἔπειτα διὰ πάσης τῆς νήσου διέρχονται ἐκθηρεύοντες τοὺς ἀνθρώπους· αἵρεον δὲ καὶ τὰς [h] ἐν τῇ ἠπείρῳ πόλιας τὰς Ἰάδας κατὰ τὰ αὐτά· πλὴν οὐκ ἐσαγήνευον τοὺς ἀνθρώπους· οὐ γὰρ οἷά τ' ἦν. Ἐνθαῦτα Περσέων οἱ στρατηγοὶ οὐκ ἐψεύσαντο τὰς ἀπειλὰς τὰς [i] ἐπηπείλησαν τοῖσι Ἴωσι στρατοπεδευομένοισι ἐναντία σφίσι· ὡς γὰρ [k] δὴ ἐπεκράτησαν τῶν πολίων, παῖδάς τε τοὺς εὐειδεστάτους ἐκλεγόμενοι ἐξέταμνον, καὶ ἐποίευν [l] ἀντὶ εἶναι ἐνόρχιας εὐνούχους· καὶ παρθένους τὰς [m] καλλιστευούσας, ἀνασπάστους παρὰ βασιλῆα· ταῦτά τε δὴ ἐποίευν, καὶ τὰς πόλιας ἐνεπίμπρασαν αὐτοῖσι τοῖσι ἱροῖσι· οὕτω δὴ τὸ τρίτον Ἴωνες κατεδουλώθησαν· πρῶτον μὲν, ὑπὸ Λυδῶν, δὶς δὲ [n] ἐπεξῆς τότε ὑπὸ Περσέων. Ἀπὸ

a Ἀπῆκε iid., olim ἀφῆκε contra dialectum. *b* Ἀρταφρένης *Ask.*, et mox δὴ loco τε *Arch.* *c* Non legunt *Arch. Vind.*, offenſi repetitione. *d* Ζώοντα *Arch. V.* *e Med. Ask. Pasſ.*, in *Arch.* et *Valla* nec εὖ nec εὐπρεπέως, quomodo *Ald.* atque alii. *Tzetzes* haec ſuo ſermone deſcripſit Chil. III, 540. p. 314. *f Med. Pasſ. Ask.*, in aliis τοῦτον τὸν τρ. *g* Διήκουσαν *Ask.* et *Med.*, διήκουσι *Pasſ. V. Arch. Paris. A. B. Brit. Ald. Valla.* *h* Ἐν τῇ ἠπ. *Ask. Pasſ. Vind. Brit. Arch.*, τῇ aberat. *i Med. Pasſ. Ask.* ἐπηπειλήσαντο, reliqui ſpernunt omnes. *k* Deſit *Arch. Vind.* *l M. Ask. Pasſ. Arch.*, in quo ἐνόρχιας· ceteri ἀντὶ ἐνόρχων εἶναι εὐν. *m* Καλλίστους *Ask.* *n* Ἐπεξῆς *V. Paris. A. B. Brit. Ald.*, in *Arch.* et *Valla* ὑπὸ Λυδῶν δὶς, ἐπεξῆς δὲ ἑξῆς *M. Ask. Pasſ.*

Apolog. pro IV. viris T. III, p. 419. Solitum autem Darium animo grato Graecorum etiam in ſe collata beneficia recordari documento ſunt Democedes, Syloſon, Coës, Hiſtiaeus, aliique. In Aſiam traductos, quibus valde fuerat iratus, Eretrienſes clementisſime tractavit et Mileſios: *Herod.* VI, c. 119. et c. 20. ſed magni animi documentum praebet egregium undecunque tandem petitum *AElian.* V. H. VI, c. 14. VALCKEN.

92. Λούσαντάς τε καὶ περιστείλαντας εὖ] Hoc ſi plures exhibebunt Codd. mihi quoque placeret prae altero, forſan interpretamento: neque εὖ nec εὐπρεπέως legisſe videtur *Valla*: εὖ περιστεῖλαι et καλῶς in talibus adhibentur. Hippias iudicabat *Platonis* T. III. p. 291. D. κάλλιστον εἶναι ἀνδρὶ πλουτοῦντι, *parentes ſuos vita functos* καλῶς περιστείλαντι ὑπὸ τῶν αὑτοῦ ἐκγόνων καλῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς ταφῆναι. Erit forſan qui hic utrumque putet Herodoteum, περιστείλαντας εὖ, εὐπρεπῶς ἐνετείλατο θάψαι. atque a *Io. Tzetze* hoc quoque lectum, qui hic narrata ſequutus ad illa ſua quaedam adiecit additamenta Chil. III, v. 535—543. Τέλος, δακρύσας περισσῶς τὴν κεφαλὴν ἐκείνην, Τοῖς Πέρσαις λέγει λούσαντας ἐντίμως καταθάψαι, Ὡς εὐεργέτου τῶν Περσῶν μεγάλως ὑπηργμένου. Ὁ Ξύλου παῖς Ἡρόδοτος γράφει τὴν ἱστορίαν male interpres ibi dedit *Oxyli*: Ὁ Ξύλου ſcribendum vel Ὁ Λύξου. VALCKEN.

100. Σαγηνεύουσι] Vide Cl. *Valckenarium* ad L. III, 149. *Noſtri* et *Platonis* ſtudio frequens verbi eius apud oratores *Libanium*, *Polemonem*, *Himerium* atque alios est uſus: amavit et *Philo Iud.* III. Vit. Mos. p. 690., et in re Chriſtiana, captisque Evangelii doctrina gentibus *Gregorius Naz.*, *Io. Chryſoſt.*, *Proclus*, ad cuius Orat. XX. p. 550. pauca *Vincent. Riccardus*. Ego vero ἐπὶ τὴν νοτίην διήκουσι, ſchedis et ſententia iubentibus, reduxi: aliena enim viri Cel. monita. Perſae ab inſulae littore, quod maris AEgaei partem ſeptemtrionalem ſpectabat, iunctis conſertisque manibus progresſi fuerunt ad auſtrale, cuncta incingentes, tum deinde omnia venantes et capientes, velut in ſagena piſces.

7. Τὰς ἐπηπειλήσαντο] Poſtremam ſyllabam ex ſequenti τοῖσι natam arbitror, et reſtituendum ante vulgatum ἐπηπείλησαν· alteram formam ut legitimam crederemus, exempla debuerant ſimillima proferri. —— In iſtis contra, vulgatis ex *Med.* ἐποίευν ἀντὶ εἶναι ἐνόρχιας εὐνούχους· vocula debebat interponi, quam conſtans requirit Graecorum uſus, ut legatur: ἐποίευν ἀντὶ τοῦ εἶναι ἐνόρχιας εὐνούχους· hoc vel unicus docere poterat *Herodoti* locus VII, c. 170., ἀντὶ τοῦ εἶναι νησιώτας, ἠπειρώτας (γενέσθαι.) Ut noſtro loco vulgabatur ἀντὶ ἐνόρχων, illic ſcribi quoque potuerat ἀντὶ νησιωτῶν· qua forma loquendi *Euripid.* Androm. v. 457., σὲ —— Ναύτην ἔθηκεν ἀντὶ χερσαίου· et *Theocrit.* V, v. 150., γενοίμαν —— Μελάνθιος ἀντὶ Κομάτα. Verum alterum illud rarius requirit articulum, ἀντὶ τοῦ εἶναι ἐνόρχιας, εὐνούχους. Sic *Thucyd.* VII, c. 28., τῶν τε πάντων ὁμοίως ἐπακτῶν ἐδεῖτο ἡ πόλις, καὶ ἀντὶ τοῦ πόλις εἶναι φρούριον κατέστη. —— Supra dederat eodem ſenſu *Herod.* c. 9., τοὺς παῖδας ἐκτομίας ποιήσομεν· haeret et illic articulus in ſua ſede: *AEſchyl.* Suppl. v. 305., βοῦν τὴν γυναῖκ' ἔθηκεν Ἀργεία θεός. *Ariſtoph.* Θ. v. 740., Ἀσκὸς ἐγένεθ' ἡ κόρη. *Herod.* I, c. 103., νὺξ ἡ ἡμέρη ἐγένετο. Ab *Herodoto* ſcribi non potuit, quod legit in ſuo Cod. *Theon* Soph. vid. pag. 49. Progymn. VALCKEN.

10. Ἀντὶ εἶναι ἐνόρχιας] Accedo *Gronovio*, haeſitans non nihil ob ἐνόρχιας *Arch.*, non utique malos. Redibit ſimilis diſcordia L. VIII, 105., ubi tamen τῶν ἐνορχίων *Pasſ.* et *Ask.* Statim καλλίστους in *Ask.* ex ſcholio. Vide L. IV, 180.

14. Ὑπὸ Λυδῶν, δὶς δὲ ἐπεξῆς] Poſterius, redditum L. IV, 196., vim pati non debuerat: priora optime ha-

Mox et Europæ maritima Perſis ceſſerunt. Caſus Byzantii, Chalcedonis, Cyzici. Miltiades Cypſeli filius

Ἀπὸ δὲ Ἰωνίης ἀπαλλασσόμενος ὁ ναυτικὸς στρατὸς, τὰ [a] ἐπ' ἀριστερὰ ἐσπλέοντι τοῦ Ἑλλησπόντου, αἵρεε πάντα· τὰ γὰρ ἐπὶ δεξιὰ [b] αὐτοῖσι τοῖσι Πέρσῃσι ὑποχείρια ἦν γεγονότα κατ' ἤπειρον. εἰσὶ [c] δὲ ἐν τῇ Εὐρώπῃ αἵδε τοῦ Ἑλλησπόντου, Χερσόνησός τε, ἐν τῇ πόλιες [d] συχναὶ ἔνεισι, καὶ Πέρινθος, καὶ [e] τὰ τείχεα τὰ ἐπὶ Θρηΐκης, καὶ [f] Σηλυβρίη τε καὶ Βυζάντιον. Βυζάντιοι μέν νυν καὶ οἱ πέρηθε Χαλκηδόνιοι, οὐδ' ὑπέμειναν ἐπιπλέοντας τοὺς Φοίνικας, ἀλλ' [g] οἴχοντο ἀπολιπόντες τὴν σφετέρην, ἔσω ἐς τὸν Εὔξεινον πόντον· καὶ ἐνθαῦτα πόλιν [h] Μεσαμβρίην οἴκησαν. οἱ δὲ Φοίνικες κατακαύσαντες ταύτας τὰς χώρας τὰς [i] καταλεχθείσας, τράπονται ἐπί τε [k] Προκόννησον, καὶ Ἀρτάκην· πυρὶ δὲ καὶ ταύτας νείμαντες, [l] ἔπλωον αὖτις ἐς τὴν Χερσόνησον, ἐξαιρήσοντες τὰς ἐπιλοίπους τῶν πολίων, [m] ὅσας πρότερον προσσχόντες οὐ κατέσυραν· ἐπὶ δὲ Κύζικον οὐδὲ ἔπλωσαν [n] ἀρχήν· αὐτοὶ γὰρ Κυζικηνοὶ ἔτι πρότερον τοῦ Φοινίκων [o] ἐσπλόου, ἐγεγόνεσαν ὑπὸ βασιλέϊ, Οἰβάρεϊ τῷ Μεγαβάζου ὁμολογήσαντες, τῷ ἐν [p] Δασκυλείῳ ὑπάρχῳ· τῆς δὲ Χερσονήσου, πλὴν Καρδίης πόλιος, τὰς ἄλλας πάσας ἐχειρώσαντο οἱ Φοίνικες. Ἐτυράννευε δὲ αὐτέων
342 μέχρι τότε Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος τοῦ Στησαγόρεω, κτησαμένου τὴν ἀρχὴν ταύτην [q] πρότερον Μιλτιάδεω τοῦ Κυψέλου, τρόπῳ τοιῷδε· εἶχον Δόλογκοι Θρήϊκες [r] τὴν Χερσόνησον ταύτην. οὗτοι ὦν οἱ Δόλογκοι πιεσθέντες πολέμῳ ὑπὸ Ἀψινθίων, ἐς Δελφοὺς ἔπεμψαν τοὺς βασιλῆας περὶ τοῦ πολέμου χρησομένους· ἡ δὲ Πυθίη σφι ἀνεῖλε οἰκιστὴν ἐπάγεσθαι ἐπὶ τὴν χώρην τοῦτον, ὃς ἄν σφεας ἀπιόντας ἐκ τοῦ ἱροῦ πρῶτος ἐπὶ ξείνια [s] καλέσῃ· ἰόντες δὲ οἱ Δόλογκοι τὴν ἱρὴν ὁδὸν, διὰ Φωκέων

τε

fectus ab Ionia navalis exercitus, omnia quæ ad lævam ſunt Helleſpontum innavigantibus ſubegit: nam quæ ſunt ad dextram, iam ſubacta erant a Perſis per continentem. Helleſponti autem hæc in Europa ſunt, Cherſoneſus, in qua frequentes ſunt urbes, et Perinthus, et caſtella per Thraciam, et Selybria, et Byzantium. Quorum Byzantii, et qui oppoſito in litore ſunt Chalcedonii, ne exſpectaverunt quidem adventum Phœniciæ claſſis: ſed relicta regione ſua, in interiora Euxini ponti receſſerunt, ibique urbem Meſambriam condiderunt: at Phœnices his locis quæ dicta ſunt, incenſis, ad Proconneſum et Artacen ſe convertunt. Quibus et ipſis igni traditis, rurſus in Cherſoneſum revehuntur, everſuri ceteras urbes, quas ſuperiore acceſſu non everterant: nam Cyzicum omnino ne acceſſerunt quidem; quod ipſi Cyziceni, iam ante adventum hunc claſſis Phœnicum ſub rege erant, quum ſe OEbari, qui Daſcylii præſes erat, filio Megabazi, dediſſent. Ceteras Cherſoneſi urbes præter Cardiam Phœnices ſubegerunt. Quarum uſque ad id tempus 34
tyrannus erat Miltiades, filius Cimonis, nepos Steſagoræ: cuius imperii auctor fuerat Miltiades Cypſeli filius, ad hunc modum. Dolonci Thraces hanc Cherſoneſum tenebant. Hi Dolonci quum ab Abſinthiis bello vexarentur, reges ſuos, ut de bello conſulerent, Delphos miſerunt: quibus Pythia reſpondit, ut coloniæ in ſuam terram deducendæ eum auctorem adſciſcerent, qui primus eos templo abeuntes hoſpitio invitaſſet. Dolonci ſacram viam ingreſſi, per Phocenſes

ac-

a Ἐπαριστερὰ *Arch.*, mox ἐπὶ δεξιὰ *Ask.* prius erat ἐπιδεξιά. b Αὐτοῖσι Πέρ. *Paſſ. Arch.* c Δὲ ἐν *Arch. V. Paſſ. Paris. B. Brit.*, δὲ αἱ ἐν *M. Ask.*, quo non opus inſerto. d Συχναὶ ἔνεισι *M. Paſſ. Ask.*, συχναί εἰσι *Arch. V.* antea πόλιες πολέες εἰσὶ ex *Ald.*, cui *Brit.* paria facit. e Deest *Arch.* f Σηλυμβρίη *Ask. Med. Paſſ.*, Σηλυμβρίη *Vind.*, Σηλυβρίη *Arch. Brit. Paris. A. B. Ald.*, *Sylebria* Valla. g *Med. Ask. Paſſ.*, φεύγοντες omittit quoque *Arch. Vind.*; olim οἴχ. φεύγοντες ἀπολιπόντες τὴν πόλιν, ἴσω cum *Arch. V. Paris A. Ald.* Attigit *Euſtath.* ad *Dionys.* v. 803. p. 249. h Θηλυμβρίην ora *Steph. Paſſ. Ask.* i Καταλειφθείσας *M. Ask. Paſſ.*, καταλεχθείσας *Arch. V. Paris. B. Brit. Ald. Valla.* k Προκόνησον *Vind. Arch. Valla, Brit.* Προκόννησον *Paſſ.*, antea Προικόνν. l Ἔπλωον recte *V. Arch.*, prius ἔπλεον· tum ἐπὶ τὴν Χερ. ora *Steph. Ask.* m *Med. Ask. Paſſ.*, πρότερον alii non norunt. n Ἀρχὴν tantum *Arch. V. Paſſ. Ask.*, τὴν ἀρχὴν prius. o *Med. Ask.*, in *Paſſ.* τούτου ex correctione: ἔσπλου τούτου ceteri. tria ſeqq. ἐγεγόν. ὑπὸ βασ. deſunt *Arch.* p Δασκυλείῳ id. *Valla*, prius Δασκυλίῳ. q Abest *Arch. Vall.* Mox Κυψέλλου *Ald.* et iterum. r *Paſſ. Arch. Vind.* marg. *Steph. Valla.* Erat antea ἀρχὴν τῆς Χερσονήσου ταύτην. s Καλέσοι *Arch.*

habent; namque error *Arch.* et *Vallae* ex L. I, 169. manifeſtiſſimus. Male quoque eaedem ſchedae ἐπαριστερὰ iunctim, ſicuti ἐπιδεξιὰ pleraeque. Non neſcio in talibus variari, monueruntque praeclari viri *Duker.* ad *Thucyd.* I, 24. et *Hemſterh.* Epiſt., *Dukeri* Praefationi inſerta. Noſter *Homerico* Il. M. 229. et N, 675. more L. I, 51. ὁ μὲν —— ἔκειτο ἐπὶ δεξιὰ ἐσιόντι, ὁ δὲ —— ἐπ' ἀριστερά· et III, 90. ἀπὸ δὲ Ἑλλησποντίων τῶν ἐπὶ δεξιὰ ἐσπλέοντι· tum L. VII, 39. Apte ergo *Ask.*, modo tonus vertatur; nam quae ad L. II, 39., alius ſunt formae.

20. Πόλιες συχναὶ] Nolui tot Codd. refragari, quamquam πολέες ex priſco uſu, in Muſis citra ius demutato L. II, 107. Ceſſaret, ſi quid in vocum adfini ſono ingrati, ubi πόλις πολέες lonum ſcriberetur more. Mox Σηλυβρίη origini ap. *Strabon.* L. VII. p. 491. C. propior et antiquior eſt. Lege *Diodoro* adpoſita L. XIII, 65. et *Leonclavium Hutchinſonumque* ad K. Ἀναβ. *Xenophontis* L. VII. p. 538.

23. Ἀλλ' οἴχοντο ἀπολιπόντες] Optime *Gronov.*; τὴν σφετέρην *Euſtath.* itidem vidit. Statim Μεσαμβρίην οἴκισαν dat Ed. Genev. CIↃIↃCXVIII. de coniectura, neque ea abſurda. Vid. L. II, 154.; *Euſtath.* vulgati patronus eſt.

26. Τὰς καταλεχθείσας] Delectatur iſto ſcriptor. Δυσχείμερος δὲ αὕτη ἡ καταλεχθεῖσα πᾶσα χώρη L. IV, 28. In *Porti* penu plura. Itaque iure priſtinam ſedem recuperavit. Scripſi praeterea Προκόννησον, originatione vocis ap. Criticos ad *Apollon. Rh.* L. II, 279. motus et Noſtri conſuetudine L. IV, 14., quae deinceps ἐν Δασκυλείῳ deſiderabat, quomodo III, 120. 126.

40. Τὴν Χερσόνησον ταύτην] Quod olim legebatur τὴν ἀρχὴν τῆς Χερσονήσου ταύτην, non pulcra ſpecie eſt, formatum ferme ex praecedentibus: ταύτης certe, uti C. 40., oportuerat, voluitque *Reiskius.* Rectius MSS., quos duces optavi. Miltiaden Cypſeli F., Cherſoneſi conditorem, erudita diſputatione *Ian. Rutgerſius* illuminavit Var. Lect. I, 9. *Marcellinus* vero in Thucydidis vita, Θρᾷκες καὶ Δόλοπες ἐπολέμουν πρὸς Ἀψινθίους, hac eadem in re, errans aut corruptus. *Dolopes* Theſſalis fuere adfines, *Dolonci* Thraces, ut vere viri docti.

39. Εἶχον Δόλογκοι Θ. τὴν ἀρχὴν τῆς] Prouti legit *Valla*, εἶχον Δόλ. Θ. τὴν Χερσόνησον ταύτην, ſcripſiſſe videtur *Herod.* Quae de Doloncis ſequuntur, Apſinthiis tribuit *Scholiaſtes* in *Ariſtidis* Miltiadem T. III. p. 278. Hiſtoriam veterem qui tradiderit, quando praeter *Herod.* et *Marcellinum* in vita *Thucyd.* forte neminem habemus, ineditum Scholion ex Cod. MS. Clar. *P. Burmanni Sec.* non pigebit deſcripſiſſe: Δόλογκοι καὶ Ἀψίνθιοι ἔθνη ὅμορα περὶ τὸν Ἑλλήσποντον· οἱ δὲ Δόλογκοι κατεπολέμουν τοὺς Ἀψινθίους· ἐρωτῶσιν οὖν Ἀψίνθιοι τὸν θεὸν, πῶς ἂν ἀπαλλαγῶσι τῶν κακῶν. ἔχρησεν αὐτοῖς, ὅτι τὸν πρῶτον ὑποδεχόμενον ὑμᾶς Ἀθήνησιν αὐτὸν ἐκεῖνον στήσατε τύραννον· ἀκούσαντες τοῦτο οἱ Ἀψίνθιοι ἤρξαντο περινοστεῖν τὰς πόλεις, καὶ τέλος ἐλθόντας αὐτοὺς εἰς Ἀθήνας ὑπεδέξατο ὁ Μιλτιάδης· ἐκ τούτου οὖν ἔγνωσαν ὅτι ὁ χρησμὸς τοῦτον δηλοῖ· εἶτα διελέχθησαν αὐτῷ περὶ τούτου· ὁ δ' οὐκ ἐβουλήθη, ἀλλὰ λέγει Ἀψινθίοις, ὅτι (ἔτι) πέμψαντες εἰς Πυθίαν μάθετε ἀκριβέστερον, εἰ περὶ ἐμοῦ λέγει ὁ χρησμός· πεμψάντων οὖν αὐτῶν λέγει, ὅτι καὶ περὶ αὐτοῦ λέγει· ἀκούσας τοῦ χρησμοῦ πάλιν Ἀψινθίοις λέγει ὁ Μιλτιάδης, ὅτι ἐὰν κελεύσῃ ἡ πόλις γίνομαι· κελευσάσης οὖν τῆς πόλεως ἐγένετο τύραννος. VALCKEN.

45. Τὴν ἱρὴν ὁδὸν] Celeberrima *ſacra via*, quae Athenis

atque Bœotios iter fecerunt: a quorum nemi-
35 ne invitati, Athenas divertunt. Ea tempeſtate Athenis omne quidem imperium tenebat Piſiſtratus, dominabatur tamen et Miltiades Cypſeli filius e familia quadrigas alente ad Olympia, primam originem repetens ab AEaco et AEgina, ſed recentiora Athenienſis, ab Philæo Aiacis filio, qui primus in ea domo Athenienſis extitit. Miltiades hic, ut ſedebat in ſuis anteforibus, cernens Doloncos prætereuntes, non illius loci veſtem gerentes neque haſtas, homines inclamavit: accedentibusque obtulit domicilium et hoſpitalia dona. Illi admiſſa oblatione, hoſpitaliter ab eo accepti, aperuerunt ei totum oraculum, precesque addiderunt ut deo obſequeretur. Miltiadi ea oratione audita, confeſtim perſuaſum eſt, ut qui pertæſus imperium Piſiſtrati, cuperet illinc emigrare: protinusque Delphos ſe contulit oraculum conſulturus, nunquid faceret quæ Dolonci ab eo pe-
36 tiverant. Iubente etiam Pythia, ita Miltiades Cypſeli filius, quadrigæ curriculo iam antea in Olympiacis victor, una cum Doloncis navigavit, aſſumptis Athenienſium voluntariis quibusque ad expeditionem: et ubi locum illum tenuit, ab iis qui ſe deduxerant, tyrannus creatus eſt. Is ante omnia Cherſoneſi isthmum operibus munivit, ab urbe Cardia ad Pactyam, ne ab Abſinthiis regionem incurſantibus infeſtari poſſet; ſunt autem isthmi iſta ſex ac triginta ſtadia: ab hoc autem isthmo introrſus, omnis Cherſoneſus quadringentorum viginti ſtadiorum eſt longitudinis.
37 Miltiades igitur, interſeptis faucibus Cherſoneſi, atque hoc modo Abſinthiis expulſis, primis ceterorum Lampſacenis intulit bellum: illi diſpoſitis inſidiis eum vivum cepere. Ea re Crœſus Lydus audita, erat autem Crœſo Miltiades charus, per nuncios Lampſacenis præ-

τε καὶ Βοιωτῶν ἤϊσαν· καί σφεας [a] ὡς οὐδεὶς ἐκάλεε, ἐκτράπονται ἐπ' [b] Ἀθηνέων. Ἐν δὲ τῇσι Ἀθήνῃσι τηνικαῦτα εἶχε μὲν τὸ πᾶν κράτος Πεισίστρατος, ἀτὰρ ἐδυνάστευέ [c] τε καὶ Μιλτιάδης ὁ Κυψέλου, ἐὼν οἰκίης τεθριπποτρόφου, τὰ μὲν ἀνέκαθεν, ἀπ' Αἰακοῦ τε καὶ Αἰγίνης γεγονώς· τὰ δὲ νεώτερα, Ἀθηναῖος, [d] Φιλαίου τοῦ Αἴαντος παιδὸς, γενομένου πρώτου τῆς οἰκίης [e] ταύτης Ἀθηναίου· οὗτος ὁ Μιλτιάδης, κατήμενος ἐν τοῖσι προθύροισι τοῖσι ἑωυτοῦ, ὁρέων τοὺς Δολόγκους παριόντας, ἐσθῆτα [f] οὐκ ἐγχωρίην ἔχοντας, καὶ αἰχμὰς, προσεβώσατο· καί σφι [g] προσελθοῦσι, ἐπηγγείλατο καταγωγὴν καὶ ξείνια· οἱ δὲ δεξάμενοι, καὶ ξεινισθέντες ὑπ' αὐτοῦ, ἐξέφαινον [h] πᾶν οἱ τὸ μαντήϊον· ἐκφήναντες δὲ, ἐδέοντο αὐτοῦ τῷ θεῷ μιν πείθεσθαι. [i] Μιλτιάδεα δὲ ἀκούσαντα, παραυτίκα ἔπεισε ὁ λόγος, οἷα [k] ἀχθόμενόν τε τῇ Πεισιστράτου ἀρχῇ, καὶ βουλόμενον ἐκποδὼν εἶναι· αὐτίκα δὲ ἐστάλη ἐς Δελφοὺς, ἐπειρησόμενος τὸ χρηστήριον εἰ [l] ποιοίη τά περ αὐτοῦ οἱ Δόλογκοι προσεδέοντο. Κελευούσης δὲ καὶ τῆς Πυθίης, οὕτω δὴ Μιλτιάδης ὁ Κυψέλου, Ὀλύμπια [m] ἀναιρηκὼς πρότερον τούτων τεθρίππῳ, τότε [n] παραλαβὼν Ἀθηναίων πάντα τὸν βουλόμενον μετέχειν τοῦ στόλου, ἔπλεε ἅμα τοῖσι Δολόγκοισι, καὶ [o] ἔσχε τὴν χώρην· καί μιν οἱ [p] ἐπαγαγόμενοι τύραννον κατεστήσαντο. Ὁ δὲ πρῶτον μὲν [q] ἀπετείχισε τὸν ἰσθμὸν τῆς Χερσονήσου, ἐκ Καρδίης πόλιος ἐς Πακτύην, ἵνα μὴ ἔχοιεν σφέας οἱ Ἀψίνθιοι δηλέεσθαι ἐσβάλλοντες ἐς τὴν χώρην· εἰσὶ δὲ οὗτοι στάδιοι ἓξ τε καὶ τριήκοντα τοῦ ἰσθμοῦ· ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσθμοῦ τούτου ἡ Χερσόνησος ἔσω πᾶσά ἐστι σταδίων εἴκοσι καὶ τετρακοσίων τὸ μῆκος. Ἀποτειχίσας ὦν τὸν αὐχένα τῆς Χερσονήσου ὁ Μιλτιάδης, καὶ τοὺς Ἀψινθίους τρόπῳ [r] τοιῷδε ὠσάμενος, τῶν λοιπῶν πρώτοισι ἐπολέμησε Λαμψακηνοῖσι· καί μιν οἱ Λαμψακηνοὶ [s] λοχήσαντες αἱρέουσι ζωγρίῃ. ἦν δὲ ὁ Μιλτιάδης Κροίσῳ τῷ Λυδῷ ἐν γνώμῃ γεγονώς· πυθόμενος ὦν ὁ Κροῖσος ταῦτα, πέμπων προηγόρευε τοῖσι Λαμψακηνοῖσι

a Non eſt in eodem, ſed mox ἐκτράπονται οὖν· in *Paſſ.* ἐκτρέπ. *b* *M. Paſſ. Aſk.*, alii perperam Ἀθηναίων. *c* Iidem, τε deerat. Quae ſuccedunt, auctor argumenti ſecundi in Comici Nubes attigit, non nihil aberrans. *d* Φιλαίου *Arch. Vall.* *e* Abeſt *Arch.* *f* Ἔχοντας οὐκ ἐγχωρ. *Paſſ. Aſk. Arch.* *g* Προσελθ. *Vind.* *h* Πᾶν οἱ τὸ *Arch. Vind. Paſſ. Valla*, quos ſequor. in aliis οἱ deſit. *i* Μιλτιάδην ſine iure *Arch.* *k* Ἀχθόμενον id. et *Vind.* *l* Ποιοῖ τάπερ αὐτοὶ iid. *m* Ἀναιρ. ſine augmento *Arch. Vind.* *n* Λαβὼν iid. *o* *Arch. V. Paſſ. Aſk.*, antea ἔσχε. *p* Ἐπαγόμενοι *Arch. V. Aſk. Brit.*, vulgatum ex *Med. Paſſ.*; mox κατέστησαν *Arch.* *q* Πρότερον *Aſk.* ora *Steph.*, tum ἀπετείχ. *Arch. V. Brit. Paris. B. Ald.*, ἐπετείχ. *Med. Aſk. Paſſ.* *r* Τοιούτῳ *Paſſ. Aſk.*, τούτῳ *Vind. Arch.* *s* *Arch. V. Med. Paſſ. Aſk.*, olim λοχήσαντές οἱ αἱρ.

thenis Eleuſinem ducebat in *Pauſan.* I, 36. et *Athen.* XIII. p. 594. F. Haec ea fortaſſe, qua Athenienſes ſacra et Pythicam pompam Delphos mittebant, memorata a *Strabone* IX. p. 646. C.

51. Φιλαίου τοῦ Αἴαντος] *Marcellino* Φιλαίας ὁ Αἴαντος prave. Sine mendo in *Plutarchi* Solon. p. 83. D. Φίλαιος καὶ Εὐρυσάκης Aiantis filii, Attica civitate donati. Non equidem neſcio, Φίλαιον τὸν Εὐρυσάκους atque adeo Aiantis nepotem perhiberi a *Pauſania* I, 35., et *Kühnium* Φύλαιον malle: at illi obviam eunt, quos appellavi omnes, huic ΦΙΛΑΙΔΑΙ ex marmoribus, *Plutarcho*, *Stephano*que inter Atticae *demos*.

53. Κατήμενος ἐν τοῖσι προθύροισι] Apud *Marcellin.* in vita *Thuc.* p. 2, 18. Dolonci Delphis ἐπανιόντες περιέτυχον τῷ Μιλτιάδῃ πρὸ τῶν ὅρων καθεζομένῳ τῆς Ἀττικῆς ex *Herod.* corrigendum cenſuit *I. Rutgers.* Var. Lect. I, c. 9. p. 32. πρὸ τῶν θυρῶν καθεζομένῳ τῆς αὑτοῦ οἰκίας· ſed ab *Herodoto* diverſum *Marcellinus* iſte ſequutus eſt in his narrandis auctorem; neque adeo videtur abſurda lectio vulgata; quum a finibus Attices non longe Miltiadis abfuerit villa, ἐν Λακιάδαις ſita. VALCKEN.

66. Πάντα τὸν βουλόμενον μετέχειν] Non defuit Piſiſtrati conſenſus, cupide potentem et gratioſum virum amolientis, praetereaque copias et neceſſaria ſuppeditantis, quod narrantibus apud *Marcellinum* accredo. Abſurde mox καὶ ἔσχε τὴν χώρην. Ionibus ἔσχε non aliud atque *erat* L. VI, 133. VII, 119. Rediit ἔσχε, et redibit C. 47., ubi eadem macula.

69. Ἀπετείχισε τὸν ἰσθμὸν] Nonnunquam ἐπιτειχίζειν eadem eſt poteſtate ac τειχίζειν, ſaepe diverſiore, quam admirabiliter luci *Hemſterhuſius* expoſuit ad *Luciani* Nigrin. C. 23. Hic inculcatum ferri nequit. Miltiades ducto a Cardia ad Pactyam muro Apſinthios Cherſoneſi introitu prohibuit. Id ἀποτειχίζειν, ſive ut *Diodorus* διατειχίζειν, h. e. οἰκοδομέειν διὰ τοῦ ἰσθμοῦ τεῖχος. Noſtri dictione L. VIII, 71. Opportune *Xenophon* ex ore Cherſonitarum, εἰ δ' ΑΠΟΤΕΙΧΙΣΘΕΙΗ ἐκ θαλάττης ἐς θάλατταν de hoc isthmi iugo Hiſt. Gr. L. III. p. 487. D. *Ed. Steph.* Addit elegantiſſimus ſcriptor, ἀποτειχισμὸν, ſive murum a Dercyllida Spartano fuiſſe abſolutum et Thraces aditu ad Cherſoneſum excluſos, ſequente *Diodoro* XIV, 38. Conſimiliter ἀποτειχίζειν in isthmo Pallenes muro interſepto *Thucydides* L. I, 64., ab *Harpocratione* advocatus.

69. Ἐπετείχισε τὸν ἰσθμὸν] Paulo ante poſitis haec proxima ſubdit *Schol. Ariſtid.* MS. καὶ ποταμοῦ ὄντος τοῦ διορίζοντος τοὺς Δολόγκους καὶ τοὺς Ἀψινθίους ἐτείχισεν αὐτὸν, ὅπως ἂν μὴ βλάπτοιντο οἱ Ἀψίνθιοι παρὰ τῶν Δολόγκων imo contra, ſecundum *Herod.* ἵνα μὴ ἔχοιεν σφέας (*Doloncos*) οἱ Ἀψίνθιοι δηλέεσθαι ἐσβάλλοντες ἐς τὴν χώρην. —— Quid ſibi velit cap. 37., ἦν δὲ ὁ Μιλτιάδης Κροίσῳ τῷ Λυδῷ ἐν γνώμῃ γεγονὼς, mihi minus liquet. VALCKEN.

72. Στάδιοι ἕξ τε καὶ τριήκοντα] Iugi eius latitudo in *Xenophonte* ſtadiorum XXXVII., *Scylace* et *Strabone* Epit. L. VII. fin. ſtadiorum XL. Longitudo vero a Cardia in Elaeuntem, ubi longiſſima, ſtadiorum CD. *Scylaci* quae in menſuris differentia utique non ampla.

In morem pinus exterere. Miltiadæ plures Imperantes Cherſoneſo, etiam Steſagoras.

343 κηνοῖσι [a] μετιέναι Μιλτιάδεα· εἰ δὲ μή, σφέας πίτυος τρόπον ἀπείλεε ἐκτρίψειν. [b] πλανωμένων δὲ τῶν Λαμψακηνῶν ἐν τοῖσι λόγοισι, [c] τί θέλει τὸ ἔπος εἶναι τό σφι ἀπείλησε ὁ Κροῖσος, πίτυος τρόπον ἐκτρίψειν, μόγις κοτὲ μαθὼν τῶν τις πρεσβυτέρων, εἶπε τὸ ἐόν, ὅτι [d] πίτυς μούνη δενδρέων πάντων ἐκκοπεῖσα, βλαστὸν οὐδένα μετίει, ἀλλὰ [e] πανώλεθρος ἐξαπόλλυται· δείσαντες ὦν οἱ Λαμψακηνοὶ Κροῖσον, λύσαντες μετῆκαν [f] Μιλτιάδεα· οὗτος μὲν δὴ διὰ Κροῖσον ἐκφεύγει· [g] μετὰ δέ, τελευτᾷ ἄπαις, τὴν ἀρχήν τε καὶ τὰ χρήματα παραδοὺς Στησαγόρῃ τῷ Κίμωνος ἀδελφεοῦ παιδὶ ὁμομητρίου· καί οἱ τελευτήσαντι Χερσονησῖται θύουσι, [h] ὡς νόμος, οἰκιστῇ, καὶ ἀγῶνα ἱππικόν τε καὶ γυμνικὸν [i] ἐπιστᾶσι, ἐν τῷ Λαμψακηνῶν οὐδενὶ ἐγγίνεται ἀγωνίζεσθαι· πολέμου δὲ ἐόντος πρὸς Λαμψακηνούς, καὶ [k] Στησαγόρεα κατέλαβε ἀποθανεῖν ἄπαιδα, πληγέντα τὴν κεφαλὴν πελέκεϊ [l] ἐν τῷ πρυτανηΐῳ, πρὸς ἀνδρὸς αὐτομόλου μὲν τῷ λόγῳ, πολεμίου δὲ καὶ ὑποθερμοτέρου τῷ ἔργῳ. Τελευτήσαντος δὲ καὶ Στησαγόρεω τρόπῳ τοιῷδε, ἐνθαῦτα Μιλτιάδεα τὸν Κίμωνος, Στησαγόρεω δὲ τοῦ τελευτήσαντος ἀδελφεόν, [m] καταλαμψόμενον τὰ πρήγματα, ἐπὶ Χερσονήσου [n] ἀποστέλλουσι τριήρεϊ οἱ Πεισιστρατίδαι· οἵ μιν καὶ ἐν Ἀθήνῃσι ἐποίευν εὖ, ὡς οὐ συνειδότες δῆθεν τοῦ πατρὸς [o] Κίμωνος αὐτοῦ τὸν θάνατον· τὸν ἐγὼ ἐν ἄλλῳ λόγῳ σημανέω ὡς ἐγένετο. Μιλτιάδης δὲ ἀπικόμενος ἐς τὴν Χερσόνησον, εἶχε [p] κατ' οἴκους τὸν ἀδελφεὸν Στησαγόρεα, δηλαδὴ ἐπιτιμέων· οἱ δὲ Χερ-

præcepit, ut hominem miſſum facerent: alioqui ſe illos in morem pinus extriturum minatus est. Hac oratione nutantibus Lampſacenis, quid ſibi vellet, quod Crœſus minabatur, ſe illos in morem pinus extriturum, vix tandem quidam e maioribus natu intelligens, quid illud esſet, expoſuit, inquiens pinum ex omnibus arboribus ſolam eſſe, quæ exciſa nullam ſubolem remittat, ſed prorſus emoriatur. Ea propter veriti Crœſum Lampſaceni, ſolutum
Miltiadem remiſerunt. Ita Miltiades ob Crœ- 38
ſum evaſit: qui postea ſine liberis moriens, imperium atque opes tradidit Steſagoræ, Cimonis ſui fratris uterini filio. Cui defuncto Cherſoneſitæ, ut mos est, conditori ſacrificant, certamenque equeſtre ac gymnicum ſtatuto tempore celebrant, in quo nulli Lampſacenorum certare permittitur. Durante autem cum Lampſacenis bello, contigit ut Steſagoras quoque liberis orbus decederet, in prytaneo percusſus ſecuri caput a quodam, qui ſe transfugam verbis ſimulabat, ſed re ipſa hoſtis erat
et ſubardentior. Steſagora hunc in modum de- 39
functo, tum Piſiſtratidæ Miltiadem Cimonis filium fratrem defuncti Steſagoræ, cum trireme ad ſuſcipiendas in Cherſoneſo res dimiſerunt: in quem etiam Athenis beneficia contulerunt, tanquam non ſane conſcii mortis Cimonis patris eius; quam mortem alio in libro qualis fuerit commemorabo. Miltiades ut venit in Cherſoneſum, domi tenebat fratrem Steſagoram, videlicet puniens. Quod quum audisſent

a Πέμπειν et in margine *μετιέναι Arch.*, qui ſuperius παρηγορ. *b* Omnia usque ad *μόγις* deerant *Ald.* *c* Τὸ θέλει *M. Paſſ. Ask. Paris. B. Arch.* ſed poſterius τὸ omittens. *d* *Gellius* examinaverat L. VIII, 4; tetigit quoque *Euſtath.* in *Hom.* p. 42, 38. *e* Πανώλεθρος *Arch.* et *Euſtath.* belle, reliqui πανωλέθρως. *f* Μιλτιάδην *Arch.* *g* *M. Paſſ. Ask.*, alii μετὰ δὲ ταῦτα τελ. *h* Ὡς νόμος *Paſſ. Brit.* hoc placet. Conf. Ariſtoph. Plut. v. 795. Olim ὡς ὁ νόμ. *i* Ἐπιστεῦσι ſolus *Arch.* notabiliter. Vid. *Heſych.* in Ἐπιστ. *k* Στησαγόρην κατελάμβανεν *Arch. V.* *l* Ἐν τῷ πρυτ. *Paſſ. Ask.*, recte. Vide inf. C. 103. *m* Καταλαμψάμενον *Arch.* *n* Στέλλουσι id. *o* Αὐτοῦ Κίμ. id. et *Vind.* *p* *Paris. A. B. Arch. V. Brit. Ald.* Edd., κατ' οἴκου *M. Paſſ. Ask.*

84. Πίτυος τρόπον] *Diogenianus*, *Suidas* atque alii πεύκης τρόπον, parili ſententia. Docte diſputatur, eademne πίτυς et πεύκη; hanc *pinum*, illam *piceam* Latinorum eſſe, *Bod. a Stapel* ad *Theophraſtum* L. III, 10. vehementer urget. Verior Cl. *Salmaſii* ſententia, πίτυν et *pinum* non diſcrepare: nonnunquam quoque arborum eas voces, ſicuti in Homeri Vit., quae *Herodoto* tribuitur, C. 20. clariſſime, et in dicto, quod prae manibus est, commutari, Homonym. Hyl. Iatr. C. 65. Quaeſtio alia, an ſola arborum pinus ſicubi exciſa fuerit, non regerminet? *A. Gellius* et *Euſtath.* eam negari, viderunt aegrius. *Theophraſtus* de ſua *pinu*, πεύκῃ. aduſtis eam radicibus οὐκ ἀναβλαστάνειν, τὴν πίτυν δὲ φασί τινες ἀναβλαστάνειν. Quomodocunque hoc Croeſi verbum et *Herodoti* profeſſio accipiantur, de intentata minis occidione conſtat. Videndi viri doctiſſimi *Kühnius* et *Perizonius* ad *AElian.* Var. VI, 13. Porro τὸ θέλει ſi cui adblandiatur, ſimilia ſuccurrent L. I, 78. II, 15. IV, 131.

86. Ὅτι πίτυς μούνη δενδρέων] *Unam ſolamque pinum arborum omnium caeſam nunquam denuo ex iiſdem radicibus pullulare*, parum vere dictum *Herodoto Gellius* docuerat N. A. VIII, c. 4. cum Herodoteis iſta iam comparavit *Io. Kühn.* ad *AEliani* V. H. VI, c. 13. Hinc verba quaedam excitat miraturque *Euſtath.* in Il. Λ. p. 32, 16. VALCKEN.

87. Πανώλεθρος] Elegantius hoc et tritius, conſenſioneque *Euſtathii* munitum. *Sophocl.* Elect. v. 1012. πρὶν ΠΑΝΩΛΕΘΡΟΥΣ τὸ πᾶν Ἡμᾶς τ' ὀλέσθαι. *AEſchyl.* VII. c. Theb. v. 71. μή μοι πόλιν γε πρυμνόθεν ΠΑΝΩΛΕΘΡΟΝ Ἐκθαμνίσητε. Talium apud Tragicos uberrima meſſis.

93. Ὡς ὁ νόμος, οἰκιστῇ] Iſta non debuerant ad mentem *Vallae* a ſe invicem divelli, ſic, ut puto, coniungenda: καὶ οἱ τελευτήσαντι — θύουσι, ὡς νόμος οἰκιστῇ, nempe θύειν idem eſſet, ὡς νόμος ἥρωϊ θύειν· *vita functo ſacra faciebant, ut mos est facere heroi.* Scribi quoque potuit unico verbo, in talibus proprio: καὶ οἱ τελευτήσαντι ἐναγίζουσι, vel ἐντέμνουσι· eodem Braſidam honore dignati Amphipolitani ap. *Thucyd.* V, c. XI, ὡς ἥρωΐ τε ἐντέμνουσι, καὶ τιμὰς δεδώκασιν ἀγῶνας καὶ ἐτησίους θυσίας. Conf. ibi citatus Ill. *Ez. Spanhem.* et Celeberr. *Weſſeling.* ad *Diodori* T. I. p. 148. *Pauſan.* II. p. 137., τῷ μὲν ὡς ἥρωϊ μετὰ ἥλιον δύσαντα ἐναγίζουσιν. Εὐαμερίωνι δὲ ὡς θεῷ θύουσιν. VALCKEN.

99. Ὑποθερμοτέρου] Θερμουργοῦ, vocabulo *AEſchyli* Eum. v. 563., quo de critici ad VII. c. Theb. v. 609. Alibi in Muſis ὑπομαργότερος III, 29. 145. Propius adpropinquat *Priſci* Excerpt. Legat. *Hoeſchelii* p. 36., de Hunnis in iram accenſis, καὶ κατὰ μικρὸν ΥΠΟΘΕΡΜΑΙΝΟΜΕΝΟΙ ἐξελάπτοντο ——.

6. Ἐν ἄλλῳ λόγῳ] Hoc ipſo libro C. 103. Firmantur ergo diſputata de λόγοισι Λιβυκοῖσι L. II, 161. Nefariam autem Cimonis caedem non multum ab obitu patris architectati fuerunt Piſiſtratidae: unde minime mirum, Athenienſes, multimodis tyrannos gravantes ac exoſos, Miltiadae abituro faviſſe.

7. Εἶχε κατ' οἴκου] Revocarem ante *Gronovium* vulgatam lectionem, *Vallae* quoque repertam, εἶχε κατ' οἴκους, *domi ſeſe continebat.* Proxima, τὸν ἀδελφεὸν Στησαγόρεα δηλαδὴ ἐπιτιμέων, interpretatur *Valla*, *in honorem videlicet Steſagorae fratris.* Sententia ſatis eſſet commoda, ſi verbo conſtaret iſta ſignificandi dos: mihi non violenta fore videretur correctio, ſi pro ἐπιτιμέων ſcriberetur ἔτι πενθέων· *domi ſe continebat veluti adhuc lugens fratrem Steſagoram*; more ſcilicet antiquitus etiam recepto, quo in luctu recenti publico abſtinebant. Ἔχειν, interdum idem ac μένειν, ſaepius adhibetur pro εἶναι. Κατὰ πόλιν notat *in urbe*; κατ' οἶκον, *domi*, ap. *Sophoclem* Ai. v. 1040. Trach. v. 540. Phil. v. 470. in eiuſdem dramatis v. 22., σήμαιν', εἴτ' ἔχει Χῶρον πρὸς αὐτὸν τόνδε γ', εἴτ' ἄλλῃ κυρεῖ· plene *Herod.* III, c. 79., κατ' οἴκους ἑωυτοὺς οἱ μάγοι ἔχουσι τὴν ἡμέρην ταύτην. VALCKEN.

8. Δηλαδὴ ἐπιτιμέων] In *Vallae* olim Latinis *in honorem videlicet fratris*, ſive ἐπὶ τιμέων disiunctim legentis, ſive ἐπιτιμέων, ex communi ἐπιτιμᾶν Ionum more; illi ſane vocabulo amplioris honoris poteſtas adest ap. *Demoſthen.* in Leptin. p. 292., certe in MSS. et Scholiis. *Sophoclis* ἐπιτίμια Elect. v. 917., *Suidas* τὰ ἐπὶ τιμῇ τινος γινόμενα explicavit. Paria etiam *Reiskius*. Quae quidem ſi probamus, concinna reliqua. Miltiades mortuum fratrem honoſis, ſed

diſſent Cherſoneſitæ, undique ex[a] omnibus civitatibus principes congregati ſunt; quum autem communi profectione uterentur, quaſi ad ſimul lugendum, in vincula ab eo coniecti ſunt, et Miltiades Cherſoneſum obtinet, adiutores nutriens quingentos; filiamque Olori regis Thracum Hegeſipylam duxit u-
40 xorem. Hic Cimonis filius Miltiades nuper quidem in Cherſoneſum venerat, tamen postquam venit, alia graviora negotia quam præſentia erant, illum exceperunt: nam tertio quam hæc geſta ſunt anno Scythas profugit. Scythæ enim paſtorii a rege Dario irritati, quum ſe conglobasſent, ad hanc usque Cherſoneſum proceſſerant. Hos non auſus exſpectare venientes Miltiades fugit ab Cherſoneſo. Donec illis digreſſis eum poſtea Dolonci reduxere tribus annis antequam hæc
41 ei acciderent. Tunc Phœnices apud Tenedum eſſe quum audiſſet, quinque cum triremibus, quas præſentibus facultatibus impleverat, Athenas navigavit; et ſicut ſolverat ex urbe Cardia, per ſinum Melana navigabat, prætervehens Cherſoneſon, et Phœnicum claſſe circumventus, ipse quidem cum quatuor navibus ad Imbrum evaſit, quin-

Χερσονησῖται πυνθανόμενοι ταῦτα, συνελέχθησαν ἀπὸ πασέων τῶν πολίων οἱ δυναστεύοντες πάντοθεν· κοινῷ δὲ στόλῳ ἀπικόμενοι ὡς συλλυπηθησόμενοι, ἐδέθησαν [a] ὑπ' αὐτοῦ. Μιλτιάδης τε δὴ ἴσχει τὴν Χερσόνησον, πεντακοσίους βόσκων ἐπικούρους, καὶ γαμέει Ὀλόρου τοῦ Θρηΐκων [b] βασιλῆος θυγατέρα Ἡγησιπύλην. Οὗτος δὲ ὁ Κίμωνος Μιλτιάδης, νεωστὶ μὲν ἐληλύθεε ἐς τὴν Χερσόνησον, κατελάμβανε δέ μιν ἐλθόντα ἄλλα τῶν [c] κατεχόντων πρηγμάτων χαλεπώτερα· τρίτῳ μὲν γὰρ ἔτεϊ τουτέων, Σκύθας [d] ἐκφεύγει. Σκύθαι γὰρ οἱ νομάδες ἐρεθισθέντες ὑπὸ βασιλῆος Δαρείου, συνεστράφησαν καὶ ἤλασαν [e] μέχρι τῆς Χερσονήσου ταύτης· τούτους ἐπιόντας οὐκ ὑπομείνας ὁ Μιλτιάδης, ἔφυγε [f] ἀπὸ Χερσονήσου ἐς ὃ οἵ τε Σκύθαι ἀπαλλάχθησαν, καί [g] μιν οἱ Δόλογκοι κατήγαγον ὀπίσω· ταῦτα μὲν δὴ τρίτῳ ἔτεϊ πρότερον ἐγεγόνεε τῶν τότε μιν κατεχόντων. [h] Τότε δὴ πυνθανόμενος εἶναι τοὺς Φοίνικας ἐν 344
Τενέδῳ, πληρώσας [i] χρημάτων τριήρεας πέντε τῶν παρεόντων, ἀπέπλεε ἐς τὰς Ἀθήνας· καὶ ὥσπερ ὁρμήθη ἐκ Καρδίης πόλιος, ἔπλεε διὰ τοῦ Μέλανος κόλπου· [k] παραμείβετό τε τὴν Χερσόνησον, καὶ οἱ Φοίνικές οἱ περιπίπτουσι τῇσι νηυσί· αὐτὸς μὲν δὴ Μιλτιάδης σὺν τῇσι τέσσερσι τῶν νεῶν καταφεύγει ἐς Ἴμβρον, [l] τὴν δέ οἱ πέμπτην τῶν

a Deſit *Arch.* *b* Βασ. θυγατ. ſine articulo τὴν, qui non neceſſarius, *Arch. V.* *c* Καταλαβόντων ora *Steph.* *d* Ἔφευγε *Arch. V.* tum ἐρετισθέντες *Arch.* *e* Μέχρι τῆς χερ. *Paſſ.* *f* *Med. Paſſ. Ask. Paris. B.*, ceteri ἐφ. Χερσόνησον. *g* Μιν οἱ Δόλ. *Vind. Arch.*, olim ἐκεῖνον Δόλογκοι. *h* Τῆτε δὲ *V. Arch.* *i* Τριηρ. πέντε χρημ. *Arch. Paſſ. Ask.* *k* Παραμ. *Paſſ.* *l* Μίαν δὲ τῶν νεῶν *Arch.*, qui φεύγει quoque ſupra, utrumque ſine cauſſa.

ſed ſimulati, cauſſa ſervabat domi; quo audito Cherſonitae frequentes convolant in conſortione luctus novo principi gratificaturi. Placere tamen talia *H. Stephano* haud potuerunt, opinato, ſi ἐπιτιμέων extra labis culpam maneat, tantundem valere atque *ulciſcens*, ſive ultionem moliens. A *Gronovio* venit *puniens*. Neutrum admittit ὡς συλλυπηθησόμενοι, manifeſto quidpiam honori aut luctui conveniens in praegreſſis deſiderans. Memini δηλαδὴ ἐπιτύμβιον, *videlicet iam iam contumulandum* reponere, cui ὡς συλλυπηθησόμενοι recte aptatur. At ſit in coniectura.

11. Ἀπικόμενοι ὡς συλλυπηθησόμενοι] Nempe πενθέοντι, lugenti, luctum certe ſimulanti, *ſuum quoque verbis moerorem teſtificaturi*, ſive πενθέοντα παραμυθησόμενοι. Olim etiam ad Reges, viros principes, vel civitates cum in finem publicitus legati mittebantur: *AEſchines* c. Ctes. p. 88, 22., ὑπέμεινας πρεσβευτὴς ὡς Κλεοπάτραν τὴν Φιλίππου θυγατέρα χειροτονεῖσθαι, συναχθεσθησόμενος ἐπὶ τῇ τοῦ Μολοττῶν βασιλέως Ἀλεξάνδρου τελευτῇ. Funebris conf. Alexandri laudatio in *Ariſtid.* T. I. p. 142. *Dion Chryſ.* Or. XII. p. 198. B. οὐδὲ πρεσβείαν ἐπρέσβευον συμμαχικήν, ἥτινα εὔφημον (εὐσχήμον legerim:) τῶν ἀπὸ γλώττης μόνον συναχθομένων, *ſpecioſam legationem aegritudinem non veram verbis ſaltem ſignificantium:* non cepit iſta *Morellus*. Vid. *Livius* XXIII, c. 5. Idem in talibus ſignificabant verba συνάχθεσθαι, συναλγεῖν, συμπενθῆσαι, συμπάσχειν, et συλλυπεῖσθαι. Contra vel ob victoriam reportatam, vel in alia re laeta legationes mittebantur, quae civitatum gaudium, ſive verum ſeu fictum, nunciarent, συνησθησόμενοι vel συγχαρησόμενοι τῇ νίκῃ, apud *Diodor. Sic.* XVII, c. 48. et c. 113. aliosque. VALCKEN.

16. Τῶν κατεχόντων πρηγμάτων] *H. Stephani* καταλαβόντων nusquam reperi, neque vulgato praeſtat. Τὰ κατέχοντα πρήγματα, quae inſtant et praeſentia urgent, qualia in Miltiadeae tyrannidis principio rerum ordinatio, captura Cherſoneſitarum, auxiliatorum dilectus, tum expeditio una cum Dario contra Scythas. Additum τρίτῳ μὲν γὰρ ἔτεϊ τουτέων protectum verbis erit C. 46. δευτέρῳ δὲ ἔτεϊ τουτέων, modo cetera, quod valde dubito, defendi queant. Calculis hic et conſideratione nexus rerum utendum eſt. Miltiades, interfecto a Piſiſtrati filiis patre Cimone, in Cherſoneſum Athenis demigravit C. 103. Itaque ſub annum Per. Iul. 4196., aut paullo citius, ſiquidem Hipparchus Olymp. LXVI, P. Iul. 4198. interemtus occubuit. Hippias tyrannidem reliquit invitus Olymp. LXVII., P. Iul. 4202., Dario Babylonem eopse tempore obſidente; qua poſt XX. menſes expugnata rex ſequente Olympiade in Scythas movet comite Miltiade, reverſusque Sardibus agit P. Iul. anno 4206., in L. V, 24. Scythae Nomades poſt illam Darii expeditionem irritati in Cherſoneſum excurrunt, coguntque Miltiaden aliorſum fugere. Haec ſi vero non diſſident, quid illis fiet νεωστὶ μὲν ἐληλύθεε ——, cum ante hos decem annos in Cherſoneſo tyrannum Miltiades egerit: quid τρίτῳ μὲν γὰρ ἔτεϊ τουτέων; Vide quae conſequuntur ſtatim, ταῦτα μὲν δὴ τρίτῳ ἔτεϊ πρότερον. —— Ea ſi ſignant tres notatos annos, exitum non habent: ſi Miltiadae reditum Doloncorum auxilio, exilium tyranni producunt longiſſime, neque congruunt bene cum praefectura maritima Otanis L. V, 25. Quomodo demum cunque intelligantur, τὰ τότε μιν κατέχοντα, alia eſſe nequeunt, quam quae continuo ſuccedunt. At hoc tum vide; Miletus a Perſis funditus peſſumdata eſt Olymp. LXXI., Per. I. 1218.; altero poſt urbis eam calamitatem anno Perſica claſſis inſulas Chium, Lesbum et Tenedum occupavit C. 30. huius Muſae: apud Tenedum Phoenices, horum autem claſſis Perſica, agere ut accepit Miltiades, convaſatis, quae in promtu erant, et in naves inpoſitis, aufugit. Haeccine τρίτῳ ἔτεϊ πρότερον τῶν τότε μιν κατεχόντων dici recte poſſunt eveniſſe? Animadverto in omni illa temporum notatione maculas, quas equidem detergere ſine membranarum adiumento neque audeo, neque volo.

19. Συνεστράφησαν καὶ ἤλασαν] *Quum ſe in unum conglobasſent* Scythae Nomades, *ad hanc usque Cherſoneſum proceſſerunt.* Pro κατεστράφησαν L. I, c. 130. ex Codd. merito receptum κατεστράφθησαν· hic forte ſolemnem ſibi poſuerat formam συνεστράφθησαν et L. II, c. 121., ἐπιστραφθέντων· quod placuit Clar. *Abreſch.* Dil. *Thuc.* p. 209. Ubi vulgatur τραφθέντες; huius Ed. p. 286, 6. huius generis proſtant nonnulla; qualia habet et *Thucyd.* ſemper tamen ſcribens ξυστραφῆναι et καταστραφῆναι. VALCKEN.

31. Τὴν δέ οἱ πέμπτην τῶν νεῶν κατεῖλον] Si genuinum eſt κατεῖλον, pro ſimplici novator illud poſuerit εἷλον, *ceperunt.* Fortaſſe tamen ſcripſerat τὴν δέ οἱ πέμπτην τῶν νεῶν κατεῖχον διώκοντες οἱ Φοίνικες· ſive potius κατῆγον· eo nempe ſenſu, quem tradit *Harpocrat.* in Κατάγων τὰ πλοῖα, quemque *H. Vales.* explicuit p. 104. et 105. Sic Miltiadis iſtam navem inſequuti Phoenices, non quidem mercibus ſed onuſtam pecunia in ſuum quendam portum averterint; qua cum captum Miltiadis filium Metiochum ἀνήγαγον παρὰ Βασιλέα —— δοκέοντες χάριτα μεγάλην καταθήσεσθαι· poſtremum hoc, exemplis undique conductis, tractavit *I. I. Wetſten.* in *Lucae* A. A. XXIV, 27. conf. *D'Orvill.* in *Charit.* p. 409. VALCKEN.

42. Ἐ-

τῶν νεῶν κατεῖλον διώκοντες οἱ Φοίνικες· τῆς δὲ νεὸς ταύτης ἔτυχε τῶν Μιλτιάδεω παίδων ὁ πρεσβύτατος ἄρχων Μητίοχος, οὐκ ἐκ τῆς Ὀλόρου τοῦ [a] Θρήϊκος ἐὼν θυγατρὸς, ἀλλ' ἐξ ἄλλης· καὶ τοῦτον ἅμα τῇ νηῒ εἷλον οἱ Φοίνικες· καί μιν πυθόμενοι ὡς εἴη Μιλτιάδεω παῖς, ἀνήγαγον παρὰ βασιλῆα, δοκέοντες χάριτα μεγάλην καταθήσεσθαι· ὅτι δὴ Μιλτιάδης γνώμην ἀπεδέξατο ἐν τοῖσι Ἴωσι, πείθεσθαι κελεύων τοῖσι Σκύθῃσι, ὅτε οἱ Σκύθαι προσεδέοντο, [b] λύσαντας τὴν σχεδίην, ἀποπλέειν ἐς τὴν ἑωυτῶν· Δαρεῖος δὲ, ὡς οἱ Φοίνικες Μητίοχον τὸν Μιλτιάδεω ἀνήγαγον, ἐποίησε κακὸν μὲν οὐδὲν Μητίοχον, ἀγαθὰ δὲ συχνά· καὶ γὰρ οἶκον καὶ κτῆσιν ἔδωκε, καὶ Περσίδα γυναῖκα, ἐκ τῆς οἱ τέκνα ἐγένετο, τὰ ἐς Πέρσας [c] κεκοσμέαται. Μιλτιάδης δὲ ἐξ Ἴμβρου ἀπικνέεται ἐς τὰς Ἀθήνας, καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐκ τῶν Περσέων οὐδὲν [d] ἔτι πλέον ἐγένετο τουτέων, ἐς νεῖκος φέρον Ἴωσι, ἀλλὰ τάδε μὲν χρήσιμα κάρτα τοῖσι Ἴωσι [e] ἐγένετο τούτου τοῦ ἔτεος. Ἀρταφέρνης ὁ Σαρδίων ὕπαρχος, μεταπεμψάμενος ἀγγέλους ἐκ τῶν [f] πολίων, συνθήκας σφίσι αὐτοῖσι τοὺς Ἴωνας ἠνάγκασε [g] ποιέεσθαι, ἵνα δωσίδικοι εἶεν, καὶ μὴ ἀλλήλους φέροιέν τε καὶ ἄγοιεν· ταῦτά [h] τε ἠνάγκασε ποιέειν, καὶ τὰς χώρας σφέων μετρήσας κατὰ παρασάγγας, τοὺς καλέουσι οἱ Πέρσαι τὰ τριήκοντα στάδια· κατὰ δὴ τούτους μετρήσας, φόρους ἔταξε ἑκάστοισι, οἳ κατὰ χώρην διατελέουσι ἔχοντες ἐκ τούτου τοῦ χρόνου αἰεὶ καὶ ἔτι ἐς ἐμὲ, ὡς ἐτάχθησαν ἐξ Ἀρταφέρνεος, ἐτάχθησαν δὲ σχεδὸν κατὰ [i] ταυτὰ τὰ καὶ πρότερον εἶχον· καί σφι ταῦτα μὲν εἰρηναῖα ἦν. Ἅμα δὲ τῷ ἔαρι τῶν ἄλλων καταλελυμένων στρατηγῶν [k] ἐκ βασιλῆος, Μαρδόνιος ὁ Γωβρύεω κατέβαινε ἐπὶ θάλασσαν, στρατὸν πολλὸν μὲν κάρτα πεζὸν ἅμα ἀγόμενος, πολλὸν δὲ ναυτικόν· ἡλικίην τε νέος ἐὼν, καὶ νεωστὶ γεγαμηκὼς βασιλῆος Δαρείου θυγατέρα [l] Ἀρτοζώστρην· ἄγων δὲ τὸν στρατὸν τοῦτον ὁ Μαρδόνιος, ἐπεί τε ἐγένετο ἐν τῇ Κιλικίῃ, αὐτὸς μὲν ἐπιβὰς ἐπὶ νεὸς, ἐκομίζετο ἅμα [m] τῇσι ἄλλῃσι νηυσὶ, στρατιὴν δὲ τὴν πεζὴν ἄλλοι ἡγεμόνες ἦγον ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον· ὡς δὲ παραπλέων τὴν Ἀσίην ἀπίκετο ὁ Μαρδόνιος ἐς τὴν Ἰωνίην, ἐνθαῦτα μέγιστον [n] θῶμα ἐρέω τοῖσι μὴ ἀποδι-

quintam vero Phœnices inſequuti ceperunt, cui præerat Miltiadis filius natu maximus Metiochus, non ex filia Olori Thracis, ſed ex alia muliere. Eum Phœnices cum navi cepere; et quum Miltiadis filium eſſe cognoviſſent, ad regem perduxerunt, rati ſe magnam apud eum gratiam inituros: quoniam Miltiades dixerat apud Iones ſententiam, ut ſuaderet Scythis, rogantibus ſoluta rate domum abire, obtemperare. Oblato tamen ſibi Metiocho Darius tantum abest ut quicquam mali fecerit, ut permultis eum bonis affecerit: donavit enim domo et poſſeſſione, uxore etiam Perſide: ex qua liberi geniti ſunt, qui inter Perſas cenſentur.
Miltiades autem ex Imbro Athenas perve- 42
nit. Neque hoc anno quicquam est a Perſis amplius in Ionas ſtatutum contentioſum, ſed benigna ſane hæc eis contigerunt. Hoc anno Artaphernes Sardium præſes accitis civitatum legatis, adegit Iones ad pactiones inter ſe faciendas de iure dando, et ne ſeſe invicem ferrent aut agerent. Ad hoc adactis Ionibus, per paraſangas, ita enim Perſæ triginta ſtadia appellant, regiones eorum diviſit: regionatimque tributa ſingulis instituit, quæ ab Artapherne instituta, ad meam usque ætatem illic obtinuerunt, iuxta eadem pæne quæ prius fuerant. Et hæc quidem illis pacata erant. Ceterum ineun- 43
te ſtatim vere aliis ducibus ab rege abdicatis, Mardonius Gobryæ filius, adhuc adoleſcens, et recens in matrimonium accepta Darii filia Artozoſtra, ad mare deſcendit, permagnas ducens peditum claſſiariorumque copias. Qui cum exercitu postquam in Ciliciam pervenit, ipſe conſcenſa navi cum claſſe reliqua abiit, aliis ducibus pedeſtres copias in Helleſpontum ducentibus. Posteaquam autem prætervectus Aſiam in Ioniam pervenit Mardonius, miram hic rem ego referam

a Θρήϊκος id. *Vind.* *b* Λύσαντες *Arch. Ask. Vind.*, perperam. Vid. L. IV, 136. *c* Κεκοσμήαται *Vind.* Vide L. III, 91. *d* *Ald. Arch. V. Paris. B. Brit.*, ἐπίπλεον *M. Paſſ. Ask.* *e* Ἐγένετο τούτου τοῦ ἔτεος. Ἀρτ. ora *Steph.* laudante *Reiskio.* *f* *Med. Ask. Paſſ. Paris. B.*, πολεμίων reliqui. *g* Ποιέεσθαι *Paſſ. Arch. Ask. Vind.*, quos ſequor: in aliis ποιήσασθαι. Porro δωσίδικοι *Arch.*, recte: δοσίδ. olim. *h* Abest *Arch.* *i* Τὰ αὐτὰ id., commode. *k* Abiunt haec duo *Arch.* *l* Ἀρταζ. *Paſſ.*, ex correctione Ἀρτοζ. *m* Τῇσι νηυσὶ *Arch. Vind.*, omiſſo medio ἄλλῃσι *n* Θαῦμα *Arch. Vind.*

42. Ἐποίησε κακὸν μὲν οὐδὲν Μητίοχον] De uno Metiocho *Herodotus.* At *Marcellinus* in Vit. Thucydidis liberos Miltiadae eadem navi intercepta in hoſtium veniſſe poteſtatem adfirmat, inprudenter ſubiungens, ἀφίενται δ' ὑπὸ βασιλέως, εἴγε μὴ ψεύδεται Ἡρόδοτος. Quae, malum, haec ſuſpicio, cui nullus in ſcriptore fundus?

42. Ἐποίησε κακὸν μ. οὐδὲν Μητίοχον] Ea tribuit *Herodoto Marcellin.* in vita *Thucyd.* quae nusquam ille tradidit; nam primum navem captam ſcribit, in qua liberi fuerint Miltiadis; deinde, ἀφίενται δὲ, inquit, ὑπὸ βασιλέως, εἴγε μὴ Ἡρόδοτος ψεύδεται. De uno tantum loquitur *Herod.* liberorum Miltiadis natu maximo Metiocho; hunc tradit variis commodis ornatum in Perſide remanſiſſe, atque ibi, uxore ducta, liberos procreaſſe: τέκνα, inquit, τὰ ἐς Πέρσας κεκοσμέαται· *liberos, Valla, qui inter Perſas cenſentur:* ſcribi quoque potuiſſet, τὰ ἐς Πέρσας τετάχαται. Κοσμεῖν apud veteres ſignificabat etiam τάσσειν, et ἡ τάξις Κόσμος dicebatur: quibus curae iuventutis erat εὐταξία, non Σωφρονισταὶ tantum ſed et Κοσμηταὶ vocabantur: *Ioh. Meurſium* in Att. Lect. II, c. 5., ſequitur, ut ſaepe, non nominatum *S. Petit.* in LL. Att. p. 385. Eadem qua hic ſtructura *Herod.* III, c. 91. ἐς τὸν Αἰγύπτιον νομὸν αὗται (Cyrene et Barce) ἐκεκοσμέατο· id est τεταγμέναι ἦσαν. VALCKEN.

47. Οὐδὲν ἔτι πλέον] Non obliviſcor formulae ἐπὶ πλέον et ἐπὶ πλεῖον in N. Teſt. tabulis atque alibi ſaepe obviae, et curam *Perizonii* ad *AElian.* Var. I, 30. meritae: hic ex *Med.* inculcatur nulla cauſſa. *Noſter* L. IX, 106. οὐδὲν ἔτι πλέον ἐγένετο τουτέων et C. 120. &c. Sequens ἐς νεῖκος φέρον *Sladus*, διαφθορὰν ex *Heſychio* interpretatus, maluit: fruſtra. *Homerus* ſaepe, etiam de bello infr. L. VII, 158.

50. Ἐκ τῶν πολίων] Egregie *Palmerius Gronoviusque*. Haud praeter librariorum indolem confuſio πολίων et πολεμίων. Dedi exempla ad *Diodori* L. XIV, 50., quibus accedat ex *Polyaeno* L. V, 44, 1. *Memnon* βουλόμενος καταμαθεῖν τὰ μεγέθη τῶν ΠΟΛΕΜΙΩΝ καὶ τὰ πλήθη τῶν ἐνοικούντων· nam τῶν πολίων fuiſſe primitus, vacat dubio. Scripſi ἵνα δωσίδικοι εἶεν, flagitante uſu et probante *H. Steph.* Thes. T. I. p. 987. Habet *Polybius* L. IV, 4. vocem et *Suidas* ex eo.

63. Πολλὸν δὲ ναυτικόν] Vir ſummus *Is. Caſaubonus* στρατὸν hunc ναυτικὸν recte interpretatur aptum ad conſcendendas naves ad *Strabon.* L. I. p. 82., ſequente *Stanleio* in AEſchyli Pers. v. 54. Neque enim naves una cum nautis Mardonius ex Perſide in Ciliciam ducere valuit. Refer huc C. 95. prodita. Genus Mardonii ac inter Perſas auctoritatem non praeteriit *Diodorus* L. XI, 1.

69. Παραπλέων τὴν Ἀσίην] Fuit, cui hoc valde ineptum: eſſe enim Ioniam Aſiae partem, nec poſſe illum, qui ad Ioniam adpellit, dici παραπεπλευκέναι τὴν Ἀσίην, uti ſcriptum hic: praeſtare propterea τὴν Καρίην, quippe Ioniae vicinam et ex Cilicia naviganti obeundam. At hoc nimis est ſapere. Ex Cilicia in Ioniam

ram iis Græcis, qui non aſſentiuntur Otanem inter ſeptem Perſas ſuaſiſſe, potiorem eſſe Perſis ſtatum popularem, abdicatis Ionum tyrannis Mardonius ſtatum popularem per civitates conſtituit: his actis, in Helleſpontum ire contendit: ubi coacta ingenti vi navium, etiam multo peditatu, eas copias navibus traiecit Helleſpontum, perque Europam iter Eretriam verſus atque
44 Athenas faciebat. Hæ enim civitates erant prætextus expeditionis: ſed in animo habebat quam plurimas poſſet Græcarum civitatum ſubigere. Nam et claſſe Thaſios nec manum ex adverſo levantes ſubegit, et peditatu Macedones, ultra eos qui iam erant, in ſervitutem redegit: etenim quæ intra Macedones ſunt nationes, iam ſubactæ omnes erant. Hæc claſſis e Thaſo transmittens, ac oppoſitam continentem legens, ad Acanthum usque proceſſit: et ex Acantho ſolvens, dum Athon circumflectit, ventus aquilo vehemens atque arcens tranſitu in eam ingruit, naviumque valde multas in Athon expulit; adeo ut dicatur ad trecentas afflixiſſe, et ſupra viginti millia hominum interiiſſe: quippe quum feris illud mare circa Athon plane ſcateat, perierunt rapti ab illis, aut petris alliſi, partim quod natare neſcirent, partim gelu abſumpti. Et cum nautico quidem exercitu
45 ita actum eſt. Mardonium autem cum pedeſtribus copiis in Macedonia ſtativa habentem Thraces Brygi ſub noctem invaſere, et cum alios multos ex eis occidunt, tum ipſum Mardonium vulnerant. Sed non ta-

δεκομένοισι [a] τῶν Ἑλλήνων, Περσέων τοῖσι ἑπτὰ Ὀτάνεα γνώμην ἀποδέξασθαι, ὡς χρεὸν εἴη δημοκρατέεσθαι Πέρσας· τοὺς γὰρ τυράννους τῶν Ἰώνων καταπαύσας 345
πάντας ὁ Μαρδόνιος, δημοκρατίας κατίστα ἐς τὰς πόλιας· ταῦτα δὲ ποιήσας, ἠπείγετο ἐς τὸν Ἑλλήσποντον· ὡς δὲ συνελέχθη μὲν χρῆμα [b] πολλὸν νεῶν, συνελέχθη δὲ καὶ πεζὸς στρατὸς πολλὸς, διαβάντες τῇσι νηυσὶ τὸν Ἑλλήσποντον, ἐπορεύοντο διὰ τῆς Εὐρώπης· ἐπορεύοντο δὲ ἐπί τε Ἐρέτριαν καὶ Ἀθήνας. Αὗται μὲν ὦν σφι πρόσχημα ἔσαν τοῦ στόλου, ἀτὰρ ἐν νόῳ ἔχοντες ὅσας ἂν πλείστας [c] δύναιντο καταστρέφεσθαι τῶν Ἑλληνίδων πολίων· τοῦτο μὲν δὴ, τῇσι νηυσὶ Θασίους οὐδὲ χεῖρας ἀνταειραμένους, κατεστρέψαντο· τοῦτο δὲ, τῷ πεζῷ Μακεδόνας πρὸς τοῖσι ὑπάρχουσι δούλους [d] προσεκτήσαντο· τὰ γὰρ ἐντὸς Μακεδόνων ἔθνεα πάντα σφι ἤδη ἦν ὑποχείρια γεγονότα· ἐκ μὲν δὴ Θάσου [e] διαβαλόντες πέρην ὑπὸ τὴν ἤπειρον ἐκομίζοντο μέχρι Ἀκάνθου· ἐκ δὲ Ἀκάνθου ὁρμεώμενοι, τὸν [f] Ἄθων περιέβαλλον· ἐπιπεσὼν δέ σφι [g] περιπλέουσι βορῆς ἄνεμος, μέγας τε καὶ ἄπορος, κάρτα τρηχέως [h] περιέσπε πλήθεϊ πολλὰς τῶν νεῶν ἐκβάλλων πρὸς τὸν Ἄθων· λέγεται [i] γὰρ τριηκοσίας μὲν τῶν νεῶν τὰς διαφθαρείσας εἶναι, ὑπὲρ δὲ δύο μυριάδας ἀνθρώπων· ὥστε γὰρ [k] θηριωδεστάτης ἐούσης τῆς θαλάσσης ταύτης τῆς περὶ τὸν Ἄθων, οἱ μὲν ὑπὸ τῶν θηρίων διεφθείροντο ἁρπαζόμενοι· [l] οἱ δὲ, πρὸς τὰς πέτρας ἀρασσόμενοι· οἱ δὲ αὐτέων νέειν οὐκ ἐπιστέατο, καὶ κατὰ τοῦτο διεφθείροντο· οἱ δὲ, ῥίγεϊ· ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς στρατὸς οὕτω ἔπρησσε. Μαρδονίῳ δὲ καὶ τῷ [m] πεζῷ στρατοπεδευομένῳ ἐν Μακεδονίῃ, νυκτὸς Βρύγοι Θρήϊκες ἐπεχείρησαν· καί σφεων πολλοὺς φονεύουσι οἱ Βρύγοι, [n] Μαρδόνιον δὲ αὐτὸν τρωματίζουσι· [o] οὐ μέντοι οὐδὲ αὐτοὶ δουλοσύνην διέ-

a Τῶν Ἑλλ. *Arch.*, articulus aberat. b Πολλὸν *Paſſ.* ex correctione, idem in Ed. *Genev. Edit.*; vere. Vid. ad L. IV, 81. πολλῶν prius: mox πολλὸς στρατὸς *Paſſ. Ask.* c Δύνωνται *Arch. Paſſ.* Paullo ante ἐν νόῳ ἴσχον *Reiskius*, quod malum non foret, ni ſaepe ſtructura vocum in Muſis mutaretur. Vid. VIII, 7. d Κατεκτήσαντο marg. *Steph.* e Διαλαβόντες *Paſſ.* correct. f Ἄθεων *Brit.* Ἄθω et περιέβαλον *Vind.* g Non eſt in *Arch.* h Περιέπεσε *Ask.* i Γὰρ κατὰ τριηκ. *Vind. Arch.* k Laudat *Euſtath.* in *Hom.* p. 294, 16. l Οἱ δὲ αὐτ. νέειν —— διεφθείροντο· οἱ δὲ, πρὸς τὰς πέτρ. &c. hoc ordine *Arch.* m *Med. Paſſ. Ask. Arch.*, ceteri πεζῷ στρατῷ cum *Ald.* n Καὶ Μαρδ. αὐτὸν *Arch. Vind.* ſatis bene. o Οὐ μὲν οὐδὲ iid.

niam tramittenti praeternavigatur Pamphylia Lyciaque, quae utraque cur coniectanti negligitur. Verbo, *Herodotus* τὰ κάτω τῆς Ἀσίης, in quibus Cares et Lycii L. I, 177., ſpectavit.

73. Τοὺς γὰρ τυράννους τ. Ἰ. καταπαύσας] Τῆς τυραννίδος nempe, vel τῆς ἀρχῆς. Sed, ſi forte variant Codd., illud, an καταλύσας, poſuerit, vix conſtitui poterit: prius plerumque plene dicitur, *Herodoto*, καταπαῦσαι τῆς ἀρχῆς Μήδους· καταπαῦσαι Δημάρητον τῆς βασιληΐης· ἀρχῆς Κῦρον καταπαύσειν. —— Dum Perſa Mardonius in Ionia δημοκρατίας κατίστα ἐς τὰς πόλιας, videri debuit Graecis ea res ſecundum *Herodotum* vix credibilis; quia Reges atque imperio regali adſueti popularem regiminis formam in civitatibus libertate uſis ſic plerumque voluerunt mutatam, ut ſaltem penes paucos eſſet imperium, quos dicto facilius haberent obedientes. —— Paulo poſt reſtituetur συνελέχθη μὲν χρῆμα πολλὸν νεῶν. VALCKEN.

85. Τὰ γὰρ ἐντὸς Μακεδόνων] Littera mutata τὰ γὰρ ἐκτὸς Μακ. vir eruditus; namque progredienti e Graecia *intra Macedoniam* ἐντὸς Μακεδ. Theſſalos eſſe, *extra* vero Thraces et Getas: Vere quidem; ſed quid ſi Boſporum Thracium aut Helleſpontum transfretaveris, eruntne ἐκτὸς Μακεδόνων Thraces plerique omnes? Id nemo adfirmaverit. Oram autem Propontidis Europaeam ipſamque Thraciam Dario paruiſſe, ex ſuperioris libri C. 25. et L. VII, 106. conpertum.

91. Πρὸς τὸν Ἄθων] Iterum πρὸς τὸν Ἄθων VII, 21., quamquam τὸν Ἄθω quidam ibi Codd., ut paullo ſuperius *Vindobonae.* Non profecto neſcio, *Diodorum* aliosque ſic maluiſſe, quibus ſuum non invideo. Τὸν Ἄθων *Servius* Atticis tribuens, ad AEn. XII, 701., *quod autem Herodotus*, ſcribit, *hunc Athon, hunc Apollon dicit, Atticae declinationis eſt.* De monte recte, τὸν Ἀπόλλων non novi. Statim κατὰ τριηκοσίας *Valla* expreſſit, et recipi, ut numerus quodammodo indefinitus maneat, poterit. Ita C. 117. κατὰ ἑξακισχιλίους καὶ τετρακοσίους, et crebro. Ceterum Boreas, μέγας τε καὶ ἄπορος, idem qui Strymonias, μέγας τε καὶ κυματίης L. VIII, 118. Hic ἄπορος *arcens tranſitu* de *Gronovii* ſententia, forte verius πρὸς ὃν οὐδένα πόρον εὑρεῖν ἐστι, ſicuti Ἀπορώτατον *Iſaei* explicuit *Harpocratio.* Immo vero haud ſcio, reſpexeritne Grammaticus et Noſtri ἄπορον. Nam quae ſequenti Ἀποστάξαντα ſubiiciuntur Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἕκτῃ, optime accedent prioribus, loco ſuo mota; ſiquidem ἀποστάττειν in hac Muſa nusquam, et *Suidas*, exſcribens *Harpocrationis* ἀποσταξάντα, *Dinarcho* vindicat, *Herodoti* mentione neglecta. Atque haec nunc blandiuntur. Vide tamen C. 125.

99. Βρύγοι Θρήϊκες] Quando L. VII, c. 73., Φρύγες ſecundum Macedonas olim dicti traduntur Βρύγες vel Βρίγες (vid. *Holſten.* ad *Steph.* in Βρίγες) pendet iſta ſcribendi diverſitas a dialecto: *Macedones* οὐδέποτε κατ᾽ ἀρχὰς λέξεων τῷ Φ χρῶνται, ἀλλὰ —— τῷ Β, teſte *Heraclide Euſt.* Od. K. p. 391, 16. habet *Etymolog.* p. 179, 17., ut Macedonica Βίλιππον· Βρύγας· et Βαλακρόν. Βάλακρον τὸν Νικάνορος, (*Vales.* in Excerpta pag. 76.) *Diodor.* II. p. 275, 93. qui Κεβαλῖνον forte dederat p. 351, 16. ſicut p. 221, 26. Βαλλήνην, et Βαλληνικὸν, *Euſtath.* in Od. I. p. 340, 21. —— In vicinis more ſuo ſcripſerat forſan *Herod.* οὐ μέντοι οὐδὲ αὐτοί γε δουλοσύνην διέφυγον πρὸς Περσέων· qua forma loquendi L. III, c. 19., Καρχηδόνιοι, inquit, οὕτω δουλοσύνην διέφυγον πρὸς Περσέων· VII, c. 154. *nulla iſtarum civitatum* πέφευγε δουλοσύνην πρὸς Ἱπποκράτεος· I, c. 159., Φεύγων θάνατον βίαιον πρὸς Περσέων. Paſſivorum loco ſaepe verba neutra, nonnunquam etiam nomina adhibita, ſequuntur illorum ſtructuram; in iſtis *violenta morte affici*, atque *in ſervitutem abduci* vocibus θανάτου βιαίου et δουλοσύνης ſignificantur: huc pertinent *Thucydidea*, ὢν ἐν ἀξιώματι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, et ὑπὸ τῶν ἀστῶν. p. 84, 75. p. 387, 66. *Eurip.* in Phoen. v. 365., Μή τις δόλος με πρὸς κασιγνήτου κτάνῃ. *ne a fratre doloſe occidar*; quaeque pauca dantur ſimilia. VALCKEN.

διέφυγον πρὸς Περσέων· οὐ γὰρ δὴ πρότερον ἀπανέστη
ἐκ τῶν χωρέων τουτέων Μαρδόνιος, πρὶν ἤ σφέας ὑπο-
χειρίους ἐποιήσατο· τούτους μέντοι καταστρεψάμενος,
ἀπῆγε τὴν στρατιὴν ὀπίσω, ἅτε τῷ πεζῷ τε προσπταί-
σας πρὸς τοὺς Βρύγους, καὶ τῷ ναυτικῷ μεγάλως περὶ
[a] τὸν Ἄθων· οὗτος μέν νυν ὁ στόλος αἰσχρῶς ἀγωνισά-
μενος, [b] ἀπαλλάχθη ἐς τὴν Ἀσίην. Δευτέρῳ δὲ ἔτεϊ
τουτέων ὁ Δαρεῖος, πρῶτα μὲν Θασίους διαβληθέντας
ὑπὸ τῶν ἀστυγειτόνων [c] ὡς ἀπόστασιν μηχανοίατο,
πέμψας ἄγγελον, ἐκέλευέ σφεας τὸ τεῖχος περιαι-
ρέειν, καὶ τὰς νέας ἐς Ἄβδηρα κομίζειν· οἱ γὰρ δὴ Θά-
σιοι, [d] οἷα ὑπὸ Ἱστιαίου τε τοῦ Μιλησίου πολιορκηθέν-
τες, καὶ προσόδων ἐουσέων [e] μεγαλέων, ἐχρέωντο τοῖσι
χρήμασι, ναῦς τε ναυπηγεύμενοι μακρὰς, καὶ τεῖχος
[f] ἰσχυρότερον περιβαλλόμενοι· ἡ δὲ πρόσοδός σφι ἐγί-
346 νετο ἔκ τε τῆς ἠπείρου καὶ ἀπὸ τῶν μετάλλων· ἐκ μέν
γε τῶν [g] ἐν Σκαπτῇ ὕλῃ τῶν χρυσέων μετάλλων,
τὸ ἐπίπαν ὀγδώκοντα τάλαντα [h] προσήϊε· ἐκ δὲ τῶν ἐν
αὐτῇ Θάσῳ, ἐλάσσω μὲν τουτέων, συχνὰ δὲ οὕτω,
ὥστε τὸ ἐπίπαν Θασίοισι [i] ἐοῦσι καρπῶν ἀτελέσι, προσ-
ήϊε ἀπό τε τῆς ἠπείρου καὶ τῶν μετάλλων ἔτεος ἑκά-
στου, διηκόσια τάλαντα· ὅτε δὲ τὸ πλεῖστον προσῆλθε,
τριηκόσια. Εἶδον δὲ καὶ αὐτὸς τὰ μέταλλα ταῦτα·
καὶ μακρῷ ἦν αὐτέων [k] θωμασιώτατα τὰ οἱ Φοίνικες
ἀνεῦρον οἱ μετὰ Θάσου κτίσαντες τὴν νῆσον ταύτην, ἥ
τις νῦν [l] ἐπὶ τοῦ Θάσου τούτου τοῦ Φοίνικος τοὔνομα ἔσχε·
τὰ δὲ μέταλλα τὰ [m] Φοινικὰ ταῦτά ἐστι τῆς Θάσου,
μεταξὺ Αἰνύρων τε χώρου καλεομένου, καὶ Κοινύρων ἀν-
τίον δὲ Σαμοθρηΐκης ὄρος μέγα ἀνεστραμμένον [n] ἐν τῇ
ζητήσει· τοῦτο μέν νυν ἐστὶ τοιοῦτο. Οἱ δὲ Θάσιοι τῷ
βασιλέϊ κελεύσαντι καὶ τὸ τεῖχος τὸ σφέτερον κατεῖ-
λον, καὶ τὰς νέας [o] τὰς πάσας ἐκόμισαν ἐς Ἄβδηρα·
μετὰ δὲ τοῦτο, ἀπεπειρᾶτο ὁ Δαρεῖος τῶν Ἑλλήνων ὅ,
τι

tamen vel ipſi ſervitutem Perſarum devita-
re potuerunt: nam Mardonius non prius ex
iis locis deceſſit, quam illos in ſuam redegit
poteſtatem. His ſubactis reduxit exercitum,
tum ob eam quam adverſus Brygos in exer-
citu terreſtri, tum ob maiorem quam in claſ-
ſe ad Athon acceperat calamitatem. Ita hic
exercitus turpiter re geſta rediit in Aſiam.
Altero poſt hæc anno Darius ante omnia 46
Thaſios a vicinis inſimulatos tanquam defe-
ctionem molientes, miſſo nuncio iuſſit di-
ruere muros, et naves in Abdera tranſpor-
tare: nam Thaſii, ut qui ab Hiſtiæo Mile-
ſio fuerant obſeſſi, et proventus magnos ha-
bebant, opibus utebantur, cum in texen-
dis navibus longis, tum validioribus muris
urbi circumdandis. Erat autem eis proven-
tus hic ex continenti atque ex metallis: ex
auri quidem fodinis in Scapteſyla plerum-
que redibant octoginta talenta: ex Thaſiis
autem metallis pauciora quidem his, ſed
tamen ita denſa ut quum Thaſii forent ple-
rumque immunes circa fructus, eis in ſum-
mam provenerint quotannis ex continenti at-
que ex metallis ducenta talenta; et quan-
do plurimum, trecenta. Quæ metalla ipſe 47
quoque inſpexi, et ex ipſis longe admira-
tu digniſſima erant, quæ Phœnices ii, qui
cum Thaſo eam inſulam condiderunt, in-
venere; quæ ab hoc Thaſo Phœnice no-
men obtinuit. Hæc autem Thaſi Phœnicia
metalla ſita ſunt inter AEnyra locum appella-
tum et Cœnyra: atque e regione Samothra-
ciæ ingens mons indagando everſus eſt. Et 48
hoc quidem huiuſcemodi eſt. Thaſii au-
tem iubente Dario, et murum ſuum dirue-
runt, et naves omnes Abdera devexerunt.
Poſt hæc Darius, quid in animo Græci ha-
berent,

a Omittunt *V. Paſſ. Aſk.* *b* *Med. Aſk. Paſſ.*, alii ἀπηλλάχθη. *c* Ὡς ἐς ἀπ. *Arcb. V.* *d* Οἱ ἀπὸ *Brit.* et *Aſk.*, qui Ἱσ. Μιλ. cum *Paſſ.* *e* Μεγαλέων *Vind.* non contra Ionismum, itaque reduxi; μεγάλων prius erat. *f* Ἰσχ. ὑψηλὸν περιβ. *Paſſ.* cum ſcholio. *g* Ἐν Σκαπτησύλῃ *Arcb.*, ἐκ Σκαπτῆς ὕλης ora *Steph. Paſſ. Aſk. Brit.*, μέταλλα σκαπτῆς ὕλης hinc *Euſtath.* ad *Dion.* v. 517. p. 208. *h* Προσήϊε *Arcb. Vind.*, recte: προσείη *Paſſ.* et mox: prius προσήει. In Valla *ſeptuaginta talenta.* *i* Deſit *V. Arcb.*, qui et καρπόν. *k* Θωμασ. *Aſk.* bene. θαυμασ. reliqui. *l* Ἐπὶ του *Arcb. Vind.*, ſatis bene. olim ἀπὸ tum τὸ οὔνομα ἔσχε cum *Aſk.* iidem, male olim ἔσχε. *m* Φοινικικὰ ora *Steph. Paſſ.* *n* Ἐν τῇ ζητ. iidem et *Aſk.*, τῇ aberat. *o* *Med. Paſſ. Aſk.*, τὰς alii non agnoſcunt.

8. Δευτέρῳ δὲ ἔτεϊ τουτέων] Rerum earum, quas deſcripſit. Eſt autem annus Olymp. LXXII. ſecundus, quo et Thaſii in ordinem coacti et legati aquam et terram petitum miſſi abierunt: namque μετὰ δὲ τοῦτο C. 48. huc referendum. Inſequens annus pugna celeberrimus eſt Marathonia, decimus ante Salaminiam victoriam ap. *Thucydid.* I, 18.

17. Ἔκ τε τῆς ἠπείρου καὶ μετάλλων] *Vallae* Latina *ex continenti et metallis* neque hic, nec deinceps Cl. *de Pauw* ſe probare valuerunt: *ex terra et metallis* illi praeſtabilius, ἠπείρου voce, ut in *Etymol. Suida* et aliis, pro terra poſita. Quam ego quidem notionem illi non detraho, de *Herodoto*, cuius in Muſis frequentiſſimum vocabulum, addubitans. Certum eſt, Thaſios in Thraciae adverſa ora metalli fodinas exercuiſſe agrosque araſſe ex *Thucyd.* I, 100. Liquet inſuper, inſulam fuiſſe εὔκαρπον *Dionyſii* v. 528. indicio. Mox ἐν Σκαπτησύλῃ *Arch.* accuratiſſime obſervationi *Steph. Byz.* congruit, et *Lambino* opitulatur, *Scapteſylam* reſtituenti *Lucretio*, reiecta *Scaptenſula*, cuius poſt *Feſtum* vindex *Giſanius.* At Σκαπτὴν ὕλην priſcorum plerique disiunctim maluerunt, quorum exempla ad *Stephan.* ſtipavit *Holſtenius*, inmemor occupata fuiſſe a *Paul. Leopardo* Emend. L. VIII, 20., *Vallam* in his explicandis lapſum leniter, uti in more habet, corrigente.

21. Ἐοῦσι καρπῶν ἀτελέσι] *Si forent tributorum inmunes* olim *Laurentius*, ac ſi φόρων ἀτελέσι ob oculos habuiſſet, ſicuti *Appianus* Λυκίους φόρων ἀτελεῖς B. Civil. V, p. 1077. Ego vero nuſquam in ſchedis animadverti, haud recuſaturus, ſi vel in unis reperiretur. Laudato *de Pauw* ἀτελὴς *inperfectus* et καρπῶν ἀτελέες fructuum defecti copia intelliguntur. In *Heſychio* Ἀτελεῖς, ἐλλιπεῖς, cuiusmodi ſpadones aut alia parte manci: καρπῶν ἀτελέες eodem poſſe modo dici, nondum, ut credam, adducor. In L. I, 192. τῶν ἄλλων ἐοῦσαι ἀτελέες de vicis, a tributorum penſione, niſi quod canibus cibum praeberent, liberis. An ergo καρπῶν ἀτελέσι, *quod ad fructuum proventus attinet, a tributo inmunibus?* Quod et *Abreſchio* placuiſſe, animadverto.

21. Ἐοῦσι καρπῶν ἀτελέσι] *Valla: ſi Thaſii forent immunes tributorum:* in tributi vicem terrae proventum, *fruges*, ſed vinum in primis generoſiſſimum Perſae videntur a Thaſiis accepiſſe; qui propterea, ut ἀτελεῖς φόρων alii, ſic dici potuerunt καρπῶν ἀτελέες. Thaſiorum *aurifodinas* ex *Herod.* memorat *Euſtath.* ad *Dionys.* v. 517. meminerunt earumdem *Thucyd.* I, c. 100. *Marcellin.* vita *Thuc.* p. 3. et *Zenob.* Cent. IV, Prov. 34. Neque agrorum fertilitate motus, neque inſulae divitiis, *Archilochus* Thaſum in ſuis ſaepe carminibus habuit deſpicatui, quod e diverſis liquet illorum fragmentis apud *Athen.* XII. p. 523. D. *Euſtath.* in Il. Θ, p. 616, 46. *Plutarch.* de Exil. p. 604. B. qui, Ἀρχίλοχος, inquit, τῆς Θάσου τὰ καρποφόρα καὶ οἰνόπεδα παρορῶν, διὰ τὸ τραχὺ καὶ ἀνώμαλον διέβαλε τὴν νῆσον. VALCKEN.

27. Ἐπὶ τοῦ Θάσου τούτου] Ex more ſcriptoris, ſtabilito diligentia Cel. *Gronovii* ad L. IV, 45. De Phoenicibus et Thaſo nonnulla L. II, 44. Poterunt autem τὰ μέταλλα Φοινικὰ, ſi quae neceſſitas, et Φοινικικὰ pingi, uti ſaepe in *Strabone* πόλεις Φοινικικαὶ, apud *Athen.* γαῦλος Φοινικικὸς, qui tamen XII. p. 538. D. πορφυρᾶ καὶ Φοινικᾶ χρυσοῦφῆ iunxit: ἐν πελέκει Φοινικῷ *Polemo* Or. II. p. 16. Ed. *H. Steph.*, παιδείᾳ Φοινικῇ *Dio Caſſ.* Ecl. XLVI. Accedat Συρία Φοινίκη *Diodori* L. XIX, 93. et *Punicum* bellum.

berent, bellarene ſecum an ſeſe ipsos dedere, tentandum ratus, caduceatores per Græciam alios alio dimittit, regi terram et aquam petere iusſos. Et hos quidem in Græciam miſit; alios autem ad tributarias ſibi maritimas civitates dimiſit, imperans lon-
49 gas naves fieri, et navigia quibus equi vehuntur. Hæc igitur iſti comparabant, et legatis per Græciam euntibus, et quæ Perſa præceperat petentibus, multi in continente populi dederunt: inſulani quoque omnes, ad quos eadem petituri accesſere, et tum alii inſulani dant terram et aquam Dario, tum etiam AEginetæ. Qua re continuo Athenienſes irritati ſunt, quod putarent hoſtili in ipsos animo dedisſe AEginetas, ut una cum Perſa adverſus eosdem militarent. Itaque libenter occaſionem amplexi, Spartam profecti illos inſimulaverunt,
50 quaſi eo quod fecerant Græciam prodidisſent. Ad hanc delationem Cleomenes Anaxandridæ filius, Spartiatarum rex, AEginam transmiſit, animo præcipuos eius rei autores comprehendendi. Conanti autem illos comprehendere cum alii AEginetæ intercesſere, tum præcipue Crius Polycriti filius, negans fore, ut gaudens quemquam duceret AEginetarum: nam id eum facere ſine communi Spartiatarum, ab Athenienſibus pecunia corruptum; alioqui cum altero rege venturum fuisſe ad comprehendendum. Hoc autem dicebat ex mandato Demarati. Crium Cleomenes ex AEgina repulſus interrogavit quod ei nomen esſet. Ille respondit

τι ἐν νόῳ ἔχοιεν, κότερα πολεμέειν ἑωυτῷ, ἢ παραδιδόναι σφέας αὐτούς· διέπεμπε ὦν κήρυκας, ἄλλους ἄλλῃ τάξας, ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, κελεύων αἰτέειν βασιλέϊ γῆν τε καὶ ὕδωρ· τούτους μὲν δὴ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἔπεμπε· ἄλλους δὲ κήρυκας διέπεμπε ἐς τὰς [a] ἑωυτοῦ δασμοφόρους πόλιας τὰς παραθαλασσίους, κελεύων νέας τε μακρὰς καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα ποιέεσθαι. Οὗτοί τε δὴ παρεσκευάζοντο ταῦτα, καὶ τοῖσι ἥκουσι ἐς τὴν Ἑλλάδα κήρυξι, πολλοὶ μὲν ἠπειρωτέων [b] ἔδοσαν τὰ προΐσχετο αἰτέων ὁ Πέρσης· πάντες [c] δὲ νησιῶται, ἐς τοὺς ἀπικέατο αἰτήσοντες, οἵ τε δὴ ἄλλοι νησιῶται διδοῦσι γῆν τε καὶ ὕδωρ Δαρείῳ, καὶ δὴ καὶ Αἰγινῆται. ποιήσασι δέ σφι ταῦτα, ἰθέως Ἀθηναῖοι [d] ἐπεκέατο, δοκέοντες ἐπὶ [e] σφίσι ἐπέχοντας τοὺς Αἰγινήτας δεδωκέναι, ὡς ἅμα τῷ Πέρσῃ ἐπὶ σφέας στρατεύωνται· καὶ ἄσμενοι [f] προφάσιος ἐπελάβοντο· Φοιτέοντές τε ἐς τὴν Σπάρτην, κατηγόρεον [g] τῶν Αἰγινητέων τὰ πεποιήκοιεν, προδόντες τὴν Ἑλλάδα. Πρὸς ταύτην δὲ τὴν κατηγορίην, Κλεομένης ὁ Ἀναξανδρίδεω, [h] βασιλεὺς ἐὼν Σπαρτιητέων, διέβη ἐς Αἴγιναν, βουλόμενος συλλαβεῖν Αἰγινητέων τοὺς αἰτιωτάτους· ὡς δὲ ἐπειρᾶτο [i] συλλαμβάνειν, ἄλλοι τε δὴ αὐτῷ ἐγίνοντο ἀντίξοοι τῶν Αἰγινητέων, ἐν δὲ δὴ καὶ Κριὸς ὁ Πολυκρίτου μάλιστα· ὃς οὐκ ἔφη αὐτὸν οὐδένα [k] ἄξειν χαίροντα Αἰγινητέων· ἄνευ γάρ μιν Σπαρτιητέων τοῦ κοινοῦ ποιέειν ταῦτα, [l] ὑπ' Ἀθηναίων ἀναγνωσθέντα χρήμασι· ἅμα γὰρ ἄν μιν τῷ ἑτέρῳ βασιλέϊ ἐλθόντα συλλαμβάνειν· ἔλεγε δὲ ταῦτα ἐξ ἐπιστο- 347
λῆς τῆς Δημαρήτου. Κλεομένης δὲ ἀπελαυνόμενος ἐκ τῆς Αἰγίνης, εἴρετο τὸν Κριὸν ὅ, τι οἱ εἴη τὸ οὔνομα· ὁ δ

a Ἑωυτοῦ *Arch.* post pauca Laurentius *naves hippophoras.* b Ἔδοσαν id. c Δὲ οἱ νησ. *Ask. Paſſ.*, tum ἐς οὓς ἀπικέατο *Ask.*, prius et in *Arch. V. Paſſ.* reſtitutum ἀπικέατο est: nam ἀπικοίατο alienum. d Ἀπικοίατο *Arch.* e *Med. Paſſ. Ask.*, σφίσιν ἔχοντας cæteri cum *Euſtathio* ad *Hom.* p. 1856, 16., potueratque ſervari. f Προφ. *Arch.* mox τε negligunt *Arch. Ask.* g Τῶν Αἰγιν. *Ask. Paſſ.*, articulus ante aberat. h Βασιλεύων Σπαρτ. *Paſſ.* i *Med. Ask. Paſſ.*, vere: Conf. L. 1, 77. poſterior ex emendatione συλλαμβάνειν ut alii. k Ἔξειν *Ask.* l Ἀπὸ Ἀθην. *Vind. Arch.* Porro ἀναπεισθέντα loco ἀναγνωσθέντα Fragm. *Paris.*, quae manifeſta gloſſa. Vide L. 1, 128.

41. Νέας τε μακρὰς, καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα] Hic quidem ad *Ammonii* mentem diſtinguit νέας, *longas naves*, et τὰ στρογγύλα πλοῖα· ſunt enim hic νέες ſive νῆες, στρατιώτιδες et ὁπλιταγωγοί· πλοῖα vero, *quae equos veherent.* L. VII, c. 1., iusſi ſunt parare νέας τε, καὶ ἵππους, καὶ σῖτον, καὶ πλοῖα· haec ſcilicet εἰς ἵππους καὶ σῖτον· atque adeo νέας τε, καὶ πλοῖα ἱππαγωγὰ καὶ σιταγωγά. Neque ſane bellicas et longas naves πλοῖα dixit; ſed *hippagogas*, etiam ἱππαγωγοὺς νέας· vid. *Gronov.* ad init. L. VII, et onerarias cum commeatu ἐς σῖτα νέας, VII, c. 21. Haec firmant *Dukeri* ſententiam ad *Thucyd.* VI, c. 43. Apud *Ammon.* in *Ariſtotelis* loco Alexander Molosſus (*accitus ab Tarentinis in Italiam, Livio* VIII, c. 24.) ἐξέπλευσε ναυσὶ μὲν πεντεκαίδεκα, πλοίοις δὲ συχνοῖς ἱππαγωγοῖς καὶ στρατηγικοῖς· poſtremum, procul dubio mendoſum, tentavit Clar. *D'Orvill.* in *Charit.* p. 674. ſed a vulgata nimium abit vox σιταγωγοῖς· mihi reſtituendum videtur, ἱππαγωγοῖς καὶ φορτηγικοῖς· *naves onerarias*, φορτηγικὰ πλοῖα dixerunt *Thucyd.* p. 434, 60. *Xenoph.* V. Ἑλλ. p. 320, 37. aliique. VALCKEN.

48. Ἐπὶ σφίσι ἐπέχοντας] Confer dicta L. 1, 80. AEginetae maris hoc tempore erant domini, θαλασσοκράτουν, *Euſebio* et *Syncello* teſtibus. Id praeter alia usſit Athenienſes, anſamque dedit augendae, quae toti deinceps praeſidio fuit Graeciae, claſsi, conſentientibus *Herodoto* VII, 144. et *Thucydide* 1, 14. Quae vero de Spartanorum rege, AEginetas adgresſo, eadem *Pauſanias* L. III, 4.

48. Ἐπὶ σφίσι ἐπέχοντας] Quod olim vulgabatur dediſſe videtur *Herod.* ἐπὶ σφίσι ἔχοντας, lectum *Euſtathio* in Od. T. p. 683, 21. ubi Homericum Τί μοι ἐπέχεις; interpretatus, τί κατ' ἐμοῦ ἔχεις. Ἡρόδοτος δὲ, inquit, διαλελυμένως φησίν. ἐπὶ σφίσιν ἔχοντας τοὺς Αἰγινήτας· alia dedit in Il. X. p. 1355, 46. *Euſtathium* ſequitur *H. Steph.* in Prolegom. p. 736. Sunt et Herodoteae tmeſes, μετὰ δὴ βουλεύσαι, p. 387, 5. ἀπὸ πάντα τὰ χρήματα ἄγων. p. 434, 41. &c. —— Cap. ſeq. in inſulam AEginam veniſſe quidem dicitur Cleomenes; ſed a Crio aliisque impeditus facere nondum potuit, quod iam nunc Demarato nondum eiecto fecisſe dicitur *Pauſaniae* III, p. 212. VALCKEN.

62. Ἐξ ἐπιστολῆς τῆς Δημαρήτου] Erat in Latinis *ex epiſtola.* Maluerunt *de mandato* alii, *Portus* et ante eum *Stephanus*; qui quidem disſenſus in re longe hinc remota momenti non magni: his tamen calculum adpoſui L. IV, 10.

64. Εἴρετο τὸν Κριὸν, ὅ, τι οἱ εἴη τὸ οὔνομα] Suſpicor AEginetam istum *Crium* luctatorem fuiſſe, quem *Simonides* carmine memoraverit: ad *Ariſtoph.* Nub. v. 1359., Ἆισαι Σιμωνίδου μέλος, τὸν κριὸν ὡς ἐπέχθη· ista leguntur in *Schol.* τοῦτο τὸ μέλος Σιμωνίδου καὶ Ἐπινίκου, Ἐπέξαθ' ὁ κριὸς —— ἦν δὲ παλαιστὴς Αἰγινήτης· forte ſcribendum, Σιμωνίδου ἐξ ἐπινικίου· ut verba, Ἐπέξαθ' ὁ Κριὸς οὐκ ἀεικέως, ἐλθὼν εἰς δένδρεον ἀγλαὸν (f. ἐς ἀγλαόδενδρον) Διὸς τέμενος, ut iſta verba fuerint in Crium AEginetam *Simonidis*, alludentis ad arietem πεκτούμενον. —— Acerbo ioco *Herodoti* Cleomenes, cum AEgineta ſibi nomen esſe dixisſet Κριοῦ, ἤδη νῦν, aiebat, καταχάλκου, ὦ κριὲ, τὰ κέρεα, ὡς συνοισόμενος μεγάλῳ κακῷ· *iam nunc tu*, velut *vir gregis*, *aerata tua fac cornua, quibus posſis luctari adverſus magnum malum, quod tibi imminet.* Paulo inconſideratius negaverat AEgineta, Cleomenem οὐδένα ἄξειν χαίροντα Αἰγινητέων· dictum indignatus ex Κριοῦ nomine captat hominis irridendi Rex Spartanus occaſionem; atque ea dicit, quae in veri nominis *arietem* petulantiorem, κριὸν ἀσελγαινόμενον, dici poterant, cuius protervia brevi refutaretur. Ne *Cicero* quidem abſtinere ſe potuit, quin C. Verri, homini ſane pesſimo, ex ipſo nomine *verris* crearet interdum invidiam, II. in Verr. c. 78. *videtis Verrutium? videtis primas literas integras? videtis extremam partem nominis, caudam illam Verris tanquam in luto demerſam esſe in litura?* Sic IV. in Verr. c. 25., *ut hic nomen ſuum* (verris) *comprobavit, ſic ille cognomen* (frugi.) Siculos dicentes facit c. 43., *in labores Herculis non minus hunc immaniſſimum verrem, quam illum aprum Erymanthium referri oportere.* Multo minus patienter legi poterunt frigidi *Plautini* ioci Bacchid. II, 3. v. 50. Menaechm. II, 2, v. 38.

ᵃ ὁ δὲ τὸ ἐὸν ἔφρασέ οἱ· ὁ δὲ Κλεομένης πρὸς αὐτὸν ἔφη, „ Ἤδη νῦν ᵇ καταχάλκου ὦ Κριὲ τὰ κέρεα, ὡς συνοι„ σόμενος μεγάλῳ κακῷ". Ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ τοῦτον τὸν χρόνον ὑπομένων Δημάρητος ὁ Ἀρίστωνος, διέβαλε τὸν Κλεομένεα, ᶜ ἐὼν βασιλεὺς καὶ οὗτος Σπαρτιητέων, οἰκίης δὲ τῆς ὑποδεεστέρης· κατ' ἄλλο μὲν οὐδὲν ὑποδεεστέρης, (ἀπὸ γὰρ τοῦ αὐτοῦ γεγόνασι) κατὰ πρεσβυγενείην δέ κως τετίμηται μᾶλλον ἡ Εὐρυσθένεος. Λακεδαιμόνιοι γὰρ, ὁμολογέοντες οὐδενὶ ποιητῇ, λέγουσι αὐτὸν Ἀριστόδημον τὸν Ἀριστομάχου τοῦ Κλεοδαίου τοῦ Ὕλλου βασιλεύοντα, ἀγαγεῖν σφέας ἐς ταύτην τὴν χώρην τὴν νῦν ἐκτέαται, ᵈ ἀλλ' οὐ τοὺς Ἀριστοδήμου παῖδας· μετὰ δὲ χρόνον οὐ πολλὸν, Ἀριστοδήμῳ τεκεῖν τὴν γυναῖκα, τῇ οὔνομα εἶναι ᵉ Ἀργείην· θυγατέρα δὲ αὐτὴν λέγουσι εἶναι Αὐτεσίωνος, τοῦ Τισαμενοῦ, τοῦ Θερσάνδρου, τοῦ Πολυνείκεος· ταύτην δὲ τεκεῖν δίδυμα· ἐπιδόντα δὲ τὸν Ἀριστόδημον τὰ τέκνα, νούσῳ τελευτᾶν. Λακεδαιμονίους δὲ τοὺς τότε ἐόντας, βουλεῦσαι κατὰ νόμον βασιλῆα τῶν παίδων τὸν πρεσβύτερον ποιήσασθαι· οὐκ ὧν δὴ σφέας ἔχειν ὁκότερον ἕλωνται, ὥστε καὶ ὁμοίων καὶ ᶠ ἴσων ἐόντων· οὐ δυναμένους δὲ γνῶναι, ἢ καὶ πρὸ τούτου, ἐπειρωτᾶν τὴν τεκοῦσαν· τὴν δὲ, ᵍ οὐδὲ αὐτὴν φάναι διαγινώσκειν, εἰδυῖαν μὲν καὶ τὸ κάρτα λέγειν ταῦτα, βουλομένην δὲ ʰ εἴ κως ἀμφότεροι γενοίατο βασιλῆες· τοὺς ὦν δὴ Λακεδαιμονίους ἀπορέειν· ἀπορέοντας δὲ, πέμπειν ἐς Δελφοὺς, ἐπειρησομένους ὅ, τι χρήσονται τῷ πρήγματι· τὴν δὲ Πυθίην κελεύειν σφέας ἀμφότερα τὰ παιδία ἡγήσασθαι βασιλῆας, τιμᾶν δὲ μᾶλλον τὸν ⁱ γεραίτερον· τὴν μὲν δὴ Πυθίην ταῦτά σφι ἀνελεῖν· τοῖσι δὲ Λακεδαιμονίοισι ἀπορέουσι οὐδὲν ἧσσον ὅκως ἐξεύρωσι αὐτέων τὸν πρεσβύτερον, ὑποθέσθαι ἄνδρα Μεσσήνιον, τῷ οὔνομα εἶναι Πανίτην· ὑποθέσθαι δὲ τοῦτον τὸν Πανίτην τάδε τοῖσι Λακεδαιμονίοισι, Φυλάξαι τὴν γει-

dit quod erat. Cui Cleomenes, Crie, inquit,
iam nunc præferrato cornua, tanquam occur-
ſurus magno malo. Spartæ autem calumnia- 51
batur Cleomenem per id tempus remanens
Demaratus Ariſtonis filius et ipſe rex Spar-
tiatarum, ſed ex familia inferiore, non ta-
men ob aliud inferiore, (ab eodem enim o-
riundi) quam quod familia Euryſthenis, quia
primogenituræ ius habebat, honoratior erat.
Etenim Lacedæmonii, nulli poëtarum aſſen- 52
tientes, negant ſe in eam quam nunc poſſi-
dent regionem ductos a filiis Ariſtodemi, ſed
ab ipſo Ariſtodemo, filio Ariſtomachi, ne-
pote Cleodæi, pronepote Hylli, regnante.
Et poſt non multo Ariſtodemi uxorem nomi-
ne Argiam, quam dicunt fuiſſe filiam Aute-
ſionis, neptem Tiſameni, proneptem Ther-
ſandri, abneptem Polynicis, peperiſſe gemi-
nos: eiſque conſpectis Ariſtodemum morbo
deceſſiſſe. Lacedæmonios autem qui tum
erant, inito conſilio creaſſe regem e pueris
eum qui eſſet primogenitus, ut lex iube-
bat. Hinc igitur neſcientes utrum elige-
rent, quum eſſent ſimiles ac pares; id
quum nequirent ſcire, aut etiam ante hoc
tempus, fuiſſe percontatos genitricem: ea
quoque ipſa negante ſe dignoſcere, etſi o-
ptime noſſet illa aperire, quod cuperet
ambos effici reges: ita de hoc dubitantes
Lacedæmonios miſiſſe Delphos ſciſcitatum
quid in ea re agerent; et iis Pythiam im-
peraviſſe, ut utrumque puerorum regem du-
cerent, ſed primogenitum magis honorarent.
Hoc reſponſo a Pythia edito, Lacedæmo-
nios nihilominus incertos quo pacto primo-
genitum reperirent, admonitos fuiſſe ab
Meſſenio, cui nomen Panites, ut obſer-
varent utrum puerorum mater priorem lava-
ret

a Ὁ δέ οἱ τὸ ἐὸν ἔφ. *Paſſ.*, in aliis ἔφρασε· ὁ — ut *V. Arch. Aſk. Brit.* *b* Attigit *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 511. p. 206. levi macula adſperſus. *c* Abest abs *Arch. Vind.* *d* Decem ſeqq. omittit *Arch.* *e* Ἀργείην id. *Vind. Valla.* *f Med. Paſſ. Aſk. Arch. V. Paris. A. B. Brit. Vall.*, ex *Aldo* ἴσων ἀμφοτέρων ἐόντων. *g* Οὐδὲν φάν. *Arch.* *h* Εἰκὸς ὡς id. *i* Πρεσβύτερον *M. Paſſ. Aſk.*

38. Trucul. I, I, v. 58. quem reiicit verſum tanquam ſpurium G. *Canter.* N. L. VII, c. 10., niſi ſit in ſcena prolatus, quid ſibi vellet Comicus, a plebe non potuit intelligi. *Cicero* Philipp. XI, c. 6. C. *Annium Cimbrum, Lyſidici filium, Lyſidicum ipſum Graeco verbo, quoniam omnia iura diſſolvit.* Unicum licet de hoc genere, mirabar tamen in *Livio*, quod Scipionem facit dicentem, *Atrium Umbrium ſemilixam nominis etiam abominandi ducem* XXVIII, c. 28. Apud recentiores inprimis Graeculos huius generis reperiuntur plurima. VALCKEN.

73. Οὐδενὶ ποιητῇ] Quem innuat, Tyrtaeumne an alium, haud memini. Cum poëta isto plerique Graecorum faciunt: *Xenophon* tamen in Ageſil. p. 72. *Ed. Hutch.*, eumque ſecutus *Plutarchus* domum, quam Ariſtodemus Spartae erexerit, habent.

74. Τοῦ Κλεοδαίου] Τοῦ Κλεοδήμου dum hic ſcribendum putabat *Meurſ.* de Regno Lac. c. 6., non recordabatur apud ipſum *Herod.* conſtanter ſcribi Κλεοδαίου, VII, c. 204. VIII, c. 131. ſequi potius debuerat *Fr. Sylburgii* iudicium, *AEliano* quoque nomen reſtituentis Κλεοδαίου, ad *Pauſan.* Lacon. p. 246. illinc facile fluxerunt formae minus ſincerae Κλεοδήμου, et Κλεοδάτου· Spartani Μενεδαΐου nomen male in Μενεδάτου transſierat apud *Thucyd.* p. 228, 56. alterum ſatis commendat notiſſimum μενεδήϊος· eamdem habent vim nomina Laconica Κλεινόμαχος et Κλεοδαῖος. —— Non filios tantum, ſed patrem quoque Ariſtodemum Spartam tenuiſſe ſtatuit et qui dicitur *Xenophon* in Encom. Ageſil. p. 72., θεάσθω τις τὰς θύρας αὐτοῦ· εἰκάσειε γὰρ ἄν τις ἔτι ταύτας ἐκείνας εἶναι, ἅσπερ Ἀριστόδημος ὁ Ἡρακλέους ὅτε κατῆλθε λαβὼν ἐπεστήσατο· ubi notat *Hutchins.* VALCKEN.

78. Ἀργείην] Errorem excuſare ab hac ſcriptura diſcrepantes nequeunt: ſtabilitur matronae nomen omnium conſenſu: quin fuerunt, qui *Pindaro* Ἀργείδας inculcabant Iſth. Od. VII, 21., μητρόθεν appellatos, διὰ τὸ Ἀργείαν ὀνομάζεσθαι τὴν Ἀριστοδήμου γυναῖκα, quamquam fruſtra illi. Addita hic maiorum ſeries ſororem oſtendit Therae, quem πρόδικον, ut Spartae dicebant, ſive tutorem pupillorum Euryſthenis et Proclis vidimus L. IV, 147.

85. Ἴσων ἐόντων] In horum medio poſitum ἀμφοτέρων, tantopere damnatum, neque utile, expunxi. Nexa quae adhaerent, varie tentata fuerunt, praecipue ἢ καὶ πρὸ τούτου. Puto indicari, nihilo magis quam antea potuiſſe, uter natu prior eſſet, diſcernere, et μᾶλλον ad ſententiam adſciſcendum. Convenit ex L. VII, 189. ὡς ἔμαθον αὐξόμενον τὸν χειμῶνα, ἢ καὶ ΠΡΟ ΤΟΥΤΟΥ, ἐθύοντο· quodque in C. 139. eiusdem Polymniae; nam πρὸ τοῦ non differt. Malunt porro docti viri οὐ βουλομένην δὲ, reſtituta negante particula; quibus ſi adiutrices adeſſent ſchedae, fortaſſe adſentirer: nunc intercedo.

85. Ἢ καὶ πρὸ τούτου] Hac ſaltem in ſede voces iſtae, ſi ſunt Herodoteae, commodam vix admittunt interpretationem: aptius forſan haerere viderentur iſtis, quae paulo leguntur ſuperius, ſic interſertae: ἐπιδόντα δὲ τὸν Ἀριστόδημον τὰ τέκνα, [ἢ καὶ πρὸ τούτου,] νούσῳ τελευτᾶν. —— Eſt et in proximis ſtructura minus expedita: mea ſententia lenius iſta fluerent hunc in modum ſcripta: εἰδυῖαν μὲν (καὶ τὸ κάρτα λέγουσαν ταῦτα,) βουλομένην δὲ εἴκως ἀμφότεροι γενοίατο βασιλῆες· *ſcientem quidem, tametſi valide negaret* geminos ſe internoſcere: λέγουσαν ταῦτα, nempe οὐδὲ αὐτὴν διαγινώσκειν. VALCKEN.

93. Τὸν γεραίτερον] Praeſtantia *Med.* Cod. et conſpirantium meritis fertur laudibus; quae tamen ſaepe modum excedunt. Πρεσβύτερον eorum ſcholion eſt, defenſione indignum. An, quaeſo, γεραίτερος poſtulabit, *uni adfuiſſe prae altero γέρας*; Quid fiet ergo, tot *Xenophontis* aliorumque dictis, in quis γεραίτερος aetate ſenior et amplius nihil?

12. Πάν-

ret cibaretque; quam ſi deprehenderent eodem ſemper modo factitare, illos vero habituros id omne quod quærerent, et vellent invenire: ſin et illa alternando erraret, palam eis fore ne ipſam quidem quippiam magis noſſe; et ut iſti aliam rationem inirent. Ibi Spartiatas ex admonitu Meſſenii obſervantes matrem Ariſtodemi puerorum, ignaram cur obſervaretur, animadvertentesque illam uno modo præferentem primogenitum tum cibando, tum lavando, accepiſſe puerum, qui honorabatur a matre, tanquam primogenitum publiceque alendum curaſſe, impoſito ei nomine Euryſthene; iuniori, Procle. Hos autem fratres, ubi adoleverunt, per omne vitæ tempus inter ſe diſſenſiſſe,
53 et itidem eorum poſteros perſeveraſſe. Hæc ſoli Græcorum Lacedæmonii aiunt. At hæc ſecundum ea, quæ commemorantur a Græcis, ego ſcribo; hos Dorienſium reges usque ad Perſeum Danaæ filium deo omiſſo, recenſeri recte a Græcis, et demonſtrari Græcos eſſe: iam tum enim iſti inter Græcos cenſebantur. Ideo autem dixi, usque ad Perſeum, nec altius repetii, quod nullum Perſeo cognomentum adest mortalis patris, quemadmodum Herculi Amphitryon. Itaque a me rectam rationem ſequente dictum recte est usque ad Perſeum. A Danae vero Acriſii filia retrorſum patres eorum ſuperiores recenſendo, conſtabit principes Dorienſium eſſe AEgyptios indigenas. Hæc generis recenſio ex commemoratione
54 Græcorum facta est. Ut autem a Perſis narratur, Perſeus ipſe, quum eſſet Aſſyrius, factus est Græcus, non tamen progenitores eius: nam maiores Acriſii fateri, quod ad cognationem, nihil cum Perſeo ſibi eſſe; eosque quemadmodum Græci aiunt, AEgy-

γειναμένη, ὁκότερον τῶν [a] παίδων πρότερον λούει καὶ σιτίζει· καὶ ἢν μὲν κατὰ [b] ταυτὰ φαίνηται αἰεὶ ποιεῦσα, τοὺς δὲ πᾶν ἕξειν ὅσον τι καὶ δίζηνται καὶ θέλουσι ἐξευρεῖν· ἢν δὲ πλανᾶται καὶ ἐκείνη, ἐναλλὰξ ποιεῦσα, δῆλά σφι ἔσεσθαι ὡς οὐδὲ ἐκείνη πλέον οὐδὲν εἴδε· ἐπ' ἄλλην τέ σφεας τράπεσθαι ὁδόν· ἐνθαῦτα δὴ τοὺς Σπαρτιήτας, [c] κατὰ τὰς τοῦ Μεσσηνίου ὑποθήκας, φυλάξαντας τὴν μητέρα τῶν Ἀριστοδήμου παίδων, λαβεῖν κατὰ ταυτὰ τιμῶσαν τὸν πρότερον καὶ σίτοισι καὶ λουτροῖσι, οὐκ [d] εἰδυῖην τῶν εἵνεκεν ἐφυλάσσετο· [e] λαβόντας δὲ τὸ παιδίον τὸ τιμώμενον πρὸς τῆς γειναμένης, 348
ὡς ἐὸν πρότερον, τρέφειν ἐν τῷ δημοσίῳ· καί οἱ οὔνομα [f] τεθῆναι Εὐρυσθένεα· τῷ δὲ [g] νεωτέρῳ, Προκλέα· τούτους ἀνδρωθέντας, αὐτούς τε ἀδελφεοὺς ἐόντας, λέγουσι διαφόρους εἶναι τὸν πάντα χρόνον τῆς [h] ζόης ἀλλήλοισι, καὶ τοὺς ἀπὸ τούτων γενομένους, ὡσαύτως διατελέειν. [i] Λακεδαιμόνιοι μὲν ταῦτα λέγουσι μοῦνοι Ἑλλήνων· τάδε δὲ [k] κατὰ τὰ λεγόμενα ὑπ' Ἑλλήνων, ἐγὼ γράφω· [l] τούτους γὰρ δὴ τοὺς Δωριέων βασιλῆας, μέχρι μὲν Περσέος τοῦ Δανάης τοῦ θεοῦ ἀπεόντος, καταλεγομένους [m] ὀρθῶς ὑπ' Ἑλλήνων, καὶ ἀποδεικνυμένους ὡς εἰσὶ Ἕλληνες· ἤδη γὰρ τηνικαῦτα ἐς Ἕλληνας οὗτοι ἐτέλεον· ἔλεξα δὲ, μέχρι Περσέος, τοῦδε εἵνεκα, ἀλλ' οὐκ ἀνέκαθεν ἔτι ἔλαβον, ὅτι οὐκ [n] ἔπεστι ἐπωνυμίη Περσέϊ οὐδεμίη πατρὸς θνητοῦ, ὥσπερ Ἡρακλέϊ Ἀμφιτρύων· ἤδη ὦν ὀρθῷ λόγῳ χρεωμένῳ, μέχρι τοῦ Περσέος ὀρθῶς [o] εἴρηταί μοι· ἀπὸ δὲ Δανάης τῆς Ἀκρισίου καταλέγοντι τοὺς ἄνω αἰεὶ πατέρας αὐτέων, [p] φαινοίατο ἂν ἐόντες οἱ τῶν Δωριέων ἡγεμόνες Αἰγύπτιοι ἰθαγενέες· ταῦτα μέν νυν κατὰ τὰ Ἕλληνες λέγουσι γεγενεηλόγηται. Ὡς δὲ ὁ [q] Περσέων λόγος λέγεται, αὐτὸς ὁ Περσεὺς ἐὼν Ἀσσύριος, ἐγένετο Ἕλλην, ἀλλ' οὐκ οἱ Περσέος πρόγονοι· [r] τοὺς δὲ Ἀκρισίου γε πατέρας ὁμολογέοντας [s] κατ' οἰκηιότητα Περσέϊ οὐδὲν, τούτους δὲ εἶναι, κατάπερ Ἕλληνες λέγουσι, Αἰ-

[a] Παιδίων *Arch. V.*, nec prave. [b] Τὰ αὐτὰ et mox *V. Arch.*, cui φαίνηται deſit. [c] Φυλ. τὴν μητ. τῶν Ἀρ. παιδ. κατὰ τὰς τοῦ Μεσσ. ὑποθ., λαβεῖν *Arch.* [d] Εἰδυῖαν id. *V. Paſſ. Ask.*, ut ſupra. [e] Λαβόντας *Ask. Paſſ.*, et recte: olim λαβόντες. [f] Τεθεῖναι *Arch.* [g] Non habent *M. Ask. Brit. Paris. A. B.* [h] Ζόης ἀλλήλοισι *M. Paſſ. V. Ask. Brit. Arch. Paris. A. B.*, alii αὐτέων ex *Aldo* interponunt. [i] Ταῦτα δὲ Λακ. λέγ. *Arch. V.*, ταῦτα μὲν Λακ. *Paſſ.* [k] *M. Paſſ. Ask.*, in aliis καταλεγόμενα. [l] Τούτους γὰρ δὴ τοὺς *Ask. Paſſ.* ora *Steph.* antea τούτους τοὺς tantum. [m] Non est in *Arch.*, mox ὑπὸ Ἑλλ. et ſupra *Vind.* [n] Ἔπι margo *Steph.* forte ex *Euſtath.*, laudante ſeqq. ad *Homer.* p. 989, 20. [o] *Med. Paſſ. Ask.* εἰρέαται, alii omnes εἴρηταί. [p] *Plutarch.* vellicat T. II. p. 857. [q] Παρὰ Περσ. *Paſſ. Ask.* ora *Steph.* [r] Τούς γε Ἀκρ. *V. Arch.* [s] Non ſunt haec duo in *Arch.*

12. Πάντα τὸν χρόνον τῆς ζόης ἀλλήλοισι] Ἀυτέων, in ſchedis repertum nullis, cur retinerem? Rixarum et diſcordiae, animos fratrum disiungentis, *Pauſanias* teſtis accedit, δίδυμοι δὲ ὄντες, διάφοροι τὰ μάλιστα ἦσαν Lacon. C. I. p. 205. Sunt quoque Euryſthenidarum et Proclidarum diſſenſionis in Muſis et aliorum commentariis ſempiterna monumenta.

13. Τοὺς ἀπὸ τούτων γ. ὡσαύτως] Non repugnat quod ſcribit *Livius* XL, c. 8. *ſociabilem conſortionem inter binos Lacedaemoniorum Reges ſalutarem per multa ſecula ipſis* fuiſſe *patriaeque*. Nam privatim ſaepius adverſarii duo Reges Lacedaemoniorum unanimes conſpirabant in publicae rei commodis iuvandis; aut etiam inter ſe laudabiliter certabant περὶ τοῦ ὁπότερος πλείω ἀγαθὰ τὴν πατρίδα ἐργάσεται, ut Ariſtides loquitur *Herodoti* VIII, c. 79. Neque noluit Lycurgus concordem talem diſcordiam in civitate ſua locum habere. *Plutarch.* T. I. p. 598. C. ἔοικεν ὁ Λακωνικὸς νομοθέτης ὑπέκκαυμα τῆς ἀρετῆς ἐμβαλεῖν εἰς τὴν πολιτείαν τὸ φιλότιμον καὶ φιλόνεικον. Conf. T. II. p. 232. C. 813. B. et Melanthii dictum de civitate Attica p. 20. C. VALCKEN.

15. Τάδε κατὰ τὰ λεγόμενα &c.] *Gronovius* bene, cui reſcribi nihil debuiſſe, ultima huius capitis verba clamant. Est quoque periculoſior ſequentibus admota manus. Equidem addidi ex ſcriptis γὰρ δὴ, cetera bonae notae arbitratus. Pendet ſermo ex ἐγὼ γράφω, quae, ſi repetantur in ὡς εἰσὶ Ἕλληνες, neſcio quid iure deſideretur: nam θεοῦ ἀπεόντος a *Valla* verſum a *Deo genitum* non laudo. Patrem mortalem Perſeo Scriptor negat, μέχρι Περσέος, usque ad Perſeum, non altius, adſcendens, ut ait. Vere ergo τοῦ θεοῦ ἀπεόντος, Deo in ſeriem non relato.

23. Εἴρηταί μοι] Sic melius. Εἰρέαται multitudinis est, ſicuti L. VII, 96. Perſei origo AEgyptia tangitur L. II, 91., a qua ſuggillanda cavere ſibi noluit *Plutarchus*. At unde *Danaus* et *Lynceus*, ſi non ex AEgypto? Ceteros conſulto tacitos habuit.

24. Ἀπὸ δὲ Δανάης τῆς Ἀκρισίου] Haec et ſequentia quaedam, alio quam invenerat ordine collocata, *Plutarch.* exhibet de *Herod.* Malign. p. 857. E. οἱ δὲ Δωριέων, φησὶν, ἡγεμόνες φαίνοιντ' ἂν Αἰγύπτιοι ἰθαγενέες ἐόντες καταλέγοντες (leg. καταλέγοντι) τοὺς ἄνω Δανάης καὶ Ἀκρισίου πατέρας· quae prorſus obſcuravit interpres. Ad Herodotea *Plutarchus* τὸν Ἔπαφον, inquit, καὶ τὴν Ἰὼ, καὶ τὸν Ἴασον, καὶ τὸν Ἄργον ὅλως ἀφῆκεν. Epaphum in AEgypto natum omittere potuerat; Ionem, Iaſum, et Argum Herodoteae narrationi merito oppoſuit; neque enim hos AEgyptios origine dixerunt Graeci, qui poſteros Epaphi, atque adeo maiores Acriſii, fatentur AEgyptios eſſe ἰθαγενέας, Libyen, Belum, Danaum et AEgyptum, Lyncea. Sed vituperare potius debuit *Plut.* quos habuit *Herodotus* auctores, non quid ipſe ſentiat, ſed tradens quid Graeci de his fabulari ſueverint: hoc non in fine tantum capitis ſed et initio ſignificavit, ubi, τάδε δὲ, inquit, κατὰ τὰ λεγόμενα ὑπ' Ἑλλήνων ἐγὼ γράφω, vel γράψω ut I, c. 95., κατὰ ταῦτα γράψω —— quid ſibi velit τοῦ θεοῦ ἀπεόντος mihi quidem non liquet. VALCKEN.

30. Περσέϊ οὐδέν.] De Perſarum ſententia ſi venerint, quae L. VII, 61.; Perſeum videlicet Danaës et Iovis fuiſſe filium, creaſſeque ex Andromeda Perſen, unde

Αἰγυπτίους. Καὶ ταῦτα μέν [a] νυν περὶ τουτέων εἰρή-
σθω· ὅτι δὲ ἐόντες Αἰγύπτιοι, καὶ ὅ, τι ἀποδεξάμε-
νοι ἔλαβον τὰς Δωριέων βασιληΐας, ἄλλοισι γὰρ περὶ
αὐτέων [b] εἴρηται, ἐάσομεν αὐτά· τὰ δὲ ἄλλοι οὐ κατ-
ελάβοντο, τουτέων μνήμην ποιήσομαι. [c] Γέρεα δὲ δὴ
τάδε τοῖσι βασιλεῦσι Σπαρτιῆται δεδώκασι, ἱρωσύνας
δύο, Διός τε Λακεδαίμονος, καὶ Διὸς οὐρανίου· καὶ πό-
λεμόν γε ἐκφέρειν ἐπ' ἣν ἂν βούλωνται χώρην· τούτου δὲ
μηδένα εἶναι Σπαρτιητέων διακωλυτήν· εἰ δὲ μή, αὐτὸν
ἐν τῷ ἄγεϊ ἐνέχεσθαι· [d] στρατευομένων δέ, πρώτους
ἰέναι τοὺς βασιλῆας, ὑστάτους δὲ ἀπιέναι· ἑκατὸν δὲ
[e] ἄνδρας λογάδας ἐπὶ στρατιῆς φυλάσσειν αὐτούς· προ-
βάτοισι δὲ χρᾶσθαι ἐν [f] τῇσι ἐξοδίῃσι, ὁκόσοισι ἂν ὦν
ἐθέλωσι· τῶν δὲ θυομένων ἁπάντων τὰ δέρματά τε καὶ
τὰ νῶτα λαμβάνειν σφέας· ταῦτα μὲν τὰ ἐμπολέμια.
Τὰ δὲ ἄλλα τὰ [g] εἰρηναῖα κατὰ τάδε σφι δέδοται· ἢν
θυσίην τις [h] δημοτελῆ ποιέηται, πρώτους ἐπὶ τὸ δεῖ-
πνον ἵζειν τοὺς βασιλῆας· καὶ ἀπὸ τουτέων πρῶτον ἄρ-
χεσθαι, διπλήσια νέμοντας ἑκατέρῳ τὰ πάντα ἢ τοῖσι
ἄλλοισι δαιτυμόνεσι· καὶ σπονδαρχίας εἶναι τουτέων, καὶ
τῶν τυθέντων [i] προβάτων τὰ δέρματα· [k] νεομηνίας δὲ
ἀνὰ πάσας καὶ ἑβδόμας ἱσταμένου τοῦ μηνός, δίδοσθαι
349 ἐκ τοῦ δημοσίου ἱρήϊον τέλειον ἑκατέρῳ ἐς [l] Ἀπόλλωνος,
καὶ μέδιμνον ἀλφίτων, καὶ οἴνου τετάρτην Λακωνικήν·
καὶ ἐν τοῖσι ἀγῶσι πᾶσι προεδρίας ἐξαιρέτους, καὶ
προξείνους ἀποδεικνύναι τούτοισι [m] προσκέεσθαι τοὺς ἂν
ἐθέ-

AEgyptios eſſe. Hæc de his hactenus.
Quod autem in regna Dorienſium, quum 55
AEgyptii eſſent, ſucceſſerint, et qua re pa-
trata, ea acceperint, hæc, quoniam ab aliis
dicta ſunt, omittemus: quæ vero alii non at-
tigerunt, eorum faciam mentionem. Hæc 56
autem decora regibus Spartiatæ tribuerunt:
duo ſacerdotia, Iovis Lacedæmonis et Iovis
cœleſtis: et ius belli in quamcunque libuerit
regionem efferendi, ut id nulli Spartiatarum
prohibere fas ſit; ſin, piaculari crimine tenea-
tur. Ut in militando primi eant reges, abe-
ant poſtremi. Centum delecti viri eis in mili-
tia cuſtodes adſint. In profectionibus ad bel-
lum utantur pecoribus quotcunque libuerit:
quorum immolatorum omnium pelles ac terga
accipiant ipſi. Bellica hæc. Alia ſunt quæ 57
pacis tempore eis tribuuntur: Ut quoties ali-
quod publicum ſacrificium ſit, primi in cœna
reges diſcumbant, et iis primis dari partes in-
cipiant, unicuique eorum dupla omnia quam
ceteris convivis: libaminumque initia penes
illos ſint, et immolatorum pecorum coria.
Singulis quoque calendis et ſeptimis diebus
ingreſſi menſis, ſingula pecora perfecta utri-
que e publico dentur in Apollinis: et fari-
næ medimnus, et vini Laconicus quarta-
rius: et in omnibus certaminibus primaria
ſint exempta loca; et penes illos ſit conſti-
tuere proxenos, quos ex civibus velint; et
utri-

a Deſit *Vind. Arch.* *b* Εἰρέαται *Paſſ.* *c* Non legitur in *Aſk.*, ſed γέρεα δὲ δὴ *Arch. Vind.*, olim γέρεά τε δή, tum ἐπ' ἣν ἐὰν iid. *d* Στρατευομένους *Arch. Vind.* *e* Iſtud *Arch. Vind.* abeſt, λογχάδας *Arch.* et στρατιῇ. *f* *Med. Aſk. Paſſ.*, τοῖσι ἐξοδίοισι ceteri. Porro ἂν ὦν ἐθέλ. *Paſſ. Aſk.*, quod placet. ὦν deerat. χρῆσθαι iidem. *g* Εἰρημένα *Arch.* *h* *Med. Aſk. Paris. B. Vall. Paſſ.*, in quo δημοτελὴς correctum, quomodo *Arch. V. Paris. A. Aldus.* Quae ſequuntur, ſunt in *Euſtath.* ad *Homer.* p. 1576, 4. et p. 1482, 20. *i* Deſideratur in *Aſk.*, nec agnoſcit *Steph.* ora. *k* Νεομ. δὲ ἀνὰ πάσας *Arch. Paris. A. B. Vind. Paſſ. Brit.*, in *Med. Aſk.* ἀνὰ non erat: mox καὶ ἑβδόμας ſpernunt *Vind. Arch. Valla.* *l* Ἀπόλλωνα, *Arch. V.* *m* Προκέεσθαι ſoli *M. Paſſ. Aſk.*, ceteri vulgatum. Mox θέλωσι *Arch. V.*; Προξείνους hinc *Euſtath.* in *Il.* p. 405, 21.

de Perſicae genti nomen, in matre patreque Graecos inter et Perſas concordia: de avo lis et progenitoribus, quos una cum Acriſio a conſanguinitate Perſei ſi ſecluſerint Perſae, Danaë Aſſyriae aut Perſicae erit ſtirpis.

33. Καὶ ὅ, τι ἀποδεξάμενοι] *Reiskius* ὅτι optime disparavit. In regni ſucceſſione διαδέχεσθαι et ἐκδέχεσθαι ſedem habent: ἀποδέχεσθαι in rerum actu. Οἱ μέν νυν Κᾶρες οὐδὲν λαμπρὸν ἔργον ἀποδεξάμενοι L. I, 174. ſaepiſſimeque alias.

38. Διός τε Λακεδαίμονος] Saepe quidem *Lacedaemonis*, Iovis filii, ſed huius Iovis, Λακεδαίμονος dicti, nusquam alibi factam invenit *Meurſius* mentionem; et ſane mirum eſt, ſi Iovem coluerint Λακεδαίμονα, hunc non ut Deum ἀρχηγέταν habitum ſaepiusque commemoratum. Coluiſſe Lacedaemonios Ἀγαμέμνονα Δία variorum contra conſtat teſtimoniis docuitque *Meurs.* Miſc. Lacon. I, c. 4. ſuſpicabatur *Caſaub.* in *Athen.* III, c. 21., dictum Iovem ἀγαμέμνονα Spartanis, ut ἀρίσταρχον a *Simonide*; Agamemnone certe nomen antiquius ἐπιθετικῶς de Deorum rege potuit uſurpari, et vera adpellationis ratio *Lycophronem* ceterosque latere. *Athen.* III, p. 99. B. Σιμωνίδης ὁ ποιητὴς ἀρίσταρχον εἶπε τὸν Δία, καὶ Αἰσχύλος τὸν ᾅδην ἀγησίλαον· dedit ibi plura *Caſaub.* Ἀγεσίλαον, *inferum Iovem*, attigit *Bentlei.* ad *Callim.* in Lav. P. v. 130. Ubi vulgatur in *Heſych.* Ἀρίς· ἀρχὰ μία· Simonideum forte dederat Ἀρίσταρχον, Δία. Aſopii vocabant AEſculapium φιλόλαον, teſte *Pauſan.* III, p. 267. ἀλεξὶν, τὸν Ἡρακλέα, Coi, *Ariſtid.* I. p. 62. Τηλέμαχος, ἡ Ἄρτεμις dicitur in *Luciani* Lexiph. II. p. 335. habet iſtius generis nonnulla *Ariſtoph.* Ἱπ. v. 164. Θ. v. 811. Λυσ. v. 554.
VALCKEN.

40. Αὐτὸν ἐν τῷ ἄγεϊ ἐνέχεσθαι] Omiſſa ſaepius, additur in legibus interdum Atticis praepoſitio, velut ap. *Demoſth.* c. Ariſtocr. p. 408, 54. apud *Andocid.* p. 12, 36. τὸν βουλεύσαντα ἐν τῷ αὐτῷ ἐνέχεσθαι καὶ τὸν τῇ χειρὶ ἐργασάμενον· unde corrigendus *Antiphon.* p. 143, 19. ut, pro μήτε χειρὶ ἀράμενον, ſcribatur μήτε χειρὶ ἐργασάμενον· conf. *Lyſias.* p. 18. et *Markland.*
VALCKEN.

42. Ἑκατὸν δὲ ἄνδρας λογάδας ἐπὶ στρατιῆς] In delectorum virorum numero conſpiratur in ſchedis. Trecentos alii regi ſtipatores cuſtodesque circumponunt: Agidem ſane οἱ τριακόσιοι ἱππῆς καλεόμενοι ſtipabant in praelio apud *Thucyd.* V, 72., ſuntque iidem τριηκόσιοι Σπαρτιητέων ΛΟΓΑΔΕΣ, οἵπερ ἱππέες καλέονται, Themiſtoclem honoris cauſſa deducentes infr. L. VIII, 124. An ex trecentis centeni regum praecipui in caſtris ſatellites, in acie cuncti? Conf. *N. Cragium* Reip. Spart. L. IV, 4. Iam ἐπὶ στρατιῆς *in expeditione* fingebat Cl. *Reiskius*, non utique praeter conſuetudinem, ſiquidem ea in voce creberrime peccatum. Tuetur vulgatum *Xenoph.* Laced. Reip. p. 685. E. πάντων τούτων καὶ ΕΠΙ ΣΤΡΑΤΙΑΣ οἱ Λακεδαιμόνιοι εὐποροῦσι, *eorum omnium copiam Lacedaemonii etiam in caſtris*, ſive *exercitu*, *habent.* Similiter p. 688. A. &c.

44. Ἐν τῇσι ἐξοδίῃσι] Κοιναὶ ἔξοδοι *expeditiones* communiter ſuſceptae L. IX, 26., etiam in Comici Nub. v. 579., cuius loco ἐξόδιον Ionibus *Portus* aſſeruit, vetere motus lectione. Cl. *Gronovio* adſentior. Ἐξοδείας ποιούμενοι Samnites ap. *Strabon.* L. V. p. 382. A. Quod ex MSS. revocatur ὁκόσοισι ἂν ὦν, ſcriptor ſuum agnoſcet.

47. Ἢν θυσίην τις δημοτελῆ] Veriſſime Codd. Τὰ ἱερὰ τὰ δημοτελῆ *Demoſth.* in Neaer. p. 739. eſſe ait τὰ ἱερὰ τὰ τῆς πόλεως. *Philoni* Leg. ad Cai. p. 1031. D. ἑορταὶ δημοτελεῖς feſti nationis Iudaicae dies. Iunge elegans matronae Pythagoreae dictum in *Stobaei* Serm. LXXII. p. 445. et *Heſych.* Δημοτελῆ cum Cl. *Alberti* adnotatione.

50. Διπλήσια νέμοντας] Vetus mos, *Homero* deſcriptus docteque abs *Euſtath.* explanatus p. 72, 20. et p. 682, 50. Super eo prudentiſſime *Xenophon* extr. Rep. Laced. καὶ διμοιρίᾳ γε ἐπὶ τῷ δείπνῳ ἐτίμησεν *Lycurgus*, οὐχ ἵνα ΔΙΠΛΑΣΙΑ καταφάγοιεν, ἀλλ' ἵνα καὶ ἀπὸ τοῦδε τιμῆσαι ἔχοιεν εἴ τινα βούλοιντο. Ceterum πρόβατα non ſolas eſſe oves, indicatum alias, neque eas utique Spartani duntaxat immolarunt. *Vallae* propterea Latina, ovibus expulſis, integrata ſunt.

57. Προξείνους ἀποδεικνύναι τ. προσκέεσθαι] Si vel in pleriſque legeretur Codd. reſtitui tamen deberet προσκέεσθαι vel προσκεῖσθαι, de honore attributo adhibitum etiam

utrique binos eligere Pythios: ſunt autem Pythii, qui Delphos ad conſulenda oracula mittuntur, quique publice cum regibus paſcuntur. Regibus ad cœnam non euntibus domum mittantur bini farinæ chœnices, et vini cotyla: præſentibus dupla dentur omnia: eadem ratione a privatis quoque invitati ad cœnam honorentur. Vaticinia quæ contigerunt, ab illis cuſtodiantur: ſed ſimul ea noſcant Pythii. Reges ſoli de his ſolis indicent: de virgine ad quam tota hereditas devenerit, quem habere eam oporteat, ſi pater eam nondum deſponderit: nec non de viis publicis; et ſi quis adoptivum filium facere velit, coram regibus id fieri: eosdem quoque conſultantibus aſſidere ſenioribus, qui ſunt duodetriginta: ſi eo non acceſſerint, eorum maxime propinqui ſenes decora regum obtineant, duos calculos ponendi, tertium
58 pro ſeipſis. Viventibus hæc regibus a republica Spartiatarum tribuuntur; iſta defunctis. Equites per univerſam Laconicam quid acciderit nunciant: feminæ per urbem circumeuntes lebetem pulſitant: quumque hoc fit, neceſſe eſt ex ſingulis domibus duos ingenuos, marem ac feminam, contaminari, magnis

ἐθέλωσι τῶν ἀστῶν, καὶ Πυθίους αἱρέεσθαι δύο [a] ἑκατέρον· οἱ δὲ Πύθιοι, εἰσὶ θεοπρόποι ἐς Δελφούς, σιτεόμενοι μετὰ τῶν βασιλήων τὰ δημόσια· μὴ ἐλθοῦσι δὲ τοῖσι [b] βασιλεῦσι ἐπὶ τὸ δεῖπνον, ἀποπέμπεσθαί σφι ἐς τὰ οἰκία [c] ἀλφίτων τε δύο χοίνικας ἑκατέρῳ, καὶ οἴνου κοτύλην· παρεοῦσι δὲ διπλήσια πάντα δίδοσθαι· [d] τὠυτὸ δὲ τοῦτο καὶ πρὸς ἰδιωτέων κληθέντας ἐπὶ δεῖπνον τιμᾶσθαι· τὰς δὲ μαντηίας τὰς γινομένας, τούτους φυλάσσειν· συνειδέναι δὲ καὶ τοὺς Πυθίους· δικάζειν δὲ μούνους τοὺς βασιλῆας τοσάδε μοῦνα· πατρούχου τε παρθένου πέρι, ἐς τὸν ἱκνέεται ἔχειν, [e] ἢν μήπερ ὁ πατὴρ αὐτὴν ἐγγυήσῃ· καὶ ὁδῶν δημοσιέων πέρι· καὶ ἤν τις θετὸν παῖδα ποιέεσθαι ἐθέλῃ, βασιλήων ἐναντίον ποιέεσθαι· καὶ παρίζειν βουλεύουσι τοῖσι γέρουσι, ἐοῦσι δυῶν δέουσι τριήκοντα· ἢν δὲ μὴ ἔλθωσι, τοὺς μάλιστά σφι τῶν γερόντων προσήκοντας ἔχειν τὰ τῶν βασιλήων γέρεα, δύο ψήφους τιθεμένους, τρίτην δὲ, τὴν ἑωυτῶν. Ταῦτα μὲν ζῶσι βασιλεῦσι δέδοται ἐκ τοῦ κοινοῦ τῶν Σπαρτιητέων· ἀποθανοῦσι δὲ, τάδε· ἱππέες περιαγγέλλουσι τὸ γεγονὸς κατὰ πᾶσαν τὴν Λακωνικήν· κατὰ δὲ τὴν πόλιν γυναῖκες περιιοῦσαι, [f] λέβητα κροτέουσι· ἐπεὰν ὦν τοῦτο γίνηται τοιοῦτο, ἀνάγκη ἐξ οἰκίης ἑκάστης ἐλευθέρους δύο καταμιαί-

a Ἑκατέρων Arch. b Βασιλεῦσι Arch. V. Ask. et mox denuo, bene. βασιλῆσι antea. c Ἀλφιτέων Ask. d Ταὐτὸ id. e Ἢν ἡ μήτηρ ἢ ὁ πατὴρ Cod. Eton. et Valla. In Arch. ἢν μὴ ὁ πατ. f Λέβητα M. Paſſ. Ask., reliqui cum Ald. λέβητας· post dein γένηται Arch.

etiam *Herodoto* I, c. 118, 119. II, c. 83. τὸ προσκεῖσθαι hoc in loco per γέρας εἶναι recte interpretatur *Euſtath.* in Il. Γ. p. 307. —— Proxenos memorat Spartanos *Xenophon*, Clearchum, πρόξενον ὄντα Βυζαντίων, ab Agide illuc miſſum, Ἑλλ. I. p. 253, 40. et IV. p. 308, 31. Pharacem Boeotorum πρόξενον. Fuerunt iſti vel quales *Herod.* deſignari voluit, vel quales fuiſſe dubitabat *Cragius* de Rep. Lac. II, c. 10. Sed ſicut Athenienſes aliique, ſuos etiam habuerunt Lacedaemonii, in aliis civitatibus a ſe publicitus conſtitutos προξένους· apud *Pauſan.* III. p. 223., Eleus Xenias fuiſſe dicitur Agidi ἰδίᾳ ξένος, καὶ Λακεδαιμονίων τοῦ κοινοῦ πρόξενος· ut Chius Hermeſilaus privatim *Sophocli* ξένος, et πρόξενος Athenienſium, teſte *Ione Chio* apud *Athenaeum* XIII, p. 603. F. Publicitus etiam Alciphron Argivus, ſecundum *Thucyd.* V, c. 59., fuit πρόξενος Λακεδαιμονίων, et Plataeënſis Λάκων ὁ Ἀειμνήστου, III, c. 52. Diſtinguuntur a talibus ἰδίᾳ πρόξενοι et ἐθελοπρόξενοι dicti, quales fuerint fortaſſe Lacedaemoniorum Athenis Cimon, et Callias. VALCKEN.

57. Τούτοισι προσκεῖσθαι] *Euſtathius* γέρας εἶναι τοῖς βασιλεῦσι ἐν Σπάρτῃ vere explicuit: id enim προσκεῖσθαι, iniuria mutatum. Sic L. VII, 35. τοῖσι προσκέετο αὕτη ἡ ἄχαρις τιμή. *Portus* plura. Πυθίους hinc *Timaeus* in Lexicon intulit, ad quem bene Cl. *Rühnkenius*. De iisdem *Euſtath.* ad Il. A. p. 55, 44. ἦν δὲ καὶ τάγμα τι θεῖον ἐν Δελφοῖς, οἱ θεοπρόποι· οἳ καθ' Ἡρόδοτον ἐσιτοῦντο μετὰ τῶν βασιλέων τὰ δημόσια, labantis memoriae vitio aberrans. *Cicero* vero praeter *Pythios* dediſſe *regibus ſuis augurem adſeſſorem* Lacedaemonios, memorat L. I. de Divinat. C. 43.

68. Ἢν μήπερ ὁ πατὴρ &c.] *Vallam* fefellit litera, μήπερ in μήτηρ convertens: neque *Etonenſis* Cod. aberratio diſcrepat. Matris olim ſane ad filiarum ſponſalia nulla auctoritas. Vere Hermione Spartana, Νυμφευμάτων γὰρ τῶν ἐμῶν πατὴρ ἐμὸς Μέριμναν ἕξει —— in *Euripidis* Androm. v. 987. Πατρούχου παρθένου πέρι hoc ex loco *Timaeus* Lex. p. 151., ubi docta *Rühnkenii* obſervatio.

68. Ἢν μήπερ ὁ πατὴρ αὐτὴν] Qualem *Valla* ſequutus eſt, Codicis *Eton.* lectio, ἢν ἡ μήτηρ ἢ ὁ πατὴρ αὐτὴν ἐγγυήσῃ, correctoris illa videtur indocti: non mater filiam dicitur ἐγγυῆσαι, ſed pater; aut, ſi illuc abiiſſet, puellam frater, vel avus paternus. Orbae nuptias, needum a patre deſponſatae, ſi plures ſibi vindicarent, fieretque ἡ ἐπίκληρος, ut Athenis loquebantur, ἐπίδικος. Spartae lis iſta dirimebatur a Regibus ſolis, quos *Herod.* ſcribit δικάζειν —— μούνους —— πατρούχου παρθένου πέρι, ἐς τὸν ἱκνέεται ἔχειν, ἢν μήπερ ὁ πατὴρ αὐτὴν ἐγγυήσῃ. Herodoteam vocem πατροῦχος *Heſychio* reſtituit *Hemſterh.* Ἐμπάμονι, πατρούχῳ· conf. *Timaei* Lex. *Platon.* in Πατρούχου παρθένοις et *Rühnken.* Ut ἐμπάμων, ἡ ἐπίκληρος dicitur ἔγκληρος in *Euripid.* Iphig. Taur. v. 682. VALCKEN.

74. Δύο ψήφους τιθεμένους] *Thucydidem*, graviſſimum Scriptorem, L. I, 20., tacito *Herodoti* nomine, haec falſi arguiſſe, *Meurſii* Reg. Lacon. C. 23. et *Palmerii* animadverſio eſt. Equidem duo ſingulis regibus ſuffragia non largior, valdeque vereor, ut verba δύο ψήφους τιθεμένους illis contribuant. Regum abſentium vicem maxime propinquos obiiſſe et duo poſuiſſe calculos ſcribitur, tertiumque ſuum: totidem ergo ferebant ſuffragia, quot uſi ambo reges fuiſſent, modone conſeſſu abſtinuiſſent ſeniorum; tuliſſent autem praeſentes duo, ſinguli ſuum. Haud itaque bina ſingulis ſuffragia hac in deſcriptione: Sed rem non urgeo: falli poſſum.

74. Δύο ψήφους τιθεμένους] Denegat hanc Lacedaemoniorum regibus praerogativam *Thucyd.* I, c. 20., quem Herodotea ſibi ſumſiſſe refutanda vere monuit ante *Palmer. Io. Meurs.* de Regno Lac. c. 23. de ſenatorum agens et numero et dignitate Miſc. Lac. II, c. 4. plura dederat *N. Cragius* L. II, c. 3. Civitatem memorat Indicam *Diodor.* XVII, c. 104., cuius forma regiminis Spartanae fuerit ſimilis quod ad Senatus auctoritatem binosque Reges e duabus ſemper familiis, τῶν κατὰ πόλεμον πραττομένων ἡγουμένους. Ne Regum poteſtas in tyrannidem degeneraret, Lycurgus ſecundum *Platonem* Epiſt. VIII, p. 354. B. φάρμακον ἐπήνεγκε τὴν τῶν γερόντων ἀρχὴν, καὶ τὸν τῶν Ἐφόρων δεσμὸν, τῆς βασιλικῆς ἀρχῆς σωτήριον· inſignis eiusdem locus eſt T. II. p. 692. A. Curia τῶν γερόντων ceterorumque annuorum magiſtratuum tribunalia ubi fuerint Spartae tradit *Pauſan.* III. p. 231., τῆς τε Γερουσίας βουλευτήριον, καὶ τῶν Ἐφόρων καὶ Νομοφυλάκων καὶ καλουμένων Βιδιαίων ἀρχεῖά ἐστιν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς· in quibus corrigendum arbitror, καὶ Νομοφυλάκων καλουμένων Βιδιαίων· hi annui magiſtratus, Ephori et Bidiaei, ſive Νομοφύλακες, erant πέντε ἀριθμὸν ἑκάτεροι ſecundum *Pauſan.* contra οἱ Γέροντες, numero XXVIII. διὰ βίου ταύτην ἔχουσι τὴν τιμήν, *Plutarch.* T. I. p. 597. E. Hinc intelligi poterit *Xenoph.* Ἑλλ. III. p. 289, 20., ubi numerare iuſſus ὁπόσοι εἶεν Σπαρτιᾶται ἐν τῇ ἀγορᾷ, dicitur ἀριθμήσας βασιλέα τε καὶ Ἐφόρους καὶ Γέροντας καὶ ἄλλους ὡς τεσσαράκοντα. VALCKEN.

79. Λέβητα κροτέουσι] Neceſſe non videtur, ut unum omnes lebetem pulſarint; neque requirunt opportune ſcripta Scholiaſtae *Theocriti* Idyl. II, 36. καὶ παρὰ Λάκωσι βασιλέως ἀποθανόντος εἰώθασι κρούειν ΛΕΒΗΤΑ, ubi *Meurſius* λέβητας, quemadmodum in *Herodoti* ſchedis pluribus. Magnas autem turbas movit καταμιαίνεσθαι, variisque coniecturis, quibus non utor, anſam dedit. Poſſunt utique μιαίνεσθαι dici, quorum caput aut corpus luto aliave re turpatur, ut χαῖτα μιαινόμενος *Nicand.* Alexiph. v. 253., et quidni καταμιαίνεσθαι, praeſertim cum talia in luctu frequentarentur?

87. Ἐκ

Alia regum iura, etiam erga mortuos domi ſeu in bello legitima. Lacedaemonii opificia paterna excipiunt.

μιαίνεσθαι ἄνδρα τε καὶ γυναῖκα· μὴ ποιήσασι δὲ τοῦτο, ζημίαι μεγάλαι ἐπικέαται· νόμος δὲ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι κατὰ τῶν βασιλήων τοὺς θανάτους ἐστὶ ωὐτὸς καὶ τοῖσι βαρβάροισι τοῖσι ἐν τῇ Ἀσίῃ· τῶν [a] γὰρ ὦν βαρβάρων οἱ πλεῦνες τὠυτῷ νόμῳ χρέωνται κατὰ τοὺς θανάτους τῶν βασιλήων· ἐπεὰν γὰρ ἀποθάνῃ βασιλεὺς Λακεδαιμονίων, ἐκ πάσης δεῖ Λακεδαίμονος, χωρὶς Σπαρτιητέων, ἀριθμῷ τῶν περιοίκων [b] ἀναγκαστοὺς ἐς τὸ κῆδος ἰέναι· τουτέων ὦν καὶ τῶν [c] εἱλωτέων, καὶ αὐτέων Σπαρτιητέων ἐπεὰν συλλεχθέωσι ἐς τὠυτὸ πολλαὶ χιλιάδες, σύμμιγα τῇσι γυναιξὶ κόπτονταί τε [d] τὰ μέτωπα προθύμως, καὶ οἰμωγῇ διαχρέωνται ἀπλέτῳ· φάμενοι τὸν ὕστατον αἰεὶ ἀπογενόμενον τῶν [e] βασιλήων, τοῦτον δὴ γενέσθαι ἄριστον· ὃς δ᾽ ἂν ἐν πολέμῳ τῶν βασιλήων ἀποθάνῃ, τούτῳ δὲ εἴδωλον σκευάσαντες, ἐν κλίνῃ εὖ ἐστρωμένῃ ἐκφέρουσι· [f] ἐπεὰν δὲ θάψωσι, ἀγορὴ δέκα ἡμερέων οὐκ ἵσταταί σφι, οὐδ᾽ ἀρχαιρεσίη συνίζει, ἀλλὰ πενθέουσι ταύτας τὰς ἡμέρας· Συμφέρονται δὲ [g] ἄλλο τόδε τοῖσι Πέρσῃσι· ἐπεὰν [h] ἀποθανόντος τοῦ βασιλῆος ἄλλος ἐνίστηται βασιλεύς, οὗτος ὁ ἐσιὼν ἐλευθεροῖ ὅστις [i] τι Σπαρτιητέων τῷ βασιλέϊ ἢ τῷ δημοσίῳ ὤφειλε· ἐν δ᾽ αὖ Πέρσῃσι ὁ κατιστάμενος βασιλεὺς τὸν [k] προοφειλόμενον φόρον μετίει πάσῃσι τῇσι πόλισι. Συμφέρονται δὲ καὶ τάδε Αἰγυπτίοισι Λακεδαιμόνιοι· οἱ κήρυκες αὐτέων καὶ αὐληταὶ καὶ μάγειροι ἐκδέκονται τὰς πατρωΐας τέχνας· [l] καὶ αὐλητής τε αὐλητέω γίνεται, καὶ μάγειρος μαγείρου, καὶ κῆρυξ κήρυκος, οὐ κατὰ λαμπροφωνίην ἐπιτιθέμενοι ἄλλοι σφέας [m] παρακληΐουσι, ἀλλὰ κατὰ τὰ πάτρια ἐπιτελέουσι· ταῦτα μὲν δὴ οὕτω γίνεται. Τότε δὲ τὸν Κλεομένεα ἐόντα ἐν τῇ Αἰγίνῃ, καὶ [n] κοινὰ τῇ Ἑλλάδι ἀγαθὰ προσεργαζόμενον, ὁ Δημάρητος διέβαλε, οὐκ Αἰγινητέων οὕτω κηδόμενος, ὡς φθόνῳ καὶ [o] ἄγῃ χρεώμενος. Κλεομένης δὲ

magnis pœnis, niſi hoc ſaxint, impoſitis. Eadem autem circa mortes regum conſuetudo Lacedæmoniis est, quæ barbaris Aſianis: nam plerique barbarorum eodem ritu in mortibus regum utuntur. Siquidem posteaquam mortem obiit Lacedæmoniorum rex, oportet eius exequiis adesſe ex omni Lacedæmone absque Spartanis aliquo numero ex vicinis oppidis vel invitos. Horum igitur et hilotarum atque ipsorum Spartiatarum posteaquam multa millia in unum coacta ſunt, promiſcue cum mulieribus frontes ſuas intrepide pulſant, et ululatu immenſo utuntur, ultimum ſemper quemque regum dicentes fuisſe optimum. Qui vero regum in bello periit, eius ſimulacrum quum expresſerunt, in toro bene ſtrato efferunt; et cum ſepeliverunt decem dies iuſtitium est, nullusque comitiorum conſesſus, ſed luctus continens. Aliud autem hoc istis convenit cum 59
Perſis, quod defuncto rege alter qui ſuccedit liberat ære alieno, quicunque Spartiatarum aliquid aut regi aut reipublicæ debebat: et apud Perſas item qui rex creatus est, omnibus civitatibus tributum quod debebant remittit. Cum AEgyptiis etiam 60
Lacedæmonii in hoc congruunt, quod eorum præcones et tibicines et coqui excipiunt paterna artificia: et tibicen e tibicine, et coquus e coquo, et præco ex præcone gignitur, neque alii propter vocalitatem impoſiti ipsos excludunt, ſed in paterno opere perſeverant: atque hæc quidem ita fiunt. Cleomenem autem tunc quum apud AEginam esſet, ac communi Græciæ bono operam daret, inſimulabat Demaratus, non tam AEginetis ſtudens, quam invidia et livore ductus. Quem Cleomenes 61
ab

350

a *Med. Paſſ. Ask.*, ὦν aberat: tum τῷ αὐτῷ *Paſſ. Ask.* b Ἀναγκαστοὺς ora *Steph. Paſſ. Ask. Arch. Vind.* *Valla*: vulgo ὀνομαστοὺς. c Εἱλωτέων ἐπεὰν *Arch. Paſſ.*, neglectis intermediis καὶ αὐτέων Σπαρτιητέων. d Haec duo non legit *Arch.* nec *Valla*. Vide L. II, 61. et *D'Orvillium* ad Chariton. pag. 347. e Βασιλέων ſic *Arch. V. Ask.* in his perpetuo. f Tria iſta deſunt *Med.* g *Paſſ. M. Ask.*, in reliquis ἄλλο οὗτοι τόδε. h Ἀποθανὼν τις βασιλεὺς, οὗτος *Arch.* i Non est in *Arch. V.* k Προσοφ. *Paſſ.*, mox πάσῃσι abest *Arch. V.* l Habet *Euſtath.* ad *Hom.* p. 538, 38. et p. 808, 16. m Παρακληΐουσι *Med.* bene., παρακλύουσι κατὰ τὰ *Arch.* Prius legebatur παρακλήουσι. n Κοινὰ ἐν τῇ Ἑλ. id. cum *Med. Paſſ. Ask.* Vide *Gronov.* o Ἄγῃ *Suidas*, Etymologus; ἄγει *Arch.* et *Paſſ.* ex correctione: ἄτῃ olim, ἄττῃ *Brit.*; φόνῳ *Arch.* pro φθόνῳ.

87. Ἐκ πάσης δεῖ Λακεδαίμονος] Recepta Codicum lectione, τῶν περιοίκων ἀναγκαστοὺς, ſic iſta capienda iudico: *necesſe est ut, praeter Spartiatas, funus vel inviti comitentur ceterarum urbium Laconicarum incolae certo numero.* De περιοίκοις forſan alibi dicetur. voces, χωρὶς Σπαρτιητέων recte ceperunt *N. Cragius* de Rep. Lac. II. p. 107. et *L'Auteur des Esſais de Critique* p. 179. Ἀριθμῷ, hic fruſtra tentatum, ſignificat *certo numero*, vel *definito*. *Lucian.* T. III. p. 302., τὸ μὲν ἀργύριον μηδὲ ἀριθμῷ ἄγειν αὐτὸν, ἀλλὰ μεδίμνῳ. T. I. p. 750, 57. *Thucyd.* II, c. 72. —— In fine tandem cap. Regis in proelio mortui effigiem ἐν κλίνῃ εὖ ἐστρωμένῃ dicuntur ἐκφέρειν, ſi nempe cadaver commode Spartam posſet deportari: peregre mortuus Ageſipolis ἐν μέλιτι τεθεὶς καὶ κομισθεὶς οἴκαδε ἔτυχε τῆς βασιλικῆς ταφῆς, *Xenoph.* Ἑλλ. V, p. 330, 3. VALCKEN.

88. Τῶν περιοίκων ἀναγκαστοὺς] Ex vulgata ὀνομαστοὺς formavit Cl. *de Pauw*, honoratiores ac nobiliores explanans, quales fortasſe inter Spartanorum περιοίκους exiguo numero, homines quippe contemtisſimae et paene ſervilis conditionis, meritoque ab *Iſocrate* deploratae Paneg. p. 67. E. et uberius Panath. p. 270. C. *Ed. Steph.* Quod autem ſchedae offerunt longe melius, ſtabilitumque *AEliani* auctoritate Var. VI, 1., ubi de Spartanorum in Mesſenios, itidem περιοίκους, acerbitate, τὰς ἐλευθέρας εἰς τὰ πένθη βαδίζειν ΗΝΑΓΚΑΖΟΝ, καὶ τοὺς ἀλλοτρίους, καὶ μηδὲν σφίσι προσήκοντας, νεκροὺς κλαίειν. Nihil certe accommodatius. At gravis tria iſta καὶ αὐτέων Σπαρτιητέων urget ſuſpicio, tum quoniam ex duobus, illisque bonae notae, exſulant codicibus, tum maxime, quod turbae plangentium Spartanos eximant praecedentia χωρὶς Σπαρτιητέων, quippe genuinos cives ac Spartanae urbis incolas L. VII, 234., quibus Lycurgi decretum τὰ πένθη καὶ ὀδυρμοὺς vetabat Inſtit. Lacon. *Plutarchi* p. 238. D. Atque haec efficere posſunt, pro alienis ut putentur.

97. Ἐπεὰν δὲ θάψωσι] Eradicata voluit vir Celeber. ob *Medic.* negligentiam, addita diſputatione, quam conſidera. Mihi turpe est, concordiae ſcriptorum Codd. obluctari, praeſertim in facillima et plana verborum ſententia. Iuſtitium, functo Perſarum rege, quot fuerit dierum *Brisſonii* quaeſivit exemplo *Io. Alb. Fabric.* ad *Sextum* Philoſoph. L. II. adv. Gramm. p. 296.

100. Ἐπεὰν —— ἄλλος ἐνίστηται βασ.] Hic ſcribi non potuit ἀνίστηται, neque ſupra dederat βασιλέα ἀνεστεῶται III, c. 66. ubi in ſequenti cap. coniecturam, ἐνιστάμενος, Codd. firmarunt. —— Quod ſequitur ὁ ἐσιὼν, ἐς τὴν ἀρχὴν videlicet, vel τὴν βασιληΐην, eodem ſenſu ponitur, quo ſaepe dicuntur εἰς τὴν ἀρχὴν εἰσιόντες, *qui magiſtratum ineunt.* VALCKEN.

6. Ἐκδέκονται τὰς πατρωΐας τέχνας] Ex lege Seſoſtridis, qua ſancitum μηδένα καταλιπεῖν τὴν πατρῴαν τέχνην *Dicaearcho* teſte in Schol. ad *Apollon. Rh.* IV, 273. Confer *Diodorum* L. I, 74. Mox καὶ οὐ κατὰ —— Cl. *Reiskius* coniiciebat.

14. Φθόνῳ καὶ ἄγῃ] *Valckenario* Noſtro Disſert. de Scholiis *Hom.* ineditis p. 120. ſanitatem vocabulum debet. *Suidas* Ἄγη —— παρ᾽ Ἡροδότῳ βασκανία: gemina *Etymologus*; nec longe ab inſtaurato recedit ἄγει duorum Codd. *Pindari* de fraudulento et δολίῳ cive Pyth. Od. II, 151. ὅμως μὰν σαίνων ποτὶ πάντας ΑΓΑΝ πάγχυ

ab AEgina reverſus conſultabat ut regno ſubmoveret; ob hanc rem intendens in eum actionem. Ariſton Spartæ regnum obtinens, quum duabus uxoribus ductis liberos non ſuſciperet, in ſe culpam eius rei non eſſe agnoſcens, tertiam duxit uxorem, et duxit hunc in modum. Erat ei amicus quidam Spartiata, cuius opera ex omnibus civibus maxime utebatur; cui viro erat uxor longe ſpecioſiſſima omnium Spartanarum, idque ſane ex turpiſſima talis facta: ſiquidem quum haberet faciem minus luculentam, nutrix eius, utpote filiæ parentum locupletum et formæ indecoræ, inſuper videns parentes ægre ferre, hoc excogitavit, ut puellam ſingulis diebus baiularet ad Helenæ templum, quod quidem eſt in loco qui dicitur Therapne, ſupra Phœbeium fanum: eo quoties nutrix intulerat puellam, adſtans ſimulacro, deam precabatur, ut alumnam deformitate liberaret. Cui aliquando abeunti e templo mulier quædam apparuiſſe fertur, atque interrogaſſe illam quidnam in ulnis geſtaret: et quum nutrix ſe infantem geſtare reſpondiſſet, iuſſiſſe ſibi oſtendi: quumque negaret nutrix id ſe facturam, quod infantem parentes vetuiſſent oſtendi cuipiam, iuſſiſſe prorſus ut ſibi oſtenderetur. Nutricem vero, quum videret mulierem illam magni æſtimare viſum, ei tandem puellam oſtendiſſe. Hanc autem demulcentem caput puellæ dixiſſe, futuram eam omnium Spartæ mulierum formoſiſſimam: atque ab eo die priſtinam ſpeciem mutari cœpiſſe. Hanc, quum ad nubilem pervenit ætatem, duxit uxorem Agetus Alcidis filius, ille ami-
62 cus Ariſtonis. Eius mulieris amore titillatus quum eſſet Ariſton, hanc rem commentus

δὲ νοστήσας ἀπ᾽ Αἰγίνης, ἐβούλευε τὸν Δημάρητον παῦσαι τῆς βασιληΐης, διὰ πρῆγμα τοιόνδε ἐπίβασιν ἐς αὐτὸν ποιούμενος. Ἀρίστωνι [a] βασιλεύοντι ἐν Σπάρτῃ, καὶ γήμαντι γυναῖκας δύο, παῖδες οὐκ ἐγίνοντο· καὶ, [b] οὐ γὰρ συνεγινώσκετο αὐτὸς τούτου εἶναι αἴτιος, γαμέει τρίτην γυναῖκα· ὧδε δὲ γαμέει· ἦν οἱ φίλος τῶν Σπαρτιητέων ἀνήρ, τῷ [c] προσεκέετο τῶν ἀστῶν μάλιστα ὁ Ἀρίστων· τούτῳ τῷ ἀνδρὶ ἐτύγχανε ἐοῦσα γυνὴ καλλίστη μακρῷ τῶν ἐν Σπάρτῃ γυναικῶν· καὶ ταῦτα μέντοι καλλίστη ἐξ αἰσχίστης γενομένη· ἐοῦσαν γάρ μιν τὸ εἶδος φλαύρην, ἡ τροφὸς αὐτῆς, οἷα ἀνθρώπων τε ὀλβίων θυγατέρα, καὶ δυσειδέα ἐοῦσαν, πρὸς δὲ καὶ ὁρέουσα [d] τοὺς γονέας συμφορὴν τὸ εἶδος αὐτῆς ποιευμένους, ταῦτα ἕκαστα μαθοῦσα, ἐπιφράζεται τοιάδε· ἐφόρεε αὐτὴν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην ἐς τὸ τῆς Ἑλένης ἱρόν, [e] τὸ δ᾽ ἐστὶ ἐν τῇ Θεράπνῃ καλευμένῃ, ὕπερθε τοῦ [f] Φοιβηΐου ἱροῦ· ὅκως δὲ ἐνείκειε ἡ τροφός, [g] πρός τε τὤγαλμα ἵστα, καὶ ἐλίσσετο τὴν θεὸν ἀπαλλάξαι τῆς δυσμορφίης τὸ παιδίον· καὶ δή κοτε ἀπιούσῃ ἐκ τοῦ ἱροῦ τῇ τροφῷ γυναῖκα λέγεται ἐπιφανῆναι· [h] ἐπιφανεῖσαν δέ, ἐπειρέσθαι μιν ὅ, τι [i] φέρει ἐν τῇ ἀγκάλῃ· καὶ τὴν φράσαι, ὡς παιδίον [k] φορέει· τὴν δὲ κελεῦσαί οἱ δεῖξαι· τὴν δὲ οὐ φάναι· ἀπειρῆσθαι γάρ οἱ ἐκ τῶν γειναμένων μηδενὶ ἐπιδεικνύναι· τὴν δὲ πάντως ἑωυτῇ κελεύειν ἐπιδεῖξαι· [l] ὁρῶσαν δὲ τὴν γυναῖκα περὶ πολλοῦ ποιευμένην ἰδέσθαι, οὕτω δὴ τὴν τροφὸν δεῖξαι τὸ παιδίον· τὴν δὲ καταψῶσαν τοῦ παιδίου τὴν κεφαλήν, εἶπαι, ὡς [m] καλλιστεύσει πασέων τῶν ἐν Σπάρτῃ γυναικῶν· ἀπὸ μὲν δὴ ταύτης τῆς ἡμέρης μεταπεσεῖν τὸ εἶδος· γαμέει [n] δὲ δή μιν ἐς γάμου ὥρην ἀπικομένην Ἄγητος ὁ Ἀλκείδεω, οὗτος δὴ ὁ τοῦ Ἀρίστω- 351
νος φίλος. Τὸν δὲ Ἀρίστωνα ἔκνιζε ἄρα τῆς γυναικὸς ταύ-

a Βασιλεύοντι τότε *Arch. V. Valla*: tum ἐς Σπάρτην marg. *Steph. Paſſ. Ask. Brit.* b Deſit οὐ *Arch.*, porro τούτων εἶναι ora *Steph. Arch. V. Paſſ. Ask.* c Προσεκέατο *Paſſ. Ask. Arch.* d Omittuntur haec duo ab *Ask.*, qui continuo ποιευμένας. e Τόδ᾽ ἐστι *Arch. Paſſ. Vind.*, δὲ aberat. f Φοινικηΐου *Ask.* et *Steph.* in marg. abſurde. g Πρὸς τὸ ἄγαλ. *Arch. V.* h Ἐπιφανῆσαν *Paſſ.* i Φέρει καὶ κελεῦσαι neglectis mediis *Arch.* k Φορέει *Vind. Paris. A. B. Brit. Ald.*, ex *Med. Ask. Paſſ.* φέρει, ſine gravi ratione. l Ὁρῶσα *M. Ask.* m Καλλιστεύσαι *Arch.* n Δὲ δή μιν *Paſſ.*, bene: δὴ non erat prius. Statim Ἀλκίδεω *Arch.*

πάγχυ διαπλέκει huc adplicuit Cl. *Reiskius*; verti enim debere *invidiam*, non *valde*, ut vulgo ſolet.

14. Ὡς φθόνῳ καὶ ἄγῃ χρεώμενος] Dudum indicatum ἄγῃ recuperabit *Herod.* hic forſan etiam *Vallae* lectum, vertenti, *invidia et odio.* Non de *nimio* tantum *admirationis adfectu*, ſed et illinc orta *invidia*, *Homerum* aliosque Poëtas verbum frequentaſſe Ἀγάασθαι vel Ἀγάζεσθαι, in *Heſychio* ſervata monſtrant praeter Ἀγᾶσθαι, et Ἀγάσσατο· Ἀγάσκεσθαι· Ἀγάσησθε· Ἀγασσάμενοι· Ἀγαιόμενον· Ἠγάσατο· illuc referenda ſunt ex eodem Ἄγασις, φθόνος. Ἀγαστής, βάσκανος· et forſan, quod habet ex *AEſchyli* Threſſis, Ἀγαῖς, ζηλώσεσιν· ſecundum *Euſtath.* in Od. E. p. 212, 51., τὸ Ἀγάασθαι φασὶν οἱ παλαιοὶ τρία σημαίνειν· τὸ θαυμάζειν, τὸ φθονεῖν, τὸ μισεῖν. Idem in Il. Ω. p. 1501, 1. ſcripſit ἀγαιομένους, καὶ ὡς ἂν Ἡρόδοτος εἴποι φθονοῦντας· *Herodoti* reſpiciens locum VIII, c 69., quo dicuntur Perſae ἀγαιόμενοί τε καὶ φθονέοντες τῇ Ἀρτεμισίῃ. Noſtro loco genuinam legerunt vocem ἄγῃ *Suidas* et *Etymologus*, ſed huius in Edd. *Herodoteo* nomen *Herodiani* male fuerat ſubſtitutum. In his permutandis ſaepiſſime fuiſſe peccatum docuit Clar. *Weſſeling.* in Diſſ. *Herod.* In *Scholiis* ineditis ad Iliada *Homeri*, quae ex Codice deſcripſi Clar. *I. I. Wetſtenii*, ubi ſcribi debuerat Ἡρωδιανὸς, ſaepe ſcribebatur Ἡρόδοτος· velut ad Il. B. v. 8., Ἡρόδοτος μὲν τὸ Ἴθι ἐνεστῶτος φησὶν εἶναι· ad Il. Δ. v. 66., ἐν τοῖς ἐπιμερισμοῖς λέγει Ἡρόδοτος ὅτι μετοχή ἐστι (τὸ Ὑπερκύδαντας·) ſimiliter ad Il. K, v. 67. et Il. O, v. 10. VALCKEN.

24. Καλλίστη ἐξ αἰσχίστης γενομένη] De eadem *Pauſan.* III. p. 220., παρθένων μὲν τῶν ἐν Λακεδαίμονι εἶναι φασὶν αἰσχίστην, γυναικῶν δὲ τὸ εἶδος καλλίστην ὑπὸ Ἑλένης γενέσθαι. More ſuo multis fabulam enarrat *Herod.*, cuius τὸ Φοιβήϊον ἱρὸν quale fuerit docet *Io. Meurſ.* Miſc. Lacon. I, c. 5. VALCKEN.

31. Ὕπερθε τοῦ Φοιβηΐου ἱροῦ] *Pauſanias* Φοιβαῖον non procul a Therapna, inque eo Caſtorum fanum locat L. III, 20. Hinc *Meurſius* „ verba, *inquit*, illuſtro, „ et, ὕπερθε τοῦ Φοιβηΐου ἱροῦ, ſic expono, *ſupra Phoebi fanum:* ut Dioſcurorum id intelligatur, quod „ dedicatum in Phoebaeo, ex *Pauſania* cognoſcimus„ *Miſc. Lacon.* L. I, 5. Quod demiror, ſiquidem Helenae templum ſcriptor limpide indicavit. Voluitne vir doctus, Helenam fratribus fuiſſe contubernalem, πάρεδρον, eodemque in fano cultam? Id vero oſtenſum oportuerat. Orationem ex ſchedis animavi et auxi, τὸδ᾽ ἐστι ἐν τῇ Θεράπνῃ ſcribens. Rem ipſam attigit *Pauſanias* III, 7.

40. Ὁρῶσαν δὲ] Quod *Florentiae* ὁρῶσα δὲ maluerunt, placuit vehementer *Gronovio*; cui quidem ſchedae omnes, ſi numero eximas *Ask.*, refragantur, Graecique ſermonis habitus. *L. Kuſteri* animadverſionem Bibl. Ant. et Nov. *Io. Clerici* T. V. p. 404. evolve; mihi namque impero ſilentium.

47. Ἔκνιζε ἄρα τῆς γυναικὸς ταύτης ὁ ἔρως] Simili figura *Pindarus* Pyth. X. fin. καὶ γὰρ ἑτέροισιν ἑτέρων ΕΚΝΙΞΕ φρένας: et Iſthm. VI, 74. Ἀδεῖα δ᾽ ἔνδον μιν ΕΚΝΙΞΕ χάρις. Nec alia *Euripidis* Med. v. 567. εἴ σε μὴ κνίζοι λέχος. Paullo diverſior infra L. VII, 10, 5.

47. Τὸν δὲ Ἀρίστωνα ἔκνιζε] *Iſtius mulieris amor Ariſtonem pungebat.* In *Gloſſar.* et *Suida* Ἔκνιζεν redditur ἔδακεν, adhibitum etiam VII, c. 12. Sed ut hic ſaepe deſignat *Sophocli* dictum ἔρωτος δῆγμα· *Xenoph.* p. 516, 13. κνῆσμα. vid. *Schol.* in *Ariſtoph.* Plut. v. 975. in amore γλυκὺς ὀδοὺς ὁ τοῦ πόθου δάκνει, *Lucian.* II. p. 400. *Plutarch.* T. I. p. 602., ἔκνιζεν αὐτὸν οὐ μετρίως ὁ —— ἔρως. Aptiſſima dedit ὁ πάνυ in Miſcell. Obs. VI. p. 303. —— Rarius paulo poſt ἔρωτος ἐπήλασαν, obvium et I, c. 146. VALCKEN.

I Modus aſtutus ductæ ab Ariſtone tertiæ uxoris, unde natus Demaratus citato partu, in quo temere quid proiecit parer, ob quod filius dein ſpoliatus regno,

[a] ταύτης ὁ ἔρως· μηχανᾶται δὴ τοιάδε· αὐτός τε τῷ ἑταίρῳ τοῦ ἦν ἡ γυνὴ αὕτη, [b] ὑποδέκεται δωτίνην δώσειν τῶν ἑωυτοῦ πάντων [c] ἓν τὸ ἂν αὐτὸς ἐκεῖνος ἕληται, καὶ τὸν ἑταῖρον ἑωυτῷ ἐκέλευε ὡσαύτως τὴν ὁμοίην διδόναι· ὁ δὲ, οὐδὲν φοβηθεὶς ἀμφὶ τῇ γυναικὶ, ὁρέων ἐοῦσαν καὶ Ἀρίστωνι γυναῖκα, καταινέει ταῦτα· ἐπὶ τούτοισι δὲ ὅρκους [d] ἐπήλασαν· μετὰ δὲ, αὐτός τε ὁ Ἀρίστων ἔδωκε τοῦτο ὅ, τι δὴ ἦν τὸ εἵλετο τῶν κειμηλίων τῶν Ἀρίστωνος [e] ὁ Ἄγητος, καὶ αὐτὸς τὴν ὁμοίην ζητέων φέρεσθαι παρ' ἐκείνου· ἐνθαῦτα δὴ τοῦ ἑταίρου τὴν γυναῖκα ἐπειρᾶτο ἀπάγεσθαι· ὁ δὲ, πλὴν τούτου μούνου τᾶλλα ἔφη καταινέσαι· ἀναγκαζόμενος μέν τοι τῷ τε ὅρκῳ, καὶ τῆς ἀπάτης τῇ παραγωγῇ, [f] ἀπίει ἀπάγεσθαι. Οὕτω μὲν [g] δὴ τὴν τρίτην ἐσηγάγετο γυναῖκα ὁ Ἀρίστων, τὴν [h] δευτέρην ἀποπεμψάμενος· ἐν δέ οἱ χρόνῳ ἐλάσσονι, καὶ οὐ πληρώσασα τοὺς δέκα μῆνας ἡ γυνὴ αὕτη, τίκτει [i] τοῦτον δὴ τὸν Δημάρητον· καί τις οἱ τῶν οἰκετέων ἐν θώκῳ κατημένῳ μετὰ τῶν ἐφόρων, ἐξαγγέλλει ὥς οἱ παῖς γέγονε· ὁ δὲ, ἐπιστάμενός τε τὸν [k] χρόνον τῷ ἠγάγετο τὴν γυναῖκα, καὶ ἐπὶ δακτύλων συμβαλλεόμενος τοὺς μῆνας, εἶπε ἀπομόσας, „ Οὐκ ἂν ἐμὸς εἴη." τοῦτο ἤκουσαν μὲν οἱ ἔφοροι· πρῆγμα μέντοι οὐδὲν ἐποιήσαντο [l] τοπαραυτίκα· ὁ δὲ παῖς αὔξετο· καὶ τῷ Ἀρίστωνι τὸ εἰρημένον μετέμελε, παῖδα γὰρ τὸν Δημάρητον ἐς τὰ μάλιστά οἱ ἐνόμισε εἶναι· Δημάρητον δὲ αὐτῷ οὔνομα ἔθετο, διὰ τόδε· πρότερον τουτέων, πανδημεὶ Σπαρτιῆται [m] Ἀρίστωνι ὡς ἀνδρὶ εὐδοκιμέοντι διὰ πάντων δὴ τῶν βασιλήων τῶν ἐν [n] τῇ Σπάρτῃ γενομένων, ἀρὴν ἐποιήσαντο παῖδα γενέσθαι· διὰ τοῦτο μέν οἱ τὸ οὔνομα Δημάρητος ἐτέθη. Χρόνου δὲ προϊόντος Ἀρίστων μὲν ἀπέθανε, Δημάρητος δὲ ἔσχε τὴν βασιληίην· [o] ἔδεε δὲ, ὡς ἔοικε, ἀνάπυστα γενόμενα ταῦτα, [p] καταπαῦσαι Δημάρητον τῆς βασιληίης, διὰ τὰ Κλεομένεϊ διεβλήθη μεγάλως, πρότερόν τε ὁ Δη-

tus eſt: Ageto ſodali ſuo, cuius illa erat uxor, recepit ſe dono daturum unam e ſuis rebus omnibus quamcunque ille optaret; atque invicem iusſit illum ſimile munus ſibi dare. Agetus nihil de uxore ſuſpicatus, quum videret Ariſtoni quoque uxorem eſſe, accepit condicionem, et in eam rem iusiurandum interpoſuerunt. Cui mox Ariſton e ſuis rebus pretioſis donavit, quæcunque fuit, quam ille elegit: ita ipse vicisſim pro ſcopo habens donari ab illo, ibi tum ergo tentavit uxorem amici abducere. Agetus dicere, ſe præter hoc unum cetera annuiſſe; iureiurando tamen adactus ac doli aſtutia permittit abduci. Ita tertiam hanc Ariſton re- 63
pudiata ſecunda duxit uxorem: quæ intra brevius tempus, nondum exactis decem menſibus, hunc ei genuit Demaratum. Ariſton, quum ei ſedenti in conſesſu cum ephoris quidam ex domeſticis nuncium nati filii attulisſet, ſciens ab quo tempore duxisſet uxorem, deductis per digitos menſibus, dixit adiurans, Hic non est filius meus. Quod audientes ephori, haud magni fecere impræſentiarum; ſed posteaquam puer adolevit, pœnituit Ariſtonem dicti, opinantem utique filium ſibi eſſe Demaratum: cui ideo nomen impoſitum eſt Demaratus, quod ante eum natum omnis populus vota fecit, ut Ariſtoni, omnium ante id tempus regum viro probatisſimo, filius gigneretur: ea de re id nomen huic impoſitum eſt. Interiecto de- 64
inde tempore Ariſtone vita functo, Demaratus obtinuit regnum: ſed videlicet neceſſe erat ut hæc quæ in notitiam venerant, hominem regno privarent. Eapropter Cleomeni vehementer offenſus erat, cum an-

a Ταύτης ἔρως *Paſſ. Ask.*, ſine articulo. *b* *Med. Paſſ. Ask.*, ceteri ὑπεδέκετο, quod non deterius. *c* *Arch. V. Med. Paſſ. Ask.*, in aliis ἕν τι τό. *d* Ἐπήλασε *Arch. V. Valla*, vulgatum excerpſit *Euſtath.* ad Il. A. p. 70, 42. *e* Deſunt *Arch.* et *Vallae.* *f* Ἀπίησι *M. Ask. Paſſ.*, ἀπίει *V. Paris. A. B. Brit. Arch. Ald.* Edd. *g* Omittitur in *Arch. Vind.* *h* Δευτέρην *Paſſ. V.*, olim δευτέραν. *i* Τοῦτον δὴ τὸν *Paſſ.* bene: aberat δή. *k* Χρόνον τῷ ἠγάγ. *Arch. V. Britan. Paris. A. B. Ald.*, χρ. ἐξ ὅτευ ἠγ. *M. Paſſ. Ask.*, nulla cauſſa. Mox ἐπὶ δακτύλων optime *Arch. Vind. Paſſ. Med. Ask. Brit. Valla*: antea ἐπὶ δακτύλῳ. Porro συμβαλλόμενος *V. Arch.* *l* Παραυτίκα *Arch. V. Paſſ.*, ſtatim ὅ τε παῖς *Arch.*, et αὔξετο *Ask.*, ſine augmento, ſicuti C. 132.; ηὔξετο ceteri. *m* Abeſt *Arch.*, non *Euſtathio* ad *Homer.* p. 1567, 55., quem et p. 1116, 62. vide. *n* Deeſt τῇ *Arch. Paſſ. Ask.* *o* Ἔδεεν ὡς οἱ καὶ ἄπιστα *Arch.* *p* Παῦσαι id. et *Vind.*

60. Ἀπίει ἀπάγεσθαι] Ionicam verbi ſpeciem mutarunt *Med.* et alii pro arbitrio, cui obedire non libet. Superiore libro C. 107. καί μιν ΑΠΙΕΙ ἐντειλάμενος — Utrumque *Portus* in Lexicon addidit, beneque explicuit. Mox τὴν δευτέρην mos nationis adprobat. Talia autem continuo admonere, arbitror ſupervacaneum.

65. Ἐν θώκῳ κατημένῳ μετὰ τῶν ἐφόρων] Interpretatur *Pauſanias* ἐν βουλῇ L. III, 7. p. 221., idque optime. *Herodotus* exemplo *Homeri* Odyſſ. E. v. 3. Οἱ δὲ θεοὶ ΘΩΚΟΝ δὲ καθίζανον, id eſt, εἰς συνέδριον, ſicuti *Euſtath.*, *Heſychius* aliique docent. Statim τὸν χρόνον, τῷ ἠγάγετο reduxi priſtinam in ſedem. Nihil autem verius ἐπὶ δακτύλων συμβαλ., quod et in Lexica inmigravit et limpidisſima circumfuſum luce eſt abs ſummo viro *Io. Fr. Gronovio* Lection. Plautin. p. 222.

65. Ἐν θώκῳ κατημένῳ] Filii nativitas Ariſtoni nunciata dicitur apud *Pauſan.* p. 221., μετὰ τῶν Ἐφόρων καθημένῳ τηνικαῦτα ἐν βουλῇ *in ſenatu ſedenti*, *Berglero* ad *Alciphr.* p. 108. Noſtro non dicitur ſedisſe tum in curia μετὰ τῶν Γερόντων, ſed in conſesſu cum Ephoris. τὸ συνέδριον, ut *Homerus*, θῶκον vocat: *Oenomaus Euſebii* Praep. Ev. v. p. 223. C. δοκεῖ μοι ὁ Λυκοῦργος οὗτος οὐκ ἐσχηκέναι τιτθήν, οὐδὲ τὸν θῶκον πρεσβυτέρων οὐδέποτε κεκαθικέναι· ubi legendum videtur σύνθωκος, *conſesſor.* Ephororum autem ἀρχεῖον proprio nomine vocant Ἐφορεῖον. *AElian.* de N. A. XI, c. 19., Pantelidas Lacedaemonius καθήμενος ἐν τῷ Ἐφορείῳ ὑπὸ κυνῶν διεσπάσθη. Laudator Ageſilaum in Aſia non minus Ephoris paruisſe ſcribit p. 26., ἢ εἰ ἐν τῷ Ἐφορείῳ ἐτύγχεν ἑστηκὼς μόνος παρὰ τοὺς πέντε. VALCKEN.

66. Ἐπιστάμενός τε τὸν χρόνον, ἐξ ὅτευ] Poſtremum niſi plures exhibent Codd. mihi videretur interpretamentum genuinae voculae τῷ, quam *Valla* legit. — Eidem quoque repertum, et in *Arch.* probatum *Berglero* recte reſtituit *Gronov.* in proximis: καὶ, ἐπὶ δακτύλων συμβαλλεόμενος τοὺς μῆνας, εἶπε ἀπομόσας, οὐκ ἂν ἐμὸς εἴη. Eleganter *Pauſan.* p. 221., Ἀρίστων, ait, ἔπος τῶν ἐν Ἰλιάδι ἐς τὴν Εὐρυσθέως γένεσιν πεποιημένος λήθην, ἢ μηδὲ τὴν ἀρχὴν συνεὶς αὐτῶν, οὐκ ἔφη τῶν μηνῶν εἶναι καὶ αὐτοῦ τὸν παῖδα· duas ponit ibi coniecturas *Kühnius*, quarum altera dubio vacat, dummodo paululum adiuvetur: *Pauſaniae* ſcribi ſolet εἵνεκα· hoc facile tranſiit in εἶναι καί, ut apud *Stobaeum* p. 524, 6. vox μανιῶδες in μὲν εἰδῶν, in loco *Teletis*, et p. 415, 39., verba *Hieroclis*, οἷα δὲ κηδεμὼν, depravata ſunt in οἷα δοκεῖ δαίμων· hoc praecepit *Bentleius*. In *Pauſaniae* verbis, τῶν μηνῶν εἵνεκα ſignificat, *menſes quod attinet*, vel *menſium habita ratione*: ſic loquitur *Pauſan.* IV. p. 368., τύχης μὲν χρηστῆς εἵνεκα καὶ διὰ λαμπρότητα ἔργων ἔνεμεν Ἀλεξάνδρῳ —— πλέον· *Dion Chryſ.* XXXVII. p. 463. B. διαβολῆς μὲν ἕνεκα καὶ Σωκράτης εἴη τῶν νέων διαφθορεύς. VALCKEN.

81. Διὰ τὰ Κλεομένεϊ διεβλήθη] Fuisſe olim καὶ διὰ τὰ —, aut ſimile quidpiam, in ſuſpicionem Cl. *Reiskii* incidit: neque enim unam iudicari, quae in regni amittendi periculum Demaratum coniecerit, cauſſam. Offenſus ſane erat Cleomeni ob illa, quae recenſentur. Id hic διεβλήθη, et L. v, 35. καὶ Μεγαβάτῃ διαβεβλημένος ——, *Euripides* Hec. v. 863. Ἀχαιοῖς εἰ δια-

antea quod ab Eleuſine abduxiſſet exercitum, tum eo tempore quum adverſus AEginetas cum Medo ſentientes traiecit Cleomenes.
65 Ergo ingreſſus eum ulciſci Cleomenes, componit cum Leutychide Menaris filio, Agidis nepote, ex eadem qua erat Demaratus familia, ut ſi eum regem in locum Demarati conſtituiſſet, ſe adverſus AEginetas comitaretur. Erat autem Leutychides Demarato maxime inimicus, ob hanc cauſſam, quod quum Percalum filiam Chilonis, neptem Demarmeni, ſponſam haberet, Demaratus inſidioſe hominem coniugio privavit, præveniens et præripiens Percalum ac pro uxore retinens. Ob hanc cauſſam Leutychidæ inimicitiæ cum Demarato extitere. Is tunc, Cleomene ſollicitante, contra Demaratum iuravit, negans eum rite in Spartanis regnare, qui Ariſtonis filius non eſſet; postquam ita iuraverat, inſtitit perſequi, repetens quod Ariſton tunc dixerat, quum ei nunciaſſet domeſticus filium natum, et menſes conferens, iureiurando negaſſet illum eſſe ſuum. Huic verbo inſiſtens Leutychides, pronunciabat Demaratum neque ex Ariſtone genitum eſſe, neque rite Spartæ regnare; eisdem ephoris adhibitis teſtibus, qui Ariſtoni aſſidentes tunc hæc ex illo audierant.
66 Tandem re in contentionem deducta, viſum est Spartiatis oraculum, quod Delphis est conſulendum, an foret Demaratus Ariſtonis filius. Re ergo de Cleomenis providentia ad Pythiam relata, ibi ille Cobonem Ariſtophanti filium, maxima apud Delphos autoritate, ſibi conciliat, ut perſuadeat Periallæ antiſtiti, dicere ea quæ Cleomenes vo-

Δημάρητος ἀπαγαγὼν τὴν ϛρατιὴν ἐξ Ἐλευσῖνος, καὶ δὴ καὶ τότε ἐπ' Αἰγινητέων τοὺς μηδίσαντας διαβάντος Κλεομένεος. Ὁρμηθεὶς ὦν ἀποτίνυσθαι ὁ Κλεομένης, συντίθεται Λευτυχίδῃ τῷ Μενάρεος τοῦ Ἄγιος, ἐόντι [a] οἰκίης τῆς αὐτῆς Δημαρήτῳ, ἐπ' ᾧ τε, ἢν αὐτὸν καταϛήσῃ βασιλῆα ἀντὶ Δημαρήτου, ἕψεταί οἱ ἐπ' Αἰγινήτας· ὁ δὲ Λευτυχίδης ἦν ἐχθρὸς [b] τῷ Δημαρήτῳ μάλιϛα γεγονὼς διὰ πρῆγμα τοιόνδε· [c] ἁρμοσαμένου Λευτυχίδεω Πέρκαλον τὴν Χίλωνος τοῦ Δημαρμένου θυγατέρα, ὁ Δημάρητος ἐπιβουλεύσας, ἀποϛερέει 352 [d] Λευτυχίδεα τοῦ γάμου, φθάσας αὐτὸς τὴν Πέρκαλον ἁρπάσας καὶ σχὼν γυναῖκα· κατὰ τοῦτο μὲν τῷ Λευτυχίδῃ ἡ ἔχθρη ἡ ἐς τὸν Δημάρητον ἐγεγόνεε· τότε δὲ ἐκ τῆς Κλεομένεος προθυμίης ὁ Λευτυχίδης [e] κατόμνυται Δημαρήτου, φὰς αὐτὸν οὐκ [f] ἱκνεομένως βασιλεύειν Σπαρτιητέων, οὐκ ἐόντα παῖδα Ἀρίϛωνος· μετὰ δὲ τὴν [g] κατωμοσίην, ἐδίωκε ἀνασώζων ἐκεῖνο τὸ ἔπος τὸ εἶπε Ἀρίϛων τότε, ὅτε οἱ ἐξήγγειλε ὁ οἰκέτης παῖδα γεγονέναι, ὁ δὲ, [h] συμβαλλεόμενος τοὺς μῆνας, ἀπώμοσε, φὰς [i] οὐκ ἑωυτοῦ εἶναι· τούτου δὴ ἐπιβατεύων τοῦ ῥήματος ὁ Λευτυχίδης, ἀπέφαινε τὸν Δημάρητον οὔτε ἐξ Ἀρίϛωνος γεγονότα, οὔτε ἱκνευμένως βασιλεύοντα Σπάρτης, τοὺς ἐφόρους μάρτυρας παρεχόμενος [k] κείνους, οἳ τότε ἐτύγχανον πάρεδροί τε ἐόντες καὶ ἀκούσαντες ταῦτα Ἀρίϛωνος. Τέλος δὲ, ἐόντων περὶ αὐτέων νεικέων, ἔδοξε Σπαρτιήτῃσι ἐπείρεσθαι τὸ χρηϛήριον τὸ ἐν Δελφοῖσι, [l] εἰ Ἀρίϛωνος εἴη παῖς ὁ Δημάρητος· ἀναϊϛου δὲ γενομένου ἐκ προνοίης τῆς Κλεομένεος ἐς τὴν Πυθίην, ἐνθαῦτα προσποιέεται Κλεομένης Κόβωνα τὸν Ἀριϛοφάντου, ἄνδρα ἐν Δελφοῖσι δυναϛεύοντα μέγιϛον· ὁ δὲ Κόβων [m] Περίαλλαν τὴν πρόμαντιν ἀναπείθει τὰ Κλεομένης ἐβού-

a Τῆς αὐτῆς οἰκ. *Paſſ. Ask.* b Μάλιϛα τῷ Δημ. *Ask.* c Ἁρμοσμένου *Vind.*; tum *Permala* Valla, unde Cl. *de Pauw* Περκάλην nullo iure fingit. d Λευτυχίδην *Arcb.* e Κατόμνυται *Arcb.*, quod multo uſitatius: tum Δημαρήτῳ *Paſſ. Ask.* f *Suidas* Οὐκ ἱκνεομένως, ſed mendoſus, ex hoc loco habet. g *Euſtatb.* exſcripſit ad *Hom.* p. 1660, 51. h Συμβαλλόμενος *Arcb. V.*, συμβαλόμενος ora *Stepb.* Mox ἀπόμοσε *Arcb.* i *Med. Ask. Paſſ.*, ceteri plenius οὐκ ἑωϋτοῦ μιν εἶναι. k *Arcb. Ask. Paſſ. Vind.*, antea ἐκείνους. Porro ἔτυχον πάρεδ. *Arcb. Vind.* l *Med. Arcb. Paſſ. Ask.*, in aliis εἰ ἄρα Ἀρ. m Περίαλλον et mox *Arcb.*

διαβληθήσομαι· et Iphig. Aulid. v. 1372. μὴ διαβληθῇς ϛρατῷ. Qua in dictione, ut antea ſignificatum, lapſus vertentium est creberrimus. Vide Cel. *Duker.* in *Thucyd.* VIII, 82.

85. Τῷ Μενάρεος τοῦ Ἄγιος] Vitioſum τοῦ Ἄγιος nomen est. In familiae Leutychidis ſerie L. VIII, 131. Λευτυχίδης ὁ Μενάρεος, τοῦ Ἡγησίλεω. Avus ergo ſermone Spartano Ἀγεσίλαος· quem eundem agnovit Demaratus, quippe filius Ariſtonis, nepos Ageſilai. Video equidem Ariſtonem τὸν Ἀγασικλέους ſcribi in *Pauſania* L. III, 3. male, niſi fallor. Hinc conſequens, ut fratres fuerint patrueles Leutychides et Demaratus. Potest tamen hoc in coniectura manere; nam quae *Gronovius* ad *Agidem* hunc protegendum L. VII, 204. adſcripſit, non bene, qui meus est ſtupor, adſequor.

88. Ἦν ἐχθρὸς τῷ Δημ. μάλιϛα] Aut iungenda ſunt μάλιϛα γεγονὼς διὰ πρῆγμα τοιόνδε, id est, διὰ πρῆγμα μάλιϛα τοιόνδε, prout ceperat *Valla*; aut hic quoque more ſuo ſcripſerat, ἦν ἐχθρὸς τῷ Δημαρήτῳ τὰ μάλιϛα, vel ἐς τὰ μάλιϛα, γεγονὼς, id est ὁμοίως τοῖς μάλιϛα· εἶναι φίλους τὰ μάλιϛα legitur II, c. 147. φίλοι ἐς τὰ μάλιϛα, VI, c. 89. ξεῖνοι ἐς τὰ μάλιϛα, I, c. 20. ſimiliter adhibentur ἐς τὰ μέγιϛα· ἐς τὰ πρῶτα· εἰς τὰ ἔσχατα. VALCKEN.

96. Οὐκ ἱκνεομένως] Brevi ſequetur οὔτε ἱκνευμένως, quod cur priore peius iudicaverit *H. Stephanus* in Recens. Voc. *Herodoti*, cauſſam non exputo, quandoquidem comma praefert Ionicum. Gloſſae MSS., ex quibus *Corinthus*, εὐ προσηκόντως, εὐ καθηκόντως exponunt, neque *Heſychius* ſuum ἱκνευμένως aliter. *Stephanum* adi et C. 86. huius Muſae.

96. Οὐκ ἱκνεομένως βασιλεύειν] In *Gloſſario* redditur et in libello de Dialectis, εὐ προσηκόντως. *Rex legitimus* est, ἐς τὸν ἱκνέεται ἔχειν (τὴν βασιληΐην) VI, c. 57. Quinam ἱκνεομένως cenſerentur Spartae βασιλεύειν *Cragius* oſtendit de R. L. II, c. 2. Herodoteum ἱκνεομένως tractavit *H. Stepb.* in Voc. *Herod.* Recens. p. 728. Conf. *Foeſii* Oecon. *Hipp.* in Ἱκνεύμενος χρόνος. In oraculo apud *Demoſtb.* p. 609, 103. pro ἐνιχνούμενα ἀμειρατελεῖν τοὺς προθ. κατὰ τὰ ἀγημένα, corrigendum cenſeo: [τὰ πάτρια τοῖς ἀποφθιμένοις] ἐν ἱκνουμένᾳ ἁμέρᾳ τελεῖν τοὺς προσήκοντας καττὰ τεταγμένα. VALCKEN.

9. Ἀναΐϛου δὲ γενομένου] *Vallae* Latina, *quum ergo nibil ſuſpicionis exſtaret de Cleomenis providentia ad conciliandam Pytbiam*, quadam tenus laudavit *Portus*, cuius a iudicio non abhorret *Kuſterus* ad *Suidae* Ἀνάϊϛος. Fateor ἀνάϊϛον tantundem ac ἀνυπονόητον ſaepe valere, ponique de *inproviſo* et *inſperato*. Ἀγγελίης ἤκουσεν ΑΝΩΙΣΤΟΥ Μελίτινα Epigr. Anth. L. 1. C. 80. p. 162. Μῦθος ἀνάϊϛος, πότμος ἀνάϊϛος in *Apoll. Rb.* III, 670, 799. Quae, tametſi plura aggerantur, *Vallae* non proderunt, ſiquidem ſimile nihil in hac narratione, ne adiungam, Latina iſta ad intelligendum eſſe implicatiſſima. Agnovit pro ſua prudentia *H. Stephanus*: at quod refingit ipſe, nulla lectionis addita cauſſa, ἀνωϛοῦ δὲ γενομένου, potuerat in tenebris latere. Voluit fortaſſe, repulſum indicari Demaratum. Quid vero tum fiet ſequentibus? Optime locum expedivit *Valckenarius* ad L. 1, 157., ΑΝΟΙΣΤΟΥ reponens, quae et *Pavii* ſententia. Ex ἀνοίω L. VII, 149. περὶ μὲν σπονδέων ΑΝΟΙΣΕΙΝ ἐς τοὺς πλεῦνας. Quare ἀναΐϛου ſive ἀνοιϛοῦ δὲ γενομένου *re vero relata* ——. Sic fluit leniter oratio.

9. Ἀναΐϛου δὲ γενομένου] Comparari certe debet cum iſtis, quae proſtant 1, c. 157., ἐς θεὸν ἀνῷσαι τὸν ἐν Βραγχίδῃσι· ubi quaedam ſunt adſcripta. —— Mox, προσποιέεται Κλεομένης Κόβωνα reddendum est, *ſibi conciliat*, vel *in partes ſuas pertrabit*. *Thucyd.* 1, c. 57., τοὺς Κορινθίους προσεποιεῖτο· *Ariſtopb.* Eq. v. 215., τὸν δῆμον αἰεὶ προσποιοῦ docte *Bergler.* *ſemper fac plebem tuam.* Propria ſignificandi dote Hegeſiſtratus dicitur προσποιησάμενος ξύλινον πόδα, *Herod.* IX, c. 36. VALCKEN.

22. Ai-

[a] ἐβούλετο λέγεσθαι, λέγων· οὕτω δὴ ἡ Πυθίη, ἐπει-
ρωτώντων τῶν θεοπρόπων, ἔκρινε μὴ Ἀρίστωνος εἶναι
Δημάρητον παῖδα· ὑστέρῳ μέντοι χρόνῳ [b] ἀνάπυστα
ἐγένετο ταῦτα, καὶ Κόβων τε ἔφυγε ἐκ Δελφῶν, καὶ
Περίαλλα ἡ πρόμαντις ἐπαύσθη τῆς τιμῆς. Κατὰ
μὲν δὴ τὴν Δημαρήτου κατάπαυσιν τῆς βασιληίης οὕτω
ἐγένετο· ἔφευγε δὲ Δημάρητος ἐκ Σπάρτης ἐς Μήδους
ἐκ τοιοῦδε ὀνείδεος· μετὰ τῆς βασιληίης τὴν κατάπαυ-
σιν ὁ Δημάρητος ἦρχε [c] αἱρεθεὶς ἀρχήν· ἦσαν μὲν δὴ
γυμνοπαιδίαι· θεωμένου δὲ τοῦ Δημαρήτου, ὁ Λευτυ-
χίδης, γεγονὼς ἤδη αὐτὸς βασιλεὺς ἀντ' ἐκείνου, πέμ-
ψας τὸν θεράποντα ἐπὶ γέλωτί τε [d] καὶ λάσθῃ, εἰ-
ρώτα τὸν Δημάρητον ὁκοῖόν τι εἴη τὸ [e] ἄρχειν μετὰ τὸ
βασιλεύειν· ὁ δὲ, ἀλγήσας τῷ [f] ἐπειρωτήματι, εἶπε
φὰς, „ αὐτὸς μὲν ἀμφοτέρων ἤδη πεπειρῆσθαι, κεῖ-
„ νον δὲ, οὔ· τὴν μέντοι ἐπειρώτησιν ταύτην ἄρξειν Λα-
„ κεδαιμονίοισι ἢ μυρίης κακότητος, ἢ μυρίης εὐδαι-
„ μονίης". Ταῦτα δὲ εἴπας, καὶ κατακαλυψάμενος,
ἤιε ἐκ τοῦ θεήτρου ἐς τὰ ἑωυτοῦ οἰκία· αὐτίκα δὲ πα-
ρασκευασάμενος ἔθυε τῷ Διῒ [g] βοῦν· θύσας δὲ, τὴν μη-
τέρα ἐκάλεσε. Ἀπικομένῃ δὲ τῇ μητρὶ ἐσθεὶς ἐς τὰς
χεῖράς οἱ τῶν σπλάγχνων, κατικέτευε, λέγων τοι-
353 άδε, „ Ὦ μῆτερ, θεῶν σε τῶν τε ἄλλων καταπτό-
„ μενος ἱκετεύω, καὶ τοῦ Ἑρκείου Διὸς τοῦδε, φράσαι
„ μοι τὴν [h] ἀληθείην, τίς μεύ ἐστι πατὴρ ὀρθῷ λόγῳ.
„ Λευτυχίδης μὲν γὰρ ἔφη ἐν τοῖσι νείκεσι λέγων,
„ κυέουσάν σε ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς, οὕτω ἐλθεῖν παρὰ
„ Ἀρίστωνα· οἱ δὲ καὶ τὸν ματαιότερον λόγον λέγον-
„ τες, φασί σε [i] ἐλθεῖν παρὰ τῶν οἰκετέων τὸν ὀνο-
„ φορβὸν, καὶ ἐμὲ εἶναι ἐκείνου παῖδα· [k] ἐγὼ δέ σε ὦν
„ μετ-

volebat dici. Ita Pythia ſciſcitantibus iis
qui ad oraculum erant miſſi negavit Ariſto-
nis filium eſſe Demaratum: quæ tamen res
ſequenti tempore palam factæ ſunt, et Co-
bon e Delphis profugit, et Perialla hono-
re ſpoliata est. Hactenus quæ ad deiicien- 67
dum regno Demaratum acta ſunt. Is ve-
ro e Sparta ad Medos profugit, ob hanc
contumeliam: post eiectionem ex regno
gerebat electus magiſtratum, quum eſſet
ſpectaculum luctæ nudorum puerorum, et
adeſſet Demaratus, miſit ad eum Leuty-
chides, in locum Demarati iam rex fa-
ctus, deridendi inſultandique cauſſa, mi-
niſtrum, qui interrogaret qualis eſſet hæc
præfectura post regnum. Eam interroga-
tionem ægre ferens Demaratus, reſpondit
ſe utrumque expertum eſſe, illum vero
non; eam tamen interrogationem Lacedæ-
moniis futuram initium plurimæ aut calami-
tatis aut felicitatis. Hæc loquutus, velato
capite e theatro domum abiit, confeſtim-
que præparatum Iovi bovem immolavit: quo
immolato matrem arceſſivit. Quæ quum 68
advenisſet, poſitis in eius manus extis, mu-
lierem obſecravit his verbis, Per ego te,
mater, cum alios deos, tum Iovem hunc
Herceum tangens, precor, promas mihi ve-
ritatem: quisnam revera meus est pater?
Nam Leutychides quidem in contentionibus
obiecit, te e priore viro gravidam, ita ad
Ariſtonem veniſſe. Alii etiam dementius re-
ferentes, aiunt te ad aſinarium ex tuis ſer-
vis ventitaſſe, illiusque me filium eſſe: ego
igitur

a M. Arch. V. Paſſ. Ask. Steph. ora: olim ἐβουλεύετο. Statim τοῦτο ἡ Π. *Arch.* *b* Ἀνάπευστα *Ald.* Vide *Stephani* Voc. Herod. Recentionem. *c* Αἱρεθεὶς εἰς ἀρχὴν *Euſtath.* in *Hom.* p. 522, 13., et ἦσαν δὲ γυμν. *Arch. V.* *d* Deficiunt haec duo in Fragm. *Paris.*, porro εἰρώτα *Arch. V. Paſſ. Ask.*, ante ἠρ. *e* Citat *Euſtath.* ad *Hom.* p. 235, 14. *f* Ἐπειρωτήματι *Vind. Arch.*, recte. Prius ſcribebatur ἐπερωτ. *g* Βοῦν *Paſſ. Ask. Vind.*, contra Ionum morem. *h* Ἀληθείην *Arch. V.* *i Steph.* margo cum *Ask. Paſſ. Vind. Arch.* optime. vulgo ἐσελθεῖν. *k* Ἐγὼ ὦν σε *Vind. Arch. Paſſ.*, tum μετέρχομαι τῶν θεῶν iidem et *Med. Ask. Paris. A. B.*, antea μετερχ. πρὸς θεῶν. Porro τὸ ἀληθὲς *Arch. V.*

22. Αἱρεθεὶς ἀρχὴν] *Euſtathii* additamento carent ſchedae, neque delectatur *Herodotus*. Spartanorum Γυμνοπαιδίας praeterire licet, uberrime explanatas eruditorum curis. Unum conſule *Dav. Ruhnkenium* ad *Timaei* Lexic. p. 54.

23. Θεωμένου δὲ τοῦ Δημαρήτου] Dederat forſan, ἡγεομένου· id est, quum eſſet τῶν χορῶν ἡγεμών, ſive χοροποιός· fuiſſe ἄρχοντα monſtrant vicina, ἦρχε αἱρεθεὶς ἀρχήν, et, ὁκοῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν. Huius Laconici feſti *moderatorem* χοροποιὸν vocat *Plutarch.* T. II. p. 208. C. vid. clar. *T. H.* in *Ariſtoph.* Plut. p. 331, 332. de eodem feſto loquens *Soſibius* ap. *Athen.* XV. p. 678. B. τοὺς προστάτας memorat τῶν ἀγομένων χορῶν ἐν τῇ ἑορτῇ ταύτῃ. Non puerorum tantum, ſed et virorum chorum in hoc fuiſſe feſto liquet ex *Xenoph.* Ἑλλ. VI. p. 349, 14. vid. *Meurſii* Orcheſtra in Γυμνοπαιδίαι, et Clar. *D. Rühnken.* ad *Timaei* Lex. p. 54. VALCKEN.

25. Ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λάσθῃ] Ultima prave deficiunt Fragm. *Pariſino*. Philaenidis nomine *AEſchrion* Samius apud *Athen.* L. VIII, 3. p. 335. D. Μή μ' ὦ μάταιε ναῦτα —— χλεύην τε ποιεῦ καὶ γέλωτα καὶ ΛΑΣΘΗΝ, pro quo Anthol. L. III, 10. p. 323. καὶ γέλωτα καὶ λέσχην, non quidem inſuaviter, tamen ex ſcholio. Magnus Animadverſor λάσθην hinc et ex *Suida* declaravit, pariterque *Ezech. Spanhemius* Diſſ. de Num. Us. XIII. p. 522. Verum porro est τῷ ἐπειρωτήματι ex gentis adſuetudine, qua ἐπειρώτησιν dant ſequentia.

26. Ὁκοῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασ.] *Euſtathius* in Il. B. p. 178, 13. differentiam eſſe inter ἄρχειν et βασιλεύειν δηλοῖ, inquit, Λευτυχίδης, ὃς Δημάρατον ἐκπεσόντα τῆς βασιλείας, εἶτα εἰς ἀρχὴν (cur non εἶτα ἄρχειν;) αἱρεθέντα, ἠρώτα, φασὶ, γελῶν, ὁποῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν· apte Leutychidis illud comparavit clar. *Weſſ.* ad *Herod.* I, c. 129., ubi Harpagus Aſtyagen εἴρετο, —— ὅτι εἴη ἡ —— δουλοσύνη ἀντὶ τῆς βασιληίης· reputantem facit Iugurtham *Salluſt* B. I. c. 66., *quam gravis caſus in ſervitium ex regno foret:* ubi vid. *Ios. Waſſe.* Ut iſta Harpagus, haec Leutychides rogabat ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λάσθῃ· Gloſſar. *Herod.* Λάσθη, αἰσχύνη· ubi iunxit γέλωτα καὶ λάσθην *AEſchrion* Samius *Athen.* VIII. p. 335. C. Herodotea dedit et alia *Caſaub.* p. 583. VALCKEN.

34. Ἐσθεὶς ἐς τὰς χεῖράς οἱ τῶν σπλάγχνων] Notiſſimus in adiurationibus ſupplicationibusque aras tangendi et victimarum proſicia mos docte explicatur ad *Appianum* Iber. p. 431. ab *Henr. Stephano*, niſi ſi tamen *Tollius* omnia iſta deſcripſerit ex *Des. Heraldi* Digreſſ. XVI. libri primi ad *Tertull.* Apologet. Sunt enim ita gemina germana, ut nihil mage. Atque hoc opinor. *Stephano* accepta ea docti ferunt Interpretes *Thucyd.* V, 47. Mox θεῶν σε τῶν τε ἄλλων καταπτόμενος *alios deos Iovemque anteſtatus* confirmatur L. VIII, 65. et *Euſtath.* interpretamento ad *Hom.* pag. 155, 28.

42. Φασί σε ἐσελθεῖν παρὰ] Duas literas male repetitas, et genuinum arbitror quod margo praebet *Steph.* Φασί σε ἐλθεῖν παρὰ τῶν οἰκετέων τὸν ὀνοφορβόν· quomodo legitur in proximis, et ſaepius alibi, forſan olim etiam poſitum II, c. 112., eodem ſenſu, quo dixit *AEſchylus* ἆσσον ἰέναι, in Ὅπλων κρίσει, non intellectum *Stanleio*, Ἀλλ' Ἀντικλείας ἆσσον ἦλθε Σίσυφος· ap. *Schol. Soph.* Ai. v. 191., *Anticliam propius acceſſit*, vel *tetigit Siſyphus*; ex iſthoc contactu natum ferebat Ulyſſen Aiax. Quae *vectorem nondum tulerat* triremis virgo illinc venuſte dicitur *Ariſtoph.* Eq. v. 1303., ἥτις ἀνδρῶν ἆσσον οὐκ ἐλήλυθα. VALCKEN.

43. Ἐγὼ δέ σε ὦν μετέρχομαι τῶν θεῶν] Non diſplicet ſcriptura Codd. ἐγὼ ὦν σε, priori tamen detraho nihil. At πρὸς imperio tot ſchedarum exſulare debet, intelligendum tacite. Convenit *Euripid.* Hec. v. 740. ἱκετεύω σε τῶνδε γονάτων καὶ σοῦ γενείου δεξιᾶς. Multa *Eraſmus Vindingius* ad eiusdem Fabulae v. 147. Mox εἴπερ ſignificantius.

43. Ἐγὼ δέ σε ὦν μετέρχομαι] Idem ſignificat *Sophocleum*, σὲ πρὸς θεῶν ἱκνοῦμαι, *te per Deos obſecro*, in Ai. v. 589. ex ſimilibusque liquet, quomodo venerit in iſtam ſignificandi vim μετέρχεσθαί σε —— Ἱκέτης ἱκνοῦ-

igitur te obſecro per Deos, ut verum dicas. Si quid enim eorum quæ dicuntur feciſti, non ſola feciſti, ſed cum multis: et multus in urbe Sparta ſermo est, negantium Ariſtoni fuiſſe ſemen procreando aptum: nam ſi fuiſſet, priores uxo-
69 res ei fuiſſe parituras. Hæc Demaratus. Cui mater ita reſpondens, Fili, inquit, quoniam precibus mecum agis, ut dicam veritatem, omne tibi verum exponetur. Ut me domum Ariſton duxit, tertia quam me duxerat nocte, imago tanquam Ariſtonis ad me venit, quæ posteaquam mecum concubuit, coronis quas geſtabat, me circumdedit, atque abiit. Dehinc Ariſton advenit, qui cernens me coronas habentem, ſciſcitabatur quisnam me illis donaſſet. Ego ipsum dediſſe reſpondi: eoque id abnuente, iuravi, aſſeverans non bene illum facere qui negaret, quippe qui paulo ante ingreſſus, ubi mecum coiiſſet, coronis me donaſſet. Ariſton, cernens me iurantem, intellexit eam rem divinam fuiſſe: compertumque est partim illas coronas fuiſſe ſumptas ex heroico conditorio, quod est iuxta ianuam aulæ extructum, quod vocant Aſtrabaci: partim vates eſſe hunc eundem heroëm reſponderunt. Habes igitur, fili, ita omne, quod volebas audire: aut enim ex hoc heroë genitus es, paterque tibi est Aſtrabacus heros, aut Ariſton: nam ea te nocte concepi. Verum quod tibi præcipue exprobrant inimici, quod Ariſton, quum ei te natum eſſe nunciatum est, multis audientibus negavit te ſuum eſſe, quia tem-

,, μετέρχομαι τῶν Θεῶν, εἰπεῖν τὠληθές· οὔτε γὰρ, [a] εἴπερ πεποίηκάς τι τῶν λεγομένων, μούνη δὴ πεποίηκας, μετὰ πολλέων δέ· ὅ, τε λόγος πολλὸς [b] ἐν Σπάρτῃ, ὡς Ἀρίστωνι σπέρμα παιδοποιὸν οὐκ ἐνῆν· τεκεῖν γὰρ ἄν οἱ καὶ τὰς προτέρας γυναῖκας”· ὁ μὲν δὴ τοιαῦτα ἔλεγε. Ἡ δὲ ἀμείβετο τοῖσδε, ,, Ὦ παῖ, ἐπεί τέ με λιτῇσι μετέρχεαι εἰπεῖν τὴν ἀληθηΐην, πᾶν εἰς σὲ κατειρήσεται [c] τὠληθές· ὥς με ἠγάγετο Ἀρίστων ἐς ἑωυτοῦ, νυκτὶ τρίτῃ ἀπὸ τῆς πρώτης ἦλθέ μοι Φάσμα εἰδόμενον Ἀρίστωνι· συνευνηθὲν δὲ, τοὺς στεφάνους οὓς εἶχε, ἐμοὶ περιετίθει· καὶ τὸ μὲν οἰχώκεε, ἧκε δὲ μετὰ ταῦτα Ἀρίστων· ὡς δέ με εἶδε ἔχουσαν στεφάνους, [d] εἰρώτα τίς εἴη, ὅ μοι δούς· ἐγὼ δὲ ἐφάμην ἐκεῖνον· ὁ δὲ οὐκ ὑπεδέκετο· ἐγὼ δὲ κατωμνύμην, Φαμένη αὐτὸν οὐ καλῶς ποιέειν [e] ἀπαρνεύμενον· ὀλίγον γάρ τι πρότερον ἐλθόντα καὶ συνευνηθέντα, δοῦναί μοι τοὺς στεφάνους· ὁρέων δέ με κατομνυμένην ὁ Ἀρίστων, ἔμαθε ὡς θεῖον εἴη τὸ πρῆγμα· καὶ τοῦτο μὲν, οἱ στέφανοι ἐφάνησαν ἐόντες ἐκ τοῦ ἡρῴου τοῦ παρὰ τῇσι θύρῃσι τῇσι [f] αὐλείῃσι ἱδρυμένου, τὸ καλέουσι [g] Ἀστραβάκου· τοῦτο δὲ, οἱ μάντιες τὸν αὐτὸν τοῦτον ἥρωα [h] ἀναίρεον εἶναι· οὕτω δὴ ὦ παῖ [i] ἔχεις πᾶν ὅσον τι καὶ βούλεαι πυθέσθαι· ἢ γὰρ ἐκ τοῦ ἥρωος τούτου γέγονας, [k] καί τοι πατήρ ἐστι Ἀστράβακος ὁ ἥρως, ἢ Ἀρίστων· ἐν γάρ σε τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἀναιρέομαι· τῇ δὲ σευ μάλιστα κατάπτονται οἱ ἐχθροὶ, λέγοντες ὡς [l] αὐτὸς ὁ Ἀρίστων, ὅτε [m] αὐτῷ σὺ ἠγγέλθης γεγενημένος, πολλῶν ἀκουόντων οὐ Φήσειέ σε ἑωυτοῦ εἶναι· τὸν χρό-
,, νον

a Εἴπερ πεπ. ſatis bene iidem ambo, prius εἰ tantum. *b* Abſunt iſta duo *Arch. V.* *c* Τὸ ἀληθὲς *Arch.*, et mox ὥς ἠγάγ. tantum. *d* Εἰρώτα *Arch. V. Paſſ. Ask.*, ἠρώτα olim. *e* Ἀπαρνευόμενον *Arch.*, voluit ἀπαρνεύμενον, quod probum: antea ἀπαρνεόμενον· tum ὀλίγῳ *Paris. A. B. Paſſ. Med.* *f* Αὐλῇσιν *Arch.* errans. *g* *Arch. V. Valla*, in aliis Ἀστροβάκου et denuo. *h* Ἀναιρέατο *Arch.* *i* *Arch. V. Ask. Paſſ. Vall.* ora *Steph.*, prius erat ἔχει. Porro ὅσον καὶ ἐβούλεο *Arch. V.* *k* *Arch. V. Paris. A. B. Brit. Ald.*, optime; καί σοι *Med. Ask.* *l* Deest *Vind. Arch.* *m* *Med. Ask. Paſſ.*, in ceteris αὐτῷ ἠγγέλθης· praeterea ἐγγέλθη ſcribitur in *Medic.*

ἱκνοῦμαι, in *Soph.* Phil. v. 471., idem est ac σὲ λιτῇσι μετέρχομαι. —— In hoc autem familiari Demarati cum matre colloquio ſuaviſſima *Herodoti* elucet ἀφέλεια· quale illud est proximum, οὔτε γὰρ, εἰ πεποίηκάς τι, —— μούνη πεποίηκας, μετὰ πολλέων δέ. *Cicero* Tuſc. III, c. 33., *conſolatio —— uſitata est, et ſaepe prodest: Non tibi hoc ſoli:* quae de tragoedia petita ſunt: hoc argumento Merope ſe ſolabatur *Euripidis* ap. *Plutarch.* T. II. p. 110. D. —— Paulo post elegans obtinet in istis contracta locutio, τεκεῖν γὰρ ἄν οἱ καὶ τὰς προτέρας γυναῖκας· plene fuiſſent dicendum, εἰ γὰρ ἐνῆν (nempe σπέρμα παιδοποιὸν) τεκεῖν ἄν οἱ καὶ τάς. — Sic in familiari praeſertim ſermone loquebantur: *Ariſtophan.* exemplo ſit: Π. v. 427., οὐ γὰρ ἂν τοσουτονὶ Ἐνέκραγες ἡμῖν· *non enim alioquin tantum clamoris edidiſſes:* nec hic vim vocularum istarum expreſſit *Bergler.* neque in Eq. v. 1335. Veſp. v. 1135. Lys. v. 25. VALCKEN.

58. Οὐκ ὑπεδέκετο] Corrigit docti viri coniectura οὐκ ἀπεδέκετο, quod haud ſcio an vulgato praeferri debeat. Supra Democedes L. III, 130. ὁ δὲ οὐκ ὑπεδέκετο, cum negaret ſe noſſe. *Portus* utrumque iure comparavit. Quod deinceps in MSS. ὀλίγῳ τι πρότερον, id editum exſtat L. VIII, 95., ubi *Arch.* et alii ὀλίγον τι πρότερον. Sed in talibus crebra mutatio.

64. Τὸ καλέουσι Ἀστραβάκου] Diligentiae debemus *Pauſaniae* L. III, 16. p. 248. Ἀστραβάκου καλούμενον ἡρῷον. *Clementi Alex.* Protrept. p. 35. itidem Ἀστράβακος. Belle ergo *Valla* et ſcripti, ex quibus ἀναιρέατο *Arch.* tale est, ut ab Ionum more non abeat, et plauſum, modo et alii addicerent, poſſet auferre. Veriſſime οὕτω —— ἔχεις πᾶν, neque abſurdum omnino καὶ ἐβούλεο πυθέσθαι.

64. Τὸ καλέουσι Ἀστροβάκου] Matrem certe Demarati non fecit ista dicentem *Herodotus;* niſi fingamus ignoraſſe Demaratum, cuius eſſet heroum paternae domus veſtibulo vicinum: aliorum quidem ſermonibus iſta talia nonnunquam interiecerunt hiſtorici; ſed hic lectori notum erat ex ſequentibus herois nomen, quod bis *Pauſaniae* ſcribitur et *Clementi* Ἀστράβακος. Dicitur autem Aſtrabaci heroum *Herodoto* παρὰ τῇσι θύρῃσι τῇσι αὐλείῃσι (Ariſtonis) ἱδρυμένον. Eodem etiam numero αὐλείους θύρας, ſed ſaepius alii τὴν αὔλειον memorant: multa dederunt *Vales. Weſſeling. D'Orvill. Pierſon. Ianua* ſic *veſtibuli* dicebatur, quod quale fuerit optime tradidit *A. Gellius* N. A. XVI, c. 5. hinc *Macrob.* Saturn. VI, c. 8. *Perizon.* ad AEliani V. H. III, c. 4. Quam vulgo vocant αὔλειον, *AEſchylus* cur dixerit ἑρκείους πύλας in Choeph. v. 559, 569, 651., facile intelliget, qui veſtibulum, ſive τὴν αὐλὴν, locum ante fores aedium vacuum, a via *ſepto* fuiſſe noverit ſeparatum. *Euſtath.* in Il. I. p. 669, 44. κατὰ τοὺς ἀκριβεστέρους ἡ τάξις οὕτως· ἕρκος, περὶ ὃ πύλαι· μετὰ δὲ τὸ ἕρκιον, αὐλή· μεθ' ἣν αἴθουσα· εἶτα πρόδομος. VALCKEN.

66. Οὕτω δὴ, ὦ παῖ, ἔχει πᾶν] Praebebunt forſan ἔχεις Codices etiam alii, prout *Valla* legit: *Eurip.* Phoen. v. 960., Τὰ μὲν παρ' ἡμῶν πάντ' ἔχεις. —— Ubi postea dicitur errorem Ariſton agnoviſſe quo dictum illud imprudenter effutiiſſet, iſta leguntur: ἔγνω δὲ καὶ ὁ αὐτὸς Ἀρίστων οὐ μετὰ πολλὸν χρόνον ὡς ἀνοίῃ τὸ ἔπος ἐκβάλλοι τοῦτο. In his cum viro Docto ſcriberem ἐκβάλοι· praeterea vulgatae voci praeferrem ἀγνοίῃ· tandem dubito, legendumne ſit αὐτὸς ὁ Ἀρίστων, an hic rectius ſit ὁ αὐτὸς Ἀ. ut ſit, *idem Ariſton*, velut ἕτερος ἤδη καὶ οὐχ ὁ αὐτὸς ἔτι ὢν τῇ προτέρῃ γνώμῃ. *AEſchylus* in eundem ſenſum dixit ἐκβαλεῖν ἔπη in Agam. v. 1672. Quid uſu diſtent ἄνοια et ἄγνοια ex iis ſatis liquet, quibus libello de ſacrificiis finem imponit *Lucianus:* ταῦτα —— δεῖσθαί μοι δοκεῖ —— Ἡρακλείτου τινὸς ἢ Δημοκρίτου, τοῦ μὲν γελασομένου τὴν ἄνοιαν αὐτῶν, τοῦ δὲ τὴν ἄγνοιαν ὀδυρομένου. Ariſtoni dictum imprudenter exciderat ἀγνοίῃ vel ἀϊδρείῃ, ignoranti, quod vel ex *Homero* diſcere potuiſſet, Euryſthea Sthenelo natum canente ἠλιτόμηνον ἐόντα, cum matri ὁ ἕβδομος ἑστήκει μείς. Postea Agidi, cuius uxore Timaea paulo familiarius Alcibiades fuerat uſus, ſimile quid filio nato dicenti, ἄνοια potius imputari potuit. VALCKEN.

„ νον γὰρ τοὺς δέκα μῆνας οὐδέκω [a] ἐξήκειν· ἀϊδρείῃ
„ τῶν τοιούτων κεῖνος τοῦτο ἀπέρριψε τὸ ἔπος· τίκτου-
„ σι γὰρ γυναῖκες καὶ ἐννεάμηνα [b] καὶ ἑπτάμηνα,
„ καὶ οὐ πᾶσαι δέκα μῆνας ἐκτελέσασαι· ἐγὼ δέ σε ὦ
„ παῖ ἑπτάμηνον ἔτεκον. [c] ἔγνω δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀρί-
„ στων οὐ μετὰ πολλὸν χρόνον [d] ὡς ἀνοίῃ τὸ ἔπος
„ ἐκβάλοι τοῦτο. λόγους δὲ ἄλλους περὶ γενέσιος τῆς
354 „ [e] σεωυτοῦ μὴ δέκεο· τὰ γὰρ ἀληθέστατα [f] πάντα
„ ἀκήκοας· ἐκ δὲ ὀνοφορβῶν αὐτῷ τε Λευτυχίδῃ καὶ
„ τοῖσι ταῦτα λέγουσι τίκτοιεν [g] αἱ γυναῖκες παῖδας".
ἡ μὲν δὴ ταῦτα ἔλεγε. Ὁ δὲ, πυθόμενός τε τὰ
ἐβούλετο, καὶ ἐπόδια λαβὼν, ἐπορεύετο ἐς Ἦλιν· τῷ
λόγῳ [h] φὰς ὡς ἐς Δελφοὺς χρησόμενος τῷ χρηστηρίῳ
[i] πορεύεται. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὑποτοπηθέντες Δη-
μάρητον δρησμῷ ἐπιχειρέειν, ἐδίωκον· καί κως ἔφθη ἐς
Ζάκυνθον διαβὰς ὁ Δημάρητος ἐκ τῆς Ἤλιδος· [k] ἐπι-
διαβάντες δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι, αὐτοῦ τε [l] ἅπτοντο,
καὶ τοὺς θεράποντας [m] αὐτὸν ἀπαιρέονται· μετὰ δὲ,
[n] οὐ γὰρ ἐξεδίδοσαν αὐτὸν οἱ Ζακύνθιοι, ἐνθεῦτεν δια-
βαίνει ἐς τὴν Ἀσίην παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον· ὁ δὲ ὑπε-
δέξατό [o] τε αὐτὸν μεγαλωστὶ, καὶ γῆν τε καὶ [p] πό-
λις ἔδωκε· οὕτω ἀπίκετο ἐς τὴν Ἀσίην Δημάρητος,
καὶ τοιαύτῃ χρησάμενος τύχῃ· ἄλλα τε Λακεδαιμο-
νίοισι συχνὰ ἔργοισί τε καὶ [q] γνώμῃσι ἀπολαμπρυν-
θεὶς, ἐν δὲ δὴ καὶ [r] Ὀλυμπιάδα σφι ἀνελόμενος τε-
θρίππῳ [s] προσέβαλε, μοῦνος τοῦτο πάντων δὴ τῶν
γενομένων βασιλήων ἐν Σπάρτῃ ποιήσας. Λευτυχί-
δης δὲ ὁ Μενάρεος, Δημαρήτου καταπαυσθέντος, δι-
εδέξατο τὴν βασιληίην· καί οἱ γίνεται παῖς Ζευξίδη-
μος, τὸν δὴ [t] Σπαρτιητέων μετεξέτεροι Κυνίσκον ἐκά-
λεον· οὗτος ὁ Ζευξίδημος οὐκ ἐβασίλευσε Σπάρτης·
πρὸ Λευτυχίδεω γὰρ τελευτᾷ, [u] λιπὼν παῖδα Ἀρ-
χίδημον.

tempus, decem menſes, non exisſet, per
inſcitiam talium rerum illi hoc verbum ex-
cidit: nam mulieres novem etiam menſium
ac ſeptem menſium partum edunt, non o-
mnes decimum menſem explentes: ego au-
tem, fili, ſeptimeſtrem te genui. Ipſe
quoque Ariſton non diu poſt agnovit, ſe
per dementiam id verbum eiecisſe. Alias
narrationes de tua origine noli admittere:
omnia enim verisſima audiſti. Nam quod
ad aſinarios attinet, ipſi Leutychidæ et
iis qui talia loquuntur, ſuæ uxores de a-
ſinariis pariant filios! Hæc illa dixit. De- 70
maratus auditis quæ volebat, ſumpto via-
tico per ſpeciem eundi Delphos ad oracu-
lum conſulendum, Elin contendit. Eum
ſuſpicati Lacedæmonii fugam capesſere, in-
ſequuti ſunt: ſed Demaratus ante iam ex
Elide Zacynthum traiecerat, quem illuc
transgresſi Lacedæmonii prehenderunt, e-
iusque famulos auferunt; ſed Zacynthiis
eum dedere abnuentibus, Demaratus illinc
in Aſiam ad regem Darium traiecit: a quo
magnifice exceptus eſt, terraque ac urbi-
bus donatus. Ita in Aſiam Demaratus ab-
iit, ac tali fortuna uſus vir cum aliis in
multis factis dictisque apud Lacedæmonios
illuſtris, tum quod illis Olympiacam pal-
mam quadriiugo certamine adiecit, quod
ille ſolus omnium Spartæ regum confe-
cit. Leutychidæ autem Menaris filio, qui 71
in regnum amoti Demarati ſuccesſerat,
natus eſt filius Zeuxidamus, quem non-
nulli Spartiatarum Cyniſcon, catulum,
vocabant. Is Spartæ non regnavit, ante
Leutychiden defunctus, relicto filio Ar-
chidamo.

a Ἐξήκειν *Ask.*, οὔκω ἐξελ. *Arch.* *b* Duo iſta negligit *Brit.* *c* Ἔγνω δὲ αὐτὸς Ἀρ. *Arch. Vind.*, ἔγ. δὲ καὶ αὐτ. ὁ Ἀρ. *Paſſ. Ask.*, olim ὁ αὐτὸς Ἀρ. *d* Ὡς οὐ καλῶς ἂν τὸ ἔπος ἐκβάλοι *Arch.*, ὡς ἀνοίῃ τοῦτο τὸ ἔπ. ἐκβάλοι *Ask.*, poſtremum etiam *Paſſ.* et *Vind.*, antea ἐκβάλλει. *e* Ἑωυτοῦ *Arch. Vind.* *f* Abeſt a *M. Paſſ. Ask.* *g* Deſit αἱ *Arch. V.* *h* Φήσας *Arch. Vind.* *i* Πορεύεσθαι *Arch.* *k* Ἐπιβάντες *M. Ask. Paſſ.* *l* Iidem: reliqui ἅπτονται. *m Arch. Vind.*, alii cum *Aldo* αὐτοῦ. *n M. Arch. Ask. Paſſ.*, antea οὐδὲ γάρ. *o* Deeſt *Arch. V.*, qui ambo μεγάλως tantum. *p Arch.*, πόλιας alii. *q* Πρήξεσι *Brit.* *r Vind. Paſſ. Ask. Arch.* ora *Steph.*, olim Ὀλύμπια. *s* Προσέλαβε *Paſſ.* de correctione et *Arch Vind.* *t* Κυνίσκον μετ. Σπαρτιητέων *Paſſ. Ask. Arch.*, qui poſterior Κυνικίσκον. *u* Καταλιπὼν *Arch. V.* et *Paſſ.* ex emendatione.

74. Οὐδέκω ἐξήκειν] Adpoſitum erat L. II, 139. ὡς ἂν ὁ χρόνος οὗτος ἐξήκῃ, heic ex *Ask.* minime. Scriptor ipſemet L. II, 111. ὡς ἐξήκει τέ οἱ ὁ χρόνος. *Sophocles* Phil. v. 200. πρὶν ὅδ' ἐξήκοι χρόνος. Inprudens profecto Ariſton, aut oblitus natalium Euryſthei apud Poëtam, negavit Demaratum ſeptimeſtrem ſuum eſſe filium, quae et *Pauſaniae* obſervatio L. III, 7.

78. Ἔγνω δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀρίστων] Non repudiavi a MSS. oblatum. Statim ὡς ἀνοίῃ τὸ ἔπος ſanum non praeſto. *Arch.* οὐ καλῶς videri repetitum poteſt ob αὐτὸν οὐ καλῶς ποιέειν, ſuperius depoſitum, alioqui edito multo ſuavius; habet certe ὡς ἀνοίῃ acerbisſimam criminationem, quam *Valckenarii* Noſtri ὡς ἀγνοίῃ —— eleganter minuit. Ἐκβάλοι, cui doctisſimi viri primas dederunt, dubio nunc exemtum. Congruit Pindaricum *Pyth.* Od. II, 148. ἀδύνατον δ' ἔπος ΕΚΒΑΛΕΙΝ κραταιὸν ——.

89. Ἐπιδιαβάντες δὲ] Iuſtum eſt. Cel. enim *Gronovio* memoria fraudem ſtruxit: Sic L. IV, 122. οἱ Πέρσαι ΕΠΙΔΙΑΒΑΝΤΕΣ ἐδίωκον. Ferre ἅπτοντο, ſi conatus intelligatur, posſum: manus enim tantum profugo iniiciebant, minime, interpellantibus Zacynthiis, abducturi. Blanditur autem θεράποντας αὐτὸν ἀπαιρέονται, ex *Homeri* ſtudio propagatum: Μήτε σὺ ΤΟΝΔ', ἀγαθός περ ἐὼν, ΑΠΟΑΙΡΕΟ κούρην Il. Α, 275. Librariis ex inſolentia diſplicuit.

98. Ἐν δὲ δὴ καὶ Ὀλυμπιάδα] Neminem Ὀλύμπια morabuntur; Miltiades Ὀλύμπια ἀνῃρηκὼς —— τεθρίππῳ deſcriptus fuit C. 36. Νικᾶν Ὀλύμπια in marmoribus priſcorumque ſcriptis frequentatur. At optimae hic notae Codd. Ὀλυμπιάδα ἀνελόμενος et IX, 32. νικᾶν Ὀλυμπιάδα *Aldus* aliique, tum VI, 125. Ὀλυμπιάδα ἀναιρέεται. Quae quidem mendoſa et ſyllaba iuſto auctiora profiteri vereor, praeſertim quia C. 103. equae τρεῖς Ὀλυμπιάδας ἀνελόμεναι. Hercules praeterea, Olympici certaminis auctor, Ὀλυμπιάδα δ' ἔστασεν Ἡρακλέης *Pindaro* Olymp. II, 5., cuius μία δ' ἐκπρεπὴς Διὸς Ὀλυμπιάς, videlicet νίκη Python. VII, 14. rem in vado locaret, niſi gignendi caſu Ὀλυμπιάς editum ſpectaretur. *Herodoti* animo νίκη Ὀλυμπιὰς obverſata videtur.

98. Ὀλύμπιά σφι ἀνελόμενος] Dum Valla ſcribebat *Olympiadem palmam* reportasſe, legisſe videtur, quod margo praebet *Steph.* Ὀλυμπιάδα· alterum quidem ſaepius apud alios, et ſupra legitur VI, c. 36. Sed Herodoteum eſt, Ὀλυμπιάδα ἀναιρέεσθαι vel ἀνελέσθαι, ſive νικᾶν, nempe νίκην, VI, c. 125. IX, c. 32. L. VI, c. 103. Cimoni Ὀλυμπιάδα ἀνελέσθαι τεθρίππῳ συνέβη· atque iisdem equabus ſecundam tertiamque dicitur ἀνελόμενος Ὀλυμπιάδα· prope Cimonem autem ſepultae narrantur equae, αἱ τρεῖς Ὀλυμπιάδας ἀνελόμεναι· illinc *AEliano* de N. A. XII, c. 40. reſtituit *Iac. Perizon.* τὰς ἵππους τὰς τρεῖς Ὀλυμπιάδας ἀνελομένας· pro τὰς τρεῖς Ὀλύμπια· ubi ſcribi quoque potuit τὰς τρὶς Ὀλύμπια ἀνελομένας· ipſe etiam *Herod.* habet Πύθια ἀνελόμενος, VI, c. 122. Pythicis ludis victores eximie dicebantur τὴν δάφνην ἀνελέσθαι· Olympicis, ἀνελέσθαι τὸν κότινον· prout loquitur aliquoties *Pauſanias*; apud quem VI, p. 470. F. pro Ὀλυμπιάδι ſcribendum eſt Ὀλυμπιάσι· dicebatur enim νικᾶν Ὀλυμπιάσι (vel ἐν Ὀλυμπίᾳ) vel Ὀλύμπια· attigerunt viri ſummi *T. H.* ad *Lucian.* p. 107. et *R. Bentlei.* in *Ariſtoph.* Plut v. 583. —— Quando ſolus ad id uſque tempus Spartanorum Regum Demaratus quadrigis Olympiacam dicitur reportasſe victoriam, priores fortasſe de hoc certaminis genere idem ſenſerunt, quod poſtea Ageſilaus: vid. *Plutarch.* T. I. p. 606. E. II, p. 212. B. VALCKEN.

9. Λαμ-

chidamo. Leutychides orbatus filio, alte-
ram duxit uxorem Eurydamen, Menii ſo-
rorem, Diactoridis filiam, ex qua nullam
prolem virilem ſuſcepit, ſed filiam nomine
Lampito: quam Archidamus Zeuxidami fi-
lius in matrimonium accepit, ab ipſo Leu-
72 tychide datam. At ne Leutychides quidem
ipſe Spartæ conſenuit, ſed has quaſdam pœ-
nas Demarato rependit: In expeditione
Theſſalica dux Lacedæmoniorum quum o-
mnia ſubiugandi poteſtatem haberet, mul-
tum pecuniæ per corruptelam dono accepit,
ipſaque in re deprehenſus ibi in caſtris,
quum ſederet utraque manu pecuniam te-
nens, in iudicium delatus e Sparta profu-
git, domuſque eius exciſa fuit: et Tegeæ,
in quam profugerat, mortem obiit. Sed
73 hæc inſequenti tempore acta ſunt. Tunc
autem Cleomenes, quum ſibi res in Dema-
ratum bene ceſſiſſet, aſſumpto protinus
Leutychide, contendit adverſus AEginetas,
maiorem in modum illis propter ignominiam
infenſus. Ita et AEginetæ utriuſque regis
contra ſe adventu non repugnandum iam ſi-
bi eſſe putaverunt, et iſti quum elegiſſent
viros decem, divitiis ac genere AEgineta-
rum eminentiſſimos duxerunt, cum alios,
tum Crium Polycriti, et Caſambum Ariſto-
cratis filium, qui plurimum habebant po-
tentiæ. Eos in Atticam adductos, penes
inimiciſſimos AEginetis Athenienſes depo-
74 ſuerunt. Poſt hæc Cleomenes, iam ma-
nifeſtus maleficii in Demaratum perpetrati,
quum eum ſubiiſſet metus Spartiatarum,
in Theſſaliam ſubterfugit: atque illinc in
Arcadiam profectus, res novas moliebatur,
ſolicitans Arcadas adverſus Spartam, adi-
genſque eos, tum alio iuriſiurandi genere ad
ſe ſequendum quocunque ipſos educeret;
tum etiam in animo habebat primores illo-
rum ad urbem Nonacrin ductos adigere ad
ius-

χίδημον. Λευτυχίδης δὲ στερηθεὶς Ζευξιδήμου, γα-
μέει δευτέρην γυναῖκα Εὐρυδάμην, ἐοῦσαν Μενίου μὲν
ἀδελφεὴν, [a] Διακτορίδεω δὲ θυγατέρα· ἐκ τῆς οἱ
ἔρσεν μὲν γίνεται οὐδὲν, θυγάτηρ δὲ Λαμπιτώ·
τὴν Ἀρχίδημος ὁ Ζευξιδήμου γαμέει, δόντος αὐ-
τῷ Λευτυχίδεω. Οὐ μὲν οὐδὲ Λευτυχίδης κατε-
γήρα ἐν Σπάρτῃ, ἀλλὰ τίσιν τοιήνδε τινὰ [b] Δη-
μαρήτῳ ἐξέτισε· ἐστρατήγησε Λακεδαιμονίοισι ἐς
Θεσσαλίην· παρεὸν δέ οἱ ὑποχείρια πάντα ποιή-
σασθαι, ἐδωροδόκησε ἀργύριον πολύ· ἐπ᾽ αὐτοφώ-
ρῳ δὲ ἁλοὺς αὐτοῦ ἐν τῷ στρατοπέδῳ, ἐπικατή-
μενος χειρὶ διπλῇ ἀργυρίου, ἔφυγε ἐκ Σπάρ-
της, ὑπὸ δικαστήριον ὑπαχθείς· καὶ τὰ οἰκία
[c] οἱ κατεσκάφη· ἔφυγε δὲ ἐς Τεγέην, καὶ ἐτε-
λεύτησε ἐν ταύτῃ. ταῦτα μὲν δὴ ἐγένετο χρό-
νῳ ὕστερον. Τότε δὲ ὡς τῷ Κλεομένεϊ [d] εὐωδώ-
θη τὸ ἐς τὸν Δημάρητον πρῆγμα, αὐτίκα παρα-
λαβὼν [e] Λευτυχίδεα, ἤιε ἐπὶ τοὺς Αἰγινήτας,
δεινόν τινά σφι ἔγκοτον διὰ τὸν προπηλακισμὸν ἔ-
χων· οὕτω δὴ οὔτε οἱ Αἰγινῆται ἀμφοτέρων τῶν
βασιλέων ἡκόντων ἐπ᾽ αὐτοὺς [f] ἐδικαίευν ἔτι ἀν-
τιβαίνειν, ἐκεῖνοί τε ἐπιλεξάμενοι ἄνδρας δέκα Αἰ-
γινητέων τοὺς [g] πλείστου ἀξίους καὶ πλούτῳ καὶ 355
γένεϊ, ἦγον [h] καὶ ἄλλους καὶ δὴ καὶ Κριόν τε
τὸν Πολυκρίτου, καὶ Κάσαμβον τὸν Ἀριστοκράτεος,
οἵπερ [i] ἔσχον μέγιστον κράτος· ἀγαγόντες δέ σφεας
ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν, παραθήκην [k] παρατίθεν-
ται ἐς τοὺς ἐχθίστους Αἰγινήτῃσι Ἀθηναίους. Με-
τὰ δὲ ταῦτα, Κλεομένεα, ἐπάϊστον γενόμενον κα-
κοτεχνήσαντα ἐς Δημάρητον, δεῖμα ἔλαβε Σπαρ-
τιητέων, καὶ [l] ὑπέξεσχε ἐς Θεσσαλίην· [m] ἐνθεῦ-
τεν δὲ ἀπικόμενος ἐς τὴν Ἀρκαδίην, νεώτερα ἔ-
πρησσε πρήγματα, συνιστὰς τοὺς Ἀρκάδας ἐπὶ
τῇ Σπάρτῃ, ἄλλους τε ὅρκους προσάγων σφι, ἦ
μὲν ἕψεσθαί σφεας αὐτῷ τῇ ἂν ἐξηγῆται· καὶ δὴ καὶ
ἐς Νώνακριν πόλιν πρόθυμος ἦν τῶν Ἀρκάδων τοὺς
προε-

a Διακτορίεω Arch. b Δημαρήτου idem. c Οὐ Arch., et mox cum Vind. ἐν Τεγέῃ. d Ὠδώθη Med. Paſſ. Ask. Brit. e Λευτυχίδην Arch. f Ἐδίκαιον id. g Πλεῖστους Arch. h M. Ask. Paſſ. V. Arch., antea ἦγον ἄλλους τε καὶ. i Εἶχον Arch. V. Paſſ., ſtatim ἐς τὴν Ἀττικ. Arch. V. Thom. Mag. in Παραθήκη. k Idem Thom. Med. Ask. Paſſ.; alii κατατίθενται. Vid. Gronovium. l Suidas exſcripſit in Voc., nonnihil aberrans. In Arch. ὑπεξέσχε, Vind. ὑπέξεσχε. m Porphyrius citat in Stob. Eclog. Phys. p. 130. Mox ἦ μὴν Ask., quae et Reiskii coniectura.

9. Λαμπιτὼ] Laconico titulo ad amicam Lyſiſtrata Ὦ φιλτάτη Λάκαινα, χαῖρε Λαμπιτοῖ in Comici iſta Fab. v. 77.; Platoni tamen Alcib. 1. p. 123. E. Λαμπιδὼ, unde docti viri, Dacerius et Moſ. Solanus, Λαμπιδοῦς refingunt in Plutarchi Pr. Vit. Ageſil.

16. Ἐπικατήμενος χειρὶ διπλῇ ἀργυρίου] Valla liberaliter, quum ſederet utraque manu pecuniam tenens: oportuerat, quum inſideret ambabus manibus pecuniae, quod merito, inſulſus ne foret, noluit. Non ſane dubitandum, quin χεὶρ διπλῆ necti poſſit, ſicuti alia in re iungitur a Sophocl. Antig. v. 14. Sed quid tandem χεὶρ ἀργυρίου et διπλῆ quidem? Fac utramque numis oppletam argenteis, oſtenduntne id Graeca? et quantula haec pecuniae portio ad regem corrumpendum? tum ἐπικατήμενος χειρὶ —— qui conveniet? Pinge vero ΧΕΙΡΙΔΙΠΛΕΗ, et vitioſae lectionis pateſcet origo. Finxerunt boni homines χειρὶ διπλῇ, cum potuiſſent ad Scriptoris mentem ἐπικατήμενος χειρίδι πλέῃ ἀργυρίου, inſident manicae pecunia plenae. Sic procedit ſermo, monſtratque veritatem ineſſe ἐδωροδόκησε ἀργύριον πολύ. Non poſtulabitur, credo, ut χειρίδα πλέην exemplis firmem, ſiquidem utrique uſus conſtat. Pauſanias corruptelae auctores Aleuadas, Theſſalorum nobiliſſimos, indicavit III, 7. p. 221.

21. Εὐωδώθη] Servo integrum, ſupra χρηστῶς ὁδοῦται IV, 139 tuitus. Ὠδώθη non mihi ſatis ſententiae videtur facere. Recordor bene Sophoclei Oed. Col. v. 487. ἐμοὶ μὲν οὐκ ὁδωτὰ, in negotiis, quae abſolvi non queunt, οὐκ ἀνυστὰ, οὐ βαδιστέα. De rei vero ſucceſſu fauſto ibid. v. 1500. Σφῷν δ᾽ ΕΥΟΔΟΙΗ Ζεύς. Philo Iud. in Ioſeph. p. 548. A. ἕως μὲν γὰρ τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν ΕΥΟΔΟΥΤΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ αὐτῷ, verbis huic loco accommodatis. Idem p. 557. A. ἀλλ᾽ οὐκ εἰσάπαν εὐοδοῦται κακία. Plura non coacervo.

32. Παραθήκην παρατίθενται ἐς τοὺς] Ex Med. mutatum reſtituerem κατατίθενται ἐς τοὺς ἐ. Depoſitum, τὴν παρακαταθήκην, alibi quoque παραθήκην dixit IX, c. 44. VI, c. 86. Hic vox iſta potuerat etiam omitti. Κατατίθεσθαι eadem ſtructura Thucydidi praeſertim frequentatur: III, c. 28., ſupplices Taches κατατίθεται ἐς Τένεδον, in Tenedum mittit cuſtodiendos: c. 72., illos κατέθεντο ἐς Αἴγιναν· ſimiliter c. 102. IV, c. 57. V, c. 61. c. 84. VIII, c. 3. Xenophon Ἑλλ. I. p. 255, 23., Chalcedonii τὴν λείαν ἅπασαν κατέθεντο ἐς τοὺς Βιθυνοὺς Θρᾶκας· ad vicinos omnem praedam mittunt cuſtodiendam velut depoſitum: — Ex proximis excerpſit quaedam Suidas in Ὑπεξέσχε· ubi Dionis illud, πρὸ τῆς δίκης ὑπεξέσχεν idem eſt, quod Athenis dicebatur οὐχ ὑπέμεινε τὴν κρίσιν, vel τὸν ἀγῶνα. Cleomenes ὑπεξέσχε ἐς Θεσσαλίην, furtim ſe ſubduxit abiitque in Theſſaliam: ſupra Cliſthenes Athenis ὑπεξέσχεν, id eſt ὑπεξῆλθεν et ὑπεξέστη· plene loquitur VIII, c. 132.
VALCKEN.

36. Ἐνθεῦτεν δὲ ἀπικόμενος] Hinc ſequentia quaedam ob Stygis aquae factam mentionem deſcripſit Porphyrius, ſive potius Apollodorus in opere de Diis, apud Stobaeum Eclog. Cant. p. 130. Herodoti verbis illic ſubiecta Callimachea et Heracleotae Philonis, de mirabili huius aquae virtute, comparari poterant ad AElian. de N. A. X, c. 40. et Antigon. Caryſt. c. 174. ubi nonnulla notat Io. Meurs. plura dederant P. Leopard. Em. IV, c. 8. et Iac. Nic. Loenſis Miſc. Epiphyll. III, c. X.
VALCKEN.

41. Πρόθυμος ἦν τῶν Ἀρκάδων &c.] Vir Celeb. ob
Flo-

προεςεῶτας [a] ἀγινέων, ἐξορκᾶν τὸ Στυγὸς ὕδωρ. ἐν δὲ ταύτῃ τῇ πόλι λέγεται [b] εἶναι ὑπὸ τῶν Ἀρκάδων τὸ Στυγὸς ὕδωρ· καὶ δὴ καὶ ἔςι τοιόνδε τι· ὕδωρ ὀλίγον Φαινόμενον, ἐκ πέτρης ςάζει [c] ἐς ἄγκος, τὸ δὲ ἄγκος αἱμασιῆς τις περιθέει κύκλος· ἡ δὲ Νώνακρις, ἐν τῇ ἡ πηγὴ αὕτη τυγχάνει ἐοῦσα, πόλις ἐςὶ [d] τῆς Ἀρκαδίης πρὸς Φενεῷ. Μαθόντες δὲ Λακεδαιμόνιοι Κλεομένεα ταῦτα πρήσσοντα, κατῆγον αὐτὸν [e] δείσαντες ἐπὶ τοῖσι αὐτοῖσι ἐς Σπάρτην, τοῖσι καὶ πρότερον ἦρχε· κατελθόντα δὲ [f] αὐτὸν, αὐτίκα ὑπέλαβε μανίη νοῦσος, ἐόντα καὶ πρότερον ὑπομαργότερον· ὅκως γάρ τεῳ ἐντύχοι Σπαρτιητέων, [g] ἐνέχραυε ἐς τὸ πρόσωπον τὸ σκῆπτρον· ποιεῦντα δὲ αὐτὸν ταῦτα, καὶ παραφρονήσαντα, ἔδησαν οἱ προσήκοντες ἐν ξύλῳ· ὁ δὲ, δεθεὶς, τὸν φύλακον μουνωθέντα ἰδὼν τῶν ἄλλων, αἰτέει μάχαιραν· οὐ βουλομένου δὲ [h] τὰ πρῶτα τοῦ φυλάκου διδόναι, ἀπείλεε τά μιν [i] αὖτις ποιήσει· ἐς ὃ δείσας τὰς ἀπειλὰς ὁ φύλακος, ἦν γὰρ τῶν τις εἱλωτέων, διδοῖ οἱ μάχαιραν. Κλεομένης δὲ παραλαβὼν τὸν σίδηρον, ἄρχετο ἐκ τῶν κνημέων [k] ἑωυτὸν λωβώμενος· ἐπιτάμνων γὰρ κατὰ μῆκος τὰς σάρκας, προέβαινε ἐκ τῶν κνημέων ἐς τοὺς μηρούς· ἐκ δὲ τῶν μηρῶν [l] ἔς τε τὰ ἰσχία, καὶ τὰς λαπάρας· ἐς ὃ ἐς τὴν γαςέρα ἀπίκετο, καὶ ταύτην καταχορδεύων, ἀπέ-

iusiurandum per aquam Stygis. In hac ipſa autem urbe ab Arcadibus fertur eſſe Stygis aqua: et eſt videlicet talis aliqua. E petra aqua exigua quæ apparet, ſtillat in vallem, in gyrum maceria præſeptam. Nonacris autem ubi fons hic viſitur, urbs Arcadiæ eſt ad Pheneon. Talia molientem Cleomenem Lacedæmonii quum didiciſſent, timentes ſibi ipſis, Spartam revocarunt eadem conditione, qua et ante regnabat. Sed eum reverſum ſtatim morbus inſania excepit, iam etiam antea ſubinſanum: nam ut cuique Spartiatarum obvius erat, in eius faciem inſligebat ſceptrum. Hæc illum facientem ac deſipientem propinqui cippo illigaverunt. Qui cuſtodem digreſſis aliis ſolum remanſiſſe cernens, petiit ab eo gladium: cuſtode abnuente dare ab initio, comminabatur quæ mox ei faceret, donec minis conterritus cuſtos, erat enim hilotarum quidam, gladium illi tradidit. Eo accepto, Cleomenes a tibiis incipiens ſeſe truncabat. In longum namque diſcindens carnes, e tibiis ad femora proceſſit, e femoribus ad coxarum vertebras atque ilia, quouſque pervenit ad ventrem, in quo reſcindendo ſic ex-

a Ἀγινεῖν *Porphyr.*, mox ἐξόρκου *Med. Ask.*, vulgatum *Paſſ. Arch. V. Porphyr. Ald. Brit.* *b* Εἶναι ὑπ' Ἀρκ. *Paſſ. Arch. V. Brit. Paris. A. B. Ald. Valla*: ὑπὸ omittunt *Med. Ask.* *c* *Euſtath.* ad *Hom.* p. 301, 18. *M. Ask. Paſſ.*, reliqui ἐς ἄγγος bis. *d* *Suidas* in Φενεὸς, ſed male: melius *Euſtath. Hom.* p. 985, 11. In *Arch.* Φενεῷ, uti oportet, non Φενεῷ. *e* Δήσαντες ora *Steph.* ex *Aldo*, in *Arch.* ἐν Σπάρτῃ δεισ. ἐπὶ τ. αὐτοῖσι. *f* Non eſt in *Arch. Vind.*, ſtatim μανίη νοῦσος *Med. Ask. Paris. B. Paſſ.*, ſed is correctorem expertus μανίης praefert, quomodo reliqui. *g* *Suidas* iterum male in Voc., *Euſtath.* ἐνέχραυεν bis legit ad Hom. p. 579, 13. p. 1434, 11., mox τὸ σκῆπτρον omittunt *Arch. V.* *h* Τοῦ φ. τὰ πρῶτα *Paſſ. Ask.* *i* Αὖθις *Arch.*, hinc λυθεὶς *Paſſ.* *k* Ἑωυτῷ et ad marg. λαβόμενος, tum mox προέβαινε *Arch.* Reſpexit haec *Longinus* Π. Ὕψ. C. 31. *l* Ἔς τε τὰ *Paſſ.* bene, deerat enclitica.

Florentinum ἐξόρκου feriem hanc ſtatuebat πρόθυμος ἦν τῶν Ἀρ. —— ἐξορκοῦντι Στυγὸς ὕδωρ, mutilans et addens pro voluptate. Sed omnes libri πρόθυμος ἦν· neque ἐξορκοῦσθαι Noſtri uſu tritum, tolliturque τὸ ante Στυγὸς ὕδωρ praeter morem: tum participium, namque eo in numero eſt ἐξορκῶν, non infinitivus, quae Cl. *Reiskii* opinio, magna Codd. optimorum concordia munitur. Equidem πρόθυμος ἦν —— ἀγινέειν ex *Porphyrio* laudavi, laude nunc quoque dignum cenſens. Alioqui πρόθυμος ἦν —— ἀγινέων recte de Scriptoris conſuetudine, notata L. 1, 77. Statim ὑπὸ τῶν Ἀρκάδων rediit. Etſi enim Graecorum in ſermone *Stygis aqua*, Arcadum tamen illa iactatione inclaruit. *Io. Meurſium* conſule ad *Antig. Caryſtium* C. 174.

41. Πρόθυμος ἦν —— ἀγινέων, ἐξορκῶν] Ex *Apollodoro*, ſive *Porphyrio*, *Stobaei* meliorem eruit vulgata lectionem vir ſummus in Diſſ. *Herod.* p. 115. mihi viſus fuerat *Herodotus* ſcripſiſſe: ἐς Νώνακριν πόλιν πρόθυμος ἦν τῶν Ἀρκάδων τοὺς προεστεῶτας ἀγινέων ἐξορκοῦν τὸ Στυγὸς ὕδωρ· atque ita legiſſe *Valla*. Iſta certe πρόθυμος ἦν infinitivum poſcunt, aeque ac προθύμως ἔχω· quod in *Plutarchi* Gryllo p. 986. E. reſtituendum cenſeo, ἀλλὰ μὴν ἔχω προθύμως ἀκροᾶσθαι. Egregia reddi poterit *Alcinoo* ſententia Iſagog. in *Platon.* c. 27., ſi ſic ſcribatur: οὐ δὴ ὑπὸ θεῶν ποτε ἀμελεῖται, ὃς ἂν προθύμως ἐθέλῃ δίκαιος γενέσθαι· pro vulgatis ὅσαν προθυμεῖσθαι θέλει. VALCKEN.

43. Τῶν Ἀρκάδων] Ὑπ' Ἀρκάδων legit etiam *Valla*: ego neutrum requirerem, ſi abeſſent iſta Codicibus: neutrum forte legit *Euſtath.* qui in Il. B. p. 228, 2., Ἡρόδοτος, ait, Φησὶν, ὅτι Νώνακρις πόλις Ἀρκαδίας, ἔνθα λέγεται εἶναι τὸ τῆς Στυγὸς ὕδωρ, ὀλίγον Φαινόμενον, ςάζον ἐκ πέτρας εἰς ἄγκος. *Pauſan.* VIII. p. 634. F. ὕδωρ κατὰ τοῦ κρημνοῦ ςάζει καλοῦσι δ' Ἕλληνες αὐτὸ (non itaque ſoli Arcades, quod optime *Gronov.* animadvertit:) Στυγὸς ὕδωρ· p. 635., τὸ ὕδωρ τὸ ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ παρὰ τὴν Νώνακριν ςάζον· quia urbes erant in Arcadia vicinae Νώνακρις et Φενεὸς, eidem dicitur p. 637., τὸ πρὸς Φενεῷ ὕδωρ, ὃ Στύγα ὀνομάζουσιν· ad eamdem rationem paulo poſt ap. *Herod.* vulgari debuerat πρὸς Φενεῷ· ut recte ſcribit *Caſaubon.* ad *Strabon.* VIII. p. 597. VALCKEN.

45. Στάζει ἐς ἄγκος] Praeclare *Gronovius*, cui praeter *Ask.* et *Paſſ.* gravis auctor accedit *Euſtathius*. Stygis aquam *neque argenteum*, *neque aeneum*, *neque ferreum vas poteſt ſuſtinere*, *ſed diſſilit et diſſipatur* ap. *Vitruvium* L. VIII, 3., cuius itaque vulgatum ἄγγος materiae? Bene *Euſtath.* ad μεσάγκειαν Homericam ἄγκος διὰ τοῦ κ'., ὁ βαθὺς καὶ Φαραγγώδης καὶ κοῖλος τόπος p. 497, 13.

53. Ἐνέχραυε ἐς τὸ πρόσωπον] *Suidas* nonnulla invertens τὸ σκῆπτρον agnoſcit, *Euſtathius* bis, quod properantior infitiabatur *Galeus*. Poſſet ἐνέχραυε *Euſtathii* blandiri, niſi eodem utrumque tenderet. *Nicander* Ther. v. 277. οἷσι κεράςης Οὐλόμενον κακοεργὸν ΕΝΙΧΡΑΥΣΕΙ κυνόδοντα.

53. Ἐνέχραυε ἐς τὸ πρόσ. τὸ σκῆπτρον] Quod proſtat apud *Suidam* velut *Herodoti*, ἐνέχραυε τὸ πρόσωπον τῷ σκήπτρῳ, non diverſam lectionem, ſed partem praebet interpretationis: patebit erroris origo ſic intermedia ſcribenti, quae videntur excidiſſe: ἐνέχραυε [ἐς τὸ πρόσωπον τὸ σκῆπτρον, ἤγουν ἔπληξε] τὸ πρόσωπον τῷ σκήπτρῳ· quo modo verba *Herodoti* interpretatur *Euſtath.* in Od. B. p. 79, 42. exhibens velut Herodoteum non iſto tantum loco, ſed bis terve etiam alibi, Ἐνέχραυεν, velut ad Il. E. p. 440, 12. ad Il. Π. p. 1082, 23. Utrumque reperitur apud *Homer.* Χράω et Χραύω· hoc quidem propria *ſtringendi* virtute in Il. E. v. 138. ubi χραύσῃ recte redditur in *Schol.* ἀμύξῃ ἐπ' ὀλίγον, τὸν χρῶτα ἐπιξύσῃ· alterum apud *Apollon. Rhod.* II, v. 283., Τάων ἀκροτάτῃσιν ἐπέχραον ἤλιθα χερσίν· *Schol.* ἐθελήσαντες αὐτὰς πλῆξαι μάτην ἐπήνεγκαν τὰς χεῖρας. Homerea ſpectant gloſſae *Heſychii*, apud quem pro Ἐπεχράοντο ſcribendum: Ἐπέχραον, τὸ ἐπεβάρησαν. Illuc recte referuntur ab *Euſtathio* aliiſque Ζαχρηεῖς ἄνεμοι, *ſtringentes venti*. VALCKEN.

58. Τά μιν αὖτις ποιήσει] Erunt fortaſſe, quibus τά μιν λυθεὶς —— *Paſſ.* ridebit, congruens Cleomeni ἐν ξύλῳ δεδεμένῳ, et mala ſervulo, ſi qua cippo exſolveretur, minitanti. Mihi proſeminatum ex αὖθις cenſetur; cuiusmodi ΛΥΘΕΙΣ et ΑΥΘΙΣ confuſiones in ſuperioribus oſtendere memini.

65. Καὶ ταύτην καταχορδεύων] Incerti ſcriptoris verba ap. *Suidam* in Καταχορδεύσας huc refero, opinatus *Theopompi* ex *Herodoti* eſſe Epitome, Εἶτα τῶν φρενῶν ἐξέπλευσε, καὶ μανεὶς ἑαυτὸν μαχαίρᾳ κατεχόρδευσε. In Cleomenem enim dicta aptiſſime quadrant, et *Theopompi* cognitum iſtud conpendium. Culte *Henr. Valeſius* in *Dione Chryſoſt.* Or. XXXVII. p. 467. B. ἡμεῖς δ' οὐ παρέχομεν τὸν ἀνδριάντα χορεύειν ἂν αἰσθάνηται correxit

exſpiravit, ut quidem plerique Græcorum memorant, quia Pythiam corruperat ad ea dicenda, quæ circa Demaratum acta ſunt: ut autem ſoli Athenienſes, quod adortus Eleuſinem, fanum dearum fuerat depopulatus: ut Argivi, quia eos qui e pugna fugerant, Argivos ex Argi templo ipſorum abductos obtruncarat; et ipſum lucum
76 irreverenter incenderat. Cleomeni enim Delphis oraculum poſcenti reſponſum fuerat, eum Argos eſſe capturum: qui postea quam ad flumen Eraſinum copias Spartiatarum duxit, quod flumen e lacu Stymphalio manare fertur: hunc enim lacum in voraginem obſcuram condi, et Argis rurſus exorientem apparere, illincque iam eam aquam ab Argivis vocari Eraſinum: ad hoc igitur flumen poſteaquam pervenit, ei hoſtias immolavit; et quum læta non eſſent exta de flumine transmittendo, dixit delectari ſe quidem Eraſino, qui nollet prodere cives ſuos, non tamen vel ſic Argivos gaviſuros. Moxque illinc motis caſtris ad Thyream venit, et mari taurum quum mactasſet, navibus copias ad regionem Tirynthiam ac Naupliam duxit. Id audientes
77 Argivi ad eos arcendos obviam tendunt ad mare. Et quum adventarent Tirynthem, in loco cui nomen inditum eſt Sipia, relicta non magna inter duas acies intercapedine, conſederunt e regione Lacedæmoniorum. Neque vero illic pugnam ex aperto reformidabant, ſed ne dolo caperentur: nam ad hanc rem attinebat oraculum, quod Pythia ediderat communiter eis atque Mileſiis, in hæc verba;

Verum quando marem prævertet fœmina victrix,
Inter et Argivos referet præluſtris honorem:
Tunc

ἀπέθανε τρόπῳ τοιούτῳ· ὡς μὲν οἱ πολλοὶ λέγουσι Ἑλλήνων, [a] ὅτι τὴν Πυθίην ἀνέγνωσε τὰ περὶ Δημάρητον γενόμενα λέγειν· ὡς δὲ Ἀθηναῖοι [b] μοῦνοι λέγουσι, διότι ἐς Ἐλευσῖνα ἐσβαλὼν, ἔκειρε τὸ τέμενος τῶν θεῶν· ὡς δὲ Ἀργεῖοι, ὅτι ἐξ ἱροῦ αὐτέων τοῦ Ἄργου, Ἀργείων τοὺς καταφυγόντας ἐκ τῆς μάχης καταγινέων, κατέκοπτε, καὶ αὐτὸ [c] τὸ ἄλσος ἐν ἀλογίῃ ἔχων, ἐνέπρησε. Κλεομένεϊ γὰρ μαντευομένῳ ἐν Δελφοῖσι, ἐχρήσθη Ἄργος αἱρήσειν· ἐπεί τε δὲ Σπαρτιήτας ἄγων ἀπίκετο ἐπὶ 356 ποταμὸν [d] Ἐρασῖνον, ὃς λέγεται ῥέειν ἐκ τῆς Στυμφηλίης λίμνης· τὴν γὰρ δὴ λίμνην ταύτην ἐς χάσμα ἀφανὲς ἐκδιδοῦσαν, ἀναφαίνεσθαι ἐν Ἄργεϊ, τὸ ἐνθεῦτεν δὲ τὸ ὕδωρ ἤδη τοῦτο ὑπ᾽ Ἀργείων Ἐρασῖνον καλέεσθαι· ἀπικόμενος [e] δ᾽ ὦν ὁ Κλεομένης ἐπὶ τὸν ποταμὸν τοῦτον, ἐσφαγιάζετο αὐτῷ· καὶ, οὐ γὰρ οὐδαμῶς ἐκαλλιέρεε διαβαίνειν μιν, ἄγασθαι μὲν ἔφη τοῦ Ἐρασίνου οὐ προδιδόντος τοὺς πολιήτας, Ἀργείους μέντοι οὐδ᾽ ὣς χαιρήσειν· μετὰ δὲ ταῦτα ἐξαναχωρήσας τὴν στρατιὴν [f] κατήγαγε ἐς Θυρέην· σφαγιασάμενος δὲ τῇ θαλάσσῃ ταῦρον, πλοίοισί σφεας ἤγαγε ἔς τε τὴν [g] Τιρυνθίην χώρην καὶ Ναυπλίην. Ἀργεῖοι δ᾽ ἐβοήθεον, πυνθανόμενοι ταῦτα, ἐπὶ θάλασσαν· ὡς δὲ ἀγχοῦ μὲν ἐγίνοντο τῆς Τίρυνθος, χώρῳ δὲ ἐν τούτῳ τῷ [h] κέεται ἡ Σήπεια τοὔνομα, μεταίχμιον οὐ μέγα ἀπολιπόντες, ἵζοντο [i] ἀντίοι τοῖσι Λακεδαιμονίοισι· ἐνθαῦτα δὴ οἱ Ἀργεῖοι τὴν μὲν ἐκ τοῦ φανεροῦ μάχην οὐκ ἐφοβέοντο, ἀλλὰ μὴ δόλῳ αἱρεθέωσι· καὶ γὰρ δή σφι ἐς τοῦτο τὸ πρῆγμα εἶχε τὸ χρηστήριον, τὸ [k] ἐπίκοινα ἔχρησε ἡ Πυθίη τούτοισί τε [l] καὶ Μιλησίοισι, λέγον ὧδε,

Ἀλλ᾽ ὅταν ἡ θήλεια τὸν ἄρσενα νικήσασα
Ἐξελάσῃ, καὶ κῦδος ἐν Ἀργείοισιν ἄρηται,
Πολ-

a Διότι et ἀνέγνω *Vind. Arch.*, tum ἐς τὰ περὶ cum *Paris. A. B. Brit. Ald.*, recte ἐς *Med. Ask. Paſſ.* damnarunt. *b* Abest *M. Paſſ. Ask.* *c* Explicat *Euſtath.* p. 907, 31. *Arch.* habet ἐν ἀπορίῃ σχὼν *d* Ἐρασεῖνον bis ex correct. *Paſſ.*, ſtatim Στυμφηλίης *Arch. V. Valla*, bene. Στυμφαλίδος alii. *e* Omittunt δὲ *Vind. Arch.* *f* Iidem cum *M. Paſſ. Ask.*, alii κατῆγε malunt. Quae ſequuntur attigit *Euſtath. Hom.* p. 1227, 35. σφαγιασάμενοι legens. Idem de victima maiore, fluviis et mari immolata, p. 1236, 56. *g* Τιρυνθ. et mox *Paſſ.* *h* Κέεται Σίπεια οὔνομα *Paſſ.*, κέεται Σήπεια οὔν. *Arch. V. Valla*, οὔνομα et *Ask.* *i* Ἀντίον ora *Steph. Ask. Paſſ.* *k* Ἐπικοινῇ *Arch. Vind.* Vide L. I, 216. et ſupra C. 19. *l Med. Ask. Paſſ. Vind. Brit.*, in aliis καὶ τοῖσι Μιλ. λέγον οὕτω. Confer L. II, 116. Oraculi tres priores verſus ſunt in *Pauſan.* II, 20. et *Suid.* in Τελεσίλλα.

rexit χορδεύειν, ſive, quod malim κατεχορδεύειν, clariſſime ad haec alludente: negant enim ſe ſtatuas, ſi ſentirent, praebituros, ut ita lancinarentur. Contra peccatum in *Libanii* Or. VI., nuper Venetiis publicata, p. 100. οὐ τοῦ μὲν ὁ πατὴρ ἐχόρδευε; h. e. *Bongiovanni* interprete, *nonne pater illius chordas efficiebat?* Immo *ſaltabat*, ἐχόρευε. *Longinus* ſententiam conſideravit duntaxat et *Plut.* T. II. p. 223. B. Post pauca μοῦνοι manere poſſunt. Conferendus *Pauſanias* est III, 4. p. 213.

65. Καὶ ταύτην κατεχορδεύων] Modum, quo maniacus corpus conciderit, tradiderunt quidem alii; verbum vix alibi repertum κατεχορδεύειν retinuit *Ariſtides* II. p. 393., Cleomenes τὸ αὑτοῦ σῶμα κατεχόρδευσεν ἐκ ποδῶν ἀρξάμενος: *ſe ipſum minutatim disſecuit*, *Canter.* Ex uſu plebeio petitum velut hic aptiſſimum laudat *Longin.* π. Ὕ. p. 170., qui vicinorum tantum ſententiam expreſſit. In *Gloſſ. Herod.* ſimplex Χορδεύων redditur τέμνων· in iisdem pro Καταστίζουσι ſimplex ponitur Στίζουσι pro Herodoteo Καταψῶσαν *Suidas* habet Ψῶσαν ſic ſaepe ſolent Grammatici. Quae in *Schol.* ad *Ariſtoph.* Eq. v. 765., ad Διαπρισθείην adſcripta ſunt, εἰς μέρη λωροτμηθείην, pertinent ad vicina: Διατμηθείην τε λέπαδνα] Εἰς μέρη λωροτμηθείην. Idem illud dici potuit χορδευθείην, id est, εἰς χορδὰς ſive λέπαδνα διατμηθείην. Κατεχορδεύειν ſignificat εἰς χορδὰς τέμνοντα διαφθείρειν. Vim praepoſitionis non intellexerunt in κατατετριμματίσθαι *Herod.* VII, c. 212. VALCKEN.

72. Καταγινέων] Habet *Suidas* ex Gloſſis Herodoteis et prave explicat καταλύων Servant ſcripti omnes, nec potius aeſtimari ἀπαγινέων ſive ἐξαγινέων poteſt. Fraus, qua ſupplices luco deducti, traditur C. 79. Vere *Euſtath.* ἄλσος et τέμενος ſaepe non diſcrepare docet, hoc tamen ἐν Ἐλευσῖνι inconſiderate ponens. Porro ex *Arch.* ἐν ἀπορίῃ σχὼν Cl. *de Pauw* format ἐν ἀωρίῃ σχών. *Valla* vero vertit, *lucum quem in Argia occupasſet*, ac ſi ἐν Ἀργείῃ σχὼν, uti *Stephan.* ſuſpicatur, legisſet. Vulgatum praeſtat. Ἐν ἀλογίῃ ποιεύμενος L. VII, 126. et *Procop.* Bell. Vand. I, 20. &c.

76. Στυμφηλίης λίμνης] Nulla lis moveretur lacui Στυμφαλίδι, modo dialecti forma reſponderet. Urbs *Homero* Il. *B*, 608. Στύμφηλος, more Ionum, ad quem *Pauſaniae* ἀνὴρ ἐκ Στυμφήλου VI, 8. et ἐπὶ Στυμφήλῳ V, 10. Hinc Στυμφήλιοι, Criticis ad Poëtam monentibus, qui *AEliano* Var. II, 33. aliisque Στυμφάλιοι. In Eraſino *Herodotus* accuratior *Strabone* L. VIII, p. 567. Scite autem *Reiskius* ἐς χάσμα ἀχανὲς ἐκδιδοῦσαν.

90. Κέεται ἡ Σίπεια] Praeſtetne haec loci ſcriptura an Σήπεια, cum taceant veteres, non audeo asſeverare: Est Arcadiae mons Σηπία in *Pauſan.* VIII, 16., a ſerpentibus nomen ſortitus: a *ſepiis* in littus eiectis Italiae *Sipus*, olim Σηπιοῦς, ἀπὸ τῶν ἐκκυματιζομένων σηπιῶν, ni fallit *Strabo* VI, p. 435. Nobilis praeterea Σηπιὰς ἀκτὴ inf. L. VII, 183. Quid ſi ob *ſepias* e mari fluctibus littorali loco adpulſas hic Σηπίας aut Σηπείας titulus?

98. Ἀλλ᾽ ὅταν] Partem oraculi hinc exhibet *Pauſan.* II. p. 157. F. ubi, pro πρότερον δὲ ἐπὶ, corrigi debet πρότερον δὲ ἔτι τὸν ἀγῶνα τοῦτον προεσήμηνεν ἡ Πυθία. Sic ſaepisſime loqui ſolet; cuius moris immemor *Caſaub.* ad *Polyb.* p. 118., ſana docte tentabat. VALCKEN.

Eius prælium felix contra Argivos. Argi lucus. Fraudulenta Cleomenis ſævitia in Argivos, impietas in Argi lucum, querela in Apollinem Delphicum.

Πολλὰς Ἀργείων ἀμφιδρυφέας τότε θήσει.
Ὥς ποτέ τις ἐρέει καὶ ἐπ' ἐσσομένων ἀνθρώπων,
Δεινὸς ὄφις [a] τριέλικτος ἀπώλετο δουρὶ δαμασθείς.

ταῦτα δὴ πάντα συνελθόντα, τοῖσι Ἀργείοισι φόβον παρεῖχε· καὶ δή σφι πρὸς ταῦτα ἔδοξε τῷ κήρυκι τῶν πολεμίων χρᾶσθαι· δόξαν δέ σφι, ἐποίευν τοιόνδε· ὅκως ὁ Σπαρτιήτης κήρυξ προσημαίνοι τι Λακεδαιμονίοισι, ἐποίευν καὶ οἱ Ἀργεῖοι τὠυτὸ τοῦτο. Μαθὼν δὲ ὁ Κλεομένης ποιεῦντας τοὺς Ἀργείους ὁκοῖόν τι ὁ σφέτερος κήρυξ σημήνειε, παραγγέλλει σφι ὅταν σημήνῃ ὁ κήρυξ ποιέεσθαι ἄριστον, τότε ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα, χωρέειν ἐς τοὺς Ἀργείους· ταῦτα καὶ [b] ἐγένετο ἐπιτελέα ἐκ τῶν Λακεδαιμονίων· ἄριστον γὰρ ποιευμένοισι τοῖσι Ἀργείοισι ἐκ τοῦ κηρύγματος ἐπεκέατο· καὶ πολλοὺς μὲν ἐφόνευσαν αὐτέων, πολλῷ δ' ἔτι πλεῦνας ἐς τὸ ἄλσος τοῦ Ἄργου καταφυγόντας [c] περιιζόμενοι ἐφύλασσον. Ἐνθεῦτεν δὲ ὁ Κλεομένης ἐποίεε τοιόνδε· ἔχων αὐτομόλους ἄνδρας, καὶ πυνθανόμενος τουτέων, ἐξεκάλεε πέμπων κήρυκα, ὀνομαστὶ λέγων [d] τοὺς ἐν τῷ ἱρῷ ἀπεργμένους τῶν Ἀργείων· ἐξεκάλεε δὲ, [e] φὰς αὐτέων ἔχειν τὰ ἄποινα· ἄποινα δέ ἐστι
357 Πελοποννησίοισι, δύο μνέαι τεταγμέναι κατ' ἄνδρα αἰχμάλωτον ἐκτίνειν· κατὰ πεντήκοντα [f] δὴ ὦν τῶν Ἀργείων ὡς ἑκάστους [g] ἐκκαλεύμενος ὁ Κλεομένης ἔκτεινε· ταῦτα δέ κως γινόμενα ἐλελήθεε τοὺς λοιποὺς τοὺς ἐν τῷ τεμένεϊ· ἅτε γὰρ πυκνοῦ ἐόντος τοῦ ἄλσεος, οὐκ ὥρων οἱ ἐντὸς τοὺς ἐκτὸς, ὅ, τι ἔπρησσον· πρίν [h] γε δὴ αὐτέων τις ἀναβὰς ἐπὶ δένδρος κατεῖδε τὸ ποιεύμενον· οὔκων δὴ ἔτι καλεόμενοι ἐξήισαν. Ἐνθαῦτα δὴ ὁ Κλεομένης ἐκέλευε πάντα τινὰ [i] τῶν εἱλωτέων περινέειν ὕλῃ τὸ ἄλσος· [k] τῶν δὲ πειθομένων, ἐνέπρησε τὸ ἄλσος· καιομένου δὲ ἤδη, ἐπείρετο [l] τῶν τινα αὐτομόλων, τίνος εἴη θεῶν τὸ ἄλσος· ὁ δὲ ἔφη Ἄργου εἶναι· ὁ δὲ, ὡς ἤκουσε, ἀναστενάξας μέγα, εἶπε, „ Ὦ „ Ἄπολλον χρηστήριε, [m] ἦ μεγάλως με ἠπάτηκας, „ φάμενος [n] Ἄργος αἱρήσειν· συμβάλλομαι δ' ἐξήκειν „ μοι τὸ χρηστήριον". Μετὰ δὲ ταῦτα, ὁ Κλεομένης τὴν μὲν πλέω στρατιὴν ἀπῆκε ἀπιέναι ἐς Σπάρ-

Tunc Argivarum reddet plerasque gementes,
Ut venturorum aiat quis quandoque virorum,
Telo ſævus obit ſinuoſo corpore ſerpens.

Hæc omnia Argivis quum contigisſent, metum incutiebant; ideoque eis viſum est præcone hoſtium esſe utendum. Quod quum decrevisſent, ſic egerunt, ut quoties præco Spartiata quippiam Lacedæmoniis denunciaret, idem facerent ipsi. Cleomenes au- 78
tem animadvertens Argivos facientes quicquid ſuus præco denunciasſet, præcepit ſuis, ut quum præco denunciaret prandendum, tunc raptis armis tenderent in Argivos. Hoc exequentes etiam Lacedæmonii, in Argivos e voce præconis prandentes impetum faciunt, eorumque cum multos occiderunt, tum plures in lucum Argi fuga elapsos circumſederunt. Qui dum asſervan- 79
tur, Cleomenes hoc ſibi faciendum putavit: Sciſcitatus quosdam quos ſecum habebat perfugas, miſit præconem ad evocandum nominatim eos Argivos, qui in luco præcluſi erant. Evocavit autem dicens ſe pro illis accepisſe redemptionis pretia. est autem apud Peloponnenſes redemptio in ſingulos captos viros, binæ minæ. Ita Argivorum quinquaginta, ut quisque evocatus fuerat, Cleomenes interimebat: quod faciens, latebat ceteros qui in fano erant, utpote denſo luco interiecto, qui vetabat interiores cernere, quid illis foras eductis accideret: niſi postquam quidam conſcenſa arbore, quod fiebat inſpexit; unde non amplius qui vocabantur prodiere. Ibi Cleomenes iusſit 80
unumquemque hilotarum lucum materia circumdare, atque illis obtemperantibus, lucum incendit. Eoque iam ardente, percontatus est quendam perfugarum cuius deorum esſet ille lucus: perfuga, Argi esſe reſpondit. Quo audito Cleomenes vehementer ingemiſcens, o Apollo, inquit, vaticine, ſane magnopere me fruſtratus es, dicens Argos esſe capturum: coniicio iam exitum habuisſe oraculum. Post hæc maiore copiarum parte 81
Spar-

a Ἀέλικτος *Med. Pasſ. Ask.*, τριέλικτος *Parit. A. B. Arch. V. Brit. Ald. Edd.* *b* Ἐγίνετο *Pasſ. Ask. Arch. V.* *c* Περιιζόμ. *Pasſ.*, non male. *d* Τῶν Ἀργ. τοὺς ἐν τ. ἱρῷ ἀπεργ. ita *Arch. Pasſ. Ask.* *e* Δέ σφεας *Arch. Vind.* *f M. Ask. Pasſ. Arch. V.*, δὲ ὦν antea. *g M. Pasſ. Ask.*, recte: alii ἐκκαλεύμενος· porro ἔκτεινε iidem cum *Arch. V.*, ceteri ἀπέκτεινε. *h* Δέ γε *Arch.* mox δένδρος *M. Pasſ.* ſoli: δένδρεον ceteri. *i* Deſit *Arch. V.* *k* Sex ſeqq. non habet *Pasſ.* *l Med. Pasſ. Ask. Arch. Vind.*, alii τῶν αὐτομ. tantum. *m* Ἦ omittit *Ask.* *n Arch. V. Pasſ. Ask. M.*, vulgo interponebatur με.

2. Ὄφις τριέλικτος] Cur hoc damnabile, et ἀέλικτος plauſibile? Vocis inſolentia et novitas, difficiliorque explicatus me ad priſtinam retraxit. *Eunapio* ap. *Suidam* talis ſerpens μυριέλικτος ὄφις, quem glosſa, hiſtorici verbis inprudenter innexa, πολυέλικτον explicat. Τριέλικτον ὕδωρ dat idem Grammaticus in Μαίανδρος ex Epigrammate. Quid multis? *Nonnus* Dionys. IX. v. 256. Ἀυχμηρῆς ΤΡΙΕΛΙΚΤΟΝ ὄφιν σπειρηδὸν ἐθείρης Ἥρπασε. —— Ceterum Pythiae hoc reſponſum ex *Herodoti* narratione planum non est. Quorſum enim ὅταν ἡ θήλεια τὸν ἄρσενα νικήσασα Ἐξελάσῃ; Praeterita ſunt Teleſillae documenta virtutis et prudentiae, quibus matronas Argivorum, ut ſumtis armis urbem protegerent, Cleomenemque et invadentes Spartanos repellerent, animavit, petenda ex *Pauſaniae* L. II, 20.

7. Ἐποίευν καὶ οἱ Ἀργεῖοι] Copioſior in eo ſtrategemate *Polyaenus* I, 14., ſed paucis nunc verbis mancus: ὁπλιζομένων, ἀνθωπλίζοντο· ἐξιόντων, ἀντεπεξῄεσαν· ἀναπαυομένων, ἀντανεπαύοντο· nihil de prandio, cuius abesſe mentio non debebat. Recte ſcriptus codex, quo ſe uſum doctisſimus *Fermat* in Epiſt. post *Diophantum* profitetur, ἀριστώντων, ἠρίστων· ἀναπαυομένων, —— Vide et *Plut.* T. II. p. 223.

27. Ἐπὶ δένδρος] Nusquam alibi in Muſis: maneat tamen. *Euſtath.* ex Lexico *Æl. Dionyſii* ad Il. Γ. p. 396, 22. Λέγεται οὐ μόνον δένδρον, ἀλλὰ καὶ δένδρεον καὶ δένδρος· potiusque δένδρον videri quam δένδρος. Posſunt ergo δένδρεα, toties *Herodoti* uſu frequentata, ex alterutro arcesſi. Inmanem Cleomenis in ſupplices Argivos crudelitatem intactam haud reliquit *Pauſan.* III, 4.

27. Ἀναβὰς ἐπὶ δένδρος] Ante vulgatum ἐπὶ δένδρεον vix ſe tueri poterat: poſcebat uſus ἐπὶ δένδρον ut ἀναβῆναι ἐπὶ ναῦν· ἐφ' ἵππον· ἐπὶ δῶμα. Commodum δένδρος hic ſubminiſtravit *Med.* Δένδρεσι hic illic reperiri optimus noſter *Io. Pierſon.* docuit ad *Moerin* p. 132. In exemplaribus ſuis *Xenophonteis* δένδρος et δένδρει et δένδρη reperisſe videtur *Aelius Dionys. Euſtath.* in Il. Γ. p. 300, 21. cuius obſervato non nominati *H. Stephan.* utitur Anim. in *Corinth.* de Dialect. pag. 25. VALCKEN.

35. Ἐξήκειν μοι τὸ χρηστήριον] De temporis certi ſpatio, quod expletum est, verba frequentantur ἐξήκειν et ἐξελθεῖν· verum ſicut Graecienſes Iudaei non in istum tantum ſenſum verba πλησθῆναι et πληρωθῆναι, ſed et hoc de divinis adhibent oraculis, quae ſuum iam habuisſe cenſerentur eventum; *Herodoto oraculum* et *ſomnium* dicitur ἐξήκειν et ἐξελθεῖν, I, c. 120., ἐξήκειν τὸν ὄνειρον· VI, c. 108., τὴν ὄψιν συνεβάλλετο ἐξεληλυθέναι· hic paulo inferius de eodem oraculo c. 82., δοκέειν οἱ ἐξεληλυθέναι τὸν χρησμὸν τοῦ θεοῦ. *Oraculum impletum* vulgo dicebatur τέλος ἔχειν· ἐπιτελέεσθαι *Herod.* VI, c. 140. ἐκπεραίνεσθαι *Eurip.* Cycl. v. 692. Duo loca praebet *Suidas* in Ἐξήκει et in Ἐξῆλθεν, in quibus ista de oraculis ponuntur, quae ſuum habuerant eventum: eorum alter proſtat et in *Zonarae* Lex. MS. velut *Xenophontis*, in cuius libris vulgatis ista non opinor reperiri. VALCKEN.

39. Ἡ...

Spartam redire permiſſa, ipſe cum mille eorum delectis perrexit ad templum Iunonis ſacrificaturus. Sed ſacrificare ſuper aram volens, quum a ſacerdote vetaretur, negante fas eſſe externo illic ſacra facere, iuſſit hilotas abductum ab ara ſacerdotem verberare et ipſe immolavit: quo facto,
82 Spartam abiit. Reverſum inimici ad ephoros citaverunt, crimini dantes quod pecunia corruptus, Argos, quum facile poſſet, non cepiſſet. Quibus reſpondit Cleomenes, incertum mihi vere an falſo. Reſpondit igitur, poſteaquam templum Argi cepiſſet, viſum ſibi eſſe dei eveniſſe oraculum, et proinde non prius tentandam urbem quam ſacris operatus ſciret, utrum ſibi deus illam traderet, an impedimento eſſet. Sibi autem apud Iunonis templum litanti effulſiſſe flammam ignis e pectore ſimulacri: atque ita ſe intellexiſſe clare non expugnare Argos. Si enim e capite ſimulacri effulſiſſet, urbem vi caperet: quum vero e pectore illa extitiſſet, id omne fuiſſe confectum quod deus confici voluiſſet. Hæc dicens, credenda ac probabilia Spartiatis dicere viſus est, multoque maiore parte ſententiarum
83 abſolutus. Ceterum Argos ita viris deſolatum est, ut ſervi eorum res omnes ſuſceperint, atque magiſtratus adminiſtrarint, dum filii cæſorum ad puberem adolevere ætatem, qui urbem in ſuum ius rurſus redigentes, mancipia eiecerunt. Servi autem eiecti prœlio Tirynthem obtinuere. Aliquamdiu quidem igitur fuit in eis mutua benevolentia; ſed poſtea ad eos venit vates quidam Cleander, genere Phigalenſis ab Arcadia: is perſuaſit ſervis ut

Σπάρτην· χιλίους δὲ [a] αὐτέων λαβὼν τοὺς ἀριστέας, ἤιε ἐς τὸ Ἡραῖον θύσων· βουλόμενον δὲ αὐτὸν θύειν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, ὁ ἱρεὺς ἀπηγόρευε, [b] φὰς οὐκ ὅσιον εἶναι ξείνῳ αὐτόθι θύειν· ὁ δὲ Κλεομένης τὸν ἱρέα [c] ἐκέλευε τοὺς εἵλωτας ἀπὸ τοῦ βωμοῦ [d] ἀπάγοντας μαστιγῶσαι, καὶ αὐτὸς ἔθυσε· ποιήσας δὲ ταῦτα, ἀπήιε ἐς τὴν Σπάρτην. Νοστήσαντα δέ μιν ὑπῆγον οἱ ἐχθροὶ ὑπὸ τοὺς ἐφόρους, φάμενοί μιν δωροδοκήσαντα, οὐκ ἑλέειν τὸ Ἄργος, παρεὸν εὐπετέως μιν ἑλεῖν· ὁ δέ σφι ἔλεξε, οὔτε εἰ ψευδόμενος, οὔτε εἰ ἀληθέα λέγων, ἔχω [e] σαφηνέως εἶπαι· ἔλεξε δ' ὦν φάμενος, ἐπεί τε δὴ τὸ τοῦ Ἄργου ἱρὸν εἷλε, δοκέειν οἱ ἐξεληλυθέναι τὸν χρησμὸν τοῦ θεοῦ· πρὸς ὦν [f] ταῦτα οὐ δικαιοῦν πειρᾶν τῆς πόλιος, πρίν γε δὴ ἱροῖσι χρήσηται, καὶ μάθῃ εἴτε οἱ ὁ θεὸς παραδιδοῖ, εἴτε [g] οἱ ἐμποδὼν ἕστηκε· καλλιερευμένῳ δὲ ἐν τῷ Ἡραίῳ, ἐκ τοῦ ἀγάλματος [h] τῶν στηθέων φλόγα πυρὸς ἐκλάμψαι· μαθεῖν δὲ [i] αὐτὸς οὕτω τὴν ἀτρεκείην, [k] ὅτι οὐκ αἱρέει τὸ Ἄργος· εἰ μὲν γὰρ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀγάλματος ἐξέλαμψε, αἱρέειν ἂν κατ' ἄκρης τὴν πόλιν· ἐκ τῶν στηθέων δὲ [l] λάμψαντος, πᾶν οἱ πεποιῆσθαι ὅσον ὁ θεὸς ἐβούλετο γενέσθαι· ταῦτα δὲ λέγων, πιστά τε καὶ [m] οἰκότα ἐδόκεε Σπαρτιήτῃσι λέγειν, καὶ ἀπέφυγε πολλὸν τοὺς διώκοντας. Ἄργος δὲ ἀνδρῶν [n] ἐχηρώθη οὕτω, ὥστε οἱ δοῦλοι αὐτέων [o] ἔσχον πάντα τὰ πρήγματα, ἄρχοντές τε καὶ διέποντες, ἐς ὃ [p] ἐπήβησαν οἱ τῶν ἀπολομένων παῖδες· [q] ἔπειτά σφεας οὗτοι ἀνακτώμενοι ὀπίσω ἐς ἑωυτοὺς τὸ Ἄργος, [r] ἐξέβαλον· ἐξωθεύμενοι δὲ οἱ δοῦλοι μάχῃ ἔσχον Τίρυνθα· τέως μὲν δή σφι ἦν ἄρθμια ἐς ἀλλήλους· ἔπειτα δὲ ἐς τοὺς
δούλους ἦλθε ἀνὴρ μάντις Κλέανδρος, γένος ἐὼν [s] Φι- 358
γαλεὺς ἀπ' Ἀρκαδίης· οὗτος τοὺς δούλους ἀνέγνωσε ἐπι-

a Αὐτὸς *Arch. Ask. V.* *b* Φάσκων *Arch. V.* *c* Ἐκέλευσε *Vind.* *d* *M. Arch. V. Paſſ. Ask.*, olim ἀπαγαγόντας, levi diſcrimine. *e* Σαφηνίσας ora *Steph.*, poſt deinceps εἶλον *Ask. M.*, εἷλε *Paſſ. Arch. V. Brit. Paris. A. B. Ald. Valla*: quos non deſero. *f* Τὰ οὐ δικαιοῦν *Arch. Vind.* *g* Abest *Paſſ.* *h* Citat *Euſtath.* ad *Hom.* p. 513, 10. *i* Αὐτοὺς *Arch. Valla.* *k* *Med. Paſſ. Ask.*, ceteri ὡς οὐκ, aeque commode. *l* Iidem tres, olim ἐκλάμψ., tum ἐκ τῶν δὲ *Paſſ. Ask.* *m* Οἰκότα *Arch.* ex dialecti more: olim εἰκότα· tum καὶ ἀπέφυγε id. *V. Paris. B. Brit. Ald.*, rectiſſime. Conf. L. II, 174. adpoſita: διέφυγε *Med. Paſſ. Ask.* *n* *Paris. B. Vind. Valla*, ἐχειρώθη reliqui. *o* Ἔσχεν *Arch. V.* *p* Ἐπήβησαν *V. Valla*: olim ἐπιβ. *q* Ἐπεί τε σφεας αὐτοὶ *Arch. Vind.*, ἔπειτά σφεας οὕτω *Med. Paſſ. Ask.*, reliqui οὗτοι. *r* Ἐξέβαλον ἐξωθεύμενοι *Arch.*, ἐξωθεόμενοι *Vind.* *s* Φιγαλεὺς *Arch.* et *Paſſ.* ex correct., *Valla*: alii Φιγασεύς.

39. Ἤιε ἐς τὸ Ἡραῖον] Erat in Argivorum et Mycenaeorum confinio, Mycenis X. ſtadiis, ab Argis XL. ſeiunctum, teſte *Strabone* L. VIII, p. 566. et *Pauſania* Corinth. C. 17. Ubi ſi femina, qualis famoſa Chryſis ex *Thucydide*, ſacris ſola fuerit operata, ſequentia labem habebunt. Verum ſuper ea re dubito.

61. Διέφυγε πολλὸν τοὺς διώκοντας] Si vel in aliis etiam inveniretur illud Codd. reſtituerem tamen ἀπέφυγε· ſequitur in hoc verbo uſum *Herod.* receptum: VI, c. 14. Miltiades ſimiliter dicitur ἀποφυγὼν τοὺς διώκοντας. I, c. 174. *Andocidi* reſtituendum p. 16, 17., εἰ δὲ ἐγὼ αὐτὸν ἀποφεύξομαι, pro ἀποφθέγξομαι. *Antiphon* p. 115, 24., πολλὰς γραφὰς διώξας οὐδεμίαν εἷλεν, (corrigendum est εἷλεν·) ἔτι δὲ —— πλείους διωχθεὶς, οὐδεπώποτ' ἀποφυγὼν ——. *Demoſth.* p. 154, 183., γραφεὶς παρανόμων ἀπέφυγον. *Ariſtoph.* Veſp. v. 577. *Thucyd.* III, p. 212, 34. eam in rem ut plura congerantur neceſſe non est. VALCKEN.

61. Ἄργος δὲ ἀνδρῶν ἐχειρώθη] Suum recuperabit *Herod.* ἐχηρώθη, firmatum in Diſſ. *Herod.* p. 86. Haeret eadem menda in *Solonis* ſenario apud *Ariſtid.* T. III. p. 398., uno de quinque et viginti ab illo ſervatis ex poemate, quod condidit *Solon* εἰς ἑαυτὸν καὶ τὴν ἑαυτοῦ πολιτείαν· quorum iſta leguntur ibid. ultima —— εἰ γὰρ ἤθελον, Ἃ τοῖς ἐναντίοισιν ἥνδανεν τότε, Αὖθις δ' ἃ τοῖσιν ἀτέροις, δρᾶσαι, διὰ Πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἥδ' ἐχειρώθη πόλις. *Canter. Iam capta multis urbs fuiſſet a viris.* Sed nec *a multis capta urbs* Graecis dicitur διὰ πολλῶν χειρωθῆναι, neque is ſenſus illic congruit. Niſi στεναχθεῖσαν ſuam *Solon* introduxiſſet, *civitas multis fuiſſet civibus viduata*; hanc poſtulant quae praeceſſere ſententiam. Pro δρᾶσαι, διὰ, corrigerem δρᾶσαι κακὰ, ſed praeterea minime dubitanter: Πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἥδ' ἐχηρώθη πόλις· hoc alibi dicitur ἠρημώθη ἡ πόλις ἀνδρῶν, velut in *AEneae* Poliorcet. c. 14. —— In proximis etiam ἐπήβησαν reſtituetur ex Codd. quod *Vallam* ſequutus Anglus expreſſerat interpres: vid. *les Eſſais de Critique ſur les Trad. d'Herod.* p. 182. VALCKEN.

62. Ἐχηρώθη] Correxit e *Vallae* Latinis praefectus Edit. Genev. CIƆIƆCXVIII., adprobavitque *D'Orvillio* ad *Charit.* p. 102. *Reiskio*que. Nihil ea profecto ſcriptura melius certiusque, tametſi Ἄργος χειρωθὲν ἀνδρῶν apud *Euſtathium* ad Perieg. v. 364. p. 176.; eodem enim, quod *Tan. Faber* docuit, in luto. *Suidas* Ἐχηρώθησαν ἀνδρῶν, ἐστερήθησαν. *Eunapius* Exc. *Hoeſch.* p. 13. πάντα ἀνδρῶν ἐχήρωσαν, ſed in AEdeſii Vit. p. 38. τὰς ἄλλας ΧΕΙΡΩΣΑΣ πόλεις ἀνθρώπων, conſimili vitio: χηρώσας dederat, *Homerum* Il. E. v. 642. aemulatus, ſicut et *Virgilius* AEn. VIII, 571. *tam multis viduaſſet civibus urbem.* Mitto nunc *Strabonem*, Poëtae verſum illuſtrantem L. XIII. p. 891. Tangendum ἐς ὃ ἐπήβησαν est, ex *Vallae* Latinis in *Genev. Edit.* receptum prudenter, nec ſine quadam audacia. *AEſchyli* VII. c. Theb. v. 671. οὔτ' ἐφηβήσαντά πω. h. e. ἐς ἥβην ἐλθόντα καὶ νεάνισκον γενόμενον, conſilio auctoritatem dat. Quae quidem cum in promtu forent, miror, ſtupentque Cl. viri, *Pavius*, *D'Orvillius*, *Reiskius*, in contemtu durare cuncta potuiſſe.

64. Ἔπειτά σφεας οὗτοι] Quum ἐπέβησαν οἱ — παῖδες priſtinum vultum induerit, οὕτω ſtare non debuit. Malebat *Pavius*, ἔπειτά σφεας οὗτοι ἀνακτώμενοι, *deinde ſervorum iterum facti domini*, ὀπίσω ἐς ἑωυτοὺς τοῦ Ἄργεος ἐξέβαλον, *poſtea Argis eiecerunt propter ſe ipſos.* Qua in coniectura deſidero multa, acquieſcens in Codd. conſenſu et Gronoviana interpunctione. Addo *Plutarch.* Virtut. Mulieb. p. 245. E. ab hac *Herodoti* recenſione abire, nec ſervis Argivas mulieres, ſed vicinorum optimis, in civitatem receptis, coniungere, Argivorum gloriae ſtudioſum.

68. Γένος ἐὼν Φιγασεὺς] Incognitam hinc Arcadiae gen-

ἐπιθέσθαι τοῖσι δεσπότῃσι· ἐκ τούτου [a] δὲ πόλεμός σφι ἦν ἐπὶ χρόνον συχνὸν, ἐς ὃ δὴ μόγις [b] οἱ Ἀργεῖοι ἐπεκράτησαν. Ἀργεῖοι μέν νυν διὰ ταῦτα Κλεομένεα φασὶ μανέντα ἀπολέσθαι κακῶς· αὐτοὶ δὲ Σπαρτιῆται φασὶ ἐκ δαιμονίου μὲν οὐδενὸς μανῆναι Κλεομένεα, Σκύθῃσι δὲ ὁμιλήσαντά μιν, [c] ἀκρητοπότην γενέσθαι, καὶ ἐκ τούτου μανῆναι. Σκύθας γὰρ τοὺς νομάδας, ἐπεί τέ σφι Δαρεῖον [d] ἐσβαλεῖν ἐς τὴν χώρην, μετὰ ταῦτα [e] μεμονέναι μιν τίσασθαι· πέμψαντας δὲ ἐς Σπάρτην, συμμαχίην τε ποιέεσθαι, καὶ συντίθεσθαι, ὡς [f] χρεὼν εἴη αὐτοὺς μὲν τοὺς Σκύθας παρὰ Φᾶσιν ποταμὸν πειρᾶν ἐς τὴν Μηδικὴν ἐσβαλεῖν, σφέας δὲ τοὺς Σπαρτιήτας κελεύειν ἐξ Ἐφέσου ὁρμεωμένους ἀναβαίνειν, καὶ ἔπειτα ἐς τὠυτὸ ἀπαντᾷν. Κλεομένεα δὲ λέγουσι, ἡκόντων τῶν Σκυθέων ἐπὶ ταῦτα ὁμιλέειν σφι [g] μεζόνως· ὁμιλέοντα δὲ μᾶλλον τοῦ [h] ἱκνευμένου, μαθεῖν τὴν ἀκρητοποσίην παρ' αὐτέων· [i] ἐκ τούτου δὲ μανῆναί μιν νομίζουσι Σπαρτιῆται· ἔκ τε τοῦ, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, ἐπεὰν ζωρότερον βούλωνται [k] πιέειν, Ἐπισκύθισον λέγουσι· οὕτω δὴ Σπαρτιῆται τὰ περὶ Κλεομένεα λέγουσι· ἐμοὶ δὲ δοκέει τίσιν ταύτην ὁ Κλεομένης Δημαρήτῳ [l] ἐκτίσαι. Τελευτήσαντος δὲ Κλεομένεος, ὡς ἐπύθοντο Αἰγινῆται, ἔπεμπον ἐς Σπάρτην ἀγγέλους καταβωσομένους Λευτυχίδεω περὶ [m] τῶν ἐν Ἀθήνῃσι ὁμήρων ἐχομένων. Λακεδαιμόνιοι δὲ δικαστήριον συναγαγόντες, ἔγνωσαν περιυβρίσθαι Αἰγινήτας ὑπὸ Λευτυχίδεω· καί μιν κατέκριναν, ἔκδοτον ἄγεσθαι ἐς Αἴγιναν ἀντὶ τῶν ἐν Ἀθήνῃσι ἐχομένων ἀνδρῶν· μελλόντων δὲ ἄγειν τῶν Αἰγινητέων τὸν Λευτυχίδεα, εἶπέ σφι Θεασίδης ὁ Λεωπρέπεος, ἐὼν [n] ἐν τῇ Σπάρτῃ δόκιμος ἀνὴρ, „ Τί βούλεσθε ποιέειν, ἄνδρες Αἰγινῆται, τὸν βασι-„ λῆα τῶν Σπαρτιητέων ἔκδοτον γενόμενον ὑπὸ τῶν „ πο-

ut dominos adorirentur: unde bellum inter eos diuturnum extitit, donec Argivi ægre evaſere victores. Ob hæc aiunt Argivi 84
Cleomenem ad inſaniam redactum, male periſſe. Ipſi autem Spartiatæ negant ab ullo dæmonio Cleomenem ad inſaniam redactum, ſed converſatione Scytharum, meribibam esſe factum, et inde furioſum. Scythas enim Nomades, post illatum ſibi a Dario bellum, ad illum ulciſcendum perſtitisſe, misſisque Spartam nunciis ad ſocietatem faciendam, ita pepigisſe, ut oporteret ipsos quidem Scythas iuxta flumen Phaſin conari Medicam regionem invadere, Spartiatas vero iusſisſe ab Epheſo exorſos aſcendere, et deinde in idem occurrere. Cum iis Scythis qui ad hoc miſſi ſunt, conſuetudinem habuisſe Cleomenem aiunt, atque plus nimio familiarem didicisſe potationem meri; ſeque ob id eum inſanisſe arbitrari. Unde etiam, quoties intemperantius bibere volunt, aiunt, Epiſcythiſon, *adde Scythicum.* Ita de Cleomene referunt Spartiatæ. Mihi vero videtur ille has pœnas Demarato pependisſe. Eum vero es- 85
ſe defunctum ubi audivere AEginetæ, Spartam nuncios miſere, exprobraturos Leutychidæ de obſidibus, qui Athenis tenerentur. His Lacedæmonii, iudicio habito, multum iniuriæ a Leutychide illatum esſe cenſuerunt, hominemque dedendum, quem illi AEginam deportarent pro iis qui Athenis tenerentur. Hunc quum esſent ducturi AEginetæ, tunc ad eos Theaſides Leoprepis filius, vir Spartæ probatus, Quid, inquit, viri AEginetæ, facere vultis? regemne Spartiatarum deditum a ſuis civibus du-

a Δὴ margo *Steph.* *b* Deſideratur in *Arch.* *c* Citat *Pollux* VI, 25. *Euſtath.* ad *Odyſſ.* p. 1398, 4. et *Athen.* x. p. 427. *d* Ἐμβαλεῖν *Arch. Paſſ. Vind. Brit.* ora *Steph.*, quae creberrima commutatio. *e* Μεμηνέναι *Ask. Paſſ.*, ſed corrector μεμονέναι, *Steph.* margo ex *Aldo.* *f* Χρεὸν *Arch.* *g* Μεζ. *Arch. Paſſ. V.* *h* Ἱκνευμένου *Arch. Vind.*, prius erat ἱκνευμ. *i* Ἔκ τε τόσου *Paſſ. Ask. Steph.* ora: ἐκ τοσούτου *Arch. Vind.* *k* Πιέειν *Ask.*, πιεῖν *Euſtath.* ad *Hom.* p. 746, 40. tum ἐπισκυθῆσαι *Arch.*, *Athen.* ἐπισκυθίσαι. Olim πίνειν. *l* *Med. Arch. Paſſ. Ask. V. Paris. B.*, in aliis ἐκτίσασθαι. *m* Τῶν Ἀθήνῃσι *Vind.* *n* Ἐν Σπάρτῃ *Vind. Paſſ. Ask. Arch.*, nec male. Tum τί βουλεύεσθε ὦ ἄνδρ. Αἰγ. ποιῆσαι τὸν βασιλέα τῶν *Arch.*, ὦ ἄνδρες et ποιῆσαι *Vind.*, βουλεύεσθε *Ask.*, βουλεύεσθαι *Paſſ.*

gentem finxit *Ortelius.* Φιγαλεὺς, vera ſcriptio, a *Galeo* ſaltem reſtitui debuerat, cui venit in mentem inſtructo codicum lectione Φιλαγεύς. Arcadiae urbis incolae plerumque ſemper Φιγαλεῖς dicuntur *Pauſaniae:* ſemel apud illum vulgatur Φυγαλεῖς. V, p. 385., ut apud *Dionyſ. Halicarn.* II, p. 224, 46. et alibi: mendoſe Φιγάλεοι, VIII. p. 624., pro Φιγαλεῖς· ubi pro Φιλαεῖ forte ſcribendum Φιαλεῖ. Φιαλεῖς dicuntur *Diodoro Sic.* II. p. 33. ubi vid. clar. *Weſſ.* Ναρυκίδαν ἐκ Φιγαλίας habet *Pauſan.* VI. p. 465., ut Πυθέας ὁ Ἀρκὰς ἐκ Φιγαλίας est apud *Athen.* XI. p. 465. D. ubi Lepreates citatur *Harmodius* ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ Φιγαλίαν νομίμων. Urbem Poëtae dixerunt Φιγάλειαν· velut in oraculo: Ἀρκάδες Ἀζᾶνες βαλανηφάγοι, οἳ Φιγάλειαν Νάσσασθ'· excitat *Steph. Byz.* ex L. v. Meſſeniacorum *Rhiani:* Τὴν μὲν ἀνήγετ' ἄκοιτιν ἐπὶ κραναὴν Φιγάλειαν, Tharyx nempe ſororem Ariſtomenis: ut Achillem *Homerus*, Ariſtomenem isthoc carmine ſibi ſumſerat laudandum *Rhianus.* —— *Herodoteus* autem Cleander, genere Phigalenſis Arcas fuisſe dicitur ἀνὴρ μάντις, nempe τὴν ἐπιστήμην· ut ποιητὴν ἄνδρα dixit *Ariſtoph.* Θ. v. 156. et Amphilytum *Herod.* χρησμολόγον ἄνδρα. Haud veriſimilis videbitur nonneminis coniectura, ſuſpicati Mantinenſem fuisſe Cleandrum, patrem vero et maiores Phigalenſes; ſcripſisſe adeo *Herod.* ἀνὴρ Μαντινεὺς Κλέανδρος, γένος ἐὼν Φιγαλεύς. *Pauſaniae* p. 698. memoratus ἀνὴρ Μαντινεὺς Κλέανδρος illo longe fuit recentior, tutor quippe Philopoemenis. VALCKEN.

68. Φιγαλεὺς ἀπ' Ἀρκαδίης] Notus Φίγαλος *Phigaliae* Arcadicae conditor, notisſimi Φιγαλεῖς. urbis cives, ex *Pauſan.* VIII, 39. et *Steph. Byz.*, Φιαλεῖς etiam appellati *Diodoro* XV, 40. Et Φιγασεὺς, quale in Arcadia gentile nusquam, in hac ſede contra *Th. Galei* admonitionem pertinax haereret?

78. Μεμονέναι] *Homero* probatisſimum verbum librariis latuit: hinc aeſtus et mutationes. Inpetum deſideriumque exprimere non est in obſcuro. *Heſychius Etymologus*que posſunt mitti in conſilium. Geſtae rei tempus et alia expendit *Bayerus* Comment. Acad. Petrop. T. III. p. 380.

87. Ἔκ τε τοῦ —— Ἐπισκύθισον λέγουσι] Ἔκ τε τοῦδε ſignificaret *atque ex isto tempore:* ἐκ τοῦδε *Sophoclis* est in El. v. 516. Antig. v. 584. Margo *Steph.* praebet ἔκ τε τόσου· prout vulgatur legisſe videntur *Chamaeleon* et *Euſtathius;* ille apud *Athen.* x. p. 427. B. ὅθεν, ὅταν βούλωνται πιεῖν ἀκρατέστερον, Ἐπισκύθισον λέγουσιν· *Euſtath.* in Od. A. p. 29, 33. ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου Σκυθικοῦ κακοῦ τὸ ἀκρατέστερον πίνειν Ἐπισκυθίζειν φασὶν οἱ Λάκωνες. Excitans *Herodoti* verba *Athen.* legisſe videtur Ἐπισκυθίσαι, quod dudum monuit *D. Heraldus* ad *Martial.* IX. Ep. 37. *Euſtathii* verba contulit ad Herodotea *Io. Meurs.* Miſc. Lacon. III, c. 7. Sua quidem Lacones Dialecto pro ἐπισκύθισον dixerunt Ἐπισκύθιδδον ut Ὁμηρίδδεν, Μωσίδδεν, Αἰτίδδεν, et ſimilia. VALCKEN.

88. Βούλωνται πιέειν] Ex *Ask.* atque *Euſtathio*, quibus *Chamaeleon* concinit ap. *Athen.* ὅταν βούλωνται πιεῖν ἀκρατέστερον, ΕΠΙΣΚΥΘΙΣΟΝ λέγουσιν, verbis hinc citra dubium repetitis. *Cleomenem*, ſtrenuum potatorem, *AElianus* Var. II, 41. et Σκυθιστὶ πιεῖν *Athenaeus* ſiſtunt, quos non ſollicito. Statim ἐκτίσαι legitimum C. 92. praeſtat.

100. Τί βούλεσθε ποιέειν] Vide an βουλεύεσθε, cui tot ſchedae patrocinantur, ſperni necesſum ſit. Spartani regem Leutychiden AEginetis dedendum iudicant: dum cunctantur et deliberant, Theaſides AEginetis, τί βουλεύεσθε, *quid conſultatis facere* &c. Non obliviſcor, βούλεσθαι et βουλεύεσθαι pasſim ſcribarum confundi arbitratu, uti C. 66., neque inſitior, idem et hic potuisſe deſignari. Confer tamen VII, 10, 4.

§. Ὅκως

ducere? Si nunc præ iracundia Spartiatæ ita decreverunt, ut nequod exitiale malum poſthac in veſtram regionem, ſi hoc feceritis, inferant. His auditis AEginetæ ab illo ducendo ſuperſederunt, hac tamen condicione, ut ſecum profectus Athenas Leutychides red-
86 deret ſibi viros qui illic depoſiti eſſent. Ubi Athenas venit Leutychides, ac depoſitum repopoſcit, Athenienſes, ut qui reddere nollent, tergiverſari, quod dicerent duos in deponendo reges fuiſſe, ideoque iniquum
1 eſſe id alteri ſine altero reddi. Quibus negantibus ſe redditUros, Leutychides, Facite, inquit, Athenienſes utrum ipſi vultis: ſi reddetis, ſancte facturi; e contrario, ſi non redditis. Qualis autem res circa depoſitum contigerit Spartæ, volo referre. Dicimus nos Spartiatæ fuiſſe in urbe Lacedæmone tertia abhinc ætate Glaucum Epicydis filium, qui cum aliis ſummis laudibus excellebat, tum iuſtitia audiebat optime ſuper omnes, qui per id tempus Lacedæmonem incolebant. Et huic procedente tempore contigiſſe, ut vir Mileſius Spartam venerit hominis conveniendi gratia, atque hæc præ ſe tulerit; Mileſius ſum, qui ad tuam, Glauce, fruendam iuſtitiam venio. Nam quum eſſet tuæ iuſtitiæ fama celebris cum per omnem aliam Græciam, tum vero per Ioniam, apud memetipſum ratiocinatus ſum, Ionia quidem ſemper obnoxia periculis eſt, Peloponneſus autem tuto fundata, et quod nuſpiam videre licet eosdem habere pecunias. Hæc reputanti mihi atque conſultanti viſum eſt dimidium mei cenſus in pecuniam redactum deponere penes te, quod probe intelligo hæc penes te depoſita

„ πολιτείαν ἄγειν; εἰ νῦν ὀργῇ χρεώμενοι ἔγνωσαν οὕτω Σπαρτιῆται,[a] ὅκως ἐξ ὑστέρης μή τι ὑμῖν, ἢν ταῦτα πρήσσητε, πασσώλεθρον κακὸν ἐς τὴν χώρην [b] ἐσβάλωσι." ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Αἰγινῆται, ἔσχοντο τῆς ἀγωγῆς· ὁμολογίῃ δὲ ἐχρήσαντο τοιῇδε, ἐπισπόμενον Λευτυχίδεα ἐς Ἀθήνας, ἀποδοῦναι Αἰγινήτῃσι τοὺς ἄνδρας. Ὡς δὲ ἀπικόμενος Λευτυχίδης ἐς τὰς Ἀθήνας ἀπαίτεε τὴν [c] παρακαταθήκην, οἱ Ἀθηναῖοι προφάσιας εἷλκον, οὐ βουλόμενοι ἀποδοῦναι, φάντες δύο σφέας ἐόντας βασιλῆας παραθέσθαι, καὶ οὐ [d] δικαιοῦν τῷ ἑτέρῳ ἄνευ τοῦ ἑτέρου ἀποδιδόναι· οὐ φαμένων δὲ ἀποδώσειν τῶν Ἀθηναίων, ἔλεξέ σφι Λευτυχίδης τάδε, „ [e] Ὦ Ἀθηναῖοι, ποιέετε μὲν ὁκότερα βούλεσθε αὐτοί· καὶ γὰρ ἀποδιδόντες, ποιέετε ὅσια· καὶ μὴ ἀποδιδόντες, τὰ ἐναντία τουτέων. ὁκοῖον μέντοι τι ἐν τῇ Σπάρτῃ [f] συνηνείχθη γενέσθαι περὶ παρακαταθήκης, βούλομαι ὑμῖν εἶπαι. λέγομεν ἡμεῖς οἱ Σπαρτιῆται γενέσθαι ἐν τῇ Λακεδαίμονι κατὰ τρίτην γενεὴν τὴν ἀπ' ἐμέο, Γλαῦκον τὸν Ἐπικύδεος παῖδα· τοῦτον τὸν ἄνδρα φαμὲν τά τε ἄλλα πάντα περιήκειν τὰ πρῶτα, καὶ δὴ καὶ [h] ἀκούειν ἄριστα δικαιοσύνης πέρι, πάντων ὅσοι [i] τὴν Λακεδαίμονα τοῦτον τὸν χρόνον οἴκεον· συνενειχθῆναι δέ οἱ ἐν χρόνῳ ἱκνευμένῳ τάδε λέγομεν· ἄνδρα Μιλήσιον, ἀπικόμενον ἐς Σπάρτην, βούλεσθαί οἱ ἐλθεῖν ἐς λόγους, προϊσχόμενον τοιάδε· Εἰμὶ μὲν Μιλήσιος, ἥκω δὲ τῆς σῆς Γλαῦκε δικαιοσύνης βουλόμενος ἀπολαῦσαι. ὡς γὰρ δὴ ἀνὰ πᾶσαν μὲν τὴν ἄλλην Ἑλλάδα, ἐν δὲ καὶ περὶ Ἰωνίην [k] τῆς σῆς δικαιοσύνης ἦν λόγος πολλός, ἐμεωυτῷ λόγους ἐδίδουν καὶ ὅτι ἐπικίνδυνός ἐστι αἰεί κοτε ἡ Ἰωνίη, ἡ δὲ Πελοπόννησος ἀσφαλέως ἱδρυμένη· καὶ διότι χρήματα οὐδαμὰ τοὺς αὐτούς ἐστι ὁρᾶν ἔχοντας· ταῦτά τε ὦν ἐπιλεγομένῳ, καὶ βουλευομένῳ, ἔδοξέ μοι, τὰ ἡμίσεα πάσης τῆς οὐσίης ἐξαργυρώσαντα, θέσθαι [l] παρά σε· εὖ ἐξεπισταμένῳ ὥς μοι κείμενα 359

„ μετὰ

a Τὴν ὅκως *Arch.* et ταῦτα ποιήσητε. b Ἐμβάλωσι ora *Steph. Ask. Paſſ.*, ἐκβάλωσι *Arch. V.* c Παραθήκην *Arch. V.*, in *Paſſ.* παρακαταθήκην, ſed κατὰ ſuperne puncta habet, etiam post pauca. d Δίκαιον *Arch. Vind. Valla*, non abſurde. e Excerpſit orationem *Stob.* Serm. XXVII. p. 195. f Συνηνείχθη *Arch. V. Stob.*, qui mox παραθήκης cum *Paſſ.* g Iidem omnes. *Stobaeum*, in prima Ed. recte citantem, *Geſner.* incruſtavit. Sic *Med. Ask. Valla*, *Plut.* T. II. p. 556. *Pauſan.* II, 18., prius Ἐπικυδείδεος. h *Suid.* attigit in *V.* i Παρὰ Λακεδαιμονίοις *Stob.* et ſtatim συνεχθ., tum οἱ χρόνῳ ſine praepoſitione. k Abſunt tria ſeqq *Arch. Vall.* l Παρά σε *Stob. Arch. Vind.*, tum ἐπισταμένῳ *Arch. V.* et mox σόα *V. Ask.*, antea παρὰ σοὶ et σῶα.

3. Ὅκως ἐξ ὑστέρης μή τι ὑμῖν] Plene *Thucyd.* in huius ſimillimo dicto III, c. 57., εἰ δὲ περὶ ἡμῶν γνώσεσθε μὴ τὰ εἰκότα. —— ὁρᾶτε ὅπως μὴ οὐκ ἀποδέξωνται ap. *Diogen. Laërt.* II, 102., βλέπε ὅπως μὴ παρέτῃ πρὸς ἡμᾶς ἔτι. Qua Noſter ellipſi *AEſchyl.* Prom. v. 68., ὅπως μὴ σαυτὸν οἰκτιεῖς ποτέ. *Euſtath.* interpretatur δέδοι μὴ πάθῃς οἴκτου ἄξια, in Od. Ε. p. 231, 37. *Ariſtophanea* collegit *R. Dawes* Miſcell. Crit. p. 229. VALCKEN.

6. Ἐπισπόμενον Λευτυχίδεα] Omnes ita de compacto. Verum ἐπισπόμενον, *Reiskio* etiam indice. Vide L. I, 91. Scriptumne deinceps ἀπαίτεε τὴν παραθήκην fuerit, an παρακαταθήκην reliquerit, quaeſtionis est? *Euſebii*, *Democriti*, pluriumque aliorum apud Cl. *Waſſe* ad *Thucydid.* II, 72. teſtimoniis παρακαταθήκη adfirmatur. *Herodoto* παραθήκην contribuunt *Thom. Magiſt.* et *Phrynichus*, cuius haec; Παραθήκην Ἱππίαν καὶ ΙΩΝΑ τινὰ συγγραφέα φασὶν εἰρηκέναι, Noſtrum *IONIS ſcriptoris* titulo ſignantis. Supra certe C. 73. ΠΑΡΑΘΗΚΗΝ παρατίθενται libri omnes. Hic boni codices et in progreſſu conſtanter. *Paſſion.* cerae miniatulae eodem ducunt, tum *Stobaeus.* Παρακαταθήκην tamen bis depoſuit L. V, 92, 7. Relinquo ergo. Sequens προφάσιας εἷλκον in Comici Lyſiſtr. v. 727. occurrit.

14. Καὶ γὰρ ἀποδιδόντες &c.] Leutychides ex vero. Depoſitum reddere per ſe res est expetenda; qui reddunt, funguntur officio, laudem ſtricto iure haud reportantes. Haec *Democrito* mens ap. *Stob.* Serm. XLIV. p. 310. ὥσπερ τὰς παρακαταθήκας ἀποδιδόντα οὐ χρὴ ἐπαινεῖσθαι· τὸν δὲ μὴ ἀποδιδόντα κακῶς ἀκούειν καὶ πάσχειν. Ut res nunc habent et ſeculum eſt, quis laudem recuſabit depoſitum non abneganti?

19. Γλαῦκον Ἐπικύδεος] Egregie *Gronovius*: teſtes adſunt inſtauranti locupletes, in quibus *Pauſanias* hominem nimium extulit et cohoneſtavit, Γλαύκου τοῦ Ἐπικύδους, ſcribens, Σπαρτιάταις βασιλεύοντος ἐπίορκα ὀμόσαντος II, 18., niſi ſi duo illa gloſſatori debeantur. Nihil hic de regia viri dignitate, neque alibi, quantum memini. Τοῦτον —— πάντα περιήκειν τὰ πρῶτα *Abreſchius* Dil. Thucyd. p. 374. ex VII, 16, 1. ubi MS. πέρι ἥκοντα et ἐν χρόνῳ ἱκνευμένῳ ex *Hippocrate* illuſtravit *Foeſius.* Conſimile *Abydeni* in Pr. Euang. *Euſebii* IX, 41. τῷ χρόνῳ δὲ ΙΚΝΕΥΜΕΝΩ ἀφανισθῆναι.

31. Καὶ διότι χρήματα &c.] Cauſſa haec deponendae pecuniae obſcura: clariorem cenſebat, modo ex intricatiore, quae hic fuerit, ſcriptura formaretur, τοὺς αὐτοὺς ἐστι ὁρᾶν ἐρῶντας vir eruditus: innui Peloponneſios et Spartanos, nullo prae animi magnitudine argenti ſtudio tactos. Enimvero nimia ea nationis laus, cuius φιλοχρηματίη oraculo praedicatur. Puto Mileſium hoſpitem Ionas Caresque in animo habuiſſe, Perſis obnoxios et expoſitos, propterea que rei pecuniaeque ſuae poſſeſſores minime ſecuros.

34. Ἐξαργυρώσαντα] Sic *Thucydides* VIII, 81. et docti eius interpretes; de recentiorum ἐξαργυρίζειν multa Miſcell. Vol. V. T. III. p. 54. Malui uſu praeeunte θέσθαι παρά σε, prius, de quo *Abreſchius* Diluc. *Thucyd.* p. 438., non diſtricte damnans, et παρά σοὶ σόα ex Ioniſmo, quo de L. II, 181. *Euſebius* tamen Philoſophus eodem in *ſacro*, uti *Iuvenali* vocatur, *depoſito*, ἀλλ' ὥστε φυλάξαι καὶ ἀποδοῦναι ΣΩΑ τῷ παραθεμένῳ, ἐπειδὰν ἀπαιτῆται ap. *Stob.* Serm. XLIV. p. 310.

34. Ἐξαργυρώσαντα, θέσθαι παρὰ σοὶ] Deterior est lectio, quam habet *Stobaeus Geſneri* p. 195, 39. θέσθαι παρὰ σοὶ· probari poſſet quod ibid. ſequitur χρόνου δὲ διελθόντος, ſi vox πολλοῦ omitteretur in Codd. Παρὰ σοὶ,

„ μεινα ἔσται παρὰ σοὶ σόα· σὺ δή μοι καὶ τὰ χρήματα δέξαι, καὶ τάδε τὰ σύμβολα σῷζε λαβών· ὃς δ' ἂν ἔχων ταῦτα [a] ἀπαιτέῃ, τούτῳ ἀποδοῦναι· ὁ μὲν δὴ ἀπὸ Μιλήτου ἥκων ξεῖνος τοσαῦτα ἔλεξε. Γλαῦκος δὲ ἐδέξατο τὴν [b] παρακαταθήκην ἐπὶ τῷ εἰρημένῳ λόγῳ. χρόνου δὲ [c] πολλοῦ διελθόντος, ἦλθον ἐς τὴν Σπάρτην τούτου τοῦ παραθεμένου τὰ χρήματα οἱ παῖδες· ἐλθόντες δὲ ἐς λόγους τῷ Γλαύκῳ, καὶ ἀποδεικνύντες τὰ σύμβολα, ἀπαίτεον τὰ χρήματα· ὁ δὲ διωθέετο, [d] ἀντυποκρινόμενος τοιάδε, Οὔτε μέμνημαι τὸ πρῆγμα, οὔτε με περιφέρει οὐδὲν εἰδέναι τουτέων [e] τῶν ὑμεῖς λέγετε· βούλομαί τε, ἀναμνησθεὶς, ποιέειν πᾶν τὸ δίκαιον· καὶ γὰρ εἰ ἔλαβον, ὀρθῶς ἀποδοῦναι· καὶ εἴγε ἀρχὴν μὴ ἔλαβον, νόμοισι τοῖσι Ἑλλήνων χρήσομαι ἐς ὑμέας· ταῦτα ὦν ὑμῖν ἀναβάλλομαι κυρώσειν ἐς τέταρτον μῆνα ἀπὸ τοῦδε· οἱ μὲν δὴ Μιλήσιοι συμφορὴν [f] ποιεύμενοι, ἀπαλλάσσοντο, ὡς [g] ἀπεστερημένοι τῶν χρημάτων. Γλαῦκος δὲ ἐπορεύετο ἐς Δελφοὺς χρησόμενος τῷ χρηστηρίῳ· ἐπειρωτῶντα δὲ αὐτὸν τὸ χρηστήριον εἰ ὅρκῳ τὰ χρήματα ληΐσεται, ἡ Πυθίη μετέρχεται [h] τοῖσδε τοῖσι ἔπεσι,

„ Γλαῦκ' Ἐπικυδείδη, τὸ μὲν αὐτίκα κέρδιον οὕτω,
„ Ὅρκῳ νικῆσαι, καὶ χρήματα [i] ληΐσασθαι·
„ Ὄμνυ· ἐπεὶ θάνατός γε καὶ εὔορκον μένει ἄνδρα.
360 „ Ἀλλ' Ὅρκου πάϊς ἐστὶν [k] ἀνώνυμος, οὐδ' ἔπι χεῖρες,
„ Οὐδὲ πόδες· κραιπνὸς δὲ μετέρχεται, εἰσόκε πᾶσαν
„ Συμμάρψας [l] ὀλέσῃ γενεὴν, καὶ οἶκον ἅπαντα·
„ [m] Ἀνδρὸς δ' εὐόρκου γενεὴ μετόπισθεν ἀμείνων.

„ ταῦτα ἀκούσας ὁ Γλαῦκος συγγνώμην τὸν θεὸν παραιτέετο αὐτῷ [n] ἴσχειν τῶν ῥηθέντων· ἡ δὲ Πυθίη ἔφη, Τὸ πειρηθῆναι τοῦ θεοῦ, καὶ τὸ ποιῆσαι, ἴσον [o] δύναται. Γλαῦκος μὲν δὴ, μεταπεμψάμενος τοὺς Μιλησίους ξείνους, ἀποδιδοῖ σφι τὰ χρήματα· τοῦ δὲ εἵνεκα ὁ [p] λόγος, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅδε ὡρμήθη λέγεσθαι ἐς ὑμέας, εἰρήσεται. Γλαύκου νῦν [q] οὔτε τι ἀπόγονόν ἐστι οὐδὲν, οὔτ' ἱστίη οὐδεμίη „ νο-

poſita mihi ſalva fore: tu vero has mihi pecunias accipe, et has notas, quas una cuſtodi; quas notas, quisquis habens repoſcet pecuniam, ei reddito. Hæc hoſpes qui Mileto venerat dixit; atque ea conditione depoſitum Glaucus accepit. Multo deinde tempore interiecto, filii eius, qui pecuniam depoſuerat, Spartam veniunt, Glaucum conveniunt: exhibitisque notis pecuniam repoſcunt. Ille enimvero repellere, atque his verbis e contrario reſpondere, Neque istius rei quicquam reminiſcor, neque ad me pertinet de illis ſcire quæ dicitis. Volo tamen reminiſcens, quicquid iuſtum fuerit facere, et, ſi accepi, iure optimo reddere: ſin omnino non accepi, Græcorum legibus in vos utar. Ad quod confirmandum præſtituo vobis tempus hinc ad quatuor menſes. Ita Mileſii deplorantes caſum ſuum, diſceſſere tanquam fraudati pecunia: et Glaucus Delphos ſe contulit ad oraculum conſultandum. Cui conſultanti, an iureiurando pecuniam prædaretur, Pythia reſpondit his verſibus,

Glauce Epicydide, ſane expedit ad breve tempus
Iurando vicisſe, intervertisſeque nummos;
Iura: iurandi memorem quia mors quoque tollit.
Iurandi tamen est natus ſine nomine, nullis
Et manibus pedibusque, citusque ſupervenit, omnem
Corripiens, donec tulerit ſubolemque domumque:
Postera iurandi memorem ſed laudat origo.

His auditis Glaucus veniam ſibi eorum, quæ dixisſet, ut daret, deum obſecrabat. Cui Pythia inquit, idem pollere, tentare deum et facere. Tunc Glaucus accitis Mileſiis hoſpitibus pecuniam reddidit. Cur autem, o Athenienſes, hæc oratio apud vos inſtitui cœperit, dicetur: Glauci nunc neque ulla ſuperest ſuboles, neque domus ulla,

a Ἀπαιτέει *Vind. Paſſ.* *b* Παραθήκην *Arch. V. Paſſ.*: *Stobaeus* haec neglexit. *c* Abest in *Stob.* non male; tum ἐς Σπάρτην., quomodo *Arch. Vind. Paſſ.*, et τοῦ παραθ. tantum *Stob.* *d* Ἀνταποκρ. *Arch.* *e* Τῶν ὑμ. *Arch. V.*, ὧν prius. *f* Πεποιησάμενοι ora *Steph.* *g* Ἀπεῤῥημένοι *Arch.*, ἀπηρημένοι *Vind.* *h* Omittitur in *Arch. V.* Oraculi partem habet *Euſtath.* ad Il. Γ. p. 414. fin. *i* Ληΐσασθαι *Arch. Stob.*, alii ληΐσσασθαι, ſine causſa. Sequens verſus est in *Dionis Chryſ.* Or. LXIV. p. 640. et Schol. *Iuvenalis* Sat. XIII, 199., ubi *VII. Herodoti historia*, erronee. *k* Ἀνώνυμος οὐδ' ἐπὶ χεῖρας *Arch.* tum πόδας et κραιπνῶς, quod poſtremum et *Vind.* cum *Stob.* *l* Ὀλέσει *Arch. Paſſ. Vind.* *m* Est *Heſiodi* Ἐργ. v. 285., in quo κατόπισθεν *Arch. Vind. Apoſtolius* Cent. III, 29., *Stob.*; in fine ἀρείων ap. *Pauſan.* VIII, 7. *n* *M. Paſſ. Ask. Stob.*, σχεῖν antea. *o* Δύνασθαι marg. *Steph. Arch. Vind.*, *Clemens* Alex. VI. Strom. p. 749. γενέσθαι ex interpretamento, ad priores ducente, quos non adſpernor. *p* Λόγος ὅδε, ὦ Ἀθ. *Arch. Paſſ. Ask. Stob.*, qui ὦ negligit: ordo non malus. *q* Οὐκέτι *Stob.*, et postea ἱστίη cum *Arch. Vind.* et *Brit.*, recte: ἐστὶν prius.

σαι, ut in *Iſaei* verbis ex oratione perdita apud *Dionys. Halic.* T. II. p. 167, 49., οὔσης μοι παρακαταθήκης παρ' Εὐμάθει τούτῳ. *Herodotum* ſequutus Ἐξαργυρῶσαι quoque ſcripſit *Thucyd.* quod plerumque dicitur ἐξαργυρίσαι et ἐξαργυρίσασθαι attigit *Dounaeus* in *Demoſth.* p. 88. veterum locis adfirmarunt *Duker. Hemſterh.* et *Weſſeling.* hic ad *Diodor.* II p. 562. VALCKEN.

46. Οὔτε με περιφέρει οὐδὲν εἰδέναι] Non peculiaris ea *Herodoto* dictio ex *Porti* praeiudicio: habetur in *Platonis*, uti Cl. *Abreſchius* monſtravit, Lachete p. 246. E. περιφέρει δέ τις με καὶ μνήμη ἄρτι τῶνδε λεγόντων quod Latinum ubi fiet, *pertinet ad me quaedam recordatio*, vim non repraeſentabit, quae memoriae quendam quaſi circumactum poſtulat. Statim τῶν ὑμεῖς — Ionum est.

53. Ἀπεστερημένοι] Probabitur fortasſe ἀπηρημένοι *Vind.*, quod in *Arch.* pravatius; et habet, quo allubeſcere queat. In vulgato conſtans est *Euſtath.* cum Codd. haud paucis, convenitque ſolemnis formula in *Porphyrio* A. A. L. IV, 10. οὔτε παρακαταθήκην ἀπεστέρησα. Oraculum, Glauco redditum, in celebritate verſatur, citatum olim ſaepe, et laudabile est. *Iuvenalis* notabiles et ſuavisſimi ſunt verſus Sat. XIII, 200. &c.

56. Εἰ ὅρκῳ τὰ χρήματα ληΐσεται] *Quaerebat* Spartanus, *quae Numinis esſet Mens; et an hoc illi facinus ſuaderet Apollo?* ſecundum *Iuvenal.* Sat. XIII, v. 202. ubi hiſtoriam enarrat *Schol.* ex *Herod.* Eximium quod ſequitur oraculum attigerunt etiam *Clem. Alex.* Strom. VI, p. 749. *Pauſan.* II, p. 149., (emendatus a *Palmerio* Exercit. p. 372.) et VIII, p. 612., verſum hinc excitans ultimum, Ἀνδρὸς δ' εὐόρκου γενεὴ μετόπισθεν ἀμείνων qui est in *Heſiodi* Ἔ. κ. Ἡ. verſus 285. Vitioſam exhibet in quarto verſu lectionem *Arch.* qui recte ſcriptus legitur apud *Stobaeum* et *Euſtath.* in Il. Γ. p. 314. —— Oraculo ſubiectum dictum Delphicum, τὸ πειρηθῆναι τοῦ θεοῦ καὶ τὸ ποιῆσαι ἴσον δύνασθαι, ſic quoque ſcriptum in ſuo Cod. legit *Valla*, ut ex aliis obtulit Disſ. *Herod.* p. 115. VALCKEN.

61. Ἀλλ' Ὅρκου πάϊς &c.] Cultius expresſit Ill. *H. Grotius* Latine Iur. B. et Pac. II, 13, 1., ubi optime *Io. Frid. Gronovius*, Horcon inſtar numinis conſiderat, quem poëtae fingunt iurandi veluti exactorem et praeſidem. Ὅρκου proinde παῖς aliquid poſterum et conſequens est, nimirum Animadverſio divina, quae nec opinatis periuris ſuperveniens fractae fidei poenas infligit. Loquendi genus in *Epicharmi* fragmento, *Grotii* medela curato, apud *Clem. Alex.* Strom. VI. p. 749. Ἐγγύα θυγάτηρ μὲν ἄτας, ἐγγύας δ' ζαμία· et *Euſtath.* Amor. Iſmen. p. 426. Αἰδὼς γὰρ, ΠΑΙΣ ΕΛΕΓΧΩΝ ἐστί· excipit enim et ſequitur reprehenſionem pudor.

72. Οὔτ' ἱστίη οὐδεμίη] Istud Herodoteum: Norunt, qui

AEginetarum adversus Athenienſes inimicitiæ. Navis horum ſacra mitti Delum ſolemniter ſolita abripitur ab illis. Nicodromi pactum ad AEginam prodendam deſtitutum ab Athenienſibus.

la, quæ Glauci cenſeatur: ſed ex Sparta radicitus extrita est. Ita bonum est nihil aliud de depoſito cogitare, quam ut repetentibus reddatur. Leutychides hæc loquutus, quum nihilo magis ab Athenienſibus
87 audiretur, diſceſſit. At AEginetæ priusquam ſuperiorum iniuriarum, quas Athenienſibus intulerant gratificantes Thebanis, darent pœnas, hæc fecerant. Quum Athenienſibus ſuccenſerent, et ſibi ab illis iniuriam fieri arbitrarentur, ſe ad caſtigandos eos apparabant. Erat autem Athenienſium in Sunio quinqueremis: hanc igitur AEginetæ locatis inſidiis navem, ad ſacra mitti ſolitam, intercepere, plenam primoribus Athenienſium, viroſque captos alligavere. Hæc ab AEginetis paſſi Athenienſes non amplius differendum putaverunt, quin omnia in illos
88 excogitarent. Erat igitur nomine Nicodromus Cnœthi filius, in AEgina vir ſpectatus: hic vituperans AEginetas quoniam antea ſe ex inſula eiecerant: tum vero cognito Athenienſes eſſe animatos ad nocendum AEginetis, compoſuit cum illis de prodenda AEgina, ſtatuens certum diem, quo eſſet rem aggreſſurus ipse, et illos oporteret venire ſubſidio. Atque ita ex compoſito urbem quæ vetus vocabatur occupat.
89 Sed Athenienſes ad conſtitutum non adfuerunt, quia ipſis claſſis par ad pugnandum AEgineticæ non erat comparata. Dum igitur a Corinthiis commodari ſibi naves rogant,

"νομιζομένη εἶναι Γλαύκου· ἐκτέτριπταί τε [a] πρόῤῥιζος ἐκ Σπάρτης· οὕτω ἀγαθὸν μηδὲ διανοέεσθαι περὶ [b] παρακαταθήκης ἄλλο γε, ἢ ἀπαιτεόντων ἀποδιδόναι". Λευτυχίδης μὲν εἴπας ταῦτα, [c] ὥς οἱ οὐδὲ οὕτω ἐσήκουον οἱ Ἀθηναῖοι, ἀπαλλάσσετο. Οἱ δὲ Αἰγινῆται, πρὶν τῶν πρότερον ἀδικημάτων δοῦναι δίκας, τῶν ἐς Ἀθηναίους ὕβρισαν, Θηβαίοισι χαριζόμενοι, ἐποίησαν τοιόνδε· μεμφόμενοι τοῖσι Ἀθηναίοισι, καὶ ἀξιοῦντες ἀδικέεσθαι, ὡς τιμωρησόμενοι τοὺς Ἀθηναίους παρεσκευάζοντο· καὶ, ἦν γὰρ δὴ τοῖσι Ἀθηναίοισι [d] πεντήρης ἐπὶ Σουνίῳ, λοχήσαντες ὦν, τὴν θεωρίδα νέα εἷλον πλήρεα ἀνδρῶν τῶν πρώτων Ἀθηναίων· λαβόντες δὲ τοὺς ἄνδρας ἔδησαν. Ἀθηναῖοι δὲ παθόντες ταῦτα πρὸς Αἰγινητέων, οὐκέτι [e] ἀνεβάλλοντο μὴ οὐ τὸ πᾶν μηχανήσασθαι ἐπ' Αἰγινήτῃσι, [f] καὶ ἦν γὰρ Νικόδρομος Κνοίθου καλεόμενος ἐν τῇ Αἰγίνῃ ἀνὴρ δόκιμος· οὗτος μεμφόμενος [g] μὲν τοῖσι Αἰγινήτῃσι προτέρην ἑωυτοῦ ἐξέλασιν ἐκ τῆς νήσου· μαθὼν δὲ τότε τοὺς Ἀθηναίους [h] ἀναρτημένους ἔρδειν Αἰγινήτας κακῶς, συντίθεται Ἀθηναίοισι προδοσίην Αἰγίνης, φράσας [i] ἐν τῇ τε ἡμέρῃ ἐπιχειρήσει, καὶ ἐκείνους ἐς τὴν ἥκειν δεήσει βοηθέοντας· μετὰ ταῦτα, καταλαμβάνει μὲν κατὰ τὰ συνεθήκατο [k] ὁ Νικόδρομος Ἀθηναίοισι τὴν παλαιὴν καλεομένην πόλιν. Ἀθηναῖοι δὲ οὐ παραγίνονται ἐς δέον· οὐ γὰρ ἔτυχον ἐοῦσαι νέες σφι ἀξιόμαχοι [l] τῇσι Αἰγινητέων συμβαλέειν· ἐν ᾧ ὦν Κορινθίων ἐδέοντο [m] χρῆσαί σφι νέας, ἐν τού-

a Πρόῤῥιζως *Arch. Vind.* *b* Παραθήκης *Arch. V. Stob. Paſſ.* *c* Ὣς οὐδὲ *Arch.*, tum ἤκουον *Ask.* *d* Πεντήρις *Arch. Vind.* *e* Ἀνεβάλοντο iid. et μηχανᾶσθαι. *f Paſſ. Ask. V. Arch. Brit. Ald.*, copula *Med.* deerat. Porro Κνοίθου *Arch. Valla*, Κνοίθου ex correct. *Paſſ.* *g* Μὲν τοῖσι *Med. Paſſ. Ask. Paris. B.*, ceteri prius ignorant. Porro προτέρου ἑωυτοῦ *Arch.*, προτέρην ἑωυτοῦ *Ask.* et *Paſſ.* qui et ἐξέλασιν· in *Med. Brit.* προτέρην ἑωυτὸν olim ex *Aldo* πρότερον ἑωυτὸν ἐξήλασε. *h* Ἀνηρτ. *V. Arch.* *i* Ἐν τῇ *Ask.* bene, et ἐς τὴν deinde, alii ἐν ᾗ et ἐς ἥν. *k* Ἀθ. ὁ Νικ. *Paſſ. Ask.* *l* Τοῖσι *Arch.* *m* Χρῆσαι *Arch. V. Paſſ. Valla*: χρῆσθαι antea.

qui Muſas amant. Mox προῤῥίζως *Arch.* et *Vind.* redono. Superius I, 32. προῤῥίζους ἀνέτρεψε et III, 40. κακῶς ἐτελεύτησε πρόῤῥιζος. *Sophocles* Elect. v. 765. τὸ πᾶν δὴ δεσπόταισι τοῖς πάλαι ΠΡΟΡΡΙΖΟΝ —— ἔφθαρται γένος. Alia eiusdem, *Euripidis* et *Abydeni* miſſa facio, minime mihi temperans in his *Lycurgi* Or. in Leocr. p. 157. fin. exſcribendis, τοὺς δὲ θεοὺς οὔτ' ἂν ἐπιορκήσας τις λάθοι, οὔτ' ἂν ἐκφύγοι τὴν ἀπ' αὐτῶν τιμωρίαν· ἀλλ' εἰ μὴ αὐτὸς, οἱ παῖδές γε καὶ τὸ γένος ἅπαν τὸ τοῦ ἐπιορκήσαντος μεγάλοις ἀτυχήμασι περιπίπτει, quippe excellentiſſimis ob pietatem, et ad hunc *Herodoti* locum per opportunis. Quam vellem, ea temere iurantibus et peierantibus in pectus altiſſime defigi!

72. Οὔτε τι ἀπόγονόν ἐστι, —— οὔτε ἱστίη] Hoc ex Codd. recepturum *Herodotum* indicat Diſſ. *Herod.* p. 65. Ubi *Iuvenali* dicitur *Extinctus tota pariter cum prole domoque*, Herodotea non omiſit *Grangaeus*. Iudaeis ſecundum *Celſum Origenis* VIII, p. 424., ἀντὶ τοῦ γῆς ἁπάσης εἶναι δεσπόταις οὐδ' ὁποῖά τις βῶλος οὐδ' ἑστία καταλείπεται· quando βώλῳ minus commode ſubiicitur ἑστίας mentio, ſcripſerat fortaſſe *Celſus* οὐδὲ στία, qua voce, *lapillum* ſignificante, deſignata quoque fuit ἡ στενοχωρία. —— Quod ſequitur hinc enotavit *Euſtath.* in Il. Γ. p. 314. Γλαῦκος —— βουληθεὶς ἐπιορκῆσαι πρόῤῥιζος ἐξετρίβη ἐκ Σπάρτης· multos Deus προῤῥίζους ἀνέτρεψε, *Herod.* I, c. 32. *Eurip.* Hippol. v. 682., Ὦ παγκακίστη, καὶ φίλων διαφθορεῦ, (ſic MSS. *Paris.* et *Flor.*) —— Ζεύς σ' ὁ γεννήτωρ ἐμὸς Πρόῤῥιζον ἐκτρίψειεν. *Heſych.* Πρόῤῥιζον interpretatur σὺν ταῖς ῥίζαις ἀνασπώμενον. *A radicibus everſum*, et *ab ſtirpe ſublatum* dixerunt Latini. VALCKEN.

83. Πεντήρης ἐπὶ Σουνίῳ] Primum διήρης, ſed et alia hic in ſuo Cod. legiſſe *Valla* videtur, quae fortaſſe ſunt ex Herodoteis Latina facta, haec ſcilicet, *Erat enim Athenienſium in Sunio biremis quaedam, quam Delum iam inde a Theſeo quotannis mittebant.* A tempore Theſei, cui debetur inſtitutum, quotannis in Delum miſſam navem, quam Θεωρίδα vocabant, luculentus teſtis est in Phaedone *Plato* p. 58. B. cuius eam in rem verba *Meurſius* iam dedit in Theſeo c. XVI. plura *Spanhem.* in *Callim.* h. in Del. v. 313. In Delo ſacra curaturi, et qui publicitus Athenis ad ludos mittebantur ſolennes, cives ſemper erant honoratiſſimi, quales ex ſua quoque civitate mitti voluit *Plato* τοὺς ἄρχοντας τῆς θεωρίας ἑκάστης, de LL. XII. p. 947. A. Unus erat plerumque Ἀρχιθέωρος· τῶν ἀρχιθεωρῶν tamen meminit et *Andocid.* p. 32, 44. *Herodotus* τὴν θεωρίδα νῆα fuiſſe ſcribit πλήρεα ἀνδρῶν τῶν πρώτων Ἀθηναίων. Stabat Attica Theoris in Delum traiectura ἐπὶ Σουνίῳ hinc in Delum olim traiecit etiam Latona: *Hyperides* in Deliaca: ἀπ' ἄκρας τῆς Ἀττικῆς ἡ Λητὼ ἐπέβη τῆς νήσου· excitat iſta *Schol.* in *Ariſtid.* Panathen. MS. clar. *Burmanni.* VALCKEN.

84. Τὴν θεωρίδα νῆα] Laurentio *biremis quaedam, quam Delum iam inde a Theſeo quotannis mittebant*, vere quidem atque ex *Platonis* initio *Phaedonis*, ſed uberius, quam fuerat neceſſe. De *ſacra* hac *nave* θεωρίδι et θεωροῖς libet post diligentem *Ez. Spanhemii* ad Callim. H. Del. v. 314. et *Valckenarii* in Ammon. L. II, 3. operam ſilere.

90. Προτέρην ἑωυτοῦ ἐξέλασιν] Turbae amanuenſium de corruptis teſtantur verbis. Si *Valla* dediſſet, *hic ſuam ipſius priorem abitionem ſive abiectionem AEginetis inputans*, diceres conſpirare cum *Paſſioneo*: verum eius non ſunt, addita a correctore *Phoenice*, incertum quo ex codice. Quod recepi μεμφόμενος —— προτέρην ἑωυτοῦ ἐξέλασιν omnes motus ſedat, indignationem Nicodromi exponens, ob prius iniunctum ſibi exilium. Tale L. V, 76 ὅτε ἐπὶ Πεισιστρατιδέων ΕΞΕΛΑΣΙΝ ὁρμηθέντες —— ἀπίκοντο. Non neſcio, Cel. *Gronovio* aliud placuiſſe: ſed ſuum cuique pulcrum. Retulit ad Nicodromum Philoſophi locum Polit. V, 6. ἐν Αἰγίνῃ ὁ τὴν πρᾶξιν πρὸς Χάρητα πράξας ἐνεχείρησε μεταβαλεῖν τὴν πολιτείαν· *in AEgina urbe mutare reipublicae formam aggreſſus est is, qui oppidum Chareti prodiderat*, magnus *Caſaubonus* ad *Polyb.* p. 185. Ed. Gron., dubius nonnihil ob Charetem.

100. Ἐδέοντο χρῆσαί σφι] Ipsa in his veritas. Supra III, 58. ἐδέοντο τῶν Σιφνίων δέκα τάλαντά σφι ΧΡΗΣΑΙ· *rogarunt Siphnios, ut ſibi talenta darent mutua*: et οὐ φασκόντων δὲ ΧΡΗΣΕΙΝ τῶν Σιφνίων. Quod deinceps διδοῦσι δὲ πενταδράχμους ſani coloris est, ſicuti λυτάνασθαι διμνέως binis in ſingula capita minis L. V, 77. *Theocritus* Id. XV, 19. Ἑπταδράχμως κυνάδας, quemadmodum

τούτῳ διεφθάρη τὰ πρήγματα· οἱ δὲ Κορίνθιοι, ἦσαν γάρ σφι τοῦτον τὸν χρόνον φίλοι ἐς τὰ μάλιστα, Ἀθηναίοισι διδοῦσι δεομένοισι εἴκοσι νέας, διδοῦσι δὲ πενταδράχμους ἀποδόμενοι· [a] δωτίνην γὰρ ἐν τῷ νόμῳ οὐκ ἐξῆν δοῦναι· ταύτας τε δὴ λαβόντες οἱ Ἀθηναῖοι,
361 καὶ τὰς σφετέρας, πληρώσαντες ἑβδομήκοντα [b] νέας τὰς ἁπάσας, ἔπλεον ἐπὶ τὴν Αἴγιναν· καὶ ὑστέρισαν ἡμέρῃ μιῇ τῆς συγκειμένης. Νικόδρομος δὲ, ὡς οἱ Ἀθηναῖοι ἐς τὸν καιρὸν οὐ [c] παρεγένοντο, ἐς πλοῖον ἐσβὰς, ἐκδιδρήσκει ἐκ τῆς Αἰγίνης· σὺν δέ οἱ καὶ ἄλλοι [d] ἐκ τῶν Αἰγινητέων εἵποντο, τοῖσι Ἀθηναῖοι Σούνιον οἰκῆσαι ἔδοσαν· ἐνθεῦτεν δὲ οὗτοι ὁρμεόμενοι ἔφερόν τε καὶ ἦγον τοὺς ἐν τῇ νήσῳ Αἰγινήτας· ταῦτα μὲν δὴ ὕστερον ἐγίνετο. Αἰγινητέων δὲ οἱ παχέες, ἐπαναστάντος τοῦ δήμου σφι ἅμα Νικοδρόμῳ, ἐπεκράτησαν καὶ [e] ἔπειτά σφεας χειρωσάμενοι, ἐξῆγον ἀπολέοντες· ἀπὸ τούτου δὲ καὶ ἄγος σφι ἐγένετο, τὸ ἐκθύσασθαι οὐκ οἷοί τε ἐγένοντο ἐπιμηχανώμενοι, ἀλλ' ἔφθησαν ἐκπεσόντες πρότερον ἐκ τῆς νήσου, ἤ σφι ἵλεων γενέσθαι [f] τὴν θεόν· ἑπτακοσίους [g] γὰρ δὴ τοῦ δήμου ζωγρήσαντες, ἐξῆγον [h] ὡς ἀπολέοντες· εἷς δέ τις τουτέων ἐκφυγὼν τὰ δεσμὰ, καταφεύγει πρὸς πρόθυρα Δήμητρος θεσμοφόρου· [i] ἐπιλαμβανόμενος δὲ τῶν ἐπισπα-

gant, interim res corrupta eſt. Corinthii autem per id tempus Athenienſibus amiciſſimi dedere rogantibus naves viginti, ſed dedere vendentes ſingulas quinis drachmis: quoniam eas dono dare vetabantur lege. His acceptis Athenienſes, et ſuis inſtructis in ſummam ſeptuaginta numero, in AEginam navigaverunt, perveneruntque poſtridie eius diei, qui erat deſtinatus. Qui quum ad 90
diem non adesſent, conſcenſo navigio Nicodromus ex AEgina profugit, aliis nonnullis AEginetarum eum comitantibus, quibus Athenienſes Sunium incolendum dederunt. Unde isti prodeuntes, eorum, qui in inſula erant, AEginetarum res ferebant et agebant: ſed hæc poſterius acta ſunt. Ceterum pro- 91
ceres AEginetarum, ſuperata plebe quæ una cum Nicodromo tumultum in ipſis fecerat, mox eos quos ceperant, ad necem educebant. Unde piaculum admiſere, quod nullo ſacrificio expiare potuerunt, quum id ſedulo facerent, præoccupatique, prius ex inſula ſunt deiecti, quam ſibi deam propitiarent: nam quum ſeptingentos e plebe quos vivos ceperant, ad necem educerent, unus eorum e vinculis elapſus fugit ad Cereris legiferæ anteſores, eiusque anſis prehenſis adhærebat: quem

[a] Δωτίνην γὰρ τῷ *Arch. Vind.*, alii δωρεὴν γὰρ ἐν τῷ. [b] Νέας τὰς ἁπάσας *Arch. V. Paſſ. Ask.*, alii τὰς πάσας νέας· mox ὑστέρισαν *Med. Paſſ.*, reliqui omnes cum *Ald.* ὑστέρησαν. [c] Παρεγίν. *Arch. Paſſ.* [d] *Med. Paſſ. Ask.*; ab aliis ἐκ abest, nullo ſententiae damno. In *Arch. V.* σὺν δὲ καὶ οἱ ἄλ. et ἕσποντο, cui ſua venuſtas. [e] Ἐπεί τε *Ask.* [f] Τὸν *Arch. V.* [g] *Med. Vind. Paſſ. Ask.*, δὴ omittunt reliqui. [h] Non agnoſcunt ὡς *V. Arch.* [i] *Med. Ask. Paſſ.*, ceteri cum *Ald.* ἐπιλαβόμενος, et *Euſtath.* Od. Λ. p. 1429, 2. Mox ἀπρὶξ εἴχετο olim in *Polluc.* x, 22.

dum ex *Aldina* principe eximie reparavit *R. Bentleius* Diſſ. de Epiſt. Phalar. p. 443. Iuſtum praeterea δωτίνην —— δοῦναι, neque latuit *Th. Galeum.* Superius C. 62. ὑπεδέκετο ΔΩΤΙΝΗΝ δώσειν τῶν ἑωυτοῦ πάντων, *Homeri* praeſcripto Od. 1, 267. ἠδὲ καὶ ἄλλοις Δώης ΔΩΤΙΝΗΝ· ubi Schol. δωρεὰν, quod eius hic ſedem invaſerat violenter. De praepoſitione non rixabor, cuius alioqui abſentia nocet nihil. Prudenter vero Corinthii apud Athenienſes cauſſam perorantes harum xx. navium, istis olim publice conceſſarum, mentionem interſerunt ap. *Thucydid.* 1, 41.

3. Διδοῦσι δεομ. εἴκοσι νέας] Hoc civitatis ſuae beneficium poſtea temporis Athenienſibus in memoriam fruſtra revocarunt Corinthii apud *Thucyd.* 1, c. 41., νεῶν μακρῶν σπανίσαντές ποτε πρὸς τὸν Αἰγινητῶν ὑπὲρ τὰ Μηδικὰ πόλεμον παρὰ Κορινθίων εἴκοσι ναῦς ἐλάβετε· qui illic μετὰ pro ὑπὲρ ſcribendum putabat, nunc, opinor, coniecturam ſuam repudiabit. VALCKEN.

6. Νέας τὰς ἁπάσας] Liberalitate ſchedarum cultior nunc ordo, qualis et L. VII, 9. Ὑστέρισαν locum retinere poterit, fortaſſe tamen progenitum ex priore ὑστέρησαν, cui tot vindices adſunt. Frequens utriusque permutatio, etiam in *Thucyd.* L. VIII, 44.

12. Ἔφερόν τε καὶ ἦγον τοὺς] Optime vertit *Galeus* in notis, *depraedabantur*; neque enim *AEginetas ferebant et agebant*; ſed ex agris popularium *rapiebant agebantque, quae ferri agique poterant*: ſemper apud veteres in isthac uſitatiſſima formula obſervatur a Grammaticis tradita ſignificandi differentia. Quam *portabant* praedam, φέρειν· quam *prae ſe agebant*, iumenta nempe, dicuntur ἄγειν· ſive φέρεσθαι τὰ βασταζόμενα· ἄγεσθαι τὰ βαδιστικά· quia iumenta potiſſimum praedam efficiebant, frequenter legitur, τὴν λείαν ἄγειν et ἐλαύνειν. VALCKEN.

17. Ἐκθύσασθαι] *Suidas* hinc Ἐκθύσασθαι, ἐξιλεώσασθαι καὶ ἐκμειλίξασθαι. Obvium quoque in procurandis ominibus et prodigiis; *Dio Caſſ.* XLI. p. 179. D. οὐδὲν ἐξεθύσαντο, *nullum prodigiorum piaculis procuraverunt*. *Syneſ.* Encom. Calvit. p. 74. B. οὓς οἱ τερατοσκόποι καὶ οἱ μάντεις ΕΚΘΟΝΤΑΙ. Iunge *Euſtath.* ad Homer. p. 1223, 51.

17. Ἄγος —— ἐκθύσασθαι] *Impium ſcelus expiare* non potuerunt: in eamdem ſententiam dicitur φόνου ἄγος ἀπονίψασθαι· ſed ex ſanguine ſupplicis concepta macula nullo modo potuit elui. Qui luſtravit Athenas Epimenides τὴν πόλιν dicitur ἐκθυσάμενος *Maximo Tyr.* XXXVIII, 3. Significavit et Ἐκθύσασθαι iram Deorum *piaculis*, ſive *victimis placare piacularibus*: ἐξιλεώσασθαι. ἐκμειλίξασθαι *Suidas* interpretatur: hoc ſenſu poſitum *Euripidi* latet apud *Clem. Alex.* Strom. V. p. 688, 27. in ἐκθυσαμένοις, cuius loco quod *Grotius* minus conſiderate ſcripſerat εὖ θυσαμένοις, ne Graecum quidem in tali ſtructura, *Barnes.* nobis repraeſentat ut Euripideum II. p. 510. v. 243. *Euripidis* anapaeſti ſic ſcribi poterunt emendate: Πέμψον μὲν φῶς ψυχὰς ἀνέρων Τοῖς βουλομένοις ἄθλους προμαθεῖν, Πόθεν ἔβλαστον· τίς ῥίζα κακῶν· Τίνα δεῖ μακάρων ἐκθυσαμένους Εὑρεῖν μόχθων ἀνάπαυλαν. VALCKEN.

21. Ἐξῆγον ὡς ἀπολέοντες] In praegreſſis ἐξῆγον ἀπολέοντες, ſequunturque duo Codd., ὡς contemtim habentes. Sed enim voculae ſaepe, ubi ſine detrimento reticeretur, ſua vis ſuusque lepor eſt. Superius C. 28. διαβάλλει —— ὡς ἀμήσων τὸν σῖτον. *Plato* Menex. p. 240. D. ἠγγέλλετο βασιλεὺς διανοεῖσθαι ΩΣ ἐπιχειρήσων πάλιν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. *Pauſan.* Boeot. C. XIII. p. 737. Λακεδαιμόνιοι —— τοὺς τεθνεῶτας διενοοῦντο ΩΣ θάψοντες. Plura hoc de genere tranſmiſit Cl. *Abreſchius*, quibus locus alibi opportunior. Mox ἐπιλαμβανόμενος, tantopere a Cel. *Gronovio* laudatum, priſtino, *Euſtathii* citatione etiam munito, haud utique ſignificantius eſt. Sed perſeveret in nupera poſſeſſione. Optime *Hemſterhuſius* Noſter ex *Polluce* et *Herodoti* verbis illud adſcititium ἀπρὶξ exterminavit: *Suidae* enim λαβόμενος τῶν ἐπισπαστήρων ἀπρὶξ εἴχετο, nihil ad *Herodotum*, etſi eius ex imitatione propagatum.

23. Ἐπιλαβόμενος δὲ τῶν ἐπισπαστήρων] Non ille *cardinibus prehenſis adhaerebat*: *Porti* errorem in *Suida* iam correxerat ante *Kuſter. Hemſterh.* ad *Poll.* x, 23., cui optime Ἐπισπαστὴρ id proprie fuiſſe dicitur, *quo ianuam clauſuri attrahebant*: hoc Odysſeae Paraphraſtes dixit ἐπισπάσασθαι τὴν θύραν καὶ ἐπικλεῖσαι· qui *Thracis* ista *Demoſthenis Euſtath.* in Od. Α. p. 72., varias nobis enotavit adpellationes, quibus deſignaretur *ianuae marculus*; inter illas eſt etiam ex *Herod.* ἐπισπαστήρ. ὃς καὶ ῥόπτρον ἐλέγετο. Ut apud *Herod.* Irene dicitur ἐχομένη τῶν ῥόπτρων τῶν θυρῶν τοῦ ἱεροῦ, *Phylarcho* ap. *Athen.* XIII. p. 593. B. cum Epheſi confugiſſet in templum Dianae Ptolemaeus. Ubi vulgatur apud *Xenoph.* Ἑλλ. VI. 351, 29. ἐπισπάσασα τὴν θύραν εἴχετο τοῦ ῥοπάλου· antiquitus lectum, εἴχετο τοῦ ῥόπτρου, monſtrant haec *Harpocrationis*: Ῥόπτρον —— Ξενοφῶν Ἑλληνικῶν ἕκτῳ, ad *Lyſiam*, qui teſtis ibid. citatur, vid. clar. *Io. Taylor* p. 103. —— Sed ſi Herodotea ſunt, quae *Suidas* exhibet, noſtris in exemplaribus voces aliquot videri deberent omiſſae: apud *Suidam* in v. Ἐπισπαστήρων ista leguntur absque ſcriptoris nomine: εὑρὼν προσκειμένας τὰς θύρας, καὶ λαβόμενος τῶν ἐπισπαστήρων ἀπρὶξ εἴχετο. Herodotea videbantur *H. Stephano*

ut poſt infelicem pugnam contra Athenienſes ſinitas iſupplerent Argivos. Darius iræ in Græcos indulgens, Datin et Artaphernem pro Mardonio ſubſtituens, mittit magnas copias in Græciam.

quem illi quum avellere, quod tentabant, non poſſent, abſciſſis viri manibus ita duxerunt, quæ manus anſis conſertæ man-
92 ſerunt. Sic in ſe ipſis conſuluerunt AEginetæ. Mox claſſe ſeptuaginta navium cum Athenienſibus, qui ſupervenere, congreſſi ſuperantur. Victi navali prælio, eosdem quos prius Argivos in auxilium vocaverunt: ſed illi noluere eis amplius auxilio eſſe, cauſſati quod et naves AEginææ per neceſſitatem ſumptæ a Cleomene oram Argolidem tenuiſſent, et cum Lacedæmoniis in terram deſcendiſſent, ut nonnulli quoque e Sicyoniis navibus deſcenderunt in illa ipſa expeditione. Quo nomine utrisque mulcta ab Argivis iniuncta est mille talentorum, quorum quingena quisque populus ſolveret: ſed quum Sicyonii ſuam culpam agnoſcentes, centum talentis cum Argivis decidiſſent, AEginetæ ne agnoſcere quidem culpam voluere: erant enim ſuperbiores. Eapropter rogantibus eis nemo amplius Argivorum publice auxilium tulit, ſed voluntariorum circiter mille, duce quodam, cui nomen erat Eurybates, quinquertionem adeptus: quorum plures non remeavere, ſed in AEgina ab Athenienſibus occubuere. Et ipſe dux Eurybates ſingulari certamine ter victor, quarto ſub Sophane Deceleſi oppe-
93 tiit. Verum AEginetæ ſua claſſe adorti incompoſitos Athenienſes ſuperavere, eorumque naves quatuor cum omnibus viris cepere. Et Athenienſes quidem bellum cum
94 AEginetis contraxerant. Perſa autem quæ ipſius partes erant exequebatur, cum famulo aſſidue in memoriam redigente ut reminiſceretur Athenienſium, tum Piſiſtratidis aſſidentibus Athenienſesque criminantibus; tum cupiditate per hunc prætextum quo nixus erat, ſubigendi in Græcia illos, quicunque ſibi terram et aquam denegaſſent. Itaque Mardonium, qui male rem navalem geſſerat, præfectura amovit, aliosque deſignatos duces adverſus Eretriam et Athenas miſit, Datin genere Medum, et Artaphernem Artaphernis fratris ſui filium, datis mandatis, ut Athenas atque Eretriam penitus diriperent, et mancipia in conſpectum
95 ſibi ducerent. Postquam hi duces declarati, ab rege digreſſi, ad campum Ciliciæ Aleium devenere cum ingenti pedeſtri ac be-

σπαστήρων, εἴχετο· οἱ δὲ, ἐπεί τέ μιν ἀποσπάσαι οὐκ οἷοί τε ἀπέλκοντες ἐγίνοντο, ἀποκόψαντες αὐτοῦ τὰς χεῖρας, ἦγον οὕτω· [a] χεῖρες δὲ κεῖναι ἐμπεφυκυῖαι ἦσαν [b] τοῖσι ἐπισπαστῆρσι. Ταῦτα μέν νυν [c] σφέας αὐτοὺς οἱ Αἰγινῆται ἐργάσαντο. Ἀθηναίοισι δὲ ἥκουσι ἐναυμάχησαν νηυσὶ ἑβδομήκοντα· ἑσσωθέντες δὲ τῇ ναυμαχίῃ, [d] ἐπεκαλέοντο τούτους αὐτοὺς [e] τοὺς καὶ πρότερον, Ἀργείους· καὶ δή σφι οὗτοι μὲν οὐκέτι βοηθέουσι, μεμφόμενοι ὅτι [f] Αἰγιναῖαι νέες ἀνάγκῃ λαμφθεῖσαι ὑπὸ Κλεομένεος, ἔσχον τε ἐς τὴν Ἀργολίδα χώρην, καὶ συναπέβησαν Λακεδαιμονίοισι· συναπέβησαν δὲ καὶ ἀπὸ [g] Σικυωνιέων νεῶν ἄνδρες τῇ αὐτῇ ταύτῃ ἐσβολῇ· καί σφι ὑπ' Ἀργείων ἐπεβλήθη ζημίη, χίλια τάλαντα ἐκτίσαι, πεντακόσια [h] ἑκατέρους. Σικυώνιοι μέν νυν συγγνόντες ἀδικῆσαι, ὡμολόγησαν, ἑκατὸν τάλαντα ἐκτίσαντες, ἀζήμιοι εἶναι· Αἰγινῆται δὲ οὔτε συνεγινώσκοντο, ἦσάν τε αὐθαδέστεροι· [i] διὰ δὴ ὦν σφι ταῦτα δεομένοισι, ἀπὸ μὲν τοῦ δημοσίου οὐδεὶς Ἀργείων ἔτι ἐβοήθεε, [k] ἐθελονταὶ δὲ ἐς χιλίους· ἦγε δὲ αὐτοὺς [l] στρατηγὸς ἀνὴρ ᾧ οὔνομα Εὐρυβάτης, πεντάεθλον ἐπασκήσας· τουτέων οἱ πλεῦνες οὐκ ἀπενόστησαν ὀπίσω, ἀλλ' ἐτελεύτησαν ὑπ' Ἀθηναίων ἐν Αἰγίνῃ· αὐτὸς δὲ ὁ στρατηγὸς Εὐρυβάτης μουνομαχίην ἐπασκέων, τρεῖς μὲν ἄνδρας τρόπῳ τοιούτῳ [m] κτείνει, ὑπὸ δὲ τοῦ τετάρτου Σωφάνεος τοῦ [n] Δεκελέος ἀποθνήσκει. 362
Αἰγινῆται δὲ, ἐοῦσι ἀτάκτοισι Ἀθηναίοισι συμβαλόντες τῇσι νηυσὶ, ἐνίκησαν· καὶ σφεων νέας τέσσερας αὐτοῖσι [o] ἀνδράσι εἷλον. Ἀθηναίοισι μὲν δὴ πόλεμος συνῆπτο πρὸς Αἰγινήτας. Ὁ δὲ Πέρσης τὸ ἑωυτοῦ ἐποίεε, ὥστε ἀναμιμνήσκοντός τε αἰεὶ τοῦ θεράποντος, μεμνῆσθαί μιν τῶν Ἀθηναίων, καὶ Πεισιστρατιδέων προσκατημένων καὶ διαβαλλόντων Ἀθηναίους· ἅμα δὲ βουλόμενος ὁ Δαρεῖος, ταύτης ἐχόμενος τῆς προφάσιος, καταστρέφεσθαι τῆς Ἑλλάδος τοὺς μὴ δόντας αὐτῷ γῆν τε καὶ ὕδωρ, Μαρδόνιον μὲν δὴ φλαύρως πρήξαντα τῷ στόλῳ, παραλύει τῆς στρατηγίης· ἄλλους δὲ στρατηγοὺς ἀποδέξας, [p] ἀπέστελλε ἐπί τε Ἐρέτριαν καὶ Ἀθήνας, Δᾶτίν τε, ἐόντα [q] Μῆδον γένος, καὶ Ἀρταφρένεα τὸν Ἀρταφρένεος παῖδα, ἀδελφιδέον ἑωυτοῦ· ἐντειλάμενος δὲ ἀπέπεμπε ἐξανδραποδίσαντας Ἀθήνας καὶ Ἐρέτριαν, [r] ἄγειν ἑωυτῷ ἐς ὄψιν τὰ ἀνδράποδα. Ὡς δὲ οἱ στρατηγοὶ οὗτοι οἱ ἀποδεχθέντες πορευόμενοι παρὰ βασιλῆος, ἀπίκοντο τῆς Κιλικίης ἐς τὸ [s] Ἀλήϊον πεδίον, ἅμα ἀγόμενοι [t] πεζὸν στρατὸν πολ-

a Arch. V. Paſſ. Ask., olim αἱ χεῖρες, nimie. *b* Τοῖσιν ἐπισπαστῆρσι *Arch.*, ἐπισπάστροισι *Paſſ.*, de quo *Euſtath.* *c M. Paſſ. Ask.*, αὐτοὺς negligunt vulgo cuncti. *d* Ἐπεκάλεον *Vind.* *e* Deſit *Arch.*, οὖς *Paſſ.* *f* Αἱ Ἀιγ. *Arch. V.*, et λαφθεῖσαι ex correctione *Paſſ.* *g* Id. *Vind. Ask. M. Valla*, νεῶν omittitur ab *Ald.* et aliis, poteratque ex nexu intelligi. *h* Δὲ τοὺς ἑτέρους *Arch.* *i M. Paſſ. Ask.*, ceteri διὰ δὴ ταῦτα. *k* Θελονταὶ *Arch. V.* *l Med. Paſſ. Ask.*, abest ἀνὴρ a ceteris et ᾧ οὔνομα· tum πένταθλον *Arch. V.* et *Euſtath.* li. A. p. 110, 11. *m Arch. V. Med. Paſſ. Ask. Brit.*, duo quoque priores τοιῷδε. Olim ἀποκτείνει. *n Arch. V. Aldus*; Δεκέλεως акс. *o* Τοῖσι ἀνδρ. *Ask. Paſſ.* *p* Ἀπέστειλεν *Arch.* *q* Μήδων id. tum Ἀρταφρένεα τὸν Ἀρταφρένεος *Paſſ. Ask. V.* Conf. L. v, 25. *r* Ἀγαγεῖν *V. Arch.* *s* Ἀλκίϊον *Arch.*, Ἀλήϊον *Paſſ.* ex correct. *t* Πεζὸν στρατὸν πολλόν τε καὶ εὖ *Paſſ. Vind.*, καὶ habet *Med. Ask.* prius στρ. πεζ. πολλὸν εὖ erat.

no Thes. L. G. III, p. 920. Neque negari potest huic illa loco ſatis eſſe accommoda; ſi εὐρὺν δὲ poneretur cum viro Summo ad *Poll.*, cui nunc illa forſan incerti potius videbuntur imitatoris, ex hoc loco expreſſa.
VALCKEN.

44. Στρατηγὸς ἀνὴρ] Specimen abundantiae est Herodoteae, quale C. 83. ἦλθε ΑΝΗΡ μάντις Κλέανδρος. Dedi alias plura. Victus Eurybates a Sophane tandem est, ſolvitque poenas, quas dudum meruerat, ut ſolent plerumque ſemper hoc genus bellatores. *Valla* Sophanem τοῦ Δεκέλεος verterat *de caelis*, corruptiſſime in principe editione, *filii* nomen deinde acceſſit. Error cognitiſſimus ex L. IX, 74.

62. Ἀρταφρένεα τὸν Ἀρταφρένεος] Tentavit ducis nomen Nob. *Palmerius* Exercit. p. 28. ob Arundelianum marmor, ΑΡΙΕΝΤΕΑ ex *Seldeni* ſcriptione oſtentans. Ibi vero fractum et exeſum illud erat, ductusque litterarum agnitu difficiles: unde ſollertiſſimus *Humphr. Prideaux* ad illud Chron. Marm. p. 217. ΑΡΤΑΦΕΡΝΕΑ fuiſſe, merito conicit. Noſtro ſaepe, *Pauſaniae* I, 32., *Cornelio Nep.* in Miltiade C. 4., atque omnibus potiori *AEſchyl.* Pers. v. 21. *Artaphernes* audit. Quid Datidi Rex, niſi mandata abſolveret, minatus fuerit, *Plato* Menex. p. 240. B. indicavit.

67. Ἐς τὸ Ἀλήϊον πεδίον] Meminit *Homerus*, nominis cauſſam teſtatus, Il. Z, 200., cuius *Valla* non recordatus in errorem incurrit, leniter et docte correctum a *P. Leopardo* Emend. VII, 20. Sequentia ex MSS. cultiora ſunt.

Equitum curſus per inſulas. Naxus direpta et incenſa. Delo parcitur.

πολλόν τε καὶ εὖ ἐσκευασμένον, ἐνθαῦτα [a] στρατοπεδευομένοισι ἐπῆλθε μὲν ὁ ναυτικὸς πᾶς στρατὸς ὁ ἐπιταχθεὶς ἑκάστοισι· παρεγένοντο δὲ καὶ [b] αἱ ἱππαγωγοὶ νέες, τὰς τῷ προτέρῳ ἔτεϊ προεῖπε τοῖσι ἑωυτοῦ δασμοφόροισι [c] Δαρεῖος ἑτοιμάζειν· ἐσβαλόμενοι δὲ τοὺς ἵππους ἐς ταύτας, καὶ τὸν πεζὸν στρατὸν ἐσβιβάσαντες [d] ἐς τὰς νέας, ἔπλεον ἑξακοσίῃσι τριήρεσι ἐς τὴν Ἰωνίην· ἐνθεῦτεν δὲ οὐ παρὰ τὴν ἤπειρον [e] εἶχον τὰς νέας ἰθὺ τοῦ τε Ἑλλησπόντου καὶ τῆς Θρηίκης, ἀλλ' ἐκ Σάμου ὁρμεόμενοι, παρά τε Ἰκάριον καὶ διὰ νήσων τὸν πλόον ἐποιεῦντο· ὡς μὲν [f] ἐμοὶ δοκέει, δείσαντες [g] μάλιστα τὸν περίπλοον τοῦ Ἄθω, ὅτι τῷ προτέρῳ ἔτεϊ ποιεύμενοι [h] ταύτῃ τὴν κομιδὴν, μεγάλως προσέπταισαν· πρὸς δὲ, καὶ ἡ Νάξος σφεας ἠνάγκαζε, πρότερον οὐκ ἁλοῦσα. Ἐπεὶ δὲ ἐκ τοῦ Ἰκαρίου πελάγεος προσφερόμενοι προσέμιξαν τῇ Νάξῳ, ἐπὶ ταύτην γὰρ δὴ [i] πρώτην ἐπεῖχον στρατεύεσθαι οἱ Πέρσαι, μεμνημένοι τῶν [k] πρότερον οἱ Νάξιοι, πρὸς τὰ οὔρεα οἴχοντο φεύγοντες, οὐδὲ ὑπέμειναν· οἱ δὲ Πέρσαι ἀνδραποδισάμενοι τοὺς κατέλαβον αὐτέων, ἐνέπρησαν καὶ τὰ ἱρὰ καὶ τὴν πόλιν· ταῦτα δὲ ποιήσαντες, ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους ἀνάγοντο. Ἐν ᾧ δὲ οὗτοι ταῦτα ἐποίευν, οἱ Δήλιοι, ἐκλιπόντες καὶ αὐτοὶ τὴν Δῆλον, οἴχοντο φεύγοντες ἐς Τῆνον· τῆς δὲ στρατιῆς καταπλεούσης, ὁ Δᾶτις [l] προπλώσας, οὐκ ἔα τὰς νέας πρὸς τὴν [m] νῆσον προσορμίζεσθαι, ἀλλὰ πέρην ἐν τῇ [n] Ῥηναίῃ· αὐτὸς δὲ πυθόμενος ἵνα ἔσαν οἱ Δήλιοι, πέμπων κήρυκα, ἠγόρευέ σφι τάδε, „ Ἄνδρες ἱροὶ, τί φεύγοντες οἴχε-
363 „ σθε, οὐκ ἐπιτήδεα καταγνόντες κατ' ἐμεῦ; ἐγὼ „ γὰρ καὶ αὐτὸς [o] ἐπὶ τοσαῦτα φρονέω, καί μοι ἐκ „ βασιλῆος ὧδε ἐπέσταλται· ἐν τῇ χώρῃ οἱ δύο θεοὶ „ ἐγένοντο, ταύτην μηδὲν σίνεσθαι, μήτε αὐτὴν τὴν „ χώρην, μήτε τοὺς οἰκήτορας αὐτῆς· νῦν ὦν καὶ ἄπι- „ τε ἐπὶ τὰ ὑμέτερα αὐτέων, καὶ τὴν νῆσον νέμεσθε". ταῦ-

bene inſtructo exercitu, ibi caſtris poſitis ſupervenerunt nauticæ copiæ omnes, ut ſingulis erant imperatæ; ad hæc equos vehentes naves, quas ſuperiore Darius anno mandaverat tributariis ſuis parandas. Quum has oneravisſent equis, atque terreſtri exercitu navibus impoſito, ſexcentis cum triremibus in Ioniam contenderunt. Hinc non ſecundum continentem recto curſu, Helleſpontum et Thraciam verſus navigabant, ſed e Samo unde ſolverant, iuxta Icarium, interque inſulas vehebantur: præcipue quidem, ut ego ſentio, metu circumnavigandi Athon, quia curſum ſuperiori anno illac peragentes, magnam iacturam fecerant; ſed et coacti propter Naxon, quam antea non ceperant. Ad quam poſteaquam ex Icario 96
pelago appulſi ſunt, in hanc enim ut primum copiæ ducerentur, Perſæ urgebant, Naxii memores priorum, fuga ſe in montes concitaverunt, non auſi reſiſtere. Eorum autem, quos adepti ſunt Perſæ, quum in ſervitutem rapuisſent, delubra atque urbem incenderunt. His actis ad ceteras inſulas appellunt. Hæc dum 97
iſti agunt, Delii relicta et ipſi Delo fuga Tenum abeunt. Eo tendentes naves præcedens Datis non ſinebat ad inſulam habere ſtationem, ſed trans eam ad Rhenæam. Et ſimul cognito ubi Delii esſent, miſſo caduceatore his eos verbis affatus eſt, Viri ſacri, quid fugientes abitis, non pro merito de me male opinantes? Ego enim et ipſe etiam talia intelligo, et ab rege iusſus ſum, qua in regione duo dii geniti ſunt, nequid aut
I eam regionem aut eius incolas lædam. Et nunc igitur abite ad veſtra ipſorum, et co-

a Στρατευσμένοισι ora *Steph.*, *Euſtath.* ad Il. 2, p. 636, 54. receptum habuit. *b* Articulus negligitur ab *Arch. V.* *c* Non legit *Arch.* *d* Tres has voces non norunt *Arch. V. Valla*: in *Paſſ.* punctis ſuperne inſignes ſunt, tanquam delendae. Mox ἑξακοσίῃσι *Med. Paſſ. Ask.*, bene. olim ἑξακοσίοισι. *e* Εἶχον *V. Arch. Paſſ.* *f* Δοκέειν iidem cum marg. *Steph.* *g* Deest *Arch. V.* *h* Iidem et *Med. Ask. Paſſ.*, ταύτην prius. *i* Πρῶτον *Arch. Vind.* Sequens ἐπεῖχον apud *Euſtath.* ad Odyſſ. p. 1856, 16. *k* Προτέρων *Arch. V. Valla*: conſequentia tangit *Plut.* Malign. p. 869. B. *l* Προαπλώσας *Arch. Paſſ.* *m* *Med. Paſſ. Ask.*, alii Δῆλον *n* Ῥηνέῃ *Arch. Vind. Valla.* *o* *Med. Ask.* ora *Steph. Paſſ.*, ad cuius marg. ἐπὶ τοσοῦτό γε φρον., quomodo *Ald.* et ceteri.

74. Ἐσβιβάσαντες ἐς τὰς νέας] Parum abſum a tribus ultimis abolendis, auctoribus utens Codd. Sunt ſane ad ſententiam nulli uſui. Maneant tamen Scholii inſtar. Veterum de navium Perſicarum hac expeditione numero diſcordiam attigit *Boſius* ad *Nepotis* Miltiad. C. 4. Quod deinceps autem παρὰ τὴν ἤπειρον εἶχον τὰς νέας vir eruditus ἦγον aut ἔκελλον malebat. Non deſero ſchedarum conſenſionem. Ἔχειν *Homero* idem nonnunquam ac ἐλαύνειν. Νῶϊν δ' αὖθ' ἐπ' ἀριστέρ' ΕΧΕ στρατοῦ Il. N, 326., ubi *Euſtathius*: itidem *Herodotus*.

79. Ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέει] Damnabile δοκέει minime, poſitum in L. I, 152., elegans quoque δοκέειν, *Gronovii* ſollertia L. IV, 168. inſtauratum, atque alibi. Optionis itaque facultas. Conf. *Abreſch.* Dilucid. *Thucydid.* p. 5., et de clade Perſarum ad montem Athon C. 44.

85. Ἐπεῖχον στρατεύεσθαι] Vide ad L. I, 80. Explicuit *Euſtathius* σκοπὸν εἶχον κατὰ τῆς Νάξου στρατεύεσθαι. Geminum L. I, 153. ἐπ' οὓς ΕΠΕΙΧΕ τε στρατηλατέειν αὐτός. Mox μεμνημένοι τῶν πρότερον non repudio, quantumvis τῶν προτέρων in abſurdis haud ſit. Miſcentur talia et variantur, veluti in *Diodori* XVII, 69. et *Maximi Tyr.* Diſſ. IV, C. 4. ubi *Daviſius*. Τὰ πρότερον, quorum Naxii in memoriam redibant, L. V, 34.

94. Ἐν τῇ Ῥηναίῃ] Verius fortaſſe et Ἰωνικώτερον ex Codd. τῇ Ῥηνέῃ. *Thucydidi* quidem certe, *Dionyſio Halic.* pluribusque aliis, *Holſtenio* ad Ethnicographi Ῥήνη advocatis, Ῥήνεια. *Pauſaniae* itidem IV, 34. et *Diodoro* XII, 58. In *Harpocratione* ex Or. Deliaca *Hyperidis* Ῥηναία, in Excerptis vero Orationis apud *Sopatrum* ad *Hermogenem* p. 184. Ῥήνεια ſaepius. Vide *Caſauboni* Animadv. *Athen.* X, 6. et *D'Orvillii* Exercit. de Inſcript. Deliac. Miſcell. Vol. VII, p. 109.

99. Ἐν ᾗ χώρῃ οἱ δύο θεοὶ] Adſcribo *AEſchinis* verba ex Dialog. III, 19, hoc fonte, uti bene Rev. *Horreus*, derivata: *Gobryam* teſtantur miſſum in Delum fuiſſe, ὅπως τηρήσειε τὴν νῆσον, ἐν ᾗ ΟΙ ΔΥΟ ΘΕΟΙ ἐγένοντο. *Cicero* L. I. Verr. C. 18. paria, Xerxis expeditioni cum *AEſchine* tribuens, quod Darii aetate Deliis uſu venit. Trecenta thuris talenta *Euſtath.* ad Dion. v. 525. hinc accepit.

99. Ἐν ᾗ χώρῃ οἱ δύο θεοὶ ἐγένοντο] In *AEſchinis Socr.* Axiocho p. 160., Gobryes magus κατὰ τὴν τοῦ Ξέρξου διάβασιν miſſus dicitur in Delum, ὅπως τηρήσειε τὴν νῆσον, ἐν ᾗ οἱ δύο θεοὶ ἐγένοντο. Conf. *Ez. Spanhem.* ad *Callim.* h. in Del. v. 255. et *B. Briſſon.* de R. P. II, p. 218. Secundum *Valerium Max.* I, I., ex. ext. 6. *Perſae mille navium numero Delum compulſi templo Apollinis religioſas potius quam rapaces manus adhibuerunt.* Pietatem ſuam demonſtraſſe Datis dicitur *Pauſaniae* X. p. 867., λόγους τε οὓς εἶπε πρὸς Δηλίους, factisque, cum inventum in nave Phoenicia ſignum Apollinis Delum detulit, ut Tanagraeis, quibus fuerat ſubreptum, reſtitueretur: *Herod.* VI, c. 118. —— Quae ſequuntur Herodotea, *Tzetzes* adhibuit Chil. I, v. 863., Δᾶτις δὲ τῷ Ἀπόλλωνι ἐνθυμιᾷ τῷ Δηλίῳ Τάλαντα τριακόσια λιβανωτοῦ προτίθει· et *Euſtath.* in *Dionyſ.* v. 525. Unus plerumque Datis commemoratur, rarius facta ducis alterius Artaphernis mentione. Ubi in *Ariſtidis* Miltiade T. III. p. 269. Datis audit ὁ τοῦ στρατοπέδου κύριος καὶ ἡγεμών. *Schol. MS.* ἐπειδὴ, ait, τὸν Δᾶτιν οἶδε κύριον πάντων τῶν πραγμάτων, διὰ τοῦτο αὐτὸν μόνον ὀνομάζει· illic et ſaepius in iſto praeſtantisſimo Clar. *P. Burmanni Sec.* Codice alter ducum vocatur Ἰνταφέρνης· prout aliis etiam dicitur. VALCKEN.

9. Πρῶ-

colite inſulam. Hæc Deliis per caduceatorem dixit; mox trecenta thuris talenta ſuper aram aggeſta adolevit. His actis Datis
98 adverſus Eretriam primum navigavit, ſimul omnem exercitum, ſimul Iones pariter atque AEolenſes ducens. Statimque ab illius inde digreſſu Delos tremuit, ut Delii aiebant, et primum et poſtremum ad meam usque ætatem mota, deo mala ventura hominibus per hoc prodigium portendente. Nam ſub Dario Hyſtaſpis, et Xerxe Darii, et Artoxerxe Xerxis filio, tribus iis deinceps ætatibus, plus malorum paſſa est Græcia, quam viginti aliis ætatibus, partim a Perſis, partim ab ipſis primoribus de principatu bellantibus: ut non ab re Delos mota ſit, prius immobilis: de qua etiam in oraculo ita ſcriptum erat,

Et Delon, quamvis ſit adhuc immota, movebo.

Et ſane in Græca lingua pollent hæc nomina, Darius, idem quod *coercitor*: Xerxes, idem quod *martius*: Artoxerxes, idem quod *magnus bellator*. Hos igitur reges ita recte

ταῦτα μὲν ἐπεκηρυκεύσατο τοῖσι Δηλίοισι· μετὰ δὲ, λιβανωτοῦ [a] τριηκόσια τάλαντα κατανήσας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἐθυμίησε. Δᾶτις μὲν δὴ ταῦτα ποιήσας, ἔπλεε ἅμα τῷ στρατῷ ἐπὶ τὴν Ἐρέτριαν πρῶτα, ἅμα ἀγόμενος καὶ Ἴωνας καὶ Αἰολέας· μετὰ δὲ τοῦτον ἐνθεῦτεν ἐξαναχθέντα, Δῆλος ἐκινήθη, ὡς [b] ἔλεγον οἱ Δήλιοι, καὶ πρῶτα καὶ ὕστατα, [c] μέχρι ἐμεῦ σεισθεῖσα· καὶ τοῦτο μέν κου τέρας ἀνθρώποισι τῶν μελλόντων ἔσεσθαι κακῶν ἔφηνε ὁ θεός· ἐπὶ γὰρ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεος, καὶ Ξέρξεω τοῦ Δαρείου, καὶ [d] Ἀρτοξέρξεω τοῦ Ξέρξεω, τριῶν τουτέων ἐπεξῆς γενεέων, ἐγένετο πλέω κακὰ τῇ Ἑλλάδι ἢ ἐπὶ εἴκοσι ἄλλας γενεὰς τὰς πρὸ Δαρείου γενομένας· τὰ μὲν, ἀπὸ τῶν Περσέων αὐτῇ γενόμενα, τὰ δὲ, ἀπ᾽ αὐτέων τῶν κορυφαίων περὶ τῆς ἀρχῆς [e] πολεμεόντων· οὕτω οὐδὲν ἦν ἀεικὲς κινηθῆναι Δῆλον, τὸ πρὶν ἐοῦσαν ἀκίνητον· [f] καὶ ἐν χρησμῷ ἦν γεγραμμένον περὶ αὐτῆς ὧδε,

Κινήσω καὶ Δῆλον, ἀκίνητόν περ ἐοῦσαν.

δύναται δὲ κατὰ Ἑλλάδα γλῶσσαν ταῦτα τὰ οὐνόματα, Δαρεῖος, ἑρξείης· Ξέρξης, ἀρήιος· [g] Ἀρτοξέρξης, μέγας ἀρήιος· [h] τούτους μὲν δὴ τοὺς βασιλῆας ὧδε ἂν ὀρθῶς κατὰ γλῶσσαν τὴν σφετέρην Ἑλ-

a Citat *Tzetz.* Chil. I, 864. et ad *Lycophr.* v. 1430. *b Med. Paſſ. Ask. V. Arch. Paris. B.*, ſed cum articulo, quem tres priores non habent. Vulgo ὡς λέγουσι Δήλιοι. *c Med. Ask. Valla*, μέχρι ἐμέο μὴ δέ ποτε σεισθεῖσα *Paſſ.*, priora *Paris. A. B. Vind. Ald. Arch.* et οὐ σεισθ. *d* Ἀρταξ. *Arch. Valla.* *e* Πολεμιζόντων *Arch.* πολεμεόντων *Vind.*, quod verſus: olim πολεμεόντων. *f* Haec usque ad δύναται δὲ abſunt *Med. Ask.*, verſum habet *Euſtath.* ad Perieg. v. 525. *g* Ἀρταξ. *Arch.*, in quo Ἑρξίης. *h* Τούτους μὲν δὴ *Steph.* margo, *Arch. V. Paſſ.*, μὲν deerat.

9. Πρῶτα καὶ ὕστατα] Eadem *Euſtath.*, addito τὸ πρὶν οὖσα ἀκίνητος, incertum, utrum cum *Med.* et *Ask.* in negativa delenda conſpiraverit. Enim vero quid pro eius praeſentia ex *Codd.* numero diſputari queat, proſpicio. Nec revoco tamen, motus Cel. viri ſollerte diſquiſitione. Claſſicus *Thucydidis* locus ex L. II, 8. accedere debet: Ἔτι δὲ Δῆλος ἐκινήθη ὀλίγῳ πρὸ τούτων, πρότερον οὔπω σεισθεῖσα, ἀφ᾽ οὗ Ἕλληνες μέμνηνται· quippe memorabilis adprime. Nam ſi inſulam tremor *circa bellum Peloponneſiacum*, quo modo Attici ſcriptoris verba accepit *Seneca* Q. Nat. IV, 26., agitavit, oblitus *Thucydides* huius fuit motus; neque inportune propterea eius Scholiaſtes, καὶ μὴν Ἡρόδοτος λέγει, ὅτι ἐκινήθη ἐν τοῖς Μηδικοῖς. At non recordatum fuiſſe, habet oblivionis et oſcitantiae non laudabile crimen, a quo tum immunis *Herodotus* non erit ipſemet. Aſſeverat ad ſuam usque aetatem Delum πρῶτα καὶ ὕστατα tremuiſſe: quae ſi paullo ante Peloponneſiacum quaſſata motu fuit, utique ſecunda vice ipſo vivo et ſuperſtite contremuit: prorogavit enim aevum in illud usque Graecorum bellum, memoratis etiam nonnullis L. VII, 137, 133. atque alibi, quae eius tempora teſtantur. Quo tandem ergo pacto πρῶτα καὶ ὕστατα ad ipſius aetatem usque? Equidem utrumque auctorem in concordiam vocare, quam ſupinitatis convictos relinquere, malim, *Thucydidis*que ὀλίγῳ πρότερον laxius ſumere atque ad hunc Deli tremorem adplicare, tantoque cupidius, quod et ille Noſtri exemplo in rerum futurarum prodigiis inſulae motum cenſitum fuiſſe prodidit. Qui alia optant, Cl. *Waſſe* ad *Thucydid.* conſulent.

9. Δῆλος ἐκινήθη] Quod additur, ὡς λέγουσι Δήλιοι, monſtrat, ut puto, motum iſtum, quem tum ſenſiſſe videbantur Delii, rem Graecis paſſim ignotam fuiſſe, vel dubitanter receptam: huic certe Deliorum narrationi fidem non adhibuit *Thucyd.* qui paulo ante bellum Peloponneſiacum, atque adeo ſeptuaginta circiter annis poſt, quam haec evenerunt Herodoto narrata, immotam ante Delum ſcribit prima vice κινηθῆναι, II, c. 8. Hiſtorici utriusque loca compararunt viri clariſſimi *Ios. Waſſe*, *Ez. Spanhem.* et *Iac. Gronov.* et *Herodoti* meminit *Schol. Thucyd.* Quo tempore terram moviſſe ſecundum *Thucyd.* ſenſerunt Delii, vixit quidem *Herodotus*, ſed haec iam olim ſcripto conſignata dudum ante videtur in vulgus emiſiſſe; ut adeo Delus ipſi dici potuerit, ſi vera narrabant Delii, tum temporis πρῶτα καὶ ὕστατα μέχρι ἐμεῦ σεισθεῖσα· ſic legit etiam iſta *Valla*. VALCKEN.

12. Καὶ Ἀρτοξέρξεω] *Arch.* Ἀρταξέρξεω auctoritatem a *Thucydide*, *Diodoro*, *Cornelio Nepote*, *Steph. Byz.* in Ἀρταῖα aliiſque aufert. Enim vero *Herodotus* vulgatum probavit L. VII, 106. et 151. et una cum eo *Cteſias* et *Plutarchus*. Sunt in Perſicis nominibus plurima, quorum initium ΑΡΤΑ, ſunt quoque *Artobazanes*, *Artochines* &c.

18. Καὶ ἐν χρησμῷ &c.] *Gronovii* iudicium non temno, aliunde haec inculcata opinati. Verſum non neglexit *Euſtath.*, hinc acceptum non docens. Immo, ſi quod ſuſpicor, palam edere licet, quae ſuccedunt, δύναται δὲ κατὰ —— ſive explicationes titulorum regiorum, Grammatici quidpiam olent, non Hiſtorici. *Herodotus* ſane non ita adſolet. Sed enim maneant in poſſeſſione, quam Codd. conſpiratio illis aſſerit. In oraculi verſione ἀκίνητον *immobilem* maluit *Henr. Stephanus* Schediaſm. I, 22., *Virgilius* tamen, *Immotamque coli dedit et contemnere ventos* de Delo.

18. Καὶ ἐν χρησμῷ ἦν γ.] A *Gronovii* iudicio non diſſiderem, ſi aliis etiam in Codd. omitterentur oraculi verſus, quaeque verſum antecedunt proxima: ſed quod addit vir Egregius, *non magis Herodoto fuiſſe cauſſam adſcribendi oraculi, quam fuit Thucydidi*, id vero miraturos ſcio, qui utrumque bene noverit. Oracula, portenta, ſomnia, et ſimilia credulorum ludibria, *Thucydides* hiſtoriae gravitate cenſuit indigna; *Herodotus* iſta talia non libenter tantum commemorat, ſed ita, ut vix notam effugere poſſit hominis ſuperſtitioſi. Quantum hac etiam in parte diſtent iſti duo vel hic locus eſſe queat documento: terrae motus *Herodoto* prodigium eſſe videbatur, quo mala ventura Deus portenderet; ſecundum *Thucyd.* talis perſuaſio vulgi animos occupaverat, ἐλέγετο καὶ ἐδόκει ἐπὶ τοῖς μέλλουσι γενήσεσθαι σημῆναι. Sed legat quis *Herodot.* VII, c. 57. VIII, c. 37. c. 65. c. 77. IX, c. 64. c. 99. tum *Thucyd.* II, c. 17. VI, c. 70. VII, c. 79. et in his ingeniorum animadvertet differentiam. Semel tamen *Thucyd.* L. II, c. 54., praedictionem memorat Athenis celebratam: Ἥξει Δωριακὸς πόλεμος, καὶ λοιμὸς ἅμ᾽ αὐτῷ· et evaluiſſe tandem ſcribit, ut λοιμὸς non λιμὸς antiqua vocis ſcriptura crederetur: ἢν δέ γε, οἶμαι, inquit, ποτὲ ἄλλος πόλεμος καταλάβῃ Δωρικὸς τοῦδε ὕστερον, καὶ ξυμβῇ γενέσθαι λιμὸν, κατὰ τὸ εἰκὸς οὕτως ᾄσονται· hinc etiam conſtare poterit, quid de talibus ſenſerit *Thucydid.* et quantum huius cauta perſpicacitas *Herodoti* praeſtet ſuperſtitioſae credulitati. VALCKEN.

22. Δαρεῖος] Occupantur eruditiſſimi viri in his examinandis *S. Bochartus*, *Th. Hyde*, *Burtonus*, et *H. Relandus* in primis Diſſert. de Vet. Ling. Perſica Sect. 23. 24. 61.; res eſt obſcura, et in penuria priſcae Perſarum dialecti implicata. Advertit tamen animum meum Ἑρξίης *Arch.*, cui facile primas tribuo ob haec veteris poetae ap. *Hephaeſtion.* Enchirid. p. 19. Ἑρξίη πῆ δὴ τ᾽ ἀνόλβος ἀθροΐζεται στρατός. Quae quidem *Simonidis* ſi ſint, *Iac. Uptoni* ea coniectura, pondus addent explicationi,

Ἕλληνες [a] καλέοιεν. Οἱ δὲ βάρβαροι ὡς ἀπῆραν ἐκ [b] τῆς Δήλου, προσίσχον πρὸς τὰς νήσους· ἐνθεῦτεν δὲ στρατιήν τε παρελάμβανον, καὶ ὁμήρους τῶν νησιωτέων παῖδας ἐλάμβανον· ὡς δὲ περιπλέοντες τὰς νήσους, προσέσχον καὶ ἐς Κάρυστον, οὐ γὰρ δή σφι οἱ Καρύστιοι οὔτε ὁμήρους ἐδίδοσαν, οὔτε ἔφασαν ἐπὶ πόλις ἀστυγείτονας στρατεύεσθαι, λέγοντες Ἐρέτριάν τε καὶ Ἀθήνας, ἐνθεῦτα τούτους ἐπολιόρκεόν τε καὶ τὴν γῆν σφέων [c] ἔκειρον, ἐς ὃ καὶ οἱ Καρύστιοι παρέστησαν ἐς τῶν Περσέων τὴν γνώμην. Ἐρετριέες δὲ, πυνθανόμενοι τὴν στρατιὴν τὴν Περσικὴν ἐπὶ σφέας ἐπιπλέουσαν, Ἀθηναίων ἐδεήθησαν σφίσι βοηθοὺς γενέσθαι. Ἀθηναῖοι δὲ οὐκ ἀπείπαντο τὴν ἐπικουρίην, ἀλλὰ τοὺς τετρακισχιλίους κληρουχέοντας τῶν [d] ἱπποβοτέων Χαλκιδέων [e] τὴν χώρην, τούτους σφι διδοῦσι τιμωρούς· τῶν δὲ Ἐρετριέων ἦν ἄρα οὐδὲν ὑγιὲς βούλευμα, οἳ μετεπέμποντο μὲν Ἀθηναίους, ἐφρόνεον δὲ διφασίας ἰδέας· οἱ μὲν γὰρ αὐ-
364 τέων ἐβουλεύοντο ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίης· ἄλλοι δὲ αὐτέων, ἴδια κέρδεα προσδεκόμενοι παρὰ τοῦ Πέρσεω [f] οἴσεσθαι, προδοσίην ἐσκευάζοντο· μαθὼν δὲ τουτέων ἑκάτερα ὡς εἶχε Αἰσχίνης [g] ὁ Νόθωνος, ἐὼν τῶν Ἐρετριέων τὰ πρῶτα, φράζει τοῖσι ἥκουσι τῶν Ἀθηναίων πάντα τὰ παρεόντα σφι πρήγματα· προσεδέετό τε ἀπαλλάσσεσθαί σφεας ἐς τὴν σφετέρην, ἵνα μὴ προσαπόλωνται· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ταῦτα Αἰσχίνῃ συμβουλεύσαντι πείθονται· καὶ οὗτοι μὲν διαβάντες ἐς Ὠρωπὸν, ἔσωζον σφέας αὐτούς· Οἱ δὲ Πέρσαι πλέοντες κατέσχον τὰς νέας τῆς Ἐρετρικῆς χώρης κατὰ τέμενος, καὶ Χοιρέας, καὶ [h] Αἰγίλια· κα-

recte Græci ex ſuo ſermone vocaverint ἐρξίης, Ἀρήϊος, μέγας Ἀρήϊος. Barbari, post- 99
quam a Delo ad inſulas profecti ſunt, ſumebant illine tum copias, tum liberos inſulanorum obſides. Ut vero inſulas prætervigantes, Caryſtum appulerunt, Caryſtiique negarunt ſe vel obſides dare vel militare adverſus vicinas civitates, Athenas et Eretriam ſignificantes, Caryſtii tunc obſeſſi ſunt, eorumque ager vaſtatus, donec in deditionem Perſarum venerunt. Eretrien- 100
ſes autem audito Perſarum exercitum adverſus ſe venire, auxilia ab Athenienſibus imploravere. Quibus non deneganda auxilia rati Athenienſes, concesſerunt ſubſidio illis ea quatuor millia hominum, qui forte Chalcidenſium equos alentium obtinuerant prædia. Sed Eretrienſium haudquaquam ſincerum erat conſilium, qui tametſi arceſſebant Athenienſes, tamen ancipiti ſententia vacillabant; quibusdam eorum cenſentibus urbem deſerendam, et in promontoria Eubœæ eundum; quibusdam, qui privata lucra a Perſis expectarent, proditionem molientibus. Horum utrorumque animos animadvertens AEſchines Nothonis filius, Eretrienſium primarius, patefecit Athenienſibus omnem præſentium rerum ſtatum, oravitque ut domum abirent, ne una cum illis occumberent. Hæc conſulenti AEſchini obtemperantes Athenienſes, illinc in Oropum transgreſſi, ſalutem ſibi pepererunt. At Perſæ eo advecti, naves oræ 101
Eretricæ ad fanum et Chœreas et AEgilia ap-

a Καλλέοιεν *Arch. V.* b Τῆς νήσου *Med. Paſſ. Ask.*, et mox προσίσχοντο cum *Arch. V. Paris. B.*, qui quidem tres cum *Aldo* et Edd. τῆς Δήλου. c Ἔκειρον *Arch. V.* d Ἱπποβότων *Arch.* ἱπποβοτέων *Paſſ.*, olim ἱπποβοτέων. e Τούτων σφι τὴν χώρην *Ask.* et ora *Steph.* f Non est in *Arch. V.*, neque admodum est neceſſarium. g Deſit articulus *Paſſ.* h Αἰγίλιας *Paſſ.* et deinceps δὲ ταῦτα ſine praepoſitione cum *Ask.*

cationi, tangentque Darii hanc in Graecos expeditionem: ſententia namque, *Dario ſane infelices comparantur copiae.* Haec vir doctus ad *Dionyſium* de Struct. Oration. Sect. III. p. 25.

25. Ἐκ τῆς Δήλου] Reduxi, quod olim legebatur: iterata enim toties νήσου vox accidit ingrata, ſcholii foetus. Προσίσχοντο, tot Codd. protectum, volentibus relinquo. Non *Ariſtophanis* Plut. v. 1097. τῷ μειρακίῳ προσίσχεται neſcio, ſed in navium adpulſu qui poſuerit, habeo neminem, qui vero προσίσχειν, praeter Herodotum innumeros. Neque decerno, *Vallam* deinceps παραπλέοντες τὰς νήσους ſuis in ſchedis legiſſe: in meis nusquam certe. Perſae circum Cycladas, Euboeam petentes, navigarunt.

39. Τῶν ἱπποβοτέων] Sic de coniectura Cl. *Abr. Gronovius* ad *AElian.* Var. VI, 1., quam MSS. certiſſimam praeſtant. De his ſupra L. V, 77. Quod autem post pauca ex *Arch.* adfertur a *Galeo* ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν, καὶ ἐλθεῖν ἐς τὰ ἄκρα, id additamentum in eo non reperitur. *Laurentius* explevit de ſuo orationem, ut mollior incederet. Tale de Theſpienſibus L. VIII, 50. αὐτέων ΕΚΛΕΛΟΙΠΟΤΩΝ ἐς Πελοπόννησον. Alia hoc de genere Cel. *Hemſterhuſius* ad Plut. v. 1170.

43. Ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα] Indocti lectoris ſupplementum videtur, quod Codices praebent *Vallae* et *Arch.* ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν, καὶ ἐλθεῖν ἐς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίης· verbum enim noſter poſuiſſet adcommodatius, qualia nonnumquam ſubiiciuntur phraſi ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν vid. quae clar. *Taylor* adſcripſit ad *Lyſiae* p. 48, 49. Herodoteum, quod vulgatur, ſatis iſta commendarent etiam ſola VIII, c. 50., αὐτέων ἐκλελοιπότων ἐς Πελοπόννησον· alia praeterea dedit Clar. *Abreſch.* aptiſſima Diluc. *Thuc.* p. 493. Illuc urbe derelicta fugere voluerunt, ubi Perſicae claſſi non patebat acceſſus. Fuerunt ab antiquiſſimis temporibus infames Εὐβοίας ἄκραι *Euboicae cautes, ultorque Caphareus*, *Virg.* Aen. XI, v. 260. In *Schol.* ad *Eurip.* Or. v. 432. Nauplius φρυκτωρίας ἦψε περὶ τὰς ἀκτὰς τῆς Εὐβοίας· frequens haeret illic etiam menda: ſcribendum ἄκρας. Εὐβοίας ἄκραι *Sophocli* memorantur Trach. v. 801. Ut hic *Herod.* meminit et τῶν ἄκρων τῶν Εὐβοϊκῶν, VII, c. 192. *Dion Chryſ.* in Euboica p. 99. D. ὅταν οὕτω πταισθῇ τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίας ὑπὸ τῶν νεφῶν· orationis initio, μόλις, ait, διεσώθημεν πρὸς τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας· ſic proximum vocabant ſcopuloſum mare. ibid. p. 100. A. ἄγρια καὶ σκληρὰ τῆς νήσου τὰ πρὸς τὸ πέλαγος· καὶ ταῦτ' εἶπεν ἐστὶ τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας λεγόμενα· *Herodoto* VIII, c. 13., aliisque. *Philoſtr.* in Heroicis p. 716., τὸ λεγόμενον πῦρ ὑπὸ Ναυπλίου περὶ κοίλην Εὔβοιαν ἐπὶ τοὺς Ἀχαιοὺς ἀρθῆναι. *Livius* XXXI, c. 47. *est*, ait, *ſinus Euboicus, quem Coela vocant, ſuſpectus nautis:* proſtat ibi docta *Dukeri* nota. Sunt itaque eadem propemodum τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας et τὰ ἄκρα. Cur ſic dicantur ex his *Polyaeni* p. 300., εἰ δὲ ἡ θάλασσα κοίλη γένοιτο, ſimilibusque et hodiedum uſitatis licet aeſtimare.

VALCKEN.

47. Ἐὼν τῶν Ἐρετριέων τὰ πρῶτα] Ionicis Atticisque tritiſſima locutio. *Euripid.* Med. v. 917. Οἶμαι γὰρ ὑμᾶς τῆσδε γῆς Κορινθίας Τὰ πρῶτ' ἔσεσθαι· et Orest. v. 1252. Τὰ πρῶτα κατὰ Πελασγὸν ἕδος Ἀργείων. *Dio Caſſ.* L. XXXVI. p. 16. C. ὅτι τά τε πρῶτα τῆς βουλῆς ἦν. *Syneſius* Dion. p. 35. B. Ἔνδοξον ἄνδρα τὰ πρῶτα τῶν Ἀριστείδαις ἐψηφισμένων. Non adcumulo plura. Vide *Ti. Hemſterhuſium* ad *Luciani* Tim. C. 35.

54. Κατὰ τέμενος] Cl. *Reiskius* loci proprium nomen arbitratur, cuiusmodi Siciliae prope Syracuſas Τέμενος ap. Ethnicographum. Venit olim in mentem, ſcriptum hic fuiſſe primitus κατὰ Ταμύνας, cuius in *Strabonis* L. X. p. 687. clariſſima mentio et in *Stephano Byz.*, cui cum omnes ſuſpicioni refragentur MSS., forte Noſtri τέμενος Iovis est Tamynaei ſive Apollinis, variatur enim in titulo, quo de *Strabo*, ad oppidum Tamynas: tum τὸ τέμενος verius meliusque. Actum *Gronovii* ſedant duo Codd., κατασχόντες δὲ ταῦτα —— praeferentes, omiſſo ἐς, utique non male.

54. Κατὰ τέμενος] Articulus ſaltem requireretur κατὰ τὸ τέμενος· ſic vicinum Apollinis templum fuiſſet deſignatum. Sed *Herodotum* ſcripſiſſe ſuſpicor κατὰ Ταμύνας. *Strabonem* ſequutus *Harpocrat.* in v. πόλις ἐστὶν ἐν Εὐβοίᾳ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἐρετριέων αἱ Ταμύναι· vid. *Holſten.* ad *Steph. Byz.* In urbis nomine ſcribendo *Demoſthenes* et *AEſchines* ſibi conſtant: ἐν Ταμύναις et εἰς Τα-

applicuerunt: potitique his locis, continuo equos expoſuere, et tanquam cum hoſtibus conflicturi ſe inſtruxere. Adverſus quos non decreverunt Eretrienſes ſibi eſſe prodeundum: ſed quandoquidem ſententia de urbe non deſerenda vicerat, dabant operam ut mœnia cuſtodirent. Adorientibus autem ea Perſis, acri pugna per ſex dies certatum eſt: multisque utrimque cadentibus, ſeptimo die Euphorbus Alcimachi filius, et Philagrus Cyneæ, inter populares ſuos viri ſpectati, urbem hoſtibus prodidere. Quam ingreſſi Perſæ, templa poſtquam ſpoliavere, incenderunt, in ultionem eorum templorum, quæ Sardibus deflagraverant, hominibus iuſſu Darii in ſervitutem
102 redactis. Potiti Eretria, et paucos illic dies morati, in Atticam navigaverunt, tum acriter ſe coërcentes, tum rati idem ſe illaturos Athenienſibus quod Eretrienſibus intuliſſent: etenim erat locus Atticæ Marathon, ad equitandum opportuniſſimus, et proxime Eretriam; ideo huc illos Hippias
103 Piſiſtrati filius deducebat. Eodem Athenienſes et ipſi re audita ad vim arcendam proceſſerunt, decem præfectis ſibi ducibus: quorum decimus erat Miltiades, cuius patrem Cimonem Steſagoræ filium, ut fugeret ex Athenis Piſiſtratum filium Hippocratis coëgerat caſus; et dum exul erat, obtinere palmam Olympicam quadriiugo certamine contigerat: quam victoriam muneris gratia tranſtulit in Miltiadem fratrem uterinum: proximaque Olympiade eisdem equabus iterum vincens conceſſit Piſiſtrato, ut renunciaretur, et ſic victoria in hunc tranſlata rediit in domum ſuam reconciliatus, idemque quum eisdem equabus aliam Olympiadem viciſſet, a filiis Piſiſtrati interfectus eſt, non iam vivo Piſiſtrato. Interfecerunt autem eum ad Prytaneum, noctu ſummiſſis percuſſoribus, ſepultusque ante urbem trans

κατασχόντες δὲ ἐς ταῦτα τὰ χωρία, αὐτίκα [a] ἵππους τε ἐξεβάλλοντο, καὶ παρεσκευάζοντο ὡς προσοισόμενοι τοῖσι ἐχθροῖσι. οἱ δὲ Ἐρετριέες ἐπεξελθεῖν μὲν καὶ [b] μάχεσθαι οὐκ ἐποιεῦντο βουλὴν, εἴ κως δὲ [c] διαφυλάξαιεν τὰ τείχεα, τούτου σφι [d] ἔμελε πέρι, ἐπεί τε ἐνίκα μὴ ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν· προσβολῆς δὲ γινομένης καρτερῆς πρὸς τὸ τεῖχος [e] ἔπιπτον ἐπὶ ἓξ ἡμέρας πολλοὶ μὲν ἀμφοτέρων· τῇ δὲ ἑβδόμῃ Εὔφορβός τε [f] ὁ Ἀλκιμάχου, καὶ Φίλαγρος ὁ Κυνέω, ἄνδρες τῶν ἀστῶν δόκιμοι, προδιδοῦσι τοῖσι [g] Πέρσῃσι. οἱ δὲ, ἐσελθόντες ἐς τὴν πόλιν, τοῦτο μὲν, τὰ ἱρὰ συλήσαντες ἐνέπρησαν, ἀποτινύμενοι τῶν ἐν Σάρδισι κατακαυθέντων ἱρῶν· τοῦτο δὲ, τοὺς ἀνθρώπους ἠνδραποδίσαντο, κατὰ τὰς Δαρείου ἐντολάς. Χειρωσάμενοι δὲ τὴν Ἐρέτριαν, καὶ ἐπισχόντες ὀλίγας ἡμέρας, ἔπλεον [h] ἐς τὴν Ἀττικὴν κατέργοντές τε πολλὸν καὶ δοκέοντες ταυτὰ τοὺς Ἀθηναίους ποιήσειν τὰ καὶ τοὺς Ἐρετριέας ἐποίησαν· καὶ, ἦν γὰρ [i] ὁ Μαραθὼν ἐπιτηδεώτατον χωρίον τῆς Ἀττικῆς, ἐνιππεῦσαι, καὶ ἀγχοτάτω τῆς Ἐρετρίης, ἐς τοῦτό σφι κατηγέετο Ἱππίης ὁ [k] Πεισιστράτου. Ἀθηναῖοι δὲ ὡς ἐπύθοντο ταῦτα, ἐβοήθεον καὶ αὐτοὶ ἐς τὸν Μαραθῶνα· ἦγον δέ σφεας στρατηγοὶ δέκα· τῶν ὁ δέκατος ἦν Μιλτιάδης, τοῦ τὸν πατέρα Κίμωνα τὸν Στησαγόρεω κατέλαβε φυγεῖν ἐξ [l] Ἀθηνέων Πεισίστρατον τὸν Ἱπποκράτεος· καὶ αὐτῷ φεύγοντι, ὀλυμπιάδα ἀνελέσθαι τεθρίππῳ συνέβη· καὶ ταύτην μὲν τὴν νίκην [m] ἀνελόμενόν μιν, τὠυτὸ ἐξενείκασθαι τῷ [n] ὁμομητρίῳ ἀδελφεῷ Μιλτιάδῃ· μετὰ δὲ, τῇ ὑστέρῃ ὀλυμπιάδι τῇσι αὐτῇσι ἵππῃσι νικῶν, παραδιδοῖ Πεισιστράτῳ ἀνακηρυχθῆναι· καὶ τὴν νίκην παρεὶς τούτῳ, κατῆλθε ἐπὶ τὰ ἑωυτοῦ ὑπόσπονδος· καί μιν ἀνελόμενον [o] τῇσι αὐτῇσι ἵππῃσι ἄλλην ὀλυμπιάδα, κατέλαβε ἀποθανεῖν ὑπὸ τῶν Πεισιστράτου παίδων, οὐκέτι [p] περιεόντος αὐτοῦ Πεισιστράτου· κτείνουσι δὲ οὗτοί μιν κα- 365
τὰ τὸ πρυτανήιον, νυκτὸς [q] ὑπείσαντες ἄνδρας· τέθαπται

[a] Ἵππους τε καὶ πεζοὺς Brit. [b] Med. Ask. Paſſ., ceteri μαχέσασθαι cum Aldo. [c] Περιφυλ. Arch. [d] Περιέμελλεν Arch. περὶ ἔμελε Paſſ. [e] Arch. V. M. Paſſ. Ask., in Aldo et aliis ἔπιπτον μὲν ἐπὶ. [f] Deſideratur ὁ in Arch. V. [g] Med. Paſſ. Ask. V. Arch., prius Πέρσῃσι τὴν πόλιν. Conſ. Gronov. [h] Ἐς γῆν τὴν Ἀττικ. ora Steph. Paſſ., non incommode pro uſu, tum κατεργάζοντες Arch. V. et Paſſ. ex ſcholio. Porro ταυτὰ Arch, quae et Reiskii coniectura: ante ταῦτα. [i] Ἡ Μαραθ. Med. Paſſ., in Arch. V. articulus non reperitur. [k] Πεισιστράτεω Arch. [l] Med. Paſſ. Ask. et Ed. Genev., recte: Ἀθηναίων olim. [m] Ἀνελομένῳ Med. Ask. [n] Ὁμομήτρῳ Arch. V., quod praeiudicio Th. Galei multo praeſtantius. Tu vide C. 38. [o] Med. Paſſ. Ask. Arch. V. Paris. B., praeclare. Prius τοῖσι αὐτοῖσι et bis quidem. [p] Περιέοντος Arch. [q] Πείσαντες Arch., prave. Mox [illegible] iunctim plerique.

Ταμύνας legitur apud Dem. c. Mid. p. 364, 301. C. Boeot. p. 578, 20. AEſch. C. Ctes. p. 66, 5, 14. qui in Or. de falſa legat. p. 50, 40. τὴν ἐν Ταμύναις μάχην memorat, laudemque ſibi reportatam; quo ſpectat Philoſtr. p. 508. VALCKEN.

62. Ἔπιπτον ἐπὶ ἓξ ἡμέρας] Expulſum et Cl. Gronovio μὲν ſervari potuiſſe, D'Orvillius ad Chariton. VI, 5. p. 561. opinabatur, haud inprudenter quidem, niſi ſchedarum voluntas aliud poſtularet. Eretriae proditores Euphorbus et Philagrus ſunt in Plut. de Garrul. p. 510. B., et Pauſania VII, 10., ubi in Graecis Φίλαβρος Κυνέου, in Latinis melius. Strabonem memoria feſellit, quando L. X. p. 687. de Eretria τὴν πόλιν κατέσκαψαν Πέρσαι, ΣΑΓΗΝΕΥΣΑΝΤΕΣ, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τοὺς ἀνθρώπους τῷ πλήθει. Nihil hic talis modi. Platonis in Menex. p. 240. verba in doctiſſimi ſcriptoris haerebant recordatione. Vide Cl. Valckenarium ad L. III, 149.

64. Φίλαγρος ὁ Κυνέω] Hoc congruit Eretrienſi nomen, non illud male ominatum Φίλαβρος, quod vulgatur ap. Pauſan. in catalogo proditorum Graeciae VII, p. 546. —— Quando mox Eretrienſes Perſae dicuntur ἀνδραποδίσασθαι κατὰ τὰς Δαρείου ἐντολὰς, ſi iuſſerat Darius σαγηνευθῆναι, fecerunt quomodo feciſſe ſcribit praeter ceteros Strabo: vid. notata in L. III, c. 149. *Nullam Herodotum tamen iſtius rei feciſſe mentionem* monuerat iam Petavius in Iuliani p. 79. A. —— Sequentia, nec Vallae, neque ceteris intellecta, recte ceperunt Gron. et L'Auteur des Eſſais de Crit. p. 184. Vicinum, κατέργοντες πολλὸν, vellem nobis explicuiſſent. VALCKEN.

71. Κατέργοντές τε πολλὸν] Laurentii Latina, *magnam partem vaſtaverunt*, κατεργάζοντες trium Codd. explicant, ad rem bene, modo iſti formae ea ineſſet notio. Taliter κατεργάζεσθαι in Muſis atque apud alios frequens. Fieri fortaſſe potuit, idem ut ſignificatus illi participio adhaeſerit: alioqui κατέργοντες valere oportebit, non, quae viri Cl. verſio, *ſe coërcentes*, ſed Athenienſes in anguſtias cogentes et concludentes, veluti L. V, 63. Adſunt et uberes correctionum viae, Reiskii ſollertia munitae, κακέργοντες, *multa mala inferentes*, κατεργέοντες h. e. καταργολογοῦντες, *tempus nihil agendo conſumentes*, καταράττοντές τε πολλὸν, *magno impetu irruentes*. Eas ego premere non auſim. Vaſtitatem agrorum, a Perſis tum effectam, Plut. Ariſtid. p. 321. A. indicat.

73. Ὁ Μαραθὼν] Δωρικῶς ἡ λέξις, ὃ καὶ ἡ Μαραθών, monitore Euſtath. ad Odyſſ. p. 1568, 44.; Ionum ore ἡ Μαραθὼν, ni fallit Thom. Magiſter: fallere autem H. Stephanus App. de Dialect. p. 157. decernit, Grammatico Herodotum L. I, 62. et hoc ipſum aliaque ex C. 107. obiiciens. Sed enim ὁ Μαραθὼν hic in ſchedis: neque latet, quantum ſibi amanuenſes in mutanda Scriptoris dialecto indulſerint. Adde Porphyrium Q. Homer. VIII., τὴν Μαραθῶνα Ionibus vindicare, et eruditos Thomae M. interpretes.

I Equæ victoria triplici Olympica illuſtres. Miltiades poſt pericula ab hoſtibus et accuſatoribus diſpulſa dux Atheníenſium. Phidippides curſor. Panis appatitio faventis Athenis.

θάπτεται δὲ Κίμων πρὸ τοῦ ἄστεος, πέρην τῆς διὰ Κοίλης καλεομένης ὁδοῦ· καταντίον δ' αὐτοῦ αἱ ἵπποι [a] τεθάφαται αὗται αἱ τρεῖς Ὀλυμπιάδας ἀνελόμεναι· ἐποίησαν δὲ καὶ ἄλλαι ἵπποι ἤδη τὠυτὸ τοῦτο Εὐαγόρεω Λάκωνος· πλέω δὲ τουτέων, [b] οὐδαμαί. ὁ μὲν δὴ πρεσβύτερος τῶν παίδων [c] τῷ Κίμωνι Στησαγόρης ἦν τηνικαῦτα παρὰ τῷ [d] πάτρῳ Μιλτιάδῃ τρεφόμενος ἐν τῇ Χερσονήσῳ· ὁ δὲ νεώτερος παρ' αὐτῷ Κίμωνι [e] ἐν Ἀθήνῃσι, τοὔνομα ἔχων ἀπὸ τοῦ οἰκιστέω τῆς Χερσονήσου Μιλτιάδεω, Μιλτιάδης. Οὗτος δὴ ὦν τότε ὁ Μιλτιάδης ἥκων ἐκ τῆς Χερσονήσου, [f] καὶ ἐκπεφευγὼς διπλόον θάνατον, ἐστρατήγεε Ἀθηναίων· ἅμα μὲν γὰρ, οἱ Φοίνικες αὐτὸν οἱ ἐπιδιώξαντες μέχρι Ἴμβρου, περὶ πολλοῦ ἐποιεῦντο λαβεῖν τε καὶ ἀναγαγεῖν παρὰ βασιλῆα· ἅμα δὲ, ἐκφυγόντα τε τούτους, καὶ ἀπικόμενον ἐς τὴν ἑωυτοῦ, δοκέοντά τε εἶναι ἐν σωτηρίῃ, ἤδη τοὐνθεῦτέν μιν οἱ ἐχθροὶ ὑποδεξάμενοι, [g] καὶ ὑπὸ δικαστήριον αὐτὸν ἀγαγόντες, ἐδίωξαν τυραννίδος τῆς ἐν Χερσονήσῳ· ἀποφυγὼν δὲ καὶ τούτους, στρατηγὸς οὕτω Ἀθηναίων ἀπεδέχθη, αἱρεθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου. Καὶ πρῶτα μὲν, ἐόντες ἔτι ἐν τῷ ἄστεϊ οἱ στρατηγοὶ, ἀποπέμπουσι ἐς Σπάρτην κήρυκα [h] Φειδιππίδην, Ἀθηναῖον μὲν ἄνδρα, ἄλλως δὲ [i] ἡμεροδρόμον τε καὶ τοῦτο μελετῶντα· [k] τῷ δὴ, ὡς αὐτός τε ἔλεγε Φειδιππίδης, καὶ Ἀθηναίοισι ἀπήγγελλε, περὶ τὸ Παρθένιον ὄρος τὸ ὑπὲρ Τεγέης ὁ Πὰν περιπίπτει· βώσαντα δὲ τὸ οὔνομα τοῦ Φειδιππίδεω τὸν Πᾶνα, Ἀθηναίοισι κελεῦσαι ἀπαγγεῖλαι, διότι ἑωυτοῦ οὐδεμίαν ἐπιμέλειαν ποιεῦνται, ἐόντος εὔνου ἤδη Ἀθηναίοισι, καὶ πολλαχοῦ γε-

trans viam, quæ per Cœlam vocatur: et e regione eius ſepultæ ſunt equæ illæ, quæ tres Olympicas victorias reportarant. Idem quod iſtæ, iam aliæ equæ fecerant, quæ fuerunt Euagoræ Laconis: aliæ præterea nullæ. Per idem tempus maior natu filiorum Cimonis Steſagoras, apud Miltiadem patruum in Cherſoneſo educabatur: minor autem apud ipſum Cimonem Athenis erat, nomen habens Miltiades a Miltiade Cherſoneſi conditore.
Hic igitur Miltiades e Cherſoneſo tunc pro- 104
fectus, dux Athenienſium erat, e duplici cæde elapsus; nam ſimul eum Phœnices usque ad Imbrum perſequuti, in magno negotio habebant capere hominem, ut ad regem perducerent; ſimul ab iis elapſum, et domum ſuam reverſum, ac ſe ſalvum eſſe exiſtimantem, inimici ſui inde exceperunt, et iudicio ſubiecerunt, accuſantes occupatæ in Cherſoneſo tyrannidis. Sed et hoc reatu liberatus, ita ſuffragiis popu-
li dux Athenienſium declaratus eſt. Duces 105
autem quum adhuc in urbe eſſent, ante omnia præconem Spartam mittunt Phidippidem, illum quidem Athenienſem, ſed diurnum curſorem et id ipſum meditantem. Huic Phidippidi, ut ipſe dicebat, et Athenienſibus renunciavit, circa Parthenium montem, qui ſupra Tegeam eſt, obvius fuit Pan: compellatoque nominatim Phidippide, iuſſit nunciari Athenienſibus, quid ita illi nullam gererent curam ſui, qui ipſis bene nunc vellet, quique iam ſæpenumero de eis

a Τετάφ. id. *b* Οὐδαμαὶ id. *c* Abeſt *V. Arch.* *d* Πάτρῳ ἐl *Arch.*; vocabulum explicat *Euſtath.* p. 316, 8. ad *Hom.* et *Th. Mag.* in Τῆθος. *e Med. Ask. Paſſ.*, ἐν deerat ceteris, nec requirebatur. Mox οὔνομα tantum *V. Ask.* *f V. Med. Ask. Paſſ.* et *Suid.*, qui haec exſcripſit in Μιλτιάδης. Copulam vulgo omittebant. *g* Καὶ ὑπὸ *Arch. V.*, tum, negligentes αὐτὸν, ἀγαγόντες cum *Brit. Med. Paſſ. Ask. Paris. B.*, in *Suid.* ἀναγαγ., olim ἐσαγαγόντες. *h* Φιλιππίδην *Arch. V. Valla* ſemper: excerpſit Schol. *Hermogenis* p. 407. *i* Ἡμεροδρόμην ora *Steph. Paſſ. Vind.* *k* Hiatus hic in *Arch. V.* usque ad C. 106. περιπεσοῦσαν.

92. Πέρην τῆς διὰ Κοίλης] Sic *Io. Meurſium* Ceram. Gem. C. 24. ſecutus pingi iuſſi. Διακοίλης, nexis vocibus, conſiſtere non poteſt. Atticae Κοίλη e *Marcellino* ſcriptisque marmoribus nota, haud longe Ceramico aberat. Unde *AElian.* Anim. XII, 40. Μιλτιάδης δὲ τὰς ἵππους τὰς τρεῖς ΟΛΥΜΠΙΑ ἀνελομένας ἔθαψεν ἐν ΚΕΡΑΜΕΙΚΩι καὶ Εὐαγόρας ὁ Λάκων. —— Quae cuncta hinc derivata cum ſint, bene *Iac. Perizonius* ad *AEliani* Var. IX, 32. τρεῖς Ὀλυμπιάδας repoſuit, alioqui τρὶς Ὀλύμπια. cum Cl. *Io. Matth. Geſnero*, qui de equabus huiusmodi erudite in *Columellam* R. R. III, 9.

92. Τῆς διακοίλης καλ. ὁδοῦ] Cum *Io. Meurſio* in Ceramico Gem. C. 24. ſcribendum cenſeo: πέρην τῆς διὰ Κοίλης καλεομένης ὁδοῦ, *ultra viam, quae quod trans Coelam ducat nomen inde ſuum accepit.* Fuit enim ſepulcrale Cimonis monumentum prope urbem ἐν Κοίλῃ, atque adeo ultra viam, quae vocabatur ἡ διὰ Κοίλης ὁδός. *Marcellin.* in vita *Thucyd.* p. 3, 25. πρὸς ταῖς Μελιτίσι πύλαις καλουμέναις ἐστὶν ἐν Κοίλῃ τὰ καλούμενα Κιμώνεια μνήματα· huic vitae ſubiectus ſcriptor incertus, a praecedentium auctore diverſiſſimus, (cuius incipiunt obſervata p. 7, 46. ab Ἰστέον) p. 9, 23., ἔστι δὲ αὐτοῦ τάφος πλησίον τῶν πυλῶν ἐν χωρίῳ τῆς Ἀττικῆς ὃ Κοίλη καλεῖται conf. tertius vitae *Thuc.* ſcriptor p. 12, 12. Praeter Archinum, *Meurſio* memoratum de Pop. Att. in Κοίλῃ, qui ἐκ Κοίλης cenſerentur cives innotuerunt Attici Chaeredemus Εὐαγγέλου, Phidón, et Leptines ex *Schol.* in *Ariſtoph.* A. v. 1128., *Iſocrate* p. 375. D. *Demoſth.* p. 397, 104. VALCKEN.

97. Πρεσβύτερος τῶν παίδων τῷ Κίμωνι] Conſimili ſtructura εἷς μὲν δὴ τῶν ποταμῶν τοῖσι Σκύθῃσι L. IV, 51. et L. IX, 107. καὶ ἠγάγετο ἐς ἑωυτοῦ Δαρείῳ τὴν γυναῖκα, *filii Darii uxorem.* Error *Thomae Mag.*, παρὰ τῷ πάτρῳ explicantis ἤγουν τῷ πάππῳ, reprehenſus merito fuit a *P. Leopardo* Emend. VII, 20. et *I. Rutgerſio* Var. L. I. p. 33.

98. Παρὰ τῷ πάτρῳ Μιλτ.] Recte *Euſtath.* in Il. B. p. 239, 16., ὡς παρ' Ἡροδότῳ Πάτρως ὁ ἀπὸ πατρικοῦ ἀδελφοῦ θεῖος, οὕτω νῦν (Il. B. v. 661.) ὁ ἀπὸ μητρικοῦ, Μήτρως· hac etiam in voce ſibi conſtat *Herod.* L. II. c. 133. IV, c. 76. VII, c. 10. In his noſtris erraſſe *Thomam Magiſt.* *I. Rutgers.* oſtendit Var. Lect. pag. 33. VALCKEN.

8. Καὶ ὑπὸ δικαστήριον] Addita ex Codd. copula ſermonem, nonnihil antea hiulcum, inſtruxi. Quod proxime autem τοὐνθεῦτέν μιν οἱ ἐχθροὶ —— in μὲν docti viri ſuſpicione converſum memini, quoniam αὐτὸν ἀγαγόντες conſequitur. Eiicerem ego poſterius potius fide eorundem librorum, ſi quae rei neceſſitas, qualis in Herodotea redundantia et aliorum nulla. Confer *Diodoro* adpoſita L. I, 97. IV, 39.

13. Φειδιππίδην] *Corn. Nepos* expreſſit, *Philippidemque curſorem eius generis, qui hemerodromi vocantur*, ubi in curſoris, prorſus uti hic, nomine libri non conſpirant, *Phidippidem* dantes. In *Polluce* III, 148. Φειδιππίδης ἡμεροδρόμος, hinc, opinor, acceptus: eadem *Luciani* ſcriptura T. I. 727., *Plut.* Malign. p. 862. A., *Pauſan.* I, 28., *Libanii* T. I. p. 138., *Plinii* Hiſt. N. VII, 20., *Solini* Polyh. C. I. Non me clam eſt, V. Cl. *Salmaſium Palmeriumque* Φειδιππίδην ubique praeferre ob *Herodoti* exemplum: at dubium illud eſt. Retinebo tamen, valde metuens de explorata ſcriptionis eius veritate, Φειδιππίδην. *Hemerodromos*, οὐ χρωμένους ὑποδήμασι ἐν ταῖς ὁδοῖς, *Muſonius* ἀνυποδησίαν collaudans in *Stob.* Serm. I. p. 18., teſtimonio eſſe voluit, plura de iisdem et elegantia vetus ſcriptor in *Steph.* Sched. VI, 2.

18. Ἀθηναίοισι κελεῦσαι ἀπαγγεῖλαι] Eadem hinc de Pane narrat *Pauſan.* I, p. 68. ſimilia Suidas in Ἱππίας. Huic, a Miltiade forſan excogitatae, fraudi ſimilem commentus eſt Pericles, narratam *Frontino* Stratag. I, c. XI, 10. et ſummi duces Archidamus, Ageſilaus, Epaminondas plebis ſuperſtitione ſcienter leguntur uſi. Tegeatis non minus quam Athenienſibus iſtam Panis adparitionem viſam fuiſſe veram ex *Pauſaniae* conſtat Arcad. p. 710. In *Schol.* MS. ad *Ariſtidis* Panathen. Philippidae, ſeu Phidippidae, dixiſſe fertur Pan: ὅτι τῇ μάχῃ παρέσομαι· εἰπὲ δὲ Ἀθηναίοις τιμᾶν με· huic quoque divino iuſſui libenter Athenienſes rebus compoſitis obſecundaſſe docet *Herod.* ἱδρύσαντο ὑπὸ τῇ ἀκροπόλι Πανὸς ἱρόν· teſtis eſt et Pan ipſe *Lucianeus* I, p. 272., Ἀθη-

Lacedæmonii differunt auxilium ad plenilunium. Hippiæ ſomnium.

eis bene meritus fuiſſet atque etiam futu-
rus eſſet. His verbis fide habita, Athe-
nienſes, quando eorum tandem ſtatus erat
bene conſtitutus, extruxerunt ſub arce tem-
plum Panis: illique annuis ſacrificiis ex quo
nuncium accepere, ſacrificant, et lam-
106 padis curſu ſupplicant. Tunc autem Phi-
dippides hic a ducibus miſſus, quando ſibi
dixit etiam Pana apparuiſſe, ſecundo die
postquam Athenienſium urbe exivit, Spar-
tam pervenit, adiensque magiſtratus, La-
cedæmonii, inquit, orant vos Athenien-
ſes ut ſibi opem feratis, nec civitatem in-
ter Græcos vetuſtiſſimam negligatis, in dis-
crimen adductam, ut barbaris ſerviat. Et-
enim Eretria direpta eſt, inſignique civi-
tate Græcia imbecillior reddita. His man-
datis a Phidippide expoſitis, placebat qui-
dem Lacedæmoniis opem ferre Athenienſi-
bus: ſed id ſibi impoſſibile confeſtim face-
re erat, nolentibus legem rumpere: nam
erat nonus dies ſtantis menſis, quo die ne-
gabant ſe progreſſuros, orbe lunari non im-
pleto. Et iſti quidem plenilunium expecta-
107 bant. Hippiæ autem Piſiſtrati filio, qui
barbaros in Marathonem ducebat, viſum
hoc in ſomnis ſuperiore nocte oblatum eſt:
Videbatur ſibi Hippias cum matre concum-
bere.

[a] γενομένων σφίσι χρησίμων, τὰ δ᾽ ἔτι καὶ ἐσομένων·
καὶ ταῦτα μὲν Ἀθηναῖοι, καταστάντων σφίσι εὖ ἤδη
τῶν πρηγμάτων, πιστεύσαντες εἶναι ἀληθέα, ἱδρύσαν-
το ὑπὸ τῇ ἀκροπόλι Πανὸς ἱρὸν, καὶ αὐτὸν ἀπὸ
ταύτης τῆς ἀγγελίης θυσίῃσι ἐπετείοισι καὶ λαμ-
πάδι ἱλάσκονται. Τότε δὲ πεμφθεὶς ὑπὸ τῶν στρα-
τηγῶν ὁ Φειδιππίδης οὗτος, ὅτε πέρ οἱ ἔφη καὶ τὸν
Πᾶνα φανῆναι, [b] δευτεραῖος ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἄ-
στεος ἦν ἐν Σπάρτῃ· ἀπικόμενος δὲ ἐπὶ τοὺς ἄρ-
χοντας ἔλεγε, „Ὦ Λακεδαιμόνιοι, Ἀθηναῖοι ὑ-
„μέων δέονται σφίσι βοηθῆσαι, καὶ μὴ περιϊδεῖν πό-
„λιν ἀρχαιοτάτην ἐν τοῖσι Ἕλλησι δουλοσύνῃ πε-
„ριπεσοῦσαν πρὸς ἀνδρῶν βαρβάρων· καὶ γὰρ [c] Ἐ-
„ρέτριά τε νῦν ἠνδραπόδισται, καὶ πόλι λογίμῳ ἡ
„Ἑλλὰς γέγονε ἀσθενεστέρη.“ ὁ μὲν δή σφι τὰ ἐν-
τεταλμένα [d] ἀπήγγελε· τοῖσι δὲ [e] ἕαδε μὲν βοη- 366
θέειν Ἀθηναίοισι, ἀδύνατα δέ σφι ἦν τὸ παραυτίκα
ποιέειν ταῦτα, οὐ βουλομένοισι λύειν τὸν νόμον· ἦν
γὰρ [f] ἱσταμένου τοῦ μηνὸς εἰνάτη· εἰνάτῃ δὲ οὐκ ἐξ-
ελεύσεσθαι [g] ἔφασαν, μὴ οὐ πλήρεος ἐόντος τοῦ κύ-
κλου. Οὗτοι μέν νυν τὴν πανσέληνον ἔμενον. Τοῖσι δὲ
βαρβάροισι κατηγέετο Ἱππίης ὁ Πεισιστράτου ἐς τὸν
Μαραθῶνα, τῆς παροιχομένης νυκτὸς ὄψιν ἰδὼν [h] ἐν
τῷ ὕπνῳ τοιήνδε· ἐδόκεε ὁ Ἱππίης τῇ μητρὶ τῇ ἑωυ-
τοῦ

a Γενομένου σφίσι ſine interpoſito ἤδη *Paſſ.*, mox Sch. *Hermogen.* πολλαχῇ cum *Ask. Paſſ.*, ſicuti I, 42. Porro τὰ δ᾽ ἔτι uterque, ceteri cum *Aldo* τὰ δέ τι. *b* Citat *Plut.* Malign. p. 862. A., non ſine loligine. *c* Νῦν Ἐρετρ. τε *Arch. Paſſ.* *d* Ἀπαγγ. *Arch. Paſſ. Vind.*, ſine augmento. *e* Habet *Suid.* in Ἑαδότα. *f* Ἱσταμένου *Vind.* et *Plut.* p. 861. F., ubi prius εἰνάτη ob ſequens interiit: olim erat ἱσταμένη, vitioſe. *g* Deſideratur in *Arch. V.* *h* Abſunt tria ſeqq. ex *M. Paſſ. Ask.*

Ἀθηναίοισι συμμαχήσαντας οὕτως ἠγωνίσασθαι ἐν Μαραθῶνι, ὥστε καὶ ἀριστεῖον ἐξῃρέθη μετὰ τὸ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει σπήλαιον. Panis αὔλιον et τὸ τοῦ Πανὸς dixit *Ariſtoph.* Lys. v. 722. et 910. alia dedit *Meurſ.* Ath. Att. II, c. 8. In *Schol.* Ed. ad *Ariſtid.* T. II. p. 172., Pani dicuntur βωμὸν ἱδρύσασθαι et θυσίας ἐπιτελέσαι. Herodotea, καὶ λαμπάδι ἱλάσκονται, *Meurſ.* attigit in Gr. Feriata v. Λαμπάς. VALCKEN.

21. Γενομένου σφισι χρησίμου] Odioſa vocis ἤδη repetitio nunc ceſſabit. *Hermogenis* Schol. in praegreſſis eam neglexit, οὔπω ὄντος αὐτοῖς repraeſentans. Potior *Paſſ.* voluntas, in quam *Reiſkii* inclinavit opinatio, mox, ſicuti in duobus MSS., τὰ δ᾽ ἔτι legentis, proba utique ſententia. Scholiaſtes ille τὰ δὲ, καὶ ἐσομένου tantum.

28. Δευτεραῖος ἐκ τοῦ Ἀθ. ἄστεος] Obſcura de Phidippide *Plutarchi* inſectatio eſt, iniuſta tamen. Spatium ab illo curſore, abſolutum biduo, ſtadiis MCCXL. finiit *Solinus* et magnus eius interpres p. 33., *Plinius* vero MCXL. Hiſt. Nat. VII, 20., ubi docte *Harduinus*.

28. Δευτεραῖος —— ἦν ἐν Σπάρτῃ] Plusquam mille ducenta ſtadia biduo confeciſſe *Salmas.* monuit ad *Solin.* p. 45. Miror quod ſcribit *Plutarch.* de *Herod.* Malign. p. 862., Phidippidem παρακαλοῦντα Λακεδαιμονίους ἐπὶ τὴν μάχην ἐκ τῆς μάχης γεγενημένον ante pugnam Marathoniam Spartam miſſus, victoriae reportatae nuncius Athenas venit, *Luciano* teſte T. I. p. 727., λέγεται ἀπὸ Μαραθῶνος ἀγγέλλων τὴν νίκην εἰπεῖν πρὸς τοὺς ἄρχοντας. —— χαίρετε, νικῶμεν, καὶ τοῦτο εἰπὼν συναποθανεῖν τῇ ἀγγελίᾳ, καὶ τῷ χαίρειν συνεκπνεῦσαι· ubi forte ſcribi praeſtiterit ἐναποθανεῖν τῇ ἀγγελίᾳ. In *Scholiis* ineditis ad *Ariſtid.* Panathen. vatis iuſſu Plataeis miſſus ad ignem ſacrum Delphis petendum ἀπῆλθεν εἰς Δελφοὺς, καὶ ἦλθεν αὐθημερὸν χιλίους σταδίους πορήσας· καὶ ἐλθὼν ἐς Πλαταιὰς, καὶ βλέψας ἐν μέσῳ τὸ πῦρ ἐτελεύτησε μὴ ἐνεγκὼν τὸν κάματον. VALCKEN.

38. Ἦν γὰρ ἱσταμένου μηνὸς εἰνάτη] Sermonis indolem hoc poſtulare *Gronovius* agnovit. Bene *Vindob.* et *Plutarchus*, in cuius Glor. Athen. p. 349. E. ἕκτῃ μὲν ἱσταμένης Βοηδρομιῶνος ſimili peccato. Superius C. 57. καὶ ἑβδόμας ἱσταμένου τοῦ μηνός· *Plut.* Sympos. VIII. p. 717. B. τῇ ἕκτῃ τοῦ Θαργηλιῶνος ἱσταμένου. In talibus enimvero pauca abunde ſunt. Hic criminoſa *Plutarchi* accuſatio Malign. p. 861. F., *Herodotum* aſperrime ſtringens, examen meretur. Negat τῆς πανσελήνου religione Spartanos ab expeditionibus abſtinuiſſe, audacter ea in re *Pauſaniae*, *Luciano*, ſi tamen is auctor Ἀστρολογίας, C. 25., ſcriptori Περὶ ποταμῶν, cui *Plutarchi* nomen inponitur, *Hermogeni*, et quos plures *Io. Meurſius* Miſcell. Lacon. II, 9. adpellavit, obnixus. Ad hoc, partae victoriae Marathoniae diem VI. fuiſſe Boëdromionis, in perpetuum eius monumentum ad poſteros ſacratum: quod, ne vacillantem putes, ter inſinuat, etiam in Camilli Vit. p. 138. A. Falſum propterea largiter *Herodotum*, alios turpiter circumſcribere, coelum ipſum, dierum rationem, omnes res confundere. Gravis profecto accuſatio, ſed in inſectatoris reditura, ſicuti prudenter *Ioach. Camerarius* Prooem. in Herodot. p. 715. *Ed. Gronov.*, caput. Nam de lege, verba eruditi eius viri ſunt, deque praelii die, ſua fide adfirmante utroque, venia, opinor, dabitur ei, qui fidem *Herodoti*, proxime ad Marathonii certaminis aetatem pertinentis, atque ex illis, qui conflictui adfuerunt, haud pauca edocti, pluris ſibi faciendam quam *Plutarchi* putaverit. At VI. tamen Boëdromionis dies ſollemnis illi victoriae Athenis? Eſto. Quid enim, ſi menſe, cuius nomen *Herodotus* preſſit, Metagitnione, quo Spartae *Carnia* celebrabantur, pugna in campo Marathonio fuerit pugnata? *Carnia* ſane, pariterque luna, nondum pleno orbe fulgens, ne abitum Lacedaemonii maturarent, inpedimento erant, uti L. VII, 206. Ita praelium feſto illo die, quod accuſator non diffitetur, fuit prius, relato deinde in VI. Boëdromionis. Haec et plura pro *Herodoto* eruditiſſimus *Freretus* Comment. Acad. Inſcript. T. XVIII. p. 138. *Ed. Paris.* Dici ſpecioſe poterit, *Carniorum* nullam hic mentionem. Servemus ergo menſem Boëdromionem, et pugnam in XVI. eius diem conferamus. Nam Spartani nono menſis die ad belli conſortionem invitati, poſt plenilunium confecto tridui itinere, Perſis tantum quod profligatis, Athenas advolarunt. Sit inquam certamini dies XVI. Boëdromionis, potuit victoriae memoria anteverti, et VI. die ſacrari, quod Myſteriorum ſollemnia extremo eodem menſe ſanctiſſima eſſent, aut alia de cauſſa. Neque inſolens et praeter uſum, ut victoriae ſollemnis pompa alio celebraretur tempore, quam reportata ipſa fuerat. Perſas Graeci ad Plateas IV. Boedromionis ſtraverunt, *Eleutheria* tamen, recordationi eius rei dicata, die XIV. Maemacterionis peragebantur, *Plut.* Ariſtid. p. 332. A. Qua in opinatione de conſenſu Cl. *Ed. Corſini* Faſtor. Attic. Diſſ. IV, p. 184. gaudeo. Alia *H. Dodwellus* de Cyclis Diſſ. VIII. p. 330. Utram autem cunque in re adeo remota adoptemus defenſionem, *Plutarchus* cauſſa cadet.

43. Ἐν τῷ ὕπνῳ] Quibus ſupervacuae hae voces, arbitrium illis relinquo. Adduntur infra C. 118. et 131., etiam

τοῦ συνενειχθῆναι· [a] συνεβάλετο ὦν ἐκ τοῦ ὀνείρου, κατελθὼν ἐς τὰς Ἀθήνας, καὶ ἀνασωσάμενος τὴν ἀρχὴν, τελευτήσειν ἐν τῇ ἑωυτοῦ γηραιός· ἐκ μὲν δὴ τῆς ὄψιος συνεβάλετο ταῦτα· τότε δὲ κατηγεόμενος, τοῦτο μὲν, τὰ ἀνδράποδα τὰ ἐξ Ἐρετρίης ἀπέβησε ἐς τὴν νῆσον τὴν Στυρέων, καλεομένην δὲ [b] Αἰγίλειαν· τοῦτο δὲ, καταγομένας ἐς τὸν Μαραθῶνα τὰς νέας ὅρμιζε οὗτος· ἐκβάντας δὲ ἐς [c] τὴν γῆν τοὺς βαρβάρους διέτασσε· καί οἱ ταῦτα διέποντι ἐπῆλθε πταρεῖν τε καὶ βῆξαι μεζόνως ἢ ὡς ἐώθεε· οἷα [d] δέ οἱ πρεσβυτέρῳ ἐόντι, τῶν ὀδόντων οἱ πλεῦνες ἐσείοντο· τουτέων ὦν ἕνα τῶν ὀδόντων ἐκβάλλει ὑπὸ βίης βήξας· ἐκπεσόντος δὲ ἐς τὴν [e] ψάμμον αὐτοῦ, ἐποιέετο πολλὴν σπουδὴν ἐξευρεῖν· ὡς δὲ οὐκ ἐφαίνετό οἱ ὁ [f] ὀδὼν, ἀναστενάξας, εἶπε πρὸς τοὺς [g] παρεστεῶτας, „Ἡ γῆ ἥδε οὐκ ἡμετέρη ἐστὶ, οὐδέ μιν δυνησόμεθα ὑποχειρίην ποιήσασθαι· [h] ὁκόσον δέ τι μοι μέρος μετῆν, ὁ ὀδὼν μετέχει." Ἱππίης μὲν δὴ [i] ταύτῃ τὴν ὄψιν συνεβάλετο ἐξεληλυθέναι. Ἀθηναίοισι δὲ τεταγμένοισι ἐν τεμένεϊ Ἡρακλέος, ἐπῆλθον βοηθέοντες Πλαταιέες πανδημεί· καὶ γὰρ καὶ ἐδεδώκεσαν σφέας αὐτοὺς τοῖσι Ἀθηναίοισι οἱ Πλαταιέες, καὶ πόνους ὑπὲρ αὐτέων οἱ Ἀθηναῖοι συχνοὺς ἤδη [k] ἀναιρέατο· ἔδοσαν δὲ ὧδε· [l] πιεζεύμενοι ὑπὸ Θηβαίων οἱ Πλαταιέες, ἐδίδοσαν πρῶτα παρατυχοῦσι Κλεομένεΐ τε τῷ Ἀναξανδρίδεω καὶ Λακεδαιμονίοισί σφέας αὐτούς· οἱ δὲ, οὐ δεκόμενοι, ἔλεγόν σφι τάδε, „Ἡμεῖς μὲν [m] ἑκαστέρω τε οἰκέομεν, „ καὶ ὑμῖν τοιήδε τις γίνοιτ' ἂν ἐπικουρίη ψυχρή· „ φθαίητε γὰρ ἂν πολλάκις ἐξανδραποδισθέντες ἢ „ τινα πυθέσθαι ἡμέων· [n] συμβουλεύομεν δὲ ὑμῖν δοῦ- „ ναι ὑμέας αὐτοὺς Ἀθηναίοισι, πλησιοχώροισί τε ἀν- „ δράσι, καὶ τιμωρέειν ἐοῦσι οὐ κακοῖσι." ταῦτα συνεβούλευον οἱ Λακεδαιμόνιοι, οὐ [o] κατὰ εὐνοίην οὕτω τῶν Πλαταιέων, ὡς βουλόμενοι τοὺς Ἀθηναίους 367 ἔχειν πόνους, συνεστεῶτας Βοιωτοῖσι. Λακεδαιμόνιοι μέν νυν Πλαταιεῦσι ταῦτα συνεβούλευον· οἱ δὲ οὐκ ἠπίστησαν,

bere. Quo ex ſomnio coniectabat fore, ut reverſus Athenas, ac recepto dominatu ſenex domi ſuæ obiret. Hunc in modum interpretabatur viſum ſuum. Tunc autem ducis officio fungens, partim mancipia Eretrienſia in inſulam Styreorum, nomine AEgileam, deportat; partim naves ad Marathonem appulſas ipse in ſtationibus locat; ſed et barbaros in terram egresſos diſponit. Ei talia adminiſtranti contigit ſternutatio, tusſisque ſolito vehementior, unde, concusſis eius, utpote ſenis, plerisque dentibus, unus illorum ex violentia tusſiendi excusſus eſt, et in arenam delapsus: qui magna adhibita ad inveniendum diligentia, quum tamen non appareret, ſuſpirans Hippias, ad eos qui aderant ait, Hæc terra non eſt noſtra, nec eam poterimus nobis ſubiectam efficere; quanta autem pars ad me pertinebat, dens obtinet. Ita 108 Hippias iſta viſione interpretabatur ſe defunctum esſe. Athenienſibus autem apud Herculis fanum inſtructis ſupervenere auxilio Platæenſes, omni cum populo; quippe qui ſeſe Athenienſibus dediderant, et pro quibus frequentes iam labores ſuſceperant Athenienſes. Dediderant autem ſeſe hoc modo: Quum a Thebanis premerentur Platæenſes, primum Cleomeni Anaxandridæ atque Lacedæmoniis qui intervenerant, ſeſe dediderant; a quibus tamen recepti non ſunt, hac oratione utentibus: a nobis qui procul habitamus, frigidum quoddam fuerit vobis auxilium: nam priusquam noſtrum quisquam audiat, posſitis occupati ab hoſtibus ſæpe expugnari. Suademus autem, ut vos ipsos *Athenienſibus* dedatis, vicinis pariter et ad tutandum non invalidis. Hoc Lacedæmonii non tam conſulebant Platæenſibus quod eis bene vellent, quam quod optarent Athenienſes defatigari Bœotorum bello. Id ſuadentibus Lacedæmoniis non adverſati Platæenſes, aditis

a Συνεβάλετο *Arch. Paſſ. V.*, et post nonnulla. antea συνεβάλλ. *b* Αἰγλείην *Ask.*, Αἰγλίην ora *Steph.* *c* Praetereunt τὴν *V. Paſſ.* *d* Δέ οἱ *Ask.* Fragm. *Paris. Paſſ.*; quod exſulans rediit, modo μέζον *Arch. V. Paſſ. Euſtath.* ad *Hom.* p. 1831, 39. *e* Γῆν *Arch. Vind.* *f Arch. V. Paſſ. Ask. Steph.* ora, prius ὀδοὺς. Mox iterum. *g* Παρεστεῶτας *Arch. V.*, παρεστεῶτας *Paſſ. Ask. Brit. Steph.* margo. *h* Ὅσον *Arch. V.* *i Med. Paſſ. Ask.*, ταύτῃ *Arch. Vind.*, tum συνεβάλετο iidem cum *Paſſ. Ask.*, olim ταύτην et συνεβάλλ. *k* Ἀναιρέατο *Arch. Paſſ. Vind.*, praeclare: olim ἀναιρέοντο. *l M. Arch. Paſſ. Ask.*, antea πιεζόμενοι. *m* Ἑκαστέρω *Arch.*, recte. ἑκατέρω prius. *n* Deſcripſit *Plut.* Malign. p. 861. D. livore non abſtinens. *o* Κατὰ τὴν εὐ. *Ask.*

etiam III, 30. et 65., abſunt VII, 12. De huiuscemodi per quietem viſis locaſta callide, Πολλοὶ γὰρ ἤδη κἀν ὀνείρασι βροτῶν Μητρὶ ξυνευνάσθησαν· ἀλλὰ ταῦθ' ὅτῳ Παρ' οὐδέν ἐστι, ῥᾷστα τὸν βίον φέρει, in *Soph.* Oed. Tyr. v. 1000., quo et Cl. *Burmannus* uſus ad *Suetonii* Caeſar. C. 7. Eum *Caſaubonum*que vide. Ego vero συνεβάλετο, cuius in talibus creberrimus uſus, repoſui.

53. Πταρεῖν τε καὶ βῆξαι μεζόνως] Non ſane miror, ſi iſtud quoque ſternutamentum adparuerit ominoſum *Herodoto*, εἰπόντι ὡς Ἱππίας —— ἔπταρε καὶ ἔβηξε μεῖζον τοῦ συνήθους, iuxta *Euſtathium* in Od. P. p. 647. Ne *Xenophon* quidem πταρμὸν memorare dedignatus in hiſtoria K. A. III, p. 178, 15., ne mali militibus videretur ominis ſternumentum, ut οἰωνὸν τοῦ Διὸς τοῦ σωτῆρος accipiendum perſuaſit: inſaniam popularem ridendo feliciter confutavit Timotheus apud *Polyaen.* III, c. 10, 2. vid. *Davis.* in *Ciceron.* de Div. II, c. 40. VALCKEN.

54. Οἷα δέ οἱ πρεσβυτέρῳ ἐόντι] Concinne MSS., quorum iudicio μέζον praeſtabilius. Vere deinceps ὁ ὀδών *Euſtath.* Ἰωνικῶς δέ φησιν ὁ ΟΔΩΝ Iliad. Λ. p. 854, 14., teſtisque moris Ionici locupletisſimus *Hippocrates*. Hippiae πταρμὸν et dentem excuſſum exſcripſit in *Suid.* Ἱππίας *AElianus* aut ſcriptorum alius quis.

66. Πόνους —— συχνοὺς ἤ. ἀναιρέοντο] Scribendum arbitror ἀναιρέατο, vel ἀναραιρέατο, poſitum Herodoteo more pro ἀνῄρηντο. *ſuſceperant*, ut vertit *Valla*, qui, niſi ſic legerit, ſenſit tempus idem requiri, quale praeceſſerat ἐδεδώκεσαν. —— Quae dixiſſe narrantur Plataeenſibus Lacedaemonii, *Herodoti* praeſertim ea de re iudicium non miror, invidioſa Spartanisque iniuria viſa *Plutarcho*, qui T. II. p. 861. D. E. οὐκοῦν, inquit, εἰ μὴ κακοήθης Ἡρόδοτος, ἐπίβουλοι μὲν καὶ κακοήθεις Λακεδαιμόνιοι, ἀναίσθητοι δὲ Ἀθηναῖοι παρακρουσθέντες, Πλαταιεῖς δὲ οὐ κατ' εὔνοιαν οὐδὲ τιμὴν, ἀλλὰ πολέμου πρόφασις εἰς μέσον ἐῤῥίφησαν· quid mirum inter aemulos, et ſuis quemque commodis invigilantes? Herodotea Spartanorum ingenio atque inſtitutis minime diſconveniunt. VALCKEN.

71. Ἡμεῖς μὲν ἑκαστέρω τε οἰκέομεν] Suum ſcriptori reddiit. Ἑκατέρω alienum erat, corrigendumque ex *Foeſii* Oecon. Hippocr. p. 184. doctrina. *Herodoti* ſunt L. III, 101. οὗτοι μὲν τῶν Ἰνδῶν ΕΚΑΣΤΕΡΩ τῶν Περσέων οἰκέουσι. *Heſychius* Ἑκαστέρω, πορρωτέρω. Saepe *Apollon. Rhod.* IV, 90. &c. Mox ψυχρὴ ἐπικουρίη, uti νίκη ψυχρὴ L. IX, 48., et ἐλπὶς ψυχρὰ *Euripid.* Iph. Aul. v. 1014. et *Ioſephi* B. Iud. I, 18, 3.

74. Συμβουλεύομεν δὲ ὑμῖν δοῦναι] Res teſtificatione *Thucydidis* L. III, 55. extra dubii periculum, non inſectationis *Plutarchi*, malignitatis hic manifeſta cubilia detegentis. Spartanine Plataeenſibus οὐ κατὰ εὔνοιαν, ut Athenienſibus ſe iungerent, ſuaſerint, an hos bello Boeotico, Plataeenſium cauſſa, expoſitos voluerint, dictu quidem nunc difficile. Cognitisſimi tamen Athenis totaque Graecia Σπάρτης ἔνοικοι, δόλια βουλευτήρια *Euripid.* Andromach. v. 446.

80. Οἱ δὲ οὐκ ἠπίστησαν] Qui hic ſcribendum credidit οὐκ ἠπείθησαν, non recordabatur quod ſaepe legerat apud *Sophoclem* ἀπιστῆσαι poſitum pro ἀπειθῆσαι.

Sac-

tis Athenienſibus, dum rem divinam duodecim diis faciunt, eis ad aram ſuppliciter ſedentes ſeſe dediderunt. Adverſus quos Thebani re audita exercitum duxerunt, in eorumque auxilium Athenienſes venerunt. Sed conſerturos prœlium Corinthii non neglexerunt; verum occurrentes reconciliandi gratia, utrorumque permiſſu regionem hunc in modum terminarunt, ut Thebani eos Bœotos qui nollent inter Bœotos cenſeri, ſinerent facere quod vellent. Hoc ubi decrevere Corinthii, abſceſſere. Abſcedentes quoque Athenienſes aggreſſi Bœoti ſunt, ſed commiſſa pugna repulſi: unde Athenienſes transgreſſi quos Corinthii ſtatuerant Platæenſibus terminos, illos dico excedentes, Aſopum ipſum ſtatuerunt limitem eſſe Thebanis verſus Platæenſes et Hyſias. Ergo Platæenſes Athenienſibus ſeſe quum dedidiſſent eo quo dixi modo, ad Marathonem tunc auxilio venerunt.

109 Erant autem in Athenienſium ducibus ancipites ſententiæ, aliis vetantibus fieri prœlium; paucos enim ſe eſſe, ut cum Medis confligerent; aliis, quorum erat Miltiades, ad pugnandum hortantibus. Itaque quum ſepararentur, et deterior ſententia vinceret, ibi Miltiades Callimachum Aphidnæum adiit, tunc forte polemarchum, *belli principem*: qui magiſtratus per fabæ ſortitionem electus in ferendo ſuffragio undecimus eſt: nam quondam Athenienſes vi ſententiæ parem ducibus faciebant polemarchum. Ad hunc Miltiades, In te, inquit, nunc, Callimache, ſitum eſt, utrum in ſervitutem Athenæ redigantur, an tu eas liberando memoriam tui in omne ævum relinquas, qualem ne Harmodius quidem atque Ariſtogiton re-

σαν, ἀλλ' Ἀθηναίων ἱρὰ ποιεύντων τοῖσι δυώδεκα θεοῖσι, ἱκέται ἱζόμενοι ἐπὶ τὸν βωμὸν, ἐδίδοσάν σφέας αὐτούς. Θηβαῖοι δὲ πυθόμενοι ταῦτα, [a] ἐστρατεύοντο ἐπὶ τοὺς Πλαταιέας· Ἀθηναῖοι δέ σφι ἐβοήθεον· μελλόντων δὲ [b] συνάπτειν μάχην, Κορίνθιοι οὐ περιεῖδον· παρατυχόντες δὲ, καὶ καταλλάξαντες, ἐπιτρεψάντων ἀμφοτέρων, οὔρισαν τὴν χώρην ἐπὶ τοῖσδε· ἐᾷν Θηβαίους Βοιωτῶν τοὺς μὴ βουλομένους ἐς Βοιωτοὺς τελέειν. Κορίνθιοι μὲν δὴ ταῦτα [c] γνόντες ἀπαλλάσσοντο. Ἀθηναίοισι δὲ ἀπιοῦσι ἐπεθήκαντο Βοιωτοί· ἐπιθέμενοι δὲ, ἑσσώθησαν τῇ μάχῃ· ὑπερβάντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς οἱ Κορίνθιοι ἔθηκαν Πλαταιεῦσι εἶναι οὔρους, τούτους ὑπερβάντες, τὸν Ἀσωπὸν [d] αὐτὸν ἐποιήσαντο οὖρον Θηβαίοισι πρὸς Πλαταιέας εἶναι καὶ Ὑσιάς· ἔδοσαν μὲν δὴ οἱ Πλαταιέες σφέας αὐτοὺς Ἀθηναίοισι τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ· ἧκον δὲ τότε ἐς Μαραθῶνα βοηθέοντες. Τοῖσι δὲ Ἀθηναίων στρατηγοῖσι ἐγίνοντο δίχα αἱ γνῶμαι· τῶν μὲν, οὐκ ἐώντων συμβάλλειν· ὀλίγους γὰρ εἶναι στρατιῇ τῇ Μήδων [e] συμβαλέειν· τῶν δὲ, καὶ Μιλτιάδεω, κελευόντων· ὡς δὲ [f] δίχα τε ἐγίνοντο, καὶ ἐνίκα ἡ χείρων τῶν γνωμέων, ἐνθαῦτα, ἦν γὰρ ἑνδέκατος ψηφιδοφόρος ὁ τῷ κυάμῳ λαχὼν Ἀθηναίων πολεμαρχέειν· τὸ παλαιὸν γὰρ [g] Ἀθηναῖοι ὁμόψηφον τὸν πολέμαρχον ἐποιεῦντο τοῖσι στρατηγοῖσι· ἦν δὲ τότε πολέμαρχος Καλλίμαχος Ἀφιδναῖος· πρὸς τοῦτον ἐλθὼν Μιλτιάδης, ἔλεγε τάδε, „ Ἐν σοὶ νῦν Καλλίμαχέ ἐστι ἢ καταδουλῶσαι Ἀθήνας, ἢ ἐλευθέρας ποιήσαντα, [h] μνημόσυνον λιπέσθαι ἐς τὸν ἅπαντα ἀνθρώπων βίον, „ οἷον οὐδὲ Ἁρμόδιός τε καὶ Ἀριστογείτων λείπου„ σι·

a Ἐστράτευον *Arch.* b *Med. Ask. Paſſ. Vind. Arch.*, alii δὲ σφέων συνάψειν. c Ἀναγνόντες *Arch. Vind.* d Αὐτῶν *Arch.* e Συμβάλλειν *Paſſ. V.* f Δίχα τε *Paſſ.* Enclitica aberat. g Οἱ Ἀθην. *Paſſ.*, articulus ceteris deerat. h Μνημόσυνα ora *Steph. Paſſ.* et poſt pauca οἷα. Vide VII, 226. IX, 16., ubi ſimili numero.

Saepius id ipſum legeremus apud veteres, ſi per correctores licuiſſet: qui vulgo ἀπειθὴς, illis etiam ἄπιστος dicebatur: ἀπιστεῖν idem erat ac ἀπειθεῖν, vel εἶναι ἀπειθῆ. *Zonaras* in Lexico MS. Ἄπιστος λέγεται καὶ ὁ μὴ πειθόμενος, ὥς φησι Πλάτων· καὶ Ξενοφῶν Κύρου παιδείας ά (p. 4, 14. p. 26, 11.) Εὐπιστοτάτους, [τοὺς] εὐπειθεστάτους ἢ μάλιστα πειθομένους· luculentus teſtis eſt *Harpocration*, Ἀπιστεῖν, ἀντὶ τοῦ ἀπειθεῖν, dixiſſe ſcribens *Antiphontem* et *Iſocratem*; Ἀπιστίαν, τὴν ἀπείθειαν, *Demoſthenem* (p. 70, 43. p. 71, 53.) alioſque plures. *Antiphontis* oratio citata periit: in *Iſocratis* vulgatur ad Philippum Epiſt. p. 409. A. εἰ μὲν ἐπείσθης —— εἰ δ' ἠπείθησας· reponendum ἠπίστησας ex *Harpocr.* conf. *Heſych.* in Ἠπίστησεν. Inter *Leunclavium* et *H. Steph.* motam litem componere conatus *Hutchinſon* ad *Xenoph.* K. II. p. 114., *Sophoclis* excitat loca, quibus nixus *Stephano* ſuffragatur; ſed Sophoclea debet ille *ÆEm. Porto*, qui collegerat illa initio notarum in *Xenoph.* Ad *Heſych.* in Ἀπιστεῖ et in Ἄπιστος errat *Kuſter.* recte iudicat clar. *Abreſch.* conf. *Porti* Lex. Ion. in Ἄκριτος et *Ti. Hemſterhuis.* ad *Lucian.* p. 179. VALCKEN.

89. Ταῦτα γνόντες ἀπαλλάσσοντο] In iudicio finium regundorum Boeoti non acquieverunt, inde *ἀναγνόντες ἀπαλλάσσοντο ſuadentes diſceſſerunt* Corinthii ex fide librorum quorundam, pro Scriptoris dialecto haud inſuave, uti *H. Stephani Porti*que collectanea demonſtrant. Sed muto nihil. De *Hyſiis* ante diſputatum L. v, 74.

4. Ὁ τῷ κυάμῳ λαχὼν Ἀθ. πολεμαρχέειν] Athenis κυάμοισι τὰς ἀρχὰς αἱρέεσθαι legitimum facit Pythagoras in *Lucian.* Vit. Auct. C. 6., et plures, a *Daviſio* nominati ad *Max. Tyr.* Diſſ. XXII. p. 582. *Io.* autem *Meurſius*, primum omnium Polemarchum Callimachum hunc creans Att. Lect. II, 14., in fraudem *Simſonium* induit Chron, A. M. 3514., deceptum *Pauſaniae* verbis I, 15., ubi *Kühnius* melius.

7. Ἦν τότε πολέμαρχος Καλλίμ.] Incogitanter *Io. Meurſio* Callimachus iste dicitur Athenis *primus* polemarchi munus obiiſſe, Att. Lect. II, c. 14. *Meurſium* ſequitur *Kühnius* ad *Poll.* VIII, 92. Ut primus forte Polemarchorum Callimachus decem ducibus hoc tempore fuerit adiunctus undecimus, qui in acie honoratiorem ex lege locum teneret, a qua ſuſpicione non multum abfuit *Iac. Perizon.* ad *Æliani* V. H. p. 421., certo conſtat non primum fuiſſe Callimachum apud Athenienſes polemarchum. *Pauſaniae* verba I, p. 37. quibus ſolis niti potuit *Meurs.* vel aliter accipienda ſunt, vel ita leviter refingenda, ut de Callimacho ſcripſerit, ὃς, Ἀθηναίοις πολεμαρχῶν, (vid. *Herodiani* Philetaer. a *Pierſono* vulgatus p. 441.) ἤρξατο nempe μάχεσθαι, vel τῆς μάχης· ap. *Herod.* c. 111., τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρεος ἡγέετο ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος· de eodem *Polemo* Soph. p. 3., ἐξῆρχε γὰρ, κἂν τοῖς πρώτοις ἔταττεν αὐτὸν ἡ πολεμαρχία. —— Nobile votum, quo Dianae τῇ Ἀγροτέρᾳ ante pugnam Marathoniam ſe obſtrinxerunt Athenienſes, feciſſe dicitur Callimachus polemarchus in *Schol.* ad *Ariſtoph.* Eq. v. 657. Recte *Meurs.* obſervat Athen. Att. II, c. 5., eadem ſacra poſtea quotannis feciſſe Dianae polemarchum, *quia primus olim Callimachus polemarchus ita inſtituit:* Nollem eadem pag. ſcripſiſſet vir egregius, votum illud Dianae factum ante Xenoph. *Herodotum quoque retuliſſe lib.* VI.; *quem malignitatis accuſat eo nomine Plutarchus.* Apud *Plutarch.* T. II. p. 862. B. pro φησὶ ſcribendum φασὶ, nam votum nuſquam memorat neque ſacri ſolennis originem *Herodotus*, atque idcirco *Plutarcho* accuſatur negligentiae l. c. ἐσπουδακὼς περὶ τὰς Ἀθήνας διαφερόντως οὐδὲ τὴν πρὸς Ἄγρας πομπὴν ἱστόρηκας, ἣν πέμπουσιν ἔτι νῦν τῇ Ἑκάτῃ χαριστήρια τῆς νίκης ἑορτάζοντες· in var. lect. πρὸς Ἀγροτέραν legitur; niſi ſit ex Codd. alterum non mutarem, inprimis cum ſequatur τῇ Ἑκάτῃ· ſcripſeratne forſan τῇ ἕκτῃ Θαργηλιῶνος; isthoc die quotannis Athenienſes τῇ Ἀγροτέρᾳ ἀποθύουσι τὰς χιμαίρας iuxta *Ælian.* V. H. II, c. 25. Qui huius ſacri meminerunt viri docti caute abſtinuerunt loco *Xenoph.* Ἑλλ. IV. p. 302, 17. VALCKEN.

σι· νῦν γὰρ δὴ ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι, ἐς κίνδυνον ἥκουσι μέγιστον· καὶ ἢν μέν γε ὑποκύψωσι τοῖσι Μήδοισι, [a] δέδοκται τὰ πείσονται παραδεδομένοι Ἱππίῃ· ἢν δὲ περιγένηται αὕτη ἡ πόλις, οἵη τέ ἐστι πρώτη τῶν Ἑλληνίδων πολίων γενέσθαι· κῶς ὦν δὴ ταῦτα οἷά τε ἐστι γενέσθαι, καί κως [b] ἐς σέ τι τουτέων ἀνήκει τῶν πρηγμάτων τὸ κῦρος ἔχειν, νῦν ἔρχομαι φράσων· ἡμέων τῶν στρατηγῶν ἐόντων δέκα, [c] δίχα γίνονται αἱ γνῶμαι, τῶν μὲν, [d] κελευόντων συμβαλέειν, τῶν δὲ, οὐ συμβαλέειν· ἢν
368 μέν νυν μὴ συμβάλωμεν, ἔλπομαι [e] τινα στάσιν μεγάλην ἐμπεσοῦσαν διασείσειν τὰ Ἀθηναίων φρονήματα, [f] ὥστε μηδίσαι· ἢν δὲ συμβάλωμεν πρίν τι καὶ σαθρὸν Ἀθηναίων μετεξετέροισι ἐγγενέσθαι, θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων, οἷοί τε εἰμὲν περιγενέσθαι τῇ συμβολῇ· ταῦτα ὦν πάντα ἐς σὲ νῦν τείνει, καὶ ἐκ σέο [g] ἄρτηται· ἢν γὰρ σὺ γνώμῃ τῇ ἐμῇ προσθῇ, ἔστι τοι πατρίς τε ἐλευθέρη, καὶ πόλις πρώτη τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι· ἢν δὲ τῶν ἀποσπευδόντων τὴν [h] συμβολὴν ἕλῃ, ὑπάρξει τοι τῶν ἐγὼ κατέλεξα ἀγαθῶν [i] τὰ ἐναντία". Ταῦτα λέγων ὁ Μιλτιάδης, προσκτᾶται τὸν Καλλίμαχον· [k] προσγενομένης δὲ τοῦ πολεμάρχου τῆς γνώμης, ἐκεκύρωτο συμβάλλειν· μετὰ δὲ, οἱ στρατηγοὶ, τῶν ἡ γνώμη [l] ἐφέρετο συμβάλλειν, ὡς [m] ἑκάστου αὐτῶν ἐγίνετο πρυτανηΐη τῆς ἡμέρης, Μιλτιάδῃ παρεδίδοσαν· ὁ δὲ, δεκόμενος, [n] οὔτι κω συμβολὴν ἐποιέετο, πρίν γε δὴ αὐτοῦ πρυτανηΐη [o] ἐγένετο. Ὡς δὲ ἐς ἐκεῖνον περιῆλθε, ἐνθαῦτα δὴ ἐτάσσοντο ὧδε Ἀθηναῖοι ὡς συμβαλέοντες· τοῦ μὲν δεξιοῦ [p] κέρεος ἡγέετο ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος· ὁ γὰρ [q] νόμος εἶχε οὕτω τοῖσι Ἀθηναίοισι, τὸν πολέμαρχον ἔχειν κέρας τὸ δεξιόν· ἡγεομένου δὲ τούτου, ἐξεδέκοντο ὡς ἀριθμέοντο αἱ φυλαὶ, ἐχόμεναι [r] ἀλληλέων· τελευταῖοι δὲ ἐτάσσοντο, ἔχοντες τὸ εὐώνυμον κέρας, Πλαταιέες· ἀπὸ ταύτης γάρ σφι τῆς μάχης, θυσίας Ἀθηναίων ἀναγόντων

[a] ἐς

reliquerunt. Nam Athenienſes nunc in maximum omnium ex quo fuerunt veniunt diſcrimen: qui ſi Medis ſuccumbant, palam eſt quæ pasſuri ſint, traditi Hippiæ: ſin autem ſuperent, poterit hæc civitas urbium Græciæ effici prima. Quo autem pacto hæc fieri posſint, et, quomodo ad te harum rerum arbitrium redeat, nunc exponam. Noſtræ, qui duces ſumus numero decem, diviſæ ſunt ſententiæ de prœlio committendo: aliis id ſuadentibus, aliis disſuadentibus. Qui niſi prœlium committimus, vereor ne magna exiſtat ſeditio, quæ mentes civium ſollicitet ad ſentiendum cum Medis: ſin pugnamus antequam aliquid putre in nonnullis Athenienſium exiſtat, posſumus diis æquis cum victoria diſcedere. Hæc omnia ad te tendunt, et abs te dependent: qui ſi meæ ſententiæ accesſeris, eſt et tibi patria libera, et civitas Græcarum omnium princeps: ſin accesſeris conſilio disſuadentium pugnam, eorum quæ recenſui bonorum tibi contraria exiſtent. Hæc dicens Miltiades 110
Callimachum induxit. Ita accedente ſententia polemarchi, obtentum eſt, ut confligeretur. Poſt hæc ii duces, quorum ſententia de confligendo fuerat, ut cuiusque dies imperitandi venerat, vicem ſuam Miltiadi dabant: quam ille accipiens, non tamen prius decertandum putavit, quam ſua dies imperii advenit. Itaque ubi vices eius fuere, tunc A- 111
thenienſes hunc in modum inſtructi ſunt ad confligendum: Dextro cornu præerat Callimachus polemarchus: ita enim lex apud Athenienſes tunc poſtulabat, ut polemarchus dextrum cornu teneret. Hoc duce ſequebantur deinceps ceteræ tribus, ut quæque ordine erat, iunctim cohærentes. Novisſimi autem ſunt collocati Platæenſes, ſiniſtrum cornu tenentes. Quo factum eſt, ut ab huius pugnæ tempore, quoties Athenienſes offerunt

a Δέδεκται *Paſſ.*, ſed correctoris manu. *b* *M. Paſſ. Aſk.*, reliqui ἐς ἔτι. *c* Δίχα *Arch.* *d* Κελευόντων συμβαλέειν *Arch. Vind.*, qui mox iterum συμβαλέειν· prius συμβαλέειν deerat; poſterius συμβάλλειν ſcribebatur. *e* Abeſt *Arch. Vind.* *f* Ὥς τι *Vind.* *g* Ἄρτηται id. *Arch.*, olim ἤρτ. Conf. L. I, 125. *h* Συμβολὴν *Arch.*, ceteri συμβουλήν. *i* Τὰ ἐναντία *Arch. V. Paſſ. Aſk.*, antea τἀναντία. *k* Προσγενομένου τῷ μέρει τῆς γνώμης, ὑπ' ἧς ἐκεκ. *Arch.* *l* Ἔφερε *Arch. V. Paſſ. Aſk.*, quibus adſtipulari licet. *m* Ἑκάστου αὐτῶν *M. Paſſ.*, ἑκάστῃ αὐτέων vel αὐτῶν *Arch. Aſk. V. Brit. Ald.*, ſimili ſententia. Adi Cl. *Gronov.* ad *Arrian.* Ἀναβ. I, 15. p. 32. *n* *M. Paſſ. Arch. V. Aſk. Paris. B.*, οὔκω τι antea. *o* Ἐγίνετο *Arch. V.* *p* Iid. *M. Paſſ. Aſk.*, μέρεος *Brit.*, in *Ald.* κέρως. *q* Νόμος τότε *Paſſ. Aſk. Steph.* margo. *r* Ἀλληλέων *Aſk. V.*, more Ionum: ἀλλήλων prius.

13. Ἐς κίνδυνον ἥκουσι μέγ.] Scribi potuit: νῦν γὰρ δὴ ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι, ἐς κινδύνων ἥκουσι μέγιστον· ut forte legit *Valla*. Herodoteo, ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι, idem ſignificat hoc *Demoſth.* p. 204., ἀφ' οὗ γέγονεν ἡ πόλις· *Lyſiae* p. 115., ἐξ ὅτου Ἀθηναῖοι ἀείμνηστοι εἰσίν. —— Deinceps, ταῦτα ὦν πάντα, ait, ἐς σὲ νῦν τείνει ſicut *Eurip.* Phoen. v. 438., Ἀλλ' εἰς σὲ τείνει τῶνδε διάλυσις κακῶν. —— Paene ultima Miltiadis, ἢν δὲ τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβουλὴν ἕλῃ, ſatis adparet quid ſibi velint; una tamen adiecta litera, una ablata, clariora evaderent: τὴν δὲ (nempe γνώμην) τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβολὴν ἢν ἕλῃ· ſed eleganter corrigit *Reiskius*, ἢν δὲ τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβολὴν ἔχῃ· vertitque *ſi vero iis adhaereſcas qui ſtudent conflictum impedire*: τῆς αὐτοῦ γνώμης ἐχόμενος dicitur Thraſybulus *Thucydidi* VIII, c. 81. de Callimacho polemarcho *Polemon* p. 16., τῶν ἄλλων πολεμάρχων δειλίαν ἐντιθεμένων τῷ πλήθει, ἡ τούτου ψῆφος προσγενομένη τὴν ὅλην συμβολὴν ἐποίησε. Calida ſaepe ducum conſilia ſua videtur auctoritate moderatus polemarchus, cuius tamen in bellis ſequentibus Athenienſium rara ſit mentio. VALCKEN.

15. Δέδεκται] Laurentii *palam eſt*, niſi verſio ſit liberior, ad δέδεκται ducit, quo modo corrector *Paſſ.*, et *Reiskii* coniectura, loco δέδοκται. Haud contemtibile vulgatum, quod virum eruditum non fugit, quid ab Hippia Medisque in Athenienſes decretum fuerit, ſignificans. Tale δέδοκτο IX, 73., et δέδοκται ſive δεκόκηται γίνεσθαι VII, 16.

22. Κελευόντων συμβαλέειν] Iucundior additamento oratio, et conſuetudini propior. Supra C. 106. ἦν —— μηνὸς εἰνάτῃ· εἰνάτῃ δὲ ——. et IX, 11. σείχοντες ἐπὶ τοὺς ξείνους· ξείνους γὰρ ἐκάλεον ——. Adde L. III, 12.

31. Τὴν συμβολὴν] Hoc flagitat res ipſa, optime ob *Arch.* oblatum. Neceſſitatem mutationis agnoſcunt viri docti, de adhaerente ἕλῃ ſolliciti. Scite *Reiskius*, ἢν δὲ —— τὴν συμβολὴν ἔχῃ· *ſi vero iis adhaereſcas, qui ſtudent conflictum impedire.* Ἔχεσθαί τινος notum admodum: permutaturque in Cod. *Aſk.* ὡς πεδῶν εἴχοντο C. 116. εἷλον loco εἶχον· *Abreſchius* ἢν δὲ —— τὴν συμβολὴν ἕλῃ, adſcito ἡ γνώμη. Tritum ſane Noſtro ὡς ἐμὴ γνώμη αἱρέει II, 43. III, 45. IV, 127. plena dictione, quam defectam illis vocibus non recordor. Eſto, in illo MSS. ſilentio, ſua cuique optio. Mihi dudum placuit, ἢν δὲ τὰ —— τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβ. ἕλῃ, ut τὰ perierit ob ſequens τῶν.

44. Τὸν πολέμαρχον ἔχειν κέρας τὸ δεξιόν] Rhetor Glaucias in *Plut.* Sympos. I, 10. AEantidis pugna Marathonia cornu dextrum *AEſchyli* teſtimonio contribuit, atque ex illis Callimachum polemarchum fuiſſe, quippe Aphidnaeum. Quod non quidem recuſandum, modo praecipua ratio Callimachi, tanquam polemarchi, ducatur. Rex olim in cornu dextro imperabat, teſte *Euripide* Supplic. v. 657. Mutata reipublicae forma polemarcho honor iſte ceſſit. De ſerie tribuum, et quo ſe ordine exceperint, ampla disquiſitio *Ed. Corſini* Faſt. Att. Diſſ. III. p. 119. et praecipue Diſſ. IV.

62. Ὀρέων-

ferunt hoſtias apud ſacros populorum con-
ventus, qui quinto quoque anno fiunt, A-
thenienſis præco precetur bona Athenienſi-
bus pariter et Platæenſibus. Igitur Athe-
nienſium acie tunc apud Marathonem inſtru-
cta exſtabat tale quid. Acies æquata aciei
Medicæ in medio paucis conſtabat ordini-
bus, ideoque illic maxime debilis acies; u-
troque autem in cornu per multitudinem va-
112 lidior. Poſteaquam vero ſtructa est, ac ſa-
crificium litavit, Athenienſes ubi fuerunt e-
miſſi, curſu in barbaros tendunt: erat autem
inter utramque aciem non minus octo ſtadio-
rum intercapedinis. Quos curſu ferri in ſe
videntes Perſæ, aptabant ſe tanquam illos
excepturi; inſaniæ eorum dantes et perni-
ciem omnium prædicentes inde, quod cerne-
rent eos curſu tendere, quum pauci eſſent,
et nec equitatu nec ſagittis freti. Hoc ita
barbari auſpicabantur: at vero Athenienſes,
poſteaquam conferti-admixti ſunt barbaris,
pugnam memoratu dignam edebant. Quip-
pe primi omnium Græcorum, quos ipſi no-
vimus, curſu in hoſtem uſi ſunt; ac primi
ſuſtinuerunt cernere Medicam veſtem et vi-
ros ea indutos: quum antehac vel audire no-
113 men Medorum Græcis terror fuiſſet. In
Marathone quum diu pugnatum eſſet, bar-
bari circa mediam aciem vincebant, ubi Per-
ſæ ſtabant et Sacæ; ibi ergo vincentes bar-
bari eamque perrumpentes, hoſtem in medi-
terranea perſequebantur: at in utrôque cor-
nu vincentes Athenienſes Platæenſesque, bar-
baris, qui terga dederant, fugam liberam
dantes, contraxerunt utraque cornua, et cum
iis, qui mediam ipſorum aciem perfregerant,
dimicantes, quum ſuperaſſent, fugientes
Perſas urgebant cædebantque, donec ad ma-
re pervenientes, petito igne naves corripue-
114 re. Quo in certamine Callimachus polemar-
chus interficitur, egregia navata opera. Oc-
cubuit quoque e ducibus Steſileus Thraſyli,
et Cynægirus Euphorionis filius, qui illic a-
pluſtre

[a] ἐς πανηγύριας τὰς ἐν τῇσι πεντετηρίσι γινομένας,
κατεύχεται ὁ κῆρυξ ὁ Ἀθηναῖος, ἅμα τε Ἀθηναίοισι
λέγων γίνεσθαι [b] ἀγαθὰ καὶ Πλαταιεῦσι. τότε δὲ
τασσομένων τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ Μαραθῶνι, [c] ἐγίνετο
τοιόνδε τι· τὸ στρατόπεδον ἐξισούμενον τῷ Μηδικῷ στρα-
τοπέδῳ, τὸ μὲν αὐτοῦ μέσον ἐγίνετο ἐπὶ τάξιας ὀλί-
γας, καὶ ταύτῃ ἦν ἀσθενέστατον τὸ στρατόπεδον· τὸ
δὲ κέρας ἑκάτερον ἔρρωτο πλήθεϊ. Ὡς δέ σφι διετέ-
τακτο, καὶ τὰ σφάγια ἐγίνετο καλὰ, ἐνθαῦτα ὡς
[d] ἀπείθησαν οἱ Ἀθηναῖοι, δρόμῳ [e] ἵεντο ἐς τοὺς βαρ-
βάρους· ἦσαν δὲ στάδιοι οὐκ ἐλάσσονες τὸ μεταίχμιον
αὐτέων, ἢ ὀκτώ· οἱ δὲ Πέρσαι, ὁρέοντες δρόμῳ ἐπιόν-
τας, παρεσκευάζοντο ὡς δεξόμενοι· μανίην τε τοῖσι
Ἀθηναίοισι ἐπέφερον, καὶ πάγχυ ὀλεθρίην, ὁρέοντες
[f] αὐτοὺς ὀλίγους, καὶ τούτους δρόμῳ ἐπειγομένους, οὔ-
τε ἵππου ὑπαρχούσης σφι, οὔτε τοξευμάτων· ταῦτα
μέν νυν οἱ βάρβαροι [g] κατείκαζον. Ἀθηναῖοι δὲ, ἐπεί
τε ἀθρόοι [h] προσέμιξαν τοῖσι βαρβάροισι, ἐμάχοντο
ἀξίως λόγου· πρῶτοι μὲν γὰρ Ἑλλήνων πάντων τῶν
ἡμεῖς [i] ἴδμεν, δρόμῳ ἐς πολεμίους ἐχρήσαντο, πρῶ- 369
τοι [k] δὲ ἀνέσχοντο ἐσθῆτά τε Μηδικὴν ὁρέοντες, καὶ
τοὺς ἄνδρας ταύτην ἐσθημένους· τέως δὲ ἦν τοῖσι Ἕλ-
λησι καὶ [l] τὸ οὔνομα τὸ Μήδων φόβος ἀκοῦσαι. Μαχο-
μένων δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι, χρόνος [m] ἐγίνετο πολλός·
καὶ τὸ μὲν μέσον τοῦ στρατοπέδου ἐνίκων οἱ βάρβαροι,
τῇ Πέρσαι τε αὐτοὶ καὶ Σάκαι ἐτετάχατο· κατὰ
[n] τοῦτο μὲν δὴ ἐνίκων οἱ βάρβαροι, καὶ ῥήξαντες, ἐ-
δίωκον ἐς τὴν μεσόγαιαν· τὸ δὲ κέρας ἑκάτερον ἐνίκων
Ἀθηναῖοί τε καὶ Πλαταιέες· νικῶντες δὲ, τὸ μὲν τε-
τραμμένον τῶν βαρβάρων φεύγειν ἔων· τοῖσι δὲ τὸ μέ-
σον ῥήξασι αὐτέων, συναγαγόντες τὰ κέρεα [o] ἀμφό-
τερα, ἐμάχοντο, καὶ ἐνίκων Ἀθηναῖοι· φεύγουσι δὲ
τοῖσι Πέρσῃσι εἵποντο κόπτοντες, ἐς ὃ [p] ἐς τὴν θάλασ-
σαν ἀπικόμενοι, πῦρ τε αἴτεον, καὶ ἐπελαμβάνοντο
τῶν νεῶν. Καὶ τοῦτο μὲν, ἐν τούτῳ τῷ [q] πόνῳ ὁ πολέ-
μαρχος Καλλίμαχος διαφθείρεται, ἀνὴρ γενόμενος ἀγα-
θός· ἀπὸ δ' ἔθανε τῶν στρατηγῶν Στησίλεως ὁ Θρασύ-
λεω· τοῦτο δὲ [r] Κυναίγειρος ὁ Εὐφορίωνος, ἐνθαῦτα
ἐπι-

a Καὶ παν. *Arch.*, ἐς τὰς παν. *Paſſ.* *b* Τὰ ἀγ. *Paſſ. Ask.* *c* Ἐγίν. *Paſſ.* *d* Ἀπιθ. *Arch.* *e* Ἵεντο *Arch.* *f* Αὐτοὺς ὀλίγους *Med. Ask. Paſſ. Paris. A. B. Brit.*, prius edebatur, αὐτοὺς ἐόντας ὀλίγους. *g* Κατήκαζον *Arch.* *h* Προσεμίξαντο idem. *i* Ἴσμεν *Paſſ. Ask.* *k* Δὴ *Arch.*, quod verum: ante τε erat. *l* Τὸ οὔν. *Arch. Vind. Ask.*, τοὔν. alii. *m* Ἐγίνετο *Paſſ. V. Arch.* *n* Τὸ *Arch.* *o* Addunt vocem hanc *Med. Ask. Paſſ. Paris. A.*, ceteri non admodum neceſſariam cum *Ald.* ignorant. *p* Ἐπὶ τὴν *Paris. A. B. Arch. V. Brit. Ald.*, ex *Med. Paſſ. Ask.* ἐς τὴν levi differentia. *q* *M. Paſſ. Ask. Arch. V. Brit.*, alii πολέμῳ. Paullo ante ἐπελάμβανον *Arch. V.*; at mox Καλλίμαχος deſideratur in *Med. Paſſ. Ask. Paris. B. Brit.* *r* Κυνέγειρος *Med. Paris. A.* Attigit haec *Tzetzes* Chil. 1, 867. Mox Εὐφρονίωνος *Arch.*; et ἐπιλαμβανόμενος *Paſſ.*

62. Ὁρέοντες αὐτοὺς ὀλίγους] Eieci ἐόντας Codd. imperio, haud immemor, creberrimi in Muſis, nec ſemper neceſſarii, eiusdem uſus. Si narranti *Pauſaniae* veritas conſtat, diu ante Athenienſes δρόμῳ ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐχρῶντο Meſſenii L. IV, 8. Priſci certe Graeci non ita, Poëta *Il.* Γ, 8. indice.

68. Πρῶτοί τε ἀνέσχοντο] Ubi Miltiades *Ariſtidis* T. III. p. 283., ἰδιώτας ἐξαγαγὼν, ὡς εἰπεῖν, ἐπανήγαγε νικηφόρους' *Schol.* in Codice clar. *P. Burm.* Ἰδιώτας λέγει οὐ τῶν πολεμικῶν, ἀλλὰ νίκης —— ἢ —— οὐ μάχης ἀπείρους, ἀλλὰ τοιαύτης Μηδικῆς νίκης· καὶ Ἡρόδοτος ἐν τῇ ϛ' λέγει, ὅτι τὸ (an τότε?) πρῶτον Ἕλληνες ὑπέστησαν σχῆμα θεάσασθαι Μηδικόν' vid. *Maxim. Tyr.* XXX, 6. *Ariſtoph.* Nub. v. 958, 981. VALCKEN.

83. Ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ] Gloſſam cum vera voce *Gronovius* mutavit optime. Πόνον Noſtri ſtudio *Procopius* creberrime: veluti ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ γενόμενος B. Pers. II, 25. Ex *Soſicratis* Graecis *Rutilius Lupus* de Figur. Sent. p. 3. *Deinde in ipso BELLI LABORE ac periculo deſeruit nos Philippus.* Callimachi nomen, quod Codd. nonnullis abest, delere non ſuſtineo, quippe orationem colorans. Ipſum autem innumeris confixum ſagittis et iaculis immotum ſtetiſſe, nugantur Rhetores: ἔμεινεν ἐν τῷ τῆς στάσεως σχήματι, καὶ ἐδόκει ἑστάναι, πεσεῖν μὴ δυνάμενος *Polemo* Or. 1. p. 2.

86. Κυναίγειρος] Sic *AEſchyli* fratrem plerique indigetant. At Κυνέγειρος est, quemadmodum et ſchedis *Med.* et *Paris.*, poëtis. Οὔ σε μάκαρ Κυνέγειρε, τὸν ὡς Κυνέγειρον ἔγραψε Φᾶσις. *Anthol.* L. IV. p. 453.; ubi *Brodaeus.* Laudabilis Cynaegiri audacia a *Iuſtino* L. II, 9. *Polemone* Or. 1. atque aliis ita pingitur, ut ſupra fidem longe ſit. Fluxit ex frivola Athenienſium et Sophiſtarum iactantia, in certamine Marathonio inmanem in modum exſultante.

86. Κυναίγειρος ὁ Εὐφορίωνος] Cynaegiri militis Athenienſis rabiem, Perſicam navem manu retinentis, explicatius enarrat *Iuſtinus* II, c. 9. Callimacho quid eveniſſe diceretur tacet *Herodotus*, obortam Epizelo coecitatem tradens c. 117. Sophiſtarum ingeniis exercendis Callimachus praeſertim et Cynaegirus praebuere materiam: duae nobis ſuperſunt *Polemonis* orationis, utriusque laudes decantantis: de Callimacho non nominato vid. *Ariſtid.* Panathen. 1. p. 216. *Scholiaſtes* ibi *MS.* et Cynaegiri facinus enarrat, et Callimacho quid evenerit. Tres iſtos patriae defenſores egregios memorant *AElian.* de N. A. VII, c. 38. *Maximus Tyr.* V, 9. τὴν Κυναιγείρου χεῖρα, καὶ τὴν Πολυζήλου συμφορὰν, καὶ τὰ Καλλιμάχου τραύματα' ubi docuit *Daviſius* alibi quoque *Herodoti* Epizelum dictum Πολύζηλον, et *Plutarcho*: Epizeli loco Steſilaum nominat cum Miltiade, Callimacho, et Cynegiro; *Tzet-*

ἐπιλαβόμενος τῶν ἀφλάστων νηός, τὴν χεῖρα ἀποκοπεὶς πελέκεϊ, πίπτει· τοῦτο δέ, ἄλλοι Ἀθηναίων πολλοί τε καὶ ὀνομαστοί. Ἑπτὰ μὲν δὴ τῶν νεῶν ἐπεκράτησαν τρόπῳ [a] τοιούτῳ Ἀθηναῖοι· τῇσι δὲ λοιπῇσι οἱ βάρβαροι [b] ἐξανακρουσάμενοι, καὶ ἀναλαβόντες ἐκ τῆς νήσου, ἐν τῇ ἔλιπον, τὰ ἐξ Ἐρετρίης ἀνδράποδα, περιέπλωον Σούνιον, βουλόμενοι φθῆναι τοὺς Ἀθηναίους [c] ἀπικόμενοι ἐς τὸ ἄστυ· αἰτίη δὲ ἔσχε ἐν Ἀθηναίοισι ἐξ Ἀλκμαιωνιδέων μηχανῆς [d] αὐτοὺς ταῦτα ἐπινοηθῆναι· τούτους γὰρ συνθεμένους τοῖσι Πέρσῃσι [e] ἀναδέξαι ἀσπίδα, ἐοῦσι ἤδη ἐν τῇσι νηυσί. Οὗτοι μὲν δὴ περιέπλωον Σούνιον· Ἀθηναῖοι δὲ ὡς ποδῶν [f] εἶχον, τάχιστα ἐβοήθεον ἐς τὸ ἄστυ· καὶ ἔφθησάν τε ἀπικόμενοι, πρὶν ἢ τοὺς βαρβάρους ἥκειν, καὶ ἐστρατοπεδεύσαντο ἀπιγμένοι ἐξ Ἡρακληΐου τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἐν ἄλλῳ Ἡρακληΐῳ τῷ ἐν Κυνοσάργεϊ· οἱ δὲ βάρβαροι τῇσι νηυσὶ ὑπεραιωρηθέντες [g] Φαλήρου, τοῦτο γὰρ ἦν ἐπίνειον τότε τῶν Ἀθηναίων, ὑπὲρ τούτου ἀνακωχεύσαντες τὰς νέας, [h] ἀπέπλωον ὀπίσω ἐς τὴν Ἀσίην. Ἐν ταύτῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι μάχῃ ἀπέθανον τῶν βαρβάρων κατὰ ἑξακισχιλίους καὶ τετρακοσίους ἄνδρας· Ἀθηναίων δέ, ἑκατὸν ἐνενήκοντα καὶ δύο· ἔπεσον μὲν ἀμφοτέρων τοσοῦτοι· συνήνεικε δὲ αὐτόθι [i] θαῦμα τοιόνδε γενέσθαι. Ἀθη-

pluſtre navis apprehendens, abſciſſa manu ſe-
curi cecidit: nec non alii Athenienſes multi
et clari. Ac ſeptem quidem naves obtinue- 115
runt Athenienſes hoc modo: navibus ceteris
barbari inhibuerunt, receptaque præda Ere-
trienſi ex inſula ubi reliquerant, circumvecti
ſunt Sunium, animo prævertendi Athenien-
ſes, ut in ipsam urbem venirent; quod con-
ſilium eos excogitaviſſe apud Athenienſes
in crimen coniecit Alcmæonidas ex eo, quod
ex compoſito Perſis iam in naves redactis
ſcutum oſtenderint. Dum illi Sunium cir- 116
cumvehuntur, Athenienſes e veſtigio abeun-
tes celerrime ad ferendam urbi opem prope-
rarunt, barbarosque eodem tendentes præ-
verterunt: progresſique ex Herculis templo,
quod est in Marathone, in aliud Herculis
fanum, quod est in Cynoſargi, caſtra poſue-
runt. Barbari, quum claſſe Phalerum ſupe-
raſſent, hic enim Athenienſium navale tunc
erat, ſuper eum locum ad ancoras ſuſpen-
ſis navibus morati, rurſus in Aſiam abierunt.
Quorum in hac pugna apud Marathonem 117
pugnata occubuere circiter ſex millia et qua-
dringenti: Athenienſium vero, centum
nonaginta duo: tot ex utrisque cecidere.
In qua pugna hæc res mira contigit, ut
Athe-

[a] *Med. Paſſ. Ask.*, τοιῷδε pari elegantia *Arch. V. Ald.* &c. Quae ſequuntur excerpſit *Plut.* Malign. p. 862. C. [b] Ἀνακρουσ. *V. Arch.* [c] Ἀπικομένους *Arch. Ald.* Statim αἰτίην δὲ ἔσχον *Plut.*, prius quoque *Ask. Brit. Med.*; in *Paſſ.* ἐν Ἀθην. bene: deerat ἐν prius. [d] Αὐτοῖσι *Ask. Paſſ.* [e] *Med. Paſſ. Arch. V. Ask. Brit. Plutarch. Paris. A. B.*, antea ἀναδέξασθαι. [f] Εἶχον *Paſſ.*, εἶλον *Ask.* ἧκον *Med.*, in aliis εἴχοντο. [g] Φαλήρου *Plut.* et ἐπίνεον *Arch.* [h] Ἀπέπλωον *Vind.*, ex more. ἀπέπλεον in aliis. [i] Θῶμα *Arch. Paſſ. Ask.*, ſtatim Ἐπίζηλον omnes.

Tzetzes Chil. I, v. 867. Unum de x. ducibus Steſilaum in praelio cecidiſſe novimus ex *Herodoto*; plerorumque nomina ignorantur, quorum gloriam Miltiades obſcuravit, qui δέκατος αὐτὸς στρατηγήσας, μόνος, ὡς εἰπεῖν, ὀνομάζεται, καὶ ταῦτα Ἀριστείδου τοῦ Λυσιμάχου παρόντος, ut ſcribit *Ariſtid.* T. III. p. 286. Milites gregarios Cynaegirum et Epizelum, ſive Polyzelum, in duces transformavit qui *Plutarchi* nomen mentitus confinxit *Parallela* quae vocant *minora*, T. II. p. 305. C. quique magnam mendacis libelli partem, iſta quoque, deſcripſit *Stobaeus* p. 91, 11. Propter tot egregia vetuſtatis monumenta credere maluiſſem, Stobaeanis hic illic ex iſto fuiſſe libello ab alia manu inculcata; ſed in ſuo florilegio eadem iam legiſſe *Photium* monſtrant Scriptores citati, quorum nomina et opera pleraque etiam omnia ficta ſunt.
VALCKEN.

92. Τὰ ἐξ Ἐρετρίης ἀνδράποδα] Offenderunt *Plutarchum* τὰ ἀνδράποδα de captivis Eretrienſibus. Potuiſſet leniore vocabulo αἰχμαλώτους, uti deinceps, eos Scriptor deſcribere: hic ex Perſarum iudicio, quibus utique pro *mancipiis* capti illi, ſive ἀνδραποδισμένοι post pauca. Mox ἀπικομένους ἐς τὸ ἄστυ ſpeciem praefert, nihil amplius.

94. Αἰτίη δὲ ἔσχε Ἀθηναίοισι &c.] Large coniecturis indulgetur, αἰτίη ἔσχε Ἀθηναίοισι non aliud erit ac Ἀθηναίους, et hoc ἀντὶ τοῦ, οἱ Ἀθηναῖοι ἔσχον αἰτίην, *Athenienſes culpam ſuſtinuerunt*; ſic *Portus*, non conſiderato, ne quid amplius dicam, haec Athenienſes non tangere, ſed Perſas. *Plutarchi* αἰτίην δὲ ἔσχον laudatore gaudet docto viro, acceduntque ex parte quadam libri αἰτίην oſtendentes: tum mox αὐτοῖσι, uti duobus in Codd., oportebit. Sententia ſane tolerabilis; *Ferebantur Athenienſibus ipſi Alcmaeonidarum fraude haec machinati.* Non raro enim αἰτίαν ἔχειν, idem ac, *dici*, *nominari*, *ferri*, κατηγορεῖσθαι, *Caſaubono* in *Athen.* IX, 2., eiusque exemplo ad *AEſchin.* Dial. I, 2. *Herreo*, docte monentibus. Sed enim ἔσχον nusquam in ſchedis. *Gronovii* ſententiam, impeditam multum, adnotationes explanant. Vulgata mihi non diſplicent, modo αἰτίη δὲ ἔσχε αὐτοὺς ἐν Ἀθηναίοισι —— ſtruantur. Conſimiliter L. V, 70. τὸν δὲ Κλεομένεα εἶχε αἰτίη φοιτᾷν et C. 71. φονεῦσαι δὲ αὐτοὺς αἰτίη ἔχει Ἀλκμαιωνίδας. Quae et in *Porti* penu.

94. Αἰτίη δὲ ἔσχε Ἀθην.] *Plutarchi* editi lectio II. p. 862. C. αἰτίην δὲ ἔσχον, mihi ut aliis genuina, videretur, niſi hic ſequeretur αὐτοὺς. Αἰτίαν ἔχειν, ut ſaepe apud alios, apud *Plutarch.* etiam ſignificat *dici*, *perhiberi*, ex gr. II. p. 803. C. 807. E. 850. B. 959. E. 1134. B. vid. *Caſaub.* in *Athen.* p. 639. Mos uſitatus ſcribendi illic quoque ſubſtitui potuit Herodoteo. Quod aliis diceretur, αἰτίαν ἔχουσιν Ἀλκμαιωνίδαι φονεῦσαι αὐτούς, vel τοῦ φόνου αὐτῶν, (ut *AEſch.* Eumen. v. 582.) id *Herodoto* dicitur, φονεῦσαι αὐτοὺς αἰτίη ἔχει Ἀλκμαιωνίδας, V, c. 71., ut c. 70., τὸν Κλεομένεα εἶχε αἰτίη φοιτᾷν π. Ad iſtam normam ordine ſuo hic verba collocari potuerant: αἰτίη δὲ ἔσχε αὐτοὺς (ἐν) Ἀθηναίοισι ταῦτα ἐπινοηθῆναι, *iſtud excogitaſſe perhibebantur apud Athenienſes* ἐξ Ἀλκμαιωνιδέων μηχανῆς. *Plutarchi* tamen lectionem ſi Codices praeberent reciperem.
VALCKEN.

98. Ὡς ποδῶν εἶχον] *Medicei* ἧκον non capio; ſcribae peccatum ex εἶχον formaſſe videtur. Infra L. IX, 58. ὡς ποδῶν ἕκαστος εἶχον· et VIII, 107. ὡς τάχεος εἶχε ἕκαστος, ſic enim ſcripti codices.

98. Ἀθηναῖοι δέ, ὡς ποδῶν εἴχοντο] Dubito ſitne τὸ τάχιστα natum ex interpretamento; ſed minime cunctanter corrigo, ὡς ποδῶν εἶχον· hoc in talibus ſemper invenietur: ὡς ἕκαστος τάχεος εἶχε· ὡς εἶχον τάχεος· ὡς ποδῶν, vel ἢ ποδῶν εἶχον· apud *Thucyd.* p. 440, 6. 447, 39. *Demoſth.* p. 740, 148. *Xenoph.* p. 309, 41. &c. *Herod.* IX, c. 58., ἴθεσαν ὡς ποδῶν ἕκαστος εἶχον, *quantum quisque pedibus valebant.* VIII, c. 107., ὡς τάχεος εἶχε ἕκαστος reſtituetur ex Codd. vid. Diſſ. *Herod.* p. 129. et Clar. *Weſſ.* ad *Diodori* II. p. 628. De aquila eleganter *AElian.* de N. A. VII, c. 11. ὥσπερ εἶχεν ὁρμῆς τε ἅμα καὶ πτερῶν εἶχεν ἐμπηδᾷ, *quanto potuit maximo alarum volatu*, *Geſner.* *Livius* XXXV, c. 26., *cetera claſſis, praetoria nave amiſſa, quantum quaeque remis valuit, fugerunt.* —— Aut ad hunc e campo Marathonio properantium reditum, aut ad illud tempus, quo primum obviam ibant Perſis, pertinet quod ſcribit *Clement Alex.* I. Strom. pag. 418. —— Duo Herculis templa, de quibus mox *Herod.* *Harpocration* etiam memorat in Ἡράκλεια ubi *Vales.* attigit Herodotea.
VALCKEN.

6. Κατὰ ἑξακισχιλίους &c.] *Plutarchi* Malign. p. 862. D. iudicio, ἀνατέτραπται τῆς νίκης τὸ μέγεθος, καὶ τὸ τέλος εἰς οὐδὲν ἥκει περιβοήτου κατορθώματος, ob exiguum adeo caeſorum numerum. Quod illi condonamus, nimium memori inſcriptionis, Ἑλλήνων προμαχοῦντες Ἀθηναῖοι Μαραθῶνι Ἔκτειναν Μήδων ἐννέα μυριάδας. *Herodotus* veracis officium Scriptoris functus eſt, Athenienſium laudibus nec detrahens, neque, quod exprobratum acerbius, blandiens. Ceterum *Epizelus*, Cuphagorae F., recentioribus Πολύζηλος audit, *Plutarcho*, *Suidae*, *Stobaeo* et *Maximo Tyr.* Diſſ. V., ubi p. 513. Cl. *Daviſius*.

14. Af-

Cæcus Epizeli. Delio ablatum ſimulacrum Apollinis redditur. Eretrienſes captivi collocati in Ciſſia. Puteus edens bitumen, ſales et oleum

Athenienſis quidam Epizelus Cuphagoræ filius, dum ſtans in acie pugnat ſtrenue, luminibus caperetur, neque ſaucius ulla parte corporis, neque eminus ictus: atque ita cæcus in reliquum vitæ tempus permanſerit. Quem audivi dicere ſolitum de ſua clade, viſum ſibi esſe obſiſtere virum armatum, procero corpore, cuius barba omnem clypeum inumbraret: et hoc ſpectrum præter ipſum quidem ivisſe, ſed illum qui ſibi asſiſteret occidisſe. Hæc Epizelum ſolitum
118 commemorare audivi. Porro Datis in Aſiam cum clasſe rediens, ubi Myconum tenuit, vidit in ſomnis viſum: id tamen quod fuerit, non traditur: ſed ubi primum dies illuxit, naves rimatus est; compertoque in navi Phœnisſa ſimulacro Apollinis inaurato, ſciſcitatus est, unde ſublatum esſet: et ubi audivit ex quo templo foret, navigans ſua navi Delum, iam enim Delii in inſulam redierant, ibi ſimulacrum in templo depoſuit, præcepitque Deliis, ut illud in Delium Thebanorum referrent, quod est ad mare e regione Chalcidis. Hoc ubi præcepit Datis, vela illinc fecit. Delii tamen hanc ſtatuam non reportaverunt, ſed vicesſimo post anno eam Thebani ex oraculo in Delium tule-
119 runt. Datis autem et Artaphernes, posteaquam in Aſiam navigavere, captivos Eretrienſes Suſa perduxere: quos Darius rex, etſi in eos ante captivitatem bilem contraxerat acerbam, quod priores cœpisſent iniuste agere, tamen ut in conſpectum ſuum abductos vidit ac ſibi ſubiectos, nullo alio malo affecit, ſed in ſuo Ciſſiæ regionis ſtathmo collocavit, cui nomen est Ardericca: ducentis ac decem ſtadiis procul a Suſis, quadraginta a puteo qui exhibet triplices rerum ſpecies: nam ex eo bitumen et ſales et oleum hauriunt, ad hunc modum. Hauritur quidem tollenone; pro ſitula autem, dimidiatus uter ei est alligatus: quo in puteum decusſo hauritur, et mox in ciſternam diffunditur, atque hinc alio effuſum, triplici varietate concreſcit: bitumen quidem et ſales protinus; oleum autem, quod Per-

Ἀθηναῖον ἄνδρα Ἐπίζηλον τὸν Κυφαγόρεω ἐν τῇ συστάσει μαχόμενόν τε, καὶ ἄνδρα γινόμενον ἀγαθὸν, τῶν ὀμμάτων στερηθῆναι, οὔτε πληγέντα οὐδὲν τοῦ σώματος, οὔτε βληθέντα· καὶ τὸ λοιπὸν τῆς ζόης διατελέειν ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου ἐόντα τυφλόν· λέγειν δὲ αὐτὸν ἤκουσα 370
περὶ τοῦ πάθεος τοιόνδε τινὰ λόγον· ἄνδρα οἱ δοκέειν ὁπλίτην ἀντιστῆναι μέγαν, τοῦ τὸ γένειον τὴν ἀσπίδα πᾶσαν σκιάζειν· τὸ δὲ φάσμα τοῦτο ἑωυτὸν μὲν παρεξελθεῖν, τὸν δὲ ἑωυτοῦ παραστάτην ἀποκτεῖναι· ταῦτα μὲν δὴ Ἐπίζηλον ἐπυθόμην λέγειν. Δᾶτις δὲ πορευόμενος ἅμα τῷ στρατῷ ἐς τὴν Ἀσίην, ἐπεί τε ἐγένετο ἐν Μυκόνῳ, [a] εἶδε ὄψιν ἐν τῷ ὕπνῳ· καὶ ἥτις μὲν ἦν ἡ ὄψις, οὐ λέγεται· ὁ δὲ, ὡς ἡμέρη τάχιστα ἐπέλαμψε, ζήτησιν ἐποιέετο τῶν νεῶν· εὑρὼν δὲ ἐν Φοινίσσῃ νηῒ ἄγαλμα Ἀπόλλωνος κεχρυσωμένον, ἐπυνθάνετο ὁκόθεν σεσυλημένον εἴη· πυθόμενος δὲ [b] ἐξ οὗ ἦν ἱροῦ, ἔπλεε τῇ ἑωυτοῦ νηῒ ἐς Δῆλον· καὶ, [c] ἀπίκατο γὰρ τηνικαῦτα οἱ Δήλιοι ὀπίσω ἐς τὴν νῆσον, κατατίθεταί τε ἐς τὸ ἱρὸν [d] τὸ ἄγαλμα, καὶ ἐντέλλεται τοῖσι Δηλίοισι ἀπαγαγεῖν τὸ ἄγαλμα ἐς Δήλιον τὸ Θηβαίων· τὸ δ' ἔστι ἐπὶ θαλάσσῃ, Χαλκίδος καταντίον. Δᾶτις μὲν δὴ ταῦτα ἐντειλάμενος ἀπέπλεε· τὸν δὲ ἀνδριάντα τοῦτον Δήλιοι οὐκ ἀπήγαγον, ἀλλά μιν δι' ἐτέων εἴκοσι Θηβαῖοι αὐτοὶ ἐκ θεοπροπίου ἐκομίσαντο ἐπὶ Δήλιον. Τοὺς δὲ τῶν Ἐρετριέων ἀνδραποδισμένους Δᾶτίς τε καὶ [e] Ἀρταφέρνης, ὡς προσέσχον [f] ἐς τὴν Ἀσίην πλέοντες, ἀνήγαγον ἐς Σοῦσα· βασιλεὺς δὲ Δαρεῖος, πρὶν μὲν αἰχμαλώτους γενέσθαι τοὺς Ἐρετριέας, ἐνεῖχέ σφι δεινὸν χόλον, οἷα ἀρξάντων ἀδικίης προτέρων τῶν Ἐρετριέων· ἐπεί τε δὲ εἶδε σφέας ἀπαχθέντας παρ' ἑωυτὸν, καὶ ὑποχειρίους ἑωυτῷ ἐόντας, ἐποίησε κακὸν ἄλλο οὐδὲν, ἀλλά σφεας τῆς Κισσίης χώρης κατοίκισε ἐν σταθμῷ ἑωυτοῦ, τῷ οὔνομά ἐστι [g] Ἀρδέρικκα· ἀπὸ μὲν Σούσων δέκα καὶ διηκοσίους σταδίους ἀπέχοντι, τεσσεράκοντα δὲ ἀπὸ τοῦ φρέατος, τὸ παρέχεται τριφασίας ἰδέας· καὶ γὰρ ἄσφαλτον καὶ ἅλας καὶ ἔλαιον [h] ἀρύσσονται ἐξ αὐτοῦ τρόπῳ τοιῷδε· ἀντλέεται μὲν κηλωνηΐῳ, ἀντὶ δὲ γαυλοῦ, ἥμισυ [i] ἀσκοῦ οἱ προσδέδεται· ὑποτύψας δὲ τούτῳ ἀντλέει, καὶ ἔπειτα ἐγχέει ἐς δεξαμενήν· ἐκ δὲ ταύτης ἐς ἄλλο διαχεόμενον, τράπεται τριφασίας ὁδούς· καὶ ἡ μὲν ἄσφαλτος, καὶ οἱ ἅλες πήγνυνται παραυτίκα, τὸ δὲ ἔλαιον [k] συνάγουσι ἐν ἀγγείοις, τὸ

a Suidas haec deſcribens εἶδεν ὄψιν ὀνείρου in Δᾶτις. *b* Ἐξ οἵου idem. *c Med. Pasſ. Ask. Arch. Vind.*, probe. olim ἀπίκοντο. *d* Τἄγαλμα *Pasſ.*, post hanc vocem negligentia ſcribae abſunt ſeptem ſequentes in *Arch.* *e* Ἀρταφρένης *Ask. V. Pasſ.* *f* Πρὸς τὴν *Med. Ask.*, ceteri omnes ἐς τὴν cum *Aldo*, cui ſuus iterum locus. *g M. Pasſ. Ask. Brit.*, Ἀρδερίκκα *Vind. Arch. Valla*, Ἀνδέρικα *Ald.* *h* Ἀρύσσονται *Arch. Vind.*, ἀῤῥύσονται ceteri. *i Med. Pasſ. Ask.*, aliis οἱ abest. *k* Quatuor iſta non leguntur in *M. Ask. Brit. Valla.*

14. Λέγειν δὲ αὐτὸν ἤκουσα] Sic acceperunt iſta nonnulli, ac ſi ipſum narrantem audisſet *Herodotus* Epizelum, quae ab aliis accepisſe ſe duplici formula ſignificat: contra IX, c. 16., τάδε ἤδη τὰ ἐπίλοιπα ἤκουον Θερσάνδρου· hinc utique longe diverſum esſet, λέγειν ἤκουσα (vel ἐπυθόμην) Θέρσανδρον. In his errantes recte corrigit eruditus Auctor *des Esſais de Critique* p. 187. VALCKEN.

22. Ζήτησιν ἐποιέετο τῶν νεῶν] Corrigendum ſuſpicor, ἐξέτασιν ἐποιέετο τ. ν. neque enim quae adesſent quaerendae naves erant, ſed perſcrutandae; λίαν ἀκριβῶς ἐξετάζων invenit Datis in Phoenisſa nave ſignum Apollinis, a ſacrilegis furtim atque inſcio duce ſubreptum: phraſes ſunt uſitatisſimae, ἐξέτασιν ὅπλων ποιεῖσθαι, vel ἀνδρῶν, vel τοῦ ἱππικοῦ. In Attica lege, quam habet *Petitus* p. 209., pro Γενέσθαι ζήτησιν, emendari debet, γενέσθαι ἐξέτασιν πάντων τῶν ἐγγεγραμμένων τοῖς Ληξιαρχικοῖς γραμματείοις· ut legitur in *Iſaei* fragmento apud *Dionys. Halic.* T. II. p. 175, 11. conf. *Harpocr.* in Διαψήφισις. VALCKEN.

29. Ἐς Δήλιον τὸ Θηβαίων] *Pauſanias* repertam in navi Phoenisſa Apollinis imaginem Noſtri verbis deſcribens traditam ait L. X, 28. p. 867. Ταναγραίοις ἐς Δήλιον, contractiore uſus narratione. Namque in Tanagraeorum agro, ipſisque Boeotiae finibus maritimis *Delium* illud, de quo ad *Diodori* XII, 69. Multum autem conducunt ad *Herodoti* finiendam aetatem XX. iſti, quibus evolutis in Tanagraeorum Delium Apollinis ſignum rediit, anni.

42. Ἀρδέρικκα] In barbara voce nihil tento, ignarus quid praeſtet: certum est, diſcrepare, ſitum ſi ſpectes, abs ſimilis tituli loco L. I, 185. *Philoſtratus* collocat ex *Damidis* monumentis Eretrienſes in Medorum regione unius, ſed citati curſus, diei itinere a Babylone, Vit. Apoll. L. I, 24. Itaque, niſi a *Damide* decipimur, medii ferme Suſa inter et Babylonem ſedes a Dario acceperunt.

45. Ἀρύσσονται] Sic malui, ut propior ad verum via foret. Scripſisſe ἀρύονται aut ἀρύτονται doctiores conſentiunt: nam *Porti* ἀῤῥύσονται *pro communi* ἀναρύσονται, *hocque pro* ἀναρύονται placere non potest. Fontem *Philoſtratus* bitumine, oleo et *aqua*, ſale neglecto, ſcaturiisſe, inprudenter perhibet.

50. Τὸ δὲ ἔλαιον συνάγουσι ἐν ἀγγείοις, τὸ] Horum ultima quatuor docta diſputatione hinc Cel. *Gronov.* amovet. Tum equidem τὸ δὲ ἔλαιον οἱ Πέρσαι καλέουσι τοῦτο ῥαδινάκην ex ſchedis legerem, ut illud duntaxat oleum *Radinacen* Perſae nuncupaverint. Habent tamen τριφάσιαι ὁδοὶ, quae amoliendis auxiliantur: bitumen et ſales ſtatim ut diffuſa ſunt, dicuntur concrevisſe:

I Poſt prœlium duo millia Lacedæmoniorum venerunt. Ab illis ſpectati Perſæ. Clypeum Perſis ad ſignum oſtenſum an ab Alcmæonidis? negat auctor. Tyrannorum hoſtes Callias et Alcmæonidæ.

τὸ οἱ Πέρσαι [a] καλέουσι ῥαδινάκην· ἔστι δὲ μέλαν, καὶ
ὀδμὴν παρεχόμενον βαρέαν· ἐνθαῦτα τοὺς Ἐρετριέας
κατοίκισε βασιλεὺς Δαρεῖος, οἳ καὶ μέχρι [b] ἐμέο εἶ-
χον τὴν χώρην ταύτην, φυλάσσοντες τὴν ἀρχαίην
γλῶσσαν. τὰ μὲν δὴ περὶ Ἐρετριέας ἔσχε οὕτω. Λα-
κεδαιμονίων δὲ ἧκον ἐς τὰς Ἀθήνας δισχίλιοι μετὰ τὴν
πανσέληνον, ἔχοντες σπουδὴν πολλὴν καταλαβεῖν οὕτω
ὥστε τριταῖοι [c] ἐκ Σπάρτης ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ·
371 ὕστεροι δὲ ἀπικόμενοι τῆς συμβολῆς, ἱμείροντο ὅμως
θεήσασθαι τοὺς Μήδους· ἐλθόντες δὲ ἐς τὸν Μαραθῶνα,
ἐθεήσαντο· μετὰ δὲ [d] αἰνέσαντες Ἀθηναίους, καὶ τὸ ἔρ-
γον αὐτέων, ἀπαλλάσσοντο ὀπίσω. [e] Θῶμα δέ μοι,
καὶ οὐκ ἐνδέκομαι τὸν λόγον, Ἀλκμαιωνίδας ἄν κοτε
ἀναδέξαι Πέρσῃσι ἐκ συνθήματος ἀσπίδα, βουλομένους
ὑπὸ βαρβάροισί τε εἶναι Ἀθηναίους καὶ ὑπὸ Ἱππίῃ·
[f] οἵτινες μᾶλλον ἢ ὁμοίως Καλλίῃ τῷ Φαινίππου,
Ἱππονίκου δὲ πατρί, φαίνονται μισοτύραννοι ἐόντες.
Καλλίης τε γὰρ μοῦνος Ἀθηναίων ἁπάντων ἐτόλμα, ὅ-
κως Πεισίστρατος ἐκπέσοι ἐκ τῶν [g] Ἀθηνέων, τὰ χρή-
ματα αὐτοῦ κηρυσσόμενα ὑπὸ τοῦ δημοσίου ὠνέεσθαι,
καὶ τἆλλα τὰ ἔχθιστα ἐς αὐτὸν πάντα ἐμηχανᾶτο.
[h] Καλλίεω δὲ τούτου ἄξιον πολλαχοῦ μνήμην ἐστὶ πάν-
τα

Perſæ rhadinacen appellant, in vaſa colli-
gunt: eſt autem atrum ac graviter olens.
Hoc loco rex Darius locavit Eretrienſes,
quem ad meam usque memoriam tenuere,
ſervantes priſtinam linguam. Quod ad E-
retrienſes attinet, ita habet. Ceterum poſt 120
plenilunium duo millia Lacedæmoniorum A-
thenas venerunt, tanta feſtinatione adipi-
ſcendi hoſtem, ut triduo quam ex Sparta
diſceſſere, in Atticam pervenerint: et licet
ſerius poſt pugnam veniſſent, tamen intuen-
di Medos cupidi, ad illos intuendos in Ma-
rathonem perrexerunt. Deinde laudatis A-
thenienſibus et eorum facinore, rurſus redie-
runt. Tenet autem admiratio me, nec ra- 121
tionem inire poſſum, Alcmæonidas unquam
Perſis ex compoſito oſtentaſſe clypeum, quod
vellent Athenienſes barbaris atque Hippiæ
ſubeſſe: quippe quos conſtat vehementiore
aut ſimili odio in tyrannos fuiſſe, quam fuit
Callias Phænippi, pater Hipponici: nam Cal-
lias cum alia omnia in Piſiſtratum inimiciſſi-
me commentus eſt, tum vero ſolus Athenien-
ſium omnium, illius Athenis eiecti quum pu-
blice ſub præcone venderentur bona, emere
auſus eſt. Cuius Calliæ mentionem crebro 122
ple-

[a] Καλέουσι τοῦτο ῥαδ. *Paſſ. Aſk. Brit.* [b] Ἐμεῦ *Aſk.* [c] Hic iterantur voces μετὰ τὴν πανσέληνον in *M. Paſſ. Aſk.* bene, *Gronovii* iudicio. [d] Αἰνέοντες marg. *Steph. Paſſ. Arch. Vind.* [e] Θῶμα *Arch. Aſk.* [f] Deſcripſit *Plut.* Malign. p. 863. A. [g] *Med. Aſk.*, vere. Ἀθηναίων vulgo. Porro κηρυσσομένου *Arch.* et τὰ ἄλλα cum *Vind.* [h] Omnia usque τούτῳ τῷ ἀνδρὶ abſunt *Med. Aſk. Paſſ.*

viſſe: et quid oleo factum, tacebitur? At premere hoc renuo. De cultu, ſcribendi modo, et Eretrienſium exſulum ſepulturae ritu Philoſtrati *Damis* plura, nonnullis intempeſtiva Clar. *Olearii* cura perverſis.

61. Μετὰ δὲ αἰνέσαντες] Aeque concinnum αἰνέοντες ex membranis. Venerunt Spartani τῇ ὑστεραίᾳ τῆς μάχης in *Platon.* Menex. p. 240. C. Quod autem deinceps, θῶμα δέ μοι —— fuit in *Plutarchi* Malign. p. 862. F. olim, prava nunc et hiante oratione, ſed facillime hinc ſarcienda.

63. Οὐκ ἐνδέκομαι τὸν λόγον] Narratam ſibi vel ab aliis ſcripto mandatam Athenienſium quorumdam ſuſpicionem tot argumentis repellit *Herodotus*, ut in his etiam vexandis modum exceſſiſſe videatur *Plutarchus* de *Herod.* Malign. p. 862. E. et 863. contendens primum et ſolum *Herodotum* iſtam accuſationem commemoraſſe: πρῶτος, inquit, ἀνθρώπων ἐπενήνοχας ἐγκλήματα· —— σὺ κατηγορεῖς, εἶτα ἀπολογῇ· καὶ γράφεις κατ' ἐπιφανῶν ἀνδρῶν διαβολάς, ἃς πάλιν ἀναιρεῖς· ἀπιστῶν δέ, σεαυτῷ δηλονότι, σεαυτοῦ γὰρ ἀκήκοας λέγοντος, Ἀλκμαιωνίδας ἀνασχεῖν ἀσπίδα νενικημένοις καὶ φεύγουσι τοῖς βαρβάροις. VALCKEN.

66. Καλλίῃ —— Ἱππονίκου δὲ πατρί] Horum vellem hiſtoricus mentionem omiſiſſet haud ſane neceſſariam: quod prioribus ſubdit *Plutarch.* de Callia et Hipponico habet illud multo maiorem veri ſpeciem; nam iſthac certe via ſibi videtur *Herodotus* occaſionem paraſſe Calliam laudandi, patrem Hipponici, *patri*, ſic legitur apud *Plutarchum*, προσάψας τὸν υἱὸν Ἱππόνικον, ὃς ἦν καθ' Ἡρόδοτον ἐν τοῖς πλουσιωτάτοις Ἀθηναίων. Iſta quidem acerbiſſima videbitur criminatio conſideranti, quae *Plutarchus* alibi de *Herodoto* prodidit, ſuos etiam nonnunquam teſtes excitans, veluti *Diyllum* hiſtoricum Atticum p. 862. B. et 864. C. D. *Ariſtophanem* Boeotum, quaeque noſtro minus honorifica narrat *Dion Chryſ.* in Corinthiaca p. 456. C. Sed iſta *Plutarchi* difficultate non carent: neque enim *Herodoto* fuiſſe dicitur Hipponicus unus ex Athenienſium ditiſſimis, nec primi iſtius Calliae filius Hipponicus aetate floruit *Herodoti*: ſuſpicor verba quaedam *Plutarchi* tranſpoſita ſic in proximis olim fuiſſe lecta: τοῖς δὲ Καλλίου τοῦ Φαινίππου χρησάμενος ἐπαίνοις, καὶ προσάψας αὐτῷ τὸν υἱὸν Ἱππόνικον, ὡμολόγηκεν ὅτι, μηδὲν τῶν πραγμάτων δεόμενον, ἀλλὰ θεραπείᾳ καὶ χάριτι τοῦ Ἱππονίκου (ὃς ἦν καθ' Ἡρόδοτον ἐν τοῖς πλουσιωτάτοις Ἀθηναίων) τὸν Καλλίαν παρενέβαλεν· ut Calliae laudes filiique Hipponici nomen in hanc hiſtoriae partem inculcaſſe dicatur, quo gratificaretur Hipponico, huius nominis in iſta familia ſecundo, *qui*, καθ' Ἡρόδοτον, *aetate Herodoti, unus erat ex Athenienſium ditiſſimis.* Primus quidem Callias Phaenippi F. fuit pecunioſus; ſed ſecundus praeſertim Callias, theſauro quodam ditatus, filium reliquit Hipponicum itidem ſecundum, qui (*Plut.* I, p. 321. D.) Graecorum fuiſſe fertur ditiſſimus. Callias iſte ſecundus, velut Princeps legationis ad Artaxerxem miſſae *Herodoto* quoque memoratus in tranſcurſu L. VII, c. 151., Ariſtidi velut aequali diſſimillimus ſaepius opponitur: vid. celeberr. *Hemſterh.* ad *Luciani* Timon. p. 137. Quod legitur apud *Stobaeum* p. 521, 13. εἴγε μὴ τῶν ποτὲ Ἀθηναίων ὁ πλουσιώτατος ἀμείνων ἦν Ἀριστείδου καὶ Σωκράτους [Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους] ἐν πενίᾳ τῆς ἀρετῆς· mea ſententia ferri nequit: ſcioli videtur adſumentum Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους, et non nominatus Callias Hipponici F. fuiſſe deſignatus: conf. *Ariſtidei* Soph. T. I. p. 340. *Lucian.* T. II. p. 638. et 696. *Themiſt.* II. p. 36. D. Huius familiae hiſtoriam *non paucis adhuc difficultatibus impeditam* fatetur vir ſummus ad *Lucian.* qui de illa egerint citantur ad *Diodor. Sic.* L. XII, c. 4. n. 23. VALCKEN.

72. Καλλίεω δὲ τούτου &c.] Memorabile Calliae elogium cur trium Codd. ſcriptores contemtui habitum praeterierint, cauſſam non perſpicio, niſi illi id ignorarint, adſutum aliunde. *Gronovio* cupide largior, rerum nexum, ſi omnia iſta exſulent, non diſſolvi: perhibere praeterea honoris et magnificentiae teſtimonium, quale vix aliud. Si *Herodoto* auferantur, id ſane fatendum eſt, non indocti admodumque recentis eſſe hominis, ſed adprime in *Calliae* negotiis et familia callentis. Pertinet eo victoria Olympica, quam Olymp. LIV. indeptus eſt, νενικηκὼς ἵππῳ, ut ſcholia habent ad Comici Nub. v. 284. *Io. Meurſius* oblitus eorum, quae in *Herodoto*, inprudenter ex Critici Olympiade LIV. fecit τετάρτην καὶ ἑβδομηκοστὴν, ſive LXXIV. de Archont. L. II, 4. Piſiſtrati enim bonorum ſector vitam tam longe haud extendit. De Phaenippo Calliaeque gente plura *Palmerius* Exercit. p. 754. et *Perizon.* ad Var. *AEliani* XIV, 16.

72. Καλλίεω δὲ τούτου] Hic ſane miror Codicis *Medicei* bonitatem, in quo nihil horum reperiri ſcribit *Gronov.* Quod viro clariſſimo mihi quoque verum videtur, quaecunque continentur hoc capite in laudem Calliae ab alia fuiſſe manu adiecta, hominis forte non longe recentioris in gratiam Calliae cuiuſdam vel Hipponici: atque idem ſenſiſſe videntur antiquarii, qui in Codicibus iſta cenſuere praetermittenda: ſed ſi vel in omnibus legerentur, nihilominus indigna prorſus illa iudicarem *Herodoto*. Quibus illa modis lecta ſibi *Plutarchus* excepiſſet, turpi adulatione in laudem ditiſſimae familiae compoſita! Horum conditor, imitator ille quidem *Herodoti*, ſibi tamen nativam in ſcribendo faciem diſſimulare non potuit: prima, Καλλίεω δὲ τούτου ἄξιον πολλαχοῦ μνήμην ἐστὶ πάντα

τινα

Alcmæonidæ clari et divites Athenis ab tempore Crœſi, et quomodo:

… cæterique omnes habere debent cum ob ea quæ dicta ſunt, ut viri ſummopere patriam liberantis, tum ob hæc quæ in Olympia fecit: nam et in equorum curſu palmam obtinuit, et in quadrigario fuit ſecundus: et in ludis Pythiis quum primas obtinuisſet, in univerſos Græcos ſumptuoſisſimus extitit: tum ob id quod talem ſe in filias ſuas quæ tres fuerunt, exhibuit: nam posteaquam nubiles extitere, eis magnificentisſimum munus dedit et gratificatus est, ut quem ſibi unaquæque vellet ex omnibus Athenienſibus, eum deligeret: atque ita eam illi nuptum dedit.
123 At Alcmæonidæ aut perinde aut nihil minus quam Callias, peroſi tyrannos fuere. Quo maior me admiratio ſubit, minusque admitto criminationem, eos clypeum Perſis oſtentasſe, qui per omne tempus tyrannidis in exilio vixerunt, et quorum aſtutia Piſiſtratidæ tyrannidem dereliquerunt: atque ita multo magis Athenarum liberatores extiterunt illi meo iudicio, quam Harmodius et Ariſtogiton. Illi enim Hipparcho interempto, non tam ceteros Piſiſtratidas ab affectanda tyrannide represſerunt, quam aſperaverunt: Alcmæonidæ autem ex aperto Athenas liberaverunt, ſi modo ipſi fuere qui Pythiæ perſuaſere, ut imperaret Lacedæmoniis Athenas liberare, quemadmodum ſuperius a
124 me commemoratum est. At enim propter aliquam cauſam forſitan ſuccenſentes Athenienſi populo patriam prodiderunt? Imo nulli erant viri illuſtriores eis inter Athenienſes, neque qui magis esſent honorati. Ita neque ratio probat clypeum ab his esſe oſtenſum ob talem cauſam. Nam certe *oſtenſus* fuit clypeus, idque non licet aliter dicere: factum est enim: ſed quis tamen oſtenderit, ne-
125 queo ulterius dicere, quam dixi. Quamquam Alcmæonidæ iampridem extiterant Athenis clari ſane: ſed ab Alcmæone atque etiam Megacle extiterunt omnino ſplendidisſimi. Etenim Alcmæon Megaclis filius, iis Lydis, qui Sardibus a Crœſo Delphos ad oraculum ierant, adminiſtrum ſe præbuit, eosque comiter accepit. Cuius erga ſe beneficentiam Crœſus a Lydis ad oracula euntibus quum audisſet, hominem Sardes arcesſivit, et ubi advenit, eum donavit tanto auro quantum ſemel corpore ſuo efferre posſet. Ad istam doni condicionem Alcmæon hanc

τα τινὰ ἔχειν· τοῦτο μὲν γὰρ, τὰ προλελεγμένα, ὡς ἀνὴρ ἄκρος ἐλευθερῶν τὴν πατρίδα· τοῦτο δὲ, τὰ ἐν Ὀλυμπίῃ ἐποίησε, ἵππῳ νικήσας· τεθρίππῳ δὲ, δεύτερος γενόμενος. Πύθια δὲ πρότερον ἀνελόμενος, ἐφανερώθη ἐς τοὺς Ἕλληνας πάντας μεγίστῃσι δαπάνῃσι· τοῦτο δὲ, κατὰ τὰς ἑωυτοῦ θυγατέρας, ἐούσας τρεῖς, οἷός τις ἀνὴρ [a] ἐγένετο· ἐπειδὴ γὰρ ἐγένοντο γάμου ὡραῖαι, ἔδωκέ σφι δωρεὴν μεγαλοπρεπεστάτην, ἐκείνῃσί τε ἐχαρίσατο· ἐκ γὰρ πάντων τῶν Ἀθηναίων τὸν ἑκάστη ἐθέλοι ἄνδρα ἑωυτῇ ἐκλέξασθαι, ἔδωκε τούτῳ τῷ ἀνδρί. Καὶ οἱ Ἀλκμαιωνίδαι ὁμοίως, ἢ οὐδὲν ἧσσον τούτου ἦσαν μισοτύραννοι· θῶυμα ὦν μοι, καὶ οὐ προσίεμαι τὴν διαβολὴν, τούτους γε [b] ἀναδέξαι ἀσπίδα, οἵ τινες ἔφευγόν τε τὸν πάντα χρόνον τοὺς τυράννους, ἐκ μηχανῆς τε τῆς τούτων ἐξέλιπον οἱ Πεισιστρατίδαι τὴν τυραννίδα· καὶ οὕτω τὰς Ἀθήνας οὗτοι ἦσαν οἱ [c] ἐλευθερώσαντες πολλῷ μᾶλλον ἤπερ Ἁρμόδιός τε καὶ Ἀριστογείτων, ὡς ἐγὼ κρίνω· οἱ μὲν γὰρ ἐξηγρίωσαν τοὺς [d] λοιποὺς Πεισιστρατιδέων Ἵππαρχον ἀποκτείναντες, οὐδέ τι μᾶλλον ἔπαυσαν τοὺς λοιποὺς τυραννεύοντας. [e] Ἀλκμαιωνίδαι δὲ ἐμφανέως ἐλευθέρωσαν, εἰ δὴ οὗτοί γε ἀληθέως ἦσαν οἱ τὴν Πυθίην ἀναπείσαντες προσημαίνειν Λακεδαιμονίοισι ἐλευθεροῦν τὰς Ἀθήνας, ὥς μοι πρότερον δεδήλωται. Ἀλλὰ γὰρ [f] ἴσως τι ἐπιμεμφόμενοι τῷ Ἀθηναίων δήμῳ προεδίδοσαν τὴν πατρίδα; οὐ μὲν ὦν ἦσάν σφεων ἄλλοι δοκιμώτεροι ἔν γε Ἀθηναίοισι ἄνδρες, οὐδ' οἳ μᾶλλον ἐτετιμέατο· οὕτω οὐδὲ λόγος αἱρέει ἀναδεχθῆναι 372
ἔκ γε ἂν τούτων ἀσπίδα ἐπὶ τοιούτῳ λόγῳ· [g] ἀνεδέχθη μὲν γὰρ ἀσπίς· καὶ τοῦτο οὐκ ἔστι ἄλλως εἰπεῖν. ἐγένετο γάρ. ὃς μέντοι ἦν ὁ ἀναδέξας, οὐκ ἔχω προσωτέρω εἰπεῖν τουτέων. Οἱ δὲ Ἀλκμαιωνίδαι ἦσαν μὲν καὶ τὰ ἀνέκαθεν λαμπροὶ ἐν τῇσι Ἀθήνῃσι, ἀπὸ δὲ Ἀλκμαίωνος καὶ αὖτις Μεγακλέος ἐγένοντο καὶ κάρτα λαμπροί. τοῦτο μὲν γὰρ, Ἀλκμαίων ὁ Μεγακλέος τοῖσι ἐκ Σαρδίων Λυδοῖσι παρὰ Κροίσου [h] ἀπικομένοισι ἐπὶ τὸ χρηστήριον τὸ ἐν Δελφοῖσι, συμπρήκτωρ τε ἐγίνετο καὶ συνελάμβανε προθύμως· καί μιν Κροῖσος πυθόμενος τῶν Λυδῶν [i] τῶν ἐς τὰ χρηστήρια φοιτεόντων ἑωυτὸν εὖ ποιέειν, μεταπέμπεται ἐς Σάρδις· ἀπικόμενον δὲ δωρέεται χρυσῷ, τὸν ἂν δύνηται τῷ ἑωυτοῦ σώματι [k] ἐξενείκασθαι ἐσάπαξ· ὁ δὲ Ἀλκμαίων πρὸς

a Ἐγένετο *Arch. V.* b Iid. *M. Ask. Paſſ.*, qui quidem *Paſſ.* ſuperius ἧσσον τούτῳ in *Arch.* τούτου deſit. antea ἀναδέξασθαι. c Ῥύσαντες *Arch.* ex ſcholio. d *Med. Paſſ. Ask. Paris. B.*, ceteri ὑπολοίπους. e Οἱ δὲ Ἀλκμ. *Arch.* f *Med. Paſſ. Vind. Ask. Brit. Arch.*, in quo ἐπιμεμφόμενοι Ἀθην., deerat τι, ſicuti deeſt τῶν *Paſſ.*, nec male. g Citat *Plut.* Mal. p. 862. E. h Ἀπικνεομ. *Paſſ.* i Abeſt *Paſſ. Arch. V.* k *M. Paſſ. Paris. B. Ask. V. Arch.*, mox ἐσαπ. *Arch. Paſſ.*, olim ἐξενεῖκαι εἰσαπ.

τινὰ ἔχειν Sophiſtam ſapiunt non Herodotum, quem, iſto nuſquam modo loquentem, ordine verborum perturbato voluit imitari: ἄξιόν ἐστι ſequente infinitivo non eſt Herodoteum quantum memini. *Sed cur tandem decet unumquemque istius Calliae πολλαχοῦ meminiſſe?* τοῦτο μὲν, inquit, —— τοῦτο δὲ, —— τοῦτο δὲ —— tria nobis enumerat propter quae memoratu videri deberet omnibus dignisſimus: τοῦτο μὲν γὰρ, ait, τὰ προλελεγμένα ὡς ἀνὴρ ἄκρος ἐλευθερῶν τὴν πατρίδα· quaenam illa tandem? virum praecellentem Piſiſtratum oderat invidus, et, ut erat pecunioſus, eiecti quae publicata fuerant emit. Τοῦτο δὲ, ait, τὰ ἐν Ὀλυμπίῃ ἐποίησε, ἵππῳ νικήσας &c. Sed quid ibi fecit adeo prae ceteris laudabile? an forte τἀπινίκια θύσας totam panegyrin excepit convivio? nam ἵππῳ νικῆσαι, et τεθρίππῳ δεύτερον γενέσθαι, quod cum multis habuit commune, nihil adeo erat cur prae aliis noſtro memoratis Olympionicis poſterorum eſſet memoria dignus: Φανερωθῆναι δὲ τοὺς Ἕλληνας πάντας μεγίστῃσι δαπάνῃσι· ea, opinor, laus, ſi quid illa eſt, Calliis et Hipponicis congruit. Quod addit denique de filiabus, in libro Oeconomico patribus forſan in exemplum proponi potuerat, ſed propterea nunquam in hiſtoria *Herodoto* Callias fuiſſet dignus viſus ſeculorum memoria. Tandem abiiciantur iſta, et Herodotea male divulſa cohaerebunt.
VALCKEN.

93. Ἔπαυσαν τοὺς λοιποὺς τυραννεύοντας] Inculcarunt ex praecedentibus λοιποὺς, hic prorſus inutiles. Non equidem neſcio defenſionem vocabulo quaeſitam ex L. VII, 41., ſed debilem admodum. *Reiskii* coniectura poſtulat τοῦ λοιποῦ, *deinceps*.

16. Ὁ δὲ Ἀλκμαίων πρὸς τὴν δ.] Primum προσέφερε ſcribi malim una litera auctius, προσεφόρει· aviditas Alcmaeonis dono nondum contenta πρὸς τὴν δωρεὴν ἐοῦσαν τοιαύτην τοιάδε ἐπιτηδεύσας προσέφερε· *inſuper talia commentus eſt.* Commentum hominis ridiculum indignatus bis enarrat *Dion Chryſ.* primum paucis ſub finem Or. XVII. p. 253. deinceps explicatius et ad noſtri ductum, Or. LXXVIII. p. 659., theſaurum ſcribit ingreſſum Alcmaeona χιτῶνά τε ποδήρη καταζωσάμενον, καὶ τὸν κόλπον ἐμπλήσαντα γυναικεῖον καὶ βαθὺν, καὶ τὰ ὑποδήματα ἐξεπίτηδες μεγάλα καὶ κοῖλα ὑποδησάμενος· τέλος

πρὸς τὴν δωρεὴν ἐοῦσαν τοιαύτην τοιάδε ἐπιτηδεύσας, προσέφερε· ἐνδὺς κιθῶνα [a] μέγαν, καὶ κόλπον πολὺν καταλιπόμενος [b] τοῦ κιθῶνος, κοθόρνους τοὺς εὕρισκε εὐρυτάτους ἐόντας ὑποδησάμενος, ἤιε ἐς τὸν θησαυρὸν ἐς τόν οἱ κατηγέοντο· [c] ἐσπεσὼν δὲ ἐς σωρὸν ψήγματος, πρῶτον μὲν παρέσαξε παρὰ τὰς κνήμας τοῦ χρυσοῦ ὅσον ἐχώρεον οἱ κόθορνοι· μετὰ δὲ, τὸν κόλπον πάντα πλησάμενος χρυσοῦ, καὶ ἐς τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς διαπάσας τοῦ ψήγματος, [d] καὶ ἄλλο λαβὼν ἐς τὸ στόμα, ἐξήιε ἐκ τοῦ θησαυροῦ, ἕλκων μὲν μόγις τοὺς κοθόρνους, παντὶ δέ τεῳ οἰκὼς μᾶλλον ἢ ἀνθρώπῳ· τοῦ τό, τε στόμα ἐβέβυστο, καὶ πάντα [e] ἐξώγκωτο· ἰδόντα δὲ τὸν Κροῖσον γέλως ἐσῆλθε· καί οἱ [f] πάντα τε ἐκεῖνα διδοῖ, καὶ πρὸς [g] ἕτερα δωρέεται, οὐκ ἐλάσσω ἐκείνων· [h] οὕτω μὲν ἐπλούτησε ἡ [i] οἰκίη αὕτη μεγάλως· καὶ ὁ Ἀλκμαίων οὗτος οὕτω τεθριπποτροφήσας, Ὀλυμπιάδα ἀναιρέεται. Μετὰ δὲ, γενεῇ δευτέρῃ ὕστερον, Κλεισθένης [k] μιν ὁ Σικυώνιος τύραννος [l] ἐξῆρε, ὥστε πολλῷ ὀνομαστοτέρην γενέσθαι [m] ἐν τοῖσι Ἕλλησι ἢ πρότερον ἦν. Κλεισθένεϊ γὰρ τῷ Ἀριστωνύμου τοῦ Μύρωνος τοῦ [n] Ἀνδρέω, γίνεται θυγάτηρ τῇ οὔνομα ἦν Ἀγαρίστη· ταύτην ἠθέλησε, Ἑλλήνων πάντων ἐξευρὼν τὸν ἄριστον, τούτῳ γυναῖκα προσθεῖναι. Ὀλυμπίων ὦν ἐόντων, καὶ νικῶν ἐν αὐτοῖσι τεθρίππῳ [o] ὁ Κλεισθένης, κήρυγμα ἐποιήσατο, ὅστις Ἑλλήνων ἑωυτὸν ἀξιοῖ Κλεισθένεος γαμβρὸν γενέσθαι, ἥκειν ἐς ἑξηκοστὴν ἡμέρην, ἢ καὶ πρότερον, ἐς Σικυῶνα, ὡς κυρώσοντος Κλεισθένεος τὸν γάμον ἐν ἐνιαυτῷ, ἀπὸ τῆς ἑξηκοστῆς ἀρξαμένου ἡμέρης· ἐνθαῦτα Ἑλλήνων ὅσοι σφίσι τε αὐτοῖσι ἦσαν καὶ πάτρῃ ἐξωγκωμένοι, ἐφοίτεον

hanc aſtutiam attulit: pergrandem tunicam amictus, ingenti in ea ſinu relicto, cothurnisque quos latiſſimos reperit calceatus, ad theſaurum perrexit, ad quem illi ducebant. Ibi in acervum ramentorum procumbens, primum quidem præter tibias, quantum auri capiebant cothurni, inferſit: deinde omnem ſinum implens atque etiam crines ramentis perſpargens, et parte in os deſumpta, e theſauro proceſſit, ægre trahens cothurnos, cuivis alteri rei quam homini ſimilior: cuius et os turgidum erat, et omnia exporrecta. Id cernens Crœſus, in cachinnumque erumpens, ea omnia illi donavit: nec minora his alia dona dedit. Ita domus hæc vehementer locupletata eſt, et ſic Alcmæon iſte quadriiugos equos alens, vicit Olympia. Sed 126
eam deinde ſecunda ætate Cliſthenes Sicyonius tyrannus extulit, ut multo magis quam prius inter Græcos celebris extiterit. Erat enim Cliſtheni Ariſtonymi filio, Myronis nepoti, Andrei pronepoti, filia nomine Agariſta: quam pater deſtinabat nuptum dare ei quem præſtantiſſimum Græcorum omnium comperiſſet. Quum igitur ludi Olympiaci celebrarentur, et eis Cliſthenes curriculo quadrigæ victor extitiſſet, exclamari iuſſit voce præconis, ut quisquis ſeſe dignum putaret, qui Cliſthenis gener eſſet, is ad ſexageſimum diem aut prius, Sicyone præſto foret, quod Cliſthenes intra annum a ſexageſimo die incipiens, exequi nuptias deſtinaſſet. Itaque Græcorum illi, qui et ſua ipſorum et patriæ claritate arrogantes erant, eo proci contenderunt:

a Omittit *Med. Ask. Paſſ.*, in cuius tamen margine: ſervant reliqui cum *Euſtath.* ad *Hom.* pag. 655, 62., in quo ſtatim κόλπον πολὺν, quem in modum *Arch. V.*, olim βαθὺν ex gloſſa. *b* Abſunt duo iſta *Arch.*, ſed mox κοθόρνους τοὺς cum *Vind.*, τοὺς quoque ora *Steph.*, tum κοθόρνους *Ask. Paſſ.* ſemper: olim κατόρνους τῶν ex *Aldo*, at οὓς *M. Ask. Paſſ.* *c* Ἐμπεσ. *Arch.* et mox πρῶτα. *d* Citat *Tzetz.* Chil. 1, 10. Post pauca μεγίστους κοθόρνους loco μόγις τοὺς κ. *Ask.* *e* Ἐξογκ ſine augmento *Arch.* *f* Πάντα τε *Paſſ. Ask.*, enclitica deerat. *g M. Ask. Paſſ.*, in cuius tamen marg. ἑτέροισι μὲν δωρ. οὐκ ἐλάσσοσι, quo modo *Paris. A. B. Arch. V. Brit. Ald.* Adi *Gronov.* *h* Haec undecim neglexit *Arch.* *i* Οἰκίη *Paſſ.* recte: οἰκία prius. *k* Μὲν *Arch.* αὐτὴν *Ask.* ora *Steph.* *l M. Paſſ. Ask.*, ceteri ἐξῆρε, ſupra Σικυώνιος *Ask.* *m* Αὐτοῖσι *Arch.*, mox ἦν non norunt *Med. Paſſ.* post πρότερον, poteſtque abeſſe. *n* Ἀνδρέω margo *Steph.* *o* Deeſt *Arch.* Ceterum de Cliſthene eadem *Diodor.* T. II. p. 550.

λος δὲ τὴν κόμην διασπάσαντα (leg. διαπάσαντα ex *Herod.*) καὶ τὰ γένεια τῷ ψήγματι, καὶ τὸ στόμα ἐμπλήσαντα καὶ τὰς γνάθους ἑκατέρας, μόλις ἔξω βαδίζειν. —— γέλωτα καὶ θέαν Κροίσῳ παρέχοντα καὶ Λυδοῖς. In Herodoteis Diſſ. Clar. *Weſſ.* p. 116. obtulit κόλπον πολὺν, procul dubio genuinum: illinc parum diſtant *manus quantum extendi poterant*, πολλαὶ χεῖρες dictae *Callim.* h. Dianae v. 27. *Sophoclis*, πολλὴν γλῶσσαν ἐκχέας μάτην in *Stobaeo* p. 163, 27. quaeque dantur ſimilia. VALCKEN.

18. Ἐνδὺς κιθῶνα μέγαν] Adiectivo ob *Med.* ſilentium infeſtior Cl. *Gronov.* fuit; non ego. *Dio Chryſoſt.* explicat χιτῶνα ποδήρη, bene ſatis, Orat. LXXVIII. p. 659. B. Mox κόλπον πολὺν non adſpernor ob *Euſtathium*: potuit utique ex rariore uſu librariis diſplicere et propterea mutari. *Dio* tamen γυναικεῖον καὶ βαθὺν ſinum fuiſſe ait. Quod *Euſtathius* autem κόλπον interpretatur τὸ ἄνω τοῦ πέπλου, minime laudo: inprobavit et *Gronovius* ſimilem gloſſam *Varini Favorini*, ex *Homeri* ſumtam explanatore.

22. Παρέσαξε παρὰ τὰς κνήμας] *Harpocrationis* Ἀποσάξαντα, ἀντὶ τοῦ Φράξαντα τὸ τρῆμα, καὶ ἀποπληρώσαντα Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἕκτῃ, huc olim referri poſſe putabam, ſiquidem nulla huic verbo opportunior tota hac Muſa ſtatio. At vide, quae ſupra C. 44. diſputata fuerunt. Κοθόρνους ubique inſtauravi, ſchedis et Scriptore L. I, 155. praeeuntibus. Adſolent Iones Θ. in T. ſaepe convertere, viciſſim quoque, nec promiſcue in omnibus tamen.

25. Διαπάσας] *Dion. Chryſoſt.* τὴν κόμην διαπάσαντα καὶ τὰ γένεια τῷ ψήγματι reliquiſſe, dubio caret: abſurdum διασπάσαντα exploſum merito eſt. Tangit Rhetor eandem hiſtoriam Or. XVII. p. 253. C. Quid *Tzetzes* oculos, ut Alcmaeonem dentibus comam, auro gravem, dixerit retinentem, praeſtrinxerit, non adſequor. Falſum certe et nugatorium de *Pindaro*, quaſi eadem ille de Alcmaeone. Graecos eius interpretes ad Pyth. Od. VII. iuſtius nominaſſet.

33. Ὀλυμπιάδα ἀναιρέεται] In laudibus Alcmaeonidarum ap. *Pindarum* Pyth. Od. VII, 15. praeter alias ſacrorum certaminum victorias, μία δ' ἐκπρεπὴς Διὸς Ὀλυμπιάς, a Criticis Megacli, Alcmaeonis patri, Olymp. XLVII. aſſignata: quorum quidem adfirmatio haud ſcio an Poëtae, unam duntaxat Olympicam Alcmaeonidarum lauream celebrantis, bene conſulat famae, ſi Alcmaeoni, Megaclis F., altera debeatur ex Noſtri teſtimonio. Malim opinari, idem Olympici ludi praemium a *Pindaro* et *Herodoto* praedicari.

33. Οὕτω τεθριπποτροφήσας] In argumento ſecundo Nubium *Ariſtoph.* ἡ τῶν Ἀλκμαιωνιδῶν οἰκία —— ἐξ ἀρχῆς, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τεθριπποτρόφος ἦν καὶ πολλὰς ἀνῃρημένη νίκας, τὰς μὲν Ὀλυμπιάσι, τὰς δὲ Πυθοῖ, &c. Bigis primus Athenienſium Alcmaeon victoriam reportaſſe dicitur Olympiacam *Iſocrati* Or. de Bigis p. 351. C. ζεύγει πρῶτος Ἀλκμαίων τῶν πολιτῶν Ὀλυμπίασιν ἐνίκησε. VALCKEN.

37. Τοῦ Μύρωνος τοῦ Ἀνδρέω] Avus Cliſthenis *Pauſaniae* II, 8. Πύρων eſt, ubi *Kühnius* Orthagorae Sicyonii tyranni filium cenſuit, *Andrei* ſive Andreae non recordatus. Orthagoram, familiae principem, agnovi L. V, 67., deditque eundem *Plut.* Ser. Num. Vind. p. 553. A., Σικυωνίοις μὲν Ὀρθαγόρας γενόμενος τύραννος, καὶ μετ' ἐκεῖνον οἱ περὶ ΜΥΡΩΝΑ καὶ Κλεισθένην, τὴν ἀκολασίαν ἔπαυσαν, verum *Myroni* titulum egregie aſſerens, in *Pauſania* vitioſum ac reformandum.

runt: Quos Cliſthenes et ſpatio currendi et palæſtra ad certandum præparata detine-
127 bat. Ex Italia illuc ſe contulit Smindyrides Hippocratis filius Sybarita, qui unus vir in delicias plurimum proceſſerat; florebat autem maxime Sybaris ea tempeſtate: et Damas Samyris filius, eius qui ſapiens appellabatur Sirites: et hi quidem ab Italia venerunt. Ab Ionio autem ſinu Amphimneſtus Epiſtrophi filius Epidamnius. AEtolus vero Males, frater Titormi illius, qui Græcos robore fuerat ſupergresſus, et in extrema AEtoliæ homines fugerat. E Peloponneſo autem Leocedes Phidonis Argivorum tyranni filius, eius inquam Phidonis, qui menſuras Peloponnenſibus ſtatuit, longe omnium Græcorum inſolentisſimus; qui ſummotis Elienſium agonothetis ipse agonotheta extitit in Olympia: necnon Amiantus Lycurgi filius Arcas, ex Trapezunte: et Laphanes Azenus, ex urbe Pæo, filius Euphorionis eius, qui ut in Arcadia fertur fama, in domum ſuam excepit Caſtorem et Pollucem, et ab eo in omnes homines hoſpitalis: et Onomaſtus Agæi filius Eleus. Isti quidem ex ipsa Peloponneſo venerunt. Ex Athenienſibus autem, Megacles, Alcmæonis eius filius, qui ad Crœſum ſe contulerat: alter, Hippoclides, Tiſandri filius, divitiis ac forma inter Athenienſes præcipuus. Ex Eretria autem, quæ per id tempus florebat, Lyſanias: *ſolus hic ab Eubœa.* E Theſſalia vero a Scopadis Diactorides Cranonius. Ex Moloſſis autem Alcon. Tot
128 proci fuere. Qui quum ad diem præſtitutam

τέων μνηστῆρες· τοῖσι Κλεισθένης καὶ δρόμον καὶ παλαί- 373
στρην ποιησάμενος, ἐπ᾽ [a] αὐτῷ τούτῳ εἶχε. Ἀπὸ μὲν δὴ Ἰταλίης ἦλθε Σμινδυρίδης ὁ Ἱπποκράτεος Συβαρίτης, ὃς ἐπὶ πλεῖστον δὴ χλιδῆς [b] εἷς ἀνὴρ ἀπίκετο· ἡ δὲ Σύβαρις ἤκμαζε τοῦτον τὸν χρόνον μάλιστα· καὶ Σιρίτης [c] Δάμας ὁ Σαμύριος τοῦ σοφοῦ λεγομένου παῖς· οὗτοι μὲν ἀπὸ Ἰταλίης ἦλθον· ἐκ δὲ τοῦ κόλπου τοῦ Ἰονίου, [d] Ἀμφίμνηστος Ἐπιστρόφου Ἐπιδάμνιος· οὗτος δὲ ἐκ τοῦ Ἰονίου κόλπου. Αἰτωλὸς δὲ ἦλθε, [e] Τιτόρμου τοῦ ὑπερφύντος τε Ἕλληνας [f] ἰσχύϊ, καὶ φυγόντος ἀνθρώπους ἐς τὰς ἐσχατιὰς τῆς [g] Αἰτωλίδος χώρης· τούτου τοῦ Τιτόρμου ἀδελφεὸς Μάλης. ἀπὸ δὲ Πελοποννήσου, Φείδωνος τοῦ Ἀργείων τυράννου [h] παῖς Λεωκήδης. Φείδωνος δὲ τοῦ τὰ μέτρα ποιήσαντος Πελοποννησίοισι, καὶ ὑβρίσαντος μέγιστα δὴ Ἑλλήνων ἁπάντων· ὃς ἐξαναστήσας [i] τοὺς Ἠλείων ἀγωνοθέτας, αὐτὸς τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ ἀγῶνα ἔθηκε· τούτου τε δὴ παῖς, καὶ Ἀμίαντος Λυκούργου Ἀρκὰς ἐκ Τραπεζοῦντος, καὶ Ἀζὴν ἐκ [k] Παίου πόλιος Λαφάνης Εὐφορίωνος, τοῦ δεξαμένου τε, ὡς λόγος ἐν Ἀρκαδίῃ λέγεται, τοὺς [l] Διοσκούρους οἰκίοισι, καὶ ἀπὸ τούτου ξεινοδοκέοντος πάντας ἀνθρώπους· καὶ Ἠλεῖος Ὀνόμαστος Ἀγαίου· οὗτοι μὲν δὴ ἐξ αὐτῆς Πελοποννήσου ἦλθον· ἐκ δὲ Ἀθηνέων ἀπίκοντο Μεγακλέης τε ὁ Ἀλκμαίωνος τούτου, τοῦ παρὰ Κροῖσον ἀπικομένου, καὶ ἄλλος Ἱπποκλείδης Τισάνδρου, πλούτῳ καὶ εἴδεϊ προφέρων Ἀθηναίων· ἀπὸ δὲ Ἐρετρίης, ἀνθεύσης τοῦτον τὸν χρόνον, Λυσανίης· οὗτος δὲ ἀπ᾽ Εὐβοίης μοῦνος. [m] ἐκ δὲ Θεσσαλίης ἦλθε τῶν Σκοπαδέων Διακτορίδης Κραννώνιος. ἐκ δὲ Μολοσσῶν, Ἄλκων. τοσοῦτοι μὲν ἐγένοντο [n] οἱ μνηστῆρες. Ἀπικομένων δὲ τούτων

a Αὐτὸ τοῦτο *Arch. V.* Sequentia ſunt in *Athen.* XII. p. 541. *b* Non legitur in *Paſſ.* *c* Δάμασος Ἀνύριος *Arch. Valla.* *d* Ἀμφίμνηστος *Arch. Valla* et *Paſſ.* ex correct. *e* Τιτόρμου *Ask.* et *Paſſ.* correctus, tum mox quoque. *f* Ἰσχὺν *Arch. Vind.* *g* *Med. Paſſ. Ask. Arch. Paris. B. Valla*, cum *Ald.* Αἰολίδος alii. *h* Abest παῖς *Arch. V.*, quibus Λεωκήδης, uti *M. Ask. Paſſ.*, in aliis Λεωκῆδης. *i* Omittunt τοὺς *V. Arch.* *k* Πάγου *M. Ask. Paſſ.*, cuius in margine Παίου. In *Arch.* Παιουπόλιος. Post pauca ἐκ δὲ τῶν Ἀθηνέων verius erit, etiam inferius. *l* Διοσκόρους *Arch.* *m* Habet *Steph. Byz.* in Κράννων. Mox ἦρχε *M. Ask.*, porro Κρανώνιος *Arch. Valla.* *n* Abſunt οἱ *Arch.*

51. Ὃς ἐπὶ πλεῖστον δὴ χλιδῆς εἷς ἀνὴρ ἀφ.] His quae proxima ſubiiciuntur apud *Athen.* XII. p. 541. C. εἵποντο γοῦν αὐτῷ χίλιοι μάγειροι καὶ ὀρνιθευταί, verba videntur *Timaei.* De Smindyridis luxurie *Iac.* egit *Perizon.* in *AElian.* V. H. IX, c. 24. auxerat *H. Vales.* in Exc. ex *Diodoro* p. 40. —— Illud *Herodoti*, πλεῖστον —— εἷς ἀνήρ, adhibuit de *Antiphonte* oratore *Thucyd.* VIII, c. 68. τοὺς ἀγωνιζομένους —— πλεῖστα εἷς ἀνὴρ —— δυνάμενος ὠφελεῖν *unus omnium maxime.* Cyrus *Xenophontis* K. A. I. p. 159, 16. δῶρα πλεῖστα μέν, οἶμαι, εἷς γε ἀνὴρ ὢν ἐλάμβανε. Conf. *AEſch.* Pers. v. 327. —— Praeter Smindyridem ex Italia Sicyona venit procus Agariſtae Δάμασος Ἀμύριος· ſic enim pro Δάμας ὁ Σαμύριος optime reſtituit *Galeus* ex *Arch.* Ἄμυρις etiam Italiota proverbio fuit nobilitatus, de quo plura dedit ex *Pauſaniae* Lex. *Euſtath.* in Il. B. p. 225., quam *Diogenian.* Cent. III. Prov. 26. Oraculum quo reſpiciunt ſervavit *Athen.* XII. p. 520. A. —— Hos ex Italia procos Agariſtae deſignari voluit *Dion Chryſ.* XI. p. 163. D. ubi *Pliſthenis* nomini nomen *Cliſthenis* cum *Caſaubono* ſubſtituendum est. VALCKEN.

53. Δάμας ὁ Σαμύριος] Si *Arch.* et *Valla* parum iuventur, Δάμασος Ἀμύριος, *Damaſus Amyris F.*, erit. Amyris iste propter προσποίητον μανίαν ἐθαυμάσθη ap. *Euſtath.* Il. B. p. 298, 6., abſtulitque σοφοῦ titulum. Venit ille Sybaritarum quidem ad Delphos legatus, quo minime negatur Siriten domo fuisse. Praeclara ergo *Th. Galei* divinatio.

57. Ὑπερφύντος τε Ἑλλ. ἰσχύϊ] Nihil muto. *Pauſanias* VI, 3. οἱ πάντες ἄνθρωποι θεραπεύουσι τὰ ὑπερέχοντα τῇ ΙΣΧΤΙ. Titormi robur corporis, Milonis viribus exſuperantius, deſcribunt *AElian.* XII, 22. et *Athen.* X, 2.; ambiguum autem καὶ φυγόντος ἀνθρώπους explicatur verbis ſimilibus L. IV, 174. οἳ πάντα ἄνθρωπον φεύγουσι καὶ παντὸς ὁμιλίην, *qui fugiunt quemcunque hominem et cuiuscunque commercium.* Potuerat quoque τῆς Αἰολίδος pro bono putari, ſiquidem Calydon et pars AEtoliae *AEolis* olim. *Heſychium* vide in Αἰολικὸν θέαμα, et quae ibi eruditisſimus *Valeſius.* At hic Codd. potior iuſſus.

60. Φείδωνος δὲ τοῦ Ἀργείων τυράννου] Sunt haec turpiter interpolata, luxata certe et mutila. Phidon, qui pondera et menſuras Peloponneſiis invenit, et Olympiade VIII. Eleos certaminum praeſidio privavit, multo prior Phidone est, cuius filius Leocedes inter procos Agariſtae nomen profitebatur. Non latuit ea loci inſulſitas viros praeclaros *Palmerium Gronoviumque*, quorum hic opitulaturus, Φείδωνος παῖς Λεωκήδης, ἀπὸ Φείδωνος δὲ τοῦ Ἀργείων τυράννου, τοῦ τὰ μέτρα ——, ille vero Φείδωνος τοῦ Ἀργείου παῖς Λεωκήδης, τυράννου δὲ Φείδωνος ἀπόγονος, τοῦ τὰ μέτρα &c. Quae ego quidem laudare, certa praeſtare non posſum. Priſci Phidonis τυράννων τῶν Ἕλλησι μάλιστα ὑβρισάντων memoria in *Pauſaniae* VI, 22.

66. Ἀζὴν ἐκ Παίου] Commode *Ortelius* et *Palmerius* Παίου κώμης ἐρείπια ex *Pauſaniae* Arcadicis C. 23. compararunt, quibus contento eſſe licet. Nam Παλλαντιόπολις ex ſuſpicione Cl. *de Pauw* de Arcadiae Mantinea locuplete caret teſte, abitque longius. Multum quoque Codd. quorundam Πάγου πόλιος verſavi, ſed irrita opera. Certum est, Phormionem, Caſtores hoſpitio excipientem in *Plut.* T. II. p. 1103. A., diverſum videri ab Euphorione, Laphanis patre: hic Arcas ex Azania, ille Spartiata, et dubiae hoſpitalitatis ap. *Pauſan.* III, 16.

76. Ἦλθε] *Med.* et *Ask.* ἦρχε conſiderationem haud merebatur, quippe ſcribarum vitium, et a *Steph. Byz.* damnatum: quo in Scriptore Διακτορίδης γὰρ Κραννώνιος refingitur ἀνὴρ Κραννώνιος Miſcell. Nov. T. IV. p. 246., temere admodum. Ipsa ſunt *Herodoti* verba, quae inportunum illud γὰρ reſecandum, ſicuti *Pinedo* et *Holſtenius* perſpexerunt, clare docent. Scopadarum familiam hinc Cel. *Perizon.* ad *AElian.* Var. XII, 1. illuſtravit.

τέων ἐς τὴν προειρημένην ἡμέρην, ὁ Κλεισθένης πρῶτα μὲν τὰς πάτρας τε αὐτέων [a] ἀνεπύθετο, καὶ γένος ἑκάστου· μετὰ δὲ, κατέχων ἐνιαυτὸν, [b] διεπειρᾶτο αὐτέων τῆς τε ἀνδραγαθίης, καὶ τῆς ὀργῆς, καὶ παιδεύσιός τε καὶ τρόπου, καὶ ἑνὶ ἑκάστῳ ἰὼν ἐς συνουσίην, καὶ συνάπασι· καὶ ἐς γυμνάσιά τε [c] ἐξαγινέων ὅσοι ἦσαν αὐτέων νεώτεροι· καὶ [d] τό γε μέγιστον ἐν τῇ συνεστίῃ διεπειρᾶτο. ὅσον γὰρ κατεῖχε χρόνον αὐτοὺς, τοῦτον πάντα ἐποίεε, καὶ ἅμα ἐξείνιζε μεγαλοπρεπέως. καὶ δή κου μάλιστα τῶν μνηστήρων ἠρέσκοντο οἱ ἀπ' Ἀθηνέων ἀπιγμένοι, καὶ τουτέων μᾶλλον Ἱπποκλείδης ὁ Τισάνδρου, [e] καὶ κατ' ἀνδραγαθίην ἐκρίνετο, καὶ ὅτι τὸ ἀνέκαθεν τοῖσι ἐν Κορίνθῳ Κυψελίδῃσι ἦν προσήκων. Ὡς δὲ ἡ κυρίη ἐγένετο τῶν ἡμερέων, τῆς
374 τε κατακλίσιος τοῦ γάμου, καὶ ἐκφάσιος αὐτοῦ Κλεισθένεος, τὸν [f] κρίνοι ἐκ πάντων, θύσας βοῦς ἑκατὸν ὁ Κλεισθένης, εὐώχεε αὐτούς τε τοὺς μνηστῆρας καὶ τοὺς Σικυωνίους πάντας. ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἐγίνοντο, οἱ μνηστῆρες ἔριν εἶχον ἀμφί τε μουσικῇ καὶ τῷ λεγομένῳ ἐς τὸ μέσον. προϊούσης δὲ τῆς πόσιος, κατέχων πολλὸν τοὺς ἄλλους ὁ Ἱπποκλείδης, ἐκέλευσε [g] τὸν αὐλητὴν αὐλῆσαί οἱ ἐμμέλειαν· πειθομένου δὲ τοῦ αὐλητέω, [h] ὠρχήσατο. καί κως ἑωυτῷ μὲν ἀρεστῶς ὠρχέετο, ὁ δὲ Κλεισθένης ὁρέων ὅλον τὸ πρῆγμα [i] ὑπώπτευε. μετὰ δὲ, ἐπισχὼν ὁ Ἱπποκλείδης χρόνον, [k] ἐκέλευσέ οἱ τινὰ τράπεζαν ἐσενεῖκαι· ἐσελθούσης δὲ τῆς τραπέζης, πρῶτα μὲν ἐπ' αὐτῆς [l] ὠρχήσατο Λακωνικὰ σχημάτια· μετὰ δὲ, ἄλλα Ἀττικά. τὸ τρίτον δὲ, τὴν κεφαλὴν ἐρείσας ἐπὶ τὴν τράπεζαν [m] τοῖσι σκέλεσι ἐχειρονόμησε. Κλεισθένης δὲ τὰ μὲν πρῶτα καὶ τὰ δεύτερα ὀρχεομένου ἀποστυγέων γαμβρὸν [n] ἄν οἱ ἔτι γενέσθαι Ἱπποκλείδεα διά τε τὴν ὄρχησιν καὶ τὴν ἀναιδείην, κατεῖχε ἑωυτὸν, οὐ βουλόμενος ἐκραγῆναι ἐς αὐτόν· ὡς δὲ εἶδε τοῖσι σκέλεσι χειρονομήσαντα, οὐκέτι κατέχειν δυνάμενος, εἶπε, „Ὦ „παῖ Τισάνδρου, [o] ἀπορχήσαό γε μὲν τὸν γάμον." ὁ δὲ Ἱπποκλείδης ὑπολαβὼν [p] εἶπε, „Οὐ φροντὶς „Ἱπποκλείδῃ." ἀπὸ τούτου μὲν τοῦτο ὀνομάζεται.

tam adfuiſſent, Cliſthenes ante omnia patrias ſingulorum familiamque percontatur, deinde eos annum apud ſe detinens, exploravit uniuscuiusque et virilitatem, et iracundiam, et eruditionem, et mores; nunc cum ſingulis, nunc cum univerſis congrediens, et iuniores in gymnaſia educens: præcipue tamen in convivio experiebatur: quandiu enim eos apud ſe tenuit, omnia fecit ac magnifice accepit. Sed ei inter procos præcipue cordi erant Athenienſes: et illorum magis Hippoclides Tiſandri filius, et ſtrenuus eſſe indicabatur, et quod eius maiores Cypſelidarum fuiſſent in urbe Corintho propinqui. Quum autem illuxit dies deſti- 129
natus et accubitui nuptiali, et pronunciationi ipſius Cliſthenis, quem ex omnibus legeret, mactatis centum bubus, in convivium tum ipſos procos, tum omnes Sicyonios accepit. Poſtea vero quam cœnatum eſt, proci certamen de muſica habebant, et de ſermone, qui proferebatur in medium: procedente autem potatione, Hippoclides, quum longe alios detineret, iuſſit tibicinem ſibi canere ἐμμέλειαν, *id eſt, concinnum quoddam ſaltationis genus.* Tibicine obſequente ſaltavit, ſibi quidem placens, ſed Cliſthenes omnem rem cernens diſſimulabat. Poſt hæc aliquantulum interquieſcens Hippoclides, iuſſit aliquam inferri ſibi menſam: qua illata, primum ſuper eam Laconicos ſaltavit modulos, mox alios Atticos: tertio ſuper menſam capite ſtatuto, cruribus veluti manibus geſticulabatur. Ad cuius primum ac ſecundam ſaltationem, etſi averſabatur Cliſthenes, *Hippocliden adhuc generum ſibi eſſe* propter ſaltationem et impudentiam, tamen ſeſe continebat, nolens in eum erumpere: at ubi vidit cruribus veluti manibus geſticulantem, iam ſe ultra continere non ſuſtinens, inquit, Fili Tiſandri, exſaltaſti ſane matrimonium. Cui excipiens ille ait, Nulla cura Hippoclidæ. Unde proverbium factum 130
eſt.

a Ἐπύθετο *Med. Ask.* *b* Ἐπειρᾶτο *V. Arch.* *c* Ἐξάγων νέων corrupte *Arch.* *d* Τὸ μέγ. *Vind. Arch.*, mox ἐν τῇ συνέσει *Arch.*, ἐν τῇ συνεστῇ *Brit.* et *Paſſ.*, ſed correctus. *e* Deſideratur καὶ in *Arch. Vind.* *f* Κρίνοι iid. et Fragm. *Paris.*, alii κρίνει. Sequentia attigit *Euſtath.* Hom. p. 49, 2. *g* Αὐτὴν αὐλ. *Arch.*, tum αὐλῆσαι ἐμμέλειαν id. *Vind. Ask.* *h* Ὀρχ., *Ask.*, et mox ὀρχέετο *V. Arch.* ſatis pro Ionum more. *i* Ὑπώπτ. *Arch. Ald.*, neglecta αὐξήσει. *k* Ἐκέλευσέ οἱ τ. *Arch. V. Valla*, deerat pronomen. Statim ἐσενεγκεῖν *Ask.* Fragm. *Paris.*: porro ἐλθούσης *Ask.* *l* Ὀρχ. id. *Arch.*, qui quoque Λακ. ἐρχήματα σχημ., σχήματα Fragm. *Paris.* *m* Citat *Pollux* II, 153, et *Euſtath.* Hom. p. 159, 40. *n* Praetereunt ἂν *Ask.* Fragm. *Paris.* *o* Ἀπορχ. *Arch.* *p* Ἔφη id. *Vind.*

83. Καὶ συνάπασι] Prave ſcribebatur καὶ σὺν ἅπασι. Rectius ſupra L. v, 49. ὅσα οὐδὲ τοῖσι συνάπασι ἄλλοισι. Plura *Gronov.* L. I, 98. Quod deinceps autem pro ἐν τῇ συνεστίῃ oſtentant libri ἐν τῇ συνεστοῖ, tale profecto adparet, ut progredientem iniecta quaſi manu moretur. Antea ἐν τῇ ἂν παρελθούσῃ ΕΥΕΣΤΟΙ de praeterlapsa felicitate admirati ſumus: de abſentia vero τῇ ΑΠΕΣΤΟΙ τῆς μάχης L. IX, 84. Indene ἐν τῇ ΣΥΝΕΣΤΟΙ, *in familiari uſu ipſoque convictu*, deflectit? Equidem arbitrari id, Ionici moris gnarus, nequeo. Sed vide adſcripta L. I, 85.

92. Τῆς τε κατακλίσιος τοῦ γάμου] Eſt, cui placuit, τῆς τε κατακλήσιος τοῦ γάμου, *concludendarum nuptiarum*, dictione apud Graecos ignota, in Germaniae finibus frequente. Loci ſententiam Hippoclidae verba explicant, ὅτι πάρεστι ἢ μετὰ τῆς γυναικὸς ἢ μόνος ΚΑΤΑΚΛΙΘΗΣΟΜΕΝΟΣ, *adeſſe ſe, ut aut cum Agariſta aut ſolus accumbat* in *Diodori* T. II. p. 550. Mox κρίνοι ex membranis melius.

2. Ὑπώπτευε] Sic MSS., aliud nihil mutantes. Cl. *Reiskii* coniectura ἀπέπτυε *deſpuebat*, ſpeciem praefert, ſicuti et ἀπεσιώπησε, qua non auferor. Ὑπώπτευε Cliſthenes, ſaltatorio illo Hippoclidae orbe viſo, de proco ſuſpicatus leviſſima quaevis. Poteſt alioqui ὑποπτεύειν *limis et iratis oculis adſpexiſſe* Cliſthenem, ut ὑποβλέπειν, ὑπιδεῖν, innuere, de qua eius vocabuli dote erudite Cl. *Erneſti* ad *Callimachi* H. Del. v. 62. Scripſi poſt pauca ἐκέλευσέ οἱ —— ob Codd.

6. Λακωνικὰ σχημάτια] In *Arch.* gloſſa adeſt a *Galeo* diſſimulata. Σχήματα ſive σχημάτια ſaltantium lucem accipiunt ex magni Animadverſoris L. XIV, 6. in *Athenaeum*. Iam τὴν κεφαλὴν ἐρείσας ἐπὶ τὴν τράπεζαν ſic *Zenobius* Cent. V, 31. eloquitur ἐπὶ κρᾶς κυβιστήσας, non ἐπὶ κλίνης, quod *Schottus* vulgavit et male vertit, in adnotatis inſuper delinquens varie.

8. Τοῖσι σκέλεσι ἐχειρονόμησε] Attigit iſta ſaepius et cum ſimilibus comparavit *Euſtath.* in *Hom.* Il. Α. p. 120, 44. Ψ. p. 1460, 21. Od. Ε. p. 219. 10. Contra τὸ χειρονομεῖν. *geſticulari*, τοῖς χερσὶν ὀρχεῖσθαι dixit *Antiphanes Athen.* IV. p. 134. B., qui nobis XI. p. 482. E. ex Andromeda *Sophoclis* hunc unicum ſervavit ſenarium: Ἵπποισιν ἢ κύμβαισι νωτοφόροις χθόνα; interpretatur *Euſtath.* ἱππότης ἥκεις, ἢ διὰ πλοίου, p. 1281, 20. Sed hoc ad aliud etiam genus referri poteſt, *D'Orvillio* V. C. operoſe tractatum in *Chariton.* p. 395., et ſeqq. Alia quaedam notata ſunt ad *Eurip.* Phoen. v. 28., ubi omitti non debuerant *Philoſtrati* ἱππονόμος τῶν καμήλων e L. II. de V. A. c. 1. et ex cap. 6., ἱππεύειν τῆς ἀγέλης ταύτης, *elephantis equorum loco vecti*, *T. H.* in *Lucian.* p. 401. Conf. *I. Meurſi* Orcheſtra in Χειρονομία. VALCKEN.

14. Ἀπωρχήσαο γε μὲν τὸν γάμον] Cliſthenis dictum me-

est. Tunc Cliſthenes ſilentio impoſito, in
medium hæc protulit, Viri proci meæ filiæ,
vos equidem omnes laudo, vobisque omni-
bus, ſi fieri posſet, gratificarer, neque u-
num e vobis præcipuum probans, neque
ceteros improbans: verum fieri non poteſt,
ut de unica virgine deliberans, omnium vo-
to ſatisfaciam. Itaque ſingulis veſtrum, qui
compotes huius matrimonii non eſtis, quod
ita dignati fuiſtis uxorem petere ex me ge-
nitam, quodque domo peregre abfuiſtis,
ſingula argenti talenta dono: Megacli autem
Alcmæonis filio meam filiam Agariſtam de-
ſpondeo ritu Athenienſium. Annuente con-
dicioni Megacle, nuptiæ Cliſtheni confirma-
131 tæ ſunt. De iudicio inter procos hæc eve-
nerunt, atque hunc in modum Alcmæonidæ
per Græciam celebrati fuerunt. Porro ex
horum coniugio, cum Cliſthenes, avo ma-
terno Sicyonii cognominis, procreatur, qui
Athenienſium tribus populariumque ſtatum
inſtituit, tum Hippocrates: ex Hippocrate
autem alius Megacles et alia Agariſta, ab
Agariſta Cliſthenis nomen habens: quæ nu-
pta Xanthippo Ariphronis filio, quum præ-
gnans eſſet, viſa eſt ſibi in ſomnis parere
leonem, paucosque post dies peperit Xan-
132 thippo Periclem. Miltiades autem cum an-
tea probatus apud Athenienſes, tum vero
post vulnus in Marathone hoſtibus inflictum
magis tunc increvit, et quum petiviſſet ſe-
ptuaginta naves cum militum copia et pe-
cunia, ab Athenienſibus, non promens eis
cui regioni bellum eſſet illaturus, ſed tan-
tummodo *illos* locupletes futuros, ſi ſe ſe-
querentur: ad eam enim regionem ſe ductu-
rum, unde affatim auri nullo negocio depor-
tarent. His Athenienſes erecti tradiderunt.
133 Itaque militibus acceptis Miltiades in Parum
navigat, per ſpeciem ulciſcendi, quod Pa-
rii triremibus in Marathonem una cum Per-
ſa venientes bellum priores intuliſſent. Hoc
quidem colore orationis utebatur, ſed odium
quoddam gerebat adverſus Parios ob Lyſa-
goram Tiſiæ filium, genere Parium, qui
ipsum

ζεται. Κλεισθένης δὲ σιγὴν ποιησάμενος, ἔλεξε ἐς
μέσον τάδε, „ Ἄνδρες παιδὸς τῆς ἐμῆς μνηστῆρες,
„ ἐγὼ καὶ πάντας ὑμέας ἐπαινέω, καὶ πᾶσι ὑ-
„ μῖν, εἰ [a] οἷόν τ' εἴη, χαριζοίμην ἄν, μήτ' ἕνα
„ ὑμέων ἐξαίρετον ἀποκρίνων, μήτε τοὺς λοιποὺς
„ ἀποδοκιμάζων· ἀλλ' οὐ γὰρ οἷά τέ ἐστι, μιῆς
„ πέρι παρθένου βουλεύοντα, πᾶσι κατὰ νόον ποιέειν·
„ τοῖσι μὲν ὑμέων ἀπελαυνομένοισι [b] τοῦδε τοῦ γά-
„ μου, τάλαντον ἀργυρίου ἑκάστῳ δωρεὴν δίδωμι τῆς
„ [c] ἀξιώσιος εἵνεκα τῆς ἐξ ἐμεῦ γῆμαι, καὶ τῆς ἐξ
„ οἴκου [d] ἀποδημίης· τῷ δὲ Ἀλκμαίωνος Μεγακλέϊ
„ ἐγγυῶ παῖδα τὴν ἐμὴν Ἀγαρίστην, νόμοισι τοῖσι
„ Ἀθηναίων." Φαμένου δὲ ἐγγυᾶσθαι Μεγακλέος,
ἐκεκύρωτο ὁ γάμος Κλεισθένεϊ. Ἀμφὶ μὲν [e] κρίσιν
τῶν μνηστήρων τοσαῦτα ἐγένετο, καὶ οὕτω Ἀλκμαι-
ωνίδαι ἐβώσθησαν ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα. τουτέων δὲ συν-
οικησάντων, γίνεται Κλεισθένης τε ὁ τὰς Φυλὰς
καὶ τὴν δημοκρατίην Ἀθηναίοισι καταστήσας, ἔχων
τὸ οὔνομα ἀπὸ τοῦ μητροπάτορος τοῦ Σικυωνίου·
οὗτός τε δὴ γίνεται [f] Μεγακλέϊ καὶ Ἱπποκράτης·
ἐκ δὲ Ἱπποκράτεος, Μεγακλέης τε ἄλλος, καὶ Ἀ-
γαρίστη ἄλλη, ἀπὸ τῆς Κλεισθένεος Ἀγαρίστης ἔχου-
σα [g] τὸ οὔνομα. ἣ συνοικήσασά τε Ξανθίππῳ τῷ Ἀ-
ρίφρονος, [h] καὶ ἔγκυος ἐοῦσα, εἶδε ὄψιν ἐν τῷ ὕπνῳ, 375
ἐδόκεε δὲ λέοντα τεκεῖν· καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας, τί-
κτει Περικλέα Ξανθίππῳ. Μετὰ δὲ τὸ ἐν Μαραθῶνι
τρῶμα γενόμενον, Μιλτιάδης, καὶ πρότερον εὐδοκιμέων
παρὰ Ἀθηναίοισι, τότε μᾶλλον αὔξετο· αἰτήσας δὲ
νέας ἑβδομήκοντα, καὶ στρατιήν τε καὶ χρήματα [i] τοὺς
Ἀθηναίους, οὐ φράσας σφι ἐπ' ἣν [k] ἐπιστρατεύεται χώ-
ρην, ἀλλὰ φὰς αὐτοὺς καταπλουτιεῖν ἤν οἱ ἕπωνται·
ἐπὶ γὰρ χώρην τοιαύτην δή τινα ἄξειν, ὅθεν χρυσὸν εὐ-
πετέως ἄφθονον οἴσονται· λέγων τοιαῦτα, αἴτεε τὰς
νέας. Ἀθηναῖοι δὲ τούτοισι ἐπαρθέντες παρέδοσαν. Πα-
ραλαβὼν δὲ ὁ Μιλτιάδης τὴν στρατιὴν, ἔπλεε ἐπὶ Πά-
ρον, πρόφασιν ἔχων ὡς οἱ Πάριοι ὑπῆρξαν πρότεροι
στρατευόμενοι [l] τριήρεϊ ἐς Μαραθῶνα ἅμα τῷ Πέρσῃ.
τοῦτο μὲν δὴ πρόσχημα [m] λόγου ἦν, ἀτάρ τινα καὶ
ἔγκοτον εἶχε τοῖσι Παρίοισι διὰ [n] Λυσαγόρεα τὸν Τι-
σίεω, ἐόντα γένος Πάριον, [o] διαβαλόντα μιν πρὸς
Ὑ-

a Οἷόν τε ἐστι *Paſſ. Aſk.* *b* Τούτου *Arch. V.* *c* Ἀξιώσιος *Aſk.*, ἀξιώσεως alii. *d* Ἀποδημίης. Μεγακλέϊ δὲ ἐγγ. *Med. Paſſ. Aſk.*, neglectis mediis. Vid. Cel. *Gronov.* *e* Κρίσιος *Med. Aſk.*, mox ἐγένετο *Arch. V. Aſk. Paſſ.*, recte: ἐγίν. prius. *f* Μεγακλέει *Aſk.* *g* Τὸ οὔνομα id. *Arch. V. Ald.*, τοὔνομα alii. *h* Omittuntur hae tres voces in *Arch.* Confer *Plut.* Pericl. p. 153., ubi his gemina. *i* Abest articulus ab eodem et *Paſſ.*, in quo σφι ſtatim non legitur. *k* Στρατεύεται *Arch.* *l* Τριήρεσι id. *V. Valla.* *m* Λόγου *Arch.*, antea λόγων. *n* *M. Paſſ. Aſk. Paris. A.*, olim Λυσαγόρην. Mox Τισέω *Arch. V. Valla.* *o* Καὶ διαβ. *Arch.*

merito videbatur *Athenaeo* XIV. p. 628. D. σχήματι καὶ σχημάτων διανοίας πεπαιδευμένης· optime *G. Budaeum* ſe-quutus *H. Steph.* Thes. L. G. II. p. 1485., interpretatur, τῇ ἀσχημοσύνῃ τῆς ὀρχήσεως τὸν γάμον ἀπέβαλες. *Herodoti* verbum *Suidas* adhibuit in Οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ· ἐξωρχήσατο τὸν γάμον ſcripſit *Zenob.* Cent. V. Pr. 31., monente *Kuſtero*: conf. *Diogenian.* VII, 21. *Eraſmus* et *H. Steph. Plutarchi* verba iam compararunt, quae leguntur in *Herodotum* acerbisſima T. II. p. 867. B. Forte verbi memor in hac narratione *Aelianus* de N. A. XVI, c. 23. proprio ſignificatu ſcripſit τὸν πόλεμον ἐξωρχήσαντο, de equis, qui in bello ad tibiam ſaltantes, excusſis ſeſſoribus cladem dominis attuliſſent: ad ἐξορχεῖσθαι apta quaedam dedit *Laur. Normann.* in *Ariſtid.* p. 590. VALCKEN.

19. Πάντας ὑμέας ἐπαινέω &c.] Similis Iovis ad uxorem filiasque excuſatio in *Luciani* D. Deor. XX, 1., forſan ad hanc Cliſthenis efficta. Ob eam autem Cl. *de Pauw* valde ſuſpecta ſuperior declaratio ἀπωρχήσαο γε μὴν τὸν γάμον· neque enim talia diſtricte locutum dicere iſta haec potuiſſe. Fortasſe fuiſſe, ἀπωρχήσαιο γε μὴν τὸν γάμον h. e. *fili Tiſandri matrimonium ita forte deſaltes; vel quia haec geſticulatio mihi diſplicet, vel quia valetudinem tuam in periculum adducit haec ſaltandi forma.* Sic vir doctus, haud ſine advertens ſuperiore dicto ἀπωρχήσαο —— Hippocliden ſpe nuptiarum prorſus excidisſe, his vero blande reliquos conpellari procos.

27. Μεγακλέϊ ἐγγυῶ παῖδα] Oblatam accipiens conditionem Megacles mox dicebat ἐγγυᾶσθαι. In talibus ὁ διδοὺς ἐγγυᾷ· ἐγγυᾶται ὁ λαμβάνων, apud *Iſaeum* p. 40, 37. 42. p. 41, 27. *Pauſan.* IV. p. 302. f. eadem ſignificandi differentia multa diſtabant in Attico foro. —— Herodoteum ἐβώσθησαν vulgo diceretur διεβοήθησαν· in Βωθῆναι inſerta litera ſequentis erat aſperitas mollienda. VALCKEN.

31. Ἀλκμαιωνίδαι ἐβώσθησαν] Oblitus horum *H. Steph.* in Recens. Voc. *Herodoti*, verba Scriptoris L. VIII, 124. Θεμιστοκλέης ΕΒΩΣΘΗ τε καὶ ἐδοξώθη —— ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα reformat ἐβώθη, facto ex ἐβοήθη, cui calculum non addo. Utrumque ex βόω, per Syncopen ex βοάω, genito, quod *Sylburgius* ad *Clenardum* et *Portus* oſtenderunt.

53. Στρατευόμενοι τριήρεσι] Addi plerumque triremium numerus ſolet. Haud ergo ſcio an ſperni τριήρεϊ debeat, ut una triremi in Marathonem Parii cum Perſis venerint. *Valla* ita et duo Codd.; Malui πρόσχημα λόγου, quod L. IV, 167., ex *Arch.*

Ὑδάρνεα τὸν Πέρσην. ἀπικόμενος δὲ [a] ἐς τὴν ἔπλεε ὁ Μιλτιάδης τῇ στρατιῇ, ἐπολιόρκεε Παρίους, [b] κατειλημένους ἐντὸς τείχεος· καὶ ἐσπέμπων [c] κήρυκα, αἴτεε ἑκατὸν τάλαντα, φάς, [d] ἢν μή οἱ δῶσι, οὐκ ἀπονοστήσειν τὴν στρατιὴν, πρὶν ἢ ἐξέλῃ σφέας· οἱ δὲ Πάριοι, ὅκως [e] μέν τι δώσουσι Μιλτιάδῃ ἀργύριον, [f] οὐδὲν διενοεῦντο· οἱ δὲ ὅκως [g] διαφυλάξουσι τὴν πόλιν, τοῦτο ἐμηχανῶντο· ἄλλα τε ἐπιφραζόμενοι, καὶ τῇ μάλιστα ἔσκε ἑκάστοτε ἐπίμαχον τοῦ τείχεος, τοῦτο ἅμα νυκτὶ ἐξήρετο διπλήσιον τοῦ ἀρχαίου. Ἐς μὲν δὴ τοσοῦτο τοῦ λόγου οἱ πάντες Ἕλληνες λέγουσι· τὸ ἐνθεῦτεν δὲ αὐτοὶ Πάριοι γενέσθαι ὧδε λέγουσι. [h] Μιλτιάδῃ ἀπορέοντι ἐλθεῖν ἐς λόγους αἰχμάλωτον γυναῖκα, ἐοῦσαν μὲν Παρίην γένος, οὔνομα δέ οἱ εἶναι Τιμοῦν· εἶναι δὲ [i] ὑποζάκορον τῶν χθονίων θεῶν. [k] ταύτην ἐλθοῦσαν ἐς ὄψιν Μιλτιάδεω, συμβουλεῦσαί οἱ, εἰ περὶ πολλοῦ ποιέεται Πάρον ἑλεῖν, τὰ ἂν [l] αὐτὴ ὑποθῆται, ταῦτα ποιέειν· μετὰ δὲ, τὴν μὲν ὑποθέσθαι, τὸν δὲ, [m] ἀπικόμενον ἐπὶ τὸν κολωνὸν τὸν πρὸ τῆς πόλιος ἐόντα, ἕρκος θεσμοφόρου Δήμητρος [n] ὑπερθορέειν, οὐ δυνάμενον τὰς θύρας ἀνοῖξαι. [o] ὑπερθορέοντα δὲ ἰέναι ἐπὶ τὸ μέγαρον, ὅτιδὴ ποιήσοντα ἐντὸς, εἴτε κινήσοντά τι τῶν ἀκινήτων, εἴτε ὁτιδήποτε πρήξοντα· πρὸς τῇσι θύρῃσί τε γενέσθαι, 376 καὶ [p] πρόκα τε φρίκης αὐτὸν ὑπελθούσης, ὀπίσω τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἵεσθαι. [q] καταθρώσκοντα δὲ τὴν αἱμασιὴν, τὸν μηρὸν σπασθῆναι· οἱ δὲ, αὐτὸν τὸ γόνυ προσπταῖσαι λέγουσι. Μιλτιάδης μέν νυν φλαύρως ἔχων, ἀπέπλεε ὀπίσω, οὔτε χρήματα Ἀθηναίοισι ἄγων, οὔτε Πάρον προσκτησάμενος, ἀλλὰ [r] πολιορκή-

ipſum apud Hydarnem Perſam accuſaverat. Eo postquam pervenit Miltiades, Parios intra mœnia coactos obſedit, miſſoque caduceatore popoſcit centum talenta, dicens, ſi ea ſibi non darent, ſe non prius illinc abducturum copias, quam eos evertiſſet. At Parii ut quicquam pecuniæ Miltiadi darent, non conſultabant; ſed ut cuſtodirent urbem, id excogitabant, cum alia loca obſepientes, tum maxime unde ea oppugnari poterat; quæ pars noctu in duplum quam fuerat vetus, excitata erat. Hactenus 134
Græci omnes in hac re commemoranda conſentiunt; deinceps geſta ipſi Parii referunt hoc modo: Miltiadem, quum inops conſilii eſſet, adiſſe atque alloquutam fuiſſe mulierem captivam, genere Pariam, nomine Timoun, quæ eſſet inferarum dearum ſubminiſtra: hanc, quum in conſpectum Miltiadi veniſſet, conſilium ei dediſſe, ut ſi magni faceret Parum capere, exequeretur quæ a ſe præciperentur. Eius deinde præceptis auditis Miltiadem, quum acceſſiſſet ad collem qui eſt ante urbem, maceriam Cereris legiferæ transſiluiſſe, quum nequiret fores aperire; et quum tamen transſiluiſſet, iviſſe in ipſum delubrum ad aliquid intus faciendum, ſive ad movendum aliquid quod moveri nefas eſſet, ſive ad aliquid quodcunque agendum. Et quum ad fores eſſet, repente horrore obiecto, eadem via revertiſſe, deque maceria deſilientem femur convulſiſſe: alii illum impegiſſe genu aiunt. Ita Miltiades male habens, re- 135
tro navigavit, neque pecuniam Athenienſibus portans, neque Paro acquiſita; urbe tan-

a Ἐπ' ἣν *Paſſ. Ask.* *b* Κατειλημένους *V.*, κατειλημμένους *Arch. Paſſ. Ask. Brit.*, antea ἐγκατειλημμένους. *c* Κήρυκα ora *Steph. Arch. Paſſ. V. Ask. Brit. Valla*, prius erat κήρυκας. *d* Ἢν μή οἱ δῶσι *Paris. A. B. Paſſ.*, tum *Ald. Arch. V. Brit.*, ſed qui δώσειν, in *Med. Ask.* ἢν μὲν οὐ δῶσιν, olim ἢν μή οἱ δώσει. Mox οὐκ ἀπαναστήσειν *Arch. V.* *e* Μέν τοι *Arch.*, tum δώσουσι cum *V. Paſſ. Arch.* marg. *Steph.*, in qua et ἀργύριον ſicuti *Paſſ.* *f* Οὐδὲ *Ask.* *g* Διαφυλάξωσι *Arch.* Statim τοῦτο non eſt in *V.* et *Arch.* *h* Τῷ Μιλτ. *Arch.* non contra morem. *i* Citat *Suid.* in Ζάκορος. *k* Ταύτην δὲ *Arch.*, qui συμβουλεῦσαί οἱ negligit. *l* Idem, αὕτη antea. *m* Διεξελθόντα *Ask. Paſſ.*, tum πόλιος *Arch. V. Paſſ.*, πόλεως alii. *n* *Suidas* exſcripſit in Ὑπερθορεῖν, nunc vitioſus. *o* Ὑπερθορέοντα *M. Ask. Paſſ. Vind.*, alii ὑπερθορόντα, ſatis bene. Mox ὑπὲρ τὸ μ. *Arch. Vind.* *p* *Suid.* in Voc., legens ἐπελθούσης. *q* Idem in Voc. *r* Πολ. τε ἐξ *Arch. Paſſ. Ask.*, aberat enclitica.

58. Κατειλημένους] Herodotei moris eſſe κατειληθέντας ἐς τὸ τεῖχος et ἐντὸς τείχεος, nemo non novit. Itaque bene *Vind.*, a quo una littera alii differunt, uti ſaepe erratur. Vid. IX, 30. et C. 69., atque *D'Orvillium* ad *Charit.* VII, 3. p. 601. Qui ἐσπέμπων κήρυκας dederunt, numerum reddiderunt iuſto auctiorem.

58. Ἐπολιόρκεε Π. ἐγκατειλημμένους] Una de duabus litera praetermiſſa ſcripſerat, opinor, ἐγκατειλημένους ut ſaepius in talibus κατειληθῆναι ἐς τὸ τεῖχος· ἐς τὴν ἀκρόπολιν· ἐς τὸ ἄστυ. Apud *Nepot.* c. 7. Miltiades *urbem operibus clauſit, omnique commeatu privavit:* *Ephorus*, e quo ſuam ſumſiſſe *Cornelium* narrationem vidit *Lambinus*, apud *Steph. Byz.* in Πάρος de Miltiade, Πάρον, ait —— καθεζόμενος (προσκαθεζόμενος ſcribendum puto) ἐπολιόρκει πολὺν χρόνον τῆς θαλάττης εἴργων. Mirarer quomodo ſcribi poſſet ad Κατέκλεισαν in *Scholiis* ad *Thucyd.* V. p. 367, 68. τουτέστι τῶν εἰσαγωγίμων ἢ τῆς θαλάττης αὐτοὺς ἀπέκλεισαν nisi dederit *Thucydides*, ἐγκατέκλεισαν —— Μακεδόνας Ἀθηναῖοι Περδίκκαν ut *Sophocles* dixit in Ai. v. 1292. ἐρκέων ἐγκεκλεισμένους, pro ἐντὸς ἐρκέων κεκλεισμένους. VALCKEN.

59. Ἐσπέμπων κήρυκας] Scripſerat uſitato, ni fallor, more κήρυκα· quod praebent margo *Steph.* et *Valla*. Ex diverſis proxima lectionibus ſic conſtituerem: αἴτεε ἑκατὸν τάλαντα, φάς, ἢν μή οἱ δῶσιν, οὐκ ἀπονοστήσειν τὴν στρατιὴν, πρὶν ἢ ἐξέλῃ σφέας. Paulo poſt interpunctione mutata ſcribendum: καὶ, τῇ μάλιστα ἔσκε ἑκάστοτε ἐπίμαχον, τοῦ τείχεος τοῦτο ἅμα νυκτὶ ἐξήρετο (vel ἐξῆρτο) διπλήσιον τοῦ ἀρχαίου ſcribi quoque potuit, τὸ τοῦ τείχεος· ſed alterum praeſtat: *Thucyd.* IV, c. 115., ᾗ — ἦν ἐπιμαχώτατον nempe τὸ τείχισμα. *Xenoph.* p. 360, 13. VALCKEN.

60. Ἢν μή οἱ δῶσι] *Aldi* aliorumque δώσειν calamo debetur aberranti: cetera *Florentinis* nihil concedunt, immo potiora ſunt. Neque diſplicet ἀπαναστήσειν τὴν στρατιὴν, a *Valla* verſum et iudicio duorum Codd. probatum. Alterum certe utrum aut gloſſa aut corruptela eſt. In Paro Miltiadae ſtudio oppugnata diſcrepat nonnihil *Ephorus* in Ethnicogr. Πάρος et *Cornelius Nep.* Vit. Miltiad C. 7., ubi *Lambinus*. Quod deinceps καὶ τῇ μάλιστα ἔσκε —— contendi cum L. I, 84. poterit.

76. Ἕρκος θεσμοφόρου Δ.] *Septum templi*, ἕρκος noſtro, περίβολον dixerunt *Plato* T. III. p. 116. C. et ſaepe *Pauſan.*, qui, nulla quoque templi mentione facta, VIII. p. 664. περίβολον θεῶν ἱερὸν τῶν μεγάλων, Cereris et Proſerpinae, quarum ſacerdos Herodotea fuit Timo: p. 675., ἐντεῦθεν ἐς τὸν ἱερὸν περίβολον τῆς Δεσποίνης (filiae Neptuni Cererisque) ἐστὶν εἴσοδος. Septum ſi Miltiadi licuiſſet ingredi Cereris, viro certe fas non erat ἰέναι ἐπὶ τὸ μέγαρον. Sic eximie ſanctius *penetrale* vocabant, *in quo myſtica ſacra* Cereris recondebantur: attigit *Hemſterh.* in *Ariſtoph.* Plut. p. 275. et in *Lucian.* p. 136. vid. *Heſych.* in Ἀνάκτορον. In *Plutarch.* de Is. et Oſir. p. 161. ubi μέγαρα in μεγαλάρτια mutanda cenſebat Ill. *Ez. Spanhem.* ad *Callim.* p. 673., legerem: Βοιωτοὶ, ὅτι τὰ τῆς Ἀχαίας μέγαρα κινοῦσιν· profano non licebat Miltiadi κινεῖν τι τῶν ἀκινήτων. De aliorum etiam templorum *interiori receſſu* ἀνάκτορα frequenter *Euripides*, μέγαρον adhibet *Herodotus*. VALCKEN.

81. Φρίκης αὐτὸν ὑπελθούσης] Nullum *Suidae* ἐπελθούσης in libris praeſidium, et merito. *Sophocles* Elect. v. 1118. Τί δ' ἐστιν ὦ ξέν'; ὥς μ' ΥΠΕΡΧΕΤΑΙ φόβος. Pluribus nihil opus.

95. Ἐκ-

tantum per ſex et viginti dies obſeſſa, et
inſula vaſtata. Parii, cognito ſubmini-
ſtram dearum Timoun Miltiadem edocuiſ-
ſe, volentes ob id de ea ſupplicium ſume-
re, postquam obſideri deſierunt, Delphos
miſerunt ſciſcitatum nunquid ſubminiſtram
dearum occiderent, ut quæ rationem ca-
piendæ patriæ hoſtibus detexiſſet, quæque
Miltiadi expoſuiſſet ſacra, quæ ad virilem
ſexum efferri nefas eſſet. Id Pythia fieri
non permiſit, negans Timoun earum re-
rum eſſe cauſam: ſed quia Miltiadi miſe-
ra morte pereundum eſſet, ideo ei ducem
malorum apparuiſſe: Hæc Pariis Pythia re-
136 ſpondit. Miltiadem autem e Paro rever-
ſum cum alii Athenienſes in ore habebant,
tum præcipue Xanthippus Ariphronis filius,
qui eum apud populum crimine capitali ac-
cuſavit, quod Athenienſes circumſcripſiſ-
ſet. Cui accuſationi Miltiades non per ſe
ipse reſpondit, neque enim poterat, qui
putreſcente femore iaceret in lecto, ſed a-
criter eum defenderunt amici, ſæpe memo-
rantes pugnam in Marathone geſtam, et
Lemnum expugnatam, quam ultus Pelaſ-
gos, Athenienſibus tradidiſſet. Interventu
tamen populi ne capitis damnaretur, quin-
quaginta talentis culpa mulctata eſt. Post
hæc Miltiades diſſoluto atque putrefacto fe-
more deceſſit: quinquaginta autem talenta
137 Cimon filius exſolvit. Porro Lemnum Mil-
tiades Cimonis filius hunc in modum obti-
nuerat: Pelasgi posteaquam ex Attica ab
Athenienſibus exacti ſunt, ſive iure, ſive
iniuria: nam de hoc nihil habeo præter re-
lata, quia Hecatæus Hegeſandri filius in
hiſtoriis ait abrupte iniuria. Athenienſes e-
nim, quum viderent regionem, quæ ipſo-
rum propria erat ſub Hymetto, quam illis
habitandam dederant, mercedem muri cir-
ca arcem ducti, bene excultam, quæ prius
mala

κήσας τε ἓξ καὶ εἴκοσι ἡμέρας, καὶ δηιώσας τὴν νῆσον. Πάριοι δὲ πυθόμενοι ὡς [a] ἡ ὑποζάκορος τῶν θεῶν Τιμοῦ Μιλτιάδῃ κατηγήσατο, βουλόμενοί μιν ἀντὶ τουτέων τιμωρήσασθαι, θεοπρόπους πέμπουσι ἐς Δελφοὺς, ὥς σφεας ἡσυχίη τῆς πολιορκίης ἔσχε. ἔπεμπον δὲ ἐπειρησομένους εἰ καταχρήσωνται τὴν ὑποζάκορον τῶν θεῶν, [b] ὡς ἐξηγησαμένην τοῖσι ἐχθροῖσι τῆς πατρίδος ἅλωσιν, καὶ τὰ ἐς ἔρσενα γόνον ἄρρητα ἱρὰ [c] ἐκφήνασαν Μιλτιάδῃ. ἡ δὲ Πυθίη οὐκ ἔα, φᾶσα οὐ Τιμοῦν εἶναι τὴν αἰτίην τουτέων, ἀλλὰ, δεῖν γὰρ Μιλτιάδεα τελευτᾶν μὴ εὖ, φανῆναί οἱ τῶν κακῶν κατηγεμόνα. Παρίοισι μὲν δὴ ταῦτα ἡ Πυθίη ἔχρησε. Ἀθηναῖοι δὲ ἐκ Πάρου Μιλτιάδεα ἀπονοστήσαντα ἔσχον ἐν [d] στόμασι, οἵ τε ἄλλοι, καὶ μάλιστα Ξάνθιππος ὁ Ἀρίφρονος, ὃς θανάτου [e] ἀγαγὼν ὑπὸ τὸν δῆμον Μιλτιάδεα ἐδίωκε τῆς Ἀθηναίων ἀπάτης [f] εἵνεκα. Μιλτιάδης δὲ, αὐτὸς μὲν παρεὼν οὐκ ἀπελογέετο, ἦν γὰρ ἀδύνατος, ὥστε σηπομένου τοῦ μηροῦ, προκειμένου δὲ αὐτοῦ ἐν κλίνῃ, [g] ὑπεραπελογέοντο οἱ φίλοι, τῆς μάχης τε τῆς ἐν [h] Μαραθῶνι πολλὰ ἐπιμεμνημένοι, καὶ τὴν Λήμνου αἵρεσιν· ὡς ἑλὼν Λῆμνόν τε καὶ τισάμενος τοὺς Πελασγοὺς, παρέδωκε Ἀθηναίοισι. [i] προσγενομένου δὲ τοῦ δήμου αὐτῷ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ θανάτου, ζημιώσαντος δὲ κατὰ τὴν ἀδικίην πεντήκοντα [k] ταλάντοισι, Μιλτιάδης μὲν μετὰ ταῦτα, [l] σφακελίσαντός τε τοῦ μηροῦ, καὶ σαπέντος τελευτᾷ· τὰ δὲ πεντήκοντα τάλαντα ἐξέτισε ὁ παῖς αὐτοῦ Κίμων. Λῆμνον δὲ Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος [m] ὧδε ἔσχε· Πελασγοὶ, ἐπεί τε [n] ἐκτὸς Ἀττικῆς ὑπὸ Ἀθηναίων ἐξελάθησαν, εἴτε ὦν δὴ δικαίως, εἴτε ἀδίκως, τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχω φράσαι, πλὴν τὰ λεγόμενα, ὅτι Ἑκαταῖος μὲν ὁ Ἡγησάνδρου ἔφησε ἐν τοῖσι λόγοισι λέγων ἀδίκως· ἐπεί τε γὰρ ἰδεῖν τοὺς Ἀθηναίους τὴν χώρην, τὴν σφίσι αὐτοῖσι ὑπὸ τὸν Ὑμησσὸν ἐοῦσαν ἔδοσαν οἰκῆσαι, μισθὸν τοῦ τείχεος τοῦ περὶ τὴν ἀκρόπολίν κοτε ἐληλαμένου· ταύτην ὡς ἰδεῖν τοὺς Ἀθηναίους ἐξ-

a Deſt ἡ *Arch.*, qui mox cum *V.* κατηγήσατο. *b* Τὴν ἐξηγ. ora *Steph. Paſſ. Ask.*, tum iidem τῆς πατρ., quomodo *Arch. V. Brit.*, quam *Ald.* omiſit et alii voculam. *c* Ἐκφήνασαν *Arch.* *d* Στόματι id. *Vind. Valla*, eleganter. *e Med. Paſſ. Ask.*, alii ὑπαγαγ. non male. Vid. *Gronov.* ſupra C. 104., ſed et C. 82., ubi prius editum. *f* Εἵνεκεν *Arch. V.* *g* Ὑπεραπελ. *Arch. V.* *h* Μαραθῶνι γενομένης *Steph.* ora *Arch. V. Paſſ. Ask.* *i* Προσγενομ. *Arch. V.* *k* Τάλαντα *Arch.* *l* Σφακελίσαντος τοῦ μ. κ. σαπέντος τελ. *Arch. V. Brit.*, σφακελίσαντός τε τοῦ *Paſſ. Ask.* ora *Steph.*, in ceteris conſentientes. alii αὐτῷ τοῦ μ. et σαπ. αὐτοῦ τελ. *m Med. Arch. Paſſ. Ask.*; οὕτω prius. *n* Ἐκ τῆς *Vind. Ask.*, tum ἐξεβλήθησαν iidem cum *Arch. Paſſ. Brit. Steph.* ora. in *Aldo* et aliis ἐξελάθησαν, in *Gronoviana* ἐξελάσθησ.

95. Ἐκφήνασαν] Libet in hoc acquieſcere, etſi notabiliter *Arch.* ἐκφήνασαν. Mox οὐ Τιμοῦν εἶναι αἰτίην τουτέων Cl. *de Pauw*, deleto articulo, *non eſſe Timoun culpandam, ſed* &c. Eleganter *Liban.* T. I. p. 486. ἀλλ' ἡ κρίνασα θεὸς μὴ εὖ τελευτῆσαι τὸν μέγαν Μιλτιάδην, αὐτὴ τοῦτο τὸ κακὸν ἔπεμψε, haec Noſtri aemulatus, addito accuſatore Xanthippo.

2. Τῆς Α. ἀπάτης εἵνεκα] *Ephorum* ſequitur probabiliter *Nepos. Scholion* est ineditum in *Ariſtid.* T. III. p. 292., Ἐνκ λέγει τὸν Μιλτιάδην· ὅτε γὰρ ἐκρίνετο ἐπὶ τῇ Πάρῳ, ἤθελησαν αὐτὸν καταχρημνίσαι. ὁ δὲ Πρύτανις εἰσελθὼν ἔξῃ (ἐξῃτήσατο) αὐτόν· ἡ δὲ αἰτία τῆς Πάρου αὕτη ἦν, καταδουλῶσαι τὰς νήσους τοῖς Ἀθηναίοις· καὶ ἐξελθὼν εἰς Πάρον πρῶτον, καὶ παρελθὼν τὸ (εἰς τὸ) ἱερὸν μεμολυσμένος αἵματι τῶν πολεμίων οἱ μὲν φασὶν ὡς βέλει ἐβλήθη οἱ δὲ ὡς ἀπὸ τοῦ τείχους κατηνέχθη· κατεαγῆς σὺν τὸν μηρὸν ὑπέστρεψεν ἄπρακτοι ἀεὶ ἐκρίνετο. poſtrema ſic emendanda ſunt, κατεαγὼς σὺν τὸν μ. ὑπ. ἄπρακτος. καὶ ἐκρίνετο. VALCKEN.

3. Αὐτὸς μὲν π. οὐκ ἀπελογέετο] In fine ſuae pro Miltiade apologiae *Ariſtid.* οὐδὲν πλέον, inquit, τοῖς δικασταῖς δείξαντα τοῦ τραύματος, οὐ δακρύσαντα, οὐ παιδία ἀναβιβασάμενον poſtrema rectius omiſiſſet Sophiſta. In his ſua *Nepos* debet, opinor, *Ephoro*. Secundum *Herod.* verba pro eo fecerunt amici, τῆς μάχης τε τῆς ἐν Μαραθῶνι γενομένης πολλὰ ἐπιμεμνημένοι. καὶ ὡς ἑλὼν Λῆμνόν τε καὶ τισάμενος τοὺς Πελασγοὺς παρέδωκε Ἀθηναίοισι· ſi ſic ſcripta Codex praeberet antiquus, voces, τὴν Λήμνου αἵρεσιν, ex nota marginali crederem adiectas. VALCKEN.

6. Τῆς ἐν Μαραθῶνι] Quod ſchedae adiungunt γενομένης neceſſarium quidem non eſt, Herodoteum tamen L. VII, 1. Tale etiam τὸ ἐν Μ. γενόμενον τρῶμα ſupra C. 132. Continuo nexum aut debebat ſcribi καὶ τῆς Λήμνου αἱρέσιος, quae *Ravii* doctrina, aut, quod et *Valckenario* Noſtro in opinionem venit, ex parte tolli, legique καὶ ὡς ἑλὼν Λῆμνον ——. His iungo ex *Gruteri* Thes. p. CCCCXXXVIII, 6. epigramma priſcum, ΠΑΝΤΕΣ, ΜΙΛΤΙΑΔΗ, ΤΑΛΑΡΗΙΑ ΕΡΓΑ ΙΣΑΣΙΝ ΠΕΡΣΑΙ, ΚΑΙ ΜΑΡΑΘΩΝ ΣΗΣ ΑΡΕΤΗΣ ΤΕΜΕΝΟΣ· cuius quidem ταλαρήια, ſi pingerentur τὰ σ' ἀρήια, non morarentur lectores. Alia Cl. *P. Burmannus Sec.* ad Anthol. Lat. L. II. p. 195.

8. Προσγενομένου τοῦ δήμου &c.] Venerat Miltiades in barathri periculum ex *Platonis* narratione in Gorg. p. 516. E., cui adſtipulatur *Ariſtides* T. II. p. 224. *Ed. Ieb.* Alii id reticent, ſollemni in talibus variatione. Mox σφακελίσαντός τε τοῦ μηροῦ —— ex MSS. cultum accepit: vulgati enim iteratum pronomen accidebat inſuave. Supra quoque L. III, 66. Cambyſi ſimilis ſideratio, ubi vide de *Galeno*.

15. Ἐπεί τε ἐκτὸς Ἀττικῆς &c.] Si qui ἐκ τῆς et ἐξεβλήθησαν melius opinabuntur, favebunt ſchedae. Certum eſt, ἐξελάθησαν, in his libris creberrimum, non recte a *Gronovio* ἐξελάσθησαν promulgari. Vid. L. IV, 145. Τεῖχος τὸ περὶ τὴν ἀκρόπολιν ſignatur L. V, 64. et ab Ampl. *Bouherio* Diſſ. Herodot. C. 9. p. 100.

ἐξεργασμένην εὖ, τὴν πρότερον εἶναι κακήν τε καὶ τοῦ μηδενὸς ἀξίην, λαβεῖν φθόνον τε καὶ ἵμερον τῆς γῆς, καὶ οὕτω ἐξελαύνειν αὐτοὺς, οὐδεμίην ἄλλην πρόφασιν προϊσχομένους τοὺς Ἀθηναίους. ὡς δὲ [a] αὐτοὶ Ἀθηναῖοι λέγουσι, δικαίως ἐξελάσαι. κατοικημένους γὰρ τοὺς Πελασγοὺς ὑπὸ τῷ Ὑμησσῷ, ἐνθεῦτεν ὁρμωμένους, ἀδικέειν τάδε· φοιτᾶν γὰρ [b] αἰεὶ τὰς σφετέρας θυγατέρας τε [c] καὶ παῖδας ἐπ' ὕδωρ ἐπὶ τὴν Ἐννεά-
377 κρουνον. οὐ γὰρ εἶναι τοῦτον τὸν χρόνον σφίσι κω οὐδὲ τοῖσι ἄλλοισι Ἕλλησι οἰκέτας, ὅκως δὲ ἔλθοιεν αὗται, τοὺς Πελασγοὺς ὑπὸ ὕβριός τε καὶ ὀλιγωρίης βιᾶσθαί σφεας· καὶ ταῦτα μέντοι σφίσι οὐκ ἀποχρᾶν ποιέειν, ἀλλὰ τέλος καὶ ἐπιβουλεύοντας ἐπιχειρήσειν, ἐπ' αὐτοφώρῳ φανῆναι. ἑωυτοὺς δὲ γενέσθαι τοσούτῳ ἐκείνων ἄνδρας ἀμείνονας, [d] ὅσῳ παρεὸν αὐτοῖσι ἀποκτεῖναι τοὺς Πελασγοὺς, ἐπεί σφεας ἔλαβον ἐπιβουλεύοντας, οὐκ ἐθελῆσαι, ἀλλά σφι προειπεῖν ἐκ τῆς γῆς ἐξιέναι. τοὺς δὲ, οὕτω δὴ ἐκχωρήσαντας, [e] ἄλλα τε σχεῖν χωρία καὶ δὴ καὶ Λῆμνον. ἐκεῖνα μὲν δὴ Ἑκαταῖος [f] ἔλεξε, ταῦτα δὲ Ἀθηναῖοι λέγουσι. Οἱ δὲ Πελασγοὶ οὗτοι, Λῆμνον τότε νεμόμενοι, [g] καὶ βουλόμενοι τοὺς Ἀθηναίους τιμωρήσασθαι, εὖ τε ἐξεπιστάμενοι τὰς Ἀθηναίων [h] ὁρτὰς, πεντηκοντέρους [i] κτησάμενοι, ἐλόχησαν Ἀρτέμιδι ἐν Βραυρῶνι ἀγούσας ὁρτὴν τὰς τῶν Ἀθηναίων γυναῖκας. ἐνθεῦτεν δὲ ἁρπάσαντες τουτέων πολλὰς, οἴχοντο ἀποπλέοντες· καί σφεας ἐς Λῆμνον ἀγαγόντες, παλλακὰς εἶχον. ὡς δὲ τέκνων αὗται αἱ γυναῖκες ὑπεπλήσθησαν, γλῶσσάν τε τὴν Ἀττικὴν καὶ τρόπους τῶν Ἀθηναίων ἐδίδασκον τοὺς παῖδας. οἱ δὲ οὔτε [k] συμμίσγεσθαι τοῖσι ἐκ τῶν Πελασγίδων γυναικῶν παισὶ ἤθελον· [l] εἴ τε τύπτοιτό τις αὐτέων ὑπ' ἐκείνων τινὸς, ἐβοήθεόν τε πάντες, καὶ ἐτιμώρεον ἀλλήλοισι. καὶ δὴ καὶ ἄρχειν [m] τε τῶν παίδων οἱ παῖδες ἐδικαίευν, καὶ [n] πολλῷ ἐπεκράτεον· μαθόντες δὲ ταῦτα οἱ Πελασγοὶ, ἑωυτοῖσι λόγους [o] ἐδίδοσαν· καί σφισι βουλευομένοισι, δεινόν τι ἐσέδυνε· [p] εἰ δὲ δὴ διαγινώσκοιεν σφίσι τε βοηθέειν οἱ παῖδες πρὸς τῶν [q] κουριδιέων γυναικῶν τοὺς παῖδας, καὶ τουτέων αὐτίκα ἄρχειν πειρῴατο, τί δὴ ἀνδρωθέντες δῆθεν

mala fuisſet et nullius pretii, livore captos fuisſe et amore terræ habendæ; et ita exegisſe illos, nullam aliam ſpeciem prætexentes Athenienſes. Ut autem ipſi Athenienſes aiunt iure eiecisſe; quippe Pelasgos ſub Hymetto habitantes, illinc prodire ſolitos hanc iniuriam intulisſe: filias enim ac filios Athenienſium aſſidue ad Novem fontes ire et aquam petere ſolitos, nulladum enim aut eis aut illis Græcis per id tempus ſervitia erant, quum ergo illæ irent, Pelasgos eis per libidinem et contemptum vim attulisſe, neque hoc fecisſe contentos, quippe ad extremum manifeſto deprehenſos, de invadendis Athenienſibus conſilia agitasſe: ſe vero adeo meliores, quam illi fuerant, viros fuisſe, ut quum haberent facultatem interimendi Pelasgos, ut quos ſibi inſidiatos deprehendisſent, tamen noluerint; ſed eis præceperint ut e regione excederent: atque ita illos ſolum vertentes, tum alia loca, tum vero Lemnum obtinuisſe. Illa 138
Hecatæus, hæc Athenienſes aiunt. At Pelasgi Lemnum tunc incolentes, hanc Athenienſium iniuriam ulciſcendi avidi, bene gnari quando dies feſti Athenienſium celebrarentur, navibus quinquaginta remorum inſtructis, inſidias collocarunt uxoribus Athenienſium, diem feſtum Dianæ apud Brauronem agentibus: permultisque illarum inde raptis abierunt, et in Lemnum delatas pro concubinis habuerunt. Hæ feminæ posteaquam liberis abundavere, lingua Attica ac moribus Athenienſium pueros imbuerunt. At illi conſuetudinem cum *Pelasgidum* filiis habere abnuebant: et ſiquis e *ſuis* ab *illorum* ullo vapularet, cuncti auxilio aderant, et mutuo ſeſe tutabantur: ac dignos ſe qui aliis pueris dominarentur exiſtimabant, atque adeo longe prævalebant. Qua re animadverſa Pelasgi inter ſe colloquuti ſunt, conſiderantesque indignatio quædam intravit; Si autem iſti pueri dignoſcunt etiam ſibi opitulari adverſus pueros uxorum iſtarum, quas virgines duxerant, et eis continuo præeſſe conantur, quidnam facient in

a Non est in *Arch. V.* *b* Δὴ *Arch. Vind.*, δεῖ *Ask. Ald.*, alii ἀεὶ. *c* Deſunt haec duo *Arch.*, καὶ τοὺς π. *V. Paſſ. Ask. Brit.* *d* *Med. Ask. Paſſ. V. Arch.*, alii ὅσον, ſuperius βουλεύοντας ἐπιχειρῆσαι Cl. *Reiskius*, cui ſequentia officiunt. *e* Ἄλλα τε σχ. χωρ. καὶ δὴ καὶ *A. Paſſ. Ask. V. Arch.*, et ora *Steph.*, quod amplector. antea ἄλλα τε δὴ σχ. χ. καὶ Λῆμνον. *f* Ἔλεξε *Arch. V.* *g* Deſunt iſta duo *Arch.*, qui mox τιμωρήσασθαι ἐθέλοντες. *h* *Med. Ask. Arch. V. Paſſ. Paris. A. B. Brit.*, olim ὀρτὰς αὐτῶν ex *Aldo*, perperam. *i* Στησάμενοι *Arch. V.* *k* *Med. Paſſ.*; συμμίγεσθαι *Ask.*, reliqui συμμίγνυσθαι, nullo diſcrimine. *l* Εἴ τε *Paris. A. B. Paſſ. Ask.*, in aliis εἰ τι. *m* Abest ab *Arch. V.* *n* Πολλὸν iidem, quomodo ſaepius. *o* *Med. Ask. Paſſ.*, ἔδοσαν ceteri. *p* Εἰ δὴ *Paſſ. Arch. V.*; ſupra βουλομένοισι *Ask.* *q* Κουριδιέων *Paſſ. Ask.* ritu Ionico: ceteri κουριδίων.

25. Τὴν πρότερον εἶναι κακὴν] Quod paulo legitur ante, ἐοῦσαν, hic meo iudicio aptius esſet, quam εἶναι· illic ad ambiguum evitandum omitti potuit: ἐπεί τε γὰρ ἰδεῖν τοὺς Ἀθηναίους τὴν χώρην, τὴν σφίσι αὐτοῖσι (*ipſis*, Pelasgis nempe) ὑπὸ τὸν Ὑμησσὸν ἔδοσαν οἰκῆσαι μισθὸν τοῦ τείχεος τοῦ περὶ τὴν ἀκρόπολίν κοτε ἐληλαμένου. Ut *Valla*, cepit iſta *Io. Meurs.* Cecrop. c. v. conf. *M. Solan.* ad *Lucian.* T. II. p. 22., *Schol.* in *Eurip.* Phoen. v. 24. et in *Schol.* ad *Ariſtoph.* Av. v. 833., Τυρσηνῶν τείχισμα Πελασγικὸν, quod attigit *I. G. Graevius* in Prooem. ad *Callim.* VALCKEN.

29. Θυγατέρας τε καὶ παῖδας] Ultima tria ſuſpicione premuntur haud iniuſta: ſexus ſequioris ſi putentur, cum nullae tum ancillae, tueri ſedem haud poterunt: τοὺς παῖδας ex MSS. ubi admiſeris, quid fiet brevi ſecuturis, ὅκως δὲ ἔλθοιεν αὗται; Erant praeterea veteri more puellae ὑδροφόροι. Tali Gordium ἐντυχεῖν παρθένῳ ὑδρευομένῃ tradit *Arrian.* Ἀναβ. Ἀλ. II, 3. et apud Poëtam *Od.* K. v. 105. Κούρῃ δὲ ξύμβληντο πρὸ ἄστεος ὑδρευούσῃ. Parum itaque abſum a proſcriptione earum vocum, laudibusque *Arch.*, ſuo eas ſuffragio damnantis.

41. Ἄλλά τε δὴ σχεῖν χωρία, καὶ] Ex margine Ed. *Steph.* reſtitui potuerat καὶ δὴ καὶ Λῆμνον· ſic ſolent iſtae voculae adhiberi: I, c. 29. Sardes venerunt ἄλλοι τε, — καὶ δὴ καὶ Σόλων c. 129. καὶ ἄλλα λέγων — καὶ δὴ καὶ εἴρετό μιν· IV, c. 150., ex Codd. ſcriptum, εἵποντο δέ οἱ καὶ ἄλλοι τῶν πολιητέων, καὶ δὴ καὶ Βάττος. VALCKEN.

46. Πεντηκοντέρους κτησάμενοι] Opportunius στησάμενοι *poſitis navibus* videri poteſt, niſi tum demum naves ſibi Pelasgos paraſſe placeat, quae vix credibilis de inſulanis opinio. Rapuerunt autem inſidiatores κανηφόρους παρθένους, πλεύσαντες εἰς Βραυρῶνα, teſte *Philochoro* ap. Scholiaſten Venetum, a *Bongiovanni* publicatum, in *Il.* A. v. 465. Vide ad L. IV, 145.

51. Γλῶσσάν τε τὴν Ἀττικὴν, καὶ τ.] *Herodotum* ſequutus *Didymus* apud *Schol.* in *Eurip.* Hec. v. 886., αἱ δὲ τοὺς παῖδας, inquit, τὴν πατρῴαν φωνὴν καὶ τὰ ἤθη ἐδίδαξαν· quae ſuccedunt ibidem vitioſa, οἱ δὲ συνήρχοντο τότε ἀλλήλοις, ſic videntur corrigenda: οἱ δὲ συνήρχοντό τε ἀλλήλοις, καὶ, εἴ τις τύπτοι ἀπ' αὐτῶν τινα, ἐβοήθουν ἅπαντες· expreſſa ſunt iſta ex Herodoteis, quae reſpicit *Euſtath.* in Il. A. p. 119, 41. Conf. *Zenob.* Cent. IV. Prov. 91. VALCKEN.

54. Εἴ τε τύπτοιτό τις αὐτέων] Vera *Reiſkii* e MSS. cor-

in virilem adulti ætatem? itaque placitum eſt, ut eos filios e mulieribus Atticis ſuſceptos necarent: his necatis, addunt et cædes matrum. Ex hoc facinore, et illo ſuperiore feminarum, quæ viros ſuos una cum Thoante interemerunt, uſu receptum eſt per Græciam, ut teterrima quæque facinora Lem-
139 nia appellentur. Pelasgi, quum eis poſt necem liberis ſuis atque mulieribus illatam neque tellus fructum redderet, neque uxores neque pecudes ut prius gignerent, pariter fame et liberorum ſterilitate vexati, Delphos miſerunt petitum aliquod laxamentum præſentium malorum. Iuſſi autem a Pythia pœnas Athenienſibus quas illi vellent pendere, Athenas iere; polliciti que ſunt daturos ſe pœnas illis omnis iniuriæ. Athenienſes, ſtratis in prytaneo toris quam poterant ſplendidiſſime, appoſitaque menſa omnium bonorum refertiſſima, iuſſerunt Pelasgos ita comparatam regionem ſibi tradere. Tunc Pelasgi excipientes dicere, Si vento aquilone navis peraget uno die curſum e veſtra regione in noſtram, ita trademus. Hoc dixere quod ſcirent fieri hoc non poſſe, nam Attica multo magis ad auſtrum vergit quam Lemnus. Hæc hacte-
140 nus. Tunc compluribus deinde interiectis annis, ubi Cherſoneſus, quæ eſt ad Helleſpontum, Athenienſium ditionis fuit, Miltiades Cimonis filius, ventis eteſiis perſtantibus, ex Elæunte quæ eſt in Cherſoneſo, ſolvens, in Lemnum delatus eſt, præcepitque Pelasgis ut ex inſula excederent: redigens eos in memoriam oraculi, quod nunquam illi expletum iri ſperaſſent. Quorum Hephæſtienſes quidem obtem-

θεν ποιήσουσι; ἐνθαῦτα ἔδοξέ σφι κτείνειν τοὺς παῖδας τοὺς ἐκ τῶν Ἀττικέων γυναικῶν· ποιεῦσι δὴ ταῦτα· προσαπολλύουσι δὲ σφέων καὶ τὰς [a] μητέρας. ἀπὸ τούτου δὲ τοῦ ἔργου, καὶ τοῦ προτέρου [b] τούτων τὸ ἐργάσαντο αἱ γυναῖκες, τοὺς ἅμα Θόαντι ἄνδρας σφετέρους ἀποκτείνασαι, νενόμισται ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα τὰ σχέτλια ἔργα πάντα, [c] Λήμνια καλέεσθαι. Ἀποκτείνασι δὲ τοῖσι Πελασγοῖσι τοὺς σφετέρους παῖδάς τε καὶ γυναῖκας, οὔτε γῆ καρπὸν ἔφερε, οὔτε γυναῖκές τε καὶ ποῖμναι ὁμοίως ἔτικτον [d] καὶ πρὸ τοῦ. πιεζόμενοι δὲ λιμῷ τε καὶ ἀπαιδίῃ, ἐς Δελφοὺς ἔπεμπον, λύσιν τινὰ αἰτησόμενοι τῶν παρεόντων κακῶν. ἡ δὲ Πυθίη σφέας ἐκέλευε Ἀθηναίοισι δίκας διδόναι ταύτας τὰς ἂν αὐτοὶ Ἀθηναῖοι δικάσωσι. ἦλθόν τε δὴ ἐς τὰς Ἀθήνας οἱ Πελασγοί, 378
καὶ δίκας ἐπαγγέλλοντο βουλόμενοι διδόναι παντὸς τοῦ ἀδικήματος. Ἀθηναῖοι δὲ ἐν τῷ πρυτανηίῳ κλίνην [e] στρώσαντες, ὡς εἶχον κάλλιστα, καὶ [f] τράπεζαν ἐπιπλέην ἀγαθῶν πάντων παραθέντες, ἐκέλευον τοὺς Πελασγοὺς τὴν χώρην σφίσι παραδιδόναι οὕτω ἔχουσαν. οἱ δὲ Πελασγοὶ ὑπολαβόντες, εἶπαν, „ Ἐπεὰν βορέῃ ἀνέμῳ αὐτημερὸν νηῦς ἐξανύσῃ ἐκ τῆς ὑμετέρης ἐς τὴν ἡμετέρην, τότε παραδώσομεν. [g] τοῦτο εἶπαν, ἐπιστάμενοι τοῦτο εἶναι ἀδύνατον γενέσθαι· ἡ γὰρ Ἀττικὴ πρὸς νότον κέεται, πολλὸν τῆς Λήμνου. Τότε μὲν [h] τοσαῦτα· ἔτεσι δὲ κάρτα πολλοῖσι ὕστερον τουτέων, ὡς ἡ Χερσόνησος [i] ἡ ἐπ' Ἑλλησπόντῳ ἐγένετο ὑπ' Ἀθηναίοισι, Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος, ἐτησιέων ἀνέμων κατεστηκότων, νηὶ [k] κατανύσας ἐξ Ἐλαιοῦντος τοῦ ἐν Χερσονήσῳ [l] ἐς τὴν Λῆμνον, προηγόρευε ἐξιέναι ἐκ τῆς νήσου τοῖσι Πελασγοῖσι, ἀναμιμνήσκων σφέας τὸ χρηστήριον τὸ οὐδαμὰ ἤλπισαν σφίσι οἱ Πελασγοὶ ἐπιτελέεσθαι. Ἡφαιστιέες μὲν

a Arch. V. Med. Paſſ. Ask., antea δὲ καὶ τὰς μητ. αὐτέων. In Arch. V. tamen δέ σφι καὶ τάς. b Iidem cum Valla; prius erat τούτου. In Ask. Med. et Paſſ. ὃ ἐργ. c Citat Euſtath. ad Hom. p. 158, 11. et ad Perieges. v. 347. Statim ἀποκτείνουσι Arch. V. d Med. Ask. Paſſ. Arch., alii ὡς καί. Vid. Gronov. et L. III, 62, et 65. e Στρώσαντες V. f Citat Suid. in Ἐπιπλέα. g Duo haec non norunt Med. Paſſ. Ask., in Vind. εἶπον. h Τοιαῦτα Paſſ. i Ἡ ἐν Ἑλλ. Arch. V. Valla, uti mox. k Καταστήσας Arch., καταλύσας Eton.; ſtatim Ἐλαιοῦντος bene Med. Ask. Paſſ., alii Ἐλεοῦντος. Conf. ad Diodor. XIII, 39. l Ἐς Λῆμνον tantum Arch. V. Paſſ. Ask.

correctio eſt. Critici in Euripid. Hecub. v. 887. καὶ εἴ τις τύπτοι ἀπ' αὐτῶν τινά, ἐβοήθουν ἅπαντες, ſermone aliquantum mutato. Deinceps καὶ πολλὸν ἐπιπρέπεον ex ſchedis recipi poterit.

67. Τοὺς ἅμα Θόαντι] Thoantem Hypſipylæ pietate conſervatum poëtae perhibent. Alia omnia Herodotus, vitii ſuſpectus propterea Caſp. Barthio ad Papinii Stat. Theb. V. v. 328. Nemo, decernenti, de Thoante hoc tradidit. Igitur duae voces ἅμα Θόαντι, aut gloſſema ſunt, aut corrupta eſt prior, et legendum, παρὰ Θόαντος. Quid ſi vero Herodotus, ut ſaepe, ſeparatas ab aliis habuerit rationes? Habuiſſe autem, membranae clamant omnes, et laudati ad Euripid. Hecub. interpretes, καὶ μετὰ ταῦτα αἱ Λήμνιαι γυναῖκες τοὺς ΣΥΝ ΘΟΑΝΤΙ πάντας ἀπέκτειναν· δι' ἀμφότερα οὖν ταῦτα ἡ παροιμία ἦλθε, τὰ Λήμνια κακά. Errant fateor in tempore necis, alioqui Noſtro conſpirantes pleniſſime. De famoſo Lemniis dicto multa Stanleius ad Coëph. Æſchyli v. 631.

92. Κατανύσας] Utrum Valla, vertendo ſolvens, καταλύσας habuerit ante oculos, valde dubium: certe Scholion aut aberratio eſt, cuiusmodi καταστήσας Arch.; ἐπεὰν —— ἐξανύσῃ —— ἐς τὴν ἡμετέρην praeceſſit, redibitque L. VII, 183. Apud Diodorum XIV, 103. ſcripti libri πεμπταῖος δὲ ΚΑΤΑΝΥΣΑΣ ἐς τὴν Μεσσήνην antea καταλύσας, quod hic in Etonenſi.

95. Ἡφαιστιέες] Lemnus δίπολις erat, quarum Hephaeſtia in parte inſulae verſus orientem ſolem, Myrina ad eius occaſum, prodente, qui ad utramque inviſit, Galeno IX. Simpl. Medic. p. 118. Quo vero utraque modo Athenienſium in ditionem venerit, Charax in Stephani Ἡφαιστία memoravit, praeclara Cl. Valckenarii adiutus et defenſus opera.

95. Ἡφαιστιέες μὲν νυν ἐπείθοντο] In his quoque diverſum ab Herodoto ſequutus auctorem Nepos, tandem tamen, qui Lemnum incolebant, ſecunda fortuna adverſariorum captos, narrat ex inſula demigraſſe. Herodoto tota dicitur inſula ſub Athenienſium redacta poteſtatem; nam primum inquit Ἡφαιστιέες ἐπείθοντο, tandem et coacti Μυριναῖοι παρέστησαν. Duae tantum erant urbes in inſula Lemno, Μύρινα, et Ἡφαιστία, quapropter dicta fuit δίπολις ſecundum alios et Etymologum p. 279, 5. conſ. Harpocrat. in Ἡφαιστία, Schol. Hom. Il. A. v. 593. et Berkel. ad Steph. in Μύρινα. Sed ad Herodotum pertinet inprimis inſigne fragmentum Chronicorum Characis, quod minus intellectum hactenus apud Steph. Byz. nobis fuit ſervatum in Ἡφαιστία. Priora iſtius fragm. verba ſic reficienda videntur: Χάραξ —— φησίν, ὅτι οἱ Μυριναῖοι, τῶν Πελασγικῶν ὑποσχέσεων οὐ φροντίσαντες, ἀπέκλεισαν τῷ Μιλτιάδῃ τὰς πύλας ..κἀκεῖνος πολιορκίᾳ παρεστήσατο αὐτούς. Sequentibus gravius vulnus fuit inflictum: Τῶν δ' Ἡφαιστιέων τύραννος ὢν φοβηθεὶς τὴν δύναμιν ἔφη χαριζόμενος τοῖς Ἀθηναίοις, φίλος ὤν, ἐμπεδοῦν τὰ ὁμολογηθέντα ὑπὸ τῶν Πελασγῶν, καὶ ἀμαχεὶ παρέδωκε τὴν πόλιν. Eſt qui voci τύραννος ſubiectum ὢν deleri voluerit, veſtigium veri nominis olim a Charace poſiti, τύραννος Ἕρμων· his ſic ſubiecta fuiſſe, [τῶν Περσῶν] φοβηθεὶς τὴν δύναμιν, omnia recte ſe habebunt. Hermonis nomen ſatis commendabit Zenob. Cent. III. Pr. 85. in Ἑρμώνειος χάρις ubi in eadem hiſtoria, diverſimode narrata, Ἕρμων βασιλεύων τῶν Πελασγῶν ἐξέστη τῆς χώρας. τῇ μὲν ἀληθείᾳ τοῦ Δαρείου τὴν δύναμιν φοβηθείς, προσποιησάμενος δὲ ἑκὼν διδόναι τοῖς Ἀθηναίοις τὴν χάριν. —— In Characis verbis, quod propemnti Salmaſio exciderat, Berkel. non debuerat in contextum inferre, κἀκεῖνος τὴν πολιορκίαν παρεστήσατο αὐτοῖς· illa vix Graeca; ſincera ſunt ante vulgata, κἀκεῖνος πολιορκίᾳ παρεστήσατο αὐτούς, qui prius obſidione cin-

μέν νυν [a] ἐπείθοντο. Μυριναῖοι δὲ οὐ συγγινωσκόμενοι εἶναι τὴν Χερσόνησον Ἀττικήν, ἐπολιορκέοντο, ἐς ὃ καὶ [b] οὗτοι παρέστησαν· οὕτω [c] δὴ τὴν Λῆμνον ἔσχον Ἀθηναῖοί τε καὶ Μιλτιάδης.

temperaverunt: Myrinæi autem, non agnoſcentes Cherſoneſum eſſe Atticam, tamdiu obſeſſi ſunt donec in deditionem venerunt. Ita Lemno potiti ſunt Athenienſes atque Miltiades.

a Ἐπίθοντο *Arch.*, in *Brit.* οἱ Φεσίλες. *b* *Med. Paſſ. Ask.*, in ceteris αὐτοί. *c* Δὴ τὴν Λ. *Ask. Paſſ.*, mox τε deſit *Arch.*, omittunt τὴν alii.

cinctos ſub poteſtatem ſuam redegit. De iisdem Myrinaeis *Herod.* ἐπολιορκέοντο, ait, ἐς ὃ καὶ οὗτοι παρέστησαν, —— *donec et hi in deditionem venerunt.* Conf. vi, c. 99. *Demoſth.* c. Androt. p. 386, 28. Eiusdem est p. 6, 25., Ὄλυνθον παραστήσεται· in istum ſenſum praeter ceteros bis terve παραστήσασθαι *Thucydides* adhibuit, docente *Dukero* in Add. ad p. 73. pro ὑποχείριον ποιῆσαι *Herod.* iv, c. 136. iii, c. 45. attigit hunc uſum *Schol. Soph.* Oed. in Col. v. 910. VALCKEN.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ
ΤΟΥ
[a] ἉΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΟΣ
ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΕΒΔΟΜΗ,
[b] ἘΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ ΠΟΛΥΜΝΙΑ.

HERODOTI
HALICARNASSEI
HISTORIARVM
LIBER SEPTIMVS,
QVI INSCRIBITVR POLYMNIA.

1 POSTEAQVAM nuncius pugnæ in Marathone peractæ ad regem Darium Hyſtaſpis filium allatus eſt, quum antea etiam vehementer infenſus eſſet Athenienſibus, quod Sardes invaſiſſent, longe tunc infenſior factus eſt, ac propenſior ad bellum Græciæ inferendum: miſſiſque continuo nunciis ad civitates, edixit ut colligerent turbam militum, et ſingulæ multo quam antea plures naves longas, equos, rem frumentariam et onerarias compararent. Dum autem hæc circumquaque denunciantur, Aſia triennium agitata eſt. Vbi

ἘΠΕΙ δὲ [c] ἡ ἀγγελίη ἀπίκετο περὶ τῆς μάχης τῆς ἐν Μαραθῶνι γενομένης παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον τὸν Ὑστάσπεος, καὶ πρὶν μεγάλως κεχαραγμένον τοῖσι Ἀθηναίοισι διὰ τὴν ἐς Σάρδις ἐσβολήν, καὶ δὴ καὶ τότε πολλῷ τε δεινότερα ἐποίεε, καὶ μᾶλλον ὥρμητο στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· καὶ αὐτίκα μὲν ἐπηγγέλλετο, πέμπων ἀγγέλους κατὰ [d] πόλις, ἑτοιμάζειν στρατιήν, [e] πολλῷ πλέω ἐπιτάσσων ἑκάστοισι ἢ πρότερον παρεῖχον, καὶ νέας τε [f], καὶ ἵππους, καὶ σῖτον, καὶ πλοῖα· τουτέων δὲ περιαγγελλομένων, ἡ Ἀσίη [g] ἐδονέετο ἐπὶ τρία 379

VARIAE LECTIONES.

a ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΠΟΣ *Arch.* b Deſunt illi. c Abest ἡ *Arch.*, qui cum *Vind. Ask.* βασιλῆα frequentiſſime hoc libro. d Πόλεις *Arch. V.* e Πολλῷ πλέω ora *Steph. Ask. Arch. V. Brit.*, in *Paſſ.* πλεῖω, antea πολλῷ τε πλεῖον, tum mox παρεῖχον *Arch.* Antea παρέχειν. f Καὶ σῖτον καὶ ἵππους τουτέων *Paſſ. Ask.*, in *Med.* καὶ πλοῖα quoque non exſtant. mox δὲ πολλῶν περιαγγ. *Ask.* g *Med. Ask. Paſſ. Arch. V. Paris. B.*, olim ἐδονέετο πάντα.

10. Πολλῷ πλέω ἐπιτάσσων] Optime MSS., e quorum uno παρεῖχον perplacet. Sic ſuus ſermoni color et nexus redibit. Statim καὶ πλοῖα, etſi quibusdam in Codd. neglecta, non removeo. *Arrianus* Indic. C. 19. Νῆες δὲ αἱ ξύμπασαι ——— αἵτε μακραὶ καὶ ὅσα στρογγύλα πλοῖα, καὶ ἄλλα ἱππαγωγά, diſcrimen inter νῆας et πλοῖα adfirmans. *Gronovium* hic conſule et *Valcken.* ad L. VI, 48.

10. Πολλῷ τε πλεῖον] Superfluum eſt τε, neque bene cohaerent πλεῖον — καὶ νέας — καὶ πλοῖα. Codicum lectio *H. Stephano* et *Galeo* memorata genuina eſt πολλῷ πλέω tum vicinis congruit, et formam vocis praebet noſtro uſitatam, quem ſcripſiſſe ſuſpicor: πολλῷ πλέω ἐπιτάσσων ἑκάστοισι, ἢ πρότερον παρεῖχον, (nempe παρέχειν· παρεῖχον enotatum ex *Arch.*) νέας τε, καὶ ἵππους, καὶ σῖτον, καὶ πλοῖα *naves bellicas*, et πλοῖα, ἱππαγωγὰ et σιταγωγὰ vide notata ad L. VI, c. 48. VALCKEN.

13. Ἀσίη ἐδονέετο ἐπὶ τρία ἔτεα] Tueri ſeſe πᾶσα potuiſſet, ni theriſſet per ſchedas. *Appianus* B. Civ. L. IV. p. 995. τὰ ὑπερόρια ΠΑΝΤΑ πολέμοις — ἐδονεῖτο. *Herodianus* VII, 5. ΠΑΝ δὴ τὸ Λιβύων ἔθνος εὐθέως ἐδεδόνητο. Non exſcribo *Gregor. Naz.* Or. XXVIII. p. 483. D., neque *Agathiam Schol.* L. II. p. 30. C. *Tzetzes* Chil. I, 870. τρεῖς ὅλους ἐπὶ χρόνους turbatam Aſiam, conductaſque undique copias ſcribit, ſeculi more, quo de *Hemſterb.* ad *Plut.* Comici p. 407.

τρία ἔτεα· καταλεγομένων δὲ τῶν ἀρίστων ὡς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα [a] στρατευομένων, καὶ παρασκευαζομένων, [b] τετάρτῳ ἔτεϊ Αἰγύπτιοι ὑπὸ Καμβύσεω δουλωθέντες, ἀπέστησαν ἀπὸ Περσέων· ἐνθαῦτα δὴ καὶ μᾶλλον ὥρμητο [c] καὶ ἐπ' ἀμφοτέρους στρατεύεσθαι. Στελλομένου δὲ Δαρείου ἐπ' Αἴγυπτον καὶ Ἀθήνας, τῶν παίδων αὐτοῦ στάσις ἐγένετο μεγάλη περὶ τῆς ἡγεμονίης, ὡς δεῖ μιν ἀποδέξαντα βασιλέα κατὰ τὸν Περσέων νόμον, οὕτω στρατεύεσθαι· ἦσαν γὰρ Δαρείῳ καὶ πρότερον ἢ βασιλεῦσαι [d] γεγονότες τρεῖς παῖδες ἐκ
380 τῆς προτέρης γυναικὸς Γωβρύεω θυγατρὸς καὶ βασιλεύσαντι, ἐξ Ἀτόσσης τῆς Κύρου ἕτεροι τέσσερες· τῶν μὲν δὴ προτέρων [e] ἐπρέσβευε Ἀρτοβαζάνης, τῶν δὲ ἐπιγενομένων, Ξέρξης· ἐόντες δὲ μητρὸς οὐ τῆς αὐτῆς, [f] ἐστασίαζον· ὁ μὲν γὰρ Ἀρτοβαζάνης, κατότι πρεσβύτατός τε εἴη παντὸς τοῦ γόνου, καὶ ὅτι [g] νομιζόμενα εἴη πρὸς πάντων ἀνθρώπων, τὸν πρεσβύτατον τὴν ἀρχὴν ἔχειν· Ξέρξης δὲ, ὡς Ἀτόσσης τε παῖς εἴη τῆς Κύρου θυγατρὸς, καὶ ὅτι Κῦρος εἴη ὁ κτησάμενος τοῖσι Πέρσῃσι τὴν ἐλευθερίην. Δαρείου δὲ οὐκ ἀποδεικνυμένου κω γνώμην, ἐτύγχανε κατὰ τὠυτὸ τούτοισι καὶ Δημάρητος ὁ Ἀρίστωνος ἀναβεβηκὼς ἐς Σοῦσα, ἐστερημένος τε τῆς ἐν Σπάρτῃ βασιληΐης, καὶ φυγὴν [h] ἐπιβαλὼν ἑωυτῷ ἐκ Λακεδαίμονος· οὗτος [i] ὡνὴρ πυθόμενος τῶν Δαρείου παίδων τὴν διαφορὴν, ἐλθὼν, ὡς ἡ φάτις μιν ἔχει, Ξέρξῃ [k] συνεβούλευε λέγειν πρὸς τοῖσι ἔλεγε ἔπεσι, ὡς αὐτὸς μὲν γένοιτο Δαρείῳ ἤδη βασιλεύοντι, καὶ ἔχοντι τὸ Περσέων κράτος, Ἀρτοβαζάνης δὲ, [l] ἔτι ἰδιώτῃ ἐόντι Δαρείῳ· οὔκων οὔτ' εἰκὸς εἴη οὔτε δίκαιον, ἄλλον τινὰ τὸ γέρας ἔχειν πρὸ ἑωυτοῦ· ἐπεί γε καὶ ἐν Σπάρτῃ, ἔφη ὁ Δημάρητος ὑποτιθέμενος, οὕτω νομίζεσθαι, ἢν οἱ μὲν προγεγονότες ἔωσι πρὶν ἢ τὸν πατέρα σφέων βασιλεῦσαι, ὁ δὲ βασιλεύοντι ὀψίγονος ἐπιγένηται, τοῦ ἐπιγενομένου τὴν ἔκδεξιν τῆς βασιληΐης γίνεσθαι· χρησαμένου δὲ Ξέρ-

Vbi dum delectus agitur optimi cuiusque, utpote adverſus Græciam militaturi, et apparatui opera datur, quarto anno ÆEgyptii qui fuerant a Cambyſe ſubacti, defecere a Perſis: quo magis etiam adverſus utroſque Darius expeditionem ſumere properabat, ÆEgyptios atque Athenienſes. Dum autem huc 2
tendit, interea ingens inter eius filios de principatu exorta diſſenſio eſt, quoniam ex inſtituto Perſarum, oportebat ita demum ire in expeditionem, quum regem declaraſſet. Erant autem Dario iam antequam regnaret, filii tres e priore uxore Gobryæ filia ſuſcepti, et poſt partum regnum, alii quatuor ex Atoſſa Cyri filia. Superiorum maximus natu erat Artobazanes, poſteriorum Xerxes: qui quum ex eadem matre non eſſent, diſceptabant: nam Artobazanes quidem, quod omnis paternæ ſubolis ipſe maximus natu foret, et quod apud univerſos homines ſit inſtitutum, ut maximus natu obtineat principatum: Xerxes vero, quod ipſe Atoſſa genitus eſſet, filia Cyri, et quod Cyrus foret, qui Perſis libertatem acquiſiſſet. Dario au- 3
tem nondum ferente ſententiam, aderat forte Demaratus Ariſtonis filius, qui per id tempus altercationis Spartano regno exutus, ac Lacedæmone profugus, Suſa aſcenderat: hic vir audita liberorum Darii controverſia, adiit, ut fama fertur, Xerxem, admonuitque ut ad cetera quæ pro ſe dicebat hoc adderet, ſe quidem genitum Dario iam regi et Perſarum imperium obtinenti; Artobazanem vero, Dario etiamdum privato: proinde neque æquum neque iuſtum eſſe, alium quempiam potius quam ſe illud decus adipiſci; quoniam Spartæ, quod ſubiecerat Demaratus, quoque ſic uſurparetur, ut ſicui antequam regnet filii nati fuerint, deinde regnanti alius naſcatur, huius poſtea nati ſucceſſio regni ſit. Hac a De-

a Στρατευσομένων *Arch. V.* b Τετάρτῳ δὴ *M. Paſſ. Aſk.*, quo de *Gronov.* c Iidem, καὶ olim aberat. d Non habet hoc *Arch.* e Citat *Thom.* in Πρεσβεύονται· tum Ἀρταβ. quomodo *Valla*, et mox *Arch.* f Ἐστασίαζον *Paſſ. Aſk.*, mox ὁ μὲν γὰρ Ἀρτ. *M. Aſk. Paſſ.*, in quo tamen deletum: alii non norunt γὰρ ſtatim πρεσβύτατος ἦν *Arch. V.* g *Euſtath* in *Iliad.* A. p. 28, 41. et p. 59, 30. excitat hinc νομιζόμενα, eſtque in *Paſſ.* νομιζόμενον quidem, ſed poſterior ſyllaba, quod in *Euſtath.*, ſuper ſcriptum oſtendit. h Ἐπιβάλλων *Paſſ.* i Ἀνὴρ *Arch. V.* k Συνεβούλευσε *V.* l Ἐπὶ *Arch.*

21. Ἀποδέξαντα βασιλέα —— στρατεύεσθαι] Secundum Perſarum legem, ſoli forte memoratam *Herodoto*, ante expeditionem ſuſceptam a Rege deſignandus erat, qui, ſi quid ipſi humanitus accidiſſet, in regnum ſuccederet. Ex *Herodoto* non liquet, ſic deſignatum ſucceſſorem, ſi pater e bello ſalvus rediiſſet, cum illo velut collegam regnaſſe, quod viri docti tamen ſtatuiſſe videntur: vid. *Ez. Spanhem.* ad *Iulian* p. 278, 279. —— Quam deinceps enarrat Darii filiorum litem ab ipſo Dario ſecundum Xerxen pronunciatam, illam poſt patris obitum a patruo velut arbitro compoſitam, alium auctorem ſequuti, tradiderunt *Iuſtinus* II, c. 10. et *Plutarch.* T. II. p. 488. D. hinc *Simſon.* Chron. A. M. 3520. conf. *Iulian.* Or. I. p. 33. B. et *Spanhem.* p. 217. VALCKEN.

21. Κατὰ τὸν Περσέων νόμον] Legem hanc Perſarum, ſolius, quod quidem memini, *Herodoti* teſtimonio cognitam, *B. Briſſon.* Regn. P. L. I, 9. tetigit: lata prudenter fuit, ne, rege peregre fatis functo, de ſucceſſione, damno civium, iure aut mage ferro diſceptaretur. Eadem cauſſa Euryſtheus, in Heraclidas profecturus, Μυκήνας τε καὶ τὴν ἀρχὴν, κατὰ τὸ οἰκεῖον, Atreo commiſit apud *Thucyd.* I, 9. Quod *Iuſtinus* autem de Dario, ab Artaxerxe patre in regni ſocietatem adſcito, *contra morem Perſarum, apud quos rex non niſi morte mutatur* L. X, I. id hinc convellitur. Confer *Ez. Spanhem.* ad *Iuliani* Or. I. pag. 279.

26. Ἐπρέσβευε Ἀρτοβαζάνης] Hinc *Heſychius*: Ἐπρέσβευε, πρεσβύτατος ἦν. *Thomas M.* in Πρεσβεύονται, Πρεσβεύω, καὶ τὸ πρεσβύτερός εἰμι· quam in rem haec adfert *Herodoti* et *Thucydidis* verba: *Sophoclis* Polynices Oed. in Col. v. 1418., Αἰσχρὸν —— τὸ πρεσβεύοντ' ἐμὲ Οὕτω γελᾶσθαι τοῦ κασιγνήτου πάρα· erat ille quidem ſecundum *Euripiden* natu minor; ſed *Soph.* in eodem dixerat dramate v. 366., Ὁ μὲν νεάζων καὶ χρόνῳ μείων γεγὼς Τὸν πρόσθε γεννηθέντα Πολυνείκη θρόνων Ἀποστερίσκει. —— *Herodoti* Ἀρτοβαζάνης, *Plutarcho* et *Themiſtio* p. 74. D. Ἀριαμένης, atque ita forſan etiam dictus *Iuſtino*, *aetatis privilegio regnum ſibi vindicabat*, καὶ ὅτι νομιζόμενον εἴη πρὸς πάντων ἀνθρώπων, τὸν πρεσβύτατον τὴν ἀρχὴν ἔχειν· in his *Herodoti*, ſi vel in aliis non legeretur, ex *Euſtathii* Codice ſcriberem, καὶ ὅτι νομιζόμενα εἴη· ſic legiſſe liquet ex eius Comm. in Il. A. p. 22, 6. et p. 44, 51. παρὰ Ἡροδότῳ νομιζόμενα, ἀντὶ τοῦ νομιζόμενον· ubi plura collegit ſimilia. conf. *H. Steph.* in App. Theſ. L. G. p. 46, 150. VALCKEN.

29. Ὅτι νομιζόμενα εἴη] Nullam νομιζόμενον litem experiretur, ni *Paſſ.* et *Euſtath.* eam intenderent: cauſſam Ionum Atticorumque conſuetudo, neutris huiusmodi gaudentium, urget. Morem, quo natu maior filiorum poſtgenitis in regni ſucceſſione anteferetur, *iuri gentium* et *naturae* acceptum *Iuſtinus* fert, *Euſeb.* Vit. Conſtant. I, 21. νόμῳ φύσεως. Videndus eſt *H. Grotius* Iur. Belli et Pac. II, 7, 13. et quae ibi eruditi commentatores.

39. Ὡς ἡ φάτις μιν ἔχει] *Sicuti rumor de eo fert.* Quae quidem dictio tentanda non fuerat. Τούτους μὲν τοιαύτη φάτις ἔχει ſcripſit L. VIII, 94., capite vero 5. poſt pauca, ἵνα λόγος τε σε ἔχῃ. Nec multum *Pindari* abit *Pyth.* Od. I. fin. ἐχθρὰ Φάλαριν κατέχει παντᾷ φάτις. Alia, eaque iucunda figura, L. IX, 83. ἔχει δέ τινα φάτιν καὶ Διονυσοφάνης· et *Euripid.* Helen. v. 257. τὸ δ' ἐμὸν ὄνομα Μεμφίδος ἔχει φάτιν. Sed abſtineo manum.

55. Τῷ

Demarato ſuggeſta ratione utentem Xerxem,
tanquam iuſta dicentem, Darius regem de-
claravit. Quamquam etiam citra præceptum
Demarati Xerxes, ut mea fert opinio, re-
gnavisſet: quippe quum omnis potentia pe-
4 nes Atosſam esſet. Declarato Darius Xerxe
rege quum conaretur rebus apparatis exire
in expeditionem, altero ab defectione AE-
gyptiorum anno, ſupremum diem obiit, ſex
et triginta annis regni expletis, haud com-
pos voti ut rebellantes AEgyptios et Athe-
5 nienſes ulciſceretur. Eius morte regnum ad
Xerxem filium devenit, qui ab initio nequa-
quam animatus erat ad bellum Græciæ infe-
rendum, ſed AEgypto. Ceterum Mardo-
nius conſobrinus eius, Gobryæ et ſororis
Darii filius, tum præſens et plurimum apud
eum valens, his verbis est alloquutus, Do-
mine, haud decorum est Athenienſes tam
male iam de Perſis meritos non dare pœnas
eorum, quæ perpetraverunt: tu vero quod in
manibus habes nunc perficias: ubi vero AE-
gyptum illam contumelioſam domueris, ſu-
me adverſus Athenas expeditionem; ut et
bene de te loquantur homines, et posthac
abſtineat quisque belli cauſa in terras tuas
veniendo. Et hæc quidem erat ratio ul-
tionis exigendæ: illa autem rationis acces-
ſio, Europam esſe regionem admodum ſpe-
cioſam, omniaque genera felicium arborum
ferentem, ac ſummæ bonitatis, et dignam
quæ a ſolo inter mortales rege posſideatur.
6 Hæc Mardonius dicebat ut novorum ope-
rum cupidus, et ambiens Græciæ præfe-
ctus esſe. Tempore tandem intercedente
etiam confecit, ac Xerxi perſuaſit, ut talia
aggrederetur. Contigit enim quoque, ut
alia ad hoc perſuadendum adiumenta fue-
rint: primum e Theſſalia nuncii ab Aleua-
dis

Ξέρξεα τῇ Δημαρήτου ὑποθήκῃ, γνοὺς ὁ Δαρεῖος ὡς λέγοι δίκαια, βασιλῆά μιν ἀπέδεξε. [a] Δοκέει δέ μοι καὶ ἄνευ ταύτης τῆς ὑποθήκης βασιλεῦσαι ἂν Ξέρξης· ἡ γὰρ Ἄτοσσα εἶχε τὸ πᾶν κράτος. Ἀποδέξας δὲ βασιλῆα Πέρσῃσι Δαρεῖος Ξέρξεα, [b] ὅρμητο στρατεύεσθαι· ἀλλὰ γὰρ μετὰ ταῦτά τε καὶ Αἰγύπτου ἀπόστασιν, τῷ ὑστέρῳ ἔτεϊ παρασκευαζόμενον συνήνεικε αὐτὸν Δαρεῖον, βασιλεύσαντα τὰ πάντα ἔτεα [c] ἕξ τε καὶ τριήκοντα ἀποθανεῖν· οὐδέ οἱ ἐξεγένετο οὔτε τοὺς ἀπεστεῶτας Αἰγυπτίους οὔτε Ἀθηναίους τιμωρήσασθαι. Ἀποθανόντος δὲ Δαρείου, ἡ βασιληίη [d] ἀνεχώρησε ἐς τὸν παῖδα τὸν ἐκείνου Ξέρξεα· ὁ τοίνυν Ξέρξης ἐπὶ μὲν τὴν Ἑλλάδα οὐδαμῶς πρόθυμος ἦν κατ᾽ ἀρχὰς στρατεύεσθαι, ἐπὶ δὲ Αἴγυπτον ἐποιέετο τὴν στρατιῆς [e] ἄγερσιν· παρεὼν δὲ καὶ δυνάμενος [f] παρ᾽ αὐτῷ μέγιστον Περσέων Μαρδόνιος ὁ Γωβρύεω, ὃς ἦν Ξέρξῃ μὲν ἀνεψιός, Δαρείου δὲ ἀδελφεῆς παῖς, τοιούτου λόγου εἴχετο, λέγων, „ Δέσποτα, οὐκ οἰκός ἐστι Ἀθηναίους ἐργασαμένους [g] πολλὰ ἤδη κακὰ Πέρσας, μὴ οὐ δοῦναι δίκην τῶν ἐποίησαν· [h] ἀλλὰ τὸ μὲν νῦν ταῦτα πρήσσοις τάπερ ἐν χερσὶ ἔχεις· ἡμερώσας δὲ Αἴγυπτον τὴν ἐξυβρίσασαν, στρατηλάτεε ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, ἵνα λόγος [i] τε σε ἔχῃ πρὸς ἀνθρώπων ἀγαθός, 381 καί τις ὕστερον φυλάσσηται ἐπὶ γῆν τὴν σὴν στρατεύεσθαι.“ οὗτος μέν οἱ [k] ὁ λόγος ἦν τιμωρός· [l] τοῦδε δὲ τοῦ λόγου παρενθήκην ποιεέσκετο τήνδε, ὡς ἡ Εὐρώπη [m] περικαλλὴς χώρη, καὶ δένδρεα παντοῖα φέρει τὰ ἥμερα, ἀρετήν τε ἄκρη, βασιλέϊ τε μούνῳ θνητῶν ἀξίη ἐκτῆσθαι. Ταῦτα [n] δὲ ἔλεγε, οἷα νεωτέρων ἔργων ἐπιθυμητὴς ἐών, καὶ θέλων αὐτὸς τῆς Ἑλλάδος ὕπαρχος εἶναι· χρόνῳ δὲ κατεργάσατό τε καὶ ἀνέπεισε [o] Ξέρξεα ὥστε ποιέειν ταῦτα· συνέλαβε γὰρ καὶ ἄλλα οἱ σύμμαχα γενόμενα [p] ἐς τὸ πείθεσθαι Ξέρξεα· τοῦτο μὲν, ἀπὸ [q] τῆς Θεσσαλίης παρὰ τῶν Ἀλευα-

δέων

a Δοκέειν et tum ἐβασίλευσεν *Arch. V. Brit.*, neque inconcinne. *b* Ὅρμητο *Brit.* loco ὥρμητο, quod ſaepe antea, non ὁρμᾶτο, ut *Edd.* *c* Ἕξ τε καὶ *Ask. Vind. Ald.*, qui quoque τὰ πάντα ἔτεα ἕξ τε —, uti *Arch. V.*; olim πάντα ἕξ κ. τρ. ἔτεα. *d* Ἀνεχώρεεν *Arch. V.*, quod laudo. *e* Ἄγερσιν *Paris. A. B.* et *Edit. Genev.* CIↃIↃCXVIII., ceteri ἔγερσιν. *f* Παρ᾽ αὐτῷ *Arch. Paſſ. V. Paris. A. B.*, antea παρ᾽ ἑωυτῷ. Statim ἦν Ξέρξεω *Th. Galeus* ex *Arch.*, quod ego enotatum non video. Ξέρξεω *Vind.* Conf. C. 82. *g* Πολλὰ δὴ *Paſſ. Ask.* tum δοῦναι δίκας *Arch. V.*, nec prave. *h* *Med. Ask. Paſſ.* ἀλλ᾽ εἰ τὸ, pro quo *Gronov.* ſtat, ceterorum ex magno conſenſu ἀλλὰ τὸ reduxi, ſignificantius quippe. *i* *Ald. M. V. Arch. Paſſ. Ask.*, excidit τε aliorum negligentia. Supra χερσὶ *Ask.*, ut ſolet ſcriptor: χερσὶν plures. *k* Abest *Arch. V.* *l* *Med. Ask. Paſſ.*, in aliis τούτου δὲ, tum ποιέσκετο *M. Paſſ. Ask.*, aut ποιεέσκετο *Paris. A.*; olim ἐποιέετο. *m* Περικαλλὴς χώρη *Arch. V. Paris. A. B. Brit. Ald.*, εἴη interferunt *Med. Ask. Paſſ.* *n* Omittitur ab *Ask. Paſſ.* *o* Ὥστε π. τ. Ξέρξην iidem. *p* *M. Paſſ. Ask.*, ceteri πρὸς τὸ. *q* Τῆς non est in *Arch.* Mox Ἀλεβαδέων, unde *Valla* Alebadeis, et deinceps.

55. Τῷ ὑστέρῳ ἔτεϊ] Anno a pugna Marathonia quinto, quandoquidem eam apparatus ad novum bellum triennalis excepit, et quarto anno AEgyptus defecit, Perſarum excuſſo iugo, uti ſignatur clarisſime C. 1. Supremum ergo diem Darius obiit ſub annum Olymp. LXXIII. ſecundum. At haec uberius *D. Petavius* D. Temp. L. X, 29. et *H. Dodwellus* Ann. *Thucydid.* p. 44.

62. Τὴν στρατιῆς ἄγερσιν] Dixit στρατοῦ ἐπάγερσιν C. 20. et στρατοῦ ἄγερσιν C. 48., unde στρατιῆς ἔγερσις. exercitus quaedam ad praelium excitatio, longe differt: ut recte adeo, adprobantibus Codd., *Portus* ἔγερσιν στρατιῆς proſcripſerit. Saepe peccatur, ut alias oſtendi, in στρατιὰν ἀγείρειν apud *Libanium*, *Procopium* atque alios, quae quoque inter ἀγείρειν et ἐγείρειν adfinitas in Poëta turbas concivit, monitore ad eum *Euſtath.* p. 577, 17. Iuſtum praeterea καὶ δυνάμενος παρ᾽ αὐτῷ μέγιστον, videlicet *Xerxe*, quod et *Diodorus* indicavit L. XI. C. 1. Παρ᾽ ἑωυτῷ, laudatum alibi, non laudant ſchedae. Vide tamen *Abreſchium* Diluc. *Thucydid.* pag. 714.

62. Ἐποιέετο τὴν στρατιῆς ἔγερσιν] Ἄγερσιν recipiet ex Codd. munitum in Diſſ. *Herod.* p. 117. —— Ut hic Mardonius Gobryae F. dicitur δυνάμενος παρ᾽ αὐτῷ μέγιστον Περσέων, in excerptis e *Cteſia* Ἀρτάπανος ὁ Ἀρτασύρα παῖς γίνεται δυνατὸς παρ᾽ αὐτῷ. καὶ Μαρδόνιος ὁ παλαιός. —— Paulo post in istis, ἀλλ᾽ εἰ μὲν νῦν ταῦτα πρήσσοις, quam vim indit clar. *Gronov.* voculae εἰ illa vereor ut idoneis exemplis posſit firmari: εἰ γὰρ pro εἴθε γὰρ poëtis frequentatur, quos imitatur noſter I, c. 27. VALCKEN.

74. Ποιεέσκετο τήνδε] Ita ſcripſit, non ποιέσκετο, uti *Florentiae* alibique locorum. Ποιεέσκε IV, 78. et ποιεέσκετο Polymniae C. 119., analoga ſunt, non illud. Vide *Etymolog.* p. 624, 30. Post dein περικαλλὴς χώρη, deleto intermedio et ſermonem turbante, εἴη, ex Codd. ſufficit. Recte Atosſa in *AEſchyli* Pers. v. 755. Mardonium adulatorumque gregem perſtringit.

75. Χώρη —— ἀρετὴν ἄκρη] Recte *Valla* dederat *regionem ſummae bonitatis*, ut mirum ſit alios hic interpretes aberrasſe. Ἀρετὴν cuiusvis rei vocabant τὴν ἀρίστην διάθεσιν, ἢ καθ᾽ ἣν ἄριστα διάκειται τὸ ἔχον. *Metopus Stobaei* p. 7, 11. ἕκαστον τῶν ἐόντων τέλειον καὶ ἄκρον γίνεται κατὰ τὰν οἰκήαν τᾶς φύσιος ἀρετάν, ut pro ἀρετᾶς φύσιν docte corrigebat Nobilisſ. *Alb. Friſching* Bernas. *Phintidi* apud *Stob.* p. 443, 46. memorantur ἀρετὰ ἵππω, ἁ τᾶς ἀκοᾶς, et ἁ τῶν ὀπτιλλῶν, *oculorum* (ὀπτιλλοι *Heſychio* reſtituendum pro Ὀπτοίλλοι) ſimilia dantur *Platonis*: *Archeſtratus* Athen. III, p. 105. A. Ἀλλὰ παρεὶς λῆρον πολὺν, (L. λῆρον. πολυώνυμον) ἀστακὸν ὠνοῦ Εἰσὶν μὲν πλεῖστοι πάντων, ἀρετῇ τε κράτιστοι ἐν Λιπάραις. VALCKEN.

82. Παρὰ τῶν Ἀλευαδέων] Graeciae Theſſaliaeque hi proditores notantur L. IX, 57. et a *Pauſania* L. VII, 10. Luxus et opum ad ſumtus tolerandos inmoderata cupido, ut ſemper, Aleuadas ad perfidiam duxit, *Critia* teſte ap. *Athen.* L. XII, 6. p. 527. B.

82. Παρὰ τῶν Ἀλευαδέων] Lariſſaeos fratres Aleuadas,

δίων ἀπιγμένοι ἄγγελοι ἐπεκαλέοντο βασιλῆα, πᾶσαν προθυμίην παρεχόμενοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· οἱ δὲ Ἀλευάδαι οὗτοι ἦσαν Θεσσαλίης βασιλῆες· τοῦτο δὲ, Πεισιστρατιδέων οἱ ἀναβεβηκότες [a] ἐς Σοῦσα, τῶν τε αὐτέων λόγων ἐχόμενοι τῶν καὶ οἱ Ἀλευάδαι, καὶ δή τι πρὸς τούτοισι [b] ἔτι πλέον προσωρέγοντό οἱ, ἔχοντες Ὀνομάκριτον, ἄνδρα Ἀθηναῖον χρησμολόγον τε καὶ [c] διαθέτην χρησμῶν τῶν Μουσαίου· ἀναβεβήκεσαν [d] γὰρ τὴν ἔχθρην προκαταλυσάμενοι· ἐξηλάσθη γὰρ ὑπὸ Ἱππάρχου τοῦ [e] Πεισιστρατίδεω ὁ Ὀνομάκριτος [f] ἐξ Ἀθηνέων, ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ ἁλοὺς ὑπὸ [g] Λάσου τοῦ Ἑρμιονέος ἐμποιέων ἐς τὰ Μουσαίου χρησμὸν, ὡς [h] αἱ ἐπὶ Λήμνου ἐπικείμεναι νῆσοι ἀφανιζοίατο [i] κατὰ τῆς θαλάσσης· διὸ ἐξήλασέ μιν ὁ Ἵππαρχος, πρότερον χρεώμενος τὰ μάλιστα· τότε δὲ συναναβὰς, ὅκως ἀπίκοιτο ἐς ὄψιν τὴν βασιλῆος, λεγόντων τῶν Πεισιστρατιδέων περὶ αὐτοῦ σεμνοὺς λόγους, κατέλεγε τῶν χρησμῶν· εἰ μέν τι ἐνέοι σφάλμα φέρον τῷ βαρβάρῳ, τῶν μὲν ἔλεγε οὐδὲν, ὁ δὲ τὰ εὐτυχέστατα ἐκλεγόμενος, ἔλεγε τόν τε Ἑλλήσποντον ὡς ζευχθῆναι [k] χρεὸν εἴη ὑπ᾽ ἀνδρὸς Πέρσεω, τήν τε ἔλασιν ἐξηγεόμενος· οὗτός τε δὴ χρησμῳδέων προσεφέρετο, καὶ οἵ τε [l] Πεισιστρατίδαι γνώμας ἀποδεικνύμενοι· ὡς δὲ ἀνεγνώσθη Ξέρξης στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐνθαῦτα δευτέρῳ [m] μὲν ἔτεϊ μετὰ τὸν θάνατον Δαρείου, πρῶτα στρατηίην ποιέεται ἐπὶ τοὺς ἀπεστεῶτας· τούτους μέν νυν καταστρεψάμενος, καὶ Αἴγυπτον πᾶσαν [n] πολλὸν δουλοτέρην ποιήσας

dis ad regem invocandum, ſe enim adverſus Græciam omne obſequium præſtituros: Aleuadæ autem iſti erant Theſſaliæ reges, deinde ii Piſiſtratidæ qui Suſa aſcenderant: qui cum eisdem ſermonibus innîterentur, quibus et Aleuadæ, tum vero aliquid ſuper hæc amplius adporrigebant, Onomacritum virum Athenienſem habentes ſortilegum, et Muſæi ſortium venditorem. Aſcenderant autem ante cum eo reverſi in gratiam: nam Onomacritus ab Hipparcho Piſiſtrati filio Athenis fuerat eiectus, quod a Laſo Hermionenſi manifeſto deprehenſus fuisſet, verſibus Muſæi etiam inſeruisſe oraculum, fore ut inſulæ Lemno adiacentes, mari ſubmergerentur. Ob id Hipparchus hominem eiecerat, familiarisſime illo antea uſus. Et tunc cum ſimul aſcendisſet, quoties in conſpectum regis veniret, honorifice de eo Piſiſtratidis loquentibus, ordine recenſebat quædam oracula. Si igitur alicui ineſſet aliquid cladem barbaro nuncians; ex illis nullum recitavit; ſed quibus felicisſima ſignificabantur, ea excerpens dicebat, et Helleſpontum iungi in fatis eſſe ab viro Perſa, et expeditionem enarrans. Hic igitur oracula pro- 7
mens converſabatur, et Piſiſtratidæ ſententias dicentes. Vbi autem Xerxes ad inferendum Græciæ bellum inductus est, altero a morte Darii anno, primam expeditionem fecit adverſus eos qui rebellaverant: quos ſubactos, et AEgyptum omnem magis ſervam reddens quam

a Et haec duo id. omittit. *b* *Arch. V. Paris. A. B. Brit. Ald.*, ὅτι πλ. *M. Paſſ. Ask.*; tum προσωρέγοντό οἱ, ἔχοντες *Paris. B.* *c* Citavit *Thom. Mag.* in Διαθέτης. *d* Negligitur a *Paſſ. Arch.*, qui cum *Vind. Paris. A. B. Ald.* προκαταλυσάμενοι, *H. Steph.* etiam viſum. Prius erat προκαταλυσάμενοι. *e* Πεισιστρατίδεω ora *Steph. Paſſ. Ask.*; in *Arch.* ex monitu *Galei* quoque, ſed fallace: is vulgatum ſervat: placet tamen. Antea Πεισιστράτου. *f* Duo iſta non novit *Arch.*, male vero Ἀθηναίων omnes alii. *g* Λάσου *V.* et *Arch.*, in quo τοῦ Ἑρμῆνεος, prave. *h* Deſit αἱ *V.* et *Arch.* *i* Κατὰ margo *Steph. Arch. Paſſ. V. Ask.*, olim ἐκ τῆς. Mox ἐξηλ. μὲν *Paſſ. Ask.* *k* Χρεὸν *Paſſ. Arch.*, tum ſtatim Πέρσεω ex *Aldo* in ora *Steph.* *l* Πεισιστρ. καὶ οἱ Ἀλευάδαι *Vall. Paris. A. B. Arch. V. Brit. Aldus*: in *M. Ask. Paſſ.* tria ultima non exſtant. *m* Μὲν *Arch.* *n* Πολλὸν *Arch. Paſſ. Ask. Vind. Brit.*, πολλῷ olim.

Ἀλεύεω παῖδας, memorat IX, c. 57., Θώρηκα, Εὐρύπυλον, et Θρασυδήϊον. Hi Theſſalos primum invitos (VII, c. 172.) Xerxi prodiderunt: *Pauſan.* VII, p. 546., Ξέρξῃ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλαύνοντι Θεσσαλία διʼ Ἀλευαδῶν προυδόθη. Poſtea volentes etiam Theſſali, a vicinis Phocenſibus irritati, Perſarum partes ſunt ſequuti: *Philoſtr.* Her. c. XIX, 15. In Epiſt. *Socr.* 28. Alexander Graecis indicaſſe dicitur τὴν Ἀλεύου καὶ Θετταλῶν προδοσίαν· ubi ſcribendum τὴν τῶν Ἀλευῶν, vel τὴν Ἀλευαδῶν. Vetus et nobilisſima familia Lariſſae viguit *Platonis* etiam et *Demoſthenis* aetate; habuit enim Lariſſae *Gorgias* diſcipulos Ἀλευαδῶν τοὺς πρώτους, *Platone* teſte initio Menonis T. II. p. 70. quo ſpectat in Lex. *Timaeus*: vid. ibi p. 15., Clar. *Ruhnkenius* et *Vales.* ad *Harpocr.* in Τετραρχία. Apud eundem *Harp.* ex *Demoſth.* p. 142, 86., memoratus Σῖμος, εἷς τῶν Ἀλευαδῶν fuiſſe dicitur τῶν δοκούντων συμπρᾶξαι τῷ Μακεδόνι Philippo, nec mirum, nobiles hi Theſſali favebant, quorum maiores in Theſſalia regnaverant, tum temporis a tyrannis vexata. VALCKEN.

88. Πρὸς τούτοισι ἔτι πλέον] Perfrequens πρὸς ἔτι τούτοισι L. III, 65. IX, 110. invectum ὅτι excludit. Confer *Abreſchium* Dil. Thucyd. 112. His vero connexa pro valde mendoſis Cl. *de Pauw* putans, προσωρέγοντο δὲ ἔχοντες ΑΜΦΙ Ὀνομάκριτον, *ſtimulos Onomacritus addebat*, formabat; eſſe enim οἱ ἔχοντες ἀμφὶ Ὀνομάκριτον ipſum *Onomacritum*; quod equidem hodie non credo. Pingamus ex ſchedis *Pariſinis* προσωρέγοντό οἱ, ἔχοντες ——, et finis turbarum aderit. Nimirum Piſiſtratidae amplius quid regi adporrigebant, vaticinum habentes Onomacritum: haec verborum ſententia. Hinc porro Onomacriti conſtat aetas, quam iuſto priorem *Tatianum* ſtatuiſſe et *Clementem Alex.*, docuit *Vosſius* Poët. Graec. C. 4. p. 23. et *Bouherius* Diſſ. Herod. C. 14. p. 154. Cur ille autem διαθέτης oraculorum Muſaei? *Ediſſertatorem* dederat *Valla*, *venditorem* vir Celeb.; *Thomae Mag.* διαθέτης est ὁ καθιστῶν καὶ οἰκονομῶν, quidam quaſi diſpenſator ac interpres. Διαθέτην καὶ [illegible] iunguntur in *Themiſtii* Or. XXVI. p. 321. D. Vide *Harpocrat.* in Διάθεσις et *Ulpian.* ad *Demoſth.* Olynth. II. p. 14.; namque προκαταλυσάμενοι cur priſtina in ſede ſit ſtatutum, admonitione non eget.

91. Ἱππάρχου τοῦ Πεισιστράτου] Genuinum τοῦ Πεισιστρατίδεω Codd. exhibet, ut *Stephani*, *Arch.*, mox perverſam lectionem τοῦ ἑρμηνέος, pro τοῦ Ἑρμιονέος· idem vitium haeret etiam alibi. —— Onomacritus ab Hipparcho dicitur eiectus ἐξ Ἀθηνέων, a Laſo Hermionenſi deprehenſus, ἐμποιέων ἐς τὰ Μουσαίου χρησμόν. Ante *Onomacritum Solon* ſimillima fraude Homereis interſerto verſu effecerat, ut de Salamine contendentes Megarenſes ab Athenienſibus vincerentur: praeter *Plutarch.* rem narrant *Diogen. Laërt.* I, 48. *Ulpian.* ad *Dem.* p. 254. et *Euſtath.* in Il. B. p. 215, 42. Quod his στίχον ἐγγράψαι εἰς τὸν κατάλογον, vel ἐμβαλεῖν, et παρενθεῖναι πεπλασμένον, id *Herodoto* dicitur ἐμποιῆσαι, et *Pauſaniae* II. p. 171., memoranti Ἡσίοδον ἢ τῶν τινα ἐμπεποιηκότων ἐς τὰ Ἡσιόδου τὰ ἔπη, συνθέντα ἐς τὴν Μεσσηνίων χάριν· hinc diſtat quod ſcribit IX. p. 762., Ἡσίοδον ἢ τὸν Ἡσιόδῳ Θεογονίαν ἐσποιήσαντα de eo, qui ingenii filiolum *Heſiodo* contribuerat et velut in adoptionem emancipaverat. VALCKEN.

95. Ἀφανιζοίατο κατὰ τῆς θαλ.] Geminum C. 235. κατὰ τῆς θαλάσσης καταδεδυκέναι. *Plato* Tim. p. 25. D. Ἀτλαντὶς νῆσος ὡσαύτως ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ δῦσα ΗΦΑΝΙΣΘΗ. Recte ſchedae.

4. Οἵ τε Πεισιστρατίδαι] Addunt Codd. conplures καὶ οἱ Ἀλευάδαι, quae *Med.* et duo alii praeterierunt, fortaſſe ſcribarum ex ſimili terminatione lapſu; cuiusmodi omisſionum in *Herodoti* MSS. proſtant exempla innumera. Celeb. tamen *Gronovius* diſpunxit, iuncta diſputatione, cui reſcribere nolo. Tempus AEgyptiae expeditionis et Graecae tractabitur C. 20., nunc πρῶτα στρατηίην ἐποιέετο in proximis fuiſſe primitus, moneo. Vide ad I, 205.

9. Πολλὸν δουλοτέρην] Tale πολλὸν ἐλάσσων I, 77. et δυνατώτεραι πολλὸν III, 103., ubi *Gronov.* Achaemenem *Cteſias* Pers. C. 32. Ἀχαιμενίδην fratremque Artaxerxis perhibet, aberrans. Res certa ex L. III, 13. et *Diodoro* XI, 74., cladem Perſicam et Achaemenis necem cum Olymp. LXXIX. 3., annoque Artaxerxis III. conponente.

16. Σύλ-

quam ſub Dario fuerat, tradidit gubernan-
dam Achæmeni fratri ſuo, Darii filio:
quem præſidem AEgypti interiecto deinde
tempore interemit Inarus Pſammitichi filius,
8 vir Afer. Xerxes recepta AEgypto, ducturus
manus conſertum adverſus Athenas exercitum,
præſtantisſimos quosque Perſarum in
concilium vocavit, ut et illorum ſententias
audiret, et ipſe coram omnibus diceret
1 ret quæ liberet. Quibus coactis, ita loquutus
eſt, Viri Perſæ, equidem ego non
ero huius inſtituti autor, ſed ab aliis traditi
imitator; nam quemadmodum a maioribus
natu accepi, ex quo imperium hoc
Medis eripuimus, Aſtyage per Cyrum amoto,
nunquam conquievimus, ſed ita
deus ducit, et ipſis nobis multa adſequentibus
in melius conferuntur. Atque ea quidem,
quæ Cyrus Cambyſesque ac pater meus
Darius fecere, quasque gentes imperio addidere,
non attinet referre apud probe
ſcientes: ego autem poſteaquam hanc ſedem,
accepi, dedi operam ne ab iis qui
hoc honore ſunt functi degenerarem, neve
minus potentiæ Perſis acquirerem. Quod animo
verſans, invenio nobis accedentem
gloriam pariter, et regionem ea quam nunc
poſſedimus, neque minorem neque deteriorem,
ſed feraciorem, una cum ultione
iniuriæ atque vindicta. Ideoque ego vos
contraxi, ut id quod agere conſtitui vobis
2 exponerem. Conſtitui, iuncto Helleſponto,
copias per Europam ducere in Græciam,
ut Athenienſium ulciſcar iniurias,
quas cum Perſis aliis, tum patri meo intulere.
Noratis autem et Darium adverſus
hos viros bellum movere deſtinasſe: verum
ei morte prævento non contigit, ut illos

ὅσας ἦ ἐπὶ Δαρείου ἦν, ἐπιτρέπει Ἀχαιμένεϊ, ἀδελ-
φεῷ μὲν ἑωυτοῦ, Δαρείου δὲ παιδί. [a] Ἀχαιμένεα μέν
νυν ἐπιτροπεύοντα Αἰγύπτου, [b] χρόνῳ μετέπειτα ἐ-
φόνευσε [c] Ἰνάρως ὁ Ψαμμιτίχου, ἀνὴρ Λίβυς. Ξέρ-
ξης δὲ μετὰ Αἰγύπτου ἅλωσιν, ὡς ἔμελλε ἐς χεῖ-
ρας ἄξεσθαι τὸ στράτευμα τὸ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας,
[d] σύλλογον ἐπίκλητον Περσέων τῶν ἀρίστων ἐποιέετο, 382
ἵνα γνώμας τε πύθηται σφέων, καὶ αὐτὸς ἐν πᾶσι
[e] εἴπῃ τὰ θέλει· ὡς δὲ συνελέχθησαν, ἔλεξε Ξέρξης
τάδε. „ [f] Ἄνδρες Πέρσαι, οὔτ᾽ αὐτὸς κατηγήσομαι
„ νόμον τόνδε ἐν ὑμῖν τιθεὶς, παραδεξάμενός τε, αὐ-
„ τῷ χρήσομαι· ὡς γὰρ ἐγὼ πυνθάνομαι τῶν πρε-
„ σβυτέρων, οὐδαμᾶ κω ἠτρεμήσαμεν, ἐπεί τε πα-
„ ρελάβομεν τὴν ἡγεμονίην τήνδε [g] παρὰ Μήδων, Κύ-
„ ρου κατελόντος Ἀστυάγεα· ἀλλὰ θεός τε [h] οὕτω
„ ἄγει, καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν πολλὰ ἐπέπουσι συμφέρεται
„ ἐπὶ τὸ ἄμεινον· [i] τὰ μέν νυν Κῦρος τε καὶ Καμβύ-
„ σης πατήρ τε ἐμὸς Δαρεῖος κατεργάσαντο καὶ προσ-
„ εκτήσαντο ἔθνεα, ἐπισταμένοισι εὖ οὐκ ἄν τις λέ-
„ γοι· ἐγὼ δὲ ἐπεί τε παρέλαβον τὸν θρόνον, τοῦτο
„ ἐφρόντιζον, ὅκως μὴ λείψομαι τῶν πρότερον γενο-
„ μένων ἐν τιμῇ τῇδε, μηδὲ ἐλάσσω προσκτήσωμαι
„ δύναμιν Πέρσῃσι· φροντίζων δὲ εὑρίσκω, ἅμα μὲν
„ κῦδος ἡμῖν [k] τε προσγινόμενον, χώρην τε τῆς νῦν ἐ-
„ κτήμεθα οὐκ ἐλάσσονα οὐδὲ [l] φλαυροτέρην, παμφο-
„ ρωτέρην δέ· ἅμα δὲ [m] τιμωρίην τε καὶ τίσιν γινομέ-
„ νην· διὸ ὑμέας [n] νῦν ἐγὼ συνέλεξα, ἵνα τὸ νοέω
„ πρήσσειν, [o] ὑπερθέωμαι ὑμῖν· μέλλω, ζεύξας τὸν
„ Ἑλλήσποντον, ἐλᾷν στρατὸν διὰ τῆς Εὐρώπης ἐπὶ
„ τὴν Ἑλλάδα, ἵνα Ἀθηναίους τιμωρήσωμαι, ὅσα δὴ
„ πεποιήκασι Πέρσας τε καὶ πατέρα τὸν ἐμόν· ὡρᾶ-
„ τε μέν νυν [p] καὶ Δαρεῖον ἰθύοντα στρατεύεσθαι ἐπὶ
„ τοὺς ἄνδρας τούτους· ἀλλ᾽ ὁ μὲν τετελεύτηκε, καὶ
„ οὐκ

a Τὸν δὲ Ἀχ. *Arch.*, mox μέν νυν cum *Vindob.* praeteriens. *b* Abſunt *Arch.* *c* Ἴναρος id., Confer L. III, 13. *d* Reſpexit et citavit *Euſtath.* in Hom. p. 172, 11. *e* Εἴπῃ *V. Arch.* recte ob praecedens: alii εἴπει. *f* Attico ſermone hanc orationem *Dionys. Halic.* expreſſit T. II. p. 189. *g* Παρὰ Μήδ. *Paſſ. Arch. V. Dionys.*, alii τῶν Μήδ. *h* Οὕτως *Arch.* *i* Id. *M. Paſſ. Ask. Vind.*, τὰ μέν τοι K. prius. *k* Deſit *Arch.*, mox χώρης τε *Paſſ.* *l* Id. et *M. Paſſ.*, φαυλοτέρην ceteri. Statim παμφορ. τε *Arch. Paſſ. Ask. Dionys.*, non inconmode. *m* Καὶ τιμωρ. καὶ τισὶ *Arch.* *n* *Med. Ask. Paſſ. Dionys.*, νῦν aberat. *o* Ὑποθέωμαι ora *Steph.* *p* Καὶ Δαρεῖον *Arch. V. Dionys. Valla*, prius legebatur καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν Δαρ., mox ἰθὺ ὄντα *Arch.*

16. Σύλλογον ἐπίκλητον] Poſteriores una voce σύγκλητον dixisſe, quod ſcribit *Galeus*, non opinor: concio populi extra ordinem Athenis coacta σύγκλητος ἐκκλησία *Demoſthenis* dicitur et *AEſchini*: concionem Argivam σύλλογον πόλεως, et ἔκκλητον Ἀργείων ὄχλον dixit *Eurip.* in Or. v. 728, et 611. ἀγορὴν *Homerus*: erat vero *Homero* Βουλὴ τῶν ἐκκρίτων μόνων. Tale *Herodotus* intelligit *ſanctius conſilium*, quod ex delectis Principibusque Perſarum conſtabat: ἀποκλήτους vocabant AEtoli: *Livius* XXXV, c. 34., *Apocletos* —— *vocant ſanctius conſilium: ex delectis conſtat viris.* Ἐσκλητὸν vel Ἐσκλητὸν Syracuſani: *Heſych.* Ἔσκλητος, ἡ τῶν ἐξόχων ἄθροισις ἐν Συρακούσαις. *Euſtath.* in Il. B. p. 130, 30. Βουλὴν ἐποίει σύγκλητον —— ὅθεν Τραγικός τις, (*Soph.* Ant. v. 165.) σύγκλητον λέσχην γερόντων τὸ τοιοῦτον ὠνόμασεν, Ἡρόδοτος δὲ σύλλογον ἐπίκλητον λέγει Περσῶν. VALCKEN.

18. Ἔλεξε Ξέρξης τάδε] Totam Xerxis orationem, μετακεχαρισμένην εἰς τὴν Ἀτθίδα διάλεκτον, exhibet *Dionys. Halic.* T. II. p. 307, 308., velut inſigne ſpecimen, quo demonſtret, *Herodoti* λέξιν τῆς τε αὐστηρᾶς καὶ τῆς ἡδείας ἁρμονίας μέσην εἶναι· in hac quoque μέσῃ τῶν δυεῖν ἁρμονιῶν iuxta *Dionys.* περὶ Συνθ. Ὀνομ. p. 51. princeps eminuit *Homerus*, quem longo tamen intervallo proximi quinam hac in parte ſint ſequuti ibidem docet. VALCKEN.

22. Οὐδαμᾶ κω ἠτρεμ. ἐπεί τε] Attico loquendi more, aut vulgo Graecis uſitato, *Dionys.* οὐδένα χρόνον ἠρεμήσαμεν, ἐξ οὗ παρελάβομεν τὴν ἡγεμονίαν τήνδε παρὰ Μήδων. Vocem ἐπεὶ relinquere potuerat intactam, Atticis etiam uſurpatam pro ἐξ οὗ, vel ἀφ᾽ οὗ χρόνου. Ubi vulgatur in *Ariſtoph.* Equit. v. 5., Ἐξ οὗ· *Thom. Mag.* legit Ἐπεὶ in v. Εἰσήρρησε· quod vidit monuitque clar. *Io. Alberti* ad *Heſych.* in Ἐπεὶ· hoc a Grammaticis ſaepe redditur ἀφ᾽ οὗ, vel ἐξ οὗ, velut in *AEſch.* Choeph. v. 607. *Eurip.* Androm. v. 29. &c. —— In ſequentibus nonnulla paulo melius ſcripta praebet *Dion.* quam nobis vulgata proſtant. In proximis, ἀλλὰ θεός τε οὕτω ἄγει, καὶ —— pro ἄγει legisſe videtur ἐνάγει, *Herodoto* prae ceteris frequentatum; nihil enim alias habuisſet cauſae, cur ἄγει altero mutasſet: θεῶν ἀγόντων *Sophoclis* eſt Oed. in Col. v. 992. *Xenoph.* K. Ἀ. VI. p. 223, 3. ὁ θεὸς ἴσως ἄγει οὕτως. VALCKEN.

36. Ἵνα τὸ νοέω π. ὑπερθέωμαι ὑμῖν] Legitur apud *Dionys.* ἵνα ἃ διανοοῦμαι πράττειν ὑποθῶ ὑμῖν. *Galeus* omnino ſcribendum hic in *Herodoto* cenſebat ὑποθέωμαι, atque id ipſum, alibi quoque reponendum alterius loco. Quanto rectius iudicavit *H. Steph.*, probante *Wesſelingio*, pro ὑποθέμενος corrigendum I, c. 107., ὑπερθέμενος τῶν μάγων τοῖσι ὀνειροπόλοισι τὸ ἐνύπνιον; *Rem cum aliquo communicare*, vulgo Graecis ἀνακοινοῦσθαι et ἀνακοινώσασθαι, uſitatisſima *Herodoto* phraſi dicitur ὑπερτιθέναι et ὑπερτίθεσθαί τι τινί· exemplorum affatim collegerunt *H. Steph.* in Prolegom. p. 737. et *Portus* in v. VALCKEN.

37. Ὑπερθέωμαι ὑμῖν] Unde in *Steph.* marginem ὑποθέωμαι accesſerit, fruſtra indagavi: futile profecto eſt, laudeque et adprobatione *Galei* indignum. *Dionyſius* quidem ὑποθῶ ὑμῖν, ſed ſuo ſermone, Noſter ſuo, ἄπικνέο μοι πάντως, ἵνα τοι αὐτὰ ὑπερθέωμαι L. V, 24., multisque aliis locis in *H. Steph.* Recens. Voc. *Herodoti* et *Porto*.

41. Καὶ Δαρεῖον ἰθύοντα] Toties πατέρα τὸν ἐμὸν Xerxes, ut congeminatio iſta parum ſit iucunda, iteravit. *Dionyſius* et bonae notae Codd. eam merito damnant. Statim pro Ionum ritu οὐκ ἐξεγένετό οἱ τιμωρ. bello *Arch.*

» οὐκ [a] ἐξεγένετο οἱ τιμωρήσασθαι· ἐγὼ δὲ ὑπέρ τε
» ἐκείνου καὶ τῶν ἄλλων Περσέων οὐ πρότερον παύσο-
» μαι, [b] πρὶν ἢ ἕλω τε καὶ πυρώσω τὰς Ἀθήνας, οἵ
» γε ἐμὲ καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν ὑπῆρξαν ἄδικα ποιεῦν-
» τες· πρῶτα μὲν, ἐς Σάρδις ἐλθόντες ἅμα Ἀρισ-τα-
» γόρῃ τῷ Μιλησίῳ, δούλῳ δὲ ἡμετέρῳ, ἀπικόμε-
» νοι ἐνέπρησαν τά τε ἄλσεα καὶ τὰ ἱρά· δεύτερα
» δὲ, [c] ὑμέας οἷα ἔρξαν ἐς τὴν σφετέρην ἀποβάντας,
» ὅτε Δᾶτίς τε καὶ [d] Ἀρταφέρνης ἐστρατήγεον, τὰ
» ἐπίστασθέ κου πάντες· τουτέων μέντοι εἵνεκα ἀνάρ-
» τημαι ἐπ' [e] αὐτοὺς στρατεύεσθαι· ἀγαθὰ δὲ ἐν αὐ-
» τοῖσι τοσάδε [f] ἀνευρίσκω λογιζόμενος, εἰ τούτους
» τε καὶ τοὺς τούτοισι πλησιοχώρους καταστρεψόμε-
» θα, οἳ Πέλοπος τοῦ Φρυγὸς νέμονται χώρην, [g] γῆν
» τε τὴν Περσίδα ἀποδέξομεν τῷ Διὸς αἰθέρι [h] ὁμου-
» ρέουσαν· οὐ γὰρ δὴ χώρην γε οὐδεμίην κατόψεται ὁ
» ἥλιος [i] ὁμουρέουσαν τῇ ἡμετέρῃ, ἀλλά σφεας πά-
» σας ἐγὼ ἅμα ὑμῖν μίαν χώρην θήσω, διὰ πάσης
» διεξελθὼν τῆς Εὐρώπης· πυνθάνομαι γὰρ ὧδε ἔχειν·
383 » οὔτε τινα πόλιν ἀνδρῶν οὐδεμίην, οὔτε ἔθνος οὐδὲν
» ἀνθρώπων [k] ὑπολείπεσθαι, τὸ ἡμῖν οἷόν τε ἔσται
» ἐλθεῖν ἐς μάχην, τουτέων τῶν κατέλεξα, ὑπεξαραι-
» ρημένων· οὕτω οἵ τε ἡμῖν [l] αἴτιοι ἕξουσι δούλιον ζυ-
» γὸν, οἵ τε ἀναίτιοι· ὑμεῖς δ' ἄν μοι τάδε ποιέοντες
» [m] χαρίζοισθε· ἐπεὰν ὑμῖν σημήνω τὸν χρόνον, ἐς τὸν
» ἥκειν δεῖ, προθύμως πάντα τινα ὑμέων [n] χρήσει
» παρεῖναι· ὃς ἂν δὲ ἔχων [o] ἥκῃ παρεσκευασμένον
» στρατὸν κάλλιστα, δώσω οἱ δῶρα τὰ τιμιώτατα
» νομίζεται εἶναι ἐν [p] ἡμετέρου· ποιητέα μέν νυν ταῦ-
» τά ἐστι οὕτω· ἵνα δὲ μὴ ἰδιοβουλεύειν ὑμῖν δοκέω,
» τίθημι τὸ πρῆγμα ἐς μέσον, γνώμην κελεύων ὑμέων
» τὸν βουλόμενον ἀποφαίνεσθαι". ταῦτα εἴπας ἐπαύ-
σατο.

los ulciſceretur. Ego vero eius vicem alio-
rumque Perſarum ulciſci non prius deſinam,
quam expugnavero incenderoque Athenas;
cuius cives et me et patrem meum prio-
res iniuria affecerunt: primum quum Sar-
des una cum Ariſtagora Mileſio ſervo no-
ſtro venientes cremaverunt lucosque ac de-
lubra. Deinde in vos quid fecerint ter-
ram ſuam ingreſſos, quum Datis et Ar-
taphernes duces fuere, omnes ſcitis. Ha- 3
rum rerum gratia allevor ad inferendum
eis bellum: in quibus tot bona ratiocinan-
do comperio, ſi hos atque ipsorum finiti-
mos, regionem Pelopis Phrygis incolen-
tes, in poteſtatem redegerimus; terram
Perſidem ætheri Iovis conterminam redde-
mus, nullam enim regionem ſpectabit ſol
finitimam noſtræ, ſed ego omnem per-
menſus Europam, una vobiſcum cunctas
illas in unam redigam. Nam ita rem ha-
bere audio, nullam reliquam eſſe neque
virorum civitatem neque gentem aliquam
hominum, quæ nobiſcum dimicare poſ-
ſit, exſtirpatis his quos dixi. Ita et
qui nos laceſſierunt, et qui ſunt ſi-
ne culpa, iugum ſervile ſuſtinebunt. In 4
quo vos mihi hæc faciendo gratifice-
mini: ubi tempus vobis indicavero quo
præſto eſſe oportet, tunc unusquisque de-
bebit impigre adeſſe. Quorum qui orna-
tiſſimis cum copiis aderit, eum donabo
iis, quæ in noſtra domo pretioſiſſima ha-
bentur. Et hæc quidem ita agenda ſunt.
Sed ne meo videar arbitrio privatim con-
ſulere, rem pono in medio, iubens u-
numquemque quam libet ſententiam di-
cere. His dictis loquendi finem fecit.
Post

a Ἐξεγένετό οἱ *Arch.*, vulgo αὐτῷ. *b* Πρὶν ἂν ἢ *V. Arch.*, alterutrum abundat. Πυρώσω ſpectavit *Euſtath.* ad *Hom.* p. 706, 22. *c* Ἡμέας *Paſſ.* et *Dionyſii* Codd. *Valla.* *d* Sic hoc loco *Paſſ.*, Ἀρταφρένης *Ask. V.* *e M. Paſſ. Ask.*, αὐτοὺς ceteri; mox αὐτοῖσι ſine praepoſitione *Arch.* *f* Ἀνευρίσκω λογιζ. *M. Ask. Paſſ.*, εὑρίσκω λογιζ. *Arch. V. Brit. Dionys.*, cui primas darem: antea εὑρίσκω ἀναλογιζ. *g* Γῆν τὴν *Ask. Paſſ. Arch.*, elegantius, me iudice. *h* Ὁμορέουσαν *Arch. Vind.* mox οὐδὲ γὰρ *Paſſ. Ask*; in margine *Steph.* οὐδὲ γὰρ ἄλλην χώρ. *i M. Ask. Paſſ. Euſtath.* ad *Hom.* 707. fin., alii ὅμουρον ἐοῦσαν cum *Dionys.* Porro ἥλιος tantum in *Arch. Paſſ. Ask.* *k* Ὑπολείπεσθαι *Arch.* *l* Ἀντίοι et mox οἵ τε Ἀθηναῖοι prave *Dionys.* *m* Χαρίζεσθε id. cum *Brit.* Ex *Eton.* habet *Galeus* post ἀναίτιοι· ἡμεῖς μὲν τοσαῦτα ἀγαθὰ ἕξομεν· ὑμεῖς δὲ, quae aliena ſunt. *n* Χρὴ συμπαρεῖναι *Arch.*, haud contra morem. *o* Ἥκει παρεσκευασμένος id. *p Med. Paſſ. Ask. Arch. Paris. A. B. Dionys.*, ἡμετέρῳ *Steph.* margo et *Paris. C.*, ἡμετέρου *V. Ald.* Edd.

45. Πυρώσω τὰς Ἀθήνας] Mardonius ad Regem, σὺ δὲ —— πυρώσας τὰς Ἀθήνας ἀπελᾷς L. VIII, 102. *Euſtathius*, παρὰ Ἡροδότῳ πυρῶσαι κεῖται τὸ ἐμπρῆσαι ἐν τῷ. ΠΥΡΩΣΩ τὰς Ἀθήνας· κεῖται καὶ ἡ λέξις παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, ἀμφικίονας ναοὺς ΠΥΡΩΣΩΝ ἦλθεν, ἤγουν καύσων quae ſunt Antig. v. 290.

48. Ἀπικόμενοι ἐνέπρησαν] Praeceſſit ἐλθόντες, et ἀπικόμενοι eadem verborum ſequetur in periodo? Offenſi repetitione *Pavius* ac *Reiskius* corrigunt, ille ἀδικεύμενοι, ſive, uti voluiſſe opinor, ἀδικεόμενοι, hic ἀπισταμένῳ *deficiente*. Quibus de coniecturis tantum obſervo, utramque a *Dionyſio* peſſum dari: legit is Herodotea, ut ſunt, ἀπικόμενοι prudenter omittens; quo quidem ſublato ſuus ſermoni habitus integer et dignitas. Sunt ſane in Muſis redundantiae exempla ſimilia, quibus L. VI, 30. locus fuit. Mallem tamen, ut ſedulo dicam, ne toties δὶς ταυτόν. Mox ὑμέας οἷα ἔρξαν grandius mihi adſurgit, et conmoto regi congruentius.

50. Ὑμέας οἷα ἔρξαν, ἐς τὴν σφετ.] *Dionys.* ὑμᾶς οἷα ἔδρασαν, εἰς τὴν γῆν τὴν σφετέραν ἀποβάντας, —— ἐπίστασθέ που πάντες· ad hoc exemplum Herodoteis duas voculas interſererem, unam eiicerem, ut legeretur, ἐς τὴν γῆν τὴν σφετέρην· deinde, οἷα ἔρξαν —— ἐπίστασθέ κου πάντες. —— Ut ſupra ἰθύοντα στρατεύεσθαι, *Dionys.* προθυμούμενον στρατεύεσθαι, ſic in vicinis, ἀνάρτημαι ἐπ' αὐτέους στρατεύεσθαι, interpretatur ἀνώρμημαι ἐπ' αὐτοὺς ς. L. VI, c. 88. Athenienſes dixerat ἀναρτημένους ἔρδειν Αἰγινήτας κακῶς· in iſtum ſenſum ἐπηρμένος interdum ab aliis adhibetur. VALCKEN.

59. Ὁμουρέουσαν] *Dionyſii* ſchedarumque ὅμουρον ἐοῦσαν parilis eſt elegantiae. Xerxis iactantia plures inceſſit, numis inſcribentes ex Poëta NON SUFFICIT ORBIS, uti Philippus II. Hiſpaniarum rex apud *I. Iac. Luckium* Syllog. Num. p. 279. Eadem Alexandri vanitas, καὶ ὅρος τῆς ταύτης ἀρχῆς, οὕσπερ καὶ τῆς γῆς ὅρους ὁ θεὸς ἐποίησε in *Arriani* Ἀναβ. V, 26., non reminiſcentis egregios verſus, quos patri Philippo paucis ante necem horis *Neoptolemus* accinuit Biblioth. *Diodori* XVI, 92.

65. Οὔτε ἡμῖν αἴτιοι —— οὔτε ἀναίτιοι] Iſta *Dionyſio* reſtitui debebant pro οὔτε ἡμῖν ἀντίοι —— οὔτε Ἀθηναῖοι. Quae his proxima ſubiecta erant in *Eton.* Cod. ἡμεῖς μὲν τοσαῦτα ἀγαθὰ ἕξομεν, non lecta *Dionyſio*, ſunt interpolatoris. —— Pro χρήσει παρεῖναι, *Arch.* dat χρὴ συμπαρεῖναι· *Dion.* δεῖ παρεῖναι· qui paulo post exhibet p. 308, 16., δώσω αὐτῷ δωρεὰν ἤδη τιμιωτάτην ἣ νομίζεται ἐν ἡμετέρᾳ· ſcripſiſſe videtur δωρεάν, ἣ δὴ τιμιωτάτη νομίζεται ἐν ἡμετέρᾳ· poſtremum, *Vallae* quoque repertum, adfirmat margo *Steph.* —— Eſt ultima Xerxis oratio Herodotea, ἵνα δὲ μὴ ἰδιοβουλεύειν ὑμῖν δοκέω, τίθημι τὸ πρῆγμα ἐς μέσον verbis in ſpeciem leniſſimis concepta; arrogantiſſima, quam Regi tribuit *Valerius Max.* IX, c. 5., ubi Graeciae bellum indicturus Aſiae principibus. *Ne viderer*, inquit, *meo tantummodo uſus conſilio*, (ἰδιοβουλεύων) *vos contraxi: ceterum mementote parendum magis vobis eſſe quam ſuadendum.* VALCKEN.

71. Ἐν ἡμετέρου] Temeritatis foret, in ſcriptis *Dionyſii* et Herodoteis exſtans reſpuere. Vide L. I, 35. Xerxes haec perorans αὐθάδης καὶ μονογνώμων, quales in *Dionyſii* Ant. Rom. II. p. 86. reges plures, videri non vult, reapſe *parendum magis quam ſuadendum*, ut veriſſime *Valerius* IX, 5., innuens.

79. Ka-

9 Poſt quem Mardonius, Domine, inquit, tu vero non modo natis Perſis, ſed etiam venturis es præſtantior: qui cum alia et optima et veriſſima commemoras, tum vero Iones, qui Europam incolunt, non ſines inſultare nobis, ſane illos indignos. Etenim res miſeranda fuerit, ſi Sacas et Indos et AEthiopes et Aſſyrios, aliasque multas ac grandes nationes, quæ nihil Perſas læſere, tamen potentiæ prolatandæ gratia in ſervitutem redegimus; Græcos, qui nos laceſſere iniuria inceperunt, non ulciſcemur, quidnam metuentes? quam multitudinis colluviem? quam pecuniarum vim?
1 Eorum pugnam novimus, eorum novimus vires, quæ ſunt imbecilles, eorum, poſtquam ſubegimus, liberos habemus, hos qui in regione noſtra habitantes, Iones et AEolenſes et Dorienſes appellantur. Quos ipſe quoque expertus iam ſum, quum eis iuſſu patris tui intuli bellum: ac mihi quum Macedoniam usque proceſſiſſem, et pene usque ad ipſas Athenas, nemo pugnaturus
2 occurrit. Quanquam conſuevere Græci (ut audio) inconſultiſſime inire bella, propter imperitiam ac ſiniſteritatem: nam quum bellum inter eos indictum eſt, in locum quem pulcherrimum planiſſimumque invenere deſcendentes, ibi prœlia faciunt, ita ut magno cum ſuo malo victores inde diſcedant: de victis prorſus nihil dico, nam ad internecionem deveniunt: quos oportebat, quum ſint eiusdem linguæ, interpoſitis caduceatoribus ac nunciis dirimere controverſias, et omnia alia potius agere quam pugnare: aut, ſi neceſſe habent inter ſe omnino pugnare, invenire qua parte utrique ſint expugnatu difficillimi, et ibi fortunam belli tentare. Hoc itaque ritu haud probo utentes Græci, nunquam ad eam venerunt rationem, ut dimicarent, quum
3 Macedonia terra tenus promoviſſem. Tibi autem, rex, quis obviam venturus eſt bellandi cauſſa, copias Aſiæ atque omnem claſſem agenti? non eo audaciæ procedunt, ut reor, Græcorum res. Quod ſi me

Μετ' αὐτὸν δὲ Μαρδόνιος ἔλεγε, „Ὦ δέσποτα, οὐ μόνον εἷς τῶν γινομένων Περσέων ἄριστος, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐσομένων· ὃς τά τε ἄλλα λέγων ἐπίκεο ἄριστα καὶ ἀληθέστατα, καὶ Ἴωνας τοὺς ἐν τῇ Εὐρώπῃ κατοικημένους οὐκ ἐάσεις καταγελάσαι [a] ἡμῖν, ἐόντας ἀναξίους· καὶ γὰρ δεινὸν ἂν εἴη πρῆγμα, εἰ Σάκας μὲν καὶ Ἰνδοὺς καὶ [b] Αἰθίοπας καὶ Ἀσσυρίους, ἄλλα τε ἔθνεα πολλὰ καὶ μεγάλα, ἀδικήσαντα Πέρσας οὐδέν, ἀλλὰ δύναμιν [c] προσκτᾶσθαι βουλόμενοι, καταστρεψάμενοι δούλους ἔχομεν, Ἕλληνας δέ, ὑπάρξαντας [d] ἀδικίης, οὐ τιμωρησόμεθα· τί δείσαντες; κοίην πλήθεος συστροφήν; κοίην δὲ χρημάτων δύναμιν; τῶν ἐπιστάμεθα [e] μὲν τὴν μάχην, ἐπιστάμεθα δὲ τὴν δύναμιν ἐοῦσαν ἀσθενέα· ἔχομεν δὲ αὐτέων παῖδας καταστρεψάμενοι, τούτους οἳ ἐν τῇ ἡμετέρῃ κατοικημένοι, Ἴωνές τε καὶ Αἰολέες καὶ Δωριέες καλέονται· ἐπειρήθην δὲ [f] καὶ αὐτὸς ἤδη ἐπελαύνων ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τούτους ὑπὸ πατρὸς τοῦ σοῦ κελευσθείς· καί μοι μέχρι Μακεδονίης ἐλάσαντι, καὶ ὀλίγον ἀπολιπόντι ἐς αὐτὰς Ἀθήνας ἀπικέσθαι, οὐδεὶς ἠντιώθη ἐς μάχην· [g] καί τοι γε ἐώθασι Ἕλληνες, ὡς πυνθάνομαι, [h] ἀβουλότατα πολέμους ἵστασθαι, ὑπό τε ἀγνωμοσύνης καὶ σκαιότητος· ἐπεὰν [i] γὰρ ἀλλήλοισι πόλεμον [k] προείπωσι, ἐξευρόντες τὸ κάλλιστον χωρίον καὶ λειότατον, ἐς τοῦτο κατιόντες μάχονται· ὥστε σὺν κακῷ μεγάλῳ οἱ νικῶντες ἀπαλλάσσονται· περὶ δὲ τῶν ἑσσωμένων οὐδὲ [l] λέγω ἀρχήν, ἐξώλεες γὰρ δὴ γίνονται· [m] τοὺς χρῆν, ἐόντας ὁμογλώσσους, κήρυξί τε [n] διαχρεωμένους καὶ ἀγγέλοισι, καταλαμβάνειν τὰς διαφορὰς καὶ παντὶ μᾶλλον ἢ μάχῃσι· εἰ δὲ πάντως ἔδεε πολεμέειν πρὸς ἀλλήλους, ἐξευρίσκειν [o] χρῆν τῇ ἑκάτεροί εἰσι δυσχειρωτότατοι, καὶ ταύτῃ πειρᾶν· τρόπῳ τοίνυν οὐ χρηστῷ Ἕλληνες διαχρεώμενοι, ἐμέο ἐλάσαντος μέχρι Μακεδονίης [p] γῆς, οὐκ ἦλθον ἐς τούτου λόγον ὥστε μάχεσθαι· σοὶ δὲ δὴ μέλλει τίς, ὦ βασιλεῦ, ἀντιώσεσθαι πόλεμον [q] προφέρων, ἄγοντι καὶ πλῆθος τὸ ἐκ τῆς Ἀσίης, καὶ νέας τὰς ἁπάσας; ὡς μὲν ἐγὼ δοκέω, οὐκ ἐς τοῦτο [r] θράσεος ἀνήκει τὰ Ἑλλήνων πρήγματα· εἰ δὲ ἄρα „ [a] ἐγὼ 384

[a] Ἡμῶν *Vind.*, ὑμέας *Arch.* [b] Αἰθίοπάς τε *Paſſ. Ask.* [c] Προσκτήσασθαι *Vind.* [d] Ἀληθείης *Arch.*, longe aberrans. [e] Abest *Arch.* [f] Καὶ αὐτὸς *Paſſ. Arch. Vind.*, κἀυτὸς olim. [g] Καί τοι γε *Arch.* Quod ſequor. Paullo ante ἀντιώθη *Paſſ.*, non abſurde pro dialecti uſu. [h] Ἀβουλήματι πολέμου *Arch.* [i] Deeſt *Arch. V.* [k] Προεῖπ. *Arch.* [l] Λέγειν id. [m] Τούτους id. *V.* [n] Διαχρωμένοισι *Arch.* [o] Χρὴ id. *Vind.*, mox ἑκατέροισι *Vind.* [p] Deeſt *Arch.*, ut ſupra: mox ἐς τούτου λόγου id. *Paſſ.*, ante ἐς τοῦτον. [q] Προσφέρων *Arch.* [r] Θάρσεος id. *V.*

79. Καταγελάσαι ἡμῖν] Plures ſi ὑμῶν aut ὑμέων prae ſe ferrent, pro reiiculo non haberem. Supra v, 68. πλεῖστον κατεγέλασε τῶν Σικυωνίων. *Plato* pr. Lach. εἰσὶ γάρ τινες οἳ ΤΩΝ ΤΟΙΟΥΤΩΝ καταγελῶσι. Vulgatum in his libris crebrum.

85. Ὑπάρξαντας ἀδικίης] Quia forte vox in *Arch.* Cod. mendoſa legebatur, miror in mentem veniſſe *Galeo*, ut *Herodotum* ſcripſiſſe putaret ὑπάρξαντας ἀλητὰς οὐ τιμ. niſi forte ſcriptum volueris ὑπάρξαντας ἀδικίης ἀλήτας οὐ τιμωρησόμεθα: nam verbum ὑπάρξαι apud *Herod.* in talibus ſemper participium vel genitivum ſibi iunctum habet: I, c. 5. IV., c. I, VII. c. 8. IX. c. 77. e quibus nihil hic novandum liquet. VALCKEN.

98. Ἐπεὰν γὰρ ἀλλήλοισι &c.] Graecorum inſcitiae ac ſtupori acceptum fertur, quod ſummis Achaeorum in laudibus ap. *Polybium* XIII, I. Magni ſane animi et bellum humano more adminiſtrandi argumentum olim ſollemnis erat clarigatio: immo ex iuſtitiae Tibarenorum ſtudio geminum gentis eius inſtitutum Critici ad *Apollon. Rh.* II, 1012, arceſſunt. Ut nunc vero ſeculum eſt, Mardonii valet ſententia, qui in alia omnia eunt exploduntur. Lege Ampl. *Bynkershoekii* Quaeſt. Iur. Publ. I, 2.

4. Κήρυξί —— καταλαμβάνειν τὰς δ.] Optime additur. καὶ παντὶ μᾶλλον ἢ μάχῃσι: verbis Graeci *dirimere* deberent *controverſias, et quovis potius modo quam ferro atque armis*, fefellerunt virum doctum voces κήρυξι καὶ ἀγγέλοισι, quae aeque pertinent ad καταλαμβάνειν, quam ad διαχρεωμένους. Ut hic καταλαμβάνειν *dirimere* controverſias, L. III, c. 128., ἐξέζοντας Δαρεῖος κατελάμβανε· Sententiae Herodoteae congruit hoc *Eurip.* in Phoen. v. 518., χρῆν δ' αὐτὸν οὐχ ὅπλοισι τὰς διαλλαγάς, Μῆτερ, ποιεῖσθαι· πᾶν γὰρ ἐξαιρεῖ λόγος, Ὃ καὶ σίδηρος πολεμίων δράσειεν ἄν. Secundum *Iſocrat.* Panathen. p. 267. C. veteres Athenienſes aliarum civitatum πρεσβείαις καὶ λόγοις ἐξαιρεῖν ἐπειρῶντο τὰς διαφοράς· poſtea maluerunt πολέμῳ μᾶλλον ἢ λόγοις τὰ ἐγκλήματα διαλύεσθαι, quod de Lacedaemoniis dicitur ap. *Thucyd.* I, c. 140. vere de Philippo *Lucian.* T. III. p. 516. hinc in Epiſt. ap. *Demoſth.* p. 94., πότερον, ait *Philippus*, κάλλιόν ἐστιν ὅπλοις ἢ λόγοις διακριθῆναι. VALCKEN.

10. Οὐκ ἦλθον ἐς τούτου λόγον] Sentio hoc praeſtare. Si de colloquio Mardonius, tum certe οὐκ ἦλθόν μοι ἐς λόγους dixiſſet. Id voluit, nunquam ad eius rei rationem et cauſſam, ut ſecum in certamen deſcenderent, veniſſe. Congruit L. III, 99. ἐς δὲ τούτου λόγον οὐ πολλοί τινες αὐτέων ἀπικνέονται. Quod deinceps πόλεμον προφέρων a docto viro *bello praeſtans*, κατὰ πόλεμον, explicatur. Mihi ex *Arch.* προσφέρων potius, et eo quidem uſu, quo βίαν προσφέρειν, ἀνάγκην προσφέρειν, atque alia.

20. Ἀπὸ

„ [a]ἐγώ γε ψευσθείην γνώμης, καὶ ἐκεῖνοι [b]ἐπαρθέντες ἀβουλίῃ ἔλθοιεν ἡμῖν ἐς μάχην, μάθοιεν ἂν ὡς εἰμὲν ἀνθρώπων ἄριστοι τὰ [c]πολέμια· ἔστω δ᾽ ὦν μηδὲν ἀπείρητον· αὐτόματον γὰρ οὐδὲν, ἀλλ᾽ ἀπὸ πείρης πάντα ἀνθρώποισι φιλέει γίνεσθαι." Μαρδόνιος μὲν τοσαῦτα ἐπιλεήνας τὴν Ξέρξεω γνώμην, [d]ἐπέπαυτο. Σιωπώντων δὲ τῶν ἄλλων Περσέων, καὶ οὐ τολμώντων γνώμην ἀποδείκνυσθαι ἀντίην τῇ προκειμένῃ, Ἀρτάβανος ὁ Ὑστάσπεος, [e]πάτρως ἐὼν Ξέρξῃ, τῷ δὴ καὶ πίσυνος ἐὼν, ἔλεγε τάδε, „Ὦ βασιλεῦ, μὴ λεχθεισέων μὲν γνωμέων ἀντιέων [f]ἀλλήλῃσι, οὐκ ἔστι τὴν ἀμείνω αἱρεόμενον ἑλέσθαι, ἀλλὰ δεῖ τῇ εἰρημένῃ χρῆσθαι· λεχθεισέων δὲ, ἔστι· ὥσπερ τὸν χρυσὸν τὸν ἀκήρατον, αὐτὸν μὲν ἐπ᾽ ἑωυτοῦ οὐ διαγινώσκομεν, [g]ἐπεὰν δὲ παρατρίψωμεν ἄλλῳ χρυσῷ, διαγινώσκομεν τὸν ἀμείνω· ἐγὼ [h]δὲ καὶ πατρὶ τῷ σῷ, ἀδελφεῷ δὲ ἐμῷ, Δαρείῳ, ἠγόρευον μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ Σκύθας, ἄνδρας οὐδαμόθι γῆς ἄστυ νέμοντας· ὁ δὲ, ἐλπίζων Σκύθας τοὺς Νομάδας [i]καταστρέψεσθαι, ἐμοί τε οὐκ ἐπείθετο, στρατευσάμενός τε, πολλοὺς [k]τε καὶ ἀγαθοὺς τῆς στρατιῆς ἀποβαλὼν ἀπῆλθε. σὺ δὲ, ὦ βασιλεῦ, μέλλεις ἐπ᾽ ἄνδρας στρατεύεσθαι [l]πολλὸν ἀμείνονας ἢ Σκύθας· οἳ κατὰ θάλασσάν τε ἄριστοι καὶ κατὰ γῆν λέγονται εἶναι· τὸ δὲ [m]αὐτοῖσι ἔνεστι δεινὸν, ἐμέ σοι δίκαιόν ἐστι φράζειν. ζεύξας φῂς τὸν Ἑλλήσποντον, ἐλᾶν στρατὸν διὰ τῆς Εὐρώπης ἐς τὴν Ἑλλάδα· [n]καὶ δὴ καὶ συνήνεικε [o]ἤ τοι κατὰ γῆν ἢ καὶ κατὰ θάλασσαν ἑσσωθῆναι, ἢ καὶ κατ᾽ ἀμφότερα· οἱ γὰρ ἄνδρες λέγονται εἶναι ἄλκιμοι· πάρεστι δὲ καὶ [p]σταθμώσασθαι, εἰ στρατιήν γε τοσαύτην σὺν Δάτι καὶ Ἀρταφέρνεϊ ἐλθοῦσαν ἐς τὴν Ἀττικὴν χώρην μοῦνοι Ἀθηναῖοι διέφθειραν, οὔκων [q]ἀμφοτέρῃ σφι ἐχώρησε· ἀλλ᾽ ἢν „ τῇσι

me fallit opinio, et illi vecordia elati ad pugnandum nobiſcum venient, diſcant nos eſſe in re bellica præſtantiſſimos hominum. Nihil igitur ſit quod non experiamur; nam ſua ſponte nihil fit, ſed omnia ab experimento hominibus fieri conſuerunt. His Mardonius ſententiæ Xerxis aſſentatus, loqui ceſſavit. Tum ſilentibus aliis Perſis, 10
nec diverſam eis quæ dicta eſſent ſententiam dicere audentibus, Artabanus Hyſtaſpis filius, Xerxis patruus, eoque fretus, ita inquit, Rex, niſi diverſæ in- 1
ter ſe ſententiæ dicantur, non poteſt quis eligere meliorem, ſed neceſſe habet ea quæ dicta eſt uti: at quum plures dictæ ſunt, licet; ſicut aurum purum ipſum in ſe non diſcernimus, ſed quum affricuerimus alteri, melius diſcernimus. Ego autem etiam patri tuo Dario eidemque fratri meo ſuadebam, ne ſumeret adverſus Scythas expeditionem, viros nulla uſquam oppida incolentes: ſed ille ſperans Scythas Nomades ſe ſubacturum, mihi non eſt aſſenſus, et ſumpta expeditione, multis et egregiis viris de exercitu amiſſis abſceſſit. Tu vero, rex, bellum inferre deſtinas viris multo, quam Scythæ ſunt, præſtantioribus, quique et mari et terra optimi eſſe dicuntur: in quibus quid formidandum ſit, hoc me tibi iuſtum eſt promere. Quum ponte iunxeris Helleſpontum, 2
ais te copias per Europam in Græciam ducturum: atqui contigerit aut in terra aut in mari aut utrobique te ſuperari; ſiquidem feruntur viri eſſe fortes. Cuius rei licet hinc argumentum capere: *Si tot copias ductu Datis et Artaphernis* Atticam regionem ingreſſas ſoli Athenienſes profligaverunt, ergo non utraque in parte illis ſuc-

a Med. Ask. Paſſ., γε aberat aliis. *b* Παρεπαρθέντες *Arch.*; voluitne ἐκεῖνοί περ. *c* Πολεμήϊα *Vind.* Confer L. v, 3. Sequens habet *Euſtath.* ad *Iliad.* A. p. 107, 24. *d* Ἐπαύετο *Arch.* *e Thom. M.* in Τίθην., mox πίσσυνος *Arch.* *f* Ἀλλήλοισι *Arch.* *g* Τὸν ἀμείνω, ἐπεὰν δὲ ἑτέρῳ συγκρίνηται, τότε ῥᾷστα γινώσκομεν *Arch. Valla.* *h Med. Arch. Paſſ. Ask. V. Aldus.* deficiebat καὶ. *i* Καταστρέψασθαι *Ask.* *k* Abeſt τε *Arch. V. Paſſ. Ask.* *l* Πολλὸν ἔτι ἀμ. *Arch. Vind.* bene ſatis. *m* Ἂν τοῖσι *Arch.* *n Med. V. Ask. Paſſ. Brit.*, poſterius καὶ deerat. *o* Ἢ τοι *Paſſ. V. Ask. Arch. Med.*: in aliis, uti *Aldo*, ἢ καὶ κατὰ. *p* Habet *Euſtath.* ad *Il.* A. p. 70, 25. *q* Ἀμφοτέρῃ σφι ἐχώρησε *Med. Ask. Paſſ. Paris. B.*, ἀμφοτέρῃσι ἐχώρησε *Ald. V. Brit.* cum *Paris. A. Arch.*, qui ἐχώρησαν.

20. Ἀπὸ πείρης πάντα &c.] *Manilii* nobiliſſimum *Omnia conando docilis* &c. *Theocriti* πείρᾳ θὴν πάντα τελεῖται Idyl. xv, 62. ſimillima ſunt. Statim ἐπιλεήνας leniens et quaſi laevigans, quale λεήνας τὸν Μαρδονίου λόγον L. viii, 142. et *Clementis Alex.* Strom. vii. p. 901. τὴν τῶν λογίων ἀκριβῆ σαφήνειαν λεπτουργεῖν καὶ ΚΑΤΑΛΕΑΙΝΕΙΝ, ſumta translatione a ruminantibus pecudibus, qua *Philo* de iisdem τὴν τροφὴν ἐπιλεαίνειν, et ἐπιλέανσιν τροφῆς libri de poſter. Caini p. 254. *Ed. Mang.* Idem Iudaeus Epicuri ἐπεντρώματα, ſive *gulae ſcitamenta*, uti praeclare *Caſaubonus* in *Athen.* xii, 12., traducens, ἅ φασιν οἱ φιλήδονοι ΕΠΙΛΕΑΣΜΕΙΣ εἶναι τῶν προηγουμένων ἡδονῶν L. iii. Alleg. p. 115. *eiusd. Ed.*, ubi ex MSS., in quibus ἐπιάνσεις, ἐπιλεάνσεις, poſterius ſi priſtinam in poſſeſſionem migraverit, redibit ſententiae ſanitas. Voluptatum priorum lenimenta quaedam indicantur. Verum haec non ago.

20. Ἀπὸ πείρης πάντα] *Theocriteis*, πείρᾳ θὴν πάντα τελεῖται, Eid. xv, 62., *Herodoti* verba *Caſaub.* admovit Lect. Theocrit. p. 273. His Mardonius dicitur ἐπιλεήνας τὴν Ξέρξεω γνώμην· ut Alexander Macedo λεήνας τὸν Μαρδονίου λόγον, viii, c. 142., *molliens Mardonii orationem*, *Vallae.* —— Artabanus, gravi oratione fratris filio disſuadens expeditionem in Graeciam, dicendi praebuit Sophiſtis materiam: ex *Alexandri* μελέτῃ ſpecimen nobis exhibet *Philoſtr.* de V. S. ii. p. 575. VALCKEN.

29. Ὥσπερ τὸν χρυσὸν] Iſta quidem aptiſſima multis placuit comparatio: *Iſocrat.* in Panathen. p. 240. D. ὥσπερ τὴν πορφύραν καὶ τὸν χρυσὸν θεωροῦμεν καὶ δοκιμάζομεν, ἕτερα παραδεικνύοντες, &c. *Dionys. Halic.* ii. p. 202, 24. οὕτω καὶ χρυσὸς ἑτέρῳ χρυσῷ παρατεθεὶς κρείττων τε καὶ χείρων εὑρίσκεται· vetus fuit dictum: Ἡ πορφύρα παρὰ πορφύραν διακριτέα. *Quinctilian.* I. O. xii, c. 10. *Ut lana tincta fuco citra purpuram placet; at ſi contuleris etiam lacernae conſpectu melioris obruatur, ut Ovidius ait.* VALCKEN.

30. Ἐπεὰν δὲ παρατρίψωμεν ἄλλῳ χρυσῷ] Valde metuo, ut παρατρίψωμεν bonae ſit valetudinis. Negant certe periti artifices mutuo auri frictu praeſtantiam eius metalli internoſci diſcernique poſſe. Lydius lapis τῇ ΠΑΡΑΤΡΙΨΕΙ τὸν χρυσὸν δοκιμάζει, quae *Theophraſti* de Lapid. p. 397. verba, cognitiſſimumque illud eſt examen. Accedit ad haec diſſenſus *Arch.*, unde, ἐπεὰν δὲ ἑτέρῳ συγκρίνηται, *ubi vero cum alio comparetur*, ſi adprobetur, ceſſabit difficultas. *Vallae* Latina vergunt eodem, et ſimiles priſcorum ſententiae. Una ex *Dionyſii* Epiſt. ad Pomp. p. 126. ſufficiet: οὕτω γέ τοι καὶ χρυσὸς ἑτέρῳ χρυσῷ παρατεθεὶς, κρείττων τε καὶ χείρων εὑρίσκεται. Quid faciendum ergo τῷ παρατρίψωμεν ἑτέρῳ χρυσῷ; exterminandumne, revocata *Arch.* lectione? Habet, ut ſum profeſſus, ſuum ea decus et commodum, nimium tamen ab aliis deflectit ſchedis. Equidem, ſi παραβλέπειν eadem eſſet poteſtate, qua παραθεωρεῖν et παραθεᾶσθαι in rei cum alia comparatione gaudent, παραβλέψωμεν refingerem, cuius nunc ſimile exemplum deſidero. Scribi poterit παραθεωρήσωμεν ἄλλῳ χρυσῷ *contenderimus et ſpectaverimus ad aliud aurum*: poterit παραθήσωμεν aut παραβάλωμεν. Utrumcunque ſumatur, conſtabit comparationis figura. Sed me doctiores conſiderent. Artabani de Scythis ad fratrem dictum L. iv, 83. proditum proſtat.

49. Οὔκων ἀμφοτέρῃ σφι ἐχώρησε] Et hic haereo. *Gronovii* enim explicatio haud ſcio Artabani mentem an recte exponat. Hoc voluiſſe videtur: nec terra nec mari expeditionem proſperam fore: de terreſtri conjecturam

ſuccesſit. Quod ſi iidem conſcenſis navibus
pugna navali victores ad Helleſpontum navi-
gent, ac deinde pontem ſolvant, hoc formi-
3 dabile, rex, fuerit. Neque vero hoc ex mea
unius privata prudentia coniecto, ſed eo caſu
quo aliquando parum abfuit, quin opprimere-
mur, quum pater tuus iuncto Boſporo Thra-
cio, ac flumine Iſtro pontibus commisſo, tra-
iecit ad Scythas: cum traiectum Scythæ omni-
bus modis inſtitere precari Iones, quibus cu-
ſtodia pontium Iſtri delegata erat, ut inter-
ſcinderent. Quo tempore ſi Hiſtiæus Mileti
tyrannus aliorum ſententiæ accesſisſet, ac non
contradixisſet, actum erat de rebus Perſarum.
Atqui res est dictu et auditu quoque horribilis,
omnem regis ſtatum in uno viro poſitum fuiſ-
ſe. Quare ne delibera tu ullum tale adire
4 diſcrimen, nulla exigente neceſſitate, ſed
mihi obtempera: hunc cœtum in præſens
misſum facito, iterumque quum tibi vide-
bitur, re apud te ipſum ante conſiderata, e-
dicito quod optimum eſſe arbitraberis: be-
ne enim conſultare, comperio maximum eſ-
ſe lucrum, nam etiamſi quid e contrario e-
venire volet, nihilo tamen minus bene con-
ſultum est, ſed ſuperavit fortuna conſi-
lium: at qui turpiter conſultavit, ſi ei for-
tuna obſecundet, ille est quidem voti com-
pos, nihilo tamen minus male conſilium ce-
pit. Vides ut prægrandia animalia fulmine
deus ferit nec ſinit inſoleſcere: parva vero
nec leviter eum angunt? Vides ut maximas
5 ſemper domos et arbores talia tela percutiunt?
Gaudet enim deus eminentisſima quæque
mutilare. Unde et ingens exercitus ab exi-
guo profligatur, quoties deus iis invidens,
aut metum incutit aut tonitru, indignis u-
tique priore fortuna modis labuntur. Deus
enim neminem alium quam ſe ipſum ſinit ma-
6 gnum ſapere. Quodcunque igitur quidem
ne-

„ τῇσι νηυσὶ ἐμβάλωσι, καὶ νικήσαντες ναυμαχίῃ,
„ πλέωσι ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ ἔπειτα λύσωσι
„ τὴν γέφυραν, τοῦτο δὴ, βασιλεῦ, [a] γίνεται δεινόν·
„ ἐγὼ δὲ οὐδεμιῇ σοφίῃ [b] οἰκηΐῃ αὐτὸς συμβάλλομαι
„ ταῦτα· ἀλλ' οἷόν κοτε [c] ἡμέας ὀλίγου ἐδέησε κατα-
„ λαβεῖν πάθος, ὅτε πατὴρ σὸς ζεύξας Βόσπορον τὸν 385
„ [d] Θρηΐκιον, γεφυρώσας δὲ ποταμὸν Ἴστρον, διέβη
„ ἐπὶ Σκύθας· τότε παντοῖοι [e] ἐγίνοντο Σκύθαι,
„ δεόμενοι Ἰώνων λῦσαι τὸν πόρον τοῖσι [f] ἐπετέτρα-
„ πτο ἡ φυλακὴ τῶν γεφυρέων τοῦ Ἴστρου· καὶ τότε
„ [g] γε Ἱστιαῖος ὁ Μιλήτου τύραννος εἰ ἐπέσπετο τῶν
„ ἄλλων τυράννων τῇ γνώμῃ, μηδὲ [h] ἠναντιώθη,
„ διέργαστο ἂν τὰ Περσέων πρήγματα· καί τοι καὶ
„ λόγῳ ἀκοῦσαι δεινὸν, ἐπ' ἀνδρί γε ἑνὶ πάντα τὰ
„ βασιλέος πρήγματα [i] γεγενῆσθαι· σὺ ὦν μὴ [k] βου-
„ λεύεο ἐς κίνδυνον μηδένα τοιοῦτον ἀπικέσθαι, μηδε-
„ μιῆς ἀνάγκης ἐούσης· ἀλλ' ἐμοὶ [l] πείθευ· νῦν μὲν
„ τὸν σύλλογον [m] τόνδε διάλυσον· αὖτίς τε ὅταν τοι
„ [n] δοκέῃ, προσκεψάμενος ἐπὶ σεωυτοῦ, προαγό-
„ ρευε τά τοι δοκέει εἶναι ἄριστα· [o] τὸ γὰρ εὖ βου-
„ λεύεσθαι, κέρδος μέγιστον εὑρίσκω ἐόν· εἰ γὰρ καὶ
„ [p] ἐναντιωθῆναί τι θέλει, βεβούλευται μὲν οὐδὲν ἧσ-
„ σον εὖ, ἕσσωται δὲ ὑπὸ τῆς τύχης τὸ βούλευμα·
„ ὁ δὲ βουλευσάμενος αἰσχρῶς, [q] εἴ οἱ ἡ τύχη ἐπί-
„ σποιτο, εὕρημα εὕρηκε, ἧσσον δὲ οὐδέν οἱ κακῶς βεβού-
„ λευται· [r] ὁρᾷς τὰ ὑπερέχοντα ζῶα ὡς κεραυνοῖ
„ ὁ θεὸς, οὐδὲ ἐᾷ φαντάζεσθαι, τὰ δὲ σμικρὰ οὐδέν
„ μιν [s] κνίζει; ὁρᾷς δὲ ὡς ἐς οἰκήματα τὰ μέγι-
„ στα [t] αἰεὶ καὶ δένδρεα τὰ τοιαῦτ' [u] ἀποσκήπτει
„ βέλεα; φιλέει γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα
„ κολούειν· οὕτω δὴ καὶ στρατὸς πολλὸς ὑπὸ ὀλίγου
„ διαφθείρεται κατὰ τοιόνδε· ἐπεάν σφι ὁ θεὸς φθο-
„ νήσας φόβον ἐμβάλῃ, ἢ βροντὴν, δι' ὧν [x] ἐφθά-
„ ρησαν ἀναξίως ἑωυτῶν· οὐ γὰρ ἐᾷ φρονέειν [y] ἄλ-
„ λον μέγα ὁ θεὸς ἢ ἑωυτόν· ἐπειχθῆναι μέν νυν πᾶν
„ πρῆ-

a Γίγνεται *Arch.* *b* Non est in eod., tum ταῦτα συμβ. cum *Ask. Paſſ.* *c* Deſit *Arch.*, qui ὀλίγου *d* Θρήκιον *Arch. Ask. Vind.* *e* Ἐγίν. *Arch. Vind.* *f* Ἐπιτέτρ. *Paſſ.* *g* Reſpuit γε *Arch. Ask.* et *Paſſ.* γε εἰ Ἰσ., mox εἰ omittentes. *h* Ἠντιώθη *V. Arch. Brit. Paris. A. B. Ald.*, ἠναντιώθη *Paſſ. Ask. Med.*, diſcrimine vix ullo. Mox διέργ. *Arch.* *i* *Med. Ask. Paſſ. Paris A.*, γενέσθαι ceteri cum *Aldo.* *k* *M. Ask. Paſſ.*, βούλευε *Arch.*, βουλεύου *Ald. Edd.* *l* *Paſſ. M. Ask.*, πείθεο *Paris. A. B. Arch. V.*, ſatis et ita bene. *m* Τὸν δε *Arch. V.*, tum αὖτις δὲ *Ask.* *n* Δοκέῃ *Arch. V.* δοκῇ *M. Paſſ. Ask.*, δοκέει *Ald.*, ſequor priores. *o* Τῷ γὰρ ex gloſſa *Paſſ.* *p* Ἐναντιωθῆναί τι *Arch. V. Euſtath.* ad Hom. p. 173, 35. *Valla*, antea τοι erat. *q* Εἴ οἱ τύχη *Arch. V.* *r* Ὁρᾷς τὰ *Arch. V. Ask. Paſſ. Stob.* Serm. XXII. p. 190., et mox ὡς κεραυνοῖ, commode: olim ὁρᾷς ὡς. In *Stob.* κεραυνοῖ. *s* Κνίζειν *Arch. V.*, in *Stob.* οὐδέν μιν et *Valla*, recte. οὐδὲ prius. *t* Αἰεὶ *Ask. Stobaeus*, prius ἀεὶ praeter morem. *u* *Med. Paſſ. Ask. Stob.*, ſed qui articulum ante βέλεα ſpernit, ut ceteri omnes, in quibus ἐπισκήπτει, ut *Ald.* Mox ἀπ' ὀλίγου *Stob.* et κατὰ τὸ τοιόνδε *V. Arch.* *x* Ἐφθάρησαν *Stob. Med. Paſſ. Ask.*, alii ἐσφάλησαν· porro ἀξίως *Stob.* *y* Ὁ θεὸς μέγα ἄλλον *Stob.* et *Arch. Paſſ.*

iecturam capi ex eventu in agro Attico poſſe: conſimiliter de maritima, ſi ad praelium res devenerit, ſuſpicandum. Quae Artabani ſi fuerit, uti ego arbitror, ſententia, procedet melius nova periodo, οὔκων ἀμφοτέρῃσι χωρήσει. ἀλλ' ἢν —— *Ergo neutrubi ſuccedet, ſed ſi* —— Praeceſſerat ἢ κατ' ἀμφότερα, ad quod reditum orator facit: ſequetur C. 11. οὔκων ἐξαναχωρέειν οὐδετέροισι δυνατῶς ἔχει, ἀλλὰ —— ſimili ordine. Haec mihi plauſibilia, aliis alia, neque intercedam, blandientur.

64. Μὴ βουλεύεο] Non diſpliceret μὴ βούλεο *noli quaeſo.* Quis enim adeo ſuffenus, ut conſulto deliberet in periculum ſe, ubi nulla neceſſitas, praecipitare? Nihil tamen innovo. Certum ex ſchedis δοκέῃ est Ionicum.

70. Εἰ γὰρ καὶ ἐναντιωθῆναί τι θέλει] Sic legerunt *Euſtath.* et *Valla.* Recte *Euſtath.* in Il. B. p. 131, 38., οὐκ, ait, ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων ἀεὶ κρίνειν τὰ καλὰ εἴτε καὶ φαῦλα· ſuumque illud dictum ex ſententia firmat *Herodoti*: vulgo perverſe iudicamus ab eventu: πρὸς γὰρ τὸ τελευταῖον ἐκβὰν ἕκαστον τῶν προϋπαρξάντων ὡς τὰ πολλὰ κρίνεται *Demoſth.* p. 5. quum tamen ut ſcribit *Thucyd.* I, c. 120., πολλὰ κακῶς γνωσθέντα, ἀβουλοτέρων τῶν ἐναντίων τυχόντα, κατωρθώθη. καὶ ἔτι πλείω, καλῶς δοκοῦντα βουλευθῆναι, ἐς τοὐναντίον αἰσχρῶς περιέστη· quia τὴν εὐβουλίαν ſaepe fortuna deſtituit: τοῦ εὐτυχεῖν καὶ τοῦ καλῶς βουλεύεσθαι —— οὐχ ἅμα ἡ κτῆσις παραγίνεται τοῖς ἀνθρώποις. *Demoſthen.* c. Ariſtocr. p. 421. VALCKEN.

75. Ὁρᾷς ὡς τὰ ὑπερέχοντα] Ubi haec deſcripta proſtant ap. *Stobaeum* p. 190., rectius iſta ſcripta leguntur, τὰ δὲ σμικρὰ οὐδέν μιν κνίζει· ſic legit et *Valla*; *parva vero nihil laedit.* Praebet etiam *Stobaeus* ἀποσκήπτει βέλεα et ἐφθάρησαν utrumque genuinum. Qui ſuperbos ſequitur ultor, φιλέει ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούειν, ſive τοὺς μεγαληγορήσαντας, ὡς πλεῖον φρονοῦντας, ταπεινῶσαι, ut loquitur *Xenoph.* K. A. VI. p. 223, 3. vid. AEſch. Pers. v. 829. VALCKEN.

76. Οὐδέν μιν κνίζει] Conſiderarunt haec docti viri, ac ſi οὐδὲ μὲν eſſet: inde *nihil laedit*, *nec leviter laedit*, aliaque, ad Artabani mentem concinne. Ut nunc ſunt et Codd. volunt, bene eruditisſimus *Th. Reineſius* Var. Lect. III, 5. *ipsum non*, ſive *nihil* potius, *angunt*: ſic C. 12. καὶ Ξέρξεα ἔκνιζε ἡ Ἀρταβάνου γνώμη. *Xerxemque angebat Artabani ſententia.* Idem *Reineſius* οὐδὲ ἐᾷ φαντάζεσθαι bene explicuit, *non ſinit ultra adparere*, efferri, oſtentare ſe, quippe ἀφανισθέντα et in nihilum redacta L. II. Var. Lect. C. 3., cui iungi *Valckenarius* poterit ad Tragici Phoeniſſ. v. 93. Mox τὰ τοιαῦτα ἀποσκήπτει βέλεα optimi coloris est: τὰ βέλεα ex *Med.* nimium. Opportune *Sophoclis* Hercules Trach. v. 1103. ΕΓΚΑΤΑΣΚΗΨΟΝ βέλος πάτερ κεραυνοῦ.

82. Δι' ὧν ἐφθάρησαν] Verbi vim agnovit Cel. *Gronovius*;

„ πρῆγμα. τίκτει σφάλματα, ἐκ τῶν ζημίαι μεγάλαι φιλέουσι γίνεσθαι· ἐν δὲ τῷ ἐπισχεῖν ἔνεστι ἀγαθὰ, εἰ μὴ παραυτίκα δοκέοντα εἶναι, ἀλλ' ἀνὰ χρόνον [a] ἐξεύροι τις ἄν· σοὶ μὲν δὴ ταῦτα, ὦ βασιλεῦ, συμβουλεύω· σὺ δὲ, ὦ παῖ Γωβρύεω Μαρδόνιε, παῦσαι λέγων λόγους ματαίους περὶ Ἑλλήνων, οὐκ ἐόντων ἀξίων φλαύρως ἀκούειν. Ἕλληνας γὰρ διαβάλλων, ἐπαίρεις αὐτὸν βασιλῆα στρατεύεσθαι· αὐτοῦ δὲ τούτου εἵνεκα δοκέεις μοι πᾶσαν προθυμίην ἐκτείνειν· μή νυν οὕτω γένηται· διαβολὴ γάρ ἐστι δεινότατον· ἐν τῇ δύο μέν εἰσι οἱ ἀδικέοντες, εἷς δὲ ὁ ἀδικεόμενος· ὁ μὲν γὰρ διαβάλλων, ἀδικέει, οὐ [b] παρεόντος κατηγορέων· ὁ δὲ ἀδικέει ἀναπειθόμενος πρὶν ἢ ἀτρεκέως ἐκμάθῃ· ὁ δὲ δὴ ἀπεὼν τοῦ λόγου τάδε ἐν αὐτοῖσι ἀδικέεται, διαβληθείς
386 „ τε ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, καὶ νομισθεὶς πρὸς τοῦ ἑτέρου κακὸς εἶναι· ἀλλ' εἰ δὴ δεῖ γε πάντως ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τούτους στρατεύεσθαι, φέρε, βασιλεὺς μὲν αὐτὸς ἐν ἤθεσι τοῖσι Περσέων μενέτω· ἡμέων δὲ ἀμφοτέρων παραβαλλομένων τὰ τέκνα, στρατηλάτεε αὐτὸς σὺ ἐπιλεξάμενός τε ἄνδρας τοὺς ἐθέλεις, καὶ λαβὼν στρατιὴν ὁκόσην τινὰ βούλεαι· καὶ ἢν μὲν τῇ σὺ λέγεις, [c] ἀναβαίνῃ βασιλέϊ τὰ πρήγματα, κτεινέσθων οἱ ἐμοὶ παῖδες, πρὸς δὲ αὐτοῖσι, καὶ ἐγώ· ἢν δὲ τῇ [d] ἐγὼ προλέγω, οἱ σοὶ ταῦτα πασχόντων, σὺν δέ σφι καὶ σὺ, ἢν ἀπονοστήσῃς· εἰ δὲ ταῦτα μὲν ὑποδύνειν οὐκ ἐθελήσεις, σὺ δὲ πάντως στράτευμα [e] ἀνάξεις ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἀκούσεσθαί τινα φημὶ τῶν αὐτοῦ τῇδε ὑπολειπομένων, Μαρδόνιον μέγα τι κακὸν [f] ἐξεργασμένον Πέρσας ὑπὸ κυνῶν τε καὶ ὀρνίθων [g] διαφορεύμενον, ἤ κου ἐν γῇ τῇ Ἀθηναίων, ἤ σέ γε ἐν τῇ Λακεδαιμονίων· [h] εἰ μὴ ἄρα καὶ πρότερον κατ' ὁδὸν, γνόντα ἐπ' οἵους ἄνδρας [i] ἀναγινώσκεις στρατεύεσθαι βασιλῆα". Ἀρτάβανος μὲν ταῦτα ἔλεξε. Ξέρξης δὲ θυμωθεὶς ἀμείβεται τοῖσδε, „ Ἀρτάβανε, πατρὸς εἶς τοῦ ἐμοῦ ἀδελφεός· [k] τοῦτό σε ῥύσεται μηδένα ἄξιον μισθὸν λαβεῖν ἐπέων ματαίων· καί τοι ταύτην τὴν ἀτιμίην προστίθημι, ἐόντι κακῷ τε καὶ ἀθύμῳ, μήτε „ [a] συ-

negotium properando parit errores, unde magna detrimenta fieri adſolent: in cunctando autem bona inſunt, ſi non talia quæ ſtatim appareant eſſe, certe ſuo tempore quis comperiat. Et hoc quidem tibi, rex, ſuadeo. Tu vero, Gobryæ fili Mar- 7
donie, deſine loqui ſtulta de Græcis, haud dignis, qui male audiant, nam Græcos calumniando, ipſum regem excitas ad bellandum; ad id tu omni aviditate contendere videris; Ne quæſo ita ſit. Calumnia namque importuniſſima res eſt: in qua duo ſunt qui iniuriam faciunt, unus cui iniuria fit. Qui enim calumniatur, iniurius eſt, quod non præſentem accuſat: item iniurius eſt, qui ſibi patitur ab hoc perſuaderi, prius quam rem vere compertam habeat, et illi qui ab ſermone abeſt, ob id fit iniuria quod ab altero per calumniam traducitur, ab altero malus putatur. Quod ſi omnino bellum his viris inferre oportet, agedum: rex ipſe per- 8
maneat domi apud Perſas, nobis amborum liberos offerentibus ipſe tu in expeditionem ito, delectis quos velis viris ac quantiſcunque velis copiis: et, ſiquidem qua tu dicis, res ſuccedent regi, interimantur liberi mei, et inſuper ego: ſin cedent ut ego prædico, talia patiantur tui, et inſuper tu, ſi redieris. Quod ſi hanc ſubire condicionem recuſas, et omnino in Græciam deduces exercitum, affirmo fore, ut aliquis eorum qui hic relinquentur, audiat Mardonium poſt allatam Perſis magnam aliquam calamitatem, a canibus volucribusque diſcerpi aut in Athenienſium ſolo aut certe te in Lacedæmoniorum, niſi forte et antea inter viam; ſciens adverſus quales viros ſuadeas regi ut moveat bellum. Hæc Artaba- 11
no loquuto, Xerxes ira percitus his verbis excepit, Artabane, quod patris mei frater es, hoc te ſublevat, ne dignam ſtulta oratione mercedem recipias, hac tamen te notabo ignominia, quia inſtrenuus es et igna-

a Med. Ask. Paſſ., in aliis εὕροι. *b* Παρεὸν τι *Med. Stob.* Serm. XLI. p. 239. *Ask. Paſſ.*, παρεόντος ora *Steph. Paris. A. B. Brit. Valla*; παρεόντων *Arch. V. Ald.*, mox ἐκμάθῃ *Arch. Stob. Ald.*, olim ἐκμάθοι. *c* Ἀναβαίνει *Arch. V.* *d* Deest *Arch.* *e* Ἂν ἄξεις *Arch.* *f Med. Paſſ. Ask.*, ceteri ut *Paris. A. B. Arch. V. Brit. Ald.* ἐξεργασάμενον. *g* Διαφθορ. *Ald.*, διαφερευόμενον *Arch.* *h Med. Paſſ. Ask. Arch. V. Paris. B.*, ante ex *Ald.* εἰ μὴ καὶ ἄρα. *i Euſtath.* Hom. p. 957, 56. illuſtrat. *k* Τοῦτό σε *Paſſ. Arch. Ask.*, quod placuit: τοῦτο δέ σε olim.

novius; ego, quod ille recuſavit, ſuum in locum repoſui. Δὶ ὧν ita ſi pingatur, metum tonitruque aptum eſt indicare. Cultius erit multo et Herodoteo ſchemate δὶ ὧν ἐφθάρησαν, loco διεφθάρησαν, quod ſupra poſitum. Talia κατ' ὧν ἐπλάσαντο, ἐξ ὧν εἷλον, ἐν ὧν ἔπλησαν L. II, 85, 86, 87. Elegans haec Cl. *Reiskii* coniectura et iuſta. *Stobaei* ἄξιος primam amiſit ſyllabam ob ſimilem praecedentem.

94. Διαβολὴ γάρ ἐστι δεινότατον] Eadem *Pindari* mens Pyth. Od. II. fin. Βροτῶν ἄμαχον κακὸν ἀμφοτέροις διαβολιᾶν ὑποφάτιες, ubi Graeci interpretes, ἀμφοτέροις καὶ τῷ διαβαλλομένῳ καὶ τῷ πρὸς ὃν διαβάλλουσι. Non addo *Dion. Chryſoſt.* Or. XI. p. 185. C., nec Iudaeorum ſcite dicta apud *Buxtorfium* Lexic. Thalm. p. 1160. Conſequens οὐ παρεὸν τι κατηγορέων defendit *Gronovius*, neque caret patronis. Accommodatius mihi οὐ παρεόντος ex orationis iuſta ſerie. Licebit credo in iſta Codd. diſcordia hoc amplexari.

97. Οὐ παρεὸν τι κατηγορέων] Ex *Flor.* Codicis lectione, quam *Stobaeus* etiam exhibet, ſenſum eruit *Gronov.*; mihi videtur inter diverſas ſincera, quam praebent margo *Steph.* et *Valla*, οὐ παρεόντος κατηγορέων. Abſentem dum accuſat calumniator ἀδικέει quia ὁ τῇ διαβολῇ λάθρα χρώμενος ὅλον τὸν ἀκροατὴν σφετερίζεται, —— τὴν ἀπολογίαν τῷ λαθραίῳ τῆς κατηγορίας παραιρούμενος, iuxta *Lucian.* de calumnia non tem. cred. T. III. p. 135, 137. Paucis graviter *Iſocrat.* de Permut. p. 313. E. μέγιστον κακὸν διαβολή, —— ἣ ποιεῖ τοὺς μὲν ψευδομένους εὐδοκιμεῖν, τοὺς δὲ μηδὲν ἠδικηκότας δοκεῖν ἀδικεῖν, τοὺς δὲ δικάζοντας ἐπιορκεῖν· iudices Athenis ex lege iurare cogebantur, ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι. VALCKEN.

6. Ἢν μὲν —— ἀναβαίνῃ] Rarius illud quidem hoc ſenſu, mutari tamen non debuerat. —— Proxima formas exhibent, quales Grammatici tribuunt Atticis, Ionibus etiam et Dorienſibus uſurpatas, κτεινέσθων et πασχόντων. Prioris formae, altera multo minus frequentatae, praebent exempla *Demoſthenes* αἱρείσθων, p. 608, 88. *Philoſtr.* πιστεύσθων, p. 229. ἀναβεβλήσθων, p. 302. alia illinc etiam attigit *Ti. Hemſterhuſius* ad *Luciani* ἀποκηρυττόμενον p. 365. —— Paulo poſt, ὑπὸ κυνῶν τε καὶ ὀρνίθων διαφορεύμενον, dixit; ut *Pauſan.* II. p. 192., νεκρὸν, διαφορηθέντα ὑπὸ τῶν ἐκ θαλάσσης ὀρνίθων· ab avibus carnivoris *dilacerari* dicitur et διαφορηθῆναι in *Ariſtoph.* Av. v. 338. et v. 354., Ἵν' ὑπὸ τούτων διαφορηθῶ; *T. H.* *Ut ab iſtis differar? Horat.* Epod. v. 99. *Poſt inſepulta membra different lupi, Et Eſquilinae alites. Plautus* Curcul. IV, 4, 20. *Iam ego te faciam ut hic formicae fruſtillatim differant.* VALCKEN.

15. Διαφορεύμενον] Dirum omen. In lamentatione matris Euryali Poëta *Heu terra ignota, CANIBUS data praeda Latinis, ALITIBUSque iaces* AEneid. IX, 485., ubi *De la Cerda* docte. Διαφθορεύμενον *Aldi* dispunxit *H. Steph.* in Prolegom. p. 787. optimeque explanavit Horatiano. *Poſt inſepulta membra different lupi.*

27. Ἐκ

ignavus, ne comes ſis meæ in Græciam expeditionis, ſed hic una cum feminis maneas. Ego etiam ſine te quæ dixi conficiam, neque enim fuerim Darii filius, qui fuit Hyſtaſpis, qui fuit Arſamis, qui fuit Armnis, qui fuit Teiſpei, qui Cyri, qui fuit Cambyſis, qui fuit Teiſpei, qui fuit Achæmenis filius, niſi Athenienſes ultus fuero: probe intelligens, ſi nos quieverimus, non quieturos illos, ſed noſtram terram cum exercitu invaſuros: prout colligere licet ex iis, quæ illi facere cœperunt, qui et Sardes incenderunt, et Aſiam incurſarunt. Itaque neutri poſſunt exire et recedere, ſed propoſitum eſt certamen aut agendi, aut patiendi, ut aut hæc omnia ſub Græcis, aut illa omnia ſub Perſis ſint, medium enim inimicitiarum nullum eſt. Quare honeſtum erit nos laceſſitos iam exigere ultionem, ut formidoloſum iſtud quod paſſurus ſum intelligam, profectus adverſus eos viros, quos etiam Pelops Phryx meorum maiorum ſervus ita ſubegit, ut ad hoc usque tempus et ipſi homines et eorum regio ab illius, qui ſubegit cognomine appellentur. Hæc hactenus loquutus eſt. Poſt
12 iſta advenit nox, et Xerxem momordit Artabani ſententia; unde per noctem apud ſe conſultans, comperit prorſus non eſſe ſuum opus inferre Græciæ bellum. Itaque poſtquam hæc rurſus ſederunt, obdormiit, et in iſta tunc nocte vidit, ut fertur a Perſis, hoc viſum; ſomniabat virum corpore ingenti atque ſpecioſo repente apparentem ſibi dicere. Reſiliſne ab decreto et ſtatuis, o Perſa, exercitum non ducere in Græciam, quum imperaveris, ut Perſæ comparent exercitum? Neque igitur mutans animum bene facis, neque qui tibi aſſentiatur adeſt. quare perge ire eam viam, quam interdiu
13 ire deſtinaveras. Hæc loquutus ille viſus eſt Xerxi avolare. Ubi dies illuxit, Xerxes huius

„ [a] συστρατεύεσθαι ἐμοί γε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, αὐτοῦ τε μένειν ἅμα τῇσι γυναιξί· ἐγὼ δὲ καὶ ἄνευ σέο, ὅσα περ εἶπα, ἐπιτελέα ποιήσω· μὴ γὰρ εἴην ἐκ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεος, τοῦ [b] Ἀρσάμεος, τοῦ Ἀρμνέω, τοῦ Τείσπεος, τοῦ Κύρου, τοῦ Καμβύσεω, [c] τοῦ Τείσπεος, τοῦ Ἀχαιμένεος γεγονὼς, μὴ τιμωρησάμενος Ἀθηναίους· εὖ ἐπιστάμενος ὅτι εἰ ἡμεῖς ἡσυχίην [d] ἄξομεν, ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνοι, ἀλλὰ καὶ μάλα στρατεύσονται ἐπὶ τὴν ἡμετέρην, εἰ χρὴ σταθμώσασθαι τοῖσι ὑπαργμένοισι ἐξ ἐκείνων· οἳ Σάρδις τε ἐνέπρησαν, καὶ ἤλασαν ἐς τὴν Ἀσίην· οὔκων ἐξαναχωρέειν οὐδετέροισι [e] δυνατῶς ἔχει, ἀλλὰ ποιέειν ἢ παθέειν [f] προκέεται ἀγὼν· ἵνα ἢ τάδε πάντα ὑπὸ Ἕλλησι ἢ ἐκεῖνα πάντα ὑπὸ Πέρσῃσι γένηται· τὸ γὰρ μέσον οὐδὲν τῆς ἔχθρης ἐστί· καλὸν ὦν προπεπονθότας ἡμέας τιμωρέειν [g] ἤδη γίνεται, ἵνα καὶ τὸ δεινὸν, τὸ πείσομαι, τοῦτο μάθω, ἐλάσας ἐπ' ἄνδρας τούτους, τούς γε καὶ [h] Πέλοψ ὁ Φρὺξ, ἐὼν πατέρων τῶν ἐμῶν δοῦλος, κατεστρέψατο οὕτω, ὡς καὶ ἐς τόδε αὐτοί τε ὤνθρωποι καὶ ἡ γῆ αὐτέων ἐπώνυμοι τοῦ καταστρεψαμένου καλέονται· ταῦτα μὲν ἐπὶ [i] τοσοῦτο ἐλέγετο". Μετὰ δὲ, εὐφρόνη τε [k] ἐγίνετο, καὶ Ξέρξεα ἔκνιζε ἡ Ἀρταβάνου γνώμη· νυκτὶ δὲ βουλὴν διδοὺς, πάγχυ εὕρισκέ οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· δεδογμένων δέ οἱ αὖτις τουτέων, κατύπνωσε· καὶ δή κου ἐν τῇ νυκτὶ εἶδε ὄψιν [l] τοιήνδε, ὡς λέγεται ὑπὸ Περσέων· ἐδόκεε ὁ Ξέρξης ἄνδρα οἱ ἐπιστάντα μέγαν τε καὶ εὐειδέα εἰπεῖν, „ Μετὰ δὴ [m] βουλεύεαι, ὦ Πέρσα, „ στράτευμα μὴ ἄγειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, προείπας ἁλίζειν [n] Πέρσας στρατόν; οὔτε ὦν μεταβουλευόμενος ποιέεις εὖ, οὔτε ὁ συγγνωσόμενός τοι πάρα· ἀλλ' ὥσπερ τῆς ἡμέρης [o] ἐβουλεύσαο ποιέειν, ταύτην ἴθι τῶν ὁδῶν". τὸν μὲν, ταῦτα εἴπαντα, ἐδόκεε ὁ Ξέρξης ἀποπτάσθαι. Ἡμέρης δὲ ἐπιλαμ- 387

a Στρατεύεσθαι legit *Euſtath.* ad *Hom.* p. 733, 31. b Ἀρσάμεω *Arch. Valla*, mox Ἀρμνέω *Med. Paſſ. Ask.* ora *Steph.*, Ἀριαράμνεω *Arch. V. Pariſ. A. B. Valla*, Ἀριαράμνεω margo *Steph.*, tum Τίσπεος *Arch. V. Valla.* c *Med. Ask. Paſſ.*, ceteri duo haec reſpuunt. d *Arch. V. Brit. Ask. Paſſ. Steph.* ora, in aliis ἕξομεν. e Δυνατὰ *Brit.*, non abſurde; ex ſcholio ἱκανῶς *Arch. Vind.* f Προκέεται *Arch. V. Paſſ.* g Iidem cum *Med.* et *Vindob.*, antea ἔτι. h Πέλοψ Φρὺξ ſine medio articulo *Arch. Vind.*, tum πατέρων τῶν ἐμῶν δοῦλος *Paſſ. Ask.*, prius erat ἐμῶν πατέρων δοῦλος. i Τοσοῦτο *Arch.* k Ἐγένετο id. *Vind.*, ſtatim γνώμη ſpernitur ab *Arch.* l Deſit *Arch. Vind.* m Βουλεύεαι *Vind. Arch.*, non ut *Galeus*, βουλεύσεαι, quod ferri alioqui poterat. tum uterque μὴ ἄγειν cum *Med. Ask. Paſſ. Brit.*, negativa olim deficiebat. n *Paſſ. Med. Ask.*, reliqui Πέρσῃσι, utique non male. o Iidem tres et *Arch. Vind.*, antea ἐβουλεύσαο.

27. Ἐκ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεος &c.] Fruſtra Cl. *Salmaſius* ad *Solin.* p. 833., ſtemmatis duplicem ordinem deſcribi exiſtimans, μηδὲ τοῦ Κύρου, τοῦ Καμβύσεω —— poſt pauca addebat, quo facto poenas *Gronovio* dedit. Eumdem enim generis auctorem Cyrus et Darius agnoverunt Achaemenem. Avus Darii Arſames ex Achaemenidis deſignatur L. 1, 209. liquido. Reliquam adſcendentium deſcendentiumque ſeriem dabit Nobiliſſim. *Palmerius* Exercit. p. 30., omiſſo *Teiſpeo*, Achaemenis F., quem familiae ex ſchedis *Gronovius* inſeruit primus. Eum conſule et *Galeum* ad L. 1, 209.

31. Ἡσυχίην ἄξομεν] Parum referebat, ἄξομεν an ἕξομεν legeretur. Copia ſchedarum hic poſterius poſtulavit. Hac Muſa C. 161. ἐξῆρκεε ἡμῖν —— ἡσυχίην ἔχειν. MSS. ἄγειν. *Xenophontis* in libris et *Diodori* par haud raro commutatio.

39. Τιμωρέειν ἤδη γίνεται] Refingenti et reſecanti docto viro ἤδη γε, ἵνα καὶ —— non accedo: ita graſſari, periculoſae plenum opus eſt aleae. Γίνεται tantundem Noſtro ac ἐστι, veluti C. 51. et ſaepe alibi. Τὸ πείσομαι id mali indicat, quod ſua in ditione perpeſſurus a Graecis rex erat, ni eos adgrederetur ipse. Quae deinceps τούς γε καὶ Πέλοψ ὁ Φρὺξ —— iactantiae ac Perſici faſtus ſpecimen dant. *Nam Pelopis tempore, Phrygia ſub Medorum imperio non erat, neque unquam antea fuerat*, ſic *Palmerius* in Exercitationibus. Vide tamen *Platonem* L. III. de Leg. p. 685. D.

39. Καλὸν —— τιμωρέειν ἤδη γίνεται] Proſtat coniectura *Reiskii* legentis τιμωρέειν, ὅ, τι δὴ καὶ γένηται· mihi quoque his impediri quid ineſſe videtur, quod forte tolli poſſet ſi ſcriberetur: καλὸν ὦν προπεπονθότας ἡμέας τιμωρέειν· ἢν δὲ δή τι γένηται, ἵνα καὶ τὸ δεινὸν τὸ πείσομαι τοῦτο μάθω, ἐλάσας ἐπ' ἄνδρας τούτους, τούς γε καὶ Πέλοψ ὁ Φρὺξ, ἐὼν ἐμῶν πατέρων δοῦλος —— *ſubditos* tanquam δεσπόται Perſarum Reges δούλους vocabant; hanc tamen Xerxis de maioribus ſuis vaniloquentiam verbo caſtigavit *Palmer.* Exercit. p. 31. Apte hic narratis congruit formula loquendi, ἢν δέ τι γένηται, *ſi quid autem evenerit mali*: ἐάν τι συμβαίνῃ· ἐάν τι γένηται· ſimileſque frequenter occurrunt. VALCKEN.

48. Εὕρισκέ οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι] Contra 1, c. 19., Croeſus βουλευόμενος εὕρισκε πρῆγμά οἱ εἶναι ἐλαύνειν ὡς τάχιστα ἐπὶ τὰς Σάρδις· Vid. Clar. *Weſſel.* ad IV, c. 11. *Ariſtoph.* Eccles. v. 666. Τί γὰρ αὐτῷ πρᾶγμα μάχεσθαι· plebeia locutio hodiedum eſt uſitatiſſima. Paulo poſt revocanda mihi vetus lectio videtur, προείπας ἁλίζειν Πέρσῃσι στρατὸν, *cum Perſis ut copias cogerent denunciaveris*, ut recte *H. Steph.* VALCKEN.

54. Στράτευμα μὴ ἄγειν] Iure negans vox acceſſit, frequens, ut docte *Gronovius*, poſt verba negandi mentemque mutandi. Notus ex *Sophocle* Antig. v. 449., *Euripid.* Oreſt. v. 1059. mos, doctorumque obſervationibus ad *AEliani* Var. III, 43. Δειλαμαντεν ἀπάταν θεοῦ, qua ſomnio Xerxes impulſus poſt fluctuationes in bellum ruit, explicat ad *AEſchyli* Pers. v. 93. *Stanleius*.

λαμψάσης, ὀνείρου μὲν τούτου λόγον οὐδένα ἐποιέετο, ὁ δὲ Περσέων [a] συναλίσας τοὺς καὶ πρότερον συνέλεξε, ἔλεγέ σφι τάδε· „ Ἄνδρες Πέρσαι, συγγνώμην μοι ἔχετε ὅτι ἀγχίστροφα βουλεύομαι· φρενῶν τε γὰρ ἐς τὰ ἐμεωυτοῦ πρῶτα οὔκω ἀνήκω, καὶ οἱ [b] παρηγορεύμενοι κεῖνα ποιέειν, οὐδένα χρόνον μευ ἀπέχονται· ἀκούσαντι μέντοι μοι τῆς Ἀρταβάνου γνώμης, παραυτίκα μὲν ἡ νεότης [c] ἐπέζεσε, ὥστε ἀεικέστερα ἀποῤῥίψαι ἔπεα ἐς ἄνδρα πρεσβύτερον ἢ [d] χρεόν· νῦν μέντοι συγγνούς, χρήσομαι τῇ ἐκείνου γνώμῃ· ὡς ὦν [e] μεταδεδογμένον μοι μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἥσυχοι ἔστε". Πέρσαι μὲν, ὡς ἤκουσαν ταῦτα, κεχαρηκότες προσεκύνεον. Νυκτὸς δὲ γενομένης, αὖτις [f] τὠυτὸ ὄνειρον ἔλεγε τῷ Ξέρξῃ, κατυπνωμένῳ ἐπιστάν· „ Ὦ παῖ Δαρείου, καὶ δὴ φαίνεαι ἐν Πέρσῃσί τε ἀπειπάμενος τὴν στρατηλασίην, καὶ τὰ ἐμὰ ἔπεα ἐν οὐδενὶ [g] ποιεύμενος λόγῳ, ὡς παρ' οὐδενὸς ἀκούσας· εὖ νυν τόδ' ἴσθι, ἤν περ μὴ αὐτίκα στρατηλατέῃς, τάδε τοι [h] ἐξ αὐτέων ἀνασχήσει· ὡς καὶ μέγας καὶ [i] πολλὸς [k] ἐγένεο ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, οὕτω καὶ ταπεινὸς ὀπίσω κατὰ τάχος ἔσεαι". Ξέρξης μὲν περιδεὴς [l] γενόμενος τῇ ὄψι, ἀνά τε ἔδραμε ἐκ τῆς κοίτης, καὶ πέμπει ἄγγελον [l] ἐπὶ Ἀρτάβανον καλέοντα· ἀπικομένῳ δέ οἱ ἔλεγε Ξέρξης τάδε· „ Ἀρτάβανε, ἐγὼ τοπαραυτίκα μὲν οὐκ [m] ἐσωφρόνεον, εἴπας ἐς σὲ μάταια ἔπεα χρηστῆς εἵνεκα [n] συμβουλίης· μετὰ μέντοι οὐ πολλὸν χρόνον μετέγνων· ἔγνων δὲ ταῦτά μοι ποιητέα ἐόντα τὰ σύ [o] ὑπεθήκαο· οὐκ ὦν δυνατός τοι εἰμὶ ταῦτα ποιέειν βουλόμενος· τετραμμένῳ γὰρ δὴ καὶ μετεγνωκότι [p] ἐπιφοιτέον ὄνειρον φαντάζεταί μοι, οὐδαμῶς [q] συνέπαινον ποιέειν με ταῦτα· νῦν δὲ καὶ [r] διαπειλῆσαν οἴχεται· εἰ ὦν [s] θεός ἐστι ὁ
388 ἐπιπέμπων, καί οἱ πάντως ἐν ἡδονῇ ἐστι γενέσθαι [t] στρατηλασίην ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐπιπτήσεται καί σοι τὠυτὸ ὄνειρον, ὁμοίως ὡς καὶ ἐμοὶ ἐντελλόμενον· εὑρίσκω δὲ [u] ὧδ' ἂν γινόμενα ταῦτα, εἰ λά-
„ βοις

huius inſomnii nullam rationem habuit; imo ille coactis Perſis quos et antea coegerat, ita verba fecit: Viri Perſæ, veniam mihi date dicenti contrariam ſuperiori ſententiam, nam et ipſe nondum ad ſummum quo perveniendum eſt mihi prudentiæ perveni; et qui ut illud faciam ſuadent, nullo unquam a me tempore abſcedunt. Equidem mihi Artabani ſententiam audienti, confeſtim iuventus efferbuit, ut verba in virum grandiorem natu effunderem petulantiora quam debui, nunc itaque agnoſcens erratum meum, utar illius ſententia: et quoniam revocavi expeditionis contra Græciam ſumendæ ſententiam, vos quieti eſtote. Hæc ubi audiere Perſæ, lætitia affecti adoravere. Inſe- 14
quenti nocte idem rurſus inſomnium quieſcenti Xerxi apparens, inquit: Fili Darii, videris expeditionem apud Perſas revocaſſe, verbis meis pro nihilo habitis, quaſi illa a nemine audiſſes. Hoc igitur nunc bene intellige; niſi extemplo inis expeditionem, id tibi ex ea re continget: quemadmodum brevi magnus et amplus effectus es, ita brevi rurſus humilis eris. Hoc viſo perterrefa- 15
ctus, e cubili exiluit pariter et nuncium miſit ad arceſſendum Artabanum, qui ubi advenit, ita ad eum inquit, Artabane, ego ſtatim quum in te bene conſulentem mihi ſtultis verbis invectus ſum, non fui compos mentis: ſed non multo poſt pœnitens, cognovi id mihi eſſe faciendum quod tu præcipiebas. Tamen id volens exequi non poſſum, nam mihi iam animo immutato, et prioris ſententiæ pœnitenti, apparet in ſomnis viſio, diſſuadens omnino hoc quod poſterius facere conſtitueram: quinetiam nunc interpoſitis minis abſceſſit. Quod ſi Deus eſt, qui inſomnium miſit, eique prorſus eſt cordi expeditionem ſumi adverſus Græciam, advolabit hoc tibi quoque inſomnium, itidem ut mihi præcipiens. Quod ita fore coniecto, ſi omnem
meum

a Med. Paſſ. Aſk. Brit., alii συναλ. τοὺς αὐτοὺς τοὺς καὶ cum Aldo. *b* Παρηγορεόμενοι Arch. V., παρηγορεύμ. Paſſ., antea παρηγορεόμενοι. Mox μεῦ ἀπίσχονται Paſſ. et fortaſſe Valla, non incommode. *c* Ἐπέζεσε Med. *d* Χρεὸν Aſk. *e* Μεταδεδογμένον Arch. Vind. *f* Reſpexit Euſtath. ad Il. B. p. 166, 7., mox τῷ Ξερ. κατυπν. ἔλεγε ἐπιστὰν Paſſ. Aſk. *g* Ποιεύμενος Arch. V., alii ποιεόμενος. *h* Ἐξ αὐτέων ἀνασχήσει Paſſ. Aſk. V. Arch. Steph. margo et Valla, vulgo ἐξ αὐτ. προσδόκα ἀναχωρήσειν. *i* Πολλὸς Arch. V. *k* Med. Paſſ. Aſk. ἐγένετο, in Arch. Paris. A. B. V. Brit. Ald. γενόμενος. *l* Sic Med. Paſſ. Aſk., praepoſitionem ἐπὶ alii omnes reſpuunt: ſtatim ἀπικομένῳ δέ οἱ Med. Paſſ. Aſk., prius quoque Arch. V., antea ἀπιγμένῳ δὲ ἐλ. *m* Ἐφρόνεον Med. Paſſ. Aſk., cui nulla cauſſa vir Cel. patronum ſe praebuit. Porro εἴπας ἐς Aſk. Paſſ. *n* Med. Paſſ. Aſk., alii συμβουλῆς male. *o* Ὑπεθήκαο Arch. V. *p* Ἐπιφοιτέον Arch. *q* Συνέπαινον ἐὸν id. Vind. *r* Δὴ ἀπειλ. Arch., quod non improbo. *s* Θεός τις ἐστι ex Arch. adiert Galeus, ſed τις in eo non exſtat. *t* Στρατηλατέειν Med. Aſk. Paſſ. *u* Ὧδε ἀναγκ. Arch. Poſt pauca εἰ λάβοις Ald.

63. Ἀγχίστροφα] *Subitam et priori contrariam ſententiam.* Tales ἀγχίστροφοι μεταβολαὶ *Gregorii Naz.* Or. xxvii. p. 473. B. ad *Thucydid.* exemplum L. ii, 57. Quod ſtatim παρηγορεόμενοι ab Ionibus probatur; ſolitarium autem *Med.* ἐπέζεσε merito *D'Orvillius*, quippe librarii peccatum, contemſit ad *Chariton.* i, 5. p. 57. Congruit ferme *Euripid.* Iph. Taur. v. 987. Δεινή τις ὀργὴ δαιμόνων ΕΠΕΖΕΣΕ.

63. Φρενῶν —— ἐς τὰ πρῶτα οὔκω ἀνήκω] Idem eſſet ψυχῆς ἐς τὸ φρονιμώτατον· *Xenoph.* Symp. p. 522, 25., ἡ ψυχὴ, ὥσπερ ἂν χρόνον ᾖ ἐπὶ τὸ φρονιμώτερον· καὶ ἀξιεραστοτέρα γίνεται. Ἥβης ἐς τὸ σῶφρον dixit *Sophocles* in perditae tragoediae fragm. apud *Etymolog.* in v. Νεῖκος· nam pro vulgatis, ἥβησει τῷ σώφρονι dubium nullum eſt quin corrigi debeat. ἥβης ἐς τὸ σῶφρον ἵκετο· vidit et illud *Pierſonus* noſter. VALCKEN.

73. Τὠυτὸ ὄνειρον] Monuit *Euſtath.* τὸ ὄνειρον *Homeri* ritu poni, quo *Sophocles*, *Libanius*, *Eunapius* aliique itidem, quamquam non ſemper. Non damnabitur credo ποιεύμενος, neque etiam τάδε τοι ἐξ αὐτέων ἀνασχήσει. MSS. viam monſtrant, teſtati προσδόκα ἀναχωρήσειν gloſſatori, nimium liberali deberi. Saepe mihi, dum his diſtineor, caſtiganda amanuenſium licentia eſt, cuiuſmodi poſt nonnulla περιδεὴς ἐγένετο, utrique priſtinae ſcripturae περιδεὴς γενόμενος, ipſa indice verborum ſerie, poſterior multo.

83. Πέμπει ἄγγελον ἐπὶ Ἀρτάβανον] Genuinum arbitror quod praebuit *Med.* ἐπὶ Ἀρτάβανον ſed omitti, ni fallor, tum debuerat καλέοντα· neque enim praepoſitio ἐπὶ in tali ſtructura cenſeri poſſet a verbo avulſa: καλέοντα remanere potuit ex interpretamento olim adſcripto καλέοντα· *mittit qui Artabanum ad ſe vocaret*: πέμπειν ἐπί τινα ſignificat *mittere ad aliquem arceſſendum*: *Xenoph.* K. II. iii, p. 43, 13., Τιγράνην ἐκέλευσε πέμπειν ἐπὶ τὸν πατέρα. *Thucyd.* vi, c. 61., πέμπουσι ναῦν ἐπὶ ἐκεῖνον· cap. 53. dixerat ναῦν —— ἥκουσαν ἐπὶ Ἀλκιβιάδην· non *adverſus Alcibiadem*; ſed navem, *quae ad eum deportandum erat miſſa*; ut recte *Corn. Nepos* interpretatur in Alcib. c. 4. In *Iſaeo* corrigerem p. 36, 39., Ποσείδιππον ἔπεμψεν ἐπὶ τὸν ἀσυνήθη· id eſt ἔπεμψε τὸν ἀσυνήθη καλέσοντα· καλεῖν τὴν ἀρχὴν. et μεταπέμπεσθαι in eadem dixit *Iſaeus* oratione. VALCKEN.

91. Συνέπαινον] Nolo mutare; ut animi tamen ſententiam declarem, pro genuino et Herodoteo συνέπαινον ἐὸν ποιέειν —— cenſeo. Scriptoris conſuetudinem ΣΥΝΕΠΑΙΝΟΙ γὰρ ἔσαν οἱ Πέρσαι L. v. 20. oſtendunt, et quae plura *Portus*. Mox ἐν ἡδονῇ ἐστι στρατηλατέειν ſcriptum ſi foret, tolerabile eſſet. Nunc laudo vulgatum, redundantiae geminam ſpeciem ignorans. *Gronovius* in alia abit.

100. Οὐ

meum ornatum ſumas, eoque indutus in ſolio meo conſideas, et deinde in cubili meo
16 capias ſomnum. Hæc loquuto Xerxi, Artabanus initio nolle obſequi, atque negare ſe dignum qui regio in ſolio ſederet: tandem quum cogeretur, fecit imperata, hæc
1 præloquutus. Apud me, rex, tantundem valet bene ſentire per ſe, et alteri bonam dicenti ſententiam accedere velle: quæ ambo tibi quum adſint, malorum tamen hominum colloquia depravant: quemadmodum mare, quod eſt hominibus omnium utiliſſimum, ferunt ingruentes ventorum flatus non ſinere, ut natura ſua utatur. Me vero ex te mala verba audientem non tam dolor momordit, quam illud, quod quum propoſitæ eſſent duæ ſententiæ Perſis, una quæ contumeliam augeret, altera quæ tolleret, ac diceret perniciosum eſſe imbui animum plus aliquid ſemper expetendi quam præſens eſt; his propoſitis ſententiis, tu elegiſti eam quæ et tibi ipſi et Perſis eſt
2 periculoſior. Nunc igitur quum mutato in melius conſilio, tamen ais tibi remittenti adverſus Græcos expeditionem accedere inſomnium, alicuius dei nutu, quod te vetat dimittere exercitum, hoc non res divina eſt, fili: inſomnia enim iſta, quæ adeuntia homines fruſtrantur, talia ſunt, qualia ego te docebo, multis quam tu annis natu grandior. Conſuerunt ipſa ſomniorum

„ βοις τὴν ἐμὴν σκευὴν πᾶσαν, καὶ ἐνδὺς, μετὰ τοῦτο ἵζοιο ἐς τὸν ἐμὸν θρόνον, καὶ ἔπειτα ἐν κοίτῃ τῇ ἐμῇ κατυπνώσειας". Ξέρξης μὲν ταῦτά οἱ ἔλεγε. Ἀρτάβανος δὲ [a] οὐ τῷ πρώτῳ οἱ κελεύσματι πειθόμενος, οἷα οὐκ ἀξιεύμενος ἐς τὸν βασιλήϊον θρόνον ἵζεσθαι, τέλος ὡς ἠναγκάζετο, εἴπας τάδε, ἐποίεε τὸ κελευόμενον, [b] „Ἶσον ἐκεῖνο, ὦ βασιλεῦ, παρ' ἐμοὶ κέκριται, φρονέειν τε εὖ, καὶ τῷ λέγοντι χρηστὰ ἐθέλειν πείθεσθαι· [c] τά σε καὶ ἀμφότερα περιήκοντα, ἀνθρώπων κακῶν [d] ὁμιλίαι σφάλλουσι· κατάπερ τὴν πάντων χρησιμωτάτην ἀνθρώποισι θάλασσαν, πνεύματά φασι ἀνέμων ἐμπίπτοντα, οὐ περιορᾷν φύσει τῇ ἑωυτῆς χρῆσθαι· ἐμὲ δὲ ἀκούσαντα πρὸς σεῦ κακῶς, οὐ τοσοῦτον ἔδακε λύπη, ὅσον γνωμέων δύο [e] προκειμενέων Πέρσῃσι, τῆς μὲν, ὕβριν [f] αὐξανούσης, τῆς δὲ, καταπαυούσης, καὶ λεγούσης ὡς κακὸν εἴη διδάσκειν τὴν ψυχὴν πλέον τι [g] δίζησθαι αἰεὶ ἔχειν τοῦ παρεόντος· [h] τουτέων προκειμενέων τῶν γνωμέων, ὅτι τὴν [i] σφαλερωτέρην σεωυτῷ τε καὶ Πέρσῃσι ἀναιρέο· νῦν ὦν, ἐπειδὴ [k] τέτραψαι ἐπὶ τὴν ἀμείνω, φῄς τοι μετιέντι τὸν ἐπ' Ἕλληνας στόλον, ἐπιφοιτᾷν ὄνειρον θεοῦ τινὸς πομπῇ, οὐκ [l] ἐῶντά σε καταλύειν τὸν στόλον· ἀλλ' οὐδὲ ταῦτά ἐστι θεῖα, ὦ παῖ· ἐνύπνια γὰρ τὰ [m] ἐς ἀνθρώπους πεπλανημένα, τοιαῦτά ἐστι οἷά σε ἐγὼ διδάξω, ἔτεσι σεῦ πολλοῖσι πρεσβύτερος ἐών· πεπλανῆσθαι αὗται μάλιστα

a Οὐ τῷ πρώτῳ οἱ κελ. *Arch. V.*, in *Paſſ. Ask.* κελεύματι. *b Stobaeus* exſcripſit Serm. III. p. 42. et *Euſtath.* ad *Hom.* p. 238, 19. *c Med. Paſſ. Ask.* et Fragm. *Paris.*, in quo περὶ ἥκοντα: ceteri τάδε καί. *d Med. Arch. Paſſ. V. Ask.* Fragm. *Paris. Valla*, olim ὁμιλίη. *e Paſſ. Ask. Med.*, προκειμένων alii. *f Med. Paſſ. Ask.*, αὐξούσης olim, nullo diſcrimine. *g* Διζῆσθαι *Arch.*, in aliis δίζεσθαι, etiam in *Stobaeo* Serm. x. p. 131., ubi καὶ ἔχειν, loco αἰεὶ ἔχ. *h* Τουτέων τῶν *Arch.*, tum προκειμενέων τῶν *Paſſ.*, ante προκειμένων. *i* Σφαλερωτάτην *Arch. V. Ask. Steph.* margo. *k* Τετράφθαι *Arch.* *l* Ἐῶντα *Steph.* ora *Ask. Arch. V. Paſſ.*, prius ἐῶντος. *m Euſtath.* ad *Hom.* p. 48, 28. reſpexit.

100. Οὐ τῷ πρώτῳ οἱ κελεύσματι] Sermonem adauxi: Caſus ex verbali pendet ſubſtantivo, ut τῷ θεῷ ὑπηρεσία in *Platon.* Apolog. p. 30. A., τὰ Ἑλένης καὶ Μενέλεω Τηλεμάχῳ δῶρα *Dion. Chryſ.* Or. VII. p. 117. C., ἐπίθεσις τῇ βασιλείᾳ τῶν Σύρων *Strabon.* XVI. p. 1092. A. His ſimilia Cl. *Dukerus* ad *Thucyd.* v, 46. VII, 50. VIII, 21. De κελεύματι. quod in ſchedis, ſuperius L. IV, 141. Cunctabatur fortaſſe in regio ſolio ſedere Artabanus, quoniam Perſis *in ſella regis conſedisſe capitale foret*, Alexandro ap. *Curtium* VIII, 4. auctore.

3. Ἶσον ἐκεῖνο, ὦ βασιλεῦ &c.] Sive Homericae ſeu Heſiodeae ſimillima putetur Artabani haec profeſſio, memorabilis eſt, *Th. Gatakeri* eruditisſima illuſtratione ad *Antonin.* Imp. L. IV, 12. cohoneſtata, et *I. G. Graevii* ad *Heſiodi* Ἔργ. v. 294. Mox τά σε καὶ ἀμφότερα περὶ ἥκοντα ex Fragm. *Paris.* laudem meretur. Vide L. VI, 86, 2. Κακῶν ἀνθρώπων ὁμιλίαι σφάλλουσι reſpondet Paullino Epiſt. ad *Corinth.* prior. C. XV, 33., ubi *Wetſtenius* plena manu.

3. Ἶσον ἐκεῖνο —— παρ' ἐμοὶ κέκριται] Quae *Stobaeus* deſcripſit p. 42., Herodotea *Gatakerus* comparavit cum nobiliſſimo *Heſiodi* dicto Ἔ. κ. Ἡ. v. 291, 293., ad *M. Antonin.* IV, 12. conf. *Graevius* ad *Ciceron.* pro Pub. Sextio c. 40. —— Proxima, qualia legit *Valla*, *Gronovius* egregie reſtituit: τά σε καὶ ἀμφότερα περιήκοντα ἀνθρώπων κακῶν ὁμιλίαι σφάλλουσι· eadem alibi ſemel *Herod.* verbum περιήκειν adhibuit ſtructura VI. p. 359, 8. τοῦτον τὸν ἄνδρα φαμὲν τά τε ἄλλα πάντα περιήκειν τὰ πρῶτα, καὶ δὴ καὶ ἀκούειν ἄριστα δικαιοσύνης πέρι. Verbum Σφάλλειν, *Euripidi* frequentatum, veteribus ſemper adhibitum activa virtute, proprie notat id ipſum quod Latinum *fallere* in iſtis *Livii* XXI, c. 36, 7. *lubrica glacie non recipiente veſtigium, et in prono citius pedes fallente.* Sic emendarunt *I. F. Gronov.* et *A. Drakenborch.* VALCKEN.

7. Κατάπερ τὴν —— θάλασσαν] Ad multitudinem tranſtulerunt oratores, natura ſua maris inſtar tranquillam, demagogorum flabellis tanquam ventis procelloſis facile concitandam: Herodotea horumque ſimilia *I. F. Gronov.* attulit ad iſta *Livii* XXVIII, c. 27., *multitudo omnis ſicut natura maris per ſe immobilis eſt, venti et aurae cient, ita aut tranquillum aut procellae in vobis ſunt.* *Dioni Chryſ.* III, p. 44. C. imperium populare dicitur ποικίλη καὶ παντοδαπὴ φορὰ πλήθους οὐδὲν εἰδότος ἁπλῶς, ταραττομένου δὲ ἀεὶ καὶ ἀγριαίνοντος ὑπὸ ἀκολάστων δημαγωγῶν, ὥσπερ κλύδωνος ἀγρίου καὶ χαλεποῦ, ὑπὸ ἀνέμων σκληρῶν μεταβαλλομένου. VALCKEN.

16. Τὴν σφαλεροτέρην σεωυτῷ] Non minus adconmodate τὴν σφαλερωτάτην Codicum priſcorum. Potest utrumque blapdiri, ſi vel poſterius pro conparato habeatur. Magnus Animadverſor ad *Athen.* XIII, 1. hoc pro uſu excitavit Thaliae C. 119. ὃς καὶ ἀλλοτριώτατός τοι τῶν παίδων καὶ ἧσσον κεχαρισμένος τοῦ ἀνδρός ἐστι. Clariſſime *Euripid.* Andr. v. 6. Νῦν δ' εἴ τις ἄλλη ΔΥΣΤΥΧΕΣΤΑΤΗ γυνὴ Ἐμοῦ πέφυκεν. Sed vide *Abreſchium* Dil. Thucyd. p. 514.

19. Οὐκ ἐῶντά σε καταλύειν] Verius hoc videtur, ſiquidem *inſomnium* ſpectat: nam quamvis τὸ ὄνειρον depoſitum ſupra, τὸν ὄνειρον tamen C. 18. atque alibi uſurpavit. Iam τὰ ἐς ἀνθρώπους πεπλανημένα in *Vallae* Latinis, *quae adeuntia homines fruſtrantur*, latius porriguntur et iterum deinceps. Errantia ſunt et *vaga ſomnia* in Theb. x, 106. *Papinii Statii.* Illuſtres *Homeri* Odyſſ. Τ, 561. verſus non exſcribo.

19. Θεοῦ τινος πομπῇ, οὐκ ἐῶντος] Hoc a correctoribus potius exſpectandum, quam quod margo praebet *Steph.* lectum *Vallae*, οὐκ ἐῶντα σε καταλύειν τὸν στόλον ad remotius ὄνειρον referendum: ſic ſupra c. 15., ἐπιφοιτῶν ὄνειρον φαντάζεταί μοι, οὐδαμῶς συνεπαινέον ποιέειν με ταῦτα· νῦν δὲ καὶ διαπειλῆσαν· more Homerico τὸ ὄνειρον noſter dixit et τὸν ὄνειρον. —— Quam paulo putabat inferius inferendam vir Doctus, mihi praepoſitio, ſaepius e ſcribendi compendio ſic depravata, latere videbatur in prima verbi ſyllaba, ſcribendumque adeo: περιπλανᾶσθαι αὗται μάλιστα ἐώθασι αἱ ὄψιες τῶν ὀνειράτων τά τις ἡμέρης φροντίζει —— *quae in vita uſurpant homines, cogitant, curant, vident. Quaeque aiunt vigilantes agitantque, ea ſi cui in ſomno accidant Minus mirandum eſt:* *Accius* in Bruto apud *Ciceron.* de Div. I, c. 22. —— ſequitur apud *Herod.* ταύτην τὴν στρατηλασίην καὶ τὸ κάρτα εἴχομεν μετὰ χεῖρας· ut ſupra c. 5., τάπερ ἐν χερσὶν ἔχεις et I, c. 35. *quum tantum belli in manibus eſſet*, *Liv.* IV, c. 57. *quamcunque rem habent in manibus*, *Cic.* Tuſc. v, c. 7. Longe frequentius obvium ἔχειν τι μετὰ χεῖρας quo hic ſenſu rarius occurrit pro *rem animo agitare*, vel *re quadam occupatum eſſe*, de Themiſtocle *Thucyd.* I, c. 138., ἃ μετὰ χεῖρας ἔχοι καὶ ἐξηγήσασθαι οἷός τε. VALCKEN.

27. Ei

„ λιστα ἐώθασι [a] αἱ ὄψιες τῶν ὀνειράτων, τά τις ἡμέ-
„ ρης φροντίζει· ἡμεῖς δὲ τὰς πρὸ τοῦ ἡμέρας ταύτην
„ τὴν στρατηλασίην καὶ τὸ κάρτα εἴχομεν μετὰ χεῖ-
„ ρας· εἰ δὲ [b] ἄρα μή ἐστι τοῦτο τοιοῦτο οἷον ἐγὼ
„ διαιρέω, ἀλλά τι τοῦ θεοῦ μετέχον, σὺ πᾶν αὐτὸ
„ συλλαβὼν εἴρηκας· [c] φανήσεται γὰρ δὴ καὶ ἐμοὶ ὡς
„ καὶ [d] σοὶ διακελευόμενον. Φανῆναι δὲ οὐδὲν μᾶλλόν
„ μοι ὀφείλει ἔχοντι τὴν σὴν ἐσθῆτα, ἢ οὐκὶ τὴν ἐμήν·
„ οὐδέ τι μᾶλλον ἐν κοίτῃ τῇ σῇ ἀναπαυομένῳ, ἢ οὐ
„ καὶ ἐν τῇ ἐμῇ· εἴπερ γε καὶ ἄλλως ἐθέλει φανῆναι.
„ οὐ γὰρ δὴ ἐς [e] τοσοῦτό γε εὐηθείης ἀνήκει τοῦτο
„ [f] ὅ, τι δή κοτέ ἐστι τὸ ἐπιφαινόμενόν τοι ἐν τῷ
„ ὕπνῳ, ὥστε δόξει, ἐμὲ ὁρῶν, σὲ εἶναι, τῇ σῇ ἐ-
„ σθῆτι τεκμαιρόμενον· εἰ δὲ ἐμὲ μὲν ἐν οὐδενὶ λόγῳ
„ ποιήσεται, οὐδὲ ἀξιώσει ἐπιφανῆναι, οὔτε ἢν τὴν
„ ἐμὴν ἐσθῆτα ἔχω, οὔτε ἢν τὴν σήν, [g] σὲ δὲ ἐπιφοι-
389 „ τήσει· τοῦτο [h] μαθητέον ἤδη ἔσται· εἰ γὰρ δὴ [i] ἐπι-
„ φοιτήσειέ γε συνεχέως, φαίην ἂν καὶ αὐτὸς θεῖον
„ εἶναι· εἰ δέ τοι οὕτω [k] δεδόκηται γίνεσθαι, καὶ οὐκ
„ οἷά τε αὐτὸ παρατρέψαι, ἀλλ᾽ ἤδη [l] ἵημι ἐν κοί-
„ τῃ τῇ σῇ κατυπνῶσαι, Φέρε, τούτου ἐξ ἐμεῦ
„ [m] ἐπιτελευμένου, Φανήτω καὶ ἐμοί· μέχρι δὲ τού-
„ του τῇ παρεούσῃ γνώμῃ [n] χρήσομαι". Τοσαῦτα
εἴπας Ἀρτάβανος, [o] ἐλπίζων Ξέρξεα ἀποδέξειν λέ-
γοντα οὐδέν, ἐποίεε τὸ κελευόμενον· ἐνδὺς δὲ τὴν Ξέρ-
ξεω ἐσθῆτα, καὶ [p] ἑζόμενος ἐς τὸν βασιλήιον θρόνον,
ὡς μετὰ ταῦτα κοῖτον ἐποιέετο, ἦλθέ οἱ κατυπνωμέ-
νῳ τὠυτὸ ὄνειρον τὸ καὶ παρὰ Ξέρξεα ἐφοίτα· [q] ὑπερ-
στὰν δὲ τοῦ Ἀρταβάνου, εἶπε, [r] „ Ἆρα σὺ δὴ κεῖνος
„ εἷς ὁ ἀποσπεύδων Ξέρξεα στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλ-
„ λάδα, ὡς δὴ κηδόμενος αὐτοῦ; ἀλλ᾽ οὔτε ἐς τὸ με-
„ τέπειτα, οὔτε ἐς τὸ παραυτίκα νῦν καταπροΐξεαι,
„ ἀποτρέπων τὸ [s] χρεὸν γενέσθαι. Ξέρξεα δὲ τὰ δεῖ
„ ἀνηκουστέοντα παθεῖν αὐτῷ ἐκείνῳ δεδήλωται".
Ταῦτά τε [t] δὴ ἐδόκεε Ἀρτάβανος [u] τὸν ὄνειρον ἀπει-
λέειν, καὶ θερμοῖσι σιδηρίοισι ἐκκαίειν αὐτοῦ μέλλειν
τοὺς

niorum viſa plerumque fruſtrari ob ea quæ
quis per diem mente agitat, nos autem
nudiustertius expeditionem hanc et quidem
vehementer agitavimus. Quod ſi hoc non 3
est cuiusmodi ego diſcutio, ſed aliquid di-
vini particeps, tu ipse omnia in verbis tuis
comprehendiſti, apparebit enim et mihi ita,
ut tibi, iubens. Verum nihilo magis ap-
parere mihi debet tuum amictum gerenti,
quam etiam non meum: neque magis quie-
ſcenti in tuo toro quam non et in meo: ſi
etiam alias vult ſe exhibere. Neque enim
eo veſaniæ pervenit illud quicquid est, quod
ſeſe obtulit tibi in ſomnis, ut me cernens
putet eſſe te, ducto e veſtibus argumento.
Id autem ſi me contemptui habebit, pro-
fecto nec aſpectu ſuo dignabitur, ſive mea
geram veſtimenta, ſive tua, ſed te adi-
bit; quod iam animadvertendum erit. Nam
ſi frequentius accesſerit, ipse quoque fa-
terer divinum eſſe. Ceterum ſi ita tibi a-
gendum videtur, neque id revocari pot-
est, en ad cubandum in tuo cubili per-
go. Age, mihi quoque, quum iſta fe-
cero, appareat: hac tantum condicione
tuæ ſententiæ acquieſcam. Hæc loquutus 17
Artabanus, qui ſperaret probaturum ſe
Xerxem dicere nihil, iuſſa exequutus est.
Et quum induta ſibi Xerxis veſte, rega-
li ſolio reſedisſet, moxque cubitum ivis-
ſet, idem inſomnium dormienti adfuit, quod
Xerxem adierat, eique ſuperadſtans, ita
inquit, Tune ille es qui feſtinantem bel-
lare contra Græciam Xerxem detines, tan-
quam eius curam gerens? *Tu neque in fu-
turum neque in præſens inpune feres, qui
disſuades id quod debet contingere.* Quid
autem Xerxem pati neceſſe ſit, dicto non
audientem, ei ipſi demonſtratum est. His 18
verbis Artabano viſa est illa viſio in ſomnis
minitari, candentibusque ferramentis cona-
ri

a Ὄψιες ὀνειράτων *Arch. V.* *b* Ὄρημα *Arch.*, tum τοῦτο τοιοῦτον aut τοιοῦτο *Med. Paſſ. Ask. V. Arch.*, antea τοῦτο τοιόνδε. Porro διαιρέω *M. Paſſ. V. Ask. Arch.*, διαιρῶ *Ald.* aliique. *c* Φανήτω ora *Steph. Paſſ. Brit.*, Φανεῖται γὰρ καὶ ἐμοὶ *Arch. Vind.*, καὶ ἐμοὶ etiam *Paſſ. Ask.*, κἀμοὶ alii. *d* Σὺ *Paſſ. Brit.* *e* Τοσοῦτόν γε *Arch. V.* *f* Ὅτι δὴ iidem. *g* Σὲ δὲ *Eton. Arch. Valla.* Antea οὐδὲ. *h* Ἤδη μαθ. *Arch. Paſſ. Ask.*, qui poſteriores cum *Med.* ἔσται, in aliis ἐστί. *i* Ἐπιφοιτήσειέ γε *Arch. Paſſ. Ask.*, recte. ultima vocula deerat. *k* *Med. Arch. Paſſ. Ask.*, antea δέδοκται· mox αὐτὸ παρατρ. *Arch. Valla*, prius αὐτῷ. *l* Ἢ ἐμὲ *Paſſ. Ask. Med.* *m* Ἐπιτελλόμ. *Arch.* *n* Μὴ χρήσομαι *Vind.*, paullo antea Φανεῖται *Arch.* *o* *Med. Arch. V. Ask. Paſſ.*, prius νομίζων· plerique etiam Ξέρξην, et ſaepe in ſeqq. *p* Ἱζόμ. *Paſſ.* *q* Exſcripſit *Euſtath.* ad *Homer.* p. 167, 15. Ἀρταβάζου per errorem legens. *r* Σὺ δὴ ἐκεῖνος εἷς *Arch. V.*, εἷς quoque *Ask.*, bene omnino. Porro εἶπε τάδε *Ald. Paris A. B. Brit.*, τάδε non norunt *Med. Ask. Paſſ.* *s* Χρεὸν *Arch. Paſſ.* Vid. *Euſtath.* in *Hom.* pag. 166, 8. non nihil errantem. Mox τὸν μὲν δὴ Ξέρξην *Arch.* *t* Reſpuunt *Arch. V. Paſſ.*, tum ὁ Ἀρτ. *Arch.* *u* Τὸ *Paſſ.*, mox σιδηρίοισι *Arch.* recte: reliqui σιδηρείοισι.

27. Εἰ δ᾽ ἄρα μή ἐστι] Egregie aptum est ad fraudem ὄραμα *Arch.*, de viſis per quietem in *Macrobii* Somn. Scipion. 1, 3. atque aliis. Series hinc excludit librarii commentum. Οἷον ἐγὼ διαιρέω optime, *quale ego eſſe ſtatuo*, interpretabatur Cl. *Lamb. Bos* Obſerv. Critic. C. 6., hoc nomine vituperationem per figuras non meritus.

39. Σὲ δὲ ἐπιφοιτήσει] Non offendor repetitis, quas vir doctus inducendas iudicabat, negationibus: earum in iteratione nihil inſoliti praeterque morem. Cohaerentia orationis, οὐδὲ ἐπιφοιτήσει reſpuente, angor. Quod expresſi plene ſatisfacit, aeſtusque ſedat. Itaque *Laurentii* Latina reduxi, ex bonis Graecis bona. Falſus ſi ſum, quod nolim, duces ac ſocios *Th. Gale*, *Corn. de Pauw* et *Valckenarium* habeo.

39. Οὐδὲ ἐπιφοιτήσει] Quam praebet *Galeus* Codicum lectionem, σὲ δὲ ἐπιφοιτήσει, hanc poſtulant vicina: εἰ δὲ ἐμὲ μὲν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιήσεται, —— σὲ δὲ ἐπιφοιτήσει, (*Valla* necdum interpolatus, *ſed te adibit*:) τοῦτο μαθητέον ἤδη ἐστί· εἰ γὰρ δὴ ἐπιφοιτήσειε συνεχέως, Φαίην ἂν καὶ αὐτὸς θεῖον εἶναι· in iſtis nihil praeterea novandum puto; in proxime ſequentibus, εἰ δέ τοι δέδοκται γίνεσθαι, καὶ οὐκ οἷά τε αὐτὸ παρατρέψαι· ſic ſcribi malim quam αὐτῷ, ſicut vulgatur, vel αὐτά, quae viri Docti est coniectura. VALCKEN.

42. Οὕτω δεδόκηται] Receptius in Muſis δέδοκται nec illud propterea reiiciendum. *Pindarus* Nemeon. v, 33. ἢ σιδηρίταν ἐπαινῆσαι πόλεμον ΔΕΔΟΚΗΤΑΙ. Nititur veritate αὐτὸ παρατρέψαι ex *Arch.*, asſecutusque est coniectando *Reiskius* et *Abreſchius*. Quod ſequitur ἢ ἐμὲ loco ἵημι in ſcriptis quibusdam, explicat vir Celeb., ſed ita ut indoctior atque incertior abeas. Scribarum ego errorem arbitror.

50. Κοῖτον ἐποιέετο] Nihil in dictione deſidero: namque κοῖτον ἐποιέετο, loco ἐφίετε, quod non nemini in mentem venit, ſe non commendat. Ecce tibi ex Vit. *Homeri* C. 31. καὶ τότε μὲν τὴν ΚΟΙΤΗΝ αὐτοῦ ΕΠΟΙΗΣΑΤΟ. Quo in genere κοῖτον et κοίτην non differre ex L. v, 20. conſtat. In conſequentibus Σὺ δὴ κεῖνος εἷς ὁ — irato bene congruit.

55. Καταπροΐξεαι] Laurentii *conſideras* per editiones male vagabatur. Vide *Valckenarium* ad L. III, 36. Statim θερμοῖσι σιδηρίοισι optime *Arch.*: Ὀβελοὶ σιδήρεοι L. II, 135. priſtinum non adiuvant. Σιδήρια enim ſunt ferramenta L. III, 29. IX, 36., *Platoni* Gorg. p. 300. &c.

59. Θερμοῖσι σιδηρείοισι] Scribendum σιδηρίοισι nam ἡ σιδηρουργία, σιδήρεον dicebatur; *ferramentum* σιδήριον· σιδήρια λιθουργικὰ habet *Pollux* VII, 125. et τριχοκουρικὸν σιδήριον. *Suidas*: Σιδήριον, τὸ μικρόν, ὑποκοριστικῶς διὰ τοῦ ι.

He-

ri oculos ipſius exurere. Quare vehementer exclamans Artabanus exiluit, et ſedens prope Xerxem, ubi obverſatam ſibi in ſomnis viſionem expoſuit, ſecundo loco hæc inquit: Equidem, rex, ego, utpote homo, qui multa iam videram et magna negocia cecidiſſe ſub inferioribus, non ſinebam te omnia ætati indulgere, gnarus rem eſſe malam multa concupiſcere, memoria tenens expeditionem Cyri contra Maſſagetas quemadmodum cecidiſſet; etiam reminiſcens, quomodo actum fuerit cum exercitu Cambyſis contra AEthiopes: qui etiam cum Dario militavi adverſus Scythas. Hæc ſciens ego, ſentiebam te, ſi quieſceres, ab omnibus hominibus pro beato celebratum iri. Sed quoniam divinus quidam inſtinctus eſt, et Græcos clades quædam, ut videtur, miſſa divinitus manet, ego quoque et ipſe mutor, ac ſentio aliter. Tu vero quæ divinitus miſſa ſunt, indicato Perſis, iubetoque, ut iis quæ ad apparatum pertinentia prima præceperas, operam dent. Ita autem agito, ut nihil tuorum, deo tribuente, deſit. His dictis, et elatis ex ea viſione animis, ſimulatque dies extitit, ibi confeſtim et Xerxes hæc Perſis exponit, et Artabanus, quem conſtabat prius ſolum omnium fuiſſe dehortatum, tunc palam ex-
19 hortabatur. Post hæc ineunti expeditionem Xerxi tertium in ſomno viſum oblatum eſt: quod magi auditum, coniectarunt ad univerſam terram pertinere, portendereque omnes homines Xerxi ſervituros: viſum autem tale erat: Videbatur ſibi Xerxes ſurculo oleagino coronatus eſſe, cuius oleæ ramis univerſa tellus occuparetur, et mox coronam capiti circumdatam evaneſcere. Hæc magis interpretando illuc trahentibus, et Perſis congregatis, ſine mora quilibet eorum ad ſuam præfecturam digreſſus, omni ſtudio incubuit ad exequenda iuſſa, certantes dona quæ propoſita fuerant obtinere.
20 Xerxes autem ita copias militares ſuſcitavit, ut omnem continentis locum ſcrutaretur, ſiquidem a debellata AEgypto per totum quadrien-

τοὺς ὀφθαλμούς· καὶ ὃς, ἀμβώσας μέγα [a] ἀναθρώσκει, καὶ παριζόμενος Ξέρξῃ, ὡς τὴν ὄψιν οἱ τοῦ ἐνυπνίου διεξῆλθε ἀπηγεόμενος, δευτερά οἱ λέγει τάδε· „ Ἐγὼ μὲν, ὦ βασιλεῦ, οἷα ἄνθρωπος [b] ἰδὼν ἤδη πολλά τε καὶ μεγάλα πεσόντα πρήγματα ὑπὸ ἡσσόνων, οὐκ [c] ἔων σε τὰ πάντα τῇ ἡλικίῃ εἴκειν· ἐπιστάμενος ὡς κακὸν εἴη τὸ πολλῶν ἐπιθυμέειν· [d] μεμνημένος μὲν τὸν ἐπὶ Μασσαγέτας Κύρου στόλον ὡς ἔπρηξε, μεμνημένος δὲ καὶ τὸν ἐπ' Αἰθίοπας [e] τοῦ Καμβύσεω, συστρατευόμενος δὲ καὶ Δαρείῳ ἐπὶ Σκύθας· ἐπιστάμενος [f] ὦν ταῦτα, γνώμην εἶχον, [g] ἀτρεμίζοντά σε μακαριστὸν εἶναι πρὸς πάντων ἀνθρώπων. ἐπεὶ δὲ δαιμονίη τις γίνεται ὁρμὴ, καὶ Ἕλληνας, ὡς ἔοικε, φθορή τις καταλαμβάνει θεήλατος, ἐγὼ μὲν καὶ αὐτὸς τράπομαι, καὶ τὴν γνώμην μετατίθεμαι· σὺ δὲ σήμηνον μὲν Πέρσῃσι τὰ ἐκ τοῦ θεοῦ πεμπόμενα, χρῆσθαι δὲ κέλευε τοῖσι ἐκ [h] σέο πρώτοισι προειρημένοισι ἐς τὴν παρασκευήν· ποίεε δὲ οὕτω ὅκως τοῦ θεοῦ παραδιδόντος, τῶν σῶν [i] ἐνδεήσῃ μηδέν". Τουτέων λεχθέντων, ἐνθαῦτα ἐπαρθέντες τῇ ὄψει, ὡς ἡμέρη ἐγένετο τάχιστα, Ξέρξης τε [k] ὑπερετίθετο ταῦτα Πέρσῃσι· καὶ Ἀρτάβανος, ὃς πρότερον ἀποσπεύδων μοῦνος ἐφαίνετο, τότε ἐπι-
σπεύδων φανερὸς ἦν. Ὁρμημένῳ δὲ Ξέρξῃ [l] στρα- 390
τηλατέειν, μετὰ ταῦτα τρίτη ὄψις ἐν τῷ ὕπνῳ ἐγένετο, τὴν οἱ μάγοι ἔκριναν ἀκούσαντες, φέρειν τε ἐπὶ πᾶσαν γῆν, δουλεύσειν τέ οἱ πάντας ἀνθρώπους. ἡ δὲ ὄψις ἦν ἥδε· ἐδόκεε ὁ Ξέρξης ἐστεφανῶσθαι ἐλαίης θαλλῷ· ἀπὸ δὲ τῆς ἐλαίης τοὺς κλάδους γῆν [m] πᾶσαν ἐπισχεῖν· μετὰ δὲ, ἀφανισθῆναι περὶ τῇ κεφαλῇ κείμενον τὸν στέφανον· κρινάντων δὲ [n] ταύτῃ τῶν μάγων, Περσέων τε τῶν συλλεχθέντων, αὐτίκα πᾶς ἀνὴρ ἐς τὴν ἀρχὴν τὴν ἑωυτοῦ ἀπελάσας, εἶχε προθυμίην πᾶσαν ἐπὶ τοῖσι [o] εἰρημένοισι, θέλων αὐτὸς ἕκαστος τὰ προκείμενα δῶρα λαβεῖν. Καὶ Ξέρξης τοῦ στρατοῦ οὕτω ἐπάγερσιν ποιέεται, χῶρον πάντα ἐρευνῶν τῆς ἠπείρου· ἀπὸ γὰρ Αἰγύπτου ἁλώσιος, ἐπὶ μὲν τέσσερα

a Θρώσκει, ſed in margine ἀνά, tanquam varians ſcriptura *Arch.*, ἀνθρώσκει *Paſſ.* *b* *Med. Arch. Paſſ. Vind. Aſk. Paris. B. Stobaeus* Serm. x. p. 130., optime: antea ἰδών τε πολλὰ καὶ, *Valla* ὑπὸ ἡσσόνων verterat *ſub Heſſonibus*, ridicule. *c* Ἐῶ *Stob.* *d* Μιμνησκόμενος ora *Steph. Paſſ.* et mox: μεμνησκόμενος *Aſk.*, in *Med.* μεμνησμένος. *e* Τὸν *Arch. Paſſ.* *f* Deſit utrique et *Aſk.* *g* Haec attigit *Euſtath.* Hom. p. 201, 16. *h* Σεῦ *Arch. V.*, nec male. *i* Ἐνδεήσει *Arch.*, non praeter uſum, de quo Cl. *Valcken.* ad Phoeniſſ. v. 93., tum τουτ. δὲ *Paſſ.* *k* Ὑπετίθεε *Arch. Vind.*, prave. *l* Στρατεύειν *Arch. V.*, quae gloſſa. *m* Omittunt ambo illi πᾶσαν. *n* Ταῦτα *Paſſ.* *o* *Med. Aſk. Paſſ. Arch. Vind. Paris. B.*, olim ἀνειρημένοισι.

Herod. IX, c. 36., ἐπενειχθέντος κως σιδηρίου ἐκράτησε. —— Quod ſequitur Ionicum ἀμβώσας reſtituendum arbitror in libello de Syria Dea inter *Lucianeos* T. III. p. 471, 88. pro θαμβώσας: illinc receptum fuit in Indicem Graecis inuſitatum θαμβόω. VALCKEN.

63. Οἷα ἄνθρωπος ἰδὼν ἤδη] Ubi deſcripſit iſta *Stobaeus* p. 130., cepit multo rectius pleraque *Geſner*, quam ceperat *Valla*, turpiter hallucinatus in vicinis; μεγάλα πεσόντα πρήγματα ὑπὸ ἡσσόνων, vel potius ἑσσόνων optime *H. Steph.* interpretatur: iſta proximum accedit hoc *Thucyd.* II, c. 89, 6., πολλὰ δὲ καὶ στρατόπεδα ἤδη ἔπεσεν ὑπὸ ἐλασσόνων τῇ ἀπειρίᾳ, ἔστι δὲ ἃ καὶ τῇ ἀτολμίᾳ. —— In proximis, τῇ ἡλικίῃ εἴκειν longe aliter eſt accipiendum ac L. V, c. 19., σὺ μέν, ὦ πάτερ, εἶκε τῇ ἡλικίῃ ubi de patre ſene Macedo loquitur Alexander; hic Artabanus fratris filium Regem τὰ πάντα τῇ ἡλικίῃ εἴκειν, *prorſus morem gerere* nolebat *iuvenilis aetatis cupiditati*, qua coecatus amplificare deſiderabat imperium: hoc obſcurius indicatum voluiſſe ſequentia monſtrant, ὡς κακὸν εἴη τὸ πολλῶν ἐπιθυμέειν. Εἴκειν in talibus notat animi concitati motibus velut imperioſis dominis morigerum *cedere*: Achilles *Homero* pingitur ut leo, μεγάλῃ τε βίῃ καὶ ἀγήνορι θυμῷ Εἴξας. Il. Ω, 42. *Euſtath. iſtis*, ait, εἴκειν δοκεῖ ὅσα καὶ δεσπόταις ἐγκελευομένοις αὐτῷ· *Eurip.* Helena v. 79., Ἥμαρτον· ὀργῇ δ' εἶξα μᾶλλον ἢ μ' ἐχρῆν· εἴκοντας κάκῃ *Platoni* reſtituit *H. Steph.* Schediaſm. I, c. 23. VALCKEN.

72. Ἀτρεμίζοντα] *Bellis ſuperſedentem*; qua quidem mente principes ipſi ſe et cives beare ſolent. Κῦρον οὐκ ἀτρεμίζοντα, bella ex bellis cientem L. I, 190. deſcripſit. Veriſſime *Philo Iud.*, alia etſi in re, de Septen. p. 1186. A. ἐν μέρει δ' ΑΤΡΕΜΙΖΟΝΤΕΣ ἑτοιμότερα καὶ εὐκινητότερα τὰ τοῦ σώματος ἴσχουσι μέρη. Illa autem φθορὴ θεήλατος, ſed Perſas adflictura, tragica *AEſchyli* dictione pingitur in Pers. v. 102. &c.

99. Ἐπὶ μὲν τέσσερα ἔτεα πλήρεα] Teſtis *Thucydides* eſt L. I, 18. decimo a Marathonia pugna anno Xerxem expeditionem in Graecos ſuſcepiſſe: *Plato* L. III. de Leg. p. 698. C. σχεδὸν δέκα ἔτεσι *decem ferme annis* ante Salaminium praelium Perſas et Athenienſes in Marathonio campo committit. Hinc diſſidium de intervallo temporis, quo certamen disiungitur utrumque, his decem, illis undecim annos probantibus. *Herodoti* calculos nos ſubducemus. Apparatum Darii ad novum in Graecos bellum triennalem ſignavit C. I., adiungens quarto post Marathoniam pugnam anno AEgyptios deſciviſſe: tum proximo ab eorum defectione Darium diem obiiſſe ſupremum C. 4.; qui quintus utique a praelio Marathonio. Sequuntur pleni quatuor

ρα ἔτεα πλήρεα παραρτέετο στρατιήν τε καὶ τὰ πρόσφορα τῇ στρατιῇ· πέμπτῳ δὲ ἔτεϊ [a] ἀνομένῳ ἐστρατηλάτεε χειρὶ μεγάλῃ πλήθεος· στόλων γὰρ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν πολλῷ δὴ μέγιστος οὗτος ἐγένετο· ὥστε μήτε τὸν Δαρείου τὸν ἐπὶ Σκύθας παρὰ τοῦτον [b] μηδὲν φαίνεσθαι, μήτε τὸν Σκυθικὸν, ὅτε Σκύθαι Κιμμερίους διώκοντες, ἐς τὴν Μηδικὴν χώρην ἐμβαλόντες, σχεδὸν πάντα τὰ ἄνω τῆς Ἀσίης καταστρεψάμενοι, ἐνέμοντο· τῶν εἵνεκεν ὕστερον Δαρεῖος ἐτιμωρέετο· μήτε κατὰ τὰ λεγόμενα τὸν Ἀτρειδέων ἐς Ἴλιον, μήτε [c] τὸν Μυσῶν τε καὶ Τευκρῶν, [d] τὸν πρὸ τῶν Τρωϊκῶν γενόμενον· οἳ [e] διαβάντες ἐς τὴν Εὐρώπην κατὰ Βόσπορον, τούς τε Θρήϊκας κατεστρέψαντο πάντας, καὶ ἐπὶ τὸν [f] Ἰόνιον πόντον κατέβησαν, μέχρι τε Πηνειοῦ ποταμοῦ τοῦ πρὸς [g] μεσαμβρίης ἔλασαν. Αὗται [h] αἱ πᾶσαι. οὐδ' ἕτεραι πρὸς ταύτῃσι [i] γενόμεναι στρατηλασίαι, μιῆς τῆσδε οὐκ ἄξιαι· τί γὰρ οὐκ ἤγαγε ἐκ τῆς Ἀσίης ἔθνος ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα Ξέρξης; κοῖον δὲ [k] πινόμενόν μιν ὕδωρ οὐκ ἐπέλιπε, πλὴν τῶν μεγάλων ποταμῶν; οἱ μὲν γὰρ νέας παρείχοντο, οἱ δὲ ἐς πεζὸν ἐτετάχατο, τοῖσι δὲ ἵππος προσετέτακτο, τοῖσι δὲ ἱππαγωγὰ [l] πλοῖα, ἅμα στρατευομένοισι· τοῖσι δὲ ἐς τὰς γεφύρας μακρὰς νέας παρέχειν· [m] τοῖσι δὲ σιτά τε καὶ νέας· καὶ τοῦτο μὲν, ὡς

[a] προσ-

driennium comparaverat exercitum, atque eius apparatum, quinto autem anno ineunte movit cum ingenti copiarum manu. Nam omnium quas novimus expeditionum hæc multo maxima extitit, adeo ut ad eam nihil fuiſſe videatur aut illa Darii adverſus Scythas ſumpta, aut illa Scythica, quæ Cimmerios inſequens Medicam regionem invaſit, ac pene omnia ſuperiora Aſiæ ſubegit ac tenuit; quo nomine Darius poſtea Scythas ivit ultum: neque ad illa quæ iactantur Atridarum adverſus Ilium, aut illa ante Troica Myſorum Teucrorumque, qui per Boſporum in Europam transgreſſi, omnes Thraces in ditionem ſuam redegerunt, ad Ioniumque pontum deſcendentes, ad Peneum usque amnem, qui ad meridiem vergit, proceſſerunt. Neque illæ omnes 21
expeditiones, neque aliæ præter has, cum una hac comparari merentur. Quam enim ex Aſia gentem non duxit contra Græciam Xerxes? quæ aqua præter ingentes amnes potando non defecit? Alii namque naves præſtabant; aliis ut peditatum, aliis ut equitatum, aliis ut navigia ad vectandos equos una militantibus, aliis ut naves longas in uſum pontium præberent, iniunctum erat;

a Ἀναισιμουμένῳ *Arch.* ſolus. *b* Μηδένα *Steph.* marg. *Arch. Brit. Paſſ. Vind.*, quos ſequantur, qui volent. *c* Τῶν *Arch.* *d* Τόν τε *Paſſ. Ask.*, tum γενομένων *Arch.* *e* Διαβάντες τὴν Εὐρ. *Med. Paſſ. Ask. Ald.* *f* Ἰόνιον *Arch. Ald. Hervag.*, Ἰώνιον Edd. alii et codices. *g* *Med. Ask. Paſſ. V. Arch.*, antea μεσαμβρίην. *h* Οὐ πᾶσαι *Arch. Vind. Valla*: mox οὐδ' αἱ ἑτερ. *Med.*, in *Ask. Paſſ.* καὶ οὐδ' αἱ ἑτ., omittunt alii αἱ illud. *i* Προσγενόμεναι *Paſſ. Ask.*, in *Arch. V.* αἱ ante στρατηλ. deſit et *Ask.*, recte. *k* *Med. Paſſ. Ask. Paris. A.*, pronomen μιν ſpernitur abs reliquis. *l* Πλοῖα στρατ., ſine ἅμα *M. Paſſ. Ask.* *m* *Arch. V. Paſſ. Ask. Brit. Paris. A. B. Ald.*, τοῖσι δ' ἐς σῖτα *Med.* ſolus, et hic quidem ſpernendus.

tuor anni, a Xerxe, in conparandis ad Graecum bellum rebus abſumti: πέμπτῳ δὲ ἔτεϊ *volvente* ſive *procedente anno* v., rex Perſa expeditionem ingreditur, delatusque *Sardes* poſt iter longum interquieſcit ac ibidem hiemem tranſigit C. 32., vere deinde ineunte Abydum proficiſcitur C. 37. Unde conſequens videtur, ut pro *Herodoti* rationibus Rex xi. poſt Marathoniam cladem anno in Europam moverit Graecosque. Certe *Iuliani* Imp. Or. 1. p. 42. C. χρόνος ἐτῶν οὐκ ἐλάσσων δέκα, a Xerxe in belli adparatu inſumtus, nunquam procedet, niſi Darii v. anni auxilio veniant, ex doctiſſimorum virorum *Petavii* et *Spanhemii* cenſura. Iunge *Duker.* ad *Thucydid.* 1, 18., et, quem ille merito laudavit, *H. Alphenium* in Conmentar. Chronolog. ad *Danielis* C. ix. Part. iii. C. 5.

1. Πέμπτῳ δὲ ἔτεϊ ἀνομένῳ] *Arch.* ἀναισιμουμένῳ laudibus *Th. Galeus* et *Ioſeph. Waſſe* Indicis Thucydidei Voc. Χείρ ferunt, reſtitutumque optant. Erit profecto Ionicae ſpeciei, modo ἀναισιμουμένῳ formetur; hic valere utrum queat, dubito valde. Ἀναισιμοῦσθαι locum ſibi capeſſit in rebus temporeque abſolutis, veluti ii, 31. οὗτοι γὰρ συμβαλλομένῳ μῆνες εὑρίσκονται ΑΝΑΙΣΙΜΟΥΜΕΝΟΙ ἐξ Ἐλεφαντίνης πορευομένῳ ἐς τοὺς Αὐτομόλους, *hi enim* quatuor *menſes conputanti reperiuntur abſoluti, ex Elephantina ad Automolos profecto*, et ſaepe alias apud *Portum.* Atqui annus quintus Xerxis procedebat duntaxat, ad finem nondum devolutus; τέσσερα ἔτεα πλήρεα, *pleni quatuor anni*, qui antecedunt, ita rem habere, clamant. Ἀνόμενον itaque ἔτος eſt volvens, cuius anni principio Xerxes expeditionem orſus fuit. Tale νέον ἤματος ἀνομένοιο *incboante die Apollon. Rh.* ii, 496. iii, 1339., et ἤνετο τὸ ἔργον Noſtri 1, 189. et viii, 71., in opere, quod continuo procedit et porrigitur. *Homerus* Il. K, 251. et *Euſtathius* conſimiliter.

1. Πέμπτῳ δὲ ἔτεϊ ἀνομένῳ] Hinc *Heſych.* Ἀνομένῳ, ἀνυομένῳ· vetus iſta verbi forma ſic ſemper apud *Heſych.* redditur per alteram uſu receptam, in Ἄνεται· Ἀνόντος· Ἄνων· Ἤνεν· &c. *Suidas:* Ἄνεις ἀντὶ τοῦ ἀνύεις, Φρύνιχος· Vid. *Euſtath.* in *Hom.* Od. B. p. 80, 2. et Miſcell. Obſerv. v. p. 95, 96., ſed quod illic vir Eruditiſſimus *Xenophonti* tribuit ex *Suida*, id ego vellut minime Xenophonteum *Suidae* libenter reliquerim: habet et *Heſych. Callimacheum* Ἄνειν, et bis ἀνύειν interpretatur. VALCKEN.

9. Μήτε τὸν Μυσῶν &c.] Si τῶν Μυσῶν volueris, oratio pendebit ex ſuperioribus κατὰ τὰ λεγόμενα, tum, ut *Arch.*, τῶν πρὸ τῶν Τρ. γενομένων. Quibus equidem non capior: Τὸν Μυσῶν innuit στόλον. Mox διαβάντες τὴν Εὐρώπην —— expedire vir Celeb. nititur; qui ſi cogitaſſet ultimam vocis praecedentis ſyllabam, uti ſaepe factum pulcre noverat, praepoſitionem ἐς devoraſſe, arceſſitam haud probaſſet explicationem. Praepoſitio in huiuſcemodi tranſitu non ſpernitur L. ix, 6, 113. &c. Teucrorum Myſorumque in Europam traiectum repetit L. vii, 75.

13. Τὸν Ἰόνιον πόντον] Sic recte *Aldus* olim, uti L. vi, 127. ix, 91. Non neſcio Cl. *Marklandi* obſervata ad *Maxim. Tyr.* Diſſ. xxxix. p. 723., certum tamen durat, veterum pleroſque et ſoluta et ligata oratione Ἰόνιον πόντον ſive πόρον et κόλπον maluiſſe. Mox τοῦ πρὸς μεσαμβρίης reſingitur docti coniectura viri, τοῦ πρὸς Σαλαμβρίης, et auctoritate quidem *Tzetzae* Chil. ix. v. 707., Peneum, Onochoumque et Sperchium amnes *Salambriae* titulo a barbaris ferri, prodentis. Mihi talis opinatio errans eſt et vaga. Sequentia ſcribi cuperem, αὗται αἱ πᾶσαι, οὐδὲ αἱ ἕτεραι πρὸς ταύτῃσι γενόμεναι στρατηλασίαι. —— Sane οὐδ' αἱ *Med. Ask.* ab aliis proſcribitur. Sequar proinde Codd. plurium conſenſionem.

14. Αὗται αἱ πᾶσαι, οὐδ' αἱ] Scriberem literis quae male videntur repetitae deletis: Αὗται αἱ πᾶσαι, οὐδὲ ἕτεραι πρὸς ταύτῃσι γενόμεναι στρατηλασίαι, μιῆς τῆσδε οὐκ ἄξιαι· delendum articulum cenſuit et *Reiskius:* οὐδ' αἱ ἕτεραι prodierat ex *Med. Reliquae* στρατηλασίαι πρὸς ταύτην μηδὲν ἐφαίνοντο, ſive μιῆς τῆσδε οὐκ ἄξιαι, *indignae ſunt, quae cum una iſta comparentur*: ſcribi quoque potuit ab Herodot. μιῇ τῇδε οὐκ ἄξιαι συμβληθῆναι εἰσί· utriusque uſus exempla collegit ex *Herod. Raphelius* in Ep. ad *Rom.* viii, v. 18. —— Vicinis voculam μιν ex *Med. Gronov.* interiecit, κοῖον δὲ πινόμενόν μιν ὕδωρ οὐκ ἐπέλιπε· in ceteris illa Codd. ſi non legitur, neque hic videbitur requiri. *Demoſth.* c. Polycl. p. 674, 87., τὸ ὕδωρ ἐκ τῶν φρεάτων ἐπέλιπεν ſic ſaepius apud *Herod.* ſimpliciter legitur; *aqua* ἐπέλιπε, *defecit*, et ἐπέλιπε τὸ ῥέεθρον, ubi *flumina* Perſis narrantur *epota*: *Ariſtid.* T. 1. p. 223., τὰ ἐκείνων ῥεύματα —— ὑπὸ Ξέρξῃ πάντα ἐπέλιπε· *Diodor.* 1. p. 407., Φασὶ τοὺς ἀενάους ποταμοὺς διὰ τὴν τοῦ πλήθους συνέχειαν ἐπιλιπεῖν. Huius rei praeter ceteros Poëtae quoque Latini meminerunt. VALCKEN.

23. Καὶ τοῦτο μὲν, ὡς προσπταισάντων &c.] Vulgo vertuntur et ſumuntur, acſi ſuperiora reſpiciant, eaque unum propter Athon ſint parata atque inſtructa. Laurentius, *quae triennio ſuperiore praeparata erant*, alius, *eaque triennio praeparata* &c. Utrumque a

Scri-

erat; aliis ut frumentum et naves. Etenim
propter Athon, ut in quo ſuperior claſſis
dum circumvehitur, afflictata fuerat, ex
tribus ferme annis præparatio erat. Ad E-
læuntem enim Cherſoneſi triremes habebant
ſtationem, illincque omnes copiæ ſub flagel-
lis cœperunt Athon effodere, quum per
vices alii aliis ſuccederent, adiuvantibus et-
iam in effodiendo accolis montis: præpo-
ſitis operi, Bubare Megabazi, et Arta-
22 chæa Artæi filio, viris Perſis. Eſt autem
Athos mons ingens ac nobilis, in mare
pertinens, ab hominibus cultus; qua ad
continentem deſinit, habet ſpeciem penin-
ſulæ, et eſt iſthmus duodecim fere ſtadio-
rum. Hæc planities, atque tumuli, e mari
Acanthiorum ad mare quod eſt contra To-
ronen, non ſunt magni. In hoc iſthmo ubi
Athos finitur, ſita eſt urbs Græca nomine
Sana. Quæ autem intra Sanam et intus in
Atho ſitæ ſunt urbes, et quas tunc Perſa ex
continentibus inſulanas facere aggreſſus eſt,
ſunt hæ, Dion, Olophyxus, Acrothoon,
Thyſſus, Cleonæ. Iſtæ quidem ſunt urbes,
23 quæ Athon obtinent. Hoc autem modo fo-
di placuit: barbari locum nationatim divi-
ſum circa Sanam urbem fune porrecto me-
tientes poſteaquam depreſſa alte erat foſſa,
illi quidem in imo verſantes pergebant fo-
dere, alii humum effoſſam aſſidue tradebant
aliis ſuper ſcalas ſtantibus: et iſti excipien-
tes deinceps aliis, dum ad ſummos perve-
niebatur, qui illam efferebant atque eiicie-
bant. Qua in re aliis quidem deruptæ et
præcipites ripæ operis, præterquam Phœni-
cibus, duplum laborem præbebant: nam
quum eandem facerent menſuram oris ſupe-
rioris et eius, quod erat inferius in fundo,
id neceſſe fuit illis contingere. At Phœni-
ces cum aliis in rebus, tum vero in illa
prudentiam ſuam declaraverunt: quippe par-
tem,

[a] προσπταισάντων τῶν πρώτων περιπλεόντων [b] περὶ
τὸν Ἄθων, προετοιμάζετο [c] ἐκ τριῶν ἐτέων κου μά-
λιστα ἐς τὸν Ἄθων· ἐν γὰρ [d] Ἐλαιοῦντι τῆς Χερσονή-
σου ὅρμεον τριήρεες· ἐνθεῦτεν δὲ ὁρμεόμενοι, ὤρυσσον
[e] ὑπὸ μαστίγων παντοδαποὶ τῆς στρατιῆς, διάδοχοι
δ᾽ ἐφοίτων· ὤρυσσον δὲ καὶ οἱ περὶ τὸν Ἄθων κατοι-
κημένοι. [f] Βουβάρης δὲ ὁ Μεγαβάζου, καὶ Ἀρτα- 391
χαίης ὁ Ἀρταίου, ἄνδρες Πέρσαι, [g] ἐπεστάτεον
τοῦ ἔργου. Ὁ γὰρ Ἄθως ἐστὶ ὄρος μέγα τε καὶ
οὐνομαστὸν, ἐς θάλασσαν κατῆκον, οἰκημένον ὑπὸ
ἀνθρώπων· τῇ δὲ τελευτᾷ ἐς τὴν ἤπειρον τὸ ὄρος,
χερσονησοειδές τε ἐστὶ, καὶ ἰσθμὸς ὡς δυώδεκα σταδίων·
πεδίον δὲ τοῦτο, καὶ κολωνοὶ οὐ μεγάλοι ἐκ θαλάσ-
σης τῆς Ἀκανθίων, ἐπὶ θάλασσαν τὴν ἀντίον Το-
ρώνης· ἐν δὲ τῷ ἰσθμῷ τούτῳ, [h] ἐς τὸν τελευ-
τᾷ ὁ Ἄθως, Σάνη πόλις Ἑλλὰς οἴκηται· αἱ δὲ
[i] ἐντὸς Σάνης, ἔσω δὲ τοῦ Ἄθω οἰκημέναι, τὰς
τότε ὁ Πέρσης νησιώτιδας ἀντὶ ἠπειρωτίδων ὅρμη-
το ποιέειν, [k] εἰσὶ αἵδε, Δῖον, Ὀλόφυξος, [l] Ἀ-
κρόθωον, Θύσσος, Κλεωναί· [m] πόλιες μὲν αὗται
αἳ τὸν Ἄθων νέμονται. Ὤρυσσον δὲ ὧδε· δασάμε-
νοι τὸν χῶρον οἱ βάρβαροι κατὰ ἔθνεα, κατὰ Σά-
νην πόλιν σχοινοτενὲς ποιησάμενοι· ἐπεὶ δὲ [n] ἐγί-
νετο βαθέα ἡ διῶρυξ, οἱ μὲν, κατώτατα ἑστεῶ-
τες, ὤρυσσον· ἕτεροι δὲ παρεδίδοσαν τὸν αἰεὶ ἐξο-
ρυσσόμενον χοῦν ἄλλοισι κατύπερθε ἑστεῶσι ἐπὶ βά-
θρων· οἱ δ᾽ αὖ ἐκδεκόμενοι, ἑτέροισι, ἕως ἀπίκον-
το ἐς τοὺς ἀνωτάτω· οὗτοι δὲ ἐξεφόρεόν τε καὶ
ἐξέβαλλον· τοῖσι μέν νυν ἄλλοισι πλὴν Φοινίκων,
καταρρηγνύμενοι οἱ κρημνοὶ τοῦ ὀρύγματος, πόνον
διπλήσιον παρεῖχον· ἅτε γὰρ τοῦ τε ἄνω στόματος
καὶ τοῦ κάτω [o] τὰ αὐτὰ μέτρα ποιευμένων, ἔ-
μελλέ σφι τοιοῦτο ἀποβήσεσθαι. οἱ δὲ Φοίνικες σο-
φίην ἔν τε τοῖσι ἄλλοισι ἔργοισι ἀποδείκνυνται, καὶ
δὴ καὶ ἐν ἐκείνῳ· ἀπολαχόντες γὰρ μόριον ὅσον αὐτοῖ-
σι

a Πταισάντων ora *Steph. Paſ.* *b* Τὸν Ἄθ. ſine praepoſitione *Ask.*, uti L. VI, 116.; Ἄθω *Vind.* *c* *Med. Paſ. Ask.*, belle: πρὸ τριῶν ἐτέων καὶ μάλιστα ceteri cum *Aldo.* *d* *Med. Ask. Paſ.*, Ἐλαιεῦντι alii cum *Aldo.* *e* Τιμωρίῃ *Arch.* *f* *Arch. V. Ask. Paſ. Valla*: olim Βούβαρις. Mox Ἀρταχαίης ὁ Ἀρταχαίου *Vind.*, *Artache Artachis* habent *Vallae* Latina: ὁ Ἀρταχαίου etiam *Arch.*, Ἀρταχέης *Paſ.* *g* Ἐπέστασαν ora *Steph. Paſ.* *h* Ἐς τὸν *Ask. Arch. Vind. Paſ.*, recte: alii ἐς ὃν. *i* *Valla* ἐκτὸς *extra.* *k* Εἰσὶ δὲ αἵδε *Arch. Paſ.* *l* Ἀκρόθωον *Arch. Paſ. Ask.*, alii Ἀκρόθοον· tum Θύσσος *Arch. Valla*, Θύσσον ora *Steph.*, Θύσος *Ald.*, Θύσσον *Med. Ask. Paſ.*; Κλεωναὶ hinc ap. *Euſtath.* ad *Hom.* p. 291, 7. *m* Πόλις *Paſ.*, πό-λεις *V. Arch.*, πόλιες *Edd.* et alii Codic. *n* Ἐγίν. *Arch.* *o* Κατ᾽ αὐτὰ *Arch.*, conmode.

Scriptoris inſtituto longe, nec *Pavium* fugit, aberrat. Orditur enim hic moliminum contra Graecos initia, clare docens, ſuperbum regem contra Athon iram primo exſeruiſſe, illique a continente avellendo iam ante triennium operam fuiſſe inpenſam. Errant ergo, qui tres hos annos eosdem ſtatuunt, ac quatuor adparatus ad bellum C. 20., uti *Dodwellus* Annal. Thucydid. p. 44.; illi enim pleni, et ad univerſum expeditionis paratum, hi intra eorum ambitum propter Athon erant. Neque extra uſum, ut τοῦτο μὲν novam periodum, non excipiente τοῦτο δὲ inchoët, uti L. VI, 125. Ceterum atrocitatem, qua ὑπὸ μαστίγων foſſores operi admovebantur, *Plutarch.* Anim. Tranq. p. 470. E. iure taxavit; eadem infra C. 56.

27. Ὤρυσσον ὑπὸ μαστίγων] Infra c. 56. dixit τὸν στρατὸν ὑπὸ μαστίγων διαβαίνοντα. Hic ſignificatur, fodiſſe *flagellis coactos*: explicat ipſe *Herod.* c. 103., ἴοιεν ἀναγκαζόμενοι μάστιγι ἐς πλεῦνας ἐλάσσονες ἐόντες. In praelio Perſarum duces ſecundum *Herod.* ἔχοντες μάστιγας ἐῤῥάπιζον πάντα ἄνδρα, ut *verberibus coacti*, ὑπὸ μαστίγων pugnarent. Legitur illud ipſum in *Xenoph.* K. Ἀ. III, p. 184, 4. ἔβαλλον, ἐσφενδόνων, ἐτόξευον ὑπὸ μαστίγων· ubi quem ſenſum admittat non ſatis intelligo; Herodotea comparat ibi *Hutchins.* p. 244. Illinc paululum diſtant, quae plurima dantur ſimilia: *Xenoph.* p. 270, 22., τὰ τείχη κατέσκαπτον ὑπ᾽ αὐλητρίδων. Cicero de Lege Agr. c. 34., *hoſtiae* — *ad praeconem et tibicinem immolabantur.* *Thucyd.* V, p. 560, 81., χωροῦντες — βραδέως καὶ ὑπὸ αὐλητῶν πολλῶν. *Herod.* I, c. 17., Alyattes ἐστρατεύετο ὑπὸ συρίγγων τε καὶ πηκτίδων· πίνειν ὑπὸ τῆς σάλπιγγος eſt in *Ariſtoph.* Acharn. v. 1000. ᾖδον ὑπ᾽ αὐλητῆρος *Archilochi* in *Schol.* ad Ar. Av. v. 1426. Alterius caſus exempla dedit *T. H.* ad *Lucian.* p. 355.
VALCKEN.

30. Βουβάρης] Ita perpetuo L. V, 21. VIII, 136 Artachaees. *Tzetzae* Ἀρταχαίης erronee, patrene Artaeo an Artachaea fuerit genitus, in Codd. diſcordia dubium. *Artaei* redibit mentio C. 66., ubi in nomine alia variatio. Quae mox de Atho, a Scholiaſte ad Il. Ξ, 229. exſcripta fuerunt.

39. Αἱ δὲ ἐντὸς Σάνης] Unde *Valla* ἐκτὸς *extra* acceperit, ignoro. *Sane*, Andriorum colonia, in ipſa cervice iſthmi erat, montem *Athon* eiusque oppida amplexi; itaque, quod *Thucydides* IV, 109. et ipſemet *Herodotus*, indicat, eadem foſſa a continente fuit diſſecta. Urbium in Atho Ἀκρόθωον recte Codd. edunt, praeeunte *Thucydide* et *Steph. Byz.*, ubi *Holſtenius* bene. Placet quoque Θύσσος ex eodem Attico ſcriptore et *Plinio* H. Nat. L. IV, 10. De foſſa, cuius nulla nunc veſtigia, erudite *Is. Voſſius* ad *Melam* L. II, 2. fin.

39. Αἱ δὲ ἐντὸς Σάνης] Easdem urbes memorat *Thucyd.* IV, c. 109., Σάνην μὲν — παρ᾽ αὐτὴν τὴν διώρυχα. — τὰς δὲ ἄλλας, Θύσσον, καὶ Κλεωνὰς, καὶ Ἀκροθώους, καὶ Ὀλόφυξον, καὶ Δῖον, αἳ οἰκοῦνται ξυμμίκτοις ἔθνεσι βαρβάρων διγλώσσων· ibidem ἡ διῶρυξ dicitur etiam τὸ τοῦ βασιλέως διόρυγμα. In *AEliano* de N. A. XIII, c. 20., ſcribendum arbitror: ἔνθα τοι καὶ ἡ τοῦ Πέρσου φαίνεται διατομὴ, ᾗ διέτεμε τὸν Ἄθων. VALCKEN.

σι [a] ἐπέβαλε, ὤρυσσον· τὸ μὲν ἄνω ϛόμα τῆς διώρυχος ποιεῦντες διπλήσιον ἢ ὅσον ἔδει αὐτὴν τὴν διώρυχα γενέσθαι· προβαίνοντος δὲ τοῦ ἔργου, συνῆγον αἰεί· [b] κάτω τε δὴ ἐγίνετο, καὶ ἐξισοῦτο τοῖσι ἄλλοισι τὸ ἔργον· ἐνθαῦτα [c] δὴ λειμών ἐϛι, ἵνα σφι ἀγορή τε ἐγίνετο καὶ [d] πρητήριον· σῖτος δέ σφισι πολλὸς ἐφοίτα ἐκ τῆς Ἀσίης ἀληλεσμένος. Ὡς μὲν ἐμὲ [e] συμβαλλεόμενον εὑρίσκειν, μεγαλοφροσύνης εἵνεκα αὐτὸ Ξέρξης ὀρύσσειν ἐκέλευε, [f] ἐθέλων τε δύναμιν ἀποδείκνυσθαι, καὶ μνημόσυνα λιπέσθαι· παρεὸν γὰρ, μηδένα πόνον λαβόντας, τὸν ἰσθμὸν τὰς νέας [g] διειρύσαι, ὀρύσσειν ἐκέλευε διώρυχα τῇ θαλάσσῃ, εὖρος ὡς δύο τριήρεας πλέειν ὁμοῦ [h] ἐλαϛρευμένας· τοῖσι δὲ αὐτοῖσι τούτοισι τοῖσί περ καὶ τὸ ὄρυγμα προσετέτακτο καὶ τὸν Στρυμόνα ποταμὸν ζεύξαντας γεφυ-

392 ρῶσαι. Ταῦτα μέν νυν οὕτω [i] ἐποίεε· παρεσκευάζετο δὲ καὶ ὅπλα ἐς τὰς γεφύρας βύβλινά τε καὶ λευκολίνου· ἐπιτάξας Φοίνιξί τε καὶ Αἰγυπτίοισι καὶ σιτία τῇ ϛρατιῇ καταβάλλειν, ἵνα μὴ [k] λιμήνειε ἡ ϛρατιὴ, μηδὲ τὰ ὑποζύγια ἐλαυνόμενα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· ἀναπυθόμενος δὲ τοὺς χώρους, καταβάλλειν ἐκέλευε ἵνα ἐπιτηδεώτατον εἴη, [l] ἄλλον ἄλλῃ ἀγινέοντας ὁλκάσι τε καὶ [m] πορθμηΐοισι ἐκ τῆς Ἀσίης πανταχόθεν· [n] τὸν δὲ ὦν πλεῖϛον ἐς Λευκὴν ἀκτὴν [o] καλεομένην τῆς Θρηΐκης ἀγίνεον, οἱ δὲ, ἐς [p] Τυρόδιζαν τὴν Περινθίων, οἱ δὲ, ἐς Δορίσκον, οἱ δὲ, ἐς Ἠϊόνα τὴν ἐπὶ Στρυμόνι, οἱ δὲ, ἐς Μακεδονίην διατεταγμένοι. Ἐν τῷ δὲ οὗτοι τὸν προκείμενον [q] πόνον ἐργάζοντο, ἐν τούτῳ

tem, quanta ipſis forte ducta erat, ita excavaverunt, ut ſuperius os foſſae duplum facerent, quam ipſam foſſam eſſe oportebat, procedenteque opere aſſidue illam coarctabant: ut et ad imum deveniret ac foſſa ceterorum partibus adaequaretur. Eſt autem hoc loco pratum quoddam, ubi illorum erat et forum et mercatus, quo multum etiam ex Aſia frumenti moliti comportabatur. Hanc foſſam Xerxes, ut ego con- 24 iectura colligo, iactantiae gratia deprimi iuſſit, potentiae oſtentandae cupidus, ac monumenta relinquendi; nam quum liceret nullo negocio naves per iſthmum transportare, iuſſit iſthmum intercidi, ad mare recipiendum in foſſam tantae latitudinis, ut duae triremes pariter illac agitari poſſent. Eiſdem autem quibus fuerat imperatum, ut foſſam facerent, etiam imperatum fuit, ut flumen Strymonem pontibus iungerent. Iſta Xerxes hunc in modum fecit. Comparabantur 25 item ad pontes armamenta ex byblo et ex albo lino, dato hoc Phoenicibus atque AEgyptiis negocio, ut commeatum quoque exercitui comportarent: ne fame vexaretur exercitus, neve iumenta quae ducebantur in Graeciam. Sed admonitus iuſſit illum deponere in loca, quae ubique opportuniſſima eſſent, alium alia via comportantes undique ex Aſia navibus onerariis et vectoriis. Verum plurimum collectum portarunt in oram Thraciae, quae dicitur Album litus: alii in Tyrodizam Perinthiorum, alii in Doriſcum, alii in Eionem, quae eſt ad Strymonem: alii in Macedoniam ex iuſſu. Dum iſti 26 in impoſito opere occupantur, interea Xerxes, coactis

a Ἐπίβαλλεν *Arch. Vind.*, qui ὤρυσσον ſine αὐξήσει. *b* Κατότε *Arch.* *c* Deſit *Paſſ.*, mox χειμὼν *Arch.* errans. *d* Habet hinc *Pollux* III, 126. *Praetorium* Laurentii tetigit *P. Leopardus* Emend. VIII, 1. *e* Συμβαλλόμ. *Arch. V.* *f* Θέλων iidem. *g* *Med. Paſſ. Ask. Vind. Paris. B.* margo *Steph.*, διειρῆσαι *Arch.*, διαρύσαι *Ald.* Edd. *h* Ἐλαϛρευμένας recte *Euſtath.* ad *Hom.* p. 1161, 27., alii ἐλαϛρεομ. *i* *M. Paſſ. Ask. Arch. Vind.*, alii ἐποίεετο, tum παρεσκευάζοντο *Med. Thom. Mag.* in Ὅπλα, παρασκευάζοντο *Paſſ.* *k* Λυμήνειε *Ald.* *l* Ἄλλον *Arch. V.*, prius ἀλλά. *m* Πορθμηΐσιν *Arch.* *n* Τὴν δὲ ὦν πλείϛην *Arch. V.*, τὸν δὲ ὦν πλεῖϛον *Paris. B.*, τὸν δὲ ὦν πλείϛων *Paſſ. Ask.*, olim τὸν δὲ τῶν πλείϛων ut *Ald.* *o* Καλεόμενον *Arch.* *p* Vid. *Steph. Byz.* in Τυρόδιζα. *q* Πόρον *V.* et in margine *Arch.* etiam εἰργάζοντο.

63. Ἵνα σφι ἀγορή τε ἐ. κ. π.] Attigit iſta *Caſaub.* in *Polyb.* p. 184. Ut vox ἀγορὴ quo hic eſſet ſenſu capienda intelligeretur, adiecit καὶ πρητήριον errorem *Vallae P. Leopard.* iam correxit Em. VIII, c. I. *Moeris*: Πωλητήριον, Ἀττικῶς· πρατήριον, Ἑλληνικῶς· non tamen Athenis forum rerum venalium πωλητήριον dicebatur. Miror quod ſcribit *Herod.* I, c. 153., οἱ Πέρσαι ἀγορῇσι οὐδὲν ἐώθασι χρῆσθαι, οὐδέ σφι ἐϛὶ τοπαράπαν ἀγορή· et verius opinor quod *Xenophon* tradidit K. II. p. 2, 36. illic a foro artium liberalium locus ſecernitur, ubi eſſent τὰ ὤνια et οἱ ἀγοραῖοι. —— In illud autem πρητήριον ſecundum *Herod.* σῖτος πολλὸς ἐφοίτα ἐκ τῆς Ἀσίης ἀληλεσμένος· *comportabatur*, recte *Valla. Xenoph.* p. 253, 39., ὅθεν καὶ ὁ κατὰ θάλατταν σῖτος φοιτᾷ. *Andoc.* p. 22, 17., οὐ μέλλει ἐκ Κύπρου σῖτος ἥξειν ἐνταῦθα. VALCKEN.

66. Μεγαλοφροσύνης εἵνεκα] Ubi montem ſua quidem opinione perfoſſum ſcribit *Ariſtides* πρὸς τὴν τοῦ βασιλέως μᾶλλον ἐπιθυμίαν ἢ χρείαν, in Themiſt. T. III. p. 297. *Scholiaſta MS.* hunc deſignavit *Herodoti* locum, ἐπιθυμίαν μᾶλλον ἢ χρείαν εἶπεν, ὅτι ἠδύνατο ταῖς τριήρεσι τὸν Ἄθω περιπλεῦσαι, καὶ οὕτως ἐλθεῖν· νῦν δὲ ὀρύξας (ὤρυξε) τὸν Ἄθω καθάπερ ἐπιθυμίαν πληρῶν· τοῦτο δὲ παρὰ Ἡροδότου ὠφέληται· λέγει γὰρ ὅτι διὰ μεγαλοφροσύνην τοῦτο ὁ Ξέρξης ἐποίησεν, οὐ διὰ χρείαν. VALCKEN.

69. Μηδένα πόνον λαβόντας] Itane *nullo negocio*, in tanta navium multitudine? Rei difficultate perpenſa Cl. *Corn. de Pauw* μηδένα πόρον λαχόντας, *nullum tranſitum nactos*, fingebat; cui nihil reſcribo. Verba comparate ſunt accipienda. Labor erat tot naves per iſthmi iugum trahere, multo maior foſſam tam laxam et altam deprimere. Si *Dionyſii* Siculi milites uno die locum planum, luto coenoque plenum, latitudine ſtadiorum viginti, egregie ſtiparunt, et triremes per eum octoginta traxerunt ap. *Polyaen.* V, 2, 6., quid ab inmani Perſarum numero exſpectari non potuit? *Heſychius* διειρύσαι explicat hoc ex loco διαςῆσαι, διελκύσαι, quod *Gronovius*, praeclare in his occupatus, perſpexit. Tali in re διελκύσαι τὰ σκάφη *Diodor.* L. IV, 56. XV, 50., *Polybius* διισθμίζειν et ὑπερισθμίζειν L. IV, 19. Pertinet huc *Suidae* obſervatio in ἰσθμὸς, ad quam nonnihil *L. Kuſterus* offendit in Comici Theſmophor. v. 654. Mox ἐλαϛρευμένας optime *Euſtath.*, quemadmodum II, 158.

69. Τὸν ἰσθμὸν τὰς νέας διειρύσαι] Poſtremum, *Heſychio* redditum διελκύσαι, *Gronov.* recte *Herodoto* reſtituit; cui praeter εἰρύσαι, *trahere*, et διειρύσαι adhibentur verba ἀνειρύσαι (τὰς νέας, p. 545, 8, 16. vulgo ἀνελκύσαι τὰς ναῦς) ἐξειρύσαι· ὑπεξειρύσαι· ἐπειρύσαι· κατειρύσαι et παρειρύσαι. —— Res ipſa, cuius hic primum fit mentio, eſt illa aliunde nota, qua *itineris minuendi cauſa* remulco naves per Iſthmorum iuga transducebant: ut *Herod.* τὸν ἰσθμὸν τὰς νέας διειρύσαι· ναῦν διελκύσαι, *Diodor.* I, p. 300, 60. διαφέρειν τὸν ἰσθμὸν τὰς ἡμίσεας τῶν νεῶν dixit *Thucyd.* p. 511, 91. ubi v. 73. legitur, ὑπερενεγκόντες τὰς ναῦς τὸν ἰσθμόν· ut alibi apud eumdem plus ſemel: vid. *Duker.* ad *Thucyd.* p. 241. *Berkel.* ad *Steph. Byz.* p. 8. ſed in primis *Weſſel.* Obs. I, c. 28. Illud novum quod Annibalem feciſſe narrat *Livius* XXV, c. 11. *via, quae in portum per mediam urbem ad mare erat transmiſſa, plauſtris transvectae ſunt naves.* VALCKEN.

74. Παρεσκευάζετο] *Med.* et aliorum παρεσκευάζοντο habet exempla L. II, 96, 125. ſimilis ſtructurae, et in *Diodor.* ſaepe L. I, 93. Ὅπλα ſunt *rudentes*, τὰ κατὰ τὴν ναῦν σχοινία, *Galeno* in Hippocrat. de Art. p. 659. et *Erotiano* docentibus, et βύβλινα, non *ſirpea*, uti *Valla*, nec *iuncea*, ſed ex *byblo* ſive papiro, quomodo C. 36. et *Euſtath.* Perieg. v. 912.

80. Καὶ πορθμηΐοισι] Non repudio πορθμηΐσι *Arch.*, fortaſſe, etſi neglectius in linguae Theſauris, unice verum. Noſtro πορθμήϊα traiectus, aut proprium inde nomen L. IV, 12. 45., *Callimacho* naulum Fragm. cx., πορθμεῖα tamen *pontones* in *Diodori* XIV, 74. Sicuti πορθμεὺς autem, ita nihil praefert πορθμηΐς niſi legitimum. Ceterum ἄλλον ἄλλῃ, uti ſchedae, reſpicit σῖτον ἀληλεσμένον C. 23., unde iuſtiſſimum τὸν δὲ ὦν πλεῖϛον, cui in tanta Codd. diſcordia principatum conceſſi. *Reiskii* coniectura eodem tendebat.

96. Καὶ

coactis omnibus pedeſtribus copiis, iter ingresſus est Sardes verſus, movens ex Critalis Cappadociæ. Illuc enim edictum erat, ut cunctæ copiæ cogerentur, quæ per continentem erant cum Xerxe ituræ. In quibus quisnam præfectorum agmen pulcherrime inſtructum ducens, ab rege donatus fuerit propoſitis donis, affirmare non posſum; neque omnino venisſe aliquos de ea re in iudicium novi. Posteaquam autem transmisſo flumine Haly, attigerunt Phrygiam, itinere per eam facto, pervenerunt Celænas, ubi fontes Mæandri exiſtunt, et alterius amnis non minoris Mæandro, nomine Catarractæ, qui ex eo ipſo foro Celænarum exoriens influit in Mæandrum. In qua urbe et in quo foro viſitur ſuſpenſa Sileni Marſyæ pellis in utrem formata: quam a Phrygibus fertur Apollo illi detractam ſuspendisſe.
27 In hac urbe reſidens Pythius Atyis filius, vir Lydus, omnem regis exercitum atque ipſum Xerxem magnificentisſimo hoſpitio excepit; ſpoponditque ſe pecuniam ei in bellum ſuppeditaturum. Ob quam ſponſionem Xerxes eos, qui aderant Perſas, interrogavit, quisnam esſet Pythius, et quantum posſidens, qui hoc polliceretur. Illi, Rex, inquiunt, hic ille est qui Darium patrem tuum aurea platano ac vite donavit: quique nunc omnium hominum divitiis princeps

τῷ ὁ πεζὸς ἅπας [a] συλλελεγμένος ἅμα Ξέρξῃ, ἐπορεύετο ἐς Σάρδις, ἐκ [b] Κριτάλων ὁρμηθεὶς τῶν ἐν Καππαδοκίῃ· ἐνθαῦτα γὰρ εἴρητο συλλέγεσθαι πάντα τὸν κατ' ἤπειρον μέλλοντα ἅμα αὐτῷ Ξέρξῃ πορεύεσθαι στρατόν. ὃς μέν νυν τῶν ὑπάρχων στρατὸν κάλλιστα ἐσταλμένον ἀγαγὼν, τὰ προκείμενα παρὰ βασιλέος ἔλαβε δῶρα, οὐκ ἔχω φράσαι· [c] οὐδὲ ἀρχὴν ἐς κρίσιν τούτου πέρι ἐλθόντας οἶδα· οἱ δὲ, ἐπεί τε διαβάντες τὸν Ἅλυν ποταμὸν, ὡμίλησαν τῇ Φρυγίῃ, δι' αὐτῆς πορευόμενοι, [d] παρεγένοντο ἐς Κελαινὰς, ἵνα πηγαὶ ἀναδιδοῦσι Μαιάνδρου ποταμοῦ, καὶ ἑτέρου οὐκ ἐλάσσονος ἢ Μαιάνδρου, τῷ οὔνομα τυγχάνει ἐὸν Καταῤῥήκτης· ὃς ἐξ αὐτῆς τῆς ἀγορῆς τῆς Κελαινέων ἀνατέλλων, ἐς τὸν Μαίανδρον ἐκδιδοῖ· ἐν τῇ [e] καὶ ὁ τοῦ Σιληνοῦ Μαρσύεω ἀσκὸς ἐν τῇ πόλι ἀνακρέμαται· τὸν ὑπὸ Φρυγῶν λόγος ἔχει ὑπὸ Ἀπόλλωνος ἐκδαρέντα ἀνακρεμασθῆναι. Ἐν ταύτῃ τῇ πόλι ὑποκατήμενος Πύθιος ὁ [f] Ἄτυος, ἀνὴρ Λυδὸς, ἐξείνισε τὴν βασιλέος στρατιὴν πᾶσαν ξεινίοισι μεγίστοισι, καὶ αὐτὸν Ξέρξεα· χρήματά τε ἐπαγγέλλετο, βουλόμενος ἐς τὸν πόλεμον παρέχειν. ἐπαγγελλομένου δὲ χρήματα Πυθίου, εἴρετο Ξέρξης Περσέων τοὺς παρεόντας, τίς τε ἐὼν ἀνδρῶν Πύθιος, καὶ κόσα χρήματα κεκτημένος, ἐπαγγέλλοιτο ταῦτα· οἱ δὲ εἶπαν, „ Ὦ βασιλεῦ, „ οὗτός ἐστι, ὅς τοι τὸν πατέρα Δαρεῖον ἐδωρήσατο τῇ „ πλατανίστῳ τῇ χρυσέῃ, καὶ τῇ ἀμπέλῳ· ὃς καὶ „ νῦν ἐστι πρῶτος ἀνθρώπων πλούτῳ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, „ μετὰ

a Συλλεγμ. *Arch. Vind. Valla.* *b* Κριτάλλων id. *Valla.* *c* Οὐδὲ ἀρχὴν *Med. Ask. Pasſ.*, οὐδὲ γὰρ ἀρχὴν *Arch. V. Paris. A. B. Brit. Ald.*, quod retineri potuerat. Statim περιελθόντος *Arch.* *d* Ἀπίκοντο *Ask. Pasſ. Steph.* margo. *e* Καὶ τοῦ Σιλ. *Arch. V.*, tum Μαρσύου *Pasſ. Ask.* *f* Ἀτρέος in *Steph.* ora, *Pasſ. Ask.*, male: recte *Euſtath.* ad Il. B. p. 366, 32. et *Steph. Byz.* in Πυθόπολις.

96. Καὶ ἑτέρου οὐκ ἐλάσσονος ἢ Μαιάνδρου] Appoſite Cl. *Abreſchius*, οὐκ ἐλάσσονες ἢ Μαιάνδρου nimirum πηγαί. *Pauſanias* Corinth. p. 135. τὰ δέ οἱ, paederoti herbae, φύλλα ἐλάσσονα ἢ φηγοῦ, μείζονα δέ ἐστι ἢ πρίνου. Longe gravius, huic inflictum loco vulnus, ſi olim ex Cl. *Salmaſii* coniectura ad *Solin.* p. 580. ſeqq. ἐὸν Μαρσύης, ὃς καταῤῥάκτης ἐξ αὐτῆς τῆς ἄκρης τῶν Κελ. ſcriptum fuerit. Neque enim notum hic nomen fluvii *Catarractae*: Marſyae praeterea *fontem ex ſummo montis cacumine excurrentem magno ſtrepitu aquarum cadere*, quae *Curtii* initio L. III. verba. Sic fere *Gronovius*, Salmaſiana utroque pollice premens. Fateor ultro plauſibilia videri, de veritate licebit dubitare. *Marſyam* novit *Herodotus* L. V, 118., qui cum Celaenis praecipite curſu rueret, a civibus Καταῤῥάκτης iuſto titulo adpellari potuit: quo utique in negotio novi nihil, nihil inſoliti, agnoſcente ad *Strabon.* XII. p. 865. magno viro. De fontibus *in ipſo foro* ἐξ αὐτῆς τῆς ἀγορῆς res difficilior. *Xenophontem* Ἀναβ. I. p. 10. ſi audimus, ſcaturiebant illi ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει *ſub arce*, propter magni regis regiam, immo ἐκ τῶν βασιλείων. Non hic obliviſcor decreti Salmaſiani, τὰ βασίλεια regiam in montis vertice collocantis: cuiusmodi nihil ſuaviſſimus ſcriptor, utrumque Xerxis opus, τὰ βασίλεια et ἀκρόπολιν, diſertim ſecernens. Fluxa hinc et vaga ex *Curtio* περὶ τῆς ἄκρης τῶν Κελαινέων diſputatio. Iam ad fontes Marſyae regia cum fuerit, abſonumne putabitur, forum ibidem aliquod admittere? Sed hinc abeo, magni *Salmaſii* ingenium laudibus ferens.

99. Μαρσύεω ἀσκὸς] *Xenophonti* δέρμα, *Æliano* Var. XIII, 21. δορὰ, ubi Cel. *Perizonius* omnes reprehendit, qui *Vallam* ſecuti Marſyae pellem *utris forma* ſuſpenſam voluerunt: ἀσκὸν ipſam esſe pellem. Paria *Hutchinſon* ad *Xenophontem* Ἀναβ. I. p. 11. Volens utrique eum τοῦ ἀσκοῦ uſum largior: *Vallam* tuebitur *Plato* Euthyd. p. 285. D. εἴ μοι ἡ δορὰ μὴ εἰς ΑΣΚΟΝ τελευτήσει, ὥσπερ ἡ τοῦ Μαρσύου, ἀλλ' εἰς ἀρετήν· *modo ne pellis mihi in utrem, ſicuti Marſyae, deſinat, ſed in virtutem.*

99. Μαρσύεω ἀσκὸς ἐν τῇ πόλι ἀ.] Qui vicina docte tractavit, *Salmaſium* in *Solin.* dum ſaepius iſta deſcribebat, his miror non fuisſe offenſum, ἐν τῇ —— ἐν τῇ πόλι· voculis ἐν τῇ omisſis, ſequentia ſic *Perizon.* interpretatur, *etiam Sileni Marſyae cutis in illa urbe ſuſpenſa eſt*, ad *Æliani* V. H. XIII, c. 21. reprehendit ibi vir Celeb. *Vallam*, cui non ſanequam abſurde *Marſyae pellis in utrem* dicitur *formata*: *corpus* quidem etiam hominis figurate vocatur θύλακος et ἀσκὸς, ſed quod notum esſe ſcribit *Periz.* vereor ut probari posſit: ſequitur, ut ſaepe, *Perizonium Hutchinſ.* ad *Xenoph.* K. Ἀ. p. 11. Quid vero facient his *Platonis* in Euthyd. p. 285. D. εἴ μοι ἡ δορὰ μὴ εἰς ἀσκὸν τελευτήσει, ὥσπερ ἡ τοῦ Μαρσύου; —— Non Athenarum tantum acropolis, ſed aliarum etiam urbium *arces* nonnunquam πόλεις vocantur; et hic nihil impediret, quominus ἐν τῇ πόλι in hunc ſenſum acciperemus; nam Sileni pellis in arce fuit ſuſpenſa: *Xenophonti* K. Ἀ. I, p. 146, 6. aula Regis fuisſe traditur Celaenis ἐπὶ ταῖς πηγαῖς τοῦ Μαρσύου ποταμοῦ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει· —— ἐνταῦθα λέγεται Ἀπόλλων ἐκδεῖραι Μαρσύαν νικήσας, — καὶ τὸ δέρμα κρεμάσαι ἐν τῷ ἄντρῳ, ὅθεν αἱ πηγαί· ſed arcis apud *Herod.* mentio iam praeceſſerat; nam non dubito quin pro ἀγορῆς recte correxerit *Salmas.* ἄκρης· ut flumen Marſyas *magno* dicatur *aquarum ſtrepitu* ἐξ αὐτῆς τῆς ἄκρης τῆς Κελαινέων ἀνατέλλων. Tum ſcripſisſe noſtrum ſuſpicor, ἐν τῇ (ſcil. ἄκρῃ, *in qua arce*) καὶ ὁ τοῦ Σειληνοῦ Μαρσύεω ἀσκὸς ἀνακρέμαται· voce ἄκρης in ἀγορῆς depravata nihil mirum ſi quis adſcripſerit ad hunc locum, ἐν τῇ πόλει. VALCKEN.

2. Πύθιος] *Steph.* in Πυθόπολις et *Plutarcho* Virt. Mulier. p. 262. Πυθῆς audit, *Plinio* H. Nat. XXXIII, 10. *Pythius Bithynus*, non bene: fuit enim Lydus domo, ditisſimus quidem, ſed pariter miſerrimus. Plura *Holſtenius* et *Harduinus*, et de aurea platano ac vite *B. Briſſon.* Regn. Pers. I, 77.

2. Πύθιος ὁ Ἄτυος] *Herodotum* ſequuti *Pythium* vocant *Seneca*, *Tzetzes*, *Euſtathius*, *Suidas*; Πυθέας dicitur in *Schol. MSS.* ad *Ariſtid.* Πύθης *Plutarcho* de Virt. Mulier. p. 262, 263. et *Polyaeno* VIII, c. 42. —— Non ille tantum ἐξείνισε τὴν βασιλέως στρατιὴν πᾶσαν ξεινίοισι μεγίστοισι ſicut Ἀντιθείδης teſte *Diodoro* XI, c. 56., κατὰ τὴν διάβασιν τοῦ Ξέρξου τὴν δύναμιν τῶν Περσῶν ἅπασαν εἱστιακώς· ſed Lydus etiam Pythius, ſecundum noſtrum, Xerxis patrem Darium ἐδωρήσατο τῇ πλατανίστῳ τῇ χρυσέῃ καὶ τῇ ἀμπέλῳ. De Xerxis loquens expeditione *Ariſtid.* in Panathen. p. 223. εἰ δ', inquit, ἐπιθυμήσειε σκιᾶς, δένδρον ἦν αὐτῷ χρυσοῦν ἡ σκιά. *Schol. MS.* in Cod. Clar. *P. B. S.* λέγεται ὅτι πλάτανον εἶχε χρυσῆν ἐπὶ τοῦ ὀχήματος συσκιάζουσαν αὐτόν, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ἣν παρέσχεν αὐτῷ Πυθέας ὁ Λυδός. Neutrum tradit *Herod.*, quem ſequitur *Tzetzes* Chil. I, 925. De aurea vite et platano vid. praeter *Briſſon.* Celeberr. *Weſſ.* ad *Diodor.* II. p. 354. VALCKEN.

„ μετά σε". [a] Θωϋμάσας δὲ τῶν ἐπέων τὸ τελευταῖον Ξέρξης, αὐτὸς δεύτερα εἴρετο Πύθιον ὁκόσα οἱ εἴη χρήματα· ὁ δὲ εἶπε, „ Ὦ βασιλεῦ, οὔτε σε ἀποκρύψω, οὔτε σκήψομαι τὸ μὴ εἰδέναι τὴν [b] ἐμεωυτοῦ οὐσίην, ἀλλ' ἐπιστάμενός τοι ἀτρεκέως καταλέξω·
93 „ ἐπεί τε γὰρ τάχιστά σε ἐπυθόμην ἐπὶ θάλασσαν καταβαίνοντα τὴν Ἑλληνίδα, βουλόμενός τοι δοῦναι ἐς τὸν πόλεμον χρήματα, ἐξέμαθον, [c] καὶ εὗρον λογιζόμενος, ἀργυρίου μὲν [d] δύο χιλιάδας ἐούσας μοι ταλάντων, [e] χρυσίου δὲ τετρακοσίας μυριάδας στατήρων Δαρεικῶν, ἐπιδεούσας ἑπτὰ [f] χιλιάδων· καὶ τούτοισί σε ἐγὼ δωρέομαι· αὐτῷ δέ μοι ἀπὸ ἀνδραπόδων τε καὶ [g] γεωπέδων ἀρκέων ἐστὶ βίος". Ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγε. Ξέρξης δὲ ἡσθεὶς τοῖσι εἰρημένοισι, εἶπε, „ Ξεῖνε Λυδὲ, ἐγὼ, ἐπεί τε ἐξῆλθον τὴν Περσίδα χώρην, οὐδενὶ ἀνδρὶ συνέμιξα ἐς τόδε, ὅστις ἠθέλησε ξείνια [h] προθεῖναι στρατῷ τῷ ἐμῷ, οὐδὲ ὅστις ἐς ὄψιν τὴν ἐμὴν καταστὰς, αὐτεπάγγελτος ἐς τὸν πόλεμον ἐμοὶ ἠθέλησε συμβαλέσθαι χρήματα, ἔξω σεῦ· σὺ δὲ καὶ [i] ἐξείνισας μεγάλως στρατὸν τὸν ἐμὸν, καὶ χρήματα [k] μεγάλα ἐπαγγέλλεαι· σοὶ ὦν ἐγὼ ἀντὶ αὐτέων γέρεα τοιάδε δίδωμι, ξεῖνόν τέ σε ποιεῦμαι ἐμὸν, καὶ τὰς τετρακοσίας μυριάδας [l] τοι τῶν στατήρων ἀποπλήσω παρ' ἐμεωυτοῦ, δοὺς τὰς ἑπτὰ χιλιάδας· ἵνα [m] μήτοι ἐπιδεέες ἔωσι αἱ τετρακόσιαι μυριάδες ἑπτὰ χιλιάδων, ἀλλ' ᾖ τοι [n] ἀπαρτιλογίη ὑπ' ἐμέο πεπληρωμένη· κέκτησό τε αὐτὸς [o] τάπερ αὐτὸς ἐκτήσαο, ἐπίστασό τε εἶναι αἰεὶ τοιοῦτος· οὐ γάρ [p] τοι ταῦτα ποιεῦντι, οὔτε ἐς τὸ παρεὸν, οὔτε [q] ἐς χρόνον μεταμελήσει". Ταῦτα δὲ εἴπας, καὶ ἐπιτελέα ποιήσας, ἐπορεύετο αἰεὶ τοπρόσω· Ἄναυα δὲ καλεομένην Φρυγῶν πόλιν παραμειβόμενος, καὶ λίμνην, ἐκ τῆς ἅλες γίνονται, ἀπίκετο ἐς [r] Κολοσσὰς, πόλιν μεγάλην

ceps eſt ſecundum te. Hæc ultima verba Xerxes admiratus, ſecundo loco percontatus eſt ipſe Pythium quantum ei pecuniarum eſſet. Cui ille, neque te, inquit, celabo rex, neque prætexam me neſcire meas ipſius facultates: ſed ſciens, prolnde exacte recenſebo. Etenim ſimulatque accepi te ad mare Græcum deſcendere, volens tibi ad bellum pecuniam dare, ſubducta ratione comperi, mihi eſſe argenti quidem duo millia talentorum, auri vero quadragies centena millia ſtaterum Daricorum, ſeptem millibus minus: quæ tibi dono do: nam mihi ipſi victus e mancipiis atque ex fundis ſuppetit. Hæc Pythius. 29 Quibus verbis delectatus Xerxes, Hoſpes Lyde, inquit, ego ex quo Perſidem regionem egreſſus ſum, neminem adhuc nactus ſum, qui in exercitum meum hoſpitalia officia exercere voluerit, aut qui in conſpectum meum veniens, ſua ſponte pecuniam mihi ad bellum conferret, præter te; qui et exercitum meum magnifice hoſpitali comitate proſequutus es, et ingentem pecuniam polliceris. Pro his vicisſim ego tibi ea decora confero. Hoſpitem meum te facio: et iſta quadragies centena millia ſtaterum de meo ipſius explebo, datis ſeptem millibus: ne quadringentæ myriades deſtituantur ſeptem chiliadibus, ſed ſit tibi e me ſuppleta ſumma ſolida, quæque tibi paraſti, ipſe posſideto, ac ſcito ſemper talem agere, nam ita agentem te, neque in præſens neque in poſterum pœnitebit. Hæc loquu- 30 tus, et quæ dixerat exequutus, perrexit aſſidue progredi: prætergresſusque urbem Phrygiam nomine Anaua, et ſtagnum ex quo conficitur ſal, pervenit Coloſſas, Phry-

a Θωμάσας *Arch. Ask.* *b* Ἑωϋτοῦ *Ask.* *c* Deſit in *Arch.* *d* Δύο τάλαντα *Euſtath.* tantum; melius *Tzetzes* ad *Lycophron.* p. 142. *e* Χρυσοῦ *Paſſ.* et *Euſtath.* in Poëtam p. 339, 3., numerandi hoc genus tangens. *f* Χιλιάδων *Arch. Vind.*, tum τούτοισί γε ἐγὼ *Arch. Paſſ.* *g* Γεωπέδων ἀρκέων ἐστὶ βίος *Vind. Paſſ. Ask. Arch.*, in quo γεωπέδων, *Steph.* margo cum *Paris. B. C.*, olim γεωπόδων ἐστὶ βίος ex *Aldo*, γεωπόνων *Genev. editor*, ſecutus *Porti* conjecturam. *h* Προθ. *Arch.* *i* Ξενίσας id. *k* Omittunt hanc vocem *M. Paſſ. Ask.*, nulla premente cauſſa. *l* Deest *Arch. V.* *m* Μὴ tantum iidem. *Suidas* μήτι in Ἀπαρτίαν, bene, uti opinor. *n* Citant *Pollux* II, 120., *Harpocratio*, *Suidas.* *o Med. Ask. Paſſ.*, ceteri τάπερ ἐκτήσαο, quos ſequi licet. Vid. tamen *Gronov.* et *Valckenar.* *p* Τοιαῦτα ποιεῦντι *Arch. V.*: placet ultimum, ποιεῦντι antea. *q Med. Paſſ. Ask. Arch. Paris. B.*, alii ἐς τὸ μέλλον ex ſcholio. Urbem Ἄναυα habet hinc *Steph. Byz.* *r* Κολοσσοὺς *Arch.*, qui mox μεγάλην non novit, uti nec *Vind.* et *Valla.*

21. Ἀργυρίου μ. δύο χιλιάδας] Lineola vel praetermiſſa vel loco non ſuo polita peperit errorem in Edd *Euſtathii* ad *Hom.* Il. B. p. 277, 31. Pythius illic habuiſſe legitur ἀργυρίου μὲν τάλαντα δύο, χρυσοῦ δὲ στατήρων Δαρεικῶν μυριάδας τετρακοσίας ἐπιδεούσας ἑπτὰ χιλιάδων ex *Herod.* *Tzetzes* memorat. Chil. 1, v. 927., Δισχίλια μὲν τάλαντα ἀργύρου ἀνεγράφου ſcripſerat *Euſtath.* ἀργυρίου μὲν ταλάντων δύο χιλιάδας. Quae quidem eſſent intra μυριάδα χιλιάδες literis vulgo deſignabantur infra notatis obliquo ductu: β ſunt duo: β, δύο χιλιάδες· ex iſtis etiam ſcribendi compendiis plures hic illic remanſerunt errores. Stater aureus, ſive Δαρεικὸς, valebat ἀργυρᾶς δραχμὰς εἴκοσι, ſex adeoque florenos: vid. *I. Perizon.* ad *Æliani* V. H. 1, c. 22. IV, c. 27. drachmae 6,000. talentum conficiebant Atticum. Athenis florente republica ducenta talenta pecunia cenſebatur maxima: ditisſimus inter Athenienſes Callias διακοσίων ταλάντων ἐτιμήσατο teſte *Lyſia* Or. XIX. p. 349. Pythius *Herodoti* talenta habuit argenti duo millia; nummorum aureorum immenſam ſummam: tantum auri fecerat ex aurifodinis; et metalla tanto ſtudio coli voluit a ſervis, ut agrorum neceſſaria cultura negligeretur, teſtibus *Plutarcho* et *Polyaeno*; prudentia tamen uxoris auri cupidisſimum ab iſta iam ante retraxerat inſania, quam evenirent hic *Herodoto* narrata; ut adeo Xerxi dicere potuerit: αὐτῷ δέ μοι ἀπὸ ἀνδραπόδων τε καὶ γεωπέδων ἀρκέων ἐστὶ βίος· quae verba ſic ſcripta recuperabit ex Codd. vid. Diſſert. *Herodot.* clar. *Weſſ.* p. 87. VALCKEN.

25. Καὶ γεωπέδων ἀρκέων ἐστὶ βίος] Laurentii *atque ex agricolis* anſam *Porto* aliisque dedit γεωπόνων reſingendi. *Suidae* Γεωπὸς, ὁ γεωργὸς, ſi γεωποὺς foret, vulgato aptius congrueret, modo ex ἀνδραπόδων numero eximi, quod ut fiat metuo, posſent illi agricolae et glebae adſcripti. Praeſtat ducibus MSS. uti, et γεωπέδων, utpote priſtini ſcripturae propius, amplecti. Γήπεδα, ſive γεώπεδα, *Heſychio* χωρία, κτήσεις, ſive *fundi*, pariterque *Harpocrationi* ac *Suidae*: ex his et mancipiis Pythio ἀρκέων βίος, *victus uber*: hoc enim acceſſorium ſchedae poſtulant, depoſitumque antea fuit L. 1, 31.

39. Ἀπαρτιλογίη] Est ἀπηρτισμένος καὶ πλήρης ἀριθμὸς, ſive λόγος· hinc enotarunt Grammatici: vid. Clar. *Io.* noſter *Alberti* ad *Heſych.* in v. —— Sequentia, κέκτησό τε αὐτὸς τάπερ αὐτὸς ἐκτήσαο, reddi debebant, *et ſolus posſideto, quae tutemet tibi paraſti*: notam verbi κτᾶσθαι vim exemplis adfirmarunt *G. Raphel.* ad *Lucae Ev.* XII, 10. et *I. I. Wetſten.* ad *Matth.* X, 9. *Euripidis* ex Inone fragm. apud *Stobaeum* p. 511., ſic commode reſtitui poterit: Κέκτησο δ' ὀρθῶς ἅν ἔχῃς ἄνευ ψόγου, Καὶ σμικρὰ σώζων· (τοὐνδικον σέβειν πρέπει) Μηδ' ὡς κακὸς νομίσῃ, εὖ πράξῃς ποτε. Ζητῶν τὰ πλείω εἶτα πάντ' ἀπώλεσας· verſu ſecundo pro vulgatis, τοὖνεκ' ἂν σέβειν π. *Grotius* poſuerat οὕνεκ' εὖ σέβει π. VALCKEN.

46. Ἐς Κολοσσὰς, πόλιν μεγάλην] *Xenoph.* Ἀναβ. I. p. 10. εἰς Κολοσσὰς (ΚΟΛΟΣΣΑΣ) πόλιν οἰκουμένην, εὐδαίμονα καὶ ΜΕΓΑΛΗΝ. Male ergo Codd nonnulli μεγάλης titulum urbi negant. Lycum, in terrae voraginem ſemet mergentem et emergentem iterum deſcribit *Strabo* XII. p. 867. B.

58. Πα-

Phrygiæ maius oppidum, ubi Lycus amnis hiatum terræ ſubiens occulitur, deinde fere quinque poſt ſtadia emergens, elabitur et ipſe in Mæandrum. Movens autem e Coloſſis exercitus, venit ad confinia Phrygum ac Lydorum in oppidum Cydrara: ubi cippus defixus atque erectus a Crœſo eſt,
31 indicans litteris eos fines. Ubi autem e Phrygia in Lydiam ventum eſt, ad divortia viarum, quarum ſiniſtra in Cariam fert, dextra Sardes: quam tenenti neceſſe eſt prorſus Mæandrum tranſire, urbemque Callatebum præterire, in qua ſunt opifices mellis e myrica et tritico conficiendi: hanc viam tenens Xerxes, reperit platanum, quam ob pulchritudinem aureo monili donavit, eamque tuendam viro immortali delegavit, et ad urbem Lydorum altero die
32 pervenit. Poſtquam Sardes advenit, principio caduceatores dimiſit in Græciam petitum terram et aquam; edictumque ut cœnas regi inſtruerent. Sed neque Athenas neque Lacedæmonem dimiſit ad petitionem terræ, ſed prorſus in ceteras. Ea vero cauſſa dimittebat ſecunda vice ad terram et aquam; quia quotquot hæc ante Dario mittenti non miſerant, hos tunc perterritos omnino daturos arbitrabatur. Id igitur vo-
33 lens accurate explorare, miſit. Secundum hæc ſeſe apparabat tanquam Abydum profecturus, quum interea alii Helleſpontum ex Aſia in Europam iungerent. Eſt autem Cherſoneſi in Helleſponto, Seſtum inter et Madytum urbes, ora ſalebroſa, quæ in mare procurrit e regione Abydi: ubi non longo poſt tempore ſub Xanthippo Ariphronis filio, Athenienſium duce, Artayctem virum Perſam Seſti præfectum cepere, vivumque ſtipiti ſuffixerunt; qui in templum etiam Proteſilai

γάλην Φρυγίης, ἐν τῇ Λύκος ποταμὸς ἐς χάσμα γῆς [a] ἐσβάλλων ἀφανίζεται· ἔπειτα διὰ σταδίων ὡς [b] μάλιστά κῃ πέντε ἀναφαινόμενος, ἐκδιδοῖ καὶ οὗτος ἐς τὸν Μαίανδρον. ἐκ δὲ Κολοσσέων ὁρμεώμενος ὁ στρατὸς ἐπὶ τοὺς οὔρους [c] τῶν Φρυγῶν καὶ τῶν Λυδῶν, ἀπίκετο ἐς [d] Κύδραρα πόλιν· ἔνθα στήλη καταπεπηγυῖα, σταθεῖσα δὲ ὑπὸ Κροίσου, καταμηνύει διὰ γραμμάτων τοὺς οὔρους. Ὡς δὲ ἐκ τῆς Φρυγίης ἐσέβαλε ἐς τὴν Λυδίην, σχιζομένης τῆς ὁδοῦ, καὶ τῆς [e] μὲν ἐς ἀριστερὴν, ἐπὶ Καρίης φερούσης, τῆς δὲ ἐς δεξιὴν, ἐς Σάρδις, τῇ καὶ πορευομένῳ διαβῆναι τὸν Μαίανδρον ποταμὸν πᾶσα ἀνάγκη γίνεται, καὶ ἰέναι παρὰ [f] Καλλάτηβον πόλιν, ἐν τῇ ἄνδρες δημιοεργοὶ [g] ἐκ μυρίκης τε καὶ πυροῦ μέλι ποιεῦσι· ταύτην ἰὼν ὁ Ξέρξης τὴν ὁδὸν, εὗρε πλατάνιστον, τὴν κάλλεος εἵνεκα, δωρησάμενος κόσμῳ χρυσέῳ, καὶ μελεδωνῷ ἀθανάτῳ ἀνδρὶ ἐπιτρέψας, δευτέρῃ ἡμέρῃ ἀπίκετο ἐς τῶν Λυδῶν τὸ ἄστυ. Ἀπικόμενος δὲ ἐς Σάρδις, πρῶτα μὲν ἀπέπεμπε κήρυκας 394
ἐς τὴν Ἑλλάδα, αἰτήσοντας γῆν τε καὶ ὕδωρ, καὶ προερέοντας δεῖπνα βασιλέϊ παρασκευάζειν· πλὴν οὔτε ἐς Ἀθήνας, οὔτε ἐς Λακεδαίμονα ἀπέπεμπε ἐπὶ γῆς αἴτησιν, τῇ δὲ ἄλλῃ πάντῃ· [h] τῶνδε δὲ εἵνεκα τὸ δεύτερον ἀπέπεμπε ἐπὶ γῆν τε καὶ ὕδωρ· ὅσοι πρότερον οὐκ [i] ἔπεμψαν Δαρείῳ πέμψαντι, τούτους πάγχυ ἐδόκεε τότε δείσαντας δώσειν· [k] βουλόμενος ὦν αὐτὸ τοῦτο ἐκμαθεῖν ἀκριβέως, ἔπεμπε. Μετὰ δὲ ταῦτα, παρεσκευάζετο ὡς [l] ἐλῶν ἐς Ἄβυδον· οἱ δὲ ἐν τούτῳ τὸν Ἑλλήσποντον ἐζεύγνυσαν ἐκ τῆς Ἀσίης ἐς τὴν Εὐρώπην. ἔστι δὲ τῆς Χερσονήσου τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ, [m] Σηστοῦ τε πόλιος μεταξὺ καὶ [n] Μαδύτου, ἀκτὴ τρηχέα ἐς θάλασσαν κατήκουσα, Ἀβύδῳ καταντίον· ἔνθα μετὰ ταῦτα, χρόνῳ ὕστερον οὐ πολλῷ, ἐπὶ Ξανθίππου τοῦ Ἀρίφρονος, στρατηγοῦ Ἀθηναίων, Ἀρταΰκτην ἄνδρα Πέρσην λαβόντες Σηστοῦ ὕπαρχον, ζῶντα πρὸς σανίδα [o] προσδιεπασσάλευσαν· ὃς καὶ ἐς τοῦ Πρωτεσι-

a Ἐμβ. *Arch. V.* *b* Πέντε μαλ. κῃ *Arch. Paſ. Ask.* *c* Τῶν Λυδῶν καὶ Φρυγῶν *Arch. V.* *d* *Med. Ask. Paſ.* optime, uti *Steph. Byz.*; reliqui Κύδρα. *e* Omittitur ab *Arch. V.* μὲν, ſed mox ἐπὶ Καρίης cum *Paſ. Med. Ask.*, in quibus etiam ἐς ἀρις., eos amplector: prius erat ἐπ' ἀρις. et Καρίην. *f* Καλλάτιον *Arch. V.* *g* Μέλι ἐκ μυρίκης —— ποιεῦσι *Paſ. Ask.*, olim ποιέουσι· idem ordo in *Arch. V.* *h* Τῶνδε δὲ *Arch. V.*, bene: alii τῶν δὲ tantum: omittunt iidem τὸ δεύτερον. *i* Ἔδοσαν *Paſ. Ask.* ora *Steph.* *k* Septem ſeqq. deſunt *Arch.*, in *Vind.* ἀκριβέως non legitur. *l* Ἐλῶν Ἀβ. *Arch.* *m* Σηστοῦ πόλιος ſine medio τε *Arch. Vind.*, mox μεταξὺ καὶ, quod laudo: alii μεταξύ τε, nimie. *n* Ἀβύδου *Arch. Valla*: tum ἀκτὴ τραχέα iidem et *Vind.*, olim παχέα. *o* Διεπασσ. *Paſ. Euſtath.* ad *Odyſſ.* p. 1923, 43.

58. Παρὰ Καλλάτηβον] Non debuerat Cl. *Galeus* ex vitioſo *Arch.* Καλλάτιον reformare Καλλατίαν, urbem longiſſime in Thraciae fines remotam. *Stephani* Καλλάτηβος, πόλις Λυδίας. Ἡρόδοτος ἑβδόμῃ, hinc deſcendit, ſed pravatum et Noſtri praeſcripto, quod *Ortelius* perſpexit, ſanandum. Δημιουργοὺς mellificantes attigit etiam L. IV, 194.

61. Πλατάνιστον, τὴν κάλλεος εἵνεκα] Velut ἐραστὴς ſecundum *AElian.* V. H. II, c. 14., Xerxes ἐξῆψεν αὐτῆς κόσμον πολυτελῆ, στρεπτοῖς καὶ ψελλίοις τιμῶν τοὺς κλάδους, καὶ μελεδωνὸν αὐτῇ κατέλιπεν, ὥσπερ ἐρωμένῃ φύλακα καὶ φρουρόν· ubi notant *Scheffer.* et *Kühn.* —— Platanum dicitur *Herodoti* Xerxes μελεδωνῷ ἀθανάτῳ ἀνδρὶ ἐπιτρέψας. Ex *Briſſonio* praeſertim de R. P. I. p. 165. (conf. notata ad *Diodor.* I, p. 409. et ad *Heſych.* in Ἀθάνατοι) notiſſima quidem illa cohors decem millium lectorum equitum, quos *immortales*, ἀθανάτους, cur vocaverint Perſae rationem pandit *Herod.* VII, c. 83. ſed ob eam ipſam rationem miror, unum ex iſtis, quem huic arbori ſervandae cuſtodem conſtituit Xerxes, hic ab *Herodoto* dici ἀθάνατον ἄνδρα ſcripſeratne fortaſſe μελεδωνῷ τῶν ἀθανάτων ἀνδρὶ ἐπιτρέψας; ſic cuſtodiendam demandaſſet *uni ex immortalium cohorte*: unus ex iſtis vereor ut usquam Graecis dicatur ἀθάνατος. *Themiſtio* dicitur τὶς ἀθάνατος ἀριθμὸς ἀποθνησκόντων στρατιωτῶν, II, p. 36. C. iuxta *Pauſan.* VI, p. 464., Polydamas in Perſide κατὰ πρόκλησιν Περσῶν ἄνδρας τῶν καλουμένων ἀθανάτων ἀριθμὸν τρεῖς, ἀθρόους οἱ μονομαχήσαντας ἀπέκτεινεν· non utique ſcripſiſſet *Pauſanias* Polydamanta Περσῶν τρεῖς ἀθανάτους ἄνδρας ἀποκτεῖναι. VALCKEN.

61. Δωρησάμενος κόσμῳ χρυσέῳ] Nimium *Tzetzae* ad *Lycophron.* p. 142. καθ' Ἡρόδοτον ἐχρύσωσεν αὐτὴν διὰ τὸ κάλλος, decepti *aurea platano* C. 27. Idem *Io. Chryſoſtomi* peccatum Homil. VII. in Ep. ad Coloſſens. p. 377. B., ubi felix memoria *Montfauconium* deſtituit. Cautior et copioſior *AElian.* Var. II, 14. Μελεδωνὸν ἀθάνατον platani explicabit Noſter C. 83. inferius.

70. Οὐκ ἔπεμψαν Δαρείῳ] Adſciſci poterit ἔδοσαν· alterutrum ſane ex gloſſa eſt. Δοῦναι et πέμπειν hoc in genere variantur. Confer L. IV, 127. 131. Cur autem Xerxes nullos Athenas et Spartam ad petendam aquam et terram ablegaverit, docetur C. 133.

76. Καὶ Μαδύτου] Abſurde *Valla* atque *Arch.* Ἀβύδου. Madytus et Seſtus Cherſoneſi urbes recte iunguntur: immo vero hinc Madyti ad Helleſpontum poſitio, quae Cl. *Cellario* Geogr. A. L. II, 15. p. 1311. quodammodo incertior, adparet, atque ex L. IX, 119. Verius in eodem *Valla* cum *Arch.* et *Vind.* ἀκτὴ τραχέα, *ora ſalebroſa.* Memini ἄκρας λεπτὰς τῆς ἠπείρου L. VIII, 107., neque inſitiabor adeo, παχέην dici quoque poſſe. At tractui iſti ſollemne id cognomen ex *Tzetze* ad *Lycophron.* p. 141. γεφυροῦν ἐπεμφθησαν τὸν Ἑλλήσποντον περὶ ΤΡΑΧΕΙΑΝ ΑΚΤΗΝ λεγομένην μεταξὺ Σηστοῦ καὶ Μαδύτου, non Ἀβύδου, uti vulgo.

80. Ζῶντα πρὸς σανίδα προσδιεπασσάλευσαν] Infra IX, c. 119., Artayeten σανίδα προσπασσαλεύσαντες ἀνεκρέμασαν· id eſt πρὸς σανίδα πασσαλεύσαντες. Noſtro loco πρὸς σανίδα διεπασσάλευσαν legiſſe videtur *Euſtath.* ad Od. X. p. 780, 28., ubi ex Lexico veteri Σανὶς eſſe dicitur, ἐν ᾗ τοὺς κακούργους ἔδουν. *Heſych.* Σανὶς —— τίθεται καὶ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ſpectant iſta locum *Ariſtoph.* Theſm. v. 937. — In eiuſdem *Pluto* legitur v. 944., πρὸς τὸ μέτωπον. —— Ὥσπερ κοτίνῳ προσπατταλεύσω τουτωί.

σίλεω [a] τὸ ἱρὸν τὸ ἐς Ἐλαιοῦντα ἀγινεόμενος γυναῖκας, [b] ἀθέμιστα ἔρδεσκε. Ἐς ταύτην ὦν τὴν ἀκτὴν ἐξ Ἀβύδου ὁρμεώμενοι, ἐγεφύρουν τοῖσι [c] προσεκέετο· τὴν μὲν λευκολίνου, Φοίνικες· [d] τὴν δ᾽ ἑτέρην τὴν βυβλίνην, Αἰγύπτιοι· [e] ἔστι δὲ ἑπτὰ στάδια ἐξ Ἀβύδου ἐς τὴν ἀπαντίον· καὶ [f] δὴ ἐζευγμένου τοῦ πόρου, ἐπιγενόμενος χειμὼν μέγας συνέκοψέ τε ἐκεῖνα πάντα καὶ διέλυσε. Ὡς δ᾽ ἐπύθετο Ξέρξης, δεινὰ ποιεύμενος, τὸν Ἑλλήσποντον ἐκέλευσε τριηκοσίας ἐπικέσθαι μάστιγι πληγὰς, καὶ κατεῖναι ἐς τὸ πέλαγος πεδέων ζεῦγος· ἤδη δὲ ἤκουσα ὡς καὶ [g] στιγέας ἅμα τούτοισι ἀπέπεμψε στίξοντας τὸν Ἑλλήσποντον· ἐνετέλλετο δὴ ὦν ῥαπίζοντας, λέγειν βάρβαρά τε καὶ ἀτάσθαλα, „Ὦ πικρὸν [h] ὕδωρ, δεσπότης τοι δίκην ἐπιτιθεῖ „τήνδε, ὅτι μιν ἠδίκησας, οὐδὲν πρὸς ἐκείνου ἄδικον „παθόν· καὶ βασιλεὺς μὲν Ξέρξης διαβήσεταί σε, „ἤν τε σύ [i] γε βούλῃ, ἤν τε μή· σοὶ δὲ κατὰ δίκην „ἄρα [k] οὐδεὶς ἀνθρώπων θύει, ὡς ἐόντι καὶ δολερῷ „τε καὶ [l] ἁλμυρῷ ποταμῷ· τήν τε δὴ θάλασσαν ἐνετέλλετο τούτοισι ζημιοῦν, καὶ τῶν ἐπεστεώτων τῇ ζεύξι τοῦ Ἑλλησπόντου ἀποταμεῖν τὰς κεφαλάς. Καὶ οἱ μὲν ταῦτα ἐποίεον τοῖσι [m] προσεκέετο αὕτη ἡ ἀχα-

teſilai, quod est in Elæunte, adductis feminis nefanda perpetrabat. Ad hanc oram ex A- 34
bydo progreſſi iungebant pontem ii, quibus hoc munus erat delegatum: hinc Phœnices albo lino, illinc AEgyptii byblo. Est autem ex Abydo ad oppoſitam continentem ſeptem ſtadiorum traiectus: quem pontibus iunctum ingens adorta tempeſtas ea omnia contudit atque disſolvit. Quod quum 35
audisſet Xerxes, indigne ferens, iusſit trecenta Helleſponto verbera flagello infligi, et in pelagus par compedum demitti. Iam vero audivi, miſisſe quoque cum his tortores, ſtigmata Helleſponto inuſturos. Certe mandavit ut flagellantes eum dicerent barbara ac veſana, O aqua amara, dominus hanc tibi irrogat pœnam quod eum læſiſti, qui de te nihil male meritus erat. Te tamen rex Xerxes, velis nolisve, transmittet: meritoque nemo hominum tibi ſacrificat, ut doloſo et ingratæ ſalſuginis flumini. Hac pœna mare Xerxes plecti iusſit, atque eis qui præpoſiti iungendo Helleſponto erant, capita præcidi. Et quidem ista fecerunt ii, quibus hic ingra- 36
tus

a Τὸ ἱρὸν ἐς Ἐλ. *Paſſ. Vind.*, tum Ἐλαιοῦντα plerique, exceptis *Med. Ask. Paſſ.* *b* *Med. Paſſ. Ask*, ἀθέμιστα ἔργα *Arch. V. Paris. A. B. Brit. Ald.*, nec illi male. *c* Προσεκέετο *Arch. V.*, recte pro Ionum conſuetudine: prius erat προσέκειτο· ſeqq. attigit *Euſtath.* in *Dionys.* v. 912. *d* Τὴν δὲ βυβλ. *Arch. Vind.*, non male. *e* Εἰσὶ —— στάδιοι *Arch. V.*, στάδιοι quoque in *Med. Paſſ. Ask.*, ſatis ex uſu. Vid. L. IV, 85. et Notata ad Itin. *Anton.* p. 344. *f* Διεζευγμ. *Arch.* *g* *Med. Paſſ. Ask. Arch. Brit. Valla*: olim μαστιγέας ex *Ald.* et aliis. Mox ζεύξαντας *Arch.*, perperam. *h* Ὕδωρ, δεσπ. *Med. Paſſ. Ask. Arch. V. Paris. A. B. Brit. Valla*: olim ὕδωρ, καὶ ἁλμυρὸν, δεσπ., uti *Ald.* et Schol. *Hermogen.* p. 403. Post nonnulla παθὸν *Ald. Arch.* *i* Deſit *Arch.* *k* *Med. Paſſ. Ask. Arch. V. Paris. B.*, optime: antea ὡς οὐδεὶς ἀνθ. *l* Habet hinc *Euſtath.* ad *Hom.* p. 359, 9. *m* Προσεκέετο recte *Arch. V.*, alii προσέκειτο.

ται· *ad frontem*, (calceos) *tanquam ad oleaſtrum, clavis affigam huic*: *Bergler*. *Hegeſippus* in Adelphis apud *Athen.* VII. p. 290. E. πρὸς τὴν θύραν, Ἐπῆξετ᾽ ἀχανὴς προσπεπατταλευμένος, Ἄφωνος ἄχρις ἂν —— eiecta voce Ἄφωνος, ex interpretamento voci ἀχανὴς olim adiecta, ſcribendum: Ἄχρις γ᾽ ἂν αὐτὸν —— ſic ſuus verſui conſtabit modulus. —— *Herodoti* Artayctes praeter cetera flagitia in Proteſilai templo ἀθέμιστα ἔρδεσκε· (ἐν τῷ ἀδύτῳ quippe γυναιξὶ μισγόμενος, IX, c. 115.) Vocem istis olim interiectam ἔργα recte *Gronov.* omiſit: ἀθέμιστα mutari non debuit: VIII, c. 143., μηδὲ ἀθέμιστα ἔρδειν παραίνεε· ubi ex *Arch.* enotatum, ἀθέμιστα ῥέζειν· ad istam normam alibi ſcripſit ἀχάριστα παθήματα, et δῆμον συνοίκημα ἀχαριτώτατον· hoc enim ex MSS. praebet *Galeus* in p. 431, 37. VALCKEN.

83. Ἀθέμιστα ἔρδεσκε] Sive ἔργα addas ſeu demas, parum referet. Ἀθέμιστα ἔργα ἔπρασσον *Lucian.* D. Syr. C. 12., ἀθεμίστια ἔργα μηδομένους *Manetho* II, 301. Noſter L. VIII, 143. μηδὲ — ἀθέμιστα ἔρδειν παραίνεε. In praecedentibus πρὸς σανίδα διεπασσάλευσαν ex *Paſſ.* et *Euſtath.* adſumi poterat. Vide L. IX, 119.

90. Ἐκέλευσε τριηκοσίας ἐπικέσθαι &c.] Perſae inſtitutum et mens Scriptoris in propatulo; ſtructura implicatior. *Gronovius* ἐπικλέσθαι legisſe videtur, opinione haud probabili: tolerabilius ἐπιθέσθαι *Corn. de Pauw*, cui, ſi per Codd. ſtaret, accedere posſem. Alii maiora audent. Vulgatae ſi ſanitas conſtat, dicendum est, ἐφικέσθαι et καθικέσθαι eundem praeſtare uſum. *Plato* Hipp. Maior. p. 292. A. ἂν τύχῃ βακτηρίαν ἔχων, ἂν μὴ ἐκφύγω φεύγων αὐτὸν, εὖ μάλα μου ἐφικέσθαι (nempe αὐτὸ) πειράσεται. *Sophocles* Oed. Tyr. v. 819. διπλοῖς κέντροισί μου καθίκετο. In quibus diverſior ordo et iunctura quidem, hic accommodanda verbo, ſub dictione latenti, μαστιγῶσαι τὸν Ἑλλήσποντον, uti C. 54. et VIII, 109. Atque eum in modum *Abreſchius*. Commode, haec dum meditor, in mentem redit Homericum *Il.* E, 748. Ἥρη δὲ ΜΑΣΤΙΓΙ θοῶς ἐπεμαίετ᾽ ἄρ᾽ ἵππους, quo utantur volentes. Praeclare καὶ στιγέας ex MSS. *Galeus* et *Gronovius*. Confer *Iuvenalem* Sat. X, 282. ac *Plutarch.* de Ira p. 455. D.

90. Τὸν Ἑλλήσπ. ἐ. τριηκοσίας ἐπικέσθαι μ. π.] Suo ſic more ſcripſit *Herod.* pro ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἐκέλευσε τριηκοσίας ἱκέσθαι μάστιγι πληγάς· hac opinor ratione collocata vir Ω. non cenſuisſet tentanda. —— Inſanum utrumque facinus, quo fertur iratus Xerxes in mare ſaeviiſſe flagellis et compedes demiſiſſe, quod *Herodotum* ſequuti plurimi commemorant, *Briſſonio* partim citati de R. P. III, p. 420., illud equidem a Graecis confictum ſuſpicor cum *Th. Stanleio* ad *AEſchyli* Pers. v. 752., cuius locum adhibuit Ill. *E. Spanhem.* ad *Iulian.* p. 195. De mari pontibus ſtrato *AEſchylus* est intelligendus, ut eius aetate fabula nondum vulgo fuiſſe videatur recepta: de filio Darius ap. *AEſchyl.* Ὅστις Ἑλλήσποντον ἱρὸν, δοῦλον ὥς, δεσμώμασιν Ἤλπισε σχήσειν —— καὶ, πέδαις σφυρηλάτοις Περιβαλὼν, πολλὴν κέλευθον ἤνυσεν πολλῷ στρατῷ. Ira regis ob pontem vi tempeſtatis disiectum, atque isthaec *AEſchyli* Athenis decantata facilem fabulae fingendae ingeniis Atticis praebuerunt anſam: vid. *Diogenis Laërt.* Prooem. §. 9. Istius aevi Perſica monumenta ſi ad nos usque pervenisſent, forſan intelligeremus, quod, altera tantum audita parte, et quid noſtra aetate eveniat cogitantibus nobis certe licet ſuſpicari, mendaces multa de Perſis falſa nobis Graecos tradidisſe, ſuasque ſemper res amplificasſe: *Dion. Chrys.* Or. XI. p. 191. D. ἀνδρὸς, inquit, ἤκουσα Μήδου λέγοντος, ὅτι οὐδὲν ὁμολογοῦσιν οἱ Πέρσαι τῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησι κ.τ.λ. VALCKEN.

92. Ἤδη δὲ ἤκουσα ὡς καὶ στιγέας] Quod Noſter auditione tantum accepisſe ſe teſtatur, ſanequam abſurdisſimum, illud vix aliis commemoratur: de Xerxe *Iuvenal.* Sat. X, v. 182. *Ipſum compedibus qui vinxerat Ennoſigaeum: Mitius id ſane, quod non et ſtigmate dignum Credidit*: ubi Herodotea dedit *Grangaeus* ut vulgantur; in quibus στιγέας ex *Med* bene ſcripſit *Gronov.*, quod ex *Arch.* etiam obtulerat *Galeus* pro μαστιγέας· ſed nec *qui flagellis caederent* μαστιγέες, verum dici potuerunt μαστικταί, quod ex *Alex.* Cod. recipiendum in L. IV. *Maccab.* IX, 11. Lexicographis aeque ignotum ac Herodoteum Στιγεύς. —— Quae in mare dicta voluit a flagellantibus *Herodoti* Xerxes, illa ſupra modum admiratur *Hermogenes* p. 403., σχεδὸν δὲ ὅλου τοῦ λόγου ἡδονὰς ἐργαζόμενος ἐν τοῖς εἰς τὸν Ἑλλήσποντον ὑπὸ Ξέρξου πραχθεῖσιν ὑπερεβάλλετο τῇ ἡδονῇ καὶ τῇ γλυκύτητι· deſcriptis Herodoteis, ἐνταῦθα, ait, πρὸς τὸ ὕδωρ, ὡς αἴσθησίν τινα ἔχον καὶ προαίρεσιν, διαλεγόμενον ποιήσας τὸν Ξέρξην, ὑπερέβαλλεν ἡδονῇ· proſtant illic Herodotea ut in Edd. poſtrema tamen rectius hoc modo ſcripta: σοὶ δὲ κατὰ δίκην ἄρα οὐδεὶς ἀνθρώπων θύει, ὡς ἐόντι δολερῷ τε καὶ ἁλμυρῷ ποταμῷ· in his lectio firmatur *Med.* et καὶ recte omittitur. VALCKEN.

95. Ὦ πικρὸν ὕδωρ, δεσπότης &c.] Media καὶ ἁλμυρὸν, ut ſupervacua, ſchedis deſiderantibus, exterminavi. Migrarant in hanc viciniam ex proxime ſequente καὶ ἁλμυρῷ ποταμῷ aut Homereo ἐπιπλῶν ἁλμυρὸν ὕδωρ Odyss. I, 227. ſimilibusve.

tus honor propoſitus erat. At alii architecti illos iunxerunt. Iunxerunt autem hoc modo: quinquaginta remorum naves triremesque trecentas ſexaginta Euxinum verſus Pontum compoſuere: item ab altero latere trecentas quatuordecim, Ponto quidem transverſas, Helleſponto autem ſecundum fluxum, ut laxa esſet fluitatio intentionis armamentorum. Quibus compoſitis, prægrandes ancoras demiſerunt, partim ab latere contra Pontum, ventorum causſa qui intrinſecus exſpirant: partim ab altero contra occaſum et Ægæum, euri et auſtri causſa: relicto inter naves L. remorum patente tranſitu tribus in locis: ut qui vellet in Pontum minutis navigiis et ex Ponto navigare posſet. His actis, intenderunt armamenta a terra torquentes aſinis ligneis, non iam ſeparatim utraque ordinantes, ſed bina ex albo lino partientes in utramque, quaterna e byblo: eadem quidem erat crasſitudo et ſpecies: ſed prout ratio dictat, linea erant robuſtiora, quorum cubitus talentum pendebat. Porro traiectu pontibus iuncto, truncos lignorum ſerra diſciſſos et ad latitudinem pontis adæquatos apte impoſuerunt ſuper armamenta intenta. Hos ubi gradatim poſuerunt, tum ibi rurſus ſuperiunxerunt. Quod poſteaquam fecere, materiam intulerunt concinneque impoſuerunt, deinde terram importarunt: qua complanata ſepem hinc atque hinc, ne maris aſpectu iumenta et equi terrerentur, prætenderunt.

37 Perfectis iis quæ ad pontes pertinent, quum et

ἄχαρις τιμή· τὰς δὲ ἄλλοι ἀρχιτέκτονες ἐζεύγνυσαν· ἐζεύγνυσαν δὲ ὧδε· πεντηκοντέρους καὶ τριήρεας συνθέντες, ὑπὸ μὲν τὴν πρὸς τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ἑξήκοντά τε καὶ τριηκοσίας· [a] ὑπὸ δὲ τὴν ἑτέρην τεσσερεσκαίδεκα καὶ τριηκοσίας, τοῦ μὲν Πόντου, [b] ἐπικαρσίας· τοῦ δὲ Ἑλλησπόντου, κατὰ ῥόον, ἵνα [c] ἀνακωχεύῃ 395
τὸν τόνον τῶν ὅπλων· συνθέντες δὲ, ἀγκύρας [d] κατῆκαν περιμήκεας, τὰς μὲν πρὸς τοῦ Πόντου τῆς ἑτέρης, τῶν ἀνέμων [e] εἵνεκα τῶν ἔσωθεν ἐκπνεόντων· τῆς δὲ ἑτέρης [f] τῆς πρὸς ἑσπέρης τε καὶ τοῦ Αἰγαίου, εὔρου τε καὶ νότου εἵνεκα· διέκπλοον δὲ [g] ὑπόφαυσιν κατέλιπον τῶν πεντηκοντέρων, καὶ [h] τριχοῦ, ἵνα καὶ ἐς τὸν Πόντον ἔχῃ ὁ βουλόμενος πλέειν πλοίοισι λεπτοῖσι, καὶ ἐκ τοῦ Πόντου ἔξω· ταῦτα δὲ ποιήσαντες, κατέτεινον ἐκ γῆς, στρεβλοῦντες [i] ὄνοισι ξυλίνοισι, τὰ ὅπλα· οὐκέτι χωρὶς ἑκάτερα τάξαντες, ἀλλὰ δύο μὲν λευκολίνου δασάμενοι ἐς ἑκατέρην, τέσσερα δὲ τῶν βυβλίνων· παχύτης μὲν ἦν [k] αὐτὴ, καὶ καλλονή· κατὰ λόγον δὲ ἦν ἐμβριθέστερα τὰ λίνεα, [l] τοῦ τάλαντον ὁ πῆχυς εἷλκε· [m] ἐπειδὴ δὲ ἐγεφυρώθη ὁ πόρος, κορμοὺς ξύλων καταπρίσαντες, καὶ ποιήσαντες ἴσους τῆς σχεδίης τῷ εὔρεϊ, κόσμῳ [n] ἐπετίθεσαν κατύπερθε τῶν ὅπλων τοῦ τόνου· θέντες δὲ ἐπεξῆς, ἐνθαῦτα αὖτις ἐπεζεύγνυον· ποιήσαντες δὲ ταῦτα, ὕλην ἐπεφόρησαν· κόσμῳ δὲ θέντες καὶ τὴν ὕλην, γῆν ἐπεφόρησαν· κατανάξαντες δὲ καὶ τὴν γῆν, φραγμὸν παρείρυσαν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ἵνα μὴ φοβέηται τὰ ὑποζύγια τὴν θάλασσαν [o] ὑπερορῶντα, καὶ οἱ ἵπποι. Ὡς δὲ τά [p] τε τῶν γεφυρέων κατεσκεύαστο,

a Med. Paſ. Aſk. Valla: ceteris haec ſeptem male abſunt. Mox τεσσερεσκαίδεκα *Paſ.*, bene: olim τεσσαρεσκαίδεκα. *b Suidas* hinc in Voc. *c* Schol. *Paſ.* μετεωρίζει (μετεωρίζει) ἀναβαστάζει. Spectavit pontium hanc iunctionem *Arrian.* Ἀναβ. Ἀλ. V, 7. *d* Κατῆκαν *Paſ. Aſk.*, κατῆκασι *Arch.*, antea κατῆκον, prave. *e* Εἵνεκεν et ἔσωθεν *Paſ. Aſk. Arch. Vind.*, *Valla* habet *extrinſecus*, quaſi ἔξωθεν vidiſſet: Prius εἴσωθεν fuit. *f* Abest hic articulus *Arch. Paſ.* *g Ald. Arch. V. Brit.*, ὑπὸ φαῦσιν alii disiunctim. *h* Τριχῆ *Arch.* *i Arch. Med. Paſ. Aſk. Paris. B.*, olim ὄνοισι. *k* Αὕτη plerique omnes. *l* Τῶν *Ed. Genev.* *m Med. Paſ. Aſk. Paris. A.*, ceteri ἐπεὶ δὲ, nullo diſcrimine. *n* Ἐτίθεσαν καὶ ὕπερθε *Med. Aſk. Paſ.*, καὶ ὕπερθε etiam *Thom. M.* in Ὅπλα. *o* Ὁρῶντα *Arch. V.* *p* Deſit *Arch. V.*

4. Τὰς δὲ ἄλλοι ἀρχ. ἐζεύγνυσαν] Quando nihil adest, quo τὰς commode poſſit referri, voculam cum *Reiskio* ſuſpicor excidisſe: fortasſe ſcribi poterit: τὰς δὲ [ἀκτὰς] ἄλλοι ἀρχιτέκτονες ἐζεύγνυσαν. Erat enim c. 33., ἀκτὴ τρηχέα ἐς θάλασσαν κατήκουσα Ἀβύδῳ κατεναντίον c. 34., ἐς ταύτην τὴν ἀκτὴν ἐξ Ἀβύδου ὁρμεόμενοι ἐγεφύρουν τοῖσι προσέκειτο· hinc vocem γεφύρας plerique cum *Valla* forte cenſebunt ſubaudiendam. —— Quae ſequuntur, non intellecta, deſcripſerunt *Briſſon.* de R. P. III. p. 434., et *Stanlei.* in *Æſch.* Pers. v. 71. latine vertit atque explicuit *Dion. Petav.* ad *Themiſt.* p. 451., ſeq. partim attigerunt *Caſaub.* aliique: ſuperſunt et in his nonnulla lucis indiga. VALCKEN.

7. Ὑπὸ δὲ τὴν ἑτέρην τεσσερεσκαίδεκα] Magna Codicibus gratia harum reſtitutione vocum: erat enim ἀνακόλουθος minimeque conſequens narratio. Duo pinguntur pontes, quorum alteri, Euxino ponto obverſo, CCCLX. naves ſubſtratae; alteri, qui Aegaeum mare ſpectabat, CCCXIV. Quae poſtrema ſi deficiant, luxa et manca oratio. Vidit defectum atque ex *Vallae* Latinis prudenter farſit Cl. *Pavius*; animadvertit eundem Cl. D. *Petavius* ad *Themiſtii* Or. X. p. 451., in inſtauratione nimius: ſic namque, ὑπὸ δὲ τὴν πρὸς τοῦ Αἰγαίου ἑξήκοντα καὶ τριηκοσίας, vel uno verbo τοσαύτας· neque enim rationem esſe cur tanto plures in altero ponte fuerint. Specioſe profecto; quam tamen ſpeciem ſchedae reſpuunt, pontiumque ordo et ſeries navium: namque prioris pontis naves ſtabant transverſae, hinc plures: poſterioris directae et propterea pauciores. *Pat. Bertius* de Aggerib. et Pontib. C. 3. idem Xerxis opus adgresſus fuit, ſed levi brachio.

9. Ἵνα ἀνακωχεύῃ τὸν τόνον] Videlicet ὁ ῥόος. *Valla* dederat, ut *ſtabiliret funes armamentorum*, rectius veriusque *contentionem ac firmitatem rudentum*. Fluctus enim propellebat naves iſtas, quae inpulſae funium contentionem augebant. Ἀνακωχεύειν proprie est inhibere, ac navem reprimere: hinc μεταληπτικῶς *Valla* interpretatur *ſtabilire*, quod *Petavius* et *Pavius* perſpexerunt. Statim ἀγκύρας κατῆκαν, indole ſermonis poſtulante, repoſui, mutato, quod tolerari potuisſe miror, κατῆκον. Scripſisſem quoque τῆς μὲν πρὸς τοῦ Πόντου cum *Petavio*, eo quod ſubinde ſequitur τῆς δὲ ἑτέρης· ex utroque enim ponte anchoras demiſerunt. Sed MS. aliter. *Gronovii* Latina reliqui, etſi pro mea opinione minime bona.

14. Διέκπλοον δὲ ὑπόφαυσιν] *Petavii* his pontibus inpenſa opera latuit Cel. viro: hinc illa eius notatio. Probat ipſe ſeparationem ὑπὸ φαῦσιν *ſub lumen*, tentat deinde ὑπὸ φλύσιν, uti videre est. Iungo ego, *Aldi* et ſcriptorum ductum ſequens. Ὑπόφαυσις feneſtrae, lucem admittentis, notionem habet apud Interpretes *Ezech.* C. XLI. 16. Hinc pro hiatu et patente tranſitu: par διαυγείας ratio, quae ab lucis tranſitu, ſpiraculum et foramen, quo fumus ex caſis evolvitur, in *Diodori* XVII, 82., et διαυγίου, in vaſculorum aperturis et ſpiraminibus apud *Heronem* Spirit. p. 163. Itaque διέκπλοος ὑπόφαυσις tranſitus idem, ἀραίωμα *Luciano* Ver. Hiſt. II, 2., ſive interceptum ſpatium et vacuum, per quod ὑποφαίνεται, adparetque lux, ut *Petavius*. *Reiskio*, ὑπόφαυσιν probanti, διέκπλοος adiectivi loco est. Mox *Petavius* ſcite, καὶ τριηρέων τριχοῦ· namque ſeries ipſae tam πεντηκοντέρους quam τριήρεας habebant, et utrasque proinde interruptas esſe oportuit.

18. Στρεβλοῦντες ὄνοισι ξυλίνοισι] Egregia huic loco medela ex *Med.* et aliis. Ὄνοι ſunt *axes*, ὄνισκοι *axiculi*, *ſuculae*, ſive machinae tractorii generis. *Galenus* Gloſſ. Hippocrat. Ὀνεύεσθαι, ἤγουν διὰ ΟΝΩΝ ἐπιστροφῆς τείνειν· ΟΝΟΙ γὰρ καὶ ὄνισκοι, οἱ ἄξονες· et pluribus ad *Hippocrat.* de Fractur. p. 551. Adde *Euſtachium* in *Erotianum* p. 82. et *Gronovium*.

21. Ἦν αὐτὴ] Sic debuit. Nimium *Petavii* ὧν παχύτης μὲν ἦν αὐτὴ. *Reiskii* ἡ αὐτὴ. Sequentia τοῦ τάλαντον. —— Editor Genev. inprudenter: tranſitus in diſtributivis numeri est. Unde vero *Tzetzes* acceperit, τριτάλαντον τῷ βάρει Chil. I. v. 599. ipſe dixerit.

29. Κατανάξαντες] *Heſychius* Κατανάξαντες, ἀνάξαντες, εἰς τοὐπίσω ἀναχωρήσαντες· forte, quae *Abreſchii* ſuſpi-

Xerxes ex hibernis Sardium pergit petiturus Abydum. Sol deficit. Unde inconſulta petitio Pythii de vacatione maioris filii.

ατο, καὶ τὰ περὶ τὸν Ἄθων, οἵ τε χυτοὶ περὶ τὰ
στόματα τῆς διώρυχος, οἳ τῆς ῥηχίης εἵνεκεν ἐποιήθη-
σαν, ἵνα μὴ [a] πίμπληται τὰ στόματα τοῦ ὀρύγμα-
τος, καὶ αὐτὴ ἡ διῶρυξ παντελέως πεποιημένη [b] ἀγ-
γέλλετο, ἐνθαῦτα χειμερίσας, ἅμα τῷ ἔαρι παρε-
σκευασμένος ὁ στρατὸς, ἐκ τῶν Σαρδίων ὡρμᾶτο ἐλῶν
ἐς Ἄβυδον· ὡρμημένῳ δέ οἱ, ὁ ἥλιος ἐκλιπὼν τὴν ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ ἕδρην, ἀφανὴς ἦν, οὔτ᾽ [c] ἐπινεφέλων ἐόντων,
αἰθρίης τε τὰ μάλιστα· ἀντὶ ἡμέρης τε, νὺξ ἐγένετο·
ἰδόντι δὲ καὶ μαθόντι τοῦτο τῷ Ξέρξῃ ἐπιμελὲς ἐγένε-
το· καὶ εἴρετο τοὺς μάγους τὸ θέλει προφαίνειν τὸ φά-
σμα· οἱ δὲ [d] ἔφασαν ὡς Ἕλλησι προδεικνύει ὁ θεὸς
ἔκλειψιν τῶν πολίων· λέγοντες ἥλιον εἶναι Ἑλλήνων
προδέκτορα, σελήνην δὲ, σφέων· πυθόμενος δὲ ταῦτα
ὁ Ξέρξης, περιχαρὴς ἐὼν, ἐποιέετο τὴν [e] ἔλασιν. Ὡς
δ᾽ ἐξήλαυνε τὴν στρατιὴν, Πύθιος ὁ Λυδὸς καταῤῥωδή-
σας τὸ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φάσμα, ἐπαρθείς τε τοῖσι δω-
ρήμασι, ἐλθὼν παρὰ Ξέρξεα, ἔλεγε τάδε, „ Ὦ δέ-
„ σποτα, [f] χρήσαις ἄν τι τεῦ βουλοίμην τυχεῖν, τὸ
„ σοὶ μὲν ἐλαφρὸν τυγχάνει ἐὸν [g] ὑπουργῆσαι, ἐμοὶ
„ δὲ μέγα γενόμενον;" Ξέρξης δὲ πᾶν μᾶλλον δοκέων
μιν χρήσειν ἢ τὸ ἐδεήθη, ἔφη τε ὑπουργήσειν, καὶ δὴ
396 ἀγορεύειν ἐκέλευε ὅτευ δέοιτο· ὁ δὲ, ἐπεί τε ταῦτα
ἤκουσε, ἔλεγε θαρσήσας τάδε, „ Ὦ δέσποτα, τυγ-
„ χάνουσί μοι παῖδες ἐόντες πέντε, καί σφεας κατα-
„ λαμβάνει πάντας ἅμα [h] σοὶ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν
„ Ἑλλάδα· σὺ δὲ, ὦ βασιλεῦ, ἐμὲ ἐς τόδε ἡλικίης
„ ἥκοντα οἰκτείρας, τῶν μοι παίδων ἕνα παράλυσον
„ τῆς

et opera circa Athon, item aggeres ad
ora foſſæ iacti propter æſtum maris, ne
ipſa ora alvei implerentur, atque etiam
ipſa foſſa penitus perfecta nunciaretur:
Sardibus, ubi hybernaverat, ineunte ve-
re inſtructus exercitus profectus eſt Aby-
dum verſus: cui moventi ſol ſuam in cœ-
lo ſedem relinquens apparere deſiit, quum
nullæ nubes, verum ſereniſſimus aër eſ-
ſet: et pro die nox extitit. Id animad-
vertenti Xerxi quum cura inceſſiſſet per-
contandi magos, quid oſtentum id vellet
portendere, illi reſponderunt, deum præ-
ſignificare Græcis civitatum defectum: quod
dicerent, ſolem, Græcorum eſſe præ-
monſtratorem, lunam ipſorum. Ea re
audita, Xerxes maiorem in modum læ-
tatus, ire pergebat. Quem procedentem 38
adiens Pythius Lydus cœleſti oſtento
perterritus, elato animo propter mune-
ra his verbis alloquutus eſt; Domi-
ne, indulgeas quid quod impetrare cupio,
tibi leve conceſſu, ſed mihi pro magno
futurum? Xerxes nihil non potius, quam
petebat, illum petiturum ratus, ſe in-
dulturum reſpondit, et ut peteret prolo-
qui iuſſit. Pythius ubi hoc audivit, ſum-
pta fiducia, Domine, inquit, quinque
mihi filii ſunt, quos omnes contingit
in militiam tecum ire adverſus Græciam:
horum unum tu quæſo, rex, miſertus
mei qui huc proceſſi ætatis, dimitte ab
mi-

a *Med. Paſſ. Ask. Brit. Paris. A.*, ἐμπιπλῆται ceteri, ut IV, 72. b Ἄγγελτο *Arch. V.* c *Med. Paſſ. Ask.*, ἐπινεφελέων *Arch.*, ante ἐπὶ νεφέων. d Ἔφραζον *Med. Paſſ. Ask.*, ſatis concinne. Vid. *Gronov.* e Ἔλασιν *Paſſ. Arch. Vind. Brit. Ask. Steph.* margo, ἐξέλασιν *Ald.* et Editi. f Χρήσαις *Arch.* g Ὑπεργῆσαι *Paſſ.* et mox. h Συστρατεύεσθαι *Arch.*

ſuſpicio, νάξαντες, εἰς τοὔπισω ἀναχωρήσαντες, ut conplanandi ſignificationem, quae huius eſt loci, et τοῦ καταναγεῖν iunxerit. *H. Stephanus* Thes. T. IV. pag. 1157. horum immemor, καταναγεῖν *Conporto*. *Aſſertur enim* κατανάξαντες γῆν *pro Conportantes iniicientesque terram*. Eſt ex καταναξάσσω. In *Ioſepho* Bell. I, 21, 7. νάγμα *terra ſtipata*: πύργος νακτὸς ibid. V, 4, 3. *ſolida* et bene conpacta, ſive νεναγμένος, quomodo MSS. Antiq. XV, 9, 6. veriſſime. Porro φραγμὸν, ſepem hinc atque hinc praetenſam, *Tzetzes* χειμαγωγοὺς καὶ κλείσματα, *Arrianus* Ἀναβ. V, 7. κλίμακας, ubi excellenter *Gronovius*, adpellant. Ὑπερφῦντα non muto, rarum quidem tali uſu, ſed proprio et vetere.

40. Οὔτ᾽ ἐπινεφέλων ἐόντων] *Ariſtoteles* Problem. XXIV. Sect. 17. iuvat Codd. ſcripturam, rogitans, Διὰ τί τῆς αἰθρίας μᾶλλον ψῦχος γίνεται, ἢ ΕΠΙΝΕΦΕΛΩΝ ΟΝΤΩΝ. Per autem mira ſolis haec obſcurati deſcriptio; talis profecto, ut veram eclipſis cauſſam aut exploratam non habuerit *Herodotus*, aut tragice circumſcripſerit. Quid enim ὁ ἥλιος ἐκλιπὼν τὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἕδρην; Sed verum hunc ſolis fuiſſe defectum negant plerique ſideralis ſcientiae profeſſores, *Seth. Calviſius* Chronol. Ann. 3470., *D. Petavius* Doctr. Temp. L. X, 25. *H. Dodwellus* Annal. Thucyd. p. 47.

41. Ἀντὶ ἡμέρης τε νὺξ ἐγένετο] Supra I, c. 103., νὺξ ἡ ἡμέρη ἐγένετο c. 74., συνήνεικε ὥστε —— τὴν ἡμέρην ἐξαπίνης νύκτα γενέσθαι· *primus* iſtam *defectionem ſolis, quae Aſtyage regnante facta eſt, praedixiſſe fertur* Mileſius Thales iuxta *Herod.* et *Ciceron.* de Div. I, c. 49. Cauſam ſolis obſcurati dudum ante naturalem Graecis iam tradiderat Palamedes teſte *Philoſtr.* p. 709. Hic apud *Herod.* ὁ ἥλιος —— ἀφανὴς ἦν, οὔτε ἐπινεφέλων ἐόντων, αἰθρίης τε τὰ μάλιστα· ſicut ap. *Livium* XXXVIII, c. 4. *coelo ſereno interdiu obſcurata lux eſt, quum Luna ſub orbem ſolis ſubiſſet*: οὔτ᾽ ἐπινεφέλων ἐόντων correctum ex *Med.* τὰ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ξυννέφελα ὄντα dixit *Thucyd.* p. 529, 99. —— Xerxi ſolis obſcuratio, ut vulgo imperitorum, videbatur eſſe portentum: inſigne *Pindari* carmen apud *Dionys. Halicarn.* II, pag. 273. emendavit *Scaliger* in *Propert.* p. 239. Rei cauſas cognoviſſe ſaepe profuit Imperatoribus, *ne velut prodigio divinitus facto militum animi terrerentur*, *Quinctilian.* I. O. I, c. X. p. 114. —— Graecis, non Perſis, hoc oſtento mala portendi cur crediderint, certe dixerint Magi, noſter enarrat, in quibus Ἑλλήνων προδέκτορα bene cepit *Palmer.* In *Ariſtidis* Themiſtoclem T. III. p. 297. *Schol. MS.* ἐρχομένου τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ γενομένου περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, ἔκλειψις ἐγένετο ἡλίου καὶ ἀνατολῆς (L. ἐξ ἀνατολῆς·) εἶτα ὡς ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς τοὺς μάντεις, τί σημεῖον τοῦτο, ἀπώλειαν εἰπεῖν τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων· τοὐναντίον δὲ ἦν· ἐσήμαινε γὰρ αὐτῷ τὴν ἧτταν, διότι ἀπὸ ἀνατολῶν ἐξέλιπεν ὁ ἥλιος· εἶγε καὶ ἀπὸ ἀνατολῶν ἤρχετο ὁ Ξέρξης. VALCKEN.

45. Ἑλλήνων προδέκτορα] *Praeſidem* vertunt, Nob. *Palmerio* iure inprobante. Ex προδείκνυμι venit προδέκτωρ, praemonſtrator malorum, et vates quidam. Magi φάσματος mirabilis interpretes reſpondent, ſolem, ſi quid praeter conſuetum patiatur, Graecis portendere et praeſagire, lunam, ſuae nationi; cuius illi coniectus quas habuerint rationes, unde indagabimus? Ob oracula coniicit *Palmerius* Exercit. p. 31., quae Delphis, Delo, Claro et aliis Graeciae urbibus ſub Apollinis, qui ſol eſt, nomine pandebantur. Sane non erat, cur *Ph. a Turre* erroris dicam Noſtro inpingeret Monum. Vet. Ant. p. 175. Coluerint enim Perſae Solem, ut venerati fuerunt, defectus eius ex magorum diſciplina damnoſus aliis potuit haberi. Sed ille προδέκτορα *praeſidem* cenſuit contra verum.

47. Ἐποιέετο τὴν ἔλασιν] In hoc genere ſimplex mavult. Vide III, 4. VII, 6. et C. 106. πρότερον ταύτης τῆς ΕΛΑΣΙΟΣ. *Xenophon* conſimiliter Κυρ. παιδ. VIII. p. 217. D. E. Amplector itaque.

51. Τὸ σοὶ μὲν ἐλαφρὸν] Ἐμοὶ δὲ μέγα initio poëmatis *Theognis*: Εὐχομένῳ μοι κλῦθι, κακὰς δ᾽ ἀπὸ κῆρας ἄλαλκε· Σοὶ μὲν τοῦτο, θεά, σμικρόν, ἐμοὶ δὲ μέγα· propius ad Noſtri ſtructuram *Andocides* in exordio Orat. de Myſter. δεήσομαι ὑμῶν δίκαια, καὶ ὑμῖν γε ῥᾴδια χαρίζεσθαι, καὶ ἐμοὶ ἄξια πολλοῦ τυχεῖν παρ᾽ ὑμῶν. VALCKEN.

60. Παράλυσον τῆς στρατιῆς] Στρατηΐης mallem. Prave in *Plut.* Virt. Mul. p. 263. A. Pythes ſeu Pythius χάριν ᾐτήσατο παρὰ τοῦ βασιλέως —— ἕνα παρεῖναι τῇ στρατιᾷ, καὶ καταλιπεῖν αὐτῷ γηροβοσκεῖν. Scripſerat παρεῖναι τῆς στρατείας, *unius vacationem petens*, de eodem Pythio *Seneca* L. III. Ir. C. 17. Hoc, niſi erro, occupavit *Mos. Solanus* ad *Plut.* Alcibiad.

60. Ἕνα παράλυσον τῆς στρατιῆς] Στρατηΐης et hic ſcribendum, ut in ſimillima narratione de Oeobazo, a militia vacationem uni filiorum petente IV, c. 84., στρατηΐης ἀπολελύσθαι apud *Plutarch.* II, p. 263. B. Pythes

militia eum, qui natu eſt maximus: ut et mei ipſius et cenſus curam gerat; quatuor tecum ducas: ita confectis quæ in animo
39 habes, rurſus revertaris! Rex ob id admodum indignatus, his verbis reſpondit, Homo improbe, tune, quum ego ipse in expeditionem eam adverſus Græciam, filiosque meos et fratres et domeſticos et amicos ducam, auſus es mentionem filii tui facere, qui meus es ſervus, quem oportebat cum omni familia et ipsa uxore me comitari? Probe nunc diſcito hoc, animum in hominum habitare auribus: qui bona quum audivit, corpus voluptate implet: his contraria audiens, exacerbatur. Tu itaque quum bene feciſti, et alia eiusdem generis promiſiſti, non gloriaberis te ſupergresſum esſe regem munificentia: quum vero ad impudentiora converſus es, non tu quidem pro merito, ſed minora quam pro merito accipies: nam te et quatuor filios liberant hoſpitalia munera: unius autem, quem præcipue complecteris, vita mulctabere. Hæc quum reſpondisſet, ſubito imperavit, iis quibus delegatum erat ista exequi, ut maximum natu filiorum Pythii inventum diſcinderent medium: eiusque diſciſſi dimidium ad dexteram viæ, et dimidium ad ſiniſtram diſpo-
40 nerent, et illac tranſiret exercitus. Hoc illi ubi exequuti ſunt, illac exercitus pertranſivit. In quo præcedebant ii qui ſarcinas portabant et impedimenta. Post hos omnigenarum gentium non diſtinctæ ſed promiſcuæ copiæ, numero ultra dimidium exercitus. Post has intercedebat intervallum: neque enim isti cum rege miſcebantur. Præcedebant mille equites e Perſis omnibus delecti: ſecundum hos totidem haſtati, et ii delecti ex omnibus, verſis deorſum in terram

„ τῆς στρατιῆς τὸν πρεσβύτατον, ἵνα αὐτοῦ τε ἐμεῦ „ καὶ τῶν χρημάτων ᾖ μελεδωνός· τοὺς δὲ τέσσε„ ρας [a] ἄγε ἅμα σεωυτῷ· καὶ πρήξας τὰ νοέεις, „ νοστήσειας ὀπίσω". Κάρτα τε ἐθυμώθη ὁ Ξέρξης, καὶ [b] ἀμείβεται τοῖσδε, „ Ὦ κακὲ ἄνθρωπε, „ σὺ ἐτόλμησας ἐμεῦ στρατευομένου αὐτοῦ ἐπὶ τὴν Ἑλ„ λάδα, καὶ ἄγοντος παῖδας ἐμοὺς καὶ ἀδελφεοὺς „ καὶ οἰκηίους καὶ φίλους, μνήσασθαι περὶ σέο παι„ δός, ἐὼν ἐμὸς δοῦλος· τὸν [c] χρῆν πανοικίῃ αὐτῇ „ γυναικὶ συνέπεσθαι; εὖ νυν τόδ᾽ ἐξεπίστασο, [d] ὡς „ ἐν τοῖσι ὠσὶ τῶν ἀνθρώπων οἰκέει ὁ θυμός· ὃς χρη„ στὰ μὲν ἀκούσας, τέρψιος [e] ἐμπιπλέει τὸ σῶμα· „ ὑπεναντία δὲ [f] τουτέοισι ἀκούσας, ἀνοιδέει· ὅτε „ μέν νυν χρηστὰ ποιήσας ἕτερα τοιαῦτα [g] ἐπηγγέλ„ λεο, εὐεργεσίῃσι βασιλῆα [h] οὐ καυχήσεαι ὑπερβα„ λέσθαι· ἐπεί τε δὲ ἐς τὸ ἀναιδέστερον [i] ἐτράπεο, „ τὴν μὲν ἀξίην οὐ λάμψεαι, ἐλάσσω δὲ τῆς ἀ„ ξίης· σὲ μὲν γὰρ καὶ τοὺς τέσσερας τῶν παίδων „ ῥύεται τὰ ξείνια· τοῦ δὲ ἑνός, τοῦ περιέχεαι μάλι„ στα, [k] τὴν ψυχὴν ζημιώσεαι"· ὡς δὲ ταῦτα ὑπεκρίνατο, αὐτίκα ἐκέλευε τοῖσι προσετέτακτο ταῦτα πρήσσειν, τῶν Πυθίεω παίδων ἐξευρόντας τὸν πρεσβύτατον, μέσον [l] διαταμεῖν· διαταμόντας δέ, τὰ ἡμίτομα διαθεῖναι, τὸ μέν, ἐπὶ [m] τὰ δεξιὰ τῆς ὁδοῦ, τὸ δ᾽, ἐπ᾽ ἀριστερά· καὶ ταύτῃ διεξιέναι τὸν στρατόν. Ποιησάντων δὲ [n] τουτέων τοῦτο, μετὰ ταῦτα διεξῄιε ὁ στρατός· ἡγέοντο [o] δὲ πρῶτοι μὲν οἱ σκευοφόροι τε καὶ τὰ ὑποζύγια· μετὰ δὲ [p] τούτους, στρατὸς παντοίων ἐθνέων ἀναμίξ, οὐ διακεκριμένοι· τῇ δὲ ὑπερημίσεες ἦσαν, ἐνθαῦτα διελέλειπτο, καὶ οὐ [q] συνέμισγον οὗτοι βασιλέϊ· προηγεῦντο [r] μὲν δὴ ἱππόται χίλιοι, ἐκ Περσέων πάντων ἀπολελεγμένοι, [s] μετὰ δὲ αἰχμοφόροι χίλιοι καὶ οὗτοι ἐκ πάντων ἀπολελεγμένοι, τὰς λόγχας κάτω ἐς τὴν γῆν τρέ-

a Ἄγευ *Paſſ.* b *Med. Paſſ. Ask.*, alii ἀμείβετο, nec male. c Χρῆ *Paſſ.* d Citat *Stob.* Serm. xx. p. 173. e Ἐμπιπλῇ *Stob.*, in *Gesneri* edit. ἐμπίμπλησι. f Τουτέοισι ἀκούσας *Stob.*, participium agnoſcunt etiam *Med. Paſſ. Ask. Arch. Vind.*, tum ἀνοιδαίνει *Stob.*; prius erat τούτοισι. g Ἐπηγγέλλετο *Arch.*, male. h Οὐκ αὐχ. idem. i Ἐτράπευ *Paſſ.* haud praeter Ionismi morem, ἐτράπετο *Arch.* k Τῇ ψυχῇ *Arch. Paſſ. V. Steph.* ora, nulla urgente ratione. Idem in *Matth.* Evang. xvi, 26. l Διατεμεῖν et mox *Arch. Vind.* m Non habet τὰ *Arch. V. Paſſ.* n Τουτέων, μετὰ ταῦτα *Med. Paſſ. Ask.*, quos ſequi non eſt necesſe. o Omittuntur haec duo a *Brit.* p Τούτους, στρατὸς παντ. *Med. Paſſ. Ask. Paris. C.*, in aliis σύμμικτος στρατός, uti *Ald.* q Συνέμισγον *Med. Vind.* Conſ. *Gronov.* r *Paſſ. Ask. Med. Paris. A.*, ceteri μὲν γάρ, tum οἱ ἱππόται *Arch. V.* s Has novem voces praeteriit *Ald.*

thes χώραν ᾐτήσατο παρὰ τοῦ βασιλέως, πλειόνων αὐτῷ παίδων ὄντων, ἕνα παρεῖναι τῇ στρατιᾷ, καὶ καταλιπεῖν αὐτῷ γηροβοσκόν· interpres quod ſenſus poſtulabat expresſit, *ut unus eorum immunitate militiae donaretur*: ſcripſerat, ut puto, *Plutarch.* ἕνα παρεῖναι, ſive potius ἀφεῖναι vel ἀφεῖναι τῆς στρατείας· ſic pasſim loqui ſolebant: *Ulpian.* in *Demoſth.* p. 22, 15., νόμος ἦν ἀφίεσθαί τινας τῆς στρατείας, ὥστε κωμῳδεῖν εἰς τὰ Διονύσια· Leges iſtas reſpicit *Diodor. Sic.* iv., c. 5. f. *Lycurgo* memorantur c. Leocr. p. 152, 33., οἱ ἀφείμενοι τοῦ στρατεύεσθαι ἕνεκα τοῦ βουλεύεσθαι ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως. —— Ἀφεῖναι τῆς στρατείας, *Herodoto* dicitur παραλῦσαι τῆς στρατηΐης· ut vi, c. 94., Mardonium Darius παραλύει τῆς στρατηγίης· quae *Porto* Herodotea dicitur locutio, *aliquem praefectura amovere*; eſt et Thucydidea et aliorum: *Thucyd.* vii, c. 16., τὸν μὲν Νικίαν οὐ παρέλυσαν τῆς ἀρχῆς· vid. *Duker.* et *Suid.* in Παραλῦσαι. VALCKEN.

71. Ἐν τοῖσι ὠσὶ τῶν ἀ.] Paulo haec alter ſcripta ſic *Stobaeus* excitat *Gesneri* p. 173, 34, Ὡς ἐν τοῖσιν ὠσὶ τῶν ἀνθρώπων οἰκέει ὁ θυμός, χρηστὰ μὲν ἀκούσας τέρψιος ἐμπιμπλέει τὸ σῶμα· ὑπεναντία δὲ τουτέοισι ἀκούσας ἀνοιδαίνει· ex quibus *Herodoto* reſtituerem τουτέοισι ἀκούσας· reliqua vulgatis ſunt deteriora: ſenſum obſcurioris dicti conatus eſt eruere *Stephano* citatus *Eraſmus* in Adag. *Animus habitat in auribus.* VALCKEN.

73. Ὑπεναντία δὲ τουτέοισι] *Stobaeus*, ut ſaepe, Ionum characterem ſervavit; nec pravum eiusdem ἀνοιδαίνει, quanquam vulgato haud prius, ſicuti L. iii, 127. adſcriptum. *Homerus* Il. i, 550. ὅς τε καὶ ἄλλων Οἰδάνει ἐν στήθεσσι νόον. Dicti Herodotei interiorem ſententiam *Camerarius* Problem. Cent. 1, 9. veſtigavit.

80. Τὴν ψυχὴν ζημιώσεαι] Hoc ego Codicum lectioni a *Galeo* et *Steph.* enotatae non postponerem: in *Matth.* xvi, 26. nonnulla dedit *Wetſten.* ad eamdem rationem aetate ſcribebant *Herodoti*: *Thucyd.* p. 192, 62., μεγάλα ζημιώσεται· ubi ζημιωθήσεται, natum ex interpretamento, praebent Codd. οὔτε τι ζημιωθέντας dixit *Xenoph.* Oecon. p. 491, 35. —— Iusſit Xerxes natu maximum filiorum Pythii μέσον διατάμνειν· διαταμόντας δὲ &c. *Plutarch.* T. ii. p. 263. B. ὁ Ξέρξης ὑπ᾽ ὀργῆς τοῦτον μόνον ὃν ἐξῃτήσατο σφάξας καὶ διατεμών, ἐκέλευσε τὸν στρατὸν διελθεῖν. τοὺς δὲ ἄλλους ἐπηγάγετο, καὶ πάντες ἀπώλοντο κατὰ τὰς μάχας· ſecundum *Senecam* de Ira iii, c. 17., *quem* pater *elegerat*, Xerxes *in duas partes diſtractum ab utroque viae latere poſuit, et hac victima luſtravit exercitum. Senecae* locum adhibuerunt *Weſſ.* ad *Herod.* p. 320., et *Briſſon.* R. P. iii. p. 357. —— Initio c. 40. aberat a *Med.* vox σύμμικτος· ſi abesſent aliis Codd. voces, οὐ διακεκριμένοι, has ad Ἀναμίξ ſuſpicarer olim adiectas: Ἀναμίξ *Heſych.* redditur ἀναμεμιγμένως· vox *Sophocli*, *Thucydidi*, *Xenophonti*, ter adhibita *Herodoto.* VALCKEN.

85. Καὶ ταύτῃ διεξιέναι τὸν στρατὸν] *In partes duas diſtractum ab utroque viae latera poſuit, et hac victima luſtravit exercitum*, Romani moris non ignarus *Seneca.* De Peleo, qui Acaſti uxorem disſecuerat, *Apollodorus* Bibl. iii, 12, 7. καὶ διελὼν τὰ μέλη διήγαγε δι᾽ αὐτῆς τὸν στρατόν. In foederum ſanctione multa huiusmodi apud Ill. *Grotium* in *Matth.* C. xxvi. 28. Post pauca vocem σύμμικτος exterminavi, minime ob ἀναμίξ necesſariam. Recte C. 55. ὁ σύμμικτος στρατὸς παντοίων ἐθνέων, unde in hanc viciniam commigravit.

τρέψαντες· μετὰ δὲ, ἱροὶ [a] Νισαῖοι καλεύμενοι ἵπποι δέκα, κεκοσμημένοι ὡς κάλλιστα. Νισαῖοι δὲ καλέονται ἵπποι ἐπὶ τοῦδε· ἔστι πεδίον μέγα τῆς Μηδικῆς τῷ οὔνομά ἐστι Νίσαιον. τοὺς ὦν δὴ ἵππους τοὺς μεγάλους φέρει τὸ πεδίον τοῦτο· ὄπισθεν δὲ τουτέων τῶν δέκα ἵππων, ἅρμα Διὸς ἱρὸν ἐπιτέτακτο, τὸ ἵπποι μὲν εἷλ-
397 κον λευκοὶ ὀκτώ· ὄπισθε δὲ [b] τῶν ἵππων εἵπετο πεζῇ ἡνίοχος, ἐχόμενος τῶν χαλινῶν· οὐδεὶς γὰρ [c] δὴ ἐπὶ τοῦτον τὸν θρόνον ἀνθρώπων [d] ἀναβαίνει· τούτου δὲ ὄπισθεν αὐτὸς Ξέρξης ἐπ᾽ ἅρματος ἵππων [e] Νισαίων· παρεβεβήκεε δέ οἱ ἡνίοχος, τῷ οὔνομα ἦν Πατιράμφης, Ὀτάνεω παῖς, ἀνδρὸς Πέρσεω. Ἐξήλασε μὲν [f] δὴ οὕτω ἐκ Σαρδίων Ξέρξης· μετεκβαίνεσκε δὲ, ὅκως μιν [g] ὁ λόγος αἱρέοι, ἐκ τοῦ ἅρματος ἐς ἁρμάμαξαν. αὐτοῦ δὲ ὄπισθεν αἰχμοφόροι Περσέων οἱ ἄριστοί τε καὶ γενναιότατοι, χίλιοι, κατὰ νόμον τὰς λόγχας ἔχοντες· μετὰ δὲ, ἵππος ἄλλη χιλίη ἐκ Περσέων ἀπολελεγμένη· μετὰ δὲ τὴν ἵππον, ἐκ τῶν λοιπῶν Περσέων ἀπολελεγμένοι μύριοι· οὗτος πεζὸς ἦν· καὶ τουτέων χίλιοι μὲν ἐπὶ τοῖσι [h] δόρασι ἀντὶ τῶν σαυρωτήρων ῥοιὰς εἶχον χρυσέας, καὶ πέριξ συνεκλήιον τοὺς ἄλλους· οἱ δὲ εἰνακισχίλιοι ἐντὸς τουτέων [i] ἐόντες, ἀργυρέας ῥοιὰς εἶχον· εἶχον δὲ χρυσέας ῥοιὰς καὶ οἱ ἐς τὴν γῆν τράποντες τὰς λόγχας, καὶ μῆλα, οἱ ἄγχιστα ἑπόμενοι Ξέρξῃ· τοῖσι δὲ μυρίοισι ἐπετέτακτο ἵππος Περσέων μυρίη· μετὰ δὲ τὴν ἵππον [k] διέλειπε καὶ δύο σταδίους, καὶ ἔπειτα ὁ λοιπὸς ὅμιλος ἤιε ἀναμίξ. Ἐποιέετο δὲ τὴν ὁδὸν ἐκ τῆς Λυδίης ὁ στρατὸς ἐπί τε ποταμὸν Κάϊκον καὶ τὴν [l] γῆν τὴν Μυσίην· ἀπὸ δὲ Καΐκου ὁρμεόμενος, Κάνης ὄρος ἔχων ἐν ἀριστερῇ, διὰ τοῦ Ἀταρνέος ἐς [m] Καρίνην πόλιν· ἀπὸ δὲ ταύτης, διὰ Θήβης πεδίου ἐπορεύετο, [n] Ἀτραμύττειόν τε πόλιν καὶ Ἄντανδρον τὴν Πελασγίδα παραμειβόμενος· τὴν Ἴδην δὲ λαβὼν ἐς ἀριστερὴν [o] χέρα, ἤιε ἐς τὴν Ἰλιάδα γῆν· καὶ πρῶτα μέν οἱ ὑπὸ τῇ Ἴδῃ νύκτα ἀναμείναντι βρονταί τε καὶ πρηστῆρες ἐπεσπίπτουσι, καί τινα αὐτοῦ ταύτῃ συχνὸν ὅμιλον διέφθειραν. ἀπικομένου δὲ τοῦ στρατοῦ [p] ἐπὶ τὸν Σκάμανδρον, ὃς πρῶτος ποταμῶν, ἐπείτε ἐκ Σαρδίων ὁρμηθέντες ἐπεχείρησαν τῇ ὁδῷ, [q] ἐπέλιπε τὸ ῥέεθρον, οὐδ᾽ ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ τε καὶ τοῖσι κτήνεσι πινόμενος. Ἐπὶ τοῦτον δὴ τὸν ποταμὸν ὡς ἀπίκετο Ξέρξης, ἐς τὸ Πριάμου Πέργαμον ἀνέβη, ἵμερον ἔχων

ram ſpiculis. Post hos ſacri equi decem quam pulcherrime ornati, qui Niſæi dicuntur, ideo ſic dicti, quod eſt ingens Medicæ regionis campus nomine Niſæus, qui grandes fert equos. Hos decem equos ſequebatur ſacer Iovis currus, quem octo equi albi trahebant, pone auriga comitante, qui pedibus ingrediens habenas tenebat, hanc enim ſellam nemo mortalium inſcendit. Poſt quem ipſe Xerxes in curru equorum Niſæorum, ad latus incedente auriga, cui nomen erat Patiramphes, Otanis filius, viri Perſæ. Hunc quidem 41
in modum Sardibus exceſſit Xerxes: ſed e curru, quoties ratio exigebat, in eſſedum tranſcendebat. Eum ſequebantur haſtati Perſarum optimi ac nobiliſſimi mille, e more ſpicula geſtantes. Poſt hos alius delectus equitatus mille Perſarum. Dehinc e ceteris Perſis decem millia peditum delecta, quorum mille in haſtis pro imis cuſpidibus geſtabant mala punica aurea, et reliquos undique includebant; at novem millia ſic ab eis circumdata habebant argentea mala punica; ſed et aurea mala punica habebant illi, quorum terram verſus ſpectabant ſpicula: etiam mala, ii qui Xerxem proxime ſequebantur. Hæc decem millia ordine ſubſequebatur equitatus e decem millibus Perſarum. Relicta poſt hos duorum ſtadiorum intercapedine, mox ibat cetera multitudo promiſcue. Ita ex- 42
ercitus e Lydia perrexit ad flumen Caicum et regionem Myſiam: a Caico autem a læva habens montem Canæ, per Atarnem ad urbem Carinam. Ab hac per campum Thebæ, urbem Atramyttium et Antandrum Pelasgidem prætergrediens, et Idam ad ſiniſtram manum ſtringens, ad terram Ilienſem pervenit: cui primum ſub Ida noctem agenti, tonitrua et fulgura ingruerunt, et complures ibidem ex eo exercitu occiderunt. Deinde ad Scamandrum eſt ventum, quem fluviorum primum, ex quo iter e Sardibus fieri cœptum eſt, aqua deſtituit, nec exercitui iumentisque potantibus ſuffecit. Ad 43
iſtum amnem Xerxes poſtquam pervenit, Priami Pergamum aſcendit, loci viſendi cu-

a Νισαῖοι *V. Arch. Ald.* et mox. Porro καλεύμενοι *V.* loco vulgati καλεόμενοι. *Arrian.* Ἀναβ. VII, 13. hinc ἵπποι Νισαῖοι, ſive Νησαῖοι, ut *Trincavelus* expreſſit. Adde *Suid.* in Νισαῖον exſcribentem et ἵππος Νισαῖος. *b* Αὐ τῶν ἵππων *Ask.*, αὐτῶν ἵππ. *Paſ.* *c* Abeſt *Arch. V.* *d* Ἐπιβαίνει *Paſ. Steph.* margo. *e* Νισ. *Ald. Arch.*, tum παραβεβήκεε cum *Vind. Ask. Paſ.* *f* Deſt *Arch. Ask. Paſ.* *g* Λόγος ſine articulo *Arch. Vind. Paſ. Ask.*, ſed ἐξαιρέοι *Arch. V.* Vulgatum L. I, 133. *h* Δόρασι ἀντὶ iidem omnes et *Brit.*, male οἱ interponebatur. *i* Omittunt *Arch. V.* *k* Διέλειπέ τε καὶ *Paſ. Ask.* *l* Γῆν τὴν Μυσ. *Paſ. Vind. Arch. Ald.*, aberat articulus, non bene. *m* Κάρηνην *Med. Paſ. Ask.* *n* Ἀτραμύττειον *Arch. Valla* et *Euſtath.* ad *Hom.* p. 649, 44. In aliis Ἀδραμ. *o* Χεῖρα *Paſ. Ask. V. Arch. Brit.* *p* Ἐπὶ τὸν Σκάμ. *Arch. Vind. Valla*, quomodo bene. olim ἐπὶ ποταμὸν Σκ. *q* Ἐπέλιπε *Med. Paſ. Ask. Vind.*, ἐπελίπετο ῥέεθρον *Arch.*, alii ἀπέλιπε.

95. Ἱροὶ Νισαῖοι καλεύμενοι] Quae hic διττογραφία, eadem L. III, 106. plurimisque aliorum in locis. Hinc dubium atque anceps, *Niſaeine* an *Neſaei* hi equi. Docte *Valeſius* ad *Ammian.* L. XXIII, 6. de his ſacroque Iovis curru et *B. Briſſon.* Regn. Perſ. I, 122. III, 29.

8. Ἐκ τοῦ ἅρματος ἐς ἁρμάμαξαν] Clara utriusque vehiculi diſtinctio, etiam in *Xenophonte* Κύρ. παιδ. VI. p. 162. B. et 168. B., tum Ἀναβ. I. p. 247. C. *Harmamaxa* carpenti genus et molliſſimae vectationis erat, mulieribus quam maribus accommodatius. *Eſſedum Laurentii* inprobat *Schefferus*, neque geminum plane fuit, Rei Vehic. L. II, 17. p. 217., quem adi et doctos *Curtii* interpretes III, 3, 23.

18. Καὶ μῆλα, οἱ ἄγχιστα &c.] Mala Perſica ex auro imis adfixa haſtis geſtabant, ἐπὶ τῶν σαυρωτήρων μῆλα χρυσᾶ ἔχοντες *Athenaeus* XII. p. 514. C. Hinc illi Μηλοφόροι, non alii ac αἰχμοφόροι *haſtati*, qui Perſarum nobiliſſimi poſt regis vehiculum incedebant: nam quorum in haſtis extimis mala punica aurea, ῥοιαὶ χρυσέαι, his locus erat ante decem Niſaeos equos, ſpiculaque in humum verſus inflexa, cum haſtati Μηλοφόροι haſtas κατὰ νόμον, uti mos ferebat, erectas oſtenderent et vibrarent. Haec plana.

25. Ἐς Καρίνην] Pro *Med.* et aliorum Κάρηνην docte *Gronov.* conſiſtit: magis, meo quidem iudicio, adpoſita *Carine*, ſeu *Carene* potius, quippe Myſiae et Atarnenſium urbi proxima apud *Plin.* H. Nat. L. V, 30. Accedit *Stephani* Καρήνη, πόλις Μυσίας, Ἡρόδοτος ἑβδόμῃ, hanc Noſtri indicantis. Malui praeterea Ἀτραμύττειον ob *Euſtathii* adſenſum et *Thucydidis* in primis L. V, 1., ubi Schol. et *Dukerus*.

33. Ἐπέλιπε τὸ ῥέεθρον] Nilus, cuius aqua ſtato tempore minuebatur, ἀπολιπὼν τὸ ῥέεθρον L. II, 19. patronus vulgato eſſe poſſet, niſi potior Codd. auctoritas, frequentioreque uſu firmata C. 21, 58. et 125. foret. Utique nihil urget, ut ὁ ἀπέλιπε ſive ἐπέλιπε —— πινόμενον contra tabulas pingatur. Palladi *Iliacae* Alexander quoque Magnus, Ilium delatus, ſacra fecit, *Arriano* I, 11. et *Diodoro* XVII, 18. teſtibus.

38. Ἔθυσε

cupidus. Quod ubi contemplatus eſt, et
ſingula quæque eorum audivit, Minervæ
Iliadi mille boves immolavit: ſed et liba-
mina Magi heroibus dederunt. His actis
terror per noctem exercitum invaſit. Simul
atque illuxit, illinc movit, a læva ſtrin-
gens Rhœtion urbem, et Ophryneon, et
Dardanon, quæ Abydo contermina eſt: a
dextra, Gergithas Teucros. Ubi in Aby-
44 don venerunt, Xerxi inceſſit cupido omnem
exercitum oculis ſubiiciendi: itaque in exe-
dra prominente, quam ei Abydeni prius ab
illo iuſſi e candido lapide in tumulo indu-
ſtrie extruxerant, reſidebat proſpiciens et
in litore ſpectabat pedeſtres copias atque
claſſem. Quam dum intuetur, ſubiit eum
cupiditas ſpectandi navale certamen. Id
certamen poſtquam commiſſum eſt, in quo
Phœnices Sidonii vicere, voluptatem Xer-
xes cepit, cum certaminis, tum copiarum
45 ſpectaculo. Et quum intueretur omnem Hel-
leſpontum navibus obductum, omnia vero li-
tora atque Abydenorum campos hominibus
refertos, ibi ſe beatum eſſe iactavit, et poſt
46 hæc lacrymas fudit. Sed animadvertens Ar-
tabanus eum patruus, qui primo libere ſen-
tentiam protulerat diſſuadens bellum Græciæ
inferendum, hic vir conſiderans Xerxem la-
crymantem, his verbis alloquebatur, Quam
valde diverſa, rex, inter ſe nunc facis et
paulo ante: nam qui te beatum eſſe dixe-
ras, nunc lacrymas fundis. Et ille, Repu-
tan-

ἔχαν θεήσασθαι· θεησάμενος δὲ, καὶ πυθόμενος κείνων ἕκαστα, τῇ Ἀθηναίῃ τῇ Ἰλιάδι ἔθυσε βοῦς χιλίας· χοὰς δὲ οἱ μάγοι τοῖσι ἥρωσι ἐχέαντο· ταῦτα δὲ ποιησαμένοισι, νυκτὸς φόβος ἐς τὸ στρατόπεδον [a] ἐνέπεσε· ἅμα ἡμέρῃ δὲ ἐπορεύετο ἐνθεῦτεν, ἐν ἀριστερῇ μὲν ἀπέργων Ῥοίτειον πόλιν καὶ Ὀφρύνειον, καὶ Δάρδανον, ἥπερ δὴ Ἀβύδῳ ὅμουρός ἐστι· ἐν δεξιῇ δὲ, [b] Γέργιθας Τευκρούς. Ἐπεὶ δὲ ἐγένοντο ἐν [c] Ἀβύδῳ, ἠθέλησε Ξέρξης ἰδέσθαι πάντα τὸν στρατόν, καὶ προεπεποίητο γὰρ ἐπὶ κολωνοῦ ἐπίτηδες αὐτῷ ταύτῃ [d] προεξέδρη λίθου λευκοῦ· ἐποίησαν [e] δὲ Ἀβυδηνοὶ, ἐντειλαμένου πρότερον βασιλῆος· 398 ἐνθαῦτα, ὡς ἵζετο κατορῶν, ἐπὶ τῆς ἠϊόνος ἐθηεῖτο καὶ τὸν πεζὸν καὶ τὰς νέας· θηεύμενος δὲ, ἱμέρθη τῶν νεῶν ἅμιλλαν γινομένην ἰδέσθαι· ἐπεὶ δὲ ἐγένετό τε καὶ ἐνίκων Φοίνικες Σιδώνιοι, ἥσθη τε τῇ ἁμίλλῃ καὶ τῇ στρατιῇ. Ὡς δὲ [f] ὥρα πάντα μὲν τὸν Ἑλλήσποντον ὑπὸ τῶν νεῶν ἀποκεκρυμμένον, πάσας δὲ τὰς ἀκτὰς καὶ τὰ Ἀβυδηνῶν πεδία ἐπίπλεα ἀνθρώπων, ἐνθαῦτα Ξέρξης ἑωυτὸν ἐμακάρισε· μετὰ δὲ τοῦτο, ἐδάκρυσε. Μαθὼν δέ μιν Ἀρτάβανος ὁ [g] πάτρως, ὃς τὸ πρῶτον γνώμην ἀπεδέξατο [h] ἐλευθέρως οὐ συμβουλεύων Ξέρξῃ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· οὗτος [i] ὡνὴρ φρασθεὶς Ξέρξεα δακρύσαντα, εἴρετο τάδε, „Ὦ βασιλεῦ, „ὡς πολὺ ἀλλήλων κεχωρισμένα ἐργάσαο νῦν τε „καὶ [k] ὀλίγῳ πρότερον· μακαρίσας γὰρ [l] σεωυτὸν, „δακρύεις.“ ὁ δὲ εἶπε, „Ἐσῆλθε γάρ με λογισάμενον „κα-

a Ἐσέπεσε *Paſſ. Med.* b Γέργιθας Τευκροὺς iidem et *Ask.*, vulgo Γέργιθάς τε καὶ Τευκ. c *Arch. V. Valla* et *Stob.* Serm. xcvi. p. 535. primae editionis, olim Ἀβύδῳ μέσῃ. d Ἐξέδρη *Arch. V.* e Δὲ καὶ Ἀβ. *Arch.* f Ἑώρα *Stob.* g Πατρῷος *Stob.* errans. h Ἐλευθερίως *Arch. Vind.* i Ἀνὴρ *Arch. V. Stob.*, ſed οὗτος οὖν ἀν. ille. k Ὀλίγον ſolus *Arch.* l Ἑωυτὸν *Stob.*, mutavit *Geſnerus*: tum ἐσῆλθε id. *Arch. V. Paſſ. Brit. Steph.* ora: alii ἐπῆλθε.

38. Ἔθυσε βοῦς χιλίας] Dum Xerxes Minervae Iliadi *chiliombe*, faciebat ſacra, *heroibus libabant Magi*, χοὰς οἱ Μάγοι τοῖσι Ἥρωσι ἐχέαντο, id eſt ἐνήγισαν ſumptuoſum Xerxis ſacrificium, ἡ ἀπὸ χιλίων βοῶν θυσία ſecundum *Euſtath.* dicebatur Χιλιόμβη. —— Mox terror Panicus noctu ἐς τὸ στρατόπεδον ἐνέπεσε vel ἐσέπεσε· hoc, ut ex *Med.* placet *Gronovio*; illud, ut uſitatius viro D. in Miſcell. Obſ. III, p. 144. —— Initio c. 44., προεπεποίητο γὰρ ἐπὶ κολωνοῦ ἐπίτηδες αὐτῷ ταύτῃ προεξέδρη λίθου λευκοῦ· ſuſpicabatur clar. *Abreſch.* Diluc. *Thucyd.* p. 403., legi commode poſſe αὐτοῦ ταύτῃ· quomodo ſaepe loquitur Noſter; ſed hic vicina requirere videntur pronomen αὐτῷ. *Stobaeo* quoque lectum p. 535. Προεξέδρη Xerxi ab Abydenis parata prima ſedes fuiſſe videtur, quae in exedra prae reliquis emineret: θρόνον ὑψηλὸν dixit *Tzetz.* Chil. I, v. 937. Ἐξέδρα quid fuerit poſt *Budaeum* docuit *H. Steph.* in Theſ. L. G. I. p. 1084. quae velut incerti Scriptoris excitat is e *Suida*, verba ſunt *Diogenis Laërt.* IV, 19. quibuscum conferri poſſunt *Dion Chryſ.* p. 288. D. et *Harpocrat.* in v. Λέσχαι. VALCKEN.

40. Ἐς τὸ στρατόπεδον ἐνέπεσε] Doluit *Gronov.* ἐσέπεσε *Med.* non receptum. *Herodoto* alia mens, qui L. IV, 203. τοῖσι Πέρσῃσι —— φόβος ἐνέπεσε· et VIII, 37. φόβος τοῖσι βαρβάροισι ἐνεπεπτώκεε· in quibus ſtructura diſcrepans neminem morabitur, cum ſit promiſcua, ut bene vir doctus Miſcell. Obſerv. T. III. p. 144. *S. Lucas* φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν Evang. C. I, 12., ubi ἐνέπεσε Codd. unus. Verior eiuſdem *Gronovii* notatio, Γέργιθας Τευκροὺς coniungens, quam conſule.

44. Ἐν Ἀβύδῳ] Inutilem vocem μέσῃ, parens ſchedarum iuſſui, induxi. Cui enim ea bono? *Reiskii* non diſpar opinatio, mox προεπεποίητο —— ἐξέδρη, uti *Arch. Vind.*, corrigentis. Iam quoniam in Muſis αὐτοῦ ταύτῃ haud infrequens, idem huic reſtituendum loco putavit *Abreſchius* Dilucid. *Thucyd.* p. 403. Ego vero nihil amplius innovo.

57. Μετὰ δὲ τοῦτο ἐδάκρυσε] *Specie alienam, revera ſuam conditionem deploraſſe videtur* (*Valerio Max.* IX, c. 13. ex. 1.) *opum magnitudine, quam altiori animi ſenſu felicior*: videri enim voluit Xerxes lacrymans, *quod* tanta hominum multitudo *intra centum annos eſſet obitura.* Haec et ſeqq. paucis expreſſit *Tzetzes* Chil. I, v. 940., &c. Herodoteum autem Xerxis et Artabani colloquium ob ſententiarum perſonis congruam magnitudinem miratur *Hermogenes* pag. 509., πλεῖστα τῷ μεγέθει πολλαχοῦ κέχρηται ὡς ἔστιν ἄλλοθι καὶ ἐν τῇ ἑβδόμῃ τῶν ἱστοριῶν κατὰ τοὺς Ξέρξου πρὸς Ἀρτάβαζον, κἀκείνου πρὸς Ξέρξην περὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων λόγους· facilis ipſi fuit *Hermogeni* lapſus in Perſico nomine, qualis fuiſſe videtur et *Philoſtrati* de V. S. II, 5, 4. VALCKEN.

60. Οὗτος ὡνὴρ] Abſque Codicum auxilio reponi potuerat vocula, quam oratio interrupta poſcebat uſitatiſſimam: Οὗτος δὴ ὡνὴρ φρασθεὶς Ξ. δ. olim lectam iſta monſtrant *Stobaei* p. 535. 46., οὗτος οὖν ἀνὴρ φρ. —— Paulo poſt in iſtis, ὡς πολὺ ἀλλήλων κεχωρισμένα ἐργάσαο νῦν τε καὶ ὀλίγῳ πρότερον· loco quidem indicato *Geſneri* praebet Ed. ἐργάσαιο· ſed p. 612, 26., ἔργα σὰ, τὸ, quae minime contemnenda lectio, ſi robur accepit a Codd., ſincera poterit videri: ὡς πολὺ ἀλλήλων κεχωρισμένα ἔργα σὰ, τὸ νῦν τε καὶ ὀλίγῳ πρότερον. VALCKEN.

64. Ἐσῆλθε γάρ με λογισάμενον] Verum hoc, et L. III, 42. VI, 125. obvium. *Plut.* Conſol. p. 109. B. Τὸν Ἠλίσιον ΕΙΣΕΛΘΕΙΝ, ὅπερ ἴσως κἂν ἄλλον ΕΙΣΗΛΘΕ. Saepe *Euripides*, monitore *Valckenario* ad Phoeniſſ. v. 1379., ſaepe alii. Lacrymas ſtolidi regis Epiſt. 7. L. III. *Plinius* addidit; leniter *Valer. Max.* IX, 13. Extern. 1. *Qui mihi ſpecie alienam, revera ſuam conditionem deploraſſe videtur: opum magnitudine, quam altiore animi ſenſu felicior.* Merebantur hae lacrymae acriorem cenſuram.

64. Ἐσῆλθε γάρ με λογ. κατοικτεῖραι] Scribendum ut legit *Stobaeus*, ἐσῆλθε γάρ με λ. κ.; alterum quidem in talibus etiam adhibetur, ſed iunctum dativo, quem caſum exhibent optimi quoque Codices in *Herod.* I, c. 30., ἵμερος ἐπείρεσθαί μοι ἐπῆλθε· *Pauſan.* VIII, p. 634., οὐκ ἐπῆλθεν ἐρέσθαι μοι. In *Iſocratis* Panathen. ſcribendum p. 244. A. νῦν δ' οὐδὲν ἐπέρχεταί μοι τοιοῦτον· ut p. 252. C. *Demoſth.* p. 100, 39. &c. ſed eam in rem ſatis erit legiſſe *Hemſterh.* ad *Luciani* Prometh. p. 26. Ἐσῆλθέ με dicatur an μοι nihil intereſt: prius tamen et apud alios frequentius occurrit et apud *Herod.* III, c. 42., τὸν δὲ ὡς ἐσῆλθε θεῖον εἶναι τὸ πρῆγμα· VI, c. 125., ἰδόντα τὸν Κροῖσον γέλως ἐσῆλθε· I, c. 116., τὸν Ἀστυάγεα ἐσῆλθεν ἀνάγνωσις αὐτοῦ. VALCKEN.

,, κατοικτεῖραι ὡς βραχὺς εἴη ὁ πᾶς ἀνθρώπινος βίος, εἰ τουτέων γε ἐόντων τοσούτων, οὐδεὶς ἐς [a] ἑκατοστὸν ἔτος περιέσται". ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων, ,, Ἕτερα τούτου παρὰ τὴν [b] ζόην πεπόνθαμεν [c] οἰκτρότερα· ἐν γὰρ οὕτω βραχέϊ βίῳ οὐδεὶς οὕτω ἄνθρωπος ἐὼν εὐδαίμων πέφυκε, οὔτε τουτέων, οὔτε τῶν ἄλλων, τῷ οὐ παραστήσεται πολλάκις, καὶ οὐκὶ ἅπαξ, τεθνάναι βούλεσθαι μᾶλλον ἢ [d] ζώειν· αἵ τε γὰρ συμφοραὶ προσπίπτουσαι, καὶ αἱ νοῦσοι [e] συνταράσσουσαι, καὶ βραχὺν ἐόντα, μακρὸν δοκέειν εἶναι ποιεῦσι τὸν βίον· οὕτω ὁ μὲν θάνατος, [f] μοχθηρῆς ἐούσης τῆς ζόης, καταφυγὴ αἱρετωτάτη τῷ ἀνθρώπῳ γέγονε· ὁ δὲ θεὸς, γλυκὺν [g] γεύσας τὸν αἰῶνα, φθονερὸς ἐν αὐτῷ εὑρίσκεται ἐών". Ξέρξης δὲ ἀμείβετο λέγων, ,, Ἀρτάβανε, βιοτῆς μέν νυν ἀνθρωπηίης πέρι, ἐούσης τοιαύτης [h] κατάπερ σὺ διαιρέαι εἶναι, παυσώμεθα, μηδὲ κακῶν [i] μεμνώμεθα, χρηστὰ ἔχοντες πρήγματα ἐν χερσί· Φράσον δέ μοι τόδε, εἴ τοι ἡ ὄψις τοῦ ἐνυπνίου μὴ ἐναργὴς οὕτω ἐφάνη, εἶχες ἂν τὴν ἀρχαίην γνώμην, οὐκ ἐῶν με στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἢ μετέστης ἄν; Φέρε μοι τοῦτο ἀτρεκέως εἰπέ". ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων, ,, Ὦ βασιλεῦ, ὄψις μὲν ἡ ἐπιφανεῖσα τοῦ ὀνείρου, ὡς βουλόμεθα ἀμφότεροι τελευτήσειε· [k] ἐγὼ δ' ἔτι καὶ ἐς τόδε δείματός εἰμι [l] ὑπόπλεος, οὐδ' ἐντὸς ἐμεωυτοῦ· ἄλλα τε πολλὰ ἐπιλεγόμενος, καὶ δὴ καὶ

399 ,, [m] ὁρέων τοι δύο τὰ μέγιστα πάντων [n] ἐόντα πολεμιώτατα. Ξέρξης δὲ πρὸς ταῦτα ἀμείβετο τοῖσδε, Δαιμόνιε ἀνδρῶν, κοῖα ταῦτα λέγεις μοι εἶναι δύο πολεμιώτατα; κότερά τοι ὁ πεζὸς μεμπτὸς [o] κατὰ τὸ πλῆθός ἐστι, καὶ τὸ Ἑλληνικὸν στράτευμα φαίνεται πολλαπλήσιον ἔσεσθαι τοῦ ἡμετέρου; ἢ τὸ ναυτικὸν [p] τὸ ἡμέτερον λείψεσθαι τοῦ ἐκείνων; ἢ ,, καὶ

tantem me, inquit, quam brevis ſit omnis humana vita, ſubiit horum miſeratio; quorum, quum tot ſint, nemo ad centeſimum annum ſupererit. Excipiens Artabanus, Atqui, inquit, alia, quam iſtud est, vivendo miſerabiliora patimur. Nam in tam brevi vita nullus hominum adeo felix extitit, neque horum neque aliorum, cui non crebro, nedum ſemel, ſubitura ſit animo moriendi voluntas potius quam vivendi. Incidunt enim calamitates et morbi perturbant: efficiuntque, ut quum vita brevis ſit, tamen perlonga videatur. Ita mors optatiſſimum est perfugium ærumnoſæ vitæ; ſed deus, dulci guſtu ſæculum adſpergens, in eo invidus eſſe deprehenditur. Cui Xerxes, Arta- 47

bane, inquit, de humana quidem vita, cuius condicio talis est, qualem tu exponis, commemorare ſuperſedeamus: neque triſtium meminerimus, quum iucunda in manibus habeamus. Hoc mihi potius ediſſere: niſi tibi ita evidens inſomnii viſio fuiſſet oblata, perſtaresne adhuc in priore ſententia, diſſuadens mihi adverſus Græciam bellum? an eam deſereres? agedum aperte hoc mihi dicito. Ei reſpondens Artabanus, Viſio, inquit, rex, quæ in ſomnis obiecta est, ad votum ſuccedat amborum! ego autem adhuc adeo metu perculſus ſum, ut non ſim apud me; etiam mecum reputans alia multa, tum quoque duo, omnium maxima, videns tibi ſummopere hoſtilia. Ad hæc hæc Xerxes, Divine vir, in- 48

quit, quænam iſta ais duo mihi ſummopere hoſtilia eſſe? utrum terreſtris exercitus tibi improbandus est, tanquam non ſatis copioſus? et multo numeroſior ille Græcus futurus eſſe noſtro videtur? an claſſis, tanquam illorum claſſe inferior? an hæc ambo? Nam ſi

a Ἑκατὸν Stob., prave olim. b Ζωὴν Arch. V. Stob. et mox. c Med. Paſſ. Ask. Stob., alii οἰκτότερα. d Med. Paſſ. Ask., ζῆν Stob., et ceteri. e Συνταράσσουσι Vind. Valla et Stob., qui συμπίπτουσαι. ſed eodem Serm. in Trincaveli Ed. vulgatum conſpicitur: illum Geſnerus locum omiſit. f Citat Euſtath. ad Hom. p. 411, 7. g Τάξας Stob., alibi in omiſſo illo loco πλέξας, ubi et ἀυξάνεται vice φθονερὸς, male, at Serm. cxx. p. 611. γεύσας, ſicuti Plutarch. T. II. p. 1106. F. h Med. Paſſ. Ask. V. Arch., olim εἴπερ σύ. i Μεμνεώμεθα Arch. V. Paſſ., non male. Euſtath. habet receptum ad Hom. p. 767, 36. k Ἐγὼ δὲ καὶ Paſſ. Ask. l Ὑπόπλεως Arch. m Med. Ask. Paſſ., alii τοι non habent. n Paſſ. Ask. Arch., ἐόντα τοι πολ. antea; tum ἀμείβεται Ξέρξης, κότερα, neglectis ceteris, Arch. o Κατὰ πλῆθος id. Paſſ. Vind., paullo ante λέγεις εἶναι tantum Ask. Paſſ. p Deſunt haec duo Arch. V., et abeſſe queunt. porro λείψεσθαι plures: vere Ald. Med. Paſſ. Ask.

72. Αἵ τε γ. συμφοραὶ προσπίπτουσαι] Συμπίπτουσαι est apud Stobaeum p. 556, 3. atque ita, ni fallor, ſcripſerat etiam Herod. vid. p. 57, 36. p. 298, 35. &c. Thucyd. III, c. 60., κατανοοῦντες, —— ὡς ἀξύνετον τὸ τῆς ξυμφορᾶς ἔστιν ὅτῳ ἂν καὶ ἀναξίῳ ξυμπέσοι' et p. 278, 85. —— Ubi in luctu atque miſeriis mortem aerumnarum requiem vocat Salluſt. B. C. c. 50., Herodotea quae ſequuntur et ſimilia veterum dicta collegit Ios. Waſſeus p. 160. VALCKEN.

73. Καὶ αἱ νοῦσοι συνταράσσουσαι] Paene arripio Vind. et Stobaei, συμφοραὶ προσπίπτουσαι, καὶ αἱ νοῦσοι, συνταράσσουσι, quod Valla expreſſit. Laudavit hoc Artabani effatum, compendio verborum uſus, Choricius Or. in Procopium Gazaeum C. 24. Vide vero Euſtathii illud ad Poëtam p. 411. εἰ δὲ τὰ Ἡροδότου ἀντίγραφα ἀσφαλῶς ἔχει κατὰ τὴν διὰ τοῦ ο μικροῦ γραφὴν τῆς ζόης ἐν τῷ, ὁ θάνατος μοχθηρᾶς οὔσης τῆς ζόης, αἱρετώτερος τῷ ἀνθρώπῳ γέγονεν. et mirare doctiſſimi hominis haeſitationem ob vocem tantopere Herodoto adamatam, et toties repetitam. Quae mutavit, vitio memoriae accepta fero.

77. Γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα] Laurentii dulce guſtans ſaeculum poſtulat γευσάμενος. Meliora Porti Latina, dulci guſtu vitam adſpergens. Equidem, ni ſcripti Codd. et Plutarchus in edito acquieſcerent, Stobaei πλέξας τὸν αἰῶνα aevum agens non abiicerem. Commode Euphorion, Ὦ Ζεῦ, τί ποθ' ἡμῖν δοὺς χρόνον τοῦ ζῆν βραχὺν ΠΛΕΚΕΙΝ ἀλύπως τοῦτον ἡμᾶς οὐκ ἐᾷς. in Stob. Serm. XCVI p. 528. Simillimum διαπλέκειν τὸν βίον L. V, 92, 6. Criminatur deum Perſa, iucundam tranſigentem vitam, ſed generi humano invidentem, at abſurdiſſime, ne quid gravius excidat. Repete ad L. I, 32. praeſcripta.

77. Γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα] Quo ſit ſenſu capiendum verbo Weſſ. indicavit Diſſ. Herod. p. 194. Prava interpretatio decepit eruditum ſcriptorem des Eſſais de Crit. p. 200. Plutarch. in fine libelli quo docet Ὅτι οὐδὲ ζῆν ἔστιν ἡδέως κατ' Ἐπίκουρον. p. 1106. F. ſic adhibuit Herodotea, ut eorum ſenſum ſimul pandat: σοφώτερος Ἡρόδοτος, εἰπὼν, ὡς ὁ θεὸς γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα φθονερὸς ἐν αὐτῷ ὢν φαίνεται, καὶ μάλιστα τοῖς εὐδαιμονεῖν δοκοῦσιν, οἷς δέλεαρ ἐστὶ λύπης τὸ ἡδὺ γενομένοις ὧν στερήσονται hinc etiam manifeſta conſtans est differentia Γεῦσαι inter et Γεύεσθαι· qui ſibi videntur fortunati miſeri mortales γεύονται, leviter guſtant, ὧν στερήσονται, ea quibus mox privabuntur: qui brevi iucunditatis ſenſu calamitates humanas temperat, ſive qui vitam iucundam mortalibus miſeris maligne praebet primis velut labris guſtandam Herodoto dicitur γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα. Γεῦσαι ſemper ſignificat guſtum dare eximie rei vendendae: vid. Eubuli fragm. ap. Athen. I, p. 28. F. et Caſaub. p. 66. Firmui Caeſarienſ. Epiſt. 27., γεύσας ἡμᾶς Ἀττικοῦ μέλιτος· Iamblich. V. P. p. 16., γεῦσαι βουλόμενος τῆς καλλονῆς τοὺς πατριώτας. Polyaen. p. 10. in MSS., ἐδίδου τοὺς πολεμίους γεύσων' venuſſe Silenus ad Ulyſſen in Eurip. Cycl. v. 150., γεῦμα τὴν ὠνὴν καλεῖ, guſtus emptorem allicit: Philoſtr. de V. S. p. 557. F. ἱκανὰ ταῦτά που δηλῶσαι τὸν ἄνδρα, καθάπερ τοῦ ἀνδρὸς μίαν τι γεῦμα· de V. A. VI, c. 12., μήτε γεῦμα παρέχειν μήτε δεῖγμα. Eubulus in Adelphis dixit βαδίζειν εἰς τὰ γεύματα, apud Athen. XI, p. 499. F. VALCKEN.

90. Καὶ ὁρέων τοι δύο &c.] Pati equidem intermixtum ea in ſede voculam non nequeo, hac lege, ut mox in exilium abeat: et abest a tribus Codd. optimo iure. De Mediceo ſilentium admiror.

8. Φε-

ſi ob hoc imbecilliores tibi videntur no-
ſtræ res, celerrime alterum quis exerci-
49 tum comparet. Reſpondit Artabanus, Ne-
que hunc, rex, exercitum improbave-
rit quisquam, qui ſit mentis compos, ne-
1 que hanc navium multitudinem. Si ve-
ro plures coëgeris, quæ duo dico, e-
runt tibi multo magis hoſtilia. Ea vero
duo ſunt, terra et mare: neque enim us-
quam maris portus eſt eiusmodi, ut ego
coniecto, qui ſurgente tempeſtate ſit ca-
pax huius tuæ claſſis, idoneusque ad
eam tutandam: neque vero unum illum
portum eſſe oportet, ſed per univer-
ſam continentem, quam prætervecharis. I-
taque quum portus tibi opportuni deſint,
intellige homines in arbitrio fortuitorum,
2 non fortuita in arbitrio hominum eſſe. Et
ſic e duobus uno expoſito, pergo dice-
re alterum: Terra tibi hoſtilis eſt; ſi ni-
hil illic adverſarium tibi vult conſtitue-
re, eo hoſtilior tibi eſt, quo longius pro-
ceſſeris, aſſidue ulterius ſurripiens. Nul-
la enim eſt hominibus rei feliciter ceden-
tis ſatietas. Unde etiam, ut nemo ti-
bi occurrat, dico maiorem maiori in tem-
pore regionem, famem eſſe allaturam.
At vir ita demum fuerit optimus, ſi in
deliberando quidem, omnem rem ſe paſ-
ſurum reputans, extimeſcat, in re autem
50 agenda ſit audax. Cui Xerxes, Artabane,
1 inquit, probabiliter tu quidem horum ſingu-
la diſcreviſti: tamen non eſt ut omnia re-
formides, omniaque peræque conſideres.
Nam ſi velis in negotii cuiuscunque ſuper-
venientis conſultatione ſemper omnia perin-
de conſiderare, nunquam aliquid efficias.
Satius autem omnia alacriter aggredientem
dimidium ærumnarum pati, quam omni in
re præſumpto metu nihil omnino pati. Quod
ſi

„ καὶ συναμφότερα ταῦτα; εἰ γάρ τοι ταύτῃ ἐνδεέστερα φαίνεται εἶναι τὰ ἡμέτερα πρήγματα, στρατοῦ ἂν ἄλλου τις τὴν ταχίστην ἄγερσιν ποιοῖτο".

1 Ὁ δ' ἀμείβετο λέγων, „ Ὦ βασιλεῦ, οὔτε στρατὸν τοῦτον ὅστις γε σύνεσιν [a] ἔχει, μέμφοιτ' ἄν, οὔτε τῶν νεῶν τὸ πλῆθος· [b] ἢν δὲ πλεῦνας συλλέξῃς, τὰ δύο [c] τοι τὰ λέγω, πολλῷ ἔτι πολεμιώτερα γίνεται· τὰ δὲ δύο ταῦτα, ἐστὶ γῆ τε καὶ θάλασσα· οὔτε γὰρ τῆς θαλάσσης ἐστὶ λιμὴν τοσοῦτος [d] οὐδαμόθι, ὡς ἐγὼ εἰκάζω, ὅστις ἐγειρομένου χειμῶνος, δεξάμενός σευ τοῦτο τὸ ναυτικὸν, φερέγγυος ἔσται διασῶσαι τὰς νέας· [e] καί τοι οὐκὶ ἕνα αὐτὸν δεῖ εἶναι τὸν λιμένα, ἀλλὰ παρὰ πᾶσαν τὴν ἤπειρον, παρ' ἣν δὴ [f] κομίζεαι· οὔκων δὴ ἐόντων τοι λιμένων ὑποδεξίων, μάθε ὅτι αἱ συμφοραὶ τῶν ἀνθρώπων ἄρχουσι, καὶ οὐκὶ ὤνθρωποι τῶν συμφορέων. καὶ δὴ τῶν δύο τοι τοῦ ἑτέρου εἰρημένου, τὸ ἕτερον ἔρχομαι ἐρέων· γῆ δὲ πολεμίη τῇδέ τοι κατίσταται· εἰ [g] ἐθέλει τοι μηδὲν ἀντίξοον καταστῆναι, τοσούτῳ τοι γίνεται πολεμιωτέρη, ὅσῳ ἂν [h] προβαίνοις ἑκαστέρω, τὸ πρόσω αἰεὶ [i] κλεπτόμενος. εὐπρηξίης [k] γὰρ οὐκ ἔστι ἀνθρώποισι οὐδεμίη πληθώρη· καὶ δή τοι ὡς οὐδενὸς ἐναντιευμένου, λέγω τὴν χώρην πλεῦνα ἐν [l] πλεῦνι χρόνῳ γινομένην, λιμὸν τέξεσθαι. ἀνὴρ δὴ οὕτω ἂν εἴη ἄριστος, εἰ βουλευόμενος μὲν, ἀρρωδέοι, πᾶν ἐπιλεγόμενος πείσεσθαι χρῆμα, ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρασὺς εἴη". Ἀμείβεται Ξέρξης τοισίδε, „ Ἀρτάβανε, εἰκότως μὲν σύ γε τουτέων ἕκαστα διαιρέεαι· ἀτὰρ μήτε πάντα φοβέο, μήτε πᾶν [m] ὁμοίως ἐπιλέγεο· εἰ γὰρ δὴ βούλοιο ἐπὶ τῷ αἰεὶ ἐπεσφερομένῳ πρήγματι τὸ πᾶν ὁμοίως ἐπιλέγεσθαι, ποιήσειας ἂν οὐδαμὰ οὐδέν· κρέσσον δὲ, πάντα θαρσέοντα, ἥμισυ τῶν δεινῶν πάσχειν μᾶλλον, ἢ πᾶν χρῆμα προδειμαίνοντα, [n] μηδαμὰ μηδὲν παθεῖν· εἰ δὲ „ ἐρί-

a Ἔχει Vind. et Stob., haec deſcribens, Serm. LII. p. 364. b Ἢν τε Arch. V. Stob. c Ταῦτα λέγων id. Edit. Trincavelli. d Negligit iſta quatuor Stob. idem. e Καί τοι οὐχὶ ἕνα et δεῖ γενέσθαι Arch., poſterius etiam Vind. f Δεῖ κομίσαι V. Arch., in Stob. κομίσαι, tum οὐκ ἐὸν δὴ iidem et Ask. Valla: non δὲ uti Edd.; porro ἐόντων τοι τῶν λιμ. Med., in Paſſ. ἐόντων τοι λιμ. et Arch. Vind., quibus adſtipulor alii ignorant τοι illud. g Ἐθέλοι Arch. Vindob., ἐθέλει Paſſ. Superius γῆ δὴ πολ. praeſtaret. h Προβαίνῃς Stob. Arch. V., tum ἑκαστέρω duo priores. i Βλεπτόμενος Stob. k Δὲ Arch. V. l Πλέονι Stob., olim πλέονι. m Negligitur in Arch. n Μηδαμοῦ Euſtath. ad Hom. p. 511, 34., ubi dictum hoc.

8. Φερέγγυος ἔσται διασῶσαι] Talia fere AEſchyli VII. C. Theb. v. 402. προστατεῖν φερέγγυον et v. 455. φερέγγυον φρούρημα, h. e. ἱκανὸν φρουρεῖν τὴν πατρίδα. Iunge v. 476, 803. Quae tamen omnia de hominibus. Vide ſupra L. v, 30. et Criticos ad Sophoclis Elect. v. 948. In ſequentibus Arch. voluiſſe videtur, καί τοι οὐχὶ ἕνα χρή, ſicuti μάλιστα χρή, et ſimilia.

11. Παρ' ἣν δὴ κομίζεαι] Dabunt forte Codd. κομίσεαι, quod legiſſe videtur Stobaeus p. 364, 11. Galeo memorata peior eſt lectio Arch. —— Ex proximis, οὔκων δὴ ἐόντων τοι λιμένων ὑποδεξίων in Lexica receptum Ὑποδέξιος λιμὴν pro portu navium capace. Intelliguntur hic certe λιμένες δυνάμενοι δέξασθαι τὸ ναυτικόν qualis forte dici poſſent ὑποδέξιμοι id eſt ἐπιτήδειοι εἰς τὸ δέξασθαι. Talia ſunt in uſu plurima: ξύλα ναυπηγήσιμα· ναυκληρήσιμοι πέτραι· ἁλώσιμον τεῖχος quodque propius accederet καταλήψιμος Antiphontis p. 129, 4. —— Claſſis Athenienſium in Siciliam profectura ut in portus facilius reciperetur in tres partes fuit a tribus ducibus diſtracta, teſte Thucyd. VI, c. 42., τρία μέρη νείμαντες ἐν ἑκάστῳ ἐκλήρωσαν, ἵνα μήτε ἅμα πλέοντες ἀπορῶσιν ὕδατος καὶ λιμένων· ſic iſta mihi videntur omnino reſtituenda, admiſſa Vallae lectione Hudſono laudata. —— Cum iis quae ſequuntur apud Herod. comparandus eſt AEſch. Pers. v. 794., Αὐτὴ γὰρ ἡ γῆ ξύμμαχος κείνοις πέλει. VALCKEN.

16. Εἰ ἐθέλει τοι μηδὲν &c.] Vallam redarguit G. Arnaldus, εἰ ἐθέλει ſi vult vertentem; debuiſſe enim, ſi poterit, Animad. Critic. C. 30. Sed Herodoto Graeciſque aliis θέλει et ἐθέλει ſaepe numero redundat, poniturque de rebus inanimatis. Nilus L. II, 11. εἰ ὦν ἐθελήσει ἐκτρέψαι τὸ ῥέεθρον· ſi alveum ſuum convertet, tum L. I, 109. εἰ δὲ θελήσει —— ἐς τὴν θυγατέρα ταύτην ἀναβῆναι ἡ τυραννίς. Negligo cetera, a Raphelio ad Act. A. C. 11, 12. conducta.

18. Τὸ πρόσω αἰεὶ κλεπτόμενος] Stobaei βλεπτόμενος diſplicet. Heſychio κλέπτεσθαι praeter alia πορεύεσθαι, ſi nempe furtim fiat. Philo Iud. L. I. Vit. Moſ. p. 648. E. μήτε λανθάνειν τοὺς πολλοὺς πειρώμενον, μήθ' οἷα φιλεῖ, ΚΛΕΠΤΟΝΤΑ τὴν ἔφοδον. Contra ea Syneſius L. II. Provid. p. 119. C. οἱ βάρβαροι δὲ, τήν τε ἔξοδον ΕΚΕΚΛΟΦΕΣΑΝ, καὶ &c. Conf. Perizon. ad AEliani Var. III, 47. Sequens ſententia plane AEſchyleo reſpondet, τὸ μὲν εὖ πράττειν ΑΚΟΡΕΣΤΟΝ ἔφυ πᾶσι βροτοῖς Agam. v. 1340.

23. Εἰ βουλευόμενος μὲν ἀρρωδέοι.] Ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρασὺς εἴη. Haec Ioſ. Waſſeo cenſetur aemulatus Thucydides in veriſſima quidem, ſed, ut ego iudico, ab hac Artabani diverſa ſententia II, c. 40., ἀμαθία μὲν θράσος, λογισμὸς δὲ ὄκνον φέρει quam tractavit Hemſterh. ad Lucian. p. 38. Herodoteum illud mea ſententia Thucydidis expreſſerunt Archidamus et Hermocrates: ille II, c. 11., χρὴ ἀεὶ, —— τῇ μὲν γνώμῃ θαρσαλέους στρατεύειν· τῷ δὲ ἔργῳ δεδιότας παρεσκευάσθαι· id eſt ἀρρωδέοντα βουλεύεσθαι priusquam incipias: civibus ſuis utiliſſimum fore cenſebat Syracuſanus Hermocrates VI, p. 401., τὸ μὲν καταφρονεῖν τοὺς ἐπιόντας ἐκ τῶν ἔργων τῇ ἀλκῇ δείκνυσθαι, τὸ δ' ἤδη τὰς μετὰ φόβου παρασκευὰς ἀσφαλεστάτας νομίσαντας ὡς ἐπικινδύνους πράσσειν· ſimilia dantur Demoſthenis et Polybii. VALCKEN.

24. Ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρασὺς εἴη] Multa veteres his gemina. Satis unum erit Salluſtianum, priusquam incipias, conſulto, ubi conſulueris, mature facto opus eſt Catil. C. I., ubi plena manu Waſſe et Cortius, illisque prior Ioach. Camerarius ad Ariſtotelis Ethic. Nicom. L. VI, 9.

„ ἐρίζων πρὸς πᾶν τὸ λεγόμενον, [a] μὴ τὸ βέβαιον „ ἀποδέξῃς, σφάλλεσθαι ὀφείλεις ἐν αὐτοῖσι ὁμοίως „ καὶ ὁ ὑπεναντία τούτοισι λέξας. τοῦτο μέν νυν ἐπί-„σης ἔχει. εἰδέναι δὲ ἄνθρωπον ἐόντα κῶς χρὴ τὸ βέ-„βαιον, δοκέω μὲν οὐδαμῶς. τοῖσι τοίνυν βουλομένοισι
400 „ ποιέειν, ὡς τοεπίπαν φιλέει γίνεσθαι τὰ κέρδεα. „ τοῖσι δὲ ἐπιλεγομένοισί τε [b] πάντα καὶ ὀκνέουσι, οὐ „ μάλα ἐθέλει. ὁρᾷς τὰ Περσέων πρήγματα ἐς ὃ „ δυνάμιος προκεχώρηκε; εἰ τοίνυν ἐκεῖνοι οἱ πρὸ ἐμεῦ „ γενόμενοι βασιλέες γνώμῃσι ἐχρέωντο [c] ὁμοίῃσι καὶ „ σύ, ἢ μὴ χρεώμενοι γνώμῃσι τοιαύτῃσι, ἄλλους „ συμβούλους εἶχον τοιούτους, οὐκ ἄν [d] κοτε εἶδες αὐτὰ „ ἐς τοῦτο προελθόντα. νῦν δὲ κινδύνους ἀναῤῥιπτέοντες „ ἐς τοῦτό [e] σφεα προηγάγοντο. μεγάλα γὰρ πρήγ-„ματα μεγάλοισι κινδύνοισι ἐθέλει καταιρέεσθαι. „ ἡμεῖς τοίνυν ὁμοιεύμενοι κείνοισι, ὥρῃ τε τοῦ ἔτεος „ καλλίστῃ πορευόμεθα, [f] καὶ καταστρεψάμενοι πᾶ-„σαν τὴν Εὐρώπην, νοστήσομεν ὀπίσω, οὔτε λιμῷ ἐν-„τυχόντες οὐδαμόθι, οὔτε ἄλλο ἄχαρι οὐδὲν παθόντες. „ τοῦτο μὲν γάρ, αὐτοὶ πολλὴν φορβὴν [g] φερόμεθα „ πορευόμενοι. τοῦτο δέ, τῶν ἄν κου ἐπιβέωμεν γῆν καὶ „ ἔθνος, [h] τούτων τὸν σῖτον ἕξομεν. ἐπ᾽ ἀροτῆρας δὲ „ καὶ οὐ νομάδας στρατευόμεθα ἄνδρας." Λέγει Ἀρ-τάβανος μετὰ ταῦτα, „ Ὦ βασιλεῦ, ἐπεί τε ἀρ-„ῥωδέειν οὐδὲν ἐᾷς πρῆγμα, σὺ [i] δέ μευ συμβουλίην „ ἔνδεξαι. ἀναγκαίως γὰρ ἔχει περὶ πολλῶν πρηγ-„μάτων πλεῦνα λόγον ἐκτεῖναι. Κῦρος ὁ Καμβύσεω „ Ἰωνίην πᾶσαν πλὴν Ἀθηναίων κατεστρέψατο δασμο-„φόρον εἶναι Πέρσῃσι. τούτους ὦν τοὺς ἄνδρας συμβου-„λεύω τοι μηδεμιῇ μηχανῇ ἄγειν ἐπὶ τοὺς πατέρας. „ καὶ γὰρ ἄνευ τουτέων οἷοί τε εἰμὲν τῶν ἐχθρῶν κατ-„υπέρτεροι [k] γίνεσθαι. ἢ γὰρ σφέας, ἢν ἕπωνται, „ δεῖ ἀδικωτάτους γίνεσθαι καταδουλουμένους τὴν μητρό-„πολιν, ἢ δικαιοτάτους, συνελευθεροῦντας. ἀδικώτα-„τοι μέν νυν γινόμενοι, [l] οὐδὲν κέρδος μέγα ἡμῖν „ [m] προσ-

ſi repugnando omnibus quæ dicuntur, neque quod firmum eſt, demonſtraveris, labi debes in illis, perinde atque is qui contraria iſtis dicat. Hoc ſane perinde ſe habet. Scire vero aliquem, quum ſit homo, qua ratione quid firmum eſſe oporteat, nequaquam arbitror. At eos qui facere quid volunt, conſueverunt plerumque ſequi lucra: raro autem illos qui perpenſant omnia, et qui agere cunctantur. Cernis quo res Per- 2
ſica potentiæ proceſſit: quo nunquam progreſſam videres, ſi ii, qui ante me extitere reges, iſtiusmodi conſiliis, quibus tu, uſi fuiſſent; aut non utentes iſtis, alios ſuaſores tales habuiſſent: nunc pericula contemnentes, tantopere illam provexerunt. Magna enim negocia magnis cum periculis ſuſcipi volunt. Quare nos, illorum facta æmulantes, optimo anni tempore ingredimur: ſubactaque omni Europa, rurſus revertemur, nullam uſquam neque famem neque rem triſtem paſſi: nam et commeatus affatim ipſi nobiſcum portamus: et ad quamcunque vel regionem vel gentem veniemus, eius re frumentaria potiemur: nam aratoribus viris, non paſtoribus inferimus bellum. Poſthæc Ar- 51
tabanus, Quandoquidem, inquit, non ſinis ullam rem formidari, tu tamen meum admitte conſilium: neceſſe eſt enim de multis negociis in longius extrahi orationem: Cyrus, Cambyſe genitus, omnem præter Athenas Ioniam Perſis tributariam reddidit: quare ſuadeo ne quo pacto hos viros adverſus parentes ſuos ducas: nam ſine Ionibus ſatis ſuperque ſufficimus hoſtem ſuperare: quos neceſſe eſt aut iniuſtiſſimos eſſe, ſi metropolim ſuam in ſervitutem redigant; aut iuſtiſſimos, ſi illius libertatem adiuvent. Si iniuſtiſſimi erunt, nullo modo certe nobis magnum lu-

a Μή τι *Med. Paſſ. Aſk.*, μὴ τὸ *Arch. V. Paris. A. B. Brit. Ald.* *b* Πάντῃ *Arch.* et ὀκνοῦσιν cum *V.*, quod verum. olim ὀκνέουσι. *c Med. Paſſ. Aſk. V. Arch.*, ceteri τῇσι καὶ σύ, neque eleganter. *d* Iidem omnes. prius erat ἄν ποτε. *e* Σφέας *Med. Paſſ. Aſk.*, leviter aberrantes. Quod ſequitur *Stob.* exſcripſit Serm. VII. p. 88., male ἐθέλει καὶ αἱρέεσθαι legens. *f* Abeſt καὶ *Arch.* *g* Φερόμενοι πορευόμεθα *Arch. Paſſ. Aſk. Vind.* *h* Τούτων *Paris. A. B.*, *Valla* τούτου *eius*: olim τούτων. *i* Δέ μοι *Brit.* *k* Γενέσθαι *Arch. Vind.* et mox. *l* Has octo voces ſocors librarius *Arch.* tranſiliit.

33. Μὴ τὸ βέβαιον] Inconmodum erit μή τι, cui *Gronov.* locum dedit, ni μή τι cum *Abreſchio* formetur. Vulgatum, munitum Codd. ſuffragio, ſtare poteſt. Idem vir doctiſſimus poſt pauca ſcite, πῶς χρὴ τὸ βέβαιον, *qua proceſſerit ratione.* Tale *Ariſtoph.* Pac. v. 471. πῶς οὐ χωρεῖ τοὔργον *Lucian.* D. D. xx, 15. ὅπως μὲν ταῦτα χωρήσει ἄδηλον, aliaque paſſim.

41. Εἰ —— γνώμῃσι ἐχρ. ὁμοίῃσι καὶ σύ] Ex *Med.* dedit *Gronov.* pro τῇσι καὶ σύ. Inſolentius illud, ὁμοίῃσι καὶ σύ, novator fortaſſe poſuerat pro ὁμοίῃσι τῇ σῇ. Ad iſtam rationem ſcribi potuit huius Ed. P. 329, 69., Βουδῖνοι οὐ τῇ αὐτῇ γλώσσῃ χρέωνται καὶ Γελωνοί, *non eadem lingua utuntur atque Geloni*; ubi huius ſcribendi moris non recordabar: vid. *Herod. Gronovii* p. 410, 9. Structurae rarioris ſectator *Pauſanias* IV, p. 302., ἡ πεπρωμένη κατὰ ταὐτὰ ἀποκρύπτει, καὶ ἡ ἰλύς· pro τῇ ἰλύϊ· I, p. 101, 12., κατὰ ταὐτὰ οὗτος ἠχεῖ καὶ κιθάρα κρουσθεῖσα· id eſt ὁμοίως κιθάρᾳ κρουσθείσῃ· *perinde atque cithara pulſata reſonat*, ut interpretatur G. *Budaeus* in Comm. L. G. p. 483. *Pauſan.* praeterea p. 52., οὐ δ' ἐμοὶ φαίνεται ποιῆσαι Σκῦρον ὑπὸ Ἀχιλλέως ἁλῶναι, οὐδὲν ὁμοίως καὶ ὅσοι λέγουσιν· quae *Kühnio* tentata, bene ceperat *Fr. Sylburg.* in Praef. ad Lect. p. 932. *Budaei* obſervatis quaedam adiecit *Duker.* ad *Thucyd.* p. 494, 71. VALCKEN.

45. Κινδύνους ἀναῤῥιπτέοντες] Ad huius imitationem his terve κίνδυνον ἀναῤῥιπτεῖν dixit *Thucydides*; ab his recentiores illud tranſumſerunt: κίνδυνον μέγαν ῥίπτειν *Euripidis* eſt in Inone v. 24., ſaepius ῥίπτειν in iſtum uſum adhibentis. *Lucian.* T. I. p. 768., περὶ τῶν οὕτως μεγάλων οὐκ οἶμαι δεῖν παραβόλως ἀναῤῥιπτεῖν· idem erat ἀποκυβεῦσαι περὶ τῶν ὅλων, et περὶ τῆς βασιλείας· quorum hoc *Diodori Sic.* illud eſt *Polyaeni*, ἀποκυβεύειν καὶ παραβάλλεσθαι τοῖς ὅλοις, *Polybii.* —— Quod ille apud *Terent. Non fit ſine periclo facinus magnum et commemorabile*, *Herodoti* Xerxes, μεγάλα, inquit, πρήγματα μεγάλοισι κινδύνοισι ἐθέλει καταιρέεσθαι· male vulgatur in his apud *Stobaeum* καὶ αἱρέεσθαι· bene cepit *Portus*: *Eurip.* Suppl. v. 759., φόνῳ καθαιρεῖται, ὦ λόγῳ, τὰ πράγματα. VALCKEN.

47. Ἐθέλει καταιρέεσθαι] *Suſcipi ſolent* Laurentius, *feliciter confici ſolent* Portus, rectius opinor. *Chariton* L. II. p. 37. τὰ μεγάλα τῶν πραγμάτων, ὦ γύναι, μεγάλαις ἐπινοίαις κατορθοῦται, fortaſſe haec imitans. Paullo enim diverſius abit *Heliodori*, a *D'Orvillio* haud neglectum, L. IX. p. 448. τὰ μεγάλα τῶν πραγμάτων, μεγάλων δεῖται κατασκευῶν. hinc tamen propagatum.

52. Φερόμεθα πορευόμενοι] Dubites, utrum optes, hoccine an φερόμενοι πορευόμεθα, quod in bonae notae ſchedis. Nullum vero dubium, quin καὶ ἔθνος. τούτων τὸν σῖτον —— ex Scriptoris calamo fluxerit. Viderunt turpem maculam *Pavius*, *Abreſchius*, *Reiskius.*

53. Γῆν καὶ ἔθνος, τούτων] Τούτων vel τούτου legiſſe *Valla* videtur: una tantum inſerta litera ſcribendum cenſeo: τῶν ἄν κου ἐπιβέωμεν γῆν, καὶ ἔθνεος τούτου τὸν σῖτον ἕξομεν. —— Mox πλεῦνα λόγον ἐκτεῖναι ut μῆκος ἐκτεῖναι λόγου ſcripſit *Aeſchylus*; μεῖζον' ἐκτεῖναι λόγον, *Sophocles.* VALCKEN.

61. Ἐπὶ τοὺς πατέρας] Ex more, quo *parentes* qui coloniam deduxerunt, *liberi*, in eam profecti. *Iuſtinus* de Ilienſibus et Romanis L. XXXI, 8. *Tantaque laetitia omnium fuit; quanta eſſe poſt longum tempus inter PARENTES et LIBEROS ſolet.* Indidem Themiſtocles, Ἄνδρες Ἴωνες, οὐ ποιέετε δίκαια ἐπὶ τοὺς ΠΑΤΕΡΑΣ στρατευόμενοι L. VIII, 22. Vide *Duker.* ad *Florum* I, 3, 9.

69. Ἐς

lucrum adferunt: ſin iuſtisſimi, magnam poterunt tuo exercitui afferre perniciem. Itaque hoc vetus dictum tanquam probum in mente habe, non ſtatim cum initio exitum
52 omnem eſſe manifeſtum. Ad hæc excipiens Xerxes, Artabane, inquit, ſententiarum quas dixisti in hac præcipue falleris, qui Iones metuis ne immutentur; quorum maximum habemus documentum; quorum et tu teſtis es, et qui alii cum Dario adverſus Scythas militaverunt; quia in eorum poteſtate ſitum fuit univerſas Perſarum copias et perdere et ſervare: illi vero fidem iuſtitiamque præſtiterunt, nihil ingratum committentes. Præterea quum liberos ſuos atque uxores et opes in noſtra terra reliquerint, ne cogitare quidem oportet eos aliquid rerum novarum molituros. Quare neque hoc extimeſcas, ſed bonum habens animum, tutare meam domum atque tyrannidem: tibi enim ſoli ex omni-
53 bus ego ſceptra mea permitto. Hæc loquutus Xerxes Artabanum Suſa dimiſit, iterumque illuſtrisſimos quosque Perſarum arcesſivit. Qui posteaquam præſto fuere, his eos verbis alloquutus est, o Perſæ, ego hæc a vobis contendens, vos contraxi, ut viri præſtantes exiſtatis, neve res antehac geſtas a Perſis magnas præclarasque dedecoretis: ſed cum ſinguli, tum univerſi exhibeamus alacritatem, commune enim hoc omnibus bonum procuratur. Eaque de re vobis impero bellum gnaviter excipere: nam, ut ego audio, adverſus viros egregios tendimus; quos ſi ſuperaverimus, nullus unquam nobis alius hominum exercitus obſtabit. Nunc igitur deos præſides terræ Perſidis precati, tranſeamus.
54 Ac eo quidem die ſeſe ad tranſeundum paraverunt. Poſtero autem tantiſper morati ſunt, volentes ſolem exorientem cernere, omnis

„ [a] προσβάλλουσι· δικαιότατοι δὲ γενόμενοι, οἷοί τε „ [b] δηλήσασθαι μεγάλως τὴν σὴν στρατιὴν γίνονται· „ ἐς θυμὸν [c] ὦν βαλεῦ καὶ τὸ παλαιὸν ἔπος, ὡς εὖ „ εἴρηται, τὸ μὴ ἅμα ἀρχῇ [d] πᾶν τέλος καταφαίνεσθαι”. Ἀμείβεται πρὸς ταῦτα Ξέρξης, „ Ἀρτάβανε, τῶν ἀπεφήναο γνωμέων, σφάλλεαι κατὰ ταύτην δὴ μάλιστα, ὃς Ἴωνας φοβέεαι μὴ μεταβάλλωσι· [e] τῶν ἔχομεν γνῶμα μέγιστον, τῶν σύ τε μάρτυς γίνεαι, καὶ οἱ [f] συστρατευσάμενοι Δαρείῳ ἄλλοι ἐπὶ Σκύθας, ὅτι ἐπὶ τούτοισι ἡ πᾶσα Περσικὴ στρατιὴ ἐγένετο διαφθεῖραι καὶ περιποιῆσαι· οἱ δὲ δικαιοσύνην καὶ πιστότητα ἐνέδωκαν, [g] ἄχαρι δὲ οὐδέν· πάρεξ δὲ τούτου, ἐν τῇ ἡμετέρῃ καταλιπόντας [h] τέκνα τε καὶ γυναῖκας καὶ χρήματα, οὐδ᾽ ἐπιλέγεσθαι χρὴ νεώτερόν τι ποιήσειν· [i] οὕτω δὲ μηδὲ τοῦτο φοβέο, ἀλλὰ θυμὸν [k] ἔχων ἀγαθὸν, σῶζε οἶκόν τε τὸν ἐμὸν, καὶ τυ- 401
ραννίδα τὴν ἐμήν· σοὶ γὰρ ἐγὼ μούνῳ [l] ἐκ πάντων σκῆπτρα τὰ ἐμὰ ἐπιτράπω”. Ταῦτα εἴπας, καὶ Ἀρτάβανον [m] ἀποστείλας ἐς Σοῦσα, δεύτερα μετεπέμψατο Ξέρξης Περσέων τοὺς δοκιμωτάτους· ἐπεὶ δὲ οἱ παρῆσαν, ἔλεγέ σφι τάδε, „ Ὦ Πέρσαι, τῶνδ᾽ ἐγὼ ὑμέων [n] χρηΐζων, συνέλεξα, ἄνδρας τε γίνεσθαι ἀγαθοὺς, καὶ μὴ καταισχύνειν τὰ πρόσθεν ἐργασμένα Πέρσῃσι, ἐόντα μεγάλα τε καὶ πολλοῦ ἄξια· ἀλλ᾽ εἷς τε ἕκαστος καὶ οἱ σύμπαντες προθυμίην ἔχωμεν· ξυνὸν γὰρ τοῦτο πᾶσι ἀγαθὸν [o] σπεύδεται· [p] τῶνδε δὲ εἵνεκα προαγορεύω ἀντέχεσθαι τοῦ πολέμου [q] ἐντεταμένως· ὡς γὰρ ἐγὼ πυνθάνομαι, ἐπ᾽ ἄνδρας στρατευόμεθα ἀγαθούς· τῶν ἢν κρατήσωμεν, οὐ μή τις ἡμῖν ἄλλος στρατὸς ἀνθρώπων ἀντιστῇ κοτε· νῦν δὲ διαβαίνωμεν ἐπευξάμενοι τοῖσι θεοῖσι, [r] τοὶ Περσίδα γῆν λελόγχασι”. Ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην [s] παρεσκευάζοντο ἐς τὴν διάβασιν· τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἀνέμενον τὸν ἥλιον, ἐθέλοντες ἰδέσθαι ἀνίσχοντα, θυ-

a Προβάλλουσι *Ask. Paſſ.* *b* Δηλῆσαι *V.* *c* Ὦ βασιλεῦ *Arch.*, ὦν βασιλεῦ *Ald.* *d* Παντελῶς *Arch.*, tum ἀμείβεται καὶ ταῦτα *Med. Paſſ. Ask.*, de quo *Gronov.* *e* Γνώμας τὰς ἔχουσι, τῶν *Arch.* *f* Συστρατευόμενοι idem. *g Med. Arch. Paſſ. Ask.*, antea ἄχαρι οὐδὲν ποιήσαντες. Conf. *Horrei* Obs. Crit. p. 85. *h* Negligunt καὶ *Arch. V.*, in *Ask.* τέκνα τε καὶ· hinc venit enclitica. *i* Οὕτω μηδὲ iidem: alii οὕτω δὲ μηδέ. *k* Ἔχε *Med. Paſſ. Ask.*, et οἶκόν τε ἐμὸν *Arch.*; lege adnotat. *Gronovii*. *l* Praeteriit duo haec *Arch.* cum *Vind. Valla.* *m* Ἀπολύσας *Arch. Vind.* *n Arch. Med. Ask. Paſſ. Brit. Paris. A. B.*, alii χρῄζων ὑμέας συνέλ. *o* Σπευδέτω *Med. Paſſ.* Vid. *Gronov.* *p* Iidem et *Arch. Vind. Ask.*, olim τῶν δέ. *q* Ἐντεταμένος *Arch.* *r* Οἱ Πέρσας λελ. *Paſſ. Ask. Brit. Steph.* margo. *s* Παρεσκευάζετο *Med. Paſſ. Ask.*

69. Ἐς θυμὸν ὦν βαλεῦ] Puto *Vallam* habuiſſe, βαλεῦ ὦ βασιλεῦ, quorſum *Ald.* et *Arch.* vergunt. Similè VIII, 68, 3. ὦ βασιλεῦ, καὶ τόδε ἐς θυμὸν βαλεῦ. Veteri dicto, cuius alia, verum culta figura, in Achabi regis reſponſo 1. Reg. C. XX, 11., veritas, ſicuti proverbiis conſuevit, conſtat.

74. Τῶν ἔχομεν γνῶμα μέγιστον] Non percepit verborum ſententiam *Valla*, uti *maximum eius commilitium* manifeſtat; nam μέγιστον στράτευμα legisſe, iniuſta *Galei* ſuſpicio est. Γνῶμα *indicium documentumque*, ab *H. Stephano* recte ſubſtitutum, exprimit, *Sophocles* Trachin. v. 599. ἔχεις ἂν ΓΝΩΜΑ μὴ πεπειραμένη. *Aretaeus Cappadox* Morb. Acut. 1, 1. fin. τάδε μέντοι τῆς λύσιος τῆς νούσου ΓΝΩΜΑΤΑ· *haec morbi disſipati argumenta.* Ut vero τῷ σύ τε —— ſcribatur, causſa deſit. Πρηγμάτων vocabulum in his reticeri, norunt omnes.

86. Ἀποστείλας ἐς Σοῦσα] Iuſtum probumque *Diodori* XIII, 96. καὶ Δίφιλον ΑΠΕΛΥΣΕΝ εἰς τὴν Ἑλλάδα, at hic ΑΠΟΛΥΣΑΣ *Arch.* et *Vind.* ſcholio debetur. Potuisſet porro, ὑμέας συνέλεξα ſua in ſede durare, ni ſcripti codices exterminasſent. Placet Cel. *Gronovii* iudicium.

93. Ξυνὸν —— πᾶσι ἀγαθὸν σπεύδεται] Commodam *H. Steph.* adiecit interpretationem: ſed quando σπεύδεσθαι vix alibi reperitur apud veteres, et nulla Codicum est in talibus auctoritas, mihi quidem placet *Gronovii* σπεύδετε· *in hoc enim laboratis, quod ſit omnibus commune bonum:* ſic isthac aetate ſcribebant: *Eurip.* Hec. v. 119., Ἦν δὲ τὸ μὲν σὸν σπεύδων ἀγαθόν. Phoen. v. 585., δύο κακὼ σπεύδεις. Troaſin v. 955. Bacch. v 911. errat *Barnes.* in Suppl. v. 161. *Herod.* 1, c. 206., παῦσαι σπεύδων τὰ σπεύδεις. *Thucyd.* p. 404., μανθάνετε κακὰ σπεύδοντες. *Andocid.* p. 20, 4. τὰ ἐναντία τῇ ἑαυτῶν ὠφελείᾳ σπεύδοντες. *Soph.* Elec. v. 253., τὸ σὸν σπεύδουσ᾽ ἅμα καὶ τοὐμὸν αὐτῆς. VALCKEN.

99. Τοὶ Περσίδα γῆν λελόγχασι] Haec regis profesſio ſimillima miris veterum Theologorum opinionibus, angelos regna Dei iusſu ſortitos curare et tueri. Sic praeter Patrum alios *Michaël Glycas* Ann. Part. 1. p. 61. *Ed. Venet.* ὁ προφήτης Δανιὴλ μέγα τι χρῆμα λέγει τοὺς ἀγγέλους εἶναι· προστάγματι δὲ θεοῦ πᾶσαν τὴν κτίσιν ΔΙΑΛΑΧΕΙΝ, καὶ τῶν ἐθνῶν ἐπικρατεῖν, καὶ τούτων τὸν μὲν τοὺς Πέρσας ἐφορᾶν &c. cuius ſententiae fundus in *Daniël.* C. X, 13., minime tamen firmus ex disputatione Cl. *Iac. Ode* Comment. de Angel. Sect. VIII. p. 785. Quod conſequitur παρεσκευάζοντο, non patior mutari.

99. Θεοῖσι, τοὶ Περσίδα γῆν λελόγχασι] Deterior est lectio marg. *Steph.* Apud *Thucyd.* II, c. 74., Θεοὶ ὅσοι γῆν τὴν Πλαταιίδα ἔχετε. *Dii qui hanc terram colitis:* ut *colere* Latinis et *habere*, Graecis ἔχειν est in talibus uſitatisſimum: more loquitur *Herodotus* poëtarum. *Theocrit.* Eid. XVI, v. 83., Κούρη, ἃ σὺν ματρὶ πολυκλήρων Ἐφυραίων εἴληχας μέγα ἄστυ· ubi ſcribendum in *Scholiis* εἰληχέναι. Eid. VII, v. 103., Πὰν, Ὁμόλας ἐρατὸν πέδον ὅστε (ὅσγε) λέλογχας· hinc Λόγχας, τὰς μερίδας. (ſive τὰς λήξεις.) Ἴωνες λέγουσιν, *Etymolog.* p. 569, 34. verbum illic legitur Λογχᾶν. *Heſychio* reſtituerunt viri docti: Εὐλογχεῖν, εὐμοιρεῖν. Μεραλογχῆσαι ſcripſisſe videtur *Harpocrat.* ex *Antiphonte.* VALCKEN.

θυμιήματά τε παντοῖα ἐπὶ τῶν γεφυρέων καταγίζοντες, καὶ ª μυρσίνῃσι στορνῦντες τὴν ὁδόν· ὡς δ' ᵇ ἐπανέτελλε ὁ ἥλιος, σπένδων ἐκ χρυσέης φιάλης Ξέρξης ἐς τὴν θάλασσαν, εὔχετο πρὸς τὸν ἥλιον μηδεμίην οἱ συντυχίην τοιαύτην γενέσθαι, ᶜ ἥ μιν παύσει καταστρέψασθαι τὴν Εὐρώπην πρότερον ἢ ἐπὶ τέρμασι τοῖσι ᵈ ἐκείνης γένηται· εὐξάμενος δὲ, ἐσέβαλε τὴν φιάλην ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ χρύσεον κρητῆρα, καὶ Περσικὸν ξίφος, ᵉ τὸ ἀκινάκην καλέουσι. ταῦτα οὐκ ἔχω ἀτρεκέως ᶠ διακρῖναι, οὔτε εἰ τῷ ἡλίῳ ἀνατιθεὶς κατῆκε ᵍ ἐς τὸ πέλαγος, οὔτε εἰ μετεμέλησέ οἱ τὸν Ἑλλήσποντον μαστιγώσαντι, καὶ ἀντὶ τουτέων τὴν θάλασσαν ἐδωρέετο. Ὡς δὲ ταῦτά οἱ ἐπεποίητο, διέβαινον κατὰ μὲν τὴν ἑτέρην τῶν γεφυρέων τὴν πρὸς τοῦ Πόντου, ὁ πεζός τε καὶ ἡ ἵππος ἅπασα· κατὰ δὲ τὴν πρὸς τὸ Αἰγαῖον, τὰ ὑποζύγια, καὶ ἡ θεραπηΐη· ἡγέοντο δὲ πρῶτα μὲν οἱ μύριοι Πέρσαι, ἐστεφανωμένοι πάντες· μετὰ δὲ τούτους, ὁ σύμμικτος στρατὸς παντοίων ἐθνέων· ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην οὗτοι· τῇ δὲ ʰ ὑστεραίῃ, πρῶτοι μὲν οἵ τε ἱππόται, καὶ οἱ τὰς λόγχας κάτω τρέποντες· ἐστεφάνωντο δὲ καὶ οὗτοι· μετὰ δὲ, οἵ τε ἵπποι οἱ ἱροὶ, καὶ τὸ ἅρμα τὸ ἱρόν· ἐπὶ δὲ, αὐτός τε Ξέρξης, καὶ οἱ αἰχμοφόροι, καὶ οἱ ἱππόται ⁱ οἱ χίλιοι· ἐπὶ δὲ τούτοισι, ὁ ἄλλος στρατὸς καὶ αἱ νέες ἅμα ἀνήγοντο ἐς τὴν ἀπεναντίον. ἤδη δὲ ἤκουσα καὶ ὕστατον διαβῆναι βασιλῆα πάντων.
402 Ξέρξης δὲ ἐπεί τε διέβη ἐς τὴν Εὐρώπην, ἐθηεῖτο τὸν στρατὸν ὑπὸ μαστίγων διαβαίνοντα. διέβη δὲ ὁ στρατὸς αὐτοῦ ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσι καὶ ἐν ἑπτὰ εὐφρόνῃσι, ᵏ ἐλινύσας οὐδένα χρόνον. ἐνθαῦτα λέγεται, Ξέρξεω ἤδη διαβεβηκότος τὸν Ἑλλήσποντον, ἄνδρα εἰπεῖν Ἑλλησπόντιον, „ Ὦ Ζεῦ, τί δὴ ἀνδρὶ εἰδόμενος Πέρσῃ, „ καὶ οὔνομα ἀντὶ Διὸς Ξέρξεα θέμενος, ἀνάστατον „ τὴν Ἑλλάδα ἐθέλεις ποιῆσαι, ἄγων πάντας ἀνθρώ„ πους;

omnis generis odores in pontibus adolentes, ac myrto iter conſternentes. Ubi ſol exortus eſt, ex aurea phiala Xerxes libans in mare, ad ſolem vota concepit, nequid ſibi adverſi contingeret, quo prius deſiſteret Europam ſubigere, quam ad illius terminos perveniſſet. Hæc precatus, phialam in Helleſpontum abiecit, aureumque craterem, ac gladium Perſicum, quem acinacem vocant. Hoc pro comperto diiudicare non poſſum, utrum ſoli dedicans gladium demiſerit in pelagus; an Helleſpontum, quod eum flagellaſſe pœniteret, in compenſationem gladio donaverit. His a- 55
ctis, per alterum pontium, qui vergebat in Pontum, peditatus omnis equitatusque tranſivit: per alterum, qui vergebat in AEgæum, iumenta atque ſervitia, præcedentibus decem millibus Perſarum, coronatis omnibus, quos promiſcuus omnium nationum ſequebatur exercitus, et hi quidem eo die. Inſequenti autem die primi tranſiere equites, quique ſpicula deorſum verſa geſtabant, et hi etiam coronati, dehinc equi ſacri, ac ſacer currus, tum ipſe Xerxes, poſt haſtati, et mille equites; poſt hos alius exercitus, et naves pariter ad ulterius litus agebantur: quanquam audivi quoque poſtremum omnium tranſiſſe regem. Xer- 56
xes, poſteaquam in Europam traiecit, conſpicabatur exercitum ſub flagellis tranſeuntem. Tranſivit autem eius exercitus ſeptem per dies totidemque noctes, nullo tempore intermiſſo. Ibi iam transgreſſo Helleſpontum Xerxe, fertur quidam vir *Helleſpontius* dixiſſe, o Iupiter, quidnam tu ſub ſpecie viri Perſæ, et accepto Xerxis pro Iovis nomine, Græciam e ſedibus ſuis exturbare vis, omnes homines ducens, quum etiam ſine his

a Μυρσίνῃ *Arch. V. Valla.* *b* Ἐπανετέλλετο ἥλ. habet *Ask.* *c* Εἴ μιν πάυσῃ *Arch.*, παύσῃ *Vind.* *d* Ἐκείνης *Paſſ.* *e* Τὸν *Arch. Ask.* *f* Διακρῖναι *Med. Paſſ. Arch. Pariſ. A. B. Ald. Vind. Valla*; διακρῖναι Edit. *Genev.*, vulgo διαχρῖναι. *g* Ἐς τὸ πέλαγος *Med. Paſſ. Ask. Vind. Arch. Pariſ. B. Valla*: olim ἐς τὴν θάλασσαν. *h* Ὑστεραίῃ οἵ τε ἱππ. *Arch. V.* *i* Abeſt iiſdem. *k* Ἐλινύσας *Arch. V. Ask.*, alii ἐλιν. Vide L. 1, 67.

3. Καὶ μυρσίνῃσι στορνῦντες] Adleverat margini *Ed. Ald.* viri docti manus στορεννύντες, fortaſſe ob *Strabonis* τὰς ὁδοὺς στορεννύντες L. XIV. p. 956. C., quo quidem et *Arch.* μυρσίνῃ facile carebimus. Geminum L. VIII, 99. Iſto autem de vias floribus odoratisque ramis conſternendi more multa eruditi interpretes ad *Matth.* C. XXI, 8. Xerxes vero, phialam et aurea vaſa in mare proiiciens, exemplum Alexandro M. praebuit ap. *Diodor.* XVII, 104. et *Arrian.* Ἀναβ. VI, 19.

10. Τὸ ἀκινάκην καλέουσι] Ex *Herodoto* excitat *Suidas* ἀκινάκην iſta in voce, et *Etymolog.* p. 48. 31., incertum unde: nusquam enim nunc, ut ad *Suidam* veriſſime *L. Kuſterus*, in Muſis. Incidit olim ſuſpicio, legiſſe Grammaticos hoc loco τὸν ἀκινάκην καλέουσι, uti τὸ ἄγαλμα. τὸν ἀκινάκεα alibi, aut τούτῳ δὲ τὸν ἀκινάκεα L. IV, 62., quae anceps et dubia. Certiſſimum eſt, οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρῖναι, ab *Aldo* et *Hervagio* optime expreſſum, perperam foediorem poſt dein formam induiſſe. Κατῆκε ἐς τὸ πέλαγος MSS. ſibi expoſtulant.

10. Ταῦτα οὐκ ἔχω ἀ. διαχρῖναι] Διακρῖναι recipietur ex Codd. atque ita *Vallam* legiſſe *Portus* iam ſuſpicabatur: eidem inventum πέλαγος Codices etiam adfirmant: εἰ τῷ ἡλίῳ ἀνατιθεὶς κατῆκε ἐς τὸ πέλαγος ταῦτα, iſta paulo ante memorata, οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρῖναι· ſic recte cepit Auctor *des Eſſais de Critique* p. 202. VALCKEN.

20. Ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην &c.] Fieri non potuiſſe, ut tanta uno die multitudo pontem tranſierit, praeſertim ſi eo inceſſerint ordine, qui in C. 40., animadverſio eſt Cl. *Corn. de Pauw*: praeſtare propterea, τρίτην μὲν τὴν ἡμέρην ——, ut *tertio* demum *die* transgreſſi illi fuerint. Mihi eadem progreſſos in ponte ſerie, qua C. 40., non adparet: conſtat inſuper, ἡμέρης vocabulum laxius, ut noctem complectatur, porrigendum, ſiquidem ſeptem diebus totidemque noctibus C. 56. tranſitu defuncti fuerunt. Ad haec nexus rerum et verborum C. 54. ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην —— τῇ δὲ ὑστεραίῃ —— univerſum illum novandi impetum, de MSS. ut nihil adiungam, reprimit.

33. Ὦ Ζεῦ, τί δὴ ἀνδρὶ εἰδόμενος &c.] Hauſit hoc fonte *Themiſtius* Or. XIX. p. 226. A. ἀλλὰ τὸν μὲν Ἑλλησπόντιον ἐξέπληξεν —— ὥστε θεὸν νομίσαι Ξέρξην τὸν Δαρείου. Indidem Declamationi XXI. *Libanii* p. 535. A. color, γῆν δὲ ποιεῖ τοῖς ἐπιπλέουσι, καὶ τριήρεσι θάλατταν καὶ δοκεῖ τοῖς ὁρῶσι θεῶν ὁ μέγιστος ἐν ἀνθρώπου τύπῳ πάντα κινεῖν, ſed fuſcus et parum ridens. Voluit opinor, γῆν δὲ ποιεῖ ταῖς τριήρεσι θάλατταν, καὶ θάλατταν τοῖς ὁπλίταις γῆν, certe illa Oratoris mens, perfoſſum Atho et ſtratum ponte Helleſpontum innuentis. Quod ſi autem eo, quo vir ille Helleſpontius, *Libanius* et *Themiſtius* modo, *Gorgias Leontino* Ξέρξης ὁ τῶν Περσῶν Ζεὺς audiviſſet, riſum ſibilumque *Longini* περὶ Ὕψ. C. 3. vitaſſet profecto, uti non abſurde *Langbaenius*. Non nunc *Plutarchum* Anim. Tranq. p. 470. E. taxabo; adpoſitum eſt ex Epigramm. in Xerxem Anthol. Latin. L. 1. p. 192. *Quis novus hic hominum terramque diemque fretumque Permutat? Certe ſub Iove mundus erat.* Sumſit hinc poëta, quod eruditos viros, multa inutiliter turbantes, fugit. Xerxes, talia commutans, merito *novus hominum*, εἰδόμενος ἀνδρί. Idem Iupiter *ſub* quo *mundus erat*, cum non hominis ea opera, ſed dei viderentur: θεῶν ὁ μέγιστος ἐν ἀνθρώπου τύπῳ, *Libanius*.

35. Ἄγων πάντας ἀνθρώπους] Frigidum videri poterit Helleſpontii dictum, quod reſpicit *Themiſtius* Or. XIX. p. 226. A. Duxit ſecum Xerxes Παντοδαπῶν ἀνδρῶν γενεὰς Ἀσίας ἀπὸ χώρας, ut eſt in *epigramm.* ap. *Plutarch.* Themiſt. p. 116. κενώσας πᾶσαν ἤπειρον πάλαι, *AEſch.* Perſ. v. 720. vere dicitur *Herodoto* VII, c. 157., ἐπάγων πάντα τὸν ἠῷον στρατὸν ἐκ τῆς Ἀσίης· totius enim Aſiae vires contraxit, et quarumvis gentium ſubditarum

57his tibi id facere liceret? Transgreſſis o-
mnibus et iter ingredientibus, ingens prodi-
gium oblatum eſt: quod Xerxes nihili fecit,
etſi ad coniecturam patens; ſiquidem equa
leporem enixa eſt: quod facile erat inde ad
coniectandum; quod Xerxes quidem exerci-
tum adverſus Græciam cum maximo ſtrepi-
tu et ambitioſiſſime ducturus foret, rurſus-
que pro ſeipſo ſollicitus, ad eundem locum
fuga recurſurus. Alterum quoque ei prodi-
gium, dum Sardibus foret, exhibitum eſt:
mula enim mulam edidit ancipitia genitalia
habentem, maris et feminæ; ſed maris erant
58ſuperiora. Quorum prodigiorum utrumque
pro nihilo habens, ire pergebat, comitante
eum pedeſtri copia, quum navalis exercitus
extra Helleſpontum navigans terram legeret,
diverſo pedeſtribus curſu: nam iſte quidem
veſperam verſus ad promontorium Sarpedo-
nium navigabat; quo quum perveniſſet, ius-
ſus erat permanere: at terreſtris exercitus
ad auroram et ſolis exortum iter faciebat
per Cherſoneſum, dextrorſum habens ſepul-
crum Helles filiæ Athamantis, ſiniſtrorſum
Cardiam urbem; tum progresſus per me-
dium oppidi, cui nomen eſt Agora, illinc
deflectens ad ſinum nomine Melana, et flu-
vium, cui idem eſt nomen, fluxu non ſuf-
ficientem exercitui, ſed deficientem, hunc
dico fluvium, unde etiam ſinus iſte accepit
appellationem, transgresſus veſperam ver-
ſus contendit, et AEnon urbem AEolidem
et paludem Stentoridem præteriens, donec
59ad Doriſcon pervenit. Est autem Doris-
cus Thraciæ litus et campus ingens, quem
grande

„ ποιέειν; καὶ γὰρ ἄνευ a τουτέων ἐξῆν τοι ποιέειν „ ταῦτα". Ὡς δὲ διέβησαν πάντες, ἐς ὁδὸν ὡρμημένοισι τέρας σφι ἐφάνη μέγα, τὸ Ξέρξης ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἐποιήσατο, καίπερ b εὐσύμβλητον ἐόν· ἵππος γὰρ ἔτεκε c λαγόν· εὐσύμβλητον ὧν τῇδε ἐγένετο, ὅτι ἔμελλε μὲν ἐλᾶν στρατιὴν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα Ξέρξης ἀγαυρότατα καὶ μεγαλοπρεπέστατα, ὀπίσω δὲ περὶ d ἑωυτοῦ τρέχων ἥξειν ἐς τὸν αὐτὸν χῶρον. ἐγένετο δὲ καὶ ἕτερον αὐτῷ τέρας ἐόντι ἐν Σάρδισι· ἡμίονος γὰρ ἔτεκε ἡμίονον διξὰ ἔχουσαν αἰδοῖα, τὰ μὲν, ἔρσενος, τὰ δὲ, θηλέης· κατύπερθε δὲ ἦν τὰ τοῦ ἔρσενος. Τῶν ἀμφοτέρων λόγον οὐδένα ποιησάμενος, τοπρόσω ἐπορεύετο, σὺν e δέ οἱ ὁ πεζὸς στρατός· ὁ δὲ ναυτικὸς ἔξω τὸν Ἑλλήσποντον πλέων, παρὰ γῆν ἐκομίζετο, τὰ ἔμπαλιν πρήσσων τοῦ πεζοῦ· ὁ μὲν γὰρ f πρὸς ἑσπέρην ἔπλεε, ἐπὶ Σαρπηδονίης ἄκρης τὴν ἄπιξιν ποιεύμενος, ἐς τὴν αὐτῷ προείρητο ἀπικομένῳ περιμένειν· ὁ δὲ κατ' ἤπειρον στρατὸς πρὸς ἠῶ τε καὶ ἡλίου ἀνατολὰς ἐποιέετο τὴν ὁδὸν διὰ τῆς Χερσονήσου· ἐν δεξιῇ μὲν ἔχων g τὸν Ἕλλης τάφον τῆς Ἀθάμαντος, ἐν ἀριστερῇ δὲ Καρδίην πόλιν· διὰ μέσης δὲ πορευόμενος πόλιος, τῇ οὔνομα τυγχάνει ἐὸν h Ἀγορή, ἐνθεῦτεν δὲ κάμπτων, τὸν κόλπον τὸν Μέλανα καλεόμενον καὶ Μέλανα ποταμὸν, i οὐκ ἀντισχόντα τότε τῇ στρατιῇ τὸ ῥέεθρον, ἀλλ' ἐπιλιπόντα· τοῦτον τὸν ποταμὸν διαβὰς, k ἐπ' οὗ καὶ ὁ κόλπος οὗτος τὴν ἐπωνυμίην ἔχει, ἤιε πρὸς ἑσπέρην, Αἶνόν τε πόλιν l Αἰολίδα καὶ Στεντορίδα λίμνην παρεξιὼν, ἐς ὃ ἀπίκετο ἐς Δορίσκον. Ὁ δὲ Δορίσκος, ἐστι τῆς Θρηΐκης αἰγιαλός τε καὶ πεδίον μέγα· διὰ δὲ αὐτοῦ ῥέει πο-

a Τούτου et τοι *Arch.* b Σύμβλητον id. cum *V. Valla.* c Λαγὸν recte *Arch.*; alii λαγών. Vid. L. I, 123. Tum τῇδε τοῦτο ἐγ. *Paſſ. Ask.* d Ἑωυτῷ *Arch.* et τρέχων *Brit.* male ambo. e Σὺν δέ οἱ ὁ πεζὸς *Vind. Paſſ.*, hinc articulus, qui deerat. f Ἐς ἑσπ. *Arch. Vind.*, porro ποιεύμενος τὴν ἀπ. *Arch. Paſſ. Ask.* g *Euſtath.* ad *Dionyſ.* v. 513. h Idem ad *Homer.* p. 45, 10. i Iterum ad *Dionyſ.* v. 538. k *Med. Paſſ. Ask. Arch. Vind.*, alii ἀπ' οὗ. l Omittit *Ask.* perperam.

ditarum auxilia. Notatur *Demetrio* περὶ Ἑρμην. §. 245. qui dixerat, ὅτι κατέβαινεν ὁ Ξέρξης μετὰ πάντων τῶν ἑαυτοῦ· μᾶλλα γάρ, inquit, ἐσμίκρυνε τὸ πρᾶγμα· ſcribi enim debuiſſe μετὰ τῆς Ἀσίας ἁπάσης. Contra *Coelius* apud *Livium* XXIX, c. 25., *ad immenſum multitudinis ſpeciem auget, tantam* ſcribens *multitudinem conſcendiſſe naves, ut nemo mortalium aut in Italia aut in Sicilia relinqui videretur.* Audaciam hyperboles velut μειλίγματι repreſſit *Ariſtides* T. II. p. 318., συστάντων ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἁπάντων ὡς εἰπεῖν (ut ita dicam) ἀνθρώπων. Sed abſque isthoc adminiculo παντοδαποὺς vel παντοίους ſaepenumero Scriptores etiam optimi πάντας ἀνθρώπους dixerunt. *Xenoph.* K. Π. VII, p. 115, 37., ἦλθεν ἡ δεινὴ ἀγγελία τὸ πάντας ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς συλλέγεσθαι· omnes propemodum Aſiaticos. Ἑλλ. VI. p. 341, 10. πελταστικὸν ἱκανὸν πρὸς πάντας ἀνθρώπους ἀντιταχθῆναι· VII. p. 378, 11. *Iſocrat.* p. 176. E. *Demoſth.* p. 54, 7. 412, 91. 630, 89. *Ephorus* apud *Macrob.* p. 505., τὸν Ἀχελῷον μόνον πάντας ἀνθρώπους συμβέβηκε τιμᾶν· talia nonnunquam vitii fuere ſuſpecta. VALCKEN.

39. Καίπερ εὐσύμβλητον ἐὸν] *Valla* σύμβλητον, ut *Arch.*, invenit verumque. Verius multo vulgatum ex conſequentibus. *AEſchylus* Prometh. v. 774. Ἡ δ' οὐκ ἔτ' εὐξύμβλητος ἡ χρησμῳδία· pro quo in Choëph. v. 168. εὐξύμβολον τόδ' ἐστι —. Iones λαγὸν malle, dictum ſuperius.

39. Ἵππος γὰρ ἔτεκε λαγὸν] Λαγὸν ſuo more ſcripſerat. Herodotea paulo ſi penſiculatius exegiſſent viri docti ad *Valer. Max.* mendam forſan ſuſtuliſſent ex iſtis L. I, c. VI. p. 71. *In exercitu Xerxis — equae partu leporem editum conſtat, eodem montem Athon vix tandem transgreſſo:* ſic ſcripſit ex Codd. *Pighius*; ſenſit vitium, tollere non potuit *Glarean.*; corrigendum ex *Herodoto*: *eodem pontem vix tandem transgreſſo*; *mons* ex *ponte* factus. *Athon*, ut puto, peperit ſcioli additamentum. Congruit et Herodoteis oſtenti, quam dedit *Valerius*, interpretatio. VALCKEN.

42. Ἀγαυρότατα] Magno faſtu ſuperbiaque. Ἀγαυρὸς Grammaticis αὐθάδης, ἔνδοξος, κομψὸς ex *Heſiodi* Theog. v. 832. Ἀγαυρίαμα, ἔπαρμα, οἴησις. Ἀγαυρίξν, τὸ μεγάλως γαυριᾶν καὶ ἐπαίρεσθαι *Etymolog.* Quod adnectitur περὶ ἑωυτοῦ τρέχων, bene expedivit *Portus*, ἀγῶνα ſive κίνδυνον adſciſcens. *Eunapius* Vit. Maximi Phil. p. 100. de Valente Imp., οὐ τὸν περὶ βασιλείας, ἀλλὰ τὸν περὶ σωτηρίας ἀγῶνα τρέχοντος. Adde Noſtri L. VIII, 140, I. et C. 74.

43. Περὶ ἑωυτοῦ τρέχων] Nihil eſt cur articulum vir Doctus putaret inſerendum. Sicuti τὸν περὶ ψυχῆς θέειν vel τρέχειν, ſic *qui de vita certabant* frequenter dicebantur περὶ ψυχῆς τρέχειν, vel ἀγωνίζεσθαι, vel κινδυνεύειν· τρέχων περὶ τῆς ψυχῆς eſt in *Herod.* IX, c. 36. vid. Clar. *Weſſ.* Diſſ. *Herod.* p. 129. Portus in Τρέχειν περὶ ἑωυτοῦ, *Gataker.* Diſſ. de Stylo N. T. c. X. Quando Xerxes hic dicitur in regnum rediturus ut *lepus* περὶ ἑωυτοῦ τρέχων, proverbium reſpicitur *Suidae*, memoratum in Λαγὼς περὶ τῶν κρεῶν· dictum ἐπὶ τῶν διακινδυνευόντων ταῖς ψυχαῖς· conf. *Zenob.* IV. Cent. Prov. 85. Illuc ſpectabat et *Ariſtoph.* quod vidit *Kuſter.* in Ran. v. 193., quando ſcripſit: Εἰ μὴ νεναυμάχηκε τὴν περὶ τῶν κρεῶν. Aliud hic noſtro praeterea potuit obverſari proverbium, quod in adverſarium detorquet *Demoſth.* de Cor. p. 183., λαγὼ βίον ἔζης δεδιὼς καὶ τρέμων καὶ ἀεὶ πληγήσεσθαι προσδοκῶν· habet et *Dion Chryſ.* p. 611. D. vid. *T. H.* ad *Luciani* Somn. p. 13. hinc nonnemini τρέμων placuerat in *Herod.* *Antiphon* p. 118, 34., περὶ τῆς εὐδαιμονίας τρέμων μὴ ἀποστερηθῇ. VALCKEN.

51. Ἐπὶ Σαρπηδονίης ἄκρης] Thraciae erat, Melanem ſinum finiens, teſte *Eudoxo* in Schol. *Apollon. Rh.* I, 922. Doctiſſime hoc de promontorio *Holſten.* ad *Stephani* Σαρπηδών. Aliud, et Ciliciae quidem, Σαρπηδόνιον χῶμα *AEſchyli* Supp. v. 876. Statim πρὸς ἠῶ τε ἀνατολὰς, recte *Palmerius* θερινὰς, *aeſtivas*, explicat: ſuadet poſtulatque itineris continuatio.

64. Ὁ δὲ Δορίσκος] *Steph. Byz.* hinc ſua in Voc. mutua accepiſſe, vidit *Holſtenius*, optime *Vallam*, τεῖχος *murum* reddentem, deferens: urbem enim caſtellumque *Herodoto* eſſe, quo nihil verius: exemplorum copia in penu eſt *Porti*, collectaque aliunde ſtipaverat *Holſten.*, eius ex ſchedis publicata ad *Hieroclis* Synecdem. p. 681.

ποταμὸς μέγας Ἕβρος, ἐν τῷ τεῖχός τε [a] ἐδέδμητο βασιλήϊον, τοῦτο τὸ δὴ Δορίσκος κέκληται, καὶ Περσέων φρουρὴ ἐν αὐτῷ κατεστήκεε ὑπὸ Δαρείου ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἐπεί τε ἐπὶ Σκύθας ἐστρατεύετο· ἔδοξε
p3 ὦν τῷ Ξέρξῃ ὁ χῶρος εἶναι ἐπιτήδεος ἐνδιατάξαι τε καὶ [b] ἐξαριθμῆσαι τὸν στρατὸν, καὶ ἐποίεε [c] ταῦτα· τὰς μὲν δὴ νέας τὰς πάσας ἀπικομένας ἐς Δορίσκον, οἱ ναύαρχοι, κελεύσαντος Ξέρξεω, ἐς τὸν αἰγιαλὸν τὸν προσεχέα Δορίσκῳ [d] ἐκόμισαν ἐν τῷ Σάλη τε [e] Σαμοθρηϊκίη πεπόλισται πόλις, καὶ Ζώνη· τελευταία δὲ αὐτοῦ, Σέῤῥειον, ἄκρη ὀνομαστή· ὁ δὲ χῶρος οὗτος τοπαλαιὸν [f] ἦν Κικόνων· ἐς τοῦτον τὸν αἰγιαλὸν κατασχόντες τὰς νέας ἀνέψυχον ἀνελκύσαντες· ὁ δὲ ἐν τῷ Δορίσκῳ τοῦτον τὸν χρόνον τῆς στρατιῆς ἀριθμὸν ἐποιέετο. Ὅσον μέν νυν ἕκαστοι παρεῖχον [g] πλῆθος ἐς ἀριθμὸν, οὐκ ἔχω εἶπαι τὸ ἀτρεκές· οὐ γὰρ λέγεται πρὸς οὐδαμῶν ἀνθρώπων· σύμπαντος δὲ [h] τοῦ στρατοῦ τοῦ πεζοῦ τὸ πλῆθος [i] ἐφάνη ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν μυριάδες· [k] ἐξηρίθμησαν δὲ τόνδε τὸν τρόπον· [l] συναγαγόντες ἐς ἕνα χῶρον μυριάδα ἀνθρώπων, καὶ συνάξαντες ταύτην ὡς μάλιστα εἶχον, περιέγραψαν [m] ἔξωθεν κύκλον· περιγράψαντες δὲ, καὶ ἀπέντες τοὺς μυρίους, αἱμασιὴν περιέβαλον κατὰ τὸν κύκλον, ὕψος ἀνήκουσαν ἀνδρὶ ἐς τὸν ὀμφαλόν· ταύτην δὲ ποιήσαντες, ἄλλους ἐσεβίβαζον ἐς τὸ περιοικοδομημένον μέχρις οὗ πάντας τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐξηρίθμησαν· ἀριθμήσαντες δὲ, [n] κατὰ ἔθνεα διέτασσον. Οἱ δὲ στρατευόμενοι, οἵδε ἔσαν. Πέρσαι μὲν, ὧδε ἐσκευασμένοι· περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον τιάρας καλεομένους, πίλους ἀπαγέας· περὶ δὲ τὸ σῶμα, κιθῶνας χειριδωτοὺς ποικίλους, λεπίδος σιδηρέης ὄψιν ἰχθυοει-

grande flumen Hebrus interfluit: ubi extructum est caſtellum regium quod Doriſcus appellabatur, in quo Perſarum erat præſidium a Dario iam inde impoſitum, quum Scythis inferebat bellum. Quum igitur locus digerendis recenſendisque copiis idoneus videretur, Xerxes ita ſibi faciendum putavit. Eius iuſſu navarchi, quum eo appuliſſent, omnes naves ad litus Doriſco contiguum receperunt, ubi Sala urbs Samothracica et Zona ſitæ ſunt: cuius litoris ultima Serrium, celebre promontorium, qui locus quondam erat Ciconum. In hoc litus appulſa ac ſubducta claſſe, reſpiravere. Xerxes autem per hoc tempus apud Doriſcon colligebat numerum militantium. Equidem quantam ſinguli 60
turbam ad numerum præbuerint, pro certo affirmare non poſſum; quoniam a nullis prorſus hominibus id refertur: pedeſtris autem exercitus multitudo comperta fuit centum ſeptuaginta myriades, vel *decies ſepties centena millia*. Numerum hoc modo inierunt: Conduxerunt unum in locum myriadem, vel *decem millia* hominum: quo coarctata quammaxime poterant, extinſecus circulum circumſcripſerunt; quo facto emiſſaque illinc myriade, ſepem ex circuli modo circumdederunt, in altum excitantes umbilico viri tenus. Eam ubi fecere, aliam ſubinde intra illud circumſtructum myriadem introduxerunt: donec omnes isto pacto enumeraverunt; numeratos autem nationatim digeſſerunt. Ex 61
quibus qui militabant, hi erant. Perſæ, hunc in modum ornati: Circa capita geſtabant pilea, quas vocant tiaras, non denſata; circa corpus tunicas, manicis auctas, varii coloris,

a Ἐδέδμητο id., ἐδομήατο *Arcb.* *b* Ἐναριθμ. *Arcb. V.* *c* Τάδε iidem, bene ſatis. *d* Ἐκομίσαντο iid. Similis variatio L. v, 83. *e* *Med. Paſſ. Vind. Arcb. Valla*, Σαμοθρακίη *Aſk.*, prave olim Σαμοθρηΐκη. *f* Non est in *Arcb.*; citat *Euſtath.* ad *Hom.* p. 359, 19. *g* *Med. Paſſ. Aſk. Brit. Paris. A.*, in *Ald. Arcb. V. Paris. B.* πλήθεος ἀριθμὸν, tum mox εἰπεῖν *Paſſ. Arcb. V.*, contra dialectum. Conf. *Abreſchium* Adnot. post Animadv. ad *AEſchyl.* p. 574. *h* Duo haec *Arcb.* negligit. *i* *Med. Paſſ. Arcb. V. Aſk. Paris. B.*, ceteri ἐφάνη praetereunt. *k* Ἐξηρίθμησαν *Med. Paſſ. Paris. B. Aſk.*, in aliis ἐξηριθμήσαντο. *l* Συνάγοντες τε *Med.*, συνάγοντες τε *Paſſ.*, συνάγοντες τε *Aſk.*, συναγάγοντο *V.*, συναγαγόντες *Arcb.* et mox συνάξαντες cum *Vind. Med. Aſk. Paſſ.*; antea συνάψαντες. *m* Ἔξωθεν *Arcb. Paris. B. Valla*, alii ἔσωθεν. *n* Καὶ τὰ *Paſſ.*, tum διέτασσον *Med. Arcb. Valla, Vind. Aſk.*, antea διετάσσοντο.

67. Τὸ δὴ Δορίσκος κέκληται] Τεῖχος istud, ſive caſtellum, *Doriſcus* dicebatur; neque tamen, quod ſciam, oppidum illud Thraciae munitum voce τεῖχος nomini adiecta, deſignari ſolet; ut ſaepe commemorantur Σέῤῥειον τεῖχος· Ἡραῖον τεῖχος· Ἀβύδου τεῖχος· Γορδίου τεῖχος, *Gordiutichos*, *Livio*. Pierum *caſtella*, τείχεα τὰ Πιέρων dixit *Herod.* VII, c. 112., ubi *muros* reliquerunt in Latinis. vid. *Vales.* in not. *Mauſſ.* ad *Harp.* p. 288. et *Ez. Spanhem.* ad *Iulian.* p. 62. Doriſco caſtello vicina planities apta nata Xerxi videbatur ἐνδιατάξαι τε καὶ ἐξαριθμῆσαι τὸν στρατόν conf. *Diodor.* XI, c. 3. VALCKEN.

70. Ἐπιτήδεος ἐνδιατάξαι] Qui corrigebat εὖ διατάξαι, non recordabatur χώρου ἐπιτηδεοτέρου ἐνστρατοπεδεύεσθαι L. IX, 2. Equidem καὶ ἐναριθμῆσαι *Arcb.* et *Vind.* pro reiiculo non habeo: namque in actionibus, certo in loco peragendis, huiusmodi compoſita adamare ſolent, ut pluribus patefiet L. IX, 7. Salen autem *Samothraciam*, iuſtiſſime *Gronov.* vindicavit, et *Zonen* ad Ethnicographum *Berkelius*.

80. Πλῆθος ἐς ἀριθμὸν] Veterem ego lectionem revocarem; a Medicea diſtant quae primo adſpectu videri poſſent ſimilia: alio collocatam ordine non ſpernerem praepoſitionem: ἐς ὅσον μὲν νυν ἕκαστοι παρεῖχον πλῆθος ἀριθμόν. —— Proxima reſtituentur ex Codd. συναγαγόντες ἐς ἕνα χῶρον μυριάδα ἀνθρώπων, καὶ, συνάξαντες ταύτην ὡς μάλιστα εἶχον, περιέγραψαν ἔξωθεν κύκλον. In his συνάξαι, *conducere*, notat *conſtipare*, vel *coarctare*; ut apud *Longin.* π. Ὕ. p. 232., τὰ γλωττόκομα — οὐ μόνον κωλύει τῶν ἐγκεκλεισμένων τὰς αὐξήσεις, ἀλλὰ καὶ συνάγει διὰ τὸν περικείμενον τοῖς σώμασι δεσμόν, in quibus errat *Z. Pearce* p. 267., iam emendatis *Scaligero* in *Propert.* p. 285. συνῆγον καὶ συνέστων *Xenoph.* p. 152, 34. συνηγμένον apud *Athen.* XI, p. 474. E. *compreſſum* interpretatur *Macrob.* —— Praeter ceteros indicatos *Briſſonio* de R. P. III p. 407. Herodotea reſpicit *Ariſtid.* in Themiſt. III. p. 297. ubi *Schol. MS.* καινότερον φησὶν ἐξεῦρεν ἀριθμὸν, κατὰ μυρίους, οὐ καθ' ἕνα μετρῶν· λέγει δὲ διὰ τὸ μυρίανδρον τεῖχος, οὗπερ ἐμνήσθη καὶ ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ. I. p. 224. VALCKEN.

84. Ἐξηρίθμησαν] Placuit *Gronovio* et mihi: indicatur Perſarum exercitum enumerandi actus. Itaque mox τούτῳ τῷ τρόπῳ ΕΞΗΡΙΘΜΗΣΑΝ· ἀριθμήσαντες δὲ, κατὰ ἔθνεα διέτασσον, uti Codd. iubent. Porro συναγαγόντες, in ea ſchedarum diſcordia, ex *Arcb.*, cui paene paria *Aſk.* facit, praeoptavi. Veriſſimum praeterea, περιέγραψαν ἔξωθεν κύκλον *extus*, ſive, uti Laurentius, *extrinſecus, circulum circumſcripſerunt*. Qui quidem *circulus* ſi ἔσωθεν *intus* fuerit ductus, cui tandem uſui? Miror tolerari ineptias, a *Pavio* et *Reiskio* exploſas, potuiſſe.

95. Πίλους ἀπαγέας] *Salmaſii* ad *Solin.* p. 392. *pileos incurvos*, non rectos, quales regum Perſarum, attigit *Gronovii* ſedulitas, cuius *pilea non denſata* praefero. Ἀπαγὴς minime compactum exponit: hinc οἱ ἀπλῆν καὶ ΑΠΑΓΗ εἰς εὐσέβειαν παραλαβόντες ψυχὴν, quibus ad pietatem parum firmus animus *Gregor. Naz.* Or. Stelit. II. p. 119. A., et Iuliani Imp. αὐχὴν ἀπαγής, *cervix minime firma* ibid. p. 122. A., Zeno quoque παχυκνήμος τε καὶ ΑΠΑΓΗΣ καὶ ἀσθενής, quippe corpore haud bene compacto, in *Laërtii* VII, 1. Alibi Noſter de Perſis, ἀναξυρίδας δὲ ἔχοντες ἔρχονται ἐς τὰς μάχας, καὶ κυρβασίας ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι L. V. 49., quae utique κυρβασίαι non erant πεπηγυῖαι *compactiles* admodum, quales Scytharum C. 64. Quid *Porto* arriſerit, Lexicon eius docebit.

96. Κιθῶνας χειριδωτοὺς ποικίλους] Tunicam manicatam Perſis *Strabo* et plures tribuunt. At nulla hic *lorica*, cum tamen χιτῶσι φοινικοῖς, θώραξι χαλκοῖς munirent corpus in *Xenophont.* L. VI. Παιδ. pr., et Maſiſtius

loris, ſquama e ferro conferta in ſimilitudinem piſcium: femoralia circa crura: pro clypeis gerra, pharetris ſubter pendentibus: haſtas breves, arcus grandes, ſagittas arundineas: inſuper ad dextrum femur pugiones e zona ſuſpenſos. Hi ducem habebant Otanem patrem Ameſtris, quæ erat uxor Xerxis. Vocabantur autem quondam Perſæ a Græcis Cephenes; a ſe vero ipſis atque ab accolis, Artæi: verum poſteaquam Perſeus Danaës et Iovis filius ad Cepheum Beli filium commeavit, et Andromedam eius filiam duxit uxorem, ſuſtulit ex ea filium, quem Perſem appellavit, eumque illic reliquit: a quo, nam Cepheus carebat virili
62 prole, cognomen fortiti ſunt Perſæ. Medi eodem ornatu inſtructi militabant; nam hæc armatura Medica eſt, non Perſica. Habebant autem ducem Tigranem, virum Achæmenidem. Hi quondam ab omnibus vocabantur Arii: ſed ubi ad iſtos Arios conceſſit Athenis Medea Colchis, immutaverunt et ipſi nomen. Ita de ſe ipſi Medi commemorant. Ciſſii in militia cetero ornatu ut Perſæ erant armati, ſed pro pileis mitras ferebant. Eis dux erat Anaphes Otanis filius. Hyrcani quoque Perſica armatura ornati ducem habebant Megapanum, qui poſtea Babylonis procurator fuit.
63 Aſſyrii autem qui militabant, hunc habebant ornatum: æreas galeas in capitibus, barbarico quodam modo conſertas nec facili ad enarrandum: clypeos autem, haſtas, pugiones AEgyptiacis adſimiles: et præterea ligneas clavas ferro quaſi callo horridas, ac lineos thoraces. Iſti a Græcis Syrii vocabantur, ſed a barbaris Aſſyrii ſunt vocati, inter quos Chaldæi ſunt, iis præerat Ota-
64 ſpes Artachæi filius. Bactrii ornatu capitis perſimili illius Medici militabant, ſed more gentis, arundineis arcubus et haſtis brevibus. Sacæ, qui Scythæ ſunt, in capitibus ge-

ἰχθυοειδέος· περὶ δὲ τὰ σκέλεα, ἀναξυρίδας· ἀντὶ δὲ ἀσπίδων, γέῤῥα· ὑπὸ δὲ, φαρετρεῶνες ἐκρέμαντο· αἰχμὰς δὲ βραχέας εἶχον, τόξα δὲ μεγάλα, ὀϊστοὺς δὲ καλαμίνους· πρὸς δὲ, [a] ἐγχειρίδια παρὰ τὸν δεξιὸν μηρὸν παραιωρεύμενα ἐκ τῆς ζώνης· καὶ ἄρχοντα παρείχοντο [b] Ὀτάνεα τὸν Ἀμήστριος πατέρα, τῆς Ξέρξεω γυναικός· ἐκαλέοντο δὲ [c] πάλαι ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων Κηφῆνες, ὑπὸ μέντοι σφέων αὐτέων καὶ τῶν περιοίκων, Ἀρταῖοι· [d] ἐπεὶ δὲ Περσεὺς ὁ Δανάης τε καὶ Διὸς ἀπίκετο παρὰ Κηφέα τὸν Βήλου, καὶ ἔσχε αὐτοῦ τὴν θυγατέρα Ἀνδρομέδην, γίνεται αὐτῷ παῖς τῷ οὔνομα ἔθετο Πέρσην· τοῦτον δὲ αὐτοῦ καταλείπει· ἐτύγχανε γὰρ ἄπαις ἐὼν ὁ Κηφεὺς ἔρσενος γόνου· ἐπὶ τούτου δὲ τὴν ἐπωνυμίην ἔσχον. Μῆδοι δὲ τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμένοι ἐστρατεύοντο. Μηδικὴ γὰρ αὕτη ἡ σκευή ἐστι, καὶ οὐ Περσική· οἱ δὲ Μῆδοι ἄρχοντα μὲν [e] παρείχοντο Τιγράνην, ἄνδρα Ἀχαιμενίδην· ἐκαλέοντο δὲ πάλαι πρὸς πάντων Ἄριοι· ἀπικομένης δὲ [f] Μηδείης τῆς Κολχίδος ἐξ Ἀθηνέων ἐς τοὺς Ἀρίους τούτους, μετέβαλον 404 καὶ οὗτοι τὸ οὔνομα· [g] αὐτοὶ περὶ σφέων ὧδε λέγουσι Μῆδοι. Κίσσιοι δὲ στρατευόμενοι, τὰ μὲν ἄλλα κατάπερ Πέρσαι ἐσκευάδατο· ἀντὶ δὲ τῶν πίλων, [h] μιτρηφόροι ἔσαν. Κισσίων δὲ ἦρχε Ἀνάφης ὁ Ὀτάνεω. Ὑρκάνιοι δὲ, κατάπερ Πέρσαι [i] ἐσεσάχατο, ἡγεμόνα παρεχόμενοι Μεγάπανον, τὸν Βαβυλῶνος ὕστερον τουτέων ἐπιτροπεύσαντα. Ἀσσύριοι δὲ στρατευόμενοι, περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον [k] χάλκεά τε κράνεα καὶ πεπλεγμένα τρόπον τινὰ βάρβαρον οὐκ εὐαπήγητον· ἀσπίδας δὲ καὶ αἰχμὰς καὶ ἐγχειρίδια παραπλήσια [l] τῇσι Αἰγυπτίῃσι εἶχον· πρὸς δὲ, ῥόπαλα ξύλων τετυλωμένα σιδήρῳ, καὶ λινέους θώρηκας. οὗτοι δὲ ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων [m] ἐκαλέοντο Σύριοι, ὑπὸ δὲ τῶν βαρβάρων Ἀσσύριοι ἐκλήθησαν· τουτέων δὲ μεταξὺ Χαλδαῖοι· ἦρχε δὲ σφεων Ὀτάσπης ὁ Ἀρταχαίεω. Βάκτριοι δὲ περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι [n] ἀγχότατα τῶν Μηδικῶν ἔχοντες ἐστρατεύοντο, τόξα δὲ καλάμινα ἐπιχώρια, καὶ αἰχμὰς βραχέας. Σάκαι δὲ οἱ Σκύθαι περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κυρβασίας ἐς

a Euſtath. citat ad *Il.* p. 413, 35. *b* Ὀτάνην τὸν Ἀμάστ. *Arch. Vind.*, haud belle. *c* Omittit πάλαι *Paſſ.* *d* Habet hinc *Euſtath.* ad Perieg. v. 1056. *e* Παρεῖχον *Ask.* *f* Μηδίης *Paſſ. Steph.* margo. Vid. I, 2. mox ἄνδρα non habent *Arch. V.* Exſcripſit *Euſtath.* ad *Dionyſ.* v. 1097: ſtatim Ἀθηναίων Edd. prave; melius *Valla.* Lege *Pauſan.* II, 3., haec aemulantem. *g* Αὐτοὶ δὲ *Arch. V.* *h* Μιτρηφόροι *Arch. Paſſ. Vind. Steph.* ora; prius μιτροφόροι. mox Ἀνωφάνης *Valla*; *Arch. Vind.* *i* Ἐτετάχατο male *Arch.* *k Arch. V. Paris. A. B. Brit. Ald.*, κράνεα non habent *Med. Ask. Paſſ.* *l Med. Paſſ. Arch.*, alii τοῖσι Αἰγυπτίοισι. Vide C. 91. et *Gronov.* *m* Καλέονται *Paſſ. Steph.* ora. *n Med. Paſſ. Ask. Paris. A.*, in *Aldo* et aliis ἀγχοτάτω, cuius frequentior uſus C. 73. 74. 79. &c.

ſtius ἐντὸς θώρηκα εἶχε χρύσεον λεπιδωτόν· κατύπερθε δὲ τοῦ θώρηκος κιθῶνα φοινίκεον inf. L. IX, 22. Cuius neglectae fortaſſe cauſſa, quod *lorica* κιθῶνος in vocabulo lateat. *Heſych.* Στρεπτοῖο χιθῶνος, τοῦ ἁλυσιδωτοῦ θώρακος. Propterea *Heliodorus* Aeth. IX. p. 431., abſoluta eleganter loricae ſquammatae pictura, χιθῶνα τινα φολιδωτὸν ἀπεργάζονται. Alioqui fatendum erit, *loricae* excidiſſe mentionem, fuiſſeque primitus χειριδ. ποικίλους, καὶ θώρηκας λεπίδος ——, quae docta *Io. Chriſt. Biel* Exercit. de Lign. Libani p. 29. coniectura. Simile quid in *Reiskii* ſilum venit. Ut ut illud eſt, mallem cum *Pavio* ἰχθυοειδέας, et ad κιθῶνας referre.

96. Λεπίδος σιδηρέης ὄψιν ἰχθ.] Niſi quid interciderit, videri poſſunt non pectus tantum ſed totum corpus habuiſſe *lorica* tectum, ex ferreis laminis ſquammarum inſtar ſibi invicem impoſitis facta; ut erant armati equites *cataphracti*, de quibus egere *Briſſon.* de R. P. III. p. 379. ſeqq. et *Spanhem.* ad *Iulian.* p. 249., ut horum adeo κιθῶνες χειριδωτοὶ fuerint λεπιδωτοὶ vel φολιδωτοί. *Herod.* tamen infra, de Maſiſtio loquens interfecto, τὸν θώρηκα et τὸν κιθῶνα clariſſime diſtinguit IX, c. 22., ἐντὸς θώρηκα εἶχε χρύσεον λεπιδωτόν, κατύπερθε δὲ τοῦ θώρηκος κιθῶνα φοινίκεον ἐνεδεδύκεε· in eundem ſenſum φολιδωτὸν dixit *Poſidippus* Com. *Athen.* IX, p. 376. F. ὄφις ἂν θώραξ' ἴσχε φολιδωτὸν, ἢ δράκοντα πεπιδερμένον· eiusdem originis vocis λεπὶς et φολὶς in uſu diſtinguebantur: piſcium ſquammae λεπίδες, ſerpentium φολίδες dicebantur, quod vere monuit *Briſſonius*: φολιδωτὰ δρακόντια dederat *Ignat.* Ep. ad Antioch. pag. 106.

VALCKEN.

10. Τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμένοι] Viri docti ταύτην στολὴν probare nequeo: σκευὴν ex ſecuturis Scriptor intellectam voluit. A Medis autem cunctum illum armaturae habitum Perſas mutuum habere, *Strabo* L. XI. p. 797. C. exponit.

18. Μιτρηφόροι] Ex dialecto, qua ἀγγεληφόροι ſaepius, σειρηφόρος III, 102. et μιτρηφορέειν *Arrian.* Ind. C. 7. In *Euſtath.* tamen priſtini ſcriptura ad *Odyſſ.* K. p. 1659, 10. Melius contra pravum *Arch.* ἐτετάχατο ad *Il. B.* p. 234, 12. καὶ παρ' Ἡροδότῳ τὸ, ΕΣΕΣΑΧΑΤΟ ἀντὶ τοῦ ὡπλισμένοι ἦσαν. vid. C. 70. Poſt deinceps reſtitutum vetus eſt χάλκεά τε κράνεα, καὶ ——, nam χάλκεα, ſolitarie poſita, quid erunt? An ποιήματα, quae commode adduntur C. 80. Certe capitis munimina, adeoque κράνεα *galeae*; quae poſſunt profecto varie implicari nectique, πλέκεσθαι, ſicuti Paphlagonum C. 70. et Thracum galeas C. 76. Utrum vero, quum in Perſis, Medis, Ciſſiis et Hyrcanis nullas *Herodotus* galeas agnoſcit, conſequens, ut nec in Aſſyriis?

20. Κατάπερ Πέρσαι ἐσεσάχατο] Perverſa lectio eſt *Arch.* ἐτετάχατο· alterum aliquoties in hac recenſione recurrit: c. 70. κατάπερ Ἰνδοὶ ἐσεσάχατο· c. 73., Ἀρμένιοι κατάπερ Φρύγες ἐσεσάχατο· et c. 86. *Heſychius*: Σεσάχθαι, ἐσκευάσθαι, καθοπλίζεσθαι· Σάγη γὰρ ἡ καθόπλισις· *Theocrit.* Eid. XVII, v. 94., πολλοὶ δέ οἱ ἀσπιδιῶται, χαλκῷ μαρμαίροντι σεσαγμένοι.

VALCKEN.

33. Κυρβ. ἐς ὀξὺ ἀπηγμένας] Ubi habentur οὔρεα ἐς ὀξὺ τὰς κορυφὰς ἀπηγμένα, II, c. 28., in *Arch.* ſcribi-

tur

ἐς ὀξὺ [a] ἀπηγμένας ὀρθὰς εἶχον πεπηγυίας, ἀναξυρίδας δὲ [b] ἐνδεδύκεσαν· τόξα δὲ ἐπιχώρια, καὶ ἐγχειρίδια, πρὸς δὲ, καὶ [c] ἀξίνας σαγάρις εἶχον· τούτους δὲ ἐόντας Σκύθας [d] Ἀμυργίους, Σάκας ἐκάλεον· [e] οἱ γὰρ Πέρσαι πάντας τοὺς Σκύθας καλέουσι Σάκας. Βακτρίων δὲ καὶ Σακέων ἦρχε Ὑστάσπης ὁ Δαρείου τε καὶ Ἀτόσσης τῆς Κύρου. Ἰνδοὶ δὲ εἵματα μὲν ἐνδεδυκότες ἀπὸ ξύλων πεποιημένα, τόξα δὲ καλάμινα εἶχον, καὶ ὀϊστοὺς καλαμίνους· ἐπὶ δὲ, [f] σίδηρον ἦν. ἐσταλμένοι μὲν δὴ ἦσαν οὕτω Ἰνδοί· προσετετάχατο δὲ συστρατευόμενοι [g] Φαρναζάθρῃ τῷ Ἀρταβάτεω. Ἄριοι δὲ τόξοισι μὲν ἐσκευασμένοι ἦσαν Μηδικοῖσι, τὰ δὲ ἄλλα, κατάπερ Βάκτριοι. Ἀρίων δὲ ἦρχε Σισάμνης ὁ Ὑδάρνεος. Πάρθοι δὲ καὶ Χοράσμιοι, καὶ Σογδοί τε καὶ Γανδάριοι καὶ [h] Δαδίκαι, τὴν αὐτὴν σκευὴν ἔχοντες τὴν καὶ Βάκτριοι, ἐστρατεύοντο· τούτων δὲ ἦρχον οἵδε· Πάρθων μὲν καὶ Χορασμίων, Ἀρτάβαζος ὁ [i] Φαρνάκεω· Σογδῶν δὲ, [k] Ἀζάνης ὁ Ἀρταίου· Γανδαρίων δὲ, καὶ Δαδικέων, [l] Ἀρτύφιος ὁ Ἀρταβάνου. Κάσπιοι δὲ [m] σισύρνας τε ἐνδεδυκότες, καὶ τόξα ἐπιχώρια καλάμινα ἔχοντες καὶ [n] ἀκινάκεας, ἐστρατεύοντο· οὗτοι μὲν οὕτω ἐσκευάδατο, ἡγεμόνα παρεχόμενοι Ἀριόμαρδον τὸν Ἀρτυφίου ἀδελφεόν. Σαράγγαι δὲ, εἵματα μὲν βεβαμμένα ἔχοντες, ἐνέπρεπον· πέδιλα δὲ ἐς γόνυ ἀνατείνοντα εἶχον, τόξα δὲ καὶ αἰχμὰς Μηδικάς. Σαραγγέων δὲ ἦρχε Φερενδάτης ὁ Μεγαβάζου. Πάκτυες δὲ, [o] σισυρνοφόροι τε ἦσαν, καὶ τόξα ἐπιχώρια εἶχον καὶ ἐγχειρίδια. Πάκτυες δὲ ἄρχοντα πα-
405 ρείχοντο [p] Ἀρταΰντην τὸν Ἰθαμάτρεω. Οὔτιοι δὲ καὶ Μύκοι τε καὶ Παρικάνιοι ἐσκευασμένοι ἦσαν κατάπερ Πάκτυες· τούτων δὲ ἦρχον οἵδε· Οὐτίων μὲν καὶ Μύκων, Ἀρσαμένης ὁ Δαρείου· Παρικανίων δὲ, [q] Σιρομίτρης ὁ Οἰοβάζου· Ἀράβιοι δὲ, [r] ζειρὰς ὑπεζωσμένοι ἦσαν· [s] τόξα

geſtabant pilea, in acutum erectas atque compactiles, induti femoralibus: necnon arcus gentiles atque pugiones, ad hoc ſecures ſagares. Hos, quum ſint Scythæ Amyrgii, Sacas appellabant; quod cunctos Scythas Perſæ Sacas appellant. Bactriis et Sacis præerat Hyſtaſpes, Darii filius et Atoſſæ Cyri filiæ. Indi ve- 65
ſtiti erant amictu e xylo confecto: arcus arundineos geſtabant, itemque arundineas ſagittas ferro præfixas: ita inſtructi Indi, erant ſub duce Pharnazathre Artabatis filio. Arii Medicis arcubus muniti erant, cetera Bactriorum ſimiles. Iis præerat Siſamnes Hydarnis filius. Par- 66
thi et Chorasmii et Sogdi et Gandarii et Dadicæ eandem quam Bactrii armaturam geſtantes militabant, quorum Parthis et Chorasmiis præerat Artabazus Pharnacis filius: Sogdis, Azanes Artæi filius: Gandariis et Dadicis Artyphius Artabani filius. Caſpii, ſiſyrnis, *genus est* 67
rude veſtis, induti, arcus gentili more arundineos geſtabant et acinaces, ducem ſui agminis habentes Ariomardum Artyphii germanum. Sarangæ indumenta geſtantes verſicoloria decori erant, caligasque genuum tenus allevatas; ſed arcus lanceasque Medicas, duce Pherendate Megabazi filio. Pactyes, et ipſi ſiſyrnas ferebant, et vernaculos arcus atque pugiones: quorum dux erat Artyntes Ithamatris filius. Utii et Myci et Paricanii eodem quo Pa- 68
ctyes modo armati erant ſub his ducibus: Utii quidem et Myci, ſub Arſamene Darii filio: Paricanii vero ſub Siromitre OEobazi filio. Arabes ſuccincti erant ziras, *a-* 69
miculi genus, arcusque recurvos, ad dextrum

a Ἀπηγμ. *Paſſ.*, quod improbum minime. *b Med. Paſſ. Ask.*, reliqui ἐνδεδύκ. ſine augmento. *c* Ἀξίνας σαγάρις *Paſſ. Med. Ask. Arch.*, in quo σαγγάρεις, *Paris. B. Brit.*, καὶ interponitur vulgo. *d* Ἀμυργίους *Med. Ask.*, Εὐμυργίους *Arch. Vind.* *e* Οἱ δὲ Πέρ. *Arch. V. Ald. Brit.*, οἱ γὰρ *Med. Ask. Paſſ.*; attigit *Euſtath.* in Perieg. v. 749. *f Paſſ. Med. Ask.*, σίδηρος ceteri. *g* Φαρναζάθῃ *Med. Paſſ. Ask.* *h* Δαδίκαι ora *Steph.* *i* Φαρνάκεος *Paſſ. Arch.* *k* Ἀρτάνης ὁ Ἀργαίου *Vind. Arch.*, *Artanes* etiam *Valla.* *l* Ἀρτύβιος *Arch. Vind. Valla*, et ſtatim. *m* Σισύρνας *Med. Paſſ. Ask. Arch. Brit. Paris. A. B. Valla*; alii σιτύρας. *n* Ἀκινάκας *Paſſ. Ask.* *o* Σισυρνοφ. *Med. Arch. Paſſ. Brit. Ask. Paris. A. B. Valla*; antea σισυροφόροι. *p Med. Paſſ. Ask.*, Ἀρταΰντην *Brit.*, ceteri Ἀτραΰντην τὸν Ἰθραμίτρεω. *q* Σιρομίτρης *Arch.*, et Οἰοβάζου *Ask. Paſſ. Med.*, in ceteris Οἰβάζου. *r* Habet hinc *Heſych.* in Ζ., ubi plena manu Cl. *Alberti*, et *Ruhnkenius* ad *Timaeum* p. 93., tum non male ὑπεζωμένοι *Ask. Paſſ.*

tur ἀπηγμένα· noſtro loco ſi legeretur ἀπηγμένας, ſive potius ἀνηγμένας, alterum nemo requireret, κορυφὴ οὐκ ἐς ἄγαν ὀξὺ ἀνηγμένη est in *Pauſan.* IX. p. 786. εἰς ὀξὺ συνηγμένης τῆς κεφαλῆς. *Diodori* T. I. p. 148. εἰς ὀξὺ συνῆχθαι. *Athenaei* XI, p. 477. —— Quod a Perſis Scythas omnes ſcribit Σάκας dictos hinc attigit *Euſtath.* ad *Dionyſ.* v. 749. *Cteſiae* probabiliter debentur de Dario et Sacis *Polyaeno* narrata VII, c. X. §. 6. et 8. conf. *Demetrius* περὶ Ἑρμ. §. 249. VALCKEN.

36. Καὶ ἀξίνας σαγάρεις] Interpoſitum καὶ, quo ſcholii indicium eſſet liquidius, voluntate Codd. eliminavi. *Sagaris* et ἀξίνη eadem, nunc quoque Armeniis, ſicuti *Wiſtoni* fratres ad *Moſen Choronenſem* in Praefat. monuerunt. Neque occultum *Corn. de Pauw* fuit litteratoris interpretamentum, coniectantem ex abundanti ſuſpicionum penu καὶ ἀσπίδας καὶ σαγάρεις, citra aequum tamen. Ἀμυργίους tuetur *Steph. Byzantinus.*

40. Εἵματα μὲν ἐνδεδυκότες ἀπὸ ξύλων] Laurentii *amictum e lignis* exhibilant merito. Qualis enim amictus? Indi veſte utebantur linea, lino ex arboribus facto, ſicuti hunc usque in diem. *Arrianus* Ind. C. 16. ἐσθῆτι δὲ Ἰνδοὶ λινέῃ χρέονται —— λίνου τοῦ ἀπὸ τῶν δενδρέων. Talis Noſtro ad telas materia εἴριον ἀπὸ ξύλου L. III, 47. et uberius C. 105. Latinorum ore aut *goſſipion* aut *xylon* Graeca voce. *Plinius* Hiſt. Nat. XIX, 1. *Superior pars AEgypti in Arabiam vergens gignit fruticem, quem aliqui goſſipion vocant, plures xylon, et ideo lina inde facta xylina.* Id ſequor. Σίδηρον ἦν ferri poteſt ob σίδηρα *Aretaei Cappad.* Morb. Diuturn. II, 13. p. 134., alioqui inſolentius.

51. Ἀζάνης ὁ Ἀρταίου] In barbaris his nominibus multiplex amanuenſium diſſenſus, conpoſitu difficilis. Ἀρτύβιον Perſam memoravit L. V, 108., Ἀρτάνην inf. C. 224. Sunt ea cognomina Perſica, ſed quo iure edita recuſabuntur? De Parthis, Chorasmiis, Sogdis III, 93., et σισύρνη. σισυρνοφόροι L. IV, 109.

57. Εἵματα μ. βεβαμμ. ἔχοντες ἐνέπρεπον] Idem eſſet εἵμασι βεβαμμένοις ἦσαν ἐμπρεπεῖς, vel διαπρεπεῖς· ſic c. 83., χρυσὸν πολλὸν καὶ ἄφθονον ἔχοντες ἐνέπρεπον. Rariſſimum illud *AEſchyli* Agam. v. 1231., σπλάγχν' ἐποικτιστὸν γέμος Πρέπουσ' ἔχοντες· et v. 30., ὡς ὁ φρυκτὸς ἀγγέλλων πρέπει· pro ἔχουσι, et ἀγγέλλει· ſic optime Clar. *Abreſch.* interpretatur. Ut ſplendida veſtis ἐμπρέπων, ſic ornatus veſte ſplendida, illa dicitur ἐμπρεπής. *Lucian.* adv. Indoct. §. 9., ἡ πορφύρα ἐνέπρεπε τῆς ἐσθῆτος. *Sophocles* ap. *Clem. Alex.* Paedag. III. p. 286, 2. Γυναικομίμοις ἐμπρέπεις ἐσθήμασιν· quibuscum *Euripidis* ex Antiope locum recte comparavit *Io. Pierſon* Praef. *Moer.* p. XLIII. VALCKEN.

65. Ἀρσαμένης ὁ Δαρείου] Mirum ni huic, ut reliquis Darii filiis, matris nomen hiſtoricus adiecerit: idem *Plutarcho* dici videtur aliquoties Ἀριαμένης, T. I. p. 119. D. T. II. p. 488. D. priori loco fratrum Xerxis audit πολὺ κράτιστός τε καὶ δικαιότατος· altero, filiorum Darii natu maximus, πρεσβύτατος τῆς γενεᾶς. Sed, cui cum Xerxe de regno fuit controverſia, *Herodoto* vocatur Ἀρτοβαζάνης VII, c. 2. Hoc capite memoratus ſi *Plutarchi* eſt Ἀριαμένης, cur noſtro non dicebatur ὁ Δαρείου καὶ τῆς Γωβρύεω θυγατρὸς, ut Ἀριαβίγνης infra dicitur c. 97. VALCKEN.

67. Τόξα

trum latus et longos geſtabant. • AEthiopes pardorum pellibus leonumque amicti, arcus e palmarum ſpathis factos gerebant, longos, quatuor non minus cubitis; item breves ex arundine ſagittas, pro ferro præfixas eo lapide acuminato, quo ſigilla ſculpunt: præterea haſtas et in eis capreæ cornu erat acuminatum et inſtar ſpiculi factum; ſed et clavas callo clavorum duratas habebant. *Hi* quum eunt in pugnam, dimidiatum corpus gypſo, alterum minio illinunt. Arabum autem AEthiopumque, qui ſuper AEgyptum incolunt, dux erat Arſanes, Darii filius et Artyſtonæ Cyri filiæ: quam Darius ex uxoribus maxime adamans, ſtatuam auream malleo ductam fecit. Arſanes quidem AEthiopibus, qui ſunt ſuper
70 AEgyptum, atque Arabibus præerat. Ii autem AEthiopes qui ſunt ab ortu ſolis, nam duplices militabant, accenſebantur Indis, forma nihil admodum a ceteris differentes, ſed voce duntaxat atque capillicio. Nam AEthiopes qui ab ſole ſunt, promisſos crines; qui ex Africa, criſpos maxime inter omnes homines habent. AEthiopes autem hi ex Aſia, pleraque arma eadem Indis geſtabant, ſed antefrontes equinas cum auribus excoriatas atque iuba in capitibus, ut ipsa iuba pro criſta esſet, et hirtæ aures equinæ rigerent: in locum
71 clypeorum pelles gruum prætendebant. Libyes autem corio armati iere, ac iaculis
72 aduſtis, duce Masſage Oarizi filio. Paphla-

[a] τόξα δὲ παλίντονα εἶχον πρὸς δεξιά, μακρά. Αἰθίοπες δὲ παρδαλέας τε καὶ λεοντέας [b] ἐναμμένοι, τόξα δὲ εἶχον ἐκ [c] φοίνικος σπάθης πεποιημένα μακρά, τετραπηχέων οὐκ ἐλάσσω· ἐπὶ δὲ, καλαμίνους ὀϊστοὺς [d] μικρούς· ἀντὶ δὲ σιδήρου ἐπῆν λίθος ὀξὺς πεποιημένος, τῷ καὶ τὰς σφρηγῖδας γλύφουσι· πρὸς δὲ, αἰχμὰς εἶχον, ἐπὶ δὲ, κέρας δορκάδος ἐπῆν ὀξὺ, πεποιημένον τρόπον λόγχης· [e] εἶχον δὲ καὶ ῥόπαλα τυλωτά· τοῦ δὲ σώματος τὸ μὲν ἥμισυ ἐξηλείφοντο [f] ἰόντες ἐς μάχην, γύψῳ· τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ, μίλτῳ. Ἀραβίων δὲ καὶ Αἰθιόπων τῶν ὑπὲρ Αἰγύπτου οἰκημένων ἦρχε [g] Ἀρσάνης ὁ Δαρείου καὶ Ἀρτυστώνης τῆς Κύρου θυγατρός· τὴν μάλιστα στέρξας τῶν γυναικῶν Δαρεῖος, εἰκὼ χρυσέην σφυρήλατον ἐποιήσατο· τῶν μὲν δὴ ὑπὲρ Αἰγύπτου Αἰθιόπων καὶ Ἀραβίων ἦρχε Ἀρσάνης. Οἱ δὲ [h] ἀπ᾽ ἡλίου ἀνατολέων Αἰθίοπες, διξοὶ γὰρ δὴ ἐστρατεύοντο, προσετετάχατο τοῖσι Ἰνδοῖσι, διαλλάσσοντες εἶδος μὲν οὐδὲν τοῖσι ἑτέροισι, φωνὴν δὲ καὶ τρίχωμα μοῦνον. οἱ μὲν γὰρ ἀπ᾽ ἡλίου Αἰθίοπες, ἰθύτριχές εἰσι· οἱ δὲ ἐκ τῆς Λιβύης, οὐλότατον τρίχωμα ἔχουσι πάντων ἀνθρώπων. οὗτοι δὲ οἱ ἐκ τῆς Ἀσίης Αἰθίοπες, τὰ μὲν πλέω κατάπερ Ἰνδοὶ ἐσεσάχατο, [i] προμετωπίδια δὲ ἵππων εἶχον ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι, σύν τε τοῖσι ὠσὶ ἐκδεδαρμένα, καὶ [k] τῇ λοφιῇ· καὶ ἀντὶ μὲν λόφου, ἡ λοφιὴ κατέχρα· τὰ δὲ ὦτα τῶν ἵππων, ὀρθὰ πεπηγότα εἶχον· προβλήματα δὲ [l] ἀντ᾽ ἀσπίδων ἐποιεῦντο γεράνων δοράς. Λίβυες δὲ σκευὴν μὲν σκυτίνην [m] ἔσαν ἔχοντες, ἀκοντίοισι δὲ ἐπικαύτοισι χρεώμενοι· ἄρχοντα δὲ [n] παρείχοντο Μασσάγην τὸν [o] Ὀαρίζου. Παφλαγόνες

a Iſta quatuordecim abſunt *Arch.*, ſcribae ſupinitate. παλίντονα tangit *Euſtath.* ad Poët. p. 375, 9. et 712, 20. *b Med. Paſſ. Ask. Paris. B.* optime: olim ἀνεμμένοι. *c Arch. Vind. Paſſ. Ask. Brit. Pollux* I, 138, 244., antea φοινικος. *d Med. Arch. Paſſ. Ask. Paris. A.*, μακροὺς alii. *e* Εἶδον *Arch.* *f* Γύψῳ ἰόντες ἐς μ. *Arch.*, γύψῳ eodem ordine *Paſſ. Ask.*, tum ſtatim τὸ δ᾽ ἄλλο iid. cum ora *Steph.* *g Med. Paſſ. Valla*, et iterum. Ἀρσάμης ceteri. *h* Ἀπὸ ἡλ. *Arch. Vind.*, non ἀπ᾽, ut pasſim. Mox εὐθύτριχες mutata dialecto *Euſtath.* ad *Odyſſ.* Λ. p. 1386, 17. *i* Προμετώπια *Ask. Steph.* margo. *k* Τῇ λοφιῇ *Paris. A. Med. Paſſ. Ask.*, τῇσι λοφιῇσι cum *Aldo* ceteri. *l* Negligit ſeptem ſequentes voces *Arch.* *m* Ἤισαν ἐχ. *Arch. Vind. Valla.* *n* Εἶχον *Arch. V.* *o M. Paſſ. Ask.*, Ἀρίζου reliqui et Μασάγγην.

67. Τόξα παλίντονα] Arcus omnes παλίντονοι quum ſint, iuſta obſervatio *Euſtath.* eſt, Arabum arcus forma fuisſe ſingulari, atque utramque in partem flexili, ἐπὶ θάτερα μέρη κλινόμενα, ſive *Attil* voce *reciproca*, monente *Scaligero* in *Varron.* L. L. VI. p. 78. Erant quoque προσδέξια, *habiles* in Latinis *Vallae*, ſive, quemadmodum Edd. et ſcripti, πρὸς δεξιά, *ad dextram adpenſi:* equidem περιδέξια novi, non illud. Dubio exemtum nunc omni ἐκ φοίνικος σπάθης eſt, quae *Kuhnium* ſcriptura ad *Pollucem* non fugit. Certisſimum etiam ἐναμμένοι, ad *Diodori* L. I, 11. p. 15. explicitum.

68. Λεοντέας ἐναμμένοι] Sic optime *Gronov.* ex *Med.* Λεοντῆν ἐνημμένον ſcripſit *Ariſtoph.* Ran. v. 433. νεβρίδα ἐνάψαι, *Cornutus* de N. D. c. 27. et *Harpocrat.* in Νεβρίζων. παρδαλῆν ἐνάψασθαι, *Schol. Theocriti* I, 3. non, ut vulgatur, πάρδαλιν εἰλῆφθαι· hoc ubi eſt in *Pollucis* VIII, 151. ἐνῆφθαι verius eſt. παρδαλέην ἐνῆφθαι dederat et *Euſtath.* in Il. Γ. p. 283, 43. non ἐνεῖσθαι. —— In proximis, ut erat in marg. *Steph.* corrigit *Palmer.* ἐκ φοίνικος σπάθης atque id ipſum in aliis eſſe Codd. didicimus ex Disſert. *Herodot. Weſſelingii* pag. 119. VALCKEN.

71. Ὀϊστοὺς μικρούς] Collatis *Agatharchidae* et *Heliodori* verbis ita repoſuit *S. Bochartus* Phal. IV, 26. p. 266.; quam magni viri correctionem in examen operoſa Nob. *Palmerius* disquiſitione miſit Exercit. p. 33., probabiliter oſtendens, arcui praegrandi minorem ſagittam non optime convenire; incurvationis enim ſpatio haud ſufficere; *Heliodori* verba et *Agatharchidae* controverſa videri. Qua quidem in diſputatione poſterior mihi pars elumbis adparuit; ſicuti quoque, ſagittas μακρὰς et βραχείας recte dici, minus μεγάλας et μικράς. Verius *Gronovius*; Δόρασι μικροτέροισι χρεώμενοι Codd. quidam L. VII, 211. Equidem, niſi MSS. obſtarent, in partes ire posſem. Lapis acutus, quo ſigilla ſculpebantur, *ſmiris*, Hebraeorum שמיר *Samir*, eſt, de quo eruditisſime *Bochartus* Hierozoic. Part. II. Lib. VI. p. 842.

78. Ἦρχε Ἀρσάνης] Fortasſe hoc homini nomen fuit: liquido non adfirmaverim. In Perſis plures *Arſames*, qualis *Plutarch.* Artox. p. 1026. fin., *Antigoni Caryſtii* C. 128., *Polyaeni* VII, 28., quem *Maaſvicus* cum hoc male contendit. Immo ipſis Darii in maioribus *Arſames* inf. C. 224.

78. Ἀρσάνης] Ἀρσάμης, legitimum potius nomen videbitur: huius proavus, pater Hyſtaſpidis, Ἀρσάμης aliquoties vocatur Noſtro: his inter duces exercitus Ἀρσάμης memoratur *AEſchylo* Pers. v. 37, et 308. *Caſaubono* idem eſſe videbatur *Polyaeni* Ἀρσάβης vel Ἀρσάμης, VIII, c. 28.; ſed, qui Barcen fraude cepit, Perſa *Herodoto* vocatur Ἄμασις, IV, c. 201, 203. — Arſamis germanus frater, Darii filius ex Artyſtone, Γωβρύης, infra VII, c. 72., Βρύης audit ex membrana *Med.* VALCKEN.

82. Διξοὶ γὰρ δὴ ἐστρατεύοντο] Veterum perſuaſio de AEthiopibus Afris et Aſiaticis cognitisſima ex *Strabonis* erudita ſuper Homereo Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται disſertatione eſt L. I. p. 58. Indi AEthiopes recta et promisſa erant coma, ἰθύτριχες, Afri οὐλότριχες criſpo, ut nunc perſeverant, capillitio. Conſimilis de utrisque *Strabonis* L. XV. p. 1012. B. et *Arriani* Ind. C. 6. obſervatio.

88. Προμετωπίδια δὲ ἵππων] Frequentantur in equorum ante frontem ornatu προμετωπίδια ap. *Xenophontem*, *Achillem Tat.*, *AElianum*, *Iamblichum* et plures: in muliebri mundo κόσμος προμετωπίδιος *Baſilio M.* T. II. p. 55. C. Hic προμετωπίδια pelles, equorum capitibus detractae, et humanis ad terrorem indutae et ſpeciem: nam quod ante frontem προμετωπίδιον, quale προμετωπίδιον κέντρον, quo natura piſces xiphias armavit, in *AEliani* Hiſt. A. XIV, 26. Atque haec, qui προμετώπια praeferunt, conſideraſſe non videntur. Mox culte Codd. pauci σκυτίνην ἤϊσαν ἔχοντες *corio armati iere*. Belle equidem illud Declamatoris in Salluſt. C. 3. *Unus enim ſatis ES materiae HABENS*, et quae *Sanctius* Miner. III, 10., iuxtaque Graecorum ſimiles prorſus dictiones, conductas ad *Diodori* L. II, 5., recordor. Sed illud huic loco magis cenſeo adpoſitum.

φλαγόνες δὲ [a] ἐστρατεύοντο, ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι ἔχοντες κράνεα πεπλεγμένα, ἀσπίδας δὲ σμικρὰς, αἰχμὰς δὲ οὐ μεγάλας· πρὸς δὲ, ἀκόντια καὶ ἐγχειρίδια· περὶ δὲ τοὺς πόδας, πέδιλα ἐπιχώρια ἐς μέσην κνήμην ἀνατείνοντα. [b] Λίγυες δὲ, καὶ Ματιηνοὶ, καὶ [c] Μαριανδυνοί τε καὶ Σύροι, τὴν αὐτὴν ἔχοντες Παφλαγόσι, ἐστρατεύοντο. οἱ δὲ [d] Σύριοι οὗτοι ὑπὸ Περσέων Καππαδόκαι καλέονται. Παφλαγόνων μέν νυν καὶ Ματιηνῶν Δῶτος ὁ [e] Μεγασίδρου ἦρχε· Μαριανδυνῶν δὲ καὶ Λιγύων, καὶ Σύρων, [f] Βρύης ὁ Δαρείου τε καὶ Ἀρτυστώνης. Φρύγες δὲ ἀγχοτάτω τῆς Παφλαγονικῆς σκευὴν εἶχον, [g] ὀλίγον παραλλάσσοντες. οἱ δὲ Φρύγες, ὡς Μακεδόνες λέγουσι, ἐκαλέοντο
406 [h] Βρίγες χρόνον ὅσον Εὐρωπήϊοι ἐόντες σύνοικοι ἔσαν Μακεδόσι· μεταβάντες δὲ ἐς τὴν Ἀσίην, ἅμα τῇ χώρῃ καὶ τὸ οὔνομα μετέβαλον ἐς Φρύγας. Ἀρμένιοι δὲ κατάπερ Φρύγες ἐσεσάχατο, [i] ἐόντες Φρυγῶν ἄποικοι· τουτέων συναμφοτέρων ἦρχε Ἀρτόχμης, Δαρείου ἔχων θυγατέρα. Λυδοὶ δὲ ἀγχοτάτω τῶν Ἑλληνικῶν εἶχον ὅπλα. οἱ δὲ Λυδοὶ, [k] Μηΐονες ἐκαλεῦντο τὸ πάλαι· ἐπὶ δὲ [l] Λυδοῦ τοῦ Ἄτυος ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην, μεταβαλόντες τὸ οὔνομα. Μυσοὶ δὲ, ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον κράνεα ἐπιχώρια, ἀσπίδας δὲ σμικράς· ἀκοντίοισι δὲ ἐχρέωντο ἐπικαύτοισι· οὗτοι δέ εἰσι Λυδῶν ἄποικοι· ἀπ' Οὐλύμπου δὲ οὔρεος καλέονται [m] Οὐλυμπιηνοί. Λυδῶν δὲ καὶ Μυσῶν ἦρχε [n] Ἀρταφέρνης ὁ Ἀρταφέρνεος, ὃς ἐς Μαραθῶνα ἐσέβαλε ἅμα Δάτι. Θρήϊκες δὲ, ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι ἀλωπεκίας ἔχοντες, ἐστρατεύοντο, περὶ δὲ τὸ σῶμα, κιθῶνας· ἐπὶ δὲ, ζειρὰς περιβεβλημένοι ποικίλας· περὶ δὲ τοὺς πόδας τε καὶ τὰς κνήμας, πέδιλα [o] νεβρῶν· πρὸς δὲ, ἀκόντιά τε καὶ πέλτας, καὶ ἐγχειρίδια σμικρά. [p] οὗτοι δὲ διαβάντες μὲν ἐς τὴν Ἀσίην, ἐκλήθησαν Βιθυνοί· τὸ δὲ πρότερον ἐκαλέοντο, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, Στρυμόνιοι, οἰκέοντες ἐπὶ Στρυμόνι· ἐξαναστῆναι δέ φασι ἐξ ἠθέων ὑπὸ Τευκρῶν τε καὶ Μυσῶν. Θρηΐκων δὲ τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ ἦρχε [q] Βασσάκης ὁ Ἀρταβάνου· ἀσπίδας δὲ ὠμοβοΐνας εἶχον σμικρὰς, καὶ προβόλους δύο

phlagones autem capitibus gerebant confertas plectendo caſſides, ſcuta exigua, haſtas haud magnas; præterea iacula, pugionesque; pedibus inductas caligas populares ad mediam tibiam aſcendentes. Eandem Paphlagonibus armaturam geſtabant Ligyes et Matieni et Mariandyni et Syri. Iſti autem Syri a Perſis Cappadoces vocantur. Paphlagonum et Matienorum dux erat Dotus Megaſidræ filius: Mariandynorum et Ligyum et Syrorum, Bryas Darii filius et Artyſtonæ. Phryges autem 73 proximam Paphlagonicæ armaturam gerebant paullum differentes: qui, ut Macedones aiunt, tamdiu vocati ſunt Briges, quamdiu Europæi fuerunt, Macedonum accolæ; transgreſſi autem in Aſiam, una cum loco nomen immutavere in Phryges. Armenii Phrygum cultu armati erant, utique illorum coloni. His utrisque præerat Artochmes, qui Darii filiam in matrimonio habebat. Lydi pro- 74 xime ad Græcorum armaturam accedebant, olim Meones vocati: priſtinoque nomine mutato, a Lydo Atyis filio cognomen acceperunt. Myſi ſuper capita gentiles galeas ferebant, ſcutula quoque ac aduſta iacula. Sunt autem Lydorum coloni, a monte Olympo Olympieni nominati. Horum utrisque præerat Artaphernes Artaphernis filius, qui collega Datis Marathonem invaſit. Thraces vulpinas 75 pelles capitibus geſtabant, corpus tunicis, et inſuper circumdati variis ziris; ad pedes ac tibias caligæ hinnulorum: ferentes præterea iacula et peltas et pugiunculos. Iſti transgreſſi in Aſiam, vocati ſunt Bithyni, prius appellati, ut ipſi aiunt, Strymonii, quod Strymonem accolerent: a ſuisque ſedibus exactos ſe dicunt a Teucris et Myſis. Thracibus autem 76 qui Aſiam incolunt præerat Baſſaces Artabani filius, geſtantibus brevia e crudo corio ſcuta,

a Non legunt hoc *Vind. Arch.*, male. *b* Λίγυες et in margine Λίγυες *Arch.* *c* Μαριανδυνοὶ *Paſſ. Arch. Valla*, et mox Μαριανδυνοὶ in aliis. *d* *Ald. Med. Arch. Paſſ. Vind. Valla*: Σύριοι olim: quod additur οὗτοι, abest *Paſſ. Aſk.* *e* *Med. Paſſ. Aſk. Paris. A.*, ceteri Μεγασίδου. *f* *Med. Paſſ. Aſk.*, Γωβρύης *Ald.* &c. *g* Ὀλίγῳ *Brit.*, ſolita variatione. *h* Φρίγες *Med. Paſſ.*; edito conſentit *Steph. Byz.* in voce: mox Εὐρώπιοι ὄντες σύνοικοι ἦσαν *Arch.*, duo ultima in *Vind.* et *Steph.* quoque ora: ex *M. Paſſ. Aſk.* συνοίκησαν, antea συνοίκεον. *i* Deſcripſit *Euſtath.* ad Perieg. v. 694. *k* Μηΐονες *Paſſ.*, tum τὸ πάλαι *Arch. Vind.*, ut ſaepe. Conf. IV, 180. et inf. C. 142. Μηΐονες etiam *Strabo* XIV. pag. 996., Μῄονες ſaepius; τὸ defuit. *l* Λυδοῦ tali tono *Euſtath.* ad Homer. p. 365, 34., haec excerpens. *m* Ὀλυμπ. *Arch. Vind.* *n* Ἀρταφρένης et Ἀρταφρ. *Vind. Aſk.* *o* *Med. Paſſ. Aſk. Arch. V. Valla*, prius νευρῶν. *p* *Steph. Byz.* in Στρυμών et *Euſtath.* ad *Dionyſ.* v. 793. uſurparunt. *q* *Med. Arch. Paſſ. Aſk.*, Βαγασάκης in ceteris. mox ὠμοβοΐνους et σμικρὰς *Aſk. Paſſ.*, quos laudo.

100. Λίγυες] Iidem C. 85. Λίβυες et L. III, 92. Ἀργλοὶ, ſive Ἀιγλοὶ, uti MSS., mihi, quod ibi profeſſus fui, ſive nomen expendo ſeu gentem, ignoti. Μαριανδυνοὶ bene habent, bene Σύριοι. qui volentibus ſchedis, heic Σύροι. Vide III, 90., notataque *Gronov.* L. II, 104. Sitne vero Darii et Artyſtonae F. vero nomine Βρύης an Γωβρύης, non adfirmavero. Notior in Perſis *Gobryes*, *Gobryas*que multo eſt.

9. Βρίγες] Conveniunt Βρίγες et Φρίγες Macedonum ſono, quo Βίλιππος et Βάλακρος, qui Φίλιππος et Φάλακρος alibi. Nollem tamen *Arch.* et *Paſſ.* ſcripturam obtrudi. Βρίγες hinc clariſſime *Steph. Byz.*, et de Mida *Conon* Narr. I. ὑπὲρ Μυσίαν ἦρχε, ΦΡΥΓΑΣ ἀντὶ ΒΡΙΓΑΣ, βραχύ τι παραλλαγείσης τῆς λέξεως, μετονομασθέντας. Plura Cl. *Holſtenius* ad *Stephanum*. Ceterum σύνοικοι ἦσαν in abſurdis collocari non debet.

9. Εὐρωπήϊοι ἐόντες συνοίκησαν] Ex tribus diverſis lectionibus genuina mihi videtur illa in marg. *Steph.* χρόνον ὅσον Εὐρωπήϊοι ἐόντες σύνοικοι ἦσαν (ἔσαν) Μακεδόσι. Hic eſt noſtro familiaris ſcribendi mos: IV, c. 47., ἡ γῆ, ἐοῦσα πεδιάς. —— εὔυδρος ἐσ' c. 147., ἦν δὲ Θήρας οὗτος, γένος ἐὼν Καδμεῖος, —— ἀδελφεὸς VII, c. 129., τὸ μέσον δὲ τουτέων —— ἡ Θεσσαλίη ἐςὶ, ἐοῦσα κοίλη. —— Paulo poſt, οἱ δὲ Λυδοὶ, inquit, Μῄονες ἐκαλεῦντο πάλαι, (ſive τὸ πάλαι,) ἐπὶ δὲ Λυδοῦ τοῦ Ἄτυος ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην. In Codice, quem manu ſcriptum ab humaniſſimo *I. I. Wetſtenio* habui utendum, hoc legebatur *Scholion* in *Hom.* Il. Γ, v. 401., Μῃονίης] Λυδίας λέγει· Μῄονες γὰρ τὸ παλαιὸν ἐκαλοῦντο οἱ Λυδοὶ, εἶτα Λυδοὶ, ἀπὸ Λυδοῦ τοῦ Ἄτεος, (L. Ἄτυος,) ὥς φησιν Ἡρόδοτος ἐν τῇ πρώτῃ. L. I, c. 7. VALCKEN.

18. Ἀκοντίοισι δὲ ἐχρέωντο ἐπικαύτοισι] Afris idem teli genus C. 71. Myſii autem nobiles his iaculis, ἀκοντισταὶ Μυσοὶ *Æſchylo* Perſ. v. 52., et Ὀλυμπιηνοὶ *Euſtathio* in Perieges. v. 810., *Stephano*que Voc. Ὄλυμπος, unde Οὐλυμπιηνοὶ et hic, ſi quae neceſſitas.

26. Πέδιλα νεβρῶν] Vetere πέδιλα νευρῶν delectatur Cl. *de Pauw*, caligis videlicet ex loris apte conſtrictis: neque enim πέδιλα νεβρῶν ulla fuiſſe, cum hinnuli calceis careant, nec pelles hinnulorum, ſi vel maxime caligis dederint ſtructuram, νεβροὺς ſed νεβρείδας aut νεβρείους adpellari. Cui opinioni ſpeciem *carbatinae* detrahent, πεποιημέναι ἐκ τῶν νεοδάρτων βοῶν; non utique ex bubus, ſed bubulo corio, in *Xenophontis* Ἀναβ. IV. p. 309. *Ed. Hutch.* Tranſitum Thracum in Aſiam iuſtumque eius tempus III. *Scaliger* veſtigavit ad *Euſeb.* Chron. MXLV.

33. Ἀσπίδας δὲ ὠμοβοΐνας εἶχον] Cuncta haec de Thracibus Aſiaticis ſive Bithynis eruditi accipiunt, quorum tamen armaturam, originem, praefectumque Perſam,

ſcuta, et bina ſingulis venabula ad lupos
urgendos, in capitibus æreas caſſides, et
ſuper caſſides ex ære factas aures bovis et
cornua, impoſitis etiam criſtis; tibias
autem faſciis purpureis involutas. Martis
77 oraculum apud hos viros eſt. Cabelees
Meones, qui Laſonii vocantur, eundem
cultum gerebant Cilicibus: quem ego,
quum ordine ad Cilices veniam, indica-
bo. Milyæ autem haſtas breves gerebant,
et veſtes fibulis ſubſtrictas, et eorum non-
nulli Lycios arcus, in capitibus galeas
e pellibus factas. Horum omnium præfe-
ctus erat Badres Hyſtanis filius. Moſchi
ligneas circa capita galeas gerebant, ſcu-
taque ac haſtilia brevia, ſed longa in ha-
78 ſtilibus ſpicula. Eodem quo Moſchi or-
natu militabant Tibareni, et Macrones,
et Moſynœci, quos hi regebant: Mo-
ſchos et Tibarenos Ariomardus, Darii fi-
lius et Parmyis filiæ Smerdis, filii Cy-
ri. Macrones et Moſynœcos Artayctes,
Cheraſmis filius, qui Seſti in Helleſpon-
79 to præſes erat. Mares in capitibus gen-
tiles caſſides plexas gerebant, ſcutaque
coriacea parva et iacula. Colchi capita
tegebant galeis ligneis; aderant ſcuta ex
crudo bovis tergore parva et haſtæ bre-
ves, præterea machæræ. Præerat autem
Maribus et Colchis Pharandates Teaſpis fi-
lius. Alarodii et Saſpires eodem quo Col-
chi ornatu militabant, duce Maſiſtio Si-
80 romitræ filio. Inſulanæ gentes, quæ ru-
bro ę mari ſequutæ ſunt ex iis inſulis, ad
quas tranſportare rex ſolet, quos e ſuis lo-
cis ſummovet, gerebant proxima Medis
et veſtimenta et arma: quibus præerat
Mardontes Bagæi filius, qui apud Myca-
len dux ſecundo poſt hæc anno in pugna
81 oppetiit. Hæ erant nationes quæ per con-
tinentem ibant, ex quibus conſtabat pede-
ſter

δύο [a] λυκεργέας ἕκαστος εἶχε· ἐπὶ δὲ τῇσι κεφαλῇ-
σι κράνεα χάλκεα· [b] πρὸς δὲ τοῖσι κράνεσι, ὦτά τε
καὶ κέρεα προσῆν βοὸς χάλκεα· ἐπῆσαν δὲ καὶ λόφοι·
τὰς δὲ κνήμας ῥάκεσι Φοινικέοισι [c] κατειλίχατο. [d] ἐν
τούτοισι τοῖσι ἀνδράσι Ἄρεός ἐστι χρηστήριον. [e] Καβη-
λέες δὲ οἱ Μηΐονες, Λασόνιοι δὲ καλεύμενοι, τὴν αὐτὴν
Κίλιξι εἶχον σκευήν· τὴν ἐγὼ, ἐπεὰν κατὰ τὴν Κιλί-
κων τάξιν διεξιὼν γίνωμαι, τότε σημανέω. [f] Μιλύαι
δὲ αἰχμάς τε βραχέας εἶχον, καὶ εἵματα [g] ἐνεπε-
πορπέατο· εἶχον δὲ αὐτέων τόξα μετεξέτεροι Λύκια·
περὶ δὲ τῇσι κεφαλῇσι ἐκ διφθερέων πεποιημένας κυ-
νέας· τούτων πάντων ἦρχε Βάδρης ὁ Ὑστάνεος. Μό-
σχοι δὲ περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κυνέας ξυλίνας εἶχον,
ἀσπίδας δὲ καὶ αἰχμὰς σμικράς· λόγχαι δὲ ἐπῆ-
σαν μεγάλαι. Τιβαρηνοὶ δὲ, καὶ Μάκρωνες, καὶ
[h] Μοσσύνοικοι, κατάπερ Μόσχοι ἐσκευασμένοι ἐστρα-
τεύοντο· τούτους δὲ, [i] συνέτασσον ἄρχοντες οἵδε. Μό-
σχους μὲν καὶ Τιβαρηνοὺς, [k] Ἀριόμαρδος ὁ Δαρείου τε
παῖς καὶ Πάρμυος τῆς Σμέρδιος τοῦ Κύρου· Μάκρωνας
δὲ καὶ Μοσσυνοίκους, Ἀρταΰκτης ὁ [l] Χεράσμιος, ὃς
Σηστὸν τὴν ἐν Ἑλλησπόντῳ ἐπετρόπευε. Μᾶρες δὲ ἐπὶ
μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα ἐπιχώρια πλεκτὰ εἶχον, 407
ἀσπίδας δὲ δερματίνας [m] σμικρὰς, καὶ ἀκόντια. Κόλ-
χοι δὲ περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα ξύλινα, ἀσπί-
δας δὲ ὠμοβοΐνας μικρὰς, αἰχμάς τε βραχέας· πρὸς
δὲ, [n] καὶ μαχαίρας εἶχον. Μαρῶν δὲ καὶ Κόλχων
ἦρχε [o] Φαρανδάτης ὁ Τεάσπιος. Ἀλαρόδιοι δὲ καὶ
Σάσπειρες, κατάπερ Κόλχοι [p] ὡπλισμένοι ἐστρα-
τεύοντο· τούτων δὲ Μασίστιος ὁ Σιρομίτρεω ἦρχε. Τὰ
δὲ νησιωτικὰ ἔθνεα τὰ ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς θαλάσσης ἑπό-
μενα, νήσων δὲ ἐν τῇσι τοὺς ἀνασπάστους καλεομένους
κατοικίζει βασιλεὺς, ἀγχοτάτω τῶν Μηδικῶν εἶχον
ἐσθῆτά τε καὶ ὅπλα· τούτων δὲ τῶν νησιωτέων ἦρχε
Μαρδόντης ὁ Βαγαίου, ὃς ἐν Μυκάλῃ στρατηγέων
δευτέρῳ ἔτεϊ τούτων ἐτελεύτησε ἐν τῇ μάχῃ. Ταῦτα
ἦν τὰ κατ᾽ ἤπειρον στρατευόμενά [q] τε ἔθνεα, καὶ τετα-
γμένα

[a] Λυκεργέας *Vind. Ald. Harpocrat.* et *Suid.* in *V.*, Λυκοεργέας *Arch. Edd.*, Λυκεργέας *Med. Paſſ. Aſk.* Vid. *Athen.* xi. p. 488. [b] Haec undecim *Arch.* negligit, ſcribae ſocordia. [c] Enotavit *Euſtath.* in Poët. p. 234, 14. [d] Idem ad *Dionyſ.* v. 793., ſed errans. [e] Καμηλ. *Arch. V. Valla*, ex vicinia litterarum β. et μ., porro Μηΐονες *Paſſ.* ora *Steph.*, tum Λασίνιοι *Arch. V. Valla.* [f] Μινύαι *Arch. Valla*, Μυλίαι *Aſk.*, male. [g] Ἐνεπορπέατο *Vind.* [h] Μοσσυν. *Aſk. Vind.* Vide L. III. 94. [i] Συνετάσσοντο *Arch.* [k] Ἀριόβαρδος *Arch. Vind. Valla*, ex eadem litterarum, de qua ſupra, adfinitate in MSS.; vide *AEſchyli* Perſ. v. 321. [l] Χεράσ. *Arch.*, ſed Λύτάρμης; Laurentius *Choraſmii filius.* [m] Σμικρὰς ſolito more *Paſſ. Aſk.*, μικρὰς alii. [n] Deeſt in *Arch. Vind.* [o] Φαρενδ. *Arch. Paris. B. V. Valla, Ald.*, Φαρενδ. *Med. Paſſ. Aſk. Paris. A.*, mox Ἀλαρόδ. aut Ἀλαρ. *Arch. Paſſ. Valla*, vulgo Ἀλλαρ. Confer III, 94. [p] Ὁπλισμ. *Paſſ.* [q] Non eſt in eodem, nec *Aſk.*, tum ἐς τὸ π. *Med. Aſk. Paſſ.*, ceteri ἐς τὸν, ſicuti C. 84. 96. et 100.

ſam, quod Scriptoris mos fert, ſumma deſcripſerat ante accuratione. Et talia de iisdem iterum? Immo vero ἀκέφαλα ſunt, defectaque et gentis titulo et praefecti Perſae nomine. Hiatum ſagax Cl. *Pavii* ingenium animadvertit, et agnoſcent, opinor, in poſterum omnes. Quo enim cunque verba verſentur modo, ad Thraces Aſiaticos non pertinebunt, nedum ad Europaeos, quibus ſuus demum locus C. 185. Venerant in mentem mihi *Chalybes* ob *Martis oraculum* et quoniam memoratis gentibus adfines fuerunt L. I, 28. Sed incertiſſima ea divinatio. Προβόλους λυκοεργέας aut λυκεργέας ſervo, *Gronovio* conſentiens. Opportuna eſt Grammaticorum gloſſa, ἀκόντια πρὸς λύκων θήραν ἐπιτήδεια in *Athenaeo*, alioqui turbatiſſimo, ſicuti alias, poſt ſollertem magni Animadverſoris et *Paulli Leopardi* Emend. XI, 18. curam, oſtendi.

33. Προβόλους δύο λυκεργέας] Nihil attulit vir Clar. quo lectori perſuaderet, quod perſuaſum voluit. Quando inter Milyas εἶχον τόξα μετεξέτεροι Λύκια, quidni Thraces Aſiatici προβόλους habuerint Λυκοεργέας: id eſt, *Athenaeo* interprete XI, p. 486. D. F. ἀκόντια ἐν Λυκίᾳ εἰργασμένα: a quo commode comparantur Ναξιουργὴς κάνθαρος κύλιξ Μιλησιουργής, et τράπεζα Ῥηνουργής. *Athenaeum* tamen ſuſpicor in ſuo quoque Cod. legiſſe Λυκεργέας, cuius loco ſcribi voluerit Λυκοεργέας, ἵν᾽ ἀκούηται τὰ ἐν Λυκίᾳ εἰργασμένα· prout corrigit *H. Vales.* ad *Harp.* in Λυκιουργεῖς· conf. Index Theſauri *H. Steph.* VALCKEN.

38. Καβηλέες δὲ οἱ Μηΐονες] Alibi Καβάλιες, ex Lydis propagati, eaque propter *Meones.* Mox Λασόνιοι τε καλεύμενοι, *et qui Laſonii dicuntur*, doctiſſimus *Pavius*, ut a Cabalenſibus quemadmodum L. III, 90., ſeparentur. Proſtat ibi alia *Valckenarii* noſtri coniectura.

53. Ἀρταΰκτης ὁ Χεράσμιος] Cupide ὁ Χοράσμιος docti viri *Is. Voſſius*, *Pavius*, aliique, quibus calculum addere memini, motus *Arch.* indicio. Muto ſententiam; ὁ Χεράσμιος, aut ſi malueris, ὁ Χεράσμιοῦ, patris nomen Artayctae dat. Neque is enim gente *Choraſmius*, ſed, quod Noſter planiſſime, ἀνὴρ Πέρσης, origine et domo Perſa, L. IX, 115. Qui ſuccedunt Μᾶρες, *Hecataei* teſtimonio ap. *Stephanum* protectiſſimi contra *Is. Voſſii*, Κᾶρες et Καρῶν emendantis molimina ſunt. *Cares* utique ab hac gentium ſerie alieniſſimi. Vide C. 93.

64. Τοὺς ἀνασπάστους καλεομένους] His gemina L. III, 93. Qui ſolos *Cares* ob haec *Arriani* Ἀναβ. III, 8. οἱ δ᾽ ἀνάσπαστοι Κᾶρες —— intelligit *Barn. Briſſonius* Regn. Perſ. L. II. C. 223. admodum parcus eſt, praeſertim cum eos in inſulis *Arrianus* non locet. Barcaei ἀνάσπαστοι, Paeones, Eretrienſes ſupra memorantur, nec has tamen in inſulas depoſiti. *Cteſiae* verba, ab eruditiſſimo viro adſcripta, ἀνάσπαστος γίνεται εἰς ἐρυθρὰν Perſic. C. 39. ipſos Perſas, delicti adfines, huc relegatos nonnunquam fuiſſe oſtendunt. Latius tamen vocis notio, ad L. IV, 204. expoſita, ſemet extendit.

γμένα ἐς τὸ πεζόν· τούτου ὦν τοῦ στρατοῦ ἦρχον οὗτοι
οἵπερ εἰρέαται· καὶ οἱ διατάξαντες καὶ ἐξαριθμήσαντες,
οὗτοι ἔσαν· καὶ χιλιάρχας τε καὶ μυριάρχας ἀποδέ-
ξαντες ἑκατοντάρχας [a] δὲ καὶ δεκάρχας οἱ μυριάρχαι.
τελέων δὲ καὶ ἐθνέων ἔσαν ἄλλοι σημάντορες· ἔσαν μὲν
δὴ οὗτοι, οἵπερ εἰρέαται, ἄρχοντες. Ἐστρατήγεον δὲ
τουτέων τε καὶ τοῦ σύμπαντος στρατοῦ τοῦ πεζοῦ,
Μαρδόνιός τε ὁ Γωβρύεω, καὶ [b] Τριτανταίχμης ὁ Ἀρ-
ταβάνου, τοῦ γνώμην θεμένου μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν
Ἑλλάδα, καὶ [c] Σμερδομένης ὁ Ὀτάνεω, Δαρείου ἀμφό-
τεροι οὗτοι ἀδελφεῶν παῖδες, Ξέρξῃ δὲ ἐγίνοντο ἀνεψιοί·
καὶ [d] Μασίστης ὁ Δαρείου τε καὶ Ἀτόσσης παῖς, καὶ
Γέργις [e] ὁ Ἀρίζου, καὶ Μεγάβυζος ὁ Ζωπύρου. Οὗτοι
ἔσαν στρατηγοὶ τοῦ σύμπαντος [f] στρατοῦ πεζοῦ, χωρὶς
τῶν μυρίων. τῶν δὲ μυρίων τουτέων Περσέων τῶν ἀπο-
λελεγμένων ἐστρατήγεε μὲν Ὑδάρνης ὁ Ὑδάρνεος· ἐκα-
λέοντο δὲ ἀθάνατοι οἱ Πέρσαι οὗτοι [g] ἐπὶ τοῦδε· εἴ τις
αὐτέων ἐξέλιπε τὸν ἀριθμὸν, ἢ θανάτῳ [h] βιηθεὶς, ἢ νού-
σῳ, ἄλλος ἀνὴρ ἀραίρητο· καὶ ἐγίνοντο οὐδαμὰ [i] οὔτε
πλεῦνες μυρίων, οὔτε ἐλάσσονες. κόσμον δὲ πλεῖστον
παρείχοντο διὰ πάντων Πέρσαι, καὶ αὐτοὶ ἄριστοι ἔσαν·
σκευὴν μὲν τοιαύτην εἶχον ἥπερ εἴρηται· χωρὶς δὲ χρυ-
σόν [k] τε πολλὸν καὶ ἄφθονον ἔχοντες ἐνέπρεπον· ἁρμα-
μάξας τε ἅμα ἤγοντο, ἐν δὲ, παλλακὰς καὶ θερα-
πηίην, πολλήν τε καὶ εὖ ἐσκευασμένην· σῖτα δέ σφι,
χωρὶς τῶν ἄλλων στρατιωτέων, κάμηλοί τε καὶ ὑπο-
ζύγια ἦγον. Ἱππεύει δὲ ταῦτα τὰ ἔθνεα· πλὴν οὐ
πάντα παρείχετο ἵππον, ἀλλὰ τοσάδε μοῦνα. Πέρ-
σαι μὲν, τὴν αὐτὴν ἐσκευασμένοι καὶ ὁ πεζὸς αὐτέων·
πλὴν ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι εἶχον [l] μετεξέτεροι αὐτέων
καὶ χάλκεα καὶ σιδήρεα ἐξεληλαμένα ποιήματα. Εἰσὶ
408 δέ τινες νομάδες ἄνθρωποι [m] Σαγάρτιοι καλεόμενοι,
ἔθνος μὲν Περσικὸν καὶ φωνῇ, σκευὴν δὲ μεταξὺ ἔχουσι
πεποιημένην [n] τῆς Περσικῆς τε καὶ τῆς Πακτυϊκῆς· οἳ
παρείχοντο μὲν ἵππον ὀκτακισχιλίην, ὅπλα δὲ οὐ νο-
μίζουσι ἔχειν οὔτε χάλκεα, οὔτε σιδήρεα, [o] ἔξω ἐγ-
χειριδίων· χρέωνται δὲ σειρῇσι πεπλεγμένῃσι ἐξ ἱμάν-
των, [p] ταύτῃσι πίσυνοι ἔρχονται ἐς πόλεμον· ἡ δὲ
μά-

ſter exercitus: quibus ii præerant qui com-
memorati ſunt, quique ordinarant milites
enumeraverantque et præfectos mille mili-
tum, et præfectos decem millium delege-
rant: nam hi creaverant centuriones decu-
rionesque. Erant et alii agminum et gen-
tium prætores: verum ii qui nominati ſunt,
erant duces. Horum tamen et totius exer- 82
citus pedeſtris imperatores erant, Mardo-
nius Gobryæ filius, et Tritantæchmes fi-
lius Artabani, qui disſuaſerat bellum Græ-
ciæ inferendum, et Smerdomenes Otanis
filius, ambo hi fratrum Darii filii, Xer-
xis patrueles: et Maſiſtes Dario et Atosſa
genitus, et Gergis Arizi et Megabyzus
Zopyri filius. Hi erant imperatores omnium 83
pedeſtrium copiarum, præter illa delecta
Perſarum decem millia, quibus præerat Hy-
darnes Hydarnis filius: qui Perſæ vocaban-
tur immortales, ob hoc, quod ſiquis eo-
rum aut nece aut morbo numerum immi-
nueret, alius ſufficiebatur: nec unquam plu-
res erant paucioresve decem millibus. Præ-
cipuo inter omnes cultu erant Perſæ deco-
ri, et iidem præſtantisſimi. Armaturam
quidem habebant talem, quæ dicta est:
et præterea multo et immenſo auro conſpi-
cui, ducentes una carrucas cum pallacis
ac familia permulta eaque belle ornata: nec-
non camelos ac iumenta, præter ceteros
milites, quæ commeatum portabant. Equi- 84
tant autem hæ nationes: ſed non omnes
habebant equos, verum hæ ſolæ: Perſæ,
qui eadem erant qua peditatus armatura or-
nati, niſi quod quidam illorum geſtabant
in capitibus opera ex ære ferroque ductilia.
Sunt autem quidam paſtorii homines, qui 85
Sagartii appellantur, gens quidem etiam ſer-
mone Perſica, ſed cultu inter Perſicum et
Pactyicum, qui contulerunt equitatum octo
millium equitum, armaturam neque aheneam
neque ferream asſueti ferre, præter pugio-
nes, utentes reſte e loris conſerta, qua freti
in

a Τε *Vind. Arch.* *b* Τριτανταίχμης *Paſſ. Arch. V. Ask.* ora *Steph. Euſtathius* ad Hom. p. 1206, 17. *Brit.* Conf. 1, 192. olim Τριτανταίχμης. *c* Σμερδομένης *Arch. Valla*, Σερδομένης *Paſſ.* ora *Steph.*, Σμέρδονος *Ald. Vind. Med.*, tum Ὀτάνεος *Ask. Paſſ.* *d* Μασσίστης *Arch.*, *Masſyſtes* Laurentius, qui ſtatim *Gerges* cum *Arch.* Vide C. 122. *e Med. Paſſ. Ask. Paris. A.*, reliqui Ἀριάζου. *f* Sic *Paſſ. Med. Ask.*, στρατοῦ in aliis non est. *g* Διὰ τάδε ἐπὶ τοῦδε *Paſſ. Med. Ask.* *h* Βιηθεὶς *Paſſ. Ask. Steph.* margo; βιω-θεὶς *Arch.*, tum ἀραίρητο id. *Med. Paſſ.* et *Ask.*, ἀναίρητο olim praepoſtere. *i* Abest *Arch. V.* *k* Omit-tunt *Paſſ. Ask.* *l* Μετεξέτεροι δέοι *Arch.*, quorum poſterius ex gloſſa ceteri omnes. *m* Σαγγάτιοι *Arch. Valla.* Confer 1, 125. *n* Τῆς τε Περ. *Vind. Paſſ. Ask.* *o* Ἐκτὸς *Arch. V.*, prior ἐγχειριδίου. *p Med. Ask. Paſſ.*, alii τῇσι, aeque bene. Mox πίσυνοι ſuo more *Arch.*

79. Σμερδομένης] Sic malui, ut in hominis nomine discordia ceſſaret. Σμερδομένεα adpellant plerique omnes C. 122. Illud autem Ξέρξῃ δὲ ἐγίνοντο ἀνεψιοί, in poſitione dictionis concordat C. 5. ὃς ἦν Ξέρξῃ μὲν ἀνεψιὸς, Δαρείου δὲ ἀδελφεῆς παῖς. Vide ad ſuperioris libri C. 103.

86. Οὗτοι ἐπὶ τοῦδε] Gloſſam redolet *Med.* et aliorum διὰ τάδε, nollemque defenſum: alterutrum abunde eſt. Formam praefert Ionicam βιηθεὶς, ſpernique recuſat: Alienum ſane μιωθεὶς est *Th. Galei*, nec fulcrum ex Gloſſatorum Μιῶσαι, *deportare*, Μίωσις, *deminucio*, nanciſcitur, ſiquidem vitioſe picta ſunt, et inconmoda prorſus. Ἀραίρητο alibi asſertum.

86. Ἐπὶ τοῦδε] Διὰ τάδε, quod in Codicem *Med.* irrepſit, interpretamentum videtur Herodoteae formulae. —— In proximis, εἴτις αὐτέων ἐξέλιπε τὸν ἀριθμὸν, ἢ θανάτῳ βιασθεὶς ἢ νούσῳ pro βιασθεὶς in *Arch.* βιωθεὶς ſcribi dicitur; illinc *Galeo* placuit μιωθεὶς· numerus certe dici potuit μειωθεὶς, *imminutus*; forſan et aliquis θανάτῳ μειωθεὶς ἢ νούσῳ, *morte minutus ſive morbo*: μειοῦσθαι, μινύθειν, et *minutus*, in talibus adhibentur nonnusquam; et nova captat *Herodotus*. VALCKEN.

91. Χωρὶς δὲ χρυσόν τε πολλὸν] Quia *Curtius* de his L. III, 3. *Proximi ibant, quos Perſae INMORTALES vocant, ad decem millia. Cultus opulentiae barbarae non alios magis honeſtabat: illi aureos torques, illi veſtem auro diſtinctam habebant*, Noſtri χρυσὸν ad ſolas veſtes referri *Schefferus* de Antiq. Torquib. C. 9. vetat; torques enim aureos ſuo continere ambitu; cui adſentior cupide.

98. Καὶ ὁ πεζὸς αὐτέων] Puto fuiſſe τῇ καὶ ὁ ——. Idem requiri C. 86. ἐσεσάχατο τῇ αὐτῇ καὶ ἐν τῷ πεζῷ. nimirum τῇ καὶ ἐν τῷ —— *Reiskius* agnovit. Ionum μετεξέτεροι, quod una cum ſcholio apud *Arch.*, revocatum haud indignabuntur *Herodoti* amatores. Fuerintne vero veterum Perſarum in capitibus ex aere ferroque ducta ποιήματα prorſus eadem ac culte ab *Heliodoro* Aeth. IX. p. 431. expicta, non habeo dicere.

6. Σειρῇσι πεπλεγμένῃσι] *Th. Galeus* potius adpoſuit ζειρῇσι futurum ex C. 75., longe aberrans. Ζειραὶ in amiculorum genere, in conſertis funibus σειραί. Σειραῖος ἱμὰς *Polluci* 1, 148., σειραῖαι *funiculi* *Philoni Iud.* Vit. Contempl. p. 897. A.; Σειραῖς δὲ ἁμαρτιῶν ἑαυτοῦ ἕκαστος σφίγγεται Graecus Proverbiorum *Salomonis* interpres tranſlate, ſed eleganter, C. v, 22., ubi *Aquila* ἐν σχοινίοις ἁμαρτίας. Adi *Ivon. Villiomarum* Animadv. in Loc. Controv. *Titii* L. IV. p. 84. Hanc autem Sagartiorum in pugnando habilitatem cur *Pauſan.* 1, 21. Sauromatis contribuerit, non adſequor. Eamdemne illi ſeriore aetate, ut *retiarii*, de quibus *Lipſius* Saturn. L. II, 8., probarunt?

in bellum eunt. Eſt autem pugna eorum virorum huiusmodi: Cum hoſte congredientes iniiciunt eas reſtes in ſummo habentes laqueos, qui quum aut equum aut hominem adepti ſunt, eum ad ſe trahunt: ita illi ſeptis illaqueati conficiuntur. Talis horum pugna eſt, iidemque inter Perſas erant col-
86 locati. Medi eandem equites quam pedites armaturam gerunt: et item Ciſſi. Indi quoque eandem quam peditatus ſuus geſtant armaturam: ceterum equos ſingulares agebant et currus: quibus curribus ſuberant et equi et aſini agreſtes. Bactrii eodem ornatu inſtructi erant equites quo pedites, et item Caſpii. Libyes et ipſi eandem quam pedites armaturam gerebant: curruum autem hi cuncti erant agitatores. Caſpii quoque et Paricanii itidem atque ſuus peditatus inſtructi erant. Necnon Arabes eo quo pedites ornati cultu; ſed cuncti agitabant camelos nihilo inferiores equis per-
87 nicitate. Hæ ſolæ gentes erant equeſtres. Fuitque numerus equitum, octoginta millia, præter camelos et currus. Et alii quidem equites per ordines fuerunt appoſiti: Arabes autem in ultimo locati, ob id poſtremi, ne equitatus conſternaretur, e-
88 quis camelos non tolerantibus. Equitatus autem præfecti erant, Harmamithres et Tithæus, filii Datis: quorum tertius collega Pharnuches Sardibus erat relictus ægrotus. Nam quum Sardibus proficiſcerentur, in calamitatem incidit inſciens: equitante enim eo canis ſub pedes equi intercurrit: quo equus improviſo territus atque erectum ſeſe attollens, Pharnuchem excuſſit. Hic collapſus ſanguinem vomuit, et morbus tranſiit in tabem. Equo autem, a caſu ſtatim domini, fecerunt famuli ut ille iusſerat:

μάχη τουτέων τῶν ἀνδρῶν, ἥδε· ἐπεὰν συμμίσγωσι τοῖσι πολεμίοισι, βάλλουσι τὰς σειρὰς, ἐπ' ἄκρῳ βρόχους ἐχούσας· ὅτευ δ' ἂν τύχῃ, ἤν τε ἵππου, ἤν τε ἀνθρώπου, ἐπ' ἑωυτὸν ἕλκει· οἱ δὲ [a] ἐν ἕρκεσι ἐμπαλασσόμενοι διαφθείρονται· τουτέων μὲν αὕτη ἡ μάχη, καὶ ἐπετετάχατο ἐς τοὺς Πέρσας. Μῆδοι δὲ, τήνπερ ἐν τῷ πεζῷ εἶχον σκευὴν, καὶ Κίσσιοι ὡσαύτως. Ἰνδοὶ δὲ σκευῇ μὲν ἐσεσάχατο [b] τῇ αὐτῇ καὶ ἐν τῷ πεζῷ, ἤλαυνον δὲ κέλητας καὶ ἅρματα· ὑπὸ δὲ τοῖσι ἅρμασι ὑπῆσαν ἵπποι καὶ ὄνοι ἄγριοι. Βάκτριοι δὲ ἐσκευάδατο ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ πεζῷ, καὶ Κάσπιοι ὁμοίως. [c] Λίβυες δὲ καὶ αὐτοὶ κατάπερ ἐν τῷ πεζῷ· ἤλαυνον δὲ καὶ οὗτοι πάντες ἅρματα· ὡς δ' αὔτως Κάσπιοι καὶ Παρικάνιοι ἐσεσάχατο ὁμοίως καὶ ἐν τῷ πεζῷ. Ἀράβιοι δὲ σκευὴν μὲν εἶχον τὴν αὐτὴν, [d] ἣν καὶ ἐν τῷ πεζῷ· ἤλαυνον δὲ πάντες καμήλους, [e] ταχυτῆτα οὐ λειπομένας ἵππων. Ταῦτα τὰ ἔθνεα μοῦνα [f] ἱππεύει· ἀριθμὸς δὲ τῆς ἵππου ἐγένετο ὀκτὼ μυριάδες, πάρεξ [g] τῶν καμήλων καὶ τῶν ἁρμάτων· οἱ μέν νυν ἄλλοι ἱππέες [h] ἐπετετάχατο κατὰ τέλεα· Ἀράβιοι δὲ, ἔσχατοι [i] ἐτετάχατο· ἅτε γὰρ τῶν ἵππων οὔτι ἀνεχομένων τὰς καμήλους, ὕστεροι ἐτετάχατο, ἵνα μὴ φοβέοιτο τὸ ἱππικόν. Ἵππαρχοι δὲ ἦσαν [k] Ἁρμαμίθρης τε καὶ Τίθαιος, Δάτιος παῖδες· ὁ δὲ τρίτος [l] σφι συνίππαρχος Φαρνούχης [m] κατελέλειπτο ἐν Σάρδισι νοσέων· ὡς γὰρ ὁρμέατο ἐκ Σαρδίων, ἐπὶ συμφορὴν [n] περιέπεσε ἀνεθέλητον. ἐλαύνοντι γάρ οἱ, ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ ἵππου ὑπέδραμε κύων· καὶ ὁ ἵππος οὐ προϊδὼν ἐφοβήθη τε, καὶ στὰς ὀρθὸς ἀπεσείσατο τὸν Φαρνούχεα, πεσὼν δὲ, αἷμά τε ἤμεε, καὶ ἐς φθίσιν περιῆλθε ἡ νοῦσος. τὸν δὲ ἵππον αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ἐποίησαν [o] οἱ οἰκέται ὡς ἐκέλευε· ἐς

a Id. *Vind. Med. Paſſ. Aſk. Paris. A.*, ἐν ἄρκεσι *Ald.* et ceteri: porro ἐμπαλασσ. *Paſſ.*, non ἐμπαλλασ., uti Edd. *b* Τῇν αὐτῇν *Arch.* *c* Sic omnes. Vide C. 72., mox καὶ οὗτοι *Arch. Vind.* *d* *Med. Paſſ. Aſk.*, ἣν ignorant alii. *e* Iidem: reliqui ταχυτῆτι· mox ἵππους *Arch.* *f* Ἱππεύειν id. *Vind.* *g* *Med. Paſſ. Aſk. V. Brit. Valla*; olim τῶν ἄλλων καμ. *h* Ἐτετάχατο *V. Arch. Aſk. Brit. Ald.*, quod paene in ea diverſitate reduco. ἐπετετάχ. *Med. Paſſ.* *i* Ἐπετετάχατο *Aſk.* *k* Ἀρμίθρης *Brit. Aſk.* *l* ΣΦΙ *Arch. Paſſ. Aſk.*, σφισὶ alii. *m* Καταλέλ. *V. Arch.* ſine augmento. *n* Περιέπεσε *Med. Paſſ. Aſk.*, ἐνέπεσε *Ald.* et reliqui. *o* Duo iſta abſunt *Paſſ. Aſk.*, ſed ἐποίησαν ὡς ἐκέλευε ἀπαγαγόντες οἱ οἰκέται εἰς τὸν χῶρον illi.

11. Οἱ δὲ ἐν ἕρκεσι ἐμπαλασσόμενοι] Sic recte Codd. Ἐμπαλασσόμενοι iidem ac συμπλεκόμενοι Schol. *Thucyd.* VII, 84. Ceteris congruit ἑλόμενος δολίοις βρόχων ΕΡΚΕΣΙΝ Agamemnon *Euripid.* Elect. v. 155., et *AEſchyli* ex Agamemn. v. 1620. ἰδόντα τοῦτον τῆς Δίκης ἐν ΕΡΚΕΣΙΝ. Non equidem oblivifcor Euripidei Iphig. Taur. v. 77. καί μ' αὖ τήνδε ἐς ΑΡΚΥΝ ἤγαγες χρήσας, nec *AEſchyli* Choëph. v. 1000. ΑΡΚΥΝ δ' ἂν εἴποις καὶ ποδένδυτον πέπλους, elegantis utriusque et haud longe abeuntis figurae, neque potioris tamen.

11. Ἐν ἕρκεσι ἐμπαλλασσόμενοι] Perparum intereſt utrum ἐν ἄρκυσι legatur, an ἐν ἕρκεσι hoc tamen, altero rarius in talibus, dediſſe videtur: *Heſych.* Ἕρκεσι, δικτύοις. Σοφοκλῆς Ἀθάμαντι δευτέρῳ· ſaepe malis ponuntur αἱ τῆς Δίκης ἄρκυες· τῆς Δίκης ἐν ἕρκεσιν eſt in Agamemn. *AEſchyli* v. 1620. —— Eximi participio debet ἐμπαλλ. litera ſuperflua, ſcribique ἐν ἕρκεσι ἐμπαλασσόμενοι, id eſt βρόχοις ἐμπλεκόμενοι. Sic ſcripta reperiuntur παλάσσεσθαι et ἐμπαλάσσεσθαι. *AElius Dionyſius* apud *Euſtath.* ad Il. E. p. 599, 20., μέμνηται τοῦ Θουκυδίδου εἰπόντος τὸ Ἐμπαλασσόμενοι, ἀντὶ τοῦ ἐμπλεκόμενοι, περιπειρόμενοι (δόρατι,) φυρόμενοι. *Thucydidae* verba, iam a *Porto* adhibita in Ἐμπαλάσσειν, reperiuntur VII, c. 84. *H. Steph.* Ind. Thes. ceterique, qui attigerunt Thucydidea, ad *Heſych.* etiam in Ἐμπαλάξαι, ἐμπλέξαι huius non meminerunt Herodotei loci. Duo nobis exhibet fragmenta *Suidas* in Ἐμπλασσόμενοι in quibus mihi genuina ſcriptio fuiſſe videtur Ἐμπαλασσόμενοι, in his certe *AEliani*: τοῖς φίλοις καὶ οἰκείοις ἐμπαλασσόμενοι ἀπέσφαττον αὐτοὺς ὡς πολεμίους. VALCKEN.

21. Ὡς δ' αὔτως Κάσπιοι] *Caſpii* aut hic perperam ponuntur, aut paullo ſuperius. Iunguntur Paricanis C. 68. *Utii* et *Myci*; utri horum ſedem mutarint, non adfirmavero. A Cl. *de Pauw* Κάσιοι ex Κασπίων voce formabantur, coniectura aucipite. Meliores MSS. verum fortaſſe monſtrabunt. Mox ταχυτῆτα οὐ λειπομένας ſervo. Alibi L. III, 102., et plenius quidem, κάμηλοι ἵππων οὐκ ἥσσονες ἐς ταχυτῆτα. *Pollux* de Bactrianis καὶ εἰσὶν αὐτοῖς (κάμηλοι) ἵππων μὲν ὠκύτεραι τὸ τάχος L. I, 140.

35. Ἐπὶ συμφορὴν περιέπεσε] Malunt συμφορῇ περιέπεσε ex frequentiore uſu: *Demoſth.* in *Mid.* p. 345. καὶ τοιαύτῃ συμφορᾷ περιπέπτωκεν. In *Diodoro* XII, 60. Ἀμπρακιῶται —— δὲ ἐν μεγάλῃ συμφορᾷ περιπεπτωκότες praepoſitio, ut ibi indicatum, redundat. Φαρνοῦχος, alius tamen, in Pers. v. 313. *AEſchyli* occurrit.

35. Ἐπὶ συμφ. περιέπεσε ἀνεθέλητον] Non ſpernerem, ſi darent Codices, περὶ συμφορὴν περιέπεσε ἀνεθ. ſed Herodotea, ni fallor, ἐπὶ συμφορὴν vel ἐς συμφορὴν ἐνέπεσε ἀνεθ. commode reddi potuerunt συμφορῇ περιέπεσε δεινῇ· *in triſtem incidit calamitatem.* Suſpicor adeo περιέπεσε, velut altero longe uſitatius, his adſcriptum, in Codicem fluxiſſe *Flor.* Qua ceteris, eadem περιπεσεῖν *Herodoto* adhibetur ſtructura. —— Eſt hic συμφορὴ ἀνεθέλητος *gravis* vel *triſtis calamitas*: bene cepit *H. Steph.* Ind. Thes. Infra c. 133., ὅ, τι δὲ τοῖσι Ἀθηναίοισι —— συνήνεικε ἀνεθέλητον γενέσθαι οὐκ ἔχω εἶπαι· ſupra I, c. 32., *multa nobis eveniunt in vita*, τὰ μή τις ἐθέλει, id eſt ἀνεθέλητα: intelliguntur *calamitates* et *infortunia* συμφοραὶ συμπίπτουσαι καὶ νοῦσοι συνταράσσουσαι, quae, καὶ βραχὺν ἐόντα, μακρὸν δοκέειν εἶναι ποιεῦσι τὸν βίον, ſecundum Artabanum VII, c. 46. Infortunium *Herodoto* exprimitur formula οὐκ ὡς ἤθελε· οὐχ ὡς βούλεται, et ſimilia leguntur alibi: Iones in primis triſtia quaevis verbis exprimunt in ſpeciem leniſſimis. VALCKEN.

Navium quantus numerus, et quarum gentium et qualia arma. Gentes ſunt Phœnices, Syrii, ÆGyptii, Cyprii,

ἐς τὸν χῶρον ἐν τῷ περ κατέβαλε τὸν δεσπότεα [a] ἀπαγαγόντες, ἐν τοῖσι γούνασι ἀπέταμον τὰ σκέλεα. Φαρνούχης μὲν οὕτω παρελύθη τῆς ἡγεμονίης. Τῶν δὲ τριηρέων ἀριθμὸς μὲν ἐγένετο [b] ἑπτὰ καὶ διηκόσιαι καὶ χίλιαι, παρείχοντο δὲ αὐτὰς οἵδε·
409 Φοίνικες μὲν, σὺν Συρίοισι τοῖσι ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, τριηκοσίας, ὧδε ἐσκευασμένοι· περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κυνέας εἶχον ἀγχοτάτω πεποιημένας τρόπον τὸν Ἑλληνικόν· ἐνδεδυκότες δὲ θώρηκας λινέους, ἀσπίδας [c] δὲ ἴτυς οὐκ ἐχούσας εἶχον, καὶ ἀκόντια· οὗτοι δὲ οἱ Φοίνικες τὸ παλαιὸν οἴκεον, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, ἐπὶ τῇ Ἐρυθρῇ θαλάσσῃ· ἐνθεῦτεν δὲ ὑπερβάντες τῆς Συρίης οἰκέουσι [d] τὸ παρὰ θάλασσαν· τῆς δὲ Συρίης τοῦτο τὸ χωρίον καὶ τὸ μέχρι Αἰγύπτου πᾶν, Παλαιστίνη καλέεται. Αἰγύπτιοι δὲ νέας παρείχοντο διηκοσίας· οὗτοι δὲ εἶχον περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα [e] χηλευτά, ἀσπίδας δὲ κοίλας, τὰς ἴτυς μεγάλας ἐχούσας, καὶ δόρατά τε ναύμαχα, καὶ [f] τύχους μεγάλους. τὸ δὲ πλῆθος αὐτέων, θωρηκοφόροι ἔσαν, μαχαίρας δὲ μεγάλας εἶχον. οὗτοι μὲν οὕτω [g] ἐσταλάδατο. Κύπριοι δὲ παρείχοντο νέας πεντήκοντα καὶ ἑκατόν, ἐσκευασμένοι ὧδε· τὰς μὲν κεφαλὰς [h] εἰλίχατο μίτρῃσι οἱ βασιλῆες αὐτέων, οἱ δὲ ἄλλοι εἶχον κιθῶνας· τὰ δὲ ἄλλα κατάπερ Ἕλληνες. τουτέων δὲ τοσάδε ἔθνεά ἐστι· οἱ μὲν, ἀπὸ Σαλαμῖνος καὶ [i] Ἀθηνέων· οἱ δὲ, ἀπ᾽ Ἀρκαδίης· οἱ δὲ, ἀπὸ Κύθνου· οἱ δὲ, ἀπὸ Φοίνικης· οἱ δὲ, ἀπὸ Αἰθιοπίης, ὡς αὐτοὶ Κύπριοι λέγουσι.

Κί-

ferat: abducto namque in eum locum ubi dominum ſtraverat, crura in genibus abſciderunt. Itaque Pharnuches ita a præfectu-
ra ſummotus est. Porro triremes inito nu- 89
mero fuere mille ducentæ et ſeptem; quas hi præbuere: Phœnices, cum Syriis qui Palæſtinam incolunt, trecentas, hunc in modum ornati: Circa capita galeas Græcanicis proximas gerebant, induti thoracibus lineis, cum ſcutis umbone carentibus, cumque iaculis. Hi Phœnices, ut ipſi memorant, quondam mare rubrum accolebant: illinc transgreſſi, maritima Syriæ habitant. Is autem tractus Syriæ, et quicquid ÆGypto tenus est, Palæſtina vocitatur. ÆGyptii ducentas præbebant naves. Hi circa capita caſſides forcipiculatas gerebant, concava autem ſcuta magnis umbonibus prædita, ac haſtas nauticas, et grandes bipennes: eorum turba thoraces gerebat ac magnas machæras. Hunc in modum isti armati e-
rant. Cyprii autem centum quinquagin- 90
ta naves præbebant, hoc modo armati: Reges eorum mitris redimita capita habebant; reliqui tunicas geſtabant, cetera ut Græci. Quorum illæ gentes ſunt partim a Salamine et Athenis, partim ab Arcadia, partim a Cythno, partim, a Phœnice, partim ab ÆThiopia oriundi, ut ipſi Cyprii aiunt.

Ci-

a Ἀγαγόντες *Arch. V.* et σὺν τοῖσι cum *Aldo*, *Pariſ. A. B. Brit. Valla*: ἐν τοῖσι *Med. Paſſ. Aſk.* b Catalogus triremium in *Paſſ.* margine τριήρεις ΧΗΗΙΙΙΙΙ. *Valla* habet *mille ducentas octo*, aberrans. c Τε *Arch. V.* d Τὰ *Arch.* et *Euſtath.*, non male, quamquam male hic περὶ, ad *Dionys.* v. 904. e Πλεκτὰ χηλευτὰ *Paſſ.*; *Pollux* citavit VII, 83. f Τύχους ἔρυξ λιθοξοϊκὸν ἐργαλεῖον μέγ. *Brit. Ald. Hervag.* g Ἐσταλάδατο *V. Euſtath.* ad *Hom.* p. 234, 14. et *Ed. Genev.*, antea ἐστελλάδατο. h Ibid. *Euſtath.*, alibi κατειλιχάτο p. 454, 15. i Omnes Ἀθηναίων male: tum οἱ δὲ ἀπὸ Ἀρ., et ter δὲ *Arch. V.*, non οἱ δ᾽.

43. Ἐν τοῖσι γούνασι] Cl. *Gronovii* explicationem vide. Priſtino σὺν τοῖσι — haec ex L. IV. C. 62. τοὺς δεξιοὺς ὤμους πάντας ἀποτάμνοντες σὺν τῇσι χερσὶ auxilio venire queunt. Numerum triremium, rediturum C. 184., notae *Paſſ.* optime ſignant, pariterque *Æſchylus* Pers. v. 341., ubi de aliorum diſſenſu docte *Stanleius*.

45. Ἑπτὰ καὶ διηκόσιαι καὶ χίλιαι] In *Herodotum* ſemper malevolus, *Plutarchus* in Themiſt. p. 119. B. ad eumdem navium numerum definiendum uti maluit teſtimonio Tragici Poëtae, quam hiſtorici: de numero navium egerunt *Thom. Stanlei.* ad *Æſch.* Pers. v. 341. *Ez. Spanhem.* in *Julian.* p. 280. et *P. Weſſeling.* ad *Diodor.* XI, c. 3., ubi eaedem atque hic enumerantur, gentes ſed in navium numero, quas ſingulae ſubminiſtrarunt, a noſtro multum diſcrepat *Diodorus.* VALCKEN.

51. Ἴτυς οὐκ ἐχούσας] In Gloſſis ἴτυς *umbo*, et inde *Valla.* Clypei ambitus et labrum est ex ferro, *Polybii* σιδηροῦν σιάλωμα L. VI, 21., ab *umbone* diſcrepans et remotum. Phoenices *pelta* protegebantur. Πέλτη, ἀσπὶς ἴτυν οὐκ ἔχουσα ap. *Heſychium.* Quod porro de Phoenicum primis ad mare rubens ſedibus ſuccedit, prorſus notabile, congruit L. I, 1. et ſacris *Moſis* Vatumque libris, mirumque accidit, ab egregiis viris *S. Bocharto*, *Camp. Vitringa*, *Hadr. Relando*, origines Philiſtaeorum veſtigantibus, inſuper haberi. Nemo infitiabitur, Palaeſtinos Philiſtaeosque eosdem cenſeri. Recenſentur in poſteris Mitzraimi, ſive ex ÆGypto orti, Casluchaei et Caphthoraei, hinc Philiſtaei *Genes.* C. X, 14. *Deuteronom.* C. II, 22. et *Amos.* C. IX, 7. Tractus, quem primitus habuerunt, mari erat adfinis et forte inſularis ex *Ierem.* C. XLVII, 4. Talis autem ad ſinum Arabicum, eumque extimum commodiſſimus, unde ante Moſis aetatem progreſſi inferioris ÆGypti partem inſederunt *Exodi* C. XIII, 17. Quae quidem, cum Philiſtaei origine fuerint ÆGyptii et prope ÆGyptum habitarint olim, teſtenturque ipſi, ſuos maiores ad rubrum accoluiſſe primitus mare, credibiliora videntur, quam inſueto itinere in Colchidem et Cappadociam cum *Bocharto* eos ducere et in Palaeſtinam reducere, aut, quae *Vitringae* Comment. ad *Eſaiae* C. XIV. p. 449. divinatio, ex regione Cyrenaica et Creta. Venit horum pars in Nob. *Palmerii* Exerc. p. 35. cogitationes.

57. Κράνεα χηλευτὰ] Scholion *Paſſ.* πλεκτὰ χηλευτὰ revocat mihi ἀξίνας σαγάρις C. 64. in memoriam, ſimili modo auctas: immo ſuſpicionem movet, κράνεα πλεκτὰ C. 79. indidem, vetere obliterato, propagata. *Heſychius* hoc ex loco κράνεα χηλευτά, πλεκτὰ ἐκ σχοίνου, cui *Pollux* ferme compar. Nexiles itaque et futiles fuerunt, non ut *Vallae* Latina, *forcipiculatae.* Bene *Stephan.* Thes. T. IV. p. 515.

61. Οὕτω ἐσταλάδατο] Vulgatum ἐστελλάδατο genio ſermonis pugnare *Ang. Caninius* et *Portus* obſervarunt. Ἔσταλτο dat Ionibus ἐστάλατο, quo *Heſiodus* uſus Ἀσπίδ. v. 288., et ἐσταλάδατο. Cognita res *Euſtathii* declaratione est. Gloſſam *Aldi* et aliorum, ἔρυξ λιθοξοϊκὸν ἐργαλεῖον, *Heſychius*, *Euſtathius*, *Tzetzes* ad *Lycophron.* v. 349. non ignorant, imprudenterque additam, delendamque agnovit eruditiſſimus *Camerarius* ad *Ariſtotelis* Nicomach. L. VI, 12. p. 304.; quo ergo iure a *Gronovio* taxatur? Notavit id *St. Berglerus* quoque.

61. Οὗτοι μὲν οὕτω ἐσταλάδατο] In antecedentibus ſaepe reperiuntur ἐσεσάχατο, et ἐσκευάδατο· ἐσκευασμένοι ἔσαν, et ἐσταλμένοι ἔσαν. Quod hic Editiones inſidet crucem fixit grammaticis: ἐσκευάδατο *Porto* videbatur reponendum; ἐσταλάδατο *Caninio* et *Reiskio*: ſed hoc nullo modo potuit a στέλλω formari: Ionicus iste flexus, δατο, praeſertim obtinet in verbis in άζω in ίζω deſinentibus. Si vel in omnibus legeretur Codicibus ἐστελλάδατο, Codicibus antiquiorem mendam tollerem ſcribendo ἐστολάδατο· id est ἐστολισμένοι ἦσαν, vel ἔσαν ἐσταλμένοι. Forma tantum differunt Στέλλειν Στολάζειν et Στολίζειν· στολή, στολίς, et στολισμός. —— Paulo post ſcribendum, καὶ Σαλαμῖνος καὶ Ἀθηνέων· ſed haec pleraque alibi proſtant indicata. VALCKEN.

63. Εἱλίχατο μίτρῃσι οἱ βασιλῆες] De Regibus Cypriis bene; aptusne vero a capitis integumento ad *tunicas* tranſitus? Sic Cl. *de Pauw*, rogitans praeterea, an tunicis Cypriorum vulgus capita obtexerit? Hoc cum inſulſum, οἱ δὲ ἄλλοι εἶχον κιτάριας, *reliqui geſtabant cidares*, maluit, eoque magis quoniam *Pollux* X, 162. κίταριν ex *Herodoto* produxit. Cui ego ſuſpicioni, niſi *Cidaris* ſive *citaris* Perſarum eſſet, et Codd. officerent, accedere poſſem. *Tunicas* Scriptor vulgo Cypriorum tribuit, regibus negat: capitis eorum tegmen, quod reticuit, abditum tenetur in ſequentibus, τάδε ἄλλα κατάπερ Ἕλληνες. Scripſi ἀπ᾽ Ἀθηνέων ex C. 95.

71. Ὠμ-

91 Cilices, centum naves: hi circa capita fe-
rebant gentiles galeas, pro ſcutis parmulas
e crudo bovis corio factas, laneis tunicis
induti: bina ſinguli iacula geſtantes, et en-
ſem machæris AEgyptiacis perſimilem. Hi
quondam Hypachæi appellati fuerant, ſed
a Cilice Agenoris filio, viro Phœnice, il-
lud nomen acceperunt. Pamphyli, trigin-
ta naves, Græcanicis armis ornati: qui ab
illis originem ducunt, qui cum Amphilo-
cho et Calchante e Troia disiecti fuerunt.
92 Lycii præbuerunt naves quinquaginta, tho-
racibus ocreisque inſtructi; arcubus quo-
que e cornp factis, et arundineis ſagittis
ſine pennis, atque iaculis: gerentes ex hu-
meris ſuſpenſas capræ pelles, et in capiti-
bus pilea pennis circum coronata, quin et-
iam pugiones et falces. Hi e Creta oriun-
di, quondam Termilæ nominati, ſed a
Lyco Pandionis filio, viro Athenienſi, Ly-
93 cii fuerunt cognominati. Dorienſes, qui
ſunt ex Aſia, naves triginta: hi Græca
gerebant arma, e Peloponneſo propagati.
Cares, ſeptuaginta naves, cetera Græco
more ornati, ſed et falces et pugiones ge-
rebant, qui quales prius appellati fuerint,
94 in prioribus libris dictum eſt. Iones, cen-
tum naves, armati Græco ritu: qui quan-
diu in Peloponneſo regionem, quæ voca-
tur nunc Achaia, incoluerunt, et ante
adventum Danai et Xuthi in Peloponneſum,
ut Græci aiunt, vocabantur Pelasgi AEgia-
lees, *litorales*, ſed ab Ione Xuthi filio, Io-
95 nes ſunt appellati. Inſulani, naves decem
et ſeptem, armati ut Græci: et ipſi Pe-
lasgica gens, ſed mox Ionica ob eandem
cauſſam, et duodecim oppida Ionica ab
Athe-

Κίλικες δὲ ἑκατὸν παρείχοντο νέας· οὗτοι δ' [a] αὖ περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα ἐπιχώρια, [b] λαισήϊά τε εἶχον ἀντ' ἀσπίδων, ὠμοβοίης πεποιημένα, καὶ κιθῶνας εἰρινέους ἐνδεδυκότες. δύο δὲ ἀκόντια ἕκαστος καὶ ξίφος εἶχον, ἀγχοτάτω [c] τῇσι Αἰγυπτίῃσι μαχαίρῃσι πεποιημένα· οὗτοι μὲν τὸ παλαιὸν [d] Ὑπαχαιοὶ ἐκαλέοντο, ἐπὶ δὲ Κίλικος τοῦ Ἀγήνορος ἀνδρὸς Φοίνικος ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην. [e] Πάμφυλοι δὲ τριήκοντα παρείχοντο νέας, Ἑλληνικοῖσι ὅπλοισι ἐσκευασμένοι. οἱ δὲ Πάμφυλοι οὗτοι, [f] εἰσὶ τῶν ἐκ Τροίης ἀποσκεδασθέντων ἅμα Ἀμφιλόχῳ καὶ Κάλχαντι. Λύκιοι δὲ παρείχοντο νέας πεντήκοντα, θωρηκοφόροι τε ἐόντες καὶ κνημιδοφόροι· εἶχον δὲ τόξα κρανέϊνα, καὶ ὀϊστοὺς καλαμίνους ἀπτέρους, καὶ ἀκόντια· ἐπὶ δὲ, αἰγὸς [g] δέρματα περὶ τοὺς ὤμους αἰωρεύμενα· περὶ δὲ τῇσι κεφαλῇσι πίλους πτεροῖσι [h] περιεστεφανωμένους· ἐγχειρίδια δὲ καὶ δρέπανα εἶχον. Λύκιοι δὲ, Τερμίλαι ἐκαλέοντο ἐκ Κρήτης γεγονότες· [i] ἐπὶ δὲ Λύκου τοῦ Πανδίονος, ἀνδρὸς Ἀθηναίου, ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην. Δωριέες δὲ οἱ ἐκ τῆς Ἀσίης, τριήκοντα παρείχοντο νέας, ἔχοντές τε Ἑλληνικὰ ὅπλα, καὶ γεγονότες [k] ἀπὸ Πελοποννήσου. Κᾶρες δὲ, ἑβδομήκοντα παρείχοντο νέας, τὰ μὲν ἄλλα κατάπερ Ἕλληνες ἐσταλμένοι· εἶχον δὲ καὶ δρέπανα καὶ ἐγχειρίδια. οὗτοι δὲ, [l] οἵτινες πρότερον ἐκαλέοντο, ἐν τοῖσι πρώτοισι τῶν λόγων εἴρηται. Ἴωνες δὲ, ἑκατὸν νέας παρείχοντο, ἐσκευασμένοι ὡς Ἕλληνες. 410
Ἴωνες δὲ, ὅσον μὲν χρόνον ἐν Πελοποννήσῳ οἴκεον τὴν νῦν καλεομένην [m] Ἀχαιίην, καὶ πρὶν ἢ Δαναόν τε καὶ Ξοῦθον ἀπικέσθαι ἐς Πελοπόννησον, ὡς Ἕλληνες λέγουσι, ἐκαλέοντο Πελασγοὶ Αἰγιαλέες· ἐπὶ δὲ Ἴωνος τοῦ Ξούθου, Ἴωνες. Νησιῶται δὲ, ἑπτακαίδεκα παρείχοντο νέας, ὡπλισμένοι ὡς Ἕλληνες· καὶ τοῦτο Πελασγικὸν ἔθνος, ὕστερον δὲ Ἰωνικὸν ἐκλήθη κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, καὶ [n] αἱ δυώδεκα πόλιες Ἴωνες οἱ

a Abest ab utroque. *b* Exſcripſit ob λαισήϊα, quorum in vetere ſcholio ap. *Athen.* xv. p. 695. F. mentio, *Euſtath.* ad *Hom.* p. 570, 25., ὠμοβοείοις prave ſcribens. *c* Τοῖσι Αἰγυπτίοισι neglecta ſequente voce *Arch.* *d* Ἀχαιοὶ tantum *Euſtath.* in Perieg. v. 874. *e* Παμφύλιοι *Arch. Vind. Euſtath.* ad Perieg. v. 854. Conf. potius L. 1, 28. iii, 90. *f* Haec *Strabo* ſpectavit xiv. p. 984. A. In *Steph.* margine ἀποσκευασθέντων. *g* Δέρματα et αἰωρεύμενα *Paris. A. B. Arch. V. Brit. Ald.* et *Euſtath.* ad *Dion.* v. 857., ſingularem numerum *Med. Ask. Paſſ.* praeferunt. *h* Ἐστεφανωμ. *Arch. V. Euſtath.* *i* Ἐπὶ *Euſtath. Arch. V. Brit. Ask. Paſſ. Steph.* margo: alii ἀπὸ, quod nunc ſpernendum. *k* Sic *Med. Arch. Paſſ. Ask. Vind.*, olim ἐκ. *l Vallae* ridiculum *Hoetines* exploſit *Leopard.* Emend. viii, 1. *m* Ἀχαιΐην *Arch.* *n* Οἱ δυωδεκαπόλιες *Paſſ.*, qui ſtatim Ἀθηνέων cum *Med. Ask.*, male Ἀθηναίων antea.

71. Ὠμοβοίης πεποιημένα] Quod ſequitur καὶ ut ſuperfluum tollendum cenſeo, ſcribendumque ὠμοβοΐνης: in hac forma cum Edd. conſpirant Codices ſcripti iv, c. 65. Ionica ſunt βοέη et ὠμοβοέη, nempe δορά· quibusvis uſitata, ὠμοβόειος et ὠμοβόϊνος· ſupra vii, c. 76, et 79., Thracibus Aſiaticis dat ἀσπίδας ὠμοβοΐνας, et Colchis. Ubi in *Xenoph.* K. Ἀ. iv, p. 200, 17., γέῤῥα habentur δασέων βοῶν ὠμοβόεια· MS. praebet ὠμοβόϊνα et *Suidas.* Deterior eſt in Herodoteis lectio quam praebet *Euſtath.* in Il. E. p. 433, 16. Φησὶ περί τινων καὶ Ἡρόδ. ὅτι λαισήϊα εἶχον ἀντὶ ἀσπίδων ὠμοβοείοις πεποιημένα. Fiebant autem λαισήϊα ex ἀκατεργάστων βυρσῶν ſecundum eumdem ad Il. M. p. 874, 47. *ex pellibus nondum confectis* ſive *mollitis*, atque adeo ἐξ ὠμοβοΐνης. Cretenſis *Hybrias* καλὸν memorat λαισήϊον, πρόβλημα χρωτός, apud *Athen.* xv. p. 696. A. VALCKEN.

77. Οἱ δὲ Πάμφυλοι οὗτοι] Sic ſemper gentis nomen ſcribitur in Muſis; non quale Codex exhibet *Arch.* Herodotea de Pamphyliorum origine attigerunt *Strabo* xiv. p. 984. A. et *Euſtath.* ad *Dionys.* v. 854., Ἡρόδοτος φησὶν, ὅτι Παμφύλιοι εἰσὶ τῶν ἐκ Τροίας ἀποσκεδασθέντων μετὰ Ἀμφιλόχου καὶ Κάλχαντος· in his frequens vitium offert *Arch.* ἀποσκευασθέντων. —— Paulo poſt ex margine *Steph.* recipi potuiſſet Herodoteum, ἐπὶ δὲ Λύκου τοῦ Πανδίονος —— ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην. VALCKEN.

82. Αἰγὸς δέρματα &c.] Parui MSS.; cur enim numerum multitudinis, cum toties praeceſſerit, εἶχον κιθῶνας, ſpernerem? paene etiam ἐστεφανωμένους, quippe ad rem notandam abunde, admiſeram. De Termilis non repeto ex L. 1, 73., neque ex *Diodoro* xi, 3. in navium numero diſcordiam.

97. Πελασγοὶ Αἰγιαλέες] Omnis olim Peloponneſus *Pelasgia*, ſed quoniam hi maritimam ſinus Corinthiaci oram tenuerant, propterea Αἰγιαλέες. Multa viri Illuſtres *Spanhemius* ad *Callimachi* H. Del. v. 73., et *Buherius* Diſſ. Herod. C. 9. p. 92., optime *Heſychii* errorem in Αἰγιαλεῖς detegens. Falſum namque πρότερον eos Ἴωνες, poſt dein Αἰγιαλεῖς adpellatos. *Inſulani*, νησιῶται, in claſſe hac Perſica qui fuerint, praeclare *Valckenarius* Noſter patefecit ex *Diodor.* xi, 3.

100. Ἴωνες οἱ ἀπ' Ἀθηνέων] Duabus primum literis repetitis ſcribendum arbitror, Ἴωνες ὅσοι ἀπ' Ἀθηνέων· *Iones ſunt quicunque Athenis originem trahunt: Herod.* L. 1, c. 147., εἰσὶ δὲ πάντες Ἴωνες ὅσοι ἀπ' Ἀθηνῶν (Ἀθηνέων) γεγόνασι, καὶ Ἀπατούρια ἄγουσι ὁρτήν· hi paulo dicebantur ante, οἱ ἀπὸ τοῦ πρυτανηΐου τοῦ Ἀθηναίων ὁρμηθέντες καὶ νομίζοντες γενναιότατοι εἶναι Ἰώνων. Deinde voces iſtas, Ἴωνες ὅσοι ἀπ' Ἀθηνέων, huc ſuſpicor ex nota traductas, quam ex L. 1. petitam lector in ora Codicis poſuerat. Non neſcio in hac gentium recenſione noſtrum alia quoque dixiſſe, quae tradiderat explicatius alibi; verum voces iſtae, quas dicebam, hac in ſede ſatis alienae cum vicinis nexum habent nullum. *Herodotum* itaque de his inſulanis tantum ſcripſiſſe cenſeo: καὶ τοῦτο Πελασγικὸν ἔθνος, ὕστερον δὲ Ἰωνικὸν ἐκλήθη κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ αἱ δυώδεκα πόλιες· *iſta quoque gens Pelasgica; poſtea vero dicta fuit ob eamdem rationem Ionica, ob quam* xii. *civitates*: κατὰ τὸ αὐτὸ, καὶ, *aeque ac*, ſimiliter adhiberi, ſupra fuit obſervatum ad vii, c. 50. —— Inſulani hi Iones neque Chii erant nec Samii; diſtinguuntur enim a xii. civitatibus, quae in unum coaluerant reipublicae corpus, in Panionium convenire ſolitae; inter iſtas autem xii. duae erant nobiliſſimae et potentiſſimae *Chius* et *Samus*. Quia memorabantur in hac recenſione non Ἴωνες tantum, ſed et Νησιῶται, quorum illi juxta *Herodotum* quoque centum naves Regi ſubminiſtrarint, ne-

AEolenſes, Helleſpontii præter Abydenos et ex Ponto. Militares in eis Perſæ Medi et Sacæ. Qui duces claſſium item illuſtriores in ea fuere.

οἱ ἀπ' Ἀθηνέων. Αἰολέες δὲ, ἑξήκοντα νέας παρείχοντο, ἐσκευασμένοι τε ὡς Ἕλληνες, καὶ τὸ πάλαι καλεόμενοι Πελασγοὶ, [a] ὡς Ἑλλήνων λόγος. Ἑλλησπόντιοι δὲ, πλὴν Ἀβυδηνῶν· Ἀβυδηνοῖσι γὰρ προσετέτακτο ἐκ βασιλέος κατὰ χώρην μένουσι, φύλακας εἶναι τῶν γεφυρέων· οἱ δὲ λοιποὶ ἐκ τοῦ Πόντου στρατευόμενοι, παρείχοντο μὲν ἑκατὸν νέας, ἐσκευασμένοι δὲ ἦσαν ὡς Ἕλληνες· οὗτοι δὲ, Ἰώνων καὶ Δωριέων ἄποικοι. Ἐπεβάτευον δὲ ἐπὶ πασέων τῶν νεῶν Πέρσαι, καὶ Μῆδοι, καὶ Σάκαι. τουτέων δὲ ἄριστα πλεούσας παρείχοντο νέας Φοίνικες, καὶ Φοινίκων, Σιδώνιοι. τούτοισι πᾶσι καὶ τοῖσι ἐς τὸν πεζὸν τεταγμένοισι αὐτέων [b] ἐπῆσαν ἑκάστοισι ἐπιχώριοι ἡγεμόνες· τῶν ἐγὼ, οὐ γὰρ ἀναγκαίῃ [c] ἐξέργομαι ἐς ἱστορίης λόγον, οὐ παραμέμνημαι. οὔτε γὰρ ἔθνεος ἑκάστου ἐπάξιοι ἦσαν οἱ ἡγεμόνες, ἔν τ' ἔθνεϊ ἑκάστῳ ὅσαιπερ πόλιες, τοσοῦτοι καὶ ἡγεμόνες ἦσαν· εἵποντο δὲ ὡς οὐ στρατηγοὶ, ἀλλ' ὥσπερ οἱ ἄλλοι στρατευόμενοι δοῦλοι. ἐπεὶ [d] στρατηγοὶ, οἱ τὸ πᾶν ἔχοντες κράτος, καὶ ἄρχοντες τῶν ἐθνέων ἑκάστων, ὅσοι αὐτέων ἦσαν Πέρσαι, εἰρέαταί μοι. Τοῦ δὲ ναυτικοῦ ἐστρατήγεον οἵδε· Ἀριαβίγνης τε ὁ Δαρείου, καὶ Πρηξάσπης ὁ [e] Ἀσπαθίνεω, καὶ Μεγάβαζος ὁ Μεγαβάτεω, καὶ Ἀχαιμένης ὁ Δαρείου· τῆς μὲν Ἰάδος τε καὶ [f] Καρικῆς στρατιῆς, Ἀριαβίγνης, ὁ Δαρείου τε παῖς καὶ τῆς Γωβρύεω θυγατρός· Αἰγυπτίων δὲ ἐστρατήγεε Ἀχαιμένης, [g] Ξέρξεω ἐὼν ἀπ' ἀμφοτέρων ἀδελφεός· τῆς δὲ ἄλλης στρατιῆς ἐστρατήγεον οἱ δύο. τριηκόντεροι δὲ, καὶ πεντηκόντεροι, καὶ κέρκουροι, καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα [h] μακρὰ συνελθόντα ἐς τὸν ἀριθμὸν ἐφάνη τρισχίλια. Τῶν δὲ ἐπιπλεόντων μετά γε τοὺς στρατηγοὺς, οἵδε ἦσαν [i] ὀνομαστότατοι, Σιδώνιος Τετράμνηστος [k] Ἀνύσου, καὶ Τύριος [l] Μάττην Σιρώμου, καὶ

[a] Ἀρά-

Athenis. AEolenſes, ſexaginta naves, more Græco armati, et olim Pelasgi, ut apud Græcos fertur, vocati. Helleſpontii, præter Abydenos, quibus mandatum erat ab rege ut loco manerent ad pontes cuſtodiendos, ceterique e Ponto, dabant centum naves, Græce ornati, Ionum ac Dorienſium coloni. In omnibus autem navibus e- 96
pibatæ erant Perſæ et Medi et Sacæ; quarum optime navigantes præbuere Phœnices, et inter Phœnices, Sidonii. His omnibus, et item pedeſtribus eorum copiis præfecti erant populares duces: quorum ego, quia ratio hiſtoriæ non exigit neceſſario, non faciam mentionem. Neque enim ſingularum nationum duces digni memoria fuere, quarum quot urbes, tot duces extitere: ſequebantur enim non ut ductores, verum ut alii bellantes ſervi: quoniam duces, penes quos ſumma imperii erat, et ſingularum gentium principes, quinam eorum Perſæ fuerint, a me commemoratum est. Nau- 97
ticis autem hi copiis præfuere: Ariabignes Darii, et Prexaſpes Aſpathinis, et Megabazus Megabatis, et Achæmenes Darii filius. Ionicæ quidem claſſi et Caricæ Ariabignes, ex Dario et filia Gobryæ genitus: AEgyptiacæ autem Achæmenes, Xerxis ex utroque parente germanus: reliquæ autem claſſi reliqui duo. Porro triginta aut quinquaginta remorum navigia, et cercuri, cum hippagogis, longa, contracta conſtat ad tria millia perveniſſe. Eorum autem qui 98
in claſſe erant, ſecundum duces, illuſtriſſimi fuere, Sidonius Tetramneſtus Anyſi filius, et Tyrius *Mapen Siromi*, et

Ara-

a Deest *Paſſ.* Post nonnulla οἱ δὲ λοιποὶ οἱ ἐκ τοῦ verius erit, uti C. 101. *b* Ἐπῄεσαν *Arch.* *c* Ἐξείργομαι margo *Steph. Arch. V. Paſſ.* Mox ἐπάξιοι ἔσαν *Vind.* et Ed. Genev., olim ἀπάξιοι. *d* Στρατηγοὶ οἱ τὸ πᾶν *Arch. Brit. Ask. Valla*: interponebatur στρατηγοί τε καὶ ἄρχοντες. Statim οἵδε ante Ἀριαβ. abest *Paſſ. Ask.* ſine cauſſa. *e* Ἀσπαθήνεω *Arch. Valla.* *f* Καρίης idem, non male. Vid. *Steph. Byz.* in Καρία, et L. I, 171., ubi utrumque. *g* Δαρείου *Arch.* prave. Vide III, 12. *h Med. Paſſ. Ask.*, in aliis μακρὰ uti *Ald.* &c. *i* Οἱ ὀνομ. *Ask.*. στρατηγοὺς praecedentes negligit *Arch.* *k Med. Paſſ. Ask.*; ceteri Ἀλλήστου. *l* Μάρτην *Med.*, Μάττην *Paſſ. Ask.*, Μάπην *Arch. V. Vall. Ald. Brit. Paris. A. B.*, tum Σιρώμου *Med. Paſſ. Ask.*, Σιρώνου ceteri.

nequis erraret, *Diodorus Sic.* XI, c. 3., Ἴωνες, ait, μετὰ Χίων καὶ Σαμίων ἑκατὸν *centum naves* παρέσχοντο· —— Νησιῶται δὲ πεντήκοντα· quinam inſulani ſint intelligendi declarant haec proxima *Diodori*: τὰς γὰρ νήσους τὰς ἐντὸς Κυανέων καὶ Τριοπίου καὶ Σουνίου προσηγμένος ἦν ὁ βασιλεύς· ſi nempe comparentur cum his *Herodoti*, inſulanos deſignantis Ionas et colonos Athenienſium: tales erant ſecundum Noſtrum *Cei*, *Naxii*, *Siphnii*, *Seriphii*, L. VIII, c. 46. Κεῖοι (Κέιοι) —— ἔθνος ἐὸν Ἰωνικὸν ἀπὸ Ἀθηνέων. —— Νάξιοι — εἰσὶ Ἴωνες ἀπ' Ἀθηνέων γεγονότες· c. 48., Σίφνιοι καὶ Σερίφιοι — Ἴωνες ἐόντες ἀπ' Ἀθηνέων. *Thucydidi* praeter ceteras gentes in Siciliam Athenienſes ſequuti narrantur VII, c. 57., ex Ionia Mileſii, Samii, Chii; ex inſulis Κεῖοι καὶ Ἄνδριοι καὶ Τήιοι, —— Ἴωνες ὄντες καὶ ἀπ' Ἀθηναίων. Sed ex media erant Ionia Τήιοι (Τέων γὰρ μέσον εἶναι Ἰωνίης ait *Herod.* I, c. 170., et *Steph. Byz.*) apud *Thucydiden* itaque me iudice non Τήιοι, ſed memorari debuerunt Τήνιοι· *Tenus* Andro erat inſula vicina: Τήνῳ συνάπτουσ' Ἄνδρος ἀγχιγείτων. *AEſchylo* Perſis v. 888., utraque Athenienſium colonia. *Tenios* inter inſulanos noſtro quoque loco cenſendos liquet ex *Herod.* VIII, c. 82. Inſulae autem, *Cea*, *Naxus*, *Siphnus*, *Seriphus*, *Andrus*, *Tenus*, omnes erant intra promontoria Triopium et Sunium poſitae; quas hic intelligi monſtrat *Diodorus*. Apud *Pauſan.* V, p. 437. ex Olympiaca tabula memorantur qui praelio ad Plataeas interfuerint; praeter ceteros νησιῶται Χίοι καὶ Μιλήσιοι· —— deinceps, ἐκ δὲ Αἰγίου (L. Αἰγαίου, *ex AEgaeo mari*,) καὶ τῶν Κυκλάδων, οὐ Τήνιοι μόνοι, ἀλλὰ καὶ Νάξιοι, καὶ Κύθνιοι· in his pro Χίοι καὶ Μιλήσιοι corrigendum Κεῖοι καὶ Μήλιοι· de *Meliis* agentem, in *Mileſios* transmutatis a librariis, Clar. *Weſſelingium Pauſaniae* locus praeterire non potuit ad *Diodor. Siculi* T. I. p. 405. VALCKEN.

9. Ἐπεβάτευον δὲ] Laurentius ex vero. Inſulae civitatesque πληρώματα navium, ut *Diodorus*, ſive *remiges* ex ſuis ſuppeditarunt: in iisdem pugnaturi Perſae, Medi, Sacae, callide profecto, ſtationem habebant. Hoc ἐπιβατεύειν inf. C. 181., tales ἐπιβάται Athenis atque in Ionia, *Porphyrio* Q. Homer. I. teſtificante.

15. Ἐπάξιοι ἔσαν] *Porti* et Editoris *Genevenſis* coniectura ſuum ſibi tibicinem habet. Alienum certe et *indignum* ἀπάξιος erat, levique lapſu ex legitima ſcriptura progenitum. Legebatur ap. *Philoſtratum* L. II. Vit. Sophiſt. XI, 1. ἐπεφθέγξατο ἀπάξιον τοῦ ἀνδρὸς, nunc *Olearii* cura ἐπάξιον, uti decebat. *Sophocles* Oed. Colon. v. 474. Ἐπάξιος μὲν Οἰδίπους κατοικτίσαι, *dignus et commiſeratione.* Sed pluribus in re manifeſta non opus, nedum ut operoſe doceatur, neceſſariam trium vocum τε καὶ ἄρχοντες fuiſſe expulſionem. Sequuntur continuo ἄρχοντες ſingularum gentium praefecti, hic turbabant. Στρατηγοὺς, penes quos ſumma imperii, et ἄρχοντας ſollicite diſtinxerat et annumeraverat C. 81, 82.

17. Ὥσπερ οἱ ἄλλοι στρατευόμενοι] Sequentem vocem δοῦλοι ſi qui Codices omitterent ad iſta ſuſpicarer adiectam; e quibus lector ſatis intelligebat tanquam Regis militaſſe *ſervos*, ſicut ipſius imperio velut δεσπότου ſubditi habebantur omnes δοῦλοι, dicebanturque: Artemiſia ad Xerxem VIII, c. 102, σὸν τὸ ἔργον, ὦ δέσποτα γίνεται· οἱ σοὶ γὰρ δοῦλοι κατεργάσαντο· c. 68, 3., σοὶ, ἐόντι ἀρίστῳ ἀνδρῶν πάντων, κακοὶ δοῦλοι εἰσι. VALCKEN.

32. Μάπην] Codd. copia huic primas dat: *Medic.* Μάρτην ſolivagum est. Poſſem ex Phoenicum ſermone illi titulo ſpeciem parare, et Εἰρώμου, quomodo *Hiramus* ap. *Ioſeph.* L. I. in Apion. C. 18., ſi fingeretur, longe lateque excurrere. At cui bono? cum verior

ſcri-

Aradius Merbalus Agbali, et Cilix Syenneſis Oromedontis, et Lycius Cyberniſcus Sicæ filius. Cyprii autem, Gorgus Cherſis, et Timonax Timagoræ filius. Carum vero Hiſtiæus Tymnis, et Pigres Seldomi, et Damaſithymus Candaulis filius.
99 Aliorum nunc præfectorum mentionem facere ſuperſedeo, tanquam non neceſſe habens. Verum Artemiſiæ præcipua me tenet admiratio, mulieris expeditionem adverſus Græciam ſequutæ: quæ defuncto viro, et ipſa tyrannidem obtinens, quum et filius ei eſſet adoleſcens, præſtantia animi atque virilitate in militiam conceſſit nulla adacta neceſſitate. Nomen ei erat Artemiſiæ, Lygdamis filiæ, paternum genus ex Halicarnaſſo, maternum e Creta. Imperans hæc Halicarnaſſenſibus, et Cois, et Niſyriis, et Calydniis, quinque cum navibus venit, et univerſæ claſſis poſt Sidonias, naves præbuit celebratiſſimas. Eadem apud regem optimas inter omnes ſocios ſententias dixit. Quas civitates recenſui ſub illius imperio fuiſſe, earum univerſam gentem annuo Doricam eſſe; Halicarnaſſenſes quidem Trœzenios, ceteros autem Epidaurios. Hactenus de nautico exercitu.
100 Xerxes, inito copiarum numero, militibus compoſitis, concupivit illos luſtrando oculis obire: quemadmodum et fecit. Itaque inſcenſo curru unamquamque nationem luſtrans, percontabantur; quam profeſſionem ſcribæ excipiebant, donec ab extremis ad extremos equitum peditumque perventum eſt. Hoc perfecto, et navibus in mare deductis, ibi Xerxes e curru in navem Sidoniam tranſcendit: reſidensque ſub aureo tabernaculo, prætervehensque navium proras ſciſcitabatur de ſingulis itidem ut de terreſtri exercitu fecerat, deſcribique jubebat. Enimvero navarchi productas a litore quatuor fere plethrorum ſpatio

[a] Ἀράδιος Μέρβαλος Ἀγβάλου, καὶ Κίλιξ Συέννεσις Ὠρομέδοντος, καὶ Λύκιος Κυβερνίσκος Σίκα· καὶ Κύπριοι, [b] Γόργος τε Χέρσιος, καὶ [c] Τιμῶναξ ὁ Τιμαγόρεω· καὶ Καρῶν, Ἱστιαῖός τε ὁ Τύμνεω, καὶ [d] Πίγρης ὁ Σελδώμου, καὶ Δαμασίθυμος ὁ Κανδαύλεω. Τῶν μέν νυν ἄλλων οὐ παραμέμνημαι ταξιάρχεων, ὡς οὐκ ἀναγκαζόμενος· Ἀρτεμισίης δὲ, τῆς μάλιστα [e] θῶυμα ποιεῦμαι, ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατευσαμένης γυναικὸς, ἥτις ἀποθανόντος τοῦ ἀνδρὸς, αὐτή τε ἔχουσα τὴν τυραννίδα, καὶ παιδὸς ὑπάρχοντος νεηνίεω, ὑπὸ [f] λήματός τε καὶ ἀνδρηΐης ἐστρατεύετο, οὐδεμιῆς οὔσης ἀναγκαίης. [g] οὔνομα μὲν δὴ ἦν αὐτῇ Ἀρτεμισίη, θυγάτηρ δὲ ἦν Λυγδάμιος· γένος δὲ [h] ἐξ Ἁλικαρνησσοῦ, τὰ πρὸς πατρὸς, τὰ μητρόθεν δὲ, Κρῆσσα. ἡγεμόνευε δὲ Ἁλικαρνησσέων τε καὶ Κῴων καὶ Νισυρίων τε καὶ Καλυδνίων, πέντε νέας παρεχομένη· καὶ συναπάσης τῆς στρατιῆς, μετά γε τὰς Σιδωνίων, νέας [i] ὀνδοξοτάτας παρείχετο· πάντων δὲ τῶν συμμάχων γνώμας ἀρίστας βασιλέϊ ἀπεδέξατο. τῶν δὲ κατέλεξα πολίων ἡγεμονεύειν αὐτὴν, τὸ ἔθνος ἀποφαίνω πᾶν ἐὸν Δωρικόν· [k] Ἁλικαρνησσῆας μὲν, Τροιζηνίους· τοὺς δὲ ἄλλους, Ἐπιδαυρίους. ἐς μὲν τοσόνδε ὁ ναυτικὸς στρατὸς εἴρηται. Ξέρξης δὲ ἐπεὶ ἠρίθμησέ [l] τε, καὶ διετάχθη ὁ στρατὸς, ἐπεθύμησε αὐτός σφεας διεξελάσας θεήσασθαι· μετὰ δὲ, ἐποίεε ταῦτα, καὶ διεξελαύνων ἐπ' ἅρματος παρ' ἔθνος [m] ἓν ἕκαστον, ἐπυνθάνετο. καὶ ἀπέγραφον οἱ γραμματισταί· ἕως ἐξ ἐσχάτων ἐς ἔσχατα ἀπίκετο καὶ τῆς ἵππου καὶ τοῦ πεζοῦ. ὡς δὲ ταῦτά οἱ ἐπεποίητο, τῶν νεῶν κατελκυσθεισέων ἐς θάλασσαν, ἐνθαῦτα ὁ Ξέρξης μετεκβὰς ἐκ τοῦ ἅρματος ἐς νέα Σιδωνίην, ἵζετο ὑπὸ σκηνῇ χρυσέῃ· καὶ παρέπλεε παρὰ τὰς πρῴρας τῶν νεῶν, ἐπειρωτῶν τε ἑκάστας [n] ὁμοίως ὡς καὶ τὸν πεζὸν, καὶ ἀπογραφόμενος· τὰς δὲ νέας οἱ ναύαρχοι ἀναγαγόντες [o] ὅσον τε τέσσερα πλέθρα ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ, ἀνεκώχευον, τὰς 41 X

[a] Optime *Med. Ask. Paſſ.*, alii Ἀράδιος· porro Μέρβαλος *Arch. Vind. Paſſ.* ora *Steph. Valla*: antea Νέρβαλος. Tum Ἀββάλου *Arch. V. Valla* et *Ald.*, editum venit ex *Med. Paſſ. Ask.* [b] Γόργος *M. Arch. V.* ora *Steph. Valla*, vere. Vid. VIII, 11. olim Γέρτος. [c] Τιμωνὰξ *Arch. Vind. Valla.* [d] *Med. Paſſ. Ask. Brit.*, Πίγρησσος Σελδ. *Arch.* cum *Valla*, tum ὁ Ὑσσελδώμου *Paſſ. Ask. Steph.* ora. Πύγρης *Ald.* [e] Θῶμα *Arch. Ask.* [f] *Arch. Vind. Suid.* in Voc. et *Edit. Genev.*, λήμματος olim. [g] Ἐούσης οἱ ἀναγκ. *Vind.* eleganter. [h] Omittunt praepoſitionem *Med. Paſſ. Ask.* [i] Εὐδοξοτάτας ora *Steph. Arch. V. Paſſ. Brit.* [k] Ἁλικαρνησσέας *Arch. V.*, uti ſupra. [l] Deeſt *Arch.*, tum συνετάχθη in *Steph.* margine. [m] Non legit ἓν *V. Arch.* [n] Hoc negligit *Arch.*, ὡς vero *Paſſ. Med. Paris. A. B. V. Brit. Ald.*, tum ἀνάγοντες *V. Arch.* [o] Ὅσον τε *Med. Paſſ. Ask.*, at ὅσον tantum *Arch.*

ſcriptura necdum definita, et cognominum barbaricorum originatio dubii ſit pleniſſima. Placuit tamen Μέρβαλος, quod Phoenicum nomen ap. *Joſeph.* I. Cont. Ap. C. 21. *Syenneſis* apud Cilices titulus locum accepit L. I, 74., ſicuti *Gorgus*, ſic adpellabatur, Cherſis F., L. V, 104. et VIII, 11.

39. Ἀρτεμισίης δ. τ. μ. θῶυμα π.] Hanc ab Halicarnaſſenſe ſaepius elegantiſſimis verbis ornatam *Plutarchus* indignatur de *Herod.* Malign. p. 869. F. 873. E. hinc explicandum, quod ſcribit p. 868. A. *Herodotum*, Ἁλικαρνασσέων περιεχόμενον, οἳ Δωριεῖς ὄντες μετὰ τῆς γυναικωνίτιδος ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἐστράτευσαν. Halicarnaſſenſes, origine Dorienſes, Regina bellatrix ducebat Artemiſia, θυγάτηρ Λυγδάμιος. Duarum, quae hoc inſignes nomine claruerunt, iuxta *Harpocrat.* ἡ μὲν πρώτη (γέγονε) κατὰ τὰ Περσικὰ, θυγάτηρ Λυγδάμιδος ſic ex *Herod.* et aliunde patris ibi nomen reſtituit *H. Vales.* Quae diverſis in locis de Artemiſia noſter, paucis enarrat *Polyaen.* VIII, c. 53. VALCKEN.

42. Ὑπάρχοντος νεηνίεω] Fortaſſe *Lygdamis*, quem paucos poſt annos tyrannum Halicarnaſſus experta fuit in *Suidae* Πανύασις, avo materno cognominis. Illud enim et *Artemiſiae* nomen in urbis eius tyrannis haud inſolens. De λήματος voce ſatis ad L. V, 72.

48. Καὶ Καλυδνίων] Ex *Galei* explorata opinione Καλυνδέων oportuerat, uti L. VIII, 87.; nam Καλυμνίων, quo modo *Dio Chryſ.* Or. XXXI. p. 326. A., etſi prope abeat et eoſdem inſulares, *Strabone* indice L. X. p. 749. B., deſignet, non erit praeſtantior ſcriptura. At naves illae quinque, ab Artemiſia praebitae, augebunt catalogum MCCVII. Cap. 89. et 184., niſi ſi inter illas LXX. naves cenſeantur, a Caribus claſſi Perſicae additas; quod quidem vero congruens opinor. Halicarnaſſus Cariae metropolis erat; ex Carum ducibus Damaſithymus C. 98., ille ipſe, qui Calyndenſium navi, et ſociae, φιλίῳ, Artemiſiae, praeerat L. VIII, 87. Sic numero navium, finito ab *AEſchylo* et *Herodoto*, conſtans ratio durabit. Εὐδοξοτάτας inprobaſſe ob rariorem eius uſum videntur plerique.

66. Ὁμοίως ὡς καὶ τὸν πεζὸν] Fortaſſis alterutrum inducendum: Malim ὡς, ſine quo ſalva oratio. Sic C. 115. οἰκεόντων ὁμοίως, καὶ τῶν πρότερον κατέλεξα. Addicunt etiam ſcripti libri. In ſequentibus poſt ἀνακώχευον interpunxi monitu *Porti*. Μετωπηδὸν in navium ordinibus, quando obverſis in hoſtem proris procedunt ap. Schol. *Thucydidis* II, 90., aut aequata ſerie ſtant. De carris, hoſti aequatis frontibus obiectis, τὰς ἁμάξας μετωπηδὸν στήσας *Procopius* B. Vand. II, 17.

66. Ἀπογραφόμενος] Quae Xerxes ἀπεγράφετο, *curabat adnotari*, illa ἀπέγραφον οἱ γραμματισταί, ut ait *Herod.*, obſervato formarum diſcrimine. Frequenter in iſtum ſenſum adhibetur medium ἀπογράφεσθαι rarius ſimplex γράφεσθαι occurrens *Herod.* I, c. 82. *Xenoph.* Ἀπομν. IV. p. 469, 11. ἃ οἱ πολῖται ἐγράψαντο ſunt, *quae cives ſcribi curarunt*: Oecon. p. 493, 4. οὐκ ἀρκεῖν δοκεῖ τοῖς πολίταις ἢν νόμους καλοὺς γράψωνται quae paulo ante leguntur p. 492, 32., ἀπαριθμήσαντες καὶ γραψάμενοι ἕκαστα Cicero convertit apud *Columellam* de

τὰς πρώρας ἐς γῆν τρέψαντες πάντες μετωπηδὸν, καὶ ἐξοπλίσαντες τὰς ἐπιβάτας ὡς ἐς πόλεμον. ὁ δ', αὐτὸς τῶν πρωρέων πλέων ἐθηεῖτο καὶ τοῦ αἰγιαλοῦ. Ὡς δὲ καὶ ταύτας διεξέπλωσε, καὶ ἐξέβη ἐκ τῆς νεὸς, μετεπέμψατο Δημάρητον τὸν Ἀρίστωνος συστρατευόμενον αὐτῷ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. καλέσας δὲ αὐτὸν, εἴρετο τάδε, „ [a] Ὦ Δημάρητε, νῦν μοί σε „ ἡδύ τι ἐστὶ ἐπείρεσθαι τὰ θέλω. σὺ εἶς Ἕλλην τε, „ καὶ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι σεῦ τε καὶ τῶν ἄλλων „ Ἑλλήνων τῶν ἐμοὶ ἐς λόγους [b] ἀπικνεομένων, πό„ λιος οὔτ' ἐλαχίστης, [c] οὔτ' ἀσθενεστάτης. νῦν ὦν μοι „ τόδε φράσον, εἰ Ἕλληνες ὑπομενέουσι χεῖρας ἐμοὶ „ ἀνταειρόμενοι. οὐ γὰρ, ὡς [d] δοκέω ἐγὼ, οὐδ' εἰ πάν-
412 „ τες Ἕλληνες, καὶ οἱ λοιποὶ [e] οἱ πρὸς ἑσπέρης οἰ„ κέοντες ἄνθρωποι συλλεχθείησαν, οὐκ ἀξιόμαχοί „ εἰσι ἐμὲ ἐπιόντα ὑπομεῖναι, μὴ ἐόντες ἄρθμιοι. ἐθέ„ λω μέντοι καὶ τὸ ἀπὸ σεῦ, ὁκοῖόν τι λέγεις περὶ „ αὐτέων, πυθέσθαι". ὁ μὲν ταῦτα εἰρώτα· ὁ δὲ, ὑπολαβὼν ἔφη, „ [f] Ὦ βασιλεῦ, κότερα ἀληθηΐῃ „ χρήσομαι πρὸς σε, ἢ ἡδονῇ;" ὁ δέ μιν ἀληθηΐῃ [g] χρήσασθαι ἐκέλευε, φὰς οὐδέν οἱ ἀηδέστερον ἔσεσθαι ἢ πρότερον ἦν. Ὡς δὲ ταῦτα ἤκουσε Δημάρητος, ἔλεγε τάδε, „ Βασιλεῦ, ἐπειδὴ ἀληθηΐῃ [h] διαχρήσασθαι πάντως [i] με κελεύεις ταῦτα λέγοντα, τὰ „ μὴ ψευδόμενός τις ὕστερον ὑπὸ σεῦ ἁλώσεται, τῇ „ Ἑλλάδι πενίη μὲν [k] αἰεί κοτε σύντροφός ἐστι· ἀρετὴ „ δὲ ἔπακτός ἐστι, ἀπό τε σοφίης κατεργασμένη καὶ „ νόμου ἰσχυροῦ· τῇ [l] διαχρεωμένη ἡ Ἑλλὰς, τήν „ [m] τε πενίην ἀπαμύνεται, καὶ τὴν δεσποσύνην. αἰ„ νέω

tio naves ſtabilierant, converſis ad terram proris, omnes verſus frontem, propugnatoribus quoque tanquam ad prœlium armatis; quos Xerxes inter proras et litus navigans conſpicabatur. Ubi autem et claſſem 101
luſtravit, egreſſus navi arceſſivit Demaratum Ariſtonis filium, comitem huius adverſus Græciam expeditionis, eique arceſſito ita inquit, Demarate, iuvat nunc me quæ cupio abs te interrogare, qui et Græcus es, et non ex minima neque maxime invalida civitate, ut audio tam ex te quam ex aliis Græcis, qui in ſermones mecum veniunt: nunc igitur hoc mihi expone, nunquid Græci ſuſtinebunt manus contra me levare: nam, ut ego opinor, nec ſi omnes Græci ac ceteri ad occaſum incolentes homines congregarentur, pares eſſent ad me invadentem ſuſtinendum, ſiquidem non ſint concordes. Libet tamen mihi abs te audire quid de hoc dicas. His verbis ille interrogavit. Demaratus autem excipiens, Utra, inquit, apud te rex utar, veritate an iucunditate? Ille ut veritate uteretur iubere: neque enim ſibi ob id eum minus iucundum fore, quam antea fuiſſet. Hoc ubi Demara- 102
tus audivit, Quoniam, inquit, me iubes, rex, omnino veritatem proloqui, ea dicentem ob quæ nemo mendacii poſtea a te convincetur; Græcia ſemper quidem alumna fuit paupertatis, virtus autem adventitia, ſapientia et legibus culta ſeveris, quam uſurpans Græcia, et paupertatem abigit et dominatum.

a Praetereunt ὦ *Arch. V. Paſſ. Ask.*, porro ἡδύ ἐστὶ *Arch. V.* et εἴρεσθαι cum *Brit. Paſſ.* oraque *Steph.* *b* Ἀπικομένων *Arch. V.* *c* Non ſunt haec duo in *Arch. V. Valla*, legentibus οὐκ ἐλαχ. *d* Ἐγὼ δοκ. iid. et *Paſſ. Ask.* *e* Abest *Arch. V.* *f* Etiam hoc, pariterque *Paſſ. Ask. Brit.* *g* Χρήσασθαι *Paſſ. Ask.*, tum φὰς negligitur ab *Arch. V.* *h* Χρήσασθαι margo *Steph. Arch. Vind.*, vulgatum habet *Stob.* Serm. VII. p. 90. *i* Abest *Paſſ.* et *Stob.* *k* Αἰεί κοτε *Stob. Arch. V. Brit. Paris. A. B. Ald.*, αἰεὶ tantum *Med. Paſſ. Ask.* Porro σύντροφος σύνεστι *Arch. V. Stob.* *l* Διαχρεωμ. *Stob.* *m* Abest *Arch. V.* Δεσποσύνην hinc notavit gloſſa *San-German.*

R. R. p. 781., *adnumerata ipſi exſcripſimus:* malim interpretari, *adnumerata adnotari curavimus ſingula.* In *Demoſth.* p. 50, 19., τριήρεις κατασκευάζεται καὶ νεωσοίκους οἰκοδομεῖται· recte *Ulpian.* Κατασκευάζεται, ἀντὶ τοῦ κατασκευασθῆναι ποιεῖ· c. Mid. p. 323, 30. τοὺς στεφάνους, οὓς ἐποιησάμην ἐγώ· *aureas coronas, quas faciendas curaveram.* VALCKEN.

73. Δημάρητον τὸν Ἀρισ.] Nihil horum, quae Demarato tribuit noſter in ſeqq., ſed illa duo praeſertim Xerxi Demaratum facit dicentem *Seneca* de Benef. VI, c. 31., quae Regi ſecundum *Herodotum* VII, c. 49., obiecerat Artabanus: contra patruum Regis Artabanum ubi tantum commemorant *Plutarchus*, *Iuſtinus*, alii; in iſtam ſcenam Demaratum nobis introduxit *Herod.* VII, c. 3., qui propterea *Suidae* dicitur, in Δημάρατος, συμπράξας εἰς τὴν βασιλείαν τῷ Ξέρξῃ. —— Quae ſequuntur: νῦν μοί σε ἡδύ τι ἐστὶ ἐπείρεσθαι τὰ θέλω· aliquoties expreſſit *Pauſan.* VIII. p. 679. IX. p. 768. apud *Plutarch.* de Muſica p. 1141. D. *Pherecrates* Com. σοὶ κλύειν Ἐμοί τε λέξαι θυμὸς ἡδονὴν ἔχει. VALCKEN.

84. Μὴ ἐόντες ἄρθμιοι] *Hereſbachii*, μὴ ἐόντες ἀριθμιοι, *ſint innumerabiles*, emendationem, ſive corruptelam verius, *P. Leopardus* Emend. VIII, 1. traduxit. Ἄρθμιοι *concordes.* Ἀθηναίων ἡμῖν μὴ ἐόντων ἀρθμίων IX, 9. *Theognis*, Οὐ ποτ' ἂν ἀλλήλοις ΑΡΘΜΙΟΙ οὐδὲ φίλοι. Alia de hoc genere *Franc. Nanſius* ad *Nonni* Paraphr. *Ioan.* C. XIII. v. 157. et *Barneſius* in Hymn. *Homeri* Mercur. v. 521., *Bern. Martini* imprudentiam caſtigans.

91. Ἀληθηΐῃ διαχρήσασθαι] Satis χρήσασθαι fuerat, ſimili in re frequentatum, ut nuper Cel. *Hemſterhuſius* ubertim ad *Callimachi* H. Dian. v. 69., niſi compoſiti conditio eadem foret, inque Muſis creberrimi. Inſequens ταῦτα λέγοντα non illepide convertitur in ταῦτα λεκτέα *ea dicenda erunt, quae* — a Cl. *de Pauw*, ſed praeter Codd. voluntatem. Tendit vulgatum easdem in partes.

91. Ἐπειδὴ ἀληθηΐῃ διαχρήσασθαι] Omiſſa vocula τὰ proxima ſic exhibet ſcripta *Stobaeus* p. 90., πάντως κελεύεις ταῦτα λέγοντα, μὴ ψευδ. mihi non omittenda, et ſententia contracta ſic videtur explenda, ac ſi ſcriberetur: ἐπειδή με ταῦτα λέγοντα κελεύεις ἀληθηΐῃ χρήσασθαι, [λέξω,] τὰ [λέξας] μὴ ψευδόμενός τις ὕστερον ὑπὸ σεῦ ἁλώσεται· *quandoquidem his de rebus verba facientem me iubes ad veritatem loqui, ea dicam, quae qui dixerit a te postea non arguetur mendacii.* —— Paulo ante rogaverat, κότερα ἀληθηΐῃ χρήσομαι πρὸς σὲ, ἢ ἡδονῇ; *utrum ad veritatem loquar, an ad voluntatem?* *Cicero* de Amicit. c. 25., *vitium* eſſe ſcribit *levium hominum atque fallacium, ad voluntatem loquentium omnia, nihil ad veritatem;* πρὸς χάριν, ſive πρὸς ἡδονὴν λεγόντων. *Euripidis* est fragm. in *Stobaei* Tit. XIII. primum: Πότερα θέλεις σοι μαλθακὰ ψευδῆ λέγω, Ἢ σκλήρ' ἀληθῆ, φράζε· σὴ γὰρ ἡ κρίσις. *Grotius: Rigidine veri, mollis an mendacii Malis loquelas, ede; nam datur optio.* Difficile, quod feciſſe ſe ſcribit *Apollon. Tyan.* Epiſt. 45. VALCKEN.

94. Πενίη μὲν αἰεί κοτε σύντροφός ἐστι] Comparatur *Luciani* Nigr. C. 12. αἱ φιλοσοφία καὶ πενία σύντροφοί εἰσι. neque immerito. Talia in eodem, *Polybio*, *Diodoro Sic.* atque aliis plurima. Σύνεστι non diſplicet, artam familiaritatem exprimens. Notiſſima omnibus συνεῖναι κόπῳ, οἰκουρίᾳ συνεῖναι, γεωργίᾳ, πράγμασι &c. Ceterum αἰεί κοτε vim deprecatur.

94. Τῇ Ἑλλάδι πενίη μ. ἀεί κοτε σ.] Reſtituetur vox perperam eiecta αἰεί κοτε σύντροφος σύνεστιν, quod est in *Stobaei* Florileg. neque hoc forte reiiciendum. Graecia, natura pauper, virtutis fuit et ſapientiae gymnaſium: ἀρετὴ δὲ ἔπακτός ἐστι· id est διδακτόν· Opponuntur τὸ διδακτὸν, et τὸ ἐν τῇ φύσει. *Epicharmi* dictum est: Ἁ δὲ μελέτα φύσιος ἀγαθᾶς πλεῖονα δωρεῖται φίλοις. *Democriti:* Πλεῦνες ἐξ ἀσκήσιος ἀγαθοὶ γίνονται, ἢ ἀπὸ φύσιος. *Doctrina ſed vim promovet inſitam, Horatii.* De Graecia quoque artium magiſtra veriſſimum fuit illud *Theocriti* Eid. XXI, 1. Ἁ πενία, Διόφαντε, μόνα τὰς τέχνας ἐγείρει· Αὐτὰ τῶ μόχθοιο διδάσκαλος. *Paupertas omnes artes perdocet, ubi quem attigit, Plautus* Stichi 1, 3, 24. *Euripidis* ex Polyido. Πενία δὲ σοφίαν ἔλαχε, habet *Zenobius* Cent. V, Pr. 72. VALCKEN.

6. Ἠ

tum. Ita laudo quidem omnes Græcos, qui circa Dorica illa loca incolunt: ſed non de cunctis eis hæc verba faciam, verum de Lacedæmoniis ſolis. Iam primum fieri non poterit, ut tuas voces admittant, afferentes Græciæ ſervitutem: deinde venient tibi obviam ad pugnandum, etiam ſi ceteri Græci omnes ſentiant tecum. Neque vero de numero eorum quæras, quot illi ſint, qui hoc facere poſſint: nam ſi in exercitu eorum mille fuerint, ii tecum congredientur; et item ſive pauciores ſive etiam plures.

103 Hæc quum audiſſet Xerxes, cachinnans inquit, Demarate, quodnam extuliſti verbum? mille omnino viros cum tanto exercitu congreſſuros? Agedum, dic mihi, nonne teipſum ais iſtorum virorum fuiſſe regem? viſne igitur ſine mora tu cum decem viris dimicare? Quod ſi veſtri populares omnes tales ſunt, quales tu prædicas, profecto ſecundum veſtra inſtituta decet te, qui illorum es rex, ad duplum comparari: nam ſi denis e meo exercitu ſinguli eorum pares ſint, iure abs te poſco, ut viginti ſis par; ita verba quæ dixiſti, comprobabuntur. Atqui ſi tales ſunt illi ac proceritate tanti, qualis tu, ac Græci qui in colloquium meum venerunt, tantopere gloriamini, vide ne fruſtra id inſolenterque faciatis: nam age intelligam quacunque probabilitate, unde fieri queat, ut mille aut decem millia vel etiam quinquaginta millia hominum, qui pariter omnes liberi, nec unius imperio ſubiecti, tanto exercitui obſiſterent: quum ſimus nos plures quam milleni ad ſingulos eorum, ſi fuerint quinque millia. Nam ſub uno, quemadmodum apud nos fit, imperatore milites, illius metu etiam contra ſuam ipſorum naturam meliores efficiuntur, adactique flagello, vel pauciores adverſus plures eunt: iidem remiſſo libero ſibi arbitrio, neutrum horum facerent. Adeo opinor Græ-

,, νέω μέν νυν [a] πάντας Ἕλληνας τοὺς περὶ κείνους τοὺς Δωρικοὺς χώρους οἰκημένους· ἔρχομαι δὲ λέξων οὐ περὶ πάντων τούσδε τοὺς λόγους, ἀλλὰ περὶ Λακεδαιμονίων μούνων· πρῶτα μὲν, ὅτι οὐκ ἔστι ὅκως κοτὲ [b] σοὺς δέξονται λόγους δουλοσύνην φέροντας τῇ Ἑλλάδι· αὖτις δὲ, ὡς ἀντιώσονταί τοι ἐς μάχην, καὶ ἢν οἱ ἄλλοι Ἕλληνες πάντες τὰ σὰ φρονέωσι. ἀριθμοῦ δὲ πέρι, μὴ πύθῃ ὅσοι τινὲς ἐόντες ταῦτα ποιέειν οἷοί τέ εἰσι· ἤν τε γὰρ τύχωσι ἐξεστρατευμένοι χίλιοι, οὗτοι [c] μαχέσονταί τοι, ἤν τε ἐλάσσονες τουτέων, ἤν τε καὶ πλεῦνες". Ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης, γελάσας ἔφη, ,, Δημάρητε, οἷον ἐφθέγξαο ἔπος, ἄνδρας χιλίους στρατιῇ τοσῇδε μαχέσασθαι; ἄγε, εἰπέ μοι, [d] σὺ φὴς τουτέων τῶν ἀνδρῶν αὐτὸς βασιλεὺς γενέσθαι; σὺ ὦν [e] ἐθελήσαις αὐτίκα μάλα πρὸς ἄνδρας δέκα [f] μάχεσθαι, καί τοι εἰ τὸ πολιτικὸν ὑμῖν πᾶν ἐστι τοιοῦτον οἷον σὺ [g] διαιρέεις, σέ γε τὸν κείνων βασιλῆα πρέπει πρὸς τὸ διπλήσιον ἀντιτάσσεσθαι κατὰ νόμους τοὺς ὑμετέρους. εἰ γὰρ κείνων ἕκαστος δέκα ἀνδρῶν τῆς στρατιῆς τῆς ἐμῆς ἀντάξιός ἐστι, [h] σὲ δέ γε δίζημαι εἴκοσι εἶναι ἀντάξιον· καὶ οὕτω μὲν ὀρθοῖτ' [i] ἂν ὁ λόγος ὁ παρὰ σεῦ εἰρημένος. εἰ δὲ τοιοῦτοί τε ἐόντες, καὶ μεγάθεα τοσοῦτοι [k] οἷος σύ τε καὶ οἱ παρ' ἐμὲ φοιτῶσι Ἑλλήνων ἐς λόγους, αὐχέετε τοσοῦτον, [l] ὅρα μὴ μάτην κόμπος ὁ λόγος οὗτος ὁ εἰρημένος εἴη· ἐπεὶ φέρε ἴδω παντὶ τῷ οἰκότι, [m] κῶς ἂν δυναίατο χίλιοι, ἢ καὶ μύριοι, [n] ἢ καὶ πεντακισμύριοι, ἐόντες γε ἐλεύθεροι πάντες ὁμοίως, καὶ μὴ ὑπ' ἑνὸς ἀρχόμενοι, στρατῷ τοσῷδε ἀντιστῆναι· [o] ἐπεί τοι πλεῦνες [p] περὶ ἕνα ἕκαστον γινόμεθα, ἢ χίλιοι, ἐόντων 413 [q] κείνων πέντε χιλιάδων· ὑπὸ μὲν γὰρ ἑνὸς ἀρχόμενοι κατὰ τρόπον τὸν ἡμέτερον, γενοίατ' ἂν δειμαίνοντες τοῦτον καὶ παρὰ τὴν ἑωυτῶν φύσιν ἀμείνονες· καὶ ἴοιεν ἀναγκαζόμενοι [r] μάστιγι ἐς πλεῦνας ἐλάσσονες ἐόντες· ἀνειμένοι δὲ ἐς τὸ [s] ἐλεύθερον, οὐκ ἂν ποιέοιεν τουτέων οὐδέτερα. δοκέω δὲ ἔγωγε ,, καὶ

a Πάντας τοὺς Ἑλλ. *Arch. V.* *b Ald. Arch. Ask. Paſſ. Med. V.*, σεῦ vulgatum ex errore: porro δέξωνται *Med.*, nulla cauſſa. *c* Μαχήσ- *Arch. V. Ask.*, et mox. *d* Οὐ φὴς *Arch. V.* *e* Ἐθέλεις *Arch.*, ἐθελήσεις *Steph.* margo. *f* Μάχεσθαι *Med. Paſſ. Ask.*, reliquis μαχέσεσθαι aut μαχήσ. placuit. *g* Διαιρέεις *Arch.* *h Med. Ask. Paſſ.*, alii εἰ γε tantum; tum ſtatim εἶναι δίκαιον *Arch. V.*, loco ἀντάξιον. *i* Abest ἂν *Arch. V.*, mox etiam ὁ ante παρὰ· tum σέο λεγόμενος *Paſſ. Ask. Steph.* ora. *k* Οἷος σὺ *Arch. Vind. Valla*: ὅσοι alii: porro παρ' ἐμοὶ *V. Arch.* *l* Ὁρᾶτε *Arch. Valla.* *m* Πῶς ἂν *Vind. Arch.*, ultimum olim deerat. *n* Tria haec abſunt ab *Arch.* *o Arch. Med. Paſſ. Ask. Vind. Ald.*, antea ἐπεί τε erronee. *p* Excitavit *Euſtath.* ad *Hom.* p. 190. fin. *q* Κείνων *Ald.*, quem male deſeruerunt inſecuti Edd., ἐκείνων reſtituit *Gronov.* ex *Med.*, cui *Arch. Ask.* conſentiunt: in *Paſſ.* ἐόντων πέντε χιλιάδων, et ſupra duas poſtremas voces μυριά. *r* Μαστιγέες *Arch.* *s* Ἐλευθέριον *Med. Paſſ. Ask. Paris. A.*, ceteri ἐλεύθερον, tum mox ποιέειν *Arch.* et *Ald.*

6. Ἤν τε γὰρ τύχωσι ἐ. χίλιοι] Haec perſonae conveniebant Demarati, atque in hac arte magiſtrum *Herodotum* decent: quae dicentem facit *Seneca* de Benef. VI, c. 31., ferri quodam modo poſſunt iſta: *in primo ſtatim monte Lacones obiecti dabunt tibi ſui experimentum*; ſed quae ſequuntur, illa ſcripta ſunt incogitanter atque abſurde: *Tot iſta gentium millia trecenti morabuntur*; niſi *paucos* poſuerit *Seneca*, quibus ex margine *trecenti* male ſint ſubſtituti. — Paulo post non ut *Galeus* narrat, ſed in *Arch.* Codice ſcribi ſuſpicor, σὲ δέ γε δίκαιον εἴκοσι εἶναι ἀντάξιον quod placet. VALCKEN.

11. Σὺ φὴς] Enotatum οὐ φὴς ſectatus *Valla* est, *Galeo* plaudente, et dat profecto ſententiam egregiam, quamquam vulgata, modo interrogatione animetur, haud meliorem. Σὺ εἰς Ἕλλησι τε — C. 101., tum elegans hic repetitio, σὺ ὦν ἐθελήσαις —.

18. Δίζημαι εἴκοσι εἶναι ἀντάξιον] Non convenit δίκαιον *Arch.* et *Vind.*, ſpernique debuerat. Scribentis animo obverſabatur *Iliad.* Θ, 234. Τρώων ἀνθ' ἑκατόν τε, καὶ διηκοσίων τε ἕκαστος Στήσεσθ' ἐν πολέμῳ, haud ſane contra centum ducentosque ſinguli pugnaturi, ἀλλ' ὡς ἀντισταθμοι καὶ ἰσοβαρεῖς ἑκατὸν καὶ διακοσίων, explicante *Porphyrio* Quaeſt. Hom. XXV. Οἷος σὺ quod MSS. praeviis probavi, reiectum iri non opinor.

28. Πλεῦνες περὶ ἕνα ἕ.] Praefixum numeralibus περὶ tantundem valet ac ἐγγὺς et σχεδόν· in comparatione adhibentur πρὸς et παρά· hic itaque ſcribendum puto: πλεῦνες παρὰ ἕνα ἕκαστον γινόμεθα ἢ χίλιοι, ἐόντων ἐκείνων πέντε χιλιάδων. In his etiam *Herodotus Homeri* ſui meminerat, cuius Agamemnon in Il. B, v. 126., [Εἴπερ] γ' ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Ἀχαιοί, Τρώων δ' ἄνδρα ἕκαστον ἑλοίμεθα οἰνοχοεύειν, Πολλαί κεν δεκάδες δευοίατο οἰνοχόοιο· modeſtior *Virgilii* Iuturna AEn. XII, 233., *Vix hoſtem alterni ſi congrediamur habemus.* VALCKEN.

28. Ἐόντων κείνων πέντε χιλιάδων] Perperam post *Ald.* et *Camerarium* haec mutarunt. *Numerus*, docti viri verba ſunt, *est nimius: nam ſic quingentas myriadas duxiſſet Xerxes; ſi legeretur* ἐόντων ἐκείνων χιλίων *ratio conſtaret.* At quingentas myriadas regem ſub ſignis habuiſſe, infra declarabitur C. 186.

33. Ἐς τὸ ἐλεύθερον] Intactum ἐς τὸ ἐλεύθερον potuerat relinqui, quoniam iſtud paullo plerumque diverſius et liberalitatem ſpectans. *Democritus* in *Stobaei* Serm. XCII. p. 513. χρημάτων χρῆσις σὺν νόῳ χρήσιμον ἐς τὸ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΝ εἶναι, *ad exercendum liberalitatem.* Maneat tamen, in qua depoſitum est ſede, ob *Dion. Chryſoſt.* Or. XIV. p. 229. D. αὐτὸ δὲ τοῦτο ὅ, τί ἐστι τὸ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΝ εἶναι, ἢ ὅ, τι τὸ δουλεύειν οὐκ ἴσασι· et pag. ſeq. C.

„ καὶ ἀνισωθέντας πλήθεϊ, χαλεπῶς ἂν Ἕλληνας Πέρσῃσι μούνοισι μάχεσθαι. ἀλλὰ [a] παρ' ἡμῖν τοῦτό ἐστι τὸ σὺ λέγεις. ἔστι γε μέντοι οὐ πολλόν, ἀλλὰ σπάνιον. εἰσὶ γὰρ Περσέων τῶν ἐμῶν αἰχμοφόρων, οἳ [b] ἐθελήσουσι Ἕλλησι ἀνδράσι τρισὶ ὁμοῦ μάχεσθαι· τῶν σὺ ἐὼν ἄπειρος, πολλὰ [c] φλυηρέεις". Πρὸς ταῦτα Δημάρητος λέγει, „Ὦ βασιλεῦ, ἀρχῆθεν ἠπιστάμην ὅτι ἀληθείῃ χρεώμενος, οὐ φίλα τοι ἐρέω. σὺ δὲ ἐπεὶ ἠνάγκασας λέγειν [d] τῶν λόγων τοὺς ἀληθεστάτους, ἔλεγον τὰ κατήκοντα Σπαρτιήτῃσι. καίτοι ὡς ἐγὼ τυγχάνω [e] τὰ νῦν τάδε ἐστοργὼς ἐκείνους, αὐτὸς μάλιστα ἐξεπίστεαι, οἵ με τιμήν τε καὶ γέρεα ἀπελόμενοι πατρώϊα, ἄπολίν τε καὶ φυγάδα πεποιήκασι· [f] πατὴρ δὲ σὸς ὑποδεξάμενος, βίον τέ μοι καὶ οἶκον [g] δέδωκε. οὔκων οἰκός ἐστι ἄνδρα τὸν σώφρονα εὐνοίην φαινομένην διωθέεσθαι, ἀλλὰ στέργειν μάλιστα. ἐγὼ δὲ οὔτε δέκα ἀνδράσι ὑπίσχομαι οἷός τε εἶναι μάχεσθαι, [h] οὔτε δυοῖσι· ἑκών γε εἶναι οὐδ' ἂν μουνομαχέοιμι. εἰ δὲ ἀναγκαίη εἴη, ἢ μέγας τις ὁ ἐποτρύνων ἀγών, μαχοίμην ἂν πάντων ἥδιστα ἑνὶ τουτέων τῶν ἀνδρῶν, οἳ Ἑλλήνων ἕκαστος φησὶ τριῶν ἄξιος εἶναι. ὣς δὲ καὶ Λακεδαιμόνιοι, κατὰ μὲν ἕνα μαχεόμενοι, οὐδαμῶν εἰσὶ κακίονες ἀνδρῶν· ἁλέες δέ, [i] ἄριστοι ἀνδρῶν ἁπάντων. ἐλεύθεροι γὰρ ἐόντες, οὐ πάντα ἐλεύθεροί εἰσι· ἔπεστι γάρ σφι δεσπότης, νόμος, τὸν ὑποδειμαίνουσι πολλῷ ἔτι μᾶλλον ἢ οἱ σοί, σέ. ποιεῦσι [k] γῶν τὰ ἂν ἐκεῖνος ἀνώγῃ· ἀνώγει δὲ τὠυτὸ αἰεί, οὐκ ἐῶν φεύγειν οὐδὲν πλῆθος [l] ἀνθρώπων ἐκ μάχης, ἀλλὰ μένοντας ἐν τῇ τάξει, ἐπικρατέειν, ἢ ἀπόλλυσθαι. [m] σοὶ δέ, εἰ φαίνομαι ταῦτα λέγων φλυηρέειν, [n] τἆλλα σιγᾷν ἐθέλω τολοιπόν· νῦν δὲ ἀναγκασθεὶς ἔλεξα. γένοιτο μέν τοι κατὰ [o] νόον τοι βασιλεῦ". Ὁ μὲν δὴ ταῦτα ἀμείψατο. Ξέρξης δὲ ἐς γέλωτά τε

[a] ἐτρέ-

Græcos etiam pares numero Perſis, ægre
cum eis ſolis certaturos, quinimo iſtud a-
pud nos eſt id quod ais: verum non ita
multum, ſed rarum: ſunt enim e Perſis
meis ſatellitibus, qui velint cum ternis viris
Græcis pariter dimicare: quorum tu inexper-
tus multa blateras. Ad hæc Demaratus, In- 104
telligebam, inquit, rex, ab initio me verita-
te utentem, non iucunda tibi dicturum: ſed
quia tu dicere me veriſſima coegiſti, dixi quæ
erant ex officio Spartanorum. Quanquam
ipſe optime intelligis quantopere nunc illos
ego amem, qui me honore et decore paterno
exutum, extorrem profugumque fecerunt:
quem pater tuus exceptum, victu ac domicilio
donavit. Quare non eſt credibile virum pru-
dentem reſpuere benevolentiam exploratam,
ſed maxime obſervare. Ego antem neque
cum decem viris promittam me poſſe dimica-
re, neque cum duobus: ac ne ſingulari qui-
dem certamine volens certaverim. At ſi ne-
ceſſe fuerit, aut vehemens diſcrimen inſti-
terit, libentiſſime cum uno quolibet iſtorum
hominum dimicarem, qui ſe ſingulos aiunt
idoneos ad certandum cum ternis Græcorum.
Etenim Lacedæmonii pugnando cum ſingu-
lis, non ſunt illi quidem ullis deteriores vi-
ris: at conferti, cunctorum virorum ſunt
excellentiſſimi: nam licet ſint liberi, non ta-
men ſunt omnia liberi: quippe quibus præeſt
domina lex, quam multo magis metuunt,
quam tui te. Faciunt ergo quæcunque illa
cogit, cogit autem idem ſemper, vetans eos
ex acie fugere quantamvis hominum multi-
tudinem; ſed ut ordinem non deſerentes, aut
vincant aut occumbant. Hæc ego loquens, ſi
tibi blaterare videor, volo poſthac in ceteris
ſilentium agere. Hactenus loquutus ſum coa-
ctus: tibi vero ex ſententia contingat, rex.
Hæc loquuto Demarato, Xerxes ad riſum ver- 105
ſus,

a Med. Paſſ. Aſk. Paris. A., alii παρ' ἡμῖν μὲν μούνοισι τοῦτό ἐστι. laudo priores. *b* Θελήσ. Paſſ. *c* Φλυηρεῖς Arcb. V. *d* Τοὺς λόγους iidem. *e* Νῦν tantum Paſſ. *f* Ὁ δὲ σὸς πατ. Arcb. *g* Ἔδωκε id. et Vind., tum οἰκὸς Aſk. more Ionum. εἰκὸς alii. *h* Οὔτε οὐδ' Paſſ., οὔτε εἶναι Aſk. tum ἑκών τε cum Arcb. V. *i* Ἄριστοί εἰσιν Arcb. Vind. *k* Γ' ὦν Arcb. *l* Arcb. V. Med. Paſſ. Aſk. Paris. A., olim ἀνδρῶν. *m* Med. Aſk. Arcb. Paſſ., antea σὺ δέ. *n* Ἅμα σιγ. Paſſ. Aſk., in Med. ἅμα θέλω, omiſſo medio. *o* Νέον βασ. Arcb. Vind., non ſine ſpecie.

53. Οὔτε δυοῖσι] Fluctuationes Codd. non moror. *Heſychius* Δυοῖς, δυσί, quomodo *Manetho* III, 217. Noſter I, 32. ἀνόλβιος δὲ δυοῖσι προέχει. *Sibylla* apud *Lactantium* Divin. Inſtit. IV, 15. καὶ ἰχθύεσσι δυοῖσιν. certe in ſcriptis libris. Quod deinceps, οἳ Ἑλλήνων ἕκαστος φησι — turbat ſermonis formulam, aut ὃς Ἑλλ. ἑκαστ. φησὶ, aut οἳ — φασὶ deſiderantem. Atque huc animadverſiones doctorum hominum *Pavii*, *Abreſchii*, quem vide Diluc. *Thucyd.* p. 240., pronae inclinant. *Reiskius* ὧν τις Ἑλλ. —— φησὶ malebat.

56. Οἱ Ἑλλήνων ἕκαστος φησὶ] Φασὶ legendum puto cum Clar. *Abreſchio* Diluc. *Thuc.* p. 240. aliis uſitata ſtructura reperitur et ap. *Herod.* VIII, c. 86. ἐγένοντο — μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ — πᾶς τις (id est ἕκαστος) προθυμεόμενος καὶ δειμαίνων Ξέρξεα. In his, οἳ φασὶ ἕκαστος Ἑλλήνων τριῶν εἶναι ἄξιος· poſtremum ponitur pro ἀντάξιος. Xerxis magniloquentiam poſtea temporis egregie Suſis confutavit Polydamas Theſſalus, de quo *Pauſan.* VI. p. 464. VALCKEN.

60. Δεσπότης, νόμος] Alibi νόμος πάντων βασιλεὺς L. III, 38., et νόμον βασιλέα *Platoni* Conviv. p. 196. C. Demaretus δεσπότην *dominum* maluit ob aſpera legis imperia et ſanctionem in τρέσαντες, ſane acrem, inf. L. IX, 54. et 70. Conf. *Nic. Cragium* Rep. Lacedaem. III. p. 361.

63. Οὐκ ἐῶν φεύγειν] In proximis, ἀλλὰ μένοντας ἐν τῇ τάξι ἐπικρατέειν ἢ ἀπόλλυσθαι, quid ſupplendum lectori relinqueretur, intellexit *Valla*, interpretatus: *vetans ſemper eos ex acie fugere, — ſed iubens ut* &c. Similia legere ſe meminerat apud *Ciceron.* de LL. II, c. 27., *Plato vetat, — ſed — ut compleatur*; nempe *iubet*, quod recte ſubicit *P. Manucius*. *Iſaeus* p. 80, 44. νόμος οὐκ ἐᾷ τὸν τῆς ἐπικλήρου κύριον εἶναι, ἀλλ' ἢ τοὺς παῖδας — κρατεῖν τῶν χρημάτων, nempe κελεύει. *Demoſth.* p. 143., F. τῶν νόμων οὐκ ἐώντων —, ἀλλ' ἀνειπεῖν· in *Xenoph.* Ἑλλ. V, p. 320, 35. καταδύειν μὲν οὐκ εἴα· — *ſed* τριήρη — ἄπλουν ποιεῖν ſubintelligi poteſt εἴα ut in *Euripid.* Phoen. v. 1223. et in his *Alexidis* apud *Stobaeum* p. 454, 40., Οὐκ ἠξίωσα καταλιπεῖν τὴν μητέρα· Πρῶτον δὲ σώζειν· nempe ἠξίωσα vid. Celeberr. *Hemſterhuſius* et quos citat ad *Luciani* p. 492. In *Paulinis* ex I. ad *Timoth.* Epiſt. IV, 3. Κωλυόντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων· errorem *Iſidori Peluſiotae* recte corrigit *Schol.* in Var. Lect. *I. I. Wetſtenii*: οὐκ ἔστι, ait, σφάλμα καλλιγραφικὸν, — ἀλλὰ ὀρθῶς εἰς τὴν Ἀτθίδα συνήθειαν διαπεφρασμένον. VALCKEN.

65. Σοὶ δὲ, εἰ φαίνομαι &c.] Laudem MSS., *Gronovius* et *Pavius*, de coniectura σοὶ reformans, merentur. Proxima, tot viro Celeb. aeſtus cientia, ſcite Cl. *Reiskius* φλυηρέειν πολλὰ, σιγᾷν ἐθέλω — fingebat, reditura ad regiam inſultationem πολλὰ φλυηρέεις, *multa blateras* Demarete. Mihi novationis gravior deſit cauſſa, ſi tamen, ſcriberem ἀλλὰ σιγᾷν — quam viam AMA trium Codd. munit, ex ΑΛΛΑ propagatum, uſus praeterea in conſecutione tritus voculae. Supra C. 16. ΕΙ δὲ τοι οὕτω δεδόκηται γενέσθαι, καὶ οὐκ οἷά τε αὐτὸ παρατρέψαι, ΑΛΛ' ἤδη ἴημι ἐν κοίτῃ τῇ σῇ, *ſi ita tibi conſtitutum eſt, neque id revocari poteſt, en*, vel *ergo, ad cubandum in tuo cubili pergo*. Et L. IX, 41. ΕΠΕΙ τοίνυν ὑμέων ἢ οὐκ ἴσι οὐδέν, ἢ οὐ τολμᾶτε λέγειν, ΑΛΛ' ἐγὼ ἐρέω. *ergo ego rem proferam.* Commodum haec uſurpavit ac prudenter *Raphelius* in Ep. ad *Rom.* C. VI, 5., ubi ἅμα et ἀλλὰ ſimiliter converſa.

69. Ἐς γέλωτά τε ἐτρέψατο] Pro agente verbi forma ſtat *Gronovius*, media damnata. Poſſem eaſdem con-

ſus, nulla indignatione permotus eſt, ſed comiter hominem remiſit. Poſt Demarati colloquium, ubi Doriſco illi praefecit praetorem Maſcamem Megadoſtis filium, amoto eo, quem Darius praefecerat, ire cum exercitu per Thraciam adverſus Graeciam
106 pergit. Huic Maſcami, quem illic reliquit Xerxes, uni tanquam omnium praetorum praeſtantiſſimo quos ipſe aut Darius conſtituiſſet, dona quotannis miſit; et item eius poſteris Artaxerxes filius Xerxis. Etenim ante hanc expeditionem in Thracia et in Helleſponto ubique praetores fuerant, qui omnes poſt eandem expeditionem a Graecis eiecti ſunt et e Thracia et ex Helleſponto, praeterquam iſte in Doriſco, quippe hunc in Doriſco Maſcamem nulli unquam, etſi multi conati fuerint, tamen eiicere nequierunt: ob id huic ab eo qui ſemper in Perſis regnat, dona mittuntur.
107 Eorum vero qui a Graecis expulſi ſunt, neminem rex Xerxes virum egregium eſſe dixit, praeter unum Bogem ex Eione, quem laudare non deſinebat, eiusque qui ſuperfuere liberos maximo inter Perſas honore proſequebatur. Siquidem magnis ferri laudibus Boges meruit: qui quum ab Athenienſibus et Cimone Miltiadis filio obſideretur, liceretque ei accepta fide egredi et in Aſiam remeare, tamen abnuit, ne regi prae metu ſuperfuiſſe videretur, ſed ad extremum usque perſtitit: atque ubi nihil in moenibus commeatus reliquum fuit, collato ingenti rogo, interemit liberos, coniugem, concubinas, familiam, eosque mox in ignem iniecit: dehinc omne aurum urbis atque argentum e muro diſperſit in Strymonem: his actis, etiam ſemetipſum miſit in ignem. Ita hic merito a Perſis ad
108 hoc usque tempus celebratur. Xerxes e Doriſco in Graeciam tendens, ut quosque po-

[a] ἐτρέψατο, καὶ οὐκ ἐποιήσατο ὀργὴν οὐδεμίην, ἀλλ' ἠπίως αὐτὸν ἀπεπέμψατο· τούτῳ δὲ ἐς λόγους ἐλθὼν Ξέρξης, καὶ ὕπαρχον ἐν τῷ Δορίσκῳ [b] τούτῳ 414
καταστήσας Μασκάμην τὸν Μεγαδόστεω, τὸν δὲ ὑπὸ Δαρείου σταθέντα καταπαύσας, ἐξήλαυνε τὸν στρατὸν διὰ τῆς Θρηΐκης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Κατέλιπε δὲ ἄνδρα τοιόνδε Μασκάμην γενόμενον, τῷ [c] μούνῳ Ξέρξης δῶρα πέμπεσκε, ὡς [d] ἀριστεύοντι πάντων ὅσους κατέστησε αὐτὸς ἢ Δαρεῖος ὑπάρχους· πέμπεσκε δὲ ἀνὰ πᾶν ἔτος· ὡς δὲ καὶ Ἀρτοξέρξης ὁ Ξέρξεω, τοῖσι Μασκαμείοισι ἐκγόνοισι. κατέστασαν γὰρ ἔτι πρότερον ταύτης τῆς ἐλάσιος ὕπαρχοι ἐν τῇ Θρηΐκῃ καὶ [e] τοῦ Ἑλλησπόντου πανταχῇ. οὗτοι ὦν πάντες, οἵ τε ἐκ Θρηΐκης καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, πλὴν τοῦ ἐν Δορίσκῳ, ὑπὸ Ἑλλήνων ὕστερον ταύτης τῆς στρατηλασίης ἐξῃρέθησαν· τὸν δὲ ἐν Δορίσκῳ Μασκάμην οὐδαμοί κω [f] ἐδυνάσθησαν ἐξελεῖν, πολλῶν πειρησαμένων· διὰ τοῦτο δέ οἱ τὰ δῶρα πέμπεται παρὰ τοῦ βασιλεύοντος αἰεὶ ἐν Πέρσῃσι. Τῶν δὲ ἐξαιρεθέντων ὑπὸ Ἑλλήνων οὐδένα βασιλεὺς Ξέρξης ἐνόμισε εἶναι ἄνδρα ἀγαθὸν, εἰ μὴ Βόγην μοῦνον τὸν ἐξ Ἠϊόνος· τοῦτον δὲ αἰνέων οὐκ ἐπαύετο, καὶ τοὺς περιεόντας αὐτοῦ ἐν Πέρσῃσι παῖδας ἐτίμα μάλιστα· ἐπεὶ καὶ ἄξιος [g] αἴνου μεγάλου ἐγένετο Βόγης· ὃς, ἐπειδὴ ἐπολιορκέετο ὑπὸ Ἀθηναίων καὶ Κίμωνος τοῦ Μιλτιάδεω, παρεὸν αὐτῷ ὑπόσπονδον ἐξελθεῖν καὶ νοστῆσαι ἐς τὴν Ἀσίην, οὐκ ἐθέλησε, μὴ δειλίῃ δόξειε περιεῖναι βασιλέϊ, ἀλλὰ [h] διεκαρτέρεε ἐς τὸ ἔσχατον. ὡς δ' οὐδὲν ἔτι φορβῆς ἐνῆν ἐν τῷ τείχεϊ, συννήσας πυρὴν [i] μεγάλην, ἔσφαξε τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰς παλλακὰς, καὶ τοὺς οἰκέτας· καὶ ἔπειτα ἐσέβαλε ἐς τὸ πῦρ· [k] μετὰ δὲ ταῦτα, τὸν χρυσὸν ἅπαντα τὸν ἐκ τοῦ ἄστεος καὶ τὸν ἄργυρον ἔσπειρε ἀπὸ τοῦ τείχεος ἐς τὸν Στρυμόνα. ποιήσας δὲ ταῦτα, [l] καὶ ἑωυτὸν ἐσέβαλε ἐς τὸ πῦρ. οὕτω μὲν οὗτος δικαίως αἰνέεται ἔτι καὶ ἐς τόδε ὑπὸ Περσέων. [m] Ξέρξης δὲ ἐκ τοῦ Δορίσκου ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· τοὺς δὲ αἰεὶ

a Ἔτρεψε *Med. Paſſ. Aſk.*, reliqui omnes vulgatum habent. *b* Τοῦτον *Arch.* Mox Μεγαδόστεω idem cum *Valla* et *Vind.* *c* Non eſt in *Med. Paſſ. Aſk.* *d* Ἀρίστῳ ἐόντι iidem, et *Steph.* ora ex gloſſa. *e* Τοῦ Ἑλλησπόντου *Med. Paris. B. Paſſ. Aſk. Brit.*: perbene: antea τῷ Ἑλλησπόντῳ: in *Arch.* undecim ſeqq. deſiderantur. *f* Ἐδυνάσθησαν *Vind. Paſſ. Aſk. Brit.*, olim ἠδυνήθησαν. tum πειρησομ. *Arch.* *g* Ἐπαίνου *Arch.*, qui praecedens μάλιστα cum *Vind.* praeteriit, praeterea περιεόντας αὐτῷ. *h* Δ' ἐκαρ. *Arch.* *i* Omittunt *Arch. V.*, non *Suidas*, in Συννήσας citans. *k* Μετὰ ταῦτα *Paſſ.*: his autem praeponit *Brit.* οὕτω μὲν οὗτος δικαίως αἰνέεται ἔτι, utique non ſuo loco. *l* Abeſt *Paſſ. Aſk. Arch. Vind.* copula, non ſane neceſſaria. *m* Ὁ δὲ Ξέρξης *Arch.*

concedere in partes, modo τὸ πρῆγμα, aut quid eiuſcemodi, adeſſet. In *Thucydide* VI, 35. Syracuſiorum nonnulli ἐς γέλωτα ΕΤΡΕΠΟΝ τὸ πρᾶγμα. *Ariſtophanes*, quem ibi anteſtatus eſt *Abreſchius*, in Veſp. v. 1035. κἀτ' ἐς γέλων τὸ πρᾶγμ' ἐτρέψατε. Nihil hic ſimile: verſus in riſum rex eſt, ſive, ſemet vertit, ἐτρέψατο. Ὀργὴν ποιεῖσθαι eiusdem indicio *Thucydides* I, 92.

72. Ἐν τῷ Δορίσκῳ τούτῳ] Praeſtat τοῦτον. Nam τούτῳ ad C. 59., ubi de *Doriſco*, referre non auſim. Τοῦτον ait, quippe cum hominem diſtinctius deſcripturus. Τῷ μούνῳ Ξέρξης —veretur ne nimium ſit, in tanto Megiſtanum numero, *Gronovius*, eritque ſine dubio, ſi huic uni et ſoli ex Perſis munera a rege miſſa putaverimus: pluribus enim quotannis dona dividebat L. I, 135. et L. III, 160. Soli tamen Maſcami ex omnibus praefectis, a ſe patreque Dario iſthic conſtitutis.

77. Ὡς ἀριστεύοντι πάντων] Codicum lectiones, quae proſtant, ἀρίστῳ πάντων, et ἀρίστῳ ὄντι πάντων, ſunt tantum interpretamenta phraſios Herodoteae ἀριστεύοντι πάντων· qua Sophanes dicitur ἀριστεύσας Ἀθηναίων IX, c. 73. —— Quod paulo poſt *Med.* non diſpliceret, ſi darent et alii Codd. τοῦ Ἑλλησπόντου πανταχῇ· praeter alia plurima, οὐδαμόθι πάσης τῆς Εὐρώπης legitur VII, c. 126. μηδαμοῦ ſic adhibetur *Platoni* LL. XII, p. 958. D. περὶ τελευτησάντων —— ὅσα προσήκει τελεῖσθαι, τοὺς ἐξηγητὰς γίγνεσθαι κυρίους φράζοντας· θήκας δ' εἶναι τῶν χωρίων, ὁπόσα μὲν ἐργάσιμα, μηδαμοῦ· interſerta litera *Plato* menda poterit liberari, ſi ſcribatur: γίγνεσθαι κυρίους φράζειν· τὰς θήκας δ' εἶναι ——. *vetat ex agro culto, eove qui coli poſſit, ullam partem ſumi ſepulcro*, *Cicero* de LL. II, c. 27. VALCKEN.

86. Ἐδυνάσθησαν ἐξελεῖν] Verbi forma Herodotea eſt L. II, 19. et 43. Habet et *Sophocles* Oed. Tyr. v. 1235. ἔλαχες φέρειν τάλας Σύ' ΕΔΥΝΑΣΘΗΣΑΝ ἐς τοσόνδε; *Boges* eiusque pervicax conſtantia a multis memoratur: *Plut.* in Cimon. p. 482. E. Βούτην, *Pauſanias* L. VIII, p. 614. Βόη, *Polyaenus* VII, 24. Βόργην, quae Nob. *Palmerii* obſervatio, adpellant, omnes corrupti et hinc adiuvandi. Res ipſa anno Olymp. LXXVII, 3. apud *Diodor.* L. XI, 60. uſu venit.

90. εἰ μὴ Βόγην μ. τὸν ἐξ Ἠϊόνος] *Palmer.* ad h. l. „*Plutarchus*, ait, *in Cimone* (p. 482. E.) Βούτην *vocat*; *Pauſanias* (VIII, p. 614. F.) Βόη. *Polyaenus* (p. 655.) Βόργην. Factum memorabile, quo Boges inclaruit, attigerunt *Plutarch.* et *Polyaen.* Illum *Plutarch.* ſcribit, ἀπογνόντα τὰ πράγματα, τῇ πόλει πῦρ ἐνεῖναι, καὶ συνδιαφθεῖραι μετὰ τῶν φίλων καὶ τῶν χρημάτων ἑαυτόν· iuxta *Herod.* fecit illud Boges, ὡς οὐδὲν ἔτι φορβῆς ἐνῆν ἐν τῷ τείχεϊ· et in epigramm. ap. *Plut.* et *Aeſchinem* c. Cteſiph. p. 80., Perſis dicuntur Athenienſes ἐπ' Ἠϊόνι, Στρυμόνος ἀμφὶ ῥοὰς, Λιμόν τ' αἴθωνα κρυερόν τ' ἐπάγοντες Ἄρηα. Noſtro de Boge narratis ſimillima exempla praebet vetus etiam hiſtoria plurima; *Diodorus Sic.* XVI, c. 45. XVII, c. 28. XVIII, c. 22. Phocenſium ex deſperatione rabies narrata *Pauſaniae* X, p. 800. *Plutarcho* T. II. p. 244. C. *Polyaeno* p. 821., comparari poterit cum illa Abydenorum apud *Livium* XXXI, c. 17. Plura dabit *Is. Caſaubon.* in *Athen.* XII, c. 7. VALCKEN.

Galaica vel Briantica regio Thraciæ, ubi postea Cicones. Urbes et paludes, quas præteriit Xerxes; regiones, quas tranſiit ad fluvium Strymona usque.

αἰεὶ γινομένους ἐμποδὼν, συστρατεύεσθαι ἠνάγκαζε· ἐδεδούλωτο γὰρ, ὡς καὶ πρότερόν μοι δεδήλωται, ἡ μέχρι Θεσσαλίης πᾶσα, καὶ ἦν ὑπὸ βασιλῆα δασμοφόρος, [a] Μεγαβάζου τε καταστρεψαμένου, καὶ ὕστερον Μαρδονίου. παραμείβετο δὲ πορευόμενος ἐκ Δορίσκου, [b] πρῶτα μὲν τὰ Σαμοθρηΐκια τείχεα, τῶν ἐσχάτη πεπόλισται πρὸς [c] ἑσπέρην πόλις τῇ οὔνομά ἐστι Μεσαμβρίη· ἔχεται δὲ ταύτης Θασίων πόλις, Στρύμη· διὰ δέ σφεων τοῦ μέσου [d] Λίσσος ποταμὸς διαῤῥέει· ὃς τότε οὐκ [e] ἀντέσχε τὸ ὕδωρ παρέχων τῷ Ξέρξεω στρατῷ, ἀλλ' ἐπέλιπε· ἡ δὲ χώρη αὕτη πάλαι μὲν ἐκαλέετο [f] Γαλαϊκὴ, νῦν δὲ Βριαντική. ἔστι
415 μέντοι τῷ δικαιοτάτῳ τῶν λόγων καὶ αὕτη Κικόνων. Διαβὰς δὲ τοῦ Λίσσου ποταμοῦ τὸ ῥέεθρον [g] ἀπεξηρασμένον, πόλις Ἑλληνίδας τάσδε παραμείβετο, Μαρώνειαν, Δικαίαν, [h] Ἄβδηρα. ταύτας τε δὴ παρεξήιε, καὶ κατὰ ταύτας, λίμνας ὀνομαστὰς [i] τάσδε· Μαρωνείης μὲν μεταξὺ καὶ Στρύμης κειμένην [k] Ἰσμαρίδα· κατὰ δὲ Δικαίαν, [l] Βιστονίδα, ἐς τὴν ποταμοὶ δύο [m] ἐσιεῖσι τὸ ὕδωρ, Τραῦός τε καὶ Κόμψατος. κατὰ δὲ Ἄβδηρα, λίμνην μὲν οὐδεμίην ἐοῦσαν ὀνομαστὴν παραμείψατο Ξέρξης, ποταμὸν δὲ [n] Νέστον, ῥέοντα ἐς θάλασσαν. μετὰ δὲ ταύτας τὰς χώρας ἰὼν τὰς ἠπειρώτιδας πόλις παρῄιε· τῶν ἐν μιῇ λίμνη ἐοῦσα τυγχάνει [o] ὡσεὶ τριήκοντα σταδίων μάλιστά κῃ τὴν περίοδον, ἰχθυώδης τε καὶ κάρτα ἁλμυρή. ταύτην τὰ ὑποζύγια μοῦνα ἀρδόμενα ἀνεξήρηνε· τῇ δὲ πόλι ταύτῃ οὔνομά ἐστι [p] Πίστυρος. ταύτας μὲν δὴ [q] τὰς πόλις τὰς παραθαλασσίας τε καὶ Ἑλληνίδας ἐξ εὐωνύμου χειρὸς ἀπέργων παρεξήιε. Ἔθνεα δὲ [r] Θρηΐκων, δι' ὧν τῆς χώρης ὁδὸν ἐποιέετο, τοσάδε· Παῖτοι, [s] Κίκονες, Βίστονες, Σαπαῖοι, Δερσαῖοι, Ἠδωνοὶ, [t] Σάτραι. τουτέων οἱ μὲν παρὰ θάλασσαν κατοικημένοι [u] ἐν τῇσι νηυσὶ εἵποντο· οἱ δὲ αὐτέων τὴν μεσόγαιαν οἰκέοντες, καταλεχθέντες τε ὑπ' ἐμεῦ, πλὴν Σατρέων, οἱ ἄλλοι πάντες, [x] πεζῇ ἀναγκαζόμενοι εἵποντο. Σά-

τραι

populos adibat, ſecum militare cogebat. Erat autem, ut ſuperius a me expoſitum est, omnis ad Theſſaliam usque tractus in ditionem redactus et regi tributarius effectus a Megabazo et mox a Mardonio. Digreſſus a Doriſco, præteriit primum Samothracica caſtella, quorum ultimum oppidum ad veſperam ſitum est, nomine Meſambria; cui vicinum est oppidum Thaſiorum, Stryma: quæ oppida interfluit amnis Liſſus, cuius aqua tunc non ſuffecit copiis Xerxis, ſed defecit. Hæc olim regio vocabatur Galaica, nunc autem Briantica: quæ tamen optimo iure Ciconum est.
Tranſmiſſo alveo fluminis Liſſi areſacto, 109
Xerxes has Græcas urbes prætergeſſus est: Maroneam, Dicæam, Abdera, eas inquam præteriit, et has quæ iuxta eas ſunt, nominis clariſſimi paludes, Iſmaridem, quæ Maroneam Strymamque interiacet: Biſtonidem Dicææ contiguam, in quam duo flumina ingrediuntur, Trauus et Compſatus. Iuxta Abdera autem nullum nobilem lacum præteriit Xerxes, ſed fluvium Neſtum mare ſubeuntem. Post has regiones pergens mediterraneas urbes præteriit: in quarum una est lacus triginta ferme ſtadiorum in circuitu, piſcoſus et admodum ſalſus: quem ſola iumenta quum aquarentur exſiccavere. Huic urbi nomen est Piſtyrus. Has urbes et maritimas et Græcas ſiniſtrorſum relinquens præteriit Xer-
xes. Per quas autem gentes Thraciæ 110
iter fecit, hæ ſunt: Pæti, Cicones, Biſtones, Sapæi, Derſæi, Edoni, Satræ. Quarum quæ maritimæ erant, navibus ſequutæ ſunt: quæ vero mediterraneæ, quæ et commemoratæ ſunt a me, præter Satras, ceteræ omnes
pedeſtres ſequi coactæ ſunt. Satræ nul- 111

li

a Μεγαβάζου id. *Vind.* bene. Sed vide L. IV, 143. *b* Πρῶτον *Arch. V.*, et Σαμοθρήκια ſive Σαμοθρήκεα, uti *Ask.* *c* ἑσπέρης *Paſſ. Arch. V.* Μεσαμβρίην hinc advocat *Steph. Byz.* in Voc. *d* Λίσος *Arch. Med. Vind. Brit. Valla.* *e* Ἀντέσχε *Paſſ. Ask. Arch.*, ἀντέσχετο alii. Spectavit iſta *Euſtath.* ad Perieg. v. 538., male citans. *f* Γαλλαϊκὴ *Med. Paſſ. Ask.*, Γαλλαικὴ *Arch. Valla*; quod diſcrimen capitalibus litteris debetur. *g Med.*, ἀπεξηρασμ. *Paſſ. Ask. V. Arch. Brit. Paris. A.*, ex *Aldo* ἀπεξηρασμένον. Conf. L. I, 186.; tum πόλις *Arch. Ask.*, non πόλιας, quomodo prius. *h* Ἄβδηρον, et mox ταῦτα *Paſſ.*, poſterius etiam in *Ask.* *i* Τάσδε *Arch. V. Paſſ. Ask.*, antea ταύτας, repetitione inſuavi. *k* Citavit *Steph. Byz.* in Ἴσμαρος. *l* Βιστονίδα *Arch. Ask.*, alii Βιστον. cum *Aldo.* *m* Ἐσιεῖσι *Paſſ.* et *Arch.*, cui ὕδωρ deest: antea εἰσιεῖσι. Tum Στράυος καὶ Κόμψαντος *Med.*, Στράβος καὶ Κόμψαντος *Ask.*, Κόμψαντος *Arch. Valla.* *n* Μέστον *Arch.* *o* Ὅση id. *p* Πίστυρος ora *Steph. Arch. Ask.*, Πύστιρος *Med. Paſſ.*, alii Πίστυρος. *q* Abſunt hae duae voces *Arch.* *r* Θρηΐκων *Arch.*, mox ὁδὸν negligens. *s* Tres ſeqq. omittit idem. Δερσαῖοι hinc ap. *Steph. Byz.* in Δερσαῖοι. *t* Σάτραι male *Paſſ.* Vid. *Steph. Byz.* in Voc. *u Med. Arch. Brit. Ask. Paſſ.*, ἐν deſiderabatur. *x Arch. V. Med. Ask. Paſſ.*, πεζοὶ olim.

12. Μεσαμβρίη] Eiusdem nominis, ſed alius ſitus *Meſambria*, Ponto in ultimis Thraciae finibus contermina L. IV, 93. VI, 33. *Strymam* ex *Heraclide* aut *Philoſtephano* inſulam *Harpocratio* perhibet, Thaſiorum coloniam: quod non capio, ſi Liſſus ſive Liſus amnis Meſambriam et Strymam raſerit et mediam utramque tranſierit: an inſula contra urbem fuit poſita eiusdem nominis? Litis, qua de *Harpocratio*, Thaſiorum et Maronitarum de Strymae poſſeſſione meminit *Philippus* Epiſt. ad Athenienſes ap. *Demoſthen.* p. 94.

15. Οὐκ ἀντέσχε] Quis recuſaret Herodoteum? Amnem Melanem οὐκ ἀντισχόντα —— τὸ ῥέεθρον, ἀλλ' ἐπιλιπόντα memoravit C. 58. Sequetur Apidanus, οὐδὲ οὗτος ἀντέσχε C. 196. De Scamandro *Euſtath.* οὐκ ΑΝΤΕΣΧΕ τὸ ὕδωρ ad *Dionys.* v. 538. Regio *Gallaica*, quae postea *Briantica*, non alia, iudicio *Glareani* et *Ortelii*, ac *Livii* XXXVIII, 41. *campus Priaticus*, ſive *Prianticus*: nam *Priantae* ſunt *Plinio* L. IV, 11. Hiſt. Nat. et *Solino*, ad quem Cl. *Salmaſius* pag. 112.

15. Οὐκ ἀντέσχετο τὸ ὕδωρ π.] Recte, ni fallor, corrigit *Reiskius*: οὐκ ἀντέσχε τὸ ὕδωρ παρέχων τῷ Ξέρξεω στρατῷ· de Apidano VII, c. 196., οὐδὲ οὗτος ἀντέσχε εἰ μὴ φλαύρως. Qua hic ſtructura II, c. 157., Azotus diutisſime πολιορκεομένη ἀντέσχε. Potidaeatae *Thucyd.* II, c. 70., οὐκ ἔτι ἐδύναντο πολιορκούμενοι ἀντέχειν· idem eſſet, τῇ πολιορκίᾳ ἀντέχειν ut II, c. 50. —— In proximis *Brianticam* viri docti compararent cum *Priatico campo* apud *Livium*, ubi iter deſcribit exercitus Romani, a Cherſoneſo redeuntis per Thraciam maritimam, XXXVIII, c. 41. VALCKEN.

24. Βιστονίδα] *Steph. Byz.* de voce, τὸ θηλυκὸν, Βιστονίς· ἐκτέταται δὲ καὶ λέγεται Βίστωνες, cuius obſervationem damnat *Berkelius*, Βιστονίδα ob Βίστονες ſeq. Capitis praeferens. Favent ſcripti libri et *Ptolemaeus* Geograph. L. III, 11. Schol. *Apollon. Rh.* II, 706., *Strabo* VII. fin., quibus Βιστονὶς λίμνη. Amnem *Neſtum* ſolus *Arch.* Μέστον vocat, non ſine exemplo; namque in nummis ΜΕΣΤΟΣ et MSS. *Plinii*, *Solini* et *Martiani*, teſte *Salmaſio* ad *Solin.* p. 112. Verior *Neſti* titulus, rediturus C. 126. Pertinet huc Cl. *Schurzfleiſchii* notatio ad *Diodori* Fragmenta T. II. p. 642.

33. Πίστυρος] Proxime adpropinquat ad *Stephani Byz.* Πίστιρον, ἐμπόριον Θρᾴκης, ſive potius, ut in Βίστιρος ſcribit, Πίστιρος. Vocabulum idem, Macedonum ore et ſono tantum diſtrepans. Mox vir eruditus τὰς παραθαλασσίας τε καὶ ἠπειρώτιδας corrigebat, me iudice ſine neceſſitate.

45. Καὶ

li unquam hominum, quantum nos ſcimus, fuere ſubiecti, ſed ſoli e Thracibus ad meam memoriam liberi ſemper perſtitere. Editos enim montes incolunt omnigenis arboribus ac nivibus obſitos: ſuntque viri in re bellica eximii: apud quos oraculum eſt Liberi, idque in editiſſimis montibus. Ex Satris qui in illo templo vaticinantur, ſunt Beſſi: antiſtes vero quæ reddit reſponſa, quemadmodum Delphis, et

112 nihilo magis varie. Peragrata autem quam dixi regione, Xerxes ſecundo loco tranſiit caſtella Pierum, quorum uni nomen eſt Phagreti, alteri Pergamo. Et hac quidem iter propter eas arces faciebat, a manu dextera relinquens montem Pangæum, magnum atque excelſum, in quo aurea ſunt et argentea metalla, quæ cum Pieres et Odomanti, tum præcipue Satræ exercent.

113 Super Pangæum ad aquilonem habitantes Pæones, Doberes et Pæoplæ prætergreſſus Xerxes, occaſum verſus contendit, donec ad flumen Strymonem pervenit, et urbem Eionem, cuius prætor Boges, cuius paulo ante feci mentionem, adhuc vivebat. Regio autem hæc Pangæo monti circumiecta nominatur Phyllis; hinc occaſum verſus porrecta ad fluvium Angitem, qui Strymonem intrat: hinc meridiem verſus ad ipſum Strymonem, in quem magi mactatis

τρασι δὲ οὐδενός κω ἀνθρώπων ὑπήκοοι ἐγένοντο, ὅσον ἡμεῖς ἴδμεν, ἀλλὰ διατελεῦσι τὸ μέχρι ἐμεῦ αἰεὶ ἐόντες ἐλεύθεροι μοῦνοι Θρηΐκων. οἰκέουσί τε γὰρ οὔρεα ὑψηλὰ, ἴδῃσί τε παντοίῃσι καὶ [a] νιφάσι συνηρεφέα· καί εἰσι τὰ πολέμια ἄκροι· οὗτοι οἱ τοῦ Διονύσου τὸ μαντήϊόν εἰσι ἐκτημένοι· τὸ δὲ μαντήϊον τοῦτο, ἔστι μὲν ἐπὶ τῶν οὐρέων τῶν ὑψηλοτάτων, [b] Βησσοὶ δὲ τῶν Σατρέων εἰσὶ οἱ προφητεύοντες τοῦ ἱροῦ, πρόμαντις δὲ ἡ [c] χρέωσα, κατάπερ ἐν Δελφοῖσι, καὶ οὐδὲν ποικιλώτερον. Παραμειψάμενος δὲ ὁ Ξέρξης τὴν εἰρημένην, δεύτερα τούτων παραμείβετο τείχεα τὰ Πιέρων, [d] τῶν καὶ ἑνὶ Φάγρης ἐστὶ οὔνομα, καὶ ἑτέρῳ Πέργαμος. ταύτῃ μὲν δὴ παρ' αὐτὰ τὰ τείχεα τὴν ὁδὸν ἐποιέετο, ἐκ δεξιῆς χειρὸς τὸ Πάγγαιον οὔρος ἀπέργων, ἐὸν μέγα τε καὶ ὑψηλὸν, ἐν τῷ χρύσεά τε καὶ ἀργύρεα ἔνι μέταλλα· τὰ νέμονται [e] Πίερές τε καὶ Ὀδόμαντοι, καὶ μάλιστα Σάτραι. Ὑπεροικέοντας δὲ τὸ Πάγγαιον πρὸς βορέω ἀνέμου, Παίονας, Δόβηράς τε [f] καὶ Παιόπλας παρεξιὼν, ἤιε πρὸς ἑσπέρην· ἐς ὃ ἀπίκετο ἐπὶ ποταμόν τε Στρυμόνα καὶ πόλιν Ἠϊόνα. τῆς ἔτι ζωὸς ἐὼν ἦρχε Βόγης, τοῦ περ [g] ὀλίγῳ πρότερον τούτων λόγον ἐποιεύμην. ἡ δὲ γῆ αὕτη ἡ περὶ τὸ Πάγγαιον ὄρος, καλέεται [h] Φυλλὶς, κατατείνουσα, τὰ μὲν πρὸς ἑσπέρην, ἐπὶ ποταμὸν Ἀγγίτην, ἐκδιδόντα ἐς τὸν Στρυμόνα· τὰ δὲ πρὸς μεσαμβρίην, τείνουσα ἐς αὐτὸν τὸν Στρυμόνα, ἐς τὸν οἱ μάγοι [a] ἐκαλ- 416

a Χιόνι *Med. Vind. Paſſ. Aſk.* b Βεσσοὶ *Arch.* c Χρέωσα *Arch. V. Paſſ. Aſk.* Mox εἰρημένην χώρην ex *Arch.* habet *Galeus*, vocem opportunam, quám mea excerpta non norunt. d Τῶν καὶ Νιφάγρης plerique: editum in *Paſſ.* et *Aſk.* e Πίερες *Arch.* f Καὶ Ὄπλας *Med. Paſſ. Aſk.*, prave. Vid. L. v. 15. g *Med. Paſſ. Aſk.*, ὀλίγον omnes alii. h *Steph. Byz.* in Voc. *Med. Paſſ. Aſk.*, *Euſtath.* ad *Homer.* p. 359, 39. Φυλλίν. Valla *Phyllis.* Antea Φύλλις.

45. Καὶ νιφάσι] Scholion olet καὶ χιόνι. In Poëta νιφάδες χιόνος ἐντελάδες, quae νιφάδες aliis tantum, ap. *Euſtath.* ad Iliad. M. p. 904, 58. Oraculum Bacchi in Thraciae ora *Euripides* ſpectat Hecub. v. 1267. ὁ Θρῃξὶ μάντις εἶπε Διόνυσος τάδε, ubi Critici illud circa Pangaeum aut Haemum locant, ſibi in ceteris minime conſtantes. *Ariſtoteles* Θαυμ. p. 577. *Ed. Eraſm.* in Biſaltis templum Bacchi ſpectabile habet.

48. Βησσοὶ] Soli *Arch.* Βεσσοὶ, conſenſu *Strabonis*, *Appiani*, *Ptolemaei*que utenti. *Dioni Caſſio* Βησσοὶ L. XLVII. p. 508., cum Cl. *Reimari* obſervatis, *Hippocrati* Βησσιακῇ, niſi fallat *Galenus* in Gloſſ., τῇ ἀπὸ Βησσῶν ἐν Θρᾴκῃ. Anceps itaque ſcriptio et electio. Non diſplicet ἡ χρέωσα antiſtes. *Heſychius* Χρέοντες, προφητεύοντες. Laudo etiam τῶν καὶ ἑνὶ Φάγρης, nixum olim doctiſſimorum hominum coniecturis, nunc ſchedarum certa fide.

49. Οἱ προφητεύοντες τοῦ ἱροῦ] E Satris Beſſi dicuntur. Haec mirifice nuper a viro fuiſſe Doctiſſimo converſa liquet ex Actis Erudit. Lipſ. A. 1760. p. 221. Satras, celſorum montium incolas, ſolos inter Thraces ad ſuam usque aetatem frui dixerat libertate. Meminit *Thucyd.* II, c. 96., τῶν ὀρεινῶν Θρᾳκῶν τῶν αὐτονόμων οἳ Δῖοι καλεῦνται. *Plinii Diobeſſoi*, gentem eſſe mixtam ex *Diis* et *Beſſis*, *Ortelius* iam fuerat ſuſpicatus. De Satris *Herod.* οὗτοι, ait, τοῦ Διονύσου τὸ μαντήϊον εἰσὶ ἐκτημένοι in quibus e praecedenti vocem οἱ natam, atque ut inutilem delendam cenſeo. Ex Satris Beſſi quomodo dicuntur οἱ προφητεύοντες τοῦ ἱροῦ, *templi prophetae?* an ut *antiſtites ſacrorum* ſive *templi?* Mihi tamen, fateor, illud valde videtur inſolens; ſed inſolita ſectatur *Herodotus*; atque in illorum illud forte claſſem referre maluerint viri docti, quam corrigere, οἱ προφητεύοντες τοῦ θεοῦ, *Dei*, vel *divinae mentis interpretes.* Nusquam memini me legere προφητεύοντας ἱεροῦ, vel μαντείου, vel ſimile quid; ſaepenumero memorantur προφῆται τῶν θεῶν· τῶν Μουσῶν· τῆς ἀληθείας· &c. Paternae mentis interpres, Διὸς προφήτης ἐστὶ Λοξίας πατρὸς, ſecundum *Aeſchyl.* Eumen. v. 19., namque Ζεὺς ἐγκαθίει Λοξίᾳ θεσπίσματα· ut idem alibi ſcripſit. Prope Herodoteum accederet illud Xythi in *Euripidis* Ione v. 413., τίς προφητεύει θεοῦ; ad iſtam ſic reſpondet quaeſtionem puer aedituus, ut Principes Delphorum, forte lecti, Δελφῶν ἀριστῆς, οὓς ἐκλήρωσεν πάλος, fuiſſe videantur οἱ προφητεύοντες τοῦ θεοῦ ut hic inter Satras praeſtantiſſimi *Beſſi* dicerentur οἱ προφητεύοντες τοῦ θεοῦ· qui Dei nempe reſponſa, per mulierem, ut Delphis, edita fatidicam, interpretarentur. Οἱ τῶν Ἀμμωνίων προφῆται ubi habentur apud *Lucian.* I, p. 390., iudice *Hemſterhuſio*, *poterat forte non deterius ſcripſiſſe* ὁ τῶν Ἀμμωνίων προφήτης· conf. *Weſſelingius* ad *Diod.* T. II. p. 199. Quin Delphis etiam *templi* fuit *antiſtes* eximie ſic dictus *Livio* XXIII, c. XI., ὁ προφήτης *Herodoto* VIII, c. 36., πάντες οἱ Δελφοὶ ἐξέλιπον τὴν πόλιν, πλὴν ἑξήκοντα ἀνδρῶν, καὶ τοῦ προφήτεω —— ᾧ οὔνομα ἦν Ἀκήρατος, c. 37. Talis etiam praeter reliquos χαμαιεύνας inſignis honore fuit in Dodonaeo ſacratio, quem Θεσπρωτὸν ἄνδρα ἐν Δωδώνῃ vocat *Maximus Tyr.* XIV, 1. hunc deſignatum ſuſpicor in oraculis, quae *Demoſthenes* nobis cuſtodivit in Orat. c. Mid. p. 332., iſta formula bis illic repetita, ὁ τοῦ Διὸς σημαίνει. —— Quod ſi commentum illud non placet, doctis multo minus forſan adprobarem, quod mihi venit olim in mentem, ſcriptum hic primitus, οἱ προστατεύοντες τοῦ ἱροῦ· ut Satrae *oraculum tenere*, vel *poſſidere*, Beſſi dicerentur *templum tueri*, ſive rebus ſacris adminiſtrandis eſſe praefecti: Elei προεστῶτες τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου ἱεροῦ dicuntur *Xenophonti* Ἑλλ. III. p. 288, 32. cui in eundem ſenſum προστατεύειν frequentatur; illinc ortum προστατείᾳ ex MSS. reſtitui debuerat *Thucydidi* II, p. 149, 24.; quem enim alium in finem tanta cura Codices exiguntur ſcripti, niſi ut, in his ſaltem libris, depravata redintegrentur, aut certe ſincera revocentur? VALCKEN.

51. Τὴν εἰρημένην.] Χώρην, vocem hic neceſſariam, lectam *Vallae*, praebet *Arch.* —— Mox τείχεα τὰ Πιέρων, caſtella ſunt *Pierum*, non *muri.* —— Proxima, τῶν καὶ ἑνὶ Φάγρης ἐστὶ οὔνομα, ſic recte *Gronov.* reſtituit ex coniectura *Leopardi*, aliorumque, quantumvis nihil ille diverſae ſcriptionis ex membrana veteri enotaſſet Florentiae: non ut vulgabatur, ſed legit in ſuo Codice *Valla*, τῶν καὶ ἑνὶ Νιφράγης· ſyllaba male repetita. VALCKEN.

63. Ἡ περὶ τὸ Πάγγαιον] Non plane alienum ἡ παρὰ τὸ ——, quemadmodum *Steph. Byz.* legit, ut regio monti Pangaeo accubans deſcribatur. Obnituntur tamen omnes Codd., et *Euſtathius.* Ἐκαλεῖτο Φυλλὶς. Grammaticus ille ſcribere voluit, uti olim et nunc *Herodotus.*

67. Ἐς τὸν οἱ Μάγοι &c.] In *Strymonem*, ad amnem placandum: tale ἀποσφάζουσι τοὺς ἀνθρώπους ἐς τὸ ἄγγος L. IV, 62. Simili ex ſuperſtitione Tiridates *equum* pla-

[a] ἐκαλλιερέοντο, σφάζοντες ἵππους λευκούς. Φαρμακεύσαντες δὲ ταῦτα ἐς τὸν ποταμόν, καὶ ἄλλα [b] πολλὰ πρὸς τούτοισι, ἐν Ἐννέα ὁδοῖσι τῇσι Ἠδωνῶν, ἐπορεύοντο κατὰ τὰς γεφύρας, [c] τὸν Στρυμόνα εὑρόντες ἐζευγμένον. Ἐννέα δὲ ὁδοὺς πυνθανόμενοι τὸν χῶρον τοῦτον καλέεσθαι, τοσούτους ἐν αὐτῷ παῖδάς τε καὶ παρθένους ἀνδρῶν τῶν [d] ἐπιχωρίων ζώοντας κατώρυσσον. [e] Περσικὸν δὲ τὸ ζώοντας κατορύσσειν. ἐπεὶ καὶ Ἄμηστριν τὴν Ξέρξεω γυναῖκα πυνθάνομαι γηράσασαν δὶς ἑπτὰ [f] ἐόντων ἐπιφανέων Περσέων παῖδας ὑπὲρ ἑωυτῆς τῷ ὑπὸ [g] γῆν λεγομένῳ εἶναι θεῷ ἀντιχαρίζεσθαι κατορύσσουσαν. Ὡς δὲ ἀπὸ τοῦ Στρυμόνος ἐπορεύετο ὁ στρατός, ἐνθαῦτα πρὸς ἡλίου δυσμέων ἐστὶ αἰγιαλός, ἐν τῷ οἰκημένην Ἄργιλον πόλιν Ἑλλάδα παρεξήιε. αὕτη δέ, καὶ ἡ κατύπερθε ταύτης, καλέεται Βισαλτίη. ἐνθεῦτεν δὲ κόλπον τὸν ἐπὶ Ποσιδηίου ἐξ ἀριστερῆς χειρὸς ἔχων, ἤιε διὰ Συλέος πεδίου καλεομένου, Στάγειρον πόλιν Ἑλλάδα παραμειβόμενος· καὶ ἀπίκετο ἐς Ἄκανθον, ἅμα ἀγόμενος τούτων ἕκαστον τῶν ἐθνέων, καὶ τῶν περὶ τὸ Πάγγαιον ὄρος οἰκεόντων ὁμοίως, καὶ τῶν πρότερον κατέλεξα· τοὺς μὲν παρὰ θάλασσαν ἔχων οἰκημένους, [h] ἐν νηυσὶ στρατευομένους· τοὺς δ᾽ ὑπὲρ θαλάσσης, πεζῇ ἑπομένους. τὴν δὲ ὁδὸν ταύτην τῇ βασιλεὺς Ξέρξης τὸν στρατὸν ἤλασε, οὔτε συγχέουσι Θρήικες, οὔτ᾽ ἐπισπείρουσι· σέβονταί τε μεγάλως τὸ μέχρι ἐμεῦ. Ὡς δὲ ἄρα ἐς τὴν Ἄκανθον ἀπίκετο, ξεινίην τε [i] ὁ Πέρσης τοῖσι Ἀκανθίοισι προεῖπε, καὶ ἐδωρήσατό σφεας ἐσθῆτι Μηδικῇ· ἐπαίνεέ τε, ὁρέων [k] αὐτοὺς προθύμους ἐόντας ἐς τὸν πόλεμον, καὶ τὸ ὄρυγμα ἀκούων. Ἐν Ἀκάνθῳ δὲ ἐόντος Ξέρξεω, συνήνεικε ὑπὸ νούσου ἀποθανεῖν τὸν ἐπεστεῶτα τῆς [l] διώρυχος Ἀρταχαίην, δόκιμον ἐόντα παρὰ Ξέρξῃ, καὶ γένος Ἀχαιμενίδην· μεγάθεΐ τε μέγιστον ἐόντα Περσέων· ἀπὸ γὰρ πέντε πηχέων βασιληίων ἀπέλειπε τέσσερας δακτύλους· φωνέοντά τε μέγιστον ἀνθρώπων. ὥστε Ξέρξεα, συμφορὴν ποιησάμενον μεγάλην, ἐξενεῖκαί τε αὐτὸν [m] κάλλιστα καὶ θάψαι. ἐτυμβοχόεε δὲ πᾶσα ἡ στρατιή. τούτῳ δὲ τῷ Ἀρταχαίῃ θύουσι Ἀκάνθιοι ἐκ θεοπροπίου, ὡς ἥρωϊ,

ctatis equis candidis litaverunt. His et aliis compluribus incantamentis in flumen factis, per Novem vias Edonorum iere ad pontes, Strymonem iunctum invenientes. Audientes autem eum locum Novem vias appellari, totidem illic pueros ac virgines virorum indigenarum vivos defoderunt. Perſicum enim eſt defodere viventes: nam et Ameſtrin Xerxis uxorem, iam provectæ ætatis, audio bis ſeptem illuſtrium Perſarum liberos defodiſſe, ſic gratificantem deo, qui ſub terra eſſe fertur. 114

Ubi a Strymone progreſſus eſt exercitus, illic ad ſolis occaſum eſt litus, in quo ſitam urbem Græcam nomine Argilum præteriit: hæc et quæ ſuper eam eſt regio, vocatur Biſaltia. Illinc autem, ſinum ad Neptuni templum a læva manu habens, proceſſit trans campum nomine Syleum, præteriens Stagirum Græcam urbem, pervenitque Acanthum, ducens ſimul unumquemque horum populorum, et item ex accolis montis Pangæi, et ex illis quos ſuperius commemoravi: iis qui maritimi erant, claſſe, qui procul a mari aberant, terreſtri itinere ſequentibus. Hanc autem viam qua rex Xerxes duxit exercitum, Thraces neque confundunt, neque ſerunt, ſed ad mea usque tempora magnopere venerantur. 115

Poſteaquam autem Acanthum pervenit, Perſa Acanthiis hoſpitii ius obtulit, eosque Medica veſte donavit: laudavitque quod alacres cerneret eſſe ad bellum, quodque audiret de foſſa. 116

Xerxe autem apud Acanthum agente contigit, ut Artachæes, qui foſſæ faciundæ præfuerat, morbo decederet, vir Xerxi ſpectatus, genere Achæmenides, ſtatura inter Perſas proceriſſima, quippe cui quatuor digiti deerant a longitudine quinque regiorum cubitorum; clamabatque maxime præ aliis. Xerxes magno damno ducens eum fato functum, apparatiſſime funeravit, inferias illi faciente toto exercitu: cui tanquam heroi ex oraculo Acanthii ſacrificant, nomine 117

[a] Ἐκαλλιρέοντο *Ask.* etiam C. 167. [b] Abeſt *Arch.* qui veriſſime mox τῇσι Ἠδωνῶν, non, ut praviſſime ceteri, τοῖσι Ἠδ. [c] Duo illa tantum in *Arch.* margine. [d] Ἐγχωρ. *Arch. V.* [e] Sex iſta non norunt *Med. Paſſ. Ask.* [f] Περσέων παῖδ. ἐόντων ἐπιφ. ἀνδρῶν *Paſſ. Arch. Vind. Ask.*, non abſurde. [g] Γῆς *Paſſ. Ask.* et ora *Steph.* [h] Deſunt iſta duo *Arch.* [i] Ὁ Ξέρξης *Arch. Paſſ. V. Valla*, ex ſcholio. [k] Αὐτοὺς *Arch. Vind.*, optime: Quod deinde ex *Arch.* ἤδη γενόμενον *Galeus*, id eo in Cod. non adparet. Porro συνήνεικε *Ask.*, ut ſaepiſſime, non ξυνήν. alii antea καὶ τοὺς. [l] Διώρυχος *Ald. Ask. Arch. V. Brit.*, διάρυγος editio poſtrema, ſine addita cauſſa. Vid. I, 75. &c. Mox Ἀρταχαίην *Tzetz.* Chil. I, v. 918. Vide ſupra C. 21. [m] Non habet *Arch.*, ſed *Euſtath.* in *Iliad.* p. 1183, 42. aliique.

placando amni Euphrati *adornavit* in *Taciti* Ann. VI, 37., cui egregiam lucem hinc *Caſaubon.* ad *Strabon.* XV. p. 1065., adſperſit. Vicinum ὁδοῖσι τῇσι Ἠδωνῶν veritate commendatur.

75. Περσικὸν δὲ τὸ ζώοντας κατορύσσειν] Fide *Medic.*, cui paria duo alii faciunt, haec expunguntur. Quid tum vero continuo nexis fiet? an et illa eradenda? Non puto. Firmatur barbara ſuperſtitio facto Ameſtris, a *Plutarcho* Superſt. p. 171. D. advocato, ubi XII. τῷ ᾅδῃ regina defodit. Perſicum autem fuiſſe exempla Cambyſis III, 35. et aliorum apud *Briſſon* Regn. Pers. II, 218. teſtificantur, tum *Ariſtides* T. II. p. 414. ἢ ζῶντας ἂν κατορύττοιτε ΠΕΡΣΙΣΤΙ; *an vivi more Perſico defodiendi?* Morem ipſum admirabili conſecutione *ab Abrahami exemplo filium primogenitum offerendi* arceſſit *Th. Hyde* Rel. Pers. C. 2., proceſſiſſe enim Perſas *ad offerendum quemvis filium aut hominem: idque non ſemper filium aut filiam comburendo, ſed et defodiendo in terra aut demergendo in aquis.* Haud vidi magis.

85. Στάγειρον πόλιν Ἑλλάδα] *Vicum* in *Dionis Chryſoſt.* Or. XLVII. p. 525. A., τὰ δὲ Στάγειρα κώμη τῆς Ὀλυνθίας ἦν, ex quodam contemtu. Στάγειρα numero multitudinis praefert *Stephan.*, Στάγειρον agnoſcens in Βίσιρος. Plura *Io. Nunneſius* ad Ariſtotelis vitam, a ſe publicatam.

94. Ξεινίην τε ὁ Πέρσης] Ὁ Ξέρξης, ut *Valla*, legit *Arch.* Non Acanthiis ille praecepit, ut ſibi ξένια praeberent; ſed quos honore voluit dignari, ἐσθῆτι donavit Acanthios Μηδικῇ, atque in amicorum iuſſit hoſpitumque numerum referri; id hic dicitur, ξεινίην τοῖσι Ἀκανθίοισι προεῖπε· Abderitanis ξεινίην συνθέμενος, VIII, c. 120. de utroque more regio *B.* egit *Briſſon.* de R. P. I. p. 127. 139. —— Proxima, ἐπαίνεέ τε, ὁρέων καὶ τοὺς προθύμους ἐόντας ἐς τὸν πόλεμον, καὶ τὸ ὄρυγμα ἀκούων ἤδη γενόμενον sic exhibent *Arch.* et *Valla*: vellem praeterea dediſſent, ὁρέων αὐτοὺς προθύμους. VALCKEN.

1. Μέγιστον ἐόντα Περσέων] Attigit *Tzetzes* Chil. I, v. 918., Ὧν ἐπιστάτης ἦν σφόδρα Βουβάρης ὁ Σατράπης, Καὶ Ἀρταχαῖος, ὢν αὐτῷ πεντάπηχυς μεγέθει· vid. *Herod.* VII, c. 21. Quatuor cubitorum apud Graecos iuſta hominis cenſebatur ſtatura: ad *Ariſtoph.* Ran. v. 1046., γενναίους καὶ τετραπήχεις· *Caſaubonum* citant *Kuſter.* et *Spanhemius.* Modum excedebant πεντάπηχεις· *Olearius* vid. in *Philoſtr.* V. A. II, c. 4. Gigantum cadavera δεκαπήχη dicuntur inventa *Pauſan.* I, p. 86, 87., qui de Scotuſſaeo Polydamante, ut mortalium poſt heroas maximae ſtaturae, agit L. VI, p. 463. VALCKEN.

6. Τῷ Ἀρταχαίῃ] *Tumulum Artachaeae* τὸν Ἀρταχαίου καλούμενον τάφον ad Acanthiorum isthmum locat *AElian.* Animal. Hiſt. L. XIII, 20., ſubdens, ἵνα τοι καὶ

mine eum nuncupantes. Ex rex quidem
Xerxes amiſſo Artachæe iacturam ſe fecis-
118 ſe exiſtimabat. At ii Græci qui exerci-
tum excipiebant, quum Xerxi cœnam præ-
berent, in omnem miſeriam devenere, ad-
eo quidem ut ſuis laribus fierent extorres;
ubi Thaſiis pro ſuis urbibus, quæ in con-
tinente, accipientibus Xerxis copias et cœ-
nam iis præbentibus, Antipater Orgis fi-
lius, electus vir inter cives quam maxi-
me probatus, erogavit in cœnam quadrin-
119 genta pecuniæ inpenſa talenta. Sicuti con-
ſimiliter aliis in urbibus ad eam rem conſti-
tuti propoſuere rationem. Tale enim con-
vivium parabatur, utpote iampridem indi-
ctum, et multa cura inſtructum; partim
quidem ſimulatque audiverunt præcones pas-
ſim annunciantes, tunc vero oppidani fru-
mentum quod in urbibus erat, inter ſe dis-
tributum in farinam et pultem omnes red-
igebant ad complures menſes: partim pe-
cora ſaginabant pretio optima reperientes
et altiles aves habebant terreſtres paluſtres-
que in caveis et in vivariis, ad exci-
piendum exercitum: partim etiam aurea
argenteaque pocula et crateres faciebant,
et cetera omnia quæ ad menſam ponuntur.
Hæc quidem ipſi regi et iis qui cum illo
veſcebantur, fiebant: cetero autem exer-
citui, quæ ad eſum duntaxat imperata e-
rant: adveniente autem exercitu, taber-
naculum ſtetit fixum paratumque, in quo
man-

ἠρωϊ, ἐπονομάζοντες [a] τὸ οὔνομα. βασιλεὺς μὲν δὴ
Ξέρξης, ἀπολομένου Ἀρταχαίεω, ἐποιέετο συμφο-
ρήν. Οἱ δὲ ὑποδεκόμενοι Ἑλλήνων τὴν στρατιὴν, καὶ
δειπνίζοντες Ξέρξεα, ἐς πᾶν κακοῦ [b] ἀπικέατο,
οὕτω ὥστε ἀνάστατοι ἐκ τῶν [c] οἰκίων ἐγίνοντο· ὅκου 417
[d] γε Θασίοισι ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ ἠπείρῳ πολίων τῶν
σφετέρων δεξαμένοισι τὴν Ξέρξεω στρατιὴν, καὶ δει-
πνίσασι, Ἀντίπατρος ὁ Ὀργέος ἀραιρημένος τῶν ἀ-
στῶν ἀνὴρ δόκιμος ὁμοῖα τῷ μάλιστα, ἀπέδεξε ἐς
τὸ δεῖπνον τετρακόσια τάλαντα ἀργυρίου τετελεσ-
μένα. Ὡς δὲ παραπλησίως καὶ ἐν τῇσι ἄλλῃ-
σι πόλισι οἱ ἐπεστεῶτες ἀπεδείκνυσαν τὸν λόγον· τὸ
γὰρ δεῖπνον [e] τοιόνδε τι ἐγίνετο, οἷα ἐκ πολλοῦ
χρόνου προειρημένον καὶ περὶ πολλοῦ ποιεύμενον· τοῦ-
το μὲν, ὡς ἐπύθοντο [f] τάχιστα τῶν κηρύκων τῶν
περιαγγελλόντων, [g] δασάμενοι σῖτον ἐν τῇσι πόλι-
σι οἱ ἀστοὶ, ἄλευρά τε καὶ ἄλφιτα ἐποίευν πάν-
τες ἐπὶ μῆνας συχνούς· τοῦτο δὲ, κτήνεα [h] σιτεύ-
εσκον, ἐξευρίσκοντες τιμῆς τὰ κάλλιστα, ἔτρεφόν
τε ὄρνιθας χερσαίους, καὶ λιμναίους, ἔν τε οἰκήμα-
σι καὶ λάκκοισι, ἐς ὑποδοχὰς τοῦ στρατοῦ· τοῦ-
το δὲ, χρύσεά τε καὶ ἀργύρεα ποτήριά τε καὶ
[i] κρητῆρας ἐποιεῦντο, καὶ τἆλλα ὅσα ἐπὶ τράπε-
ζαν [k] τιθέαται πάντα· ταῦτα μὲν δὴ αὐτῷ τε βα-
σιλέϊ καὶ τοῖσι ὁμοσίτοισι μετ᾽ ἐκείνου ἐπεποίητο·
τῇ δὲ ἄλλῃ στρατιῇ, τὰ ἐς φορβὴν μοῦνα τασσόμε-
να. ὅκως δὲ ἀπίκοιτο ἡ στρατιὴ, σκηνὴ μὲν ἔσκε πε-
πηγυῖα ἑτοίμη, ἐς τὴν αὐτὸς σταθμὸν [l] ποιέσκετο
Ξέρ-

a Τὸ οὔνομα *Arch. Ask. Vind.* uti ſaepe: τοὔνομα alii. *b* Ἀπίκατο *Arch. V.* et *Ask.* Exſcripſit *Athen.* L. IV, 10. p. 146. A., ubi ἐς πᾶν κακόν. *c* Οἴκων *Paſſ. Ask. Ath.*, ſine neceſſitate. *d* Deſit iisdem. *e* Τοιόνδε τι ἐγ. *Arch.*, τοιάδε ἐγίν. *Ask.* *f* Τῶν κηρ. μάλιστα *Arch. V.*, tum paullo ante προειρημένου *Paſſ.* et ποιευμένου *Ask.* *g* Δασάμενοι τῶν ἐν *Arch.* Mox οἱ ἀστοὶ abſunt *Ask.* *h* Σιτεύεσκον id. et *Vind.*, ἐσίτευον prius. *i* Κρητῆρας ora *Steph. Arch. Paſſ.* Antea κρητῆρες. *k* *Med. Ask. Paſſ.*, in reliquis τίθεται. Poſt quod verbum interpungunt *Arch. V. Valla*, ſcribentes, πάντα μὲν ταῦτα τῷ τε β., ſive αὐτῷ τε, ut *Vind.*, omittitur et δὴ a *Paſſ.* *l* Ἐποιέετο *Arch. Vind.* ex gloſſa.

καὶ ἡ τοῦ Παραίου Φαίνεται διατομὴ, ἡ δίαιτα μὲν τὸν Ἄθω, valde vitioſa. *Is. Voſſius* ad *Melam* II, 2. manum illis medicam negare noluit, ſed qua erroris reus *AElianus*. Sana erunt ἔνθα τοι ἡ τοῦ Πέρσου, ſic et Cl. *Gronovius*, Φαιν. διατομὴ, ἡ διέτεμε τὸν Ἄθω. Cl. *Valckenarii* non diſcrepat opinatio ad C. 21.

9. Οἱ δὲ ὑποδεκόμενοι Ἑλλ.] Haec ubi leguntur in *Athen.* IV, p. 146. A. in formas pleraque vulgares converſa, proſtat ἐς πᾶν κακὸν ἀφίκοντο, pro ἐς πᾶν κακοῦ ἀπικέατο· utrumque dicebatur; et, omiſſa voce κακὸν, vel κακοῦ, εἰς πᾶν ἐλθεῖν, aut ἀφικέσθαι. *Xenoph.* Ἑλλ. VI, p. 340, 13. εἰς πᾶν ἀφίκετο βασιλεὺς, *in extremum Rex fuit adductus diſcrimen. Demoſth.* c. Conon. p. 690, 22. οὐ —— φαύλως λαβὼν πληγὰς, ἀλλ᾽ εἰς πᾶν ἐλθὼν διὰ τὴν ὕβριν καὶ τὴν ἀσέλγειαν τὴν τούτων· aderat in ſcripto cod. ſupplementum. εἰς πᾶν κακὸν ἐλθών. *Demoſthenem* imitatus Lacedaemonios ait *Ariſtides* εἰς πᾶν ἐλθεῖν in Cimone, T. III. p. 257. *Schol. MS.* ἀντὶ τοῦ περὶ παντὸς κινδυνεῦσαι —— λείπει δὲ κινδύνου· Plene loquitur *Pauſan.* VII. p. 559., ἀφικνεῖτο ἐς πᾶν ὁ Μεναλκίδας κινδύνου· et p. 16., Πτολεμαῖος ἐς πᾶν ἀφικόμενος κινδύνου· ſic ſcribendum omiſſo articulo, quem non admittit iſta *Pauſaniae* frequentata loquendi forma. VALCKEN.

11. Ὅκου γε Θασίοισι ὑπὲρ τῶν &c.] In his explicandis et vertendis errabatur. Publice a Thaſiis Antipater, Orgis filius, lectus fuit, ut inpenſas pro ſuis in continente urbibus in coenam faceret, quarum e rationibus adparuit, inſumta fuiſſe quadringenta argenti talenta: haec ſunt τάλαντα — τετελεσμένα, uti bene Cl. *Pauw* et *Abreſch.*: hoc volunt *Athenaei* verba, ἐκεῖ Θασίοισι —— Ἀντίπατρος τῶν ἀστῶν (δόκιμος) ἀνὴρ ἐδαπάνησε· ubi pro *Thaſiis* —— *Antipater, vir inter cives probatus, expendit.* Non itaque ſuo Antipater, ſed publico civitatis nomine illa erogavit talenta: factitarunt idem aliis in urbibus ad eam rem deſignati, ſive οἱ ἐπεστεῶτες ἀπεδείκνυσαν τὸν λόγον, *expenſi tabulas exhibuerunt.* Antipater autem, τῶν ἀστῶν ἀνὴρ δόκιμος in *Aldo* et ex recta *Pauli* ſententia; male enim comma poſt ſe oſtentabat. Quae adduntur ad praeclari viri laudes, illuſtrata dedimus L. II, 57.

14. Ἀραιρημένος τῶν ἀστῶν] Ex civibus ille quidem erat *delectus*; neque tamen iſta, ſed haec iungenda ſunt: τῶν ἀστῶν ἀνὴρ δόκιμος ὁμοῖα τῷ μάλιστα, ut c. 141., τῶν Δελφῶν ἀνὴρ δόκ. ὁ. τ. μ., quam *Boſſio* non ſatis intellectam formulam explicuit *Hemſterhuſius*. A civibus erat Antipater ἡρημένος, *electus*, ad huius rei *procurationem*; non enim haec ἀρχὴ, ſed erat ἐπιμέλειά τις καὶ διακονία· quae diſtinguuntur ab *AEſchine* c. Cteſiph. p. 55, 34. pro more itaque poſtea τὸν λόγον ἀπέδωκε τῶν δαπανημάτων, vel ἀπελογίσατο. Secundum *Herod.* in coenam 400. talenta, prolato expenſi codice, *demonſtravit inſumta*, ἀπέδεξε —— τετελεσμένα, id eſt δεδαπανημένα· atque adeo tantum pecuniae ex aerario ἐδαπάνησε, quod in his enarrandis uſurpat *Athenaeus*; qui recte alibi τελεῖν, ait, τὸ δαπανᾶν· καὶ πολυτελεῖς, οἱ πολλὰ ἀναλίσκοντες· καὶ εὐτελεῖς, οἱ ὀλίγα. VALCKEN.

24. Κτήνεα σιτεύεσκον] Ioniſmus, optime agnitus a *Galeo*, poſtulabat reſtitutum. Servat eundem in hac vicinia ἐχέεσκον πίνειν et ὤστω ἀπελαύνεσκον. Durat alibi, crebrior, ſi librariis placuiſſet, futurus.

24. Κτήνεα ἐσίτευον] Σιτεύεσκον, ſi forte praebuiſſet membrana *Flor.* ambitioſo verborum tractu commendaſſet *Gronov.* cur oblatum non recepit ex *Arch.*? In *Vallae* Latinis relinqui non debebat *cortibus*: dederat is fortaſſe pro ἔν τε οἰκήμασι καὶ λάκκοισι, *in cratibus et in vivariis*: oves *textis cratibus* claudebant; aves alebant in *aviariis* vel *caveis*, ἐν οἰκίσκοις· ſic *caveae* multo frequentius vocantur quam οἰκήματα· ἐν οἰκίσκοις forte ſcripſerant *Diodorus Sic.* T. I. p. 603, 73. et *Plutarch.* T. II. p. 516. D. —— Ex marg. *Steph.* paulo poſt reciperem κρητῆρας ἐποιεῦντο. *Athenaeus* IV. p. 146. B. ἐκπώματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ κρατῆρας παρετίθεντο· his proxima corrigenda ſunt, ut coniecit *Caſaub.* καὶ ταῦτα μὲν τὰ τοῦ δείπνου· εἰ δὲ Ξέρξης δὶς ἐσιτεῦντο, μεταλαμβάνων καὶ ἄριστον, ἀνάστατοι ἂν ἐγεγόνεσαν αἱ πόλεις· quibus contraxit Herodoteum Abderitanis Megacreontis dictum. VALCKEN.

29. Κρητῆρας ἐποιεῦντο] *Valla* κρατῆρας habuit, non utique ex Codd. quorundam conſenſu ſpernendos. Vicina, interpunctione mutata, in *Arch.* et *V.* πάντα μὲν ταῦτα τῷ τε βασ. praeter ſpeciem nihil habent. Πάντα ſuperioribus nexa, reliqua menſae vaſa itidem χρύσεά τε καὶ ἀργύρεα commonſtrant.

Ξέρξης, ἡ δὲ ἄλλη στρατιὴ [a] ἔσκε ὑπαίθριος· ὡς δὲ δείπνου γίνοιτο ὥρη, οἱ μὲν, δεκόμενοι ἔχεσκον πόνον, οἱ δὲ, ὅκως πλησθέντες νύκτα αὐτοῦ ἀγάγοιεν, [b] ἐν τῇ ὑστεραίῃ τήν τε σκηνὴν ἀνασπάσαντες, καὶ τὰ ἔπιπλα πάντα λαβόντες, οὕτω ἀπελαύνεσκον, λείποντες οὐδὲν, ἀλλὰ φερόμενοι. Ἔνθα δὴ Μεγακρέοντος ἀνδρὸς Ἀβδηρίτεω ἔπος εὖ εἰρημένον ἐγένετο, ὃς συνεβούλευσε Ἀβδηρίτῃσι, πανδημεὶ αὐτοὺς καὶ γυναῖκας, ἐλθόντας ἐς τὰ σφέτερα ἱρὰ, ἵζεσθαι ἱκέτας τῶν θεῶν, παραιτεομένους καὶ [c] τὸ λοιπόν σφι ἀπαμύνειν τῶν ἐπιόντων κακῶν τὰ ἡμίσεα· τῶν τε [d] παροιχομένων ἔχειν σφι μεγάλην χάριν, ὅτι βασιλεὺς Ξέρξης οὐ δὶς ἑκάστης ἡμέρης ἐνόμισε σῖτον αἱρέεσθαι· παρέχειν [e] γὰρ ἂν Ἀβδηρίτῃσι, εἰ καὶ ἄριστον προείρητο ὅμοια τῷ δείπνῳ παρασκευάζειν, ἢ μὴ ὑπομένειν Ξέρξεα ἐπιόντα, ἢ καταμείναντας, κάκιστα πάντων ἀνθρώπων [f] διατριβῆναι. Οἱ μὲν δὴ πιεζόμενοι, ὁμοίως τὸ ἐπιτασσόμενον ἐπετέλεον. Ξέρξης δὲ ἐκ τῆς Ἀκάνθου ἐντειλάμενος τοῖσι στρατηγοῖσι τὸν ναυτικὸν στρατὸν ὑπομένειν ἐν Θέρμῃ, ἀπῆκε ἀπ᾽ ἑωυτοῦ [g] τὰς νέας πορεύεσθαι· Θέρμῃ δὲ τῇ
418 ἐν τῷ Θερμαίῳ κόλπῳ οἰκημένῃ, ἀπ᾽ ἧς καὶ ὁ κόλπος οὗτος τὴν ἐπωνυμίην ἔχει. ταύτῃ γὰρ ἐπυνθάνετο [h] συντομώτατον εἶναι. μέχρι μὲν γὰρ Ἀκάνθου ὧδε τεταγμένος ὁ στρατὸς ἐκ Δορίσκου τὴν ὁδὸν ἐποιέετο· [i] τρεῖς μοίρας ὁ Ξέρξης δασάμενος πάντα τὸν πεζὸν [k] στρατὸν, μίαν αὐτέων ἔταξε παρὰ θάλασσαν ἰέναι ὁμοῦ τῷ ναυτικῷ· ταύτης μὲν δὴ ἐστρατήγεον Μαρδόνιός τε καὶ Μασίστης. ἑτέρη δὲ τεταγμένη ἤιε τοῦ στρατοῦ [l] τριτημορὶς τὴν μεσόγαιαν, τῆς ἐστρατήγεον [m] Τριτανταίχμης τε καὶ Γέργις. ἡ δὲ τρίτη τῶν μοιρέων μετ᾽ ἧς ἐπορεύετο αὐτὸς ὁ Ξέρξης, ἤιε μὲν τὸ μέσον αὐτέων, στρατηγοὺς δὲ παρείχετο [n] Σμερδομένεά τε καὶ Μεγάβυζον. Ὁ μέν νυν ναυτικὸς στρατὸς, ὡς ἀπείθη ὑπὸ Ξέρξεω, καὶ [o] διεξέπλωσε τὴν διώρυχα τὴν ἐν τῷ Ἄθῳ γενομένην, διέχουσαν δὲ ἐς κόλπον ἐν τῷ [p] Ἄσσα τε πόλις καὶ

Πί-

manſionem caperet rex; reliqui ſub dio a-
gebant. Ubi tempus cœnæ aderat, illi ſa-
ne, qui excipiebant diſtinebantur labore: iſti
vero, quum expleti noctem illic exegerant,
poſtero die revulſo tentorio et omni paratu
ſumpto, ita abſcedebant, nihil relinquen-
tes, ſed omnia aſportantes. Unde Mega- 120
creontis viri Abderitæ elegans dictum exti-
tit, qui ſuaſit Abderitis, ut univerſi, ma-
res pariter ac feminæ, ſua delubra adi-
rent, ſuppliciterque diis aſſidentes preca-
rentur, ut posthac dimidium futurorum
malorum a ſe propulſaretur: nam de
præteritis magnam ſe gratiam illis ha-
bere, quod rex Xerxes non bis quo-
tidie cibum capere conſueſſet. Fore e-
nim ut Abderitæ, ſi iuberentur etiam
prandium ſimile cœnæ inſtruere, aut
non præſtolarentur Xerxem advenientem,
aut præſtolati, peſſime inter omnes ho-
mines affligerentur. Et iſti quidem quan- 121
quam gravate, tamen quod ſibi impo-
nebatur exſequebantur: Xerxes vero ex
Acantho duces claſſis a ſe dimiſit, ius-
ſos ad Thermam cum claſſe ſe opperi-
ri. Eſt autem Therma in Thermæo ſi-
nu ſita, a qua ipſe ſinus habet cogno-
men. Hanc enim compendiariam magis
viam eſſe audiebat: nam e Doriſco ad
Acanthum usque ita inſtructus exercitus
iter fecerat, tripartito diviſus omnis,
iuſſu Xerxis; ut una pars ſecundum ma-
re iret pariter cum claſſe, cui parti
præerant Mardonius et Maſiſtes: alte-
ra per mediterranea, cui præerant Tri-
tantæchmes et Gergis: tertia inter has
media, cum qua Xerxes ipſe ince-
debat, ducibus Smerdomene et Me-
gabyzo. Nauticus porro exercitus u- 122
bi a Xerxe diſceſſit, foſſam enavi-
gavit in Atho depreſſam, ac perdu-
ctam ad ſinum, in quo Aſſa et Pi-

lo-

a Non legitur in *Paſſ. Ask.* *b* *Med. Ask. Paſſ.*, ἐν ignorant reliqui, neque neceſſarium videtur. *c* *Arch. Vind. Ask. Paſſ. Med.* Fragm. *Paris.*, antea τῶν λοιπῶν. *d* Παρεχ. *Arch. Ald.* *e* Abeſt ab *Ask.* *f* Ἐκτριβῆναι Fragm. *Paris.* *g* Πορ. τὰς νέας *Arch. Ask. Paſſ.* *h* Συντομώτερον *Arch. V.* *i* Εἰς τρεῖς μοίρας *Suid.* in Δάσασθαι. *k* Non legunt vocem *V. Arch.* *l* Citavit *Suidas* in Voc. *m* Margo *Steph. Arch. Vind. Paſſ. Ask. Brit. Valla*: alii cum *Aldo* Τριτανταίχ., porro Γέργις *Med. Paſſ. Ask. Brit. Valla*, Γέρτις *Arch. V.*: antea Σέργις. Quibus de nominibus ad C. 82. ſatis. *n* *Med. Paſſ. Ask. V. Arch. Valla*, prius Σμερδόμενα. *o* *Med. Ask. Paſſ. Paris. A.*, alii διέπλωσε, quod eodem tendit. *p* *Steph. Byz.* citat in Voc.

51. Διατριβῆναι] *Heſychii* Διατριβῆναι, ἀπολέσθαι hoc fonte manavit. Alioqui blandiri ἐκτριβῆναι Fragm. *Paris.* poſſet. *Sophocles* Oed. Tyr. v. 435. σοῦ γὰρ οὐκ ἔστι βροτῶν κάκιον ὅστις ΕΚΤΡΙΒΗΣΕΤΑΙ ποτε. i. e. ἀπολεῖται, *perdetur*, ubi recte de verbi virtute ſcholiaſtes. *Syneſius* L. 1. Provid. pag. 108. D. ὅλως γὰρ ΕΚΤΡΙΒΗΣΕΣΘΑΙ τὸ Σκυθικόν. Conſequens ὁμοίως —— ἐπετέλεον *Valla* dedit acſi ὅμως foret, nactus plauſum docti viri, cui meum iungerem, niſi ὁμοίως aptiſſime indicaret, et hos etſi vehementer preſſos, *conſimiliter* imperata feciſſe, uti reliquae civitates.

58. Συντομώτατον] Hoc praeſtet an συντομώτερον, a *Valla* expreſſum, non adfirmo. Xerxis exercitusque iter apud *Diodorum* XI, 5. prorſus idem. Ex *Suida* enotatum ἐς τρεῖς μοίρας —— δασάμενος, etſi ſchedae taceant, pro legitimo fortaſſe aliis putabitur. Sic L. II, 147. ΕΣ δυώδεκα ΜΟΙΡΑΣ ΔΑΣΑΜΕΝΟΙ Αἴγυπτον πᾶσαν.

60. Τρεῖς μοίρας —— δασάμενος —— τὸν π.] Vulgatam iure praefert *Gronovius* lectioni, quam *Suidas* praebet in v. Δάσασθαι ἐς τρεῖς μοίρας —— δασάμενος πάντα τὸν πεζὸν στρατόν. In iſtiusmodi locutionibus eleganter omitti praepoſitionem *Caſaub.* docuit ad hunc *Alexidis* verſum, Τὸ δ᾽ ἄλλο σῶμα κατατεμὼν πολλοὺς κύβους. apud *Athen.* VII, p. 324. C. quo *L. Kuſter.* uſus eſt in *Ariſtoph.* Eq. v. 765. *Platonis* e Timaeo, p. 35. B. ὅλον ἐν τοῦτο μοίρας ὅσας προσῆκε διένειμεν' interpretatur *Cicero*: *id ipſum in ea, quae decuit, membra partitus eſt*: *Chalcidius* convertit: *totum hoc unum diviſit in partes competentes*; nam ſic ſcripſiſſe videtur: hic ſane ſubit mirari in Editionis ſuae margine ſcribentem *H. Stephanum*: *legendum videtur* εἰς μοίρας, *quamvis nec apud Proclum extet haec praepoſitio*: in adnotationibus in *Platonem* iſta; *deeſſe videtur praepoſitio* εἰς —— *et tamen alios inveniri ſcio huius ſcriptoris locos huic ſimiles ubi non habetur*: ex iſtis locis hic eſt in Critia p. 113. E. τὴν νῆσον τὴν Ἀτλαντίδα πᾶσαν δέκα μέρη κατανείμας. *Theocriteis* eam in rem mallem abſtinuiſſent viri docti. VALCKEN.

68. Σμερδομένεα] Reſtituetur idem hic nomen, quod ſupra c. 82. praebebunt Codices: illic qui dicitur Σμερδόμης. cur hoc in loco filius Otanis vocaretur Σμερδομένης. —— Paulo poſt ſcripſerunt librarii διώρυχα —— διέχουσαν —— ἐς κόλπον' noſtrum ſuo more ſcripſiſſe ſuſpicor: διώρυχα —— ἐσέχουσαν —— ἐς κόλπον, ἐν τῷ Ἄσσα τε πόλις καὶ Πίλωρος καὶ Σίγγος καὶ Σάρτη οἰκέαται' urbium nomina legitima dedit *Weſſel.* Herodotea Diſſert. p. 121. ſemel alibi διέχουσαν poſuerant librarii loco ſimillimo IV, c. 42., διώρυχα —— τὴν ἐκ τοῦ Νείλου διέχουσαν ἐς τὸν Ἀράβιον κόλπον' ubi nunc legitur ex Codd. ἐσέχουσαν. Διώρυχα ſatis commendabunt uſus *Herodoti*, et ad *Thom. M.* in Διώρυξ adnotatio *Hemſterhuſii*, ſic minuta quoque tractantis, atque iſthac arte inimitabili, ut ſemper Leidenſem Criticum agnoſcas. VALCKEN.

72. Πί-

lorus et Singus et Sarta urbes ſitæ ſunt. Ex quibus ſumpto commilitio, perrexit ire ad ſinum Thermæum: circumvectusque Ampelon promontorium Toronæum, prætemavigavit has Græcas urbes, unde et naves et commilitium ſumpſit, Toronam, Galepſon, Sermylam, Mecybernam, Olynthum: quæ regio nunc Sithonia nominatur.

123 Ab eo promontorio Ampelo corripiens curſum usque ad promontorium Canaſtræum, quod ex tota Pallene prominet maxime, illinc quoque et naves et commilitium ſumpſit, ex Potidæa, ex Aphyti, ex Neapoli, ex AEga, ex Therambo, ex Sciona, ex Menda, ex Sana. Hæ ſunt urbes ſitæ nunc in Pallena, Phlegra prius appellata. Præternavigata hac etiam regione, ad præſtitutum locum pervenit, ſumptis etiam militibus e vicinis Pallenæ urbibus ac Thermæo ſinui conterminis: quibus hæc nomina ſunt, Lipaxus, Combrea, Liſæ, Gigonus, Campſa, Smila, AEnea: quarum regio adhuc Croſſæa nominatur. Ab AEnea autem, in qua finis enumerandarum urbium mihi factus est, iam ad ipsum Thermæum ſinum curſus claſſi extitit, et ad terram Mygdoniam: donec ad Thermam, quo præceptum erat, perventum est, et ad urbem Sindum, et ad Chaleſtram ſuper Axium ſitam flumen, quod Mygdoniam terram dirimit a Bottiæide: cuius terræ Bottiæidis arctum ad mare locum obtinent urbes Ichnæ et Pella.

124 Hic navales copiæ circa flumen Axium et urbem Thermam et alias in medio harum urbes ſtativa habuere, regem opperientes. Huc pervenire volens Xerxes, Acantho profectus cum terreſtribus copiis mediterraneam viam ſequebatur, peragrans Pæonicum agrum atque Creſtonicum, ſuper amnem Echidorum, qui e Creſtonæis initio ſumpto, per terram Mygdoniam fluens, propter paludem quæ est ſupra Axium evolvitur.

125 Hac iter faciente Xer-

[a] Πίλωρος καὶ Σίγγος καὶ Σάρτη οἴκηνται. ἐνθεῦτεν, ὡς καὶ ἐκ τουτέων τῶν πολίων στρατιὴν παρέλαβε, ἔπλεε [b] ἀπιέμενος ἐς τὸν Θερμαῖον κόλπον. κάμπτων δὲ Ἄμπελον τὴν [c] Τορωναίην ἄκρην, παραμείβετο Ἑλληνίδας τάσδε πόλις, ἐκ τῶν νέας τε καὶ στρατιὴν [d] παρελάμβανε, Τορώνην, Γαληψὸν, Σερμύλην, [e] Μηκύβερναν, Ὄλυνθον. ἡ μέν νυν χώρη αὕτη, Σιθωνίη καλέεται. Ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς ὁ Ξέρξεω, συντάμνων ἀπ᾽ Ἀμπέλου ἄκρης ἐπὶ [f] Καναστραῖον ἄκρην, τὸ δὴ πάσης τῆς Παλλήνης ἀνέχει μάλιστα, ἐνθεῦτεν νέας τε καὶ στρατιὴν παρελάμβανε ἐκ Ποτιδαίης, καὶ [g] Ἀφύτιος, καὶ Νέης πόλιος, καὶ Αἰγῆς, καὶ Θεράμβω, καὶ Σκιώνης, καὶ Μένδης, καὶ Σάνης. αὗται γάρ εἰσι αἱ τὴν νῦν Παλλήνην, πρότερον δὲ Φλέγρην καλεομένην νεμόμεναι. παραπλέων δὲ καὶ ταύτην τὴν χώρην, ἔπλεε ἐς τὸ προειρημένον, παραλαμβάνων στρατιὴν καὶ ἐκ τῶν προσεχέων πολίων [h] τῇ Παλλήνῃ, ὁμουρεουσέων δὲ τῷ Θερμαίῳ κόλπῳ· τῇσι οὐνόματά ἐστι τάδε, Λίπαξος, Κώμβρεια, Λίσαι, Γίγωνος, Κάμψα, Σμίλα, [i] Αἴνεια. ἡ δὲ τουτέων χώρη, Κροσσαίη ἔτι καὶ ἐς τόδε καλέεται. ἀπὸ δὲ Αἰνείης, ἐς τὴν ἐτελεύτων καταλέγων τὰς πόλις, ἀπὸ ταύτης ἤδη ἐς αὐτόν τε τὸν Θερμαῖον κόλπον ἐγίνετο τῷ ναυτικῷ στρατῷ πλόος, καὶ γῆν τὴν Μυγδονίην. πλέων δὲ ἀπίκετο ἔς τε τὴν προειρημένην Θέρμην, καὶ [k] Σίνδον τε πόλιν καὶ Χαλέστρην, ἐπὶ τὸν Ἄξιον ποταμὸν, ὃς οὐρίζει χώρην τὴν Μυγδονίην τε καὶ [l] Βοττιαιίδα· τῆς ἔχουσι τὸ παρὰ θάλασσαν στεινὸν χωρίον πόλις [m] Ἴχναι τε καὶ Πέλλα. Ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς στρατὸς, αὐτοῦ [n] περὶ Ἄξιον ποταμὸν, καὶ πόλιν Θέρμην, καὶ τὰς μεταξὺ πόλις τουτέων, περιμένων βασιλῆα, ἐστρατοπεδεύετο. Ξέρξης δὲ καὶ ὁ πεζὸς στρατὸς ἐπορεύετο ἐκ τῆς Ἀκάνθου, τὴν μεσόγαιαν τάμνων τῆς ὁδοῦ, βουλόμενος ἐς τὴν Θέρμην ἀπικέσθαι. ἐπορεύετο δὲ διὰ τῆς Παιονικῆς καὶ Κρη- 419
στωνικῆς ἐπὶ ποταμὸν [o] Ἐχείδωρον, ὃς ἐκ Κρηστωναίων ἀρξάμενος, ῥέει διὰ Μυγδονίης χώρης, καὶ ἐξίει παρὰ τὸ ἕλος τὸ ἐπ᾽ Ἀξίῳ ποταμῷ. Πορευομένῳ δὲ

a Πίλωρος *Ask.*, nec diſſimilis *Med.* ſcriptura. Πίλωρος *Arch. Brit. Valla*: antea Πίλωρος. Porro Σάρτη *Med. Paſſ. Ask.*, aliis Σάρτῃ. *b Med. Paſſ. Ask.*, ceteri ἀπικόμενος. *c* Κορωναίην *Ask. Paſſ.*, perperam. *d* Παρελάμβανε *Arch. Ask. Paſſ. Vind.*, uti mox: non παρέλαβε, quomodo olim. *e* Μηκύβερναν *Arch.* Μηκύβενναν *Vind.* *f* Καναστραῖον *Arch.*, antea Καναστραίην. *g* Ἀφύτιος *Arch. Vind. Amphyſtie Laurent.*, male omnes. Ἀφύτιος olim in *Scylace.* *h* Omittit duo iſta *Arch.* *i* Ἄνια *Ask.* *k* Σινδὸν *Steph. Byz.* hinc in V. *l* Βοττηνίδα, ἧς *Arch. Vind.* *m Stephan.* in Ἴχναι attigit. *n* Περὶ *Med. Paſſ. Ask. V. Arch. Brit. Paris. A. B. Valla*: παρὰ *Aldus*, et ſequaces. *o* Χείδωρον omnes.

72. Πίλωρος] Verum oppidi nomen, ſicuti ſequentis Σάρτη. utrumque apud *Steph. Byz.* In priore *Med.* et *Ask.* haeſitant, a iuſta ſcriptione, ſi iuventur, non alieni. Attigit urbem Cl. *Waſſe* ad *Thucydid.* IV, 115., veſtum obſcure. Ἔπλεε ἀπιέμενος Cl. *Gronovius* explicat, mihi ἀπικόμενος plebeium non est, quippe *Herodoteum.* At gaudeat recente poſſeſſione.

77. Σερμύλην] Temerariam *Mausſaci*, Οἰσύμην ſubſtituentis, coniecturam praeter *Holſtenium* contudit *H. Valeſius* ad *Harpocrationem* p. 125. Σερμυλία Ethnicographo, cives Σερμύλιοι *Thucydid.* I, 65. Mox ἐπὶ Καναστραῖον ἄκρον, ne ſoloeca maneret oratio, *Palmerius* voluit. Καναστραῖον *Arch.* ſufficit, ſicuti in *Thucydide* IV, 110. atque aliis: Κάνα στραίην diviſis vocibus *Cellarius* Geogr. L. II, 13. p. 1050. advocat ex *Galei* editione, qui operarum error, notatus a Cl. *Waſſe* ad eum Attici Scriptoris locum.

84. Ἐκ Θεράμβω] Haec Θράμβος *Steph. Byz.*, unde ἐκ Θράμβου *Voſſius* ad *Scylac.* p. 62. *Ed. Gronov.*, plauſibili ſuſpicione. Quod ſi oppidi tamen nomen Θράμβος. Θεράμβως. Θραμβοῦς pictum fuerit olim, quae *Holſtenii* ad Ethnicographum doctrina, Θεράμβω ex Θεράμβεω deſcendet. Quae ſequitur *Sane*, alia est ac C. 22.

91. Σμίλα. Ἄνεια] Pleraſque harum urbium *Stephanus* exſcripſit, qui quoque Κρουσίς, μοῖρα τῆς Μυγδονίας ex *Strabonis* VII, ἀπὸ Κρούσιος, τοῦ Μύγδονος υἱοῦ. Hinc anſa Cl. *Pauw* ſuſpicandi, Κρουσαίη in *Herodoto* fuiſſe. Addere potuiſſet Κρουσίδα γῆν καλουμένην *Thucydid.* II, 97., et huius quidem tractus, tum maxime barbaros *Cruſaeos*, βαρβάρους. Κρουσαίους καλουμένους, qui Pallenen olim tenuerunt, apud *Dionys.* Antiq. Rom. I. p. 39. Utcunque coniectura, praeſidio ſchedarum deſtituta, ceſſerit, regio *Croſſaea* et *Cruſaea* eadem, nec diſcrepat *Theod. Rykii* Diſſ. de Primis Ital. Colon. p. 443. opinatio.

98. Σινδὸν] Uter melius, *Herodotus* an *Stephanus*, urbis nomen edat, dubium: non enim apud alios reperiri, veriſſime *Palmerius*. Χαλέστρην plures Χαλάστρην nuncupant: *Suidae* tamen Χαλάστρα πόλις. *Diodoro* T. II. p. 578. Χαλαστρον, ubi alios excitavi. Ceterum regionem Βοττιαιίδα, reverſuram C. 127., Βοττικὴν *Thucydid.* I, 65. et *Diodorus* XII, 47. ſcribunt. Herodoteum ex Βοττιαῖοι, quod incolarum nomen, formatur. Unde Antiochiae βωμὸς τοῦ Βοττιαίου Διὸς, ab Alexandro Macedone conſtitutus, modo vera doceat *Libanius* Antiochici p. 348. D., Βοττίου Διὸς in *Malalae* Chronogr. p. 255., corrupte.

8. Ἐπὶ ποταμὸν Ἐχείδωρον] Quum C. 127. tres Codd. iſto amnis in titulo conſpirent, et *Apollodoro*, *Ptolemaeo* atque *Etymologo* Ἐχέδωρος aut Ἐχείδωρος adpellitetur, *Is. Voſſio* ad *Scylac.* p. 61., ut fluvius ſuum ſibi nomen reciperet, dedi, nec inprobatum iri puto.

15. Θεῦ-

Per Pæoniam et Creſtonenſem progredientes cameli invaduntur a leonibus, qui illic erant. Boves agreſtes. Spatium, quod iſtæ belluæ tenent, et caſtrorum. Peneus inter Olympum et Oſſam.

δὲ ταύτῃ, [a] λέοντές οἱ ἐπεθήκαντο τῇσι σιτοφόροισι καμήλοισι. καταφοιτέοντες γὰρ οἱ λέοντες τὰς νύκτας, καὶ λείποντες τὰ σφέτερα ἤθεα, ἄλλου μὲν οὐδενὸς ἅπτοντο οὔτε ὑποζυγίου, οὔτε ἀνθρώπου, οἱ δὲ τὰς καμήλους ἐκεράϊζον μούνας. [b] Θωϋμάζω δὲ τὸ αἴτιον, ὅ, τί κοτε ἦν, τῶν ἄλλων τὸ ἀναγκάζον ἀπεχομένους τοὺς λέοντας, τῇσι καμήλοισι ἐπιτίθεσθαι· τὸ μήτε πρότερον ὀπώπεσαν θηρίον μήτ' ἐπεπειρέατο αὐτοῦ. Εἰσὶ δὲ κατὰ ταῦτα τὰ χωρία καὶ λέοντες πολλοὶ, καὶ βόες ἄγριοι, τῶν τὰ κέρεα ὑπερμεγάθεά ἐστι, τὰ ἐς [c] τοὺς Ἕλληνας φοιτέοντα. οὖρος δὲ τοῖσι λέουσί ἐστι ὅ, τε [d] δι' Ἀβδήρων ῥέων ποταμὸς Νέστος, καὶ ὁ δι' Ἀκαρνανίης ῥέων Ἀχελῷος. οὔτε γὰρ τὸ πρὸς τὴν ἠῶ τοῦ Νέστου οὐδαμόθι πάσης τῆς ἔμπροσθεν Εὐρώπης ἴδοι τις ἂν [e] λέοντα, οὔτε πρὸς ἑσπέρης τοῦ Ἀχελῴου ἐν τῇ [f] ὑπολοίπῳ ἠπείρῳ, ἀλλ' ἐν τῇ μεταξὺ τουτέων τῶν ποταμῶν γίνονται. Ὡς δὲ ἐς τὴν Θέρμην ἀπίκετο ὁ Ξέρξης, ἵδρυσε αὐτοῦ τὴν στρατιήν. ἐπέσχε δὲ ὁ στρατὸς αὐτοῦ στρατοπεδευόμενος τὴν παρὰ θάλασσαν χώρην [g] τοσήνδε· ἀρξάμενος ἀπὸ Θέρμης πόλιος καὶ τῆς Μυγδονίης, μέχρι Λυδίεώ τε ποταμοῦ καὶ Ἀλιάκμονος, οἳ οὐρίζουσι γῆν τὴν Βοττιαιΐδα τε καὶ Μακεδονίδα, ἐς τὠυτὸ ῥέεθρον τὸ ὕδωρ συμμίσγοντες. ἐστρατοπεδεύοντο μὲν δὴ ἐν τούτοισι τοῖσι [h] χωρίοισι οἱ βάρβαροι. τῶν δὲ καταλεχθέντων τουτέων ποταμῶν, ἐκ [i] Κρηστωναίης ῥέων Ἐχείδωρος, μοῦνος οὐκ ἀντέχρησε τῇ στρατιῇ πινόμενος, ἀλλ' ἐπέλιπε. Ξέρξης δὲ ὁρέων ἐκ τῆς Θέρμης οὔρεα τὰ [k] Θεσσαλικὰ, τόν τε Ὄλυμπον καὶ τὴν Ὄσσαν, μεγάθεΐ [l] τε ὑπερμήκεα ἐόντα, διὰ μέσου τε αὐτέων αὐλῶνα στεινὸν πυνθανόμενος εἶναι, δι' οὗ ῥέει ὁ Πηνειὸς, ἀκούων τε εἶναι ταύτῃ ὁδὸν ἐς Θεσσαλίην φέρουσαν, ἐπεθύμησε πλώσας θεήσασθαι τὴν ἐκβολὴν τοῦ Πηνειοῦ· ὅτι τὴν ἄνω ὁδὸν ἔμελλε ἐλᾶν διὰ Μακεδόνων τῶν κατύπερθε οἰκημένων ἐς [m] Περραιβοὺς παρὰ Γόννον πόλιν· ταύτῃ γὰρ ἀσφαλέστατον ἐπυνθάνετο εἶναι. ὡς δὲ ἐπεθύμησε, καὶ ἐποίεε ταῦτα, ἐσβὰς [n] ἐς Σιδωνίην νέα, ἐς τήνπερ ἐσέβαινε αἰεὶ ὅκως τι ἐθέλοι τοιοῦτο ποιῆσαι, ἀνέδεξε σημήιον καὶ τοῖσι ἄλλοισι ἀνάγεσθαι,

Xerxe, leones impetum dederunt in camelos, qui commeatum portabant. Sub noctem enim relictis locis conſuetis eo deſcendebant, nulloque alio neque iumento neque homine tacto in camelos ſolos graſſati ſunt. Cuius cauſſam admiror, quæcunque illa erat, quod leones compelleret abſtinentes ab aliis adoriri camelos: quod animal nunquam antea nec viderant nec experti illic fuerant.

126 Sunt autem per ea loca leones multi, et boves agreſtes prægrandibus cornibus, quæ ad Græcos veniunt. Leonum autem terminus est hinc, Neſtus flumen per Abdera, inde Achelous per Acarnaniam fluens: nam neque ad auroram trans Neſtum viſerit quis leonem usquam gentium in Europa, aut trans Acheloum ad occidentem in reliqua continente: ſed in horum fluviorum medio leones gignuntur.

127 Postquam autem Thermam venit Xerxes, ibi ſubſtitit, tantum ad mare ſpatii occupantibus caſtris, quantum est ab urbe Therma et Mygdonia usque ad Lydian et Haliacmona, qui amnes agrum Bottiæicum Macedonicumque terminant in eundem alveum confluentes. In his locis ſtativa habuere barbari: quibus ad potum ſolus ex iis qui commemorati ſunt amnibus Echidorus e Creſtonæis fluens non ſuppetiit, ſed defecit.

128 Xerxes e Therma proſpiciens Theſſalicos montes, Olympum et Oſſam, præcelſæ magnitudinis, audiensque in medio eorum canalem anguſtum eſſe, per quem fluit Peneus, et illic viam eſſe quæ in Theſſaliam fert, cupidine captus est navigandi ad oſtium Penei inſpiciundum: quia ſuperiorem viam tenenti erat eundum per Macedones ſuperne habitantes ad Perræbos, præter Gonnum urbem: nam hac tutisſimum iter eſſe audiebat. Atque ut concupivit, ita et fecit, itaque conſcenſa navi Sidonia, quam ſemper conſcendebat quoties ei tale aliquid facere libebat, extulit ſignum ceteris quoque

a Exſcripſit *Ælian.* de Anim. XVII, 36. b Θωμ. *Ask. Arch.* c Omittunt τοὺς iid. et *Paſſ. Vind.* d Δὶ abest *Arch.* et mox ῥέων, ſicuti et *Vallae.* e Λέοντα οὐδαμοῦ id., iuſto auctior. f Ἐπιλοίπῳ *Arch. V. Paſſ. Ask. Steph.* margo. g *Med. Ask. Arch. Paſſ. Vind. Paris. B*, τοσόνδε alii, quos a *D'Orvillio* defenſos nollem ad *Chariton.* IV, 2. p. 378. h Iidem: olim χώροισι. i Κρηστωναίων *Arch. V. Brit. Paris. B. Valla*; in *Aldo* Κρηστωνίων. Κρηστωναίης *Paſſ. Ask. Paris. A., Med.* Κρηστωνίης. Priſtinum ſervari utique potuerat ob C. 124., tum ſtatim Ἐχείδωρος *Arch. Vind. Valla*: prius Χείδωρος erat. k Θεσσαλ. *Paſſ. Ask. Vind. Arch.*; alii Θετταλικὰ, etiam *Euſtath.* ad *Hom.* p. 337, 1. his uſus. l Deſit *Arch. V.* et *Euſtath.*, qui male μεγέθη ὑπερμ. m Πεῤῥαιβ. *Arch. Paſſ. Ask. V. Ald. Valla*, Περαιβοὺς recentiores editi: mox Γόνον *Arch. Valla.* n Δ' ἐς *Arch.*

15. Θωϋμάζω δὲ τὸ αἴτιον] Frigide Noſtrum *Ælianus* laudat, ἔλεγε δὲ Ἡρόδοτος ἤδει ἐξετάζων τροφὴν τήνδε καὶ τῇδε κατὰ τὴν ἐδωδὴν λεόντων Θρᾳκίων. Fuerint enim leones illi occulta quadam naturae vi, φύσει τινὶ ἀπορρήτῳ, et fauce inproba in camelos, quos ante non viderant, incitati, mirumne accidet, in hos ruiſſe ſolos, nullo neque homine neque iumento laeſo?

22. Ὅ, τε δι' Ἀβδήρων &c.] *Ariſtotelem* huc ſpectaſſe Hiſt. Anim. VIII, 28., p. 254 ubi ἐν τῷ μεταξὺ τόπῳ τοῦ Ἀχελώου καὶ τοῦ Νέσσου, monuit *D. Petavius* ad *Themiſt.* Or. X. p. 140. A., inſuper ex *Dione Chryſoſt.* Or. XXI. p. 269. C. adſtruens, in Europa deinceps leonum genus deſeciſſe. Certe de Acarnania locuples teſtis est Agathion, queſtus in *Philoſtrati* Vit. Herod. C. 7. magnum ſibi fortunam negaſſe certamen, ἐπεὶ μηκέτι βόσκει λέοντας Ἀκαρνανία. Eidem rei *Io. Brodaeus* diligentem inpendit operam Miſcell. L. VIII, 13., lectu oppido dignam. Deinceps ὑπολοίπῳ ἠπείρῳ ſcribatur an ἐπιλοίπῳ, ad ſententiam nil proderit, quamquam ultimo Scriptor delectatur L. VI, 3. alibique.

36. Ἐκ Κρηστωναίης ῥέων] Inſerto articulo ſcribendum: ὁ ἐκ Κρηστωναίης ῥέων Ἐχείδωρος μοῦνος οὐκ ἀντέχρησε τῇ στρατιῇ πινόμενος· frequentius in talibus locutionibus uſurpantur οὐκ ἀντέσχε, vel οὐκ ἀπέχρησε· quod utrumque legitur VII, c. 196., ſed et οὐκ ἀντέχρησε Herodoteum est: vid. VII, c. 187. —— Sequentis capitis initium *Euſtath.* attigit in Il. B, p. 255. —— Semper Xerxes navem conſcendiſſe dicitur Sidoniam, ὅκως τι ἐθέλοι τοιοῦτο ποιῆσαι ſic recte ſcribit *R.* pro τοι. His proxima, ἀνέδεξε σημήιον, voculam videntur requirere, qua nectantur cum antecedentibus, ἀνέδεξε δὲ σημήιον καὶ τοῖσι ἄλλοισι ἀνάγεσθαι. VALCKEN.

38. Οὔρεα τὰ Θεσσαλικὰ] Rediit ſollemnis ſcriptura: ſemper Θεσσαλίη, Θεσσαλιοι, Θεσσαλικὸς in Muſis, *Thucydide* et veterum plerisque, quorum morem Cl. *Waſſe* ad *Thucyd.* I, 20. docte expoſuit. Euſtathiana enim vocis pingendae conſuetudo aliunde procedit, nec morabitur quemquam.

45. Ἐς Περραιβοὺς παρὰ Γόννον] *Aldus* ita et MSS.; etiam C. 131., editi vero C. 173. et 185. Bene μενεπτόλεμοί τε Περαιβοὶ Poetae Il. B, 749. cogniti ſunt, ſed et ſolutae orationis uſus atque ipſa gentis traditio apud *Euſtath.* ex *Stephano*, verum integriore, quam vulgo legitur. Γόννον quoque maluerunt, non Γόνον, quomodo *Arch.* iterum C. 173., eodem ad *Iliad.* B. p. 335, 39. auctore. Post deinde ὅκως τι ἐθέλοι τοιοῦτο ποιῆσαι ſcribi oportere, docti viri *Pavius* et *Reiskius* belle viderunt.

54. Τὴν

que navibus ſolvendi, relictis illic terre-
ſtribus copiis. Eo postquam pervenit, oſtium
Penei contemplantem ingens admiratio quum
ſubiret, accitos viæ ductores interrogavit
nunquid flumen poſſet averti, ut alibi ma-
129 re ingrederetur. Narratur autem Theſſalia
quondam palus fuiſſe, utpote concluſa un-
dique prææaltis montibus: nam quæ eius ad
auroram ſpectant, ea Pelion mons et Oſ-
ſa iunctis inter ſe radicibus præcludunt;
quæ ad ventum aquilonem, Olympus; quæ
ad occaſum, Pindus; quæ ad meridiem et
ventum auſtrum, Othrys: quod inter
hos, quos dixi, montes medium, id
Theſſalia est, ita cava, ut cum alii fre-
quentes amnes in eam influant, tum hi
quinque maxime præcipui, Peneus, Api-
danus, Onochonus, Enipeus, Pamiſus:
qui e montibus Theſſaliam cingentibus in
eam planitiem confluentes et nominibus co-
gniti, per unum canalem et eum arctum
in mare evadunt, in unam aquam omnes
ante redacti: et ſimulac confluentem fe-
cerunt, Peneus excellens ſuo nomine ce-
teros innominatos reddit. Fertur quondam,
quum nondum eſſet hic canalis et effluxus,
hos fluvios et præter eos paludem Bœbei-
dem non habuiſſe nomen, quemadmodum
nunc, et tamen non minus quam nunc
fluxiſſe, ſed ſuis fluentis omnem Theſſa-
liam effeciſſe pelagus. Ipſi quidem Theſ-
ſali memorant Neptunum feciſſe convallem,
per quam meat Peneus, haud abſurde ſen-
tientes: qui enim arbitratur Neptunum ter-
ram quatere, et quæ terræmotu diducta
ſunt, huius dei eſſe opera, is etiam cer-
nens hunc locum dixerit Neptunum fecis-
ſe: namque diductio illa montium, ut
130 mihi videtur, terræmotus est opus. Xer-
xi autem interroganti nunquid alius foret
exitus in mare Penei, duces viæ rem com-
pertam habentes, Rex, inquiunt, nulli
ſunt huic flumini alibi in mare tendentes
exitus,

σθαι, καταλιπὼν αὐτοῦ τὸν πεζὸν στρατόν. Ἐπεὶ δὲ
ἀπίκετο, καὶ ἐθεήσατο [a] Ξέρξης τὴν ἐκβολὴν τοῦ Πη-
νειοῦ, ἐν θώυματι μεγάλῳ ἐνέσχετο. καλέσας δὲ τοὺς 420
[b] κατηγεμόνας τῆς ὁδοῦ, εἴρετο εἰ τὸν ποταμὸν ἐστὶ
παρατρέψαντα, ἑτέρῃ ἐς θάλασσαν ἐξαγαγεῖν. Τὴν
δὲ Θεσσαλίην λόγος ἐστὶ τὸ παλαιὸν εἶναι λίμνην,
ὥστε [c] γε συγκεκλῃμένην πάντοθεν ὑπερμήκεσι οὔρε-
σι. τὰ μὲν γὰρ αὐτῆς πρὸς τὴν ἠῶ ἔχοντα, [d] τό,
τε Πήλιον οὖρος καὶ ἡ Ὄσσα [e] ἀποκλῄει, συμμί-
σγοντα τὰς ὑπωρείας ἀλλήλοισι· τὰ δὲ πρὸς βο-
ρέω ἀνέμου, [f] Οὔλυμπος· τὰ δὲ πρὸς ἑσπέρην,
Πίνδος· τὰ δὲ πρὸς μεσαμβρίην τε καὶ ἄνεμον νό-
τον, ἡ Ὄθρυς· τὸ μέσον δὲ τουτέων τῶν λεχθέν-
των οὐρέων ἡ Θεσσαλίη ἐστὶ, ἐοῦσα κοίλη. ὥστε [g] ὦν
ποταμῶν καὶ ἄλλων συχνῶν ἐς αὐτὴν ἐσβαλλόν-
των, [h] πέντε δὲ τῶν δοκίμων μάλιστα τῶνδε, Πη-
νειοῦ, καὶ Ἀπιδανοῦ, καὶ [i] Ὀνοχώνου, καὶ Ἐνιπέος,
καὶ Παμίσου· οἱ μέν νυν ἐς τὸ πεδίον τοῦτο συλλεγό-
μενοι ἐκ τῶν οὐρέων τῶν περικληϊόντων τὴν Θεσσαλίην
οὐνομαζόμενοι, δι' ἑνὸς αὐλῶνος καὶ τούτου στεινοῦ,
ἔκροον ἔχουσι ἐς θάλασσαν, προσυμμίσγοντες τὸ ὕ-
δωρ πάντες ἐς τὠυτό· ἐπεὰν δὲ συμμιχθέωσι τάχι-
στα, ἐνθεῦτεν ἤδη ὁ Πηνειὸς τῷ οὐνόματι κατακρα-
τέων, [k] ἀνωνύμους τοὺς ἄλλους ποιέει εἶναι. τὸ δὲ
[l] παλαιὸν λέγεται, οὐκ ἐόντος κω τοῦ αὐλῶνος καὶ
διεκρόου τούτου, τοὺς ποταμοὺς τούτους, καὶ πρὸς τοῖσι
ποταμοῖσι τούτοισι τὴν [m] Βοιβηΐδα λίμνην, οὔτε οὐνομά-
ζεσθαι κατάπερ νῦν, ῥέειν τε οὐδὲν ἧσσον ἢ νῦν· ῥέοντας
δὲ, ποιέειν τὴν Θεσσαλίην πᾶσαν πέλαγος. αὐτοὶ μέν
νυν Θεσσαλοί φασι Ποσειδέωνα ποιῆσαι τὸν αὐλῶνα, δι'
οὗ ῥέει ὁ Πηνειός· [n] οἰκότα λέγοντες. ὅστις γὰρ νομίζει
Ποσειδέωνα τὴν γῆν σείειν, καὶ τὰ [o] διεστεῶτα ὑπὸ σει-
σμοῦ, τοῦ θεοῦ τούτου ἔργα εἶναι, [p] κἂν ἐκεῖνο ἰδὼν,
φαίη Ποσειδέωνα ποιῆσαι. [q] ἔργον γάρ ἐστι σεισμοῦ, ὡς
ἐμοὶ φαίνεται, ἡ διάστασις τῶν οὐρέων. Οἱ δὲ κατηγεό-
μενοι, εἰρομένου Ξέρξεω εἰ ἔστι ἄλλη ἔξοδος ἐς θάλασσαν
τῷ Πηνειῷ, ἐξεπιστάμενοι ἀτρεκέως, εἶπον, „ Βασι-
„ λεῦ, ποταμῷ τούτῳ οὐκ ἔστι ἄλλη ἐξήλυσις ἐς θά-
„ λασ-

a Ὁ Ξέρ. idem; hinc articulus acceſſit. Mox ἐκβολὴν praeterit negligenter. *b* Ἡγεμόνας *Arch. Vind.*: uti L. v, 15. et alibi. *c* Deſit *Ask. Paſſ.*, qui cum *Paris. B.* συγκεκλῃμένη. *Med.* συγκεκλημένην, pro quo *V. Arch. Paris. A. Ald.* συγκεκλῃϊσμένην. Mox ὄρεσι et ὄρος *Arch. V. Ask.*, et ſaepius. *d* Τὸ Πήλιον *Paſſ. Arch.* et *Galaei* Edit.; alii Πήλειον. *e* Ἀποκλῄει *Paſſ. Vind.*, olim ἀποκλείει. *f* Ὁ Ὄλ. *Arch. V. Med. Paſſ.* *g* Ὧν τῶν ποτ. ora *Steph.* et *Ask.*, qui reliqua ἐς αὐτὴν καὶ ἄ. σ. ἐσβ., eadem *Arch.*, ſed ὥστε τῶν ποτ.; *Med.* ἐς αὐτὴν non habet. *h* Excerpſit Schol. *Apollon. Rh.* III, 1084. fide non bona. *i* Ὀνοχόνου *Arch.* et *Valla*. *k* *Euſtath.* ad Iliad. p. 337, 7., ſed ἀνωνύμως prave. Porro εἶναι ποιέει *Arch. Paſſ. Ask.* *l* Πάλαι *Arch. V.* *m* Βοιβ. *Ask.* Vid. *Caſaub.* ad *Strabon.* IX. p. 658. *n* Εἰκ. *Arch.* *o* *Med. Paſſ. Paris. B.*, in reliquis διεστῶτα. *p* Καὶ ἂν *Arch. V.* *q* Ἔστι γὰρ σεισμοῦ ἔργ. *Arch. Paſſ. Ask.*, ordine ſat bono: tum ἐφαίνετο εἶναι *Arch. Vind.*, εἶναι addunt etiam *Paſſ. Ask.*, et admitti poteſt.

54. Τὴν δὲ Θεσσαλίην λόγος ἐστὶ] *Strabo* IX, p. 658. A. τὸ παλαιὸν καὶ ἐλιμνάζετο, ὡς λόγος, τὸ πεδίον —— ὑπὸ δὲ σεισμῶν ῥήγματος γενομένου, καὶ τὴν Ὄσσαν ἀποσχίζοντος ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου, διεξέπεσε ταύτῃ πρὸς θάλασσαν ὁ Πηνειός. Concinunt iſta Herodoteis, de quibus pauca quaedam excerpſit *Euſtath.* in Il. B. p. 255. *Herodoto* quoque ἔργον eſſe σεισμοῦ videbatur ἡ διάστασις τῶν οὐρέων et Theſſaliam σεισμοὶ dicuntur ἀναπτύξαντες *Philoſtrato* Icon. II. p. 835. f. qui picturam nobis exhibet p. 831. Neptuni ῥήξοντος τῇ τριαίνῃ τὰ ὄρη· nam, *quum Theſſaliam ſcopulis incluſa teneret Peneo ſtagnante palus, et merſa negarent Arva coli, trifida Neptunus cuſpide montes Impulit adverſos: tum forti ſaucius ictu Diſſiluit gelido vertex Oſſaeus Olympo:* *Claudian.* de Rapt. Pr. II, v. 179. ſecundum alios *diſceſſit Olympo Herculea gravis Oſſa manu*; et *Diodor. Sic.* IV, c. 18. Egiſſe hac de re videtur in libro nono Philippicorum *Theopompus*. —— Ubi in his *Herodoti* quinque nobiliora memorantur Theſſaliae flumina, *Apidano* forma reddi poterit noſtro conſueta Ἠπιδανοῦ· de his minime protrita notantur *dans la Critique du Diction. de M. La Martiniere* p. 340. et ſeqq. VALCKEN.

57. Τό, τε Πήλιον οὖρος] Qui celebratiſſimum montem Πήλειον dixerit, quaerere abnuo. Noſtro Πήλιον L. IV, 179., *Homero*, *Straboni*, *Virgilio*, *Horatio* aliiſque audit. Iuſtum porro habendum ἀποκλῄει, vice ἀποκληΐει, Ionum ore tritiſſimi.

63. Ὥστε ὦν ποταμῶν &c.] Series verborum, qualis *Arch.* et *Ask.*, non diſplicet; ἐς αὐτὴν iniuria *Med.* omittit; ſi tamen vera omiſſio, nec conferentis oculi alibi poſita praetervideriint. Quo fuerit id cunque modo, ad ſententiam requiruntur: illa redit ad ſuperiora, ὥστε γε συγκεκλῃμένην πάντοθεν ——, eaque illuſtrat. Pro quinque autem fluviis Schol. *Apollonii* quatuor annumerat, neglecto *Onochono*, tertium Παντὸν adpellans. At idem in L. IV, v. 132. de amnibus, in alios lapſis nomenque priſtinum ponentibus, τὸ δὲ αὐτὸ γίνεται ἐπὶ Ὀνοχώνου, τοῦ κατὰ Θεσσαλίαν, καὶ Παμισοῦ καὶ Σπερχειοῦ· ὅταν γὰρ εἰς ταυτὸ συῤῥεύσωσι πάντες, Σπερχειὸς καλοῦνται· inſulſe profecto, niſi tu corruptiſſima atque hinc refingenda decernas.

81. Τὴν γῆν σείειν] Neptuni Ἐννοσιγαίου, Σεισίχθονος, γαίης κινητῆρος cognomina nemo non recordatur. Terrae motus, hiatus, fluminum et fretorum ἐκρήγματα Neptuno apud *Diodor.* XV, 49. et *Ammian.* XVII, 8. credula ſuperſtitio contribuit: hinc δοκεῖ γάρ μοι τὸ ῥῆξαι τὸν Ἰσθμὸν Ποσειδῶνος δεῖσθαι in *Philoſtr.* Herod. Vit. C. 6. Confer Icones *Philoſtrati* L. II, 14., ubi pictura Neptuni, montes Theſſaliae rumpentis.

 88. Ἀλλ'

„ λάσσαν κατήκουσα, ἀλλ' ἤδη αὕτη· οὔρεσι γὰρ
„ περιεστεφάνωται [a] πᾶσα Θεσσαλίη". Ξέρξεα δὲ
λέγεται εἰπεῖν πρὸς ταῦτα, „ Σοφοὶ ἄνδρες εἰσὶ Θεσ-
„ σαλοί. ταῦτ' ἄρα πρὸ πολλοῦ [b] ἐφυλάξαντο γνω-
„ σιμαχέοντες καὶ τἄλλα, καὶ ὅτι χώρην ἄρα εἶχον
„ εὐαίρετόν τε καὶ ταχυάλωτον. τὸν γὰρ ποταμὸν
„ πρῆγμα ἂν ἦν μοῦνον ἐπεῖναί σφεων ἐπὶ τὴν χώρην,
„ χώματι ἐκ τοῦ αὐλῶνος ἐκβιβάσαντα, καὶ παρα-
„ τρέψαντα δι' ὧν [c] νῦν ῥέει ῥεέθρων· ὥστε Θεσσαλίην
„ πᾶσαν ἔξω τῶν οὐρέων [d] ὑπόβρυχα γενέσθαι". ταῦ-
421 τα δὲ ἔχοντα ἔλεγε ἐς τοὺς Ἀλεύεω παῖδας, ὅτι πρῶ-
τοι Ἑλλήνων ἐόντες Θεσσαλοὶ ἔδοσαν ἑωυτοὺς βασιλέϊ,
δοκέων ὁ Ξέρξης [e] ἀπὸ παντός σφεας τοῦ ἔθνεος ἐπαγ-
γέλλεσθαι φιλίην. εἴπας δὲ ταῦτα, καὶ θεησάμενος,
ἀπέπλεε ἐς τὴν Θέρμην. Ὁ μὲν δὴ περὶ Πιερίην διέ-
τριβε ἡμέρας συχνάς. τὸ γὰρ δὴ οὖρος τὸ Μακεδονι-
κὸν ἔκειρε τῆς στρατιῆς τριτημορίς, ἵνα ταύτῃ [f] διεξίῃ
ἅπασα ἡ στρατιὴ ἐς Περραιβούς. οἱ δὲ [g] δὴ κήρυκες οἱ
ἀποπεμφθέντες ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ γῆς αἴτησιν,
[h] ἀπικέατο, οἱ μὲν κεινοί, οἱ δὲ φέροντες γῆν τε καὶ
ὕδωρ. Τῶν δὲ δόντων ταῦτα ἐγένοντο οἵδε, Θεσσαλοί,
Δόλοπες, [i] Ἐνιῆνες, Περραιβοί, Λοκροί, [k] Μάγνη-
τες, Μηλιέες, Ἀχαιοὶ οἱ Φθιῶται, καὶ Θηβαῖοι, καὶ
οἱ ἄλλοι Βοιωτοί, πλὴν Θεσπιέων τε καὶ Πλαταιέων.
ἐπὶ τούτοισι οἱ Ἕλληνες ἔταμον ὅρκιον, οἱ τῷ βαρβάρῳ
πόλεμον [l] ἀειράμενοι. τὸ δὲ ὅρκιον ὧδε εἶχε· Ὅσοι τῷ
Πέρσῃ ἔδοσαν σφέας αὐτούς, Ἕλληνες ἐόντες, μὴ
ἀναγκασθέντες, καταστάντων σφι εὖ τῶν πρηγμά-
των, τούτους δεκατεῦσαι τῷ ἐν Δελφοῖσι θεῷ. τὸ μὲν
δὴ

exitus, quam iste hic: cuncta enim un-
dique montibus redimita Theſſalia est. Ad
hoc Xerxes dixiſſe fertur; Solertes ſunt
viri Theſſalia, qui ſuæ ſibi imbecillitatis
conſcii, iampridem cum alia cuſtodive-
runt, tum vero hoc, quod regionem ha-
beant facilem occupatu, et mature expu-
gnabilem. Solum enim hoc eſſe negocium,
flumen, obſtructo canali, averſoque al-
veo per quem meat, in eorum terram in-
ducere, a quo omnis Theſſalia præter
montes aquis mergeretur. Hæc vero Xer-
xes dixit filios Aleuæ reſpicientia, quo-
niam e Græcis primi hi ſeſe Theſſali regi
tradiderant, ratus illos ab tota natione pol-
liceri amicitiam. Hoc loquutus, et locum
contemplatus, Thermam renavigavit. Ubi 131
complures dies circa Pieriam est commora-
tus, nam montem Macedonicum, ut illac
in Perræbos omnis tranſiret exercitus, ter-
tia eius pars tondebat, eodem legati qui di-
miſſi in Græciam fuerant ad terram peten-
dam, regreſſi ſunt partim inanes, partim
terram et aquam ferentes. Quam qui de- 132
derunt eorum, hi fuere, Theſſali, Dolopes,
Enienes, Perræbi, Locri, Magnetes, Me-
lienſes, Achæi Phthiotæ, et Thebani, ce-
terique Bœoti præter Theſpienſes et Platæen-
ſes: adverſus quos ii Græci qui bellum con-
tra barbarum ſumpſerunt, conceperunt ius-
iurandum: id erat hoc exemplo. Quicun-
que Græci ſe ipſos dediderunt Perſæ, non
adacti neceſſitate, rebus ſuis bene conſti-
tutis, eos decimare deo qui Delphis est.
Ita

a Πᾶσα Θεσσ., ſine medio articulo ἡ., *Arcb. V. Ask. Paſſ.* *b* Ἐφυλάσσοντο *Arcb. V.* *c* Νῦν ῥέεθρον *Paſſ.*, poſterius etiam *Arcb.* *d* Ὑπὸ βρυχέα *Ald.* et editi plures: ὑποβρυχέα coniunxit Ed. *Genev.*, quomodo *Paſſ. Ask.*; in *Arcb.* ὑπόβρυχα, optime. *e* Ὑπὸ *Arcb. V.* *f* Διέξῃ *Paſſ. Ask.*, tum πᾶσα *Arcb.*, et Περραιβ. id. *V. Paſſ. Brit.* et mox, Περρεβ. *Ask.*, olim Περαιβ. *g* Deest *Paſſ.* *h* Ἀπίκατο *Arcb. V. Paſſ.*, et mox κεινοὶ iid. cum *Ask.*, antea κενοί. *i* Αἰνιῆνες *Arcb. Vind. Valla.* *k* Μάγνητες *Vind. Arcb.* *l* Αἰράμενοι *Arcb. Paſſ.*, ἀράμενοι *Ask.*, prius ἀειρόμενοι.

88. Ἀλλ' ἧδε αὕτη] Niſi viae duces exitum digito monſtrarint, verius videbitur ἧδε αὐτή, *niſi ſolus hic*, de correctione Cl. *Abreſch* Dil. Thucyd. p. 605. Conſequens, ex *Homero* propagatum, expreſſit *Oppian.* Halieut. II. v. 121. Οὔρεσι τ' ἀμφοτέρωθε περίδρομος ΕΣΤΕΦΑΝΩΤΟ.

97. Ὑπόβρυχα γενέσθαι] Aldinum ὑπὸ βρυχέα aptavit artiſſime *Portus*, ὑπόβρυχα coniectans, quo nihil ex *Arcb.* melius. Poëta *Odyſſ.* E, 319 Τὸν δ' ἄρ' ΥΠΟΒΡΥΧΑ θῆκε πολὺν χρόνον, i. e. ὑποβρύχιον Veniatne id vocabuli ex ὑπόβρυξ an ὑπόβρυχος, ab *Euſtatb.* diſputatur pag. 1538, 54.; mihi prior placet derivatio.

7. Οἱ μὲν κεινοί] Herodotea ſunt ἰδόντες τὸν χῶρον κεινὸν *vacuum* L. IX, 56., et χώματα χῶσαι κεινὰ *tumulos inanes* ibid. C. 84. MSS.; *Heſychius*, Κεινόν, κενόν. Dictioni reſpondet quodammodo Beatae Virginis, καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε ΚΕΝΟΥΣ Euang. *Lucae* I, 53. Ceterum Ἐνιῆνες hic et C. 185. in Αἰνιῆνες aut Αἰνιᾶνες, quomodo ſaepe aliis et Codd. quibuſdam, converti neceſſe non est. Τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο *Homerus* Il. B, 749.

8. Θεσσ. Δόλ. Ἐνιῆνες, Περαιβοὶ] Huius utriusque populi ſic mihi nomina ſcripſiſſe videtur Noſter ad imitationem *Homeri*, cuius est in Il. B. ψ. 749., Τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο, μενεπτόλεμοί τε Περαιβοί· codicum in talibus aut nulla aut certe perexigua est auctoritas. Ἐνιῆνες non veniet, opinor, in controverſiam, quod in *Herodoto* legitimum agnoverunt *Ios. Waſſe* in *Thucyd.* p. 349. et *Io. Davis.* ad *Max. Tyr.* p. 604. —— Qui iuxta *Herod.* petenti Xerxi terram et aquam dederunt, novem Graeciae populi iidem enumerantur *Diodoro Siculo* XI, c. 3.; nam pro Ἀχαιοί τε καὶ Φθιῶται, ſcribi facile poſſet, Ἀχαιοὶ οἱ καὶ Φθιῶται, vel Ἀχαιοὶ οἱ Φθιῶται, ut vocantur aliis et hic *Herodoto*; niſi conſiderarentur alibi tanquam diverſi: vid. Clar. *Weſſ.* l. c. et T. II. p. 65. Hae novem de duodecim fuere gentibus, quae Amphictyonum concilii fuerant ab antiquis temporibus participes: ex Ionico Doricoque genere praecipui ſtabant pro libertate Athenienſes et Lacedaemonii. Inter XII. gentes, olim τῆς Ἀμφικτυονίας conſortes, ex *Theopompo* memorantur *Harpocrationi* tanquam diverſi Ἀχαιοί, Φθιῶται· niſi et illic ſcribendum Ἀχαιοὶ οἱ Φθιῶται· ut unius illinc gentis nomen exciderit; ut excidit nomen ex *AEſchine* de Falſa Leg. p. 43, 22. ubi inter nomina Ἴωνας et Περραιβοὺς libenter ponerem Αἰνιᾶνας· pro Μαλεεῖς ſcribendum Μαλιεῖς· Μαλιέας dixit in harum quoque gentium recenſione *Pauſan.* X. p. 815 et *Xenoph.* Ἑλλ. VI. p. 354, 34. hi plerisque ſunt Μηλιεῖς. VALCKEN.

13. Πόλεμον ἀειράμενοι] *Portus ἀειρόμενοι praeſens est loco aoriſti pr. medii ἀειράμενοι*, quod ipſum accipere, viam munientibus membranis, cur pigremur? Ipſe C. 156. dabit Scriptor ἀειραμένους τε πόλεμον αὐτῷ. Iurisiurandi, quo ſe Graeci in Perſarum fautores et ſtudioſos obligarunt, formula in *Diodori* XI, 3. leviter diſcrepat, ut ibi monitum.

16. Τούτους δεκατεῦσαι τῷ ἐ. Δ. θ.] Secundum *Lycurgum* p. 158., et *Diodor. Sicul.* XI, c. 29., in eam ſententiam iurarunt qui libertatem contra Perſas tuebantur Graeci, antequam proelium inirent ad Plataeas; hoc autem temporis articulo eidem *Diodoro* XI, c. 3., decreviſſe narrantur τοὺς μὲν ἐθελοντὶ τῶν Ἑλλήνων ἑλομένους τὰ Περσῶν δεκατεῦσαι τοῖς θεοῖς, ἐπὰν τῷ πολέμῳ κρατήσωσι· hic decretum illud iureiurando traduntur adfirmaſſe: alterum iusiurandum, quod iuraſſe perhibentur ad Plataeas, *Theopompo* ſuſpectum, illud non commemorat *Herod.* Huc pertinent incerti ſcriptoris verba apud *Suidam* in Δεκατεύειν· ubi ſcribendum, ἐφ' οὓς, pro ἐφ' οἷς. Quandoquidem hic *Herodoto* et *Diodoro* recenſiti Graeciae populi praeter Thebanos plerique omnes coacti partes Perſarum ſunt ſequuti, hoc iurando ceteri praeſertim ſpectaſſe videntur Thebanos, ἑκοντὶ Μηδίσαντας. *Xenophon* Ἑλλ. VI, p. 347, 12., οἱ μὲν Ἀθηναῖοι οὕτως εἶχον τὴν γνώμην, ὡς νῦν Θηβαίους, τὸ λεγόμενον, δεκατευθῆναι ἐλπὶς εἴη· quae eadem paene leguntur p. 356, 14. νῦν ἐλπὶς, τὸ πάλαι λεγόμενον, δεκατευθῆναι Θηβαίους· atque id ipſum alteram illam formulam magis etiam reddit ſuſpectam, quod in illa iuraſſe perhibentur apud *Lycurg.* p. 158, 5. τὰς τὰ τοῦ βαρβάρου προελομένας (πόλεις) ἁπάσας δεκατεύσω· quo ſpectat et *Ariſtid.* T. II. p. 82., et huius *Schol.* in Cod.

Ita apud Græcos iuſiurandum ſe habebat.
133 Xerxes autem neque Athenas neque Spartam legatos terram petitum miſerat, ob id quod quos ante Darius ad hoc ipſum miſiſſet, eorum alios iſti in voraginem, alios in puteum deiecerant, iubentes eos illinc terram et aquam ferre ad regem. Hac de cauſſa nullos ad petendum miſit. Et Athenienſibus quidem, quod ita legatos tractarint, quid triſte contigerit non queo dicere, niſi quod eorum ſolum cum urbe vaſtatum eſt: quod tamen ipſum non ea cauſ-
134 ſa ſuſpicor contigiſſe. Lacedæmoniis vero ira Talthybii, qui fuit Agamemnonis præco, incubuit: eſt enim Spartæ Talthybii templum; ſed et ſunt eius poſteri Talthybiadæ nominati, quibus legationes Spartanæ omnes inſtar præmii tribuuntur. Itaque poſt eam rem Spartiatæ, quum læta exta eis immolantibus non eſſent, idque diu contingeret, pertæſi huius calamitatis, cœtu frequenter coacto, hoc præconium ediderunt, ſiquis Lacedæmoniorum vellet pro Sparta occumbere. Tunc Sperthies Aneriſti et Bulis Nicolai filius, viri Spartiatæ, et ingeniis egregii et opibus inter primos, ultro ſe obtulerunt ad ſolvendam Xerxi Darii filio ultionem ob legatos Spartæ interemptos. Ita hos Spartiatæ tanquam mortem obituros, miſerunt ad Me-
135 dos. Digna autem admiratione cum hæc audacia horum virorum, tum verba ab eis habita: nam Suſa tendentes, ad Hydarnem Per-

δὴ ὅρκιον ὧδε εἶχε τοῖσι Ἕλλησι. Ἐς δὲ Ἀθήνας καὶ Σπάρτην οὐκ ἀπέπεμψε [a] Πέρσης ἐπὶ γῆς αἴτησιν [b] κήρυκας, τῶνδε εἵνεκα· πρότερον Δαρείου πέμψαντος ἐπ' αὐτὸ τοῦτο, οἱ μὲν αὐτέων, τοὺς αἰτέοντας ἐς τὸ βάραθρον, οἱ δ' ἐς φρέαρ [c] ἐσβαλόντες, ἐκέλευον γῆν τε καὶ ὕδωρ ἐκ τουτέων φέρειν παρὰ βασιλέα. τουτέων μὲν εἵνεκα οὐκ [d] ἔπεμψε Ξέρξης τοὺς αἰτήσοντας. ὅ, τι δὲ τοῖσι Ἀθηναίοισι ταῦτα ποιήσασι τοὺς κήρυκας συνήνεικε ἀνεθέλητον γενέσθαι, οὐκ ἔχω [e] εἶπαι, πλὴν ὅτι σφέων ἡ χώρη καὶ ἡ πόλις ἐδηιώθη. ἀλλὰ τοῦτο οὐ διὰ ταύτην τὴν αἰτίην δοκέω γενέσθαι. Τοῖσι δὲ ὦν Λακεδαιμονίοισι [f] μῆνις κατέσκηψε Ταλθυβίου τοῦ Ἀγαμέμνονος κήρυκος. ἐν γὰρ Σπάρτῃ ἐστὶ Ταλθυβίου ἱρόν· εἰσὶ δὲ καὶ [g] ἀπόγονοι, Ταλθυβιάδαι καλεόμενοι, τοῖσι αἱ κηρυκηίαι αἱ ἐκ Σπάρτης πᾶσαι γέρας [h] δίδονται. μετὰ δὲ ταῦτα, τοῖσι Σπαρτιήτῃσι καλλιερῆσαι θυομένοισι οὐκ ἐδύνατο· τοῦτο [i] δ' ἐπὶ χρόνον συχνὸν ἦν σφι. ἀχθομένων δὲ καὶ συμφορῇ χρεωμένων Λακεδαιμονίων, ἁλίης τε πολλάκις συλλεγομένης, καὶ κήρυγμα τοιόνδε ποιευμένων, εἴ τις βούλοιτο Λακεδαιμονίων πρὸ τῆς Σπάρτης ἀποθνήσκειν, Σπερθίης τε ὁ Ἀνηρίστου καὶ Βοῦλις ὁ Νικόλεω, ἄνδρες Σπαρτιῆται, φύσι [k] τε γεγονότες εὖ, καὶ χρήμασι ἀνήκοντες ἐς τὰ πρῶτα, ἐθελονταὶ ὑπέδυσαν ποινὴν [l] τίσαι Ξέρξῃ τῶν Δαρείου κηρύκων τῶν ἐν Σπάρτῃ ἀπολομένων. οὕτω Σπαρτιῆται τούτους ὡς ἀποθανευμένους ἐς Μήδους ἀπέπεμψαν. 422
Αὕτη τε ἡ τόλμα τουτέων τῶν ἀνδρῶν [m] θώματος ἀξίη, καὶ τάδε πρὸς τούτοισι τὰ ἔπεα. πορευόμενοι γὰρ ἐς Σοῦσα, ἀπικνέονται παρὰ Ὑδάρνεα. ὁ δὲ Ὑδάρνης ἦν μὲν γένος Πέρ-

a Ξέρξης *Ask. V. Valla*, ex ſcholio. *b* Omittit *Arch.* *c* *Med. Paſſ. Ask.*, ἐμβαλόντες reliqui, diſcrimine nullo. *d* Iid. et *Arch. Vind.*, ἀπέπεμψε, ut ſuperius, alii. *e* Εἶπαι τι ὅσα *Steph. Paſſ. Ask.* *f* *Euſtath.* ad *Iliad.* A. p. 110, 29. haec et ſeqq. attigit. *g* *Med. Paſſ. Ask. Brit.*, reliqui ἀπογ. Ταλθυβίου, Ταλθυβ. Vid. *Gronov.* *h* Δίδονται *Paſſ. Ask.* *i* Abest *Arch.* *k* Et hoc deſit. *l* Τίσειν *Arch. V.* *m* Θῶμ. *Arch. Ask.*

Cod. *MS.* Clar. *Burm.* p. 131. et p. 299. ubi Ἔδοξεν, inquit, τὰς πόλεις τὰς μηδισάσας (imo Μηδισάσας) δεκατεῦσαι· ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι ἐπέσχον ὕστερον καὶ Θεμιστοκλῆς· priori loco Schol. Δεκατεῦσαι interpretatur τὸ δέκατον μέρος ἀνελεῖν. *Budaeum* ſic miror in *Herodoto* verbum accepiſſe pro *decimum quemque interficere*: Romanis, ut notum eſt, *decimari legiones* dicebantur, reſque Romanas tradentibus Graecis δεκατευθῆναι· ſed ab huius temporis Graecorum humanitate crudelitas iſta prorſus abhorret: recte τὰς πόλεις δεκατεῦσαι apud *Lycurg. H. Steph.* interpretatur Thes. L. G. I. p. 937. τὰς τῶν πολιτῶν οὐσίας· et hic, *ad ſolvendam Deo Delphico decimam adigere.* VALCKEN.

20. Οἱ μὲν αὐτέων τ. κ. ἐς τὸ βάραθρον] Quod vix definiri poſſe videtur ſcriptori *des Eſſais de Crit.* p. 63., quodque feciſſe ſuſpicatur Spartanos, Athenienſibus attribuendum vel ex *Herod.* liquet, et *Suida* in Δᾶτις καὶ Ἀρτ. Conf. *Briſſon.* R. P. III. p. 413. Apud *Herod.*, qui dixerat Ἀθήνας καὶ Σπάρτην. οἱ μὲν αὐτέων ſunt *Athenienſes*, οἱ δὲ, *Spartani*: ſic I, c. 56. et alibi: ſed et in his ſaepe fuit peccatum. Athenienſium erat τὸ Βάραθρον de quo *I. Meurs.* Att. Lect. I, c. 25. in barathrum morti damnatos ſaepe praecipitabant: εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλεῖν dixerunt *Alexis Athen.* VII. p. 303. A. *Plato* Gorg. p. 516. E. *Ariſtoph.* Eq. v. 1359. ubi *Schol.* B. τόπος —— βαθὺς ὅπου καὶ τοὺς Δαρείου πρέσβεις ἔβαλον· quos *Herodoto* dicuntur ἐς τὸ βαρ. ἐσβαλόντες· conf. *Thucyd.* II, c. 67. VALCKEN.

25. Οὐκ ἔχω εἶπαι] In communi Athenienſium *Pauſanias* adſentitur, privatim poenas Miltiaden luiſſe, ἐν Ἀθήναις δὲ ἰδίᾳ τε καὶ ἐς ἑνὸς οἶκον ἀνδρὸς κατασκῆψαι Μιλτιάδου, quoniam is civibus auctor fuerat, ut legati violarentur atque in barathrum devolverentur, L. III, 12. De Talthybiadis bene a *Gronovio* dicta non retracto, quamquam γέρας δίδονται ex ſcriptis malim.

32. Καλλιερῆσαι θυομένοισι οὐκ ἐδύνατο] Interpretatione molliendum iudicabat Clar. *Abreſch.* Diluc. *Thucyd.* p. 433. ego corrigendum ſuſpicor οὐκ ἐγίνετο· hoc in iſta ſaepe recurrente formula frequentatur; οὐκ ἐδύνατο, pro οὐ δυνατὸν ἦν, nuſquam, opinor, vir literatiſſimus legerat: ſemel tamen occurrit οὐ δύναται, ſed valde diverſa ſtructura poſitum, apud *Herod.* IX, c. 44., Μαρδονίῳ τε καὶ τῇ στρατιῇ τὰ σφάγια οὐ δύναται καταθύμια γενέσθαι· id eſt οὐκ ἐθέλει γενέσθαι ut loquitur *Xenoph.* in fine L. VI. K. Α. ἐμοὶ μὲν οὐκ ἐθέλει γενέσθαι τὰ ἱερά· ubi paulo ante, θυομένῳ αὐτῷ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερά· ut p. 224, 35. Ἑλλ. III, p. 283, 19. Quando *hoſtiis caeſis laeta* erant *exta*, θύεσθαι καὶ καλλιερεῖν, θυομένοις καλὰ τὰ ἱερὰ γενέσθαι dicuntur, et ſimpliciter etiam τὰ ἱερὰ γενέσθαι, quod apud eumdem p. 234, 39. in *MS.* Cod. reddebatur τὰ ἱερὰ καλὰ εἶναι· apud *Demoſth.* p. 775., γέγονε καλὰ —— τὰ ἱερά· et ἐκαλλιεροῦμεν· vid. Clar. *Io. Taylor* in *Lys.* p. 32, 33. quique plurima collegit *Des. Heraldus* Advers. I, c. 5., *Dukero* citatus ad *Thucyd.* V, c. 54., ubi Lacedaemoniis τὰ διαβατήρια θυομένοις οὐ προὐχώρει —— c. 55, et 116., οὐκ ἐγένετο· hoc *Herodoto* diceretur καλλιερῆσαι θυομένοισι οὐκ ἐγίνετο, *litare non poterant*, ſive *conſulentibus Deos laeta non erant exta*; *extis* enim *inſpectis Deorum mentem ſcrutari*, ſive τὸ μαντεύεσθαι διὰ σπλάγχνων, ſecundum *Ammonium* Θύεσθαι dicebant. VALCKEN.

37. Σπερθίης τε —— καὶ Βοῦλις] Magna utriuſque in nomine diſcordia. *Suidae* in Βοῦλις dicitur legationis princeps Σπέρχις, et alibi illo in vocabulo, *Plutarcho*que Praec. Rei Publ. Gerend. p. 815. E. Idem Cod. *Eton.* edit C. 137., indice *Galeo*, et *Valla*, uti videtur. At in *Plut.* Apophth. Lacon. p. 235. F. Βοῦρις καὶ Σπέρτις, *Stob.* Serm. VII. p. 93. Βούλης καὶ Σπέρχης. Quae ad Herodotea facili auxilio revocari poſſunt et debent.

37. Σπερθίης τε —— καὶ Βοῦλις] Quod offertur ex *Eton.* Cod. correctoris eſſe videtur Σπέρχις· noſtro dicitur eorum alter aliquoties Σπερθίης. Σπέρχις et Βοῦλις vocantur iſti Spartiatae *Luciano* in *Demoſth.* Encom. p. 513., *Plutarcho* T. II. p. 815. E. et bis apud *Suidam*; atque ad iſtam normam nomina redintegranda ſunt apud eumdem *Plutarch.* II. p. 235. F. ubi Xerxi, virtutem Spartanorum miranti, eadem fere reſpondiſſe narrantur, quae nobis ex *Sereni* ſcriptis *Stobaeus* exhibet, hiſtoriam eamdem aliter enarrans ex ignobili quodam *Theſeo* p. 93. Haec pleraque ad manum fuere *P. Leopardo*: vid. Em. XIV, 18. VALCKEN.

45. Ὁ δὲ Ὑδάρνης] Prave in *Plut.* T. II. p. 236. Ἰνδάρνης.

Πέρσης, στρατηγὸς δὲ τῶν παραθαλασσίων ἀνθρώπων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ· ὅς σφεας, ξείνια προθέμενος, [a] ἱστία. ξεινίζων δὲ, [b] εἴρετο τάδε, „ Ἄνδρες Λακεδαιμόνιοι, τί δὴ φεύγετε βασιλέϊ φίλοι γενέσθαι; ὁρᾶτε γὰρ ὡς ἐπίσταται βασιλεὺς ἄνδρας ἀγαθοὺς τιμᾶν, ἐς ἐμέ τε καὶ τὰ ἐμὰ πρήγματα ἀποβλέποντες· οὕτω δὴ καὶ ὑμεῖς εἰ δοίητε ὑμέας αὐτοὺς βασιλέϊ, [c] δεδέξωσθε γὰρ πρὸς αὐτοῦ ἄνδρες εἶναι ἀγαθοὶ, ἕκαστος ἂν ὑμέων [d] ἄρχοι γῆς Ἑλλάδος, δόντος βασιλῆος". πρὸς ταῦτα ὑπεκρίναντο τάδε, „ Ὕδαρνες, οὐκ ἐξ ἴσου γίνεται ἡ συμβουλίη ἡ ἐς [e] ἡμέας τείνουσα. τοῦ μὲν γὰρ πεπειρημένος συμβουλεύεις, τοῦ δὲ ἄπειρος ἐών. [f] τὸ μὲν γὰρ δοῦλος εἶναι ἐξεπίστεαι, ἐλευθερίης δὲ οὔκω ἐπειρήθης, οὔτ᾽ εἰ ἔστι γλυκὺ, οὔτ᾽ εἰ μή. εἰ γὰρ αὐτῆς πειρήσαιο, οὐκ ἂν δόρασι συμβουλεύοις ἡμῖν περὶ αὐτῆς μάχεσθαι, ἀλλὰ καὶ πελέκεσι". ταῦτα μὲν Ὑδάρνεα ἀμείψαντο. Ἐνθεῦτεν δὲ ὡς ἀνέβησαν ἐς Σοῦσα, καὶ βασιλέϊ ἐς ὄψιν ἦλθον, πρῶτα μὲν, τῶν δορυφόρων κελευόντων, καὶ ἀνάγκην σφι προσφερόντων προσκυνέειν βασιλῆα προσπίπτοντας, οὐκ ἔφασαν, ὠθεόμενοι [g] πρὸς αὐτέων ἐπὶ κεφαλὴν, ποιήσειν ταῦτα οὐδαμά. οὔτε γάρ σφι ἐν νόμῳ εἶναι ἄνθρωπον προσκυνέειν, οὔτε κατὰ ταῦτα ἥκειν. ὡς δὲ ἀπεμαχέσαντο [h] τούτῳ, δεύτερά σφι λέγουσι τάδε, καὶ λόγου [i] τοιοῦδε ἐχόμενα, „ Ὦ βασιλεῦ Μήδων, ἔπεμψαν ἡμέας „ Λακεδαιμόνιοι ἀντὶ τῶν ἐν Σπάρτῃ ἀπολομένων „ κηρύκων, ποινὴν ἐκείνων τίσοντας". λέγουσι δὲ αὐτοῖσι ταῦτα, Ξέρξης ὑπὸ μεγαλοφροσύνης, οὐκ ἔφη ὁμοῖος ἔσεσθαι Λακεδαιμονίοισι· [k] κείνους μὲν γὰρ συγχέαι τὰ πάντων ἀνθρώπων νόμιμα, ἀποκτείναντας κήρυκας· αὐτὸς δὲ, τὰ [l] κείνοισι ἐπιπλήσσει, ταῦτα οὐ

Perſam in Aſia ſubiectorum litoralium præfectum venerunt: qui eos hoſpitaliter munificeque acceptos, his verbis interrogavit, Viri Lacedæmonii, quid tandem reſpuitis eſſe amici regis? cernitis enim ex me et meo ſtatu quam ſcit honore proſequi rex viros egregios. Sic et vos, ſi vos ipſos ei dederitis, nam ab illo exiſtimati eſtis viri egregii, unusquisque veſtrum rege donante, regioni Græciæ præerit. Ad hæc illi reſpondentes, Hydarnes, inquiunt, non ex æquo oritur conſilium tuum ad nos ſpectans: quippe condicionem ſuades, quam expertus es, alterius inexpertus: nam ſervitutem ſubire quidem noſti; libertatis autem nondum expertus es, utrum ſit res dulcis an non: quæ ſi tibi experta foret, non ut haſtis, ſed ut etiam ſecuribus pro ea dimicaremus, nobis ſuaderes. Hæc Hy- 136
darni reſponderunt. Dehinc vero ut aſcenderunt Suſa, et in conſpectum regis venerunt, principio iubentibus ſatellitibus ac vim afferentibus ut procumbentes regem adorarent, negaverunt, vel ſi in caput ab eis truderentur, ſe unquam id eſſe facturos: neque enim ſibi eſſe conſuetudinem hominem adorandi, neque ſe ad id veniſſe. Poſteaquam autem in hoc repugnaverant, ſecundo loco hæc et his ſimilia dixere, Rex Medorum, nos miſerunt Lacedæmonii ad luendam pœnam pro iis legatis, qui Spartæ interiere. Hæc illis dicentibus, Xerxes præ magnanimitate negavit ſe fore Lacedæmoniis ſimilem: *illos enim interimendis legatis* ius omnium hominum confudiſſe: ſe vero, quod illis exprobraret, id non eſſe factu-

a Ἱστία *Arch. Paſſ. Ask. V.* *b* Εἴρετο λέγων *Arch. V. Valla.* *c* Δεδέξωσθε *Paſſ. Ask. V. Arch.*, in *Medic.* itidem, ſed ſuper ω ſunt poſitae litterae αι. Olim δεδόξασθε. *d* Ἄρχῃ *Arch.* *e* Ὑμέας *Paſſ.* *f* Τοῦ μὲν *Arch. V.* *g* Πρὸς *V. Arch.*, bene. Alii ὑπ᾽ αὐτ. Supra βασιλέος ἐς ὄψιν iid. *h* Τοῦτο *Vind.* *i* Τοιούτου *Ask.*, in *Arch.* λόγου δὲ τοιοῦδ᾽ ἐχόμεθα. perperam. *k* Excitat *Euſtath.* ad *Il. Δ.* p. 110, 30. *l* Κείνοισι *Arch.* vere: ἐκείν. alii.

δάρνης. *Hydarnes* cognomen Perſicum eſt, atque in Muſis crebrum. Mox a MSS. oblatum ἱστία blanditur. Ionicae ſunt ſpeciei et *Herodoti* ἱστίη, ἱστιητόριον, et quidni ἱστιᾶν; tamen οἴκατε πανδαισίῃ τελέῃ ἐστιῆσθαι L. v, 20. Porro εἴρετο λέγων τάδε *Arch.* et aliorum, non abit a probato ἔφη λέγων, ἔφησε λέγων L. I, 125. VI, 137. &c.

53. Δεδέξωσθε γὰρ πρὸς αὐτοῦ] In hoc acquieſco, Codd. conſpiratione bene munito. *Gronovius* enim libro Florentino nimium fidit. Geminum L. IX, 47. ἐπεί τε δεδόξωσθε εἶναι ἄριστοι, *ſiquidem praeſtantiſſimi eſſe exiſtimamini*, Hydarnes autem ex Demareti, Spartanorum regis, apud Perſam gratioſi, et reliquis familiaris, colloquiis atque exemplo de Lacedaemoniis talia.

53. Δεδόξασθε γὰρ πρὸς αὐτοῦ] Hic poſuiſſem ſinceram et veterem libri *Flor.* ſcriptionem: δεδόξωσθε γὰρ πρὸς αὐτοῦ ἄνδρες εἶναι ἀγαθοὶ, *ipſius enim iudicio viri eſſe videmini virtute praeſtantes.* Quorumdam verborum ſic uſurpari praeterita monuit iam *H. Steph.* App. de Dial. Att. p. 142, 143. hoc ipſum eodem modo poſuit *Herod.* IX, c. 47., ἐπεί τε δεδόξωσθε εἶναι ἄριστοι.
VALCKEN.

66. Οὐκ ἔφασαν. ὠθεόμενοι] Quando voculas ſaepe copulat negantes, neque hic ſpernerem interiectam, οὐκ ἔφασαν οὐδ᾽ ὠθεόμενοι ὑπ᾽ αὐτέων ἐπὶ κεφαλὴν ποιήσειν ταῦτα οὐδαμά· ſed et vulgata ſic accipi poſſunt, ut cepit *H. Steph.* pro ἔφασαν οὐδ᾽ ὠθεόμενοι —— ποιήσειν. Ὠθεῖν ἐπὶ κεφαλὴν, *praecipitem in caput dare*, *Ti. Hemſt.* attigit in *Lucian.* p. 213., cui illud ἐπὶ κεφαλὴν valde frequentatur; rarius adhibetur ἐπὶ τράχηλον ὠθεῖν, et ἐπὶ στόμα· quorum illud T. I. p. 437. hoc, μὴ καὶ ἐπὶ στόμα ὤσῃ με, forte reponendum T. II. p. 490, 35. pro vulgatis μὴ καὶ ἐπιστομίσῃ με· idem ſignificans ac ἐπὶ κεφαλήν. *Homerea* certe, ἐξεκυλίσθη Πρηνὴς —— ἐπὶ στόμα, vertit *Virgilius*, *pronus volvitur in caput:* alibi *Homero* dicitur Κύμβαχος· unde Ἀνεκυμβαχίαζον olim lectum in *Hom.* Il. Π. ℣. 379. *Heſychius* explicat ἀνετρέποντο ἐπὶ κεφαλήν. ἐπὶ κεφαλὴν ὠθεῖ eſt et *Platonis* de Rep. VIII. p. 553. B. *Livius* XXVII. c. 32., *equus quum prolapsum per caput regem effudiſſet.* Similiter forte ſcripſerat XXII, c. 3., *conſulem lapsum per caput effudit:* proclivis fuit error ſyllaba repetita *lapsu ſuper caput* ſcribentis.
VALCKEN.

69. Ἀπεμαχέσαντο τούτῳ] Τοῦτο *Vind.*, ſuſpicionibus Cl. *Pavii* et *Reiskii* extuſum, minime inprobum. *Appian.* Bell. Hiſpan. p. 523. καὶ εἰ μὲν αὐτοὺς ἀπεμάχοντο. et Mithridat. p. 375. ἀπομαχομένων αὐτοὺς τῶν Ἀμισέων. Quo plura de genere Cl. *Daviſius* ad *Maximi Tyrii* Diſſert. I. p. 499. Nec deſero tamen vulgatum, ſiquidem eius ſtructura haud inſolens: talis ſane *Polyaeni* L. VII, 6, 13. ἡ δὲ στρατιὰ τοῦ Κροίσου ἀπομαχομένη ΤΑΙΣ τοῦ Κύρου ΠΡΟΣΒΟΛΑΙΣ· talis *Herodiani* VIII, 2. ΤΟΙΣ προσιοῦσιν ἀπεμάχοντο. In προσκυνήσει, mortalibus neganda, paria Spartanis Calliſthenes facit ap. *Arrian.* Ἀναβ. IV, 11. et Conon in *Corn. Nepot.* C. 3.

69. Ὡς δὲ ἀπεμαχέσαντο τούτῳ] Τοῦτο ſcribi malim; qua verbum uſurpari ſtructura docuerunt *Davis.* et *Markland.* ad *Max. Tyr.* I, 3. —— Non immerito Xerxi videbantur Lacedaemonii *ius gentium violaſſe*, συγχέαι τὰ πάντων ἀνθρώπων νόμιμα, dum legatos ſuos contrucidasſent: iuxta *Antiphontem* p. 125, 26., ὅστις —— ἀνόμως τινὰ ἀποκτείνει, ἀσεβεῖ μὲν περὶ τοὺς θεούς, συγχεῖ δὲ τὰ νόμιμα τῶν ἀνθρώπων qui cadavera matris nolebant operimento tegi Ἄνδρας βιαίους dixit *Eurip.* Suppl. ℣. 311., Νόμιμά τε πάσης συγχέοντας Ἑλλάδος.
VALCKEN.

75. Κείνους μὲν γὰρ συγχέαι τὰ &c.] Legatorum ius divino humanoque vallatum praeſidio Xerxes inter τὰ πάντων ἀνθρώπων νόμιμα recte ponit, admirabili *H. Grotii* ſollertia uberius firmatum L. II. Iur. B. et Pac. C. 18, 1. Perſae autem generoſum et vere regium facinus merito *Libanius* miratur Panegyr. in Iulian. p. 246. D., ubi haec, κήρυκες ἠδίκηντο παρ᾽ ὅλης πόλεως, εὐ-

facturum: neque eos viciſſim occidendo,
137 Lacedæmonios culpa ſoluturum. Hac re
ſic per Spartiatas geſta, in præſens ira
Talthybii ceſſavit, etſi Spartam reverſis
Sperthie et Buli; ſed longo deinde tempo-
re interiecto excitata fuit in bello inter Pe-
loponnenſes et Athenienſes, ut Lacedæmo-
nii aiunt: quod mihi divinitus maxime vi-
detur eſſe geſtum: quippe iram Talthybii
ingruiſſe in nuncios, nec quieviſſe prius-
quam exceſſerit et eventum nacta fuerit,
fas ita ferebat. Quod autem inciderit in
eorum qui ad regem propter iram iſtam
aſcenderunt filios, Nicolaum Bulis, et A-
neriſtum Sperthiæ filium, qui piſcatores Ti-
rynthios navi oneraria plena viris adnavi-
gans cepit; manifeſtum igitur eſt apud me
divinitus id factum eſſe, ex ira. Nam
nuncii in Aſiam a Lacedæmoniis miſſi, pro-
diti a Sitalce Terei filio Thracum rege, et
a Nymphodoro Pythæ filio, viro Abderi-
ta, excepti ſunt iuxta Biſanthen, quæ eſt
in Helleſponto, et abducti in Atticam,
ab Athenienſibus necati ſunt: cumque iis
Ariſteas Adimanti filius, Corinthius. Ve-
rum hæc multis poſt regis expeditionem
138 annis geſta ſunt. Quæ expeditio, ut ad
ſuperiorem orationem redeam, nomen qui-
dem habebat, quaſi tenderet contra Athe-
nas,

οὐ ποιήσειν, οὐδ᾽ ἀνταποκτείνας ἐκείνους, ἀπολύσειν
Λακεδαιμονίους τῆς αἰτίης. Οὕτω ἡ Ταλθυβίου μῆ-
νις, καὶ ταῦτα ποιησάντων [a] Σπαρτιητέων, ἐπαύ-
σατο τοῦ παραυτίκα, καίπερ ἀπονοστησάντων ἐς
Σπάρτην Σπερθίεω τε καὶ Βούλιος· χρόνῳ δὲ μετέπει-
τα πολλῷ ἐπηγέρθη κατὰ [b] τὸν Πελοποννησίων καὶ
Ἀθηναίων πόλεμον, ὡς λέγουσι Λακεδαιμόνιοι. τοῦτό
μοι ἐν τοῖσι θειότατον φαίνεται γενέσθαι. ὅτι μὲν γὰρ
κατέσκηψε ἐς ἀγγέλους ἡ Ταλθυβίου μῆνις, οὐδὲ ἐ-
παύσατο πρὶν ἢ ἐξῆλθε, τὸ δίκαιον [c] οὕτω ἔφερε· τὸ
δὲ συμπεσεῖν ἐς τοὺς παῖδας τῶν ἀνδρῶν τουτέων τῶν
ἀναβάντων [d] πρὸς βασιλῆα διὰ τὴν μῆνιν, ἐς Νικό-
λαν τε τὸν Βούλιος, καὶ ἐς Ἀνήριστον τὸν Σπερθίεω,
[e] ὃς εἷλε ἁλιέας τοὺς ἐκ Τίρυνθος, ὁλκάδι καταπλώ-
σας πλήρεϊ ἀνδρῶν. δῆλον ὦν μοι ὅτι θεῖον ἐγένετο τὸ 425
πρῆγμα ἐκ τῆς μήνιος. οἱ [f] γὰρ πεμφθέντες ὑπὸ Λα-
κεδαιμονίων ἄγγελοι ἐς τὴν Ἀσίην, προδοθέντες δὲ
ὑπὸ Σιτάλκεω τοῦ [g] Τήρεω, Θρηΐκων βασιλῆος, καὶ
Νυμφοδώρου τοῦ Πύθεω ἀνδρὸς Ἀβδηρίτεω, ἥλωσαν
κατὰ Βισάνθην τὴν ἐν Ἑλλησπόντῳ, καὶ ἀπαχθέν-
τες ἐς τὴν Ἀττικήν, ἀπέθανον ὑπὸ Ἀθηναίων· μετὰ
δὲ αὐτέων, καὶ Ἀριστέας ὁ [h] Ἀδειμάντου, Κορίνθιος
ἀνήρ. ταῦτα μέν νυν πολλοῖσι ἔτεσι ὕστερον ἐγένετο τοῦ
βασιλέος στόλου. Ἐπάνειμι δὲ ἐπὶ τὸν πρότερον λόγον.
ἡ δὲ στρατηλασίη ἡ βασιλέος οὔνομα μὲν εἶχε ὡς ἐπ᾽ Ἀ-
θήνας

a Σπαρτιητῶν Λακεδαιμονίων *Arcb.* de gloſſa. b Τὸν *Ald. Hervag.* et *Arcb.*, ſed non ſine raſura: alii τῶν. Tendit eodem *Reiskii* iudicium. c Οὕτω ἔφερετο δὲ ſic *Paſſ. Ask.* d Ἐς βασ. *Arcb.* e Ὃς εἷλε *Ask.*, ὃς εἶχε ἁλιέας *Arcb.*, εἶχε quoque *Vindob.* Prius erat ὡς εἷλε. f Abeſt ab *Arcb.* g *Med. Paſſ. Ask. Brit.*, prave Τύρεω olim. h Δειμάντου *Arcb. V.*, neque ita bene.

εὐκαταφρόνητοι τῷ Μήδῳ. καὶ ἅμα τὴν ἀνδρίαν τῶν αὐτοὺς διδόντων ᾐσχύνθη, ex ſcholio inſerta, lenem orationis progreſſum conturbarunt, *Morellum*que in praecipitia egerunt.

87. Πρὶν ἢ ἐξῆλθε] Inprudens *H. Stephani* πρὶν ἢ ἐξῆλθον *priusquam diſceſſiſſent*, ferri nequit. *Gronovius* optime. Sic L. vi, 108. Ἱππίης μὲν δὴ ταύτῃ τὴν ὄψιν συνεβάλλετο ἐξεληλυθέναι, *viſum illud ſuam finem accepiſſe.* Pravum quoque Codd. cum prava diſtinctione ἐφέρετο. En ex L. v, 58: ὥσπερ καὶ τὸ δίκαιον ἔφερε. Atque haec quidem plana et certa. In cauſſae explicatione et nexu plus difficultatis, cui Cl. *de Pauw* promta opera ita medebatur: τὸ δίκαιον οὕτω ἔφερε, τόδε συμπεσεῖν ἐς παῖδας τῶν ἀνδρῶν —— *iuſtiſſima de cauſſa factum eſt, ut ea incideret in filios eorum, qui* —. Quae lenia ſanequam et ſpecioſa ſunt. Sed tum τὸ δίκαιον οὕτω ἔφερε ſequentibus unice aptum erit, quod procedere poſſe ambigo. Ut paucis abſolvam, productior verborum ſeries ſuſpenſam fecit orationem, ſi τὸ δὲ συμπεσεῖν ἐς π. τ. ἀνδ. τουτέων, Νικόλαν καὶ Ἀνήριστον, τοῦτό μοι θειότατον ἐφαίνετο, ſi ita fuiſſet, haeſitandi ceſſaſſet occaſio. Nunc pluribus interpoſitis addi neceſſum fuit, Δῆλον ὦν μοι —— &c.

91. Ὃς εἷλε ἁλιέας τοὺς ἐκ Τίρυνθος] Revocatum provocabulum laudatur merito. Cetera referebam Diſſ. Herodoteae C. xi. p. 195. ad *Halienſes*, oram Peloponneſi maritimam prope Hermionen habitantes, τοὺς ὀνομαζομένους Ἁλιεῖς in *Diodori* xi, 78. et *Thucyd.* i, 105. cum adnotatione Cl. *Waſſe*. Et hos quidem τοὺς ἐκ Τίρυνθος, quoniam eius oppidi fuerunt coloni, auctoritate *Ephori* apud *Stephanum* in Ἁλιεῖς et Τίρυνς. Ad eosdem recta ducet *Arcb.* Ἁλίκας, modo Ἁλικοὺς formes. Incoluerunt enim Ἁλίκην, deſertam *Pauſaniae* aevo L. iii, 36., dictique etiam Ἁλικοί, teſte eodem *Stephano*que. Ob iſta vertebam, *qui Halienſes ex Tirynthe — cepit.* Conſideravi deinceps *Halienſes* in ditione et ſolo fuiſſe Spartano, neque adeo Aneriſtum ſocios atque amicos voluiſſe intercipere: *Thucydidem* praeterea L. ii, 67. τοὺς ἐμπόρους τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν ξυμμάχων, qui Peloponneſi oram navibus onerariis, ὁλκάσι, legebant, captos interemptosque ab Aneriſto et conſociatis, perhibere: inde haeſitatio mihi. Habe ergo coniecturam, deinceps mihi cognitam, Cl. *Corn. de Pauw*, qua ὃς εἷλε —— ὁλκάδι καταπλώσαντας πληρεῖ Ἀνδρίων, *qui piſcatores Tirynthios cepit, navi oneraria Andriis plena vectos.* Andrios fuiſſe bello Peloponneſiaco, quod veriſſimum, Athenienſium ſocios, ξυμμάχους· eos autem a *Thucydide* Spartanorum atque Aneriſti inſidiis captos et contrucidatos tradi. Accedit, quod ille neglexit, *Vallam* habuiſſe καταπλώσαντας, *navigantes.* Haec hactenus. Maiorem diſtinctionem poſt vocem ἀνδρῶν ex praeſcriptis non immerito fixiſſe mihi videor.

91. Ὃς εἷλε Ἁλιέας τοὺς ἐκ T.] Obſcuram hiſtoriae particulam ſuo more *P. W.* illuminavit in Diſſ. *Herod.* p. 195. Ex *Arcb.* Ἁλίκας praebet *Galeus*: *Halienſes* iſti, Ἁλιεῖς, dicebantur et Ἁλικοί· oppidum ipſum etiam Ἁλίκη ſecundum *Pauſan.* ii. p. 196., citatum *Ios. Waſſeo* ad *Thuc.* p. 67. Sed de Halienſibus interceptis ab Aneriſto nihil aliunde conſtat. *Thucydidi* praeterea L. ii, c. 67., narrantur Athenienſes, interfectis Lacedaemoniorum legatis, Aneriſto, Nicolao, Stratodemo (ſic nomen ſcribendum videtur, Στρατόδημος, non Πρατ.) vindictam ſumſiſſe de iniuria, quam, gentium violato iure, priores intulerant Lacedaemonii, τοὺς ἐμπόρους οὓς ἔλαβον, Ἀθηναίων καὶ τῶν ξυμμάχων ἐν ὁλκάσι περὶ Πελοπόννησον πλέοντας ἀποκτείναντες. Sed huc ſi ſpectat *Herodotus*, quomodo quaeſo mors legatorum divina potius quam humana videri poterat vindicta? Negaveratne forſan, quod noſtris ex Edd. poſuiſſe videtur? Parentum quidem et maiorum delicta puniri credebantur in poſteris; ſed iſthac in parte nihil fecerant illaudabile Sperthies et Bulis, cur filiorum mors homini ſuperſtitioſo (nam talis fuit *Herodotus*:) videretur θεῖον πρῆγμα ἐκ τῆς μήνιος. Praeter ceteros legatos, Corinthius etiam Ariſteas idem fatum Athenis ſubierat. Tandem mirarer equidem cur ſic iſta ſcriberet noſter: τοῦτό μοι ἐν τοῖσι θειότατον φαίνεται γενέσθαι· — ἐν τοῖσι, *quibus* tandem? Fac ſcriptum antiquitus: τοῦτο μέντοι θεῖόν γε οὐ φαίνεται γενέσθαι· —— et paulo poſt, δῆλον ὦν μοι ὅτι θεῖον οὐκ ἐγένετο τὸ πρῆγμα ἐκ τῆς μήνιος· ſic ſi ſcriberentur alicubi, forent intellectu facillima. —— Proditos in Thracia legatos ſcribit *Herod.* a Sitalce Teris F. et ab Abderitano Nymphodoro: ſecundum *Thucyd.* ii, c. 29. initio belli Peloponneſiaci conciliaverant Athenienſes ſibi Nymphodorum τὸν Πύθεω, ἄνδρα Ἀβδηρίτην (οὗ εἶχε τὴν ἀδελφὴν Σιτάλκης) δυνάμενον παρ᾽ αὐτῷ μέγα· opera Nymphodori filius Sitalcis Athenienſis factus iuxta *Thucyd.* ii, c. 67. legatos prodidit Athenienſibus. VALCKEN.

100. Πολλοῖς ἔτεσι ὕστερον ἐγένετο] Anno Olymp. LXXXVII. tertio: itaque annis poſt Xerxis in Graecos expeditionem quinquaginta duobus. Temporis ratio ex *Thucydide*, miſerabilem eorum hominum caſum L. ii, 67. deſcribente, extra dubium.

θήνας ἐλαύνει, κατίετο δὲ ἐς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. πυνθανόμενοι δὲ ταῦτα πρὸ πολλοῦ οἱ Ἕλληνες, οὐκ ἐν ὁμοίῳ πάντες ἐποιεῦντο. οἱ μὲν γὰρ αὐτέων δόντες γῆν [a] τε καὶ ὕδωρ τῷ Πέρσῃ, εἶχον θάρσος ὡς οὐδὲν πεισόμενοι ἄχαρι πρὸς τοῦ βαρβάρου· οἱ δὲ οὐ δόντες, ἐν δείματι μεγάλῳ [b] κατέστασαν, ἅτε οὔτε νεῶν ἐουσέων ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀριθμὸν ἀξιομάχων δέκεσθαι τὸν ἐπιόντα, οὔτε βουλομένων τῶν πολλῶν ἀντάπτεσθαι τοῦ πολέμου, μηδιζόντων δὲ προθύμως. Ἐνθαῦτα ἀναγκαίῃ ἐξέργομαι γνώμην ἀποδέξασθαι, ἐπίφθονον μὲν πρὸς τῶν πλεόνων ἀνθρώπων, ὅμως δὲ, τῇ γέ μοι φαίνεται εἶναι ἀληθὲς, οὐκ ἐπισχήσω. [c] εἰ Ἀθηναῖοι καταῤῥωδήσαντες τὸν ἐπιόντα κίνδυνον, ἐξέλιπον τὴν σφετέρην, ἢ καὶ μὴ ἐκλιπόντες, ἀλλὰ μείναντες, ἔδοσαν σφέας αὐτοὺς Ξέρξῃ, κατὰ τὴν θάλασσαν οὐδαμοὶ ἂν ἐπειρῶντο [d] ἀντιεύμενοι βασιλέϊ. εἰ τοίνυν κατὰ τὴν θάλασσαν μηδεὶς ἠντιοῦτο Ξέρξῃ, κατά γε ἂν τὴν ἤπειρον τοιάδε ἐγίνετο· εἰ καὶ πολλοὶ τειχέων κιθῶνες ἦσαν ἐληλαμένοι διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ Πελοποννησίοισι, [e] προδοθέντες ἂν Λακεδαιμόνιοι ὑπὸ τῶν συμμάχων οὐκ ἑκόντων, ἀλλ᾽ ὑπ᾽ ἀναγκαίης, κατὰ πόλις ἁλισκομένων ὑπὸ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ τοῦ βαρβάρου, ἐμουνώθησαν. [f] μουνωθέντες δὲ ἂν, καὶ ἀποδεξάμενοι ἔργα [g] μεγάλα, ἀπέθανον γενναίως. ἢ ταῦτα ἂν ἔπαθον, ἢ [h] πρὸ τοῦ, ὁρῶντες ἂν καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας μηδίζοντας, ὁμολογίῃ ἂν ἐχρήσαντο πρὸς Ξέρξεα. καὶ οὕτω ἂν ἐπ᾽ ἀμφότερα ἡ Ἑλλὰς ἐγίνετο ὑπὸ Πέρσῃσι. τὴν γὰρ ὠφελίην [i] τὴν τῶν τειχέων τῶν διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐληλαμένων οὐ δύναμαι πυθέσθαι ἥτις ἂν ἦν, βασιλέος ἐπικρατέοντος τῆς θαλάσσης· νῦν δὲ Ἀθηναίους ἄν τις λέγων σωτῆρας γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος, οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τἀληθές. οὗτοι γὰρ ἐπὶ ὁκότερα τῶν πρηγμάτων ἐτράποντο, ταῦτα ῥέψειν ἔμελ-
424 λε· ἑλόμενοι δὲ τὴν Ἑλλάδα περιεῖναι ἐλευθέρην, [k] τοῦτο τὸ Ἑλληνικὸν πᾶν τὸ λοιπὸν ὅσον μὴ ἐμήδισε, [l] αὐτοὶ οὗτοι ἦσαν οἱ ἐπεγείραντες, καὶ βασιλῆα μετά γε θεοὺς ἀνω-

nas, ſed deſcendit contra cunctam Græciam. Eam diu ante Græci quum percepiſſent, non perinde omnes affecti ſunt: nam ii qui terram et aquam dederant Perſæ, fiduciam animo præſumebant tanquam nihil ingratum paſſuri a barbaro: qui non dederant, magno in metu verſabantur: quippe quum nulla tanta claſſis eſſet in Græcia, quæ poſſet excipere invadentem, etiam pleriſque detrectantibus reſiſtere, et libenter ad partes Medorum inclinantibus. Hoc ego loco neceſſe habeo ferre ſenten- 139
tiam apud plures quidem homines invidioſam, at tamen qua mihi videtur eſſe verum, non inhibebo. Si Athenienſes formidantes periculum quod impendebat, patriam deſeruiſſent, aut etiam, non deſerentes, ſed manentes ſeſe dediſſent Xerxi, nulli omnino adverſus regem in mari tentaviſſent: ſi igitur nemo mari ſe oppoſuiſſet Xerxi, hæc in continenti geſta eſſent: ſi etiam multæ murorum eſſent tunicæ ductæ a Peloponnenſibus per Iſthmum; proditi Lacedæmonii ab ſociis non voluntariis, ſed neceſſitate per ſingulas urbes a claſſe barbara captis deſolati fuiſſent; deſolatique et magna opera edentes, generoſe occubuiſſent. Aut hæc paſſi eſſent, aut priuſquam id fieret, videntes etiam alios Græcos cum Medis ſentientes, fœdus cum Xerxe iniviſſent etiam. Ita utroque modo ſub Perſis Græcia fuiſſet. Nam murorum per Iſthmum ductorum quænam utilitas futura eſſet rege mari potiente, nequeo percipere. Nunc autem ſiquis Athenienſes Græciæ liberatores extitiſſe dicat, profecto non aberret a vero; nam hi in quæcunque advertiſſent, hæ partes erant præponderaturæ: quum vero prætulerint Græciam ſupereſſe liberam, hi ipſi fuere, qui quicquid Græciæ reliquum erat cum Medis non ſentiens erexerunt; quique ſecundum deos, regem repulerunt; ne-

a Non habet *Arch.* *b* Κατέστησαν id. *Vind.*, cui uſus non obſtat. *c* *Med. Arch. V. Brit. Paſſ. Ask.*, ex *Aldo* οἱ Ἀθην., perperam. *d* Ἀντιεύμενοι *Arch. V.*, loco vulgati ἀντιούμενοι, recte. Conf. L. IV, 3. *e* *Med. Ask. Paſſ. Arch. Vind. Paris. B.*, alii προδόντες ex *Aldo*: Mox στρατοῦ τῶν βαρβάρων *Arch.* *f* Expreſſit *Plut.* Malign. p. 864. A., ubi male ὑποδεξ. *g* Μεγάλα *Plut. Arch. Vind. Ask. Steph.* margo; cuius γενναῖα Edd. gloſſa. *h* Πρὸ τούτου *Plut.* quod idem. Vid. III, 62. VI, 52. *i* Τὴν *Arch.* negligit. mox ſolus βασιλέος. *k* Τοῦτο Ἑλλ. *Vind.*, τοῦ τὸ Ἑλλ. *Arch.* *l* Αὐτοῦ *Arch.* et ἦσαν, ut ſaepe, cum *Ask. V.*

11. Ἐνθαῦτα ἀναγκαίῃ ἐξέργομαι] Qui imitari voluit *Plutarchus*, dictum non expreſſit bene, ἐνταῦθα κατὰ τὸν Ἡρόδοτον ἐξείργομαι γνώμην εἰπεῖν Tom. II. p. 1098. A. Tu vide ſuperius C. 96. Εἰ Ἀθηναῖοι ——, addicentibus ſchedis prudens *Gronovii* ſollertia iuſtiſſime integravit.

20. Πολλοὶ τειχέων κιθῶνες] Elegans figura, qua neſcio quis ap. *Euſtath. Iliad.* p. 379, 20. *moenia*, τὸ τεῖχος, ἱμάτιον πόλεως, *veſtem* dixit *urbis*. Fortaſſe Noſtri animo obverſabatur *Homeri*, ἦ τέ κεν ἤδη λάϊνον ἕσσο ΧΙΤΩΝΑ κακῶν ἕνεκα, quo lapidibus indui, ſive operiri potius, dignum ſignificavit Il. Γ. v. 57. Mox *Med.* ὑπ᾽ ἀνάγκης Ionicam ſpeciem peſſumdat.

20. Τειχέων κιθῶνες] Hinc, opinor, ἔλαβεν ἀφορμὴν ἀστείου λόγου καὶ ὁ εἰπὼν τὸ τεῖχος Ἱμάτιον πόλεως, potius quam ex Homerico, Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα, quo cum rectius contuliſſet Xenophonteum Ἐπιέσασθαι γῆν *Euſtathius* in Il. Γ. p. 287, 16. Dixerat autem *Demades* τὸ τεῖχος Ἐσθῆτα τῆς πόλεως, *Athenaeo* teſte III. p. 99. D. —— Dudum ante *Gronov.* in proximis ſcribi potuerat προδοθέντες ἂν Λακεδαιμόνιοι, ex *Valla*, *Arch.* et *Plut.* de *Herod.* Malign. p. 864. A., cui haec, vere in laudem Athenienſium ab hiſtorico ſcripta, non adeo dixiſſe videtur Herod. εἰς τὸν Ἀθηναίων ἔπαινον, ἀλλ᾽ Ἀθηναίους ἐπαινῶν ἵνα κακῶς εἴπῃ τοὺς ἄλλους ἅπαντας· iſta ſi ratio valet, nullus eſt hiſtoricus, quin accuſari poſſit malevolentiae. — In his rectius quam vulgatur legiſſe videtur *Plutarch.* ἀποδεξάμενοι ἔργα μεγάλα ἀπέθανον γενναίως. VALCKEN.

33. Σωτῆρας γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος] Praeclara Athenienſium laus, ex praemiſſis leniter defluens, ſed invidioſa, *Plutarcho*que ingrata. *Lesbonax* Protrept. p. 174., expoſitis Athenienſium ad Artemiſium, Salaminem, Plataeas egregiis facinoribus, ὥστε εἰς τόδε ἡμέρας ΣΩΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ὀνομάζεσθαι, ſubdit, haec aut ſpectans, aut popularium iactantiae velificatus. Vicina Cl. *Reiskius* οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τοῦ ἀληθοῦς ſcite fingebat. At quid ſi λέγων repetendum ſcriptor deſideraverit?

34. Οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τἀληθές.] Omnino corrigendum puto τἀληθοῦς. Ut ψευσθῆναι τἀληθοῦς, ſic dicitur ἁμαρτάνειν τἀληθοῦς. *Lucian.* de hiſt. ſcrib. §. 9., ὁρᾷς ὅσον τἀληθοῦς ἡμαρτήκασι· atque iſtum caſum conſtans poſcit uſus verbi etiam apud *Herod.* IX, c. 32, ἁμαρτὼν τοῦ χρηστηρίου· c. 78., γνώμης ἡμάρτηκας χρηστῆς. *Antipho* p. 138, 17., ἥμαρτε (vulgatur ἥμαρται) τῆς ὑμετέρας γνώμης· eiusdem eſt p. 134, 40., ἂν ψευσθῆτε τἀληθοῦς. Incertus ſcriptor apud *Suidam* in Ἐῤῥεῖ· πᾶσιν, οἷς ἐπέθετο τούτων ἡμάρτανεν οὐδενός. VALCKEN.

36. Τοῦτο τὸ Ἑλλην.] Scribi malim οὕτω τὸ Ἑλληνικὸν πᾶν τὸ λοιπὸν ὅσον μὴ ἐμήδισε αὐτοὶ οὗτοι ἦσαν οἱ ἐπεγείραντες, καὶ βασιλῆα μετάγε θεοὺς ἀνωσάμενοι· poſtremum tuetur Clar. *Io. Taylor* ad *Lyſiae* Or. II. p. 41. Sed iſtam laudationem Funebrem *Lyſiae* eſſe iudico, ut *Demoſthenis*, quae huius nomen praefert: utraque deflectit ab iſta ſimplicitate nativa, et ſophiſtae debetur. —— Neque Athenienſes ad Graeciam deſerendam inducere potuerunt χρηστήρια φοβερὰ ἐλθόντα ἐκ Δελφῶν, καὶ ἐς δεῖμα βάλλοντα· *quantumvis terrorem incuterent*: voculam καὶ ſi Codices illic omitterent, ſignificaretur, *quae aliis terrorem inderent oracula, non tamen Athenienſibus illa metum incuſſiſſe.* VALCKEN.

39. Ἀνω-

neque illos oracula horrenda ac terribilia, quæ a Delphis veniebant, induxerunt ad Græciam deſerendam, ſed perſiſtentes ſuſtinuerunt excipere hoſtem ſua invadentem.
140 Siquidem conſultoribus Delphos miſſis, uti oraculo Athenienſes volebant: iisque factis apud templum quæ ritus poſtulabat, ubi ædem ingreſſi conſederunt; Pythia cui nomen erat Ariſtonice, ita vaticinatur,

O miſeri! quid adeſtis? ad extima cedite terræ,
AEdibus et globidæ deſertis collibus urbis.
Non etenim firmum remanet caput, ac neque corpus,
Extremive pedes; manibus pariter medioque
Nil ſalvi eſt; deſtructa iacent, illam ignis et horrens
Mars vaſtat Syriò in curru furibundus et armis.
Hic tibi non ſolum, hic aliis caſtella revellit,
Permultasque deum ſævis dabit ignibus ædes,
Quas nunc hic illic ſpectas ſudore fluentes,
Atque metu tremulas; et de laquearibus altis
Proſpiciens fati ærumnas cruor editur ater.
Ite ſed ex adyto, atque malis effundite mentem.

141 His auditis Athenienſium conſultores maximo ſunt mœrore affecti: quibus proiicientibus ſeſe propter tam triſte reſponſum, Timon Androbuli filius, vir apud Delphos illuſtris ut qui maxime, ſuaſit illis, ut ſumpto ſupplicum habitu de integro reverterentur ad conſulendum oraculum ut ſupplices. Obtemperantibus ei Athenienſibus et dicentibus, o rex, redde nobis oraculum melius

ἀνωσάμενοι. οὐδέ σφεας χρηστήρια φοβερὰ ἐλθόντα ἐκ Δελφῶν, καὶ ἐς δεῖμα βαλόντα, ἔπεισε ἐκλιπεῖν τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καταμείναντες, ἀνέσχοντο τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν χώρην δέξασθαι. Πέμψαντες γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι ἐς Δελφοὺς θεοπρόπους, χρηστηριάζεσθαι ἦσαν ἕτοιμοι. καί σφι ποιήσασι περὶ τὸ ἱρὸν τὰ νομιζόμενα, ὡς ἐς τὸ μέγαρον [a] ἐσελθόντες ἵζοντο, χρᾷ ἡ Πυθίη, τῇ οὔνομα ἦν Ἀριστονίκη, τάδε,

[b] Ὦ μέλεοι, τί κάθησθε; λιπὼν φεῦγ᾽ ἔσχατα γαίης
Δώματα, καὶ πόλιος τροχοειδέος ἄκρα κάρηνα.
Οὔτε γὰρ ἡ κεφαλὴ [c] μένει ἔμπεδον, οὔτε τὸ σῶμα,
Οὔτε πόδες νέατοι, οὔτ᾽ ὦν χέρες, οὔτε τι μέσσης
Λείπεται, ἀλλ᾽ ἄζηλα πέλει. κατὰ γάρ μιν [d] ἐρείπει
Πῦρ τε καὶ ὀξὺς Ἄρης, [e] Συριηγενὲς ἅρμα διώκων.
Πολλὰ δὲ κἄλλ᾽ ἀπολεῖ πυργώματα, κοὐ [f] τὸ σὸν οἶον·
Πολλοὺς δ᾽ [g] ἀθανάτων νηοὺς μαλερῷ πυρὶ δώσει,
Οἵ που νῦν ἱδρῶτι [h] ῥεύμενοι ἑστήκασι,
[i] Δείματι παλλόμενοι. κατὰ δ᾽ ἀκροτάτοις ὀρόφοισι
Αἷμα μέλαν κέχυται, προϊδὸν κακότητος ἀνάγκας.
Ἀλλ᾽ [k] ἴτον ἐξ ἀδύτοιο, κακοῖς δ᾽ ἐπικίδνατε θυμόν.

Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ τῶν Ἀθηναίων θεοπρόποι, συμφορῇ τῇ μεγίστῃ ἐχρέωντο· προβάλλουσι δέ σφεας αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ κακοῦ τοῦ [l] κεχρησμένου, Τίμων ὁ Ἀνδροβούλου τῶν Δελφῶν ἀνὴρ δόκιμος [m] ὁμοῖα τῷ μάλιστα συνεβούλευέ σφι [n] ἱκετηρίην λαβοῦσι, δεύτερα αὖτις ἐλθόντας [o] χρᾶσθαι τῷ χρηστηρίῳ ὡς ἱκέτας. πειθομένοισι δὲ ταῦτα τοῖσι Ἀθηναίοισι, καὶ λέγουσι, „ Ὦναξ, χρῆσον ἡμῖν ἄμει-
„ νόν

a Ἐλθόντες *Vind. Arcb.* *b* Eſt ap. *Euſeb.* Praep. Evang. v, 24. et *Nicephor.* ad *Syneſii* Inſomn. p. 370. *c* Μενεῖ *Vind.*, tum ἔμπεδον *Arcb.*, ἔμπεδος *Euſeb.* *d* Ἐρρίψει *Euſeb.*, loco ἐρείψει. *e* Ἀσιηγενὲς *Arcb. V. Valla.* *f* Τόσον *Arcb.* et *Aldus*: in *Euſeb.* Πολλὰ δὲ τῆδ᾽ ἀπολ. neſcio unde. *g* Ἀθανάτους *Arcb.*, et ναοὺς *Paſſ.* *h* Ῥεύμενοι *Clem. Alex.* Strom. v. p. 728., ſed et ſequens reſponſum cum hoc miſcens. *i* Δείμασι *Vind.* *k* Ἴτων ἐς ἄδυτα *Arcb.* et mox κακοῖο *Ald.* *l* Κεχρημένου *Arcb.*, ſicuti L. IV, 164. *m* Haec tria omittit *Arcb. Valla.* *n* Ἱκετηρίας *Arcb. V.*, quod ob ſeqq. melius. *o* Χρῆσθαι *Arcb. Vind.*

39. Ἀνωσάμενοι] *H. Stephani* ἀπωσάμενοι ſcripti Codd. reſpuunt, ſperniturque a Cl. *Taylor* ad *Lyſiae* Ἐπιτάφ. p. 41. ob L. VIII, 109. νέφος τοσοῦτον ἀνθρώπων ΑΝΩΣΑΜΕΝΟΙ. Ea memini diſputationibus vexari, ſed animum nunc non percellentibus.

46. Ἀριστονίκη] Eadem ac Ἀριστονίκα videtur, quae et Sibylla aliis διὰ μέτρων ἐθεμίστευσαν, *carminibus vaticinatae fuerunt*, in *Plut.* De Pyth. Oracul. p. 406. B.; *Tzetzes* tamen Chiliad. IX, 812. reſponſum illud *Bacidi* vati tribuit, errans longe. Initium Ὦ μέλεοι Cl. *Ruhnkenius* ad *Timaei* Lex. p. 198. illuſtrat.

47. Ὦ μέλεοι, τί κάθησθε] De his XII. octo verſus paulo aliter ſcriptos *Oenomaus* praebet *Euſebii* Praep. Ev. v. p. 216. Octavum et duo paene ſequentes *Clem. Alex.* Strom. v. p. 728., ſubiectos primis duobus oraculi ſecundi. Quod verſu dat *Euſebius* primo, πόλιν φύγετ᾽ ἔσχατα γαίης, correctoris eſſe videtur, quem offenderit variatio numeri: tentabat *R.* λιπὼν φύγ᾽ ἐς ἔσχατα γαίης· ſic Latinum *fuge*, φύγε, Deus iam adhibuerit Delphicus! ſincerum non debebat incruſtari: λιπὼν φεῦγ᾽ ἔσχατα γαίης Δ. ——— In ſexto verſu vulgatum, Συριηγενὲς ἅρμα, firmat *Euſebius*: Ἀσιηγενὲς legiſſe *Vallam*, eius monſtrant Latina, ſic primum forte ſcripta: *Et Mârs acer equis urgens Aſiaegena currum*: Mars quidem *Aſiagenes* dici potuit, ut *L. Scipio Aſiagenes*, de quo vir magnus *I. F. Gronovius* egit: *Iſmenias Thebagenes Varronis* apud *Nonium* p. 172. Θηβαγενής· Ἀσιαγενεῖς dixit *Athen.* XII. p. 550. E. et ὄνομα Ἀσιαγενὴς, XIV. p. 653. B. VALCKEN.

56. Συριηγενὲς ἅρμα] An tenebris vera Ariſtonice involvit, currumque Syrium maluit prae Aſiatico? Haud ſcio; quamquam mihi Ἀσιηγενὲς arridet, notum vocabulum, Aſiaticos indicans; *L. Scipio Aſiagenes*, a *Io. Fr. Gronovio* egregie *Livio* XXXIX, 44. aſſertus Obs. L. IV, 25., et ῥαβδοῦχοι Ἀσιαγενεῖς *Diodori* XVII, 77. erunt pro teſtimonio: Adde eiusdem ſcriptoris T. II. p. 604. Post pauca ἱδρῶτι ῥεύμενοι ex *Clem. Alex.* ab Ionum ſermone diſceſſionem non faciunt. De templis ſtatuisque ſudantibus ac veteratorum hoc in genere fraudibus ad *Diodori* XVII, 10.

69. Προβάλλουσι δέ σφεας αὐτοὺς &c.] *Laurentii* Latina, *quibus inter ſe agitantibus tam triſte reſponſum*, iniuria tolerabantur. Nil tale in προβάλλειν, quod *Pavius* et *Abreſchius* perſpexerunt, trito in periculis et abiectione animi. *Euripides* Rhes. v. 183. χρὴ δ᾽ ἐπ᾽ ἀξίοις πονεῖν, ψυχὴν ΠΡΟΒΑΛΛΟΝΤ᾽ ἐν κύβοισι δαίμονος. Mens conſultorum et paene ominoſo oraculo deſperantium nunc in aperto. Omiſſa ὁμοῖα τῷ μάλιστα ab *Arcb.* prave ſunt. Vide *Gronov.* ad II, 57.

69. Προβάλλουσι δέ σφεας αὐτοὺς] Significare non potuerunt Graeca: *quibus inter ſe agitantibus tam triſte reſponſum*: mihi ſententia poſcere videbatur *anxiis*, vel *animum deſpondentibus*, vel ſimile quidpiam; qualis ſenſus phraſi καταβάλλειν ἑαυτὸν nonnunquam adaptari poteſt: alii nos forte docebunt προβάλλειν ἑαυτὸν vel in iſtum ſenſum uſurpari, vel in alium, qui hic narratis congruat. Moeſtis auctor fuit Timon, ramos ut oleae geſtantes tanquam ſupplices Deum iterum adhiberent; in quibus ἱκετηρίας λαβοῦσι pro ἱκετηρίην λ. habent *Arcb.* et *Valla.* VALCKEN.

80. Οὐ

„ νόν τι περὶ τῆς πατρίδος, αἰδεσθεὶς τὰς ἱκετηρίας „ τάσδε τάς τοι ἥκομεν φέροντες. ἢ οὔ τοι ἄπιμεν ἐκ „ τοῦ ἀδύτου, ἀλλ' αὐτοῦ τῇδε μενέομεν, ἐς ὃ ἂν καὶ „ τελευτήσωμεν". ταῦτα λέγουσι ἡ πρόμαντις χρᾷ δεύτερα τάδε,

[a] Οὐ δύναται Παλλὰς Δί' Ὀλύμπιον ἐξιλάσασθαι,
Λισσομένη πολλοῖσι λόγοις καὶ μήτιδι πυκνῇ.
Σοὶ δὲ τόδ' αὖτις ἔπος ἐρέω, ἀδάμαντι [b] πελάσσας.
425 Τῶν ἄλλων γὰρ ἁλισκομένων ὅσα Κέκροπος οὖρος
Ἐντὸς ἔχει, κευθμών τε Κιθαιρῶνος ζαθέοιο,
Τεῖχος [c] Τριτογενεῖ ξύλινον διδοῖ εὐρύοπα Ζεὺς
Μοῦνον ἀπόρθητον τελέθειν, τό σε τέκνα τ' ὀνήσει.
Μὴ δὲ σύ γ' ἱπποσύνην τε μένειν καὶ πεζὸν ἰόντα
Πολλὸν ἀπ' ἠπείρου στρατὸν ἥσυχος, ἀλλ' ὑποχωρεῖν,
Νῶτον ἐπιστρέψας, ἔτι τοι κοτὲ κἀντίος [d] ἔσσῃ.
[e] Ὦ θείη Σαλαμὶς, ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν,
Ἤ που σκιδναμένης Δημήτερος, ἢ συνιούσης.

Ταῦτά σφι, ἠπιώτερα γὰρ τῶν προτέρων καὶ ἦν καὶ ἐδόκεε εἶναι, συγγραψάμενοι, [f] ἀπαλλάσσοντο ἐς [g] τὰς Ἀθήνας. ὡς δὲ ἀπελθόντες οἱ θεοπρόποι ἀπήγγελον ἐς τὸν δῆμον, γνῶμαι [h] πολλαὶ καὶ ἄλλαι ἐγίνοντο, διζημένων τὸ μαντήϊον, καὶ αἵδε συνεστηκυῖαι μάλιστα. τῶν πρεσβυτέρων ἔλεγον [i] μετεξέτεροι, δοκέειν σφι τὸν θεὸν τὴν ἀκρόπολιν χρῆσαι περιέσεσθαι· ἡ γὰρ ἀκρόπολις τοπάλαι τῶν Ἀθηναίων [k] ῥηχῷ ἐπέφρακτο. οἱ μὲν δὴ κατὰ τὸν φραγμὸν, [l] συνεβάλλοντο τοῦτο τὸ ξύλινον τεῖχος εἶναι· οἱ δ' αὖ ἔλεγον τὰς νέας σημαίνειν τὸν θεὸν, καὶ ταύτας παραρτέεσθαι ἐκέλευον, τὰ ἄλλα ἀπέντας. τοὺς ὦν δὴ τὰς νέας λέγοντας εἶναι τὸ ξύλινον τεῖχος, ἔσφαλλε τὰ δύο τὰ τελευταῖα ῥηθέντα ὑπὸ τῆς Πυθίης,

Ὦ

lius de patria, reveritus hæc pignora ſupplicantium, quæ geſtantes ad te venimus: alioqui ex adyto non abimus, ſed hic manebimus vel ad obitum usque; Hæc dicentibus, antiſtes iterum hoc modo reſpondit,

Officioſa Iovem dominantem Pallas Olympo
Nec ratione poteſt ſed nec placare precando.
Hoc tibi ſed rurſum ipso adamante perennius aio:
Nam captis reliquis, quæ limes Cecropis intus
Comprendit, quodcunque ſacer penetrale Cithæron,
Iuppiter e ligno muris Tritonida donat.
Qui ſoli invicti tibi ſint natisque ſaluti.
Tu vero adventum peditumque equitumque quietus,
Terreſtresque acies ne præſtolare: ſed hoſti
Terga dato, vel ſi tibi fors erit obvius usquam.
O Salamis divina, teres tu pignora matrum,
Sit licet aut diſperſa Ceres, aut prompta coire.

Hæc legati, ut erant, arbitrati prioribus 142 mitiora, postquam conſcripſerunt, Athenas rediere, reverſique ad populum recitavere; tum multæ et aliæ ſententiæ exſtiterunt oraculi mentem quærentium, et hæ quas maxime ſolidas eſſe apparebat: quidam e maioribus natu dixere, videri ſibi deum reſpondere ſalvam fore arcem, olim enim Athenienſium arx præſepta vallo fuit: et ii quidem ad vallum coniiciebant ſpectare hunc ligneum murum. Alii vero dicebant deum ſignificare naves, easque ceteris omiſſis parari iubebant. Verum eos, qui aiebant naves eſſe ligneum murum, fallebant duo poſtrema dicta ab Pythia,

O

a Habent dictis locis *Euſeb.* et *Nicephorus*, in quo male πολλὰς nunc conſpicitur. Paullo ante ταῦτα δὲ λεγ. *Paſſ.* *b* Πελάσσας *Arch.* *c* Τριτογενεῖ, poſito ſupra ultimam ſyllabam η *Paſſ.*, Τριτογενείῃ ſcriptus *Euſeb.* et Schol. ad *Lucian.* Iov. Tragoed. C. 30. *d* Ἔσαι *Euſeb.* Legit autem haec Cl. *Reiskius* ἔτι οἱ κοτε, *tu ipſi adverſus eris.* *e* Est in *Polyaen.* 1, 30. *Lucian.* Iov. Trag. C. 20., *Theodoreto* Or. x. ad Gr. p. 140. *f* Ἀπήϊσαν aut ἀπηΐεσαν *Eton. Arch. V.*, puto ſcholion olere. *g* Negligunt iid. *h* Καὶ ἄλλαι πολλαὶ *Paſſ. Arch.* *i* Μετεξέτεροί τε *Med. Paſſ. Ask.* *k* Ῥυχῷ *Arch.*, prave. Ῥηχὸς, Φραγμὸς *Heſych.* et *Suid.* ex hoc loco. *l* Συνεβάλοντο *Vind.*

80. Οὐ δύναται Παλλὰς] Ore liberrimo totum exagitat oraculum *Oenomaus Euſebii* Praep. Ev. p. 216, 217. Qui oraculi praeter illum fecere mentionem, prioribus verſibus aliquot omiſſis, controverſos praeſertim attigerunt: hos inter ſingulas oraculi partes penſiculate pertractavit homo ſuperſtitioſus explicuitque *Ariſtides* in Apolog. pro Themiſtocle T. III. p. 346. et ſeqq. illinc orſus ὃ πάντες θρυλλοῦσι, Τεῖχος Τριτογενεῖ &c. —— In verſum tertium coniecturam *Reiskius* propoſuit, qua formam iterum Poëtarum Deo contribuit poëtis inauditam πελάσσας· in πελάσας ſyllaba longa fulcri non indigebat: paulo quidem obſcurius, quod firmum erat inſtar adamantis futurum, dicitur ἀδάμαντι πελάσσας· ſenſum perſpexit vir eruditus in Actis Lips. A. 1760. p. 222. VALCKEN.

83. Ἀδάμαντι πελάσσας] *Fr. Vigerus* in *Euſebio* vertebat, *quod indomita cognovi ex virgine*, Ἀδάμαντα Minervam ἀδάμαστον, cuius hic res agebatur, intelligens, pro oraculi tenebris non inprudenter. Malunt alii πελάσσαν, referendum ad ἔπος· videlicet, *verbum tibi proponam, quod adamantinum est*, et ad lapidis eius naturam accedit proxime. Certe ἀδάμαντι δεδεμένον, quale Dionyſii Siculi imperium in *Diodori* XVI, 5. ferebatur, hoc est, bene firmum et ſtabile decretum Pallas canit. Conf. *Perizon.* et *Kuhn.* ad *AEliani* Var. VI, 12. Praeterque ceteros *Rittershuſium* in *Oppiani* Cyneg. III. v. 240. Congruit *Homeri Il. A.* v. 204. Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τόδε καὶ τετελέσθαι ὀΐω, nuper provide cum hoc ab erudito viro Act. Lipſienſ. 1760. p. 221. conparatum.

88. Τεῖχος Τριτογενεῖ] *Vigerus* Τριτογενείῃ maluit, κατὰ συνίζησιν pronuntiandum, nec *Paſſ.* ſcriptura abludit. Contra tamen *Polyaenus*, *Theodoretus* et Codd. plures veniunt, tumque Τριτογενὴς Minervae in *Heſychio* et *Suida* titulus. Notavit doctiſſimus *Berglerus*, verſum a *Tzetze* in *Homeri* vita apud Lipſienſes manu ſcripta, Τεῖχος Ἐρεχθεΐδαις ξύλινον διδοῖ εὐρύοπα Ζεὺς, edi.

1. Γνῶμαι πολλαὶ καὶ ἄλλαι] Non inprobabilis ordinatio verborum ἄλλαι καὶ πολλαὶ ἐγίνοντο in ſchedis. Αἵδε συνεστηκυῖαι μάλιστα *maxime ſolidae* ex opinione *Gronovii*, aut *maxime probabiles*, quomodo *Pavius*; mihi contrariae et pugnantes ob dicta L. I, 208. videntur.

5. Ῥηχῷ ἐπέφρακτο] Huius non meminerat loci *Io. Meurs.* in Cecrop. c. 4.; *Herodoti* namque nititur auctoritate, quod illic tradunt *Syrianus* et *Sopater*: ille, οἱ μὲν, ait, συμβουλεύουσιν ἔχεσθαι τῆς ἀκροπόλεως· ῥάχῳ γὰρ ἐπέφρακτο. *Sopater* arcem ſcribit κοτίνοις τότε πυκνοῖς καταπεφραγμένην legerat, ita ſuſpicor, in *Gloſſario* veteri, quod nobis tradit *Pauſan.* II. p. 188., Ῥάχους καλοῦσι Τροιζήνιοι πᾶν ὅσον ἄκαρπον ἐλαίας, κότινον, καὶ φαυλίαν, καὶ ἀγριέλαιον ex *Herod.* ſua quoque ſumſit Ariſtid. in Themiſt. Tom. III. p. 307., οἱ μὲν πρεσβῦται τῆς ἀκροπόλεως ἔχεσθαι παρῄνουν (οὕτω παρελήρουν) πεφράχθαι γὰρ αὐτὴν ῥάχῳ τὸ ἀρχαῖον, καὶ τὸν χρησμὸν εἰς τοῦτο φέρειν. *Schol. MS.* ἀντὶ τοῦ τετειχίσθαι· Ῥάχος δέ ἐστιν εἶδος ξύλου. Herodotea forma vocis Ῥῆχος in *Gloſſ. Herod. Suidae*, *Heſychio* redditur φραγμός. VALCKEN.

12. Ὦ

O Salamis divina, teres tu pignora matrum,
Sit licet aut diſperſa Ceres, aut prompta coire.

Circa hos verſus confundebantur eorum ſententiæ, qui naves dixerunt eſſe ligneum murum: nam oraculi interpretes illuc ea accipiebant, quaſi oporteret circa Salaminem ipſos vinci pugnam navalem aggreſſos.
143 Erat autem inter Athenienſes vir ad primores recens progreſſus, nomine Themiſtocles, Neoclis filius. Hic vero negabat interpretes omnia recte coniectare: talia dicens, Si illud carmen, quod dictum eſt, ad Athenienſes ſpectaret ullo modo, non ita placide videri deum fuiſſe reſponſurum, ſed ſic, O Salamis miſera, pro eo quod dixit, O divina Salamis; ſi circa eam incolæ forent oppetituri: ſed enim recte coniectanti ſentiendum a deo contra hoſtes editum eſſe oraculum, non contra Athenienſes. Itaque ſuadebat, ut ſeſe inſtruerent tanquam prœlio navali certaturi, utpote quum hic eſſet ligneus murus. Hanc Themiſtoclis ſententiam Athenienſes potiorem eſſe cenſuerunt magis quam illorum interpretum oraculi, qui diſſuadebant apparatum pugnæ navalis: ſed hanc eſſe ſummam ſententiæ dicebant, non levandam in hoſtem manum, ſed ex Attica regione de-
144 migrantes aliam quandam incolere. Extitit et alia ante hanc Themiſtoclis ſententia ad tempus egregia. Magna vis pecuniæ collecta erat in reipublicæ ærario. Unde illam e proventu metallorum, quæ ſunt e Laureo, erant æque diviſuri viritim denis in ſingulos drachmis; tunc Themiſtocles hanc diſſuaſit Athenienſibus diſtributionem, ſed ex

Ὦ θείη Σαλαμὶς, ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν,
Ἤ που σκιδναμένης Δημήτερος, ἢ συνιούσης.

κατὰ ταῦτα τὰ ἔπεα συνεχέοντο αἱ γνῶμαι τῶν φαμένων τὰς νέας τὸ ξύλινον τεῖχος εἶναι. οἱ γὰρ χρησμολόγοι ταύτῃ ταῦτα ἐλάμβανον, ὡς ἀμφὶ Σαλαμῖνα δεῖ σφεας ἑσσωθῆναι, ναυμαχίην [a] παρασκευασαμένους. Ἦν δὲ τῶν τις Ἀθηναίων ἀνὴρ ἐς πρώτους νεωστὶ παριὼν, τῷ οὔνομα [b] μὲν ἦν Θεμιστοκλέης, παῖς δὲ Νεοκλέος ἐκαλέετο. οὗτος ὡνὴρ οὐκ ἔφη πᾶν ὀρθῶς τοὺς χρησμολόγους συμβάλλεσθαι, λέγων τοιάδε, Εἰ ἐς Ἀθηναίους εἶχε τὸ [c] ἔπος εἰρημένον ἐόν κως, οὐκ ἂν [d] οὕτω μιν δοκέειν ἠπίως χρησθῆναι, ἀλλὰ ὧδε, Ὦ [e] σχετλίη Σαλαμὶς, ἀντὶ τοῦ, Ὦ θείη Σαλαμίς· εἴπερ γε ἔμελλον οἱ οἰκήτορες ἀμφ' αὐτῇ τελευτήσειν. ἀλλὰ γὰρ ἐς τοὺς πολεμίους τῷ θεῷ εἰρῆσθαι τὸ χρηστήριον, συλλαμβάνοντι κατὰ τὸ ὀρθὸν, ἀλλ' οὐκ ἐς Ἀθηναίους. 420
παρασκευάζεσθαι ὦν αὐτοὺς ὡς ναυμαχήσοντας συνεβούλευε, ὡς τούτου ἐόντος τοῦ ξυλίνου τείχεος. ταύτῃ [f] Θεμιστοκλέος ἀποφαινομένου, [g] Ἀθηναῖοι ταῦτά σφι ἔγνωσαν αἱρετώτερα εἶναι [h] μᾶλλον ἢ τὰ τῶν χρησμολόγων, οἳ οὐκ ἔων ναυμαχίην ἀρτέεσθαι, τὸ δὲ σύμπαν εἶναι, οὐδὲ χεῖρας ἀνταείρεσθαι, ἀλλὰ ἐκλιπόντας χώρην τὴν Ἀττικὴν, ἄλλην τινὰ οἰκίζειν. Ἑτέρη τε Θεμιστοκλέϊ γνώμη ἔμπροσθε ταύτης ἐς καιρὸν ἠρίστευσε, ὅτε Ἀθηναίοισι, γενομένων χρημάτων μεγάλων [i] ἐν τῷ κοινῷ, τὰ ἐκ τῶν μετάλλων σφι προσῆλθε τῶν ἀπὸ [k] Λαυρείου, ἔμελλον λάξεσθαι ὀρχηδὸν ἕκαστος δέκα δραχμάς· τότε Θεμιστοκλέης ἀνέγνωσε Ἀθηναίους, τῆς διαιρέσιος ταύτης παυσαμένους, νέας τουτέων τῶν χρη-

a Παρεσκευασμένους *Brit. Paris. A. Arch. Ald.*, παρασκευασαμένους *Med. V. Paſſ. Ask. Paris. B.* b Deſit *Arch.* c Πάθος *Arch. V. Valla.* d Οὕτω μιν *Med. Paſſ.*, οὕτω ἡμῖν *Arch. V. Valla*, οὕτω μοι *Ask. Ald. Brit.* e *Med. Vind. Paſſ. Ask. Arch.*, σχετλία prius. f *Arch. Vind.*, olim Θεμιστοκλέους contra morem. g Ἀθηναίους iidem. Statim ἔδοξαν ora *Steph. Ask.* h Omittunt *Arch. V.* i Ἐν τῷ κοινῷ *Ask. Paſſ. Valla*: antea ex aliis et *Ald.* ἐκ τῶν κοινῶν. k Λαυρίου *Arch.*, tum λήξεσθαι *Vind.* λέξεσθαι *Arch.* Ὀρχηδὸν hinc *Suidas.*

12. Ὦ θείη Σαλαμὶς] Caliginoſam horum ambiguitatem *Oenomaus* perſtrinxit egregie apud *Euſeb.* Praep. Evang. v, 24., Momusque *Luciani* Iov. Trag. C. 20. Dubia Pythiae more ſunt, Perſis aeque ac Graecis, ſi eventus reſpondiſſet, damnoſa.

23. Τὸ ἔπος εἰρημένον ἐόν κως] Refingunt ultima ἐτεόν κως *revera*, aut, pari notione, ἐόντως, *Reiskius* et *Abreſchius*, quibus pro opera, qua uti non licet, magna gratia. Malim, *Valla* et ſcriptis monitoribus, τὸ πάθος εἰρημένον *dicta calamitas*, atque in ſtructura εἶχε ἐόν κως, quae, uti pulcerrime norunt, genio ſermonis congruit. Proxime iunctum οὕτω ἡμῖν *Arch.* et *Vindob.* nihil *Florentino*, viro Celeber. quodam modo fatente, cedit. Libera proin electio. Themiſtocleam autem oraculi enodationem *Plutarchus* in Imperatoris Vit. p. 116. E. et post eum *Polyaenus* 1, 30., praeclare a *Pierſono* ad *AEl. Herodianum* p. 438. inſtauratus, commemoraverunt.

23. Εἰ ἐς Ἀθηναίους εἶχε τὸ ἔπος] Τὸ πάθος praebent *Valla*, *Arch.* et *Eton.* ubi vulgatur πάθος in *Soph.* Antig. v. 73., vetus fuit in *Scholiis* cuſtodita lectio ἔπος. —— Εἰρημένον ἐόν κως, ut *Reiskio*, mihi quoque videtur incommodum: ἐόντως, *revera*, non eſſet abſurdum: *εἰ ἐόντως, ſi revera clades iſta praedicta ſpectaret Athenienſes*, οὐκ ἂν οὕτω οἱ (ſic *Koenius* corrigit pro μοι) δοκέειν ἠπίως χρησθῆναι· ſed Deum potius fuiſſe dicturum, Ὦ σχετλίη Σαλαμὶς, ἀντὶ τοῦ θείη, ſive Ὦ δειλή· ſimilia leguntur apud *Plutarch.* in Themiſt. p. 116. E. et *Polyaen.* 1, c. 30, 1. ubi eleganter *Pierſonus* emendat: καὶ ἡ νίκη τὴν ἐξήγησιν ἐπιστώσατο. Themiſtocles enim *reſponſa ſecutus*, *Obruit Eoas claſſes, urbemque carinis Vexit, et arſuras Medo ſubduxit Athenas: Claudian.* de Mallii Theodori cons. v. 150. VALCKEN.

33. Αἱρετώτερα εἶναι μᾶλλον] Neglectum in Codd. quibusdam μᾶλλον mordicus teneo: offendit librarios intendendi vox conparatis addita, uti *Thom. Magiſtrum* et alios iſto de grege. Noſtri ſunt μᾶλλον ὀλβιώτερος L. 1, 32, 2., κερδαλεώτερον μᾶλλον IX, 7, 1., a *Porto* enotata: *AEſchyli* μᾶλλον ἐνδικώτερος in VII. C. Theb. v. 679., ubi plura *Abreſchius.* Mitto *Budaeum*, *Nanſiumque* in Paraphr. *Nonni* C. IV, 259., ſiquidem cumulatiſſime *Wetſtenius* ad *S. Paulli* Epiſt. ad Philipp. C. 1, 23.

39. Ἐν τῷ κοινῷ] Series requirit ἐν τῷ κοινῷ *in aerario*, neque *Reiskium* fugit. Tale *Thucydidis* 1, 80. οὔτε ἐν τῷ κοινῷ ἔχομεν· ubi bene Schol. ταμείῳ δηλονότι. Laurium montem, in quo Athenienſium argenti fodinae, Λαύρειον et Λαύριον ſcribi, ex aliis ad *Thucyd.* II, 55. *Dukerus* docuit, et *Caſaubonus* in *Strab.* IX. p. 612., hanc rem illuſtrans.

39. Τὰ ἐκ τῶν μετάλλων σφι προσῆλθε] *Quum pecunia publica, quae ex metallis redibat, largitione magiſtratuum quotannis interiret; ille perſuaſit populo, ut ea pecunia claſſis centum navium aedificaretur: C. Nepos* Themiſt. c. 2. *Plutarch.* Themiſt. p. 113. C. eadem narrat ex *Herod.* τὴν Λαυρεωτικὴν πρόσοδον vocans ἀπὸ τῶν ἀργυρείων μετάλλων· quomodo hoc civibus perſuaſerit parataeque fuerint triremes aliunde tradidit *Polyaen.* 1, c. 30. p. 64. De metallis Laurioticis *Is. Caſaub.* egit ad *Strabon.* IX. p. 613. VALCKEN.

41. Ὀρχηδὸν] Laurentius ex *Heſychii* et Scholiaſtae interpretamento ἡβηδὸν, *viritim in ſingulos puberes* Latine dedit: prius ſatis explicabat negotium, *Porto* recte iudicante, eiusque ignaro *Tan. Fabro* Animadv. in *Luciani* Tim. C. 2. Illi ὀρχηδὸν, quaſi κατ' ὄρχεις, *qui mares viroſque ſuo teſtimonio demonſtrant*, huic κατ' ὄρχους, *una ſerie, uno et perpetuo ordine*, atque ita *viritim*: cultius opinor et origini congruentius. Ridicule *Morellus*, quidni enim his accederet? illa *Libanii* Or. de Saltator. p. 512. C. διόπερ καὶ τοὔνομα τοῖς ὀρχησταῖς. ἀπὸ τῶν ἐν ἀρχῇ περὶ τοὺς ὄρχεις σκιρτημάτων, *et ea propter nomen ſaltatoribus datum a tripudiis circa TESTICULOS ſalientes in primordiis artis* Latina fecit.

41. Ἔμελλον λάξεσθαι ὀρχηδὸν] Hinc primum *Heſychio*

χρημάτων ποιήσασθαι διηκοσίας ἐς [a] τὸν πόλεμον, τὸν πρὸς Αἰγινήτας [b] λέγων. Οὗτος γὰρ ὁ πόλεμος συστὰς, [c] ἔσωσε τότε τὴν Ἑλλάδα, ἀναγκάσας θαλασσίους γενέσθαι Ἀθηναίους. αἱ δὲ ἐς τὸ μὲν ἐποιήθησαν, οὐκ ἐχρήσθησαν, ἐς δέον δὲ [d] οὕτω τῇ Ἑλλάδι ἐγένοντο. αὗταί τε δὴ αἱ [e] νέες τοῖσι Ἀθηναίοισι προποιηθεῖσαι ὑπῆρχον, ἑτέρας τε ἔδεε προσναυπηγέεσθαι. ἔδοξέ τέ σφι μετὰ τὸ χρηστήριον βουλευομένοισι, ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τὸν βάρβαρον [f] δέκεσθαι τῇσι νηυσὶ πανδημεὶ, τῷ θεῷ πειθομένους, ἅμα Ἑλλήνων τοῖσι βουλομένοισι. τὰ μὲν δὴ χρηστήρια ταῦτα τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐγεγόνεε. Συλλεγομένων δὲ ἐς τὠυτὸ τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα Ἑλλήνων τῶν τὰ ἀμείνω φρονεόντων, καὶ διδόντων σφίσι λόγον καὶ πίστιν, ἐνθαῦτα ἐδόκεε βουλευομένοισι αὐτοῖσι, πρῶτον μὲν χρημάτων [g] πάντων καταλλάσσεσθαι τάς τε ἔχθρας καὶ τοὺς κατ' ἀλλήλους ἐόντας πολέμους. ἔσαν δὲ πρὸς τινας καὶ ἄλλους ἐγκεχρημένοι· ὁ δὲ ὦν μέγιστος, Ἀθηναίοισί τε καὶ Αἰγινήτῃσι. μετὰ δὲ πυνθανόμενοι [h] Ξέρξεα σὺν τῷ στρατῷ εἶναι ἐν Σάρδισι, ἐβουλεύσαντο κατασκόπους πέμπειν ἐς τὴν Ἀσίην τῶν βασιλέος πρηγμάτων· ἐς Ἄργος τε ἀγγέλους, [i] ὁμαιχμίην συνθησομένους πρὸς τὸν Πέρσην, καὶ ἐς Σικελίην ἄλλους πέμπειν παρὰ Γέλωνα τὸν Δεινομένεος, ἔς τε Κέρκυραν, [k] κελεύσοντας βοηθέειν τῇ Ἑλλάδι, καὶ ἐς Κρήτην ἄλλους· φρονήσαντες εἴ κως ἕν
427 τε [l] γένοιτο τὸ Ἑλληνικὸν, καὶ εἰ συγκύψαντες τὠυτὸ πρήσσοιεν πάντες, ὡς δεινῶν ἐπιόντων ὁμοίως πᾶσι
τοῖσι

ex iſta pecunia claſſem ducentarum navium ad AEgineticum bellum comparare ſuaſit. Hoc enim bellum tunc conflatum Græciæ ſalutem attulit, cogens Athenienſes nauticos fieri. Hæ vero naves quidem in quem uſum comparatæ fuerant, non fuerunt adhibitæ; at tamen ita in oportunitatem Græciæ ceſſerunt. Iſtæ igitur naves iam præparatæ Athenienſibus erant, et alias exædificari oportebat; placuitque illis, inito post oraculum conſilio, barbarum Græciam invadentem navibus excipere univerſos Atticos, deo obſequentes, una cum Græcis ita volentibus. Et hæc quidem oracula Athenienſibus ſunt reddita. Coactis autem in eundem locum Græcis 145
qui circa Græciam melius ſentiebant, interque ſe colloquutis interpoſita fide, ibi conſilio habito viſum est ante omnia faciendum, ut reconciliarentur inimicitiæ et bella, quæ ipſis inceſſerant. Quippe erant iam adverſus quosdam et alios inchoata; ſed maximum inter Athenienſes et AEginetas. Posteaquam autem Xerxem cum exercitu Sardibus eſſe audiere, Athenienſes decrevere cum aliquos in Aſiam mittendos ad res regis explorandas, tum nuncios partim Argos, ad contrahendam adverſus Perſam belli ſocietatem, partim in Siciliam ad Gelonem Dinomenis filium, ſed et in Corcyram, etiam in Cretam, rogaturos opem Græciæ ferri: eo animo ut, ſi fieri poſſet, omne Græcum nomen unum eſſet, et ad idem agendum omnes incumberent, utpote calamitate cunctis ſimiliter
Græ-

a Abest *Arch. Vind.* *b* Λέγων iid. *Ask. Steph.* margo. Prius λέγω erat. *c* Ἔσωσε omiſſo τότε *Arch.*, cuius loco ἐς τὸ τότε *Paſſ. Steph.* ora. *d* Τοῦτο *Ask.*, τούτῳ *Paſſ.*, quod ſi ex *Ask.* reformetur, tolerabile: tum ἐγίνοντο *Arch.* *e* Νῆες idem. *f* Ἀναδέκεσθαι idem. πανδημὶ *Paſſ.* *g* Abest hoc *Arch.* *h* Ξέρξην *Ask. Arch. Vind.* *i* Ὁμαιχμίην τε *Med. Ask. Paſſ.*, qua acceſſione non indigemus. *k* Κελεύσοντας margo *Steph. Arch. V. Paſſ. Brit.*; prius κελεύοντας. *l* Γενοίατο *Arch.*, Ionum more, ſi collective, ut aiunt, τὸ Ἑλληνικὸν ſumatur.

chio pro Λάξασθαι, κληρώσασθαι reſtitui debet Λάξεσθαι alterum, non fuit in uſu; uti nec ἀπολάμψασθαι cuius loco recte poſitum ex Codd. III, c. 146., ἔμελλε ἀπολάμψεσθαι. —— Deinde ſoli forſan ex veteribus uſurpatum Noſtro Ὀρχηδὸν, a Grammaticis redditum per ἡβηδὸν, ſignificat *viritim*, ἀνδρακὰς *Homero*, (vid. G. *Canter.* N. L. III, c. 25.) id est κατ' ἄνδρα· proprie, ut puto, κατ' ὄρχεις, *teſticulatim*; huc enim in iſta voce noſtrum potius opinor reſpexiſſe, quam quo putabat *T. Faber* in *Luciani* Timon. 1. p. 149., vocem ἡβηδὸν docte pertractans. Corruptus est in hac voce *Schol.* ineditus in *Ariſtid.* Them. in Codice certe clar. *P. Burm. Sec.* Postquam originem ille tradidit belli AEginetis illati, ἐπολέμησεν, inquit, τότε Ἀθηναίοις τὰ μέταλλα τοῦ ἀργυρίου· ταῦτα ἐψηφίσαντο Ἀθηναῖοι ὀρχηδὸν μερίσασθαι, τουτέστι τοὺς ἄνδρας μόνον καὶ τοὺς παῖδας. nemo his lectis dubitabit quin ſcribi debeat ὀρχηδὸν *in viros*: *Plautus* Aulul. II, 1, ✝. 30. *noſtrae qui est magiſter curiae Dividere argenti dixit nummos in viros*: Athenienſes libera republica ſemper fuerunt hirudines aerarii. VALCKEN.

45. Τὸν πρὸς Αἰγινήτας λέγων] Multo mihi id cultius quam λέγω. Themiſtocles enim AEgineticum bellum, τὸν πόλεμον, quod illud tum arderet maxime, dicendo innuebat. Huc quae continuo cohaerent, tendunt planiſſime omnia. Nec *Plutarchus* Themiſt. p. 113. D. diſconvenit, in triremium, quas centum conſtructas aſſeverat, *Corn. Nepotis* C. 2. conſenſu et *Polyaeni* 1, 30, 5. gaudens.

45. Τὸν πρὸς Αἰγινήτας λέγω] Poſtremum, neglectui habitum, primum mihi videbatur mutandum in λέγων· ſic bellum cum AEginetis Themiſtocli haec ſuadenti fuiſſe tantum diceretur praetextus, ut revera fuit, graviora bella qua erat perſpicacia facile praevidenti. Sed quia margo Steph. dat λέγων, hoc ſincerum arbitror; *bellum intelligens cum AEginetis*, quod inſtabat; hoc ſaltem intellectum voluit: *Iſocrat.* Panathen. p. 277. D. ἔλεγεν, ὅτι σὺ μὲν πεποίηκας τοὺς λόγους, ἐμὲ λέγων. *Cicero* de Fin. V, c. 3., *hoc inquit non poterit ſic abire, cum hic adſit, me autem dicebat.* VALCKEN.

56. Τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα] Aut in his, ſed potius in proximis, Ἑλλήνων τῶν τὰ ἀμείνω φρονεόντων articulus τῶν videtur ſuperfluus. Horum τὸ κοινὸν συνέδριον fuit in Isthmo ſive Corinthi ſecundum *Diodor.* initio L. XI. *Herod.* VII, c. 172. ubi memorantur πρόβουλοι τῆς Ἑλλάδος, ἀραιρημένοι ἀπὸ τῶν πολίων τῶν τὰ ἀμείνω φρονεουσέων περὶ τὴν Ἑλλάδα. Hoc cap. 145. deliberantibus ἐδόκεε —— πρῶτον μὲν χρημάτων πάντων καταλλάσσεσθαι τάς τε ἔχθρας καὶ τοὺς κατ' ἀλλήλους ἐόντας πολέμους. Themiſtocli tribuit hoc *Plutarchus* ut omnium quae fecerit maximum in Themiſt. p. 114. F. In iſtis *Herodoti* ſcribi potuit olim πρῶτον μὲν χρῆμα πάντων· ſed puto equidem ſcribendum πρῶτον μὲν πρηγμάτων πάντων. —— In vicinis, ἔσαν δὲ πρός τινας καὶ ἄλλους ἐγκεχρημένοι, altera mihi coniecturarum *Reiskii* venerat in mentem, ἐγκεχειρημένοι. Latine quoque dicitur *bellum in manibus eſſe.* — Qui poſtea locus difficilis et luxatus eſſe videbatur, aliis opinor facilis erit intellectu: Synedri legatos mittere decreverunt ad Gelonem, ad Corcyraeos, in Cretam, φρονήσαντες, *hoc conſilio*, vel *hunc in finem*, ut, ſi fieri poſſet, inter omnes Graecos coaleſceret concordia, mutuisque viribus Perſam repellerent: rarius illud συγκύψαντες ſupra III, c. 82. reſtituit explicuitque vir celeberrimus. VALCKEN.

58. Πρῶτον μὲν χρημάτων πάντων] Qui πρηγμάτων corrigunt, *Leunclavii* errorem errant, Xenophontea K. παιδ. 1. p. 124. E. ἐκ πολλῶν δὲ καὶ πονηρῶν χρημάτων conſimiliter mutantis. Prudentior *Portus*; χρήματα res ſaepe quascunque ſignant. *Theognis* v. 461. μηδὲ μενοίνα ΧΡΗΜΑΣΙ, τῶν ἄνυσις γίγνεται οὐδεμία· *neque animum rebus intende, quarum effectio nulla*, vere *Sylburgius*. Proximum his ἔσαν δὲ —— ἐγκεχρημένοι *Portus* ex ἐγχρήομαι, *bella, quae in manibus habebant*, ἐν τῇ χρήσει ἦσαν, *Reiskius*, levi mutatione, ἐγκεκρημένοι, *quae quaſi in mixtura erant*, ob L. V, 124. καὶ ἐγκεκρασάμενος πρήγματα μεγάλα. Quod vereor, ut geminum haberi queat. Mallem ἐγκεχειρημένοι.

68. Κελεύσοντας βοηθέειν] Puto συνθησομένους pondus addere recepto ex ſchedis participio. Haec vero luxata et manca decernens vir eruditus ſua de penu in *Miſcell. Lipſienſibus* adſtruit, καὶ γὰρ οἷοί τε ἔσεσθαι περιγενέσθαι συμφρονήσαντες, εἴ κως ἕν τι γένοιτο τὸ —— *poſſe enim periculum effugere, ſi conſpirent, ſi unum*
quaſi

Græcis impendente. Ferebantur autem res
Gelonis magnæ eſſe, ut nullis non Græcis
146 maiores haberet vires. Ubi hæc eis placuere, et in gratiam inter ſe rediere, primo exploratores in Aſiam tres viros miſere: qui quum Sardes veniſſent, et in ſpeculando regis exercitu deprehenſi eſſent, a ducibus pedeſtrium copiarum torti ducebantur tanquam perituri, lata in eos mortis ſententia. Id ubi Xerxes audiit, reprehenſa ducum ſententia, mittit quosdam e ſatellitibus iubens, ut ſi vivos adipiſcerentur ſpeculatores, ad ſeſe ducerent. Eos adhuc ſuperſtites adepti ſatellites, in regis conſpectum adduxerunt; qui ſciſcitatus qua de cauſſa veniſſent, præcepit ſatellitibus, ut homines circumducerent, peditatum omnem equitatumque oſtentantes: et eos, ubi contemplando illa expleti fuiſſent, ſine noxa dimitterent quocunque locorum ire ipſis li-
147 buiſſet. Hoc Xerxes ea ratione imperavit, quod cogitabat fore, ut ſi ſpeculatores necati fuiſſent, neque Græci præſciſcerent potentiam ſuam eſſe fama maiorem, neque graviter læderent hoſtem tribus viris interemptis: at iisdem in Græciam regreſſis, fore ut Græci, quod ſe opinari dicebat, auditis rebus ſuis antequam expeditio hæc accederet, propriam libertatem proderent, atque ita non oporteret ſuſcipere moleſtiam de exercitu in eos ducendo. Hæc ſententia Xerxis cum altera quadam congruit: nam quum Abydi ageret Xerxes, vidit naves curſum tenentes per Helleſpontum, quæ frumentum e Ponto in AEginam Peloponneſumque portabant: quas ubi audiere eius aſſeſſores eſſe hoſtium, ſeſe ad eas corripiendas accingebant, intuentes in regem, quando id agi præciperet. Xerxes eos interrogavit quonam illi tenderent; qui quum reſpondiſſent, Ad hoſtes tuos, domine, frumentum vehentes: tunc Xerxes excipiens: inquit, Nonne eodem, quo iſti, et nos navigamus, tum rebus aliis,

[a] τοῖσι Ἕλλησι. τὰ δὲ Γέλωνος πρήγματα, μεγάλα ἐλέγετο εἶναι, [b] οὐδαμῶν Ἑλληνικῶν τῶν οὐ πολλὸν μέζω. Ὡς δὲ ταῦτά σφι ἔδοξε, καταλυσάμενοι τὰς ἔχθρας, πρῶτα μὲν κατασκόπους πέμπουσι ἐς τὴν Ἀσίην ἄνδρας τρεῖς. οἱ δὲ, ἀπικόμενοί τε ἐς Σάρδις καὶ καταμαθόντες τὴν βασιλέος στρατιὴν, ὡς ἐπάϊστοι ἐγένοντο, βασανισθέντες ὑπὸ τῶν στρατηγῶν τοῦ πεζοῦ στρατοῦ, ἀπήγοντο ὡς [c] ἀπολεύμενοι. καὶ τοῖσι μὲν κατεκέκριτο θάνατος. Ξέρξης δὲ ὡς ἐπύθετο ταῦτα, μεμφθεὶς τῶν στρατηγῶν τὴν γνώμην, πέμπει τῶν τινας δορυφόρων, ἐντειλάμενος, ἢν καταλάβωσι τοὺς κατασκόπους ζῶντας, ἄγειν [d] παρ᾽ ἑωυτόν. ὡς δὲ ἔτι περιεόντας αὐτοὺς κατέλαβον, καὶ ἦγον ἐς ὄψιν [e] τὴν βασιλέος, τὸ ἐνθεῦτεν πυθόμενος ἐπ᾽ οἷσι ἦλθον, [f] ἐκέλευσέ σφεας τοὺς δορυφόρους περιάγοντας ἐπιδείκνυσθαι πάντα τε τὸν πεζὸν στρατὸν καὶ τὴν ἵππον· ἐπὴν δὲ ταῦτα [g] θηεύμενοι ἔωσι πλήρεες, ἀποπέμπειν ἐς τὴν ἂν αὐτοὶ [h] ἐθέλωσι χώρην ἀσινέας. ἐπιλέγων δὲ τὸν λόγον τόνδε, ταῦτα ἐνετέλλετο, ὡς [i] εἰ μὲν ἀπώλοντο οἱ κατάσκοποι, οὔτ᾽ ἂν τὰ ἑωυτοῦ πρήγματα προεπύθοντο οἱ Ἕλληνες ἐόντα λόγου μέζω, οὔτ᾽ ἄν τι τοὺς πολεμίους μέγα ἐσινέατο, ἄνδρας τρεῖς ἀπολέσαντες· νοστησάντων δὲ τουτέων ἐς τὴν Ἑλλάδα, δοκέειν ἔφη ἀκούσαντας τοὺς Ἕλληνας τὰ ἑωυτοῦ πρήγματα πρὸ τοῦ στόλου τοῦ γινομένου, παραδώσειν σφέας τὴν ἰδίην ἐλευθερίην, καὶ οὕτω [k] οὐδὲ δεήσειν ἐπ᾽ αὐτοὺς στρατηλατέοντας πρήγματα ἔχειν. [l] Οἶκε δὲ αὐτοῦ αὕτη ἡ γνώμη τῇ γε ἄλλῃ. ἐὼν γὰρ ἐν Ἀβύδῳ ὁ Ξέρξης, [m] εἶδε πλοῖα ἐκ τοῦ Πόντου σιταγωγὰ, διεκπλώοντα τὸν Ἑλλήσποντον, ἔς τε Αἴγιναν, καὶ Πελοπόννησον κομιζόμενα. οἱ μὲν δὴ πάρεδροι αὐτοῦ ὡς ἐπύθοντο πολέμια εἶναι τὰ πλοῖα, ἑτοῖμοι ἔσαν αἱρέειν αὐτὰ, ἐσβλέποντες ἐς τὸν βασιλῆα, ὁκότε παραγγελέει· ὁ δὲ Ξέρξης εἴρετο αὐτοὺς ὅκη πλέοιεν· οἱ δὲ εἶπαν, „Ἐς τοὺς σοὺς πολεμίους, „[n] ὦ δέσποτα, σῖτον ἄγοντες·" ὁ δὲ, ὑπολαβὼν ἔφη, „Οὐκῶν καὶ ἡμεῖς ἐκεῖ πλέομεν, ἔνθα περ [o] καὶ οὗ„τοι, τοῖσί τε ἄλλοισι [p] ἐξηρτυμένοι καὶ σίτῳ· τί „δῆτα

a Abest articulus *Arch. V. Ask.* *b* Οὐδαμὰ ora *Steph.*, tum οὐ πολλῶν tres *Paris.* et *Brit.* *c* Ἀπολεύμενοι *Arch. Vind.*, ἀπολούμ. antea. Mox κατακέκριτο *Vind.* *d* Περὶ *Arch.* *e* Τοῦ id. *f* Ἐκέλευε *Paſſ.* *g* Θηεύμενοι *Paſſ. Ask. V. Arch.*, tum ſupra ἐπεὰν *Vind.*; olim θεεύμενοι. *h* Θέλωσι id. *Arch.* *i* Ἦν iid. *k* Οὐ δεήσ. *Arch. V.* *l* Ἔοικε *Paſſ. Ask.* *m* Οἶδε *Arch.* *n* Ὦ δέσπ. *Vind. Paſſ. Ask.*, ὦ βασιλεῦ *Arch.* hinc ὦ, quod aberat. Supra ὁκότε παραγγέλλοι Fragm. *Paris.*, παραγγέλλῃ *Brit.* *o* Deſit *Arch. Ask. Paſſ.*, tum ſequens τε. *p* Ἐξηρτημένοι *Med. Ask. Paſſ.*, ἐξηρτυμένοι *Arch. Vind. Paris. A. B. Brit. Ald.* &c.

quaſi corpus fiat Graeca natio. Quam quidem liberalitatem illi cupide redono, nihil contra tabulas innovandum opinatus, praeſertim re plana et oratione iuſto tramite eunte.

73. Οὐδαμῶν Ἑλληνικῶν τῶν οὐ πολλὸν μέζω] Mirum laudationis genus. *Valla* expreſſerat, *nec multo minores quam Graecorum*, tanquam ex μείω. Quod ſi foret, praeferrem τῶν οὐ πολλῶν ex ſcriptis, ut nullis Graecorum, modo ne admodum validi fuerint, vires Gelo habuerit minores. Πολλὸν et πολλὴν eam admittere notionem, cognitisſimum eſt: *Philoſtratus* Vit. Ap. VI, 3. ΠΟΛΛΗΝ γὰρ ἡγοῦμαι τὴν θεὸν potentem valentemque, *Euripidis* pr. Hippol. exemplo, Πολλὴ μὲν ἐν βροτοῖσι κοὐκ ἀνώνυμος Θεὰ κέκλημαι Κύπρις. In *Pavii* etiam coniecturam μείω venit, talem utique manſuram, donec aliunde melior medicina.

88. Ταῦτα θηεύμενοι] Leve hoc, ſed poſtulat ſcriptoris mos. Supra C. 44. θηεύμενος δὲ, et C. 212. λέγεται βασιλῆα θηεύμενον, quod redit L. VIII, 88. *Apollon. Rh.* I, 436. γήθει δὲ σέλας ΘΗΕΥΜΕΝΟΣ Ἴδμων. Merito autem generoſum hoc Xerxis facinus laudibus a *Polyaeno* fertur L. VII, 15, 2. et *Plutarcho* Apophthegm. p. 173. C., cui magnum illud et memorabile P. Scipionis apud *Polyb.* XV, 5. *Liviumque* L. XXX, 29. concedit nihil.

88. Ἐπὴν δὲ θεεύμενοι ἔωσι πλήρεες] Hinc θεεύμενος a *Porto* receptum: more noſtri ſcribendum θηεύμενοι. A θάω praeter θηέω, θηῦμα &c. fluxerunt θεάομαι, θεάομαι, et θηέομαι hoc Ionicum et Herodoteum. —— Speculatores Xerxes dimitti voluit incolumes, poſtquam iſta *ſpectandi ſatietate cupiditatem explevisſent.* Non illaudabile ſuperbi Regis factum *Polyaenus* enarrat VII, c. 15, 2. et huius ſimile viri vere magnanimi P. Cornelii Scipionis VIII, c. 16, 8. *Livio* narratum XXX, c. 29., qui ſpeculatores *per caſtra qua vellent circumduci iusſit; percunctatusque, ſatin' per commodum omnia exploraſſent, datis qui proſequerentur retro ad Annibalem dimiſit*: illud neutrius, ſed factum memorat Valerii Laevini *Frontinus* IV, c. 7, 7. —— Quod ſequenti Cap. narratur feciſſe Xerxes, tradidit et *Polyaenus* p. 637. apud Herod. —— οὐκῶν, inquit, καὶ ἡμεῖς ἐκεῖ πλέομεν — τοῖσί τε ἄλλοισι ἐξηρτυμένοι καὶ σίτῳ in his, ut ſaepe ſincerae deteriorem formam ἐξηρτημένοι ſuppoſuerat *Gronov.* τἄνδον ἐξάρτυε. *Eurip.* Elec. v. 422. *Herod.* II, c. 32., ὕδασί τε καὶ σιτίοισι εὖ ἐξηρτυμένους dixit: conf. *D'Orvill.* in *Chariton.* p. 549. VALCKEN.

97. Παραδώσειν σφέας τὴν ἰδίην ἐλευθερίην] Iubent *Pavius* et *Reiskius* σφέας καὶ τὴν —— aut σφέας τήν τε ἰδίην —— reſcribi, quibus aliud non repono, quam pronomen ex redundantia quadam collocatum videri. Non eſſe inſolitam utroque in ſermone eam abundantiam viri eruditi ad *Livium* L. XXV, 27. et *Lucian.* Dial. Marin. III. C. 1. pleno horreo oſtenderunt.

9. Ἐξηρτυμένοι καὶ σίτῳ] Iuvenes ὕδασί τε καὶ σιτίοισι εὖ ΕΞΗΡΤΥΜΕΝΟΙ L. II, 32. ad huius tuitionem

„ δῆτα ἀδικέουσι οὗτοι ἡμῖν σιτία παρακομίζοντες"; Οἱ μέν νυν κατάσκοποι οὕτω θεησάμενοί τε καὶ ἀποπεμφθέντες, ἐνόστησαν ἐς τὴν Εὐρώπην· οἱ δὲ συνωμόται Ἕλληνες ἐπὶ τῷ Πέρσῃ, μετὰ τὴν ἀπόπεμψιν
428 τῶν κατασκόπων, δεύτερα ἔπεμπον ἐς Ἄργος ἀγγέλους. Ἀργεῖοι δὲ λέγουσι τὰ κατ' ἑωυτοὺς γενέσθαι ὧδε. πυθέσθαι γὰρ αὐτίκα κατ' ἀρχὰς τὰ ἐκ τοῦ βαρβάρου ἐγειρόμενα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· πυθόμενοι δὲ, καὶ μαθόντες ὡς σφέας οἱ Ἕλληνες [a] πειρήσονται παραλαμβάνοντες ἐπὶ τὸν Πέρσην, πέμψαι θεοπρόπους ἐς Δελφοὺς, τὸν θεὸν, [b] ἐπειρησομένους ὥς σφι μέλλει ἄριστον ποιεῦσι γενέσθαι· νεωστὶ γὰρ σφέων τεθνάναι ἑξακισχιλίους ὑπὸ Λακεδαιμονίων καὶ Κλεομένεος τοῦ Ἀναξανδρίδεω. τῶνδε δὴ εἵνεκα πέμπειν. τὴν δὲ Πυθίην ἐπειρωτῶσι αὐτοῖσι ἀνελεῖν τάδε,

[c] Ἐχθρὲ περικτιόνεσσι, φίλ' ἀθανάτοισι θεοῖσι,
Εἴσω τὸν προβόλαιον ἔχων, πεφυλαγμένος ἧσο,
Καὶ κεφαλὴν πεφύλαξο· [d] κάρη δὲ τὸ σῶμα σαώσει.

ταῦτα μὲν τὴν Πυθίην χρῆσαι πρότερον. μετὰ δὲ, ὡς ἐλθεῖν τοὺς ἀγγέλους ἐς δὴ τὸ Ἄργος, [e] ἐπελθεῖν ἐπὶ τὸ βουλευτήριον, καὶ λέγειν τὰ ἐντεταλμένα. τοὺς δὲ πρὸς τὰ λεγόμενα ὑποκρίνασθαι, ὡς ἑτοῖμοί εἰσι Ἀργεῖοι ποιέειν ταῦτα, τριήκοντα ἔτεα εἰρήνην [f] σπεισάμενοι Λακεδαιμονίοισι, καὶ ἡγεόμενοι κατὰ τὸ ἥμισυ πάσης τῆς συμμαχίης. καί τοι κατά γε τὸ δίκαιον γίνεσθαι τὴν ἡγεμονίην ἑωυτῶν, ἀλλ' ὅμως σφι ἀποχρᾷν κατὰ τὸ ἥμισυ ἡγεομένοισι. Ταῦτα μὲν λέγουσι τὴν βουλὴν ὑποκρίνασθαι, καίπερ ἀπαγορεύοντός σφι τοῦ χρηστηρίου μὴ ποιέεσθαι τὴν πρὸς τοὺς Ἕλληνας συμμαχίην· σπουδὴν δὲ ἔχειν σπονδὰς γενέσθαι τριηκονταέτιδας, καίπερ τὸ χρηστήριον φοβεομένοισι· ἵνα δή σφι οἱ παῖδες ἀνδρωθέωσι ἐν τούτοισι τοῖσι ἔτεσι, μηδὲ σπονδέων ἐουσέων ἐπιλέγεσθαι, ἢν ἄρα σφέας καταλάβῃ πρὸς τῷ γεγονότι κακῷ ἄλλο πταῖσμα πρὸς τὸν Πέρσην, μὴ [g] τὸ λοιπὸν ἔωσι [h] τῶν Λακεδαιμονίων ὑπήκοοι. τῶν δὲ ἀγγέλων τοὺς ἀπὸ τῆς Σπάρτης πρὸς τὰ ῥηθέντα ἐκ [i] τῆς βουλῆς ἀμεί-

liis, tum frumento inſtructi? quid igitur hi officiunt nobis, quibus commeatum portant? Ceterum ſpeculatores illi rebus inſpectis dimiſſi in Europam rediere. Post 148
quorum reditum Græci qui contra Perſam coniurarant, nuncios iterum Argos miſerunt. Sed Argivi narrant hoc negotium apud ſe ita confectum eſſe. Audiſſe ſe ſtatim ab initio ea quæ ab barbaro excitarentur adverſus Græciam, et quum accepiſſent intellexiſſentque ab Græcis ſe tentatum iri, ut ipſos adſciſcerent contra Perſam, miſiſſe Delphos, quid eum conſulerent, quid ſibi facientibus eſſet optime eventurum, nuper enim ſex millia ſuorum fuiſſe interempta a Lacedæmoniis et Cleomene Anaxandridæ filio, eaque de cauſſa ſe mittere. Ita qui miſſi fuerant interrogantibus, ſic Pythiam reſpondiſſe,

Finitimis inviſe, deis dilecte beatis,
Interius tutamen habens, cautusque ſedeto,
Et tutare caput: nam membra tuebitur illud.

Hæc illis Pythiam prius reſpondiſſe. Postea vero quam nuncii Argos venerunt, ſenatumque ingreſſi mandata retulerunt, Argivi reſponderunt ad ea quæ dicebantur, ſe promptos eſſe in triginta annos pacificare cum Lacedæmoniis, percuſſo fœdere, et dimidium imperii penes ſe eſſe poſtulare, quanquam enim æquum foret ius imperandi ipſorum eſſe, tamen dimidio imperii ſe eſſe contentos. Hoc aiebant 149
ſuum ſenatum reſpondiſſe, quamvis diſſuadente oraculo ſocietatem contrahere cum Græcis: et licet formidarent oraculum, tamen ſerio urgere, ut fœdus triginta annorum feriretur; intra quos annos liberi ſui in virilem ætatem adoleſcerent: hac videlicet ratione, ne ſi qua calamitas ad ſuperius malum accederet in bello Perſico, niſi fœdera forent, in poſterum ſubiecti Lacedæmoniis eſſent. His dictis Argivorum a ſenatu, nuncios Spartanos ita reſpondiſſe, quod ad fœ-

a Med. Arch. V. Paſſ. Ask. Paris. B. Brit., πειρήσονται prius: οὐ παρήσονται Ed. Genev. *b* Elpηr. Arch. Vind., et ſtatim ποιεῦσι iidem. antea ποιέουσι. *c* Habet Euſeb. Praep. Evang. VI, 7. et Chalcidius in Tim. C. 7. p. 342. Ed. Fabricii. *d* Κάρα Med. Paſſ. Ask. Paris. C. Brit., et σῶμα φυλάξει Arch. ex gloſſa. *e* Ἐπελθεῖν Med. Paſſ. Ask., olim ἐσελθ. *f* Σπεισάμενοι Med. Paſſ., πεισόμενοι Ask. *g* Τὸν λοιπ. Ask. Paſſ. *h* Non est in Arch. V. *i* Deſit illis etiam.

ſatis fuerant habiles. Accedet Athenaei L. XII. p. 511. D. ὁ δὲ πᾶσιν ἐξηρτυμένος πρὸς ῥαστώνην. et Menandri Eclog. Legat. p. 124. Ed. Hoeſch., ἐπεὶ οὖν ἅπαντα αὐτῷ —— ἐξηρτυμένα ἦν. ubi idem prius, quod in Medic., peccatum. D'Orvillium confer ad Chariton. VI. 4. Xerxis illam in Graecorum nautas et mercatores lenitatem Polyaen. VII, 15, 3. neglectam noluit.

18. Πειρήσονται] Praeclarum e membranis auxilium. Quanto damnabilior Editoris Genevenſis, ſuſpicionem H. Stephani οὐ παρήσονται in orationem ſine monitu, ſine codice ſcripto, intrudentis, audacia: ſaltem Porti ſui veſtigia, adſcito παρέσονται, aderunt, legiſſet: quamquam nec id laudabile.

18. Πειρήσονται παραλαμβάνοντες] Quod in ſuo Cod. Valla legit, recte reſtituit ex Med. Gronov. pro παρήσονται, cuius loco οὐ παρήσονται H. Stephanus, παρέσονται non abſurde legebat Ae. Portus: absque Codd. non facile πειρήσονται alicui in mentem veniſſet, hac ſtructura non temere obvium, et, quantum recordor, in duobus tantum Herodoti locis, huius libri c. 172. et c. 139., οὐδαμοὶ ἂν ἐπειρῶντο ἀντιούμενοι βασιλέϊ.—— In oraculo Argivis edito, cuius priores duo verſus habet Euſebius ex Oenomao Praep. Ev. VI. p. 255., quid per τὸν vel τὸ προβόλαιον intellectum poëta voluerit, non exputo; per κεφαλὴν arcem forte deſignavit, Argis Λάρισσαν dictam teſtibus Strabone, Steph. Byz. aliisque. VALCKEN.

26. Εἴσω τὸν προβόλαιον] Pavius et Reiskius, viri Cl., τὸ προβόλαιον, Euſebii invito Oenomao, et ſchedis. Latine, liberius tamen et licentius, oraculum Chalcidius dedit: *Vicinis offenſa, Deo cariſſima plebes, Armorum cohibe munimina, corporis omne Diſcrimen ſola capitis tutabitur umbra.* Mox ἐπελθεῖν ἐπὶ τὸ βουλευτήριον, quod in ſcriptis, ſcriptor non abnuet: ſic enim L. IX, 6. ἔλεγον τάδε ΕΠΕΛΘΟΝΤΕΣ ἐπὶ τοὺς Ἐφόρους. et C. 11. ἐπῆλθον ἐπὶ τοὺς Ἐφόρους &c.

36. Σφι ἀποχρᾷν κατὰ τὸ ἥμισυ ἡγεομ.] Secundum Diodorum XI, c. 3., ipſi Argivi miſſis ad commune Graecorum concilium legatis, ἐπηγγέλλοντο συμμαχήσειν, ἐὰν αὐτοῖς μέρος τι τῆς ἡγεμονίας συγχωρήσωσιν, quibus reſponſum refert praeter cetera, ſi barbarum habere mallent dominum, quam Graecum Imperatorem, ὀρθῶς αὐτοὺς ἔχειν ἡσυχίαν. —— Miror equidem quae Lacedaemonii legati cap. ſeq. Argivorum ſenatui reſpondiſſe traduntur de Rege Argivorum et duobus Spartanis: de duobus unus tantum hoc tempore ducebat exercitum post legem ante aliquot annos latam, quam ſupra commemorat V, c. 75. Libertatis et aequalitatis ſtudioſiſſimi ſi hac tempeſtate Regem habuerunt Argivi, illius, in hiſtoria quantum opinor, non memorati, vix ulla oportet fuerit auctoritas: Pauſan. II, p. 152., Ἀργεῖοι, inquit, ἅτε ἰσηγορίαν καὶ τὸ αὐτόνομον ἀγαπῶντες ἐκ παλαιοτάτου τὰ τῆς ἐξουσίας τῶν βασιλέων ἐς ἐλάχιστον προήγαγον. VALCKEN.

43. Μηδὲ σπονδέων ἐουσέων ἐπιλέγεσθαι] Structura verborum anomala est. Exſpectabatur, ἐπιλεγομένοισι σπονδέων μὴ ἐουσέων, conſiderantibus foedere nullo percuſſo. Mutata ſeries est ex productiore, ut ſaepe alias, et interciſo ſermone. Bona hic Porti ſollertia, ni-

fœdera quidem attineret, ſe ad eos qui plures eſſent relegare: quod autem ad imperium, id vero ſibi demandatum eſſe, ut reſponderent, ac ſane dicere, ſibi duos eſſe reges, Argivis unum, ideo non poſſe fieri ut alterutri Spartæ regi abrogaretur imperium: quominus cum iis duobus rex Argivus parem dignitatem obtineret, nihil obſtare. Ita Argivi dicunt ſe noluiſſe perpeti Spartanorum inſolentiam, ſed præoptaſſe a barbaro imperari ſibi, quam Lacedæmoniis cedere, atque ita edixiſſe nunciis, ut priusquam occideret ſol, ex agro Argivo excederent; alioqui hoſtium loco
150 futuros. Hoc ipſi Argivi ſic ſe habere memorant; aliter tamen per Græciam narratur, Xerxem antequam bellum Græciæ inferret, miſiſſe Argos caduceatorem: quo quum pervenit, ita fertur verba feciſſe, Viri Argivi, Xerxes rex hæc vobis inquit, *Nos* arbitramur, Perſem, ex quo nos progeniti ſumus, fuiſſe filium Perſei Danaës filii, ex Andromeda genitum, quæ fuit Cephei filia: ita igitur ex vobis oriundi ſumus. Quod quum ita ſit, nefas eſt et nos progenitoribus noſtris inferre bellum, et vos aliis opem ferendo, nobis adverſarios fieri; ſed potius domi veſtræ vos confidentes otium tenere, nam ſi mihi ex ſententia ſuccedet, nullos maiores quam vos faciam. Hæc Argivi quum audiſſent, habuiſſe alicuius momenti dicuntur, et ſtatim quidem nihil promittentes viciſſim poſcere: ſed quum ab Græcis adſciſcerentur, tunc partem imperii popoſciſſe, gnari eam Lace-

ἀμείψασθαι τοῖσδε, περὶ μὲν σπονδέων ἀνοίσειν ἐς τοὺς πλεῦνας, περὶ δὲ ἡγεμονίης, αὐτοῖσι ἐντετάλθαι ὑποκρίνασθαι, καὶ δὴ λέγειν, σφι μὲν εἶναι δύο βασιλῆας, Ἀργείοισι δὲ ἕνα· οὔκων δυνατὸν εἶναι τῶν ἐκ Σπάρτης οὐδέτερον παῦσαι τῆς ἡγεμονίης. μετὰ δὲ δύο τῶν σφετέρων ὁμόψηφον τὸν [a] Ἀργεῖον εἶναι, [b] κωλύειν οὐδέν. οὕτω δὴ οἱ Ἀργεῖοι φασὶ οὐκ ἀνασχέσθαι τῶν Σπαρτιητέων τὴν πλεονεξίην, ἀλλ' ἑλέσθαι μᾶλλον ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἄρχεσθαι [c] ἤ τι ὑπεῖξαι Λακεδαιμονίοισι. προειπεῖν [d] τε τοῖσι ἀγγέλοισι, πρὸ δύντος ἡλίου ἀπαλλάσσεσθαι ἐκ τῆς Ἀργείων χώρης· εἰ δὲ μή, περιέψεσθαι ὡς πολεμίους. Αὐτοὶ μὲν 429
Ἀργεῖοι τοσαῦτα [e] τούτων πέρι λέγουσι. ἔστι δὲ ἄλλος λόγος λεγόμενος ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, ὡς Ξέρξης ἔπεμψε κήρυκα ἐς Ἄργος πρότερον ἤπερ ὁρμῆσαι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ἐλθόντα δὲ τοῦτον λέγεται [f] εἰπεῖν, „Ἄνδρες Ἀργεῖοι, βασιλεὺς Ξέρξης „τάδε ὑμῖν λέγει· Ἡμεῖς νομίζομεν Πέρσην εἶναι, „ἀπ' οὗ ἡμεῖς γεγόναμεν, παῖδα Περσέος τοῦ Δα„νάης, γεγονότα ἐκ τῆς Κηφέος θυγατρὸς [g] Ἀνδρο„μέδης. οὕτω ἂν ὦν εἴημεν ὑμέτεροι ἀπόγονοι. οὔτε „ὦν ἡμέας [h] οἰκὸς ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους προγόνους [i] στρα„τεύεσθαι, οὔτε ὑμέας ἄλλοισι τιμωρέοντας, ἡμῖν „[k] ἀντιξόους γενέσθαι, ἀλλὰ παρ' ὑμῖν αὐτοῖσι ἡσυ„χίην ἔχοντας κατῆσθαι. ἢν γὰρ ἐμοὶ γένηται κα„τὰ νόον, οὐδαμοὺς μέζονας ὑμέων [l] ἄξω". ταῦτα ἀκούσαντας Ἀργείους λέγεται πρῆγμα ποιήσασθαι, καὶ παραχρῆμα μὲν οὐδὲν [m] ἐπαγγελλομένους μεταιτέειν· ἐπεὶ δέ σφεας παραλαμβάνειν τοὺς Ἕλληνας, [n] οὕτω δὴ ἐπισταμένους ὅτι οὐ μεταδώσουσι [o] τῆς ἀρχῆς Λα-

a Ἀργεῖον *Arch. Vind. Brit. Valla*: Ἀργείων alii et *Ald.* *b Med. Pasſ. Ask. Vind. Arch.*, antea κωλύει. *c Pasſ. Ask. Med.*, ἢ ὑπεῖξ. *Ald.* et alii. *d* Δὲ *Arch. Vind.*, et δύνοντος *Arch.* quomodo ſaepe. *e* Περὶ τούτ. *Ask. Pasſ.* *f* Εἰπεῖν iid. *Arch. Vind.* *g* Ἀνδρομήδου *Arch.* abſurde. *h* Οἰκὸς id. et *Euſtath.* in *Homer.* p. 759, 2. Prius εἰκὸς erat. *i* Ἐκστρατ. *Arch. V.* *k Pasſ. V. Arch. Paris. A. B. Brit. Ald.*, ἀντιξόους *Med. Ask.* *l* Ἕξω *Arch. V. Ask. Steph.* margo. *m Med. Ask. Pasſ. Brit.* et *Steph.* liber., alii ἀπαγγ. Vid. *Gronov.* Quae his nexa excerpſit *Plut.* Malign. p. 863. C. *n* Αὐτὸ *Plut.* *o* Τῆς ἀρχ. *Vind.*

nimis tamen ſollicita. Ἀνακόλουθος oratio in Muſis frequentatur, qua de doctiſſimus *Raphelius* in Epiſt. ad *Galat.* C. II, 6.

53. Τὸν Ἀργεῖον εἶναι] Solet τὸν Λυδὸν, τὸν Πέρσην, τὸν Ἀράβιον, τὸν Μακεδόνα, τὸν Σκύθην, nationum earum reges adpellare, et τὸν Ἀργεῖον reſpuerem? Adplaudo membranis, quae in κωλύειν egregiae itidem. *Diodori* in harum rerum conmemoratione diſſenſum non tango L. XI, 3.

54. Οὕτω δὴ οἱ Ἀργεῖοι φασὶ] Hic ab Argivis traditam τῶν Σπαρτιητέων τὴν πλεονεξίην illam equidem veram fuiſſe cauſam arbitror, cur bello hoc Perſico neutri parti addicti quieverint, quin Perſis potius faverint quam Graecis, et de duobus malis ut levius praeoptaverint ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἄρχεσθαι, ἢ ὑπεῖξαι Λακεδαιμονίοισι· his quia Mycenaei miſerant auxiliares octuaginta ad Thermopylas cum Leonida profecturos, Argivi τὰς Μυκήνας κατέσκαψαν, *Diodor.* XI, c. 65. *Pauſan.* II. p. 146. Oderant, nec immeritos profecto, ſuperbos vicinos Lacedaemonios Argivi, a quibus ſemper vexati, et nuper adeo magna fuerant affecti clade, impia Cleomenis fraude decepti. Hinc, opinor, infra noſter c. 152., οὐκ Ἀργείοισι, ait, αἴσχιστα πεποίηται· et fruſtra *Plutarchus* excuſare nititur Argivos tanquam οὐκ ἀπειπαμένους τοῖς Ἕλλησι τὴν συμμαχίαν, T. II. p. 863. B. Ob idem illud odium abſtinuerunt poſtea bello Peloponneſiaco, quo Lacedaemoniorum ſocii fuerunt omnes Peloponneſii teſte *Thucyd.* II, c. 9., πλὴν Ἀργείων καὶ Ἀχαιῶν· ſolos Argivos excipit *Diodor.* XII, c. 42. ſed Achaei bello quoque Perſico Argivorum ſententiam ſequuti videntur *Pauſaniae* VII. p. 536, 537., ut ille ſuſpicabatur, quia Λακεδαιμονίους Δωριεῖς ἀπηξίουν σφίσιν ἡγεῖσθαι. Quieſcentes Peloponneſiaco bello Argivi longae pacis primum commoda, poſtea perceperunt etiam mala; opibus enim ditati in ſua ſaepe viſcera ſaevierunt inteſtinis agitati ſeditionibus; de pacis commodis *Thucyd.* vid. II, c. 28. *Diodor.* XII, c. 75. de incommodis *Is.* *Caſaub.* in *AEneae* Poliorcet. c. XI. et *P. Weſſel.* ad *Diodor.* XII, c. 58. VALCKEN.

68. Ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους προγόνους] Non nemini *fratres noſtros ex diverſo utero* explicanti adſtipulari non licet: ἀπόγονοι, ſuperius poſiti, προγόνους indicant, ut ſaepe his in Muſis, *maiores*, in quis *Perſes*, Perſei F. de Graecorum et Perſarum ſententia, ſupra C. 61. et *Apollodor.* Biblioth. II, 4, 5. Congruit nonnihil Athenienſium ad Ionas ſcriptum, οὐ ποιέετε δίκαια ἐπὶ τοὺς ΠΑΤΕΡΑΣ στρατευόμενοι L. VIII, 22. Etſi autem non neſciam ἀντίξους *Syneſii*, *Agathiae*, *Procopii* et ἀμφίξοον Epigram. apud *Suidam*, obtrudere *Herodoto*, ἀντιξόους ubique probanti, non auſim: ipſe vir Celeber. eos ex *Steph.* margine C. 192. nullo honore dignatus eſt.

68. Οὔτε ὦν ἡμέας οἰκὸς] Οἰκὸς, noſtro familiare, hic ex *Arch.* iam recipi debuerat, et paulo poſt ἀντιξόους ſervari: —— Haec, a Graecis ut ſuſpicor conficta, comparari poterunt cum narratis L. VIII, c. 22. —— Quod poſtea vulgatur, οὐδαμοὺς μέζονας ὑμέων ἄξω, id eſt οὐδαμοὺς τιμιωτέρους vel ἐν μέζονι τιμῇ ἄξω, hoc ego quidem anteponerem lectioni Codicum ἕξω, tanquam uſitatius iſthac aetate. VALCKEN.

73. Μέζονας ὑμέων ἄξω] Fortaſſe aliis ἕξω, quibus paria non fecero, probabitur. Vetat Noſtri L. II, 172. καὶ ἐν οὐδεμιῇ μοίρῃ μεγάλῃ ἦγον, tritiſſimumque eidem et *Pauſaniae* ἐν τιμῇ ἄγειν. *Syneſius* Dion. p. 47. A. ταύτῃ δὴ τὸν Ἕλληνα τοῦ βαρβάρου ΠΡΩΤΟΝ ΑΓΩ.

73. Ταῦτα ἀ. Ἀ. λ. πρῆγμα ποιήσασθαι] Sic L. VI, c. 63., τοῦτο ἤκουσαν μὲν οἱ ἔφοροι, πρῆγμα μέντοι οὐδὲν ἐποιήσαντο τὸ παραυτίκα· id eſt *rem auditam* παρ' οὐδὲν ἦγον, vel ἔθεντο, *pro nihilo ducebant*; prout loquuntur *Soph.* Ant. ℣. 34. et *AEſch.* Ag. v. 238.; hic contra περὶ πολλοῦ ἐποιήσαντο. —— In proximis, καὶ παραχρῆμα μὲν οὐδὲν ἐπαγγελλομένους μεταιτέειν, ultimum non abſurde *Reiskius* in μετιέναι mutabat; mihi repetitum ex vicinia videbatur, atque idcirco delendum. Multa deſcribit hinc *Plutarchus*, et malevolus accuſat malevolentiae de *Herod.* Malign. p. 863. VALCKEN.

Λακεδαιμόνιοι, μεταιτέειν, ἵνα ἐπὶ προφάσιος ἡσυχίην ἄγωσι. Συμπεσεῖν δὲ τούτοισι καὶ τόνδε τὸν λόγον λέγουσί τινες Ἑλλήνων, πολλοῖσι ἔτεσι ὕστερον γενόμενον τουτέων· τυχεῖν ἐν Σούσοισι τοῖσι [a] Μεμνονίοισι ἐόντας ἑτέρου πρήγματος εἵνεκα ἀγγέλους Ἀθηναίων, Καλλίην τε τὸν Ἱππονίκου, καὶ τοὺς μετὰ τούτου ἀναβάντας· Ἀργείους δὲ, τὸν αὐτὸν τοῦτον [b] χρόνον πέμψαντας καὶ τούτους ἐς Σοῦσα ἀγγέλους, εἰρωτᾶν Ἀρτοξέρξεα τὸν Ξέρξεω, εἴ σφι ἔτι [c] ἐμμένει τὴν πρὸς Ξέρξεα φιλίην συνεκεράσαντο, ἢ νομιζοίατο πρὸς αὐτοῦ εἶναι πολέμιοι. βασιλῆα δὲ Ἀρτοξέρξεα μάλιστα [d] ἐμμένειν φάναι, καὶ οὐδεμίην νομίζειν πόλιν Ἄργεος φιλιωτέρην. Εἰ μέν νυν [e] Ξέρξης τε ἀπέπεμψε ταῦτα λέγοντα κήρυκα ἐς Ἄργος, καὶ Ἀργείων ἄγγελοι ἀναβάντες ἐς Σοῦσα ἐπειρώτων Ἀρτοξέρξεα περὶ φιλίης, οὐκ ἔχω ἀτρεκέως [f] εἶπαι· οὐδέ τινα γνώμην περὶ αὐτέων ἀποφαίνομαι ἄλλην γε ἢ τήν περ αὐτοὶ Ἀργεῖοι [g] λέγουσι· [h] ἐπίσταμαι δὲ τοσοῦτο, ὅτι εἰ πάντες ἄνθρωποι τὰ οἰκήια κακὰ ἐς μέσον [i] συνενείκαιεν, ἀλλάξασθαι βουλόμενοι τοῖσι πλησίοισι, [k] ἐγκύψαντες ἂν ἐς τὰ τῶν πέλας κακὰ, ἀσπασίως ἕκαστοι αὐτέων ἀποφεροίατο ὀπίσω τὰ [l] ἐσενείκαντο· οὕτω δὴ [m] οὐκ Ἀργείοισι αἴσχιστα πεποίηται. ἐγὼ δὲ ὀφείλω λέγειν τὰ λεγόμενα, πείθεσθαί γε [n] μὴν οὐ παντάπασι ὀφείλω. καί μοι τοῦτο τὸ ἔπος ἐχέτω ἐς πάν-
430 τα [o] τὸν λόγον. ἐπεὶ καὶ ταῦτα λέγεται, ὡς ἄρα Ἀργεῖοι ἔσαν οἱ ἐπικαλεσάμενοι τὸν Πέρσην ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐπειδή σφι [p] πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους κακῶς [q] ἡ αἰχμὴ ἑστήκεε, πᾶν δὴ βουλόμενοί σφι εἶναι πρὸ τῆς

cedæmonios non conceſſuros, ut hoc prætextu tranquilli agerent. Quibus conveniſſe 151 etiam hanc narrationem quidam Græcorum memorant, rei multis poſtea annis geſtæ: Quum Suſis Memnoniis alterius negocii gratia eſſent Athenienſium legati Callias Hipponici filius et collegæ qui pariter aſcenderant, contigit ut Argivi et ipſi per idem iſtud tempus Suſa miſerint legatos, qui Artaxerxem filium Xerxis interrogarent, utrum amicitiam quam cum Xerxe contraxiſſent, ipſis adhuc continuaret, an ab illo pro hoſtibus haberentur. Quibus Artaxerxes, imo vero maxime perdurare reſpondit, nullamque ſibi civitatem amiciorem putare quam Argos. Verum an caduceatorem Xerxes Argos miſerit ad ea dicenda, 152 et an Argivorum nuncii qui Suſa aſcenderunt, Artaxerxem de amicitia interrogaverint, pro comperto dicere non poſſum, nec ullam de his aliam ferre ſententiam, niſi quam Argivi ipſi edunt. Id demum ſcio, ſi omnes homines qui domeſtica mala in medium contuliſſent, cum vicinis mutare volentes, mala vicinorum intuiti fuiſſent, libenter reportaturos rurſus illorum ſingulos ea quæ ipſi attuliſſent. Ita non turpiſſime ab Argivis actum eſt. Ego vero quæ dicuntur dicere debeo, attamen non omnino omnibus credere: quod in univerſam hiſtoriam a me dictum ſit, quoniam et hoc narratur, Argivos extitiſſe qui Perſam in Græciam arceſſiverint, poſteaquam cum Lacedæmoniis male pugnaſſent, præ dolore præſenti quidvis præoptantes. Talia

[a] Μεμνονίοισι *Paſſ. Arch. V.*; eadem diſcordia L. v, 53. [b] Τὸν χρ. *Arch.* [c] Ἐμμένειν ἐθέλουσι τὴν ora *Steph. Paſſ. Aſk.* [d] Ἐπιμένειν *Arch. Vind.* [e] *Med. Paſſ. Aſk.*, enclitica ab aliis ſpernitur. [f] Εἰπεῖν *Med. Paſſ. Arch. V.*, contra Ionum morem. [g] Deſit *Arch. Vind.*, non male. [h] Deſcripſit *Stob.* Serm. XCVII. p. 536., ubi τοσοῦτον, ſicuti *Arch. Vind. Paſſ.* [i] *Arch. V. Paris. A. B. Brit. Ald. Stob.*, συνενείκαιεν *Med. Aſk.*, συνένεικαι et ex correctione συνένεικαν, tum ἀλλάξεσθαι *Paſſ.*, ἀλλάξαι *Arch. V.* [k] Ἐγκύψαντες *Arch. V. Stob.*, antea ἐσκύψ., mox τὰ τῶν ἄλλων *Stob.* [l] Ἐσηνείκ. *Arch. V. Paſſ.*, εἰσηνέγκαντο *Stobaeus*; qui ſuperius quoque ἐπιφερ. [m] Haec *Plut.* Malign. p. 863. D. [n] Μὴν ὦν οὐ *Arch. Vind.* [o] Τὸν omittunt iidem. [p] Πρὸς τοὺς Λ. *Plut. Paſſ. Aſk.*, hinc articulus acceſſit. [q] *Euſtath.* ad *Hom.* p. 680, 16., ſed ἔσχηκε legens, uti *Arch. V.* In *Plut.* mox προσεῖναι πρὸ τῆς ——, hinc corrigendum.

78. Ἐπὶ προφάσιος] Alibi προφάσιος δὲ τῆσδε L. IV, 135., ἐπὶ προφάσεως *Ariſtaenetus* quoque L. I. Epiſt. 18., monitore *Abreſchio*. In his taxandis, tanto recentior, *malignitatem* non excuſabit *Plutarchus*. Quae vero poſt nonnulla de Callia, Hipponici F., Athenienſium ad Perſarum regem Artaxerxem legato, cum anno Olymp. LXXXII. quarto concurrunt in *Diodori* L. XII, 4.

86. Εἴ σφι ἔτι ἐμμένει] Scioli mihi videtur inſolentiora corrigentis, quod margo dat *Stephani* ἐμμένειν ἐθέλουσι *Valla: an amicitiam —— putaret adhuc durare:* meo guſtui ſatisfacit velut Herodoteum: εἴ σφι ἔτι ἐμμένει τὴν πρὸς Ξέρξεα φιλίην συνεκεράσαντο· Graece doctis et Latine genus illud ſtructurae notiſſimum eſt; ſed inter exempla, quae ſibi olim eam in rem collegerunt, ad haec perpauca reſpondebunt accurate; diſcrepant nonnihil ex. gr. et haec *Lyſiae* P. 348., τὴν οὐσίαν, ἣν κατέλιπε τῷ υἱεῖ, οὐ πλείονος ἀξία ἐστιν ἢ —— *Soph.* Trach. ℣. 687., ᾧ γὰρ ἔχριον —— πόκῳ τοῦτ' ἠφάνισται. VALCKEN.

96. Εἰ πάντες ἄνθρωποι τὰ οἰκήια] Eximium *Euſebii* dictum, qualia multa ſub hoc nomine ſolus nobis cuſtodivit *Stobaeus*, ex huius florilegio cum his comparavit Cl. *Weſſelingius* in Diſſ. *Herod.* p. 122. illud eodem modo emendaveram, niſi quod vocem πολλῶν in πολλῷ mutatam pertinere ſuſpicabar ad iſta, ἑωυτοὺς (πολλῷ) ἄμεινον πρήσσοντας. Totius dicti ſic paucis expreſſit ſenſum *Plutarch.* T. II. p. 863, 29., ὅτι πᾶσιν ἀνθρώποις ἐστὶν ἐγκλήματα. Obſcurius de induſtria loquens ſignificatum voluit, opinor, quosvis alios Graeciae populos ea feciſſe nonnunquam, quae graviorem reprehenſionem mererentur, nihilque hac in re admiſiſſe Argivos, quod videri poſſet turpiſſimum. Non itaque debuerat *Herodotus* propter haec de Argivis dicta in acerbam incurrere *Plutarchi* criminationem, qui Philoſophus in iſthoc libello ab aequitate philoſopha, quam commendat, nimium quantum deflectit. Quam ſibi praefixit *Herod.* formulam ſe quoque ſequutum ſcribit *Pauſan.* VI, p. 458., Ἐμοὶ μὲν οὖν λέγειν τὰ ὑπὸ Ἑλλήνων λεγόμενα ἀνάγκη· πείθεσθαι δὲ πᾶσιν οὐκ ἔτι ἀνάγκη. VALCKEN.

97. Ἐς μέσον συνενείκαιεν] Nollem ſubſtitutum συνενείκαιαν, mirifica verbi forma atque inviſitata. Quod rediit, *Stobaeus* et ſcripti valide adfirmant, auctorque fragmentorum Pythagoreorum, haec manifeſta aemulatione adumbrans, αἱ τινες τὰ αἰσχρὰ ἐκ τῶν ἰδίων πάντοθεν ΣΥΝΕΝΕΙΚΑΙΕΝ p. 716. *Ed. Galei.* Cultius praeterea et aptius ἐγκύψαντες, quomodo *Stobaeus* et boni Codd., dicti quoque elegantis imitatores. Notiſſimi οἱ σφόδρ' ἐγκεκυφότες, dicterio Comici Nub. v. 191. Philoſophi, quod incurvi rebus attenderent, talique viderentur inceſſu. Nihil autem congruum magis *Euſebii* Philoſophi ap. *Stob.* Serm. CV. p. 567. ſententia, fonte Herodoteo progreſſa, εἰδέναι δὲ, ὅτι καὶ αὐτοὶ ἔς τε τὰ ἑωυτῶν ΕΓΚΥΨΑΝΤΕΣ, καὶ τὰ ἐκείνοις παρέοντα ἐπιφρασάμενοι, εὑρήσουσι ἑωυτοὺς ἄμεινον πρήσσοντας. Sic enim ex *Trincaveli Edit.* et *Geſneri* ſcholio commode conſtituitur. *Socratis* ſimile effatum, videntur enim haec amaſſe, unde πάνυ ὡραῖον in *Paſſ.* adpoſitum cernitur, dabit *Plutarch.* Conſol. ad Apollon. p. 106. B.

1. Ἐγὼ δὲ ὀφείλω λέγειν τὰ λεγόμενα] Nobilem et ſinceram profeſſionem cum *Plutarchus* haud ignorarit, cur iterum iterumque repetuntur criminationes? Idem recentioribus dictum eſto, tanta, qua ille, eruditione plerumque defectis. *Pauſanias*, quod *Kuhnius* et *Berglerus* viderunt, ad Noſtri exemplum, ἐμοὶ μὲν οὖν λέγειν μὲν τὰ ὑπὸ Ἑλλήνων λεγόμενα ἀνάγκη· πείθεσθαι δὲ πᾶσιν οὐκ ἔτι ἀνάγκη L. VI, 3. p. 458.

7. Πᾶν δὴ βουλ. σ. εἶναι πρὸ τῆς] Apud *Plutarch.* de *Herod.* Malign. p. 863. vulgatur ℣. 36., π. δ. β. σ. προσεῖναι τῆς παρεούσης λύπης· dubium ſcripſeritne cenſor

153 Talia quidem de Argivis dicta ſunt. In Siciliam autem ad agendum cum Gelone, tum alii legati a ſociis iere, tum vero etiam a Lacedæmoniis Syagrus. Huius Gelonis progenitor inhabitans Gelam erat, ex inſula Telo, quæ Triopio adiacet: qui dum Gela conderetur a Lindiis, qui ſunt e Rhodo, et Antiphemo, relictus non est. Interiecto autem tempore, poſteri eius dearum inferarum antiſtites eſſe perſeveraverunt, Teline, uno ex maioribus conſequuto hunc in modum: Viri Geloi in ſeditione inferiores, in Mactorium urbem ſitam ſupra Gelam profugerunt: hos Telines Gelam reduxit nullis virorum copiis adiutus, ſed harum dearum ſacris: quæ unde acceperit, aut ipſe poſſederit, id vero dicere non poſſum. His ſacris fretus, reduxit illos, pactus, ut poſteri ſui illic dearum antiſtites forent. Admiratio igitur et mihi inceſſit ad ea, quod audio tantum opus Telinem effeciſſe: qualia opera non a quocunque viro effici opinor, ſed ab eo qui ſit bonæ mentis et virili robore. At ille fertur ab incolis Siciliæ contra fuiſſe ab natura comparatus, nempe et effeminatus ac mollior vir. Hunc
154 in modum ille hoc decus adeptus est. Cleandro autem Pantarei filio qui ſeptem annos Gelæ tyrannide potitus est, vita functo, a Sabyllo autem viro Geloo fuit interfectus, ibi frater eius Hippocrates ſuscepit imperium. Quo tyrannidem obtinente, Gelon inter poſteros Telinis vatis, cum aliis multis et AEneſidemo Pataici filio, qui erat ſatelles Hippocratis, non diu poſt ob virtutem declaratus est totius equitatus præfectus: nam quibus in bellis Hippocrates obſedit Callipolitanos et Naxios et Zanclæos et Leontinos, atque inſuper

τῆς παρεούσης λύπης. τὰ μὲν περὶ Ἀργείων εἴρηται. Ἐς δὲ τὴν Σικελίην ἄλλοι τε [a] ἀπίκατο ἄγγελοι ἀπὸ τῶν συμμάχων συμμίξοντες Γέλωνι, καὶ δὴ καὶ ἀπὸ τῶν Λακεδαιμονίων [b] Σύαγρος. τοῦ δὲ Γέλωνος τούτου πρόγονος, οἰκήτωρ ὁ ἐν Γέλῃ ἦν ἐκ νήσου Τήλου τῆς ἐπὶ [c] Τριοπίῳ κειμένης· ὃς κτιζομένης Γέλης ὑπὸ Λινδίων τε τῶν ἐκ Ῥόδου, καὶ [d] Ἀντιφήμου, οὐκ ἐλείφθη. ἀνὰ χρόνον δὲ αὐτοῦ οἱ ἀπόγονοι γενόμενοι, ἱροφάνται τῶν χθονίων θεῶν διετέλεον ἐόντες, Τηλίνεω ἑνός τευ τῶν προγόνων [e] κτησαμένου τρόπῳ τοιῷδε. ἐς Μακτώριον πόλιν τὴν ὑπὲρ Γέλης οἰκημένην, ἔφυγον ἄνδρες Γελῴων, ἑσσωθέντες στάσι. τούτους ὦν ὁ Τηλίνης κατήγαγε ἐς Γέλην, ἔχων οὐδεμίην ἀνδρῶν δύναμιν, ἀλλ' ἱρὰ τουτέων τῶν θεῶν. ὅθεν δὲ αὐτὰ ἔλαβε, ἢ αὐτὸς ἐκτήσατο, [f] τοῦτο οὐκ ἔχω εἶπαι. τούτοισι δ' ὦν [g] πίσυνος ἐὼν κατήγαγε, ἐπ' ᾧ τε οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ ἱροφάνται τῶν θεῶν ἔσονται. [h] θῶμά μοι ὦν καὶ τοῦτο γέγονε πρὸς τὰ πυνθάνομαι [i] κατεργάσασθαι Τηλίνην ἔργον τοσοῦτον. τὰ τοιαῦτα γὰρ ἔργα οὐ πρὸς τοῦ ἅπαντος ἀνδρὸς νενόμικα γίνεσθαι, ἀλλὰ πρὸς ψυχῆς τε ἀγαθῆς, καὶ ῥώμης ἀνδρηΐης. ὁ δὲ λέγεται πρὸς τῆς Σικελίης τῶν οἰκητόρων τὰ ὑπεναντία τουτέων πεφυκέναι, θηλυδρίης τε καὶ μαλακώτερος ἀνήρ. οὕτω μέν νυν ἐκτήσατο τοῦτο [k] τὸ γέρας. Κλεάνδρου δὲ τοῦ [l] Παντάρεος τελευτήσαντος τὸν βίον, ὃς [m] ἐτυράννευσε μὲν Γέλης ἑπτὰ ἔτεα, ἀπέθανε δὲ ὑπὸ Σαβύλλου ἀνδρὸς Γελῴου, ἐνθαῦτα [n] ἀναλαμβάνει τὴν μουναρχίην Ἱπποκράτης, Κλεάνδρου ἐὼν ἀδελφεός. ἔχοντος δὲ Ἱπποκράτεος τὴν τυραννίδα, ὁ Γέλων ἐὼν Τηλίνεω τοῦ ἱροφάντεω ἀπόγονος, πολλῶν μετ' ἄλλων, καὶ [o] Αἰνησιδήμου τοῦ Παταΐκου, ὃς ἦν δορυφόρος Ἱπποκράτεος, μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον δι' ἀρετὴν ἀπεδέχθη πάσης τῆς ἵππου εἶναι ἵππαρχος. πολιορκέοντος γὰρ Ἱπποκράτεος Καλλιπολίτας τε καὶ Ναξίους, καὶ Ζαγκλαίους τε καὶ Λεοντίνους, καὶ

a Med. Arch. V. Paſſ. Ask., alii ἀπικέατο, nullo diſcrimine: tum συμμίξαντες *Paſſ.* *b* Est in *Athen.* IX. p. 401. D. ex hoc loco. *c* Τριόπεω *Arch.*, Τριοπίῳ *Ask.* *d* Ἀντιφήμου optime *Brit.*, Ἀντιοφ. ceteri. Statim ἐλείφθη *Med. Paſſ. Arch. Ask.*, in aliis ἐλήφθη. *e* Κτισαμ. *Arch. Valla*, perperam. *f* Τοῦτο οὐκ ſine medio δὲ *Ask. Paſſ.*, quod delevi ſupervacuum. *g* Πίσυνος *Arch.* pro ſuo more. *h* Θῶμα *Arch. Ask Vind.*, mox ὦν omittit *Arch. V.* *i* Κατεργάσθαι margo *Steph.* Post nonnulla πρὸς τοῦ ἅπαντος, omnes: inconmodum τοῦ est. *k* Deſit *Arch.* *l Med. Paſſ. Ask.*, reliqui Πατάρεος cum *Ald.* *m* Ἐτυράννησε *Brit.* *n* Λαμβ. *Arch. Vind.* *o* Ἀινεσιδ. iidem.

for προεῖναι, an εἶναι πρὸ τῆς π. λ. ſupra VI, c. 12., πρὸ τούτων τῶν κακῶν ἡμῖν γε κρέσσον καὶ ὁτιοῦν ἄλλο παθέειν ἐστί. *Euripidis* Praxithea in Erechtheo: Μισῶ γυναῖκας, αἵτινες πρὸ τοῦ καλοῦ Ζῆν παῖδας εἵλοντ' uſitatius in talibus ἀντὶ verbo etiam προαιρεῖσθαι adiicitur. VALCKEN.

12. Οἰκήτωρ ὁ ἐν Γέλῃ] Laurentio Οἰκήτωρ nomen proprium fuit, ſcribenti praeterea *Epitriopio*, haud nitide. Οἰκήτωρ ὁ ἐν Γέλῃ idem erit Γελῷος, articulus tamen, quae et *Reiskii* opinio, minus adconmodatus. Ceterum interpretes *Pindari* Pyth. II. v. 27. Dinomenem ferunt, Gelonis patrem, τὰ ἱερὰ ἐκ Τριόπου τῆς Κύπρου in Siciliam deportaſſe, vehementer lapſi. Id bene, quod ταῖν θεαῖν ἱεροφάντην, ſive Cereris et Proſerpinae, ſiſtant.

14. Καὶ Ἀντιφήμου] *Athenaeus*, *Stephanus Byz.*, *Pauſanias*, *Etymologus*, Scholiaſtes *Pindari*, quos pleroſque Ill. *Scaliger* ad *Euſeb.* Chron. Ann. MCCCXLIII. p. 80, perſtricta praviore hac nominis ſcriptura, anteſtatus est, hominem ita adpellitant. Conſentiet illis in poſterum *Herodotus*, qui profecto οὐκ ἐλείφθη reliquerat.

27. Οὐ πρὸς τοῦ ἅπαντος ἀνδρὸς] Non mihi quis facile perſuadebit apud *Herodotum* ſimilesque ſcriptores reperiri τὸν ἅπαντα ἄνδρα. Aut eiiciendus est articulus, aut in talibus etiam uſitatum requiritur participium: dederatne forſan οὐ πρὸς τοῦ 'πιόντος ἀνδρός. Sophoclea noſter ſuaviloquus ſapienter adamavit, et est illud *Sophoclis* Oed. Tyr. ℣. 401., Καί τοι τόγ' αἴνιγμ' οὐχὶ τοὐπιόντος ἦν Ἀνδρὸς διειπεῖν· —— *Schol.* οὐ τοῦ τυχόντος ἦν σαφηνίσαι. Hoc forſan argutum; ſed ſi Codicibus abest articulus, verum videbitur, οὐ πρὸς ἅπαντος ἀνδρός. *Cratinus Athenaei* II. p. 68. A. Οὐ πρός γε παντός ἐστιν ἀρτῦσαι καλῶς· ſic enim, vocula γε tantum interiecta, corrigi malim, quam cum viro magno: Οὐ παντὸς ἀνδρός ἐ. *Lucianus* II. p. 506., Οὐ πρός γε σοῦ τὸ τοιοῦτον· ſed est tamen illud in nobili ſenario apud *Zenob.* Cent. V. pr. 37., Οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἐς Κόρινθον ἔσθ' ὁ πλοῦς· *Non cuivis homini* &c. *AElian.* de N. A. XIII, c. 9., ἵππον Ἰνδὸν κατασχεῖν — οὐ παντὸς ἦν, eleganter, ut Sophiſta ſcilicet, *Philoſtr.* V. S. II, c. XXXI, 2. εἶναι δὴ, ait, τὸ μὲν ζῶντα τὸν τύραννον ἐπικόπτειν ἀνδρὸς, τὸ δὲ ἐπεμβαίνειν κειμένῳ, παντός. VALCKEN.

32. Παντάρεος] Auctoritatem nomini Cl. *Gronovius* conciliavit, neque ego defugio. Deceſſit Cleander de vita anno Olymp. LXX, 3., cuius ſucceſſor Hippocrates Gelae tyrannidem in VII. annos continuavit, nactus dominationis ſuccedaneum Gelonem Olymp. LXXII. anno ſecundo, quod *Dionyſii Hal.* L. VII. pr. et *Pauſaniae* VI, 9. conſtat teſtimoniis. Plura *H. Dodwellus* Ann. Thucyd. p. 42.

39. Ὃς ἦν δορυφόρος Ἱπποκράτεος] His ſi adeſſet *μετέπρεψε*, ſeries verborum hians optime coiret. Ὁ Γέλων —— πολλῶν μετ' ἄλλων, καὶ —— μετέπρεψε, μετὰ δὲ ——. *Gelon — cum aliis multis, et — excelluit, non multo vero post tempore* ——. Fieri certe potuit, ut ob conſequens μετὰ ſimilis initii verbum a librario tranſiliretur. Haec mera ſuſpicio, quam qui recuſant, tractam longius Scriptoris contra morem orationem, vocibus ἀνὴρ ἐφαίνετο ἐν τούτοισι terminare, ſublatis maioribus punctis, debent; quae Cl. *de Pauw* mens

καὶ πρὸς, [a] Συρηκουσίους τε καὶ τῶν βαρβάρων συχνοὺς,
ἀνὴρ ἐφαίνετο ἐν τούτοισι τοῖσι πολεμίοισι ἐὼν ὁ Γέλων
λαμπρότατος. τῶν δὲ εἶπον πολίων [b] τουτέων, πλὴν
Συρηκουσίων, οὐδεμίη πέφευγε δουλοσύνην πρὸς Ἱπποκρά-
τεος. Συρηκουσίους δὲ Κορίνθιοί τε καὶ Κερκυραῖοι ἐῤῥύ-
σαντο, μάχῃ [c] ἑσσωθέντας ἐπὶ ποταμῷ Ἐλώρῳ. ἐῤ-
ῥύσαντο δὲ οὗτοι ἐπὶ τοῖσδε [d] καταλλάξαντες, ἐπ'
ᾧτε Ἱπποκράτεϊ Καμαρίναν Συρηκουσίους παραδοῦναι.
431 Συρηκουσίων δὲ ἦν Καμαρίνα τὠρχαῖον. Ὡς δὲ καὶ
Ἱπποκράτεα [e] τυραννεύσαντα ἴσα ἔτεα τῷ ἀδελφεῷ
Κλεάνδρῳ κατέλαβε ἀποθανεῖν πρὸς [f] πόλι Ὕβλῃ,
στρατευσάμενον ἐπὶ τοὺς Σικελοὺς, οὕτω δὴ ὁ Γέλων τῷ
λόγῳ τιμωρέων τοῖσι Ἱπποκράτεος παισὶ Εὐκλείδῃ τε
καὶ [g] Κλεάνδρῳ, οὐ βουλομένων τῶν πολιητέων κατη-
κόων ἔτι εἶναι, τῷ ἔργῳ, ὡς ἐπεκράτησε μάχῃ τῶν Γε-
λώων, ἦρχε αὐτὸς ἀποστερήσας τοὺς Ἱπποκράτεος παῖ-
δας. μετὰ δὲ τοῦτο τὸ εὕρημα, τοὺς γαμόρους καλεο-
μένους τῶν Συρηκουσίων, ἐκπεσόντας ὑπό τε τοῦ δήμου,
καὶ τῶν σφετέρων δούλων, καλεομένων δὲ [h] Κυλλυρίων,
ὁ Γέλων καταγαγὼν τούτους ἐκ Κασμένης πόλιος ἐς
τὰς Συρηκούσας, ἔσχε καὶ ταύτας. ὁ γὰρ δῆμος ὁ τῶν
Συρηκουσίων ἐπιόντι Γέλωνι παραδιδοῖ τὴν πόλιν καὶ
ἑωυτόν. Ὁ δὲ, ἐπεί τε παρέλαβε τὰς Συρηκούσας,
Γέλης μὲν ἐπικρατέων, λόγον ἐλάσσω ἐποιέετο, ἐπι-
τρέψας αὐτὴν [i] Ἱέρωνι ἀδελφεῷ ἑωυτοῦ. ὁ δὲ τὰς Συ-
ρηκούσας ἐκράτυνε, καὶ ἔσαν ἅπαντα αἱ Συρήκουσαι· αἱ
δὲ παραυτίκ' ἀνά τ' ἔδραμον καὶ [k] ἔβλαστον. τοῦτο μὲν
γὰρ, Καμαριναίους ἅπαντας ἐς τὰς Συρηκούσας ἀγα-
γὼν, πολιήτας ἐποίησε, Καμαρίνης δὲ τὸ ἄστυ κατέ-
σκαψε· τοῦτο δὲ, Γελώων ὑπερημίσεας τῶν ἀστῶν τὠὐ-
τὸ

ſuper Syracuſanos et permultos barbarorum,
in iis bellis Gelon extitit vir clariſſimus;
adeo ut nulla omnium quas retuli civitatum
effugerit Hippocratis dominationem, præ-
ter Syracuſanos: quos pugna ad flumen
Elorum ſuperatos Corinthii Corcyræique li-
beraverunt, his conciliantes conditionibus,
atque hac lege, ut Syracuſani Camarinam,
quæ ipsorum iam olim fuerat, Hippocrati
traderent. Hippocrates autem quum toti- 155
dem annos quot frater Cleander tyrannidem
obtinuiſſet, illato Siculis bello, apud ur-
bem Hyblam periit: ita Gelon per cauſ-
ſam tuendi liberos Hippocratis, Euclidem
et Cleandrum, ubi cives, quod abnuerent
dicto amplius audientes eſſe, prœlio vicit,
re vera ipse Geloorum imperium adeptus
est, liberis Hippocratis dominatu fraudatis.
Post hoc commentum, Syracuſanorum Ga-
moros, ut vocabantur, a plebe et ſervis
ſuis, qui Cyllyrii nominabantur, eiectos, in
patriam ex urbe Casmena reducendo po-
titus etiam est ipſis Syracuſis, nam ei
venienti plebs Syracuſana et urbem et ſe i-
psam tradidit. Quam Gelon ubi acce- 156
pit, Gelam quam tenebat minoris fa-
ciens, Hieroni fratri demandavit, ſibi-
que Syracuſas habuit, et quidem o-
mnia erant Syracuſæ, ideoque ea ci-
vitas confeſtim convaluit ac floruit;
partim deductis eo Camarinæis omni-
bus, quos cives fecit, quum Ca-
marinam everteret; partim dimidio et
eo amplius Geloorum perinde uſus ut
Ca-

a Συρηκοσίους *V. Ask. Paſſ.* et ſaepe deinceps; Συῤῥηκουσίους *Arch.* plerumque. Mox ἐν τούτοισι τοῖσι πολέμοις *in iis bellis* legit *Valla*, quod commodius. *b* Πασέων *Arch. Valla.* *c* Ἑσσωθέντες *Arch.* *d* Καταλλάξαντες *Paſſ.*, alii omnes καταλέξαντες. *e* Abest *Arch.*, et mox ἔτεα *Ask.* *f* Πόλιν Ὕβλην *Arch.* *g* Κασσάνδρου *Med. Paſſ.*, Κασάνδρῳ *Ask.* *h* Κιλλυρίων *Med. Ask. Valla*; Κυλληρίων *Paſſ.*, Κυλλυῤῥίων ora *Steph. Brit.* Κυλλυρίων *Ald.* et alii. *i* Γέλωνι *Arch.*, inprudenter: tum Συῤῥηκ. ſolito ſibi more. *k* Ἀνέβλαστον *Arch. V. Paris. A. B. Brit. Ald.*, ἔβλαστον *Med. Paſſ. Ask.*, quibus accedo: mox Συρηκόσας *Ask.* et ſaepe.

mens fuit. Ceterum praefecturam equitatus, ἁπάντων τῶν ἱππέων τὴν ἐπιμέλειαν, Geloni ab Hippocrate mandatam *Timaeus* quoque prodiderat ap. Criticos *Pindari* Nem. Od. IX. prope fin.

49. Ἐπὶ τοῖσδε καταλλάξαντες] Subvenire vitioſae καταλέξαντες lectioni Cl. viri verſio *certis conditionibus, quas recenſuerunt*, voluit. Quanto apertius et melius, quod in *Paſſ.* et *Reiskii* coniectura, *hac lege reconciliantes*. Conditio fuit, ut ob cladem ad Elorum, qua de in ſchol. ad *Pindari* Nemeon. Od. IX. v. 96., Syracuſani Camarinam, nuper everſam, Hippocrati bona fide reſtituerent, *Thucydid.* VI, 5.

56. Καὶ Κλεάνδρῳ] *Cleander*ne an *Caſſander* iuſto fuerit nomine, in MSS. diſſenſu non asſevero. Gelo, modo ne fallant ex *Timaeo* Schol. *Pindari*, utriusque tutorem egit: ſpecie tutelae, ut ſaepe ſimilis ambitionis alii, pupillorum cauſſae ſtuduit, reapſe ſuae: quae quidem, ut alia in re Oedipus Sophocleus, ΛΟΓΩι μὲν ἐσθλὰ, τοῖσι δ' ΕΡΓΟΙΣΙΝ κακὰ Oed. Col. v. 816.

61. Κυλλυρίων] Propius verum Καλλικυρίων aut Κιλλικυρίων. *Heſychio* certe et *Euſtathio*, leviter erranti, Κιλλικύριοι· *Suidae* Καλλικύριοι, ubi *L. Kuſterus* et vir eruditus *Miſcell. Nov.* T. I. p. 79. De Syracuſanorum Γαμόροις ſive Γεωμόροις *Valeſius* ad *Diodor.* T. II. p. 549. erudite.

61. Δούλων, καλεομένων δ. Κυλλυρίων] *Med.* Κιλλυρίων· ex his duabus tertia lectio formari poterit Κιλλικυρίων, meo iudicio hic etiam ſincera. Sic nomen et alibi ſcribitur, et apud *Heſych.* in ſua ſerie: Κιλλικύριοι, οἱ ἐπεισελθόντες γεωμόροι (—— ροις leg.) δοῦλοι δὲ ἦσαν οὗτοι καὶ τοὺς κυρίους ἐξέβαλον· praeter haec, iſta quoque *Zenobii* IV, 54., ſyllabam firmant, quae excidit apud *Herod.* ἡ αἰτία τῆς κλήσεως αὐτῶν, διὰ τὸ παντοδαποὺς εἰς τοῦτο συνελθεῖν, ὥστε τοὺς κυρίους (τοῖς κυρίοις leg.) ἐγκεῖσθαι· ſed apud *Zenob.* dicuntur Καλλικύριοι, ut in *Plutarchi* ſub nomine divulgatis a *Iac. Gronovio* proverbiis §. X, et aliquoties apud *Suidam*, qui teſtes excitat *Timaeum* et *Ariſtotelem* in Rep. Syracuſanorum: de his notavit quaedam vir D. in Miſc. Obs. N. I. p. 78. conf. *H. Stephani* ſchediasm. IV, 15. VALCKEN.

66. Γέλης ἐπικρατέων] Si participium ad ſuperius redeat ſtructura παρέλαβε τὰς Συρηκούσας ἐπικρατέων, Γέλης μὲν ——, nihil hic inconmodi: Sin, non male ἐπικρατέειν aut ἔτι κρατέειν cum *Abreſchio* pingetur. Cl. *Reiskii* aliud, ſed violentius, remedium in *Miſcell. Lips.* Vol. VIII. p. 486. Eiusdem et *Pavii* ἔσαν ἅπαντά οἱ αἱ Συρ. elegans, ſed minime, cum pronomen tacitum intelligatur, neceſſarium. Multa docti viri ad L. III, 157. nominati.

66. Γέλης μὲν ἐπικρατέων] Id est ἧς ἐπεκράτεε. *Gelam quidem, quam tenebat, minoris faciebat; hanc cum Hieroni fratri commiſiſſet gubernandam*, ὁ δὲ τὰς Συρηκούσας ἐκράτυνε. In his non egemus correctionis; ſed est in proximis leniſſima *Reiskii* mutatio legentis: καὶ ἔσαν ἅπαντά οἱ αἱ Συρήκουσαι· ubi omitteretur forte rectius articulus: *et omnia erant ei Syracuſae*: ſic recte vertit *St. Bergler.* ad *Alciphr.* p. 237. praeter illum multi hoc genus loquendi illuſtrarunt; locum huic ſimillimum protulit *G. Raphelius* Annot. in *Pauli* I. Ep. ad Cor. XV, 28. atque haec noſtra etiam valde accommoda *Dukerus* admovit his *Herodotum* imitantis *Thucydidae* VIII, c. 95., Εὐβοία γὰρ αὐτοῖς ἀποκεκλῃσμένης τῆς Ἀττικῆς πάντα ἦν· eodem caſu comitante *Herodotus* alibi: ἦν οἱ τὰ πάντα ἡ Κυνώ· et fortaſſe poſuerat, omiſſa quae nunc adest, praepoſitione ἐν, III, c. 157., πάντα δὴ ἦν τοῖσι Βαβυλωνίοισι Ζώπυρος. —— Quas maxime coluit Gelon, aliis urbibus poſthabitis, Syracuſae ſecundum *Herod.* παραυτίκα ἀνά τε ἔδραμον καὶ ἔβλαστον· ut de Lacedaemoniis ἀνά τε ἔδραμον αὐτίκα καὶ εὐθηνήθησαν, I, c. 66. *Damaſcius* apud *Suidam* in Γίσιος· ἀνέδραμέ τε καὶ εὐθήνησεν. In Ἀναδραμεῖν, pro αὐξηθῆναι adhibito, *Homerum* imitantur. Herodoteam tmeſin, Ionibus ferme ſolis et Poëtis uſitatam, ſaepius uſurpare non dubitavit *Eunapius*, in cuius Porphyrio p. 13. legitur: ἀνά τε ἔδραμε —— καὶ ἐπέδωκε. VALCKEN.

72. Τῶν ἀστῶν] Status his movetur, iniuria tamen, con-

Camarinæis. Necnon Megarenſium qui ſunt in Sicilia, quum obſeſſi ad deditionem veniſſent, locupletes quoque, qui et bellum ei intulerant, et ob id ſe perditum iri putabant, Syracuſas traducens, etiam cives fecit: at plebem Megarenſem, quæ belli movendi fuerat expers, quæque nihil mali ſe paſſuram expectabat, Syracuſas adductam venundedit, ea conditione, ut ex Sicilia exportaretur. Idem hoc fecit Eubœenſibus qui ſunt in Sicilia, postquam diſtinxiſſet. Hoc autem ideo de utriſque ſtatuit quod arbitraretur contubernium plebis rem eſſe moleſtiſſimam. Ea ratione magnus

157 tyrannus effectus est Gelon. Ad quem legati Græcorum, posteaquam Syracuſas venerunt et admitti contigit, ita loquuti ſunt; Lacedæmonii pariter et Athenienſes eorumque ſocii nos miſere ad te in ſocietatem aſſumendum adverſus barbarum: nam prorſus audiſti hunc irruentem in Græciam, ut vir Perſa iuncto pontibus Helleſponto, ſecum omnes orientis ex Aſia copias ducens, bellum inferat Græciæ; titulo quidem utens belli Athenis inferendi, ſed in animo habens omnem Græciam redigere in ſuam poteſtatem. Tu igitur, cui magna potentia adeſt, nec minima Græciæ portio, quum ſis Siciliæ princeps, ferto opem iis qui Græciam a ſervitute vindicant, eamque una cum illis liberato. Coacta enim cuncta Græcia, conſtabit magna manus, et ad pugnam pares erimus invadentibus nos: quod ſi e nobis alii proditores fuerint, alii nolint adiuvare, quod ſincerum ſupererit Græciæ, exiguum ſit; iam hoc periculum eſt ne omnis Græcia peſſum eat. Neque enim ſperaveris Perſam, ſi nos prœlio ſuperaverit, ad te non eſſe venturum: quin-

τὸ τοῖσι Καμαριναίοισι ἐποίησε. Μεγαρέας τε τοὺς ἐν Σικελίῃ, ὡς πολιορκεόμενοι ἐς ὁμολογίην προσεχώρησαν, τοὺς μὲν αὐτέων, παχέας, [a] ἀειραμένους τε πόλεμον αὐτῷ, καὶ [b] προσδοκέοντας ἀπολέεσθαι διὰ τοῦτο, ἄγων ἐς τὰς Συρηκούσας, πολιήτας ἐποίησε· τὸν δὲ δῆμον τῶν Μεγαρέων, οὐκ ἐόντα μεταίτιον τοῦ πολέμου τούτου, οὐδὲ προσδεκόμενον [c] κακὸν οὐδὲν πείσεσθαι, ἀγαγὼν καὶ τούτους ἐς τὰς Συρηκούσας, ἀπέδοτο ἐπ' ἐξαγωγῇ ἐκ Σικελίης. τὠυτὸ δὲ τοῦτο καὶ Εὐβοέας τοὺς ἐν Σικελίῃ ἐποίησε διακρίνας. ἐποίεε δὲ ταῦτα τούτους ἀμφοτέρους, νομίσας δῆμον εἶναι συνοίκημα [d] ἀχαριτώτατον. Τοιούτῳ μὲν τρόπῳ τύραννος ἐγεγόνεε μέγας ὁ Γέλων. τότε δ' ὡς οἱ ἄγγελοι τῶν Ἑλλήνων [e] ἀπίκατο ἐς τὰς Συρηκούσας, ἐλθόντες αὐτῷ ἐς λόγους, ἔλεγον τάδε, „Ἔπεμψαν ἡμέας Λακεδαιμόνιοι, καὶ [f] Ἀθηναῖοι καὶ οἱ τούτων σύμμαχοι, παραλαμψομένους σε πρὸς τὸν βάρβαρον. τὸν γὰρ ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα πάντως κου πυνθάνεαι, ὅτι Πέρσης ἀνὴρ [g] μέλλει, ζεύξας τὸν Ἑλλήσποντον, [h] καὶ ἐπάγων πάντα τὸν ἠῷον στρατὸν ἐκ τῆς Ἀσίης, [i] στρατηλατήσειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· πρόσχημα μὲν ποιεύμενος ὡς ἐπ' Ἀθήνας ἐλαύνει, ἐν [k] νόῳ δὲ ἔχων πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα ὑπ' ἑωυτῷ ποιήσασθαι. σὺ δὲ δυνάμιός τε ἥκεις μεγάλης, καὶ 432 μοῖρά τοι [l] τῆς Ἑλλάδος οὐκ ἐλαχίστη μέτα ἄρχοντί γε Σικελίης· βοήθει τε τοῖσι ἐλευθεροῦσι τὴν Ἑλλάδα, καὶ συνελευθέρου. ἁλὴς μὲν γὰρ γενομένη πᾶσα ἡ Ἑλλάς, [m] χεὶρ μεγάλη συνάγεται, καὶ ἀξιόμαχοι [n] γινόμεθα τοῖσι ἐπιοῦσι· ἢν δὲ [o] ἡμέων οἱ μὲν καταπροδιδῶσι, οἱ δὲ μὴ [p] θέλωσι τιμωρέειν, τὸ δὲ ὑγιαῖνον τῆς Ἑλλάδος ᾖ ὀλίγον, τοῦτο [q] δὴ ἤδη δεινὸν γίνεται, μὴ πέσῃ πᾶσα ἡ Ἑλλάς. μὴ γὰρ ἐλπίσῃς, ἢν ἡμέας καταστρέψηται ὁ Πέρσης μάχῃ κρατήσας, ὡς οὐκὶ ἥξει παρὰ σέ γε, ἀλλὰ „πρὸ

a Aſk. Med. Paſſ., ἀειρομένους ceteri. Vide ſupra C. 132. *b* Προσδοκῶντας ἀπολέσθαι *Arcb. V.* Similis inconſtantia C. 220. *c* Non eſt in *Arcb.* nec *Valla*: et poteſt intelligi. *d Arcb. V. Paſſ. Aſk. Brit. Stepb.* margo; alii cum *Ald.* ἀχαριστότατον. *e Med. Paſſ. Arcb. V. Aſk.*, ceterorum ἀπικέατο bonum aeque. *f* Ἀθηναῖοι καὶ οἱ σύμμαχοι τούτων *Arcb. V. Valla, Eton.*, Ἀθηναῖοι aberant tum παραλαψ. *g* Deſit *Arcb. V.* *h* Et haec copula illis abeſt. *i* Ἐστρατηλάτησεν iid., στρατηλατήσειν *Med. Aſk. Paſſ. Paris. B.*, στρατηλατέειν *Paris. A. Brit. Ald.* *k* Νῷ *Arcb.* *l* Omittitur ab *Arcb. Vind.* *m* Χειρὶ μεγάλῃ συλλέγεται iid., quo non utor. *n* Γενόμ. *Paſſ.* *o* Οἱ μὲν ἡμέων *Paſſ. Aſk.* *p* Θελήσωσι *Arcb. Vind.* *q* Abeſt *Arcb.*, δὴ *Vind.* quod opportunius: δὲ antea.

controverſia, ſiquidem ἀστῶν id vocabulum, ubi abeſſe alii iuberent, in Muſis ſaepe locum capeſſit. Hoc vide ex C. 170. αὐτέων τε Ταραντίνων καὶ Ῥηγίνων, οἳ ὑπὸ Μικύθου τοῦ Χοίρου ἀναγκαζόμενοι τῶν ΑΣΤΩΝ. Alia L. III, 123. IV, 33. IX, 93.

84. Συνοίκημα ἀχαριτώτατον] Spartani populum Atticum δῆμον ἀχάριστον, ob gratiam ſibi, uti prae ſe ferebant, non relatam, traducunt L. V, 91. Diverſiore paullo uſu plebs συνοίκημα ἀχαριτώτατον, quia tyrannis inſuavis illa et minime iucunda, quippe qua οὐδὲν ἀξυνετώτερον οὐδὲ ὑβριστότερον, de Megabyzi Perſae ſententia, L. III, 81. Inſtaurata vox memorem L. I, 207. non anget.

88. Καὶ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ τούτων] Additis Athenienſibus, quos neglectos ſeries et MSS. noluerunt, ſermo nunc inſtructior: adfuiſſe autem Athenienſium legatum C. 161. atque ex *Ephoro* ſcholiaſtes *Pindari* Pyth. Od. I. prope fin. clamat. Porro τὸν ἐπιόντα, ne qui adhaereſcant, ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα repetit C. 177. Cetera culte variegatam orationem ſiſtunt, aliorum decurſuram more, πάντως κου πυνθάνεαι ὅτι Πέρσης ἀνήρ, ἐπιὼν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, μέλλει, ζεύξας ——. Non diſſimiles figurandae dictionis modos Cl. *Abreſcb.* Diluc. Thucyd. p. 104. et ad *Ariſtaeneti* L. I. Epiſt. 5. conduxit.

90. Τὸν γὰρ ἐπιόντα] Non neſcio quomodo γὰρ iſthac in ſede poſſit defendi, neque adeo iſta I, c. 163. πυθόμενος τὸν Μῆδον παρ' αὐτῶν ὡς αὔξοιτο· ſed quia centenis, quae horum dantur ſimilia, nihil ineſſe puto, quod ad haec reſpondeat, placet elegantiſſimi *Giſberti Koenii* noſtratis coniectura voculam γὰρ transponentis hoc modo: Ἔπεμψαν ἡμέας Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀθηναῖοι (has voces praebent Codd.) —— παραλαμψομένους σε πρὸς τὸν βάρβαρον τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· πάντως γάρ κου πυνθάνεαι, ὅτι Πέρσης ἀνὴρ ——.
VALCKEN.

96. Δυνάμιός τε ἥκεις μεγάλης] Sentio aliquid hoc loco turbati. Semper tali in re δυνάμιός τε εὖ ἥκεις, aut etiam πόρρω. Edito geminum equidem haud reminiſcor. Corrigitur a *Reiskio* ἥκεις μεγάλως, plaudente *Abreſcbio* Dil. Thucyd. p. 121., ſine exemplo tamen.

96. Σὺ δὲ δυνάμιος] Emendandum cenſeo, σὺ δὲ δυνάμιός τε εὖ ἥκεις, καὶ —— eiecta voce μεγάλης, quae forſan ex interpretamento, μεγάλην ἔχεις, nata contextum irrepſit: μεγάλως legenti *Reiskio* ſuffragatur *Abreſcbius* Diluc. *Tbucyd.* p. 121., ſed conſtans in hac formula repugnat uſus: ἔχειν in talibus quaevis adverbia ſibi patitur adiungi; ſed ἥκειν ferme tantum εὖ admiſit. Ut Graece non dicitur χρημάτων εὖ ἥκεις μεγάλων, ſic neque δυνάμιος εὖ ἥκεις μεγάλης· obmoveri non debet illinc diverſum quod legitur VIII, c. 111. Quinquies uſurpatum *Herodoto*, εὖ ἥκειν, totidem vicibus *Aelianus* repraeſentavit, cuius loca dedit *L. Bos* ad *Luciani*, μορφῆς μὲν εὖ ἥκοντας, T. II. p. 469. apud *Suid.* in Εὐτόνιος legitur et γένους εὖ ἥκων· φύσεως εὖ ἥκοντα dixit *Philoſtr.* V. A. VIII, c. 18. *Hyperides* πιθανότητος εὖ ἥκει iuxta *Demetrium Magneſium* ap. *Dionyſ. Halic.* II. p. 179, 40. *D. Heinſii* coniectura in *Theocr.* XIII, ℣. 15., magis videretur probabilis, ſi ſcripſiſſet: Αὐτῶ δ' — (id eſt ἑαυτοῦ) εὖ ἥκων ἐς ἀλαθινὸν ἄνδρ' ἀποβαίη· ἑωυτῶν εὖ ἥκοντες Aſſyrii dicuntur Noſtro I, c. 102. *Thomas M.* in Ἥκω locutionem, φρενῶν εὖ ἥκει, comparat cum Homerica τόξων εὖ εἰδὼς, quam ſimileſque nobis explanavit *Ti. H.* ad *Thom.* in Γεγυμνασμένος ῥητορικῆς.
VALCKEN.

10. Πολ-

„πρὸ τούτου φύλαξαι. Βωθέων γὰρ ἡμῖν σεωϋτῷ τιμωρέεις· τῷ δὲ [a] εὖ βουλευθέντι πρήγματι τελευτὴ ὡς τὸ ἐπίπαν χρηστὴ ἐθέλει ἐπιγίνεσθαι." Οἱ μὲν ταῦτα [b] ἔλεγον. Γέλων δὲ πολλὸς ἐνέκειτο λέγων τοιάδε, „Ἄνδρες Ἕλληνες, λόγον ἔχοντες πλεονέκτην, ἐτολμήσατε ἐμὲ σύμμαχον ἐπὶ τὸν βάρβαρον παρακαλέοντες ἐλθεῖν· αὐτοὶ δὲ, ἐμεῦ πρότερον δεηθέντος βαρβαρικοῦ στρατοῦ συνεπάψασθαι, ὅτε μοι πρὸς Καρχηδονίους νεῖκος συνῆπτο, ἐπισκήπτοντός τε τὸν Δωριέος τοῦ Ἀναξανδρίδεω πρὸς [c] Ἐγεσταίων φόνον ἐκπρήξασθαι, ὑποτείνοντός τε τὰ ἐμπόρια συνελευθεροῦν, ἀπ' ὧν ὑμῖν μεγάλαι [d] ὠφελίαι τε καὶ [e] ἐπαυρήσιες γεγόνασι· οὔτε ἐμεῦ εἵνεκα ἤλθετε βοηθήσοντες, οὔτε τὸν Δωριέος φόνον ἐκπρηξόμενοι· τὸ δὲ κατ' ὑμέας, τάδε πάντα ὑπὸ βαρβάροισι νέμεται. ἀλλ' εὖ γὰρ ἡμῖν καὶ ἐπὶ τὸ ἄμεινον κατέστη· νῦν δὲ ἐπειδὴ περιελήλυθε ὁ πόλεμος καὶ ἀπῖκται ἐς ὑμέας, οὕτω δὴ Γέλωνος μνῆστις γέγονε. ἀτιμίης δὲ πρὸς ὑμέων κυρήσας, οὐκ ὁμοιώσομαι ὑμῖν, ἀλλ' ἕτοιμός εἰμι βοηθέειν, παρεχόμενος διηκοσίας τε τριήρεας, καὶ δισμυρίους ὁπλίτας, καὶ δισχιλίην ἵππον, καὶ δισχιλίους τοξότας, καὶ δισχιλίους σφενδονήτας, καὶ δισχιλίους ἱπποδρόμους ψιλούς· σῖτόν τε ἁπάσῃ τῇ Ἑλλήνων στρατιῇ, ἔστ' ἂν διαπολεμήσωμεν, ὑποδέκομαι παρέξειν. ἐπὶ δὲ λόγῳ τοιῷδε τάδε ὑπίσχομαι, ἐπ' ᾧ στρατηγός τε καὶ ἡγεμὼν τῶν Ἑλλήνων [f] ἔσομαι πρὸς τὸν βάρβαρον· ἐπ' ἄλλῳ δὲ λόγῳ οὔτ' ἂν αὐτὸς ἔλθοιμι, οὔτ' ἂν ἄλλους πέμψαιμι". Ταῦτα ἀκούσας οὔτε ἠνέσχετο ὁ Σύαγρος, εἶπέ τε τάδε, „[g] Ἦ κε μέγ' οἰμώξειεν ὁ Πελοπίδης Ἀγαμέμνων, πυθόμενος Σπαρτιήτας τὴν ἡγεμονίην [h] ἀπαραιρῆσθαι ὑπὸ Γέλωνός τε καὶ Συρηκουσίων. ἀλλὰ τούτου μὲν τοῦ λόγου μηκέτι μνησθῇς, ὅκως τὴν ἡγεμονίην τοι [i] παραδώσομεν.
433 ἀλλ' εἰ μὲν βούλεαι βοηθέειν τῇ Ἑλλάδι, ἴσθι ἀρξόμενος ὑπὸ Λακεδαιμονίων. εἰ δ' ἄρα μὴ δικαιοῖς ἄρχεσθαι, [k] σὺ δὲ μὴ βοηθέειν". Πρὸς ταῦτα ὁ

quinimo hoc ante caveris: nobis namque opem ferendo, temetipsum tutaris. Rei bono conſilio geſtæ ſalubris plerumque vult adeſſe exitus. Hæc legati dixere. Sed 158
Gelon vehemens erat in urgendo, utens hac oratione; Viri Græci, inſolentem habetis orationem, qui auſi eſtis me adire, hortantes ad ineundam adverſus barbarum ſocietatem: at vos ipſi quum orarem prius adverſus exercitum barbaricum iuvare bellum, quod mihi erat cum Carthaginenſibus; etiam quum obteſtarer ut ultio necis Dorici Anaxandridæ filii de Egeſtanis exigeretur; quin et quum offerrem me adiutorem ad liberanda emporia, unde vobis magna emolumenta atque commoditates provenerant, vos neque mei cauſa auxilii, neque ultionis de nece Dorici exigendæ venire voluiſtis. Itaque quod ad vos pertinet, omnia hæc a barbaris obtinentur. Verum nobis hæc bene et in melius reciderunt: nunc autem postquam circumiit bellum, atque vos attigit, ita demum Gelonis memoria fit. Sed in contemptum apud vos lapſus, non ero veſtri ſimilis; ſed paratus ſum ferre opem collaturus ducentas triremus, et viginti millia gravis armaturæ, ac duo millia equitum, totidem ſagittariorum, totidem funditorum totidemque curſores equeſtres leviter armatos. Sed et rem frumentariam cunctis Græciæ copiis, donec fuerit debellatum, ſuppeditaturum recipio. Cæterum ea lege hæc polliceor, ut ego ſim adverſus barbarum Græcorum dux et imperator: aliter neque ipſe venirem, neque alios mitterem. Ea Syagrus audiens, non tulit; 159
ſed, o quam eiularet, inquit, Pelopides Agamemnon, ſi audiret Spartiatas imperio ſpoliatos eſſe ab Gelone atque Syracuſanis. Tu vero ne feceris huius rei mentionem amplius, ut nos tibi tradamus ducatum; ſed ſi tibi animus eſt opem ferendi Græciæ, eſto dicto audiens Lacedæmoniis: ſi dedignaris mandari, opem ne feras. Ad 160
hæc

a Deſit *Arch.* *b* Αὐτὰ id. et deinceps πολύς. *c* Ἐγεσ. *Arch. Valla*: et bene. Αἰγεσ. prius. *d* Ὠφελίαι *Arch. Ask.*; alii ὠφελείαι. *e* Ἐπαυρέσιες *Vind.*, in *Arch.* ἐπάρκεσις. *f* Ἔσομαι *Paſſ. Arch. V. Ask. Brit. Steph.* margo, *Valla*: quos ſequor. olim γενήσομαι. *g* Citat *Euſtath.* ad Poët. p. 670, 57. *h* Ἀφαιρεῖσθαι mutata Ionica ſpecie *Euſtath.*, ἀπαραιρεῖσθαι *Ald. Brit. Paris. A. B.*, ὑπαιρεῖσθαι *Vind. Arch.*, ἀπαραιρῆσθαι *Med. Paſſ. Ask.* *i* Παραδώσομεν *Arch.*, bene: alii παραδώσωμεν. *k* Σὺ δὲ μὴ βοηθέειν *Arch. Vind.*, μὴ quoque *Brit.*, μὴ δὲ *Ask. Ald.* Prius erat μηδὲ βοήθει.

10. Πολλὸς ἐνέκειτο λέγων] Latina *Vallae* inmutata a *Gronovio* ſunt. Convenit ex parte πολλὸς ἦν λισσόμενος ὁ ξεῖνος L. IX, 90. et L. VIII, 59. πολλὸς ἦν ὁ Θεμιστοκλέης ἐν τοῖσι λόγοισι· pleniſſime *Dionis* hoc *Caſſii* L. XLII. p. 221 Ed. *Steph.* καὶ ὅτι ΠΟΛΥΣ ΕΝΕΚΕΙΤΟ τό, τε τοῦ Καίσαρος ὄνομα ἐπικαλούμενος *M. Caecilius.*

16. Πρὸς Ἐγεσταίων] De his infeliceque Dorici interitu L. V, 46. Ex ſchedis ὠφελίαι, veluti eodem libro C. 98., placuerunt, neque damnabiles ἐπαυρέσιες, uſu *Thucydidis* II, 53., quamquam ſimilis ibi ſcriptionis variatio, munitae.

17. Ὑποτείνοντος] Ἐλπίδα δηλοῦντι· prout recte ſupplet *Schol.* in *Thucyd.* VIII, c. 48. In *Ariſtoph.* Ach. ℣. 657., Ὑποτείνων μισθοὺς redditur ὑπισχνούμενος a *Schol.* et *Suida*; qui *Philoſtrato* tribuit, quae ſunt *Syneſii* Ep. 105. p. 247. A. —— In iſtis infra, οὕτω δὴ Γέλωνος μνῆστις γέγονε, locum invenit obſervatio *Demetrii* περὶ Ἑρμ. §. 57. vid. Clar. *Io. Taylor* in *Demoſth.* Midian. p. 299, 300. VALCKEN.

27. Διηκοσίας τε τριήρεας] Armaſſe Gelonem διηκοσίας ναῦς καὶ δισχιλίους ἱππεῖς καὶ πεζοὺς μυρίους ex *Ephoro* Critici produnt ad *Pindari* Od. Pyth. I., longe infra catalogum, quem hic annumeravit. Si verum eſt, Dionyſium lapſis aliquot annis ex una Syracuſana civitate C. et XX. M. peditum, XII. M. equitum, naveſque longas CCCC. in aciem emiſiſſe ap. *Diodorum* L. II, 5., magnifica haec promiſſa inani iactantiae non erunt imputanda.

37. Ἦ κε μέγ' οἰμώξειεν] Manifeſta adumbratio Homerei Ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων Ἱππηλάτα Πηλεὺς *Iliad.* H, 125. Quod deinceps ex *Med.* et aliis ἀπαραιρῆσθαι qua tandem re vulgatum exſuperet, non video; inconmoda quoque coalita ſyllaba.

37. Ἦ κε μέγ' οἰμώξειεν] *Homerici* verſus eſt parodia ex Il. H, 125., Ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεύς· ſententiae non illa multum diſſimilis in Il. A. ℣. 255., Ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος· ad *Homerum* Herodotea comparavit *Euſtath.* in Il. H. p. 540., καὶ παρ' Ἡροδότῳ εὕρηται σχῆμα ὅμοιον τῷ Ὁμηρικῷ &c. VALCKEN.

44. Σὺ δὲ μὴ βοηθέειν] Premo veſtigia probatorum Codd., ipſiusque Scriptoris L. III, 134. σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι, et parili ſaepe modo. Vid. L. IV, 128. Mox ἐπεστραμμένους τοὺς λόγους dicta aſpera fuiſſe autumo: quo ſenſu λόγων μᾶλλον ἐπεστραμμένων Themiſtocles acerbius locutus L. VIII, 62. et Demoſthenis σεμνότης ἐπεστραμμένη aſperior, diſcrepans ab Iſocratea, quippe quae ἁβροτέρα καὶ ἡδίων in *Philoſtrati* L. I. Vit. Soph. p. 504., ubi bene *Olearius.* Hoc amplius, praetuli ex *Stobenſi* et ſcriptis in Gelonis reſponſo οὔ με ἐπείσας· neque enim de futuro ſermo.

44. Σὺ δὲ μὴ βοηθέειν] Reſtituetur ex Codd. vid. Clar. Editor in p. 30, n. 98. et 336, 37. —— Mox pro τὸν, τὸ τελευταῖον σφι τόνδε ἐξέφηνε λόγον, legi mavult *Koenius.* —— Ὀνείδεα κατιόντα ἀνθρώπῳ φιλέει ἐπανάγειν τὸν θυμὸν et ſeqq. proſtant et apud *Stobaeum* p. 171, 11. p. 173, 32. *AEſchines* de Falſa Leg. p. 48, 11. τὸ ψεῦδος, inquit, ὄνειδος οὐ περαιτέρω τῆς ἀκοῆς ἀφικνεῖται· iuxta Xerxen *Herodoti* VII, c. 39., ἐν τοῖσι

ὦτα

hæc Gelon ubi vidit verba Syagri averſa, hanc ad extremum protulit orationem, Hoſpes Spartiata, contumeliæ homini immiſſæ ſolent irritare indignationem: tu tamen contumelias in verbis invehens, non induxiſti me, ut vicem meam indecorus ſim. Sed ubi vos ita ducatum amplectimini, me magis quam vos decet illum amplecti, qui multo maiorum copiarum imperator ſum ac plurium navium. Ceterum, quoniam vobis oratio iſta tam difficilis accidit, nos aliquantum a ſuperiore oratione decedemus. Si vos terreſtribus copiis præfueritis, ego nauticis præero: ſin vos mari imperitare iuvat, ego terreſtribus volo. Ex quo oportet vos aut ad alterutram harum conditionum accedere, aut tantis ſociis deſtitutos abſcedere. Hanc Gelon condicionem offe-
161 rebat. Cui legatus Athenienſis, Lacedæmoniorum legatum antevertens, ita reſpondit, Rex Syracuſanorum, Græcia nos ad te miſit, non imperatoris indiga, ſed exercitus: tu vero præ te fers non miſſurum te exercitum, niſi ſis Græciæ dux; videlicet ut illius exercitui imperes affectas. Itaque quatenus quidem cuncto Græcorum exercitui præeſſe poſtulabas, ſufficiebat nobis Athenienſibus ſilentium agere, intelligentibus Laconem fore idoneum ad reddendam de utriſque rationem: quoniam vero deiectus ab imperio ſummo omnium poſcis ut imperio claſſis præſis, ita habeto: nos, etiam ut Lacon permittat, non eſſe permiſſuros præeſſe te claſſi: noſtrum enim munus hoc eſt, niſi Lacedæmonii id velint: quibus præeſſe claſſi volentibus non contradicimus, alteri vero concederemus nemini: nam fruſtra maritimas copias Græcorum plurimas poſſideremus, ſi Syracuſanis imperio ce-

Γέλων, ἐπειδὴ ὥρα ἀπεστραμμένους τοὺς λόγους τοῦ Συάγρου, τὸν τελευταῖον σφι τόνδε ἐξέφαινε λόγον. „ [a] Ὦ ξεῖνε Σπαρτιῆτα, ὀνείδεα κατιόντα ἀνθρώπῳ, φιλέει ἐπανάγειν τὸν θυμόν· σὺ μέντοι ἀποδεξάμενος ὑβρίσματα ἐν τῷ λόγῳ, [b] οὔ με ἔπεισας ἀσχήμονα ἐν τῇ ἀμοιβῇ γενέσθαι. ὅκου δὲ ὑμεῖς οὕτω περιέχεσθε τῆς ἡγεμονίης, οἰκὸς καὶ ἐμὲ μᾶλλον ὑμέων περιέχεσθαι, στρατιῆς τε ἐόντα πολλαπλασίης ἡγεμόνα, καὶ νεῶν πολὺ πλεύνων. ἀλλ᾽ ἐπεί τε ὑμῖν [c] ὁ λόγος οὕτω προσάντης κατίσταται, [d] ἡμεῖς τι ὑπείξομεν τοῦ ἀρχαίου λόγου· εἰ τοῦ μὲν πεζοῦ ὑμεῖς ἡγέοισθε, τοῦ δὲ ναυτικοῦ ἐγώ· εἰ δὲ ὑμῖν ἡδονὴ τοῦ κατὰ θάλασσαν ἡγεμονεύειν, τοῦ πεζοῦ ἐγὼ θέλω. καὶ ἢ τούτοισι ὑμέας χρεὸν ἐστὶ [e] ἀρέσκεσθαι, ἢ ἀπιέναι συμμάχων τοιῶνδε ἐρήμους". Γέλων μὲν δὴ ταῦτα προετείνετο. Φθάσας δὲ ὁ Ἀθηναίων ἄγγελος τὸν Λακεδαιμονίων, [f] ἀμείβετό μιν τοῖσδε, „ Ὦ βασιλεῦ Συρηκουσίων, οὐκ ἡγεμόνος δεομένη ἡ Ἑλλὰς ἀπέπεμψεν ἡμέας πρὸς σέ, ἀλλὰ στρατιῆς· σὺ δὲ ὅκως μὲν στρατιὴν πέμψῃς μὴ ἡγεύμενος τῆς Ἑλλάδος, οὐ [g] προφαίνεις· ὡς δὲ στρατηγήσεις αὐτῆς, γλίχεαι. ὅσον μέν νυν παντὸς τοῦ Ἑλλήνων στρατοῦ ἐδέου ἡγέεσθαι, ἐξήρκεε ἡμῖν τοῖσι Ἀθηναίοισι ἡσυχίην [h] ἄγειν, ἐπισταμένοισι ὡς ὁ Λάκων ἱκανός τοι ἔμελλε ἔσεσθαι καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἀπολογεύμενος. ἐπεί τε δὲ ἁπάσης ἀπελαυνόμενος, [i] δέεαι τῆς [k] ναυτικῆς ἄρχειν, οὕτω ἔχει τοι, οὐδ᾽ ἢν ὁ Λάκων ἐπίῃ τοι ἄρχειν αὐτῆς, ἡμεῖς ἐπήσομεν· ἡμετέρη γάρ ἐστι αὕτη γε μὴ αὐτέων βουλομένων Λακεδαιμονίων. τούτοισι μὲν ὦν ἡγέεσθαι βουλομένοισι οὐκ ἀντιτείνομεν, ἄλλῳ δὲ παρήσομεν οὐδενὶ ναυαρχέειν. μάτην [l] γὰρ ἂν ὧδε πάραλον Ἑλλήνων στρατὸν πλεῖστον εἴημεν [m] ἐκτημένοι, εἰ Συρηκουσίοισι ἐόν-

„ τες

[a] Citavit *Stob.* Serm. xix. p. 171. [b] Οὐ μ᾽ ἔπεισας *Stob.*, οὐκ ἔπεισας *Arch.*, οὐ μὴ ἔπεισας *Vind. Valla*; antea πείσεις. [c] Ὁ λόγος *Arch. V. Ask. Brit.*, deerat ὁ. mox προσάντης *Paſſ.* [d] Ἡμεῖς τι ὑπ. *Arch. Valla*; quod verum: vid. C. 149., ἡμεῖς τοι antea. [e] Ἀρκέεσθαι *Arch. V. Valla.* [f] Ἀμείβετό μιν *Paſſ. Ask. Brit.* ora *Steph. Arch. V.*, ſed qui ambo τοιάδε· olim ἀμείβεται τοῖσδε tantum. [g] Προφαίνῃ *Vind. Arch.* et mox στρατηγήσῃς. [h] Ἄγειν ora *Steph. Arch. V. Paſſ. Ask. Brit.*, alii ἔχειν. Vid. ſupr. C. 11. [i] Δέῃ *Arch. Vind.* [k] Iid. et *Med. Ask. Paſſ. Brit.*, alii cum *Aldo* ἀρχῆς interſerunt. [l] Γὰρ ὧδε γε παρ᾽ ἄλλων *Arch. V.*, παρ᾽ ἄλλων etiam *Brit. Valla.* Πάραλον alii et *Th. Mag.* in Παράλιος. [m] Κεκτημ. *Arch. V.*, melius *Euſtath.* ad Hom. p. 759, 41. et *Thom. M.*

ὡσὶ τῶν ἀνθρώπων οἰκέει ὁ θυμός. Cum hoc Gelonis, dictum iratae Tomyridis comparandum eſt ex L. 1, c. 212., οὕτω μαίνεσθε ὥστε, κατιόντος τοῦ οἴνου ἐς τὸ σῶμα, ἐπαναπλώειν ὑμῖν ἔπεα κακά. Noſtro loco poſitum in medio pertinet ad utrumque, ni fallor, ἀνθρώπῳ· nam et ὀνείδεα dici poſſunt κατιόντα ἀνθρώπῳ, pro ἐς ἄνθρωπον· apud *Thucyd.* veram lectionem Codex optimus ſervavit p. 53, 78. Non mirabor, ſi cui placebit ἀνθρώπων· ut convitia per aures immiſſa dicantur κατιόντα, *in pectus* ſive ἐς τὸν θυμόν· *iram in pectore* Plato, *cupiditatem ſubter praecordia locavit.* —— Paulo poſt vidit *Koenius* ſcribendum: ἡμεῖς τι ὑπείξομεν. VALCKEN.

58. Χρεὸν ἐστὶ ἀρέσκεσθαι] Animus in ἀρκέεσθαι magis, quam ἀρέσκεσθαι vergit, motus iſtis L. ix, 32. οὐδ᾽ οὕτω ἔφη ἔτι ΑΡΚΕΕΣΘΑΙ τούτοισι μούνοισι. Accedunt ἀρκεύμενοι τοῖς παροῦσι in *Teletis* fragmento ap. *Stob.* Serm. xcv. p. 523. et Epiſt. ad *Hebraeos* C. xiii, 5. Nemini tamen praeſcribo. Mox ἀμείβετό μιν τοῖσδε aſpernandum non videbatur. Huiusmodi L. 1, 35. Κροῖσος δέ μιν ἀμείβετο τοῖσδε.

58. Ἢ τούτοισι ὑμ. χρ. ἐ. ἀρέσκεσθαι] *Aut haec vobis oportet placeat conditio*, ἀρκέεσθαι, quod, *Vallae* lectum, dat *Arch.* plures ſi habent Codd. optio difficilis erit inter iſta duo; ut et in his apud *Stobaeum* (p. 4, 27.) *Democriti* ἐπὶ τοῖς δυνατοῖς δεῖ ἔχειν τὴν γνώμην, καὶ τοῖς παρεοῦσιν ἀρκέεσθαι· ſcribendumne totidem ſit literis ἀρέσκεσθαι, an, una detrita, ἀρκέεσθαι; utrumque recepit uſus. *Contentum ſuis rebus eſſe* vulgo certe dicebatur ἀρκεῖσθαι τοῖς παροῦσιν· ut in Ep. ad *Hebr.* xiii, 5., et in locis adſcriptis a *Wetſtenio:* idem *Iſocrati* ſaepe στέργειν τοῖς παροῦσι· ἀγαπᾶν τοῖς ὑπάρχουσι, *Lyſiae*; ſi huius eſt ὁ ἐπιτάφιος λόγος, quod non opinor: aliis ἀρέσκεσθαι τοῖς παροῦσι. Poſtremum hoc veteribus iſta ſtructura multo eſt uſitatius, quam ἀρκεῖσθαι· *Thucyd.* ii, c. 68., οὐκ ἀρεσκόμενος τῇ ἐν Ἄργει καταστάσει· viii, c. 84. *Lucian.* 1, p. 648. ii. p. 639. *Longin.* xxxiii, 5., ἥκιστα τοῖς πταίσμασιν ἀρεσκόμενος· quin ipſi *Herodoto*, iv, c. 78., διαίτῃ οὐδαμῶς ἠρέσκετο Σκυθικῇ· iii, c. 34., οὐκ ἀρεσκόμενος τῇ κρίσει· at alterum illud apud Noſtrum etiam invenitur ix, c. 32., οὐδ᾽ οὕτω ἔφη ἔτι ἀρκέεσθαι τούτοισι μούνοισι. —— Mox Herodotea, Γέλων μὲν δὴ ταῦτα προετείνετο, non male cepit *Valla:* v, c. 24., τάδε τοι ἐγὼ προτείνομαι· paſſivo ſignificatu, δυοῖν πραγμάτων προτεινομένων, ſcripſit *Iſocrates* in Panathen. p. 257. A. VALCKEN.

72. Οὕτω ἔχει τοι] Laurentius vertit, ceu ſcriptum οὕτω ἔχει τοι inveniſſet, quod Codd. reſpuunt, minime tamen inprobum. Vulgatum vult, *ita ſeſe res habet*; tum ſequi debuit, ὡς οὐδ᾽ ἢν —— *ut etiamſi* ——. Eadem ſentiunt *Reiskius* et *Abreſchius.* Poſt nonnulla παρ᾽ ἄλλων Ἑλλήνων στρατὸν male *Valla* et conſentanei. Maritimas civitatis ſuae copias orator Atticus negligere haud potuit.

78. Εἰ Συρηκουσίοισι ἐόντες Ἀθ.] Superbum oratoris Attici dictum infregit hinc meo quidem arbitratu alieniſſima vocula εἰ, quae, ex vicino ες facile nata, quo hic ponitur modo conſtrui non ſolet. Quae praecedunt ſic ſunt iungenda: ἄλλῳ δὲ παρήσομεν οὐδενὶ ναυαρχέειν· μάτην γὰρ ἂν —— εἴημεν κεκτημένοι· hic plena ponenda eſt diſtinctio. Novam periodum orator animoſus ſic orditur: Συρηκουσίοισι, ἐόντες Ἀθηναῖοι, συγχωρήσωμεν τῆς ἡγεμονίης; *Nos, qui ſumus Athenienſes, Syracuſanis cederemus principatu!* Pendet modus ſubiunctivus, συγχωρήσωμεν, a ſuppreſſis, θέλεις, vel βούλει ἵνα ——. Vehementiam dicti ſentient, qui vel ad ſimi-

„τες Ἀθηναῖοι [a] συγχωρήσωμεν τῆς ἡγεμονίης, ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μοῦνοι δὲ ἐόντες οὐ μετανάσται Ἑλλήνων. τῶν καὶ Ὅμηρος ὁ ἐποποιὸς ἄνδρα ἄριστον ἔφησε ἐς Ἴλιον ἀπικέσθαι, τάξαι τε καὶ διακοσμῆσαι στρατόν. οὕτω οὐκ ὄνειδος ἡμῖν ἐστι οὐδὲν [b] λέγειν ταῦτα". Ἀμείβετο Γέλων τοῖσδε, „Ξεῖνε Ἀθηναῖε, ὑμεῖς οἴκατε [c] τοὺς μὲν 434 ἄρχοντας ἔχειν, τοὺς δὲ [d] ἀρξομένους οὐκ ἕξειν. ἐπεὶ τοίνυν οὐδὲν [e] ἐπιέντες ἔχειν τὸ πᾶν ἐθέλετε, οὐκ ἂν φθάνοιτε τὴν ταχίστην ὀπίσω ἀπαλλασσόμενοι, καὶ ἀγγέλλοντες τῇ Ἑλλάδι ὅτι ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸ ἔαρ αὐτῇ ἐξαραίρηται". οὗτος δὲ ὁ νόος [f] τοῦδε τοῦ ῥήματος, τὸ ἐθέλει λέγειν. δῆλα γὰρ [g] ὡς ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐστὶ τὸ ἔαρ δοκιμώτατον, τῆς δὲ τῶν Ἑλλήνων στρατιῆς, τὴν ἑωυτοῦ στρατιήν. [h] στερισκομένην ὦν τὴν Ἑλλάδα τῆς ἑωυτοῦ συμμαχίης, εἴκαζε ὡς εἰ τὸ ἔαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐξαραιρημένον εἴη. Οἱ μὲν δὴ τῶν Ἑλλήνων ἄγγελοι [i] τοσαῦτα τῷ Γέλωνι χρηματισάμενοι ἀπέπλεον. Γέλων δὲ πρὸς ταῦτα δείσας μὲν περὶ τοῖσι Ἕλλησι μὴ οὐ [k] δυνέωνται τὸν

cederemus, qui ſumus Athenienſes, antiquiſſimæ originis gens, ſolique Græcorum qui nunquam ſolum vertimus: e quibus virum inſtruendo ornandoque exercitu aptiſſimum Homerus etiam verſificator ait Ilium veniſſe. Adeo non eſt dedecus nobis iſta commemorare. His Ge- 162
lon iſta reſpondit, Hoſpes Athenienſis, vos qui præſint habere videmini; quibus præſint nequaquam. Quocirca quum nihil cedentes totum obtinere velitis, quamcelerrime hinc retro abſcedatis, renunciaturi Græciæ, ver ex anno illi exemptum eſſe. Cuius dicti ſenſus hic eſt, quem vult dicere; conſtat enim probatiſſimam anni partem eſſe ver; talem eſſe ſuum exercitum in exercitu Græcorum. Igitur ſi Græcia privaretur ſua ſocietate, quaſi quoddam ver ex anno ſublatum eſſe coniectabat. Hoc reſpon- 163
ſo Gelonis accepto legati Græcorum abnavigarunt. Post hæc Gelon timens quidem ille Græcis, ne ſuperare barbarum

a Συγχωρήσομεν *Arch. Vind.* *b* Λέγειν ταῦτα ora *Steph. Arch. V. Paſſ. Ask. Brit.*, quibus obtempero: τὰ τοιαῦτα olim. *c* Τοὺς μὲν *Arch. V.*, deerat μὲν antea. *d* Ἀρχομένους οὐκ ἔχειν ἐπεὶ *Arch.* ora *Steph. Brit.*, τοὺς δὲ ἀρξομένους οὐκ ἔχειν ἐπεὶ *Vind.*, τοὺς δὲ ἀρχομένους οὐκ ἕξειν *Fragm. Paris.*, in *Med. Paſſ. Ask.* ἀρξομ. οὐκ ἕξειν ἐπεί. olim ἕξειν οὐκέτι ἐπεί. *e* Ὑπιέντες *Arch. V. Paris. A. B. Brit. Ald. Valla*, ſequens ἔχειν deest *Arch.* *f* Τοῦδε τοῦ *Arch.*, quod melius: antea τοῦ tantum; tum τόδε ἐθ. *g* Deſit *Arch. V.* *h* Καὶ συμμαχίην στερισκομένης εἴκασεν ὡσεὶ τὸ ſic *Arch.* *i* Τοιαῦτα *Paſſ. Ask.* margo *Steph.* *k* Δύνωνται *Med. Paſſ. Ask. Suid.* in Δείσαντες, δυνέωνται *Arch. V.*, ob Ionismum recte. Vid. *Gronov.* ad L. IV, 97. δύνανται antea.

ſimilia, vel ad haec attenderunt *Demoſthenis* p. 49, 8., ἀξιοῦν Ἀθηναίους ὄντας πρὸς τὸν ἐκ Πέλλης ὁρμώμενον περὶ τῶν νήσων διαδικάζεσθαι p. 116, 35. ὑμεῖς δὲ, ὄντες Ἀθηναῖοι, βάρβαρον ἄνθρωπον καὶ ταῦτα γυναῖκα φοβηθήσεσθε; Tale quid indicatum voluit *Thucyd.* VI, c. 59., ubi Hippias Acantidae filiam ſuam Archedicen, Ἀθηναῖος ὢν Λαμψακηνῷ ἔδωκεν. Quantam hic vim nomen haberet Ἀθηναίων mox explicat Athenienſis, ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μοῦνοι δὲ ἐόντες οὐ μετανάσται Ἑλλήνων quae tractavit clariſſ. *Weſſel.* ſupra p. 26. *Plutarch.* de Exil. p. 604. D. τίς εἴρηκε τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος ἐγκώμιον τοιοῦτον οἷον Εὐριπίδης; Ἧι πρῶτα μὲν λεὼς οὐκ ἐπακτὸς ἄλλοθεν, Αὐτόχθονες δ' ἔφυμεν· αἱ δ' ἄλλαι πόλεις, Πεσσῶν ὁμοίως διαφορηθεῖσαι βολαῖς, Ἄλλαι παρ' ἄλλων εἰσὶν εἰσαγώγιμοι. *Euripidis* iſta, nobis ex Erechtheo ſervata, minus ſincera proſtant in orat. *Lycurgi* p. 160. VALCKEN.

81. Οὐ μετανάσται] Supra L. I, 56. Mox Meneſthea indicari *Galeus* admonuit, Poëta conſentiente *Iliad.* B, 554.

85. Τοὺς μὲν ἄρχοντας] Inſertam vocem requirebant ſequentia, in quibus Cl. *Gronovii* ex ſchedis opera eminet: equidem ex iisdem ἀρχομένους non adverſabar olim: at ſupra Laco ad Gelonem ἴσθι ΑΡΞΟΜΕΝΟΣ ὑπὸ Λακεδαιμονίων C. 160. Quod plures autem ſcripti οὐδὲν ὑπιέντες cum *Aldo*, laudibus docti viri fertur. *Suidae* Ὑφίει, συνεχώρει nemo neſcit, nemo quoque, gignendi plerumque caſum id ſibi ſumere. Ἐπιέντες *Portus* illuſtravit.

87. Οὐδὲν ἐπιέντες] Ὑπιέντες, ex *Arch.* enotatum, reciperem. Vim verbi propriam et tranſlatam *L. Kuſter.* attigit in *Ariſtoph.* Ran. v. 1251. Ubi *Ariſtides* pro Cimone T. III. p. 251., ὥσπερ ἂν εἰ πλέων, καὶ παρὸν ἐξ οὐρίας κομίζεσθαι, εἶτα ὑφιέμην ὑπὸ δειλίας. *Schol. MS.* εἰπὼν τὸ ἐξ οὐρίας, ἐπήγαγε τὸ Ὑφιέμην ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν χαλώντων τὰ ἱστία. Ut ὑφίεσθαι τῶν ἱστίων, dicebatur ὑφίεσθαι τοῦ τόνου· τῆς γλώττης· τῆς ὀργῆς· quorum primum eſt in *Ariſt.* Veſp. v. 336. ſecundum reſtituendum eſt *Philoſtrato* V. A. III, c. 25. tertium, ὑπίεσθαι τῆς ὀργῆς, habet *Herod.* p. 134, 18. et alibi. Qui vocatur *Phalaris* Epiſt. 72., non ὑφήρηκα, ſed ſcripſerat, ut puto: πάντως που θαυμάζεις, ὅτι ὑφῆκα τῆς ὀργῆς. VALCKEN.

90. Τὸ ἔαρ αὐτῇ ἐξαραίρηται] Errantem *Vallam* comiter in viam *P. Leopardus* reduxit Emend. L. VIII, 1. Dicto Gelonis, quod idem animadvertit, parilem, immo iocundiorem, praeſtat elegantiam illud *Periclis* ex Orat. Parentali, *iuventutem Atticam, bello peremtam*, τὴν νεότητα ἐκ τῆς πόλεως ἀνῃρῆσθαι, ὥσπερ ΤΟ ΕΑΡ ΕΚ ΤΟΥ ΕΝΙΑΥΤΟΥ εἰ ἐξαιρεθείη in *Ariſtotelis* Rhetor. I. p. 30. et, verbis parum mutatis, III. p. 134. Ed. *Sylb.* Namque non eiusdem illud tumoris atque audaciae, ſed tranſlationis laudatiſſimae, cuius nullam merito, quippe obviae et cognitu facillimae, Philoſophus explanationem addidit. Noſter adiunxit, modo tamen ipſius haec declaratio, verum talem, quae maculam Graeciae adfricat. Quid enim? an δῆλον erat, Gelonis copias Graecorum exercitui tantum praeſtare, quantum ver potius et nobilius aliis anni tempeſtatibus eſt? Et talia Herodotum, Graecorum ſummum praedicatorem, litteris prodere? Doctiſſimi viri *Pavius* et *Reiskius*, ut hiſtoriae auctor ab ea inmunis eſſet culpa, δηλοῖ γὰρ ὡς —— Gelo nempe, maluerunt. Bene quidem, modo Herodotea forent. Puto Cl. *Valkenarium* omnia diſpuncturum.

90. Ἐκ τοῦ ἐν. τὸ ἔαρ α. ἐξαραίρηται] Perverſam videtur in ſuo Cod. ſcripturam inveniſſe *Valla*, ἐξαυαίνηται et ἐξαυαινημένον vertit enim, *ver ex anno illi exaruiſſe: Heſychii* Ἐξαυαίνεται eſt ex *Ariſtophanis* fragm. apud *Suidam* in Αὐαίνεται· qui deſcripſit iſtam notam ex *Scholiis* plenioribus in *Ar.* Ran. v. 196. —— Ἐξαραίρηται, per ſe ſatis tutum, magis etiam adfirmat Periclis dictum, quod, *Leopardo* memoratum Em. VIII, c. 1., cum his Gelonis compararunt *Ioſ. Waſſe* ad *Thucyd.* p. 118., et *P. Weſſel.* in Diſſ. *Herod.* p. 46. —— Si verum licet fateri, mihi Herodoteum non valde placet Gelonis dictum, eleganter a Pericle correctum: *ver enim tanquam adoleſcentiam ſignificat*, *Cicero* de Senect. c. 19., ipſa *puerita* recte dicitur ἔαρ παντὸς βίου apud *Stobaeum* p. 453, 37. neque abſurde *Demades* ὁ ῥήτωρ ἔλεγε (*Athenaeo* teſte III, p. 99. D.) ἔαρ τοῦ δήμου τοὺς ἐφήβους. Iuventutem ex civitate bello ſublatam (Φιλεῖ γὰρ ἄνδρας πόλεμος ἀγρεύειν νέους, *Sophocles* in Scyriis:) non inepte dixerit quis in funebri laudatione, ἔαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐξαιρεθέν. VALCKEN.

90. Οὗτος δὲ ὁ νόος] Dicto Gelonis, ſive verbo ἐξαραίρηται, proxima ſi ſubiungerentur iſta: στερισκομένην ὦν τὴν Ἑλλάδα τῆς ἑωυτοῦ συμμαχίης εἴκαζε, ὡς εἰ τὸ ἔαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐξαραιρημένον εἴη· intermedia nemo, credo, requireret; quae mihi nec *Herodoto* neque huius lectoribus ſatis digna videntur; iuvenumque potius in gratiam hunc ſimilemve in modum primitus ſcripta: οὗτος δὲ ὁ νοῦς τοῦ ῥήματος, ὃ ἐθέλει λέγειν, εἶναι τὸ δοκιμώτατον (δῆλα γὰρ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐστι τὸ ἔαρ δοκιμώτατον) τῆς τῶν Ἑλλήνων στρατιᾶς τὴν ἑαυτοῦ στρατιάν. Recepta facile formam induerunt Ionicam. Obſcuriora dicta, formulis etiam talibus nonnunquam adiectis, ſed ad iſtam rationem nusquam *Herodot.* interpretatur. VALCKEN.

98. Δείσας μ. περὶ τοῖσι Ἕ.] Excitans iſta *Suidas* in Δείσαντες lectionem firmat *Med.* Δεῖσαι περί τινι ad exemplum

rum non posſent, et tamen indignum at-
que intolerandum ſibi ratus, ut profectus
in Peloponneſum ſubesſet Lacedæmoniis,
qui Siciliæ tyrannus esſet, omisſa hac via
aliam iniit. Nam ſimulatque audiit Per-
ſam transmiſisſe Helleſpontum, Delphos
miſit cum tribus navibus quinquagenum
remorum Cadmum Scythæ filium Coum,
multa cum pecunia ac placidis verbis, ad
obſervandum quo caſura esſet pugna: ut
ſi barbarus vinceret, ei pecuniam trade-
ret terramque et aquam eorum locorum qui-
bus Gelon imperaret; ſin vincerent Græ-
164 ci, retro navigaret. Hic Cadmus ante
id tempus, quum tyrannidem Coorum a pa-
tre accepisſet bene cedentem et nullo mo-
leſto incurrente, ſed ſua ſponte ob iuſti-
tiam, in medium Cois reddito imperio,
in Siciliam abiit: ubi una cum Samiis te-
nuit atque incoluit urbem Zanclam, cuius
nomen in Mesſanam mutatum est. Hunc
igitur Cadmum, hoc modo accedentem,
Gelon ob iuſtitiam, quam illi ex aliis rebus
adesſe noverat, miſit: qui homo præter
alia quæ edidit opera iuſta, hoc non mi-
nimum illorum reliquit; quod tantum pe-
cuniæ a Gelone commisſum intervertere
quum posſet, noluit, ſed posteaquam
Græci pugna navali ſuperiores extitere, et
Xerxes cum exercitu abiit, ipse etiam in
165 Siciliam rediit cum omni pecunia. Fertur
autem et hoc ab iis, qui Siciliam incolunt,
Gelonem inducto ad obtemperandum Lace-
dæmoniis animo, fuisſe laturum Græcis
auxilia, niſi Terillus Crinippi filius eie-
ctus ex Himera, ubi erat tyrannus, a
Therone Æneſidemi filio Agrigentinorum
monarcho, contra ipsum adduxisſet ſub
id

τὸν βάρβαρον ὑπερβαλέσθαι, δεινὸν δὲ καὶ οὐκ ἀνασχετὸν ποιησάμενος ἐλθὼν ἐς Πελοπόννησον ἄρχεσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων, ἐὼν Σικελίης τύραννος, ταύτην μὲν τὴν ὁδὸν ἠμέλησε, ὁ δὲ ἄλλης εἴχετο. ἐπεί τε γὰρ τάχιστα ἐπύθετο τὸν Πέρσην διαβεβηκότα τὸν Ἑλλήσποντον, πέμπει πεντηκοντέροισι τρισὶ Κάδμον τὸν Σκύθεω, ἄνδρα Κῷον, ἐς Δελφοὺς, ἔχοντα χρήματα πολλὰ, καὶ φιλίους λόγους, [a] καραδοκήσοντα τὴν μάχην, ᾗ [b] πεσέεται· καὶ ἢν μὲν ὁ βάρβαρος νικᾷ, τά τε χρήματα αὐτῷ διδόναι, καὶ γῆν τε καὶ ὕδωρ, τῶν ἄρχει ὁ Γέλων· ἢν δὲ οἱ Ἕλληνες, ὀπίσω ἀπάγειν. Ὁ δὲ Κάδμος οὗτος, πρότερον τουτέων παραδεξάμενος παρὰ πατρὸς [c] τὴν τυραννίδα Κῴων, εὖ βεβηκυῖαν, [d] ἑκών τε εἶναι, καὶ δεινοῦ ἐπιόντος οὐδενὸς, ἀλλ᾽ [e] ἀπὸ δικαιοσύνης, ἐς μέσον Κῴοισι καταθεὶς τὴν ἀρχὴν, [f] οἴχετο ἐς Σικελίην. ἔνθα [g] μετὰ Σαμίων ἔσχε τε καὶ κατοίκησε πόλιν Ζάγκλην τὴν ἐς [h] Μεσσήνην μεταβαλοῦσαν τὸ οὔνομα. τοῦτον δὴ [i] ὢν ὁ Γέλων τὸν Κάδμον καὶ τοιούτῳ τρόπῳ ἀπικόμενον, διὰ δικαιοσύνην, τήν οἱ αὐτὸς ἄλλην [k] συνῄδεε ἐοῦσαν, ἔπεμπε. ὃς ἐπὶ τοῖσι ἄλλοισι δικαίοισι τοῖσι ἐξ ἑωυτοῦ ἐργασμένοισι, καὶ τόδε οὐκ ἐλάχιστον τουτέων [l] ἐλείπετο. κρατήσας γὰρ μεγάλων χρημάτων, τῶν οἱ Γέλων ἐπετράπετο, παρεὸν κατασχέσθαι, οὐκ ἐθέλησε· ἀλλ᾽ ἐπεὶ οἱ Ἕλληνες ἐπεκράτησαν τῇ ναυμαχίῃ, καὶ Ξέρξης οἰχώκεε ἀπελαύνων, καὶ δὴ καὶ ἐκεῖνος ἀπίκετο ἐς τὴν Σικελίην, [m] ἀπὸ πάντα τὰ χρήματα ἄγων. Λέγεται δὲ καὶ τάδε ὑπὸ τῶν ἐν Σικελίῃ οἰκημένων, ὡς ὅμως καὶ μέλλων ἄρχεσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων ὁ Γέλων, ἐβοήθησε ἂν τοῖσι Ἕλλησι, εἰ μὴ ὑπὸ Θήρωνος τοῦ Αἰνησιδήμου [n] Ἀκραγαντίνων μουνάρχου ἐξελαθεὶς ἐξ Ἱμέρης Τήριλλος ὁ Κρινίππου, τύραννος ἐὼν Ἱμέρης, ἐπῆγε [o] ὑπ᾽ αὐ-

a Habet *Suidas* in Voc. *b* Πεσεῖται *Arch. Suid.* *c* Omittit *Arch. Paſſ.* *d* Exſcripſit *Thom. Mag.* in Ἑκών. *e* *Med. Paſſ. Ask. Th. Mag.*, ceteri ὑπό. *f* Ὤιχετο *Arch. V.*, in *Thoma* olim εἴχετο restituit verum Cl. *Oudendorpius* ex MSS. *g* Παρὰ margo *Steph. Brit. Paſſ.*, tum οἴκησε *Arch. V.* *h* Ἐν Μεσσήνῃ *Ask. Med.*, haud pulcre. Mox τὸ οὔνομα *Arch.* bene. alii τοὔν. *i* Abest *Vind. Arch. Ask.*, porro τοιούτῳ τρόπῳ iid. cum *Med. Paſſ.*, prius τοιῷδε τρόπῳ. *k* Ἤδεεν *Arch. V.* et mox ἀνέπεμπεν *Arch.* *l* Ἐλίπετο *Arch. V.* *m* Abest ab *Arch. V.*, ἅπαντα *Brit.* *n* Haec duo in margine *Arch.*, nupera manu. Ceterum Ἀινεσιδ. *Vind.*, ut ſupra, omnes quoque ἐξελαθείς. *o* Ὑπ᾽ αὐτὸν *Arch. Vind.*, ἐπ᾽ αὐτὸν alii.

emplum Noſtri frequentarunt *Thucydides*, *Ariſtophanes*, *Philoſtr.* aliique Sophiſtae. —— Quem Delphos ſpeculatorem miſit, ut ob iuſtitiam ſibi habuit Gelo commendatum, Κάδμον τὸν Σκύθεω, ſimiliter Scythen Zanclaeorum Regem ſecundum *Herod.* VI, c. 24., Darius ἐνόμισε πάντων ἀνδρῶν δικαιότατον εἶναι, ὅσοι ἐκ τῆς Ἑλλάδος πρὸς ἑωϋτὸν ἀνέβησαν· hunc Cadmi Coi patrem eſſe cenſuit *Iac. Perizon.* disſentiente *Weſſelingio* ad *Herod.* p. 448. Quid ſi patris Cadmi fuerit ille patruus? ni enim ex eadem fuisſet familia, mirum esſet, Cadmum in Siciliam Zanclen habitatum conceſſiſſe, quam Scythes olim tenuerat imperio: cum Cadmo veniſſe traditur in Siciliam *Epicharmus*, *Suidae* in Ἐπίχαρμος. VALCKEN.

6. Καὶ φιλίους λόγους] Quibus, ſi ita res ferret, Perſam regem comiter alloqueretur, Gelonique conciliaret. Sic L. VIII, 106. ἔλεγε πρὸς αὐτὸν πολλούς καὶ φιλίους λόγους. Namque διφασίους λόγους corrigi, neceſſum haud opinor, ſiquidem ad amicitiae illam teſtificationem διδόναι γῆν τε καὶ ὕδωρ manifeſto ſpectat. De Cadmo ad L. VI, 23.

10. Ὁ δὲ Κάδμος οὗτος] Primum dicitur a patre traditam accepiſſe τὴν τυραννίδα Κῴων εὖ βεβηκυῖαν, id est εὐσταθῆ, *bene ſtabilitam*, recte reddidit *H. Steph.* Monitore fideliſſimo, *T. Hemſterhuſio* apud *Lucian.* p. 278., βεβηκέναι ſignificat *firmo certoque gradu nixum conſiſtere: cautus* Imperator, ἀσφαλὴς *Euripidi*, *Archilocho* est ἀσφαλέως βεβηκὼς apud *Dion. Chrys.* p. 399. B. *Fortunati Sophocli* in El. v. 985., et eidem dicuntur *Archilocho* εὖ βεβηκότες, ſic ut primam verbi poteſtatem proxime reſpiciat apud *Stobaeum* p 561, 53., ſaepe Dii μάλ᾽ εὖ βεβηκότας Ὑπτίους κλίνουσ᾽· ita ſcribendum est pro κινοῦσ᾽· εὖ τὴν Ἑλλάδα ἔτι βεβηκυῖαν, *florentem adhuc Graeciam* dixit *Pauſan.* III. p. 222. de felici civitatis ſtatu poſuerat forte *Philoſtratus* V. A. IV, c. 8. εὖ βήσεται ἡ πόλις, μᾶλλον δὲ ἑστήξει· eidem p. 702, 8. reſtituiſſe dicitur *Salmas.* εὖ βεβηκότα· quod illinc forſan, ut e *Philoſtrato* plurima, *Suidas* enotatum reddidit εὐσταθῆ. —— Mox imperio ſe Cadmus abdicaſſe dicitur ἑκών τε εἶναι καὶ δεινοῦ ἐπιόντος οὐδενὸς, ἀλλ᾽ ἀπὸ δικαιοσύνης. In his defendi poterit ἐπιόντος, legi tamen etiam ἐπεόντος· quae *Koenii* est coniectura: Lectionem *Mediceam*, ἀπὸ praebet *Thomas Mag.* in Ἑκὼν εἶναι· ubi quae proxima ſuccedunt Herodoteis, γράφεται δὲ καὶ ἑκόντες ὄντες duas habent ſyllabas male repetitas: ſcripſerat *Thomas* ἑκόντες εἶναι· quod bis reperitur et apud *Herod.* VIII, c. 30. IX, p. 511, 27. his rarius dat exemplum *Plato* T. III. p. 252. A. VALCKEN.

12. Εὖ βεβηκυῖαν] *Bene firmam* et fundatam. *Pauſan.* III, 7. ὁ πόλεμος οὗτος εὖ τὴν Ἑλλάδα ἔτι ΒΕΒΗΚΥΙΑΝ διέσεισεν ἐκ βάθρων. Hinc ἐχθροὶ εὖ βεβηκότες in *Sophocl.* Elect. v. 985., explicante Critico, βεβαίως ἱστάμενοι· et μάλ᾽ εὖ βεβηκότες *Archilochi* Florileg. *Grot.* ex *Stobaeo* p. 437. Contra ea ἐπισφαλῶς βεβηκότα *infirmiter poſita*, ut *Hieronymus*, Sapient. *Salomon.* C. IV, 4. At *Hemſterhuſium* vide in *Luciani* Dial. D. XXV. p. 278. et *H. Valeſium* ad *Euſebii* Hiſt. Eccl. L. X, 4. p. 192. Ἑκών τε εἶναι, a *Thoma* in rarioribus ob negationis abſentiam cenſitum, ſupra quoque C. 104.

28. Ἐβοήθησε ἂν τοῖσι Ἕλλησι] Talia de Gelone *Ephorus* apud Interpretes *Pindari* Pyth. Od. I., quem an *Timaeum* in Punico contra Siciliam, uterque id deſcripſerat, bello ducem ſibi legerit *Diodorus* L. XI, 20. ſeqq., incertum manet. Iuſtum ex *Arch. Vind.* videtur, ἐπῆγε ὑπ᾽ αὐτὸν τὸν χρόνον, quae et *Reiskii* coniectura. *Diodorus* τοῖς αὐτοῖς χρόνοις eadem de re L. XI, 1.

αὐτὸν τὸν χρόνον τοῦτον, Φοινίκων, καὶ Λιβύων, καὶ
435 Ἰβήρων, καὶ Λιγύων, καὶ [a] Ἑλισύκων, καὶ Σαρδονίων, καὶ [b] Κυρνίων τριήκοντα μυριάδας, καὶ στρατηγὸν αὐτέων, Ἀμίλκαν τὸν Ἄννωνος, Καρχηδονίων ἐόντα [c] βασιλῆα. κατὰ ξεινίην τε τὴν ἑωυτοῦ ὁ Τήριλλος ἀναγνώσας, καὶ μάλιστα διὰ τὴν [d] Ἀναξίλεω τοῦ Κρητίνεω προθυμίην, ὃς Ῥηγίου ἐὼν τύραννος, τὰ ἑωυτοῦ τέκνα δοὺς ὁμήρους Ἀμίλκᾳ, [e] ἐπῆγέ μιν ἐπὶ τὴν Σικελίην, τιμωρέων τῷ πενθερῷ. Τηρίλλου γὰρ εἶχε θυγατέρα Ἀναξίλεως, τῇ οὔνομα ἦν Κυδίππη. οὕτω δὴ οὐκ οἷόν τε γενόμενον [f] βοηθέειν τὸν Γέλωνα τοῖσι Ἕλλησι, ἀποπέμπειν ἐς Δελφοὺς τὰ χρήματα. Πρὸς δὲ, καὶ τάδε λέγουσι, ὡς συνέβη τῆς αὐτῆς ἡμέρης ἔν τε τῇ Σικελίῃ Γέλωνα καὶ Θήρωνα νικᾶν Ἀμίλκαν τὸν Καρχηδόνιον, καὶ ἐν Σαλαμῖνι τοὺς Ἕλληνας τὸν Πέρσην. τὸν δὲ Ἀμίλκαν, Καρχηδόνιον ἐόντα πρὸς πατρὸς, μητρόθεν δὲ Συρηκούσιον, βασιλεύσαντά τε, κατ' ἀνδραγαθίην, Καρχηδονίων, ὡς ἡ συμβολή [g] τε ἐγένετο, καὶ ὡς ἑσσοῦτο τῇ μάχῃ, ἀφανισθῆναι πυνθάνομαι. οὔτε γὰρ ζῶντα, οὔτε ἀποθανόντα φανῆναι οὐδαμοῦ γῆς· τὸ πᾶν γὰρ ἐπεξελθεῖν διζήμενον Γέλωνα. Ἔστι δὲ ὑπ' αὐτέων Καρχηδονίων ὅδε [h] ὁ λόγος λεγόμενος, εἰκόνι χρεωμένων, ὡς οἱ μὲν βάρβαροι τοῖσι Ἕλλησι [i] ἐν τῇ Σικελίῃ ἐμάχοντο, ἐξ ἠοῦς ἀρξάμενοι μέχρι δείλης ὀψίης· ἐπὶ τοσοῦτο γὰρ [k] λέγεται ἑλκύσαι τὴν σύστασιν. ὁ δὲ Ἀμίλκας ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ μένων ἐν τῷ στρατοπέδῳ, ἐθύετο καὶ [l] ἐκαλλιρέετο ἐπὶ πυρῆς μεγάλης σώματα ὅλα καταγίζων· ἰδὼν δὲ τροπὴν τῶν ἑωυτοῦ γινομένην, ὡς ἔτυχε [m] ἐπισπένδων τοῖσι ἱροῖσι, ὦσε ἑωυτὸν ἐς τὸ πῦρ. οὕτω δὴ κατακαυθέντα ἀφανισθῆναι. ἀφανισθέντι δὲ Ἀμίλκᾳ τρόπῳ εἴτε τοιούτῳ, ὡς Φοίνικες λέγουσι, εἴτε ἑτέρῳ, [n] ὡς Καρχηδόνιοι, τοῦτο μὲν οἱ θύουσι, τοῦτο δὲ,

id tempus Phœnicum et Afrorum et Iberorum et Ligurum et Heliſycorum et Sardonum et Cyrniorum trecenta millia, duce eorum Amilcare Annonis filio Carthaginenſium rege: quem Terillus conciliatum et hoſpitii neceſſitudine, et præcipue promta animi voluntate Anaxilai Cretinei filii, Rhegini tyranni, qui filios ſuos Amilcari obſides dedit, induxit in Siciliam ulciſcendi ſoceri cauſſa: habebat enim Anaxilaus in matrimonio Terilli filiam, nomine Cydippam. Ita Gelonem, quum nequiret auxilia Græcis ferre, Delphos miſiſſe pecuniam. Præterea aiunt iidem 166
contigiſſe, ut eodem die Gelon et Theron Amilcarem Carthaginenſem in Sicilia ſuperarint, quo Græci in Salamine Perſam. Quinetiam Amilcarem, qui a patre quidem Carthaginenſis, a matre vero Syracuſanus erat, et ob virtutem rex Carthaginenſium, quum conflixiſſet, prœlio victum, e conſpectu fuiſſe ablatum audio, nec uſquam gentium aut vivum aut mortuum comparuiſſe: omnia enim Gelonem indagando luſtraviſſe. Apud ipſos au- 167
tem Carthaginenſes illius imaginem ſervantes, hæc fama eſt, dum barbari cum Græcis in Sicilia ab aurora ad crepuſculum pugnarent, tamdiu enim traxiſſe dicitur conflictus, interea Amilcarem in caſtris manentem ſacrificaſſe atque litaſſe in ingenti pyra integra corpora adolentem: ſed quum conſpiceret ſuos in fugam verſos, ut erat adfundens libamenta ſacris, ſeſe in ignem miſiſſe, atque ita combuſtum e conſpectu ſublatum. Cui, ſive hoc modo, ut Phœnices, ſive alio, ut Carthaginenſes memorant, ex oculis ablato, partim

a Ἐσιλύκων marg. *Steph. Paſſ.* b Βυρνίων *Ask.* et ora *Steph.*, Κυρνίκων *Brit.* male omnes. c Βασιλέα *Arch. Ask. Vind.* d Ἀξίλεω *Paſſ.*, Ἐξίλεω *Ask.* e Ἐπῆγε ἐπὶ *Arch. Paſſ. Ask. Vind.* f Βοηθέειν τὸν Γέλωνα *Arch. V. Paſſ. Ask.*, quos laudo. Antea Γέλωνα βοηθέειν tantum. g Deeſt *Arch.*, ἐγίνετο *Paſſ. Ask.* h Omittitur in *Ask. Arch.* i Abſunt haec tria *Arch.* k Λέγειν idem. l Ἐκαλλιρέετο *Ask.*, ſolita ſibi ſcriptione. m Ἐπισπένδει *Arch.*, et mox ὧδε ἑωυτὸν, *Brit.* ὦσε ἑωυτ. n Ὡς Καρχηδόνιοί τε καὶ Συρηκούσιοι *Paſſ. Ask.* et *Steph.* ora cum *Valla.*

33. Ἑλισύκων] Bene habet. Ἐλίσυκοι ex *Hecataeo* ἔθνος Λιγύων *Stephan. Byz.* Apud alios ſilentium de illis. Equidem indicia *Helviorum* et *Helvetiorum* nominis agnoſco; mirorque Cl. *Lud. de Bochat* Memor. Critic. de Helvet. T. I. p. 51., et quos ille laudavit, operam his tralaticiam negaſſe. Mox βασιλῆα in στρατηγὸν ad *Aldinam* meam mutavit vir doctus, oblitus Carthaginenſium duces, quod alibi oſtenſum, *reges* adpellatos. Vid. *Polyaen.* I, 27, 2.

33. Ἑλισύκων καὶ Σαρδόνων] Ex *Hecataeo* memorantur *Stephano Byz.* Ἐλίσυκοι, ἔθνος Λιγύων. *Sardorum* nomen addubito Σαρδόνων ſcripſerit, an Σαρδονίων· hoc tamen praefero. Κύρνιοι notiſſimi ſunt Sardorum vicini. —— Quod infra dicitur in Sicilia victus Amilcar quo die Salaminiacam de Perſis Graeci victoriam reportarunt, accuratius traditur a *Diodoro* XI, c. 24. *Weſſeling.* et *Perizon.* in *AElian.* V. H. VI, c. XI. VALCKEN.

44. Ὡς συνέβη τῆς αὐτῆς ἡμέρης] *Ariſtoteles* περὶ Ποιητικ. C. 23. conſentit, non *Diodorus*, qui eundem in diem hanc Gelonis et Leonidae ad Thermopylas pugnam contulit, male ex diſputatione Celeb. *Barbeyracii* ad Hiſtor. Pactor. et Foeder. Tom. I. p. 90.

54. Εἰκόνι χρεωμένων] Quid hoc? an *illius imaginem colentes*, quomodo olim *Valla*, an uti Latina nunc, *illius imaginem ſervantes?* Neutrum rei et ſermonis genio reſpondet. Plauſum abſtulit meritiſſimum doctiſſimi *Galei* εἰκότι χρεωμένων, pro quo paullo plenius L. III. C. 111. εἰκότι λόγῳ χρεώμενοι, *probabili ratione utentes:* nec differt ſupra C. 103. φέρε ἴδω παντὶ τῷ ΕΙΚΟΤΙ. In rebus obſcuris quod ſignis certiſſimis, qualia Poenis deerant, cognoſci quitum non eſt, ad τὰ εἰκότα *vero ſimilia* et coniecturalia venitur. *Hyperides*, ἃ δ' ἐστὶν ἀφανῆ, ἀνάγκη τοὺς διδάσκοντας τεκμηρίοις καὶ ΕΙΚΟΣΙ ζητεῖν in *Clementis Alex.* Strom. VI. p. 747. et *Theodoreti* Orat. ad Graec. VI. p. 102.

54. Εἰκόνι χρεωμένων] Εἰκότι corrigunt *Galeus* et *Reiskius;* utriusque ignarus εἰκότι legendum vidit et *Koenius.* —— Infra *Valla* legit, ut eſt in margine Ed. *Steph.* ἀφανισθέντι δὲ Ἀμίλκᾳ, τρόπῳ εἴτε τοιούτῳ ὡς Φοίνικες λέγουσι, εἴτε ἑτέρῳ, ὡς Καρχηδόνιοί τε καὶ Συρηκούσιοι, τοῦτο μὲν οἱ θύουσι. —— per *Phoenices* ego *Carthaginienſes* intelligerem; quorum adeoque nomen in marginem malim reiectum, ut legatur, εἴτε ἑτέρῳ, ὡς Συρηκούσιοι· ut inventori ſtratagematis Geloni ſuo honorificam, narrationem de Amilcaris morte forte Syracuſanorum nobis exhibet Polyaenus I, c. 27, 2. —— Regi Carthaginienſes ἀφανισθέντι θύουσι tanquam Deo. Praeter cetera, haec nobis de Iuliano narrat Imperatore *Gregorius Nazianz.* Stelit. II. pag. 117. B. πολλοὺς εἰδὼς τῶν πρὸ αὐτοῦ δόξης ἠξιωμένων, ὡς ἂν ὑπὲρ ἄνθρωπον νομισθεῖεν, τέχναις τισὶν ἐξ ἀνθρώπων ἀφανισθέντας, καὶ διὰ τοῦτο θεοὺς νομισθέντας, ἔρωτι τῆς αὐτῆς δόξης ἑαλωκὼς —— ῥίψαι κατὰ τοῦ ποταμοῦ πειρᾶται τὸ σῶμα· huius rei ſit penes oratorem Theologum fides: noſtrae aetatis hominibus veraciora videbuntur de vaniſſimis philoſophaſtris *Heraclide* Pontico et *Empedocle* narrata *Diogeni* quoque *Laërtio* V, 89. 91. VIII, 79. *Deus immortalis haberi Dum cupit Empedocles, ardentem frigidus AEtnam Inſiluit.* VALCKEN.

64. Ὡς Καρχηδόνιοι] Fieri non poteſt, quin aliquid turbatum hic ſit. Superius enim ὡς Φοίνικες Carthaginienſes includit, quippe eiusdem originis et meros Φοίνικας L. II, 32. et L. IV, 197. Si, Carthaginienſibus expulſis, legeris ὡς Συρηκούσιοι, qui in ſchedis nonnullis opera fruſtranea erit, ſiquidem Syracuſanis de Amilcaris, namque Gelo de eo ſollicite quaerens nihil compererat, interitu incerta atque inexplorata omnia. Sola praeterea Poenorum ſuper eius exitu deſcribitur

tim ſacrificant, partim extruxerunt monumenta in omnibus coloniarum urbibus et præcipuum in ipſa Carthagine. Hactenus
168 quæ ad Siciliam attinent. Corcyræi autem aliud legatis reſponderunt, aliud fecerunt: nam quum eos iidem qui in Siciliam ierant, adſumerent, iisdem quibus Gelonem verbis alloquuti, hi vero polliciti ſunt confeſtim ſe auxilia misſuros ac præſidio futuros, negantes ſibi Græciam pereuntem neglectui habendam: quæ ſi collaberetur, nihil aliud ſibi ſuperesſe, quam ut primo quoque die ſervirent; ideoque ſibi, quoad maxime posſent, illam esſe adiuvandam. Hæc illi aſpectu ſpecioſa reſponderunt: at ubi ferre opem oportuit, aliud habentes in animo, ſexaginta naves inſtruxere: ægreque in altum evecti, Peloponneſo applicuere, ac circa Pylon ac Tænaron oræ Lacedæmoniorum naves in ſalo ſtatuerunt; obſervantes et ipſi bellum quo caderet, deſperantes quidem fore ut Græci ſuperarent, ſed opinantes Perſam multo ſuperiorem univerſæ Græciæ imperaturum. Itaque ſtudio et aſtu id egerunt, ut hæc ad Perſam haberent, Adſciſcentibus nos Græcis ad hoc bellum, o rex, qui copias habemus non ſane minimas et naves præbemus non minimas, ſed plurimas ſecundum Athenienſes, tamen adverſus te ire noluimus, aut quippiam tibi ingratum facere. Hæc dicendo ſperabant ſe plus aliquid quam ceteros ablaturos, quod etiam, ut mihi videtur, contigit. Ad Græcos autem excuſationem paravere, qua etiam uſi ſunt: accuſantibus enim Græcis quod opem non tulisſent, dixere ſexaginta ſe triremes armavisſe, ſed per ventos eteſias ſuperare Maleam nequisſe: atque ita ad Salaminem non venisſe, nec ullam malitiam in cauſa fuisſe, ut poſt navalem pugnam venerint. Et iſti quidem ita Græcos ſummoverunt. Cre-

δὲ, μνήματα ἐποίησαν ἐν πάσησι τῇσι πόλισι τῶν ἀποικίδων· ἐν αὐτῇ τε μέγιστον [a] Καρχηδόνι. Τὰ μὲν ἀπὸ Σικελίης. τοσαῦτα. Κερκυραῖοι δὲ τάδε ὑποκρινάμενοι τοῖσι ἀγγέλοισι, τοιάδε ἐποίησαν· καὶ γὰρ τούτους παρελάμβανον οἱ αὐτοὶ οἵπερ [b] καὶ ἐς Σικελίην ἀπίκατο, λέγοντες τοὺς αὐτοὺς λόγους τοὺς καὶ πρὸς Γέλωνα ἔλεγον· οἱ δὲ παραυτίκα μὲν [c] ὑπέσχοντο πέμψειν τε καὶ ἀμυνέειν, φράζοντες ὡς οὔ σφι περιοπτέη ἐστὶ ἡ Ἑλλὰς ἀπολλυμένη· ἢν γὰρ σφαλῇ, σφεῖς γε οὐδὲν ἄλλο ἢ δουλεύσουσι τῇ πρώτῃ τῶν ἡμερέων, ἀλλὰ τιμωρητέον εἴη ἐς τὸ δυνατώτατον ὑπεκρίναντο μὲν οὕτω εὐπρόσωπα. ἐπεὶ δὲ ἔδει βοηθέειν, ἄλλα [d] νοεῦντες, ἐπλή- 436
ρωσαν νέας ἑξήκοντα. μόγις δὲ ἀναχθέντες, προσέμιξαν τῇ Πελοποννήσῳ. καὶ περὶ Πύλον καὶ Ταίναρον γῆς τῆς Λακεδαιμονίων [e] ἀνεκώχευον τὰς νέας, καραδοκέοντες καὶ οὗτοι τὸν πόλεμον, ᾗ πεσέεται· [f] ἀελπτέοντες μὲν τοὺς Ἕλληνας [g] ὑπερβαλέεσθαι, δοκέοντες δὲ τὸν [h] Πέρσην, κατακρατήσαντα πολλὸν, ἄρξειν πάσης τῆς Ἑλλάδος. ἐποίευν ὦν ἐπίτηδες ἵνα ἔχωσι πρὸς τὸν Πέρσην [i] τοιάδε, „ Ὦ „ βασιλεῦ, ἡμεῖς, παραλαμβανόντων τῶν Ἑλλήνων [k] ἡμέας ἐς τὸν πόλεμον τοῦτον, ἔχοντες δύναμιν οὐκ ἐλαχίστην, οὐδὲ νέας ἐλαχίστας παρασχόντες ἂν, ἀλλὰ πλείστας, μετά γε Ἀθηναίους, οὐκ ἐθελήσαμέν τοι [l] ἐναντιοῦσθαι, „ οὐδέ τι ἀποθύμιον ποιῆσαι". τοιαῦτα λέγοντες, ἤλπιζον πλέον τι τῶν ἄλλων οἴσεσθαι. τάπερ ἂν καὶ ἐγένετο, ὡς ἐμοὶ δοκέει. πρὸς δὲ τοὺς Ἕλληνάς σφι σκῆψις ἐπεποίητο, τῇπερ δὴ καὶ ἐχρήσαντο. αἰτιωμένων γὰρ τῶν Ἑλλήνων ὅτι οὐκ ἐβοήθεον, ἔφασαν πληρῶσαι μὲν ἑξήκοντα τριήρεας, [m] ὑπὸ δὲ ἐτησιέων ἀνέμων ὑπερβαλέειν Μαλέην οὐχ οἷοί τε γενέσθαι. οὕτω οὐκ ἀπικέσθαι ἐς Σαλαμῖνα, καὶ οὐδεμιῇ κακότητι λειφθῆναι τῆς ναυμαχίης. οὗτοι μὲν οὕτω διεκρούσαντο τοὺς Ἕλληνας. Κρη-

a Med. Paſſ. Ask. Arch. Vind. Paris. B. Valla: ceteri cum *Ald.* Καρχηδόνιοι perperam. *b* Deſit *Arch. Paſſ.*, tum mox ἀπίκατο *Arch. Vind.*, loco vulgati ἀπίκοντο, bene. *c* Ὑπίσχοντο *Paſſ.* et *Steph.* margo, nec recuſat Scriptor. Vid. v., 30. &c. Porro πέμπειν *Arch. V.* *d* Νοεῦντες *Arch. V.* pro dialecti more, νοέοντες olim. *e Suidas* exſcripſit in eo verbo. *f* Et hoc habet hac in Voc. *g* Ὑπερβαλλέεσθαι *Suid. Arch. h* Ξέρξεα *Arch. V. Valla*, ex ſcholio. *i* Λέγειν τοιάδε *Arch. V. Paris. tres, Brit. Ald. Valla:* λέγειν deſit *Med. Paſſ Ask.* *k* Negligit *Arch.* *l* Ἀντιοῦσθαι *Vind.* *m* Tangit *Euſtath.* ad *Odyſſ.* p. 1521, 42. et p. 1582, 18. tum ἐτησίων id. *Arch. Paſſ.*

ſcribitur narratio, alia nulla. Iſta animum Cl. *de Pauw* adverterunt, opinati ὡς Φοίνικες aut alterum certe ὡς Καρχηδόνιοι, ex ſcholio advenisſe, negligentiaque ſcribarum ſedem, quam non debebant, occupasſe: qua quidem in ſuſpicione quod vehementer offendat, nihil reperitur. Mihi, de his anxio, venerat in opinionem, neque eundem praeteriit, primitus fuisſe, ἀφανισθέντι δὲ — εἴτε τοιούτῳ, εἴτε ἑτέρῳ, οἱ Καρχηδόνιοι τοῦτο μὲν —, articulumque ob praecedentia in ὡς converſum. Ut ut doctiorum corona iſtis de coniecturis ſtatuerit, pati nequeo, τῇσι πόλισι τῶν ἀποικίδων vim inferri. *Appianus* Bel. Civil. L. III. p. 887. πολλοὺς περιέπεμψεν ἔς τε τὰς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ΑΠΟΙΚΙΔΑΣ πόλεις.

76. Ὑπεκρί. μ. ο. εὐπρόσωπα] *Sic illi quidem* prolixe polliciti *ad ſpeciem pulcre reſponderunt*; ἄλλα νοέοντες. *Salluſt.* B. I. c. 75., *Ad ea Rex, aliter atque animo gerebat, placide reſpondit.* idem eſt εὐπρεπῶς· quod honeſtum dictu veritati praetenditur, τοῦ λόγου dicitur τὸ εὐπρεπές· αἰτίαν εὐπρεπῆ, *ſpecioſam quae praetexitur cauſam*, ἀφορμὴν εὐπρόσωπον vocat *Pauſan.* IV. p. 288. VALCKEN.

81. Καραδοκέοντες καὶ οὗτοι τὸν πόλεμον] Iſta obverſabantur *Diodoro*, ſcribenti de Corcyraeorum hac ſimulatione, ὡς δέ τινες τῶν συγγραφέων ἱστοροῦσι, ΚΑΡΑΔΟΚΟΥΝΤΕΣ τὰς τοῦ πολέμου ῥοπὰς XI, 15., ſive καραδοκοῦντες τὸ τοῦ πολέμου τέλος, ſicuti C. 3. *Timaeum* auctius hinc Lexicon ſuum feciſſe, Cl. D. *Rubnkenius* patefecit p. 111. Poſt pauca non obedio Codd., in λέγειν τοιάδε conſpirantibus. Pulcre *Gronovius.*

81. Καραδοκέοντες — τὸν πόλ.] Excitat iſta *Suidas* in Ἀνεκώχευον· in Καραδοκήσοντα deſcripſit ex c. 163., πέμπει ἐς Δελφοὺς Κάδμον, — καραδοκήσοντα τὴν μάχην ᾗ πεσέεται illic Gelo, hic Corcyraei, L. v, c. 67., Parii ἐκαραδόκεον τὸν πόλεμον τῇ ἀποβήσεται· id est περισκόπουν ὁποτέροις ἂν πρόσθωνται· *eventum exſpectabant, ut fortunae adplicarent ſua conſilia*; ſive *utrius partis melior fortuna belli esſet, ut ad eius ſocietatem inclinarent*; quomodo ferme *Livius* loquitur XXXII, c. 21. XXXI, c. 32. conf. XXXV, 48. —— Hanc ſuam in ope Graeciae laboranti ferenda cunctationem, τὴν πρότερον ἀπραγμοσύνην, mitibus verbis excuſare nituntur opem Athenienſium expetentes Corcyraei apud *Thucyd.* I, c. 32. —— *Herodoto* hic dicuntur ἀελπτέοντες μὲν τοὺς Ἕλληνας ὑπερβαλέεσθαι· quae *Suidas* profert in voce Ἀελπτέοντες. In *Heſychio* fluctuant incerti, Ἀελπτέοντες ſcribi debeat an Ἀέλποντες pro Ἀελπέοντες et Ἀελδέποντες. In his iudices deſidero, qui Linguam Graecam tractarunt in ſua amplitudine; hi negabunt Graecum esſe Ἀέλπειν fatebuntur ἀελπτεῦντες ſcribendum apud *Homerum* in Il. H. ℣. 310. quia hanc ſolam formam analogia monſtrat esſe legitimam. Non ab ἔλπω, Ἀέλπω ſed ab ἄελπτος formatum fuit Ἀελπτεῖν· ſicut ab ἀβλεπτὲς, Ἀβλεπτεῖν· ab ἄσεπτος, Ἀσεπτεῖν hoc, omisſum Lexicographis, habet *Soph.* Antig. v. 1350. Ἀβλεπτῶ reſtituendum eſt *Etymologo* in Λεύσσω, pro ἀποβλεπτῶ. Λοξοβλεπτοῦντες *Thomae M.* in v. Διάστροφοι reſtitui debuerat ex MSS. VALCKEN.

100. Διεκρούσαντο τοὺς Ἕλληνας] Latina *Graecos ſummoverunt* incommoda ſunt et *Porto* damnata. Corcyraeorum

Κρῆτες δὲ, ἐπεί τέ σφεας παρελάμβανον οἱ ἐπὶ τούτοισι ταχθέντες Ἑλλήνων, ἐποίησαν τοιόνδε· πέμψαντες κοινῇ θεοπρόπους ἐς Δελφοὺς, τὸν θεὸν [a] ἐπειρώτων εἴ σφι ἄμεινον γίνεται τιμωρέουσι τῇ Ἑλλάδι. ἡ δὲ Πυθίη ὑπεκρίνατο, „ Ὦ νήπιοι, [b] ἐπιμέμφεσθε „ ὅσα ὑμῖν ἐκ τῶν [c] Μενέλεω τιμωρημάτων Μίνως „ ἔπεμψε [d] μηνίων δακρύματα. ὅτι οἱ μὲν οὐ συνεξ- „ επρήξαντο αὐτῷ τὸν ἐν [e] Καμίκῳ θάνατον γε- „ νόμενον, ὑμεῖς δὲ κείνοισι τὴν ἐκ Σπάρτης [f] ἁρ- „ παχθεῖσαν ὑπ' ἀνδρὸς βαρβάρου γυναῖκα". ταῦτα οἱ Κρῆτες ὡς ἀπενειχθέντα ἤκουσαν, [g] ἔσχοντο τῆς τιμωρίης. Λέγεται γὰρ [h] Μίνω κατὰ ζήτησιν Δαιδάλου ἀπικόμενον ἐς Σικανίην, τὴν νῦν Σικελίην καλευμένην, ἀποθανεῖν βιαίῳ θανάτῳ· ἀνὰ δὲ χρόνον Κρῆτας, θεοῦ σφι ἐποτρύναντος, πάντας, πλὴν Πολιχνιτέων τε καὶ Πραισίων, ἀπικομένους στόλῳ [i] μεγάλῳ ἐς Σικανίην, πολιορκέειν ἐπ' ἔτεα πέντε πόλιν Κάμικον, τὴν κατ' ἐμὲ Ἀκραγαντῖνοι [k] ἐνέμοντο· τέλος δὲ, οὐ δυναμένους οὔτε ἑλεῖν, οὔτε παραμένειν, λιμῷ συνεστεῶτας, ἀπολιπόντας οἴχεσθαι.

ὡς

Cretes autem, postquam adſciti ſunt ab iis Græcis, quibus hoc negocium datum erat, ita faciendum putarunt, ut communiter Delphos mitterent conſultores deum rogaturos, numquid ſibi ſatius foret Græciam defendere. Quibus Pythia reſpondit, o ſtulti, conquerimini de lacrymis, quas ſuccenſens ob ultionem Menelai vobis Minos miſit. Quoniam illi quidem non adjuverunt ulciſci illius cædem in Camico factam: vos autem illos ob mulierem e Sparta a viro barbaro raptam. Hæc Cretes allata ubi audiere, ab auxilio ferendo ſuperſedere. Siquidem fer- 170
tur, Minoëm, quum Dædalum veſtigans in Sicaniam, quæ nunc Sicilia dicitur, perveniſſet, violenta nece occubuiſſe: interiecto deinde tempore omnes Cretes, præter Polichnitanos et Præſios, divinitus impulſos, cum magna claſſe in Sicaniam traieciſſe, et quinquennio obſediſſe Camicum, quam mea ætate Agrigentini incolunt: ad extremum quum neque illam expugnare poſſent, neque permanere, fame compulſos relicta urbe

abiiſſe:

(169 in the margin at "Cretes autem")

a Ἐπειρ. *Arch. V. Paſſ. Ask.*, olim ἐπηρ. *b* Μέμφεσθε *Arch. V.* *c* Μενέλεω *V. Arch.* vere. Vid. II, 119. VII, 171., antea Μενέλαου. *d* Μηνίων *Arch.*, olim μηνύων. *e* Καμίνῳ id. Habuit *Tzetzes* ſimillimum ſuo in libro, alibi tamen Κάμιλον. Vid. *Scaliger* ad *Euſeb.* Chron. num. DCCCXIII. *f* Ἀπαχθεῖσαν *Arch.*, ἀρπασθεῖσαν *Vind.* *g* Ἀπέχοντο *Arch.*, ἀπείχοντο *Vind.* *h* Μίνεω *Arch. Paris. B.* Μίνεων *Med. Ask. Paſſ.*, antea Μίνω. *i* Deſideratur in *Brit.* Supra θεοῦ σφι ἐποτ. *Ald.*, θεοῦ σφέας *Ask.*, olim θεοῦ σφε. *k* Ἐνέμαντο *Arch.*, νέμονται *Paſſ.*

raeorum ſane memorata σκῆψις aliud poſtulabat. *Dionyſius Hal.*, eiusdem indicio, Ant. Rom. x. p. 643. ταύτῃ διακρουσάμενος αὐτοὺς τῇ προφάσει, *hac cauſatione eludent tribunos.*

5. Ἐπιμέμφεσθε ὅσα ὑμῖν &c.] Haec plana minime. *Reiskius* de coniectura οὔ τι μέμνησθε *non meminiſtis*; potuisset minore molimine οὐ ἐπιμέμνησθε· ſed ſcripti obviam ſuſpicionibus eunt, vulgatum, aut illi ſimile, tutantes. Erit ergo ἐπιμέμφεσθε ὅσα —— *conquerimini de omnibus illis* ——. Ita ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι *de his conquerentes*, ſive *haec incuſantes* L. II, 161. Tum congruum veritati ἔπεμψε μηνίων δακρύματα, quomodo *Arch.* Series enim, ἐπιμέμφεσθε, ὅσα ὑμῖν δακρύματα Μίνως ἔπεμψε μηνίων. Id *Pavius* perſpexit, *Reiskius*, inſuper, ſenarium Μίνως ἔπεμψε μηνίων δακρύματα perfectum, ſive Pythia eum eluſerit, ſeu caſu, ut ſaepe, fuerit natus, rotundare.

5. Ὦ νήπιοι, ἐπιμέμφεσθε] Apollinem Cretenſes interrogabant: εἴ σφι ἄμεινον γίνεται τιμωρέουσι τῇ Ἑλλάδι *ſi res ſibi publica fieret melior opem Graeciae ferentibus*: erat haec Delphicum Deum adhibentibus conſueta rogandi formula: εἰ πολεμεῦσιν ἄμεινον ἔσται· εἰ λῷον καὶ ἄμεινον εἴη, ad quam ille ſimpliciter nonnunquam reſpondebat ἄμεινον εἶναι. *Livius* expreſſit XXIII, c. XI, *ſi ita faxitis, Romani, veſtrae res meliores facilioresque erunt, magisque ex ſententia reſpublica veſtra vobis procedet.* et XXV, c. 12., *haec ſi recte faxitis,* —— *fiet res veſtra melior.* Iuxta *Herod.* Pythia reſpondit Cretenſibus: *mala conquerimini, o inſipientes, quae multa propter auxilium Menelao latum vobis Minos immiſit, iratus quod* &c. atque adeo οὐκ ἄμεινον ἔσεσθαι, iſthoc vobis νηπίοις conſtet experimento: ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω. In hanc ego ſententiam Herodotea capienda iudico, quae ſic, opinor, ſcripta nobis prodibunt ex Codd. Ὦ νήπιοι, ἐπιμέμφεσθε ὅσα ὑμῖν ἐκ τῶν Μενέλεω τιμωρημάτων Μίνως ἔπεμψε μηνίων δακρύματα· μηνίων ex *Arch.* enotatum eſt: Μενέλεω forma noſtro eſt uſitata: de ultione loquitur in proximis; hic τιμώρημα eſt βοήθημα· infra c. 171. bello Troiano non peſſimos fuiſſe tradit Cretenſes τιμωροὺς Μενέλεῳ. Idomeneo Merioneque ducibus, *auxilia Menelao miſſa Herodoto* dicuntur Μενέλεῳ τιμωρήματα· ſicut *Herculi dono miſſa* Ἡρακλεῖ δωρήματα *Sophocli* Trach. v. 681. Deum heroumque *irae* ſaepius immortales proprie dicuntur μηνίματα· neque ſane dedecent Minoa, dum eſſet in vivis, plus aequo cupidum vindictae. —— Minos μηνίων dicitur Graecis, ὅτι οἱ μὲν οὐ συνεξεπρήξαντο (vid. not. in p. 425, 52.) αὐτῷ τὸν ἐν Καμίκῳ θάνατον γενόμενον. Camicum cum veniſſet in Siciliam ad quaerendum expoſcendumque Daedalum, illic tyrannus periit inhoneſta morte: λουσάμενος ὑπὸ τῶν Κωκάλου θυγατέρων ἀνῃρέθη, ζέουσαν πίσσαν ἐπιχεαμένων αὐτῷ, *Zenob.* IV, 92. hic ſua, quae de Minoe non trita tradit, *Ephoro* forſan debet, aut *Philiſto*, quorum narrationes περὶ Δαιδάλου τῆς ἀφίξεως πρὸς Κώκαλον, ut exempla pueris legenda, commendat *Theon* Progymn. pag. 16. Minois mortem, diverſe narratam *Diodoro* IV, c. 79. *Pauſaniae* VII. p. 521., aliis, quos in Creta p. 133. *Meurſius* citant et *Phil. Cluver.* Sic. Ant. p. 31. et 221. quaeque veterem praeterea ſpectant hiſtoriam probabiliter tractaverat *Sophocles* in perdito dramate Καμικίοις· bis apud *Athen.* legitur Καμικοῖς· ante hos XV. annos dedit ad me literas *A. Heringa*, in quibus ſignificabat ſcribendum Καμικίοις. Satyrico quippe dramati nomen inditum a Choro, ſicut Trachiniis, Troaſin, aliisque: placebit, ſat ſcio, doctis viris amici mei emendatio. VALCKEN.

12. Λέγεται γὰρ Μίνω] Miram regii nominis formam, redituram C. 171., nolui repudiare: imperant praeſtantiſſimi Codd.; ceteroqui τὸν Μίνω. τὸν Μίνωα cum Poëta plures ſcriptitant. Caedem Minois, Cocali fraude patratam, exponit *Diodorus* L. IV, 79. et *Conon* Narr. XXV.

15. Θεοῦ σφι ἐποτρύναντος] Veterem *Aldi Camerarii*que, propagatam in pleraque Lexica et Theſaurum *Stephani*, ſcripturam reduxi, quippe *Homeri* Odyſſ. B, 417. protectam auctoritate, Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν Ὅπλων ἅπτεσθαι. Qui θεοῦ σφέας optaverint, utantur ſchedis *Ask.*; res, modo turpis macula eluatur, levis erit momenti. Cretae *Polichnitanos* et *Praeſios* illuſtrat *Meurſius* Cretae ſuae L. I, 14. A Praeſiis diſcrepant *Stephan. Byz.* Πριαίσιοι et Πριαισιεῖς eiusdem inſulae, quos ΠΡΙΑΝΣΙΟΥΣ *Holſtenius* et *Edm. Chishull* Ant. Aſiat. p. 127. ob priſcas foederum tabulas eſſe iubent, fortaſſe, quam decebat, confidentius. Memini bene numum ΠΡΙΑΙΣΙΕΩΝ inter *Wildianos* videre, habuitque ſimilem *Harduinus* Pop. et Urb. Num. p. 409. Verum obiter illud.

20. Λιμῷ συνεστεῶτας] *Fame contractos* vox iſta deſignat; λιμῷ πιεζομένους atque εἰς ἐλάχιστον veluti συναχθέντας. *Aridos*, et *fame contabefactos* dixiſſe quempiam veterum λιμῷ συνεσκληκότας non opinor; ſed dixerunt certe λιμῷ ἀποσκλῆναι et κατασκλῆναι· vid. *Ti. H.* in *Lucian.* p. 442., quique, ſi nobiſcum manſiſſet, in arte Critica *Hemſterhuſio* fuiſſet inter noſtrates *longo ſed proximus intervallo*, *Io. Pierſon* ad *Moer.* p. 50. Alterum illud eſt *Herodoti*, qui IX, c. 88. dixit λιμῷ συστάντας καὶ καμάτῳ, *fame atque labore enectos*, *Valla.* Permutantur interdum καθεστηκὼς, κατεσκληκὼς et συνεστηκώς. *Heſych.* Συνεστηκὼς, συνηγμένος. Iuſtitia *Chryſippo* pingitur σκυθρωπὴ, καὶ συνεστηκὸς ἔχουσα τὸ πρόσωπον, apud *A. Gellium* N. A. XIV, c. 4 —— Quam a Cretenſibus in Iapygia conditam narrat, urbem hic Ὑρίην cum dictam invenerint *Strabo*, *Steph. Byz.* *Euſtath.* cur ex vitioſa ſui Cod. lectione *Gronovius* Ὑρηίην nobis effingit? VALCKEN.

24. Ὑρίην

abiisſe: et dum circa Iapygiam curſum tenerent, ingenti eos tempeſtate adorta, in terram fuisſe eiectos: laceratisque navibus, quia nullus in Cretam receptus oſtendebatur, illic ſubſidentes urbem Hyriam condidiſſe: et mutato nomine pro Cretibus Iapyges Meſſapios eſſe effectos, et pro inſulanis continentis incolas: et ab urbe Hyria alias incoluiſſe: quas diu poſt Tarentini evertentes, magnam in ruinam devenere, ut hæc maxima cædes omnium quas novimus, extiterit, tum ipſorum Tarentinorum, tum Rheginorum, qui a Micytho Chœri filio ad tria millia civium adacti opem ferre Tarentinis, interiere. Ipſorum autem Tarentinorum qui cæſi ſunt, numerus non eſt initus. Micythus autem, quum Anaxilai famulus eſſet, procurator Rhegii relictus, ubi ex ea urbe excidit, Tegeam Arcadum incoluit, compluresque
171 ſtatuas in Olympia conſecravit. Sed mihi Rheginorum et Tarentinorum res ſint interpoſitio hiſtoriæ. In Cretam igitur deſolatam Præſii aiunt cum alios homines, tum præcipue Græcos immigraſſe: tertiaque a morte Minois ætate, res Troianas fuiſſe, in quibus non deterrimos extitiſſe Cretes Menelai defenſores: et ob id eos Troia reverſos una cum ſuis pecoribus fame peſtilentiaque correptos, iterumque deſolatam Cretam cum reliquis a tertiis Cretenſibus ha-

ὡς δὲ κατὰ Ἰηπυγίην γενέσθαι [a] πλώοντας, ὑπολαβόντα σφέας χειμῶνα μέγαν ἐκβαλέειν ἐς τὴν γῆν. συναραχθέντων δὲ τῶν πλοίων, οὐδεμίην γάρ σφι ἔτι [b] κομιδὴν 437
ἐς Κρήτην φαίνεσθαι, ἐνθαῦτα [c] Ὑρίην πόλιν κτίσαντας, καταμεῖναί τε· καὶ μεταβαλόντας, ἀντὶ μὲν Κρητῶν, [d] Ἰήπυγας Μεσσαπίους γενέσθαι, ἀντὶ [e] δὲ τοῦ εἶναι νησιώτας, ἠπειρώτας. ἀπὸ δὲ [f] Ὑρίης πόλιος τὰς ἄλλας οἰκῆσαι, τὰς δὴ Ταραντῖνοι χρόνῳ ὕστερον πολλῷ ἐξανιστάντες, προσέπταισαν μεγάλως· ὥστε φόνος Ἑλληνικὸς μέγιστος οὗτος δὴ ἐγένετο πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, αὐτέων τε Ταραντίνων καὶ Ῥηγίνων· οἱ ὑπὸ Μικύθου τοῦ Χοίρου ἀναγκαζόμενοι τῶν ἀστῶν, καὶ ἀπικόμενοι τιμωροὶ Ταραντίνοισι, ἀπέθανον τρισχίλιοι οὕτω. αὐτέων δὲ Ταραντίνων οὐκ ἐπῆν ἀριθμός. ὁ δὲ Μίκυθος, οἰκέτης ἐὼν Ἀναξίλεω, ἐπίτροπος Ῥηγίου [g] καταλέλειπτο οὗτος. ὅσπερ ἐκπεσὼν [h] ἐκ Ῥηγίου, καὶ Τεγέην τὴν Ἀρκάδων οἰκήσας, ἀνέθηκε ἐν Ὀλυμπίῃ τοὺς πολλοὺς ἀνδριάντας. Ἀλλὰ τὰ μὲν κατὰ Ῥηγίνους τε καὶ Ταραντίνους, τοῦ λόγου μοι παρενθήκη γέγονε· ἐς δὲ τὴν Κρήτην ἐρημωθεῖσαν, ὡς λέγουσι Πραίσιοι, ἐσοικίζεσθαι ἄλλους τε ἀνθρώπους, καὶ μάλιστα Ἕλληνας. τρίτῃ δὲ γενεῇ μετὰ [i] Μίνων τελευτήσαντα, γενέσθαι τὰ Τρωϊκά· ἐν τοῖσι οὐ φλαυροτάτους φαίνεσθαι ἐόντας Κρῆτας τιμωροὺς Μενέλεω. [k] ἀντὶ τουτέων δέ σφι ἀπονοστήσασι ἐκ [l] Τροίης, λιμόν τε καὶ λοιμὸν γενέσθαι καὶ αὐτοῖσι καὶ τοῖσι προβάτοισι· ἔς τε τὸ δεύτερον ἐρημωθείσης Κρήτης μετὰ τῶν ὑπολοίπων τρίτους αὐτὴν νῦν νέμεσθαι Κρῆτας.

a Πλέοντας *Arch. Ask. Vind.* *b* Explicat hinc *Suid.* in Voc., tum ſupra οὐδεμίαν *Arch. Vind. Ask.* *c* Ὑρηΐην *Paſſ.* et *Med.*, Ὑρηΐλλην *Ask.* vulgatum novit *Steph. Byz.* in *V.* et *Euſtath.* ad Perieg. v. 378., *Strabo* Οὐρίαν ſcribit L. VI, p. 431. *d* Γεν. Ἰήπ. Μεσσαπ. *Arch. Paſſ. Ask.*, bono ordine. *e* Δὲ εἶναι iidem et *Vind.*, vulgo τοῦ, minime utile, interponitur. *f* Ὑρηΐης *Paſſ. Med.* Ὑριλλίης *Ask.*, tum ſtatim ἃς uterque. *g* Καταλελ. *Vind.*, in *Arch.* post hoc verbum interſtinguitur, et οὗτος ὅσπερ. *h* Deſit *Arch.*, et τὴν Ἀρκάδος. *i Med.*, ſed ν ſupra ultimam ſyllabam oſtentans, *Paſſ. Ask. Arch. Paris. B.*; Μίνωα olim. *k* Ἀντὶ τούτ. *Arch. V.* quod verius ob C. 169., olim ἀπό. *l Arch. Med. Paſſ. Ask. Valla*, Κρήτης *Ald.* et alii.

24. Ὑρίην πόλιν κτίσαντας] Ex *Med.* et conſentaneorum ſcriptura nihil extrico: Ὑρηΐην voluiſſe, anceps viri Celeb. ſuſpicio eſt, ceteris praeſertim Ὑρίην tuentibus. *Strabonis* enim Οὐρίαν mendoſe ſcribi conſentiunt *Cluverius* Antiq. Ital. L. IV. p. 1247. et *Meurſius* L. IV. Cret. C. 5., tum maxime *Alex. Symmach. Mazochius* Comment. ad aeneas Tab. Heracleenſes p. 95., verisſime p. 537. adſcribens τὰς ἄλλας οἰκῆσαι, continuo ſuccedens, notare, *alias condidiſſe*, quomodo *Valla* ex οἰκίσαι ſui libri, et probe quidem: namque οἰκεῖν et οἰκίζειν, quod ille perſuadere nititur, tantundem valere Graecis, id vero ſermonis habitus reſpuit. Illud a veritate quoque, *Cretenſes, qui poſtea Iapyges vocati, tribus generationibus, h. e. annis trecentis Troiae excidium praeceſſiſſe*, abludit longisſime. Et huc ſtupenda trahitur argumentatione, quod deinceps ſequetur, τρίτῃ δὲ γενεῇ μετὰ Μίνωα τελευτήσαντα γενέσθαι τὰ Τρωϊκά. Taceo, neque enim occultum eſt, τρεῖς γενεὰς pro Noſtri more centum duntaxat annos abſolvere L. II, 142. At ſunt in egregio Commentario plura, feſtinatius deproperata.

32. Οἱ ὑπὸ Μικύθου &c.] Malunt οἷα ὑπὸ ——, tum ἀστῶν vocem pravam videri, in primis οὕτω, e marginali cera temere ingeſtum. Quas quidem ſuſpiciones auctoribus non invideo: οἱ τῶν ἀστῶν Scriptoris more Rhegini illi ſunt, a Micytho auxiliatum miſſi: ἀπέθανον τρισχίλιοι οὕτω non aliud, ac ὁμοίως *Heſychii*, ſive, τὸν αὐτὸν τρόπον, uti opportune vir doctus Miſcell. Obſerv. T. III. p. 145.

32. Ἀναγκαζόμενοι τῶν ἀστῶν] A *Valla* bene converſa miror, cur ſe vir D. neget intelligere: τῶν περιοίκων ἀναγκαστοὺς dixit VI, c. 58. *Venire coacti*, ἀφικέσθαι ἀναγκαζόμενοι, more ſcribendi, quem valde noſter adamavit, hic dicuntur ἀναγκαζόμενοι καὶ ἀπικόμενοι. Tarentinis a Micytho coacti auxiliares, *tria tum civium millia ceciderunt*, ἀπέθανον τρισχίλιοι οὕτω· poſtrema vox, ſaepe ſic adhibita, tentari non debebat. Non definit numerum caeſorum, cladem tamen Tarentinorum Rheginorumque ſuo loco *Diodorus* enarrat XI, c. 52. VALCKEN.

35. Ὁ δὲ Μίκυθος] Donaria Olympica, quae dedicavit ex voto, variis locis memorans, decies virum optimum Σμίκυθον vocat *Pauſanias*, cui V, p. 447. ex *Herodoto*, fuiſſe dicitur δοῦλος καὶ ταμίας τῶν Ἀναξίλα χρημάτων· ſic ἐπίτροπον accepit *Herodoti*, qui I, cap. 108. Harpagum fuiſſe ſcribit πάντων ἐπίτροπον τῶν Ἀστυάγεος· apud recentiores iſthoc uſu ſaepe vox uſurpatur. De tutela filiorum herilium, quam fidelisſime Micythus adminiſtravit, nihil *Herodot.* aut *Pauſan.*, memoria dignisſima poſteris tradidit *Diodor.* XI, c. 66. et c. 48. Ut apud *Herod.* *Iuſtino* dicitur et *Macrobio*, p. 238., *Micythus*, qui Σμίκυθος eſt *Pauſaniae*. vid. *Weſ.* ad *Diodor.* l. c. et *H. Vales.* ad Exc. ex *Diod.* p. 550. Eidem *Diodoro* dux quidam Μίκυθος memoratur ad Olymp. 117. L. XIX, c. 88. πρὸς Μίκυθον, ſcribendum apud *Dionys. Halic.* II. p. 190, 20. vid. epigr. ap. *Kuſter.* ad *Suid.* T. III. p. 267. Σμικύθου meminit *Demoſth.* p. 241. *Ariſtoph.* Ἐκκ. ℣. 293., Innotuerunt et Σμικυθίων· Σμικρίων· Σμικρίνης· a Dialecto pendet in propriis etiam nominibus ſaepenumero ſcribendi diverſitas. VALCKEN.

36. Καταλέλειπτο οὗτος· ὅσπερ &c.] Non diſplicet diſtinguendi in *Arch.* modus: nunc certe nexus minus adconmodatus cernitur. Micythi, optimae fidei tutoris, celebratisſima in *Diodori* L. XI, 48. et 66. et *Pauſaniae*, cui Σμίκυθος, L. V, 26., ubi et ſtatuae apud Olympiam ab illo dedicatae, memoria. *Iuſtinum*, *Macrobium*, aliosque hominis praedicatores non moror.

40. Ἐς δὲ τὴν Κρήτην ἐρημ.] Nihil habent ἐσοικίζεσθαι, et cetera, a quo pendeant: quae τὴν παρενθήκην antecedunt, illa verbo nitebantur λέγεται· poſt illam vocula requiritur in talibus uſitata: videbatur amico meo ὡς in ὦν mutandum; idem et ego requiri ſuſpicor, ſuo ſic forte loco collocandum: Ἐς ὦν τὴν Κρήτην ἐρημωθεῖσαν λέγουσι Πραίσιοι ἐσοικίζεσθαι ἄλλους τε ἀνθρώπους, καὶ μάλιστα Ἕλληνας· neque diſpliceret Ἐς δὲ ὦν· quod aliquando minus conſiderate reieci. Videtur mihi ſic legiſſe *Valla*, dum vertebat. *In Cretam igitur deſolatam Praeſii aiunt* &c. Praeſiorum erat iſta narratio, qui Ἐτεοκρῆτες, non participes expeditionis in Sicaniam, domi manſerant. —— Μίνω *Gronovius* hic in Μίνεω, ſupra in Μίνεων non debebat deformare; qui mox veram lectionem reſtituit σφι ἀπονοστήσασι ἐκ Τροίης, quam tamen abſque membrana *Flor.* ex *Valla* didiciſſemus et *Arch.* Pro, ἀπὸ τουτέων δὲ ex iiſdem legerem ἀντὶ τούτου δὲ, *et ob id:* hoc commendat reſponſum c. 169. VALCKEN.

47. Μετὰ τῶν ὑπολοίπων τρίτους &c.] Haec artisſime,

τας. ἡ μὲν δὴ Πυθίη ὑπομνήσασα ταῦτα, ἔσχε βουλομένους τιμωρέειν τοῖσι Ἕλλησι. Θεσσαλοὶ δὲ ὑπὸ ἀναγκαίης τοπρῶτον ἐμήδισαν, ὡς [a] διέδεξαν, ὅτι οὔ σφι ἥνδανε τὰ οἱ Ἀλευάδαι ἐμηχανέωντο. ἐπεί τε γὰρ [b] ἐπυθέατο τάχιστα μέλλοντα διαβαίνειν τὸν Πέρσην ἐς τὴν Εὐρώπην, [c] πέμπουσι ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἀγγέλους. ἐν δὲ τῷ Ἰσθμῷ ἦσαν ἁλισμένοι πρόβουλοι τῆς Ἑλλάδας, ἀραιρημένοι ἀπὸ τῶν πολίων τῶν τὰ ἀμείνω [d] φρονεουσέων περὶ τὴν Ἑλλάδα. ἀπικόμενοι δὲ ἐπὶ [e] τούτους τῶν Θεσσαλῶν οἱ ἄγγελοι, ἔλεγον, „ Ἄνδρες Ἕλληνες, δεῖ φυλάσσεσθαι τὴν ἐσβολὴν τὴν Ὀλυμπικὴν, ἵνα Θεσσαλίη τε καὶ ἡ σύμπασα [f] ᾖ Ἑλλὰς ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου. ἡμέες μέν νυν ἕτοιμοι [g] εἰμὲν συμφυλάσσειν. πέμπειν δὲ χρὴ καὶ ὑμέας στρατιὴν πολλήν· ὡς εἰ μὴ [h] πέμψετε, ἐπίστασθε ἡμέας ὁμολογήσειν τῷ Πέρσῃ. οὐ γάρ τοι προκατημένους τοσοῦτο πρὸ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος μούνους πρὸ ὑμέων δεῖ ἀπολέσθαι· βοηθέειν δὲ [i] οὐ βουλόμενοι, ἀναγκαίην ἡμῖν οὐδεμίην οἷοί τέ ἐστε προσφέρειν. οὐδαμὰ γὰρ ἀδυνασίης ἀνάγκη κρέσσων
438 „ ἔφυ. ἡμέες δὲ πειρησόμεθα αὐτοί τινα σωτηρίην μηχανώμενοι". ταῦτα ἔλεγον οἱ Θεσσαλοί. Οἱ δὲ Ἕλληνες πρὸς ταῦτα ἐβουλεύσαντο ἐς Θεσσαλίην πέμπειν κατὰ θάλασσαν πεζὸν στρατὸν φυλάξοντα τὴν ἐσβολήν. ὡς δὲ συνελέχθη ὁ στρατὸς, ἔπλεε δι' Εὐρίπου. ἀπικόμενος δὲ τῆς Ἀχαιίης ἐς [k] Ἄλον, ἀποβὰς ἐπορεύετο ἐς Θεσσαλίην, τὰς νέας αὐτοῦ καταλιπών. καὶ [l] ἀπίκετο ἐς τὰ Τέμπεα ἐς τὴν ἐσβολὴν, ἥπερ ἀπὸ Μακεδονίης τῆς κάτω ἐς Θεσσαλίην φέρει παρὰ Πηνειὸν ποταμὸν, μεταξὺ δὲ [m] Οὐλύμπου τε οὔρεος ἐόντα καὶ τῆς Ὄσσης. ἐνθαῦτα ἐστρατοπεδεύοντο τῶν Ἑλλήνων κατὰ μυρίους [n] ὁπλῖται συλλεγέντες· καί σφι προσῆν ἡ [o] τῶν Θεσσαλῶν ἵππος· ἐστρατήγεε δὲ Λακεδαιμονίων μὲν, Εὐαίνετος ὁ Καρήνου [p] ἐκ τῶν πολεμάρχων ἀραιρημένος, γένεος μέντοι ἐὼν οὐ τοῦ βασιληΐου· Ἀθηναίων δὲ, Θεμιστοκλέης ὁ Νεοκλέος. ἔμειναν δὲ ὀλίγας

habitari. Harum rerum memoriam refricando, Pythia illos ad ferenda Græcis auxi-
lia animatos cohibuit. At Theſſali neces- 172
ſitate ſubacti circa initia Medorum partes foverunt, quum oſtenderent non placere ſibi quæ Aleuadæ excogitaſſent: nam quumprimum audierunt Perſam traiicere in Europam, legatos ad Iſthmum mittunt, ubi proviſores Græciæ delecti e civitatibus coacti erant, quæ de Græcia meliora cogitabant. Ad quos poſtquam venere legati Theſſalorum, ita verba fecere, Viri Græci, Olympicum ingreſſum cuſtodiri expedit, ut Theſſalia pariter atque omnis Græcia ſit ſepta ab bello. Nos equidem ad cuſtodiendum ſimul parati ſumus: ſed vos quoque debetis multum mittere copiarum; quas niſi mittatis, ſcitote nos pactionem inituros eſſe cum Perſa. Neque enim decet nos adeo ante ceteram Græciam poſitos pro vobis ſolos occumbere. Quibus ferre opem ſi recuſatis, nullam poteſtis iniungere neceſſitatem. Nulla namque fortior neceſſitas eſt imbecillitate. Itaque noſmet ipſi aliquam ſalutem comparare conabimur. Hæc Theſſa-
li. Ob quæ Græci illuc mittendum decre- 173
vere exercitum pedeſtrem per mare ad ingreſſum cuſtodiendum. Exercitus, ubi coactus eſt, per Euripum navigavit. Qui poſtquam ad Alum Achaiæ pervenit, egreſſus, relictis illic navibus, in Theſſaliam contendit, et ad Tempe pervenit, ad ingreſſum, qui ab inferiore Macedonia in Theſſaliam fert, iuxta amnem Peneum inter Olympum et Oſſam montes. Ibi caſtra poſuere Græci, ad decem millia gravis armaturæ coacti: quibus aderat Theſſalorum equitatus, ducibus Lacedæmoniorum quidem Euæneto Careni filio, delecto ex polemarchis, quamquam non eſſet e regio genere; Athenienſium autem, Themiſtocle Neoclis filio. Verum paucos il-

a Δὲ ἔδεξαν *Arch.*, mox οὐ σφι οἱ ἥνδ. *Ask.* *b* Ἐπύθοντο *Paſſ.* *c* Πέμπουσι γὰρ *Arch.* *d* Προνοεουσέων *Arch. V.*, aliter *Galeus.* *e* Τούτους *Arch.* *f* Ἑλλὰς σκέπῃ τοῦ πολέμου ᾖ *Arch.* *g* Ἐσμὲν *Paſſ. Ask.* *h* Πέμψητε *Vind.*, haud male. *i* Βουλομένοισι *Arch.* tantum. *k Med. Arch. Paſſ. Ask.*, Ἄλλον *Ald.*, *Algas Valla*, prave. *l* Ἀπίκετο *Med. Paſſ. Ask. Paris. A.*, ἀπίκατο *Arch. V.*, ἀπικέατο *Ald.* et alii. *m* Ὀλ. τε ὄρεος *Arch. V.* *n* Ὁπλίτας *Arch. Paſſ. Ask.* ora *Steph.* *o* Abeſt ab *Arch. Vind.* *p Med. Paſſ. Ask.*, deeſt ἐκ *Ald.* et ceteris. Mox *Ald.* ἐὼν τοῦ βασ. ſine negatione.

me, olim commate ante τρίτους divulſa, iunxi. Οἱ ὑπόλοιποι, qui famem et peſtem evaſerant, cum tertiis Cretam advenis poſtea incoluerunt. Stant mecum Cl. *de Pauw* et *Abreſch.* Opinor autem in *Herodoti* oculis *Homeri* Odyſſ. T. v. 175., ubi de inſulae habitatoribus et varia origine, fuiſſe.

49. Θεσσαλοὶ δὲ ὑπὸ ἀναγκαίης &c.] *Pavii* acumen ſcopas hic animadvertit diſſolutas. *Nam quid? an Theſſali Medorum partes ſequebantur, cum propalam oſtendebant, ſibi diſplicere, quod ab Aleuadis factum?* Quae tamen in verbis eorumque cohaerentia mens. Velle Scriptorem, Theſſalos, Aleuadarum dominatione preſſos, primis belli initiis ad Perſas inclinaſſe: cognitis autem perfidorum conſiliis, ad Graeciae concilium legatos de communi ſalute miſiſſe. Itaque, aut excidiſſe aliquid, aut fuiſſe olim, τοπρῶτον μηδίσαντες διέδεξαν, ὅτι οὔ σφιν ἥνδανε —— *cum principio Medorum partes fovisſent, oſtenderunt ſibi non placere.* —— Non profecto inutiliter. Mihi ex ſchedis *Arch.*, parum adiutis, placuiſſe memini, ὡς δὲ ἔδεξαν, *ita vero demonſtrarunt*, ſibi *diſplicere* &c. ὡς δὲ hoc fere modo L. IX, 34. Sed coniecturae non indulgeo.

60. Ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου] Male abſentiam praepoſitionis in Cod. *Arch.* laudavit *Th. Galeus.* Redibit c. 215 ἔσαν ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου. Quo de genere plura L. I, 143.

66. Οὐδεμίην οἷοί τέ ἐστε προσφέρειν] *Nec debetis, neque aequum erit*; qualem dictionis uſum explicuimus et excuſſimus antea. Nimium ſane et ſolo e docti viri arbitrio pendens, αἰτίην ἡμῖν οὐδεμίην δίκαιοί ἐστε προφέρειν, *nullam nobis culpam obiectare iure poteritis.* Ἀναγκαίην ſequentia defendunt: eſtque ſaepe veriſſimum, Κρεῖσσον οὐδὲν ἀνάγκας *Euripid.* Alceſt. v. 965.

73. Τῆς Ἀχαιίης ἐς Ἄλον] Nomen urbis litera liberavit ſuperflua *Gronov.* Urbis incolas Ἀλέας dixit *Demoſthenes* more iſtius aevi ſcriptoribus uſitato: ſic legit *Harpocr.* ubi noſtris in Edd. *Dem.* vulgatur: διαλλάττειν τοὺς Ἀλεῖς πρὸς τοὺς Φαρσαλίους, p. 205, 64. infra οἱ Ἀλεῖς recte ſcriptum §. 68. ſed τοὺς Ἀλέας dicebant: alterum apud eumdem recurrit p. 238, 316. recte ſcribitur p. 236., Ἄλον πολιορκουμένου et p. 88, 1. Φαρσαλίοις Ἄλον παρέδωκεν ad hunc locum notata ubi citat *Ulpianus*, qui vocatur, p. 205, 64., nomen Ἄλος in ὅλως fuit depravatum: mendoſa apud *Suidam* ſic poſſunt quodammodo redintegrari, ſi legatur: Ἀλέας —[Ἄλος] πόλις Θετταλική· οἱ δὲ πολῖται Ἀλεῖς. VALCKEN.

79. Ὁπλῖται συλλεγέντες] Eadem redibunt IX, c. 29. et c. 27., συλλεγῆναι. Alibi συλλεχθεὶς, συλλεχθῆναι et ſimilia noſtro frequentantur: nihil quidem intereſt utrum ſcripſerit, ſed ſcripſiſſe tamen videbitur iſta talia ad eamdem normam. Contra apud *Demoſthenem* uno loco praebent Editiones συλλεχθέντες· Codices vero συλλεγέντες· hoc iure *Pierſonus* alteri praetulit ad *Moer.* Att. p. 208. Aetate *Demoſthenis* ſuaviores iſtas formas probabant Attici; aſperiores aetate *Herodoti.* VALCKEN.

81. Εὐαίνετος ὁ Καρήνου] *Diodori* Συνετὸς eſt L. XI, 2., perperam ſcriptus. Polemarchi, e quibus Euaenetus, Spartanorum regum in caſtris atque expeditione primarii fuerunt adminiſtri apud *Thucydid.* V, 66., in civitate aliis, de quibus *Nic. Cragius* Reip. Spartan. L. II, 14., impoſiti negotiis. Hinc vero, ab illo neglectum, cognoſcimus, regio plerumque genere fuiſſe: *Aldum* enim, particulam negantem omittentem, bene *H. Stephan.* ex Codd. conſenſione correxit.

84. Ἀγ-

illic dies morati ſunt: advenientes enim ab Alexandro Amyntæ filio viro Macedone legati, ſuaſerunt eis ut diſcederent, ne in illo ingreſſu perſtantes, ab exercitu irrumpente proculcarentur; multitudinem terreſtrem nauticamque indicando. Horum conſilio Græci, nam et bene ſibi conſuli, et bono erga ipſos animo Macedo eſſe videbatur, obtemperaverunt. Quamquam mihi videtur diffidentia id ſuaſiſſe, quum audirent alium etiam eſſe in Theſſalos ingreſſum per Perrhæbos, in ſuperiori Macedonia, iuxta urbem Gonnon, qua et tranſivit exercitus Xerxis. Ita Græci ad naves regreſſi, rur-
174 ſus ad Iſthmum ſe receperunt. Hæc fuit in Theſſaliam ſumpta expeditio, dum rex in Europam ex Aſia tranſiturus erat, et Abydi iam agebat. A ſociis autem deſerti Theſſali, ita prompti ad Medos tranſiere, iam nihil ambigentes, ut in rebus gerendis ſeſe re-
175 gi præſtiterint utiliſſimos. Græci autem ad Iſthmum reverſi, ob ea quæ ab Alexandro dicta erant, conſultabant et qua bellum ſtatuerent, et quibus in locis, evicitque hæc ſententia, ut præſidio aditum Thermopylarum cuſtodirent, quippe qui videbatur et anguſtior quam ille Theſſaliæ, et ſimul ipſorum terræ propinquior. Nam, ſemitam qua intercepti ſunt apud Thermopylas, ne quidem noverant illi Græci, qui capti ſunt, prius quam ingreſſi Thermopylas ab Trachiniis ſciſcitati ſunt. Hunc igitur aditum tuendo decreverunt, non ſinere barbarum tranſire in Græciam, utque claſſis navigaret in Hiſtiæotidis orae Artemiſium. Hæc enim loca

γας ἡμέρας ἐνθαῦτα. ἀπικόμενοι γὰρ ἄγγελοι παρὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀμύντεω, ἀνδρὸς Μακεδόνος, συνεβούλευόν σφι ἀπαλλάσσεσθαι, μηδὲ μένοντας ἐν τῇ ἐσβολῇ, καταπατηθῆναι ὑπὸ τοῦ ϛρατοῦ [a] ἐπιόντος· σημαίνοντες τὸ πλῆθος τῆς ϛρατιῆς καὶ τὰς νέας· ὡς δὲ οὗτοί σφι ταῦτα συνεβούλευον, χρηϛὰ γὰρ ἐδόκεον συμβουλεύειν, καί σφι εὔνοος ἐφαίνετο [b] ἐὼν ὁ Μακεδὼν, ἐπείθοντο. δοκέειν δέ μοι, ἀρρωδίη ἦν τὸ πεῖθον, ὡς ἐπύθοντο καὶ [c] ἄλλην ἐοῦσαν ἐσβολὴν ἐς Θεσσαλοὺς κατὰ τὴν ἄνω Μακεδονίην διὰ Περραιβῶν κατὰ [d] Γόννον πόλιν, τῇπερ δὴ καὶ ἐσέβαλε ἡ ϛρατιὴ ἡ Ξέρξεω. καταβάντες δὲ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὰς νέας, ὀπίσω ἐπορεύοντο ἐς τὸν Ἰσθμόν. Αὕτη ἐγένετο ἡ ἐς Θεσσαλίην [e] ϛρατιὴ, βασιλέος τε μέλλοντος διαβαίνειν ἐς τὴν Εὐρώπην ἐκ τῆς Ἀσίης, καὶ ἐόντος ἤδη ἐν Ἀβύδῳ. Θεσσαλοὶ δὲ [f] ἐρημωθέντες συμμάχων, οὕτω δὴ ἐμήδισαν προθύμως, οὐδέ τι ἐνδοιαϛῶς, ὥϛε ἐν τοῖσι πρήγμασι ἐφαίνοντο βασιλέϊ ἄνδρες ἐόντες χρησιμώτατοι. Οἱ δὲ Ἕλληνες ἐπεί τε [g] ἀπίκατο ἐς τὸν Ἰσθμὸν, ἐβουλεύοντο πρὸς τὰ λεχθέντα [h] ἐξ Ἀλεξάνδρου, ᾗ τε ϛήσονται τὸν πόλεμον καὶ ἐν οἵοισι χώροισι. ἡ νικῶσα δὲ γνώμη ἐγίνετο, τὴν ἐν Θερμοπύλῃσι ἐσβολὴν φυλάξαι. ϛεινοτέρη γὰρ ἐφαίνετο ἐοῦσα τῆς ἐς [i] Θεσσαλίην, [k] καὶ ἅμα ἀγχοτέρη τε τῆς ἑωυτῶν. τὴν δὲ ἀτραπὸν δι' ἣν ἥλωσαν οἱ ἁλόντες Ἑλλήνων ἐν Θερμοπύλῃσι, οὐδὲ ᾔδεσαν ἐοῦσαν πρότερον ἤπερ ἀπικόμενοι ἐς Θερμοπύλας ἐπύθοντο [l] Τρηχινίων. ταύτην ὦν ἐβουλεύσαντο φυλάσσοντες τὴν ἐσβολὴν, μὴ παριέναι ἐς 439 τὴν Ἑλλάδα τὸν βάρβαρον, τὸν δὲ ναυτικὸν ϛρατὸν πλέειν [m] γῆς τῆς Ἱϛιαιώτιδος ἐπὶ Ἀρτεμίσιον. ταῦτα γὰρ

a Τοῦ ἐπ. *Arch.* *b* Deſit *Arch. Vind.* *c* Ἄλλῃ iidem, quod tolerari poteſt. *d* Γόνον *Arch.*, uti ſolet. *e* Ἐσβολὴ margo *Steph.* Praeſtat ϛρατιὴ ex crebra permutatione, et ita *Valla.* *f* Ἠρημωθ. *Arch.* Mox οὐδ' ἔτι ἐνδοιαϛῶς ex *Reiskii* facili coniectura. *g* *Med. Arch. V. Paſſ. Ask.*, in *Aldo* et aliis ἀπικέατο. *h* Ἐξ Ἀλ. ora *Steph. Arch. Brit. Paſſ. Ask.*, ceteri ὑπ' Ἀλ. *i* *Med. Paſſ. Ask.*, alii ἐν Θεσσαλίῃ. *k* Καὶ μία *Arch. V.*, ἀγχοτέρη eſt apud *Suid.* in Voc. ex hoc loco. *l* Τριχ. *Arch.* *m* Τῆς Ἱϛιαιώτ., omiſſis ἐπὶ γῆς, *Arch. Vind.*, γῆς τῆς Ἱϛ. *Paſſ. Ask. Brit.*, prius erat ἐπὶ γῆς τῆς.

84. Ἄγγελοι παρὰ Ἀλεξάνδρου] *Venientes ab Alexandro nuncii.* Iſtius Alexandri, tanquam Φιλέλληνος, ſed huius inprimis beneficii ſaepius Athenienſes grati meminerunt. Hanc reſpicit *Herodoti* narrationem, ex *Damaſte* diverſa quaedam admiſcens, inter Socraticas Epiſtolae 28. ſcriptor, adverſus *Iſocratem* ad Philippum datae: *Speuſippum* auctorem dat *L. Allatii* haud abſurda coniectura; cui quidpiam obmoviſſe *Pearſonum* in Vind. *Ignat.* aut *Bentleium* in Diſſ. de Epiſt. *Phalar.* non opinor. De *Iſocrate*, debuerat, inquit malevolus ille, *τὰς Ἀλεξάνδρου τοῦ σοῦ προγόνου, καὶ τῶν ἄλλων τὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα γενομένας εὐεργεσίας ἐξαγγέλλειν·* quod primum ille ponit beneficium, legatos Alexander Darii (hunc dicere, non Xerxen debebat) contrucidari iuſſit, haud ſanequam ut Graecis gratificaretur, ſed ut ulciſceretur iniuriam ſibi ſuisque factam: ὕϛερον δὲ, addit, ϛασιαζόντων (ſcribendumne πλησιαζόντων,) *τῶν βαρβάρων οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὸ ἡμέτερον* (L. ὑμέτερον) *Ἡράκλειον ἀπήντησαν· Ἀλεξάνδρου δὲ τὴν* —— *Θετταλῶν προδοσίαν τοῖς Ἕλλησι μηνύσαντος, ἀναζεύξαντες οἱ Ἕλληνες δι' Ἀλέξανδρον ἐσώθησαν·* tandem ſubdit: *καί τοι τούτων χρῆν μὴ μόνον Ἡρόδοτον καὶ Δαμάϛην μεμνῆσθαι τῶν εὐεργεσιῶν, ſed et, ſecundum ſuam legem, artis oratoriae ſcriptorem;* poſtrema, in iſtum olim ſenſum ſcripta, nigrae ſunt loliginis plena, neque *Speuſippo* diſconveniunt. De *Heracleo* Macedoniae, deque *Heraclea, in radicibus Oetae montis ſita,* hic non eſt agendi locus. VALCKEN.

85. Συνεβούλευον σφι ἀπαλλάσσεσθαι] Conſilium Alexandri Macedonis ſuaſionemque, laudato *Herodoto*, Scriptor Epiſtolae XXVIII. inter Socraticas *Allatii* his exſequitur: ὕϛερον δὲ ϛασιαζόντων (πελαζόντων) τῶν βαρβάρων, οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὸ ὑμέτερον Ἡράκλειον ἀπήντησαν. Ἀλεξάνδρου δὲ τὴν τῶν Ἀλεύου καὶ Θετταλῶν προδοσίαν τοῖς Ἕλλησι μηνύσαντος, ἀναζεύξαντες οἱ Ἕλληνες δι' Ἀλέξανδρον ἐσώθησαν. In quis, poſtulante re, ἡμέτερον Ἡρακλ. mutavi et τὴν Ἀλέου, prava ab *Allatio* relicta. *Valckenarii* non diſpar coniectura fuit ab C. 6., ſed hic operoſior. Cetera partim falſa, partim ab *Herodoti* mente aliena ſunt.

99. Οὕτω δὴ ἐμήδισαν προθ.] *Tum vero Theſſali Perſarum partes animoſe ſunt ſequuti.* Incerti verba *Suidas* habet in Ἐμήδισαν· μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην Θεσσαλοὶ ἐμήδισαν, δείσαντες τὴν ἀπόφραξιν τῶν Τεμπῶν· ſed quae praebet in Ἀγχότερος, *Kuſtero* non deſignata, *Herodoti* verba ſunt ex proximo cap. petita: ϛεινοτέρη ἐφαίνετο καὶ ἀγχοτέρη ἡ ἐσβολή. In his dum frequens recurrit mentio τῆς ἐσβολῆς, *introitus* in Theſſaliam, alieno vocem loco poſuerat librarius in Cod. MS. initio cap. 174., *Αὕτη ἐγένετο ἡ ἐς Θεσσαλίην ἐσβολή·* ubi vulgatur ϛρατιὴ, ſcribi debet ϛρατιή. —— Sed vero quod margo dat *Steph.* c. 175., *πρὸς τὰ λεχθέντα ἐξ Ἀλεξάνδρου·* pro ὑπ' Ἀλ. illud, a correctoribus non expectandum, ſi habent et alii Codd. probarem ut Herodoteum: τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ ἐξ Ὀτάνεος, eſt L. III, c. 71. τὸ ποιηθὲν ἐξ Ψαμμιτίχου, II, c. 151. τὸ προσταχθὲν ἐκ τοῦ Κύρου, I, c. 114. apud *Quintilian.* I. O. VI, p. 511., *puer* —— *ex paedagogo ſe vellicari reſpondit.* Paſſivis ἐκ frequenter ſic adiungunt Tragici: in Tragoediis, quae ſuperſunt, non puto reperiri dictum ſervatum *M. Antonino* VII, c. 41. Εἰ δ' ἠμελήθην ἐκ θεῶν. In *Longino*, caſtigatiſſimo ſcriptore, a *Zach. Pearcio* revocatum, non feret ut puto, *Io. Toupius*, Longino digniſſimus futurus editor, Sect. IX, 30., ἐκ Κίρκης συοφορβουμένους. *Tan. Faber* bene correxit ὑπ' Κίρκης· prout *Plutarch.* etiam dederat II, p. 52., D. ſed non illa ſocios Ulyſſis fecit συοφορβοὺς, verum συῶν μὲν ἔχειν κεφαλὰς, φωνήν τε, δέμας τε. ſcribamus itaque totidem literis, συομορφουμένους. VALCKEN.

3. Λεχθέντα ἐξ Ἀλεξάνδρου] Revertit *Herodoto* adſueta dictio. Talis L. III, 71. τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ ἐξ Ὀτάνεος, et ſine numero aliae.

13. Γῆς τῆς Ἱϛιαιώτιδος ἐπὶ Ἀρτεμίσιον] Non obliviſcor φοιτῶν —— ἐπ' ὕδωρ ἐπὶ τὴν Ἐννεάκρουνον libri VI, 137., nec huius libri C. 173. καὶ ἀπίκετο ἐς τὰ Τέμπεα ἐς τὴν ἐσβολὴν, recte poſita, ſed ad olim hoc collocatum loco haud gemina. Iure MSS. praepoſitionem auferunt, noxiam et inutilem. Γῆς autem τῆς Ἱϛιαιώτιδος τὰς παραθαλλασίας κώμας L. VIII, 23. memorans aliquid inſuper moliminis vetat.

γὰρ ἀγχοῦ τε ἀλλήλων ἐστι, ὥστε πυνθάνεσθαι τὰ κατ' [a] ἑκατέρους ἐόντα. Οἵτε χῶροι οὕτως ἔχουσι· τοῦτο μὲν τὸ Ἀρτεμίσιον ἐκ τοῦ πελάγεος τοῦ Θρηϊκίου ἐξ εὐρέος συνάγεται ἐς [b] στεινὸν πόρον, τὸν μεταξὺ ἐόντα νήσου τε Σκιάθου καὶ ἠπείρου Μαγνησίης· ἐκ δὲ τοῦ στεινοῦ τῆς Εὐβοίης, ἤδη τὸ Ἀρτεμίσιον [c] δέκεται αἰγιαλός· ἐν δὲ, Ἀρτέμιδος ἱρόν. ἡ δὲ αὖ διὰ [d] Τρηχῖνος ἔσοδος ἐς τὴν Ἑλλάδα, ἔστι, τῇ στεινοτάτη, ἡμίπλεθρον· οὐ μέντοι κατὰ τοῦτό γ' ἐστὶ τὸ στεινότατον τῆς χώρης τῆς ἄλλης, ἀλλ' [e] ἔμπροσθέν τε Θερμοπυλέων καὶ ὄπισθεν· κατά τε Ἀλπηνοὺς ὄπισθεν [f] ἐόντας ἐοῦσα ἁμαξιτὸς μούνη, καὶ ἔμπροσθεν κατὰ Φοίνικα ποταμὸν, ἀγχοῦ [g] Ἀνθήλης πόλιος, ἁμαξιτὸς ἄλλη μούνη. τῶν δὲ Θερμοπυλέων [h] τὸ μὲν πρὸς ἑσπέρης, ὄρος ἄβατόν τε καὶ ἀπόκρημνον, ὑψηλὸν, ἀνατεῖνον ἐς τὴν Οἴτην. τὸ δὲ πρὸς τὴν [i] ἠῶ τῆς ὁδοῦ, θάλασσα ὑποδέκεται καὶ τενάγεα. ἔστι δὲ ἐν τῇ ἐσόδῳ ταύτῃ θερμὰ λουτρὰ, τὰ [k] χύτρους καλέουσι οἱ ἐπιχώριοι· καὶ βωμὸς ἵδρυται Ἡρακλέος ἐπ' αὐτοῖσι. ἐδέδμητο δὲ τεῖχος κατὰ ταύτας τὰς ἐσβολάς· καὶ [l] τό γε παλαιὸν πύλαι ἐπῆσαν. ἔδειμαν δὲ Φωκέες τὸ τεῖχος, δείσαντες, ἐπεὶ Θεσσαλοὶ ἦλθον ἐκ Θεσπρωτῶν [m] οἰκήσοντες γῆν τὴν Αἰολίδα, τήνπερ νῦν ἐκτέαται. ἅτε δὴ πειρωμένων τῶν Θεσσαλῶν καταστρέφεσθαί σφεας, [n] τοῦτο προεφυλάξαντο οἱ Φωκέες· καὶ τὸ ὕδωρ τὸ θερμὸν τότε ἐπῆκαν ἐπὶ τὴν ἔσοδον, ὡς ἂν χαραδρωθείη ὁ χῶρος· πᾶν μηχανώμενοι ὅκως μή σφι [o] ἐσβάλοιεν οἱ Θεσσαλοὶ ἐπὶ τὴν χώρην. τὸ μὲν νυν τεῖχος τὸ ἀρχαῖον ἐκ παλαιοῦ τε ἐδέδμητο, καὶ τὸ [p] πλέον αὐτοῦ ἤδη ὑπὸ χρόνου ἔκειτο. τοῖσι δὲ αὖτις ὀρθώσασι, ἔδοξε [q] ταύτῃ ἀπαμύνειν ἀπὸ τῆς

loca inter ſe vicina ſunt, ut audiri utrinque poſſint quæ apud alteros gerantur. Quæ lo- 176
ca ita ſe habent: Artemiſium quidem a pelago Thracico, ex laxitate in arctum cogitur traiectum, qui eſt inter inſulam Sciathum et continentem Magneſiam: ab anguſtiis autem Eubœæ iam Artemiſium excipit litus, in quo eſt Dianæ templum. Ingreſſus vero in Græciam per Trachinem, ubi arctiſſimus, dimidiati plethri eſt: quanquam ad cæteram regionem non eſt hic locus arctiſſimus, ſed ante poſtque Thermopylas: iuxtaque Alpenos a tergo ſitos, tantummodo ad agendum vehiculum via patet: anterius etiam iuxta flumen Phœnicem, prope urbem Anthelam ſolum agendo vehiculo rurſus via ſufficit. Thermopylarum autem quod ad occaſum vergit, mons eſt inacceſſus et præalti præcipitii, procedens uſque ad Oetam: quod autem viæ vergit ad auroram, mare excipit ac vada. In hoc autem ingreſſu ſunt calida lavacra, quæ χύτρους, *id eſt ollas*, indigenæ vocant: et prope illa eſt ara Herculi extructa. Ad hos ingreſſus, murus ædificatus erat, et olim portæ aderant. Eum autem murum ædificaverant Phocenſes metu Theſſalorum, quoniam illi ex Theſprotis iere AEolidem terram habitatum, quam nunc poſſident; quippe Theſſalis conantibus eos evertere, hoc præſidio impoſito ſe tutabantur: aquamque illam calidam in ingreſſum immiſere, ut eſſet lacunoſus locus; omnia excogitantes, ne in ſuam terram Theſſali incurſarent. Hic tamen antiquus murus quondam extructus, maiori ex parte iam vetuſtate erat collapſus: quem qui rurſus excitaverunt, viſum eſt illis faciendum, ut

a Ἑκατέρους ora *Steph. V. Arch. Paſſ. Valla*: neque diſplicuit. Prius ἑτέρους. *b* Στεινὸν ἐόντα τὸν πόρον, τὸν μετ. νήσου *Paſſ. Ask.* *c* *Arch. V. Med. Paſſ. Ask.*, olim ἐκδέκεται. *d* Τρηχ. *Arch. Valla.* *e* Ἔμπροσθε et mox ὄπισθε *Vind. Ask.* *f* Ἐόντας ἐοῦσα ἁμ. *V. Arch. Brit. Paris. A. B. Ald.*, non praeter Scriptoris morem: ἐοῦσα expulſa fuerat ob *Med. Ask. Paſſ.* Ἀλπηνοὺς hinc *Steph.* accepit in Voc. *g* *Steph. Byz.* habet ex hoc loco aut C. 200 potius. *h* Haec duo negligit *Arch. V.*, tum πρὸς ἑσπέρην. *i* Ἕω iidem. *k* Χύτρας *Euſtath.* ad *Dionyſ.* v. 437., his uſus, et Ed. *Genev.* *l* Τό γε παλ. *Arch. V. Paris. B. Brit. Ald.*, τὸ δὲ παλ. *Euſtath.*, τό γε τοπαλαιὸν *Med. Paſſ. Ask.* *m* *Arch. Ask. V. Brit. Paris. A. Ald.*, οἰκήσαντες *Med. Paſſ.* *n* Abeſt ab *Arch.* *o* Ἐμβάλ. *Arch. Vind.* et mox ἐς τὴν χωρ. iid. tum τεῖχ. ἀρχαῖον tantum. *p* Παλαιὸν *Paſſ.* *q* Ταῦτα *Ask. Paſſ.*

14. Τὰ κατ' ἑτέρους] Literas aliquot, quae repeti debebant, hic etiam abſorptas ſuſpicor, ſic reſtituendas, ut legatur: ὥστε πυνθάνεσθαι τὰ κατ' ἑκατέρους ἐόντα· quam lectionem commodum offert margo *Steph.* ex MS. repertam etiam *Vallae* Latina monſtrant. VALCKEN.

27. Τῶν δὲ Θερμοπυλέων &c.] Accuratiſſima haec loci pictura, nulli, nec Livianae L. XXXVI, 15., neque *Strabonis* L. IX, p. 655. concedens. Ὦ ναύλοχα καὶ πετραῖα ΘΕΡΜΑ ΛΟΥΤΡΑ, καὶ πάγους Οἴτας περιναιετάοντες culte ad accolas chorus Trachin. *Sophocl.* v. 642.

28. Ἄβατόν τε καὶ ἀπόκρημνον] Ὑψηλὸν, quod additur, in marginem libenter reiicerem recte iunguntur οὔρεα ὑψηλὰ καὶ ἄβατα, c. 198. ſed ὄρος ἄβατόν τε καὶ ἀπόκρημνον, eſſe ὑψηλὸν, *Herodotus* lectorem non monuiſſet, qui dederat L. III, c. 111., ἀποκρήμνοισι οὔρεσι, ἔνθα πρόσβασιν ἀνθρώπῳ οὐδεμίαν εἶναι. —— Mox viam, qua ſpectat Orientem, θάλασσα ὑποδέκεται καὶ τενάγεα. Secundum *Appian.* Syr. p. 157., τῇ μὲν θάλασσα τραχεῖα καὶ ἀλίμενος. τῇ δὲ ἕλος ἄβατόν τε καὶ βαραθρῶδες· *loca uſque ad mare invia paluſtri limo et voraginibus* dixit *Livius* XXXVI, c. 18. Idem c. 15., *quia*, inquit, *calidae aquae in ipſis faucibus ſunt*, *Thermopylae locus appellatur.* conf. *Strabo* IX. p. 655. B. *Caſaub. Appian.* Syr. p. 158. *Harp.* in Θερμοπύλαι, et *Schol.* in *Ar.* Nub. ℣. 1047. *Herodotus*, ἔστι δὲ, ait, ἐν τῇ ἐσόδῳ ταύτῃ θερμὰ λουτρὰ, τὰ χύτρους καλέουσι οἱ ἐπιχώριοι· excitans iſta χύτρας praebet *Euſtath.* in *Dionyſ.* ℣. 437. alterum *Pauſan.* IV, pag. 369, 370., memorans τὴν κολυμβήθραν, ἥν τινα ὀνομάζουσιν οἱ ἐπιχώριοι χύτρους γυναικείους· praeceptor *Pauſaniae Herodes Atticus*, ut erat aedificator pecunioſus, in gratiam Theſſalorum et Melienſium, cellas aegrotantibus accommodas hic conſtrui curavit, ut ſuſpicor ex *Philoſtr.* in eius vita p. 551. τὰς ἐν Θερμοπύλαις κολυμβήθρας memorante τοῖς νοσοῦσι παιωνίους· ex ſacris noſtris nota eſt Hieroſolymitana κολυμβήθρα, πέντε στοὰς ἔχουσα. —— Paulo poſt ſtare nequit *Med.* lectio, ni ſic paululum adiuvetur: καὶ τῇδε τὸ παλαιὸν πύλαι ἐπῆσαν· quae *Koenii* eſt ſuſpicio. VALCKEN.

31. Τὰ χύτρους καλέουσι] Inprudentis audaciae Editor *Genev.* ob χύτρας, contra *Porti* ſui admonitionem inculcatas, excuſari nequit. *Euſtathii* enim dubia lectio eſt, quae citra dubium ſi foret, manebit temerarius contra tabulas auſus. Ecce tibi *Pauſaniam* L. IV, 35. de piſcina, in quam calidae hae influunt aquae ἥν τινα ὀνομάζουσιν οἱ ἐπιχώριοι ΧΥΤΡΟΥΣ γυναικείους. In ſequentibus τό γε τοπαλαιὸν doctiſſimi viri *D'Orvillius* ad *Chariton.* L. I, 3. pag. 41. et *Abreſchius* Diluc. *Thucyd.* p. 4. recte auctius, quam decebat, cenſuerunt.

35. Οἰκήσοντες γῆν τὴν Αἰολίδα] Interrogationes Gronovianas non intelligo, nedum *falſiſſimam et abſurdiſſimam* eſſe *in Geographia* veterem participii formam. Cur quaeſo οἰκήσαντες γῆν τὴν Αἰολίδα Theſſali, *antea Aeolidis terrae habitatores*, ita enim Latina habebant, in Theſprotos abierunt, indeque reduces Phocenſibus vaſtitatem atque everſionem machinati ſunt? Nonne commodius et ſitui regionum congruentius, Theſſalos ex Theſprotis, unde erant, habitatum terram AEolidem iviſſe, quam deinde poſſederunt? Nobil. *Palmerius*, veteris Graeciae adprime peritus, hanc verborum ſententiam L. II. Gr. Ant. C. 4. p. 262. perſpexit. Et quidni? Cum *AEolis* ſit illa regio, quam Theſſali deinceps poſſeſſione tenuerunt. Clare *Diodorus* L. IV, 67. de Boeoto, καταντήσας εἰς τὴν τότε μὲν ΑΙΟΛΙΔΑ, νῦν δὲ ΘΕΤΤΑΛΙΑΝ καλουμένην· Sine cuiuſquam proinde invidia redire vulgata cum *Vallae* Latinis potuit.

49. Ὅτι

ut illac barbarum arcerent a Græcia. Est
autem proxime viam vicus nomine Alpeni,
177 unde frumentari Græci ſtatuerant. Et hæc
quidem loca videbantur Græcis opportuna,
cuncta enim ante rimati atque ratiocinati,
ubi barbari neque multitudine neque equitatu uti poſſent, ibi illum Græciæ turbatorem excipere ſtatuerunt. Postea vero quam Perſam in Pieria eſſe audiere, ex Isthmo digreſſi ſunt; peditatus ad Thermopylas inſidendas, ceteri mari, ad Artemiſium.
178 Et Græci quidem ex iuſſu propere ad ſuccurrendum tendunt; interea vero Delphi deum conſuluere, de ſeipſis et de Græcia ſolliciti. His reſponſum est ut ventos precarentur: illos enim maximos fore Græciæ auxiliatores. Delphi quod accepere oraculum, cum iis primum Græcis communicavere quibus libertas cordi erat; quo nuncio illos quod barbarum magnopere timerent, immortali beneficio demeruere. Deinde ſtatuta ventis ara in Thyiæ, ubi fanum est Thyiæ Cephiſſi filiæ, a qua et locus hic habet nomen, etiam hoſtiis illos proſequuti ſunt: propter quod oraculum etiam nunc Delphi ventos propitiant. Nau-
179 ticus autem Xerxis exercitus ex urbe Therma movens, decem ex omnibus navibus velociſſimas recta traiecit in Sciathum, ubi erant tres præſidiariæ naves Græcæ, Trœzenia, Æginæa, Attica: quæ proſpicientes barbarorum naves, in fugam ſe proripuerunt.
180 Sed ex iis Trœzeniam, cui præerat Praxinus, inſequuti barbari, continuo capiunt; ac deinde ſtrenuiſſimum propugnatorum eius ducentes, in prora navis iugulant, perfauſtum exiſtimantes, quem primum et ſtrenuiſſimum Græcorum ceperant: huic autem, quem mactaverunt, nomen

τῆς Ἑλλάδος τὸν βάρβαρον. κώμη δέ ἐστι ἀγχοτάτω τῆς ὁδοῦ, Ἀλπηνοὶ οὔνομα· ἐκ ταύτης δὲ ἐπισιτιεῖσθαι ἐλογίζοντο οἱ Ἕλληνες. Οἱ μὲν [a] νυν χῶροι οὗτοι τοῖσι Ἕλλησι εἶναι [b] ἐφαίνοντο ἐπιτήδεοι. ἅπαντα γὰρ προσκεψάμενοι καὶ ἐπιλογισθέντες, ὅτι οὔτε πλήθεϊ ἕξουσι χρᾶσθαι οἱ βάρβαροι, οὔτε ἵππῳ, ταύτῃ σφι ἔδοξε δέκεσθαι τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ὡς δὲ ἐπύθοντο τὸν Πέρσην ἐόντα ἐν Πιερίῃ, διαλυθέντες ἐκ τοῦ [c] Ἰσθμοῦ, ἐστρατεύοντο αὐτέων οἱ μὲν, ἐς Θερμοπύλας [d] πεζῇ, ἄλλοι δὲ, κατὰ θάλασσαν [e] ἐπ' Ἀρτεμίσιον. Οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες κατὰ τάχος ἐβοήθεον 440 διαταχθέντες· Δελφοὶ δ' ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐχρηστηριάζοντο τῷ θεῷ, ὑπὲρ ἑωυτῶν καὶ τῆς Ἑλλάδος καταῤῥωδηκότες. καί σφι ἐχρήσθη ἀνέμοισι εὔχεσθαι· [f] μεγάλους γὰρ τούτους ἔσεσθαι τῇ Ἑλλάδι συμμάχους. Δελφοὶ δὲ δεξάμενοι τὸ μαντήϊον, πρῶτα μὲν Ἑλλήνων τοῖσι βουλομένοισι εἶναι ἐλευθέροισι, ἐξήγγειλαν τὰ χρησθέντα αὐτοῖσι, καί σφι δεινῶς καταῤῥωδέουσι τὸν βάρβαρον ἐξαγγείλαντες, χάριν ἀθάνατον κατέθεντο. μετὰ δὲ ταῦτα οἱ Δελφοὶ τοῖσι ἀνέμοισι βωμόν τε [g] ἀπέδεξαν ἐν Θυίῃ, τῇπερ τῆς [h] Κηφισσοῦ θυγατρὸς Θυίης τὸ τέμενός ἐστι, ἐπ' ἧς καὶ ὁ χῶρος οὗτος τὴν ἐπωνυμίην ἔχει, καὶ θυσίῃσί σφεας [i] μετήϊσαν. Δελφοὶ [k] μὲν δὴ κατὰ τὸ χρηστήριον ἔτι καὶ νῦν τοὺς ἀνέμους ἱλάσκονται. Ὁ δὲ ναυτικὸς Ξέρξεω στρατὸς ὁρμεόμενος ἐκ Θέρμης πόλιος, παρέβαλε νηυσὶ τῇσι ἄριστα πλεούσῃσι δέκα, ἰθὺ Σκιάθου· ἔνθα ἔσαν προφυλάσσουσαι νέες τρεῖς Ἑλληνίδες, Τροιζηνίη τε καὶ [l] Αἰγιναίη καὶ Ἀττική. προϊδόντες δὲ οὗτοι τὰς νέας τῶν βαρβάρων, ἐς φυγὴν ὥρμησαν. Τὴν μὲν δὴ Τροιζηνίην, τῆς ἦρχε Πρηξῖνος, αὐτίκα αἱρέουσι [m] ἐπισπόμενοι οἱ βάρβαροι. καὶ ἔπειτα τῶν ἐπιβατέων αὐτῆς τὸν καλλιστεύοντα [n] ἀγαγόντες ἐπὶ τῆς πρώρης τῆς νηὸς ἔσφαξαν, διαδέξιον ποιεύμενοι τὸν εἷλον τῶν Ἑλλήνων πρῶτον καὶ κάλλιστον. τῷ δὲ σφαγιασθέντι

[a] Οὖν *Vind. Arch.* [b] Ἐφαίνοντο *Arch. V. Brit. Paris. A. B. Paſſ. Ald.*, ἐμφαίνοντο *Med. Ask.*, quod ſprevi. [c] Στρατοῦ *Arch.* [d] Πεζοὶ *Arch. V.*, ſi ita velis, non male. [e] Ἐς Ἀρτ. *Arch. V.* [f] Μεγίστους *Arch. V. Valla.* [g] *Paſſ. Ask. V. Arch. Brit. Steph.* margo: olim ἀπεδέξαντο ἐν Θυίῃς omittit *Arch.*, Θυῃ *Paſſ.*, Θυίης et iterum *Ask.* [h] Κηφισοῦ *V. Valla.* [i] Μετῆσαν *Ask.* [k] Μὲν νυν *Arch.* [l] Ἀιγιναίη *Med.*, Ἀιγινάη *Paſſ.*, in ceteris Ἀιγινίη cum *Aldo*, qui mox melius. [m] Ἐπισπώμενοι *Arch.* [n] Ἄγοντες ἐπὶ τὴν πρώρην τῆς νεὼς *Arch. V.*, quod minime damnabile.

49. Ὅτι οὔτε πλήθεϊ —— ταύτῃ] Acutiſſimus *Gisb. Koenius* in literis ad me datis ad h. l. „ *alii forte*, ſcri„ bit, *dudum viderunt legi debere*, τῇ —— ταύτῃ. *Hoc* „ *ipsum Vallae codex habuit, qui vertit, ubi* —— *ibi*, „ ᾗ —— ταύτῃ. *Polyaenus* p. 353. §. 12. et p. 232. „ §. 2.„ *Reiskio* ὅπῃ venit in mentem: mihi iam olim etiam placuit poſtratis illud: τῇ οὔτε πλήθεϊ ἕξουσι χρέεσθαι οἱ βάρβαροι, οὔτε ἵππῳ, ταύτῃ *anguſtias quaerebant ne multitudine circumirentur:* et hoc Themiſtoclis fuiſſe videtur conſilium. Apud *Thucyd.* p. 180, 40, pro ὅ, τι ſcriberem ὅπῃ· ſed Herodoteum est τῇ pro ᾗ χώρᾳ. *Schol.* in *Sophocl.* Ai. ỳ. 826. τὸ ἐπίῤῥημα, [ἀποδίδεται] πρὸς τὸ ταύτῃ. VALCKEN.

58. Ἀνέμοισι εὔχεσθαι] Vatis tale reſponſum, Ὦ Δελφοὶ λίσσεσθ' ἀνέμους, καὶ λώϊον ἔσται in *Clement. Alex.* Stromat. VI. p. 753., adiungentis hanc in rem, βωμὸν καὶ θυσίαν ποιήσαντες τοῖς ἀνέμοις ἀρωγοὺς αὐτοὺς ἔσχον. In ambiguo autem haeret, utrum μεγίστους an μεγάλους reliquerit *Herodotus.*

58. Καί σφι ἐχρήσθη, ἀνέμοισι] Eruditione ſua multiplici ſaepe ſapienter uſus ad Gentiles confutandos, *Clemens Alex.* verba nobis oraculi Delphici ſervavit Strom. VI. p. 753., Δελφοί. Ξέρξου ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύσαντος, ἀνειπούσης τῆς Πυθίας, Ὦ Δελφοὶ, λίσσεσθ' ἀνέμους, καὶ λώϊον ἔσται, βωμὸν καὶ θυσίαν ποιήσαντες τοῖς ἀνέμοις ἀρωγοὺς αὐτοὺς ἔσχον. Oraculum eiusdem ſententiae acceperunt Athenienſes: vid. c. 189. Quos facere voluit, et revera reddidit, indignante *Platone*, ναυτικοὺς Themiſtocles, his effata talia facile Delphis comparavit: Δεινὸς γὰρ ἕρπειν πλοῦτος ἐς τὰ ἄβατα. — Aram Delphi ventis ſtatuiſſe dicuntur in loco, mihi aliunde incognito, ἐν Θυίῃ· forte, *prope Thyiae fanum:* ἐν in talibus etiam loca nonnunquam deſignat circa templa: ſunt autem uſitatiſſima, ἐν Διονύσου ἐν Ἀσκληπιοῦ· ἐν Θεσμοφόρου ἐν Ἀρτέμιδος· hoc forte poni poterit, ubi legitur apud *Pauſan.* II, p. 189. Σαρώνια κατὰ ἔτος ἐν Ἀρτέμιδι ἑορτὴν ἄγουσι. Graece non dicitur κατὰ ἔτος ἓν, *quotannis Pauſaniae* ſicut aliis est κατ' ἔτος et κατ' ἔτος ἕκαστον aut hoc latet in ἐν, aut ſcribi poterit: κατὰ ἔτος ἐν Ἀρτέμιδος ἑορτὴν ἄγουσι, *circa aedem Dianae quotannis feſtos dies, Saronia dictos, celebrant* Troezenii. VALCKEN.

64. Βωμόν τε ἀπέδεξαν] Sic Scriptorem malle, ſupra commonſtratum L. V, 89. Ἐν Θυίῃ, videlicet τεμένει aut χώρῳ, extra omnem est culpam. *Thyia*, modo eadem tamen, Caſtalii filia, Apollinis pellex, materque Delphi a *Pauſania* L. X, 6. non negligitur.

77. Διαδέξιον ποιεύμενοι τὸν εἷλον] *Ex formae praeſtantia illius, quem primum Graecorum ceperant, laetum omen captantes.* In hunc ferme ſenſum Herodotea recte mihi videtur *ÆEm. Portus* interpretatus in Διαδέξιος· vicina pertractans in Ἐπαύροιτο — τάχα δ' ἂν τι καὶ τοῦ οὐνόματος ἐπαύροιτο· *forſan autem et ex nomine* (Λέοντος, Leonis) *fructum quendam perceperit*, ut nempe peius cum illo ſit actum, atque idcirco hoc triſte fatum ſubierit. Verbum Ἐπαύρεσθαι, ſignificans *fructum percipere*, de bonis et malis in utramque partem adhiberi docuit *H. Steph.* in Indice Thes. L. G. Idem in uſu ſignificans Ἀπολαύειν pertractavit *Ti. Hemſterh.* ad *Lucian.* p. 101. Egregium *Democriti* dictum dat *Stobaeus* in Eclogis *Canteri* p. 205., Ἀφ' ὧν ἡμῖν τἀγαθὰ γίγνεται, ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ τὰ κακὰ ἐπαυρισκοίμεθα. Qui ſaepe *Clementis Alex.* libellum ingenioſiſſimum, *Quis dives ſalvandus ſit*, interpolavit, vaniſſimus ille noſtrae formulae virorum clarorum cenſor *Combefiſius*, p. 937, 5., poſuit perperam, ὅπως ἂν — ἐπαύροιντο τὰ τῆς ἐλπίδος· eiiciendum est τὰ, ab illo inculcatum: τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν ἐπαύρασθαι, ſcripſit

σθέντι τούτῳ [a] τοὔνομα ἦν Λέων. τάχα δ' ἄν τι καὶ τοῦ οὐνόματος ἐπαύροιτο. Ἡ δὲ Αἰγιναίη, τῆς ἐτριηράρχεε [b] Ἀσωνίδης, καί τινά σφι θόρυβον παρέσχε, Πύθεω τοῦ Ἰσχενόου ἐπιβατεύοντος, ἀνδρὸς ἀρίστου γενομένου ταύτην τὴν ἡμέρην· ὃς, ἐπειδὴ ἡ νηῦς ἡλίσκετο, ἐς τοῦτο ἀντεῖχε μαχόμενος, ἐς ὃ [c] κατεκρεουργήθη ἅπας. ὡς δὲ πεσὼν οὐκ ἀπέθανε, ἀλλ' ἦν ἔμπνοος, οἱ Πέρσαι οἵπερ ἐπεβάτευον ἐπὶ τῶν νεῶν, δι' ἀρετὴν τὴν ἐκείνου, περιποιῆσαί μιν περὶ πλείστου ἐποιήσαντο, [d] σμύρνῃσί τε ἰώμενοι τὰ ἕλκεα, [e] καὶ σινδόνος βυσσίνης τελαμῶσι [f] κατειλίσσοντες. καί μιν, ὡς ὀπίσω ἀπίκοντο ἐς τὸ ἑωυτῶν στρατόπεδον, ἐπεδείκνυσαν [g] ἐκπαγλεόμενοι πάσῃ τῇ στρατιῇ, [h] περιέποντες εὖ· τοὺς δὲ ἄλλους τοὺς ἔλαβον ἐν τῇ νηῒ ταύτῃ, περιεῖπον ὡς ἀνδράποδα. Αἱ μὲν δὴ δύο τῶν νεῶν [i] οὕτω ἐχειρώθησαν. ἡ δὲ τρίτη, τῆς ἐτριηράρχεε [k] Φόρμος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, φεύγουσα, ἐξοκέλλει ἐς τὰς [l] ἐμβολὰς τοῦ Πηνειοῦ· καὶ τοῦ μὲν σκάφεος ἐκράτησαν οἱ βάρβαροι, τῶν δὲ ἀνδρῶν, οὔ. ὡς γὰρ δὴ τάχιστα ἐπώκειλαν τὴν νέα οἱ Ἀθηναῖοι, ἀποθορόντες, κατὰ Θεσ-

441 σαλίην πορευόμενοι ἐκομίσθησαν ἐς [m] τὰς Ἀθήνας. Ταῦτα οἱ Ἕλληνες οἱ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ στρατοπεδευόμενοι πυνθάνονται [n] παρὰ πυρσῶν ἐκ Σκιάθου. πυθόμενοι δὲ καὶ καταῤῥωδήσαντες, ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου μεταρμίζοντο ἐς Χαλκίδα, φυλάξοντες μὲν τὸν Εὔριπον, λείποντες δὲ ἡμεροσκόπους περὶ τὰ ὑψηλὰ τῆς Εὐβοίης. τῶν δὲ δέκα νεῶν τῶν βαρβάρων τρεῖς [o] ἐπέλασαν περὶ τὸ ἕρμα τὸ μεταξὺ ἐὸν Σκιάθου τε καὶ Μαγνησίης, καλεόμενον δὲ Μύρμηκα. ἐνθαῦτα οἱ βάρβαροι,

men erat Leon; fortaſſe etiam non nihil ipſo nomine fruitus eſt. Æginæa vero, 181
cuius trierarchus erat Aſonides, nonnihil tumultus hoſtibus præſtitit, quod inter propugnatores erat Pythes Iſchenoi filius, vir eo die præſtantiſſimus; qui quum caperetur navis, tamen eousque pugnando reſtitit, donec totus in fruſta carnis conciſus eſt; quumque collapſus non eſſet mortuus, ſed ſpiraret, Perſæ, qui in navibus militarem operam præſtabant, admiratione virtutis, magnum operæ pretium putaverunt ſervare, vulnera myrrha ſanantes, ſindonisque byſſinæ faſciis obvolventes, ac rurſus in caſtra ſua reverſi, hominem univerſo exercitui oſtentabant admirabundi, ac probe excipientes: quum alios quos in eadem navi ceperant, tanquam mancipia tractarent. Duabus 182
navibus ita interceptis, tertia, cui præerat Phormus, vir Athenienſis, dum fugit, ad oſtia Penei impacta eſt; qua ſine viris barbari potiti ſunt: nam Athenienſes, ſimulatque navem impegerunt, ab ea deſilientes, iter Theſſaliam intenderunt, ſeque Athenas receperunt. Huius rei per ignes e Sciatho editos facti certiores Græci qui ad Artemiſium caſtra habebant, et ob id perterriti, illinc Chalcidem conceſſerunt quidem ad Euripum tutandum, relictis tamen per edita Eubœæ loca diurnis ſpeculatoribus. Ex 183
illis autem decem barbarorum navibus tres ad ſaxum, quod eſt inter Sciathum et Magneſiam, nomine Myrmecem, invectæ ſunt: quo

a Οὔνομα ora *Steph. Ask.* *b* Ἀσωνίδης *Arch. Valla.* et fortaſſe melius. *c* Κατεκρεουργήθη *Paſſ.*; a *Longino* περὶ Ὕψ. Sect. XXXI. p. 170. dictio laudatur. *d* Σμύρνῃ *Arch. V. Valla*, vulgatum ſervat *Suid.* in Τελαμών. *e* Καὶ ἐκ σινδ. *Arch.*, ſine cauſſa. Vid. L. II, 86. *f* Κατειλ. *Arch. V. Paſſ. Ask. Suid. Ald.*, alii κατελ. *g* Ἐκπλαγ. *Arch. V. Ask.* *h* Καὶ περιέπ. *Vind. Arch. Valla.* *i* Deſit in *Arch.* *k* *Paſſ. Ask. Arch. V.* ora *Steph. Valla*, Φίρμος olim. *l* Ἐσβολὰς *Paſſ. Ask. Steph.* margo. *m* Deſit *Vind. Paſſ.* *n* Διὰ *Arch.*, Περσῶν loco πυρσῶν *Ald.* *o* Ἐπήλ. *Paſſ.*, ἐπεστάλησαν *Arch. Vind.*

pſit *Clemens* p. 957, 7. —— Herodoteum διαδέξιον (non mirabor ſi cui venerit in mentem Δία δεξιὸν) τι ποιέεσθαι idem videtur, quod ſaepius dicitur οἰωνόν τι θέσθαι, vel ποιεῖσθαι. *Eurip.* Iph. in Aul. ỷ. 607., Ὄρνιθα μὲν τόνδ' (imo τόδ') αἴσιον ποιούμεθα, Τὸ σόν γε χρηστὸν, καὶ λέγων εὐφημίαν. VALCKEN.

80. Ἐπαύροιτο] *Vallae* mala olim Latina ex *Porti* indicio iam bona. Fructum nominis ſui Leo caedem abſtulit. Veriſſime *Democritus* ἀφ' ὧν ἡμῖν τἀγαθὰ γίγνεται, ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ τὰ κακὰ ἐπαυρισκοίμεθα, *malorum fructum nanciſcimur* in *Stob.* Eclog. Eth. L. II. p. 205. et *Euripides* Helen. v. 476. Τίν' αἰτίαν σχῶν ἧς ἐπαυρέσομ' ἐγώ; *cuius ego culpam luerem?* Ita verbo uſus et prava in re conſtat.

84. Ἐς ὃ κατεκρεουργήθη] Si Ionum ſermonis ὑποοργὸς, Λυκόοργος, vice aliorum ὑπουργὸς, Λυκοῦργος fuerint in Celeb. viri adnotatis ad L. I, 65., quo iure κατεκρεοοργήθη *Paſſ.* damnabitur? Verbum, *Longini* excuſatione laudabile, *Xanthus* in Lydiacis ſuis haud averſatus Cambletem deſcripſerat τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ΚΑΤΑΚΡΕΟΥΡΓΗΣΑΝΤΑ καταφαγεῖν *Athen.* L. X, 3. p. 415. D. *Philo Iud.*, *Ioſephus*, *Procopius* et incertus ſcriptor in *Suidae* Ἀνθεροβατεῖν in huiusmodi lancinata membrorum ſciſſura κρεουργηθῆναι maluerunt.

84. Ἐς ὃ κατεκρεουργήθη ἅπας] Rabiem Pythes aemulatus Cynaegiri, quem Pythen ſive Pytheam καταταμόντα dixit VIII, 92. Uſum hic verbi laudans vicinorum tantum expreſſit ſententiam, ut ſolet, *Longinus* π. Ὕ. Sect. XXXI., ὁ Πύθης ἕως τοῦδε ἐπὶ τῆς νεὼς ἐμάχετο, ἕως ἅπας κατεκρεουργήθη. Cambletem Lydorum Regem πολυφάγον uxorem ſuam noctu κατακρεουργήσαντα καταφαγεῖν ex Lydiacis *Xanthi* ſcripſit *Athen.* X. p. 415. D. τοὺς ἄνδρας κρεουργηδὸν διασπάσαντες eſt in *Herod.* III, c. 13. Ἀρταμεῖν ſimiliter adhibuiſſe ſuſpicor *Euripidem* ob iſta *Heſychii*: Ἀρταμεῖν, κατακόπτειν. Εὐριπίδης Πελειάσιν. Διηρταμημένον eſt *Anaxandridae* apud *Athen.* X. p. 455. F. ὁ κρεουργὸς, ſive *lanius*, olim dicebatur Ἄρταμος· quod pro μάγειρος reſtituendum ex MS. *Xenophonti* K. Π. II. p. 27, 29. Senarius apud *Etymol.* p. 149, 55., Ἡ γὰρ βέβηκε χεῖρας ἀρτάμων φυγών; fragmentum videtur perditae tragoediae. —— Athenienſis paulo post ſuum nomen Φόρμος recuperabat; cui Graecis auribus barbarum dederant, quibus ſuae aetatis *Firmi* notiores erant. VALCKEN.

90. Ἐπεδείκνυσαν ἐκπαγλεόμενοι] Adhaeſerunt librarii tanquam ad ſcopulum, ἐκπλαγεόμενοι pingentes hic, L. VIII, 92. et L. IX, 47., pauci tamen: an *Heſychii* exemplo, Ἐκπλαγεύμεναι, ἐκπληττόμεναι; ſed habeant ſibi. Non ſperno, quod *Aeſchylus*, *Euripides*, *Dionyſius Halic.* atque alii adprobarunt. Par diſcordia in *Hippocratis* ἐκπαγλῶς, *Erotiano* teſte p. 50. Ed. *Euſtachii*, ἐκπλαγῶς ex arbitratu fictum. Mox Attico civi patrium nomen Φόρμος rediit, quale Φορμίων et Φόρμις *Pauſaniae* L. V, 27. Namque Φίρμος, nec doctis latuit, Latinae civitatis erat.

1. Παρὰ πυρσῶν] Aldinum Περσῶν optime *H. Steph.* in exilium egit; ſi qui inſuper διὰ πυρσῶν maluerint, uti *Arch.* poterunt, nec tuto tamen. Quod ad ipſam φρυκτωρίας attinet rationem, de ea post *Bonav. Vulcanii* ad Auctor. Περὶ Κόσμου p. 207. et *Stanleii* in *Aeſchyli* Agam. v. 1. diligentem curam nihil adiungo, nihil etiam de ſpeculatoribus, ἡμεροδρόμοις, iterum iterumque memorandis C. 192. et 219., quippe dexterrime a *Turnebo* Advers. XXVII, 7. et *Dukero* ad *Livii* L. XXXI, 24. illuſtratis.

1. Πυνθάνονται παρὰ πυρσῶν] Genuinum eſt et *Vallae* lectum: περὶ Περσῶν, et διὰ πυρσῶν, ſunt a correctoribus. Eximie quidem uſurpatur παρὰ ἐπὶ τῶν ἐμψύχων· *Homerus* etiam ſcribit Πὰρ νηῶν ἀνιόντες, Il. Ξ. ỷ. 28. Vulgo verbis μαθεῖν, πυθέσθαι, ἀκούειν, ſimilibusque ſuccedit παρὰ, iuncta tamen ἐμψύχοις· ἐπὶ ἀψύχου poſuit *Antiphon* p. 112, 12., αὐτῷ ἐξουσία ἦν σαφῶς εἰδέναι παρὰ τῆς βασάνου. —— Sicut *Soph.* habet πομπαῖσι, pro διὰ πομπῶν, Antig. ỷ. 170. *Herod.* IX, c. 3. πυρσοῖσι —— ἐδόκεε βασιλέϊ δηλώσειν. In bello Graeci quoque πυρσοῖς utebantur ſive φιλίοις ſeu πολεμίοις· ſaepe meminerunt Tactici. περὶ πυρσῶν qui egerint ubi indicantur a *Leopardo* Em. V, c. XI., eadem emendatur opera *Suidas*, in quo tum legebatur περὶ Περσῶν· quae hic apud *Herodot.* eſt *Aldina* lectio. VALCKEN.

12. Τὸ

quo loco ubi barbari lapideam columnam apportatam impoſuere, ipſi qui ex Therma ſolverunt, postquam omnia ante oculos fuerunt pura, cum tota claſſe adnavigabant undecim diebus, ex quo rex a Therma diſceſſerat, interpoſitis: ſed eos ad id ſaxum quod erat in traiectu deducebat præcipue Scyrius Pammon. Hinc totum diem navigantes barbari, partem oræ Magneſiæ peragunt ad Sepiadem, et litus quod est inter urbem Caſthanæam et oram Sepiadem.

184 Ad hunc usque locum atque Thermopylas exſors malorum Xerxis exercitus fuit: et adhuc multitudo erat, quemadmodum ego coniiciendo invenio navium quidem ex Aſia mille ducentarum ſeptem: antiquam turbam e ſingulis nationibus millia ducenta et quadraginta unum ac quadringentos, ducenos ſupputando viros in unaquaque nave: et in his navibus præter indigenas ſingularum propugnatores, erant Perſarum Medorumque ac Sacarum triceni epibatæ. Hæc alia turba conſtabat ex triginta ſex millibus, ducentisque ad decem. Adiiciam autem huic et ſuperiori numero eos qui ſunt ex navibus quinquaginta remorum, ſupponens, quidquid plus erat in eis aut minus, ad ſingulas octoginta viros. Quarum navium ſumma, ut ſuperius iam a me dictum est, trium millium fuit: ita in eis fuerint virorum ducenta et quadraginta millia. Hæc igitur erat claſſis ex Aſia, quingentorum et decem millium virorum in univerſum, et præterea ſeptem millium ſexcentorum decem. Peditatus fuit decies ſepties centenum millium: equitatus, octoginta millium: quibus addo Arabes qui camelos, Afros qui currus agitabant, quos facio viginti millium. Quæ copiæ claſſiariæ et terreſtres in ſummam redactæ ſiunt ter et vicies centena et præterea decem et

βαροι, ἐπειδὴ ϛήλην λίθε ἐπέθηκαν, κομίσαντες ἐπὶ τὸ ἕρμα, ὁρμηθέντες αὐτοὶ ἐκ Θέρμης, ὥς σφι τὸ [a] ἐμποδὼν ἐγεγόνεε καθαρὸν, ἐπέπλεον πάσῃσι τῇσι νηυσὶ, ἕνδεκα ἡμέρας παρέντες μετὰ τὴν βασιλέος ἐξέλασιν ἐκ Θέρμης. τὸ δὲ ἕρμα σφι κατηγήσατο ἐὸν [b] ἐν πόρῳ μάλιϛα Πάμμων Σκύριος. πανημερὸν δὲ [c] πλώοντες οἱ βάρβαροι, ἐξανύεσι τῆς Μαγνησίης χώρης ἐπὶ Σηπιάδα τε καὶ τὸν αἰγιαλὸν τὸν μεταξὺ [d] Κασθαναίης τε πόλιος ἐόντα καὶ Σηπιάδος ἀκτῆς. Μέχρι μὲν [e] νυν τέτε τε χώρε καὶ Θερμοπυλέων, ἀπαθὴς τε κακῶν ἦν ὁ ϛρατός· καὶ πλῆθος ἦν [f] τηνικαῦτα, ὡς ἐγὼ [g] συμβαλεόμενος εὑρίσκω, [h] τῶν μὲν ἐκ τῶν νεῶν τῶν ἐκ τῆς Ἀσίης ἑπτὰ καὶ [i] διηκοσιέων καὶ χιλιέων· τὸν μὲν ἀρχαῖον [k] ἑκάϛων τῶν ἐθνέων ἐόντα ὅμιλον, τέσσερας καὶ εἴκοσι μυριάδας, καὶ πρὸς, χιλιάδα τε καὶ τετρακοσίες· [l] ὡς ἀνὰ διηκοσίες ἄνδρας λογιζομένοισι ἐν ἑκάϛῃ νηΐ. ἐπεβάτευον δὲ ἐπὶ τετέων τῶν νεῶν, χωρὶς [m] ἑκάϛων τῶν ἐπιχωρίων ἐπιβατέων, Περσέων τε καὶ Μήδων καὶ Σακέων, τριήκοντα ἄνδρες. οὗτος ἄλλος ὅμιλος [n] γίνεται τρισμύριοι, καὶ ἑξακισχίλιοι, καὶ πρὸς, διηκόσιοί τε καὶ δέκα. προσθήσω [o] δ' ἔτι τέτῳ καὶ τῷ προτέρῳ ἀριθμῷ τὲς ἐκ τῶν πεντηκοντέρων, ποιήσας [p] ὅτι πλέον ἦν αὐτέων ἢ ἔλασσον ἀν' ὀγδώκοντα ἄνδρας ἐνεῖναι. συνελέχθη δὲ ταῦτα τὰ πλοῖα, ὡς καὶ πρότερόν [q] μοι ἐῤῥήθη, τρισχίλια. ἤδη ὦν ἄνδρες ἂν εἶεν ἐν αὐτοῖσι τέσσερες μυριάδες, καὶ εἴκοσι. τοῦτο μὲν [r] νυν τὸ ἐκ τῆς Ἀσίης ναυτικὸν ἦν σύμπαν ἐὸν, πεντήκοντα μυριάδες, καὶ μία· χιλιάδες τε ἔπεισι ἐπὶ ταύτῃσι ἑπτὰ, καὶ πρὸς, ἑκατοντάδες ἕξ, καὶ [s] δέκας. τε δὲ πεζε, ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν μυριάδες [t] ἐγίνοντο· τῶν δὲ ἱππέων, ὀκτὼ μυριάδες. προσθήσω [u] δ' ἔτι τέτοισι τὰς καμήλες τὲς ἐλαύνοντας Ἀραβίες, καὶ τὲς τὰ ἅρματα Λίβυας, πλῆθος ποιήσας δισμυρίες ἄνδρας. καὶ δὴ τό, τε ἐκ τῶν νεῶν καὶ τε πεζε [x] πλῆθος συντιθέμενον, γίνεται διηκόσιαί τε μυριάδες, καὶ τριήκοντα, καὶ μία, καὶ πρὸς, χιλιάδες ἑπτὰ,

a Ἐκποδὼν *Arch. Vind*, tum ἔπλεον iid. cum ora *Steph.* *b* Ἐμπόρῳ, et Πάμμων *Arch.*, *Pammorum* male *Valla.* *c* Πλέοντες id. *Vind.* *d* Κασθαναίης τε iid., encliticam, quae deerat, offert et *Ask.* cum *Brit.* *e* Omittitur in *Arch.*, ſtatim bis ἦν id. *V. Paſſ. Ask.* *f* Τηνικαῦτα ἔτι *Arch. V. Brit. Paris. B. Ald.*, quam ultimam vocem negligunt *Paris. A. Med. Paſſ. Ask.* *g* Συμβαλλόμενος *Arch. Paſſ. V. Ask.* *h* Τόσον, τῶν *Arch. V. Brit. Ald.*, ceteri τόσον non norunt. *i* Διηκοσιέων *Paſſ.* ex dialecti more: διηκοσίων reliqui. *k* Ἑκάστου *Arch.* *l* Haec tria deſiderantur in *Arch.*, mox νεῒ *Ask.* *m* Ἑκάστου *Arch.* *n* Γίνονται id. *o* Δ' ἔτι margo *Steph. Paſſ. Ask.*, quod rectum mox redibit; alii δέ τι. *p* Ἔτι πλέον αὐτῶν ἢ ἐλάσσονα ὀγδ. *Arch. Valla.* Malo ὅ, τι πλέον. *q* Abest *Arch. V.*, qui εἰρήθη una cum *Paſſ. Ask.*; nec male, uti notatum ad IV, 157. Mox ἤδη ἂν ἂν ἦν *Arch. V.*, neglecta voce ἄνδρες, ad ſententiam haud requiſita. *r* Δὴ τὸ *Paſſ.* *s* Δέκα *Arch. V.* *t* Ἐγένοντο *Arch. Paſſ. Vind.* *u* Δ' ἔτι *Arch. V.* *x* Πλῆθος iid. *Ask.*, antea πλήθεος.

12. Τὸ δὲ ἕρμα σφι κατηγήσατο &c.] Scribi Cl. *de Pauw* voluit, ἐς τὸ δὲ ἕρμα ——, quod ſi ſchedae iuberent, ferri poſſet. Sed κατηγήσασθαι his in Muſis idem nonnunquam ac monſtrare aut praeeundo indicare, ſicuti L. II, 49. et 56. VI, 135. Est certe prior iſta divinatio multo tolerabilior, quam quidem ſequens: τὸ δὲ ἕρμα σφι κατηγήσατο ἐὸν ἐν πόρῳ μάλιστα πάντων κίων· *ſed ſaxea pila illis viam monſtrabat, exſiſtens omnium in traiectu praecipua:* ubi miror, *pilam*, de qua prius, huc advocari, *ſaxum*, quod intenditur, negligi: taceo, πάντων κύριον ſaxum incommode dici, et mutationem nimiam minimeque videri neceſſariam.

15. Μεταξὺ Κασθαναίης] *Arch.* Κασαναίης urbis nomen vulgatius edit, in ea tamen ſcriptura non perſeverans C. 188. *Ephorus*, *Strabo* et *Plinius* ex *Harduini* correctione paria *Herodoto* faciunt. Videndus *Steph. Byz.* et *Holſtenius* ibi.

21. Τὸν μὲν ἀρχαῖον ἑκαστῶν &c.] Sermonis hanc ſtribiliginem viderunt docti viri. Si exiſteret ὁ μὲν ἀρχαῖος ἑκαστῶν —— et reliqua ad eum modum nominandi caſu, quae *Pavii* opinio, lenius utique oratio volveretur. Namque ex praecedente εὑρίσκω pendere, quae nunc ſunt, equidem haud crediderim. Ἀρχαῖον autem ἐθνέων ὅμιλον multitudinem adpellat, quam Xerxes tota Aſia excitatam ſecum trahebat.

28. Προσθήσω δ' ἔτι τούτῳ] Sic recte ſcribitur in marg. *Steph.* ut infra hoc cap. προσθήσω δ' ἔτι τούτοισι —— πλῆθος ποιήσας δισμυρίους ἄνδρας· noſtro loco ποιήσας (intermedia paulo forſan aliter ſcripta dabunt Codd.) ἀν' ὀγδώκοντα ἄνδρας ἐνεῖναι, *ponens in earum ſingulis fuiſſe viros octoginta.* Ποιῆσαι, pro τιθέναι, *ponere*, *fingere*, ſimiliter adhibetur *Demoſtheni* c. Leptin. p. 279, 36., εἰσὶ τῶν ξένων ἀτελεῖς, δέκα θήσω· — καὶ μὴν τῶν γε πολιτῶν οὐκ εἰσὶ πέντε ἢ ἕξ· οὐκοῦν ἀμφοτέρων ἑκκαίδεκα· ποιήσωμεν αὐτοὺς εἴκοσιν· *ponamus illos eſſe viginti: faciamus*, quod est in ſcripto Cod. dederat, opinor, *Cicero*, ubi vulgatur *facimus*, de N. D. I, c. 30. *Age et his vocabulis eſſe Deos faciamus, quibus a nobis nominantur*; id est *fingamus.* *Cicero* ad Fam. I, Ep. 12., *eum te eſſe finge qui ſum ego: fac* occurrit frequentius: Tuſcul. III, c. 18. *fac ſane eſſe ſummum bonum non dolere*: καὶ δὴ Graecis adhibentur in eumdem uſum: *Eurip.* Med. ꝟ. 386., Καὶ δὴ τεθνᾶσι· τίς με δέξεται πόλις; *ſed ſint ſane mortui.* Helenae ꝟ. 465., Καὶ δὴ παρεῖκεν· *Fac ſane eum conceſſiſſe.* In animoſa *Xenophontis* Imperatoris oratione Κ. Ἀ. V. p. 214, 21. ποιῶ δ' ὑμᾶς (ſcrib. ποιῶ δὴ ὑμᾶς) ἐξαπατηθέντας —— ὑπ' ἐμοῦ ἥκειν εἰς Φᾶσιν· καὶ δὴ καὶ ἀποβαίνομεν εἰς τὴν χώραν. *Herod.* c. 186., καὶ δὴ σφεας ποιέω ἴσους ἐκείνοις εἶναι. VALCKEN.

42. Πλῆθος συντιθέμενον] Nihil hoc verius eſſe, praemiſſa declarant. Certiſſimum praeterea καὶ δέκας ex conputatione, quam καὶ δεκάδες δύο manifeſto violant, praecedente; ad calculos qui ſederit, haud dubitabit.

ἑπτὰ, καὶ ἑκατοντάδες ἓξ καὶ [a] δέκας. τοῦτο [b] μὲν
442 τὸ ἐξ αὐτῆς τῆς Ἀσίης στράτευμα ἐξαναχθὲν εἴρηται, ἄνευ τε τῆς θεραπηΐης τῆς ἑπομένης, καὶ τῶν σιταγωγῶν πλοίων, καὶ ὅσοι ἐνέπλεον τουτοῖσι. Τὸ δὲ δὴ ἐκ τῆς Εὐρώπης ἀγόμενον στράτευμα, ἔτι προσλογιστέα τούτῳ παντὶ τῷ ἐξηριθμημένῳ. δόκησιν [c] δὲ δεῖ λέγειν. νέας μέν νυν οἱ ἀπὸ Θρηΐκης Ἕλληνες, καὶ ἐκ [d] τῶν νήσων τῶν ἐπικειμενέων τῇ Θρηΐκῃ, παρείχοντο εἴκοσι καὶ ἑκατόν. ἐκ μέν νυν τουτέων τῶν νεῶν, ἄνδρες τετρακισχίλιοι καὶ [e] δισμύριοι γίνονται. πεζοῦ δὲ, τὸν Θρήϊκες παρείχοντο, καὶ Παίονες, καὶ [f] Ἐορδοὶ, Βοττιαῖοι, καὶ τὸ Χαλκιδικὸν γένος, καὶ Βρύγοι, καὶ Πίερες, καὶ Μακεδόνες, καὶ Περραιβοὶ, καὶ [g] Ἐνιῆνες, καὶ Δόλοπες, καὶ Μάγνητες, καὶ Ἀχαιοὶ, καὶ ὅσοι τῆς Θρηΐκης τὴν παραλίην νέμονται· τουτέων τῶν ἐθνέων, τριήκοντα μυριάδας δοκέω γενέσθαι. αὗται ὦν αἱ μυριάδες [h] κείνῃσι προστεθεῖσαι τῇσι ἐκ τῆς Ἀσίης, γίνονται [i] ἀνδρῶν αἱ πᾶσαι μάχιμοι μυριάδες διηκόσιαι, καὶ ἑξήκοντα, καὶ [k] τέσσερες. ἔπεισι δὲ ταύτῃσι [l] ἑκατοντάδες ἑκκαίδεκα, καὶ δεκάς. Τοῦ μαχίμου δὲ τούτου ἐόντος ἀριθμὸν τοσούτου, τὴν θεραπηΐην τὴν ἑπομένην τούτοισι, καὶ τοὺς ἐν τοῖσι σιταγωγοῖσι [m] ἀκατίοισι ἐόντας, καὶ μάλα ἐν τοῖσι ἄλλοισι πλοίοισι, τοῖσι [n] ἅμα πλέουσι τῇ στρατιῇ, τούτους τῶν μαχίμων ἀνδρῶν οὐ δοκέω εἶναι ἐλάσσονας, ἀλλὰ πλεῦνας. καὶ δή σφεας ποιέω ἴσους ἐκείνοισι εἶναι, καὶ οὔτε πλεῦνας, οὔτε ἐλάσσονας [o] οὐδέν. ἐξισούμενοι δὲ οὗτοι τῷ μαχίμῳ, ἐκπληροῦσι τὰς ἴσας μυριάδας [p] ἐκείνῃσι. οὕτω πεντηκοσίας τε μυριάδας καὶ εἴκοσι καὶ ὀκτὼ, καὶ χιλιάδας τρεῖς, καὶ ἑκατοντάδας δύο, [q] καὶ δεκάδας δύο ἀνδρῶν [r] ἤγαγε Ξέρξης ὁ Δαρείου μέχρι Σηπιάδος, καὶ Θερμοπυλέων. Οὗτος μὲν δὴ τοῦ [s] συνάπαντος στρατεύματος τοῦ Ξέρξεω ἀριθμός. γυναικῶν δὲ σιτοποιέων, καὶ παλλακέων, καὶ εὐνούχων, οὐδεὶς ἂν εἴποι ἀτρεκέα ἀριθμόν. οὐδ᾽ αὖ ὑποζυγίων τε καὶ τῶν ἄλλων κτηνέων τῶν ἀχθοφόρων, καὶ κυνῶν Ἰνδικῶν τῶν ἑπομένων, οὐδ᾽ ἂν τουτέων ὑπὸ πλήθεος οὐδεὶς ἂν εἴποι ἀριθμόν. ὥστε [t] οὐδέν μοι θῶμα παρίσταται προδοῦναι τὰ ῥέεθρα τῶν ποταμῶν [u] ἐνίων, ἀλλὰ μᾶλλον ὅκως

et ſeptem millia, ſexcenti et decem. Has
copias ex ipſa Aſia fuiſſe eductas dictum
eſt, præter ſervitia quæ comitabantur, et
frumentarias naves, et quot in eis vehe-
bantur. Huic omni enumerato exercitui 185
adiiciendus eſt ille ductus ex Europa, de
quo ex opinione dicere oportet. Iſti igi-
tur Græci ab Thracia, et ex inſulis Thra-
ciæ obiacentibus, præbuerunt naves cen-
tum viginti, quarum viri fiunt viginti qua-
tuor millia: terreſtres copias præbuerunt
Thraces, et Pæones, et Eordi, et Bot-
tiæi, et genus Chalcidicum, et Brygi,
et Pieres, et Macedones, et Perrhæ-
bi, et Enienes, et Dolopes, et Ma-
gnetes, et Achæi, et qui maritima
Thraciæ habitabant. Harum nationum
reor trecenta millia fuiſſe: quæ myria-
des illis Aſiaticis adiectæ, fiunt in ſum-
ma virorum pugnantium ducentæ ſexagin-
ta quatuor, et præterea mille ſexcenti ac
decem. Hoc autem ipſo tali pugnantium 186
numero non pauciora ſed plura fuiſſe ar-
bitror, quæ eos comitabantur miniſterii
inſtrumenta, et eos qui in frumentariis
acatiis erant, et omnino in aliis navi-
bus, quæ una cum exercitu procede-
bant. Et ſane facio illos iſtis pares eſ-
ſe, et neque plures neque ulla parte pau-
ciores. Ita æquati numero pugnantium,
explent easdem illis myriadas. Sic quin-
gentas et viginti octo myriadas, et tria
millia ducentos et viginti viros Xerxes Da-
rii filius duxit ad Sepiadem usque et
ad Thermopylas. Hic eſt univerſarum 187
copiarum Xerxis numerus. Nam mu-
lierum pinſentium et pallacarum et eu-
nuchorum numerum nemo pro comper-
to dixerit: ac ne impedimentorum qui-
dem, aliorumque iumentorum ſarcinario-
rum, neque canum Indicorum, exerci-
tum comitantium, præ multitudine quis-
quam iniverit numerum. Quo minus
miror prodidiſſe fluenta quorundam a-
mnium; magis miror, quomodo tot
my-

a Δέκα *Arch. V. Valla*, δέκας *Paſſ. Ask. Brit.*, prius legebatur δεκάδες δύο ex *Ald. Med.* *b* Τοῦτο μὲν τὸ *Arch. Paſſ. Ask. Brit. Vind. Ald. Paris. A.*, μὲν δὴ τὸ *Med.*, quem non laudo. *c* Δὲ δεῖ λέγειν *Arch. V. Ask. Brit. Paris. A. B. Ald.*, δὲ δὴ δεῖ λέγ. *Med.*, δὲ δὴ λέγειν *Paſſ.* *d* Duo haec male negligit *Arch.*, tum Θρήϊκης ſaepe id. et *Vind.* *e* Τρισμύριοι *Arch. Valla.* *f* Ἐρδοὶ *Paſſ.* *g* Ἀνιῆνες *Arch.* *h* Κείνῃσι *Arch.*, alii ἐκείν. *i* Αἱ πᾶσαι ἀνδρῶν αἱ μάχ. id. *Paſſ. Ask.* *k* Πέντε *Arch.* *l* Χιλιὰς καὶ ἑκοντάδες ἓξ καὶ δέκα *Arch.*, quod eodem redit. *m Med. Arch. Paſſ. Vind. Ask. Ald.*, ἀκάτοις antea. *n* Ἀναπλέουσι margo *Steph. Ask.* *o* Οὐδενὸς *Arch.* *p* Ἐκείνοισι *Paſſ.*, omittit *Arch.*, ſcribens ſequentia, ὡς συμβαίνειν γίνεσθαι πάντα τὸν στρατὸν μυριάδας πεντακοσίας καὶ τριάκοντα καὶ χιλ. *q* Haec tria negligentia ſcribae deſunt *Ask.* *r* Τὸν ἤγ. *Arch.* *s Med. Ask. Paſſ. Brit.*, alii συμπάντος· tum τοῦ Ξέρξεω στρατεύμ. *Arch. Ask.* *t* Οὐδέ μοι *Paſſ. Thomas* et θῶμα περίσταται in *Arch.* Haec habet *Thomas Magiſter* in Προδοῦναι. *u* Ἔστι τῶν, ἔστιν ὧν ora *Steph.*, quorum prius *Ask.*, poſterius *Paſſ.* et *Thomas*, ἔστι ὧν *Brit.*

49. Δόκησιν δὲ δεῖ λέγειν] Ingratisſima vocum eſt δὲ δὴ δεῖ copulatio atque adhaeſio, ſoli accepta *Med.* ferenda: nam *Paſſ.* δὴ ſcribentis lapſu ex δεῖ, uti ſaepius haec permutantur, venit. Prudenter Lichas Sophocleus, ταυτὸ δ᾽ οὐχὶ γίνεται ΔΟΚΗΣΙΝ εἰπεῖν κἀξακριβῶσαι λόγον Trachin. v. 432.

53. Καὶ δισμύριοι] Hactenus in numeris conſtans duravit conſenſio. Nunc τρισμύριοι *Arch.* turbant, et catalogum nimium adaugent. Si in ſingulis enim navibus duceni nautae, ſicuti ſupra finivit, centum viginti naves dabunt viginti quatuor millia, reliquorum Codd. conſpiratione bene firma; adde, quamquam non adparet in his fuiſſe navibus, adde tamen ſingulis triginta propugnatores, haud illi aequabunt decem millia, quibus numeri inſtruuntur atque augentur. An ergo pro centum viginti navibus paullo ante numerandum cenſuit ſcriba *Arch.* ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν *centum et ſeptuaginta?* Nihil quidem isthic mutat, et eo tamen navium e numero triginta quatuor illa millia ſupputando procedunt. Indidem in conſummatis, quas mox dabit, copiarum omnium rationibus incrementa denum millium, ſummatimque 5303220. Quo ille quidem modo ſecum ferme conſentit, nec efficit, ne nihil in catalogo difficultatis inſideat. Choenicum certe poſt pauca enumeratio et medimnorum hac *Arch.* auctione non adiuvatur.

55. Καὶ Βρύγοι] Iidem L. VI. 45., ubi docte *Valckenarius*. Φρύγες *Strabon.* VII. p. 502. de ſententia *Caſauboni* Βρύγοι fuerunt. *Appian.* Bel. Civ. II. p. 743. eosdem Φρύγας ἐκ Φρυγῶν ἐπανελθόντας dicit. Vid. ſupra C. 73.

81. Προδοῦναι τὰ ῥέεθρα] *Vallam*, perperam iſta vertentem, egregia *G. Budaei* de Aſſe p. 139. B. humanitas in viam revocavit. Quod *Th.* habet *Magiſter* ποταμῶν ἔστιν ὧν, *Paſſ.* ſtabilit, et manus *Herodoteae* videbatur Cl. *Oudendorpio*, ſpecioſe magis quam vere: in *Thucydid.* III, 92. aliisque ea formula.

81. Προδοῦναι τ. ῥ. τ. π. ἐνίων] Varia lectio duplex eſt in marg. Ed. *Steph.* ἔστι τῶν. et ἔστι ὧν ubi *Thomas Magiſt.* in Προδοῦναι, citans Herodotea, habet ἔστιν ὧν· hoc *quin ab Herodoti manu ſit vix dubitat Oudendorpius:* doctisſimo viro placuit, quod ſaepe legerat apud ſcriptores

myriadibus cibaria ſuppetierint: nam ſubducta ratione comperio, ſi ſinguli quotidie ſingulos frumenti chœnicas, et non amplius acceperunt, abſumpta fuiſſe ſingulis diebus centum decem millia medimnorum, et alios trecentos ac quadraginta medimnos. Haud annumero datum mulieribus eunuchiſque, et iumentis, atque canibus. In quo exercitu quum tot virorum myriades forent, nec ſpecie nec magnitudine corporis quiſquam eorum Xerxe ipſo erat dignior, qui illud imperium obtineret.

188 Navales autem copiæ, poſtquam e ſtatione ſolverunt, provectæque litus terræ Magneſiæ tenuerunt, quæ eſt inter urbem Caſthanæam et oram Sepiadem, primæ quæque naves ad terram habuere ſtationem, aliæ deinceps in ancoris; utpote quum non magnum foret litus, capitibus in pontum obverſis ſtabant etiam ad octavum uſque ordinem, atque ita per iſtam noctem. Sub ipſum vero diluculum, ex ſereno cœlo et tranquillo quum mare efferbuiſſet, incidit in eam atrox tempeſtas, ac vehemens ventus ſubſolanus, quem Helleſpontiam nuncupant, qui circa illa loca habitant. Eum ventum quicunque augeſcere animadverterunt, et quibus per condicionem ſtationis licuit, ii tempeſtatem prævenerunt retrahendo naves, et ſeſe atque illas incolumes præſtiterunt: at quas naves ventus in alto nactus eſt, earum alias ad loca quæ dicuntur Ἴπνοι, *id eſt*, *furni*, quæ ſunt in Pelio, extulit, alias in litus, aliæ in ipſam Sepiadem illiſæ ſunt, aliæ in urbem Me-

ὅκως τὰ σιτία ἀντέχρησε θῶϋμά μοι μυριάσι τοσαύτησι. εὑρίσκω γὰρ [a] συμβαλλεόμενος, εἰ χοίνικα πυρῶν ἕκαστος τῆς ἡμέρης ἐλάμβανε, καὶ μηδὲν πλέον, ἕνδεκα μυριάδας μεδίμνων τελεομένας ἐπ' ἡμέρῃ ἑκάστῃ, καὶ πρὸς, τριηκοσίους τε ἄλλους μεδίμνους, καὶ τεσσεράκοντα. γυναιξὶ δὲ καὶ εὐνούχοισι, καὶ ὑποζυγίοισι, καὶ κυσὶ, οὐ λογίζομαι. [b] ἀνδρέων δ' ἐουσέων [c] τοσουτέων μυριαδέων, κάλλεός τε εἵνεκα, 443
καὶ μεγάθεος, οὐδεὶς αὐτέων ἀξιονικότερος ἦν αὐτοῦ Ξέρξεω ἔχειν τοῦτο τὸ κράτος. Ὁ δὲ δὴ ναυτικὸς στρατὸς, ἐπεί τε ὁρμηθεὶς ἔπλεε, καὶ κατέσχε τῆς Μαγνησίης χώρης ἐς τὸν αἰγιαλὸν, τὸν μεταξὺ Κασθαναίης τε πόλιος ἐόντα καὶ Σηπιάδος ἀκτῆς, αἱ μὲν δὴ πρῶται τῶν νεῶν ὅρμεον [d] πρὸς τῇ γῇ, ἄλλαι δ' ἐπ' ἐκείνῃσι ἐπ' ἀγκυρέων· ἅτε γὰρ τοῦ αἰγιαλοῦ ἐόντος οὐ μεγάλου, [e] πρόκροσσαι ὁρμέοντο ἐς πόντον, καὶ [f] ἐπὶ ὀκτὼ νέας. ταύτην μὲν τὴν εὐφρόνην οὕτω. ἅμα δὲ ὄρθρῳ, ἐξ αἰθρίης τε καὶ νηνεμίης τῆς [g] θαλάσσης ζεσάσης, ἐπέπεσέ σφι χειμών τε μέγας καὶ [h] πολλὸς ἄνεμος ἀπηλιώτης, τὸν δὴ Ἑλλησποντίην καλέουσι οἱ περὶ ταῦτα τὰ χωρία οἰκημένοι. ὅσοι [i] μὲν οὖν αὐξόμενον ἔμαθον τὸν ἄνεμον, καὶ τοῖσι οὕτω εἶχε ὅρμου, οἱ δ' ἔφθησαν τὸν χειμῶνα, ἀνασπάσαντες τὰς νέας, καὶ αὐτοί τε περιῆσαν καὶ αἱ νέες αὐτέων· ὅσας δὲ τῶν νεῶν μεταρσίας ἔλαβε, τὰς μὲν [k] ἐξέφερε πρὸς [l] Ἴπνους καλεομένους, τοὺς ἐν Πηλίῳ, τὰς δὲ ἐς τὸν αἰγιαλόν· αἱ δὲ [m] περὶ αὐτὴν τὴν Σηπιάδα περιέπιπτον,

a Συμβαλλόω. *Arch. V.* *b* Ἀνδρῶν *Arch. Ask. Vind.* *c* Τοσουτέων ora *Steph. Ask.*, ceteri τοσουτέων· tum μυριάδων *Arch. V.* *d* Πρὸς γῆν iid., πρὸς γῇ *Paſſ. Ask.*, *Euſtath.*, ad haec provocans in Hom. p. 965, 40., πρὸς τὴν γῆν. *e* Schol. *Paſſ.* ἄλλη ἐπ' ἄλλῃ, ſimiliter *Suid* in Voc., et apud *Euſtath.* *f* Ἐπὶ πεντήκοντα νέας male *Suid.*, nec neglexit *Kuſterus* monere. *g* *Longinus* περὶ Ὕψ. Sect. 42., in *Paſſ.* ζέσας, in *Ask.* ſtatim ἔπεσε. *h* Πολὺς *Arch. Ask. Paſſ. V.* *i* *Med. Paſſ. Ask. Paris. A.*, μὲν νυν αὐτέων *Arch. Brit. Paris. B. V. Ald.* *k* Ἐξέφερε, voluit ἐξεφόρει, *Paſſ.*, quod ob Ionismum placeret. *l* Ὕπνους *Vind.* Ἴπνους *Arch.* *m* Ἐς αὐτ. iidem.

ptores Atticos, reſtituendum *AEliano* de N. A. xvii, c. 19. pro [ὀρνίθων] ἐὸν ὡς. Hic illud ut legitimum crederemus primum monſtrandum erat, hunc etiam Herodoteum fuiſſe ſcribendi morem; deinde, hac illud in ſede convenire. Sed niſi valde fallor, neutrum poterit oſtendi: ex aliis multa ſunt ad manum; nihil huius generis ex *Herodoto*; ſed fieri facile poteſt, ut hac in parte fallar. Verum illud contendo, neque ἐνίων, neque ἐὸν ὤν, hic congruere. Graece dicitur, ἔνιοι τῶν ποταμῶν, non item οἱ ποταμοὶ ἔνιοι. *Herodotum* ego ſcripſiſſe puto, προδοῦναι τὰ ῥέεθρα τῶν ποταμῶν, effatum illud generale limitatum ab eruditulo lectore, adiecta voce ἐνίων vel ἐὸν ὤν. Recte *Thomas* Προδοῦναι hic interpretatur ἐνδοῦναι καταποθέντα τῷ στρατοπέδῳ. Significatur vel flumina *defeciſſe*; vel *deſtituiſſe*, ſi nempe repetas e vicinia τοσαύτας μυριάδας· hac poteſtate activa verbum uſurparunt *Ariſtophanes*, *Xenophon*, *Demoſthenes*, aliique. VALCKEN.

84. Εἰ χοίνικα πυρῶν ἕκαστος τῆς &c.] Detegendus calculi error eſt, a *Budaeo*, *Io. Laurenbergio* Otii Sorani p. 5. perſpectus. Si choenices quadraginta octo medimnum, quod *Pollux*, *Harpocration*, atque hoc de grege alii aſſeverant, abſolverint, patet medimnum tritici in milites XLVIII. erogari quot diebus ſolitum: ex quo initis ex medimnorum, hic ſignatorum, numero rationibus colligere licet, militum, in exercitu Xerxis merentium, 5296320. fuiſſe capita; atqui recenſentur duntaxat 5283220.; ſuperant ergo choenices numerum hominum tredecim millibus et centum. Fac fuiſſe, quorſum ſchedae *Arch.* nos trahunt, omnem militantium ad 5303220. turbam, deerit diurnum ſex millibus et nongentis militibus dimenſum: nam, quae minime fallax Cl. *Askew* adnotatio, tot choenices ad eam ſummam deſiderantur. Liquet calculi error, ubi commiſſus non item.

99. Πρόκροσσαι ὁρμέοντο ἐς πόντον] Loci ſententiam *Portus* bene veſtigavit. Πρόκροσσαι naves, quarum prorae ponto obverſae erant, cum reliquae ſtationem ad littus haberent. *Homeri* verſus Il. Ξ, 34. &c. habent ſimile quidpiam, nec prorſus tamen, naves certo ordine ſubductas deſcribentes. Multa ibi *Euſtathius*. Eleganter *Agathocles Babylonius*, καὶ οἱ Κυζικηνοὶ ἐξορμήσαντες ἐπ' αὐτὸν (Pytharchum tyrannum) ἐβοηδρόμουν, ΠΡΟΣΚΡΟΣΣΟΙ φερόμενοι ἐπὶ τὸν κίνδυνον. *ſummo impetu*, ſive, obverſis, qualis arietum pugna, frontibus, in *Athen.* L. 1. p. 30. A.

1. Τῆς θαλάσσης ζεσάσης] *Longini* κακόζηλον elegantiſſimae dictionis tantum modo in repetitis toties ſibilantibus eſt literis, quas alii ad aeſtuantis ſtridorem maris aptiſſimas putarent: namque uti Latinis *fervere mare*, *fervor maris*, ita κύματα *Gregor. Naz.* Stel. 1. p. 55. B. ἐπὶ πολὺ μετεωρισθέντα καὶ ΑΝΑΖΕΣΑΝΤΑ· et *Liban.* T. II. p. 516. C. ἐν ΖΕΟΝΤΙ τῷ κλύδωνι, parili translationis figura. Ventus ex ſeptentrione et Helleſponto flans, proptereaque *Helleſpontias*, Atticae regioni mariſque AEgaei inſulis gravis et damnoſus accidebat, *Ariſtotele* Problem. XXVI, 57. p. 198. Ed. *Sylb.* docente. Iucunda ſunt *Ariſtidis* in tempeſtatis ἐκφράσει ad Arginuſas, ἄρτι μὲν —— ᾤδενεν ἡ θάλασσα καὶ κατέβαινεν ἙΛΛΕΣΠΟΝΤΙΑΣ λαμπρὸς ap. *Hermogenem* Form. Orat. 1, 5. p. 280.

9. Πρὸς Ἴπνους καλεομένους] Adumbravit hinc ſua *Strabo* L. IX. p. 675. D., ſed praeter alia, ὁ δ' ἐς Ὑπνοῦντα τόπον τραχὺν τῶν περὶ Πήλιον παρενεχθείς· ubi eam varietatem librariis imputandam monuit vir magnus. Favet Geographo aliquantulum πρὸς Ὕπνους *Vindob.*, neque omnino tamen.

11. Περὶ αὐτὴν τ. Σηπιάδα] Ex Codd. decernendum αὐτὴν ſcripſerit, an ἀκτὴν, an ἄκρην τὴν Σηπιάδα· in quibus permutandis ſaepius errarunt librorum Scriptores. Σηπιάδος ἀκτῆς meminit Noſter c. 183. 191. Aliis ἄκρα ἐν Μαγνησίᾳ dicitur Σηπιάς· vid. Clar. *Weſſ.* ad *Diod.* 1. p. 413. et *Cellar.* G. A. 1. p. 870. Hic narrata ſpectans *Clem. Alex.* Strom. VI. p. 753, 36. [οἱ ἄνεμοι] πνεύσαντες ἐῤῥωμένως περὶ τὴν Σηπιάδα ἄκραν συνέτριψαν πᾶσαν τὴν παρασκευὴν τοῦ Περσικοῦ στόλου· eadem obverſabantur *Straboni* IX. p. 675. C. D. ubi Xerxis στόλος partim dicitur ventis εἰς Ἰπνοῦντα τόπον τραχὺν τῶν περὶ Πήλιον παρενεχθείς· ſic vocaſſe locum videtur *Strabo*: *Herodotus*, quod *Caſaub.* monuit, naves par-

πτον, αἱ δὲ ἐς Μελίβοιαν πόλιν, αἱ δὲ ἐς Κα-
σθαναίην [a] ἐξεβράσσοντο. ἦν τε τοῦ χειμῶνος [b] χρῆ-
μα ἀφόρητον. Λέγεται δὲ λόγος ὡς Ἀθηναῖοι τὸν
Βορῆν ἐκ θεοπροπίου ἐπεκαλέσαντο, ἐλθόντος σφι
ἄλλου χρηστηρίου, τὸν γαμβρὸν ἐπίκουρον καλέσα-
σθαι. Βορῆς δὲ, κατὰ τὸν Ἑλλήνων λόγον, ἔχει γυ-
ναῖκα Ἀττικὴν, [c] Ὠρειθυίην τὴν Ἐρεχθῆος. κατὰ δὴ
τὸ κῆδος τοῦτο οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς φάτις [d] ὥρμηται,
συμβαλλεόμενοί σφι τὸν Βορῆν γαμβρὸν εἶναι, καὶ ναυ-
λοχέοντες [e] τῆς Εὐβοίης ἐν Χαλκίδι, ὡς ἔμαθον αὐ-
ξόμενον τὸν χειμῶνα, [f] ἢ καὶ πρὸ τούτου, ἐθύοντό
τε καὶ ἐπεκαλέοντο τόν τε Βορῆν καὶ τὴν Ὠρειθυίην,
τιμωρῆσαί σφι, καὶ διαφθεῖραι τῶν βαρβάρων τὰς
νέας, ὡς καὶ πρότερον περὶ [g] Ἄθων. εἰ μέν νυν διὰ
ταῦτα τοῖσι βαρβάροισι ὁρμέουσι ὁ Βορῆς ἐπέπεσε,
οὐκ ἔχω [h] εἰπεῖν· οἱ δ' ὦν Ἀθηναῖοί σφι λέγουσι
[i] βοηθήσαντα τὸν Βορῆν πρότερον, καὶ τότε ἐκεῖνα
κατεργάσασθαι. καὶ ἱρὸν ἀπελθόντες Βορέω ἱδρύσαν-
το παρὰ ποταμὸν Ἰλισσόν. Ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ
νέας οἳ ἐλαχίστας λέγουσι διαφθαρῆναι, τετρακο-
σιέων οὐκ ἐλάσσονας, ἄνδρας τε ἀναριθμήτους, χρη-
444 μάτων τε πλῆθος ἄφθονον. ὥστε [k] Ἀμεινοκλέϊ τῷ
Κρητίνεω, ἀνδρὶ Μάγνητι, γηοχέοντι περὶ Σηπιά-
δα, μεγάλως ἡ ναυηγίη [l] αὕτη χρηστὴ ἐγένετο· ὃς
πολλὰ μὲν χρύσεα ποτήρια ὑστέρῳ χρόνῳ ἐκβρασσό-
μενα [m] ἀνείλετο, πολλὰ δὲ ἀργύρεα· θησαυρούς τε
τῶν Περσέων εὗρε, ἄλλα τε χρύσεα [n] ἄφατα χρή-
ματα περιεβάλετο. ἀλλ' ὁ μὲν, τἆλλα οὐκ εὐτυ-
χέων, εὑρήμασι μέγα πλούσιος ἐγένετο. ἦν γάρ τις
καὶ [o] τοῦτον ἄχαρις συμφορὴ λυπεῦσα [p] παιδοφό-
νος.

Melibœam, aliæ in Caſthanæam expelleban-
tur: erat enim intoleranda vis eius. Enim- 189
vero feruntur Athenienſes divinitus Boream
invocaſſe, allato ad eas oraculo alio, ut ge-
nerum ſuum ad ſibi opitulandum invocarent.
Habet autem, ut apud Græcos fertur, Bo-
reas in matrimonio Orithyiam, Atticam,
Erechthei filiam. Ex hac affinitate, ut fa-
ma est, Athenienſes inducti ſunt ad conie-
ctandum Boream ſibi generum eſſe, et dum
in Chalcide Eubœæ excubarent, quum intel-
ligerent auctum iri tempeſtatem, aut etiam
ante hoc tempus, ſacrificaverunt, et invoca-
verunt Boream et Orithyiam, ut ſibi auxilio
eſſent, et barbarorum naves corrumperent,
quemadmodum prius etiam circa Athon.
Num autem ob id Boreas ingruerit in barba-
ros ſtationem agentes, non queo dicere: cer-
te Athenienſes aiunt Boream, qui ante fuerit
ipſis auxilio, etiam tunc illa effeciſſe: atque
digreſſi illinc, delubrum Boreæ extruxere ad
amnem Iliſſum. In hac clade qui paucisſimas 190
naves, ii non pauciores quadringentis periiſſe
aiunt, viros quoque innumerabiles, ac vim
pecuniarum immenſam; ut Aminocli Cratini
filio, viro Magneti, circa Sepiadem poſſeſſio-
nes habenti, maiorem in modum fuerit fru-
ctuoſum hoc naufragium, qui ſequenti tempo-
re multa pocula aurea per æſtum eiecta, multa
argentea ſuſtulit, theſaurosque Perſarum inve-
nit, affatimque aliarum ex auro rerum lucra-
tus est: et quum alioqui non eſſet fortunatus,
e rebus repertis mirifice est ditatus: nam et
hunc calamitas quædam triſtis lugere cogebat
ob

a Ἐξεβράσσαντο *Arch.*, non bene. Conſ. *Io. Alberti* Miſcell. Critic. p. 264., idem mox ἦν δὲ cum *V.* *b* Citat *Suid.* in Χρῆμα. *c* Ὠρείθυιαν et Ἐρεχθέος *Arch. V.* *d* Ὥρμητο *Arch.* ὡρμέαται *V.* *e* Ὧν τῆς Εὐρώπης *Arch.*, duo poſtrema quoque *Vind. Valla*, abſurde. *f* Deſit ἢ *Arch. V.* Mox ἔθυον *Brit.* *g* Ἄθω iid., tum εἰ μὲν ὦν *Arch.*, οὖν *Vind.* et ὁ Βορέης iid. et ἔπεσε *Ask.* Placuit articulus. *h* Εἰπεῖν *Med. Arch. Paſſ. Ask. Paris. A.* *i* Βοηθήσοντα *Paſſ.* *k* Ἀμινοκλέϊ *Arch.*, Κρησίνεω *Plut.* Malig. p. 864. C. et ναυηγέοντι περὶ Σ. *Arch.* *l* Abest *Med. Ask. Paſſ. Brit.* *m* Ἀνείλατο *Arch. V.* Adi *Pierſonum* ad *AEl. Herodian.* p. 431. *n* Non habent vocem *Med. Paſſ. Ask.*, habet *Plutarch.*, ſed male ἀφ. καὶ χρήματα. Mox περιεβάλλετο *Arch. V.* *o* Τοῦτον ora *Steph. Arch. V. Paris. B.*, τούτων *Paſſ.*; olim τούτῳ. *p* *Med. V. Ask. Paſſ. Arch. Paris. A.*, παιδοκτόνος *Plut. Paris. A. Brit. Ald.*

partim ſcribit delatas πρὸς Ἰπνοὺς καλεομένους τοὺς ἐν Πηλίῳ. Pelii montis Ἰπνοὶ apte dici potuerunt inſtar ſimilium Ἰπνόεις vel Ἰπνοῦς. VALCKEN

13. Ἦν τε τοῦ] Dederat Scriptor accuratisſimus: ἦν τε τὸ τοῦ χειμῶνος χρῆμα ἀφόρητον· duae hic quoque literae ſunt a vicinis abſorptae, quas poſtulat ſermonis genius: contra χρῆμα πολλὸν νεῶν et ſimilia recte ſcripta leguntur in huius Ed. P. 319. n. 22. Sed P. 252, 87. πολλόν τι χρῆμα τῶν τέκνων· ut *Xenoph.* p. 23, 25. σφενδονητῶν πάμπολύ τι χρῆμα· ἄπειρόν τι χρῆμα νοημάτων. *Dionys. Halic.* II. p. 249, 1. Hinc etiam diverſum hoc in loco τὸ τοῦ χειμῶνος χρῆμα, comparandum cum *Ariſtophaneis*: τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν· τὸ χρῆμα τῶν κόπων· τὸ χ. τοῦ πλακοῦντος. Ἀσκητικὸν τὸ χρῆμα τοῦ νοσήματος. VALCKEN.

16. Τὸν Γαμβρὸν ἐπίκουρον καλέσ.] Oraculo iuſſi, *Boream* intellexerunt Athenienſes, qui κῆδος συνῆψε τοῖς Ἀθηναίοις ἁρπάσας Ὠρείθυιαν Ἐρεχθέως. *Schol.* in *Soph.* Ant. ℣. 978. atque adeo generum Erechthei Erechthidarumque affinem: *Suidas* vid. in Γαμβρὸς Ἐ. qui in v. Ἀφέται oraculo Deum iusſiſſe ſcribit, ἀνέμῳ συγγενεῖ θύειν· εἶναι δὲ συγγενὴς λέγεται (ὁ Βορέας) διὰ τὴν Ὠρείθυιαν. Ubi dicitur Themiſtocles *Ariſtidi* T. III. p. 349. στησάμενος τὴν ναυμαχίαν κατιόντος τοῦ πνεύματος. *Schol. MS.* οὕτω φησὶν ἔστησαν τὰς ναῦς, ὥστ' ἔχειν Βορέαν ὄπισθεν, ἵνα προσβαλὼν τοῖς Πέρσαις ὀξέως ἀπέλθοι· τοῦτο δὲ φησὶν ἀπὸ τοῦ μύθου, ὅτι ὁ Βορέας ἐραστὴς ἦν (ὢν) Ὠρειθυίας· —— συνέπραξε τοῖς Ἀθηναίοις· τούτου δὲ ὁ Ἡρόδοτος οὐ μέμνηται. —— Ob opem ſibi latam Boreae ſacellum ad Iliſſum ſacrarunt Athenienſes iuxta *Herod.* neque tamen illud valde frequentatum aeſtimes e Phaedro *Platonis* p. 129. ubi ignoranti locum Phaedro, e quo puellam rapuerit Boreas, digito demonſtrans Socrates, καί που τὶς, ait, ἐστὶ βωμὸς αὐτόθι Βορέου· vid. *Meurs.* Att. II, c. 5. Secundum *Pauſan.* II. p. 138., in monte Sicyoniae βωμός ἐστιν ἀνέμων· et in foro Coroneae, IX. p. 778. Megalopolitae, VIII, p. 673., θεῶν οὐδενὸς Βορέαν ὕστερον ἄγουσιν ἐς τιμήν. VALCKEN.

18. Κατὰ τὸ κῆδος τοῦτο] *Pauſanias* hinc Boream Athenienſibus διὰ τὸ ΚΗΔΟΣ ἀμύναντα τῶν τριήρων τῶν βαρβαρικῶν ἀπολέσαι τὰς πολλὰς prodidit L. I, 19. p. 45. Proximum ὡς φάτις ὥρμητο relinquo. Quod ſi multitudinis numero φάτις haberetur, alienum ὡρμέατο haud foret, nunc ſecus. Vid. L. V, 104.

27. Οὐκ ἔχω εἰπεῖν] Caute ſatis. Βορεασμῶν Atticorum, de quibus Cl. *Alberti* ad *Heſychium* in Voc., et doctisſimi viri in *AElian.* Var. XII, *61.*, alii diverſiorem perhibebant originem. Praeterea Delphis ex reſponſo Apollinis Perſicae clasſis damnum arcesſebant in *Clement. Alex.* Strom. VI. p. 675. Ut autem post deinceps ἱρὸν ἀπελθόντες, nempe Ξέρξεω, pingatur, urgentem non video neceſſitatem. De numero fractarum navium gemina *Diodorus* XI, 12.

38. Χρύσεα ἄφατα χρήμ.] Ex his ἄφατα abesſe dicitur Codice *Med.*, omiſſam mallem vocem χρύσεα, paulo ante poſitam. Hic certe ſcribi potuit: ἄλλα τε ἄφατα καὶ χρήματα περιεβάλετο· *tum aliarum rerum affatim tum nummorum ſibi comparavit*: καὶ χρήματα praebet *Plutarchus* T. II. p. 864. C. iſta quoque, quae ſequuntur, ἦν γάρ τις καὶ τούτῳ (τοῦτον placet ex marg. *Steph.*) ἄχαρις συμφορὴ λυπεῦσα παιδοκτόνος· haec ſi ſic Latine legantur, ut convertenda cenſeo: *nam angebatur ob liberos dira quadam calamitate necatos*: non ipſe Aminocles haberi poterit παιδοκτόνος· qualem dum habuiſſe videtur, ſumpſit hinc occaſionem *Plutarchus* criminandi *Herodotum*, tanquam ſtudioſe quaerentem locum, ἐν ᾧ θήσεται τὴν Ἀμεινοκλέους παιδοφονίαν· hanc indignatus immixtam narrationi p. 871. B. Lapſus in minutis *Palmerius* ſe obiecit *Plutarcho*; cui defenſor venit *Reiskius* Anim. ad Gr. Auctor. II. p. 523. VALCKEN.

41. Καὶ τοῦτον ἄχαρις συμφορὴ λυπεῦσα] Arbitror ſic prae-

191 ob liberorum necem. Navium autem frumen-
tariarum aliorumque navigiorum quæ perie-
runt, numerus iniri non poteſt. Unde præfe-
cti navalium copiarum, veriti ne ſibi poſt ac-
ceptam calamitatem Theſſali incurſarent, ex-
celſum vallum e naufragiis circumdederunt.
Triduo enim tempeſtas perſtitit: quarto tan-
dem die magi humanis hoſtiis, et præſtigiis
incantando ventum, ad hæc Thetidi ac Ne-
reidibus ſacrificando, tempeſtatem compe-
ſcuerunt; ſive alioquin ipſa ſua ſponte ceſ-
ſavit. Thetidi autem ſacrificavere, quod
ab Ionibus acceperant; Thetin ex eo loco
raptam fuiſſe a Peleo; omnemque eam o-
ram Sepiadem illius eſſe, aliarumque Nerei-
dum. Et illa quidem quarto die conquievit.
192 At Græcis diurni ſui ſpeculatores ex Euboi-
cis promontoriis decurrentes, altero ab ex-
orta primum tempeſtate die indicarunt omnia
quæ circa naufragium contigerant. Quæ iſti
ubi audiere, fuſis ante votis Servatori Ne-
ptuno ac libamentis, celerrime rurſus ad Ar-
temiſium revehuntur, ſperantes ſibi paucas
aliquas naves fore adverſarias. Ita ad Ar-
temiſium revecti iterum ſtationem habuere,
Neptuni Servatoris cognomen inde ad hoc
193 usque tempus uſurpantes. Barbari, poſtea
quam ventus quievit, et fluctus ſtrati ſunt,
de-

νος. Σιταγωγῶν δὲ ὁλκάδων, καὶ τῶν ἄλλων πλοίων διαφθειρομένων, οὐκ ἐπῆν ἀριθμός· ὥστε δείσαντες οἱ στρατηγοὶ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ μή σφι κεκακωμένοισι ἐπιθέωνται οἱ Θεσσαλοὶ, ἕρκος ὑψηλὸν ἐκ τῶν [a] ναυηγίων περιεβάλοντο. ἡμέρας γὰρ δὴ ἐχείμαζε τρεῖς· τέλος δὲ, ἔντομά τε ποιεῦντες, καὶ [b] καταείδοντες γόησι τῷ ἀνέμῳ οἱ μάγοι, [c] πρός τε τούτοισι, καὶ τῇ Θέτι καὶ τῇσι Νηρηΐσι θύοντες, ἔπαυσαν τετάρτῃ ἡμέρῃ, ἢ ἄλλως κως αὐτὸς ἐθέλων [d] ἐκόπασε. τῇ δὲ Θέτι ἔθυον, πυθόμενοι παρὰ τῶν Ἰώνων τὸν λόγον, ὡς ἐκ τοῦ χώρου τούτου ἁρπασθείη ὑπὸ [e] Πηλῆος, εἴη τε ἅπασα ἡ ἀκτὴ ἡ Σηπιὰς ἐκείνης τε καὶ τῶν ἄλλων Νηρηΐδων. ὁ μὲν δὴ τετάρτῃ ἡμέρῃ ἐπέπαυτο. Τοῖσι δὲ Ἕλλησι οἱ ἡμεροσκόποι ἀπὸ τῶν ἄκρων τῶν Εὐβοϊκῶν καταδραμόντες δευτέρῃ ἡμέρῃ, ἀπ᾽ ἧς ὁ χειμὼν [f] ὁ πρῶτος ἐγίνετο, ἐσήμαινον πάντα τὰ γενόμενα περὶ τὴν ναυηγίην. οἱ δὲ, ὡς ἐπύθοντο, Ποσειδέωνι σωτῆρι εὐξάμενοι, καὶ σπονδὰς προχέαντες, τὴν ταχίστην ὀπίσω ἠπείγοντο ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον· ἐλπίσαντες ὀλίγας [g] τινάς σφι ἀντιξόους ἔσεσθαι [h] νέας. οἱ μὲν δὴ τοδεύτερον ἐλθόντες περὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, [i] ἐναυλόχεον, Ποσειδέωνος σωτῆρος ἐπωνυμίην ἀπὸ [k] τούτου ἔτι καὶ ἐς τόδε νομίζοντες. Οἱ δὲ βάρβαροι, ὡς ἐπαύσατό τε ὁ ἄνεμος, καὶ τὸ [l] κῦμα ἔστρωτο, κατα-

a Ναυηγιέων *Arch.*, ναυαγίων *Paſſ. Aſk.* *b* Κατᾴδοντες *Arch. Vind.* *c* Πρὸς δὲ τούτοισι *Arch. V.* haud prave. *d* Ἐκοπίασε *Longin.* περὶ Ὕψ. Sect. 42. *e* Πηλέος *Aſk.*, καὶ ὡς in *Arch.* non legitur. *f* Ὁ πρῶτος *Paſſ. Aſk. Arch. V. Brit.*, ſine articulo ora *Steph.*, id amplector, prima tempeſtatis, in quatuor dies prementis, initia indicans. *g* Omittunt τινὰς *Med. Paſſ. Aſk.*, mox ἀντιξόως *Paſſ.* margo *Steph.* *h* Νέας *Arch. Aſk. Vind.*, ſaepeque in ſeqq. *i* Ἐναυμάχεον *Arch.* *k* Id. *Med. V. Paſſ. Aſk.*, τοῦδε antea. *l* Citat *Euſtath.* in Odyſſ. p. 1462, 9.

praeſtare. Ἐλύπεε τοὺς Ἕλληνας et μᾶλλόν σφεας ἐλύπεε L. IX, 49. *Plutarchi* Codd. eodem tendunt. Quam autem vellem, ab his ille vellicandis manum abſtinuiſſet; malignitatis profecto dum *Herodotum* proterve arceſſit, eiusdem criminis culpam ſuſtinet. Poſtulatne παιδοκτόνος eius συμφορῆ, ut Aminocles παιδοφονίας, ſive, *caedis liberorum*, in reatu ſit? Equidem, etſi dictio ex ambiguo aliquid offert, non opiner. Ἄχαρις συμφορὴ παιδοφόνος *ingratam calamitatem*, *liberos occidentem*, unice exprimit; quae quidem Aminoclem, alioqui opum copia fortunatum, ſed caſu liberis orbum, contriſtabat. Confer vindicias *Herodoto* a Nob. *Palmerio* paratas Exerc. in Gr. Auctor. p. 37.

47. Καταείδοντες γόησι] Nulla in ſchedis variatio. Qui morboſa haec putant, aut γοητείῃσι *praeſtigiis*, χοῇσι *libationibus*, quamquam haeſitantes, uti Cl. *Reiskius*, illa reficiunt. Contra ea, nihil admodum novans, Cl. *de Pauw* καταείδοντες γόησι —— μάγοι. *incantantes ventum cum praeſtigiatoribus* vertit, hoc uno anxius, quod magi ab incantatoribus diſtinguantur: fieri tamen potuiſſe, ut illi inter Perſas honoratiores ſub ſe γόητας, vilioris conditionis ſacrificos, habuerint. Quod equidem, etſi auctoritate carens, non infitias ibo, opinatus, ne nihil dixiſſe videar, καταείδοντες γόησι idem eſſe ac γόοισι, h. e. *ſacro* quodam *ululatu*, unde ipſi γόητες nomen habent: huic ſane in magicis incantationibus ſacrisque ſuus olim uſus, ſicuti ἐντάμνειν L. II, 119. Non neſcio, γόην alibi haud inveniri, quam tamen ex γοάω formari potuiſſe, quis neget? Reſtaret καταείδειν tertio nexum caſui, niſi *Portus* id cum καταγελᾶν ſimilis apud *Herodotum* ſtructurae compoſuiſſet. Atque hoc ſi improbetur, τοῦτο μὲν ἐν τῷ ἀσαφεῖ κείσθω.

47. Καταείδοντες γόησι τῷ ἀνέμῳ] Poſtremum eſt ex Herodoteo more ſcribendi, neque debet adeo ſollicitari. Ingenioſe *Reiskius* tentabat χοῇσι· ſic dicerentur *factis libaminibus incantantes ventum.* *Euripidis* Iphigenia in Tauris ỳ. 1337., Ἀνωλόλυξε, καὶ κατῇδε βάρβαρα Μέλη, μαγεύουσ᾽· *ululatu barbarico magicos cantus* (*Seneca* Med. ỳ. 684.) *occinebat*: ita corrigo vulgatum ματεύουσ᾽, illinc alienum. Κατᾴδειν. *occinere*, iuxta *Budaeum*, *Herod.* poſuit pro *incantare.* Filiam mactatam putabat ad ventum ſedandum *Aeſchyli* Clytaemneſtra in Agam. ỳ. 1427., ἐπῳδὸν Θρῃκίων ἀημάτων· ut optime reſtituit *Gul. Canter.* apud Sicyonios ſacerdos ſacra faciebat, ἡμερούμενος τῶν πνευμάτων τὸ ἄγριον· καὶ δὴ καὶ Μηδείας, ὡς λέγουσιν, ἐπῳδὰς ἐπᾴδει. *Pauſan.* II. p. 138. VALCKEN.

50. Ἐκόπασε] Nullum *Longini* ἐκοπίασε in ſchedis patrocinium adipiſcitur: Schol. praeterea *San-German.* ἄνεμος ἐκόπασε hinc excerpſit. *Abydenus* τρίτῃ δὲ ἡμέρῃ ἐπεί τε ὤν ΕΚΟΠΑΣΕ —— *tempeſtas*, eluvionis cauſſa in *Euſeb.* Pr. Evang. L. V, 12.; *Aelian.* ap. *Suidam* Voc. Ἐξέρεσεν. οἱ δὲ ἄνεμοι παραχρῆμα ΕΚΟΠΑΣΑΝ καὶ τὸ κῦμα ἐστορέσθη· quo de genere alia *I. Iac. Wetſten.* ad *Matth.* C. XIV, 32.

50. Ἢ —— αὐτὸς θ. ἐκόπασε] *Aut ſponte ſua* velut laſſus *conquievit ventus.* Tanquam ἄσεμνον τὸ Κοπιάσαι (ἐκοπίασε legiſſe videtur) καὶ ἰδιωτικὸν hic notavit *Longinus* π. Ὕ. XLII, 2. Legitur in Ev. *Matth.* XIV, ỳ. 32., ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος· et alibi, apud Clar. *Albertum* ad *Heſych.* in v. et *Wetſtenium.* Reprehendendus idcirco *Longinus* illis videri poterit, qui in libris noſtris ſacris, ad populi captum ſapientiſſime ſcriptis, voces tamen notatas nolunt ut ἰδιωτικὰς, quique, bonum *Thomam Mag.* ſupra modum nuper criminati, incogitanter Atticam verborum etiam venantur elegantiam, ubi ſola rerum erat quaerenda puraeque diſciplinae magnificentia. —— *Herod.* infra: ὡς ἐπαύσατό τε ὁ ἄνεμος, καὶ τὸ κῦμα ἔστρωτο· *Euſtath.* in Od. Γ. p. 119, 38., Ἡρόδοτος εὐδίαν φράζων φησὶν, ἐπαύσατο (ſic Ἐκόπασεν reddidit *Heſych.*) ἄνεμος, καὶ τ. κ. ἔ. his uſus eſt inimitabilis *A. Schultens* ad *Iobi* XXX, 27. vid. *St. Bergler.* in *Alciphr.* p. 2. Docte *A. Gellius* N. A. II, c. 30. *fluctus*, —— *ſimul ac ventus poſuit, ſternuntur et conflacceſcunt, et mox fluctus eſſe deſinunt*: κύματα οὐκ ἔτι εἰσὶ κύματα, *aequore* nempe *pacato*: *ſtratum aequor* attigit *I. F. Gronov.* Obs. III, c. 22. Tueri voluit vir clar. *P. Burm.* in *Ovidii* Her. XV, ỳ. 213., vulgata: *Solve ratem; Venus, orta mari, mare praeſtat amanti*: me iudice recte diceretur, *mare praeſtet aequor*; ut Metam. XI, ỳ. 749., *ventos arcet Aeolus egreſſu, praeſtatque nepotibus aequor*; id eſt ἀκύμονα Πόντου τίθησι νῶτα, *Eurip.* Iph. in Taur. ỳ. 1445. ſed in altero loco legendum, partim cum *Slichtenhorſtio*: *Venus, orta mari, mare ſternet amanti*: ſic Epiſt. XIX, ỳ. 16., *auſo Venus ipſa favebit; ſternet et aequoreas aequore nata vias.* VALCKEN.

62. Ἐναυλόχεον, Ποσειδέωνος σωτῆρος &c.] *Vallae* Latina, *Stationem habuere ad templum Neptuni cognomine Servatoris*, ſervari non debuerant: quid enim hic de Neptuni ad Artemiſium aede? Solum Σωτῆρος Neptuni cognomen deſcribitur. Itaque mutavi, ne prona ſit erroris, quae et Illuſtr. virum Diſſert. VII. Us. et Praeſt. Num. p. 416. abſtulit, occaſio.

τασπάσαντες τὰς νέας, ἔπλεον παρὰ τὴν ἤπειρον. κάμψαντες δὲ τὴν ἄκρην τῆς Μαγνησίης, ἰθέαν ἔπλεον ἐς τὸν κόλπον τὸν ἐπὶ Παγασέων φέροντα. ἔστι δὲ χῶρος ἐν τῷ κόλπῳ τούτῳ τῆς Μαγνησίης, ἔνθα λέγεται [a] τὸν Ἡρακλῆα καταλειφθῆναι ὑπὸ Ἰήσονός τε καὶ τῶν συνεταίρων ἐκ τῆς Ἀργοῦς ἐπ' ὕδωρ πεμφθέντα, εὖτ' ἐπὶ τὸ κῶας ἔπλεον ἐς Αἶαν [b] τὴν Κολχίδα. ἐνθεῦτεν γὰρ [c] ἔμελλον ὑδρευσάμενοι ἐς τὸ πέλαγος ἀφήσειν· [d] ἐπὶ τούτου δὲ τῷ χώρῳ οὔνομα γέγονε Ἀφέται. ἐν τούτῳ [e] ὦν ὅρμον οἱ Ξέρξεω ἐποι-
445 εῦντο. Πεντεκαίδεκα δὲ τῶν νεῶν τουτέων ἔτυχόν τε ὕσταται πολλὸν ἐξαναχθεῖσαι, καί κως κατεῖδον τὰς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ τῶν Ἑλλήνων [f] νέας. ἔδοξάν τε δὴ τὰς σφετέρας εἶναι οἱ βάρβαροι, καὶ πλέοντες [g] ἔπεσον ἐς τοὺς πολεμίους, τῶν ἐστρατήγεε [h] ὁ ἀπὸ Κύμης τῆς Αἰολίδος ὕπαρχος Σανδώκης ὁ [i] Θαμασίου· τὸν δὴ πρότερον τουτέων βασιλεὺς Δαρεῖος ἐπ' αἰτίῃ τοιῇδε λαβὼν, [k] ἀνεσταύρωσε, ἐόντα τῶν βασιληΐων δικαστέων· [l] ὁ Σανδώκης ἐπὶ χρήμασι ἄδικον δίκην ἐδίκασε. ἀνακρεμασθέντος ὦν αὐτοῦ, [m] λογιζόμενος ὁ Δαρεῖος, εὗρέ οἱ πλέω ἀγαθὰ τῶν ἁμαρτημάτων πεποιημένα ἐς οἶκον τὸν βασιλήϊον· εὑρὼν δὲ τοῦτο ὁ Δαρεῖος, καὶ γνοὺς ὡς ταχύτερα αὐτὸς ἢ σοφώτερα [n] ἐργασμένος εἴη, ἔλυσε. βασιλῆα μὲν [o] δὴ Δαρεῖον οὕτω διαφυγὼν μὴ ἀπολέσθαι, περιῆν· τότε δὲ ἐς τοὺς Ἕλληνας καταπλώσας, ἔμελλε οὐ τὸ δεύτερον διαφυγὼν ἔσεσθαι. ὡς γάρ σφεας εἶδον [p] προσπλέοντας οἱ Ἕλληνες, μαθόντες αὐτέων τὴν γινομένην ἁμαρτάδα, ἐπαναχθέντες, εὐπετέως σφέας εἷλον. Ἐν τουτέων μιῇ [q] Ἀρίδωλις πλέων ἥλω, τύ-
ραν-

deductis navibus præter continentem enavigabant, circumvehentesque promontorium Magneſiæ, rectum curſum in ſinum qui ad Pagaſas fert tenebant. In hoc Magneſiæ ſinu locus eſt, in quo fertur Hercules, quum e navi Argo aquatum miſſus eſſet, derelictus fuiſſe ab Iaſone, atque a ſociis, dum in AEam urbem Colchidis ad vellus navigarent. Illinc enim aquati in pelagus erant abituri, eaque de re nomen loco fertur eſſe Aphetæ. Hoc in loco Xerxis naves ſta- 194
tionem habuerunt: quarum quindecim, quæ longe ultimæ navigabant, proſpectis Græcorum ad Artemiſium navibus, ratæ ſuas eſſe, in medium earum hoſtium navium delatæ ſunt: quarum dux erat Sandoces Thamaſiæ filius, Cymæ AEolidis præfectus: quem ante hæc tempora Darius in hoc crimine deprehenſum cruci affixerat, quod quum e regiis iudicibus eſſet, iniquam ſententiam ob pecuniam tulerat; ſed eius in cruce ſuſpenſi Darius reputans plura peccatis eſſe beneficia in domum regiam collata, hoc reperiens, agnoſcensque properantius ſe quam prudentius egiſſe, hominem ſolvit. Ita regem Darium elapſus, ut ab eo non occideretur, ſupererat; tunc vero in Græcos delatus, non iterum erat elapſurus: hos enim ad ſe curſum tenentes Græci ubi videre, cognito hominum errore, contra invecti, facile eas cepere. In qua- 195
tum navium una captus eſt Aridolis,
Ala-

a Abest *Arch.* *b* Duas has voces id. praeterit. *c* Ἔμενον ora *Steph.* ex *Aldo.* *d* Ἐπὶ *Paſſ. Ask. Arch. V.*, tum οὔνομα λέγεται *Arch. V.* Prius ἐκ τούτου. *e* Ἐν τούτῳ *Ask. Arch. V. Paſſ. Paris. A. B. Brit. Ald. Valla*, ſolus ἐπὶ τούτου *Med.* *f* Νέας ſaepiſſime *Arch. V. Ask.* *g* Ἔπεσον *Arch. V.* ἐσέπεσον ora *Steph.*, ἐπέπεσον Edd. *h* Deſit articulus *Ask. Brit.* *i* Θαμασίου *Paſſ. Ask. Arch. Vind. Valla*: Θαυμασίου Edd. tum τὸν δὴ —— ἐπ' praeterit *Ask.*, ſcribens ἣν ἐπ' αἰτ. *k* Ἀνεσταύρωσε ἂν *Arch.*, commode. *l* Damnant ὅτι *Arch. Med. Paſſ. Ask. Paris. B. Brit.*, ὁ Σανδ. legentes, non ὅτι ὁ Σανδ., ut *Ald.* et reliqui. *m Med. V. Arch. Ask. Paſſ. Brit.*, alii ἀναλογιζόμενος cum *Aldo.* Porro εὗρέ οἱ negligitur in *Med. Ask. Paſſ.*, Δαρεῖος εὗρέ οἱ πλέω *Paris. A. B. Arch. Vind. Brit. Ald.* *n* Ἐργασάμενος *Med. Paſſ. Ask. Paris. B.*, reliqui omnes, quibus adſtipulor, ἐργασμένος. *o* Non est in *Arch. V.* *p* Προσπλέοντας iid. *Paſſ. Brit.* margo *Steph. Valla*: olim προσπταίοντας. *q* Ἀρδωλις *Arch.*

72. Ἐπὶ τὸ κῶας ἔπλεον ἐς Αἶαν] Dum *ad aureum vellus petendum AEam navigabant*: id enim ſemper notat in talibus ἐπὶ. ἐπὶ τὸ κῶας, ἐπὶ τὸ νάκος πλεῦσαι. Poëtis μετά. *Theocrit.* XIII, ℣. 16., Ἀλλ', ὅτε τὸ χρύσειον ἔπλει μετὰ κῶας Ἰήσων Αἰσονίδας, οἱ δ' αὐτῷ ἀριστῆες συνέποντο· *lecti iuvenes, Argivae robora pubis, Auratam optantes Colchis avertere pellem Catullo* Carm. LXIII, 5. *Theocrito* praeivit aliisque *Homerus* Od. A ℣ 184., Πλέων —— Ἐς Τεμέσην μετὰ χαλκόν· id eſt ἐκεῖθεν ἀπάξων χαλκόν. In *Theocriti* παιδικοῖς, — βαίην — πεδὰ (id eſt μετὰ) Κέρβερον· apud *Xenoph.* K. Ἀ. VI, p. 220, 31., ἔνθα λέγεται Ἡρακλῆς ἐπὶ τὸν Κέρβερον κύνα καταβῆναι. *Ariſtoph.* Βατρ. ℣. III, ἡνίκ' ἦλθες ἐπὶ τὸν Κέρβερον· meminit peninſulae *Diodorus* XIV, p. 666, 3., ὅπου φασὶν Ἡρακλέα τὸν ἐξ ᾅδου Κέρβερον ἀναγαγεῖν. Corrigatur *Herodoto* noſtro tributus libellus de Vita *Hom.* p. 561, 36. ἐς δὲ τὴν Ἐρυθραίην τινὰς ἐπὶ ξύλον παρεσκευάζοντο πλεῖν· male vulgatum, nuper etiam Londini, ἐπὶ ξύλα. In his ἐπὶ — ἐς ponuntur ut noſtro loco, et ſemper apud accuratiores, ſolos ferme dignos, quorum phraſis cum Herodotea componatur: *Thucyd.* IV, c. 13., ἐπὶ ξύλα ἐς μηχανὰς (ut ἐς τειχισμὸν ἐργαλεῖα, p. 406, 94.) παραπεπόμφασι τῶν νεῶν τινας ἐς Ἀσίνην. *Xenoph.* Ἑλλ. V. p. 337, 2., πέμπουσιν — ἄνδρας ἐς Παγασὰς ἐπὶ σῖτον· p. 260, 19., πέμψας τριήρεις ἐς Λακεδαίμονα ἐπὶ χρήματα· paulo poſt legitur, ἔπεμψα χρήματα ἄξοντας. *Ariſtoph.* Ἐκκ. ℣. 814., Ἔπειτ' ἐχώρουν εἰς ἀγορὰν ἐπ' ἄλφιτα. VALCKEN.

74. Ἐπὶ τούτου δὲ τῷ χώρῳ] Sexcenties talem Scriptoris dictionem vidimus, monuitque vir Celeb. L. IV, 45. Quo magis miror *Medic.* ſilentium, ni tamen excerpentis oculi aberrarunt, ἐπὶ, huic debitum loco, ſequentibus, ubi omnes alii ἐν τούτῳ, tribuentes. Fieri id potuit. Ego Codd. non reluctor, *Aphetas*que praetereo, notiſſimas *Apollon. Rh.* L. I, 591. *Strabonis*, aliorumque explicationibus.

80. Ἔπεσον ἐς τοὺς πολεμίους] Elegi ſimplex verbum. Ἐπιπίπτειν vim plerumque, quae hic nulla, ingruentium innuit C. 189. et 210. Viſum quoque verius Θαμασίου nomen, aliquid barbarici olens, cum ex interiore Graecia Θαυμασίου titulus deſcendat.

84. Βασιληΐων δικαστέων] Supra L. III, 14, 31. Ὅτι, Codd. de ſententia improbum, *Gronovio* conſentiens ieci: neque diſplicuit λογιζόμενος. Reſtitutum autem fuit εὗρέ οἱ, ad nexum ſermonis opportunum, atque ob εὑρὼν δὲ pro Scriptoris adſuetudine neceſſarium, tum quoque ex Perſicae huius clementiae declaratione L. I, 137.

85. Λογιζόμενος —— πλέω ἀγαθὰ] Revocarem antiquam lectionem. *Reputans*, ἀναλογιζόμενος ὁ Δαρεῖος, εὗρέ οἱ πλέω ἀγαθὰ τῶν ἁμαρτημάτων πεποιημένα ἐς οἶκον τὸν βασιλήϊον· antiquae videlicet Perſarum legi Darius libenter obſecundavit; de qua, laudata I, c. 137., quaedam notata ſunt in L. VI, c. 30. ſed praeter *Briſſonium* citari debebat *Des. Heraldus* Advers. I, c. 9. horum non recordatus *Iac. Gronov.* in Addendis ad notas ſuas in P. 57, 12., *haec*, ait, *lex quidem fuit, ſed quando obſervata?* —— Mox intellexiſſe dicitur Darius, ὡς ταχύτερα ἢ σοφώτερα εἰργασμένος εἴη· ſic enim omnino legendum, reiecta lectione *Flor.* — Paulo poſt commode mihi vir Doctus emendaſſe videtur, ἔμελλε οὐ τὸ δεύτερον διαφυγὼν περιέσεσθαι· et, ὡς γάρ σφεας εἶδον προσπλέοντας οἱ Ἕλληνες. —— C. 197. ſuum Iupiter recuperabit Λαφυστίου nomen, indicatum in Diſſ. *Herod. Weſſ.* p. 123. VALCKEN.

93. Προσπλέοντας] Neſcio cur προσπταίοντας, ſemper in offenſione et clade, etiam C. 210., obvium, obtruſerint? Quod boni commatis ſchedae liberaliter donant, *Pavius*, *Reiskius*, aliique iure laudarunt.

12. Ὀυδ-

Alabandenſium qui ſunt in Caria tyrannus; in altera Penthylus Demonoi filius, dux Paphius, qui e Papho duodecim naves quum duxiſſet, amiſſis earum undecim tempeſtate, quæ ad Sepiadem extiterat, cum una quæ ſuperabat tendens ad Artemiſium, captus est. Hos Græci quæ volebant de Xerxis exercitu ſciſcitati, vinctos ad Corinthiorum Isthmum dimiſerunt.
196 Cetera barbarorum claſſis, præter quindecim naves quibus præfuiſſe Sandocem dixi, ad Aphetas pervenit. Xerxes cum terreſtribus copiis per Theſſaliam et Achaiam iter faciens intraverat et quidem poſt triduum in Melienſes: quum in Theſſalia certamen equorum ſuorum feciſſet, Theſſalici equitatus experiendi gratia, illum optimum in Græcis eſſe edoctus: in eo autem certamine multo inferiores fuerunt equi Græci. Fluviorum porro qui ſunt in Theſſalia, ſolus Onochonus potanti exercitui non ſuffecit. Fluviorum autem Achaiæ quum maximus ſit Apidanus, ne hic quidem ſuffecit, niſi maligne.
197 Xerxi ad Alum urbem Achaiæ tendenti, duces viæ cuncta referre cupientes, enarrabant id quod de templo Iovis Laphyſtii ab indigenis narratur: Athamantem AEoli filium, inito cum Ino conſilio necem Phrixo machinatum: deinde Achæos ex oraculo tale certamen illius poſteris propoſuiſſe, ut qui ex eo genere maximus natu eſſet, huic aditu prytanei, quod leitum Achæi vocant, interdicentes ipſi excubias agunt; quod ſiquis intraviſſet, non prius exire poſſet quam mactandus eſſet. Ita multos, quum iam mactandi eſſent,

ραννος Ἀλαβάνδων τῶν ἐν Καρίῃ· [a] ἐν ἑτέρῃ δὲ, ὁ Πάφιος στρατηγὸς Πενθύλος ὁ Δημονόου· ὃς ἦγε μὲν δυώδεκα νῆας ἐκ Πάφου, ἀποβαλὼν δέ σφεων τὰς ἕνδεκα τῷ χειμῶνι τῷ γενομένῳ κατὰ Σηπιάδα, μιῇ τῇ [b] περιγινομένῃ καταπλέων ἐπ᾽ Ἀρτεμίσιον ἥλω. Τούτους οἱ Ἕλληνες [c] ἐξιστορήσαντες τὰ ἐβούλοντο πυθέσθαι ἀπὸ τῆς Ξέρξεω στρατιῆς, ἀποπέμπουσι δεδεμένους ἐς τὸν Κορινθίων Ἰσθμόν. Ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς ὁ τῶν βαρβάρων στρατὸς, παρὲξ τῶν [d] πεντεκαίδεκα νεῶν, τῶν εἶπον Σανδώκεα στρατηγέειν, ἀπίκετο ἐς Ἀφέτας. Ξέρξης δὲ καὶ ὁ πεζὸς πορευθεὶς διὰ Θεσσαλίης καὶ Ἀχαιίης, ἐσβεβληκὼς ἦν καὶ δὴ τριταῖος ἐς Μηλιέας· ἐν Θεσσαλίῃ [e] μὲν ἅμιλλαν ποιησάμενος ἵππων τῶν ἑωϋτοῦ, ἀποπειρώμενος καὶ τῆς Θεσσαλίης ἵππου· πυθόμενος ὡς ἀρίστη εἴη τῶν ἐν Ἕλλησι, ἔνθα δὴ αἱ Ἑλληνίδες ἵπποι ἐλίποντο πολλόν. Τῶν μέν νυν ἐν Θεσσαλίῃ ποταμῶν, [f] Ὀνόχωνος μοῦνος οὐκ ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ τὸ ῥέεθρον, πινόμενος· τῶν δὲ ἐν Ἀχαιίῃ ποταμῶν ῥεόντων, οὐδὲ [g] ὅστις μέγιστος αὐτέων ἐστὶ Ἠπιδανὸς, οὐδὲ οὗτος ἀντέσχε, εἰ μὴ φλαύρως. Ἐς [h] Ἄλον δὲ τῆς Ἀχαιίης ἀπικομένῳ Ξέρξῃ [i] οἱ κατηγεμόνες τῆς ὁδοῦ βουλόμενοι τὸ πᾶν ἐξηγέεσθαι, ἔλεγόν οἱ ἐπιχώριον λόγον, τὰ περὶ τὸ ἱρὸν τοῦ [k] Λαφυστίου Διὸς, ὡς Ἀθάμας ὁ Αἰόλου ἐμηχανήσατο Φρίξῳ μόρον σὺν Ἰνοῖ βουλεύσας· [l] μετὰ δὲ, ὡς ἐκ θεοπροπίου Ἀχαιοὶ προτιθεῖσι τοῖσι ἐκείνου ἀπογόνοισι ἀέθλους τοιούσδε· ὃς ἂν ᾖ τοῦ γένεος τούτου πρεσβύτατος, [m] τούτῳ ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι τοῦ πρυτανηΐου, αὐτοὶ φυλακὰς ἔχουσι· Λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήϊον [n] οἱ Ἀχαιοί· ἢν δὲ ἐσέλθῃ, οὐκ ἔστι ὅκως ἔξεισι, πρὶν ἢ θύσεσθαι [o] μέλλῃ. ὥστε τι 446
πρὸς τούτοισι πολλοὶ ἤδη [p] τῶν μελλόντων τουτέων θύ-

a Deest ἐν *Arch.* *b* Περιγενομένῃ ora *Steph. Arch.* *c* Citat *Suid.* in Voc. *d* Πεντ. νεῶν τῶν εἶπ. *Arch. V. Paris. A. B. Valla*; ὧν εἶπ. *Ald.*, in *Med. Ask. Paſſ. Brit.* νεῶν vox deſideratur, non bene. *e* Δὴ *Arch.* *f* Ὀνόχωνος *Arch.* *g* Ὅσπερ id. *Vind.* *h* *Med. Ask. Paſſ. Arch.*, Ἄλλον antea. *littoralia Achaiae* errans *Valla.* *i* Octo haec deficiunt *Arch.* *k* Λαφυστίου *Paſſ. Ask.* ora *Steph. Valla*, veriſſime. Ἀφλυστίου alii. *l* Μετέπειτα δὲ *Paſſ. Ask. Arch. Brit. Vind.* *m* Τούτῳ *Paſſ. Ask. Arch. Brit. Paris. A. B.*, τούτου ceteri. *n* Abest *Arch.* *o* Μέλλει *Arch.* *p* Τούτων μελλόντων *V.*, τούτων τῶν μελλ. *Paſſ. Ask.*

12. Ὀνόχωνος] *Tzetzae* in Lycophr. v. 1424. Ὀνόχων, commentanti de Ilisſo et Maeandro, a Xerxis exercitu potando exſiccatis, et *Herodoti* quidem fide, quae alios in amnes C. 42. et 109. dicta fuerunt. Οὐκ ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ —— non turbo, quantumvis ἀντέχρησε tali in re C. 127, 187., Geminum ferme C. 42., οὐδ᾽ ΑΠΕΧΡΗΣΕ τῇ στρατιῇ —— πινόμενος. Quod enim hic acceſſit τὸ ῥέεθρον, ex tacito κατὰ pendere, doctrina *Porti* est. Adi *Abreſchium* Dil. Thucydid. p. 127.

19. Λαφυστίου Διὸς] Habet ſuum ſibi cognomentum Iupiter, ab *Holſtenio* dudum laudatum. Λαφύστιον Iovem in Phrixi Hellesque fabula Critici *Apoll. Rh.* II, 655. et *Pauſanias* Attic. C. 24., ubi *Kuhnius* bene, norunt, Bacchum Λαφύστιον *Etymologus.* Mox μετέπειτα δὲ, in his rarius, neque nullius tamen uſus, accipi pro bono poterit.

22. Ὃς ἂν ᾖ τοῦ γένεος τ. π.] Primum quod ſequitur τούτου in τοῦτον leniter flectendum cenſeo: τοῦτον ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι τοῦ ——. verbo ἐπιτάξαι, ſicut verbo κελεῦσαι, quartus etiam caſus adiungitur infinitivo ſequente. —— Deinde ut locus detur istis, Λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήϊον οἱ Ἀχαιοί, Herodotei non immemor moris, puto tamen praecedere debere mentionem λήϊτου hanc ego vocem in iſta ſede libenter collocarem, quam nunc occupat vox πρυτανηΐου· *Herodotum* hac ratione ſcripſiſſe, iam olim ſuſpicatus: ὃς ἂν ᾖ τοῦ γένεος τούτου πρεσβύτατος, τοῦτον ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι τοῦ λήϊτου αὐτοὶ φυλακὰς ἔχουσι· Λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήϊον οἱ Ἀχαιοί. —— Quod eſſet *populi, populicum*, ſive *publicum*, τὸ δημόσιον, pro diverſa pronunciatione vocis λαὸς, ληὸς, λεὼς, dixerunt veteres, λάϊτον· λεῖτον· λήϊτον· et λῇτον. Horum primum ſuis in libris ſaepius inveniſſe Grammaticos, *Heſychiana* monſtrant, quae *Kuſterus* et Eruditiſſ. noſter *D. Ruhnken.* Epiſt. Crit. I. p. 54., redintegrarunt: Λάϊτον, τὸ ἀρχεῖον· Λάϊτον, πρυτανεῖον· Λαΐτων, τῶν δημοσίων τόπων· cetera *Pierſonus* attigit ad *Moer.* Att. p. 252, 253. De Graeciae civitatum prytaneis luculenta est *Is. Caſauboni* Diſſertatio Animadv. in *Athen.* XV, c. 19. inventis *Caſauboni* quaedam addiderunt alii. VALCKEN.

23. Τούτῳ ἐπιτάξαντες] Pravum τούτου erat. Interpres *Apollonii Rh.* II, 655. in ſuam usque aetatem valuiſſe ſcribit, ἵνα τῶν Φρίξου ἀπογόνων εἰσιέναι εἰς τὸ πρυτανεῖον καὶ θύειν τῷ εἰρημένῳ Διῒ, h. e. Λαφυστίῳ, diſcrepans ab *Herodoto*, et de victima tacens, quam humanam fuiſſe viae duces Xerxem condocefaciunt, adfirmatque *Plato* in Minoë p. 315. C. καὶ οἱ τοῦ Ἀθάμαντος ἔκγονοι, οἵας θυσίας θύουσιν Ἕλληνες ὄντες· namque victimas eum eiuſcemodi indicare, quae de crudelibus Carthaginienſium aris et immolatis ibi Saturno liberis fuerunt praeſcripta, patefaciunt.

26. Ὥστε τι πρὸς τούτοισι] Abbas *Melotus*, *Reiskius*, *Abreſchius* ὥς τ᾽ ἔτι πρὸς — voces recte ordinant. Frequens πρὸς δ᾽ ἔτι τούτοισι in talibus est L. III, 65. IX, 110. Ὡς continuat narrationem τῶν κατηγεμόνων, cuius initium, ὡς Ἀθάμας, tum ὡς ἐκ θεοπροπίου, porro ὥς τ᾽ ἔτι πρὸς — et in ſequentibus ſimiliter. Iam ἐσελθόντες *Arch.*, loco ἐξέλθοντο, cum Cl. *Pavio* repudio. Illi, qui ultro in prytaneum ſe contra legem penetraverant, mactabantur, qui aufugerant, reverſi in idem deducebantur inviti ad ſimile ſupplicium. Hoc docebant οἱ κατηγεμόνες regem.

26. Ὥστε τι πρὸς τούτοισι] Intelligere ſe negat, qui ſupra tentabat corrigere πρὸς δὲ τούτῳ, p. 20, 43. hoc nusquam apud *Herod.* frequentiſſime legerat πρὸς τούτοισι, *praeterea*; I, c. 65., πρὸς τούτοισι λέγουσι, —— πρός τε τούτοισι c. 86. c. 179. III, c. 45. c. 142. &c. καὶ πρὸς ἔτι τούτοισι, III, c. 65. πρός τε τούτοισι ἔτι, I, c. 99. ἔτι πρὸς τούτοισι etiam apud alios. Scripſerat et hic *Herod.* ὥστε, ἔτι πρὸς τούτοισι, (nempe ἔλεγον.) πολλοὶ

θύεσθαι, δείσαντες, οἴχοντο ἀποδράντες [a] ἐς ἄλλην χώρην· χρόνου δὲ προϊόντος, ὀπίσω κατελθόντες, ἢν ἁλίσκωνται, [b] ἐστέλλοντο ἐς τὸ πρυτανήιον, ὡς θύεταί τε ἐξηγέοντο, στέμμασι πᾶς πυκασθεὶς, καὶ ὡς [c] σὺν πομπῇ ἐξαχθείς. ταῦτα δὲ πάσχουσι οἱ Κυτισσώρου τοῦ Φρίξου παιδὸς ἀπόγονοι, διότι [d] καθαρμὸν τῆς χώρης ποιευμένων Ἀχαιῶν ἐκ θεοπροπίου Ἀθάμαντα τὸν Αἰόλου, καὶ μελλόντων μιν θύειν, ἀπικόμενος οὗτος ὁ Κυτίσσωρος ἐξ Αἴης τῆς Κολχίδος, ἐῤῥύσατο. ποιήσας δὲ τοῦτο, τοῖσι ἐπιγενομένοισι ἐξ ἑωυτοῦ μῆνιν τοῦ θεοῦ ἐνέβαλε. Ξέρξης δὲ ταῦτα ἀκούσας, ὡς κατὰ τὸ ἄλσος [e] ἐγένετο, αὐτός τε ἔργετο αὐτοῦ, καὶ τῇ στρατιῇ πάσῃ παρήγγειλε· τῶν τε Ἀθάμαντος ἀπογόνων τὴν οἰκίην ὁμοίως καὶ τὸ τέμενος ἐσέβετο. Ταῦτα μὲν τὰ ἐν Θεσσαλίῃ, καὶ [f] τὰ ἐν Ἀχαιίῃ. ἀπὸ δὲ τουτέων τῶν χώρων ἤιε ἐς τὴν Μηλίδα [g] παρὰ κόλπον θαλάσσης, ἐν τῷ ἄμπωτίς τε καὶ ῥηχίη ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται. περὶ δὲ τὸν κόλπον τοῦτόν ἐστι χῶρος [h] πεδινὸς, τῇ μὲν, εὐρὺς, τῇ δὲ, καὶ κάρτα στεινός. περὶ δὲ τὸν [i] χῶρον οὔρεα ὑψηλὰ καὶ ἄβατα περικληίει πᾶσαν τὴν [k] Μηλίδα γῆν, Τρηχίνιαι πέτραι καλεόμεναι. πρώτη μέν νυν [l] πόλις ἐστὶ ἐν τῷ κόλπῳ ἰόντι ἀπ' Ἀχαιίης, Ἀντικύρη· παρ' ἣν [m] Σπερχειὸς ποταμὸς ῥέων ἐξ Ἐνιήνων, ἐς θάλασσαν ἐκδιδοῖ. ἀπὸ δὲ τούτου, διὰ εἴκοσί κου σταδίων ἄλλος ποταμὸς, τῷ οὔνομα κεῖται Δύρας, [n] τὸν βοηθέοντα Ἡρακλέϊ καιομένῳ λόγος ἐστὶ ἀναφανῆναι. ἀπὸ δὲ τούτου, δι' ἄλλων εἴκοσι σταδίων ἄλλος ποταμός ἐστι, ὃς καλέεται Μέλας. Τρηχὶς δὲ πόλις ἀπὸ τοῦ Μέλανος τούτου ποταμοῦ πέντε στάδια ἀπέχει· ταύτῃ δὲ καὶ [o] εὐρύτατόν ἐστι πάσης τῆς χώρης ταύτης ἐκ τῶν οὐρέων ἐς θάλασσαν, κατ' ἃ Τρηχὶς πεπόλισται. δισχίλιά τε γὰρ καὶ δισμύρια πλέθρα τοῦ πε-

ſent, eo metu in aliam profugiſſe regionem: interiecto deinde tempore quum reverſi eſſent, ſi deprehenderentur in prytaneum mittebantur et quemadmodum mactarentur, referebant toto corpore infulis cooperto, et cum pompa educti. Hoc autem poſteros Cytiſſori Phrixo geniti ob id pati, quod quum Achæi ad expiandam regionem elegiſſent ex oraculo Athamantem AEoli filium, cumque eſſent immolaturi, Cytiſſorus iste ex AEa Colchide veniens illum liberavit: eoque facto poſteris eius iram dei fuiſſe iniectam. Hæc quum audiſſet Xerxes, ubi ad lucum adfuit, et ipſe ab eo abſtinuit, et idem ſuis copiis imperavit, domumque poſterorum Athamantis item ac fanum veneratus est.
Hæc in Theſſalia Achaia- 198
que; a quibus locis proceſſit Xerxes in Melidem iuxta maris ſinum, ubi totum diem æſtus atque reciprocatio fluctuum fit. Huic ſinui circumiectus est locus campeſter, alibi ſpatioſus, alibi arctus admodum. Suntque ipſi campo circumiecti montes editi atque inacceſſi, omnem Melidem cingentes regionem, quæ petræ Trachiniæ nominantur. Prima in ſinu urbs ab Achaia euntibus est Anticyra, quam amnis Sperchius præterlabens, ex Enienibus in mare defluit. A quo alter amnis xx. ferme ſtadiis abest, cui nomen inditum est *Dyras*, quem fama est emerſiſſe ad ferendam Herculi quum cremaretur opem. Ab hoc totidem ſtadiorum intercapedine alius amnis est, qui vocatur *Melas*. Unde
urbs Trachis quinque ſtadia abest. *Illic* est 199
amplisſimum regionis totius, ubi est ſita urbs Trachis, ſpatium a montibus ad mare, utpote duorum et viginti millium plethrorum pla-

a Deest ἐς *Ask.* *b* Ἐσελθόντες *Arch. Valla.* *c* Abest *Arch.* *d* Καθαρμὸν *Arch. Ask. Ald.*, καταρμ. alii, quod Ionicum non videtur. *e* Ἐγίν. *Paſſ. Ask.*, mox εἴργετο *Arch.* *f* Duo iſta omittuntur ab *Arch. V.*, porro Ἀχαΐῃ *Ask.* *g* Περὶ *Brit.* *h* Πεδιεινὸς *Arch.* Mox καὶ κάρτα *Med. Paſſ. Ask.*, ab aliis καὶ aberat. *i Med. Paſſ. Arch. Vind. Ask.*, olim χῶρον τοῦτον. *k* Μηλίδα *Vind.* et Τρηχίνιαι, quorum poſtremum offert *Arch. Paſſ.*; prius erat Μηλιάδα et Τρηχίνεαι. *l* Deest hic, ſed mox Ἀντικύρη πόλις *Arch.* *m* Ποταμὸς Σπερχνῖος *Arch. V.* *n* Τὸν βοηθ. τῷ Ἡρ. καιομένῳ λόγος ἐστὶ ἀναφ. margo *Steph. Arch. V. Paſſ. Ask. Valla*, pro quibus τὸν μυθεύονται τῷ —— ἀναφ. *Ald. Brit. Med.* *o Arch. V. Med. Paſſ. Ask. Brit. Paris. B.*, alii εὐρυχωρότατον cum *Aldo*: fluvium *Melanem* hinc attigit *Euſtath.* in Perieg. v. 414.

λοὶ ἤδη τῶν μελλόντων θύεσθαι δείσαντες οἴχοντο &c. —— In proximis nimis diu haeſit ἐστέλλοντο ſinceram, ut puto, lectionem nobis ſervavit *Arch.* lectam *Vallae*: ἢν ἁλίσκωνται ἐσελθόντες ἐς τὸ πρυτανήιον· haec enim ſic ex uſu verbi ἁλίσκεσθαι coniungi debent; ut et ſequentia: —— ὡς θύεταί τε ἐξηγέοντο στέμμασι πᾶς πυκασθείς· *totus infulis coopertus*: Στεφάνοις πυκασθεὶς *Euripidis* est in Alc. ℣. 796. et ℣. 832., κάρα Στεφάνοις π. κάρη στεφάνοις πυκάσαντας praebet oraculum in *Demoſthen.* Mid. p. 332. *Theocr.* II, ℣. 153., Καὶ φάτο οἱ στεφάνοισι τὰ δώματα τῆνα πυκάσδεν· —— εἰκόνισμα, Κίσσῳ καὶ στεφάνοισιν ἀμπυκασθὲν, est in epigramm. Anthologiae ineditae *Phalaeci.* —— Phrixi filio quale datur hic nomen, Κυτίσσωρος, dederat et *Apollon. Rhod.* II, ℣. 1159. genuino, Κυτίσωρος, modulus reluctatur in verſu. VALCKEN.

32. Κυτισσώρου] Criticis *Apollon. Rhod.* II, 1125., ipſique *Apollonio* v. 1159. Κυτίσωρος, *Straboni* L. XII. p. 820. Κύτωρος, ſine ulla mendi ſuſpicione, qua male a *Palmerio* Noſtri lectio ibi premitur. Κύτωρος quoque *Apollodoro* I, 9, 1., ad quem *Galeus*. Ceterum Athamas, ut καθαρμὸς regionis, arae fuit admotus, iam iam inmolandus, at commodum liberatus a Cytiſſoro ſuperveniente, uti *Herodotus*, ſive, ſicuti in *Sophoclis* Athamante, ab Hercule apud Interpretes *Ariſtophanis* Nub. v. 256.

48. Καὶ ἄβατα] Mallem cum *Reiskio* ἄβατα, τὰ περικληίει ——. Scripſi et ſchedis Μηλίδα γῆν, quoniam ita ſuperius et C. 201., tum L. VIII, 31. In *Stephan. Byz.* Μηλὶς ἡ χώρα· *Sophocles* Μηλίδα λίμναν dixit Trachin. v. 642. Iuſtae inſuper Τρηχίνιαι πέτραι ex titulo Sophocleae fabulae, atque ob γῆν Τρηχινίην C. 199. et 201., aliaque.

51. Σπερχειὸς] Speciem Ionicam Σπερχνῖος praefert, uti ἀνθρωπήιος, βασιλήιος, πρυτανήιον et ſimilia, quae ſpreta non ſunt, nec nunc ſperni oportet. Σπερχειὸς paſſim, et *Sperchios* Latinis, ſignificante ad *Lucanum* L. VI, 367. *Fr. Oudendorpio.* His vicina, τὸν μυθεύονται βοηθέοντα ——, integra reliquisſem, ni Codd. Herodoteam obtuliſſent dictionem. Talis L. III, 115. ἀπό τευ τὸ ἤλεκτρον φοιτᾶν ΛΟΓΟΣ ΕΣΤΙ. Tales in *Porti* penu plures. *Strabonem* haec ob oculos L. IX. p. 655. C. habuiſſe, *Caſaubonus* docuit.

54. Δύρας, τὸν μυθεύονται] Ad Λόγος ἐστὶ] μυθεύονται commodum adponi potuit interpretamentum; quod mihi, verum videbitur etiam aliis, ſi plures dant Codices lectionem, quam dat margo *Steph.* τὸν βοηθέοντα τῷ Ἡρακλέϊ καιομένῳ λόγος ἐστὶ ἀναφανῆναι· *Valla*: *quem fama est emerſiſſe ad ferendam Herculi opem.* Sic loqui ſolet Noſter III, c. 5., ἐν τῇ λόγος τὸν Τυφῶ κεκρύφθαι· c. 115., ἀπό τευ τὸ ἤλεκτρον φοιτᾶν λόγος ἐστί· VII, c. 129., τὴν Θεσσαλίην λόγος ἐστὶ τὸ παλαιὸν εἶναι λίμνην. In fabuloſis, quae perpauca duntaxat attigit, λέγεται ponere ſolet *Thucydides*; quo hiſtoricorum principe mihi quidem minus digna videntur, quae proſtant in fine p. 221., νομίζουσι δὲ &c. quo libenter referrem *Scholion* e *MS.* ad finem p. 219. relatum: τὰ ὠβελισμένα οὐδενὶ τῶν ἐξηγητῶν ἔδοξε Θουκυδίδου εἶναι. —— Noſtro loco Dyras fertur auxilio veniſſe Herculi καιομένῳ, in ſummo ſcilicet Oetae montis cacumine, cuius illinc ducta nomina ſuo more tractavit *Hemſterh.* in *Lucian.* p. 112. *Straboni* IX, p. 655. C. memoratur Δύρας, ὃν φασὶν ἐπιχειρῆσαι τὴν Ἡρακλέους σβέσαι πυράν. VALCKEN.

62. Τοῦ

planitie; montis vero qui terram Trachiniam
circumdat, eſt ad Trachinis meridiem an-
fractus, per quem Aſopus circa radi-
200 ces montis defluit. Ad cuius meridiem
alius non magnus amnis eſt, nomine
Phœnix ex his montibus in Aſopum de-
fluens. Iuxta Phœnicem amnem eſt an-
guſtiſſimum: quippe ubi ſola una via
munita eſt, qua plauſtrum agi poteſt.
A flumine Phœnice ad Thermopylas quin-
decim ſtadiorum eſt intervallum: in iſto
autem ſpatio inter fluvium Phœnicem
ac Thermopylas, in quo vicus eſt nomine
Anthela, quem præterfluens Aſopus in ma-
re evolvitur: et ei locus ſpatioſus eſt cir-
cumiectus, ubi templum Cereris Amphi-
ctyonidis extructum viſitur, et ſedilia
Amphictyonibus, et ipſius Amphictyonis
201 delubrum. Ceterum rex Xerxes quidem in
Trachinia Melidis caſtra habebat, Græ-
ci vero in tranſitu: qui locus a pleris-
que Græcorum vocatur Thermopylæ,
ab indigenis autem atque accolis Pylæ.
Hæc erant utrorumque caſtrorum loca;
Xerxe omnibus, quæ ad ventum boream
ſpectant usque ad Trachinem, potito:
Græcis, quæ in hac continente ad au-
ſtrum et meridiem ferunt, tenentibus.
202 Qui hoc in loco Perſam Græci op-
periebantur, hi fuere, Spartanorum tre-
centi

πεδίου ἐςί. τοῦ δὲ [a] οὔρεος, τὸ περικλήει τὴν γῆν τὴν Τρηχινίην, [b] ἐςι διασφὰξ πρὸς μεσαμβρίην Τρηχῖνος. διὰ δὲ τῆς διασφάγος Ἀσωπὸς ποταμὸς ῥέει παρὰ τὴν ὑπωρέην τοῦ οὔρεος. Ἔςι δὲ ἄλλος Φοίνιξ ποταμὸς οὐ μέγας πρὸς μεσαμβρίην τοῦ Ἀσωποῦ ὃς ἐκ τῶν οὐρέων [c] τουτέων ῥέων ἐς τὸν Ἀσωπὸν ἐκδιδοῖ. κατὰ δὲ τὸν Φοίνικα ποταμὸν ςεινότατόν ἐςι· ἁμαξιτὸς [d] γὰρ μίη μούνη δέδμηται. ἀπὸ δὲ τοῦ Φοίνικος ποταμοῦ πεντεκαίδεκα ςάδιά ἐςι ἐς Θερμοπύλας. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Φοίνικος ποταμοῦ καὶ Θερμοπυλέων κώμη τέ ἐςι τῇ οὔνομα 442
Ἀνθήλη κεῖται, παρ' ἣν δὴ παραῤῥέων ὁ Ἀσωπὸς, ἐς θάλασσαν ἐκδιδοῖ, καὶ χῶρος περὶ [e] αὐτὴν εὐρὺς, ἐν τῷ Δήμητρός τε ἱρὸν [f] Ἀμφικτυονίδος ἵδρυται, καὶ ἕδραι εἰσὶ Ἀμφικτύοσι, καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀμφικτύονος ἱρόν. Βασιλεὺς μὲν δὴ Ξέρξης ἐςρατοπεδεύετο τῆς Μηλίδος ἐν τῇ Τρηχινίῃ· οἱ δὲ δὴ Ἕλληνες, ἐν τῇ διόδῳ. [g] καλέεται δὲ ὁ χῶρος οὗτος ὑπὸ μὲν τῶν πλεόνων Ἑλλήνων, Θερμοπύλαι· [h] ὑπὸ δὲ τῶν ἐπιχωρίων καὶ περιοίκων, Πύλαι. ἐςρατοπεδεύοντο μέν νυν ἑκάτεροι [i] ἐν τούτοισι τοῖσι χωρίοισι. ἐπεκράτεε δὲ, ὁ μὲν τῶν πρὸς βορῆν ἄνεμον ἐχόντων πάντων μέχρι Τρηχῖνος· [k] οἱ δὲ, τῶν πρὸς νότον καὶ μεσαμβρίην φερόντων [l] ἐπὶ ταύτης τῆς ἠπείρου. Ἔσαν δὲ οἵδε Ἕλληνες οἱ ὑπομένοντες τὸν Πέρσην ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ· Σπαρτιητέων τε τριηκόσιοι ὁπλῖται,

a Ὄρεος *Arch. V. Ask.* frequenter. *b* Habet hinc *Etymolog.* in Voc., reſpexitque nominatim *Strabo* L. IX. p. 656. A. *c* Abſunt iſta duo *Brit.* *d* Γὰρ μούνη *Med. Ask. Arch. Brit.*, in aliis γὰρ μίη μ. Supra ςεινότατός ἐςι *Arch.* *e* Αὐτῇ *Med. Ask. Paſſ.* *f* Ἀμφικτυονίδων *Arch.* *g* Ὅδε χῶρος οὗτος καλέεται ὑπὸ τῶν πλ. idem. *h* Haec ſeptem praetervidit negligens eiusdem ſcriba. *i* Ἐν τοῖσι χωρ. *Ask.* *k* *Med. Paſſ. Ask.*, ante ὁ δὲ. Mox μεσαμβρίην *Paſſ.* recte: ceteri μεσημβρ. *l* Ἐπὶ ταύτης, non τὸ ἐπὶ, ut in aliis, *Arch. Brit.*

62. Τοῦ δὲ οὔρεος — ἐςι διασφὰξ] Hinc *Strabo* IX. p. 656. A. πρὸς μεσημβρίαν τῆς Τραχῖνος φησὶν Ἡρόδοτος εἶναι βαθεῖαν διασφάγα hinc illum ſequentia quoque ſumſiſſe monuit *Caſaub.* Fluminis Μέλανος ex c. 198. meminit *Euſtath.* in *Dionys.* ℣. 414. Φοίνικος etiam *Strabo* ex cap. 200., —— ubi inter hunc fluvium et Thermopylas κώμη τέ ἐςι τῇ οὔνομα Ἀνθήλη κεῖται, —— καὶ χῶρος &c. *in his verbis aut* τὸ ἐςι *aut* τὸ κεῖται *tollendum* ſcribit *Berkel.* ad *Steph. Byz.* in Ἀνθήλη· τὸ κεῖται omiſit haec excitans *Holſten.* Prius e vicinis naſci potuit; ſi ſervant Codd. neutrum loco moverem. Herodoteum eſt κέεται IV, c. 184., ἀλέσι γάρ σφι ἐςι Ἄτλαντες οὔνομα, ἑνὶ δὲ ἑκάςῳ αὐτέων οὔνομα οὐδὲν κέεται. —— Circa vicum Anthelen ſpatioſus erat campus, in quo templum fuiſſe traditur Cereris Ἀμφικτυονίδος. Δήμητρος etiam ἱερὸν commemorat *Strabo* p. 656. C. ἐν ᾧ κατὰ πᾶσαν Πυλαίαν θυσίαν ἐτέλουν οἱ Ἀμφικτυόνες. *Ulpian.* in *Demoſthen.* p. 43, 27., τὴν σύνοδον Πυλαίαν ἐκάλουν —— ἔθυον δὲ Δήμητρι οἱ Πυλαγόραι ſuſpicor iſtius Cereris Πυλαίας templum intelligendum in *Callim.* Epigr. XLI. Δήμητρι τῇ Πυλαίῃ, τῇ τοῦτον οὐκ Πελασγῶν Ἀκρίσιος τὸν νηὸν ἐδείματο· nam ſic dictam Cererem liquet ex *Erotiano*: Πύλας] Τόπος Θεσσαλίας, ἐν ᾧ καὶ τὸ τῆς Πυλαίας Δήμητρος ἱερὸν ἵδρυται· quibus uſus eſt in eam rem ſolis *Io. Meurs.* Att. Lect. IV, c. 3. VALCKEN.

69. Ἁμαξιτὸς γὰρ μίη μούνη] Non ſane neceſſaria μίη. Supra enim μούνη ἁμαξιτὸς C. 176. Sed in huiusmodi poſitionibus variatur. Illud autem δέδμηται, prima fronte in τέτμηται eruditi viri coniectura abibat, quod in muniendis id viis uſurpetur, et τετμημέναι ſint ὁδοὶ L. IV, 136. Recte vero abiecit. Ὁδὸν, τὴν ἔδειμαν legimus L. II, 124., cui *Lucani* ſimile *conſtruere vias* II, 673., et *inſtructio viae publicae et pontium ſtratarumque* legis VI. C. *Theod.* de *Itin. munien.*

74. Χῶρος περὶ αὐτὴν εὐρὺς] Concludit ex his Nob. *Palmerius* Exercit. p. 36., nullam *Herodoti* aetate urbem hic *Pylaeam*, cuius *Plutarch.* T. II. p. 409. A. meminerit, fuiſſe, non ſine veri ſpecie, modo *Plutarchus* talem huic tractui urbem dederit, ſuper qua re dubito. Opinor Cererem *Amphictyonidem* non diverſam a *Pylaea* eſſe. Δημητρὶ τῇ Πυλαίῃ τῇ τοῦτον οὐκ Πελασγῶν Ἀκρίσιος τὸν νηὸν ἐδείματο, *Callimachus* Epigr. XLI., templi eius conditorem oſtendens Acriſium. Eadem Ceres ab *Erotiano* in Πύλαι memoratur.

85. Φερόντων ἐπὶ ταύτης τῆς ἠπείρου] Specimen nimii laboris φερόντων τόπων ταύτης —— in coniectura docti viri eſt. Intelligi χωρίων aut τόπων adparet. Φέρειν ἐπὶ θαλάσσης aut θάλασσαν, φέρειν ἐς τὴν μεσόγαιαν, de locis, quae ferunt et vergunt ad mare, aut mediterraneam regionem ſaepe ſeſe, uti L. IV, 99. et ſeqq., offerunt. Suſtuli inconmodum τὸ, unde turbae.

85. Ἔσαν δὲ οἵδε Ἑλλ.] Eosdem ubi Graeciae populos ex *Herodoto* recenſet *Pauſan.* X, p. 845., ex ſingulis totidem ad Thermopylas veniſſe ſcribit, quot hic noſtris in exemplaribus memorantur. Quod ſi tamen ad calculos ſedeas, ex *Herodoto* ſummam tantum colligas hominum 5200.; ex *Pauſania* vero, 11200. hic nempe ſuſpicatur Locros Opuntios fuiſſe 6000.; Λοκροὺς, ait, τοὺς ὑπὸ τῷ ὄρει τῷ Κνημῖδι Ἡρόδοτος μὲν οὐχ ὑπήγαγεν εἰς ἀριθμὸν, ἀλλ' ἀφικέσθαι σφᾶς ἀπὸ πασῶν ἔφη τῶν πόλεων. Herodoteum eſt πανςρατιῇ. Sed in hac recenſione nonnihil eſt adiuvandus *Pauſanias*, iſta prout vulgantur ab illo ſcribi non potuerunt: παρεγένοντο δὲ καὶ Βοιωτῶν ἑπτακόσιοι ἐκ δὲ Θεσπείας καὶ Θηβῶν τετρακόσιοι· populares, ſed hoſtes acerrimi, non bene iunguntur Theſpienſes et Thebani; a Thebanis etiam perperam diſtinguuntur Boeoti. In plerasque civitates Boeotiae Thebani exercebant imperium, cui potentiores ſemper reluctabantur: una voce ἐκ tranſpoſita cum noſtro *Pauſanias* et ſecum ipse redibit in gratiam: ſcripſerat procul dubio: παρεγένοντο δὲ καὶ Βοιωτῶν, ἑπτακόσιοι ἐκ Θεσπείας, καὶ ἐκ Θηβῶν τετρακόσιοι. *Herodotus*: ἀπὸ δὲ Βοιωτῶν (παρῆσαν) Θεσπιέων τε ἑπτακόσιοι, καὶ Θηβαίων τετρακόσιοι. Reliquis ſtationem deſerentibus, cum Lacedaemoniis iuxta *Herodot.* c. 222., ſoli manſerunt Theſpienſes et Thebani, hi quidem coacti, Θεσπιέες δὲ ἑκόντες μάλιςα. Secundum *Diodor.* XI, c. 9., Leonidas Θεσπιεῖς μόνους παρακατέσχε. Eiusdem *Diodori* XI, c. 4., ſi rite exigatur, numerus Graecorum in univerſum, qui cum Leonida ad tutandum introitum Graeciae narrantur profecti, non multum diſcrepat ab Herodoteo; vicinos ille Locrenſes illuc veniſſe ſtatuit mille; totidemque Melienſes; Μηλιέων enim nomen τῷ Μιλησίων ſubſtituendum cum *Weſſ.* —— Ceterum quae laus ab aliis conſtanter tribuitur Theſpienſibus, illam dat libertatis amantiſſimis Plataeënſibus *Auctor* orat. c. Neaer. inter *Demoſthenea* p. 740., μόνοι τῶν ἄλλων Βοιωτῶν —— μετὰ

Ἀφ

ται, καὶ [a] Τεγεητέων καὶ Μαντινέων χίλιοι, [b] ἡμί-
σεες ἑκατέρων· ἐξ Ὀρχομενοῦ τε τῆς Ἀρκαδίης, εἴκο-
σι καὶ ἑκατόν· καὶ ἐκ τῆς λοιπῆς Ἀρκαδίης, χίλιοι·
τοσοῦτοι μὲν [c] Ἀρκάδων. ἀπὸ δὲ Κορίνθου, τετρακό-
σιοι· καὶ ἀπὸ Φλιοῦντος, [d] διηκόσιοι· καὶ Μυκηναίων
ὀγδώκοντα. οὗτοι μὲν ἀπὸ Πελοποννήσου παρῆσαν.
ἀπὸ δὲ Βοιωτῶν, Θεσπιέων τε ἑπτακόσιοι, καὶ Θη-
βαίων τετρακόσιοι. Πρὸς τούτοισι ἐπίκλητοι ἐγένοντο
Λοκροί τε [e] οἱ Ὀπούντιοι πανστρατιῇ, καὶ Φωκέων
χίλιοι. αὐτοὶ γάρ σφεας οἱ Ἕλληνες [f] ἐπεκαλέσαντο,
λέγοντες δι᾽ ἀγγέλων ὡς αὐτοὶ μὲν ἥκοιεν πρόδρομοι
τῶν ἄλλων, οἱ δὲ λοιποὶ τῶν συμμάχων, προσδό-
κιμοι πᾶσαν [g] εἰσὶ ἡμέρην· ἡ θάλασσά τέ σφι εἴη
ἐν φυλακῇ, ὑπ᾽ Ἀθηναίων τε φρουρεομένη, καὶ Αἰ-
γινητέων, καὶ τῶν ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν ταχθέν-
των, καί σφι εἴη δεινὸν οὐδέν· οὐ γὰρ θεὸν εἶναι τὸν
ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ᾽ ἄνθρωπον· εἶναι
δὲ θνητὸν οὐδένα, οὐδὲ ἔσεσθαι, τῷ κακὸν ἐξ ἀρ-
χῆς γινομένῳ οὐ συνεμίχθη· τοῖσι δὲ μεγίστοισι αὐ-
τέων, μέγιστα. [h] ὀφείλειν ὦν καὶ τὸν ἐπελαύνοντα,
ὡς ἐόντα θνητὸν, ἀπὸ τῆς δόξης πεσέειν ἄν. οἱ δὲ,
ταῦτα πυνθανόμενοι, ἐβοήθεον ἐς τὴν Τρηχῖνα. Τού-
τοισι ἔσαν μέν νυν καὶ ἄλλοι στρατηγοὶ κατὰ πό-
λιας ἑκάστων. ὁ δὲ [i] θωυμαζόμενος μάλιστα καὶ
παντὸς τοῦ στρατεύματος ἡγεόμενος, Λακεδαιμόνιος
ἦν, Λεωνίδης ὁ Ἀναξανδρίδεω, τοῦ Λέοντος, τοῦ Εὐ-
ρυκρατίδεω, τοῦ Ἀναξάνδρου, τοῦ Εὐρυκράτεος,
[k] τοῦ Πολυδώρου, τοῦ Ἀλκαμένεος, τοῦ Τηλέκλου,
τοῦ Ἀρχέλεω, τοῦ Ἡγησίλεω, τοῦ [l] Δορύσσου,
τοῦ Λεωβώτεω, τοῦ Ἐχεστράτου, τοῦ [m] Ἥγιος,
448 τοῦ Εὐρυσθένεος, τοῦ Ἀριστοδήμου, τοῦ Ἀριστομά-
χου, τοῦ Κλεοδαίου, τοῦ Ὕλλου, τοῦ Ἡρακλέος·
κτησάμενος τὴν βασιληίην ἐν Σπάρτῃ ἐξ ἀπροσδο-
κήτου. Διξῶν γὰρ οἱ ἐόντων πρεσβυτέρων ἀδελφεῶν,
Κλεομένεός τε καὶ Δωριέος, ἀπελήλατο τῆς φροντί-
δος περὶ τῆς βασιληίης· ἀποθανόντος δὲ Κλεομένεος
ἄπαιδος ἔρσενος γόνου, Δωριέος τε οὐκέτι ἐόντος, ἀλ-
λὰ τελευτήσαντος καὶ τούτου ἐν Σικελίῃ, οὕτω δὴ
ἐς

centi armati, Tegeatarum et Mantinen-
ſium mille, totidem ex utriſque; ex Or-
chomeno Arcadiæ centum viginti, ex re-
liqua Arcadia mille: tot quidem Arcades.
A Corintho autem quadringenti: a Phliun-
te ducenti, et Mycenæorum octoginta: hi
ex Peloponneſo aderant: ex Bœotis autem
Theſpienſes ſeptingenti, Thebani quadrin-
genti. Præter hos evocati erant Locren- 203
ſes Opuntii cum omni copia, et Phocen-
ſium mille. Ipſi enim Græci eos evocave-
rant, miſſis nunciis, qui dicerent, ipſos
quidem præcurſores aliorum venire, cete-
ros autem ſocios quotidie penes ipſos, at-
que etiam expectari: ac tutelam maris
eſſe in Athenienſium præſidio AEginetarum-
que, et eorum quibus res navalis iniun-
cta eſſet: nec ipſis quippiam eſſe formi-
doloſum: non enim deum eſſe qui bel-
lum Græciæ inferret, ſed hominem: nec
mortalem quempiam aut eſſe aut fore,
qui ex quo natus est, mali exſors ſit:
et ut quique maximi ſunt, ita mala ma-
xima: debere itaque fieri, ut quum mor-
talis eſſet, qui bellum inferret, ab opinio-
ne ſit caſurus. Hæc illi audientes, in
Trachinem auxilio iere. Erant his cum 204
alii duces ſuæ quisque civitatis, tum ve-
ro, penes quem ſumma imperii erat,
quem maxime admirabantur, Lacedæmo-
nius Leonides, Anaxandridæ filius, qui
Leontis, qui Eurycratidæ, qui Anaxan-
dri, qui Eurycratis, qui Polydori, qui
Alcamenis, qui Telecli, qui Archelai,
qui Ageſilai, qui Doryſſi, qui Leo-
botæ, qui Echeſtrati, qui Agis, qui
Euryſthenis, qui Ariſtodemi, qui Ariſtoma-
chi, qui Cleodæi, qui Hylli, qui Herculis
filius fuit: adeptus ex inopinato Spartæ re-
gnum. Nam quum duo forent ei fratres na- 205
tu maiores, Cleomenes et Dorieus, aberat a
cura regni adipiſcendi: verum Cleomene ſine
virili ſobole defuncto, et Dorieo iam non
ſuperſtite, ſed et ipſo in Sicilia vita functo,
ita

a *Arch. Med. Paſſ. Ask.*, male olim Τεγεητέων. b *Arch. V. Med. Paſſ. Ask. Brit.*; prius erat καὶ ἡμισ. c Ἀρκάδες *Arch.* d *Med. Paſſ. Ask. Arch. V. Brit. Valla*: alii διηκόσιοι ὁπλῖται καί. e Ὀπούντιοι tantum ſine οἱ praeſcripto *Arch.* f Ἐπεκαλέοντο id. g Εἶεν *Arch. V. Paris. A. B. Ald.*, εἰσὶ *Med. Brit. Ask. Paſſ.* h Ὀφείλει *Arch.*, et ſtatim ἐόντα θνητ., ſine ὡς id. *Vind.* i Θωμαζ. *Arch. Ask.* k Quatuor iſta deſunt *Arch.*, tum Ἀλκαμένεος *Med. Ask.*, male: prave quoque τοῦ Τηλέκτου uterque. l Δορύσσου marg. *Steph. Arch. V. Paſſ. Ask. Brit. Valla*, olim Δορυάγου. m *Med. Paſſ. Ask. Brit.*, in ceteris Ἥγησις. Porro *Valla* non ſcripſit *Cleonidaei*, ſicuti illi iniuria inputatur.

Λακεδαιμονίων καὶ Λεωνίδου ἐν Θερμοπύλαις παραταξάμενοι τῷ βαρβάρῳ ἐπιόντι συναπώλοντο· mihi potius Athenienſes videntur et Themiſtoclem ſequuti Plataeënſes, quam Leonidam et Lacedaemonios. VALCKEN.

88. Καὶ Μαντινέων] Laudem auferunt veteres ſchedae. Accedit *Pauſanias* manifeſto L. x, 20., eundem Graecorum numerum hinc repetens, inprudenter tamen e Theſpienſibus et Thebanis cccc. arceſſens, cum illi Boeotis Dcc. acceſſerint. *Herodotum* praeterea ait, Locros Epicnemidios in catalogum nominatim non addidiſſe, ſed ἀπὸ πασῶν πόλεων Locros veniſſe, Noſtri πανστρατιῇ explicans: veniſſe vero, ſi quid ſuſpicioni detur, ad ſex capitum millia; cuius coniectionis cauſſam ſubdit, me iudice, vagam et incertam; ſequeretur ſane, Locros iſta ad Thermopylas excurſione conglobatam Graecorum multitudinem longe exſuperaſſe. *Diodorus* non plus mille annumerat L. xi, 4., *Strabo* μετ᾽ ὀλίγων ait τῶν ὁμόρων τοῖς τόποις Leonidam has fauces defendiſſe L. ix. p. 656. B.

4. Εἶναι δὲ θνητὸν οὐδένα] Frequenter a numero ſingulari transeunt ad pluralem; hic tamen cum *Koenio* legendum puto, θνητῶν οὐδένα· ob ſequentia, τοῖσι δὲ μεγίστοισι αὐτέων μέγιστα. *Euripides* in Antiopa: τῶν πολλῶν βροτῶν Δεῖ τοὺς μὲν εἶναι δυστυχεῖς, τοὺς δ᾽ εὐτυχεῖς. Fortunatorum ullum aut eſſe aut futurum negat *Herod.* τῷ κακὸν ἐξ ἀρχῆς γινομένῳ οὐ συνεμίχθη. *Euripidis* ex Aeolo ſententia nobilis perplacuit Philoſophis et *Platoni*: Οὐκ ἂν γένοιτο χωρὶς ἐσθλὰ καὶ κακά, Ἀλλ᾽ ἔστι τις σύγκρασις, ὥστ᾽ ἔχειν καλῶς. *Alterum enim ex altero, ſicuti Plato ait, verticibus inter ſe contrariis deligatum est; ſuſtuleris unum, abſtuleris utrumque*, *A. Gellius* ex *Chryſippo* N. A. vi, c. 1., quod ex Epitome *Lactantii* p. 57., ſuppleri poterit et corrigi. —— In Leonidae ſtemmate nihil adeo deſiderem, niſi ut Δορυάγου convertatur in verum nomen Δορύσσου ex *Arch.* et marg. *Steph.* VALCKEN.

16. Τοῦ Δορύσσου] *Pauſanias*, *Plutarchus*, et quos *Io. Meurſius* Regn. Lacedaem. C. 9. laudavit, regium nomen haud edunt aliter, praeterque eos omnes clypei, ad veteris Spartae ruinas a Cl. *Fourmontio* eruti, haec inſcriptio:

ΤΑΛΕΚΛΟΣ ΤΟ ΑΡΧΕΛΑΟ
ΤΟ ΑΓΕΣΙΛΑΟ ΤΟ ΔΟΡΥΣΣΟ
ΤΟ ΛΑΒΟΤΑΣ ΤΟ ΕΧΕΣΤΡΑΤΟ
ΒΑΓΟΣ.

tum medio in clypeo:

ΕΧΕΣΤΡΑΤΟΣ ΑΓΙΔΟΣ.

Provulgata ea est Comment. Acad. Inſcript. T. xvi. p. 103. *Ed. Paris.*, per ad hunc locum utilis, cuius quidem ΛΑΒΟΤΑΣ una littera iuſto auctior ſcribitur: ΒΑΓΟΣ gentili dialecto, teſte *Heſychio*, βασιλεύς. ΕΧΕΣΤΡΑΤΟΣ ΑΓΙΔΟΣ, Ionum ſermone τοῦ Ἥγιος, ſicuti praeclare in ſchedis.

30. Τοῖς

ita regnum ad Leonidem pervenit, quia et maior natu erat Cleombroto, is enim noviſſimus fuit Anaxandridæ filiorum, habebatque in matrimonio Cleomenis filiam. Qui tunc ſe ad Thermopylas contulit, delectis trecentis compoſitis viris, et quibus filii erant: aſſumpſeratque eos Thebanos, quorum de numero feci mentionem, quorum dux erat Leontiades Eurymachi filius. Hac de cauſſa Leonides dedit operam ut hos ſolos Græcorum adſciſceret, quod eos maxime inſimulabat cum Medis ſentire. Evocabat igitur eos ad bellum, ſciendi cupidus utrum ſimul mitterent auxilia, an ex profeſſo abnegarent Græcorum ſocietatem: ſed illi aliud ſentientes, tamen auxilia mi-
206 ſerunt. Eos qui cum Leonide fuere, primos miſerunt Spartiatæ, ut his inſpectis alii ſocii militiam ſumerent, neve cum Medis etiam ipſi ſentirent, ſi ipſos cunctari audirent. Ipſi autem celebratis Carniis, hæc enim ſacra morabantur eos, relictis Spartæ cuſtodibus, erant cum omni copia illuc celerrime ituri auxilio. Reliqui autem ſocii ad id agendum itidem animati, nam tempus Olympiadis in hæc negocia inciderat, haud ſuſpicati tam cito apud Thermopylas bello decernendum, antecurſores mi-
207 ſerant. Ita iſti ſibi faciendum ſtatuerant. At ii Græci qui in Thermopylis erant, ubi ad ingresſum Perſa adventabat, metu perculſi de diſcedendo conſultabant. Ac ceteri quidem Peloponnenſes cenſebant faciendum, ut reverſi in Peloponneſum, Iſthmi cuſtodiam agerent: huic autem ſententiæ quum valde infenſi eſſent Phocenſes et Locri, Leonides ſuadebat illic perſtandum, et nuncios ad arceſſenda ſubſidia per civitates di-

ἐς [a] Λεωνίδην ἀνέβαινε ἡ βασιληίη· καὶ διότι πρότερος ἐγεγόνεε Κλεομβρότου, οὗτος γὰρ ἦν νεώτατος Ἀναξανδρίδεω παῖς, καὶ δὴ καὶ εἶχε Κλεομένεος θυγατέρα. ὃς τότε ἤιε ἐς Θερμοπύλας ἐπιλεξάμενος ἄνδρας τε τοὺς κατεστεῶτας τριηκοσίους, καὶ τοῖσι ἐτύγχανον παῖδες ἐόντες. παραλαβὼν δὲ [b] ἀπίκετο καὶ Θηβαίων τοὺς ἐς τὸν ἀριθμὸν λογισάμενος εἶπον, τῶν ἐστρατήγεε Λεοντιάδης ὁ Εὐρυμάχου. τοῦδε δὲ εἵνεκα [c] τούτους σπουδὴν ἐποιήσατο Λεωνίδης μούνους Ἑλλήνων παραλαβεῖν, ὅτι σφέων μεγάλως κατηγόρητο μηδίζειν. παρεκάλεε ὦν ἐς τὸν πόλεμον, θέλων εἰδέναι εἴτε συμπέμψουσι, εἴτε καὶ [d] ἀπερέουσι ἐκ τοῦ ἐμφανέος τὴν Ἑλλήνων συμμαχίην. οἱ δὲ, ἀλλοφρονέοντες, ἔπεμπον. Τούτους μὲν τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδην πρώτους ἀπέπεμψαν Σπαρτιῆται, ἵνα τούτους ὁρῶντες οἱ ἄλλοι σύμμαχοι, στρατεύωνται· μηδὲ καὶ [e] οὗτοι μηδίσωσι, ἢν αὐτοὺς πυνθάνωνται ὑπερβαλλομένους. μετὰ δὲ, [f] Κάρνεια γάρ σφι ἦν ἐμποδὼν, ἔμελλον ὁρτάσαντες, καὶ φυλακὰς λιπόντες ἐν τῇ Σπάρτῃ, κατὰ τάχος [g] βωθέειν πανδημεί. ὡς δὲ καὶ οἱ λοιποὶ τῶν συμμάχων [h] ἐνενώοντο καὶ αὐτοὶ ἕτερα τοιαῦτα ποιήσειν· ἦν γὰρ κατὰ τὠυτὸ Ὀλυμπιὰς τούτοισι τοῖσι πρήγμασι συμπεσοῦσα· οὐκων δοκέοντες κατὰ τάχος οὕτω διακριθήσεσθαι τὸν ἐν Θερμοπύλῃσι πόλεμον, ἔπεμπον τοὺς προδρόμους. Οὗτοι μὲν δὴ οὕτω [i] διενενώοντο ποιήσειν. οἱ δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι Ἕλληνες ἐπειδὴ πέλας ἐγένετο τῆς [k] ἐσβολῆς ὁ Πέρσης, καταῤῥωδέοντες, ἐβουλεύοντο περὶ ἀπαλλαγῆς. τοῖσι μέν νυν ἄλλοισι Πελοποννησίοισι ἐδόκεε ἐλθοῦσι ἐς Πελοπόννησον, τὸν Ἰσθμὸν ἔχειν ἐν φυλακῇ· Λεωνίδης δὲ, Φωκέων καὶ Λοκρῶν περισπερχεόντων τῇ γνώμῃ ταύτῃ, αὐτοῦ [l] τε μένειν ἐψηφίζετο, πέμπειν τε ἀγγέλους ἐς τὰς πόλιας,

a Λεωνίδαν *Arch.* *b* Ἀπίκετο *Arch. V. Brit. Paris. A. B. Ald.*, ἀπίκτο *Med. Paſſ. Ask.*, ſine ulla cauſſa. *c* Τούτου *Arch. Ask. Paſſ.*, ſed ς ſupra poſito. *d* Ἀπαίρευσιν *Arch. Valla*, perperam. *e* Οὕτως *Brit.* et μηδίσωσι *Arch. Paſſ. Ask.*, quod verius, μηδίζωσι *Ald.*, et cet. *f* Κάρνια *Arch.* *g* Βοηθήσειν id. *Vind.*, non male. *h* Ἐνένωντο *Paſſ.* *i* Διενενέωντο idem. *k* Ἐμβολῆς *Arch.*, frequente mutatione. *l* Deſit enclitica *Arch.*, haud neceſſaria.

30. Τοὺς κατεστεῶτας τριηκοσίους] *Omnes militari aetate:* τοὺς ἐν ἡλικίᾳ *Demoſthen.* Philipp. I. p. 31., τοὺς ἐν ταῖς ἡλικίαις *Polyb.* IV, 82., ſive ἐν ἡλικίᾳ ὄντας μέσῃ τε καὶ ΚΑΘΕΣΤΗΚΥΙΑι, quomodo *Plato* Ep. III. p. 316. C., et *Thucydides* II, 36., ubi *Abreſchius*. Tales Epicurus, laxius tamen pro ſua doctrina, ἐν αἰσθήσει καθεστῶτας dixit ap. *Stob.* Serm. XVII. p. 159.

39. Ἀλλοφρονέοντες] Auctore *Diodoro* XI, 4., ſciſſi in factiones Thebani ἀπὸ τῆς ἑτέρας μερίδος quadringentos miſere; quod an ex hac male ſumta voce, an aliunde acceptum prodiderit, non novi. Acriter hic *Plutarchus* inſurgit Malign. Herod. p. 867. A., Leontiaden Thebanorum ad Thermopylas ducem fuiſſe, teſtibus *Ariſtophane* et *Nicandro* negitans. Eos equidem Scriptores revereri ſoleo, ſed tanto aetate ſeriores an valide Herodotea diſſipare potuerint, apud me dubium manet, atque hoc magis, quod Leontiadae filiique eius Eurymachi *Herodotus* aevum proxime attigerit, et utrumque probe, ut C. 233. innuit, noverit.

43. Κάρνεια γάρ σφι ἦν ἐμπ.] Maligne Noſtrum, ut ſolet, criminatur *Plutarch.* II. p 873. E. nam remorabantur illa ſaepius expeditiones ſuſcipiendas, et natura bellicoſos Lacedaemonios ab incoepto tamen retardare ſolebant *Carnea* et *Hyacinthia*, quos dies feſtos libentius ante agebant domi, quam alibi tractarent bellica: vid. *Thucyd.* V, c. 75, 76., et c. 54., ubi Schol. τοῦ Καρνείου, (ait, μηνὸς) πολλὰς ἔχοντος ἱερὰς ἡμέρας, οὐκ ἐστρατεύοντο· his ineptulus quis interiecerat iſta: ἢ καὶ πάσας ἱερὰς μᾶλλον· attigit in Κάρνεια *P. Caſtellanus*: plura de feſto τῶν Καρνείων, (quod nomen pro Καρίων ponendum in *Schol.* ad *Ariſtoph.* Ὀρν. V. 11.) Lacedaemoniis horumque colonis cum aliis Dorienſibus communi, dederunt *Meurſius*, *Spanhemius*, et *Duker*. — Athenis iterum occupatis a Mardonio, ab auxilio laborantibus ferendo Lacedaemonios Hyacinthia remorabantur, *Herod.* IX, cap. 6., quod turpiter domi manentibus acerbe obiiciunt Athenienſes c. 11., ὑμεῖς μὲν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, αὐτοῦ τῇδε μένοντες, Ὑακίνθιά τε ἄγετε καὶ παίζετε, καταπροδόντες τοὺς συμμάχους. In Meſſenicis *Pauſanias* p. 326., quadraginta dierum pactas narrat cum Meſſeniis inducias, hac addita ratione: ἐπῄει γὰρ τὰ Ὑακίνθια· eadem forma loquendi Lacon *Theocriti* V, ṽ. 83., τὰ δὲ Κάρνεα καὶ δὴ ἐφέρπει· eſt enim ἕρπειν Dorice idem ac ἐλθεῖν. VALCKEN.

47. Ἦν γὰρ κατὰ τὠυτὸ Ὀλυμπιάς] Anni aeſtas erat media, τῆς ὥρης μέσον θέρος L. VIII, 12., in quam et Spartanorum Carnia et Olympias LXXV. incurrebant. Carnia illos, ludi Olympici ceteros ex Peloponneſo ac Graecia hoſti ne obviam cuncti irent, inpediebant. Res ad Thermopylas opinione citius fuit peracta, et ſub ipſum quidem ludorum tempus: nam perfugae ex ea clade Arcades, Olympia cum maxime celebrari, gymnicaque a Graecis ſpectari certamina, rogitantibus Perſis reſpondent VIII, 26. Quin Peloponneſii, audita Leonidae nece, ubi *Carnia* et *Olympia* praeterierant, frequentes ad Iſthmum iter maturarunt ibid. C. 72. Atque haec de tempore. Ceterum ἐνενώντο et διενενώντο pro diverſa formandi ratione alium habere tonum poſſunt, pingique ἐνένωντο et διενένωντο, *Sylburgio* accurate docente ad *Clenardi* Grammat. p. 473. Supra L. I, 77. ἐνένωντο.

56. Λοκρῶν περισπερχεόντων] Ut centies alibi, hic quoque literae ΘΕ in ΕΟ fuerunt, ut puto, depravatae. Corrigo, περισπερχθέντων· ceteris Peloponneſiis *ob iſtam ſententiam cum vehementer indignabundi ſuccenſuiſſent Phocenſes et Locri*; neque mirum; vid. *Diodor. Sic.* XI, c. 4. Περιθύμως ἔχοντα dixit *Herod.* II, c. 162. κάρτα θυμωθῆναι. VII, c. 39. Σπερχθῆναι τῇ γνώμῃ accipi poteſt, ut ἀθυμεῖν τοῖς γεγενημένοις. ἀχθεσθῆναι τινὶ πράγματι, &c. Iam vero neque Herodoteum

λιας, κελεύοντάς σφι ἐπιβοηθέειν, ὡς ἐόντων αὐτέων ὀλίγων στρατὸν τῶν Μήδων ἀλέξασθαι. Ταῦτα βουλευομένων σφέων, ἔπεμπε Ξέρξης κατάσκοπον ἱππέα, ἰδέσθαι [a] ὁκόσοι τέ εἰσι, καὶ ὅ, τι ποιέοιεν. [b] ἀκηκόεε δὲ ἔτι ἐὼν ἐν Θεσσαλίῃ, ὡς [c] ἁλισμένη
449 εἴη ταύτῃ στρατιὴ ὀλίγη, καὶ τοὺς ἡγεμόνας, ὡς εἴησαν Λακεδαιμόνιοί τε καὶ Λεωνίδης ἐὼν γένος [d] Ἡρακλείδης. ὡς δὲ προσήλασε ὁ ἱππεὺς [e] πρὸς τὸ στρατόπεδον, ἐθηεῖτό. τε καὶ κατώρα πᾶν μὲν οὐ τὸ στρατόπεδον· τοὺς γὰρ ἔσω τεταγμένους τοῦ τείχεος, τὸ ἀνορθώσαντες εἶχον ἐν φυλακῇ, οὐκ οἷά τε ἦν κατιδέσθαι· ὁ δὲ τοὺς ἔξω ἐμάνθανε, τοῖσι πρὸ τοῦ τείχεος τὰ ὅπλα ἔκειτο. ἔτυχον δὲ τοῦτον τὸν χρόνον Λακεδαιμόνιοι ἔξω τεταγμένοι. τοὺς μὲν δὴ ὥρα γυμναζομένους τῶν ἀνδρῶν, τοὺς δὲ τὰς κόμας κτενιζομένους. ταῦτα δὴ θεώμενος, ἐθώυμαζε, καὶ τὸ πλῆθος ἐμάνθανε. μαθὼν δὲ [f] πάντα ἀτρεκέως, ἀπήλαυνε ὀπίσω κατ' ἡσυχίην. οὔτε γάρ τις ἐδίωκε, ἀλογίης τε ἐνεκύρησε πολλῆς. ἀπελθὼν δὲ, ἔλεγε πρὸς Ξέρξεα τάπερ ὀπώπεε πάντα.

dimittendos, tanquam ſe paucioribus quam ut Medorum exercitum arcerent. Hæc iſtis 208
conſultantibus, Xerxes equitem quendam ad ſpeculandum quot illic eſſent, et quid agerent, mittit. Audierat enim iam tum quum in Theſſalia eſſet, eo loci contractam eſſe exiguam copiam, eiusque duces eſſe Lacedæmonios, atque Leonidem e genere Herculis. Eques ubi ad ſtationem Græcorum ſucceſſit, contemplatur aſpicitque non ille quidem omnes milites, nam eos, qui intra murum quem excitaverant excubabant ad eius cuſtodiam, intueri nequibat, ſed eos qui extra murum agebant. Erant autem eo tempore exterius manendi in Lacedæmoniorum ſtatione vices: eos animadvertit partim ſe ludo gymnaſtico exercentes, partim comam pectentes. Hæc cum admiratione intuitus, etiam cognito eorum numero, ac omnibus plane perceptis, per otium ſeſe recipit: nemo enim inſequebatur, ſed hominem magno contemptui habebant. Regreſſus ad Xerxem, cuncta quæ inſpexerat refert.

a Ὁκόσοι εἰσὶ *Arch. Vind.*, ὁκόσοι τε *Paris. A. B. Ald.*, ὅσοι τε *Med. Paſſ.*, ὅσοι εἰσ. *Ask. Brit.* *b* Ἠκηκόεε *Brit. Paſſ. Vind. Arch.*, addita αὐξήσει. *c Suid.* in Ἁλισμένη exſcripſit: ἀλισκομένη legit *Arch.* *d* Ἡρακλείδης *Arch. V. Ask.* *e* Iid. *Med. Paſſ.*, olim ἐς. Poſt ἐθηεῖτο et octo ſeqq. deſunt *Ask.* *f* Iidem omnes, alii ταῦτα: in *Arch.* ſupra ἰδών. Mox ἀλογίης &c. *Suidas* excerpſit in Voc.

teum eſt, quantum intelligo, nec Ionicum, Σπερχέειν, ſed Σπέρχεσθαι et Σπερχθῆναι· quaedam leguntur adſcripta ad *Herod.* V, c. 33., ἐσπέρχετο τῷ Ἀρισταγόρῃ, *Ariſtagorae ſuccenſuit.* In *Callim.* h. Deli, ꝟ. 60., Latonae Iuno dicitur Σπερχομένη μέγα δή τι καὶ οὐ φατόν id eſt περισπερχομένη. *Heſychius:* Σπέρξομαι, ὀργισθήσομαι· Ἐσπερξάμην, ὠργίσθην. *Phavorin.* Σπερχθεὶς ἀντὶ τοῦ θυμωθεὶς καὶ ταραχθεὶς λέγουσιν Ἴωνες· imo vero *Herodotus* illud oportet utroque adhibuerit ſignificatu. *Suidas*, Σπερχθεὶς παρ' Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ ταραχθεὶς, θυμωθείς· horum prius, obvium et in *gloſſ. Herodot.* pertinet ad I, c. 32., ubi *conturbatus* Croeſus dicitur Σπερχθείς· poſterius, θυμωθεὶς, mea ſententia hunc ſpectat locum. Excerpentes ex *Herodoto* aliisque verba, ſaepe praefixas omiſere praepoſitiones Grammatici. Color quidam vulgato conciliari poterit Ionicus; ſed ludibria librariorum ut Ionicae formae nobis non debent adnumerari. VALCKEN.

62. Ἰδέσθαι ὁκόσοι τέ εἰσι] Gronoviana cenſura his infeſtior fuit, ut ὅσοι τέ εἰσι valeret. Magni momenti res non vertitur; inferior tamen priſtina non eſt ſcriptura, ſiquidem explorator numerum, ſi poſſet, inſpecturus advenit, quo utcunque cognito, καὶ τὸ πλῆθος ἐμάνθανε dicetur brevi, ad regem revertit.

62. Ἰδέσθαι ὅσοι τέ εἰσι] Redibit, opinor, melior lectio, ἰδέσθαι ὁκόσοι τε εἶεν καὶ ὅ, τι ποιέοιεν. —— Sequentia *Suidas* hinc habet in Ἁλισμένη. —— Paulo poſt ut genuina placet lectio *Flor.* ὡς δὲ προσήλασε ὁ ἱππεὺς πρὸς τὸ στρατόπεδον, prae vulgata, ἐς τὸ στρατ. Contra apud *Thucyd.* p. 357, 80. loco τῆς πρὸς reciperem ex MSS. τὸ ὕδωρ ἐξέτρεπεν ἐς τὴν Μαντινικήν ut apud *Herod.* ἐκτρέψαι τοῦ ποταμοῦ τὸ ῥέεθρον ἐς —— p. 75, 6. 92, 24. Quid iſta duo diſtent vel haec monſtrant *Thucyd.* eadem pag. πρὸς τὸ Ἡράκλειον πάλιν ἐς τὸ αὐτὸ στρατόπεδον ἰόντες. *Xenoph.* Ἑ. V, p. 328, 6., ἐς τὸ προάστειον καὶ ἐς αὐτὰς τὰς πύλας ἤλαυνον ꝟ. 8., ἕως πρὸς αὐτὸ κατεδίωξε τὸ τεῖχος. VALCKEN.

67. Πᾶν μὲν οὐ τὸ στρατόπ.] Duo poſtrema ſi viderentur ex proximo verſu male repetita, ſuſpicarer venuſtum illud μὲν οὔ· more noſtrum elegantioribus uſitato hac ratione collocaſſe: ἐθηεῖτό τε καὶ κατώρα τὸ πᾶν μὲν οὔ· τοὺς γὰρ ἔσω —— οὐκ οἷά τε ἦν κατιδέσθαι· ὁ δὲ τοὺς ἔξω ἐμάνθανε. Prae reliquis adamavit hanc ſcribendi formam *Xenophon:* in Symp. p. 512, 12., ὠρχούμην μὲν οὔ· (οὐ γὰρ πώποτε τοῦτ' ἔμαθον) ἐχειρονόμουν δέ· ſcripſerat in Κ. Ἀ. IV, p. 200, 36., δασὺς δένδρεσι, παχέσι μὲν οὔ· πυκνοῖς δέ· de fluvio p. 193, 10., οὗτος δ' ἦν μέγας μὲν οὔ· καλὸς δέ· prout recte ſuis in exemplaribus legiſſe *Demetrium*, qui dicitur *Phalereus*, iudicabat *Muretus*; quem ſequitur *Hutchins.* p. 298. Ad iſtam normam legi poterit in *Epheſio Xenoph.* III. p. 46., φάρμακον, θανάσιμον μὲν οὐχ. ὑπνωτικὸν δέ. *Antiphon* p. 139, 9., ἀπολομένους μὲν οὔ· κινδυνεύσαντας δέ. Videant harum rerum ſtudioſi, rectene correxerim *Philoſtratum*, ſic legendo quae proſtant de V. A. IV, c. 25. p. 165., ἐρῶσι δ' αὗται, (αἱ Ἔμπουσαι) καὶ ἀφροδισίων μὲν οὔ· σαρκῶν δὲ, καὶ μάλιστα ἀνθρωπείων. ἐρῶσι, καὶ πιαίνουσι (vid. p. 333. F.) τοῖς Ἀφροδισίοις, οὓς ἂν ἐθέλωσι δαίσασθαι. VALCKEN.

73. τὰς κόμας κτενιζομένους] Ex vetere lege, de qua Demaratus, ad regem C. 209. et *N. Cragius* Reip. Lacedaem. L. III, 4. Hinc *Strabo* X. p. 716. A. καὶ τοὺς περὶ Λεωνίδαν κτενιζομένους. *Dio Chryſoſt.* in Orat. *Syneſii* de Calvit. p. 65. B. ἐκάθηντο ἀσκοῦντες τὰς κόμας· olim quoque *Libanius* Orat. pro Saltat. p. 489. C., nam quod nunc legitur, Λακεδαιμονίους ὁρῷς ἐν Θερμοπύλαις ἠτενιζομένους, vertiturque *acriter intuentes*, abſurdum eſt, et ex *Herodoto*, uti alias monui, refingendum.

73. Τὰς κόμας κτενιζομένους] Huc reſpicit, quod *Caſaubonum* non latuit, *Strabo* X, p. 716. A. *Syneſius* Calv. Encom. p. 65. B. Lacedaemonii ὅτε μόνοι τῶν Ἑλλήνων ἔμελλον δέχεσθαι βασιλέα, τριακόσιοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες, ἐκάθηντο ἀσκοῦντες τὰς κόμας. *Libanius* T. II. p. 489. C. Λακεδαιμονίους ὁρῷς ἐν Θερμοπύλαις κτενιζομένους, καὶ μετὰ τὴν φροντίδα τῶν τριχῶν τὸ κάλλιστον ἔργον ἐξειργασμένους. &c. ſic locum emendavit *Morello* non intellectum Clar. *Weſſeling.* in Diſſ. *Herod.* pag. 48. Hunc ait *Herodoti* Demaratus morem habuiſſe Lacedaemonios, ἐπεὰν μέλλωσι κινδυνεύειν τῇ ψυχῇ, τότε τὰς κεφαλὰς &c. an ut libertatis inſigne, quo gloriabantur, mortis contemptores ad finem usque vitae cuſtodirent integrum? vid. *N. Cragius* de R. L. p. 256. et *Io. Meurſii* Miſc. L. I, c. 16. VALCKEN.

77. Ἀλογίης τε ἐνεκύρησε πολλῆς] Plerique Lexicorum conditores, ne *Theſauri* quidem excepto, citant ἀλογίῃς ἐνεκύρησε, memores, credo, C. 218. ἐνεκύρησαν στρατῷ, ſimiliumve in adnotat. Cl. *Valckenarii* ad L. II, 82., tum ſaltem, ut moris Ionici ratio haberetur, ἀλογίῃσι ἐνεκύρησε. Sed hic conpoſitum ſequitur conditionem ſimplicis κυρῆσαι, ſicuti ἐντυχόντες L. IV, 19. Verterat autem dictionem *Portus* in *Suida* ſuo, *magnamque ſui contemtionem offendit*, invito *Kuſtero* ſubſtituenteque, *apud eos ſoluta omnia deprehendit:* quod equidem valde miror. Non videtur ordinem rerum vir doctus dextre conſideraſſe, neque recordatus Herodoteorum, ἐν ἀλογίῃ ἔχειν, ἐν ἀλογίῃ ποιεῖσθαι, quorum in contemtu perpetuus uſus.

77. Ἀλογίης — ἐνεκύρησε] In his apud *Suidam* in Ἀλογία ſimiliter ſcriptis graviter lapſus eſt *L. Kuſterus*: ſententia quid poſtularet vidit *Portus* et in Lex. Ion. v. Ἀλογίη· phraſin *Herodoti* per καταφρονηθῆναι interpretatur *Strabo* p. 716. A. Si ſincerum eſt ἐνεκύρησε, cum amico meo ſcribendum ἀλογίῃ τε ἐνεκύρησε πολλῇ. qua paſſim verbum illud adhibetur ſtructura *Herodoto* ceterisque: vid. huius Ed. P. 141. n. 98. et corrigatur in *Epimenidis* epiſtola apud *Diog. Laert.* I, 113., αἰδήτῃ ἐπ' ἀλατείᾳ (*huc illuc* in peregrinatione *vaganti*,) ἐγκύρσαντι τοὶ τοὶ τήνω φίλοι. —— Sed nec Graece dicitur καταφρονῆσαι ἐντυχεῖν, pro *contemni*, neque

209fert. Quæ Xerxes audiens, non poterat
conіectare quod erat, eosque parare ſe, tan-
quam perituri, et perdituri, quantum poſ-
ſent. Sed, ridiculam enim rem facere ſibi
videbantur, arceſſit Demaratum Ariſtonis
filium, qui in exercitu erat: quem, ut ve-
nit, interrogavit horum ſingula, cupiens
noſſe quid ab Lacedæmoniis ageretur. Et
ille, Audiſti, inquit, et antea me, dum
adverſus Græciam proficiſceremur, de his
viris: et quum audiſſes loquentem hæc
ipſa, quæ eventura providebam, deri-
ſui habuiſti: nam mihi ſumma conten-
tio est adverſus te, o rex, veritatem
colere; audias vero nunc utique. Hi
viri ad nobiſcum pugnandum de introitu
venere, atque hoc apparant: nam ita
ſeſe apud eos habet conſuetudo: quoties
adire vitæ periculum debent, tunc capi-
ta comunt: ſed ſcito, ſi et hos et quod
in Sparta reſiduum est, ſubegeris; nul-
la hominum gens alia est, quæ contra
te, rex, audeat tollere manus. Et-
enim nunc adverſus regnum atque civita-
tem in Græcia pulcherrimam atque viros
præſtantiſſimos tendis. Et admodum hæc
dicta incredibilia Xerxi videbantur, et de-
nuo interrogabat, quo pacto tantillæ copiæ
cum ſuis pugnabunt: ille vero inquit, o
rex, utere me ut viro mendaci, niſi hæc
210tibi evenerint, prout ego dico. Hæc di-
cens, tamen Xerxi non perſuaſit. Itaque
qua-

τα. Ἀκούων δὲ Ξέρξης, οὐκ εἶχε συμβαλέσθαι τὸ ἐὸν, ὅτι [a] παρασκευάζοιντο ὡς ἀπολεύμενοί τε καὶ ἀπολέοντες κατὰ δύναμιν. ἀλλ', αὐτῷ γελοῖα γὰρ ἐφαίνοντο ποιέειν, μετεπέμψατο Δημάρητον τὸν Ἀρίστωνος ἐόντα ἐν τῷ στρατοπέδῳ. ἀπικόμενον δέ [b] μιν εἰρώτα Ξέρξης ἕκαστα τουτέων, ἐθέλων μαθέειν τὸ ποιεύμενον [c] πρὸς τῶν Λακεδαιμονίων. ὁ δὲ εἶπε, „Ἤκουσας μὲν μευ καὶ πρότερον, εὖτε ὁρμῶμεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, [d] περὶ τῶν ἀνδρῶν τουτέων. ἀκούσας δὲ, γέλωτά με ἔθευ, λέγοντα [e] τάπερ ὥρων ἐκβησόμενα πρήγματα ταῦτα. ἐμοὶ γὰρ τὴν [f] ἀληθηΐην ἀσκέειν ἀντία σεῦ, ὦ βασιλεῦ, ἀγὼν μέγιστός ἐστι· ἄκουσον δὲ καὶ νῦν. οἱ ἄνδρες οὗτοι ἀπίκαται [g] μαχεσόμενοι ἡμῖν περὶ τῆς ἐσόδου, καὶ ταῦτα [h] παρασκευάζονται. νόμος γάρ σφι οὕτω ἔχων ἐστί· ἐπεὰν μέλλωσι κινδυνεύειν τῇ ψυχῇ, τότε τὰς κεφαλὰς κοσμέονται. [i] ἐπίστασο δὲ, εἰ τούτους τε καὶ τὸ ὑπομένον ἐν Σπάρτῃ καταστρέψεαι, ἔστι οὐδὲν ἄλλο ἔθνος ἀνθρώπων τό σε, βασιλεῦ, ὑπομενέει χεῖρας [k] ἀνταειρόμενον. νῦν γὰρ πρὸς βασιληΐην τε [l] καὶ καλλίστην πόλιν τῶν ἐν Ἕλλησι προσφέρεαι, καὶ ἄνδρας ἀρίστους". κάρτα τε δὴ ἄπιστα Ξέρξῃ ἐφαίνετο τὰ [m] λεγόμενα, καὶ δεύτερα ἐπειρώτα, ὅντινα τρόπον, τοσοῦτοι [n] ἐόντες, τῇ ἑωυτοῦ στρατιῇ μαχέσονται. ὁ δὲ εἶπε, „Ὦ βασιλεῦ, ἐμοὶ χρᾶσθαι ὡς ἀνδρὶ ψεύστῃ, ἢν μὴ [o] ταῦτά τοι ταύτῃ ἐκβῇ, τῇ ἐγὼ λέγω". Ταῦτα λέγων, οὐκ ἔπειθε τὸν Ξέρξεα. τέσ-

a Παρεσκευάζοντο id., tum ἀπολεύμενοι ſine τε, quod addunt *Med. Paſſ. Ask.*, ἀπολλύμενοι *Paris. A. Brit. Ald.*, estque Ionum. *b* Omittunt *Arch. Vind.*, εἰρώτα uti et *Paſſ.* ſcribentes: antea ἠρώτα. *c Med. Arch. V. Paſſ. Ask.*, olim ὑπὸ. Porro ὁ δὲ ſine addito εἶπε *Ask.* *d* Abſunt haec quatuor *Arch.* *e* Τῇπερ praeſtaret, quae et *Reiskii* divinatio. *f* Ἀληθείην *Arch. Vind.* *g* Μαχησόμενοι *Vind.* *h* Γέρας σκευάζονται *Arch.* *i* Ἐπίσταο non male *Arch. Vind.* *k* Ἀνταειράμενον *Arch.* *l* Omittit, et πόλιν quoque, tum τῶν Ἕλλησι *Arch.*, ſimiliter *Valla.* *m* Λεγόμενα εἶναι ora *Steph. Paſſ. Brit.*, praeterea ἐπειρ. *Paſſ. Vind. Arch.*, prius ἐπηρ. erat. *n Med. Arch. V. Ask. Paſſ.*, olim ἐόντες, οἷοί τέ εἰσι τῇ ἑ. στρ. μαχέσασθαι ex *Aldo*. Porro μαχήσονται *Arch. V.* *o* Ταῦτα ταύτῃ ἐκβῇ *Arch. V.* margo *Steph.* ταῦτά τοι ταύτῃ *Paſſ. Ask. Paris. A. B.*, ταύτῃ aberat: mox ὡς loco τῇ *Arch. V.*

que Ionice ἀλογίῃ ἐγκυρῆσαι. Emendandum cenſeo ἀλογίης τε ἐκύρησε πολλῆς· id est ἄγαν κατεφρονήθη. *contemptus* Noſtro dicitur ἀλογίῃ· *contemnere*, certe ὀλιγωρεῖν, et ἐν ὀλιγωρίᾳ τι ποιεῖσθαι, apud *Herod.* est ἐν ἀλογίῃ τι ἔχειν vel ποιέεσθαι. Iam vero ſicut τυχεῖν ἐπαίνου, *laudem conſequi*, idem est ac *laudari*; τυχεῖν κατηγορίας, *accuſari*; ita τυχεῖν vel κυρεῖν ἀλογίης, *contemni*, vel *negligi*, ὀλιγωρεῖσθαι· *ſepeliri* Herodoto dicitur ταφῆς κυρῆσαι, II, c. 136. *contumelioſe tractari*, ſive ἀτιμάζεσθαι, proprie *ignominiam conſequi*, ἀτιμίης κυρῆσαι VII, c. 158., ubi ad Graecos Gelon, ἀτιμίης, ait, πρὸς ὑμέων κυρήσας οὐκ ὁμοιώσομαι ὑμῖν. Hinc paulum diverſa ſunt *Sophoclea* El. ℣. 855. Ant. ℣. 882. Phil. ℣. 896. horumque ſimilia. VALCKEN.

88. Γέλωτά με ἔθευ] Tale irati Cambyſis ἀτάρ τοι ὑμεῖς γε οὐ χαίροντες γέλωτα ἐμὲ θήσεσθε L. III, 29., et quiritantis *Iobi* C. XVII, 6. ἔθου δέ με θρύλλημα ἐν τοῖς ἔθνεσι καὶ ἀπέβην αὐτοῖς γέλως. Utrumque ex communi plerisque loquendi more, unde et, χλεύην με ποιεῦ καὶ γέλωτα καὶ λάσθην, *AEſchrionis* Philaenis.

95. Τὰς κεφαλὰς κοσμέονται] Mirum ni ſuum ſinguli hi Spartiatae habuerint εἵλωτα, qui herilem tum comam *ornaret*; ſed ne mulieres quidem Spartanae, libenter ἀνδριζόμεναι, ſuas habebant, ut aliae mulierculae Graecae, *ornatrices* et κομμώτριας. Cenſeo equidem non ſane muliebriter *ornatam*, ſed *bene pexam* et viriliter *nitidam* Spartanos praelio paratos habuiſſe comam, tanquam palaeſtritas, λιπαρᾶς ἔκτοσθε παλαίστρας, *Theocr. Eid.* II, ℣. 51. Χρισαμένους ἀνδριστὶ παρ' Εὐρώταο λοετροῖς, Eid. XVIII, ℣. 22. quo forte reſpiciens *Ovid.* Her. XVI, ℣. 148., *More tuae gentis nitida dum nuda palaeſtra Ludis.* Huc ducunt *N. Cragio* et *E. Spanhemio* iam adhibita *Plutarchi* verba T. I, p. 53. D. de Lacedaemoniis: μάλιστα περὶ τοὺς κινδύνους ἐθεράπευον τὴν κόμην, λιπαράν τε φαίνεσθαι καὶ διακεκριμένην· bene interpres: *ut nitida appareret et diſcriminata.* Eadem dixiſſe cenſebitur *Herod.* ſi verum est quod ſuſpicor, hic non κοσμέονται, ſed ab auctore σμέονται ſcriptum, τότε τὰς κεφαλὰς σμέονται· habet ad hanc meam coniecturam apta quaedam Ill. *Spanhem.* ad *Callim.* h. in Pall. I. ℣. 32., λιπαρὸν σμασαμένα πλόκαμον· Herodotea quoque ex L. IX, c. 109., τότε καὶ τὴν κεφαλὴν σμᾶται. Vallae *ornatur* indicat pravam lectionem κοσμέεται· genuinam eſſe σμέεται demonſtrant Ioniſmus et *Athen.* IV, p. 146. C. σμησάμενοι τὰς κεφαλὰς est in *Herod.* IV, c. 73. alterum quoque locum attigi ſupra P. 272, n. 58. VALCKEN.

98. Χεῖρας ἀνταειρόμενον] Non repudio *Arch.* ἀνταειράμενον, quod et in membranis L. VIII, 140., neque valde urgeo. Magis multo mihi ridet eiusdem et *Vallae*, πρὸς βασιληΐην τε καλλίστην τῶν Ἕλλησι, ſive ἐν Ἑλλ., προσφ., καὶ ἄνδρας ἀρίστους. Veriſſimum enim de Spartanorum regno, et longe quam prius ſuavius ac conciſius. Quod ſi enim καλλίστην πόλιν ad civitatis diſciplinam et mores referas, uti oportebit, cur ἄνδρες ἄριστοι accedunt? Qui aliter ſentient, nihil his praeſcribitur.

4. Ἐμοὶ χρᾶσθαι] Id est χρῶ· *H. Steph. de me ut mendace*, atque adeo peſſimo, *ſtatue*; nam et Perſis αἴσχιστον τὸ ψεύδεσθαι νενόμισται I, c. 138. —— Mox vocem *Herodoti* ex marg. *Steph.* reciperem in contextum: ἢν μὴ ταῦτά τοι ταύτῃ ἐκβῇ τῇ ἐγὼ λέγω, *iſta niſi iſthoc tibi modo eveniant quo dico:* οὐ ταῦτα ταύτῃ ſic iunguntur in *AEſch.* Prom. ℣. 510. *Euripid.* Med. ℣. 365. *Ariſtoph.* Eq. ℣. 839. *Nequaquam iſtuc iſtac ibit*, est incerti *Tragici* apud *Ciceron.* de N. D. III, cap. 26. —— Quod ſequitur, τέσσερας μὲν δὴ παρεξῆκε ἡμέρας, ſignificat *quatriduum praeterlabi paſſus est:* ut παρῆκεν est *intromiſit*, vel *ſivit ingredi:* vid. *Portus* in Παριέναι L. III, c. 146., *auxiliares, portis patefactis*, ἐξῆκε ἐπὶ τοὺς Πέρσας, *emiſit in Perſas:* verti non debebat *egreditur.* VALCKEN.

5. Ταῦτά τοι ταύτῃ ἐκβῇ] Nihil dicto adſtruxiſſem, niſi Codd. poſtulaſſet conſenſio: ταύτῃ ad eum fere modum L. I, 120. atque alibi. Illud autem ὡς ἐγὼ —— *Arch.* et *Vind.* Scholiaſtae debetur. Vide dicto loco et ibid. C. 86.

τέσσερας μὲν δὴ [a] παρεξῆκε ἡμέρας, ἐλπίζων αἰεὶ σφέας ἀποδρήσεσθαι. πέμπτῃ δὲ, ὡς οὐκ ἀπαλλάσσοντο, ἀλλά οἱ ἐφαίνοντο, ἀναιδείῃ [b] τε καὶ ἀβουλίῃ [c] διαχρεώμενοι, μένειν, πέμπει ἐπ' αὐτοὺς Μήδους τε καὶ Κισσίους θυμωθείς· ἐντειλάμενός [d] σφεας ζωγρήσαντας ἄγειν ἐς ὄψιν τὴν ἑωυτοῦ. ὡς δ' [e] ἐπέπεσον φερόμενοι ἐς τοὺς Ἕλληνας οἱ Μῆδοι, ἔπιπτον πολλοί· ἄλλοι δ' [f] ἐπεσήϊσαν, καὶ οὐκ ἀπήλαυνον, καίπερ μεγάλως προσπταίοντες. δῆλον δ' ἐποίευν παντί τεῳ, καὶ οὐκ ἥκιστα αὐτῷ βασιλέϊ, ὅτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες· ἐγίνετο [g] δὲ ἡ συμβολὴ δι' ἡμέρης. Ἐπεί τε δὲ οἱ Μῆδοι τρηχέως περιείποντο, ἐνθαῦτα οὗτοι μὲν [h] ὑπεξήϊσαν, οἱ δὲ Πέρσαι ἐκδεξάμενοι ἐπήϊσαν, τοὺς ἀθανάτους ἐκάλεε βασιλεὺς, τῶν ἦρχε Ὑδάρνης, ὡς δὴ οὗτοί γε εὐπετέως κατεργασόμενοι. ὡς δὲ καὶ οὗτοι συνέμισγον τοῖσι Ἕλλησι, οὐδὲν πλέον ἐφέροντο τῆς στρατιῆς τῆς Μηδικῆς, ἀλλὰ τὰ αὐτὰ, ἅτε ἐν στεινοπόρῳ [i] τε χώρῳ μαχόμενοι, καὶ δόρασι [k] βραχυτέροισι χρεώμενοι ἤπερ οἱ Ἕλληνες· καὶ οὐκ ἔχοντες [l] πλήθεϊ χρήσασθαι. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐμάχοντο ἀξίως λόγου, ἄλλα τε ἀποδεικνύμενοι ἐν οὐκ ἐπισταμένοισι μάχεσθαι ἐξεπιστάμενοι, καὶ ὅκως ἐντρέψειαν τὰ νῶτα, ἁλέες φεύγεσκον δῆθεν. οἱ δὲ βάρβαροι ὁρέοντες φεύγοντας, βοῇ τε καὶ πατάγῳ ἐπήϊσαν. οἱ δ' ἂν καταλαμβανόμενοι, ὑπέστρεφον ἀντίοι εἶναι τοῖσι βαρβάροισι· μεταστρεφόμενοι δὲ, [m] κατέβαλλον πλήθεϊ ἀναριθμήτους τῶν Περσέων. ἔπιπτον δὲ καὶ αὐτέων τῶν Σπαρτιητέων ἐνθαῦτα ὀλίγοι. ἐπεὶ δὲ οὐδὲν ἐδυνέατο παραλαβεῖν οἱ Πέρσαι τῆς [n] ἐσόδου πειρεώμενοι, [o] καὶ κατὰ τέλεα καὶ παντοίως προσβάλλοντες, ἀπήλαυνον ὀπίσω. Ἐν ταύτῃσι τῇσι [p] προσόδοισι τῆς μάχης λέγεται βασιλῆα [q] θηεύμενον, τρὶς ἀναδραμεῖν ἐκ τοῦ θρόνου, δείσαντα περὶ τῇ στρατιῇ. τότε μὲν οὕτω ἠγωνίσαντο· τῇ δ' ὑστεραίῃ οἱ βάρβαροι οὐδὲν [r] ἄμεινον ἀέθλεον. ἅτε γὰρ ὀλίγων ἐόντων, ἐλπίσαντές σφεας κατατετρωματίσθαι τε, καὶ οὐκ

quatriduum Xerxes ſuperſedit, ratus eos illinc
fugam eſſe facturos. Quinto die quum non diſcederent,
atque ipſe putaret impudentia illorum atque temeritate
fieri, ut manerent, ira percitus, Medos in eos ac Ciſſios
mittit, imperans ut illos caperent vivos et in conſpectum
ſuum ducerent. Medi, ubi facto impetu in Græcos
impreſſionem fecerunt, multi cadebant, aliiſque
ſupervenientibus nihil tamen depellebantur, etſi
vehementer ingruerent: palam facientes aliis omnibus,
et non minimum ipſi regi, penes ipſum quidem multos
homines eſſe, at paucos viros. Fuit autem hic pugnæ
congreſſus interdiu. Post, ubi Medi aſpere fuiſſent 211
excepti, tum vero ipſi ſe ſubduxere, Perſæque ſubeuntes
excepere, immortales, quorum dux erat Hydarnes, rex
appellavit, tanquam facile rem profligaturos. Ubi et hi
cum Græcis congreſſi, nihilo magis quam Medi proficiebant,
ſed eodem modo, utpote in loco anguſto, pugnantes, et
brevioribus haſtis quam Græci utentes, et nullus
multitudinis erat uſus: ibi Lacedæmonii dignam memoratu
pugnam edebant, cum aliis in rebus oſtentantes ſe peritos
inter imperitos pugnare, tum vero in eo, quod quoties
terga vertebant, conferti fugiebant. Quos barbari dum
fugientes cernerent, cum vociferatione et ſtrepitu
ingruebant: at Græci deprehenſi revertebantur, ut
adverſis pectoribus barbaros exciperent: et ſic converſi
quamvis Perſarum innumeram multitudinem proſternebant;
aliquot tamen illic ex ipſis etiam Spartiatis occubuere.
Perſæ, poſteaquam et catervatim et univerſis copiis
introitum occupare conati, nihil tamen promovebant,
iterum ſeſe receperunt. Fertur autem Xerxes, quum ad 212
ſpectaculum adeſſet, in his pugnæ congreſſibus ter e
ſolio reſiluiſſe, quod videlicet exercitui ſuo timeret.
Tunc igitur ita pugnarunt. Poſtridie autem nihilo melius
barbari prœliati ſunt. Ita enim pugnabant, ut qui
exiſtimarent illos, utpote paucos, ſaucios eſſe, eis-

a Παρῆκεν iidem. *b* Deſit *Arch.* *c* Χρεώμενοι *Arch. V.* *d* Σφε *Arch.* *e* Ἐσέπεσον *Paſſ. Ask.* ora *Steph.* *f* Ἐπεσήεσαν *Arch. V.*, et ἀπήλαυνον, olim ἀπελαύνοντο. *g* Δὶ ἡ συμβ. *Arch. V. Ask.*, articulus deerat. *h* Ὑπεξήεσαν et ἐπήεσαν *Arch. V.* *i* Deficiunt iſtae duae voces *Arch.* *k* Μικροτέροισι id. et *Vind.*, μακροτέροισι *Eton.* et *Valla.* *l* Πλήθεϊ *Arch. V. Paris. A. B. Brit. Ald. Valla*, πλήθεσι *Med. Paſſ. Ask.* *m* Κατέλαβον *Arch.* *n* Ὁδοῦ id., tum πειρώμενοι et *V. Ask.* *o* Negligitur copula in *V. Arch.* *p* Προσόδοισι ora *Steph.* *q* Καθήμενον *Ask. Steph.* margo. *r* Ἀμείνονα ἔθελον male *Arch.*

14. Καὶ οὐκ ἀπήλαυνον] Hoc iuſtius: post nonnulla C. 211. καὶ παντοίως προσβάλλοντες ἀπήλαυνον ὀπίσω· et C. 211. Medi alii, iique recentes, impreſſionem faciebant, nec ceſſim ibant, quantumvis vehementer offenderent et mulcarentur. Hoc verba volunt; neque enim προσπταίειν *ingruendi*, quod *Vallae* viſum, notione gaudet. Quod deinde δι' ἡμέρης, *toto die* dimicatum fuiſſe, indicat, uti L. I, 97., et δι' ἔτεος *toto anno* II, 22., Δι' ἐνιαυτοῦ, ἀντὶ τοῦ δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ in *Harpocratione.*

16. Ὅτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι] Quia proxima praeceſſerunt: δῆλον δ' ἐποίευν — οὐκ ἥκιστα αὐτῷ βασιλέϊ· ſcripſiſſe noſtrum ſuſpicabatur Doctiſſ. *G. Koen*; ὅτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποί οἱ εἶεν· eleganti coniecturae favet, praeter Xerxis dictum VIII, c. 88., *Frontinus* IV, c. 2, 9. *Xerxes hoc ſe deceptum aiebat, quod multos quidem homines haberet*; (ὅτι — οἱ εἶεν) *viros autem nullos*: nam, ut *Weſſelingio*, mihi quoque ſcripſiſſe videtur *Frontinus.* Similibus quibusdam iſta ſubiiciuntur apud *Euſtath.* in Il. E. p. 537, 49. τὸ μέντοι, (ὅτι excidit) πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες, σεμνότερον τῶν προῤῥηθέντων. Qui Graecis ἄνδρες, in talibus *viri* dicuntur Latinis. *Quintilian.* Declam. p. 738., *Illi vere fortes et viri fuerunt*: apud *Livium* XXVII, c. 13., *concio dimiſſa fatentium, iure ac merito ſeſe increpitos; neque illo die virum quemquam in acie Romana fuiſſe praeter unum ducem.* Arcades Lycomeden μόνον ἄνδρα ἡγοῦντο. *Xenoph.* Ἑ. VII. p. 361, 25. Apud Philoſophos quidem ἄνθρωπος et *homo* ſaepe ponuntur in laude, velut in ſenario Comici, Ὡς χάριέν ἐσθ' ἄνθρωπος, ἐὰν ἄνθρωπος ᾖ, apud *Clem. Alex.* p. 916, 15. in his etiam, *ſi homo eſſet*, *Ciceronis* ad Att. II, Ep. 2. *demus huic aliquid aeris tanquam homines, non tanquam homini*, *Herodis Att.* apud *A. Gell.* N. A. IX, c. 2. Ut in hoc Xerxis dicto, ἄνθρωποι et ἄνδρες ſic opponuntur in diverſos uſus: de C. Mario *Cicero* Tuſc. II, c. 21., *tulit dolorem ut vir; et, ut homo, maiorem ferre ſine cauſa neceſſaria noluit.* Apollonius dicebat *Philoſtrati* p. 20., οὐκ ἀνθρώπων ἑωυτῷ δεῖν, ἀλλ' ἀνδρῶν. *Xenophon* in Hierone p. 533, 8., ἄνδρες καὶ οὐκ ἔτι ἄνθρωποι μόνον νομιζόμενοι· apud eumdem Ἑλλ. VII, p. 363, 21. qui fuerat in Perſide legatus, Antiochus Arcas retulit πρὸς τοὺς μυρίους (*ad commune gentis concilium*,) ὅτι βασιλεὺς ἀρτοκόπους καὶ ὀψοποιοὺς καὶ οἰνοχόους καὶ θυρωροὺς παμπληθεῖς ἔχοι (atque adeo πολλοὺς ἀνθρώπους) ἄνδρας δὲ, οἳ μάχοιντ' ἂν Ἕλλησι, πάνυ ζητῶν οὐκ ἂν ἔφη δύνασθαι ἰδεῖν. VALCKEN.

25. Καὶ δόρασι βραχυτέροισι] Nihil referet, ſive vulgatum maneat, ſeu μικροτέροισι probetur. Unice pravum est *Vallae* et *Eton.* μακροτέροισι *longioribus*, contrariumque C. 61. *Diodorus*, praelium L. XI, 7. deſcribens, Perſarum breviores haſtas negligit, non item eorundem clypeos breves et peltas. Iam πλήθεϊ χρήσασθαι cur tantopere taxetur, non equidem exputo.

31. Βοῇ τε καὶ πατάγῳ] Perſici moris erat: βοῇ τε καὶ πατάγῳ χρεώμενοι ex aula erumpunt magorum interfectores L. III, 79., quamquam hic ſpectaſſe Scriptor videtur Homereum Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ', ἐνοπῇ τ' ἴσαν *Iliad.* Γ. princ.

eisque adhuc ad tollendas manus vires non ſuperesſe. At Græci eos excepere, inſtructis ordinibus, ac per nationes digeſti, et in ſuo quisque loco præter Phocenſes, qui in monte ad iter obſidendum locati erant. Perſæ ubi nihil aliud diſcriminis quam in
213 pridiana pugna vident, abſcedunt. Ibi regem ancipitem quodnam in re præſenti conſilium capeſſeret, Epialtes Eurydemi filius, vir Melienſis, alloquuturus adiit, tanquam magna aliqua re ab illo remunerandus, indicavitque ei tramitem qui per montem in Thermopylas ferebat: quo virtutem eorum Græcorum qui illic manſerant, evertit. Is poſtea Lacedæmoniorum metu in Theſſaliam profugit; ſed cui profugo ab pylagoris, Amphictyonibus ad Pylæam congregatis, pecunia præconio publico impoſita fuit: qui interiecto deinde tempore ab Athenade viro Trachinio, Anticyræ, nam illuc redierat, interemptus est. Quem, etſi ob aliam cauſſam, quam ego in ſequentibus reddam, Athenades hic interemit, nihilo tamen ſecius a Lacedæmoniis præmio affectus est. Hunc in modum Epialtes poſtea interiit.
214 Est et alia quæ fertur fama, Onetem Phanagoræ filium, virum Caryſtium, et Corydalum Anticyrenſem, fuisſe, qui ea dixerint regi, et circum montem Perſas duxisſe. Quod apud me prorſus fide caret: nam partim hinc licet coniectemus, quod Græcorum pylagori non Onetæ et Corydali, ſed E-

οὐκ οἵους τε ἔσεσθαι [a] ἔτι χεῖρας ἀνταείρασθαι, συνέβαλλον. οἱ δὲ Ἕλληνες κατὰ τάξις τε καὶ κατὰ ἔθνεα κεκοσμημένοι ἔσαν, καὶ ἐν μέρεϊ ἕκαστοι ἐμάχοντο, πλὴν Φωκέων· οὗτοι δὲ ἐς τὸ οὖρος ἐτάχθησαν, [b] φυλάξοντες τὴν ἀτραπόν. ὡς δὲ οὐδὲν εὕρισκον ἀλλοιότερον οἱ Πέρσαι ἢ τῇ προτεραίῃ [c] ἐνώρων, ἀπήλαυνον. Ἀπορέοντος δὲ βασιλῆος ὅ, τι [d] χρήσαιτο τῷ παρεόντι πρήγματι, Ἐπιάλτης ὁ Εὐρυδήμου, ἀνὴρ Μηλιεὺς, ἦλθέ οἱ ἐς λόγους, ὡς μέγα τι παρὰ βασιλῆος δοκέων [e] οἴσεσθαι· ἔφρασέ τε τὴν 451
ἀτραπὸν τὴν διὰ τοῦ οὔρεος φέρουσαν ἐς Θερμοπύλας, καὶ διέφθειρε τοὺς ταύτῃ [f] ὑπομείναντας Ἑλλήνων. ὕστερον δὲ δείσας Λακεδαιμονίους, ἔφυγε ἐς Θεσσαλίην· καί οἱ φυγόντι, ὑπὸ τῶν πυλαγόρων, τῶν Ἀμφικτυόνων ἐς τὴν Πυλαίην συλλεγομένων, ἀργύριον ἐπεκηρύχθη· χρόνῳ δὲ [g] ὕστερον, κατῆλθε γὰρ ἐς Ἀντικύρην, ἀπέθανε ὑπὸ Ἀθηνάδεω, ἀνδρὸς Τρηχινίου. ὁ δὲ Ἀθηνάδης οὗτος ἀπέκτεινε μὲν [h] Ἐπιάλτεα δι' ἄλλην αἰτίην, τὴν ἐγὼ ἐν τοῖσι ὄπισθε λόγοισι σημανέω· ἐτιμήθη μέντοι ὑπὸ Λακεδαιμονίων οὐδὲν ἧσσον. Ἐπιάλτης μὲν οὕτω ὕστερον τουτέων ἀπέθανε. Ἔστι δὲ ἕτερος λεγόμενος λόγος, ὡς Ὀνήτης τε ὁ Φαναγόρεω, ἀνὴρ Καρύστιος, καὶ [i] Κορυδαλλὸς Ἀντικυρεὺς, εἰσὶ οἱ εἴπαντες πρὸς βασιλῆα τούτους τοὺς λόγους, καὶ περιηγησάμενοι τὸ [k] οὖρος τοῖσι Πέρσῃσι· οὐδαμῶς ἐμοίγε πιστός. τοῦτο μὲν γὰρ, [l] τῷδε χρὴ σταθμώσασθαι, ὅτι οἱ τῶν Ἑλλήνων [m] πυλαγόροι ἐπεκήρυξαν οὐκ ἐπὶ Ὀνήτῃ τε καὶ Κορυδαλλῷ ἀργύριον, ἀλλ'

a Abest *Arch.* ἀνταείρεσθαι *Paſſ. Ask.* *b* Φυλάξαντες *Paſſ.* *c* *Arch. Med. Paſſ. Ask. Paris. A.*, in *Aldo* et aliis ἑώρων. *d* Χρήσηται ora *Steph. Paſſ. Ask. Vind.*, χρήσεται *Arch.* *e* Οἱ ἔσεσθαι *Arch. V.* ſpecioſe: Sed vide C. 168. Mox prius τὴν *Arch.* negligit. *f* Id. *Med. Paſſ. Ask. Vind. Paris. B.*, antea ὑπομένοντας. *g* Τρίτῳ *Paſſ. Brit.* *h* Ἐπιάλτην *Arch. V.* et ὄπισθε, ut Scriptor ſolet plerumque. *i* Κορυδαλλὸς *Arch. Paſſ. Ask.*, et denuo in ſeqq. *Copridalus* in Latinis *Vallae.* *k* Ὄρος *Arch. V. Ask.*, idque ſaepius. *l* Τῷδε *Arch. V.*, alii τόδε. *m* *Med. Arch. Paſſ. Ask.*, πυλαγόραι *Paris. A. B. Vind. Brit. Ald. Valla.*

46. Καὶ ἐν μέρεϊ ἕκαστοι ἐμάχοντο] Latina *in ſuo quisque loco* ferri non posſunt. Ἐν μέρει et ἐν τῷ μέρει *ſua quisque vice*, ſive per vices. *Euripides* Cyclop. v. 179. ἅπαντες αὐτὴν διεκροτήσατ' ἐν μέρει *cuncti per vices* &c. Eleganter poſt *Budaeum* dictionem *loc. Gronovius* illuſtravit ad *Arrian.* Ἀναβ. III, 26. p. 142.

50. Ὅ, τι χρήσαιτο τῷ &c.] Ex Codd. variante disſenſu ſi optio necesſaria foret, ſequerer *Arch.* ſcriptionem, Noſtro non inſuetam, neque aliis, in *Perizonii* adnot. ad *AEliani* Var. I, 32. Vulgatum plures oſtentabant ſchedae L. V, 12., estque, ut alios praeteream, *AEſchinis* Or. in Cteſiph. p. 66. ἀπορῶν δ' ὅ, τι χρήσαιτο αὐτῷ ——.

53. Ἔφρασε τὴν ἀτραπὸν] Xerxi ſemitam indicavit Perſisque monſtravit Ephialtes Melienſis ſive Trachinius, de quo notavit *Oudendorp.* V. C. ad *Frontin.* II, c. 2, 13. In excerptis e *Cteſia* hoc facinus imputatur Trachiniis Calliadae et Timapherni. Iudice *Pauſania* III. p. 214. ne Graeciam quidem vidisſet Xerxes, εἰ μὴ κατὰ τὴν ἀτραπὸν τὴν διὰ τῆς Οἴτης τείνουσαν περιαγαγὼν τὴν μετὰ Ὑδάρνου στρατιὰν ὁ Τραχίνιος κυκλώσασθαι σφισι τοὺς Ἕλληνας παρέσχε. Ut Ephialtes Xerxi, ſic Alexandro M. monſtrata ſemita profuit proditor apud *Diodor.* XVII, c. 67. *Polyaen.* IV, c. 3, 27. &c. Sed per eamdem ſemitam poſtea temporis Brenno Galatisque viam in Graeciam Heracleotae patefecerunt et Aenianes apud *Pauſan.* X, p. 852.; ubi duplex esſe dicitur ἀτραπὸς διὰ τῆς Οἴτης· μία μὲν ἡ ὑπὲρ Τραχῖνος, —— ἑτέρα δὲ ἡ διὰ τῆς Αἰνιάνων, ὁδεῦσαι στρατῷ ῥάων, δι' ἧς καὶ Ὑδάρνης ποτὲ Μῆδος κατὰ νώτου τοῖς περὶ Λεωνίδην ἐπέθετο Ἕλλησι eamdem memorat *Appian.* Syr. p. 158. VALCKEN.

57. Ὑπὸ τῶν πυλαγόρων τῶν Ἀμφ.] Voces τῶν Ἀμφ. ἐς τὴν πυλαίην συλλεγομένων ex ſcholio Cl. *Reiskius* derivabat, aut duas ſaltem priores esſe exterminandas. Fuit cum de interpretamento non disſentirem, unde, modo diſtinctio tollatur, vertaturque *a Pylagoris Amphictyonum*, nunc abeo. Pylagorae legati erant Amphictyonici concilii, congregabanturque ad conſesſum Pylaeam, conſultaturi de communi ac templi Delphici ſalute. *AEſchines* propterea in Cteſiph. p. 71. οἱ δ' ἄλλοι Ἀμφικτύονες συνελήλυθεσαν εἰς τὰς Πύλας, πλὴν μιᾶς πόλεως. Nec disſimilia *Libanius* Orat. in AEſchin. p. 692. C. Poterit, hoc ſi diſpliceat, etiam legi καὶ τῶν Ἀμφικτυόνων, ſiquidem in coetum, quem Ἐκκλησίαν vocabant, praeter Pylagoras, Hieromnemonasque admittebantur plures ſacrorum et concilii participes: hanc Ἀμφικτυόνων ἐκκλησίαν debemus *AEſchini* dicto loco. Ego in priore ob conſpirationem ſchedarum acquieſco. Ubi vero *Herodotus* ἐν τοῖσι ὄπισθε λόγοισι de Epialtae nece, eiusque auctore Athenada verba fecit? Ut nunc libri iſti ſeſe dant, nusquam, ſi bene memini. Proinde aut oblitus eorum Scriptor est, aut deſunt multa.

57. Τῶν Πυλαγόρων τῶν Ἀμφικτ.] Infra memorantur οἱ τῶν Ἑλλήνων Πυλαγόραι· et diſtinguuntur certe τῶν Ἀμφικτυόνων οἱ Πυλαγόραι· erant quidem οἱ Πυλαγόραι Ἀμφικτύονες· ſed non ſanequam omnes οἱ Ἀμφικτύονες Πυλαγόραι. Inter Amphictyonas, ſive concilii Amphictyonici participes, quinam Πυλαγόραι dicerentur prae ceteris egregie nobis tradidit Auctor *Etymolog. M.* Πυλαγόραι, οἱ προεστῶτες Πυλαίας, (*conventus Amphictyonum principes*,) ἢ οἱ πεμπόμενοι ἀπὸ τῶν πόλεων εἰς Ἀμφικτυονίαν ῥήτορες, ὥστε ἐκεῖ ἀγορεῦσαι. De multis nunc ſatis ſit Amphictyonum citasſe decreta, ſervata *Demoſtheni* de Cor. p. 165. Ἔδοξε τοῖς Πυλαγόραις, καὶ τοῖς συνέδροις τῶν Ἀμφικτυόνων· alterius Δόγματος hoc est initium: Ἐπὶ ἱερέως Κλειναγόρου, ἐαρινῆς Πυλαίας. Ἔδοξε τοῖς Πυλαγόραις καὶ τοῖς συνέδροις τῶν Ἀμφικτυόνων καὶ τῷ κοινῷ τῶν Ἀμφικτυόνων· quae mihi ſic primitus ſcripta non videntur; ſed in hac quoque parte Graecae antiquitatis, praeſertim ubi ventum est ad recentiora tempora, multa ſunt tenebricoſa. VALCKEN.

69. Τῷδε χρὴ σταθμώσασθαι] Hoc potius esſe, non negabitur. Sic L. III, 15. et inferius C. 237. Tale, tanquam ex *Herodoto*, cuius non est, in *Stob.* Serm. XXVIII. p. 197. ἄνδρα δὲ οὐκ ἔστι δεξιὸν γνώμῃ σταθμησάμενον ἀθρῆσαι. Qui deinceps Ἑλλήνων πυλαγόροι ex Codd., extra dubii ſtant aleam. Modo enim πυλαγόραι, modo πυλαγόροι hi legati. *AEſchines* in Cteſiph. p. 71. iterat τοὺς πυλαγόρους τοὺς εἰσαεὶ πυλαγοροῦντας, iungitque

τοὺς

ἀλλ' ἐπὶ Ἐπιάλτῃ τῷ Τρηχινίῳ, πάντως κου τὸ ἀτρεκέστατον πυθόμενοι· τοῦτο δὲ, φεύγοντα [a] τὸν Ἐπιάλτην ταύτην τὴν αἰτίην οἴδαμεν. εἰδείη μὲν γὰρ [b] ἂν καὶ ἐὼν μὴ Μηλιεὺς ταύτην τὴν ἀτραπὸν Ὀνήτης, εἰ τῇ χώρῃ πολλὰ ὡμιληκὼς εἴη. ἀλλ' Ἐπιάλτης γάρ ἐστι ὁ περιηγησάμενος τὸ οὖρος κατὰ τὴν ἀτραπὸν, τοῦτον αἴτιον γράφω. Ξέρξης δὲ, [c] ἐπεί οἱ ἤρεσε τὰ ὑπέσχετο [d] ὁ Ἐπιάλτης κατεργάσεσθαι, αὐτίκα περιχαρὴς γενόμενος, ἔπεμπε Ὑδάρνεα, καὶ τῶν ἐστρατήγεε Ὑδάρνης. ὡρμέατο δὲ περὶ λύχνων [e] ἁφὰς ἐκ τοῦ στρατοπέδου. τὴν δὲ ἀτραπὸν ταύτην ἐξεῦρον μὲν οἱ ἐπιχώριοι Μηλιέες. ἐξευρόντες δὲ, Θεσσαλοῖσι κατηγήσαντο ἐπὶ Φωκέας, τότε ὅτε οἱ Φωκέες φράξαντες τείχεϊ τὴν ἐσβολὴν, ἔσαν ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου· ἔκ τε [f] τόσου δὴ κατεδέδεκτο ἐοῦσα οὐδὲν χρηστὴ Μηλιεῦσι. Ἔχει δὲ ὧδε ἡ ἀτραπὸς αὕτη· ἄρχεται μὲν ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ ποταμοῦ τοῦ διὰ τῆς διασφάγος ῥέοντος, οὔνομα δὲ τῷ οὔρεϊ τούτῳ καὶ τῇ ἀτραπῷ τὠυτὸ κεῖται, [g] Ἀνόπαια. τείνει δὲ ἡ Ἀνόπαια αὕτη κατὰ ῥάχιν τοῦ οὔρεος, λήγει δὲ κατά τε Ἀλπηνὸν πόλιν, πρώτην ἐοῦσαν τῶν Λοκρίδων [h] πρὸς τῶν Μηλιέων, καὶ κατὰ [i] Μελάμπυγόν τε καλεόμενον λίθον, καὶ κατὰ Κερκώπων ἕδρας· τῇ καὶ τὸ στεινότατόν ἐστι. Κατὰ ταύτην δὴ τὴν ἀτραπὸν καὶ οὕτω ἔχουσαν οἱ Πέρσαι τὸν Ἀσωπὸν διαβάντες, ἐπορεύοντο πᾶσαν τὴν νύκ-
452 τα, ἐν δεξιῇ μὲν ἔχοντες οὔρεα τὰ Οἰταίων, ἐν ἀριστερῇ δὲ, τὰ Τρηχινίων. ἠώς τε [k] δὴ διέφαινε, καὶ ἐγένοντο ἐπ' ἀκρωτηρίῳ τοῦ οὔρεος. κατὰ δὲ τοῦτο τοῦ οὔρεος ἐφύλασσον, ὡς καὶ πρότερόν μοι [l] δεδήλωται, Φωκέων χίλιοι ὁπλῖται, ῥυόμενοί τε τὴν σφετέρην

Epialtæ Trachinii capiti pecunia et præconio periculum moverunt, id ſcilicet compertiſſimum habentes: partim quod Epialten ob hoc crimen ſcimus ſe fuga proripuiſſe. Sane quidem etiam, quanquam Onetes non fuiſſet vir Melienſis, tramitem illum noviſſet, ſi in ea regione multum verſatus fuiſſet: ſed enim Epialtes est, qui montem circumduxit, et quod ad tramitem pertinet, illi
culpam adſcribo. Xerxes ea, quæ Epialtes ſe 215
confecturum ſpondebat, probans, maiorem in modum lætus, ſine mora Hydarnem cum iis quibus præerat copiis miſit. Ille circa primam facem e caſtris profectus est. Tramitem vero illum indigenæ Melienſes veſtigaverunt; eoque inveſtigato Theſſalos deduxere adverſus Phocenſes, eo tempore, quo Phocenſes interſepta muro ſemita, erant in loco ſecuro belli; et ex tanto tempore monſtratus est nihil utilis Melienſibus.
Sic au- 216
tem ſeſe habet ille callis: incipit ab Aſopo fluvio, qui per montis meat anfractum, cui monti ac viæ idem nomen est inditum Anopæa: hæc Anopæa per dorſum montis porrecta, deſinit iuxta Alpenum urbem, quæ prima est ex Locridibus, Melienſes verſus ac iuxta lapidem nomine Melampygum ac iuxta Cercopum ſedes, ubi anguſtisſimus
est. Hac ipſa via atque ita ſe habente Per- 217
ſæ Aſopum transgreſſi, iter tota nocte fecerunt, habentes a dextra Oetæorum montes, a ſiniſtra Trachiniorum; ac ſub exortum auroræ in acumen montis evaſerunt: quo in montis loco, ſicut ſuperius oſtenſum est, mille Phocenſium armatorum præſidium ex-

a Τὸν Ἐπ. *Arch.*, articulus deerat. *b* Ἐὰν μὴ Μηλ. *Paſſ. Ask. Brit. Arch. Vind. Paris. B. Ald. Valla*: μὴ deficiebat. Porro εἰδ. μὲν γὰρ ἂν *Arch. V. Paſſ. Ask.*; ultimum aberat. *c* Ἐπεὶ ἤρεσε *Med. Vind. Arch. Ask.* *d* Negligitur ὁ a *Paſſ. Ask.* *e* Habet *Suidas* hinc in Voc. *f* Τοσοῦδε κατά τ' ἐδέδεκτο *Arch.*, κατεδέδεκτο *Med. Paſſ. Paſſ. Ask. Paris. B.*, antea ex *Ald.* et aliis κατεδέδαιτο. *g* Ἀνάπαια *Arch. V. Valla*, et iterum: melius in *Euſtath.* ad Hom. p. 1419, 38. *h* Sic *Med. Paſſ. Ask.*, τῶν omittunt *Arch. Paris. A. B. Brit. V. Ald.* *i* Μελάμπηγον *Arch. Valla.* *k* Abest a *Paſſ.*, tum ἔφαινε *Arch.* et καὶ ἐγεν. ſine intermedio δὴ id., bene. *l* Εἴρηται ora *Steph. Paſſ. Ask.*, alterutrum Scholion.

τοὺς πυλαγόρους καὶ τοὺς ἱερομνήμονας. *Libanius* utramque vocis flexionem Or. in *AEſchin.* p. 699. C. et p. 706. depoſuit: ſunt quoque πυληγόροι ex *Heſychio* noti.

74. Εἰδείη μὲν γὰρ ἂν καὶ ἐὼν μὴ Μηλιεὺς] Post *Aldi Camerarii*que aetatem operarum negligentia μὴ ob ſimile inſecutae vocis principium excidit. *Herodoto* qui deinde curam inpenderunt doctiſſimi viri, tametſi commentandi hoc genus negandi deſideraret particulam, miranda ſupinitate coecos potius duces, quam *Aldum*, *Vallam*, et MSS. ſequi maluerunt. Soli, quorum reminiſcor, *Pavius* et *Reiskius*, οὐκ ἐὼν finxerunt. Sed ſatis. *Herodotus* ſuum ſibi rediiſſe laetabitur.

75. Καὶ ἐὼν Μηλιεὺς] Quod poſcit ſententia, καὶ ἐὼν μὴ Μηλιεὺς, *quantumvis non esſet Melienſis*, ex *MSS.* et aliunde revocabitur: vid. Diſſ. *Herod. P. W.* p. 15. Alii potius uſitato more ſcripſiſſent, καίπερ οὐκ ὢν Μηλιεύς· ſed et rarius illud Herodoteum est: καὶ ἐὼν μὴ Μηλιεύς· ſic ſcripſit VI, c. 66. IV, c. 144. τοὺς μὴ Μηδίζοντας. *Philoſtrat.* p. 186, 5., πῶς, εἶπεν, ὅγε μὴ μάντις ὤν· p. 494., οὐ παιδεύουσι τοὺς μὴ Πέρσας Πέρσαι μάγοι, ἢν μὴ ὁ βασιλεὺς ἔφῃ· ſcribendum φῇ· *niſi Rex iusſerit.* *Tatian.* ad Graec. p. 14., ὅτι μὴ θεὸς ὢν τοῦθ' ὅπερ ἔλεγεν εἶναι κατεψεύδετο. —— Non invenuſtum est quod ſequitur: εἰ τῇ χώρῃ πολλὰ ὡμιληκὼς εἴη· VII, c. 26., διαβάντες τὸν Ἅλυν ποταμὸν ὡμίλησαν τῇ Φρυγίῃ· neque illud protritum *Ecphantae* apud *Stobaeum* p. 333, 29., βασιλῆα —— ὁμιλήσαντα· ſic *Regem* vocat: in Edd. legitur βασιλῆα — ὁμ. *Spondanus* interpretatur, *regem qui converſatur cum hominibus*: τῇ βασιλείᾳ ὁμιλεῖν ſimiliter dictum ut apud *Thucyd.* ὡμιληκέναι τῇ ἀρχῇ. VALCKEN.

82. Περὶ λύχνων ἁφὰς] Ἁφὰς λύχνων hinc *Suidas* excerpſit. *Noctis* deſignatur *initium*: *Philoſtrat.* de V. A. VII, c. 15., χρὴ περὶ λύχνων ἁφὰς ἐς τὸν Ῥωμαίων λιμένα ἀφεῖναι. *Diodor.* XIX, c. 31., τῆς ὥρας οὔσης περὶ λύχνων ἁφάς· ubi notat *P. Weſſ.* Pro *prima face* legitur et λύχνων ἡμμένων· vid. *Io. Brodaei* Miſcell. IV, c. 33. *Intempeſta nocte Sophoclis* Aiax egresſus tentorio dicitur exiiſſe ỷ. 285., ἄκρας νυκτὸς ἡνίχ' ἕσπεροι λαμπτῆρες οὐκ ἔτ' ᾖθον· id est, ut legitur e *Schol.* apud *Suidam*, ὅτε ἐσβέσθησαν οἱ λύχνοι· altera enim interpretandi ratio alienior est, quam ſequutus Ill. *Ez. Spanhem.* *ſtellas* intelligit ad *Callim.* h. in Del. ỷ. 303. quales illic intelligi debeant λαμπτῆρες aeſtimare licet ex obſervatis *Is. Caſaub.* in *Athen.* p. 995. VALCKEN.

86. Κατεδέδεκτο] Propter *Aldinum* κατεδέδαιτο *H. Stephanus*, videnda eſſe, quae alibi ſcripserat, lectores monuerat. *Gronovius* vero, *quis ille angulus, ubi Stephanus musſitaverit de hoc non intelligendo loco, ut iubeat videre, quae alibi dixerit?* Dixerat ad *Plutarchi* Theſeum p. 5. Ed. *Bryani*, δαίμονας deſcendere ex δαίω apud *Herodotum*; qui conpoſito κατεδέδαιτο, quod inde est, utatur pro *cognita erat* ſeu *conperta*, adpoſueratque haec Noſtri. Profecto, modo ſchedarum ſtabiliretur ΚΑΤΕΔΕΔΑΙΤΟ imperio, haud inficete: namque in verbo nihil praeter raritatem inest, quod reprehendas: reprehendes tamen iniuria, cum talia ſe paſſim dent. Quae quidem non eo ſcripſi, ut κατεδέδεκτο inprobare velim, ſed ut ingentibus *Stephani* meritis gratia perſeveret.

92. Κατά τε Ἀλπηνὸν πόλιν] Oſcitanter *Steph. Byz.*, converſa Alpeno hinc in Locrorum metropolim, legiſſe, *L. Holſtenii* iuſta animadverſio est. Πρώτη τῶν Λοκρίδων πρὸς τῶν Μηλιέων prima, non dignitate, ſed ſitu erat. Tum mallem cum *P. Leopardo* Emend. VIII, 1. κατὰ Μελαμπύγου —— λίθον. Herculis enim Μελάμπυγος titulus ex cauſſa, doctiſſime ab *Eraſmo* Chiliad. p. 207. *Suidae* et *Zenobii* fide adfirmata, fuit, non lapidis. De *Cercopibus* iidem conplura, quae miſſa facio. Anguſtum tramitem ad *Diodor.* XI, 8. explicare memini.

7. Ἀνα-

excubabat, tum ad liberandam ſuam terram, tum ad callem tutandum: nam ingreſſus inferior a quibus dictum eſt cuſtodiebatur, et hanc per montem viam ultro polliciti Leo-
218 nidæ cuſtodiebant Phocenſes. Hoc autem modo Phocenſes aſcendiſſe Perſas didicerunt: nam quum montem iſti aſcenderent, prorſus latebant, quia totus erat obſitus quercubus. Quum vero eſſet cœli tranquillitas, edito multo ſtrepitu, ut res poſtulabat, propter frondes ſub pedibus ſtratas, Phocenſes recurrerunt; et dum ſibi arma induunt, confeſtim barbari adfuere: qui conſpicati viros arma ſibi circumdantes, obſtupuere: quippe qui adverſarium nihil ſibi ſperabant appariturum, inciderunt in exercitum. Ibi Hydarnes formidans ne Phocenſes forent Lacedæmonii, Epialten percontatus eſt, cuias ille eſſet exercitus. Mox certior rei factus, Perſas tanquam in aciem inſtruxit, quorum ſagittis multis crebriſque Phocenſes quum ferirentur, fugerunt in verticem montis, gnari adverſus ſe omnino illos veniſſe; et ſe præparabant tanquam perditi. Ita iſti ſentiebant. Verum Phocenſes hos nihili æſtimantes ſpernebant ii, qui circa Epialten et Hydarnem erant: ita illi
219 rapide de monte deſcendunt. At iis Græcis qui in Thermopylis erant, primum vates Megiſtias extis inſpectis indicavit mortem illis cum aurora impendere. Poſtquam vero etiam transfugæ notum fecere Perſarum montis circuitum, illi quidem adhuc noctu ſignum dederunt. Tertio loco ſignificavere ſpeculatores diurni, qui a verticibus montis decurrerant iam die illuceſcente. Hic inter ſe conſultantes Græci, ſententiis diſcrepabant: alii enim ſtationem non ſinebant deſerere, alii contra tendebant. Ita diſſidentes partim abſcedunt, dilapſique in ſuam quisque urbem ſe recipiunt: partim cum Leonide ad illic perſtandum ſe accingunt.

ρην χώρην, καὶ φρουρέοντες τὴν ἀτραπόν. ἡ μὲν γὰρ κάτω ἐσβολὴ ἐφυλάσσετο [a] ὑπὸ τῶν εἴρηται· τὴν δὲ διὰ τοῦ οὔρεος ἀτραπὸν [b] ἐθελονταὶ Φωκέες [c] ὑποδεξάμενοι Λεωνίδῃ ἐφύλασσον. Ἔμαθον δέ σφεας οἱ Φωκέες ὧδε ἀναβεβηκότας· ἀναβαίνοντες γὰρ ἐλάνθανον οἱ Πέρσαι τὸ οὖρος, πᾶν [d] ἐὸν δρυῶν ἐπίπλεον· ἦν μὲν δὴ νηνεμίη, ψόφου δὲ γενομένου πολλοῦ, ὡς [e] οἰκὸς ἦν, φύλλων ὑποκεχυμένων ὑπὸ τοῖσι ποσὶ, ἀνά τε ἔδραμον οἱ [f] Φωκέες, καὶ ἐνέδυνον τὰ ὅπλα, καὶ αὐτίκα οἱ βάρβαροι παρῆσαν. ὡς δὲ εἶδον ἄνδρας ἐνδυομένους ὅπλα, ἐν [g] θώματι ἐγένοντο. ἐλπόμενοι γὰρ [h] οὐδέν σφι φανήσεσθαι ἀντίξοον, [i] ἐνεκύρησαν στρατῷ. ἐνθαῦτα Ὑδάρνης καταῤῥωδήσας μὴ [k] οἱ Φωκέες ἔωσι Λακεδαιμόνιοι, εἴρετο [l] τὸν Ἐπιάλτεα ποδαπὸς εἴη ὁ στρατός· πυθόμενος δὲ ἀτρεκέως, διέτασσε τοὺς Πέρσας ὡς ἐς μάχην. οἱ δὲ Φωκέες, ὡς ἐβάλλοντο τοῖσι τοξεύμασι πολλοῖσί τε καὶ πυκνοῖσι, οἴχοντο φεύγοντες ἐπὶ τοῦ οὔρεος [m] τὸν κόρυμβον, ἐπιστάμενοι ὡς ἐπὶ σφέας ὁρμήθησαν [n] ἀρχὴν, καὶ παρεσκευάδατο ὡς ἀπολεόμενοι. οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ἐφρόνεον. οἱ δὲ ἀμφὶ Ἐπιάλτεα καὶ Ὑδάρνεα Πέρσαι Φωκέων μὲν οὐδένα λόγον ἐποιεῦντο, οἱ δὲ κατέβαινον τὸ οὖρος κατὰ τάχος. Τοῖσι δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι ἐοῦσι Ἑλλήνων, πρῶτον μὲν ὁ μάντις Μεγιστίης ἐσιδὼν ἐς τὰ ἱρὰ, ἔφρασε τὸν μέλλοντα ἔσεσθαι [o] ἅμα ἠοῖ σφι θάνατον· ἐπεὶ δὲ καὶ αὐτόμολοι [p] ἔσαν οἱ ἐξαγγείλαντες τῶν Περσέων τὴν [q] περίοδον, οὗτοι μὲν ἔτι νυκτὸς ἐσήμηναν· τρίτοι δὲ οἱ ἡμεροσκόποι, καταδραμόντες ἀπὸ τῶν ἄκρων, ἤδη [r] διαφαινούσης ἡμέρης· ἐνθαῦτα ἐβουλεύοντο οἱ Ἕλληνες, καί σφεων ἐσχίζοντο αἱ γνῶμαι. οἱ μὲν γὰρ οὐκ ἔων τὴν τάξιν [s] ἐκλιπεῖν, οἱ δὲ ἀντέτεινον. μετὰ δὲ τοῦτο διακριθέντες, [t] οἱ μὲν ἀπαλλάσσοντο, καὶ διασκεδασθέντες, κατὰ πόλις ἕκαστοι ἐτράποντο, οἱ δὲ αὐτέων ἅμα Λεωνίδῃ μένειν αὐτοῦ [u] παρεσκευάδατο. Λέγεται δὲ ὡς αὐτὸς

a Ὑπ' ὧν *Arcb. Vind.* *b* Ἐθελοντὶ iid. *c* Septem ſeqq. negligens ſcriba *Arcb.* praetervidit. *d* Abeſt ἐὸν *Arcb.* *e* Οἰκὸς bene id., prius εἰκὸς erat. *f Med. Arcb. V. Paſſ. Ask. Vall. Edit. Genev.*, Φωκαίες olim prave. *g* Θώμ. *Arcb.* *h Med. Paſſ. Ask. Paris. A.*, ceteri οὐδένα σφι. *i Arcb. Med. Paſſ. Ask.*, olim ἐνεκύρησαν. *k* Deſit *Arcb.* *l* Ἐπιάλτην ſine articulo id. *Vind. Ask.*, tum ὁποδαπὸς. *Arcb.*, ποταπὸς *Ask.* Vid. *Thom. Magiſtr.* atque ibi Cl. *Sallierium.* *m* Tangit *Euſtatb.* ad Perieg. v. 566. et *Homer.* pag. 750, 35. *n* Τὴν ἀρχ. *Arcb.* *o* Ἅμα οἱ *Arcb. V. Valla.* *p* Ἦσαν *Arcb.* *q* Citat *Suidas* in Voc. *r* Διαφανοῦς οὔσης *Arcb.* *s* Ἐκλείπειν id. *V.* *t* Οἱ μὲν ὦν margo *Steph.* *u* Παρεσκ. *Arcb.*

7. Ἀναβαίνοντες γὰρ ἐλάνθ.] Idem accidit aevo recentiori, quando cum delectis ſuis Gallis Brennus ἐποιεῖτο τὴν ὁδὸν διὰ τῆς ἀτραποῦ, apud *Pauſan.* x, p. 853.; nam tum quoque temporis τῶν Φωκέων τοῖς ἔχουσιν ἐπὶ τῇ ἀτραπῷ τὴν φρουρὰν οὐ πρότερον ἐπιόντες οἱ βάρβαροι παρέσχοντο αἴσθησιν, πρὶν ἢ πλησίον ἐγεγόνεσαν ut apud *Herod.* c. 212., Phocenſes ἐς τὸ οὖρος ἐτάχθησαν, φυλάξοντες τὴν ἀτραπόν. —— Hoc c. 218. fugiſſe dicuntur ἐπὶ τοῦ οὔρεος τὸν κόρυμβον quae hinc attigit *Euſtatb.* in *Dionys.* ṽ. 566., ut oſtendat, καὶ ἐπὶ ἐξοχῆς ὀρεινῆς Κόρυμβον adhiberi: *AEſcb.* Pers. ṽ. 660., ἔλθ' ἐπ' ἄκρον κόρυμβον ὄχθου. *Scbol.* ἐπὶ τὴν ἄκραν ἐξοχὴν καὶ περιωπὴν τοῦ τάφου v. *Perizon.* in *AElian.* V. H. iv, c. 22. Horum montium cacuminibus quae nomina fuerint *Livius* tradidit xxxvi, c. 16. —— Hoc tempore Φωκέων Perſae μὲν οὐδένα λόγον ἐποιεῦντο· et poſtea ſpretis Phocenſibus Brennus cum ſuis recta Delphos petiit. VALCKEN.

14. Οὐδέν σφι φανήσεσθαι ἀντίξοον] Pro vetere οὐδένα σφι —— conſiſtent fortaſſe alii: mihi iudicium placet *Gronovii*, expreſſius illud arbitrati. *Aldinum* ἐνεκύρησαν στρατῷ bene vir doctus ad eius editionis, quae inter manus eſt, marginem reformaverat, *Porto* conſentiente. Typorum error fuit, turpiter propagatus.

21. Ἐπὶ τοῦ οὔρεος τὸν κόρυμβον] Graeci πάντα τὰ μετέωρα καὶ εἰς ὕψος ἀνατείνοντα ΚΟΡΥΜΒΟΥΣ λέγουσι, *Heſychius.* Hic montis cacumen, in *AEſchyli* Pers. v. 661. ſumma tumuli pars, ἔλθ' ἐπ' ἄκρον ΚΟΡΥΜΒΟΝ ὄχθου. Ceterum ἐπιστάμενοι in *Vallae* Latinis *gnari*: melius *credentes*: nam *gnaros* fuiſſe, non monſtrant ſequentia.

28. Πρῶτον μὲν ὁ μάντις Μεγιστίης] Eſt, cui πρῶτος, ſine urgente tamen cauſſa, placet. Illud *Arcb.* ἅμα οἱ *ſibi pariter et illis*, verum quidem praefert, ſed non aequat amplitudinem vulgati, ipſum tempus ſignantis. Quae deinceps de transfugis, ad unum Tyraſtiadam, domo Cumanum, *Diodorus* L. xi, 8. adſtringit.

30. Ἐπεὶ δὲ] Scribendum, ἐπὶ δὲ, *deinde vero*: Vallae *deinde*, non in *poſtquam* deformari, ſed attendenti monſtrare debebat veram ſcriptionem, ἐπὶ δὲ, —— quod commode ſuccedit poſt πρῶτον μὲν· exempla quaerenti dabunt *Portus* in Ἐπὶ δὲ, et *L. Bos* Obs. Crit. p. 15. *Euſtatb.* in Il. A. p. 123, 6. τὸ μετὰ δὲ, ἀντὶ τοῦ μετὰ ταῦτα δὲ, καὶ ἐπὶ δὲ, καὶ πρὸς δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τούτοις καὶ πρὸς τούτοις. —— Ceteros Graecos ut *Herodotus*, ἀπαλλαξείοντας nobis ſiſtit *Diodor. Siculus* xi, c. 9., et duraturam ſibi ſuisque Spartiatis laudem cupientis Leonidae conſilium, noſtro memoratum c. ſeq. apud *Iuſtin.* ii. c. 11., *hortatur ſocios, recedant, et ſe ad meliora patriae tempora reſervent; ſibi cum Spartanis fortunam experiendam*: forſan ſcripſerat Oroſius p. 111, 3., *ſibi vero cum Spartanis ſuis aleam eſſe ſubeundam.* VALCKEN.

Digreſſi ſocii dubium ſponte, an miſſu Leonidæ, ut auctor vult probare. Oraculum Spartanis futura prædicens.

τοὺς σφέας ἀπέπεμψε Λεωνίδης, μὴ ἀπόλωνται κηδόμενος· αὐτῷ δὲ καὶ Σπαρτιητέων τοῖσι παρεοῦσι οὐκ ἔχειν εὐπρεπέως [a] ἐκλιπεῖν τὴν τάξιν ἐς τὴν ἦλθον φυλάξοντες ἀρχήν. ταύτῃ καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ [b] πλεῖστός εἰμι, Λεωνίδην, ἐπεί τε ᾔσθετο τοὺς συμμάχους [c] ἐόντας ἀπροθύμους, καὶ οὐκ ἐθέλοντας [d] συνδιακινδυνεύειν, κελεῦσαί σφεας ἀπαλλάσσεσθαι· αὐτῷ δὲ ἀπιέναι οὐ καλῶς ἔχειν. μένοντι δὲ αὐτοῦ, κλέος μέγα ἐλείπετο, καὶ ἡ Σπάρτης εὐδαιμονίη οὐκ ἐξηλείφετο. [e] ἐκέχρηστο γὰρ ὑπὸ τῆς Πυθίης τοῖσι Σπαρτιήτῃσι χρεωμένοισι περὶ τοῦ πολέμου τούτου αὐτίκα κατ᾽ ἀρχὰς ἐγειρομένου, ἢ Λακεδαίμονα ἀνάστατον γενέσθαι ὑπὸ τῶν βαρβάρων, ἢ τὸν βασιλῆα σφέων [f] ἀπολέεσθαι. ταῦτα δέ σφι ἐν ἔπεσι ἑξαμέτροισι [g] ἔχοντα χρᾷ, λέγοντα [h] ὧδε,

453

[i] Ὑμῖν δ᾽, ὦ Σπάρτης οἰκήτορες εὐρυχόροιο,
Ἢ μέγα ἄστυ ἐρικυδὲς ὑπ᾽ ἀνδράσι Περσείδῃσι
[k] Πέρθεται· ἢ τὸ μὲν οὐχὶ, ἀφ᾽ Ἡρακλέος δὲ γενέθλης
Πενθήσει [l] βασιλῆ φθίμενον Λακεδαίμονος οὖρος.
Οὐ γὰρ [m] τὸν ταύρων σχήσει μένος οὐδὲ λεόντων
Ἀντιβίην. Ζηνὸς γὰρ ἔχει μένος· οὐδέ ἕ φημι
Σχήσεσθαι, πρὶν τῶνδ᾽ ἕτερον διὰ πάντα δάσηται.

ταῦτά [n] τε δὴ ἐπιλεγόμενον Λεωνίδην, καὶ βουλόμενον κλέος καταθέσθαι [o] μούνων Σπαρτιητέων, ἀποπέμψαι τοὺς συμμάχους μᾶλλον, ἢ γνώμῃ διενεχθέντας οὕτω ἀκόσμως οἴχεσθαι τοὺς οἰχομένους. Μαρτύριον

gunt. Fertur autem ipse Leonides eos qui 220
abſceſſere dimiſiſſe, ne perirent procurans; ſe vero et Spartiatas, qui adeſſent, non facturos e ſua dignitate, ſi ſtationem desererent, ad quam veniſſent omnino cuſtodituri. Ad hanc quoque ego magis opinionem vergo, Leonidem, poſteaquam animadvertit ſocios minime promptos eſſe et nolle ſimul periculum ſubire, veniam eis abeundi dediſſe, ſibi vero decedere inhoneſtum putaſſe: permanenti autem illic ingentem gloriam futuram, et Spartæ felicitatem non defuturam. Siquidem iam inde ab initio moti huius belli Spartiatis conſulentibus a Pythia redditum erat oraculum, fore ut aut Sparta everteretur a barbaris, aut rex ipſorum occumberet. Quod oraculum hexametris illa verſibus reddidit, in hæc verba,

Vobis, amplivagæ colitis qui mœnia Spartæ,
Aut urbs clara dabit Perſa victore ruinam:
Aut, ſi non erit hoc, oriundus ab Hercule quidam
Flebitur extinctus rex in Lacedæmonis ora.
Nam neque taurorum neque vim feret ille leonum,
Sed Iovis, et cuius reor haud tolerabile robur,
Alterutrum donec paſſim diſcerpserit horum.

Hæc reputantem Leonidem, cupidumque gloriæ ſolius comparandæ Spartiatis dimiſiſſe ſocios potius, quam illos qui abierunt, in ſententiis diſſidentes, tam deformiter abiſſe.

a Ἐκλείπειν *Arch. Vind.* *b* Πιστὸς *Ask.*, mox ὄχλος. Λεωνίδης *Arch.* *c* Apud *Plut.* Malign. p. 865. B. *d* Διακινδυνεύειν *Arch.* συγκινδυνεύειν *Plut.* *e* Ἐκέχρητο *Med. Paſſ. Ask. Vind. Paris. A. B. Arch.* *f* Ἀπολέσθαι *Paſſ. Ask.*, quod malo; ἀπολέσθαι antea. *g* Omittit *Arch.*, non male. Vid. I, 174. et infra C. 228. *h* Τάδε id. *i Euſeb.* habet Praep. Euang. V, 25. *k* Πέρσεται *Euſeb.* et οὐχὶ, quomodo *Arch. Vind. Ask.* *l Med. Paſſ.*, βασιλῆϊ *Arch.*, ceteri βασιλῆα. *m* Τὸν *Paris. B.*, in reliquis τῶν. *n* Δὲ ἐπιλεγ. *Arch.*, *Plut.* dicto loc. E. vulgatum ſervat. *o* Μούνων *Plut.*, id *Reiskio* placet: at vide L. IX, 77.

43. Μᾶλλον τῇ γνώμῃ πλεῖστός εἰμι] Scripſit L. I, 120. ταύτῃ πλεῖστος γνώμην εἰμί· ubi *Gronov.* Hoc eodem ducit, caſu ex defectu praepoſitionis diſcrepans. Congruit Sophocleum Oed. Tyr. v. 565. Καὶ νῦν ἔτ᾽ αὐτός εἰμι τῷ βουλεύματι. Itaque πιστός εἰμι in *Ask.*, etſi κτύποις πιστὸς *AEſchyl.* Prometh. v. 915., παραδιόρθωσις est. Quid autem ὄχλος *Arch.* ſibi velit, profiteor, me non noſſe.

43. Ταύτῃ καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ] Senſus claret; rariſſima forma loquendi ſignificatur, quod uſitata magis diceretur: ταύτῃ καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ προστίθεμαι, vel τίθεμαι. Neutiquam tamen tentari debebat ſincerum πλεῖστος. Qua hic ſtructura, Aſtyages I, c. 120., καὶ αὐτὸς, ὦ μάγοι, ταύτῃ πλεῖστος γνώμην εἰμὶ, —— ἐξήκειν τὸν ὄνειρον· illic pro τῇ γνώμῃ. vulgatum ex Codd. γνώμην idem hic etiam admitterem, aut, quod non poſtponerem, ταύτῃ καὶ μᾶλλον τὴν γνώμην πλεῖστός εἰμι, Λεωνίδην —— κελεῦσαι. *Lucian.* in *Demoſth.* Encom. T. III. p. 494., εἰ καὶ πλείων εἰμὶ τὴν γνώμην πρὸς Ὁμήρου τετάχθαι· *etſi magis fert animus ab Homero ſtare.* —— Quae proxima ſequuntur, in tractandis Herodoteis ſolita ſibi malevolentia, *Plutarchus* excerpſit T. II. p. 865. B. VALCKEN.

49. Ἐκέχρηστο] Nihil habet ἐκέχρητο, cur ſperni debeat; cauſam ad L. II, 147. expoſui, cui pondus ex conſpiratione tot membranarum gravius accedit. Poſt pauca ἀπολέεσθαι locum occupavit veterem.

49. Ἐκέχρηστο — τ. Σπαρτιήτῃσι] *Iuſtinus* II, c. 11, 8., *Initio huius belli ſciſcitantibus Delphis oracula, reſponſum fuerat, aut regi Spartanorum, aut urbi cadendum.* Ipſi quidem Delphi circa hanc tempeſtatem oraculum adhibuerunt, quibus reſponſum fuerat, ἀνέμοισι εὔχεσθαι, *Herod.* VII, c. 178. at in iſtis *Iuſtini* non ſane Delphi ſunt *ſciſcitantes*, verum *Lacedaemonii*, quorum praeceſſerat mentio: his *ſciſcitantibus*, *Delphis*, *oracula*, (vel *oraculum*,) *reſponſum fuerat*, *aut regi*, *aut urbi cadendum:* nomen *Spartanorum* illic a prima manu non videtur collocatum. Solet ita loqui *Iuſtin.* II, c. 12, 13., *adventante Xerxe conſulentibus*, (Athenienſibus nempe) *Delphis oraculum*, *reſponſum fuerat:* III, c. 5, 4. XVI, c. 3, 4. VALCKEN.

55. Εὐρυχόροιο] Spatioſae et choris aptae; neque enim, quae *Fr. Vigeri* ſententia ad *Euſeb.*, Spartanorum regio indicatur. Εὐρύχορος Κόρινθος in Epigr. 424., εὐρύχορος Τεγέα Epigr. 441. Collection. *Cephalae*, ad eundem modum. Plura Cl. *Taylor* in *Demoſthen.* Midian. p. 105. Sequentis principium verſus conſiderandum acſi Ἢ μέγα ἄστυ ᾽ρικυδὲς foret, aut Ἢ μέγ᾽ ἄστ᾽ ἐρικυδὲς, qua illud forma *Camerarius* inter Epigrammata, iuncta *Theocrito* olim, exprimi curavit. Porro ὑπ᾽ ἀνδράσι Περσείδῃσι, patronymico ex Περσεύς, gentis ſatore, C. 150. et VI, 54., cultius *Pavius* habet.

59. Πενθήσει βασιλῆ] Tale Poëtae ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοὶ *Il.* Δ. v. 384., loco Τυδέα, de quo *Etymolog.* in Πηλεύς. Servare tamen βασιλῆα, modo poſtrema contraheretur, in promtu fuerat. Conſequens Οὐ γὰρ τὸν ταύρων —— optime *Paris. B.*, nempe Xerxem, quippe Iovis robore valide inſtructum, uti ſubditur.

59. Πενθήσει βασιλῆ φθίμενον] Ut hic ante *Gronovii* Ed. II. βασιλῆα φθίμενον vulgatur in *Euſebianis* ex *Oenomao* excerptis Praep. Ev. V. p. 219. Πενθήσει βασιλῆα φθιμε ubi pro *dactylo paeon* est *primus*; ut in oraculi verſu ſecundo, Ἢ μεγα |αστυ ερι|. —— Vitium, ut illic occultari poteſt eliſione vocalis ε, hic tegit lectio *Med.* βασιλῆ φθίμ. In *Scymni Chii* praefat. Perieg. ℣. 59., τὸν Ἀπόλλωνα τὸν Διδυμῆ λέγω· corrigit *Is. Voſſ.* ad *Melae* I, c. 17, 3. Talia nonnulla dedit *Homerus*; Il. Δ, ℣. 384., ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί· &c. In *Euripidis* vulgatur Alceſti ℣. 24., Ἤδη δὲ τόνδε Θάνατον εἰσορῶ πέλας Ἱερῆ θανόντων. VALCKEN.

64. Βουλόμενος κλέος κ. μούνων] Ut Thebanos ſuos tueretur, haec excitans *Plutarch.* de *Herod.* Malign. p. 865. E. rectius legiſſe videtur μούνων Σπαρτιητέων· et mox, ἢ τῇσι γνώμῃσι διενεχθέντας· adfirmat τὸ μούνων Herodotea propemodum interpretatus *Diodorus* XI, c. 9., Λεωνίδης, — φιλοτιμούμενος αὐτῷ τε δόξαν περιθεῖναι μεγάλην καὶ τοῖς Σπαρτιάταις, προσέταξε τοὺς μὲν ἄλλους Ἕλληνας ἅπαντας ἀπιέναι, καὶ σώζειν ἑαυτοὺς, —— αὐτοὺς δὲ τοὺς Λακεδαιμονίους ἔφησε δεῖν μένειν. VALCKEN.

68. Οὐκ

221 ſe. Cuius rei non minimo id mihi teſtimo-
nio est, quod non modo alios, ſed etiam
vatem Megiſtian, huius expeditionis comi-
tem, Acarnanem, qui a Melampode oriun-
dus dicebatur, hunc qui etiam prædixit ex
extis ea quæ erant illis eventura, propalam
Leonides dimiſerit, ne ſecum periret; at
iste dimisſus tamen ipse non deſeruit, fi-
lium modo, qui ei unicus erat, una mili-
222 tantem misſum fecit. Ita ſocii quos Leo-
nides remittebat, ei obtemperantes abiere.
Theſpienſes tantum atque Thebani perſtite-
re cum Lacedæmoniis: Thebani quidem,
inviti ac nolentes, quippe quos Leonides
loco obſidum diſtinebat: Theſpienſes vero
libentisſimi, qui negaverunt ſe Leonide et
iis qui cum eo erant deſertis abſcesſuros:
permanentesque una cum illo occubuerunt:
quorum dux erat Demophilus, Diadromæ
223 filius. Xerxes, ſub exortum ſolis libamini-
bus factis, tantiſper moratus dum tempus
eſſet, quo forum ſolet maxime frequens eſſe
hominibus, e caſtris movit: etenim ita ab
Epialte erat mandatum: nam deſcenſus a
monte, compendiarius magis ac brevioris
multo ſpatii quam circuitus atque aſcenſus.
Et Barbari igitur, qui circa Xerxem erant,
accesſere, et Leonides ac Græci, qui cum
eo erant, tanquam ad necem exitum factu-
ri,

τύριον δέ μοι καὶ τόδε οὐκ ἐλάχιστον τούτου πέρι [a] γέ-
γονε. οὐ γὰρ μοῦνον τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ καὶ τὸν μάν-
τιν ὃς εἵπετο τῇ στρατιῇ ταύτῃ, Μεγιστίην τὸν [b] Ἀ-
καρνῆνα, λεγόμενον εἶναι τὰ ἀνέκαθεν ἀπὸ Μελάμπο-
δος, [c] τοῦτον εἴπαντα ἐκ τῶν ἱρῶν τὰ μέλλοντά σφι
[d] ἐκβαίνειν, φανερός ἐστι Λεωνίδης ἀποπέμπων, ἵνα μὴ
συναπόληταί σφι. ὁ δὲ, ἀποπεμπόμενος, αὐτὸς μὲν
οὐκ [e] ἀπελίπετο, τὸν δὲ παῖδα συστρατευόμενον,
ἐόντα οἱ μουνογενέα, ἀπέπεμψε. Οἱ μέν νυν σύμ-
μαχοι οἱ ἀποπεμπόμενοι, οἴχοντό [f] τε ἀπιόντες, καὶ
ἐπείθοντο Λεωνίδῃ. [g] Θεσπιέες δὲ καὶ Θηβαῖοι κατέ-
μειναν μοῦνοι παρὰ Λακεδαιμονίοισι. τουτέων δὲ, Θη-
βαῖοι μὲν, ἀέκοντες ἔμενον, καὶ οὐ βουλόμενοι· κατεῖ-
χε γάρ σφεας Λεωνίδης, ἐν ὁμήρων λόγῳ ποιεύμενος·
Θεσπιέες δὲ, ἑκόντες μάλιστα· οἳ οὐκ ἔφασαν, [h] ἀπο-
λιπόντες Λεωνίδην καὶ τοὺς μετ᾽ αὐτοῦ, ἀπαλλάξεσθαι,
ἀλλὰ καταμείναντες συναπέθανον. ἐστρατήγεε δὲ αὐ-
τέων Δημόφιλος Διαδρόμεω. Ξέρξης δὲ, ἐπεὶ ἡλίου
[i] ἀνατείλαντος σπονδὰς ἐποιήσατο, ἐπισχὼν χρόνον, 454
ἐς ἀγορῆς κου μάλιστα πληθώρην πρόσοδον ἐποιέετο. καὶ
γὰρ ἐπέσταλτο ἐξ Ἐπιάλτεω οὕτω. ἀπὸ γὰρ τοῦ οὔρεος
ἡ κατάβασις [k] συντομωτέρη τέ ἐστι, καὶ βραχύτερος ὁ
χῶρος πολλὸν ἤπερ ἡ περίοδός τε καὶ ἀνάβασις. οἵ τε
δὴ βάρβαροι οἱ ἀμφὶ Ξέρξεα [l] προσήισαν, καὶ οἱ ἀμφὶ
Λεωνίδην Ἕλληνες, ὡς τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἔξοδον ποιεύμενοι
ἤδη

a Γέγονε. ὅτι καὶ τὸν μάντιν neglectis mediis *Paſ. Ask. V. Arch. Brit.* ora *Steph. Valla.* *b* Ἀκαρνᾶνα *Arch.* *c* Τοῦτον εἴπαντα *Med. Ask. Arch. Paſ. Vind.*, antea τοῦτον ἅπαντα. *d* Ἐκβαίνειν. Φανερὸς iidem omnes et *Paris. A. B. C. Brit.*, olim ἐκβαίνειν εἴποντα, Φαν. *e* Ἀπέλιπε *Arch.* margo *Steph.* In *Ald.* οὐ κατέλιπε. *f* Abest *Arch. Vind.* *g* Apud *Plut.* Malign. p. 865. A. *h* Deſideratur in *Arch.*, habet *Plut.* Statim καταμείναντες συναποθανεῖν *Pavius* corrigebat. At ea Herodoteae narrationis ſunt. *i* Ἐπα-νατ. *Arch. Vind.* *k* Συντομ. τε *Arch. Ask. Paſ.*, deerat *Edd.* enclitica. *l* Προσήεσαν *Arch. V.*

68. Οὐκ ἐλάχιστον τούτου πέρι γέγονε] Nexa his οὐ γὰρ μοῦνον τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ Scholiaſtae, nimis officioſo, tranſcribo. Abunde erat, ὅτι καὶ τὸν ——, monſtrantque ſchedarum plures. Megiſtiam Acarnanem Graeci celebrant, in his *Philoſtratus* Vit. Apollon. IV, 23., ubi docte *Olearius*. Θεμιστίας *Plutarcho* Lacon. Apophthegm. pag. 221. C. Mitto *Tzetzen* Chil. x. v. 685., multa perperam et ſtolide miſcentem, Megiſtiamque hunc et Telliam, de quo L. VIII, 27., confundentem.

70. Μεγιστίην τὸν Ἀκαρνῆνα] In proximis, *Koenius* ſuo *Herodotum* more ſcripſiſſe ſuſpicabatur: τοῦτον, εἴπαντα ἐκ τῶν ἱρῶν τὰ μέλλοντά σφι ἐκβαίνειν ἅπαντα· cui favet eleganti coniecturae *Med.* Codex. —— Egregii vatis, qui fati praeſcius, tamen Οὐκ ἔτλη Σπάρτης ἡγεμόνας προλιπεῖν, ut est in *Simonidis* epigr. cap. 228., nomen latebat apud *Suidam* in Ἄγαμαι et in Ἀκαρνᾶνα· verba ſunt *Philoſtr.* V. A. IV, c. 23., e quo τὸν δὲ Ἀκαρνᾶνα Μεγιστίαν *Suidae* reſtituendum vidit *G. Olearius*; et *Aeliano*, quod ex *Med.* Cod. vir clar. *Abr. Gronovius* adfirmavit. De Acarnane Megiſtia, praeter cetera, falſa quoque nobis narrat *Io. Tzetzes* Chil. x. ✠. 685. &c. in hunc transferens et in Laconas, quae de Tellia vate legerat et de Phocenſibus apud *Herod.* VIII, c. 27., aliosve. Lectu non indigna ſunt haec ex ineditis *Schol.* in *Ariſtidis* Panathen. Λέγουσιν ὅτι μάντις τις τῶν Λακεδαιμονίων εἶπεν ὅτι, ἐὰν μείνωμεν τελευτῶμεν· καὶ ὅμως ἠρήσαντο μὴ φυγεῖν, ἀλλὰ ἐνδόξως θανεῖν. Si legitur, ut puto, in Cod. MS. *P. B.* ἠρήσαντο· mihi ἠρήσαντο aeque videtur inuſitatum ac ἤρησα· corrigerem, καὶ ὅμως ἠρνήσαντο μὴ φυγεῖν, ἀλλὰ ἐνδόξως θανεῖν, nempe εἵλοντο, vel προείλοντο· *nihilominus fugere recuſantes honeſtam mortem praeoptarunt.* Utrumque est ex optimorum ſcriptorum uſu; pervulgatum quidem ἠρνήσαντο μὴ, — alterum, *noluerunt*, ſed, nempe *maluerunt*; ut *Demoſthen.* p. 620, 84., ſimilesque vid. in L. VII, c. 104., notata: *Schol.* in *Eurip.* Phoen. p. 791, 4., ἀπέτρεπεν αὐτὸν τῆς ἐπὶ τὸν Ἀπόλλωνα ὁδοῦ, τῇ δὲ Ἥρᾳ μᾶλλον τῇ γαμοστόλῳ θύειν· videlicet ἐπέτρεπεν. VALCKEN.

72. Τοῦτον εἴπαντα ἐκ τῶν ἱρῶν] Secutus cupide MSS. ſum libros, ſingulari conſtantia viam ad veritatem munientes. Sermonis quoque nexus nihil deſiderat uberius. Videtur praeterea οὐκ ἀπέλιπε ex *Arch.* probius: Deinceps C. 222., ἀπολιπόντες Λεωνίδην et L. VIII, 63. *Plutarchus* tamen Virt. Mulier. p. 261. C. τῆς δὲ Ἐρυξοῦς μὴ ΑΠΟΛΙΠΟΜΕΝΗΣ, ἀλλ᾽ ἕπεσθαι —— βουλομένης, οὐδὲ ἡ μήτηρ —— καίπερ οὖσα πρεσβῦτις, ΑΠΕΛΕΙΠΕΤΟ. At in huiuſcemodi verborum formis, etſi ſaepe inconſulta, ingens est librariorum inconſtantia.

78. Θεσπιέες δὲ καὶ Θηβαῖοι] Hic de Thebanis ſcripta *Plutarchus* ea ratione repellit T. II. p. 865., ut haec quoque criminatio ſua quadam ſpecie non deſtituatur. Solos ſecum Leonidam retinuiſſe Theſpienſes narrat *Diodor. Siculus* I. p. 410, 46. ubi notat vir eximius. *Herodoti* Thebanis Mycenaeos octuaginta ſubſtituit *Pauſanias* x, p. 846., et II, p. 146., ubi, Μυκηναῖοι, inquit, πέμπουσιν ἐς Θερμοπύλας ὀγδοήκοντα ἄνδρας, οἳ Λακεδαιμονίοις μετέσχον τοῦ ἔργου. VALCKEN.

80. Κατεῖχε γάρ σφεας Λεωνίδης] Cavillatorem audi *Plutarchum*: adeo inſaniiſſe negat Leoniden, ὥστε κατέχειν ἐν ὁμήρων λόγῳ τοῖς τριακοσίοις τοὺς τετρακοσίους ὅπλα ἔχοντας, *ut trecentis ſuis quadringentos Thebanos armis inſtructos obſidum loco retineret*: immo vero vereri magis debuiſſe, ne ab his quam ne a barbaris circumveniretur. Quae inanem futilemque habent criminationem. Neque enim non plures quam trecenti cum Leonida fuere, verisſime in Prolegom. reſpondente *Ioach. Camerario*. Nam praeter ſeptingentos Theſpienſes, Spartano regi addictisſimos, aderant trecentis ipſorum ditionis plures, ſiquidem quodam ſuorum ſatellitio cincti in expeditionem ire ſolerent, et ſinguli interdum ad ſeptenos ſecum Hilotas traherent, teſte Scriptore L. IX, 28. Stipaſſe vero illos trecentos hac pugna Hilotarum haud paucos, nitidisſime ex C. 229. et L. VIII, 25. pateſcit. Quid ad haec malignitatis accuſator?

92. Ὡς τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἔξοδον] Leonidae quod fertur decantatum dictum aut minus congruum iudicavit *Herodotus* huius diei gloriae perſonaeve; aut excogitatum demum fuit post eius aetatem, ſicut alia non pauca: nam alibi legerat *Seneca*, quod Suaſor. II. p. 18. putabat *etiam apud Herodotum eſſe*, οὕτως ἀριστᾶτε, ὡς ἐν ᾅδου δειπνήσοντες. —— Romana maieſtate condignum dictum tribuni militum, qui ſe quadringentis ſecum morituris ducem offerebat conſuli, nobis cuſtodivit *A. Gellius* N. A. III, c. 7., *ego hanc tibi et reipublicae animam do*, &c. praeterea *M. Ca-*

ἤδη πολλῷ μᾶλλον ἢ κατ' ἀρχὰς ἐπεξήισαν ἐς τὸ [a] εὐρύτατον τοῦ αὐχένος. τὸ μὲν γὰρ ἔρυμα τοῦ τείχεος ἐφυλάσσετο. οἱ δὲ, ἀνὰ τὰς προτέρας ἡμέρας ὑπεξιόντες ἐς τὰ [b] στεινόπορα ἐμάχοντο· τότε δὴ συμμίσγοντες ἔξω τῶν στεινῶν, ἔπιπτον πλήθεϊ πολλοὶ τῶν βαρβάρων. ὄπισθε γὰρ οἱ ἡγεμόνες τῶν τελέων ἔχοντες μάστιγας, ἐρράπιζον πάντα ἄνδρα, αἰεὶ ἐς τὸ πρόσω ἐποτρύνοντες. πολλοὶ μὲν δὴ ἐσέπιπτον αὐτέων ἐς τὴν θάλασσαν, καὶ διεφθείροντο· πολλῷ δ' ἔτι πλεῦνες κατεπατέοντο ζωοὶ ὑπ' ἀλλήλων. ἦν δὲ λόγος [c] οὐδεὶς τοῦ ἀπολλυμένου. ἅτε γὰρ ἐπιστάμενοι τὸν μέλλοντά σφι ἔσεσθαι θάνατον ἐκ τῶν περιιόντων τὸ ὄρος, [d] ἀπεδείκνυντο ῥώμης [e] ὅσον εἶχον μέγιστον ἐς τοὺς βαρβάρους, παραχρεώμενοί τε καὶ [f] ἀτέοντες. Δόρατα μέν νυν τοῖσι πλέοσι αὐτέων τηνικαῦτα [g] ἐτύγχανε κατεηγότα ἤδη, οἱ δὲ τοῖσι ξίφεσι διεργάζοντο τοὺς Πέρσας. [h] Λεωνίδης τε ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ πίπτει, ἀνὴρ γενόμενος ἄριστος, καὶ ἕτεροι μετ' αὐτοῦ [i] ὀνομαστοὶ, πολλοὶ δὲ καὶ οὐκ ὀνομαστοὶ Σπαρτιητέων, τῶν ἐγὼ ὡς ἀνδρῶν ἀξίων γενομένων ἐπυθόμην τὰ οὐνόματα. ἐπυθόμην δὲ καὶ ἁπάντων τῶν τριηκοσίων. καὶ δὴ καὶ Περσέων πίπτουσι ἐνθαῦτα ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ οὐνομαστοὶ, ἐν δὲ δὴ καὶ Δαρείου δύο παῖδες, Ἀβροκόμης τε καὶ Ὑπεράνθης, ἐκ τῆς [k] Ἀρτάνεω θυγατρὸς [l] Φραταγούνης γεγονότες Δαρείῳ. ὁ δὲ [m] Ἀρτάνης, Δαρείου μὲν τοῦ βασιλῆος ἦν ἀδελφεὸς, Ὑστάσπεος δὲ τοῦ Ἀρσάμεω παῖς. ὃς καὶ ἐκδιδοὺς τὴν θυ-

ri, iam multo magis quam a principio itidem progreſſi ſunt ad faucium partem laxiſſimam: nam munitiones muri eos tutabantur. Et qui ſuperioribus diebus in loca arcta prodeuntes dimicaverant, tunc extra anguſtias facto conflictu permulti barbarorum cadebant. Nam duces a tergo ſui quisque agminis, flagellis quæ geſtabant unumquemque cædebant, aſſidue ad procedendum adhortantes, unde multi eorum in mare decidentes abſumebantur, multo plures invicem vivi proculcabantur, quum nulla pereuntis ratio haberetur. Quumque ſcirent impendere ſibi necem ab iis qui montem circumiverant, quantum maxime roboris poterant id in barbaros oſtendebant, ingruentes ac ſeſe intrudentes. Quorum 224
plerisque quum iam lanceæ diffractæ eſſent, illi vero gladiis Perſas obtruncabant, et Leonides in hoc diſcrimine cecidit, navata ſtrenuiſſime opera, et cum eo alii inſignes, multi vero etiam non inſignes Spartani: quorum ego tanquam dignorum virorum nomina ſciſcitatus ſum; ſed et ſciſcitatus fui trecentorum omnium. Perſarum quoque illic cum multi alii celebres ceciderunt, tum vero duo Darii filii, Abrocomes et Hyperanthes: quos Darius ex Phrataguna Artanis filia ſuſtulerat. Artanes autem, Darii regis frater, et Hyſtaſpis filius nepos Arſamis erat, qui quum Da-

a Εὐρύτερον iid. et *Paſſ. Ask. Brit.* ora *Stepb. Valla*: εὐρύτατον alii cum *Aldo*. b *Med. Paſſ. Ask. Paris. A.*, ceteri στενότερα, ut *Arcb. Vind. Paris. B. Ald. Brit.*, utique ex vero: nam στεινοτέρη, cuius non recordabantur *Gronov.*, ſupra C. 175. c Πολὺς *Ask.* d Ἐπεδείκ. *Vind. Paſſ.* e *Med. Arcb. V. Paſſ. Ask. Paris. B.*, antea ὅσον ἔχον μέγεθος ἐς τούς. Conf. *Gronovium*. f Ἀττέοντες *Arcb. Valla*. g Ἤδη ἐτ. κατεηγ. *Paſſ. Vind. Ask. Arcb.*, et ſuperius πλεόνεσιν αὐτ. *Arcb. Vind.*, quod valde notabile. h Καὶ Λεων. *Arcb. Paſſ.*, etiam κατειργάζοντο *Arcb.*, κατηργ. *Vind.* i Ὀνομαστοὶ Σπαρτιητέων *Arcb. Vind. Paſſ. Paris. B. C. Brit. Ask. Ald.* et *Vall.*, ex *Med.* interponuntur πολλοὶ δὲ καὶ οὐκ ὀνομαστοί. k *Med. Ask. Paſſ.*, Ἀτάρνεω ceteri. l Ῥατογούνης *Paſſ. Ask. Brit. Stepb.* margo. m Sic nunc *Arcb.* cum *Med. Paſſ. Ask.*, alii Ἀτάρνης.

tonis verba memoratu dignisſima, virum illum excellentem iure comparantis cum Leonida. Periit nobis et illa pars *Livii*, qua praeclarum illud facinus Herodotea ſuavitate narraverat. VALCKEN.

93. Ἐς τὸ εὐρύτατον] Sive hoc, ſeu εὐρύτερον legatur, par trecentorum audacia: malim poſterius, tanta Codd. conſpiratione nixum. Quod adhaereſcit τὸ μὲν γὰρ ἔρυμα —— pertinet ad ſuperiores dies. Scriptum ſi fuisſet, τὸ μὲν γὰρ ἔρυμα τοῦ τείχεος ἐφυλάσσετο ἀνὰ τὰς προτέρας ἡμέρας, οἱ δὲ ὑπεξιόντες —— ſententia fuisſet clarior, *Pavio* obſervante.

96. Τότε δὴ συμμίσγ. ἔξω τῶν στεινῶν] Falſum itaque quod *Plutarcho* Noſter ſcripſiſſe perhibetur T. II. p. 866. A. πεσεῖν πάντας εἰπὼν ἐν τοῖς στενοῖς περὶ τὸν κολωνόν· huc enim postea demum ſuperſtites ſe receperunt Spartiatae, quum iam Leonidas aliique multi cecidisſent, postquam Perſas quater in fugam verterant: tum demum c. 225., ἴζοντο ἐπὶ τὸν κολωνὸν πάντες ἁλέες οἱ ἄλλοι, πλὴν Θηβαίων. Fatendum tamen foret Leonidae ceterorumque laudem hic immunitam, ſi verum esſet, quod alios ſequutus auctores tradidit *Plutarchus*, captis armis noctu Spartiatas cum duce ſuo caſtra irrupisſe hoſtilia, ipsumque Regis petiiſſe praetorium, *aut cum illo, aut, ſi ipſi oppresſi esſent, in ipſius potisſimum ſede morituros*, ut loquitur *Iuſtinus*, quem ſequitur *Oroſius* II, c. 9. Νύκτωρ, inquit *Plutarch.* ἀναστάντες ἐβάδιζον ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, καὶ τὴν σκηνὴν ὀλίγου δεῖν βασιλέως, ὡς ἐκεῖνον αὐτὸν ἀποκτενοῦντες, καὶ περὶ ἐκείνῳ τεθνηξόμενοι· conf. *Diodor.* XI, c. 10., et Clar. *Weſſ.* Cur his potius crederemus quam *Herodoto?* quum illa praeſertim narratio fidem ſuperet, multaque mentiantur in hiſtoria Graeci. VALCKEN.

6. Παραχρεώμενοί τε καὶ ἀτέοντες] Laurentii *ingruentes et ſeſe intrudentes* perſtrinxit, tanquam aliena, Cl. *L. Bos* Obs. Critic. p. 157., eorumque in locum, *quos ſpernebant et pro nihilo habebant*, ſuffecit. Dubito de priore: belle memini L. IV, 159. *Vallae* παραχρεωμένους fuisſe *contemtores*, ſed aptavit isthic, quae erant disiuncta: namque καὶ παραχρεώμενοι διεφθάρησαν his conſimiliter ponuntur de pugnantibus, qui ſibi corporibusque ſuis nimio ardore haud parcunt, ac σὺν παραχρήσει ἑαυτῶν in hoſtes ingruunt, quae et *Porti* doctrina. Poſterius *ingruentes* ex ἀττέοντες *Arcb.* fluxit; quo quidem, ſi tamen iidem Ionibus ac ἄττοντες, nihil acconmodatius. Ἄττοντες, ὁρμῶντες, πηδῶντες *Heſychio*, *Suidae*, et hac de familia aliis. Non diffiteor, mihi vehementer illud placuisſe quondam: nunc vereri occepi, ut exempla Disſ. Herod. p. 88. quaeſtioni faciant ſatis. Nec ſequar tamen *H. Stepb.*, ἀτίοντες ſive ἀτίζοντες ſcribentem: nam quae in *Camerarium* ille ſtrinxit, ex *Euſtathio* derivata, non feriunt admodum. *Homeri* enim ἀτέοντα *Il.* Γ, 332. explicant interpretes ἀτιμάζοντα, *Heſychius* cum Adnotat. Clar. *Alberti*, aut ὀλιγοφροντιστοῦντα, ἀφροντιστοῦντα, aut diverſius. Illud ſi arripiatur, valde deſperantes et nullam ſuae ſalutis rationem ducentes ſiſtet; tumque παραχρεώμενοί τε καὶ ἀτέοντες aptisſime nexi procedent. *Diodorus* ſimili in re ἀφειδῶς ἐχρῶντο τοῖς ἰδίοις σώμασιν εἰς κοινὴν σωτηρίαν XIII, 60. et ἀφειδεῖν τῆς ψυχῆς ἕνεκα νίκης XII, 62.

10. Μετ' αὐτοῦ ὀνομαστοὶ] Οὐνομαστοὶ ex dialecti ritu. Accesſio vocabulorum ex *Med.* laudatore, quod minime mirandum, utitur *Gronovio*, fluxae tamen fidei apud multos. Qui tandem illi οὐκ οὐνομαστοί, diſtincti a trecentis, quorum omnium ſeſe accepisſe nomina ait? An Helotae? quibus nusquam in Spartanorum catalogo locus. Non neſcio, ſaepe inter ſimillimas poſita voces ſupina librariorum ſocordia praetervideri et negligi. At coniurasſe plerosque omnes ſcribas, et maculam ſchedis adſperſisſe, paene ſupra fidem est. Tueri ergo posſesſionem inſerta e *Med.*, non posſe videntur. Nomina filiorum Darii Ἀβροκόμης καὶ Ὑπεράνθης ex gentili ſermone ad Graecorum morem esſe deflexa Nob. *Palmerius* Exercitat. pag. 38. monuit.

10. Ἕτεροι μετ' αὐτοῦ ὀνομαστοὶ] Ob vocem οὐνομαστοὶ repetitam, media quaedam facile, fateor, potuerunt excidere; ſi tamen aliis etiam abſunt Codicibus, *Vallae* non lecta, neque ego deſiderarem ex *Med.* vulgata: ex hac lectione *Med. Koenius* forte valde probabilem efformavit, hanc nimirum: καὶ ἕτεροι μετ' αὐτοῦ πολλοί τε καὶ οὐνομαστοὶ Σπαρτιητέων. — Spartiatarum, qui

Dario filiam nuptum dedit, omnia inſu-
per ei bona ſua tradidit, ut qui eſſet u-
225 nicæ pater. Xerxis igitur duo fratres pu-
gnantes occubuere; adeoque vehemens de
cadavere Leonidæ fuit Perſarum Lacedæ-
moniorumque conflictus, donec Græci et
id virtute ſubtraxerunt, et quater adver-
ſarios fugere compulerunt, et eousque
perſtiterunt, dum ii qui cum Epialte e-
rant adfuere. Quos ubi venire audierunt
Græci, tum vero pugnandi ardor immuta-
tus est, nam ad anguſtias viæ ſeſe retro
recepere: et prætergreſſi murum, quum ve-
niſſent, in tumulo addenſati ſederunt cun-
cti, præter Thebanos. Est autem iste tu-
mulus in ingreſſu, ubi nunc ad Leonidem
ſtat lapideus leo. Hoc in loco defenſantes
ſe gladiis, quibus illi adhuc ſupererant, et
ma-

θυγατέρα Δαρείω, τὸν οἶκον πάντα τὸν ἑωϋτοῦ ἐπέ-
δωκε, ὡς [a] μούνης οἱ ἐούσης ταύτης τέκνου. Ξέρξεώ τε
δὴ δύο ἀδελφεοὶ ἐνθαῦτα πίπτουσι μαχεόμενοι· ὑπὲρ
τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδεω Περσέων τε καὶ Λακεδαιμο-
νίων ὠθισμὸς ἐγένετο πολλός· ἐς ὃ τοῦτόν τε ἀρετῇ οἱ
Ἕλληνες [b] ὑπερεξείρυσαν, καὶ ἐτρέψαντο τοὺς ἐναν-
τίους [c] τετράκις. τοῦτο δὲ συνεστήκεε μέχρι οὗ οἱ σὺν
Ἐπιάλτῃ παρεγένοντο. ὡς δὲ τούτους ἥκειν ἐπύθοντο οἱ
Ἕλληνες, ἐνθεῦτεν [d] ἤδη ἑτεροιοῦτο τὸ [e] νεῖκος. ἔς τε
γὰρ τὸ στεινὸν τῆς ὁδοῦ ἀνεχώρεον ὀπίσω, καὶ παρα-
μειψάμενοι τὸ τεῖχος, [f] ἐλθόντες, ἵζοντο ἐπὶ τὸν 455
κολωνὸν πάντες ἀλέες οἱ ἄλλοι πλὴν Θηβαίων. ὁ
δὲ [g] κολωνός ἐστι ἐν τῇ ἐσόδῳ ὅκου νῦν ὁ λί-
θινος λέων ἕστηκε ἐπὶ Λεωνίδῃ. ἐν τούτῳ σφέας τῷ
χώρῳ ἀλεξομένους μαχαίρῃσι, [h] τοῖσι αὐτέων ἐτύγ-
χανον ἔτι περιεοῦσαι, καὶ χερσὶ καὶ στόμασι, κατ-
έχω-

a Μούνου *Arch. V.* *b* Ὑπεξείρυσαν *Arch. Vind. Brit. Paris. B. Ald.*, ὑπερεξείρ. *Med. Paſſ. Ask. Paris. A.* *c* Πολλάκις *Brit.* in *Vallae* Latinis *ter.* *d* Deſit *Brit.* *e* Νεῖκος *Paſſ.*, antea νῖκος. *f* Non est in *Ask.* *g* Κολωνός ἐστι *Med. Paſſ. Ask. Arch. Vind. Paris. A. B. Brit.*, vulgo κολ. οὗτός ἐστι ex *Aldo.* *h* Τοῖσι αὐτέων *Paris. A. B. Vind. Edit. Lugdun. Valla*; τῆσι *Arch. Paſſ. Ask. Med. Ald.*, tum αἱ ἐτύγχανον *Med. Ask.*, quam voculam *Paſſ.*, et ceteri non norunt. *Longin.* Sect. XXXVIII. ὅσοις αὐτῶν ἔτι ἐτύγχανον.

qui cum Leonida ceciderunt, ἐγὼ, inquit Noſter, ὡς ἀνδρῶν ἀξίων γενομένων ἐπυθόμην τὰ οὐνόματα· neque hic requirerem omiſſam vocem ἀξίων, hoc ſenſu ſic ſimpliciter vix veteribus illis uſurpatam: ad ἀνδρῶν γενομένων, quomodo loqui ſolet, adſcribi potuit ἀξίων. Nomina trecentorum Spartanorum ſibi forſan enotaverat ex columna in illorum memoriam Spartae erecta: *Pauſan.* III, p. 240., κεῖται καὶ στήλη πατρόθεν τὰ ὀνόματα ἔχουσα οἳ πρὸς Μήδους τὸν ἐν Θερμοπύλαις ἀγῶνα ὑπέμειναν· cui, p. 237., μνῆμα memoratur (τοῖς) λόγου μάλιστα ἀξίως μαχέσασθαι μετὰ δὴ αὐτὸν δοκοῦσι Λεωνίδην. VALCKEN.

20. Τὸν οἶκον πάντα τὸν ἑ.] *Inſuper dedit omnia bona ſua.* Isthac aetate *Vallam* in ſcopulum incidiſſe non ſane mirum est: veteris uſus, ab *Homero* ducti, in Attico foro vulgati, ſaepius interpretes immemores Οἶκον *domum* interpretantur, ubi hac voce *totum patrimonium*, vel *univerſae* ſignificantur *facultates*. *Ammonius*: Οἶκος λέγεται ἡ πᾶσα οὐσία. *Xenoph.* in Oeconom. p. 486, 3., ἡ οἰκονομία ἐπιστήμη ἐφαίνετο, ᾗ οἴκους δύνανται αὔξειν ἄνθρωποι. Οἶκος δ' ἡμῖν ἐφαίνετο, ὅπερ κτῆσις ἡ σύμπασα. Praeivit *Homerus*, cui ſaepe proci Penelopes dicuntur ἔδοντες et κατέδοντες οἶκον Ὀδυσσῆος, *bona comedentes Ulyſſis*; qualia commodum admovit *Wetſten.* Ev. *Matth.* XXIII, 14. Nusquam, quantum recordor, in hunc ſenſum οἰκίαν veteres, ſaepiſſime ponunt οἶκον, prae ceteris *Xenophon*, et *Iſaeus*; ſed et *Thucydides*, *Antiphon*, *Lyſias*, *Iſocrates*, *Demoſthenes*, quique ad horum ſe ſtudent normam componere Sophiſtae: dedit nonnulla *Des. Heraldus* in *Salm.* Obs. ad Ius. A. et R. p. 217. de multis ad Herodotea haec accedunt proxima Gadatae *Xenophontis* K. Π. V, p. 82, 5. *nemo est* ὅτῳ ἐγὼ ἀπ' ἐμοῦ φύντι καταλείψω τὸν ἐμὸν οἶκον. *Iſocratis* de Pericle p. 184. D. τὸν μὲν οἶκον ἐλάττω τὸν ἑαυτοῦ κατέλιπεν, *minorem cenſum reliquit, quam a patre acceperat.* *Iſaei* p. 82, 2., ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ ἐν (L. ἐπὶ) παντὶ τῷ οἴκῳ ἐπίκληρος ἐγένετο. *Demoſthen.* c. Phaen. p. 598, 34., δύ' οἴκων λειτουργούντων κεκληρονόμηκε· ante dixerat §. 31., δύ' οὐσίας καρπούμενον. VALCKEN.

22. Μαχεόμενοι ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ] Partem veri vidit vir optimus *L. Bos* Obs. Crit. p. 59., post μαχεόμενοι nempe diſtinctionem ponendam: verum, quod recte *Gronov.* etiam animadvertit, non ſic ſolet ex abrupto Noſter orationem redordiri: vocula requiritur quae haec et illa connectat: adest illa, ita ni fallor, ſuo loco collocanda: Ξέρξεώ τε δὴ δύο ἀδελφεοὶ ἐνθαῦτα πίπτουσι μαχεόμενοι· ὑπέρ τε τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδεω Περσέων καὶ Λακεδαιμονίων ὠθισμὸς ἐγένετο πολλός, ἐς ὃ τοῦτόν τε ἀρετῇ οἱ Ἕλληνες ὑπεξείρυσαν· —— ad poſtrema *Reiskius*, *hunc*, ait, *locum non concilio cum* p. 459. *initio. Manifeſta nimis est contradictio.* Sed qualia ſcribit *Reiskius* in Miſcell. Lips. vol. VIII. p. 502., ſuo loco ne tangenda quidem, ſi quis ante annos ſcripſiſſet ferme ducentos, quibus ille modis fuiſſet exceptus! istiusmodi convitia hac aetate *ferimus*, *non reprehendimus*. Hic quaenam tandem est ἐναντιοφάνεια; Perſarum manibus ereptum in hoc conflictu Regis cadaver victores aliquantiſper tenuerunt Spartiatae; ſed hi, *vincendo fatigati*, *vim hoſtium*, ἀεὶ νέων ἐρχομένων, *non ſuſtinuerunt*, atque eodem die omnes, ut notum est, interierunt, Perſisque adeo victoribus Leonidae regium quoque reliquerunt cadaver, quod capite truncatum iratus Xerxes in crucem tolli iusſit. Secundum fictum *Plutarch.* T. II. p. 306. D. ex Leonidae cadavere Perſa τέμνει τὴν καρδίαν, καὶ εὗρε δασεῖαν· verbis mutatis illinc rem narrat eamdem *Stobaeus* p. 92, 5., utrique citantur *Ariſtidae Perſica*, omnibus aliis inviſitata; apud illum mox in hiſtoria Romana laudatur etiam *Ariſtides Mileſius*: istiusmodi nebulonum mendacia vix digna ſunt memoratu. Lipſienſis nunc forte Criticus R. fatebitur, *cunctante ſtylo elaborata* veterum ſcripta paulo eſſe conſideratius contrectanda. VALCKEN.

25. Ὑπερεξείρυσαν] Raritate commendatur, nullo alio privilegio: idem ὑπεξείρυσαν, ſubtraxiſſe videlicet ſua virtute pugnantibus Perſis Spartanos Leonidae corpus. Nam quod illi Xerxes deinde turpiter inſultavit, tum contigit, cum trecenti post ſtrenuum certamen occubuerant omnes. Fruſtra enim in his difficultas quaeritur. Porro ἑτεροιοῦτο τὸ νεῖκος ex *Paſſ.* legitimum puto. Νεῖκος de bello et pugnae contentione C. 158. alibique. Geminum ferme L. IX, 101. ἐνθεῦτεν ἤδη ἑτεροιοῦτο τὸ πρῆγμα.

31. Ὁ δὲ κολωνός ἐστι] Parendum fuit ſcriptis libris. *Plutarchi* editiones Κολωνὸν oſtentant, ſicuti et *Aldus*, quaſi proprium nomen. Prope eum collem Λεωνίδου στῆμα apud *Philoſtratum* Vit. Apoll. L. IV, 23., verius Noſter. Adde *Simonidae* Epigramma Anthol. III, 5. p. 296.

34. Μαχαίρῃσι, τοῖσι αὐτέων &c.] *Tan. Fabri* coniecturas acerbius taxari animadverto, addique contextui haud illud ſatis opportunum. Codd. inconſtantia optionem reliquit liberam, qua, praeſertim cum *Longinus* praeiret, utendum cenſui. Namque ex eo advocatum, et princeps editio et MSS., teſte Cl. *Zach. Pearce*, offerunt, prorſus Herodoteis, uti vulgari iuſſi, concordans. Hoc amplius, καὶ χερσὶ καὶ στόμασι a ſequente κατέχωσαν punctione ſeparavi, eiusdem *Longini*, cui στόμασι μάχεσθαι mera hyperbola, ductu: *Cicero* Laconici in eo genere quidpiam obſervavit, *adoleſcentum greges*, inquiens Tuſcul. Diſput. V, 27., *Lacedaemone vidimus ipſi, incredibili contentione certantes pugnis, calcibus, UNGUIBUS, MORSU denique.* Quod itaque his aptum haerebat, κατέχωσαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες, barbaros manibus oribusque defenſantes ſeſe Spartiatas iaculis obruiſſe et quaſi contumulaſſe, cultiſſime pingit. Grande oppido καταχωσθῆναι βέλεσιν, eodem *Longino* monitore. Hinc *Ariſtides* T. II. p. 190. κατεχώσθησαν ὑπὸ τῶν βαρβάρων· *Philoſtratus* V. Apoll. IV, 23. ἐπὶ τὸν κολωνόν, ἐφ' οὗ λέγονται Λακεδαιμόνιοι ΠΕΡΙΧΩΣΘΗΝΑΙ τοῖς τοξεύμασι· *Libanius* Or. XXXV. p. 690. A. ὡς δὲ πολλοῖς ὀλίγους ΚΑΤΑΧΩΣΑΣ τῶν Λακεδαιμονίων ἐν Πύλαις, ubi *Morellus* nihil vidit.

34. Ἀλεξομένους μαχαίρῃσι] Quod, postea temere reiectum, olim placuerat *T. Fabro*, mihique venerat in mentem, hoc a Codd. ſubminiſtratum (Diſſ. *He-*

Leo lapideus ad ſepulchrum Leonidæ. Locus ubi ceteri perierint. Dieneces, Alpheus, et Maron maxime laudari, et Dithyrambus Theſpienſis. Carmina funebria Amphictyonum.

ἔχωσαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες, οἱ μὲν, ἐξ ἐναντίης ἐπισπόμενοι, καὶ τὸ ἔρυμα τοῦ τείχεος συγχώσαντες· οἱ δὲ, περιελθόντες πάντοθεν περισταδόν. Λακεδαιμονίων δὲ καὶ Θεσπιέων τοιούτων γενομένων, ὅμως λέγεται ἄριστος ἀνὴρ γενέσθαι Σπαρτιήτης [a] Διηνέκης· τὸν τόδε φασὶ εἶπαι τὸ ἔπος πρὶν ἢ συμμῖξαι σφέας τοῖσι Μήδοισι, [b] πυθόμενον πρός τευ τῶν Τρηχινίων ὡς ἐπεὰν οἱ βάρβαροι [c] ἀπιέωσι τὰ τοξεύματα, τὸν ἥλιον ὑπὸ τοῦ πλήθεος τῶν ὀιστῶν [d] ἀποκρύπτουσι· τοσοῦτό τι πλῆθος αὐτέων εἶναι. τὸν δὲ, οὐκ ἐκπλαγέντα [e] τούτοισι, εἶπαι, ἐν ἀλογίῃ ποιεύμενον [f] τὸ τῶν Μήδων πλῆθος, ὡς πάντα σφι ἀγαθὰ ὁ Τρηχίνιος ξεῖνος [g] ἀγγέλλοι, εἰ ἀποκρυπτόντων τῶν Μήδων τὸν ἥλιον, ὑπὸ σκιῇ ἔσοιτο πρὸς αὐτοὺς ἡ μάχη, καὶ οὐκ ἐν ἡλίῳ. Ταῦτα μὲν καὶ ἄλλα τοιουτότροπα ἔπεά φασι Διηνέκεα τὸν Λακεδαιμόνιον λιπέσθαι [h] μνημόσυνα. Μετὰ δὲ τοῦτον ἀριστεῦσαι λέγονται Λακεδαιμόνιοι δύο ἀδελφεοὶ, [i] Ἀλφεός τε καὶ Μάρων, Ὀρσιφάντου παῖδες. Θεσπιέων δὲ εὐδοκίμεε μάλιστα τῷ οὔνομα ἦν Διθύραμβος, Ἁρματίδεω. [k] Θαφθεῖσι δέ σφι αὐτοῦ ταύτῃ τῇπερ ἔπεσον, καὶ τοῖσι πρότερον τελευτήσασι [l] ἢ ὑπὸ Λεωνίδεω ἀποπεμφθέντας οἴχεσθαι, ἐπιγέγραπται γράμματα λέγοντα τάδε,

> Μυριάσιν ποτὲ τῇδε [m] τριηκοσίαις ἐμάχοντο
> Ἐκ [n] Πελοποννάσου χιλιάδες τέτορες.

ταῦτα μὲν δὴ τοῖσι πᾶσι ἐπιγέγραπται. τοῖσι δὲ Σπαρτιήτῃσι ἰδίῃ,

> Ὦ ξεῖν', [o] ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις ὅτι τῇδε
> Κείμεθα, τοῖς κείνων [p] ῥήμασι πειθόμενοι.

Λακεδαιμονίοισι μὲν δὴ τοῦτο· τῷ δὲ μάντι, τόδε,

ª Μνῆ-

manibus et oribus, barbari obruerunt inceſſentes; alii ex adverſo urgentes, et munitionem muri diruentes; alii undique circumvenientes et circumſtantes. Lacedæmonii 226
autem atque Theſpienſes quum tales extiterint, præſtantisſimus tamen extitisſe fertur Dieneces Spartiata: quem, antequam cum Medis confligeretur, hoc dictum dixisſe aiunt: quum a quodam Trachinio audisſet barbaros ubi emisſuri esſent arcus, præ multitudine ſagittarum ſolem obducturos, tantam eorum esſe copiam, adeo non his expavefactus est, ut parvi faciens Medorum turbam, reſponderit: Omnia ſibi bona Trachinium hoſpitem nunciare, ſi Medis ſolem occultantibus ſub umbra cum illis, et non in ſole pugna ipſis futura esſet. Hæc et alia huiusmodi dicta aiunt Dienecem Lacedæmonium reliquisſe monumenta. Post 227
hunc e Lacedæmoniis duo fratres præſtantisſimi feruntur fuisſe, Alpheus et Maron, Orſiphanto geniti: e Theſpienſibus autem excelluit maxime Dithyrambus Harmatidæ filius. His eo loci ubi ceciderunt ſepultis, 228
et iis ſociis qui prius occubuerunt, quam a Leonide dimisſi abierunt, epigrammata his verbis inſcripta ſunt,

> *Terdecies centum hic certarunt millibus olim*
> *E Peloponneſo millia quarta virum.*

Hæc univerſis ſuperſcripta ſunt: iſta peculiariter Spartiatis,

> *Nos Lacedæmoniis refer hic, peregrine, iacentes,*
> *Illorum dictis dum damus obſequium.*

Et Lacedæmoniis quidem iſtud: vati autem quod ſequitur;

No-

a Citat *Euſtath.* ad *Hom.* p. 638, 56., mox plerique εἶπειν. *b* Πειθόμ. *Arch.* *c* Ἀφίωσι id. *Vind.* *d* Ἀποκρύπτειν Fragm. *Paris.* *e* Τοῦτο *Arch. V.* et εἶπειν contra morem cum *Med.* et aliis. *f* Τὸ τῶν *Arch. Vind.*, aberat τῶν. *g* Ἀπαγγέλλοι Fragm. *Paris.*: quod ſequitur ὑπὸ σκιῇ attigit *Euſtath.* ad Poët. p. 704, 57. *h* Μνημόσυνον *Ask.* *i* Hinc apud *Euſtath.* ad *Hom.* p. 297, 9. Ἀλφειός. Errorem in Dithyrambo *Æliani* VI, 2. Cl. *Perizonius* expoſuit. *k* Θαπτέοισι male *Arch.*; melius *Euſtath.* in Poët. p. 519, 43. *l* Deſit *Arch. Brit.* *m* Τριηκοσίῃς ap. *Ariſtid.* T. II. p. 380. *n* *Med. Paſſ. Ask.*, Πελοποννήσου ceteri cum *Ariſtide* et *Diodoro* XI, 33. *o* Ἀγγέλλειν *Arch. V. Paſſ. Ask. Brit. Suidas* in Λεωνίδης, *Steph.* margo; in reliquis, *Diodoro*, *Anthol.* L. III, 5. ἄγγειλον. *p* Πειθόμενοι νομίμοις *Diodor.*, *Lycurg.* in *Leocrat.* p. 163. et *Anthol.*

rod. p. 123.) revocabitur in contextum, ſic, ut puto, collocandum: ἀλεξομένους μαχαίρῃσι (τοῖσι αὐτέων ἐτύγχανον ἔτι περιεοῦσαι,) καὶ χερσὶ καὶ στόμασι, κατέχωσαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες. In his iſta, καὶ χερσὶ καὶ στόμασι, ab interpretibus *Longini Fabro*, *Dacierio*, *Tollio*, variis tentata coniecturis, unus recte ceperat *Boileavius*, ut accipienda docuit l. c. Clar. *Weſſeling.* Τοῖσι, dubio vacuum, ſic adhibetur VIII, c. 89., ἅτε γὰρ νέειν ἐπιστάμενοι, τοῖσι αἱ νέες διεφθείροντο, — ἐς τὴν Σαλαμῖνα διένεον. Sed haec, τοῖσι αὐτέων ἔ. περιεοῦσαι, nempe αἱ μάχαιραι, apte reſpondent ad iſta c. 223., δόρατα μέν νυν τοῖσι πλέοσι αὐτέων τηνικαῦτα ἐτύγχανε κατεηγότα ἤδη, οἱ δὲ τοῖσι ξίφεσι διεργάζοντο τοὺς Πέρσας· pro more videlicet iſtius aevi, quo, haſta fracta, gladiis utebantur. VALCKEN.

43. Ὡς — τὸν ἥλιον — ἀποκρύπτουσι] *Sagittis Perſarum ſolem obſcurari ſolere:* ſic optime *Valerius Maxim.* Herodoteum interpretatur ἀποκρύπτουσι, L. III, c. 7. f. aliter *Cicero* Tuſcul. I, c. 42. ubi de hoc egit Spartani dicto *Davis.* pauca dederant viri Docti ad *Frontin.* IV, c. 5. 13. — Proxima, τοσοῦτό τι πλῆθος (τὸ πλῆθος ſaltem ſcribendum,) αὐτέων εἶναι illa, nec miror, maluisſet omiſſa *Iac. Tollius* ad *Longin.* p. 223. —— Unicum hoc tantum Dienecis Spartani dictum Noſter retulit, nullum Leonidae vel aliorum de trecentis iſtis: feruntur tamen plura et ſane digna ſeculorum memoria; quorum omisſionem non adeo negligentiae *Plutarchus* imputat, quam malevolentiae II, p. 866. C. D. et, nequis minima diceret hiſtoricum intacta praetermiſiſſe, ὃ δὲ, inquit, τὴν Ἀμάσιδος ἀποφθέγματα &c. qualia dum nequeunt negari, vellem equidem nec dici potuisſe. VALCKEN.

45. Τοσοῦτό τι πλῆθος αὐτέων εἶναι] *Euſtathium* arbitreris hic aut ſuperius νέφος invenisſe: καὶ σημείωσαι, ſcribit, ὅτι τὸ παρ' Ἡροδότῳ ΝΕΦΟΣ βελῶν, ὑφ' ᾧ ὡς ὑπὸ σκιᾷ ἐχρῆν μάχεσθαι, συγγενῶς ἔχει τῇ Ὁμηρικῇ ταύτῃ λέξει *Il.* Θ, 159. Id ſi vere reperit, adconmodum utique fuisſet. Ego vero ex ſcriptorum exemplarium taciturnitate addubito, vacillantique eius memoriae adſcribo. *Cicero*, non Trachinium quendam, ſed Perſen hoſtem in colloquio haec dixisſe gloriantem Tuſc. Diſp. I, 42. adfirmans, notatur a *Pet. Victorio* Var. Lect. L. XXVII, 9., quem et *Daviſium* adi.

58. Ἐπιγέγραπται γράμμ.] Ubi duo leguntur de his tribus epigrammata priora, Anthol. III, c. 5., plura ſequuntur εἰς τοὺς ἐν Θερμοπύλαις θανόντας ſcripta: quod illic est 24. Εἰ τὸ καλῶς θνήσκειν —— *Simonidi* tribuitur in *Scholiis* ineditis in *Ariſtidis* Panathen. Sed magnificum *Simonidis* ad lyram cantatum ἐγκώμιον τῶν ἐν Θερμοπύλαις θανόντων nobis cuſtodivit *Diodorus Siculus* XI, c. 11., ipſemet exquiſitis laudibus fortisſimos viros dignatus. —— Variabant forte Codices in epigr. ſecundo: legitur apud *Strabon.* IX, p. 656., Ὦ ξεῖν' ἀπάγγειλον apud alios ut vulgatur apud *Herodot.* mihi non diſplicet quod est in marg. Ed. *Steph.* Ὦ ξεῖν' ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις· convertit Latine *Cicero* Tuſc. I, c. 42. ubi notat *Davis.* In ſecundo verſu alteri longe praeſtat Herodotea lectio: τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι· alludit Poeta *Lycurgi* τὰς καλουμένας ῥήτρας. VALCKEN.

63. Ἀγγέλλειν] Frequens ἀπαρεμφάτων uſus et ſchedae id ſecurum et verum praeſtant. Adſimile C. 110. ἐμοὶ χρᾶσθαι ὡς ἀνδρὶ ψεύστῃ, *in me ut mendacem conſule;* Latina Tullii, *Dum ſanctis patriae legibus obſequimur*, bona ſunt, ſed ex *Simonidae*, ut ille cenſuit, πειθόμενοι νομίμοις. In vulgato, alludente ad Spartanorum Ῥήτρας, omnes acquieſcunt Codd. cum *Suida.*

79. Ἐς

Nobilis hoc buſtum eſt, Medi occidere, Megiſtæ,
Sperchium ad fluvium: non ſed inultus obit.
Qui vates obitum quamvis præſciret adeſſe,
Spartæ haud ſuſtinuit deſeruiſſe duces.

Qui hos inſcriptionibus et cippis exornarunt, præter inſcriptionem vatis Amphictyones fuere: at iſtud vatis Megiſtiæ, Simonides Leoprepis filius, propter hoſpitii
229 iucunditatem inſcripſit. Ex his trecentis feruntur duo Eurytus et Ariſtodemus, et quum liceret communi ratione utentibus aut ſalutem ſibi parare Spartam euntibus, ſicut erant e caſtris ab Leonide remiſſi, et decumbebant in Alpenis acerrime oculis laborantes; aut, ſi reverti recuſarent, una cum aliis occumbere: quum liceret illis alterutrum facere, noluiſſe idem conſilium ſequi: ſed quum diſcreparent, Eurytum quidem audita Perſarum circuitione petiiſſe arma, et quum induiſſet iusſiſſe hilotam ad pugnantes ducere: hunc ubi duxit, illum, qui duxerat, fugæ ſe mandantem abiiſſe, illum dato in agmen impetu occubuiſſe: Ariſtodemum vero præ ignavia remanſiſſe. Quod ſi vel Ariſtodemus ſolus dolensque rediſſet Spartam, aut ſi pariter ambo reduces fuiſſent, videntur mihi Spartiatæ nullam iis pœnam irrogaturi fuiſſe; nunc autem altero eorum extincto, altero qui vicinus eidem prætextui, tamen occumbere noluerit, neceſſario debuiſſe magnopere i-
230 raſci Ariſtodemo. Quidam hunc in modum et ob hanc cauſſam Ariſtodemum ſoſpitem rediiſſe Spartam aiunt. Alii autem ab exercitu pro nuncio miſſum, quum poſſet pugnæ quæ fiebat adeſſe, noluiſſe, ſed moratum in via, fuiſſe ſuperſtitem: ſociumque eius, qui una mittebatur, in pu-
231 gnam profectum oppetiiſſe. Lacedæmonem igitur regresſus Ariſtodemus probro et ignominia

[a] Μνῆμα τόδε κλεινοῖο Μεγιστία, ὅν ποτε Μῆδοι
Σπερχειὸν ποταμὸν κτεῖναν ἀμειψάμενοι·
Μάντιος, ὃς τότε κῆρας ἐπερχομένας σάφα εἰδὼς,
Οὐκ ἔτλη Σπάρτης ἡγεμόνας προλιπεῖν.

ἐπιγράμμασι μέν νυν καὶ στήλῃσι, ἔξω ἢ τὸ τοῦ [b] μάντιος ἐπίγραμμα, Ἀμφικτυόνες εἰσί σφεας οἱ ἐπικοσμήσαντες· τὸ δὲ τοῦ μάντιος Μεγιστίεω, Σιμωνίδης ὁ [c] Λεωπρέπεός ἐστι κατὰ ξεινίην ὁ ἐπιγράψας. 456
Δύο δὲ τουτέων τῶν τριηκοσίων λέγεται Εὔρυτόν τε καὶ Ἀριστόδημον, παρεὸν αὐτοῖσι ἀμφοτέροισι, κοινῷ λόγῳ χρησαμένοισι, ἢ ἀποσωθῆναι ὁμοῦ ἐς Σπάρτην, ὡς μεμετιμένοι [d] τε ἔσαν ἐκ τοῦ στρατοπέδου ὑπὸ Λεωνίδεω, καὶ κατεκέατο ἐν Ἀλπηνοῖσι ὀφθαλμιῶντες ἐς [e] τὸ ἔσχατον· ἢ εἴγε μὴ ἐβούλοντο νοστῆσαι, ἀποθανέειν ἅμα τοῖσι ἄλλοισι· παρεόν σφι τουτέων τὰ ἕτερα ποιέειν, οὐκ [f] ἐθελῆσαι ὁμοφρονέειν. ἀλλὰ γνώμῃ [g] διενειχθέντας, Εὔρυτον μὲν πυθόμενον τὴν τῶν Περσέων περίοδον, αἰτήσαντά τε τὰ ὅπλα, [h] καὶ ἐνδύντα, ἄγειν αὐτὸν κελεῦσαι τὸν εἵλωτα ἐς τοὺς μαχομένους· ὅκως δὲ αὐτὸν ἤγαγε, τὸν μὲν ἀγαγόντα, οἴχεσθαι φεύγοντα· τὸν δὲ, ἐσπεσόντα ἐς τὸν ὅμιλον, διαφθαρῆναι. Ἀριστόδημον δὲ, λειποψυχέοντα λειφθῆναι. εἰ μέν νυν [i] ἦν μοῦνον Ἀριστόδημον [k] ἀλγήσαντα ἀπονοστῆσαι ἐς Σπάρτην, ἢ καὶ ὁμοῦ σφεων ἀμφοτέρων τὴν κομιδὴν γενέσθαι, δοκέειν [l] ἐμοὶ, οὐκ ἄν σφι Σπαρτιήτας μῆνιν οὐδεμίην προσθέσθαι· νυνὶ δὲ τοῦ μὲν [m] αὐτῶν ἀπολομένου, τοῦ δὲ, τῆς μὲν αὐτῆς ἐχομένου προφάσιος, οὐκ ἐθελήσαντος δὲ ἀποθνήσκειν, ἀναγκαίως σφι ἔχειν μηνῖσαι μεγάλως Ἀριστοδήμῳ. Οἱ μέν νυν οὕτω σωθῆναι λέγουσι Ἀριστόδημον [n] ἐς Σπάρτην, καὶ διὰ πρόφασιν τοιήνδε· οἱ δὲ, ἄγγελον πεμφθέντα ἐκ τοῦ στρατοπέδου, ἐξεὸν αὐτῷ καταλαβεῖν τὴν μάχην γινομένην, [o] οὐκ ἐθελῆσαι, ἀλλ' ὑπομείναντα ἐν τῇ ὁδῷ, περιγενέσθαι· τὸν δὲ συνάγγελον αὐτοῦ, ἀπικόμενον ἐς τὴν μάχην, ἀποθανεῖν. Ἀπονοστήσας δὲ ἐς Λακεδαίμονα ὁ Ἀριστόδημος, ὄνειδός τε

a Μνῆμα in Schol. ad *Anthol.* p. 291., mox κλειτοῖο *Arch. Vind.* Similis variatio L. v, 9, 5. *b* Haec usque Μεγιστίεω male deſunt *Aldo.* *c* Λεωπρέπ. *Arch.* *d* Γε *Paſſ.* et ἦσαν, quod *Arch. V. Ask.* malunt. *e* Τὸ ἔσχατον *Ask. Arch. Paſſ. Vind. Brit.* ora *Steph.*, antea τὸ μέγιστον. *f* Ἐθέλησαν *Med. Ask. Paſſ.* Quod defenſum miror. *g* Διενεχθέντας *Paſſ.* *h* Καὶ ἐνδύντα *Paris. B.* et Fragm. *Arch. Paſſ. Ask. V. Brit. Steph.* margo, recte. Vid. C. 218. &c. ἐσδύντα *Ald.* et pauci. *i* Abest *Arch.* *k* Ἀλογήσαντα *Med. Paſſ. Ask. Arch.*, ἀλγήσαντα *Paris. A. B. Vind. Brit. Ald.*, cui primas dedi: porro ἐν Σπάρτῃ *Arch.* *l* Deest illi; mox προθέσθαι id. *m Med. Paſſ. Ask. Arch. Vind.*, αὐτῶν aberat. *n* Ἐν Σπάρτῃ *Arch.* *o* Οὐ θελῆσαι *Paſſ.*

79. Ἐς τὸ ἔσχατον] Adſtipulor Cl. *Waſſe* ad *Thucydid.* IV, 12., hoc laudanti. Alia in re ſuperius C. 107. ἀλλὰ διεκαρτέρεε ἐς τὸ ΕΣΧΑΤΟΝ. *Diodorus*, *Polybius*, *Agatharchides* &c., invitis tamen Grammaticis, de morboſis ἐσχάτως ἔχειν et διακεῖσθαι. Vide *Diodorum* XVIII, 48. et doctiſſimum *Trillerum* in *Thom. M.* Ἐσχάτως.

79. Ὀφθαλμιῶντες ἐς τὸ μέγιστον] Ἐς τὸ ἔσχατον legendum decernit *Ios. Waſſe* ad *Thucyd.* IV, c. 12., Codices, quod alibi ſolet, non commemorans: praebet illud margo *Steph.* lectum quoque *Vallae*, neque tamen non reperiuntur ἐς τὸ μέγιστον, et ἐς τὰ μέγιστα· permutanturque phraſes, τὰ ἔσχατα ἀσεβεῖν, et τὰ μέγιστα ἀσεβεῖν in malis tamen vitiisve ponere malunt εἰς τοὔσχατον· πρὸς τοὔσχατον· ἐπ' ἔσχατον· ἤλασε μὲν εἰς τὰ ἔσχατα Ἀρχίδαμον, eſt in Xenoph. Ἑλλ. V, p. 334, 29. —— *Extremam lippitudinem* intellexit *Valla*. *Plato* Gorgia p. 496. A. νοσεῖ που ἄνθρωπος ὀφθαλμοὺς, ᾧ ὄνομα ὀφθαλμία· de *coecitate* poſuit *Ariſtoph.* in prima Ed. Pluti ℣. 115., Ταύτης ἀπαλλάξειν σε τῆς ὀφθαλμίας· cui verſui hunc poſtea ſubſtituit, illic in *Scholiis* memoratum: Τῆς συμφορᾶς ταύτης σε παύσειν, ἣς ἔχεις· ſive, ἥ σ' ἔχει. *Timocles Athenaei* VI, p. 223. C. Ὀφθαλμιᾷ τις; εἰσὶ Φινεῖδαι τυφλοί. VALCKEN.

87. Λειποψυχέοντα] Si verum eſſet quod Lexicographis traditur, *apud Thucyd.* Λειποψυχεῖν *ſumi etiam pro ignavum eſſe*; illuc potuiſſent referri, quae *Waſſeus* alieniſſimo loco poſuit p. 245., n. 43. Τῇ εὐψυχίᾳ oppoſita *ignavia* dicitur etiam ἀψυχία· *animi deliquium*, aliis λειποψυχία, Ionice vocabatur ἀψυχίη· forſan itaque *ignavus* ſive *puſillanimis* novatori *Herodoto* eſt λειποψυχέων. Coniecisſe ſe ſcribit aliquando *R.* δειλοψυχέοντα. Poni ſaltem debuerat φιλοψυχέοντα· hoc ſi praeberet ſcriptus Codex anteponerem vulgato, velut isthac etiam aetate uſitatum: *Tyrtaeus* apud *Lycurg.* c. Leocr. p. 163, 4., Ἀλλὰ μέγαν ποιεῖτε καὶ ἄλκιμον ἐν φρεσὶ θυμόν. Μηδὲ φιλοψυχεῖτ', ἀνδράσι μαρνάμενοι· ex Homericis expresſum inſigne *Theopompi* dictum habet *Clemens Alex.* Strom. VI, p. 749, 10., εἰ γὰρ ἦν τὸν κίνδυνον τὸν παρόντα διαφυγόντας ἀδεῶς διάγειν τὸν ἐπίλοιπον χρόνον, οὐκ ἂν ἦν θαυμαστὸν φιλοψυχεῖν attigit eximius *Ier. Markland.* in *Lyſiae* P. 44, 4. et *Ioannis* Ev. XII, 25. ubi plurima collegit *Wetſten.* VALCKEN.

88. Εἰ μέν νυν ἦν μοῦνον &c.] Verſavit hunc locum *Reiskius*, vitii, uti ſuſpicatur, reum mancumque. Medicina, quam invenire ſe negat, in promtu erit, modo ἀλγήσαντα h. e. ὀφθαλμιῶντα *oculorum morbo dolentem*, revocemus. Quid enim? An Ariſtodemus ἀλογήσας, *praeceptorum contemtor* Leonidae, Spartam redux, ſine poena abiiſſet? Non ſierit Lycurgus nec militaris diſciplina, apud *AElianum* in *Suidae* Κάκη. Oculorum morbus obtentui, cur praelio afuerit, potuit eſſe, nulla ἀλογία. Quod *Portus* ἀλγεῖν ſemel excitavit ex L. IX, 22., nihil ad rem. Habet L. III, 40. 43. atque alibi. Magis urgeret ἀλγεῖν, ſine comite poſitum, de morbo doloreque oculorem, ni ὀφθαλμιῶντες Eurytus et Ariſtodemus in hac quaeſtione praeceſſiſſent.

mors tamen honeſtior. Pantitæ ferias. Thebanorum cupido vitæ et tranſitus ad Perſas. Et tamen aſpere habiti.

τε εἶχε καὶ ἀτιμίην· πάσχων δὲ τοιάδε, ἠτίμωτο·
οὔτε οἱ πῦρ οὐδεὶς ἔναυε Σπαρτιητέων, οὔτε διελέγετο.
ὄνειδός τε εἶχε, ὁ τρέσας Ἀριστόδημος καλεόμενος.
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν [a] τῇ ἐν Πλαταιῇσι μάχῃ ἀνέλαβε
πᾶσαν τὴν ἐπενειχθεῖσάν [b] οἱ αἰτίην. Λέγεται δὲ καὶ
ἄλλον ἀποπεμφθέντα ἄγγελον ἐς Θεσσαλίην τῶν τρι-
ηκοσίων τουτέων, [c] περιγενέσθαι, τῷ οὔνομα εἶναι Παν-
τίτην· νοστήσαντα δὲ τοῦτον ἐς Σπάρτην, ὡς ἠτίμω-
το, ἀπάγξασθαι. Οἱ δὲ Θηβαῖοι, τῶν ὁ Λεοντιά-
δης ἐστρατήγεε, τέως μὲν μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἐόντες
ἐμάχοντο, ὑπ' ἀναγκαίης ἐχόμενοι, πρὸς τὴν [d] βα-
σιλέος στρατιήν· ὡς δὲ εἶδον κατυπέρτερα τῶν Περσέων
γινόμενα τὰ πρήγματα, οὕτω δὴ τῶν σὺν Λεωνίδῃ Ἑλ-
λήνων [e] ἐπειγομένων ἐπὶ τὸν κολωνὸν, ἀποσχισθέντες
τουτέων, χεῖράς τε προέτεινον, καὶ ἤισαν ἆσσον τῶν
βαρβάρων· λέγοντες τὸν ἀληθέστατον τῶν λόγων, ὡς
457 καὶ [f] μηδίζουσι, καὶ γῆν τε καὶ ὕδωρ ἐν πρώτοισι ἔδο-
σαν βασιλέϊ· ὑπὸ δὲ ἀναγκαίης ἐχόμενοι, ἐς Θερμο-
πύλας ἀπικοίατο, καὶ ἀναίτιοι [g] εἶεν τοῦ τρώματος
τοῦ γεγονότος [h] βασιλέϊ· ὥστε ταῦτα λέγοντες περιεγί-
νοντο· εἶχον γὰρ καὶ Θεσσαλοὺς τῶν λόγων τουτέων
μάρτυρας. οὐ μέντοι τά γε πάντα [i] ηὐτύχησαν· ὡς γὰρ
αὐτοὺς ἔλαβον οἱ βάρβαροι ἐλθόντας, τοὺς [k] μέν τι-
νας καὶ ἀπέκτειναν προσιόντας, τοὺς δὲ πλεῦνας
αὐτέων, κελεύσαντος Ξέρξεω, ἔστιζον στίγματα βα-
σιλήϊα, ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ στρατηγοῦ Λεοντιάδεω. τοῦ
τὸν

minia notatus est: qualia quum exciperet,
erat infamis, neque eum quisquam Spartia-
tarum igni aut alloquio impertivit; et igno-
miniam ſubibat Ariſtodemus fugax appella-
tus. Verum hic omnem ſibi obiectam cul-
pam in pugna apud Platæas geſta delevit.
Fertur item alius ex eisdem trecentis ſu- 232
perfuiſſe, in Theſſaliam pro nuncio mis-
ſus, cui nomen erat Pantitæ: ſed Spar-
tam reverſus, quum opprobrium esſet,
ſeſe ſtrangulasſe. Thebani autem, quo- 233
rum dux erat Leontiades, hactenus vi re-
tenti a partibus Græcorum dimicaverunt
adverſus regis copias; at ubi res Per-
ſarum ſuperiores esſe animadverterunt,
ſibi a Græcis cum Leonida ad tumu-
lum ire properantibus ſe disſociantes, ma-
nus ad barbaros protenderunt, ad eosque
propius accesſerunt, referentes, quod
verisſimum erat, ſeſe cum Medis ſen-
tire, terramque et aquam regi inter
primos dedisſe; at vi coactos ad Ther-
mopylas venisſe, et a culpa cladis regi
illatæ abesſe. Hæc allegantes, quorum et-
iam Theſſalos teſtes habebant, ſervati
ſunt: non tamen omnia fortunati fuerunt:
nam barbari qui eos illuc progresſos cepe-
re, aliquos horum ut accedebant etiam
obtruncaverunt; pluribus, iusſu Xerxis,
regias notas inusſerunt, a duce Leontiade
exorſi:

a Τῇσι Πλατ. *Arch.*, non male, ſi τῇσι tolleretur. *b* Deſideratur in *Arch. Ask. Pasſ.* Post pauca ἄγγελον *Arch.* praeteriit. *c* Γενέσθαι *Ask.* *d* Βασιλῆος *Arch.*, qua in ſcriptione mira ſaepe varietas. *e* Ἐπειγομένων *Pasſ.* et ora *Steph.* Taxat haec *Plut.* Malign. p. 866. B. *f* Μηδίσειαν *Plut.* *g* Id. *Med. Pasſ. Ask.*, alii cum *Aldo* εἶναι. *h* Βασιλέος τε ταῦτα *Arch.*, prave. *i* Εὐτύχ. id. *Pasſ. Vind.* *k* Μέν τινας καὶ *Med. Pasſ. Ask. V. Arch. Paris. B. Brit.*, olim μέν τ. αὐτέων καί. *Plut.* habet τοὺς μὲν αὐτῶν, in ſeqq. omittens αὐτέων.

3. Πῦρ οὐδεὶς ἔναυε] Frequens inter Graecos olim abominandi flagitioſos et infames genus. Id *Lycurgo* in Ariſtogit. p. 106. μήτε ΠΥΡ ΕΝΑΥΕΙΝ, μήτε συσσιτεῖν μηδένα. μήτε θυσιῶν τῶν γενομένων κοινωνεῖν. Et enucleatius atque amplius *Demoſtheni* Or. 1. Ariſtogit. p. 490., μὴ πυρὸς, μὴ λύχνου, μὴ ποτοῦ, μὴ βρωτοῦ, μηδένα μηδενὸς τούτῳ κοινωνεῖν, μηδὲ λαμβάνειν, μηδ' αὐτὸν τούτῳ διδόναι. Atque hac averſatione Athenienſes ulti Socratis fuerunt accuſatores, ὡς μήτε ΠΥΡ ΕΝΑΥΕΙΝ, μήτε, uti Spartani Ariſtodemum, ἀποκρίνεσθαι πυνθανομένοις in *Plut.* T. II. p. 538. A. Sed talia privo Attici iudicio et odio, Spartae lex ea infamiae nota τοὺς τρέσαντας, ſive fugaces atque ἐν μάχῃ καταδειλιάσαντας, adſpergebat apud eundem Apophthegm. p. 191. B. Estque hinc Ariſtodemus ὁ Τρέσας *Æliano* de Anim. L. IV, 1. et *Suid.* in Λυκοῦργος. Confer L. IX, 70.

3. Οὔτε οἱ πῦρ] Cui publicitus inuſta fuerat nota turpitudinis (Ἀτιμοῦνται μὲν γάρ τις ὑπὸ τῶν νόμων ὑπεύθυνοι ἀτιμίᾳ *Ammon.*) huic πῦρ οὐδεὶς ἔναυε Σπαρτιητέων, οὔτε διελέγετο. Veteres verbum adhibuerunt Ἐναύειν veluti proprium in hoc humanitatis officio infamia notatis denegato: vid. apud *Suidam*, in Ἐναύειν, *Polybii* locus et Scriptoris incerti de Callixeno loquentis, ex hiſtoria Graeca notisſimo; ſed in huius loco ſcribendum: μήτε ὕδατος ἐκοινώνουν αὐτῷ, μήτε πῦρ ἐναύειν ἐβούλοντο· atque id ipsum verbum in Attici Buzygis fuisſe videtur execrationibus: *Diphili* paraſitus apud *Athen.* VI, p. 239. A. —— ἀγνοεῖς ἐν ταῖς ἀραῖς —— Ὅτι ἐστὶν, εἴτις μὴ φράσει ὀρθῶς ὁδὸν, Ἢ πῦρ ἐναύσει, ἢ διαφθερεῖ ὕδωρ. *Cicero* de Off. III, c. 13., *Quid est aliud erranti viam non monſtrare, quod Athenis execrationibus publicis ſancitum est:* ſaepius ἀραὶ memorantur: ἀραὶ Βουζύγειαι, huius legibus additae, non video cur prae aliis *publicae* dicerentur: in voce *publicis* nomen forte latet *Buzygis* antiquisſimi legislatoris: velut in tranſcurſu *S. Petitus* illius facit mentionem ultimo commentario in Leges Atticas: *Buzygis* leges, velut a natura praeſcriptas humanitati, omnium paene primas collocasſem. *Vetuit* etiam *alteri facere, quod ſibi quis fieri nollet; vetuit* et περιορᾶν ἄταφον σῶμα. *Schol.* in *Soph.* Antig. ℣. 262., Βουζύγης Ἀθήνησι κατηράσατο τοῖς περιορῶσιν ἄ. σ. Aliam Βουζύγειον ἀρὰν, *Buzygis execrationem* ubi laudaverat *Clemens Alexand.* Strom. II, p. 503, 17., latet nomen in Βουζύγιον quod non intellexit interpres. VALCKEN.

4. Ὁ τρέσας Ἀριστόδημος] Hinc memoratur *Æliano* de N. A. IV, c. 1. f. Τῶν τρεσάντων qui dicebantur Spartae *Tyrtaeus* iam meminit in *Stobaei* Flor. *Grotii* p. 191., Τρεσσάντων δ' ἀνδρῶν πᾶσ' ἀπόλωλ' ἀρετή· vid. *Io. Meurs.* Miſc. Lac. III, c. 7. Sed et his nonnunquam *redit in praecordia virtus*; ut huic etiam evenit Ariſtodemo; nam, cum apud Plataeas ſtrenue pugnasſet, ὁ ἄτιμος factus est iterum ut ante fuerat, ἐπίτιμος. Spartae quoque οἱ ἄτιμοι liberabantur infamia: vid. Clar. *Wesſeling.* ad *Diodor.* II, p. 372. Spartanorum ingenio congrua narrat *Xenophon.* de Rep. Lacedaem. p. 398, 19. —— Qui nobis Ariſtodemum memorat, et Pantiten, ſi notos habuit, aliorum potius meminisſe potuerat, quos laudat *Plutarch.* II, p. 866. C. horum unus epiſtolam Spartam deferre iusſus dixisſe fertur Leonidae: μαχατὰς τοὶ οὐκ ἀγγελιαφόρας εἰπόμαν· ſive potius, οὐ κάρυξ, ἀλλὰ μαχατὰς ἀκολούθηκα· ut ferme legitur p. 225. E. —— Quae de Thebanis ſequuntur c. 233., hinc excerpta, refutanda ſibi ſumit *Plut.* T. II. p. 866. D. E. et p. 867. A. ubi Leontiadem negat, Thebanorum ducem ait Anaxandrum fuisſe, ſequutus *Ariſtophanem* Boeotum et *Nicandrum* Colophonium: huius Leontiadae filium Eurymachum poſtea temporis ſcribit *Herod.* a Plataeenſibus interfectum; quod, quinquaginta circiter annis postquam haec evenisſent, accidit anno primo belli Peloponneſiaci: *Thucyd.* II, c. 2, et 5. VALCKEN.

17. Λέγοντες τὸν ἀληθέστατον τῶν λόγων] Triumphat hic *Plut.*, Noſtri malignitatem traducens, nonnulla conſulto negligentis, alia abſurde tradentis. Tanto in tumultu qui potuit inaudiri Thebanorum inploratio, rogat? Quomodo Theſſalorum pro illis intercesſio? Enimvero ſi quae Scriptor dolo malo celavit, inprobo vehementer. At unde explorata illi fuisſe, quae ſilentio presſa dicuntur, cognoſcemus? De precibus quid mirum, quum Thebani a Graecis ſeſe ſeiunxerint; neque abhorret, allegasſe, dum ipsorum plures contrucidarentur, deprecatores Theſſalos. Posſunt profecto multis veterum traditionibus difficultates cieri, eaeque expeditu operoſae, quibus veritas non exſtinguitur. Nam inpudentisſime mentiri *Herodotum* de ſtigmatibus, Leontiada, cuius filio aequalis fuit, ceterisque Thebanis, cum *Camerario* non adducor, ut credam.

29. Ἀν-

exorſi: cuius filium Eurymachum poſtea Platæenſes, quadringentorum Thebanorum ducem, quum urbem ipſorum teneret, in-
234 teremere. Hunc quidem in modum Græci ad Thermopylas dimicaverunt. Xerxes autem accitum Demaratum interrogavit, hinc orſus, Demarate, virum te bonum eſſe indicio veritatis experior; quæ enim dixiſti, ea omnia perinde evenere: nunc hoc mihi pandito, Quotnam ſunt reliqui Lacedæmonii, quotve eorum tales in re bellica? an et univerſi? Cui Demaratus, Multitudo, rex, inquit, Lacedæmoniorum omnium magna eſt, et civitates multæ. Quod autem diſcere vis, ſcies: Eſt enim in Lacedæmone urbs Sparta octo millium ferme virorum, qui omnes iis qui hic pugnavere ſunt ſimiles; ceteri Lacedæmonii, non illis quidem ſimiles, ſed tamen ſtrenui. Ad hunc Xerxes, Demarate, inquit, agedum expone quo pacto hos viros minimo cum labore ſubigamus: tu namque calles quo tendant eorum conſilia, utpote quorum rex
235 fuiſti. Cui Demaratus, Quum, inquit, me, o rex, libenter conſulas, æquum eſt me tibi expromere, quod ſit optimum; nempe, ſi trecentas naves ex navali copia in oram Lacedæmoniam mittas: adiacet autem illi inſula nomine Cythera: quam obrui mari quam extare conducibilius eſſe Spartiatis Chilon aiebat, vir apud nos ſapientiſſimus: videlicet expectans ſemper ab ea aliquid tale futurum, quale nunc ego expono; non ille quidem tuam claſſem prævidens, ſed quamcunque ſimiliter extimeſcens. *Ex hac igitur inſula exorti tui Lacedæmonios territent.* Ita illi ex vicino nacti domeſticum bellum, nihil tibi erunt timendi, ne ceteræ Græciæ, quum a tuis pedeſtribus copiis expugnatur, auxilia ferant: ſubacta autem reliqua Græcia, Laconica ſola iam linquitur invalida. Quod niſi feceris, hoc fore expecta: Eſt Peloponneſi arctus iſthmus, quo in loco Peloponnenſibus omnibus adverſum te coniuratis, alia tibi prœlia ſuperioribus atrociora futura expecta.

τὸν παῖδα Εὐρύμαχον χρόνῳ μετέπειτα ἐφόνευσαν Πλαταιέες, ϛρατηγήσαντα ἀνδρῶν Θηβαίων τετρακοσίων, καὶ σχόντα τὸ ἄϛυ τὸ Πλαταιέων. Οἱ μὲν δὴ περὶ Θερμοπύλας Ἕλληνες οὕτω ἠγωνίσαντο. Ξέρξης δὲ καλέσας Δημάρητον, [a] εἰρώτα ἀρξάμενος ἐνθένδε, „ Δημάρητε, ἀνὴρ εἶς ἀγαθός. τεκμαίρομαι „ δὲ τῇ ἀληθηίῃ· ὅσα γὰρ εἶπας, ἅπαντα ἀπέβη „ οὕτω. νῦν δέ μοι εἰπὲ κόσοι τινές εἰσι οἱ λοιποὶ Λα„ κεδαιμόνιοι· καὶ τουτέων [b] ὁκόσοι τοιοῦτοι τὰ πολέ„ μια; εἴτε καὶ ἅπαντες; ὁ δ' εἶπε, Ὦ βασιλεῦ, „ πλῆθος μὲν [c] πάντων τῶν Λακεδαιμονίων [d] πολλὸν, „ καὶ πόλις πολλαί· τὸ δὲ θέλεις ἐκμαθέειν, εἰδήσεις· „ ἔϛι ἐν τῇ [e] Λακεδαίμονι Σπάρτη, πόλις ἀνδρῶν „ ὀκτακισχιλίων μάλιϛα· καὶ οὗτοι πάντες εἰσὶ ὅ„ μοιοι τοῖσι ἐνθάδε μαχεσαμένοισι. οἵγε [f] μὴν ἄλλοι „ Λακεδαιμόνιοι, τούτοισι μὲν οὐκ ὅμοιοι, ἀγαθοὶ δέ". εἶπε πρὸς ταῦτα Ξέρξης, „ Δημάρητε, τέῳ τρόπῳ „ [g] ἀπονητότατα τῶν ἀνδρῶν τουτέων ἐπικρατήσομεν; „ ἴθι, ἐξήγεο. σὺ γὰρ ἔχεις αὐτέων [h] τὰς διεξόδους „ τῶν βουλευμάτων, οἷα βασιλεὺς γενόμενος". [i] Ὁ δ' ἀμείβετο, „ Ὦ βασιλεῦ, εἰ μὲν δὴ συμβουλεύεαί μοι „ προθύμως, δίκαιόν μέ σοί ἐϛι φράζειν τὸ ἄριϛον. εἰ „ τῆς ναυτικῆς ϛρατιῆς νέας τριηκοσίας ἀποϛείλειας „ ἐπὶ τὴν [k] Λάκαιναν χώρην. ἔϛι δὲ ἐπ' αὐτῇ νῆσος „ [l] ἐπικειμένη, τῇ οὔνομά ἐϛι Κύθηρα· τὴν [m] Χίλων, „ ἀνὴρ παρ' ἡμῖν σοφώτατος γενόμενος, κέρδος μέζον „ ἔφη εἶναι Σπαρτιήτῃσι κατὰ τῆς θαλάσσης κατα„ δεδυκέναι μᾶλλον ἢ ὑπερέχειν, αἰεί τι προσδοκῶν „ ἀπ' αὐτῆς τοιοῦτο ἔσεσθαι οἷόν τι ἐγὼ ἐξηγέομαι· „ [n] οὔτι τὸν σὸν ϛόλον προειδὼς, ἀλλὰ πάντα ὁ„ μοίως φοβεόμενος ἀνδρῶν ϛόλον. ἐκ ταύτης [o] ὦν „ τῆς νήσου ὁρμεώμενοι, φοβεόντων [p] τοὺς Λακεδαιμο„ νίους. παροίκου δὲ πολέμου σφι ἐόντος οἰκηΐου, οὐδὲν „ δεινοὶ ἔσονταί τοι, μὴ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἁλισκο„ μένης ὑπὸ τοῦ πεζοῦ, βοηθέωσι ταύτῃ. καταδου„ λωθείσης δὲ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, ἀσθενὲς [q] ἤδη „ τὸ Λακωνικὸν μοῦνον [r] λείπεται. ἢν δὲ ταῦτα μὴ „ ποιῇς, τάδε τοι προσδόκα ἔσεσθαι· ἔϛι τῆς 458 Πε„ λοποννήσου ἰσθμὸς ϛεινός. ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ πάν„ των Πελοποννησίων συνομοσάντων ἐπὶ σοὶ, μάχας „ ἰσχυροτέρας ἄλλας τῶν γενομένων προσδέκεο ἔσε„ σθαι

a Εἰρ. *Arch. Paſſ. Ask.*, ceteri ἠρώτα. *b* Ὁκόσοι τοι οὗτοι *Ask.* *c* Πολλὸν π. τῶν Λακ. *Arch.* *d* Abeſt *Ask. Brit.* *e* *Med. Arch. Paſſ. Paris. A. Euſtath.* in *Hom.* p. 294, 27., ex *Aldo* et aliis Λακεδαιμονίῃ. *f* Μὲν *Arch. Paſſ. Vind.* *g* Ἀπονητοτάτως *Arch.* *h* Id. *Med. Paſſ. Ask. Vind.*, omiſerat τὰς *Ald.* *i* Ὁ δὲ εἶπεν *Arch. Vind.* ex gloſſa opinor. *k* Λακεδαίμονα *Arch.* et, uti ſuſpicor, *Valla.* *l* Κειμένη *Arch. V.* *m* *Med. Paſſ. Ask.* Χείλων, ceteri Χίλων. Mox κέρδος μέζω *Med. Paſſ.* *n* Οὔ τοι *Arch.* *o* Deſit *Paſſ. Ask.* *p* Abeſt *Arch.* *q* Δὴ *Arch. V.* *r* Γίνεται iid.

29. Ἀνδρῶν Θηβαίων τετρακοσίων] *Thucydides* II, 2. trecentis paullo plures, ὀλίγῳ πλείους τριακοσίων, fuiſſe perhibet, *Diodorus*, numero rotundo, ccc. lib. XII, 41. Necem Eurymachi, ἀνδρὸς Θηβαίων δυνατωτάτου, quae principio belli Peloponneſiaci accidit, ſignat *Thucydides* C. 5. *

40. Ἐν τῇ Λακεδαίμονι] Optime ex membranis Cl. *Gronovius.* Nec male C. 235. ἐπὶ τὴν Λακεδαίμονα χώρην exemplar *Arch.*; Omnem enim regionis tractum, in quo Sparta, Lacedaemonem eſſe et dici, notum nimis eſt. *AEliani* Var. XII, 43. ἐν Λακεδαιμονίᾳ Μόθακες ἐκαλοῦντο, bene ſcripti Codd. ἐν Λακεδαίμονι.

40. Ἔϛι ἐν τῇ Λακεδαίμονι Σπάρτῃ] Parum puto referre, utrum Λακεδαίμονι probetur, an Λακεδαιμονίῃ· dummodo regio Laconica intelligatur per Λακεδαίμονα· Λακεδαίμονα χώρην dixit cap. ſequenti. Multo mihi maioris videtur momenti ex his Herodotei Demarati manifeſta *Spartiatas* inter et *Lacedaemonios* differentia, veteribus illa nonnunquam, ſed a recentioribus ſaepenumero neglecta. Lacedaemoniorum in univerſum magnum ait Demaratus eſſe numerum, multasque civitates, ſed inter has eminentem Spartam cives ad ſummum numerare octo duntaxat hominum millia; ceteros quidem Lacedaemonios egregios eſſe bellatores, ſed qui non poſſint ad Spartanos aequiparari. Penes Spartanos erat imperium, quod exercebant in Laconicae civitates ceteras, ſive τοὺς ἐκ τῶν περιοικίδων πόλεων. Erant illi quidem dicebanturque Λακεδαιμόνιοι· ſed non contra aliarum Laconicae civitatum incolae dicebantur olim *Spartani* vel *Spartiatae*; his ubicunque opponuntur οἱ περίοικοι, ſive οἱ Λακεδαιμόνιοι, quinam ſint intelligendi clarum eſt ex his *Herodoti.* Credi vix poteſt quoties hac in re fuerit ab eruditiſſimis hominibus erratum: quae hic dici poſſent permulta locus non admittit. VALCKEN.

46. Αὐτέων τὰς διεξόδους] Zopyrus ἐπίϛαμαι δ' αὐτοῦ πάσας ΤΑΣ διεξόδους τῶν βουλευμάτων L. III, 156. Quod *Galeus* autem ex *Arch.* βασιλεὺς τούτων γενόμενος, dolendum eſt in illo non inveniri. *Valla* expreſſit, ex codice an coniectura incertum, ſatis alioqui adconmodatum.

52. Χίλων] Parum refert, Χείλων legatur an Χίλων, ex cauſſa ad L. I, 59. poſterius, de quo *Soſip. Chariſius* Grammat. L. I. p. 78., malui. Prudens Chilonis, πρόνοιαν περὶ τοῦ μέλλοντος λογισμῷ καταληπτὴν hac tenus arbitrati, de Cytheris effatum, hinc *Diogenes Laërtius* I, 72. in hortos ſuos derivavit: nam quae de Nicia, inſulam bello Peloponneſiaco occupante atque oras Laconicae ex ea infeſtante, *Thucydidi* debentur L. IV, 53.

75. Ἐν

σθαί [a] τοι. ἐκεῖνο δὲ ποιήσαντι, ἀμαχητὶ ὅ, τε
„ ἰσθμὸς οὗτος καὶ αἱ πόλις [b] προσχωρήσουσι". Λέ-
„ γει μετὰ τοῦτον Ἀχαιμένης, ἀδελφεός τε ἐὼν Ξέρ-
ξεω, καὶ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ στρατηγὸς, παρατυ-
χών τε τῷ λόγῳ, καὶ δείσας μὴ ἀναγνωσθῇ Ξέρ-
ξης ποιέειν ταῦτα, „ Ὦ βασιλεῦ, ὁρέω σε ἀνδρὸς
„ [c] ἐνδεκόμενον λόγους, ὃς φθονέει τοι εὖ πρήσσοντι,
„ ἢ καὶ προδιδοῖ [d] πρήγματα τὰ σά. καὶ γὰρ δὴ
„ καὶ τρόποισι τοιούτοισι χρεώμενοι [e] οἱ Ἕλληνες χαί-
„ ρουσι· τοῦ τε εὐτυχέειν φθονέουσι, καὶ τὸ κρέσσον
„ στυγέουσι. εἰ δ' ἐπὶ τῇσι παρεούσῃσι τύχῃσι, τῶν
„ νέες νεναυηγήκασι τετρακόσιαι, ἄλλας ἐκ τοῦ στρα-
„ τοπέδου τριηκοσίας ἀποπέμψεις [f] περιπλώειν Πε-
„ λοπόννησον, ἀξιόμαχοί τοι γίνονται οἱ ἀντίπαλοι·
„ ἁλὴς δὲ ἐὼν ὁ ναυτικὸς στρατὸς, δυσμεταχείριστός
„ τε αὐτοῖσι γίνεται, καὶ ἀρχὴν οὐκ [g] ἀξιόμαχοί
„ τοι ἔσονται· καὶ πᾶς ὁ ναυτικὸς τῷ πεζῷ ἀρήξει,
„ καὶ ὁ πεζὸς τῷ ναυτικῷ, ὁμοῦ πορευόμενος. εἰ δὲ
„ διασπάσεις, οὔτε σὺ ἔσεαι [h] κείνοισι χρήσιμος, οὔ-
„ τε κεῖνοι σοί· τὰ σεωυτοῦ δὲ τιθέμενος εὖ, γνώμην
„ [i] ἔχε τὰ τῶν ἀντιπολέμων μὴ [k] ἐπιλέγεσθαι
„ πρήγματα, τῇ τε στήσονται τὸν πόλεμον, τά τε
„ ποιήσουσι, ὅσοι τε πλῆθός εἰσι. ἱκανοὶ γὰρ ἐκεῖνοί γε
„ αὐτοὶ ἑωυτῶν [l] πέρι φροντίζειν εἰσὶ, ἡμεῖς δὲ ἡμέων
„ ὡσαύτως. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ἢν ἴωσι ἀντία Πέρ-
„ σῃσι ἐς μάχην, [m] οὐδὲν τὸ παρεὸν τρῶμα ἀνιεῦνται".
Ἀμείβεται Ξέρξης τοῖσδε, „ Ἀχαίμενες, εὖ τέ μοι
„ δοκέεις λέγειν, καὶ ποιήσω ταῦτα. Δημάρητος δὲ
„ λέγει μὲν τὰ ἄριστα ἔλπεται εἶναί ἐμοι, γνώμῃ
„ μέν τοι [n] ἑσσοῦται ὑπὸ σεῦ. οὐ γὰρ δὴ ἐκεῖνό γε
„ ἐνδέξομαι, ὅκως οὐκ εὐνοέει τοῖσι ἐμοῖσι πρήγμασι,
„ τοῖσί τε λεγομένοισι πρότερον ἐκ τούτου σταθμώμε-
„ νος, καὶ τῷ ἐόντι ὅτι πολιήτης μὲν πολιήτῃ εὖ
„ πρήσσοντι φθονέει, καὶ ἔστι δυσμενὴς [o] τῇ σιγῇ·
„ οὐδ' ἂν συμβουλευομένου τοῦ ἀστοῦ, πολιήτης ἀνὴρ
„ τὰ ἄριστά οἱ δοκέοντα εἶναι [p] ὑποθέοιτο, εἰ μὴ πρό-
„ σω ἀρετῆς ἀνήκοι· σπάνιοι δ' εἰσὶ οἱ τοιοῦτοι· ξεῖνος
„ δὲ ξείνῳ εὖ πρήσσοντι [q] ἐστὶ εὐμενέστατον πάντων,
„ συμβουλευομένου τε ἂν συμβουλεύσειε τὰ ἄριστα. οὕ-
„ τω ὦν κακολογίης πέρι τῆς ἐς Δημάρητον, ἐόντος
459 „ ἐμοὶ ξείνου, [r] ἔχεσθαί τινα τοῦ λοιποῦ κελεύω".
Ταῦ-

pecta. At ſi illud feceris, citra prœlium
et isthmus hic et civitates tibi ſe dedent.
Post hunc Achæmenes, Xerxis frater, claſ- 236
ſis præfectus, quum ei colloquio intereſ-
ſet, veritus ne Xerxes ad id agendum in-
duceretur, Animadverto, inquit, te, o
rex, verba admittere viri, qui tibi proſpe-
re agenti invidet, aut etiam res tuas pro-
dit. His enim moribus uti Græci gaudent,
ut et fortunato invideant et meliorem ode-
rint. Quod ſi e præſenti condicione, quum
naves quadringentæ naufragium fecerint,
trecentas alias e cetera claſſe miſeris ad
obeundam Peloponneſum, fiunt nobis ad-
verſarii pares ad decertandum: at ſi con-
iuncta claſſis fuerit, inoppugnabilis illis red-
detur, et omnino nobis illi impares erunt:
ſimulque omnis exercitus nauticus terreſtri,
et invicem terreſtris, una iter faciens,
nautico erit auxilio. Quos ſi diſtraxeris,
neque tu illis uſui eris, neque illi tibi:
ſed tua ipſius bene conſtituens animo age,
ut adverſariorum res non perpendas, vel
ubi bellum geſturi ſint, vel quæ acturi,
vel quot numero ſint. Illi enim ſoli ad ſi-
bi ipſis proſpiciendum ſufficiunt, et nos i-
tidem ad conſulendum nobis. Quod ſi La-
cedæmonii adverſus Perſas in pugnam ibunt,
præſens hoc vulnus minime ſanabunt. Ad 237
hæc ſubiiciens Xerxes, Recte, inquit, A-
chæmenes, mihi videris dicere: quæ et
faciam. Demaratus, quod optimum ille
quidem mihi ſperat eſſe, id ſuadet: eius
tamen ſententia a tua ſuperatur. Neque e-
nim illud admitto, eum nolle rebus meis
bene conſultum, ut ex iis, quæ antea ab eo
dicta ſunt, et ex ipſa re coniecto. Quoniam
civis quidem civi ſecundis rebus prædito in-
videt, et in taciturnitate eum male odit: ne-
que quidquam civi conſultanti, vir civis, quæ
optima ſibi videntur, ſuadeat; niſi prope
acceſſerit ad virtutem, quales pauci ſunt.
Hoſpes autem hoſpiti proſpera fortuna u-
tenti, omnium eſt benevolentiſſimus, ei-
que conſultanti optima conſuluerit. Quapro-
pter ab inſectatione in Demaratum, quum
ſit hoſpes mihi, poſthac abſtinere iubeo.
Hæc

a Deest *Arch.* *b* Προσχωρ. id. *c* Ἐνδεκ. *Arch. V. Brit. Aldus*: alii ἐκδεχ. *d* Τὰ πρ. *Arch. V.*, non male. *e* Deſit οἱ *Arch. Paſſ.*, nec requiritur. *f* Περιπλέειν iid. *Ask. V.* *g* Ἀξιομάχητοι γίνονται *Arch.*, poſterius etiam *Vind.*; in *Paſſ. Ask. Brit.* τοι deſideratur. *h* Ἐκείνοισι *Paſſ. Arch. Ask.*, et ad eum modum mox. *i* Ἔχε *Arch.*, ἔχω *Ask.*, olim ἔχων. *k* Ἐπιδέχεσθαι *Arch.* *l* Περιφροντίζειν *Paſſ.* *m* Οὐδὲ ἓν *Ask. Paſſ.* *n* Ἐσσῶται *Arch.* *o* Τῇ τε γῇ *Arch.* prave, et οὐδὲν συμβ.; in *Med.* οὐδὲ ἓν; ceteri cum *Stob.* Serm. XXXVIII. p. 225. *Paſſ. Ask. V. Paris. A. B. Brit. Ald.*, οὐδ' ἄν. *p* Ὑποτεθοῖτο *Stob.* *q* Ἐστὶ μὲν ſolus *Arch.* *r* Ἔχεσθαι id. *Vindob. Brit.* Prius erat περιέχεσθαι et ſupra περὶ κακολογίης *Paſſ. Ask.*

75. Ἐνδεκόμενον λόγους] *Aldi* iſtud qui mutatum iverunt, nullam ad *Herodotum* inierunt gratiam: nam ſolum veritate fulciebatur. Mox C. 237. οὐ γὰρ δὴ ἐκεῖνό γε ΕΝΔΕΞΟΜΑΙ. Clarius L. V, 92. τῶν δὲ συμμάχων τὸ πλῆθος οὐκ ΕΝΕΔΕΚΕΤΟ τοὺς λόγους. Poſtmodum in ἐπὶ τῇσι παρεούσῃσι τύχῃσι niſi ad ſententiam ἡμέων adſumatur, ea profecto laborabit.

79. Τῶν νέες νεναυηγ.] Tollendum puto literam male repetitam, ſcribendumque, τῷ νέες· *Tu*, τῷ, *cui naves quadringentae naufragio perierunt*, εἰ — ἄλλας τριηκοσίας ἀποπέμψεις. —— Quod praeceſſit: τρόποισι τοιούτοισι χρώμενοι οἱ Ἕλληνες χαίρουσι· *iſtiusmodi moribus*, vel *iſthoc ingenio ſolent eſſe Graeci*: me iudice, non potuit illud inverti, ſcribique, χαίροντες χρῶνται neque adeo ab *Antiphane* apud *Athen.* IV, p. 169. F. Χαίροντες ὀνομάζουσιν· ſed ſcribi debuit: Χαίρουσιν ὀνομάζοντες· ut recte vulgarunt viri docti in *Poll.* X, 106. Hoc conſtantiſſimus ſibi poſtulat Atticorum uſus, alterum non admittit; atque hic Graece doctiſſimum *Is. Caſaubonum* memoria fefellit. VALCKEN.

88. Γνώμην ἔχε] Suſpicionem docti viri liber *Arch.* ſtabilit. Ἔχω ex *Ask.*, cum Achaemenis ad regem oratio inſtituatur, ſuadentis deſiderio haud reſpondet. Priſtinum vero ἔχων multo minus, nexum ſermonis manifeſto turbans. Ἀντιπόλεμοι ſupra L. IV, 140. in cenſuram venerunt.

94. Τρῶμα ἀνιεῦνται] Singularis in miranda hac verbi forma exemplarium ſcriptorum conſenſus exſtat. Sunt docti homines, qui repeti poſſe negant ab ἀνιᾶσθαι, illo ſcilicet, quod ex ἀνὰ atque ἰᾶσθαι coaluit, reponuntque ἀκέσονται. Contra ea *Portus*, ἀνὰ nullam vim addere verbo adſeverat, atque ἀνιᾶσθαι tantum valere, ac ἰᾶσθαι· cuius opinionis nullum niſi fallax ancipiti in ſuſpicione fundamentum. Optime τρῶμα ἰᾶσθαι, βλάβην ἰᾶσθαι et ſimilia uſurpari, in confeſſo est. Quid ſi ergo vocabulo diſparato et ſecto τρῶμα ἂν ἰεῦνται ſcribatur? Sic Ionicum erit, loco futuri ἰήσονται, cuiusmodi L. III, 53. δοκέων μιν μάλιστα ταύτῃ ἂν πείθεσθαι pro πείσεσθαι, ac plura in *Porti* promtuario et *Rich. Dawes* Miſcell. Critic. p. 80. Mihi multum et varie verſanti leniſſima haec vocis viſa medicina fuit, neſcio an aliis.

3. Οὐδ' ἂν συμβουλευομένου] Quod Poëta *nimium ne crede colori*, hic obſervatum magnopere vellem. Mutanti viro Celeb. οὐδὲ ἓν repugnant genius ſermonis et Codd. caterva. Illud autem ξεῖνος —— ἐστὶ εὐμενέστατον neminem, *Herodoto* certe familiarem, morari debebat. *Euripides* Oreſt. v. 232. Δυσάρεστον οἱ νοσοῦντες, ἀπορίας ὕπο. Verum operae in talibus coacervandis taedet.

9. Ἔχεσθαί τινα] Immigravit in pleraque Lexica

Ιλ-

238 Hæc Xerxes loquutus, inter cæſos tranſiit, et præter Leonidem: quem quum audisſet Lacedæmoniorum regem eundemque ducem fuisſe, iusſit, postquam abcidisſent caput, in crucem tolli. Et mihi cum multis quidem aliis indiciis, tum hoc non minimo factum fuit manifeſtum, regem Xerxem maxime omnium excanduisſe in Leonidem viventem: nam alioqui nunquam in defunctum hoc genere deliquisſet; quum ex omnibus, quos ego novi, hominibus, Perſæ maxime ſoleant viros in re militari præſtantes
239 honore afficere. Illi igitur quibus imperatum erat, id exequuti ſunt. Redeo ad eam narrationem unde antea defecit. Lacedæmonii primi regem adverſus Græciam tendere perceperunt, atque ita Delphos ad oraculum miſerunt: ubi reſponſum est id redditum, cuius paulo ante memini. Perceperunt autem miro modo. Demaratus enim Ariſtonis filius, qui profugit ad Medos, non ille erat Lacedæmoniis benevolus, ut ego quidem arbitror, et ratio mecum militat, tamen hoc fecit, ſive in hoc bene illis conſultum vellet, ut coniectare licet, ſive quod inſultaret. Nam posteaquam Xerxes ſtatuit adverſus Græciam ſumere expeditionem, id Demaratus qui Suſis erat, quum accepisſet, cenſuit Lacedæmoniis eſſe indicandum: ſed quum aliter nequiret, quippe periculoſum erat, ne deprehenderetur, hanc rem commentus est. Sumptis duplicium paginarum pugillaribus, ceram illinc eradit: deinde in eorum ligno conſilium regis exarat: quod literis exaratum, rurſus cera inducit, nequid negocii apud viarum cuſtodes exhiberent pugillares vacui, qui ferrentur. Sed et ubi Lacedæ-

Ταῦτα εἴπας Ξέρξης διεξήιε διὰ τῶν νεκρῶν καὶ [a] Λεωνίδεω, ἀκηκοὼς, [b] ὅτι βασιλεύς τε ἦν καὶ στρατηγὸς Λακεδαιμονίων, ἐκέλευσε ἀποταμόντας τὴν κεφαλὴν ἀνασταυρῶσαι. δῆλά μοι πολλοῖσι μὲν καὶ ἄλλοισι τεκμηρίοισι, ἐν δὲ [c] δὴ καὶ τῷδε οὐκ ἥκιστα γέγονε, ὅτι βασιλεὺς Ξέρξης πάντων δὴ μάλιστα [d] ἀνδρῶν ἐθυμώθη ζώοντι Λεωνίδῃ. [e] οὐ γὰρ ἄν κοτε ἐς τὸν νεκρὸν ταῦτα [f] παρηνόμησε· ἐπεὶ τιμᾷν μάλιστα νομίζουσι τῶν ἐγὼ οἶδα ἀνθρώπων Πέρσαι ἄνδρας ἀγαθοὺς τὰ πολέμια. οἱ μὲν δὴ [g] ταῦτα ἐποίευν τοῖσι ἐπετέτακτο ποιέειν. Ἄνειμι δὲ [h] ἐκεῖσε τοῦ λόγου τῇ μοι πρότερον ἐξέλιπε. ἐπύθοντο Λακεδαιμόνιοι ὅτι βασιλεὺς στέλλοιτο ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, πρῶτοι, καὶ οὕτω δὴ ἐς τὸ χρηστήριον τὸ ἐς Δελφοὺς ἀπέπεμψαν. ἔνθα δή σφι ἐχρήσθη τὰ [i] ὀλίγῳ πρότερον εἶπον. ἐπύθοντο δὲ τρόπῳ θωϋμασίῳ. Δημάρητος γὰρ ὁ Ἀρίστωνος, φυγὼν ἐς Μήδους, ὡς μὲν ἐγὼ δοκέω, καὶ τὸ οἰκὸς ἐμοὶ συμμάχεται, οὐκ ἦν εὔνοος Λακεδαιμονίοισι. πάρεστι δὲ εἰκάζειν εἴτε εὐνοίῃ ταῦτα ἐποίησε, εἴτε καὶ καταχαίρων. [k] ἐπεί τε γὰρ Ξέρξῃ ἔδοξε στρατηλατέειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐὼν ἐν [l] Σούσοισι ὁ Δημάρητος, καὶ πυθόμενος ταῦτα, ἠθέλησε Λακεδαιμονίοισι ἐξαγγεῖλαι. ἄλλως μὲν δὴ οὐκ εἶχε σημῆναι· ἐπικίνδυνον γὰρ ἦν μὴ λαμφθείη· ὁ δὲ, μηχανᾶται τοιάδε· [m] δελτίον δίπτυχον λαβὼν, τὸν κηρὸν αὐτοῦ [n] ἐξέκνησε, καὶ ἔπειτα ἐν τῷ ξύλῳ τοῦ δελτίου ἔγραψε τὴν βασιλέος γνώμην. ποιήσας δὲ ταῦτα, ὀπίσω [o] ἐπέτηξε τὸν κηρὸν ἐπὶ τὰ γράμματα, ἵνα φερόμενον [p] κεινὸν τὸ δελτίον, μηδὲν πρῆγμα παρέχοι πρὸς τῶν ὁδοφυλάκων. ἐπεὶ [q] δὲ καὶ ἀπίκετο ἐς τὴν Λακεδαίμονα,

a Λεωνίδεω ἀκηκ. *Med. Paſſ. Ask. Brit. Arch. Paris. B.*, alii περὶ ἀκηκ. cum *Aldo*. *b* Ὡς ὅτι *Paſſ. Brit.* *c* Deſit *Arch. Vind. Paſſ. Atk.*, nulla cauſſa. *d* Apud *Plut.* Malign. p. 867. A. *e* Οὐ γὰρ non legit *Arch.*; *Med. Ask. Paſſ. Brit.* ἄν, quod illis nexum, omittunt. οὐ γὰρ ἄν κοτε *Vind. Paris. A. B. Ald.*, quod cur deleri debeat, non video. *f* Παρενόμ. *Arch. V. Paſſ.* *g* Deſit *Arch.* *h* Ἐπ' ἐκεῖνο τοῦ id. *Vind.* *i* Ὀλίγον *Arch.* *k* Haec duo deſiderantur in *Arch.*, qui cum *Vind.* mox ἐδόκεε, nec male. *l* *Med. Paſſ. Ask. Arch.*, olim Σούσῃσι. *m* Citat *Pollux* IV, 18., et κηρὸν L. X, 58. *n* *Suidas* ἐξέκνισεν in Voc., prave. Conf. *L. Carrionis* Emendat. II, 6. *o* Idem in illo verbo, ſed nonnulla negligens. *p* Non legitur in *Arch.*, qui ſupra βασιλῆος cum *Vind.*, non βασιλέως, uti Edd. Post pauca παρέχοι οἱ πρὸς τῶν *Abreſch.* Diluc. Thucydid. p. 247., non incommode. *q* *Med. Paſſ. Ask. Arch.*, καὶ aberat.

Περιέχεσθαι *abſtinere* ex vulgato, qua id tamen poteſtate in Muſis *Herodoti* nusquam, ſed *amplectendi* ac *retinendi*. Corrigit *Abreſchius* Diluc. Thucyd. p. 373. addita negatione, οὐ περιέχεσθαι, quam res ſane videbatur poſtulare. Placuit verbo caput, volentibus ſchedis, detruncare. Κελεύω ἔχεσθαι *iubeo abſtinere*. Οἱ Αἰγινῆται ἔσχοντο τῆς ἀγωγῆς, *ab illo abducendo abſtinuerunt* L. VI, 85. *Homerus* ſaepe, cuius verſus, a Cl. *Gesnero* ad *Luciani* Syr. D. C. 22. memoratos, praetermitto.

10. Διὰ τῶν νεκρῶν καὶ Λεωνίδεω] Ex MSS. iuncta haec procedunt: praepoſitio περὶ post regis olim poſita nomen aliunde, ut *Gronov.* bene, accesſerat. Διὰ τῶν νεκρῶν —— *praeter mortuos Leonidemque*. Ita L. I, 199. δι' ὧν οἱ ξεῖνοι διεξιόντες ἐκλέγονται, *praeter quas* mulierculas *transeuntes eligunt*. Graeci Interpretes *Ezech.* XVI, 8. καὶ διῆλθον διὰ σοῦ. *Ariſtaenetus* L. I. Epiſt. 13. τῆς ποθουμένης ἐκ τ' αὐτομάτου παριούσης διὰ τοῦ μειρακίου. Talium in Graecis uberrima mesſis.

31. Ἐν Σούσοισι] Unice verum et iure a viro Celeb. reformatum. In *Diodori* XVII, 107. olim αὐτὸς δὲ παρελθὼν εἰς Σοῦσαν, verum contra ſchedas. *H. Stephan.* conſimilem ibi ex *Plut.* de Alex. For. p. 326. urbis eius ſcripturam produxit, pravam tamen et ex Codd. fide corrigendam.

35. Δελτίον δίπτυχον λαβὼν] Ex hac narratiuncula voces aliquot excerpſit *Suidas*, primum in Ἐξέκνισεν, quod interpretatur ἐξέκοψεν· iſta: τὸν κηρὸν αὐτοῦ ἐξέκνισεν· adpoſitis Herodoteis, recte iam vidit *Lud. Carrio* Emend. II, c. 6., veriorem eſſe ſcripturam ἐξέκνησεν· neque ſignificari, *abſcidit* ceram, ſed *abraſit*. Deinde *Suidas* in Ἐπέτηξε iſta poſuit: τὸν κηρὸν αὐτῷ ἐπέτηξεν· ſed hoc etiam male reddidit per ἐλέαινεν, λεῖον ἐποίησε. —— *Herodoti* Demaratus *ſumptis tabellis biplicibus earum ceram eraſit*, (ἐξέκνησε,) *cumque in ligno regis conſilium ſcripſisſet, ceram liquefactam literis ſuperinduxit:* ἐπέτηξε τὸν κηρὸν ἐπὶ τὰ γράμματα· ſive ἐπεκήρωσε, quod habet in eadem re *Polyaen.* II, c. 20. Herodoteum illud *Aeneae* reſtituendum arbitror in Poliorcet., inter veteribus excogitatos occultos ſcribendi modos hunc nonum enarranti, p. 1701., ἤδη δέ τις ἐν δέλτῳ ἐγξύλῳ γράψας κηρὸν ἐπέθηκε (ſcribendum ἐπέτηξε) καὶ ἄλλα εἰς τὸν κηρὸν ἐνέγραψεν· huc rectius Herodotea magnus interpres retulisſet, quam ad modum decimum. Ut *Aeneas*, ſimpliciter *Oroſius* II, c. 9., *bellum, quod Xerxes per quinquennium inſtruxit, Demaratus —— per tabellas primum ſcriptas, deinde ceratas, ſuis prodidit.* ἐπέτηξε legisſe videtur apud *AEneam*, e cuius libro Poliorcetico multa transſcripſit in ſuos Ceſtos *Iul. Africanus* c. 53., ἄλλοι πάλιν ἐν τῷ τῆς δέλτου ξύλῳ γράψαντες κηρὸν ἐπέτηξαν, καὶ ἄλλα εἰς τὸν κηρὸν ἔγραψαν· εἶτα ὅτε ἦλθες παρὸν δὴ τὸν κηρὸν ἐκκνήσας, καὶ ἀναγνοὺς ὁμοιοτρόπως ἀντεπέστειλεν. Corrigendum, ὅτε ἦλθε παρ' ὃν δεῖ, τὸν κηρὸν ἐκκνήσας. His *Africani* inemendatis uſus est *Is. Voſſ.* ad *Iuſtin.* II, c. 10, 13. in quibus, doctam exhibens *Iuſtinum* emendantis *Eliae Boberelli* coniecturam, *Tan. Faber* ſcribendum vidit ἐκκνήσας· hoc quoque verbum reſtituendum videtur in Epigramm. *Crinagorae* Antholog. ined. *Reiskio* partim vulgatae ep. 478., Αἰετοῦ ἀγκυλόχειλος ἀκρόπτερον ὀξὺ, —— Ἤν τι λάθῃ μίμνον μεταδόρπιον ἐγγὺς ὀδόντων, Κινῆσαι πρηεῖ κέντρῳ ἐπιστάμενον· ſed illud κινῆσαι parum iuvaret: ſententia poſcit, quod reponendum cenſeo, Ἐκκνῆσαι *eradere*. VALCKEN.

36. Τὸν κηρὸν αὐτοῦ ἐξέκνησε] Sumſerunt hinc *Iuſtinus* L. II, 10. et *Polyaen.* II, 20. Geminam occul-

tae

να, οὐκ εἶχον συμβαλέσθαι οἱ Λακεδαιμόνιοι, πρίν γε δή σφι, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, Κλεομένεος μὲν θυγάτηρ, Λεωνίδεω δὲ γυνὴ, Γοργὼ, [a] ὑπέθετο, ἐπιφρασθεῖσα αὐτὴ, τὸν κηρὸν [b] κνᾷν κελεύουσα, καὶ εὑρήσειν σφέας γράμματα ἐν τῷ ξύλῳ. πειθόμενοι δὲ, εὗρον, καὶ ἐπελέξαντο, ἔπειτα δὲ τοῖσι ἄλλοισι Ἕλλησι [c] ἐπέστειλαν.

cedæmonem allati ſunt, non poterant Lacedæmonii coniectura adſequi, antequam, ut ego accipio, Cleomenis filia, eademque Leonidæ uxor, Gorgo, illos edocuit ſola ipsa, quum excogitaviſſet, iubens ceram eradi: fore enim ut litteras in ligno reperirent. Ita ei auſcultantes litteras repertas legerunt, easque deinde ad alios Græcos miſerunt.

a Iidem cum *Aldo*, male in Edd. ἐπέθετο. *b* Apud *Suid.* in Κνᾷν, qui Ἐπελέξαντο itidem exſcripſit, non ſine quadam ſocordia. Vid. *Hemſterhus.* ad *Lucian.* Dial. Marin. v, 2. *c* Ἐπέστειλαν. Ταῦτα μὲν δὴ οὕτω λέγεται γενέσθαι. Ἡροδότου Ζ. *Paſſ.* et *Med.* Porro ἄλλοισι non est in *Arch.*, nec *Valla.*

tae ſcripturae fraudem *AEneas* Poliorcet. C. 31. exponens, ἐκκνίσας τὸν κηρὸν nunc praefert, loco ἐκκνήσας. *Iulius* vero *Africanus* Ceſt. C. 53., ἐκκνήσας τὸν κηρὸν, utcunque adiutus a viro docto ad *Iuſtinum.*

44. Λεωνίδεω δὲ γυνὴ] *Iuſtinus, haerentibus in coniectura viris, SOROR regis Leonidae conſilium ſcribentis invenit*, non ſine gravi aberratione. *Soror* enim Leonidae *Gorgo* non fuit, ſed uxor, filia Cleomenis L. v, 48. Ὑπέθετο bene rediit, operarum negligentia post *Aldi Camerarii*que curas depravatum.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

[a] ΤΟΥ

ΑΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΟΓΔΟΗ,

[b] ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ ΟΥΡΑΝΙΑ.

HERODOTI HALICARNASSEI HISTORIARVM

LIBER OCTAVVS,

QVI INSCRIBITVR VRANIA.

1 Atqve hæc quidem ita geſta dicuntur eſſe. Græci autem quibus res navalis delegata erat, hi fuere. Athenienſes, qui naves centum et ſeptem viginti præbuere; ſed quas virtute et promptitudine ſtimulante, Platæenſes rei nauticæ inexperti, propugnatoribus inſtruxerunt. Corinthii, qui attulere naves quadraginta: Megarenſes, qui viginti. Chalcidenſes totidem ſibi ab Athenienſibus præbitas armaverunt: AEginetæ duodeviginti: Sicyonii duodecim, Lacedæmonii, decem: Epidaurii, octo: Eretrienſes,

Ταῦτα μὲν δὴ οὕτω λέγεται γενέσθαι. οἱ δὲ [c] Ἑλλήνων ἐς τὸν ναυτικὸν ϛρατὸν ταχθέντες, ἔσαν οἵδε. Ἀθηναῖοι μὲν, νέας παρεχόμενοι [d] ἑκατὸν καὶ εἴκοσι καὶ ἑπτά· ὑπὸ δὲ ἀρετῆς τε καὶ προθυμίης Πλαταιέες, ἄπειροι τῆς ναυτικῆς ἐόντες, συνεπλήρουν τοῖσι Ἀθηναίοισι τὰς νέας. Κορίνθιοι δὲ τεσσεράκοντα νέας παρείχοντο· Μεγαρέες δὲ, εἴκοσι. καὶ Χαλκιδέες ἐπλήρουν εἴκοσι, Ἀθηναίων παρεχόντων σφι τὰς νέας· Αἰγινῆται δὲ, ὀκτωκαίδεκα· Σικυώνιοι δὲ, [e] δυοκαίδεκα· Λακεδαιμόνιοι δὲ, δέκα· Ἐπιδαύριοι δὲ, ὀκτώ· Ἐρετριέες δὲ, ἑπτά· 460

VARIAE LECTIONES.

a Abest *Arch.*, qui Ἀλικαρνασῆος. *b* Et haec illi deſunt. *c* Ἕλληνες τὸν *Arch.*, prave. *d* Ἑπτὰ καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν id. *Vind.* *e* Δυώδεκα iidem. *Valla* AEginetis naves dat *unde viginti*, male.

7. Πλαταιέες —— συνεπλήρουν] Antiquae verſionis corrector: *quas* (naves) *Plataeënſes propugnatoribus inſtruxerunt*. Debuerant haec paulo tractari cogitatius, atque iſta ſaltem interponi, *una cum Athenienſibus*: milites nautaeque, ſive *propugnatores* et *ſocii navales* efficiebant τὰ πληρώματα, quae dicuntur. Plataeënſes, ἀθάλασσοι, inter Athenienſes in navibus Atticis non remiges erant, ſed propugnatores. De Plataeënſibus *Demoſthenes*, ſive auctor Or. c. Neaer. p. 740., ἐμβάντες εἰς τὰς ἡμετέρας τριήρεις, ἐπειδὴ αὐτοῖς οἰκεῖα σκάφη οὐχ ὑπῆρχε, συνεναυμάχουν ἡμῖν ἐπί τε Ἀρτεμισίῳ καὶ ἐν Σαλαμῖνι. *Pauſan.* IX, p. 712., ἐς τὰς ναῦς ἐτόλμησαν μετὰ Ἀθηναίων ἐσβῆναι. VALCKEN.

12. Λακεδαιμόνιοι δὲ δέκα] Athenienſium moderationem, quae fuit in hoc rerum diſcrimine ſive vera ſeu ficta omnibus utiliſſima, laudantes ſophiſtae decem iſtas naves ſaepe Lacedaemoniis obiecerunt: vere *Iſocrat.* in Panathen. p. 242, 243., Σπαρτιᾶται —— εἰς τὴν ναυμαχίαν —— δέκα μόνον συνεβάλλοντο τριήρεις· οἱ δὲ πατέρες ἡμῶν —— κρείττους ναῦς παρέσχον καὶ μείζω δύναμιν ἐχούσας, ἢ σύμπαντες οἱ κινδυνεύσαντες. Ducentas naves dediſſe feruntur Athenienſes: Epaminondas *Diodori* XV, c. 78., Ἀθηναίους, ait, ἐν τῷ πρὸς Ξέρξην πολέμῳ διακοσίας ναῦς ἰδίᾳ πληροῦντας Λακεδαιμονίοις δέκα ναῦς παρεχομένοις ὑποτετάχθαι· ſic recte *Reiskius* emendat vulgata, διακοσίαις ναυσὶ διαπλήρ. Si navium claſſis fuit trecentarum ut *AEſchylo* dicitur in Pers. ℣. 339., καὶ γὰρ Ἕλλησιν μὲν ἦν Ὁ πᾶς ἀριθμὸς ἐς τριακάδας δέκα Νεῶν· ex vero propemodum *Ariſtidae* dicuntur Athenienſes τῶν συμπασῶν τριήρων τὰ δύω μέρη μόνοι πληροῦντες: fuerunt enim horum naves iuxta *Herod.* CLXXX.; hoc quidem loco memorantur tantum CXXVII.; ſed ὀγδώκοντα καὶ ἑκατὸν, c. 44.; acceſſerant ſcilicet ad priores naves LIII.; vid. cap. 14. et *Diodor.* XI, c. 13. VALCKEN.

ἑπτά· Τροιζήνιοι δὲ, πέντε· [a] Στυρέες δὲ, δύο· καὶ [b] Κεῖοι, δύο τε νέας, καὶ πεντηκοντέρους δύο. Λοκροὶ δέ σφι οἱ Ὀπούντιοι [c] ἐπεβοήθεον πεντηκοντέρους ἔχοντες ἑπτά. Ἔσαν μὲν ὦν οὗτοι οἱ στρατευόμενοι ἐπ' Ἀρτεμίσιον. εἴρηται δέ μοι καὶ ὡς τὸ πλῆθος ἕκαστοι τῶν νεῶν παρείχοντο. ἀριθμὸς δὲ τῶν συλλεχθεισέων νεῶν ἐπ' Ἀρτεμίσιον, ἦν, παρὲξ τῶν πεντηκοντέρων, [d] διηκόσιαι καὶ ἑβδομήκοντα καὶ μία. τὸν δὲ στρατηγὸν τὸν [e] τὸ μέγιστον κάρτος ἔχοντα, παρείχοντο Σπαρτιῆται, [f] Εὐρυβιάδεα τὸν Εὐρυκλείδεω. οἱ γὰρ σύμμαχοι οὐκ ἔφασαν, ἢν μὴ ὁ Λάκων ἡγεμονεύῃ, Ἀθηναίοισι ἕψεσθαι ἡγεομένοισι, ἀλλὰ λύσειν τὸ
461 μέλλον ἔσεσθαι στράτευμα. Ἐγένετο γὰρ κατ' ἀρχὰς λόγος, [g] πρὶν ἢ καὶ ἐς Σικελίην πέμπειν [h] ἐπὶ συμμαχίην, ὡς τὸ ναυτικὸν Ἀθηναίοισι [i] χρεὸν εἴη ἐπιτρέπειν. ἀντιβάντων δὲ τῶν συμμάχων, εἶκον οἱ Ἀθηναῖοι, μέγα πεποιημένοι περιεῖναι τὴν Ἑλλάδα καὶ γνόντες, εἰ [k] στασιάσουσι περὶ τῆς ἡγεμονίης, ὡς ἀπολέεται ἡ Ἑλλάς· ὀρθὰ νοεῦντες. στάσις γὰρ ἔμφυλος πολέμου ὁμοφρονέοντος τοσούτῳ κάκιόν ἐστι, ὅσῳ πόλεμος εἰρήνης. ἐπιστάμενοι ὦν αὐτὸ τοῦτο, οὐκ ἀντέτεινον, ἀλλ' εἶκον μέχρι [l] ὅσου κάρτα ἐδέοντο αὐτέων, ὡς διέδεξαν· ὡς γὰρ δὴ ὠσάμενοι τὸν [m] Πέρσεα, περὶ τῆς ἐκείνου ἤδη τὸν ἀγῶνα ἐποιεῦντο, πρόφασιν τὴν Παυσανίεω ὕβριν προϊσχόμενοι, ἀπείλοντο τὴν ἡγεμονίην τοὺς Λακεδαιμονίους. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον ἐγένετο. Τότε δὲ οὗτοι οἱ καὶ ἐπ' Ἀρτεμίσιον Ἑλλήνων ἀπικόμενοι, ὡς εἶδον νέας τε πολλὰς καταχθείσας ἐς [n] τὰς Ἀφέτας, καὶ στρατιῆς ἅπαντα πλέα, ἐπεὶ αὐτοῖσι παρὰ δόξαν τὰ πρήγματα

ſes, ſeptem: Trœzenii, quinque, Styreenſes, duas: Cei, totidem, cum totidem navigiis quinquagenum remorum. Quibus auxiliares erant Locri Opuntii cum ſeptem navibus L. remorum. Hæ naves ad Artemiſium 2
in ſtatione erant: quarum quot quique præbuerint, a me dictum est. Univerſarum vero præter naves L. remorum, ad Artemiſium coactarum, numerus fuit ducentarum ſeptuaginta unius. His ducem, penes quem ſumma imperii eſſet, Spartiatæ præbuerunt Eurybiadem Euryclidæ filium. Nam ſocii negaverunt ſe, niſi Lacon eſſet imperator, ſequuturos eſſe Athenienſes ductores, ſed exercitum, qui futurus erat, ſoluturos. Etenim iam inde ab 3
initio, antequam in Siciliam ad ſocietatem ineundam mitteretur, agitatum ſermone erat, tanquam expediret rem nauticam Athenienſibus permittere: ceterum recuſantibus ſociis, ceſſere Athenienſes, quod magni facerent Græciam ſupereſſe; quam intelligebant eſſe perituram, ſi de ducatu contenderent; recte ſentientes. Nam inteſtina ſeditio tanto deterior eſt bello, quod concorditer geritur, quanto bellum pace. Hoc itaque ipſum intelligentes, non repugnaverunt, ſed ceſſerunt, usquedum magnopere illis indigebant, quemadmodum oſtenderunt. Siquidem poſteaquam expulſo Perſa iam de illius terra certabant, ſuperbiam Pauſaniæ cauſſati, Lacedæmonios ducatu abdicaverunt. Verum hæc poſterius geſta ſunt. Tunc autem ii Græci, qui ad Artemiſium 4
ſe contulerant, ubi viderunt et multum navium ad Aphetas eſſe contractum, et omnia plena militum, perculſi metu, quod præter opi-

a Στυριέες *Arch.* *b* Κεῖοι *Ask.*; alii Κῖοι. Mox νῆας, quomodo hoc libro *Arch. Vind. Ask.* ſaepiſſime. *c* Ἐπεβώθεον *Arch.*, ἐπεβοήθεον reliqui. *d* Μία καὶ ἑβδομήκοντα, ἑβδομ. *Vind.*, καὶ διηκόσιαι *Arch.* *e* Praetereunt τὸ iid. Porro κράτος *Vind.* et *Brit.*, cuius et alibi in Muſis uſus. *f* Εὐρυβιάδεα Εὐρυκλ. *Vind.*, ceteri Εὐρυβιάδην. τὸν tamen *Arch. Paſſ.* reticent. *g* Πρὶν ἤ, non πρίν. *Ask.* *h* Ἐπὶ τὴν *Arch. Vind.* *i* Χρεὼν, ut ſaepe, *Arch.* *k* Στασιῶσι ex conpendio ſcripturae id. *l* Οὗ *Arch. V. Brit. Ald.*, ὅσου *Med. Paſſ. Ask.* Prius ſervari potuit, uti L. I, 181. *m* Πέρσην *Paſſ. Ask.* *n* Τοὺς male *Arch.* et ſtatim πάντα cum *Vind.*

14. Στυρέες] *Arch.* Στυριέες patrono poſſunt uti *Euſtathio*, cui ἐθνικὸν Στυριεὺς ad *Homer.* p. 281, 12., at Στυρεῖς *Thucydidi* L. VII, 57., ubi *Waſſe* et *Holſten.* ad *Stephani Byz.* Στύρα. Iuſtius erit καὶ Κεῖοι· nam ſic inſulae *Ceae* cives *Thucydidi* d. l., *Lyſiae* in *Harpocrationis* Κεῖοι, unde *Suidas* Κίους. quomodo Κῖοι hic prius et C. 46., mutata, quae frequens corruptela, diphthongo, *Diodoro* L. IV, 82. &c.

16. Ἐπεβώθεον] Ionicam praeſtant ſpeciem βωθέοντες, vice βοηθοῦντες, *Heſychii*, ἄνεμοι θεοῖσι βωθέοντες *Abydeni* in Praep. Evang. *Euſebii* L. IX, 14. p. 416., Noſtri βωθήσαντες VIII, 72., et ἅπαξ ἐβώθεε IX, 23., aliaque. Quis ergo receptum averſabitur, rediturum C. 14. et C. 45. ſcriptis ex exemplaribus? Quam Ionicam conſuetudinem *Euſtath.* ad Poët. p. 288, 16. attigit, τὸ ἐπιβωστῶν ex *Herodoto* in medium collocans, volens, quod cenſeo, ἐπιβωθέειν. Nusquam ἐπιβωστῶν in Muſis.

21. Διηκόσιαι καὶ &c.] Ratio conſtat. *Diodorus* diverſiorem nactus auctorem CCLXXX. annumerat, in pluribus, uti ad L. XI, 12. adſcriptum, diſpar. Deinceps Εὐρυβιάδεα ſermonis indoli ex *Vind.* redonavi. Atque ita Edd. repraeſentant C. 58. et 61.

32. Στάσις γὰρ ἔμφυλος &c.] Ex tripode dictum. Adſpice vero, quam facile bene poſita mutentur. Excitat hinc *Choricius* Orat. in Summum Ducem C. 11. Biblioth. Gr. *Fabricii* L. V, 31. p. 869. Ὅσῳ γὰρ εἰρήνη, φησὶν, *Herodotus*, πρᾳοτέρα πολέμου, τοσούτῳ πόλεμος ἔφυ στάσεως ἡμερώτερος. *Quanto, inquit ille, pax bello ſedatior, tanto bellum ſeditione amabilius.* Nonne mera ſententiae παραδιόρθωσις eſt?

36. Ὠσάμενοι τὸν Πέρσεα] Sic ſcribendum; in proximis περὶ γῆς ἐκείνου fruſtra legi malebat *Galeus*, qui ſaepe repererat apud veteres etiam τὴν Ἰνδῶν, τὴν Ἀθηναίων, et ſimilia: Aſiae pars maxima unius imperio Xerxis ſubiecta recte dicitur ἡ ἐκείνου. —— Satis erat dixiſſe, τὴν Παυσανίεω ὕβριν προϊσχόμενοι· ut hoc illudve *praetexere* dicitur προέχεσθαί τι — ſed ſcribere noſter maluit πρόφασιν προσχέσθαι, IV, 165. VI, 137. VALCKEN.

37. Περὶ τῆς ἐκείνου &c.] Alleverat docta manus Aldinae meae γῆς δηλονότι; ſatis eſt, ea vox ſi pro tacita habeatur. Infra C. 41. Ἀθηναῖοι δὲ (κατέσχον) ἐς τὴν ἑωυτῶν· et C. 106. φεύγων ἐς τὴν ἑωυτοῦ. Egregia magni *Caſauboni* diſputatio περὶ τῆς ἡγεμονίης Spartanorum et Athenienſium ad *Polyb.* L. I. p. 96. huc transferri poteſt: Neceſſe autem non videtur, ut vocibus ἐπεὶ αὐτοῖσι παρὰ δόξαν —— duae poſtremae avellantur ob ſequentia: dictio eſt abundantior, Herodotea tamen L. I, 79.

38. Ἀπείλοντο τὴν ἡγεμονίην τοὺς] Ad hanc normam ſupra ſcripſerat VI, c. 70., τοὺς θεράποντας αὐτὸν ἀπαιρέονται· eſt iſta verbi ἀφαιρεῖσθαι ſtructura Atticis ſcriptoribus valde frequentata, ἀπαιτεῖν, et ἀποστερεῖν ſimiliter uſurpantibus: iſta *Thomae Mag.*, nuper nobis ex *Oxon.* Cod. vulgata, proſtant in nota Clar. *Oudendorp.* p. 130., Ἀφαιροῦμαι οἱ δόκιμοι μετὰ αἰτιατικῆς (ſic leg.) ἀμφοῖν καὶ τοῦ πράγματος καὶ τοῦ προσώπου μόνον. —— Rem ipſam quod attinet, evenit illa triennio poſt, Ol. LXXV, 4. Athenienſes tum temporis dicuntur *Thucydidi* I, c. 96., παραλαβόντες τὴν ἡγεμονίαν ἑκόντων τῶν ξυμμάχων, διὰ τὸ Παυσανίου μῖσος. Spartani quidem Pauſaniae, Περσίζοντος, ſuperbia ſocios irritavit, ſed ad imperium in Athenienſes transferendum ceteros Graecos aequitas potiſſimum movit Ariſtidis: *Corn. Nepos* in Ariſt. c. 2. vid. et *Diodor.* XI, c. 44., qui c. 46., utrumque memorat; et Pauſaniae vitia, Ariſtidis autem virtutes feciſſe ſcribit, πάντας ὥσπερ ἀπὸ μιᾶς ὁρμῆς ἀποκλῖναι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, atque adeo Athenienſes χωρὶς κινδύνου παραλαβεῖν τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχήν· rectius dixiſſet *Diodorus* τὴν ἡγεμονίαν, *ducatum*; nam περὶ ἀρχῆς, *de imperio*, necdum erat, aut eſſe poterat, concertatio: vid. *Is. Caſaub.* in *Polyb.* p. 96. Quam acceperunt oblatam, τὴν ἡγεμονίην Athenienſes apud *Herod.* ἀπείλοντο τοὺς Λακεδαιμονίους· ſua nimirum virtute virorumque Principum artibus non illegitimis. VALCKEN.

45. Δρυ-

opinionem ſuam expectationemque res barbarorum ſuccederent, conſultabant de facienda fuga ex Artemiſio intus in Græciam. Quorum conſultatione cognita, Eubœenſes obſecrabant Eurybiadem ut exiguum temporis præſtolaretur, usquedum ipſi liberos atque domeſticos ſubducerent. Ubi non perſuadent, ad ducem Athenienſium Themiſtoclem transgreſſi, paciſcuntur cum eo triginta talentis, ut manentes ante Eubœam pugna navali decreturi eſſent. Themiſtocles autem hac ratione Græcos retinuit. Eurybiadæ, ex hac pecunia, quinque talenta impertit, tanquam de ſuo donans ſcilicet: hoc perſuaſo, Adimantum Ocyti filium Corinthium ducem, qui ſolus reluctabatur negans ſe permanſurum, ſed ab Artemiſio profecturum, ita alloquutus est iureiurando interpoſito; Tu vero nos non deſeres, quem ego maioribus donabo muneribus, quam quæ rex Medorum tibi mitteret ſocios deſerenti. Hæc loquutus, ſtatim ad navem Adimanti tria miſit argenti talenta. Istis donis icti obtemperabant, et Eubœenſibus gratificatus est. Sed
et

τα τῶν βαρβάρων ἀπέβαινε ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκεον, καταῤῥωδήσαντες, δρησμὸν [a] ἐβουλεύοντο ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου ἔσω ἐς τὴν Ἑλλάδα. γνόντες δέ σφεας οἱ Εὐβοέες ταῦτα βουλευομένους, ἐδέοντο Εὐρυβιάδεω προσμεῖναι χρόνον ὀλίγον, ἔστ᾽ ἂν αὐτοὶ τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας ὑπεκθέωνται. ὡς δ᾽ οὐκ ἔπειθον, μεταβάντες, τὸν Ἀθηναίων στρατηγὸν πείθουσι Θεμιστοκλέα ἐπὶ μισθῷ τριήκοντα ταλάντοισι, ἐπ᾽ ᾧ [b] τε καταμείναντες πρὸ τῆς Εὐβοίης ποιήσονται τὴν ναυμαχίην. Ὁ δὲ Θεμιστοκλέης τοὺς Ἕλληνας ἐπισχεῖν ὧδε ποιέει. Εὐρυβιάδῃ τουτέων τῶν χρημάτων μεταδιδοῖ πέντε τάλαντα, ὡς παρ᾽ [c] ἑωϋτοῦ δῆθεν διδούς. ὡς δέ οἱ οὗτος ἀνεπέπειστο, [d] Ἀδείμαντος γὰρ ὁ Ὠκύτου, Κορίνθιος στρατηγὸς, [e] τῶν λοιπῶν ἤσπαιρε μοῦνος, φάμενος [f] ἀποπλώσεσθαί τε ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου, καὶ οὐ παραμενέειν· πρὸς δὴ τοῦτον εἶπε ὁ Θεμιστοκλέης ἐπομόσας, „Οὐ σύ γε ἡμέας ἀπολείψεις. ἐπεί τοι „ἐγὼ μέζω δῶρα δώσω, ἢ βασιλεὺς ἄν τοι ὁ Μήδων „πέμψειε ἀπολιπόντι τοὺς συμμάχους". ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε, καὶ πέμπει ἐπὶ τὴν νέα [g] τὴν Ἀδειμάντου, τάλαντα ἀργυρίου τρία· οὗτοί τε δὴ [h] πληγέντες δώροισι, ἀναπεπεισμένοι ἔσαν, καὶ τοῖσι [i] Εὐβοίεσι ἐκεχά-
ριστο·

a Ἐβούλευον iid. *Plut.* Malign. p. 867. B. haec vellicat. *b* Deſit *Arch. V.* *c* Ἑωϋτοῦ *Paſſ. Vind.*, perbene: olim ἑωϋτῷ. *d* Ἀδάμαντος *Arch. Valla*; in *Steph.* ora Ἀδείματος, utrumque prave: mox Κορινθίων στρατ. *Brit.* *e* Duo iſta abſunt *Arch. V.* Sequens verbum attigit *Euſtath.* ad Hom. pag. 416, 34. *f* Ἀποπλώσεσθαι *Arch. V.*, in aliis ἀποπλεύσεσθαι, etiam *Suidae*, exſcribenti in Ἤσπαιρεν. *g* *Med. Paſſ. Ask. Arch.*, antea τοῦ. *h* Πάντες ora *Steph. Brit. Paſſ. Ask.* et tres *Paris.* *i* Εὐβοεῦσι *Arch. V. Paſſ.*

45. Δρησμὸν ἐβουλεύοντο] Schedarum ἐβούλευον redibit C. 18. 97. 100. Vulgatum agnoſcit *Plutarchus*, ipſique Euboeenſes in proximis. Veriſſima *Thomae Magiſtri* obſervatio est, οἰκέτας non tantum *mancipia*, uti *Gronov.* maluit, ſed omnes *domeſticos*, ſic *Valla*, ſive πάντας τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ, ipſamque adeo uxorem et liberos deſignare. Plataeënſes πρὸς ἐκκομιδὴν ἐτράποντο τῶν οἰκετέων, non ſervorum duntaxat, ſed uxorum liberorumque C. 44. Hinc C. 106. τοὺς οἰκετέας Scriptor τὰ τέκνα καὶ γυναῖκα explicat ipſe. Iunge C. 142. et 144.

45. Καταῤῥωδήσαντες, δρησμὸν ἐ.] Haec et quae ſequuntur de xxx. talentis, in iſta turbatione rerum forſan excuſanda, viris tamen Graecorum principibus non valde honorifica, minime miror diſplicuiſſe *Plutarcho* T. II. p. 867. B. Si vera ſunt, ut eſſe videntur, veracis hiſtorici laudem meretur *Herod.*; veriſimillima reddit aliunde nota viri maximi Themiſtoclis avaritia, quae ſumma ſaepius ingenia dedecorat. Eadem enarrans in Themiſtocle *Plutarch.* T. I. p. 115., Πελάγοντα nobis commemorat, qui pecuniam ex Euboea detulerit ad Themiſtoclem. *Ariſtides* in Themiſt. T. III. p. 313., τὸν Εὐρυβιάδην, inquit, ὡς οὐκ ἔπειθε λέγων, ἐπρίατο· in *Scholio*, quod *Iebbius* edidit T. II. p. 190. abſurde vox τριάκοντα bis ponitur, ſecundo loco omittenda, ut recte deest in Cod. Clar. *Burmann.* in quo plura proſtant huc pertinentia.
VALCKEN.

56. Ὡς παρ᾽ ἑωϋτοῦ δῆθεν διδοὺς] Firmant *D'Orvillii* ad *Charit.* L. VI, 1. ſuſpicionem ſchedae. Superius L. II, 129. Mycerinum poſuit παρ᾽ ἑωϋτοῦ διδόντα ἄλλα· *de ſuo alia donantem*, et L. VII, 29. τὰς τετρακοσίας μυριάδας —— ἀποπλήσω παρ᾽ ἐμεωϋτοῦ, *de meo aere.* Culte *Ariſtides* T. II. p. 190. καὶ τὸν Εὐρυβιάδην, ὡς οὐκ ἔπειθε λέγων, Themiſtocles, ἐπρίατο, ubi ſcholia nonnulla bene, in numeris turpiter prava, quibus hinc facilis medicina. Inſequens ἤσπαιρε μοῦνος diſtrahit interpretes; *Euſtath.* ita, Ἡρόδοτος δέ που καὶ τὸ θερμότερον σπεύδειν καὶ οἷον ἀνασκιρτᾷν καὶ πάνυ προθυμεῖσθαι, ἀσπαίρειν ἔφη. *Vallae* placuit *reluctandi* ſignificatus, fortasſe ob Homereum Ἤσπαιρ᾽, ὡς ὅτε βοῦς ——: *Portus* vertit *palpitabat* prae metu: quem quidem ob memoratum antea Graecorum metum, et Adimanti deiectum ingenium C. 94., recte ſenſiſſe opinor. Si *Euſtath.* ſequare, promtus ad fugam Adimanti animus intelligendus erit. Vide *Porphyrii* ad Il. N, 443. ſcholia, a Cl. *Valckenario* edita.

58. Ἤσπαιρε μοῦνος] *Solus reluctabatur*, optime vertit *Valla*: aliis uſitato more poſuerat Noſter ἤσπαιρον IX, cap. 119. De uſu, quo hic ponitur, rariſſimo Grammatici plerique ſilent. *Suidae* ſatis erat in Ἤσπαιρεν excitaſſe Herodotea: quum olim in excerpendo vocem φάμενος omiſiſſet, abſurdam nobis dedit *Euſtathius* interpretationem in Il. Γ. p. 316, 4., Ἡρόδοτος, ait, καὶ τὸ θερμότερον σπεύδειν καὶ οἷον ἀνασκιρτᾷν, καὶ πάνυ προθυμεῖσθαι Ἀσπαίρειν ἔφη εἰπών, Ἀδείμαντος ἤσπαιρε μόνος ἀποπλεύσεσθαι. Cupiebat ille quidem Iſthmum verſus abire; ſed et, dum ceterarum gentium duces parati erant morem gerere Themiſtocli et Eurybiadi, unus omnium Adimantus iuxta *Herodot.* adhuc *obluctabatur*, ἤσπαιρε μοῦνος. Nihil est in *Heſychii* interpretamentis, quod huc pertineat; in quo idcirco miror legi Ἤσκαιρεν. ἐσκίρτα· quod non videtur uſu fuiſſe receptum Ἀσκαίρειν· in primis tamen Scaligeran. p. 11. *T. Faber*, σκαίρειν, ait, *et* ἀσκαίρειν *itidem dicuntur, ut* ἀσπαίρειν *et* σπαίρειν· ſed verius *Porphyrius* in *Hom.* Cod. MS. ad Il. N. ȳ. 443. de verbis agens Σπαίρειν et Σκαίρειν, prius etiam ſcribi tradit μετὰ τοῦ α κατὰ Ἀττικὴν συνήθειαν· τὸ δὲ Σκαίρειν οὐκέτι μετὰ τοῦ α. ut σπαρίζειν et ἀσπαρίζειν, ſic uſu viguerunt σκαρίζειν et ἀσκαρίζειν. —— Ad *Herodoti* locum aptiora videbuntur iſta *Plutarchi* T. II. p. 327. C. ἐπὶ τοῖς Φιλιππικοῖς πολέμοις ἐπέσπαιρεν ἡ Ἑλλάς· ſic leviter emendata, ἔτι ἔσπαιρεν ἡ Ἑλλάς, *moribunda velut Graeciae libertas pedes adhuc iactabat et obluctabatur morti.* Ἀσπαίρειν veteres, et Atticiſtae ſcribebant recentiores; Σπαίρειν *Plutarchus* aliique istiusmodi Scriptores: egregie *Diodorum* correxit *L. Rhodomann.* I, p. 190, 40. ſed non ἀσπαιρόντων, at σπαιρόντων efformare debuerat ex ἐπαιρόντων· ut recte ἐφάλλωνται in σφάλλωνται mutavit p. 192, 99. In *Stobaeo Gesneri* p. 593, 28., *Iunco* ſenex *titubans* non ἐφαλλόμενος, verum dici debuit σφαλλόμενος· apud eumdem p. 147, 33. pro ὡς τὸ μ. δ. ſi leniter emendetur ᾤετο μὲν δεῖν, clara erit *Themiſtii* ſententia: in *Critonis* apud eumdem fragmento p. 43, 52., ἐπῳδὰς καὶ παιδείας, attentus mecum corriget in σπουδὰς καὶ παιδιὰς, *ſeria et iocos.* In *Stobaeo* huius quoque generis plura ſuperſunt; et vix ullus est Scriptor antiquus, ne ſacris quidem exceptis, in quo hoc vitium ab accuratis Criticis non fuerit detectum, ortum ex ſimilitudine literarum C. et ϵ.
VALCKEN.

65. Οὗτοί τε δὴ πληγέντες] Venerunt πάντες ex librariorum, quibus vulgatum durius viſum, ingenio. Alia mens *Pet. Victorio* Var. Lect. III, 22. Illuſtraturus enim Catullianum, *Non ſi illam rarae labefactas munere veſtis*, Herodoteis percommode locum dedit. Addebam, quod propius est, ex *Themiſtii* Or. II. p. 26. A. ὁ μέν γε ἐπειδὴ τοῖς πεντήκοντα ἅμα ταλάντοις οὐκ ΕΤΡΩΣΕ οὐδ᾽ ἔκαμψε τὸν Καλχηδόνιον Ξενοκράτην· *hic enim postquam quinquaginta ſimul talentis nec vulneravis*

ριτο· αὐτός τε ὁ Θεμιςοκλέης [a] ἐκέρδηνε, ἐλάνθανε δὲ τὰ λοιπὰ ἔχων· ἀλλ' ἠπιςέατο οἱ μεταλαβόντες τυτέων τῶν χρημάτων, ἐκ τῶν Ἀθηναίων ἐλθεῖν ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ [b] τὰ χρήματα. Οὕτω δὴ κατέμεινάν τε ἐν τῇ Εὐβοίῃ, καὶ ἐναυμάχησαν. ἐγένετο
462 δὲ ὧδε· ἐπεί τε δὴ ἐς τὰς Ἀφέτας περὶ δείλην πρωΐην γενομένην [c] ἀπίκατο οἱ βάρβαροι, πυθόμενοι μὲν ἔτι καὶ πρότερον περὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ναυλοχέειν νέας Ἑλληνίδας [d] ὀλίγας, τότε δὲ αὐτοὶ ἰδόντες, πρόθυμοι ἔσαν ἐπιχειρέειν, εἴ κως ἕλοιεν αὐτάς. ἐκ μὲν δὴ τῆς ἀντίης [e] προσπλώειν οὔκω σφι ἐδόκεε, τῶνδε εἵνεκα· μή [f] κως ἰδόντες οἱ Ἕλληνες προσπλώοντας, ἐς φυγὴν ὁρμήσειαν, φεύγοντάς τε εὐφρόνη [g] καταλαμβάνῃ, καὶ ἔμελλον δῆθεν ἐκφεύξεσθαι. ἔδει δὲ μηδὲ πυρφόρον, τῷ ἐκείνων [h] λόγῳ, ἐκφυγόντα περιγενέσθαι. Πρὸς ταῦτα ὦν τάδε ἐμηχανέοντο· τῶν νεῶν ἁπασέων ἀποκρίναντες διηκοσίας, περιέπεμπον ἔξωθεν Σκιάθου, ὡς ἂν μὴ [i] ὀφθείησαν ὑπὸ τῶν πολεμίων περιπλώουσαι Εὔβοιαν, κατά τε Καφηρέα, καὶ [k] περὶ Γεραιςὸν, ἐς τὸν Εὔριπον, ἵνα δὴ περιλάβοιεν. οἱ [l] μὲν, ταύτῃ ἀπικόμενοι, καὶ φράξαντες αὐτέων τὴν ὀπίσω φέρουσαν ὁδὸν, σφεῖς δὲ ἐπισπόμενοι ἐξ ἐναντίης. Ταῦτα βουλευσάμενοι, ἀπέπεμπον τῶν νεῶν τὰς ταχθείσας· αὐτοὶ οὐκ ἐν νόῳ ἔχοντες ταύτης τῆς ἡμέρης τοῖσι Ἕλλησι ἐπιθήσεσθαι, οὐδὲ πρότερον ἢ τὸ σύνθημά σφι ἔμελλε φανήσεσθαι παρὰ τῶν [m] περιπλωόντων, ὡς ἡκόντων. ταύτας μὲν δὴ περιέπεμπον. τῶν δὲ λοιπέων νεῶν [n] ἐν τῇσι Ἀφέτῃσι ἐποιεῦντο [o] τὸν ἀριθμόν. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἐν ᾧ οὗτοι ἀριθμὸν ἐποιεῦντο τῶν νεῶν, ἦν γὰρ ἐν τῷ ςρατοπέδῳ τούτῳ Σκυλλίης Σκιωναῖος, δύτης τῶν τότε ἀνθρώπων ἄριςος· ὃς καὶ ἐν τῇ ναυηγίῃ τῇ κατὰ τὸ Πήλιον γενομένῃ, πολλὰ μὲν ἔσωσε τῶν χρημάτων [p] τοῖσι Πέρσῃσι, πολλὰ δὲ καὶ αὐτὸς περιεβάλετο· οὗτος ὁ Σκυλλίης ἐν νόῳ μὲν εἶχε ἄρα καὶ πρότερον [q] αὐτομολήσειν ἐς τοὺς Ἕλληνας, ἀλλ' οὐ γάρ οἱ παρέσχε, ὡς τότε. ὅτεῳ μὲν δὴ

et ipſe Themiſtocles lucratus eſt et clam reliqua tenuit: ſed qui partem illius acceperant, putabant eam ab Athenienſibus ad hoc ipſum profectam eſſe. Ita in Eu- 6
bœa perſtitere, ac prœlium mari fecere, quod ita geſtum eſt. Barbari ad Aphetas circa diluculum progreſſi, quum etiam ante audiviſſent paucas Græcas naves ad Artemiſium ſtationem habere, tunc autem ipſi cernentes cupidine tenebantur aggrediendi, ſi forte eas interciperent. Ceterum ex adverſo invadendum ideo non videbatur, ne Græci, conſpectis ipſis obviam tendentibus, fugam capeſſerent, noxque fugientes exciperet, atque ita eventurum eſſet, ut hi ſcilicet effugerent; at illorum, prout iactabant Perſæ, ne ignifer quidem evadere debebat. Igitur ad eam 7
rem hoc ſunt machinati: Ducentas ex omnibus navibus delectas extra Sciathum circummittunt, ne circumvehentes Eubœam ab hoſte cernerentur prope Capharea et circa Geræſtum ad Euripum, ut ſic circumdarent, illi quidem huc tendentes, et viam quæ retro ferebat obſepientes; ipſi vero ex adverſo ingruentes. Hoc capto conſilio quas conſtituerant naves miſerunt, non habentes in animo ipſi eo die Græcos adoriri, nec priusquam ſignum ab illis, qui circumvehebantur, ederetur iam de ſuo adventu. His circummiſſis navibus, reliquarum apud Aphetas numerum inibant. In quibus recenſendis dum occu- 8
pati ſunt, Scyllias quidam Scionæus, qui iisdem in caſtris erat, omnium eius tempeſtatis hominum optimus urinator, qui etiam in naufragio ad Pelium facto multam pecuniam Perſis ſervavit, multa et ſibi lucratus eſt. Hic Scyllias iampridem in animo habuerat ad Græcos transire, ſed quum ad eam diem non fuiſſet nactus occaſionem, tunc ad Græcos trans-

a Ἐκέρδανεν *Arch. Vind.* *b* Omittuntur haec duo ab *Arch.* *c* *Med. Paſſ. Arch. Ask. Vind.*, alii ἀπικέατο, quod ſaepe alibi. *d* Ὀλίγον *Arch.*, quatuor ſeqq. negligens. *e* Προσπλέειν *Med.* ubique hoc libro, et paſſim *Ask. Paſſ.* *f* Deest *Arch. V.* *g* *Med. Paſſ. Ask.*, καταλάβοι *Paris. A. B. Ald.*, καταλάβῃ *Arch. Vind.*, καταλαμβάνει *Brit.* *h* Λόγῳ *Arch. Valla.* *i* Ὀφθέωσι *Paris. B. Arch. V. Ald.*, ex *Med. Paſſ. Ask. Brit. Paris. A.* vulgatum: mihi vetus non diſplicet, quippe Ionicum. Superius περιέπεμψαν ἔξω Σκ. *Arch. Vind.*, mox vero iid. περιπλώουσαι, vulgo περιπλέουσαι. *k* Abest περὶ *Arch.*, qui et Γερεςὸν, ut *Valla*: abeſſe περὶ poteſt. *l* Μὲν δὴ id. *Vind.*, nec male. *m* Περιπλωόντων *Arch. V.*, quos ſequor. *n* Ἐπὶ τῇσι *Arch. V.*, et νηῶν, uti hoc ſolent libro plerumque. *o* Deſit *Paſſ.*, ceterum δύτης hinc in *Polluce* VII, 137. *p* Τῇσι *Arch.* abſurde: tum περιεβάλλετο. *q* Octo ſeqq. deſunt *Arch.*

ravit neque inflexit Chalcedonium Xenocratem. Erat enim ſimilis, quamquam aſperioris, translationis; nec factum muto.

80. Μηδὲ πυρφόρον] Prima, quod quidem reminiſcor, dictionis, in proverbii habitum deinceps converſae, mentio. Talem πυρφόρον in Spartanorum militia atque expeditionibus, et quae ab eo agenda, accurate *Xenophon* de Rep. Lacedaem. p. 688. deſcripſit. Qui quidem πυρφόρος, etſi Graeciae more ſacroſanctus, ſi belli furore una cum aliis occidione periret, ne cladis quidem nuncium, μηδὲ ἄγγελον διασωθῆναι *Diodor.* XI, 23., ſuperfuiſſe, fatebantur. Non male de eo Critici ad *Euripid.* Phoeniſſ. v. 1386., ubi a *Valckenario* advocatis paroemiae explanatoribus adiungi Scholiaſtes poterit ad *Gregor. Naz.* Stel. II. p. 92. Iam quod vir Celeb. de *Medic.* monet, πλέειν cum haec parte et περιπλέειν ſcribere, eadem aliis conſuetudo. Contra *Arch.* et *Vind.*, Ioniſmi hac et ſequente Muſa tenaciores, πλώειν, etiam in conpoſitis, probant: eorum veſtigia premam.

96. Σκυλλίης Σκιωναῖος] Laurentius *Scyllias quidam Sicyonius*, deceptus praviore libri ſui ſcriptura, quae in Codd. obvia ſaepe. Vide ad *Diodor.* XII, 72. et infra C. 128. Urinator ille *Pauſaniae* et *Plinio* Σκύλλις, *Scyllis*, Poëtae *Apollonio* Σκύλλος Anthol. L. I, 96., ſed de *Brodaei* coniectura Σκύλλις. In *Athenaeo* tamen L. VII. p. 296. F. *Hydne*, quae *Pauſaniae* Cyana, Σκύλλου τοῦ Σκιωναίου filia. Plura de eo poſt *Brodaei* diligentem curam *Kuhnius* ad *Polluc.* VII, 137.

96. Σκυλλίης Σκιωναῖος, δύτης] Qui *urinantur, Corporaque immergunt undis, —— Exportantque maris praedas, et rapta profundo Naufragia*, *Manilio* V, ỹ. 432., Atticis potius dicuntur iuxta *Poll.* VII, 137., κολυμβηταὶ, δυόμενοι· ὁ γὰρ Δύτης, ait, εὐτελές· εἴρηκε δ' αὐτὸ Ἡρόδοτος ἐπὶ τοῦ Σκυλλίου· legitur ibi de Scyllia Scionaeo docta *I. Kuhnii* nota: *Pollucis* verba bene iam tractaverat *Salmas.* in *Solin.* p. 1146. Artis ille ſuae peritiſſimus Scyllias filiam *Cyanen* eamdem docuit: *Pauſan.* X. p. 842., ὁ Σκιωναῖος Σκύλλις — καταδῦναι καὶ ἐς τὰ βαθύτατα θαλάσσης πάσης ἔχει φήμην· ἐδιδάξατο δὲ Κυάναν τὴν θυγατέρα δύεσθαι· imo vero filiam pater οὐκ ἐδιδάξατο τὴν τέχνην, ἀλλ' ἐδίδαξεν αὐτός. Una tantum omiſſa litera turpiter deformatum puellae nomen ſuo nitori reſtituetur, ſi pro ΥΔΝΗϹ ſcribatur ΚΥΑΝΗϹ in his *Athenaei* VII. p. 296. F. Αἰσχρίων δ' ὁ Σάμιος ἔν τινι τῶν ἰάμβων Κυάνης φησὶ τῆς Σκύλλου τοῦ Σκιωναίου κατακολυμβητοῦ θυγατρὸς τὸν θαλάττιον Γλαῦκον ἐρασθῆναι· non ſane mirum ſi puellam Deus amaverit vetulus in mare ſe demergentem, qui iuvenis olim fuerat κολυμβητὴς, ἐν τούτῳ ὑπερφέρων πάντων κολυμβητῶν, ut ſcribit *Palaeph.* π. Ἀ. c. 28. In *Anthто*log. I, 69., ep. I., Σκύλλις pro Σκύλλος ſcribendum putabat *Io. Brodaeus*; ſequor ego *Io. Kuhnii* iudicium, in talibus etiam exercitati. VALCKEN.

2. Οὐ γάρ οἱ παρέσχε] Enotatum a *Galeo* ex codice *Eton.*

transfugit. Sed incertum quonam modo illinc tranſierit: demiror tamen ſi vera ſunt quæ referuntur. Fama eſt enim, quum ex Aphetis mare ſubiiſſet, non prius emerſiſſe quam ad Artemiſium pervenit, octoginta ferme illa ſtadia per mare emenſus. De hoc viro et alia memorantur, partim mendaciis ſimilia, partim vera: de quo mihi ea probatur opinio, eum navigio ad Artemiſium perveniſſe. Is ubi eo pervenit, duces certiores fecit et naufragii facti et navium ad circumeundam Eu-
9 bœam dimiſſarum. Hoc Græci audito inter ſe colloquuti ſunt: et quum multæ eſſent ſententiæ, illa evicit, ut eum diem illic maneretur et in ſtatione perſtaretur; dehinc media nocte præterita proficiſcerentur, et claſſi hoſtium quæ circumageretur occurrerent. Post, ubi nemo ſe ex adverſo fert, obſervato diei crepuſculo ipſi feruntur in barbaros, animo experiundæ fortunæ cum in pugnando, tum in perrum-
10 pendo. Quos Xerxiani milites ducesque paucis cum navibus venientes in ſe conſpicati, magnæ hoc illis dementiæ dantes, et ipſi naves educunt, ſperantes facile ſe illos ire interceptum: merito ſane id ſperantes, quod viderent paucas Græcorum naves, ſuas vero multo plures atque velociores: itaque præ contemptu illos in medio concludunt. Ex Ionibus tamen illi, qui Græcis bene volebant, inviti militabant, magnæ calamitatis loco ducentes quod viderent circumveniri illos, quorum neminem animadverterent eſſe rediturum: adeo infirmæ res Græcorum eſſe illis videbantur. At ii, quibus id quod fiebat voluptati erat, pro ſe quisque adnitebatur, ut ipse primus aliqua navi Athenienſium capta, dona ab rege acciperet. Nam apud exercitum plurimus erat per hos de Athenienſibus ſermo at-

δὴ τρόπῳ τὸ ἐνθεῦτεν ἔτι ἀπίκετο ἐς τοὺς Ἕλληνας, οὐκ ἔχω [a] εἶπαι ἀτρεκέως· θωϋμάζω δὲ εἰ τὰ λεγόμενά ἐστι ἀληθέα. λέγεται γὰρ [b] ὡς ἐξ Ἀφετέων δὺς ἐς τὴν θάλασσαν, οὐ πρότερον ἀνέσχε πρὶν ἢ ἀπίκετο ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, σταδίους μάλιστά κη [c] τούτους ἐς ὀγδώκοντα διὰ τῆς θαλάσσης διεξελθών. λέγεται μέν νυν καὶ ἄλλα ψευδέσι [d] εἴκελα περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου· τὰ δὲ μετεξέτερα, ἀληθέα. περὶ μέντοι τούτου γνώμη μοι ἀποδεδέχθω, πλοίῳ μιν ἀπικέσθαι ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον. ὡς δὲ ἀπίκετο, αὐτίκα [e] ἐσήμηνε τοῖσι στρατηγοῖσι τήν τε ναυηγίην, ὡς γένοιτο, καὶ τὰς περιπεμφθείσας τῶν νεῶν περὶ Εὔβοιαν. Τοῦτο δὲ ἀκούσαντες οἱ Ἕλληνες, λόγον σφι αὐτοῖσι ἐδίδοσαν· πολλῶν δὲ λεχθέντων, ἐνίκα, τὴν ἡμέρην ἐκείνην αὐτοῦ μείναντάς τε καὶ αὐλισθέντας, μετέπειτα νύκτα μέσην παρέντας, πορεύεσθαι, καὶ ἀπαντᾶν τῇσι 463
[f] περιπλωούσῃσι τῶν νεῶν. μετὰ δὲ τοῦτο, ὡς οὐδείς σφι ἐπέπλωε, δείλην ὀψίην γινομένην τῆς ἡμέρης [g] φυλάξαντες, αὐτοὶ ἐπανέπλωον ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, ἀπόπειραν αὐτέων ποιήσασθαι βουλόμενοι τῆς τε μάχης καὶ τοῦ [h] διεκπλόου. Ὁρέοντες δέ σφεας οἵ τε ἄλλοι στρατιῶται οἱ Ξέρξεω καὶ οἱ στρατηγοὶ ἐπιπλώοντας νηυσὶ ὀλίγῃσι, πάγχυ σφι μανίην ἐπενείκαντες, [i] ἀνῆγον καὶ αὐτοὶ τὰς νέας, ἐλπίσαντές σφεας εὐπετέως αἱρήσειν· [k] οἰκότα κάρτα ἐλπίσαντες. τὰς μέν γε τῶν Ἑλλήνων ὁρέοντες ὀλίγας νέας, τὰς δὲ ἑωυτῶν, πλήθεΐ τε [l] πολλαπλησίας, καὶ ἄμεινον [m] πλωούσας, καταφρονήσαντες ταῦτα, ἐκυκλοῦντο [n] αὐτοὺς ἐς μέσον. ὅσοι μέν νυν τῶν Ἰώνων ἔσαν εὔνοοι τοῖσι Ἕλλησι, ἀέκοντές τε ἐστρατεύοντο, συμφορήν τε ἐποιεῦντο μεγάλην, ὁρέοντες περιεχομένους αὐτοὺς, καὶ ἐπιστάμενοι ὡς οὐδεὶς [o] αὐτέων ἀπονοστήσει· οὕτω ἀσθενέα σφι ἐφαίνετο εἶναι τὰ τῶν Ἑλλήνων πρήγματα. ὅσοισι δὲ καὶ ἡδομένοισι ἦν τὸ γινόμενον, ἅμιλλαν ἐποιεῦντο ὅκως [p] αὐτὸς ἕκαστος πρῶτος νέα Ἀττικὴν ἑλὼν, [q] δῶρα παρὰ βασιλῆος λάμψηται. Ἀθηναίων γὰρ αὐτοῖσι λόγος ἦν πλεῖστος

a Εἶπειν *Paſſ. Ask.* *b* Ὡς omittit *Arch.* et *Vind.*, qui mox ἀνίσχειν πρίν. *c* Deſunt haec duo *Arch. V.* *d* Ἴκελα *Arch.*, in ora *Steph.* ὅμοια ex ſcholio. *e* Ἐσήμαινε *Arch. Vind.* *f* Περιπλωούσῃσι *Arch. V.*, περιπλεούσῃσι alii. Sed temperabo in his enotandis. *g* *Suidas* excerpſit in Voc. *h* Διεκπλόου *Arch.* *i* Ἀνήγαγον *Vind.* et νῆας ſemper. *k* Οἰκότα *Arch.* et *Ald.*, εἰκότα antea. *l* *Med. Paſſ. Ask.*, ceteri πολλαπλασίας. *m* Πλωούσας *Arch. Vind.*, πλεούσας *Ask. Paſſ.*, πλωεύσας *Ald.* &c. *n* Αὐτὰς omittit *Arch.*, αὐτοὺς ora *Steph. Vind. Paſſ. Ask. Brit. Valla*, vere: alii αὐτάς. *o* Σφεων ἀπονοστήσειν *Arch.* *p* *Med. Arch. Paſſ. Vind.*, olim αὐτέων ex *Aldo* et aliis, perperam. Vid. L. III, 82. *q* Παρὰ βασ. δῶρα *Arch. Paſſ. Ask.*, in *Paſſ.* λάψηται.

Eton. ἀλλ' οὔπω καιρὸς παρέσχε, ſcholion redolet. Non ita Noſter. Ecce tibi L. IV, 140. παρεῖχε ἄν σφι, *licuiſſet illis*, et huius libri C. 30. *Portum* conſule et ſupra L. V, 49. Quae de urinatore in proximis disputantur, nemo temere inprobaverit.

2. Οὐ γάρ οἱ παρέσχε] Herodoteum hoc *Porti* ſatis adfirmabunt collectanea, ſi vel plures darent Codd. quam praebet *Galeus* ex *Eton.* lectionem. —— Paulo post rectum eſt εἴκελα. —— In fine cap. Scyllias ἐσήμηνε τοῖσι στρατηγοῖσι τήν τε ναυηγίην, ὡς γένοιτο, καὶ τὰς περιπεμφθείσας τῶν νεῶν περὶ Εὔβοιαν. In his pro ναυηγίην *Reiskius* ναυμαχίην putabat legendum, ut Scyllias *praelium navale imminere* indicaverit: hoc illi iam noverant, ſimul atque indicaſſet τὰς περιπεμφθείσας τῶν νεῶν· ego ναυηγίην omnino retinendum arbitror. Perſicae claſſis naufragium Graecis quidem ſignificaverant ſpeculatores ſecundum VII, c. 192. ſed quantum hac Perſae tempeſtate perdidiſſent unus omnium optime noverat Scyllias, quo tum urinatore fuerant uſi ad pretioſa quaedam recuperanda: Scyllias itaque, praeter id quod inſtabat, Graecis etiam ἐσήμηνε τὴν ναυηγίην ὅση ἐγένετο· *quantum fuiſſet illud naufragium.* Sic libenter vulgata corrigerem: *Sophocleum* eſt: Ὁρᾷς Ὀδυσσεῦ τὴν θεῶν ἰσχὺν ὅση. VALCKEN.

22. Ἀπόπειραν αὐτέων ποιήσασθαι] Nihil aliud ac ἀποπειρᾶσθαι αὐτέων, quod, cum tentamenti gratia quid agitur, Noſtri more frequens *Procopio Menandroque*. Neque diſcrepat multum ἀνάπειραν et διάπειραν ποιεῖσθαι, quoties periculum fit peritiae nautarum militumque ante pugnam, apud *Polybium* et *Diodorum*, ad cuius L. XIII, 8. exemplorum eſt affatim.

30. Πλωούσας] Vetus πλωούσας de ſententia *Porti* Ionum habet formam ex πλωέω, cuius nullum novit ſimile. Contra ἄριστα πλωούσας Scriptor probavit C. 22. et 42. Proximum καταφρονήσαντες ταῦτα innuere non adeo contemtum ſed conſiderationem videtur: etſi enim aſpernatio haud afuerit, conſilium Perſarum ſpectandum eſt. Καταφρονεῖν gemina poteſtate animadvertimus L. I, 66., gaviſum vero laxiore apud Ionas uſu, etiam citra contemtum, *Hippocratis* haec Morb. Sacr. p. 309. de ſomniante declarabunt: ὁκόταν δὲ ἐπέγρηται καὶ ΚΑΤΑΦΡΟΝΗΣΗι, καὶ τὸ αἷμα πάλιν ἀποσκεδασθῇ εἰς τὰς φλέβας τὰς προειρημένας, πέπαυται· *ubi vero evigilaverit et mentis uſum receperit* ——, a qua quidem notione ad opinionem et conſiderationem breviſſimus eſt tranſitus. Plura ex Medicorum patre *Foëſius.* Mox ἐκυκλοῦντο αὐτοὺς ob Codd. imperium elegi.

30. Ἐκυκλοῦντο αὐτὰς ἐς μ.] Αὐτοὺς, quod in *marg.* poſuit *Steph.* merito probavit in Thes. L. G. II, pag. 504. D. Sed quia legitur infra c. 16., ἐκυκλεῦντο ὡς περιλάβοιεν αὐτοὺς, quod me iudice defendi nequit, et hic et illic ſcribi malim ἐκυκλεῦντο· quia hanc Noſter adamavit ſcribendi formam in talibus etiam, quae Iones aliter vulgo pronunciabant, φείδευ, *parce*, ſcribitur et φείδευ· ſed *parcum*, τὸν φειδόμενον *Euſebius Stobaei* mihi dixiſſe videtur φειδεύμενον· ſic vulgatur Tit. X. p. 130, 30., οἱ πλεῦνες τῶν ἀνθρώπων παρὰ λόγον φειδεῦ-

Navale prœlium inter Perſas et Græcos, nocte diremptum. Poſtremi tamen fuere feliciores, Lycomede primo navem hoſtilem capiente, capto Philaone, Antidoro Lemnio ad Græcos transfuga.

ϛος ἀνὰ τὰ ϛρατόπεδα. Τοῖσι δὲ Ἕλλησι ὡς ἐσήμηνε, πρῶτα μὲν, [a] ἀντίπρωροι τοῖσι βαρβάροισι γενόμενοι, ἐς τὸ μέσον τὰς πρύμνας συνήγαγον· δεύτερα δὲ σημήναντος, ἔργου εἴχοντο ἐν ὀλίγῳ περ [b] ἀπολαμφθέντες, καὶ κατὰ ϛόμα. ἐνθαῦτα τριήκοντα νέας αἱρέουσι [c] τῶν βαρβάρων, καὶ τὸν Γόργου τοῦ Σαλαμινίων βασιλῆος ἀδελφεὸν Φιλάονα τὸν Χέρσιος, λόγιμον ἐόντα ἐν τῷ ϛρατοπέδῳ [d] ἄνδρα. πρῶτος δὲ Ἑλλήνων νέα τῶν πολεμίων εἷλε ἀνὴρ Ἀθηναῖος Λυκομήδης [e] Αἰσχρέου, καὶ τὸ ἀριϛήϊον ἔλαβε οὗτος. τοὺς δ᾽ ἐν τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ ἑτεραλκέως ἀγωνιζομένους νὺξ ἐπελθοῦσα διέλυσε. οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἀπέπλεον, οἱ δὲ βάρβαροι ἐς τὰς Ἀφέτας, πολλὸν παρὰ δόξαν ἀγωνισάμενοι. ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ Ἀντίδωρος Λήμνιος, μοῦνος τῶν σὺν βασιλέϊ Ἑλλήνων ἐόντων, αὐτομολέει ἐς τοὺς Ἕλληνας, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι διὰ τοῦτο τὸ ἔργον, ἔδοσαν [f] αὐτῷ χῶρον ἐν Σαλαμῖνι. Ὡς δὲ εὐφρόνη ἐγεγόνεε, ἦν μὲν τῆς ὥρης μέσον θέρος, [g] ἐγίνετο δὲ ὕδωρ τε ἄπλετον διὰ πάσης τῆς νυκτὸς, καὶ [h] βρονταὶ σκληραὶ ἀπὸ τοῦ Πηλίου· οἱ δὲ νεκροὶ καὶ τὰ ναυήγια [i] ἐξεφορέοντο ἐς τὰς Ἀφέτας· καὶ περί τε τὰς πρώρας τῶν νεῶν εἱλέοντο, καὶ ἐτάρασσον τοὺς [k] ταρσοὺς τῶν κωπέων· οἱ δὲ ϛρατιῶται οἱ ταύτῃ ἀκούοντες
464 ταῦτα, ἐς φόβον [l] κατιϛέατο, ἐλπίζοντες πάγχυ ἀπολέεσθαι, ἐς οἷα κακὰ ἧκον. πρὶν γὰρ ἢ [m] καὶ ἀναπνεῦσαί σφεας ἔκ τε τῆς ναυηγίης καὶ τοῦ χειμῶνος, τοῦ [n] γενομένου κατὰ Πήλιον, ὑπέλαβε ναυμαχίη [o] καρτερή· ἐκ δὲ τῆς ναυμαχίης, [p] ὄμβρος τε λάβρος, καὶ ῥεύματα ἰσχυρὰ [q] ἐς θάλασσαν ὡρμημένα,

atque reſpectus. Græci, ubi eis ſignum 11
datum eſt, primum converſis in barbaros proris, puppes in medium coëgerunt; deinde ſecundo ſigno dato, opus capesſunt, quanquam in exiguo ſpatio deprehenſi, et a fronte: mox triginta barbarorum naves capiunt, in quibus et Philaonem Cherſis filium, Gorgi Salaminiorum regis germanum, et in eo exercitu virum eximium. Græcorum autem primus navem hoſtium cepit vir Athenienſis Lycomedes AEſchreæ filius; idemque palmam rei bene geſtæ retulit. In hac pugna quum invicem nunc hi, nunc illi ſuperiores esſent, interventu noctis dirempti ſunt: et Græci quidem ad Artemiſium avecti, barbari vero ad Aphetas, multo maius opinione ſua certamen experti. In hoc prœlio, ſolus e Græcis, qui cum rege erant, Antidorus Lemnius ad Græcos transfugit; quem Athenienſes ob eam rem
loco in Salamine donarunt. Ubi nox ad- 12
fuit, erat autem anni tempus mediæ æſtatis, immenſa vis aquarum extitit per totam noctem, et dira tonitrua a Pelio. Cadavera quoque ac naufragia ad Aphetas efferebantur, et circa navium proras volvebantur, et remorum palmulas perturbabant. Hæc audientes qui illic erant milites, metu conſternabantur, credentes ſe esſe utique perituros, ut qui in tantum malorum devenisſent: quippe quos, antequam reſpirasſent e naufragio et tempeſtate, quæ ad Pelion extiterat, excepisſet atrox pugna navalis, ex pugna navali vehemens imber et validi in mare fluxus ruentes, ac dira tonitrua. Et

a Ἀντίπρωρα *Ask.*, porro γενόμ. id. *Paſſ.* *b* Ἀπολαιφθ. *Paſſ.* ex correctione. *c* Deſunt haec duo *Arch.* *d* Et hanc negligit vocem cum *Vind.* *e* Αἰσχραίου *Arch. V. Med. Paſſ. Ask.*, Αἰσχρέου ceteri cum *Aldo*, et verius. *f* Deſit *Arch. V.*, tum χώρην in priore, ſatis accommodate, uti inferius C. 85. Mox ὡς δὲ εὐφρ. iid. et *Med. Ask.*, a *Paſſ.* quatuor illa abſunt: antea ὡς εὐφρ. δ᾽ ἐγεγ. *g* Ἐγένετο *Arch.* *h* Σκληρ. βρονταὶ id. *Paſſ. Ask.* *i* Ἐξεφορέοντο *Arch. Vind.*, alii cum *Ald.* ἐξεφέροντο. *k* Citat *Suid.* in Ταρσός. *l* Κατεϛέατο *Arch.* *m* Abeſt *Arch.*, ſtatim ἀναπλεῦσαι *Med.* a ſecunda manu. *n* Γενομ. *Arch.* *o* Κρατερή *Vind.* *p* Ὄμβρος κρατερὸς id. *Arch.* ex gloſſa. Vid. *Rittersh.* ad *Oppiani* Cyneget. V, 139. *q* *Med. Paſſ. Ask. Arch. Vind. Brit. Valla*: optime; in aliis κατὰ θάλ.

λεύμενοι corrige φειδεύμενοι· his enim φειδωλοῖς opponuntur περὶ τὰ δεῖ ἀναλίσκοντες. vid. *Diogen. Laërt.* V, 20. bis terve legitur in *Euſebianis* istis *Stobaei* ἀξιοῦσι, ut apud noſtrum praeter cetera δικαιεῦν. VALCKEN.

47. Πρῶτος — νέα εἷλε] Lycomedi hunc etiam honorem contribuit *Plutarch.* in Themiſt. p. 119. F. qui aliunde hauſit iſta, quaeque tradit de Athenienſibus Aminia et Soſicle, Xerxis fratrem Ariamenem, in ſuam navem inſilientem, in mare praecipitantibus: eorum alterum *Scholiaſta* quoque memorat *Ariſtidis* ined. ubi in Panathen. T. I. p. 244., navale praelium auſpicati πρῶτοι dicuntur Athenienſes; Σωκλῆς, inquit, πρῶτος, Ἀθηναῖος, ἐνέβαλε Περσικῇ νηΐ, καὶ ἐνεπάγη ὁ ἔμβολος· hic *Socles*; apud *Plut.* ſcribitur Σωσικλῆς. Corinthius contra *Soſicles Herodoto* V, c. 92., *Socles* dicitur ut *Plutarcho* T. II. p. 860. F. ſic in duobus *Herodoti* Codd. vid. huius Ed. P. 418. —— Ceterum patri Lycomedis nomen datur in Edd. *Herodoti* Αἰσχρέου· in *Med.* Cod. Αἰσχραίου· ſic in omnibus ſi forte Codd. ſcriberetur, omnibus Codd. uſus esſet Atticus anteponendus: Attica fuerunt nomina Χαιρέας, Δημέας, Ταυρέας, Αἰσχρέας. VALCKEN.

49. Λυκομήδης] *Plutarchum* Themiſt. p. 119. F. ſi audimus, Lycomedes navali ad Salaminem praelio primus hoſtilem navem intercepit, et captae παράσημα Apollini conſecravit. Sed non audio. Patrisne eius nomen Αἰσχρέας fuerit an Αἰσχραῖος, ex dialecto bene *Valckenarius* decernit.

50. Ἑτεραλκέως ἀγωνιζομένους] L. IX, c. 102., ἑτεραλκέα μάχην dixit, ut *Homerus* μάχης ἑτεραλκέα νίκην· quando victis virtus redibat in praecordia tum qui ſe putabant victores νίκην reportasſe dicuntur ἑτεραλκέα· veteres ſequuntur in hac voce Sophiſtae; praeter alios *AElianus* apud *Suidam* in Ἀρτιμόρητος· *AEliani* verba, quae illic leguntur, ni fallor, in libro περὶ προνοίας illa praeceſſerant proxima, quae ſine auctoris nomine proſtant apud *Suid.* in v. Ἀπωλεύτων. Ex eodem opere *AEliani* perdito, praeter nota iam omnibus, fragmenta leguntur apud *Suid.* plurima; ex. gr. in Ἀλώμενος, ὁ δὲ Θεοσύλης &c. *Porti* turpis error corrigi debuerat a *Kuſtero*, ſcribique θεοσύλης, non *Theoſylas*, ſed *ſacrilegus*; qui ſic dicitur *AEliano* bis in V. H. et apud *Suidam* in Ἀνόϛους, —— ὁ δὲ τοὺς θεοσύλας ἀπέκτεινε. VALCKEN.

60. Οἱ νεκροὶ καὶ τὰ ναυήγια] Πίνακάς τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν dixit *Homer.* Od. M. ỳ. 67. *Homero* recentiores *fractae navis tabulas*, τὰς σανίδας vocant et ναυάγια. *Res naufragio demerſas* minus cogitate *H. Steph.* interpretatur *Vallae naufragia*; in ſummis undis *natantes tabulas* et eiectas ἐς τὰς Ἀφέτας, ſic vocantis more Latinorum Poëtarum. Cum Herodoteis comparanda ſunt *AEſchylea* in Pers. ỳ. 421., ubi θάλασσα dicitur Ναυαγίων πλήθουσα καὶ φόνου βροτῶν· in eiusdem Agamemn. ỳ. 668. pingitur ἀνθοῦν πέλαγος Αἰγαῖον νεκροῖς Ἀνδρῶν Ἀχαιῶν, ναυτικῶν τ᾽ ἐρειπίων. *et navium fragmentis*, ut recte *Stanlei.* Neutiquam abſurdi ſunt *Choerili* verſus apud *Athen.* XI. p. 464. B. [χερσὶν ὄλβον ἔχω] κύλικος τρύφος ἀμφὶς ἐαγός. Ἀνδρῶν δαιτυμόνων ναυάγιον (τὰ τῆς μέθης ναυάγια dixit *Clem. Alex.* Paed. II. p. 179, 29.) οἷά τε πολλὰ Πνεῦμα Διωνύσοιο πρὸς ὕβριος ἔκβαλεν ἀκτάς. Poſtrema ſic reſtituit *G. Canter.* N. Lect. IV, c. 5. locum illuſtrat *B. Martin.* V. Lect. III, c. 2. neuter ulcus attigit primi verſus; quod ſic perſanari putabam, ſi legeretur: Χερσὶν ἔχων κολεβοῦ κύλικος τρύφος· apud eumdem legitur *Athen.* VII. p. 230. F. πίνειν ἐκ κεραμέων κολοβῶν alibi, κύπελλον ὦτα συντεθλασμένον· venuſtisſimus est *Virgilii* verſus: *Et gravis attrita pendebat cantharus anſa.* VALCKEN.

61. Ἐξεφορέοντο] Dialectus id ratum habet. Διαφορέεσθαι, προσφορέειν, ἐσφορέεσθαι, et eius modi alia ſaepe tractavimus. Ceterum τὰς Ἀφετὰς, ad *Steph. Byz.*, cui ὀξυτονεῖται, morem, hoc loco et deinceps *Arch.* exemplar, non item antea. At levius iſtud et ſaepe arbitrarium. Οἷα κακὰ luce ex *Valckenarii* ad Phoeniſſ. v. 1633. obſervatis adſpergi posſunt.

74. Τέ-

Et iſtis quidem huiuſmodi nox contigit.
13 At iis quibus negocium datum erat, ut
Eubœam circumirent, eadem ſane illa nox,
etiam multo atrocior erat: tanto quidem,
quanto maius eſt, quod eos dum in pelago
ferrentur invaſit: adeo ut triſtis exitus fuerit.
Ut enim eos curſum tenentes tempeſtas
ac pluvia adorta eſt, quum eſſent ad
Cœla Eubœæ, ac flatu ferrentur, ignari
quo ferrentur, ad petras impingebantur.
Et omne a deo fiebat, quo Græcæ claſſi
par redderetur id navium Perſicarum quod
ſupererat, nec multo plus foret. Atqui hi
14 quidem circa Eubœæ Cœla periere. Barbari
vero qui apud Aphetas erant, ubi ipſis
libentibus dies illuxit, naves tenebant tranquillas,
ſatis habentes, quum male agerent,
quietem captare in præſens. At Græcis
auxilio tres et quinquaginta naves Atticæ
ſupervenere: quæ ſuo adventu illos corroboraverunt
et ſimul nuncius allatus, eos
barbaros qui Eubœam circumvehebantur,
tempeſtate illa, quæ extiterat, cunctos interiiſſe.
Itaque Græci eadem obſervata hora
profecti, naves Ciliſſas invaſere. Quas ubi
corrupere, et nox advenit, iterum ſe ad
15 Artemiſium receperunt. Tertio die barbarorum
duces, tum indigne ferentes naves
tam paucas ipſis inſultare, tum a Xerxe
ſupplicium timentes, non expectarunt amplius,
ut Græci priores pugnam capeſſerent,

να, βρονταί τε σκληραί. καὶ τούτοισι μὲν τοιαύτη νὺξ ἐγίνετο. Τοῖσι δὲ ταχθεῖσι αὐτέων περιπλώειν Εὔβοιαν, ἡ αὐτή περ ἐοῦσα νὺξ, πολλὸν ἦν ἔτι ἀγριωτέρη, τοσούτῳ ὅσῳ ἐν πελάγεϊ φερομένοισι ἐπέπιπτε. [a] καὶ τὸ τέλος σφι ἐγίνετο ἄχαρι· ὡς γὰρ δὴ πλώουσι αὐτοῖσι χειμών τε καὶ τὸ ὕδωρ ἐπεγίνετο, ἐοῦσι κατὰ τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης, φερόμενοι τῷ πνεύματι, καὶ οὐκ εἰδότες τῇ [b] ἐφέροντο, ἐξέπιπτον [c] πρὸς τὰς πέτρας. ἐποιέετό τε πᾶν [d] ὑπὸ θεοῦ, ὅκως ἂν ἐξισωθείη τῷ Ἑλληνικῷ τὸ [e] Περσικὸν, μηδὲ πολλῷ πλέον εἴη. οὗτοι μέν νυν περὶ τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης διεφθείροντο. Οἱ δὲ ἐν Ἀφέτῃσι βάρβαροι, ὥς σφι ἀσμένοισι ἡμέρη ἐπέλαμψε, [f] ἀτρέμας τε εἶχον τὰς νέας· καί σφι ἀπεχρέετο κακῶς πρήσσουσι ἡσυχίην ἄγειν ἐν τῷ παρεόντι. τοῖσι δὲ Ἕλλησι [g] ἐπεβώθεον νέες τρεῖς καὶ πεντήκοντα Ἀττικαί. αὗταί τε δή σφεας ἐπέῤῥωσαν ἀπικόμεναι, καὶ ἅμα ἀγγελίη ἐλθοῦσα, ὡς τῶν βαρβάρων οἱ περιπλώοντες τὴν Εὔβοιαν πάντες εἴησαν διεφθαρμένοι ὑπὸ τοῦ γενομένου χειμῶνος. Φυλάξαντες δὴ τὴν αὐτὴν ὥρην, πλώοντες ἐπέπεσον νηυσὶ Κιλίσσῃσι. ταύτας δὲ διαφθείραντες, ὡς εὐφρόνη ἐγένετο, ἀπέπλωον ὀπίσω ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον. Τρίτῃ δὲ ἡμέρῃ δεινόν τι ποιησάμενοι οἱ στρατηγοὶ τῶν βαρβάρων, νέας [h] οὕτω σφι ὀλίγας λυμαίνεσθαι, καὶ τὸ ἀπὸ Ξέρξεω δειμαίνοντες, οὐκ ἀνέμειναν ἔτι τοὺς Ἕλληνας μάχης ἄρξαι, ἀλλὰ [i] παρακελευσάμενοι,

a Καὶ τέλος *Arch.*; ſpectavit iſta *Longinus* περὶ Ὕψ. Sect. 43., mox πλώουσι *Arch. Vind.* *b* Ἐξεφ. *Arch.* *c* Ἐς τὰς id. *Vind.* *d* Τοῦ θεοῦ *Med. Paſſ. Ask. V. Arch.*, τοῦ *Aldus* et ceteri non agnoſcunt, neque requiritur. *e* Περιεὸν *Arch. Valla.* *f* Ἀτρέμα *Med. Paſſ. Ask.*, ἀτρέμας *Vind. Arch. Brit. Ald.* *g* Ἐπεβώθεον *Arch. Vind.*, prius erat ἐπεβώθεεν. *h* Οὕτω σφέας *Arch. V.* *i* Παρασκευασάμενοι iid. ſed ob ſeqq. prave.

74. Τέλος σφι ἐγένετο ἄχαρι] Sine gravi cauſa *Longinum* ἄχαρι, quaſi τηλικούτου πάθους ἀνοίκειον perſtringere, *T. Faber* crebris ſeſe exemplis oſtenſurum *Dionyſio* illi adſcripſerat: ubi fecerit, an neglexerit, ignoro. Explorata tamen res. Ἄχαρις Noſtro omne moleſtum et valde acerbum. Talis ἄχαρις συμφορὴ λυπεῦσα VII, 290. et καὶ πιστότητα ἐνδώκαν. ἄχαρι δὲ οὐδὲν ibid. C. 52., aliaque, abs Rever. *Pet. Horreo* Obs. ad Herodot. C. 9. congeſta.

74. Τὸ τέλος σφι ἐγ. ἄχαρι] Leniſſima voce quam dira poſſit ab Ionico more loquentibus calamitas deſignari proxima declarant: ἄχαρι ſic ſaepius adhibetur *Herodoto* I, c. 38., c. 108. II, c. 141., hinc *Arriano*, aliiſque: vid. *Diogen. Laërt.* I, 54. *Phalar.* Ep. 89. filiae cum patre concubitus ἄχαρι καὶ ἄθεσμον ἔργον dicitur *Antonin. Liber.* c. 34. ἄχαρις συμφορὴ παιδοκτόνος eſt in *Herod.* VII, c. 190. Miror adeo cur hoc in loco τὸ τέλος ἄχαρι, ut τηλικούτου πάθους ἀνοίκειον, notaverit *Longinus* π. Ὕ. XLIII. p. 222. Non neſcio *Longinum* veterum vocabulis, quae potiſſimum ſpectat, ſua ſaepe quaedam addidiſſe ad explendam ſententiam; ſed illic ſcribere non potuit, τοὺς περὶ τὸ ναυάγιον ἀρασσ. vel ἀρασσομένους ἐξεδέχετο τέλος ἄχαρι cui ſatis erat notaſſe τὸ τέλος ἄχαρι. *Longini* obſervatis ſaepe ſunt interiecta hominum otioſorum emblemata: de hoc loco videbimus quid ſentiat Eruditiſſ. *Toupius*, cuius elegantiſſimi Critici *Longinum* et reliquas in *Suidam* emendationes cupide exſpectamus. VALCKEN.

78. Ὑπὸ θεοῦ, ὅκως &c.] Hinc *Diodori* XI, 13. ὥστε δοκεῖν ΤΟ ΘΕΙΟΝ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν Ἑλλήνων, ἵνα τοῦ ——. Ex *Arch.* enotatum τὸ περιεὸν, ſtare non poteſt, quippe legitimi corruptela. Κοῖλα τῆς Εὐβοίης *Coela* potius quam *cava Livii* exemplo dedi: *Eſt*, inquit L. XXXI, 41., *Sinus Euboicus, quem Coela vocant, ſuſpectus nautis*, ubi *Dukerus* praeclare, et *Valckenarius* L. VI, 100.

78. Ἐποιέετό τε πᾶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ] Oblatum a Codd. reciperem, ἐποιέετό τε τὸ πᾶν ὑπὸ θεοῦ· nam qua ſede poſuit G. articulum non magis requiro, quam in iſtis I, c. 34., ἔλαβε ἐκ θεοῦ νέμεσις μεγάλη Κροῖσον, ſimilibuſque. —— *Herodoti* hoc in loco ſententiam expreſſit imitando *Diodor. Siculus*, tempeſtatem, quae Perſarum naves fregit, providae quoque Dei, Graecis faventis, curae contribuens XI, c. 13. init. ὥστε δοκεῖν τὸ θεῖον ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν Ἑλλήνων, ἵνα, τοῦ πλήθους τῶν βαρβαρικῶν νεῶν ταπεινωθέντος, ἀντίπαλος ἡ τῶν Ἑλλήνων δύναμις γένηται, καὶ πρὸς τὰς ναυμαχίας ἀξιόχρεως. Fecit id omne Deus iuxta *Herod.* ὅκως ἂν ἐξισωθείη τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικόν· eleganter, ut ſolet, *Iſocr.* ad Philipp. p. 90. B. πόλεις dixit ὡμαλισμένας ὑπὸ τῶν συμφορῶν· et collidendo ἐπανισοῦν τοὺς Ἕλληνας πρὸς ἀλλήλους, *Thucyd.* p. 539, 98. Quam hic dat *Herod.* rationem noverat Atticis potius ingeniis placituram, quam ſi ſuperbiam dixiſſet Perſicam ab arrogantiae humanae vindice ſic caſtigatam depreſſamque; alias ſaepe memorans ultorem ſuperborum Deum. Frequenter Noſter ἀνθρώπινά μοι δοκεῖ ἁμαρτεῖν. VALCKEN.

83. Ἀτρέμας τε εἶχον] Sive hoc ſeu aliorum ἀτρέμα adſciſcatur, ſententia eadem: malui priſtinum, quod plerumque ſemper in his libris, uti mox C. 15. V, 19. &c. Conf. *Ezech. Spanhem.* ad Nub. *Ariſtoph.* v. 260. Reſtituto autem ἐπεβώθεον ob dicta C. 1., nemo non favebit.

83. Ἀτρέμα τε εἶχον] Ex uno Codice non mutaſſem ante vulgatum: ſemel verſu coactus ἔχ' ἀτρέμα ſcripſit *Homer.* quod tamen *Ariſtophani* aeque ac alterum ἔχ' ἀτρέμας uſurpatur, aliiſque. —— Initio ſeq. cap. leniſſima mihi vera videtur Doctiſſ. *G. Koenii* correctio legentis δεινόν τε ποιησάμενοι —— hoc poſcere videtur ſequens καὶ, alterum autem reſpuere ratio locutionis, e qua alibi etiam τὶ ſuſtuli, facile natum e litera vicina π. VALCKEN.

90. Τὴν αὐτὴν ὥρην] Laurentii *obſervata eadem hora* valde *L. Allatio*, ὥρης pro diei XII. parte uſum priſcis vindicanti, ſuccurreret, ſi Latina ſine inpedimento procederent. At quae *eadem illa hora?* utique illud tempus, quo Atticae naves auxiliatum acceſſerunt, nunciuſque perditarum Perſicarum. Non negabo, Graecis *Herodoti* aevo diei in XII. partes deſcriptionem in notitia fuiſſe: liquidum illud ex L. II, 109. Τὴν tamen ὥρην et τὴν αὐτὴν ὥρην de ſtato aut eodem tempore uſurpat L. II, 2. VII, 19. Viſe et *Iſ. Caſaubonum* in *Athen.* I, 1. p. 3.

94. Οὕτω σφι ὀλίγας λυμαίνεσθαι] Nihil ad nexum proderit, hoc an οὕτω σφέας probetur. Λυμαίνεσθαι utroque ſtrui modo, *Gronov.* ad L. III, 16. et *Alberti* in Act. Apoſt. VIII, 3. oſtenderunt. Id vero dubito, ſitne vulgato τὰς αὐτὰς ταύτας ἡμέρας τάς τε ναυμ——

μενοι, κατὰ μέσον ἡμέρης [a] ἀνῆγον τὰς νέας. συνέπιπτε δὲ ὥστε ταῖς αὐταῖς ἡμέραις τὰς ναυμαχίας γίνεσθαι ταύτας καὶ τὰς πεζομαχίας τὰς ἐν Θερμοπύλῃσι. ἦν δὲ πᾶς ὁ ἀγὼν τοῖσι κατὰ θάλασσαν περὶ τοῦ Εὐρίπου, ὥσπερ τοῖσι ἀμφὶ [b] Λεωνίδεα, τὴν ἐσβολὴν φυλάσσειν. οἱ μὲν δὴ παρεκελεύοντο, ὅκως μὴ παρήσουσι ἐς τὴν Ἑλλάδα τοὺς βαρβάρους, οἱ δ᾽ ὅκως τὸ Ἑλληνικὸν στράτευμα διαφθείραντες, τοῦ πόρου κρατήσουσι. Ὡς δὲ ταξάμενοι οἱ Ξέρξεω ἐπέπλεον, οἱ Ἕλληνες ἀτρέμας εἶχον πρὸς τῷ Ἀρτεμισίῳ. οἱ δὲ βάρβαροι μηνοειδὲς ποιήσαντες τῶν νεῶν, [c] ἐκυκλέοντο ὡς περιλάβοιεν αὐτούς. ἐνθεῦτεν οἱ
465 Ἕλληνες ἐπανέπλεόν τε καὶ συνέμισγον. ἐν ταύτῃ τῇ [d] ναυμαχίῃ παραπλήσιοι ἀλλήλοισι [e] ἐγένοντο. ὁ γὰρ Ξέρξεω στρατὸς ὑπὸ μεγάθεός τε καὶ πλήθεος, αὐτὸς ὑπ᾽ ἑωυτοῦ ἔπιπτε, [f] ταρασσομενέων τε τῶν νεῶν καὶ περιπιπτουσέων [g] περὶ ἀλλήλας· ὅμως μέντοι ἀντεῖχε, καὶ οὐκ εἶκε· δεινὸν γὰρ χρῆμα [h] ἐποιεῦντο, ὑπὸ νεῶν ὀλίγων ἐς φυγὴν τραπέσθαι. πολλαὶ μὲν δὴ τῶν Ἑλλήνων νέες διεφθείροντο, πολλοὶ δὲ ἄνδρες, πολλῷ δ᾽ ἔτι πλεῦνες νέες τε τῶν βαρβάρων καὶ ἄνδρες. [i] οὕτω δὲ ἀγωνιζόμενοι, διέστησαν χωρὶς ἑκάτεροι. Ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ Αἰγύπτιοι μὲν τῶν Ξέρξεω στρατιωτέων ἠρίστευσαν· οἳ ἄλλα τε [k] μεγάλα ἔργα ἀπεδέξαντο, καὶ νέας αὐτοῖσι ἀνδράσι εἷλον Ἑλληνίδας πέντε. τῶν δὲ Ἑλλήνων κατὰ ταύτην τὴν ἡμέρην ἠρίστευσαν Ἀθηναῖοι, καὶ Ἀθηναίων [l] Κλεινίης ὁ Ἀλκιβιάδεω· ὃς δαπάνῃ οἰκηίῃ παρεχόμενος,

rent, ſed cohortati ſeſe naves circa meridiem eduxerunt. Contigit autem, ut per eoſdem dies et hæc navalia prœlia et illa in Thermopylis terreſtria gererentur. Erat autem omne certamen his in mari de Euripo, quemadmodum illis, qui cum Leonide erant, de tranſitu cuſtodiendo: et Græci quidem ſeſe adhortabantur, ne barbaros intrare Græciam ſinerent; barbari vero, ut Græcorum copiis profligatis, tranſitu potirentur. Pro- 16
cedente autem Xerxianorum claſſe in aciem ordinata, dum Græci ſe apud Artemiſium immotos tenerent, tunc eos barbari, ut comprehenderent, lunata claſſe circumdabant. Ibi Græci ex adverſo prodeuntes conflixere. Qua in pugna pari marte pugnatum eſt: nam Xerxiana claſſis præ magnitudine et copia ſua in ſe incidebat, perturbatis navibus et mutuo incurſantibus: reſiſtebat tamen neque cedebat. Indigna enim res videbatur, a paucis navibus in fugam converti. Itaque multæ Græcorum naves interibant, multi etiam viri, ſed multo plures barbarorum et naves et viri: atque ita dimicantes utrique ab alteris abſceſſere. Hoc in prœlio Xerxianos inter 17
milites optimam Ægyptii navaverunt operam, cum aliis magnis editis operibus, tum hoc, quod quinque Græcas naves cum viris omnibus cepere. E Græcis autem eo die præſtantiſſimi extitere Athenienſes, et inter Athenienſes, Clinias Alcibiadis filius; qui do-

a Ἀνήγαγον iid., praeterea *τὰς αὐτὰς ταύτας ἡμέρας τάς τε ναυμ. Arch.*, *τὰς αὐτὰς ἡμέρας Vind.* *b* Λεωνίδην *Ask.* *c* Ἐκυκλέοντο *Arch.*, quod verius, niſi fuerit ἐκυκλεῦντο. Antea ἐκυκλεύοντο. *d* Μάχῃ *Brit.* *e* Ἐγίν. *Paſſ. Ask.* *f* Παρατασσομένων *Paſſ.* *g* Deſit praepoſitio *Arch.* *h* Ἐποιεῦντο *Ask. Paſſ.*, alii ἐποιέοντο. *i* Οὕτω τε *Arch. V.* *k* Ἔργα μεγ. *Arch. Ask. Paſſ.* *l* Κλεινίας *Paſſ. Ask.*

Codicis *Arch.* poſterius. Negabit Scriptor, quippe L. VII, 151. Ἀργείους δὲ, τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον πέμψαντας καὶ τούτους —— conſimilem in modum. Studium Graecorum in Euripi et Thermopylarum anguſtiis defendendis, et contrariam Perſarum contentionem hinc *Diodorus* XI, 13. mutuatus eſt.

12. Αὐτὸς ὑπ᾽ ἑωυτοῦ ἔπιπτε] *Anguſtias enim Themiſtocles (inter Euboeam continentemque terram) quaeſiverat, ne multitudine navium circumiretur*, quae neque illic explicari potuit: C. *Nepos* in Them. Ad ſeqq. comparandus eſt *Diodor. Siculus* XI, c. 13., iuxta quem ἀριστεῦσαι ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ναυμαχίαις φησὶ παρὰ μὲν τοῖς Ἕλλησιν Ἀθηναίους, παρὰ δὲ τοῖς βαρβάροις Σιδωνίους. In carmine *Pindarus* deperdito celebraverat τὸ καλὸν Ἀρτεμίσιον, ὅθι παῖδες Ἀθηναίων ἐβάλοντο φαεννὰν κρηπῖδ᾽ ἐλευθερίας· excitat iſta *Plutarch.* T. II. p. 552. B. et alibi plus ſemel. Themiſtocles *Ariſtidis* T. III. p. 310. ad Artemiſium δυοῖν ναυμαχίαιν δύο ἵστησι τρόπαια, —— ὥς φησι Πίνδαρος, κρηπῖδα τῆς ἐλευθερίας τοῖς Ἕλλησι βαλόμενος. VALCKEN.

13. Περιπιπτουσέων περὶ ἀλλήλας] Qui praepoſitionem inſuper habuit *Arch.* ſcriba, ἀλλήλαις fortaſſe, non inmemor ſimilium, quorum data quaedam L. I, 108., in Muſis, maluit. Sed recte, ab ipſo neglecta vox, in talibus adeſt; Exempla, ſi deſiderentur, ex *Abreſchii* Dil. Thucyd. L. VI, 33. ſumi poſſunt.

24. Κλεινίης ὁ Ἀλκιβιάδεω] Cliniam *Plut.* pr. Vit. Alcibiad. ἰδιοστόλῳ τριήρει ad Artemiſium magna laude depugnaſſe itidem prodidit, et patrem quidem nobiliſſimi Alcibiadis, profeſſione non abſurda. Congruit temporum ratio. Supremum diem Alcibiades obiit Olymp. XCIV, 1. ap. *Diodorum* XIV, 10., annos circiter quadraginta natus, teſte *Corn. Nepote* in Alcib. C. 10. Vidit ergo primam lucem ſub auſpicia Olymp. LXXXIII., patre ſexagenario maiore. Fac eum, quando ad Artemiſium rem optime gerebat Olymp. LXXV., annos habuiſſe triginta, aut paullo pauciores, conſequens erit, hunc ut filium poſt triginta et quinque annos genuerit. Clinias pugnando ad Coroneam occubuit haud multo poſt, relictusque adeo orbus eſt Alcibiades, κατελείφθη ὀρφανὸς in *Iſocrat.* Or. de Bigis p. 352. Quod ibidem autem paternus eius proavus, πρόπαππος, Alcibiades perhibetur, Cliniae pater, id veritati pugnat. Πάππος erat πρὸς πατρὸς, ſicuti docte *Henr. Valeſius* Emend. L. IV, 1., cui iunge notata *Io. Taylorio* ad *Demoſth.* Midian. p. 191.

24. Κλεινίης ὁ Ἀλκιβιάδεω] Alcibiadis, qui cum ceteris Piſiſtratidas eiecerat ex Attica, filius Clinias, pater Alcibiadis vitiis et virtutibus ſuis maxime nobilitati, huius, inquam, pater, illius iuxta *Herod.* filius Κλεινίας. Ἰδιοστόλῳ τριήρει περὶ Ἀρτεμίσιον ἐνδόξως ἐναυμάχησεν ut ſcribit *Plutarch.* initio Alcib. T. I. p. 191. concinunt iſta Herodoteis. Alcibiades antiquior, eiectus oſtracismo, (vid. *Andoc.* p. 33., *Markland.* ad *Lys.* P. 291, 3. Ἀλκιβιάδου τοῦ πάλαι ſcripſerat, opinor, *Plato* in Euthyd. p. 275. A.) dum *Io. Meurſio* videbatur nobiliſſimi Alcibiadis non avus, ſed proavus, in hoc etiam haeſit *Herodoti* loco Att. Lect. VI, c. 12. verum nimis ſaepe vir literatiſſimus feſtinans, quae ad genus ex utroque parente pertinebant Alcibiadis, omnia miſcuit; *Meurſii* correxit errores ea de re agens accuratius *H. Valeſius* Em. IV, c. 1. ubi quaedam aliter ſcripta leguntur, quam ex eius collectaneis erant publicata in notas *Mauſſ.* ad *Harp.* p. 214, 215. *Valeſii* ſententiam *Dukerus* adprobat ad *Thucyd.* VIII, c. 6. —— Superſunt etiam in hac parte veteris hiſtoriae difficultates non paucae, quarum unam alteramve conabor e medio removere. Quae ſupra poſui de Clinia Herodoteo, haec ſequuntur apud *Plutarchum* proxima; ὕστερον δὲ Βοιωτοῖς μαχόμενος περὶ Κορώνειαν ἀπέθανε. *Platonis* Socrates (T. III. p. 112. C.) ad Alcibiadem: ἐν Κορωνείᾳ —— καὶ ὁ σὸς πατὴρ Κλεινίας ἐτελεύτησεν, hinc *Iſocratem* feliciter emendavit *Ti. Hemſterhuſius*; amico *Weſſelingius* adſtipulatur ad *Hieroclis* Synecd. p. 644. *Diodor.* I. p. 482. II. p. 44. Sua in ordinem digerenti venit idem in mentem *Valeſio*, qui ad *Harp.* p. 215. *Iſocratem* citans eumdem illum tantum reſpicere potuit *Iſocratis* locum. Hoc itaque certum eſt, in praelio ad Coroneam, quo Tolmides ipſe cecidit Imperator, mortuum Cliniam: vellem nunc alicunde conſtaret, mortuum illic Cliniam relicto filiolo Alcibiade, tres ſaltem quatuorve annos nato: Athenienſibus luctuoſum accidit illud praelium *multis annis ante bellum Peloponneſiacum*, ut vere ſcribit *Duker.* ad *Thucyd.* I, c. 113. Belli autem Peloponneſiaci anno demum XII. aequalem ſuum Alcibiadem in ſcenam hiſtoricam prima vice producit *Thucyd.* V, c. 43., cui tum fuiſſe di-

domeſtico ſumptu ac propria navi cum du-
18 centis viris militabat. Ubi utrique libenter
in diverſum abiere, ad ſtationem feſtina-
bant. Græci autem dirempto prœlio reve-
cti, etſi cæſorum corporibus ac naufragiis
potiebantur, tamen quod aſpere vexati eſ-
ſent, præcipueque Athenienſes, quorum
dimidium navium vulneratum erat, de fu-
giendo interius in Græciam deliberabant.
19 Themiſtocles, reputans, ſi ab viribus bar-
baricis abduceret Iones et Cares, fieri poſ-
ſe ut reliquos ſuperarent; dum Eubœenſes
pecora ad mare propellunt, huc duces con-
traxit, eisque dixit ſe viam quandam ha-
bere, qua ſperaret optimos ſociorum ab re-
ge abductum iri. Hactenus rem enudavit,
addiditque in rebus præſentibus hoc ab il-
lis agendum eſſe, ut Euboicorum peco-
rum quantum vellet quisque mactaret; ſa-
tius enim eſſe ſuos milites potiri quam ho-
ſtem. Ac monuit ut ſuis quique populari-
bus præciperent ignem accendere; ſibi au-
tem de diſceſſu tempus curæ fore, ut ſine
noxa abirent in Græciam. Hoc illis pro
batum quum eſſet, accenſis ignibus ad pe-
20 cora est itum. Nam Eubœenſes, contem-
pto Bacidis oraculo, tanquam nihil dicen-
te,

μενος, ἐστρατεύετο ἀνδράσι τε διηκοσίοισι καὶ οἰκηίῃ νηΐ. [a] Ὡς δὲ διέστησαν ἄσμενοι ἑκάτεροι, ἐς ὅρμον ἠπείγοντο. οἱ δὲ Ἕλληνες, ὡς διακριθέντες ἐκ τῆς ναυμαχίης ἀπηλλάχθησαν, τῶν μὲν νεκρῶν καὶ τῶν ναυηγίων ἐπεκράτεον, [b] τρηχέως δὲ περιεφθέντες, καὶ οὐκ ἥκιστα Ἀθηναῖοι, τῶν αἱ [c] ἡμίσεαι τῶν νεῶν τετρωμέναι ἔσαν, δρησμὸν δὴ [d] ἐβούλευον ἔσω ἐς τὴν Ἑλλάδα. Νόῳ δὲ λαβὼν ὁ Θεμιστοκλέης ὡς εἰ ἀπορραγείη ἀπὸ τοῦ [e] βαρβαρικοῦ τό, τε Ἰωνικὸν καὶ τὸ Καρικὸν φῦλον, οἷοί τε εἴησαν τῶν λοιπῶν κατύπερθε γενέσθαι· ἐλαυνόντων τῶν Εὐβοέων πρόβατα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, [f] ταύτῃ συλλέξας τοὺς στρατηγούς, ἔλεγέ σφι ὡς δοκέοι ἔχειν τινὰ [g] παλάμην, τῇ ἐλπίζοι τῶν βασιλῆος συμμάχων ἀποστήσειν τοὺς ἀρίστους. ταῦτα μέν νυν ἐς τοσοῦτο παρεγύμνου. ἐπὶ δὲ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι τάδε ποιητέα εἶναί σφι ἔλεγε· τῶν τε προβάτων τῶν [h] Εὐβοεικῶν ὅσα τις ἐθέλοι καταθύειν· κρέσσον γὰρ εἶναι τὴν στρατιὴν ἔχειν ἢ τοὺς πολεμίους. παραίνεε τε προειπεῖν τοῖσι [i] ἑωυτῶν ἑκάστους [k] πῦρ ἀνακαίειν, κομιδῆς δὲ πέρι τὴν ὥρην αὐτῷ μελήσειν· ὥστε ἀσινέας ἀπικέσθαι [l] ἐς τὴν Ἑλλάδα. ταῦτα ἤρεσέ σφι ποιέειν· καὶ αὐτίκα [m] πῦρ ἀνακαυσάμενοι, ἐτράποντο πρὸς τὰ πρόβατα. Οἱ γὰρ Εὐβοέες παραχρησάμενοι τὸν Βάκιδος χρησμὸν ὡς οὐδὲν λέ-

a Οἱ δὲ ὡς *Arch. V.*, mox ναυηγέων *Arch.* *b* Excitat *Plut.* Malign. p. 867. D. ubi male περιενεχθέντες. *c* Ἡμίσεες *Arch.* *d Med. Ask. Paſſ. Arch.*, ἐβουλεύοντο *Plut. Vind. Ald.* *e* Iid. βαρβάρου, in aliis βαρβαρικοῦ, quod verius: mox Ἰωνικὸν φῦλον καὶ τὸ Καρ. *Arch. Paſſ. Ask.* *f* Ταύτῃ συλλ. *Arch. Valla*: antea ταύτην. *g* Habet *Suidas* ex hoc loco in Voc., qui ἐλπίζει quoque cum *Arch. Med. Paſſ. Ask.*, olim ἐλπίζει. *h* Εὐβοϊκῶν *Arch. Vind.*, tum καταθύειν ὅσα τις ἐθέλει *Paſſ.*, θέλει eodem ordine *Arch. Vind.* In *Ask.* καταθύειν non invenitur. *i* Ἑωυτοῦ *Arch.* *k* Πῦρ ἀνακαίειν id. *Med. Paſſ. Ask.*, belle. Vid. ad L. IV, 145., πυρὴν ἀνακ. *Vind. Brit. Ald.* *l Med. Arch. Vind. Paſſ. Ask.*, olim ἐπὶ τήν. *m* Πυρὰς καυσ. *Arch.*, mox ἐτράποντο id. *Paris. B. Vind. Brit.*, ex *Med. Ask. Paſſ.* ἐτρέποντο, contra Ionum morem.

dicitur vir iuvenis Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου, ἀνὴρ ἡλικίῃ ἔτι τότε ὢν νέος. *Ed. Simſono* ad A. M. 3562., *hoc circiter anno* (Ol. 84, 2.) *natus* videtur *Alcibiades*: iam ante Clinias illuc abierat; nam clades Athenienſium ad Coroneam evenerat Ol. 83, 2. Sed fallitur, ut puto, *Simſonus*, quodque retulit is in A. M. 3571., Alcibiadis ad Periclem dictum iuveni potius congruit annos quindecim, quam puero novem annos nato. Sic triginta circiter annos natus prodiret in publicum apud *Thucyd.* V, c. 43., neque ante id aetatis licebat Athenis δημηγορεῖν: ſic potuit a patre Clinia relinqui vel triennis puer vel quadriennis, ſed a patre mediam aetatem dudum praetergreſſo; nam hic *Herodoto* narrata evenerunt duobus et triginta annis ante mortem Cliniae. Puer autem, in tutoris ſui Periclis domo educatus, paedagogum Thracem quemdam habuit Zopyrum, antequam a Gorgia iuvenis aliisque erudiretur. Praeceptorem puer habuiſſe fertur Σώφιλον, patrem oratoris Antiphontis, quem inimiciſſimum Alcibiadi fuiſſe conſtat ex orationis fragm. apud *Athen.* XII. p. 525. A. de Sophilo praeceptore vid. illius vitae Scriptor in *Plutarchi* T. II. p. 832. B. *Philoſtrat.* in Antiph. p. 498., Σώφιλος καὶ τὸν τοῦ Κλεινίου ἐπαίδευσε; ſic ſaepius ad Artemiſium praecipue nobilitati filius dicitur Alcibiades: materno non minus genere (de quo *Palmer.* egit in Exercit. p. 632, 33.) ſuperbum ſaepenumero ludit Socrates, et in *Platonis* T. II. p. 105. A. ἐγώ, ait, δή σοί γε ἐρῶ, ὦ φίλε παῖ Κλεινίου καὶ Δεινομάχης. De hoc clariſſimo isthac aetate iuvene centena nobis antiqui Scriptores commemorant, et ne illud quidem adnotare neglexerunt, infanti puero nutricem fuiſſe *Lacaenam*. Ad huius mentionem *Thucydiden* ſcripſiſſe recordor VIII, c. 6., Endii, Alcibiadae Laconis filii, Athenienſem istius temporis Alcibiaden πατρικὸν ἐς τὰ μάλιστα fuiſſe ξένον· ὅθεν, addit, καὶ τοὔνομα Λακωνικὸν ἡ οἰκία αὐτῶν κατὰ τὴν ξενίαν ἔσχεν· hoc quidem more ſatis uſitato, quo liberis hoſpitum vel amicorum indebant nomina: hinc Timonis adulator *Lucianei* p. 168., τὸν υἱὸν ἐπὶ τῷ σῷ ὀνόματι Τίμωνα ὠνόμακα. *Scholiaſten Thucyd.* ad l. c. erroris inſimulant *Io. Meurs.* Att. Lect. p. 335. et *Duker.* Haec auferantur ex isto *Scholio*, ὃς ἦν πατὴρ τοῦ Ἐνδίου· pertinent enim ad vicina; nihil erit adeo in reliquis rite acceptis, quod reprehendi mereatur: hoc tamen modo, me iudice, rectius ſcripſiſſet interpres minime contemnendus: Ἀλκιβιάδης Λακωνικὸν ἦν ὄνομα· Κλεινίας δὲ Ἀθηναῖος, Λακεδαιμονίῳ Ἀλκιβιάδῃ ξένος γενόμενος, τὸ ὄνομα τῷ ἰδίῳ παιδὶ ἔθετο· ſic in medio relinqueretur, quis Clinias primus amici Laconicum nomen filio indidiſſet; qui, forſan isto tempore iam ignotus, nunc certe deſignari nequit. In isthac Attica familia potuerunt ante Cliniam hic *Herodoto* laudatum plures fuiſſe Cliniae, plures etiam Alcibiadae, fortaſſe ne in istius quidem aevi monumentis commemorati. *Herodoti* Cliniam primum filio Laconicum impoſuiſſe nomen plerique crediderunt; ſed quo tandem argumento moti? Privatim amici fuerunt et ξένοι Clinias Athenienſis et Spartiata quidam Alcibiadas; ſed Alcibiadae Attici maiores publicitus Lacedaemoniorum iam fuiſſe videntur πρόξενοι· ista permiſceri non debuerant quae ſunt utique diverſiſſima. Athenienſi Alcibiadi a maioribus tradita cum Alcibiadae Spartani poſteris colebatur amicitia: *Thucyd.* VIII, 6. ſed Lacedaemoniorum non erat is πρόξενος· hunc honorem ſtuduit ille recuperare, cuius onere illius ſe iam avus abdicaverat: *Thucyd.* V, c. 43., et c. 89., Alcibiades in oratione ad Lacedaemonios, τῶν ἡμῶν, inquit, προγόνων τὴν προξενίαν ὑμῶν — ἀπειπόντων, αὐτὸς ἐγὼ πάλιν ἀναλαμβάνων ἐθεράπευον ὑμᾶς. VALCKEN.

31. Δρησμὸν δὴ ἐβούλευον] Vide ſuperius C. 4. Accuſat aſperitatem vocabuli δρησμοῦ *Plutarchus*, quod de fuga conſuluiſſe Graecos Noſter dicat. At *nimis ſeverus est Ariſtarchus. Atque etiam illud non tulerit credo, quod rex regum cenſet aufugiendum de Troia: non enim, ut opinor, mollius est*, Φεύγωμεν *Iliad.* B, 140., *quam* δρησμὸν βουλεύεσθαι. Sic *Camerarius* ex vero. *Ariſtides* T. II. p. 191. τῶν ἐν ταῖς ναυσὶ κατὰ κράτος ἤδη ΦΕΥΓΟΝΤΩΝ εἰς τὸ εἴσω τῆς Ἑλλάδος de his, neque *Polyaenus* mollius. Mox ἀπὸ τοῦ βαρβαρικοῦ reduxi. Viſe Cl. *Valckenarium* ad L. III, 115.

36. Ταύτῃ συλλέξας] Mutata punctione haec, poſtulante *Arch.* et *Valla*, aptavi: id *Pavius* fieri oportere, perſpexerat, nec, credo, reprobaverit quisquam. Deinceps προβάτων τῶν Εὐβοεικῶν an Εὐβοϊκῶν exaretur, arbitrarium erit: in membranis eadem diſſenſio L. III, 89. et VII, 192.

48. Τὸν Βάκιδος χρησμὸν] Vaticinus iste de Perſica expeditione cecinerat, *Pauſan.* X, 14; ex illo carmine haec durat portio. Idem C. 12. ἐκ Βοιωτίας Βάκιν adpellat, ſicuti et *Cicero* Divinat. L. I. c. 18. Duos Ba-

Eubœenſium negligentia verſus oraculum Bacidis, quæ illis nocet. Speculatores inter copias navales ac terreſtres. Illæ audito exitu Leonidæ deſerunt Artemiſium.

λέγοντα, [a] οὔτε τι ἐξεκομίσαντο οὐδὲν, οὔτε [b] προεσάξαντο, ὡς παρεσομένου σφι πολέμου, περιπετέα τε ἐποιήσαντο σφίσι αὐτοῖσι τὰ πρήγματα. Βάκιδι γὰρ ὧδε ἔχει περὶ τουτέων ὁ χρησμός,

> Φράζεο, βαρβαρόφωνον ὅταν ζυγὸν εἰς ἅλα βάλλῃ
> 466 [c] Βύβλινον, Εὐβοίης ἀπέχειν πολυμηκάδας αἶγας.

τούτοισι δὲ οὐδὲν τοῖσι ἔπεσι χρησαμένοισι ἐν τοῖσι τότε παρεοῦσί τε καὶ προσδοκίμοισι κακοῖσι, παρῆν σφι συμφορῇ [d] χρῆσθαι πρὸς τὰ μέγιστα. Οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἔπρησσον, παρῆν δὲ ὁ ἐκ Τρηχῖνος κατάσκοπος. ἦν μὲν γὰρ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ κατάσκοπος Πολύας, γένος Ἀντικυρεύς, τῷ προσετέτακτο· καὶ εἶχε πλοῖον κατῆρες ἑτοῖμον, εἰ [e] παλήσειε ὁ ναυτικὸς στρατὸς, σημαίνειν τοῖσι ἐν Θερμοπύλῃσι ἐοῦσι. ὡς δ' αὔτως ἦν Ἀβρώνυχος ὁ Λυσικλέος Ἀθηναῖος καὶ παρὰ Λεωνίδῃ ἑτοῖμος τοῖσι ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἐοῦσι ἀγγέλλειν τριηκοντέρῳ, ἤν τι καταλαμβάνῃ νεώτερον τὸν πεζόν. οὗτος ὦν ὁ Ἀβρώνυχος [f] ἀπικόμενος ἐσήμαινέ σφι τὰ γεγονότα περὶ Λεωνίδην καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ. οἱ δὲ, ὡς ἐπύθοντο ταῦτα, οὐκέτι ἐς ἀναβολὰς [g] ἐποιεῦντο τὴν ἀποχώρησιν, ἐκομίζοντο δὲ ὡς ἕκαστοι ἐτάχθησαν· Κορίνθιοι πρῶτοι, ὕστατοι δὲ Ἀθηναῖοι. Ἀθηναίων δὲ νέας τὰς ἄριστα πλωούσας ἐπιλεξάμενος Θεμιστοκλέης, ἐπο-

te, neque exportaverant quicquam, neque importaverant, velut impendente eis bello, et res ſibi quoque ipſis ambiguas effecerant: ita enim habebat de his oraculum Bacidis,

> *Dum iuga barbaricus canabacea iactat in æquor,*
> *Eubœa capræ mecentes fac procul abſint.*

His verſibus quum nihil illi uterentur in malis, quæ tum aderant, tum impendebant, debebat fieri ut maxima calamitate afficerentur.
Dum hæc isti agebant, advenit ex Trachine 21
ſpeculator: nam erat apud Artemiſium ſpeculator Polyas, genere Anticyrenſis, cui datum erat negocium, et habebat expeditum et remis inſtructum navigium, ſi copiæ navales conſlixiſſent, ut renunciaret iis, qui apud Thermopylas erant. Similiter Abronychus Lyſiclis filius Athenienſis apud Leonidem erat paratus cum triginta remorum navigio ad nunciandum iis, qui ad Artemiſium agebant, ſi quid novi pedeſtribus copiis contigisſet. Hic igitur Abronychus adveniens, indicavit ea quæ circa Leonidem et eius exercitum geſta erant. Qua isti re audita non iam ſibi differendum abitum putaverunt: ſed ut quique locati erant, abſcesſerunt; primi Corinthii, poſtremi Athenienſes.
Quorum Athenienſium ve- 22
locisſimis navibus delectis, Themiſtocles ad aquas

a Οὔτε τι *Paſſ. Ask. Med.*, antea οὔτ' ἐξεκομ. tantum. *b* Προεσάξαντο *Paſſ. Med.*, προσεταξ. *Brit.* *c* Βύβλιον *Arch. Ask.*, Βύβλινον *Paſſ. Vind. Brit. Ald.* *d* Χρῆσθαι *Arch. Vind.* *e* Παλίσειε Edit. *Genev.* *f* Ἀπικόμενός σφι ἐσ. *Arch. Ask. Paſſ.* *g* Ἐποιεῦντο *Paſſ. Ask. Brit.*; olim ἐποιέοντο.

Bacides *Clemens Alex.* Strom. I. p. 398., Arcadem et Boeotium memoravit, tertium Athenienſem alii addunt; ſuper qua re ſollicita exſtat opera *Nic. Loënſis* Epiphillid. IX, 11. interpretumque *AEliani* Var. XII, 35. Quod ſtatim οὔτε τι, a *Gronovio* iure laudatum, ſed infeliciter defenſum, in ſua iterum ſede ſtatui. Sic L. IV, 19. οὔτε τι σπείρουσι οὐδὲν, οὔτε ἀρόωντες. Ut autem προεσάξαντο ſibilante littera auctius procederet, nulla erat necesſitas. Repete ad L. V, 34. adpoſita.

49. Οὔτ' ἐξεκομίσαντο] Dum Clar. *Iac. Gronovius* paulo conſideratius *Herodoti* tractabat Uraniam et Calliopen, aeſtus amoris iam deferveſcebat, quo ante ferebatur in Florentinas ſuas membranas paene iuvenili: nemo mirabitur nobis ſaepe diſplicuiſſe vehementius illud amatoris ſtudium, noſtratem *L. Bos*, exemplar modeſtiae, viros etiam primarios *Salmaſium*, *Is. Voſſium*, *Ez. Spanhemium*, aliosque, qui Muſas contrectaverant, velut ἀντεραστὰς repellentis aſperrime. Neutrum decet Muſarum ſacerdotem. Sed ut illud perſequar, cuius occaſione haec ſcripſi, in notis vir Clar. proponit lectionem Mediceam: οὔτε τι ἐξεκομίσαντο οὐδὲν. et lectori commendat ut *perquam ſuavem*: illa mihi quoque placet, et, ſi licet de viciniis duas demere literas, haec equidem cenſerem eſſe a manu *Herodoti*: οὔτι τι ἐξεκομίσαντο, οὐδέν τε προεσάξαντο· recte *Valla*: *neque exportaverant quicquam neque importaverant*: illud, οὔτε —— οὐδέν τε, obvium apud quosvis, ſimillima firmarent *Herodoti* in *Ed. Gron.* p. 382, 5. 395, 34. 468, 2. 509, 10. 529, 10. Minuta talia *Livium* tractans enotare non dedignatus est Clar. *Iacobi* Pater: ponam hic magni viri verba quaedam, quae leguntur in *Livii Drakenb.* T. IV. p. 421. b. *Nimis credulus fuit* (Rhenanus) *uni libro, et, quaecunque aliter atque in vulgatis illic eſſent, Livii eſſe, nihil librarii putavit.* Ingenuam tamen laudo confesſionem Editoris *Herodoti* in P. 201, 17. *Fere nimio ſtudio in Mediceas membranas abductus dici queo.* Qui Codicem antiquum ſupra modum mirantur, horumque ſacrorum ἀμυήτους ſe iure praebent, et immerentes alios ridendos, hoc ſemel ſibi dictum putent. VALCKEN.

53. Βαρβαρόφωνον] Ex *Vallae* Latinis βαρβαρόφωνος erit, quae non iniuſta *Pavii Reiskii*que divinatio. Putes porro cum *Stanleio* Bacidis verſum in Perſ. v. 72. *AEſchylum* aemulari, quando πολύγομφον ὅδισμα ΖΥΓΟΝ ἀμφιβαλὼν αὐχένι πόντου tragice de ponte in Helleſponti anguſtiis, intenſo funibus ex byblo L. VII, 36. Itaque Βύβλινον cur vir Celeb. exprimi voluerit, non perſpicio. Credo ex *Medic.*, etſi de eo ſilentium, huc ob *Ask.* conſenſum migraſſe. Priſtinum longe praeſtantius.

63. Εἰ παλήσειε] Scripti editique libri nihil novant; nam Editoris *Genev.* εἰ παλίσειε coniecturae *Porti* debetur, male tamen repraeſentatae: coniecerat ille, quamquam haeſitans, εἰ 'παλίσειε pro integro ἐπαλίσειε ex ἐφαλίζω, *contra aliquem copias congrego*: obtrudi noluit, idque prudenter; neque enim moris id Herodotei. Tolerabilius de opinione *D'Orvillii* et *Reiskii* εἰ πελάσειε, *ſi adpropinquaret*, videretur; cuius modi L. IX, 73. ὅκως ΠΕΛΑΣΕΙΕ ἀπικνεόμενος τοῖσι πολεμίοισι· neque abiret longius παλαίσειε *Pavii*, et fortaſſe *Gronovii*, ob eius Latina; eoque minus, quod diphthongus αι et η in ſcriptis ſaepe commutantur. Sed omnibus ſchedae obſtant. Aliud ergo circumſpiciamus. Παλήσειε *Heſychius* exponit διαφθείρειε, quod de clade in belli certamine non illaudabile, et hinc, niſi erro, ſumtum. Priſcos ſane παλαίειν ac πάλλειν noviſſe, Ionesque in primis, vero mihi proximum. *Hippocratis* ſunt ἀποπαλλέειν atque ἐκπαλλέειν in evibratione et concusſu vehementiore. Ἀποπαλήσει *Erotianus*, παλμῷ καὶ σφοδρᾷ κινήσει. *Foëſius* Oeconom. p. 78. plura. Sive ergo εἰ παλήσειε de conflictu, ſeu clade ſecuta, agitationeve claſſis maiore accipiatur, vocabulo ſcriptura locoque ſententia conſtabit.

65. Εἰ παλήσειε ὁ ναυτ. ς.] Varias attulit coniecturas *Portus*, veriſimilioribus facile locum daturas. Quod hic vulgatur, Lexicographis, credo, praetermisſum, παλήσειε legitur in ſua ſerie apud *Heſych.* cum interpretamento διαφθείρειε· διαφθαρείη ab huius loci ſententia non eſſet valde alienum: παλήσειε quid ſit exſpectabimus qui nos doceat: licebit interea coniecturam proferre: εἴ τι πταίσειε ὁ ν. στρατὸς literas prope accedit; id est, ἐάν τι περὶ τὴν ναυμαχίαν γένηται πταῖσμα, ut ſcribit *Diodor.* I. p. 415. I. ἐάν ποτε συμβῇ τι πταῖσμα, *Demoſth.* p. 59, 71. εἰ δέ τι πταίσειε, idem p. 16, 28. *Thucyd.* p. 327, 79. Forma quidem paulo est inſolentior, minime tamen abſurdum quod nonnemini venit in mentem: εἴ τι παθήσειε ὁ ν. ς. *ſi quid eveniret claſſi*: certe talibus uti ſolebant εὐφημισμοῖς, ne belli triſtem eventum memorarent. *Eurip.* Phoen. ℣. 251., εἴ τι πείσεται ἑπτάπυργος γᾶ. *Xenoph.* K. Π. II. p. 24, 9., εἴ τι πείσονται Μῆδοι. *Si naufragio navis perierit Euripidi* dicitur, ἤν τι ναῦς πάθῃ. Iph. in T. ℣. 755. plenius legitur in ſyngrapha nautica apud *Demoſth.* p. 547, 16., ἐὰν δέ τι ἡ ναῦς πάθῃ ἀνήκεστον. VALCKEN.

73. Ἐπιλεξάμενος] Corrigitur ἀπολεξάμενος, forte ob

aquas potabiles ſe conferens, in lapidibus litteras incidebat; quas poſtero die Iones ad Artemiſium venientes legerunt, in hæc verba: Viri Iones, haud iuſte facitis, militantes adverſus patres, et Græciam redigentes in ſervitutem. Sed maxime quidem ſtate a nobis: ſin hoc facere non poteſtis, at vos, ſaltem et nunc e medio nobis vos ſubducite, et ipſi et Cares, ut eadem vobis faciant, obſecrate. Quod ſi horum neutrum fieri poteſt, et maiori neceſſitate eſtis obſtricti, quam ut poſſitis deſciſcere, utique vos in re gerenda, dum pugnam conſeremus, tergiverſamini, memores a nobis vos eſſe oriundos, et inimicitiarum nobis cum barbaro principium a vobis extitiſſe. Hæc Themiſtocles, ut arbitror, duplici conſilio ſcripſit, ut ſi litteræ regem laterent, Iones induceret ad deficiendum a rege ad ſe; ſin ad eum deferrentur, darenturque crimini, inſidos eidem redderet Iones, et a prœliis navalibus ſummove-
23 ret. Postquam autem hæc Themiſtocles inſcripſit, extemplo vir Hiſtiæenſis navigio ad-

ἐπορεύετο περὶ τὰ πότιμα ὕδατα, ἐντάμνων ἐν τοῖσι λίθοισι [a] γράμματα, τὰ Ἴωνες ἐπελθόντες τῇ ὑστεραίῃ ἡμέρῃ ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, ἐπελέξαντο. τὰ δὲ γράμματα τάδε ἔλεγε, „ Ἄνδρες Ἴωνες, „ οὐ ποιέετε δίκαια ἐπὶ [b] τοὺς πατέρας στρατευόμενοι, „ καὶ τὴν Ἑλλάδα [c] καταδουλούμενοι. ἀλλὰ μάλιστα „ μὲν πρὸς ἡμέων [d] γίνεσθε· εἰ δὲ ὑμῖν ἐστι τοῦτο μὴ „ δυνατὸν ποιῆσαι, ὑμέες δὲ ἔτι καὶ νῦν ἐκ τοῦ μέσου „ ἡμῖν [e] ἕζεσθε καὶ αὐτοί, καὶ τῶν Καρῶν δέεσθε [f] τὰ „ αὐτὰ ὑμῖν ποιέειν. εἰ δὲ μηδέτερον τουτέων οἷόν τε γί„νεσθαι, ἀλλ' ὑπ' [g] ἀναγκαίης μέζονος κατέζευχθε „ ἢ ὥστε [h] ἀπίστασθαι, ὑμέες γε ἐν τῷ ἔργῳ, ἐπεὰν „ [i] συμμίσγωμεν, ἐθελοκακέετε, μεμνημένοι ὅτι ἀπ' „ ἡμέων γεγόνατε, καὶ ὅτι ἀρχῆθεν ἡ ἔχθρη πρὸς τὸν „ βάρβαρον ἀπ' ὑμέων ἡμῖν γέγονε". Θεμιστοκλέης [k] δὲ ταῦτα ἔγραφε, δοκέειν ἐμοί, ἐπ' ἀμφότερα νοέων, ἵνα ἢ λαθόντα τὰ γράμματα βασιλῆα, Ἴωνας ποιήσῃ [l] μεταβαλέειν καὶ γενέσθαι πρὸς ἑωυτῶν, ἤ, ἐπείτε [m] ἀνενειχθῇ, καὶ διαβληθῇ πρὸς Ξέρξεα, ἀπίστους ποιήσῃ τοὺς Ἴωνας, καὶ τῶν [n] ναυμαχιέων αὐτοὺς ἀπόσχῃ. Θεμιστοκλέης [o] μὲν ταῦτα ἐνέγραψε. τοῖσι δὲ βαρβάροισι αὐτίκα μετὰ ταῦτα πλοίῳ ἦλθε ἀνὴρ [p] Ἱστιαιεύς, ἀγ-

a Γράμματα, λέγοντα τάδε, Ἄνδρες omiſſis mediis *Arch. Vind.* *b* Citat *Euſtath.* ad *Dionys.* v. 423. *c* Καταδουλώμενοι *Arch.* *d* Ἔσεσθε id. *e* Ἕζεσθε *Ask.*, ceteri ἵσεσθε. *f* Ταυτὰ *Arch. V.*, τοιαῦτα *Brit.* *g* Ἀνάγκης *Med. Paſſ. Ask.*, nulla neceſſitate. *h* Μὴ ἀπίστασθαι *Arch.*, poſterius et in *Paſſ. Ask.*, ἀφίστασθαι antea. *i* Συμμισγῶμεν *Arch. V.*, quod ſperno. Vid. IX, 97. *k* Deſit utrique, tum ἔγραψε ambo. *l* Μεταβαλέειν iid., alii μεταβαλεῖν cum *Aldo.* *m* Ἀνενεχθῇ *Paſſ.* *n* *Med. Paſſ. Ask. Brit. Paris. A. B. Valla*, bene: ceteri συμμαχιέων. *o* *Arch. V. Med. Ask. Paſſ. Brit.*; antea μὲν νυν ex *Aldo.* *p* Iidem et *Plut.* Malign. p. 867. E., etiam *Valla*: Ἱστιεὺς prius, ſed perperam.

ob C. 101. τριήκοντα μυριάδας ΑΠΟΛΕΞΑΜΕΝΟΣ τοῦ στρατοῦ et ἀπολέξαντες τὸ ἄριστον L. V, 110. Quae quidem boni commatis, neque pravioris vulgatum. Ἐπιλεξάμενος ἄνδρας δέκα Αἰγινητέων L. VI, 73., ἐπιλεξάμενός τε ἄνδρας τοὺς ἐθέλεις L. VII, 10. Adde *Thom. M.* in Ἀναλέγομαι. Quae deinceps ex duobus Codd. exſulant, non illa caſu exciderunt, utpote nexa optime: praeberent profecto, ſi pluribus abeſſent, gloſſatoris ſpecimen.

73. Θεμιστοκλέης] Callidum prudentis Imperatoris factum memorant *Plutarch.* in Them. p. 116. B. *Polyaen.* I, c. 30, 6. aliique: eleganter *Ariſtid.* I, p. 314. ubi meliora ſunt in Scholiis ſcriptis quam in Edd. Sophiſtica mihi videntur atque abſurda, quae Themiſtocli tribuit ex *Trogo Iuſtinus* II, c. 12.; neque enim, ut credidit *Oroſius* II, c. 10., *apta* fuiſſet *increpatio*; ſed in isthoc rerum diſcrimine prorſus importuna. Mendax *Scriptor Parallelorum* in *Plut.* II. p. 305. D. fratrem nobis fingit Themiſtoclis Ageſilaum, quem ad Artemiſium Graeci miſerint ſpeculatorem: eadem paene praebet illinc deſcripta *Stobaeus Geſneri* p. 91. Nollem viros eruditiſſimos his mendaciis locum in hiſtoria dediſſe veteri. Ut illi fratrem, Ageſilaum quoque patrem dat Pauſaniae, huius narrans proditionem p. 308. B. *Stobaei* p. 228. adeo puer in hiſtoria, ut ne *Thucydiden* quidem legerit, citat, qui nusquam extitit, *Chryſermum* ἐν δευτέρῳ ἱστορικῶν vel Περσικῶν. VALCKEN.

74. Ἐντάμνων ἐν τοῖσι λίθοισι γρ.] Linguae non inutilis concinnari poſſet index verborum, quibus Scriptor caſtigatiſſimus novam quamdam indidit vim ſignificandi: locum illic inveniret etiam Ἐντάμνειν. Lapideis columnis Darius dicitur ἐνταμὼν γράμματα, IV, c. 87. Proximum convenit Latinum *inſecans. Columellae* bis terve, ſed alia uſurpatum ſtructura, verbum *inſecandi* bis adhibuerat, ut puto, qui nuper cura Clar. *P. Burmanni* Sec. prodiit ornatior, *Auctor ad Herennium*, III, c. 14., *ipſa pronuntiatione — res inſerere atque inſecare* (*inſcribere* ſatis erat *Ciceroni* de Orat. II, c. 87.) *in animis auditorum*: hoc ex Codd. reciperem pro *interſecare*: idem IV, c. 49., *tanquam iubatus draco —— circumſpectans huc et illuc, ſi quem reperiat, cui aliquid mali faucibus adflare, —— dentibus inſecare, lingua adſpergere poſſit*: hoc Graecis est ἰὸν ἐγχρίειν et ἐγχρίπτειν· quorum prius *Oleario* aliisque non debuerat eſſe ſuſpectum: omiſit, ut alia multa, *Stanlei. AEſchyli* fragm. ex Philoct. apud *Plutarch.* II. p. 1087. F. Οὐ γὰρ δράκων ἀνῆκεν, ἀλλ' ἐνέχρισεν &c. aptius alterum illud, *venenum dentibus inſecat*. Scribi potuit a Tragico apud *Ciceron.* Tuſc. II, c. 9. *Hos ille cuneos fabrica crudeli inſecans Perrupit artus*: vulgatum *inſerens* nec ad vicina neque reſpondet *AEſchyli* grandiloquentiae. Literas lapidibus *incidere*, vel *inſecare*, hic ἐντάμνειν λίθοισι γράμματα alibi dicitur et *Herodoto* ἐγκολάπτειν, I, c. 93. 187. hoc quibusvis fuit uſurpatum, et reſtitui debet III. *Maccab.* II, 27., στήλην ἀναστήσας ἐνεκόλαψε γραφήν· idem eſſet ἐς στήλην ἐκόλαψε γραφήν· qua ratione legitur in veteri tabella apud *Gruter* Inſcr. p. CCCCI, ℣. 22., τὸ δὲ δόγμα τόδε κολάψαντας ἐς χαλκώματα δύο, τὸ μὲν ἓν ἀναθεῖμεν ἐς τὸ βουλευτήριον· *tabulae aereae*, quibus incidendum erat plebiſcitum, χαλκώματα vocantur. VALCKEN.

78. Ἐπὶ τοὺς πατέρας] Redi ad L. VII, 51. Callidam Themiſtoclis inſcriptionem iiſdem verbis *Polyaenus* I, 30, 6. recitat, parum, quod vir magnus attigit, aberrans, *Plutarch.* Themiſt. p. 116. B., *Ariſtides* T. II. p. 191. &c. Notabile ἐκ τοῦ μέσου ἕζεσθε Cod. *Ask.* reſtitutum volui. Scio ἐκ μέσου ὄντας *Dioni Caſſ.* L. L. p. 581. neutrarum eſſe partium, ſed ἔσεσθε per hic, nec latuit *H. Stephano*, inconnodum. Contra κατῆσθαι ſive ἕζεσθαι ἐκ τοῦ μέσου de illis, qui rei ſe non miſcent, et ex eius medio quaſi otioſi ſedent, Herodotea ſunt. Inferius C. 73. αἱ λοιπαὶ πόλις ἐκ τοῦ μέσου ἐκατέατο, et iterum ἐκ τοῦ μέσου κατήμενοι quibus gemina III, 83. IV, 118. &c.

78. Οὐ ποιέετε δίκ. ἐπὶ τ. π.] Hinc liquet quid ſupplendum ſit, aut lectori ſubaudiendum relinquatur apud *Diodor. Sicul.* XIX, c. 41., ubi iuſſu Antigenis, *cuius ſub imperio phalanx erat Macedonum*, ut ſcribit *C. Nepos* in Eumene c. 7., in Eumenis exercitu eques Macedo, propius accedens phalanga Macedonicam Antigoni, proclamavit: ἐπὶ τοὺς πατέρας, ὦ κακαὶ κεφαλαί, τοὺς μετὰ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου τὰ ὅλα κατειργασμένους· nempe στρατεύεσθε. In Eumenis erant exercitu veterani milites, qui cum Philippo fregerant Graeciae libertatem, quique cum Alexandro Aſiam pervaſerant; ſic itaque loquuntur velut annis et laboribus graves. Sed apud *Herod.* πατέρες ſunt *conditores*: *Iuſtinus* II, c. 12., *quod facinus agitatis? bellum inferre olim conditoribus veſtris, nuper etiam vindicibus, cogitatis?* Eadem mente ſupra apud *Herodot.* VII, c. 150., Argivis fertur per legatum dixiſſe Perſa: οὕτω ἂν εἴημεν ὑμέτεροι ἀπόγονοι· οὔτε ὦν ἡμέας οἰκὸς ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους προγόνους στρατεύεσθαι, οὔτε ὑμέας &c. —— In proximis ſenſum optime *H. Steph.* expreſſit: *et vos e medio nobis ſubducite*, ἐκ μέσου ἡμῖν ἕζεσθε· Herodoteam nobis manum ex uno Cod. Clar. *Weſſ.* obtulit in Diſſ. *Herod.* p. 125. VALCKEN.

84. Τῆς ἀναγκαίης μέζονος κατέζευχθε] Nihil differt, rem

ἀγγέλλων τὸν δρησμὸν τὸν ἀπ' Ἀρτεμισίου τῶν Ἑλλήνων. οἱ δ' ὑπ' ἀπιστίης τὸν μὲν ἀγγέλλοντα εἶχον ἐν φυλακῇ, νῆας δὲ [a] ταχείας ἀπέστειλαν προκατοψομένας.
467 ἀπαγγειλάντων δὲ τούτων τὰ ἦν, οὕτω δὴ [b] ἅμ' ἡλίῳ σκιδναμένῳ πᾶσα ἡ στρατιὴ [c] ἐπέπλεε ἁλὴς ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον. ἐπισχόντες δὲ ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ μέχρι μέσου ἡμέρης, τὸ ἀπὸ τούτου ἔπλεον ἐς Ἱστιαίην. ἀπικόμενοι δὲ, τὴν πόλιν ἔσχον τῶν Ἱστιαιέων, καὶ τῆς [d] Ἐλλοπίης μοίρης, γῆς δὲ τῆς [e] Ἱστιαιήτιδος τὰς παραθαλασσίας κώμας πάσας ἐπέδραμον. Ἐνθαῦτα δὲ τούτων ἐόντων, Ξέρξης ἑτοιμασάμενος [f] τὰ περὶ τοὺς νεκροὺς, ἔπεμπε ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν κήρυκα. προετοιμάσατο δὲ τάδε· ὅσοι τοῦ στρατοῦ τοῦ ἑωυτοῦ ἦσαν νεκροὶ ἐν Θερμοπύλῃσι, ἦσαν δὲ καὶ δύο μυριάδες, ὑπολιπόμενος τούτων ὡς χιλίους, τοὺς λοιποὺς, τάφρους ὀρυξάμενος, ἔθαψε· φυλλάδα τε [g] ἐπιβαλὼν, καὶ γῆν ἐπαμησάμενος, ἵνα μὴ ὀφθείησαν ὑπὸ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ. ὡς δὲ διέβη ἐς τὴν Ἱστιαίην ὁ κῆρυξ, σύλλογον ποιησάμενος [h] παντὸς τοῦ στρατοπέδου, ἔλεγε τάδε, „ Ἄνδρες [i] σύμμαχοι, „ βασιλεὺς Ξέρξης τῷ βουλομένῳ ὑμέων παραδίδωσι, „ ἐκλιπόντα τὴν τάξιν, καὶ ἐλθόντα, [k] θεήσασθαι „ ὅκως μάχεται πρὸς τοὺς ἀνοήτους τῶν ἀνθρώπων, οἳ „ ἤλπισαν τὴν βασιλῆος δύναμιν [l] ὑπερβαλέεσθαι". Ταῦτα ἐπαγγειλαμένου, μετὰ ταῦτα οὐδὲν ἐγίνετο πλοίων σπανιώτερον· οὕτω πολλοὶ ἤθελον θεήσασθαι. διαπορθμευθέντες δὲ [m] ἐθηεῦντο διεξιόντες τοὺς νεκρούς. πάντες δὲ ἠπιστέατο τοὺς κειμένους εἶναι πάντας Λακεδαιμονίους καὶ Θεσπιέας, ὁρέοντες καὶ τοὺς εἵλωτας.

οὐ

advectus, barbaris nuncium attulit Græcos ab Artemiſio profugiſſe. Illi homine, quod fidem non haberent, ſervari iuſſo, naves veloces ad rem explorandam miſerunt: qua re per iſtas nunciata, prout erat, ſimulatque refulſit ſol, omnis claſſis addenſata ad Artemiſium contendit: ubi ad meridiem uſque immorata, mox ad Hiſtiæam proceſſit. Eo appulſi, urbe Hiſtiæorum potiti ſunt, et Hellopiæ portionis, regionis autem Hiſtiæotidis maritimos
vicos omnes incurſaverunt. Dum iſti hoc 24
in loco agunt, Xerxes præparatis, quæ volebat circa cadavera, præconem ad claſſiarios mittit. Hæc autem præparaverat. Quicunque e ſuo exercitu apud Thermopylas cæſi, erant autem viginti millia, eorum mille ferme relictis, ceteros depreſſis foſſis humavit: et ne a claſſiario exercitu cerni poſſent, foliiſque conſtravit, et humum aggeravit. Præco ubi ad Hiſtiæam tranſiit, facto totius exercitus cœtu, hæc dixit, Viri ſocii, rex Xerxes dat veniam cuicunque libet relictis ordinibus ire viſum, quemadmodum pugnet cum amentibus hominibus, qui ſe ſuperaturos ſperaverant copias regis. Hæc de- 25
nunciante præcone, mox nihil infrequentius fuit navigiis: ita multi viſere cupiebant. Illuc tranſvecti et tranſeuntes cernebant cadavera. Cuncti vero ſciebant omnes Lacedæmonios eſſe ac Theſpienſes, qui iacebant, quum etiam hilotas cernerent.

Ita-

a Sic omnes: ταχέας dialectus poſtulat. b Ἅμα ἡλ. *Arch. Vind.*; attigit *Euſtath.* ad Poët. p. 691, 3. c Ἐπέπλεε *Med. Brit. Paſſ. Aſk.*, ἔπλωε *Arch. V. Ald.* d Ἐλλοπίμης *Arch. Valla.* e Ἱστιαιητίδος *Arch. Vind.*, Ἱστιαιώτιδος alii omnes: tum τὰς iidem duo omittunt. f Τὰ abeſt *Arch.* g Ἐπιβάλλων idem. h Πάντα ora *Steph.* i Σύμμ. *Aſk. Arch. Vind.*, ξύμμαχοι olim. k Θεήσεσθαι *Aſk.* ſimilis ſcriptura L. 1, 8. &c. l Ὑπερβαλέεσθαι *Arch. V.* m Ἐθηέοντο διεξιόντες *Arch.*, prius et *Vind.*

rem ubi ſpectes, *Æſchyli* Prometh. v. 108. ἀνάγκαις ταῖσδ' ὑπέζευγμαι τάλας. *Sophoclis* Philoct. v. 1022. ἀνάγκῃ ΖΥΓΕΙΣ ἔπλεις ἅμ' αὐτοῖς et Aiac. v. 123. Aliter paullo *Libanius* in Baſilico p. 104. C. Ὥστε ἀπιστεῖσθαι legitimum ſolum est.

100. Ἅμ' ἡλίῳ σκιδναμένῳ] Homereum ἠῶς τ' ἐπικίδναται ἠώς huic creditur originem et *Æſchyli* Perſ. v. 502. πρὶν σκεδασθῆναι θεοῦ ἀκτῖνας, dediſſe. Non infrequens talis figura. Σπείρειν ἀκτῖνας *Philo* Vit. Contempl. p. 899. F., *Spargere lumine terras* Latini Poëtae, *Lucretius*, *Lucanus*, aliique in *La Cerdae* Comment. ad *Virgilii* Aen. IX, 459. Porro ἔπλωε rectum ſatis, niſi ἀπέπλωε malueris.

3. Τὴν πόλιν ἔσχον τῶν Ἱστιαιέων] Scribendum est Ἱστιαιέων· hinc *Diodor.* XI, c. 13. f. κατῆρεν εἰς τὴν Εὔβοιαν μετὰ παντὸς τοῦ στόλου, καὶ τὴν τῶν Ἱστιαιέων πόλιν βίᾳ χειρωσάμενος &c. vid. ibi Clar. *P. Weſſel.* Non neſcio quid ſcribat *Steph. Byz.* in Ἱστίαια. *Ephorum* cives Ἑστιαίους dixiſſe; ſed *Herodoto* huius capitis initio memoratur ἀνὴρ Ἱστιαιεὺς, quod pro Ἱστιεὺς recte poſuit *Gronov.* ex *Med.*, a *Galeo* iam oblatum ex *Arch.* a *Valla*, quin et a *Plutarcho*, cuius in Edd. Herodotea deſcribentis T. II. p. 867. E. reperitur ἀνὴρ Ἑστιαιεὺς· illic Ionica tantum pronuntiatio verſa fuit in vulgarem. Hos ex Euboea Hiſtiaeënſes, τοὺς Ἱστιαιέας, iſtius aetatis Atticorum more talia contrahentium *Thucydides* vocat Ἑστιαιᾶς I, c. 114. ubi memorat Euboeam opera Periclis Athenienſibus ſubiectam *Ariſtides* in Pericle T. III. p. 226. hoc exſtat *Scholion* in *Cod. MS.* Ἕως καὶ ταύτην] Ὁ Θουκυδίδης, ἐξοικίσαντες Ἱστιαίας (L. ἐξοικίσαντες Ἑστιαιᾶς,) αὐτοὶ τὴν γῆν ἔσχον· ἡ δὲ Ἱστιαία πόλεως Εὐβοίας· miram in his corruptelam ſubiit Ἱστίαια, πόλις Εὐβοίας. In iſthoc egregio clar. *P. Burm.* Codice MS. eadem pag. ſaltem octo nobis ex *Androtione* praebet ducum nomina, qui cum Pericle ſuſceperant expeditiones *Thucydidi* narratas, pleraque aliunde ignota. VALCKEN.

4. Τῆς Ἐλλοπίης μοίρης] *Valla* ſui Codicis pravam, qualis et *Arch.*, lectionem ſecutus, Ellopiae, qua de uberius *Strabo* X. p. 683. A., mentionem praeteriit. Vicinum τῆς Ἱστιαιήτιδος Ionum est formae, optime hic in membranis cuſtoditum. Non obliviſcor γῆς τῆς Ἱστιαιήτιδος VII, 175., cui ſi verum amamus, prorſus idem, quod paludi Maeoti, Μαιήτιδος titulo L. I, 104. et IV, 20. notae, uſu ſaepe venit. Par periculum Ἀμπρακιήτας, propulſandum L. IX, 28.

12. Γῆν ἐπαμησάμενος] Ex Herodoteo Lexico petita *Suidae* interpretatio, ἀνακινήσας, traxit *Vallam.* Ulyſſes Homeri Od. E. ℣. 482., εὐνὴν ἐπαμήσατο, *aggeſſit ſibi cubile*, ex foliis nempe: Φύλλων γὰρ ἔην χύσις ἤλιθα πολλή, Ἐν δ' ἄρα μέσσῃ λέκτο· velut *in lecto* cubuit: hinc ſua apte tranſtulit *Herod.* φυλλάδα τε ἐπιβαλὼν καὶ γῆν ἐπαμησάμενος· *et frondes iniecit arboreas terrae ſuperingeſtae:* ſic iſta putem accipienda. *Euſtath.* in Od. E. p. 240, 49. ſuum citat in Iliada commentarium p. 321, 33., ubi legitur et κόνιν ἐπαμησάμενος. *Super cadaver terram congerere*, et *pulverem in cadaver accumulare* propria locutione dicebatur ἐπαμήσασθαι γῆν, et κόνιν ἐπαμήσασθαι. Pro ἐπαμησ. ſcribendum uſitato more ἐπαμησάμενοι κόνιν in *Schol.* ad *Soph.* Antig. ℣. 261. De teſtudine, ova ſua in litore tegente poſuit *Plutarch.* T. II. p. 982. B. τὸ λειότατον ἐπαμᾶται τῆς θινὸς αὐτοῖς καὶ μαλακώτατον rariſſima forma activa ſcripſit *Iamblich.* de V. P. p. 160., γῆς ἐπαμήσαντες τοῖς πεσοῦσι· formae vim quoque tribuit verbi medii *Origenes* c. Celſ. VI. pag. 285., cui veſte indutus lugubri dicitur κόνιν ἐπαμώμενος, *pulvere ſibi caput adſpergens.* Vid. Clar. *D'Orvill.* in *Charit.* p. 366. ſed in verſu *Theognid.* ℣. 427., quem citat, vulgata diſplicebat *Hemſterhuſio* lectio, melior altera videbatur, γαῖαν ἐφεσσάμενον, ad *Heſych.* I. p. 1352. ſic dicitur iacere cadaver, *operimento matris obductum*; quibus verbis *Cicero* de LL. II, c. 22., iſtum adludebat *Xenophontis* locum, quem tractat vir ſummus. Sed ad *Herodotum* forte ſatis fuiſſet monuiſſe, Xerxis factum ad Thermopylas, quod attigit et *Polyaen.* VII, c. 15, 4. Spartiatam poſtea temporis imitatum Ageſilaum, qui fidos ſibi iuſſit Σπαρτιάτας νεκροὺς, ἐπαμησαμένους κόνιν, ἀποκρύψαι, ut ſcribit *Polyaen.* II, c. 1, 23. VALCKEN.

24. Ὁρέοντες καὶ τοὺς εἵλωτας] Magna in his Cl. *de Pauw* molimina. Negat ullos adfuiſſe *Hilotas*; negat quatuor Graecorum ad Thermopylas iacuiſſe millia. Εἵλωτας facit ἰδιώτας, ſive *cives*; ſcriptum prae-

terea

Itaque eos qui tranſmiſere non latuit Xerxes, qui circa ſuorum cadavera id feciſſet. Etenim erat res profecto etiam ridicula, ut illorum quidem mille iacentes occiſi extarent, iſti vero omnes conferti eundem in locum quater milleni comportati eſſent. Atque hunc quidem diem in ſpectaculo conſumpſerunt: poſtero autem claſſiarii Hiſtiæam ad claſſem remeaverunt. Xerxes et
26 qui cum eo erant, iter ingreſſi ſunt. Verum ad hos pauci quidam ab Arcadia perfugæ venerunt, victus inopes, et operam ſuam præſtare cupientes: qui in conſpectum regis adducti, interrogatique cum ab aliis Perſis, tum vero præcipue a quodam, de Græcis, quæ agerent, reſponderunt eos agere Olympia, et ſpectare certamen gymnicum atque equeſtre. Rurſus eodem percontante quodnam illis præmium eſſet propoſitum propter quod certarent, oleaginam coronam inquiunt eſſe qua donarentur. Ibi Tritantæchmes Artabani filius generoſiſſimam quum dixiſſet ſententiam, a rege pro timido eſt habitus. Audiens enim præmium coronam eſſe, non pecunias, ſilentium tenere non potuit, quin coram omnibus diceret, Papæ Mardoni, in quos viros induxiſti nos ad pugnandum? qui non pecuniarum certamen agitant, ſed
27 virtutis? Hæc ab illo dicebantur. Eo interim tempore poſt acceptam apud Thermopylas calamitatem confeſtim Theſſali caduceatorem ad Phocenſes mittunt, utpote iis infenſi, cum ſemper antea, tum præcipue poſt noviſſimam cladem. Quippe non multis ante hanc regis expeditionem annis, quum ipſi Theſſali omni cum copia et eorum ſocii aggreſſi eſſent Phocenſes, a Phocenſibus fugati ſunt aſpereque vexati.

οὐ μὲν οὐδ' ἐλάνθανε τοὺς διαβεβηκότας [a] Ξέρξης ταῦτα πρήξας περὶ τοὺς νεκροὺς τοὺς ἑωυτοῦ. καὶ γὰρ δὴ καὶ γελοῖον ἦν. τῶν μὲν χίλιοι ἐφαίνοντο νεκροὶ κείμενοι, οἱ δὲ πάντες ἐκέατο ἀλέες συγκεκομισμένοι ἐς τὠυτὸ χωρίον, τέσσερες χιλιάδες. ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην πρὸς θέην ἐτράποντο· τῇ δ' ὑστεραίῃ οἱ μὲν ἀπέπλεον ἐς Ἱστιαίην ἐπὶ τὰς νέας, οἱ δὲ ἀμφὶ [b] Ξέρξεα, ἐς ὁδὸν ὁρμέατο. Ἧκον δέ σφι αὐτόμολοι ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίης [c] ὀλίγοι τινὲς, βίου τε δεόμενοι, καὶ ἐνεργοὶ βουλόμενοι εἶναι. [d] ἀγαγόντες δὲ τούτους ἐς ὄψιν [e] τὴν βασιλῆος, ἐπυνθάνοντο οἱ Πέρσαι περὶ τῶν Ἑλλήνων [f] τὰ ποιέοιεν· εἷς δέ τις πρὸ πάντων ἦν ὁ [g] εἰρωτέων αὐτοὺς ταῦτα. οἱ δέ σφι ἔλεγον, ὡς Ὀλύμπια [h] ἄγοιεν, καὶ θεωρέοιεν ἀγῶνα γυμνικὸν καὶ ἱππικόν. [i] ὁ δὲ ἐπείρετο ὅ, τι τὸ ἄεθλον εἴη σφι [k] κείμενον, περὶ ὅτευ ἀγωνίζονται· οἱ δ' εἶπον, τῆς ἐλαίης τὸν διδόμενον στέφανον. ἐνθαῦτα εἴπας γνώμην γενναιοτάτην [l] Τριτανταίχμης ὁ Ἀρταβάνου, δειλίην [m] ὦφλεε πρὸς βασιλῆος. [n] πυνθανόμενος γὰρ [o] τὸ ἄεθλον ἐὸν στέφανον, ἀλλ' οὐ 468
χρήματα, οὔτε ἠνέσχετο [p] σιγῶν, εἶπέ τε [q] ἐς πάντας τάδε, „ Παπαὶ Μαρδόνιε, κοίους ἐπ' ἄνδρας ἤγαγες [r] μαχησομένους ἡμέας, οἳ οὐ περὶ „ χρημάτων τὸν ἀγῶνα ποιεῦνται, ἀλλὰ [s] περὶ „ ἀρετῆς"; τούτῳ μὲν δὴ ταῦτα εἴρητο. Ἐν δὲ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ [t] ἐπεί τε τὸ ἐν Θερμοπύλῃσι τρῶμα ἐγεγόνεε, αὐτίκα Θεσσαλοὶ πέμπουσι κήρυκα ἐς Φωκέας, ἅτε σφι [u] ἐνέχοντες αἰεὶ χόλον, ἀπὸ δὲ τοῦ ὑστάτου τρώματος καὶ τὸ κάρτα. ἐσβαλόντες γὰρ πανστρατιῇ αὐτοί τε οἱ Θεσσαλοὶ καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτέων ἐς τοὺς Φωκέας, οὐ πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον ταύτης τῆς βασιλῆος στρατηλασίης, ἑσσώθησαν ὑπὸ τῶν Φωκέων, καὶ περιέφθησαν τρηχέως.

ἐπεὶ

a Ξέρξης δὲ *Arch.* b Ξέρξεα *Arch. V.*, Ξέρξην ceteri: porro ὁρμέατο *Arch. V. Ask.*, ſine augmento, ſicuti inf. C. 35. 1, 83., prius ὡρμέατο. c Deſunt duo iſta *Brit.* d Ἄγοντες *Med. Paſſ. Ask. Arch. Vind.*, alii ἀγαγόντες. e Τῷ βασιλεῖ *Brit.* f Τί ποιέοιεν ora *Steph. Paſſ. Ask. Brit.*, in Fragm. *Parit.* ὅ, τι. Sic quoque *Choricius* Or. in ſummum Duc., haec aemulans, C. 22. g Εἰρωτῶν *Paſſ. Ask. Brit.*, εἰρωτέων *Arch. V.*, antea ἐρωτῶν. h Ἄγουσι *Med. Ask. Paſſ. Brit.* Fragm. *Paris.*, ἄγοιεν *Arch. Vind.*, διάγοιεν *Ald.* Edd.; porro θεωρέοιεν *Arch. Vind.*, ceteri θεωροῖεν. i Οἱ δ' ἐπήροντο Fragm. *Paris.*, male k *Med. Ask. Paſſ. Arch. Vind. Brit.*, prius προκείμενον. mox ὅτευ *Arch. Vind.* l Τριταντaίχμης *Arch. Valla*: reliqui Τιγράνης. m Ὦφλε *Ask.* n Πυθόμενος *Arch. V. Paris. B. Brit. Ald.*, ex *Med. Ask. Paſſ.* πυνθανόμενος, non magna differentia. o Τὸν ἄεθλον ἐόντα *Arch.* p Σιγᾷν *Brit.* q *Med. Paſſ. Ask. Arch. Vind.*, quorum ultimi duo τόδε: antea erat πρὸς πάντας. r Μαχεσ. *Ask.* uti frequenter. Vid. I, 103. et VII, 103. &c. s Abeſt *Arch.* et *Choricio.* t Ἐπεὶ τάχιστα τὸ *Arch. V.* u Ἐνέχοντες iidem: olim ἔχοντες.

terea ſupra C. 24. olim fuiſſe, ὑπολειπόμενος τουτέων ὡς τετρακισχιλίους. Proinde poſt nonnulla τῶν μὲν χίλιοι ἐφαίνοντο νεκροὶ Graecorum ſunt cadavera, τέσσερες vero χιλιάδες Perſarum. Haec pauca de multis. Ego vero ſcire maximopere aveo, quinam illi praeter Spartanos et Theſpienſes ἰδιῶται *cives*, ſi eorum mille tantum fuerint? et quomodo nautae ex ἰδιωτῶν corporibus agnoſcere Spartanos potuerint? Hilotae, quos adfuiſſe vidimus VII, 222., habitu cultuque pares ceteris non erant; Hoc amplius, ſi mille duntaxat Graeci ad Thermopylas ceciderint, quid fiet Epigrammate, in quo contumulatorum χιλιάδες τέτορες VII, 228.? Sed deſino, id tantummodo adſtruens, ieiunum hoc in ſtrategemate *Polyaenum* eſſe L. VII, 15, 4.

33. Αὐτόμολοι ἄ. ἀπ' Ἀρκαδίης] Quae primo viderentur adſpectu longe diſſita ſolerter ſic comparavit Eruditiſſ. *A. Heringa* Obs. Crit. p. 156., ut Arcades hi fuiſſe videantur Caryatae. Noſtro dicuntur βίου τε δεόμενοι, καὶ ἐνεργοὶ βουλόμενοι εἶναι· *victus egentes et in agendo deſiderantes occupari*; prout hic vocem ἐνεργὸς accipiendam puto. *Pecuniam numeratam, quam domi habebant*, τὸ ἀργύριον τὸ ἔνδον κείμενον, vocabant et ἀργόν· id eſt οὐκ ὂν ἐν ἔργῳ· contra ἐνεργὰ χρήματα erant *quaeſtuoſae foenusque penſitantes pecuniae*, monente *G. Budaeo* C. L. G. p. 271. vid. *Salmas.* de Trap. Foen. p. 480. Rariori uſu apud *Demoſth.* p. 547, 7. ἐδέοντό μου δανεῖσαι χρήματα εἰς τὸν Πόντον Ἀρτέμωνι —— καὶ Ἀπολλοδώρῳ, ὅπως ἐνεργοὶ ὦσιν· *ut negotiarentur*, ſive ὅπως ἐργάσωνται ἐν αὐτοῖς· quae phraſis eſt in Ev. *Matth.* XXV. 16. VALCKEN.

37. Τὰ ποιέοιεν] Aeque bonum τί ποιέοιεν. Veriſſimum εἰρωτέων, unde ἀγγέλῳ εἰρωτέοντι IV, 145. aliaque. Malui quoque ἄγοιεν Ὀλύμπια, ut ἄγειν Ἀπατούρια, denique θεωρέοιεν, praeuntibus manu exaratis exemplaribus. Maxime vero memorabilis eſt Τριτανταίχμης ὁ Ἀρταβάνου *Vallae* et *Arch.*, idem, uti videtur, ac L. VII, 82. *Tigranes* haud quidem ignotus inter Perſas eſt, Achaemenidarum gente proſeminatus, ſed nusquam *Artabani* filius, VII, 62. IX, 95. Quare *Th. Galeo* videor adſtipulari poſſe.

38. Ὡς Ὀλύμπια διάγοιεν] Doctiſſimo *G. Koenio* corrigendum videbatur, ὡς Ὀλύμπια δὴ ἄγοιεν· hoc mihi olim etiam placebat; nunc, ſi praebent alii Cod. lectionem quam dat margo *Steph.* legi malim, ὡς Ὀλύμπια ἄγοιεν· vulgatum ſi forſan ut hic legeretur alibi, uno tamen alterove exemplo nolim abuti adverſus centena. —— In iſtis paulo poſt, quibus Arcades quale praemium eſſet Olympiacum Perſis interrogantibus εἶπον τῆς ἐλαίης τὸν διδόμενον στέφανον· leve forſan vitium latet, quod una lineola loco mota facile tolli poſſet, ſi nempe ſcriberetur τῆς ἐλαίης τὸν ᾀδόμενον στέφανον, *ex oleaſtro coronam* ut ſimpliciter dixerint Arcades; quorum verbis noſter Olympiacae laudis admirator interiecerit τὸν ᾀδόμενον, *illam* Poëtarum *Pindari* praeſertim, carminibus *decantatam*. Quibus hoc forte videbitur non neceſſarium, fatebuntur tamen his *Pauſaniae* III, p. 278., ἄρχονται μὲν ἀπὸ Τηλέφου τῶν ὕμνων, προσδιδοῦσι δὲ οὐδὲν ἐς τὸν Εὐρύπυλον, omnino corrigendum, προσᾴδουσι δὲ οὐδέν. VALCKEN.

53. Ἅτε σφι ἐνέχοντες αἰεὶ χόλον] Litem, quam publicato

[a] ἐπεί τε γὰρ κατειλήθησαν ἐς τὸν Παρνησσὸν οἱ Φωκέες, ἔχοντες μάντιν Τελλίην τὸν Ἠλεῖον, ἐνθαῦτα ὁ Τελλίης οὗτος σοφίζεται αὐτοῖσι τοιόνδε· γυψώσας ἄνδρας ἑξακοσίους τῶν Φωκέων τοὺς ἀρίστους, αὐτούς τε τούτους, καὶ τὰ ὅπλα αὐτέων, νυκτὸς ἐπεθήκατο τοῖσι Θεσσαλοῖσι· προείπας αὐτοῖσι, τὸν ἂν μὴ [b] λευκανθίζοντα ἴδωνται, τοῦτον κτείνειν. τούτους ὦν [c] αἵ τε Φυλακαὶ τῶν Θεσσαλῶν πρῶται ἰδοῦσαι ἐφοβήθησαν, δόξασαι ἄλλο τι εἶναι τέρας· καὶ μετὰ τὰς Φυλακὰς αὐτὴ ἡ στρατιὴ οὕτω, ὥστε [d] τετρακισχιλίων κρατῆσαι νεκρῶν καὶ ἀσπίδων Φωκέας, τῶν τὰς μὲν ἡμισέας [e] ἐς Ἄβας ἀνέθεσαν, τὰς δὲ, ἐς Δελφούς· ἡ δὲ δεκάτη ἐγένετο τῶν χρημάτων ἐκ ταύτης τῆς μάχης, οἱ μεγάλοι ἀνδριάντες οἱ περὶ [f] τὸν τρίποδα συνεστεῶτες, ἔμπροσθεν τοῦ νηοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖσι, καὶ ἕτεροι τοιοῦτοι ἐν Ἄβῃσι [g] ἀνακέαται. Ταῦτα μέν νυν τὸν πεζὸν [h] ἐργάσαντο τῶν Θεσσαλῶν οἱ Φωκέες, πολιορκέοντας ἑωυτούς· ἐσβαλοῦσαν δὲ ἐς τὴν χώρην τὴν ἵππον αὐτέων, ἐλυμήναντο ἀνηκέστως. ἐν γὰρ τῇ ἐσβολῇ ἥ ἐστι κατὰ Ὑάμπολιν, ἐν ταύτῃ τάφρον μεγάλην ὀρύξαντες, ἀμφορέας [i] κενοὺς ἐς αὐτὴν κατέθηκαν. χοῦν δὲ ἐπιφορήσαντες, καὶ ὁμοιώσαντες τῷ ἄλλῳ χώρῳ, ἐδέκοντο τοὺς Θεσσαλοὺς [k] ἐσβάλλοντας. οἱ δὲ, ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Φωκέας Φερόμενοι [l] ἐσέπεσον ἐς τοὺς ἀμφορέας· ἐνθαῦτα οἱ ἵπποι τὰ σκέλεα διεφθάρησαν. Τουτέων δή σφι ἀμφοτέρων ἔχοντες ἔγκοτον οἱ Θεσσαλοὶ, πέμψαντες κήρυκα, ἠγόρευον τάδε, „ Ὦ Φωκέες, ἤδη τι „ μᾶλλον γνωσιμαχέετε μὴ εἶναι ὅμοιοι ἡμῖν. πρό„ σθεν

ti. Etenim quum ad Parnaſſum concluſi eſ-
ſent, Phocenſes habentes Telliam faticinum
Eleum, ibi Tellias hic huiusmodi rem eis
commentus eſt. Sexcentos viros e Phocen-
ſibus præſtantiſſimos gypso tam ipſos quam
arma illinit, eosque ſub noctem in Theſſa-
los immiſit, dato præcepto ut quemcunque
non albicantem cernerent, eum obtrunca-
rent. Hos primi Theſſalorum excubitores,
aliud quoddam prodigium eſſe arbitrati, et
post has excubias ipse exercitus adeo ex-
horruerunt, ut quatuor millibus cæſorum
atque ſcutorum Phocenſes potiti ſint; quo-
rum ſcutorum dimidium apud Abas, reli-
qua apud Delphos dedicaverunt: et ex de-
cimis pecuniarum huius pugnæ factæ ſunt
ſtatuæ grandes, quæ circa tripodem e re-
gione delubri Delphis viſuntur: et alteræ
eiusmodi in Abis repoſitæ. Hæc Phocenſes 28
in peditatum Theſſalorum, a quibus obſide-
bantur, egerunt: equitatum quoque eorun-
dem, qui in ſuum agrum incurſaverat, inſa-
nabili clade afflixerunt: ad ingreſſum enim
qui eſt iuxta Hyampolin, depreſſa iſtic in-
genti foſſa, amphoras inanes in ea depoſue-
runt, humumque deſuper iniecerunt, eamque
reliquo ſolo exæquaverunt: atque ibi Theſ-
ſalos exceperunt incurrentes. Theſſali im-
petu ſumpto, tanquam eos rapturi, in am-
phoras inciderunt, ibique equorum crura cor-
rupta ſunt. Ob hæc ambo Phocenſibus in- 29
fenſi Theſſali, miſſo caduceatore ita dixe-
re, o Phocenſes, nunc aliquid amplius reſi-
piſcentes agnoſcite non eſſe vos nobis pa-
res;

a Ἐπεί τε *Arch. Paſſ. Brit. Vind.*, prius καὶ ἐπεί τε, abundantius iuſto; mox Παρνητὸν *Paſſ.* Exſcripſit haec *Euſtath.* in *Iliad.* N. p. 945, 40. *b* Λευκαθίζ. *Arch.* *c* Αἱ Φυλ. *Paſſ.* *d* Τρισχιλίων *Arch. Vind. Valla.* *e* Ἀσπίδας ἐς *Arch.*, qui mox λοιπὰς omittit cum *Med. Paſſ. Ask. Vind. Paris. A. B. Brit.*: olim τὰς δὲ λοιπὰς ἐς Δ. *f* Τοῦ τρίποδος *Arch.* *g* Ἀνακέεται *Arch. V.* *h* Ἐργάσαντο *Vind. Paſſ. Ask.*, alii εἰργ. *i* Κενοὺς *Vind. Arch.*, ceteri cum *Ald.* κενεοὺς, et ἐς αὐτὴν iid. *Paſſ. Brit. Ask.* ora *Steph.*, quod melius. olim ταύτην. *k* Ἐσβαλλέοντας *Arch.* *l* Ἐνέπεσον idem.

blicato ſchedae moverunt, ſecundum eas do. Non neſcio Euripideum Hecub. v. 1118. ἢ μέγαν χόλον Σοὶ καὶ τέκνοισι εἶχε, Sophocleumque Trachin. v. 272. Aliter *Herodotus* L. VI, 119. Δαρεῖος —— ἐνεῖχέ σφι δεινὸν χόλον et L. I, 118. Odii Theſſalorum in Phocenſes exordia L. VII, 176. ſignata ſunt. Hinc τὴν πρὸς Φωκέας ἔχθραν, ἣ προυπῆρχε Θετταλοῖς ἐκ παλαιῶν χρόνων non tacuit *AEſchin.* περὶ Παραπ. p. 46.

59. Κατειλήθησαν ἐς τὸν Παρνησσὸν οἱ Φωκέες] Mirum accidit, *H. Stephanum* ad haec adhaeſiſſe; ſed comma, male punctum post Παρνησσὸν, illi tenebras offudit. Melior in his *Pavius*, atque diu ante eum *Polyaenus* VI, 18. Nimirum Theſſali ſubita incurſione Phocenſes in Parnaſſum concluſerant. Unde deinceps ταῦτα μέν νυν τὸν πεζὸν εἰργάσαντο τῶν Θεσσαλῶν οἱ Φωκέες, πολιορκέοντας ἑωυτοὺς, ubi multitudinis numerus, πεζὸν ſpectans, nemini moleſtus eſſe debet. Verum audiamus *Polyaenum*, Φωκεῖς εἰς τὸν Παρνασσὸν κατακλεισθέντες, γυψώσαντες αὐτοὺς καὶ τὰ ὅπλα νυκτὶ πανσελήνῳ ——. Sic ſcripſerat. Vulgo illi γυψώσαντες deerant, damno ſententiae manifeſto, ſicuti *Diodoro* XI, 14. adſcriptum. Animadvertit et illud doctiſſimus *Berglerus*. Rem eandem, alio tamen ordine, operoſius exſequitur *Pauſanias* L. X, 1., ubi de *Tellia* et Telliadis infra L. IX, 36. *Kuhnius* et *Leopardus* Emendat. L. IV, 18.

61. Ὁ Τελλίης —— γυψώσας] Obiter hinc *Polyaenum* p. 562. redintegravit Clar. *Weſſ.* ad *Diodor.* I. p. 414. quo nondum uſus *Koenius* ex *Herodoto* quoque vidit in *Polyaeno* legendum: Φωκεῖς, ἐς τὸν Παρνασσὸν κατακλεισθέντες, γυψώσαντες αὐτοὺς καὶ τὰ ὅπλα· ſic vox collocata ob ſimilem praecedentis ſyllabam facile periit. Eleum vatem Telliam, in quo viro egregio ſpes opesque erant Phocenſium ſitae, laudat *Pauſanias* et hoc ipſius in bello non illaudabile commentum in Phocicis p. 800, 801., ubi Theſſalos quingenti noctu narrantur inproviſos adorti αὐτοί τε ἀληλιμμένοι γύψῳ καὶ ἐνδεδυκότες ὅπλα λευκὰ ὑπὸ τῇ γύψῳ. Eodem isthoc cum Theſſalis bello, quod evenit memorabile Phocenſium facinus, deſperatione furentium et rabie, *Pauſaniae* narratum, explicatius etiam, atque in laudem mulierum praeſertim Phocenſium *Plutarcho* de Virtut. Mulier. p. 244., cauſam non exputo, quam tamen habuiſſe certam ſuſpicor, cur hoc in loco ſilentio preſſerit *Herodotus*. VALCKEN.

68. Ὥστε τετρακισχιλίων κρατῆσαι] Male *Valla* et conſentanei τρισχιλίων. *Polyaenus* καὶ πτῶμα ἐγένοντο Θετταλικὸν ἄνδρες ΤΕΤΡΑΚΙΣΧΙΛΙΟΙ. Cur ego autem λοιπὰς tuerer, tanta Codd. conſpiratione in exilium actas? Vocis abſentia ſententiae nihil nocet.

78. Ἡ ἐστι κατὰ Ὑάμπολιν] Ob oculos iſta *Polyaeno* fuerunt VI, 18, 2. τάφρον ὀρύξαντες κατὰ τὴν πόλιν καὶ πληρώσαντες αὐτὴν κενῶν ἀμφορέων· dederat ergo κατὰ τὴν Ὑάμπολιν, quae *Valckenarii* iuſtiſſima correctio ad Phoeniſſ. *Euripid.* p. 749. Scripſi ἀμφορέας κενοὺς de *Herodoti* adſuetudine L. VII, 131., a qua me εἴδωλα ΚΕΝΕΑ καρδίης *Democriti* ap. *Stob.* Serm. IV. p. 56. non revocant.

78. Κατὰ Ὑάμπολιν] Ad haec *Polyaenum* VI, c. 18, 2., comparanti *Koenio* latere non poterat, in iſtis, τάφρον ὀρύξαντες κατὰ τὴν πόλιν, corrigendum ex *Herodoto* κατὰ Ὑάμπολιν· in tranſcurſu eadem facta fuit comparatio ad *Schol.* in Phoen. *Eurip.* p. 749. Fraudem, qua vicinos Theſſalos irretitos tenuerunt, explicate tradit *Pauſan.* X. p. 799., κατὰ τὴν Ὑάμπολιν —— ὑδρίας κεράμου πεποιημένας κατορύξαντες, καὶ ἐπ' αὐτὰς γῆν ἐπιφορήσαντες (*Herodot.* χοῦν ἐπιφορήσαντες) ὑπέμενον τὴν ἵππον τῶν Θεσσαλῶν· in foveas equites fuere praecipitati, equi autem ἀπεχωλεύοντο· quod *Pauſanias* ſumſit e *Thucyd.* VII, c. 27. *Herodoto* οἱ ἵπποι τὰ σκέλεα διεφθάρησαν. —— Hoc bello Phocenſibus dux erat alter de duobus Ὑαμπολίτης Δαϊφάνης, iuxta *Pauſan.* p. 800. Δαϊφαντος ὁ Βαθυλλίου τρίτος αὐτὸς ἄρχων dicitur *Plutarcho* T. II. p. 244., ubi congreſſi cum Theſſalis victoriam Phocenſes reportaſſe narrantur περὶ Κλεωνὰς τῆς Ὑαμπόλιδος. De Hyampoli multis agens *Iac. Palmer.* in Gr. Antiq. p. 665. iſtas Phocidis Cleonas *vicum in Hyampolitarum vicinia* fuiſſe ſuſpicatur: Iaſon Theſſalus Ὑαμπολιτῶν τό, τε προάστειον εἷλε, καὶ τὴν χώραν ἐπόρθησε, apud *Xenoph.* Ἑλλ. VI. p. 350, 28. VALCKEN.

84. Τουτέων δή σφι ἀμφοτέρων ἔχοντες ἔγκοτον] Eruditiſſimus

res; qui et antehæc inter Græcos, quandiu
partes illorum nobis placuerunt, ſemper vo-
bis antecelluimus, et nunc apud barbarum
adeo pollemus, ut penes nos ſit et agro vos
exui, et præterea in ſervitutem redigi. Quam
facultatem etſi obtinemus, tamen iniuriarum
non ſumus memores, niſi ut eo nomine
quinquaginta talenta rependatis: et nos vo-
bis recipimus, damna omnia nos ab agro
30 veſtro averſuros. Hæc Theſſali Phocenſi-
bus denunciabant, quod ſoli Phocenſes inter
eius loci homines cum Medis non ſentie-
bant; idque nulla alia cauſſa, ut ego conie-
ctura comperio, quam Theſſalorum odio;
partes Medorum, ut mihi videtur, ſequutu-
ri, ſi Theſſali partes Græcorum fovisſent.
Hæc deferentibus Theſſalis, negarunt ſe
Phocenſes pecuniam daturos; et ſibi itidem,
ut Theſſalis, facultatem eſſe ſentiendi cum
Medis, ſi aliter ſentire vellent: ſed nequa-
quam fore ut ſponte eſſent proditores Græ-
31 ciæ. His verbis renunciatis ita Theſſali ir-
ritati in Phocenſes barbaro duces itineris
extiterunt, et ex Trachinia Doridem regio-
nem incurſaverunt: nam eius regionis limes
anguſtus illuc triginta non amplius ſtadia in
latum pertinet, inter Meliadem ac Phocen-
ſem regionem ſitus, quæ olim Dryopis e-
rat. Hæc autem regio, Dorienſium qui
ſunt in Peloponneſo, metropolis eſt. Hanc
igitur Doridem regionem ingreſſi barbari ni-
hil læſerunt; cum Medis enim, etſi Thes-
32 ſalis non videbatur, ſentiebant. Poſteaquam
autem e Doride in Phocidem ingreſſi ſunt
barbari, ipſos quidem Phocenſes non ſunt
adepti: eorum enim nonnulli cacumina Par-
naſſi

„ ὅθεν τε γὰρ ἐν τοῖσι Ἕλλησι ὅσον χρόνον ἐκεῖνα [a] ἡμῖν ἥνδανε, πλέον αἰεί κοτε ὑμέων ἐφερόμεθα· νῦν τε παρὰ τῷ βαρβάρῳ τοσοῦτον δυνάμεθα, ὥστε 469 ἐπ' ἡμῖν [b] ἐστι τῆς γῆς τε ἐστερῆσθαι, καὶ πρὸς, ἠνδραποδίσθαι ὑμέας. [c] ἡμέες μέντοι τὸ πᾶν ἔχοντες, οὐ μνησικακέομεν, ἀλλ' ἡμῖν γενέσθω ἀντ' αὐτέων πεντήκοντα τάλαντα ἀργυρίου· καὶ ὑμῖν [d] ὑποδεκόμεθα τὰ ἐπιόντα ἐπὶ τὴν χώρην ἀποτρέψειν". Ταῦτά σφι ἐπαγγέλλοντο οἱ Θεσσαλοί. οἱ γὰρ Φωκέες μοῦνοι τῶν ταύτῃ ἀνθρώπων οὐκ ἐμήδιζον, κατ' ἄλλο μὲν οὐδὲν, ὡς ἐγὼ [e] συμβαλλεόμενος εὑρίσκω, κατὰ δὲ τὸ ἔχθος [f] τῶν Θεσσαλῶν· εἰ δὲ Θεσσαλοὶ τὰ Ἑλλήνων ηὖξον, ὡς ἐμοὶ [g] δοκέειν, ἐμήδιζον ἂν οἱ Φωκέες. ταῦτα ἐπαγγελλομένων Θεσσαλῶν, οὔτε δώσειν ἔφασαν [h] χρήματα, παρέχειν τέ σφι Θεσσαλοῖσι ὁμοίως μηδίζειν, εἰ ἄλλως βουλοίατο· ἀλλ' οὐκ ἔσεσθαι ἑκόντες εἶναι προδόται τῆς Ἑλλάδος. [i] Ἐπειδὴ δὲ ἀνηνείχθησαν οὗτοι οἱ λόγοι, οὕτω δὴ οἱ Θεσσαλοὶ κεχολωμένοι τοῖσι Φωκεῦσι, [k] ἐγένοντο ἡγεμόνες τῷ βαρβάρῳ τῆς ὁδοῦ. ἐκ μὲν δὴ τῆς Τρηχινίης ἐς τὴν Δωρίδα ἐσέβαλον. τῆς γὰρ Δωρίδος χώρης ποδεὼν στεινὸς ταύτῃ κατατείνει, ὡς τριήκοντα σταδίων μάλιστά κῃ εὖρος, κείμενος μεταξὺ τῆς τε [l] Μηλίδος καὶ τῆς Φωκίδος χώρης, ἥπερ ἦν τὸ παλαιὸν [m] Δρυοπίς. ἡ δὲ χώρη αὕτη ἐστὶ μητρόπολις Δωριέων τῶν ἐν Πελοποννήσῳ. ταύτην ὦν τὴν Δωρίδα γῆν οὐκ ἐσίναντο ἐσβάλλοντες οἱ βάρβαροι· ἐμήδιζόν τε γὰρ, καὶ οὐκ ἐδόκεε Θεσσαλοῖσι. Ὡς δὲ ἐκ τῆς Δωρίδος ἐς τὴν Φωκίδα ἐσέβαλον, αὐτοὺς μὲν τοὺς Φωκέας οὐκ αἱρέουσι. οἱ μὲν γὰρ τῶν Φωκέων ἐς τὰ ἄκρα [n] τοῦ Παρνησσοῦ ἀνέ-

a Ὑμῖν *Arch.* et εἴκοτε. *b* Ἐστὶ *Arch.*, tum τῆς γῆς τε *Vind.*, aberat ultima particula. Praeterea ſeparat πρὸς a ſequente verbo *Paſſion.* ſicuti ſupra L. I, 156., iunctim antea προσηνδρ. *c* Ἡμέες *V. Arch.*, alii cum *Ald.* ἡμεῖς. *d* Ἐπιδεκ. *Arch.*, omittens ἐπιόντα. *e* Συμβαλλόμ. *Arch. V.* *f* Τὸ Θεσσ. *Paſſ.* et *Plut.* Malign. p. 868. B. *g* Δοκέει *Arch. Plut.* *h* Χρήματά τε *Paſſ. Aſk.*, mox τε negligentes. *i* Ἐπεὶ δὲ δὴ *Arch. Vind.*, ἐπεὶ δὲ *Aſk.* Quo non utor. Vide C. 69. *k* Ἐγίν. *Arch. V.* *l* Μηλίδος *Arch. Valla*: bene. Prius Μηλιάδος. *m* Δρυοπίης id. *Vind. Valla.* *n* *Med. Paſſ. Aſk. Arch. Brit. Vind.*, olim τά. in *Paſſ.* Παρνησοῦ ſemper.

ditiſſimus *H. Stephanus* ἔγκοτος, quatenus quidem ſubſtantivi ſedem obtinebat, e Graecae linguae finibus procul amandavit, dictionesque adeo, ἀτάρ τινα καὶ ΕΓΚΟΤΟΝ εἶχε L. VI, 133. et 73., ſcriptas fuiſſe καὶ ἐν κότον εἶχε, vice καὶ ἐνεῖχε κότον. Inſpice eius Prolegom. p. 736. Cui animadverſioni valide repugnat hic locus, talem τμῆσιν recuſans, et L. IX, 109. τῇ μὲν γυναικὶ ταύτῃ οὐκ εἶχε ἔγκοτον. Plura alias.

97. Οἱ γὰρ Φωκέες μοῦνοι &c.] Si vero nititur *Pauſaniae* L. X, I. fin. narratio, Phocenſes cum Perſa, neceſſitate conpulſi, ὑπ' ἀνάγκης, primum fecerunt, poſtea ad Graecorum ſocietatem reverſi. Non ita Noſter hic et ſuperiore libro C. 203. 218. Vicinum κατὰ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν *Paſſ.* et apud *Plutarchum* minime malum: conſimile κατά τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων, quo Spartanos proſequebatur Hegeſiſtratus, ſive ut ibidem, τὸ ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμονίους, L. IX, 36. 37. In Latinis talia ſaepe. Vid. *Cortium* ad fragm. *Salluſtii* p. 936.

97. Οὐκ ἐμήδιζον, κατ' ἄλλο μὲν οὐδὲν] Veriſimillimam *Herodoti* coniecturam ingenioſa malevolentia nititur evertere *Plutarch.* II. p. 868. C. Sed Herodotea deſcribens Philoſophus praebet ex ſuo Codice lectionem unam alteramve vulgata apud *Herodotum* non deteriorem; velut in proximis: κατὰ δὲ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν, *nulla alia de cauſa, quam quia oderant Theſſalos*: ſimiliter ſcribit et in eumdem ſenſum Noſter IX, c. 37., κατὰ τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων, *propter odium, quo Lacedaemonios oderat*: et *Thucydides*, κατ' ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων· κατ' ἔχθος τὸ Ῥηγίνων· κατ' ἔχθος τὸ Κορινθίων p. 67, 73. p. 239, 10. p. 483, 57. Aptiſſima dedit in eam rem *Iac. Perizon.* in *AEliani* V. H. II, c. 25. ex his ſuis obſervatis explicare debuerat apud eumdem XII, c. 53., τὸ Μεγαρέων πινάκιον· ubi commode Thucydideum τὸ Μεγαρέων ψήφισμα contulit Cl. *Abr. Gronov.*, cuius avus *I. F. G.* vid. in *Livii* XXXIV, c. 26. VALCKEN.

9. Ποδεὼν στεινὸς] *Valla* Graecum *podeon* retinuit, *Porto* laudatore: *limes* venit a *Gronovio* ex *Salmaſii* ſententia ad *Solin.* p. 297. Τῆς Μηλίδος rediit ex dictis L. VII, 198. At Δρυοπὶς, etſi Δρυοπίης ſuſpicionibus ex Schol. ad *Apollon. Rh.* I, 1212. anſam praebet, non movetur. Vid. C. 43. et L. I, 56. Porro quod in proximis, ἐμήδιζόν τε γὰρ, καὶ οὐκ ἐδόκεε Θεσσαλοῖσι, perperam arbitror a *Valla* exprimi. Cauſſae, propter quas Dorienſium regio a vaſtitate manſerit inmunis, indicantur, tum quod Medorum illi partibus ſtuderent, tum quia Theſſalis conſultum non videbatur.

11. Τῆς — Μηλιάδος χώρης] Μηλίδος, uſitatam alibi Noſtro quoque formam, praetulit Cl. *Weſſ.* in Diſſ. *Herod.* p. 127. Ad *Callim.* h. in Del. ℣. 287., ἱερὸν ἄστυ καὶ οὔρεα Μηλίδος αἴης nuperrimus Editor, vir magnis ſuis meritis clariſſimus, *Io. Aug. Erneſti* aptiſſimum dedit *Thucyd.* locum, quo Melienſes etiam Ἱερῆς nominantur. Exemplis aliquot oſtendi poſſet, non inutilem eſſe obſervationem *Scholiaſtae Ariſtid.* in Cod. *MS.* καλῶς εἶπε (T. I. p. 304.) Μηλιέων, καὶ οὐ Μηλίων· Μήλιοι μὲν γὰρ οἱ τὴν νῆσον οἰκοῦντες· Μηλιεῖς δὲ, οἱ ἐν τῷ Μηλιακῷ κόλπῳ. *Maliacum ſinum Livius* XXVII, c. 30. et XXXV, c. 37. Μηλιέα κόλπον dixit *Herodot.* IV, c. 33. Attica contractione Μηλιᾶ κόλπον *AEſchyl.* Pers. ℣. 486. et *Ariſtoph.* in Lys. ℣. 1171. ubi notat *Palmer.* in Exercit. p. 769. Μηλιᾶ κόλπον Atticiſtam ſcripſiſſe puto *Philoſtratum* p. 551., non, quod ferri nequit, Μηλίδα κ. —— In proximis merito Doctiſſ. *Koenio* Latina Graecis, καὶ οὐκ ἐδόκεε Θεσσαλοῖσι, videbantur diſconvenire; proque iſtis, *etſi Theſſalis non videvatur*, ponendum, *neque Theſſalis videbatur*, nempe vaſtanda Doris; horum enim ductu Perſae utebantur, et ex horum libidine plus minusve mali regionibus inferebant. VALCKEN.

ἀνέβησαν. ἔστι δὲ καὶ ἐπιτηδέη δέξασθαι ὅμιλον τοῦ Παρνησσοῦ ἡ [a] κορυφὴ, κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένη, [b] ἐπ' ἑωυτῆς. Τιθορέα οὔνομα αὐτῇ. ἐς τὴν δὴ [c] ἀνηνείκαντο, καὶ αὐτοὶ ἀνέβησαν· οἱ δὲ πλεῦνες αὐτέων ἐς τοὺς Ὀζόλας Λοκροὺς ἐξεκομίσαντο, ἐς [d] Ἄμφισσαν πόλιν τὴν ὑπὲρ τοῦ Κρισαίου πεδίου οἰκεομένην. οἱ δὲ βάρβαροι τὴν χώρην πᾶσαν ἐπέδραμον τὴν Φωκίδα· Θεσσαλοὶ γὰρ οὕτω ἦγον τὸν στρατόν. ὁκόσα δὲ ἐπέσχον, πάντα ἐπέφλεγον καὶ ἔκειρον, καὶ ἐς τὰς πόλις ἐνιέντες πῦρ [e] καὶ ἐς τὰ ἱρά. Πορευόμενοι γὰρ ταύτῃ παρὰ τὸν Κηφισσὸν ποταμὸν, [f] ἐδήιουν πάντα· καὶ κατὰ μὲν ἔκαυσαν Δρύμον πόλιν, κατὰ δὲ [g] Χαράδραν, καὶ Ἔρωχον, καὶ [h] Τεθρώνιον, καὶ Ἀμφίκαιαν, καὶ [i] Νέωνα, καὶ Πεδιέας, καὶ Τριτέας, καὶ Ἐλάτειαν, καὶ Ὑάμπολιν, καὶ Παρα-
470 ποταμίους, καὶ Ἄβας· ἔνθα ἦν ἱρὸν Ἀπόλλωνος πλούσιον, θησαυροῖσί τε καὶ ἀναθήμασι πολλοῖσι κατεσκευασμένον. ἦν [k] δέ τι καὶ τότε καὶ νῦν ἔστι χρηστήριον αὐ-

naſſi conſcenderant; et eſt vertex Parnaſſi iuxta urbem Neonem ſitus, nomine Tithorea, in ſe aptus turbæ capiendæ, in quam aut vecti erant, aut ipſi aſcenderant: ſed plures ad Locros Ozolas exierant in urbem Amphiſſam, quæ ſupra Criſæum ſita eſt campum. At barbari omnem agrum Phocenſem incurſaverunt: ſic enim ducebant exercitum Theſſali; et omnia quæ nacti ſunt, igni ferroque vaſtarunt, in urbes etiam et ſacras ædes igne iniecto. Nam peragrantes Phocidem iuxta Cephiſ- 33
ſum amnem, cuncta populati ſunt, et hinc urbem Drymon incenderunt, illinc Charadram et Erochum et Tethronium et Amphicæam et Neonem et Pedieas et Triteas et Elateam et Hyampolin et Parapotamios, et Abas: ubi delubrum Apollinis erat locuples et theſauris donariisque compluribus exornatum; ubi etiam tunc erat, ſicut nunc quoque eſt ora-

a Κεφαλὴ ex ſcholio *Brit.* Haec habet *Pauſan.* x, 32. p. 878., mutata tamen. *b Med. Arcb. Paſſ. Ask. Vind.*, ceteri ὑπ' ἑωϋτ. *c Euſtatb.* in Odyſſ. p. 1604, 4. *d* Ἄμφισαν *Paſſ.* et Κρισσαίου cum *Arcb. Valla*, crebra variatione. Conf. *Waſſe* ad *Thucydid.* II, 69. *e* Κατέκαιον loco quatuor ſeqq. *Arcb.* male. *f* Ἐδήιουν *Paſſ.* non inconmode ex dialecti ritu. *g Med. Ask. Arcb. Paſſ. Paris. A.*, alii Χαράδρην Ionum more. *h* Τεθρώνιον *Arcb.*, Τιθρώνιον *Pauſan.* x, 3. et *Stepb. Byz.*, Θρόνιον *Euſtatb.* in Hom. p. 638, 58. *i* Citat *Harpocratio* in Νεῶσι. et *Suid.* Voc. Νεῶσι. *k* Δὲ καὶ *Arcb. Paſſ. Ask.*, et mox ἔτι *Ask.* loco ἐστί.

19. Τοῦ Παρνησσοῦ ἡ κορυφὴ] Suo quoque nomine vocata dicitur Τιθορέα. Iſta quidem clarent atque aliunde firmantur; ſed his interiecta ſic primum vulgabantur: [τοῦ Παρνησσοῦ ἡ κορυφὴ] κατὰ Νέωνα πόλιν, κειμένη ὑπ' ἑωϋτῆς· [Τιθορέα οὔνομα αὐτῇ.] Vallae Latina: *qui vertex eſt iuxta urbem Neonem illic ſitam, nomine Titborea:* facta videntur de Graecis hoc modo ſcriptis, κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένην ἐπ' αὐτῆς. Sed Codicum lectionibus inſtructus de Laurentianis certius iudicabit. Pro ſua Linguae Graecae peritia *H. Stepb.* ſcripſit *ſeorſim ſitam*, legens κειμένην ἐπ' ἑωϋτῆς· ſed nec huius ſibi lectionis ſenſum ſatisfacere fatetur: *Holſtenii* commentum ad *Stepb. Byz.* in Τιθορέα vix memorari meretur: Latina *Palmerii* in Graecia Ant. p. 635. Graecis neutiquam reſpondent: Clar. *Gronovii* ingenioſa eſſet interpretatio, ſi mons Graece dici poſſet δέξασθαι ὅμιλον ἐφ' ἑαυτοῦ· quod non puto. Habuerunt etiam Phocenſes velut commune gentis concilium, in quod συνέδρους ſuos mittebant civitates, τὸ Φωκικὸν dictum: vid. *Pauſan.* x. p. 805. 808. 882. 892. Iam ſuſpicor, Neonem urbem dictam κειμένην ἐπ' ἑωϋτῆς, quod *ſeorſim poſita, ſuique iuris*, cum reliquis Phocidis civitatibus in commune non conſulebat: hoc ſenſu commode urbs dici poteſt ἐπ' ἑωϋτῆς εἶναι, vel κεῖσθαι, vel οἰκεῖσθαι. Nuſquam iſtius urbis incolae memorantur Νεώνιοι, ubi res narrantur a Phocenſibus in commune geſtae cum Theſſalis, aut cum plerisque Graecis bello ſacro. Hos itaque ſuſpicor ἐπὶ σφῶν αὐτῶν αὐτονόμους οἰκῆσαι· quae phraſis eſt *Thucyd.* II, c. 63. ut huius et aliorum, ſic *Herodoti* κέεσθαι ἐπ' ἑωϋτοῦ II, c. 2., *infantes voluit* ἐν στέγῃ ἐρήμῃ ἐπ' ἑωϋτῶν κέεσθαι *ſeorſim iacere*: vid. VII, c. 10. IX, c. 17. c. 37. εἶχον ἐπ' ἑωϋτῶν μάντιν, *ſuum ſibi babebant baruſpicem*, ab illo Mardonii diverſum. —— Urbem Νέωνα hinc *Stepb. Byz.* adnotavit; occaſione loci *Demoſtbenis* de falſa leg. p. 232., *Harpocration* in Νέωσιν urbem hanc Phocidis *Herodoto* dictam ſcribit Νέωνα, Νέωνας *Androtioni*: Ex *Herod. Pauſan.* x. p. 878. ὄνομα Νέωνα μὲν τῇ πόλει, Τιθορέαν δὲ εἶναι τοῦ Παρνασσοῦ τὴν ἄκραν. In verticem Parnaſſi, ſic vocatum aevo *Herodoti*, qui erat ex adverſo urbis Neonis ſeorſim ſitae, miſeri Phocenſes ἀνηνείκαντο καὶ αὐτοὶ ἀνέβησαν· quae Clar. *Weſſ.* declaravit Diſſ. *Herod.* p. 198. VALCKEN.

20. Νέωνα πόλιν κειμένη, ἐπ' ἑωϋτῆς] Diſtinctio Cl. *Gronovii* eſt, cuius reſcripta *H. Stepbano* et *L. Holſtenio*, locique novam dilucidationem Notae repraeſentant. Aſpera mihi tamen ſemper viſa dictio fuit, κορυφὴ κατὰ πόλιν κειμένη, ſiquidem oppidum adſtrui montis ſolet vertici, non vertex urbi. Placuit propterea κειμένην ἐπ' αὐτῆς, *ſitam in eo*, non ἐπ' ἑωϋτῆς, quae divinatio docti viri. Parnaſſi cacumen *Titborea* urbem habuit *Neonem*, praeruptum illud quidem, ſed multitudinis capax. Fuiſſe vero *Neonem* isto in iugo, teſtes *Pauſaniam* ac *Plut.* in Sulla p. 461. D. ſero, Tithoream, quae *Neon* quondam, in eo locantes. Praeterea ἐς τὴν δὴ ἀνηνείκαντο non eſt, *in quam vecti erant*, ſed in quam res ſuas conportarant, ſive ἀνεσκευάσαντο, ut belle ibid. *Plutarcbus.* Probe recordor, *Euſtatb.* hinc accepiſſe ἐς Σπάρτην ἀνηνείκαντο, et explicaſſe ἀνέβησαν, ſed et aberraſſe, tum in citando, tum explicando. Scriptoris eum verba aliud docere, ſi advertiſſet, potuerant, illa quoque, ipſi non ignota C. 36. ἐς τὸ Κωρύκιον ἀνηνείκαντο, ſimiliaque L. III, 148.

30. Καὶ κατὰ μὲν ἔκαυσαν] Annumeravit has Phocidis urbes ex *Herodoto*, in quibusdam diſcrepans, *Pauſanias* x. 3.; Δρύμον adpellat Δρυμαίαν, diſſentiente *Euſtatbio* ad Poetam: Τεθρώνιον cum *Stepb. Byz.* Τιθρώνιον, *Euſtatb.* Θρόνιον, non bene: id oppidum enim Locridis, ad Thermopylarum anguſtias, teſte *AEſcbine* περὶ Παραπρ. p. 45. et *Diodoro* XVI, 33. Ἀμφίκαιαν vocitat Ἀμφίκλειαν immo vero Noſtrum ait, urbem Ὀφιτείαν nuncupaſſe x, 33, p. 883., nec ipſe tamen, ſed inprudentes librarii, uti optime *Sylburgius.* Ἀμφίκαιαν ſcripſiſſe, *Stepb. Byz.* et quae de tituli origine ſubdit ipse, teſtimonio ſunt. Τριτέας adfirmat praeter *Tbucydidem* Ethnicographus: hinc *Heſycbii*, Τριτῆες γενεήν, οἱ ἀπὸ Τριτεῶν πόλεως κύνες, ἥ ἐστι πλησίον Φωκίδος. Reliquis non inmoror, expoſitis a Nob. *Palmerio* Gr. Antiq. L. VI, 15.

30. Κατὰ μὲν ἔκαυσαν Δρύμον] Secundum *Plutarcb.* T. II. p. 868. B. narraverat *Herodotus*, τρισκαίδεκα πόλεις τῶν Φωκέων ὑπὸ τοῦ βαρβάρου κατακεκαῦσθαι· ſcribere ſaltem cenſor debuit πεντεκαίδεκα· hoc enim capite *duodecim* et paulo poſt *tres* memorantur urbes Phocidis, in quarum tecta incolis vacua igne Perſae ſaevierint. His quindecim duas ſi eximas, quas incolentium nomine, ni fallor, deſignatas, Πεδιέας dixit et Τριτέας, ceteras omnes, iisdem pleraſque nominibus memoratas *Pauſaniae*, ſolo poſtea temporis aequari iuſſit Amphictyonum praeſidio ferox Philippus Amyntae F., cum funeſto Graecae libertati bello ſacro finem impoſuiſſet: praeter iſtas autem, hic et infra *Herodoto* memoratas, idem tum ceterae Phocidis urbes, quae praecipuae erant duae et viginti, triſte fatum ſubierunt, unis Abis exceptis. Iſtas XXII. urbes tum deletas recenſet *Pauſan.* x. p. 803. et 804. —— *Herodoto* enumeratas ſingulatim pro doctrina ſua Geographica tractavit *Iac. Palmer.* Graec. Ant. VI, c. 15., ſic tamen, ut ſaepius vir egregius errare debuerit, nec Critica ſollertia neque inſtructus accurata Linguae Graecae peritia: de multis, quae hic dici poſſent nunc ſatis erit ſemel *Pauſaniae* ſuo loco reſtituiſſe, quae in alienum immigrarunt x. p. 885., ἐν ταῖς Φωκέων πόλεσιν, ἃς ὁ Μῆδος ἐνέπρησεν, ἀριθμῆσαι καὶ τὴν Ἐλάτειάν ἐστιν ἐν ταύταις [κατὰ Ἡροδότου λόγους·] noviſſima huc retraho ex fine p. 884. VALCKEN.

36. Καὶ νῦν ἐστι χρηστήριον] Celebris eius in Muſis mentio L. I, 46., ſupra C. 27. et dein C. 134., itidem apud alios in *Leopardi* Emend. L. VI, 22. et *Caſaub.* ad *Strabon.* IX, p. 647.

54. Πανο-

oraculum. Hoc delubrum poſteaquam diripuere, incenderunt. Phocenſium etiam quosdam ad montana inſequuti ceperunt, et mulieres aliquot, præ multitudine ſtu-
34 prantium extinxerunt. Prætergreſſi quoque Parapotamios, pervenere ad Panopeas. Inde copiæ delectu habito diviſæ fuerunt: quarum plurima pars ac validisſima cum ipſo Xerxe Athenas verſus tendens in Bœotos, in agrum Orchomeniorum ingresſa est. Bœoti autem cum Medis univerſi ſentiebant: quorum urbes viri Macedones in eis collocati, qui ab Alexandro miſſi fuerant, ſervaverunt, volentes planum facere Xerxi Bœotos ſentire cum Medis. Et hi quidem
35 barbari hac iter intenderunt. Ceteri vero commisſi ducibus Parnasſum a dextra præſtringentes, ad templum quod est Delphis procesſerunt; quicquid agri Phocenſis etiam hi nanciſcebantur, id omne fœdantes: nam et Panopenſium oppidum incenderunt, et Dauliorum, et AEolidarum. Ideo autem hac ab aliis ſeiuncti pergebant, ut direpto quod Delphis est templo, pecunias monſtrarent Xerxi regi; qui omnia quæ in eo templo erant memoratu digna, melius norat, ut ego audio, quam quæ in ædibus ſuis reliquerat; permultis asſidue referentibus cum alia, tum præcipue Crœſi
36 Halyattis filii donaria. Hoc Delphi quum audisſent, in extremam prorſus devenere formidinem: qua attoniti, deum de ſacris opibus conſultarunt, numquid eas humi defoderent, an alium in locum tranſportarent. Et deus illis interdixit, ne moverent: ſe enim idoneum esſe, qui rebus ſuis præſideret. His auditis Delphi de ſemet ipſis curandum putaverunt, liberis uxoribusque in Achaiam traiectis. Ipſorum plerique quidem vertices Parnasſi ſuperaverunt, et ad Corycium antrum delati ſunt; quidam

αὐτόθι. καὶ τοῦτο τὸ ἱρὸν [a] συλήσαντες ἐνέπρησαν, καί τινας διώκοντες εἷλον τῶν Φωκέων πρὸς τοῖσι οὔρεσι· καὶ γυναῖκάς τινας [b] διέφθειραν μισγόμενοι, ὑπὸ πλήθεος. Παραποταμίους δὲ παραμειβόμενοι οἱ βάρβαροι, ἀπίκοντο ἐς Πανοπέας· ἐνθεῦτεν δὲ ἤδη διακρινομένη ἡ στρατιὴ αὐτέων ἐσχίζετο. τὸ μὲν πλεῖστον καὶ δυνατώτατον τοῦ στρατοῦ, ἅμα αὐτῷ Ξέρξῃ πορευόμενον [c] ἐπ᾽ Ἀθήνας, ἐσέβαλε ἐς Βοιωτοὺς, ἐς [d] γῆν τῶν Ὀρχομενίων. Βοιωτῶν δὲ πᾶν τὸ πλῆθος ἐμήδιζε. τὰς δὲ πόλις αὐτέων ἄνδρες Μακεδόνες διατεταγμένοι ἔσωζον, ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἀποπεμφθέντες· ἔσωζον δὲ [e] τῇδε, βουλόμενοι δῆλον ποιέειν Ξέρξῃ ὅτι τὰ Μήδων Βοιωτοὶ φρονέοιεν. οὗτοι μὲν δὴ τῶν βαρβάρων ταύτῃ ἐτράποντο. Ἄλλοι δὲ αὐτέων ἡγεμόνας ἔχοντες, ὁρμέατο ἐπὶ τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, ἐν δεξιῇ τὸν Παρνησσὸν ἀπέργοντες. ὅσα δὲ καὶ οὗτοι ἐπέσχον τῆς Φωκίδος, πάντα [f] ἐσιναμώρεον. καὶ γὰρ τῶν Πανοπέων τὴν πόλιν ἐνέπρησαν, καὶ Δαυλίων, καὶ [g] Αἰολιδέων. ἐπορεύοντο δὲ ταύτῃ ἀποσχισθέντες τῆς ἄλλης στρατιῆς, τῶνδε εἵνεκα, ὅκως συλήσαντες τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, βασιλέϊ Ξέρξῃ ἀποδέξαιεν τὰ χρήματα. πάντα δ᾽ [h] ἐπιστέατο τὰ ἐν τῷ ἱρῷ ὅσα λόγου ἦν ἄξια Ξέρξης, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, ἄμεινον ἢ τὰ ἐν τοῖσι οἰκίοισι ἔλιπε, πολλῶν αἰεὶ λεγόντων, καὶ μάλιστα [i] τὰ Κροίσου τοῦ Ἀλυάττεω ἀναθήματα. [k] Οἱ Δελφοὶ δὲ, πυνθανόμενοι ταῦτα, ἐς πᾶσαν ἀῤῥωδίην [l] ἀπίκατο· ἐν δείματι δὲ μεγάλῳ κατεστεῶτες, ἐμαντεύοντο περὶ τῶν ἱρῶν χρημάτων, εἴ τέ σφεα κατὰ γῆς [m] κατορύξωσι, εἴτε ἐκκομίσωσι ἐς ἄλλην χώρην· ὁ δὲ θεός σφεας οὐκ ἔα κινέειν, [n] φὰς αὐτὸς ἱκανὸς εἶναι τῶν ἑωυτοῦ προκατῆσθαι. Δελφοὶ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες, σφέων αὐτέων πέρι ἐφρόντιζον· τέκνα μέν νυν καὶ γυναῖκας πέρην ἐς τὴν Ἀχαιίην διέπεμψαν· αὐτέων δὲ οἱ μὲν πλεῖστοι ἀνέβησαν ἐς τοῦ Παρνησσοῦ τὰς κορυφὰς, καὶ [o] ἐς τὸ Κωρύκιον ἄντρον ἀνηνείκαντο· οἱ δὲ ἐς

a Συλλήσ. *Arch. Ald.* et deinceps. *b* Διέφθειρον id. *Vind.* *c* Ἐς *Arch.* *d* Γῆν τῶν id. *Pasſ. Vind. Ask.* Olim τὴν, quae obvia varietas. *e* Deſideratur in *Arch.*, ubi mox δῆλον βουλ.. *Pasſ. Brit. Ask.* *f* Explicat, male ſcribens, *Heſych.* in *V.* *g* Αἰολιδέων *Med. Pasſ. Ask. Arch.*, Αἰολιδῶν *Brit. V. Paris. B. Ald.*, mox ταύτην *Med. Pasſ. Ask.* *h* Ἐπιστέατο *Arch. V.*, alii ἠπιστέατο. *i* Abest artic. *Arch.*, qui cum, ſi plures accederent, non disſentirem. *k* Οἱ δὲ Δ. id. *Vind.* *l* *Med. Arch. Pasſ. Ask. Vind.*, ἀπικέατο *Paris. A. B. Brit. Ald.*, frequente variatione. *m* Κατορύξωσι et ἐκκομίσωσι *Arch. Pasſ. Ask. Vind.* *n* Deſit *Brit.* *o* Sumſit hinc *Euſtath.* ad Odysſ. p. 1604, 4.

54. Πανοπέων τὴν πόλιν &c.] Daulidem et Panopea Poëta in Catalogo, uti ſitus requirebat, iunxit. Quas urbes cum Perſae inflammarint, Αἰολιδέων titulus oppidi conplecti nomen debet. Ubi vero in Phocide illud? *Palmerius* cum omni Graecia ignorat: *Gronovius* reperisſe ſe in *Plutarchi* Lucullo p. 479. D. putavit, ubi τῆς Φωκίδος περὶ Στεῖριν αἰολίζοντες. Demiror tamen vehementer, istos huc αἰολίζοντας advocari, qui L. Luculli aetate ex Boeotiae Chaeronea, uti nitide *Plutarchus*, in eam Phocidis partem commigrarunt. Ficulneum ergo *Aeolidis* illi praeſidium. Quid itaque? Menda ſe vocabulo inſinuavit; ſcripſerat ΛΙΛΑΙΕΩΝ, inperiti vero ΑΙΟΛΙΔΕΩΝ. Quam quidem ſcripturae fraudem ante hos quinque annos Cl. *Valckenarius* mihi monſtravit et probavit: nunc eandem video in Cl. *de Pauw* coniecturam incidisſe. Profecto, ſi quae alia, ex tripode venit. Λίλαια, *Lilaea*, proxime ab oppidis incenſis aberat, doctore *Pauſania* L. x, 33., nec fatum, quod illa merſit, potuit vitare. Inſequens ἐπιστέατο et ἠπιστέατο ſuum *Herodotus* fatetur L. I, 173. alibique.

55. Δαυλίων καὶ Αἰολιδέων] Ex *Med.* poſuit *Gronov.* pro Αἰολιδῶν· *Aeolidenſium*, *Valla*; *Palmer.* Graec. Ant. p. 675. miratur *nullum alium de hac Aeolide mentionem fecisſe.* Iisdem paene ſervatis literarum ductibus iam ante aliquot annos veram, ut opinor, lectionem detexi corrigendo Λιλαιέων. Quo quisque colore ſuum errorem incruſtaverit nihil attinet dixisſe, veritate monſtrata: *Perſae* τῶν Πανοπέων τὴν πόλιν ἐνέπρησαν, καὶ Δαυλίων, καὶ Λιλαιέων· *Panopenſium urbem incendio vaſtarunt, et Dauliorum, et Lilaeënſium*; atque adeo *Panopen*, *Daulida*, et *Lilaeam*, Λίλαιαν· hinc, auctore *Steph. Byz.* fit Λιλαιεύς· iuxta *Pauſan.* x. p. 817., οἱ Λιλαιεῖς — ἐς τοῦ Κηφισοῦ τὴν πηγὴν πέμματα ἐπιχώρια ἀφιᾶσιν· accolebant Cephiſi fontem; ab interitu tutos praeſtitit *Homerus*, a quo praeter ceteros Phocenſes Lilaeënſes etiam intexuntur Boeotiae, Il. B. ℣. 523., Οἳ Κυπάρισσον ἔχον —— καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα, Οἵτ᾽ ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισσὸν δῖον ἔναιον, Οἵ τε Λίλαιαν ἔχον πηγῆς ἔπι Κηφισσοῖο. —— A Philippo ſolo aequatae hae primae memorantur urbes *Pauſaniae* p. 803., Λίλαια· Ὑάμπολις· Ἀντίκυρα· Παραποτάμιοι· Πανοπεύς· Δαῦλις, veteres omnes, partim *Homeri* carmine nobilitatae, partim Xerxis furore: de *Lilaea Palmer.* egit Graec. Ant. VI. p. 681. et ſeqq. VALCKEN.

66. Ὁ δὲ θεὸς σφεας οὐκ ἔα] Colorem ex his *Pauſaniae* duxit conmemoratio Delphenſium metus et reſponſi Apollinei, ſub Brenni adventum L. x, 23. p. 853., uti bene *Kuhnius*. Illud τῶν ἑωυτοῦ προκατῆσθαι ſimile habet ſed explicatius L. IX, 105. ἀδύνατον γὰρ —— εἶναι ἑωυτοὺς Ἰώνων ΠΡΟΚΑΤΗΣΘΑΙ. Φρουρέοντας τὸν πάντα χρόνον· inde στρατηγοὶ προκαθεδούμενοι τῆς χώρας, qui regionem tuentur, *Artapani* ap. *Euſeb.* Pr. Evang. IX, 27.

72. Ἐς τὸ Κωρύκιον ἄντρον] Cultisſimam antri deſcriptionem *Pauſanias* x, 32. p. 879. inſtituit, et prior eo *AEſchylus*, ut alias monui, Eumenid. v. 22. Quod mox καὶ τοῦ προφήτεω, unicum nobis ſiſtit. Serior aetas plures *Prophetas*, oraculorum interpretes, Delphis tribuit, *Plut.* T. II. p. 410. F. *AElianus* Hiſt. Animal. x, 26. Vid. *Ant. van Dale* de Oracul. C. 5. p.

ἐς Ἄμφισσαν τὴν Λοκρίδα ὑπεξῆλθον. πάντες δὲ ὦν
οἱ Δελφοὶ ἐξέλιπον τὴν πόλιν, πλὴν ἑξήκοντα ἀν-
δρῶν, καὶ τοῦ προφήτεω. Ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ [a] τε
ἔσαν οἱ βάρβαροι ἐπιόντες, καὶ ἀπώρεον τὸ ἱρὸν, ἐν
τούτῳ ὁ προφήτης, τῷ οὔνομα ἦν Ἀκήρατος, ὁρᾷ
πρὸ τοῦ νηοῦ ὅπλα προκείμενα ἔσωθεν ἐκ τοῦ μεγά-
ρου [b] ἐξενηνειγμένα ἱρὰ, τῶν οὐκ ὅσιον ἦν ἅπτεσθαι
471 [c] ἀνθρώπων οὐδενί. ὁ μὲν δὴ ἤιε Δελφῶν τοῖσι πα-
ρεοῦσι σημανέων τὸ τέρας. οἱ δὲ βάρβαροι, ἐπειδὴ ἐγί-
νοντο ἐπειγόμενοι κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς [d] Προνηΐης Ἀθη-
ναίης, ἐπιγίνεταί σφι τέρεα ἔτι μέζονα τοῦ πρὶν [e] γε-
νομένου τέρεος. Θῶυμα μὲν γὰρ καὶ τοῦτο κάρτα ἐστὶ,
ὅπλα ἀρήϊα αὐτόματα φανῆναι ἔξω προκείμενα τοῦ
νηοῦ· τὰ δὲ δὴ ἐπὶ τούτῳ δεύτερα [f] ἐπιγενόμενα, καὶ
διὰ πάντων φασμάτων ἄξια θωϋμάσαι μάλιστα. ἐπεὶ
γὰρ δὴ ἔσαν ἐπιόντες οἱ βάρβαροι κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς
[g] Προναίης Ἀθηναίης, ἐν τούτῳ ἐκ μὲν τοῦ [h] οὐρανοῦ
κεραυνοὶ αὐτοῖσι ἐνέπιπτον, ἀπὸ δὲ τοῦ Παρνησσοῦ
ἀποῤῥαγεῖσαι δύο κορυφαὶ ἐφέροντο πολλῷ πατάγῳ
ἐς αὐτοὺς, καὶ κατέλαβον συχνούς σφεων· ἐκ δὲ τοῦ
ἱροῦ τῆς [i] Προναίης βοή τε καὶ ἀλαλαγμὸς ἐγίνε-
το. Συμμιγέντων δὲ τουτέων πάντων, φόβος τοῖσι
βαρβάροισι [k] ἐνεπεπτώκεε. μαθόντες δὲ οἱ Δελφοὶ
φεύγοντάς σφεας, ἐπικαταβάντες, ἀπέκτειναν πλῆ-
θός [l] τι αὐτέων. οἱ δὲ περιεόντες, ἰθὺ Βοιωτῶν ἔφευγον.
ἔλεγον δὲ οἱ ἀπονοστήσαντες οὗτοι τῶν βαρβάρων, ὡς
ἐγὼ πυνθάνομαι, ὡς πρὸς τούτοισι καὶ ἄλλα ὥρων
θεῖα. δύο γὰρ ὁπλίτας μέζονας ἢ κατὰ ἀνθρώπων
φύσιν

dam ad Amphiſſam Locridem ſe ſubduxe-
runt. Ita omnes Delphi urbem deſeruerunt,
præter ſexaginta viros, ac prophetam. Poſtea 37
vero quam barbari ſubeuntes appropinqua-
bant, templumque cernebant, interim pro-
pheta cui nomen erat Aceratus, aſpicit ante
delubrum ſacra arma propoſita e penetrali, ab
intus exprompta, quæ nefas erat cuiquam
mortalium contingere: quod oſtentum Delphis,
qui aderant, perrexit nunciatum. Ubi autem
barbari urgentes venere ad fanum Minervæ,
quod est ante templum, tum vero etiam ma-
iora quam ſuperius prodigia illis exhibita ſunt.
Nam et res hæc profecto valde miranda est,
arma Martia ſua ſponte extra delubrum pro-
poſita apparuiſſe. Quod tamen ſecundo loco
evenit, ex omnibus miraculis maxima est ad-
miratione dignum: quum enim barbari ad ſa-
cellum Minervæ, quod est ante templum, ac-
cederent, interea e cœlo fulmina in eos deci-
derunt; et a Parnaſſo duo abſciſſi vertices,
magno cum fragore ſunt devoluti, permul-
tosque eorum interceperunt: atque ex ipſo
ſacello Minervæ vociferatio iubilatioque exti-
terunt. Quibus omnibus pariter ingruentibus, 38
terror incuſſus est barbaris, ut fugæ ſe man-
darent. Ea re cognita Delphi deſcendentes
magnam eorum ſtragem edidere. Qui autem
ſuperfuere, recta ad Bœotos fugerunt: et qui
ex eis redierunt, referebant, ut ego accipio,
ſe præter iſta etiam vidiſſe alia divina, duos
armatos, humana natura auguſtiores, inſtitiſ-
ſe

a Non est in *Ask. Paſſ.* *b* Ἐξενηνειγμ. *Paſſ. Ask.* Superius ἔσωθεν inprudenter tentavit *H. Stephan.* *c* Ἀνθρώπῳ *Arch. Vind.* *d* Προνηΐης *Vind.* et *Harpocratio* in Πρόνοια· Προναίης *Med. Paſſ. Ask.*, ceteri Προνοίης cum *Aldo* ſemper. *e Med. Paſſ. Ask.*, alii γεγενημένου, uti *Arch. V. Brit. Ald.* *f* Ἐπιγιν. *Paſſ. Ask.*, γινόμενα *Arch. V.* *g* Προνοίης *Ald.* &c. *h* Ἱροῦ *Arch.* *i* Προνοίης νηοῦ idem. *k* Ἐπεπτ. *Arch.*, ἐπεπεπτ. *Vind.*; Tu vide IV, 203. et VII, 43. *l* Τὰ *Arch.*, ſtatim εὐθὺ *Med. Ask. Paſſ. Paris. A. B.*, non bene.

5. p. 104. Nimirum aucta Oraculi fama et ſuperſtitione, ut duabus προφήτισιν ſive *Pythiis* et tertia vicaria, in crebra ſciſcitantium turba, opus fuit, ita et pluribus *Prophetis*. Videſis ad *Diodori* L. XVI, 26.

78. Ἔσωθεν ἐκ τοῦ μεγάρου ἐξ.] Hic ſane miror cur ἔξωθεν ſcribi maluerit *H. Steph.* quod, me iudice, protinus altero deberet mutari, ſi hic forte legeretur: ἔξω infra recte ſcriptum in iſtis: θῶϋμα —— καὶ τοῦτο κάρτα ἐστὶ, ὅπλα ἀρήϊα αὐτόματα φανῆναι ἔξω προκείμενα τοῦ νηοῦ. Arma, credo, ſponte ſua templi exierant penetrali, ut heroës Delphorum Phylacus et Autonous, ſcutis ſacris velut amuletis muniti, pro aris et focis Delphorum ſuorum propugnarent; vid. c. 38. et 39. Paulo ante Leuctricam pugnam, *Thebis ut ait Calliſthenes, in templo Herculis valvae clauſae repagulis ſubito ſe ipsae aperuerunt*, (ὡς τοῦ Ἡρακλέους εἰς τὴν μάχην ἐξωρμημένου, *Xenoph.* Ἑ. VI. p. 348, 11.) *armaque quae fixa in parietibus fuerant, ea ſunt humi inventa: Cicero* de Divin. I, c. 34. Plura praeter ceteros narrat illic prodigia *Xenophon*, ipſe neutiquam liber a ſuperſtitionis morbo: nonnullos tamen dixiſſe fatetur, ὡς ταῦτα πάντα τεχνάσματα ἦν τῶν προεστηκότων. Delphis hoc tempore nec locus erat fraudibus nec tempus. Delphorum propheta Aceratus, exſternatus praeſentis periculi metu, facile ſibi videri potuit duplices videre Delphos, quidni, ſponte ſua foribus patentibus, arma etiam αὐτόματα ἔξω προκείμενα τοῦ νηοῦ; neque est cur miremur iſta talia elegantiſſimo *Herodoti* ingenio ſe probare potuiſſe tanquam vera. VALCKEN.

82. Τῆς Προνηΐης] Magna *Vind.* ex ſervata ſcriptione veriore laus, cumulatior futura, modo in conſequentibus auferri ſeſe paſſus haud fuiſſet: ſcribi ad eam formam ſemper oportet; nam Προναίης in *Demoſthene*, *AEſchine*, *Diodoro*, *Pauſania*, improbum minime, in *Herodoto* ubique. Confer L. I, 92.

89. Ἐκ μὲν τοῦ οὐρανοῦ κερ.] Haec prodigia, ſi prodigia dicenda ſunt, quae media aeſtate de coelo fulmina iaciebantur, memorat et *Diodor.* XI, c. 14. Quae Perſas, eadem poſtea temporis Galatas a ſpoliando templo traduntur abegiſſe: horum ubi facinus attigit, Herodoteis uſum *Pauſaniam* non latuit *Kuhnium* I, p. 11., κεραυνοί τε ἐφέροντο ἐς τοὺς Γαλάτας, καὶ ἀποῤῥαγεῖσαι πέτραι τοῦ Παρνασσοῦ, δείματά τε ἄνδρες ἐφίσταντο ὁπλῖται τοῖς βαρβάροις· explicatius eadem enarrat ſuo loco in Phocicis p. 854., *Herodotum eleganter aemulatus*, iudice Clar. *Weſſel.* ad *Diod.* *Pauſaniae* narratis ſimillima tradit *Juſtin.* XXIV, c. 8. iuxta quem L. II, c. 12., *miſerat Xerxes quatuor millia armatorum Delphos ad templum Apollinis diripiendum;* —— *quae manus tota imbribus et fulminibus deleta est, ut intelligeret, quam nullae eſſent hominum adverſus Deos vires.* Tempeſtatis vehementia territos et ſuperſtitione, pleroſque aufugiſſe, non totam manum deletam, ex *Herodoto* licet colligere. VALCKEN.

91. Ἀποῤῥαγεῖσαι δύο κορυφαὶ] Similia his *Diodorus* XI, 14. Quin eadem, ſi *Pauſaniae* fides L. I, 4., Gallos raptores poena involvit, κεραυνοί τε ἐφέροντο ἐς τοὺς Γαλάτας, καὶ ΑΠΟΡΡΑΓΕΙΣΑΙ πέτραι τοῦ Παρνασσοῦ. Ipſam tamen Apollinis aedem direptam a Perſis atque incendio foedatam diffitentur: non ita *Plut.* Num. p. 66. C., τὸν ἱερὸν λύχνον, aeternum illum ignem, cum templum a Medis inflammaretur, exſtinctum adſeverans, incertum quo auctore. *Herodotus* tacet, immo infitiatur L. II, 180. et V, 62.

100. Μέζονας ἢ κατὰ ἀνθρώπων] Sexcenties μείζων ἢ κατ' ἄνθρωπον *Plato* Apoll. p. 20. E. *Iſocrates* Evagor. pag. 192. A. &c. Idem et hic olim fuiſſe, optime *D'Orvillius* ad *Charit.* II, 4. p. 182. coniecit, μέζονας non tangens. Dederat Noſter μέζονα ἢ κατὰ ἄνθρωπον φύσιν ἔχοντας, pro quo *Ioſephus* Antiq. L. I, 19, 1. ὄψεις ex ſcalis κατιούσας, σεμνότερον ἢ κατ' ἀνθρώπου ΦΥΣΙΝ ΕΧΟΥΣΑΣ. Phylacum, eiusque τέμενος ad Minervae Προνηΐης templum, habet *Pauſan.* X, 8. p. 817., praeter quem Brenni expeditione tres templo ſubveniſſe Heroas Laodocum, Hyperochum et Pyrrhum C. 23. p. 854.

100. Δύο γ. ὁπλίτας μέζονας ἢ] Una tantum litera ex ἔχοντας detracta, (ἔχων autem et ἐὼν in Herodoteis Codd. aliquoties inter ſe permutantur;) in literis ad me datis, feliciter, ut puto, corrigebat *G. Koenius:* ὁπλίτας μέζονας ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν ἐόντας, *armatos hominum ſtatura altiores:* τὴν ἡλικίαν, φύσιν dixit etiam *Soph.* Trach. ℣. 312., ubi ℣. est 1079., Γυνὴ δὲ, θῆλυς

ſe ſibi, cædem facientes atque inſequentes.

39 Hos autem duos Delphi aiunt indigenas heroas eſſe, Phylacum et Autonoum, quorum fana exſtant circa ſacellum: Phylaci quidem, ſecundum ipſam viam ſuper aedem Minervæ: Autonoi vero, prope Caſtaliam, ſub Hyampeo vertice. Saxa autem quæ a Parnaſſo deciderunt, adhuc ad noſtram usque memoriam ſalva erant in fano Minervæ Protemplaris locata, ad quod per barbaros devoluta pervenere. Atque hic diſceſſus a templo horum virorum fuit.

40 Græcorum autem claſſis ab Artemiſio profecta, rogatu Athenienſium ad Salaminem ſubſtitit. Quod ut facerent ideo rogaverant Athenienſes, tum ut liberos atque uxores ex Attica ſubducerent; tum ut conſultarent, quid ſibi agendum eſſet. Nam pro rebus quæ contigerant, conſilium capturi erant, tanquam opinione fruſtrati: quippe qui quum putaſſent, inventuros ſe Peloponnenſes communiter ad excipiendum barbarum in Bœotia ſubſidentes, horum nihil invenerant, ſed audiebant illos Iſthmum ad Peloponneſum muro ſepire, hoc plurimi facientes ut ipſi ſupereſſent, et iſtam obtinentes tutarentur, omiſſis ceteris. Hæc Athenienſes quum audiſſent, ita ſocios obſecrarunt, ut
41 ad Salaminem ſiſterent claſſem. Quo aliis appulſis, Athenienſes in terram ſuam profecti, præconio edixerunt, ut qua quisque Athenienſium ratione poſſet ſervaret liberos atque domeſticos. Ibi plurimi quidem Trœzenem miſerunt, quidam in AEginam, nonnulli in Salaminem, pro ſe quisque properantes ſua pignora exportare, et quod oraculo

φύσιν ἔχοντας, ἕπεσθαί σφι κτείνοντας καὶ διώκοντας. [a] Τούτους δὲ τοὺς δύο Δελφοὶ λέγουσι ἐπιχωρίους ἥρωας εἶναι, Φύλακόν τε καὶ Αὐτόνοον, τῶν τὰ τεμένεά ἐστι περὶ τὸ ἱρόν· Φυλάκου μὲν, [b] παρ' αὐτὴν τὴν ὁδὸν κατύπερθε τοῦ ἱροῦ τῆς Προναίης, Αὐτονόου δὲ, πέλας τῆς Κασταλίης, ὑπὸ τῇ Ὑαμπείῃ κορυφῇ. οἱ δὲ πεσόντες ἀπὸ τοῦ Παρνησσοῦ λίθοι, ἔτι καὶ ἐς ἡμέας ἦσαν [c] σόοι, ἐν τῷ τεμένεϊ τῆς Προναίης Ἀθηναίης κείμενοι, ἐς τὸ [d] ἐνέσκηψαν διὰ τῶν βαρβάρων φερόμενοι. τουτέων μέν νυν τῶν ἀνδρῶν αὕτη ἀπὸ τοῦ ἱροῦ ἀπαλλαγὴ γίνεται. Ὁ δὲ Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου, Ἀθηναίων δεηθέντων, ἐς Σαλαμῖνα [e] κατίσχει τὰς νέας. τῶνδε δὲ εἵνεκα προσεδεήθησαν αὐτέων σχεῖν πρὸς Σαλαμῖνα Ἀθηναῖοι, ἵνα [f] αὐτοὶ παῖδάς τε καὶ γυναῖκας ὑπεξαγάγωνται ἐκ τῆς Ἀττικῆς· πρὸς δὲ, καὶ βουλεύσωνται τὸ ποιητέον αὐτοῖσι ἔσται. ἐπὶ γὰρ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι βουλὴν ἔμελλον [g] ποιήσεσθαι, ὡς ἐψευσμένοι γνώμης. δοκέοντες γὰρ εὑρήσειν Πελοποννησίους [h] πανδημεὶ ἐν τῇ Βοιωτίῃ ὑποκατημένους τὸν βάρβαρον, τῶν μὲν εὗρον οὐδὲν ἐὸν, οἱ δὲ ἐπυνθάνοντο τὸν Ἰσθμὸν αὐτοὺς τειχέοντας [i] ἐς τὴν Πελοπόννησον, περὶ πλείστου τε ποιευμένους περιεῖναι, καὶ ταύτην ἔχοντας ἐν φυλακῇ, [k] τἆλλα δὲ ἀπιέναι. 472
[l] ταῦτα δὴ πυνθανόμενοι, οὕτω προσεδεήθησάν σφεων σχεῖν πρὸς τὴν Σαλαμῖνα. Οἱ μὲν δὴ ἄλλοι κατέσχον ἐς τὴν Σαλαμῖνα, Ἀθηναῖοι δὲ ἐς τὴν ἑωυτῶν. μετὰ δὲ τὴν ἄπιξιν, κήρυγμα ἐποιήσαντο, Ἀθηναίων τῇ τις δύναται σώζειν τὰ τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας. ἐνθαῦτα οἱ μὲν πλεῖστοι ἐς Τροιζῆνα ἀπέστειλαν, οἱ δὲ, ἐς Αἴγιναν, οἱ δὲ, ἐς Σαλαμῖνα. ἔσπευσαν δὲ ταῦτα ὑπεκθέσθαι, τῷ [m] χρηστηρίῳ τε βουλόμενοι ὑπηρε-

a Τούτους δὲ τοὺς δύο Δελφοὶ *Arch. Brit. Ask. Paſſ. Vind.* ora *Steph.*, olim τοὺς δύο δὲ τούτους. Porro εἶναι ἐπιχ. ἥρωας *Paſſ. Ask. Arch.* *b* Κατ' αὐτὴν *Ask.* margo *Steph.* *c* Σόοι *Ask.*, in ceteris σῶοι. Confer II, 181. V, 96. *d* Ἐνεσκήψαντο *Arch.* *e* Κατασχεῖν id. qui ſtatim τῶν δὲ ἵν. *f* Abeſt *Arch. V.* *g* Ποιήσασθαι *Paſſ. Ask.* *h* Πανδημῷ *Med.*, quae tria ſequuntur, in *Steph.* ora omittuntur. *i* Καὶ τὴν *Arch.* *k* Τὰ δὲ ἄλλα *Arch. Ask.*, ſatis bene. *l* Ταῦτα δὴ *Arch. V. Paris. A. B. Brit.*, in *Med. Ask. Paſſ.* illud δὴ post οὕτω ponitur. Porro προπυνθ. *Brit.* *m Med. Paſſ. Arch. Ask. Valla*: in *Aldo* et aliis χρηστ. τε πειθόμενοι καὶ βουλ. Lege *Gronov.* adnotata.

θῆλυς οὖσα, κοὐκ ἀνδρὸς φύσις· id eſt οὐκ ἀνήρ. *Koenii* coniecturam *D'Orvillianae* ad *Charit.* p. 182., longe praeferendam, et veram arbitror; nam, admiſſa Cl. *D'Orvillii* lectione, ſi μέζονα quis ſcribat, μέζονα φύσιν ἔχοντας vereor ut Graece doctis hic adprobet. —— Gallis etiam postea terribiles adparuiſſe feruntur ὁ Ὑπέροχος καὶ ὁ Λαοδόκος τε καὶ Πύῤῥος· εἰ δὲ καὶ τέταρτον Φύλακον ἐπιχώριον Δελφοῖς ἀπαριθμοῦσιν ἥρωα, *Pauſan.* x, p. 854. hinc Λαοδόκου nomen ponerem I, p. 11., loco τοῦ Ἀμαδόκου. AEtate Brenni miror quid ceſſaverit *Autonous*, Xerxis aetate bellator, et cum *Phylaco* Perſarum propulſator. Sed *Iuſtin.* XXIV, c. 8., iuveni *ſupra humanum modum inſignis pulcritudinis* comites dat *duas armatas virgines ex propinquis duabus Dianae Minervaeque aedibus* occurrentes: apud *Pauſan.* Pyrrho comites duo dantur mares Ὑπέροχος et Λαοδόκος· ex his facili transformatione puellae nobis enaſcentur Ὑπερόχη et Λαοδόκη· ſic ferme vocabantur in Delo puellae, quae in Delum ſacra primum ex Hyperboreis detulerant; illas enim, teſte *Herod.* IV, c. 33., οὐνομάζουσι Δήλιοι εἶναι Ὑπερόχην τε καὶ Λαοδίκην. VALCKEN.

6. Ὑπὸ τῇ Ὑαμπείῃ] Una litera minus Ionice ſcribendum Ὑαμπέῃ. Innotuit ἡ Ὑάμπεια πέτρα ex ſcelere eſurientis Delphorum populi, innoxium philoſophum de isthac rupe praecipitantis: vid. *Perizon.* in *AEliani* V. H. XI, c. 5. et *Weſſeling.* ad *Diodori* T. II. p. 104. Excitans Herodotea *Palmer.* Graec. Ant. p. 633., ſcribit in vicinis τοῦ ἱροῦ τῆς Προνοίης· perperam: legitimum Delphis anticae Minervae titulum Προναίης praeter ceteros, quos citat, adfirmavit vir clariſſ. ad *Diodori* T. I. p. 415. Ad aedem iſtam Minervae, Perſis divinitus fugatis, erexiſſe Delphos tropaeum enarrat ibidem *Diod. Siculus*, exhibens epigramma tropaeo inſcriptum, quod pertinet ad hanc *Herodoti* narrationem. In iſto epigrammate duae literae tantum omiſſae omni Iovem et Apollinem interceperunt honore, quo e fuga retracti Delphi Deos callide ſunt dignati: ſic illud omnino videtur ſcribendum: Μνῆμά τ' ἀλεξάνδρου πολέμου καὶ μάρτυρα νίκας Δελφοὶ μὲ στᾶσαν, Ζανὶ χαριζόμενοι Σὺν Φοίβῳ, πτολίπορθον ἀπωσαμένοις στίχα Μήδων, Καὶ χαλκοστέφανον ῥυσαμένοις τέμενος. Non utique Delphi, qui, Dei ſui tutela non multum fidentes, praeter aliquot ſexaginta fanaticos, πάντες ἐξέλιπον τὴν πόλιν, ut ait *Herodot.* c. 36. non illi ſane dici poterant Perſis ἀπωσάμενοι, templumque ῥυσάμενοι· ſed eleganter dicuntur Ζανὶ χαριζόμενοι Σὺν Φοίβῳ, id eſt *Iovi* et *Apollini*, ἀπωσαμένοις στίχα Μήδων, et ῥυσαμένοις τέμενος· qua ſatis nota ſcribendi ratione neſcio quis apud *Suidam* in Δέρας, —— ὅπερ ὁ Ἰάσων, —— σὺν τοῖς Ἀργοναύταις εἰς τὴν Κολχίδα παραγενόμενοι, ἔλαβον. VALCKEN.

20. Ἐν τῇ Βοιωτίῃ ὑποκατημένους] Uberius iſta *Plutarch.* Themiſt. p. 116. C. In Iſthmi munitione varios ſe dant docti homines, ablataque praepoſitione, τὸν Ἰσθμὸν αὐτοὺς τειχέοντας, τὴν Πελοπόννησον περὶ —— fingunt. Sed ſtare vulgatum poſſet, ac ſumi de ſepto, in Peloponneſum verſus ſpectante: malim tamen, quod ex *Arch.* enotavi, καὶ τὴν Πελοπ., ſic ceſſat difficultas. Conf. *Diodorum* XI, 16.

32. Τῷ χρηστηρίῳ τε βουλ.] Hic tutiſſimum erit exſpectare quid Codices nobis ſint daturi: πειθόμενοι in optimis ſi omittetur, non diſplicebit a *Gronovio* propoſita lectio. Participio ſervato, *Koenius* commodum ineſſe ſenſum putabat ſic ſcriptis: ἔσπευσαν δὴ ταῦτα ὑπεκθέσθαι πειθόμενοι, τῷ χρηστηρίῳ τε βουλόμενοι ὑπηρετέειν· referens nempe τὸ πειθόμενοι ad τὸ κήρυγμα, quod per Atticam fuerat promulgatum, ut omnes ſuis conſulerent; qui nunc dicerentur feſtinaſſe in liberis et familia alio mittendis, πειθόμενοι, τῷ κηρύγματι videlicet: iſtud placiturum opinor in exilium damnatae vocis patrocinium. VALCKEN.

ὑπηρετέειν, καὶ δὴ καὶ [a] τοῦδε εἵνεκα οὐκ ἥκιστα· λέγουσι οἱ Ἀθηναῖοι [b] ὄφιν μέγαν Φύλακα τῆς ἀκροπόλιος ἐνδιαιτᾶσθαι ἐν τῷ ἱρῷ. λέγουσί τε ταῦτα, καὶ δὴ ὡς ἐόντι ἐπιμήνια [c] ἐπιτελέουσι προτιθέντες. τὰ δ' ἐπιμήνια, μελιτόεσσά ἐστι. αὕτη δ' ἡ μελιτόεσσα ἐν τῷ πρόσθεν αἰεὶ χρόνῳ ἀναισιμουμένη, τότε ἦν ἄψαυστος. σημηνάσης δὲ ταῦτα τῆς ἱρείης, μᾶλλόν τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ [d] προθυμότερον ἐξέλιπον τὴν πόλιν, ὡς καὶ τῆς θεοῦ [e] ἀπολελοιπυίης τὴν ἀκρόπολιν. ὡς δέ σφι πάντα ὑπεξέκειτο, ἔπλεον ἐς τὸ στρατόπεδον. Ἐπεὶ δὲ οἱ ἀπ' Ἀρτεμισίου ἐς Σαλαμῖνα κατέσχον τὰς [f] νέας, συνέρρεε καὶ ὁ λοιπὸς πυνθανόμενος ὁ τῶν Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἐκ Τροιζῆνος. ἐς γὰρ Πώγωνα [g] τὸν Τροιζηνίων λιμένα προείρητο συλλέγεσθαι. συνελέχθησάν τε δὴ πολλῷ πλεῦνες νέες ἢ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἐναυμάχεον, καὶ ἀπὸ πολίων πλεύνων. ναύαρχος μέν νυν ἐπῆν [h] ωὐτὸς ὅσπερ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, Εὐρυβιάδης [i] ὁ Εὐρυκλείδεω, ἀνὴρ Σπαρτιήτης, οὐ μέντοι [k] γένεος τοῦ βασιληίου ἐών. νέας δὲ πολλῷ πλείστας τε καὶ ἄριστα πλωούσας παρείχοντο Ἀθηναῖοι. Ἐστρατεύοντο δὲ οἵδε· ἐκ μὲν Πελοποννήσου Λακεδαιμόνιοι, ἑκκαίδεκα νῆας παρεχόμενοι· Κορίνθιοι δὲ, τὸ αὐτὸ πλήρωμα παρεχόμενοι τὸ καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ· Σικυώνιοι δὲ, πεντεκαίδεκα [l] παρείχοντο νῆας· Ἐπιδαύριοι δὲ, δέκα· Τροιζήνιοι δὲ, πέντε· Ἑρμιονέες δὲ, τρεῖς. ἐόντες οὗτοι, πλὴν Ἑρμιονέων, Δωρικόν τε καὶ [m] Μακεδνὸν ἔθνος, ἐξ Ἐρινεοῦ τε καὶ Πίνδου καὶ τῆς Δρυοπίδος [n] ὕστατα ὁρμηθέντες. οἱ δὲ Ἑρμιονέες εἰσὶ Δρύοπες, ὑπὸ Ἡρακλέος τε καὶ Μηλιέων ἐκ τῆς νῦν Δωρίδος καλεομένης χώρης ἐξαναστάντες. οὗτοι μέν νυν Πελοποννησίων ἐστρατεύοντο. Οἱ δὲ ἐκ τῆς ἔξω ἠπείρου,

culo vellent obſecundare, et non minime propterea, quod Athenienſes aiunt ingentem anguem arcis cuſtodem in templo ſolitum obverſari. Hæc et dicunt, et tanquam re vera esſet, ſerpenti menſtrua non cesſant libamina proponere. Ea menſtrua ſunt placenta melle condita: quæ quum ſemper ſuperioribus temporibus depaſceretur, tunc illibata manſerat. Id quum templi antiſtita indicasſet, eo magis Athenienſes eoque promtius deſeruere urbem, tanquam a dea etiam deſtituta arce: exportatis itaque rebus omnibus, ad caſtra navigave-
runt. Poſteaquam autem eos, qui ab Arte- 42
miſio ſolverant, ad Salaminem ſubſtitisſe auditum fuit, reliqui clasſiarii qui ad Trœzenem erant, eodem confluxere: nam ut in Pogonem Trœzeniorum portum coiretur erat edictum: ita multo plures contractæ ſunt naves quam ad Artemiſium decertaverant, et a pluribus civitatibus, eodem quo ad Artemiſium duce, Eurybiade Euryclidæ filio, viro Spartiata, non tamen e genere regio: quarum multo plurimas atque optime navi-
gantes præbebant Athenienſes. Quæ clasſis 43
ex his conſtabat: Ex Peloponneſo Lacedæmonii ſedecim naves præſtabant: Corinthii, totidem quot ad Artemiſium præſtiterant: Sicyonii, quindecim: Epidaurii, decem: Trœzenii, quinque: Hermionenſes, tres. Hi Doricæ ac Macednæ gentis, Hermionenſibus exceptis, ex Erineo et Pindo et Dryopide novisſime profecti: nam Hermionenſes Dryopes ſunt, ab Hercule et Melienſibus e regione, quæ Doris nunc vocatur, abducti. Hæ copiæ Peloponnenſium erant.
Eorum autem qui ſunt in exteriore continen- 44
te,

a Iidem quatuor et *Vind.*, olim τούτου. *b* Σφιν *Arch.*, prave, omittit id. οἱ ante Ἀθην. cum *Paſſ. Ask.*; post pauca ἐνδιαιτέεσθαι id. *Vind.* *c* *Med. Paſſ. Ask. V. Arch.*, antea τελέουσι. In praecedentibus καὶ δὴ καὶ ὡς *Vind.* *d* Προθυμότερον *Paris. A. B. Arch. V. Brit. Valla*; ſed πότερον *Med. Ask. Paſſ.* *e* Ἀπολελοιποίης *Med.* *f* Νῆας *Vind. Arch. Ask.*, et ſaepius deinde, tum συνέρεε *Arch.* *g* Τῶν *Brit.*; adi *Caſaub.* ad *Strabon.* VIII, p. 574. ſtatim εἴρητο tantum *Arch. Vind.* *h* Αὐτὸς *Ask.* *i* Abest *Arch.* *k* Γένεός γε *Vind.*, pro quo τε *Arch.* An οὐ μέντοι γε voluerunt? *l* Παρέσχοντο *Arch. Vind.* non differt, moris tamen Herodotei est. *m* *Med. Paſſ. Ask. Brit.*, Μακεδονικὸν prave alii. *n* Ὕστατοι *Arch.*

34. Ὄφιν μέγαν Φύλακα τῆς ἀκροπόλιος] *Euſtathio* in Odysſ. p. 1423, 7. οἰκουρὸς δράκων, Φύλαξ τῆς πόλιδος· etiam *Heſychio* in Οἰκουρὸν ὄφιν. Altus ibi fuit usque in *Philoſtrati* aevum Icon. L. II. p. 837., ubi nonnulla *Olearius*, ſed plenisſime *Io. Meurſius* Cecrop. C. 20. Ceterum ἐνδιαιτέεσθαι priſcarum ſchedarum ſentio Ionum esſe, qualia εἰρωτέειν, ὁρέειν, Φοιτέειν, et ἐκπηδέειν inf. C. 118., quibus ſaepe vis inperite illata fuit.

34. Ὄφιν μέγαν, Φύλακα τ. ἀ.] *Io. Meurs.* in Cecropiae ſuae c. XX., ad hunc arcis cuſtodem illuſtrandum, verba quidem attulit *Plutarchi* e T. I. p. 116. E. *Philoſtr.* Icon. II. p. 837., *Heſychii*; ſed, quo nitebatur *Heſychii* nota, locum omiſit *Ariſtophanis* Lys. ṽ. 760., Ἀλλ' οὐ δύναμαι 'γωγ' οὐδὲ κοιμᾶσθαι 'ν πόλει, Ἐξ οὗ τὸν ὄφιν ἴδον τὸν οἰκουρόν ποτε. *Schol.* τὸν ἱερὸν δράκοντα, τὸν Φύλακα τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς [ἐν τῇ ἀκροπόλει.] —— Huic draconi, iuxta *Herod.* ὡς ἐόντι, ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι προτιθέντες· τὰ δ' ἐπιμήνια μελιτόεσσά ἐστι. Poſtremum adfirmat legitimam ſcripturam vocis Atticae μελιτοῦττα, cuius vice ſaepius obtinet perverſa, qualis ter relinqui non debuerat apud *Thom. M.* in Μελίπηκτος. *Euſebius* c. Hierocl. p. 466. non dederat τὰ μελιττοῦτα, ſed τὰς μελιτούττας καὶ τὸν λιβανωτόν. Talem *e melle placentam*, ſingulis noviluniis recentem, veluti *menſtruam penſionem* arcis perſolvebant cuſtodi, ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι· ex oratione *Lycurgi Harpocrat.* attigit Ἐπιμήνια, quorum rarisſimam occurrere mentionem et ex *Harpocr.* licet aeſtimare, et e *Valeſii* nota. Teſtamentum Doricum, e tabula marmorea vulgatum *Grutero* Inſcr. p. CCXVII, col. 2. ṽ. 33. offert ἀμέρας τρεῖς ἐπιμηνίος, id est ἐπιμηνίους, quibus ſacra fieri voluit Teſtatrix; ſaepius verbum ἐπιμηνιεύειν, et alia plura, quae fruſtra quaeras apud Grammaticos etiam veteres. —— Sed placentam e melle apud *Herod.* dicuntur Athenienſes draconi ſingulis menſibus προτιθέντες. Ut οἱ ἄρτοι τῆς προθέσεως, quos licebat Φαγεῖν τοῖς ἱερεῦσι, panes nonnunquam memorantur apud veteres in menſis ſacris Diis velut adpoſiti: *Athen.* III, p. 110. D. Ἐγκρυφίας, ὃν καὶ Ἀλεξανδρεῖς τῷ Κρόνῳ ἀφιεροῦντες προτ. (L. προτιθέασιν) ἐσθίειν τῷ βουλομένῳ ἐν τῷ τοῦ Κρόνου ἱερῷ· conf. IV. p. 137. E. VIII, p. 346. E. *Heſych.* in Θικγόνες, et *Pauſan.* VI. p. 501. IX. p. 747. f. VALCKEN.

40. Καὶ προθυμότερον] Valere nequit καὶ πρότερον, niſi ſi ἢ καὶ προτ. ſcribatur. Equidem pro pravo puto, atque ex ſcriptionis conpendio. Themiſtoclis conmento ſacerdotes in vulgus ſparſerunt, ὡς ἀπολέλοιπε τὴν πόλιν ἡ θεὸς, ὑφηγουμένη πρὸς τὴν θάλασσαν *Plutarch.* Themiſt. 116. D. Inde tanta civibus diſcedendi alacritas.

40. Μᾶλλόν τι —— καὶ πρότερον] Hinc deturbatum unius Codicis imperio reſtituerem in ſuam ſedem; μᾶλλόν τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ προθυμότερον ἐξέλιπον τὴν πόλιν· *eo magis Athenienſes eoque promptius* &c. *Valla.* naturalis haec erat verborum ſtructura, καὶ μᾶλλόν τι προθυμότερον· voculam μᾶλλον Noſter etiam addit comparativis; quem morem attigi ſupra P. 171. VALCKEN.

59. Καὶ Μακεδνὸν ἔθνος] Praeclare ex ſcriptis exemplaribus vir Celeb.; ſic L. I, 56. Multa *Cl. Salmaſius* de Ling. Helleniſt. p. 279. et ſeqq., cuius ſollicita disquiſitio, an Dryopis, ex qua in Peloponneſum venerunt, ea fuerit, quae ab urbe *Dryope* apud *Stephan. Byz.* dicta est circa Hermionenſem ſinum, Argolico proximum, faciliorem nacta exitum fuisſet, modo in parato haec Noſtri adfuisſent: finitur enim et deſcribitur, ut de eius ſitu dubia auferantur omnia. Hermionenſes autem, cum Dryopes, ab Hercule ſuperati, aliorſum deducerentur, ſedes, quas deinceps tenuerunt, inpetrasſe, *Pauſan.* L. IV, 34. p. 366. non negat, alibi eosdem Δωριεῖς τοὺς ἐξ Ἄργους adpellans

te, Athenienſes quidem pares omnibus aliis, præſtabant naves centum octoginta ſoli; quippe quibus non adfuerunt in pugna ad Salaminem geſta Platæenſes, ob hanc cauſſam: quod quum Græci ab Artemiſio diſcesſerunt; ubi iuxta Chalcidem appulſi fuere, Platæenſes exſcendentes in oppoſitam oram Bœotiæ, ad exportandos domeſticos converſi ſunt: ita dum in ſuis conſervandis occupantur, relicti fuere. Athenienſes autem ſub Pelasgis eam quæ nunc Græcia nuncupatur tenentibus, Pelasgi erant, Cranai nominati; ſub rege autem Cecrope, Cecropidæ ſunt vocati; Erechtheo autem adepto imperium, immutato nomine Athenienſes appellati: deinde Iones, ab Ione Xuthi filio, qui dux extitit Athenienſis exercitus.

45 Megarenſes autem tantundem copiarum, quantum ad Artemiſium, attulerunt: Ampraciotæ ſeptem cum navibus auxilio venerunt: Leucadii cum tribus, Dorica gens, et a Corintho oriunda.

46 Ex inſulanis autem AEginetæ triginta naves exhibuerunt: quibus aliæ quoque erant naves inſtructæ, ſed iis oram ſuam tutabantur: verum cum triginta omnino navibus ad navigationem optimis ad Salaminem dimicaverunt. Sunt autem AEginetæ Dorienſes, ab Epidauro, cui inſulæ nomen antea fuerat Oenone. Poſt AEginetas easdem, quas ad Artemiſium, viginti naves præbuere Chalcidenſes: et Eretrienſes, ſeptem: hi Iones ſunt. Dehinc autem Cei easdem præbuere, gens ab Athenis Ionica. Naxii autem naves præbuere quatuor, qui quemadmodum et ceteri inſulani, a popularibus ad Medos miſſi erant, ſed illorum iusſa aſpernati, tranſiere ad Græcos, ſuaſu Democriti, viri inter cives illuſtris,

ρου, Ἀθηναῖοι μὲν, πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους, παρεχόμενοι νῆας ὀγδώκοντα καὶ ἑκατὸν μοῦνοι· ἐν Σαλαμῖνι γὰρ οὐ συνεναυμάχησαν Πλαταιέες Ἀθηναίοισι, διὰ [a] τοιόνδε πρῆγμα. ἀπαλλασσομένων τῶν 473
Ἑλλήνων ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου, ὡς ἐγίνοντο κατὰ Χαλκίδα, οἱ Πλαταιέες ἀποβάντες ἐς τὴν [b] περαίην τῆς Βοιωτίης χώρης, πρὸς [c] ἐκκομιδὴν ἐτράποντο τῶν οἰκετέων. οὗτοι μέν νυν τούτους σώζοντες ἐλείφθησαν. [d] Ἀθηναῖοι δὲ ἐπὶ μὲν Πελασγῶν ἐχόντων τὴν νῦν Ἑλλάδα καλεομένην, ἔσαν Πελασγοὶ, [e] οὐνομαζόμενοι Κραναοί· ἐπὶ δὲ Κέκροπος βασιλῆος [f] ἐκλήθησαν Κεκροπίδαι· ἐκδεξαμένου Ἐρεχθῆος τὴν ἀρχὴν, Ἀθηναῖοι μετωνομάσθησαν· Ἴωνος δὲ τοῦ Ξούθου στρατάρχεω γενομένου Ἀθηναίοισι, ἐκλήθησαν ἀπὸ τούτου Ἴωνες. Μεγαρέες δὲ τὠυτὸ πλήρωμα [g] παρείχοντο τὸ καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ. Ἀμπρακιῶται δὲ, ἑπτὰ νέας ἔχοντες [h] ἐπεβοήθησαν· Λευκάδιοι δὲ, τρεῖς, ἔθνος ἐόντες [i] οὗτοι Δωρικὸν ἀπὸ Κορίνθου. Νησιωτέων δὲ, Αἰγινῆται, τριήκοντα παρείχοντο. ἔσαν μέν σφι καὶ ἄλλαι πεπληρωμέναι νέες· ἀλλὰ τῇσι μὲν τὴν ἑωϋτῶν ἐφύλασσον, τριήκοντα δὲ τῇσι ἄριστα [k] πλωούσῃσι ἐν Σαλαμῖνι ἐναυμάχησαν. [l] Αἰγινῆται δέ εἰσι Δωριέες, ἀπὸ Ἐπιδαύρου· τῇ δὲ νήσῳ πρότερον οὔνομα ἦν Οἰνώνη. μετὰ δὲ Αἰγινήτας, Χαλκιδέες τὰς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ εἴκοσι παρεχόμενοι, καὶ Ἐρετριέες τὰς ἑπτά· οὗτοι δὲ, Ἴωνές εἰσι. μετὰ δὲ, [m] Κεῖοι, τὰς αὐτὰς παρεχόμενοι, ἔθνος [n] ἐὸν Ἰωνικὸν ἀπὸ Ἀθηνέων. Νάξιοι δὲ παρείχοντο [o] τέσσερας, ἀποπεμφθέντες μὲν ἐς τοὺς Μήδους ὑπὸ τῶν πολιητέων, κατάπερ [p] ὦλλοι νησιῶται, ἀλογήσαντες δὲ τῶν ἐντολέων, ἀπίκατο ἐς τοὺς Ἕλληνας, Δημοκρίτου [q] σπεύσαντος, ἀνδρὸς τῶν ἀστῶν δοκίμου, καὶ

a Paſſ. Ask. Med. Paris. A., τοιόνδε τι reliqui. *b* Πτερίην *Arch.*, Πιερίην *Vind.* et *Valla.* *c* Κομιδὴν *Arch.* *d* Deſcripſit *Euſtath.* ad Perieg. v. 423. *e* Οὐνομ. bene *Vind. Arch.*, antea ὀνομ. *f* Ἐπεκλ. *Arch. V. Brit. Ald.*, ſatis conmode: ἐκλήθησαν *Med. Ask. Paſſ.* *g* Παρεῖχον *Paſſ. Ask. Arch.* *h* Ἐπεβώθησαν *Arch. Vind.*, de quo ſupra C. 1., ceteri ἐπεβοήθησαν. *i* Abeſt abs *Paſſ.* *k* Πλωούσῃσι *Arch. V.*, alii πλεούσῃσι. *l Euſtath.* ad *Dionyſ.* v. 511. *m* Κεῖοι *Paſſ.*, vere, Κῖοι prius. *n* Deſit *Arch.*, qui cum reliquis Ἀθηναίων, etiam inferius. *o* Τρεῖς citat *Plut.* Malign. p. 869. A. *p* Ὦλλοι *Arch.* ὦλλοι *Vind.*, οἱ ἄλλοι ceteri. Conf. adſcripta L. II, 14. *q* Πλεύσαντος *Arch.*

lans L. II, 34. p. 192., quoniam Aſinen Argolicae regionis, uti ipſi iactabant, ab Euriſtheo, Herculis inimico, concesſam habitarant. Verum in talibus ob civium diverſa ſtudia et gloriationes multae diſſenſiones.

70. Τὴν περαίην τῆς Βοιωτίης] Unde *Pieriam*, qualem in Boeotia non novi, acceperit *Valla*, ſatis nunc in aperto. Περαίη τῆς Βοιωτίας, quae contra Chalcidem in Boeotiae finibus, cuiusmodi περαία τῆς Ἀσίας *Diodoro* XX, 97., Aſiae continentis regio, ex adverſum inſulam Rhodum, *Peraea* ap. *Livium* L. XXXII, 13.

74. Πελασγοὶ, οὐνομ. Κραναοὶ] Clar. G. *Koenius* in litteris ad me datis, *Multa*, ſcribit, *ſunt in his quae me offendunt. Primo Cranaos dictos fuiſſe ſub Pelasgis; deinde vero Cecropidas, quum Cecrops Cranaum aetate praecesſerit. Quid ſcripſerit Herodot. Codices forte monſtrabunt. Interim velim conſideres num tibi diſpliceat:* ἐπὶ μὲν Πελασγῶν — ἔσαν Πελασγοὶ ὀνομαζόμενοι· ἐπὶ δὲ Κέκροπος βασιλῆος ἐκλήθησαν Κεκροπίδαι· καὶ ἐπὶ Κραναοῦ Κραναοί. Dubium non eſt quin iſta ratione vere ſcripſisſet *Herodotus*; ſed, quod in noſtris eſt exemplaribus, in ſuo *Scymnus Chius* invenit, cuius iſta ſunt in Perieg. ✝. 558., Ἑξῆς Ἀθήνας φασὶν οἰκητὰς λαβεῖν. Τὸ μὲν Πελασγοὺς πρῶτον, οὓς δὴ καὶ λόγος Κραναοὺς καλεῖσθαι· μετὰ δὲ ταῦτα Κεκροπίδας, &c. ✝. 564., Ἡρόδοτος ἱστορεῖ δὲ ταῦτα συγγράφων. *Scymni* loco, quem tum *Marcianum* vocabant, uſus eſt *Meurſ.* in Regn. Att. p. 30. 68. 124. neque omiſit huc ſpectantia *Euſtathii* verba in *Dionyſ.* ✝. 423. VALCKEN.

75. Οὐνομαζόμενοι Κραναοὶ] *Io. Meurſium*, haec loco non ſuo depoſita arbitratum, in ordinem *Gronovius* coëgit iuſtisſime; addi potuerat, quod *Bouberius* Diſſ. Herodot. C. 9. p. 99. tacitum non habuit, valde dubium manere, utrum a rege Cranao Athenienſes *Cranai* fuerint olim nuncupati, an potius, quod aſperam et petroſam, κραναὴν, regionem haberent, quae *Salmaſii* doctrina Ling. Helleniſt. p. 359. Ad veritatem propior *Berkelii* accedit ſuſpicio ad *Steph. Byz.* Ἰωνία, in vicinis excidisſe vocem Ἐρεχθεΐδαι fuisſe primitus Ἀθηναῖοι Ἐρεχθεΐδαι μετωνομάσθησαν. Verborum enim et rei nexus coniectanti adprime favet.

83. Αἰγινῆται τριήκοντα] Suſpicor plusquam quadraginta naves et in hanc clasſem AEginetas dedisſe; atque, ut Herodotei numeri conveniant, *duo et quadraginta*; legendumque adeo δύο καὶ τεσσεράκοντα· quo nitatur argumento haec divinatio dicetur ad c. 48. VALCKEN.

91. Κεῖοι] Vide huius libri C. 1. Revocavi ἀπ' Ἀθηνέων, uſus *Euſtathii* conſenſu. Sic ἀπὸ Κορίνθου, ἀπ' Ἐπιδαύρου &c. Cognita quoque ſollemnis in ea ſcriptura aberratio. Naxiorum naves male annumeravit *Plutarchus*, in carpendo Scriptore malignitatis culpam haud excuſaturus.

91. Κῖοι —— ἔθν. Ἰων. ἀπὸ Ἀθηναίων] Accurata ſcriptio requirit, ut dicantur Κεῖοι —— ἔθνος ἐὸν Ἰωνικὸν ἀπὸ Ἀθηνέων· et paulo poſt, Νάξιοι —— Ἴωνες ἀπ' Ἀθηνέων γεγονότες· c. 48., Siphnii et Seriphii Ἴωνες ἐόντες ἀπ' Ἀθηνέων. Ad L. II. c. 7. loca quaedam indicata ſunt *Herodoti*, in quibus Ἀθηνέων ſcribendum pro Ἀθηναίων· ad iſta haec poterunt adiungi. Nemo harum rerum ſciens in *Thucyd.* vulgatum ſollicitaret, ubi Cei aliique inſulani dicuntur Ἴωνες ὄντες καὶ ἀπ' Ἀθηναίων, VII, c. 57. ſed aliter loqui ſolet *Herodotus*; quam in rem vicinia ſatis nobis dabit exemplorum: c. 45., Leucadii vocantur ἔθνος Δωρικὸν ἀπὸ Κορίνθου· c. 46., AEginetae Δωριέες ἀπὸ Ἐπιδαύρου· c. 48., Melii γεγονότες ἀπὸ Λακεδαίμονος. Ad eam rationem Cei ceterique dicti ſunt [ἔθνεα Ἰωνικὰ] ἀπὸ Ἀθηνέων, *Athenis orti.* —— In proximis fruſtra ſibi *Plutarchus* viſus

I Eiusdem materiæ continuatio. Congreſſi ad Salaminem Græci conſultant de loco prælii, pleriſque Isthmum præferentibus.

καὶ τότε τριηραρχέοντος· Νάξιοι δέ εἰσι Ἴωνες ἀπ' Ἀθηνέων γεγονότες. Στυρέες δὲ τὰς αὐτὰς παρείχοντο νῆας [a] τὰς καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ· Κύθνιοι δὲ, μίαν καὶ πεντηκόντερον, ἐόντες συναμφότεροι οὗτοι Δρύοπες. καὶ Σερίφιοί τε καὶ Σίφνιοι καὶ Μήλιοι ἐστρατεύοντο· οὗτοι γὰρ οὐκ [b] ἔδοσαν μοῦνοι νησιωτέων τῷ βαρβάρῳ γῆν τε καὶ ὕδωρ. Οὗτοι μὲν ἅπαντες ἐντὸς οἰκημένοι Θεσπρωτῶν καὶ Ἀχέροντος ποταμοῦ, ἐστρατεύοντο. Θεσπρωτοὶ γάρ εἰσι οἱ ὁμουρέοντες Ἀμπρακιώτῃσι καὶ Λευκαδίοισι· [c] οἱ ἐξ ἐσχατέων χωρέων ἐστρατεύοντο. τῶν δὲ ἐκτὸς τουτέων οἰκημένων, Κροτωνιῆται μοῦνοι ἦσαν [d] οἱ ἐβώθησαν τῇ Ἑλλάδι κινδυνευούσῃ, νηῒ μιῇ, τῆς ἦρχε ἀνὴρ τρὶς [e] πυθιονίκης, Φάϋλλος· Κροτωνιῆται δὲ γένος εἰσὶ
474 Ἀχαιοί. Οἱ μέν [f] νυν ἄλλοι, τριήρεας [g] παρεχόμενοι ἐστρατεύοντο· Μήλιοι δὲ, καὶ Σίφνιοι, καὶ Σερίφιοι, πεντηκοντέρους. Μήλιοι μὲν, [h] γένος ἐόντες ἀπὸ Λακεδαίμονος, δύο παρείχοντο· [i] Σίφνιοι δὲ καὶ Σερίφιοι, Ἴωνες ἐόντες ἀπ' Ἀθηνέων, μίαν ἑκάτεροι. ἀριθμὸς δὲ ἐγένετο ὁ πᾶς τῶν νεῶν, παρὲξ τῶν πεντηκοντέρων, [k] τριηκόσιαι καὶ ἑβδομήκοντα καὶ ὀκτώ. Ὡς δὲ ἐς τὴν Σαλαμῖνα συνῆλθον οἱ στρατηγοὶ ἀπὸ τῶν εἰρημένων πολίων, ἐβουλεύοντο, προθέντος Εὐρυβιάδεω, γνώμην ἀποφαίνεσθαι τὸν βουλόμενον, ὅκου δοκέοι ἐπιτηδεώτατον εἶναι ναυμαχίην [l] ποιέεσθαι τῶν αὐτοὶ χωρέων ἐγκρατέες εἰσί· ἡ γὰρ Ἀττικὴ ἀφεῖτο ἤδη, τῶν δὲ λοιπέων [m] πέρι προετίθεε. αἱ γνῶμαι δὲ τῶν λεγόντων αἱ πλεῖσται συνεξέπιπτον, πρὸς τὸν Ἰσθμὸν πλώσαντας ναυμαχέειν πρὸ

ſtris, et tunc trierarchi. Naxii autem Iones ſunt ab Athenis ducentes originem. Styreenſes quoque easdem quas in Artemiſio naves præbuere. Cythnii unam omnino, et
I penteconterum: horum utrique Dryopes ſunt. Seriphii etiam et Siphnii et Melii fuere in partibus: hi enim ſoli ex inſulanis terram barbaro et aquam negaverunt. Intra The- 47
ſprotos isti omnes et amnem Acherontem incolentes militabant. Siquidem Theſproti, ſunt contermini Ampraciotis ac Leucadiis, ex ultimis regionibus in militiam profectis. Eorum autem qui extra hos habitant, ſoli fuere Crotoniatæ, qui Græciæ periclitanti auxilium una navi tulere, cui præerat Phayllus, vir ter Pythiorum victor. Sunt autem Crotoniatæ genere Achæi. Et ceteri quidem 48
ex hac claſſe triremes præbuerunt: Melii autem et Siphnii et Seriphii quinquaginta remorum naves, Melii duas, Siphnii Seriphiique unam utrique: Melii, a Lacedæmone genus ducentes; Siphnii et Seriphii, ab Athenis Iones. Summa navium, præter illas quinquaginta remorum, fuit trecentæ ſeptuaginta octo. Ut vero duces ex iis quas 49
dixi urbibus ad Salaminem convenerunt, conſultabatur, Eurybiade referente, ut qui vellet ſententiam diceret, ubinam ex iis locis, quibus ipſi potirentur, commodisſimum videretur pugna navali decernere: iam enim Attica pro derelicta erat: itaque de ceteris deliberabatur. Pleræque igitur illorum ſententiæ in hoc congruebant, ut profecti ad Isthmum an-

a Τὰς καὶ ἐπ' *Arch. V.*, τάς περ καὶ *Brit.*, deerat καὶ vulgo. Mox Κύνθιοι omnes. *b* Ἔδωσαν *Paſſ.* *c* Deſit *Arch.* *d* Οἳ ἐβοήθησαν *Med. Paſſ. Ask. Arch.*, in *Vind.* ἐβώθησαν optime; οἱ βοηθήσαντες olim. *e* Πυθιόνικος Φάϋλος *Arch. Valla.* *f* Abest *Arch. Vind.* *g* Παρέχοντες *Arch. V.* *h* Γεγονότες ora *Steph. Paſſ. Ask.* *i* Habet hinc *Euſtath.* ad Perieg. v. 525, p. 211., ubi ἀπ' Ἀθηνῶν bene. Antea Ἀθηναίων. *k* Ὀκτὼ καὶ πεντήκοντα καὶ τριηκόσιαι *Arch. Vind. Valla.* *l* Ποιήσασθαι *Arch. V.* et mox χωρῶν, in *Steph.* margine χωρέων· quod ob ſeqq. malui. Olim χωρίων. *m* Non est in *Arch.*, ſupra ἀφεῖται *Ald.*

ſus est malevolentiam detexiſſe T. II. p. 869. A. B. C. Cum rerum facies multum eſſet mutata, illis abuti non debebat, quae olim evenerant ſub Dario, *Herodoto* narratis VI, c. 96. VALCKEN.

100. Κύθνιοι] Qui Κύνθιοι illi, quibus tantopere delectati fuerunt librarii? an ex monte Cyntho Cretenſium? Nugae. Cretenſes Graecis contra Perſam ſuppetias non ierunt L. VII, 170. Redierunt, unica tranſpoſita littera, Κύθνιοι ex inſula *Cythno*, quos ſuis in ſchedis hic invenit *Plutarchus* Malign. p. 863. E., reſtituendosque monuerunt *Georg. Arnaldus* Animadv. Crit. C. 30. et *Abr. Gronovius* ad *AEliani* Hiſt. An. L. XVI, 32. De Cythniorum et Styreenſium Dryopica origine *Steph. Byz.* et *Pauſan.* L. IV, 34.

10. Νηῒ μιῇ, τῆς ἦρχε —— Φάϋλλος] Unam navem ab opulentisſima tum Italiae civitate Graecis auxiliarem misſam nemo ſibi facile perſuadebit: multo veriſimilius, ter Pythonicam Phayllum ſuis navem ſumptibus inſtruxiſſe, qua Graeciae veteri, in qua toties honorem fuerat adeptus, periclitanti ſponte ſua venerit auxilio; hanc movet ſuſpicionem *Pauſan.* cui x. p. 818. Phayllus Crotoniata ἐναυμάχησε καὶ ἐναντία τοῦ Μήδου, ναῦν τε παρασκευασάμενος οἰκείαν, καὶ Κροτωνιατῶν ὁπόσοι ἐπεδήμουν τῇ Ἑλλάδι ἀνεβίβασε· ubi ſcribendum potius ἐνεβίβασε· ſic Athenienſis Clinias ἐστρατεύετο —— οἰκηίῃ νηΐ, *Herod.* VIII, c. 17. Parum exacta ſcripſit in hunc de Phayllo *Herodoti* locum *Palmerius*: *conſentit cum Herodoto Pauſanias in Phocicis, et videtur omnia, quae de —— illo narrat, ex hoc loco accepiſſe.* Praeter alia monumenta vetera, habuit *Pauſanias* catalogos, in quos hieronicarum nomina et facta fuerant relata; nec certe de Phayllo tradita diſcere potuit ex *Herodoto*; ſed in id ambo conſentiunt, ut ter dicant fuiſſe Πυθιονίκην· addit *Pauſan.* Ὀλυμπιάσι μὲν οὐκ ἔστιν αὐτῷ νίκη. Ab hoc diverſus Phayllus fuiſſe videtur Olympionica, de quo praeter *Schol. Ariſtoph.* et *Suidam*, vid. *Zenob.* Cent. VI. Pr. 23. et *Euſtath.* ad Od. Θ. p. 302. VALCKEN.

11. Φάϋλλος] Egregia viri laus, qui, magnae Graeciae incolis auxilium negantibus, ἰδιόστολον ἔχων ναῦν ἔπλευσεν εἰς Σαλαμῖνα, post fata abs magno Alexandro ea propter cultus in *Plut.* Alex. p. 685. D. Nimirum ſuis inſtruxit inpenſis navem, inque eam Crotoniatas, tum in Graecia peregrinantes, inpoſuit, quemadmodum ap. *Pauſan.* x, 9.; Crotoniatas autem Achaeorum colonos deſcribit *Strabo* L. VI. p. 402. B.

17. Ἀριθμὸς —— ὁ πᾶς τῶν νεῶν] Graecorum claſſis ad Salamina hic navium fuiſſe dicitur triremium *trecentarum ſeptuaginta et octo*; ſed ſi ſedeas ad calculos, quidque ſingulae dederint civitates iuxta c. 43. ſeqq. in unam ſummam contrahas, conficies in univerſum duntaxat naves CCCLXVI. Iam vero ex *Arch.* Cod. nobis hic offeruntur non CCCLXXVIII; ſed tantum CCCLVIII, ὀκτὼ καὶ πεντήκοντα καὶ τριηκόσιαι· totidem repertae ſunt in Cod. *Vallae.* Si vel eadem praebent alii Codd. habent illa, me iudice, ſpeciem tantum, et ſunt correctoris. Scripſerat *Herodot.* ut hic vulgatur CCCLXXVIII. venit enim ad ceteras praeter, Lemniam (VIII, c. 11.) navis e Teno misſa: hae duae numerum CCCLXXX. expleſſe noſtro dicuntur infra c. 82., ἐξεπληροῦτο τὸ ναυτικὸν τοῖσι Ἕλλησι ἐς τὰς ὀγδώκοντα καὶ τριηκοσίας νῆας· ut adeo is numerus ſuſpectus eſſe nequeat. ubinam itaque vitii ſedes erit quaerenda? niſi fallor c. 46. in AEginetis: hi non XXX, ſed dediſſe naves videntur XLII. Athenienſes dederunt naves CLXXX; Corinthii XL.; plusquam XL. dederunt AEginetae; nam post Athenienſes maximum dedere navium numerum: en teſtem, qui legerat *Herodotum* accurate, *Pauſaniam*, in Corinth. p. 178. ſcribentem, AEginetas ἐν τῷ Μηδικῷ πολέμῳ παρασχέσθαι πλοῖα μετά γε Ἀθηναίους πλεῖστα. Iam vero numeri poſtulant Herodotei, ut dederint *duas et quadraginta.* VALCKEN.

18. Τριηκόσιαι καὶ ἑβδομήκοντα &c.] Nullam his numeris, tametſi in alia omnia abeant cum *Valla* ſcripti quidam, litem moveo. Repetuntur ita C. 82., ut de auctis deminutisve ſuſpicio ceſſet omnis. Error ſe tamen inplicuit catalogo, quem ſupra Scriptor dedit, navium, non aequante hanc ſummam. Ubi vero et in cuius populi naves irrepserit, non divino.

28. Ἦν

ante Peloponneſum decertarent, hac videli-
cet ratione, quod, ſi male pugnasſent, ad
Salaminem quidem, obſesſis ſibi in inſula nul-
lum ſubſidium oſtendebatur; ad Isthmum
50 vero dabatur ad ſuos effugium. Hæc ratio
quum a ducibus, qui ex Peloponneſo erant,
redderetur, advenit quidam Athenienſis nun-
ciatum, iam Atticam barbarum ingredi, eam-
que omnem igne vaſtare: nam copiæ quæ
cum Xerxe erant, Bœotiam peragrantes, in-
cenſa tum Theſpienſium, qui in Pelopon-
neſum abſcesſerant, tum Platæenſium urbe,
Athenas pervenerant, et omnia illa perva-
ſtabant. Ideo autem Theſpiam et Platæam
incenderunt, quod a Thebanis acceperant
51 illas civitates non ſentire cum Medis. A
traiectu autem Helleſponti ex quo iter in-
gredi cœpere barbari, unum menſem trivere
transeundo in Europam, tres alios dum in
Atticam pervenere, Calliade ſummum Athe-
nis magiſtratum gerente; urbemque deſer-
tam cepere, paucis quibusdam Athenienſi-
bus in templo repertis, nec non quæſtori-
bus templi, et hominibus egenis, qui præ-
ſepta foribus atque lignis arce ſubeuntes ar-
cebant: qui non exierant illinc ad Salami-
nem, ſimul præ inopia victus, ſimul opinio-
ne oraculi intellecti, quod reddiderat ipſis
Pythia, murum ligneum inexpugnabilem fo-
re: id interpretantes ex oraculo effugium
52 eſſe, non naves. Hos Perſæ, caſtris ex
adverſo arcis poſitis in colle, quem Mar-
tium collem Athenienſes vocant, hunc in
modum obſederunt: Sagittas ſtupa circum-
datas ubi incenderant, emittebant in ſepem.
Athenienſes, quanquam obſesſi, et ad ulti-
mum malorum deducti, etiam quum ſepes
prodidisſet, tamen reſiſtebant; ac ne verba
quidem Piſiſtratidarum condicionem deditio-
nis offerentium admittebant: et cum alia ad
repugnandum excogitarunt, tum vero hoc,
quod

πρὸ τῆς Πελοποννήσου ἐπιλέγοντες τὸν λόγον [a] τόν-
δε, ὡς, ἢν νικηθέωσι τῇ ναυμαχίῃ, ἐν Σαλαμῖνι
[b] μὲν ἐόντες, πολιορκήσονται ἐν νήσῳ, ἵνα σφι τιμω-
ρίη οὐδεμίη [c] ἐπιφανήσεται· πρὸς δὲ τῷ Ἰσθμῷ, ἐς
τοὺς ἑωυτῶν ἐξοίσονται. Ταῦτα τῶν ἀπὸ Πελοπον-
νήσου στρατηγῶν ἐπιλεγομένων, ἐληλύθεε ἀνὴρ Ἀθηναῖος,
ἀγγέλλων ἥκειν τὸν βάρβαρον ἐς τὴν Ἀττικήν, καὶ
πᾶσαν αὐτὴν πυρπολέεσθαι. ὁ γὰρ διὰ Βοιωτῶν τρα-
πόμενος στρατὸς ἅμα Ξέρξῃ, ἐμπρήσας Θεσπιέων
τὴν πόλιν, [d] αὐτέων ἐκλελοιπότων ἐς Πελοπόννησον,
καὶ τὴν Πλαταιέων ὡσαύτως, ἧκέ τε ἐς τὰς Ἀθή-
νας, καὶ πάντα ἐκεῖνα [e] ἐδήου. ἐνέπρησε δὲ Θέσπειάν
τε καὶ Πλάταιαν, πυθόμενος Θηβαίων ὅτι οὐκ ἐμή-
διζον. Ἀπὸ δὲ τῆς διαβάσιος τοῦ Ἑλλησπόντου, ἔν-
θεν πορεύεσθαι ἤρξαντο οἱ βάρβαροι, ἕνα αὐτοῦ δια-
τρίψαντες μῆνα, ἐν τῷ διέβαινον ἐς τὴν Εὐρώπην, ἐν
τρισὶ ἑτέροισι [f] μησὶ ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ, Καλ-
λιάδεω ἄρχοντος Ἀθηναίοισι· καὶ αἱρέουσι ἔρημον τὸ ἄ-
στυ, καί τινας ὀλίγους εὑρίσκουσι τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ
ἱρῷ ἐόντας, ταμίας τε τοῦ ἱροῦ, καὶ πένητας ἀνθρώ-
πους· οἳ φραξάμενοι τὴν ἀκρόπολιν θύρῃσί τε καὶ
ξύλοισι, ἠμύνοντο τοὺς ἐπιόντας· ἅμα μὲν ὑπ' [g] ἀ-
σθενίης βίου οὐκ ἐκχωρήσαντες ἐς Σαλαμῖνα· πρὸς
δὲ, [h] αὐτοὶ δοκέοντες ἐξευρηκέναι τὸ μαντήϊον τὸ ἡ
Πυθίη σφι ἔχρησε, τὸ ξύλινον τεῖχος ἀνάλωτον ἔσε-
σθαι· καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο [i] εἶναι τὸ κρησφύγετον κα-
τὰ τὸ μαντήϊον, καὶ οὐ τὰς νέας. Οἱ δὲ Πέρσαι
ἱζόμενοι ἐπὶ τὸν καταντίον τῆς ἀκροπόλιος ὄχθον, τὸν
Ἀθηναῖοι καλέουσι Ἀρήϊον πάγον, [k] ἐπολιόρκεον τρό-
πον τοιόνδε· ὅκως [l] στυπεῖον περὶ τοὺς ὀϊστοὺς περιθέν-
τες ἅψειαν, ἐτόξευον ἐς τὸ φράγμα. ἐνθαῦτα Ἀθη- 475
ναίων οἱ πολιορκεόμενοι, ὅμως ἠμύνοντο, καίπερ ἐς
τὸ [m] ἔσχατον κακοῦ ἀπιγμένοι, καὶ τοῦ φράγμα-
τος προδεδωκότος· οὐδὲ λόγους τῶν Πεισιστρατιδέων
προσφερόντων περὶ ὁμολογίης ἐνεδέκοντο· ἀμυνόμε-
νοι δὲ, ἄλλα τε ἀντεμηχανέοντο, καὶ δὴ καὶ προσ-
ιόν-

a Τοῦτον *Arch. V.*, porro ὡς εἰ νικηθ. *Med. Paſſ. Ask.*, in *Ald. V. Arch. Paris. B. Brit.* ὡς ἢν νικ. *b* Μενέοντες iunctim *Arch.* *c* Φανήσεται id. et *Vind.* *d* Ἐκ τῶν *Arch.* male. *e* Ἐδήϊου *Paſſ.*, ex vero et Θέσπιαν *Arch. V.* *f* Μήνεσι *Vind.*, notabili ſcriptura. *g* Ἀσθενείης *Arch. Ald.* *h* Καὶ αὐτ. id. *Vind.* *i* Ἔσεσθαι *Arch.*, ſupra αὐτὸ δὴ ſine praefixa copula *Ask. V. Brit.* *k* Ἐπολιορκέοντο *Vind.* *l* Στυππεῖον *Paſſ.*, συππίον *Arch. V.*, quorum prius in *Diodoro* et *Polluce*, poſterius in *Demoſthene* atque aliis. Retineo vetus. *m* Ἔσχατον κακοῦ ſine τοῦ medio *Arch. V. Ask.*, quomodo L. I, 22. porro iidem τοῦ Φράγμ.

28. Ἢν νικηθέωσι] Pravum *Med.* et ſequacium εἰ νικηθέωσι inconſulte ex *Valckenarii* monitu ad L. II, 52. inculcabatur. Speciem *Arch.* μενέοντες praefert, quoniam tali in negotio C. 57. ὥστε αὐτοῦ μένειν et C. 62. Σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ. Sed fallacem et infirmam his nexa patefaciunt.

28. Εἰ νικηθέωσι] Ferri nequit; revocabitur ſincerum ἢν νικηθέωσι. Cl. *Perizon.* in *AEliani* V. H. II, c. 36., ad εἰ δὲ ἀποθάνω, quod Codices offerunt, ἐὰν δὲ ἀ. ſpernit ut *leve et inane*; et eſt ſane levisſimum; ſed conſtans veterum uſus ſperneret τὸ εἰ ἀποθάνω ut ſoloecum, alterum ἐὰν ἀ. tantum admiſit: in his ſaepe fuit a viris doctis peccatum. VALCKEN.

36. Αὐτέων ἐκλελοιπότων] Bene *Diodorus* de Theſpienſibus et Plataeenſibus ἐπεφεύγεισαν εἰς Πελοπόννησον πανδημεί, haec explicans, L. XI, 14. Simile ſuperius L. VI, 100. Mox Θέσπειάν τε καὶ Πλάταιαν more Homerico *Il.* B, 498. et 504., de praelio tamen ad Plataeas ἐν τῇ Πλαταιῆσι μάχῃ L. VII, 231. et L. IX, 89. Adi *Steph. Byz.* et *L. Holſtenium.*

42. Ἐν τῷ διέβαινον ἐς τὴν Εὐρώπην] Latina *unum menſem trivere in transeundo in Europam* lectores fruſtrantur, quippe veritati pugnantia: ſeptem enim diebus totidemque noctibus cunctus Perſarum exercitus Helleſpontum tranſiit L. VII, 56.; Omnia illa ſi Herodoti fuerint, quod vehementer dubito, id tantummodo indicabunt, eodem menſe, quem Perſae ad Helleſponti oram contriverunt, idem eos fretum tramiſiſſe. Calliadae, Archontis Attici, memoria apud *Diodorum*, *Dionyſium Halic.*, *Diogenem Laërtium* et alios celebratisſima eſt.

46. Ταμίας τε τοῦ ἱροῦ] His declarandis operam *S. Petitus* L. Attic. III, 2. p. 338., ſed minus proſperam, ut alias dictum, inpendit. Ego vero ambigo, ſcribamne de Codd. iudicio post pauca, πρὸς δὲ, καὶ αὐτοὶ δοκέοντες —, et, extruſa copula, αὐτὸ δὴ τοῦτο εἶναι τὸ —. Videtur enim melius ſermo procedere. Rem ipſam L. VII, 142. attigit.

48. Ὑπ' ἀσθενίης βίου] Sic ſcribi quoque poterit II, c. 47., εἰ δὲ πένητες αὐτῶν ὑπ' ἀσθενίης βίου &c. Ionice pronuntiabatur ἀσθενίη, εὐηθίη &c. veteribus Atticis Poëtis προμηθία, εὐσεβία &c. *Pauperculos* Noſter vocat χρήμασι ἀσθενεστέρους II, c. 88. τοῖς ἀσθενέσι τροφῆς eſt apud *Thucyd.* I, c. 5. conf. *Philinus* apud *Harpocr.* in Θεωρικά, et *Lyſias* p. 3. — Mox ubi dicuntur illi αὐτοὶ δοκέοντες ἐξευρηκέναι τὸ μαντήϊον τὸ ἡ Πυθίη σφι ἔχρησε, τὸ ξύλινον τεῖχος ἀνάλωτον ἔσεσθαι in his τὸ ter legitur repetitum: corrigendum τὸ μαντήϊον, τῷ — *oraculum, quo ipſis edixerat Pythia,* — putabant ἐξευρηκέναι, mentem Dei adſequuti. — Ex initio cap. ſeq. τὸν καταντίον τῆς ἀκροπόλιος ὄχθον, quem vocabant Ἀρήϊον πάγον, *Io. Meurs.* hinc attigit in Areopag. c. I., in ipſa rupe illuſtranda parce verſatus; illinc manarunt formae loquendi, ἀνιέναι, vel ἀναβαίνειν εἰς Ἄρειον πάγον· εἰς Ἄρειον ἀναχθῆναι πάγον. *Diogen. Laërt.* II, 101. *Cicero* de Divin. I, c. 25. de Sophocle: *adſcendit in Areopagum; detulit rem:* imo *detulit reum*, ſomnianti divinitus indicatum; non *rem* Areopagitis notisſimam, quam ex *Hieronymo* nobis narrat eruditus *Scriptor vitae Sophoclis.* VALCKEN.

Arx Attica capta, ubi maxime erat prærupta et hinc ſecutâ. Aglauros filia Cecropis ibi culta. Nuncius Suſa miſſus.

ἰόντων τῶν βαρβάρων πρὸς τὰς πύλας, [a] ὁλοιτρόχους ἀπίεσαν, ὥς τε Ξέρξεα ἐπὶ χρόνον συχνὸν ἀπορίῃσι ἐνέχεσθαι, οὐ δυναμένου σφεας ἑλεῖν. Χρόνῳ δ' ἐκ τῶν ἀπόρων ἐφάνη δή τις ἔσοδος τοῖσι βαρβάροισι. ἔδεε γὰρ κατὰ τὸ θεοπρόπιον πᾶσαν τὴν Ἀττικὴν τὴν [b] ἐν τῇ ἠπείρῳ, γενέσθαι ὑπὸ Πέρσῃσι. [c] ἔμπροσθεν ὦν πρὸ τῆς ἀκροπόλιος, ὄπισθεν δὲ τῶν πυλέων, καὶ τῆς ἀνόδου, τῇ δὴ [d] οὔτε τις ἐφύλασσε, οὔτ' ἂν ἤλπισε μήκοτέ τις κατὰ ταῦτα ἀναβαίη ἀνθρώπων, ταύτῃ ἀνέβησάν τινες κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς Κέκροπος θυγατρὸς Ἀγλαύρου, [e] καίτοιπερ ἀποκρήμνου ἐόντος τοῦ χώρου. ὡς δὲ εἶδον αὐτοὺς ἀναβεβηκότας οἱ Ἀθηναῖοι [f] ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, οἱ μὲν ἐρρίπτεον ἑωυτοὺς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω, καὶ διεφθείροντο, οἱ δὲ ἐς τὸ μέγαρον κατέφευγον. τῶν δὲ Περσέων οἱ ἀναβεβηκότες, πρῶτον μὲν ἐτράποντο πρὸς τὰς πύλας, ταύτας δὲ ἀνοίξαντες, τοὺς [g] ἱκέτας ἐφόνευον· ἐπεὶ δέ σφι πάντες κατέστρωντο, τὸ ἱρὸν [h] συλήσαντες, ἐνέπρησαν πᾶσαν τὴν ἀκρόπολιν. Σχὼν δὲ παντελέως τὰς Ἀθήνας Ξέρξης, ἀπέπεμψε ἐς Σοῦσα ἄγγελον ἱππέα, Ἀρταβάνῳ [i] ἀγγελέοντα τὴν παρεοῦσάν σφι εὐπρηξίην. ἀπὸ δὲ τῆς πέμψιος τοῦ κήρυκος δευτέρῃ ἡμέρῃ συγκαλέσας Ἀθηναίων τοὺς φυγάδας, ἑωυτῷ δὲ ἑπομένους, ἐκέλευε τρόπῳ τῷ σφετέρῳ θῦσαι τὰ ἱρὰ ἀναβάντας ἐς τὴν ἀκρόπολιν· εἴτε δὴ ὦν ὄψιν τινὰ ἰδὼν ἐνυπνίου ἐνετέλλετο ταῦτα, εἴτε καὶ ἐνθύμιόν οἱ ἐγένετο [k] ἐμπρήσαντι τὸ ἱρόν. οἱ δὲ φυγάδες τῶν Ἀθηναίων ἐποίησαν τὰ ἐντεταλμένα. Τοῦ δὲ εἵνεκεν τουτέων ἐπεμνήσθην, φράσω. ἔστι ἐν τῇ ἀκροπόλι ταύτῃ [l] Ἐρεχθῆος τοῦ γηγενέος λεγομένου εἶναι νηὸς, ἐν τῷ ἐλαίη τε καὶ θάλασσα ἔνι· τὰ λόγος

quod in barbaros portis ſubeuntes devolvebant ſaxa molaria: adeo ut Xerxes perdiu inops conſilii fuerit, quod eos expugnare non poſſet. Tandem ex difficulta- 53
tibus acceſſus quidam apparuit barbaris: neceſſe enim erat, ſecundum oraculum, omnem Atticam quæ in continente eſt, ſubiici Perſis. Igitur a fronte arcis, a tergo autem portarum et aſcenſus, qua parte nemo excubabat, quaque nemo credebat quempiam hominum aſcenſurum, hac parte, etſi loco prærupto, quidam aſcenderunt, iuxta templum Aglauri filiæ Cecropis. Quos ubi in arcem aſcendiſſe viderunt Athenienſes, partim e muro ſeſe præcipitaverunt, atque extincti ſunt, partim in ædem refugerunt. At Perſæ qui aſcenderant, primum ad portas contendunt, eisque patefactis ſupplices trucidant: atque ubi omnium ſtragem fecerunt, direpto templo arcem totam incendunt. Athenis omnino Xerxes potitus, 54
equitem nuncium Suſa mittit Artabano nunciaturum felicitatem præſentem. Poſtero die quam nuncium miſerat, convocatis Athenienſium exulibus, expeditionis ſuæ comitibus, iuſſit ut conſcenſa arce hoſtias ſuo ritu immolarent: ſive ita iuſſerit ex aliquo in ſomniis viſu, ſive religio ei fuerit obiecta, quod templum concremaſſet. Exules Athenienſes id quod iuſſi erant exequuti ſunt. Cuius rei cur 55
mentionem fecerim exponam: Eſt in arce hac, Erechthei, qui fertur fuiſſe terrigena, templum, in quo olea eſt et mare,

a Habet *Suid.* in Voc. et *Euſtath.* ad *Homer.* p. 925, 5., Schol. *Paſſ.* στρογγύλος, τροχοειδὴς λίθος. Conf. L. v, 92, 2., ubi ὀλοίτροχον pinxerunt. b Ἐπὶ τῇ *Arch. V.* c Ἔμπροσθε et mox ὄπισθε *Paſſ. Ask.* Porro πρὸ ante τῆς ἀκροπ. abeſt *Arch. V.* d Οὔτε τις *Vind. Paſſ. Ask.* ora *Steph.* et *Valla.* Quod ob ſequentia opportunius. Olim οὐκοτέ τις. paullo ante loco πυλέων in *Brit.* πολεμίων. e Καίπερ *Arch. V.* καίτοιγε *Ask.* f Ἐς *Arch.* g Οἰκέτας id. *Ald.*, proximum κατέστρωτο *Pollux* explicat IX, 153. h Συλλήσ. id., more conſueto, tum πᾶσαν *Arch. V. Brit.* praetereunt. i Ἀγγελέοντα *Arch.*, melius, quam ἀγγελλέοντα. k Ἐμπρήσαντα *Paſſ. Ask.* l Ἐρεχθέος *Paſſ. Ask. Arch. V.*

70. Τῇ δὴ οὐκοτέ τις] Quia mox ſuo loco legitur μήκοτε, hic non diſplicet lectio *marg. Steph.* τῇ δὴ οὔτέ τις ἐφύλασσε. His *Io. Meurs.* uſus eſt in Cecrop. c. 4., et c. 28. —— Quos in templo reperiunt ſupplices crudeliter Perſae ἐφόνευον· ἐπεὶ δέ σφι πάντες κατέστρωντο, id eſt ἀνῄρηντο, ut interpretatur *Pollux* IX, 153., haec advocans *Herodoti*, quia non in acie caeſi, ſive *ſtrati*, ſed ſenes inbelles hic *contrucidati ſunt*, ἀνῄρηνται colligit enim verba *Pollux* ἐπὶ τοῦ ἀναιρεῖν Atticis uſurpata: hoc cum non animadvertisſet, huius ſorte loci *Iungermannus* immemor, alium attulit ex noſtro L. IX, c. 75., ὡς δὲ τοῖσι Ἕλλησι ἐν Πλαταιῇσι κατέστρωντο οἱ βάρβαροι· ubi verbum ponitur more quibusvis ſatis uſitato, de cadaveribus quae per campos Plataïcos *ſtrata* iacebant. VALCKEN.

72. Ἱρὸν τῆς Κέκροπος θυγατρὸς Ἀγλαύρου] Inſtaurata arce, abſolutiſque a Pericle eius Propylaeis, prope ea in praerupta rupe Aglauri templum fuit, *Ulpiano* ad *Demoſthen.* περὶ Παραπρεσβ. p. 264. teſtificante. Qua de aede *Io. Meurſius* Athen. Attic. L. I, 7. uberrime et veſtigia illius premens *S. Petitus* L. Attic. II, 4. p. 232. Inſequens καίτοιπερ non nemini moleſtum accidit, καίπερ, ſicuti in ſchedis quibusdam, formanti: quo minus adſtipuler, fragmentum *Euſebii* in *Stob.* Serm. XLIV. p. 310. καίτοιπερ χρὴ πάντα εἰδέναι τὸν μέλλοντα ἀνθρώπου καταδικᾶν, inpedit. At hoc momenti non magni.

79. Τοὺς ἱκέτας ἐφόνευον] Si *Corn. Nepos* in Them. c. 4. haec ob oculos habuerit, *protinus* Xerxes *acceſſit aſtu, idque nullis defendentibus, interfectis SACERDOTIBUS quos in arce invenerat, incendio delevit*, ſuſpicio, legisſe ſuo in libro τοὺς ἱρέας, naſceretur; quae incerta vagaque, quoniam in multis egregius Scriptor disſentit. Librariorum autem ſolitus in vocibus οἰκέτας et ἱκέτας lapsus ſaepe redit.

82. Ἀπέπεμψε — ἀγγελλέοντα] Litera nocet ſuperflua Herodoteo ἀγγελέοντα· infra recte ſcribitur c. 97., ἔπεμπε ἐς Πέρσας ἀγγελέοντα τὴν παρεοῦσάν σφι συμφορήν· hic miſit Artabano nunciaturum τὴν παρεοῦσάν σφι εὐπρηξίην. Talia quaedam notata ſunt ad *Eurip.* Phoen. p. 289. et p. 383. VALCKEN.

88. Ὄψιν τινὰ ἰδὼν ἐνυπνίου] Memini fuiſſe, cui de coniectura vehementer ridebat ἰδὼν ἐν ὕπνῳ. Id enim Scriptoris praecipuo uſu teri: ὄψιν εἶδε ὁ Καμβύσης ἐν τῷ ὕπνῳ L. III, 30. et C. 65. ὄψιν εἶδον ἐν τῷ ὕπνῳ· atque ad eum modum frequenter. Verum illud, pariterque ὄψιν ἐνυπνίου ab eo non ſperni. Adi L. VII, 18. et 47.

91. Ἔστι ἐν τῇ ἀκροπόλι] Ut fieri ſolet, eundo vires acquiſivit narratio; oleam enim Perſarum igne crematam poſtea dicebant Athenienſes, ut ſcribit *Pauſan.* I. p. 64., αὐθημερὸν ὅσον τε ἐπὶ δύο βλαστῆσαι πήχεις. Hoc adeo mirificum nihil erat ad miraculoſam iſtam vitem, de qua ſuaviſſimum *Sophoclis* e Thyeſte fragmentum conſervavit *Schol.* in *Eurip.* Phoen. ℣. 235. De olea Minervae, quae ſemper eadem durare credebatur in arce, egerunt *Turneb.* ad *Ciceron.* de LL. I, c. I. *Ez. Spanhem.* ad *Callim.* h. in Pall. L. ℣. 26. et *Io. Meurs.* Cecrop. c. 19., qui *Herodoti* θάλασσαν non omiſit: haec aeque ac olea erat ἐν νηῷ Erechthei τοῦ γηγενέος λεγομένου εἶναι de quo titulo vid. Clar. *Weſſ.* ad *Diod.* I. p. 34. Oleam et aquam in puteo marinam curioſis Attici monſtrabant periegetae velut teſtimonia litis, qua de ſolo Athenarum Neptunus et Minerva contenderant, cuius praeter alios meminerunt in Menexeno *Plato* p. 237. C. et *Quintil.* Declam. 323. conf. *Plutarch.* T. II. p. 489. B. VALCKEN.

93. Ἐλαίη τε καὶ θάλασσα ἔνι] Vulgatiſſimam annalibus et Athenienſium gloriatione narrationem Il. *Scaliger* ad *Euſeb.* Chron. Ann. CCCCLXI. p. 27. obiter explicuit, operoſius *Io. Meurſius* Cecrop. C. 19. et 20. In puteo, et aqua eius marina, namque haec illa θάλασσα, non prorſus fortaſſe, modo iactantia procul eſſet, aberratur: *ſtridorem fluctuum*, ἦχον κυμάτων apud *Pauſan.* I, 24. atque alibi, ſicubi auſter ſpiraret,

Superſtitio Xerxis ex ſacra olea cremata, ſed tamen fruticante. Capta arce, territi Græci volunt deſerta Salamine ad Iſthmum cedere. Id Mneſiphilus diſſuadet Themiſtocli;

re, ut apud Athenienſes prædicatur, Neptuno et Minervæ in teſtimonium poſita, quod de regione decertasſent. Hanc igitur oleam una cum cetero templo contigit ab barbaris exuri: quam Athenienſes, qui ab rege iuſſi erant rem divinam facere, altero ab incenſione die quum in templum adſcendisſent, aſpexerunt fruticasſe, edito a
56 ſtipite virgulto cubiti inſtar. Et hæc quidem illi narraverunt. At Græci qui apud Salaminem erant, ubi nunciatum eſt, uti res circa Athenienſium arcem ſe haberent, eo perturbationis devenere, ut nonnulli e ducibus non expectarent, dum propoſitum negocium conſtitueretur, ſed in naves irruerent, ac vela tollerent tanquam profecturi: ceterique qui relinquebantur, ſtatuerent ſibi ante Iſthmum prœlio navali decernendum. Et quum nox adfuiſſet, di-
57 greſſi e concilio, naves conſcenderunt. Ibi Themiſtoclem pergentem ad navem ſciſcitatur Mneſiphilus vir Athenienſis, quidnam ab ipſis decretum eſſet, et quum ab eo audiſſet decretum eſſe, ut ad Iſthmum navigarent, et ante Peloponneſum dimicarent. Si iſti, inquit, a Salamine proficiſcantur, iam tu pro nulla adhuc patria dimicabis: ad ſuam enim quique patriam remeabunt: ut nec Eurybiades, nec alius hominum quiſpiam illos cohibere poſſit, quominus copiæ dilabantur; Græciaque peribit conſilii inopia. Quare ſiquid comminiſci potes, perge, et quæ decreta ſunt tenta disiicere, ſi forte poſſis Eurybiadem a ſententia revocare, ut hic perſtet.
58 Themiſtocles, quum hæc admonita ſibi admodum probarentur, nullo reddito reſponſo ad Eurybiadæ navem perrexit: ubi hominem conveniens, ait velle ſe de negocio communi cum eo colloqui. Hunc ille in navem ingreſſum iubet loqui, quæ vellet; cui Themiſtocles aſſidens, quæcunque a Mneſiphilo acce-

γος [a] παρ' Ἀθηναίων Ποσειδέωνά τε καὶ Ἀθηναίην ἐρίσαντας περὶ τῆς χώρης, μαρτύρια θέσθαι. ταύτην ὦν τὴν ἐλαίην ἅμα τῷ ἄλλῳ ἱρῷ κατέλαβε ἐμπρησθῆναι ὑπὸ τῶν βαρβάρων· δευτέρῃ δὲ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς ἐμπρήσιος, [b] Ἀθηναίων οἱ θύειν ὑπὸ βασιλῆος κελευόμενοι, ὡς ἀνέβησαν ἐς τὸ ἱρὸν, ὥρων βλαστὸν ἐκ τοῦ στελέχεος ὅσον τε πηχυαῖον ἀναδεδραμηκότα. οὗτοι μέν [c] νυν ταῦτα ἔφρασαν. Οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι Ἕλληνες, ὥς σφι ἐξηγγέλθη ὡς
ἔσχε [d] τὰ περὶ τὴν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν, ἐς το- 476
σοῦτον θόρυβον ἀπίκοντο, [e] ὥς ἐνίοι τῶν στρατηγῶν οὐδὲ κυρωθῆναι ἔμενον τὸ προκείμενον πρῆγμα, ἀλλ' ἔς τε τὰς [f] νέας ἐσέπιπτον, καὶ ἱστία ἀείροντο ὡς ἀποθευσόμενοι· τοῖσί τε ὑπολειπομένοισι αὐτέων ἐκυρώθη πρὸ τοῦ Ἰσθμοῦ ναυμαχέειν· νύξ τε ἐγίνετο, καὶ οἱ διαλυθέντες ἐκ τοῦ συνεδρίου, ἐσέβαινον ἐς τὰς νέας. [g] Ἐνθαῦτα δὴ Θεμιστοκλέα ἀπικόμενον ἐπὶ τὴν νέα, εἴρετο Μνησίφιλος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ὅ, τι σφι εἴη βεβουλευμένον. πυθόμενος δὲ πρὸς αὐτοῦ ὡς εἴη δεδογμένον ἀνάγειν τὰς νέας πρὸς τὸν Ἰσθμὸν, καὶ πρὸ τῆς Πελοποννήσου ναυμαχέειν, εἶπε, „ [h] Οὔτοι ἄρα ἢν ἀπαίρωσι τὰς νέας ἀπὸ „ Σαλαμῖνος, [i] περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρίδος ναυμα„χήσεις. κατὰ γὰρ [k] πόλις ἕκαστοι τρέψονται. „ καὶ οὔτε σφέας Εὐρυβιάδης κατέχειν δυνήσεται, „ οὔτε τις ἀνθρώπων ἄλλος, ὥστε [l] μὴ οὐ διασκε„δασθῆναι τὴν στρατιήν· ἀπολέεταί τε ἡ Ἑλλὰς „ ἀβουλίῃσι. ἀλλ' εἴ τις ἐστὶ μηχανὴ, ἴθι, καὶ πει„ρῶ διαχέαι τὰ βεβουλευμένα, ἤν κως δύνῃ ἀνα„γνῶσαι Εὐρυβιάδεα [m] μεταβουλεύσασθαι, ὥστε „ αὐτοῦ μένειν". Κάρτα [n] δὴ τῷ Θεμιστοκλέϊ ἤρεσε ἡ ὑποθήκη· καὶ οὐδὲν πρὸς ταῦτα ἀμειψάμενος, ἤιε ἐπὶ τὴν νέα τὴν Εὐρυβιάδεω. ἀπικόμενος δὲ, ἔφη [o] θέλειν οἱ κοινόν τι πρῆγμα συμμῖξαι. ὁ δ' αὐτὸν ἐς τὴν νέα ἐκέλευε [p] ἐσβάντα λέγειν εἴ τι θέλει. ἐνθαῦτα ὁ Θεμιστοκλέης [q] παριζόμενός οἱ καταλέγει κεῖνά τε [r] πάντα τὰ ἤκουσε Μνησιφίλου, ἑωυτοῦ ποιεύμενος,

a Ὑπὸ *Arch. V.* *b* Ἀθηναίων οἱ *Arch. Paſſ.*, haud male. *c* Ὦν *Arch. V.* *d* Deſit *Arch. V.*, porro ἐξαγγ. ſine augmento uterque. *e* Ὥστε *Arch. V.*, commode. *f* Νέας *Arch. Aſk.* *g* Excerpſit *Plut.* Malign. p. 869. D. *h* Οὔτοι *Arch. Vind. Valla:* οὐκ *Plut.* Οὔτ' ἄρα antea. *i* Οὐδὲ περὶ μιῆς *Plut.* *k* Πόλιας *Aſk.*, recte: πόλιος ceteri. *l* Οὐ μὴ *Paſſ.* et σκεδασθῆναι tantum *V. Arch.* *m* Μεταβαλέσθαι iidem, in *Plut.* vulgatum. *n* Δὲ *Aſk.*, τὸ *Arch.*, *Vind.* omittit. *o* Ἐθέλειν *Paſſ.* *p* Ἐμβάντα *Arch.* et θέλοι cum *Vind.* *q* Παρίζ. iidem. Sicuti VII, 18., non *Plutarch.*, his quoque uſus, ſed ὁ ante Θεμιστ. cum *Arch.* negligens, cuius loco δὲ *Plut.*, ſatis bene. *r* Non habet *Plut.*

ret, edere perhibebant. Illum *Libanius* Lamentat. Nicomed. p. 203. C. quando de Neptuno, *καὶ ἐν ἀκροπόλει τοσοῦτον ἀπεχούσῃ θαλάσσης ῥόθιον δεῖξαι*, innuebat: nullam profecto *procellam*, a *Morello* temere excitatam.

100. Ὅσον τε πηχυαῖον] Auctius in *Pauſania* I, 27. miraculum, neque *Meurſius* reticuit, *αὐθημερὸν ὅσον τε ἐπὶ δύο βλαστῆσαι πήχεις*. *eodem die in duum cubitorum proceritatem repullulasſe.* Fidelior, ab illo praeteritus, *Liban.* Antioch. p. 378. C. *δευτέρᾳ δὲ ἡμέρᾳ βλαστὸς ἀνέδραμεν εἰς πῆχυν ἐκ τοῦ κεκαυμένου*, vocibus hinc repetitis.

10. Ἐνθαῦτα δὴ Θεμιστοκλῆα] Hinc orſus *Plutarch.* T. II. p. 869. D. quae ſuccedunt hoc et ſeq. capite paucis omisſis, *αὐταῖς λέξεσι* transſcripſit, ut hic narrata traduceret velut in Themiſtoclem valde iniuria, cui conſilii ſaluberrimi gloriam ablatam (*παραιρούμενος* ap. *Plut.* ſcribendum pro *παραιτούμενος*) in alium tranſtulerit auctorem Mneſiphilum, cuius inventum Themiſtocles tamen apud Eurybiaden tanquam ſuum venditasſe dicatur *Herodoto*. Sed cetera Graeciae utilisſima conſilia ſoli tribuit in ſeqq. *Herodotus* Themiſtocli; et hic prudentia magni viri fuisſet indignum, conſilii, quod ipſemet ſecum dudum agitaverat, in hoc tanto periculo Mneſiphilum, obſcurum Eurybiadi nomen, velut auctorem apud illum ambitioſe celebrare. Sed haec in eruditisſimo philoſopho, cui plurimum debemus, ſi ferenda ſunt aliquo modo, illud quod addit vix ferendum: *Θεμιστοκλέα μὲν οὔτε φησὶ φρονῆσαι τὸ συμφέρον, ἀλλὰ παριδεῖν*, —— *Ἀρτεμισίαν δὲ κ. τ. λ.*
VALCKEN.

15. Εἶπε, οὔτοι ἄρα ἢν ἀπαίρωσι] Quod *Valla* in Latinis ſecutus fuit et ſchedae oſtentant, Mneſiphili accommodatisſimum menti videtur. Sed in talibus ſuum cuique iudicium. Illud autem *περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρίδος ναυμαχήσεις* Atticam, quod viro docto in opinionem venit, non excludit: erat illa Perſarum ditioni ſubdita quidem, nec ita amisſa, quin fortiter agendo reciperari posſet. Cur, niſi ea ſpe, navale praelium Athenienſes ad Salaminem poſtulasſent?

15. Οὔτ' ἄρα —— περὶ οὐδεμιῆς] Οὐδὲ περὶ μιῆς obtulit ex *Plut.* Diſſ. *Herod.* p. 127., et ex Codd. *οὔτοι ἄρα ἢν* —— lectum *Vallae:* huius inſcius lectionis *Koenius* elegantem vulgatae correctionem mecum communicavit, *Σύ γ' ἄρα* ——. Dederatne forſan utrumque Noſter: *Σύ γ' ἄρα, οὔτοι ἢν ἀπαίρωσι τὰς ν. ἀπὸ Σαλαμῖνος, περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρίδος ναυμαχήσεις*, aptum hac in ſede eſſe negari nequit: quid ſi legerit utrumque *Valla?* eius ſunt Latina: *ſi iſti* &c. *iam tu pro nulla amplius patria dimicabis.* —— Sunt et alia in *Plutarcho* hic vulgatis meliora, velut, *ἴθι τε καὶ πειρῶ διαχέαι τὰ βεβουλευμένα·* hoc aliis dicitur *συγχέαι*.
VALCKEN.

22. Διαχέαι τὰ βεβουλευμένα] Nihil, ſi dictionem ſpectes, differt *Dionyſii Halic.* Ant. Rom. III. p. 141. *νῦν δὲ ἡ διατριβὴ τοῦ πολέμου* —— ΔΙΕΧΕΕΝ *αὐτῶν τὰ* ΒΟΥΛΕΥΜΑΤΑ. Unde aut hinc *τὰς ὑποθήκας διαχέαι* et *τὴν εἰρήνην διαχέαι*, quae *Theophylacti Simoc.* loca L. II, 13. III, 9. *Abreſchius* indicavit, fluxerunt. His proximum *μεταβουλεύσασθαι* non ſollicito: fixum adhuc haeret, *μετὰ δὴ βουλεύεαι, ὦ Πέρσα* L. VII, 12.

28. Ἐκέλευε —— λέγειν εἴ τι θέλει] Est in his et in vicinis

μενος, καὶ ἄλλα πολλὰ προστιθείς· ἐς ὃ ἀνέγνωσε χρηΐζων ἔκ τε τῆς νηὸς [a] ἐκβῆναι, συλλέξαι τε τοὺς στρατηγοὺς ἐς τὸ συνέδριον. Ὡς δὲ [b] ἄρα συνελέχθησαν, πρὶν ἢ τὸν Εὐρυβιάδεα προθεῖναι τὸν λόγον, τῶν εἵνεκα συνήγαγε τοὺς στρατηγούς, πολλὸς ἦν ὁ Θεμιστοκλέης ἐν τοῖσι λόγοισι, οἷα κάρτα δεόμενος. λέγοντος δὲ αὐτοῦ, ὁ Κορίνθιος στρατηγὸς Ἀδείμαντος [c] ὁ Ὠκύτου εἶπε, „ Ὦ Θεμιστόκλεες, ἐν τοῖ„ σι ἀγῶσι οἱ προεξανιστάμενοι ῥαπίζονται". ὁ δὲ, [d] ἀπολυόμενος, ἔφη, „ Οἱ δέ γε ἐγκαταλειπόμε„ νοι οὐ [e] στεφανοῦνται". Τότε μὲν ἠπίως πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο· πρὸς δὲ τὸν Εὐρυβιάδεα ἔλεγε ἐκείνων μὲν [f] ἔτι οὐδὲν τῶν πρότερον λεχθέντων, ὡς ἐπεὰν ἀπαίρωσι ἀπὸ Σαλαμῖνος, διαδρήσονται. παρεόντων γὰρ τῶν συμμάχων, οὐκ ἔφερέ οἱ κόσμον οὐδένα κατηγορέειν· ὁ δὲ ἄλλου λόγου εἴχετο, λέγων τάδε, „ Ἐν σοὶ νῦν ἐστι σῶσαι τὴν Ἑλλάδα, ἢν
477 „ ἐμοὶ πείθῃ ναυμαχίην αὐτοῦ μένων ποιέεσθαι, „ [g] μηδὲ πειθόμενος τουτέων τοῖσι λέγουσι, ἀναζεύ„ ξῃς πρὸς τὸν Ἰσθμὸν τὰς νῆας. ἀντίθες γὰρ ἑκά„ τερον, ἀκούσας. πρὸς μὲν τῷ Ἰσθμῷ [h] συμβάλλων, „ ἐν πελάγεϊ ἀναπεπταμένῳ ναυμαχήσεις, ἐς ὃ „ ἥ-

ceperat, tanquam a ſemetipſo refert, et alia adiicit multa, donec eum orando a ſententia revocavit; perſuaſitque ut e navi prodiret, et duces ad concilium contraheret. Ii poſt- 59
eaquam congregati ſunt, priusquam ad eos Eurybiades referret id cuius gratia ipſos coëgerat, Themiſtocles multis agebat verbis, prout magnopere expetebat. Quem interfatus Corinthiorum dux Adimantus Ocyti filius, Themiſtocles, inquit, in certaminibus ii, qui ante tempus ſurgunt, flagris cæduntur. Eum refellens Themiſtocles, At, inquit, qui domi relinquuntur, non coronantur. Comiter au- 60
tem Corinthio quum reſpondiſſet, ad Eurybiadem converſus, nihil amplius eorum dicebat, quæ dixerat prius, illos, poſteaquam a Salamine profecti fuiſſent, dilapsuros: præſentibus enim ſociis, putabat ſibi minime decorum accuſare, ſed aliunde oratione ſumpta, In te nunc, inquit, ſitum eſt ſervare Græciam, ſi mihi asſentiens, navale prœlium hic manens facias, et non ab horum quibusdam orantibus perſuaſus, claſſem ad Isthmum retrahas: utrumque enim, quum audieris, inter ſe comparato. Si ad Isthmum confliges, in patenti pelago dimicabis, ubi nobis minimum ex-

a Huic nexa τὸν Εὐρυβιάδεα non legunt *Med. Paſſ. Ask. Paris. A. B.* *b* Abest *Arch. V.* *c* Ὁ quoque et ὦ. *d* Ἀπολογεύμενος *Brit.*, quae gloſſa. Vide *Suid.* Ἀπολυόμενος. *e* Στεφανεῦνται *Arch. Vind.*, optime: στεφανοῦνται vulgo. *f* Οὐκέτι *Arch. V.*, quod non damno. Mox vir doctus οὐδένος κατηγορέειν, haud recordatus, κόσμον οὐδένα ſaepiſſime Scriptorem iunxiſſe. *g* Ἢν δὲ *Ask.*, praecedens μένων abest *Arch. V.* *h* Συμβαλὼν *Arch.*

cinis familiaris quaedam et ſuaviſſima ἀφέλεια, qualem natura dictabat. *Virgilii* paſtor Ecl. IX, 32., *Incipe, ſi quid habes.* Ecl. III, 52., *Quin age ſi quid habes.* quibuſcum conferre debuerat *Urſinus* haec *Theocriti* Eid. V, ℣. 78., Εἶα λέγ' εἴ τι λέγεις. *Luciani* Mercurius εἰπὲ δ', τι καὶ λέγεις, T. I. p. 747. *Eurip.* Iph. in Aul. ℣. 817., Δρᾶγ' εἴ τι δράσεις. —— In proximis articulo voculam praefero, quam habet *Plutarch.* T. II. p. 869. E. ἐνθαῦτα δὲ Θεμιστοκλέης. VALCKEN.

32. Ἐκβῆναι, συλλέξαι τε τοὺς &c.] Priſtino, ni codices vetuiſſent, ἐκβῆναι τὸν Εὐρυβιάδεα, συλλέξαι — nihil deminuiſſem. Gloſſae librarii inconſulte ſollertis iſtae voces, quarum abſentia utilior, tribuendae ſunt.

38. Ὦ Θεμιστόκλεες] Memoriae peccato *Plutarchus* Themiſt. p. 117. E. Eurybiaden dicti auctorem prodidit. Rectius Apophthegm. p. 185. B. Adimantum Corinthium. Operam eidem, ex *Plut.* Themiſt. derivato, inſumſit doctiſſimus *P. Faber* L. I. Agoniſt. C. 19., *Cruſerii* Latina, ob ῥαπίζειν *alapis caedere*, iure redarguens. *Vallae* culpa ſimilis. In ſtadio citius, quam mos ferebat, προπηδῶντες *in curſum emicantes*, ſive προεξανιστάμενοι, ſicuti hic et *Strattis* in *Polluce* III, 146., flagris admonebantur a μαστιγονόμοις. *Plutarchus* Apopht. ex Adimanti ore τοὺς ἐν τοῖς ἀγῶσι προεξανισταμένους ΜΑΣΤΙΓΟΥΣΙΝ ἀεί· atque ea verbo virtus L. VII, 223. οἱ ἡγέμονες —— ἔχοντες μάστιγας, ΕΡΡΑΠΙΖΟΝ πάντα ἄνδρα, *flagris percutiebant.* Hoc amplius, οἱ ἐγκαταλειπόμενοι, *Plutarchique* ἀπολειπόμενοι et λειπόμενοι, non illi profecto, *qui domi relinquuntur*, ſed longe in curſu poſt tergum relicti, victique adeo ex verbi notiſſimo uſu. Haec acute utrimque dicti ſententia; quo magis miror eundem eruditiſſimum virum, damnatis prioribus, Themiſtoclis ἀπολειφθέντας ad agitatores ſive aurigas L. III, 19. Agoniſt. adplicuiſſe. Στεφανεῦνται dialectus adfirmat.

38. Ἐν τοῖσι ἀγῶσι οἱ πρ.] In Themiſtocle *Plutarchus* T. I. p. 117. D. haec dicentem facit Eurybiadem; ſed errorem corrigit in Apophthegm. T. II. p. 185. A. ubi, Ἀδειμάντου, inquit, ναυμαχεῖν μὴ τολμῶντος, εἰπόντος (τε) πρὸς Θεμιστοκλέα, — Ὦ Θεμιστόκλεις, τοὺς ἐν τοῖς ἀγῶσιν προεξανισταμένους μαστιγοῦσιν ἀεί, Ναί, εἶπεν, ὦ Ἀδείμαντε· τοὺς δὲ λειπομένους οὐ στεφανοῦσιν· quod additur, *AEliano*, *Ariſtidi*, aliisque memoratum, Eurybiadi convenit, cui baculum attollenti Themiſtocles, πάταξον μὲν οὖν, εἶπεν, ἄκουσον δέ. Primum ex hoc loco tollendum ἀεί, natum ex vicinis; deinde μαστιγοῦσιν illic rectius redditur, *flagris caedere moris eſt*, quam in Themiſt. ῥαπίζουσι, *caedunt alapis*: turpis error *Vallae* haerere tamdiu non debebat in Edd. *Herod.* ῥαπίζονται vertentis, *colaphis caeduntur*: hoc erat ſervile prorſus atque indignum candidatis certaminum Graecorum, in quae ſervi non admittebantur. Ῥαπίζειν eſt ῥάβδῳ πατάξαι, vel παῖσαι· *colaphum impingere*, vel *alapam ducere*, vulgo κολαφίζειν, Atticis erat κονδύλους ἐντρίψαι· vid. vir ſummus ad *Luciani* Prometh. p. 193. Dicitur et apud *Plut.* utrobique Eurybiades ἐπαράμενος τὴν βακτηρίαν ὡς πατάξων· niſi ſcripſerit ἐπαναράμενος· ut *Thucyd.* VIII. p. 555, 1. ἐπανήρατο τὴν βακτηρίαν· illic ἐπανετείνατο legitur in *Scholiis*: apud *AElian.* V. H. XIII, c. 40., Eurybiades ἀνέτεινεν αὐτῷ τὴν βακτηρίαν. Sed eſt inſignis et forſan unicus in ſuo genere locus *Thucyd.* ad haec *Herodoti* aptus illuminanda L. V, c. 50. illic Lichas Arceſilae Lacedaemonius Olympiae ἐν τῷ ἀγῶνι ὑπὸ τῶν ῥαβδούχων πληγὰς ἔλαβεν, ὅτι —— προελθὼν ἐς τὸν ἀγῶνα ἀνέδησε τὸν ἡνίοχον· et haec praeter ceteras poſtea cauſſa fuit Lacedaemoniis belli Eleis inferendi, quod Licham μαστιγοῦντες ἄνδρα γέροντα ἐξήλασαν, ut ſcribit *Xenoph.* Ἑλλ. III. p. 287, 28. apud *Pauſan.* VI. pag. 454., Licham μαστιγοῦσιν οἱ Ἑλλανοδίκαι· feciſſe dicuntur auguſtiſſimi iudices, quod per lictores ſuos, ἀλύτας dictos, fieri iuſſerunt, vel per his praefectum: *Auctor Etymol. M.* p. 72, 14., Ἀλυτάρχης, ὁ τῆς ἐν τῷ Ὀλυμπιακῷ ἀγῶνι εὐκοσμίας ἄρχων· Ἠλεῖοι γὰρ τοὺς ῥαβδοφόρους ἢ μαστιγοφόρους —— Ἀλύτας καλοῦσιν. —— In modeſto Themiſtoclis reſponſo apud *Herod.* οἱ δέ γε ἐγκαταλειπόμενοι οὐ στεφανεῦνται· hoc ut rarius etiam apud Ionas ex uno Codice, ni fallor, recipietur, indicato in Diſſ. *Herod.* p. 127. Ἐγκαταλειπόμενοι ipſum *Paulinum* eſt in Ep. II. ad *Cor.* IV, 9., ubi, Polybianis omiſſis, unum hoc aptius attuliſſet *Herodoti G. Raphelius*: hic ſunt in ſtadio *relicti*, ſive *curſu ſuperati*: tranſtulit illinc, ut multa, felici metaphora *Paulus* O. M. Ieſum tanquam primum in ſtadio curſorem conſiderans, qui victor, factus agonotheta, de coelo coronam porrigeret ἀμάραντον τοῖς οὐκ ἐγκαταλειπομένοις, et ſua veſtigia animoſe legentibus. VALCKEN.

46. Οὐδένα κατηγορέειν] *Accuſationi* nullus erat hic locus; verum οὐκ ἔφερε οἱ κόσμον οὐδένα κακηγορέειν· ſic corrigendum arbitror: *dedecebat ipſum cuipiam ſociorum male dicere*: ſaepius idem vitium hinc illinc fuit a viris doctis ſublatum; nondum tamen, quod ſciam, ex Attica lege apud *Demoſth.* p. 710, 42., ἔνοχον εἶναι τῇ κατηγορίᾳ &c. tranſcripſit iſta *S. Petit.* in LL. Att. p. 522. legendum τῇ κακηγορίᾳ, facile liquebit attendenti. VALCKEN.

52. Ἐν πελάγεϊ ἀναπεπταμένῳ] *Valla* bene. *Longus* Paſtoral. III, p. 177. ὥσπερ μὲν οὖν ΑΝΑΠΕΠΤΑΜΕΝΗι τῇ ΘΑΛΑΤΤΗι ταῦτα ἔπραττον, ἠφανίζετο ἡ βοή. Conſequens ἐς ὃ inmerito in abundantiae ſuſpicionem incidit: quid enim tritius, quam ἐς vice ἐν poni? Ἱζόμενος

expedit, naves habentibus et graviores et numero inferiores. Ex quo, etiam ſi in aliis feliciter nobis omnia ſint eventura, tamen amittes Salaminem et Megara et AEginam: nam illorum navales vires una comitabitur ſuus pedeſter exercitus: atque ita tu eos in Peloponneſum duces, omnemque Græciam
2 diſcrimini obiicies. Sin autem id feceris quod ſuadeo, hæc in eo reperies commoda: Primum ſi in arcto conflixerimus, paucæ naves cum multis, profecto ſi probabilia ex bello contingent, multo ſuperiores erimus: quoniam in arcto pugnare, pro nobis est; in ſpatioſo, pro illis. Præterea Salamis ſervatur, ubi noſtri nunc liberi collocati ſunt et uxores. Est in his et aliud in quod etiam præcipue incumbitis; hic manens ſimiliter pro Peloponneſo pugnabis, perinde ac ad Isthmum: neque illos, ſi ſapis, ad Pelopon-
3 neſum duces. Quod ſi id quod ſpero continget, ut claſſe vincamus, barbari neque ad Isthmum nobis aderunt, neque longius ab Attica procedent, ſed nullo ordine abeunt; et nobis lucrifaciemus quæ ſervaverimus, Megara, AEginamque, atque Salaminem, in qua etiam nobis oraculum dicit hoſtibus fore ſuperiores. Conſentanea equidem rationi deliberantibus, ut plurimum ſolent evenire: ſecus facientibus ne deus quidem ſolet velle accedere ad humanas ſententias.
61 Hæc dicentem Themiſtoclem rurſus interpellabat Corinthius Adimantus, iubens ſilere eum, cui patria non eſſet; quin etiam Eurybiadem non ſinens ex viri extorris ſententia decernere, et ita demum id permittere, quum

ἥκιστα ἡμῖν σύμφορόν ἐστι, νέας ἔχουσι βαρυτέρας, καὶ ἀριθμὸν [a] ἐλάσσονας, τοῦτο δὲ, ἀπολέεις Σαλαμῖνά τε καὶ Μέγαρα καὶ Αἴγιναν, ἤνπερ καὶ τὰ ἄλλα εὐτυχήσωμεν. ἅμα γὰρ τῷ ναυτικῷ στρατῷ αὐτέων ἕψεται καὶ ὁ [b] πεζὸς στρατός. καὶ οὕτω σφέας αὐτὸς ἄξεις ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον, κινδυνεύσεις τε ἁπάσῃ τῇ Ἑλλάδι. ἢν δὲ τὰ ἐγὼ λέγω [c] ποιήσῃς, τοσάδε ἐν αὐτοῖσι χρηστὰ εὑρήσεις. πρῶτα μὲν, ἐν στεινῷ [d] συμβάλλοντες νηυσὶ ὀλίγῃσι πρὸς πολλὰς, ἢν τὰ οἰκότα ἐκ τοῦ πολέμου ἐκβαίνῃ, πολλὸν κρατήσομεν. τὸ γὰρ ἐν στεινῷ ναυμαχέειν, πρὸς ἡμέων ἐστί· ἐν εὐρυχωρίῃ δὲ. πρὸς ἐκείνων. αὖτις [e] δὲ, Σαλαμὶς περιγίνεται, ἐς τὴν ἡμῖν [f] ὑπέκκειται τέκνα τε καὶ γυναῖκες. καὶ μὴν καὶ τόδε ἐν αὐτοῖσι ἔνεστι, τοῦ καὶ [g] περιέχεσθε μάλιστα, ὁμοίως αὐτοῦ τε μένων, [h] προναυμαχήσεις Πελοποννήσου, καὶ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ· οὐδὲ σφεας, εἴπερ εὖ φρονέεις, ἄξεις ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον. ἢν δέ [i] γε καὶ τὰ ἐγὼ ἐλπίζω γένηται, καὶ νικήσωμεν τῇσι νηυσὶ, οὔτε ἡμῖν ἐς τὸν Ἰσθμὸν παρέσονται οἱ βάρβαροι, οὔτε προβήσονται [k] ἑκαστέρω τῆς Ἀττικῆς· ἀπίασί τε οὐδενὶ κόσμῳ, Μεγάροισί τε κερδανέομεν περιεοῦσι, καὶ Αἰγίνῃ καὶ Σαλαμῖνι, ἐν τῇ ἡμῖν καὶ λόγιόν ἐστι τῶν ἐχθρῶν κατύπερθε γενέσθαι. οἰκότα μέν νυν βουλευομένοισι ἀνθρώποισι, ὡς τοεπίπαν ἐθέλει γίνεσθαι· [l] μὴ οἰκότα δὲ βουλευομένοισι, οὐκ ἐθέλει οὐδὲ ὁ θεὸς προσχωρέειν πρὸς τὰς ἀνθρωπηΐας γνώμας." Ταῦτα λέγοντος Θεμιστοκλέος, αὖτις ὁ Κορίνθιος Ἀδείμαντος ἐπεφέρετο, σιγᾶν τε κελεύων τῷ μὴ ἔστι πατρὶς, καὶ [m] Εὐρυβιάδεα οὐκ ἐῶν ἐπιψηφίζειν [n] ἄπολι ἀνδρί· πό-

a Ἐλάσσονας *Arcb. V. Paris. B. Ald. Brit.*, quibus obtempero. ἐλάσσονα *Med. Paſſ. Ask.* *b Arcb. V. Med. Paſſ. Ask.*, deſit στρατὸς reliquis. Mox σφέας αὐτοὺς *Arcb.* *c Arcb. Paris. A. B. Vind. Brit. Ask. Ald.*, ex *Med.* et *Paſſ.* ποιῇς. *d* Συμβαλόντες *Arcb.* *e* Deſit eidem et *Vind.* *f* Νῦν ἔγκειται iid. *g* Περιέχεσθε μαλ., ὁμοίως *Med. Paſſ. Ask.*, πέρι ἔχεσθαι μαλ., ὁμ. *Arcb.* et *Brit*, alii cum *Ald.* περιέχεσθαι μαλ. χρεών. ὁμοίως. Porro αὐτός τε μένων ora *Steph.* *h* Προναυμαχήσεις *Paſſ.* *i* Abſunt duae ſeqq. voculae *Arcb. V.* *k* Ἑκάτερω *Arcb.* *l* Μὴ δὲ οἰκ. *Paſſ. Arcb. Ask.* *m* Εὐρυβιάδεα *Arcb. V.*, prius Εὐρυβιάδην, praeter morem. *n* Ἀπόλιδι *Arcb.* et ἐᾶν ἐπιψ. cum *V.* Vide *Suidam* in Ἀδείμαντος.

νος ἐς τὸν βασιλήϊον θρόνον L. III, 64. et mox ἐς τὴν ἡμῖν ὑπέκκειται τέκνα —, eiusdemque ſtructurae cumulum congeſſit *Portus*. Naves Graecorum hic βαρύτεραι *graviores*, in *Plut.* Themiſt. p. 119. C. ἀτενεῖς καὶ ταπεινότεραι, conparatae ad Perſarum naves molis maioris et celſioris; quarum tamen ἀτενεῖς in ἀλιτενεῖς correctione docti viri abierunt, forte iniuſta. Noti τόποι ἀλιτενεῖς, ἄκρα ἀλιτενὴς, θάλασσα ἀλιτενὴς, quorum humilis ſitus, aut quod profunditatem non habet mare, docente praeter alios *P. Victorio* ad *Cicer.* L. XIV. Att. Ep. 10. Ubi vero ἀλιτενὴς navis et qua ſignificatione? Ἀτενεῖς firmiter ſunt conpactae ac egregie cohaerentes; ſicuti κισσὸς ἀτενὴς in *Sophoclis* Antig. v. 842.

67. Τοῦ καὶ περιέχεσθε μάλιστα] Praeclare ſcripta exemplaria atque ex illis *Gronovius*, quem ὁμοίως αὐτοῦ — καὶ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ illuſtrantem L. VI, 139. viſe.

78. Μὴ οἰκότα δὲ βουλευομένοισι] Cato in *Salluſtii* Catil. C. 52. *Vigilando, agendo, bene conſulendo, proſpere omnia cedunt, ubi ſocordiae tete atque ignaviae tradideris, nequicquam deos implores; irati infeſtique ſunt.* ubi *Waſſius* et *Cortius*, inque primis *Th. Gatakerus* ad *Anton.* Imp. L. IX, 40.

83. Ἄπολι ἀνδρὶ] Haeſitavi hoc probarem an ἀπόλιδι, quod multo receptius, *Arcb.*? Re conſiderata viſum illud formae fuit, cuius Ἴσιος, τῇ Ἴσι, Ὀσίριος, τῷ Ὄσιρι, κακοβίος &c. in ſuperioribus. Iuſtiſſimo deinceps iure Themiſtocles Adimanti inportunitatem caſtigat. Dixerat idem civibus, ſi *Iuſtino* fides II, 12., *Patriam municipes eſſe, non moenia; civitatemque non aedificiis, ſed in civibus poſitam*, et quidem veriſſime. Conf. *H. Grotium* de Iur. B. et Pac. II, 9, 7. Ceterum *Plut.* Themiſt. p. 117. E. Adimanti memoriae pepercit, neſcio quem Eretrienſem, ſed a Themiſtocle ex virtutibus ornatum, advocans.

83. Οὐκ ἐῶν ἐπιψηφίζειν ἄπολι] Infeliciter iſta tentavit vir doctus, quorum haec eſt ſententia: *nolens concilii principem Eurybiadem duces in ſuffragia mittere, ſive ſententias rogare, in gratiam viri urbe patria carentis.* Sic Herodotea capienda docebunt *Kuſteri* et ſummi viri obſervata in *Luciani* Timon. pag. 157, 158., Praeter cetera *H. Valeſius* adſcripſerat *Harpocrationi* locum *Herodoti*, quem alii, quantum memini, non attigerant, verbum tractantes ἐπιψηφίζειν. Cl. tamen *Abreſchius* ad *Thucyd.* I, c. 87., *declarat*, inquit, (in loco *Thucyd.* VI, c. 14.) τὸ γνώμας προτιθέναι *praevium* ἐπιψηφίσαι· *ſicuti, quod Herodot.* L. VIII, c. 59., προθεῖναι λόγον id c. 61. ἐπιψηφίζειν. Moleſte non feret vir humaniſſimus ſi dixero mihi diverſa videri, *ſententias varias iterum populo proponere; et ſuper illis populum in ſuffragia mittere.* Apud *Herodot.* c. 59., verba facere coepit ante Themiſtocles, quam convocatis ducibus proponeret Eurybiades, cuius rei cauſa illos iterum convocaſſet: hoc ſignificatur utique per πρὶν ἢ τὸν Εὐρυβιάδεα προθεῖναι τὸν λόγον, τῶν εἵνεκα συνήγαγε τοὺς στρατηγούς. Athenis Prytanes comitia ſolebant indicere *fixa tabula, quae, quid in deliberationem veniret, continebat: T. H.* ad *Lucian.* p. 482. In unum coacto populo, qui tum erant inter Prytanes Proedri, vel e Proedris ὁ Ἐπιστάτης iterum proponebat, qua de re eſſet agendum; excitati voce praeconis oratores in medium prodibant, rem propoſitam civibus ſuadentes vel diſſuadentes; hi cauſam quisque ſuam ubi peroraſſent, tum populus cauſa cognita mittebatur in ſuffragia: Epiſtates, vel alius ex ordine Prytanum, ſententias rogans, dicebatur ἐπιψηφίζειν· ut poſtremum cadere nequit in dubitationem, ſic et priora certis nituntur teſtimoniis: de Proedris quod dicebam loco *Demoſth.* p. 445, §. 31., et his *Ulpiani*: οἱ μὲν Πρυτάνεις συνῆγον τὴν ἐκκλησίαν· οἱ δὲ Πρόεδροι ὑπέβαλλον περὶ τίνος συνῆλθον· eximie tamen Prytanes dicuntur προτιθέναι· vid. Clar. *Hemſterh.* p. 482. et initium praeſertim Phil. I. *Demoſth.* Hic, cum cauſam ſuam peroraſſet Themiſtocles, iam ante iratus Adimantus nunc noluit Eurybiadem ἐπιψηφίζειν ἄπολι

 ut Græcos, maxime Corinthios ſperneret. Patria eius. Minatur, ni pugna ad Salaminem fiat, ſe cum ſuis petiturum Sirin Italicam.

πόλιν γὰρ τὸν Θεμιστοκλέα παρεχόμενον, οὕτω ἐκέλευε γνώμας συμβάλλεσθαι. ταῦτα δέ οἱ [a] προέφερε, ὅτι ἡλώκεσάν τε καὶ κατείχοντο [b] αἱ Ἀθῆναι. τότε δὴ ὁ Θεμιστοκλέης κεῖνόν τε καὶ τοὺς Κορινθίους πολλά τε καὶ [c] κακὰ ἔλεγε· ἑωυτοῖσί τε ἐδήλου λόγῳ, ὡς εἴη καὶ πόλις καὶ γῆ [d] μέζων ἤπερ κείνοισι, ἔστ' ἂν διηκόσιαι νέες σφι ἔωσι πεπληρωμέναι. οὐδαμοὺς γὰρ Ἑλλήνων αὐτοὺς ἐπιόντας [e] ἀποκρούσεσθαι. Σημαίνων δὲ ταῦτα τῷ λόγῳ, διέβαινε ἐς Εὐρυβιάδεα,
478 λέγων μᾶλλον ἐπεστραμμένα, „ Σὺ εἰ μενέεις „ αὐτοῦ, καὶ μένων ἔσεαι ἀνὴρ ἀγαθός· εἰ δὲ μή, „ [f] ἀνατρέψεις τὴν Ἑλλάδα. τὸ πᾶν γὰρ ἡμῖν τοῦ „ πολέμου φέρουσι αἱ νέες. ἀλλ' ἐμοὶ πείθεο. εἰ δὲ „ ταῦτα μὴ [g] ποιήσεις, ἡμεῖς μὲν ὡς ἔχομεν ἀναλα„ βόντες τοὺς οἰκέτας, κομιεύμεθα ἐς Σῖριν τὴν ἐν „ Ἰταλίῃ, ἥπερ ἡμετέρη τέ ἐστι ἐκ παλαιοῦ ἔτι, καὶ „ τὰ λόγια λέγει, ὑπ' ἡμέων [h] αὐτὴν δέειν κτισθῆ„ ναι· ὑμεῖς δὲ συμμάχων [i] τοιῶνδε μουνωθέντες, μι„ μνήσεσθε τῶν ἐμῶν λόγων". Ταῦτα δὲ Θεμιστοκλέος λέγοντος, ἀνεδιδάσκετο Εὐρυβιάδης. δοκέειν δέ μοι, ἀῤῥωδήσας μάλιστα τοὺς Ἀθηναίους, ἀνεδιδάσκετο,

quum urbem Themiſtocles habuisſet: videlicet hæc exprobrans, quod Athenæ captæ esſent, tenerenturque ab hoſte. Tunc Themiſtocles, et illi et Corinthiis multa ingerens probra, oratione oſtendit, ſibi esſe et ſolum, et urbem maiorem quam illis, quamdiu naves ducentæ ipſis adesſent ſociis navalibus ac militibus armatæ, quas nulli Græcorum invadentes posſent depellere. Hæc quum ſermone ſignificasſet, 62
ad Eurybiadem tranſiens, maiori cum acrimonia loquebatur, inquiens, Tu vero ſi hic manes, vir eris egregius: ſin minus, Græciæ everſor: totum enim belli momentum nobis naves ſuſtinent. Sed mihi crede, niſi hoc feceris, nos, prout ſumus, ubi domeſticos receperimus, profecturos ad Sirin quæ eſt in Italia, et ab priſco tempore noſtra ea fuit, et quam, ut oracula aiunt, a nobis condi oportet. Vos autem talibus ſociis deſtituti meorum verborum reminiſcemini. Hæc di- 63
cente Themiſtocle Eurybiades edocebatur: et ob id edocebatur, ut mihi videtur, quod maxi-

a Προέφερε Ask. Paſſ. Steph. ora. *b* Non est in *Arch.* *c* Καλὰ, perperam id. *d* Μέζω et ἐκείνοισι id. *V.* *e* Ἀποκρούσεσθαι iid. *Paſſ.*, quod verius: antea ἀποκρούεσθαι. *f* Ἀναστρέψεις *Brit.*, prave. *g* Ποιήσῃς *Paſſ. Arch.* *h* Iid. *Vind. Med. Ask.*, olim αὐτέων· mox in *Aldo* δέον κτισθ.. *i* Iidem omnes: ex *Aldo* τοιουτέων, mox μέμνησθε margo *Steph. Paſſ.*

ἄπολι ἀνδρί. Intacta quoque, ni fallor, viri docti praetermiſerunt haec *Xenophontis* Κ. Ἀ. V. p. 204, 7. ἐπεψήφισε μὲν οὐδὲν, τὰς δὲ πόλεις ἑκούσας ἔπεισε ποιεῖν τὰς ὁδούς· *nihil ſanxit*, *Leunclav.* mirifice vertit iſta *Hutchinſon* p. 359. *Xenophon* de omnibus ante memoratis milites ſententiam rogaverat; de hac una re noluit illos in ſuffragia mittere: unius ferme tantum literae omisſione vetuſta reſtitui poterit ſcriptura legendo: ὁ δὲ ὡς ἔγνω τὴν ἀφροσύνην αὐτῶν, ἐπεψήφισε μὲν οὔ· ἐνίας δὲ πόλεις ἑκούσας ἔπεισε. Xenophonteum illud μὲν οὔ· ſupra iam attigi ad L. VII, c. 208. verbum Ἐπιψηφίζειν ſic uſurpant *Xenophon* p. 213, 31. p. 219, 36. *Antiphon* p. 146, 37. *Andocides* p. 10, 34. *Demoſth.* p. 418, 151. p. 452. 86. 470. §. 235. &c. Λόγον autem προτιθέναι, et Ἐπιψηφίζειν liquido diſtinguit *AEſchines* de Falſa leg. p. 36, 26. γεγραφὼς, τῇ μὲν προτέρᾳ τῶν ἐκκλησιῶν συμβουλεύειν τὸν βουλόμενον, τῇ δ' ὑστεραίᾳ τοὺς προέδρους ἐπιψηφίζειν τὰς γνώμας, λόγον δὲ μὴ προτιθέναι. Apud *Suidam* in Ἐπίτακται loco alieniſſimo leguntur iſta ſcriptoris incerti: Σωκράτης δὲ ἦν ἐπιστάτης, καὶ οὔτε ἐψήφιζε, οὔτε κατεχειροτόνει· hic libenter corrigerem οὔτ' ἐπεψήφιζε· ſicut in *AEliani* V. H. p. 234. corrigit ὁ πάνυ *T. H.* οὔτ' ἐπεψήφισεν Ἀθηναίοις τὸν τῶν δέκα στρατηγῶν θάνατον· illic rectisſime *in gratiam Athenienſium* vertit Clar *Abr. Gronov.* vid. *Xenoph.* Ἑλλ. I. p. 263, 41. et Ἀπομν. IV. p. 468, 5. ἐν ταῖς ἐκκλησίαις Socrates ἐπιστάτης γενόμενος οὐκ ἐπέτρεψε παρὰ τοὺς νόμους ψηφίσασθαι quia ſcilicet οὐκ ἐπεψήφιζε, de re adeo indigna *populum mittere nolebat in ſuffragia.* Apud *Herod.* noluit Corinthius ſummum Imperatorem ἐπιψηφίζειν ἀπόλι ἀνδρί· ut Socrates *AEliani* noluit ἐπιψηφίζειν Ἀθηναίοις. VALCKEN.

87. Τότε δὴ] Scribendum, Τότε δὲ δὴ ——. Ad iſta namque c. 60., Τότε μὲν ἠπίως πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο· haec reſpondent: Τότε δὲ δὴ ὁ Θεμ. κεῖνόν τε καὶ τοὺς Κορινθίους πολλά τε καὶ κακὰ ἔλεγε· exacerbaverat inprimis Themiſtoclem Adimanti vox inconſiderata ἄπολιν ἄνδρα vocantis, qui *urbem*, ut canit Claudianus, *carinis Vexit, et arſuras Medo ſubduxit Athenas.* Apud *Suidam* in Ἀδείμαντος, Themiſtocles, τίς, εἶπεν, ἄπολις, ἔχων σ' τριήρεις. Ex hiſtorico deperdito deſcripta quaedam huc ſpectantia habet egregia *Plut.* in Themiſt. p. 117. E. VALCKEN.

93. Σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ] Errorem *Vallae* propagarunt correctores. Locum hic invenit ellipſis de elegantioribus: Σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ καὶ μένων ἔσεαι ἀνὴρ ἀγαθὸς ——, εἰ δὲ μὴ ἀνατρέψεις τὴν Ἑλλάδα. *Tu ſi hic manſeris, et manens rem bene gesſeris*, ſive *virum te praeſtiteris*; ſupplendum relinquitur σώσεις τὴν Ἑλλάδα, vel ὀρθώσεις, aut, ſi quis malit, quod plerisque locis veterum congruit, καλῶς, vel εὖ ἂν ἔχοι· prout hanc ellipſin ſupplet *Tryphon* in libello περὶ τρόπων nondum edito. Ellipſin illam quamvis copioſe tractaverint *H. Steph.* Anim. in *Corinth.* p. 23, 24. in *Xenoph.* p. 39. et *Caſaub.* in *Athen.* p. 333., librorum tamen veterum Editores, minus attenti, lectoribus illam ſuis ſaepe deſignare neglexerunt. Unum hic ponam exemplum ex *Herod.* de vita *Hom.* c. 33. ubi velut Eireſiones Homereae poſuerunt hos enormes duo verſus Editores: (de *Barneſii* nihil hic dico licentia) Ἕστηκ' ἐν προθύροισι· καὶ εἰ μέν τοι δώσεις, εἰ δὲ μὴ, Οὐχ ἑστήξομεν· οὐ γὰρ συνοικήσοντε ἐνθάδ' ἤλθομεν. Ad priora pertinent iſta: Ἕστηκ' ἐν προθύροισι· tum ſequitur aliud fragmen, cuius indicium praebet καὶ, conſtans duobus ſenariis legitimis, ſi ſic redintegrentur: Εἰ μέν τι δώσεις —, εἰ δὲ μὴ, οὐχ ἑστήξομεν, Οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἤλθομεν· conf. *Athen.* VIII. pag. 360. c. VALCKEN.

98. Ἐς Σῖριν τὴν ἐν Ἰταλίῃ] Ne confunderetur cum eiusdem nominis urbe Paeoniae, Σῖρι τῆς Παιονίης C. 115., illa prudenter adiunguntur. Italiae Sirin iuris olim, et ante bellum Troianum quidem, Ionici atque adeo Athenienſium fuisſe, *Lycophron* Alexand. v. 986. ſeqq. canit, cuius Scholiaſtes ex veterum haud dubie commentis ſuper ea posſesſione plura. Disſidet tamen *Strabo* L. VI. p. 405. A., Ionasque, Lydorum dominatum vitantes, Sirin occupasſe asſeverat. Noſter a *Lycophrone* proxime abest. Nuper vero post *Cluverii* et *Salmaſii* ſollers ſtudium *Alex. Symmach. Mazochius* priſcorum paene pugnantes ſententias examinavit Prodromi ad Heracleens. Pſephism. p. 75. Oraculum, quod Themiſtocles oſtentat, labentibus annis Athenienſes, ur colonos eam in Italiae partem deducerent, ac Thurios conderent, Siritidi vicinos, inpulit ap. *Diodor.* XII, 10.

98. Κομιεύμεθα ἐς Σῖριν] Urbe non nominata apud *Plutarch.* Themiſtocles T. I. p. 117. F. αὐτίκα πεύσεταί τις Ἑλλήνων, Ἀθηναίους καὶ πόλιν ἐλευθέραν καὶ χώραν οὐ χείρονα κεκτημένους, ἧς ἀπέλαβον· *Siritin* videlicet, ſi fertilitatem ſpectes, Attica multo meliorem: Ἀρχίλοχος ὁ ποιητὴς ὑπερτεθαύμακε τὴν χώραν τῶν Σιριτῶν διὰ τὴν εὐδαιμονίαν, cui dicitur ἐφίμερος et ἐρατὸς χῶρος ὁ ἀμφὶ Σίριος ῥοάς, ap. *Athen.* XII. p. 523. D. Illic *Timaeo* regionem iſtam tenuisſe dicuntur etiam Colophonii; aliis Iones in genere nominantur: *Phil. Cluver.* Ital. Ant. IV. p. 1274., de Italiae Siri multis agens, non recordabatur *Herodoti*, cui Italiota quoque Σιρίτης Damaſus inter Agariſtae procos memoratur VI, c. 127. Quae Ionas habuerat incolas, de Siri dici poterat Themiſtocli: ἡμετέρη ἐστὶ ἐκ παλαιοῦ ἔτι· vicina Sybaris, ſive Thurium, Athenienſium fuit, ut notum eſt, nobilisſima colonia: ex *Hegeſandri* commentariis narrat *Athen.* XIV. p. 656. c. ex *Athenaeo Euſtath.* in Il. K. p. 704., ὅτι Σάμιοι πλεύσαντες εἰς Σύβαριν καὶ κατασχόντες τὴν Σιρῖτιν χώραν *a perdicibus* ἐκπλαγέντες —— ἀπέπλευσαν. VALCKEN.

3. Ἀνεδιδάσκετο Εὐρυβ.] Metu praeſertim Athenienſium μὴ σφέας ἀπολίπωσι conf. *Plutarch.* in Themiſt. p. 117.

maxime formidabat, ne ſi ad Isthmum claſſem eduxisſet, ab Athenienſibus desereretur: quibus deſerentibus, iam reliqui non esſent in pugnando hoſtibus pares. Ita ſententiam eam probavit, ut illic permanen-
64 tes, pugna navali decernerent. Quod ubi Eurybiadi placuit, ii, qui altercationibus velitati fuerant circa Salaminem, quum illic ſeſe appararent tanquam prœlium navale facturi, dies illuxit: et ſimul oriente ſole extitit terræ et maris motus; propter quod viſum est votum diis faciendum, et ut AEacidas in auxilium invocarent. Decretum factumque. Nam post omnibus diis vota nuncupata, illinc e Salamine et Aiacem et Telamonem invocaverunt, navemque ad AEacum et alios AEacidas AEgi-
65 nam miſerunt. Narrabat autem Dicæus Theocydis filius, vir Athenienſis, atque exul, et apud Medos factus illuſtris, per id tempus, quo Attica regio Athenienſibus deſolata, a pedeſtri Xerxis exercitu vaſtabatur, ſe forte fuiſſe una cum Demarato Lacedæmonio apud campum Thriaſium, vidisſeque pulverem triginta ferme millium virorum procedentem ab Eleuſine: et quum demirarentur quorumnam hominum esſet ille pulvis, ſtatim ſe audisſe vocem, quæ vox ipſi

το, μή σφεας ἀπολίπωσι, ἢν πρὸς τὸν Ἰσθμὸν [a] ἀνάγῃ τὰς νῆας. ἀπολιπόντων γὰρ Ἀθηναίων, οὐκέτι ἐγίνοντο ἀξιόμαχοι οἱ λοιποί. ταύτην δὲ αἱρέεται τὴν γνώμην, αὐτοῦ μένοντας διαναυμαχέειν. [b] Οὕτω μὲν οἱ περὶ Σαλαμῖνα, ἔπεσι ἀκροβολισάμενοι, ἐπεί τε Εὐρυβιάδῃ ἔδοξε, αὐτοῦ παρεσκευάζοντο ὡς ναυμαχήσοντες· ἡμέρη τε ἐγίνετο, καὶ ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνιόντι σεισμὸς [c] ἐγένετο ἔν τε τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσσῃ. ἔδοξε δέ σφι εὔξασθαι τοῖσι θεοῖσι, καὶ ἐπικαλέσασθαι τοὺς Αἰακίδας συμμάχους. ὡς δέ σφι ἔδοξε, καὶ ἐποίευν ταῦτα. εὐξάμενοι γὰρ πᾶσι τοῖσι θεοῖσι, αὐτόθεν [d] μὲν ἐκ Σαλαμῖνος Αἴαντά τε καὶ Τελαμῶνα ἐπεκαλέοντο· ἐπὶ δὲ Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας νῆα [e] ἀπέστελλον ἐς Αἴγιναν. Ἔφη δὲ Δικαῖος ὁ Θεοκύδεος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, φυγάς τε καὶ παρὰ Μήδοισι λόγιμος γενόμενος τοῦτον τὸν χρόνον, ἐπεί τε [f] ἐκείρετο ἡ Ἀττικὴ χώρη ὑπὸ τοῦ πεζοῦ στρατοῦ τοῦ Ξέρξεω, ἐοῦσα ἔρημος Ἀθηναίων, [g] τυχεῖν τότε ἐὼν ἅμα Δημαρήτῳ τῷ Λακεδαιμονίῳ ἐν τῷ Θριασίῳ πεδίῳ· [h] ἰδεῖν δὲ κονιορτὸν χωρέοντα ἀπὸ Ἐλευσῖνος, ὡς ἀνδρῶν [i] μάλιστά κῃ τρισμυρίων· [k] ἀποθωυμάζειν τέ σφεας τὸν κονιορτὸν, ὅτεών κοτε εἴη ἀνθρώπων, καὶ πρόκατε φωνῆς ἀκούειν, καί οἱ φαίνεσθαι τὴν φωνὴν εἶναι

a Ἀνάγῃ *Arch. Vind.* antea ἀγάγῃ. *b* Οὕτω *Arch. Vind.* *c* Ἐγίνετο *Paſſ.* *d* Abest *V.* et *Arch.*, qui cum *Valla* deinceps Αἴαντα τὸν Τελαμῶνος. *e Med. Paſſ. Ask. Arch. V.*, vulgo ἀπέστειλαν et Schol. *Hermogenis* p. 407., qui et ſequentia excerpſit p. 390. *f* Explicat *Euſtath.* ad Poët. p. 364, 25. *g* Deſunt haec duo *Arch.* *h* Id. cum *V. Med. Ask. Paſſ. Brit.*, deerat δέ. Haec ob oculos habuit Critic. ad *Ariſtoph.* Nub. v. 301. *i* Μαλ. κου *Med. Paſſ. Ask.*, που Schol. *Hermog.*, in *Arch. V. Brit. Paris. B. Ald.* μάλιστά κῃ. *k* Ἀποθωυμάζοντάς σφεας *Arch.*, Schol. *Herm.* et *Paſſ.* τε τὸν κον., ſine isto pronomine.

p. 117. F. Saepius Eurybiadem rationibus ſuis movit Themiſtocles, ut ſententiam priorem mutaret; et hic ἀνεδιδάσκετο, non *edocebatur*, ut *Valla*, ſed potius *dedocebatur*, ſive *dedocendum ſe dabat* Themiſtocli: *dedoctus est*, *Ciceroni* reſtituit *R. Bentlei.* Tuſc. II, c. 24. ἀνεδιδάχθη ſignificat Ἀναδιδάσκεσθαι ſic priora *dedoceri*, vel *dedocendum ſe praebere*, ut quis alia diſcat iſtis contraria: hoc ſenſu cepit ἀναδιδάξοντας *H. Steph.* in *Thucyd.* VIII. p. 556, 42. Ad hoc Herodoteum non *Suidam* in Ἀναδιδάξαι, ſed eumdem comparare potius debuerant in Ἀναρᾶσθαι, ἀντὶ τοῦ διαλύειν τὴν γενομένην ἀράν· οὕτω Καλλισθένης· ubi commodum *Kuſterus* memorat *Cornelii Nepotis reſecrare*, ex Alcib. c. 6. Eumolpidae et Ceryces ante coacti ἐπηράσαντο αὐτῷ· quod legitur apud *Suidam* in Ἐπηράσαντο. *Pollux* V, 130., τὸ ἐπαρασαμένους ἀναλύειν τὴν ἀρὰν Ἀναράσασθαι λέγουσι· βιαιότερον γὰρ τὸ Ἀνεύξασθαι· hoc bis minimum dabit *Plato* in II. Alcib. p. 148. B. παλινῳδεῖ —— ἀνευχόμενος ἅττα (L. ἅττ' ἂν, ut p. 142. D.) τὸ πρῶτον εὔξηται. VALCKEN.

6. Ἀνάγῃ τὰς νῆας] Quidni rediret, quod Herodoteum habetur? Antea C. 57. ὡς εἴη δεδογμένον ΑΝΑΓΕΙΝ τὰς νῆας πρὸς τὸν Ἰσθμὸν et ἀνῆγον τὰς νῆας ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα C. 70., &c. Suaviſſimum porro ἔπεσι ἀκροβολισάμενοι ſibi geminum eiusdemque figurae habet λόγων ὠθισμὸν C. 78. et IX, 26.

17. Αἴαντά τε καὶ Τελαμῶνα] Schedarum Αἴαντα τὸν Τελαμῶνος fulcire videtur C. 121. ubi ſoli Aianti, nulla patris Telamonis habita ratione, victores triremem ex manubiis mittunt Salaminem et dedicant. Qui voluerint, earum ſequi auctoritatem poterunt: mihi non nihil dubii ſupereſt. De Aeaco Aeacidisque imploratis atque opitulatum arceſſitis quaeſitum L. V, 80.

19. Ἔφη δὲ Δικαῖος] Sub uno hoc teſte nobis narratae fabellae praeter *Plutarch.* T. I. p. 119. E. *Schol. Ariſt.* Nub. ℣. 301. aliosque, quater mentionem fecit homo valde ſuperſtitioſus, Sophiſta tamen Ἀττικώτατος, *Ariſtides*: primum Orat. in Bacch. T. I. p. 55., μόνος, ait, τῶν ἱερῶν φασμάτων ἐξεφοίτησεν ἐν τῷ κινδύνῳ τῷ Μηδικῷ· οὕτω, τοῖς ὅλοις φιλάνθρωπος ὤν, ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἔδραμε· tum in Eleuſinia Orat. I. p. 451., συνιούσης τῆς ναυμαχίας, ἐξεφοίτα μὲν ὁ Ἴακχος συνναυμαχήσων· in Themiſtoclis Encom. T. III. p. 350., et in Panathen. T. I. p. 248. ubi multa memorans, quibus ſola civitas Athenienſium inter Graecos laudem meruerit, μόνη, ait, φέρεται τὴν τοῦ παντὸς κρίσιν — καὶ — τοῖς ἀπ' Ἐλευσῖνος φάσμασι. Ad iſta proſtat in Cod. *MS.* haec adnotatio *Scholiaſtae*, hiſtoriam non adhibito *Herodoti* volumine memoriter narrantis: τοῖς ἀπ' Ἐλευσῖνος φάσμασι] Ἄκατος καὶ Δημάλατος (corrige Δικαῖος καὶ Δημάρατος· quae nomina docta manus poſuit in ora libri Clar. *Burm.*) φυγάδες ὄντες καὶ μένοντες παρὰ Ξέρξῃ ἔφησαν τῷ βασιλεῖ (*Herodoti* Demaratus, aulae mores edoctus in Perſide, Dicaeo prudenter dixerat, σίγα·) καθ' ὧν ἂν ἔλθῃ ὁ κονιορτὸς οὗτος, πάντως ἐκεῖνοι ἡττῶνται· ἦλθε κατὰ τῶν Περσικῶν τριήρων, καὶ διεσκεδάσθη ἐν αὐταῖς· καὶ τεκμήριον (ἦν) τὸ μέλλειν νικᾶσθαι τὸν βασιλέα· γέγονε τοῦτο· ἦσαν δὲ ἀκούσαντες οἱ τῶν Ἀθηναίων μεμυημένοι ἀφανῶς καὶ ἀπροόπτως ἐκ δαίμονός τινος τὸ ἐπίφθεγμα τὸ λεγόμενον ἐν τοῖς Ἐλευσινίοις. VALCKEN.

26. Μάλιστά κῃ] Laudavi ἐκ τριῶν ἐτέων κου μάλιστα L. VII, 21., quoniam nihil aptius Codd. offerebant. Alioqui μάλιστά κῃ Muſae ſolent amare L. II, 75. IV, 174. VII, 30. Quo vero ritu ſacroque clamore Iacchum myſticum viceſimo Boëdromionis die deduxerint initiati, operoſe *Io. Meurſius* Eleuſin. C. 27. exſequitur.

28. Τὴν φωνὴν εἶναι τ. μ. Ἴακχον] Olim mihi facile perſuadebam vocem hinc excidisſe, ſic reſtituendam: τὴν φωνὴν εἶναι [ᾀδόντων, vel ἐξαγόντων] τὸν μυστικὸν Ἴακχον. Nunc paratus ſum vulgata tueri. Prior illa coniectura locis nitebatur praeſertim a *Io. Meurſio* collectis in Eleuſin. c. 27. Solebant initiati certo die myſteriorum Iacchum ex ſacello ſuo, quod habebat in Ceramico, deducere Eleuſina, magno clamore et ſtrepitu, Iacchum cantantes, aut hymnum ſacrum, qualem, neglectum *Meurſio*, dabit *Ariſtoph.* Ran. ℣. 401. &c. Ἴακχε πολυτίμητε — Δεῦρο συνακολούθει Πρὸς τὴν θεὸν, καὶ δεῖξον ὡς Ἄνευ πόνου πολλὴν ὁδὸν περαίνεις· Ἴακχε φιλοχορευτὰ συμπρόπεμπέ με. Tot myſtarum vocibus excantatus laetus per viam ſacram cum illis procedebat Iacchus, quos ut is ἐξάγειν in *Ariſtoph.* Ran. ℣. 354. ſic illum verius ἐξάγειν dicebantur: in *Schol.* ad Ran. ℣. 326. Boëdromionis memoratur ἡ εἰκάς, ἐν ᾗ τὸν Ἴακχον ἐξάγουσι· ter quaterve, τὸν μυστικὸν Ἴακχον ἐξάγειν, legitur apud *Plutarch.* Vid. *Caſaub.* in *Athen.* V, c. 14. Nihil intereſt utrum dicatur *dies*, ᾗ τὸν μυστικὸν Ἴακχον ἐξάγουσιν, an ᾗ τὸν Ἴακχον ᾄδουσι· *Schol.* ad Ran. ℣. 324. οἱ μεμυημένοι ᾄδουσι τὸν Ἴακχον· *Heſych.* Ἰακχάζειν, in v. Δὶ ἀγορᾶς, interpretatur ᾄδειν τὸν Ἴακχον. Sed Ode ſacra, quam cantabant, ipſa quoque dicebatur Ἴακχος. *Heſychius* in Ἴακχον· καὶ ἡ ᾠδή,

εἶναι τὸν μυστικὸν Ἴακχον. εἶναι δ' ἀδαήμονα τῶν ἱρῶν τῶν ἐν [a] Ἐλευσῖνι γινομένων τὸν Δημάρητον· εἴρεσθαί τε αὐτὸν ὅ, τι τὸ φθεγγόμενον εἴη τοῦτο. αὐτὸς δὲ [b] εἶπαι, „ Δημάρητε, οὐκ ἔστι ὅκως οὐ μέγα τι σίνος ἔσται τῇ βασιλῆος στρατιῇ. τάδε γὰρ ἀρίδηλα, ἐρήμου ἐούσης τῆς Ἀττικῆς, ὅτι θεῖον τὸ φθεγγόμενον, [c] ἀπ' Ἐλευσῖνος ἰὸν ἐς τιμωρίην Ἀθηναίοισί τε καὶ τοῖσι [d] συμμάχοισι. καὶ ἢν μέν γε κατασκήψῃ ἐς τὴν Πελοπόννησον κίνδυνος αὐτῷ τε [e] βασιλέϊ καὶ τῇ στρατιῇ τῇ ἐν τῇ ἠπείρῳ ἔσται· ἢν δὲ ἐπὶ τὰς νέας τράπηται τὰς ἐν Σαλαμῖνι, τὸν
479 ναυτικὸν στρατὸν κινδυνεύσει βασιλεὺς ἀποβαλέειν. τὴν δὲ ὁρτὴν ταύτην ἄγουσι Ἀθηναῖοι ἀνὰ πάντα ἔτεα τῇ [f] μητρὶ καὶ τῇ κόρῃ, καὶ αὐτέων τε ὁ βουλόμενος καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων μυεῖται· καὶ τὴν φωνὴν τῆς ἀκούεις, ἐν ταύτῃ τῇ ὁρτῇ [g] ἰακχάζουσι". πρὸς ταῦτα εἶπαι Δημάρητον, „ Σίγα τε καὶ μηδενὶ ἄλλῳ τὸν λόγον τοῦτον εἴπῃς. ἢν γάρ τοι ἐς βασιλῆα [h] ἀνενειχθῇ τὰ ἔπεα ταῦτα, ἀποβαλέεις τὴν κεφαλήν· καί σε οὔτε ἐγὼ δυνήσομαι ῥύσασθαι, οὔτ' ἄλλος ἀνθρώπων [i] οὐδείς. ἀλλ' ἔχ' ἥσυχος. περὶ δὲ στρατιῆς τῆσδε θεοῖσι μελήσει". τὸν μὲν δὴ ταῦτα παραινέειν. ἐκ δὲ τοῦ κονιορτοῦ καὶ τῆς φωνῆς γενέσθαι νέφος, καὶ [k] μεταρσιωθὲν φέρεσθαι ἐπὶ Σαλαμῖνος, [l] ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν Ἑλλήνων. οὕτω δὲ αὐτοὺς μαθεῖν ὅτι τὸ ναυτικὸν τὸ Ξέρξεω [m] ἀπολέεσθαι μέλλοι. ταῦτα μὲν Δικαῖος ὁ Θεοκύδεος ἔλεγε, Δημαρήτου τε καὶ [n] ἄλλων μαρτύρων καταπτόμενος. Οἱ δὲ ἐς τὸν Ξέρξεω ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντες, ἐπειδὴ ἐκ Τρηχῖνος θεησάμενοι τὸ τρῶμα τὸ Λακωνικὸν, διέβησαν ἐς τὴν Ἱστιαίην, ἐπισχόντες ἡμέρας τρεῖς, ἔπλωον δι' Εὐρίπου, καὶ ἐν ἑτέρῃσι τρισὶ ἡμέρῃσι ἐγένοντο ἐν Φα-

ipſi videretur Iacchus myſticus: et Demaratum, ut qui eſſet ſacrorum quæ fierent in Eleuſine ignarus, interrogaſſe quidnam eſſet quod ita ſonaret? ſeque dixiſſe, Demarate, non aberit quin grandis aliqua clades contingat regis copiis. Hoc enim palam eſt, quum Attica ſit deſolata, numen ab Eleuſine reſonans, venire auxilio Athenienſibus ac ſociis: et ſiquidem in Peloponneſum incumbat, periculum ipſi regi erit, eiusque copiis, quæ ſunt in continente: ſin ad claſſem, quæ ad Salaminem eſt, vertatur, periculum adibit rex, ne nauticum amittat exercitum. Hæc autem ſolennia Athenienſes quotannis celebrant Cereri atque Proſerpinæ; et his ſacris quicunque vult etiam aliorum Græcorum initiatur: et vocem quam audis, in hoc feſto per Iacchum emittunt. Ad hæc dixiſſe Demaratum, Sile, neve alteri cuiquam hunc ſermonem dixeris: nam ſi ad regem referantur hæc verba, capite plecteris, ut nec ego te nec alius quispiam hominum queat eripere: quamobrem tene ſilentium: hæc autem expeditio diis curæ erit. Hoc quidem Demaratum admonuiſſe. Ex illo autem pulvere ac voce coiiſſe nubem, eamque in ſublime eductam, Salaminem verſus ad Græcorum exercitum fuiſſe delatam. Ita ipſos didiciſſe nauticas Xerxis copias eſſe perituras. Hæc Dicæus Theocydis filius referebat, Demaratum atque alios teſtes citans. Claſſiariæ 66
autem Xerxis copiæ, ubi conſpecta ſtrage Laconum ex Trachine in Hiſtiæam traiecerunt, triduum illic moratæ, per Euripum navigabant, et intra totidem dies ad Pha-

a Ἐλευσῖνι τὸν Δημ. *Brit.* et Schol. *Herm.*, quod utique non abſurdum. *b* Εἶπεν *Paſſ. Ask.*, et ſupra εἴη τοιοῦτον. *c* Ἀπὸ Ἐλ. plene *Arch. V.*, porro ἰὼν ἐς *Paſſ.*, in reliquis ἰόν. *d* Συμμ. *Arch. V. Paſſ. Ask.*, olim ξυμμ. *e* Τῷ βασ. *Brit.*, qui et ἔσται praeteriit. *f* Δημητρὶ *Arch. V.*, tum κούρῃ *Med.* ſolus, haud inprobe. *g* Ἰακχίζουσι Schol. *Hermog.*, prave. Vid. *Suid.* in Voc. hoc ſpectantem. Mox εἰπεῖν *Paſſ. Ask. Arch. V.* *h* Ἀνενεχθῇ *Paſſ.* *i* Οὐδὲ εἷς id. *Ask.*, neque male. Mox ἔσ' ἡσ. *Ask.* erronee. *k* Μετάρσιον γενόμενον Schol. *Herm.* ex gloſſa. *l* Ἐς τὸ *V. Arch.* *m* Ἀπολέσθαι Schol. *Hermog. Arch.* *n* Τῶν ἄλλ. *Vind. Arch. Euſtath.*, qui ad Homer. p. 155, 28. citat.

ᾠδή, ἣν οἱ μεμυημένοι ᾄδουσι· apud *Suidam* in v. ὁ Ἴακχος ἠκούσθη ἐκ τοῦ Θριασίου πεδίου, ὑμνούμενός τε καὶ ᾀδόμενος· hoc ſenſu *Herodoti* dicebat Dicaeus *οἱ φαίνεσθαι τὴν φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν Ἴακχον· clamorem eſſe myſticum Iacchum*, quo, ut ait paulo poſt, *ἐν ταύτῃ τῇ ὁρτῇ ἰακχάζουσι· iſthoc utuntur die feſto, Iacchum faepius inclamantes.* VALCKEN.

35. Ἰὸν ἐς τιμωρίην] *Pavii* et *Bergleri* coniecturam ſchedae *Paſſion.* certam praeſtant, tum narrationis cohaeſio et *Ariſtides*, quem in re manifeſta non deſcribo, Or. Eleuſin. p. 258. Adfinitas, quae ἐὸν et ἰὸν iungit, confuſionem peperit L. I, 157. et L. V, 59., ubi vide.

41. Ἀνὰ πάντα ἔτεα τῇ μητρὶ] His inhaereo: Cererem, Μητρὸς titulo L. IV, 53. nobilem, deſcribi, dubitabit nemo. Adprime autem opportuna ſunt ad annuum maiorum myſteriorum tempus ſtabiliendum, cupideque propterea, neque inutiliter, oppugnando *Scaligero*, quinquennii ſpatium illis deſignanti, a *D. Petavio* ad *Themiſtii* Or. V. p. 411. et *Iſm. Bulliqldo* in *Theonis Smyrn.* Mathemat. p. 218. admota. Ceterum Ἰακχάζουσι Scholiaſtes interpretatur, λέγουσι, φλυαροῦσι, ob inconditum opinor clamorem, Iacchum ſaepius reſonantem: neque enim pagana ſuperſtitione φλυαρίαν indicare ſolebat. In *Suida* Ἰακχάζουσι, λέγουσι, φυλάττουσι, Ἡρόδοτος· et Lexic. *Bibl. Coiſlinianae* p. 234., pro quo olim φρυάττουσι malebam, nunc φλυαροῦσι ex gloſſis *Herod.*, quas ambo deſcripſerunt. *Heſychio* ſimile ſe inſinuavit peccatum.

42. Τῇ μητρὶ καὶ τῇ Κόρῃ] *Matri et Liberae* quotannis hos dies feſtos Athenienſes celebraſſe, quod vir ſummus negaverat, hinc et aliunde *Petavius* oſtendit ad *Themiſt.* p. 411. De minoribus aeque ac maioribus myſteriis eodem anno vertente actis vid. Cl. *Weſſeling.* ad *Diodor.* II. p. 485. —— Hic Cl. *Gronov.* ex *Med.* Cod. Ionicam Proſerpinae dare potuerat nominis formam Κούρῃ. Loci non recordor Scriptoris antiqui, quo iunctim *αἱ μεγάλαι θεαὶ*, ſive *ἡ πρεσβυτέρα θεὸς καὶ ἡ νεωτέρα*, dicantur *Mater* et *Libera*: veterem eſſe opinionem ſcribit *Cicero* IV. in Verr. c. 48. *Siciliam totam eſſe Cereri et Liberae conſecratam*, —— *et raptam eſſe Liberam* —— *ex Ennenſium nemore: matrem Ennaeam* attigit *I. F. Gronov.* in Obſerv. p. 126. Ceres *μᾶ γᾶ* dicitur *AEſchylo* Suppl. ỳ. 897. Ennae praeſidii praefectus L. Pinarius ap. *Livium* XXIV, c. 38., *vos*, ait, *Ceres mater, ac Proſerpina precor.* Harum Dearum velut ab Eleuſiniis ducta myſteria coluerunt ab antiquiſſimis usque temporibus *Meurſio* non memorati Meſſenii ſub nomine *τῶν μεγάλων θεῶν*· alibi in Peloponneſo *αἱ μεγάλαι θεαὶ* erant Δημήτηρ et Δέσποινα· haec autem non Iove nata et Cerere, ſed filia Neptuni: quia mater huius quoque puellae multo certior erat, ſaepius illam Δηοῦς κόρην dixerunt; vid. Ill. *Spanhem.* in *Callim.* h. Cerer. ỳ. 135. *Callimachus* fragm. *Bent.* 48. dixit illam non Δηωίνην, ſed procul dubio Δηωίνην· forma uſitata, qua innotuerunt Ὠκεανίνη· Εὐηνίνη· Ἀδρηστίνη· Θεσπιτίνη· Φαιακοσίνη· ultimum ex Inſcript. Corcyr. in Diar. Ital. *Montfauconii* p. 422., qui multa reliquit in illis corrigenda, in vicinae pag. Inſcript. 7. verſum etiam quartum: Ὁσία δ' ἐν νάσῳ τῷδ' ἔταροι κτέριξαν. VALCKEN.

53. Ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν Ἑλλήνων] Abeſſe non debent *Ariſtidis* T. I. p. 258. verba: *νέφος δὲ ἀρμηθὲν ἀπ' Ἐλευσῖνος καὶ ὑψωθὲν ὑπὲρ τῶν νεῶν, ἐγκατέσκηψεν εἰς τὰς* ΤΩΝ ΒΑΡΒΑΡΩΝ *ναῦς ἅμα τῷ μέλει τῷ μυστικῷ.* Sic Cl. *Iebbius* ex ſchedis *Baroccianis*, me iudice, inprudenter. Illa *τῶν βαρβάρων* adſciſci non erat ex uſu, quippe indocti litteratoris additamentum. Noſtri Vrania, ad quam amandamur, diligentius inſpecta, turpe ſcholion iugulaſſet.

61. Ὡς

Phalerum præſto fuerunt. Nec vero minore, ut mihi videtur, numero, vel qui terra venerunt vel qui navibus, Athenas invaſerunt, quam quum ad Sepiadem atque Thermopylas acceſſerunt: nam in ſupplementum eorum qui aut tempeſtate, aut ad Thermopylas, aut in navalibus ad Artemiſium prœliis interierunt, hos ſubſtituam, qui nondum regem tunc ſequebantur, Melienſes, Dorienſes, Locros, Bœotos, qui cum omni copia advenerunt, exceptis Theſpienſibus et Platæenſibus: nec non Caryſtios, Andrios, Tenios, ac ceteros omnes inſulanos, præter quinque civitates, quarum nomina ſuperius commemoravimus: nam quo magis penetrabat intro in Græciam Perſes,
67 eo plures eum nationes ſequebantur. Qui omnes, exceptis Pariis, postquam Athenas venere, et ad Phalerum, Parii autem in Cythno relicti, quo bellum caderet expectabant, ceteri ergo ut venerunt ad Phalerum, ibi Xerxes ipse ad claſſem deſcendit, animo cœtum claſſiariorum adeundi, et audiendi ſententias. Eo profectus ubi præſedit, aſſidentibus, qui accitu eius ex navibus aderant, ſuæ quibusque gentis tyrannis ac ordinum ductoribus, ut cuique rex honorem dederat; quorum primus erat Sidonius rex, tum Tyrius, deinceps alii. Sic ubi deinceps ordine conſederunt, miſit ad eos Mardonium tentandi gratia, ſciſcitatum ſin-
68 gulos, an prœlium navale faceret. Posteaquam Mardonius a Sidonio exorſus, ſingulos circumiens interrogavit, ceteri quidem eandem dixere ſententiam, iubentes fieri
1 prœlium: *Artemiſia vero, Hæc, inquit, Mardonie, regi referas me dicere, quæ in prœliis ad Eubœam geſtis non ignaviſſima* ex-

Φαλήρῳ. ὡς μὲν ἐμοὶ [a] δοκέειν, οὐκ ἐλάσσονες ἐόντες ἀριθμὸν, ἐσέβαλον ἐς τὰς Ἀθήνας, κατά τε ἤπειρον καὶ τῇσι νηυσὶ [b] ἀπικόμενοι, ἢ ἐπί τε Σηπιάδα ἀπίκοντο καὶ ἐς Θερμοπύλας. ἀντιθήσω γὰρ τοῖσί τε ὑπὸ τοῦ χειμῶνος αὐτέων ἀπολομένοισι, καὶ τοῖσι ἐν Θερμοπύλῃσι, καὶ τῇσι ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχίῃσι, τούσδε τοὺς τότε οὔκω ἑπομένους βασιλέϊ, [c] Μηλιέας, καὶ Δωριέας, καὶ Λοκροὺς, καὶ Βοιωτοὺς, πανστρατιῇ ἑπομένους, πλὴν [d] Θεσπιέων τε καὶ Πλαταιέων· καὶ μάλα Καρυστίους τε καὶ Ἀνδρίους, καὶ Τηνίους τε καὶ τοὺς λοιποὺς νησιώτας πάντας· πλὴν τῶν πέντε πολίων, τῶν [e] ἐπεμνήσθημεν πρότερον τὰ οὐνόματα. ὅσῳ γὰρ δὴ προσέβαινε ἐσωτέρω τῆς Ἑλλάδος ὁ Πέρσης, τοσούτῳ πλέω ἔθνεά οἱ εἵπετο. Ἐπεὶ ὦν [f] ἀπίκατο ἐς τὰς Ἀθήνας πάντες [g] οὗτοι πλὴν Παρίων· Πάριοι δὲ ὑπολειφθέντες ἐν Κύθνῳ, ἐκαραδόκεον τὸν πόλεμον [h] τῇ ἀποβήσεται· οἱ δὲ λοιποὶ ὡς ἀπίκοντο ἐς τὸ Φάληρον, ἐνθαῦτα κατέβη αὐτὸς Ξέρξης ἐπὶ τὰς νῆας, ἐθέλων σφι συμμῖξαί τε καὶ πυθέσθαι τῶν [i] ἐπιπλωόντων τὰς γνώμας. ἐπεὶ δὲ ἀπικόμενος προΐζετο, παρῆσαν μετάπεμπτοι οἱ τῶν ἐθνέων τῶν σφετέρων τύραννοι καὶ ταξίαρχοι ἀπὸ τῶν νεῶν, καὶ ἵζοντο, ὥς σφι βασιλεὺς ἑκάστῳ τιμὴν ἐδεδώκεε· πρῶτος μὲν, ὁ Σιδώνιος βασιλεύς· μετὰ δὲ, ὁ Τύριος· ἐπὶ δὲ, [k] ὧλλοι. ὡς δὲ κόσμῳ ἐπεξῆς ἵζον- 480
το, πέμψας Ξέρξης Μαρδόνιον, [l] εἰρώτα, ἀποπειρώμενος ἑκάστου, εἰ ναυμαχίην [m] ποιέοιτο. Ἐπεὶ δὲ περιϊὼν εἰρώτα ὁ Μαρδόνιος ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ Σιδωνίου, οἱ μὲν δὴ [n] ὧλλοι κατὰ τὠυτὸ γνώμην ἐξεφέροντο, κελεύοντες ναυμαχίην ποιέεσθαι. Ἀρτεμισίη δὲ τάδε ἔφη, [o] „ Εἶπαί μοι πρὸς βασιλῆα, Μαρδόνιε, ὡς ἐγὼ τάδε λέγω, οὔτε [p] κακίστη γενομένη ἐν τῇσι ναυμαχίῃσι τῇσι πρὸς Εὐβοίῃ, οὔτε ἐλάχι- „ στα

a Med. Ask. Paſſ., alii δοκέει. *b* Omittit *Arch.*, et cum *Valla* ἢ ἐπὶ, non ἐπεὶ, ut in ceteris. *c* Μηλιέας τε id., ultimum aberat. *d* Θεσπιέας et Πλαταιέας *Brit.*, et Καρυς. *Arch.* *e Med. Paſſ. Ask.*, ceteri omnes ἐπεμνήσθην, cui vim non facerem. *f Med. Paſſ. Ask. V. Arch.*, ἀπικέατο *Paris. A. B. Ald. Brit.*, quod ſaepe ſine cauſſa mutatur. *g Med. Paſſ. Ask. Arch. V.*, οὗτοι deeſt *Aldo* &c. *h* Ἧι *Arch. Vind.*, κῇ *Paſſ. Ask. Brit.* *i* Ἐπιπλωόντων *Arch. V.*, olim ἐπιπλεόντ. *k* Ὤλλοι *Ask. Arch.*, ὦλλοι alii. *l* Εἰρ. *Arch. V. Paſſ.*, et mox, antea ἠρώτα ex *Med.* aliisque. *m Arch. V. Brit. Paris. A. B. Ald.*, ποιεοίντο *Med. Paſſ. Ask.* et ora *Steph.*, quos ſequentia refellunt. *n* Δὴ ὧλλοι *Arch. Vind.*, antea μὲν ἄλλοι. Conſ. *Gronov.* 1, 125. Porro ἐπεφέροντο post pauca *Ask. Paſſ. Steph.* margo: ἀπεφ. *Brit.* *o* Εἰπεῖν πρὸς *Arch. V.*, εἰπεῖν μοι πρὸς *Med. Paſſ. Ask. Paris. A. B. Brit.*, in *Aldo* εἶπαί μοι, quem ob Ionismum laudo. εἰπέ μοι Edd. alii. *p* Κακίστην γενομένην *Med. Paſſ. Ask.* et ἀποδεξαμένην, pro quo δεξαμένη *Brit.*, προσδεξ. *Arch. V.* Olim κακίστη γενομένη et ἀποδεξαμένη.

61. Ὡς μὲν ἐμοὶ] Voculam hic vellem libri ſcripti darent Herodoteo more interiectam, Ὡς μὲν νῦν ἐμοὶ δοκέειν. —— Paulo post pro, ἐπεί τε Σηπιάδα *Koenius*, duabus literis repetitis, corrigebat, ἐπεί τε ἐς Σηπιάδα ἀπίκοντο. —— Ex uno Codice non mutaſſem vulgatum in his: πλὴν τῶν πέντε πολίων τῶν ἐπεμνήσθην· illuc diſtat noſtro frequentata formula, πρῶτος τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. —— His vicino verbo προσέβαινε recte literam detrahunt, προέβαινε ſcribentes, *Reiskius* et *Koenius*.
VALCKEN.

63. Τῇσι νηυσὶ ἀπικόμενοι] Ultimum ſi praeter *Arch.* plures proſcriberent, in exilium ſine ſententiae damno poſſet abire. Verius est ἢ ἐπί τε Σηπιάδα —— et neceſſarium ob Scriptoris conſuetudinem. Ἐπὶ et ἐπεὶ facillime permutantur. Numerum Perſicae multitudinis ad Sepiadem dedit L. VII, 186.

71. Πλὴν τῶν πέντε πολίων] *Inſularum*, Naxi, Meli, Siphni, Seriphi et Cythni C. 46., quas πόλεις *civitates* eo more, de quo *Harpocration* in Κεῖοι et Adnotat. ad *Itiner. Antonini* p. 523., adpellat. Supra L. III, 139. inſula Samus πολίων πασέων πρώτη et L. I, 144. Parum autem referet, ſive ἐπεμνήσθην ſingulari an multitudinis numero pingatur, etſi prius *Herodoto* conſuetius, atque ita Codd. ſcripti C. 95. τοῦ καὶ ὀλίγῳ πρότερον τουτέων ἐπεμνήσθην.

77. Τῇ ἀποβήσεται] Gemino in negotio καραδοκέοντες τὸν πόλεμον, ᾗ πεσέεται L. VII, 163. et 169. At L. I, 32. σκοπέειν δὲ χρὴ —— κῇ ἀποβήσεται, ſicuti hic tres ſcripti. Res momenti videbitur exigui, nec negligenda tamen neque inprobanda. Κῇ ſumi poterit ex *Etymolog.* p. 682. fin. at mox iterum τῇ ἀποβήσεσθαι. Inſequens ἐθέλων σφι συμμῖξαι rediturum C. 79., colloquendi ſermonesque miſcendi deſiderium indicat.

91. Εἶπαί μοι πρὸς βασιλῆα] Nolo obluctari membranarum conſenſioni morique Herodoteo, qualis Ὦ ξεῖν' ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις —— L. VII, 228., et paſſim alii. Redundantia pronominis dictioque tota Homereum ſpirat *Iliad.* Ξ, 501. Εἰπέμεναί μοι Τρῶες ——. Ubi *Euſtath.* ἐν δὲ τῷ εἰπέμεναί μοι Τρῶες ἀντὶ τοῦ εἴπατε, περιττὸν δοκεῖ τὸ μοι κεῖσθαι. Quo quidem pleonasmo nihil omni in lingua, recte *Rittershuſio* ad *Oppiani* Cyneget. 1, 89. docente, receptius. Illa autem, quae Artemiſia ad Xerxem referri poſtulat, fide Codd. optime procedent, οὔτε κακίστην γενομένην —— οὔτε ἐλάχιστα ἀποδεξαμένην, δέσποτα, τήνδε ἐοῦσαν γνώμην με —— *me neque ignaviſſimam —— neque pauciſſimis defunctam facinoribus, domine, me talem, aequum est* ——. Namque τὴν δὲ ἐοῦσαν ad γνώμην aptari ſequentia τὰ τυγχάνω φρονεῦσα, eadem utique futura, prohibent. Partem horum diſputando nactus est Cl. *de Pauw*; cetera, damnata violentiore coniectura, nuper Clar. *Reiskius*.

91. Εἰπέ μοι πρὸς βασ.] Quae prima civem ſuam Noſter dicentem facit, illa mihi quoque rectius ſcripta, quam vulgantur, Codex praebere videtur *Med.* et qualia legit *Valla*: οὔτε κακίστην γενομένην, —— οὔτε ἐλάχιστα ἀποδεξαμένην, δέσποτα, τὴν ἐοῦσαν γνώμην με δίκαιόν ἐστι ἀποδείκνυσθαι· facile liquet cur voculam interſeruerint δὲ, qua eiecta, τὴν ἐοῦσαν γνώμην interpretor *veram animi mei ſententiam*, ex *Herodoti* more loquendi; quem, pro Εἰπέ μοι, ſcripſiſſe ſuſpicor cum *Koenio* Εἶπαί μοι πρὸς β. quia εἰπεῖν Codex habet *Med.* ſic

„ στα ἀποδεξαμένην, δέσποτα, τὴν δὲ ἐοῦσαν γνώμην με δίκαιόν ἐστιν ἀποδείκνυσθαι, τὰ τυγχάνω φρονέουσα ἄριστα ἐς πρήγματα τὰ σά. καίτοι τάδε λέγω, φείδεο τῶν νηῶν, μηδὲ ναυμαχίην [a] ποιέεο. τοὶ γὰρ ἄνδρες τῶν σῶν ἀνδρῶν κρέσσονες [b] τοσοῦτόν εἰσι κατὰ θάλασσαν, ὅσον ἄνδρες γυναικῶν. τί δὲ πάντως δέει σε ναυμαχίῃσι ἀνακινδυνεύειν; οὐκ ἔχεις μὲν τὰς Ἀθήνας, τῶν περ εἵνεκα ὁρμήθης στρατεύεσθαι; ἔχεις δὲ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα; ἐμποδὼν δέ τοι ἵσταται οὐδείς· οἳ δέ τοι [c] ἀντέστησαν, ἀπήλλαξαν οὕτω ὡς [d] ἐκείνοις ἔπρεπε. τῇ δὲ ἐγὼ δοκέω ἀποβήσεσθαι τὰ τῶν ἀντιπολέμων πρήγματα, τοῦτο φράσω· ἢν μὲν μὴ ἐπειχθῇς ναυμαχίην ποιεύμενος, [e] ἀλλὰ τὰς νῆας αὐτοῦ ἔχῃς πρὸς γῇ μένων, ἢ καὶ [f] προβαίνων ἐς τὴν Πελοπόννησον, εὐπετέως τοι, δέσποτα, χωρήσει τὰ νοέων ἐλήλυθας. οὐ γὰρ οἷοί τε πολλὸν χρόνον εἰσί τοι ἀντέχειν οἱ Ἕλληνες, ἀλλά σφεας [g] διασκεδᾷς. [h] κατὰ πόλις δὲ ἕκαστοι φεύξονται· οὔτε γὰρ σῖτος πάρα σφίσι ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, οὔτε αὐτοὺς οἰκός, ἢν σὺ ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον ἐλαύνῃς τὸν πεζὸν στρατὸν, [i] ἀτρεμιέειν τοὺς ἐκεῖθεν αὐτέων ἥκοντας· οὐδέ σφι μελήσει πρὸ τῶν Ἀθηναίων ναυμαχέειν. ἢν δὲ αὐτίκα ἐπειχθῇς [k] ναυμαχῆσαι, δειμαίνω μὴ ὁ ναυτικὸς στρατὸς κακωθεὶς, τὸν πεζὸν [l] προσδηλήσηται. πρὸς δὲ, ὦ βασιλεῦ, καὶ τόδε

„ ἐς

extiti, neque minima oſtendi, domine. Sententiam vero quam habeo, æquum eſt me proferre quæ in rem tuam maxime eſſe ſentio. Itaque hoc tibi ſuadeo, ut navibus parcas, nec prœlium navale facias; illi enim viri tanto ſunt tuis viris in mari præſtantiores, quanto feminis viri. Quid vero neceſſe habes omnino venire in diſcrimen pugnæ navalis? nonne Athenas habes, quarum gratia expeditionem ſumſiſti? nonne reliquam Græciam? ac nemo tibi obſiſtit. Qui tibi obſiſtebant, ita ſummoti ſunt ut eos decebat.
Quo autem ego exituras hoſtium res arbi- 2
tror, id exponam: Si non inſtabis pugnæ navali committendæ, ſed claſſem perges hic continere ad terram, aut etiam tendere in Peloponneſum, tunc tibi, domine, ſuccedent ea, quorum gratia veniſti: neque enim diu tibi reſiſtere Græci posſunt, ſed illos disſipabis, et ad ſuas quique urbes defugient; quoniam neque commeatus eſt eis in hac inſula, ut ego audio, neque, ſi tu in Peloponneſum pedeſtres copias duces, hic eos credibile eſt perſtituros qui illinc huc venerunt, neque de pugna pro Athenienſibus facienda curaturos.
At ſi pugnam navalem 3
gerere approperabis, vereor ne copiæ nauticæ male re geſta inſuper pedeſtribus ſint exitio. Præterea hoc etiam, rex, in animum

a Ποιέεο, οἱ γὰρ *Arch. Vind.*, ποιέο, οἱ *Ask.*, οἱ γὰρ *Paſſ.* quoque et ora *Steph.* *b* Τοσοῦτο *Paſſ. Ask.* *c* Ἀντιστάται *Arch.* *d* Κείνους *Vind.*, ἐκείνους *Paſſ. Vind.* *e* Αὐτοῦ δὲ ἔχῃς τὰς νῆας *Arch.* *f* Προσβ. id. *g* Διασκεδαῖς *Med. Paſſ. Ask.*, alii ſolito more διασκεδᾷς, uti *Plut.*, qui Malign. p. 869. F. citat: in *Brit.* διασκεδάσεις, quod vulgatius. *h* Κατὰ πόλις δὲ *Paſſ. Ask. Plut.*, κατὰ πόλιας δέ τοι *V. Arch.*, κατὰ πόλεις γὰρ *Brit.*, ſequor priores. Κατὰ δὲ πολ. olim. Mox in *Aldo* πάρα recte, loco πάρεστι. alii παρά. *i* Ἀτρεμιεῖν *Ask.*, ἀτρεμήσειν *Plut.*, alia etiam mutans. *k* Ναυμαχέειν *Arch. V.* *l* *Med. Paſſ. Ask. Paris. A.*, προδηλ. *Plut.* et alii, non bene. Vid. *Gronov.*

ſic autem Noſtro adhiberi ἀπαρέμφατα *Portus* docebit. Supra II, c. 90. perperam κατειπεῖν ex *Med.* poſuerat *Gron.* pro Ionico κατεῖπαι. Ionica certe ſunt quae toties apud *Herod.* recurrunt εἶπαι· εἶπα· εἶπαν· εἶπας. Alexandrinae ſunt Dialecti, praeter εἶπα, εἶπαν· ἦλθαν· ἔφυγαν· ἔλαβαν· ἔλιπαν· ἔπεσαν· quae frequentata leguntur in Alexandrina verſione V. T. et apud perpaucos illos, quos habemus ſuperſtites eadem dialecto pura uſos: in aliis veterum monumentis quod hic illic tale legitur corrigi debet: ἔπεσαν recte fuit ex *Herodoto* quoque ſublatum huius Ed. P. 447, 71. ut ex verſu *Philemonis* a *Bentleio* p. 131. οὐ γὰρ ἐν χρήσει τὸ ἔπεσα, vere ſcribit *Schol.* in *Ariſt.* Av. v. 841. ſed in *Orphei* qui dicitur Argonaut. ab auctore poſitum puto ꝟ. 519. Ἐν δ' ἔπεσαν· ſicut ꝟ. 116. εἶδα· hic ſorex ſuis ſe ſaepe prodit indiciis. VALCKEN.

6. Ἢν μὲν μὴ ἐπειχθῇς] Xerxen patruus ante ſuſceptam expeditionem fruſtra iam monuerat VII, c. X, 6., ἐπειχθῆναι πᾶν πρῆγμα τίκτει σφάλματα. —— Ad proxima, ἀλλὰ τὰς νῆας αὐτοῦ ἔχῃς· *Koenius* in literis, *conieceram*, ait, σχῇς, *quia* σχεῖν *eo ſignificatu, qui hic requiritur, ſaepe vel in hoc libro apud Herod. uſurpatum occurrit.* —— Artemiſiae providentiam probabilia dicentis exagitat aſperrime *Plutarchus* hoc mordaci dicto T. II. p. 870. A. ταῦτα μὲν οὖν μέτρων ἐνδεῖ τῷ Ἡροδότῳ, Σίβυλλαν ἀποφῆναι τὴν Ἀρτεμισίαν, τὰ μέλλοντα προθεσπίζουσαν οὕτως ἀκριβῶς. In rebus etiam humanis exercitati, *multa bene ac divinitus invenientes, Ex adyto tanquam cordis reſponſa dedere Sanctius, et multo certa ratione magis, quam Pythia, Deïphobeve.* VALCKEN.

10. Οὐ γὰρ οἷοί τε] Quod ſequitur εἰσί τοι rectius me iudice ſcriptum legitur apud *Plutarchum* T. II. p. 869. ult. ἔσονταί τοι ἀντέχειν· a minus attento mutari potuit ob ſequens διασκεδᾷς· ſed hoc idem tempus eſt ac ἔσονται, veteri more ſcriptum, de quo *Pierſonus* egit ad *Moer.* p. 124. Herodotea dedit rariora *H. Steph.* in App. Thes. p. 140. —— Illud autem, οὐ γὰρ οἷοί τε ἔσονται, uſitatisſima ſcribendi ratione, ponitur pro οὐ γὰρ δυνήσονται. Diſtinguenda, Οἷος εἶ, et Οἷός τε εἶ, recte diſcrevit *Harpocration*, ſcribens τὸ σὺν τῷ τε ſignificare δύνασαι. pro ποῖοί τε reſtituit *H. Steph.* τί οἷοί τε ἔσεσθε ἡμῖν συμπρᾶξαι *Xenophonti* K. Ἀ. v. p. 207, 32. Iudicent harum rerum periti rectene correxerim οἷόν τε ὄντα, pro οἷον λέοντα, in his *Philoſtrati* p. 812. de Achille loquentis, quem Chiron educator κολακεύει. —— οἷόν τε ὄντα πτῶκας ἁρπάζειν, καὶ νεβροῖς συμπέτεσθαι, *blandis verbis laudat, tanquam qui poſſet* &c. nam et ille *blandus* —— *Mitibus alloquiis teneros mulcebat alumnos: Auſon.* Eid. IV, 20. VALCKEN.

11. Ἀλλά σφεας διασκεδᾷς] Dedit fortasſe *Herodotus*, Artemiſiam ubique laudibus ferens, aliquid memoriae civis ſuae. An eandem, ut *Plutarchus* invidioſe, Sibyllae vaticinanti aequiparavit? Graecorum res eo ſi loco et ſtatu, qualem deſcribi vidimus, fuerint, non opus Sibyllae ad coniectandum ingenio, perituras eas funditus, modo Perſa ancipiti praelio ſuperſederet et bellum, misſis ad Peloponneſum copiis, duceret. Id Themiſtoclem Ariſtidemque, in futuris coniiciendis ſollertisſimos, non fugiebat, neque ignotum reginae Halicarnasſi. Verum abſtineo, moneoque in proximis ἀτρεμιεῖν τοὺς ἐκεῖθεν αὐτέων ἥκοντας ex *Ask.* oportunius et *Plutarcho*, qui ἀτρεμήσειν, lectum videri.

12. Οὔτε γὰρ σῖτος πάρα] Πάρα σφίσιν, id eſt πάρεστιν, Herodoteo more ſcribendum vidit Doctiſſ. *Koenius*: idem ille ſuſpicatur in proximis, οὔτε αὐτοὺς οἰκός, legendum οὔτε αὐτοῦ οἰκός, *neque ibi*: vide mihi ſequentia, τοὺς ἐκεῖθεν αὐτέων ἥκοντας· quae dum omittit *Plutarchus* non ſane cenſeri poteſt tueri vulgatum αὐτούς. —— Ubi tandem ab Halicarnasſenſi Regina tanquam imbelles enumerantur cum Xerxe militantes Αἰγύπτιοί τε, καὶ Κύπριοι, καὶ Κίλικες, καὶ Πάμφυλοι· locum invenit obſervatio *Demetrii* περὶ Ἑρμ. §. 63. Quod addit bellatrix, τῶν ὄφελός ἐστι οὐδέν, vehemens adparebit maledictum inverſam ſpectanti locutionem: ὧν τι καὶ ὄφελός ἐστι, ſunt *praſtantisſimi* poetarum apud *Aelian.* de N. A. XIII, c. 4. non *quorum uſus eſt*: neque *Canter.* intellexit in *Ariſtid.* T. III. pag. 686., διὰ πάντων ἐπιδέδεικται καὶ ποιητῶν καὶ ῥητόρων καὶ στρατηγῶν καὶ ὧν τι ὄφελος ἐν Ἕλλησιν· vocula ſcribendum tranſpoſita, ὧν τι καὶ ὄφελος· *exemplis praeſtantisſimorum apud Graecos poetarum, oratorum, Imperatorumque fuit demonſtratum.* Exquiſitas formulas, ὅ, τι περ ὄφελος ἦν, et ὅ, τι περ ἄνθος ἦν, illuſtravit Celeberr. *T. Hemſterhuſius* in *Luciani* Timon. p. 171. paululum diverſa miſcuit *L. Kuſter.* in *Ariſtoph.* Eccles. ꝟ. 53. VALCKEN.

20. Ἐς

mum demitte: uſu venire, ut bonis quidem hominibus mali ſervi ſint, malis autem boni. Ideoque tibi, qui virorum omnium es optimus, ſervi ſunt mali, qui numero ſociorum cenſentur, AEgyptii, Cyprii, Cilices, Pamphyli, e quibus nulla uti-
69 litas eſt. Hæc ad Mardonium loquente Artemiſia, quicunque ei bene volebant, noxiam illi rebantur ſuam orationem, tanquam aliquid mali paſſuræ ab rege, quem vetaret pugnam facere navalem: at ii qui male conſultum illi volebant invidebantque, utpote cui inter primos ſociorum omnium honos haberetur, gaudebant eius ſententia, tanquam perituræ. Sed Xerxes, postquam ad eum ſunt relatæ ſententiæ, magnopere delectatus eſt Artemiſiæ ſententia; et quum iam antea ſeriam eſſe ſenſiſſet, tunc multo impenſius laudavit. Nihilominus ut pluribus ſtaretur iuſſit, ratus ad Eubœam ſuos ſponte male pugnaſſe, quod videlicet ipse abfuiſſet: itaque conſtituit ſpectaculo pu-
70 gnæ navalis intereſſe. Claſſiarii, ubi nunciatum eſt illinc eſſe ſolvendum, claſſem Salaminem verſus ducunt, et per ocium in aciem ſunt digeſti. Sed quum eos dies defeciſſet, quominus prœlium committerent, nox enim ſupervenit, in poſterum diem ſeſe inſtruebant: quum interim Græcos metus formidoque cepit, cum alios, tum vero non minime Peloponnenſes, quod ipſi deſidentes in Salamine, pro Athenienſium terra eſſent certaturi: qui ſi ſuperarentur, in inſula deprehenſi forent obſidendi, ſua
71 terra ſine præſidio relicta. Per eandem noctem pedeſter exercitus barbarorum contendebat in Peloponneſum: quanquam cuncta, quæ poterant, excogitata erant, ne barbari per continentem ingrederentur. Nam ubi Leonidem cum ſuis apud Thermopylas occubuiſſe accepere Peloponnenſes, celerrime ex urbibus concurſu facto, Isthmum inſederunt, duce Cleombroto Anaxandridæ filio, Leonidæ fratre. Ibi conſidentes, primum

„ ἐς θυμὸν [a] βαλεῦ, ὡς τοῖσι μὲν χρηστοῖσι τῶν ἀνθρώπων κακοὶ δοῦλοι φιλέουσι γίνεσθαι, τοῖσι δὲ κακοῖσι, χρηστοί. σοὶ δὲ ἐόντι ἀρίστῳ ἀνδρῶν πάντων, κακοὶ δοῦλοί εἰσι. οἳ [b] ἐν συμμάχων λόγῳ λέγονται εἶναι, ἐόντες Αἰγύπτιοί τε καὶ Κύπριοι, καὶ Κίλικες, καὶ Πάμφυλοι, τῶν ὄφελός ἐστι οὐδέν". Ταῦτα λεγούσης πρὸς Μαρδόνιον, ὅσοι μὲν ἔσαν εὔνοοι τῇ Ἀρτεμισίῃ, συμφορὴν ἐποιεῦντο τοὺς λόγους, ὡς κακόν [c] τι πεισομένης πρὸς βασιλῆος, ὅτι οὐκ ἐᾷ ναυμαχίην ποιέεσθαι· οἱ δὲ [d] ἀγαιόμενοί τε καὶ φθονέοντες αὐτῇ, ἅτε ἐν πρώτοισι [e] τετιμημένης διὰ πάντων τῶν συμμάχων, ἐτέρποντο τῇ [f] ἀνακρίσι, ὡς ἀπολεομένης αὐτῆς. ἐπεὶ δὲ ἀνηνεί- 481
χθησαν αἱ γνῶμαι ἐς Ξέρξεα, κάρτα τε ἥσθη τῇ γνώμῃ τῆς Ἀρτεμισίης· καὶ νομίζων ἔτι πρότερον σπουδαίην εἶναι, τότε πολλῷ μᾶλλον αἴνεε. ὅμως δὲ τοῖσι [g] πλέοσι πείθεσθαι ἐκέλευε, τάδε καταδόξας· πρὸς μὲν [h] Εὐβοίῃ σφέας ἐθελοκακέειν, ὡς οὐ παρεόντος αὐτοῦ, τότε δὲ αὐτὸς παρεσκεύαστο θεήσασθαι ναυμαχέοντας. [i] Ἐπειδὴ δὲ παρήγγελλον ἀναπλώειν, ἀνῆγον τὰς νῆας ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα, καὶ παρεκρίθησαν διαταχθέντες κατ' ἡσυχίην. τότε μέν νυν οὐκ [k] ἐξέχρησέ σφι ἡ ἡμέρη ναυμαχίην [l] ποιέεσθαι. νὺξ γὰρ ἐπεγίνετο. οἱ δὲ παρεσκευάζοντο ἐς τὴν ὑστεραίην. τοὺς δὲ Ἕλληνας εἶχε δέος τε καὶ ἀρρωδίη, οὐκ ἥκιστα δὲ τοὺς ἀπὸ Πελοποννήσου. ἀρρώδεον δὲ, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἐν Σαλαμῖνι κατήμενοι, ὑπὲρ γῆς τῆς Ἀθηναίων ναυμαχέειν μέλλοιεν· νικηθέντες τε, ἐν νήσῳ [m] ἀπολαμφθέντες πολιορκήσονται, ἀπέντες τὴν ἑωυτῶν ἀφύλακτον. Τῶν δὲ βαρβάρων ὁ πεζὸς ὑπὸ τὴν παρεοῦσαν νύκτα ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον· καίτοι τὰ δυνατὰ πάντα ἐμεμηχάνητο, ὅκως κατ' ἤπειρον μὴ [n] ἐσβάλλοιεν οἱ βάρβαροι. ὡς γὰρ ἐπύθοντο τάχιστα Πελοποννήσιοι τοὺς ἀμφὶ [o] Λεωνίδεα ἐν Θερμοπύλῃσι τετελευτηκέναι, [p] συνδραμόντες ἐκ τῶν πολίων, ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἵζοντο. καί σφι ἐπῆν στρατηγὸς Κλεόμβροτος ὁ Ἀναξανδρίδεω, Λεωνίδεω δὲ ἀδελφεός. ἱζόμενοι δὲ ἐν τῷ Ἰσθμῷ, καὶ συγ-

a Βαλεῦ *Ald. Brit. Arch. V. Paris. B.*, βάλεο *Med. Paſſ. Ask.*, βάλλε *Stob.* Serm. LX, p. 385., haec deſcribens. *b* Deſit et mox εἶναι *Arch.* *c* Non habet hoc *Ask.* *d* Ἀγεόμ. *Arch.* *e Med. Paſſ. Ask. V. Arch.*, τετιμημένη *Ald.* et *Edd.* *f* Κρίσι *Arch. V. Brit.* *g* Πλέοσι *Paſſ. Ald.*, πλειόσι *Arch. V.*, male in Edd. πλέοσι. *h* Εὐβοίης *Arch.* *i* Ἐπειδὴ δὲ *Arch. V.*, in aliis *Aldo*que ἐπεὶ δὲ. *k* Ἔχρησε *Brit.* *l* Ποιήσασθαι *Arch. Vind. Paſſ. Ask.*, qui cum *Med.* ἐπεγένετο omnes: olim ἐγένετο. *m* Ἀπολαφθέντες *Paſſ.* ex correct., tum πολιορκήσεσθαι *Ask.* *n* Ἐμβάλλ. *Arch. Vind.* *o* Λεωνίδεα iid., Λεωνίδην ceteri. *p* Συνδραμόντες τε *Arch.*

20. Ἐς θυμὸν βαλεῦ] Sic L. VII, 51. ἐς θυμὸν ὦν βαλεῦ. Qui βάλεο maluerint, Homereum σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι *Il.* A, 297. adhibebunt. Quod de heris ac ſervis regina, illi experientia non adverſatur. Utile matronis praeceptum *Naumachii* ap. *Stob.* Serm. LXXI, p. 438. fin. Μήτε κακὴ δμώεσσι τεοῖς ἔσο· μήτε μάλ' ἐσθλὴ Φαίνεο· ῥηΐτεροι γὰρ ἀεί που πῆμα φέρονται. Θάρσει δειδιότων μάλ' ἐπικρατέουσιν ἄνακτες. Sed in hac domeſticae diſciplinae procuratione fines pauci regunt prudenter.

29. Ὅτι οὐκ ἐᾷ] Cuncti ita: multo rectius οὐκ ἔα, *non ſineret.* Ἀγαιομένους hos *Euſtath.* ad Il. Ω. p. 1363, 9. illuſtravit, multisque aliis commentariorum locis. Vide Cl. *Valcken.* ſupra L. VI, 61. Retinui τετιμημένης, obſecundans praeſtantisſimis membranis. Cauſſam *Gronovius* exponet.

29. Ὅτι οὐκ ἐᾷ] Accentu ſcriberem retracto, ὅτι οὐκ ἔα· *quia disſuadebat:* vid. ad L. II, c. 30. ſed eſt et illud apud *Herod.* vetantis; nam ἡ Πυθίη οὐκ ἔα, IV, c. 164. et ὁ θεὸς οὐκ ἔα κινέειν, VIII, c. 36. quorum tum non recordabar. — Placet etiam mihi paulo poſt, ἅτε ἐν πρώτοισι τετιμημένης. — Vidit meliora Xerxes, hominum more fecit, deteriora ſequutus: ὅμως δὲ τοῖσι πλέοσι πείθεσθαι ἐκέλευε. — Initio ſequentis cap. ſcribendum puto, ἐπεὶ δὲ παρήγγελλεν ἀναπλώειν, Xerxes nempe, qui tum aderat, non παρήγγελλον. — Quod addit, τοὺς δὲ Ἕλληνας εἶχε δέος τε καὶ ἀρρωδίη, hoc tamen vellicare non auſus eſt *Plutarchus*; militem, ἐν ἔργῳ intrepidum, ante inſtans praelium humanitati congruum tale δέος non dedecet. VALCKEN.

36. Τοῖσι πλέοσι πείθεσθαι] Turpis eſt deterſa macula, poſt *Aldi* et *Camerarii* aetatem Editis adſperſa. Scripſi praeterea ex Codd. ἐπειδὴ δὲ, quod et alias factum, uti II, 2. VII, 36. &c., recordor.

54. Τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδεα] Saepe ſuperiore libro τὸν Λεωνίδην formarunt exſcriptores, communiorem amplexi adſuetudinem, cum τὸν Λεωνίδεα, ut hinc et ex C. 15. liquet, debuiſſent: idem crebro in τὸν Εὐρυβιάδην et alios deſignarunt. Τὴν Σκειρωνίδα ὁδὸν, quam obſtruxerunt Graeci, *Pauſanias* Σκιρώνην dici, atque ex Megaride per Scironias rupes ad Isthmum ducere, L. I, 44. p. 107. et *Strabo* IX. p. 600. A. monuerunt.

56. Ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἵζοντο] *Seſſum ibant in Isthmum:* huc cum veniſſent mox dicuntur uſitata ſtructura ἱζόμενοι ἐν τῷ Ἰσθμῷ: eſt in talibus etiam Noſter accuratisſimus: I, c. 199., ἱζομένην ἐς ἱρὸν Ἀφροδίτης, non bene vertit *Valla*; nec III, c. 140., ἵζετο ἐς τὰ πρόθυρα τῶν βασιλῆος οἰκίων. Apud *Thucyd.* III, c. 75., καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκούρων ἱερὸν, — et καθίζουσιν ἐς τὸ Ἡραῖον ἱκέται· *templum Caſtorum*, et *Iunonis*, *ingresſi, illic ſedent ſupplices. Xenoph.* Ἑ. VII. p. 363, 33. οὐδὲ εἰς τὸ συνέδριον ἤθελε καθίζειν· *in ſynedrium ſesſum ire nolebat.* latisſime patet loquendi genus, tractatum ad

 Schol.

συγχώσαντες τὴν [a] Σκιρωνίδα ὁδὸν, μετὰ τοῦτο ὥς σφι ἔδοξε βυλευομένοισι, [b] οἰκοδόμεον διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ τεῖχος· ἅτε δὴ ἐουσέων μυριάδων πολλέων, καὶ παντὸς ἀνδρὸς ἐργαζομένυ, [c] ἤνετο τὸ ἔργον. καὶ γὰρ λίθοι, καὶ πλίνθοι, καὶ ξύλα, καὶ φορμοὶ ψάμμυ πλήρεες [d] ἐσεφορέοντο, καὶ ἐλίνυον οὐδένα χρόνον οἱ βοηθήσαντες ἐργαζόμενοι, οὔτε νυκτὸς, οὔτε ἡμέρης. Οἱ δὲ [e] βωθήσαντες ἐς τὸν Ἰσθμὸν πανδημεὶ, οἵδε ἔσαν Ἑλλήνων· Λακεδαιμόνιοί τε, καὶ Ἀρκάδες πάντες, καὶ Ἠλεῖοι, καὶ Κορίνθιοι, καὶ Σικυώνιοι, καὶ Ἐπιδαύριοι, καὶ Φλιάσιοι, καὶ Τροιζήνιοι, καὶ [f] Ἑρμιονέες. οὗτοι μὲν ἔσαν οἱ βοηθήσαντες, καὶ ὑπεραρρωδέοντες τῇ Ἑλλάδι κινδυνευούσῃ· τοῖσι δὲ ἄλλοισι Πελοποννησίοισι [g] ἔμελε οὐδέν. Ὀλύμπια δὲ καὶ Κάρνεια παροιχώκεε ἤδη. οἰκέει δὲ τὴν [h] Πελοπόννησον ἔθνεα ἑπτά· τυτέων δὲ τὰ μὲν δύο, αὐτόχθονα ἐόντα, κατὰ χώρην ἵδρυται νῦν τε καὶ τοπάλαι οἴκεον, [i] Ἀρκάδες τε, καὶ Κυνούριοι. ἓν δὲ ἔθνος τὸ Ἀχαϊ-
482 κὸν, ἐκ μὲν Πελοποννήσου οὐκ ἐξεχώρησε, ἐκ μέντοι τῆς ἑωυτῶν· οἰκέει δὲ τὴν ἀλλοτρίην. τὰ δὲ λοιπὰ ἔθνεα τῶν ἑπτὰ, τέσσερα ἐπήλυδά ἐςι, Δωριέες τε καὶ Αἰτωλοὶ, καὶ Δρύοπες, καὶ Λήμνιοι. [k] Δωριέων μὲν, πολλαί τε καὶ δόκιμοι πόλις· Αἰτω-

mum viam Scironidem obſtruxerunt; deinde conſilio inito Iſthmum muro inædificabant, opusque perficiebant, quippe nemine, quum tot millia virorum eſſent, ceſſante: nam et lapides et lateres et ligna, et ſportas ſabulo plenas afferebant, nullo temporis momento opus intermittentes, neque diurno neque nocturno. Hi autem e Græcis fuerunt 72
qui ad Iſthmum auxilio cum omni copia venerunt: Lacedæmonii, et Arcades omnes, et Elei, et Corinthii, et Sicyonii, et Epidaurii, et Phliaſii, et Trœzenii, et Hermionenſes. Hi fuerunt qui quidem auxilio venerunt, metuentes periclitanti Græciæ. Ceteris enim Peloponnenſibus id nihil admodum curæ erat, et Olympia iam et Carnia præterierant. Incolunt autem Peloponneſum 73
gentes ſeptem, quarum duæ indigenæ eundem, quem habitarunt olim locum, nunc habitant, Arcades et Cynurii: una, Achaica, quæ nunquam illa quidem e Peloponneſo exceſſit, ſed priſtino loco egreſſa, alienum incolit: reliquæ e ſeptem ſunt quatuor adventiciæ, Dorienſes, Ætoli, Dryopes, Lemnii. Ac Dorienſium quidem multæ ſunt et inſignes civitates: Æto-

a Σκειρωνίδα *Arch.*, neque praeter morem. *b* Οἰκοδ. id. *Vind. Paſſ.*, alii ᾠκοδομ. *c* Ἤνετο ora *Steph. Paſſ. Brit.*, mox καὶ πλίνθοι non leguntur in *Med.*, prius ἠνύετο fuit. *d* Ἐσεφορέοντο *Arch. V.*, ceteri ἐσέφερον το. *e* Βωθήσαντες *Euſtath.* ad *Hom.* p. 288, 16., βοηθήσαντες *Ald.* et reliqui. *f* Ἑρμανέες *Arch.* *g* Ἔμελλε id. *Paſſ. Ald.*, peccato ſaepe obvio. Conf. *Iungerman.* ad Paſtor. *Longi* p. 229. *h* Spectavit haec *Euſtath. Hom.* p. 289, 9. *i* Ἀρκάδες τε *Arch. Paſſ. Vind. Ask.*, hinc enclitica venit. *k* Δωριέων ſine praepoſito καὶ *Paſſ. Ask. Vind. Paris. B. Med. Valla*, quos laudo. Quae de Elide ſequuntur, *Euſtath.* ad *Hom.* p. 303, 38. exſcripſit.

Schol. in *Ariſtoph. Plut.* p. 456. —— In Iſthmo congregatis praefectus Imperator Spartiata Cleombrotus, paulo poſt mortuus iuxta *Herod.* IX, c. 10., raro veteribus commemoratur, patrem licet Regem habuerit, fratremque nobiliſſimum Leonidam. —— Dum in extruendo muro tot hominum millia velut pro ſe quisque facerent opus, ἤνετο τὸ ἔργον hoc recipiet *Herod.* ut ſuum recuperavit I, c. 189., οἷα δὲ ὄχλου πολλοῦ ἐργαζομένου ἤνετο τὸ ἔργον. —— In ſequentibus: καὶ ἐλίνυον οὐδένα χρόνον οἱ βοηθήσαντες ἐργαζόμενοι· poſtremum pertinet ad ἐλίνυον, vel potius ἐλίνυυον· οὐδένα χρόνον ἐλίνυυον (id est ἐπαύοντο) ἐργαζόμενοι· liquida duplicata legitur ſupra VII, c. 56. ἐλιννύσας οὐδένα χρόνον ubi *Suidas* tamen dat ἐλινύσας in v. Ἐλινύοντας· hanc ſcripturam, ut accuratiorem, nuper adprobavit vir Eximius *Io. Aug. Erneſti* ad *Callim.* p. 243. alia de hoc verbo dederunt *P. Leopard.* Em. I. p. 29. et *Io. Pierſon* ad *Moer.* p. 161. VALCKEN.

62. Ἤνετο τὸ ἔργον] Sic planiſſime L. I, 189. οἷα δὲ ὁμίλου πολλοῦ ἐργαζομένου, ΗΝΕΤΟ μὲν τὸ ἔργον. Peccat autem *Med.* voces καὶ πλίνθοι omittendo, neque dignus patrocinio erat arceſſito. Melius ἐσεφορέοντο de dialecti uſu ſchedae, et οἱ δὲ βωθήσαντες *Euſtathius.* Idem in vicinis olim fuiſſe, nullum mihi dubium, cui ducis Codicumque indicio deſtitutus, ſedem illibatam relinquo, quamquam invitus. Vide ſupra C. I.

74. Ἔθνεα ἑπτὰ] De his ſeptem Peloponneſi gentibus agens hoc capite *Herod.* nonnulla tradit quae vix ut puto, reperientur apud alios, et ne apud *Strabonem* quidem vel *Pauſaniam.* Sed haeret initio menda Codicibus forſan antiquior, facile tamen tollenda: de ſeptem iſtis, τὰ μὲν δύο, inquit, αὐτόχθονα ἐόντα, κατὰ χώρην ἵδρυται νῦν, τὴν καὶ τὸ πάλαι οἴκεον, Ἀρκάδες καὶ Κυνούριοι· vocula τε tantum in τὴν mutata ſic commode mihi correxiſſe *Koenius* noſter videtur. — *Galeus* in nota ad ſeptem iſtas gentes Peloponneſi, *videtur*, ait, *Homerus ſex tantum agnoſcere:* totidem occurrent Boeotiam exigenti: ſed τὰ Ὁμήρου σκέψεως δεῖται κριτικῆς ποιητικῶς λέγοντος, καὶ οὐ τὰ νῦν, ἀλλὰ τἀρχαῖα, ὧν ὁ χρόνος ἠμαύρωκε τὰ πολλὰ, iudice *Strabone* VIII. p. 513. A. cui iſto libro ſex praecipuae regiones enarrantur Peloponneſi, *Elis*, *Meſſenia*, *Laconice*, *Argolis*, *Achaia* et *Arcadia:* ſeptem alii conſtituunt et *Scymnus Chius* ℣. 515., et ſeqq. quinque *Thucydid.* I, c. X., Πελοποννήσου τῶν πέντε τὰς δύο μοίρας νέμονται, [Lacedaemonii, Laconicam nempe et Meſſeniacam] τῆς τε ξυμπάσης ἡγοῦνται· quae poſtrema non ſignificant *totius Peloponneſi principatum obtinuiſſe* Lacedaemonios, ſed bello communi ceteris fuiſſe duces, ἡγεμόνας, ut erant bello Perſico ipſis etiam Athenienſibus: minus cogitata ſcripſit *I. Waſſeus* ad *Thucyd.* p. 514, n. 32. —— Verum hic non regiones, ſed diverſas enumerat *Herod.* Peloponneſi gentes; nam una de ſeptem illis, Dorienſes, quorum hic tantum fuiſſe dicuntur πολλαί τε καὶ δόκιμοι πόλιες, tres tenebant Peloponneſi partes ampliſſimas, Argolida, Laconicam, et Meſſeniam, quarum veteres incolas eiecerunt victores: vid. *Iſocrat.* p. 119, 120. 270. A. 286. A. *Pauſan.* p. 140, 151. *Io. Meurs.* de Regno Lac. c. 6. Miſc. Lac. III, c. 9. Arcadas Dorienſes et Heraclidae ſuis expellere montibus aut non potuerunt, aut religione quadam obiecta non ſunt auſi: callidum Cypſeli Regis conſilium, *Polyaeno* traditum I, c. 7., multis enarrat *Schol.* ined. in Ariſtid. niſi ſola vera fuerit cauſa, quam attigit celeberr. *Weſſ.* ad *Diodor.* T. II. p. 635. Velut αὐτόχθονας Arcadas in avitis ſedibus ab ultima hominum memoria permanſiſſe, tres teſtantur hiſtorici principes *Herod.* II, c. 171. in prooemio *Thucyd.* et *Xenoph.* Ἑ. VII. p. 361, 16. ubi civibus ſuis animos indit Lycomedes λέγων, ὡς μόνοις μὲν αὐτοῖς Πελοπόννησος πατρὶς εἴη· μόνοι γὰρ αὐτόχθονες ἐν αὐτῇ οἰκοῖεν. Hanc tamen honoris praerogativam ſecundum *Herod.* ſibi quoque vindicare poterant Cynurii, et quodam modo gens Achaica, peninſula certe patria non eiecta; nam ἐκ μὲν Πελοποννήσου οὐκ ἐξεχώρησε, ἐκ μέντοι τῆς ἑωυτῶν· οἰκέει δὲ τὴν ἀλλοτρίην· vid. *Strabo* VIII. p. 514. B. 588. B. *Pauſan.* VII. p. 522, 523. ſed initio libri quinti *Pauſanias*, *Herodoti* veſtigia ſequutus, Γένη, inquit, οἰκεῖ Πελοπόννησον, Ἀρκάδες μὲν αὐτόχθονες, καὶ Ἀχαιοί, καὶ οἱ μὲν ὑπὸ Δωριέων ἐκ τῆς σφετέρας ἀνέστησαν, οὐ μέντοι Πελοποννήσου γε ἐξεχώρησαν· tum de quatuor reliquis, quae ἔθνεα dicuntur *Herodoto* ἐπήλυδα, *Pauſaniae* p. 375. memorantur *Dryopes*, *Dorienſes*, et *Ætoli:* Δρύοπες καὶ Δωριεῖς, οἱ μὲν ἐκ Παρνασσοῦ, Δωριεῖς δὲ ἐξ Οἴτης ἐς Πελοπόννησον εἰσὶν ἀφιγμένοι· τοὺς δὲ Ἠλείους ἴσμεν ἐκ Καλυδῶνος διαβεβηκότας καὶ Αἰτωλίας τῆς ἄλλης. —— Dryopum fuiſſe tradit *Herod.* quas iungit et *Homerus* Il. B. ℣. 559., Ἑρμιόνην, Ἀσίνην τε· Ἑρμιὼν, an Ἑρμιόνη hic primitus ſcriptum ſit, ſi Codices diſcrepant, decerni vix poterit: Δωδώνη ſaepe dicitur Noſtro, quae Δωδὼν *Sophocli* aliisque: vid. *Weſſeling.* ad *Hierocl.* Synecd. p. 647. et ad *Diodor.* T. I. p. 282. —— Nec Lemnios *Pauſanias* neque memorat Cynurios: Παρωρῆται πάντες quum origine fuiſſe dicantur Lemnii comparari poterunt notata P. 345. VALCKEN.

75. Νῦν τε καὶ τοπάλαι οἴκεον] Sentio τῇ νῦν τε —— hic

tolorum ſola Elis: Dryopum autem Hermione et Aſina, quæ ad Cardamylam Laconicam ſita eſt: Lemniorum autem, omnes Paroreatæ. Cynurii autem, quum ſint indigenæ, ſoli putantur Iones eſſe, ſed effecti ſunt Dores, ſub imperio Argivorum ſiti, et progreſſu temporis, quum eſſent Orneatæ, itemque accolæ. Harum igitur ſeptem gentium ceteræ præter eas quas recenſui, e medio ceſſerunt; et, ſi ingenue loqui fas eſt, e medio ſedentes cum Medis ſentiebant. Apud Iſthmum qui-
74 dem in tali labore iſti occupati erant, utpote pro omni iam curſu currentes, et nequaquam opinantes navibus ſe illuſtres futuros. Quæ audientes illi qui in Salamine erant, formidine afficiebantur, non tam pro ſeipſis quam pro Peloponneſo ſolliciti; et adhuc quidem in eis vir viro adſtans clanculum loquens admirabatur in Eurybiade conſilii inopiam: tandem vero erupit in medium, conciliumque contractum eſt, et multa de hoc ipſo dicebantur; ab his quidem, oportere in Peloponneſum navigare, et pro illa adire periculum, non autem manentes, pro captiva regione pugna decernere: ab Athenienſibus vero et AEginetis et Megaren-
75 ſibus, ſatius eſſe illic manentes dimicare. Ibi The-

τωλῶν δὲ Ἦλις μούνη· Δρυόπων δὲ, [a] Ἑρμιόνη τε, καὶ Ἀσίνη ἡ πρὸς [b] Καρδαμύλῃ τῇ Λακωνικῇ· Λημνίων δὲ, [c] Παρωρεῆται πάντες. οἱ δὲ Κυνούριοι αὐτόχθονες ἐόντες, δοκέουσι μοῦνοι εἶναι Ἴωνες. [d] ἐκδεδωρίευνται δὲ, ὑπό τε Ἀργείων ἀρχόμενοι καὶ τοῦ χρόνου ἐόντες [e] Ὀρνεῆται καὶ περίοικοι. τουτέων ὦν τῶν ἑπτὰ ἐθνέων αἱ λοιπαὶ [f] πόλις πάρεξ τῶν κατέλεξα, ἐκ τοῦ μέσου ἐκατέατο· εἰ δὲ ἐλευθέρως ἔξεστι [g] εἶπαι, ἐκ τοῦ μέσου κατήμενοι, ἐμήδιζον. Οἱ μὲν δὴ ἐν τῷ Ἰσθμῷ, τοιούτῳ πόνῳ [h] συνέστασαν, ἅτε περὶ τοῦ παντὸς ἤδη [i] δρόμου θέοντες, καὶ τῇσι νηυσὶ οὐκ ἐλπίζοντες ἐλλάμψεσθαι· οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι, [k] ὅμως ταῦτα πυνθανόμενοι, ἀῤῥώδεον, οὐκ οὕτω περὶ σφίσι αὐτοῖσι δειμαίνοντες, ὡς περὶ τῇ Πελοποννήσῳ. ἕως μὲν δὴ αὐτέων ἀνὴρ ἀνδρὶ παραστὰς σιγῇ λόγον ἐποιέετο, [l] θῶυμα ποιεύμενοι τὴν Εὐρυβιάδεω ἀβουλίην· τέλος δὲ, ἐξεῤῥάγη ἐς τὸ μέσον, σύλλογός τε δὴ ἐγίνετο, καὶ πολλὰ ἐλέγετο περὶ τῶν αὐτέων. οἱ μὲν, ὡς ἐς τὴν Πελοπόννησον [m] χρεὼν εἴη ἀποπλώειν, καὶ περὶ ἐκείνης κινδυνεύειν, μηδὲ πρὸ χώρης [n] δοριαλώτου μένοντας μάχεσθαι· Ἀθηναῖοι δὲ, καὶ Αἰγινῆται, καὶ Μεγαρέες, αὐτοῦ μένοντας [o] ἀμύνασθαι. Ἐνθαῦτα Θεμιστοκλέης,

a Ἑρμίων Med. Paſſ., Ἑρμιόνη V. Arch. Aſk. Brit. Paris. A. B. Ald. Valla. b Steph. Byz. in Voc. citat. c Παρωρεᾶται Arch. d Ἐκδεδωρίεται margo Steph. Brit., ἐκ δὲ Δωριᾶται Aſk. Paſſ. e Ὀρνεῆται Arch. V. Brit. Paris. B, in Med. Paſſ. Aſk. Ὀρνεᾶται, mox οἱ ante περίοικοι recte abeſt Arch. Vind. f Πόλις Aſk. et ſupra quoque, non πόλιες. g Εἰπεῖν Aſk. V. Arch. h Συνέστησαν Aſk. i Δρόμον Euſtath. ad Hom. p. 1264, 15., at δρόμου p. 342, 20., ſicuti Codd. et Edd. k Omittuntur Ἕλληνες poſt Σαλαμῖνι in Med. Paſſ. Aſk. Paris. A. B. Brit. Valla: tum ἐνλάψεσθαι ſupra ex correct. Paſſ. l Θῶμα Arch. Aſk., et ποιεόμενοι V. Arch., ποιεύμενοι Med. Paſſ. Aſk., in Ald. Paris A. B. ποιεύμενος. m Χρεὸν Arch. n Δοριαλ. id. Vid. ad Diodor. XVI, 20. o Ἀμύνεσθαι V. Paſſ. Aſk.

hic fuiſſe, eamque vocem ab ultima praeeuntis verbi ſyllaba abſorptam: ſeries illam ſibi expoſtulat, aut τὴν certe, quam alii maluerunt. Habitaſſe Arcades eaſdem, quas primitus incoluerunt ſedes, itemque Cynurios, et ante quidem Pelasgorum in Peloponneſum colonias, hinc *Bouberius* Diſſ. Herod. C. 9. iure conficit. Achaeos autem, a Dorienſibus expulſos ſedibus in Ionas irruiſſe, atque eorundem regionem ad ſinum Corinthiacum inſediſſe, docuit Noſter L. I, 145., et *Pauſanias* fuſius L. VII, I.

82. Ἑρμιόνη τε] *Homeri* Il. B, 560. Ἑρμιόνην Ἀσίνην τε —— amplecti malui, quam *Med.* recentiorem urbis titulum. Παρωρεῆται Ionum hic more, Παρωρεᾶται L. IV, 148., ubi et Lemnia eorum origo.

85. Ἐκδεδωρίευνται] Ferri poſſet ἐκδεδωριᾶται, quomodo boni Codd., modo contractum recte videretur, ἐκ τοῦ ἐκδεδωριέαται, quae *Porti* doctrina. Ceterum Cynurii, quorum hic initia Ionica, ab Argivis, ſi fama apud *Pauſan.* III, 2. non fallit, deſcenderunt: Λέγονται δὲ οἱ Κυνουρεῖς, ſic ſcribit, Ἀργεῖοι τὸ ἀνέκαθεν εἶναι. At ea forte propagata late, quoniam a Spartanis preſſi et agro exuti in Argivorum ditionem deinde una cum Orneatis, quibus ab inimicis divexati videntur ſe conſociaſſe, venerunt. Ea quidem coniectura eſt, ſed ex Herodoteis fluens. De Orneatis *Pauſan.* II, 25. Ἀργεῖοι δὲ —— Ὀρνεάτας ἀνέστησαν· ἀναστάντες δὲ, σύνοικοι γεγόνασι Ἀργείοις. Argivi praeterea *agrum Cynurium*, Κυνουρίαν γῆν, in confiniis ſitum, tanquam ſuum a Spartanis repetunt in *Thucydidis* L. V, 41. Itaque Cynurii et Orneatae ἐκδεδωρίευνται, ſive moribus, diſciplina dialectoque Dores evaſerunt, partim ſubditi Argivorum imperio, ἀρχόμενοι ὑπ' Ἀργείων, partim lapſu temporis, καὶ ὑπὸ τοῦ χρόνου. Memini difficultates in his quaeſitas et inventas, quas evanidas non attingo. Ὀρνεῆται Ionici commatis, ut Παρωρεῆται, Τεγεῆται &c., reſtituti in integrum ſunt.

85. Ἐκδεδωρίευνται δὲ] Monſtrat illud δὲ, in vicinia fuiſſe μέν. Ab Herodoto tamen ſcribi non potuit, δοκέουσι μὲν μοι εἶναι Ἴωνες, quae viri docti eſt coniectura; videbantur enim noſtro αὐτόχθονες Cynurii. Commode ſcribi poterit: οἱ δὲ Κυνούριοι, αὐτόχθονες ἐόντες, δοκέουσι μὲν ἐνίοις εἶναι Ἴωνες· ἐκδεδωρ. — δὲ ὑπὸ — Ἀργείων ἀρχόμενοι· quae tum ſequuntur viris doctis emendanda relinquam vel explananda. Quum dixerat *Strabo* VIII. p. 514. B. λειφθῆναι — ἐν τῇ Πελοποννήσῳ τὰ δύο ἔθνη τό, τε Αἰολικὸν καὶ τὸ Δωρικὸν, cauſam tradit veram cur Arcades et Elei purius Αἰολιστὶ διελέχθησαν, cum in reliquis civitatibus mixta quadam uterentur dialecto; δοκοῦσι δὲ, addit, Δωρίζειν ἅπαντες διὰ τὴν συμβᾶσαν ἐπικράτειαν. Verbo Herodoteo Ἐκδεδωρίευνται *H. Steph.* aliique caute abſtinuerunt: diverſam dat lectionem margo *Steph.* ἐκδεδωρίεται· quae facile verti poſſet in flexum legitimum ἐκδεδωρίδαται· nam quae *Portus* fingit ſermonis analogiae repugnant: ſed a verbo Δωρίζειν, me iudice, neque ἐκδωρίζειν neque ἐκδεδωρίσθαι formari potuit. Adhiberi forte potuit Δωριεύεσθαι· dantur enim et huius flexus imitativa, ſed pro Δωρίζειν vel Δωριάζειν. Unicum reſtat, quod hic congruit apte, quodque, a Δώριος ductum, analogiae reſpondet Ἐκδωριοῦσθαι· *in Dorienſium naturam veluti degenerare, Lingua uti, moribus et inſtitutis Doricis.* Huius formae verba plurima praebet praeter ceteros *Plato*: unum de multis nobis ſufficiet ad Ἐκδωριωθῆναι proximum accedens ἐκβαρβαρωθῆναι. *Plato* Epiſt. VIII. p. 353. A. κίνδυνος ἐγένετο ἔσχατος Σικελίᾳ τῇ τῶν Ἑλλήνων, ὑπὸ Καρχηδονίων ἀνάστατον ὅλην ἐκβαρβαρωθεῖσαν γενέσθαι· explicat illud paulo poſt: ἥξει σχεδὸν εἰς ἐρημίαν τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς Σικελία πᾶσα, Φοινίκων ἢ Ὀπικῶν μεταβαλοῦσα εἴς τινα δυναστείαν καὶ κράτος· quae in hunc *Herodoti* locum conveniunt, quo ſcribendum arbitror ἐκδεδωρίωνται. *Euripidis* in Oreſte verſum 485., Βεβαρβάρωσαι χρόνιος ὢν ἐν βαρβάροις· ſic invertit *Apollonius Tyan.* Ep. 34., Ἐβαρβαρώθην —— χρόνιος ὢν ἐν Ἑλλάδι. Iocoſum hinc facile verbum intelligetur *Alexidis* Πεφιλιππίδωσαι· de quo *L. Kuſter.* ad *Suid.* in Φιλιππίδης. VALCKEN.

92. Περὶ τοῦ παντὸς ἤδη] Conſpirant in δρόμου vocem ſcripti omnes: unus *Euſtathius*, nec ſibi tamen conſtans, δρόμον habet, cui poſt *Portum* primas darem. Sollemne in talibus, τὸν περὶ σωτηρίας ἀγῶνα τρέχειν apud *Eunapium* Vit. Maxim. p. 100., aut τὸν περὶ τῆς ψυχῆς θέειν in eiusdem Iuliano p. 115., τρέχων περὶ ψυχῆς infra IX, 36., tacita ἀγῶνος aut δρόμου voce. Plura *Budaeus*, *Stephanus* et *Portus*, qui τῷ ἐλλάμψεσθαι, quod Herodoteum teſtabatur *Hermogenes*, poſitumque fuit L. I, 80., operam non negarunt. Mox Ἕλληνες iuſſu Codd. eiecti ſunt, neque opus erat, ut ὁμοίως fingeretur; ὁμῶς, quae et *Abreſchii* opinatio, ſufficit. Conſimiliter enim, atque ad Iſthmum illi, ſuperiora auditione accipientes, formidaſſe ſibi, traduntur.

4. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Αἰγινῆται] Hoc ſane rationi conſen-

κλέης, ὡς ἑσσοῦτο τῇ γνώμῃ ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων, λαθὼν ἐξέρχεται ἐκ τοῦ συνεδρίου. ἐξελθὼν δὲ, πέμπει ἐς τὸ ϛρατόπεδον τὸ Μήδων ἄνδρα πλοίῳ, ἐντειλάμενος τὰ λέγειν [a] χρεών· τῷ οὔνομα μὲν ἦν [b] Σίκιννος, οἰκέτης δὲ καὶ παιδαγωγὸς ἦν τῶν Θεμιϛοκλῆος παίδων· τὸν δὴ ὕϛερον τουτέων τῶν πρηγμάτων [c] Θεμιϛοκλέης Θεσπιέα τε ἐποίησε, ὡς ἐπεδέκοντο οἱ Θεσπιέες [d] πολιήτας, καὶ χρήμασι ὄλβιον. ὃς τότε πλοίῳ ἀπικόμενος, ἔλεγε πρὸς τοὺς ϛρατηγοὺς τῶν βαρβάρων τάδε, „ Ἔπεμψέ [e] με ϛρατηγὸς ὁ Ἀθηναίων λάθρῃ τῶν ἄλλων „ Ἑλλήνων, τυγχάνει γὰρ φρονέων τὰ βασιλῆος, „ καὶ βουλόμενος μᾶλλον τὰ ὑμέτερα [f] κατύπερθε „ γίνεσθαι ἢ τὰ τῶν Ἑλλήνων πρήγματα, φράσοντα ὅτι οἱ Ἕλληνες δρησμὸν βουλεύονται καταρρωδηκότες. καὶ νῦν παρέχει κάλλιϛον ὑμέας [g] ἔργον „ ἁπάντων ἐξεργάσασθαι, ἢν μὴ περιίδητε διαδράντας αὐτούς. οὔτε γὰρ ἀλλήλοισι ὁμοφρονέουσι,
483 „ [h] οὔτε ἀντιϛήσονται ὑμῖν· πρὸς ἑωυτούς τε σφέας „ ὄψεσθε [i] ναυμαχέοντας τοὺς τὰ ὑμέτερα φρονέοντας, καὶ τοὺς μή". ὁ μὲν, ταῦτά σφι σημήνας, ἐκποδὼν ἀπαλλάσσετο· Τοῖσι δὲ ὡς πιϛὰ [k] ἐγένετο τὰ ἀγγελθέντα, τοῦτο μὲν, ἐς τὴν νησῖδα τὴν Ψυττάλειαν, μεταξὺ Σαλαμῖνός τε κειμένην καὶ τῆς ἠπείρου, πολλοὺς τῶν Περσέων [l] ἀπεβιβάσαντο· τοῦτο δὲ, ἐπειδὴ ἐγίνοντο μέσαι νύκτες, ἀνῆγον μὲν τὸ ἀπ' ἑσπέρης κέρας κυκλούμενοι πρὸς τὴν Σαλαμῖνα, ἀνῆγον δὲ οἱ ἀμφὶ τὴν Κέον τε καὶ τὴν Κυ-

Themiſtocles, poſtquam ſententia Peloponnenſium evictus fuit, clanculum e concilio egresſus, miſit ad claſſem Medorum navigium, cum quodam edocto quæ dicere oporteret; cui nomen erat Sicinno, domeſtico ſuo, atque eodem pædagogo liberorum ſuorum: quem poſt has res geſtas ipse Theſpienſem fecit, quando Theſpienſes in civitatem recipiebant, atque locupletem. *Is* tunc navigio ad duces barbarorum profectus, hæc inquit; Dux Athenienſium, quod partibus regis favet, præoptatque res veſtras quam Græcorum eſſe ſuperiores, miſit me clam aliis Græcis indicatum vobis, illos metu perculſos fugam facere velle, et nunc offerri vobis occaſionem exequendi rem omnium præclarisſimam, niſi per negligentiam eos dilabi ſinatis: nam neque inter ſe conſentiunt, neque vobis amplius obſiſtent: ſed inter ſe dimicantes cernetis eos, qui vobiſcum, et eos, qui contra vos ſentiunt. Hac re Sicinnus
indicata, ab illis abſcesſit. Cui fidem ha- 76
bentes barbari, tum in inſulam parvam nomine Pſyttaleam, quæ inter Salaminem et continentem ſita eſt, multos Perſarum traiiciunt, tum mediam circa noctem cornu quod ad occaſum ſpectabat producunt Salaminem verſus, eam circumituri: producunt autem qui circa Ceon et Cy-

a Χρῆν *Arch. V.* *b* Σίκιννος *Paſſ. Brit. Arch. Valla*, et deinceps. *c* Ὁ Θεμ. *Arch.* *d* Πολιήτας *Arch. Ask.*, vere: πολίτας prius. *e* Deficit in *Paſſ. Ask.* *f* Κατυπέρτερα γίν. *Arch.*, antecedens μᾶλλον negligens, ſicuti et *Vind.*, qui γίνεσθαι cum *Paſſ. Ask.*; olim γενέσθαι. *g* Ἔργον πάντων *Arch. Vind.* In *Aldo* quoque ἔργον et *Valla*. Postea ἔργων finxerunt. *h* Οὔτε τι *Arch. Vind. Vall.*, voluerunt οὔτε τι, neque inconmode. *i* Μαχέοντας *Brit.* *k* Ἐγίν. *Arch. Paſſ. Vind.* Sequentia hinc habet *Steph. Byz.* in Ψυττάλεια, ubi *Th. Pinedo* errat. *l* Ἀπεβίβασαν *Arch. V.*, forte verius, ἀπεβάσαντο *Paſſ.*

ſentaneum, ut cum Themiſtocle ſenſerint AEginetae, maluerintque apud Salamina manere, quam in gratiam Peloponneſiorum verſus Isthmum ſecedere: miror idcirco quod ſcribit *Lycurgus* c. Leocr. p. 156, 33. (p. 200. ed. Io. Tayl.) Ἐτεόνικος μὲν γὰρ ὁ Λακεδαιμόνιος, καὶ Ἀδείμαντος ὁ Κορίνθιος, καὶ τὸ Αἰγινητῶν ναυτικὸν ὑπὸ νύκτα τὴν σωτηρίαν αὐτοῖς ἔμελλον πορίζεσθαι. Eteonicos etiam novi Lacedaemonios, ſed huius aetatis neminem: quod addit *Lycurgus* oratoris perſonae congruit, quem ſemper populus probavit ut popularem: οἱ πρόγονοι — βίᾳ καὶ τοὺς ἄλλους ἠλευθέρωσαν, ἀναγκάσαντες ἐν Σαλαμῖνι μεθ' αὐτῶν πρὸς τοὺς βαρβάρους ναυμαχεῖν· unius Themiſtoclis laudem ſibi libenter populus ſuisque maioribus audiebat attributam: hac mente Themiſtocles *Libanii* T. 1. p. 539. A. πατὴρ οὐκ ἔτι μοι Νεοκλῆς —— ἀλλ' ὁ τὸ μέγα ἔργον ἐργασάμενος, ὁ δῆμος· eiusdem *Libanii* Neocles Themiſtocli ſuo ipſius exemplo demonſtrat eleganter, invitos utiliter ſaepe ſervatos, p. 516. B. *Graecos invitos coëgiſti* ναυμαχεῖν, καὶ εἰς ἴδρυν οὐχὶ βουληθέντες ἐνίκων. VALCKEN.

8. Στρατόπεδον τὸ Μήδων ἄνδρα] Quod *Plutarch.* Them. p. 118. B. prodidit, ἦν δὲ τῷ γένει Πέρσης ὁ Σίκιννος αἰχμάλωτος, ſibi credibile negat Cl. *Dacerius*; neque enim Themiſtoclem liberis ſuis vilem captivum et Perſam genere paedagogum dediſſe. *Plutarchum* in Herodoteis male legiſſe τῶν Μήδων ἄνδρα ac Sicinnum ea de cauſſa Perſis inſeruiſſe. *AEſchylum* ſane ſi audimus, nuncius Graecus erat, Ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην ἐξ Ἀθηναίων ϛρατοῦ Ἐλθὼν, ἔλεξε — ea videlicet, quae Themiſtoclis iuſſu Sicinnus, in Pers. ℣. 355. Perſonatus *Themiſtocles* Epiſtol. IX. p. 47. Edit. *Schoettg.* τὸν παιδαγωγὸν οἶσθα τοῦ Κλεοφάντου, ὅς κἀμέ ποτε ἐθεράπευεν· Σίκιννος αὐτῷ τοὔνομα· ubi de Cleophanto non male. Scripſi Σίκιννος, uti Editi C. 110., et hic ſcripti, inque *Plutarcho*, *Polyaeno* 1, 30, 2., *Clemente Alex.* Paedag. 1, 7. p. 130., *Etymologo* atque aliis.

8. Πέμπει ἐς τὸ ϛρατ.] *Sicinnum*, qui οἰκέτης fuiſſe dicitur, et παιδαγωγὸς liberorum Themiſtoclis: ut antiquioris adponam *AEſchyli* verba e Pers. ℣. 355., Ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην ἐξ Ἀθηναίων ϛρατοῦ Ἐλθὼν, ἔλεξε παιδὶ σῷ Ξέρξῃ τάδε, Ὡς, εἰ μελαίνης νυκτὸς ἵξεται κνέφας, Ἕλληνες οὐ μένοιεν· nuncium Perſam facit ita Tragicus non abſurde loquentem; ſed Graecum a Themiſtocle miſſum cenſuiſſe quoque videtur *Frontin.* II, c. 2, 14. ἔπεισέ τινα, ſcribit *Diodor.* XI, c. 17. optime *de ſervis ſuis, quem habuit fideliſſimum, ad Regem* miſiſſe tradit *Nepos* Them. c. 4. ubi corrigit Vallam Longolius, in *Herod.* οἰκέτην vocantem *contubernalem*, qui *verna* fuerat dicendus. infra VIII, c. 110. relictus in Latinis *Sicinnus contubernalis*; hic *contubernali domeſticus* ſubſtitutus eſt: alibi apud *Herod.* οἰκέται *uxor et liberi* dicuntur; ſed hic οἰκέτης ſine dubio *ſervum* notat, non domi natum et vernam, qualis eſſe nondum poterat Themiſtocli liberorum educator, ſed quem captivum ſibi emerat: vid. *Ammon.* in Οἰκέτης. *Ion Chius* τὸν οἰκέτην ἐπὶ δούλου τέθεικεν apud *Athen.* VI. p. 267. D. Absque teſte loquenti ne *Clementi* quidem *Alex.* fidem adhibuerim iſta ſcribenti Paedagog. 1. p. 130, 30. τῶν Θεμιϛοκλέους παίδων ὁ παιδαγωγὸς οἰκέτης ῥᾴθυμος ἦν· ubi paulo poſt quem Pericles puero dedit Alcibiadi cuſtodem, Thrax Zopyrus ὠνητὸν fuiſſe dicitur ἀνδράποδον τῶν οἰκετῶν τὸν ἀχρειότατον ὑπὸ γήρως dixit *Plato* T. II. p. 122. B. vid. et *Diotogenes Stobaei* p. 251, 35. Sed tardus Thrax fuerit Zopyrus ſenecta; Themiſtoclis, viri *in rebus gerendis prompti*, Sicinnum nihil minus fuiſſe quam ignavum monſtrant hic atque infra c. 110. narrata: *Plutarcho* fuiſſe dicitur εὔνους Θεμιϛοκλεῖ. *Polyaeno* 1, c. 30, 2. εὐνοῦχος, παιδαγωγὸς τοῖν παίδοιν· ubi neſcio qua fide dualis nitatur numerus filiorum. Filios habuit in univerſum quinque Themiſtocles, quorum unus puer mortuus eſt; Dioclem avus adoptavit maternus: ex tribus, quos moriens reliquit teſte *Plutarcho* T. I. p. 128. B. nihil eſt cauſae, cur unus eidem T. II. p. 1. B. dictus cenſeretur *Diophantus*: Διόφαντον mutemus in Κλεόφαντον· ſic ſuo loco dicitur *Plutarcho*, et, quem citat, plus ſemel *Platoni* in Menone T. II. p. 93. D. E. VALCKEN.

18. Τὰ ὑμέτερα κατύπερθε γίνεσθαι] Haereo hoc ſervem, an ex Codd. revocem κατυπέρτερα; poſterius L. VII, 233. ὡς δὲ εἶδον ΚΑΤΥΠΕΡΤΕΡΑ τῶν Περσῶν γινόμενα τὰ πρήγματα. Vid. C. 136. Omitti et μᾶλλον, quod damnant ſchedae, poterit, ut alibi indicatum. Mox fidentior, κάλλιϛον ὑμέας ἔργον ἁπάντων, *Aldo* duce reformavi.

32. Τὸ ἀπ' ἑσπέρης κέρας] Non celabo, olim mihi pro-

Cynoſyram inſtructi erant, occupantes navibus omne fretum Munychia tenus. Ideo autem et naves producebant, ne qua Græcis liceret effugere: ſed circumventi in Salamine pœnam redderent prœliorum ad Artemiſium geſtorum. Ad inſulam autem Pſyttaleam traiiciebant Perſas ob hanc cauſam, tanquam commiſſo navali certamine, illuc præcipue eiiciendis et viris et naufragiis, erat enim inſula in traiectu, ubi futura erat pugna, ſita, hos quidem ut ſervarent, alios vero interimerent. Hoc autem ne hoſtes ſentirent, clanculum egere. Atque ita illi nulla noctis parte conceſſa ſomno para-
77 bantur. In has ego res intuens, non habeo adverſari oraculis tanquam non veris, nolens evidenter loquentia conari refellere;

Auricomæ denſis ubi litora ſacra Dianæ
Navibus inſternent et litoream Cynoſuram,
Spe ſtolida fortes quod Athenas dilacerarunt,
Compeſcet iuvenem meritiſſima pœna ſuperbum,
Inſtinctum furiis, ſibi cedere cuncta putantem.
Nam miſcebitur æs æri, Mars ſanguine pontum
Inficiet: Graiis tunc libera tempora reddet
Saturno genitus, ſimul et Victoria pollens.

Quum ita evidenter in his a Bacide dicatur, profecto de contradicendo oraculis neque ipſe auſim dicere, neque ab aliis dici ſuſti-
78 neam. Porro inter duces, qui in Salamine erant,

Κυνόσουραν τεταγμένοι, [a] κατέχον τε μέχρι Μουνυχίης πάντα τὸν πορθμὸν τῇσι νηυσί. τῶνδε δὲ [b] εἵνεκα ἀνῆγον τὰς νῆας, ἵνα δὴ τοῖσι Ἕλλησι μηδὲ φυγέειν ἐξῇ, ἀλλ' [c] ἀπολαμφθέντες ἐν τῇ Σαλαμῖνι, δοῖεν τίσιν τῶν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἀγωνισμάτων. ἐς δὲ τὴν νησῖδα τὴν Ψυττάλειαν καλεομένην ἀπεβίβαζον τῶν Περσέων τῶνδε εἵνεκα, ὡς ἐπεὰν [d] γένηται ναυμαχίη, ἐνθαῦτα μάλιστα ἐξοισομένων τῶν τε ἀνδρῶν καὶ τῶν [e] ναυηγίων, ἐν γὰρ δὴ πόρῳ ναυμαχίης τῆς μελλούσης [f] ἔσεσθαι ἔκειτο ἡ νῆσος, ἵνα τοὺς μὲν περιποιῶσι, τοὺς δὲ διαφθείρωσι. ἐποίευν δὲ σιγῇ ταῦτα, ὡς μὴ πυνθανοίατο οἱ ἐναντίοι. οἱ μὲν δὴ ταῦτα [g] τῆς νυκτὸς, οὐδὲν ἀποκοιμηθέντες, παραρτέοντο. Χρησμοῖσι δὲ οὐκ ἔχω ἀντιλέγειν ὡς οὐκ εἰσὶ ἀληθέες, οὐ βουλόμενος ἐναργέως λέγοντας πειρᾶσθαι καταβάλλειν, ἐς τοιάδε πρήγματα ἐσβλέψας,

Ἀλλ' ὅταν Ἀρτέμιδος [h] χρυσαόρου ἱερὸν ἀκτὴν
Νηυσὶ γεφυρώσωσι, καὶ εἰναλίην Κυνόσουραν,
Ἐλπίδι μαινομένῃ λιπαρὰς πέρσαντες Ἀθήνας,
Δῖα δίκη σβέσσει κρατερὸν κόρον, ὕβριος υἱὸν,
Δεινὸν [i] μαιμώοντα, δοκεῦντ' ἀνὰ πάντα πυθέσθαι.
Χαλκὸς γὰρ χαλκῷ συμμίξεται, αἵματι δ' Ἄρης
Πόντον φοινίξει· τότ' ἐλεύθερον Ἑλλάδος ἦμαρ
Εὐρύοπα Κρονίδης ἐπάγει, καὶ πότνια Νίκη.

ἐς τοιαῦτα μὲν καὶ οὕτω ἐναργέως λέγοντι Βάκιδι ἀντιλογίης χρησμῶν πέρι, οὔτε αὐτὸς λέγειν τολμέω, οὔτε παρ' ἄλλων ἐνδέκομαι. Τῶν δὲ ἐν Σαλαμῖνι στρα-

a Κατεῖχον iid. et *Ask.*, mox παρὰ τὸν π. *Med. Ask. Paſ.* *b* Εἵνεκεν *Arch. V.*, et mox. *c* Ἀπολαφθ. *Paſ.*, ſupra μὴ φυγέειν *Arch. Vind.* *d* Γίνηται *Paſ.*, γίνηται *Ask.* *e* Ναυηγέων *Arch.*, uti ſolet. *f* Deſit *Arch. V.* In *Paſ.* τῆς ναυμαχ., *Ald.* et Edd. quidam ἐν γὰρ δὴ πόῤῥω, abſurde. *g* Hinc hiatus in *Arch.* et *Vind.* usque in C. 84. et οἱ ἄλλοι Ἀμεινίῃ. *h* Χρυσαόρου *Paſ. Ask.* ora *Steph.*, alii χρυσαόρον. *i* Καὶ μάργῳ τὰ *Brit.*, mox πείθεσθαι *Paſ.*, poſt pauca φοινίξῃ *Ald.*

prominentem in mare contra Salaminem tractum Megaridis haec oſtendere, non claſſis Perſicae cornu. Κέρας in promontoriis frequens apud *Salmaſium* ad Solin. p. 116., et *Strabo* IX. p. 604. duo iſtiusmodi κέρατα in Megaridis et Atticae finibus exadverſum Salaminem memorat; *Plutarchus* praeterea *Aceſtodori* fide Themiſt. p. 118. E. propter illa κέρατα Xerxem ex aurea ſella navale hoc ſpectaviſſe praelium. Sic inſulam circumvecti et promontorium κέρας, occidentem ſpectans, incingentes, omni ad Iſthmum tranſitu Graecos excluſiſſent. Quia tamen ſuſpicioni, quae C. 85. produntur, officere videntur, eam non urgeo. De Cynoſura et Ceo res anceps. Cl. *de Pauw* inſulas circa Salaminem elegit, et Cynoſuram quidem Laconicam, Ceum vero defectu ſcriptorum ignorari: cui paria non facio. Laconica apud *Heſychium* Cynoſura longiſſime hinc remota fuit, et ſitus paene incerti. Ut paucis tranſigatur, Ceum inſulam intelligo contra Sunium Atticae, et Cynoſuram, ἄκραν τοῦ Μαραθῶνος, *promontorium Marathonis*, Euboeam ſpectans, eiusdem *Heſychii*. Longius in tabulis id *Cellarii* et aliorum pictis a Sunio, quam Herodotea poſtulant, disiungitur, male opinor; vix enim tum una nocte, eaque aeſtiva, id promontorium flectere, tantumque ſpatii abſolvere quiviſſent navigando. Nunc ſtatione circa Ceum et Cynoſuram relicta provehuntur prope Munychiam, ac fretum, ut et hac parte fugae occaſio Graecis praecidatur, obſepiunt.

43. Ἵνα τοὺς μὲν περιποιῶσι] Putares in *Noſtri* oculis haec *AEſchyli* fuiſſe, Ἐνθαῦτα πέμπει τούσδ', ὅπως ὅταν νεῶν φθαρέντες ἐχθροὶ νῆσον ἐκσωζοίατο Κτείνοιεν —— φίλους δ' ὑπεκσώζοιεν —— Pers. v. 540. Nam gemina planiſſime ſunt. Scholiaſtes, Pſyttaleam Salamine ſtadiis plus centum removens, in numeris ibi nimius et mendoſus.

50. Χρυσαόρου] Sic melius Codd.; Apollinis χρυσαόρου titulus *Il.* E. 524. et in Hymnis, ſorori eius, Dianae Munychiae, multo aptior quam Atticae littorali tractui. Poſt dein Ἐλπίδι μαινόμενοι —— *Camerarius* vulgavit in Epigrammatibus, *Theocrito* ab ipſo adpoſitis, de coniectura puto.

53. Ὕβριος υἱὸν] Non *iuvenem*, ſed *ſatietatem*, κόρον κρατερὸν Bacidis, *Portus* et *Stanleius* explicant, iniuria fortaſſe. *Pindarus* Olymp. Od. XIII, 12. dixit ὕβριν κόρου ματέρα, converſe tamen, ut volunt. Nam Τίκτει τοι κόρος ὕβριν ——, citantibus ibi ex *Homero*, ſive *Theognide* potius, Criticis, estque adeo mater *contumeliae* ſive ὕβριος, non proles. Veriſſimum *Pythagorae*, in civitates inſinuare ſeſe πρῶτον τρυφὴν, ἔπειτα κόρον, εἶτα ὕβριν, μετὰ δὲ ταῦτα ὄλεθρον in *Stobaei* Serm. XLI. p. 247., et *Ecphantae* eadem de Schola, ἁ πολυτέλεια μάτηρ τᾶς ἀκρασίας· αὕτα δὲ τᾶς ὕβριος, ἐξ ἇς τῶν ἐν ἀνθρωπίνοις κακῶν τὰ πολλὰ ap. eundem Serm. XLVI. p. 335. Haud alius *Bacidis* κρατερὸς κόρος *iuvenis* ac Xerxes, υἱὸς ὕβριος ob contumelias iniuriasque, quarum ille toti Graeciae auctor, *Raphelio* ad Epiſt. *Paulli* Ephes. C. v, 6. monitore. Vide tamen *Stanleium* in *AEſchyli* Agamem. v. 768. Proximum δοκεῦντ' ἀνὰ πάντα πυθέσθαι admodum tenebricoſum. An *opinantem ubique ſe auditum iri*, ut in notiſſimo καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι; *Valla* legit ἀνὰ πάντα πιθέσθαι, quorſum ex *Paſ.* excerptum vergit.

60. Βάκιδι ἀντιλογίης] Scripta exemplaria conſentiunt, quibus, etſi ἀντιλογίας in *Diſſert. Herodot.* maluerim, non pugnabo. Deſit obliterata praepoſitio, reditura, modo Βάκιδι δι' ἀντιλογίης revocetur. An vero δι' ἀντιλογίης λέγειν, *contradicendo obloqui*, iniuſtum ſit, fateri, ob varium in iſto genere ſermonis uſum, erubeſco. Aliter qui ſentiunt, ut Clar. *Abreſchius*, οὔτε αὐτὸς ἐλθεῖν τολμέω refingunt. Quae ſane dictio et elegans et trita eſt, ab ipſo Animadv. ad *AEſchyl.* L. 1, 3. p. 15. et *Valcken.* in Phoeniſſ. *Euripid.* v. 482. doctiſſime illuſtrata.

60. Οὕτω ἐ. λέγοντι Βάκιδι] Quod ſequitur ἀντιλογίης commode corrigit vir Cl. in Diſſ. *Herod.* p. 201. —— Vel ob hoc unum dictum *Herodotus*, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα καλὸς κἀγαθὸς, cenſeri deberet τὰ περὶ μαντείας καὶ χρησμολόγους πάνυ νοσῶν. Sed hinc ſimul aeſtimare licet, iam tum homines fuiſſe vulgo perſpicaciores, quibus adparuerit, quod Bacidis eſſe ferebatur oraculum iſthoc articulo temporis, ipſius forte ſuaſu Themiſtoclis, fuiſſe confictum. Quae bello Peloponneſiaco ad plebem Atticam lactandam ab eſurientibus fingebantur demagogis, velut Bacidis aut ipſius Apollinis oracula

Ariſtides tunc exul indicat Græcis facta Perſarum. Hinc reconciliatio eius cum Themiſtocle.

στρατηγῶν ἐγίνετο ὠθισμὸς λόγων πολλός. ᾔδεσαν δὲ οὔκω, ὅτι σφέας [a] περιεκυκλέοντο τῇσι νηυσὶ οἱ βάρβαροι· ἀλλ' ὥσπερ τῆς ἡμέρης ὥρων αὐτοὺς τεταγμένους, ἐδόκεον κατὰ χώρην εἶναι. Συνεστηκότων δὲ τῶν στρατηγῶν, 484 ἐξ Αἰγίνης διέβη Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος μὲν, ἐξωστρακισμένος δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου. τὸν ἐγὼ νενόμικα, πυνθανόμενος αὐτοῦ τὸν τρόπον, ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι ἐν Ἀθήνῃσι καὶ δικαιότατον. οὗτος ὡνὴρ στὰς ἐπὶ τὸ συνέδριον, ἐξεκαλέετο Θεμιστοκλῆα, ἐόντα μὲν ἑωυτῷ οὐ φίλον, ἐχθρὸν δὲ τὰ μάλιστα. ὑπὸ δὲ μεγάθεος τῶν παρεόντων κακῶν, λήθην ἐκείνων ποιεύμενος ἐξεκαλέετο, θέλων αὐτῷ συμμῖξαι. προακηκόεε δὲ ὅτι σπεύδοιεν οἱ ἀπὸ Πελοποννήσου ἀνάγειν τὰς νέας πρὸς τὸν Ἰσθμόν. ὡς δὲ ἐξῆλθέ οἱ Θεμιστοκλέης, ἔλεγε Ἀριστείδης τάδε· „ Ἡμέας στασιάζειν χρεόν ἐστι „ [b] ἔν τε τῷ ἄλλῳ καιρῷ, καὶ δὴ καὶ ἐν τῷδε, „ περὶ τοῦ ὁκότερος ἡμέων πλέω ἀγαθὰ [c] τὴν πα„ τρίδα ἐργάσεται. λέγω [d] δέ τοι ὅτι ἴσον ἐστὶ πολ„ λά τε καὶ ὀλίγα λέγειν περὶ ἀποπλόου τοῦ ἐνθεῦ„ τεν Πελοποννησίοισι. ἐγὼ γὰρ αὐτόπτης τοι λέγω „ γενόμενος, ὅτι νῦν, οὐδ' ἢν θέλωσι, Κορίνθιοί τε καὶ „ αὐτὸς Εὐρυβιάδης οἷοί τε ἔσονται ἐκπλῶσαι. περι„ εχόμεθα γὰρ ὑπὸ τῶν πολεμίων κύκλῳ· ἀλλ' „ ἐσελθών σφι ταῦτα σήμηνον". Ὁ δ' ἀμείβετο τοῖσδε, „ Κάρτα τε χρηστὰ διακελεύεαι, καὶ εὖ ἤγγει„ λας. τὰ γὰρ ἐγὼ ἐδεόμην γενέσθαι, αὐτὸς αὐτό„ πτης γενόμενος, ἥκεις. ἴσθι γὰρ ἐξ ἐμέο τὰ ποιεύ„ μενα ὑπὸ Μήδων. ἔδεε γὰρ ὅτε οὐκ ἑκόντες [e] ἤθε„ λον ἐς μάχην κατίστασθαι οἱ Ἕλληνες, ἀέκοντας „ παραστήσασθαι. σὺ δὲ, ἐπείπερ ἥκεις χρηστὰ ἀπ„ αγγέλλων, αὐτός σφι ἄγγειλον. ἢν γὰρ ἐγὼ αὐ„ τὰ λέγω, δόξω πλάσας λέγειν, καὶ οὐ πείσω, „ ὡς οὐ ποιεύντων τῶν βαρβάρων ταῦτα. ἀλλά σφι „ σήμηνον αὐτὸς παρελθὼν ὡς ἔχει. ἐπεὰν δὲ σημήνῃς, „ ἢν μὲν πείθωνται, ταῦτα δὴ τὰ κάλλιστα· ἢν δὲ „ αὐτοῖσι μὴ πιστὰ γένηται, ὁμοῖον ἡμῖν ἔσται. οὐ γὰρ „ ἔτι διαδρήσονται, εἴπερ περιεχόμεθα πανταχόθεν, „ ὡς

erant, ingens conflata est rixa, nondum ſcientes a barbarorum navibus ſe circumveniri; ſed ſicut per diem viderant eos collocatos, ita exiſtimabant eos illo ordine manere. 79 Quibus conſiſtentibus, applicuit ex AEgina Ariſtides Lyſimachi filius, Athenienſis quidem, ſed teſta in exilium a populo eiectus, quem ego, ut eius mores accepi, virum optimum fuiſſe Athenis atque iuſtisſimum cenſui. Hic vir concilio aſſiſtens, Themiſtoclem evocavit, non amicum ſibi, ſed in primis inimicum: verum præ magnitudine præſentium malorum oblitus ſimultatum, evocavit hominem colloquendi gratia: præſenſerat enim Peloponnenſes maturare ad Isthmum claſſem reducere. Qui, quum prodiiſſet Themiſtocles ad eum, inquit, Nos et alio tempore et hoc ipſo contendere debemus inter nos hac de re, uter noſtrum de patria præclarius mereatur: te vero certiorem facio, peræque eſſe Peloponnenſibus multa verba facere ac pauca de abducendis hinc navibus. Ego enim tibi quod ipſemet vidi, refero: nunc, ne ſi velint quidem, Corinthios atque ipſum Eurybiadem enavigare poſſe, quoniam circumdati ab hoſtibus undique ſumus: quare ingreſſus eis hæc indicato. Cui reſpondens 80 Themiſtocles, Utilia valde, inquit, iubes, ac bene annunciaſti. Nam quæ ego precabar, ut fierent, ea ipſe tu conſpicatus fieri, venis: ut enim ſcias, quæ fiunt a Medis, per me fiunt: quoniam opus facto fuit, ut Græci, qui nolebant ſua ſponte ad pugnam deſcendere, deſcenderent inviti. Tu vero, quandoquidem utilia nunciatum venis, ipſe illis nunciato. Quoniam ſi ego retulero, videbor rem commenticiam dicere, nec perſuadebo, tanquam non hoc agentibus barbaris. Itaque tute ingreſſus, uti res habet ipſe illis referas. Quod ubi feceris, ſi tibi fidem habebunt, optime habet; ſin minus, perinde nobis erit: neque enim ſi undique circumdati

a Med. Paſſ. Ask., in *Ald.* et *Paris. B. Brit.* περιεκυκλοῦντο. Quod in ſeqq. συνεστηκότων —— vertebatur *congregatis*: ſed vide I, 207. IV, 132. *b* Ἔν τε τῷ *Paſſ.*, deerat enclitica. *c Med. Paſſ. Ask.*, τῇ πατρίδι *Ald.* et alii. *d Ask. Paſſ. Med.*, antea λέγω δὲ ſine τοι. in *Brit.*, δὲ ὃ ἴσον. *e* Ἤθελον *Ask.*

cula Athenis decantata, ridet illa magna cum libertate *Ariſtophanes* in Av. ✝. 963. et ſeqq. Equit. ✝. 995. &c. Ad veritatis lumen *Euſebius* iſtius etiam officinae fraudes retegens L. IV. Praep. Evang. pleraque fuiſſe putat oracula γοήτων ἀνδρῶν τεχνάσματα· ut *Oenomao* certe videbantur *Gadareno* in libro quem inſcripſerat Φωρὰ γοήτων. Sed multa potius fuerunt virorum Principum, ἀνδρῶν τε σοφῶν τεχνάσματα, ad opinionem imperitorum conficta. VALCKEN.

69. Ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι] *AEſchyleum* de Amphiaro fortaſſe ſpectavit, Οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει, ſive, uti *Plut.* Ariſt. p. 320. C. Οὐ γὰρ δοκεῖν δίκαιος ——, quo omnis concio in orcheſtra pronunciato Ariſtidem praeſentem, tanquam ſoli Athenis conveniente, nutu plauſuque ſignavit. Errat *Polyaenus* I, 31. Ariſtidem Themiſtoclemque τῆς πόλεως ἔξω προελθόντας poſuiſſe contentionis ſtudia, geſtu adprime notabili, tradens. Redierunt in gratiam ad Salaminem in caſtris, non Athenis.

69. Ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι] *Timocreon Rhodius* in *Plut.* Them. p. 122. D. εἰ τύγε — Ξάνθιππον αἰνεῖς· — Ἐγὼ δ' Ἀριστείδαν ἐπαινέω, Ἄνδρα ἱερᾶν ἀπ' Ἀθανᾶν Ἐλθεῖν ἕνα λῷστον. Quae hoc capite de Ariſtide ſcribit *Herod.*, illa quoque *Plutarchi* confutant indignas philoſopho criminationes: Ariſtiden dicit ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι ἐν Ἀθήνῃσι καὶ δικαιότατον· et ille ipſe tamen adeo propter aequitatem humanisſimam collaudatus Ariſtides *cupide elaboraverat, ut praeter ceteros iuſtus adpellaretur*, *Corn. Nep.* in Ariſt. Δίκαιος μὲν γὰρ ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους Ἀριστείδης, ἄνθρωπος δὲ καὶ αὐτὸς ἦν, καὶ χολὴν εἶχε, καὶ ἠγάπα τινὰς, καὶ ἐμίσει, quae leguntur apud *Lucian.* T. III. p. 158. Adverſarii *Themiſtoclis conſilium utile, quia non honeſtum erat*, (*Cicero* de Off. III, c. 11.) auctoritate ſua fecit Ariſtides, ut a populo repudiaretur; ſed idem tamen interdum iniuſta ſciſcere debuit, ſe ad reipublicae ſtatum accommodando, monente *Caſaub.* ad *Polyb.* p. 140. —— Abſque ulla exceptione *Herod.* et Ariſtiden et quosvis alios virtute praeſtantes collaudat libentisſime, τοῖς ἀγαθοῖς συνηδόμενος, qualis dicitur *Dionyſio Halic.* —— . Hic *Herodoto* tradita *Plutarch.* enarrat in Themiſt. p. 118. D. In Ariſtide *Plut.* p. 323. C. miſſis Herodoteis ex alio nobis hiſtorico ſimilia quaedam exhibet Ariſtidis ad Themiſtoclem hoc articulo temporis dicta: in Apophthegm. T. II. p. 186. B. cum Themiſtocle πρεσβευτὴς ἐκπεμφθεὶς, ipſi dixiſſe fertur Ariſtides: βούλει, ὦ Θεμιστόκλεις, ἐπὶ τῶν ὅρων τὴν ἔχθραν ἀπολίπωμεν; ἂν γὰρ δοκῇ, πάλιν αὐτὴν ἐπανιόντες ληψόμεθα· collega fuit Ariſtides Themiſtoclis in illa nobili legatione narrata *Nepoti* in Themiſt. c. 7., quod liquet ex *Thucyd.* I, c. 91. ſed huic tamen legationi dictum illud minus congruit: veriſimillimum, quod ſcribit *Polyaen.* I, c. 31., διετέλεσαν παρὰ πάντα τὸν πόλεμον ὁμονοοῦντες. VALCKEN.

79. Τὴν πατρίδα ἐργάσεται] Optime MSS., et *Gronovius*. Probatisſima Noſtro, *Thucydidi*, *Xenophonti* aliiſque ea ſtructura, a *Thoma Magiſtro* in Δρῶ laudata. Dubito vero, ſitne ex uſu τοι, ſiquidem illud commodiorem poſt pauca locum occupat, et neceſſarium hic non eſt.

97. Ταῦτα δὴ τὰ κάλλιστα] Si qui ταῦτα δῆτα praeoptaverint cum doctisſimo viro Miſcell. Obſerv. Vol. III. p. 142., non valde obnitar. Loquendi genus, plenius hoc loco quam plerumque, eiusdem et *Is. Caſauboni* ad *Athen.* L. V, 2. ſollertia exemplorum cumulo manifeſtius, quam pridem, habetur.

100. Ταῦτα

Ariſtidi vix fides habetur, ſed Tenia triremis eam firmat. Claſſis Græca 380. navium. Themiſtoclis concio ante pugnam.

dati ſumus, ut tu ais, amplius iſti deſugient.
81 Ariſtides concilium introgreſſus, eadem re-
tulit, dicens ſe ex AEgina veniſſe, et æ-
gre elapsum, latendo ſtationem hoſtium. O-
mnem enim claſſem Græcorum, a Xerxis
claſſe circumventam; ideoque hortari ſe, ut
ad defenſionem ſui illi ſeſe præpararent.
Hæc loquutus Ariſtides, retro abiit. Rur-
ſus autem inter duces altercatio orta, ple-
risque eorum fidem nuncio non habentibus.
82 Quibus non credentibus advenit triremis
transfuga virorum Teniorum, cui præerat
Panætius Soſimenis filius, quæ omnem ve-
ritatem attulit. Cuius facti nomine Tenii
in tripode, qui Delphis dedicatus eſt, inter
eos qui barbarum debellarunt, ſcripti fuere.
Ex hac autem navi, quæ ad Salaminem, et
altera, quæ ad Artemiſium transfugit, Lemnia,
expleta eſt Græcorum claſſis trecentarum et
octoginta navium: duæ namque prius ad ex-
83 plendum numerum deſuerant naves. Græci,
ubi eis verba Teniorum fecerunt fidem, ſe-
ſe apparaverunt tanquam dimicaturi. Et ſub
diluculum, quum propugnatorum cœtum fe-
ciſſent, Themiſtocles ex omnibus quæ ex-
pedirent præcipiebat: cuius orationis ſumma
erat, meliorum cum peioribus comparatio,
quæcunque in hominis natura atque indu-
ſtria exiſtunt, exhortatus ut meliora elige-
rent. Ubi peroravit, iuſſit illos ingredi na-
ves:

„ὡς σὺ λέγεις". Ταῦτα ἔλεγε παρελθὼν [a] ὁ Ἀριστείδης, φάμενος ἐξ Αἰγίνης τε ἥκειν, καὶ μόγις ἐκπλῶσαι λαθὼν τοὺς ἐπορμέοντας· περιέχεσθαι γὰρ πᾶν τὸ στρατόπεδον τὸ Ἑλληνικὸν ὑπὸ τῶν νεῶν τῶν Ξέρξεω· παραρτέεσθαί τε συνεβούλευε, ὡς ἀλεξησομένους. καὶ ὁ μὲν, ταῦτα εἴπας, μετεστήκεε· τῶν δὲ αὖτις ἐγίνετο λόγων [b] ἀμφισβασίη. οἱ πλεῦνες γὰρ τῶν στρατηγῶν οὐκ ἐπείθοντο τὰ ἐξαγγελθέντα. Ἀπιστεόντων δὲ τουτέων, ἧκε τριήρης ἀνδρῶν Τηνίων αὐτομολέουσα, τῆς ἦρχε ἀνὴρ Παναίτιος ὁ Σωσιμένεος, ἥπερ δὴ ἔφερε τὴν [c] ἀληθηΐην πᾶσαν. διὰ δὲ τοῦτο τὸ ἔργον ἐνεγράφησαν Τήνιοι ἐν Δελφοῖσι ἐς τὸν τρίποδα, ἐν τοῖσι τὸν βάρβαρον κατελοῦσι. σὺν δὲ ὦν 485
ταύτῃ τῇ νηῒ τῇ αὐτομολησάσῃ ἐς Σαλαμῖνα, καὶ τῇ πρότερον ἐπ᾽ Ἀρτεμίσιον τῇ Λημνίῃ, ἐξεπληροῦτο τὸ ναυτικὸν τοῖσι Ἕλλησι ἐς τὰς ὀγδώκοντα καὶ τριηκοσίας νέας· δύο γὰρ δὴ νεῶν τότε κατέδεε ἐς τὸν ἀριθμόν. Τοῖσι δὲ Ἕλλησι ὡς πιστὰ δὴ τὰ λεγόμενα ἦν τῶν Τηνίων ῥήματα, παρεσκευάζοντο ὡς ναυμαχήσοντες. [d] ἠώς τε δὴ διέφαινε, καὶ οἱ σύλλογον τῶν ἐπιβατέων ποιησάμενοι· προηγόρευε εὖ ἔχοντα μὲν ἐκ πάντων Θεμιστοκλέης, τὰ δὲ ἔπεα ἦν πάντα κρέσσω τοῖσι ἥσσοσι ἀντιτιθέμενα. ὅσα δὲ ἐν ἀνθρώπου φύσι καὶ καταστάσι ἐγγίνεται, παραινέσας δὴ τουτέων τὰ κρέσσω αἱρέεσθαι, καὶ καταπλέξας τὴν [e] ῥῆσιν, ἐσβαίνειν ἐκέλευε ἐς τὰς νέας. καὶ οὗτοι μὲν

a Undecim ſeqq. non habet *Brit.* culpa ſcribae. Vid. L. IV, 14. tum οἱ γὰρ πλ. iid. *b* Ἀμφισβασίη *Paſſ. Ask.* recte. antea ἀμφισβησίη. *c* Ἀληθείην *Ask.* *d* Ἠώς τε δὴ ἔφαινε *Med. Paſſ. Ask.* *e* Κρῆσιν *Paſſ.* et mox ἐκέλευσε.

100. Ταῦτα ἔλεγε παρελθὼν ὁ Α.] Malunt ταῦτα ἔλεγε Θεμιστοκλέης· παρελθὼν δὲ ὁ Ἀριστείδης —. Verum conciſus ſermo Scriptoris eſt, reſpiciens illa, σήμηνον αὐτὸς παρελθὼν, ὡς ἔχει· neque enim opinor, moleſtum videri, ἔλεγε — φάμενος, cui ſimillima in Muſis complura.

5. Ταῦτα εἴπας μετεστήκεε] Hic et in ſequentibus narrata planiſſime demonſtrant, nec ducem hoc bello cum Themiſtocle fuiſſe Ariſtidem, qui decem annis ante unus e decem ducibus cum Miltiade victoriam reportaverat Marathoniam; ſed neque pugnae navali prope Salamina interfuiſſe. Suum tamen forſan auctorem ſequutus *Nepos* in Ariſt. *interfuiſſe* ſcribit *pugnae navali apud Salamina, quae facta eſt priusquam poena liberaretur:* paulo ante dicitur *ſexto fere anno poſtquam erat expulſus plebiſcito in patriam reſtitutus. Demoſth.* II. c. Ariſtogit p. 496, 8. Ἀριστείδην φασὶν ὑπὸ τῶν προγόνων μεταστάντα (hoc e margine reciperem) ἐν Αἰγίνῃ διατρίβειν, ἕως αὐτὸν ὁ δῆμος κατεδέξατο· ſecundum *Plut.* in Ariſt. p. 323. B. decennii anno tertio ἐψηφίσαντο τοῖς μεθεστῶσι κάθοδον, μάλιστα — φοβούμενοι τὸν Ἀριστείδην· quae deinceps narrat nihil minus monſtrant, quam ante revocatum huic interfuiſſe pugnae: nam quod ad *Nepot. Lambinus* putat, idem ex *Herodoto* liquere, errat mea quidem ſententia: ad victoriam ille multum tamen attulit momenti; dum illi pugnabant e navibus, utiliter haerens in inſula Pſyttalia: *Herod.* vid. c. 95. *Demetrius* περὶ Ἑρμ. §. 248., Ὥσπερ τὶς Ἀριστείδου κατηγορῶν, ὅτι οὐκ ἀφίκετο εἰς τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, ἀλλὰ αὐτόκλητος, ἔφη, ὅτι ἡ μὲν Δημήτηρ ἦλθε καὶ συνεναυμάχει, Ἀριστείδης δὲ οὔ· quae, cuiuscunque ſint, ſunt certe ſophiſtae ſatis inepta, per Cererem, myſticum Iacchum intelligentis, et *Herodoto* narrata c. 65. VALCKEN.

8. Τριήρης ἀνδρῶν Τηνίων] In Themiſt. *Plut.* p. 118. E. ἐφάνη Τενεδία μία τριήρης αὐτόμολος, neſcio unde. Hinc ſi ſumſit, Τηνία fuit, quae et Nob. *Palmerii* divinatio. Tripodem Delphis dedicatum, inſcriptumque eorum nominibus, qui Perſas ad Salaminem et Plataeas debellarunt, *Thucyd.* I, 132. et Auctor Or. in Neaer. p. 740. deſcribunt.

12. Ἐν τοῖσι τὸν βαρβ. κατελοῦσι] *Inter nomina earum civitatum, quarum auxilio Perſae erant victi,* (*Nepos* in Pauſan. c. 1.) Delphico tripodi nomen etiam inſculptum fuit Τηνίων. Olympiae quoque Iovis erat ſtatua a Graecis dedicata, qui apud Plataeas pro libertate pugnaverant, in cuius baſi praeter ceteros memorabantur etiam Τήνιοι. *Pauſan.* V. p. 437. hoc ſatis eſt ad *Herodoti* Τηνίους hic adfirmandos. — Quem hic memorat aureum tripoda, Delphis teſte *Thucyd.* I, c. 132., ἀνέθεσαν οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τῶν Μήδων ἀκροθίνιον· quodque nimis ſuperbe Pauſanias inſcribi curaverat Lacedaemonii ἐξεκόλαψαν· καὶ ἐπέγραψαν ὀνομαστὶ τὰς πόλεις, ὅσαι ξυγκατελοῦσαι τὸν βάρβαρον ἔστησαντο (cur non ex Codd. receptum ἔστησαν τὸ) ἀνάθημα· mutatis Lacedaemoniis τὸν τρίποδα τὸν ἐν Δελφοῖς obiiciunt miſeri Plataeënſes apud eumdem III, c. 57. Secundum *Auctorem* Or. c. Neaer. p. 740, 153. in Amphictyonum concilio cauſa dicta Plataeënſes coëgere Lacedaemonios, ἐκκόψαντας τὰ ἐλεγεῖα, ἐπιγράψαι τὰς πόλεις, τὰς κοινωνούσας τοῦ ἔργου· in quibus ἐκκόψαντας ego quoque retinuerim: vid. Clar. *Weſſ.* ad. *Diodor.* II. p. 100. *Euſtath.* in Il. Ξ. p. 990, 17. VALCKEN.

19. Ἠώς τε δὴ διέφαινε] *Med.* et aliorum ſcriptura, cui ſimilem ex *Arch.* enotavi L. VII, 217., ex praecipua parte fallit. Ita ibi, ἠώς τε δὴ διέφαινε, καὶ οἱ ἐγένοντο —· placuit acceſſio τοῦ δὴ, quamquam et ea vox L. IX, 46. haud conſpicitur. Nexa his indigent verbo, fortaſſe olim ſcripta, καὶ οἱ συλλ. τῶν ἐπιβ. ποιησάμενοι ἠγορόωντο, *et hi propugnatorum convocato conſilio concionabantur.* Sic apta omnia. Alioqui καὶ οἱ —— ποιησάμενος προηγόρευε, ut Themiſtocles, popularibus ſuis coactis, habita oratione dixerit iſta. Memini ab aliis excogitata alia, quae praetereo.

19. Ἠώς τε διέφαινε] Haec et vicina, perperam coniecturis tentata, nominativi ſunt ſoluti, quorum vice ſcribi potuerat: ἠοῦς τε διαφαινούσης, καὶ τούτων σύλλογον τῶν ἐπιβατέων ποιησαμένων, paucis Themiſtocles populares ſuos ad pugnam inflammavit: qualia tum probabiliter dicta ſunt dedit *AEſchyl.* in Pers. ℣. 402., ὦ παῖδες Ἑλλήνων ἴτε, Ἐλευθεροῦτε πατρίδ᾽, ἐλευθεροῦτε δὲ Παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρῴων ἕδη, Θήκας τε προγόνων, νῦν ὑπὲρ πάντων ἀγών· audiebantur iſta ſecundum Tragicum, Ἐπεί γε μέντοι λευκόπωλος ἡμέρα Πᾶσαν κατέσχε γαῖαν· iuxta *Herod. prima luce;* ſimul atque ἠὼς διέφαινε· frequentius legitur ὑπέφαινε· Herodoteum eſt, ἅμα ἡμέρῃ διαφαυσκούσῃ, vid. ad III, c. 86. ἅμα ἕῳ et ἅμα τῇ ἕῳ leguntur apud *Thucydid.* p. 300, 64. 396, 11. 311, 2. haec ad manum ſi fuiſſent Clar. *Dukero* p. 299, 2., ne dubitaſſet quidem, quin C in Є mutato, πρόσω corrigi deberet in πρὸ ἕω· ut ἐξ ἕω, ſic πρὸς ἕω, recte leguntur in *Ariſtoph.* Eccles. v. 85, 312. et εἰς ἕω apud *Iſaeum* Or. VI. p. 71, 28. Huc ſpectabat *Harpocration* in Εἰς ἕω, ἀντὶ τοῦ ἀρχομένην ἡμέραν· non alium Iſaei *locum*, quo referens iſta *H. Vales.* illic ſincerum εἴσω ſollicitabat. VALCKEN.

Navis AEacidas ab AEgina afferens. Initium pugnæ incertum. Ionum varietas. Oroſangæ. Pugna navalis ad Salaminem. Virtus Athenienſium et AEginetarum.

μὲν δὴ ἐσέβαινον, καὶ ἧκε ἡ ἀπ' Αἰγίνης τριήρης, ἣ κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀπεδήμησε. ἐνθαῦτα ἀνῆγον τὰς νῆας ἁπάσας [a] οἱ Ἕλληνες. Ἀναγομένοισι δέ σφι, αὐτίκα ἐπεκέατο οἱ βάρβαροι. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι Ἕλληνες [b] ἐπὶ πρύμνην ἀνεκρούοντο, καὶ ὤκελλον τὰς νῆας· Ἀμεινίης δὲ Παλληνεὺς, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ἐξαναχθεὶς, νηῒ ἐμβάλλει. συμπλακείσης δὲ τῆς νηὸς, καὶ οὐ δυναμένων ἀπαλλαγῆναι, οὕτω δὴ [c] οἱ ἄλλοι Ἀμεινίῃ βοηθέοντες συνεμίσγον. Ἀθηναῖοι μὲν οὕτω λέγουσι [d] γενέσθαι τῆς ναυμαχίης τὴν ἀρχήν· Αἰγινῆται δὲ, τὴν κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀποδημήσασαν ἐς Αἴγιναν, ταύτην εἶναι τὴν ἄρξασαν. λέγεται δὲ καὶ τάδε, ὡς Φάσμα σφι γυναικὸς ἐφάνη· Φανεῖσαν δὲ διακελεύσασθαι, ὥστε καὶ ἅπαν ἀκοῦσαι τὸ [e] στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων· ὀνειδίσασαν πρότερον τάδε, „ Ὦ „ δαιμόνιοι, μέχρι κόσου ἔτι πρύμνην ἀνακρούεσθε"; Κατὰ μὲν δὴ Ἀθηναίους ἐτετάχατο Φοίνικες· οὗτοι γὰρ εἶχον τὸ πρὸς Ἐλευσῖνός τε καὶ ἑσπέρης κέρας. κατὰ δὲ Λακεδαιμονίους, Ἴωνες· οὗτοι δ' εἶχον τὸ πρὸς τὴν ἠῶ τε καὶ τὸν Πειραιέα. ἐθελοκάκεον μέντοι αὐτέων, κατὰ τὰς Θεμιστοκλέος ἐντολὰς, ὀλίγοι, οἱ δὲ πλεῦνες, οὔ. ἔχω μέν νυν συχνῶν οὐνόματα [f] τριηράρχων καταλέξαι, τῶν νῆας Ἑλληνίδας ἑλόντων. χρήσομαι δὲ αὐτοῖσι οὐδὲν, πλὴν [g] Θεομήστορός τε τοῦ Ἀνδροδάμαντος, καὶ Φυλάκου τοῦ Ἱστιαίου, Σαμίων ἀμφοτέρων. τοῦδε εἵνεκα μέμνημαι τουτέων μούνων, ὅτι Θεομήστωρ μὲν διὰ τοῦτο τὸ ἔργον Σάμου ἐτυράννευσε, καταστησάντων τῶν Περσέων· Φύλακος δὲ, εὐεργέτης βασιλῆος ἀνεγράφη, καὶ χώρῃ [h] οἱ ἐδωρήθη πολλῇ. οἱ δ' εὐεργέται τοῦ βασιλῆος, Ὀρο-
486 σάγγαι καλέονται Περσιστί. περὶ μέν νυν τούτους οὕτω εἶχε. Τὸ δὲ πλῆθος τῶν νεῶν ἐν τῇ Σαλαμῖνι [i] ἐκεραΐζετο, αἱ μὲν, ὑπ' Ἀθηναίων διαφθειρόμεναι, αἱ δὲ, ὑπὸ Αἰγινητέων. ἅτε γὰρ τῶν μὲν Ἑλλήνων σὺν

κό-

ves: quibus ingreſſis, rediit ab AEgina triremis quæ profecta ad AEacidas erat, moxque omnes naves Græci ſolverunt. In quos 84
moventes continuo barbari ſunt invecti. Ibi ceteri quidem Græci quum inhiberent remis, ceſſimque irent, Aminias Pallenenſis, vir Athenienſis, evectus navi in hoſtilem incurrit: cui implicitus quum hæreret, nec abſtrahi poſſet, ita ceteri venientes auxilio conſerti ſunt. Hunc in modum aiunt Athenienſes extitiſſe initium pugnæ: AEginetæ vero, navem quæ ad AEacidas abierat feciſſe initium. Quanquam etiam hoc refertur, ſimulacrum mulieris fuiſſe eis oblatum: et quum apparuiſſet, ita illos exhortatum, ut omnis Græcorum exercitus exaudierit: ſed prius his verbis convitiatum, O imperiti, quousque remis inhibebitis? Ceterum adverſus Athenienſes 85
inſtructi erant Phœnices: nam hi cornu tenebant, quod ad Eleuſinem occidentemque vergebat. Adverſus Lacedæmonios inſtructi erant Iones: hi autem cornu tenebant, quod ad auroram ſpectabat et Piræeum: quorum pauci admonitu Themiſtoclis de induſtria ignave agebant, plerique minime. Enimvero complurium trierarchorum nomina commemorare poſſem, qui Græcas naves expugnavere: ſed neminem nominabo præter Theomeſtorem Androdamantis filium, et Phylacon Hiſtiæi filium, ambos Samios: quorum duntaxat ideo mentionem facio, quod Theomeſtor ob hanc navatam operam a Perſis tyrannus Sami ſit creatus: Phylacus inter bene de rege meritos adſcriptus ſit, et multo tractu ſoli donatus. Bene meriti autem de rege, Perſica lingua Oroſangæ vocantur. De his quidem ita res habet. Multitudo autem navium ad Salaminem 86
lacerabatur, partim ab Athenienſibus corrupta, partim ab AEginetis, utpote Græcis ſer-

vato

[a] Deſit illi et *Ask.* [b] Citavit *Suidas* in Ἐπὶ πρύμνην, tum ὤκελλον *Paſſ.* [c] Οἱ ἄλλοι ἅμα νηῒ *Arch.*, finito hiatu. [d] Τῆς ναυμ. γεν. id. et *Ask.* [e] Τῶν Ἑλλ. στρατ. iidem. [f] Τριηραρχῶν *Arch.* [g] Θεμήσ. *Paſſ.*, prave. Vid. IX, 89. Mox τοῦδε δὲ cum *Abreſchio* praeferrem. [h] Non eſt in *Arch.* *Paſſ.* *Ask.* [i] *Euſtath.* ad Homer. p. 364, 25. illuſtrat.

30. Καὶ ὤκελον τὰς νῆας] *Vallae* Latina *ceſſim irent*, rem ſi conſideres, non abſurda, non item, ſi dictionem. Puto littus verſus curſum flexiſſe; nam naves in terram inpegiſſe, quod ὀκέλλειν τὰς ναῦς *Philoſtrato* Heroic. II, p. 688. 689. male ab *Oleario* ſollicitatum, nulla ſuadet ratio. *Eurip.* Iph. Taur. v. 1379. δεινὸς γὰρ κλύδων ΩΚΕΙΛΕ ναῦν πρὸς γῆν. Non diſſimile *Nicandri* Ther. v. 295. Ceterum Aminias, *AEſchyli* frater, hic Παλληνεὺς, in *Plutarcho* Themiſt. p. 119. D. Δεκελεὺς, qui *populares* in Attica civitate utique diverſi. AEſchyli fratrem fuiſſe, *Diodorus* XI, 27. non negat. Pertinet autem huc *AEſchyli* Pers. v. 410., ubi quae de Lycomede Critici, fortaſſe ex *Plutarcho* ſumta. Vid. ſupra C. 11.

30. Ἐπὶ πρύμνην ἀνεκρ.] In *Lexico Herod.* ſic probabiliter ſcripta recepit *Suidas*: Ἐπὶ πρύμνην ἀνεκρούοντο, καὶ ὤκελλον τὰς ναῦς] Κατὰ πρύμναν ὑπεχώρουν οὐχὶ ἐπιστραφέντες. καὶ ἐξέκλιναν τῶν πολεμίων τὰς ἐπιούσας ναῦς. Graecam locutionem, πρύμναν κρούεσθαι vel ἀνακρούεσθαι, et Latinam *inhibere remis*, illuminarunt praeſertim obſervata *I. F. Gronovii*, quibuscum illa *Boſſii* conſ. et *Ti. H.* ad *Luciani* Nigrin. p. 46, 47. *Bentleii* ad *Horat.* Epod, IX, ℣. 20. hinc mutuari licebit verba Themiſtoclis ad Ionas ex *Iuſtini* II, c. 12. *at vos commiſſo praelio* ite ceſſim, inhibete remis, *et a bello diſcedite*; ὑποχωρεῖτε πρύμναν ἀνακρουόμενοι. Quando apud *Herod.* paulo legitur inferius; μέχρι κόσου ἔτι πρύμνην ἀνακρούεσθε; *quo usque tandem remis inhibendo retro cedetis?* priori quoque ſede ſic ſcribendum arbitror, non ἐπὶ, ſed ἔτι πρύμνην ἀνεκρούοντο· quia ἐπὶ non adhibetur apud veteres in phraſi πρύμναν ἀνακρούεσθαι. Hoc facere dicebantur eximie qui navale praelium detrectabant; ſed et remiges, cum naves eſſent in portu ſtatuendae, *quo expeditius rectis proris e portu exirent*, docente *Bentleio* l. c. In *Schol.* ad *Ariſtoph.* Veſp. ℣. 397., pro ὅπως ἄνευ τροπῆς εἴη· una litera mutata ſcribendum; ὅπως ἂν εὐτρεπὴς εἴη εἰς ἔξοδον ἡ ναῦς. —— Primusne Pallenenſis Aminias νηῒ ἐνέβαλε, an alius, cadere poteſt in dubitationem: *AEſchyli* Perſa fatente ℣. 409., ἦρξεν ἐμβολῆς Ἑλληνικὴ Ναῦς· *Plutarcheis* in Themiſt. p. 119. D. ſatis conveniunt narrata *Diodoro* XI, c. 18. ubi in fine cap. naves Perſarum πρύμναν μὲν ἀνακρούεσθαι κατέπαυσαν, εἰς τοὐπίσω δὲ πλέουσαι προτροπάδην ἔφευγον. VALCKEN.

40. Ὀνειδίσασαν πρότερον τάδε] Neceſſitudo nulla, ut πικρότερον aut προθυμότερον formetur. Species illa matronae prius Graecis exprobravit ſegnitiem, qua remis inhibebant: tum confidenter in hoſtes ruerent, fuit auctor. Atque hoc vult, neque latuit Cl. *Abreſchium*. Aciei Perſicae Graecaeque claſſis ordinem *Diodorus* diverſiorem dedit L. XI, 18.

42. Κατὰ μὲν δὴ Ἀθηναίους] Athenienſibus Lacedaemonios iungit *Diodor.* XI, c. 18., et hos et illos navibus opponit Phoenicum; verius iuxta *Herod.* dextrum cornu tenebant Lacedaemonii. — Ionum nomina, qui veteris Graeciae ceperint naves, reliqua prudenter reticet Noſter: Τοῦδε δὲ εἵνεκα, ait, μέμνημαι τουτέων μούνων· ſic ſyllaba ſcribendum puto repetita pro τοῦδε εἵνεκα. —— Alter eorum Phylacus Samius εὐεργέτης βασιλῆος ἀνεγράφη· quae propria Graecis erat hac in re locutio de Perſarum Oroſangis: illinc tranſumptam eleganter adhibet Calliclem ludens Socrates in *Platonis* Gorgia p. 506. c. a *Platone* mutuati ſunt Sophiſtae: Graecarum etiam civitatum εὐεργέται ſaepe publicitus ἀνεκηρύττοντο· vid. *Ti. Hemſt.* ad *Lucian.* p. 367. VALCKEN.

54. Εὐεργέτης βασιλῆος ἀνεγράφη] Congruunt de Mardochaeo prodita *Eſther.* C. VI, ubi docte *Grotius*; operoſior *B. Briſſonius* Regn. Pers. I, 138. et *Des. Heraldus* Advers. I, 9., quos *H. Relandus* ac *Burtonus* duces habuerunt.

61. Οἱ

vato ordine ac loco certantibus, barbaris et incompoſite et inconſulte agentibus: ut non eventurum illis eſſet aliud quam evenit: quanquam eo die fuerunt atque extiterunt longe ſe ipſis præſtantiores, quam ad Eubœam extiterant, pro ſe quisque adnitentes, ac Xerxem reformidantes, et quod ab rege ſe ſinguli conſpectum iri arbitrabantur.
87 Et de aliis quidem vel barbarorum vel Græcorum ſingulatim, quomodo dimicaverint, non poſſum pro comperto referre. Circa Artemiſiam vero hoc rei geſtum, ex quo impenſius illa regi commendata eſt: Posteaquam regiæ res magno tumultu miſceri cœperunt, hoc interim tempore Artemiſia, quum navem ſuam navis Attica inſequeretur, nullum habens effugium, quia ante ipsam aliæ naves amicæ, ſua vero proxima hoſtibus erat, hoc ſibi putavit faciendum, quod et feciſſe profuit: nam ut fugiebat Atticam navem, in navem ſociam, quæ erat virorum Calyndenſium, impegit, quaque rex ipse Calyndenſium Damaſithymus vehebatur. Cum quo etſi huic iam inde quum eſſent in Helleſponto, contentio interceſſerat, tamen incertum utrum conſulto id fecerit, an fortuito navis Calyndenſium præternavigans oblata fuerit. Eam Artemiſia ubi incurrit pariter ac demerſit, proſpero caſu uſa et duplex hinc ſibi bonum eſt adepta: nam trierarchus Atticæ navis, eam conſpicatus incurriſſe in barbarorum virorum navem, exiſtimans hanc Artemiſiæ navem aut Græcam eſſe, aut e barbaris profugere, et a Græcis pugnare,
88 ab hac ad alias ſe convertit. Ita ex hoc facto contigit Artemiſiæ tum ut exitium evitaret, nec interiret; tum ut e malo opere præcipue ſe probatam apud Xerxem redderet: ſiquidem fertur, quum rex ſpectans animadvertiſſet hanc navem alteri incurriſſe, quendam eorum qui aderant dixiſſe, Cernis Artemiſiam, domine, ut bene prœliatur, utque navem hoſtilem depreſſit? Et regem interrogaſſe nunquid vere id opus Artemiſiæ eſſet: et illos, utpote qui plane noſſent inſigne navis, ita rem habere adfirmaſſe, ratos eam navem quæ corrupta eſſet, hoſtilem fuiſſe: nam præter cetera quæ mulieri, ut

κόσμῳ [a] ναυμαχεόντων κατὰ τάξιν, τῶν δὲ βαρβάρων οὐ τεταγμένων ἔτι, οὔτε σὺν νόῳ ποιεόντων οὐδὲν, ἔμελλε τοιοῦτό σφι συνοίσεσθαι οἷόνπερ ἀπέβη. καί τοι ἔσαν γε καὶ ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωυτῶν, ἢ πρὸς Εὐβοίῃ, πᾶς τις προθυμεόμενος καὶ δειμαίνων Ξέρξην· ἐδόκεέ [b] τε ἕκαστος ἑωυτὸν θεήσεσθαι βασιλῆα. Κατὰ μὲν δὴ τοὺς ἄλλους, οὐκ ἔχω μετεξετέρους [c] εἶπαι ἀτρεκέως, ὡς ἕκαστοι τῶν βαρβάρων ἢ τῶν Ἑλλήνων ἠγωνίζοντο· κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην τάδε ἐγένετο, ἀπ᾽ ὧν εὐδοκίμησε μᾶλλον ἔτι παρὰ βασιλέϊ. [d] ἐπειδὴ γὰρ ἐς θόρυβον πολλὸν ἀπίκετο τὰ βασιλῆος πρήγματα, ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἡ νηῦς ἡ Ἀρτεμισίης ἐδιώκετο ὑπὸ νηὸς Ἀττικῆς· καὶ ἡ οὐκ ἔχουσα διαφυγέειν, ἔμπροσθεν γὰρ αὐτῆς ἔσαν ἄλλαι [e] νῆες φίλιαι, ἡ δὲ αὐτῆς πρὸς τῶν πολεμίων μάλιστα ἐτύγχανε ἐοῦσα, ἔδοξέ οἱ τόδε ποιῆσαι, τὸ καὶ συνήνεικε ποιησάσῃ. διωκομένη γὰρ ὑπὸ τῆς Ἀττικῆς, φέρουσα ἐνέβαλε νηῒ φιλίῃ, ἀνδρῶν τε Καλυνδέων, καὶ αὐτοῦ ἐπιπλέοντος τοῦ Καλυνδέων βασιλῆος [f] Δαμασιθύμου. εἰ μὲν καί τι νεῖκος πρὸς αὐτὸν ἐγεγόνεε ἔτι περὶ Ἑλλήσποντον ἐόντων, οὐ μέντοι [g] ἔγωγε ἔχω εἶπαι, [h] οὔτε εἰ ἐκ προνοίης αὐτὰ ἐποίησε, οὔτε εἰ συνεκύρησε ἡ τῶν Καλυνδέων [k] κατὰ τύχην παραπεσοῦσα νηῦς. ὡς δὲ [i] ἐνέβαλέ τε καὶ κατέδυσε, εὐτυχίῃ χρησαμένη, διπλᾶ ἑωυτὴν ἀγαθὰ ἐργάσατο. ὅ, τε γὰρ τῆς Ἀττικῆς νηὸς τριήραρχος, ὡς [l] εἶδέ μιν ἐμβάλλουσαν νηῒ ἀνδρῶν βαρβάρων, νομίσας τὴν [m] νέα τὴς Ἀρτεμισίης ἢ Ἑλληνίδα εἶναι, ἢ αὐτομολέειν ἐκ τῶν βαρβάρων, καὶ αὐτοῖσι ἀμύνειν, ἀποστρέψας, πρὸς ἄλλας ἐτράπετο. Τοῦτο μὲν, τοιοῦτο αὐτῇ συνήνεικε γενέσθαι διαφυγέειν τε καὶ μὴ ἀπολέσθαι· τοῦτο δὲ συνέβη ὥστε κακὸν ἐργασαμένην, ἀπὸ τουτέων αὐτὴν μάλιστα εὐδοκιμῆσαι παρὰ Ξέρξῃ. λέγεται γὰρ, βασιλῆα θηεύμενον, μαθεῖν τὴν νέα ἐμβαλοῦσαν, καὶ δή τινα εἶπαι τῶν παρεόντων, „ Δέσποτα, „ ὁρᾷς Ἀρτεμισίην ὡς εὖ ἀγωνίζεται, καὶ νέα τῶν „ πολεμίων κατέδυσε; καὶ τὸν ἐπείρεσθαι εἰ ἀληθέως ἐστὶ Ἀρτεμισίης τὸ ἔργον· καὶ τοὺς φάναι, [n] σαφέως τὸ ἐπίσημον τῆς νηὸς ἐπισταμένους· τὴν δὲ διαφθαρεῖσαν ἠπιστέατο εἶναι πολεμίην. τά τε γὰρ ἀλ-

a Abest *Brit.* *b* Τοι ἑκαστ. *Paſſ.*, tum θεήσασθαι *Vind.* *c* Εἰπεῖν id. *Ask. Arch.*, et in ſeqq. *d* *Med. Arch. Paſſ. Ask.*, olim ἐπεί. *e* Νέες *Ask. Arch. V.* *f* Σαμασ. *Brit.*: *Steph. Byz.* in Κάλυνδα gentile urbis hinc hauſit. *g* Ἔγωγε ἔχω *Arch.*, antea ἔχω γε. *h* Εἴτε et denuo *Ask.* *i* Κατατυχεῖν *Paſſ.* *k* Ἐνέβαλλε *Arch.* *l* Οἶδε idem. *m* Νέα τὴν *Ask. Ald.* et Edd., τῆς *Arch. Paſſ.*, forte et *Med.*, de quo vir Cl. nihil, vetuſtum tamen mutari paſſus. *n* *Med. Paſſ. V. Arch. Paris. A. Ask.*, olim σαφῶς.

61. Οὐ τεταγμένων] *Koenio* noſtro ſcripſiſſe de barbaris videbatur: οὐ τεταγμένως τι οὔτε σὺν νόῳ ποιεόντων οὐδέν· de Graecis dixit, σὺν κόσμῳ ναυμαχεόντων κατὰ τάξιν. —— Suum illi Regem aut fortitudinis aut ignaviae ſpectatorem in litore habituri, καί τοι ἔσαν γε καὶ ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωυτῶν, ἢ πρὸς Εὐβοίῃ· oratione more ſuo turbata duo dixit, primum isthoc die ἀμείνονας fuiſſe ἢ πρὸς Εὐβοίῃ· ſed non tantum isthoc die rem multo melius geſſiſſe, quam ad Artemiſium; verum praeterea ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωυτῶν· id eſt interprete Noſtro ἀμείνονες τῆς φύσιος v, c. 118. *ſemet ipſis multo praeſtantiores, ſuam velut naturam ſuperantes.* Herodotea quaedam *Portus* dedit in Ἑωυτοῦ· alii collegerunt huius generis plura. —— Callidum Artemiſiae commentum, indignante *Plutarcho*, nimis verboſe narratum in ſeqq. adnotavit etiam *Polyaen.* VIII, c. 53, 1. VALCKEN.

78. Φέρουσα ἐνέβαλε νηῒ φιλίῃ] Adiuvat hic incitandi ac propellendi vim participium φέρουσα, alibi eleganter redundans. Egregie, his *Herodoti* non poſthabitis, *T. Hemſterhuſius* ad *Luciani* D. Mort. VI. p. 349. *Diodorus* εἰς ἐμβολὴν φέρουσα, ναῦς ἐς ἐμβολὴν φερομένη de tali inpetu XX. 16. &c. Facinus autem hoc reginae addidit *Polyaen.* ſtrategematibus L. VIII, 53, 2., aliunde, quod acceſſiones declarant, excerptum.

81. Οὐ μέντοι ἔγωγε ἔχω εἶπαι] Cultius hoc et verius. Sic C. 128. ἀρχὴν ἔγωγε οὐκ ἔχω εἶπαι. Eo vero cupidius id repoſui, ut ſcabrities, ad quam vir doctus ultro offendit, detergeretur.

91. Συνήνεικε γενέσθαι] Corrigenti γενέσθαι μῆχος τοῦ διαφυγέειν —— nec ſchedae veteres, nec creberrime in Muſis iteratum συνήνεικε γενέσθαι profunt. Nam διαφυγέειν τε καὶ μὴ ἀπολέσθαι Herodoteae conſuetudinis et ubertatis extra omnem eſſe culpam, cumulus exemplorum, unde pauca delibavit *Abreſchius* Dil. *Thucyd.* L. VI, 87., manifeſtat.

100. Σαφέως τὸ ἐπίσημον τῆς &c.] Ab exemplaribus ſcriptis nihil deflecto. Est, cui σαφέως, ὡς τὸ —— in coniecturam incidit, non illam damnabilem, modo ab ipſa re expoſtularetur. Si *Polyaeno* fides VIII, 53, 3. Artemiſia, uti etiamnum mari belligerantium et piratarum mos fert, ſigna navis, ubi ad hoſtes circumſcribendos opus erat, variavit, οὐ μόνον τὸ τῶν βαρβάρων, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν Ἑλλήνων σημεῖον εἶχεν. Quorum tamen ἐπίσημον, ſive inſigne navis, haud refero. Fuit in eius prora, ut ab aliis diſcerni poſſet. Tale Chimaeri, ἔπλει γὰρ πλοίῳ λέοντα μὲν ἔχοντι πρῴραθεν ΕΠΙΣΗΜΟΝ, ἐκ δὲ πρύμνης δράκοντα ap. *Plut.* T. II. p. 247. F. Viſe et *Scheffer.* Mil. Nav. L. III, 1.

487 ἄλλα, ὡς εἴρηται, αὐτῇ συνήνεικε ἐς εὐτυχίην γενόμενα, καὶ τὸ τῶν ἐκ τῆς [a] Καλυνδικῆς νηὸς μηδένα ἀποσωθέντα κατήγορον γενέσθαι. Ξέρξην δὲ εἶπαι λέγεται πρὸς τὰ φραζόμενα, [b] „ Οἱ μὲν ἄνδρες „ γεγόνασί μοι γυναῖκες· αἱ δὲ γυναῖκες, ἄνδρες". ταῦτα μὲν Ξέρξην φασὶ εἶπαι. Ἐν δὲ τῷ πόνῳ τούτῳ, ἀπὸ μὲν ἔθανε ὁ στρατηγὸς Ἀριαβίγνης ὁ Δαρείου, Ξέρξεω ἐὼν ἀδελφεός· ἀπὸ δὲ ἄλλοι πολλοί τε καὶ ὀνομαστοὶ Περσέων καὶ Μήδων, καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων· ὀλίγοι δέ τινες καὶ Ἑλλήνων. ἅτε γὰρ νέειν ἐπιστάμενοι, τοῖσι αἱ νέες διεφθείροντο, καὶ μὴ ἐν χειρῶν νόμῳ ἀπολλύμενοι, ἐς τὴν Σαλαμῖνα διένεον. τῶν δὲ βαρβάρων οἱ πολλοὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ διεφθάρησαν, νέειν οὐκ ἐπιστάμενοι. ἐπεὶ δὲ αἱ πρῶται ἐς φυγὴν ἐτράποντο, ἐνθαῦτα αἱ πλεῖσται διεφθείροντο. οἱ γὰρ ὄπισθε τεταγμένοι, ἐς τὸ [c] πρόσθε τῇσι νηυσὶ παριέναι πειρώμενοι, ὡς ἀποδεξόμενοί τι καὶ αὐτοὶ ἔργον βασιλέϊ, τῇσι σφετέρῃσι νηυσὶ φευγούσῃσι περιέπιπτον. Ἐγένετο δὲ καὶ τόδε ἐν τῷ θορύβῳ τούτῳ. τῶν τινες [d] Φοινίκων, τῶν αἱ νέες διεφθάρατο, ἐλθόντες παρὰ βασιλῆα, διέβαλλον τοὺς Ἴωνας, ὡς δι' ἐκείνους ἀπολοίατο αἱ νέες, ὡς προδόντων· συνήνεικε ὦν οὕτω, ὥστε Ἰώνων τε τοὺς στρατηγοὺς μὴ ἀπολέσθαι, Φοινίκων τε τοὺς [e] διαβάλλοντας, λαβεῖν τοιόνδε μισθόν. ἔτι τουτέων ταῦτα λεγόντων, ἐνέβαλε νηῒ Ἀττικῇ [f] Σαμοθρηϊκίη νηῦς. ἥ τε δὴ Ἀττικὴ κατεδύετο, καὶ ἐπιφερομένη [g] Αἰγιναίη νηῦς κατέδυσε τῶν Σαμοθρηΐκων τὴν νέα· ἅτε δὴ ἐόντες ἀκοντισταὶ οἱ Σαμοθρήϊκες, τοὺς ἐπιβάτας ἀπὸ τῆς καταδυσάσης νηὸς βάλλοντες ἀπήραξαν, καὶ [h] ἐπέβησάν τε καὶ ἔσχον αὐτήν. ταῦτα γενόμενα τοὺς Ἴωνας ἐρρύσατο. ὡς γὰρ εἶδέ σφεας Ξέρξης ἔργον μέγα ἐργασαμένους, ἐτράπετο

ut dictum est, proſpere ceſſerunt, hoc quoque acceſſit, quod e navi Calyndenſi nemo ſervatus est, qui exiſteret accuſator. Unde Xerxem ferunt ad ea quæ narrabantur dixiſſe, Viri quidem exuerunt mihi feminæ, feminæ autem, viri. Hæc aiunt dixiſſe Xerxem. In eo prœlio cum alii multi et il- 89
luſtres viri tam Perſarum Medorumque quam aliorum ſociorum occubuere, tum vero dux Ariabignes Darii filius Xerxisque frater: e Græcis pauci: quippe qui gnari natandi, ubi ſuæ naves corruptæ erant, nec in pugna peribant, ad Salaminem enatabant: cuius rei quia imperiti erant barbarorum plerique, in mari periere. Poſteaquam autem primæ naves in fugam verſæ ſunt, tum vero plurimæ corrumpebantur: nam qui in poſterioribus locati erant, in anteriora progredi navibus conantes, ut et ipſi aliquod opus regi exhiberent, undique in ſuorum naves fugientes incidebant. Quo in tumul- 90
tu etiam hoc actum est, ut quidam Phœnices, quorum naves corruptæ fuerant, regem adeuntes, inſimulaverint Iones tanquam proditores, quod propter eos naves amiſſæ eſſent: unde id contigit, non ut Ionum duces interficerentur, ſed ut ii Phœnices qui illos inſimulabant, talem acciperent mercedem. Etenim illis adhuc ea loquentibus, Samothracia navis impacta Atticæ, eam demerſit: et in hanc AEginæa impulſa ipſam depreſſit. Verum Samothraces, ut qui iaculatores eſſent, propugnatores navis, quæ ſuam depreſſerat, iaculorum ictibus excuſſerunt, eorumque conſcenſa navi potiti ſunt: quod factum Iones liberavit. Nam Xerxes ubi egregium facinus Ionum aſpexit, converſus

a Καλυνδῆς Arch., quod non diſplicet. Sed vide I, 172. b Hinc Euſtath. ad Hom. p. 211, 23. et 668, 43. c Πρόσθε Paſſ. V. Ask. Brit. Arch., alii ἔμπροσθε. d Φοινίκων ora Steph., olim Φοίνικες. e Διαβάλλοντας Arch. V. Paſſ., antea διαβαλόντας, mox iidem τοιόνδε cum Med. Ask., ceteri τοιοῦτον. f Σαμοθρηκίη Arch. V. et ſtatim. tum prior κατεδύετο. g Med. Ask. Paſſ., olim Αἰγινέη. h Iid. et Vind. Ald. Valla: ἀπέβησαν male prius. Sicuti et ἀπήῤῥαξαν, cui alteram caninam ex Valckenarii voluntate detraxi. Conſ. Sylburg. ad Dionys. Hal. VIII. p. 494.

5. Οἱ μὲν ἄνδρες &c.] Expreſſit celebre dictum *Polyaenus* VIII, 53, 4. paullo aliter, melius *Suidas* in Ἀρτεμισία et *Euſtathius*. Ennianum *Vos etenim iuvenes animum geritis muliebrem Illa virago viri*, hinc optime *Gronovius* derivat. Qui in proximis *Ariabignes*, Darii F., *Plut.* in Them. p. 119. D. et T. II. p. 488. F. *Ariamenes*, neque alius ac *Artobazanes* Noſtri L. VII, 2. confuſione mira.

5. Οἱ μὲν ἄνδρες γ. μ. γυναῖκες] Dicti vehementiam *Trogus* infregit, *Theopompum* forte ſequutus; hinc *Iuſtin.* II, c. 12. ex *Iuſtino Oroſius* p. 113. Quod feciſſe Xerxes legitur apud *Polyaen.* VIII, c. 53, 2. vix fidem inveniet; claſſis enim praefectus ipſius Xerxis frater in hoc conflictu periit λαμπρῶς ἀγωνισάμενος *Diodor.* XI, c. 18. *Plut.* in Them. p. 119. D. —— Quae poſui Herodotea ubi dedit *Euſtath.* ad Il. H. ψ. 96., protulit ad hoc Regis dictum illuſtrandum ex Aiace (v. 1201.) *Sophoclea* non tantum, ſed Herodotea quae quidem dari poterant, uno excepto, omnia: Sophoclea legerat et apud *Herod.* I, c. 155., γυναῖκας ἀντ' ἀνδρῶν ὄψεαι γεγονότας· memorat de Seſoſtri narratum II, c. 102. de Perſis IX, 20. et 106. Xerxi praeiverat Artemiſia, dicere auſa coram Rege, in navali pugna tanto praeſtare Graecos Perſis, ὅσον ἄνδρες γυναικῶν· conf. *Diogen.* Cent. IV. Pr. 1. *Plato* LL. I. p. 639. B. *Cicero* pro Milon. c. 21., *quamquam paratus in imparatos Clodius, tamen mulier inciderat in viros.* *Livius* in illa magnifica παρεκβολῇ IX, c. 19. *cum feminis ſibi bellum fuiſſe dixiſſet, quod Epiri regem Alexandrum dixiſſe ferunt:* praeter alios, Alexandri Moloſſi dictum habet *A. Gellius* N. A. XVII, c. 21., *ſe quidem ad Romanos ire, quaſi in ἀνδρωνῖτιν, Macedonem iiſſe ad Perſas, quaſi in γυναικωνῖτιν.* VALCKEN.

12. Καὶ μὴν ἐν χειρῶν νόμῳ] Memini *Diodoro* adſcripta L. IV, 32. Mutavit dictionem Auctor L. II. Maccab. C. V, 14. quando *tribus*, ait, *diebus octoginta millia* διεφθάρησαν, τέσσαρες μὲν ἐν χειρῶν νομαῖς· et L. III. C. I, 5. καὶ οὕτω συνέβη τοὺς ἀντιπάλους ἐν χειρονομίαις διαφθαρῆναι· ubi *Grotius* ἐν κρεωνομίαις *fruſtillatim diſcerpi*, quod nuperrime *Houbigantio*, docto viro, diſplicuit vehementer; neque enim pati id Graeca poſſe: ipse, *quorum quadraginta praeda militum fuere.* Ego vero edoceri geſtio, ἐν χειρῶν νομαῖς διαφθαρῆναι praedam eſſe militum poſſe, quidque verbis οὐχ ἧττον τῶν ἐσφαγμένων ἐπράθησαν prioris loci, et poſterioris πολλοὺς δὲ καὶ δορυαλώτους συλληφθῆναι tum faciendum? Illa demum praedam ponunt, cetera miſerorum necem, *Grotii*que adeo, ſi quid mutandum, *laudabilior* opera. Ex *Alex.* Cod. ἐν χειρῶν νόμοις utrobique, aut certe νόμῳ, recipi potius erit.

21. Τῶν τινες Φοινίκων] Quibus ex pluteis et quo Codice *H. Steph.* acceperit, dicere non habeo. Herodoteum est. Πέμπει τῶν τινας δορυφόρων L. VII, 146. *Gronovium* conſule L. I, 85.

21. Τῶν τινες Φοίνικες] Φοινίκων corrigendum vidit *Koenius*; praebet hoc margo *Steph.*, absque Codd. recipiendum: τῶν τινα ἑταίρων, in *Pauſan.* p. 594., *Ionicam Sylburg.* vocat ἀναστροφήν· Noſtro frequens, apud alios hic illic obſervata fuit: vid. *T. H.* in *Lucian.* p. 82. et *P. W.* in Diſſ. *Herod.* p. 137. Qui loquendi ſaepe figuras uſurpat elegantes et rariores, amat *Euſtath.* hanc etiam voculam Herodoteo ſic more tranſponere: huius immemor *Caſaub.* in *Athen.* I. p. 22. B. pro τῶν Ὁμηριδῶν τις, p. 56., *verius* iudicabat *et elegantius*, τῶν τις Ὁμηριδῶν· quod praebet *Euſtath.* in Od. Θ. p. 316, 47. Sed centenis forte locis ſic ſcribit *Euſtath.* ſemel *Athenaeus*. VALCKEN.

31. Ἀπήραξαν] Verbum illud onerat hoc loco litera ſuperflua; apud *Suidam* etiam Ἀπαράξειας, et Ἀπήραξεν, ἀπέκοψεν· ſcribendum, non litera ρ duplicata: recte ſcribuntur alibi apud Noſtrum ἀράσσομενοι· συναράσσονται· &c. *Euſtath.* ad Il. E. ψ. 81., ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν· τὸ Ἀπέξεσεν, ait, ἀντὶ τοῦ ῥῆξαι ἀπέκοψεν

ſuis ad Phœnices, ut erat ſupra modum mœ-
ſtus, et omnes arguens, iuſſit eorum capi-
ta præcidi, ne, quum ipſi imbelles eſſent,
meliores criminarentur. Quoties enim ſuo-
rum quempiam aliquod opus edentem in hoc
navali prœlio cernebat, de eo homine per-
contabatur, ſedens ſub monte qui eſt e re-
gione Salaminis, nomine AEgaleo, et ſcri-
bæ trierarchum illum ab patre et urbe an-
notabant. Quinetiam cladi Phœnicum qui
aderant, additus eſt Ariaramnes vir Perſa,
91 quanquam amicus regis. Et iſti quidem in
Phœnices ſe convertebant: barbaris autem
in fugam verſis, et ad Phalerum elabenti-
bus, AEginetæ in freto ſubſiſtentes, opera
memoratu digna ediderunt: nam Athenien-
ſes quidem in tumultu naves ſimul obſiſten-
tes fugientesque expugnabant, AEginetæ
vero eas, quæ elabebantur: et quoties ali-
qua effugiebat Athenienſes, eo ipſo curſu
92 in AEginetas incidebat. Quum interim na-
ves duæ ſibi obviam venirent, una Themi-
ſtoclis inſequens aliam, altera Polycriti Crio
geniti, viri AEginetæ, dum navi Sidoniæ
impingit, illi videlicet quæ ſpeculatoriam
AEginæam ad Sciathum ceperat, qua vehe-
batur Pytheas Iſcheni filius: quem Perſæ ſe-
minecem plagis, tamen admiratione virtu-
tis ſervatum in navi habebant. Sidonia quæ
hunc circumferebat navis, una cum Perſis
eſt intercepta, ut Pytheas ita ſoſpes rediret
in AEginam. Polycritus ubi inſpexit Atticam
navem, agnito ſigno navis imperatoriæ, in-
clamans Themiſtoclem, iocatus eſt, expro-
brans AEginetis quod cum Medis ſentirent.
Hoc Polycritus in navem incurrens, in The-
93 miſtoclem iaculatus eſt. Barbari autem quorum
na-

το πρὸς τοὺς Φοίνικας, οἷα ὑπερλυπεόμενός τε καὶ
[a] πάντας αἰτιώμενος· καί σφεων ἐκέλευσε τὰς κε-
φαλὰς ἀποταμεῖν, ἵνα μὴ αὐτοὶ κακοὶ γενόμενοι,
τοὺς ἀμείνονας διαβάλλωσι. ὅκως γάρ τινα ἴδοι Ξέρ-
ξης τῶν ἑωϋτοῦ ἔργον τι ἀποδεικνύμενον ἐν τῇ ναυ-
μαχίῃ, κατήμενος ὑπὸ τῷ [b] οὔρεϊ τῷ ἀντίον Σα-
λαμῖνος τὸ καλέεται Αἰγάλεως, ἀνεπυνθάνετο τὸν
ποιήσαντα· καὶ οἱ γραμματισταὶ ἀνέγραφον πατρό-
θεν τὸν τριήραρχον καὶ τὴν πόλιν. [c] πρὸς δὲ ἔτι
καὶ προσεβάλετο φίλος ἐὼν Ἀριαράμνης ἀνὴρ Πέρ-
σης παρεὼν τούτου τοῦ Φοινικηίου πάθεος. Οἱ μὲν
δὴ πρὸς τοὺς Φοίνικας ἐτράποντο. τῶν δὲ βαρβά-
ρων ἐς φυγὴν τραπομένων, καὶ ἐκπλεόντων πρὸς
τὸ Φάληρον, Αἰγινῆται [d] ὑποστάντες ἐν τῷ πορ- 488
θμῷ, ἔργα ἀπεδέξαντο λόγου ἄξια. οἱ μὲν γὰρ
Ἀθηναῖοι ἐν τῷ θορύβῳ ἐκεράϊζον τάς τε ἀντισταμέ-
νας καὶ τὰς φευγούσας τῶν νεῶν, οἱ δὲ Αἰγινῆται τὰς
[e] ἐκπλωούσας· ὅκως δέ τινες τοὺς Ἀθηναίους διαφύ-
γοιεν, φερόμενοι ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Αἰγινήτας. Ἐν-
θαῦτα συνεκύρεον νέες ἥ τε Θεμιστοκλέος διώκουσα νέα,
καὶ ἡ Πολυκρίτου τοῦ Κριοῦ, ἀνδρὸς Αἰγινήτεω, νηῒ
ἐμβαλοῦσα Σιδωνίῃ ἥπερ εἷλε τὴν προφυλάσσουσαν
ἐπὶ Σκιάθῳ τὴν Αἰγιναίην, ἐπ' ἧς ἔπλεε Πυθέης ὁ
Ἰσχένου· τὸν οἱ Πέρσαι κατακοπέντα, ἀρετῆς εἵνεκα
εἶχον ἐν τῇ νηῒ [f] ἐκπαγλεόμενοι. τὸν δὴ περιάγουσα
ἅμα τοῖσι Πέρσῃσι ἥλω νηῦς ἡ Σιδωνίη, ὥστε Πυθέην
οὕτω σωθῆναι ἐς Αἴγιναν. ὡς δὲ ἐσεῖδε τὴν νέα τὴν Ἀτ-
τικὴν ὁ Πολύκριτος, ἔγνω, τὸ σημήϊον ἰδὼν τῆς στρα-
τηγίδος· καὶ βώσας τὸν [g] Θεμιστοκλῆα, ἐπεκερτό-
μησε, ἐς τῶν Αἰγινητέων τὸν μηδισμὸν ὀνειδίζων. ταῦ-
τα μέν νυν νηῒ ἐμβαλὼν ὁ Πολύκριτος ἀπέρριψε ἐς
Θεμιστοκλῆα. Οἱ δὲ βάρβαροι, τῶν αἱ νέες περιεγέ-
νοντο,

a Arch. Paris. B. Med. Vind. Paſſ. Ask., πᾶν antea. *b* Ὄρει *Arch. V.*; attigit haec Schol. *AEſchyl.* Pers. v. 466. *c* Πρὸς δ' ἔτι *Arch. V.* *d* Προστάντες Ed. Genev. CIƆIƆCXVIII. Valde inprudenter et ſine excuſatione. *e* Ἐκπλωούσας *Arch. V.*, ceteri ἐκπλεούσ. *f* Ἐκπλαγ. *Ask.* Vide VII, 181. *g* Θεμιστοκλέα *Arch. V. Ask.*, et iterum.

κοῦφον ἐλήλαται· τοῦτο δὲ καὶ Ἀπαράσσειν λέγεται. Il. Π, ψ. 116. Optime: ſignificat eximie Ἀπαράσσειν, *decutere*. *Livii* verbo *Valer. Max.* VII, c. 4, 2. *altiſſima papaverum capita baculo decuſſit*; ἀπήραξε *Heſychius*: Ῥάκτρια, τὰ ῥαβδία, ἐν οἷς τοὺς καρποὺς ἀπαράσσουσιν, *bacilli, quibus fructus decutiunt*: qui eadem facilitate caput alterius, vel manum, pedesve enſe decutiebant, hi quoque dicuntur ἀπαράξαι κρᾶτα, *Soph.* Trach. v. 1032, χεῖρα, *Philoſtr.* p. 827. ſ. apud *Herod.* V, c. 112, ὁ Κὰρ δρεπάνῳ πλήξας ἀπαράσσει τοῦ ἵππου τοὺς πόδας· *equi pedes falce decutit*, ut ſegetes *decutiuntur*, ἀπαράσσονται. VALCKEN.

34. Καὶ πάντας αἰτιώμενος] Vetus καὶ πᾶν —— *eos omni modo accuſans* vertit et longe praefert doctiſſimus *de Pauw*: nam *cunctos* ſi rex incuſarit, Ionas in idem incurriſſe periculum. Quod illi vitio non verto, conſenſionem MSS., cuiusmodi nullum inſpexerat, ignoranti. Αἰτιώμενος πάντας *omnes* Phoenices, quorum ἀρξάντων τῆς φυγῆς· αἰτιωτάτους ἀπέκτεινε *Diodor.* XI, 19.

39. Κατήμ. ὑπὸ τῷ οὔρεϊ] Athenis in arce ſella fuit dedicata, δίφρον τὸν ἀργυρόποδα dixit *Demoſth.* c. Timocr. p. 466. in qua ἐκαθίζετο ὁ Ξέρξης ἐν τῷ Αἰγαλέῳ ὄρει τῆς Ἀττικῆς, θεωρῶν τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν· ut ad iſta *Demoſthen.* ſcribit *Ulpian.* montis nomen ſic ibi ſcribendum monuerunt *H. Vales.* in *Harp.* p. 184. et *Io. Meurs.* in Paralip. ad lib. de Pop. Att., valde diſſita confundens *AEgiliam* pagum et montem *AEgaleon*; errore detecto ſitum utriusque determinavit Clar. *A. Heringa* in Miſcell. Obs. Nov. T. IX. p. 693. vid. *I. Waſſe* in Add. *Dukeri Thucydidi* ſubiectis p. 667. Legitur apud *Suid.* Ἀγαλέον, ὄνομα ὄρους· ubi Codicum lectio Ἀγαλεὼν *Suidae* debetur; veram, Αἰγάλεων, ex *Thucyd.* p. 111, 83. grammaticus antiquior enotarat. VALCKEN.

40. Τὸ καλέεται Αἰγάλεως] Veteres in loco, unde Xerxes ſpectaverit dimicantes, diſſident. *Phanodemus* ὑπὲρ τὸ Ἡράκλειον, ubi fretum artiſſimum; *Acestodorus* in Megaridis confinio, ſuperque colles, quibus Κεράτων nomen ap. *Plut.* T. II. p. 118. E.; qui quidem diſſenſus ex locorum colliumque AEgaleo vicinorum, Cl. *Waſſe* docente ad *Thucydid.* Add. p. 667. Sequuntur *Herodoti* finitionem Schol. *AEſchyli*, *Tzetz.* in *Lycophr.* p. 142., *Ulpianus* ad *Demoſth.* Timocrat. p. 466., ubi ἐν τῷ Αἰγαλέῳ, voce leviter turpata, ὄρει τῆς Ἀττικῆς. Scholiorum, in quis *Iſtri* ſuper AEgaleo monte et vicinis fragmentum, *Waſſius* oblitus non fuit, ſed ſitus huius AEgalei vir magnus ad *Strabon.* L. VIII. p. 550.

42. Πρὸς δὲ ἔτι καὶ προσεβάλετο] Aut aliquis latet error, aut Latina peccant: prava eſſe, non ambigo. Unde enim Ariamenem cladi Phoenicum victimam acceſſiſſe, conſit? Qua hominis culpa? An προσεβάλετο τούτου τοῦ Φ. πάθεος haec indicare apta ſunt? Saltem alius verbo caſus adfuiſſet. Porro οἱ μὲν δὴ —— quae continuo poſt, Phoenicum poſtulant poenas, nullas Ariamenis. At obſcurum et moleſtum perſeverat προσεβάλετο — τούτου τ. Φ. πάθεος, neque diſſipatur *Pavii* Latinis, *ab eo increpabatur praeſens propter hanc Phoenicum poenam*, quam deprecari voluerat; nam deprecari Ariamenem voluiſſe, unde nobis paret, et ubi προσβάλλεσθαι tali notione? Errorem latere arbitror, et προσελάβετο, quae elegans *Reiskii* coniectura, fingendum, ut innuatur, Ariamenem, virum Perſam, Ionum amicum, cum praeſens adeſſet, calamitatem illam Phoenicum adiutaſſe criminando. Placet *Abreſchii* φίλος Ἰώνων ἐὼν, adeundi Diluc. *Thucydid.* p. 112.

52. Ἐνθαῦτα συνεκύρεον νέες &c.] Nugas Interpretis de Themiſtoclis et Polycriti navali conflictu, ab *AEm. Porto* exploſas, propagari nolui. Ἐνθαῦτα συνεκύρεον — *ibi naves ſibi occurrerunt*, uti C. 87. οὔτε εἰ συνεκύρησε ἡ τῶν Καλυνδίων — νηῦς. Pytheam vero, ex captivitate a Polycrito vindicatum, Ἰσχένου F. melius L. VII, 181. ſcribi ante hos ducentos annos *H. Stephanus* docuit.

63. Ἐς τῶν Αἰγινητέων τὸν &c.] Ecce iterum Criſpinus. Vertebat, *exprobrans AEginetis, quod cum Medis ſentirent.* Hoc de Polycrito AEginetarum ducto-

νοντο, φεύγοντες, ἀπίκοντο ἐς Φάληρον ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατόν. ἐν δὲ τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ ἤκουσαν Ἑλλήνων [a] ἄριστα Αἰγινῆται· ἐπὶ δὲ, Ἀθηναῖοι· ἀνδρῶν δὲ, Πολύκριτός τε ὁ Αἰγινήτης, καὶ [b] Ἀθηναῖοι, Εὐμένης τε ὁ Ἀναγυράσιος, καὶ Ἀμεινίης Παλληνεύς· ὃς καὶ Ἀρτεμισίην [c] ἐπεδίωξε. εἰ μέν νυν ἔμαθε ὅτι ἐν ταύτῃ [d] πλώει ἡ Ἀρτεμισίη, οὐκ ἂν ἐπαύσατο πρότερον ἢ εἷλέ μιν, ἢ καὶ αὐτὸς ἥλω. τοῖσι γὰρ Ἀθηναίων [e] τριηράρχοισι παρακεκέλευστο· πρὸς δὲ, καὶ ἄεθλον ἔκειτο μύριαι δραχμαὶ, ὃς ἄν μιν ζωὴν ἕλῃ. δεινὸν [f] γάρ τοι ἐποιεῦντο γυναῖκα ἐπὶ τὰς Ἀθήνας στρατεύεσθαι. αὕτη μὲν δὴ, ὡς πρότερον εἴρηται, διέφυγε. ἦσαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι τῶν αἱ νέες περιεγεγόνεσαν ἐν τῷ Φαλήρῳ. [g] Ἀδείμαντον δὲ τὸν Κορίνθιον στρατηγὸν λέγουσι Ἀθηναῖοι, αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ὡς συνέμισγον αἱ νέες, ἐκπλαγέντα τε καὶ ὑπερ-

naves ſupererant, fuga ſe proripuerunt in Phalerum pedeſtres ad copias. In hac pugna navali e Græcis optime audierunt AEginetæ, ſecundo loco Athenienſes: e viris, Polycritus AEgineta; Athenienſesque, Eumenes Anagyraſius, et Aminias Pallenenſis, qui et Artemiſiam eſt inſequutus, non prius deſiturus quam aut illam cepiſſet, aut ipſe captus eſſet, ſi Artemiſiam ea navi vehi animadvertiſſet: quippe trierarchis Athenienſium præceptum erat, ut eam caperent, propoſitumque præmium decem millium drachmarum ei, qui vivam cepiſſet: Indigne enim ferebant mulierem adverſus Athenas militare. At illa, ut antea dictum eſt, aufugit. Fuerunt et alii, quorum naves incolumes in Phalerum evaſerunt. Adimantum 94 autem Corinthium ducem Athenienſes ferunt ſtatim inter initia concurſus navium ex-

[a] Citat Schol. *Pind.* Isthmion. V. fin. et *Plut. Them.* p. 120. D. [b] Ἀθηναῖοι *Arch. Vind. Paſſ. Valla*: ſingulare in ceteris: mox Ἀργυράσιος *Arch.* [c] Ἐπεδίωξε id. *V. Paſſ. Ask. Steph.* margo, alii ἀπεδίωξε. [d] πλώει *Paſſ. Arch. V. Ask.*, qui ἡ non agnoſcunt. [e] Τριηράρχοισι *Arch. V.*, nec illud male; et παρεκεκ. [f] Γάρ τι *Arch. V.* [g] Tangit haec *Dio Chryſ.* in Corinth. p. 458. D. et *Plut.* Malign. p. 870. B.

re credemus? Senſit inconmodum vir doctus ſed auxit ſcribendo, ἐς ἐπήκοον τῶν Αἰγινητέων τὸν ——, quaſi Polycritus Themiſtocli audientibus AEginetis ſtudium Medicarum partium exprobrasſet, cuius, ſi Sicinnum ad Perſam miſſum cogitaſſe velis, notitiam non habuit, uni Ariſtidi patefactam; neque fraus illa bellica probrum fuit. Niſi egregie fallor, Polycritus Themiſtoclem dicto momordit, quod ſuperioribus annis omnes AEginetae et in his Crius, ipſius pater, ſiniſtra Athenienſium criminatione ſtudii erga Medos fuerant arcesſiti. Si dubitas, redi ad L. vi, 49. In hunc ergo AEginetarum μηδισμὸν ipſo in conflictus fervore ὀνειδίζει, ſeu non ſine probro invehitur et obiicit Athenienſium imperatori, quippe, quod res oſtendebat, fictisſimum, Polycritus. Mox νηΐ ἐμβαλὼν Sidoniae, de qua paullo ſuperius.

67. Ἤκουσαν Ἑ. ἄριστα Αἰγινῆται] Honoris amplisſimi velut ab *Herodoto* AEginetis attributi, ter meminit ineditus in *Ariſtiden Scholiaſta*: in Panathen. T. 1. p. 183., Ἀνταγωνιστὰς, inquit, φησὶ τοὺς τὴν ὁμοίαν ἐσχηκότας τέχνην λέγει δ' ἂν Αἰγινήτας· αὐτοὶ γὰρ μετ' αὐτοὺς ᾔδεσαν τὰ ναυτικά· ὁ γοῦν Ἡρόδοτος ἐν τοῖς Περσικοῖς καὶ τὰ πρωτεῖα αὐτοῖς δίδωσι. Quando ſcribit Sophiſta doctisſimus p. 239., οἱ Ἕλληνες — τὰ ἀριστεῖα τῶν ναυμαχιῶν ἀπέδοσαν τῇ πόλει. *Schol.* τὰ ἀριστεῖα primum intelligit de ſpoliis eximiis, ſella Xerxis et acinace Mardonii, τινὲς δὲ, ait, λέγουσιν ὅτι νῦν πρὸς χάριν τῶν Ἀθηναίων λέγει, ὁ γὰρ Ἡρόδοτος λέγει τῆς ναυμαχίας ἐπεν. (ἀπενηνέχθαι) δόξαν τοὺς Αἰγινήτας· hos ubi vocat *Ariſtides* p. 268., τὰ ναυτικὰ πρώτους, καὶ ὁ Ἡρόδοτος, inquit *Schol.* αὐτοῖς δίδωσι τὰ πρωτεῖα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας, ὡς ναυτικοῖς· ἔπαινος οὖν Ἀθηναίων ἐστὶ, ὅτι τοὺς ναυτικοὺς ἐνίκησαν. Ut ex opere inedito, nec a quopiam absque alterius Codicis adiumento facile edendo, paulo plura deſcripſi lectu digna, qualia Codex iſte Clar. *Burmanni* multa continet ad hiſtoriam Graecam illuſtrandam eximia. *Plutarchus* etiam in Them. cuius meminit Clar. *I. Perizon.* ad *AElian.* V. H. xii, c. 10., eamdem in rem citat *Herodotum*, quem in lib. de *Herod.* Malign. p. 871. D. aegerrime fert abuti perſona Dei Delphici; hic enim AEginetas ἀπαιτεῖ τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίης, teſte *Herod.* infra c. 122. ubi cap. ſeq. 123. Graecorum Principes Corinthum ablegat illic iudicaturos, quis unus prae ceteris hoc praelio fuisſet excellentisſimus: in hoc concilio, publico ducum iudicio AEginetas velut isthoc praelio praeſtantisſimos fuiſſe declaratos, quod nusquam tradit *Herodotus*, teſtatur *Diodor. Sicul.* xi, c. 27. κρίσεως προτεθείσης περὶ τῶν ἀριστείων, χάριτι κατισχύσαντες (Lacedaemonii) ἐποίησαν κριθῆναι, πόλιν μὲν ἀριστεῦσαι τὴν Αἰγινητῶν, ἄνδρα δὲ Ἀμεινίαν Ἀθηναῖον· de invidia, qua erga Athenienſes affecti fuerint οἱ κύριοι τῆς ψήφου, clarius etiam loquitur c. 55. Iſtam Graeciae Principum invidiam veriſimillimam poſterorum forte memoriae ſubtrahere ſtuduit *Herod.* qui hic ex vulgi iudicio primas inter privatos propugnatores defert AEginetae Polycrito, et Athenienſibus Eumeni atque Aminiae; e quibus Aminiam hoc honore plures dignantur: vid. *Perizon.* in *AEliani* V. H. v, c. 19. VALCKEN.

69. Ἀθηναῖοι] Melius ita: ambo erant Athenienſes. *Diodorus* xi, 27. ſolum Aminiam *AEſchyli* fratrem, habet, rectius *AElian.* Var. v, 19. cum nota *Perizonii*. Amplexus in proximis ſum ἐπεδίωξε, rei congruentius. Sic C. 108. et 111. ἐπεί τέ σφι ἀπέδεξε μὴ ἘΠΙΔΙΩΚΕΙΝ ἔτι προσωτέρω &c.

79. Ἀδείμαντον δὲ τὸν Κορίνθιον &c.] *Herodotum* ſpe praemii, quod ſibi ſpoponderat Corinthi, deiectum haec, mutatis prioribus, ſcripſiſſe, *Dionis Chryſoſt.* accuſatio eſt. *Plutarchus* omnia Scriptoris malignitati contribuit, de praemio non inpetrato, ſi bene memini, tacens. Profecto in Corinthiorum et Adimanti praeconio nimis parcae Muſae ſunt, qua de cauſſa non divino. Haec tamen ex Athenienſium narrationibus, quibus, mentiri ſi in animum induxisſet, totius Graeciae haud oppoſuiſſet conſenſum.

79. Ἀδείμαντον δὲ τὸν Κορ.] De Corinthiis et Adimanto hic tantum narrat, quid Athenienſes dixerint; atque huic rumori teſtimonium opponit univerſae Graeciae; ſed hoc ille teſtimonium velut in transcurſu tribus verbis commemorat; famam Athenis ſparſam eleganter enarrat atque explicate. Saepius etiam alibi talia ſcribit de Corinthiis, quae Athenienſibus multo quam illis lectu videri debuerint iucundiora. Huc adde *Dionis Chryſ.* qui *Herodotum* admirabatur, teſtimonium in Corinth. p. 456. C. Corinthum Noſtrum veniſſe narrantis, et pro laude Corinthiis iure contributa voluiſſe μισθὸν ἀρνυσθαι mercede negata, μετεσκεύασεν, inquit, ἐκεῖνα, ἃ πάντες ἐπιστάμεθα τὰ περὶ τὴν Σαλαμῖνα καὶ τὸν Ἀδείμαντον· *Dionis* locum adhibuerunt Clar. *Weſſ.* etiam in Diſſ. *Herod.* p. 128. et *Reiskius* Animadv. ii. p. 527. Haec tandem exigantur *Plutarchi* ii. p. 862. D. ὅτι μέντοι δέκα τάλαντα δωρεὰν ἔλαβεν ἐξ Ἀθηνῶν, Ἀνύτου τὸ ψήφισμα γράψαντος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος οὐ τῶν παρημελημένων ἐν ἱστορίᾳ Δίυλλος εἴρηκεν. Haec ſi vera ſunt, neque gratiae nec ſimultatis Hiſtoricus noſter effugiet ſuſpicionem: nota eſt, quam *primam eſſe hiſtoriae legem* ſcribit Cicero de Orat. ii, c. 15. Athenienſium rumori, ſive ipſius potius *Herodoti* malevolentiae, *Plut.* T. ii. p. 870. D. E. F. 871. A. B. opponit *Thucydidae* ſilentium; donarium Delphicum; votum mulierum Corinthiarum; epigrammata *Simonidis* aliorumque, quae omnem tollere videntur dubitationem, quaeque *Herodoto* non ignota perſuadere debuerant, rumorem, quem ab hoſtibus Corinthiorum Athenienſibus acceperat, involvendum ſilentio, non poſterorum eſſe memoriae tradendum. De quatuor epigrammatis, quae praebet *Plutarch.* duo leguntur etiam in *Anthol. ined.*; duo habet *Dion Chryſ.* p. 459. velut *Simonidis*, ex quo Νῦν δὲ μετ' Αἴαντος viri docti reſtituendum monuerunt apud *Plutarch.*, pro Νῦν δὲ ἀνώνυμος. Illa *Dionis* non eſſet deterior lectio, Plutarcheam certe propior: Ὦ ξεῖν' εὔυδρόν ποτ' ἐναίομεν ἄστυ Κορίνθου· Νῦν δ' ἄμμ' Αἴαντος νᾶσος ἔχει Σαλαμίς. In Dorienſium reliquiis τὸ ἡμᾶς ſcribitur ἄμμε, vel ἄμε· τὸ γῆρας ἄμμε μαραῖνον ταράσσει, *Sophronis* eſt in *Schol.* ad *AEſch.* Choeph. ℣. 294. In *Ocelli* Doricis ap. *Stobaeum* in Ecl. p. 45, 25. ποθ' ἄμε ſcribendum: πρὸς ἡμᾶς eſt in edito libello: ποθ' ἄμμε apud *Diog. Laërt.* i, 113. ποθ' ἄμε in *Ariſt.* Lys. ℣. 95. VALCKEN.

81. Ἐκπλαγέντα καὶ ὑ.] Non aliter legiſſe *Plutarchus*

expavefactum atque perterritum ſublatis velis fugæ ſe dediſſe: Corinthiosque, inſpecta fuga navis imperatoriæ, itidem abiiſſe: et quum fugiendo veniſſent in ora Salaminia ad templum Minervæ Sciradis, occurriſſe eis celocem divino miſſu: quam quisnam miſiſſet non apparuiſſe, et nihil de copiarum ſtatu ſcientibus Corinthiis appropinquaviſſe: eos ob id coniectaſſe rem divinam eſſe: ut enim illi qui in celoce erant, propiores fuerunt, ita loquutos fuiſſe, Adimante, tu quidem converſis in fugam navibus abſcedere vis Græcorum proditor: at illi quantum votis conceperunt, victores hoſtium evadunt. Et quum his verbis fidem non haberet Adimantus, hæc iterum dixiſſe, ipsos poſſe pro obſidibus ductos mortem obire, niſi comperirentur Græci victores. Ita converſa navi Adimantum cum ceteris ad claſſem ſuorum, re iam ab aliis navata, veniſſe. Hic de illis apud Athenienſes rumor extitit: quod ipſi Corinthii non fatentur, ſeque inter primos in pugna extitiſſe affirmant, quibus etiam teſtimonium dicit
95 reliqua Græcia. Ariſtides autem Lyſimachi filius, vir Athenienſis, cuius paulo ante ut viri optimi mentionem feci, per eum tumultum qui circa Salaminem fiebat, hoc rei geſſit: Permultis armatorum, qui per litus Salaminis locati erant, genere Athenienſes, ſumptis et in Pſyttaleam inſulam ductis exſcendit, qui omnes Perſas qui in ea
96 inſula erant interemerunt. Defuncti navali pugna Græci, deductis in Salaminem naufragiis, quæ illic etiamnum ſupererant, parati erant ad aliam navalem dimicationem, quod expectarent, regem iis, quæ ſibi reliquæ erant, navibus adhuc uſurum. Porro naufragiorum pleraque ventus zephyrus ſuſcipiens portavit in oram Atticæ, nomine Coliadem; ut impletum ſit tum aliud omne ora-

ὑπερδείσαντα, τὰ ἱστία ἀειράμενον, οἴχεσθαι φεύ-
γοντα. ἰδόντας δὲ τοὺς Κορινθίους τὴν στρατηγίδα
φεύγουσαν, ὡσαύτως οἴχεσθαι. ὡς δὲ ἄρα φεύγον-
τας γίνεσθαι τῆς Σαλαμινίης κατὰ [a] τὸ ἱρὸν Ἀθη-
ναίης [b] Σκιράδος, περιπίπτειν σφι κέλητα θείῃ πομ-
πῇ· τὸν οὔτε πέμψαντα φανῆναι οὐδένα, οὔτε τι τῶν
ἀπὸ τῆς στρατιῆς εἰδόσι προσφέρεσθαι [c] τοῖσι Κοριν-
θίοισι. τῇδε δὲ συμβάλλονται εἶναι θεῖον τὸ πρῆ-
γμα· ὡς γὰρ ἀγχοῦ γενέσθαι τῶν νεῶν τοὺς ἀπὸ τοῦ
κέλητος, λέγειν τάδε, „ Ἀδείμαντε, σὺ μὲν [d] ἀπο- 489
„ στρέψας τὰς νέας ἐς φυγὴν ὥρμησαι καταπροδοὺς
„ τοὺς Ἕλληνας· οἱ δὲ καὶ δὴ νικῶσι, ὅσον [e] αὐτοὶ
„ ἠρῶντο ἐπικρατῆσαι τῶν ἐχθρῶν". ταῦτα λεγόν-
των, ἀπιστέειν γὰρ τὸν Ἀδείμαντον, αὖτις τάδε λέ-
γειν· ὡς αὐτοὶ οἷοί τε εἶεν ἀγόμενοι ὅμηροι ἀποθνήσκειν,
ἢν μὴ νικῶντες φαίνωνται οἱ Ἕλληνες. οὕτω δὴ [f] ἀπο-
στρέψαντα τὴν νέα, αὐτόν τε καὶ τοὺς ἄλλους ἐπ'
ἐξεργασμένοισι ἐλθεῖν ἐς τὸ στρατόπεδον. τούτους μὲν
τοιαύτη φάτις ἔχει ὑπὸ Ἀθηναίων. οὐ μέντοι αὐτοί
γε Κορίνθιοι ὁμολογέουσι, ἀλλ' ἐν πρώτοισι σφέας αὐ-
τοὺς τῆς ναυμαχίης νομίζουσι γενέσθαι. μαρτυρεῖ δέ
σφι καὶ ἡ ἄλλη Ἑλλάς. Ἀριστείδης δὲ ὁ Λυσιμάχου,
ἀνὴρ Ἀθηναῖος, τοῦ καὶ [g] ὀλίγῳ τι πρότερον τουτέων
[h] ἐμνήσθην ὡς ἀνδρὸς ἀρίστου, οὗτος ἐν τῷ θορύβῳ τού-
τῳ τῷ περὶ Σαλαμῖνα γενομένῳ τάδε ἐποίεε· παρα-
λαβὼν πολλοὺς τῶν ὁπλιτέων, [i] οἳ παρατετάχατο
παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Σαλαμινίης χώρης, γένος ἐόντες
Ἀθηναῖοι, ἐς τὴν Ψυττάλειαν νῆσον ἀπέβησε ἄγων,
οἳ τοὺς Πέρσας τοὺς ἐν τῇ νησῖδι ταύτῃ κατεφόνευσαν
πάντας. Ὡς δὲ ἡ ναυμαχίη διελέλυτο, [k] κατειρύ-
σαντες ἐς τὴν Σαλαμῖνα οἱ Ἕλληνες τῶν ναυηγίων ὅσα
ταύτῃ ἐτύγχανε ἔτι ἐόντα, ἑτοῖμοι ἔσαν ἐς ἄλλην ναυ-
μαχίην, ἐλπίζοντες τῇσι περιεούσῃσι νηυσὶ ἔτι χρήσε-
σθαι βασιλῆα. τῶν δὲ ναυηγίων πολλὰ ὑπολαβὼν [l] ὁ
ἄνεμος ζέφυρος, ἔφερε τῆς Ἀττικῆς ἐπὶ τὴν ἠιόνα τὴν
καλεομένην Κωλιάδα· ὥστε ἀποπλῆσαι τὸν χρησμὸν,
τόν

a Abest *Arch. Paſſ. Brit.* *b* Σκιῤῥάδος *Arch.* *c* Non legunt iſta duo *Arch. V.* et *Valla.* *d* *Plut.* haec, verba conpendifaciens, negligit Malign. p. 870. *e* Αὖ *Arch.* *f* *Med. Paſſ. Ask. Arch. Paris. B.*, in aliis ἀποστρέψαντες. Mox ἐπεξεργασμένοισι *Ald.* Edd. et fortaſſe *Plutarch.*, ἐπ' ἐξεργασμ. *Paſſ. Arch. Vind.* *g* Ὀλίγον, ut ſaepe. Vid. VII, 113. *h* Ἐπεμνήσθην *Ask. Arch. Vind. Steph.* ora, quomodo ſupra. *i* *Med. Paſſ. Ask. Arch. V. Brit.*, olim οἱ πολλοὶ παρατετ. *k* Iidem omnes. ante κατειῤῥυσ. *l* Ὁ ante ἄνεμος deſit *Arch.* et abeſſe poteſt.

chus videtur, ſed interpretis malevoli perſunctus officio. —— Quae praetoriam acceſſit triremem, θείῃ πομπῇ, *divinitus miſſa*, remulis mota celox irridetur illa philoſopho velut οὐρανοπετής, qui acerbe, τί γὰρ, ait ἔδει τίθεσθαι (forte legendum τητᾶσθαι *privari*:) μηχανῆς τραγικῆς, ἐν πᾶσι τοῖς ἄλλοις ὑπερπαίοντα τοὺς τραγῳδοὺς ἀλαζονείᾳ· illum talia dedecent, qui alium argueret malignitatis. VALCKEN.

86. Σκιράδος] Minervae, cui ſimilis Athenis titulus, id fanum in extima erat Salamine, περὶ τὰ λήγοντα τῆς Σαλαμῖνος in *Plutarcho*, cui celox iſta eleganter, ſed criminoſe, οὐρανοπετὴς, *coelo lapsa*. Ego vero εἰδόσι προσφέρεσθαι ſatis ad ſententiam habeo, et addita pro librarii, ſchedis indicantibus, ſcholio.

97. Οὕτω δὴ ἀποστρέψαντα] Vere ex ſchedis *Gronovius*, diſtracto itidem, quamquam ex coniectura ἐπ' ἐξειργασμένοισι. Nunc quod legitur, Ionum et Herodoteum eſt. Vid. L. IV, 165.

6. Παραλαβὼν πολλοὺς τῶν ὁπλιτέων] *Plutarch.* Ariſtid. p. 323. F. τοὺς προθυμοτάτους καὶ μαχιμωτάτους τῶν πολιτῶν, ubi ex correctione *Bryani* ſpecioſa τῶν ὁπλιτῶν, ſed non neceſſaria: quos enim in inſulam duxit Ariſtides, Athenienſes et cives erant. Perſarum in Pſyttalea calamitatem tragice *AEſchylus* Pers. v. 457. coloravit. Conſtat autem hinc, *interfuiſſe* Ariſtidem *pugnae navali apud Salaminem, quae facta eſt prius, quam poena liberaretur*, in *Corn. Nepotis* Ariſtid. C. 2., adfuiſſe tamen αὐτόκλητον, *ſponte ſua*, nullo civitatis aut populi ſcito; unde neſcio cui, anſa criminandi, ὅτι οὐκ ἀφίκετο εἰς τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, et verbis quidem inficetis propterea que a *Demetrio Phalereo*, ut prave adpellatur, notatis περὶ Ἑρμην. C. 248.

9. Ἐς τὴν Ψυττάλειαν] In hanc inſulam, inter terram continentem et Salamina interiectam, de qua vid. *Steph. Byz.* ante pugnam πολλοὺς τῶν Περσέων ἀπεβίβασαν ſic ſupra ſcripſiſſe videtur c. 76. ut ſaepius illic etiam verbo ſyllaba ſequens perperam adhaeſerit. Perſas in inſula Pſyttalia contrucidatos multis lamentatur *AEſch.* Perſa ℣. 447 — 464., παίουσι, κρεοκοποῦσι δυστήνων μέλη, Ἕως ἁπάντων ἐξαπέφθειραν βίον· quos de nobiliſſimis Perſarum hic vivos cepit Ariſtides, ad Themiſtoclem miſiſſe dicitur *Plutarcho* in Ariſtid. p. 323. F. ex inhumano autem vatis Euphrantidis ſuaſu Themiſtocles immolaſſe ὠμηστῇ Διονύσῳ, *Baccho crudas carnes voranti*: ὁ τὰ δέρματα ἐσθίων, vel ἔδων, eſt Δερμηστής. Cuius alias nomen forſan ignoraſſemus, parvam inſulam haec una Perſarum clades nobilitavit: vid. *Pauſan.* IV. p. 373. de illa *Steph.* hic egiſſet *Bergler.* ut liquet ex notis in *Alciphr.* p. 233. *Schol. ined.* in *Ariſtid.* Panathen. p. 345. Τὴν πρὸ τῆς Σαλ. νῆσον] τὴν Ψυττάλειαν λέγει· ἐκεῖ γὰρ τινὰς τῶν Περσῶν ἀπέβησαν, ἵνα, ὅσοι τῶν Ἑλλήνων τὴν ναυμαχίαν ἐκφεύγουσι, περιτυγχάνοντες αὐτοῖς διαφθείρωνται. Ἐνταῦθα οὖν Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου συστρατηγὸς Θεμιστοκλέους μετὰ τὴν νίκην τῆς ναυμαχίας ἀποβὰς μετὰ τῶν γερόντων τῶν Ἀθηναίων ἀνεῖλε τὸ Περσικόν· ut cetera taceam, Themiſtocli non fuit Ariſtides συστρατηγός. VALCKEN.

17. Ὥστε ἀποπλῆσαι τὸν χρησμὸν] Ex ſuſpicione eruditi viri ἀποπληρωθῆναι, quomodo πληροῦσθαι apud Sacros N. Teſt. Scriptores. At Noſter ad τῶν ναυηγίων τὰ πολλὰ aptavit, quae ad Coliadem delata fidem oraculis

τόν τε ἄλλον πάντα τὸν περὶ τῆς ναυμαχίης ταύτης εἰρημένον Βάκιδι καὶ Μυσαίῳ, καὶ δὴ καὶ κατὰ τὰ ναυήγια τὰ ταύτῃ ἐξενειχθέντα τὸ εἰρημένον πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον τουτέων ἐν χρησμῷ, Λυσιστράτῳ Ἀθηναίῳ ἀνδρὶ χρησμολόγῳ, τὸ ἐλελήθεε πάντας τοὺς Ἕλληνας,

[a] Κωλιάδες δὲ γυναῖκες ἐρετμοῖσι Φρίξουσι.

τοῦτο δὲ ἔμελλε [b] ἀπελάσαντος βασιλῆος ἔσεσθαι. Ξέρξης δὲ ὡς ἔμαθε τὸ γεγονὸς πάθος, δείσας μή τις τῶν Ἰώνων ὑποθῆται τοῖσι Ἕλλησι ἢ αὐτοὶ νοήσωσι [c] πλώειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, λύσοντες τὰς γεφύρας, καὶ ἀπολαμφθεὶς ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἀπολέσθαι [d] κινδυνεύσῃ, δρησμὸν ἐβούλευε. θέλων δὲ μὴ [e] ἐπίδηλος εἶναι μήτε τοῖσι Ἕλλησι μήτε τοῖσι ἑωϋτοῦ, ἐς τὴν Σαλαμῖνα χῶμα ἐπειρᾶτο διαχοῦν· γαυλούς τε Φοινικηΐους συνέδεε, ἵνα ἀντί τε σχεδίης ἔωσι καὶ τείχεος· ἀρτέετό τε ἐς πόλεμον, ὡς ναυμαχίην ἄλλην ποιησόμενος. ὁρέοντες δέ μιν πάντες οἱ ἄλλοι ταῦτα πρήσσοντα, εὖ [f] ἠπιστέατο ὡς ἐκ παντὸς νόου [g] παρ-
490 εσκεύασται μένων πολεμήσειν· Μαρδόνιον δ' οὐδὲν τουτέων ἐλάνθανε, ὡς μάλιστα ἔμπειρον ἐόντα τῆς ἐκείνου διανοίης. ταῦτά [h] τε ἅμα Ξέρξης ἐποίεε, καὶ ἔπεμπε ἐς Πέρσας ἀγγελέοντα τὴν παρεοῦσάν σφι συμφορήν. Τουτέων δὲ τῶν ἀγγέλων ἐστὶ οὐδὲν ὅ, τι θᾶσσον παραγίνεται θνητὸν ἐόν· οὕτω τοῖσι Πέρσῃσι ἐξεύρηται τοῦτο. λέγουσι γὰρ ὡς ὁσέων ἂν ἡμερέων ἡ πᾶσα ὁδὸς, τοσοῦτοι ἵπποι τε καὶ ἄνδρες διεστᾶσι κατὰ ἡμερησίην ὁδὸν ἑκάστην, [i] ἵπποι τε καὶ ἀνὴρ τεταγμένος· τοὺς οὔτε νιφετὸς, οὐκ ὄμβρος, οὐ καῦμα, οὐ νὺξ [k] ἔργει μὴ οὐ κατανύσαι τὸν προκείμενον ἑωϋτῷ δρόμον τὴν ταχίστην. ὁ μὲν δὴ πρῶτος δραμὼν παραδιδοῖ τὰ ἐντεταλμένα τῷ δευτέρῳ, ὁ δὲ δεύτερος τῷ τρίτῳ· τὸ δὲ ἐνθεῦτεν ἤδη κατ' ἄλλον διεξέρχεται παραδιδόμενα, κατάπερ Ἕλλησι ἡ [l] λαμπαδηφορίη, τὴν τῷ Ἡφαίστῳ ἐπιτελέουσι. τοῦτο τὸ δράμημα τῶν

oraculum de hac pugna navali editum a Bacide et Muſæo, tum vero id quod fuit de naufragiis illuc evectis ante haec multis annis prædictum in oraculo Lyſiſtrato Athenienſi, viro ſortilego, quod omnes Græcos latuerat,

Coliades multo trepidabunt remige matres.

Hoc autem futurum erat avecto rege. Co- 97
gnita ſua clade Xerxes, veritus nequis Ionum Græcis ſuggereret, aut ſponte ipſi cogitarent navigare in Helleſpontum ad ſolvendos pontes, unde ipse in Europa deprehenſus ſalute periclitaretur, de fugiendo conſultabat: nolens tamen neque a Græcis neque a ſuis detegi, aggerem in Salaminem tentabat educere; navesque Phœnicum onerarias, ut pro ponte ac muro eſſent, connectebat: et ſe, tanquam aliam pugnam navalem facturus, ad bellum inſtruebat. Quæ agentem videntes ceteri, pro certo habebant eum manendi animo atque bellandi illa apparare: ſed nihil eorum Mardonium latebat, ut maxime gnarum ingenii illius. Xerxes et hæc faciebat, et in Perſidem miſit, qui præſentem cladem nunciaret. His nunciis nihil est in rebus 98
humanis, quod pernicius transcurrit, idque hunc in modum est a Perſis excogitatum: Quot dierum est tota via, totidem equos ac viros ferunt diſtare ad diei uniuscuiusque iter, equi nempe et vir deſtinatus; quos neque vis nivium, neque imber, neque æſtus, neque nox arcet, quin propoſitum ſibi curſum celerrime conficiant. Quorum primus currendo mandata tradit ſecundo, ſecundus item tertio: et ita deinceps illa tradita in alium atque alium pertranseunt, quemadmodum apud Græcos lampadis geſtatio, quam Vulcano peragunt. Hanc equorum

a Habet *Strabo* IX. p. 611. et *Euſtath.* ad Hom. p. 284, 24. *b Med. Paſſ. Ask.*, ceteri ἐπελάσ. *c* Πλέειν *Arch. V. Paſſ. Ask.* *d Med. Paſſ. Ask.*, et ex coniectura *Pavius*, κινδυνεύσει *Arch.*; prius κινδυνεῦσαι. Mox ἐβούλευε *Ask. Paſſ. Med.*, in aliis ἐβούλευσε. *e* Ἐπίδημος *Arch.* *f* Ἐπιστέατο non male *Arch.* *g* Id. *V. Med. Paſſ. Ask.*, antea παρεσκεύασο ex *Ald.* &c. *h* Non agnoſcit *Arch.* *i* Id. *Med. Paſſ. Ask. Brit.*, alii ἑκάστην τεταγμένοι tantum. *k* Ἔργει *Arch. Paſſ. Ald.*, εἴργει *Vind.*, alii εἴργει, uti *Homer.* Iliad. B, 617. Statim αὐτῷ cum *Arch. Paſſ.* vice ἑωϋτῷ. *l* Λαμπαδοφ. *Arch.*

culis conciliarint. Ex *Vallae* ſententia Lyſiſtratus Athenienſis Bacide et Muſaeo prior erit, mala, uti opinor. Πρότερον τουτέων non est *ante hos*, ſed *ante eas res*, quae deſcribuntur. Vid. L. VI, 46. et alibi. Ultima oraculi ἐρετμοῖσι Φρίξουσι iucunda Cl. *Kuhnius* et leni medicina reparavit ad *Pauſan.* 1, 2. ἐρετμοῖσι ΦΡΥΞΟΥΣΙ· tantam videlicet remorum, ad Coliadem eiectorum, futuram abundantiam, ut illis inter torrendum mulieres uti poſſent. Quam quidem opem Codd., *Strabo*, *Euſtathius*que recuſant, non infitiaturi, modo liceret, φρύγειν ἐρετμοῖς matronis adprime convenire, φρίττειν ἐρετμοῖς, etſi meticuloſum hoc genus, quidpiam arceſſiti atque incommodi poſſidere. Haec pro *Kuhnio*, vineta mea caedens.

24. Κωλιάδες δὲ γυν.] Ἐρετμοῖσι Φρίξουσι, *remis horrebunt mulieres Coliades*; an *Horret capillis ut marinus aſperis Echinus aut Laurens aper?* non opinor. Leniſſima mihi quoque placet *Kuhnii* correctio legentis φρύξουσι, quae, *Berglero* probata, *Reiskio* quoque venit in mentem, aliisque: remis ſic uſurae ſecundum *Kuhnium* mulieres dicuntur ut φρυγέτροις, *frictoriis*: Φρύγειν Latinum est *frigere*, de quo *N. Heins.* egit ad *Ovid.* Medic. Faciei ỳ. 70. VALCKEN.

32. Χῶμα ἐπειρᾶτο διαχοῦν] Fretum, ubi rex aggerem moliebatur, artum maxime erat, ὅσον διστάδιον, *duorum circiter ſtadiorum*, in *Strabon.* L. IX. p. 605. A., arbitrato, id conſilii regem animo ante navale praelium agitaſſe, quae et *Cteſiae* Pers. C. 26. opinio.

42. Θνητὸν ἐόν.] Siccine vero nunciis his Perſicis nihil mortale celerius? an ne columbae quidem velociores eſſent cenſendae, quibus et olim ad domeſticos deportandas litteras alligabant; qua de re *Caſaub.* egit in *Athen.* IX, c. 11. Leviſſima mutatione pro θνητὸν libenter corrigerem ἀνήϊον, ſive ἀνθρωπήϊον ἐόν. unius ponam, aliis omiſſa, de iisdem loquentis *Xenophontis* verba K. Π. VIII. p. 137, 35. ὅτι γε τῶν ἀνθρωπίνων πεζῇ πορειῶν αὕτη ταχίστη τοῦτο εὔδηλον· aliorum de his loca dederunt *Briſſon.* de R. P. p. 190. et *Stanlei.* ad *AEſchyli* Pers. ỳ. 247. *Herodotus* ſaepius ἀνθρωπήϊον ſcripſit, quam ἀνθρώπινον. — Cum his Perſicis curſores in ludis Atticis, facem ardentem, ſive lampada, ſibi invicem tradentes, comparat *Herod.* cuius verba dedit *Io. Meurs.* in Gr. Fer. v. Λαμπάς. VALCKEN.

45. Ἵπποι τε καὶ ἀνὴρ τεταγμένος] Laudibus *Gronov.* fero, amplioribus ornaturus, modo *Briſſonio* et *Stanleio* comiorem ſeſe praeſtitiſſet. Neuter ſchedas *Herodoti* manu exaratas verſaverat, et vituperabuntur ob vocum, in MSS. latitantium, ignorantiam? Voces bene redierunt, clariusque curſum hunc, cuius Cyrus auctor et inventor, exponunt. Videndus *Briſſon.* R. Pers. L. I, 238. et *M. Paullus Venetus* L. II. Region. Orient. C. 23., non diſſimilem vehicularem apud Tartaros curſum enarrans. Unde vero *Cleomedes* Sphaer. L. II. p. 169. *Ed. Antw.* mutuatus fuerit, Xerxem διαστῆσαι ἀνθρώπους ἀπὸ Σούσων μέχρις Ἀθηνῶν, qui clamore, quid ageretur, ſignificarent, et ſic διὰ δύο νυχθημέρων ex Graecia ad interiorem Perſidem nuncios perlatos, dicere non valeo. Sequens τοὺς οὔτε —— haud moveo: in diſtributione, ut dicere amant, numeri ſolens ſaepe mutatio.

52. Τὴν τῷ Ἡφαίστῳ ἐπιτελέουσι] *Themiſtium* adumbraſſe,

rum curſitationem Perſæ angareïon appellant.

99 Primus igitur nuncius Suſa perveniens, Xerxem Athenis potitum eſſe, tanta Perſas qui relicti erant voluptate affecit, ut omnes vias myrto conſternerent, et odores incenderent, et ipſi in ſacrificiis ac gaudiis verſarentur: ſecundus autem nuncius illis ſuperveniens ita eos confudit, ut univerſi veſtes dilaniarent, vociferationeque et eiulatu irrequieto uterentur, culpam in Mardonium refundentes. Non tamen adeo de navibus dolentes iſta Perſæ faciebant, quam de ipſo Xerxe ſolliciti: eaque apud Perſas duraverunt toto medio tempore, donec Xer-

100 xes ipſe illos redeundo ſedavit. At Mardonius quum videret Xerxem magnam e pugna navali calamitatem ſibi illatam ducere, ſuſpicans agitare eum fugam ex Athenis, de ſe ipſo curam agebat, tanquam pœnas daturus, qui regi perſuaſiſſet inferre Græciæ bellum: putabatque ſibi conducibilius eſſe, iterum prælio periclitari aut ſubigere Græciam, aut magna opera aggreſſum laudabiliter vita defungi; tamen opinio eius de ſubigenda Græcia prævalebat. Hæc quum ſecum agitaſſet, regem hac oratione eſt alloquutus, Domine, noli mœrorem capere, aut gravem maculam ex hac re ſic geſta tibi illatam crede: non enim certamen, quo omnia noſtra conſtant, in lignis eſt, ſed in viris et equis. Itaque nemo tibi aut horum qui ſibi videntur iam omne confeciſſe, egreſſus e navibus conabitur obviam ſe ferre, aut ex hac continente, et qui ſe nobis obvios tulere, pœnas dedere. Quod ſi tibi videtur faciendum, *Peloponneſum* continuo tentemus; ſi videtur ſuperſedendum, ſuperſedeamus licet: nec animo conſterneris: neque enim ulla poſſunt ratione ſubterfugere Græci, quo minus rationem dent eorum, quæ et nunc et antea perpetrarunt, tuique ſint ſervi. Et hoc quidem præcipue tibi agendum puta. Quod ſi tibi conſtitutum eſt, ut ipſe cum exercitu revertaris, aliud quoque habeo ex hoc propoſito conſilium.

των ἵππων καλέουσι Πέρσαι ἀγγαρήϊον. Ἡ μὲν δὴ πρώτη ἐς Σοῦσα ἀγγελίη ἀπικομένη, ὡς ἔχοι Ἀθήνας Ξέρξης, [a] ἔτερψε οὕτω δή τι Περσέων τοὺς ὑπολειφθέντας, ὡς τάς τε ὁδοὺς [b] μυρσίνῃσι πάσας ἐστόρεσαν, καὶ ἐθυμίων θυμιήματα· καὶ αὐτοὶ ἦσαν ἐν θυσίῃσί τε καὶ εὐπαθείῃσι· ἡ δὲ δευτέρη σφι ἀγγελίη ἐπεξελθοῦσα συνέχεε οὕτω, ὥστε τοὺς κιθῶνας κατερρήξαντο πάντες, βοῇ τε καὶ οἰμωγῇ ἐχρέωντο ἀπλέτῳ, Μαρδόνιον ἐν [c] αἰτίῃ τιθέντες. οὐκ οὕτω δὲ περὶ τῶν νηῶν ἀχθόμενοι ταῦτα οἱ Πέρσαι ἐποίευν, ὡς περὶ αὐτῷ Ξέρξῃ δειμαίνοντες. καὶ περὶ Πέρσας μὲν ἦν ταῦτα, τὸν πάντα μεταξὺ χρόνον γενόμενον, μέχρι οὗ Ξέρξης αὐτός σφεας ἀπικόμενος ἔπαυσε. Μαρδόνιος δὲ, ὁρέων μὲν Ξέρξην συμφορὴν μεγάλην ἐκ τῆς ναυμαχίης ποιεύμενον, ὑποπτεύων δὲ αὐτὸν δρησμὸν βουλεύειν ἐκ τῶν [d] Ἀθηνέων, φροντίσας πρὸς ἑωϋτὸν ὡς δώσει δίκην, ἀναγνώσας βασιλῆα στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καί οἱ [e] κρέσσον εἴη ἀνακινδυνεῦσαι, ἢ κατεργάσασθαι τὴν Ἑλλάδα, ἢ αὐτὸν καλῶς τελευτῆσαι τὸν βίον, ὑπὲρ μεγάλων αἰωρηθέντα, [f] πλέον μέντοι ἔφερέ οἱ ἡ γνώμη κατεργάσασθαι τὴν Ἑλλάδα. λογισάμενος ὦν ταῦτα, προσέφερε τὸν λόγον τόνδε, „ Δέσποτα, μήτε λυπέο, μήτε συμφορὴν [g] μηδεμίην μεγάλην ποιεῦ, τοῦδε τοῦ γεγονότος εἵνεκα πρήγματος. οὐ γὰρ ξύλων ἀγὼν ὁ τὸ πᾶν φέρων ἐστὶ ἡμῖν, ἀλλ' ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων. σοὶ δὲ οὔτε τις τουτέων τῶν τὸ πᾶν σφι ἤδη δοκεόντων κατεργάσασθαι, ἀποβὰς ἀπὸ τῶν νεῶν πειρήσεται ἀντιωθῆναι, οὔτ' ἐκ τῆς ἠπείρου τῆσδε· οἵ τε ἡμῖν ἠντιώθησαν, ἔδοσαν δίκας. εἰ μέν νυν [h] δοκέει, αὐτίκα πειρώμεθα τῆς Πελοπον- 491 νήσου· εἰ δὲ καὶ δοκέει ἐπισχεῖν, παρέχει ποιέειν ταῦτα. μὴ δὲ δυσθύμεε. οὐ γάρ ἐστι Ἕλλησι οὐδεμίη ἔκδυσις, μὴ οὐ δόντας λόγον τῶν ἐποίησαν νῦν τε καὶ πρότερον, εἶναι [i] σοὺς δούλους. μάλιστα μέν νυν ταῦτα [k] ποίεε. εἰ δ' ἄρα τοι βεβούλευται, αὐτὸν ἀπελαύνοντα [l] ἀπάγειν τὴν στρατιήν, ἄλλην ἔχω καὶ ἐκ τῶνδε „ βου-

a Ἔτρεψεν id. vitioſe. *b* Μυρσίνῃ *Paſſ. Arch. V. Brit.* margo *Steph.* Viſe L. VII, 54. *c* Αἰτίῃσι ora *Steph. Brit.* *d* Ἀθηναίων ſolemni vitio omnes, praeter *Vallam.* *e* Κρεῖσσον *Paſſ. Vind. Arch.*, vetante dialecto. *f* Πλέον iid. et *Ask.* bene: olim πλέω. Mox ἡ abest *Arch.*, et οἱ *Paſſ.* *g* Μηδεμίαν *Ask. Vind.* *h* Δοκέειν *Arch.* et πάρεχε post pauca. *i* Τοὺς id. *k* Ποιέειν *Arch.* *l* Ἀπαγαγεῖν idem.

braſſe, *Petavio* obſervatur Or. XIX. p. 250. C. Pertinent huc *AEſchyli* verſus cultiſſimi Agam. v. 320. Sed adi magnum *Eraſmum* Chiliad. pag. 574. Ed. *Francof.*

57. Ἔσαν ἐν θυσίῃσι] De Graecis ſi loqueretur, ſola mihi forma loquendi nova videretur, εἶναι ἐν θυσίῃσι. In Graecia ſaepe τὴν θυσίαν θάλεια ſequebatur, *convivium ſacrorum cauſa fieri ſolitum*, interprete *Caſaub.* in *Athen.* p. 745., θεῶν θυσίαι, θαλίαι τε iunguntur in *Ariſtoph.* Nub. ẏ. 308., qui in Pacis ẏ. 780. Ἀνδρῶν τε δαῖτας dixit, καὶ θαλίας μακάρων. Quando vero de Perſis verba facit, *Herodotum* ſcripſiſſe ſuſpicor: ἔσαν ἐν θαλίῃσι τε καὶ εὐπαθίῃσι· quorum prius iuxta noſtrum notat χαρμόσυνα ἐποίεον, vel κεχαρηκότες ἑόρταζον· *laeti velut feſtos dies agitabant:* θάλειαν ἑορτὴν ἄγειν et θάλειαν ἄγειν Graecis etiam dicebatur: *Euſtath.* in Od. Φ. p. 759, 6. Epiſt. *Socr.* p. 43, 18. Iam vide *Herod.* III, c. 27. in Apidis natalibus AEgyptii ἔσαν ἐν θαλίῃσι. Feſto die bonarum rerum affluentes copia dicuntur ἐν εὐπαθίῃσι ἐόντες. *Herodot.* I, c. 22. et 191. ubi χορεύειν καὶ ἐν εὐπαθίῃσι εἶναι, ut πίνειν καὶ εὐπαθέειν, II, c. 133. c. 174. Nuſquam iuncta reperi θύειν καὶ εὐπαθέειν· ſed cum iſtis bene conveniunt, quod laeti Perſae τάς τε ὁδοὺς μυρσίνῃσι πάσας ἐστόρεσαν, καὶ ἐθυμίων θυμιήματα· vid. *Briſſon.* de R. P. p. 340. —— Mox ab illis mutati ad triſtem nuncium Perſae veſtes ſibi diſcindebant, βοῇ τε καὶ οἰμωγῇ ἐχρέωντο ἀπλέτῳ· poſtrema vir ſummus adhibuit in adnot. ad *Callimachum* Clar. *Erneſti* p. 103. VALCKEN.

59. Τοὺς κιθῶνας κατεῤῥήξαντο] Hoc illud eſt, πάντες τά τε ἐσθῆτος ἐχόμενα εἶχον, ταῦτα κατηρείκοντό τε καὶ οἰμωγῇ ἀφθόνῳ διεχρέωντο Perſae L. III, 66.; hoc *AEſchyli* de eorum matronis, πολλαὶ δ' ἁπαλαῖς χερσὶ καλύπτρας κατερεικόμεναι Pers. v. 537. Vide doctiſſimum *Berglerum* ad *Alciphron.* p. 130.

73. Αἰωρηθέντα] Nimium ſeſe ac inſolenter extulerat Mardonius, φυσώμενος καὶ μετέωρον ἐξαρκῶς ἑαυτὸν uti *Philo Iud.*, nam quod nunc de Inſomn. p. 1110. E. ἐωρακὼς, ferri non poſſe, Cl. *Mangeius* agnovit. Tali ingenio homines ἄνθρωποι κεναῖς αἰωρούμενοι δόξαις in eiuſdem libro de Temul. p. 245. C. Proximum πλέον praeſtantius eſt. Hinc vero robur et auctoritas Codd., quorum L. VI, 110. τῶν ἡ γνώμη ΕΦΕΡΕ συμβάλλειν, haud inmerito laudatum fuit.

86. Οὐ γάρ ἐ. Ἕ. οὐδ. ἔκδυσις] Id eſt ἀμήχανόν ἐστιν Ἕλλησι· vel ἐστιν οὐδεμία μηχανή. Eadem ſtructura II, c. 181., ἐστί τοι οὐδεμίη μηχανὴ μὴ οὐκ ἀπολωλέναι· III, c. 51. c. 209. II, c. 160. *Lucian.* II, p. 503., οὐδεμία μηχανὴ μὴ οὐχὶ καὶ αὐτὸν σὺν ἐμοὶ ἁλῶναι. VALCKEN.

89. Ταῦτα ποίεε] Bonum hoc: ſed pro Noſtri more ταῦτα ποιέειν melius ex *Arch.*; Tale L. V, 24. ἐπεὰν δὲ αὐτὸν περιλάβῃς, ΠΟΙΕΕΙΝ ὅκως μηκέτι —— ἀπίξεται. Vid. C. 67. et IV, 126.

I Regi placet conſilium Mardonii, ideoque deſiderat conſenſum Artemiſiæ, cuius ſapientiam laudat; nec illa cunctatur.

„ βουλήν. σὺ Πέρσας, βασιλεῦ, μὴ ποιήσῃς κατα-
„ γελάστους γενέσθαι Ἕλλησι. οὐδὲν γὰρ ἐν [a] Πέρσῃσι
„ τοῖσι δεδήληται τῶν πρηγμάτων, οὐδ' ἐρέεις ὅκου
„ ἐγενόμεθα ἄνδρες κακοί. εἰ δὲ Φοίνικές τε καὶ Αἰ-
„ γύπτιοι, καὶ Κύπριοί τε καὶ Κίλικες, κακοὶ
„ ἐγένοντο, οὐδὲν πρὸς Πέρσας τοῦτο προσήκει τὸ
„ πάθος. ἤδη ὦν ἐπειδὴ οὐ Πέρσαι τοι αἴτιοί εἰσι,
„ ἐμοὶ πείθεο. εἴ τοι δέδοκται μὴ [b] παραμένειν, σὺ
„ μὲν ἐς ἤθεα τὰ σεωυτοῦ ἀπέλαυνε, τῆς στρατιῆς
„ ἀπάγων τὸ πολλόν· ἐμὲ δέ σοι χρὴ τὴν Ἑλλάδα
„ παρασχεῖν δεδουλωμένην, τριήκοντα μυριάδας τοῦ
„ στρατοῦ ἀπολεξάμενον". Ταῦτα ἀκούσας Ξέρ-
ξης, ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη τε καὶ ἥσθη. πρὸς Μαρδό-
νιόν τε βουλευσάμενος ἔφη [c] ἀποκρινέεσθαι, ὁκότερον
ποιήσει τουτέων· ὡς δὲ ἐβουλεύετο ἅμα Περσέων τοῖσι
ἐπικλήτοισι, ἔδοξέ οἱ καὶ Ἀρτεμισίην ἐς [d] συμβουλίην
μεταπέμψασθαι, ὅτι πρότερον ἐφαίνετο [e] μούνη νοέου-
σα τὰ ποιητέα ἦν. ὡς δὲ ἀπίκετο ἡ Ἀρτεμισίη,
[f] μεταστησάμενος τοὺς ἄλλους τούς τε συμβούλους
Περσέων, καὶ τοὺς δορυφόρους, ἔλεξε Ξέρξης τάδε.
„ Κελεύει με Μαρδόνιος μένοντα αὐτοῦ, [g] πειρᾶσθαι
„ τῆς Πελοποννήσου· λέγων ὥς μοι Πέρσαι τε καὶ ὁ
„ πεζὸς στρατὸς οὐδενὸς μεταίτιοι πάθεός εἰσι, ἀλλὰ
„ βουλομένοισί σφι γένοιτ' ἂν ἀπόδεξις. ἐμὲ ὦν ἢ
„ ταῦτα κελεύει ποιέειν, ἢ αὐτὸς ἐθέλει τριήκοντα
„ μυριάδας ἀπολεξάμενος τοῦ στρατοῦ παρασχεῖν
„ μοι τὴν Ἑλλάδα δεδουλωμένην· αὐτὸν δέ με κε-
„ λεύει ἀπελαύνειν σὺν τῷ λοιπῷ στρατῷ ἐς ἤθεα
„ [h] τὰ ἐμά. σὺ ὦν ἐμοὶ, καὶ γὰρ περὶ τῆς ναυμα-
„ χίης εὖ συνεβούλευσας τῆς γενομένης οὐκ ἐῶ-
„ σα ποιέεσθαι, νῦν τε συμβούλευσον, ὁκότερα
„ ποιέων ἐπιτύχω εὖ βουλευσάμενος". ὁ μὲν ταῦτα
συνεβουλεύετο. Ἡ δὲ λέγει τάδε, „ Βασιλεῦ, χα-
„ λεπὸν μέν ἐστι συμβουλευομένῳ τυχεῖν τὰ ἄριστα
„ εἴπασαν. ἐπὶ μέντοι τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι,
„ δοκέει μοι αὐτὸν μέν σε ἀπελαύνειν ὀπίσω· Μαρ-
„ δόνιον δὲ, εἰ ἐθέλει τε καὶ [i] ὑποδέκεται ταῦτα
„ ποιήσειν, αὐτοῦ καταλιπεῖν σὺν τοῖσι ἐθέλει. τοῦ-
492 „ το μὲν γὰρ, ἢν καταστρέψηται τά φησι [k] ἐθέ-
„ λειν, καί οἱ προχωρήσῃ τὰ νοέων λέγει, σὸν τὸ
„ ἔρ-

lium. Ne committas, Rex, ut Perſæ
Græcis ludibrio fiant: non enim ab his
Perſis aliquid rerum eſt perditum; neque
tu ubinam viri fuerimus ignavi dicere po-
tes: quales ſi Phœnices et AEgyptii et
Cyprii et Cilices fuere, nihil iſta ad Per-
ſas attinet culpa. Quare, quoniam Per-
ſæ huius rei inſontes ſunt, iam mihi
credito: ſi tibi non videbitur perma-
nendum, remea ipſe ad ſolum nata-
le cum pleraque parte copiarum: ego ve-
ro cum delectis de exercitu trecentis
millibus militum debeo Græciam in tuam
redigere ſervitutem. His auditis Xerxes, 101
ut ex malis, gaviſus eſt, voluptatem-
que cepit: et ad Mardonium inquit,
ſe, ubi conſilium cepiſſet, reſponſu-
rum, utrum eorum eſſet facturus. Et
quum deliberaret cum advocatis Perſa-
rum, placuit ei Artemiſiam quoque ad
conſultandum arceſſere: quam ſolam con-
ſtabat antea, quæ facienda eſſent, intel-
lexiſſe. Quæ ubi advenit, eam Xerxes
ſummotis aliis Perſarum conſiliariis atque
ſatellitibus, hunc in modum alloquutus
eſt: hortatur me Mardonius hic perma-
nere ad tentandam Peloponneſum, negans
ullam culpam huius damni eſſe penes Per-
ſas atque pedeſtres copias, ſed eis volen-
tibus fiat experimentum. Itaque aut hoc
me facere hortatur, aut ipſe vult, trecen-
ta millia militum deligens, ſubactam mihi
tradere Græciam: me vero ad patrias ſe-
des monet cum reliquo exercitu diſcede-
re. Tu igitur, etenim de pugna nava-
li *quæ* contigit, *non committenda probe*
conſuluiſti, nunc quoque dicito utrum mihi
ſuadeas horum, quod eligendo bene con-
ſuluero. Hæc Xerxi conſultanti reſpondens 102
Artemiſia, Arduum, inquit, rex, eſt me
quæ dixi optima, conſulenti adeſſe: tamen
pro ſtatu rerum præſentium cenſeo te ipſum
retro abire; Mardonium vero hic relinquas
cum iis quos vult, ſi modo velit ille, atque
recipiat ſe iſta facturum. Nam ſive ea
quæ ait ſe velle, ſubegerit, et hæc ei quæ
co-

a Τοῖσι Πέρ. id. b Παραμενέειν *Arch.* et τὰ ἑωυτοῦ. c Ἀποκρίνασθαι *Brit. Ald.* d *Med. Ask. Paſſ.*, ceteri συμβουλήν. e Deeſt *Arch.* f Μεταπεμψ. male *Brit.* g *Arch. V. Med. Ask. Paſſ.*, antea ἀναπειρ. h Τὰ ἐμὰ *Ask. Arch. Vind.*, alii τἀμά. i Ὑποδέδεκται *Arch.* et ἐθέλει *Ald.* k Θέλει *Paſſ. Ask.*, ἐθέλει *Arch. Ald.* et mox καί οἱ προχωρήσει *Arch.*, προχωρήσει *Ald.* Mox σοὶ δοῦλοι κατεργάσαιντο *Abreſchius*.

93. Ἐν Πέρσῃσι τοῖσι δεδήληται] Poſitura vocis τοῖσι multis moleſta. Maluit σοῖσι, quamquam fluctuans, *Corn. de Pauw*, τοῖσιδε *Reiskius*; inmutatam qui relinquit *Abreſchius*, τοῖσι δεδήληται *ab illis* explicat *Graecis*. Mihi ordo, ex *Arch.* enotatus, placet. Negat Mardonius, Perſarum rebus damnum allatum. Claſſe quidem victores Graecos abiiſſe: at ibi ξύλων ἀγῶν, οὐκ ἀνδρῶν καὶ ἵππων. AEgyptios, Cyprios, Cilices et Phoenices ſuperatos eſſe, Perſas minime. Unde idem in epiſtola ad Graecos, νενικήκατε θαλασσίοις ξύλοις χερσαίους ἀνθρώπους in *Plut.* Ariſt. p. 324. C.

93. Οὐδὲν γὰρ ἐν Πέρσῃσι τοῖσι] Duarum literarum mutatione incommodum ex τοῖσι natum evitari poterit et apta enaſcetur ſententia: Οὐ μὲν γὰρ ἐν Πέρσῃσί τοί τι δεδήληται τῶν πρηγμάτων — εἰ δὲ Φοίνικες &c. *non enim Perſarum culpa quidquam rebus tuis allatum eſt detrimenti.* Δηλήσασθαι ſignificat βλάψαι· ſed Δεδηλῆσθαι notat βεβλάφθαι, *laeſum eſſe*, hinc fluxerunt omiſſa Lexicographis, Κεντροδάληντος· παιδάληντος· et ξιφοδήλητος, *Hipponactis* et *AEſchyli* vocabula; Δεδήληται in *Eurip.* Hippol. ℣. 175. *MS.* Cod. *Paris.* redditur βέβλαπται. — Nihil vetat ἐν Πέρσῃσι hic interpretari διὰ Περσῶν· ut apud *Thucyd.* VII, c. 8. ἐν τῷ ἀγγέλῳ. VALCKEN.

8. Ταῦτα ἀκούσας Ξ.] Non aliter ab *Herod.* ſcripta, ſic ſuo ſitu verba quoque potuerant collocari: ἥσθη τε ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης. καὶ ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη· ut III, c. 34., ἥσθη τε ταῦτα ἀκούσας Καμβύσης, καὶ —. ubi eiectum rediit in ſuam ſedem ἀκούσας. —— Illud ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη, *tanquam ex malis gaviſus eſt*, non purum fuiſſe gaudium indicat, ſed quantulumcunque post inopinatam adeo cladem a Rege ſuperbo ſentiri poterat. —— In proximis ſcriberem: πρὸς Μαρδόνιόν τε βουλευσάμενος ἔφη ἀποκρινέεσθαι, ὁκότερον ποιήσῃ τουτέων· ut legitur inferius, ὁκότερα ποιέων ἐπιτύχω. —— De militibus Perſis dixit Mardonius, ὡς βουλομένοισί σφι γένοιτ' ἂν ἀπόδεξις· *lubenter huius rei ſe documentum eſſe daturos*, ut explicuit *H. Steph.* in his βουλομένοισι tentari non debebat. Notiſſimum Graeciſmum praeter aliis citatos frequenter expreſſit *Macrobius*, *ſi volentibus vobis erit*, p. 214., &c. ſic ſaepe loquuntur *Thucydid. Plato*, *Xenophon* et oratores, raro Poëtae, *Soph.* Oed. Tyr. ℣. 1358., Θέλοντι κἀμοὶ τοῦτ' ἂν ἦν· *hoc et ego voluiſſem.* *Leopardus*, *H. Steph.* *Waſſeus*, *D'Orvillius*, aliique, eam in rem plura dederunt. VALCKEN.

7. Ἐς συμβουλίην] Optime hic et C. 102. *Gronovius*; cui paria cur faciam, ſcribere memini ad L. III. princ. Perperam in proximis μούνη ab *Arch.* abeſt.

25. Συμβουλευομένῳ τυχεῖν τὰ ἄριστα &c.] *H. Stephani* Latina, *me tibi conſulenti optimum dare conſilium*, veriora opinor: τυχεῖν εἴπασαν non diſcrepat ab εἰπεῖν. De ſe regina C. 67. τὰ τυγχάνω φρονέουσα ἄριστα ἐς πρήγματα τὰ σά· quibus paſſim ſimilia.

34. Καὶ

cogitans dicit ſuccedant, tuum, domine,
opus est; quia id tui ſervi effecerint: ſive
Mardonio contra opinionem contingat, non
magna ſane calamitas erit, ſalvo et te et
rerum domeſticarum ſtatu. Etenim ſi in-
columis es et domus tua, profecto Græci
ſæpenumero pro ſe ipſis multa certamina
curſitabunt: at ſi quid contingat Mardonio
cladis, id nullius erit momenti, Græcique
vincendo non vicerint, ſervo tuo interem-
pto. Tu vero Athenis incenſis, cuius rei
gratia expeditionem ſumſiſti, reverteris.
103 Delectatus eo conſilio Xerxes, quod idem
illa ſuaſiſſet quod ipse haberet in animo:
quippe qui, ut ego opinor, non remanſiſ-
ſet, ſi vel cuncti atque cunctæ id ei ſua-
ſiſſent, adeo perterritus erat. Artemiſiam
igitur laudatam dimiſit, ducentem ſecum
liberos regios Epheſum: nam aliquot eum
104 filii nothi comitabantur. Cum quibus ad
eorum cuſtodiam miſit Hermotimum, ge-
nere quidem Pedaſenſem, ſed apud regem
inter eunuchos nulli ſecundum. Incolunt
autem Pedaſenſes ſuper Halicarnaſſum; a-
pud quos hoc rei fertur contingere, ut
quoties accolis omnibus qui circa eam ur-
bem habitant aliquid adverſi intra annum
est eventurum, tunc Minervæ antiſtiti, quæ
illic est, grandis barba naſcatur: quæ res
105 bis apud eos iam accidit. Ex his Pedaſen-
ſibus Hermotimus erat, cui maxima ex o-
mnibus

„ ἔργον, ὦ δέσποτα, γίνεται· οἱ γάρ σοι δοῦλοι κατεργάσαντο· τοῦτο δὲ, ἢν τὰ ἐναντία τῆς Μαρδονίου γνώμης γένηται, οὐδεμίη συμφορὴ μεγάλη ἔσται, σέο τε περιεόντος, καὶ ἐκείνων τῶν πρηγμάτων περὶ οἶκον τὸν σόν. ἢν γάρ σύ τε περιῇς, καὶ οἶκος ὁ σὸς, πολλοὺς πολλάκις ἀγῶνας δραμέονται περὶ σφέων αὐτέων οἱ Ἕλληνες. Μαρδονίου δὲ, ἤν τι πάθῃ, λόγος οὐδεὶς γίνεται· οὐδέ τι νικῶντες οἱ Ἕλληνες νικῶσι, δοῦλον σὸν ἀπολέσαντες· σὺ δὲ, τῶν εἵνεκα τὸν στόλον ἐποιήσαο, πυρώσας τὰς Ἀθήνας, ἀπελᾷς". Ἥσθη τε [a] δὴ τῇ συμβουλίῃ Ξέρξης. λέγουσα γὰρ ἐπετύγχανε τάπερ αὐτὸς [b] ἐνενόεε. οὐδὲ γὰρ εἰ πάντες καὶ πᾶσαι συνεβούλευον αὐτῷ μένειν, ἔμενε ἂν, δοκέειν ἐμοί· οὕτω καταῤῥωδήκεε. ἐπαινέσας δὲ τὴν [c] Ἀρτεμισίην, ταύτην μὲν ἀποστέλλει ἄγουσαν αὐτοῦ τοὺς παῖδας ἐς Ἔφεσον. νόθοι γάρ τινες παῖδές οἱ [d] συνέσποντο. Συνέπεμπε δὲ τοῖσι παισὶ φύλακον Ἑρμότιμον, γένος μὲν ἐόντα Πηδασέα, φερόμενον δὲ οὐ τὰ δεύτερα τῶν εὐνούχων παρὰ βασιλέϊ. οἱ δὲ Πηδασέες οἰκέουσι ὑπὲρ Ἁλικαρνησσοῦ. ἐν δὲ τοῖσι [e] Πηδασέοισι τούτοισι τοιόνδε φέρεται πρῆγμα γίνεσθαι· ἐπεὰν τοῖσι [f] ἀμφικτίοσι πᾶσι τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλιος μέλλῃ τι ἐντὸς χρόνου ἔσεσθαι χαλεπὸν, τότε ἡ [g] ἱρείη αὐτόθι τῆς Ἀθηναίης φύει πώγωνα μέγαν· τοῦτο δέ σφι δὶς ἤδη ἐγένετο. Ἐκ τουτέων δὴ τῶν [h] Πηδασέων ὁ Ἑρμότιμος ἦν· τῷ μεγίστη τίσις ἤδη ἀδι-

a Deſit δὴ *Arch.*, συμβουλίῃ *Med. Paſſ. Ask.*, in reliquis συμβουλῇ. b Ἐνόεε ora *Steph. Arch. V. Paſſ. Ask. Brit.*, neque inprobe. c Ἀρτ. ταύτην, τὴν μὲν *Arch.* d *Med. Paſſ. Paris. B.*, συνείποντο *Arch. V. Paris. A. Brit. Ald.*, συνέποντο *Ask.* e Πηδάσοισι τουτέοισι *Paſſ.*, prius etiam *Vind. Brit. Steph.* ora, Πηδάσοισι *Arch.* Post pauca συμφέρεται *Med. Ask. Paſſ.*, ſed φέρεται *Ald. Arch. V. Brit. Paris. B.* f Sic *Ask.*, ἀμφικτύοσι *Paſſ. Vind. Arch. Brit. Ald.* g Ἰρέη *Arch.*; rem attigit *Strabo* XIII. p. 909. h Πηδασίων *Ask.*

34. Καὶ ἐκείνων τῶν πρηγμάτων] Ultimam harum vocum abraſam vir doctus cupit: ego ad ἐκείνων allidor, et εὖ κειμένων refingo. Lapsus ΕΚΕΙΝΩΝ et ΕΥ ΚΕΙΜΕΝΩΝ facilis, ſententia probior: *te ſalvo et bene habentibus domus tuae rebus.* Par *Philoſtrati* Vit. Apoll. VIII, 7. p. 352. ὁ δ' ΕΥ ΚΕΙΣΕΣΘΑΙ τὰ ἑαυτοῦ ἔφασκεν *ille rem ſuam bene ſe habere dicebat.* Sequens ἤν τι πάθῃ valide, *Iſaeo* frequentatum, εἴ τι πάθοι et Latinorum, *ſi quid illi accidiſſet*, tuebuntur, ac *Callini* de forti viro τὸν δ' ὀλίγος στενάχει καὶ μέγας, ΗΝ ΤΙ ΠΑΘΗι apud *Stob.* Serm. XLIX. p. 356.

50. Οἱ δὲ Πηδασέες] Quae ſequuntur de Pedaſenſibus hic mihi videntur adulterina, atque a mala manu ex marginis ſcholio interiecta Herodoteis, quae, reiectis istis, hoc modo coibunt: παρὰ βασιλέϊ, τῷ μεγίστη τίσις &c. Hanc vellem coniecturam, ſupra iam memoratam, Codices comprobarent, ut illam firmarunt VI, c. 122. Iam primum ponam Herodotea ex L. I, c. 175., paulo Ἰωνικώτερον, quod hic licebit, ſcripta: Ἔσαν δὲ Πηδασέες οἰκέοντες ὑπὲρ Ἁλικαρνησσοῦ μεσόγαιαν· τοῖσι ὅκως τι μέλλοι ἀνεπιτήδεον ἔσεσθαι, αὐτοῖσί τε καὶ τοῖσι περιοίκοισι ἡ ἱρηΐη τῆς Ἀθηναίης πώγωνα μέγαν ἴσχει· τρὶς [δὲ] σφι τοῦτο ἐγένετο. Senſum ſi ſpectes, hic eadem paene narrantur: his uſus *And. Dounaeus* in *Demoſth.* p. 124., *hoc*, ait, *videtur unum eſſe e ſplendidioribus Herodoti mendaciis:* barbae tamen muliebri patronus citatur *Ariſtoteles:* vid. *Leopard.* Em. VII, c. 11. XV, c. 24. — Hic tradita ſpuria videntur, primum quod inſunt nonnulla ab Herodotea ſcribendi facie diverſa; deinde quia libro primo poſita tantum legiſſe videtur *Strabo*; tandem quia ex *Herodoti* conſuetudine illic ſuo leguntur loco, ubi Pedaſenſium fit e Caria mentio: iſta talia denique ſic non ſolet Noſter eadem repetere. Si adeo erant digna quae repeterentur, cur non illa repoſuiſſet potius L. VI, c. 20., ubi Pedaſenſes e Caria iterum commemorantur. Quod primum dicebam me iudice rem conficit: interpolator ſuo fraudem prodit indicio. Herodotea, τοῖσι ὅκως τι μέλλοι ἀνεπιτήδεον ἔσεσθαι ſic lecta *Straboni*, noſter interpretatur: ἐπεὰν τοῖσι —— μέλλῃ τι ἐντὸς χρόνου ἔσεσθαι χαλεπόν· τὸ ἔσεσθαι videlicet! requirebat adiectum ἐντὸς χρόνου· velut grammaticus Ἀνεπιτήδεον, χαλεπόν. Ἴσχει πώγωνα reddidit φύει. Priora miſſa facio, ἐν τοῖσι Πηδασέοισι· et τοιόνδε φέρεται πρῆγμα γίνεσθαι· *fertur Vallae*; quod mutari postea potuit in συμφέρεται πρῆγμα. Sed quibus tandem hoc oſtento malum portendebatur? an non ipſis etiam Pedaſenſibus barba ſuae ſacerdotis portentum erat expiandum? hoc utique ſignificatum voluit *Herod.* Et quid tandem interpolator? quum malum immineret τοῖσι ἀμφικτίοσι πᾶσι τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλιος· quae ſane non eleganter ſunt tornata; *Vallae* reddita, *Amphictyenſibus, qui circa eam urbem habitant: Palmerius, Amphictyonas*, ait, *a Pylaea ſua in mediam Cariam ſine navi transfretavit.* Suſpicor primum huius notae auctorem pro περιοίκοισι, I, c. 175., legiſſe in ſuo Cod. περικτίοσι· noverat magiſter ex *Hom.* Od. B, 65., περικτίονας ἀνθρώπους οἳ περιναιετάουσι· iam vide quam docte ſcripſerit ad exemplar *Homeri* propemodum ἀμφικτίοσι — τοῖσι ἀμφὶ — οἰκέουσι; Ubi meminit *Thucyd.* III, c. 104. Deli τῶν περικτιόνων νησιωτῶν· *Schol.* Περικτίονες, inquit, εἰσὶ καὶ ἀμφικτίονες, οἱ περιοικοῦντες. Uſus rarioris vocis ἀμφικτίονες exemplum requirenti ſuccurret *Androtion* apud *Pauſan.* X. p. 815., adiutus a *Sylburgio: conterminos* ἀμφικτίονας vocans *Tzetzes* iuxta *Vales.* in *Harpocr.* p. 276., *Scaligerum* in errorem induxit; qualis *Grotium* etiam decepit *Stobaei* ſui Florileg. p. 197. in iſtis incerti Poëtae: κὰτ' ἄλκιμον ἕξετε θυμὸν, Ὦ νέοι, οὐδ' αἰδεῖσθ' ἀμφὶ περικτίονας; *neque vicinos, iuvenes, reveremini.* VALCKEN.

51. Ἐν τοῖσι Πηδασέοισι] Verius Πηδασεῦσι, quod L. VI, 20. *P. Leopardus* legebat Πηδασίεσσι Emend. VII, 11. Schedarum Πηδάσοισι, modo commodus a gentili vocabulo ad urbem Πήδασα proceſſus foret, nec τούτοισι moraretur, poſſet ferri. At ferri non poteſt συμφέρεται, etſi ſaepius συνηνείχθη γενέσθαι repetatur: id enim *quid acciderit*, non, *quid fama ferat*, indicare aptum est. Verum enim vero multa narrationis huius offendunt. Poni ſaltem oportuerat ἐπεὰν αὐτοῖσί τε καὶ τοῖσι ——, ſicuti L. I, 175. *Gronovius* ἀμφικτίοσι, de Codice ſcripto ſilens, publicavit. Plerique aliter. Sequar tamen ob *Ask.* conſenſum. Ex *Vallae* Latinis *Amphictyonas* expulſos *Leopardus* voluit: eadem mens *Nic. Antonio* L. I. de Iurib. Exul. C. 11., unice in ἀμφικτίοσι acquieſcenti, neque alia *Palmerio:* ſunt ſane iidem περικτίονες, ἀμφικτίονες, ſive Sch. *Thucydidis* L. III, 104. interprete, οἱ περιοικοῦντες, quales *Cal-*

lina

ἀδικηθέντι ἐγένετο πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. ἁλόντα γὰρ αὐτὸν ὑπὸ πολεμίων, καὶ πωλεόμενον, ὠνέεται [a] Πανώνιος, ἀνὴρ Χῖος· ὃς τὴν [b] ζόην κατεστήσατο ἀπ' ἔργων ἀνοσιωτάτων. ὅκως γὰρ κτήσαιτο παῖδας εἴδεος ἐπαμμένους, ἐκτάμνων, ἀγινέων ἐπώλεε ἐς Σάρδις τε [c] καὶ Ἔφεσον χρημάτων μεγάλων. παρὰ γὰρ τοῖσι βαρβάροισι τιμιώτεροί εἰσι οἱ εὐνοῦχοι, πίστιος εἵνεκα τῆς πάσης, τῶν [d] ἐνορχίων. ἄλλους τε δὴ ὁ Πανώνιος ἐξέταμε πολλοὺς, ἅτε ποιεύμενος ἐκ [e] τουτέων τὴν ζόην, καὶ δὴ καὶ τοῦτον. καὶ, οὐ γὰρ τὰ πάντα ἐδυστύχεε ὁ Ἑρμότιμος, ἀπικνέεται ἐκ τῶν Σαρδίων παρὰ βασιλῆα μετ' ἄλλων δώρων· χρόνου δὲ προϊόντος, πάντων τῶν εὐνούχων ἐτιμήθη μάλιστα [f] παρὰ Ξέρξῃ. Ὡς δὲ τὸ στράτευμα τὸ Περσικὸν [g] ὥρμα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, ἐὼν ἐν Σάρδισι, ἐνθαῦτα καταβὰς κατὰ δή τι πρῆγμα ὁ Ἑρμότιμος
493 ἐς γῆν τὴν Μυσίην, τὴν Χῖοι [h] μὲν νέμονται, Ἀταρνεὺς δὲ καλέεται, εὑρίσκει τὸν [i] Πανώνιον ἐνθαῦτα. ἐπιγνοὺς δὲ, ἔλεγε πρὸς αὐτὸν πολλοὺς καὶ φιλίους λόγους· πρῶτα μέν οἱ καταλέγων ὅσα αὐτὸς δι' ἐκεῖνον ἔχοι ἀγαθά· δεύτερα δέ οἱ ὑπισχνεύμενος ἀντὶ τουτέων ὅσα μιν ἀγαθὰ [k] ποιήσειν, ἢν κομίσας τοὺς [l] οἰκέτας οἰκέῃ ἐκείνῃ· ὥστε ὑποδεξάμενον ἄσμενον τοὺς λόγους τὸν Πανώνιον, κομίσαι τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα. ὡς δὲ ἄρα πανοικίῃ μιν περιέλαβε, ἔλεγε ὁ Ἑρμότιμος τάδε, „Ὦ πάντων ἀνδρῶν ἤδη μάλιστα ἀπ' ἔργων ἀνοσιωτάτων τὸν βίον κτησάμενε, τί σε ἐγὼ κακὸν ἢ αὐτὸς, ἢ τῶν [m] ἐμῶν τίς ἐργάσατο, ἢ σε, ἢ τῶν σῶν τινα, ὅτι με ἀντ' ἀνδρὸς ἐποίησας τὸ μηδὲν εἶναι; ἐδόκεές τε θεοὺς λήσειν οἷα ἐμηχανῶ τότε· οἵ σε ποιήσαντα ἀνόσια, νόμῳ δικαίῳ χρεώμενοι, ὑπήγαγον ἐς χεῖρας τὰς ἐμὰς, ὥστε σε μὴ μέμψασθαι τὴν ἀπ' ἐμέο τοι ἐσομένην δίκην". ὡς δέ οἱ ταῦ-

τα

mnibus, quos quidem ipſi novimus, ultio contigit acceptæ iniuriæ. Siquidem eum captum ab hoſtibus ac venalem mercatus est Panionius, vir Chius, ex hoc impuriſſimo quæſtu vitam ſectans: nam quos pueros forma præditos coëmerat, eos caſtrabat; ductosque aut Sardes aut Epheſum, magna pecunia venundabat. Apud barbaros enim pretioſiores eunuchi ſunt quam qui non ſunt caſtrati, univerſæ fidei gratia. Ceterum ut alios permultos, ita hunc quoque Panionius execuit, ut qui ex hac re vitam toleraret. Sed non omnia infelix Hermotimus, e Sardibus ad regem cum aliis muneribus deductus est, progresſuque temporis ex omnibus eunuchis maximo in honore apud Xerxem est habitus. Quum autem rex ad- 106
verſus Athenas moveret e Sardibus, per id tempus Hermotimus cuiusdam negocii gratia deſcendit in agrum Myſium, qui a Chiis incolitur, ſed Atarneus vocitatur: ibi inventum Panionium atque agnitum alloquutus est et multis et comibus verbis, primum recenſens ei, quot per illum eſſet aſſequutus bona, deinde pollicens quam gratiam illius meriti foret relaturus, ſi homo cum ſuis domeſticis illuc commigraſſet. Ea oratione libenter audita Panionius contulit ſe illuc cum uxore et liberis. Quem posteaquam cum omni familia adeptus est Hermotimus, his verbis affatus est, o omnium post homines natos ex nefandiſſima negociatione quæſtum faciens; quid aut ipse ego, aut meorum quiſpiam vel tibi vel tuorum cuipiam mali fecit, quod me ex viro feceris nihil eſſe? et putabas fore ut quæ tunc machinabaris laterent deos? qui iuſta lege utentes, te infandorum opificem tradiderunt in manus meas, ut de pœna a me tibi irroganda queri non posſis. Hæc ubi ex-

pro-

a Παιώνιος *Arch. Vind. Valla.* Vulgatum in *Athenaeo*, haec L. VI. p. 266. E. citante. *b* Ζωὴν *Arch. Vind.* *c* Καὶ ἐς Ἔφ. iidem. *d* Ἐνορχίων *Paſſ. Ask.*, ἐνορχιέων *Arch.*, antea ἐνορχέων. *e* Τούτου *Arch. Paſſ. Ask. Vind. Steph.* margo. *f* Παρὰ βασιλεῖ Ξέρξ. *Arch. V. Valla.* *g* Ὅρμα *Arch. V.* ſine augmento, ut Iones ſolent. Statim ὁ omittitur a *Paſſ. Ask.* *h* Abest ab *Arch.*, in quo et *Vind.* Ἀταρνέος. Tu adi ad L. I, 160. *i* Παιώνιον iidem et *Valla* ſemper. *k* Ποιήσει, ἢν κομισάμενος *Arch. V.* *l* Iidem et *Med. Paſſ. Ask. Thom. Magiſt.* in Οἰκέτας et *Valla*: antea παῖδας ex *Aldo* et aliis. *m* Ἐμῶν τίς ἐργάσ. *Arch. Vind. Valla*, ceteri τίς σε προγόνων ἐργ.

lino Epheſio ἀμφιπερικτίονες *Stob.* p. 356. Pedaſenſium accolas alibi *Herodotus* περιοίκους eiusdemque verbis dixit *Strabo* XIII. p. 909. Cui ergo bono additamentum, τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλιος. Cur δὶς ταυτόν; utique ex ingenio librarii, rariorem ἀμφικτίονες vocem expliciturí. Porro δὶς ἤδη ἐγένετο protinus peccat. Alibi τρὶς poſuit et cum eo *Strabo.* Quae cuncta animo revolventi plura his inculcata videntur. Conſule *Valckenarium* ad dictum primi libri caput.

60. Πανώνιος] Hoccine mangoni nomen parentes inpoſuerint, an Παιωνίου, ſcripti codices dubium relinquunt: ſi poſterius, reſpectus aliquis ad artem medicam erit ex qua Apollo, Bacchus et ipsa Minerva Παιώνιοι. Prius illi furcifero adcommodatius ex concilio Panionio, cuius Chii participes L. I, 143., atque ita *Athenaeus.* Εἴδεος ἐπαμμένους L. I, 199. illuſtravimus, hic ἐκτάμνων tuemur. Habet cap. ſeq. τὰ αἰδοῖα ἀποτάμνειν, et gemina conplura *Portus.* Perſici moris *Ioſephus* II, adv. Apion. C. 37. facit, παῖδας ἐκτέμνειν, ubi *Spanhemius* bene. Nec illi tamen contumeliae primi auctores.

62. Εἴδεος ἐπαμμένους] A natura *egregiam* totius corporis *formam adeptos*, neque adeo tantum εὐπροσώπους, ſed εὐειδεῖς, ſive κατὰ πᾶν τὸ ἐκτὸς εἶδος καὶ φυῆς εὖ ἔχοντας. Chius iste Panionius exſectos ἀγινέων ἐπώλεε ἐς Σάρδις τε καὶ Ἔφεσον χρημάτων μεγάλων in quibus ordinem nativum verborum invertit ſuo more, neque enim alibi vendebat Epheſum abducendos; ſed Sardibus et Epheſi, mittendos in Perſida, ubi πίστιος εἵνεκα ſecundum *Herod.* viris οὐκ ἄνδρες anteponebantur: cur autem Perſae εὐνούχους ἐποίευν τοὺς καλοὺς rationem reddit *Dion Chrys.* XX. p. 270. B. vid. *Herod.* VI, c. 32. *Briſſon.* de R. P. II. p. 295. —— In hac hiſtoria vera propter crudelisſimam, quam de Panionii liberis ſumſit, vindictam lectoribus nulla dignus adparebit Hermotimus miſericordia, quam in ficta *Xenophontis* Cyropaedia facile movebit Gadatas.

VALCKEN.

65. Τῶν ἐνορχίων] Melius videtur vulgato ob L. VI, 32. Statim ποιεύμενος ἐκ τούτου τὴν ζόην neque damno neque recipio. Dedit ποιεύμενον ἀπὸ τούτων τὴν ζόην L. II, 36., diverſiore in re. Si Codd. obſecundamus, ἐκ τούτου poſtulabit ſibi aut ἔργου aut πρήγματος, quo modo *Valla.*

79. Τοὺς οἰκέτας] *Thomas Magiſt.* et calamo ſcripti verisſime. Confer dicta ad huius libri C. 4. Omittit autem *Thomas* ἄσμενον, quod hominis cupiditatem adprime ſua praeſentia indicat; Corrigitur praeterea ἀποδεξάμενον, cui in Muſis alia poteſtas.

83. Ἀνδρῶν ἤδη μάλιστα] Cum ἤδη et δὴ in Codd. alternentur, poſterius eligebam. Verum *Abreſchius* ἤδη rariore accipit notione pro μέχρι νῦν, *huc usque*, qua *Pauſan.* Achaic. C. 22., ipso obſervante, πυθέσθαι μὲν ΗΔΗ τὰ ὀνόματα αὐτῶν οὐκ εἴχομεν. In vicinis pauca ſchedarum iusſu, ut ſtribligo in poſterum abesſet, induxi. Quis enim, τί σε ἐγὼ —— τίς σε προγόνων —— ἢ σε aequis oculis adſpiciat? Deleta librariis transſcripſi.

87. Τὸ μηδὲν εἶναι] Culte τὸ μηδὲν ὄντες viles, ignavi et nulli rei homines, *Sophocli* Aiac. v. 779., *Dioni Chrys.* Or. XXXVIII. p. 480. A. et LXVI. p. 611. D. Aliud Hermotimus, calamitatem ſuam, qua nec vir nec femina evaſerat, exprobrans nequisſimo Panionio. Adi *Salvagnio* obſervata ad *Ovidii* Ibim v. 457.

97. Εἰς-

Mardonius iubetur eligere ccc. millia.. Claſſis regia ab Phalero pergit Zoſterem; Graeci perſequuntur Andrum uſque. Porro quid agendum eſſet, deliberantibus Graecis quum Themiſtocles ſuaſiſſet per inſulas Helleſpontum petere, obſtitit Eurybiades.

probravit homini, filiis in conſpectum adductis, coactus fuit Panionius genitalia filiorum ſuorum qui quatuor erant, abcidere: et coactus illa fecit, et poſtquam feciſſet, filii adacti virilia eius abciderunt. Ita ultio ac Hermotimus perſequutus eſt Panionium.
107 Xerxes autem filiorum Epheſum deducendorum negotio Artemiſiæ demandato, accitum Mardonium iuſſit e copiis quos liberet eligere, ut conſentanea verbis facta exequi experiretur. Hactenus eo die eſt actum. Noctu autem regis iuſſu duces e Phalero naves retro Helleſpontum verſus abduxerunt, pro ſe quisque accelerantes, ad cuſtodiendas regi rates, quibus tranſiret. Ita navigantes barbari quum Zoſteri appropinquarent, minuta quædam continentis illius prominentia promontoria ſuſpicati navigia eſſe, perdiu illinc aufugerunt: tandem deinde edocti non navigia eſſe, ſed promontoria,
108 in agmen ſeſe receperunt. Ut autem dies illuxit, Græci cernentes ibidem pedeſtres copias hoſtium perſtare, rati claſſem quoque circa Phalerum eſſe, ac pugnam navalem commiſſum iri, ſe ad reſiſtendum apparabant. Sed cognito illam vela feciſſe, confeſtim inſequi cenſebant: itaque eam inſequuti Andro tenus, cernere quum nequisſent, ad Andrum profecti conſultabant. Quibus Themiſtocles ſuadebat, ut per inſulas navigatione inſtituta, claſſem hoſtium inſequentes, recta ad Helleſpontum navigarent, ſoluturi pontes. Huic contrariam Eurybiades opponebat ſententiam, quod diceret *fore ut ſi* diſſolverent pontes, maxima ob id calamitate afficerent Græciam. Perſa enim, ſi deprehenſus manere in Europa cogeretur, tentaturus eſt quietem non agere; quod ſibi otium quidem agenti nec ulla res poſſet procedere, nec ullus retro oſtenderetur receptus, et exercitus ſuus fame conficeretur: aggredienti vero et rebus gerendis operam danti omnia poſſent per Europam ſuccedere, tum in urbibus, tum in nationibus quæ vel caperentur, vel antea ſeſe dederent: quin etiam rem frumentariam habituros ex annuis ſemper fructibus Græ-

τα [a] ἀνείδιζε, ἀχθέντων τῶν παίδων ἐς ὄψιν, ἠναγκάζετο ὁ Πανιώνιος τῶν ἑωυτοῦ παίδων τεσσέρων ἐόντων τὰ αἰδοῖα ἀποτάμνειν. ἀναγκαζόμενος δὲ, ἐποίεε ταῦτα· αὐτοῦ τε, ὡς ταῦτα ἐργάσατο, οἱ παῖδες ἀναγκαζόμενοι ἀπέταμνον. Πανιώνιον μέν νυν οὕτω περιῆλθε [b] ἥ τε τίσις καὶ ὁ Ἑρμότιμος. Ξέρξης δὲ, ὡς τοὺς παῖδας Ἀρτεμισίῃ ἐπέτρεψε ἀπάγειν ἐς Ἔφεσον, καλέσας Μαρδόνιον, [c] ἐκέλευέ μιν τῆς στρατιῆς διαλέγειν [d] τοὺς ἂν βούληται, καὶ ποιέειν τοῖσι λόγοισι τὰ ἔργα πειρώμενον ὅμοια. ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην ἐς [e] τοσοῦτον ἐγίνετο· τῆς δὲ νυκτὸς, κελεύσαντος βασιλῆος, τὰς νέας οἱ στρατηγοὶ ἐκ τοῦ Φαλήρου ἀπῆγον ὀπίσω ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, ὡς [f] τάχεος εἶχε ἕκαστος, διαφυλαξούσας τὰς σχεδίας πορευθῆναι [g] βασιλέϊ. ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ ἦσαν Ζωστῆρος πλώοντες οἱ βάρβαροι, ἀνατείνουσι γὰρ ἄκραι λεπταὶ τῆς ἠπείρου [h] ταύτης, ἔδοξάν τε νέας εἶναι, καὶ ἔφευγον ἐπὶ πολλόν. χρόνῳ δὲ μαθόντες ὅτι οὐ νέες εἶεν, ἀλλ' ἄκραι, συλλεχθέντες, ἐκομίζοντο. Ὡς δὲ ἡμέρη [i] ἐγένετο, ὁρέοντες οἱ Ἕλληνες κατὰ χώρην μένοντα τὸν στρατὸν τὸν πεζὸν, ἤλπιζον καὶ τὰς νέας εἶναι περὶ Φάληρον· ἐδόκεόν τε ναυμαχήσειν σφέας, παραρτέοντό τε ὡς ἀλεξησόμενοι. ἐπεὶ δὲ ἐπύθοντο τὰς νέας [k] οἰχωκυίας, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἐδόκεε ἐπιδιώκειν. τὸν μέν [l] νυν ναυτικὸν τὸν Ξέρξεω στρατὸν οὐκ ἐπεῖδον διώξαντες μέχρι Ἄνδρου. ἐς δὲ τὴν Ἄνδρον ἀπικόμενοι, ἐβουλεύοντο. Θεμιστοκλέης μέν νυν [m] γνώμην ἀπεδείκνυτο, διὰ νήσων τραπομένους, καὶ ἐπιδιώξαντας τὰς νέας, πλώειν 494
ἰθέως ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον, λύσοντας τὰς γεφύρας. Εὐρυβιάδης δὲ τὴν ἐναντίην ταύτῃ γνώμην ἐτίθετο, λέγων ὡς εἰ λύσουσι τὰς σχεδίας, τοῦτ' ἂν μέγιστον πάντων [n] σφεῖς κακῶν τὴν Ἑλλάδα ἐργάσαιντο. εἰ γὰρ ἀναγκασθείη ἀπολαμφθεὶς ὁ Πέρσης μένειν ἐν τῇ Εὐρώπῃ, [o] πειρῷτο ἂν ἡσυχίην μὴ ἄγειν· ὡς ἄγοντι μέν οἱ ἡσυχίην οὔτε τι [p] προχωρέειν οἷόν τε ἔσται τῶν πρηγμάτων, οὔτε τις κομιδὴ τὸ ὀπίσω φανήσεται, λιμῷ τέ οἱ ἡ στρατιὴ [q] διαφθαρέεται· ἐπιχειρέοντι δὲ αὐτῷ, καὶ ἔργου ἐχομένῳ, πάντα τὰ κατὰ τὴν Εὐρώπην οἷά τε ἔσται προσχωρῆσαι κατὰ πόλιάς τε καὶ κατὰ ἔθνεα, ἤτοι ἁλισκομένων γε, ἢ πρὸ τούτου ὁμολογεόντων· τροφήν τε ἕξειν σφέας τὸν ἐπέτειον αἰεὶ τῶν Ἑλ-

a Ὠνείδιζε *Paſſ. Ask. Vind.*, cuius uſus eſſe poteſt. *b* Ἡ τίσις καὶ Ἑρ. *Arch. V.*, ὁ deſit et *Ask.* *c* Ἐκέλευε *Paſſ. Ask. Arch. V.* ora *Steph.*; prius ἐκέλευσε. *d* Τοὺς βούλεται iidem omnes, neque ſperno. *e* Τοσοῦτο *Paſſ.* *f* Τάχεος ἔσχε *Vind.* Poſterius etiam *Arch.*, olim ταχέως. Statim ambo φυλαξούσας. *g* *Med. Paſſ. Ask. Vind. Arch.*, in *Aldo* et reliquis βασιλῆϊ. *h* Ταύτας ἔδοξ., loco ταύτης *Arch. Vind.* *i* Ἐγίνετο *Paſſ. Arch.*, ſatis bene. *k* Οἰχωκ. *Arch. V.* *l* Abeſt ab *Arch. V.* *m* Non agnoſcit γνώμην *Ask.* neque *Brit.*, in *V.* et *Arch.* ἐπεδείκνυτο. *n* Σφι *Paſſ. Ask.*, σφέας *V. Arch.* et κακόν. Porro ἐργάσαιτο *Arch. Vind. Paſſ. Ask.* *o* Πειρῷτο plene *Arch. V.*, pro πειρῷτ' ἂν vulgato. *p* Προσχωρ. *Arch.* *q* *Med. Paſſ. Ask. Arch. Paris. A.*, olim διαφθερέεται. In proximis προχωρῆσαι κατὰ π. *Brit.*

97. Ξέρξης — τοὺς παῖδας] Artemiſiae quia commiſiſſe dicitur Epheſum ducendos, frigide iocatur *Plutarch.* T. II. p. 870. A. —— Paulo poſt iuſſu regis ex Athenarum portu naves deducebant ὡς τάχεος εἶχε ἕκαστος, διαφυλαξούσας τὰς σχεδίας πορευθῆναι βασιλῆϊ· hoc redibit opinor pro lectione *Med.* —— Fugientes Perſas terrebant, ac ſi naves eſſent hoſtiles, in mare prominentia Attices promontoria: admovit iſta *Caſaubon. Theophraſti* Ἠ. X. c. 25., ubi ὁ δειλὸς τοιοῦτός τις οἷος πλέων τὰς ἄκρας φάσκειν ἡμιολίας εἶναι. VALCKEN.

4. Ὡς τάχεος εἶχε] Uni *Vindobonenſi* debetur. Tale *Plut.* T. II. p. 610. C. ὡς μὲν εἶχε τάχους καὶ δυνάμεως ἕκαστος· nec *Noſtri* diſconvenit L. IX, 58. *Zoſterem*, Atticae nobilem locum ex *Pauſania* I, 31. et Scholiaſte *Hermogenis* p. 389. illuminarunt viri doctiſſimi ad *Steph. Byz.* A me vero tacite praetermitti τῆς ἠπείρου. ταύτας ἔδοξάν τε —— non debet, quippe elegans et vulgato haud quaquam poſterius. Opinabantur enim Perſae minuta iſta promontoria naves eſſe Graecorum, inde formido illis et fuga.

18. Γνώμην ἀπεδείκνυτο] Turbantes ſcribas flocci facio. Omnia bene habent. Sic L. III, 160. πολλάκις δὲ Δαρεῖον λέγεται ΓΝΩΜΗΝ τήνδε ΑΠΟΔΕΞΑΣΘΑΙ· quod ſolum abunde erit. Et hanc quidem Themiſtocles opinionem, ſi credimus *Plutarcho*, cum Ariſtide communicavit, eam valde et iiſdem fere de cauſſis, quibus Eurybiades, inprobante, Themiſt. p. 120. A.

22. Τοῦτ' ἂν μέγιστον πάντων &c.] Animum multiplex in ſchedis variatio percuſſit: quid ea intendatur, non adfirmavero. Ubi pronomine, vario in omnibus, ablato, ἐργάσαιτο probaveris, res ſolvendi pontis in conſideratione erit, univerſae Graeciae ingens allatura damnum. Si σφέας malueris, addendum erit καὶ τὴν Ἑλλ., quorum equidem neutrum auſim, vulgato contentus, nec plane averſatus *Arch.* κακόν, cui par C. 75. et IX, 36.

30. Οἷά τε ἔσται προσχωρῆσαι] Laurentii *ſuccedere* fluxit ex προχωρῆσαι, quod in *Brit.*, ſaepeque legitimi locum, ſicuti paullo ſuperius in *Arch.* et *Thucydide* II, 5., invaſit. Editum plerorumque conſenſu munitur, indicans, Xerxi, modo ſtrenue et prudenter egerit, ſingula per Europam oppida et nationes, partim captas, ultro partim, ſeſe adiuncturas. Id vero προσχωρῆσαι velle, nemo ignorat.

Ἑλλήνων καρπόν. ἀλλὰ δοκέειν γὰρ νικηθέντα τῇ ναυμαχίῃ, οὐ μενέειν ἐν τῇ Εὐρώπῃ τὸν Πέρσεα. ἐατέον ὦν εἶναι φεύγειν ἐς ὃ [a] ἔλθοι φεύγων ἐς τὴν ἑωυτοῦ· τὸ ἐνθεῦτεν δὲ περὶ τῆς ἐκείνου ποιέεσθαι ἤδη τὸν ἀγῶνα ἐκέλευε. ταύτης δὲ εἴχοντο τῆς γνώμης καὶ [b] Πελοποννησίων τῶν ἄλλων οἱ στρατηγοί. Ὡς δὲ ἔμαθε ὅτι οὐ πείσει τούς γε πολλοὺς πλώειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὁ Θεμιστοκλέης, μεταβαλὼν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, οὗτοι γὰρ μάλιστα ἐκπεφευγότων περιημέκτεον· [c] ὁρμέατό τε ἐς τὸν Ἑλλήσποντον πλώειν, καὶ ἐπὶ σφέων αὐτέων [d] βαλλόμενοι, εἰ ὦλλοι μὴ βουλοίατο, ἔλεγέ σφι τάδε, „ Καὶ αὐτὸς ἤδη πολλοῖσι παρεγενόμην, καὶ πολλῷ [e] πλέω ἀκήκοα τοιάδε γενέσθαι· ἄνδρας ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας, νενικημένους ἀναμάχεσθαί τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προτέρην κακότητα· ἡμεῖς δὲ, εὕρημα γὰρ εὑρήκαμεν ἡμέας τε αὐτοὺς καὶ τὴν Ἑλλάδα, νέφος τοσοῦτον ἀνθρώπων [f] ἀνωσάμενοι, μὴ διώκωμεν ἄνδρας φεύγοντας. τάδε γὰρ οὐκ ἡμεῖς κατεργασάμεθα, ἀλλὰ θεοί τε καὶ ἥρωες, οἳ ἐφθόνησαν ἄνδρα ἕνα τῆς τε Ἀσίης καὶ τῆς Εὐρώπης βασιλεῦσαι, ἐόντα ἀνόσιόν τε καὶ ἀτάσθαλον· ὃς τά ἱρὰ καὶ τὰ ἴδια ἐν ὁμοίῳ ἐποιέετο, [g] ἐμπιπρὰς τε καὶ καταβάλλων τῶν θεῶν τὰ ἀγάλματα· ὃς καὶ τὴν θάλασσαν ἀπεμαστίγωσε, πέδας τε κατῆκε. ἀλλ' εὖ γὰρ [h] ἔχει ἐς τὸ παρεὸν ἡμῖν· νῦν μὲν ἐν τῇ Ἑλλάδι [i] καταμείναντας, ἡμέων τε αὐτέων ἐπιμεληθῆναι καὶ τῶν οἰκετέων. καί τις οἰκίην τε [k] ἀναπλασάσθω, καὶ [l] σπόρου ἀνακῶς ἐχέτω, [m] παντελέως [n] ἀπελάσας τὸν βάρβαρον, ἅμα δὲ τῷ ἔαρι καταπλέωμεν ἐπὶ Ἑλλησπόντου „ καὶ

Græcorum. Nunc autem videri, Perſam utpote victum navali prœlio, non perſtare in Europa: ideoque permitti oportere, ut fugiat, dum in terram ſuam fugiendo perveniret: de qua terra tunc certamen fieri iubebat. Huic ſententiæ aliorum Peloponnenſium duces asſenſere. At Themiſtocles, 109 postquam animadvertit ſe non poſſe pleriſque perſuadere ut ad Helleſpontum navigarent, adiit Athenienſes, qui præcipue indignabantur hoſtem effugere, animatique erant ad navigandum in Helleſpontum, etiam per ſe ipſos, ſi ceteri recuſasſent; eosque ita eſt alloquutus, Et ipſe multis iam huiusmodi caſibus interfui, et de multo pluribus audivi talia contigiſſe, viros ad necesſitatem redactos etſi victos prœlium inſtauraſſe, et ſuperiorem inertiam emendaſſe: itaque nos, quoniam hoc lucro potiti ſumus, ut et nos ipſos et Græciam tueremur, repulſa tanta hominum nube, non inſequamur viros fugientes. Neque enim nos iſta effecimus, ſed dii pariter et heroës, qui inviderunt unum virum eſſe et Aſiæ regem et Europæ, qui ſit impiiſſimus atque ſceleſtus: qui ſacra eodem loco atque profana habens, utraque incendit, deorumque ſimulacra ſubvertit; qui et mare cecidit flagellis, et compedes in illud deiecit. Sed bene nobiscum in præſens tempus agitur: ideoque nunc quidem, ut et noſtri ipſorum et noſtrorum domeſticorum curam geramus, et ut ſpatium quis ad reficiendas ædes, faciendamque ſementem habeat, in Græcia maneamus, barbaro prorſus eiecto: quum autem ver appetet, tunc in Helleſpontum et

a Ask. Med. Paſſ., ceteri ἔλθῃ. *b* Οἱ Πελ. *Arch.* *c* Ὁρμέατο id. *Vind.*, bene. ὡρμ. alii. *d* Βουλόμενοι iid. praetereaque εἰ ὦλλοι, quod Ionum est. Prius εἰ οἱ ἄλλοι. *e* Πλεῖω *Arch. V.* *f* Ἀνωσάμενοι *Med. Paſſ. Ask.* *g* Ἐμπιπρεὶς τε iidem. *h* Deſideratur ἔχει in *Arch. V.* *i* Καταμείναντας ἡμ. τ. αὐτ. ἐπιμεληθῆναι *Paſſ. Ask. Arch. V. Brit. Steph.* margo. Antea ex *Aldo* καταμείναντες —— ἐπιμεληθῶμεν. *k Arch. Vind. Euſtath.* Hom. p. 1425, 61., olim ἀναπλασσάσθω. *l* Σπορᾶς *Euſtath.* *m Med. Ask. Paſſ.*, in ceteris παντελῶς. *n* Ἀνπελάσας *Arch.*

40. Ὁ Θεμιστοκλ. μεταβαλὼν] Themiſtocles *mutatus* ab illo, qui in concilio ducum auctor fuerat πλώειν ἰθέως ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον, nunc ſuos cives, iſtius etiam cupidine laudis inconſiderate flagrantes retrahit ab incoepto; atque hic veram pandit animi ſui ſententiam, dignam magni imperatoris providentia. Nec vetus interpres, neque Latinorum correctores vim animadverterunt verbi μεταβάλλειν, *mutari*, ſimiliter uſurpati v, c. 75. Κορίνθιοι. — σφὶ αὐτοῖσι δόντες λόγον ὡς οὐ ποιοῖεν τὰ δίκαια, μετέβαλλόν τε καὶ ἀπαλλάσσοντο. — Velut oculatus teſtis et auritus Atticis ſuis conteſtatur Themiſtocles, *ſaepius* ἄνδρας, ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας, νενικημένους ἀναμάχεσθαί τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προτέρην κακότητα. Horum prioribus, ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας, nuper mirum in modum abuſus est vir Doctiſſimus: Herodoteum ἀπειλέειν, in iſtam claſſem referendum verborum, de quibus egit vir ſummus in nota Clar. *D. Ruhnken.* ad *Tim.* Lex. p. 52., nihil utique commune habet cum ἀπειλεῖν, *minari*, praeter fortuitam literarum συνέμπτωσιν· *in anguſtias detruſum, neſciumque quo ſe verteret*, ἐν ἀπορίῃσι ἐχόμενον, IV, c. 131., ἐς ἀπορίην ἀπιγμένον, I, c. 79. dixit etiam *Herod.* ἐς ἀπορίην ἀπειλημένον, II, c. 141. et ἀπειληθέντα ἐς ἀπορίην, I, c. 24. hic *neceſſitatis velut vinculis adſtrictos*, ἀναγκαίῃ ἐνδεδεμένους, ſive *neceſſitate coactos*, ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας. —— Tales victos ſaepe Themiſtocles ait ἀναμάχεσθαί τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προτέρην κακότητα· hoc quid ſit docebunt *Ez. Spanhem.* ad *Iulian.* p. 178. et *F. L. Abreſch.* Diluc. *Thucyd.* p. 710. Apud *Polyaen.* I, c. 30, 3., Themiſtocles aliis ἀντιβουλεύσαι λέγων, βασιλεὺς ἀπολειφθεὶς ἀναμαχεῖται τάχα· πολλάκις δὲ ἀπόνοια δίδωσιν ὅσα μὴ ἔδωκεν ἀνδρεία. *Frontini* II, c. 6, 8., *Themiſtocles, victo Xerxe, volentes ſuos pontem rumpere prohibuit, quum docuiſſet, cautius eſſe eum expelli ex Europa, quam cogi ex deſperatione pugnare.* Themiſtoclis conſilium poſtea magni ſaepe ſunt imperatores ſequuti: praebet isthoc capite quaedam exempla *Frontinus*, et Africani Scipionis dictum, *viam hoſtibus qua fugiant eſſe muniendam*, cuius ſimile dat Ageſilai *Polyaen.* II, c. 1, 6. qui factis illud ſuis ſaepe comprobavit: conferri poterunt idem *Polyaen.* III, c. 9, 14. *Pauſan.* IV. p. 333. *Diodor. Sicul.* XIV, c. 27. et *Xenoph.* Ἑ. VII. p. 376, 15. VALCKEN.

46. Ἀναμάχεσθαί τε] Confer L. V, 121. et *Polyaenum* L. I, 30, 3. Sequentia in controverſiam inciderunt propter ἀνωσάμενοι ex *Med.* et aliis enotatum. Sententiam ſuper his viri Celeber. notationes oſtentant. Non ego infitior, νέφος ἀνθρώπων bono ſenſu uſurpari poſſe: teſtabuntur Scriptor Epiſt. ad *Hebraeos* C. XII, 1. obſervataque Cl. *Lamb. Bos.* Sed inconmodat valde ἀνασώσασθαι, cuius in rerum recuperatione ſedes, pariter ac ἀνακτήσασθαι L. III, 65. et 75. Reciperatum autem νέφος τοσοῦτον ἀνθρώπων a victoribus Graecis, inconſulte dicitur; recte vero, tantam hominum multitudinem ſive nubem fuiſſe depulſam. Sic ἀνωσάμενοι L. VII, 139., ὠσάμενοι τὸν Πέρσεα VIII, 3., et, *Berglero* indice, *Plut.* Mar. p. 414. C. ἀλλ' ὅπως ΝΕΦΟΣ ΤΟΣΟΥΤΟΝ πολέμου καὶ σκηπτὸν ΩΣΑΜΕΝΟΙ, διασώσουσι τὴν Ἰταλίαν. Reſtat εὕρημα γὰρ εὑρήκαμεν, *nacti enim inſperato ſumus lucro nosmet ipſos et Graeciam*, ita vertendum; *Vallae* Latina exorbitare alios non fugit. Εὕρημα *lucrum*, praeter ſpem oblatum, expoſuerunt ſummi viri *G. Budaeus* et *H. Stephanus*, estque in L. VII, 190. Εὕρεμα νομίζειν et λογίζεσθαι pariliter *Siracides* C. XXIX, 4, 6.

55. Ἐμπιπρὰς] *Med.* et conſentientium ἐμπιπρεὶς videtur ſcripturae aberratio verioris. Inflammata Graecorum a Perſis templa post *Briſſonii*, *Menagii* ad *Diogen.* I, 9. et *Daviſii* in *Ciceron.* II. Leg. C. 11. ſollertem operam praetereo. Mutare debui proxima καταμείναντες — ἐπιμεληθῶμεν de plurium Codd., quibus creber ἀπαρεμφάτων in Muſis uſus ſuffragatur, ſententia: namque omnes prae ſtupore in devia deflexiſſe, criminoſa foret accuſatio.

57. Πέδας τε κατῆκε] Ob vicinas duae forte literae perie-

et Ioniam navigemus. Hæc dicebat Themiſtocles, animo ſibi apud Perſam comparandi receptum, ut ſiquid apud Athenienſes accideret adverſi ſibi, haberet quo ſe converteret; prout et contigit. Hæc dicenti Themiſtocli Athenienſes, quum tamen ab eo deciperentur, aſſenſi ſunt: nam quia et antea ſapiens eſſe viſus, vere prudens ac bene conſulens compertus fuit, prorſus ei ad aſſentiendum prompti erant. Ille, ubi Athenienſes ipſius ſententiam probavere, miſit e veſtigio viros cum navigio ad exponenda regi mandata, confiſus tacituros, etſi in omne tormentum devenirent; quorum etiam rurſus erat Sicinnus domeſticus. Hi poſteaquam ad Atticam pervenere, ceteris apud navigium remanentibus, Sicinnus ad regem aſcendit, atque ita eum alloquutus eſt, Themiſtocles Neoclis filius, dux quidem Athenienſium, ſed inter omnes ſocios vir optimus ac ſapientiſſimus, miſit me tibi denunciatum, tibi præſtandi officii ergo ſe retinuiſſe Græcos, claſſem tuam inſequi volentes, ponteſque qui ſunt in Helleſponto ſolvere: etiam nunc multa cum tranquillitate te illuc recipias. Hac re nunciata, iſti de-

„ καὶ Ἰωνίης". ταῦτα ἔλεγε, [a] ἀποθήκην μέλλων 495
ποιήσεσθαι ἐς τὸν Πέρσεα, ἵνα ἢν ἄρα τί μιν καταλαμβάνῃ πρὸς Ἀθηναίων πάθος, ἔχῃ ἀποστροφήν. τάπερ ὦν καὶ ἐγένετο. Θεμιστοκλέης [b] ταῦτα μὲν λέγων, διέβαλλε, Ἀθηναῖοι δὲ ἐπείθοντο· ἐπειδὴ γὰρ καὶ πρότερον δεδογμένος εἶναι σοφὸς, ἐφάνη ἐὼν ἀληθέως σοφός τε καὶ εὔβουλος, πάντως ἕτοιμοι ἔσαν λέγοντι πείθεσθαι. ὡς δὲ οὗτοί [c] οἱ ἀνεγνωσμένοι ἔσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ὁ Θεμιστοκλέης ἄνδρας ἀπέπεμπε ἔχοντας πλοῖον, τοῖσι [d] ἐπίστευσε σιγᾷν ἐς πᾶσαν βάσανον [e] ἀπικνεομένοισι, τὰ αὐτὸς ἐνετείλατο βασιλέϊ φράσαι· τῶν καὶ Σίκιννος ὁ οἰκέτης αὖτις ἐγένετο. οἱ ἐπειδὴ ἀπίκοντο πρὸς τὴν Ἀττικὴν, οἱ μὲν κατέμενον ἐπὶ τῷ πλοίῳ, Σίκιννος δὲ ἀναβὰς παρὰ Ξέρξεα, ἔλεγε τάδε, „ Ἔπεμψέ με Θεμιστοκλέης ὁ Νεοκλέος, „ στρατηγὸς μὲν Ἀθηναίων, ἀνὴρ δὲ τῶν συμμά„ χων πάντων ἄριστος καὶ σοφώτατος, φράσοντά „ τοι ὅτι Θεμιστοκλέης [f] ὁ Ἀθηναῖος, σοὶ βουλό„ μενος ὑπουργέειν, ἴσχε τοὺς Ἕλληνας, τὰς νέας „ βουλομένους διώκειν, καὶ τὰς ἐν Ἑλλησπόντῳ „ γεφύρας λύειν. καὶ νῦν κατ' ἡσυχίην πολλὴν κο„ μίζεο". οἱ μὲν, ταῦτα σημήναντες, [g] ἀπέπλωον ὀπί-

a Med. Arch. Paſſ. Ask., ὑποθήκην ceteri; tum ποιήσεσθαι Paſſ. b Μὴν ταῦτα Arch. V. et διέβαλε Ald. c Deſit Arch. V. d Ἐπίστευσε iidem et Paſſ. Ask. Brit. cum Steph. margine: alii ἐπέτελλε. e Med. Paſſ. Ask., in Arch. ἀπικομένοισι ἐν τούτοισι ἔνεστ., reliqui ἀπικομένοισι cum Aldo. f Τοι Ἀθην., et ſequens σοὶ omittentes, Arch. V. non profecto male: mox ὑπουργ. Ask. Paſſ., cuiusmodi et alibi vidimus. g Ἀπέπλωον Arch. V., ἀπέπλεον Ald. et alii.

perierunt, ut ſcripſerit ἐγκατῆκε. nempe τῇ θαλάσσῃ Diogen. Laërt. Prooem. §. 9. dixit εἰς τὴν θάλασσαν πέδας καθεῖναι· κατεῖναι ἐς τὸ πέλαγος πεδέων ζεῦγος, Herodot. VII, c. 35. —— Paulo poſt probarem quae margo dat Steph. καταμείναντας ἡμέων τε αὐτέων ἐπιμεληθῆναι quam caſuum ἀνακολουθίαν amat et Herod. adpellatione τῶν οἰκετέων uxores intelligens et liberos; ut c. 106., τοὺς οἰκέτας explicat τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα, hinc Thomas M. v. Οἰκέται. —— Iſta, καί τις οἰκίην ἀναπλασάσθω καὶ σπόρου ἀνακῶς ἐχέτω· ſignificant, et unuſquiſque reficiat aedes ſuas, curetque ſementem fieri: eſt enim ἀνακῶς ἐχέτω idem ac ἐπιμελείτω. Pierſon. ad Moer. Att. p. 43. et Homeri more ponitur τις, pro πᾶς τις, vel εἷς ἕκαστος. Euſtath. in Od. Γ. p. 123, 25., τὸ Τὶς πολλάκις — δηλοῖ — πάντας, ληφθὲν ἀντὶ τοῦ εἷς ἕκαστος· οὕτως παρὰ Σοφοκλεῖ λέγουσιν ὁ χορὸς οἱ Σαλαμίνιοι (in Ai. v. 245.) ὥς νῦν καιρός τινα ποδοῖν κλοπὰν ἀρέσθαι. Sophoclea citat in eam rem bis terve alibi: verſus Alcaei apud Athen. X. p. 430. C. ſic diſtingui debent: Νῦν χρὴ μεθύσκειν, καί τινα πρὸς βίαν Πίνειν, ἐπειδὴ κάτθανε Μυρσίλος. Poëtae ſententiam Alcaico etiam verſu Horat. expreſſit Carm. I. Od. 37. ſed Alcaei apud Athen. proxima duabus adiectis literis ſic ſuo modulo reſtitui poterunt: Μηδὲν γ' ἄλλο φυτεύσῃς πρότερον δένδρεον ἀμπέλω. Nullam, Vare, ſacra vite prius ſeveris arborem: Horat. I. Od. 18. —— Rariſſimum arbitror illud Herodoti, οἰκίην ἀναπλασάσθω· nidum fingere, πλάσαι δόμον dixit incertus Poëta apud Lycurg. p. 166. 35., Οὐδ' ἀγρία γὰρ ὄρνις, ἣν πλάσῃ δόμον, Ἄλλῃ νεοσσοὺς ἠξίωσεν ἐντεκεῖν. Qui Sophoclea cognoverunt, iſta Sophoclis eſſe ſuſpicabuntur, ſcripta prout illa vulgavit Clar. Io. Taylor. VALCKEN.

64. Ἀποθήκην μέλλων ποιήσεσθαι] Erunt fortaſſe, qui ὑποθήκην, notione παραινέσεως monitionis, illuſtrata Menagii diligentia in Laërt. I, 61. praeoptabunt. Equidem in Gronovii partes eo, Vallam arbitratus ex ipſius ſubſidio ἀποθήκην inveniſſe. Πέρσεα, Porto ob inſolentem tonum ſuſpectum, recte pingit Arch.

64. Ἀποθήκην μέλλων ποιήσεσθαι] Sequentia cum his arbitror iungenda: ἐς τὸν Πέρσεα ἵνα (ἢν ἄρα τί μιν καταλαμβάνῃ πρὸς Ἀθηναίων πάθος) ἔχῃ ἀποστροφήν· ita tamen ut partim etiam ad illa pertineant, τὸν Πέρσεα, Perſam enim facturus erat ἀποθήκην, ad illum ut haberet receptum, vel refugium, ſi qua urgeret neceſſitas, amicum ad certum tempus velut ſepoſitum, aliquando uſui futurum, eleganter vocat ἀποθήκην· ad ἀπόθετον φίλον in Lyſiae P. 158., vid. Cl. Markland. et, qui hic ἀποθήκην egregie tuetur Clar. Abreſch. Diluc. Thuc. p. 654. Ad ἀποστροφὴν conf. Xenoph. K. Π. V. p. 73, 18. K. Ἀ. VII. p. 244, 23. Iſocr. Epiſt. II, p. 410. B. P. Weſſel. ad Diodor. I. p. 207. et Io. Toup Em. in Suid. v. Ἀποστροφή. Beneficiorum in Regem Regiamque familiam hac opera ſua collatorum, ob quae εὐεργεσίαν ſibi ſcribit ὀφείλεσθαι, meminit Themiſtocles in illa nobili Epiſtola ad Artaxerxen data apud Thucyd. I, c. 138. VALCKEN.

73. Ἄνδρας ἀπέπεμπε] Miſit viros iuſſos tacere, Valla: τοῖσι ἐπέτελλε σιγᾷν· melior mihi lectio videtur marg. Steph. τοῖσι ἐπίστευε σιγᾷν ἐς πᾶσαν βάσανον ἀπικνεομένοισι τὰ αὐτὸς ἐνετείλατο βασιλέϊ φράσαι· quos, utcunque tormentis excruciarentur, fideli credebat occultaturos ſilentio, quae Regi mandaſſet dicenda. Hos inter, quos a longo tempore fideles fuerat expertus, fuiſſe quoque dicitur Sicinnus: hunc Polyaeno p. 60. ante pugnam, poſt pugnam p. 61. dicitur miſiſſe Ἀρσάκην· Ἀρνάκην vocat Plutarch. in Ariſtid. p. 324. B. Quando autem, ut res ipſa ſuadet, non ſcripta epiſtola, ſed vel per amicum vel per ſervum fidum, ut Iuſtin. II, c. 12., iſta Xerxi Themiſtocles indicavit; non tam miror quod apud Nepot. Them. c. 9. literis, ait eum (patrem Tuum) certiorem feci, id agi ut pons —— diſſolveretur; ſed in Thucydide miror I, c. 138., cur et quomodo Themiſtocles dicatur γράψας τήν τε ἐκ Σαλαμῖνος προάγγελσιν τῆς ἀναχωρήσεως, καὶ τὴν τῶν γεφυρῶν —— οὐ διάλυσιν. Scriptam a cauto Imperatore epiſtolam negabit Herod. nec ſane ſit credibile. VALCKEN.

73. Τοῖσι ἐπίστευσε σιγᾷν] Priſtinum ἐπέτελλε damnant ſchedae, quibus obſequor. Credidiſſe indicatur et confiſum fuiſſe Themiſtoclem, nuncios, etſi tormentis omnibus vexarentur, mandata tacita habituros, plana utique ſententia, et ſimillima Pauſaniae L. VII. p. 589. Si vero Noſtri fidem laudamus, et quidni? αὖτις iterum ad Perſam Sicinnus miſſus abiit. Plut. aliunde Arnacem, regium eunuchum et captivum accepit, ad Xerxem ablegatum, Themiſt. p. 120. C., deditque Polyaeno, ſed Arſacem adpellanti, L. I, 30, 3.

77. Πρὸς τὴν Ἀττικὴν] Quae proſtant in Miſcell. Lipſ. Nov. VIII. p. 501. ſunt certe inconſiderate ſcripta. Non ex Andro fidos iſtos homines mittit, ſed ex inſula Salamine, neque ſane Xerxes, quod vir doctus putabat, in Helleſpontum aufugerat; exigat is iterum Herodoteam narrationem: mittitur navis in Atticam, ubi haerebat adhuc Xerxes; neque enim hic cum claſſis aufugit reliquiis; ſed cum exercitu ſuo ſecedens ex Attica, Graecia peragrata, rediit in Aſiam cap. 119., ὁδῷ χρεώμενος ἅμα τῷ ἄλλῳ στρατῷ ἀπενόστησε ἐς τὴν Ἀσίην· conf. cap. 113. 126. 130. VALCKEN.

95. Πει-

ὀπίσω. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπεί τέ σφι ἀπέδοξε μήτ᾽ ἐπιδιώκειν ἔτι προσωτέρω τῶν βαρβάρων τὰς νῆας, μήτε [a] πλώειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον λύσοντας τὸν πόρον, τὴν Ἄνδρον [b] περιεκατέατο, [c] ἐξελέειν ἐθέλοντες. πρῶτοι γὰρ Ἄνδριοι νησιωτέων, [d] χρήματα αἰτηθέντες πρὸς Θεμιστοκλέος, οὐκ ἔδοσαν· ἀλλὰ προϊσχομένου Θεμιστοκλέος [e] λόγον τόνδε, ὡς ἥκοιεν Ἀθηναῖοι περὶ ἑωϋτοὺς ἔχοντες δύο θεοὺς μεγάλους, [f] Πειθώ τε καὶ Ἀναγκαίην, οὕτω τέ σφι κάρτα δοτέα εἶναι χρήματα· ὑπεκρίναντο πρὸς [g] ταῦτα, λέγοντες ὡς κατὰ λόγον [h] ἦσαν ἄρα αἱ Ἀθῆναι μεγάλαι τε καὶ εὐδαίμονες, καὶ θεῶν χρηστῶν ἥκοιεν εὖ. ἐπεὶ Ἀνδρίους γε εἶναι γεωπείνας ἐς [i] τὰ μέγιστα ἀνήκοντας, καὶ θεοὺς δύο [k] ἀχρήστους οὐκ ἐκλείπειν σφέων τὴν νῆσον, ἀλλ᾽ αἰεὶ Φιλοχωρέειν, Πενίην τε καὶ Ἀμηχανίην· καὶ τουτέων τῶν θεῶν [l] ἐπηβόλους ἐόντας Ἀνδρίους, οὐ δώσειν χρήματα. οὐδέκοτε γὰρ τῆς ἑωϋτῶν ἀδυναμίης τὴν Ἀθηναίων δύναμιν εἶναι κρέσσω. οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ὑποκρινάμενοι, καὶ οὐ δόντες χρήματα, ἐπολιορκέοντο. Θεμιστοκλέης δὲ, οὐ γὰρ ἐπαύετο πλεονεκτέων, ἐσπέμπων ἐς τὰς ἄλλας νήσους ἀπειλητηρίους λόγους, αἴτεε χρήματα διὰ τῶν αὐτέων ἀγγέλων, χρεώμενος [m] λόγοισι τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρίους ἐχρήσατο· λέγων ὡς εἰ μὴ δώσουσι τὸ αἰτεό-

denuo abiere. At Græci, poſteaquam de- 111
creverunt neque perſequi ulterius barbaro-
rum claſſem, neque navigare in Helleſpon-
tum ad ſolvendum traiectum, Andrum ob-
ſederunt, animo illam delendi: nam primi
ex inſulanis Andrii pecunias poſcenti The-
miſtocli denegaverant, eique alleganti A-
thenienſes illuc ire duobus magnis numini-
bus fretos, Suadela et Neceſſitate, et
ita ſibi dandas utique eſſe pecunias, re-
ſponderant ad hæc, Athenas merito ma-
gnas eſſe atque felices, et diis bonis be-
ne vigere: quoniam Andrii ad maximam
ſoli tenuitatem redacti eſſent et ipſorum
inſulam totidem damnoſa numina nunquam
derelinquere, ſed ſemper incolere, Ino-
piam et Impoſſibilitatem: quibus diis po-
tientes Andrios pecuniam non daturos;
nunquam enim ſua imbecillitate validiorem
fore Athenienſium potentiam. Hæc illi
quum reſpondiſſent, nec pecuniam dediſ-
ſent, obſidebantur. Themiſtocles vero, 112
neque enim ab acquirendo ceſſabat, ad
ceteras inſulas minacia verba mittens, pe-
cuniam flagitabat, eiſdem nunciis eiſdem-
que verbis utens, quibus ad Andrios fue-
rat uſus: niſi pecuniam darent quam po-
ſce-

a Ἐπιπλώειν iidem, cui locus eſſe poterit. *b* Περιεκατ. nullo augmento *Arch.* *c* Ἐξελέειν recte *Arch. V.*, antea ἐξελεῖν. *d* Αἰτ. πρὸς Θεμ. χρήματα *Paſſ. Ask. Arch. V.*, ordine ſat bono. *e* Τὸν λόγ. *Arch. V.* *f Plut.* Themiſt. p. 122. citavit. *g* Τάδε *Arch.* *h* Ἄρα ἦσαν Ἀθῆναι id. et *Vind.* *i Med. Arch. Paſſ.*, τὰ μάλιστα *Ask. V. Brit. Paris. A. B.* et *Ald.* *k* Χρηστοὺς *Arch. Valla.* *l* Ἐπιβ. id. et *Vind.* *m* Τοῖσι καὶ πρ. βασιλέα ἐχρ. *Med. Paſſ. Ask.* praeterea χρεωμένους ſolus *Med.*; in ceteris λόγοισι τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρίους ἐχρ.

95. Πειθώ τε καὶ Ἀναγκαίην] Admovet Andriis τὴν καλουμένην ὑπὸ τῶν πολλῶν ΠΕΙΘΑΝΑΓΚΗΝ *Syneſii* Or. de Regn. p. 26. A. Themiſtocles, blandiorem quidem illam, quam Ἀνάγκη καὶ Βία, quibus Corinthi olim fanum in *Pauſan.* L. II, 4., aeque tamen liberis et ſui iuris hominibus acerbam et deteſtabilem. Muliebres autem deas μεγάλους utroque ſermone recte dici, *Iac. Elsnerus* Sched. Crit. p. 39. commonſtravit.

95. Πειθώ τε καὶ Ἀναγκαίην] Duabus his Deabus, quas ſuae habendi cupidini Themiſtocles προέτεινε, eleganti reſponſo ſapienter oppoſuerunt Andrii, quas inſulam ſuam ſemper colere dicebant Πενίην τε καὶ Ἀμηχανίην· quarum etiam fideli praeſidio feroces Themiſtocles et Graecos re coëgerunt infecta illuc recedere unde venerant, c. 121., ἐπεί τε οὐκ οἷοί τε ἐγένοντο ἐξελεῖν τὴν Ἄνδρον —— ἀπαλλάσσοντο ἐς Σαλαμῖνα. Quam Noſter, hinc paucis rem narrat *Plutarch.* in Them. p. 122. C. δύο καὶ ἥκειν ἔφη θεοὺς κομίζων Πειθὼ καὶ Βίαν· οἱ δ᾽ ἔφασαν εἶναι καὶ παρ᾽ αὐτοῖς θεοὺς μεγάλους δύο. Πενίαν καὶ Ἀπορίαν, ὑφ᾽ ὧν κωλύεσθαι δοῦναι χρήματα ἐκείνῳ. Nomina Ἀναγκαίης et Ἀμηχανίης in magis uſitata convertit Βίας et Ἀπορίας. Amor in ala *Simmiae:* Οὔτι γὰρ ἔκρινα βίαφι, πραΰνοῳ δὲ πειθοῖ· et ante: Τᾶμος ἐγὼ γὰρ γενόμαν ἀνίκ᾽ ἔκραιν᾽ Ἀνάγκα. Huius neceſſitatis imperio lene ſuum Amor opponit blanda vi perſuadentis: apud *Xenoph.* Κ. Ά. VII. p. 247., εἰ νῦν σοὶ ὑπήκοοι γενόμενοι οὐ φιλίᾳ τῇ σῇ ἐπείσθησαν ὑπὸ σοῦ ἄρχεσθαι, ἀλλ᾽ ἀνάγκῃ· hanc a veri nominis Rege longe removet *Ecphantas Stobaei* p. 335., qui pro ſectae ſeveritate τὸ πειθοῦς τινος δέεσθαι conſiderat ỿ. 10. veluti τᾶς ἐπιγήω φαυλότατος λείψανον· quia πειθὼ ἔργον τι ἐντὶ παροικέον ἀνάγκᾳ· hinc ſua quaedam *Plato* derivavit in Politicum: conf. *Dion Chryſ.* p. 79. F. 366. B. Non ſolum τὴν Πειθώ, μειλίχιον ὅπλον, ſed mitibus verbis minas addens paene regaliter Themiſtocles Andriis oſtentabat τὴν Πειθανάγκην· καὶ, ὡς εἶεν εἰπεῖν, θατέρᾳ μὲν δόρυ, θατέρᾳ δὲ κηρύκειον προϊσχόμενος, ὃ δὴ παροιμία ἦν, ὥς φησὶ Παυσανίας, ἐπὶ τῶν ἅμα μὲν παρακαλούντων καὶ ἀπειλούντων, ut ſcribit *Euſtath.* in *Hom.* Il. Γ. p. 309, 14. VALCKEN.

98. Καὶ θεῶν χρηστῶν] Fingebat Cl. *de Pauw* καὶ θεῶν —, non abſurde, modo neceſſitas adeſſet: inſuper, ἐπὶ Ἀνδρίους γε εἶναι γεωπείνας ἐς τὰ μάλιστα ἀνήκοντας — *ad Andrios certe non accedere niſi maxime pauperes et in primis, deas inutiles et noxias duas nunquam eorum inſulam relinquere, ſed in ea gratum ſibi domicilium habere, Paupertatem et Inpoſſibilitatem.* Γεωπείνας non homines, ſed ipſas reſpicere deas, ſic ab Andriis dicacioribus adpellatas: ad Athenienſes acceſſiſſe θεοὺς χρηστούς, ad ſe ſemper inviſere θεοὺς γεωπείνας, praeterque ceteros Πενίην καὶ Ἀμηχανίην inſulae poſſeſſione delectari. Quae, doctiſſimo viro mirifice olim blandita, minime exagitabo, incertus, an ipſum ἀνήκοντες ἐς τὰ μάλιστα, ſeu potius τὰ μέγιστα, uti L. V, 49. feſellerint, an repetiti toties post ἐπεὶ accuſativi; hos certe inprobavit, invito *Herodoto* et praeceptore ſtructurae *H. Stephano* de Dialect. p. 138. Ceterum noti ſatis ſunt γεωπεῖναι L. II, 6., et ἐπήβολοι bonae malaeve rei compotes ex *AEſchyli* Agam. v. 551. *Porphyrio*que Q. Homeric. prima. Nam exemplarium *Arch.* et *Vind.* ἐπιβόλους aſpernor mirorque ſervatum a nupero *Hippocratis* editore, *Steph. Mackio*, princip. Νόμου, cum MSS. et Scholiaſtae verum oſtenderent. Ipſum adi.

6. Οὐ γὰρ ἐπαύετο πλεον.] In fine cap. ex *Med.* optime reſtituit Clar. *Gronov.* Θεμιστοκλέης —— χρήματα παρὰ νησιωτέων ἐκτέατο (*ſibi comparabat*) λάθρῃ τῶν ἄλλων στρατηγῶν. Iſta de Themiſtocle dicta qui vituperat *Plutarch.* T. II, p. 871. C. ipſe tamen in Them. T. I. p. 122. C. haec poſuerat tanquam indubia: ἦν δὲ περιπλέων τὰς νήσους καὶ χρηματιζόμενος ἀπ᾽ αὐτῶν *et ex inſulis ſibi pecunias corradens:* ibidem acerbisſimum adverſarii Themiſtoclis *Timocreontis* nobis carmen ſervavit, illum traducentis, ut ψεύσταν, ἄδικον, προδόταν, quippe qui amicum prodiderit ἀργυρίοισι σκυβαλικοῖσι πεισθείς· Λαβὼν δὲ τρί᾽ ἀργυρίου τάλαντ᾽ ἔβα πλέων εἰς ὄλεθρον· in his τρία forte videbuntur in τριάκοντα mutanda *Herodotum* comparanti VIII, c. 4. Illic narrata ſi quam admittunt excuſationis veniam, haec certe magni viri memoriam dedecorant; quem, gloria ſatiatum, auri fames videtur agitaſſe; neque tamen idcirco velut *Athenienſium ditiſſimus* Socrati potuit et Ariſtidi opponi: horum probe recordabar ſcribens quae leguntur P. 494. VALCKEN.

9. Χρεώμενος λόγοισι τοῖσι &c.] Magnas cierunt hic turbas amanuenſes, quorum *Med.* et conſentanei veraces ſi fuerint, χρεώμενος, aut χρεωμένους *Med.*, exſilio damnabitur, ſumma plerorumque concordia oblatum: ſalvum illud vocabulum perſtabit, ubi de vulgato demutabitur nihil. Neque fatuus propterea ſermo erit, tametſi ἀπειλητήριοι λόγοι praeceſſerint. Illa enim generatim minacia verba, haec τὴν Πειθὼ καὶ Ἀναγκαίην, niſi imperata praeſtentur, denunciantia. Verum vide magnum et eruditum *Med.* patronum.

ſeerentur, exercitum ſe Græcorum illuc adducturum, et obſidendo deleturum. Hæc dicendo, ingentem pecuniæ vim coëgit a Caryſtiis atque a Pariis: qui audito tum Andrum obſideri, quod cum Medis ſenſiſſet, tum Themiſtoclem maximo in honore inter duces eſſe, hoc metu pecuniam miſere. Aliarum autem inſularum aliqua pecuniam dederit necne, affirmare nequeo: reor tamen alias quoque quaſdam dediſſe, non has ſolas. Quanquam Caryſtiis ne hac quidem re contigit effugere cladem, ut Pariis, qui Themiſtocle pecunia delenito, expeditionem devitarunt. Ita Themiſtocles ex Andro exortus, clam ceteris ducibus

113 exegit pecunias ab inſulanis. At copiæ Xerxis illic aliquot poſt pugnam dies immoratæ, moverunt in Bœotos eadem qua venerant via. Quippe Mardonio viſum eſt ſimul regem proſequi, et ſimul intempeſtivum anni tempus eſſe ad belligerandum; atque etiam in Theſſalia ſatius eſſe hybernare, et deinde ineunte vere tentare Peloponneſum. Itaque ubi in Theſſaliam perventum eſt, ibi Mardonius ante omnia Perſas univerſos, qui immortales vocantur, elegit, excepto eorum duce Hydarne, qui negavit ſe rege eſſe cariturum. Item ex aliis Perſis thoracatos, et millenarium equitatum: ad hæc Medorum, Sacarum, Bactrianorum, Indorum et peditatum et equitatum reliquum. Has nationes ſibi totas deſumpſit: ex ſociis autem elegit diſcernens quibus aut ſpecies aderant, aut a quibus aliquod egregium facinus peractum cognoverat. Sed plurimos ex una gente Perſarum delegit torquatos et armillatos; ſecundo loco Medos, qui non numero Perſis inferiores erant, ſed robore: ita ut univerſi, trecenta millia una

114 cum equitibus eſſent. Hoc interim tempore quo Mardonius habebat delectum copiarum, et Xerxes circa Theſſaliam agebat, oraculum e Delphis ad Lacedæmonios venit, ut Xerxem pœnas necis Leonidæ poſcerent,

τεόμενον, ἐπάξει τὴν στρατιὴν τῶν Ἑλλήνων, καὶ πολιορκέων ἐξαιρήσει. λέγων ταῦτα, συνέλεγε χρήματα μεγάλα παρὰ Καρυστίων τε καὶ Παρίων· οἳ πυνθανόμενοι τήν τε Ἄνδρον ὡς πολιορκέοιτο, [a] διότι ἐμήδισε, καὶ Θεμιστοκλῆα, ὡς εἴη ἐν [b] αἴνῃ μεγίστῃ τῶν στρατηγῶν, δείσαντες ταῦτα, ἔπεμπον χρήματα. εἰ δὲ δή τινες καὶ [c] ἄλλοι ἔδοσαν νησιωτέων, οὐκ ἔχω εἰπεῖν· δοκέω δέ τινας καὶ ἄλλους δοῦναι, καὶ οὐ τούτους μούνους. καίτοι Καρυστίοισι οὐδὲν, τούτου εἵνεκα, τοῦ κακοῦ ὑπερβολὴ ἐγένετο· Πάριοι δὲ Θεμιστοκλῆα χρήμασι ἱλασάμενοι, [d] ἔφυγον τὸ στράτευμα. Θεμιστοκλέης μέν νυν ἐξ Ἄνδρου ὁρμεώμενος, χρήματα παρὰ νησιωτέων [e] ἐκτέετο, λάθρῃ τῶν ἄλλων στρατηγῶν. Οἱ δ' ἀμφὶ Ξέρξεα, ἐπισχόντες ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ναυμαχίην ἐξέλαυνον ἐς Βοιωτοὺς τὴν αὐτὴν ὁδόν. ἔδοξε γὰρ Μαρδονίῳ, ἅμα μὲν προπέμψαι βασιλῆα, ἅμα δὲ [f] ἀνωρίην εἶναι τοῦ ἔτεος πολεμέειν· χειμερίσαι δὲ ἄμεινον εἶναι ἐν [g] Θεσσαλίῃ, καὶ ἔπειτα ἅμα τῷ ἔαρι πειρᾶσθαι τῆς Πελοποννήσου. ὡς δὲ ἀπίκατο ἐς τὴν Θεσσαλίην, ἐνθαῦτα Μαρδόνιος ἐξελέγετο πρώτους [h] μὲν Πέρσας πάντας τοὺς ἀθανάτους καλεομένους, πλὴν Ὑδάρνεος τοῦ στρατηγοῦ. οὗτος γὰρ οὐκ ἔφη λείψεσθαι βασιλῆος· μετὰ δὲ, τῶν ἄλλων Περσέων τοὺς θωρηκοφόρους, καὶ τὴν ἵππον τὴν χιλίην· καὶ Μήδους τε καὶ Σάκας, καὶ [i] Βακτρίους τε, καὶ Ἰνδοὺς, καὶ τὸν πεζὸν, καὶ [k] τὴν ἄλλην ἵππον. ταῦτα μὲν ἔθνεα ὅλα εἵλετο· ἐκ δὲ [l] τῶν συμμάχων ἐξελέγετο κατ' ὀλίγους, τοῖσι εἴδεά τε ὑπῆρχε διαλέγων, καὶ [m] εἰ τέοισί τι χρηστὸν συνῄδεε πεποιημένον. ἐν δὲ, πλεῖστον ἔθνος Πέρσας αἱρέετο, ἄνδρας στρεπτοφόρους τε καὶ ψελιοφόρους· ἐπὶ δὲ, Μήδους. οὗτοι [n] δὲ πλῆθος μὲν οὐκ ἐλάσσονες ἔσαν τῶν Περσέων, ῥώμῃ δὲ [o] ἥσσονες. ὥστε σύμπαντας, τριήκοντα μυριάδας γενέσθαι σὺν ἱππεῦσι. [p] Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐν τῷ Μαρδόνιός τε τὴν στρατιὴν διέκρινε, καὶ Ξέρξης ἦν περὶ Θεσσαλίην, χρηστήριον ἐληλύθεε ἐκ Δελφῶν Λακεδαιμονίοισι, Ξέρξεα αἰτέειν δίκας τοῦ Λεωνίδεω φό-

496

[a] Ὅτι *Arch.* [b] Τιμῇ *Vind. Arch.*, quod ſcholion. [c] Ἄλλων νησ. ἔδοσαν *Arch. V.* Poſt pauca Καρυστίοισί τε οὐδὲν *Ask.*, Καρ. γε οὐδὲν *Paſſ.*, cui non adverſor. [d] *Med. Paſſ. Ask.*, in ceteris διέφυγον, cui ſedes potuerat relinqui. [e] Ἐκτέατο *Med. Paſſ. Ask. Brit.*, ἐκτέετο *Arch.*, ἤτέετο *Ald.* et ceteri. [f] Ἀνωρίην *Arch. V. Paris. B. Brit.*, ἀνωρίῃ *Med. Paſſ. Ask. Paris. A.* [g] Θεσσαλίῃ *Ask. Paſſ. Arch. Vind.*, et ſic ſolet Scriptor, non Θετταλίῃ. Mox ὡς δὲ ἀπίκατο *Med. Paſſ. Ask.*, alii cum *Aldo* ἀπίκετο. [h] Μὲν τοὺς Πέρ. *Ask. Paſſ.*; μὲν τοὺς μυρίους Π. *Arch.* et *Valla.* [i] Βακτρίους τε *Paſſ. Ask.*, ultimum deerat. [k] Τὴν ἵππον tantum *Arch. V. Valla.* [l] *Med. Paſſ. Ask. Paris. A.*, alii ἄλλων συμμ., uti *Aldus.* [m] Εἴ τί οἱ χρ. *Arch.*, tum συνειδέε cum *Paſſ.* [n] Δὲ τὸ πλ. *Paſſ. Ask.* [o] Ἥσσονες *V. Ask.*, contra morem. [p] Ἐν τούτῳ δὲ *Ask.*

20. Τοῦ κακοῦ ὑπερβολή] Hoc etiam ut Herodoteum referri debuerat in *ÆEm. Porti* Lexicon, quum ἡ ἀναβολὴ vel ὑπέρθεσις vix alibi dicatur ὑπερβολή. —— Ad eamdem pertinent claſſem in ſeq. cap. Ἀνωρίη τοῦ ἔτεος· et χειμερίσαι· quorum prius quid ſit docebunt viri Magni obſervata ad *Thom. M.* in Ἀωρὶ νυκτός. Alterum Χειμερίσαι, pro vulgari χειμάσαι vel παραχειμάσαι poſitum VI, c. 31. infra recurrit c. 126. et c. 130., ubi claſſis reliqua Perſarum ἐχειμέριζε ἐν Κύμῃ· formatum illud, ut θερίζειν, *aeſtatem tranſigere*, et rarius ἐαρίζειν, *tempus vernum*: Ἐχειμέριζε forte dederat Noſter etiam c. 133. pro ἐχείμαζε· quod in alium uſum adhibet VII, c. 191., ἡμέρας γὰρ δὴ ἐχείμαζε τρεῖς, *tertio demum die tempeſtas ſedavit.* Loca tamen memorat II, c. 22., in quae ſe conferunt grues ἐς χειμασίην· ſic Codd. exhibent pro χειμαδίην. Dixit *Demoſth.* p. 35., ὑπάρχει δ' ὑμῖν χειμαδίῳ μὲν χρῆσθαι Λήμνῳ· ſic legendum puto eiecta voce δυνάμει ex vicinis repetita, ut dederit χειμαδίῳ, nempe τόπῳ· illuc refero quod habet *Etymol.* p. 810, 1. Χειμαδίον, τόπῳ ἐφ' οὗ ἄν τις δύναιτο χειμῶνος ἐγκαθορμίσασθαι· eadem dat *Suidas* ex Rhetorico Lex. ut puto, deſcripta. VALCKEN.

22. Ὁρμεώμενος ἐξ Ἄνδρου] Sive ipſum Themiſtoclem ab Andro profectum intelligas, ſeu ad nuncios referas circum inſulas miſſos, nihil offendet. *Plutarchus* ad prius inclinat περιπλέων τε τὰς νήσους καὶ χρηματιζόμενος ἀπ' αὐτῶν Themiſt. p. 122. C. Nihil certe urget, ut ὁρμεόμενος ἐπ' Ἄνδρου *ſtationem ad Andrum habens*, refingatur, praeſertim cum ὁρμέων in ſimili ponatur re. *Reiskii* ἐκτέετο genio ſermonis et *Arch.* ſuffragatione protegitur. Conf. L. IV, 62.

31. Πρώτους μὲν Πέρσας] Praefert inſoliti quidpiam πρ. μὲν τοὺς μυρίους Περ. πάντας *Arch.* et *Vallae*: faltem πάντας omiſiſſent. Gloſſam atque additamentum ex L. VII, 83. arbitror.

39. Κατ' ὀλίγους] Legi nec poſſe nec oportere κάρτ' ὀλίγους veriſſima *Abreſchii* animadverſio, advocantis *Thucyd.* III, 111. ὑπαπέχωσαν κατ' ὀλίγους· et L. IV, 11. κατ' ὀλίγας ναῦς διελόμενοι. Vide ſupr. L. II, 93. et *Duker.* ad *Thucyd.* L. VI, p. 400.

39. Τοῖσι εἴδεά τε ὑπῆρχε] Sunt, ni fallor, εἴδεος εὖ ἔχοντες, ſive σωμάτων ἔχοντες ἄριστα, atque adeo εὐειδεῖς. Hos dicitur Mardonius e ceterorum turba διαλέγων, *ſecernens*, καὶ εἰ τέοισι —— ubi forte lectio non eſſet deterior, καὶ ὁτέοισί τι χρηστὸν συνῄδεε πεποιημένον. Est illud ὁτέοισι Homericum et Herodoteum; Sophocleum ὅτοισι. Ad *Homeri* Il. O. ẏ. 491. *Euſtathio* adnotantur Ὁτέοισι, ὅτευ, ὅτῳ, ὅτων, ἀντὶ τοῦ ὥντινων, καὶ ὅτοισι· de quibus unum reſtitui poterit *ÆEliano* de N. A. V, c. 39., *ad praedam a leone relictam* τὰ ἄλλα ζῷα ἥκοντα καὶ αἰσθανόμενα, ὅπου ſcribendum, ὅτου λείψανόν ἐστι τὸ κείμενον, *cuius iſta ſint reliquiae.* VALCKEN.

Fœdiſſimus Xerxis ex Græcia diſceſſus. Sacer Iovis currus raptus a Thracibus. Magnus et liber animus Regis Thracum.

φόνου, καὶ τὸ διδόμενον ἐξ ἐκείνου δέκεσθαι. πέμπου-
σι δὴ κήρυκα τὴν ταχίστην Σπαρτιῆται· ὃς ἐπειδὴ
κατέλαβε ἐοῦσαν ἔτι πᾶσαν τὴν στρατιὴν ἐν Θεσσα-
λίῃ, ἐλθὼν ἐς ὄψιν τὴν Ξέρξεω, ἔλεγε τάδε· „ Ὦ
„ βασιλεῦ Μήδων, Λακεδαιμόνιοί τε σε καὶ Ἡρα-
„ κλεῖδαι οἱ ἀπὸ Σπάρτης αἰτέουσι φόνου δίκας, ὅτι
„ σφέων τὸν βασιλῆα ἀπέκτεινας ῥυόμενον τὴν Ἑλ-
497 „ λάδα". ὁ δὲ, γελάσας τε καὶ κατασχὼν πολλὸν
χρόνον, [a] ὥς οἱ ἐτύγχανε παρεστεὼς Μαρδόνιος, δει-
κνὺς ἐς τοῦτον, εἶπε, „ [b] Τοιγάρ σφι Μαρδόνιος ὅδε
„ δίκας δώσει τοιαύτας οἵας ἐκείνοισι πρέπει". ὁ μὲν
δὴ, δεξάμενος τὸ ῥηθὲν, ἀπαλλάσσετο. Ξέρξης δὲ
Μαρδόνιον ἐν Θεσσαλίῃ καταλιπὼν, αὐτὸς ἐπορεύε-
το κατὰ τάχος ἐς τὸν Ἑλλήσποντον καὶ ἀπικνέε-
ται ἐς τὸν πόρον τῆς διαβάσιος, [c] ἐν πέντε καὶ τεσ-
σεράκοντα ἡμέρῃσι, ἀπάγων τῆς στρατιῆς οὐδὲν μέ-
ρος, ὡς [d] εἰπεῖν. ὅκου δὲ πορευόμενοι γινοίατο, καὶ
κατ᾽ οὕς τινας ἀνθρώπους, τὸν τουτέων καρπὸν [e] ἁρ-
πάζοντες ἐσιτέοντο· εἰ δὲ καρπὸν μηδένα εὕροιεν, οἱ δὲ
τὴν ποίην τὴν ἐκ τῆς γῆς ἀναφυομένην, καὶ τῶν [f] δεν-
δρέων τὸν φλοιὸν περιλέποντες, καὶ τὰ φύλλα
[g] καταδρέποντες κατήσθιον, ὁμοίως τῶν τε ἡμέρων
καὶ τῶν ἀγρίων· καὶ ἔλιπον οὐδέν. ταῦτα δ᾽ ἐποίευν
ὑπὸ λιμοῦ. ἐπιλαβὼν δὲ [h] λοιμός τε τὸν στρατὸν καὶ
δυσεντερίη κατ᾽ ὁδὸν [i] ἔφθειρε. τοὺς δὲ καὶ νοσέοντας
αὐτέων κατέλιπε, ἐπιτάσσων τῇσι πόλισι, ἵνα ἑκά-
στοτε [k] γίνοιτο ἐλαύνων, μελεδαίνειν [l] τε καὶ τρέφειν·
ἐν Θεσσαλίῃ τέ τινας, καὶ ἐν Σίρι τῆς Παιονίης, καὶ
ἐν Μακεδονίῃ. ἔνθα καὶ τὸ ἱρὸν ἅρμα καταλιπὼν τοῦ
Διὸς, ὅτε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἤλαυνε ἀπιὼν, οὐκ ἀπέ-
λαβε· ἀλλὰ δόντες οἱ Παίονες τοῖσι Θρήιξι, [m] ἀπαι-
τέοντος Ξέρξεω, ἔφασαν νεμομένας ἁρπαχθῆναι ὑπὸ
τῶν ἄνω Θρηίκων τῶν περὶ τὰς πηγὰς τοῦ Στρυμόνος
[n] οἰκημένων. Ἔνθα καὶ ὁ τῶν Βισαλτέων βασιλεὺς γῆς
τε τῆς Κρηστωνικῆς, Θρήιξ, ἔργον [o] ὑπερφυὲς ἐργάσα-
το· ὃς οὔτε αὐτὸς ἔφη τῷ Ξέρξῃ ἑκὼν εἶναι δουλεύσειν,
ἀλλ᾽ [p] οἴχετο ἄνω ἐς τὸ οὖρος τὴν Ῥοδόπην, τοῖσί τε
παισὶ ἀπηγόρευε μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα·
οἱ δὲ, [q] ἀλογήσαντες, ἢ ἄλλως σφι θυμὸς ἐγένετο
θεή-

ſcerent, et quod daretur ab eo acciperent.
Mittunt igitur quam citiſſime Spartiatæ ca-
duceatorem. Is adhuc in Theſſalia nactus
integrum exercitum, ubi in conſpectum Xer-
xis venit, ita verba fecit; Rex Medorum,
Lacedæmonii te et Heraclidæ ab Sparta
pœnas cædis poſcunt, quod regem ipſo-
rum interemiſti, dum Græciam protegit.
Ad ea Xerxes cachinnos tollit: ac diu re-
ſponſo non reddito, Hic, inquit, monſtra-
to Mardonio, ut ille ei aſſiſtebat, pœnas
tales dabit, quales illos decet. Caduceator
hoc reſponſo accepto diſceſſit. Xerxes 115
Mardonio in Theſſalia relicto, ipse ad Hel-
leſpontum ire maturabat: intraque quinque
et quadraginta dies ad traiectus locum per-
venit, nullam, ut ita dicam, partem co-
piarum ducens: quocunque autem venie-
bant, et ad quoscunque homines, eorum
direptis fructibus veſcebantur: ubi autem
nihil fructuum reperiebant, ipsa herba, ut
e ſolo germinabat, et arborum delibratis
corticibus, et ſtrictis frondibus utebantur
tam agreſtium quam manſuetarum, nihil o-
mnino relinquentes: hoc autem præ fame
facere cogebantur. Quos deinde peſtilen-
tia excipiens ac dyſenteria, vel alvi tor-
mina, inter viam extinguebat. Eorum et-
iam nonnullos Xerxes ægrotos reliquit, in-
iungens civitatibus, ut in quamque venie-
bat, uti illos curarent et paſcerent: quos-
dam etiam in Theſſalia, et aliquot in Siri
Pæoniæ, et in Macedonia: ubi ſacrum Io-
vis currum, quem in Græciam tendens re-
liquerat, reverſus non offendit. *Eum Pæo-
nes Thracibus quum dediſſent, tamen re-
poſcenti Xerxi dixere*, equas paſcentes fuiſ-
ſe abactas a Thracibus ſuperioribus, qui
Strymonis circa fontes incolerent. Quo in 116
loco rex Biſaltarum ac terræ Creſtonicæ,
Thrax, facinus ſuper naturam fecit: hic et ſe
volentem negavit Xerxi ſerviturum, eoque
in ſuperiora ad montem Rhodopen abiit: et
filiis interdixit adverſus Græciam militare.
Illi patre contemptui habito, ſive alioqui
belli

a Ὡς ἔτυχε *Arch. V.* *b* Τοιγάρ τοι *Arch.* *c* Abest ἐν *Arch.* *d* Εἴπειν *Arch. V. Paſſ. Ask.* *e* Ἀναρπάζοντες *Arch.* *f* Δένδρων id. *Vind.* *g* Καταλείποντες *Paſſ.*; citat *Suidas* in Δρέπου, ἤσθιον legens. *h Med. Vind. Paſſ. Ask. Arch.*, antea λοιμὸς τότε τὸν, et in *Ald.* λιμός. In ἐπιλαβὼν exemplarium conſenſus est. Vide ad L. VI, 27. *i* Διέφθειρε *Arch.* *k* Id. *Vind. Med. Paſſ. Ask.*, prius γίνηται. *l* Deſit *Paſſ.* et *Ask.* *m* Ἀπαιτεόντων τῶν περὶ omiſſis mediis *Arch.* *n Arch. V. Paſſ. Ask. Brit. Steph.* margo: οἰκεομένων ceteri. Mox Θρῆξ *Arch. V.* *o Paſſ. Ask. Arch. Vind.*, in aliis ἐργάσ. *p* Ὤχετο *Ask. Paſſ.*, et ἔρος *V. Arch.* *q* Ἀλογισ. *Ald.*

49. Τὸ διδόμενον ἐξ ἐκείνου δέκεσθαι] Accipere omen, et, quidquid rex diceret, ſibi ſumere, bene *Povius.* Itaque Laco, cum Xerxes Mardonium poenas daturum ambigue reſpondiſſet, δεξάμενος τὸ ῥηθὲν abiit. Tale δεκόμεθα, ὦ βασιλεῦ, τὰ διδοῖς inf. C. 137. δέκομαι τὸν οἰωνὸν, *accipio omen*, L. IX, 90. et Comici Δέχου τὸν ἄνδρα καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ *Plut.* V. 63.

64. Τῆς στρατιῆς οὐδὲν μέρος] Innuit exiguum militum numerum, quem ſalvum ex immani illa multitudine L. VII, 184. in Aſiam reduxerit. Cauſſas fami peſtilentiaeque acceptas fert. Non ex falſo nuncius ad Atoſſam, Ἥκουσιν ἐκφυγόντες, οὐ πολλοί τινες Ἐφ᾽ ἑστιοῦχον γαῖαν *AEſchyl.* Pers. v. 510., qui de regiis per Theſſaliam properantibus copiis v. 490. ἔνθα δὴ πλεῖστοι θάνον Δίψῃ τε λιμῷ τε —— *Noſtro* ferme conſentiens.

72. Λοιμός τε τὸν στρατὸν] Nihil est in his quod fictum videatur aut rationi diſconveniens: quae habet *Iuſtin.* II, c. 13., pleraque ſophiſtam potius decent quam hiſtoricum: verum eſſe potuit quod ſcribit *Tzetzes* Chil. I. ỹ. 995., plerosque qui cum Rege ſeceſſerant, mortuos κρυμῷ, λιμῷ, πορείᾳ· *labore, fame, ac metu diſlabuerunt*, *Oroſius* p. 114. *Herodoto* prior *AEſchylus* Pers. ỹ. 482., Στρατὸς δ᾽ ὁ λοιπὸς ἔν τε Βοιωτῶν χθονὶ Διώλλυθ᾽, οἱ μὲν ἀμφὶ κρηναῖον γάνος Δίψει πονοῦντες, οἱ δ᾽ ὑπ᾽ ἄσθματος κενοὶ Διεκπερῶμεν ἔς τε Φωκέων χθόνα, Καὶ Δωρίδ᾽ αἶαν tandem γῆς Ἀχαιΐδος πέδον Καὶ Θεσσαλῶν πόλεις, ὑπεσπανισμένους Βορᾶς ἐδέξαντ᾽, ἔνθα δὴ πλεῖστοι θάνον Δίψῃ τε, Λιμῷ τ᾽. ἀμφότερα γὰρ ἦν τάδε· abſurde *Schol.* τόπος, ait, Βοιωτίας ἡ Κρήνη· hinc *aquas* nobis *Crenaeas* vocant, quae *fontanae* fuerant dicendae. In Atticae peſtis deſcriptione *Lucret.* VI. ỹ. 1262., *Multa ſiti proſtrata viam per, proque voluta Corpora ſilanos ad aquarum ſtrata iacebant, Interclusa anima nimia ab dulcedine aquai.* *Thucyd.* p. 131, 79., ἐκαλινδοῦντο καὶ περὶ τὰς κρήνας ἁπάσας ἡμιθνῆτες τῇ τοῦ ὕδατος ἐπιθυμίᾳ. VALCKEN.

80. Νεμομένας ἁρπαχθῆναι] Praeceſſit ἅρμα Iovis ſacrum, cui iuncti equi fuerunt, paſcentes, ut Paeones ferebant, furto abducti. Supra VII, 55. οἵ τε ἵπποι οἱ ἱροὶ καὶ τὸ ἅρμα τὸ ἱρόν. Rediit, ſaepe reſtitutum, οἰκημένων. Vid. III, 96.

83. Θρήιξ, ἔργον ὑπερφυὲς] Rem fecit *atrociſſimam* Rex Biſaltarum. Ab humana natura patriſque nomine prorſus abhorrens facinus hinc enarrans *AElianus* V. H. V, c. 11., illum ſcribit fuiſſe φιλέλληνα· quod mihi quidem obſequium Xerxi negatum non manifeſtat; ſed idem digna ſcribit manſueta Graecorum humanitate, quando Thrax ob tantillam rem ſex filiis oculos crudeliter eruens dicitur μὴ παθὼν Ἑλληνικά. VALCKEN.

90. Ἐξό-

belli libidine inſpiciundi, militavere cum Per-
ſa: quibus, postquam incolumes reverterunt
omnes, erant autem ſex, ob eam culpam
oculos pater effodit. Et isti quidem hanc
117 mercedem acceperunt. Perſæ autem, ubi
ex Thracia ad traiectum pervenere, urgen-
tes Helleſpontum navibus traiecere ad A-
bydum: non enim intentas adhuc rates in-
venere, ſed tempeſtate disſolutas. Ibi co-
pioſiorem quam in itinere commeatum ade-
pti, nullo cum modo ſeſe reficientes, ac
mutatis aquis, permulti interibant de exer-
citu, qui ſupererat: ceteri cum Xerxe Sar-
118 des pervenere. Narratur autem et alia hæc
res, Xerxem, posteaquam Athenis profe-
ctus venit ad Eïonem urbem, Strymoni ap-
poſitam, illinc non amplius per viam iter
feciſſe: ſed exercitu Hydarni permiſſo,
quem ad Helleſpontum deduceret, ipſum
navem Phœniſſam conſcendiſſe, ut in A-
ſiam ſe reciperet: et dum curſum tenet, a
Strymonia ingenti vento et fluctuoſo fuiſſe
exceptum; et eo vehementius tempeſtate
vexatum, quod navis referta vectoribus e-
rat, utpote quum ſuper contabulata eſſent
frequentes Perſæ qui cum Xerxe veheban-
tur. Ibi metu perculſum regem cum cla-
more interrogaſſe gubernatorem, num qua
ſalus eis eſſet. Et quum ille reſpondiſſet,
Here, nulla admodum est, niſi horum mul-
torum propugnatorum aliqua fiat abitio:
tunc Xerxem eo audito ita loquutum, Viri
Perſæ, nunc aliquis veſtrum declaret ſe cu-
ram habere regis: in vobis enim videtur
ſita eſſe ſalus mea. Hæc ubi dixit Xer-
xes, illos eo adorato exſiluiſſe in mare: at-
que ita levata navi, Xerxem incolumem in
Aſiam perveniſſe. Et ubi primum in ter-
ram egreſſus est, hoc egiſſe: gubernato-
rem, quod regis quidem animam ſervaſſet,
aurea corona donaſſe; quod autem multos
119 Perſarum perdidiſſet, decollaſſe. Hic au-
tem alter modus qui narratur reverſionis
Xer-

θεήσασθαι τὸν πόλεμον, ἐστρατεύοντο ἅμα τῷ [a] Πέρσῃ. ἐπεὶ δὲ ἀνεχώρησαν ἀσινέες πάντες, ἓξ ἐόντες, ἐξώρυξε αὐτέων ὁ πατὴρ τοὺς ὀφθαλμοὺς, διὰ τὴν αἰτίην ταύτην. καὶ οὗτοι μὲν τοῦτον τὸν μισθὸν ἔλαβον. Οἱ δὲ Πέρσαι ὡς ἐκ τῆς Θρηΐκης πορευόμενοι ἀπίκοντο ἐπὶ τὸν πόρον, ἐπειγόμενοι, τὸν Ἑλλήσποντον τῇσι νηυσὶ διέβησαν ἐς Ἄβυδον. τὰς γὰρ σχεδίας οὐκ εὗρον ἔτι ἐντεταμένας, ἀλλ' ὑπὸ χειμῶνος διαλελυμένας. ἐνθαῦτα [b] δὴ κατεχόμενοι, σιτία πλέω ἢ κατ' ὁδὸν ἐλάγχανον· οὐδένα τε κόσμον ἐμπιπλάμενοι, καὶ ὕδατα μεταβάλλοντες, ἀπέθνησκον τοῦ στρατοῦ τοῦ περιεόντος πολλοί. οἱ δὲ λοιποὶ ἅμα Ξέρξῃ ἀπικνέονται ἐς Σάρδις. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος ὅδε [c] λεγόμενος λόγος, ὡς, ἐπειδὴ Ξέρξης ἀπελαύνων ἐξ [d] Ἀθηνέων, ἀπίκετο ἐπ' Ἠϊόνα τὴν ἐπὶ Στρυμόνι, ἐνθεῦτεν οὐκέτι 498 ὁδοιπορίῃσι [e] διεχρέετο, ἀλλὰ τὴν μὲν στρατιὴν Ὑδάρνῃ ἐπιτρέπει ἀπάγειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, αὐτὸς δ' ἐπὶ νηὸς Φοινίσσης ἐπιβὰς, ἐκομίζετο ἐς τὴν Ἀσίην. [f] πλώοντα δέ μιν ἄνεμον Στρυμονίην ὑπολαβεῖν μέγαν καὶ κυματίην· καὶ δὴ, μᾶλλον [g] γάρ τι χειμαίνεσθαι γεμούσης τῆς νηὸς, ὥστε ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐπεόντων συχνῶν Περσέων τῶν σὺν Ξέρξῃ κομιζομένων, ἐνθαῦτα ἐς δεῖμα πεσόντα τὸν βασιλῆα, εἴρεσθαι βώσαντα τὸν [h] κυβερνήτεα, εἴ τις ἐστί σφι σωτηρίη. καὶ τὸν εἶπαι, „Δέσποτα, οὐκ ἔστι οὐδεμίη, εἰ μὴ τουτέων ἀπαλλαγή τις γένηται τῶν πολλῶν ἐπιβατέων". καὶ Ξέρξεα λέγεται ἀκούσαντα ταῦτα, εἶπαι, „Ἄνδρες Πέρσαι, νῦν τις διαδεξάτω ὑμέων βασιλῆος κηδόμενος· ἐν ὑμῖν γὰρ [i] οἶκε ἐμοὶ εἶναι ἡ σωτηρίη". τὸν μὲν ταῦτα λέγειν· τοὺς δὲ, προσκυνέοντας, [k] ἐκπηδᾶν ἐς τὴν θάλασσαν· καὶ τὴν νέα ἐπικουφισθεῖσαν, οὕτω δὴ ἀποσωθῆναι ἐς τὴν Ἀσίην. ὡς δὲ ἐκβῆναι τάχιστα ἐς γῆν τὸν Ξέρξεα, ποιῆσαι τοιόνδε· ὅτι μὲν ἔσωσε βασιλῆος τὴν ψυχὴν, [l] δωρήσασθαι χρυσέῃ στεφάνῃ τὸν κυβερνήτεα· ὅτι δὲ Περσέων πολλοὺς ἀπώλεσε, ἀποταμεῖν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Οὗτος δὲ [m] ἄλλος λέγεται λόγος περὶ τοῦ Ξέρ-

a Ξέρξῃ *Arcb. V. Valla.* *b* Δὴ *Paſſ.*, tum σιτία τε πλ. id. *Ask.*, non abſurde. *c* Λόγος λεγ. iid. et *Arcb.* *d* Ἀθηναίων omnes, *Valla* excepto, quem ſequor. *e* *Ald. Arcb. V. Brit. Paris. A. B.*, διεχρῆτο *Med. Paſſ. Ask.*; ſuperius ἐνθεῦτεν abest *Arcb.* *f* Πλώοντα *Arcb. V.*, ante πλέοντα. *g* Deficiunt iſta duo Fragm. *Paris.*, in *Arcb.* μᾶλλον γάρ τοι. *h* Κυβερνήτην *Paſſ.* *i* *Med. Ask. Paſſ.*, male alii ἔοικε. tum εἶναι ἐμοὶ σωτ. *Arcb. Paſſ.* *k* Ἐκπηδέειν *Arcb. Vind.* *l* Δωρῆσαι χρυσέῳ στεφάνῳ *Arcb. Vind.*, qui δωρήσασθαι. *m* Ἄλλος λόγος λέγεται *Arcb.*, ἄλλος etiam *Vind.*, et ſine articulo λόγος *Paſſ.*; *Valla* non diſſimile habuit: antea ἄλλως λεγ. ὁ λόγος.

90. Ἐξώρυξε αὐτέων ὁ πατὴρ &c.] Sumſit hinc *AElianus* Var. v, 11. verbis paullum mutatis. Addit de patre, μὴ ποιήσας ἑλληνικὰ, quod verum; ſed regulus ille, quamtumvis φιλέλλην, ut ait, origine Thrax erat, a cuius gentis atrocitate oculorum eruendorum ſupplicium haud fuiſſe alienum, damno viſus experti infelices Phinei liberi et ipſe tetri auctor ſceleris feruntur in ſcholiis ad *Apollonii Rh.* L. II, 178. Alia Celeb. *Iac. Perizonius.*

96. Κατεχόμενοι] Placebat olim addita littera κατερχόμενοι, *huc delati*, ſive *reverſi*, uti in *AEſchyleo*, a Comico acerbius perſtricto, Ἥκω γὰρ εἰς γῆν τήνδε καὶ ΚΑΤΕΡΧΟΜΑΙ. Quoniam ſchedae vetant, patior vulgatum, *retentos* aliquantiſper isthic declarans. Post pauca iuſtiſſimum ἐξ Ἀθηνέων, toties totiesque in Muſis pravum: bonum vero ex *Aldo* atque aliis διεχρέετο. Ionici enim commatis χρέεσθαι, eiusdemque conpoſita. Vide I, 21.

5. Νηὸς Φοινίσσης ἐπιβὰς] Haec ut poſſent ἐκτραγῳδῆσαι, rerumque humanarum lamentari viciſſitudinem, Phoeniſſae navi ſcapham ſubſtituerunt piſcatoriam; ex *Trogo Iuſtinus* II, c. 13. hinc *Oroſius* II, c. 10. —— Ferebant πλώοντά μιν ἄνεμον Στρυμονίην ὑπολαβεῖν μέγαν καὶ κυματίην. Adfinis Athenienſium et fautor Boreas ſuperbum Regem illaeſum dimittere non poterat: ventus Boreas a ſua velut ſede eximie Στρυμονίας dicebatur; Στρυμονίου Βορέαο meminit *Callim.* h. in Del. ℣. 26. ubi notat Ill. *Ez. Spanh.* qui plura dederat ad h. in Dian. v. 114. quo loco reſpicit *Callim.* epigramma *Simonidis* ab *Athen.* ſervatum III. p. 125. C. ubi pro Ὠκὺς libenter corrigerem, Ὀξὺς ἀπὸ Θρῄκης ὀρνύμενος Βορέης· ſic *Boreae penetrabile frigus* indicaretur. —— Quae hic praeterea traduntur Graecorum illa videntur commenta, *Herodoto* minime probata; quod obſervare debuerat *Briſſon.* hinc illa narrans de R. P. I. p. 33. Vera videbantur *Io. Tzetzae* Chil. I. ℣. 996. Ἀπὸ Στρυμόνος δ' ἐπιβὰς νηὸς αὐτὸς Φοινίσσης, Σὺν τοῖς ἀρίστοις τῶν Περσῶν, κλύδωνος γεγονότος, Κέλευσε τούτους ἐκπηδᾷν εἰς θάλασσαν τοῦ πλοίου· Ὅπερ δὴ καὶ δεδράκασιν, ἐκεῖνον προσκυνοῦντες, Ὅπως τὸ πλοῖον κουφισθὲν σώσῃ τὸν βασιλέα. VALCKEN.

6. Ἄνεμον Στρυμονίην] Laurentii a *Strymonia* anſam docto viro praebuit corrigendi Στρυμονίηθεν, quo facile carebimus. Ab amne ventus Boreas Στρυμόνιος et Στρυμονίης, isque inpetuoſiſſimus. *Callimachus* H. in Del. v. 25. Τείχεα μὲν καὶ λᾶες ὑπαὶ ῥιπῆς κε πέσοιεν ΣΤΡΥΜΟΝΙΟΥ Βορέαο. Hinc *AEſchyli* πνοαὶ δ' ἀπὸ Στρυμόνος μολοῦσαι κακόσχολοι Agam. v. 200. *Callimachum* reſpexiſſe *Heſychius* videtur in Στρυμόνιος.

18. Ἐκπηδᾶν] Perplacet ἐκπηδέειν, ut ἐνδιαιτέεσθαι, καταμαργέειν et χρέεσθαι. Quae praecedunt, obiter *Dio Chryſ.* attigit Or. XIV. p. 231. B. In proximis χρυσέῃ στεφάνῃ, etſi MSS. vulgatius praebeant, vim non facio. *Homerum* hic ſequitur, στεφάνας praecipue, *Euſtathio* ad Il. Σ, 597. docente, probantem: adde illi magnum Animadverſorem in *Athen.* L. v, 8.

24. Οὗτος δὲ ἄλλος λέγεται λόγος] Scripta exempla, quod

Ξέρξεω νόστου, οὐδαμῶς ἔμοιγε πιστὸς, οὔτε ἄλλως, οὔτε τὸ Περσέων τοῦτο πάθος. εἰ γὰρ δὴ ταῦτα οὕτω [a] ἐῤῥήθη ἐκ τοῦ κυβερνήτεω πρὸς Ξέρξεα, ἐν μυρίῃσι γνώμῃσι μίην οὐκ ἔχω ἀντίξοον, [b] μὴ οὐκ ἂν ποιῆσαι βασιλῆα τοιόνδε· τοὺς μὲν [c] ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, καταβιβάσαι ἐς κοίλην νῆα, ἐόντας Πέρσας, καὶ Περσέων τοὺς πρώτους· [d] τῶν δ' ἐρετέων, ἐόντων Φοινίκων, ὅκως οὐκ ἂν ἴσον πλῆθος τοῖσι Πέρσῃσι ἐξέβαλε ἐς τὴν θάλασσαν. ἀλλ' ὁ μὲν, ὡς καὶ [e] πρότερόν μοι εἴρηται, ὁδῷ χρεώμενος ἅμα τῷ ἄλλῳ στρατῷ, ἀπενόστησε ἐς τὴν Ἀσίην. Μέγα δὲ καὶ τόδε μαρτύριον· φαίνεται γὰρ Ξέρξης ἐν τῇ ὀπίσω κομιδῇ ἀπικόμενος ἐς Ἄβδηρα, καὶ ξεινίην τέ σφι συνθέμενος, καὶ δωρησάμενος αὐτοὺς ἀκινάκῃ τε χρυσέῳ καὶ [f] τιήρῃ χρυσοπάστῳ. καὶ, ὡς αὐτοὶ λέγουσι Ἀβδηρῖται, λέγοντες [g] ἔμοιγε οὐδαμῶς πιστὰ, πρῶτον ἐλύσατο τὴν ζώνην φεύγων ἐξ Ἀθηνέων ὀπίσω, ὡς ἐν ἀδείῃ ἐών. [h] πρὸς τοῦ Ἑλλησπόντου δὲ μᾶλλον τὰ Ἄβδηρα ἵδρυται, ἢ τοῦ Στρυμόνος, καὶ τῆς Ἠιόνος. ὅθεν δή μιν φασὶ ἐπιβῆναι ἐπὶ τὴν νῆα. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπεί τε οὐκ οἷοί τε [i] ἐγένον-
499 το ἐξελέειν τὴν Ἄνδρον, τραπόμενοι ἐς Κάρυστον, καὶ [k] δηϊώσαντες αὐτέων τὴν χώρην, ἀπαλλάσσοντο ἐς Σαλαμῖνα. πρῶτα μέν [l] νυν τοῖσι θεοῖσι ἐξεῖλον ἀκροθίνια ἄλλα τε καὶ τριήρεας τρεῖς Φοινίσσας· τὴν μὲν, ἐς Ἰσθμὸν ἀναθεῖναι, ἥπερ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν· τὴν δὲ, ἐπὶ Σούνιον· τὴν δὲ, τῷ Αἴαντι αὐτοῦ ἐς Σαλαμῖνα. μετὰ δὲ τοῦτο, διεδάσαντο τὴν ληΐην, καὶ τὰ ἀκροθίνια [m] ἀπέπεμψαν ἐς Δελφούς· ἐκ τῶν ἐγένετο ἀνδριὰς ἔχων ἐν τῇ χειρὶ ἀκρωτήριον νηὸς, ἐὼν μέγαθος [n] δυωκαίδεκα πηχέων· ἕστηκε δὲ οὗτος τῇπερ ὁ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος ὁ χρύσεος. [o] Πέμψαντες δὲ ἀκροθίνια [p] οἱ Ἕλληνες ἐς Δελφοὺς, ἐπειρώτεον τὸν θεὸν κοινῇ, εἰ λελάβηκε πλήρεα καὶ ἀρεστὰ τὰ ἀκροθίνια. ὁ δὲ παρ' Ἑλλήνων μὲν τῶν ἄλλων

Xerxis, haudquaquam fidem apud me habet cum propter alia, tum propter iſtum caſum Perſarum, nam ſi iſta regi a gubernatore ſic dicta ſunt, in infinitis ſententiis unam non habeo repugnantem, regem non feciſſe iſtud: illos quidem Perſas in tabulato iuſſurum in cavam navem demitti, utpote qui et Perſæ et primores Perſarum eſſent, at remigum, qui erant Phœnices, multitudinem Perſis numero parem in mare eiecturum. Sed is, ut dictum eſt ſuperius, itinere pedeſtri cum reliquo exercitu in Aſiam reverſus eſt. Cu- 120
ius rei id quoque magno eſt teſtimonio, quod apparet, Xerxem, quum rurſus in Aſiam reciperet ſe, Abdera perveniſſe, et hoſpitii fœdus cum illis pactum eſſe, et acinace aureo eos ac tiara auro intertexta donaſſe: et ut ipſi oppidani aiunt, quod apud me fide caret, Xerxes, poſtquam ex Athenis retro fugit, illic primum zonam ſolvit, utpote iam terrore liber. Sunt autem Abdera propius ad Helleſpontum ſita quam Strymon, atque Eïon, unde navem illum conſcendiſſe ferunt. Ceterum Græci poſteaquam An- 121
drum expugnare nequibant, converſi in Caryſtum, vaſtato illorum agro rediere Salaminem. Ibi ante omnia diis primitias exemerunt cum alias, tum Phœniſſas triremes tres: quarum una reponeretur apud Iſthmum, quæ ad meam usque memoriam exſtabat; altera apud Sunium, tertia Aiaci illic apud Salaminem. Poſt hoc prædam diſpartivere, et primitias Delphos miſere. Ex quibus ſtatua effecta eſt longitudine cubitorum duodecim, apluſtre manu ſuſtinens; eodem in loco ſtans, ubi Alexander Macedo aureus. Miſſis Delphos primitiis, Græci 122
publice deum percontati ſunt, nunquid perfectas et gratas primitias accepiſſet. Quibus ille reſpondit habere ſe a Græcis qui-

a Εἰῤῥέθη *Paſſ.*, ἐῤῥέθη *Vind.* *b* Deſit *Arch. Vind.* *c* Ἐκ τοῦ *Arch. Vind. Valla*, et forte verius. *d* Καὶ τῶν ἐρετ. *Arch.* *e* *Med. Paſſ. Ask.*, ab aliis pronomen negligitur. *f* Τιήρῃ *Arch. V. Valla*, τιήρεϊ *Med. Ask. Paſſ.*, τριήρεϊ *Paris.* tres, *Ald. Brit.* *g* Ἐμοίγε οὐδαμῶς πιστὰ *Paſſ. Ask. Arch. Vind. Brit.* ora *Steph.*, alii μὲν οὐδαμῶς ἐμοὶ πιστά. Mox ἐξ Ἀθηναίων omnes praeter *Vallam*, Ἀθηνέων recte legentem. *h* Τὰ δὲ Ἄβδηρα ἵδρυται πρὸς τοῦ Ἑλλησπόντου μᾶλλον ἢ τοῦ *Paſſ. Ask. Arch. Vind.* *i* Ἐγίνοντο *Paſſ. Vind. Arch.*, et ἐξελέειν *Arch. V.* *k* Δηώσ. *Arch. Vind.* *l* Deſit *Ask.* *m* *Med. Paſſ. Ask. Brit.*, alii ἐπέμψαν. Superius ἐδάσαντο *Ask.* *n* *Med. Ask. Paſſ.*, ceteri δυώδεκα. *Valla* tantum *decem*. Mox ἕστηκε *Arch. Vind.* *o* Haec apud *Plutarch.* Malign. p. 871. *p* Abſunt iſta duo *Ask.*, qui mox cum *Paſſ.* ἐπειρ., non ἐπηρ., ut antea.

quod inpeditum erat, ſic optime explicant. Reſpectus eſt ad initium C. 118. Vicinum οὕτω εἰῤῥέθη in *Paſſ.* nihil habere damnabile, oſtendi ad L. IV, 157. atque alibi.

38. Δωρησάμενος αὐτοὺς] Donaſſe dicitur Abderitanos aureo acinace, καὶ τιήρῃ χρυσοπάστῳ· quod ex Codd. revocabitur; *tiaram* tamen infrequens fuiſſe puto Regium donum: Acanthios eodem quo Abderitanos honore Rex dignatus VII, c. 116., ἐδωρήσατο ἐσθῆτι Μηδικῇ. Nuſquam etiam *auro diſtinctam* χρυσόπαστον memoratam legi *tiaram*; de qua praeter *Briſſon.* multa *Gataker* A. M. P. c. 24. ſed alibi reperias χρυσόπαστον ἐσθῆτα, et τὰ χρυσόπαστα τῶν ἐνδυμάτων. Abderitanos ſplendido Xerxen, eiusque exercitum excepiſſe convivio conſtat ex *Herodot.* VII. c. 120. Neſcio an alibi tradatur quod nobis narrat *Philoſtr.* de V. S. p. 494. de *Protagorae* patre Maeandrio Abderitano: δεξάμενος τὸν Ξέρξην οἰκίᾳ τε καὶ δώροις τὴν ξυνουσίαν τῶν Μάγων τῷ παιδὶ παρ' αὐτοῦ εὕρετο. De Protagorae praeceptore *Democrito* huiusque patre paria prodidit *Diogen. Laërt.* IX, 34. teſtem citans *Herodotum*, de cuius nomine in aliud convertendo alibi coniecturam propoſui. VALCKEN.

39. Καὶ τιήρῃ χρυσοπάστῳ] Ex *Vallae* Latinis locum inſtauravit *de Pauw*: recte factum MSS. teſtantur. *Med.* et paucorum τριήρεϊ formam praefert inſolitam, nec usquam obviam, cedereque meliori debuit. Quid de docto in Germania viro exiſtimabimus, Aldinum τριήρεϊ χρυσοπάστῳ tuente et poculum auro inductum excogitante? Quid? Sed mihi tempero. Τριήρης, ſi qua apud audaciorem poëtam, in Muſis et ſolutae orationis auctoribus, de *poculo* nunquam. Mos quoque Perſicus, uti ad hunc diem in Oriente, donare veſtes, tiaras, acinaces. De Acanthiis L. VII, 116. καὶ ἐδωρήσατό σφεας ἐσθῆτι Μηδικῇ Xerxes. Poſt illa ex Codd. λέγοντες ἔμοιγε οὐδαμῶς πιστὰ, quomodo ſcriptum ſuperius, reverterunt. Parum quoque afui ab illis, quae iſti de Abderorum ſitu, innovandis. Reſedit inpetus. Arripiant, quibus volupe erit.

49. Τὴν μὲν ἐς Ἰσθμὸν ἀναθεῖναι] Priſcae pietatis iſtam partem oſtendit magis *Iac. Ph. Thomaſinus* Donar. C. 19., quam explicuit. Ad rem ſignificantiſſimae fuiſſent dedicatae hae triremes, nec minus a Phormione et popularibus conſecrata Neptuno ad Rhium AEtoliae ap. *Thucydidem* II, 84., tum Iovi Caſio in Corcyra inſula, ex ſolidiore tamen materia, in *Procopii* B. Goth. L. IV, 22., ut alias ne tangam.

58. Εἰ λελάβηκε] Hic quoque nunc ſcribi malim εἰ λελαβήκεε, *num accepiſſet*: quod ſupra Codices dederunt P. 217, 7. vulgatam praefert ubi haec deſcribit *Plutarch.* de Herod. Mal. p. 871. C. aegerrime ferens, huic de AEginetis iudicio Delphicum Deum hic auctorem inſcribi; is enim iuxta *Herod.* ἀπαιτεῖ αὐτοὺς τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίης· acerbe *Plutarch.* οὐκ ἔτι Σκύθαις, ait, οὐδὲ Πέρσαις, οὐδ' Αἰγυπτίοις τοὺς ἑαυτοῦ λόγους ἀνατίθησι πλάττων (ὥσπερ Αἴσωπος κόραξι καὶ πιθήκοις) ἀλλὰ τῷ τοῦ Πυθίου προσώπῳ χρώμενος ἀπωθεῖ τῶν Σαλαμῖνι πρωτείων τὰς Ἀθήνας. Quem toties criminoſe traducit tanquam ad voluntatem Athenienſium loquutum, cur illis hic ſponte ſua prae-

quidem aliis, verum non ab AEginetis: ſed
repoſcebat eos donum optime navatæ ad Sala-
minem operæ in pugna navali. Id quum audiſ-
ſent AEginetæ, aureas ſtellas tres dedicave-
runt, quæ ſuper malum navis æreum ſtant
123 apud angulum, proxime Crœſi craterem. Poſt
diſpartitam prædam Græci ad Iſthmum navi-
gaverunt, daturi virtutis præmium Græcorum
meritiſſimo in hoc bello. Eo ubi perventum
eſt, duces Græci in aram Neptuni ſuam quiſ-
que ſententiam ſcriptam detulere, quemnam
ex omnibus primum et quem ſecundum iudi-
carent. In ea autem ſuum quiſque nomen in-
ſcripſit, ſe illum qui præſtantiſſimus extitiſſet
exiſtimans: ſed in ſecundis partibus Themi-
ſtocli adiudicandis plerique congruerunt. Ita
quum ſinguli in primo loco ſingulos calculos ha-
berent, in ſecundo Themiſtocles multo ſupe-
124 rior extitit. Et licet hanc rem Græci livore
ſuperſederint iudicare, in ſuam quiſque patriam
re non decreta revecti, tamen Themiſtocles et
habitus eſt et celebratus per univerſam Græ-
ciam omnium Græcorum longe prudentiſſimus.
Ipſe tamen quia victor non fuiſſet honore af-
fectus ab iis, qui ad Salaminem dimicaſſent,
ut honore afficeretur Lacedæmonem ſe con-
tulit. Eum Lacedæmonii et ſplendide exce-
perunt, et magnifice honoraverunt: et primas
quidem partes rei bene geſtæ, Eurybiadæ; ſo-
lertiæ vero ac dexteritatis, Themiſtocli de-
derunt, utrumque oleagina corona donan-
tes: præterea hunc vehiculo, quod Spar-
tæ erat præſtantiſſimum: laudatumque ver-
bis ampliſſimis, trecenti ex delectis Spartia-
tarum, qui equites vocantur, recedentem ad
Te-

ὅλων ἔφησε ἔχειν, παρ' Αἰγινητέων δέ, οὔ· [a] ἀλλὰ ἀπαίτεε αὐτοὺς τὰ ἀριστήια τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίης. Αἰγινῆται δὲ πυθόμενοι, ἀνέθεσαν ἀστέρας χρυσέους, οἳ ἐπὶ ἱστοῦ χαλκέου ἑστᾶσι τρεῖς ἐπὶ τῆς γωνίης, ἀγχοτάτω τοῦ [b] Κροίσου κρητῆρος. Μετὰ δὲ τὴν διαίρεσιν τῆς ληίης ἔπλεον οἱ Ἕλληνες ἐς τὸν Ἰσθμόν, ἀριστήια δώσοντες τῷ ἀξιωτάτῳ γενομένῳ Ἑλλήνων ἀνὰ τὸν πόλεμον τοῦτον. ὡς δὲ ἀπικόμενοι οἱ στρατηγοὶ [c] διένεμον τὰς ψήφους ἐπὶ τοῦ Ποσειδέωνος τῷ βωμῷ, τὸν πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον κρίνοντες ἐκ πάντων· ἐνθαῦτα πᾶς τις [d] αὐτέων ἑωυτῷ ἐτίθετο τὴν ψῆφον, αὐτὸς [e] ἕκαστος δοκέων ἄριστος γενέσθαι. δεύτερα δὲ, οἱ πολλοὶ συνεξέπιπτον [f] Θεμιστοκλῆα κρίνοντες. οἱ μὲν δὴ ἐμουνοῦντο· Θεμιστοκλέης δὲ δευτερείοισι ὑπερεβάλλετο πολλόν. Οὐ βουλομένων δὲ ταῦτα κρίνειν τῶν Ἑλλήνων φθόνῳ, ἀλλ' ἀποπλωόντων ἑκάστων ἐς τὴν ἑωυτῶν ἀκρίτων, ὅμως Θεμιστοκλέης ἐβώσθη τε καὶ ἐδοξώθη εἶναι ἀνὴρ [g] πολλὸν Ἑλλήνων σοφώτατος ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. ὅτι δὲ νικῶν οὐκ ἐτιμήθη πρὸς τῶν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχησάντων, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἐς Λακεδαίμονα ἀπίκετο, θέλων τιμηθῆναι· καί μιν Λακεδαιμόνιοι καλῶς μὲν ὑπεδέξαντο, μεγάλως δὲ ἐτίμησαν. ἀριστήια μέν νυν ἔδοσαν Εὐρυβιάδῃ ἐλαίης στέφανον· σοφίης δὲ καὶ δεξιότητος, Θεμιστοκλέϊ, καὶ τούτῳ στέφανον ἐλαίης. ἐδωρήσαντο [h] δέ μιν ὄχῳ τῷ ἐν Σπάρτῃ καλλιστεύσαντι. αἰνέσαντες δὲ πολλά, προέπεμψαν [i] ἀπιόντα τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες, οὗτοι οἵπερ ἱππέες καλέονται, μέχρι [k] οὔρων τῶν

a Ἀλλὰ *Arch. V. Ask.* plene. b *Med. Paſſ. Ask.*, in *Arch.* χρυσοῦ, in ceteris Κροίσου. c Διενέμοντο *Paris. A. B. Brit. Ald.*, ἔφερον *Arch. V.*, διένεμον *Med. Paſſ. Ask.* d Abeſt *Arch. V.* e Sic omnes; ἕκαστον Edit. *Gronovii* operarum error eſt. Viſe L. III, 82. f Θεμιστοκλέα *Arch. V. Ask.* g Πολλῶν ora *Steph.* ex *Aldo*, qui ἐδοξώσθη. h Γε *Ask.*, et καλλιστεύοντι *Vind.* i Ἀπιόντα *Arch. V. Paſſ. Ask.* margo *Steph.* ἀνιόντα olim. k Sic *Arch.*, οὔρων alii.

praetuliſſet AEginetas? Si de AEginetis ſcripta falſa fuiſſent, aut Athenis negata, iuſſus et illa potuiſſet μετασκευάσαι· adeo neque huic criminationi ſpecies adeſt probabilitatis. VALCKEN.

61. Τὰ ἀριστήια τῆς ἐν Σαλαμῖνι &c.] Animadvertit *Plutarchus* liquida in his malignitatis indicia, ſed iratior: poſito animi aeſtu Vit. Themiſt. p. 120. C. Noſtro, neque illaudato, accedit. AEginetis, ſive aſtu id evenerit Spartanorum, ſeu reapse ad Salaminem ceteros gloria anteierint, palmam inter civitates fuiſſe contributam, priſcorum conſenſus eſt, *Diodori* L. XI, 27., *AEliani* Variar. XII, 10. &c. Mox male, etſi crater aureus fuerit, ſchedae *Arch.* Redi ad L. I, 51.

68. Διένεμον τὰς ψήφους &c.] Nolo, quamquam locuplete priſtinum auctoritate munitur, litem recepto movere. Ἔφερον, quod duobus in Codd., adſtipulatores *Ariſtidem* T. II. p. 218. et *Plutarch.* Them. p. 120. D. nanciſcitur: hic enim ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τὴν ψῆφον ΕΦΕΡΟΝ οἱ στρατηγοί, plenius ille καὶ ΦΕΡΟΝΤΩΝ τὴν ψῆφον ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ Ποσειδῶνος περὶ τῶν ἀριστείων· unde *Canterus* Chaeronenſis arae *Neptuni*, Ποσειδῶνος, titulum inſtauratum voluit, Noſtro praeeunte. Ambo vero in latis ſententiis ab *Herodoto* abeunt, et ſumtas ex ara tabellas, ſive ψήφους ſignificant, nec prave pro diverſo reſpectu. Inſequens δεύτερα δὲ, οἱ πολλοὶ —— accipiendum pro δεύτερον δὲ ——. *Ariſtides*, ἕκαστος γὰρ ἑαυτὸν πρῶτον φέρων, δεύτερον συνέξεπιπτον ἅπαντες φέροντες Θεμιστοκλέα. Herodotea adumbrans, in quibus συνεξέπιπτον, ſollemne in tabellis et ſortibus, urna cadentibus L. I, 206. V, 22., oppido venuſtum.

68. Διένεμον τὰς ψήφους] Revocarem reiectum διενέμοντο. Athenis, cauſa utrimque dicta, qui iudicibus diſtribuebant ſingulis τὰς δύο ψήφους, hi dici poterant διανέμειν τὰς ψήφους. Sed apud *Herod.* Graeci duces *inter ſe calculos dividentes*, quibus ferrent ſuffragia, διενέμοντο τὰς ψήφους· et quidem ἐπὶ τοῦ Ποσειδέωνος τῷ βωμῷ· *ad altare* Iſthmii *Neptuni*; ut Dei maieſtate moti ſancte iudicarent: τὸν πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον κρίνοντες (ſive κρινέοντες, *iudicaturi*) ἐκ πάντων. Herodotea *Plutarch.* interpretatur in Them. p. 120. D. ἀναχωρήσαντες εἰς τὸν Ἰσθμὸν ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τὴν ψῆφον ἔφερον οἱ στρατηγοί. Hoc Athenis etiam nonnunquam factum liquet ex *Demoſth.* de Cor. p. 162., ubi ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου dicitur ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέρουσα τὴν ψῆφον. Or. c. Macart. p. 601., τὴν ψῆφον, καιομένων τῶν ἱερῶν, ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέροντες τοῦ Διὸς τοῦ Φρατρίου, —— ἐψηφίσαντο τὰ δίκαια. —— Mera iterum eſt cavillatio, quod ſcribit *Plutarch.* T. II. p. 871. D. qui ipſemet dixerat in Themiſt. p. 120. D. Θεμιστοκλεῖ δὲ (καίπερ ἄκοντες ὑπὸ φθόνου) τὸ πρωτεῖον ἀπέδοσαν ἅπαντες. VALCKEN.

78. Ἐβώσθη τε καὶ ἐδοξώθη] Vindicavimus prius ab iniuria *H. Stephani* L. VI, 131. Ἐδοξώθη in eadem Recenſione Voc. Herod. legi poſſe ἐδοξώσθη, quod utique ipſe, *Aldo* deſerto, mutaverat, ſuſpicionem movet, nec urget tamen, idque rectiſſime.

81. Ἐς Λακεδ. ἀπίκετο, θέλων] Veriſimilius mihi videtur quod *Plutarch.* narrat in Themiſt. p. 120. D. Spartam vocatum deductumque a Lacedaemoniis fuiſſe Themiſtoclem, ſibi nempe metuentibus nunc tandem, μήποτε Θεμιστοκλῆς, ἀγανακτήσας ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι, κακὸν μέγα βουλεύσηται κατ' αὐτῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων, ut ſcribit *Diodor.* XI, c. 27. idcirco tum ἐτίμησαν αὐτὸν διπλασίοις δωρεαῖς τῶν τὰ ἀριστεῖα εἰληφότων· iuxta *Libanium* T. I. p. 14. C. illum ἐστεφάνουν, τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας ἀφορμὴν ποιούμενοι τὴν ἐκείνου διάνοιαν· multiplicem honorem ipſi tum tributum a Lacedaemoniis enarrat et *Plutarch.* — In *Herod.* legerem ex marg. *Stephan.* προέπεμψαν ἀπιόντα τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες· quo honore neminem alium dicuntur proſequuti: hoc apud *Thucydid.* I, c. 74., Spartanis in memoriam revocat orator Atticus; *Themiſtocles*, ait, αἰτιώτατος ἐν τῷ στενῷ ναυμαχῆσαι ἐγένετο, ὅπερ σαφέστατα ἔσωσε τὰ πράγματα· καὶ αὐτοὶ διὰ τοῦτο δὴ μάλιστα ἐτιμήσατε ἄνδρα ξένον τῶν ὡς ὑμᾶς ἐλθόντων· ſic ſcripta Codices exhibent. VALCKEN.

88. Προέπεμψαν ἀπιόντα] Non neſcio patrocinium, veteri ἀνιόντα paratum. Praeſtat ex ſcriptis exemplis de-

τῶν Τεγεητικῶν. μοῦνον δὴ τοῦτον πάντων ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Σπαρτιῆται προέπεμψαν. Ὡς δὲ ἐκ τῆς Λακεδαίμονος ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας, ἐνθαῦτα Τιμόδημος [a] Ἀφιδναῖος, τῶν ἐχθρῶν μὲν τῶν Θεμιστοκλέος ἐών, ἄλλως δὲ οὐ τῶν [b] ἐπιφανέων ἀνδρῶν φθόνῳ καταμαργέων, ἐνείκεε τὸν Θεμιστοκλέα, τὴν [c] ἐς Λακεδαίμονα ἄπιξιν προφέρων, ὡς διὰ τὰς Ἀθήνας ἔχοι τὰ γέρεα τὰ παρὰ Λακεδαιμονίων, ἀλλ' οὐ δι' ἑωυτόν. ὁ δὲ, [d] ἐπεί τε οὐκ ἐπαύετο ταῦτα λέγων ὁ Τιμόδημος, εἶπε, „ Οὕτω ἔχει τοι· οὔτ' „ ἂν ἐγὼ ἐὼν Βελβινίτης ἐτιμήθην οὕτω πρὸς Σπαρ- „ τιητέων, [e] οὔτ' ἂν σὺ ὤνθρωπε, ἐὼν Ἀθηναῖος". ταῦτα μέν νυν ἐς [f] τοσοῦτον ἐγένετο. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκεος, ἀνὴρ ἐν Πέρσῃσι λόγιμος καὶ πρόσθεν ἐών, ἐκ δὲ τῶν Πλαταιϊκῶν καὶ μᾶλλον ἔτι γενόμενος, ἔχων ἓξ μυριάδας [g] στρατοῦ, τὸν Μαρδόνιος ἐξελέξατο, προέπεμπε βασιλῆα μέχρι τοῦ πόρου. ὡς δὲ ὁ μὲν [h] ἦν ἐν τῇ Ἀσίῃ, ὁ δὲ, ὀπίσω πορευόμενος, κατὰ τὴν Παλλήνην ἐγένετο, ἅτε Μαρδονίου τε χειμερίζοντος περὶ Θεσσαλίην τε καὶ Μακεδονίην, καὶ οὐδέν κω κατεπείγοντος ἥκειν ἐς τὸ ἄλλο στρατόπεδον, οὐκ ἐδι-

Tegeaticos usque fines comitati ſunt. Hunc ſolum ex omnibus quos novimus hominibus Spartiatæ abeuntem deduxerunt. Eidem, 125
postquam ex Lacedæmone Athenas venit, ibi Timodemus Aphidnæus unus ex inimicis eius, alioqui non e claris viris, livore inſaniens, crimini dabat itionem in Spartam: dicens illum Athenarum reſpectu, non ſui, ab Lacedæmoniis honores aſſequutum. Et quum non faceret finem talia dicendi, inquit ei Themiſtocles, O homo, ita res habet, neque ego ſi Belbinitanus forem, ſic a Spartanis honoratus fuiſſem: neque tu, etſi Athenienſis. Atque hæc hactenus. Arta- 126
bazus autem Pharnacis filius, vir inter Perſas cum antea illuſtris, tum ex rebus Platæenſibus factus illuſtrior, regem deducebat ſexaginta millibus ex exercitu, quem ſibi Mardonius delegerat: quem ubi traiectu tenus comitatus eſt, quum iam ille in Aſia eſſet, regresſus circa Pallenen agebat, utpote Mardonio per Theſſaliam Macedoniamque hybernante, nec etiamdum urgente venire in alia caſtra, non exiſtimabat ius eſſe non di-

a Ἀθηναῖος *Arch.*, *Valla* neutrum habet. *b* Ἐπιφ. ἀνδρῶν *Arch. V. Paſſ. Valla*, *Steph.* margo: deerat ultimum. Porro καταμαργέων *Arch. Vind. Valla*, non uti ceteri, καταμαρπτέων. *c* Ἐς Σπάρτην iidem, alterutrum ſcholion eſt. Mox ἔχοι *Med. Paſſ. V. Ask. Paris. B.*, reliqui ἔχει. *d* Ἐπεί τε οὐκ ἐπ. *Med. Paſſ. Ask. Arch. V. Brit. Valla*: antea ἐνέκειτο καὶ οὐκ ἐπ. *e* Οὔτε συ *Arch. V.* *f Med. Ask.*, τοσοῦτο *Paſſ. Arch. V.*, levi diſcrimine: praeterea μὲν tantum *Ask. Med. Paſſ.*, ceteri cum *Aldo* μέν νυν. Vid. Miſcell. Obſerv. Vol. III. p. 146. *g* Στρατοῦ τοῦ *Med. Paſſ. Arch. Ask.*, στρατοῦ τὸν *Vind.*, alii στρατοῦ ὂν cum *Aldo*. *h* Deſideratur ἦν in *Paſſ.* et *Med.* non abſurde; mox *Paſſ.* ἐγίνετο cum *Vind.*

depromtum, eſtque apud *Ariſtidem* T. II. p. 219. in memorabili hoc Atticum imperatorem deducentium et proſequentium comitatu: memorabili inquam; nihil ſane ad honorem amplius et ad gloriam magnificentius publice a Spartanis laudato accedere potuit, quam a trecentis equitibus, primae nobilitatis, et regum ſtipatoribus L. VI, 56., ad Laconicae fines honorifice deduci. Praedicant hoc eius decus *Ariſtides*, *Plutarchus*, Athenienſiumque legati, ad Spartanos perorantes in *Thucydidis* L. I, 74.

93. Τιμόδημος Ἀφιδναῖος] *Vallae* Ἀφιδναῖον haud agnoſcenti, nedum Ἀθηναῖον, modo plures adforent ſuffragatores, adſenſum cupide praeberem. Timodemus *Belbinita* fuit. Memini pulcre, *Io. Meurſium* inſulam Belbinam Atticae populis ſive pagis ſine teſte inſeruiſſe, et *Sponii* meruiſſe cenſuram, errantis tamen longe ob negatos inſulae incolas. Alia omnia *Strabo* VIII. p. 576. et IX. p. 611. Iam Belbinita ſi Timodemus, quomodo *Aphidnaeus?* Nam Ἀθηναῖος *Arch.* ex ſequentibus, quoniam librarius, ſicuti in *Valla*, aliquid deeſſe ſuſpicabatur, huc veniſſe videtur. Fuiſſe vero Belbinitanum acre Themiſtoclis reſponſum arguit. Simile *Platonis* de Rep. I. p. 330. A. et *Plut.* Them. p. 121. A., quo Seriphio obtrectatori Themiſtocles, ἀλλ' οὔτ' ἂν ἐγὼ Σερίφιος ὤν, ἐγενόμην ἔνδοξος, οὔτε σὺ Ἀθηναῖος. Qui quidem ex inſula Seripho, hic ergo ex Belbina, inſula ex adverſo Atticae obſcuriore, cuius habitatores ob vilitatem adeo contemtibiles, ut Βελβινίτης Graecorum conviciis celebraretur. Teſtis eſt *Teles* philoſophus apud *Stob.* Serm. XXXVIII. p. 233., ubi nunc Βελβινιτεῖτης, ſed ad Noſtri praeſcriptum de *Abr. Ortelii* ſententia reformandus. Si boni tamen commatis Ἀφιδναῖος, quod valde metuo, quippe dicto Themiſtocleo nervos incidens, ſolum ſupereſt, ut Timodemus, domo Belbinita, ius civitatis Athenis ob neſcio quae merita, qualis Cl. *de Pauw* divinatio, conſecutus fuerit et Aphidnaeis additus.

93. Τιμόδημος Ἀφιδναῖος] Adverſarium in adminiſtranda republica, ſaepius expertus Ariſtiden, habuit et Alcmaeonem Themiſtocles teſte *Plutarcho* II. pag. 805. Hic memoratus virtutis Themiſtoclis ignobilis obtrectator Timodemus demo cenſebatur *Aphidnaeus*, ut ſupra Callimachus fuiſſe dicitur Polemarchus VI, c. 109. *H. Steph.* ad h. l. *Valla*, inquit, Ἀφιδναῖος *omiſit, aut potius non legit, quod certe ſuſpectum etiam reddunt quae ſequuntur: Vallae* potius ſuſpectam fuiſſe puto Codicis ſcriptionem Ἀθηναῖος, in *Arch.* etiam inventam, atque illum omittendum cenſuiſſe quod emendare non poterat. *Kuhnius* in *Pauſania*, et vir Doctiſſ. *Aug. van Staveren* in *Apollodoro* corrigunt Ἀφίδνας pro Ἀθήνας vid. Miſcell. Obs. X. p. 382. vereor ne correctiones iſtas labefactet epigramma Cypſelidarum ad eamdem pertinens Caſtorum hiſtoriam apud *Pauſan.* V, p. 425. Τυνδαρίδα Ἑλέναν φέρετον, Αἴθραν δ' Ἀθάναθεν Ἕλκετον· et quidni canere potuit de Therapnacis fratribus *Alcman*, ὡς Ἀθήνας ἔλειεν. —— Eximiam mox lectionem, φθόνῳ καταμαργέων, *Herodoto* vindicavit Clar. *Weſſ.* in Diſſ. *Herod.* p. 203. VALCKEN.

94. Ἐπιφανέων ἀνδρῶν] Adiuncto ex ſchedis nihil ad hanc rem utilius. Retinendumne vero καταμαρπτέων an *Codd.* καταμαργέων revocandum, haeſitavi. Viſum hoc, a *Valla*, quod *Portus* coniiciendo tenuit, lectum, aequius melius. Nam καταμάρπτειν, in prehendendo tritum, ſolitarie deponi, vix tolerabile. Contra καταμαργᾷν et more Ionico καταμαργέειν, protervi hominis et invidia rumpentis inſaniam egregie declarat. Quo qui ingenio μεμαργωμένοι κυνοθρασεῖς *AEſchylo* Supp. v. 766. In vicinis ſcholion ἐνέκειτο καὶ MSS. extrudunt, alioqui non in abſurdis, uti L. VII, 158.

99. Οὔτ' ἂν ἐγὼ ἐὼν Βελβινίτης] Unius *Herodoto Platonis* opponi poteſt teſtimonium (nam a *Platone* ſumſerunt *Cicero* ceterique) L. I. de Rep. p. 329, 330. τὸ τοῦ Θεμιστοκλέους εὖ ἔχει, ὃς τῷ Σεριφίῳ λοιδορουμένῳ καὶ λέγοντι, ὅτι οὐ δι' αὐτὸν ἀλλὰ διὰ τὴν πόλιν εὐδοκιμοῖ, ἀπεκρίνατο, ὅτι οὔτ' ἂν αὐτὸς Σερίφιος ὢν ὀνομαστὸς ἐγένετο, οὔτ' ἂν ἐκεῖνος Ἀθηναῖος· velut Seriphio cuidam dictum habet et *Plutarch.* T. I. p. 121. A. II. p. 185. C. qui dictum etiam Stratonici nobis ſervavit ad hoſpitem quemdam ſuum Seriphium T. II. p. 602. A. *Ciceronis* de Senect. c. 3. verba compararunt ad illa *Platonis* praeter illius interpretes *P. Leopard.* Em. XVIII, c. 23. et *Andr. Dounaeus* in Dem. p. 34. —— Herodotei Themiſtoclis Βελβινίτης, ſive potius Βελβινήτης, obſcurae cuiusdam inſulae *Belbinae* civis fuit, quae ab Attices promontorio Sunio non longe remota *Scylaci* p. 45. memoratur et *Straboni*: vid. *Pinedo* et *Berkel.* ad *Steph. Byz.* in Βέλβινα· hinc Βελβινήτης formatum praeter *Berkel.* et *Holſten.* vidit *Io. Meurs.* Miſc. Lacon. IV, c. 4. qui, iſtius inſulae non recordatus, inſulanum tamen ſenſit debuiſſe deſignari *Teleti* apud *Stobaeum* p. 233, 5. καὶ ὀνειδίζουσι μὲν, ὅτι Κύπριος, ὁ Μυκώνιος, ὁ Βελβινεῖτης· corrigens Βελβινήτης· ſed qui tam multa de nobiliſſima inſula Cypro collegerat mirari certe debuit, hic tanquam convitium poni ſi quis dicatur Cyprius: libenter iſta ſic corrigerem: καὶ ὀνειδίζουσι μὲν ὅτι Κύθνιος, ὅτι Μυκώνιος, ὅτι Βελβινήτης. VALCKEN.

5. Στρατοῦ, τὸν Μαρδόνιος] Nimiae doctiſſimorum virorum in re me iudice, aperta fluctuationes. Mardonius legerat ſibi, Xerxe largiente, ex inmanibus eius copiis CCC. millia; quo de Mardonii exercitu Ar-

diripere rebelles Potidæatas, in quos caſu
incidiſſet. Etenim Potidæatæ, postquam
rex præteriit, et claſſis Perſica a Salamine
fugiens abiit, manifeſte a barbaris defece-
rant: mox aliis quoque qui Pallenen incole-
127 bant rebellantibus. Tunc vero Artabazus
Potidæam obſedit: ſed ſuſpicatus etiam O-
lynthios ab rege deficere, et ipſam obſedit.
Eam autem tenebant Bottiæi, qui e ſinu
Thermæo fuerant a Macedonibus eiecti.
Hos Artabazus postquam obſidione cepit,
in paludem deductos trucidavit, urbemque
adminiſtrandam Critobulo Toronæo tradidit,
et generi Chalcidico. Ita Chalcidenſes O-
128 lynthum obtinuere. Expugnata Olyntho
Artabazus Potidææ impenſius incumbebat.
Hoc faciens, cum Timoxeno Scionæorum
magiſtratu de facienda proditione tranſigit,
incertum mihi quonam modo ab initio; ne-
que enim traditur: ad extremum ita evenit:
Quoties exaraverat libellum aut Timoxenus
ad Artabazum mittere volens, aut Artaba-
zus ad Timoxenum, cum ſagittæ circum-
volvebant prope crenas, et aptatum quaſi
alas, ad locum de quo convenerat ſagittam
emittebat. Sed Timoxenus qui Potidæam
prodebat, proditionis compertus est: nam
Artabazus ad compactum locum ſagittam di-
rigens, fruſtrante iactu humerum cuiusdam
Potidæatæ percuſſit. Quem ſaucium turba
quum circumcurriſſet, ut adſolet in bello
fieri, hi ſubito ſagittam, quum animadver-
terent libellum, nacti detulerunt ad magi-
ſtratus: aderat autem et ceterorum Palle-
nenſium commilitium. Perlecto libello ma-
giſtratus *et cognito proditionis* autore, non
tamen cenſuerunt Timoxenum eſſe prodi-
tionis ſupplicio plectendum, Scionææ civi-
tatis gratia, ne in poſterum ſemper Scio-
næi pro proditoribus haberentur. Atque
hunc quidem in modum Timoxenus prodi-
129 tionis manifeſtus fuit. Artabazum vero tres
iam

ἐδικαίου ἐντυχὼν ἀπεστεῶσι [a] Ποτιδαιήτησι μὴ οὐκ
ἐξανδραποδίσασθαί σφεας. οἱ γὰρ Ποτιδαιῆται, ὡς
βασιλεὺς παρεξεληλάκεε, καὶ ὁ ναυτικὸς τοῖσι Πέρ-
σῃσι οἰχώκεε φεύγων [b] ἐκ τῆς Σαλαμῖνος, ἐκ τοῦ
φανεροῦ ἀπέστασαν ἀπὸ τῶν βαρβάρων· ὡς δὲ καὶ
[c] ὦλλοι οἱ τὴν Παλλήνην ἔχοντες. ἐνθαῦτα δὴ Ἀρτά-
βαζος ἐπολιόρκεε τὴν Ποτίδαιαν. Ὑποπτεύσας δὲ
καὶ τοὺς Ὀλυνθίους ἀπίστασθαι ἀπὸ βασιλῆος, καὶ
ταύτην ἐπολιόρκεε. εἶχον δὲ αὐτὴν Βοττιαῖοι, [d] οἱ ἐκ
τοῦ Θερμαίου κόλπου ἐξαναστάντες ὑπὸ Μακεδόνων.
ἐπεὶ δέ σφεας εἷλε πολιορκέων, κατέσφαξε ἐξαγα-
γὼν ἐς λίμνην· τὴν δὲ πόλιν παραδιδοῖ [e] Κριτοβούλῳ
Τορωναίῳ ἐπιτροπεύειν, καὶ τῷ Χαλκιδικῷ γένεϊ. καὶ
οὕτω Ὄλυνθον Χαλκιδέες ἔσχον. Ἐξελὼν δὲ ταύτην
ὁ Ἀρτάβαζος, τῇ Ποτιδαίῃ ἐντεταμένως προσεῖχε·
προσέχοντι δέ οἱ προθύμως [f] συντίθεται προδοσίην
Τιμόξεινος ὁ τῶν Σκιωναίων στρατηγός· ὅντινα μὲν
τρόπον ἀρχὴν ἔγωγε οὐκ ἔχω [g] εἶπαι, οὐ γὰρ ὦν
λέγεται· τέλος μέντοι, τοιάδε ἐγίνετο· ὅκως [h] βι-
βλίον γράψειε ἢ Τιμόξεινος ἐθέλων παρὰ Ἀρτάβα-
ζον πέμψαι, ἢ Ἀρτάβαζος παρὰ Τιμόξεινον, το-
ξεύματος παρὰ τὰς [i] γλυφίδας περιειλίξαντες, καὶ
πτερώσαντες τὸ βιβλίον, ἐτόξευον ἐς συγκείμενον
χωρίον. ἐπάϊστος δὲ ἐγένετο ὁ Τιμόξεινος προδιδοὺς
τὴν Ποτίδαιαν. τοξεύων γὰρ [k] ὁ Ἀρτάβαζος ἐς τὸ
συγκείμενον, ἁμαρτὼν τοῦ χωρίου τούτου, βάλ- 501
λει ἀνδρὸς Ποτιδαιήτεω τὸν ὦμον· τὸν δὲ, βλη-
θέντα περιέδραμε ὅμιλος, οἷα φιλέει γίνεσθαι ἐν
πολέμῳ, οἳ αὐτίκα τὸ τόξευμα λαβόντες, ὡς ἔ-
μαθον τὸ βιβλίον, ἔφερον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς· [l] πα-
ρῆν δὲ καὶ τῶν ἄλλων Παλληναίων συμμαχίη. τοῖσι
δὲ στρατηγοῖσι ἐπιλεξαμένοισι τὸ βιβλίον, καὶ μα-
θοῦσι τὸν αἴτιον τῆς προδοσίης, ἔδοξε μὴ [m] κατα-
πλῆξαι Τιμόξεινον προδοσίῃ, τῆς Σκιωναίων πόλιος
εἵνεκα, μὴ νομιζοίατο εἶναι Σκιωναῖοι ἐς τὸν μετέπει-
τα χρόνον αἰεὶ προδόται. ὁ μὲν δὴ τοιούτῳ τρόπῳ
ἐπάϊστος [n] ἐγένετο. Ἀρταβάζῳ δὲ, ἐπειδὴ πολιορ-
κέοντι

a Ποτιδεήτῃσι et conſimiliter post pauca *Arch. Ask.* *b* Ἐκ Σαλ. id. *V. Paſſ.* *c* Ὦλλοι *Arch. Vind.*, οἱ ἄλλοι *Ald.* et alii. *d* Deſit οἱ *Paſſ.* *e* Κριτοβούλῳ ἐπιτρέπειν *Med. Paſſ. Ask.*, omiſſa media voce Τορωναίῳ. *f* Συντίθεται margo *Steph. Vind. Arch. Paſſ. Ask. Brit.*, quod placuit: antea συνετίθετο. *g* Εἰπεῖν *Arch. V. Paſſ. Brit.* *h* Βυβλίον *Paſſ. Arch.*, etiam in ſeqq.; porro Τιμόξενος ἐθέλων *Arch. V.*, et ſimiliter mox. *i* Explicat *Suidas* in Voc. *k* Articulum non agnoſcit *Paſſ.*, tum ſupra παραδιδοῦς *Ask.* *l* *Paſſ. Ask. V. Arch. Paris. A. B. Brit. Ald.*, ex *Med.* παρῆσαν. *m* Καταπλῆξαι *Arch.* *n* Ἐγεγόνεε *Arch. V. Paſſ.* ora *Steph.*, haud male, uti C. 139.

Artabazus adſcitis LX. millibus abeuntem regem ſtipavit atque ad Helleſpontum comitatus est, reductis iisdem Theſſaliam verſus. Ex copia itaque diſcrepantis ſcripturae τὸν Μαρδ. ἐξελέξατο ſelegi.

22. Κριτοβούλῳ Τορωναίῳ ἐπιτροπεύειν] Non auſim hinc quidquam auferre aut demutare: non ἐπιτροπεύειν, in cura et adminiſtratione civitatis frequens L. III, 15. et 82.; non Τορωναίῳ, ſiquidem Toronaei is generis. De *Valla* ſileo. Recte caſtigatur, ad unum Critobulum adplicans, quod toti Chalcidicae genti conceſſum. Confer *Is. Caſaubonum* in *Strabon.* x. p. 685.

27. Τιμόξεινος ὁ τῶν Σκιωναίων] Cum Artabazo dicitur egiſſe de urbe Potidaea prodenda, ὅντινα μὲν τρόπον ἀρχὴν, ἔγωγε οὐκ ἔχω εἶπαι, —— τέλος μέντοι τοιάδε ἐγίνετο· iſta opinor recte *Vallam* cepiſſe, *incertum mihi quonam modo ab initio; —— ad extremum ita actum est*; opponi enim hic ἀρχὴν et τέλος recte *Koenius* animadvertit; mirorque cur non nominati *Boſſii* ex Obs. Crit. p. 59. novam verſionem veteri ſubſtituerit Clar. *Gronov.* —— Quod hic narrat Noſter, velut Artabazi commentum retulit *Polyaen.* VII, c. 33, 1. ubi Timoxenus dicitur Σικυώνιος. *Herodoti* tum forte immemor, Σκιωναῖος tamen illic legendum ſenſit Cl. *Adr. Heringa* Obſerv. c. 15. p. 130. Varios modos enarrans epiſtolas occulte mittendi. *Aeneas* in Poliorcet. c. 31. velut modum quintum decimum haec habet de Timoxeno et Artabazo *Herodoti*, quem paene ad verbum deſcripſiſſe *Aeneam* monuit *Caſaubon.*
VALCKEN.

32. Παρὰ τὰς γλυφίδας] Ab *Aenea* Poliorcet. C. 31. p. 1704. bene hinc derivata corruperant librarii, corrupta optime integravit *Caſaubonus*, *Polyaeno*, iisdem L. VII, 33, 1. uſo, proditor Timoxenus Σικυώνιος, in Cod. *Florentino* Σκιωναῖος, cui primas *Maasvicius* cur negavit? Idem *Berglerus* miratur. Praeterea ὅντινα μὲν τρόπον ἀρχὴν ἔγωγε —— explicuit Cl. *Bos* Obs. Crit. C. 11. aliter atque oportebat.

32. Τοξεύματος παρὰ τὰς γ.] Haec minus recte converſa egent levi correctione, τοξεύματος περὶ τὰς γλυφίδας περιειλίξαντες· verbis adiectas ſic ſolet Noſter repetere praepoſitiones: ad eam rationem *Aeneae* ſuo *Caſaubonus* reſtituit: οἱ δὲ τοῦ τοξεύματος περὶ τὰς γλυφίδας ἑλίξαντες τὸ βιβλίον· *circa ſagittae crenas epiſtolam volventes*. Sequentia ferme deſcribens *Herodoti* τὸ ἐπάϊστος interpretatur καταφανής. Vbi Noſtro Perſa duntaxat dicitur ἁμαρτὼν τοῦ χωρίου, ad iſta haec adduntur apud *Aeneam*, διὰ πνεῦμα καὶ φαύλην πτέρωσιν quae *Caſaubonus* omiſit in verſione: iſtorum tandem loco, τὸν δὲ βληθέντα περιέδραμε ὅμιλος· *Aeneas* dedit, πρὸς ὃν βληθέντα περιέδραμεν ὄχλος· ubi proxima totidem ſunt verba *Herodoti*. —— In Timoxeni ſcelere tegendo collegarum providentiam, illam in exemplum laudabile Noſter lectori ſuo commendatam voluit.
VALCKEN.

40. Παρῆν] *Mediceum* deſerui, ſine ullo fulcro incedentem: ſtructura tamen non inproba, et L. III, 114. atque alibi ſeſe offerens. Quae vero deinceps μὴ καταπλῆξαι Τιμόξεινον προδοσίῃ, de *proditionis ſupplicio*

κέοντι ἐγεγόνεσαν τρεῖς μῆνες, γίνεται ἄμπωτις τῆς θαλάσσης μεγάλη, καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν. ἰδόντες δὲ οἱ βάρβαροι τέναγος γενόμενον, [a] παρίεσαν ἐς τὴν Παλλήνην. ὡς δὲ τὰς δύο [b] μὲν μοίρας διωδοιπορήκεσαν, ἔτι δὲ τρεῖς ὑπόλοιποι ἔσαν, τὰς διελθόντας χρῆν ἔσω εἶναι ἐν τῇ Παλλήνῃ, ἐπῆλθε πλημμυρὶς τῆς θαλάσσης μεγάλη, [c] ὅση οὐδαμά κω, ὡς οἱ ἐπιχώριοι λέγουσι, πολλάκις [d] γενομένη. οἱ μὲν δὴ νέειν αὐτέων οὐκ ἐπιστάμενοι διεφθείροντο, τοὺς δὲ ἐπισταμένους [e] Ποτιδαιῆται ἐπιπλώσαντες πλοίοισι ἀπώλεσαν. αἴτιον δὲ λέγουσι Ποτιδαιῆται τῆς τε ῥηχίης καὶ τῆς πλημμυρίδος καὶ τοῦ Περσικοῦ πάθεος γενέσθαι τόδε, ὅτι [f] τοῦ Ποσειδέωνος ἐς τὸν νηὸν καὶ τὸ ἄγαλμα [g] τὸ ἐν τῷ προαστείῳ ἠσέβησαν οὗτοι τῶν Περσέων [h] τοίπερ καὶ διεφθάρησαν ὑπὸ τῆς θαλάσσης. αἴτιον δὲ τοῦτο λέγοντες, εὖ λέγειν ἔμοιγε δοκέουσι. τοὺς δὲ περιγενομένους ἀπῆγε Ἀρτάβαζος ἐς Θεσσαλίην παρὰ Μαρδόνιον. οὗτοι μὲν οἱ προπέμψαντες βασιλῆα, [i] οὕτω ἔπρηξαν. Ὁ δὲ [k] ναυτικὸς ὁ Ξέρξεω περιγενόμενος, ὡς προσέμιξε τῇ Ἀσίῃ, φεύγων ἐκ Σαλαμῖνος, καὶ βασιλῆά τε καὶ τὴν στρατιὴν ἐκ Χερσονήσου [l] διεπόρθμευσε ἐς Ἄβυδον, ἐχειμέρισε ἐν Κύμῃ. ἔαρος δὲ ἐπιλάμψαντος, [m] πρώϊος συνελέγετο ἐς Σάμον· αἱ δὲ τῶν νεῶν καὶ ἐχειμέρισαν αὐτοῦ· Περσέων δὲ καὶ Μήδων οἱ πλεῦνες ἐπεβάτευον. στρατηγοὶ δέ σφι ἐπῆλθον, Μαρδόντης τε ὁ Βαγαίου καὶ Ἀρταΰντης ὁ Ἀρταχαίου· συνῆρχε δὲ τοῖσι καὶ ἀδελφιδεὸς αὐτοῦ Ἀρταΰντεω

iam menſes obſidentem ingens receſſus maris excepit, et is diutius: unde barbari videntes locum factum lacunoſum, in Pallenen conceſſerunt: cuius itineris quum duas partes permeaſſent, tres aliæ ſupererant, quas ubi pertranſiſſent, oportebat intrare Pallenen: ſed eas ibi tanta maris æſtuatio invaſit, quanta nunquam extiterat, ut indigenæ aiunt, quum ea frequenter illic acciderit. Eorum qui nandi erant ignari, interiere: qui erant gnari, eos Potidæatæ navigiis adorti trucidavere. Huius autem æſtus ac reſtagnationis et cladis Perſarum ferunt Potidæatæ hinc cauſſam extitiſſe, quod iſti e Perſis qui ſunt a mari oppreſſi, in templum Neptuni et eius ſimulacrum quod ſitum eſt in ſuburbano, impie ſe geſſerant. Hanc fuiſſe cauſſam illi videntur mihi vere dicere. Eos autem qui ſuperavere, Artabazus in Theſſaliam ad Mardonium duxit. Et cum iis qui regem reduxerunt ita eſt actum.
Navalis autem Xerxis exercitus qui ſuper- 130
fuerat, ubi a Salamine fugiens attigit Aſiam, rege et copiis e Cherſoneſo Abydum traducto, hyemavit apud Cumam. Idem primo ſtatim vere Samum convenit, ubi nonnullæ etiam naves hyemaverant. Eius claſſis plerique propugnatores erant ex Perſis et Medis, ducesque iis acceſſerant, Mardontes Bagæi, et Artayntes Artachæi filius, cuius patruelis Amitres ab eodem aſcitus

a Παρῆσαν *Arch. Ask.* loco παρήϊσαν, quod verius opinor. *b* Abeſt *Arch.*, qui mox cum *Vind.* διοδοιπορ. ſine augmento. *c* Ὅσην *Arch.* *d* Γενομένης id., γινομένη *Paſſ. Ask.* *e* Οἱ Ποτ. et mox iidem: ſcribunt Ποτιδεῆται *Arch. Ask.* *f* Ἐς τοῦ Ποσ. τὸν *Arch.* *g* Quatuor iſta negligit *Arch.* *h* Οἵπερ id. *Paſſ. Ask. V.* *i* Abſunt haec duo *Med. Paſſ. Ask.* *k* Ναυτικὸς στρατὸς *Arch. V. Ald.*, quarum vocum ultima deſit *Med. Paſſ. Ask. Brit.* *l* Διεπόρθμευε *Arch.*, praecedentia ἐκ Χερσ. deſunt *Ask.*, tum ἐχειμέριζε *Paſſ. Ask.* *m* Πρῶτον *Arch. Vind.* ex ſcholio.

plicio in Latinis *Vallae* ſumuntur, indignante, neque iniuria, *Porto*, qui, *ob proditionem Timoxenum metu non percellendum*, ex communi eius verbi notione, haud prave. Mihi, ut ingenue dicam, blanditur quodammodo *Arch.* μὴ καταπλέξαι —— προδοσίῃ. *non implicare proditionis crimine.* Notum in Muſis καταπλέκειν uſu diverſiore, nec hunc tamen ſermonis genius adſpernatur.

48. Γίνεται ἄμπωτις] *H. Steph.* male ſeparavit iungenda: Ἀρταβάζῳ δὲ ἐπειδὴ πολιορκέοντι &c. Ad *Longinum Iac. Tollio* p. 70. hic ἄμπωτις dici videtur, quam mox πλημμυρίδα vocat *Herodotus:* ubi paulo poſt noſtris in exemplaribus mentio fit τῆς τε ῥηχίης καὶ τῆς πλημμυρίδος. forte diſputari poſſet idemne voces illic denotent an diverſa; ſed hoc dubium eſſe nequit, quin et hic oppoſita ſint, ut apud alios ἄμπωτις et πλημμυρίς· ἄμπωτις maris eſt *receſſus*, ἀναποθέντος τοῦ ὕδατος, *quum aqua* velut *reſorbetur;* πλημμυρὶς, *aeſtus*, vel aeſtuantis aquae *acceſſus*. *Homeri* Charybdis τρὶς τ' ἀνίησιν ἐπ' ἤματι, τρὶς δ' ἀναῤῥοιβδεῖ, Od. M, 105. *Demoſthenes Thrax* in ſua paraphraſi poſuerat *Euſtathio* teſte: ἡ ὀνομαζομένη μὲν Χάρυβδις, αὐτὸ δὲ τοῦτο ἄμπωτις τοῦ πελάγους βιαιοτάτη, καὶ αὖθις πλημμύρα. Quae aliis πλημμύρα, πλημμυρὶς, vel πλήμμη, Ionibus et *Herodoto* dicta fuit Ῥηχίη· errantem *Suidam* in v. Ῥαχίαν recte corrigit *Kuſter.*; ſed aptiora dare potuerat eam in rem iſtis paulo poſt hoc capite lectis; quae ſola dedit et in Indice ſuo *Portus:* conf. *I. Waſſe* ad *Thucyd.* p. 244, 10. et *H. Steph.* Theſ. L. G. III. p. 671. D. *Herod.* VII, c. 198., *in Maliaeo*, inquit, *ſinu* ἄμπωτίς τε καὶ ῥηχίη ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται, *quotidie maris ſunt receſſus et acceſſus:* de ſinu Arabico Noſter II, c. 11., ῥηχίη ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται· ſed huius ſinus accolae barbari iuxta *Diodor. Sicul.* III, c. 40., memoriam ſervabant μεγάλης τινὸς γενομένης ἀμπώτεως, qua ſic mare refugerat, ut fieret τοῦ κόλπου ξηρὸς πᾶς ὁ τόπος· poſtea tamen aiebant πάλιν ἐπελθοῦσαν ἐξαίσιον πλήμμην (ῥηχίην *Herodoto*) ἀποκαταστῆσαι τὸν πόρον εἰς τὴν προϋπάρξασαν τάξιν· in iſtis ſolito longe maior *aquarum receſſus acceſſusque* μεγάλη τις ἄμπωτις et ἐξαίσιος πλήμμη dicuntur: noſtro quoque loco *Herodoti* res narratur illic inexſpectata et ad eum modum inviſitata; ut adeo poena videretur a Neptuno Perſis immiſſa: nam fuiſſe dicitur ἄμπωτις τῆς θαλάσσης μεγάλη et ἐπελθεῖν πλημμυρὶς — μεγάλη, ὅση οὐδαμά κω. Iam rationem exputare nequeo, cur voces idem ſignificantes, quibus facile quis in errorem induceretur, iungi voluiſſet *Herodotus:* ſuſpicor adeo, quam primum πλημμυρίδα dixerat, hic iterum ſuo more ῥηχίην dixiſſe, atque iſta καὶ τῆς πλημμυρίδος, ab alia manu invecta, ut noſter tantum dederit: αἴτιον δὲ λέγουσι Ποτιδαιῆται τῆς τε ῥηχίης καὶ τοῦ Περσικοῦ πάθεος γενέσθαι τόδε· *hanc vero cauſam fuiſſe tradunt Potidaeatae maris in tantam altitudinem exaeſtuantis, iſtiusque Perſarum cladis.* VALCKEN.

58. Τῆς τε ῥηχίης καὶ τῆς πλημμυρίδος] Merito *L. Kuſterus* miratur *Suidam* in Ῥαχίαν ſcribere, Ionibus Ῥηχίην eandem eſſe ac τὴν ἄμπωτιν καὶ τὴν ἀναχώρησιν τῆς θαλάττης h. e. *maris receſſum*, ſiquidem *aeſtus* illis eſt maris ſive eius *acceſſus:* certe *Herodoto* ἄμπωτις καὶ ῥηχίη ſemper de *receſſu* et *aeſtu* L. II, 11. VII, 198., ῥηχίη eodem libro C. 37. Quare et hic, niſi cui de gloſſa ſuſpicio veniat, ῥηχίη καὶ πλημμυρὶς rem eandem συνωνύμως ex *Porti* opinione indicant. Docte *Nonnus*, prudentior *Suida*, de utriusque vocabuli notione ad *Gregor. Naz.* Steliteut. II. p. 163.

65. Οὕτω ἔπρηξαν] Uſitatiſſimam in peſſimo ſucceſſu formulam hinc amoliri non ſuſtineo. Supra L. III, 25. ὁ μὲν ἐπ' Αἰθίοπας στόλος ΟΥΤΩ ΕΠΡΗΞΕ· IV, 77. οὗτος μέν νυν οὕτω δὴ ἔπρηξε· VI, 44. ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς στρατὸς οὕτω ἔπρηξε. Satis olim conmodum ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς ὁ — *Gronovius*, quem vide, immutavit.

69. Ἔαρος δὲ ἐπιλάμψαντος] Codices etiam praebent I, c. 190., ἔαρ ὑπέλαμπε· hic ſi darent, ἔαρος δὲ ὑπολάμψαντος, praeferrem ut uſitatius: hoc ubi habet *Chariton* III. p. 51, 9. dedit Herodotea Clar. *D'Orvillius*, ex ἐπιλάμψαντος hoc in loco maius incrementum colligens; ſed confutat illud vox adiecta πρώϊος· paulo etiam poſt memoratur τὸ ἔαρ γενόμενον, oppoſite ad ἔαρ ὑπολάμπον, vel ὑποφαῖνον. Nusquam apud *Xenophontem* invenietur, ut puto, ἔαρ ἐπέφαινε· ſed ἔαρ ὑπέφαινε p. 292, 27. 300, 17. et alibi. Sic *Livius* orditur librum XXII, *Iam ver appetebat, et Hannibal ex hibernis movit:* iſta Codicum lectio ceteris videtur anteponenda. Hic *Herodoto* ſcribi quoque potuerat, ut alibi ſolet, ἅμα τε ἔαρ ὑπέλαμπε, καὶ ὁ ναυτικὸς συνελέ-

tus erat iſtorum collega. Hi utpote magnopere percuſſi, non altius proceſſerant occaſum verſus, neque ullus ad hanc neceſſitatem eos adegit; ſed Samo deſidentes Ioniam cuſtodiebant ne deficeret, trecentas naves cum Ioniis habentes. Neque expectabant Græcos in Ioniam ituros, ſed illis ſatis fore, ſi ſua tutarentur; ducta ex hoc coniectura, quod ipſos e Salamine fugientes non fuiſſent inſequuti, ſed libenter abſceſſiſſent. Ac mari quidem victi erant animo; at longe ſuperiorem terra Mardonium futurum arbitrabantur. Qui dum Sami erant, ſimul conſultabant, ſi quid mali poſſent facere hoſtibus, ſimul etiam ſubauſcultabant, quonam res Mardonii caderent.

131 At Græcos excitabat tum veris adventus, tum Mardonius in Theſſalia agens, et eorum quidem exercitus pedeſtris nondum cogebatur: naves autem AEginam abierant numero centum ac decem, præfecto atque navarcho Leutychide, qui fuit Menaris, qui fuit Ageſilai, qui fuit Hippocratidæ, qui fuit Leutychidis, qui fuit Anaxilai, qui fuit Archidami, qui fuit Anaxandridæ, qui fuit Theopompi, qui fuit Nicandri, qui fuit Charilli, qui fuit Eunomi, qui fuit Polydectis, qui fuit Prytanis, qui fuit Euryphontis, qui fuit Proclis, qui fuit Ariſtodemi, qui fuit Ariſtomachi, qui fuit Cleodæi, qui fuit Hylli, qui fuit Her-

τέω [a] προσελομένου ὁ Ἀμίτρης· ἅτε δὲ μεγάλως πληγέντες, οὐ [b] προήϊσαν ἀνωτέρω [c] τὸ πρὸς ἑσπέρης, οὐδ' ἐπηνάγκαζε [d] οὐδείς· ἀλλ' ἐν τῇ Σάμῳ κατήμενοι, ἐφύλασσον τὴν Ἰωνίην μὴ ἀποστῇ, νέας ἔχοντες σὺν τῇσι Ἰάσι τριηκοσίας. οὐ μὲν οὐδὲ προσεδέκοντο τοὺς Ἕλληνας [e] ἐλεύσεσθαι ἐς τὴν Ἰωνίην, ἀλλ' ἀποχρήσειν σφι τὴν ἑωυτῶν φυλάσσειν· σταθμεύμενοι ὅτι σφέας οὐκ ἐπεδίωξαν 502 φεύγοντας ἐκ Σαλαμῖνος, ἀλλ' ἄσμενοι ἀπαλλάσσοντο. κατὰ μέν νυν τὴν θάλασσαν ἑσσωμένοι ἔσαν τῷ θυμῷ, πεζῇ δὲ ἐδόκεον [f] πολλῷ κρατήσειν τὸν Μαρδόνιον. ἐόντες δὲ ἐν Σάμῳ, ἅμα μὲν [g] ἐβουλεύοντο εἴ τι [h] δυναίατο κακὸν τοὺς πολεμίους ποιέειν, ἅμα δὲ καὶ ὠτακούστεον ὅκῃ πεσέεται τὰ Μαρδονίου πρήγματα. Τοὺς δὲ Ἕλληνας τό, τε ἔαρ γινόμενον ἤγειρε, καὶ Μαρδόνιος ἐν Θεσσαλίῃ ἐών. ὁ μὲν δὴ πεζὸς οὔκω συνελέγετο· ὁ δὲ ναυτικὸς ἀπίκετο ἐς Αἴγιναν, νέες ἀριθμὸν δέκα καὶ ἑκατόν. στρατηγὸς δὲ καὶ ναύαρχος ἦν Λευτυχίδης ὁ Μενάρεος, τοῦ [i] Ἡγησίλεω, τοῦ Ἱπποκρατίδεω, τοῦ Λευτυχίδεω, τοῦ Ἀναξίλεω, τοῦ Ἀρχιδήμου, τοῦ Ἀναξανδρίδεω, τοῦ Θεοπόμπου, τοῦ Νικάνδρου, τοῦ [k] Χαρίλλου, τοῦ Εὐνόμου, τοῦ Πολυδέκτεος, τοῦ Πρυτάνιος, τοῦ Εὐρυφῶντος, τοῦ Προκλέος, τοῦ Ἀριστοδήμου, τοῦ Ἀριστομάχου, τοῦ Κλεοδαίου, τοῦ Ὕλλου, τοῦ Ἡρα-

a Προελ. *Arch.* *b* Προήεσαν id. *Vind.* προῄσαν *Ask.* προήϊσαν *Paſſ.* Antea προήεσαν. *c* Τὸ πρὸς *Paſſ. Ask.*, alii τὰ. *d* Οὐδὲ εἷς *Arch. Vind.* *e* Ἐλεύσεσθαι margo *Steph. Paſſ. Ask. Arch. Vind. Brit.*, quod ſatis. προσελεύσεσθαι antea. Porro οὐ μὴν *Ask.* et ſic *Reiskius.* *f* Πολλὸν *Arch. Vind.*, bene. Vid. C. 13. et VII, 7. *g* Ἐβουλεύσαντο *Paſſ.* *h* Id. *Ask. Med. Arch. Vind.*, antea δύναιντο. *i* Ἡσίλεω *Arch. Valla.* *k* Χαρίλλου iid. alii Χαρίλου.

ελέγετο ἐς Σάμον· eleganter nunc ponitur, πρωΐος συνελέγετο· *maturus*, pro πρωΐ. pro ὀψὲ, *ſero*, ut Latinis *ſerus*, non uſurpatur, quod ſciam ὄψιμος, ſed ὀψίζων pro σκότους ἐόντος, σκοτιαῖος adhibetur, ut *veſpertinus.* VALCKEN.

75. Ὁ Ἀμίθρης] Fuerat Ἰθαμίτρης, ſicuti L. IX, 101., cuius priore obſoleſcente littera, mutataque altera, id prodiit, quod cernitur: nam eundem deſcribi, dubio vacat. Fueritne Ἀρτύντης Ἰθαμάτρεω L. VII, 67. huius frater, et patris hinc corrigendum nomen, non adfirmavero. Verius προήϊσαν ex Codd. diſcorde ſcriptura, et τὸ πρὸς ἑσπέρης, quod C. 132.

94. Τοῦ Ἡγησίλεω] Ex Euryſthenidarum familia Ἡγησίλεως L. VII, 204. leniore eſt ſpiritu: hic L. VI, 65. Ἆγις, non ſine lite. Reliqua Proclidarum ſeries, ubi ſcriptores priſcos in conſilium miſeris, multis prementur difficultatibus. Omnes ait reges fuiſſe, exceptis duobus primis poſt Leutychiden depoſitis. Ubi vero Anaxandridae regis, filii Theopompi, nepotisque eiusdem Archidami, pronepotis Anaxilai et abnepotis Leutychidae inter Spartanos reges mentio? *Pauſanias* III, 7. Proclidarum ſucceſſionem multo digeſſit aliter, habetque ſibi ſuffragatores magnae in talibus auctoritatis. Iſta ad incommoda cum Nobil. *Palmerius* animum attenderet, noſſetque Ariſtodemum, Ariſtomachum, Cleodaeum, Hyllum in Spartanorum regibus haud cenſeri, ſcriptum fuiſſe decrevit, πλὴν τῶν δ' ὑστάτων καὶ τῶν ζ μετὰ Λευτυχίδεα πρώτων καταλεχθέντων, *exceptis quatuor ultimis, et iis ſeptem, qui poſt Leutychiden recenſiti ſunt* Exercit. in Gr. Auctor. p. 39. Quae optimi viri medicina modum excedit, nec pravis ſanitatem reddit. Prava reliquit, quae fingi debebant, Χαρίλλου, τοῦ Πολυδέκτεος, τοῦ Εὐνόμου· nam Charillus Polydectis fuit filius, Eunomi nepos, ſicuti *Io. Meurſius* Regn. Lacedaem. C. 16. et *Ed. Simſonius* Chr. An. M. 3107. docuerunt. Perperam praeterea abeſt *Sous*, Euryphontis pater, Proclis filius, eodem *Meurſio* C. 15. monſtrante. Omnes hae turbae et errores iniuriae temporum et librariorum debentur, expeditu, ſilentibus Codd., inextricabiles. Amplexus Χαρίλλου ſum nomen, obtemperans *Pauſaniae* pluribusque aliis: inde Χαριλάου apud *Plut.* Lycurg. frequentatur titulus.

94. Λευτυχίδης ὁ Μενάρεος] Leotychidae pater et avus memorantur etiam ſupra VI, c. 65. proavus, abavus, ceterique maiores ad Theopompum usque aliunde ferme ſunt ignoti, quippe qui Spartae non regnaverint. Sed ſi ſeptem iſti, qui poſt Leutychidem primi memorantur, non fuere Reges, ſcribi non potuit hoc capite: οὗτοι πάντες πλὴν τῶν δυῶν· corrigendum videtur: οὗτοι πάντες, πλὴν τῶν ἑπτὰ τῶν μετὰ Λευτυχίδεα πρώτων καταλεχθέντων, οἱ ἄλλοι βασιλῆες ἐγένοντο Σπάρτης· leviſſima correctio, quae *Iac. Palmerio* debetur, fit unius literae mutatione; reliqua *Palmerii* molimina probari nequeunt. Reges Proclidas enumerans *Herod.* forſan in generis auctore Procle ſubſtitit, aut in primo potius iuxta Lacedaemonios Rege Ariſtodemo; atque hunc etiam ultimum poſuerat recenſens Euryſthenidas VII, c. 204. Ab aliis diſſentientes Lacedaemonii VI, c. 52., λέγουσι αὐτὸν Ἀριστόδημον τὸν Ἀριστομάχου, τοῦ Κλεοδαίου, τοῦ Ὕλλου, βασιλεύοντα ἀγαγεῖν σφέας· quantillum iam fuit exemplaria Herodotea corrigentibus illinc repetitos Ariſtomachum, Cleodaeum, Herculem, ad utramque ſeriem adiicere, aut in margine memoratos in contextum recipere. — Septem iſtis omiſſis hic, ſi vera ſuſpicor, decem Reges memorarentur Leutychidae progenitores ex Heraclidis ſati, Ariſtodemus, Procles, Sous (hunc recte, opinor, *Io. Meurs.* interſerit reliquis, Eurypontis patrem, de R. Lacon. c. 15.) Euryphon, Prytanis, Eunomus, Polydectes, Charillus, Nicander, Theopompus: hic, *Herodoto* decimus, alias Regum dicitur ex iſta familia nonus, quia non Ariſtodemus, ſed primus Rex ſtatuitur Procles. — In his noſtris, Ionice ſcriptis, mirari licet formam nominis Εὐρυφῶντος, illam quidem inſtar aliorum ex άων contractorum legitimam, ſed in hoc nomine inauditam; in quo ſcribendo nota non noſtrorum tantum exemplarium ſed et veterum eſt inconſtantia; quam expoſuit *F. Sylburg.* ad *Pauſan.* p. 208. hinc incerti fluctuant recentiores *P. Faber* Agon. III, c. 18. *Iac. Palmer.* Exerc. p. 381. *N. Cragius*, *Io. Meurſius*, *Ez. Spanhem.* ad *Iulian.* p. 129. Εὐρυφῶν, hoc loco poſitum, commendat, quam genuinam puto, ſcriptionem Εὐρυπῶν, *Pauſaniae*, me iudice, tribuendam et *Plutarcho*, in cuius T. I. p. 662. E. pro Εὐρυτίωντι δὲ. ſcribendum Εὐρυπωντίδαι — παρέσχον. Rariſſimam formam patronymicam nobis ſervavit *Etymol.* p. 397, 12. Εὐρυπῴδης, quae non ſane cenſeri debet ex Εὐρυπωντίδης κατὰ συγκοπὴν nata, ſed potius ex εἴδης contracta ſicut Μινῴδης et ſimilia. VALCKEN.

et Xanthippo. Occaſio Ionum Græcos orantium liberare Ioniam. Ignari tunc Græci rerum ultra Delon. Mardonii cupiditas ſciendi futuri ex oraculo.

Ἡρακλέος· ἐὼν τῆς ἑτέρης οἰκίης τῶν βασιλέων. οὗτοι πάντες, πλὴν τῶν [a] δυῶν τῶν μετὰ Λευτυχίδεα πρώτων καταλεχθέντων, οἱ ἄλλοι, βασιλέες ἐγένοντο Σπάρτης· Ἀθηναίων δὲ ἐστρατήγεε Ξάνθιππος ὁ Ἀρίφρονος. Ὡς δὲ παρεγένοντο ἐς τὴν Αἴγιναν πᾶσαι αἱ νέες, ἀπίκοντο Ἰώνων ἄγγελοι ἐς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων· οἳ καὶ [b] ἐς τὴν Σπάρτην ὀλίγῳ πρότερον τουτέων ἀπικόμενοι, ἐδέοντο Λακεδαιμονίων ἐλευθεροῦν τὴν Ἰωνίην, τῶν καὶ Ἡρόδοτος ὁ Βασιληΐδεω ἦν· οἳ [c] στασιῶται σφι γενόμενοι, ἐπεβούλευον θάνατον [d] Στράττι τῷ Χίου τυράννῳ, ἐόντες ἀρχὴν ἑπτά· ἐπιβουλεύοντες δὲ ὡς φανεροὶ [e] ἐγένοντο, ἐξενείκαντος τὴν ἐπιχείρησιν ἑνὸς τῶν μετεχόντων, [f] οὕτω δὴ οἱ λοιποὶ ἓξ ἐόντες ὑπεξέσχον ἐκ τῆς Χίου, καὶ ἐς Σπάρτην ἀπίκοντο, καὶ δὴ καὶ τότε ἐς τὴν Αἴγιναν, τῶν Ἑλλήνων δεόμενοι καταπλῶσαι ἐς τὴν Ἰωνίην· [g] οἳ προήγαγον αὐτοὺς μόγις μέχρι Δήλου. τὸ γὰρ [h] προσωτέρω πᾶν δεινὸν ἦν τοῖσι Ἕλλησι, οὔτε τῶν χώρων ἐοῦσι [i] ἐμπείροισι, στρατιῆς τε πάντα πλέα ἐδόκεε εἶναι· τὴν δὲ Σάμον [k] ἠπιστέατο δόξῃ καὶ Ἡρακλέας στήλας ἴσον ἀπέχειν. συνέπιπτε δὲ [l] τοιούτῳ, ὥστε τοὺς μὲν βαρβάρους τὸ πρὸς ἑσπέρης ἀνωτέρω Σάμου μὴ τολμᾶν καταπλῶσαι καταῤῥωδηκότας, τοὺς δὲ Ἕλληνας, χρηϊζόντων Χίων τὸ πρὸς τὴν ἠῶ κατωτέρω [m] Δήλου. οὕτω δέος τὸ μέσον ἐφύλασσέ σφεων. Οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες ἔπλωον ἐς τὴν Δῆλον· Μαρδόνιος δὲ περὶ τὴν Θεσσαλίην ἐχείμαζε. ἐνθεῦτεν
503 δὲ [n] ὁρμεώμενος, ἔπεμπε κατὰ τὰ χρηστήρια ἄνδρα Εὐρωπέα γένος, τῷ οὔνομα ἦν Μῦς· ἐντειλάμενος πανταχῇ μιν [o] χρησάμενον ἐλθεῖν, τῶν οἷά τε ἦν σφι ἀποπειρήσασθαι. ὅ, τι μὲν βουλόμενος ἐκμαθεῖν πρὸς τῶν χρηστηρίων ταῦτα ἐνετέλλετο, οὐκ ἔχω φράσαι· οὐ γὰρ ὦν λέγεται· δοκέω δ' ἔγωγε περὶ τῶν παρεόντων πρηγμάτων, καὶ οὐκ ἄλλων πέρι πέμψαι. Οὗτος ὁ Μῦς ἔς τε Λεβάδειαν [p] ἀπικόμενος φαίνεται, καὶ

Herculis filius, ex altera regum familia. Hi omnes, præter duos qui post Leutychidem primi commemorati ſunt, reges Spartæ fuerunt: Athenienſium autem, duce Xanthippo Ariphronis filio.
Hac omni claſſe AEginam profecta, ad- 132
veniunt in Græcorum caſtra nuncii Ionum iidem qui paulo ante ierant Spartam ad orandos Lacedæmonios ut Ioniam liberarent, quorum unus fuit Herodotus Baſilidæ filius. Hi ſeptem omnino erant, qui coniuratione inter ſe facta de trucidando Stratte Chii tyranno, postea conſpiratione patefacta per unum qui particeps erat, ceteri qui ſex erant, e Chio ſe ſubduxerunt, Spartamque ſe contulerunt, et tunc AEginam, oraturi Græcos ut in Ioniam navigarent; ægreque exoratos Delon usque perduxere. Nam ulteriora omnia Græcis formidoloſa erant; cum locorum ignaris, tum plena omnia hoſtium eſſe videbantur, et Samum vero ſciebant opinione et Herculis columnas tantundem diſtare. Contigitque huic rei, ut neque barbari occidentem verſus ſupra Samum navigare auderent, metu perterriti; neque Græci Chiorum rogatu, orientem verſus, infra Delon: ita timor medium eorum tuebatur.
Dum Græci navigavere Delon, Mar- 133
donius qui in hibernis circa Theſſaliam erat, inde movens miſit ad oracula quendam genere Europenſem, cui nomen Mus, iubens ut ubicunque conſulens vaderet ac pertentans oracula, quæ liceret. Quid tandem volens ab oraculis ſcire talia mandaverit, haud compertum habeo: non enim memoratur: opinor autem ob nihil aliud miſiſſe quam de rebus præſentibus.
Conſtat hunc Myn in Lebadiam veniſſe, 134
et

a Δύων *Arch.* *b* Ἐς Σπ. id. *Paſſ. Vind.* *c* Στρατιῶται *Arch.* *d* Στάττι id. *Valla.* *e* Ἐγίν. *Ask. Paſſ.* *f* Οὗτοι οἱ λ. *Arch.* et ὑπερέσχον τῆς Χίου id., τῆς abest *Ask.* *g* Προήγαγον δὲ αὐτ. *Arch. Vind.* *h* Προσωτέρω *Arch.* *i* Ἀπείροισι *Arch.* *k* Ἐπισ. *Arch. V.*, neque id prave. *l* Τοιοῦτον *Arch.* *m* Δῆλος *Paſſ.* et mox δὲ ἐς τὸ cum *Ask.*, loco δέος· melius ἐφύλασσε iid. *Arch. V. Brit.* ora *Steph. Valla*: antea ἐφύλασσον. *n* Ὁρμεόμ. *Arch.* et κατὰ χρησ. *o* Χρησάμενον id. *Vind.* *p* Φαίν. ἀπικόμ. *Ask. Paſſ. Arch.* In *Vallae* Latinis *Telebadiam*, miro errore.

17. Τὸ γὰρ προσωτέρω πᾶν &c.] Formido urgebat ex Perſarum maximo potentatu, tum etiam, quod Graecorum multi accurata ulteriorum locorum notitia deficerentur. De multis loquor: nam Athenienſibus ora Aſiae et Thraciae ad Helleſpontum navigationibus in Sigeum, Epheſum, Cherſoneſumque exploratiſſima erat; neque Spartanis ignotus Sami viciniaeque ſitus L. III, 46. Haud diſtricte ergo haec ſumenda, nec de omnibus omnino Graecis, ſicuti accepiſſe videtur *Libanius* Or. XIX. p. 480. B. ubi ὑπερενεχθῆναι Δήλου φόβερον fuiſſe olim τοῖς Ἕλλησι adſeverat. Quam quidem Sophiſtae aberrationem Cl. *D'Orvillius* Miſcell. Obs. Vol. VII. p. 11. redarguit.

21. Συνέπιπτε δὲ τοιούτῳ] Concinnius *Arch.* τοιοῦτον ſive τοιοῦτο, quae et *Pavii* coniectura, belle obſervantis, planiorem futuram deſcriptionem, ſi τὸ πρὸς ἑσπέρης κατωτέρω Σάμου et τὸ πρὸς τὴν ἠῶ ἀνωτέρω Δήλου Scriptor maluiſſet. Sic manifeſtior Perſarum ex orientis plaga progreſſus infra Samum et Graecorum ab occidente ultra Delum. Verum Noſter maluit vulgatum, habita utriusque itineris diverſa ratione et reſpectu. Proximum δέος τὸ μέσον ἐφύλασσε ab ipsa re et ſchedarum auctoritate commendatur. Confer L. IX, 89.

28. Ἄνδρα Εὐρωπέα γένος] Ex Cariae Europo apud *Steph. Byz.* Myn iſtum fuiſſe, credibile fit. Habent in Syria, Euphrati proxima, aliam *Europum* plures, adſcripti ad *Hieroclis* Synecdem. p. 713., quae Macedonicae post Alexandrum originis nihil ad haec tempora. *Tzetzes* Myn, Samium domo, offert ad *Lycophron.* p. 141., Athenienſibus regis Perſae litteras interpretantem, haud ſcio unde acceptum. Mox χρησάμενον ἐλθεῖν qui voluerint, Codd. meque adſtipulatores nanciſcentur.

28. Ἄνδρα Εὐρωπέα γένος] Carem hunc bis c. 135. vocat Εὐρωπέα· iuxta *Palmerium ab Europo Idriade dicta.* Notae ſunt aliunde Macedoniae Syriaeque urbes dictae Εὐρωπὸς, huius nominis urbem fuiſſe Cariae unus ſcribit *Steph. Byz.* illinc tamen gentile deducens Εὐρώπιος· ab Εὔρωμος eidem flectitur Εὐρωμεὺς, et ſolius Cariae fuit Εὔρωμος variis memorata in nota *Berkelii* ad *Steph.* ſaepius etiam ut *Polybio* ſic *Livio*, XXXIII, c. 30. cui incolae ſunt *Euromenſes* XXXII, c. 23. Myn tamen Europenſem, ἄνδρα Εὐρωπέα Μῦν ex his *Herodoti* habet in Phocicis *Pauſan.* p. 755. — Hominem e Caria, cur Perſa miſerit Mardonius ad oracula Graecorum, illi non erit obſcurum, qui Cares fuiſſe noverit minimum διγλώσσους· Graece intelligentes non tantum ſed etiam Perſis Graeca interpretantes: apud *Thucydid.* VIII, c. 85. Spartano Mindaro Tiſſaphernes ξυνέπεμψε πρεσβευτὴν τῶν παρ' ἑαυτοῦ, Γαυλείτην ὄνομα, Κᾶρα δίγλωσσον. Cum Graecis ducibus agens Cyrus minor Caribus utitur interpretibus in *Xenophontis* Κύρου Ἀναβάσει· quumque ventitabant in aulam Perſicam Graeci, tales et illic habuerunt interpretes: in *AEliani* V. H. I, c. 21. legendum arbitror, ἔλεγε δὲ ταῦτα, φράζων δι' ἑρμηνέως· pro παίζων ubi vir Clar. aliena comminiſcitur: illud aptum iſthoc loco vel hoc declarat *Xenoph.* in K. Ἀ. II, p. 168, 10. φράζουσιν ἃ λέγει. —— In proximis *Herodoti* minus accommodum σφι, ſcribique mallet *Koenius* τῶν οἷά τε ἦν οἱ ἀποπειρήσασθαι. —— Trophonium adgreſſus Europenſis Car Lebadiae dicitur καταβῆναι παρὰ Τροφώνιον· quod rarius alteró καταβαίνειν εἰς Τροφωνίου iudicat vir ſummus ad *Lucian.* p. 539. VALCKEN.

40. Κατ.

et mercede corrupto quodam indigenarum
ad Trophonium deſcendiſſe, et in Abas
Phocenſium, ad oraculum: quinetiam ad
Thebas primum quum adiſſet, ibi tum A-
pollinem Iſmenium conſuluiſſe, quod illic,
quemadmodum in Olympia, fas eſt cæſis
victimis ſciſcitari oracula: tum ab quodam
peregrino et non Thebano, pecunia corru-
pto, impetraviſſe ut in Amphiarai iret dor-
mitum. Ideo autem nemini Thebano licet
eo in loco oracula captare, quod quum Am-
phiaraus optionem eis per oracula dediſſet,
utrum mallent eligere ex his, vate uti ſe
an auxiliatore, alterutro carentes: Thebani
ſibi auxiliatorem eum maluerunt, ea pro-
pter nefas eſt ulli Thebano illic obdormi-
135 ſcere. Tunc autem maximum extitiſſe mi-
raculum a Thebanis mihi narratur: Myn
Europenſem, perveſtigatis omnibus oracu-
lis, iſſe etiam ad fanum Apollinis Ptoi: vo-
catur autem id fanum ita; ſed eſt Theba-
norum, ſitum ſupra paludem Copaidem, ad
mon-

καὶ μισθῷ πείσας τῶν ἐπιχωρίων ἄνδρα, καταβῆναι παρὰ Τροφώνιον· καὶ ἐς Ἄβας τὰς Φωκέων ἀπικόμενος ἐπὶ τὸ χρηστήριον. καὶ δὴ [a] καὶ ἐς Θήβας πρῶτα ὡς ἀπίκετο, τοῦτο μὲν, τῷ [b] Ἰσμηνίῳ Ἀπόλλωνι ἐχρήσατο· ἔστι δὲ, κατάπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἱροῖσι αὐτόθι χρηστηριάζεσθαι. τοῦτο δὲ, ξεῖνόν τινα καὶ οὐ Θηβαῖον χρήμασι πείσας, κατεκοίμισε ἐς [c] Ἀμφιάρεω· Θηβαίων δὲ οὐδενὶ ἔξεστι μαντεύεσθαι αὐτόθι διὰ τόδε· [d] ἐκέλευσέ σφεας ὁ Ἀμφιάρεως διὰ χρηστηρίων ποιεύμενος, ὁκότερα βούλονται ἑλέσθαι τουτέων, ἑωυτῷ ἢ ἅτε μάντι χρέεσθαι, ἢ ἅτε συμμάχῳ, τοῦ ἑτέρου ἀπεχομένους· οἱ δὲ σύμμαχόν μιν εἵλοντο εἶναι. διὰ τοῦτο μὲν οὐκ ἔξεστι Θηβαίων οὐδενὶ αὐτόθι [e] ἐγκατακοιμηθῆναι. Τόδε δὲ θῶμά μοι μέγιστον γενέσθαι λέγεται ὑπὸ Θηβαίων. ἐλθεῖν ἄρα τὸν Εὐρωπέα Μῦν, περιστρεφόμενον πάντα τὰ χρηστήρια, καὶ ἐς τοῦ Πτώου Ἀπόλλωνος τὸ τέμενος· τοῦτο δὲ τὸ ἱρὸν, καλέεται μὲν Πτῶον, ἔστι δὲ Θηβαίων, κέεται δὲ ὑπὲρ τῆς Κωπαΐδος λίμνης

a Abest *Arch. V.* b Ἰσμηνίῳ *Arch.*, prave. c *Med. Arch. Vind. Paſſ. Ask. Paris. B.*, alii Ἀμφιάραον. d *Med. Paſſ. Arch. V. Ask. Paris. A.*, ἐκέλευε *Paris. B. Brit. Ald.*, mox Ἀμφιάρεος *Arch.*, Ἀμφιάρεως recte *Ask.* Olim Ἀμφιάραος. e Ἐγκατακοιμ. *Paſſ. Ask.* ora *Steph.*, quod placet. κατακοιμηθῆναι prius.

40. Κατ. ἐν Ὀλυμπίῃ, ἱροῖσι] Corrigens errorem *Vallae Portus* in hunc iſta ſenſum reddidit: *ut enim Olympiae, ſic etiam illic ſacris* [ante factis, et immolatis victimis] *oraculum conſulere licet:* ad huius mentem ἱρηΐοισι ſcribit vir Doctus: iſthoc modo ſi eſſent capienda, hic forte locus fuiſſet χρηστηρίοις, quae velut ex *Herodoto* memorantur *Ammonio* in ἱερεῖον. ſed quae leguntur illic alterius eſſe ſuſpicor; hoc autem *Herodoti* loco quid requiri peculiare, quod locum habuerit in oraculo *Iovis* Olympiae, et Apollinis Iſmenii Thebis; nam neque Delphis Deum adhibere licebat, niſi ante victimis immolatis, quibus eſurientium fames ſublevabatur: Δελφὸς ἀνὴρ στέφανον μὲν ἔχει, δίψει δ' ἀπόλωλε, *Diogenian.* Cent. IV. Pr. 26. vid. *Lucian.* T. II. p. 204. Literas aliquot a vicinis abſorptas ſuſpicor, et pro κατάπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἱροῖσι reſtitui commode poſſe, κατάπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἐμπύροισι αὐτόθι χρηστηριάζεσθαι, *ignem victimarum vaticinum illic* (in Iſmenii Apollinis Thebis) *conſulere licet, ut Olympiae.* De multis pauca ſufficient: *Pindar.* Ol. VIII, 3., Ὀλυμπία Δέσποιν' ἀλαθείας, ἵνα μάντιες ἄνδρες Ἐμπύροις τεκμαιρόμενοι παραπειρῶνται Διὸς ἀργικεραύνου· *Schol.* in Ol. VI, ℣. 112., Μαντεῖον ἦν ἐν Ὀλυμπίᾳ, οὗ ἀρχηγὸς γέγονεν Ἴαμος τῇ διὰ τῶν ἐμπύρων μαντείᾳ, ᾗ καὶ μέχρι τοῦ νῦν οἱ Ἰαμίδαι χρῶνται. De oraculo Apollinis Iſmenii Thebis *Schol.* ad *Soph.* Oed. T. ℣. 21. Ἐπ' Ἰσμηνοῦ τε μαντείᾳ σποδῷ] Ἀντὶ τοῦ βωμῷ, ὅτι διὰ τῶν ἐμπύρων ἐμαντεύοντο οἱ ἱερεῖς, ὥς φησὶ Φιλόχορος. VALCKEN.

41. Ἱροῖσι αὐτόθι χρηστηριάζεσθαι] *Vallae* Latina *in templis* dudum *Portus* proſcripſit. Χρηστηριάζονται αἰξὶ μάλιστα, *capris mactatis reſponſa petunt* Delphis in *Diodor.* L. XVI, 26., ὑσὶ μαντεύεσθαι ap. *Pauſan.* VI, 2., de quibus alias, dicendi genus patefaciunt. Quid Olympiae fieret, eſt in *Pauſan.* L. VI, 15. et Criticis ad *Pindari* Olymp. VI, 112. Ille vero ξεῖνος, qui pecunia victus in Amphiarai templo indormiit, genere Lydus, *Plutarcho* Ariſt. p. 330. C. teſte, erat. Ergo vitioſe in eiusdem T. II. p. 412. A. ὁ δὲ πεμφθεὶς εἰς Ἀμφιάρεω ΔΟΥΛΟΣ ἔδοξε κατὰ τοὺς ὕπνους. Quale peccatum frequens, neque abs doctis hominibus, *Rutgerſio*, *Pavio*, *Bergleroque*, ſine virgula praeteritum.

42. Κατεκοίμισε ἐς Ἀ.] Scribi malim, κατεκοίμησε ἐς Ἀμφιάρεω· ſive caſus cenſeatur ſecundus atque uſitatior in talibus; ſeu potius quartus et rarior, quia legebatur ante εἰς Ἀμφιάραον· *cubitum ivit in aedem Amphiarai: Triclin.* ad *Soph.* Oed. T. ℣. 114., ἀπῆλθεν — εἰς Ἀπόλλω. *Apollod.* III. p. 203., εἰς Πυθίαν ἦλθε. *Lucaneum* in A. A. XVI, 40., εἰσῆλθον εἰς τὴν Λυδίαν, eſt et illud ad Atticam normam *Ariſtoph.* Π. ℣. 237. *Demoſth.* p. 733, 79. *Lyſiae* p. 339, 7. —— In fine capitis non reiicerem ſi plures darent Codd. lectionem marg. *Steph.* ἐγκατακοιμηθῆναι. In Amphiarai templo ἐγκοιμησόμενοι qua ſolerent abſtinentia praeparari, ad ſomnium fatidicum accipiendum tradit *Philoſtr.* de V. A. II, c. 37. Propria erant de his verba ἐγκοιμᾶσθαι, ἐγκαθεύδειν, *incubare:* vid. Clar. *Weſſ.* ad *Diodor.* I. p. 63. et *Davis.* ad *Ciceron.* de Div. I, c. 43. ubi vulgatum *excubabant* forte tuebitur *Xenophontis* ἐξεκάθευδον, p. 278, 37. In AEſculapii fanis ſuo quisque ordine ἐγκοιμησόμενοι interim circa templa excubabant aegroti: tales intelligendi ſunt περὶ τὸν θεὸν θεραπευταὶ apud *Ariſtiden* T. I. p. 531. vid. *T. H.* ad *Schol.* in *Ariſt.* Plut. p. 450. tales etiam latent in voce perverſe ſcripta apud *Pauſan.* II. p. 136. περιοικοῦσι μὲν δὴ καὶ ἄλλοι, καὶ τὸ πολὺ οἰκέται (L. ἱκέται) τοῦ θεοῦ. —— Caeterum a Mardonio miſſus εἰς Ἀμφιάρεω δοῦλος quid in ſomnio videretur expertus *Plutarchus* nobis narrat de Orac. Def. pag. 412. A. VALCKEN.

49. Αὐτόθι ἐγκατακοιμηθῆναι] Amphiaraus τῆς δι' ὀνειράτων μαντικῆς cenſebatur auctor *Pauſan.* I, 34. Cuius in fano propterea ſciſcitaturi pellibus incumbebant ſtratis ſomnosque petebant. Illud autem ἐγκοιμᾶσθαι dicere quum ſoleant, remque ipſam ἐγκοίμησιν ἐν τοῖς ἱεροῖς *Diodor.* I, 53., cur pro reiiculo ἐγκατακοιμηθῆναι praeſtantium ſchedarum cenſebimus? Superius μαντεύεσθαι recte *P. Leopardus* Emend. VIII, I. explicuit.

52. Ἐς τοῦ Πτώου Ἀπόλλ.] Hunc etiam Apollinem Πτῷον, ſive Πτῶον (*Etymol.* p. 413, 28.) ante pugnam Leuctricam adhibuiſſe dicuntur *Pauſaniae* Thebani IV. p. 360., in Aſii veterrimi poëtae carminibus iam laudatum, ſecundum eumdem IX. p. 755. ubi ex *Herod.* nobis enarrat quid evenerit Myi; hunc Deum interrogaſſe τῇ φωνῇ τῇ σφετέρᾳ· καὶ οἱ χρῆσαι τὸν θεὸν, οὐχ ἑλληνίσαντα οὐδὲ αὐτὸν, διαλέκτῳ τῇ βαρβαρικῇ. Iuxta *Herod.* aderant Cari ἀπογραψόμενοι τὰ θεσπιεῖν ἔμελλε Deus: tales ταχυγραφοῦντες καὶ τὰ μαντικὰ ἔπη μεταλαμβάνοντες *Euſtathio* memorantur ad Od. Θ. p. 323, 35. Hi boni Thebani, ſolam intelligentes, ut iſtis temporibus plerique omnes Linguam patriam, mirabantur procul dubio Lingua Carica reſpondentem: neque enim veriſimile, Deorum in oraculis adminiſtros diverſis Linguis reſpondiſſe, prout quaeque conſulentibus eſſet patria; et figmentum arbitror Grammaticorum, quod nobis narratur in *Schol.* ad *Soph.* Trach. ℣. 1184. Hic narrata reſpexiſſe *Plutarchus* videtur de Orac. Def. p. 412. A. loco lacunoſo, in Gryllo p. 990. E. narrans quid ἐν τῷ θόλῳ τοῦ Πτώου Ἀπόλλωνος ſuo etiam aevo inſcriptum manſerit. VALCKEN.

53. Καλέεται μὲν Πτῶον] Reponunt Πτώου ſcriptis non addicentibus. Fabulabantur veteres Latonam conſpecto apro ἀναπτοηθῆναι *perterritam*, inde filio Πτώου cognomen, monti quoque, ad quem hoc fanum, Πτώου veniſſe titulum, in *Plut.* Pelopid. p. 286. C.; cuius in Commentario de Orac. Defect. p. 414. A. περὶ τὸ Πτῶον tam templum quam montem ſignare poteſt. Excidit autem ibid. p. 412. A. oraculi Πτώου mentio: quae enim iſthic, Amphiarai et Ptoi reſponſa, huc unice pertinentia, manifeſto requirunt. Ulcus loci *Aug. Bryanus* ad *Plut.* Pelopid. p. 216. prudenter

μης πρὸς οὔρεϊ, ἀγχοτάτω [a] Ἀκραιφίης πόλιος. ἐς τοῦτο τὸ ἱρὸν ἐπεί τε παρελθεῖν τὸν καλεόμενον τοῦτον Μῦν, ἕπεσθαι [b] δέ οἱ τῶν ἀστῶν αἱρετοὺς ἄνδρας τρεῖς ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, ὡς ἀπογραψομένους τὰ [c] θεσπιεῖν ἔμελλε. καὶ πρόκα τι [d] τὸν πρόμαντιν βαρβάρῳ γλώσσῃ χρᾶν· καὶ τοὺς μὲν ἑπομένους τῶν Θηβαίων ἐν θώματι ἔχεσθαι ἀκούοντας βαρβάρου γλώσσης ἀντὶ Ἑλλάδος· οὐδὲ ἔχειν, ὅ, τι χρήσονται τῷ παρεόντι πρήγματι· τὸν δὲ Εὐρωπέα Μῦν ἐξαρπάσαντα παρ' αὐτέων τὴν [e] ἐφέροντο δέλτον, τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ προφήτεω [f] γράφειν ἐς αὐτήν. Φάναι δὲ Καρίῃ μιν [g] γλώσσῃ χρᾶν, συγγραψάμενον δὲ, οἴχεσθαι ἀπιόντα ἐς Θεσσαλίην. Μαρδόνιος δὲ ἐπιλεξάμενος ὅ, τι δὴ ἦν [h] λέγοντα τὰ χρηστήρια, μετὰ ταῦτα ἔπεμψε ἄγγελον ἐς Ἀθήνας Ἀλέξανδρον τὸν Ἀμύντεω, ἄνδρα Μακεδόνα· ἅμα μὲν, ὅτι [i] οἱ προσκηδέες οἱ Πέρσαι ἔσαν. Ἀλεξάνδρου γὰρ ἀδελφεὴν Γυγαίην, Ἀμύντεω δὲ θυγατέρα, Βουβάρης ἀνὴρ Πέρσης ἔσχε, ἐκ τῆς οἱ ἐγεγόνεε Ἀμύντης ὁ ἐν τῇ Ἀσίῃ, ἔχων τὸ οὔνομα [k] τοῦ μητροπάτορος· τῷ δὴ ἐκ βασιλῆος τῆς Φρυγίης
504 ἐδόθη [l] Ἀλάβανδα πόλις μεγάλη νέμεσθαι, ἅμα δὲ ὁ Μαρδόνιος πυθόμενος ὅτι πρόξεινός τε εἴη καὶ εὐεργέτης ὁ Ἀλέξανδρος, ἔπεμπε. τοὺς γὰρ Ἀθηναίους οὕτω ἐδόκεε μάλιστα προσκτήσεσθαι, λεών τε πολλὸν ἄρα ἀκούων εἶναι καὶ ἄλκιμον· τά τε κατὰ τὴν θάλασσαν συντυχόντα σφι παθήματα κατεργασαμένους μάλιστα Ἀθηναίους [m] ἠπίστατο. τούτων δὲ [n] προσγενομένων, κατήλπιζε εὐπετέως τῆς θαλάσσης κρατήσειν, τάπερ ἂν καὶ ἦν. πεζῇ τε ἐδόκεε [o] πολλὸν εἶναι κρέσσων. οὕτω τε ἐλογίζετο κατύπερθέ οἱ τὰ πρήγματα ἔσεσθαι τῶν [p] Ἑλληνικῶν. τάχα δ' ἂν καὶ τὰ χρηστήρια ταῦτά οἱ [q] προλέγοι, συμβουλεύοντα σύμμαχον τὸν Ἀθηναῖον [r] οἱ ποιέεσθαι· τοῖσι δὴ πειθόμενος ἔπεμπε. Τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου τούτου ἕβδομος γενέτωρ [s] Περδίκκης ἐστὶ, ὁ κτησάμενος τῶν Μακεδόνων τὴν τυραννίδα τρόπῳ τοιῷδε· ἐξ Ἄργεος ἔφυγον ἐς [t] Ἰλλυριοὺς τῶν Τημένου ἀπογόνων τρεῖς ἀδελφεοὶ, Γαυάνης τε καὶ Ἀέροπος καὶ Περδίκκης· ἐκ δὲ Ἰλλυριῶν ὑπερβαλόντες ἐς τὴν ἄνω Μακεδονίην, ἀπίκοντο ἐς Λεβαίην πό-

montem, proxime urbem Acræphiam. Ad hoc templum postquam perveniſſet is, qui Mus appellaretur, ſequutos eum tres urbanos viros publice delectos ad deſcribenda ea, quæ homini reſponderentur: et ſtatim antiſtitem barbara lingua uſam: et qui eos ſubſequebantur, ſtupuiſſe audientes barbaram linguam pro Græca. Quumque neſcirent quid in præſenti negocio agerent, Myn Europenſem pugillares ab eis quos ferebant abſtuliſſe, et in illis ea quæ dicerentur a propheta exaraſſe, eaque, ut dicebant, lingua Carica: et ubi illa ſcripſiſſet, digreſſum in Theſſaliam abiiſſe. Ea Mar- 136
donius intelligens quid dicerent, nuncium dehinc Athenas mittit Alexandrum Macedonem Amyntæ filium, tum quia ei adſinitate juncti erant Perſæ, quippe cuius ſororem Gygæam Amyntæ filiam in matrimonio habuerat Bubares vir Perſes, ex qua genuerat Amyntam in Aſia, avi materni ferentem nomen, cui ab rege data erat colenda urbs Phrygiæ magna Alabanda, tum quia audiebat hoſpitem atque de Athenienſibus bene meritum eſſe virum, Mardonius mittendum duxit: hac præcipue ratione arbitratus ſe conciliaturum ſibi Athenienſes, populum et multum et ſtrenuum eſſe audiens, et quem cladis Perſicæ in mari acceptæ præcipuum auctorem noverat. Quibus ſibi conciliatis, ſpem concipiebat facile potiundi maris, prout etiam contigiſſet: nam terreſtribus copiis longe ſuperior eſſe videbatur. Ita colligebat ſuas res fore ſuperiores rebus Græcorum. Cui fortaſſis oracula illa reddita ſuadebant, ut Athenienſem ſibi ſocium aſciſceret. His 137
obtemperans, Alexandrum hunc mittebat ſeptimum a Perdicca, qui Macedonum tyrannidem obtinuit hunc in modum: Tres fratres a Temeno oriundi, Gavanes, Aëropus, Perdiccas, ex Argo in Illyricos profugerunt: et ex Illyriis transgreſſi ſuperiorem Macedoniam: pervenerunt ad urbem Lebæam:

a Ἀκραιφίης *Arch. Valla.* Conf. *Sylburg.* ad *Pauſan.* IX, 23. *b Med. Paſſ. Ask.*, ceteri δὲ omittunt. *c* Θεσπιέειν *Arch. Vind.*, more Ionum. *d* Τὸν πρόμ. *Paſſ. Vind. Brit.*, τὴν μάντιν *Arch.* *e* Ἔφερον *Arch.* *f* Γράφειν *Paſſ.* *g* Φωνῇ *Arch. Vind.* *h* Deſit *Ask.* *i* Οἱ Πέρσ. προσκηδέες οἱ idem. Sumſit hinc *Pollux* III, 7. et 30. *k* Τὰ *Arch. Vind.* *l Steph. Byz.* Ἀλάβαστρα, et ἅμα δὲ *Ask.* quod verum. Olim ἅμα τε. Mox πρόξενος dialectus poſtulat. *m* Ἐπισ. *Arch. Vind.*, probabiliter. *n* Προγεν. *Arch.* Post pauca τάπερ ἦν καὶ ἦν *Ald.* male. *o* Πολλὸν bene *Arch.*, alii πολλῷ. Vid. VII, 7. *p* Ἑλλήνων id. *Valla*, ſatis ex uſu et mox cum *Vind.* τάχα δὲ καί. *q Med. Paſſ. Ask.*, in *Arch. V.* προλέγουσι· ex *Ald. Brit.* προλέγει. *r* Οἱ ποιήσασθαι *Arch. V.* Inde pronomen acceſſit. *s* Περδίκης *Arch. Ask.* perpetuo. *t* Ἰλλυρικοὺς *Arch. V. Valla.* Mox Γαβάνης *Ask.*

denter tractavit, neque medicam illi manum, operae *Bryani* ignarus, *Io. Iac. Reiskius*, negavit, vel ſic metuo, ut ſanata ſint cuncta. Ceterum in aedis colliſque ſitu *Strabo* L. IX. p. 633. cum *Caſauboni* obſervatione conſentit.

59. Καὶ τὴν πρόμαντιν] Proba haec ſi ſunt, habuit Ptous Apollo aeque ac Delphicus ſuam πρόμαντιν, ſuum προφήτην, nullaque neceſſitas ὑπὸ τῆς προφήτιδος in vicinis ex *Reiskii* voluntate fingendi, quae quidem, inproba iſta ſi fuerint, nulla tamen aderit. Oſtentant ſcripta exemplaria τὸν πρόμαντιν. *Strabo* ſolum προφήτην τοῦ μαντείου Ptoi L. IX. p. 633. novit, itidem *Plutarch.* T. II. p. 412. A., atque erronee aut corrupte φωνῇ Αἰολίδι reſpondentem, loco Καρικῇ, quam in Vit. Ariſtid., lapſus nonnihil, illi tribuit, h. c. βαρβαρικῇ διαλέκτῳ, qualis Carum, non AEolenſium, L. I, 171., *Pauſaniae*, haec excerpentis IX, 23., iuſto iudicio. Hinc manare videtur, τὸν πρόμαντιν Ptoi Apollinis et προφήτην, quorſum inſequentia vergunt, unum eumdemque fuiſſe. Talis Amphicaeae ΠΡΟΜΑΝΤΙΣ δὲ ὁ ἱερεύς ἐστι· χρᾷ δὲ ἐκ τοῦ θεοῦ κάτοχος *Pauſan.* X. p. 884.

70. Ὅτι οἱ προσκηδέες οἱ Πέρσαι] Spretum male *Pollucis* interpretamentum est, cui προσκηδέες huius loci *adfinitate coniuncti*: quales ob nuptias Gygaeae et Bubaris Perſae Macedonum regum familiae atque Alexandro fuerunt, optimo monitore *P. Leopardo* Emend. VIII, 1. Ipſe Alexander πρόξενος καὶ εὐεργέτης Athenienſium; adeoque utraque de cauſſa aptiſſimus ad legationis officium Mardonio ad Athenienſes obeundum. Regi certe Athenienſes C. 143. *nolumus te quidpiam ingrati παθεῖν, ἐόντα πρόξεινόν τε καὶ φίλον.* De Alabandis, Amyntae a Perſiae rege donatis, lis perſeverabit. *Stephanum Byz.* Ἀλάβαστρα hic inveniſſe, negari non poteſt. Cariae Alabanda nemo ignorat, Phrygiae vero, quis tandem. At ubi Alabaſtra eiuſdem Phrygiae? Quis praeter *Stephanum* Alabaſtra πόλιν μεγάλην Phrygiae attigit? Bene memini virorum egregiorum *L. Holſtenii*, *Salmaſii*, *Gronovii*, *Pavii*, coniectationes, incertos, niſi *Stephano* ſchedae ſeſe fideliores, quod optem, iunxerint, relinquentes.

88. Ἕβδομος γενέτωρ Περδίκκης] Seriem ſucceſſionis generiſque priſcam nobilitatem haec et Cap. 139. ac *Thucydides* L. II, 99. egregie illuminant. Sumſerunt ſua hinc *Marshamus* Canon. Chronol. p. 447., *Spanhemius* Us. et Pr. Numiſm. Diſſ. VII, p. 372. Urbs Λεβαίη, in quam Perdiccas cum fratribus devenit, non alia fortaſſe ac *Heſychii* Λίβα, πόλις ὑπὸ Θρακῶν. Equidem aliam non novi.

96. Τὰ

bæam: ubi ſe ad mercenariam operam regi locaverunt, unus quidem equis, alter vero bobus, minimus autem natu, minutis pecoribus paſcendis. Erant enim olim quoque imperia hominum debilia in re nummaria, non ſolum popularis ſtatus: ipsa autem regi ſua uxor coquebat cibaria. Quum panis pueri mercenarii Perdiccæ coqueretur, efficiebatur altero tanto maior quam erat; id ipsum quoniam ſemper contingebat, indicavit marito. Ille ut audivit, illico eum ingreſſa est opinio, quaſi oſtentum foret, ac cederet in aliquid magnum: moxque accitis mercenariis, ut a ſua terra diſcederent, imperavit. Et quum iſti dicerent, ita demum ſe abſcedere iuſtum eſſe, ubi mercedem accepiſſent: ibi rex de mercede audiens quum forte per fumarium ſol penetraret in domum, mente divinitus læſus, Hunc, inquit, ſolem oſtendens, dignam vobis mercedem reddo. Hæc audientes maiores natu Gavanes et Aëropus, ſtetere attoniti: at puer, Sic accipimus rex quæ das, præloquutus, gladio, nam gladium gerebat, circumſcripſit in pavimento domus ſolem: circumſcriptumque quum
138 ter in ſinum ſuum hauſiſſet, abiit cum ceteris. Quale autem eſſet id quod fecerat puer, et quod cum illorum aſſenſu acceperit minimus natu, renunciat quidam aſſeſſorum regi. Hoc audito, rex ira

πόλιν. [a] ἐνθαῦτα καὶ ἐθήτευον ἐπὶ μισθῷ παρὰ τῷ βασιλέϊ, ὁ μὲν, ἵππους νέμων· ὁ δὲ, βοῦς· ὁ δὲ νεώτατος αὐτέων Περδίκκης, τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων. ἔσαν [b] γὰρ τὸ πάλαι καὶ αἱ τυραννίδες τῶν ἀνθρώπων ἀσθενέες χρήμασι, οὐ [c] μοῦνον ὁ δῆμος. ἡ δὲ γυνὴ τοῦ βασιλῆος, αὐτὴ τὰ σιτία σφι ἔπεσσε. ὅκως δὲ [d] ὀπτῷτο ὁ ἄρτος τοῦ παιδὸς τοῦ θητὸς τοῦ Περδίκκεω, διπλήσιος ἐγίνετο αὐτὸς ἑωυτοῦ. ἐπεὶ δὲ αἰεὶ τὠυτὸ τοῦτο ἐγίνετο, εἶπε πρὸς τὸν [e] ἄνδρα ἑωυτῆς. τὸν δὲ ἀκούσαντα ἐσῆλθε αὐτίκα, ὡς εἴη τέρας, καὶ [f] φέροι ἐς μέγα τι. καλέσας δὲ τοὺς θῆτας, προηγόρευέ σφι ἀπαλλάσσεσθαι [g] ἐκ γῆς τῆς ἑωυτοῦ. οἱ δὲ, τὸν μισθὸν ἔφασαν δίκαιοι εἶναι [h] ἀπολαβόντες, οὕτω ἐξιέναι· ἐνθαῦτα ὁ βασιλεὺς, τοῦ μισθοῦ πέρι ἀκούσας, ἦν γὰρ κατὰ τὴν καπνοδόκην ἐς τὸν οἶκον ἐσέχων ὁ ἥλιος, εἶπε, θεοβλαβὴς γενόμενος, „ Μισθὸν δὲ ὑμῖν „ ἐγὼ ὑμέων ἄξιον τόνδε ἀποδίδωμι"· δείξας τὸν ἥλιον. ὁ μὲν δὴ Γαυάνης τε καὶ [i] ὁ Ἀέροπος οἱ πρεσβύτεροι ἕστασαν ἐκπεπληγμένοι, ὡς ἤκουσαν ταῦτα. ὁ δὲ παῖς, ἐτύγχανε γὰρ ἔχων μάχαιραν, εἴπας [k] τάδε, „ Ὧδε δεκόμεθα ὦ βασιλεῦ τὰ διδοῖς", περιγράφει τῇ μαχαίρῃ [l] ἐς τὸ ἔδαφος τοῦ οἴκου τὸν ἥλιον. περιγράψας δὲ, ἐς τὸν κόλπον τρὶς ἀρυσάμενος [m] τοῦ ἡλίου, ἀπαλλάσσετο αὐτός τε καὶ οἱ [n] μετ' ἐκείνου. οἱ μὲν δὴ ἀπήϊσαν. Τῷ δὲ βασιλέϊ σημαίνει τις τῶν παρέδρων οἷόν τι χρῆμα ποιήσειε ὁ παῖς, καὶ ὡς σὺν νόῳ [o] κείνων ὁ νεώτατος λάβοι τὰ [p] διδόμενα. ὁ δὲ, ταῦτα ἀκούσας,

a Ἐνθαῦτα δὲ ἐθήτ. *Arch. V.*, pro quo δὴ *Paſſ.* et *Steph.* margo. *b* Δὲ *Arch. V.* *c* Μοῦνον vere *Paſſ.*, ceteri μόνον. *d* Ὀπτῷτο *Arch. V. Brit. Paris. A. B. Ald.*, longe verius, quam quod reieci ὀπτῷη *Med. Paſſ. Ask.*, deinceps ἐγίν. αὐτὸς ἑωυτῷ *Ald.* male. *e* Ἄνδρα τὸν ἑωϋτ. non prave *Arch. Paſſ. Ask. Vind.*, cui ſubdunt τὸν δὲ ἀκούσαντα ἐσῆλθεν αὐτίκα, ὡς, ſicuti est in ora *Steph.*, ὡς δὲ ἤκουσε, ἐπῆλθέ οἱ αὐτίκα ὡς εἴη olim. *f* Φέροι μέγα *Paſſ. Steph.* margo. *g* Ἐκ τῆς ἑωϋτοῦ *Arch. Vind.*, nec diſplicet. *h* Ἀπολαβόντας *Arch. V. Brit. Ald.*, ἀπολαβόντες *Paſſ. Ask. Med.*, veriſſime. Vid. *Kuſterum* in *Clerici* Biblioth. Veter. et Nov. Tom. v. 404. *i* Negligitur ὁ in *Arch.* ſcribit autem πρεσβύτατοι cum *Vind.* *k* Τάδε, ὧδε δεκ. *Ask. Paſſ. Med.*, quod ſignificantius. Conf. Gronov., ὧδε deerat. *l* Ἐς τὸ ἔδ. *Vind. Arch. Ask. Paſſ.*, ἐς τοὔδαφος antea. *m* *Med. V. Ask. Paſſ. Brit.*, alii cum *Aldo* ἐκ τοῦ. *n* *Med. Paſſ. Arch. Ask. Vind. Paris. A. B.*, μετ' αὐτοῦ antea. Mox ἀπῇσαν *Ask.*, ἀπήϊσαν bene *Paſſ.*, in aliis ἀπίεσαν. *o* Κείνων *Paſſ.*, loco vulgati ἐκείνων. *p* Διδόμενα id. *Ask. V. Arch.*

96. Τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων] Oves, capraſque, *Pauſaniae* τὰ λεπτότερα τῶν προβάτων L. IX, 3. p. 714. Connexa de antiquiſſimorum regum ac tyrannorum tenui conditione obſervatio veritate nititur. *Intra ſuam cuique patriam regna finiebantur*, ſcribit *Iuſtinus.* Reges regumque filii armenta paſcere haud dedignabantur. Hectoris Andromaches querela ſuper fratribus, dum armentis ovibuſque paſcentibus attenderent, trucidatis ex *Iliad.* Z, 422. in luce verſatur, notiſſima quoque regum Palaeſtinae vetuſtiſſimorum in ſacris Pandectis tenuitas.

97. Ἔσαν γὰρ καὶ αἱ τυραννίδες] Moris Herodotei non recordabatur *H. Steph.* iſta ſcribens: *hoc Herodotus ſubiungit ne cui mirum videatur, quod rex ipse illos paſcendis ſuis armentis et gregibus praefecerit.* Imo contra ſequentium praebent rationem: *ipsa Regis uxor mercenariis panes coquebat*, pro veteris aevi ſimplicitate, ſive, ut Herod. *quod ipſi olim Reges* (οἱ τύραννοι hic dicuntur τυραννίδες, ut legati, *legationes* &c.) ἔσαν ἀσθενέες χρήμασι. Ne narrationis ſimplicitate langueret oratio, ſtructuris verborum elegantiſſimis lectorem excitat *Herodot.* quaeque in ſermone quotidiano ſubiicienda erat, cauſam ceteris praeponit: exempla dabit Ed. *Gron.* p. 109, 33. p. 35, 7. 47, 47. 63, 21. &c. p. 328, 29. 349, 30. Paulo hinc diverſa ſunt et velut per parentheſin interiecta, cum vocula καὶ vel ἀλλὰ praemittitur, ut p. 360, 24. p. 246, 2. p. 249, 15. hyperbata vocat *Longinus*, qualis ipse praebet exemplum in Ed. *Toll.* p. 172, ꝟ. 1. vid. *Dounaeus* in *Demoſth.* p. 91. et ſeqq. Saepius in talibus fuit erratum. VALCKEN.

99. Αὐτὴ τὰ σιτία σφι ἔπεσσε] *Ipsa cibos illis coquebat*, ſive *panem*; nam ſequitur: ὅκως δὲ ὀπτῷτο ὁ ἄρτος τοῦ παιδὸς τοῦ θητὸς τοῦ Περδίκκεω· in quibus primum miror tot ſuperflua cur accumulet: ſatis erat dixiſſe ὁ ἄρτος τοῦ Περδίκκεω· hic fratrum natu maiorum reſpectu παῖς etiam dicitur infra: ſed magis etiam miror cur ὀπτῷη poſuerit *Gronov.* pro ὀπτῷτο, ſincero inſtar ἀνιῷτο· κοιμῷτο· ſimiliumque apud *Herodot.* — Ὅκως — ὀπτῷτο ὁ ἄρτος, *dum coqueretur panis*: ἄρτους ὀπτωμένους dixit *Alexis Athenaei* III. p. 114. D. In *M. Antonin.* III, 2., ἄρτου ὀπτωμένου, Latine dicendum, *panis cum coquitur* docuit erudite *Thom. Gataker.* Est autem ὀπτᾶν eximie *torrere*; *coquere*, vulgo πέπτειν, AEolico more dicitur et Ionibus πέσσειν hoc ſaepius attigerunt ut AEolicum Grammatici: ἡμιάρτια πέσσει *Sophronis* est apud *Athen.* III. p. 110. C. πέττειν ἄρτους frequentius occurrit. VALCKEN.

1. Διπλήσιος ἐγίνετο] *Panis in furno duplo maior factus Perdiccae regnum Macedoniae attulit: I. F. Gronovius* ad *Livii* XXI, c. 62. — In proximis vulgata, ὡς δὲ ἤκουσε, ἐπῆλθέ οἱ αὐτίκα non est ſane deterior lectio *Arch.* et marg. *Steph.* τὸν δὲ ἀκούσαντα ἐσῆλθε αὐτίκα, vid. not. in P. 531, 64. hic adeo quid praeferendum ſit Codices decernent: ſed ſervandum quod vulgatur ὡς εἴη τέρας καὶ φέροι ἐς μέγα τι. — Quam paulo post memorat ex *Med. Gronov.* vocula ὧδε, ſi legeretur his praefixa, ὧδε περιγράφει τῇ μαχαίρῃ, ſignificaret *tum*; ſed iungi, me iudice, nequit iſtis, Δεκόμεθα, ὦ βασιλεῦ, τὰ διδοῖς. VALCKEN.

3. Τὸν δὲ ἀκούσαντα ἐσῆλθε] Quo moti vim his librarii fecerint, non aſſequor. Corruptelam ſuſtuli imperio excellentium codicum, eoque cupidius, ut ſua Scriptori venuſtas rediret. De loquendi genere, abunde L. VII, 46. ſtabilito, taceo.

17. Καὶ οἱ μετ' ἐκείνου] Summae in his MSS. conſenſioni non derogo. Ἀπήϊσαν Ioniae mos, quo ἤϊε, ἀπήϊε. ἐπήϊσαν et ſimilia, tuebitur. Iſti, cui ſuus brevi post locus, ὡς σὺν νόῳ ἐκείνων — vir doctus ad marginem Aldinae τοῦτ' ἐστι κατὰ τὴν γνώμην ἐκείνων explicandi cauſſa alleverat; nec praeter rem. Commodum foret, ab *H. Stephano* deſideratum, *Arriani* Exp. Alex. III, 18. οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ σὺν νῷ δρᾶσαι τοῦτό γε Ἀλέξανδρον, modo eadem utrobique ſententia dicti, neque loco lis moveretur. Vide Cel. *Iac. Gronov.* ibi, et ſuperius C. 86.

19. Ὡς σὺν νόῳ] Scribi malim: ὡς ἐν νόῳ (vel ὡς νόῳ) ἐκείνων ὁ νεώτατος λάβοι τὰ δεδομένα· id eſſet, ni fallor, ὡς

σας, καὶ ὀξυνθεὶς, πέμπει ἐπ' αὐτοὺς ἱππέας ἀπολέοντας. ποταμὸς δέ ἐστι ἐν τῇ χώρῃ ταύτῃ, τῷ θύουσι οἱ τουτέων τῶν ἀνδρῶν ἀπ' Ἄργεος ἀπόγονοι [a] σωτῆρι. οὗτος, ἐπεί τε διέβησαν οἱ Τημενίδαι, μέγας οὕτω ἐῤῥύη ὥστε τοὺς ἱππέας μὴ οἵους τε γενέσθαι διαβῆναι. οἱ δὲ, ἀπικόμενοι ἐς ἄλλην γῆν τῆς Μακεδονίης, οἴκησαν πέλας τῶν κήπων τῶν λεγομένων εἶναι Μίδεω τοῦ Γορδίεω· [b] ἐν τοῖσι φύεται αὐτόματα ῥόδα, ἓν ἕκαστον ἔχον ἑξήκοντα φύλλα, ὀδμῇ τε ὑπερφέροντα τῶν ἄλλων. ἐν τούτοισι καὶ ὁ [c] Σιληνὸς τοῖσι κήποισι ἥλω, [d] ὡς λέγεται ὑπὸ Μακεδόνων. ὑπὲρ δὲ τῶν κήπων οὖρος κέεται, [e] Βέρμιον οὔνομα, ἄβατον ὑπὸ χειμῶνος. ἐνθεῦτεν δὲ ὁρμεώμενοι, ὡς ταύτην ἔσχον, κατεστρέφοντο καὶ τὴν ἄλλην Μακεδονίην. Ἀπὸ τούτου δὴ τοῦ Περδίκκεω Ἀλέξανδρος ὧδε [f] ἐγεγόνεε. Ἀμύντεω [g] παῖς ἦν Ἀλέξανδρος· Ἀμύντης δὲ, [h] Ἀλκέτεω· Ἀλκέτεω δὲ πατὴρ ἦν Ἀέροπος· τοῦ δὲ, Φίλιππος· Φιλίππου δὲ, [i] Ἀργαῖος· τοῦ δὲ, Περδίκκης, ὁ κτησάμενος τὴν ἀρχήν. ἐγεγόνεε μὲν δὴ ὧδε Ἀλέξανδρος ὁ Ἀμύντεω. Ὡς δὲ ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας [k] ἀποπεμφθεὶς ὑπὸ Μαρδονίου, [l] ἔλεγε τάδε, „Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Μαρδόνιος τάδε „λέ-

ira percitus equites ad eos interimendos mittit. Est autem in ea regione amnis cui tanquam Soſpitatori immolant ex incolis iſtis poſteri ab Argo orti: hic amnis, posteaquam eum Temenidæ transierant, ita auctus fluxit, ut ab equitibus tranſiri nequierit. Temenidæ in aliam Macedoniæ plagam transgresſi, habitarunt prope hortos, qui ferebantur esſe Midæ Gordio geniti, quibus in hortis ſua ſponte naſcuntur roſæ ſexagenum foliorum ſingulæ, fragrantiori odore quam ceteræ; in quibus etiam ut fertur a Macedonibus, Silenus fuit captus. Super eos hortos ſitus est mons, nomine Bermius, per hyemem inaccesſus. Hinc egresſi postquam eam plagam obtinuerunt, ceteram Macedoniam
ſubegerunt. Ab hoc autem Perdicca hunc 139
in modum Alexander oriundus est: Amyntæ filius fuit Alexander, Amyntas Alcetæ, pater Alcetæ fuit Aëropus, Aëropi Philippus, Philippi Argæus, huius Perdiccas, qui paravit imperium. Ita A-
myntæ fuit Alexander filius. Qui ubi A- 140
thenas venit a Mardonio misſus, ita ver- 1
ba fecit, Viri Athenienſes, Mardonius hæc in-

a Σωτῆρι *Paſſ. Ask. V. Arch.* ora *Steph. Valla*, σωτήρια ceteri. *b* Ἐν τούτοισι *V.* *c* Σηληνὸς *Arch.* *d* Ὥστε *Paſſ.* *e* Βέρβιον *Arch. Ask.*, in *Valla* corrupte *fons Berbinus.* Rectum vulgatum. Conf. notam *Schurtzfleiſchii* ad *Diodori* T. II. p. 643. *f* Ἐγένετο *Med. Paſſ. Ask. Brit. Paris. A. B.*, malui receptum. *g* Πατὴρ ἦν *Ask.* et *Steph.* margo. *h* Ἀλκέτης *Ask.*, Ἀλκίτεω *Arch.* *i* Ἀργαῖος *Arch. V. Valla*, Ἀῤῥαῖος *Paſſ.*, Ἀραῖος reliqui. *k* Ora *Steph. Arch. V. Paſſ. Ask. Brit.*, πεμφθεὶς olim. *l* Λέγει *Ask.*, mox Ἄνδρες &c. usque ἐμοὶ inprudenter negligens.

ὥς αὐτῶν ὁ νεώτατος ἐνθύμιον ποιεῖτο τὸ ῥηθὲν, ſive τὸν δεδομένον ἥλιον, *eorum natu minimum quae Rex dederat in animum demiſiſſe*, velut vocem divinitus misſam, quae laetum omen portenderet. Rem *animo diligenter conſiderare Herodoto* dicitur ἐν φρενὶ et ἐν νόῳ λαβεῖν aut omisſa praepoſitione νόῳ λαβεῖν IX, c. 10. III, c. 41. 51. Noſtro loco νόῳ λαβεῖν ſignificat quod ſaepius dicitur ἐνθύμιον ποιεῖσθαι, nonnunquam ἐνθυμεῖσθαι, et θεῖον ἡγεῖσθαι· hoc dabit *Xenoph.* p. 287, 38. Εἰσῆλθέ μοί τι θεῖον, *Eurip.* Cycl. ℣. 410. quod ille dixit ἐντεθύμημαι δ' ἔγωγε καὶ τοῦτο, in K. 'A. III. p. 177, 14. *Soph.* Oed. T. ℣. 748. conf. et *Thucyd.* p. 478, 4. VALCKEN.

22. Τῷ θύουσι οἱ τουτέων] Certum vocabulorum delectum habere ſaepe difficile: τῷ θύουσι — σωτήρια videtur adpoſitum. Alexander ubi a vulnere convaluerat, θύσας θεοῖς ΣΩΤΗΡΙΑ, μεγάλας ἑστιάσεις τῶν φίλων ἐποιεῖτο *Diodor.* XVII, 100. Crebro alii, beneficiorum et ſalutis inpetratae memores, convocati a *Des. Heraldo* Advers. I, 5. Peiusne vero τῷ θύουσι — ΣΩΤΗΡΙ tanquam deo Soſpitatori? Negabunt, quibus notus vocabuli est uſus, ab Ill. *Spanhemio* Disſ. VII. de Praeſt. Num. p. 416. clara in luce poſitus, eoque magis quod ΣΩΤΗΡΟΣ titulus latisſime porrigitur, et fluvii deorum olim in numero, ſua ſibi templa, aras atque imagines habentes *Pauſan.* VIII, 24. p. 647. Offert praeterea τῷ θύουσι —— σωτῆρι de Temenidarum poſteris amplius quid et ſignatius. Huc itaque inclino.

28. Μίδεω τοῦ Γορδίεω] Midae huius, inter ſuperſtitionis auctores cum Orpheo et Eumolpo principis, fata, mores artesque in *G. Io. Voſſii* L. I. Idolol. C. 24. et *Bouberii* Disſ. Herodot. C. 8. Fixerat ſedes ante Brigum coloniam in Aſiam deductam ad Thraciae Macedoniaeque montem Bermium, *Conone* Narrat. I. conſentiente. Propter eum montem horti, notabiles ſexagenum foliorum roſis, quae *Tertulliano* de Coron. C. 14. *centenariae roſae de horto Midae lectae*, ſed confundenti, ſi tamen primam vocem *Beat. Rhenanus* et *Rigaltius* recte formarint, *centifolias*, ῥόδα ἑκατοντάφυλλα Pangaei Thraciae montis in *Theophraſti* Hiſt. Plant. VI, 6. Illis autem in hortis ἥλω *captus*, non *exceptus*, uti *Valla*, Silenus, et coactus ad ea fuit explicanda, quae *Theopompi* fide, iſta in fabula, indicibus *Dionyſio* Halic. T. II. p. 132. et *Theone* Progymn. C. 2., cui ſuum reddidit *Valckenarius* ſupra L. IV, 168., mire luxuriantis, *Virgilius*, *Ovidius* *AElianus* nobis prodidere.

29. Ῥόδα, ἓν ἕκαστον ἔχον] Sexagenum foliorum roſas in campis Emathiis naſci canit *Nicander* in Georgicis apud *Athen.* XV. p. 683. B. (ῥόδα vocans ἃ) κλήροισιν ἀντρέφετ' Ἠμαθίοισιν, Αἰὲν ἐν ἑξήκοντα πέριξ κομόωντα πετήλοις· vicinis abſtineo, quibus non ſum corrigendis: adde notata in Disſ. *Herod.* Clar. *Weſſ.* p. 130. De Sileno in his Midae hortis capto vid. *Davis.* in *Max. Tyr.* XI, I. et Ampl. *Boubier Disſ. ſur l'Hiſtoire d'Herod.* c. 8., de hoc Mida aliisque agens cognominibus. — Hortis iſtis Midae mons imminebat, οὖρος, — Βέρμιον οὔνομα, ἄβατον ὑπὸ χειμῶνος· ubi ὑπὸ χιόνος legendum ſuſpicabatur Doctisſ. *Koenius.* VALCKEN.

36. Ἀμύντεω παῖς ἦν Ἀλέξ.] Recte *Harpocr.* Ἀλέξανδρος — ὁ ἐπικαλούμενος Φιλέλλην, υἱὸς μὲν Ἀμύντου, πατὴρ δὲ Περδίκκου, ἐστρατεύετο ὑπὸ Μαρδονίῳ. — In *Herod.* πατὴρ quod est in marg. *Steph.* pro παῖς, ſine ulla controverſia reiiciendum; dubium forſan esſe poterit, ſitne natum ex errore librarii ad vicina aberrantis; an ex eruditulі nota, qui in ora libri ad παῖς poſuerit καὶ πατὴρ, memor Alexandro filium quoque dari, praeter Perdiccam ſuccesſorem, Amyntam, qui privata ſorte contentus filium reliquerit Aridaeum: vid. quae tanquam ex *Euſebii* Chron. vulgavit *Scaliger* p. 57, 26. Sed Amyntas Alexandri fuit nepos ex filio Philippo: docente Clar. *Weſſ.* ad *Diod.* XII, c. 50. n. 9. quem Philippum velut fratrem Perdiccae, τοῦ Ἀλεξάνδρου aliquoties *Thucyd.* commemorat I, c. 57, 59. II, c. 95. &c. conf. *Scholia* quae *Duker.* edidit ex Cod. *Caſſ.* p. 637. quaeque praefationi ſubiecit ex *Baſil.* p. 161, 76. — Unus autem inter veteres *Thucyd.* in hac Macedoniae Regum ſerie *Herodoto* conſentit; nam Perdiccae filio Archelao octo Reges priores ſtatuit II, c. 100. Perdiccae patri Alexandro primus Perdiccas et primus itidem Regum Macedoniae ex Heraclidis genitorum iuxta *Herodoti* ſeriem hoc c. 139. et c. 137., fuit ἕβδομος γενέτωρ. Hunc in re controverſa conſenſum hiſtoriae principum agnoverunt *Marsham.* Can. Chron. p. 447., quique pro doctrinae copia hanc materiem pertractavit Ill. *Ez. Spanhem.* de uſu et Praeſt. Num. T. I. p. 371. et ſeqq. — Ex *Iuſtino* Macedoniae Reges enumeranti ſeptimus etiam occurret hic *Herodoti* Alexander; ſed primus tamen, qui toti Macedoniae imperaverit, ut aliis, illi ſtatuitur Caranus; omittitur illic in *Herodoti* ſerie quintus, Alcetas, et aliis memoratus et *Satyro* apud *Theophil. Antioch.* II. p. 98. apud quem non ſit mentio *Argaei*, cui nomen legitimum hic ex *Herodoti* Codd. reſtituit Clar. *Weſſ.* — Caranum prorſus ignorat *Herodot.* ceterosque qui huic ſubiungi ſolent; Caranum tamen etiam apud noſtrum quaeſivit Ill. *Spanhem.* p. 374. coniecturam proponens, quae nemini facile probabitur. VALCKEN.

38. Ἀργαῖος] Damnatur in Temenidarum ſuccesſione

inquit, Nuncius mihi ab rege venit in hæc verba, Athenienſibus iniurias quas mihi intulerunt omnes remitto: nunc autem, Mardoni, ita facito: partim quidem eis regionem reddito: partim aliam inſuper ad istam pro ſuo arbitratu capiant, ſuisque legibus potiantur. Quinetiam eorum templa, ſi mecum fœdus inire volent, omnia, quæ ego incendi, reſtituito. Hæc quum mihi allata esſent, necesſe habeo ista exequi, niſi per vos ſteterit. Ego vero hæc vobis duco dicenda. Nunc quid inſanitis, bellum regi inſerentes, cui nec unquam præſtare, nec ſemper obſtare poteritis? Noſtis enim Xerxis et copias bellicas et facta: auditis quoque nunc de exercitu, qui mecum est: quod ſi etiam nos ſuperaveritis atque viceritis, cuius nulla vobis, ſi bene ſapitis, ſpes est, alius huic par exercitus est adſuturus. Nolite igitur, æquiparando vos regi, privari ſolo veſtro, et pro vobisipſis asſidue currere: imo redite in amicitiam, quum honeſtisſime liceat vobis iram deponere rege huc propenſo. Eſtote liberi, ſocietate belli nobiscum inita citra dolum et fraudem. Hæc me iusſit, Athenienſes, apud vos Mardonius dice-
2 re. Ego vero de mea in vos benevolentia nihil commemorabo: neque enim nunc primum eam cognoveritis. Obſecro autem ut Mardonio morem geratis, quos animadverto non ſemper validos fore ad gerendum cum Xerxe bellum: quales ſi animadverterem esſe, nequaquam huc cum his verbis venisſem. Quippe regis poteſtas ſupra humanam est et manus prælonga. Quod niſi propere paciſcamini, quum magnas proponant conditiones, quibus paciſci volunt, timeo veſtram vicem; qui ex omnibus ſociis maxime

„ λέγει, Ἐμοὶ ἀγγελίη [a] ἥκε παρὰ βασιλῆος, λέ„ γουσα οὕτω, Ἀθηναίοισι τὰς ἁμαρτάδας τὰς ἐξ „ ἐκείνων ἐς ἐμὲ γενομένας πάσας μετίημι· νῦν τε „ ὧδε Μαρδόνιε ποίεε. τοῦτο μὲν τὴν γῆν σφι ἀπό„ δος· τοῦτο δὲ, ἄλλην πρὸς ταύτῃ ἑλέσθων αὐ„ τοὶ, ἥντινα ἂν [b] ἐθέλωσι, ἐόντες αὐτόνομοι. ἱρά „ τε πάντα σφι, ἢν δὴ βούλωνταί γε ἐμοὶ ὁμολο„ γέειν, ἀνόρθωσον, ὅσα ἐγὼ ἐνέπρησα. τουτέων δὲ „ ἀπιγμένων, ἀναγκαίως ἔχει μοι ποιέειν ταῦτα, „ ἢν μὴ τὸ ὑμέτερον αἴτιον γένηται. λέγω δὲ ὑμῖν τά„ δε, Νῦν τί μαίνεσθε πόλεμον βασιλέϊ [c] ἀνταειρό„ μενοι; οὔτε γὰρ ἂν ὑπερβάλοισθε, οὔτε οἷοί τέ „ ἐστὲ ἀντέχειν τὸν πάντα χρόνον. εἴδετε μὲν γὰρ τῆς „ Ξέρξεω στρατηλασίης τὸ πλῆθος, καὶ τὰ ἔργα· „ πυνθάνεσθε δὲ καὶ τὴν νῦν [d] παρ' ἐμὲ ἐοῦσαν δύναμιν· „ ὥστε καὶ ἢν ἡμέας ὑπερβάλησθε, καὶ νικήσητε, „ [e] τοῦπερ ὑμῖν οὐδεμία ἐλπὶς, εἴπερ εὖ [f] φρονέε„ τε, ἄλλη παρέσται πολλαπλησίη. μὴ ὦν βούλη„ σθε [g] παρισεύμενοι βασιλέϊ, στέρεσθαι μὲν τῆς „ χώρης, θέειν δὲ αἰεὶ περὶ ὑμέων αὐτῶν· ἀλλὰ „ [h] καταλύσασθε. παρέχει δὲ ὑμῖν κάλλιστα κατα„ λύσασθαι, βασιλῆος ταύτῃ ὡρμημένου· ἐστὲ ἐλεύ„ θεροι, ἡμῖν ὁμαιχμίην συνθέμενοι ἄνευ τε δόλου „ καὶ ἀπάτης. Μαρδόνιος μὲν ταῦτα ὦ Ἀθηναῖοι „ ἐνετείλατό μοι [i] εἶπαι πρὸς ὑμέας· ἐγὼ δὲ περὶ „ μὲν εὐνοίης τῆς πρὸς ὑμέας ἐούσης ἐξ ἐμεῦ, οὐδὲν „ λέξω. οὐ γὰρ ἂν νῦν πρῶτον ἐκμάθοιτε. προσχρή„ ζω δὲ ὑμέων πείθεσθαι Μαρδονίῳ. ἐνορέω γὰρ ὑμῖν 506
„ οὐκ οἵοισί τε ἐσομένοισι τὸν πάντα χρόνον πολεμέειν „ Ξέρξῃ. εἰ γὰρ ἐνώρων τοῦτο [k] ἐν ὑμῖν, οὐκ ἂν κο„ τε ἐς ὑμέας ἦλθον, ἔχων λόγους [l] τούσδε. καὶ γὰρ „ δύναμις ὑπὲρ ἄνθρωπον ἡ βασιλῆός ἐστι καὶ χεὶρ „ ὑπερμήκης. ἢν [m] ὦν μὴ αὐτίκα ὁμολογήσητε, με„ γάλα προτεινόντων [n] ἐπ' οἷσι ὁμολογέειν ἐθέλου„ σι, δειμαίνω ὑπὲρ ὑμέων, ἐν τρίβῳ τε μάλιστα „ οἰ-

a Ἥκει *Arch. V. Paſſ. Ask.*, non inconcinne, et, ſi malueris, vere. *b* Θέλωσι *Arch. V.* *c* Ἀειρόμενοι margo *Steph. Paſſ. Ask. Brit.* *d Arch. V. Eton. Paſſ. Ask.* ora *Steph.*, ceteri παρεοῦσάν μοι δύν. *e* Τόπερ *Arch. Paſſ. Ask.* *f Med. Paſſ. Ask. Arch. Vind Paris. B. Brit.*, alii φρονέοιτε. Mox πάρα ἔσται *Ask.* *g Arch. V.*, olim παρισούμενοι. *h Arch. Paſſ. Ask. Vind. Brit.*, καταλύσεσθε *Med.*, καταλλάσσεσθε *Ald.* *i* Εἰπεῖν *Arch. V. Paſſ.* *k Med. Paſſ. Ask. Arch. Vind. Paris. A. B. Brit.*, antea ἐὸν ὑμῖν. *l Arch. V. Paſſ. Med. Ask. Paris. B.*, olim τοιούσδε ex *Aldo*. *m* Deſideratur in *Arch.* *n* Ἐποίσει *Arch.* perperam.

ne Ἀρχαῖος. *Argaeus* Ἀργαῖος *Iuſtino* VII, 2. atque *Euſebio* in Chron. est. Alius eadem ex gente Ἀργαῖος *Diodori* XVI, 2. Si *Goltzii* tamen numus ΑΡΓΕΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ingenuus, qualis magno viſus *Scaligero* ad *Euſeb.* An. CIƆIƆCXXIV. p. 122., Ἀργεῖος *Argeus* ſcribendus et adpellandus erit.

46. Τὴν γῆν σφι ἀπόδος] Regem ſcribit in Ariſtide *Plutarch.* p. 324. C. τήν τε πόλιν αὐτοῖς ἀναστήσειν ἐπαγγελλόμενον, καὶ χρήματα πολλὰ δώσειν, καὶ τῶν Ἑλλήνων κυρίους καταστήσειν. Quae Noſter, eadem pollicitum narrat *Diodor.* XI, c. 28. Athenienſium conſtantiam merito laudant Oratores et ſophiſtae, repellentium Ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα· prae ceteris *Demoſth.* Phil. II. p. 45. VALCKEN.

52. Ἢν μὴ τὸ ὑμέτερον] Hic lector attentus exſpectabat κωλύσῃ, *impedimento fuerit*, vel ſimile quid: neque enim bene cohaerent, *mihi necesſitas incumbit iſtis vos beneficiis ornare*, ἢν μὴ τὸ ὑμέτερον αἴτιον γένηται· una lineola adiecta ſcribamus ἀντίον γένηται, id est ἀντιωθῇ. Herodotea ſunt ἀντίος et ἀντιοῦσθαι· eleganter τὸ ὑμέτερον *veſtrum* dixit pro ὑμεῖς· τὸ ἐμὸν, τὸ σὸν et ſimilia ſic frequentantur *Platoni* praeſertim, cuius ſunt iſta, τό γ' ἐμὸν ἕτοιμον, ἐὰν οὗτος ἐθέλῃ· T. I. p. 128. B. τό γ' ἐμὸν οὐδὲν κωλύει ἐπιδέσθαι ὑπὸ σοῦ ἔσαι ἡμέρας, *me quidem quod attinet nihil impedit quominus* &c. p. 176. B. τὰ μὲν ὑμέτερα ἀκούειν, ὡς ἔοικεν, ἕτοιμ' ἂν εἴη T. II. p. 643. A. &c. plura dabit *H. Steph.* App. de D. A. p. 115. 116. VALCKEN.

57. Παρ' ἐμὲ ἐοῦσαν δύναμιν] Hoc, fide Codd. egregie munitum, cur ierint mutatum, cauſſam non adſequor, niſi rariore fuerit in ſtructura. Solet plerumque παρὰ caſui tertio adiungi ἐπὶ ἐμψύχου h. e. quoties de re animata ſermo. *Homerus*, *Thucydides*, *Plato*, *Lucianus* quartum, et Poëtae exemplo Noſter, adſtruxerunt. Vide *Thom. M.* in Ἡ παρά. Mox εἴπερ εὖ φρονέετε repudiare non debui. Supra C. 60, 2. εἴπερ εὖ φρονέεις alibique.

57. Τὴν νῦν παρεοῦσάν μοι] Duo tresve Codices dudum innotuerant, in quibus haec Herodoteo more diſtracta leguntur, τὴν νῦν παρ' ἐμὲ ἐοῦσαν δύναμιν. Paulo quoque rarius illud παρ' ἐμέ· ſupra VI, c. 86. ex Codd. recte receptum θέσθαι παρὰ σε· quae lectio altera παρὰ σοὶ non debuerat dici deterior. Lexicon *Coiſlin.* p. 483., Παρ' ἡμᾶς οἰκεῖ, ἀντὶ τοῦ παρ' ἡμῖν· Ἄλεξις Φιλαθηναίῳ. *Soph.* Elec. v. 184., ὁ παρὰ τὸν Ἀχέροντα θεὸς ἀνάσσων· vere *Schol.* καὶ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ ἐν χρήσει αὕτη ἡ σύνταξις τῆς παρὰ προθέσεως. *Iſaeus* p. 70, 25., καθήμενοι παρ' αὐτόν. *Thucyd.* III, c. 3., τριήρεις — βοηθοὶ παρά σφᾶς παροῦσαι· ubi vid. Clar. *Abreſch.* — Quo apud *Thucyd.* ſignificatu *Herodoto* paulo poſt uſurpatur καταλύσασθαι· ubi mihi quoque placet ἀλλὰ καταλύσασθε· ut ἀλλὰ πείθεσθε· in quibus ſuam habet ἀλλὰ vim obſecrandi qua ſaepius uſurpatur in talibus δὴ et ἀξιῶ. VALCKEN.

61. Παρισεύμενοι βασιλέϊ] *Herodoti* haec manus. Supra L. IV, 166. παρισεύμενος Δαρείῳ διεφθάρη. Mox pesſime *Medic.* ἀλλὰ καταλύσεσθε. Melius *Hutchinſonius* ad *Xenophont.* Ἀναβ. Κύρ. L. I. p. 6.

72. Ἐνώρων τοῦτο ἐν ὑμῖν] Potuisſet τοῦτο ἐὸν ἐν ὑμῖν, uti C. 60, 2. καὶ τόδε ἐν αὐτοῖσι ἔνεστι. Noluisſe membranae docent. Χεὶρ ὑπερμήκης regis ab *Ovidio* expresſa est, *An neſcis longas regibus esſe manus* Heroid. XVII, 166. ubi *Cioſanus*.

77. Ἐν τρίβῳ τε μάλιστα οἰκημένων] Tales, quod *Por-*

„ οἰκημένων τῶν συμμάχων πάντων, αἰεί τε φθειρομένων μούνων, [a] ἐξαίρετόν τι μεταίχμιον τὴν γῆν ἐκτημένων. ἀλλὰ πείθεσθε. πολλοῦ γὰρ ὑμῖν ἄξια ταῦτα, εἰ βασιλεύς γε ὁ μέγας μούνοισι ὑμῖν Ἑλλήνων τὰς ἁμαρτάδας ἀπιεὶς, ἐθέλει φίλος γενέσθαι". Ἀλέξανδρος μὲν [b] ταῦτα ἔλεξε. Λακεδαιμόνιοι δὲ, πυθόμενοι ἥκειν Ἀλέξανδρον ἐς Ἀθήνας, ἐς ὁμολογίην ἄξοντα τῷ βαρβάρῳ Ἀθηναίους, ἀναμνησθέντες τῶν λογίων, ὥς σφεας [c] χρεὸν ἐστὶ ἅμα τοῖσι ἄλλοισι Δωριεῦσι ἐκπίπτειν [d] ἐκ Πελοποννήσου ὑπὸ Μήδων τε καὶ Ἀθηναίων, κάρτα [e] τε ἔδεισαν μὴ ὁμολογήσωσι τῷ Πέρσῃ Ἀθηναῖοι, αὐτίκα [f] τέ σφι ἔδοξε πέμπειν ἀγγέλους. καὶ δὴ συνέπιπτε ὥστε ὁμοῦ σφέων γίνεσθαι τὴν κατάστασιν. ἐπανέμειναν γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι διατρίβοντες, εὖ ἐπιστάμενοι ὅτι ἔμελλον Λακεδαιμόνιοι πεύσεσθαι ἥκοντα παρὰ τοῦ βαρβάρου ἄγγελον ἐπ᾽ ὁμολογίῃ· πυθόμενοί τε, πέμψειν κατὰ τάχος ἀγγέλους. ἐπίτηδες ὦν ἐποίευν, ἐνδεικνύμενοι τοῖσι Λακεδαιμονίοισι τὴν ἑωυτῶν γνώμην. Ὡς δὲ ἐπαύσατο λέγων Ἀλέξανδρος, διαδεξάμενοι ἔλεγον οἱ ἀπὸ Σπάρτης ἄγγελοι, „ Ἡμέας δὲ ἔπεμψαν Λακεδαιμόνιοι δεησομένους ὑμέων, μήτε νεώτερον ποιέειν μηδὲν κατὰ τὴν Ἑλλάδα, μήτε λόγους ἐνδέκεσθαι παρὰ τοῦ βαρβάρου. οὔτε γὰρ δίκαιον οὐδαμῶς, οὔτε κόσμον φέρον οὔτε [g] γε ἄλλοισι Ἑλλήνων οὐδαμοῖσι, ὑμῖν δὲ δὴ καὶ διὰ πάντων ἥκιστα, πολλῶν εἵνεκα. [h] ἐγείρατε γὰρ τόνδε τὸν πόλεμον ὑμεῖς, οὐδὲν ἡμέων [i] βουλομένων, καὶ περὶ τῆς [k] ὑμετέρης ἀρχῆς ὁ ἀγὼν ἐγένετο· νῦν δὲ φέρει καὶ ἐς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. ἄλλως τε, τουτέων [l] ἁπάντων αἰτίους γενέσθαι δουλοσύνης τοῖσι Ἕλλησι Ἀθηναίους, οὐδαμῶς ἀνασχετόν· οἵτινες αἰεὶ [m] καὶ τὸ πάλαι φαίνεσθε πολλοὺς ἐλευθερώσαντες ἀνθρώπων. [n] πιεζευμένοισι μέντοι ὑμῖν συναχθόμεθα, καὶ ὅτι καρπῶν [o] ἐστερήθητε διξῶν ἤδη, καὶ ὅτι οἰκοφθόρησθε „ χρό-

xime in via habitatis, et ſoli ſemper perdimini, et poſſideatis eximiam quandam terram in acierum intervallo poſitam. Itaque perſuadeant iſta vobis, quum ſint illa quantivis pretii, ſi rex iſte magnus vobis Græcorum ſolis iniurias remittens, velit fieri amicus. Hæc Alexander. Quem Athenas 141
ire ad inducendos in barbari ſocietatem Athenienſes quum audiſſent Lacedæmonii, id ne fieret vehementer extimuerunt, reminiſcentes oraculorum, quibus prædictum erat, fatale eſſe, ut ipſi cum ceteris Dorienſibus e Peloponneſo eiicerentur a Medis pariter et Athenienſibus: ideoque ſine mora mittendos illuc cenſuere legatos. Et ſane contigit, ut concioni adeſſent Lacedæmonii: extraxerant enim Athenienſes tempus, probe ſcientes fore, ut Lacedæmonii audirent venire a barbaro legatum ad ſocietatem contrahendam, et poſtquam audiſſent, celeriter miſſuri eſſent legatos: quare de induſtria id fecere declarantes Lacedæmoniis ſententiam ſuam. Ubi dicendi 142
finem fecit Alexander, excipientes nuncii ab Sparta, ita loquuti ſunt, Nos vero miſere Lacedæmonii oratum vos, ne quid novi circa Græciam agatis, neque verba a barbaro admittatis. Id enim nullo modo iuſtum ſit, neque decorum cum aliis ullis Græcis, tum inter omnes vobis, idque multis de cauſſis. Vos enim hoc bellum excitaſtis etiam nobis invitis, et propter imperium veſtrum eſt decertatum: quod certamen nunc in univerſam Græciam emanavit: præſertim vero horum omnium autores fieri ſervitutis Græcis Athenienſes, res nullo pacto toleranda: quos conſtet ſemper iam inde a priſcis temporibus vindicaſſe multos homines in libertatem. Et triſtem quidem condicionem veſtram dolemus, quod iam bis proventu frugum fraudati eſtis, et iam diu domibus quæ

a Ἐξαιρ. μεταίχμιόν τε *Ask. Paſſ. Vind.*, in *Arch.* ἐξαίρετον μεταίχμιον τὴν et *Brit.*, tum κεκτημ. *Arch. Paſſ. Ask. V.* b Τοσαῦτα *Arch. V.* c Χρεὸν *Arch.* d Ἀπὸ id. *Vind.* e Deſit utrique. f Δὴ *Arch. V.* non abſurde. g Abeſt particula *Arch. Vind.* h Ἠγείρατε iidem. i Βουλευομένων *Paſſ.* k Ὑμετέρης *Paſſ. Ask. Arch. Ald.*, alii ὑμετέρας. l Πάντων *Arch. V.* m *Med. Ask. Paſſ. Arch. Brit.*, prius erat κατὰ τὸ πάλαι. n *Arch. V.* praeclare: in *Aldo* et aliis πιεζομένοισι. o *Med. Paſſ. Arch. Vind. Brit.*, ὑστερήθητε *Ask.*, alii cum *Aldo* ἐστέρησθε.

to obſervatum, *Dionyſio Halic.* Ant. L. vi. p. 368. et xi. p. 730. ἐν τρίβῳ τοῦ πολέμου κείμενοι. Qualium quidem *in belli via*, mediorumque inter inimicas gentes, regio ancipiti plerumque periculo premitur, uti tunc Attica. Sequens ἐξαίρετον μεταίχμιόν τε Codices egregii ſcriptum deſiderant, fortaſſe haud inprobe. Certe ſi ἐξαίρετόν τε μεταίχμιον praebuiſſent, quis ſperneret? Quid autem proprie μεταίχμιον, indicavit L. vii, 77. et *Euripid.* Phoeniſſ. v. 1370. et Heraclid. v. 802.

6. Περὶ τῆς ὑμετέρης ἀρχῆς] Haec Spartani, qui Graeciae ἡγεμονίην et principatum ſibi vindicabant, ad Athenienſes? Arbitror reliquiſſe Scriptorem, περὶ τῆς ὑμετέρης ἀρχῆθεν ὁ ἀγὼν ἐγένετο, *de veſtra regione primum decertatum fuit*, tum ſequetur opportune νῦν δὲ φέρει κ. τ. λ. Simile Themiſtoclis C. 22. ὅτι ἀρχῆθεν ἡ ἔχθρη πρὸς τὸν βάρβαρον ἀπ᾽ ὑμέων ἡμῖν γέγονε· et C. 2. περὶ τῆς ἐκείνου ἤδη τὸν ἀγῶνα ἐποιεῦντο. Sed eſto coniectura. In vicinis ἄλλως τε, τουτέων ἁπάντων — labat ſententia, ad quam inſtaurandam variantur ſuſpicionum tumultus. *D'Orvillius*, ut ſchedae teſtantur, ἐκτός τε τουτέων ἁπάντων *praeter ea omnia Athenienſes* &c. *Reiskius* conſimiliter, ἄλλως τε, ἄνευ τουτέων ἁπάντων —. Ambo ad dictionis principium, cui moleſtiam non crearem, adhaeſerunt. *H. Stephanus* eiusdem medio manum inplicuit, ἡγεῖσθαι δουλοσύνης, *primos ex Graecis iugum ſervitutis ſubire*, reparans, quod vereor, ut Graece doctis doctiſſimus ipſe probaverit; ἡγεῖται ἡδονῶν, *illis imperans*, non earum auctor: pariliter ἡγεῖται δουλοσύνης, illi imperium inhibens. Vide ix, 1. idem animadvertit *Io. Corn. de Pauw*, cuius de opinione τουτέων ἁπάντων αἰτίους, αἰτίους γενέσθαι —, aut addita copula γενέσθαι καὶ δουλοσύνης oratio melius procedet. Et procederet profecto, ſi priori ex MSS. auxilium naſceretur. Simillimam certe iteratae vocis omiſſionem L. ix, 54. dabit. Sed deſino, ne aeſtus augeſcant.

8. Τουτέων ἁπάντων] In his vocula videtur deeſſe: *Koenius* legebat: τουτέων ἁπάντων ἐκτὸς, αἰτίους γενέσθαι. *Reiskio* καὶ post γενέσθαι videbatur inferendum: dare quoque potuiſſent duabus tantum literis repetitis: ἄλλως τε τουτέων ἁπάντων, αἰτίους τε γενέσθαι δουλοσύνης τοῖσι Ἕλλησι Ἀθηναίους οὐδαμῶς ἀνασχετόν. —— Quod mox Lacedaemonium Noſter facit dicentem, erat Athenienſibus, quibus ſemper favet, ἥδιστον, ut arbitror, ἀκρέαμα· οἵτινες αἰεὶ καὶ τὸ πάλαι φαίνεσθε (vel ἐφαίνεσθε ſupra viii, c. 73., νῦν τε καὶ τὸ πάλαι οἰκέον) πολλοὺς ἐλευθερώσαντες ἀνθρώπων. Eam in rem exempla quoque vetera, *Herodoto* nota, atque illo recentiora collegerunt in Panathenaicis ſuis *Iſocrates* et *Ariſtides*; quorum ille mores ſuorum popularium moribus opponens Lacedaemoniorum a p. 240., tandem concludit p. 283. B. Athenienſes veteres fuiſſe εἰρηνικοὺς, καὶ φιλέλληνας, καὶ τῆς ἰσότητος τῆς ἐν ταῖς πολιτείαις ἡγεμόνας· Σπαρτιάτας δὲ ὑπεροπτικοὺς, καὶ πολεμικοὺς, καὶ πλεονεκτικούς. —— Paulo poſt καρπῶν ἐστερήθητε ex *Med.* neſcio cur melius cenſeri debeat quam ἐστέρησθε, cui reſpondet vicinum οἰκοφθόρησθε. VALCKEN.

11. Πιεζευμένοισι] Formae eſt Ionicae. Πιεζεύμενοι δὲ οἱ ἐπίκουροι L. iii, 146., πιεζεύμενοι ὑπὸ Θηβαίων vi, 108. Porro οἰκοφθόρησθε *domos dirutas*, ipſum in primis rei familiaris interitum, οἰκοφθορίαν *Platonis* Phaedon. p. 82. C. latiore ambitu conprehendit. Adi ad L. v, 29. et Vraniae finem.

16. Ἄχρη-

quæ dirutæ ſunt caretis: quo nomine La-
cedæmonii vobis ac ceteri ſocii ſpondent ſe
uxores veſtras et omnia ad bellum inutilia
ad domeſticos pertinentia, quoad bellum hoc
ſteterit, alituros. Neque vobis Alexander
Macedo perſuadeat, molliens Mardonii ora-
tionem: facit enim quod ſibi faciendum eſt:
quippe qui tyrannus tyranno operam præ
ſtat. Sed non ſunt hæc ab vobis facienda,
ſiquidem recte ſapitis, qui ſcitis nihil bar-
143 baris eſſe neque fidum neque verum. Hæc
quum nuncii dixiſſent, Athenienſes Alexan-
dro quidem ita reſponderunt, Et ipſi cogni-
tum habemus hoc, vires Medo etiam atque
etiam maiores eſſe quam nobis, ut id nihil
oportuerit exprobrare: attamen in tutanda
libertate eatenus reſiſtemus, quatenus vale-
bimus: ſocietatem vero cum barbaro con-
trahere, neque tu perſuadere nobis tentes,
neque nos tolerabimus. Tu vero renuncia
Mardonio Athenienſes dicere, quoad ſol eo-
dem itinere meabit quo etiam nunc meat,
nunquam nos cum Xerxe ſocietatem initu-
ros, ſed eum exſequuturos propulſando, fre-
tos ope commilitonum deorum atque he-
roum, quorum ille, nihil penſi habens, et
templa et ſimulacra incendit. Tu quoque
poſthac cum oratione iſtiusmodi ne com-
mitte, ut in Athenienſium venias conſpe-
ctum, neve dum videris commoda ſubmini-
ſtrare, ad infanda nos facienda adhorteris:
nolumus enim te ingratum quippiam ab A-
thenienſibus pati, quibus et hoſpes et ami-
144 cus es. Hæc Alexandro reſponderunt: nun-
ciis autem ab Sparta iſta, Sane quidem La-
cedæmonios vereri, ne fœdus ineamus cum
barbaro, valde humanum eſt: ſed turpiter
videmini, habentes mentem Athenienſium
exploratam, vereri: quoniam neque tantum
auri

„ χρόνον ἤδη πολλόν. ἀντὶ τουτέων δὲ ὑμῖν Λακεδαι-
„ μόνιοί τε καὶ [a] οἱ σύμμαχοι ἐπαγγέλλονται γυ- 507
„ ναικάς τε καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκετέων
„ ἐχόμενα πάντα ἐπιθρέψειν ἔς᾽ ἂν ὁ πόλεμος ὅδε
„ [b] συνεστήκῃ. μηδὲ ὑμέας Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν
„ ἀναγνώσῃ, λεήνας τὸν Μαρδονίου λόγον. τούτῳ μὲν
„ γὰρ ταῦτα ποιητέα ἐστί· τύραννος γὰρ ἐὼν, τυ-
„ ράννῳ συγκατεργάζεται. ὑμῖν [c] δέ γε οὐ ποιητέα,
„ εἴπερ εὖ τυγχάνετε φρονέοντες, ἐπισταμένοισι, ὡς
„ βαρβάροισί ἐστι [d] οὔτε πιστὸν, οὔτε ἀληθὲς οὐδέν".
ταῦτα ἔλεξαν οἱ ἄγγελοι. Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς μὲν
Ἀλέξανδρον ὑπεκρίναντο [e] τάδε, „ Καὶ αὐτοὶ τοῦ-
„ τό γε ἐπιστάμεθα, ὅτι πολλαπλησίη ἐστὶ τῷ Μή-
„ δῳ δύναμις ἤπερ ἡμῖν· ὥστε οὐδὲν [f] δεῖ τοῦτό γε
„ ὀνειδίζειν. ἀλλ᾽ ὅμως [g] ἐλευθερίης σκεπτόμενοι,
„ ἀμυνεύμεθα οὕτω ὅκως ἂν [h] καὶ δυνώμεθα· ὁμο-
„ λογῆσαι δὲ τῷ βαρβάρῳ μήτε σὺ ἡμέας πειρῶ ἀνα-
„ πείθειν, οὔτε ἡμέες πεισόμεθα. νῦν [i] δὲ ἀπάγ-
„ γελλε Μαρδονίῳ ὡς Ἀθηναῖοι λέγουσι, ἔστ᾽ ἂν ὁ
„ ἥλιος τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἴῃ [k] τῇπερ καὶ νῦν ἔρχεται,
„ μήκοτε ὁμολογήσειν ἡμέας Ξέρξῃ· ἀλλὰ θεοῖσί τε
„ συμμάχοισι [l] πίσυνοί μιν ἐπέξιμεν ἀμυνόμενοι,
„ καὶ τοῖσι ἥρωσι, τῶν ἐκεῖνος οὐδεμίην ὄπιν ἔχων,
„ ἐνέπρησε τούς τε οἴκους καὶ τὰ ἀγάλματα. σύ
„ τε τοῦ λοιποῦ λόγους ἔχων τοιούσδε μὴ ἐπιφαίνεο
„ Ἀθηναίοισι· μηδὲ δοκέων χρηστὰ ὑπουργέειν, ἀθέ-
„ μιστα [m] ἔρδειν παραίνεε. οὐ γάρ σε βουλόμεθα οὐ-
„ δὲν ἄχαρι πρὸς Ἀθηναίων [n] παθέειν, ἐόντα πρό-
„ ξεινόν τε καὶ φίλον". Πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ταῦ-
τα ὑπεκρίναντο· πρὸς δὲ τοὺς ἀπὸ Σπάρτης ἀγγέ-
λους, τάδε. „ Τὸ μὲν δεῖσαι Λακεδαιμονίους μὴ ὁμο-
„ λογήσωμεν τῷ βαρβάρῳ, [o] κάρτα ἀνθρωπήιον ἦν.
„ ἀτὰρ αἰσχρῶς γε οἴκατε ἐξεπιστάμενοι [p] τὸ Ἀθη-
„ ναίων φρόνημα ἀῤῥωδῆσαι· ὅτι οὔτε χρυσός ἐστι γῆς
„ οὐ-

a Οἱ λοιποὶ σύμμ. *Arch. Valla*, quos non laudo. *b* Συνέστηκε *Arch.* *c* Δέ γε id. *Vind.*, deerat ultimum. *d* Negligit haec duo *Brit.*, ſed mox poſt ἀληθ. οὐδὲν nectit οὔτε βέβαιον. *e* Τάδε *Arch. V.* Mox τῶν Μήδων *Arch. Valla.* *f* Δέει iidem *Parſ. Ald.* *g* Ἐλευθερίης γλιχόμενοι *Parſ. Ask.* ora *Steph.*, in reliquis ἐλευθερίην σκεπτόμενοι. *h* Deſit *Arch. Vind.* *i* Δὲ *Arch. V.*, quod verius: alii νῦν τε. *k* Τῇ καὶ *Med. Parſ. Ask.* *l* Πίσυνοι *Arch.*, ut ſolet. *m* Ῥέζειν *Arch. Vind.* *n* Παθέειν iidem, antea παθεῖν. *o* Κάρτα μὲν *Arch. V.* *p* Τῶν Ἀθ. τὸ Φρ. non male *Arch.*

16. Ἄχρηστα οἰκετέων ἐχόμενα] *Vallae* emendata Latina obſcuritate fuſcantur. Bello inutiles, impuberes, puellae, ſenes ſervique deſcribuntur; ἄχρηστα οἰκετέων ἐχόμενα Noſtri more οἱ ἄχρηστοι οἰκέται, *domeſtici*. Explicat *Ariſtides* T. II. p. 217. ὑπισχνουμένων *Spartanorum* παῖδας καὶ γυναῖκας αὐτοῖς, καὶ τοὺς ἔξω τῆς ἡλικίας θρέψειν, ἕως ἂν ὁ πόλεμος ᾖ. Vide L. I, 120. appoſita.

24. Πρὸς μὲν Ἀλέξ. ὑπεκρίν.] Hoc Ariſtide iuſto dignum auctore huiusque aetatis Athenienſibus reſponſum merito miratur *Ariſtides Soph.* in Panathen. p. 251., ταύτην ἐγὼ τὴν ἀπόκρισιν τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας καὶ τῶν τροπαίων οὐχ ἧττον ἀξίαν ἡγοῦμαι θαυμάσαι. Reſponſi dignitatem oratione nimis protracta nonnihil imminuit *Plutarch.* Ariſtid. p. 324. D. —— In his ἐλευθερίην σκεπτόμενοι, *libertatis conſiderantes commoda*, vel *praerogativas*, ſincerum videtur: quod praebent duo minimum Codices, ἐλευθερίης, ſive τῆς ἐλευθερίης γλιχόμενοι, non interpretamentum adeo, ſed nota videtur marginalis a ſtudioſo lectore repetita ex L. II, 102., ubi ſic ille ſcriptum invenit in ſuo Cod. δεινῶς γλιχομένοισι τῆς ἐλευθερίης, quod mihi nunc ob hanc lectionem MSS. illic probandum videtur. VALCKEN.

28. Ἐλευθερίην σκεπτόμενοι] Si morbus his abſit, quid aliud quam *libertatis conſiderationem*, oſtendent? Interpretis Latina ex σκεπτόμενοι fluxerunt. Fallor autem, aut γλιχόμενοι ἐλευθερίης, *deſiderio libertatis accenſi* praeſtant. Fundus eſt in bonae notae exemplaribus et *Herodoto* L. II, 102. Mox *Aldus*, uti oportebat, πειρῶ, inconſulte πειρῷ deinceps per editiones vulgatum. Bene πεισόμεθα *perſuadebimur* Laurentius, cui *tolerabimus* ſubſtitui non fuerat neceſſe.

32. Ἔς᾽ ἂν ὁ ἥλιος] In concionem introductis, quos Mardonius miſerat, Ariſtides ex plebiſcito τὸν ἥλιον δείξας, ἄχρις ἂν οὗτος, ἔφη, ταύτην πορεύηται τὴν πορείαν, Ἀθηναῖοι πολεμήσουσι Πέρσαις ὑπὲρ τῆς δεδῃωμένης χώρας καὶ τῶν ἠσεβημένων καὶ κατακεκαυμένων ἱερῶν, apud *Plutarch.* I. p. 324. E. quorum priora vim habent maiorem Herodoteis; ſed rectius noſter dixiſſe ſcribit μήκοτε ὁμολογήσειν Ξέρξῃ quam ſemper πολεμήσειν. —— Interpoſita mox litera ſcribi poterit in his: *Diis adiutoribus* πίσυνοί μιν ἐπέξιμεν ἀμυνόμενοι, καὶ τοῖσι ἥρωσι τῶν ἐκεῖνος οὐδεμίην ὄπιν ἔχων ἐνέπρησε τούς τε οἴκους —— hinc οἴκους et ex proximis Deorum οἰκήματα *D. Herald.* attigit Advers. II, c. 9. VALCKEN.

33. Τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἴῃ τῇπερ &c.] Animoſae reſponſionis auctor Ariſtides, τὸν ἥλιον δείξας, Ἄχρις ἂν οὗτος, ἔφη, ταύτην πορεύηται τὴν πορείαν, Ἀθηναῖοι πολεμήσουσι Πέρσαις. ſic *Plutarchus* p. 324. E. Similes in foederum ſanctionibus formulae frequentantur, cuiusmodi Romanos inter et Latinos μέχρις ἂν οὐρανός τε καὶ γῆ τὴν αὐτὴν ςάσιν ἔχωσι in *Dionyſii Halic.* L. VI. p. 415. Negligo plures.

39. Ἀθέμιστα ἔρδειν] *Th. Galei* ἀθέμιστα membranae *Arch.* non agnoſcunt. Supra L. VII, 33. ἀθέμιστα ἔρδεσκε, ubi plura. Alexandrum διὰ τὸ σχῆμα τῆς προξενίας ſine noxa dimiſſum Sophiſta *Ariſtides* T. II. p. 217. fatetur, *Lycurgus* vero in Leocrat. p. 156. parum abfuiſſe, quin lapidibus cooperiretur, μικροῦ δεῖν κατέλευσαν, nimis oratorie.

46. Ἀτὰρ αἰσχρῶς γε οἴκατε] Haeſitationem *H. Stephani* αἰσχρῶς et ἐπιστάμενοι nectere cupientis, emendatior verſio removebit. Dicta legatis ſunt, quos timere, cognito Athenienſium animo, dedecebat. Poterant more humani ingenii abſentes Lacedaemonii vereri, legatione vero fungentibus et praeſentibus indecorum illud. Hinc et εἰ μὴ πρότερον ἐτυγχάνετε ἐπιστάμενοι, obſervante docto viro, eosdem tangit.

47. Οὔτε χρυσός ἐστι] Pauca ſatis ſuperbe Lacedaemoniis tanquam memores iniuriae, ſed iſta Perſis re-

ſpon-

508 „ οὐδαμόθι τοσοῦτος, οὔτε χώρη κάλλεϊ καὶ ἀρετῇ [a] μέγα ὑπερφέρουσα, τὰ ἡμεῖς δεξάμενοι, ἐθέλοιμεν ἂν μηδίσαντες, καταδουλῶσαι τὴν Ἑλλάδα. πολλά τε γὰρ καὶ μεγάλα ἐστὶ τὰ διακωλύοντα ταῦτα μὴ ποιέειν, μηδ' ἢν [b] ἐθέλωμεν. πρῶτα μὲν καὶ μέγιστα, τῶν θεῶν τὰ ἀγάλματα καὶ τὰ οἰκήματα [c] ἐμπεπρησμένα τε καὶ συγκεχωσμένα, τοῖσι ἡμέας ἀναγκαίως ἔχει τιμωρέειν ἐς τὰ μέγιστα μᾶλλον, ἤπερ ὁμολογέειν [d] τῷ ταῦτα ἐργασαμένῳ· αὖτις δὲ, τὸ Ἑλληνικὸν [e] ἐὸν ὅμαιμόν τε καὶ ὁμόγλωσσον, καὶ θεῶν ἱδρύματά τε κοινὰ καὶ θυσίαι, ἤθεά τε ὁμότροπα. [f] τῶν προδότας γενέσθαι Ἀθηναίους οὐκ ἂν εὖ ἔχοι. ἐπίστασθέ τε οὕτω, εἰ μὴ πρότερον ἐτυγχάνετε ἐπιστάμενοι, ἔστ' ἂν καὶ εἷς περιῇ Ἀθηναίων, μηδαμὰ ὁμολογήσοντας ἡμέας Ξέρξῃ. ὑμέων μέντοι ἀγάμεθα τὴν πρόνοιαν, τὴν [g] ἐς ἡμέας ἔχουσαν, ὅτι προείδετε ἡμέας οἰκοφθορημένους οὕτω, ὥστε ἐπιθρέψαι ἐθέλειν ἡμέων τοὺς οἰκέτας. καὶ ὑμῖν μὲν ἡ χάρις ἐκπεπλήρωται· ἡμέες μέντοι λιπαρήσομεν οὕτω, ὅκως ἂν ἔχωμεν, οὐδὲν λυπέοντες ὑμέας. νῦν δὲ ὡς οὕτω ἐχόντων, στρατιὴν ὡς τάχιστα ἐκπέμπετε. ὡς γὰρ [h] ἡμέες εἰκάζομεν, οὐκ ἑκὰς χρόνου παρέσται ὁ βάρβαρος ἐσβαλὼν ἐς τὴν ἡμετέρην· ἀλλ' ἐπειδὰν τάχιστα πύθηται τὴν ἀγγελίην, ὅτι οὐδὲν ποιήσομεν τῶν ἐκεῖνος ἡμέων προσεδέετο, πρὶν ὦν παρεῖναι ἐκεῖνον ἐς τὴν Ἀττικήν, ἡμέας καιρός ἐστι [i] προσβωθῆσαι ἐς τὴν Βοιωτίην.

auri usquam gentium eſt, neque regio ulla ſpecie et bonitate valde præſtans, quæ nos adepti velimus cum Medis ſentientes tradere ſervituti Græciam. Multa enim et magna ſunt, quæ deterrent talia facere, vel ſi velimus: primum atque idem maximum, deorum ſimulacra et ædificia cremata pariter et in tumulos aggerata, quæ nos ultum ire vel maxime neceſſe eſt potius quam cum eo fœderari qui iſta fecerit: deinde, Græcanici ſanguinis coniunctio et ſermonis fœdus, et deorum et fana communia et ſacrificia, et mores conſimiles; quorum proditores fieri Athenienſes, non bene haberet. Et certe ita ſcitis, ſi antea neſciebatis, dum vel unus Athenienſium ſupererit, nunquam nos conventuros eſſe cum Xerxe. Veſtram nihilominus erga nos providentiam, quod conſulatis nobis domi perditis ita ut domeſticos noſtros alere velitis, gratam habemus. Et vobis quidem beneficium prorſus conſummatum eſt: nos tamen ita illud tolerabimus, prout poterimus, ut nihil vobis moleſtiæ adferamus. Nunc vero quum ita ſe hæ res habeant, copias primo quoque tempore emitti curate: nam, ut nos coniectamus, non diu differet barbarus invadere regionem noſtram; ſed ſimulatque acceperit nuncium nos nihil eorum eſſe facturos quæ ille oravit, aderit: qui ante quam adſit in Attica, tempus eſt nos in Bœotiam auxilio ire.

a Μεγάλῃ idem. *b* Θέλωμεν *Arch.* *c* Τὰ ἐμπεπρ. *Vind.*, ἐμπεπρημένα *Paſſ.* *d* Τοῖσι ταῦτα ἐργασαμένοισι *Arch. Vind. Valla.* *e Arch. Med. Aſk. Paſſ.*, in *Aldo* et aliis ἐὸν deſiderabatur. *f* Τῶν προδ. *Arch. V.*, ὧν προδ. *Med. Aſk. Paſſ.*, prius edebatur ὧν καὶ προδ., tum brevi post ἢν μὴ καὶ πρότ. *Arch.* *g* Ἐς ἡμέας ἔχουσαν *V. Arch.* Olim πρὸς ἡμέας ἐοῦσαν. Post pauca καὶ ἡμῖν μὲν ἡ χάρις in margine *Arch.* *h* Ἡμέες *Arch. Vind.*, pro quo ἡμεῖς antea. *i* Προσβωθῆσαι *Arch. Vind. Valla*, olim προβοηθῆσαι. Mallem ſupra ὑμέας, *vos Spartanos.* Ceterum post Βοιωτίην *Paſſ.* habet, uti *Med.* et *Valla*, principium libri ſeq. Οἱ μὲν ταῦτα —— ἐς Σπάρτην. tum cum eodem *Med.*

ΗΡΟΔΟΤΟΥ Η

ΧΧΗ ΗΗ ΔΔ Π.

ſpondiſſe feruntur apud *Diodorum* XI, c. 28., ὡς οὔτε χώρα τοῖς Πέρσαις ἐστὶ τοιαύτη οὔτε χρυσὸς τοσοῦτος, ὃν Ἀθηναῖοι δεξάμενοι τοὺς Ἕλληνας ἐγκαταλείψουσι· iratos Lacedaemoniis, tanquam qui Athenienſibus indigna metuerent, faciunt *Plutarch.* in Ariſt. p. 324. D. et *Ariſtid.* T. III. p. 357. Eleganter *Herod.* αἰσχρῶς γε εἰκάτε ἐξεπιστάμενοι τὸ Ἀθηναίων φρόνημα ἀρρωδῆσαι· *cum Athenienſium animi magnitudinem habetis exploratam, turpiter ſane vereri videmini.* VALCKEN.

63. Τὴν ἐς ἡμέας ἔχουσαν] Nolui, quod ſuum Scriptor agnoſcit, adſpernari: agnoſcere autem, adnotata L. V, 81. commonſtrabunt. Proximi καὶ ὑμῖν μὲν ἡ χάρις ἐκπεπλήρωται venuſtas deminuetur, ſi ἡμῖν ex ora *Arch.* valeat: ceſſaret enim ſolita Athenienſium et Spartanorum contra ſeſe poſitio. Aiunt, quantum ad Lacedaemonios attinet, pleniſſime illos benivolentiae officio defunctos.

63. Τὴν πρὸς ἡμέας ἐοῦσαν] Reiectis interpretamentis reſtituetur ex Codd. Herodotea phraſis, τὴν ἐς ἡμέας ἔχουσαν· vid. notata P. 412, 72. —— Illud paulo inferius ſcriptum, ὡς οὕτω ἐχόντων, [στρατιὴν ὡς τάχιστα ἐκπέμπετε] *Sophocli* fuit inprimis frequentatum. Sophoclea colligentes viri docti abſtinuerunt Ai. ỳ. 915., Ὡς ὧδε τοῦτ' ἔχοντος, αἰάζειν πάρα· turpis inde menda tolletur una litera mutata: Ὡς ὧδε τοῦδ' ἔχοντος· nihil intereſt, utrum ὡς ὧδ' ἐχόντων τῶνδ', an dicatur, Ὡς ὧδ' ἐχόντων· ſed τοῦτο ferri nequit in talibus: ſatis exemplorum dederunt *H. Steph.* in App. de D. A. p. 166. *B. Stolberg.* in Ai. *Soph.* p. 151, 205. et Clar. *F. L. Abreſch.* Anim. in *Æſch.* I, c. 25. VALCKEN.

74. Προσβωθῆσαι] Hoc aut προβωθῆσαι Ionum ſermo, de quo VIII, 1., deſiderat. Athenienſes L. IX, 6. ἀντιάσεσθαι ἐς τὴν Βοιωτίην explicant ipſi, ratumque habent ex MSS. derivatum, et veterum comprobatum uſu. Vide *Diodori* T. I, p. 242., deque *Paſſ.* et *Med.* clauſula Melpomenes finem.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΤΟΥ ἉΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΟΣ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΕΝΝΑΤΗ,

[b] ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

HERODOTI HALICARNASSEI HISTORIARVM

LIBER NONVS,

QVI INSCRIBITVR CALLIOPE.

1 Hoc ab Athenienſibus reddito reſponſo Lacedæmonii Spartam reverterunt. Mardonius autem, poſteaquam regreſſus ad eum Alexander Athenienſium reſponſa indicavit, movens e Theſſalia, citato agmine Athenas ire contendit, quacunque iter faciebat, illinc viros ad bellum ſumens. At Theſſaliæ principes adeo non pœnitebat eorum quæ antehac egerant, ut etiam multo ſtudioſius Perſam inducerent. E quibus Thorax Lariſſæus et Xerxem effugientem deduxerat, et tunc Mardonium propalam transmittebat in Græciam.
2 Poſtquam vero exercitus progrediens in Bœotos venit, Thebani Mardonium exceperunt; ſua-

Οἱ μὲν, ταῦτα ὑποκριναμένων Ἀθηναίων, ἀπαλλάσσοντο ἐς Σπάρτην. Μαρδόνιος δὲ, ὥς οἱ ἀπονοστήσας Ἀλέξανδρος τὰ παρὰ Ἀθηναίων ἐσήμηνε, ὁρμηθεὶς ἐκ Θεσσαλίης, ἦγε τὴν στρατιὴν σπουδῇ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. ὅκου δὲ ἑκάστοτε γίνοιτο, τούτους παρελάμβανε. τοῖσι δὲ Θεσσαλίης ἡγεομένοισι οὔτε τὰ πρὸ τοῦ πεπρηγμένα μετέμελε οὐδὲν, πολλῷ τε μᾶλλον ἐπῆγον τὸν Πέρσην· καὶ συμπροέπεμψέ τε Θώρηξ ὁ Ληρισσαῖος Ξέρξεα φεύγοντα, καὶ τότε ἐκ τοῦ φανεροῦ [c] παρῆκε Μαρδόνιον ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Ἐπεὶ δὲ πορευόμενος γίνεται ὁ στρατὸς ἐν Βοιωτοῖσι, οἱ Θηβαῖοι κατελάμβανον [d] τὸν Μαρδόνιον· καὶ συνεβούλευον αὐτῷ, λέ- 509

VARIAE LECTIONES.

a Sic *Arch.*, edebatur Ἁλικαρνησσέως. *b* Deſunt illi et *Brit.*; in *Paſ.* et *Vind.* tantum ΚΑΛΛΙΟΠΗ. *c* Παρῆκε *Arch. Paſ. Vind.* ora *Steph.*, in reliquis παρεῖκε. *d* Omittit τὸν *Vind. Arch.*

11. Θώρηξ ὁ Ληρισσαῖος] Gentis Aleuadarum fuit quae Lariſſae dominatum exercuit. *Lariſſaeus Aleuas* propterea *Ovidio* in Ibin v. 325. Bene *Ariſtoteles* Polit. v, 6. ὥσπερ συνέβη ἐν Λαρίσσῃ ἐπὶ τῆς τῶν Ἀλευαδῶν ἀρχῆς καὶ τῶν περὶ Σάμον. Sic enim reliquiſſe videtur. Non neſcio Conrigianum, *quid vetat eosdem* Aleuadas *et alibi eminuiſſe?* Vetant profecto vetuſti Scriptores, de Aleuadarum in Samios imperio tacentes: vetat Philoſophus, tyrannidem Polycratis, Maeandrii, Syloſontis ſignans. Ceterum Thorax una cum fratribus Eurypylo et Thraſydaeo Xerxi et Mardonio vehementer ſtuduit C. 57. huius libri. Illud autem παρεῖκε Μαρδόνιον pro Herodoteo more rectius παρῆκε. Ita L. III, 77. ἀπεῖλεον, ὅτι σφίας παρῆκαν· *quod illis tranſitum conceſſiſſent*, et IV, 146. &c.

14. Οἱ Θηβαῖοι κατελάμβανον] Mallem in Latinis *cohibuerunt*, pergendique in Atticam inpetum repreſſerunt: Uti III, 36. ἀλλ' ἴσχε καὶ καταλάμβανε σεωυτόν· et ibid. C. 52. Περίανδρος μὲν τούτοισι αὐτὸν κατελάμβανε. Porro οὐκ ἔων ἰέναι ἑκαστέρω idem ſaeplus eſſe, ac *diſſuadebant ulterius progredi*, recte *Abreſchius* admonuit et ad L. II, 30. *Valckenarius.* In proximis κατὰ μὲν γὰρ τὸ ἰσχυρὸν Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας —— ordo verborum inſolentior. Succurrebat *Reiskii* ſollertia Ἑλλήνων ὁμοφρονεόντων —— περιγίνεσθαι, cui ſcripta exemplaria pugnant valide. Potius erit, Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας, ſiquidem vis abeſſe debet, accuſativos arbitrari conſequentiae, quales *Gronov.* tuetur L. II, 66., videlicet, quantum ad Graecos attinet, concordes ſi maneant, qua illi et ante ſententia fuerant, ſubigi vix poſſe. Par opinio *Abreſchii.*

 17. Οὐ-

λέγοντες ὡς οὐκ εἴη χῶρος ἐπιτηδεώτερος ἐνστρατοπεδεύεσθαι ἐκείνου. οὐδὲ ἔων ἰέναι ἑκαστέρω, ἀλλ' αὐτοῦ ἰζόμενον, ποιέειν ὅκως ἀμαχητὶ τὴν πᾶσαν Ἑλλάδα καταστρέψηται. κατὰ μὲν γὰρ τὸ ἰσχυρὸν Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας, οἵπερ καὶ πάρος ταὐτὰ ἐγίνωσκον, χαλεπὰ εἶναι [a] περιγίνεσθαι καὶ ἅπασι ἀνθρώποισι· „ εἰ δὲ [b] ποιήσειας τὰ ἡμεῖς παραινέο-
„ μεν, ἔφασαν λέγοντες, ἕξεις ἀπόνως ἅπαντα τὰ
„ [c] κείνων ἰσχυρὰ βουλεύματα. πέμπε χρήματα
510 „ ἐς τοὺς δυναστεύοντας ἄνδρας ἐν τῇσι πόλισι· πέμ-
„ πων δὲ, τὴν Ἑλλάδα διαστήσεις· ἐνθεῦτεν δὲ
„ τοὺς μὴ τὰ σὰ φρονέοντας, ῥηιδίως [d] μετὰ τῶν
„ στασιωτέων καταστρέψεαι". Οἱ μὲν ταῦτα συνεβούλευον· ὁ δὲ οὐκ ἐπείθετο, ἀλλά οἱ [e] δεινὸς ἐνέστακτο ἵμερος τὰς Ἀθήνας δεύτερα ἑλέειν· ἅμα μὲν ὑπ' ἀγνωμοσύνης, ἅμα δὲ πυρσοῖσι διὰ νήσων ἐδόκεε βασιλέϊ δηλώσειν ἐόντι ἐν Σάρδισι, ὅτι ἔχοι [f] τὰς Ἀθήνας. ὃς οὐδὲ τότε ἀπικόμενος ἐς τὴν Ἀττικὴν εὗρε τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλ' ἔν τε Σαλαμῖνι τοὺς πλείστους ἐπυνθάνετο εἶναι, ἔν τε τῇσι νηυσί, αἱρέει τε ἔρημον τὸ ἄστυ. ἡ δὲ βασιλῆος αἵρεσις ἐς τὴν [g] ὑστέρην τὴν Μαρδονίου ἐπιστρατηΐην, δεκάμηνος ἐγένετο. Ἐπεὶ δὲ [h] ἐν Ἀθήνῃσι ἐγένετο Μαρδόνιος, πέμπει ἐς Σαλαμῖνα [i] Μουριχίδην, ἄνδρα Ἑλλησπόντιον, φέροντα τοὺς αὐτοὺς λόγους τοὺς καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν τοῖσι Ἀθηναίοισι διεπόρθμευσε. ταῦτα δὲ τὸ δεύτερον ἀπέστελλε, προέχων μὲν τῶν Ἀθηναίων οὐ φιλίας γνώμας, [k] ἐλπίζων δέ σφεας ὑπήσειν τῆς ἀγνωμοσύνης, ὡς δοριαλώτου ἐούσης [l] τῆς Ἀττικῆς χώρης, καὶ ἐούσης [m] ὑπ' ἑωυτῷ. τουτέων μὲν εἵνεκα ἀπέπεμψε Μουριχίδην ἐς Σαλαμῖνα. Ὁ δὲ, ἀπικόμενος ἐπὶ τὴν βουλὴν, ἔλεγε τὰ παρὰ Μαρδονίου. τῶν δὲ βουλευτέων Λυκίδης εἶπε γνώμην, ὡς ἐδόκεε ἄμεινον εἶναι, δεξαμένους τὸν λόγον τόν σφι Μουριχίδης προφέρει, ἐξενεῖκαι ἐς τὸν δῆμον. ὁ μὲν δὴ ταύτην τὴν γνώμην ἀπεφαίνετο, εἴτε δὴ δεδεγμένος χρήματα παρὰ Μαρδονίου, εἴτε [n] οἱ καὶ ταῦτα ἑάνδανε. Ἀθηναῖοι δὲ, αὐτίκα δεινὸν ποιησάμενοι, οἵ τε ἐκ τῆς βουλῆς καὶ οἱ ἔξωθεν, ὡς ἐπύθοντο, περιστάντες, Λυκίδεα κατέλευσαν βάλλοντες, τὸν δὲ Ἑλλησπόντιον [o] Μουριχίδεα, ἀπέπεμψαν ἀσινέα. γενομένου δὲ θορύβου ἐν

τῇ

ſuadendoque non ſinebant progredi longius, quod negarent ullum locum ponendis caſtris opportuniorem eſſe quam illum, ubi ſubſidens conſequeretur, ut omnem Græciam ſine prœlio ſubigeret. Arduum enim eſſe univerſis etiam hominibus vi ſubigere Græcos inter ſe convenientes: quod et antea cognovisſent. Si vero feceris, dicebant, quod nos ſuademus, occupabis nullo negocio validisſima quæque illorum conſilia. Mitte pecuniam ad eos qui præpotentes ſunt in civitatibus: misſa pecunia Græciam ſeparando conturbabis: hinc eos qui tecum non ſentient, cum factioſis facile evertes. Hæc 3
Thebani ſuadebant: quibus ille obtemperandum non putavit, partim acri quadam libidine Athenas iterum occupandi, partim animi faſtu; denique quod videbatur incenſis per inſulas ignibus ſignificaturus regi Sardibus agenti, Athenas ab ipſo teneri. Igitur in Atticam contendens, quum illic Athenienſes ne tunc quidem invenisſet, ſed plerosque aut Salamine, aut in claſſe eſſe audiret, urbem cepit deſertam, decimo menſe quam fuerat ab ipſo rege capta. Illic 4
quum eſſet, Salaminem mittit Murichidem, virum Helleſpontium, cum eisdem mandatis, quæ Alexander Macedo ad Athenienſes pertulerat. Mittebat autem eadem vice altera, gnarus ille quidem non benevolo erga ipſum animo eſſe Athenienſes, ſed ſperans contumaciam depoſituros, tanquam ſubacta Attica regione, et ſub ipſius imperio poſita: hac de cauſſa Murichidem miſit Salaminem. Is ubi in ſenatum venit, Mardo- 5
nii mandata expoſuit: et e ſenatoribus Lycidas ſententiam dixit, Satius videri ſibi eſſe, ut ea quæ Murichides apud ſenatum diceret, ipſi admittentes ad populum referrent. Hanc ille ſententiam dicebat, ſive quod pecuniam a Mardonio accepisſet, ſive quod ea ipſi probarentur. Quod ſimulatque audiere Athenienſes, tam ii qui ex ſenatu, quam qui extra eum erant, confeſtim indigne ferentes, Lycidam circumſteterunt, lapidibusque interemerunt: Helleſpontium vero Murichidem dimiſerunt illæſum. Excitato cir-

ca

a Περιγενέσθαι iidem. *b* Ποιήσεις *Arch. V. Ask. Steph.* margo, non pesſime. *c* Κείνων βουλ., ſine medio ἰσχυρὰ *Med. Pasſ. Ask.* *d* Μετὰ στρατιωτέων *Arch. V. Valla*: tum καταστρέψεις *Arch.* *e* Δεινός τις *Arch. V.* et mox ἑλέειν loco ἑλεῖν. in *Brit.* ἔχειν. *f* Τὰς Ἀθ. iidem: hinc venit articulus. *g* *Med. Pasſ. Ask. Vind.*, ὑστεραίην ceteri. *h* Abest praepoſitio *Arch.*, ἐν Ἀθηναίοισι *Brit.* *i* Μουρυχίδην *Pasſ. Arch. Brit. Valla* ſemper. *k* Ἐλπίσας *Arch.* *l* Πάσης τῆς id. *Vind. Valla*, non prave. *m* Ἤδη ὑπ' ἑωυτ. *V. Arch.* *n* Καὶ ταῦτά οἱ *Ask. Pasſ. Arch.* In ſuperioribus ὥς οἱ ἐδόκεε ſatis bene Fragm. *Paris.* *o* Μουρυχίδεα *V. Arch.*, alii Μουρυχίδην.

17. Οὐδὲ ἔων ἰέναι] Si vel Codices praeberent ἂν, quod hic ponendum cenſebat *Reiskius*, ego tamen vulgatum, οὐδὲ ἔων, omnino retinuerim: in proximis more ſatis uſitato ἐκέλευον, vel ſimile quid, relinquitur lectori ſupplendum: plene *Soſicrates* in *Schol.* ad *Ariſtoph.* Av. v. 521., λέγεται αὐτὸν πρῶτον οὐδένα ἐᾶν ὅρκους ποιεῖσθαι κατὰ τῶν θεῶν, ἀλλ' ὀμνύναι κελεῦσαι χῆνα, καὶ κύνα &c. Sicut hoc in loco, ſupra *Herodot.* VII, c. 104., οὐκ ἐῶν φεύγειν, —— ἀλλὰ μένοντας ἐν τῇ τάξι ἐπικρατέειν, ἢ ἀπόλλυσθαι· ubi huius generis alia quaedam leguntur adſcripta. —— Paulo poſt non diſplicet lectio marg. *Steph.* εἰ δὲ ποιήσεις τὰ ἡμεῖς παραινέομεν. VALCKEN.

29. Ὁ δὲ οὐκ ἐπείθετο] A Mardonio misſus itaque non eſt famoſisſimus apud Oratores Atticos, *Demoſthenem*, *Æſchinem*, *Dinarchum*, Arthmius Zelites ad pecuniam Peloponneſiis, quo a popularium ſocietate avellerentur, dividundam. Vide *Demoſth.* Philipp. III p. 70. Quae ſeqq. vocula in Codd., *Vallae* lecta, adeſt, haud ea inconcinna. *Oppianus* Cyneget. III, 314. καὶ βαλίων δὲ πόθος ΤΙΣ ΕΝΕΣΤΑΚΤΑΙ φρεσὶ θηρῶν. Omittitur a *Sophocle* Trachin. v. 480.

42. Προέχων μὲν τῶν Ἀθηναίων &c.] Horum ſententiam *Valla* liberius expresſit. Προέχων, uſu rariore, non aliud, ac πρότερον ἔχων, cum iam antea haberet, nosſetque adeo, Athenienſium conſulta, haud ſane amica. φιλίους λόγους ad eum modum VII, 163. et VIII, 106. Confer *Abreſchii* Animadv. in *Æſch.* L. II. C. 32.

54. Λυκίδεα κατέλευσαν] Idem ſi fatum ante decem menſes ſubierat Cyrſilus, mirum eſt huius exemplo non fuisſe Lycidam deterritum. Ignotum *Herodoto*, plures Cyrſilum commemorant; cum Themiſtoclis ſuaſu ſtatuerent Athenienſes, *ut urbe relicta — naves conſcenderent, — Cyrſilum quemdam, ſuadentem ut in urbe manerent, Xerxemque reciperent, lapidibus obruerunt*: ſic ſcribit *Cicero* de Off. III, c. XI. *Demoſthenem* ſequutus de Cor. p. 174., ex quo Cyrſilus innotuit *Harpocrationi*, *Hermogeni* p. 448., aliis. Caute *Ariſtides* neque Cyrſilum nominat nec Lycidam, duo tamen diverſos, ut puto, deſignans, qui non ſimillimo mortis genere perierint: de illo, qui *Demoſtheni* dicitur Cyrſilus, in Panathen. T. I. p. 243., ἐπειδή τις ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ὡς χρὴ συγχωρεῖν, αὐτοὶ μὲν αὐτόν, αἱ δὲ γυναῖκες τὴν γυναῖκα ἐπελθοῦσαι διέφθειραν ἐκ χειρός· illic in *Schol. MSS.* Cyrſilus vocatur. De Athenis agens *Ariſtides* ſecunda vice captis, misſoque ad Athenienſes in Salamina nuncio T. III. p. 356. ἐπειδή

τις

ca Lycidam Salamine tumultu cognoſcunt
quod geſtum erat, Athenienſium uxores; et
alia aliam exhortantes atque prehendentes,
ultro domum Lycidæ adiere, hominisque
6 uxorem ac liberos lapidaverunt. Hoc au-
tem modo Athenienſes in Salaminem trans-
ierunt: Quamdiu ipſi copias e Peloponneſo
venturas ſibi auxilio expectabant, tandiu in
Attica manſerunt: at ubi et ſocii tardius
ſegniusque agunt, et Mardonius adventans
iam esſe in Bœotia audiebatur, ita expor-
tatis omnibus rebus et ipſi in Salaminem
traiecerunt; nunciosque Lacedæmonem mi-
ſerunt, ſimul conqueſtum de Lacedæmo-
niis, qui neglectui haberent barbarum in
Atticam ingresſum, neque cum ipſis ei in
Bœotiam occurrisſent; ſimul admonituros,
quæ ſibi, ſi ad eum deficere vellent, Per-
ſa ſpopondisſet: tum prædicere, niſi præ-
ſidio Athenienſibus esſent, ſe aliquod reme-
7 dium inventuros. Agebant per id tempus
Lacedæmonii ſolennia, quæ vocantur Hya-
cinthia: quæ feſta dei celebrare plurimi fa-
ciebant: ad hæc murum ſibi in Iſthmo ex-
truebant, qui iam pinnas accipiebat. Poſt-
eaquam nuncii Athenienſium Lacedæmonem
venerunt, ducentes ſimul Megarenſium ac
Platæenſium legatos, ad Ephoros admisſi,
1 ita loquuti ſunt, Athenienſes miſerunt nos,
dicentes regem Medorum cum noſtram no-
bis regionem reddere, tum ſocietatem no-
biscum velle æquis condicionibus inire ci-
tra fraudem et dolum, eum velle quoque
aliam regionem noſtræ addere, quam ipſi
noſtro arbitrio optaverimus: nos tamen re-
verentia *Iovis Græci*, et *pro atroci ducen*-
tes

τῇ Σαλαμῖνι περὶ τὸν Λυκίδεα, πυνθάνονται [a] τῶν
Ἀθηναίων αἱ γυναῖκες τὸ γινόμενον. διακελευσαμένη δὲ
γυνὴ γυναικὶ, καὶ παραλαβοῦσα, ἐπὶ τὴν Λυκίδεω
οἰκίην [b] ἤεσαν αὐτοκελέες, καὶ [c] κατὰ μὲν ἔλευσαν
αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, κατὰ δὲ τὰ τέκνα. Ἐς δὲ τὴν
Σαλαμῖνα διέβησαν [d] οἱ Ἀθηναῖοι ὧδε. ἕως μὲν προσ-
εδέκοντο τὸν ἐκ τῆς Πελοποννήσου στρατὸν ἥξειν τι-
μωρήσοντά σφι, οἱ δὲ ἔμενον ἐν τῇ Ἀττικῇ. ἐπεὶ
δὲ οἱ μὲν μακρότερά [e] τε καὶ σχολαίτερα ἐποίεον, ὁ
δὲ ἐπιὼν καὶ δὴ [f] ἐν τῇ Βοιωτίῃ ἐλέγετο εἶναι, οὕ-
τω δὴ ὑπεξεκομίσαντό τε πάντα, καὶ αὐτοὶ διέβη-
σαν ἐς Σαλαμῖνα· ἐς Λακεδαίμονά τε [g] ἔπεμπον
ἀγγέλους, ἅμα μὲν, [h] μεμψομένους τοῖσι Λακεδαι-
μονίοισι ὅτι περιεῖδον [i] ἐμβαλόντα τὸν βάρβαρον ἐς 511
τὴν Ἀττικὴν, ἀλλ' οὐ μετὰ σφέων ἠντίασαν ἐς τὴν
Βοιωτίην· ἅμα δὲ, ὑπομνήσοντας ὅσα σφι ὑπέσχε-
το ὁ Πέρσης μεταβαλοῦσι δώσειν· [k] προεῖπαί τε ὅτι
εἰ μὴ ἀμυνεῦσι Ἀθηναίοισι, ὡς καὶ αὐτοί τινα ἀλεω-
ρὴν εὑρήσονται. οἱ γὰρ δὴ Λακεδαιμόνιοι [l] ὅρταζόν τε
τοῦτον τὸν χρόνον, καί σφι ἦν Ὑακίνθια· περὶ πλεί-
στου δ' ἦγον τὰ τοῦ Θεοῦ πορσύνειν. ἅμα δὲ τὸ τεῖχός
σφι τὸ ἐν τῷ Ἰσθμῷ ἐτείχεον, καὶ ἤδη ἐπάλξεις
ἐλάμβανε. Ὡς δὲ ἀπίκοντο ἐς τὴν Λακεδαίμονα οἱ
ἄγγελοι οἱ ἀπ' Ἀθηναίων, ἅμα ἀγόμενοι ἔκ τε Με-
γάρων ἀγγέλους καὶ ἐκ Πλαταιέων, ἔλεγον τάδε ἐπ-
ελθόντες [m] ἐπὶ τοὺς ἐφόρους, „ Ἔπεμψαν ἡμέας Ἀ-
„ θηναῖοι, λέγοντες ὅτι ἡμῖν βασιλεὺς ὁ Μήδων, τοῦ-
„ το μὲν, τὴν χώρην ἀποδιδοῖ· τοῦτο δὲ, συμμά-
„ χους ἐθέλει ἐπ' ἴσῃ τε καὶ ὁμοίῃ ποιήσασθαι, ἄνευ
„ τε δόλου καὶ ἀπάτης. ἐθέλει δὲ καὶ ἄλλην χώ-
„ ρην πρὸς τῇ ἡμετέρῃ διδόναι, τὴν ἂν αὐτοὶ ἑλώ-
„ μεθα. ἡμεῖς δὲ, Δία τε Ἑλλήνιον αἰδεσθέντες,
„ καὶ

a Τὸ γιν. αἱ γυν. τῶν Ἀθην. *Ask. Paſſ. Arch.* *b* Ἤισαν *Ask.*, tum αὐτομολέες Fragm. *Paris.* *c* Citat *Euſt.* ad *Hom.* p. 601, 24. *d* Οἱ Ἀθην. *Arch. Paſſ. Ask.*, hinc articulus. *e* Deest *Ask. Vind. Arch.* *f* Ἐς τὴν Βοιωτίην *Arch. V. Parit. A. B. Brit. Ald.*, ἐν τῇ Βοιωτίῃ *Med. Paſſ. Ask.* *g* Ἔπεμψαν *Arch.* *h* Μεμψομένους id. *Vind.*, antea μεμψομένους. *i* *Med. Paſſ. Ask. Arch. Paris. B.*, ante ἐσβαλόντα, frequente variatione. *k* *Med. Paſſ. Ask. Arch. Ald.*, alii προεῖπε. *l* Ὀρτ. ſine augmento *Ask.* *m* Ἐς τοὺς *Arch. V.* Vide infra C. 11. Supra ἀγγ. ἀπ' Ἀθην.

τις εἶπεν ἐν τῇ βουλῇ δέχεσθαι, συλλεγέντες πάντες κατέλευσαν αὐτοὶ μὲν αὐτὸν. αἱ δὲ γυναῖκες τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· hoc ibi *Scholion* praebet Cod. *MS.* ad Ἐπειδή τις εἶπε] Κυρσίλας κατὰ Δημοσθένην· ὁ γὰρ Ἡρόδοτος Λυκίδην αὐτὸν καλεῖ. *Demoſthenes* quidem et *Herod.* de diverſis loquuntur temporum articulis; non tanta tamen apud me auctoritas est *Ariſtidae*, ut *Demoſthenem* in re tum notisſima erroris auſim arguere, quod fecit *G. Canter.* N. L. VII, c. 4. VALCKEN.

60. Ἤισαν αὐτοκελέες] Exſcriptum ex *Ask.* ἤισαν ad ἤσαν ſive ἤισαν Ionum ducit, quomodo ex membranis ſemel iterumque L. III, 77. Αὐτοκελέες, *Sophocli* Trachin. v. 395. αὐτόκλητοι. Adprime autem αὐτομολέες Fragm. *Paris.* notabiles. Noſtro αὐτόμολοι *transfugae*, aliis ſubinde omnes, qui ſua ſponte adveniunt; *Oppianus* κλητοί τ', αὐτόμολοί τε Halieut. III. v. 360. At ſchedis istis, contentus novae in Graecia vocis indicio, non obtempero. *Ariſtides* atrox hoc marium et matronarum Atticarum facinus neglectui non habuit T. II. p. 217.

66. Ἐν τῇ Βοιωτίῃ] Vetus ἐς τὴν Βοιωτίην concedere-ne recepto ex *Florent.* debeat, in dubio haeret. Exſtat acervus, ex Muſis a *Porto* congeſtus, exemplorum in hanc partem. Verum valeat. Mox μεμψομένους, quae *Reiskii* ſuſpicio, volentibus exemplaribus ſcriptis, ſuum in locum collocavi.

73. Προεῖπαί τε] *Aldus* et *Camerarius* optime, post quorum curas operae, inſcite προεῖπε corrigentes, aberrarunt turpiter. Geminum germanum earundem delictum in εἶπε ex legitimo εἶπαι L. VIII, 68. Vtique Aldinum exemplar, ut hinc et alias frequenter adparuit, ab inſecutis contemtius habitum fuit. Hyacinthiorum apud Spartanos feſtivum tempus operoſe, oblitus tamen *Euripidis* Helen. v. 1485., *Io. Meurſius* ultimo Feriatae Graec. libro expoſuit.

73. Προεῖπαί τε] Lectionem Mediceam in προεῖπαι mutandam ſuſpicabatur *Koenius*: *praeterea denuntiarunt, qui venirent Athenienſibus auxilio, hos ſibi ipsos tutamen quoddam paraturos*: ſic redderem Herodotea, ὡς καὶ αὐτοί τινα ἀλεωρὴν εὑρήσονται· id est ἀποστροφὴν ἑτοιμάσονται, vel ἐκποριοῦνται. Hoc ſignificatu *ſibi parandi*, vel *adipiſcendi* veteribus frequentatum εὑρέσθαι adhibuit aliquoties *Herod.* infra bis c. 26. et c. 28. ἄδειαν εὑρέσθαι, vel εἰρήνην, vel ἀγαθόν τι, locutiones ſunt uſitatisſimae: εὑρέσθαι παρὰ τῶν θεῶν τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγὴν, dixit *Iſocrat.* in Evag. p. 191. E. vid. *R. Dawes* in Miſc. C. p. 258. —— Laudabiliter ſupra Lacedaemonii V, c. 63., τὰ τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῦντο ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν· ſed hac tempeſtate Hyacinthia domi celebrantes iure diſplicebant Athenienſibus: ſic VII, c. 206., Κάρνειά σφι ἦν ἐμποδών· attigit *Plut.* II. p. 873. E. VALCKEN.

88. Δία τε Ἑλλήνιον] Iovis Πανελληνίου apud AEginetas et Athenienſes cultus in *Pauſania* fin. Libri primi; ΕΛΛΑΝΙΟΝ novit *Pindarus* et Syracuſanorum numi, de quibus Cl. *Havercampus* ad *Parutae* Sicil. Numism. p. 343. In vicinis ἀλλὰ ἀπειπάμεθα gravius et elegantius legenti accidit, ſuadentque membranae. Hoc amplius, καὶ τὸ μὲν ἀπ' ἡμέων οὕτω —— a *Gronovio* ac *Pavio* ſummo iure laudatur, idem quidem ac τὸ μὲν ἡμέτερον, ſed ſuavius atque ex interiore ſermonis uſu. Quod autem aderat participium ἐὸν, ſaepe Scriptori in deliciis, abesſe Codicum iusſu potest; neque hic criminationem, in *Th. Galeum* intentatam, metuo, quippe temerariam valde. Ceterum νέμεται ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας *in Graecos inpenditur* ſive *diſtribuitur*, bene *Portus.*

88. Δία τ. Ἑλλήνιον] *Iovem Graecis communem reveriti.* Ἑλλάνιος Ζεὺς ubi memoratur *Ariſtophani* in Eq. ℣. 1250., et *Pindaro* N. V, ℣. 19. adpellationis originem ab Aeaco recte repetunt *Scholiaſtae*: Aeaci precibus malorum, quibus tota Graecia premebatur, levamen adepti ἱερὸν ἐν Αἰγίνῃ κατεστήσαντο κοινὸν τῶν Ἑλλήνων, οὗπερ ἐκεῖνος ἐποιήσατο τὴν εὐχὴν, *Iſocrat.* p. 191.

„ καὶ τὴν Ἑλλάδα δεινὸν ποιεύμενοι προδῦναι, οὐ καταινέσαμεν, [a] ἀλλὰ ἀπειπάμεθα, καίπερ ἀδικεόμενοι ὑπ' Ἑλλήνων καὶ καταπροδιδόμενοι· ἐπιστάμενοί τε ὅτι κερδαλεώτερόν ἐστι ὁμολογέειν τῷ Πέρσῃ μᾶλλον ἤπερ πολεμέειν· οὐ μὲν οὐδὲ ὁμολογήσομεν ἑκόντες εἶναι. καὶ τὸ μὲν [b] ἀπ' ἡμέων οὕτω ἀκίβδηλον νέμεται ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας· ὑμεῖς δὲ, ἐς πᾶσαν ἀῤῥωδίην τότε [c] ἀπικόμενοι μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ Πέρσῃ, ἐπεί τε ἐξεμάθετε τὸ ἡμέτερον φρόνημα σαφέως, ὅτι οὐδαμὰ προδώσομεν τὴν Ἑλλάδα, καὶ [d] διότι τεῖχος ὑμῖν διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐλαυνόμενον [e] ἐν τέλεΐ ἐστι, καὶ δὴ λόγον οὐδένα τῶν Ἀθηναίων ποιέεσθε· συνθέμενοί τε ἡμῖν τὸν Πέρσην ἀντιώσεσθαι ἐς τὴν Βοιωτίην, προδεδώκατε, περιείδετέ τε [f] ἐσβαλόντα ἐς τὴν Ἀττικὴν τὸν βάρβαρον. ἐς μέν νυν τὸ παρεὸν Ἀθηναῖοι ὑμῖν [g] μηνίουσι. οὐ γὰρ ἐποιήσατε ἐπιτηδέως. νῦν δὲ ὅτι τάχος στρατιὴν ἅμα ἡμῖν ἐκέλευσαν ὑμέας ἐκπέμπειν, ὡς ἂν τὸν βάρβαρον δεκώμεθα ἐν τῇ Ἀττικῇ. ἐπειδὴ γὰρ ἡμάρτομεν τῆς Βοιωτίης, τῆς γε ἡμετέρης [h] ἐπιτηδεώτατόν ἐστι ἐμμαχέσασθαι τὸ Θριάσιον πεδίον". Ὡς δὲ ἄρα [i] ἄκουσαν οἱ ἔφοροι ταῦτα, [k] ἀνεβάλλοντο ἐς τὴν ὑστεραίην ὑποκρίνασθαι· τῇ δὲ ὑστεραίῃ, ἐς τὴν ἑτέρην. τοῦτο [l] καὶ ἐπὶ δέκα ἡμέρας ἐποίεον, ἐξ ἡμέρης ἐς ἡμέρην ἀναβαλλόμενοι. ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρό-
512 νῳ τὸν Ἰσθμὸν ἐτείχεον, σπουδὴν ἔχοντες πολλὴν πάντες Πελοποννήσιοι· καί σφι ἦν πρὸς τέλεϊ. οὐδ' ἔχω εἶπαι τὸ αἴτιον, διότι ἀπικομένου μὲν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος ἐς Ἀθήνας σπουδὴν μεγάλην ἐποιήσαντο μὴ μηδίσαι Ἀθηναίους, τότε δὲ ὤρην ἐποιήσαντο οὐδεμίην, ἄλλο γε ἢ ὅτι ὁ Ἰσθμός σφι ἐτετείχιστο· καὶ ἐδόκεον Ἀθηναίων ἔτι [m] δέεσθαι οὐδέν. ὅτε δὲ [n] ὁ Ἀλέξανδρος ἀπίκετο ἐς τὴν Ἀττικήν, οὔκω ἀπετετείχιστο· ἐργάζοντο δὲ, μεγάλως καταῤῥωδηκότες τοὺς Πέρσας. Τέλος δὲ, τῆς τε ὑποκρίσιος καὶ ἐξόδου τῶν Σπαρτιητέων ἐγίνετο τρόπος τοιόσ-

tes prodere Græciam, non annuimus, ſed omnia recuſavimus, quamvis iniuria affecti a Græcis ac vehementer proditi. Qui, etſi non ignoremus conducibilius eſſe nobis ſocietatem inire cum Perſa, quam bellum gerere, tamen ſponte noſtra ſocietatem non inibimus. Et ſic quidem quod noſtri eſt officii, purum ſimplexque adminiſtratur erga Græcos. At vos, qui tunc in omnem me- 2 tum deveneratis, ne paciſceremur cum Perſa, poſteaquam compertam penitus habuiſtis ſententiam noſtram, nequaquam prodendi Græciam, et murum, quem in Iſthmo inædificabatis, abſolviſtis, et ſane nullam habetis Athenienſium rationem; et quum conveneritis nobiſcum de occurrendo Perſæ ad Bœotiam, deſertores extitiſtis, pro nihilo ducentes barbarum Atticam eſſe ingreſſum. Itaque vobis Athenienſes in præſens usque ſuccenſent, quod non eſtis officio functi: quod ſupereſt, ut primo quoque tempore nobiſcum copias mittatis iubent; quo barbarum in Attica excipiamus. Quoniam enim in Bœotia tergiverſati ſumus, noſtra in terra campus Thriaſius appoſitiſſimus eſt ad dimicandum. Hæc ubi accepere Ephori, reſponſum in 8 diem poſterum diſtulerunt, poſtero die in alterum: idque in decem dies fecerunt, diem de die extrahentes. Intra quod tempus univerſi Peloponnenſes magno ſtudio incumbentes, Iſthmum muro intercluſere, ad finemque perduxere. Neque auſim dicere cauſſam, cur iſti magnopere ſolliciti fuerint, quum Alexander Macedo Athenas venit, ne Athenienſes Medum amplecterentur, nunc autem nihil prorſus curaverint, aliam, quam quod ipſis Iſthmus inædificatus erat. Ita putabant non amplius quicquam Athenienſibus indigere. At ſub adventum Alexandri in Atticam, murus nondum perfectus erat; ſed extruebant, Perſarum vehementi metu capti. Tandem et re- 9 ſponſum et exitus Spartiatarum fuit huiusmodi:

a Ἀλλὰ ἀπειπάμ., mediis πάντα τε neglectis, ora *Stepb. Paſſ. Ask. Arcb. V. Brit.* *b* Ἀπ' ἡμέων *Med. Paſſ. Arcb. V. Ask.*, mox ἐὸν quatuor poſteriores non norunt, οὕτως *Arcb.*, olim τὸ ἡμέτερον οὕτω ἀκίβδηλον ἐόν. *c* Ἀπικόμενοι ἦτε *Arcb.* *d* Ὅτι id. *Vind.* *e* Ἐν τέλεϊ iidem et *Paſſ. Ask. Brit.*, non ἐντελές, uti ex aliis *Ald.* *f* Προσβαλόντα *Ask. Paſſ.* et *Stepb.* margo. *g* Μηνύουσι *Arcb.* Quod autem ex eodem *Galeus* adpoſuit βάρβ. ἐκδεξόμεθα, erroneum eſt: habet δεκώμεθα. *h* Ἐπιτηδέστατόν ἐστι ἐμμαχέσασθαι *Arcb. Vind.*, antea μαχέσασθαι tantum. *i* Ἤκουσαν *Paſſ. Ask. Brit. Arcb. Vind.*, qui duo ἄρα non habent. *k* Ἀνεβάλλοντο *Vind.*, ἐνεβάλλοντο *Paſſ.*, tum ὑποκρίνεσθαι *Ask.* *l Paſſ. Arcb. V. Aldus*, alii δὲ καί. *m* Δέεσθαι οὐδενὸς *Arcb. V.*, prius placuit prae δεῖσθαι. *n* Ὁ Abeſt *Arcb. Paſſ.*

191. E. Iovis ſcilicet Ἑλλανίου, vel Πανελλανίου huic Aeacus ſacra feciſſe dicitur *Pauſaniae* I. p. 108. II. p. 179., τῷ Πανελληνίῳ Διῒ θύσας καὶ εὐξάμενος τὴν Ἑλλάδα γῆν ἐποίησεν ὕεσθαι· a templo Iovis Πανελληνίου mons, in quo ſtatutum erat, Πανελλήνιον ὄρος dicebatur, eodem teſte p. 181. Fortaſſe ſcripſerat *Clemens Alex.* VI, p. 753, 14. Αἰακὸς. ἀνελθὼν ἐπ' ὄρος, —— τὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ κοινὸν ἐπικαλέσας θεὸν ηὔξατο. VALCKEN.

90. Ἀλλὰ πάντα τε] Latina *Vallae*, *nos tamen —— annuere nolle, ſed recuſare*, monſtrant lectionem in marg. *Stepb.* notatam, οὐ κατανεύσαμεν ἀλλ' ἀπειπάμεθα· *non adprobavimus, ſed repudiavimus*, illa nimirum *omnia*, quae paulo ante ſibi dixerant a Rege Perſarum oblata. —— Placet et mihi *Med.* lectio ab *Arcb.* firmata: καὶ τὸ μὲν ἀπ' ἡμέων οὕτω ἀκίβδηλον ἐὸν νέμεται ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας· editum ἡμέτερον videtur interpretamentum. VALCKEN.

100. Ἐν τέλεϊ ἐστὶ] Litem non moveo membranis, quarum ἐν τέλει ἐστὶ haud aliud ac πρὸς τέλει C. 8. et *Dionis Chryſoſt.* Or. LXI. p. 583. D., *Platonis* ἐπὶ τέλει Menex. pr., aequatque adeo vulgatum. Mox τῷ Πέρσῃ ἀντιώσεσθαι tritius, aut πρὸς τὸν Πέρσην, uti non male *Reiskius* voluit. Habet tamen illud, quod alias ſignificatum, ſuum in Muſis locum.

100. Ἐντελές ἐστι] Herodoteum videtur ἐν τέλεϊ ἐστι, quod eſt in marg. *Stepb.* ut paulo legitur inferius ἦν πρὸς τέλεϊ, *prope finem*. —— Tum vicina ſcripſerim partim cum *Reiskio*: συνθέμενοί τε ἡμῖν τῷ Πέρσῃ ἀντιώσεσθαι ἐς τὴν Βοιωτίην· ſaepius in Muſis obvium ἀντιοῦσθαι ſollicitari non debet. In fine L. VII. pro ἡμέας legerem, ὑμέας καιρὸς ἐστι προβοηθῆσαι ἐς τὴν Βοιωτίην. In fine huius cap. Diſſ. *Herod.* p. 131. novas nobis obtulit ex Codd. lectiones: τῆς γε ἡμετέρης ἐπιτηδέστατόν ἐστι ἐμμαχέσασθαι τὸ Θριάσιον πεδίον· quarum lectionum altera procul dubio eſt genuina: proximum accedit apud *Suidam* in Εὐήλατον· πεδίον — ἐπιτήδειον ἵππῳ ἐμμάχεσθαι. *Thucydid.* II, c. 20., χῶρος ἐπιτήδειος ἐφαίνετο ἐνστρατοπεδεῦσαι· *Herod.* IX, c. 25., χῶρος ἐπιτηδεώτερος ἐνστρατοπεδεύεσθαι. VALCKEN.

8. Ἐπιτηδεώτατόν ἐστι] Etſi ἐπιτηδέστατον *Arcb.* et *V.* optime ex ἐπιτηδὴς manet, et ἐπιτηδειέστατον *Democriti* apud *Homeri* Interpretem p. 1441, 16. fere ſit geminum, eo non utar. Mire adblanditur ἐμμαχέσασθαι, rarioris quidem formae, ſed legitimae, qua ἐνστρατοπεδεύεσθαι *caſtra in loco metari* ſupra C. 2., χῶρος ἐπιτήδεος ΕΝΔΙΑΤΑΞΑΙ τε καὶ ΕΝΑΡΙΘΜΗΣΑΙ, uti MSS., τὸν στρατὸν, *aptus locus ad exercitum in eo ordinandum et numerandum* L. VII, 59. Tale πεδίον ἐναγωνίσασθαι καλὸν *Appiani* B. Civil. IV. p. 1041., rariusque *Philonis Iud.* L. II. Vit. M. p. 659. B. ἐπιτηδειότατον εἶναι τὸν τόπον ΕΝΗΣΥΧΑΣΑΙ καὶ ΕΝΗΜΕΡΗΣΑΙ· et de Numer. Septen. p. 1187. A. πεδία ἐπιτηδειότατα ΕΜΒΟΣΚΕΣΘΑΙ. Negligo alia. Conſtat verbo iuſta compoſitio, et probandi ratio.

26. XI

di: Pridie quam ultima conſtitutio futura eſſet, Chileus, vir Tegeata, apud Lacedæmonios maximæ inter peregrinos potentiæ, acceperat ex Ephoris omnia, quæ Athenienſes dixiſſent; et quum audiviſſet, his verbis eos alloquutus eſt, Ergo ita ſe res habet, viri Ephori: ſi Athenienſes non ſentiunt nobiscum, ſed cum barbaro ſocietatem inierint, quamvis valido muro ſit Iſthmus inædificatus, tamen magnæ fores patefactæ ſunt Perſis in Pelopponneſum. Quare prius eos audiatis, quam aliquid de-
10 cernant, quod cladem Græciæ adferat. Hoc Chileus conſilium dedit: quod in animum admittentes Ephori, confeſtim nihil colloquuti cum nunciis, qui a civitatibus venerant, quinque millia Spartiatarum quum adhuc nox eſſet emittunt, ſeptenis helotis circa unumquemque collocatis, Pauſania Cleombroti filio iuſſo eos educere: erat quidem præfectura Pliſtarchi Leonida geniti: ſed adhuc is puer erat, alter eius tutor et patruelis: nam Cleombrotus Anaxandridæ filius, pater Pauſaniæ, iam non ſupererat, non diu poſt quam copias, quæ murum extruebant in Iſthmo, reduxerat, vita functus. Reduxerat autem ab Iſthmo copias Cleombrotus ob eam cauſſam, quod ſibi inter ſacrificandum adverſus Perſam ſol in cœlo obſcuratus eſſet. Adſcivit autem Pauſanias ſibi Euryanactem, Doriei filium, ſuum
11 gentilem. His copiis e Sparta cum Pauſania profectis, nuncii de illarum profectione ignari, ubi dies illuxit, Ephoros adeunt, habentes ſcilicet in animo abire in ſuam quique civitatem. Ubi adierunt, ita verba fecere, Vos quidem, Lacedæmonii, deſidentes hic Hyacinthia agitis, ac luditis, ſociis fœde proditis: Athenienſes vero, ut a vobis læſi, et ob penuriam ſociorum, ita ut poterunt inimicitias cum Perſa diſſolvent. Diſſoluta autem inimicitia palam prorſus, quum

τοιόνδε· τῇ προτεραίῃ τῆς ὑστάτης καταστάσιος μελλούσης ἔσεσθαι, [a] Χίλεος, ἀνὴρ Τεγεήτης, δυνάμενος ἐν Λακεδαίμονι [b] μέγιστον ξείνων, τῶν [c] ἐφόρων ἐπύθετο πάντα λόγον τὸν δὴ οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον. [d] ἀκούσας δὲ ὁ Χίλεος, ἔλεγε, „ Ἄρα σφι τάδε οὕτω ἔχει, „ ἄνδρες ἔφοροι· Ἀθηναίων ἡμῖν [e] ἐόντων μὴ ἀρθμίων, „ τῷ δὲ βαρβάρῳ συμμάχων, καίπερ τείχεος διὰ „ τοῦ Ἰσθμοῦ [f] ἐληλαμένου κρατεροῦ, μεγάλαι [g] κλι- „ σιάδες ἀναπεπτέαται ἐς τὴν Πελοπόννησον τῷ Πέρ- „ σῃ. ἀλλ' [h] ἐσακούσατε πρίν τι ἄλλο Ἀθηναίοισι „ δόξαι σφάλμα τῇ Ἑλλάδι φέρον". Ὁ μέν σφι ταῦτα συνεβούλευε· οἱ δὲ, [i] φρενὶ λαβόντες τὸν λόγον, αὐτίκα φράσαντες οὐδὲν τοῖσι ἀγγέλοισι τοῖσι ἀπιγμένοισι ἀπὸ τῶν πολίων, νυκτὸς ἔτι [k] ἐκπέμπουσι πεντακισχιλίους Σπαρτιητέων, [l] καὶ ἑπτὰ περὶ ἕκαστον τάξαντες τῶν εἱλώτων, Παυσανίῃ τῷ Κλεομβρότου [m] ἐπιτρέψαντες ἐξάγειν. ἐγίνετο μὲν ἡ ἡγεμονίη Πλειστάρχου τοῦ Λεωνίδεω· ἀλλ' ὁ μὲν, ἦν ἔτι παῖς, ὁ δὲ, τούτου ἐπίτροπός τε καὶ ἀνεψιός. Κλεόμβροτος γὰρ ὁ Παυσανίεω μὲν πατὴρ, Ἀναξανδρίδεω δὲ παῖς, οὐκέτι περιῆν, ἀλλὰ ἀπαγαγὼν ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ τὴν στρατιὴν τὴν τὸ τεῖχος δείμασαν, μετὰ ταῦτα οὐ πολλὸν χρόνον τινὰ βιοὺς ἀπέθανε. ἀπῆγε δὲ [n] τὴν στρατιὴν ὁ Κλεόμβροτος ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ διὰ τόδε· θυομένῳ οἱ ἐπὶ τῷ Πέρσῃ, ὁ ἥλιος ἀμαυρώθη ἐν τῷ οὐρανῷ. προσαιρέεται δὲ ἑωυτῷ [o] Παυσανίης Εὐρυάνακτα τὸν Δωριέος, ἄνδρα οἰκίης ἐόντα τῆς αὐτῆς. οἱ μὲν δὴ σὺν Παυσανίῃ [p] ἐξεληλύθεσαν ἔξω Σπάρτης. Οἱ δὲ ἄγγελοι, ὡς ἡμέρη ἐγεγόνεε, οὐδὲν εἰδότες περὶ τῆς ἐξόδου, ἐπῆλθον ἐπὶ τοὺς ἐφόρους, ἐν νόῳ δὴ ἔχοντες ἀπαλλάσσεσθαι καὶ αὐτοὶ [q] ἐπὶ τῆς ἑωυτοῦ ἕκαστος· ἐπελθόντες δὲ, ἔλεγον τάδε, „ Ὑμεῖς μὲν ὦ Λακεδαιμόνιοι αὐτοῦ τῇδε μένοντες, Ὑα- „ κίνθιά τε ἄγετε καὶ παίζετε, καταπροδόντες τοὺς „ συμμάχους· Ἀθηναῖοι δὲ, ὡς ἀδικεόμενοι ὑπὸ ὑμέων,
„ [r] χήτεϊ τε συμμάχων, καταλύσονται τῷ Πέρσῃ 513
„ οὕτω ὅκως ἂν δύνωνται. καταλυσάμενοι δὲ, δῆλα „ γὰρ

a Med. Paſſ. Ask. Arch. V. Brit. Paris. B., antea Χίλεος οὐνόματι. *b* Μέγιστα Arch., non male. *c* Med. Paſſ. Ask. Arch. V. Brit. Paris. A. B. Valla: ἐφόρων ἕνα ἐπ. Ald. *d* Med. Paſſ. Ask. Paris. B., in aliis ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Χίλ. *e* Μὴ ἐόντων Arch. V. et Suidas in Ἀρθμία, ubi peſſime ἡμῶν, ſicuti ἀρθμίων Ask., mox τῷδε τῷ Arch., τῷ δὲ τῷ Vind. *f* Ἐξεληλ. Arch. et καρτεροῦ, ſicuti Paſſ. Ask. *g* Citavit Euſtath. ad Hom. p. 78. pr. *h* Ἐπακούσετε Paſſ. *i* Med. Paſſ. Ask. Brit., ceteri ἐν φρενὶ cum Aldo. *k* Πέμπουσι Arch. et πεντακισχιλίων. *l* Septem ſeqq. omittit idem cum V. Eton. Valla. *m* Ἐπιτρέψαντες V. Arch., et ἐγίνετο μέν νυν prius et Paſſ. nec prave. Olim ἐπιτάξαντες. *n* Ἐκ τοῦ Ἰσθ. τὴν στρ. ὁ Κλεόμβρ. Arch. *o* Ὁ Παυσ. idem. *p* Ἐξεληλύθεσαν Arch. Ask., non ἐξεληλύθησαν. *q* Ἐπὶ τὴν Med. Paſſ. Ask. V. Arch. Non male, ita ſi velis. Sed vide H. Stephan. Dialect. p. 123. *r* Χήτεϊ συμμ. Arch. Vind.

26. Χίλεος ἀνὴρ Τεγεήτης] Hoc ſatis. *Plutarcho* Χείλεως Malign. p. 871. fin. et Themiſt. p. 114. F., fide Codicis *Bodleiani*: *Polyaeno* Χίλεος L. v, 30. Par diſcordia in nominibus Χίλων et Χείλων atque aliis. Poſt pauca τῶν ἐφόρων ἐπύθετο poſtulant ſchedae.

26. Χίλεος Τεγεήτης] In *Plutarchi* Them. p. 114. F. legere etiam licet Χίλεων τὸν Ἀρκάδα· ſed rectius nomen apud eumdem ſcribitur T. II. p. 871. F. Χείλεως· et p. 872. A. ubi acerbe, εἰ δέ τι, ait, κατέσχεν οἴκοι ἐν Τεγέᾳ πρᾶγμα τὸν Χείλεων ἐκεῖνον, οὐκ ἂν ἡ Ἑλλὰς περιεγένετο. Χίλεος eſt in *Polyaen.* v, c. 30. —— Herodoti Tegeata τῶν ἐφόρων ἐπύθετο πάντα λόγον· ſic mihi quoque ſcripſiſſe videtur omiſſa voce ἕνα, quae ut a *Med.* ſic aliis etiam aberit Codd. Arcadis ſententiam paucis expreſſit *Plutarch.* τοῦ διατειχίσματος οὐδὲν ὄφελος ἐπὶ Πελοποννήσῳ, ἂν Ἀθηναῖοι Μαρδονίῳ προσγένωνται. Illud *Polyaeni*, πολλὰς διαβάσεις ἕξουσιν εἰς τὴν Πελοπόννησον οἱ βάρβαροι propius accedit Herodoteo, μεγάλαι κλισιάδες ἀναπεπτέαται ἐς τὴν Πελοπόννησον τῷ Πέρσῃ. VALCKEN.

32. Μεγάλαι κλισιάδες] *Polyaeni* πολλαὶ διαβάσεις εἰς τὴν Πελοπόννησον cultu et elegantia multo ſunt inferiores. *Noſtri* ad praeſcriptum *Plut.* T. II. p. 360. A. μεγάλας μὲν τῷ ἀδεεῖ λεῷ κλισιάδας ἀνοίγοντες· quae Philoſophi et conplura alia *Io. Iac. Wetſtenium* in Epiſt. *S. Pauli* prior. ad Cor. C. XVI, 9. occupaſſe conperio.

39. Καὶ ἑπτὰ περὶ ἕκαστον &c.] Vereor una cum Cl. *de Pauw*, ut haec *Herodotus* ſcripſerit. *Valla* treſque ſcripti libri omittunt, habentque C. 28. ſedem magis opportunam. Et cui bono τάξαντες poſt ἐκπέμπουσι? Non nego, quod *Galeus* urſit, eſſe in *Plutarchi* ea Malign. p. 871., ſed hinc derivata, unde conſit? Tolle omnia, et orationi ad culturam nihil deerit, modo ἐπιτρέψαντες probetur. Id ſane cum exercitus imperium traditur, multo commodius et lenius Vide III, 155. VII, 52. &c.

39. Ἑπτὰ περὶ ἕκαστον] Eoſdem memorat *Plutarch.* in Ariſtide p. 325. A. et T. II. p. 871. E. ubi ἐξῆλθον ἐς Πλαταιὰς πεντακισχίλιοι Σπαρτιᾶται περὶ αὑτὸν ἔχων ἀνὴρ ἕκαστος ἑπτὰ εἵλωτας· atque adeo legit hoc in loco, quae nonnullis in Codd. perperam omittuntur. Tot numero Εἵλωτας ad Plataeas cum Spartiatis fuiſſe certum eſt ex c. 28. et bello Peloponneſiaco ſaepe cum Lacedaemoniis militaſſe τοὺς Εἵλωτας novimus ex *Thucydid.* IV, c. 80. V, c. 57. c. 64. VII, c. 19. VALCKEN.

49. Θυομένῳ οἱ ἐπὶ τῷ Πέρσῃ] Alibi θυομένῳ ἐπὶ Κρότωνα L. v, 44. De Cleombroto, exercitus ad Iſthmum imperatore ſuperius L. VIII, 71., de Solis vero eclipſi, qua rex territus copias domum reduxit, praeclare *Dionys. Petavius* Doctr. Temp. L. x. C. 25.

66. Ἐν

„ γὰρ [a] δὴ ὅτι σύμμαχοι βασιλῆος γινόμεθα, συ- „ στρατευσόμεθα ἐπὶ τὴν ἂν ἐκεῖνοι ἐξηγέωνται· ὑμεῖς „ δὲ τὸ ἐνθεῦτεν μαθήσεσθε ὁκοῖον ἄν τι ὑμῖν ἐξ αὐτοῦ „ ἐκβαίνῃ". [b] ταῦτα λεγόντων τῶν ἀγγέλων, οἱ ἔφοροι εἶπαν ἐπ' ὅρκου, καὶ δὴ δοκέειν εἶναι ἐν Ὀρεστείῳ [c] στείχοντας ἐπὶ τοὺς ξείνους. [d] ξείνους γὰρ ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. οἱ δὲ, ὡς οὐκ εἰδότες, [e] ἐπειρώτεον τὸ λεγόμενον· ἐπειρόμενοι δὲ, ἐξέμαθον πᾶν τὸ ἐόν· ὥστε ἐν θαύματι γενόμενοι, ἐπορεύοντο τὴν ταχίστην διώκοντες. σὺν δέ σφι, τῶν περιοίκων Λακεδαιμονίων λογάδες πεντακισχίλιοι [f] ὁπλῖται ταὐτὸ τοῦτο ἐποίευν. Οἱ μὲν δὴ ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἠπείγοντο. Ἀργεῖοι δὲ, ἐπεί τε τάχιστα ἐπύθοντο τοὺς μετὰ Παυσανίεω ἐξεληλυθότας ἐκ Σπάρτης, πέμπουσι κήρυκα, τῶν ἡμεροδρόμων ἀνευρόντες τὸν ἄριστον, ἐς τὴν Ἀττικὴν, πρότερον αὐτοὶ Μαρδονίῳ ὑποδεξάμενοι σχήσειν τὸν Σπαρτιήτην μὴ ἐξιέναι. ὃς ἐπεί [h] τε ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας, ἔλεγε τάδε, „ Μαρδόνιε, ἔπεμψάν με „ Ἀργεῖοι φράσοντά τοι ὅτι ἐκ Λακεδαίμονος ἐξελήλυθε ἡ νεότης, καὶ ὡς οὐ δυνατοὶ αὐτὴν [i] ἴσχειν „ εἰσὶ Ἀργεῖοι μὴ οὐκ ἐξιέναι. πρὸς ταῦτα τύγχανε „ εὖ βουλευόμενος". ὁ μὲν δὴ, εἴπας ταῦτα, ἀπαλλάσσετο ὀπίσω. Μαρδόνιος δὲ οὐδαμῶς ἔτι πρόθυμος ἦν μένειν ἐν τῇ Ἀττικῇ, ὡς ἤκουσε ταῦτα. πρὶν μέν νυν [k] ἢ πυθέσθαι, ἀνεκώχευε, θέλων εἰδέναι τὸ παρ' Ἀθηναίων, ὁκοῖόν τι ποιήσουσι· καὶ οὔτε ἐπήμαινε οὔτε [l] ἐσίνετο γῆν τὴν Ἀττικὴν, ἐλπίζων διὰ παντὸς [m] τοῦ χρόνου ὁμολογήσειν σφέας· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔπειθε, πυθόμενος [n] τὸν πάντα λόγον, πρὶν ἢ τοὺς με-

τὰ

quum regis fuerimus ſocii militiæ, commili-
tabimus in quamcunque regionem nos illi
educent. Inde vos diſcetis quidnam vobis
ex ea re eveniat. Hæc loquutis nunciis, E-
phori iureiurando interpoſito dixere, ſuas ſe
copias putare in Oreſtio eſſe, tendentes ad-
verſum peregrinos. Peregrinos enim barba-
ros appellabant. Hoc illi non intelligentes,
quid diceretur, ſciſcitabantur. Sciſcitati, et
rem omnem edocti atque ſtupefacti, quam-
celerrime abiere ad illos inſequendos, et cum
iis quinque millia finitimorum Lacedæmonio-
rum delecta. His Isthmum verſus ire ma- 12
turantibus, Argivi, ubi primum audiere co-
pias e Sparta cum Pauſania profectas, præ-
conem, quem optimum e diurnis curſori-
bus invenerunt, in Atticam mittunt ad Mar-
donium: qui videlicet antea receperant ſe
futuros impedimento, quominus Spartiata e-
grederetur. Præco ubi Athenas pervenit,
Mardoni, inquit, miſerunt me Argivi nun-
ciatum tibi iuventutem e Lacedæmone eſ-
ſe progresſam, ſeque ne illa progrederetur
præſtare nequisſe. Ad hæc tu bonum con-
ſilium adhibe. Hoc ille loquutus, retro abs-
ceſſit. Quo audito Mardonius iam non 13
cenſebat amplius perſtare in Attica: ubi
ideo antequam istud intelligeret, immora-
tus fuerat, quod cuperet ſcire conſilia Athe-
nienſium et quid acturi eſſent, neque po-
pulans neque lædens Atticum agrum, asſi-
due ſperans fore, ut ſecum illi paciſcerentur.
Quod ubi deſperavit, re comperta, prius-

quam

a Non in est *Arch. Vind. Ask. Paſſ.*, quorum plerique βασιλέος. Confer L. II, 5. b Ταῦτα δὲ *Arch.* c Στίχοντας idem. Vide III, 76. d Spectavit *Euſtath.* ad *Homer.* p. 423, 26. e *Arch. V.*, ἐπειρώτων *Paſſ. Ask.*, ἐπηρώτων *Ald.* et reliqui. f Deest *Arch. Vind. Valla.* g Αὐτῷ *Arch.* h Omittit idem. i Αὐτοὶ ἴσχειν *Arch.*, poſterius *Vind. Brit.*, ἔχειν alii cum *Aldo.* k *Med. Paſſ. Ask. Parit. A.*, ἢ aberat. l Ἐσίνετο *Arch.* Adi ad L. V, 81. m Negligit haec duo *Arch.* n Praetereunt τὸν *Paſſ. Ask.*, mox πρὶν *Arch.*

66. Ἐν τῷ Ὀρεστείῳ] Memorat *Pauſanias* Oreſtae tumulum, τάφον, Lacedaemone L. III. C. 11. p. 234., qualem illi publice datum Argis et Mycenis *Lucianus* infitiatur Toxar. C. 5., nec eum tamen hic innui ſtatuo, ſed τὸ Ὀρέστειον Μαιναλίας *Thucyd.* V, 64., vicinum Tegeatum finibus, quo de ibi viri doctisſimi *Waſſe* et *Dukerus*. Ad ſequentia *Heſychii* gloſſa, Ξεῖνοι, οἱ πολέμιοι, οἱ δὲ τοὺς Πέρσας. recte refertur. Bene *Servius* Æneid. IV, 424. *Herodotus Perſas, qui erant Graecorum hoſtes*, ΞΕΝΟΥΣ *a Lacedaemoniis appellatos refert.* Similia ex *Idomeneo* in Ariſtid. p. 325. A. *Plutarchus.* Priſcis ita Latinis *hoſtem* peregrinum indicasſe, *leges XII. Tab.*, *Plautus*, *Varro*, *Cicero* teſtificantur. Vide *Ill. Scaligerum* ad *Feſtum* in *Hoſtis.*

66. Εἶναι ἐν Ὀρεστείῳ] Arcadiae ſic regio quaedam ab Oreſte fertur denominata: apud *Steph. Byz.* in Ὀρέσται, Oreſtes ἐνῴκει εἰς χωρίον τῆς Ἀρκαδίας τὸ λεγόμενον Ὀρέστειον. Ὀρέστειον τῆς Μαιναλίας dixit *Thucydid.* V, c. 64. Ab *Euripide* ſcribi non potuit, quod *Salmaſium* ſequuti *Berkel.* et *Holſtenius* velut Euripideum excitant ex huius Oreſte ỷ. 1684. Tragicum ſcripsisſe ſuſpicor: Κεκλήσεται δὲ σῆς φυγῆς ἐπώνυμον, Ἀζᾶσιν Ἀρκάσιν τ' Ὀρέστειον πέδον. In eiusdem Electra Caſtores ad Oreſten ỷ. 1273., Σὺ δ' Ἀρκάδων χρὴ πόλιν ἐπ' Ἀλφειοῦ ῥοαῖς Οἰκεῖν, Λυκαίου πλησίον σηκώματος. Ἐπώνυμος δέ σου πόλις κεκλήσεται. VALCKEN.

71. Τῶν περιοίκων Λακεδαιμ.] Quum in rebus Laconicis frequentisſima fiat mentio τῶν περιοίκων, incertos fluctuare miror viros eruditisſimos, quinam per illos ſint intelligendi. Clar. *Duker.* ad *Thucyd.* P. 510. in Addendis, *Heinſius*, inquit, *ſcribit* (in notis ad *Max. Tyr.* p. 65.) *eosdem eſſe* περιοίκους *Lacedaemoniorum et* Εἵλωτας· *ſed nondum mihi perſuadet.* Prorſus diverſi generis fuisſe vel ex hoc liquet *Herodoti* loco, ubi quinque millia τῶν περιοίκων diſtinguuntur a quinque millibus Σπαρτιητέων, qui circa ſe ſinguli haberent ſeptem τῶν εἱλώτων· infra c. 28. in acie ſtetisſe dicuntur Λακεδαιμονίων μύριοι· quorum dimidiam partem, ἐόντας Σπαρτιήτας, ἐφύλασσον iſta quinque et triginta millia τῶν εἱλώτων, ut levis armaturae milites. Erant itaque Lacedaemonii οἱ περίοικοι, non εἵλωτες· hi ſervitutem ſerviebant; liberi erant οἱ περίοικοι. Εἵλωτες, ſi bello heris operam ſuam adprobasſent, libertate donati Νεοδαμώδεις dicebantur: ab his etiam diſtinguuntur οἱ περίοικοι. *Xenoph.* Ἑλλ. I. p. 256, 15., σὺν αὐτῷ τῶν περιοίκων τινὲς, καὶ τῶν νεοδαμωδῶν οὐ πολλοί. Ubicunque in hiſtoria Graeca περίοικοι vel iunguntur vel opponuntur Spartiatis, Lacedaemonii ſunt intelligendi, cuiuscunque fuerint urbis Laconicae cives, excepta Sparta, Spartiatarum imperio parentes. *Schol. Ariſtidae MS.* οἱ περίοικοι eſſe dicuntur οἱ περιοικοῦντες Σπάρτην τὴν μητρόπολιν· τοὺς ἐκ τῶν περιοικίδων πόλεων dixit *Xenoph.* Ἑλλ. III, p. 294, 43. τὰ ἐν κύκλῳ τῆς Σπάρτης πολίσματα *Pauſan.* VII, p. 555. Hae civitates, ut olim erant Spartiatarum ὑπήκοοι, ſic aevo quoque fuerunt recentiori εἰς Σπάρτην συντελοῦσαι, niſi quod ex iſtis decem et octo Auguſtus iusſerit eſſe αὐτονόμους, *Pauſan.* III. p. 265. Qui περίοικοι, iidem dicebantur et Λακεδαιμόνιοι et Λακωνικοί, *Thucyd.* IV, c. 8., οἱ Σπαρτιᾶται αὐτοὶ μὲν καὶ οἱ ἐγγύτατα τῶν περιοίκων εὐθὺς ἐβοήθουν ἐπὶ τὴν Πύλον· τῶν δὲ ἄλλων Λακεδαιμονίων βραδυτέρα ἐγίγνετο ἡ ἔφοδος· quo loco οἱ ἐγγύτατα τῶν περιοίκων ſunt utique Lacedaemonii: cecidisſe ſcribit in pugna Leuctrica *Xenophon* Ἑλλ. VI. p. 349, 7. τῶν συμπάντων Λακεδαιμονίων ἐγγὺς χιλίους. — αὐτῶν Σπαρτιατῶν περὶ τετρακοσίους· ubi αὐτοὶ Σπαρτιᾶται *genuini* ſunt *Spartiatae*, τὸ καθαρῶς Σπαρτιατικὸν *Maximo Tyrio* p. 347. *Thucydidi* Lacedaemoniorum duces memorantur VIII, c. 22., Εὔαλκας Σπαρτιάτης et Δεινιάδας περίοικος· id eſt Λακεδαιμόνιος, ut eidem, praeter alios, Theramenes dicitur Λακεδαιμόνιος, Dercyllidas autem ἀνὴρ Σπαρτιάτης. Qui ſaepe dicitur Ἀσιναῖος *Xenophonti* in Κύρου Ἀναβάσει, Neon eſt Λακωνικὸς VII. p. 235, 31. conf. V. p. 204, 9. VALCKEN.

81. Αὐτὴν ἴσχειν] Sequor Codd., ipſumque Scriptorem, qui L. III, 77. ἴσχειν τε βουλομένους — ἐς τὸ πρόσω παριέναι· et mox C. 13. ὥστε καὶ ὀλίγους σφέας ἀνθρώπους ἴσχειν. Hic vero Argis misſus ad Mardonium nuncius adfirmat L. VII, 150. commemorata.

88. Διὰ παντὸς τοῦ χρόνου] Omni illo tempore, quo in Attica armatus conſederat. Neceſſum enim non puto,

quam Pauſanias cum copiis Isthmum egrederetur, ſubduxit exercitum, incenſis Athenis, et ſiquid aut murorum aut ædium aut templorum rectum extabat, eo omni diruto atque obruto. Ideo autem excedendum ſibi putavit, quod neque equitabilis eſſet Attica regio, neque, ſi ipse male pugnasſet, evadere poterat niſi per anguſtias, ubi a paucis hominibus tranſitu prohiberi posſet. Statuit igitur recedere illinc Thebas, ut confligeret prope civitatem amicam, ac 14 regionem equitibus opportunam. Profecto illinc ita Mardonio et iam iter facienti perfertur nuncius properans, alium exercitum mille Lacedæmoniorum Megara iter habere. Eo audito conſultabat, ſiquo pacto hos primum posſet excipere. Itaque converſum exercitum ducebat Megara, præmiſſo equitatu, qui oram Megaridem incurſaret. Huc usque Europæ ad ſolem occidentem verſus longisſime proceſſit hæc Perſica expeditio. 15 Post hæc nuncius ad Mardonium venit, Græcos in Isthmo frequentes coactos esſe: atque ita retroceſſit per Deceleam. Magiſtratus enim Bœotorum accolas Aſopiorum arceſſierant, qui Mardonium in Sphendaleas et illinc in Tanagram duces itineris deduxerunt. In Tanagra noctem moratus Mardonius, poſtero die ad Scolon converſus in agro Thebano erat. Ibi Thebanorum rura, tametſi Medicas partes foventium, vaſtavit; non illorum odio, ſed ingenti neceſſitate adactus: quod vellet munimentum caſtris apponere, et, ſi ſibi in acie non cederet ex ſententia, effugium comparare. Exporrexit autem caſtra ſua ab Erythris, ſecundum Hyſias, Platæenſi tenus agro, juxta flumen Aſopum: muro communiens, ſed non pro magnitudine caſtrorum, verum per ſingulas frontes dena ſtadia habente.

τὰ Παυσανίεω ἐς τὸν Ἰσθμὸν [a] ἐμβαλεῖν, ὑπεξεχώρεε· ἐμπρήσας τε τὰς Ἀθήνας, καὶ εἴ κού τι ὀρθὸν ἦν τῶν τειχέων ἢ τῶν οἰκημάτων, ἢ τῶν ἱρῶν, πάντα καταβαλὼν καὶ συγχώσας, [b] ἐξήλαυνε τῶνδε εἵνεκα· ὅτι οὔτε ἱππασίμη ἡ χώρη ἦν ἡ Ἀττική, εἴ τε νικῷτο συμβαλών, ἀπάλλαξις οὐκ ἦν, ὅτι μὴ κατὰ στεινόν, ὥστε [c] καὶ ὀλίγους σφέας ἀνθρώπους ἴσχειν. ἐβουλεύετο ὦν, ἐπαναχωρήσας ἐς τὰς [d] Θήβας, συμβαλεῖν πρὸς πόλι τε φιλίῃ, καὶ χώρῃ [e] ἱππασίμῃ. Μαρδόνιος μὲν [f] δὴ ὑπεξεχώρεε. ἤδη δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἐόντι αὐτῷ ἦλθε ἀγγελίη πρόδρομος, ἄλλην στρατιὴν ἥκειν ἐς Μέγαρα, Λακεδαιμονίων χιλίους. πυθόμενος δὲ ταῦτα, ἐβουλεύετο, [g] θέλων, εἴκως τούτους πρῶτον ἕλοι. ὑποστρέψας δὲ 514 τὴν στρατιὴν ἦγε ἐπὶ τὰ Μέγαρα· ἡ δὲ ἵππος [h] προελθοῦσα κατιππάσατο χώρην τὴν Μεγαρίδα. ἐς ταύτην δὴ ἑκαστάτω τῆς Εὐρώπης τὸ πρὸς ἡλίου δύνοντος ἡ Περσικὴ αὕτη στρατιὴ ἀπίκετο. Μετὰ δὲ ταῦτα, Μαρδονίῳ [i] ἧκε ἀγγελίη ὡς ἁλέες εἴησαν οἱ Ἕλληνες ἐν τῷ Ἰσθμῷ. οὕτω δὴ ὀπίσω ἐπορεύετο διὰ [k] Δεκελέης. οἱ γὰρ βοιωτάρχαι μετεπέμψαντο τοὺς προσχώρους τῶν Ἀσωπίων· οὗτοι δὲ αὐτῷ τὴν ὁδὸν ἡγέοντο ἐς Σφενδαλέας· ἐνθεῦτεν δέ, ἐς [l] Τανάγρην. ἐν Τανάγρῃ δὲ νύκτα ἐναυλισάμενος, καὶ τραπόμενος τῇ ὑστεραίῃ [m] ἐς Σκῶλον, ἐν γῇ τῇ Θηβαίων ἦν. ἐνθαῦτα δὲ τῶν Θηβαίων, καίπερ μηδιζόντων, [n] ἔκειρε τοὺς χώρους, οὔτι κατὰ ἔχθος αὐτέων, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης μεγάλης ἐχόμενος· βουλόμενος ἔρυμά τε τῷ [o] στρατοπέδῳ ποιήσασθαι, καὶ ἢν συμβαλόντι οἱ μὴ ἐκβαίνῃ, ὁκοῖόν τι [p] ἐθέλοι, κρησφύγετον τοῦτο ἐποιέετο. παρῆκε δὲ αὐτοῦ τὸ στρατόπεδον, ἀρξάμενον ἀπὸ [q] Ἐρυθρέων παρὰ Ὑσιάς. κατέτεινε δὲ ἐς τὴν Πλαταιΐδα γῆν, [r] παρὰ τὸν Ἀσωπὸν ποταμὸν τεταγμένον. οὐ μέντοι τόγε τεῖχος [s] τοσοῦτον ἐποιέετο, ἀλλ' ὡς ἐπὶ δέκα σταδίους μάλιστά κῃ μέτωπον ἕκαστον.

a Ἐσβ. id. *Vind.* b Ἐξήλαυνε δὲ *Arch. Vind.* c Non legunt καὶ *Med. Paſſ. Ask. Paris. A. B.*, deleant qui velint, ego non auſim. d Ἀθήνας *Arch.* et συμβάλλειν, quod et in *Vind.* e Ἱππασίμῳ *Arch. Paſſ. Ask. V.* et ora *Steph.* f Δὴ ὑπεξεχ. *Med. Paſſ. Ask. Vind. Arch. Paris. B.* ſine medio οὕτω· porro ὑπεχώρεεν *Arch.* g Non est in *Brit.* h Προελθ. *Vind. Valla.* Prius προσελθ. i Ἦλθε *Paſſ. Med. Ask. Arch. Vind.*, alii cum *Aldo* ἧκε. k Δεκελέης *Arch.*, non Δεκελείης, uti reliqui. l *Arch. Vind.*, antea Τάναγρον. m Ἐς Σκῶλον *Arch. Paſſ. Valla*: male in Edd. ἐς Κῶλον. n *Euſtath.* Hom. p. 364, 25. o Στρατῷ margo *Steph. Paſſ. Ask.*, praecedens βουλόμενος *Ask.* contemnit. p *Med. Paſſ. Ask.*, in *Arch. V.* θέλῃ, in *Aldo* ἐθέλει. q Ἐρυθρέων *Arch.*, ceteri Ἐρυθραίων. r Παρὰ τὸν *Arch. Vind. Ask. Paſſ.* ora *Steph. Valla*, περὶ olim. s Οὕτως *Arch.*

puto', διὰ παντὸς cum *Reiskio* in διάγοντος aut πρεῖόντος converti. Immo ſi *Arch.* conſentaneos nanciſceretur, διὰ παντὸς ſufficeret. *AEſchylus* Prometh. v. 283. τοὺς σοὺς δὲ πόνους χρήζω ΔΙΑ ΠΑΝΤΟΣ ἀκοῦσαι, quod in ſcholiis δι' ὅλου, ſed idem ac *omni modo*.

1. Ἀγγελίη πρόδρομος, ἄλλην &c.] Calculum corrigenti πρόδρομος ἄλλη, στρατιὴ — non adpono. Ἄλλην ſcribit, utpote diverſas a ſuperioribus Spartanorum copiis. Proximum θέλων, damnatum a *Brit.* et docto viro, geminum habere videtur *S. Paulli* Epiſt. ad *Coloſſ.* C. II, 18. μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω ΘΕΛΩΝ, i. e. *cupide*. Θέλων ſane cupiditatem et lubentiam quandam in *AEſchyli* fabulis oſtentat ſaepe numero. Θέλων δὲ τῶνδε πεύσεται λόγων, *cupide libenterque audiet* Choeph. v. 701. Plura apud Cl. *Abreſchium* Anim. in Tragicum illum L. II, 14. Quare ἐβουλεύετο θέλων, *cupide conſultabat*.

5. Ἡ δὲ ἵππος προελθοῦσα] Non ignoro Celeb. viri in *Portum Vallam*que ſtricturas, haud profecto ad conſenſum extorquendum acres. Quisque videt, *Vindob.* rectum tenuiſſe. Mox Μαρδονίῳ ἧκε patrocinium ex L. VIII, 140. Ἐμοὶ ἀγγελίη ἥκει παρὰ βασιλῆος, et obſervatis *D'Orvillii* ad *Chariton.* L. I. p. 37. inpetrat. At *Aldo* congruit L. I, 83. ἦλθε ἄλλη ἀγγελίη et proxime ἦλθε ἀγγελίη πρόδρομος. *Euripides* Androm. v. 79. ἦλθεν φάτις. Iunge *Raphelium* in Epiſt. ad *Galat.* C. III, 23.

11. Διὰ Δεκελέης] Sic Iones; reliqui Δεκελείας, unde illorum flexione Δεκελέης ἀπέχεσθαι C. 72. Cur Τανάγρην et ἐς Σκῶλον dederim, nemo mirabitur: mirum vero maxime, turpe illud ἐς Κῶλον, praeſertim *Valla* viam ad verum monſtrante, hoc tolerari loco quitum fuisſe. Τὴν κατὰ Σκῶλον πάροδον in Boeotiam *Polyaen.* Strategem. II, 1, 11. oſtendet, cui accedere *Strabo* poterit L. IX. p. 628. cum *Caſauboni* nota.

13. Ἐς Σφενδαλέας] Huius pagi, quem tribus fuisſe novimus Hippothoontidis, nusquam alibi ſit apud hiſtoricos veteres aut oratores mentio. —— In proximis nomen urbis Boeotiae non tam diu haerere debuerat perverſe ſcriptum: *Scolon* recte dederat *Valla*, cuius ductu pro ἐς Κῶλον ſcribendum ἐς Σκῶλον· urbis aliunde notisſimae ubi meminit *Polyaenus* II, c. 1, 11. ista primum dederat *Caſaub.* Ἀγησίλαος δυοῖν ἡμερῶν ὁδὸν ἀνύσας τὴν κατὰ Σκῶλον πάροδον — διῆλθε, abſurdam nobis lectionem ex *MSS.* vulgavit *Maasvicius* δυοῖν ἡμερῶν ὁδὸν ἀνύσας ἡμέραις δύο· tribus duntaxat literis repetitis prior lectio hunc in modum fuerat adiuvanda: δυοῖν ἡμερῶν ὁδὸν ἐν α (id est ἐν μιᾷ) ἀνύσας· certam praeſtat emendationem in eadem hiſtoria *Xenoph.* Ἑλλ. V. p. 336, 15. δυοῖν ἡμέραιν ὁδὸν ἐν μιᾷ κατανύσας — ἔφθασεν ὑπερβὰς τὸ κατὰ Σκῶλον σταύρωμα. — Paulo post apud *Herod.* ſcribendum ſuſpicor, τῶν Θηβαίων — ἔκειρε τοὺς χώρους, οὐκὶ κατὰ ἔχθος αὐτέων· tum flexus Ionicus omnino requiritur ἀπὸ Ἐρυθρέων.
VALCKEN.

22. Ἀπὸ Ἐρυθρέων] *Ab Erythris*, τῆς Βοιωτίης ἐς Ἐρυθρὰς C. 19. Peccarunt, uti creberrime in Ἀθηναίων vice Ἀθηνέων. Porro παρὰ τὸν Ἀσωπὸν oportuit, pro quo ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ dicto loco et C. 16. *Plut.* Ariſtid. p.

στον. ἐχόντων δὲ τὸν πόνον τοῦτον τῶν βαρβάρων, Ἀτταγῖνος ὁ Φρύνωνος, ἀνὴρ Θηβαῖος, [a] παρασκευασάμενος μεγάλως, ἐκάλεε ἐπὶ ξείνια αὐτόν τε Μαρδόνιον καὶ πεντήκοντα Περσέων τοὺς λογιμωτάτους· κληθέντες δὲ οὗτοι [b] ἕποντο. ἦν δὲ τὸ δεῖπνον ποιεύμενον ἐν Θήβῃσι. [c] Τάδε δὲ ἤδη τὰ ἐπίλοιπα ἤκουον Θερσάνδρου, ἀνδρὸς μὲν Ὀρχομενίου, λογίμου δὲ ἐς τὰ πρῶτα ἐν Ὀρχομενῷ. ἔφη δὲ ὁ Θέρσανδρος κληθῆναι καὶ αὐτὸς ὑπὸ Ἀτταγίνου ἐπὶ τὸ δεῖπνον τοῦτο· κληθῆναι δὲ καὶ Θηβαίων ἄνδρας πεντήκοντα, καί σφεας οὐ χωρὶς ἑκατέρους κλῖναι, ἀλλὰ Πέρσην τε καὶ Θηβαῖον ἐν κλίνῃ ἑκάστῃ. ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἦσαν, διαπινόντων, τὸν Πέρσην τὸν ὁμόκλινον, Ἑλλάδα γλῶσσαν ἱέντα, εἰρέσθαι αὐτὸν [d] ὁκοδαπός ἐστι, αὐτὸς δὲ ὑποκρίνασθαι ὡς εἴη Ὀρχομένιος. τὸν δὲ [e] εἶπαι, „ Ἐπεὶ νῦν ὁμοτράπεζός τέ μοι καὶ ὁμόσπονδος ἐγένεο, μνημόσυνά τοι γνώμης τῆς ἐμῆς καταλιπέσθαι [f] θέλω, ἵνα καὶ προειδὼς αὐτὸς περὶ σεωυτοῦ βουλεύεσθαι ἔχῃς τὰ συμφέροντα. ὁρᾷς τούτους τοὺς [g] δαινυμένους Πέρσας, καὶ τὸν στρατὸν, τὸν ἐλίπομεν ἐπὶ τῷ ποταμῷ στρατοπεδευόμενον; τούτων πάντων ὄψεαι, ὀλίγου τινὸς χρόνου διελθόντος, ὀλίγους τινὰς τοὺς περιγενομένους". [h] ταῦτα ἅμα τε τὸν Πέρσην λέγειν, καὶ μετιέναι πολλὰ τῶν δακρύων. αὐτὸς δὲ [i] θωυμάσας τὸν λόγον, εἶπαι
515 πρὸς αὐτὸν, „ Οὐκῶν Μαρδονίῳ τε ταῦτα χρεόν ἐστι λέγειν, καὶ τοῖσι μετ᾽ ἐκεῖνον [k] ἐν αἴνῃ ἐοῦσι Περσέων". τὸν δὲ μετὰ ταῦτα εἶπαι, „ Ξεῖνε, ὅ, τι δεῖ γενέσθαι ἐκ τοῦ θεοῦ, ἀμήχανον ἀποτρέψαι ἀνθρώπῳ· οὐδὲ γὰρ πιστὰ λέγουσι [l] ἐθέλει πείθεσθαι οὐδείς. ταῦτα δὲ Περσέων συχνοὶ ἐπιστάμενοι, ἑπόμεθα ἀναγκαίῃ ἐνδεδεμένοι. ἐχθίστη δὲ ὀδύνη ἐστὶ τῶν ἐν ἀνθρώποισι αὕτη, πολλὰ φρονέοντα, μηδενὸς

te. Hoc in opere barbaris occupatis Attaginus Phrynonis filius, vir Thebanus, convivio magnifice apparato Mardonium ipſum et Perſarum honoratiſſimos quinquaginta ad hoſpitales epulas invitavit: invitati illi hominem ſunt ſequuti: fiebat autem
cœna Thebis: Cetera quæ referam, ex 16
Therſandro accepi, viro quidem Orchomenio, ſed Orchomeni inter primos honeſto: qui ſe quoque aiebat ad hanc cœnam ab Attagino fuiſſe invitatum cum quinquaginta Thebanis: nec utroſque ſeorſum diſcubuiſſe, ſed in quovis lecto Perſem et Thebanum. Poſt cœnam quum potioni daretur opera, Perſam, qui eodem toro recumbebat, Græce ipſum interrogaſſe cuias eſſet; ſe vero reſpondiſſe Orchomenium eſſe: tum illum dixiſſe, Quoniam tu mihi menſæ conſors et libaminum effectus es, volo tibi relinquere ſententiæ meæ monumenta, ut ipſe quoque præſcius huius rei, queas tibi conſulere. Cernis hos Perſas in convivium acceptos, et copias quæ ad flumen in caſtris relictæ ſunt? horum omnium parvo poſt tempore pauculos cernes ſuperſtites. Et inter dicendum multas lacrymas Perſam effudiſſe. Admiratumque ſe eam orationem, ad illum dixiſſe, Nonne hæc Mardonio expedit dicere, et iis Perſis qui ſecundum eum in honore ſunt? Et illum poſt hæc ſubieciſſe, Hoſpes, quicquid ex deo fieri oportet, id ab homine nulla ratione averti poteſt: nam ne credibilia quidem dicentibus credere quiſquam vult. Atque hæc permulti Perſarum quum ſciamus, tamen ſequimur illigati neceſſitate. Eſt autem mœror hic in hominibus acerbiſſimus, eum qui multum ſapit nullius rei potentem eſ-

a Citat *Athen.* L. IV. C. 12. *b* Εἵποντο *Arch. Paſſ. Vind.*, ut ſaepe. Vid. I, 172. *c* Τάδε δὲ *Aſk.* Fragm. *Paris. Paſſ.*, δὲ aberat. *d* Ποδαπὸς *Arch. Vind.* Conf. VII. 218. Paullo ſuperius καί σφεας οὐ χωρὶς Fragm. *Paris.* *e* Εἰπεῖν *V. Arch. Paſſ. Aſk.* *f* Ἐθέλω *Arch.* *g* Δαινυμ. *Arch.* *h* Ταῦτά τε ἅμα *Vind. Arch.* Mox *Ald.* πολλοὺς τῶν δακρύων. *i* Θωμάσας *Aſk. Arch.* *k* Deſiderantur hac duo in Fragm. *Paris.*, nulla cauſſa. *l* Θέλει *Arch. V.* et *Stobaeus*, haec excerpens, Serm. CV. p. 567.

p. 425. B. τῶν βαρβάρων τῆς στρατοπεδείης ΠΑΡΑ τὸν Ἀσωπὸν ποταμὸν παρατεταμένης. Adparet inde, caſtris iuxta flumen porrectis, probabiliter *Reiskium* divinaſſe τεταμένον *Herodotum*, non τεταγμένον, reliquiſſe. Illud autem τεῖχος τετράγωνον, cuius ſingula latera denum erant ſtadiorum, impedimentis rebusque pretioſioribus ſervandis muniviſſe Mardonium, *Plutarchus* adſeverat.

26. Ἀτταγῖνος ὁ Φρύνωνος] Conſtituunt Graeci libertatis vindices infra c. 88., a Thebanis expoſcere τοὺς Μηδίσαντας, in primis Τιμηγενίδην καὶ Ἀτταγῖνον· qui duo hinc in catalogo proditorum Graeciae locum invenerunt apud *Pauſan.* VII. p. 546. ubi merito *Sylburgius* vulgato nomini Ἀτταγῖλος rectius iudicat Ἀτταγῖνος· quod ſimilis formae nomina ſatis tuebuntur, Ἀνδρομῖνος· Ἀγαθῖνος· Φιλῖνος· Ἀργῖνος· Εὐπαλῖνος· Χαρμῖνος· duo poſtrema praebet *Herod.* III, c. 60. V, c. 99. Attagini nomen *Caſaubonus Athenaeo* reſtituit huc ſpectanti IV. p. 148. F. Μαρδόνιον εἱστίασε μετὰ τῶν ἄλλων πεντήκοντα Περσῶν Ἀτταγῖνος ὁ Φρύνωνος, ὅν φησιν Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἐνάτῃ μεγάλως πλούτῳ παρεσκευάσθαι· in quibus *Athenaeum* memoria lapſum putat vir magnus, cum Noſtro dicatur Attaginus παρασκευασάμενος μεγάλως, *ſe magnifice rebus inſtruxiſſe neceſſariis*, ut Perſas poſſet δέξασθαι μεγαλωστί. VALCKEN.

27. Παρασκευασάμενος μεγάλως] Errorem *Athenaei* in his adferendis magnus Animadverſor ſilentio non preſſit. Graeciae Boeotiaeque proditor *Attaginus* redibit C. 85., male *Athenaeo* Λὐταμιός, in MSS. Αἰταμινος, et *Pauſaniae* VII, 10. Ἀτταγῖλος. Neutrum praeterviderunt *Caſaubonus* et *Sylburgius*.

35. Καί σφεας οὐ χωρὶς ἑκατέρους κλῖναι] Non prorſus damnabile ex Fragm. *Paris.* excerptum: damnabile autem κλιθῆναι ſive κλινθῆναι, citra neceſſitudinem obtruſum. Vulgatum eodem vergit, et rectum in *Vallae* Latinis. In proximis διαπινόντων, *cum ſeſe poculis invitarent*, ſcripti omnes. Vide ſis Cl. *Valckenarium* ad L. V, 18.

54. Ἀμήχανον ἀποτρέψαι] Repetit ex oratione Cambyſis L. III, 65. ἐν γὰρ τῇ ἀνθρωπηίῃ φύσει οὐκ ἐνῆν ἄρα τὸ μέλλον γίνεσθαι ΑΠΟΤΡΕΠΕΙΝ. In quam ſententiam *Ioſeph.* B. Iud. VI, 5, 4. ἀλλὰ οὐ δυνατὸν ἀνθρώποις τὴν χρεὼν διαφυγεῖν, οὐδὲ προορωμένοις. *AEſchylus* Suppl. v. 1055. *Euripides*, *Sophocles*que abs *Rittershuſio* laudantur ob ſimilia dicta ad *Phaedri* Fabul. L. II. finem.

54. Ἀμήχανον ἀποτρέψαι] Hinc iſta *Stobaeus* retulit in Tit. CV. p. 567. Homericam Perſae tribuit *Herodot.* ſententiam, cuius auctor fertur Apollo Pythius *AEliano* περὶ προνοίας apud *Euſtath.* in Il. Z. p. 522, 53. hanc ſuo quisque more ſaepius expreſſerunt poetae: velut vulgare dictum mulieribus ubi tribuit *M. Antonin.* VII, 46., ὅτι τὴν εἱμαρμένην οὐδεὶς ἂν ἐκφύγοι· multa notat *Gataker.* — Miror quod paulo poſt legitur de Therſandro, ὡς αὐτὸς αὐτίκα λέγει ταῦτα πρὸς ἀνθρώπους· cur enim obſecro πρὸς ἀνθρώπους; Frequens et hic ſuſpicor haerere vitium, corrigendumque πρὸς ἄλλους· ut aliis iſta narraſſe dicatur ante Therſander, quam apud Plataeas decertaretur: inter voces ἄλλους et ἀνους, ſive ἀνθρώπους, perexigua fuit olim ſcribendi differentia: videtur *Valla* illud ipſum in ſuo quoque Cod. reperiſſe; vertit enim: *ipſum haec ſtatim aliis enarraſſe:* quod in *Ed. Clar. Gronov.* his fuit ſubſtitutum, *per homines ſparſiſſe*, nunquam, ut equidem puto, dici potuit λέγειν πρὸς ἀνθρώπους· hinc valde diſcrepant locutiones ἐκφέρειν εἰς τοὺς πολλοὺς, vel εἰπεῖν, vel λέγειν εἰς πάντας, ſimilesque. Rarius illud *Sophoclis* apud *Stob.* p. 579, 1. Μὴ σπεῖρε πολλοῖς τὸν παρόντα δαίμονα· pro εἰς πολλούς· ut ibidem ℣. 11. legitur conſueto more. Ἐκμαρτυρεῖν γὰρ ἄνδρα τὰς αὑτοῦ τύχας Εἰς πάντας ἀμαθές. VALCKEN.

60. Ὡς

eſſe. Hæc ego ex Orchomenio Therſandro audiebam, atque iſta inſuper ipſum hæc ſtatim hominibus memoraſſe, priusquam
17 prœlium ad Platæas factum eſt. Porro Mardonio in Bœotia ſtativa habenti, præbuerunt copias alii quidem omnes, et ſimul invaſerunt Athenas, quotquot cum Medis ſentiebant, ex Græcis illic habitantibus; ſoli hu ius irruptionis non fuere participes Phocenſes: nam et iſti vehementer Medis ſtudebant, non tamen voluntarii, ſed coacti. Sed iidem non multis poſt diebus quam Thebas itum eſt, et ipſi advenere, mille armati, duce Harmocyde inter populares ſpectatiſſimo. Eos Mardonius, ubi Thebas pervenere, miſſis equitibus iuſſit ſeorſum in campo ſubſidere: quod quum feciſſent, protinus adfuit univerſus equitatus. Unde poſtea rumor exercitum Græcorum, qui cum Medis erant, pervaſit, Phocenſes ab equitatu iaculis confoſſum iri: quinetiam per ipſos Phocenſes idem divulgatum eſt: quos tunc dux ſuus Harmocydes his verbis adhortabatur, O Phocenſes, palam eſt hos homines certæ nos neci deſtinaſſe, accuſatos, ut ſuſpicor, a Theſſalis. Quare unumquemque veſtrum iam oportet egregium virum eſſe. Præſtat enim facientes aliquid et defendentes finire vitam, quam dedentes nos fœdiſſima morte trucidari. Sed et diſcat eorum aliquis illos barbaros Græcis hominibus mortem machi-
18 natos fuiſſe. His ſuos Harmocydes hortabatur. Quos ubi concluſere equites, invehebant tanquam ad eos occidendos; et ſane tela intendebant, veluti emiſſuri: et forſan aliquis emiſit. Phocenſes ex adverſo ſtantes et undiquaque ſe vertentes et quammaxime condenſati quum ſeſe opponerent, ibi equites digreſſi retro abiere. Affirmare autem pro certo nequeo, an ad hos interficiendos rogatu Theſſalorum ierint; et poſteaquam animadverterunt, eos ad defendendum ſe convertere, veriti ne ſibi quoque vulnera inferrentur, ita retro abſceſſerint, tanquam a Mardonio iuſſi: an experiri voluerit

„ νὸς κρατέειν". Ταῦτα μὲν [a] τοῦ Ὀρχομενίου Θερσάνδρου ἤκουον· καὶ τάδε πρὸς τούτοισι, ὡς αὐτὸς αὐτίκα [b] λέγοι ταῦτα πρὸς ἀνθρώπους πρότερον ἢ γενέσθαι ἐν Πλαταιῇσι τὴν μάχην. Μαρδονίου δὲ ἐν τῇ Βοιωτίῃ στρατοπεδευομένου, οἱ μὲν ἄλλοι παρείχοντο ἅπαντες στρατιὴν, καὶ συνεσέβαλον ἐς Ἀθήνας, ὅσοιπερ ἐμήδιζον Ἑλλήνων τῶν ταύτῃ οἰκημένων· μοῦνοι δὲ Φωκέες οὐ [c] συνεσέβαλον. ἐμήδιζον γὰρ δὴ [d] σφόδρα καὶ οὗτοι, οὐκ ἑκόντες, ἀλλ᾽ ὑπ᾽ ἀναγκαίης. ἡμέρῃσι δὲ οὐ πολλῇσι μετὰ τὴν ἄπιξιν τὴν ἐς Θήβας ὕστερον, ἦλθον αὐτέων ὁπλῖται χίλιοι. ἦγε δὲ αὐτοὺς Ἁρμοκύδης, ἀνὴρ τῶν ἀστῶν [e] δοκιμώτατος. ἐπεὶ δὲ ἀπικέατο καὶ οὗτοι ἐς Θήβας, πέμψας ὁ Μαρδόνιος ἱππέας, [f] ἐκέλευέ σφεας ἐπ᾽ ἑωϋτῶν ἐν τῷ πεδίῳ ἵζεσθαι. [g] ἐπεὶ δὲ ἐποίησαν ταῦτα, αὐτίκα παρῆν ἡ ἵππος ἅπασα. μετὰ δὲ ταῦτα, διεξῆλθε μὲν διὰ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Ἑλληνικοῦ τοῦ μετὰ [h] Μήδων ἐόντος φήμη ὡς κατακοντιεῖ σφεας· διεξῆλθε δὲ δι᾽ αὐτέων [i] Φωκέων τὠυτὸ τοῦτο. ἔνθα δὴ σφι ὁ στρατηγὸς Ἁρμοκύδης παραίνεε, λέγων τοιάδε, „ Ὦ Φωκέες, πρόδηλα γὰρ ὅτι ἡμέας „ οὗτοι οἱ ἄνθρωποι μέλλουσι [k] προόπτῳ θανάτῳ „ δώσειν, διαβεβλημένους ὑπὸ Θεσσαλῶν, ὡς ἐγὼ „ εἰκάζω. νῦν ὦν ἄνδρα [l] πάντα τινὰ ὑμέων [m] χρεὸν „ ἐστὶ γενέσθαι ἀγαθόν. κρέσσον γὰρ, ποιεῦντάς τι „ καὶ ἀμυνομένους τελευτῆσαι τὸν αἰῶνα, ἤπερ παρ„ έχοντας διαφθαρῆναι αἰσχίστῳ μόρῳ. ἀλλὰ μα„ θέτω τις αὐτέων ὅτι ἐόντες βάρβαροι ἐπ᾽ Ἕλλησι „ ἀνδράσι φόνον ἔρραψαν". [n] Ὁ μὲν ὦν ταῦτα παραίνεε. οἱ δὲ ἱππέες, [o] ἐπεί σφεας ἐκυκλώσαντο, ἐπήλαυνον ὡς [p] ἀπολεῦντες, καὶ [q] δὴ διετείνοντο τὰ βέλεα ὡς ἀπήσοντες· καί κού τις καὶ ἀπῆκε. καὶ οἱ ἀντίοι [r] ἔστασαν, πάντῃ [s] συστρέψαντες ἑωϋτοὺς, καὶ [t] πυκνώσαντες ὡς μάλιστα. ἐνθαῦτα οἱ ἱππόται ὑπέστρεφον, καὶ ἀπήλαυνον ὀπίσω. οὐκ ἔχω δ᾽ ἀτρεκέως εἶπαι οὔτε εἰ ἦλθον μὲν ἀπολέοντες τοὺς Φωκέας, δεηθέντων Θεσσαλῶν· ἐπεὶ δὲ ὥρων πρὸς ἀλέξησιν τραπομένους, δείσαντες μὴ καί σφισι γένηται τρώματα, οὕτω δὴ 516
ἀπήλαυνον ὀπίσω, ὥς γάρ σφι ἐνετείλατο Μαρδόνιος· οὔτ᾽

a Abeſt articulus *Ask. Paſſ.* *b* Λέγει *Arch. V.*, recte: λέγει olim. *c* Συνέβαλλον *Arch.* *d* *Med. Paſſ. Ask. V. Arch.*, alii μεγάλως. *e* Δυνατώτατος *Med. Paſſ. Ask.*, quod vulgato non praeſtat, et mox ἀπίκατο cum *Arch.* *f* Ἐκέλευε *Arch.*, tum ἐπ᾽ ἑωϋτῶν *Ald. Camerar. Med. Ask. Paſſ. Valla*: in aliis ἀπ᾽ ἑωϋτῶν abſurde. *g* Ὡς δὲ *Arch. V.* *h* Μήδου *Arch.* *i* Deſit *Arch.* *k* Citat *Suidas* in Προόπτος, ubi παραδώσειν, quod in *Ask.* et ora *Steph.* *l* Πάντα τινα *Arch. Paſſ. Ask.*, quorum poſteriores ſuperius ὦν non agnoſcunt nec *Med.*: antea τίνα πάντα. *m* Χρεὸν et γίνεσθαι. Secuturum παρέχοντας exſcripſit *Suidas* in Voc. *n* Ὁ μὲν ὦν ora *Steph. Med. Paſſ. Ask.*, ὦν deerat. *o* Ἐπεί τε *Arch. Vind.* *p* Ἀπολεῦντες *Arch. Vind.*, ἀπολέοντες prius. *q* Deeſt *Arch.* *r* Ἔστησαν *Arch. Paſſ. Ask. V.*, nec inprobo: tum πάντες *Arch.* *s* *Arch. V. Paris. A. B. Brit. Ald.*, στρέψαντες *Ask. Med. Paſſ.* *t* Κυκλώσαντες *Arch. Vind.*

60. Ὡς αὐτὸς αὐτίκα λέγει] Quod coniectando perceperant *Abreſchius* et *Reiskius* λέγοι, ſermonis ſeries et Codd. ratum habent. In proximis ἐμήδιζον γὰρ δὴ σφόδρα dedi ſchedis, ut maneret, paene perſuaſus, σφόδρα gloſſatori redonandum. Priſtinum certe Herodoteum: ſic C. 39. οἱ γὰρ Θηβαῖοι, ἅτε μηδίζοντες ΜΕΓΑΛΩΣ ——. *Portus* plura conduxit.

66. Ἐμήδιζον γὰρ δὴ σφόδρα] Revocarem quod ante *Gronov.* vulgabatur μεγάλως, pro σφόδρα frequenter uſurpatum *Herodoto*, et in hac ipſa phraſi infra c. 39., ubi Thebani, ἅτε μηδίζοντες μεγάλως, προθύμως ἔφερον τὸν πόλεμον. Rectius etiam paulo poſt Hermocydes dicitur ἀνὴρ τῶν ἀστῶν δοκιμώτατος, quam δυνατώτατος in *Med.* ex quo vir Clar. optime reſtituit ἐκέλευέ σφεας ἐπ᾽ ἑωϋτῶν ἐν τῷ πεδίῳ ἵζεσθαι, *ſeorſim ſedere.* VALCKEN.

72. Ἐπ᾽ ἑωϋτῶν] Veriſſime *Gronovius*. At cur nulla *Aldi* mentio? *Pavius* animadvertit foedam operarum aberrationem et correxit. Noſtri Amazones L. IV, 114. οἰκέωμεν ἐπ᾽ ἡμέων αὐτέων, *habitemus ſeorſum*, et IX, 37. εἶχον γὰρ καὶ οὗτοι ἐπ᾽ ἑωϋτῶν μάντιν.

82. Πάντα τινὰ] Iuſtior ordo, qualis C. 88. ἐπιθήσεσθαι γὰρ οἱ πάντα τινὰ ἔλεγε, et multifariam. Ἤπερ παρέχοντας *Suidas*, cunctis in Codd. obvium, invenit, cui tacitum pronomen ubi aptaveris, quae novandi neceſſitas? Et *Reiskius* tamen ἢ περπερεύοντας, *inprudenter abſurdeque agentes*, ſed inprudenter. Περπερεύεσθαι Graeciae eſt recentioris et Cilicum dialecti, niſi *Salmaſius* fallit, veterum veſtigia premens, Funere Ling. Helleniſt. p. 152. Qui quidem falſus ſi fuerit, arguente *Io. Alb. Fabricio* ad *Sextum Empiric.* L. 1. Adv. Grammat. C. 2. p. 227., obtrudi *Herodoto*, quod ignorabat, haud oportuit.

87. Ὁ μὲν ὦν] Hanc voculam ex marg. *Steph.* auctori reſtituerem. — Paulo poſt intactum relinqui debuerat συστρέψαντες ἑωϋτοὺς, *quum ſe in unum conglobaſſent*, *Livio* VIII, c. 11. —— Deinceps ſcribi quidem potuit, εἰ ἀλκῆς μετέχουσι, ſed ſcripſiſſe Noſtrum opinor, ut eſt in marg. *Steph.* εἴ τι ἀλκῆς ἔχουσι. VALCKEN.

91. Ἀντίοι ἔστασαν] Ferre poſſum, non pugnaturus, ſi cui ἀντίοι ἔστησαν blandientur. *Euripides* Oreſt. v. 1460. Ὡς κάπροι δ᾽ ὀρέστεροι Γυναικὸς ΑΝΤΙΟΙ σταθέντες. Ferre autem minime queo, πάντῃ στρέψαντες mutari. Conglobarunt ſe Phocenſes, inpetum irruentium excepturi. Tales fere συστραφέντες εἰς ἱκανὸν πλῆθος *Diodor.* L. III, 36., et infra C. 61. συστρεφόμενοι. Vide Cl. *Valcken.* ad L. I. C. 101.

Sed parcit eis Mardonius et laudat. Ex Iſthmo tranſeunt per Eleuſina Græci ad Erythras et Cithæronis radices, ubi ab equitatu Perſico preſſi Megarenſes petunt ſubſidium.

οὔτ᾽ εἰ αὐτέων παρηβῆναι ἠθέλησε εἴ τι ἀλκῆς [a] μετέχουσι. ὡς δὲ ὀπίσω ἀπήλασαν οἱ ἱππόται, πέμψας Μαρδόνιος κήρυκα, ἔλεγε τάδε, „ Θαρσέετε ὦ Φωκέες· ἄνδρες γὰρ ἐφάνητε ἐόντες ἀγαθοὶ, οὐκ ὡς ἐγὼ ἐπυνθανόμην. καὶ νῦν προθύμως φέρετε τὸν πόλεμον τοῦτον· εὐεργεσίῃσι γὰρ οὐ νικήσετε [b] οὔτε ὦν ἐμὲ, οὔτε βασιλῆα". τὰ περὶ Φωκέας μὲν ἐς [c] τοσοῦτον ἐγένετο. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὡς ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἦλθον, ἐν τούτῳ ἐστρατοπεδεύοντο. πυνθανόμενοι δὲ ταῦτα οἱ [d] λοιποὶ Πελοποννήσιοι, τοῖσι τὰ ἀμείνω ἑάνδανε, οἱ δὲ καὶ ὁρέοντες ἐξιόντας Σπαρτιήτας, οὐκ ἐδικαίευν λείπεσθαι τῆς ἐξόδου Λακεδαιμονίων. ἐκ δὴ ὦν τοῦ Ἰσθμοῦ καλλιερησάντων τῶν ἱρῶν ἐπορεύοντο πάντες, καὶ ἀπικνέονται ἐς Ἐλευσῖνα· ποιήσαντες δὲ καὶ ἐνθαῦτα ἱρὰ, ὡς σφι ἐκαλλιερέετο, πρόσω ἐπορεύοντο· Ἀθηναῖοι δὲ ἅμα αὐτοῖσι, διαβάντες μὲν ἐκ Σαλαμῖνος, συμμιγέντες δὲ ἐν Ἐλευσῖνι. [e] ὡς δὲ ἄρα ἀπίκοντο τῆς Βοιωτίης ἐς Ἐρυθρὰς, ἔμαθόν τε δὴ τοὺς βαρβάρους ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ στρατοπεδευομένους· φρασθέντες δὲ τοῦτο, ἀντετάσσοντο ἐπὶ τῆς [f] ὑπωρέης τοῦ Κιθαιρῶνος. Μαρδόνιος δὲ, ὡς οὐ κατέβαινον οἱ Ἕλληνες ἐς τὸ πεδίον, πέμπει [g] ἐς αὐτοὺς πᾶσαν τὴν ἵππον, τῆς ἱππάρχεε Μασίστιος, εὐδοκιμέων παρὰ Πέρσῃσι· τὸν Ἕλληνες [h] Μακίστιον καλέουσι, ἵππον ἔχων Νισαῖον χρυσοχάλινόν τε, καὶ ἄλλως κεκοσμημένον καλῶς. ἐνθαῦτα ὡς προσήλασαν οἱ ἱππόται πρὸς τοὺς Ἕλληνας, [i] προσέβαλλον κατὰ τέλεα· προσβαλόντες δὲ, κακὰ μεγάλα ἐργάζοντο, καὶ γυναῖκάς σφεας ἀπεκάλεον. Κατὰ συντυχίην δὲ Μεγαρέες ἔτυχον ταχθέντες [k] ᾗ τὸ ἐπιμαχώτατον ἦν τοῦ χωρίου παντὸς, [l] καὶ πρόσοδος μάλιστα ταύτῃ ἐγίνετο τῇ ἵππῳ. προσβαλλούσης ὦν τῆς ἵππου, οἱ Μεγαρέες πιεζόμενοι ἔπεμπον ἐπὶ τοὺς στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων κήρυκα. ἀπικόμενος δὲ ὁ κῆρυξ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγε τάδε, „ Μεγαρέες λέγουσι, Ἡμεῖς, ἄνδρες σύμμαχοι, οὐ δυνατοί εἰμεν τὴν Περσέων ἵππον δέκεσθαι μοῦνοι, ἔχοντες στάσιν ταύτην [m] ἐς τὴν ἔστημεν ἀρχήν· ἀλλὰ καὶ ἐς τόδε λιπαρίῃ τε καὶ ἀρετῇ ἀντέχομεν, καίπερ [n] πιεζεύμενοι. νῦν τε, εἰ μή τινας ἄλλους [o] πέμψητε διαδόχους τῆς τάξιος, ἴστε ἡμέας ἐκλείψοντας τὴν τάξιν". ὁ μὲν δή σφι ταῦτα [p] ἀπήγγειλε. Παυσανίης δὲ ἀπεπειρᾶτο τῶν Ἑλλήνων, εἴ τινες ἐθέλοιεν ἄλλοι ἐθελον-

ταὶ

luerit num quid iſti roboris haberent. Poſt abſceſſum autem equitatus, miſſo ad eos præcone, Mardonius ita inquit, Bono eſtote Phocenſes animo: viros enim ſtrenuos vos eſſe dediſtis ſpecimen, non tales quales ego audieram. Quo magis alacri animo tolerate hoc bellum: non enim aut me beneficiis aut regem vincetis. Hactenus quæ circa Phocenſes ſunt geſta.

19 Lacedæmonii ubi ad Iſthmum venere, illic caſtra communiere: quod quum audirent ceteri Peloponnenſes, quibus meliora cordi erant, alii quoque cernerent Spartiatas egreſſos, indignum putaverunt a Lacedæmoniis ſe in exeundo ſuperari: itaque quum pulchre litatum eſſet, cuncti ex Iſthmo profecti ſunt et Eleuſinem perveniunt: ubi quum factis ſacris etiam pulchra fuiſſent exta, ire perrexerunt; cumque illis Athenienſes e Salamine tranſmittentes, et in Eleuſine admixti. Iſti poſteaquam ad Erythras Bœotiæ venere, cognito barbaros ad Aſopum caſtra habere, inito de hac re conſilio, e regione tetenderunt ad Cithæronis radices.

20 In quos Mardonius, quod in campum non deſcenderent, omnem immittit equitatum, cui præerat Maſiſtius a Græcis Maciſius dictus, vir apud Perſas inclytus, Niſæo equo inſidens, aureo freno et aliis inſignibus eximie ornato. Equites ubi appropinquarunt Græcis, per turmas aggreſſi, multum detrimenti inferebant, et feminas eos appellabant.

21 Erant forte Megarenſes ea parte collocati, qua nulla alia magis oppugnari nullaque magis ab equitatu adiri poterat: hac, impreſſione facta equitum, Megarenſes quia premebantur, mittunt ad duces Græcorum præconem, qui ita, quum venit, verba fecit, Megarenſes aiunt, viri ſocii, Nos excipiendo hoſtium equitatui ſoli impares ſumus, qui tenemus hanc, in qua collocati ſumus principio ſtationem: ubi hactenus tametſi preſſi, tamen ſtrenue fortiterque reſiſtimus: nunc niſi alios nobis ſubſtituatis, qui excipiant pugnam, ſcitote nos ab acie diſceſſuros. Hæc ubi præco nunciavit, Pauſanias experiri fecit Græcos,

ſiqui

a Ἔχουσι ora *Steph.* b *Med. Pasſ. Ask. Arch.*, ὦν omittebatur. c Τοσοῦτο *Pasſ.* d Deſit *Arch.* e Ἐκ *Arch.* f Sic omnes, alibi ὑπωρέης. g *Med. Pasſ. Ask. Vind. Arch.*, antea ἐπ᾽ αὐτ. h Μακίστιον margo *Steph. Pasſ. Ask. Arch. Vind.*, mox Νησαῖον *Arch.* et *Ald.* Sed adi a L. VII, 40. i Προσέβαλον *Arch.*, et προσβάλλοντες in proximis *Vind.* k Ἦι τε *Arch. Vind.* l Καὶ ἡ προσ. iidem, neutrum diſplicet. m Ἐς ἣν *Arch. V.* n Πιεζεύμενοι recte iidem, pro vulgato πιεζόμενοι. o Πέμψητε *Arch. V.*, in aliis πέμψετε. p Ἀπήγγελλε *V. Pasſ. Ask.*

10. Καλλιερησάντων τῶν ἱρῶν] Fruſtra τῶν ἱρέων corrigitur. Latinis *victima caeſa litat*, ut *Martiali* L. X. Ep. 73., *victima diti patri caeſa litavit*, recte *Graevius* in *Suetonii* Oth. C. 8. Vide *Franc. Oudendorpium* ad *Lucan.* VI, 524. Graecis itidem, quoties fauſta exta oſtentat, καλλιερεῖ. Noſter C. 37. ὡς δὲ οὐκ ἐκαλλιέρεε —— οὔτε αὐτοῖσι Πέρσῃσι, videlicet τὰ ἱρά· et C. 95. τοῖς δὲ Ἕλλησι ὡς οὐκ ἐκαλλιέρησε. Docte ſuper verbo Scholiaſtes in *Gregor. Nazianz.* Stelit. II, p. 87. Sequens ἱρὰ ποιήσαντες conſimile habet ἢν θυσίην τις δημοτελῆ ποιέηται L. VI, 57. et L. IV, 60. θυσίη ἐρδομένη. Alia hoc de genere *Is. Caſaubon.* Animadv. *Athen.* L. XIV, 23.

15. Ὡς — ἀπίκοντο ἐς Ἐρυθρὰς] Huc antequam cum ceteris Graecis venirent Athenienſes, in Iſthmo iusiurandum iuraſſe perhibentur libertatis defenſores, cuius formulam exhibet *Diodor. Sicul.* XI, c. 29. ſed ab Athenienſibus illam fuiſſe confictam non immerito credidiſſe videtur *Theopompus*: vid. Clar. *Weſſel.* ad *Diodor.* quaeque ad *Herod.* notata ſunt P. 429. —— Quem mox vocat Μασίστιον, illum inquit *Herod.* Ἕλληνες Μακίστιον καλέουσι ibi dabunt forſan et alii Codd. Μακίστιον, ut eſt in *Arch.* teſte *Galeo*, et in marg. *Steph.* VALCKEN.

21. Τὸν Ἕλληνες Μακίστιον καλέουσι] Si Μακίστιον adpellarint, quomodo meliores ſchedae, ſpectarunt fortaſſe ſuum μάκιστος, ad viri magnitudinem indicandam: verum arduum hoc definitu. Memorant hominem *Pauſanias*, *Plutarchus*, alii, Μασίστιον adpellantes, *Tzetzes* quoque Chiliad. I, 993., turpiter tamen eundem ac Xerxis fratrem *Maſiſtum*, quo de C. 110., arbitratus.

34. Δέκεσθαι μοῦνοι, ἔχοντες &c.] Haec ita nexuit *Aldus* et *Valla*, commodius, me iudice, vulgata interpunctione poſt δέκεσθαι. Soli Megarenſes equitum impreſſionem ſuſtinere haud valebant, hinc nuncius ad Pauſaniam. Atque hoc *Diodorus* L. XI, 30. et *Plut.* Ariſtid. p. 326. E. clariſſime. Falſum praeterea, ſolos tum Megarenſes ſtationem, ſibi principio contributam, tutatos. In vicinis cur πέμψητε et πιεζεύμενοι iuſſu ſcriptorum exemplarium admiſerim, nemini mirum eveniet: pro altero ſermonis ſeries, dialectus pro altero propugnat.

50. Περ-

ſiqui alii ultro ad locum irent, ut Megarenſibus ſuccederent. Recuſantibus ceteris, Athenienſes ſuſcepere hoc munus, videlicet eorum trecenti delecti, quibus præerat O-
22 lympiodorus Lamponis filius. Hi ſuere, qui ſuccederent, et præ aliis Græcis ad Erythras caſtra habentibus in aciem compoſiti fuerunt, ſagittariis aſſumptis: qui quum aliquamdiu pugnaſſent, hic ſuit pugnæ exitus: Impreſſionem faciente per turmas equitatu, equus Maſiſtii, ut erat præ aliis eminens, ſagitta latera ictus eſt: quo dolore in pedes erectus, Maſiſtium excuſſit. Collapſum confeſtim Athenienſes urgent: et tum equum prehendunt, tum hominem ſeſe defenſantem interimunt, quum aliquamdiu non potuiſſent. Ita enim erat armatus: ſcilicet intus gerebat thoracem aureis ſquamis conſertum, deſuper purpuream tunicam. Eius thoracem quum ferirent, non prius aliquid profecerunt, quam quidam re animadverſa illum percuſſit in oculo. Ita Maſiſtius collapſus interiit. Hæc autem res latebat alios equites: non enim eum aut ab equo cadentem viderant aut occumbentem: et quum in prælio fieret nunc receſſus, nunc ſubvectio, quod actum erat non cognovere; ſed poſtquam conſtitere, quia nemo ipſis imperabat, ſtatim deſideraverunt: cognitoque quod geſtum erat, mutuo ſe adhortati, omnes in hoſtem equos admiſere, ut cada-
23 ver eriperent. Eos autem conſpicati Athenienſes non iam turmatim ſed univerſos pariter irruere, ceterum exercitum inclamaverunt. Sed dum omnis peditatus auxilio veniebat, interea cietur acre prœlium de ca-

ταὶ ἰέναι [a] τε ἐς τὸν χῶρον τοῦτον καὶ τάσσεσθαι διάδοχοι Μεγαρεῦσι. οὐ βουλομένων δὲ τῶν ἄλλων, 517
Ἀθηναῖοι ὑπεδέξαντο, καὶ Ἀθηναίων οἱ τριηκόσιοι λογάδες, τῶν ἐλοχήγεε Ὀλυμπιόδωρος ὁ Λάμπωνος. Οὗτοι ἔσαν οἵ [b] τε ὑποδεξάμενοι, καὶ οἱ πρὸ τῶν ἄλλων τῶν παρεόντων Ἑλλήνων ἐς Ἐρυθρὰς ταχθέντες, τοὺς τοξότας προσελόμενοι. μαχομένων δέ σφεων ἐπὶ χρόνον, τέλος τοιόνδε ἐγένετο [c] ἐπὶ τῆς μάχης· προσβαλλούσης τῆς ἵππου κατὰ τέλεα, ὁ Μασιστίου προέχων τῶν ἄλλων ἵππος βάλλεται τοξεύματι τὰ πλευρά· ἀλγήσας δὲ, [d] ἵσταται ὀρθὸς, καὶ ἀποσείεται τὸν Μασίστιον. πεσόντι δὲ αὐτῷ οἱ Ἀθηναῖοι αὐτίκα ἐπεκέατο· τόν τε δὴ ἵππον αὐτοῦ λαμβάνουσι, καὶ αὐτὸν ἀμυνόμενον κτείνουσι, κατ' ἀρχὰς οὐ δυνάμενοι. ἐνεσκεύαστο γὰρ οὕτω· ἐντὸς θώρηκα εἶχε χρύσεον λεπιδωτὸν, κατύπερθε δὲ τοῦ θώρηκος, κιθῶνα φοινίκεον [e] ἐνεδεδύκεε. τύπτοντες δὲ ἐς τὸν [f] θώρηκα, ἐποίευν οὐδέν· πρίν γε δὴ [g] μαθών τις τὸ ποιεύμενον, παίει μιν ἐς τὸν ὀφθαλμόν· οὕτω δὴ ἔπεσέ τε καὶ ἀπέθανε· ταῦτα δέ κως γινόμενα ἐλελήθεε τοὺς ἄλλους ἱππέας. οὔτε γὰρ πεσόντα μιν εἶδον ἀπὸ τοῦ ἵππου, οὔτε ἀποθνήσκοντα. ἀναχωρήσιός τε γινομένης καὶ ὑποστροφῆς, οὐκ ἔμαθον τὸ γινόμενον· ἐπεί τε δὲ ἔστησαν, αὐτίκα ἐπόθεσαν, ὥς σφεας οὐδεὶς ἦν ὁ τάσσων. μαθόντες δὲ τὸ γεγονὸς, διακελευσάμενοι, ἤλαυνον τοὺς ἵππους πάντες, ὡς ἂν [h] τὸν νεκρὸν ἀνελοίατο. Ἰδόντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι οὐκέτι κατὰ τέλεα προσελαύνοντας τοὺς ἱππέας, [i] ἀλλ' ἅμα πάντας, τὴν ἄλλην στρατιὴν ἐπεβώσαντο. ἐν ᾧ δὲ ὁ πεζὸς ἅπας [k] ἐβώθεε, ἐν τούτῳ μάχη ὀξέα περὶ

a Deſit *Ask.* b Deest *Arch. V.* c Ἐπὶ τῆς *Med. Paſſ. Ask.*, ceteri praepoſitionem non agnoſcunt, quodammodo ſupervacuam, tum in *Arch.* προσβαλλουτ., et ſupra προελόμ., *Paſſ.* d Ἵσταταί τε ὀρθ. *Paſſ.* Post nonnulla τόν τε δὴ ἵππ. *Vind.*, τήν τε δὴ *Arch.*: *Vind.* ſequor. Vid. L. III, 36. et inf. C. 26. e Ἐνδεδ. ſine augmento *Arch. Vind.*, Ionum more. f Θώρηκα, ἐποίευν omiſſo medio αὐτοῦ *Paſſ. Med. Brit. Paris. B. Ask. Vind.* g Μαθόντες *Brit.* h Τόν γε νεκρ. *Vind.* i Ἀλλ' ἅμα πάντ. *Arch. V.*, ἅμα aberat. k Ἐβώθεε iidem, alii ἐπεβοήθεε.

50. Προέχων] *Prae aliis eminens* in Latinis, melius, quae et *Pavii* obſervatio, *prae aliis longius provectus:* ſequentia ſuadent; nam ſi in media ſuorum turma Maſiſtius cecidiſſet, illud ignorare ipſius equites non potuiſſent: et ignorarunt tamen. Talem, ceteros praeeuntem, equum Poëta *Iliad.* Ψ. v. 453. ἵππον ἀριπρεπέα προύχοντα dixit. Inſpice *Euſtathium*, προελαύνοντα explicantem, p. 1303, 37.

51. Ἵσταται ὀρθὸς καὶ ἀποσείεται] Ut L. VII, c. 88., *equus* στὰς ὀρθὸς ἀπεσείσατο τὸν Φαρνούχεα. Proprium hac in re verbum adhibuerunt *Xenoph.* et *Clem. Alex.* loco, quem eleganter *H. Steph.* emendavit Schediaſm. v, 19. Talis equus *Platoni* obſervabatur in Gorgia p. 484. A., cui φύσιν ἱκανὴν ἔχων ἀνὴρ dicitur πάντα ταῦτα ἀποσεισάμενος καὶ διαῤῥήξας, &c. reſpicit enim in iſtis *Homerica* ex Il. Z, ꝟ. 507., Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος —— Δεσμὸν ἀποῤῥήξας θείει πεδίοιο κροαίνων· ubi legebatur olim Δεσμὰ διαῤῥήξας, ut liquet ex *Etymol.* p. 51, 12. —— Lorica tectum Maſiſtium, primum invulnerabilem, tandem aliquis παίει ἐς τὸν ὀφθαλμόν· quod ex *Arch.* Cod. fuit enotatum genuinum putat *Galeus;* ὀμφαλὸν *pretioſiſſimum* εὕρημα iudicat *Gronovius:* vulgatum tamen ὀφθαλμὸν pleriſque ſatis tueri videbuntur haec *Plutarchi* in Ariſt. p. 327. C. Τοῦτον ᾗ τὸ κράνος ὑπέφαινε τὸν ὀφθαλμὸν ἀκοντίου στύρακι παίων τις ἀνεῖλεν. Non mirarer ſi in aliis hic etiam Codd. altera lectio reperiretur, quum voces ὀμφαλὸς et ὀφθαλμὸς frequentiſſime fuerint a librariis inter ſe permutatae. VALCKEN.

59. Παίει μιν ἐς τὸν ὀφθαλμὸν] Pretioſiſſimum εὕρημα viri Celeb., meri carbones pro theſauro. Ὀμφαλὸν non novit *Arch.*, a reliquis hic non diſſidens. Falſus enim eſt *Galeus*, feſellitque alios. Immo vero ſi ὀμφαλὸν iſte codex dederat, nequidquam advocaretur. Armatura, quae Maſiſtium undique amiciebat, ut omnes ictus eludebat, ita pube tenus porrigebatur, umbilicum egregie protegens. Id Noſtri *Plutarchi*que pictura et *Heliodori* inprimis AEthiop. L. IX. p. 431. commonſtrat. Quid multa? *Plutarchum* audiamus, cui auſcultare noluerunt, in Ariſtid. p. 327. B. τοῦτον μὲν ᾗ τὸ κράνος ὑπέφαινε τὸν ΟΦΘΑΛΜΟΝ ἀκοντίου στύρακι παίων τις ἀνεῖλεν· *hunc quidem* Maſiſtium, *qua oculum galea oſtendebat, haſtili iaculi, percutiens aliquis interemit.* Ecquid liquidius?

65. Αὐτίκα ἐπόθεσαν] Hanc verbi ſcripturam cuncti offerunt Codices: Sermonis genius poſtulabat ἐπόθησαν, a quo deflecti poſſe, ſicuti in ſimilibus ſubinde, *Porti* doctrina fert. Macula ſi ſeſe nulla adſperſit, abſentis deſiderio tacti fuerunt. De Cambyſe L. III, 36. ΕΠΟΘΗΣΕ τε δὴ τὸν Κροῖσον οὐ πολλῷ μετέπειτα χρόνῳ. Eſtque iſtud ſanequam praeſtantius invento Gronoviano ΕΠΥΘΕΣΑΝ, quod valde metuo, ut Graecae habeatur monetae, et unquam *intra mare Ionium et Theſſaliam*, uti alia in re notatum memini, *auditum ſit.*

69. Ἀλλ' ἅμα πάντας] Additam ex ſcriptis exemplaribus vocem ſententia deſiderabat. *Homerus* Il. Ψ. v. 362. Οἱ δ' ἅμα πάντες ——. Ἅπας ἐβώθεε, uti eadem exempla, Ionicae conſuetudinis eſt, reique ſatis facit. Redi ad L. VIII, 1.

69. Ἀλλὰ πάντας] Eliſam a vicina ἀλλὰ voculam ἅμα plures forte Codd. hic dabunt ἀλλὰ ἅμα πάντας· ut in Anglicanis invenit *Ios. Waſſe:* vid. ad *Thucyd.* p. 181, 92. Eandem hic a *Valla* lectam vidit *Koenius;* requirit illam oppoſitum, οὐκ ἔτι κατὰ τέλεα προσελαύνοντας τοὺς ἱππέας *videbant Athenienſes*, ἀλλὰ ἅμα πάντας· *omnes ſimul irruentes;* non, ut ante, κατὰ τέλεα. Inter varios ſignificatus vocis τέλος *Euſtath.* ad Il. K, ꝟ. 56. primum ponit τὸ στρατιωτικὸν σύνταγμα, *turmam militarem:* τοὺς ταξιάρχους τῶν τελέων ex *Herod.* IX, c. 41. excitat *Thom. M.* in Τέλη· L. VII, c. 211., Perſae dicuntur καὶ κατὰ τέλεα καὶ παντοίως προσβάλλοντες· ad *Thucyd.* II, c. 81. vid. *Ios. Waſſe.* —— Quem infra memorat Perſarum luctum ob mortem Maſiſtii, quo dicuntur non ſemet ipſi tantum, ſed κείροντες καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια, hinc, opinor, attigit *Plutarch.* in Ariſt. p. 327. C. VALCKEN.

Hinc aucta et ſtimulata virtus Græcorum, ut ad Platæas tranſirent. Tegeatæ vindicant ſibi alterum cornu. Fons Gargaphie. Androcrates heros.

περὶ τοῦ νεκροῦ [a] γίνεται. ἕως μέν νυν μοῦνοι ἔσαν οἱ τριηκόσιοι, ἑσσοῦντό τε πολλὸν, καὶ τὸν νεκρὸν ἀπέλιπον· ὡς δέ σφι τὸ πλῆθος [b] ἐπεβοήθησε, οὕτω δὴ οὐκέτι οἱ ἱππόται ὑπέμενον, οὐδέ σφι ἐξεγίνετο τὸν νεκρὸν ἀνελέσθαι, ἀλλὰ πρὸς ἐκείνῳ ἄλλους [c] προσαπώλεσαν τῶν ἱππέων. ἀποστήσαντες ὦν ὅσον τε δύο στάδια, ἐβουλεύοντο ὅ, τι [d] χρεὸν εἴη ποιέειν· ἐδόκεε δέ σφι, ἀναρχίης ἐούσης, ἀπελαύνειν παρὰ Μαρδόνιον. Ἀπικομένης δὲ τῆς ἵππου ἐς τὸ στρατόπεδον, πένθος ἐποιήσαντο Μασιστίου πᾶσά τε ἡ στρατιὴ καὶ Μαρδόνιος μέγιστον· σφέας τε αὐτοὺς [e] κείροντες, καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια, οἰμωγῇ τε χρεώμενοι ἀπλέτῳ. ἅπασαν γὰρ τὴν Βοιωτίην κατεῖχε ἠχώ, ὡς ἀνδρὸς ἀπολομένου μετά [f] γε Μαρδόνιον λογιμωτάτου παρά τε Πέρσῃσι καὶ βασιλέϊ. οἱ μέν νυν βάρβαροι τρόπῳ τῷ σφετέρῳ ἀποθανόντα ἐτίμων Μασί-
518 στιον. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ὡς τὴν ἵππον ἐδέξαντο [g] προσβάλλουσαν, καὶ δεξάμενοι ὤσαντο, ἐθάρσησάν [h] τε πολλῷ μᾶλλον· καὶ πρῶτα μὲν ἐς ἅμαξαν ἐσθέντες τὸν νεκρὸν, παρὰ τὰς τάξις ἐκόμιζον· ὁ δὲ νεκρὸς [i] ἦν θέης ἄξιος, μεγάθεος εἵνεκα, καὶ κάλλεος. τῶνδε εἵνεκα [k] καὶ ταῦτα ἐποίευν, ἐκλείποντες τὰς [l] τάξις ἐφοίτεον θηησόμενοι Μασίστιον. μετὰ δὲ, ἔδοξέ σφι ἐπικαταβῆναι ἐς Πλαταιάς. ὁ γὰρ χῶρος ἐφαίνετο πολλῷ ἐὼν ἐπιτηδεότερός σφι ἐνστρατοπεδεύεσθαι ὁ Πλαταιϊκὸς τοῦ Ἐρυθραίου, τά τε ἄλλα, καὶ εὐυδρότερος. ἐς τοῦτον δὴ τὸν χῶρον, καὶ ἐπὶ τὴν κρήνην τὴν [m] Γαργαφίην, τὴν ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ ἐοῦσαν, ἔδοξέ σφι χρεὸν εἶναι ἀπικέσθαι, καὶ διαταχθέντας στρατοπεδεύεσθαι. ἀναλαβόντες δὲ τὰ ὅπλα, ἤισαν διὰ τῆς [n] ὑπωρέης τοῦ Κιθαιρῶνος παρὰ Ὑσιὰς ἐς τὴν Πλαταιίδα γῆν· ἀπικόμενοι δὲ, ἐτάσσοντο κατὰ ἔθνεα, πλησίον τῆς τε κρήνης τῆς Γαργαφίης, καὶ τοῦ τεμένεος τοῦ Ἀνδροκράτεος τοῦ ἥρωος, [o] διὰ ὄχθων τε οὐκ ὑψηλῶν, καὶ ἀπέδου χωρίου. Ἐνθαῦτα ἐν τῇ διατάξι ἐγένετο λόγων [p] πολλὸς ὠθισμὸς Τεγεητέων τε καὶ Ἀθηναίων. ἐδικαίευν γὰρ [q] αὐτοὶ ἑκά-

cadavere. Quamdiu igitur ſoli erant iſti trecenti, multo inferiores erant, et cadaver deſerebant: at ubi præſidio venere copiæ, non amplius perſtitere equites, neque illis contigit mortuum eripere, ſed alios ſuper illum e ſuis amiſere. Digreſſi illinc duo circiter ſtadia, conſultantes quid facto opus eſſet, decrevere ſibi carentibus præfecto eundem ad Mardonium. Ubi 24
in caſtra rediere, maximus luctus cum omnem exercitum, tum vero Mardonium cepit, extincti Maſiſtii: et ſeipſos et equos et iumenta tondentes eiulatu triſtiſſimo uſi ſunt, ita ut eius echo omnem Bœotiam pervaſerit, utpote amiſſo viro ſecundum Mardonium honoratiſſimo tam apud Perſas quam apud regem. Et barbari quidem ſuo more Maſiſtium defunctum honorabant. Græci autem, postquam equitatum inva- 25
dentem excepere, et exceptum repulere, tum multo ſunt audaciores effecti, tum ante omnia cadaver plauſtro impoſitum per ordines circumtulerunt: erat autem ſpectaculo digna proceritatis ac formæ gratia. Idcirco etiam istud faciebant; relictis ordinibus ad intuendum Maſiſtium pergebant. Dehinc cenſuerunt ad Platæas deſcendendum, quod ſibi Platæenſis ager multo videbatur opportunior habendis caſtris quam Erythræus, cum propter alia, tum propter aquæ ubertatem. Ad eum locum et ad fontem Gargaphien, qui ibidem est, decreverunt abeundum eſſe, et bene diſpoſitos metari caſtra; et ſumptis armis ierunt per radices Cithæronis præter Hyſias in agrum Platæenſem. Eo quum pervenere, ordinati ſunt nationatim proxime fontem Gargaphien, et fanum Androcratis herois, per non editos tumulos et locum planum. Ibi in diſponendis na- 26
tionibus magna ſane altercatio extitit inter Tegeatas et Athenienſes, utroſque ſe dignos

a Ἐγίνετο *Arch. V.* b Ἐπεβοήθησαν *Arch.*, et ὑπέμενον cum *Med. Paſſ. V.*, antea ἐπέμενον. c Προσαπώλ. *Arch. V.* d Χρεὼν *Arch.* ſuo more. e Attigit *Euſtath.* ad *Il.* Ψ. v. 135. f Deſit *Arch. V.* g Προσβαλλούσαν *Arch. V.* h Omittunt iidem, ἐθάρσησαν *Paſſ.* i Habet *Euſtath.* in Homer. p. 626, 52., qui ἦν, ſicuti *Arch. Ask. V.* Post pauca ταῦτα ἐποίευν *Ask.*, non ἐποίεον, ut alii omnes. k Non est in *Arch. V.* l *Med. Paſſ. Ask. Brit. Arch. V.*, quorum ultimi duo ἐφοίτεον. antea τάξις καὶ ἐφοίτων. m Γαργαφίην *Arch.*, et iterum, non Γαργαφίης, ut *Galeni.* n Ὑπωρέης ora *Steph. Ask.*, tum παρὰ Ὑσ. iidem et *Arch. V. Paſſ.*, alii περὶ, in *Brit.* περιουσίας. o Διὰ ὄχθ. plene *Ask. Arch.* p Πολλὸς *Vind. Arch.*, πολλῶν alii. Supra ἀπέδου χώρου iidem et *Paſſ.* margo *Steph.* q Αὐτοὶ *Arch. V. Paſſ. Ask. Brit.* ora *Steph.*, αὐτέων ceteri.

75. Οἱ ἱππόται ὑπέμενον] Sic voluiſſe *Gronovius* ſignificavit. Poeta Il. O. v. 312. Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες· crebroque alii. Quod deinceps ἀποστήσαντες ὦν — vir doctus ſcribi iuſſit ἀποστάντες aut ἀπονοστήσαντες ὦν —, ſatis pro imperio. Adſciveris ἑωϋτοὺς, idem erit ac ἀποστάντες, quae *Abreſchii* quoque mens. *Diodorus* I, 56. ὁ δὲ Σεσόωσις ἀποστήσας τὰ πλήθη &c. Luctum barbaricum ſuper Maſiſtio hinc et ex *Plut.* Ariſtid. p. 327. deſcripſit *Briſſon.* R. Pers. L. II, 206. et *Perizon.* ad *Ælian.* Var. VII, 8.

93. Τῶν δὲ εἵνεκα] Lacunae nulla ſupererit ſuſpicio, neque ſupplementis egebimus, ſi, voce καὶ, quam eiecit Clar. *Gronov.* repoſita ſuo loco, ſic iſta legantur: τῶνδε δὲ εἵνεκα καὶ ταῦτα ἐποίευν, καὶ ἐκλείποντες τὰς τάξις, ἐφοίτεον θηησόμενοι Μασίστιον. Τῶνδε, id eſt μεγάθεος εἵνεκα καὶ κάλλεος· ταῦτα ἐποίευν, nempe τὸν νεκρὸν παρὰ τὰς τάξις ἐκόμιζον. In *Homeri* Il. X, v. 369., Hectoris cadaver περιδράμον υἷες Ἀχαιῶν. Οἳ καὶ θηήσαντο φυὴν καὶ εἶδος ἀγητὸν Ἕκτορος· ubi quae proxima ſuccedunt nec Graecis videntur neque *Homero* digna, lecta tamen et *Dioni Chryſ.* p. 180. D. conf. p. 273. C. D. VALCKEN.

2. Παρὰ Ὑσιὰς] Ductus itineris praeter Hyſias in agrum Plataeënſem ferebat: recte proin ſcripti libri. Vide L. V, 74. VI, 108. et *Thucydid.* III, 24., ubi *Waſſeus* τῶν Νυσίων ἐλασίαν in *Plut.* Ariſtid. p. 325. E. praeclare integravit, heroëm *Androcratem* eiusque fanum docte illuſtrans.

5. Τεμένεος τοῦ Ἀνδροκράτεος] Apud *Thucyd.* III, c. 24., Plataeënſes viam inflectunt Thebas ducentem, ἐν δεξιᾷ ἔχοντες τὸ τοῦ Ἀνδροκράτους ἡρῷον· ubi Herodotea contulit et alia Cl. *Waſſeus.* —— Mox redibit ex Codd. λόγων πολλὸς ὠθισμὸς, excitatum in Diſſ. *Herod.* Cl. *Weſſ.* p. 203. VALCKEN.

7. Λόγων πολλὸς ὠθισμὸς] Contra morem πολλῶν ὠθισμός. Supra VIII, 78. τῶν δὲ — ἐγίνετο ὠθισμὸς λόγων ΠΟΛΛΟΣ, *vehemens ſermonis altercatio*, et in praelio armato VII, 225. Περσέων τε καὶ Λακεδαιμονίων ὠθισμὸς ἐγένετο ΠΟΛΛΟΣ. Porro vice αὐτέων ἑκάτεροι boni codices αὐτοὶ ἑκάτεροι, ſicuti αὐτὸς ἕκαστος III, 82., αὐτὰ ἕκαστα V, 13. Belle iidem ἀξιεύμεθα ταύτης τῆς τάξιος. Namque ſic Tegeatae poſtea ἀξιονικότεροί εἰμεν Ἀθην. ταύτην τὴν ΤΑΞΙΝ ἔχειν· et Athenienſes C. 27. ἆρ' οὐ δίκαιοί εἰμεν ἔχειν ταύτην τὴν ΤΑΞΙΝ. Hinc in *Plut.* Ariſtid. p. 326. A. Ἀθηναῖοι Τεγεάταις περὶ ΤΑΞΕΩΣ ἐρίσαντες. Lis erat non adeo de loco, quem obtinerent, ſed utri cornu alterum in hoſtem ducerent.

8. Ἐδικαίευν γὰρ αὐτέων] Nihil intereſt ſic legatur, an ex Cod. *Steph.* αὐτοὶ ἑκάτεροι ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας. Scripſerat, opinor, *Plutarch.* T. I. p. 326. A. Ἀθηναίοις δὲ Τεγεάται περὶ τάξεως ἐρίσαντες ἠξίουν, ὥσπερ ἀεὶ Λακεδαιμονίων τὸ δεξιὸν ἐχόντων κέρας, αὐτοὶ τὸ εὐώνυμον ἔχειν. *Siniſtrum* ut ἀριστερὸν et εὐώνυμον, ſic per εὐφημισμὸν ſaepius etiam ἕτερον dicebant. —— Quae deinceps hoc capite de Hyllo narrantur Heraclida, certis ſub

gnos qui alterum cornu tenerent arbitrantes, et ſua facinora præclara tum recentia tum priſca referentes. Dicebant quidem his verbis Tegeatæ; Hoc nos ſemper digni loco, ubi ſtaremus, e ſociis omnibus habiti ſumus, quotieſcunque a Peloponnenſibus communiter in externas expeditiones itum eſt, et proxime, et quondam, iam inde ex quo Heraclidæ poſt mortem Euryſthei ſunt conati in Peloponneſum redire: quo tempore hanc dignitatem asſequuti ſumus ob hanc rem geſtam. Poſteaquam cum Achæis et Ionibus, qui tunc Peloponneſum incolebant, nos auxiliarii in Iſthmum profecti conſedimus adverſus eos, qui redibant; tunc Hyllus orationem habuit, non expedire ut uterque exercitus confligendo periclitaretur: ſed ut ex Peloponnenſi exercitu, quem ſuorum iudicarent præſtantisſimum eſſe, is ſecum ſingulari certamine dimicaret conceptis legibus. Placuitque ita fieri Peloponnenſibus, et iusiurandum in hæc verba dederunt; Si vinceret Hyllus Peloponnenſium ducem, ut Heraclidæ in paterna reverterentur; ſin victus eſſet, retro Heraclidæ cederent, et exercitum abducerent, neve per annos centum de redeundo in Peloponneſum agitarent. Ab omnibus ſociis ad eam rem voluntarius electus eſt dux atque idem rex noſter Echemus Aëropi filius, Phegei nepos, qui ſingulari congresſus certamine Hyllum interemit. Ex quo facto nos cum alia decora magna inter eius ætatis Peloponnenſes asſequuti ſumus, quæ adhuc obtinemus, tum hoc, ut alteri cornu præesſemus quoties communiter itur in expeditionem. Et vobis quidem Lacedæmonii non adverſamur, ſed optionem cedentes utri cornu præeſſe malitis indulgemus: alteri vero cornu, ut nos præſimus, dicimus convenire, quemadmodum in anteriore tempore. Etiam vero citra hoc factum quod narratum eſt, Athenienſibus ſumus digniores, qui huius ordinis decus obtineamus: quippe qui proſpere et multa vobiscum, viri Spartiatæ, certamina decertavimus, et multa cum aliis. Quo fit ut æquius ſit nos alterum cornu tenere quam Athenienſes: a quibus non tales geſtæ res ſunt quales a nobis, neque
27 recentes neque vetuſtæ. Hæc Tegeatæ. Ad quæ hunc in modum reſponderunt Athe-

ἑκάτεροι ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας, καὶ καινὰ καὶ παλαιὰ παραφέροντες ἔργα. τοῦτο μὲν, οἱ Τεγεῆται ἔλεγον τάδε, „ Ἡμεῖς αἰεί κοτε ἀξιεύμεθα „ ταύτης [a] τῆς τάξιος ἐκ τῶν συμμάχων ἁπάν„ των, ὅσαι ἤδη ἔξοδοι κοιναὶ ἐγένοντο Πελοποννη„ σίοισι καὶ τὸ [b] παλαιὸν, καὶ τὸ νέον, ἐξ ἐκεί„ νου τοῦ χρόνου [c] ἐπεί τε Ἡρακλεῖδαι ἐπειρῶντο „ μετὰ τὸν Εὐρυσθέος θάνατον κατιόντες ἐς Πελο„ πόννησον. τότε εὑρόμεθα τοῦτο, διὰ πρῆγμα τοι„ όνδε, ἐπεὶ [d] μετὰ Ἀχαιῶν καὶ Ἰώνων τῶν τό„ τε ἐόντων ἐν Πελοποννήσῳ, ἐκβοηθήσαντες ἐς τὸν „ Ἰσθμὸν, ἱζόμεθα [e] ἀντίοι τοῖσι κατιοῦσι. τότε „ ὦν λόγος Ὕλλον ἀγορεύσασθαι, ὡς [f] χρεὼν εἴη „ τὸν μὲν στρατὸν τῷ στρατῷ μὴ ἀνακινδυνεύειν „ [g] συμβαλόντα· ἐκ δὲ τοῦ Πελοποννησίου στρατο„ πέδου, τὸν ἂν σφέων αὐτέων κρίνωσι εἶναι ἄρι„ στον, τοῦτόν οἱ μουνομαχῆσαι [h] ἐπὶ διακειμένοι„ σι. ἔδοξέ τε τοῖσι Πελοποννησίοισι ταῦτα εἶναι „ ποιητέα, καὶ ἔταμον [i] ὅρκιον ἐπὶ λόγῳ τοιῷ„ δε· ἢν μὲν Ὕλλος νικήσῃ [k] τὸν Πελοποννησίων ἡ„ γεμόνα, κατιέναι Ἡρακλείδας [l] ἐπὶ τὰ πατρῷα· „ ἢν δὲ νικηθῇ, τὰ ἔμπαλιν Ἡρακλείδας ἀπαλ„ λάσσεσθαι, καὶ ἀπάγειν τὴν στρατιὴν ἑκατόν τε „ ἐτέων μὴ ζητῆσαι κάτοδον ἐς Πελοπόννησον. προ„ εκρίθη τε [m] δὴ ἐκ πάντων συμμάχων ἐθελον„ τὴς Ἔχεμος ὁ Ἠερόπου τοῦ [n] Φηγέος, στρατη- 519
„ γός τε ἐὼν καὶ βασιλεὺς ἡμέτερος· καὶ ἐμουνο„ μάχησέ τε καὶ ἀπέκτεινε Ὕλλον. ἐκ τούτου „ τοῦ ἔργου εὑρόμεθα [o] ἐν τοῖσι Πελοποννησίοισι „ τοῖσι τότε καὶ ἄλλα γέρεα μεγάλα, τὰ δια„ τελέομεν ἔχοντες, καὶ τοῦ κέρεος τοῦ ἑτέρου αἰεὶ „ ἡγεμονεύειν, κοινῆς ἐξόδου γινομένης. ὑμῖν μέν νυν, „ ὦ Λακεδαιμόνιοι, οὐκ ἀντιεύμεθα, ἀλλὰ δι„ δόντες αἵρεσιν ὁκοτέρου βούλεσθε κέρεος ἄρχειν, „ παρίεμεν· τοῦ δὲ ἑτέρου φαμὲν ἡμέας [p] ἱκνέε„ σθαι ἡγεμονεύειν, κατάπερ ἐν τῷ πρόσθεν χρό„ νῳ. χωρίς τε τούτου τοῦ ἀπηγημένου ἔργου, „ ἀξιονικότεροι εἰμὲν Ἀθηναίων ταύτην τὴν τάξιν „ ἔχειν. πολλοὶ μὲν [q] γάρ τε καὶ εὖ ἔχοντες „ πρὸς ὑμέας ἡμῖν ἄνδρες Σπαρτιῆται ἀγῶνες [r] ἀ„ γωνίδαται, πολλοὶ δὲ καὶ πρὸς [s] ἄλλους. οὕ„ τω ὦν ἡμέας δίκαιον ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας, ἤπερ „ Ἀθηναίους. οὐ γάρ σφί ἐστι ἔργα οἷάπερ ἡμῖν „ κατεργασμένα, οὔτ' ὦν καινὰ, οὔτε παλαιά". οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον. Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς ταῦτα ὑπε-

a Τῆς τάξιος *Med. Paſſ. Arch. Vind. Ask.*, in *Aldo* τῆς στάσιος. *b* Πάλαι *Arch. V.* *c* Ἐπεί τε *Paſſ. Ask. Arch.* Prius ἐπεὶ tantum. *d* Μετὰ plene *Ask.* *e* Ἀντίον *Paſſ.* *f* Χρεὸν *Arch.* *g* Συμβάλλοντα *Arch. V.* *h* Citat *Euſtath.* Hom. p. 233, 33., in *Vind.* et *Aldo* ἐπιδιαν. una vox. *i* Ὅρκια *Paſſ.* probabiliter ex C. 91. *k* Τῶν *Arch.* *l* Haec novem negligens *Arch.* ſcriba praetervidit. *m* Non eſt in *Arch.* *n* Omnes ita, *Valla* tamen *Phrygis.* *o* Ἐν Πελοποννησίοισί τε τοῖσι *Paſſ. Ask.*, ἐν Πελοποννησίοισι τοῖσι *Arch. Vind.* *p* Deſit *Arch.* *q* Γάρ καὶ *Arch. Paſſ. Vind.* *r* Excerpſit *Euſtath.* in *Homer.* p. 234, 20., ἀγῶνας ἀγωνιδ. *Ald.* *s* Πολλοὺς *Arch.*

ſub conditionibus ad ſingulare certamen Peloponneſiorum praeſtantisſimum provocante, comparari poterunt cum *Diod. Sic.* IV, c. 58. ſed iuxta *Diodorum*, Hyllo cadente, intra annos quinquaginta non reverterentur in Peloponneſum Heraclidae: verius ille ſcripſiſſet cum *Herodoto*, ἐντὸς ἐτῶν ἑκατὸν, iudice viro ſummo ad *Diodor.* conf. *Io. Meurs.* de Regno Laced. c. VII. Hyllum occidiſſe dicitur apud *Herod.* Tegeatarum Rex Ἔχεμος ὁ Ἠερόπου τοῦ Φηγέος· ultimo nomini Κηφέος ſubſtituendum ex *Pauſania* aliisque monuit *Palmerius.* VALCKEN.

14. Τὸ παλαιὸν] Anceps electio eſt. Scriptor τὸ πάλαι depoſuit IV, 180. VII, 142. IX, 71., τὸ παλαιὸν VII, 129. Similis diſcordia VII, 74. electurum fruſtratur. Mox ἐπεί τε Ἡρακλεῖδαι plenius et plane Ἰακῶν, teſte *Euſtath.* ad Hom. p. 1158, 39.

31. Ἑκατόν τε ἐτέων] Errat aut corruptus eſt *Diodorus* IV, 58., conveniſſe adfirmans, μὴ κατιέναι τοὺς Ἡρακλείδας εἰς Πελοπόννησον ἐντὸς ἐτῶν πεντήκοντα. In centum annis, uti ibi docui, aliorum congruit conſenſio, ipſeque eventus. Ceterum Echemus, qui Hyllum ex provocatione deiecit, Aëropi filius, perperam Φηγέος *Phegei* nepos perhibetur. Avus erat Κηφεὺς apud *Pauſan.* VIII, 4. Quod quidem librariorum delictum viri doctisſimi, *Palmerius*, *Th. Rykius*, *P. Burmannus* et alii redarguerunt.

50. Ἡμέας δίκαιον ἔχειν] Maluit δικαιότερον *Pavius*, ut ἀξιονικότεροι antea, et poſtea C. 28. ἀξιονικωτέρους εἶναι ἔχειν τὸ κέρας ἤπερ Ἀρκάδας. Quae ſane frequentior in talibus norma. Contingit tamen, ut abſolutum comparati et vicisſim ſedem teneat. Sic στιβαρώτερον loco στιβαροῦ in *Apollon. Rh.* III, 1056. Δικαιότερον ἀντὶ δικαιοτάτου *Diodor.* XIII, 30., ἀλλοτριώτατος Muſa III, 119., nec fugit magnum Animadverſorem in *Athen.* XIII, 1.

Heraclidæ fugerunt contumeliam Mycenæorum et Euryſthei. Argivi ad Thebas cum Polynice cæſi Eleuſine ſepulti. Amazonides a Thermodonte fluvio.

ὑπεκρίναντο τάδε, ,, Ἐπιστάμεθα μὲν σύνοδον τήνδε μάχης εἵνεκα συλλεγῆναι πρὸς τὸν βάρβαρον, ἀλλ' οὐ λόγων· ἐπεὶ δὲ ὁ Τεγεήτης προέθηκε παλαιὰ καὶ καινὰ λέγειν τὰ ἑκατέροισι ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ κατέργασται χρηστά, ἀναγκαίως ἡμῖν ἔχει δηλῶσαι πρὸς ὑμέας, ὅθεν ἡμῖν [a] πατρώϊόν ἐστι, ἐοῦσι χρηστοῖσι, αἰεὶ πρώτοισι εἶναι [b] μᾶλλον ἢ Ἀρκάσι. Ἡρακλείδας, τῶν [c] φασὶ οὗτοι ἀποκτεῖναι τὸν ἡγεμόνα ἐν Ἰσθμῷ, [d] τοῦτο μέν, τούτους πρότερον ἐξελαυνομένους ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων, ἐς τοὺς ἀπικοίατο φεύγοντες δουλοσύνην πρὸς Μυκηναίων, μοῦνοι ὑποδεξάμενοι, τὴν Εὐρυσθέος ὕβριν κατείλομεν, σὺν [e] κείνοισι μάχῃ νικήσαντες τοὺς τότε ἔχοντας Πελοπόννησον· τοῦτο δέ, Ἀργείους τοὺς μετὰ Πολυνείκεος ἐπὶ Θήβας ἐλάσαντας, τελευτήσαντας τὸν αἰῶνα, καὶ ἀτάφους κειμένους, στρατευσάμενοι ἐπὶ τοὺς Καδμείους, ἀνελέσθαι τε τοὺς νεκροὺς φαμέν, καὶ θάψαι τῆς ἡμετέρης ἐν Ἐλευσῖνι. ἔστι δὲ ἡμῖν ἔργον εὖ ἔχον καὶ ἐς [f] Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θερμώδοντος ποταμοῦ ἐσβαλούσας κοτὲ ἐς γῆν τὴν Ἀττικήν. καὶ ἐν τοῖσι [g] Τρωϊκοῖσι πόνοισι οὐδαμῶν ἐλειπόμεθα. ἀλλ' οὐ γάρ τι [h] προέχει τουτέων ἐπιμεμνῆσθαι. καὶ [i] γὰρ ἂν χρηστοὶ τότε ἐόντες, αὐτοὶ νῦν ἂν εἶεν φλαυρότεροι· καὶ τότε ἐόντες φλαῦροι, νῦν ἂν εἶεν
520 ἀμείνονες. παλαιῶν μέν νυν ἔργων ἅλις ἔστω· ἡμῖν ,, δέ,

thenienſes, Scimus quidem has copias pugnandi cum barbaro, non altercandi gratia eſſe contractas; tamen quoniam Tegeata referre conſtituit præclara facinora tum vetuſta tum nova, quæ per omne tempus ab utrisque edita ſunt, neceſſe habemus et nos exponere apud vos, unde nobis patrium ſit, dum publice utiles ſumus, ſemper eſſe primis potius quam Arcadibus. Heraclidas, quorum ducem isti apud Isthmum ſe prædicant interfeciſſe, primo quidem eiectos prius ab omnibus Græcis, quos illi adibant fugientes ſervitutem Mycenæorum, nos ſoli excepimus; et Euryſthei iniuriam una cum eisdem pugnando propulſavimus, victoriaque potiti ſumus de iis, qui tum Peloponneſum tenebant: deinde Argivos, qui ad Thebas cum Polynice militaverant, vita defunctos et inſepultos, ducta in Cadmeos expeditione dicimus recepiſſe ſua cadavera et in noſtra terra apud Eleuſinem humaviſſe. Iam vero noſtrum præclarum facinus extat etiam in Amazonidas, quæ a flumine Thermodonte aliquando in Atticam terram excurrere. Ac quidem in laboribus Troicis nequaquam fuimus ſegnes. Sed nihil admodum proficit horum feciſſe mentionem: etenim qui tunc egregii fuere, iidem nunc queant eſſe inertiores, et tunc inſtrenui, nunc ſint meliores. Itaque ſatis ſint de rebus priſcis iſta. Ut

a Πατρώϊον *Arch. V.* b Omittit *Arch.* c Οὗτοί φασι *Arch. Paſſ. Ask.* d Abſunt haec duo *Arch.* e Ἐκείνοισι *Arch. V. Paſſ.*; ſupra Εὐρυσθένεος prave *Arch. Ald.* f Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θερμ. *Paſſ. Ask. Arch. V. Valla*, ora *Steph.*, in *Ald.* et *Brit.* Ἀμαζονίδας, τὰς ἀποθήκας τὰς ἀπὸ Θερμ. g Ἡρωϊκοῖσι *Arch. V. Valla.* h Προέχει *Paſſ. Arch. V. Ask.*, non προύχει. i *Med. Paſſ. Ask. Arch. V.*, ἂν non aderat prius. Porro ἑωυτοὶ *Arch.*

54. Σύνοδον τήνδε μάχης εἵνεκα] Apud *Plutarch.* T. I. p. 326. B. ἥκομεν, inquit Ariſtides, οὐ τοῖς συμμάχοις στασιάσοντες, ἀλλὰ μαχούμενοι τοῖς πολεμίοις. hic σύνοδον aiunt μάχης εἵνεκα συλλεγῆναι, ἀλλ' οὐ λόγων. *Livii* XXXII, c. 34., *Phaeneas*, *non in verbis rem verti*, *ait*: Cleomnis *Diodori* T. II. p. 638, 66. πρόκειται ἀγὼν οὐ λόγων, ἀλλ' ἔργων. *Euripidis* Eteocles Phoen. ϋ. 591. Μῆτερ, οὐ λόγων ἀγὼν ἔτ'· quod illic monitum in iſtis loquendi formulis promiſcue propemodum uſurpari voces ἀγών, καιρὸς et ἔργον, monſtrat Ageſilai laudator p. 78., cui dicitur ille καρτερίᾳ μὲν πρωτεύων, ἔνθα πονεῖν καιρός, ἀλκῇ δέ, ὅπου ἀνδρείας ἀγών, γνώμῃ δέ, ὅπου βουλῆς ἔργον· quae ſophiſtam multo magis decent quam *Xenophontem*, in cuius ſcriptis nihil invenietur ſimile. VALCKEN.

58. Ἀναγκαίως ἡ. ἔ. δηλῶσαι] Laudabilia, quae multis hic enarrant Athenienſes, maiorum ſuorum facinora, hinc paucis commemorat *Plutarch.* de *Herod.* Malign. p. 872. A. illos ſcribens Ἡρακλειδῶν τε μεμνῆσθαι, καὶ τὰ πρὸς Ἀμαζόνας πραχθέντα προφέρειν, ταφάς τε Πελοποννησίων τῶν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ πεσόντων. Eadem iſta magna cum laude celebrantur ab oratoribus; ab *Iſocrate* in Panegyr. p. 51. et ſeqq., in *Ariſtidae* Panathen. p. 201. &c. in Ἐπιταφίοις etiam λόγοις, quibus nomina praefiguntur *Demoſthenis* et *Lyſiae.* VALCKEN.

63. Ἐξελαυνομένους ὑπὸ πάντων &c.] Attici oratores in his maiorum ſuorum facinoribus ſeſe iactant, *Lyſias*, *Iſocrates*, *Demoſthenes*, cuius λόγου Ἐπιταφ. p. 746. πολλοὺς τῶν συγγραφέων ὑποθέσεις τὰ ἐκείνων ἔργα τῆς αὐτῶν ΜΟΥΣΙΚΗΣ πεποιῆσθαι, haec Muſae Herodoteae ſpectare, non iniuſta ſuſpicio est.

70. Ἀνελέσθαι τε τοὺς νεκροὺς φαμὲν] Latina aberrant. Hoc volunt, ſuos maiores ſuſtuliſſe ad ſepeliendum Argivos, qui inſepulti ad Thebas iacebant, et contumulaſſe ſua Eleuſinia in terra. Id ἀνελέσθαι τοὺς τετελευτηκότας ſive τοὺς νεκροὺς ſaepe hac ipſa in re *Iſocrati* Panegyr. p. 52. A., Plataic. p. 306. D., haec νεκρῶν ἀναίρεσις Panath. p. 269. A. Praeclare *Lyſias* in Ἐπιταφ. p. 33. τοὺς Ἀργείων νεκροὺς ἔθαψαν *Athenienſes* ἐν τῇ αὐτῶν Ἐλευσῖνι, ubi Cl. *Taylor.*

71. Τῆς ἡμετέρης ἐν Ἐλευσ.] Auctor Orationis inter *Lyſiacas* ſecundae p. 33., τοὺς Ἀργείων, inquit, νεκροὺς ἔθαψαν ἐν τῇ αὐτῶν Ἐλευσῖνι· et hic et apud *Herodot.* non templum deſignatur Eleuſiniae Cereris, ſed ipſa Eleuſis est intelligenda, pagus Attices nobiliſſimus; in locis etiam reliquis, quae Cl. *Io. Taylor* in alium putat ſenſum accipienda ad *Lys.* p. 105. *Lyſiam* illic, vocibus aliter collocatis, ſcripſiſſe ſuſpicor partim cum *Palmerio*: *ſacra faciet Rex*, τὰ μὲν ἐν τῷ ἐνθάδε Ἐλευσινίῳ ἱερῷ, τὰ δὲ ἐν Ἐλευσῖνι· καὶ τῆς ἑορτῆς ἐπιμελήσεται μυστηρίοις· Lex fuit Solonis, teſte *Andocide* de Myſt. p. 15., τῇ ὑστεραίᾳ τῶν μυστηρίων ἕδραν ποιεῖν ἐν τῷ Ἐλευσινίῳ apud *Petitum* in LL. Att. p. 37. *Meurſ.* Eleuſin. c. 15. utrobique templum intelligitur, quod Athenis erat, isthoc nomine ſaepe deſignatum, de quo *Meurſ.* egit in Ceram. Gem. c. 15. —— In proximis haec tandem Editio repraeſentabit *Herodoti* manum, ἐς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θερμώδοντος, eiectis auctoritate Codicum vocibus interiectis τὰς ἀποθήκας, quae variorum nobis pepererant coniecturas. —— Sequentia, οὐ γάρ τι προέχει [τουτέων ἐπιμεμνῆσθαι] explanavit *A. Dounaeus* in *Demoſth.* p. 29. VALCKEN.

73. Ἐς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θερμ.] Edebatur *Aldi* exemplo, τὰς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀποθήκας, τὰς ἀπὸ Θερμώδοντος· quorum ad τὰς ἀποθήκας multi merito offenderunt. Quid illa enim ad Amazonas? *Corn. de Pauw* τὰς ΑΥΘΕΚΑΣΤΑΣ, *rigidas* et *ſeveras* formavit: *Gronovius* τὰς ΑΠΟΘΗΤΑΣ, *tanquam furias et minime deſiderabiles feminas.* De ſententia *Io. Taylor* Lect. Lyſiac. C. 4. fuerat τὰς Ἀμαζονίδας, τὰς ΑΠΟ ΘΕΜΙΣΚΥΡΑΣ τῆς ἐπὶ Θερμώδοντος. Aliud ſectatus *Abreſchius* Dilucid. Thucyd. p. 655., verborum ſeriem ordinabat, εὖ δὲ καὶ ἔχει ἡμῖν (κατὰ) τὰς ἀποθήκας (ἡμῶν τὸ) ἔργον (τὸ) ἐς τὰς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θερμ. *Quin et in theſauris factorum noſtrorum illuſtrium habemus illud, quod adverſus Amazonas geſſimus*: addidit coniecturam aliam, quam ibi legi malim. Atque haec clariſſime doctiſſimorum virorum fluctuationes, ex praviſſimis τὰς ἀποθήκας auctas, oſtendunt. Quorum equidem divinationes malui proponere, quam ad examen revocare. Sentio enim cum *Galeo* τὰς ἀποθήκας in exilium agendas, quorſum ab ſex bonae fidei membranis ablegantur, fortaſſe etiam pluribus. *Florentinae* certe vir Celeb. nihil ſingulare enotavit, cuius quidem bibliothecae exemplari cum paſſim *Ask.* et *Paſſ.* conſentiant, opinari et illud τὰς ἀποθήκας non habuiſſe, licet. De *Pariſienſibus*, quorum accurata non uſurpavi excerpta, tacere debeo. Abunde mihi videtur, corruptiſſimas voces ab optimis libris abeſſe, natas ſcribentis, uti opinor, incuria, ex continuo ſequentibus τὰς ἀπὸ Θερμ.

VO-

Ut nullæ autem res aliæ nobis geſtæ ſint, quæ multæ et præclaræ ſunt, ſi ullis etiam aliis Græcorum, certe ob rem in Marathone geſtam digni ſumus, qui hoc decus et alia inſuper obtineamus: qui ſoli Græcorum per nos cum Perſa dimicavimus, et rem tantam aggreſſi, victores evaſimus, ſex et quadraginta nationibus ſuperatis: quo ſolo nomine an non meruimus, ut hunc loci honorem iuſte conſequamur? Verum non decet in hac rerum condicione de ordine contendere: ubicunque et iuxta quoscunque vobis ſ' Lacedæmonii, videbitur appoſitiſſimum nos ſtare, illuc euntes obtemperabimus. Ubicunque enim loci nos collocati fuerimus, conabimur ſtrenui exiſtere: itaque ducite nos, tanquam vobis parituros.

28 Hæc quum pro ſua parte dixiſſent Athenienſes, cunctus Lacedæmoniorum exercitus ſucclamavit digniores, qui cornu tenerent Athenienſes quam Arcades. Ita Athenienſes Tegeatis ſuperiores habuere cornu. Mox hunc in modum ordinati ſunt et qui ſupervenere Græcorum, et qui a principio venerant: Dextrum cornu tenebant Lacedæmoniorum decem millia: quorum quinque millia erant Spartiatæ, quos cuſtodiebant leviter armata triginta quinque hilotarum millia, ſeptenis circa ſingulos viros collocatis. Applicuerant autem ſibi Spartiatæ Tegeatas, ut proximi ſtarent, honoris et virtutis ergo, numero mille et quingentos armatu pleno. Secundum hos ſtabant Corinthiorum quinque millia. Prope ipſos impetraverant ab Pauſania ſtare trecentos Potidæatas eorum, qui ex *Pallene* erant. Iuxta hos ſtabant Arcades Orchomenii ſexcenti: iuxta hos Sicyoniorum tria millia. His adpoſiti erant Epidauriorum octingenti: ſuper hos locati erant Trœzenii mille: iuxta Trœzenios ducenti Lepreatæ: post hos Mycenæorum et Tirynthiorum quadringenti. Secundum hos, mille Phliaſii: dehinc Hermionenſes trecenti: iuxta Hermionenſes, Eretrienſium et Styrenſium ſexcenti: iuxta hos, Chalcidenſes quadringenti: post hos, Am-

„ δὲ, εἰ μηδὲν ἄλλο ἐστὶ [a] ἀποδεδειγμένον, ὥσπερ „ ἐστὶ πολλά τε καὶ εὖ ἔχοντα, εἰ τέοισι καὶ ἄλλοισι Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ [b] ἐν Μαραθῶνι ἔργου ἄξιοι εἰμὲν τοῦτο τὸ γέρας ἔχειν, καὶ ἄλλα πρὸς τούτῳ· οἳ μοῦνοι Ἑλλήνων δὴ μουνομαχήσαντες τῷ Πέρσῃ, καὶ ἔργῳ τοσούτῳ ἐπιχειρήσαντες, περιεγενόμεθα, καὶ ἐνικήσαμεν ἔθνεα ἕξ τε καὶ τεσσεράκοντα. ἆρ' οὐ δίκαιοι εἰμὲν ἔχειν ταύτην τὴν τάξιν ἀπὸ τούτου μούνου τοῦ ἔργου; ἀλλ' οὐ γὰρ ἐν τῷ τοιῷδε τάξιος εἵνεκα στασιάζειν πρέπει. [c] ἄρτιοι εἰμὲν πείθεσθαι ὑμῖν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, ἵνα [d] δοκέει ἐπιτηδεώτατον ἡμέας εἶναι ἑστάναι, καὶ κατ' οὕς τινας. πάντῃ γὰρ τεταγμένοι, πειρησόμεθα εἶναι χρηστοί. ἐξηγέεσθε δὲ ὡς πεισομένων". Οἱ μὲν ταῦτα ἀμείβοντο· Λακεδαιμονίων δὲ ἀνέβωσε ἅπαν τὸ στρατόπεδον [e] Ἀθηναίους ἀξιονικοτέρους εἶναι ἔχειν τὸ κέρας ἤπερ Ἀρκάδας. οὕτω δὴ ἔσχον οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ [f] ὑπερεβάλοντο τοὺς Τεγεήτας. μετὰ δὲ ταῦτα, ἐτάσσοντο ὧδε οἱ ἐπιφοιτῶντές τε καὶ οἱ [g] ἀρχὴν ἐλθόντες Ἑλλήνων. τὸ μὲν δεξιὸν κέρας εἶχον Λακεδαιμονίων μύριοι· τουτέων δὲ τοὺς πεντακισχιλίους ἐόντας Σπαρτιήτας ἐφύλασσον ψιλοὶ τῶν εἱλωτέων πεντακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι, περὶ ἄνδρα ἕκαστον ἑπτὰ τεταγμένοι. προσεχέας δέ σφι εἵλοντο ἑστάναι οἱ Σπαρτιῆται τοὺς Τεγεήτας, καὶ τιμῆς εἵνεκα καὶ ἀρετῆς. τουτέων δ' ἔσαν ὁπλῖται χίλιοι καὶ πεντακόσιοι. μετὰ δὲ τούτους ἵσταντο Κορινθίων πεντακισχίλιοι. παρὰ [h] δέ σφι εὕροντο παρὰ Παυσανίεω ἑστάναι Ποτιδαιητέων τῶν ἐκ Παλλήνης τοὺς παρεόντας τριηκοσίους. τουτέων δὲ ἐχόμενοι ἵσταντο Ἀρκάδες Ὀρχομένιοι ἑξακόσιοι· τουτέων δὲ, Σικυώνιοι τρισχίλιοι. τουτέων δὲ εἴχοντο Ἐπιδαυρίων ὀκτακόσιοι. παρὰ δὲ τούτους, Τροιζηνίων ἐτάσσοντο χίλιοι· Τροιζηνίων δὲ ἐχόμενοι, [i] Λεπρεητέων διηκόσιοι. τουτέων δὲ, Μυκηναίων καὶ Τιρυνθίων τετρακόσιοι. τουτέων δὲ ἐχόμενοι, Φλιάσιοι χίλιοι. παρὰ δὲ [k] τούτους ἔστασαν Ἑρμιονέες τριηκόσιοι. Ἑρμιονέων δὲ ἐχόμενοι ἵσταντο Ἐρετριέων [l] τε καὶ Στυρέων ἑξακόσιοι. τουτέων [m] δὲ Χαλκιδέες τετρακόσιοι. τουτέων δὲ, [a] Ἀμ-

a Ἀποδεδεγμένον *Paſſ. Aſk. V. Arch. Brit.* recte: Vid. C. 71.; alii ἀποδεδειγμ. *b* Deest ἐν *Brit.* *c* Ἄρτι ἴσμεν *Arch.* *d* Δοκέει id. *Paſſ.*, bene. δοκέῃ alii. *e* Omittit *Aſk.* *f* Ὑπερεβάλλοντο *Arch. Ald.* *g* Ἀρχεῖν ἐθέλοντες *Ald.*, ultimum et in *Paſſ.* *h* Δέ σφι aut σφιν, non ut alii δέ σφισι, *Arch. Vind.*, quod Ἰωνικὸν tum εὗρον *Brit.* *i* *Med. Paſſ. Aſk. Arch. Valla*; antea Λεπρεατέων. *k* Τούτους ἔστησαν *Paſſ. Aſk.* *l* Abest *Arch. V.* *m* *Med. Paſſ. Aſk.*, in *Arch.* tota haec quinque vocum periodus non legitur: alii cum *Aldo* δὲ ἐχόμενοι Χαλκ., neque illi male.

vocibus. Proximum ἐν τοῖς Τρωϊκοῖσι πόνοισι non ſollicito, tametſi *Cicero* Nat. Deor. III, 21. *Heroicis temporibus* et ἐν τοῖς Ἡρωϊκοῖς χρόνοις *Diodorus* L. XV, 79. Tu vide VII, 20.

80. Ὥσπερ ἐστὶ] Corrigit *Abreſchius* οἷσπέρ ἐστι leni, ſed parum neceſſaria, medicina. Mox Μαραθῶνι ſine praepoſitione ad *Ariſtophanis* Acharn. v. 697. ἄνδρ' ἀγαθὸν ὄντα Μαραθῶνι et εἶτα Μαραθῶνι μὲν ὅτ' ἦμεν, exemplum unae ſchedae, quas iubeo valere.

82. Ἀπὸ τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἔργου] Campus Marathonius praecipua ſemper fuit Athenienſibus gloriandi materies, quia hanc de Perſis victoriam ſoli reportaverant: ea de re loquenti *Lycurgo* c. Leocr. p. 162, 13., dicuntur οὐκ ἐπὶ τῇ δόξῃ μέγα φρονοῦντες, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ταύτης ἄξια πράττειν. *Ariſtoph.* Equit. ℣. 1331., Τῆς γὰρ πόλεως ἄξια πράττεις, καὶ τοῦ 'ν Μαραθῶνι τροπαίου· de *Æſchylo* morti vicino vid. *Pauſan.* I. p. 35.; apud *Thucyd.* I, c. 73., Athenienſes, φαμὲν Μαραθῶνι μόνοι προκινδυνεῦσαι τῷ βαρβάρῳ· ubi notat *Waſſeus*: hoc titulo *Critiae* deſignatur urbs Athenarum apud *Athen.* I. p. 28. C. Ἡ τὸ καλὸν Μαραθῶνι καταστήσασα τρόπαιον. Nomen itaque Μαραθωνομάχων Atticis erat auribus iucundiſſimum, ſed depravatis ſuae aetatis moribus ſaepius iſtius temporis Μαραθωνομάχους oppoſuit *Ariſtophanes*, et in Nub. ℣. 982.; acerbe *Athen.* VI. p. 253. F. ταῦτ', inquit, ᾖδον οἱ Μαραθωνομάχοι. VALCKEN.

87. Ἕξ τε καὶ τεσσεράκοντα] Satis glorioſe. Annumerantur nobis nationes, Dario vectigales, L. III, 90. ſeqq., iſto numero plures. Illaene vero Marathonium in campum contra Athenienſes, et navibus quidem ſexcentis L. VI, 95., venerunt? Iuſtius adiungitur, non profecto decere τάξιος εἵνεκα στασιάζειν· adeſſe enim, οὐ τοῖς συμμάχοις στασιάσοντας, ἀλλὰ μαχουμένους τοῖς πολεμίοις, uti *Plutarch.* Ariſtid. p. 326. B.

91. Ἵνα δοκέῃ] Scribendum arbitror ἵν' ἂν δοκέῃ vel ἵνα δοκέει· iungitur enim ἵνα, ſignificans *ubi*, ut apud alios ſic apud *Herod.* indicativo modo. In eamdem ſententiam Ariſtides loquitur *Plutarchi* T. I. p. 326. B. τὴν ἀρετὴν οὐκ ἀφαιρεῖται τόπος οὐδὲ δίδωσιν· ἣν δ' ἂν ὑμεῖς ἡμῖν τάξιν ἀποδῶτε, πειρασόμεθα κοσμοῦντες καὶ φυλάττοντες μὴ καταισχύνειν τοὺς προηγωνισμένους ἀγῶνας· apud eumdem T. II. p. 208. D. Ageſilaus, δεῖξω, inquit, ὅτι οὐχ οἱ τόποι τοὺς ἄνδρας ἐντίμους, ἀλλ' οἱ ἄνδρες τοὺς τόπους ἐπιδεικνύουσι. VALCKEN.

99. Οἱ ἀρχὴν ἐλθόντες Ἑλλήνων] *H. Stephanus* ob *Vallae* Latina mutavit in *Aldo* vitioſa, mutantique ſcripti codices resque ipſa addicunt. In ſeptenis Helotis, ſingulos Spartiatas ſtipantibus *Plutarch.* Malign. p. 871. E. et Ariſtid. p. 325. A. nihil diſcordat. Vide ſupra C. 10.

[a] Ἀμπρακιωτέων πεντηκόσιοι. μετὰ δὲ τούτους, Λευκαδίων καὶ Ἀνακτορίων ὀκτακόσιοι [b] ἔστασαν. τουτέων δὲ ἐχόμενοι, Παλέες οἱ ἐκ Κεφαλληνίης διηκόσιοι. μετὰ δὲ τούτους Αἰγινητέων [c] πεντηκόσιοι ἐτάχθησαν.
521 παρὰ δὲ τούτους ἐτάσσοντο Μεγαρέων τρισχίλιοι. εἴχοντο δὲ τουτέων, Πλαταιέες ἑξακόσιοι. τελευταῖοι δὲ καὶ πρῶτοι Ἀθηναῖοι ἐτάσσοντο, κέρας ἔχοντες τὸ εὐώνυμον, ὀκτακισχίλιοι· ἐστρατήγεε δ᾽ αὐτέων Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου. Οὗτοι, πλὴν τῶν ἑπτὰ περὶ ἕκαστον τεταγμένων Σπαρτιήτῃσι, ἔσαν ὁπλῖται, [d] συνάπαντες ἐόντες ἀριθμὸν τρεῖς τε μυριάδες, καὶ ὀκτὼ χιλιάδες, καὶ ἑκατοντάδες ἑπτά. ὁπλῖται μὲν οἱ πάντες συλλεγέντες ἐπὶ τὸν βάρβαρον, ἔσαν τοσοῦτοι. ψιλῶν δὲ πλῆθος ἦν τόδε· τῆς μὲν Σπαρτιητικῆς τάξιος, πεντακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι ἄνδρες, ὡς ἐόντων ἑπτὰ περὶ ἕκαστον ἄνδρα· καὶ τουτέων πᾶς τις παρήρτητο ὡς ἐς πόλεμον. οἱ δὲ τῶν λοιπῶν Λακεδαιμονίων καὶ Ἑλλήνων ψιλοί, ὡς εἷς περὶ ἕκαστον [e] ἐὼν ἄνδρα, πεντακόσιοι καὶ τετρακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι ἔσαν. ψιλῶν μὲν δὴ τῶν ἁπάντων μαχίμων ἦν τὸ πλῆθος ἓξ τε μυριάδες, [f] καὶ ἐννέα χιλιάδες, καὶ ἑκατοντάδες [g] πέντε. τοῦ δὲ σύμπαντος [h] Ἑλληνικοῦ τοῦ συνελθόντος ἐς Πλαταιὰς σύν τε [i] ὁπλίτῃσι καὶ ψιλοῖσι τοῖσι μαχίμοισι, ἕνδεκα μυριάδες ἔσαν, μιῆς χιλιάδος, πρὸς δὲ ὀκτακοσίων [k] ἀνδρῶν καταδέουσαι. σὺν δὲ Θεσπιέων τοῖσι παρεοῦσι ἐξεπληροῦντο αἱ ἕνδεκα μυριάδες. παρῆσαν γὰρ καὶ Θεσπιέων ἐν τῷ στρατοπέδῳ οἱ περιεόντες, ἀριθμὸν [l] ἐς ὀκτακοσίους καὶ χιλίους. ὅπλα δὲ οὐδ᾽ οὗτοι εἶχον. οὗτοι μέν νυν ταχθέντες ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ [m] ἐστρατοπεδεύοντο. Οἱ δ᾽ ἀμφὶ Μαρδόνιον βάρβαροι, ὡς ἀπεκήδευσαν Μασίστιον, παρῆσαν, πυθόμενοι τοὺς Ἕλληνας εἶναι ἐν Πλαταιῇσι, καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὸν Ἀσωπὸν τὸν ταύτῃ ῥέοντα· ἀπικόμενοι δέ, [n] ἀντετάσσοντο ὧδε ὑπὸ Μαρδονίου· κατὰ μὲν Λακεδαιμονίους ἔστησε Πέρσας. καὶ δή, πολλὸν γὰρ

Ampraciatarum quingenti: post eos, Leucadiorum et Anactoriorum octingenti. Hos ſequebantur Paleenſes ex Cephallenia, ducenti: post hos inſtructi AEginetarum quingenti: iuxta hos Megarenſium tria millia, quibus adſtabant Platæenſes ſexcenti. Ultimi et iidem primi ſtabant Athenienſes, lævum tenentes cornu, octo millia, duce Ariſtide Lyſimachi filio. Hi 29
omnes, præter eos qui ſepteni circa ſingulos ab Spartanis ſtatuti erant, fuerunt numero triginta octo millia et ſeptingenti. Gravis quidem armaturæ omnes, adverſus barbarum contracti, tot erant. Leviter vero armati, triginta quinque millia, ſepteni circa ſingulos Spartiatas collocati, quorum unusquisque ad pugnandum erat inſtructus. Ceterorum autem Lacedæmoniorum ac Græcorum leviter armati, utpote viro uno circa virum unumquemque ſtante, triginta quatuor millia quingenti. Summa igitur totius levis armaturæ, quæ pugnare poſſet, ſexaginta novem millia quingenti.
Totus autem Græcus exercitus, qui ad Pla- 30
tæas coiit pugnæ aptus, tam levis quam gravis armaturæ, fuit centum et decem millium, minus mille et octingentis. Sed numerus centum et decem millium explebatur ab Theſpienſibus, qui aderant; quippe etiam Theſpienſes in exercitu ſuperſtites ad mille et octingentos, qui nec ipſi arma habebant. Et hi quidem ad flumen Aſopum poſiti caſtra metabantur.
Barbari vero qui cum Mardonio erant, 31
posteaquam *Maſiſtium eluxerunt*, cognito Græcos apud Platæas eſſe, et ipſi ad Aſopum qui illac fluit, ita ſunt e regione a Mardonio collocati: Adverſus quidem Lacedæmonios Perſæ, qui quia copia

a Ἀμπρακιωτέων *V. Arch.*, perperam. *b* Ἔστησαν *Paſ. Ask.* *c* Πεντηκόσιοι *Paſ.* ex more, non πεντακόσιοι, ut *Ald.* et *Edd.*, etiam ſupra. *d* Συνάπαντες *Arch. V.*, tum τρεῖς τε iidem, *Ask. Paſ.*, quae particula deerat. Prius σύνπαντες. Vid. *Gronov.* I, 98. *e* Negligitur in *Arch.* *f* Haec tria omittunt *Valla*, *Arch. Vind.* *g* Ἑπτὰ *Brit.* *h* Deſit τοῦ *Arch. V.* ante Ἑλλ., quos laudo. *i* Ὁπλίτοισι *Arch.* *k* Non est in *Arch.* *l* Haud novit ἐς id. *m* Ἐστρατεύοντο *Arch.* *n* Ἐτάσσοντο *Paſ.*

22. Παλέες οἱ ἐκ Κεφαλληνίης] Iuſtisſime. Laurentii *Pallenenſes* in Cephallenia nuſſi. Quarta urbium inſulae Πάλη, cives *Thucydidi* Παλῆς Attica dialecto L. I, 27., aliis Παλεῖς, Ionibus Παλέες. Lege Nob. *Palmerii* Graec. Ant. L. IV. p. 528. *Pauſanias* catalogo Graecorum, contra Mardonium ad Plataeas conſiſtentium, *Palenſes* non inſeruit, ſed alios, hic neglectos, L. V, 23.

31. Σύμπαντες ἐόντες ἀρ.] In hoc numero gravis armaturae militum 38700. nihil ineſſe vitii liquet e ſequentibus; primum enim praeter illos ψιλοὶ memorantur cum Spartiatis miſſi Helotes 35000, tum ceterorum Graecorum ψιλοὶ 34500. hi univerſi conficiunt 108200., quibus adiuncti tandem 1800. Theſpienſes ſummam implebant 110000. *Herodot.* infra: σὺν Θεσπιέων τοῖσι παρεοῦσι ἐξεπληροῦντο αἱ ἕνδεκα μυριάδες. De his Graeciae libertatis ſtatoribus intelligo *Diodor. Sic.* XI, c. 30. ἦν δὲ ὁ σύμπας ἀριθμὸς τῶν Ἑλλήνων εἰς δέκα μυριάδας· qui forſan etiam ſcripſerat εἰς ἕνδεκα· ſed quod addit, τῶν δὲ βαρβάρων εἰς πεντήκοντα, longius etiam ab *Herodoto* recedit, iuxta quem illic βαρβάρων ἔσαν τριήκοντα μυριάδες, praeter Graecos Perſarum partes ſequutos, quorum ad Plataeas fuiſſe Noſter ſuſpicatur πέντε μυριάδας. Noſtro loco memoratos ὁπλίτας 38700. ego quidem in capite ſuperiori memoratis non reperio, verum duntaxat 29700. Utrum in AEginetarum numero, an et alibi vitium haereat, ſi Codices vulgatis congruunt, non facile definiri poterit. Ad iſta *Herodoti Pauſaniae* catalogum V. p. 437. comparanti occurrent inter illos, qui Πλαταιᾶσιν ἐμαχέσαντο ἐναντία Μαρδονίου τε καὶ Μήδων, quorum nulla fit in hac *Herodoti* recenſione mentio, Κεῖοι, καὶ Μήλιοι, —— Τήνιοι, —— καὶ Νάξιοι, καὶ Κύθνιοι. VALCKEN.

41. Καὶ ἐννέα χιλιάδες] Utrum ſcribarum ſocordia an alia culpa haec in codicibus paucis non adpareant, quaerere nolo. Abſunt male, ſi τῶν ψιλῶν praeſcriptus numerus labe caret. Poteſt diſputari, cum Spartani, erant autem ad quinque millia, ſeptenos, et Graeci reliqui ſingulos iuxta ſe ψιλοὺς viderint, ampliorne levis armaturae militum catalogus poni debuerit? Nihil tamen membranae isthic innovant.

49. Ὅπλα δὲ οὐδ᾽ οὗτοι εἶχον] *Qui nec ipſi arma habebant* Interpres, cui quidem *arma* ſi *Clypei* fuerint, uti nonnunquam Latinis, monente *Salmaſio* ad *Fl. Vopiſci* Aurel. C. 7., inſons erit. Revera hi Theſpienſes in levi erant armatura, οὐκ ἐν ὅπλοις, quales in *Heliodori* AEth. IX. p. 428. *Pauſanias* illos ὅσον τῶν ὅπλων τῇ σκευῇ κοῦφον L. IV, 29., hos *Polybius* crebro τὰ βαρέα τῶν ὅπλων L. I, 76. adpellat. Conf. ad *Diodor.* XIV, 23.

51. Ὡς ἀπεκήδευσαν M.] *Cum Maſiſtii mortem lugere deſierant.* Publicum Perſarum luctum ſupra narravit c. 24. Verbum Ἀπεκήδευσαν, *Porto* non intellectum, omiſſum in *H. Stephan.* Thes. recte vir Clar. vertit *eluxerunt*. Iſtam multis verbis vim indit praepoſitio ἀπό. In *Thucydid.* II, 61., ἀπαλγήσαντας, recte παυσαμένους ἀλγεῖν, e *Scholiis* interpretatur *Suidas*, qui conferri poterit in Ἀποπεπόνηκας· Ἀποκεκραιπαλημένος· Ἀπομηνίσας· et in Ἀποσπουδάζειν· horum primum Ἀποπεπόνηκας ex *Ariſtoph.* eſt Thesmoph. ỳ. 252. *Luciani* Lexiphanes §. 4., ἀπερυθριάσαι ποιήσει τοὺς ὀφθαλμούς. *Menander*: Ἀπερυθριᾷ πᾶς, ἐρυθριᾷ δ᾽ οὐδεὶς ἔτι· apud *Stobaeum* p. 212, 50., in cuius p. 585., ſic ſcribendi videntur *Alexidis* ſenarii: Πολλή γ᾽ ἀνάγκη καὶ τὸν ἄνδρ᾽ ἀποξέσαι Πρώτιστον, ἀφυβρίσαι τ᾽ ἀπανθήσαντα δὲ Σκληρὸν γενέσθαι, καὶ καταστῆναι πάλιν. VALCKEN.

58. Ὁ,

et qui in Perſica acie ſingulis fuerunt oppoſiti. Phocenſium diviſio. Sed Perſis admixta magna varietas nationum, etiam AEgyptiis ex claſſe huc translatis.

pia antecedebant, et in ordines plures erant digeſti, usque ad Tegeatas opponebantur: ita ut quod robuſtiſſimum in exercitu erat, id omne contra Lacedæmonios; quod infirmius, id contra Tegeatas eſſet. Hæc faciebat Mardonius Thebanorum indicio atque admonitu. Iuxta Perſas autem collocavit Medos, ut ex adverſo eſſent Corinthiis et Potidæatis et Orchomeniis et Sicyoniis. Post Medos collocavit Bactrios ex adverſo Epidauriorum et Trœzeniorum et Lepreatarum ac Tirynthiorum, Mycenæorumque et Phliaſiorum. Secundum Bactrios collocavit Indos ex adverſo Hermionenſium et Eretrienſium Styrenſiumque et Chalcidenſium. Post Indos ſtatuit Sacas oppoſitos Ampraciatis, et Anactoriis, et Leucadiis, et Palenſibus, et AEginetis. Post Sacas poſuit ex adverſo Athenienſium Platæenſiumque ac Megarenſium, Bœotos et Locros et Melienſes et Theſſalos, et mille Phocenſium. Non enim Phocenſes omnes a partibus Medorum ſtabant, ſed eorum nonnulli et Græcis ſtudebant ad Parnaſſum conpulſi; et illinc excurrentes, invadebant et vexabant Mardonii copias pariter et Græcorum, qui cum illo erant. Contra Athenienſes item poſuit Macedonas,

32 Theſſaliæque accolas. Hæ nationum maximæ nominatæ ſunt a Mardonio in aciem inſtructæ, quæ et celeberrimæ erant et plurimi fiebant. Aderant ceterarum quoque gentium intermixti viri, tum Phrygum, Thracum, Myſorum, Pæonum, et aliorum. Quinetiam AEthiopum et AEgyptiorum qui *Hermotybies et Calaſiries nominantur, gladio cincti, qui ſoli ſunt ex AEgyptiis pugnaces*: a Mardonio, quum adhuc eſſet in Phalero, e navibus in quibus propugnatores erant, in terram translati: non enim cum pedeſtribus copiis, quæ cum Xerxe Athenas ierant, AEgyptii cenſi fuerant. Barbarorum igitur, ut etiam ſuperius oſtenſum est, trecenta millia fuere: Græcorum vero Mardonii auxiliariorum, nemo numerum, neque enim numerati fuerant, novit. Ut autem coniectura colligere licet, ad quin-

γὰρ [a] περιέσαν πλήθεϊ οἱ Πέρσαι, ἐπί τε τάξις πλεῦνας [b] ἐκεκοσμέατο, καὶ ἐπεῖχον τοὺς Τεγεήτας. ἔταξε δὲ οὕτω· ὅ, τι μὲν ἦν αὐτῶν δυνατώτατον πᾶν ἀπολέξας, ἔστησε ἀντίον Λακεδαιμονίων· τὸ δὲ ἀσθενέστερον παρέταξε κατὰ τοὺς Τεγεήτας. ταῦτα δ' ἐποίεε, φραζόντων τε καὶ διδασκόντων Θηβαίων. Περσέων δὲ ἐχομένους ἔταξε Μήδους· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Κορινθίους τε καὶ Ποτιδαιήτας, καὶ Ὀρχομενίους τε καὶ Σικυωνίους. Μήδων δὲ ἐχομένους ἔταξε Βακτρίους· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Ἐπιδαυρίους τε καὶ Τροιζηνίους, καὶ [c] Λεπρεήτας τε καὶ Τιρυνθίους, καὶ Μυκηναίους τε καὶ Φλιασίους. μετὰ δὲ Βακτρίους ἔστησε Ἰνδούς· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Ἑρμιονέας τε καὶ Ἐρετριέας, καὶ Στυρέας τε καὶ Χαλκιδέας. Ἰνδῶν δὲ ἐχομένους Σάκας ἔταξε· οἳ ἐπέσχον [d] Ἀμπρακιώτας τε καὶ Ἀνακτορίους, καὶ Λευκαδίους, καὶ Παλέας, καὶ Αἰγινήτας. [e] Σακέων δὲ ἐχομένους ἔταξε ἀντία Ἀθηναίων τε καὶ Πλαταιέων 522
καὶ Μεγαρέων, Βοιωτούς τε καὶ Λοκρούς, καὶ Μηλιέας, καὶ Θεσσαλούς, καὶ Φωκέων τοὺς χιλίους. οὐ γὰρ ὦν [f] ἅπαντες οἱ Φωκέες ἐμήδισαν, ἀλλά τινες αὐτῶν καὶ τὰ Ἑλλήνων ηὖξον, περὶ τὸν [g] Παρνησσὸν κατειλημένοι, καὶ ἐνθεῦτεν ὁρμεώμενοι ἔφερόν τε καὶ ἦγον τήν τε Μαρδονίου στρατιὴν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ἐόντας Ἑλλήνων. ἔταξε δὲ καὶ Μακεδόνας τε καὶ τοὺς περὶ Θεσσαλίην [h] οἰκημένους κατὰ τοὺς Ἀθηναίους. Ταῦτα μὲν τῶν ἐθνέων τὰ μέγιστα ὠνόμασται τῶν ὑπὸ Μαρδονίου ταχθέντων, τάπερ ἐπιφανέστατά [i] τε ἦν καὶ λόγου πλείστου. [k] ἐνῆσαν δὲ καὶ ἄλλων ἐθνέων ἄνδρες ἀναμεμιγμένοι, Φρυγῶν τε καὶ [l] Θρηίκων, καὶ Μυσῶν τε καὶ Παιόνων, καὶ τῶν ἄλλων ἐν δέ, καὶ Αἰθιόπων τε καὶ Αἰγυπτίων, οἵ τε Ἑρμοτύβιες, καὶ οἱ [m] Καλασίριες καλεόμενοι, μαχαιροφόροι οἵπερ εἰσὶ Αἰγυπτίων μοῦνοι μάχιμοι. τούτους δὲ ἔτι ἐὼν ἐν Φαλήρῳ, ἀπὸ τῶν νεῶν ἀπεβιβάσατο, ἐόντας ἐπιβάτας· οὐ γὰρ ἐτάχθησαν ἐς τὸν πεζὸν τὸν ἅμα Ξέρξῃ ἀπικόμενον ἐς [n] τὰς Ἀθήνας Αἰγύπτιοι. τῶν μὲν δὴ βαρβάρων ἦσαν τριήκοντα μυριάδες, ὡς καὶ [o] πρότερον δεδήλωται· τῶν δὲ Ἑλλήνων τῶν Μαρδονίου συμμάχων οἶδε μὲν οὐδεὶς ἀριθμόν· οὐ γὰρ ὦν ἠριθμήθησαν, ὡς δὲ [p] ἐπεικάσαι ἐστί, ἐς πέντε μυριάδας συλλεγῆναι

a Περιέασαν *Arch.* notabiliter, deinceps οἱ Πέρσ. id. *Arch. Paſſ. V.*, hinc articulus. *b* Ἐκεκοσμέατο *Arch. V.*, nulla cauſſa. Conf. L. I, 101. *c Med. Arch. V.*, Λεπρεῆτας *Paſſ. Ask.*, olim Λεπρεήτας. *d* Ἀμπρακιώτας *Vind.* Ἀμβρακιώτας *Arch.* *e* Σακέας *Paſſ.*, porro ἀντίον *Arch. V.* *f* Πάντες ἐμήδιζον *Arch. V.* *g* Παρνησσὸν iidem et *Paſſ.*, alii una ſibilante: in *Vind.* κατειλημένοι loco Editorum κατειλημμένοι. *h Med. Paſſ. Ask. Arch. V.*, prius οἰκεομένους. *i* Abest *Arch.* Supra ὑπὸ Μαρδονίου *Paſſ. Ask. Ald.*, uti C. 30. *k* Ἦσαν *Vind. Arch.* *l* Μυσῶν καὶ Θρηίκων *Arch. Valla.* *m* Καλασ. *Arch.* *n* Praetereunt τὰς *V. Paſſ. Arch. Ask.* *o* Πρότερον δεδήλ. ſine μοι medio iidem omnes et *Paris. B.*, quos duces, quamquam alibi additur, uti C. 100., habeo. *p* Ἐπεικάσαι *Med. Paſſ. Ask.*, ceteri ἀπεικάσαι· nexum ἐστὶ non legit *Arch.*

58. Ὅ, τι μὲν ἦν αὐτοῦ δυνατώτατον] Sermo de Perſis, quorum quod robuſtiſſimum contra Lacedaemonios Mardonius oppoſuit, quod infirmius vero contra Tegeatas. Nonne ergo ὅ, τι μὲν ἦν αὐτῶν ——, quae elegans Cl. *de Pauw* coniectio? Alioqui τὸ δυνατώτατον τοῦ στρατοῦ L. VIII, 34.

70. Ἀμπρακιώτας] Recte hic et C. 28. ex Ionum ore, quo et Μαιῆται, Μαιῆτις aliorum Μαιῶται ac Μαιῶτις L. IV, 123. Scio *Stephani Byz.* decretum in Ἀμβρακία probari ab *Arch.* et *Vind.*, quod in Ionia invalidum iuſtius ſprevisſent.

75. Ἀλλά τινες αὐτέων] Cum his utique proxima iungenda ſunt: ἀλλά τινες αὐτέων καὶ τὰ Ἑλλήνων ηὖξον· ſed miror quomodo hi Phocenſes dici posſint περὶ τὸν Παρνησσὸν κατειλημμένοι· qui ſupra VIII, c. 32., ἐς τὰ ἄκρα τοῦ Παρνησσοῦ ἀνέβησαν, quique hoc velut receptaculum habentes illinc ὁρμεώμενοι ἔφερόν τε καὶ ἦγον τὴν Μαρδονίου στρατιήν. Praeſtiterit et hoc loco una litera minus ſcripſiſſe κατειλημένοι. Huc ſpectant iſta *Plutarchi* de *Herod.* Malign. p. 868. F. αὐτὸς ὁ Ἡρόδοτος ὥσπερ ἐκβιασθεὶς ἐν τοῖς Πλαταϊκοῖς ὁμολογεῖ καὶ Φωκέας παραγενέσθαι τοῖς Ἕλλησιν. VALCKEN.

76. Περὶ τὸν Παρνησσὸν κατειλημένοι] Solet montis nomen ita ſcribere, participium, poſtulante ſermonis indole, itidem. Vertebant *apud Parnaſſum deprehenſi*: a quibus tandem? Κατειλημένοι *concluſi conpulſique* erant. Supra VIII, 27. ἐπεί τε γὰρ κατειλήθησαν *Phocenſes* ἐς τὸν Παρνησσόν, et C. 32. Error est librariorum ἀπειλημμένους, κατειλημμένους et ἀπειλημένους, κατειλημένους confundentium. Vide L. II, 141. IX, 69. &c.

87. Καὶ οἱ Καλασίριες καλεόμενοι] De his L. II, 164. οἱ δὲ μάχιμοι αὐτέων καλέονται μὲν Καλασίριές τε καὶ Ἑρμοτύβιες. Profecto non illi μαχαιροφόροι, quod vetus interpunctio volebat, nuncupabantur, ſed armatura erant tali. Rem vidit *G. Cuperus* Epiſt. ad *N. Heinſium* Syllog. Epiſt. *Burmanni* T. II. p. 690.

96. Ὡς δὲ ἐπεικάσαι] Dubitabam in *Diſſ. Herodot.*, hoccine an priſtinum ἀπεικάσαι amplecterer? Cauſſa ampliata, *Gronovii* in partes ivi. Inconcinnum huic certe loco ἀπεικάσαι, in aſſimilando et conparando ſolens: opportunius omnino videtur, ex melioribus advocatum membranis. *AEſchyl.* Choëph. v. 976. φίλοι τε καὶ νῦν, ὡς ΕΠΕΙΚΑΣΑΙ πάθη· et Supplic. v.

ut ſuper trecenta millia auctor conlectet adhuc quinquaginta millia. Tiſamenus Græcorum vates. Pretioſa opera vatum.

γένοιτο εἰκάζω· οὗτοι οἱ παραταχθέντες πεζοὶ ἦσαν, ἡ
δὲ ἵππος χωρὶς ἐτέτακτο. Ὡς δὲ ἄρα [a] πάντες οἱ
ἐτετάχατο κατά τε ἔθνεα καὶ κατὰ τέλεα, ἐνθαῦ-
τα τῇ δευτέρῃ ἡμέρῃ [b] ἐθύοντο καὶ ἀμφότεροι. Ἕλ-
λησι μὲν, Τισαμενὸς Ἀντιόχου ἦν ὁ θυόμενος. οὗτος γὰρ
δὴ εἵπετο τῷ στρατεύματι τούτῳ μάντις· τὸν, ἐόντα
Ἠλεῖον, καὶ γένεος τοῦ Ἰαμιδέων [c] Κλυτιάδην, Λα-
κεδαιμόνιοι ἐποιήσαντο λεωσφέτερον. Τισαμενῷ γὰρ
μαντευομένῳ ἐν Δελφοῖσι περὶ γόνου, ἀνεῖλε ἡ Πυθίη,
ἀγῶνας τοὺς μεγίστους ἀναιρήσεσθαι πέντε. ὁ μὲν δὴ
ἁμαρτὼν τοῦ χρηστηρίου, προσεῖχε [d] τοῖσι γυμνασίοι-
σι, ὡς ἀναιρησόμενος γυμνικοὺς ἀγῶνας. ἀσκέων δὲ
[e] πεντάεθλον, παρὰ ἓν πάλαισμα ἔδραμε νικᾶν Ὀ-
λυμπιάδα, Ἱερωνύμῳ τῷ Ἀνδρίῳ ἐλθὼν ἐς ἔριν.
[f] μαθόντες δὲ Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἐς γυμνικοὺς, ἀλλ᾽ ἐς
ἀρηίους ἀγῶνας φέρον τὸ Τισαμενοῦ μαντήιον, μισθῷ
ἐπειρῶντο πείσαντες Τισαμενὸν ποιέεσθαι ἅμα Ἡρα-
κλειδέων τοῖσι βασιλεῦσι ἡγεμόνα τῶν [g] πολεμίων. ὁ
δὲ, ὁρέων περὶ πολλοῦ ποιευμένους Σπαρτιήτας φίλον
523 αὐτὸν προσθέσθαι, μαθὼν τοῦτο, ἀντίμα, σημαίνων
σφι, ὡς ἤν μιν πολιήτην σφέτερον ποιήσωνται, τῶν
πάντων μεταδιδόντες, [h] ποιήσει ταῦτα, ἐπ᾽ ἄλ-
λῳ μισθῷ δ᾽ οὔ. Σπαρτιῆται δὲ, πρῶτα μὲν ἀ-
κούσαντες, δεινὰ [i] ἐποιεῦντο καὶ μετίεσαν τῆς χρη-
σμο-

quinquaginta millia fuiſſe conjecto. Hi ex
adverſo inſtructi fuere pedites; equitatus ve-
ro ſeorſum erat collocatus. Ita diſpoſiti na- 33
tionatim manipulatimque quum eſſent omnes,
utrique etiam altero die ſacrificaverunt. A-
pud Græcos ſacrificus erat Tiſamenus Antio-
chi filius, is enim hunc exercitum vates co-
mitabatur, Eleus quidem et ex genere Iami-
darum Clytiades, a Lacedæmoniis populo
ipſorum inſertus. Nam huic conſultanti ora-
culum apud Delphos de prole reſpondit Pythia
quinque ipſum maxima certamina exceptu-
rum. Quo non intellecto Tiſamenus gymna-
ſiis operam dabat, tanquam gymnicos agones
excepturus, quumque ſe exerceret in quin-
quertione, præter unum ludicrum ei proceſſit
vincere Olympia, veniens in contentionem
cum Hieronymo Andrio. Lacedæmonii autem
interpretantes non ad gymnica certamina ſpe-
ctare Tiſameni oraculum, ſed ad bellica, co-
nabantur cum mercede conducere, ut una cum
Heraclidarum regibus dux bellicorum certami-
num foret. Hic videns Spartiatas plurimi fa-
cere ipſius amicitiam, id animadvertens, ex-
tendebat amicitiæ ſuæ decus: quod negaret ſe
alio pretio id facturum, quam ſi Spartiatam ſe
civem facerent, omnia iura civitatis impertien-
tes. Id Spartiatæ quum primo audiſſent, fe-
rentes

a Deficit in *Vind.*, qui cum *Arch.* κατά τε ἔθν., in *Paſſ.* καὶ τὰ ἔθν., prius malui. b Ἔθυόν τε *Aſk.* c Κλυτιάδην *Arch.*, in Latinis Laurentii *Clytiades.* d Omittunt τοῖσι *Vind. Paſſ. Arch.* e Πένταθλον *Arch. V.* f Λακεδ. δὲ μαθ. *Arch. Paſſ. Aſk.* g Πολέμων iidem tres et *Valla.* h Ποιήσειν *Arch.* i Ἐποιεῦντο καὶ id. *Vind.*, alii ἐποίευν τε καί.

252. Καὶ τἄλλα πολλ᾽ ΕΠΕΙΚΑΣΑΙ δίκαιον ἦν. *Sophocles* Oed. Colon. v. 17. χῶρος δ᾽ ὅδ᾽ ἱερὸς, ὡς ἐπεικάσαι, βρύων δάφνης ——, namque ſic MSS., *H. Stephano* notante. Eadem in fabula v. 147. δυσαίων, μακραίων τ᾽ ἦν᾽, ὡς ἐπεικάσαι. In *Trachin.* tamen v. 144. Πεπυσμένη μὲν, ὡς ΑΠΕΙΚΑΣΑΙ, πάρει, nec citra Codd. diſcordiam, qualis et in aliis. Illa vero Sophoclea abſentiam τοῦ ἐκ ab *Herb.* legitimam declarant. Numerum autem exercitus Perſici auctum qui cupit, *Diodorum* XI, 30. adeat.

3. Καὶ γένεος τοῦ Ἰαμιδέων Κλυτιάδην] *F. Urſinus*, vir doctiſſimus, ad *Ciceron.* Divin. L. I, 41. τοῦ Ἰαμιδέων καὶ ΚΛΥΤΙΑΔΩΝ citat, haud ſcio unde. *Cicero ex P. Victorii, Urſini, P. Leopardi* excellente auxilio, *Elis in Peloponneſo familias duas certas habet, Iamidarum unam, alteram Clytidarum, haruſpicinae nobilitate praeſtantes.* Iam ſi Tiſamenus fuerit *Clytiades* et τῶν Ἰαμιδῶν, quemadmodum ap. *Pauſan.* III. 11. p. 232., oportet, adfinitate nexae fuerint familiae, paterque eius ex Clytiadis. Vide ſis *Pet. Victorium* Var. Lect. XIII, 15. et *P. Leopardum* Emend. IV, 18., neque λεωσφέτερον praetervide, h. e. πολιήτην σφέτερον, uti deinceps. Vir doctus, diſiuncta voce, λεῷ σφέτερον, alii conponunt *Heſychii* λαύλεθρος ἢ λεωλέθρητος. παντελῶς ἐξωλεθρευμένος, quae, modo λεὼς Ionibus et *Hippocrati* de *Galeni* et *Erotiani* opinione fuerit παντελῶς, alíorſum pertinebunt.

3. Γένεος τοῦ Ἰαμιδέων] Quum *Elis in Peloponneſo familias duas certas* habuerit, *Iamidarum unam, alteram Clytidarum, haruſpicinae nobilitate praeſtantes*, ut ſcribit *Cicero* de Div. I, c. 41., Tiſamenum ἐόντα Ἠλεῖον, καὶ γένεος τοῦ Ἰαμιδέων, meo quidem arbitratu dicere non potuit *Herod.* Κλυτιάδην ut mirer de Clytidis et Iamidis agenti *Leopardo* Em. IV, c. 18.; hunc *Herodoti* locum mendae non fuiſſe ſuſpectum. Ad iſta, γένεος τοῦ Ἰαμιδέων, adſcribi potuit a lectore, οὐ Κλυτιαδέων ſive ἢ Κλυτιαδέων. Sed Iamidam fuiſſe Tiſamenum liquet ex *Pauſan.* III. p. 232., qui, *Herodotum* in his ſequutus, Τισαμενῷ, ait, ὄντι Ἠλείῳ τῶν Ἰαμιδῶν λόγιον ἐγένετο· memorans IV. p. 317., Εὔμαντιν ὄντα Ἠλεῖον τῶν Ἰαμιδῶν VI. p. 454. Thraſybulum ex eadem familia et p. 495. vatem Eperaſtum τοῦ Κλυτιδῶν γένους. Infra *Herodoto*, c. 36., Graecum vatem ſecum habuiſſe dicitur Mardonius Hegeſiſtratum, ἄνδρα Ἠλεῖόν τε καὶ τῶν Τελλιαδέων ἐόντα. Triplex hoc genus, οἱ Ἰαμίδαι, καὶ οἱ Τελλιάδαι, καὶ οἱ Κλυτιάδαι ubi memorantur *Philoſtrato* de V. A. V, c. 25. infelix proſtat *Olearii* coniectura, neſcientis veram lectionem iam demonſtraſſe *Kuhnium* ad *Pauſan.* p. 800. VALCKEN.

9. Παρὰ ἓν πάλαισμα ἔδραμε] Lucta victus abiit, ceteroqui quinquertio ſuperaturus Hieronymum Andrium, *Pauſania* teſtificante L. III. 11. *Vallae* in his lapſum indicavit *Pavius*, correxit *Gronovius*. παρὰ in talibus excludere *G. Budaei* praecepto *Caſaubonus* ad *Strabon.* X. p. 700., docuit, quod *Palmerium* nimium hic anxium, videtur Exercit. ad Graec. Auctor. p. 40. latuiſſe. Ecce tibi *Demoſth.* in Ariſtocrat. p. 331. Ed. *Tayl.* Κίμωνα — παρὰ τρεῖς μὲν ἀφῆκαν ψήφους, τὸ μὴ θανάτῳ ζημιῶσαι· *tribus exceptis calculis, ne capite lueret, Cimonem dimiſerunt.* Acconmodatiſſime, neque fugit doctiſſimum *Berglerum*, *Dio Chryſoſt.* Or. IX. p. 141. D. ὥστε, ἔφη, παρ᾽ ἓν μόνον βῆμα εὐδαίμων γεγόνας· *uno gradu, quominus beatus cenſeare, vinceris.*

9. Παρὰ ἓν πάλαισμα ἔδρ.] Rariori hoc uſu praepoſitionem adhibuerunt *Iſaeus* et *Demoſthenes*, illic p. 41, 36. παρὰ τέτταρας ψήφους μετέσχε τῆς πόλεως, hic c. Ariſtocr. p. 436., Κίμωνα — παρὰ τρεῖς μὲν ἀφῆκαν ψήφους τὸ μὴ θανάτῳ ζημιῶσαι· hoc ante dixerat p. 430., τρεῖς δὲ μόνοι ψῆφοι διήνεγκαν τὸ μὴ θανάτου τιμῆσαι. *Herodoti* Tiſamenus Olympiacam quinquertii palmam reportaſſet, niſi lucta fuiſſet ab Andrio Hieronymo ſuperatus: παρ᾽ ἓν πάλαισμα· *una lucta excepta.* Herodotea *Pauſanias* explanavit p. 232., cuius verba huc commode retulit *Palmerius*, fruſtra dubitans de loci integritate, quem non male *Portus* tractavit. VALCKEN.

14. Ἡγεμόνα τῶν πολεμίων] In *Vallae* correctis Latinis *dux bellicorum certaminum*, adſcito ex praegreſſis ἀγώνων vocabulo: id ſi nolueris, ἡγεμόνα τῶν πολέμων, prioribus non poſterius, ſcripta ſuppeditabunt exempla. Atque hoc *Reiskius* praeoptavit.

16. Ἀντίμα] Verbum de mercatoribus eximie adhibitum *qui annonam incendebant*, *Vallae* minus intellectum, recte iam ceperat *Portus*: ab *Herodoto* transſumſit *Dion Caſſ.* apud *Suidam* in Ἀντιμῶν. *Dionis* enim eſſe locum monuit nuper Clar. *Toupius* Em. in *Suid.* p. 42. apud eundem *Dionem* XXXVIII, c. 5., Pompeius dicitur ἀντιτιμῶν τε καὶ ἀποσεμνύνων ἑαυτόν. Idem illud frequentius dicebatur ἐπιτιμᾶν· vid. Clar. *Ruhnken.* ad *Tim.* Lex. p. 84. —— Quod poſtea legitur, οὐδ᾽ οὕτω ἔφη ἔτι ἀρκέεσθαι· ſupra attigi ad L. VII. c. 160. —— Melampoda Tiſamenus *Herodoto* dici non potuit imitatus βασιληΐην τε καὶ πολιτηΐην αἰτεόμενος· ſed αἰτεόμενον· quod *Reiskio* venit in mentem et *Koenio*, qui tamen ſcripſiſſe potius Noſtrum ſuſpicabatur, βασιληΐην δὲ ἀντὶ πολιτηΐης αἰτεόμενον. VALCKEN.

20. Δεινὰ ἐποιεῦντο καὶ &c.] Hoc multo tritius. Vid.
C.

rentes indigne, oraculum miſſum omnino fecerunt: tandem imminente ingenti Perſici iſtius exercitus metu, arceſſito annuebant. Eos iſte immutatos intelligens, negare iam ſe eis ſolis eſſe contentum: ſed oportere fratrem ſuum Hegiam etiam fieri Spartiatam eadem condicione qua et ipse fieret.
34 Hoc autem dicens imitabatur, ut coniectare licet, Melampodem, regnum pariter et civitatem poſcendo. Etenim Melampus quum ab Argivis mercede conduceretur e Pylo ad compeſcendum morbum furoris mulierum ſuarum, poſcebat pro mercede dimidium regni, recuſantibus id Argivis atque digreſſis, quum plures e mulieribus inſanirent, ita obtemperantes, quod Melampus popoſcerat daturi reverterunt. Ibi ille cernens hos eſſe immutatos, plura optavit, negans ſe indulturum quæ vellent, niſi et fratri ſuo Bianti tertiam partem regni donaſſent. Argivi in arctum redacti hoc quoque
35 annuerunt. Ita Spartiatæ, quum maiorem in modum Tiſameno egerent, prorſus ei aſſenſerunt: et conceſſu iſtorum Tiſamenus Eleus Spartiata effectus quinque maxima certamina vaticinans cum eis ſuſcepit. Hi ex omnibus hominibus ſoli ſunt a Spartiatis civitate donati. Quinque autem certamina hæc fuere: Unum et id primum hoc quod pugnatum est ad Platæas: alterum, quod in Tegea cum Tegeatis atque Argivis: tertium, quod in Dipæenſibus cum univerſis Arcadibus præter Mantineos: quartum, quod cum Meſſeniis ad Isthmum: ultimum, quod in

σμοσύνης τὸ παράπαν· τέλος δὲ, δείματος μεγάλου ἐπικρεμαμένου τοῦ Περσικοῦ τούτου στρατεύματος, καταίνεον [a] μετιόντες. ὁ δὲ, γνοὺς τετραμμένους σφέας, οὐδ' [b] οὕτω ἔφη ἔτι ἀρκέεσθαι τούτοισι μούνοισι, ἀλλὰ δεῖν ἔτι [c] καὶ τὸν ἀδελφεὸν ἑωυτοῦ Ἡγίην γίνεσθαι Σπαρτιήτην ἐπὶ τοῖσι αὐτοῖσι λόγοισι τοῖσι καὶ αὐτὸς γίνεται. Ταῦτα δὲ λέγων οὗτος ἐμιμέετο Μελάμποδα, ὡς εἰκάσαι, βασιληίην τε καὶ πολιτηίην αἰτεόμενος. καὶ γὰρ δὴ καὶ Μελάμπους, τῶν ἐν Ἄργεϊ γυναικῶν μανεισέων, ὥς μιν οἱ Ἀργεῖοι ἐμισθοῦντο ἐκ Πύλου παῦσαι τὰς σφετέρας γυναῖκας τῆς νούσου, μισθὸν [d] προετείνετο τῆς βασιληίης τὸ ἥμισυ. οὐκ ἀνασχομένων δὲ τῶν Ἀργείων, ἀλλ' ἀπιόντων, ὡς ἐμαίνοντο [e] πολλῷ πλεῦνες τῶν γυναικῶν, οὕτω δὴ ὑποστάντες τὰ ὁ Μελάμπους [f] προετείνατο, ἤισαν δώσοντές οἱ ταῦτα. ὁ δὲ ἐνθαῦτα δὴ [g] ἐπορέγετο, ὁρέων αὐτοὺς τετραμμένους, φὰς, ἢν μὴ καὶ τῷ ἀδελφεῷ Βίαντι [h] μεταδῶσι τὸ τριτημόριον τῆς βασιληίης, οὐ ποιήσειν τὰ βούλονται. οἱ δὲ Ἀργεῖοι, ἀπειληθέντες ἐς στεινὸν, καταινέουσι καὶ ταῦτα. Ὡς δὲ [i] καὶ Σπαρτιῆται, ἐδέοντο γὰρ δεινῶς τοῦ Τισαμενοῦ, πάντως συνεχώρεόν οἱ. συγχωρησάντων δὲ καὶ ταῦτα τῶν Σπαρτιητέων, οὕτω δὴ πέντε σφι μαντευόμενος ἀγῶνας τοὺς μεγίστους Τισαμενὸς ὁ Ἠλεῖος, γενόμενος Σπαρτιήτης, συγκαταιρέει. μοῦνοι δὲ δὴ πάντων ἀνθρώπων ἐγένοντο [k] οὗτοι Σπαρτιήτῃσι πολιῆται. οἱ δὲ πέντε ἀγῶνες, οἵδε ἐγένοντο· εἷς μὲν καὶ πρῶτος, οὗτος ὁ ἐν Πλαταιῇσι· ἐπὶ δὲ, ὁ ἐν Τεγέῃ πρὸς [l] Τεγεήτας τε καὶ Ἀργείους γενόμενος· μετὰ δὲ, ὁ ἐν Διπαιεῦσι πρὸς Ἀρκάδας [m] πάντας, πλὴν Μαντινέων· ἐπὶ δὲ, [n] ὁ Μεσσηνίων ὁ πρὸς [o] τῷ Ἰσθμῷ· ὕστατος δὲ,

a Μετιόντες iidem, non μετιέντες ut *Ald.* et alii. b Οὕτως ἔτι ἔφη *Paſſ.*, prius quoque *Aſk.* c Non agnoſcunt *Arch. Paſſ.*, mox γίνεσθαι iidem et *Vind.*, recte. γενέσθαι antea. d Προετείνατο *Paſſ. Aſk.* ora *Steph.*, προέτεινε *Arch.* e Omittunt *Paſſ. Aſk.* margo *Steph. Brit.* f Προετείνετο *Arch.* g Ἐπορέγεται *Arch. Paſſ. Aſk.* et *Steph.* ora. h Μεταδώσειν *Arch.* i Abest *Arch. Vind.* k Habet *Arch.* in margine tantum. l Τεγεήτας τε καὶ *Paſſ. Aſk.*, hinc enclitica. m Πάντων in ora *Steph.* n Ὁ Μεσσ. *Arch. Vind. Paris. B. Paſſ. Aſk.*, quos laudo: aberat articulus. o Deest τῷ *Paſſ. Aſk.*

C. 52. et 93. Χρησμοσύνην interpretantur *oraculum*, quo iure, neſcio. Spartani profecto Delphico vati longe erant addictiores, quam eius ut reſponſa flocci facerent. Potius arbitror, uſuram Tiſameni, auxiliique eius inſuper habuiſſe, cum nimia ſibi expeteret. Scito Heracliteae philoſophiae quid κόρος καὶ χρησμοσύνη *ſatiat et indigentia*, fuerit, obiter *Philo Iud.* explicat L. II. Allegor. p. 62. A., ubi doctiſſimus *Mangeius*. Porro καταίνεον μετιέντες *de ſua pertinacia remittentes* ex opinione *Porti*. Malui Codd. monſtrantibus μετιόντες *illum arceſſentes*, ſicuti L. III, 15., nec diſcrepat Cl. *Abreſchii* coniectura.

25. Τὸν ἀδελφεὸν ἑωυτοῦ Ἡγίην] Memorat Ἀγίαν, ſive Ἀγίαν, μαντευσάμενον Λυσάνδρῳ in praelio ad AEgos flumen, nepotem Tiſameni, *Pauſan.* III, 11., unde uſitatum familiae id cognomen; hinccine vero Ἀγίαν τὸν ἡγούμενόν τινος *Timaeus* Lexico ſuo p. 8. addiderit, in ambiguo Cl. *Ruhnkenius* iure reliquit. Sequentia ὡς εἰκάσαι —— αἰτεόμενος, cupidiſſime docti viri *Pavius* et *Reiskius* αἰτεόμενον reformant, quippe Tiſamenum ſpectantia, Lacedaemoniorum ius civitatis, non regnum, ſibi poſtulantem. Diceres plauſibilem videri ſuſpicionem. Quid ſi vero interpungatur, ὡς εἰκάσαι βασιληίην τε καὶ πολιτηίην, αἰτεόμενος, *ut regnum et ius civitatis comparem, rogans*, quae *Abreſchii* obſervatio, opusne emendatione? Tiſamenus ius Spartanae civitatis quaerebat, Melampus partem regni Argivorum: pares ambo cupiditate habendi, valde diſpares in re deſiderata.

37. Τὸ τριτημόριον τῆς βασιλείας] Largiti ſunt Melampodi, gratiam rependentes, Argivi τὰ δύο μέρη τῆς βασιλείας. Melampus vero cum fratre Biante portionem ſuam communicavit: haec *Diodorus* L. IV, 68. Clarius Critici ad *Pindari* Nemeon. O. VIII, 30. purgaſſe Melampodem Proetidas ceteraſque furore agitatas μισθῷ τῶν δυεῖν μερῶν τῆς βασιλείας. Sibi ſervaſſe τὸ ἥμισυ, alterum dimidiatum Bianti ultro conceſſiſſe, ὥστε γενέσθαι τὴν ὅλην βασιλείαν τριμερῆ, *Melampodidas*, *Biantidas*, *Proetidas*. Tot illic deinceps regiae familiae, ſed legitimae. Vid. *Pauſan.* II, 18.

45. Μοῦνοι δὲ δὴ πάντων] Neminem habuit *Cragius*, quem iure opponeret *Herodoto*, ut egregie *Io. Meurſ.* oſtendit Miſc. Lac. IV, c. X. Tiſamenus et frater eius Hegias ſic in Laconicam fuere civitatem recepti, ut eodem uterentur iure, iiſdemque gauderent privilegiis, quibus prae reliquis Lacedaemoniis fruebantur Spartiatae. —— Quibus Lacedaemonii victoriam reportarunt, quinque praelia hinc eodem ordine recenſuit *Pauſanias* III. p. 233. In ceteris nihil est difficultatis; quarto loco memoratum exercuit *Ioach. Kuhnium* et *Iac. Palmerium*; huius mihi in *Herodoto* veriſimilis videtur coniectura, corrigentis Μεσσηνίων ὁ πρὸς τῇ Ἰθώμῃ· ſed in *Pauſania* neutrius placet tentamen.
VALCKEN.

50. Ὁ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ] Bellum Spartanis Meſſenii una cum Helotis, occupata Ithome, conflarant: iſthic res geſta in decem annos, longiſſime ab Isthmo; *Thucydides* L. I, 101. et *Diodorus* L. XI, 64. teſtes ſunt. Ergo ὁ πρὸς τῇ Ἰθώμῃ ad *Ithomen* veritati, *Palmerio Pavio*que obſervantibus, congrueret. *Pauſanias*, haec Herodotea apertiſſime aemulatus, nonnihil impedit Laconic. C. 11. τέταρτον δὲ ἠγωνίσατο *Tiſamenus* πρὸς τοὺς ἐξ Ἰσθμοῦ Ἰθώμην ἀποστάντας ἀπὸ τῶν εἱλώτων. *Isthmum* enim Ithomenque paene coniungit, nec ſine ſuſpicione reperti in *Herodoto* Ἰσθμοῦ *Isthmi*. Sic maculae origo *Pauſaniam* anteverteret; namque mendam eſſe, nullus dubito. Illa vero *Pauſaniae* an extra labis culpam? *Palmerius* Exercit. ad Gr. Auct. p. 41. negat, ſcribendum opinatus, ἐξ Αἰθέων Ἰθώμην —, quoniam inter rebellantes, qui Ithomen occuparunt, ap. *Thucydidem* Αἰθεεῖς, ſive, uti *Steph. Byz.* citavit Αἰθαιεῖς. At illorum Αἴθαια, *AEthaea*, oppidum, Ethnicographo auctore, non Αἰθεω. *Pavius*, cui *Pauſanias* itidem vitio notabilis, fingebat πρὸς τοὺς ἐκ Ἰσθμοῦ Ἰθώμην ἀποστάντας τῶν εἱλώτων. *Ithomen Isthmi*, quippe in Peloponneſo atque intra Isthmum poſitam, diſcretamque tali notatione ab Ithome Theſſaliae. Bene ego memini Ithomen montium ὀρῶν, ὁπόσα ἐντός ἐστιν Ἰσθμοῦ, nulli magnitudine concedere ex Meſſeniac. C. 9., *Ithomen Isthmi* non re-

δὲ, ὁ ἐν Τανάγρῃ πρὸς Ἀθηναίους τε καὶ Ἀργείους γενόμενος. οὗτος δὲ ὕστατος κατεργάσθη τῶν πέντε ἀγώνων. Οὗτος δὴ τότε τοῖσι Ἕλλησι ὁ Τισαμενὸς, ἀγόντων τῶν Σπαρτιητέων, ἐμαντεύετο [a] ἐν τῇ Πλαταιΐδι. τοῖσι μέν νυν Ἕλλησι καλὰ ἐγίνετο τὰ ἱρὰ ἀμυνομένοισι· διαβᾶσι δὲ τὸν Ἀσωπὸν, καὶ μάχης ἄρχουσι, οὔ. Μαρδονίῳ δὲ [b] προθυμεομένῳ μάχης ἄρχειν, οὐκ ἐπιτήδεα ἐγίνετο τὰ ἱρά. ἀμυνομένῳ δὲ καὶ τούτῳ, καλά. καὶ γὰρ οὗτος Ἑλληνικοῖσι ἱροῖσι [c] ἐχρέετο, μάντιν ἔχων Ἡγησίστρατον, ἄνδρα Ἠλεῖόν
524 τε καὶ τῶν [d] Τελλιαδέων ἐόντα λογιμώτατον· τὸν δὴ πρότερον τούτων Σπαρτιῆται λαβόντες, ἔδησαν ἐπὶ θανάτῳ, ὡς πεπονθότες πολλά τε καὶ ἀνάρσια ὑπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ, ἐν τούτῳ τῷ κακῷ ἐχόμενος, ὥστε τρέχων περὶ τῆς ψυχῆς, πρό τε τοῦ θανάτου [e] πεισόμενος πολλά τε καὶ λυγρὰ, ἔργον ἐργάσατο μέζον λόγου. ὡς γὰρ δὴ ἐδέδετο ἐν ξύλῳ σιδηροδέτῳ, [f] ἐσενειχθέντος κως σιδηρίου ἐκράτησε. αὐτίκα [g] δὲ ἐμηχανᾶτο ἀνδρηϊότατον ἔργον πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. [h] σταθμησάμενος γὰρ ὅκως ἐξελεύσεταί οἱ τὸ λοιπὸν τοῦ ποδὸς, [i] ἀπέταμε τὸν ταρσὸν ἑωυτοῦ. ταῦτα δὲ ποιήσας, [k] ὡς φυλασσόμενος ὑπὸ φυλάκων, διορύξας τὸν τοῖχον, ἀπέδρη ἐς Τεγέην, τὰς μὲν νύκτας πορευόμενος, τὰς δὲ ἡμέρας καταδύνων ἐς ὕλην, καὶ αὐλιζόμενος οὕτω, ὥστε Λακεδαιμονίων πανδημεὶ διζημένων, τρίτῃ εὐφρόνῃ γενέσθαι ἐν Τεγέῃ· τοὺς δὲ ἐν [l] θώματι μεγάλῳ ἐνέχεσθαι τῆς τε τόλμης, ὁρέοντας τὸ ἡμίτομον [m] τοῦ ποδὸς κείμενον, κἀκεῖνον οὐ δυναμένους εὑρεῖν. τότε μὲν οὕτω διαφυγὼν Λακεδαιμονίους, καταφεύγει ἐς Τεγέην, ἐοῦσαν οὐκ ἀρθμίην Λακεδαιμονίοισι τοῦτον τὸν χρόνον. ὑγιὴς δὲ γενόμενος, καὶ προσποιησάμενος [n] ξύλινον πόδα, κατεστήκεε ἐκ τῆς ἰθείης Λακεδαιμονίοισι πολέμιος. οὐ [o] μέν τοι ἐς γε τέλος οἱ συνήνεικε τὸ ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμονίους [p] συγκεκυρημένον. ἥλω γὰρ μαντευόμενος ἐν Ζακύνθῳ ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἀπέθανε. Ὁ [q] μέντοι θάνατος ὁ Ἡγησιστράτου, ὕστερον ἐγένετο τῶν Πλαταιικῶν· τότε δὲ ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ τῷ Μαρδονίῳ μεμισθωμένος οὐκ [r] ὀλίγου, ἐθύετό τε καὶ προεθυμέετο [s] κατά τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων, καὶ κατὰ τὸ κέρδος. ὡς δὲ οὐκ ἐκαλλιέρεε ὥστε μάχεσθαι, οὔτε αὐτοῖσι Πέρσῃσι, οὔτε τοῖσι μετ' ἐκείνων ἐοῦσι Ἑλλήνων. εἶχον γὰρ καὶ οὗτοι ἐπ'

in Tanagra cum Athenienſibus et Argivis. Hoc autem ultimum peractum fuit quinque certaminum. Tiſamenus igitur Spartiatarum 36
tunc ductor vaticinatus eſt Græcis in agro Platæenſi: et apud Græcos quidem pulchre litatum eſt, ſi ſe defenderent: non ſi Aſopum transgreſſi pugnam capeſſerent. Mar- 37
donio autem capeſſendæ pugnæ avido non exſtitere pulchra exta, niſi et ipſe ſeſe defenderet; nam is quoque Græcis ſacrificiis utebatur, haruſpicem habens Hegeſiſtratum virum Eleum, et Telliadarum præſtantiſſimum. Hunc ante ea tempora Spartiatæ quum cepiſſent, in vincula coniecerant morte afficiendum, ut a quo multa et intoleranda perpeſſi fuiſſent. Ille in hac calamitate poſitus, utpote de vita periclitans, et qui ante mortem multa ac triſtia foret paſſurus, rem perpetravit dictu maiorem: nam ut erat conſtrictus nervis ferro vinctis, ferro forte illato fuit potitus, et confeſtim excogitavit opus omnium, quæ nos novimus, maxime virile. Coniectans enim qua ratione reliquum pedis educeretur, præcidit ſibi plantam pedis, hoc acto, quippe ab excubitoribus cuſtoditus, ſubfoſſo muro profugit Tegeam, noctu progrediens, interdiu ſylvis ſe abdens atque immorans ita, ut Lacedæmoniis cum paſſim perſcrutantibus, trinoctio Tegeam pervenerit, utque admirarentur magnopere hominis audaciam, cuius dimidiatum pedem iacentem cernerent, ipſum invenire non poſſent. Ita Hegeſiſtratus Lacedæmoniis elapſus, Tegeam, quæ per id tempus non erat pacata Lacedæmoniis, transfugit. Sanato vulnere et ligneo pede adſcito, ex profeſſo Lacedæmoniis hoſtis extitit. Sed non ad poſtremum ei protractum in Lacedæmonios odium profuit. nam in Zacyntho quum vaticinaretur, ab his captus atque interemptus eſt. Verum hic He- 38
geſiſtrati interitus poſterior rebus Platæenſibus fuit. Tunc autem is a Mardonio non exigua ſumma conductus, cupide ſacrificabat, cum in Lacedæmonios odio, tum lucri gratia. Quum igitur exta non eſſent pulchra ad pugnam committendam neque ipſis Perſis, neque Græcis, qui cum illis erant, habebant enim et Græci illi ſeorſum ſuum haruſpicem quen-

a Ἐν τῇ Πλ. *Paſſ. Aſk. Arch. V. Ald.*, quem articulum poſteriores omiſerunt male. b Προθυμέῳ *Arch. V.*, προθυμεομένῳ ad *Steph.* oram. c Ἐχρέετο *Paris. B. Brit. Ald.*, ἐχρᾶτο *Med. Aſk. Paſſ.*, ἐχρᾶτο *Arch. V.* d Τελλιαδέων *Paſſ.* e Πειθόμ. *Arch. Paſſ. Paris. A. B.*, πησόμενος alii cum *Aldo.* f Ἐσενειχθ. *Vind.*, ἐσενειχθέντος *Aſk.*, ἐσενειχθέντα *Arch.* g Δὴ *Arch.* h *Suidas* citat in Voc. i Ἀπέταμε *Aſk. Suid.* k Ὥςε *Arch. Paſſ. Vind. Aſk.*, quod minime diſplicet. l Θώμ. *Arch. Aſk.* m Τοῦ ποδὸς κείμ. *Arch. Paſſ. Vind. Aſk. Steph.* margo, τοῦτο κείμ. alii, quo licet carere. n Spectavit *Plut.* T. II. p. 479. B. o Μέν τοί γε ἐς *Arch. Vind. Aſk.* p Συγκεχωρημένον *Arch.* q Μὲν νυν id. nec praeter Scriptoris morem. r Ὀλίγῳ *Arch.* s *Med. Paſſ. Aſk.*, ceteri τε negligunt.

reminiſcor. Si *Pauſaniae* voces ἐξ Ἰθώμου. ex corruptis Herodoteis fortaſſe additae, abeſſent, in *Pavii* correctionem ſtudio inclinarem. Alia doctiſſimus *Kuhnius*. Quomodo autem cunque de *Pauſania* ſtatuetur, hic πρὸς τῇ Ἰθώμῃ ad *Ithomen* oportuerat.

54. Ἀγόντων τῶν Σπαρτιητέων] Ineptus interpres in *Spartiatarum tunc ductor*. Pauſanias imperator erat, Tiſamenus vates, ab illo et Spartanis hoc in bellum ad Plataeas ductus. Proximum ἐχρέετο perperam mutabatur. Ἐχρέετο numeri multitudis eſt, ſicuti ἐκτέατο VIII, 113., παρεσκευάδατο L. V, 104., bonis, uti arbitror, avibus inſtaurata. Mirum autem valde, Hegeſiſtratum Ἀρκαδικὸν μάντιν *Plutarcho* dici T. II p. 479. B., quem Elide ortum et *Telliae* vaticini L. VIII, 27. filium, aut nepotem certe, novimus.

65. Πεισόμενος πολλὰ] Priſtinum πησόμενος non abiiciebam in Diſſ. *Herodot.* ob *AEſchyli* verſum, πρὸς κέντρα μὴ λάκτιζε, μὴ ΠΗΣΑΣ μογῇς Agamemn. v. 1633. et πέπασχε *Etymologi* p. 624, 50. Dicta non urgeo, quoniam πησόμενος ex πεισόμενος ſcribarum ſaepe peccato progignitur. Exempla in *Heliodoro* monſtravi, nec repeto, hic meliores Codd. ſecutus. Ξύλον σιδηρόδετον, cui vatis inſerti innexique pedes, illuſtrat *S. Petitus* ad Leg. Attic. L. IV, 9. p. 461. et ad *Act. Apoſtol.* XVI, 24. *Wetſtenius* aliique.

82. Προσποιησάμενος] *Quum ligneum ſibi pedem adſcivisſet. Plutarch.* de Frat. Amore p. 479. B. ὁ Ἀρκαδικὸς μάντις ἀναγκαίως πόδα ξύλινον προσεποιήσατο καθ' Ἡρόδοτον, τοῦ οἰκείου ςερηθείς ſed Eleus fuit Hegeſiſtratus vates, non Arcas. Hinc verbi medii poteſtas clariſſime liquet: *alteri quid attribuere*, vel *acquirere Pauſaniae* frequenter dicitur aliiſque προσποιεῖν. VALCKEN.

84. Συγκεκυρημένον] Vir doctus, cui in opinionem inciderat συγκεχωρημένον, aut, eodem ſenſu, συγκεκραμένον, prudenter ſententiam mutavit. Dudum *Portus* ἔχθος συγκεκυρημένον idem eſſe, ac *odium caſu fortuito ſuſceptum*, patefecit. Mox illud ipſum τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων, quo alia in re modo τὴν εὐνοίην τῆς γυναικὸς *benivolentiam erga mulierem Diodorus* XVII, 24., ubi obſervata vide.

quendam Leucadium Hippomachum, quumque adfluerent Græci, et eorum numerus creſceret, ſuaſit Mardonio Timegenides Herpyis filius vir Thebanus, ut exitus Cithæronis cuſtodiret, quod diceret aſſidue indies adfluere Græcos, ac fore, ut multos interciperet.
39 Iam autem dies octo abierant poſitis e regione caſtris, quum iſte Mardonio hoc conſilium dedit. Mardonius, admoneri ſe probe intelligens, primis tenebris equitatum mittit ad egreſſus Cithæronis, qui Platæas ferunt: quæ Bœoti Tria capita, Athenienſes Capita quercus appellant. Equites miſſi non fruſtra pervenere, nacti enim ingredientia campum quingenta iumenta, quæ commeatum e Peloponneſo ad exercitum ſubvehebant, cum hominibus, qui ſequebantur vehicula, capiunt. Perſæ hanc prædam nacti, immiſericorditer trucidant, neque iumento ulli neque homini parcentes. In quibus occidendis poſteaquam ſatis ſunt graſſati, cum ceteris quæ corripuerant, ad Mardonium ſunt et ad exercitum reverſi.
40 Poſt hanc rem geſtam biduum abſumptum eſt, neutris pugnam laceſſere volentibus; nam etſi Aſopo tenus barbari proceſſerant irritandi Græcos gratia, neutri tamen ſibi transeundum ſtatuebant; equitatus modo Mardonii progrediebatur, et Græcos infeſtabat: quia Thebani, utpote in amorem Medorum vehementer propenſi, ferebant alacriter bellum, et aſſidue provehebantur usque ad prælium: deinde excipientes Perſæ ac Medi,
41 præcipue præclara facinora edebant. His amplius ad decem usque dies nihil eſt actum, at ubi undecimus dies exſtitit confidentibus ex adverſo copiis ad Platæas, et Græcis longe plures acceſſerant, quum etiam Mardonius ſtativa illa gravaretur, ibi venere in colloquium Mardonius Gobryæ et Artabazus Pharnacis filius, vir apud Xerxem inter paucos Perſarum probatus, quorum conſultantium hæ fuere ſententiæ: Artabazi quidem, expedire motis quamprimum caſtris ire ad mœnia Thebana, quo multum rei frumentariæ ipſis mul-

ἐπ' ἑωϋτῶν μάντιν Ἱππόμαχον, Λευκάδιον ἄνδρα, ἐπιῤῥεόντων δὲ τῶν Ἑλλήνων, καὶ γινομένων πλεύνων,
95 a Τιμηγενίδης ὁ Ἕρπυος, ἀνὴρ Θηβαῖος, συνεβούλευσε Μαρδονίῳ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Κιθαιρῶνος φυλάξαι· λέγων ὡς ἐπιῤῥέουσι οἱ Ἕλληνες αἰεὶ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην, καὶ ὡς b ἀπολάμψοιτο συχνούς. Ἡμέραι δέ σφι ἀντικατημένοισι ἤδη ἐγεγόνεσαν ὀκτὼ, ὅτε ταῦτα ἐκεῖνος συνεβούλευε Μαρδονίῳ. ὁ δὲ, μαθὼν, τὴν παραίνεσιν εὖ ἔχουσαν, ὡς εὐφρόνη ἐγένετο, πέμπει τὴν ἵππον ἐς τὰς c ἐκβολὰς τὰς Κιθαιρωνίδας, αἳ ἐπὶ Πλαταιέων φέρουσι· τὰς Βοιωτοὶ μὲν τρεῖς κεφαλὰς καλέουσι, Ἀθηναῖοι δὲ, δρυὸς κεφαλάς· πεμφθέντες δὲ οἱ ἱππόται, οὐ μάτην ἀπίκοντο. d ἐσβάλλοντα γὰρ ἐς τὸ πεδίον, λαμβάνουσι ὑποζύγιά τε πεντακόσια, σιτία ἄγοντα ἀπὸ Πελοποννήσου ἐς τὸ στρατόπεδον, καὶ ἀνθρώπους, οἳ εἵποντο τοῖσι ζεύγεσι. ἑλόντες δὲ ταύτην τὴν ἄγρην οἱ Πέρσαι, ἀφειδέως ἐφόνευον, e οὐ φειδόμενοι οὔτε ὑποζυγίου οὐδενὸς, οὔτε ἀνθρώπου. ὡς δὲ f ἄδην εἶχον κτείνοντες, τὰ λοιπὰ αὐτέων ἤλαυνον περιβαλλόμενοι παρά g τε Μαρδόνιον καὶ ἐς τὸ στρατόπεδον. Μετὰ δὲ τοῦτο τὸ ἔργον, ἑτέρας δύο ἡμέρας διέτριψαν, οὐδέτεροι βουλόμενοι μάχης ἄρξαι. μέχρι μὲν γὰρ τοῦ Ἀσωποῦ ἐπήϊσαν οἱ βάρβαροι, πειρώμενοι τῶν Ἑλλήνων, διέβαινον δὲ οὐδέτεροι. ἡ μέντοι ἵππος ἡ Μαρδονίου αἰεὶ προσεκέετό τε καὶ ἐλύπεε τοὺς Ἕλληνας. οἱ γὰρ Θηβαῖοι, ἅτε μηδίζοντες μεγάλως, προθύμως ἔφερον τὸν πόλεμον, καὶ αἰεὶ κατηγέοντο μέχρι μάχης. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου παραδεκόμενοι Πέρσαι τε καὶ Μῆδοι, μάλα ἔσκον οἳ ἀπεδείκνυντο ἀρετάς. Μέχρι μέν νυν τῶν δέκα ἡμερέων οὐδὲν ἐπὶ πλεῦν ἐγίνετο τουτέων· ὡς δὲ ἑνδεκάτη ἐγεγόνεε ἡμέρη h ἀντικατημένοισι ἐν Πλαταιῇσι, οἵ τε δὴ Ἕλληνες πολλῷ πλεῦνες ἐγεγόνεσαν, καὶ Μαρδόνιος περιημέκτεε τῇ ἕδρῃ, ἐνθαῦτα ἐς λόγους ἦλθον Μαρδόνιός τε ὁ Γωβρύεω καὶ Ἀρτάβαζος ὁ Φαρνάκεος, ὃς ἐν ὀλίγοισι Περσέων ἦν ἀνὴρ δόκιμος παρὰ Ξέρξῃ. i βουλευομένων δὲ αἵδε ἔσαν αἱ γνῶμαι· ἡ k μὲν Ἀρταβάζου, ὡς χρεὸν εἴη ἀναζεύξαντας τὴν ταχίστην πάντα τὸν στρατὸν, ἰέναι ἐς τὸ τεῖχος τὸ Θηβαίων, ἔνθα σιτόν τέ σφι l ἐσενηνεῖχθαι πολ- 525

a Τιμηγενίδης *Arch.*; olim Τιμογενίδης. b Ἀπολάμψαιτο *Arch. Vind.* c Ἐμβολὰς *Arch.* d Ἐσβαλόντα id. e *Med. Paſſ. Ask.*, οὐ deerat. f Ἄδε *Arch.* male. Citavit *Suidas* in Voc. g Abest *Paſſ. Ask. V.* h Ἀντικατημένοισι ἐν Πλ. *M. Paſſ. Ask. Arch. Paris. A. B. Brit.*, ἀλλήλοισι interponebatur, quo nihil ad ſententiam opus. i Βουλομ. *Arch.* k Μὲν γὰρ *Arch.*, mox χρεὼν idem ſuo more. l Ἐσενηνέχθαι *Vind.*, ἐνηνέχθαι *Arch.*

95. Τιμηγενίδης ὁ Ἕρπυος] Eo nomine patriae flagitioſus proditor omnium librorum conſenſione C. 85. *Pauſaniae* Τιμηγενίδας idem L. VII, 10. Optimus dux itaque *Arch.* codex.

2. Αἳ ἐπὶ Πλαταιέων φέρουσι] Aditum ex Cithaerone Plataeas verſus *Pauſanias* IX, 2. p. 725. patefecit, Δρυὸς κεφαλὰς *Capita quercus* et fabuloſam tituli originem *Philoſtratus* Icon. L. II, 19. fin. post *Thucydid.* III, 24. Τρεῖς κεφαλὰς non memini. Plura Boeotiae loca ſunt, raro apud alios obvia. *Livii* L. XXXV, 50. *Hermaeum*, modo tamen bene habeat, ubi reperitur? Nam Ἑρμαῖον ἐν Κορωνείᾳ τῆς Βοιωτίας τόπος *Euſtratii*, aut *Anonymi* potius in Ethic. *Ariſtotelis* III. p. 46. a Liviano remotior. Ibidem ex *Cephisſodori* L. XII. περὶ τοῦ ἱεροῦ πολέμου et *Anaximenis* IV. Rer. Philippi, *Ephori*que L. XXX. dicuntur Coronenſes cum Boeotiis ἐκ τοῦ μετὰ τείχου in Phocenſes pugnaſſe. Quale vero id oppidum? Μετάτειχον nemo novit. Sit Μετάχοιον quis illi teſtis praeter *Steph. Byz.* ex eodem *Ephori* L. XXX.? Inſunt illi narrationi, hiſtoriam ſacri belli et *Onomarchum*, qui ſemel ibi atque iterum mendoſisſime ὁ μόναρχος ὁ Φωκεὺς, ſpectanti, memorabilia conplura, ſed aliena et nunc negligenda.

7. Καὶ ἀνθρώπους] Servos qui intelligunt, fruantur arbitrio. Quem *Galenus* praecognit. p. 458. ſuum dixerat οἰκέτην, de eodem μηδὲ ὁρῶντες τὸν ἐμὸν ἄνθρωπον ἐν Ῥώμῃ. Conſimiliter alii, a doctis ad *S. Lucae* Evang. C. XII, 36. advocati. Hic nec excluduntur, neque ſoli in periculum veniunt.

10. Ὡς δὲ ἄδην εἶχον] Excitat ista *Suidas* in Ἄδην, verbis ſubiecta *Platonis* e Charmide p. 153. C. ἐπειδὴ δὲ τῶν τοιούτων ἄδην εἴχομεν· cuius haec ſunt in fine L. VII. de Rep. ἄδην ἤδη ἔχουσιν ἡμῖν οἱ λόγοι περί τε τῆς πόλεως ταύτης καὶ τοῦ ὁμοίου ταύτῃ ἀνδρός· frequenter obvia phraſis propria legitur poteſtate apud *Athen.* IV. p. 128. E. ὡς ἄδην εἴχομεν βρώσεως. Utitur Herodoteis Clar. *Ti. Hemſterhuſius* ad *Lucian.* pag. 52. VALCKEN.

22. Οὐδὲν ἐπὶ πλεῦν] Recte, ni fallor, corrigit in literis ad me datis *Koenius*, οὐδὲν ἔτι πλεῦν ἐγίνετο τουτέων· quae eadem infra leguntur c. 106., et c. 120.; niſi quod πλέον ibi ſit pro πλεῦν. —— In proximis: ὡς δὲ ἑνδεκάτη ἐγεγόνεε ἡμέρη ἀντικατημένοισι ἀλλήλοισι· duo forte poſtrema aliis etiam aberunt Codd. *Vallae* non lecta: iam ante dixerat c. 38., ἡμέραι δέ σφι ἀντικατημένοισι ἤδη ἐγεγόνεσαν ὀκτώ. —— Paulo post Mardonius περιημέκτεε τῇ ἕδρῃ· *moram istam ferebat impatienter*; ut milites apud *Thucyd.* dicuntur ἀχθόμενοι τῇ ἕδρᾳ. V, c. 7. ubi notat *Waſſeus.* VALCKEN.

29. Ἀναζεύξαντας —— τὸν στρατὸν] Unicum talis ſtructurae exemplum in *H. Stephan.* Thes. T. I. 1395. ex Muſae VIII. C. 60, 1. μηδὲ —— ἀναζεύξῃς πρὸς τὸν Ἰσθμὸν τὰς νῆας. Adſtrui hoc potuerat et C. 57. ἀναζεύξαντας τὸ στρατόπεδον ἰέναι ἐς τὸ &c. Quem post paucisſima videbimus χόρτον τοῖσι ὑποζυγίοις, eundem pariili forma τοῖς ἵπποις χόρτον *Diodorus* XVI, 41., χιλὸν κτήνεσι *Philo Iud.* Q. Omn. Prob. Lib. p. 870. A. et *Heliodorus* AEth. VIII. p. 398. ſcripſerunt.

40. Καὶ

πολλὸν, καὶ χόρτον τοῖσι ὑποζυγίοισι· κατ' ἡσυχίην τε ἱζομένους διαπρήσσεσθαι ποιεῦντας τάδε. ἔχειν γὰρ χρυσὸν πολλὸν μὲν ἐπίσημον, πολλὸν δὲ καὶ ἄσημον· πολλὸν [a] δὲ καὶ ἄργυρόν τε καὶ ἐκπώματα· [b] τουτέων φειδομένους μηδενὸς, διαπέμπειν ἐς τοὺς Ἕλληνας, Ἑλλήνων δὲ μάλιστα ἐς τοὺς προεστεῶτας ἐν τῇσι πόλισι· καὶ ταχέως σφέας παραδώσειν τὴν ἐλευθερίην, μηδὲ ἀνακινδυνεύειν [c] συμβάλλοντας. τούτου [d] μὲν ἡ αὐτὴ ἐγένετο καὶ Θηβαίων γνώμη, ὡς προειδότος πλεῦν τι καὶ τούτου· Μαρδονίου δὲ, ἰσχυροτέρη τε καὶ ἀγνωμονεστέρη, καὶ οὐδαμῶς συγγινωσκομένη. δοκέειν τε γὰρ πολλῷ [e] κρέσσονα εἶναι τὴν σφετέρην στρατιὴν τῆς Ἑλληνικῆς, συμβάλλειν τε τὴν ταχίστην, μηδὲ περιορᾷν συλλεγομένους ἔτι [f] πλεῦνας τῶν συλλελεγμένων. τά τε σφάγια τὰ Ἡγησιστράτου ἐᾷν χαίρειν, μηδὲ βιάζεσθαι, ἀλλὰ νόμῳ τῷ Περσέων χρεωμένους συμβάλλειν. Τούτου δὲ οὕτω δικαιεῦν-
526 τος, ἀντέλεγε οὐδεὶς, ὥστε ἐκράτεε τῇ γνώμῃ· τὸ γὰρ κράτος εἶχε τῆς στρατιῆς οὗτος [g] ἐκ βασιλῆος, ἀλλ' οὐκ Ἀρτάβαζος. μεταπεμψάμενος ὦν τοὺς ταξιάρχους τῶν τελέων, καὶ τῶν μετ' ἑωϋτοῦ ἐόντων Ἑλλήνων τοὺς στρατηγοὺς, [h] εἰρώτα εἴ τι εἰδεῖεν λόγιον περὶ Περσέων, ὡς [i] διαφθαρέονται ἐν τῇ Ἑλλάδι. σιγώντων δὲ τῶν ἐπικλήτων, τῶν μὲν οὐκ εἰδότων τοὺς χρησμοὺς, τῶν δὲ, εἰδότων μὲν, ἐν ἀδείῃ δὲ οὐ ποιευμένων τὸ λέγειν, αὐτὸς Μαρδόνιος ἔλεγε, „[k] Ἐπεὶ τοίνυν ὑμεῖς ἢ ἴστε οὐδὲν, ἢ οὐ τολμᾶτε λέγειν, ἀλλ' ἐγὼ ἐρέω ὡς εὖ ἐπιστάμενος. ἔστι [l] λόγιον ὡς χρεόν ἐστι Πέρσας ἀπικομένους ἐς τὴν Ἑλλάδα, διαρπάσαι τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, μετὰ δὲ τὴν [m] διαρπαγὴν ἀπολέσθαι πάντας. ἡμεῖς τοίνυν αὐτὸ τοῦτο ἐπιστάμενοι [n] οὔτε ἴμεν ἐπὶ τὸ ἱρὸν τοῦτο, οὔτε ἐπιχειρήσομεν διαρπάζειν. ταύτης τε εἵνεκα τῆς αἰτίης οὐκ ἀπολεόμεθα. ὥστε ὑμέων ὅσοι τυγχάνουσι εὔνοοι ἐόντες Πέρσῃσι, ἥδεσθε τοῦδε εἵνεκα, ὡς [o] περιεσομένους ἡμέας Ἑλλήνων". ταῦτά σφι εἴπας, δεύτερα [p] ἐσήμαινε παραρτέεσθαί τε

multumque pabuli iumentis comparaviſſent; atque ibi confidentes tranquille rem conficerent ita agendo. Quippe quum multum auri tum ſignati, tum non ſignati haberent, multum etiam argenti ac poculorum, ne parcerent illis, ſed ea ad Græcos mitterent, eos præcipue, qui civitatibus præſiderent, fore enim, ut illi ſuam celeriter traderent libertatem: neque rurſus pugnandi adire diſcrimen. Eadem autem Thebanorum quæ iſtius ſententia erat, tanquam aliquid plus iſto proſpiciente. Mardonii autem ſententia ferocior pertinaciorque, et nullo modo cedens: quippe opinantis multo meliorem ſuum eſſe quam Græcorum exercitum, et primo quoque tempore confligere, quam committere ut plures quam coacti erant cogerentur: Hegeſiſtrati vero auſpicia valere ſinere, nec eis vim afferre: quinimo Perſarum more ſervato confligere. Mardonio ita opus facto eſſe cenſenti 42
nemo contradicebat: qui, ubi ſententia ſua vicit, ſicut penes eum erat ſumma imperii, non penes Artabazum, accitis cohortium præfectis et qui ſecum erant ducibus Græcorum, eos percontabatur, num aliquod oraculum ſcirent de Perſis tanquam perituris in Græcia. Silentibus illis, quos advocaverat, partim quod ignorarent oracula, partim quod haud tutum putarent proferre, quod ſcirent, inquit ipſe Mardonius, Quoniam vos aut nihil noſtis, aut promere non audetis, ego rem proferam, utpote bene cognitam habens. Eſt oraculum, Perſis fatale eſſe, ut in Græciam profecti diripiant templum quod Delphis eſt, utque direpto templo omnes intereant. Quocirca, quum hoc ſciamus, neque adibimus templum iſtud, neque diripere conabimur, ob hanc cauſſam interitum devitaturi, quo nomine quicunque veſtrum bene Perſis volunt, voluptatem capiant, tanquam nobis Græcos ſuperaturis. Hæc loquutus, ſecundo loco ſignum

a Δὲ ἄργυρον, ſine medio καὶ, *Paſſ.*, in *Vind.* ſequens τε omittitur. *b* Τούτων δὲ φειδ. *Arch.* *c* Συμβαλόντας *Arch.* *d* *Med. Paſſ. Ask. Arch.*, alii μὲν νυν, Noſtro tritum: tum ἐγίνετο *Arch. Paſſ. Vind. Ask.* *e* Κρεσσον' εἶναι *Arch.* et στρατιήν. *f* Πλεῦνες τῶν, omiſſo medio γίνεσθαι, *Med. Arch. Paſſ. Ask. Paris. B. Brit.*: porro τῶν συλλελεγμένων *Paſſ. Vind.*, antea συλλεγομένων. *g* Abſunt hae duae voces *Arch. Vind. Vallae.* Sequentia μεταπεμψάμενος —— exſcripſit *Thom. M.* in Τέλη, in Muſae numero errans, ſicuti Cl. *Stoeberus* advertit. *h* *Arch. V. Paſſ.*, antea ἠρώτα. *i* Διαφθορεῦνται *Vind. Arch.*, διαφθαρέονται *Paſſ.* ora *Steph.*, διαφθερέοντας *Ald.*, διαφθερέονται alii. *k* Ἀλλ' ἐγὼ ἐρέω ὡς εὖ ἐπιστάμενος, ἐπεὶ δὴ ὑμεῖς ἢ ἴστε &c. *Arch.* *l* Λόγος *Steph.* margo et *Ask.*, qui χρεὼν cum *Arch.* *m* Ἁρπαγὴν *Arch.* *n* Οὔτε ἤμεν *Paſſ. Ask. Vind. Arch. Brit.*, quibus ſuffragor: in *Aldo* οὔτοι τε. Sequens τοῦτο non novit *Arch.* *o* Περιεζομ. *Arch.* *p* Ἐσήμαινε id. *Vind.*

40. Καὶ Θηβαίων γνώμη] Adi ad C. 2. Calliopes. Putes ex praecedente conſultatione et Artabazi, laudatisſimi viri L. VIII, 121., ſententia uberem iam tum proditorum in Graeciae urbibus pullulaſſe proventum: qui quidem ſuccrevit laetisſime Philippi Macedonis aevo, quando *Demoſthenes* Or. pro Coron. p. 145. παρὰ γὰρ τοῖς Ἕλλησιν, οὐ τισὶν, ἀλλὰ πᾶσιν ὁμοίως, ΦΟΡΑΝ προδοτῶν, καὶ δωροδόκων, καὶ θεοῖς ἐχθρῶν ἀνθρώπων, συνέβη γενέσθαι &c., ubi Orator non diffitetur, ſuperiore memoria haud paucos fuiſſe. Quin *Herodoto* horum aliquid ſuboluerit, haud negaverim

45. Ἔτι πλεῦνας τῶν συλλελεγμένων] Nolo tot Codd., γίνεσθαι exturbantibus, obluctari: par *Gronovii* conſilium. Auctius autem participium ad orationem, meo arbitrio aptius, in *Reiskii* quoque coniectura. Quod ille autem ex μηδὲ βιάζεσθαι fingit μηδὲ Ἰάζεσθαι, *neque Graecorum mores imitari* in extiſpiciis et victimis, laudare nequeo. Quis enim ita? Mardonii, nolentis τὰ σφάγια βιάζεσθαι, ut invita litarent, mentem intellexit Interpres, *Abreſchio* plauſore. Alia in re *Plutarchus* Virt. Mulier. p. 244. C. εἰ δὲ μὴ, χαίρειν ἐᾷν, καὶ μὴ ΠΡΟΣΒΙΑΖΕΣΘΑΙ.

46. Ἐᾷν χαίρειν, μηδὲ βιάζεσθαι] Poſtremum, fruſtra forte tentatum, vir quidam doctus in Φράζεσθαι cenſet mutandum: ſententiae, fateor, ſatisfaceret, vulgatas literas prope accedens μηδὲ Φράζεσθαι *neque conſiderare*, ſive *neque ad illa animum advertere*; ſic uſitato παραλληλισμῷ duo propemodum ἰσοδυναμοῦντα hic quoque coniunxiſſet: τὰ σφάγια —— ἐᾷν χαίρειν μηδὲ Φράζεσθαι. Ut exſtiſpicinam Mardonius, *Euripidis* Theſeus in Hippol. ℣. 1058., τοὺς ὑπὲρ κάρα φοιτῶντας ὄρνις πόλλ' ἐγὼ χαίρειν λέγω. Incertus Poëta in *Stobaei* Supplem. Miſc. Obs. VII. p. 190. τὰς θνητῶν δ' ἐγὼ Χαίρειν κελεύω θεῶν ἄτερ προμηθίας· ſic enim legendum eſt. Ipſum illud *Herodoti* χαίρειν ἐᾷν, legitur eodem ſenſu in Critone *Platonis* p. 45. A. *Iſocratis* Trapez. p. 364. C. *Xenoph.* K. Ἀ. VII. p. 237, 40. et frequenter apud alios. *Lucian.* T. I. p. 727., τὸ μακρὰν χαίρειν φράσαι τὸ μηκέτι φροντίζειν δηλοῖ. VALCKEN.

54. Ὡς διαφθαρέονται] Oblatum ex ſcriptis διαφθορεῦνται forma commendatur Ionica, at locus illi Muſis nullus: quem enim occuparat L. I, 88. et L. VII, 10. extremo, inde Codd. imperio decidit. *Stephano* praeterea vix credibile fit, διαφθορέειν *Herodoti* ſeculo in uſu fuiſſe Prolegom. p. 737., fortaſſe nullo iure. Amplexus tamen ſum, quod L. VIII, 108. integrabatur.

67. Ὡς περιεσομένους ἡμέας Ἑλλήνων] Quaerit vir doctus, unde regantur hi accuſandi caſus? An participium vicem περιέσεσθαι fungatur? quo, citra cauſſam ſpreto, ὡς περιεσόμενοι ἡμεῖς Ἑλλήνων pro certo putat.

gnum dedit, ut omnia appararent, et bene diſpoſita haberent, veluti ſub lucis exortu
43 prœlio futuro. Oraculum autem, quod ad Perſas aiebat ſpectare Mardonius, id ego ſcio non Perſis redditum eſſe, ſed Illyriis et Encheleum copiis. Ab Bacide autem de hoc prœlio iſta edita ſunt,

Gramineis ripis Aſopi ac Thermodontis
Barbaricæ Graiis acies clamore coibunt.
Hic multi occumbent defuncti munere vitæ,
Quando ſagittiferis aderit lux ultima Medis.

Hæc ego atque alia his ſimilia e Muſæo novi ad Perſas ſpectaviſſe. Fluvius autem Thermodon Tanagram ac Gliſantem inter-
44 fluit. Poſtquam Mardonius de oraculis interrogavit, exhortatusque ſuos eſt, veniente nocte excubiæ diſpoſitæ fuere. Eius noctis quum multum proceſſiſſet, conticiniumque in exercitu eſſet et tempus maxime concubium, tunc Alexander Amyntæ filius, dux et idem rex Macedonum, ad excubias Athenienſium adequitavit, efflagitavitque, ut cum ducibus colloqueretur. Id audientes excubitores, plerique quidem remanſerunt, nonnulli ad duces concurrerunt: quibus aditis inquiunt, quendam equo advehere e caſtris Medorum: qui nihil aliud proloqueretur, niſi nominatim appellans duces, velle ſe in colloquium
45 illorum venire. Duces, hoc audito, confeſtim ad locum excubiarum ſequuti ſunt: quos Alexander ubi venere, his verbis alloquutus eſt, Viri Athenienſes, hæc ego vobis verba pro depoſito trado arcana, ne cui efferatis niſi Pauſaniæ: ne ob id me perditum eatis. Quæ haudquaquam dicerem, niſi de univerſa Græcia ſollicitus eſſem: quippe qui vetuſta origine Græcus ſum, nec vellem videre Græciam pro libera ſervam. Itaque vos certiores facio, Mardonium atque exercitum litare non poſſe;

τε πάντα, καὶ [a] εὐκρινέα ποιέεσθαι, ὡς ἅμα ἡμέρῃ τῇ ἐπιούσῃ συμβολῆς ἐσομένης. Τοῦτον δ' ἔγωγε τὸν χρησμὸν τὸν Μαρδόνιος εἶπε ἐς Πέρσας ἔχειν, ἐς Ἰλλυριούς τε καὶ [b] τὸν Ἐγχελέων στρατὸν οἶδα πεποιημένον, ἀλλ' οὐκ ἐς Πέρσας. ἀλλὰ [c] τάδε μὲν Βάκιδι ἐστὶ ἐς ταύτην τὴν μάχην πεποιημένα,

Τὴν δ' ἐπὶ Θερμώδοντι καὶ Ἀσωπῷ λεχεποίῃ
Ἑλλήνων σύνοδον, καὶ βαρβαρόφωνον ἰϋγὴν,
Τῇ [d] πολλοὶ πεσέονται, ὑπὲρ λάχεσίν τε μόρον τε,
Τοξοφόρων Μήδων ὅταν αἴσιμον ἦμαρ ἐπέλθῃ.

ταῦτα μὲν καὶ παραπλήσια [e] τούτοισι ἄλλα Μουσαίου ἔχοντα οἶδα ἐς Πέρσας. ὁ δὲ Θερμώδων ποταμὸς ῥέει μεταξὺ Τανάγρης τε καὶ Γλίσαντος. Μετὰ δὲ τὴν ἐπειρώτησιν τῶν χρησμῶν, καὶ παραίνεσιν τὴν ἐκ Μαρδονίου, νύξ τε [f] ἐγίνετο, καὶ ἐς φυλακὰς ἐτάσσοντο. ὡς δὲ πρόσω τῆς νυκτὸς [g] προελήλατο, καὶ ἡσυχίη ἐδόκεε εἶναι ἀνὰ τὰ στρατόπεδα, καὶ μάλιστα οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἐν ὕπνῳ, τηνικαῦτα προσελάσας ἵππῳ πρὸς τὰς φυλακὰς [h] τὰς Ἀθηναίων Ἀλέξανδρος ὁ Ἀμύντεω, στρατηγός τε ἐὼν καὶ βασιλεὺς Μακεδόνων, ἐδίζητο τοῖσι στρατηγοῖσι ἐς λόγους ἐλθεῖν. τῶν δὲ φυλάκων οἱ μὲν πλεῦνες παρέμενον, οἱ δ' ἔθεον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς. ἐλθόντες δὲ ἔλεγον ὡς ἄνθρωπος [i] ἥκοι ἐπ' ἵππου ἐκ τοῦ στρατοπέδου [k] τοῦ Μήδων, ὃς ἄλλο μὲν οὐδὲν παραγυμνοῖ ἔπος, στρατηγοὺς δὲ ὀνομάζων, ἐθέλειν φησὶ ἐς λόγους ἐλθεῖν. Οἱ δὲ ἐπεὶ 527
ταῦτα ἤκουσαν, αὐτίκα [l] ἕποντο ἐς τὰς φυλακάς. ἀπικομένοισι [m] δὲ ἔλεγε Ἀλέξανδρος τάδε, „ Ἄνδρες „ Ἀθηναῖοι, παραθήκην ὑμῖν τὰ ἔπεα τάδε τίθεμαι, „ ἀπόῤῥητα ποιεύμενος πρὸς μηδένα λέγειν ὑμέας ἄλ- „ λον ἢ Παυσανίην, μή με [n] καὶ διαφθείρητε· οὐ γὰρ „ ἂν ἔλεγον, εἰ μὴ μεγάλως ἐκηδόμην συναπάσης τῆς „ Ἑλλάδος. αὐτός τε γὰρ Ἕλλην γένος εἰμὶ τὠρ- „ χαῖον, καὶ ἀντ' ἐλευθέρης δεδουλωμένην οὐκ ἂν [o] ἐθέ- „ λοιμι ὁρᾶν τὴν Ἑλλάδα. λέγω δὲ ὦν ὅτι Μαρδονίῳ τε „ καὶ τῇ στρατιῇ τὰ σφάγια οὐ δύναται καταθύμια „ γε-

a Εὔκρινα *Arch.*, εὐπρεπέα *Paſſ.* *b* Τῶν *Arch.* *c* Τάδε *Arch.* recte: τὰ tantum antea. *d* Πολλῇ *Arch.* In praecedentibus βαρβαροφώνου ἰϋγῆς *Reiskius.* Vid. Schol. ad *Nicandri* Ther. v. 400. *e* Omittitur ab *Arch.* *f* Ἐγένετο idem. *g* Προεληλ. *Arch.* et ἡσυχίη τε. *h* Τὰς Ἀθην. *Paſſ. Arch. Ask.*, quod malui: τῶν Ἀθην. *Ald.* et ceteri. *i* Ἥκει *Arch. Vind.*, cui primas defero: antea ἥκοι. *k* Τοῦ *Ask. Paſſ. Vind. Arch. Brit. Ald. Edd.*, τῶν editio poſtrema. *l* Εἵποντο *Arch. V. Paſſ.* *m* Δὴ *Arch.* *n* Id. *Med. Paſſ. Ask. Paris. A.*, καὶ *Aldo* et Edd. aberat: tum οὐ γὰρ *Paſſ. Ask. Arch. V.*, antea οὐδὲ γάρ. *o* Ἔλοιμι *Arch.*

putat. Quas equidem fluctuationes demiror; ſive enim quod ille aſpernabatur, eligas, ſive abſolutam malis ſtructuram, qua de ſupra C. 2. et Clar. *Gronovius* ad L. II, 66., quae haeſitandi ratio? Proximum εὐκρινέα ποιέεσθαι *Euſtath.* ad Iliad. p. 961, 6. illuminat.

82. Καὶ Γλίσαντος] *Homerus* Catal. v. 11. Γλίσαντα, itidemque *Steph. Byz. Euſtath.* et *Plinius* ſcribunt. Ad *Noſtri* ſcripturam *Pauſanias* ſeſe accommodavit L. IX, 19. *Papin. Statius* Theb. VII, 306. *hi deſeruiſſe feruntur Exilem Gliſanta, Coroniamque, feracem Meſſe Coroniam, Baccho Gliſanta colentes.* Variatur et in vocabuli tono, quem *Sylburgius* ad *Pauſan.* p. 722. et *L. Holſtenius* in *Steph. Byz.* non negligunt.

85. Προελήλατο] Arriſit προσελήλατο Cod. *Arch.* eruditiſſimo *Pavio*, vertenti, *ut prima pars noctis adventarat*; eſſe enim πρόσω aut τὸ πρόσω *primam partem* hoc loco. At iſtud L. II, 121, 4. conſidera, ὡς ΠΡΟΣΩ ἦν τῆς νυκτός· et III, 56. ἐς τὸ ΠΡΟΣΩ τε οὐδὲν προεκόπτετο· neutrubi *primam partem* indicabit. Notae etiam admodum formulae: ἡ νὺξ προέκοψεν *S. Paul.* Epiſt. *Roman.* C. XIII, 12. *Heliodori* AEth. I. p. 26. τό τε γὰρ πολὺ τῆς νυκτὸς προὐβέβη· *Salluſtii* Iugurth. C. 21. *ubi plerumque noctis proceſſit* &c.

85. Ὡς δὲ πρόσω τῆς νυκτὸς] Sincerum eſt προελήλατο· vitioſa ſcriptio Cod. *Arch.* ſupra II, c. 121, 4., ὡς πρόσω ἦν τῆς νυκτός. Idem illud aliis dicitur πολλῆς νυκτὸς et περὶ μέσας νύκτας, vel μεσούσης νυκτός· poſtremum in eadem hac habet hiſtoria pro Herodoteis *Plutarch.* T. I. p. 327. D. *Plato* T. III. p. 217. D. διαλεγόμενον πόῤῥω τῶν νυκτῶν. *Xenophon.* Ἑλλ. VII. p. 367, 15. ἐκάθευδον μέχρι πόῤῥω τῆς ἡμέρας. — Deinceps narratum Macedonis Alexandri Graecis faventis beneficium reſpicit Auctor Epiſt. 28. inter *Socrat.* p. 60., memorans τὴν ἐν Πλαταιαῖς ἐπὶ Μαρδονίου γεγενημένην εὐεργεσίαν. Similia quaedam Herodoteis Ariſtidi dicentem facit Alexandrum *Plutarchus* in Ariſt. p. 327. E. VALCKEN.

92. Ὡς ἄνθρωπος ἥκοι] Bene ſcripta exemplaria. Iuſtum quoque ἐκ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Μήδων· cuiusmodi L. VIII, 75. πέμπει ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μήδων ἄνδρα. Nam τῶν Μήδων unde in poſtremam inmigraverit editionem, dicere non habeo.

99. Ἀπόῤῥητα ποιεύμενος] Redibit C. 93. οἱ δὲ Ἀπολλωνιῆται ἀπόῤῥητα ποιησάμενοι, videlicet τὰ χρηστήρια, occulta habentes oracula. Vult Alexander, ſua ἔπεα dicta occuli, ne propalam divulgentur. Fuſetius ad Albanos ap. *Dionyſium* Ant. Rom. L. III. p. 161. ἱκετεύω δὲ ὑμᾶς ἀπόῤῥητα ποιήσασθαι, *rogo vos, ut ea tacita habeatis*, quod priori propius. Aliis ἐν ἀποῤῥήτῳ aut ἐν ἀποῤῥήτοις ἐπισκῆψαι et γράψαι parili in negotio, uti *Appiani* Iberic. p. 433.

3. Οὐκ ἂν ἐθέλοιμι] Codicis lectio ἔλοιμι, quam non malam iudicat *Galeus*, in cenſum venire nequit: ἐλοίμην ſi ſcriberetur in aliis, hoc vulgato non eſſet deterius: ἀντ' ἐλευθέρης δεδουλωμένην οὐκ ἂν ἑλοίμην ὁρᾶν τὴν Ἑλλάδα· ſic τὸ χεῖρον ἀντὶ τοῦ βελτίονος αἱρεῖσθαι, et ſimilia reperiuntur plurima. — Paulo poſt recte dedit Cl. *Gro-*

γενέσθαι· πάλαι γὰρ ἂν ἐμάχεσθε. νῦν δέ οἱ δέδοκται, τὰ μὲν σφάγια ἐᾶν χαίρειν, [a] ἅμα ἡμέρῃ δὲ διαφαυσκούσῃ συμβολὴν ποιέεσθαι. [b] καταῤῥώδηκε γὰρ μὴ πλεῦνες συλλεχθῆτε, ὡς ἐγὼ εἰκάζω. πρὸς ταῦτα ἑτοιμάζεσθε. ἢν δὲ ἄρα ὑπερβάληται τὴν συμβολὴν Μαρδόνιος, καὶ μὴ ποιῆται, λιπαρέετε μένοντες. [c] ὀλίγων γάρ σφι ἡμερέων λείπεται σιτία. ἢν δὲ ὑμῖν ὁ πόλεμος ὅδε κατὰ νόον τελευτήσῃ, μνησθῆναί τινα χρὴ καὶ ἐμεῦ ἐλευθερώσιος πέρι, ὃς Ἑλλήνων [d] εἵνεκα οὕτω ἔργον παράβολον ἔργασμαι ὑπὸ προθυμίης, ἐθέλων ὑμῖν δηλῶσαι τὴν διάνοιαν τὴν Μαρδονίου, ἵνα μὴ ἐπιπέσωσι ὑμῖν [e] ἐξαίφνης οἱ βάρβαροι μὴ προσδεκομένοισί κω. εἰμὶ δὲ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών". ὁ μὲν, ταῦτα εἴπας, ἀπήλαυνε ὀπίσω ἐς τὸ στρατόπεδον καὶ τὴν ἑωυτοῦ τάξιν. Οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων, ἐλθόντες ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας, ἔλεγον Παυσανίῃ τάπερ ἤκουσαν Ἀλεξάνδρου. ὁ δὲ, τούτῳ τῷ λόγῳ καταῤῥωδήσας τοὺς Πέρσας, ἔλεγε τάδε, „Ἐπεὶ τοίνυν ἐς ἠῶ ἡ συμβολὴ γίνεται, ὑμέας μὲν [f] χρεὸν ἐστὶ τοὺς Ἀθηναίους στῆναι κατὰ τοὺς Πέρσας· ἡμέας δὲ κατὰ τοὺς Βοιωτούς τε καὶ τοὺς κατ' ὑμέας τεταγμένους Ἑλλήνων, τῶνδε εἵνεκεν· ὑμεῖς ἐπίστασθε τοὺς Μήδους καὶ τὴν μάχην αὐτέων, [g] ἐν Μαραθῶνι μαχεσάμενοι· ἡμεῖς δὲ ἄπειροί τε εἰμὲν καὶ ἀδαέες τουτέων τῶν ἀνδρῶν. Σπαρτιητέων γὰρ οὐδεὶς πεπείρηται Μήδων. ἡμεῖς δὲ Βοιωτῶν καὶ Θεσσαλῶν ἔμπειροι εἰμέν. ἀλλ' ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα χρεὸν ἐστὶ ἰέναι ὑμέας μὲν ἐς τόδε τὸ κέρας, ἡμέας δὲ ἐς τὸ εὐώνυμον". πρὸς δὲ ταῦτα εἶπαν οἱ Ἀθηναῖοι τάδε, „Καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν πάλαι ἀπ' ἀρχῆς, ἐπεί τε εἴδομεν κατ' ὑμέας τασσομένους τοὺς Πέρσας, ἐν νόῳ ἐγένετο εἶπαι ταῦτα τάπερ ὑμεῖς φθάντες προφέρετε· [h] ἀλλὰ ἀῤῥωδέομεν μὴ ὑμῖν οὐκ ἡδέες γένωνται οἱ λόγοι. ἐπεὶ δ' ὦν αὐτοὶ ἐμνήσθητε, καὶ ἡδομένοισι [i] ἡμῖν οἱ λόγοι γεγόνασι, 528 καὶ ἕτοιμοι εἰμὲν ποιέειν ταῦτα". Ὡς δ' ἤρεσκε ἀμφοτέροισι ταῦτα, ἠώς τε διέφαινε, καὶ διαλλάσσοντο τὰς τάξις. γνόντες δὲ οἱ Βοιωτοὶ τὸ ποιεύμενον, ἐξαγορεύουσι Μαρδονίῳ. ὁ δ' ἐπεί τε ἤκουσε, αὐτίκα μετιστάναι καὶ αὐτὸς ἐπειρᾶτο, παράγων τοὺς Πέρσας κατὰ τοὺς Λακεδαιμονίους. ὡς δὲ ἔμαθε τοῦτο [k] τοιοῦτο γινόμενον ὁ Παυσανίης, γνοὺς ὅτι οὐ λανθάνει, ὀπί-

ſe; alioqui olim iam confligeretis. Is nunc ſacrificia valere ſinere conſtituit, et ubi primum illuxerit, vobiſcum confligere: extimeſcens admodum, quantum ego coniicio, ne plures ad copias veſtras accedant. Ad hæc vos parati eſtote. Quod ſi differet Mardonius, nec committet certamen, vos perſeverate hic manere: ad paucos enim dies eis ſuppeditat commeatus. Quod ſi hoc bellum vobis ex ſententia finietur, decebit etiam aliquem recordari meæ liberationis, qui Græcorum cauſſa rem adeo periculoſam, libenter tamen feci, ut ad vos conſilium Mardonii deferrem; ne barbari ex improviſo vos non exſpectantes adorirentur. Ego autem ſum Alexander Macedo. Hæc loquutus Alexander, ad exercitum ſe recepit, ad ſuamque ſtationem.

46 Duces Athenienſium ad cornu dextrum profecti, quæ ab Alexandro audierant, Pauſaniæ retulere. Hoc ſermone Pauſanias in metum Perſarum adductus, Quoniam igitur, inquit, ſub auroram prœlium fiet, neceſſe eſt vos Athenienſes ſtare in acie adverſus Perſas; nos autem contra Bœotos et vobis oppoſitos Græcos, ideo quod Medos cognoſcitis et pugnam eorum, ut qui in Marathone pugnaveritis: nos vero eorum ſumus inexperti atque ignari; nemo enim Spartiata fecit periculum Medorum, ſed Bœotos et Theſſalos ſumus experti. Itaque opus eſt ſumptis armis vos in hoc, nos in ſiniſtrum cornu tranſire. Ad hæc ita reſponderunt Athenienſes, Nobis quoque olim iam inde ab initio, poſteaquam aſpeximus Perſas adverſus vos eſſe collocatos, fuit in animo iſtud dicere quod vos dicere occupaſtis: ſed verebamur, ne non grata eſſet vobis oratio, nunc quandoquidem ipſi feciſtis huius rei mentionem, et nobis iucunda oratio eſt, etiam parati ſumus iſtud exequi.

47 Ubi hoc utriſque placitum eſt, ſimul aurora illuxit, ſimul loca permutaverunt; rem vero advertentes Bœoti, ad Mardonium detulerunt. Ea audita Mardonius extemplo et ipſe conatus eſt Perſas contra Lacedæmonios obducere. Pauſanias autem hoc fieri intelligens, nec latere factum ſuum, rur-

a Ἅμα ἡμ. *Arch. V.*, non ἅμ' ἡμ. *b* Καταῤῥώδηκε *Arch.*, et mox συλλεχθῆτε cum *Vind. Med. Paſſ. Aſk.*, prius συναχθῆτε. *c* Ὀλίγα *Arch.* *d Med. Paſſ. Aſk.*, in *Arch.* εἵνεκα ἔργον οὕτω παράβ., qui mihi ordo concinnior. ex *Aldo* εἵνεκα τοῦτο τὸ ἔργον οὕτω παρ. *e* Non habet *Arch. V.* et *Valla*: videri poteſt gloſſema. *f* Χρεὸν *Arch. Aſk.*; *Plut.* Ariſtid. p. 328. A. haec citat. *g Med. Paſſ. Aſk. Paris. A.*; ἐπὶ *Ald.* &c. *h* Ἀλλὰ γὰρ *Arch.* *i* Ἡμῖν *Paſſ. Arch. Valla*, prius ὑμῖν ſcribebatur. *k* Τοιοῦτον *Arch.*

Gronov. καταῤῥώδηκε γὰρ μὴ πλεῦνες συλλεχθῆτε· hoc enim moris eſt Herodotei, non συλλεγῆτε· neque hic locum invenit *Gales* probatum καταῤῥώδηκεν. —— Ad iſta, ὃς Ἑλλήνων εἵνεκα οὕτω ἔργον παράβολον ἔργασμαι, quae mihi quoque ſic ſcripta placent, haec reſpondent *Plutarchi* T. 1. p. 327. E. ἥκω ἐκ κινδύνων τῶν μεγίστων εὐνοίᾳ τῇ πρὸς ὑμᾶς φερόμενος. VALCKEN.

6. Πάλαι γὰρ ἂν ἐμάχεσθε] Vir eruditus, quem *Canterum* ferunt, margini *Aldinae* alleverat, *mendum videtur, forte* ἐμάχετο, *pugnaſſet*; quod libris invitis non obtrudendum. Pugnaſſet utique Mardonius, ſi ſacra addixiſſent, nec minus ipſi Graeci, ad quos Alexandri oratio. Καταῤῥώδηκε, cui *Th. Galeus* primas dedit, praeter formam Ionicam cur potius cenſeatur, nihil habet. Taceo id verbi tempus, ut grammatici loquuntur, rei diſconvenire.

25. Ὑμέας μὲν —— τοὺς Ἀθην.] Priora ſi certa fide nituntur, ſequentibus tamen inſunt nimis Athenienſibus honorifica, quaeque cum Spartanorum ſuperbia minime conveniant. *Herodoti* fide referens iſta *Plutarchus* in Ariſtid. p. 328. A. quid de his ſentiat aperit in lib. de *Herod.* Malign. p. 872. B. tanquam rem ridiculam traducens praeter cetera, αὐτοῖς Παυσανίαν καὶ Σπαρτιάτας τῆς ἡγεμονίας ὑφίεσθαι, —— ὡς ἀηθείᾳ τὴν πρὸς τοὺς βαρβάρους μάχην ἀποδειλιῶντας· quorum poſtremum in ἀποδειλιῶντας forſan erit mutandum. VALCKEN.

30. Ἡμεῖς δὲ ἄπειροι &c.] Mira Pauſaniae mora et tergiverſatio. Ad Thermopylas Spartanorum plures non inulti occubuerant, patriae decus, quod Xerxi Demaratus L. VII, 102. oſtentarat, nullo modo dedecorantes. Adeone, quod eorum evaſerint nulli, Medi terribiles? Haud praeter veritatem *Iſocrates* Panathen. p. 272. E. de bello adverſus Xerxem, ἐν ᾧ πλέον διήνεγκαν *Athenienſes* Λακεδαιμονίων ἐν ἅπασι τοῖς κινδύνοις, ἢ κεῖνοι τῶν ἄλλων. Magna certe Athenienſium gloria, cum Medorum nomen Graecis omnibus auditu eſſet formidoloſum, eorum impetum et arma repreſſiſſe L. VI, 112. Adde *Plutarch.* Ariſtid. p. 328. C.

41. Καὶ ἡδομένοισι ἡμῖν οἱ λόγοι γεγόνασι] Adſtipulor *Pavio*, ex *Vallae* Latinis, pronomen mutanti. Favent ſchedae, et orationis, ut cuivis adparet, tractus.

50. Ἐπεὶ

rurſus in dextrum cornu Spartiatas reducit; ſimiliter etiam Mardonius ſuos in ſiniſtrum.

48 Postquam acies priſtino in loco ſtetere, idem miſſo caduceatore ad Spartiatas ita inquit, Lacedæmonii, vos vero ab his gentibus mire celebramini eſſe præſtantiſſimi, qui neque e bello fugiatis, neque ordines deſeratis, ſed perſtantes aut interficiatis hoſtes, aut ipſi occumbatis. Horum nihil admodum veri eſt, quippe antequam congreſſi eſſemus et manus confererentur, vos cernimus fugientes, locumque deſerentes, et delegatò Athenienſibus experiendi principio, conſiſtentes ex adverſo noſtrorum ſervorum: quod neutiquam eſt factum præſtantium virorum. Ex quo plurimum de vobis nos ſefellit opinio, quos expectabamus pro gloria miſſuros caduceatorem ad nos, quo provocaretis, quod cum ſolis Perſis pugnare velletis, nos id facere parati nihil tale invenimus vos dicere, ſed potius eſſe perterritos. Nunc igitur quoniam vos non incepiſtis hoc dicere, ſed nos incipimus, quidni vos pro Græcis quia præſtantiſſimi eſſe exiſtimamini, et nos pro barbaris, dimicemus totidem utrique numero? et, ſi videatur ut ceteri quoque itidem, et illi poſtmodum pugnent: ſin hoc non videatur, ſed ſatis eſſe nos ſolos, nos ſane decernamus, et utri e nobis vicerint, ii totum exercitum viciſſe cenſeantur.

49 Hæc fatus caduceator, quum aliquamdiu expectaſſet, nemine quippiam reſpondente, retro abiit, et rem Mardonio retulit. Ille maiorem in modum lætatus, et frigida victoria elatus, equitatum in Græcos immiſit. Equites illuc invecti, omnem Græcum exercitum pervexabant, iaculis ſagittiſque inceſſentes; quippe equites ſagittarii, et acceſſu ad cominus pugnandum difficiles. Itaque fontem Gar-

ὀπίσω ἦγε τοὺς Σπαρτιήτας ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας· [a] ὡς δ' αὔτως καὶ ὁ Μαρδόνιος ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου. Ἐπεὶ δὲ κατέστησαν ἐς τὰς ἀρχαίας τάξις, πέμψας ὁ Μαρδόνιος κήρυκα ἐς τοὺς Σπαρτιήτας, ἔλεγε τάδε, „ Ὦ Λακεδαιμόνιοι, ὑμεῖς δὴ λέγεσθε εἶναι ἄνδρες ἄριστοι ὑπὸ τῶν τῇδε ἀνθρώπων, [b] ἐκπαγλεομένων ὡς οὔτε φεύγετε ἐκ πολέμου, οὔτε τάξιν ἐκλείπετε· μένοντές τε ἢ ἀπόλλυτε τοὺς ἐναντίους, ἢ αὐτοὶ ἀπόλλυσθε. τῶν δ' ἄρ' ἦν οὐδὲν ἀληθές. πρὶν γὰρ ἢ συμμῖξαι [c] ἡμέας, ἐς χειρῶν τε νόμον ἀπικέσθαι, καὶ δὴ φεύγοντας καὶ [d] τάξιν ἐκλείποντας ὑμέας εἴδομεν, ἐν Ἀθηναίοισί τε τὴν [e] πρόπειραν ποιευμένους, αὐτούς τε [f] ἀντία δούλων τῶν ἡμετέρων τασσομένους. [g] ταῦτα οὐδαμῶς ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔργα· ἀλλὰ πλεῖστον δὴ ἐν ὑμῖν ἐψεύσθημεν. [h] προσδεκόμενοι γὰρ κατὰ κλέος, ὡς δὴ πέμψετε ἐς ἡμέας κήρυκα προκαλεύμενοι, καὶ βουλόμενοι [i] μούνοισι Πέρσῃσι μάχεσθαι, ἄρτιοι ἐόντες ποιέειν ταῦτα, [k] οὐδὲν τοιοῦτο λέγοντας ὑμέας εὕρομεν, ἀλλὰ [l] πτώσσοντας μᾶλλον. νῦν ὦν ἐπειδὴ οὐκ ὑμεῖς ἤρξατε τούτου τοῦ λόγου, ἀλλ' ἡμεῖς [m] ἄρχομεν, τί δὴ οὐ πρὸ μὲν τῶν Ἑλλήνων ὑμεῖς, ἐπεί τε δεδόξωσθε εἶναι ἄριστοι, πρὸ δὲ τῶν βαρβάρων ἡμεῖς, ἴσοι πρὸς ἴσους ἀριθμὸν [n] μαχεσόμεθα; καὶ ἢν μὲν [o] δοκέῃ καὶ τοὺς ἄλλους μάχεσθαι, οἳ δ' ὦν μετέπειτα μαχέσθων ὕστεροι. εἰ δὲ καὶ μὴ [p] δοκέοι, ἀλλ' ἡμέας μούνους ἀποχρᾶν, ἡμεῖς δὲ διαμαχεσόμεθα. ὁκότεροι δ' ἂν ἡμέων νικήσωσι, τούτους τῷ ἅπαντι στρατοπέδῳ νικᾶν". Ὁ μὲν, ταῦτα εἴπας τε, καὶ ἐπισχὼν χρόνον, ὥς οἱ οὐδεὶς οὐδὲν [q] ὑπεκρίνατο, ἀπαλλάσσετο ὀπίσω. ἀπελθὼν δὲ ἐσήμαινε Μαρδονίῳ τὰ καταλαβόντα. ὁ δὲ, περιχαρὴς γενόμενος, καὶ ἐπαρθεὶς ψυχρῇ νίκῃ, ἐπῆκε τὴν ἵππον ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. ὡς δὲ ἐπήλασαν οἱ ἱππόται, [r] ἐσίνοντο πᾶσαν τὴν στρατιὴν τὴν Ἑλληνικὴν, ἐσακοντίζοντές τε καὶ [s] τοξεύοντες, ὥστε ἱπποτοξόται τε ἐόντες, καὶ προσφέρεσθαι [t] ἄποροι. τήν τε κρήνην τὴν Γαρ-

a Ὡς δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Μαρ. *Arcb.*, tum mox τὸ εὐώνυμον. b Ἐκπλαγεομένων *Arcb.* c Ὑμέας *Arcb. Brit.* d Τάξιν *Arcb. V.*, alii στάσιν. e Πεῖραν *Arcb.* f Ἀντὶ id. et *Vind.* g *Arcb. Med. Paſſ. Ask.*, alii ταῦτα δὲ οὐδαμῶν *Brit.* h Προσδοκέμενοι *Ask.* i *Med. Paſſ. Ask. Arcb.*, ceteri μούνοι. k Deest *Arcb. Vind.* pronomen. l Πτώσσοντας *Arcb.* m Ἄρξομεν τὸ δὴ ὦν πρὸ *Arcb.* n Μαχεσόμεθα *Arcb.*, antea ἐμαχεσάμεθα. o *Arcb. V. Brit. Paris. B. Ald.*, δοκῇ *Paſſ. Ask.*, ex *Med.* δοκέει. p *Ald. Med. Ask. Paſſ. Arcb. Vind.*, alii δοκέῃ. q Ὑπεκρίνετο *Arcb. Vind.*, non male. r Ἐσινέοντο *Arcb.* s Ἐστοξεύοντες *Arcb. Vind.*, et ὥστε καὶ ἱπποτ. ἐόντες. t *Med. Arcb. Vind. Brit. Paſſ. Ask. Valla:* εὔποροι *Ald.* Porro Γαργαφ. *Arcb.*

50. Ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου] Ut cum *Arcb.* faciamus, cauſſa non urget. Et illi nimis ſuſpicioſi, qui ob praecedens ἦγε τοὺς Σπαρτιήτας, melius et ornatius ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου τοὺς Πέρσας futurum praeſcribunt. Quis obtuſo ita ingenio, ut Perſas Mardonium illam in partem ducturum non advertat?

54. Ἐκπαγλεομένων] Ratio doctiſſimum *Th. Galeum* fugit, ἐκπλαγεομένων praeferentem. Cauſſa ad L. VII, 182. adſcripta fuit. In vicinis καὶ τάξιν ἐκλείποντας ὑμέας potius quam στάσιν cenſui. Τάξιν enim tali in re praecipue probare Scriptorem, admonitione non eget; ad hoc commutantur hae voces C. 21.

65. Μούνοισι Πέρσῃσι] Aptius mihi videtur apte vulgatum, βουλόμενοι μοῦνοι Πέρσῃσι μάχεσθαι· utrumque hic ab *Herodoto* poſitum *Koenius* ſuſpicabatur, βουλόμενοι μοῦνοι μούνοισι Π. μ. excitans inſcriptionem Iliadis *Hom.* H. Ἧτα δ' Αἴας πολεμίζε μόνῳ μόνος Ἕκτορι δίῳ. *Euripides* Heraclid. v. 808., ἐμοὶ μόνος μόνῳ Μάχην συνάψας, ἢ κτανὼν ἄγου λαβὼν Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας, ἢ θανὼν ἐμοὶ Τιμὰς πατρῴους καὶ δόμους ἔχειν ἀφες. —— Paulo poſt vidit *Koenius* legendum, ἴσοι πρὸς ἴσους ἀριθμὸν μαχεσόμεθα· quod in *Arcb.* Cod. repertum docet Diſſ. *Herodot.* p. 136. —— In proximis priſtina, ni fallor, revocabitur ſcriptura, καὶ ἢν μὲν δοκέῃ· quibus recte ſuccedunt iſta, εἰ δὲ καὶ μὴ δοκέοι. VALCKEN.

66. Ἄρτιοι ἐόντες ποιέειν ταῦτα, οὐδὲν &c.] *Aldina* haec interpunctio commodiſſima. Omnia Perſas reſpiciunt, qui cum parati eſſent ad ea facienda, quae de Spartanis ſibi ſpoponderant, nihil horum animadvertebant. Sententiam nunc Perſici praeter *Pavium* adſecutus et *Reiskius* eſt. Vulgo poſt ταῦτα amplior locabatur diſtinctionis nota.

72. Μαχεσόμεθα] Laurentius *dimicemus*, id, quod rediit, vertens. Non ſane Perſae pro barbaris ἴσοι πρὸς ἴσους Spartanorum pugnaverant, ſed hanc illis conditionem ferunt. Hinc brevi ἡμεῖς δὲ διαμαχεσόμεθα, et praeclare *Arcb.* codex. *Mediceum* non laudo, viro Celeber. ἢν μὲν δοκέει contra ſermonis genium obtrudentem.

84. Καὶ προσφέρεσθαι ἄποροι] Ad nexum προσφέρεσθαι εὔποροι, *ad pugnandum expediti*, adcommodati, utpote ex equis pugnantes, ἱπποτοξόται, atque ad hoſtes laceſſendos maxime habiles. Quam tamen ſententiam Codd. nolunt, προσφέρεσθαι ἄποροι praebentes, quod de conflictu, quo cominus Graecos urgere commode haud poterant, accipitur. In equis erant, unde iaculis ſagittiſque inceſſebant, ὡς ἱπποτοξόται, pariter ac Παρθυαίων et Μήδων ἱπποτοξόται *Appiani* B. Civil. IV. p. 1001. et 1024. mox ceſſim euntes apud *Plutarch.* in Craſſ. p. 558. B.

84. Προσφέρεσθαι ἄποροι] *Vallae* lectum et in *Arcb.* recte reſtituit *Gronov.* IV., c. 46., Scythae dicuntur ἄμαχοί τε καὶ ἄποροι προσμίσγειν. —— Sequentia, τὴν κρήνην τὴν Γαργαφίην —— συνετάραξαν καὶ συνέχωσαν· reſpicit *Pauſan.* IX, p. 718., ubi, τὴν κρήνην, ait, τὴν Γαργαφίην Μαρδόνιος καὶ ἡ ἵππος συνέχεεν ἡ Περσῶν· apud eundem etiam alibi legitur συγχέαι κρήνην, X,

Γαργαφίην, ἀπ' ἧς ὑδρεύετο πᾶν τὸ ϛράτευμα τὸ Ἑλληνικὸν, συνετάραξαν καὶ συνέχωσαν. ἦσαν μὲν ὦν κατὰ τὴν κρήνην Λακεδαιμόνιοι [a] μοῦνοι τεταγμένοι· τοῖσι δὲ ἄλλοισι Ἕλλησι ἡ μὲν κρήνη πρόσω ἐγίνετο,
529 ὡς ἕκαϛοι ἔτυχον τεταγμένοι, ὁ δὲ Ἀσωπὸς, ἀγχοῦ. ἐρυκόμενοι δὲ [b] ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ, οὕτω δὴ ἐπὶ τὴν κρήνην ἐφοίτεον. ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ γάρ σφι οὐκ ἐξῆν [c] ὕδωρ φορέεσθαι, ὑπό τε τῶν ἱππέων καὶ τοξευμάτων. Τούτου δὲ τοιούτου γινομένου, οἱ τῶν Ἑλλήνων ϛρατηγοὶ, ἅτε τοῦ τε ὕδατος ϛερηθείσης τῆς ϛρατιῆς, καὶ ὑπὸ τῆς ἵππου ταρασσομένης, συνελέχθησαν περὶ αὐτέων τε τουτέων καὶ ἄλλων, ἐλθόντες [d] παρὰ Παυσανίην ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας. ἄλλα γὰρ, τουτέων τοιούτων ἐόντων, μᾶλλόν σφεας ἐλύπεε. οὔτε γὰρ σιτία εἶχον ἔτι, οἵ τέ σφεων [e] ὀπέωνες, ἀποπεμφθέντες ἐς Πελοπόννησον ὡς ἐπισιτιεύμενοι, [f] ἀποκεκλέατο ὑπὸ τῆς ἵππου, οὐ δυνάμενοι ἀπικέσθαι ἐς τὸ ϛρατόπεδον. Βουλευομένοισι δὲ τοῖσι ϛρατηγοῖσι ἔδοξε, ἢν ὑπερβάλωνται κείνην τὴν ἡμέρην οἱ Πέρσαι [g] συμβολὴν ποιεύμενοι, ἐς τὴν νῆσον ἰέναι. ἡ δὲ ἐϛὶ ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ καὶ τῆς κρήνης τῆς Γαργαφίης, [h] ἐς τὴν ἐϛρατοπεδεύοντο τότε, δέκα ϛαδίους [i] ἀπέχουσα, πρὸ τῆς Πλαταιέων πόλιος. νῆσος δὲ οὕτω ἂν εἴη ἐν ἠπείρῳ· σχιζόμενος ὁ ποταμὸς ἄνωθεν ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος, ῥέει κάτω ἐς τὸ πεδίον, [k] διέχων ἀπ' ἀλλήλων τὰ ῥέεθρα ὅσονπερ τρία ϛάδια· καὶ ἔπειτα συμμίσγει ἐς [l] τωὐτό. οὔνομα δὲ οἱ Ὠερόη. θυγατέρα δὲ ταύτην λέγουσι εἶναι Ἀσωποῦ οἱ ἐπιχώριοι. ἐς τοῦτον δὴ τὸν χῶρον ἐβουλεύσαντο [m] μεταναϛῆναι, ἵνα καὶ ὕδατι ἔχωσι χρᾶσθαι ἀφθόνῳ, καὶ οἱ ἱππέες σφέας μὴ σινοίατο, ὥσπερ κατιθὺ ἐόντων. μετακινέεσθαί τε ἐδόκεε τότε, ἐπεὰν τῆς νυκτὸς ᾖ δευτέρη φυλακὴ, ὡς ἂν μὴ ἰδοίατο οἱ Πέρσαι ἐξορμεωμένους, καί σφεας ἑπόμενοι ταράσσοιεν οἱ ἱππόται. ἀπικομένων δὲ ἐς τὸν χῶρον τοῦτον, τὸν δὴ ἡ Ἀσωπὶς Ὠερόη [n] περισχίζεται, ῥέουσα ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος, ὑπὸ τὴν νύκτα ταύτην ἐδόκεε τοὺς ἡμίσεας ἀποϛέλλειν τοῦ ϛρατοπέδου πρὸς τὸν Κιθαιρῶνα, ὡς ἀναλάβοιεν τοὺς ὀπέωνας ἐπὶ τὰ σιτία οἰχομένους. ἦσαν γὰρ ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ἀπολελαμμένοι. Ταῦτα βουλευσάμενοι, κείνην μὲν τὴν ἡμέρην πᾶσαν προσκειμένης τῆς ἵππου, [o] εἶχον πόνον ἄτρυτον· ὡς δὲ ἥ τε ἡμέρη ἔληγε, καὶ οἱ ἱππέες ἐπέπαυντο, νυκτὸς δὴ γινομένης, καὶ [p] ἐούσης τῆς ὥρης ἐς τὴν δὴ συνέκειτό σφι ἀπαλλάσσεσθαι, ἐνθαῦτα ἀερθέντες οἱ πολλοὶ ἀπαλλάσσοντο, ἐς μὲν τὸν χῶρον [q] ἐς τὸν συν-

Gargaphien, unde cunctus Græcorum aquabatur exercitus, conturbarunt obſtruxeruntque. Eum iuxta fontem ſoli Lacedæmonii ordinati erant; ceteri Græci, ut quique locum nacti erant, procul aberant, Aſopus autem in propinquo: ſed aquari ex eo ab equitibus miſſilibusque prohibiti, ita ad fontem pergebant. Hæc 50
quum talia forent, duces Græcorum, quippe aqua exercitu carente, et perturbato ab equitatu, tum his, tum aliis de cauſſis frequentes ad Pauſaniam in dextrum cornu veniunt. Qui, etſi talis eſſet rerum ſtatus, tamen magis angebatur, quod iam re frumentaria deficiebantur, et illorum ſervi in Peloponneſum miſſi frumentatum, intercluderentur ab equitatu, quominus ad caſtra reverterentur. De hoc autem de- 51
liberantibus ducibus viſum eſt, ſi Perſæ eo die ſuperſederent committere prœlium, eſſe eundum in inſulam, quæ ab Aſopo et a fonte Gargaphie, ubi tunc caſtra habebant, decem ſtadiis aberat, ante oppidum Platæenſe; ita ut inſula ſit in continente, hunc in modum: Fluvius ſuperne e Cithærone delabens in campum, divortia facit; intercapedine trium ferme ſtadiorum ſua fluenta ſeparans, et poſt commiſcet in unum. Nomen eſt Oëroë; quam Aſopi filiam eſſe indigenæ aiunt. In hunc locum Græci tranſire decreverunt, ut et affatim aquæ ad uſum haberent, neque ab equitatu, ſicuti quum ex adverſo erant, infeſtarentur. Et decreverant tranſire ſecunda noctis vigilia, ne ipſos proficiſcentes conſpicati Perſæ, inſequente equitatu in tumultum venirent: quinetiam quum ad eum locum ventum eſſet, ubi Aſopi filia Oëroë divortio aquarum e Cithærone cingitur, mitterent ſub noctem iſtam dimidium copiarum in Cithæronem ad recipienda ſervitia quæ frumentatum conceſſerant, erant enim illa in Cithæ- 52
rone interclusa. Hæc ubi ſtatuerunt, totum illum diem inceſſente equitatu immenſum laborem pertulerunt. Sub abitum diei digreſſis equitibus ea noctis hora, qua de abeundo convenerat, plerique ſublatis utenſilibus abſceſſerunt, non habentes in animo

a Τεταγμ. μοῦνοι id. et *Paſſ.* b Deſit praepoſitio *Arch. Paſſ.*; mox ἐφοίτων *Arch. Ask.* c Omittit *Arch.* d *Med. Paſſ. Pariſ. B. Vall. Arch. V. Ask.*, quorum tres poſtremi recte Παυσανίην, ceteri Παυσανίαν. Ab *Aldo* aberant voces Παυσανίην ἐπί. Mox omnes ἀλλά. e Ὀπαῶνες *Arch.* et iterum. f Ἀπεκεκλ. *Med. Paſſ. Ask.*, ἀποκεκλ. ſine augmento, ut ſolent Iones, *Arch. V. Brit. Ald.* g Συμβολὴν μὴ ποι. *Arch. V.* h Ἐπ' ἧν *Ask.*, ἐπ' ᾗ *Arch. Vind.* i Ἔχουσα *Arch.* k Habet *Thom. Mag.* in Διέχειν. l Τοῦτο *Arch.* m Μεταϛῆναι id. et *Vind.* n Σχίζεται *Arch.* o Εἶχον *Arch. Paſſ. V. Ask.* p Θεούσης ora *Steph. Paſſ. Ask.*, tum ἐς τὴν δὴ συνέκ. *Arch. Vind.*, ſatis bene: deerat δή. q Ἐς ὃν *Ask. Paſſ.* Mox τὸ δὴ πρὸ τῆς *Arch. V.*

p. 840. quod συγχῶσαι dicitur *Herodoto*, ſupra IV, c. 120., τὰ φρέατα καὶ τὰς κρήνας συγχοῦν. *aggeſta terra puteos et fontes obſtruere*, ut hoſtes aqua deſtituantur. VALCKEN.

97. Ἄλλα γὰρ τουτέων &c.] Placet *Abreſchii* et *Valckenarii* ἄλλα γὰρ, τουτέων τοιούτων ἐόντων, μᾶλλον —, *alia enim, his ita ſe habentibus, magis eos angebant.* Praeceſſit συνελέχθησαν περὶ αὐτέων τε τουτέων καὶ ἈΛΛΩΝ, eo ducens. Habent autem ὀπέωνες quidpiam ſibi ſingulare, a *Porto* ex dialecto derivatum, cui ſimile nihil. *H. Stephano* propterea Thes. T. II. p. 1360. ὀπάονες probantur, ad quem modum ὀπάων L. V, III., et in *Homero*, *Æſchylo*, *Euripide* atque aliis. Conſentiet, modo leviter adiutetur, *Arch.* liber, me nihil diſſentiente.

97. Ἀλλὰ γὰρ] Aderit, quod quaerebat vir Doctiſſimus, ſi retracto tantum in primam accentu ſcribatur: ἄλλα γὰρ τουτέων τοιούτων ἐόντων μᾶλλόν σφεας ἐλύπεε· *alia enim —— magis ipſos angebant*: reddit enim nunc rationem paulo ante de Graecis ducibus dictorum, qui, exercitu aqua privato, et ab equitatu hoſtium infeſtato, συνελέχθησαν περὶ αὐτέων τε τουτέων καὶ ἄλλων. VALCKEN.

5. Οἱ Πέρσαι συμβολὴν ποιεύμενοι] Negativam ex *Arch. Valla*, et *Vind.* valde laudat doctiſſimus *Th. Galeus*, mihi nec plane neceſſariam nec inconcinnam. Supra Scriptor C. 44. ἢν ἄρα ὑπερβάληται τὴν συμβολὴν Μαρδόνιος, καὶ ΜΗ ποιῆται, ubi ſi voluiſſet, ἢν ἄρα ὑπερβάληται τὴν συμβολὴν —— μὴ ποιεύμενος, quis culpaſſet?

10. Οὔνομα δὲ οἱ Ὠερόη] In duodecim filiabus Aſopi nulla Oeroe apud *Diodor.* IV, 72., eandem *Apollodorus*, qui viginti Aſopo dat L. III, 12, 5. nominatim negligit. *Pauſanias* vero, θυγατέρα δὲ εἶναι τὴν ΠΕΡΟΗΝ τοῦ Ἀσωποῦ λέγουσι L. IX, 4., quod ego nomen hinc corrigendum arbitror.

34. Ἐόντ-

nimo locum qui convenerat petere, immo illi, ut moveri cœptum eſt, cupide equitatum effugerunt ad urbem Platæenſem, in templumque Iunonis fugiendo perveniunt, quod ſitum eſt ante urbem, a fonte Gar-
53 gaphie viginti ſtadiis diſtans. Quo ubi pervenere, poſitis pro templo armis, circa templum ipſum caſtra poſuere. Hos Pauſanias cernens ab exercitu digreſſos, præcepit et ipſe Lacedæmoniis, ut ſumptis armis irent qua ceteri præcederent, ratus illos tendere ad locum conſtitutum. Ibi ad obtemperandum Pauſaniæ ceteri præfecti parati quum eſſent, Amompharetus Poliadæ filius tribunus cohortis Pitanatarum, negare ſe fugiturum peregrinos, neque ultro dedecoraturum eſſe Spartam: quinetiam mirari id, quod fieri cerneret, quippe qui colloquio ſuperiori non interfuiſſet. Pauſanias autem et Euryanax cum indigne ferentes non parere ſibi illum, tum indignius cohortem Pitanenſem ita eo animato, relictum iri: quod erat futurum, ſi ipſi eos miſſos facerent, gratia exequendi ea, quæ cum aliis Græcis conſtituiſſent, ut periret deſertus Amompharetus et qui cum eo erant. hoc reputantes ſubſtiterunt cum Laconicis copiis, conabanturque perſuadere

συνέκειτο, οὐκ ἐν νόῳ ἔχοντες· οἱ δὲ, ὡς ἐκινήθησαν,
ἔφευγον ἄσμενοι τὴν ἵππον πρὸς τὴν Πλαταιέων πόλιν.
Φεύγοντες δὲ, ἀπικνέονται ἐπὶ τὸ Ἥραιον. τὸ δὲ πρὸ
τῆς πόλιός ἐστι τῆς Πλαταιέων, εἴκοσι σταδίους ἀπὸ
τῆς κρήνης τῆς Γαργαφίης ἀπέχον. ἀπικόμενοι δὲ
ἔθεντο πρὸ τοῦ ἱροῦ τὰ ὅπλα. καὶ οἱ μὲν περὶ τὸ
[a] Ἥραιον ἐστρατοπεδεύοντο. Παυσανίης δὲ, ὁρέων σφέας
ἀπαλλασσομένους ἐκ τοῦ στρατοπέδου, παρήγγελλε
καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι, ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα, 530
ἰέναι κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς προϊόντας, νομίσας αὐ-
τοὺς ἐς τὸν χῶρον ἰέναι, ἐς τὸν συνεθήκαντο. ἐνθαῦ-
τα οἱ μὲν ἄλλοι ἄρτιοι ἔσαν τῶν [b] ταξιαρχέων πεί-
θεσθαι Παυσανίῃ· Ἀμομφάρετος δὲ ὁ Πολιάδεω,
[c] λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων λόχου, οὐκ ἔφη τοὺς ξεί-
νους φεύξεσθαι, οὐδὲ ἑκὼν εἶναι αἰσχυνέειν τὴν Σπάρ-
την· ἐθώμαζέ τε ὁρέων [d] τὸ ποιεύμενον, ἅτε οὐ παρα-
γενόμενος τῷ προτέρῳ λόγῳ. ὁ δὲ Παυσανίης τε καὶ
ὁ Εὐρυάναξ δεινὸν μὲν ἐποιεῦντο τὸ μὴ πείθεσθαι ἐκεῖνον
σφίσι, δεινότερον [e] δὲ ἔτι, κείνου [f] ταῦτα νενωμένου,
ἀπολιπεῖν τὸν λόχον τὸν Πιτανήτην, [g] μὴ, ἢν ἀπο-
λίπωσι ποιεῦντες τὰ συνεθήκαντο τοῖσι ἄλλοισι Ἕλ-
λησι, ἀπόληται ὑπολειφθεὶς αὐτός τε Ἀμομφάρετος
καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. ταῦτα λογιζόμενοι, ἀτρέμας εἶχον
τὸ στρατόπεδον τὸ Λακωνικὸν, καὶ [h] ἐπειρῶντο πείθον-
τές

a Ἱρὸν *Arch. Valla.* b Ταξιαρχέων *Arch. Paſſ. Vind.*, in *Steph.* marg. ταξιάρχων, uti C. 41. et alias. c *Med. Arch. Paſſ. V. Ask. Paris. B.* λοχηγετέων *Ald. Brit.* et *Paris. A.* d Deest τὸ *Brit.* e Δὲ ἔτι *Arch. V.* plene. f Ταῦτα νενωμένου *Arch.*, alii ταῦτ' ἀνανενωμένου. g Hiatus in *Brit.* usque in C. 58. h Ἐπειρῶντο *Arch.* et χωλὸν, ſicuti ſolet.

34. Ἔθεντο πρὸ τοῦ ἱροῦ τὰ ὅπλα] Caſtra metati fuerunt, ſive, ut ſequitur, ἐστρατοπεδεύοντο. Tale L. 1, 62. *καὶ ἀντία ἔθεντο ὅπλα, et caſtra et adverſo poſuerunt.* Tale *Dionyſii* Antiq. L. III. p. 193. ἀγχοῦ Φιδήνης τίθενται τὰ ὅπλα, pluraque alia. Non repeto de uſu dictionis vario adpoſita *Diodoro* L. XII, 66., quibus optima *Fr. Vigeri* adnotatio ad *Euſebii* Praep. Evang. L. XIII. 68. accedere poterit. In proximis περὶ τὸ ἱρὸν *Vallae* et *Arch.* mera eſt παραδιόρθωσις.

34. Ἔθεντο π. τ. ἱ. τὰ ὅπλα] Id eſt ἐστρατοπεδεύσαντο· hoc ſenſu phraſin θέσθαι τὰ ὅπλα· frequentat inprimis *Xenophon*, Ἑλλ. V, p. 329, 40. ἔθεντο πρὸς τῇ πόλει τῶν Ὀλυνθίων τὰ ὅπλα· VI, p. 349. 2. ἔθεντο τὰ ὅπλα κατὰ χώραν ἔνθεν ὡρμήθησαν. De vario huius locutionis ſignificatu egerunt *P. Leopard.* et *H. Vales.* vid. Cl. *Weſſ.* ad *Diodor.* I, p. 524. II, p. 428. Eſt in his τὸ ἱρὸν, Iunonis Cithaeroniae, Ἡραῖον ſaepe dictum in ſequentibus: apud *Plutarch.* in Ariſt. p. 329. E. *Pauſanias*, vultu ad τὸ Ἡραῖον converſo, εὔξατο Κιθαιρωνίᾳ Ἥρᾳ καὶ θεοῖς ἄλλοις, οἳ Πλαταιίδα γῆν ἔχουσιν. VALCKEN.

41. Ἀμομφάρετος] In Ariſtide *Plutarchi* p. 328. E. Amompharetus, ἀνὴρ θυμοειδὴς καὶ φιλοκίνδυνος, ἐκπαλαι πρὸς τὴν μάχην σπαργῶν, οὐκ ἔφη λείψειν τὴν τάξιν. ἀλλ' αὐτόθι μένων μετὰ τῶν ἑαυτοῦ λοχιτῶν ὑποστήσεσθαι Μαρδόνιον. Dictusne fuerit *Herodoto* λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων λόχου, an τοῦ Πιτανήτεω λόχου, ſi variant Codices, vix decerni poterit: Πιτανήτεω *Koenio* placebat, quia paulo poſt ſcribit τὸν λόχον τὸν Πιτανήτην· atque ita *Thucydides*, Herodotea reſpiciens, τὸν Πιτανάτην λόχον fuiſſe negat Lacedaemoniis I, c. 20. Hac de re notatis in Att. Lect. I, c. 16., quaedam *Meurſius* adiecit in Miſcell. Lacon. p. 100. Μόρας et Λόχους non diſtinguentis *Meurſii* errorem corrigit *H. Vales.*, cui ſuffragatur *Ti. Hemſt.* ad *Lucian.* p. 164. Ex *Thucydid.* V, c. 68., in *Schol.* ad *Ariſtoph.* Lys. ℣. 454. pro Νακριτῶν ſcribi poterit nomen Σκιριτῶν· quod favet vulgatae apud *Herodot.* lectioni Πιτανητέων. VALCKEN.

42. Λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων λόχου] Adſtipulor *Gronovio* et *Herodoto* λοχηγέειν C. 21. uſurpanti. Nec decerno tamen λοχηγετέων, ut *Aldus* et pauci, Graeciae finibus expellendum. Λοχηγέτην, qui vitioſe in *Onati* fragmento ap. *Stob.* Eclog. Phys. p. 4. λοχαγέτας, uſus non ſpernit, nedum *Sophoclis* ἀρχηγετεῖν, *Strabonis* pluriumque κυνηγετεῖν, *Philonis Iud.* ποδηγετεῖν, quibus adprime λοχηγετεῖν convenire, quid diffitemur? Vellem ſubſidium λόχῳ Πιτανητέων in promtu adeſſet. De illo *Heſychius*, ὁ Πιτανάτης λόχος αὐτοσχεδιάζεται, οὐκ ἐν ταῖς ἀληθείαις, legens veſtigia *Thucydidis* L. I, 20., diſerte *cohortem Pitanaten* in Spartanorum militia unquam fuiſſe, negantis. Quid Noſtrum in errorem coniecerit, an *tribus* φυλὴ Πιτάνη, qua de *Heſychius*, an aliud, prorſus ignoro. Rem *Io. Meurſius* docte tractavit Lect. Att. L. I, 15.

47. Κείνου ταῦτα νενωμένου] Excellenter ſchedae *Arch.*, atque ex vetere dialecto. *Heſychius*, Νένωται ἐν νῷ ἔχει ex *Sophocle*, cui *Etymologus* in Νένωται adſcribit, ubi et hoc *Anacreontis*, ὁ δ' ὑψηλὰ ΝΕΝΩΜΕΝΟΣ, *ſublimia animo agitans.* Cognita et Noſtri ſunt ἀλίσας δὴ τούτους —— ΕΝΕΝΩΤΟ, τὸν χειμῶνα παρεὶς &c. L. I, 77., ὁ δὲ ΕΝΝΩΣΑΣ τὰ λεγόμενα ibid. C. 68. Sintne vero ex ἐννοήσας et ἐνενοήτο contracta, an ex vetere νόω, unde νῶσαι ex Noſtro *Euſtath.* ad Poët. p. 1424, 31. anceps in Grammaticorum diſſidio controverſia. Contra inſurgit doctiſſimus *Rich. Dawes* Miſcell. Critic. p. 102. Negat ſibi poſſe perſuaderi, *Herodotum* verborum illorum formam talem in modum commutaſſe, cum ne Attici quidem in illis craſin adhibuerint. Quid ergo τῷ βώσας, ἀμβώσας, βωθήσας, προσβωθήσας ſimilibusque fiet? Νωσάμενος *Callimachi* eſt in *Suida*. Νώσασθαι redire reddique debet *Perictionae* ap. *Stob.* Serm. LXXXIII. p. 487. τὴν ἁρμονίην ΓΥΝΑ ΙΚΑΝΩΣΑΣΘΑΙ δεῖ φρονήσιός τε καὶ σωφροσύνης πλέην. Sunt enim, ut praeſcripta vides, incondita et ſine ſenſu. Voluit doctiſſima matrona τὴν ἁρμονίην ΓΥΝΑΙΚΑ ΝΩΣΑΣΘΑΙ δεῖ κ. λ. *Harmoniam noſſe oportet mulierem, prudentia et modeſtia plenam;* quae elegantiſſima Clar. *Valckenarii* loci inſtauratio. Haec olim in Diſſert. Herodot. p. 156., quibus meritiſſimo Cel. *Erneſti* Excurſus ad *Callimachi* H. in Iov. v. 87. aptabitur.

47. Ταῦτ' ἀνανενωμένου] Nuſquam alibi Noſtro uſurpatum hinc etiam iure verbum auferetur ἀνανέομαι· atque unius auctoritate Codicis optima lectio reſtituetur ταῦτα νενωμένου· egregie firmata in Diſſ. *Herodot.* p. 156., ubi meam quoque vir ſummus coniecturam memorat in fragmento *Perictiones* Ionico corrigentis, τὴν ἁρμονίην γυναῖκα νώσασθαι δεῖ φρονήσιός τε καὶ σωφροσύνης πλείην. apud *Stobaeum* p. 487, 18. In eodem fragmento p. 488, 25. ſcribi poterit ἐνιέναμένην· et ℣. 31., ἀνδράσι μὲν γὰρ ἐπιχωρέεται ἁμαρτίη αὕτη, γυναιξὶ δὲ οὐκέτι, τιμωρίη δ' ἐφέστηκε· νώσασθαι οὖν τὸν νόμον δεῖ, καὶ μὴ ζηλοτυπέειν in his poſtremis, pro ἐφέστηκεν ὤσασθαι, ſic legendum vidit etiam Doctiſſ. *G. Koenius.* Praeter alia huius generis dabit *Heſychius*: Νώσασθαι, αἰσθέσθαι, ἐνθυμηθῆναι, νοῆσαι· rariora quaedam ſervavit *Etymol.* in Νένωται, p. 601. conf. *R. Bentlei.* ad *Callim.* h. in Iov. ℣. 87. VALCKEN.

τές μιν ὡς οὐ χρεὸν εἴη ταῦτα ποιέειν. καί οἱ μὲν παρηγόρεον Ἀμομφάρετον, μοῦνον Λακεδαιμονίων τε καὶ Τεγεητέων λελειμμένον. Ἀθηναῖοι δὲ ἐποίευν τοιάδε· εἶχον ἀτρέμας σφέας αὐτοὺς ἵνα ἐτάχθησαν, ἐπιστάμενοι τὰ Λακεδαιμονίων φρονήματα, ὡς ἄλλα φρονεόντων καὶ ἄλλα λεγόντων. ὡς δὲ ἐκινήθη τὸ στρατόπεδον, ἔπεμπον σφέων ἱππέα, ὀψόμενόν τε εἰ πορεύεσθαι ἐπιχειρέοιεν οἱ Σπαρτιῆται, εἴτε καὶ τὸ παράπαν μὴ διανοεῦνται ἀπαλλάσσεσθαι· ἐπειρέσθαί τε Παυσανίην τὸ χρεὸν εἴη ποιέειν. Ὡς δὲ ἀπίκετο ὁ κῆρυξ ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους, ὥρα τέ σφεας κατὰ χώρην τεταγμένους, καὶ ἐς νείκεα ἀπιγμένους αὐτέων τοὺς πρώτους. ὡς γὰρ δὴ [a] παρηγόρεον τὸν Ἀμομφάρετον ὅ, τε Εὐρυάναξ καὶ ὁ Παυσανίης, μὴ κινδυνεύειν μένοντας μούνους [b] Λακεδαιμονίους, οὔκως ἔπειθον· ἐς ὃ ἐς νείκεά τε συμπεσόντες [c] ἀπικέατο, καὶ ὁ κῆρυξ τῶν Ἀθηναίων παρίστατό σφι ἀπιγμένος. νεικέων δὲ ὁ Ἀμομφάρετος, λαμβάνει πέτρον ἀμφοτέρῃσι τῇσι χερσί· καὶ τιθεὶς πρὸ ποδῶν τῶν Παυσανίεω, ταύτῃ τῇ ψήφῳ ψηφίζεσθαι ἔφη, μὴ φεύγειν τοὺς ξείνους· [d] ξείνους λέγων τοὺς βαρβάρους. ὁ δὲ, μαινόμενον καὶ [e] οὐ φρενήρεα καλέων ἐκεῖνον, πρός τε [f] τὸν Ἀθηναίων κήρυκα ἐπειρωτῶντα τὰ ἐντεταλμένα, λέγειν ὁ Παυσανίης ἐκέλευε τὰ παρεόντα σφι πρήγματα· ἐχρήιζέ τε τῶν Ἀθηναίων προσχωρῆσαί [g] τε πρὸς ἑωυτοὺς, καὶ ποιέειν περὶ τῆς ἀπόδου τάπερ ἂν καὶ σφεῖς. Καὶ ὁ μὲν ἀπαλλάσσετο ἐς τοὺς Ἀθηναίους· τοὺς δὲ ἐπεὶ ἀνακρινομένους πρὸς ἑωυτοὺς ἠὼς κατελάμβανε, ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ κατήμενος ὁ Παυσανίης, οὐ δοκέων τὸν Ἀμομφάρετον λείψεσθαι, τῶν ἄλλων Λακεδαι-
531 μονίων [h] ἀποστειχόντων, τὰ δὴ καὶ ἐγένετο, σημήνας ἀπῆγε διὰ τῶν [i] κολωνῶν τοὺς λοιποὺς πάντας· εἵποντο δὲ καὶ Τεγεῆται. Ἀθηναῖοι δὲ ταχθέντες ἤισαν τὰ ἔμπαλιν ἢ Λακεδαιμόνιοι· οἱ μὲν γὰρ τῶν τε ὄχθων ἀντείχοντο καὶ τῆς ὑπωρέης τοῦ Κιθαιρῶνος, φοβεόμενοι τὴν ἵππον· Ἀθηναῖοι δὲ, κάτω [k] τραφθέντες ἐς τὸ πεδίον. Ἀμομφάρετος δὲ, ἀρχήν τε οὐδαμὰ δοκέων Παυσανίην τολμήσειν σφέας ἀπολιπεῖν, περιείχετο αὐτοῦ μένοντας μὴ ἐκλιπεῖν τὴν τάξιν· προτερεόντων δὲ τῶν σὺν Παυσανίῃ, [l] καταδόξας αὐτοὺς

re homini non id facto opus eſſe, et hi quidem hortabantur Amompharetum, ſolum ex Lacedæmoniis ac Tegeatis relictum. A- 54
thenienſes autem hoc ſibi faciendum putarunt, ut ubi collocati erant, ibi tranquille ſiſterent, intelligentes Lacedæmoniorum ingenia aliud ſentientium, aliud dicentium. Itaque ubi exercitus movere cœpit, equitem e ſuis miſerunt ſpeculatum nunquid Spartiatæ tentarent abire, an vero abire prorſus in animo non haberent; ſciſcitatumque a Pauſania, quidnam facere oporteret. Nuncius ubi pervenit ad Lacedæmo- 55
nios, cernit in loco inſtructos, eorumque primores deveniſſe ad rixas. Hortantibus enim Amompharetum Euryanacte et Pauſania, ne Lacedæmonii ſoli remanentes periclitarentur, necdum perſuadentibus, donec ventum est ad iurgia, intervenit nuncius Athenienſis, Amomphareto inter altercandum ſumente ambabus manibus ſaxum, et illud ante pedes Pauſaniæ ponente, ac dicente, ſe illo calculo ſententiæ ſuæ calculum dare, non fugere peregrinos: peregrinos appellans barbaros. Eum Pauſanias inſanum nec potentem mentis vocans, ad nuncium Athenienſium, quæ iuſſus erat percontantem, reſpondit, ut illis referret præſentem rerum ſuarum ſtatum, obſecrans eos ut ad ſeſe venirent, et de diſceſſu eadem quæ ipſi agerent.
Nuncio ad Athenienſes reverſo, hos inter 56
ſe altercantes aurora deprehendit. Ad id tempus moratus Pauſanias, ratus Amompharetum non deſerturum alios Lacedæmonios diſcedentes, prout et contigit, dato ſigno ceteros omnes per edita abduxit, Tegeatis ſequentibus; Athenienſes vero ſervatis ordinibus in contrarium iverunt Lacedæmoniis; nam hi tenebant prærupta et Cithæronis radicem metu equitatus, Athenienſes vero deorſum ad campum deflexere.
Amompharetus autem prorſus non credens 57
auſurum ipsos relinquere Pauſaniam, contendere, ut illic manentes non deſererent ordinem. At ubi ii cum Pauſania procedebant,

a Παρηγορέοντο *Paſſ. Ask.* Fragm. *Paris.*, neque id praeter uſum. Vide L. v, 104. *b* Λακεδαιμονίων Fragm. *Paris.*, quod potius videtur: Amompharetum ipſiusque cohortem videlicet, ut C. 52. *c* Ἀπίκατο *Arcb. Vind.* Mox σφὶ ἀπιγμένους *Reiskius*, culte. *d* ξείνους λέγων *Arcb.*, deerat repetita vox. *e* Ὡς φρεν. *Paſſ.* *f* Τῶν *Arcb.* *g* Deſideratur in *Arcb.* et *Vind.* *h* Omittit *Ask.*; ἀποστιχ. *Arcb.* *i* Κολλῶν *Arcb.* *k* Τραφέντες id., male. Vid. *Euſtath.* p. 519, 41. *l* Καταδόξαντας *Arcb.*, et mox θείῃ τέχνῃ.

57. Ὡς ἄλλα φρονεόντων] Redi ad L. vi, 108. atque adiunge Euripidea de Spartanis reliqua: ψευδῶν ἄνακτες, μηχανορράφοι κακῶν, Ἑλικτὰ, κοὐδὲν ὑγιὲς, ἀλλὰ πᾶν πέριξ φρονοῦντες Androm. v. 447., ubi *Barneſius* et *Io. Meurſius* Miſcell. Lacon. iii, 2.

57. Τὰ Λακεδαιμ. φρονήματα] Athenis Lacedaemonii traducebantur ὡς ἄλλα φρονέοντες καὶ ἄλλα λέγοντες, *tanquam aliter atque animo gerebant loquentes*: talem Achilles *Homeri* mortis inſtar oderat in Il. ι. ℣. 313. Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει· ſive qui Νοεῖ μὲν ἕτερα, ἕτερα δὲ τῇ γλώττῃ λέγει, ut loquitur *Plato* Comicus in *Schol.* ad *Ariſtoph.* Av. ℣. 168. De Spartiatis teſtimonium est *Euripidis* in Androm. ℣. 446., Σπάρτης ἔνοικοι, δόλια βουλευτήρια, Ψευδῶν ἄνακτες, μηχανορράφοι κακῶν, Ἑλικτὰ κοὐδὲν ὑγιὲς, ἀλλὰ πᾶν πέριξ φρονοῦντες· in quibus, praeter βουλευτήρια, poſtrema quoque ſic exhibet *MS. Florent.* prout illa legit *Plutarch.* T. ii. p. 1073. C. et p. 1102., C. ſed *Euripidis* ſequentia Herodoteis plane conveniunt: λέγοντες ἄλλα μὲν γλώσσῃ, φρονοῦντες δ' ἄλλ' ἐφευρίσκεσθ' ἀεί. Fraudes et perfidiam Lacedaemoniis ſaepius obiicit *Ariſtophanes*, velut in Pace ℣. 1065., Συνθήκας πεποίησθ' ἄνδρες χαροποῖσι πιθήκοις· — ἀλωπεκίδεσσι πέπεισθε. Ὧν δόλιαι ψυχαί, δόλιαι φρένες· omnium acerbiſſimum est, quod legitur in Acharn. ℣. 307., Οἷσιν οὔτε βωμὸς, οὔτε πίστις, οὔθ' ὅρκος μένει· quo pertinet Iphicratis de Lacedaemoniis dictum apud *Demoſth.* C. Ariſtocr. p. 421., quod Laconi perperam tribuit *Dion Chryſ.* p. 639. C. VALCKEN.

70. Λαμβάνει πέτρον] Iuxta *Plutarch.* in Ariſtide p. 328. E. ἀράμενος ταῖν χεροῖν πέτρον μέγαν ὁ Ἀμομφάρετος, καὶ καταβαλὼν πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Παυσανίου, ταύτην, ἔφη, ψῆφον αὐτὸς περὶ τῆς μάχης τίθεσθαι· hic apud *Herod.* ταύτῃ τῇ ψήφῳ ψηφίζεσθαι ἔφη, μὴ φεύγειν τοὺς ξείνους· his proxima ſubiecerat, ξείνους λέγων τοὺς βαρβάρους· vocem ξείνους repetitam ex *Arcb.* Cod. Noſter recuperabit: vid. Diſſ. *Herod.* p. 136. Non literae tantum et ſyllabae, ſed integrae voces, quae repeti debuerant, ſaepe ſunt a librariis, ut notum, ſemel tantum poſitae: novum praebebit omiſſionis exemplum, qui ad manum est, *Dion Chryſ.* in cuius Or. lvi. p. 565. C. ſcribendum Ἕλληνες Ἑλλήνων· ſed gravius eiusdem locus est affectus in Or. lxxiv, p. 642. A. τὸ αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ πρὸς ἀνθρώπους πεπόνθασιν οἱ πολλοί· τῷ μὲν ἐκ γυναικὸς &c. voces οἱ πολλοί· τῷ abſorpſerunt nomen Ἱππολύτῳ corrigendum ſine controverſia, οἱ πολλοί· Ἱππολύτῳ μὲν ἐκ γυναικὸς &c. nam quae ſubiicit *Dion*, *Euripidei* ſunt Hippolyti verba ℣. 616. VALCKEN.

73. Ξείνους λέγων] Repetitam vocem ex ſchedis revocavi. Supra C. 11. καὶ δὴ δοκέειν εἶναι —— ἔχοντας ἐπὶ τοὺς ξείνους· ΞΕΙΝΟΥΣ γὰρ ἐκάλεον τοὺς ΒΑΡΒΑΡΟΥΣ. Suntque ſimilium paſſim iterationes iii, 12. vi, 109. Amomphareti, ἀνδρὸς θυμοειδοῦς καὶ φιλοκινδύνου, ἐκπάλαι πρὸς τὴν μάχην σπαργῶντος, audax facinus *Plutarchus* Ariſtid. p. 328. F. haud contemſit.

93. Ἰδεῖν

bant, tunc ratus ex bellicæ artis iure illum deſerere, ſumptis armis cohortem lento gradu duxit ad reliquum agmen, quod decem circiter ſtadia digreſſum ad amnem Moloëntem, in loco qui dicitur Argiopius, ubi ſitum eſt templum Cereris Eleuſiniæ, ſubſtiterat, opperiens Amomphareti cohortem, eo conſilio, ut ſi Amompharetus cum ſua cohorte non diſcederet loco, in quo inſtructa erat, ſed in eo perſiſteret, retro ad hominem ſuppetias iret. Itaque et Amompharetus cum ſuis ad ceteros pervenit, et omnis barbarorum equitatus ingruebat, agens pro ſua conſuetudine. nam quum inſpexiſſet locum, ubi ſuperioribus diebus habuerant Græci caſtra, vacuum, admiſſis equis aſſidue ulteriora petens, illos adeptus urgebat.

58 Mardonius quoque cognito Græcorum nocturno abitu, inſpectoque loco deſerto, accitis Thorace Lariſſæo et fratribus eius Eurypylo et Thraſydeio, inquit, Filii Aleuæ, quidnam dicetis adhuc, quum hæc deſerta cernatis a Lacedæmoniis, quos negabatis vos finitimi ex acie fugere, ſed viros ſummos eſſe in re bellica? quos et prius vidiſtis locum in acie immutare, et nunc proxima nocte ſe fuga proripuiſſe videmus omnes: oſtenderuntque quia illos oportebat cum iis prœlio decernere, qui non falſo ſunt hominum præſtantiſſimi, nullius ſeſe pretii, inter Græcos, et ipſos nullius pretii viros, demonſtrari. Ceterum vobis Perſarum inexpertis, ſanequam facile ignoſcebam, quum laudaretis iſtos, in quibus aliquid etiam notum ſimul erat: *Artabazum autem* vehementius admirabar formidare Lacedæmonios, et præ formidine ſententiam dicere ignaviſſimam, expedire ex his caſtris nos in urbem Thebanorum concedere obſidendos, quam ſententiam ipſe rex ex me audiet. Sed de hoc alias dicetur. Nunc autem iſtis ita facientibus non eſt concedendum,

τοὺς ἰθείῃ τέχνῃ ἀπολιπεῖν αὐτὸν, ἀναλαβόντα [a] τὸν λόχον τὰ ὅπλα ἦγε βάδην πρὸς τὸ [b] ἄλλο στῖφος. τὸ δὲ, ἀπελθὸν ὅσον τε [c] δέκα στάδια, ἀνέμενε τὸν Ἀμομφαρέτου λόχον περὶ ποταμὸν [d] Μολόεντα ἱδρυμένον, Ἀργιόπιόν τε χῶρον καλεόμενον, τῇ καὶ Δήμητρος Ἐλευσινίης ἱρὸν [e] ἧσται. ἀνέμενε δὲ τοῦδε εἵνεκα, ἵνα ἢν μὴ ἀπολίπῃ τὸν χῶρον ἐν [f] τῷ ἐτετάχατο ὁ Ἀμομφάρετός τε καὶ ὁ λόχος, ἀλλ' αὐτοῦ μένωσι, βοηθέοι ὀπίσω παρ' ἐκείνους. καὶ οἵ τε ἀμφὶ τὸν Ἀμομφάρετον [g] παρεγίνοντό σφι, καὶ ἡ ἵππος ἡ τῶν βαρβάρων προσεκέετο πᾶσα· οἱ γὰρ ἱππόται ἐποίευν οἷον καὶ ἐώθεσαν ποιέειν αἰεί. ἰδόντες δὲ τὸν χῶρον [h] κεινὸν, ἐν τῷ ἐτετάχατο οἱ Ἕλληνες τῇσι προτέρῃσι ἡμέρῃσι, ἤλαυνον τοὺς ἵππους αἰεὶ τὸ πρόσω· καὶ ἅμα καταλαβόντες, προσεκέατό σφι. Μαρδόνιος δὲ, ὡς ἐπύθετο τοὺς Ἕλληνας ἀποιχομένους ὑπὸ νύκτα, εἶδέ [i] τε τὸν χῶρον ἔρημον, καλέσας τὸν Ληρισσαῖον Θώρηκα, καὶ τοὺς ἀδελφεοὺς αὐτοῦ Εὐρύπυλον καὶ [k] Θρασυδήϊον, ἔλεγε, „Ὦ παῖδες Ἀλευέω, ἔτι τί λέξετε τάδε ὁρέοντες ἔρημα; ὑμεῖς γὰρ οἱ πλησιόχωροι [l] ἐλέγετε Λακεδαιμονίους [m] οὐ φεύγειν ἐκ μάχης, ἀλλὰ ἄνδρας εἶναι τὰ πολέμια πρώτους· τοὺς πρότερόν τε μετισταμένους ἐκ τῆς τάξιος εἴδετε, νῦν τε ὑπὸ τὴν παροιχομένην νύκτα, καὶ οἱ πάντες ὁρέομεν διαδράντας. διέδεξάν τε, ἐπεί σφεας ἔδεε πρὸς [n] τοὺς ἀψευδέως ἀρίστους ἀνθρώπων μάχῃ διακριθῆναι, ὅτι οὐδένες ἄρα ἐόντες ἐν οὐδαμοῖσι ἐοῦσι Ἕλλησι ἐναπεδεικνύατο. καὶ ὑμῖν μὲν ἐοῦσι Περσέων ἀπείροισι, πολλὴ ἔκ γε ἐμεῦ ἐγίνετο συγγνώμη, ἐπαινεόντων τούτους, τοῖσί τι καὶ [o] συνηδέατε· Ἀρταβάζου δὲ θῶυμα καὶ μᾶλλον ἐποιεύμην, τὸ [p] καὶ καταῤῥωδῆσαι Λακεδαιμονίους· καταῤῥωδήσαντά τε, ἀποδέξασθαι γνώμην δειλοτάτην, ὡς χρεὼν εἴη ἀναζεύξαντας τὸ στρατόπεδον, ἰέναι ἐς τὸ Θηβαίων ἄστυ πολιορκησομένους· τὴν ἔτι πρὸς ἐμεῦ βασιλεὺς πεύσεται. καὶ τουτέων μὲν ἑτέρωθι ἔσται λόγος· νῦν δὲ ἐκείνοισι ταῦτα ποιεῦσι οὐκ ἐπιτρεπτέα 532
„ἐστὶ,

a Med. Arch. Paſſ. Aſk. Paris. B. Vind. Valla; τὸν λόχον *Ald.* et *Paris. A.* non norunt, male tamen. Vide *Gronovium*. *b* Deest hoc *V. Arch.* *c* Ἄλλα σταδ. *Aſk.* *d* Μοέντα *Arch.*, Μολέοντα *Aſk.* *e* Ἵσται *Arch.* *f* Ὧι *Paſſ. Aſk.* *g* Παρεγίνοντο *Paſſ. Arch. V.* *h* Ἐκεῖνον *Aſk. Ald.*, tum ἐν τῷ *Arch. V. Paſſ. Aſk.*, quod Ionum: ἐν ᾧ olim. *i* Deſit *Arch.*, et Ληρισσαῖον cum *Vind. Valla*, non Λαρισσαῖον, ut *Ald.* et *Edd.* Vid. C. 1. *k Med. Paſſ.*, Θρασυδήιον *Aſk.*, Θρασυδαῖον *Arch. Valla*, Θρασύδεον *Ald.* et alii. *l Med. Paſſ. V. Arch. Aſk.*, λέγετε *Ald. Paris. A. B.* *m* Ἐκφεύγειν *Arch.*, omiſſa male negativa. *n* Τὸ *Arch.* *o* Συνηδέαται *Paris. B.* *p* Non legit *Arch.*

93. Ἰθείῃ τέχνῃ ἀπολιπεῖν] In nuperis docti viri, haec intelligere negantis, conjecturis, *εὐηθίῃ ἢ τέχνῃ ἀπολιπεῖν, ſe deſeri prae ſtultitia, aut callida fraudis diſſimulatione.* Quale equidem conſilium Amompharetum, tametſi animoſiſſimum, de ſuo imperatore mente agitaſſe, non dixero. Potius erit, ἰθείην τέχνην induſtriam rectamque diſciplinae artem accipere, ſicuti ἰθείην δίκην in *Suida* et *Etymologo*. Non nego, pellexiſſe olim voluntatem *Arch.* θείῃ τέχνῃ, h. e. *excellente* et *divina*. Namque Spartani, ὅταν τινὰ μεγαλοπρεπῶς ἐπαινῶσι ΘΕΙΟΝ, ſive ſuo ſermone, ΣΕΙΟΝ, teſtibus *Platone* et *AEſchine* Dial. 1, 13. praedicabant. Lege magnum Animadverſorem ad *Athen.* VIII, 16. Neque his tamen blandimentis abripior.

96. Περὶ ποταμὸν Μολόεντα] Alibi hunc torrentem inveniſſe non recordor. Comparaverat *Abr. Ortelius*, V. Cl., τὸ Μόλου ῥεῖθρον *Plutarchi* Vit. Sullae p. 464., quod dubiae ſimilitatis, quippe τὸ ῥεῦμα τοῦ Μορίου ibid. p. 463. A., agrum radebat Chaeronenſem, hinc haud paullo ſeductiorem. Adverte vero X. iſta ſtadia, quae culpa librariorum ubi vacarint, Lacedaemonii oportet viarum compendia, montium et clivorum anfractus ingreſſi, neglexerint: ad inſulam enim Oeroen, quorſum iter deſtinabatur, decem duntaxat ſtadia C. 50.

11. Θρασυδήϊον] Scriba Cod. *Arch.* Θρασυδαῖον, quo nomine Theronis F., Himerae impoſitus, in *Diodori* XI, 49., et Philippi Macedonis legatus ap. *Plut.* Demoſth. p. 854. B., in mente videtur habuiſſe. Facio cum Cel. *Gronovio*, opinorque hunc fratresque eiusdem, ac nominatim Thoracem a *Pindaro* Pyth. Od. X. fin. laudibus ferri.

19. Ὅτι οὐδένες ἄ. ἐόντες] *Sophocli* aliisque uſitato more ſcribi potuiſſet, ὅτι οὐδὲν ἄρα ἐόντες· Plurali numero quidem οὐδένες reperitur apud ſcriptores optimos *Euripidem*, *Xenophontem*, *Iſaeum*, *Demoſthenem*; ſed nusquam apud illos, quantum memini, *homines nullius pretii* dicuntur οὐδένες· ſemel *Sophocles* dixit in Ai. ℣. 1133., οὐ γὰρ ἠξίου τοὺς μηδένας, id eſt τοὺς μηδὲν ὄντας, ſive τοὺς οὐδαμινούς, ut interpretatur *Schol.* —— Paulo poſt ad Alcuadas Mardonius, vos, inquit, excuſo, quod laudatis Lacedaemonios, τοῖσί τι καὶ συνηδέατε· poſtremum fruſtra, ni fallor, verſavit *Portus*, in συνῄδεατε leviter mutandum; *quibus quid ineſſe* virtutis bellicae *noveratis*: idem paene *Reiskio* placuit. Theſſalis, quos excuſationis venia dignatur, opponit Artabazum, ſine ulla ratione metuentem Lacedaemonios. VALCKEN.

23. Καὶ συνηδέαται] Non pugnabo, ſi συνηδέαται ex libro *Paris. B.* in συνῄδεατε abeat. Editi patrocinium tamen *Portus* eſt profeſſus, verbum ſuo more illuſtrans, taciteque συνείδατε et συνῄδετε, quod utrumque *Reiskii* ſuſpicionibus, taxans. In proximis τὸ καὶ καταῤῥωδῆσαι alius elegit, cui cur tandem auſcultemus?

,, ἐςὶ, ἀλλὰ διωκτέοι εἰσὶ ἐς ὃ καταλαμφθέντες, ,, δώσουσι ἡμῖν τῶν δὴ [a] ἐποίησαν Πέρσας πάντων δί-,, κας". Ταῦτα εἴπας, ἦγε τοὺς Πέρσας, δρόμῳ διαβάντας [b] τὸν Ἀσωπὸν κατὰ ςίβον τῶν Ἑλλήνων, ὡς δὴ ἀποδιδρησκόντων· ἐπεῖχέ τε ἐπὶ Λακεδαιμονίους τε καὶ Τεγεήτας μούνους. Ἀθηναίους γὰρ τραπομένους ἐς τὸ πεδίον, ὑπὸ τῶν ὄχθων οὐ κατώρα. Πέρσας [c] δὲ ὁρέοντες ὡρμημένους διώκειν τοὺς Ἕλληνας οἱ λοιποὶ τῶν βαρβαρικῶν τελέων ἄρχοντες, [d] αὐτίκα πάντες ἦραν τὰ σημήϊα, καὶ ἐδίωκον ὡς ποδῶν [e] ἕκαςος εἶχον, οὔτε κόσμῳ οὐδενὶ κοσμηθέντες, οὔτε τάξι. καὶ οὗτοι μὲν βοῇ τε καὶ ὁμίλῳ ἐπήϊσαν, ὡς [f] ἀναρπασόμενοι τοὺς Ἕλληνας· Παυσανίης δὲ, ὡς προσεκέετο ἡ ἵππος, πέμψας πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἱππέα, λέγει τάδε, ,, Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀγῶνος ,, μεγίςου προκειμένου, ἐλευθέρην εἶναι ἢ δεδουλωμένην ,, τὴν Ἑλλάδα, προδεδόμεθα ὑπὸ τῶν συμμά-,, χων ἡμεῖς τε οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ ὑμεῖς οἱ Ἀθη-,, ναῖοι, ὑπὸ τὴν παροιχομένην νύκτα διαδράντων. νῦν ,, ὦν δέδοκταί τοι ἐνθεῦτεν [g] τὸ ποιητέον ἡμῖν· ἀμυνο-,, μένους γὰρ τῇ δυνάμεθα ἄριςα περιςέλλειν ἀλλή-,, λους. εἰ μέν νυν ἐς ὑμέας ὥρμησε ἀρχὴν ἡ ἵππος, ,, χρῆν δὴ ἡμέας τε καὶ τοὺς μετ' [h] ἡμέων τὴν Ἑλ-,, λάδα οὐ προδιδόντας Τεγεήτας, βοηθέειν ὑμῖν· νῦν ,, δὲ, ἐς ἡμέας γὰρ [i] ἅπασα κεχώρηκε, δίκαιοί ἐςε ,, ὑμεῖς πρὸς τὴν πιεζομένην μάλιςα τῶν μοιρέων ἀ-,, μυνέοντες ἰέναι. εἰ δ' ἄρα αὐτοὺς ὑμέας καταλε-,, λάβηκε ἀδύνατόν τι βοηθέειν, ὑμεῖς δ' ἡμῖν τοὺς ,, τοξότας ἀποπέμψαντες χάριν θέσθε· συνοίδαμεν ,, δὲ ὑμῖν ὑπὸ τὸν παρεόντα τόνδε πόλεμον ἐοῦσι πολ-,, λὸν προθυμοτάτοισι, ὥςε καὶ ταῦτα ἐσακούειν". Ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι ὡς ἐπύθοντο, ὡρμέατο βοηθέειν, καὶ τὰ μάλιςα ἐπαμύνειν. καί σφι ἤδη ςείχουσι ἐπιτίθενται οἱ ἀντιταχθέντες Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασιλῆος γενομένων, [k] ὥςε μηκέτι δύνασθαι βοηθῆσαι. τὸ γὰρ [l] προσκείμενον σφέας ἐλύπεε. οὕτω δὴ μουνωθέντες Λακεδαιμόνιοι καὶ Τεγεῆται, ἐόντες σὺν ψιλοῖσι ἀριθμὸν, οἱ μὲν, πεντακισμύριοι, Τεγεῆται δὲ, τρισχίλιοι· οὗτοι γὰρ οὐδαμᾶ [m] ἀπεσχίζοντο ἀπὸ Λακεδαιμονίων· ἐσφαγιάζοντο, ὡς συμβαλέοντες Μαρδονίῳ καὶ τῇ ςρατιῇ τῇ παρεούσῃ. καὶ οὐ γάρ σφι ἐγίνετο τὰ σφάγια χρηςὰ, ἔπιπτον δὲ αὐτῶν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ πολλοὶ, καὶ πολλῷ πλεῦνες ἐτρωματίζοντο. Φράξαντες γὰρ τὰ [n] γέῤῥα οἱ

dum, ſed inſtandum, donec intercepti nobis dent pœnas eorum omnium, quæ in Perſas perpetrarunt. Hæc loquutus, Perſas A- 59
ſopo transmiſſo curſim ducit per veſtigia Græcorum, tanquam fugam capeſſentium; et in Lacedæmonios ac Tegeatas ſolos ingruebat, nam Athenienſes in planum digreſſos propter prærupta non cernebat. Ceteri autem barbarorum agminum præfecti Perſas moventes ad Græcos inſequendos conſpicati, ſublatis confeſtim et ipſi ſignis cuncti inſequuntur, pro ſe quisque accelerantes, nulla diſciplina nulloque compoſito ordine. Et iſti quidem cum vociferatione ac turba inſtabant Græcis, tanquam rapturi. Pau- 60
ſanias autem, ubi equitatu premi cœpit, equite ad Athenienſes miſſo, hæc dicit, Viri Athenienſes, propoſita dimicatione maxima, ut aut libera Græcia ſit aut ſervituti obnoxia, prodimur a ſociis nocte præterita elapſis et nos Lacedæmonii et vos Athenienſes. Inde igitur ita nobis viſum est eſſe faciendum, ut quam ſtrenuiſſime poſſumus defenſantes, mutuo ſimus auxilio. Ac ſi quidem in vos primo impetum dediſſet equitatus, oporteret ſane nos, et qui poſt nos ſtant, Tegeatas Græciam non prodentes, ſubſidio vobis venire: nunc, quoniam totus in nos contendit, iuſtum eſt, vos ad partem maxime laborantem ſuppetias ferre. Quod ſi vobis ipſis aliquo diſcrimine occupatis fas non eſt ſubſidio venire, ſaltem hoc gratificamini nobis, ut ſagittarios mittatis: quos agnoſcimus longe omnium, qui in hoc bello ſunt promptiſſimos eſſe ut etiam hæc exaudiant. Hæc 61
ubi audiere Athenienſes, moverunt ad ferendam opem, et ſtrenuiſſime propugnandum. At hos iam incedentes ea pars Græcorum, qui partes regias ſequebantur ex adverſo inſtructi, invadit, ut amplius auxilium ferre non poſſent; nam quod obiiciebatur negocium, eos dolore afficiebat. Ita deſtituti Lacedæmonii, numero cum levi armatura quinquaginta millia, et Tegeatæ numero tria millia, hi enim nusquam ab Lacedæmoniis dirimebantur, ſacrificaverunt tanquam confliċturi cum Mardonio præſentibusque copiis: et quum litare non poſſent, multi eorum interea cadebant, multo plures vulnerabantur. Confertis enim gerris

a Med. Arch. Paſſ. Ask., alii cum Ald. ἐποιήσαντο. *b* Τὸν Ἀσ. ora Steph. Paſſ. Ask. V. Arch. Brit., hinc articulus. *c* Δὲ ſemel Paſſ. Arch. V. Ald., in Gronoviana δὲ δὲ, quod, δὲ δὴ ſi foret ex ſcriptis, toleraſſem. *d* Abſunt iſta duo Arch. *e* Ἕκαςα margo Steph. Paſſ. Paris A. B., tum ἦκον Arch. *f* Ἀρπάσ. Arch. V. praeter neceſſitatem. Vide VIII, 28. *g* Abeſt Arch. *h* Ἡμέων Arch. Paſſ. Ask. V. Brit. Steph. margo, quod hic malui: ἡμέας Ald. et alii. *i* Πᾶσα Arch. *k* Ὥςε καὶ Arch. *l* Προσκείμενον Arch. V. Paris. A. B., alii cum Aldo προκείμ. *m* Ἐσχίζοντο ora Steph. *n* Γέρα et deinceps Arch.

40. Ὡς ποδῶν ἕκαςος εἶχον] Iniuria dictionem amanuenſes perverſum ierunt. Vide L. I, 169. II, 53. Quod deinceps autem βοῇ τε καὶ ὁμίλῳ, pro eo frequentius βοῇ τε καὶ πατάγῳ χρεώμενοι III, 79. Sentio hic inconditum clamorem et turbam Homereo more exprimi. Κεκλήμενοι καθ' ΌΜΙΛΟΝ ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν Troiani, inordinati atque inconpoſiti, in Ulyſſem ruentes Il. Λ. v. 460.

42. Βοῇ τε καὶ ὁμίλῳ] Hoc ſi ſincerum eſt, poſitum videtur ὁμίλῳ pro ὁμικλαδόν. ὁμοκλαδὸν ἐσεχέοντο eſt apud Apollon. Rhod. IV, v. 81. ex Hom. Il. B, v. 93., ἐσεχέοντο ἰλαδόν. Sed, me iudice, βοῇ τε καὶ κόμπῳ, aptius hac in ſede convenirent; et videri poſſet aliam hic vocem legiſſe Plutarchus in Ariſt. p. 329 A. ubi Mardonius ἐπεφέρετο τοῖς Λακεδαιμονίοις βοῇ πολλῇ καὶ πατάγῳ τῶν βαρβάρων, ὡς οὐ μάχης ἐσομένης, ἀλλὰ φεύγοντας ἀναρπασομένων τοὺς Ἕλληνας· quae certe ſunt ex his expreſſa Herodoti; cui ſupra VIII, c. 28., Theſſali dicuntur, ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Φωκέας, φερόμενοι. Urbs uno velut impetu capta frequenter dicitur ἀναρπασθῆναι. VALCKEN.

55. Δίκαιοί ἐςε] De H. Stephani ſententia, quamquam male citantis Thes. T. I. p. 1014., probe interpres. Strabo L. VI. p. 407. A. Δίκαιοι ἐσμὲν φυλάξαι τὴν αὐτὴν τάξιν. Par eſt eundem nos ordinem ſervare. Saepe Plato, cuius in Criton. p. 45. A. ἡμεῖς γάρ που ΔΙΚΑΙΟΙ ἐσμὲν, σώσαντές σε, κινδυνεύειν τοῦτον τὸν κίνδυνον. Euripides etiam Suppl. v. 186., ubi Barneſiana ſane quam ieiuna.

66. Τὸ γὰρ προσκείμενον] Mentio ἀγῶνος μεγίςου προκειμένου in proxime ſuperioribus anſam hoc mutandi praebuit. Τὸ προσκείμενον, Perſarum equeſtres copiae, cl προσεκέατό σφι, a quibus continuo inceſſentibus damno Graeci augebantur. Res extra dubii aleam ex C. 56. et C. 39., ἡ μέντοι ἵππος — αἰεὶ προσέκειτό τε καὶ ΕΛΥΠΕΕ τοὺς Ἕλληνας.

74. Φράξαντες τὰ γέῤῥα] Perſarum aliorumque ΓΕΡΡΑ, clypeos ex viminibus, multa luce Bar. Briſſonius

ris Perſæ ingentem vim ſagittarum emittebant, adeo inſtanter, ut laborantibus Spartiatis, et quia litare non poterant, reſpiciens ad templum Iunonis Platæenſium Pauſanias, imploraverit deam, obſecraveritque

62 ne ſpes ſua ipſos fruſtraretur. Adhuc eo deam his verbis invocante, Tegeatæ prius exſurgentes in barbaros tendunt: ſtatimque poſt Pauſaniæ preces ſacrificantibus Lacedæmoniis exta pulchra extitere: qui aliquanto poſt et ipſi in Perſas eunt. Perſæ omiſſis arcubus ex adverſo ſtetere. Ad quorum gerra primum pugna commiſſa eſt; quæ quum cecidiſſent, iam atrox pugna conſtitit iuxta ipſum Cereris templum, eaque pertinax, donec ad propulſionem ventum eſt. Siquidem barbari prehenſantes lanceas confringebant, nec audacia nec robore inferiores: ſed inermes erant et præterea imperiti, nec hoſtibus prudentia pares, etſi enim ſinguli, deni, pluresve aut pauciores irruebant conglobati tamen quia incidebant in Spartia-

63 tas, conficiebantur. Mardonius, qua parte ipſe ex equo albo ciens pugnam, mille delectis Perſarum præſtantiſſimis ſtipatus erat, ea maxime parte hoſtem urgebat, qui quamdiu ſuperfuit, Perſæ reſiſtentes ſeſeque defenſantes, ſtravere multos Lacedæmoniorum. Poſtea vero quam Mardonius mortuus fuit, et agmen quod circa illum robuſtiſſimum erat occubuit, tum demum alii quoque terga vertentes ceſſere Lacedæmoniis; quippe eis plurimum officiebat veſtis armis vacans: inermes enim cum armatis prœlium faciebant.

64 Ibi et ultio necis Leonidæ de Mardonio peracta eſt, ſecundum oraculum Spartiatis redditum: et victoria omnium, quas unquam novimus, ſpecioſiſſima potitus eſt Pauſanias Cleombroti filius, Anaxandridæ nepos. Huius autem ſuperiorum maiorum nomina in Leonida recenſui, illius enim iidem qui et Pauſaniæ maiores fuere. Oppetiit autem Mardonius ab Aeimneſto, viro inter Spartiatas

οἱ Πέρσαι, ἀπίεσαν [a] τῶν τοξευμάτων πολλὰ ἀφειδέως οὕτω, ὥστε πιεζομένων τῶν Σπαρτιητέων, καὶ τῶν σφαγίων οὐ γινομένων, ἀποβλέψαντα τὸν Παυσανίην πρὸς τὸ Ἥραιον τὸ Πλαταιέων, ἐπικαλέσασθαι τὴν θεὸν, [b] χρηΐζοντα μηδαμῶς σφεας ψευσθῆναι τῆς ἐλπίδος. Ταῦτα δ' ἔτι τούτου [c] ἐπικαλευμένου, προεξαναστάντες [d] πρότεροι οἱ Τεγεῆται ἐχώρεον ἐς τοὺς βαρβάρους. καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι αὐτίκα μετὰ τὴν εὐχὴν τὴν Παυσανίεω, ἐγίνετο θυομένοισι τὰ σφάγια χρηστά. ὡς δὲ χρόνῳ κοτὲ [e] ἐγίνετο, ἐχώρεον καὶ οὗτοι ἐπὶ τοὺς Πέρσας, καὶ οἱ Πέρσαι ἀντίοι, τὰ τόξα μετέντες. ἐγίνετο δὲ πρῶτον περὶ τὰ [f] γέρρα μάχη· ὡς δὲ ταῦτα ἐπεπτώκεε, ἤδη ἐγίνετο [g] ἡ μάχη ἰσχυρὴ παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον, καὶ χρόνον ἐπὶ πολλὸν, ἐς ὃ ἀπίκοντο ἐς ὠθισμόν. τὰ γὰρ δόρατα ἐπιλαμβανόμενοι κατέκλων οἱ βάρβαροι. [h] λήματι μέν νυν καὶ ῥώμῃ οὐκ ἕσσονες ἔσαν οἱ Πέρσαι, ἄνοπλοι δὲ ἐόντες, καὶ πρὸς, ἀνεπιστήμονες ἔσαν, καὶ οὐκ ὅμοιοι τοῖσι [i] ἐναντίοισι σοφίην. προεξαΐσσοντες δὲ κατ' ἕνα, καὶ δέκα, [k] καὶ πλεῦνές τε καὶ ἐλάσσονες συστρεφόμενοι, ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Σπαρτιήτας, καὶ διεφθείροντο. Τῇ δὲ ἐτύγχανε αὐτὸς ἐὼν Μαρδόνιος, ἀπ' ἵππου τε μαχόμενος λευκοῦ, ἔχων τε περὶ ἑωυτὸν λογάδας Περσέων τοὺς ἀρίστους χιλίους, ταύτῃ δὴ καὶ μάλιστα τοὺς ἐναντίους ἐπίεσαν. ὅσον μέν νυν χρόνον Μαρδόνιος περιῆν, οἵδε ἀντεῖχον, καὶ ἀμυνόμενοι [l] κατέβαλον πολλοὺς τῶν Λακεδαιμονίων· ὡς δὲ Μαρδόνιος ἀπέθανε, καὶ τὸ περὶ ἐκεῖνον τεταγμένον ἐὸν ἰσχυρότατον ἔπεσε, οὕτω δὴ καὶ οἱ ἄλλοι ἐτράποντο, καὶ εἶξαν τοῖσι Λακεδαιμονίοισι. [m] πλεῖστον γάρ σφεας ἐδηλέετο ἡ ἐσθὴς ἔρημος ἐοῦσα ὅπλων. πρὸς γὰρ ὁπλίτας ἐόντες [n] γυμνῆτες ἀγῶνα ἐποιεῦντο. Ἐνθαῦτα ἥ τε δίκη τοῦ φόνου τοῦ Λεωνίδεω, κατὰ τὸ χρηστήριον, τοῖσι Σπαρτιήτῃσι ἐκ Μαρδονίου [o] ἐπετελέετο, καὶ νίκην ἀναιρέεται καλλίστην ἁπασέων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Παυσανίης ὁ Κλεομβρότου τοῦ Ἀναξανδρίδεω. τῶν δὲ κατύπερθέ οἱ προγόνων τὰ οὐνόματα εἴρηται ἐς [p] Λεωνίδην· ὡυτοὶ γάρ σφι τυγχάνουσι ἐόντες. ἀποθνήσκει δὲ Μαρδόνιος ὑπὸ [q] Ἀειμνήστου, ἀνδρὸς ἐν Σπάρ- 533

τῃ

a Τὸν τοξ. *Paſſ. Arcb. Brit.*, articulus aberat. b Χρηΐζοντα *Arcb. Vind.* c Ἐπικαλεομένου *Arcb. V. Ask.* d Πρότερον *Arcb. V. Valla.* Conf. *Daviſium* in *Maxim. Tyr.* p. 507. e Ἐγένετο *Paſſ.* f Γέρα *Arcb.* g Abeſt *Arcb.*, neque male. h Λήματι recte *Plut.* Malign. p. 874. A., Codd. plerique omnes λήμματι. Vide v, 72. VII, 99. i Ἀντίοισιν *Vind.* k Copulam idem et *Arcb.* non habent. l Κατέβαλλον *Arcb. Paſſ. V. Ask. Brit.*, antea κατεβάλλοντο. m Carpit *Plut.* Malign. p. 874. n Γυμνῆτας *Ask.*, in *Paſſ.* ἐόντας γυμνῆτας, male. Porro ἀγῶνας *Arcb.* o Ἐπιτελ. ſine augmento *Vind.*, ſequentia laudavit *Plut.* Cat. Maior. p. 353. D. p Λεωνίδεω *Arcb.*, loco Λεωνίδεα. Conf. L. VII, 204., ubi maiorum eius ſeries. q Ἀριμνήστου *Arcb. Valla*; Αἰμνήστου *Paſſ. Ask.* Ἀειμνήστου *Med.*

ſonius R. Perſ. III, 13. et *Io. Taylor* ad *Demoſth.* Or. in Neaer. p. 596. adſperſerunt. Hic ſcutorum illa congeriem, et σκεπάσματα, Graecis ingruentibus obiecta, requirunt. Quorſum enim, *pugnatur* πρὸς τὰ γέῤῥα· ὡς δὲ ταῦτα ἐπεπτώκεε Capitis ſequentis, niſi huc? et *Plut.* Ariſtid. p. 329. F. καὶ προθέμενοι πολλὰ τῶν γέῤῥων Perſae, et ſtatim, καὶ προσπεσόντες *Graeci* ἐξεώθουν τὰ γέῤῥα. Addo, *Harpocrationem* in Γέῤῥα Herodotea indicaſſe et *Suidam* in Γέῤῥον. Poſteriorem etiam excerpſiſſe. Sic enim, καὶ αὖθις Ἡρόδοτος· Κῦρος περιελὼν τὰ πολλὰ &c.; quae quidem *Xenophontis* ſunt Κύρ. Παιδ. L. II. p. 42. C., *Kuſtero* non animadverſa, et inde corrigenda. *Herodoti* verba deſunt, exſcriptorum ſtupiditate praetervifa.

77. Τῶν σφαγίων οὐ γινομένων] Perſuaſit doctiſſimo *Pavio* χρηστῶν vocem his ex libro *Arcb.* iungere Cl. *Th. Galeus*, falſus vehementer: namque illo in Codice, quem *inportuniſſimum* Cel. *Taylor* adpellavit ob iniuſtum additamentum ad *Lyſiae* Serm. Ἐπιτάφ. p. 33., vocabulum illud fruſtra quaeritur. *Plutarchi* verba Ariſtid. p. 329. E. ἅμα ταῖς εὐχαῖς ἐφάνη τὰ ἱερὰ auxit ex falſo prodita huius loci acceſſione *Dacerius* ἐφάνη τὰ ἱερὰ χρηστά. Sic vara, uti dici ſolet, vibiam ſecuta eſt. *Plutarchum* bene tutatur *Bryanus*, Noſtrum *Taylorius.* Χρηστὰ in dictione intelligi adſolent. Conf. L. VII, 134.

77. Τῶν σφαγίων οὐ γιν.] A ſciolo ex vicinis repetitum, χρηστῶν, quod praebet *Arcb.*, recte reiecit Clar. *Io. Taylor* ad *Lyſ.* p. 33. Quando litabant, τὰ ἱερὰ vel τὰ σφάγια γενέσθαι ſimpliciter etiam dicebantur. Hic paulo poſt iſtis, ἐγίνετο θυομένοισι τὰ σφάγια χρηστά, haec proxima ſubiiciuntur, ὡς δὲ χρόνῳ κοτὲ ἐγίνετο, *quum vero tandem aliquando laeta eſſent exta:* χρόνῳ, nonnemini ſuſpectum, *tandem* notat: vid. ad *Eurip.* Phoen. ℣. 313. in *Dionyſ. Halicarn.* T. II. p. 33, 25., ſcribendum: τὸ χωρίον αἱρεῖ χρόνῳ· φερόμενος δ' ὑπ' ὀργῆς ——. Ut *Herod.* precantem Pauſaniam ſiſtit *Plutarch.* T. I. p. 329. E. ubi ἅμα ταῖς εὐχαῖς ἐφάνη τὰ ἱερὰ, καὶ νίκην οἱ μάντεις ἐμήνυον. VALCKEN.

100. Κατέβαλλον πολλοὺς] Etſi me minime fugiat, priſtinum patrocinio, ſi rixari libeat, non deſici, conſuetum nolui et ſchedarum praeiudicio protectum abiicere. Satis erit hoc *Plut.* Ariſtid. p. 329. F. τοῖς δόρασι τύπτοντες πρόσωπα καὶ στέρνα τῶν Περσῶν, πολλοὺς ΚΑΤΕΒΑΛΛΟΝ.

4. Πλεῖστον γάρ σφεας ἐδηλέετο] Qui criminari geſtiunt, plerumque excedunt modum. Carpit *Plutarchus*, alioqui optime gnarus; γυμνοὺς καὶ ἀνόπλους, quos ipſe habet T. II. p. 787. F., omnes perhiberi, gravi armatura defectos. Tales Perſae, quorum *gerra* dudum perierant, Graecorum clypeis, ſi ſalva fuiſſent, nunquam conparanda. Hoc amplius, tunicae talares, quo minus expeditius pugnarent Perſae, inpedimento erant. Verum his aegrius immoror.

12. Ὑπὸ Ἀειμνήστου] Iuſtum nobilis viri nomen non extra certamen. Ἀριμνήστου titulum dant illi *Valla* et

Arcb.

τῇ Λογίμῳ· ὃς χρόνῳ ὕστερον μετὰ τὰ Μηδικά, ἔχων ἄνδρας τριηκοσίους, συνέβαλε ἐν Στενυκλήρῳ, πολέμου ἐόντος, [a] Μεσσηνίοισι πᾶσι· καὶ αὐτός τε ἀπέθανε καὶ οἱ τριηκόσιοι. Ἐν δὲ Πλαταιῇσι οἱ Πέρσαι ὡς [b] ἐτράποντο ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων, ἔφευγον οὐδένα κόσμον ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ ἑωυτῶν, καὶ ἐς τὸ τεῖχος τὸ ξύλινον, τὸ ἐποιήσαντο ἐν μοίρῃ τῇ Θηβαΐ-
534 δι. [c] Θῶμα δέ μοι ὅκως [d] παρὰ τῆς Δήμητρος τὸ ἄλσος μαχομένων, οὐδὲ εἷς ἐφάνη τῶν Περσέων οὔτε ἐσελθὼν ἐς τὸ τέμενος, οὔτε ἐναποθανὼν περὶ τὸ ἱρόν, οἱ δὲ πλεῖστοι ἐν τῷ βεβήλῳ ἔπεσον. δοκέω δέ, εἴ τι περὶ τῶν θείων πρηγμάτων δοκέειν δεῖ, ἡ θεὸς αὐτή σφεας οὐκ [e] ἐδέκετο, ἐμπρήσαντας τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλευσῖνι [f] ἀνάκτορον. αὕτη μέν νυν ἡ μάχη ἐπὶ [g] τοσοῦτον ἐγένετο. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκεος αὐτίκα τε οὐκ [h] ἀρέσκετο, κατ᾽ ἀρχὰς [i] λιπομένου Μαρδονίου ἀπὸ βασιλῆος· καὶ τότε πολλὰ ἀπαγορεύων, οὐδὲν ἤνυε, συμβάλλειν οὐκ ἐῶν· ἐποίησέ τε αὐτὸς τοιάδε, ὡς οὐκ ἀρεσκόμενος τοῖσι πρήγμασι τοῖσι ἐκ Μαρδονίου ποιευμένοισι· τῶν ἐστρατήγεε ὁ Ἀρτάβαζος· εἶχε δὲ δύναμιν οὐκ ὀλίγην, ἀλλὰ καὶ ἐς τέσσερας μυριάδας ἀνθρώπων περὶ [k] ἑωυτόν· τούτους ὅκως ἡ συμβολὴ ἐγίνετο, εὖ ἐξεπιστάμενος τὰ ἔμελλε [l] ἀποβήσεσθαι ἀπὸ τῆς μάχης, [m] ἤιε κατηρτισμένος, παραγγείλας [n] κατὰ τὠυτὸ ἰέναι πάντας τῇ ἂν αὐτὸς ἐξηγέηται, ὅκως [o] ἂν αὐτὸν ὁρέωσι σπουδῆς ἔχοντα. ταῦτα παραγγείλας, ὡς ἐς μάχην ἦγε δῆθεν τὸν στρατόν. [p] προτερέων δὲ τῆς ὁδοῦ, ὥρα [q] καὶ δὴ φεύγοντας τοὺς Πέρσας. οὕτω δὴ οὐκέτι τὸν αὐτὸν κόσμον κατηγέετο, ἀλλὰ τὴν ταχίστην ἐτρόχαζε φεύγων, οὔτε ἐς

tas eximio: qui aliquamdiu poſt bellum Medicum trecentos viros ſecum habens, apud Stenyclerum belli tempore cum omnibus Meſſeniis conflixit, ubi ipſe et trecenti illi occubuere. Ad Platæas autem Perſæ, 65 postquam a Lacedæmoniis in fugam verſi ſunt, nullo ordine ad caſtra ſua contendunt, et ad murum ligneum, quem fecerant in parte agri Thebani. Tenet autem me admiratio, quum iuxta lucum Cereris dimicaretur, ne unum quidem Perſarum viſum eſſe intraſſe fanum, neque circa templum occubiſſe, ſed pleroſque in profano: ſed opinor, ſiquid de rebus divinis opinari oportet, deam ipſam eos non recepiſſe, qui ſacrum quod eſt in Eleuſine Anactorum concremaverant. Hactenus pugna hæc geſta eſt. Artabazus autem Pharnacis filius, cui 66 iam inde ab initio diſplicuerat Mardonium relinqui ab rege, quique multis verbis pugnam disſuadens nec ſinens præliari nihil profecerat, hoc ſibi agendum putavit. Is, quod ſibi non placerent, quæ a Mardonio fiebant, eos quibus præerat, præerat autem non parvis copiis, ſed ad quadraginta usque millibus hominum, illos, inquam, dum prœlium fiebat, quid futurum e prœlio eſſet probe intelligens, quum paraſſet, ibat, teſſera data, ut omne irent quacunque ipſe duceret, et qua viderent ipſum feſtinantem. Sic iuſſas tanquam ad pugnam copias ſcilicet ducens, ſed paullum progreſſus cernit Perſas fugientes, ita non ſervato amplius eodem ducendi ordine, ſed repente effuſo curſu fugæ ſe dedit, non ligneum

a Μεσηνίοισι πᾶσι *Arch.*, deſit τε et *Vind. Paſſ. Ask.*, quibus obſequi licebit. ante Μεσσηνίοισί τε. Ceterum Μεσήνιοι ſaepiſſime *Iſocrati* et aliis. *b Med. Paſſ. Ask. Vind. Arch.*, ceteri ἐτράπησαν. *c* Θῶμα *Arch. Ask.* *d Med. Paſſ. Ask. Arch. Vind. Valla*, περὶ alii. *e* Iidem omnes: ἐδέξατο *Al i. Paris. A. B.* *f Med. Paſſ. Ask.*, ἀνακτόριον *Arch. V. Brit. Paris. A. B. Ald. Valla.* *g* Τοσοῦτο *Paſſ. Ask.* *h* Ἠρέσκ. *Arch. Paſſ. V. Ask.* *i* Λειπ. *Arch. V.* *k* Αὐτὸν *V. Arch.* *l* Συμβήσεσθαι *Arch.* *m Med. Paſſ. Ask.*, ἦγε *Arch. V. Brit. Ald. Valla*: tum κατηρτημένος aut κατηρτημένως *Paſſ. Ask.* ora *Steph.* *n* Κατὰ τοῦτο *Arch.*, κατὰ τὠυτὸ *Vind. Ask. Paſſ.*, in *Ald.* κατ᾽ αὐτὸ et aliis. *o* Deſideratur in *Arch.* *p* Προτερέων *Arch. V. Paſſ.* margo *Steph.*, προτερεύων prius. *q* Καὶ δὴ *Ask. Paſſ. Arch.*, ordine meliore: δὴ καὶ alii cum *Aldo*.

Arch., inque primis *Plut.* Ariſtid. p. 330. C., ceteris autem Codd. receptum in laude verſatur. His equidem conſpirantibus accederem, eoque promtius, quoniam ex *Plutarchi* ſcripto exemplari ΔΙΑΜΝΗΣΤΟΝ *H. Steph.* enotavit, ab Ἀειμνήστῳ leviter diverſum: Idem porro *Plut.* Malign. p. 873. D., ſive inſulſi potius ſcribae, ΔΕΙΠΝΙΣΤΟΝ pinxerunt, ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΝ utique adpellandum. Iam quae in Ἀειμνήστου et Ἀριμνήστου ſcriptura librariorum hic et C. 71. diſcordia, vitioſior alibi in monumentis ſepulchralibus *M. Ant. Boldettus* Obſerv. ad Coemeter. p. 411. titulum exſcripſit hunc, ΞΑΝΘΙΠΠΗΑΕ ΙΜΝΗΣΤΕ ΓΡΗΓΟΡΕΙ· et p. 416. ΠΤΟΛΜΑΙC. Α. Ι. ΜΝΗΓΑΙ ΕΝ ΘΕΩ ΠΑΡΘΕΝΟΣ, et Latine *Ptolmais A. I. hymnos perſonabat virgo.* Legiſſet ΑΕΙΜΝΗΣΤΗ *perpetuae memoriae*, Latina utique adpoſuiſſet meliora. At in talibus crebri eius lapſus.

12. Ὑπὸ Ἀειμνήστου] In hoc forte nomine placebit ſcriptio *Arch.* Ἀριμνήστου quia firmat illam *Plutarch* T. I. p. 330. C. τὸν Μαρδόνιον ἀνὴρ Σπαρτιάτης ὄνομα Ἀρίμνηστος ἀποκτίννυσι, λίθῳ τὴν κεφαλὴν πατάξας. Spartiata, quantum recordor, *Arimneſtus* nusquam *Pauſaniae* memoratur; ſed Plataeënſium hoc etiam praelio Imperator ſic illi dicitur IX, p. 718. et *Plutarcho* in Ariſt. p. 325. C. quae commendant lectionem *Med.* apud *Herodot.* infra c. 71., Ἀρίμνηστον ἄνδρα Πλαταιέα, ubi Ἀείμνηστον dabant Edd. Plataeënſem Λάκωνα τὸν Ἀειμνήστου memorat *Thucyd.* III, c. 52. VALCKEN.

25. Τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἀνάκτορον] Templum *primarium* et *praecipuum* doctiſſimo *de Pauw*, ad cuius formam Δήμητρος Ἐλευσινίης ἱρὸν ſupra C. 56. Notum mihi adprime τὸ σεμνὸν ἀνάκτορον τοῖν θεοῖν *Cereris* et *Proſerpinae Athen.* L. V. p. 213. 6., verum τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλ. ἀνάκτορον inſolentius. *Heſychii* Ἀνακτόριον, ἱερόν, congruebat Codd. quorundam voluntati, ac ſollemnem vocabuli gloſſam, *Herodoto* fortaſſe inculcatam, indicabat. Vide ibi Clar. *Alberti* et *Olearium* ad Philoſtr. Vit. Sophiſt. L. II. p. 600.

25 Τὸ ἱρὸν τ. ἐν Ἐ. ἀνάκτ.] *Herodotus* aliique ſaepe dixerunt ἱρὸν vel ἱερὸν ἅγιον et, monente Celeberr. *Hemſterhuſio* ad *Lucian.* p. 136., proprie Cereris Eleuſiniae templum dicebatur τὸ σεμνὸν ἀνάκτορον ταῖν θεοῖν· ſed cauſam non exputo cur Noſtro ſcriberetur τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἀνάκτορον· mihi potius Cereris templum, quod fuit Eleuſine, dixiſſe videtur τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἀνάκτορον· ut ad Ἀνάκτορον quis interpretamenti loco primum adiecerit τὸ ἱρόν. De quorumvis Deorum Dearumve templis vocem ἀνάκτορον prae aliis *Euripides* frequentavit in Androm. ℣. 43. 1157. Iph. in Taur. ℣. 41. 66. Troad. ℣. 15. Ione ℣. 55. Sed ſacrarium illud a Perſis igne violatum ignoraſſe videtur *Ariſtides*, cuius vid. T. I. p. 451. VALCKEN.

36. Ἤιε κατηρτισμένος] Inſpice *Gronovium*, quicum non disſentio. Scripſi κατὰ τὠυτὸ, ſcriptis exemplaribus iubentibus. Mox *Pavius* de coniectura ὅκως — ὁρέωσι σπουδὴν ἔχοντα, *ſimul ac viderint ipſum magno ſtudio properantem*; neque enim vulgatum ullo Graecorum in ſermonis eſſe conmercio. Quid tum vero AEſchyleo fiet Supp. v. 844. Σοῦσθε — ὅπως ποδῶν. Quid ὡς ποδῶν εἶχον Noſtri L. VI, 116. ὡς τάχεος εἶχε VIII, 107., et *Dionyſii* Ant. Rom. XI. p. 626. ὡς εἶχον ὀργῆς τε καὶ τάχους· *Heliodori* AEth. I. p. 23. ὡς εἶχε δεσμῶν, *ut vinctus erat*, et ibid. p. 56. ἐλθὼν ὡς εἶχε δρόμου. Quorum quidem uberrima paſſim meſſis. Porro προτερέων elegi, quod C. 56.

36. Ἤιε κατηρτ.] Prae altero mihi quoque placet: τούτους pertinet ad ſequentia, παραγγείλας κατ᾽ αὐτὸ ἰέναι πάντας τῇ αὐτὸς ἐξηγέηται. —— In proximis, ὡς ἐς μάχην ἦγε δῆθεν τὸν στρατὸν, *exercitum ducebat tanquam ad pugnam ſcilicet*, δῆθεν ponitur ut L. VI, c. 1., ὡς οὐδὲν δῆθεν τῶν παρεόντων πρηγμάτων ἐπιστάμενος· et alibi ſaepius. — Mox προτερέων *Koenius* vulgato praeferendum cenſebat ut Ἰωνικώτερον et Herodoteum. VALCKEN.

56. Ἡρ

gneum murum verſus, aut Thebana mœ-
nia, ſed ad Phocenſes, animo celerrime
perveniendi ad Helleſpontum, et hi qui-
67 dem iſtuc iter intenderunt. Ceteris autem
Græcis qui ſtabant a regis partibus, igna-
viter de induſtria agentibus, Bœoti tamen
perdiu cum Athenienſibus decertaverunt.
Nam ex Thebanis ii qui cum Medis ſen-
tiebant, non parva ſtrenuitate utebantur,
pugnantesque et non ignaviter agentes, ita
ut trecenti primores eorum ac fortiſſimi il-
lic ab Athenienſibus occiſi fuerint. Ubi au-
tem et iſti terga dederunt, ſugerunt non
quo Perſæ et aliorum ſociorum univerſa
multitudo, quæ et cum nemine pugnaverat,
et nihil forte demonſtraverat, ſed Thebas
68 verſus fugerunt. Omnem autem barbaro-
rum rem pependisſe a Perſis, inde mihi fi-
des fit, quod tunc et ipſi, antequam etiam
cum hoſte congrederentur, fugæ ſe manda-
verunt, quod Perſas quoque cernebant fu-
gientes, atque ita cuncti fugam capesſe-
runt, præter equitatum, tum alium, tum
Bœotium: qui hactenus profuit fugientibus,
ut asſidue hoſtibus proximus iret arcens a-
micos fugientes ab Græcis, qui quidem ſa-
ne victores ſequebantur urgendo Xerxianos
69 atque interficiendo. Inter hunc cædis tu-
multum nunciatur reliquis Græcis qui circa
templum Iunonis conſtituti erant, et a prœ-
lio abſuerant, peractum eſſe prœlium et
Pauſaniam cum ſuis vincere. Ea re audi-
ta, Corinthii nullo ordine eunt per radi-
cem montis et per colles viam in alta fe-
rentem recta, qua itur ad *Cereris* templum:
Megarenſes et *Phliaſii* per campum, quæ
planisſima viarum erat. Quos utrosque iam
hoſti propinquos nullo ordine irruere con-
ſpicati Thebanorum equites, quorum præ-
fectus erat Aſopodorus Timandri filius, e-
quos in illos incitaverunt, et invecti ſex-
centos iſtorum ſtraverunt: ceteros ad Ci-
thæronem impulerunt perſequendo. Et hi
70 quidem nulla cum laude perierunt. At Per-
ſæ ceteraque multitudo poſtquam ad li-
gneum murum fugerunt, turres, antequam
Lacedæmonii advenirent, aſcendere occu-
pant. Illis conſcenſis quamoptime posſunt
murum præſtruunt, ex quo ſubeuntibus mox
Lacedæmoniis, acrior extitit muri oppu-
gnatio. Nam quoad *Athenienſes* abſuere,
non modo ſeſe defenſabant, ſed etiam La-
ce-

ἐς τὸ [a] ξύλινον οὔτε ἐς τὸ Θηβαίων τεῖχος, ἀλλ᾽ ἐς Φωκέας, ἐθέλων ὡς τάχιστα ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἀπικέσθαι. καὶ δὴ οὗτοι μὲν ταύτῃ ἐτράποντο. Τῶν δὲ ἄλλων Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασιλῆος ἐθελοκακεόντων, Βοιωτοὶ Ἀθηναίοισι ἐμαχέσαντο χρόνον ἐπὶ συχνόν. οἱ γὰρ μηδίζοντες τῶν Θηβαίων, οὗτοι [b] εἶχον προθυμίην οὐκ ὀλίγην, [c] μαχεόμενοί τε καὶ οὐκ ἐθελοκακέοντες οὕτω, ὥστε τριηκόσιοι αὐτέων οἱ πρῶτοι καὶ ἄριστοι ἐνθαῦτα ἔπεσον ὑπὸ Ἀθηναίων· ὡς δὲ ἐτράποντο καὶ οὗτοι, ἔφευγον ἐς τὰς Θήβας, οὐκ ᾗπερ οἱ Πέρσαι, καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων ὁ πᾶς ὅμιλος, οὔτε διαμαχεσάμενος οὐδενὶ, [d] οὔτε ἀποδεξάμενός τι, ἔφευγον. Δηλοῖ τέ [e] μοι ὅτι πάντα τὰ πρήγματα τῶν βαρβάρων [f] ἤρτητο ἐκ Περσέων, εἰ καὶ τότε οὗτοι, [g] πρὶν ἢ καὶ συμμῖξαι τοῖσι πολεμίοισι, ἔφευγον, ὅτι καὶ τοὺς Πέρσας [h] ἑώρων. οὕτω τε πάντες ἔφευγον, πλὴν τῆς ἵππου τῆς τε ἄλλης καὶ τῆς Βοιωτίης. αὕτη δὲ τοσαῦτα προσωφέλεε τοὺς φεύγοντας, αἰεί τε πρὸς τῶν πολεμίων ἄγχιστα ἐοῦσα, ἀπέργουσά τε τοὺς φιλίους φεύγοντας ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων. οἱ μὲν δὴ νικῶντες εἵποντο, τοὺς Ξέρξεω [i] διώκοντές καὶ φονεύοντες. Ἐν 535
δὲ τούτῳ τῷ γινομένῳ φόβῳ [k] ἀγγέλλεται τοῖσι [l] ἄλλοισι Ἕλλησι τοῖσι τεταγμένοισι περὶ τὸ Ἡραῖον, καὶ ἀπογινομένοισι τῆς μάχης, ὅτι μάχη τε γέγονε, καὶ νικῷεν οἱ μετὰ Παυσανίεω. οἱ δὲ, ἀκούσαντες ταῦτα, οὐδένα κόσμον ταχθέντες, οἱ μὲν ἀμφὶ Κορινθίους, ἐτράποντο διὰ τῆς [m] ὑπωρέης καὶ τῶν κολωνῶν τὴν φέρουσαν [n] ἄνω, ἰθὺ τοῦ ἱροῦ τῆς Δήμητρος· οἱ δὲ ἀμφὶ Μεγαρέας τε καὶ Φλιασίους, διὰ τοῦ πεδίου τὴν λειοτάτην τῶν ὁδῶν. ἐπεί τε δὲ ἀγχοῦ τῶν πολεμίων ἐγίνοντο οἱ Μεγαρέες καὶ Φλιάσιοι, ἀπιδόντες σφέας οἱ [o] τῶν Θηβαίων ἱππόται ἐπειγομένους οὐδένα κόσμον, ἤλαυνον ἐπ᾽ αὐτοὺς τοὺς ἵππους, τῶν ἱππάρχεε Ἀσωπόδωρος ὁ Τιμάνδρου. ἐσπεσόντες δὲ [p] κατεστόρεσαν αὐτέων ἑξακοσίους, τοὺς δὲ λοιποὺς [q] κατήραξαν διώκοντες ἐς τὸν Κιθαιρῶνα. οὗτοι μὲν δὴ ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἀπώλοντο. Οἱ δὲ Πέρσαι, καὶ ὁ ἄλλος ὅμιλος, ὡς κατέφυγον ἐς τὸ ξύλινον τεῖχος, ἔφθησαν ἐπὶ τοὺς πύργους ἀναβάντες, πρὶν ἢ τοὺς Λακεδαιμονίους ἀπικέσθαι· ἀναβάντες δὲ, [r] ἐφράξαντο ὡς ἠδυνέατο ἄριστα τὸ τεῖχος. προσελθόντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων, κατεστήκεέ σφι τειχομαχίη ἐρρωμενεστέρη. ἕως μὲν γὰρ [s] ἀπῆσαν οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ δ᾽ ἠμύνοντο, καὶ πολλῷ πλέον [t] εἶχον
τῶν

a Ξύλινον τεῖχος *Arch. Valla*, neque abſurde. *b* Εἶχεν *Paſſ. Arch. Ask. V.* *c* Μαχόμενοι *Arch. V.* *d* Οὔτε τι ἀποδ. *Arch. Paſſ. Ask.* *e* Ἐμοὶ *Arch. V.* *f* Ἤρτητο *Arch. V.* *g* Τοῖσι πολεμίοισιν ἔφευγον πρὶν ἢ καὶ συμμ. *Arch.* *h* Ὥρων *Arch. Vind.* *i* Διώκοντές τε καὶ *Ask.*, nec male. *k* Ἀπαγγέλλ. *Brit.* *l* Non eſt in *Arch. V.* et *Valla*, neque valde neceſſarium videtur. *m* Ὑπωρείης *Arch. Vind.* *n* Abeſt iisdem. *o* Omittitur ab *Arch.* *p* Κατεστόρ. *Paſſ.* *q* *Arch. Vind. Brit.*, in aliis κατήραξαν, male. *r* Ἐφράξαντο *Arch.*, corrupte. *s* Ἀπήεσαν *Arch.* *t* Εἶχον *Arch. Paſſ. V. Ask.*

56. Ἤρτητο ἐκ Περσέων] Redi ad L. I, 125. In proximis maluit Scriptor ὅτι καὶ τοὺς Πέρσας —, etſi praemiſerat εἰ καὶ τότε οὗτοι —, ex arbitrio et varianda oratione. Venit praeterea *Abreſchio* in mentem, πρὸς τῶν πολεμίων ἄγχιστα ἰοῦσα, cui coniectanti ſchedae addicere renuunt.

64. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ γινομένῳ φόβῳ] Fuit, cum legerem ἐν δὲ τούτῳ —— πόνῳ· arbitrarerque ſimillimum ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ L. VI, 114. et VII, 224. Quod quidem utrobique optimum, nec tamen edito probius. Saepe nos blandimentis huiusmodi auferimur, quae, etſi hoc in ſe naturale habeant, ut placeant etiam reiecta, haud raro futilia evadunt. Multis abhinc annis *Ciceronem* Tuſcul. Diſp. III, 27. ſcripſiſſe divinabam, *poſtquam Cyprum veniſſent, tum afflictari lamentarique coepiſſe*, non vero *poſtquam Tyrum*. Auctorem quippe *Livium* eſſe, Corneliam, Pompeii uxorem, et filium Sextum, poſt Magni necem, *Cyprum* refugiſſe Epit. CXII., pariterque *Lucanum* Phars. IX, 117. *Prima tatem CYPROS ſpumantibus accepit undis.* Atque hoc paene probavi Cl. *Daviſio*. Verum haec *Dionis* vide *Caſſii* L. XLII. p. 234. D. de Caeſare Iulio, τά τε ἀναθήματα τοῦ ἐν τῇ ΤΥΡΩι Ἡρακλέους πάντα ἀνείλετο, ὅτι τήν τε ΓΥΝΑΙΚΑ καὶ τὸν ΠΑΙΔΑ τοῦ Πομπηΐου ὑπεδέξαντο, ὅτε ἔφυγον. Hinc inanem ipſe ſuſpicionem, ne et aliis fraudi ſit, proſcribo. Sed ad inſtitutum.

79. Κατήραξαν — ἐς τὸν Κι.] Perparum arbitror intereſſe, κατήραξαν ſcribatur an κατέρραξαν· variabant hic etiam forte Codices, ut apud *Thucyd.* VII, c. 6., τὸ ἄλλο στράτευμα, νικηθὲν ὑπὸ τῶν Συρακουσίων, κατηράχθη ἐς τὰ τειχίσματα· ubi ſcribitur in aliis Codd. κατερράχθη· ex *Herodoto* ſumſit *Appian.* in Pun. p. 15., τοὺς δὲ λοιποὺς ἐς τὰς πέτρας κατήραξαν. *Demoſth.* c. Ariſtocr. p. 430., κατέρραξε δ᾽ εἰς τὴν θάλατταν ἅπαντας, *omnes in mare dedit praecipites*: illic ex Cod. ſcripto κατήρραξε proſtat enotatum: una litera ablata κατήραξε potius ſcribendum.

VALCKEN.

88. Ὠνὶ

τῶν Λακεδαιμονίων, ὥστε οὐκ ἐπισταμένων τειχομαχέειν· ὡς δέ σφι [a] οἱ Ἀθηναῖοι προσῆλθον, οὕτω δὴ ἰσχυρὴ ἐγίνετο τειχομαχίη, καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν. τέλος δὲ, ἀρετῇ τε καὶ λιπαρίῃ ἐπέβησαν Ἀθηναῖοι τοῦ τείχεος, καὶ [b] ἤριπον, τῇ δὴ ἐσεχέοντο οἱ Ἕλληνες. πρῶτοι δὲ ἐσῆλθον Τεγεῆται ἐς τὸ τεῖχος, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ Μαρδονίου οὗτοι ἔσαν οἱ διαρπάσαντες, τά τε ἄλλα ἐξ αὐτῆς, καὶ τὴν φάτνην τῶν ἵππων ἐοῦσαν χαλκέην πᾶσαν, καὶ θέης ἀξίην. τὴν μέν νυν φάτνην ταύτην τὴν Μαρδονίου ἀνέθεσαν ἐς τὸν νηὸν τῆς Ἀλέης Ἀθηναίης Τεγεῆται, τὰ δὲ ἄλλα ἐς τὠυτὸ ὅσαπερ ἔλαβον [c] ἐσήνεικαν τοῖσι Ἕλλησι. οἱ δὲ βάρβαροι οὐδὲν ἔτι στῖφος ἐποιήσαντο πεσόντος τοῦ τείχεος, οὔτε τις αὐτέων ἀλκῆς [d] ἐμέμνητο· ἀλύκταζόν τε οἷα ἐν ὀλίγῳ [e] χώρῳ πεφοβημένοι τε καὶ πολλαὶ μυριάδες κατειλημμέναι ἀνθρώπων. παρῆν τε τοῖσι Ἕλλησι φονεύειν οὕτω, ὥστε τριήκοντα μυριάδων στρατοῦ, καταδεουσέων τεσσέρων, τὰς ἔχων Ἀρτάβαζος ἔφευγε, τῶν λοιπῶν μηδὲ τρεῖς χιλιάδας περιγενέσθαι. [f] Λακεδαιμονίων δὲ τῶν ἐκ Σπάρτης ἀπέθανον οἱ πάντες ἐν τῇ συμβολῇ, εἷς [g] καὶ ἐνενήκοντα·
536 Τεγεητέων δὲ, ἑκκαίδεκα· Ἀθηναίων δὲ, δύο καὶ πεντήκοντα. Ἠρίστευσε δὲ τῶν βαρβάρων πεζὸς μὲν, ὁ Περσέων, ἵππος δὲ, [h] ἡ Σακέων· ἀνὴρ δὲ λέγεται Μαρδόνιος. Ἑλλήνων δὲ ἀγαθῶν γενομένων καὶ Τεγεητέων καὶ Ἀθηναίων, ὑπερεβάλοντο ἀρετῇ Λακεδαιμόνιοι. ἄλλῳ μὲν οὐδενὶ ἔχω ἀποσημήνασθαι· [i] ἅπαντες γὰρ οὗτοι τοὺς κατ᾽ ἑωυτοὺς ἐνίκων. ὅτι δὲ κατὰ τὸ [k] ἰσχυρότατον προσηνείχθησαν, καὶ τουτέων ἐκράτησαν, καὶ ἄριστος ἐγένετο [l] μακρῷ Ἀριστόδημος κατὰ γνώμας τὰς ἡμετέρας· ὃς ἐκ Θερμοπυλέων μοῦνος τῶν τριηκοσίων σωθεὶς, εἶχε ὄνειδος καὶ ἀτιμίην. μετὰ δὲ [m] τοῦτον, ἠρίστευσαν Ποσειδώνιός τε καὶ Φιλοκύων καὶ Ἀμομφάρετος [n] Σπαρτιήτης. καίτοι γενομένης λέσχης ὃς γένοιτο αὐτέων ἄριστος, ἔγνωσαν οἱ παραγενόμενοι Σπαρτιητέων, Ἀριστόδημον μὲν βουλόμενον φανερῶς ἀποθανεῖν, ἐκ τῆς παρεούσης οἱ αἰτίης, λυσσῶντά τε καὶ [o] ἐκλείποντα τὴν τάξιν, ἔργα ἀποδέξασθαι μεγάλα· Ποσειδώνιον δὲ, οὐ βουλό-

cedæmoniis multo antecellebant, utpote ignaris murorum oppugnandorum: ut vero Athenienſes ſupervenere, tum atrox circa murum pugna extitit, eaque magno temporis ſpatio: ſed tandem virtute et pertinacia Athenienſes murum tranſcenderunt, ſubrueruntque, atque ea parte Græci infundebantur, quorum Tegeatæ introiere principes; iidemque fuere, qui tentorium Mardonii diripuerunt, et ex eo cum alia, tum vero equorum præſepe ex ære totum, ſpectatu dignum: quod præſepe Mardonii Tegeatæ in templo Aleæ Minervæ depoſuerunt, nam cetera quæ cepere, in unum cum ceterorum Græcorum præda contulerunt. Proruto muro barbari non amplius catervam cogere, nemo ſtrenuitatis memor eſſe; et erant ſtupefacti, quippe intra exiguum locum exterriti et multæ myriades hominum interceptæ. Quos tam licite Græci trucidabant, ut ex trecentis millibus militum, exceptis quadraginta cum quibus Artabazus aufugit, reliquorum ne tria quidem millia cædi ſuperfuerint. E Lacedæmoniis autem, qui Spartani eſſent, unus et nonaginta ſunt omnino deſiderati: Tegeatarum, ſedecim: Athenienſium, duo et
quinquaginta. Porro inter barbaros ſtrenuiſ- 71
ſimi extiterunt, e peditibus quidem Perſæ, ex equitibus autem Sacæ, e viris vero, Mardonius: inter Græcos autem cum Tegeatæ Athenienſesque multum eminuerunt, tum virtute ſuperaverunt Lacedæmonii. Quod nulla alia re poſſum oſtendere, niſi quod omnes hi eos qui ſibi oblati ſunt vicerunt: Lacedæmonii vero quod robuſtiſſimum fuit hoſtilis exercitus ſuperaverunt. Quorum longe præſtantiſſimus extitit mea ſententia Ariſtodemus, is qui ſolus trecentorum, quod ex Thermopylis evaſiſſet, dedecus ignominiamque acceperat. Secundum hunc navavere operam Poſidonius et Philocyon et Amompharetus Spartiata. Quanquam quum ſermo haberetur quiſnam eorum præſtantiſſimus extitiſſet, ii Spartiatæ qui adfuere, cenſuerunt, Ariſtodemum, quum vellet mori propalam ex inflicta ipſi criminatione, furibundum et deſerendo ordinem præclara facinora ediſiſſe: Poſidonium vero, qui perire noluiſſet,

a Articulum negligunt *Arch. Brit. V. Ask.* *b* Ἤριπεν *Paſſ. Arch.*, probe ſatis. *c* Ἐσηνείκαντο *Arch. V.* haud inprobe. Supra *Agelae Minervae* in *Valla*, ſed valde aberrante. Vid. L. 1, 66. *d* Ἐμέμνηντο *Paſſ.*, qui ἀλυκτάζειν in margine δυσφορέειν, ἀγανακτεῖν explicat. *e* Χώρῳ ora *Steph. Paris. B. C.*, alii χρόνῳ. *f* Tangit haec et miratur *Plut.* Ariſtid. p. 330. E. *g* Deficit καὶ in *Arch.* *h* Ὁ *Arch.*, prave. *i* Πάντες *Arch. V.* *k* Ἰσχυρότερον *Paſſ. Ask.* margo *Steph.* tum προσενίχθ. *Paſſ.* *l* Citat *Suid.* in Voc, legens τὰς ἐμὰς post pauca. *m* Τούτων ſolus, hac in voce pravus, *Med.* *n* Ὁ Σπαρ. *Paſſ. Ask.* *o* Ἐκλιπόντα *Arch. V.*

88. Ὥστε οὐκ ἐπισταμένων τειχομαχέειν] Conſimilia *Plut.* Ariſt. p. 330. D., alibi T. II. p. 228. D. Lycurgum τὸ πυργομαχεῖν civibus prodens prohibuiſſe. Vicino τῇ δὴ ἐσεχέον — *Abreſchius* contulit *Ariſtidis* T. I. p. 241. *Ed. Cant.* οἱ μὲν ὥσπερ πύλας τεῖχος ῥήξαντες ΕΙΣΕΧΕΟΝΤΟ· et T. III. 315. εἰσχεομένων ἀμφοτέρωθεν ἤδη τῶν βαρβάρων. Iungatur *Suidae* Εἰσεχέοντο.

2. Ἐν ὀλίγῳ χώρῳ] Non erit opinor, qui Codd. auctoritatem averſetur. Quod ex illis venit, vulgato praeſtabilius. *Anguſto exiguoque in loco* exterriti ac conpulſi Perſae degebant, atque animum, explicare ordines cum non poſſent, deſpondebant. Vellem maximopere iisdem in ſchedis κατειλημμέναι reperiri, quod, me iudice, verius, ut C. 30. De Cl. *Reiskio* quid dicam? Auget is coniectando ſequentia καταδεουσέων ΧΙΛΙΑΔΩΝ τεσσέρων, τὰς ἔχων —. Ergone *quatuor* duntaxat *millia* Artabazus fugae ſocia abduxit? Quod quidem *Herodotus* ita C. 65. infitiatur, ut diſtrictius non valeret. Sentio feſtinantis hallucinationem.

2. Οἷα ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ] Suum χώρῳ, adnotatum in Diſſ. *Herod.* p. 205., recipiet ex Codd.; Noſter, qui, Poetas imitatus ὀλίγον poſuit ἐπὶ μεγέθους. In hoc *anguſto loco* πολλαὶ μυριάδες dicuntur κατειλημμέναι ἀνθρώπων ubi Herodoteum dant Codices κατειλημμέναι. Qui ſic *tenentur ut elabi nequeant* ſaepe tamen dicuntur ἀπειλημμένοι, et ἀπολαμφθέντες· V, c. 101., ὅσοι — ἐνῆσαν ἐν τῇ πόλι ἀπολαμφθέντες πάντοθεν· IX, c. 50., ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ἀπολελαμμένοι· ἀπειλημμένοι *Thucydidi* II, p. 100, 89. et V, p. 353, 40. Ulyſſes ἀπειλημμένος dicitur ὑπὸ Καλυψοῦς *Demoſtheni Thraci* apud *Euſtath.* in Od. A. p. 19, 27. *Harpocrationi* Ἀποτετειχισμένος redditur ἀπειλημμένος καὶ ἀποκεκλεισμένος τῷ τείχει· vid. ὁ πάνυ *Ti. H.* in *Ariſtoph.* Π. ϋ. 935.
VALCKEN.

8. Λακεδαιμονίων δὲ] Aegre fert *Plutarch.* de *Herod.* Malign. p. 872. C. ſolos Noſtro memorari Lacedaemonios, Tegeatas, et Athenienſes, quorum hi cum Thebanis pugnaverint, illi cum barbaris; atque ita ceteras omnes civitates hoc honore privari: idem miratus in Ariſtide p. 330. F. opponit *Herodoto* numerum in praelio interfectorum et monumenta publica; atque in univerſum cecidiſſe docet Graecos libertatis defenſores mille trecentos et ſexaginta, e quibus unus et nonaginta fuerint Lacedaemonii; ſexdecem Tegeatae; Athenienſes duo et quinquaginta; hi quidem omnes iuxta *Clidemum* ἐκ τῆς Αἰαντίδος φυλῆς ἀγωνισαμένης ἄριστα.
VALCKEN.

29. Καὶ

ſet, ob id extitisſe tanto præſtabiliorem virum, verum id quidem etiam livore dixerint. Quos hac in pugna mortem oppetisſe edidi, omnes honore affecti ſunt, præter Ariſtodemum: qui ideo caruit honore, quod ob causſam prædictam ſibi occumbendum putavit.
72 Hi ſunt qui ad Platæas nobilisſimi extitere: nam Callicrates extra prœlium occubuit: quo nemo tunc in caſtra Græcorum præſtantior venerat, non modo ipsorum Lacedæmoniorum, ſed etiam aliorum Græcorum. Hic, quum Pauſanias ſacrificaret, ſedens in ordine, ſagitta latera ictus est: et aliis pugnantibus ipse exportatus, ſeſe morientem miſerabatur, ad Arimneſtum virum Platæenſem inquiens, non ſe curare quod pro Græcia periret, ſed quod nihil manu uſus esſet, nullamque operam navasſet di-
73 gnam ſe et ſua cupiditate navandi. Ex Athenienſibus eminuisſe fertur Sophanes Eutychidis filius, e populo Decelenſi: Decelenſes autem rem aliquando gesſerunt, ut ipſi Athenienſes aiunt, in omne ævum fructuoſam, ſiquidem quum olim ad reportandam Helenam Tyndaridæ cum magnis copiis oram Atticam invaſisſent, et populos e ſedibus ſuis eiicerent, ignari quonam loci ſubducta Helena esſet, tunc Decelenſes feruntur, et, ut quidam volunt, ipse Decelus, tum dolore contumeliæ quam Theſeus intulisſet, tum metu totius Athenienſium ſoli, ne vaſtaretur, expoſuisſe illis omnem rem geſtam, eosque deduxisſe ad Aphidnas, quas Titacus indigena Tyndaridis proderet. Quo ex facto Decelenſibus permanſit ad hanc usque memoriam in Sparta immunitas vectigalium, et dignitas præſidendi: adeo quidem ut bello quod multis postea annis inter Athenienſes atque Peloponnenſes geſtum est, La-

λόμενον ἀποθνήσκειν, ἄνδρα γενέσθαι ἀγαθόν· τοσούτῳ τοῦτον εἶναι ἀμείνω. ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ φθόνῳ ἂν [a] εἴποιεν. οὗτοι δὲ τοὺς κατέλεξα πάντας, πλὴν Ἀριστοδήμου, τῶν ἀποθανόντων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ, τίμιοι ἐγένοντο. Ἀριστόδημος δὲ, βουλόμενος ἀποθανεῖν διὰ τὴν προειρημένην αἰτίην, οὐκ ἐτιμήθη. Οὗτοι μὲν τῶν ἐν Πλαταιῇσι ὀνομαστότατοι ἐγένοντο. Καλλικράτης γὰρ ἔξω τῆς μάχης ἀπέθανε, ἐλθὼν ἀνὴρ κάλλιστος ἐς τὸ στρατόπεδον τῶν τότε Ἑλλήνων, οὐ μόνον αὐτέων Λακεδαιμονίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. ὃς, ἐπειδὴ [b] ἐσφαγιάζετο Παυσανίης, κατήμενος ἐν τῇ τάξι, ἐτρωματίσθη τοξεύματι τὰ πλευρά· καὶ δὴ οἱ μὲν ἐμάχοντο, ὁ δ᾽ ἐξενηνεγμένος [c] ἐδυσθανάτεέ τε, καὶ ἔλεγε πρὸς [d] Ἀρίμνηστον, ἄνδρα Πλαταιέα, οὐ [e] μέλειν οἱ ὅτι πρὸ τῆς Ἑλλάδος ἀποθνήσκει, ἀλλ᾽ ὅτι οὐκ ἐχρήσατο τῇ [f] χειρὶ, καὶ ὅτι οὐδέν ἐστί οἱ ἀποδεδεγμένον ἔργον ἑωυτοῦ ἄξιον προθυμευμένου ἀποδέξασθαι. Ἀθηναίων δὲ λέγεται εὐδοκιμῆσαι Σωφάνης ὁ Εὐτυχίδεω, [g] ἐκ δήμου Δεκελῆθεν· Δεκελέων δὲ τῶν ποτε ἐργασαμένων ἔργον χρήσιμον ἐς τὸν πάντα χρόνον, ὡς αὐτοὶ Ἀθηναῖοι λέγουσι. ὡς γὰρ δὴ τοπάλαι κατὰ Ἑλένης κομιδὴν Τυνδαρίδαι ἐσέβαλον ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν σὺν στρατοῦ πλήθεϊ, καὶ ἀνίστασαν τοὺς δήμους, οὐκ εἰδότες ἵνα ὑπεξέκειτο ἡ Ἑλένη, τότε λέγουσι [h] καὶ τοὺς Δεκελέας, οἱ δὲ αὐτὸν Δέκελον, ἀχθόμενόν τε τῇ Θησέος ὕβρι, καὶ δειμαίνοντα περὶ πάσῃ τῇ Ἀθηναίων 537
χώρῃ, ἐξηγησάμενόν σφι τὸ πᾶν πρῆγμα, κατηγήσασθαι ἐπὶ τὰς Ἀφίδνας, τὰς δὴ [i] Τιτακὸς ἐὼν αὐτόχθων καταπροδιδοῖ Τυνδαρίδῃσι. τοῖσι δὲ Δεκελεῦσι [k] ἀπὸ τούτου τοῦ ἔργου ἐν Σπάρτῃ ἀτελείη τε καὶ προεδρίη διατελέει ἐς τόδε αἰεὶ ἔτι ἐοῦσα οὕτω, ὥστε καὶ ἐς τὸν πόλεμον τὸν ὕστερον πολλοῖσι ἔτεσι τούτων γενόμενον Ἀθηναίοισί τε καὶ Πελοποννησίοισι, [l] σινομένων τὴν

a Arch. V. Brit. Paris. B. Ald. Valla, εἴποιμεν *M. Paſſ. Ask.* *b* Excerpſit *Suid.* in Σφαγιάζειν, hinc quod *Portum* et *Kuſterum* fugit, adiuvandus. *c* Habet ex hoc loco *Pollux* III, 106. *d Med. Paſſ. Ask.*, Ἀείμνηστον *Ald. Arch. Vind. Brit. Valla.* *e* Μέλλειν vitioſe *Arch. Ask.* *f* Χειρὶ *Paſſ. Arch. Ask.* *g* Abest ἐκ *Arch.* ſoli, nec praeter morem. *h* Non est in *Arch. V.*, qui deinceps Δεκέλεον cum *Valla.* Vulgato accesſit *Steph. Byz.* in Δεκέλεια. *i Harpocration*, *Suidas* et *Etymolog.* in Τιτακίδαι, discordes in vocis tono, attigerunt. *Arch.* dat δή τι κακός. *k* Ἐν Σπ. ἀπὸ τ. τοῦ ἔργου *Arch. V. Paſſ. Ask.* *l* Σινεομένων *Arch.* Mox ἀποσχέσθαι *Vind.*, ſatis bene.

29. Καὶ φθόνῳ ἂν εἴποιεν] Demiror εἴποιμεν tantopere probatum, ſiquidem non de ſe, et foret ea profesſio Hiſtoriarum patri turpis, ſed de Spartanorum ſermone et iudicio, quis virorum illorum laudabilior, haec *Herodotus.* Ariſtodemi culpam L. VII, 231. vidimus.

31. Τῶν ἀποθανόντων] Cenſebat *G. Koenius*, verba τῶν ἀποθ. ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ, hac in ſede minus accommodata, in ſuam facile posſe reſtitui, ſi hunc in modum paulo collocarentur inferius. Οὗτοι μὲν τῶν ἀποθανόντων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ ἐν Πλαταιῇσι οὐνομαστότατοι ἐγένοντο. Paulo ante miror quomodo locum invenire lectio potuerit *Med.* εἴποιμεν. VALCKEN.

39. Κατήμενος ἐν τῇ τάξι] Bona omnia ſunt. Callicrates, ſacris dum operabatur Pauſanias, ad arma ſuo in ordine conſidebat, more priſca militia non inſueto. *Euripides* Suppl. v. 357. παρ᾽ ὅπλοις δ᾽ ΗΜΕΝΟΣ πέμψω λόγους Κρέοντι, et v. 664, 674. Conmodum *Plut.* Ariſtid. p. 329. B., ὡς δὲ θυόμενος *Pauſanias* οὐκ ἐκαλλιέρει, προσέταξε τοῖς Λακεδαιμονίοις, τὰς ἀσπίδας πρὸ ποδῶν θεμένους, ΑΤΡΕΜΑ ΚΑΘΕΖΕΣΘΑΙ, continuo ſubdens, Callicratem, dum ita ad arma ſederetur, ſagitta fuisſe percusſum. Ceterum κάλλιστος *formoſior*, uti *Stephanus* voluit, in Latinis praeſtiterat. Poëta *Il.* B. v. 673. Νιρεὺς, ὃς ΚΑΛΛΙΣΤΟΣ ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε.

39. Κατήμενος ἐν τῇ τ.] Viro docto ſuſpectum egregie tuitus est et explicuit Cl. *Wesſeling.* in Disſ. *Herod.* p. 126. — Quod nullum edidisſet isthoc tempore dignum ſua virtute facinus, Callicrates δυσθανάτει, *aegre moriebatur*: δυσθανάτει hinc adnotavit ut Herodoteum *Pollux* III, 106. Utrumque fuit in uſu δυσθανατεῖν et δυσθανατᾷν. *Moeris Att.* Σφαδάζειν, Ἀττικῶς· Δυσθανατᾷν, Ἑλληνικῶς· ubi notat Clar. *Pierſon.* ſyllaba repetita ſcripſisſe videtur *Athenagoras* de Mort. Reſurr. §. 4., πολλὰ μὲν σώματα τῶν ἐν ναυαγίοις καὶ ποταμοῖς δυσθανατώντων ἰχθῦσι γενέσθαι τροφήν. VALCKEN.

42. Πρὸς Ἀρίμνηστον] Schedis, viri nomen ad eum modum repraeſentantibus, robur *Pauſanias* L. IX, 4. addit, ubi, ὁ δὲ Ἀρίμνηστος ἔν τε τῇ πρὸς Μαρδόνιον μάχῃ — Πλαταιεῦσιν ἡγήσατο. *Plut.* quoque Ariſtid. p. 325. F. Quibus autem πρὸς Ἀείμνηστον placet, *Thucydides*, cui Plataeënſis *Lacon* Ἀειμνήστου L. III, 52., fortasſe huius filius, aderit. Adeo iterum anceps viri titulus. Conf. C. 63.

46. Σωφάνης] In *Plut.* Malign. p. 873. D. et Cimon. p. 483. B. Σωχάρης ὁ Δεκελεὺς, haud ſine lapsu. Proxime a veritate Σωφάνης Δεκελεὺς *Pauſaniae* I, 29., ubi *Sylburgius* bene, abiit. Inſequens ἐκ δήμου Δεκελῆθεν *Th. Pinedo* ad *Steph. Byz.* Δεκελειῆθεν pingebat. At urbs Ionibus Δεκελέη C. 15. et ipso hoc Capite, unde Δεκελεῆθεν, praeſertim ſi oppidi et nominis auctor Δεκέλεος fide Codd. *Arch.* et *Vallae*, optime procedet.

46. Σωφάνης ὁ Εὐτ.] Duorum nomina, qui hoc praelio rem optime gesſerunt, mendoſe ſcripta leguntur apud *Plutarch.* de *Herod.* Malig. p. 873. D. Σωχάρης καὶ Δείπνιστος· quorum loco reponenda ſunt nomina Σωφάνης καὶ Ἀείμνηστος· ſed hoc praecepit ὁ πάνυ in Disſ. *Herod.* p. 61. — Ubi Decelenſis Sophanes dicitur ἐκ δήμου Δεκελῆθεν, primitus forte ſcriptum Δεκελεῆθεν, ab Ionico Δεκελέη· *Steph. Byz.* in Δεκέλεια· τὸ τοπικὸν Δεκελειόθεν· παρὰ δὲ Καλλιμάχῳ Δεκελειόθεν· hinc apud *Etymologum* male diſtracta concinnavit *R. Bentlei.* in *Callim.* Fragm. 234. VALCKEN.

τὴν ἄλλην Ἀττικὴν Λακεδαιμονίων, Δεκελέης ἀπέχεσθαι. Τούτου τοῦ δήμου ἐὼν ὁ Σωφάνης, καὶ ἀριστεύσας τότε Ἀθηναίων, διξοὺς λόγους λεγομένους ἔχει· τὸν μὲν, ὡς ἐκ τοῦ ζωστῆρος τοῦ θώρηκος ἐφόρεε χαλκέῃ ἁλύσι δεδεμένην ἄγκυραν σιδηρέην. τὴν, ὅκως πελάσειε ἀπικνεόμενος τοῖσι πολεμίοισι, [a] βαλλέσκετο, ἵνα δή μιν οἱ πολέμιοι ἐκπίπτοντες, ἐκ τῆς τάξιος μετακινῆσαι μὴ δυναίατο. γινομένης δὲ φυγῆς τῶν ἐναντίων, [b] δέδοκτο, τὴν ἄγκυραν ἀναλαβόντα, οὕτω διώκειν. οὗτος μὲν οὕτω λέγεται· ὁ δ' ἕτερος τῶν λόγων, τῷ πρότερον λεχθέντι [c] ἀμφισβατέων, λέγεται ὡς ἐπ' ἀσπίδος [d] αἰεὶ περιθεούσης καὶ οὐδαμὰ ἀτρεμιζούσης ἐφόρεε [e] ἄγκυραν, καὶ οὐκ ἐκ τοῦ θώρηκος δεδεμένην σιδηρέην. Ἔστι δὲ καὶ ἕτερον Σωφάνεϊ λαμπρὸν ἔργον ἐξεργασμένον ὅτι περικατημένων Ἀθηναίων Αἴγιναν, [f] Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον ἄνδρα πεντάεθλον ἐκ [g] προκλήσιος ἐφόνευσε. αὐτὸν δὲ Σωφάνεα χρόνῳ ὕστερον τουτέων κατέλαβε, ἄνδρα γενόμενον ἀγαθὸν, Ἀθηναίων στρατηγέοντα ἅμα [h] Λεάγρῳ τῷ Γλαύκωνος, ἀποθανεῖν ὑπὸ Ἠδωνῶν ἐν [i] Δάτῳ, περὶ τῶν μετάλλων τῶν χρυσέων [k] μαχεόμενον. Ὡς δὲ τοῖσι Ἕλλησι ἐν Πλαταιῇσι [l] κατέστρωντο οἱ βάρβαροι, ἐνθαῦτά σφι ἐπῆλθε γυνὴ αὐτόμολος· ἣ ἐπειδὴ ἔμαθε ἀπολωλότας τοὺς Πέρσας, καὶ νικῶντας τοὺς Ἕλληνας, ἐοῦσα παλλακὴ [m] Φαρανδάτεος τοῦ Τεάσπιος, ἀνδρὸς Πέρσεω, κοσμησαμένη χρυσῷ πολλῷ καὶ αὐτὴ καὶ ἀμφίπολοι, καὶ ἐσθῆτι τῇ καλλίστῃ [n] τῶν παρεουσέων, καταβᾶσα ἐκ τῆς ἁρμαμάξης, ἐχώρεε ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ἔτι ἐν τῇσι φονῇσι [o] ἐόντας. ὁρῶσα δὲ πάντα ἐκεῖνα διέποντα Παυσανίην, πρότερόν τε τὸ οὔνομα ἐξεπισταμένη καὶ τὴν πάτρην, ὥστε πολλάκις ἀκούσασα, ἔγνω τε τὸν Παυσανίην, καὶ λαβομένη τῶν γουνάτων, ἔλεγε τάδε, „Ὦ

Lacedæmonii quum ceteram Atticam popularentur, a Decelea temperaverint. Ex 74 hoc populo ortus Sophanes, et præclariſſime tunc inter Athenienſes navata opera, ancipiti ſermone celebratur. Alio fertur geſtaſſe ferream ancoram e balteo thoracis catena alligatam, quam, quoties adventantibus hoſtibus propinquus erat, abiiciebat humi, ne illi irruentes, ipſum ex ordine ſummovere poſſent: rurſus eisdem in fugam ſe vertentibus, reſumpta ancora ita fugientes inſequebatur. Altero ſermone a ſuperiori differente fertur geſtaſſe ancoram non ferream ex thorace alligatam, ſed inſignitam in ſcuto, quod nunquam quieſcens, aſſidue rotabatur. Extat et al- 75 terum Sophanis præclarum facinus, quod obſidentibus Æginam Athenienſibus, Eurybatem virum Argivum quinquertionem ex provocatione interemit. Sed aliquanto post hæc geſta virum egregium exhibens, dum Athenienſium una cum Leagro Glauconis filio dux eſſet, ac de metallis aureis decertaret, contigit ut ab Edonis apud Daton occumberet. Postquam 76 barbari ab Græcis ad Platæas ſtrati ſunt, acceſſit illuc ad hos mulier quædam transfugiens, quæ quum accepiſſet Perſas periiſſe et Græcos victores, pallaca Pharandatis filii Teaſpis, viri Perſæ, multo auro ornata, tum ipſa, tum ancillæ, et cum veſte ſpecioſiſſima de omnibus quæ aderant; deſcendens ex carpento pergit ad Lacedæmonios adhuc in cæde occupatos: et intuita Pauſaniam *illa omnia administrantem, cuius et nomen iam pridem* et patriam noſcebat, ut quod utrumque ſane audierat, cognovit Pauſaniam: Eius ge-

a Βαλλέσκετο idem. *b* Ἐδέδοκτο *Vind. Arch.* *c* *Med. Paſſ. Ask.*, alii ἀμφισβητέων, ut *Paris. A. B. Arch. V. Ald.* Vide *Suid.* in voce et ſupra L. IV, 14. *d* *Ald. Med. Paſſ. Ask. V. Arch. Brit.*, αἰεὶ editorum incuria negligebatur. *e* Ἐπίσημον ἄγκυραν *Arch. V. Valla.* *f* Εὐρυβιάδην *Arch. V. Valla.* *g* Προβλήσιος *Arch.* *h* Μελεάγρῳ *Arch.*, in *Vallae* Latinis *Leargo.* *i* Citavit *Steph. Byz.*, Muſae numerum prave edens, in Voc. *k* Deest *Arch.* *l* *Pollux* cum *Iungermanni* nota IX, 153. *m* Φαρνανδάτεος margo *Steph. Arch. V. Valla.* *n* *Med. Paſſ. Ask. Arch. Brit. V.*, alii ἐκ τῶν. *o* Abest ab *Med. Paſſ. Ask.*, φονῇσι *Arch.*

62. Δεκελέης ἀπέχεσθαι] Referri ſolet ad annum Olymp. XCI, 3., quo Agis, Archidami F., Deceleam occupavit et in maximum Athenienſium detrimentum muniit ap. *Thucydid.* VII, 19., non ſine quadam inprudentia. Aliud profecto ἀπέχεσθαι Δεκελέης *ab ea abſtinere*, aliud occupatam munimentis et praeſidio inſtruere, belloque ſedem legere. Contigiſſe res videtur, quae et Ampl. *Bouherii* opinio, belli Peloponneſiaci, quando Archidamus Atticam incurſionibus infeſtam habuit, principio, *Thucydid.* II, 10.

68. Ἐκπίπτοντες] inprobatur, cenſeturque *Pavio Reiskio*que ἐπιπίπτοντες, ἐσπίπτοντες, ἐμπίπτοντες ad rem opportunius. Eadem illis voluntas Scriptori ſi ſediſſet, abiiſſit eas in partes: ſuum maluit, utique, etſi diverſiore intuitu, accommodatum. In proximis laudo *Arch. Valla*mque, veriſſimum ἐφόρεε ἐπίσημον ἄγκυραν iudicans. Convenit adprime narrationi et Graeciae conſuetudini, qua Laco ἐπὶ τῆς ἀσπίδος μυῖαν ἔχων ΕΠΙΣΗΜΟΝ in *Plutarchi* T. II. p. 234. C. Neque obtrudo tamen, ne interpretamentum, ſi cui tale absque cauſſa videatur, inculcaſſe perhibear. Mox Εὐρυβιάδην mendoſe *Arch.*; verior hominis titulus L. VI, 92. et in *Pauſan.* I, 29.

77. Εὐρυβάτην τὸν Ἀργ.] Qui dedit *Eurybiadem*, *Valla* reperit in ſuo Codd. quod *Galeus* obtulit ex *Arch.* Εὐρυβιάδην. Hic vulgatum nomen Εὐρυβάτην ipſe ſatis tuebitur *Herodot.* VI, c. 92., ubi Argivus Εὐρυβάτης, ter victor certamine ſingulari, ὑπὸ τοῦ τετάρτου Σωφάνεος τοῦ Δεκελέως ἀποθνήσκει. *Herodoto* concinit *Pauſan.* I, p. 71. —— Sequentia, reſpexiſſe *Stephanum Byz.* in Δάτον primus vidit monuitque *Io. Meurſius* Att. Lect. VI, c. 31. —— Iſtius Leagri filius, Γλαύκων ὁ Λεάγρου memoratur *Thucydidi* I, c. 51. VALCKEN.

80. Ἅμα Λεάγρῳ] Filius *Glaucon* Λεάγρου notus ex *Thucydidis* L. I, 51., pater etiam ex *Pauſania* I, 29., hanc eius et Sophanis cladem non reticente. Interiit Sophanes Olymp. LXXXI. exeunte, Archonte Athenis Lyſicrate, quando altera vice Athenienſes colonos occupatum Eionem infeliciſſime amandarunt. Huc verba Scholiaſtae in *Æſchinis* Or. περὶ Παραπρ. adplicant *Dodwellus* et *Corſinus*, Viri Cl. Δεύτερον δὲ μετὰ Λεωγόρου Κληρούχοι ἐπὶ Λυσικράτους, in Leogora *Leagrum* invenientes, haud illi, niſi ſi *Leogoras* Andocidis pater fuerit, abſurdi.

84. Γυνὴ αὐτόμολος] Ad Graecos victores veniſſe dicitur κοσμησαμένη χρυσῷ πολλῷ καὶ αὐτὴ καὶ αἱ ἀμφίπολοι· articulum in his male omiſſum reſtituerunt *Reiskius* et *Koenius*. —— Perſas illa dicebat οὔτε δαιμόνων οὔτε θεῶν ὄπιν ἔχοντας, *nec daemonum neque Deorum maieſtatem*, ſive *vindictam*, *reveritos*; ut ſupra VIII, c. 143., Mardonius *Deorum heroumve* οὐδεμίην ὄπιν ἔχων, ἐνέπρησε τούς τε οἴκους καὶ τὰ ἀγάλματα· vid. *Salmas.* ad Inſcript. *Herodot. Att.* p. 20 et *Io. G. Graevius* in *Heſiodi* Ἔ. καὶ Ἡ. ѵ. 187. —— Tandem Coa Hegetoridae filia, βίῃ δέ με, inquit, λαβὼν ἐν Κῷ ἔχε ὁ Πέρσης· vel ἔσχε, *habuit me uxoris loco*: verba ἔγημε et ἔσχε permutat *Herod.* III, c. 31., estque is uſus verbi ἔχειν, ut Latini *habere*, notiſſimus. Herodotea de hac muliere paucioribus enarrans *Pauſanias* III, p. 214., Παυσανίου, ait, τὸ ἔργον τὸ ἐς τὴν Κῴαν γυναῖκα ἐν ἐπαίνῳ τίθεμαι μάλιστα· ἥν τινα, ἀνδρὸς οὐκ ἀδόξου παρὰ Κῴοις θυγατέρα οὖσαν Ἡγητορίδου τοῦ Ἀνταγόρου, Φαρανδάτης ὁ Τεάσπιδος ἀνὴρ Πέρσης παλλακὴν εἶχεν ἄκουσαν, κ. τ. λ. VALCKEN.

86. Φαρανδάτεος] Pravi ſunt, qui mutant. Vide L. VII, 79. et *Pauſan.* III, 4., ubi Φαρανδάτης ὁ Τεάσπιδος, littera ſibilante detracta. Deinceps καὶ αὐτὴ καὶ αἱ ἀμφίπολοι *Reiskio* adſentior ſcribi potius fore.

genua amplectens, Spartæ rex, inquit, libera me ſupplicem captivitatis ſervitute, quam etiam hoc facto demeritus es quod iſtos extinxiſti neque dæmonum neque deorum reſpectum habentes. Equidem genere ſum Coa, Hegetoridæ filia, Antagoræ nepti, quam vi raptam ex Co Perſa habuit. Cui reſpondens Pauſanias, Bono, inquit, mulier, animo eſto, tum quia ſupplex, tum ſi inſuper loqueris illa vera, et filia es Hegetoridæ Coi, mihi inter omnes, qui illa circa loca incolunt hoſpitis præcipui. Hæc loquutus, eam impræſentiarum Ephoris qui aderant commendavit: postmodum in AEginam, quo illa voluit,
77 dimiſit. Post huius mulieris digreſſum continuo Mantineenſes ſupervenerunt rebus confectis: qui ſe animadvertentes veniſſe ſero ad pugnam, magnæ iacturæ loco id ſibi eſſe putaverunt, ſed idoneos ſe eſſe ad ſumendas de ſe pœnas dixere. Itaque cognito, Medos qui cum Artabazo erant, fugæ ſe mandaſſe, eos in Theſſaliam usque perſequuti ſunt, etſi vetantibus Lacedæmoniis inſequi fugientes. Iidem postea domum reverſi, duces ſuos exilio mulctaverunt. Post Mantineenſes venere Elei, qui itidem ut Mantineenſes magno id ſibi detrimento exiſtimantes, diſceſſerunt, ſuosque et ipſi duces exilio mulctaverunt. Ha-
78 ctenus de Mantineenſibus et Eleis. Erat autem apud Platæas in exercitu Lampon Pythei filius AEginetarum e primoribus, qui Pauſaniam adiens, infandiſſima uſus est oratione, inquiens, Fili Cleombroti, rem tu mirificam et magnitudine et fulgore geſſiſti, *cui deus tribuit ut liberata Græcia*, omnes quos novimus Græcos gloria ſupergrede-

95 ,, Ὦ βασιλεῦ Σπάρτης, [a] λῦσαί με τὴν ἱκέτιν αἰχμαλώτου δουλοσύνης. σὺ γὰρ καὶ ἐς τόδε ὤνησας, τούσδε ἀπολέσας, τοὺς οὔτε δαιμόνων οὔτε θεῶν ὄπιν ἔχοντας. εἰμὶ δὲ γένος μὲν Κῴη, θυγάτηρ δὲ Ἡγητορίδεω τοῦ Ἀνταγόρεω". βίῃ δέ με λαβὼν ἐν 538
Κῷ εἶχε ὁ Πέρσης. ὁ δὲ [b] ἀμείβεται τοῖσδε, ,, Γύναι, θάρσει, καὶ ὡς ἱκέτις, καὶ εἰ δὴ πρὸς [c] τούτῳ τυγχάνεις ἀληθέα λέγουσα, καὶ εἰ θυγάτηρ Ἡγητορίδεω τοῦ Κῴου, ὃς ἐμοὶ ξεῖνος μάλιστα τυγχάνει ἐὼν τῶν περὶ κείνους τοὺς χώρους [d] οἰκημένων". ταῦτα δὲ εἴπας, τότε μὲν ἐπέτρεψε τῶν Ἐφόρων τοῖσι παρεοῦσι, ὕστερον δὲ ἀπέπεμψε ἐς Αἴγιναν, ἐς τὴν αὐτὴ ἤθελε ἀπικέσθαι. Μετὰ δὲ τὴν ἄπιξιν τῆς γυναικὸς, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἀπικοντο Μαντινέες ἐπ' ἐξεργασμένοισι. μαθόντες δὲ ὅτι [e] ὕστεροι ἥκουσι τῆς συμβολῆς, συμφορὴν ἐποιεῦντο μεγάλην, ἄξιοί τε ἔφασαν εἶναι σφέας ζημιῶσαι. πυνθανόμενοι δὲ τοὺς Μήδους τοὺς μετὰ Ἀρταβάζου φεύγοντας, τούτους ἐδίωκον μέχρι Θεσσαλίης. Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔων φεύγοντας διώκειν. οἱ δὲ ἀναχωρήσαντες ἐς τὴν ἑωυτῶν, τοὺς ἡγεμόνας τῆς στρατιῆς ἐδίωξαν ἐκ τῆς γῆς. μετὰ δὲ Μαντινέας, ἧκον Ἠλεῖοι. καὶ ὡσαύτως οἱ Ἠλεῖοι τοῖσι Μαντινεῦσι συμφορὴν ποιησάμενοι, ἀπαλλάσσοντο· ἀπελθόντες δὲ καὶ οὗτοι τοὺς ἡγεμόνας ἐδίωξαν. [f] τὰ κατὰ Μαντινέας μὲν καὶ Ἠλείους τοσαῦτα. Ἐν δὲ Πλαταιῇσι ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν Αἰγινητέων ἦν Λάμπων ὁ Πυθέω, Αἰγινητέων [g] τὰ πρῶτα· ὃς ἀνοσιώτατον λόγον ἔχων, [h] ἵετο πρὸς Παυσανίην. ἀπικόμενος δὲ σπουδῇ, ἔλεγε [i] τάδε, ,, Ὦ παῖ Κλεομβρότου, ἔργον ἔργασταί τοι ὑπερφυὲς, μέγαθός τε καὶ κάλλος. καί τοι θεὸς παρέδωκε ῥυσάμενον τὴν Ἑλλάδα, κλέος καταθέσθαι μέγιστον Ἑλλήνων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. σὺ δὲ
,, καὶ

a Ῥῦσαι *Arch. V.* b Ἀμείβετο ὧδε *Arch. V.*, prius *Ald.* et *Paris. A.* cum *Brit.*, vulgatum ex *Med. Paſſ. Ask.* et *Paris. B.* c Τοῦτο *Arch.* et ſtatim καὶ εἰς cum *Vind.* d Οἰκημένων *Paſſ. Arch. V. Ask. Brit.* ora *Steph.* Olim οἰκεομένων tum ταῦτα εἴπας *Arch. Vind.* et ſuperius κείνους τοὺς χώρους, non ἐκείνους. e Ὕστερον *Arch. V. Paſſ.* Supra ἐπεξεργασμένοισι iunctim *Ald.* et *Vind.*, male. Vid. IV, 165. VIII, 94. f Omittit *Arch.* g *Med. Paſſ. Ask. Arch. V. Brit. Paris. B. C.*, edebatur τὰ πρῶτα φέρων. h Ἵκετο *Arch. Vind.* i *Med. Paſſ. Arch. V. Ask. Brit. Ald.*, deerat editorum ſocordia τάδε.

95. Ὦ βασιλεῦ Σπάρτης] Condonandum matronae animo prae laetitia perturbato. Rex Pauſanias Spartanorum non fuit, regis Pliſtarchi tantum tutor Cap. 10. et *Thucydid.* I, 132. Quod illa autem Pauſaniae, λῦσαί με —— δουλοσύνης, pro eo Codd. pauci, quibus ferme obtempero, ῥῦσαί με. Eum in modum L. V, 49. πρὸς θεῶν τῶν Ἑλληνίων ῬΥΣΑΣΘΕ Ἴωνας ἐκ τῆς δουλοσύνης· et IX, 89. προέτρεπε αὐτοὺς ῬΥΣΑΣΘΑΙ ἄνδρας Ἕλληνας ἐκ δουλοσύνης· tum in Epigramm. ap. *Ariſtidem* T. III. p. 648. Ἑλλάδα πᾶσαν —— ῥυσάμενοι Δουλοσύνας. Quae quidem ad verbi uſum abunde, ad vulgatum autem, in ſimili negotio uſitatum, praeiudicio damnandum minime.

4. Οἰκημένων] Saepe contaminarunt librarii hoc vocabuli. Reſpice III, 96. IX, 31. Illud autem plenum benivolentiae et humanitatis erga Coam mulierem officium merito Pauſaniae in laudibus *Pauſanias* L. III, 4. depoſuit.

11. Σφέας ζημιῶσαι] Expreſſiſſe haec *Livium* L. XXX, 30. elegans *I. Fr. Gronovii* obſervatio est. Hinc *Vallae* Latina, ut errori anſa praecideretur, probante etiam *Valckenario* reſtituta. Inter eos, qui Artabazum fugientem inſecuti fuerunt, praecipui in *Diodoro* L. XI, 32. *Corinthii*, *Sicyonii*, *Phliaſii*.

11. Ἄξιοί τε ἔφασαν εἶναι] Non male ceperat *Valla* vertens, *ſed idoneos ſe eſſe ad ſumendas de ſe poenas dixere*: his qui ſubſtituit, *ad ſumendas de ipſis poenas*, alios in errorem induxit, quem corrigit Eruditus ſcriptor *des Eſſais de Critique* p. 256. Herodoteis iſta reſpondent, quae dicentem facit Annibalem *Livius* XXX, c. 30., *forſitan non indigni ſimus, qui nobiſmet ipſi mulctam irrogemus*, quae hinc ſumpta monuit *I. Fr. Gronovius*. Se veniſſe Mantineenſes indignabantur ἐπ' ἐξεργασμένοισι, *re iam confecta*; ſic ſupra VIII, c. 95. post pugnam Salaminiam Adimantum et Corinthios veniſſe ſcribit ἐπ' ἐξεργασμένοισι· attigit formulam Clar. *Io. Taylor* ad *Lyſiam* p. 489. explicat illam Noſter in proximis, μαθόντες ὅτι ὕστεροι ἥκουσι τῆς συμβολῆς· post pugnam qui venere Marathoniam Lacedaemonii, VI, c. 120., ὕστεροι dicuntur ἀπικόμενοι τῆς συμβολῆς.
VALCKEN.

21. Αἰγινητέων τὰ πρῶτα] Saltem dictionis corruptores τὰ πρῶτα φερόμενος, ut poſtulat mos, elegiſſent. *Dio Caſſius* L. XL. p. 136. de *Suella* Britanno ſive Caſſivelano, τὸν τῶν τὰ ΠΡΩΤΑ ἐν τῇ νήσῳ δυναστῶν ΦΕΡΟΜΕΝΟΝ. *AElianus* Anim. XIII. 17., aulopias ex thynnorum genere, ῥώμην τε καὶ ἀλκὴν τὰ ΠΡΩΤΑ ΦΕΡΟΙΤΟ ἄν ——. Reſecui inportunum, et ab ſchedis *Gronovio*que proſcriptum, φέρων. Conf. L. VI, 100. et praeter ceteros *Ti. Hemſterbuſium* in *Luciani* Timon. C. 35. et *Xenophont. Epheſium* Miſcell. Obſerv. Vol. V. p. 30. Quod ſuccedit continuo ἵκετο πρὸς Παυσανίην in ſcriptis quibusdam libris, valide ſeſe commendat.

21. Αἰγιν. τὰ πρῶτα φέρων] Si Codicibus etiam aliis abest φέρων, non repertum in *Mediceo*, *vir inter AEginetas Princeps* hic dictus videbitur Αἰγινητέων τὰ πρῶτα· quam ſermonis elegantiam his etiam uſus *Herodoti* pertractavit vir ſummus ad *Lucian.* T. I. p. 147. Pro φέρων ſi qui Codices darent φερόμενος, Lampon cenſeri poſſet dictus Αἰγινητέων τὰ πρῶτα φερόμενος, ut Hermotimum ſcribit φερόμενον οὐ τὰ δεύτερα τῶν εὐνούχων παρὰ βασιλέϊ, VIII, c. 104., quod commodum excitat Clar. *Gronov.* Dicitur quis τὰ πρῶτα et τὰ δεύτερα φέρεσθαι, non φέρειν. *Lucian.* T. II. p. 115., Οἱ ἀμφ' Ἀρίστιππόν τε καὶ Ἐπίκουρον τὰ πρῶτα παρ' αὐτοῖς ἐφέροντο· dediſſe videtur *Eunapius* in *Iambl.* p. 21., Ἀνατολίῳ τῷ μετὰ Πορφύριον τὰ δεύτερα φερομένῳ. *Moſchus* Eid. III. ỳ. 57., μὴ δεύτερα σεῖο φέρηται. *Callimachus* h. in Del. ỳ. 4., Δῆλος δ' ἐθέλει τὰ πρῶτα φέρεσθαι Ἐκ Μουσέων.
VALCKEN.

30. Μὴ

" καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐπὶ τούτοισι ποίησον, ὅκως λό-" γος τέ σε ἔχῃ ἔτι μέζων, καί τις ὕστερον φυλάσ-" σηται τῶν βαρβάρων μὴ ὑπάρχειν ἔργα ἀτάσθα-" λα [a] ποιέων ἐς τοὺς Ἕλληνας. Λεωνίδεω γὰρ ἀπο-" θανόντος ἐν Θερμοπύλῃσι, Μαρδόνιός τε καὶ Ξέρ-" ξης ἀποταμόντες τὴν κεφαλὴν [b] ἀνεσταύρωσαν. τῷ " σὺ τὴν ὁμοίην ἀποδιδοὺς, ἔπαινον ἕξεις πρῶτα μὲν " [c] ὑπὸ πάντων Σπαρτιητέων, αὖτις δὲ καὶ πρὸς " τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Μαρδόνιον γὰρ ἀνασκολο-" πίσας, τετιμωρήσεαι ἐς πάτρων τὸν σὸν Λεωνίδην". ὁ μὲν, δοκέων χαρίζεσθαι, ἔλεγε τάδε· Ὁ δ' ἀντα-μείβετο τοισίδε. " Ὦ ξεῖνε Αἰγινῆτα, τὸ μὲν εὐνοέειν " τε καὶ προορᾶν, [d] ἄγαμαί σευ· γνώμης μέντοι " ἡμάρτηκας χρηστῆς. ἐξάρας γάρ με ὑψοῦ, καὶ τὴν " πάτρην καὶ τὸ ἔργον, ἐς τὸ μηδὲν κατέβαλες, " παραινέων νεκρῷ λυμαίνεσθαι· καὶ, ἢν ταῦτα " ποιέω, φὰς ἄμεινόν με ἀκούσεσθαι, τὰ πρέπει 539 " μᾶλλον βαρβάροισι ποιέειν ἤπερ Ἕλλησι, [e] καὶ " ἐκείνοισι δὲ ἐπιφθονέομεν. ἐγὼ δ' ὦν τούτου εἵνεκα μή-" τε Αἰγινήτῃσι ἅδοιμι, μήτε τοῖσι ταῦτα ἀρέσκε-" ται· ἀποχρᾷ δέ μοι, Σπαρτιήτῃσι ἀρεσκόμενον, " ὅσια μὲν ποιέειν, ὅσια δὲ καὶ λέγειν. Λεωνίδῃ δὲ, " τῷ με κελεύεις τιμωρῆσαι, φημὶ μεγάλως τετι-" μωρῆσθαι. ψυχῇσί τε [f] τῇσιδε ἀναριθμήτοισι τετί-" μηται αὐτός τε καὶ [g] οἱ ἄλλοι οἱ ἐν Θερμοπύλῃσι " τελευτήσαντες. σὺ μέντοι [h] ἔτι ἔχων λόγον τοιόν-" δε, μήτε προσέλθῃς [i] ἔμοιγε, μήτε συμβουλεύσῃς· " χάριν [k] τε ἴσθι, ἐὼν ἀπαθής". Ὁ μὲν, ταῦτα ἀκούσας, ἀπαλλάσσετο. Παυσανίης δὲ κήρυγμα ποιησάμενος, μηδένα ἅπτεσθαι τῆς ληΐης, συγκομί-ζειν [l] ἐκέλευε τοὺς εἵλωτας τὰ χρήματα. οἱ δὲ, ἀνὰ τὸ στρατόπεδον σκιδνάμενοι, εὕρισκον σκηνὰς κατεσκευ-ασμένας χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ, κλίνας τε ἐπιχρύσους καὶ ἐπαργύρους· κρητῆράς τε χρυσέους, [m] καὶ φιά-λας τε καὶ ἄλλα ἐκπώματα· σάκκους τε ἐπ' ἁμα-ξέων εὕρισκον, ἐν τοῖσι λέβητες ἐφαίνοντο [n] ἐνεόντες χρύσεοί τε καὶ ἀργύρεοι. ἀπό τε τῶν κειμένων νεκρῶν ἐσκύλευον [o] ψέλιά τε καὶ στρεπτοὺς, καὶ τοὺς [p] ἀκι-νάκεας, ἐόντας χρυσέους· ἐπεὶ ἐσθῆτός γε ποικίλης λόγος [q] ἐγίνετο οὐδείς. ἐνθαῦτα πολλὰ μὲν κλέπτον-τες ἐπώλεον πρὸς τοὺς Αἰγινήτας οἱ εἵλωτες, πολ-λὰ δὲ καὶ ἀπεδείκνυσαν, ὅσα αὐτέων οὐκ οἷά τε ἦν κρύψαι· ὥστε Αἰγινήτῃσι οἱ μεγάλοι πλοῦτοι ἀρχὴν ἐνθεῦτεν ἐγένοντο, οἳ τὸν χρυσὸν, ἅτε ἐόντα χαλ-κὸν δῆθεν, παρὰ τῶν [r] εἱλωτέων ὠνέοντο. Συμφο-ρήσαντες δὲ τὰ χρήματα, καὶ δεκάτην ἐξελόντες τῷ

dereris, quod ſupereſt in hac re, agas i-ta, ut et tu maiore fama celebreris, et a-liquis barbarorum poſthac caveat nefan-da facinora inchoare in Græcos. Etenim Leonidæ apud Thermopylas interempti re-ciſo capite Mardonius ac Xerxes truncum in crucem ſuſtulerunt: cui ſi vicem red-des, laudem nanciſceris, primum ab o-mnibus Spartiatis, ſecundo loco ab uni-verſis Græcis, ſiquidem ſuffixo Mardonio, Leonidam patruum tuum fueris ultus. Hæc Lampon gratiam ſe initurum iſtis apud Pauſaniam dicebat. Cui reſpondens Pauſa- 79 nias, Tuam, inquit, hoſpes AEgineta, benevolentiam atque providentiam ample-ctor: tamen ab æquitate iudicandi deer-ras, nam qui et me et patriam in altum extuliſti et hæc geſta, ad nihilum redi-gis, quum ſuades mihi ſævire in mor-tuum, aisque me auditurum melius, ſi iſtud fecero, quod barbaros decet potius facere quam Græcos, quodque illis ex-probramus, quare ego neque AEginetis, neque iis quibus iſta probantur asſentior: contentusque ſum Spartiatis placere, ut in negociis dictisque fas tuear. Leonidæ au-tem, cui me iubes parentare, affirmo magnifice eſſe parentatum; nam funeribus horum innumerabilibus vindicatus eſt et i-pſe et ceteri, qui apud Thermopylas oc-cubuerunt. Tu vero poſthac hærens in hac eadem cogitatione ne me adieris: quod tibi impune eſſe, loco beneficii ponas. Hoc quum ille audisſet, abiit. Pauſanias 80 autem quum præconio edixisſet, nequis de præda quid tangeret, iusſit helotas omnem comportare pecuniam. Illi per caſtra diſ-perſi inveniunt tentoria auro et argento or-nata, lectosque ex auro et argento, cra-teras etiam aureos, phialasque, et alia vaſa potoria: nec non ſaccos ſuper plau-ſtra, interlucentibus intus incluſis ex au-ro et argento lebetibus. Quinetiam cæſo-rum cadavera ſpoliabant armillis et torqui-bus, ſed et acinaces aureos tollebant. Nam diverſicolora veſtimenta nullius momenti ha-bebantur. Ibi tum multa furto ſubtrahen-tes helotæ AEginetis venundabant; mul-ta, quæ occultare non poterant, monſtra-bant: prorſus ut inde primitus extiterint ingentes divitiæ AEginetis, utpote aurum ab helotis pro ære mercantibus. Colla- 81 ta autem pecunia decimam ſelegerunt deo, qui

a Ποιέειν *Ask. Brit.* *b* Ἐσταύρωσαν *Arch. Vind.* *c* Ὑπὸ πάντων Σπαρτ. *Paſſ. Ask. Arch. V.*, ſine articulo τῶν, quos amplector. *d* Ἅμα καὶ *Brit.*, absurde. *e* Καὶ ἐκείν. *Paſſ. Ask.*, alii κἀκείνοισι. *f* Τῇσι τῶνδε *Paſſ. Ask. Vind.* et *Steph.* ora. *g* Οἱ ἐν Θερμ. τελευτήσαντες *Arch.* *h* Deeſt *Arch.* *i* Ἐμοὶ, μήτε συμβουλεύσῃς *Arch. Vind.*, quorum ultimum et *Paſſ. Ask.* *k* Ἴσθι τε *Arch. Paſſ. Ask.* *l* Ἐκέλευσε *Arch. V.* *m* Deſideratur in *Paſſ. Ask.* *n* Ἐόντες iidem. *o* Ψέλια *Arch. Paſſ.*, antea ψάλλια. Vide L. III, 20. IV, 168. *p* Ἀκινάκεας *Arch.* quomodo ſaepisſime: in aliis ἀκινάκας. *q* Ἐγένετο οὐδὲ εἷς *Arch. V.* *r* Εἱλώτων *Ask.*

30. Μὴ ὑπάρχειν ἔργα ἀτάσθαλα ποιέων] Vidi ad marginem Aldinae docti viri manu, μὴ ὑπάρχων — ποιέειν, quorum ultimum in *Ask.*; ſed eius opera ſupervacua; Noſter L. VII, 8, 2. οἵ γε ἐμὲ καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν ὑπῆρξαν ἄδικα ποιεῦντες· quibus conparia Cl. *Valckenarius* ad *Euripid.* Phoeniſſ. p. 533. conduxit plurima. AEginetae Lamponis conſilium Pauſanias iure ſprevit, laudatus propterea a *Pauſania* III, 4.

49. Ὅσια μὲν ποιέειν] Dictum laudabiliter. At *quantum mutatus ab illo Hectore* in *Thucydidis* L. I, 132. 132. Redi tamen ad *Noſtri* L. V, 32. Proximum ex MSS. ψυχῇσί τε τῇσι τῶνδε aliorum arbitrio relinquitur.

53. Σὺ μέντοι ἔτι ἔχων] Ore Ionico pronunciata atque in ſpeciem lenisſima gravem tamen continent comminationem, illis ſimillima, quae Alexandro Macedoni dixisſe feruntur Athenienſes VIII, c. 143., σύ τε τοῦ λοιποῦ λόγους ἔχων τοιούσδε μὴ ἐπιφαίνεο Ἀθηναίοισι, μηδὲ δοκέων χρηστὰ ὑπουργέειν ἀθέμιστα ἔρδειν παραίνεε· iuxta *Lycurgum* c. Leocr. p. 156, 42., Alexandrum Athenienſes μικροῦ δεῖν κατέλευσαν· ſecundum *Ariſtidem* T. I, p. 250. illi dixerunt qualia Medeae Creon *Euripidis* ѵ. 352., *ſi te ſecundo lumine hic offendero, Moriere.* —— Lamponis iſtius conſilium repellentis Spartani Regis reſponſum reſpicit *Pauſanias* III, p. 214. VALCKEN.

60. Κλίνας τε ἐπιχρύσους] Non fuerunt ὁλόχρυσοι καὶ ὁλάργυροι, quales in *Philon. Iud.* de Somn. p. 1115. E., ſed *inaurati* et *inargentati*. Ex ſolido auro et argento memorabuntur C. 80. In talibus et alibi peccatur. Vide I, 50.

70. Ἅτε ἐόντα χαλκὸν δῆθεν] Quaſi vero aes foret. Rudi ſimplicitate Helotarum, aurum atque aes vix internoſcentium, abuſi AEginetae ſunt. Quid victo ad

qui Delphis eſt, ex qua tum tripes aureus ibi repoſitus eſt, inſiſtens ſuper tricipiti ex ære colubro, proxime aram: tum deo qui eſt in Olympia, æreus decem cubitorum Iupiter: tum deo qui eſt in Iſthmo, æreus ſeptem cubitorum Neptunus. Hac parte ſelecta, ceteras inter ſe diſtribuerunt, pro ſuo quisque merito accipientes: itemque pallacas Perſarum, et aurum et argentum et reliquas opes cum iumentis. Quæ autem eximia data ſint iis, qui optimam operam navaverant ad Platæas, refertur a nemine, data tamen illis fuisſe arbitror: certe Pauſaniæ ſunt ex omnibus dena, et ea delecta, dono data, ex mulieribus, equis, talentis, camelis, et item ex ce-
82 teris rebus. Feruntur autem hæc quoque acta eſſe: Xerxem, dum e Græcia fugit, omnem apparatum ſuum Mardonio reliquisſe: et Pauſaniam dum eum apparatum videt, ex auro argentoque et velariis diverſicoloribus confectum, iusſisſe piſtores et coquos cœnam ſibi, uti Mardonio inſtruere, quod quum illi ex iusſu fecisſent, tum Pauſaniam lectos intuentem aureos argenteosque probe ſtratos, menſas etiam aureas ac argenteas, magnificumque cœnæ apparatum, propoſitis bonis ſtupefactum, imperasſe ad riſum ſuis miniſtris ut Laconicam inſtruerent cœnam. Ea quum esſet parata et pateret magnum intervallum, ibi eundem cachinnantem arcesſivisſe Græcorum duces, eisque ubi convenerant, inter oſtendendum utrumque cœnæ apparatum, dixisſe, Viri Græci, hac ego vos de cauſſa convocavi, quod volebam vobis amentiam huius Medorum ducis oſtendere, qui quum talem vitam duceret, ad nos ſpoliandos venit, qui tam miſere victitamus. Hæc Pauſanias apud Græcorum duces dixisſe fer-
83 tur. Interiecto deinde tempore complures Platæenſium repererunt loculos auri argentique et aliarum pecuniarum. Hoc quoque rei

τῷ ἐν Δελφοῖσι θεῷ, ἀπ' ἧς ὁ τρίπους ὁ χρύσεος ἀνετέθη, ὁ ἐπὶ τοῦ τρικαρήνου [a] ὄφιος τοῦ χαλκέου ἐπεστεὼς ἄγχιστα τοῦ βωμοῦ· καὶ τῷ ἐν Ὀλυμπίῃ θεῷ ἐξελόντες, ἀπ' ἧς δεκάπηχυν χάλκεον Δία ἀνέθηκαν· καὶ τῷ ἐν Ἰσθμῷ θεῷ, ἀπ' ἧς ἑπτάπηχυς χάλκεος Ποσειδέων [b] ἐξεγένετο. ταῦτα ἐξελόντες, τὰ λοιπὰ διαιρέοντο· καὶ ἔλαβον ἕκαστοι, τῶν ἄξιοι ἦσαν, καὶ τὰς παλλακὰς τῶν Περσέων, καὶ τὸν χρυσὸν, καὶ τὸν ἄργυρον, καὶ ἄλλα χρήματά τε καὶ ὑποζύγια. ὅσα μέν νυν ἐξαίρετα τοῖσι ἀριστεύσασι αὐτέων ἐν Πλαταιῇσι ἐδόθη, οὐ λέγεται πρὸς οὐδαμῶν, δοκέω δ' ἔγωγε καὶ τούτοισι δοθῆναι. Παυσανίῃ δὲ πάντα δέκα ἐξαιρέθη [c] τε καὶ ἐδόθη, γυναῖκες, ἵπποι, τάλαντα, κάμηλοι, ὡς δὲ αὔτως καὶ [d] τὰ ἄλλα χρήματα. Λέγεται δὲ καὶ τάδε γενέσθαι, ὡς Ξέρξης φεύγων ἐκ τῆς Ἑλλάδος, Μαρδονίῳ τὴν [e] κατασκευὴν καταλίποι τὴν ἑωυτοῦ· Παυσανίην ὦν ὁρῶντα τὴν Μαρδονίου κατασκευὴν χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ καὶ [f] παραπετάσμασι ποικίλοισι κατεσκευασμένην, κελεῦσαι τούς τε [g] ἀρτοκόπους καὶ τοὺς 540 ὀψοποιοὺς κατὰ ταὐτὰ καθὼς Μαρδονίῳ δεῖπνον παρασκευάζειν. ὡς δὲ κελευόμενοι οὗτοι ἐποίευν ταῦτα, ἐνθαῦτα τὸν Παυσανίην ἰδόντα κλίνας τε χρυσέας καὶ ἀργυρέας [h] εὖ ἐστρωμένας, καὶ τραπέζας χρυσέας καὶ ἀργυρέας, καὶ παρασκευὴν μεγαλοπρεπέα τοῦ δείπνου, ἐκπλαγέντα τὰ προκείμενα ἀγαθὰ, κελεῦσαι ἐπὶ [i] γέλωτι [k] τοὺς ἑωυτοῦ διηκόνους παρασκευάσαι Λακωνικὸν δεῖπνον. ὡς δὲ τῆς θοίνης ποιηθείσης ἦν πολλὸν τὸ μέσον, τὸν Παυσανίην γελάσαντα μεταπέμψασθαι τῶν Ἑλλήνων τοὺς στρατηγούς· συνελθόντων δὲ τουτέων, εἶπαι τὸν Παυσανίην, δεικνύντα [l] ἐς ἑκατέρην τοῦ δείπνου τὴν παρασκευὴν, „ Ἄνδρες Ἕλληνες, τῶνδε εἵνεκα ἐγὼ ὑμέας „ συνήγαγον, βουλόμενος ὑμῖν [m] τοῦδε τοῦ Μήδων ἡγεμόνος τὴν ἀφροσύνην δέξαι· ὃς τοιήνδε δίαιταν ἔχων, „ ἦλθε ἐς ἡμέας οὕτω [n] οἰζυρὴν ἔχοντας ἀπαιρησόμενος". ταῦτα μὲν Παυσανίην λέγεται εἶπαι πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων. Ὑστέρῳ μέντοι χρόνῳ [o] μετὰ ταῦτα καὶ τῶν Πλαταιέων εὗρον συχνοὶ θήκας χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, καὶ τῶν ἄλλων χρημάτων. ἐφάνη δὲ καὶ τόδε ὕστερον ἐπὶ

a Ὄφιος *Arch. V. Ask.*, ὄφεως antea. b Ἐγένετο *Arch. V.*, fortasſe verius. c Tria iſta omittit *Arch.* d Τὰ ἄλλα id. et *Vind.*, loco τἄλλα. e Παρασκευὴν et iterum, *Athen.* haec deſcribens et multa mutans L. IV, 6. p. 138. C. f Πετάσμασι *Ask.* tum κατασκευασμ. *Vind.* g Ἀρτοποιοὺς *Athen.* h Abſunt ſeptem ſeqq. *Arch.* et *Aldo*; εὖ deſit et *Athen.* i Γέλωτα *Arch.* k Τοῖς ἑαυτοῦ διακόνοις *Athen.* l Non legitur ἐς in *Arch. V.*, in *Athen.* ἑκατέρου τῶν δείπνων. m Deſit *Arch.*, qui Μήδου ἡγεμόνος, quorum poſtremum in *Paſſ. Ask. V. Athen.* ora *Steph.* et *Valla*: antea βασιλῆος. n Ταλαίπωρον *Athen.* de ſcholio et ſupra ὡς ἡμέας. o Negliguntur haec duo ab *Ask.* nulla cauſſa. Vid. C. 84. et L. VII, 33.

ad Granſonium Carolo Audace, Burgundiae duce, vaſis eius argenteis, ſtanneum arbitrati, fecerint, quoque modo gemmas, multo rarisſimas et pretii ingentis, tanquam viliſſima ſcruta abiecerint Helvetii, durum ab ſtirpe genus, elegantisſime *Ph. Comineus* Memor. L. v, 2. expoſuit.

74. Ἐπὶ τοῦ τρικαρήνου ὄφιος] Durabat in tempora *Pauſaniae*, aureo tripode dudum a Phocenſibus interverſo et conflato, L. x, 13. Quam vero Cel. *Gronovius* ex *Whelero* adpoſuit tricipitis colubri figuram, eam huius videri, ab Ampl. *Cupero* veritati reſpondere negatur Epiſtol. L. II. p. 177. Litem meam non facio. Si tamen verum amamus, unus hic draco et triceps deſcribitur, δράκων χαλκοῦς *Pauſaniae*, monumentum autem Conſtantinopolitanum tres exhibet ſerpentes, ſcitisſime contortiplicatos: dubium praeterea, Delphisne Byzantium venerit; ſed fieri hoc potuisſe, nolo infitiari. Porro Iovis Olympii ex aere ſtatuam copioſius *Pauſanias* expingit L. v, 23.

87. Ὡς Ξέρξης φεύγων] Quae hoc capite continentur, ubi pleraque deſcripta proſtant apud *Athen.* IV, p. 138. alia deteriora, pauca quaedam vulgatis leguntur meliora. Pro ἀρτοκόπους, ἀρτοποιοὺς praebet *Athen.*, quae duo ſaepe permutantur in Codd. Ut apud *Herod.*, alibi quoque iunguntur ἀρτοκόποι et ὀψοποιοί· multa notantur ad *Thom. Mag.* in Ἀρτοκόπος· dubium quid ſcripſerit *Plutarch.* T. II. p. 401. E. —— Vulgatorum loco forte cui non diſplicebit *Athenaei* lectio, ἐς ἑκατέρου τῶν δείπνων τὴν παρασκευήν. —— Firmant Herodotei Codices, ut patet ex Diſſ. *Herod.* p. 89., quam habet *Athenaeus* τοῦ Μήδων ἡγεμόνος τὴν ἀφροσύνην· absque Codd. nemini ſuſpecta mentio fuiſſet τοῦ Μήδων βασιλῆος quum ſupra tradiderit, ὡς Ξέρξης φεύγων ἐκ τῆς Ἑλλάδος Μαρδονίῳ τὴν κατασκευὴν καταλίποι τὴν ἑωυτοῦ· quin Xerxi potius congruere, quam Mardonio videntur iſta: ὃς, τοιήνδε δίαιταν ἔχων, ἦλθε ἐς ἡμέας οὕτω οἰζυρὴν ἔχοντας ἀπαιρησόμενος· in quibus ὡς ἡμέας legiſſe ſuſpicor Sophiſtam, qui voci Ionicae οἰζυρὴν vulgarem ſubſtituit ταλαίπωρον. VALCKEN.

99. Ἦν πολλὸν τὸ μέσον] Amplum diſcrimen. Supra L. I, 126. εἰ δὲ ἔφασαν, ΠΟΛΛΟΝ εἶναι μέσον τὸ ΜΕΣΟΝ in ſimili negotio. *Euripides* Alceſt. v. 914. οἴμοι πολὺ γὰρ τὸ μέσον. *Io. Chryſoſtomus* Or. de Evangelii Profectu T. III. p. 302. C. πολὺ δὲ τὸ μέσον τούτων κἀκείνου. Alii, uti *Heliodorus* AEth. VII, p. 318., οὐ γὰρ μικρῷ τῷ μέσῳ. Adde *Abreſchii* Lection. Ariſtaenet. p. 249.

4. Τοῦ Μήδων ἡγεμόνος] Placeret τοῦ Μήδου ἡγεμόνος ex *Arch.*, modo plures iuberent libri. Alterum dubio caret. Mardonii delicias et ſuperfluum adparatum Pauſanias, non abſentis Perſarum regis, perſtringit et taxat. Additum οὕτω οἰζυρὴν ἔχοντας δίαιταν, irruenti, ut ferocientis impetum ſiſterent, Carolo Audaci teſtati de ſe ſuaeque regionis habitu Helvetii fuerunt, eodem *Comineo* L. v, 1. Memor. perhibente.

ἐπὶ τουτέων τῶν νεκρῶν περιψιλωθέντων τὰς σάρκας·
συνεφόρεον γὰρ τὰ ὀστέα οἱ Πλαταιέες ἐς ἕνα χῶρον·
εὑρέθη κεφαλὴ οὐκ ἔχουσα [a] ῥαφὴν οὐδεμίην, ἀλλὰ ἐξ
ἑνὸς ἐοῦσα ὀστέου. ἐφάνη δὲ καὶ γνάθος, καὶ τὸ [b] ἄνω
τῆς γνάθου, ἔχουσα ὀδόντας μουνοφυέας, ἐξ ἑνὸς ὀστέου
πάντας τούς τε ὀδόντας καὶ [c] τοὺς γομφίους· καὶ
πεντάπηχεος ἀνδρὸς ὀστέα ἐφάνη. [d] Ἐπεί τε δὲ Μαρ-
δονίου [e] δευτέρῃ ἡμέρῃ ὁ νεκρὸς [f] ἠφάνιστο, ὑπό τευ
μὲν ἀνθρώπων, τὸ ἀτρεκὲς οὐκ ἔχω [g] εἴπαι· πολ-
λοὺς δέ τινας ἤδη καὶ παντοδαποὺς ἤκουσα θάψαι
Μαρδόνιον, καὶ δῶρα μεγάλα οἶδα λαβόντας πολ-
λοὺς παρὰ Ἀρτόντεω τοῦ Μαρδονίου παιδὸς διὰ τοῦ-
το τὸ ἔργον· ὅστις μέντοι ἦν αὐτέων ὁ [h] ὑπελόμενός
τε καὶ θάψας τὸν νεκρὸν τὸν Μαρδονίου, οὐ δύνα-
μαι ἀτρεκέως πυθέσθαι. ἔχει δέ τινα [i] φάτιν καὶ
Διονυσοφάνης, ἀνὴρ Ἐφέσιος, θάψαι Μαρδόνιον. ἀλλ'
ὁ μὲν τρόπῳ τοιούτῳ ἐτάφη. Οἱ δὲ Ἕλληνες ὡς
ἐν Πλαταιῇσι τὴν ληίην [k] διείλοντο, ἔθαπτον τοὺς
ἑωυτῶν, χωρὶς ἕκαστοι. Λακεδαιμόνιοι μὲν τριξὰς
ἐποιήσαντο θήκας. ἔνθα μὲν τοὺς ἱρέας ἔθαψαν, τῶν
[l] καὶ Ποσειδώνιος καὶ Ἀμομφάρετος ἔσαν καὶ Φιλο-
κύων τε καὶ Καλλικράτης. ἐν μὲν δὴ ἑνὶ τῶν τά-
φων ἔσαν οἱ ἱρέες, ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ, οἱ ἄλλοι Σπαρ-
τιῆται· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ, οἱ εἵλωτες. [m] οὗτοι μὲν
οὕτω [n] ἔθαπτον. Τεγεῆται δὲ χωρὶς [o] πάντας ἁ-
541 λέας· καὶ Ἀθηναῖοι τοὺς ἑωυτῶν ὁμοῦ, καὶ Μεγα-
ρέες τε καὶ Φλιάσιοι τοὺς ὑπὸ τῆς ἵππου διαφθα-
ρέντας. τουτέων μὲν δὴ πάντων πλήρεες ἐγένοντο οἱ
τάφοι. [p] τῶν δὲ ἄλλων ὅσοι καὶ φαίνονται ἐν Πλα-
ταιῇσι ἐόντες τάφοι, τούτους δὴ, ὡς ἐγὼ πυνθά-
νομαι,

rei apparuit poſtmodum in his cadaveribus
carne nudatis, ut quum eorum oſſa com-
portarent unum in locum Platæenſes, in-
ventum ſit caput nullam ſuturam habens,
ſed ex uno oſſe ſolidum; item maxilla,
cum eo quod ſuper maxillam eſt, habens
dentes, etſi diſtinctos, tamen ex uno oſ-
ſe univerſos tam molares quam ceteros,
quinetiam oſſa viri quinque cubitorum.
Poſtquam vero cadaver Mardonii altero die 84
ſubductum fuit, a quo hominum certum
non habeo dicere, audivi tamen jam mul-
tos, immo omnigenas ſepeliſſe Mardonium;
et ob id multos ſcio ingentia dona ab Ar-
tonta Mardonii filio accepiſſe. Sed quis il-
lorum curam ſuſceperit cadaveris Mardonii
ſubtrahendi et humandi, pro comperto non
poſſum ſciſcitari, habet tamen nonnihil fa-
mæ Dionyſophanes vir Epheſius ſepeliſſe
Mardonium. At hic quidem hoc modo tu-
mulatus eſt. Græci vero, poſteaquam præ- 85
dam Platæenſem diſpertierunt, cæſos ſepara-
tim quiſque ſuos tumularunt. Lacedæmonii,
tribus ſepulcris effectis, in eorum uno ſa-
cerdotes, e quibus fuere Poſidonius et A-
mompharetus et Philocyon et Callicrates. In
uno igitur ſepulchrorum fuerunt ſacerdotes;
in altero reliqui Spartiatæ, in tertio helotæ.
Sic quidem illi humaverunt: Tegeatæ vero
ſeorſum omnes confertos, et Athenienſes
ſuos ſimul, nec non Megarenſes atque Phliaſii
ſuos ab equitatu interemptos. Horum igi-
tur quidem omnium ſepulcra fuerunt reple-
ta. At aliorum ſepulcra quotquot ad Pla-
tæas oſtenduntur, illi ſunt, quantum ego
ac-

a Indicavit *Pollux* II, 37. b *Med. Paſſ. Ask. Paris. A.*, alii ἐπάνω. c Abeſt *Paſſ. Brit. Arch.* d Ἐπεὶ δὲ *Vind.* ἐπὶ δὲ *Arch.* e Non eſt in *Ask.* f *Med. Paſſ. Ask. Arch. Vind.*, antea ἠφάνιστο. Porro ὑπό τευ *Arch. V.*, ὑπ' ὅτεω *Paſſ. Ask. Brit.*, ὅτεω Aldus, denique ἀνθρώπου *Arch.*, placuerunt priores. Vid. L. VI, 5. g Εἰπεῖν *Arch. Paſſ. Ask.* ſupra quoque. h Ὑποσχόμενος *Arch.* i Φάτις idem et Διονυσοφάνης cum *Valla*: antea Διονυσιοφάνης. k Διείλαντο *Arch. Vind.*, mox ἔθαψαν *Ask.* l Deſit *Arch. Vind.* m Οὕτω μὲν οὗτοι ἔθαψαν *Arch. Valla.* n *Med. Paſſ. Ask.*, ceteri ἔθαψαν interſerunt, neque illi perperam. o Tria haec non legit *Arch.* p Haec decem neglexit ſocors *Arch.* ſcriba: *Plutarchus* Malign. p. 872. F. deſcripſit.

13. Ἔχουσα ῥαφὴν οὐδεμίην] *Pollucis* aut alius exemplo reſpexiſſe haec *Theophilum Protoſpatharium* Fabric. Corpor. Humani L. IV, 4. in *Fabricii* Bibl. Gr. T. XII. p. 858. puto, κεφαλὰς ἀῤῥάφους, *ſine omni ſutura*, inter oſſa praeliis deiectorum et conputreſcentium ab ſcriptoribus reperta adfirmantem memorari. Ὀδόντας μουνοφυέας Pyrrho, Epirotarum regi, et Pruſiae, Bithyni regis filio cognomini, tribuit *Valer. Maxim.* L. I, 8. Exter. 12 et *Feſtus* in *Monodos*. Illud autem paullo inpeditius et ſalebroſius, ἐφάνη δὲ καὶ τόδε ὕστερον ΕΠΙ τουτέων τῶν νεκρῶν —. Si eſſet ἐφάνη δὲ καὶ τόδε ὕστερον ΕΤΙ τουτέων, τῶν νεκρῶν περιψιλωθέντων τὰς σάρκας· tum poſtea demum, nudatis carne cadaveribus, adparuiſſe τόδε, ſive id, quod de cranio ſine ſutura et de maxilla proditur, ſententia declararet. Et ſic doctiſſimus *Abreſchius*.

25. Καὶ Διονυσοφάνης] Ita et *Pauſanias* L. IX, 2. Similis variatio in Διονυσιοδώρου Hiſtorici titulo. Unde vero *Pauſanias*, Artonten multa huic Epheſio elargitum ob patrem contumulatum acceperit, neſcio.

30. Ἔνθα μὲν τοὺς ἱρέας ἔθαψαν] Acquieſco in elegantiſſima Cl. *Valckenarii*, ἰρένας ſive εἰρένας corrigentis, coniectura, eoque promtius, quod Λέξεων Ἡροδότου collector vocem hic inveniſſe videatur. Eadem mens eruditiſſimo *de Pauw*, ſic commentanti. *Locus eſt depravatus et ſacerdotem requirit, qui thure et oſſa piationem faciat; quo certe officio ego nunc fungar hic, qui inter Divae Criticae ſacerdotes fortaſſe locum aliquem mereri poſſum. Scribe, et ſcribe emendatione certiſſima*, ἔνθα μὲν τοὺς εἰρένας ἔθαψαν — *et ſimiliter ſtatim poſt*, ἐν μὲν — ἔσαν οἱ εἰρένες. *Plutarchus audiendus eſt in Vita Lycurgi* (p. 50. D.) *qua nemo melius* εἰρένας *nobis depinxit*: Εἰρένας δὲ καλοῦσι, τοὺς ἔτος ἤδη δεύτερον ἐκ παίδων γεγενότας ——. οὗτος οὖν ὁ εἰρήν, εἴκοσι ἔτη γεγονὼς, ἄρχει τῶν ὑποτεταγμένων ἐν ταῖς μάχαις. — *Quid cenſes? quidquamne certius aut accommodatius?* Εἰρένες *erant ordinum ductores, hos in uno tumulo tumularunt una cum quatuor illis praeſtantiſſimis Heroibus.* Quae, quantumvis pluſcula, placuit deſcribere, ut confidentiae et dictionis genus viri iuvenis, nam admodum adoleſcentis ſunt, in obſcuro ne maneret.

30. Τοὺς ἱρέας] Suum etiam in expeditionibus habebant μάντιν, qui per extiſpicinam Deorum mentem ſcrutaretur; ſed nuſquam alibi, opinor, in hiſtoria Graeca Spartiatae memorantur ἱρέες, *ſacerdotes*, qui qui praeliis interfuerint. Viſus mihi ſemper eſt *Herod.* aliam hic primitus vocem poſuiſſe; ſed quaenam illa fuerit mihi quidem non liquet. Memoratur in *Gloſſ. Herod.* Εἰρήν· quibus alibi nuſquam locus eſt in Muſis, hic Grammaticum legiſſe ſuſpicabar in ſuo Codice ἰρένας et paulo post ἰρένες· Coniecturam memorare dignatus eſt Celeberr. *Weſſ.* in Diſſ. *Herod.* p. 206., et removit difficultatem, quae opponi poſſet. Neutrum fortaſſe, nec ἰρένας, neque ἱρέας, ſed ſcripſiſſe potius alicui videbitur *Herod.* τοὺς ἱππέας, et οἱ ἱππέες· quia diſtinguuntur a ceteris Spartiatis; noſtro autem memorantur VIII, c. 124., τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες, — οὗτοι ἱππέες καλέονται. VALCKEN.

39. Ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι] Ablegatum hinc longiſſime cupiunt voculam ὡς, ſicuti et L. II, 8., nullo iure, uti admonitum ibi. Recipi autem non debuerat ἀπαρτιζομένως, ſanequam intolerabile, atque *Plutarcho* multiſque aliis damnatum. Attigit non abſque cenſura *Abreſchius* Dilucidat. Thucydid. p. 6. Multo quoque χώματα χοῦται κενὰ plauſibilius et veritati adfinius. Aliorum ſepulchra caeſorum cadavera habebant recondita, erantque adeo τάφοι πλήρεες. Contra eat κενὰ *vacua* et *inania*, quae deinceps fuerunt aggeſta, meraque adeo *cenotaphia*. Atque haec Scriptorem voluiſſe, res clamat, agnita a viris Cl. *Th. Galeo* et *D'Orvillio* ad *Charit.* p. 147. Ex quis in tanto Codd. ſcriptorum conſenſu haeſitaret?

40. Ἀπαρ-

accipio, tumuli ab iis ſingulis excitati inanes, qui erubeſcebant ſe a pugna abſuiſſe, reſpectu poſterorum hominum. Quippe tumulus illic eſt etiam qui dicitur AEginetarum: quem ego audio vel decem poſt hanc pugnam annis rogatu AEginetarum a Cleade Autodici filio, viro Platæenſi, illorum
86 hoſpite aggeratum fuiſſe. Græcis ſtatim a cæſorum humatione in agro Platæenſi, inito conſilio viſum eſt bellum Thebis inferendum, expoſcendumque eos qui cum Medis ſenſiſſent: et in primis Timegenidem et Attaginum, qui principes factionis inter primos extitiſſent; et, ni eos dediſiſſent, non prius ab urbe diſcedendum quam eam evertiſſent. Hoc ubi decrevere, undecimo a pugna die moventes obſedere Thebanos, iubentes dedere quos diximus viros. Abnuentibus dedere Thebanis, agrum eorum populabantur, murumque adoriebantur.
87 Quorum ager quum continenter vaſtaretur, viceſimo die Timegenides ad populares ita inquit: Viri Thebani, quandoquidem Græcis ita conſtitutum eſt, non prius abſcedere ab oppugnatione Thebarum, quam aut eas expugnaverint, aut nos illis dedideritis, abſit ut noſtra cauſſa Bœotius ager amplius vexetur: ſed ſive per cauſſam depoſcendi nos, pecunias cupiunt, pecunias eis e publico demus: nam et publice cum Medis ſenſimus, non autem nos ſoli: ſive revera depoſcentes nos urbem obſident, nos ipſi nos in diſceptationem exhibemus. Eum Thebani ſane probe et opportune loquutum arbitrantes, e veſtigio caduceatorem ad Pauſaniam miſere, velle ſe viros dedere.
88 Ea re inter eos conventa, Attaginus ex urbe profugit: cuius liberos ad ſe Pauſanias adductos culpa abſolvit, negans pueros factionis Medicæ eſſe participes. Ceteri quos Thebani dedidere, ipſi quidem putabant ſe adepturos diſceptationem, atque

ὀνομαι, [a] ἐπαισχυνομένους τῇ ἀπεστοῖ τῆς μάχης, ἑκάστους [b] χώματα χῶσαι κεινὰ, τῶν ἐπιγινομένων [c] εἵνεκα ἀνθρώπων. ἐπεὶ καὶ Αἰγινητέων ἐστὶ αὐτόθι καλεόμενος τάφος, τὸν ἐγὼ ἀκούω καὶ δέκα ἔτεσι ὕστερον μετὰ ταῦτα, δεηθέντων [d] Αἰγινητέων, χῶσαι [e] Κλεάδην τὸν Αὐτοδίκου, ἄνδρα Πλαταιέα, πρόξεινον ἐόντα [f] αὐτῶν. Ὡς δ᾽ ἄρα ἔθαψαν τοὺς νεκροὺς ἐν Πλαταιῇσι οἱ Ἕλληνες, αὐτίκα βουλευομένοισί σφι ἐδόκεε [g] στρατεύεσθαι ἐπὶ τὰς Θήβας, καὶ ἐξαιτέειν αὐτέων τοὺς μηδίσαντας· ἐν πρώτοισι δὲ αὐτέων, Τιμηγενίδην, καὶ Ἀτταγῖνον, οἳ ἀρχηγέται ἀνὰ πρώτους ἔσαν· ἢν δὲ μὴ ἐκδιδῶσι, μὴ ἀπανίστασθαι [h] ἀπὸ τῆς πόλιος πρότερον ἢ ἐξέλωσι. ὡς δέ σφι ταῦτα ἔδοξε, οὕτω δὴ ἑνδεκάτῃ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς συμβολῆς ἀπικόμενοι ἐπολιόρκεον Θηβαίους, κελεύοντες ἐκδιδόναι τοὺς ἄνδρας. οὐ βουλομένων δὲ τῶν Θηβαίων ἐκδιδόναι, τήν τε γῆν αὐτέων ἔταμνον καὶ [i] προσέβαλλον πρὸς τὸ τεῖχος. Καὶ, οὐ γὰρ ἐπαύοντο [k] σινόμενοι, εἰκοστῇ ἡμέρῃ ἔλεξε τοῖσι Θηβαίοισι Τιμηγενίδης τάδε, „Ἄνδρες Θηβαῖοι, ἐπειδὴ οὕτω δέδοκται τοῖσι Ἕλλησι, μὴ πρότερον ἀπαναστῆναι πολιορκέοντας, [l] ἢ ἐξέλωσι Θήβας, ἢ ἡμέας [m] αὐτοῖσι παραδῶτε, νῦν ὦν ἡμέων εἵνεκα γῆ ἡ Βοιωτίη [n] πλέω μὴ ἀναπλήσῃ. ἀλλ᾽ [o] εἰ μὲν χρημάτων χρηΐζοντες, πρόσχημα ἡμέας ἐξαιτέονται, χρήματά σφι δῶμεν ἐκ τοῦ κοινοῦ. σὺν γὰρ τῷ κοινῷ καὶ ἐμηδίσαμεν, οὐ [p] δὴ μοῦνοι ἡμέες. εἰ δὲ ἡμέων ἀληθέως δεόμενοι πολιορκέουσι, ἡμεῖς ἡμέας αὐτοὺς ἐς ἀντιλογίην παρέξομεν". κάρτα τε ἔδοξε εὖ λέγειν, καὶ ἐς καιρόν· αὐτίκα τε ἐπεκηρυκεύοντο πρὸς Παυσανίην οἱ Θηβαῖοι, θέλοντες ἐκδιδόναι τοὺς ἄνδρας. Ὡς δὲ ὡμολόγησαν ἐπὶ τούτοισι, Ἀτταγῖνος μὲν ἐκδιδρήσκει ἐκ τοῦ ἄστεος, παῖδας δὲ [q] αὐτοῦ ἀπαχθέντας Παυσανίης ἀπέλυσε τῆς αἰτίης, φὰς τοῦ μηδισμοῦ παῖδας οὐδὲν εἶναι μεταιτίους. τοὺς δὲ ἄλλους ἄνδρας τοὺς ἐξέδοσαν οἱ Θηβαῖοι, οἱ μὲν ἐδόκεον ἀντιλογίης τε κυρήσειν, καὶ δὴ χρήμασι [r] ἐπεποίθεσαν διωθέεσθαι,

a Αἰσχυνομένους *Plut.*, ἐπαισχυνομ. *Arcb. V. Brit. Paris. A. B. Ald.*, ἀπαισχυνομ. *Med. Paſſ. Ask.*, mox ἀπεστοῖ τῆς μάχης ἐγένοντο ἑκὰς *Arcb.* *b* *Suidas* in Χώματα attigit. Tum κεινὰ *Plut. Vind. Arcb. Ask. Paris. B.*, olim κοινά. *c* Εἵνεκεν *V. Arcb. Paſſ. Ask.*, levi diſcrimine. *d* Τῶν Αἰγ. *Paſſ. Ask.* *e* Ἀλεάδην *Med. Ask. Paſſ.* *f* Αὐτῶν *Arcb. V. Paſſ.*, rectius opinor: ἑωυτῶν alii. Vid. VII, 5. *g* *Arcb. Vind. Ask. Brit. Paris. A. B. Ald.*, quod pelli non oportuerat: στρατεύειν *Med. Paſſ.* *h* Deſiderantur iſta ſex in *Arcb.* *i* Προσέβαλον *Arcb.* *k* Σινεόμενοι idem. *l* Ἢ ἐξέλ. *Med. Paſſ. Ask. V. Arcb. Paris. B. Brit.*, alii πρὶν ἤ. *m* Non eſt in *Arcb.* *n* Omittit idem, qui et ἀναπλήσῃ cum *Med. Paſſ. Ask.*, ceteri ἀναπλήσῃ. *o* Ἢν *Arcb. V.* et ἐξαιτέωνται deinde, haud quidem prave. *p* Δὲ *Ask.* *q* Non novit *Arcb.* *r* Ἐπεποίθεσαν διώσασθαι *Arcb. V.*, prius etiam *Editio Genev.* CIϽIϽCXVIII., ἐπεποίθεσαν *Ald. Paris. A. Brit.*, ἐπεποίθεον *Med. Paſſ. Ask.*

40. Ἀπαισχυνομένους] Non alibi repertum hinc etiam eiicietur, reſtituto Herodoteo ἐπαισχυνομένους. Pro τῇ ἀπεστοῖ fortaſſe ſuo more ſcribendi poſuerat τῇ ἀπεστοῖ· vid. ſupra notata P. 42. —— Paulo poſt ex Codd. et *Plutarcho* χώματα reſtituentur κεινὰ, quod patet ex Diſſ. *Herod.* p. 63. VALCKEN.

44. Χῶσαι Κλεάδην] Eos non audio, qui Ἀλεάδην obtrundunt, vicinia litterarum Α. et Κ. lapſos. Praeter alios contra venit *Plut.* Malign p. 873. A.. ubi Κλεάδας ὁ Πλαταιεύς. Χῶσαι in tumulis terra congeſtis, tritum. *Euripides* Iphigen. Taur. v. 703. Τύμβον τε ΧΩΣΟΝ· et Aulid. v. 1443. ἐπεί μοι τύμβος οὐ χωσθήσεται &c.

48. Ἐξαιτέειν αὐτέων] Quia mox ſequitur, ἐν πρώτοισι δὲ αὐτέων, vere mihi *Koenius* correxiſſe videtur, ἐξαιτέειν ἀστέων τοὺς μηδίσαντας· ἀστέων Ionico flexu legitur infra c. 93. Idem vitium a viris doctis ſaepe ſublatum, velut a *Leopardo* Em. I, c. 16. *Is. Voſſio* ad *Melam* II, c. 3. *Io. Pierſono* Veriſim. p. 38. hic illic veterum ſcriptis etiam nunc inhaeret: in fragm. Orat. *Iſaei* apud *Dionys. Halic.* T. II. p. 176, 28. ſcribendum: ὅτι ἡ μήτηρ ἀστὴ τέ ἐστι, καὶ ὁ πατήρ· et ỷ. 39., ἣν οὗτοι ὁμολογοῦσιν ἀστὴν εἶναι, pro vulgatis αὐτὴ et αὐτήν. In *Epicharmi* loco apud *Diogenem Laërt.* III, 16. procul omni dubio corrigendum: *nihil mirum*, ἁνδάνειν ἀστοῖσιν ἀστούς. Reliquit mendam Ill. *Grotius* in verſu *Moſchionis*, Excerpt. ex *Stobaei* Eclog. p. 147., Αὐτὴ δ᾽ ἐπυργώσαντο· *urbes* poſtulare ſententiam Poëtae unicuique patebit attendenti, atque adeo etiam reponendum, Ἄστη δ᾽ ἐπυργώσαντο, καὶ περισκεπεῖς Ἔτευξαν οἴκους. VALCKEN.

60. Μὴ πρότερον ἀπαναστ. πολιορκ. ἢ ἐξέλωσι] Tale ſuperius μὴ ἀπανίστασθαι ἀπὸ τῆς πόλιος πρότερον ἢ ἐξέλωσι· et C. 16. πρότερον ἢ γενέσθαι ἐν Πλαταιῇσι τὴν μάχην. Aliter et prius vulgato congruenter VI, 45. οὐ γὰρ δὴ πρότερον ἀπανέστη —— πρὶν ἤ σφεας ὑποχειρίους ἐποιήσατο. Iunge *Gronovio* obſervata L. V, 118., cuius in vicinis μὴ ἀναπλήσῃ laudabilis opera.

64. Χρήματά σφι δῶμεν ἐκ τοῦ κοινοῦ] Aequiſſima poſtulatio, ſi profeſſio veritate fulciretur. Qui citra fraudem et dolum reipublicae conſulunt, inpune illis eſſe debet, quando res ſecius cadit. Nam conſilii datores ob eventum, quem praeſtare non poſſunt, plectere, quamquam triſtes iſtiusmodi poenae in annalibus plures, a conſilio dando, ne aliud adponam, merito omnes deterrebit. Egregiae ad hanc rem Ampl. *Bynkershoekii* Quaeſt. Iur. Publ. L. II, 2. disquiſitiones ſunt. Sed horum oratio infucata et cauſſa diſpar eſt. Civitatem Thebanam paucorum oppreſſerant dominatu, invitamque in factionem conpulerant. Haec fide *Pauſaniae*, τῆς δὲ αἰτίης ταύτης δημοσίῃ σφίσιν οὐ μέτεστι, ὅτι ἐν ταῖς Θήβαις ΟΛΙΓΑΡΧΙΑ, καὶ οὐχὶ ἡ πάτριος πολιτεία τηνικαῦτα ἴσχυεν L. IX, 6.

76. Χρήμασι ἐπεποίθεσαν] Divinationem *AEm. Porti* au-

σθαι. ὁ δὲ, ὡς παρέλαβε, αὐτὰ ταῦτα ὑπονοέων, τὴν στρατιὴν τὴν συμμάχων ἅπασαν ἀπῆκε, καὶ ἐκείνους ἀγαγὼν ἐς Κόρινθον διέφθειρε. Ταῦτα μὲν τὰ ἐν Πλαταιῇσι καὶ Θήβῃσι [a] γενόμενα. Ἀρτάβα-
542 ζος δὲ ὁ Φαρνάκεος, φεύγων ἐκ Πλαταιέων, καὶ δὴ πρόσω ἐγίνετο. ἀπικόμενον δέ μιν οἱ Θεσσαλοὶ παρὰ σφέας, ἐπί τε ξείνια ἐκάλεον, καὶ [b] ἀνειρώτευν περὶ τῆς στρατιῆς τῆς ἄλλης, οὐδὲν ἐπιστάμενοι τῶν ἐν Πλαταιῇσι γενομένων. ὁ δὲ Ἀρτάβαζος, γνοὺς ὅτι εἰ [c] ἐθέλοι σφι πᾶσαν τὴν ἀληθηΐην τῶν ἀγώνων εἶπαι, [d] αὐτός τε κινδυνεύσει ἀπολέσθαι καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ στρατός· ἐπιθήσεσθαι γάρ οἱ πάντα τινὰ [e] οἴετο πυνθανόμενον τὰ γεγονότα· ταῦτα ἐκλογιζόμενος, οὔτε πρὸς τοὺς Φωκέας ἐξηγόρευε οὐδὲν, πρὸς τε τοὺς Θεσσαλοὺς ἔλεγε τάδε, „ Ἐγὼ μὲν, ὦ ἄνδρες „ Θεσσαλοὶ, ὡς ὁρᾶτε, ἐπείγομαί τε [f] κατὰ τὴν „ ταχίστην ἐλῶν ἐς Θρηΐκην, καὶ σπουδὴν ἔχω, „ πεμφθεὶς κατά τι πρῆγμα ἐκ τοῦ στρατοπέδου „ μετὰ τῶνδε. αὐτὸς δὲ ὑμῖν Μαρδόνιος, καὶ ὁ στρα- „ τὸς αὐτοῦ οὗτος κατὰ πόδας [g] ἐμεῦ ἐλαύνων, προσ- „ δόκιμός ἐστι. τοῦτον [h] καὶ ξεινίζετε, καὶ εὖ ποιεῦν- „ τες φαίνεσθε· οὐ γὰρ ὑμῖν ἐς χρόνον ταῦτα ποιεῦσι „ μεταμελήσει". ταῦτα δὲ εἴπας, ἀπήλαυνε σπουδῇ τὴν στρατιὴν διὰ Θεσσαλίης τε καὶ Μακεδονίης ἰθὺ τῆς [i] Θρηΐκης, ὡς ἀληθέως ἐπειγόμενος, καὶ τὴν μεσόγαιαν τάμνων τῆς ὁδοῦ. καὶ ἀπικνέεται ἐς Βυζάντιον, καταλιπὼν τοῦ στρατοῦ τοῦ ἑωυτοῦ συχνοὺς ὑπὸ Θρηΐκων [k] τε κατακοπέντας κατ' ὁδὸν, καὶ λιμῷ συστάντας καὶ καμάτῳ. ἐκ Βυζαντίου δὲ διέβη πλοίοισι. [l] αὐτὸς μὲν οὕτω ἀπενόστησε ἐς τὴν Ἀσίην. Τῆς δὲ αὐτῆς ἡμέρης τῆς περ ἐν Πλαταιῇσι τὸ τρῶμα ἐγένετο, συνεκύρησε γενέσθαι καὶ ἐν [m] Μυκάλῃ τῆς Ἰωνίης. ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ Δήλῳ [n] ἐκατέατο οἱ Ἕλληνες, οἱ ἐν τῇσι νηυσὶ ἅμα Λευτυχίδῃ τῷ Λακεδαιμονίῳ ἀπικόμενοι, ἦλθόν σφι ἄγγελοι ἀπὸ Σάμου, Λάμπων τε [o] Θρασυκλῆος, καὶ Ἀθηναγόρης Ἀρχεστρατίδεω, καὶ Ἡγησίστρατος Ἀρισταγόρεω, πεμφθέντες ὑπὸ Σαμίων λάθρῃ τῶν τε Περσέων καὶ τοῦ τυράννου [p] Θεομήστορος τοῦ Ἀνδροδάμαντος, τὸν κατέστησαν

que etiam ſibi perſuaſerant pecunia disiectum iri. Pauſanias autem hoc ipſum ſuſpicans fore, ubi accepit, dimiſſis omnibus ſociorum copiis, etiam illos Corinthum deductos ſupplicio affecit. Hæc hactenus quæ 89
ad Platæas et ad Thebas geſta ſunt. Artabazum autem Pharnacis filium, ut e Platæis fugiens porro ſe proripuerat, Theſſali, quum ad ipſos venit, hoſpitio invitatum interrogabant de reliquo exercitu, ignari prorſus rei ad Platæas geſtæ. Iſte intelligens, ſi omnem veritatem pugnarum illis referret, aditurum ſe vitæ diſcrimen cum ſuo exercitu; fore enim, ut unusquisque cognita re ipſum adoriretur: hæc conſiderans, nec apud Phocenſes retulerat quippiam, et tunc ad Theſſalos ita loquutus eſt: Equidem, viri Theſſali, maturo, ut cernitis, quam celerrime perveni- re in Thraciam, idque operam do miſſus ex caſtris cum hac exercitus parte ad quoddam negocium. Mardonius autem ipſe cum ſuo exercitu, meis veſtigiis inſiſtens, exſpectandus eſt, cui et hoſpitium et officium præſtate, non enim vos in tempus hæc præſtitiſſe pœnitebit. Hæc fatus, copias feſtinabundus per Theſſaliam Macedoniamque agebat, recta Thraciam verſus, tanquam vere properans: ac regionem mediterraneam viæ præcidens pervenit Byzantium, permultis ſui exercitus in itinere relictis, qui vel a Thracibus obtruncati fuerunt, vel fame atque labore enecti. Ex Byzantio navigiis tranſmiſit. Hunc in modum iſte quidem re- 90
diit in Aſiam. Quo autem die ad Platæas vulnus illatum eſt, ea die contigit et apud Mycalen Ioniæ inferri: quum apud Delon Græci conſiderent, ii, qui una cum Leutychide Lacedæmonio navibus venerant, eo appulſi ſunt e Samo legati, Lampon Thraſyclis et Athenagoras Archeſtratidæ et Hegeſiſtratus Ariſtagoræ filii, miſſi a Samiis clam Perſis ac tyranno Theomeſtore Androdamantis filio, quem

a Γενόμενα *Arch. Paſſ. Vind.*, conmodius quam γινόμενα *Ald.* et aliorum: mox quoque ἐγένετο *Arch. V. Ask.* *b* Ἀνειρώτευν *Ask. V.*, ἀνειρώτων *Arch. Paſſ.*, in aliis ἀνηρώτευν. *c* Ἐθέλει *Arch. Vind.*, εἰπεῖν iidem et *Paſſ. Ask.* *d* Ὠυτός τε *Ask.* *e* Ὤιετο *Paſſ. Ask. Brit.* *f* Κατατάχιστα *Arch* κατὰ ταχίστην *Paſſ. Ask.*, tum *Arch.* ἐλῶν, uti *Med. Paſſ. V.*, ἐλθὼν *Ask. Brit.*, ἐλθεῖν *Ald.* *g Med. Paſſ. Ask.*, μεῦ, quod *Arch.* non habet, alii. *h Med. Paſſ. Arch. V. Ask.*, καὶ deerat. *i* Θρῄκης *Arch. Ask.*, et iterum. *k* Non legitur in *Ask. Paſſ.* *l* Οὕτως *Arch. Vind.* *m* Μυκάλλῃ *Arch.*, mox ἐπεὶ γὰρ δὴ eleganter *Paſſ.* Praeterea συνεκύρωσε *Ald.* et Edd., vulgatum habet *Arch. Paſſ. Ask.* *n* Κατέατο *Paſſ. Ask. Brit.*, ſine augmento. Vide L. III, 144. *o* Ὁ Θρασυκλέος *Arch. V.*, poſterius et *Ask.* *p* Θεομνήτορος *Arch.*, Θεομήτορος *Med. Ask.*, prave. Vid. L. VIII, 85.

audacter abs *Genevenſi* Editore inſertam contextui, veram ſchedae praeſtant. Itaque de *Aldino* et nupero ἐπεπύθεσαν, alibi inviſitato, commentabor nihil. Pauſaniae potius humaniſſimam et aequiſſimam declarationem, qua Attagini liberos inſontes dimiſit, praedicabo. Φὰς optime omnium τοῦ μηδισμοῦ παῖδας οὐδὲν εἶναι μεταιτίους. Delicta ſcelerum auctores luunt; infantes conſilii abſolvit innocentia. *Cicero* veriſſime, *Ferretne civitas ulla latorem iſtiusmodi legis, ut condemnaretur filius aut nepos, ſi pater aut avus deliquiſſet?* Nat. Deor. L. III, 38. Multa *P. Faber* Semeſt. III, 8.

80. Ἀρτάβαζος —— φεύγων] Sua hinc ſumſiſſe videtur *Polyaenus* VII, c. 33, 3. Ἀρτάβαζος Φαρνάκου φεύγων ἐκ Πλαταιῶν προῆλθεν εἰς Θετταλίαν, quaeque ſequuntur. Illic Theſſalis dixiſſe fertur Artabazus: Μαρδόνιος δὲ νενικηκὼς ἕπεται, καὶ τὰ ἔργα τῆς νίκης αὐτὸς ἀπαγγελεῖ· prout ſcribendum vidit Doctiſſ. *Koenius*, qui *Herodotum* infra dediſſe ſuſpicabatur: αὐτὸς δὲ ὑμῖν Μαρδόνιος καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ εὐθὺς κατὰ πόδας ἐμεῦ ἐλαύνων προσδόκιμός ἐστι. VALCKEN.

93. Ἐλῶν ἐς Θρηΐκην] Laudatore *Gronovio* recte hoc gloriatur. Ἐξ ὅτου βασιλεὺς Καμβύσης ἤλασε ἐς Αἴγυπτον L. III, 63. Artem, qua Artabazus ſuae exercitusque ſaluti apud Theſſalos conſuluit, *Polyaenus* hinc derivavit L. VII, 33, 3. Paene autem illud *Ask.* ὦυτός τε κινδυνεύσει — ſine dicto praeterierat. Ionum, vice αὐτὸς, adfirmant eſſe *Corinthus* et *Phavorinus*: ὦυτὸς ἀντὶ τοῦ αὐτὸς Ἴωνές φασι. Et tale iudicant, συμφέρεται ὦυτὸς εἶναι L. II, 79., cuius loco ὦυτὸς alibi. Nonnihil addubito.

4. Καὶ λιμῷ συστάντας] Perſimiles Perſici exercitus aerumnae L. VIII, 115., quales neglecto adparatu, nulla congeſta annona, frequentiſſimae. Conſequens διέβη πλοίοισι germanum agnoſcit χρῆν πλοίῳ διαβαίνειν L. I, 186. Auctor vitae Homeri C. 19. ἔχρηζεν αὐτοῦ συνεξευρεῖν αὐτῷ πλοῖον, ὅπως ἂν εἰς τὴν Χίον ΔΙΑΒΑΙΗ. Nolo plura, uti nec Latina, de quibus Cl. *P. Burmannus* in Decl. VI, 21. *Quinctiliani*.

15. Θεομήστορος τοῦ Ἀνδ.] In ſuo Cod. *Valla* reperit Θεομνήστορος· in *Med. Gronovius*, Θεομήτορος· ſed ut hic, ſupra VIII, c. 85., idem ille dicitur Θεομήστωρ, ubi narratur quam ob cauſam Sami fuerit a Perſis tyrannus conſtitutus. —— Paulo poſt ſcribendum puto, ὡς, ἢν μοῦνον ἴδωνται αὐτοὺς οἱ Ἴωνες, ἀποστήσονται ἀπὸ Περσέων· ſequitur enim eodem tempore, καὶ ὡς οἱ βάρβαροι οὐκ ὑπομενέουσι. VALCKEN.

Ionum cupiditas libertatis. Hegeſiſtratus manet in claſſe Græca, alii Samii domum rediere ad ſuos incitandos. Deiphonus vates claſſis, cuius pater Euenius et caſus eius. Oves ſolis apud Apolloniatas.

quem Perſæ tyrannum Sami conſtituerant.
Hi quum adierunt duces, verba fecit He-
geſiſtratus multa et varia: Fore enim ut
ſi tantummodo viderent hos Iones, a Per-
ſis deficerent, nec barbari manerent: et-
iam, ut manerent, tamen fore ut non
aliam prædam talem isti reperirent. Præ-
terea deos communes invocans obſecra-
bat, ut Græcos Græci liberarent ex ſer-
vitute, ulciſcerenturque barbarum, quæ
facilia eis dicebat factu eſſe, quia na-
ves illorum ſegnes eſſent ad curſum, nec
pares Græcis ad prœlium. Siquid vero a-
pud hos ſuſpicionis ſubeſſet, ne dolo i-
pſos deducerent, dicere paratos eſſe ſe,
ut in horum navibus pro obſidibus vehe-
91 rentur. In his obſecrandis quum multus
eſſet hoſpes Samius, ſciſcitabatur Leuty-
chides, ſive ominis gratia volens audire,
ſive caſu, deo agente, Samie hoſpes,
quod est tibi nomen? Ille reſpondet, He-
geſiſtrato. Leutychides interpellata reli-
qua oratione, ſi quam inſtituerat, Acci-
pio, inquit, omen Hegeſiſtrati, hoſpes
Samie; effice tu, ut et ipse fide data ab-
naviges, et isti qui tecum ſunt, certe Sa-
92 mios promptos fore nobis ſocios. Hæc lo-
quutus, et rem pariter exequi aggreſſus
est, nam quum Samii extemplo fidem in-
terpoſito etiam iureiurando dediſſent de ſo-
cietate cum Græcis, Leutychides dimiſſis
domum ceteris legatis, iuſſit eum, cuius
nomen pro augurio acceperat, ſecum navi-
gare. Græci eum illic diem commorati,
poſtridie pulchre litavere, haruſpice Dei-
phono Euenii filio Apolloniata, ex Apollo-
93 nia quæ est *in ſinu Ionio.* Huius patri Eu-
enio res huiusmodi contigit. Sunt in hac
Apollonia ſacra ſolis pecora, quæ interdiu
ſecundum flumen paſcuntur, quod e monte
Lacmone per Apolloniatem agrum fluit in
mare iuxta Oricum portum. noctu autem de-
lecti

ϛησαν Σάμου τύραννον [a] οἱ Πέρσαι. ἐπελθόντων δὲ σφεων ἐπὶ τοὺς ϛρατηγοὺς, ἔλεγε Ἡγησίϛρατος πολλὰ καὶ παντοῖα· ὡς ἢν μοῦνον ἴδωνταί αὐτοὺς οἱ Ἴωνες, [b] ἀποϛήσονται ἀπὸ Περσέων, καὶ ὡς οἱ βάρβαροι οὐκ ὑπομενέουσι· ἢν δὲ καὶ ἄρα [c] ὑπομείνωσι, οὐκ ἑτέρην ἄγρην τοιαύτην εὑρεῖν ἂν αὐτούς. θεούς τε κοινοὺς ἀνακαλέων, προέτρεπε αὐτοὺς ῥύσασθαι ἄνδρας Ἕλληνας ἐκ δουλοσύνης, καὶ ἀπαμῦναι τὸν βάρβαρον· εὐπετέως τε αὐτοῖσι ἔφη ταῦτα γίνεσθαι· τάς τε γὰρ [d] νέας αὐτέων κακῶς πλέειν, καὶ οὐκ ἀξιομάχους κείνοισι εἶναι. αὐτοί τε εἴ τι ὑποπτεύ- 543 ουσι μὴ δόλῳ αὐτοὺς [e] προάγοιεν, ἐν τῇσι νηυσὶ ἑτοῖμοι εἶναι τῇσι ἐκείνων ἀγόμενοι ὅμηροι εἶναι. Ὡς δὲ πολλὸς ἦν λισσόμενος ὁ ξεῖνος ὁ Σάμιος, εἴρετο Λευτυχίδης, εἴτε κληδόνος εἵνεκε θέλων πυθέσθαι, εἴτε [f] καὶ κατὰ συντυχίην, θεοῦ ποιεῦντος. „Ὦ ξεῖνε Σάμιε, τί τοι [g] τὸ οὔνομα; ὁ δὲ εἶ„πε, Ἡγησίϛρατος". ὁ δὲ, ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, εἴ τινα [h] ὥρμητο λέγειν ὁ Ἡγησίϛρατος, εἶπε, „Δέκομαι τὸν οἰωνὸν τὸν [i] Ἡγησι„ϛράτου, ὦ ξεῖνε Σάμιε· σὺ δὲ ἡμῖν ποίεε ὅκως „αὐτός τε δοὺς πίϛιν ἀποπλεύσεαι, καὶ οἱ σὺν „σοὶ ἐόντες οἵδε, ἦ μὲν Σαμίους ἡμῖν [k] προθύμους „ἔσεσθαι συμμάχους". Ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε, καὶ τὸ ἔργον προσῆγε. αὐτίκα γὰρ οἱ Σάμιοι πίϛιν τε καὶ ὅρκια ἐποιεῦντο συμμαχίης πέρι πρὸς τοὺς Ἕλληνας. ταῦτα δὲ ποιήσαντες, οἱ μὲν ἀπέπλεον· μετὰ σφέων γὰρ ἐκέλευε [l] πλέειν τὸν Ἡγησίϛρατον, οἰωνὸν τὸ οὔνομα ποιεύμενος, οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπισχόντες ταύτην τὴν ἡμέρην, τῇ ὑϛεραίῃ ἐκαλλιερέοντο, μαντευομένου σφι Δηϊφόνου τοῦ Εὐηνίου, ἀνδρὸς Ἀπολλωνιήτεω, Ἀπολλωνίης δὲ τῆς ἐν [m] Ἰονίῳ κόλπῳ. [n] Τούτου τὸν πατέρα κατέλαβε Εὐήνιον πρῆγμα τοιόνδε· [o] ἔϛι ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ ταύτῃ ἱρὰ ἡλίου πρόβατα, τὰ τὰς μὲν ἡμέρας βόσκεται παρὰ ποταμὸν, ὃς ἐκ [p] Λάκμωνος οὔρεος ῥέει διὰ τῆς Ἀπολλωνίης χώρης ἐς θάλασσαν, παρ' [q] Ὤρικον λιμένα· τὰς δὲ νύκτας ἀραιρημένοι ἄν-

a Duo ista non novit *Ask.* *b* Ἀποϛήσονται *Arcb. Ald.*, ἀποϛήσωνται alii. *c* *Med. Paſſ. Ask. Arcb. V. Ald.*, perperam postea ὑπομένωσι. Sequens ἂν negligit *Arcb.* *d* Νέας *Arcb. Vind.* *e* Προαγάγοιεν *Arcb. V.*, tum ἑτ. εἶναι ἐν τῇσι νηυσὶ τῇσι id. et *Paſſ.* *f* Abest *Arcb.* Ceterum *Eutychides* ſupra et deinceps *Valla*, male. *g* Neque hoc legit ille et *Vind.* *h* Ὅρμητο iidem, non ὥρμ., ut plures. Vide v, 50. *i* Ἡγησιϛράτου *Arcb. Valla.* *k* Προθύμους *Paſſ. Ask. Arcb. Vind.* ora *Steph. Valla*; προθύμως alii. Confer C. 60. *l* *Med. Paſſ. Ask. Arcb. V. Valla*, ποιέειν prius; τὸν Ἡγησίϛρατον non hic norunt *Arcb. V. Valla.* *m* Ἰονικῷ *Arcb. Valla.* *n* Τοῦ *Arcb. V.*, quod non aſpernor. *o* Attigit haec *Euſtath.* ad *Hom.* p. 1717, 44. *p* Λάκμωνος *Arcb.* *q* Spectavit *Euſtath.* ad *Dionys.* v. 398.

19. Ἀποϛήσονται ἀπὸ Περσέων] Ecce iterum negligentiae ſpecimen. Veritatem, quam ſollertiſſimi viri *Aldus* et *Camerarius* tenuerunt, inſecuti neglexerunt omnes. Tantumne moleſtiae ços inſpicere? Praeſertim cum *illam* verbi formam res ipsa poſtularet. Eadem in proximis ſocordia.

35. Δέκομαι τὸν οἰωνὸν] Vide L. VIII, 114., ubi Ariſtophaneum Δέχου τὸν ἄνδρα, καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ ſtabilire τὸν Ἡγησίϛρατον *Arcb.* videtur. In hominis nomine, *exercitus ductore*, bonum omen erat, quale Auguſto ad Actium ante aciem aſellus cum aſinario dedit. *Eutychus homini, beſtiae Nicon erat nomen*, inquit *Sueton.* in Auguſt. C. 96. Eadem ex ſuperſtitione rem memorabilem adgreſſuri, eos potiſſimum adſciſcebant, quibus *fauſta nomina*, uti Veſpaſianus, Capitolium dedicaturus, in *Taciti* Hiſtor. IV, 53. cum *Lipſii* nota.

35. Δέκομαι τὸν οἰωνὸν] Non, quod vulgatur τὸν Ἡγησιϛράτου, ſed τὸν Ἡγησίϛρατον *Galeus* exhibet ex *Arcb.*, neque aliter legit *Valla.* Hoc ſi *Herodotus* adiecit, ſcripſiſſet potius me iudice, δέκομαι οἰωνὸν τὸν Ἡγησίϛρατον· *velut omen accipio nomen Hegeſiſtrati:* ut paulo post dicitur οἰωνὸν τὸ οὔνομα ποιεύμενος· in *Plauti* Pſeud. II, IV, 22., Χαρίνον οἰωνὸν ποιῶ. *Euripid.* Phoen. ℣. 865., Οἰωνὸν ἐθέμην καλλίνικα σὰ ϛέφη· ſed e vicinis notiſſimum forſan ab alia manu nomen fuit adiectum Hegiſtrati, ab *Herodoto* autem ſcriptum, δέκομαι τὸν οἰωνὸν, ὦ ξεῖνε Σάμιε. Romanorum illud, *accipio omen*, ſic ſolet Graecis ſimpliciter dici δέχομαι τὸν οἰωνὸν, ſive τὸν ὄρνιν· τὴν κληδόνα· τὸ μάντευμα· τὸ χρησθέν. —— Quae paulo post occurrit ſcribendi forma, ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε καὶ τὸ ἔργον προσῆγε, est illa frequens *Euripidi:* dederat forſan ad hanc normam ſupra VIII, c. 5., ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε, καὶ ἔπεμπε ἐπὶ τὴν νέα τὴν Ἀδειμάντου· ut c. 97., ταῦτά τε ἅμα — ἐποίεε καὶ ἔπεμπε. VALCKEN.

47. Τῆς ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ] Ita *Pauſanias* cum alibi, tum VI, 14. *Meneptolemus* ἐξ Ἀπολλωνίας τῆς ἐν τῷ Ἰονίῳ. De Orico, ad eundem Ionium ſinum, *Steph. Byz.*, πόλις ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ. Adiunge *Cononis* Narrat. XXX., cui Euenius Πειθήνιος. Montem, unde amnis, fortaſſe *Aous*, labebatur, *Strabo* Λάκμον adpellat L. VII. p. 486., Λάκμωνα tamen *Steph. Byz.* ex *Hecataeo.* Lege *Caſaubono* obſervata.

48. Κατέλαβε Εὐήνιον] Euenium hunc Apolloniatam aliquoties in *Cononis* Narrat. XXX., Πειθήνιον dici vidit *Koenius.* Iſtius erat is Apolloniae civis, quae noſtro dicitur ἡ ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ· Τὰν ἐπὶ πόντῳ Ἰονίῳ Φοῖβος ᾤκισ' ἀκερσεκόμας, apud *Pauſan.* V, p. 435. Situs urbis in excerptis e *Conone* definitur, et ποταμὸς Ἀῶος διὰ μέσης αὐτῆς ῥέων dicitur ἐκβάλλειν εἰς τὸ Ἰόνιον πέλαγος· iuxta *Herodotum* flumen ῥέει διὰ τῆς Ἀπολλωνίης χώρης ἐς θάλασσαν, παρ' Ὤρικον λιμένα· portum Oricum hinc attigit *Euſtathius* in *Dionys.* ℣. 398. conf. *Strabo* VII. p. 486. B. VALCKEN.

ἄνδρες οἱ πλούτῳ τε καὶ γένεϊ δοκιμώτατοι τῶν ἀστῶν, οὗτοι φυλάσσουσι ἐνιαυτὸν ἕκαστος. περὶ πολλοῦ [a] γὰρ δὴ ποιεῦνται Ἀπολλωνιῆται τὰ πρόβατα ταῦτα, ἐκ θεοπροπίου τινός. ἐν δὲ ἄντρῳ αὐλίζονται [b] ἀπὸ τῆς πόλιος ἑκάς. ἔνθα δὴ τότε ὁ Εὐήνιος οὗτος ἀραιρημένος ἐφύλασσε· καί κοτε αὐτοῦ κατακοιμήσαντος [c] τὴν φυλακὴν, παρελθόντες λύκοι ἐς τὸ ἄντρον, διέφθειραν τῶν προβάτων ὡς ἑξήκοντα. ὁ δὲ, ὡς [d] ἐπήϊσε, εἶχε σιγῇ, καὶ [e] ἔφραζε οὐδενὶ, ἐν νόῳ ἔχων ἀντικαταστήσειν ἄλλα πριάμενος. καὶ οὐ γὰρ ἔλαθε τοὺς Ἀπολλωνιήτας ταῦτα γενόμενα· [f] ἀλλ' ὡς ἐπύθοντο, ὑπαγαγόντες μιν [g] ὑπὸ δικαστήριον, κατέκριναν, ὡς τὴν φυλακὴν κατακοιμήσαντα, τῆς ὄψιος στερηθῆναι. ἐπεί τε δὲ τὸν Εὐήνιον ἐξετύφλωσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα οὔτε πρόβατά σφι ἔτικτε, οὔτε γῆ ἔφερε ὁμοίως [h] καρπόν. πρόφαντα δέ σφι ἔν τε Δωδώνῃ καὶ ἐν Δελφοῖσι [i] ἐγίνετο. ἐπείτε ἐπειρώτευν τοὺς προφήτας τὸ αἴτιον τοῦ παρεόντος κακοῦ. οἱ δὲ

544 αὐτοῖσι ἔφραζον ὅτι ἀδίκως τὸν φύλακον τῶν ἱρῶν προβάτων Εὐήνιον τῆς ὄψιος ἐστέρησαν. αὐτοὶ γὰρ ἐπορμῆσαι τοὺς λύκους· οὐ πρότερόν τε παύσεσθαι τιμωρέοντες [k] ἐκείνῳ, πρὶν ἢ δίκας δῶσι τῶν ἐποίησαν, ταύτας τὰς ἂν αὐτὸς ἕληται καὶ δικαιοῖ. τουτέων δὲ τελεομένων, αὐτοὶ δώσειν Εὐηνίῳ δόσιν τοιαύτην τὴν πολλούς μιν μακαριεῖν ἀνθρώπων ἔχοντα. Τὰ μὲν χρηστήρια ταῦτά σφι ἐχρήσθη. οἱ δὲ Ἀπολλωνιῆται, ἀπόρρητα ποιησάμενοι, προέθεσαν τῶν [l] ἀστῶν ἀνδράσι διαπρῆξαι. οἱ δέ σφι διέπρηξαν ὧδε· κατημένου Εὐηνίου ἐν θώκῳ, ἐλθόντες οἱ παρίζοντο, καὶ λόγους ἄλλους ἐποιεῦντο· ἐς ὃ κατέβαινον συλλυπεύμενοι τῷ πάθεϊ. ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες, [m] εἰρώτεον τίνα δίκην ἂν ἕλοιτο, εἰ ἐθέλοιεν Ἀπολλωνιῆται δίκας ὑποστῆναι δώσειν τῶν ἐποίησαν; ὁ δὲ, οὐκ ἀκηκοὼς τὸ θεοπρόπιον, εἵλετο, εἴπας, εἴ τίς οἱ δοίη ἀγροὺς τῶν ἀστῶν ὀνομάσας, τοῖσι ἠπίστατο εἶναι καλλίστους δύο κλήρους τῶν ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ· καὶ οἴκησιν πρὸς τούτοισι, τὴν ᾔδεε καλλίστην ἐοῦσαν τῶν ἐν [n] τῇ πόλι. του-

lecti viri, divitiis et genere inter populares ſuos ſplendidisſimi, illi cuſtodiunt ſingulis annis ſinguli; nam ex oraculo quodam Apolloniatæ ea pecora permagni faciunt. Stabulantur autem in antro procul ab urbe. Ibi Euenius hic, quum aliquando delectus ad cuſtodienda pecora non excubaret vigilans, ſed obdormisſet, ingresſi antrum lupi pecora circiter ſexaginta trucidarunt. Id ubi iste animadvertit, rem ſuppresſit, neminique aperuit, habens in animo totidem mercari, quæ ſubſtitueret: at Apolloniatæ ubi acceperunt, neque enim eos quod geſtum erat latuit, adductum in iudicium Euenium condemnaverunt, ut, quia vigiliam edormisſet, viſu privaretur. Quem posteaquam excæcaverunt, mox eis neque pecora fœtificabant, neque humus pro conſuetudine fructum ferebat. Erant autem illis prædicta et in Dodona et in Delphis. Interrogati mox prophetæ de cauſſa mali præſentis, reſponderunt illis cauſſam eſſe, quia cuſtodem ſacrorum pecorum Euenium inique luminibus orbasſent, ſe enim immiſiſſe lupos: nec prius ab illius ultione cesſaturos quam ei ſatisfecisſent de iis, quæ in eum perpetrasſent, prout ipse ſibi ſuo arbitrio ſatisfactum putaret. His perfectis, daturos ſe Euenio tale donum, quod habentem plerique hominum putarent beatum. Hæc Apollonia- 94
tis ſunt reddita oracula. Quæ Apolloniatæ ſilentio ſupprimentes, quibusdam e civibus exequenda delegaverunt. Isti hunc in modum putarunt exequenda: Euenium in ſella ſedentem adeunt, eique asſidentes aliis de rebus verba faciunt, donec deveniunt ad miſerandam hominis calamitatem. Ita introducta eius rei mentione, percontantur, quam mulctam eius iniuriæ optaret, ſi eam promitterent pendere Apolloniatæ. Hic, qui oraculum non audisſet, ſe optare dixit duo prædia civium, quos nominabat, quorum patrimonia omnium Apolloniatarum putabat eſſe pulcherrima, et præterea domicilium quod in

a Τε *Arcb.* *b* Deest in *Brit.* *c* Omittunt *Paſſ. Ask.* *d* Ἐπῆσε *Ask.*, ἐπόησε *Arcb.* *e* Ἔφραζε *Arcb.* et mox ἐνίῳ loco ἐν νόῳ. *f* Ὡς δὲ ἐπ. *Arcb.* *g* *Med. Paſſ. Ask. Arcb. Vind. Paris. B.*, alii ἐς τὸ δικ. *h* Praeteriit hanc vocem *Arcb.*, ſed adi III, 65. Idem deinceps πρόβατα δὲ cum *Vind.* et *Valla.* *i* Ἐγένετο *Arcb. V.*, quod melius quam ἐγίνετο *Aldi* et aliorum. tum ἐπειρώτων *Ask. Arcb.* *k* Abest *Arcb.*, qui τιμωρέοντας prave et δώσειν cum *Paſſ.* *l* Ἀστῶν *Ask.*, ut ſupra. *m* Εἰρώτ. *Arcb. Paſſ. Ask. V.*, alii ἠρώτ. *n* Abest *Paſſ.*

54. Φυλάσσουσι ἐνιαυτὸν ἕκαστοι] *Cuſtodiunt per annum ſinguli*, eorum nempe, qui ad illud munus per vices obeundum eſſent electi civium opibus et genere potentisſimi: in excerptis e *Conone* legitur: τῶν δ' ἐπιφανῶν ἦν ὁ Πειθήνιος, καὶ ὅσοι ἄλλοι ἐκ διαδοχῆς τῶν ἱερῶν εἶχον προβάτων τὴν ἐπιμέλειαν. —— Qui *ſomno ſopitus ovium neglexerat cuſtodiam* eleganter paulo post dicitur κατακοιμίσας τὴν φυλακήν· nam pro κατακοιμήσαντος recte mihi reſcripſiſſe *Reiskius* videtur, καί κοτε αὐτοῦ κατακοιμίσαντος τὴν φυλακήν, et deinceps, ὡς τὴν φυλακὴν κατακοιμίσαντα· idem illud vel hinc ſumtum vel ex ipso *Hecataeo* praebet *AElianus* de N. A. XIII, c. 22. λέγει μὲν Ἑκαταῖος ὁ Μιλήσιος Ἀμφιάρεων τὸν Οἰκλέους κατακοιμίσαι τὴν φυλακήν· legitur apud *Cononem*: ἀμελήσαντος τούτου, αὐτῶν (τῶν ἱερῶν τοῦ ἡλίου προβάτων) ἑξήκοντα λύκοι διεσπάραξαν· ut apud Noſtrum, λύκοι — διέφθειραν τῶν προβάτων ὡς ἑξήκοντα. VALCKEN.

58. Κατακοιμήσαντος τὴν φυλακὴν] Conſentiunt ſcripta exemplaria, atque iterum proxime. Rectius tamen cum *Reiskio* κατακοιμίσαντος τὴν φυλακήν· id enim, ubi vigiliae dormiendo tramittuntur, ſuum ſibi locum capesſit. *AElian.* de Animal. III, 13. *Grues* ὑπὲρ τοῦ μὴ ΚΑΤΑΚΟΙΜΙΣΑΙ ΤΗΝ ΦΥΛΑΚΗΝ, ἑστᾶσι μὲν ἀσκωλιάζουσαι, *ne vigiliae tempus edormiant, alternis pedibus nituntur*, et L. I, 15. προτιμότερον τροφῆς καὶ πρεσβύτερον τὸ μὴ ΚΑΤΑΚΟΙΜΙΣΑΙ ΤΗΝ ΦΥΛΑΚΗΝ. Quod alibi τὴν φρουρὰν οὐ καταννστάζειν ſcribit. His autem prope vicinum ὑπαγαγόντες μιν ὑπὸ δικαστήριον Herodotei moris eſt. Alii aliter, de quibus Cl. *Rhunkenius* ad *Timaei* Lexic. p. 188.

64. Ὑπαγαγόντες μιν] Aliis pasſim dicitur ὑπάγειν εἰς δίκην et εἰς δικαστήριον· ut hic olim legebatur ἐς τὸ δικαστήριον· optimo tamen conſilio Cl. *Gronov.* ex *Med.* Cod. repoſuit ὑπὸ δικαστήριον· quippe Herodoteum: ὑπὸ δικαστήριον ὑπαχθεὶς extat L. VI, c. 72., et ὑπὸ reperitur in eadem locutione VI, c. 81, 105, et 136., ubi Xanthippus Miltiadem θανάτου ὑπαγαγὼν ὑπὸ τὸν δῆμον ἐδίωκε. Pro ἀπῆγον ſcribendum ὑπῆγον θανάτου in *Xenophontis* Ἑλλ. V, p. 333, 27. VALCKEN.

68. Πρόφαντα δέ σφι] *Pecora* verterat *Valla*, expreſſo, quod ſcriptus illi liber oſtendebat. Conſimile in *Arcb.* et *Vind.*; errorem docti hominis *Paul. Leopardus* Emend. VIII, 1. et *Palmerius* indicarunt. Ego vero dubito, an ἱρὰ ἡλίου πρόβατα *oves* fuerint an *boves*? Scio in *Cononis* Narrat. pro *ovibus* ab interprete haberi, ſed et laxiorem vocis eſſe poteſtatem. Malui in re dubia *pecora*. Confer Schol. ad *Iliad.* Ξ, 124. et *Euſtachium* in *Erotian.* p. 92. Mox ἐπεί τε ἐπειρώτευν —— *posteaquam conſuluerant*, correctio *Reiskii* poſtulat.

83. Ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες] Intellige ſimulatum dolorem, quo Euenium callide illexerunt et fefellerunt, ſive, uti *Conon*, τέχνῃ ἠλατήμενοι. Notus in talibus verbi uſus ex *Euripid.* Androm. v. 428. ᾧ σ' ὑπήγαγον, h. e. ἐδελέασα καὶ ἐξηπάτησα καὶ προσετρεψάμην ex Scholiaſtae doctrina. *Appianus* Alex. Civil. III. p. 894. ᾧ δὴ μάλιστα ὑπαχθέντες, *qua re maxime deliniti*. Errorem *Vallae* intactum *Abreſchius* Diluc. Thucydid. p. 526. noluit.

95. Ἐμ-

in urbe ſciebat eſſe optimum. Horum ſi
compos effectus eſſet, non infenſum ſe poſt-
hac fore dicebat, ſed hac ſatisfactione con-
tentum. Hoc quum reſpondiſſet Euenius,
tum ii qui ei aſſidebant, excipientes, Eue-
ni, inquiunt, hanc tibi ſatisfactionem Apol-
loniatæ pro ereptis oculis rependunt, ex o-
raculis redditis. Euenius, ubi omnem rem
audivit, indigno animo tulit ſeſe fuiſſe de-
ceptum. At cives ea prædia a dominis mer-
cati, huic illa quæ optarat dedere: qui mox
deinde inſitam divinationem obtinuit, unde
95 celebratus fuit. Huius Euenii filius fuit Dei-
phonus, qui ductus a Corinthiis exercitui
vaticinabatur. Iam vero illud quoque audi-
vi, Deiphono negocium in Græcia fuiſſe
exhibitum, quod ſe filium *Euenii*, cuius
96 non eſſet, nuncuparet. Ceterum poſtquam
litavere Græci, claſſem e Delo Samum ver-
ſus ſolverunt: et quum Samum veniſſent ad
Calamiſa, *illi* quidem iſtic applicantes circa
templum Iunonis ſeſe ad prœlium navale pa-
rabant. Eos adnavigare quum Perſæ audi-
viſſent, et ipſi ceteras naves ad continen-
tem reducunt, niſi quod Phœnicum naves ab-
ire permiſerunt: deliberantes enim cenſebant
pugnam navalem ſibi non eſſe capeſſendam,
quum pares hoſti non eſſe ſibi viderentur.
In continentem igitur navigabant, ut eſſent
ſub ſuo pedeſtri exercitu qui in Mycale ten-
debat, ex mandato Xerxis ab aliis copiis
relictus ad Ioniam tutandam, numero ſexa-
ginta millium, duce Tigrane, Perſarum et
ſpecie et ſtatura eminentiſſimo. Ad hunc ex-
ercitum conſtituerunt refugere duces claſſis,
ſubductisque navibus, *munimenta circumda-
re, in illarum præſidium ſuumque refugium.*
97 Hoc inito conſilio, profecti ſunt, et evecti
prope Venerandarum templum Mycales ad
Gæſonem et Scolopoëntem, ubi Cereris E-
leuſiniæ cernitur templum, quod Philiſtus Pa-
ſiclis filius condidit, ſequutus Neleum Codri
filium ad Miletum condendam; ibi ſubdu-
ctas

τουτέων δὲ ἔφη [a] ἐπήβολος γενόμενος, τοῦ λοιποῦ ἀ-
μήνιτος εἶναι, καὶ δίκην οἱ ταύτην ἀποχρᾶν γενομέ-
νην. καὶ ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγε. οἱ δὲ πάρεδροι εἶπαν
ὑπολαβόντες, „ Εὐήνιε, ταύτην δίκην Ἀπολλω-
νιῆται τῆς ἐκτυφλώσιος ἐκτίνουσί [b] τοι κατὰ τὰ θεο-
„ πρόπια τὰ γενόμενα". ὁ μὲν δὴ πρὸς ταῦτα, δει-
νὰ ἐποιέετο, ἐνθεῦτεν πυθόμενος τὸν πάντα λόγον,
ὡς ἐξαπατηθείς. οἱ δὲ, πριάμενοι παρὰ τῶν ἐκτη-
μένων, διδοῦσί οἱ τὰ εἵλετο. καὶ μετὰ ταῦτα αὐτί-
κα ἔμφυτον μαντικὴν εἶχε, ὥστε καὶ [c] οὐνομαστὸς γε-
νέσθαι. Τούτου [d] δὴ ὁ Δηίφονος ἐὼν παῖς τοῦ Εὐηνίου,
[e] ἀγόντων Κορινθίων, ἐμαντεύετο τῇ στρατιῇ. ἤδη δὲ
καὶ τόδε ἤκουσα, ὡς ὁ Δηίφονος ἐπιβατεύων τοῦ Εὐη-
νίου οὐνόματος, ἐξελάμβανε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα [f] ἔρ-
γα, οὐκ ἐὼν Εὐηνίου παῖς. Τοῖσι δὲ Ἕλλησι ὡς
ἐκαλλιέρησε, ἀνῆγον τὰς νέας ἐκ τῆς Δήλου πρὸς
τὴν Σάμον. ἐπεὶ δὲ ἐγένοντο τῆς Σαμίης πρὸς [g] Κα-
λαμίσοισι, οἱ μὲν αὐτοῦ ὁρμισάμενοι κατὰ τὸ Ἡ-
ραῖον τὸ ταύτῃ, παρεσκευάζοντο [h] ἐς ναυμαχίην·
οἱ δὲ Πέρσαι, πυθόμενοί σφεας προσπλέειν, ἀνῆ-
γον καὶ αὐτοὶ πρὸς τὴν ἤπειρον τὰς [i] νέας τὰς
ἄλλας, τὰς δὲ Φοινίκων ἀπῆκαν ἀποπλέειν. βου-
λευομένοισι γάρ σφι ἐδόκεε ναυμαχίην μὴ ποιέεσθαι·
οὐ γὰρ ὦν ἐδόκεον ὅμοιοι εἶναι. ἐς δὲ τὴν ἤπειρον
[k] ἀπέπλεον, ὅκως ἔωσι ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατὸν τὸν 545
σφέτερον, ἐόντα ἐν τῇ [l] Μυκάλῃ ὃς, κελεύσαντος
Ξέρξεω, καταλελειμμένος τοῦ ἄλλου στρατοῦ, Ἰω-
νίην ἐφύλασσε. τοῦ [m] πλῆθος μὲν ἓξ μυριάδες· ἐ-
στρατήγεε δὲ αὐτοῦ Τιγράνης, κάλλεϊ τε καὶ με-
γάθεϊ ὑπερφέρων Περσέων. [n] ὑπὸ τοῦτον μὲν δὴ τὸν
στρατὸν ἐβουλεύσαντο καταφυγόντες [o] οἱ τοῦ ναυτι-
κοῦ στρατηγοὶ ἀνειρύσαι τὰς νέας, καὶ περιβαλέσθαι
ἕρκος, ἔρυμα τῶν νεῶν, καὶ σφέων αὐτέων κρησφύ-
γετον. Ταῦτα βουλευσάμενοι ἀνήγοντο. ἀπικόμενοι
δὲ παρὰ τὸ τῶν Ποτνιέων ἱρὸν τῆς Μυκάλης ἐς Γαί-
σωνά τε καὶ Σκολοπόεντα, τῇ Δήμητρος Ἐλευσι-
νίης [p] ἱρὸν, τὸ Φίλιστος ὁ Πασικλέος ἱδρύσατο, Νείλεῳ
τῷ Κόδρου [q] ἐπισπόμενος ἐπὶ Μιλήτου [r] κτιστὺν
ἐν-

a Ἐπίβολ. *Arch.* *b* Τε id., male. *c* Ὀνομαστὸν *Arch.* *d* Duo haec non leguntur in *Arch.* *e* Ἀγαγόντων *Arch. V.* *f* Ἔργου *Ask.* *g* Λαμίσοισι *Arch.*, *Valla* neglexit. Mox ὁρμησάμενοι *Paſſ.* *h Med. Paſſ. Ask. Arch. V. Paris. B. Brit.*, antea ὡς ἐς ναυμ. *i* Νῆας *Arch. Ask.*, etiam ſuperius. *k* Hoc verbum abest ab *Med. Paſſ. Ask.* *l* Μυκάλλῃ *Arch.* ſemper. *m* Πλῆθεος idem. *n Med. V. Paſſ. Ask. Arch. Paris. B.*, prius ἐπὶ. *o* Abſunt quatuor ſeqq. *Arch.*, qui perperam mox ἔρυμα τῶν. *p* Ἐςὶν ἱρὸν *Arch. Vind.* *q* Ἐπισπομένου *Med. Paſſ. Ask.*, male, melius *Euſtath.* ad *Dionyſ.* v. 823. citans. *r* Sic *Edit. Genev.* CIƆIƆCXVIII. *Arch. Vind. Med. Paſſ. Ask.*, κτίσιν *Ald.*

95. Ἔμφυτον μαντικὴν εἶχεν] *Divinitus inſitam*, ut ille *Homeri* gloriator, Θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἴμας Παντοίας ΕΝΕΦΥΣΕΝ Odyſſ. χ, 348. Alia Demoſthenis ΕΜΦΥΤΟΣ αἰσχροκέρδεια καὶ πονηρία penitiſſime animo ex toto vitae genere haerens iuxta *Dinarchi* criminationem Orat. in Demoſth. p. 104. Alia Demetrii Phalerei ἔμφυτος ἀκρασία in fragmento *Duridis* ap. *Athen.* L. XII. p. 542. C. Mox Δηίφοβος eligebatur ex Poëta, qui *Herodoto* nihil praeſcribit.

98. Ἐπιβατεύων τοῦ Εὐηνίου οὐνόματος] Dictum hoc de genere L. III, 63. Loci iuſtam ſententiam nec *Valla* nec *Portus* aſſecutus est. Nulla Deiphono in Graecia moleſtia ex invaſo Euenii nomine; operas vaticinandi contra Graeciam conduxerat: hoc verba volunt, neque aut *Reiskium* aut *Abreſchium* Diluc. Thucyd. L. III. p. 315. latuit. Prior inſuper ἐπιὼν τὴν Ἑλλάδα *Graeciam obiens*, ex ſuſpicione plauſibili, ſi ſcripti Codd. adſtipularentur. Decepit *Vallam* rarior verbi poteſtas, qua *Plutarch.* T. II. p. 396. E. ἐκλαβὼν γὰρ ἵππον ἀλινδούμενον γράψαι· *cum pingere equum ſemet volutantem conduxiſſet.* et in Pelopida p. 291. B. ΕΚΛΑΒΩΝ παρὰ τῆς πόλεως πίνακα γράψαι μάχης ἐπείγει. Proximum πρὸς Καλαμίσοισι, ſive πρὸς Λαμίσοισι *Arch.*, alii eruent.

4. Παρεσκευάζοντο ἐς ναυμαχίην] Exterminavi ὡς, alioqui haud intolerabile, addi quippe et omitti ſolitum C. 97., Codd. conſpirante imperio: non item ἀπέπλεον, ad ſententiam neceſſarium. Poterat utique, ſi quid prae ſe incommodi ferret, ex Cap. ſeq. ἐκπλέειν leniſſima fingi medicina. Geminum L. VIII, 74. ὡς ἐς τὴν Πελοπόννησον χρεὼν εἴη ἀποπλέειν.

4. Ὡς ἐς ναυμαχίην] Omiſſam in *Med.* voculam ὡς ſi praebent alii Codices ſede non moverem, qua aptiſſime haeret: παρεσκευάζοντο ὡς ἐς ναυμαχίην· ut *Xenoph.* Ἑ. II. p. 267, 33. πάντα παρασκευασάμενος ὡς ἐς ναυμαχίαν· p. 269, 4. ὡς ἐς πολιορκίαν παρασκευάζειν τὴν πόλιν· *Thucyd.* VI, c. 67., παρεσκευάζοντο ὡς ἐς μάχην· idem ſaepe dicitur, ὡς ἐπὶ ναυμαχίαν. VALCKEN.

22. Νείλεῳ τῷ Κόδρου] De migratione Ionica et condita Mileto, ſociisque expeditionis, nulla tamen Philiſti mentione, *Pauſanias* L. VII, 2. &c., *Strabo* L. XIV. p. 939., quorum huic Codri filius Νηλεύς, illi Νειλεύς, ſicuti *Noſtro.* Iſta *Strabonis* aliorumque ſcribendi ratio Cl. *Perizonio* unice ad *Ælian.* Var. VIII, 5. ob Marmor Arundel. probatur, abſque cauſſa tamen, ſiquidem in laceris eius tabulis ΝΕ .. ΕΥΣΩΙΚΙΣ., unde Νειλεὺς ᾤκισε formatur tantum. Hoc leve, neque ab eruditiſſimo *H. Valeſio* ad *Ammian.* L. XXVIII, 1. contemtum. Ionicam vocem κτιστύν, quam κτίσιν ad *Dionyſ.* explicuit *Euſtathius*, optime docti viri illuſtrarunt.

23. Ἐπὶ Μιλήτου κτιστύν] Ἐπὶ τὴν Μιλήτου κτίσιν, velut Herodoteum, legitur apud *Euſtath.* in *Dionyſ.* ℣. 823. qui ſinceram nobis formam κτιστὺν ſervavit ad *Hom.* Il. Τ. p. 1245, 40. quam illinc *Herodoto* iam reſtituit *Portus*: alia huius moduli ſupra proſtant P. 42. Ad κτιστὺν accedit *Heſychii* Δωμητὺς, κατασκευή.

Ei-

ἐνθαῦτα τάς τε νέας ἀνείρυσαν, καὶ περιεβάλοντο ἕρκος [a] καὶ λίθων καὶ ξύλων, δένδρεα ἐκκόψαντες ἥμερα, καὶ σκόλοπας περὶ τὸ ἕρκος κατέπηξαν. καὶ παρεσκευάδατο ὡς πολιορκησόμενοι, καὶ ὡς [b] νικήσοντες. ἐπ᾽ ἀμφότερα ἐπιλεγόμενοι γὰρ [c] παρεσκευάδατο. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ὡς ἐπύθοντο οἰχωκότας τοὺς βαρβάρους ἐς τὴν ἤπειρον, ἤχθοντο ὡς ἐκπεφευγότων. [d] ἀπορίῃ τε εἴχοντο ὅ, τι ποιέωσι, εἴτε ἀπαλλάσσωνται ὀπίσω, εἴτε καταπλέωσι ἐπ᾽ Ἑλλησπόντου. τέλος δ᾽ ἔδοξε τουτέων μὲν μηδέτερα ποιέειν, ἐπιπλέειν δὲ ἐπὶ τὴν ἤπειρον. παρασκευασάμενοι ὦν ἐς ναυμαχίην καὶ ἀποβάθρας καὶ [e] ἄλλα ὅσων ἔδεε, ἔπλεον ἐπὶ τῆς Μυκάλης. ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ τε ἐγίνοντο τοῦ στρατοπέδου, καὶ οὐδεὶς ἐφαίνετό σφι ἐπαναγόμενος, ἀλλὰ ὥρων νέας ἀνελκυσμένας ἔσω τοῦ τείχεος, πολλὸν δὲ πεζὸν [f] παρακεκριμένον παρὰ τὸν αἰγιαλὸν, ἐνθαῦτα πρῶτον μὲν ἐν τῇ νηῒ παραπλέων, [g] ἐγχρίμψας τῷ αἰγιαλῷ τὰ μάλιστα Λευτυχίδης, ὑπὸ κήρυκος προηγόρευε τοῖσι Ἴωσι λέγων, „Ἄνδρες Ἴωνες, οἳ ὑμέων τυγχάνουσι ἐπακούοντες, „μάθετε τὰ λέγω. πάντως γὰρ οὐδὲν συνήσουσι Πέρ„σαι τῶν ἐγὼ ὑμῖν ἐντέλλομαι. ἐπεὰν [h] συμμίσ„γωμεν, μεμνῆσθαί τινα χρὴ ἐλευθερίης μὲν [i] πάν„των πρῶτον· μετὰ δὲ, τοῦ συνθήματος Ἥβης. „καὶ τάδε ἴστω καὶ ὁ μὴ [k] ἀκούσας ὑμέων πρὸς „τοῦ ἀκούσαντος". Ὡυτὸς δὲ οὗτος ἐὼν τυγχάνει νόος τοῦ πρήγματος καὶ ὁ Θεμιστοκλῆος ὁ ἐπ᾽ Ἀρτεμισίῳ. ἢ γὰρ δὴ λαθόντα τὰ ῥήματα τοὺς βαρβάρους ἔμελλε τοὺς Ἴωνας πείσειν, ἢ [l] ἔπειτα ἀνενειχθέντα ἐς τοὺς βαρβάρους, ποιήσειν ἀπίστους τοῖσι Ἕλλησι. Λευτυχίδεω δὲ ταῦτα ὑποθεμένου, δεύτερα [m] δὴ τάδε ἐποίευν οἱ Ἕλληνες· προσσχόντες τὰς νέας, ἀπέβη-

546 σαν ἐς τὸν αἰγιαλόν. καὶ οὗτοι μὲν ἐτάσσοντο. οἱ δὲ Πέρσαι ὡς εἶδον τοὺς Ἕλληνας παρασκευαζομένους ἐς μάχην, καὶ τοῖσι Ἴωσι παραινέσαντας, τοῦτο μὲν, ὑπονοήσαντες τοὺς Σαμίους τὰ Ἑλλήνων φρονέειν, ἀπαιρέονται τὰ ὅπλα. οἱ γὰρ ὦν Σάμιοι, ἀπικομένων Ἀθηναίων αἰχμαλώτων ἐν τῇσι νηυσὶ τῶν βαρβάρων, τοὺς ἔλαβον ἀνὰ τὴν Ἀττικὴν λελειμμένους [n] οἱ Ξέρξεω, τούτους λυσάμενοι πάντας, ἀποπέμπουσι ἐποδιάσαντες ἐς [o] τὰς Ἀθήνας. τῶν εἵνεκα οὐκ ἥκιστα ὑποψίην εἶχον, πεντακοσίας κεφαλὰς τῶν Ξέρξεω πολεμίων λυσάμενοι. τοῦτο δὲ, τὰς διόδους τὰς [p] ἐς κορυφὰς

ctas naves munimento circumdederunt e ſaxis ſtipitibusque mitium arborum, quas exciderunt, et circum munitionem depactis ſudibus. Ita ſe inſtruxerunt, tanquam et obſidendi et victoria potituri: in utrumque enim caſum ratione inita ſeſe (parabant. Barbaros abiiſſe in continentem post- 98
quam accepere Græci, tanquam qui effugiſſent, ægre ferebant, incerti quid agerent, retrone ſe reciperent, an procederent in Helleſpontum. Tandem neutrum horum viſum est faciendum eſſe, ſed navigandum verſus continentem. Præparatis igitur ad pugnam navalem et deſcenſuum tabulis, aliisque quibuscunque opus erat, ad Mycalen navigant: et quum prope caſtra hoſtium fuere, neminem ex adverſo obviam navigare vident, ſed naves intra murum ſubductas, et magnam vim peditatus pro litore diſpoſitam. Ibi primum Leutychides in nave prætervehens, litori appropinquans quammaxime, Ionibus per præconem imperabat, inquiens, Viri Iones, quicunque e vobis me exauditis, intelligite, quæ dico, nihil enim horum quæ vobis mando intelligent Perſæ. Ubi pugnam conſeruerimus, primo quidem debetis reminiſci libertatis omnium: deinde teſſeræ Hebes. Atque hoc qui e vobis non audiit, ab eo qui audiit diſcat. Facti autem eadem iſta mens fuit, quæ Themiſtoclis ad Artemiſium: quod videlicet hæc verba, ſi laterent barbaros, perſuaſura Ionibus eſſent; ſin mox delata ad barbaros, reddituta malefidos Græcis. His per Leutychidem admonitis, ſe- 99
cundum opus Græcorum fuit, ut naves litori admoventes in litus egrederentur. Et hi ſeſe ad pugnandum inſtruebant. Quod facientes Græcos quum cernerent Perſæ, et ſcirent Ionas fuiſſe adhortatos, arma Samiis adimunt, ſuſpicati illos ſentire cum Græcis. Quippe Samii devectos illuc claſſe barbarorum Athenienſes captivos, quos exceperat circa Atticam relictos miles Xerxis, redemerant eos omnes, Athenasque cum viatico remiſerant. Quo nomine non minimum ſuſpicionis attraxerant, qui quingenta capita hoſtium Xerxis liberaverant. Præterea Mileſiis, tanquam

a Deest *Arch.* b Νικήσοντες ἐπ᾽ ἀμφότερα· ſic *Ald. Arch. V. Paris. A. B.* et priores editi, non item *Valla*, quam diſtinctionem *Reiskius* laudat et praefert, neſcio cur. c Παρεσκευάζοντο margo *Steph. Arch. V. Paſſ. Ask.* d Ἐν ἀπ. δὲ *Arch. V.* e Τὰ ἄλλα *Vind. Arch.* f Παρακεκριμένον *Arch.* g Ἐγχρίψας *Ald. Ask. Paris. A. Vind. Brit.*, ἐγχρίμψας *Med. Arch. Paſſ. Paris. B.* Post nonnulla ὅσοι ὑμέων *Arch. V.* h Συμμιγῶμεν *Arch. Vind.* i Deſideratur in *Ask.* k Ἐσακηκοότες *Paſſ.*, et mox ἐπακούσαντος *Arch. V.* haud quidem prave. l Ἐπεί τε *Arch.* m *Med. Paſſ. Ask. Vind.* aberat δή. n Τοῦ Ξέρξεω *Arch. Valla*, quod *Galeus* inconſulte pro ſincero habuit. o Omittunt τὰς *Paſſ. Ask.* p Ἐς τὰς *Arch. V. Paſſ. Ask.*

Eidem Φρενὸς est πλήρης, ἔννους· apud *Suidam* Ἀφρενῶς ſunt ἀσυνέτως ad *Heſych.* quaedam notata ſunt in Ἀπόδαρος· σωφρονικὸς miror apud *Platonem* reperiri T. II. p. 933. E. VALCKEN.

31. Ἀπορίῃ τε εἴχοντο] Praepoſitio, quam ſchedae offerunt, locum reciperare poterit. Τέλος Δαρεῖος τε ΕΝ ἀπορίῃσι εἴχετο L. IV, 131. Alibi tamen abest; vide L. III, 129. Ἀποβάθρας, paratas in pugnae navalis uſum, *tabulata* expreſſerat *Valla*, merito deſertus. Scalae fuerunt ad deſcenſum nauticae. *Thucydides* IV, 12. *Braſidas* ἐχώρει ἐπὶ τὴν ΑΠΟΒΑΘΡΑΝ· καὶ πειρώμενος ἀποβαίνειν, ἀνεκόπη, ubi docte *Dukerus*, ſicuti *Ti. Hemſterhuſius* in *Luciani* Dial. Mort. X, 10.

40. Πρῶτον μὲν ἐν] Duas literas male repetitas legendumque ſuſpicor, πρῶτον μὲν τῇ νηῒ παραπλέων, ἐγχρίμψας τῷ αἰγιαλῷ τὰ μάλιστα Λ. Nihil quidem intereſt ἐγχρίμψας ſcribatur an ἐγχρίψας. prius tamen tanquam ſuavius poſuiſſe videtur, ut II, c. 60., ἐγχρίμψαντες τὴν βᾶριν τῇ γῇ· ubi non variant Codd. —— In fine capitis per praeconem Ionibus iſta Leutychides eadem dicitur mente ſignificaſſe, qua ad Artemiſium Themiſtocles ſimilia lapidibus incidi curaverat: ἢ γὰρ δὴ λαθόντα τὰ ῥήματα τοὺς βαρβάρους ἔμελλε τοὺς Ἴωνας πείσειν, ἢ ἔπειτα ἀνενειχθέντα ἐς τοὺς βαρβάρους ποιήσειν ἀπίστους τοῖσι Ἕλλησι· in quibus ſcribi mallet *Koenius* ἐπεί τε ἀνενειχθῇ· prout ſupra legitur VIII, c. 22. VALCKEN.

41. Ἐγχρίμψας τῷ αἰγιαλῷ] Contra ſe, tanquam in acie, Codices conſtituunt ſcriptas partis prioris ἐγχρίψας vinceret, ſi vetuſtatis ratio duceretur, quod antea L. II, 60. animadverſum. Praeconis μεγαλοφωνοτάτου ἐν τῷ στρατοπέδῳ voce ad Ionas uſum Leutychiden, auctor *Diodorus* est L. XI, 34., nonnulla eius ex ore memorans a vero alieniora. Per autem cultum ὑπὸ κήρυκος προηγόρευε, *voce praeconis*. Tale *Theophraſti* in *Stob.* Serm. XLII. p. 280. ὁ μὲν ΥΠΟ ΚΗΡΥΚΟΣ κελεύουσι πωλεῖν. *Xenophontis* Laced. Republ. p. 286. C. ὥσπερ ὑπὸ κήρυκι. In *Æſchyli* Choeph. v. 838. audax videtur ὑπάγγελος, vice ὑπ᾽ ἀγγέλου.

quam maxime loci iſtius gnaris, Perſæ im-
perant, ut tramites qui ad cacumina Mycales
ferunt cuſtodiant; eo conſilio id facientes, ut
Mileſii extra exercitum eſſent. Hunc in mo-
dum ab iis Ionibus, qui aliquid rerum nova-
rum molituri videbantur, ſi facultatem nacti
eſſent, Perſæ ſibi præcaverunt. Iidem facto
ex ſcutis vimineis ſepimento ſeſe conſtipave-
100 rant. Græci, ubi inſtructi fuere, ire in bar-
baros tendunt: quibus euntibus advolavit in
univerſum exercitum rumor, caduceumque ſu-
pra fluctus poſitum apparuit. Rumor autem
huiusmodi ad eos ferebatur, Græcos acie in
Bœotia ſuperaſſe Mardonii copias. Multis
nempe ſignis res quæ divinitus fiunt, declaran-
tur: ſi etiam tunc eodem die procedente utrius-
que cladis, et eius quæ ad Platæas, et eius quæ
ad Mycalen futura erat, fama huc ad Græ-
cos venit, ita ut reddiderit eos multo fe-
rociores, et ad ſubeundum ultro periculum
101 alacriores. Alterum etiam quiddam concur-
rere contigit, ut prope ad utramque pu-
gnam fuerint Cereris Eleuſiniæ templa, nam
et apud ipſum Cereris fanum, ut a me ſu-
perius demonſtratum eſt, in agro Platæenſi
pugna facta eſt, et ſimiliter in Mycale fu-
tura pugna erat, ut non ab re venerit ad
iſtos fama victoriæ ab Græcis, qui cum
Pauſania erant, partæ, nam pugna ad Pla-
tæas diluculo diei geſta eſt, apud Mycalen
veſperi, quarum utramque eodem eiusdem
menſis die geſtam eſſe, non diu poſt ab
his rem cognoſcentibus declaratum eſt. An
te

ῥυφὰς τῆς Μυκάλης φερούσας προστάσσουσι τοῖσι Μιλησίοισι φυλάσσειν, ὡς ἐπισταμένοισι δῆθεν μάλιστα τὴν χώρην. ἐποίευν δὲ τούτου εἵνεκεν, ἵνα ἐκτὸς τοῦ στρατοπέδου ἔωσι. τούτους μὲν Ἰώνων, τοῖσι καὶ κατεδόκεον νεοχμὸν ἄν τι ποιέειν, δυνάμιος ἐπιλαβομένοισι, τρόποισι τοιούτοισι προεφυλάσσοντο οἱ Πέρσαι. αὐτοὶ δὲ συνεφόρησαν τὰ [a] γέῤῥα ἕρκος εἶναί σφι. ὡς δὲ ἄρα παρεσκευάδατο τοῖσι Ἕλλησι, [b] προσήϊσαν πρὸς τοὺς βαρβάρους. ἰοῦσι δέ σφι φήμη τε ἐσέπτατο ἐς τὸ στρατόπεδον πᾶν, καὶ κηρυκήϊον ἐφάνη ἐπὶ τῆς [c] κυματωγῆς κείμενον. ἡ δὲ φήμη διῆλθέ σφι ὧδε, ὡς οἱ Ἕλληνες τὴν Μαρδονίου στρατιὴν νικῷεν ἐν Βοιωτοῖσι μαχόμενοι. δῆλα δὴ πολλοῖσι τεκμηρίοισί ἐστι τὰ θεῖα τῶν πρηγμάτων· εἰ καὶ τότε τῆς αὐτῆς ἡμέρης συμπιπτούσης, τοῦ τε ἐν Πλαταιῇσι καὶ τοῦ ἐν Μυκάλῃ μέλλοντος ἔσεσθαι τρώματος, φήμη τοῖσι Ἕλλησι τοῖσι ταύτῃ ἐσαπίκετο, ὥστε θαρσῆσαί τε τὴν στρατιὴν πολλῷ μᾶλλον, καὶ ἐθέλειν προθυμότερον κινδυνεύειν. Καὶ τόδε ἕτερον συνέπεσε γενόμενον, Δήμητρος τεμένεα Ἐλευσινίης παρὰ ἀμφοτέρας τὰς συμβολὰς εἶναι. καὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Πλαταιΐδι παρ' αὐτὸ τὸ [d] Δημήτριον ἐγένετο, ὡς καὶ πρότερόν μοι [e] εἴρηται, ἡ μάχη, καὶ ἐν Μυκάλῃ ἔμελλε ὡσαύτως ἔσεσθαι. γεγονέναι δὲ νίκην τῶν μετὰ Παυσανίεω Ἑλλήνων, ὀρθῶς σφι ἡ φήμη συνέβαινε ἐλθοῦσα. τὸ μὲν γὰρ ἐν [f] Πλαταιῇσι πρωῒ ἔτι τῆς ἡμέρης ἐγίνετο· τὸ δὲ ἐν Μυκάλῃ, περὶ δείλην. ὅτι δὲ τῆς αὐτῆς ἡμέρης συνέβαινε γίνεσθαι, μηνός τε τοῦ αὐτοῦ, χρόνῳ οὐ πολλῷ σφι ὕστερον δῆλα ἀναμαν-
θά-

a Γέῤῥα *Arch.*, ſuo more ſed, pravo. *b* *Med. Ask. Paris. B.*, προσήϊσαν *Ald. V. Paſſ. Paris. A. Brit.*, προσίεσαν *Arch.* *c* Reſpexit *Euſtath.* Hom. p. 1540, 25. *d* Δημήτριον ἐγένετο *Arch. V. Paſſ. Ask.*, in aliis οὐ ἐγέν., quod inportunum delevi. *e* Εἴρηται *Brit.* *f* Πλαταιῇ *Arch.*

70. Τοῖσι καὶ κατεδόκεον] Cuncta Perſas cum ſpectent, de ſermonis adſuetudine expectasſes, τοὺς καὶ κατεδόκεον — ἐπιλαβομένους· quam etiam in ſententiam *Diodorus* XI, 33. ac *Polyaenus* VII, 35. abierunt. *Valla* ad Ionas, res novas animo agitantes, adplicuit, quaſi τοῖσι καὶ κατεδόκεε — *quibus videbatur*, ſequacemque Cl. *Pavium* inpetravit. Equidem *Valckenarii* calculum adpoſuerim, mancam arbitrato ſtructuram, ope quidem ingenii, ſed ob MSS. taciturnitatem dubia, ſanandam. Noſſem vero νεοχμὸν ἄν τι hic eo colore et C. 103. fingi, quod νεοχμὸς ſemper in ſubſtantivis nominibus ponatur. Adeſſe mutaturo debuerat βασιλεὺς χώρας Κρέων ὁ Μενοικέως ΝΕΟΧΜΟΣ, h. e. νέος, νεωστὶ κατασταθείς, ut Critici in *Sophoclis* Antig. v. 164.

70. Τοῖσι καὶ κατεδόκεον] Aliud quid requiri videtur, a quo pendeant iſti dativi: forſan excidit vox ob praecedentis ſimilem terminationem. Dici, ni fallor, potuit, τοῖσι καὶ κατεδόκεον ἐνεῖν νεοχμὸν ἄν τι ποιέειν δυνάμιος ἐπιλαβομένοισι· *quibus et ineſſe putabant, ut facultatem adepti nova molirentur.* De Samiis et Mileſiis, quos ſibi ſuſpectos iuſſerint Perſae τὰ τῆς Μυκάλης ἄκρα φυλάττειν, *Polyaen.* VII, c. 45. — Paulo poſt, ubi κηρυκήϊον ἐφάνη ἐπὶ τῆς κυματωγῆς κείμενον, quid ſit κυματωγὴ, docuit *Weſſ.* in Diſſ. *Herod.* p. 207. VALCKEN.

77. Ἐπὶ τῆς κυματωγῆς] Veriſſime *Euſtathius*, ἐν ἀκτῇ, ἔνθα τὰ κύματα ἄγνυνται, ſive *littoris crepidine, quam verberat unda maris.* Ex qua vocis notione egregie *Luciano* in Hermotim. C. 84. Celeb. *Graevius* ſubvenit, iniuria taxatus ab *Elsnero* Schediasm. Critic. C. 1., *fluctus*, uti hic *Valla*, ſeu *maris fluctuationes* intelligente. Quid tum de Homero, quem Vitae Auctor C. 19. καθήμενον ἐπὶ τῆς ΚΥΜΑΤΩΓΗΣ, et C. 34. ἐκαθῆτο ἐπὶ τῆς ΚΥΜΑΤΩΓΗΣ ἀδυνάτως ἔχων deſcribit, cenſebimus? Nonne mortalium in ſtupidisſimis, ſedente, et, corpore ex valetudine adfecto, decumbente in *fluctuatione aeſtus marini*, cum citra maris adſperginem in ſicco liceret. Vera atque elegans Democritea eſt obſervatio ap. *Sextum Empir.* L. VII. C. Mathem. p. 395. non aves duntaxat, quales columbae et graeculi, aggregari, ſed et res inanimatas, καθάπερ ὁρᾶν πάρεστι ἐπί τε τῶν κοσκινευομένων σπερμάτων καὶ ἐπὶ τῶν παρὰ ταῖς ΚΥΜΑΤΩΓΑΙΣ ψηφίδων· ubi *fluctuationes maris* ſi volueris, riſum debebis, neque emendabere, niſi iucundisſimo placidi maris et elegantisſimo congeſtarum concharum et calculorum in littoris crepidine adſpectu. Quid multa? Redi ad L. IV, 196., nec dubitabis.

77. Ἡ δὲ φήμη διῆλθέ σφι] Famam de victoria ad Plataeas a Graecis reportata, quam divinitus ortam cenſuit *Herod.* a Leutychide rei ignaro prudenter confictam verius alii ſtatuerunt: *Diodor. Sic.* XI, c. 35., οἱ περὶ τὸν Λευτυχίδην, οὔπω μὲν πεπυσμένοι περὶ τῆς νίκης, ἀφ' ἑαυτῶν δὲ πλάττοντες τὴν εὐημερίαν, ἐφάνησαν στρατηγήματος ἕνεκεν τοῦτο πεποιηκέναι· vid. *Caſaubon.* ad *Polyaenum*, Spartiatae ſtrategema commemorantem I, c. 33. — Poſtea in iſtis, παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον, οὐ ἐγένετο — ἡ μάχη, mihi quoque vocula οὐ ex ſyllaba videtur praecedente nata, et delenda cum *Reiskio* et *Koenio*. VALCKEN.

81. Τῆς αὐτῆς ἡμέρης συμπιπτούσης] Inconcinna et inpedita videntur. Quid quaeſo ἡμέρης συμπιπτούσης et τῆς αὐτῆς inprimis? Non equidem obliviſcor libri VIII, 15. συνέπιπτε δὲ ὥστε τὰς αὐτὰς ἡμέρας τάς τε ναυμαχίας γίνεσθαι ταύτας, ſed diſconvenit, uti adparet, ſicuti quod ſequetur mox C. 100. *Portus* has verborum difficultates animadvertens ex arbitratu acceſſiones adiunxit, quae faſtidium movent. Iuſtior eiusdem admonitio, *Vallam* συμπίπτοντος aut συμπεσόντος legisſe videri: vertisſe quippe, *et ſi tunc eodem die contigit utraque clades, ea, quae ad Plataeas* &c. Idem ego ambabus amplecterer. Belle diſtincta τῆς αὐτῆς ἡμέρης, συμπίπτοντος τοῦ τε — καὶ τοῦ ἐν Μ. μέλλοντος ἔσεσθαι τρώματος, φήμη τοῖσι — decurrent, atque ad Plataeas acceptam et ad Mycalen futuram Perſarum cladem, utramque eodem die, iungent. Qua loci in medela, ſive malis coniectura, ſuffragatores viros doctisſimos *Pavium* et *Reiskium* produco. Res autem ipſa ſuadet, neque *Diodor.* L. XI, 35., aut *Polyaenus* L. I. 33. infitiantur, Leotychidae in ſparſo de parta ad Plataeas victoria rumore imperatoriam eminuisſe fraudem.

94. Μηνός τε τοῦ αὐτοῦ] Menſis Attici Boedromionis die tertio, teſte *Plut.* in Camillo p. 138. A. et de Glor. Ath. p. 348. F., nec ſibi tamen conſtante in Ariſtid. p. 330. F. *AEliani* in ſexto Thargelionis die error Var. L. II, 25. dudum caſtigatus eſt.

θάνουσι ἐγένετο. ἦν δὲ ἀῤῥωδίη σφι [a] πρὶν τὴν φήμην ἐσαπικέσθαι, οὔτι περὶ σφέων αὐτέων οὕτω, ὡς τῶν Ἑλλήνων, μὴ περὶ Μαρδονίῳ πταίσῃ ἡ Ἑλλάς. ὡς μέντοι ἡ κληδὼν αὕτη σφι ἐσέπτατο, μᾶλλόν τι καὶ ταχύτερον τὴν πρόσοδον ἐποιεῦντο. οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες καὶ οἱ βάρβαροι ἔσπευδον ἐς τὴν μάχην, ὥς σφι
547 καὶ αἱ νῆσοι καὶ ὁ Ἑλλήσποντος ἄεθλα προέκειτο.

Τοῖσι μέν νυν Ἀθηναίοισι καὶ τοῖσι προσεχέσι τούτοισι τεταγμένοισι, μέχρι [b] κου τῶν ἡμισέων, ἡ ὁδὸς ἐγίνετο κατ' αἰγιαλόν τε καὶ ἄπεδον χῶρον· τοῖσι δὲ Λακεδαιμονίοισι, καὶ τοῖσι ἐπεξῆς τούτοισι τεταγμένοισι, κατά τε χαράδρην καὶ οὔρεα. ἐν ᾧ δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι περιήϊσαν, οὗτοι οἱ ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ [c] κέρεϊ ἔτι καὶ δὴ ἐμάχοντο. ἕως μέν νυν τοῖσι Πέρσῃσι [d] ὄρθια ἦν τὰ γέῤῥα, ἠμύνοντό τε, καὶ οὐδὲν ἔλασσον εἶχον τῇ μάχῃ. ἐπεὶ δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ [e] τῶν προσεχέων ὁ στρατὸς, ὅκως ἑωυτῶν [f] γένοιτο τὸ ἔργον καὶ μὴ Λακεδαιμονίων, παρακελευσάμενοι, ἔργου εἴχοντο προθυμότερον, ἐνθεῦτεν ἤδη ἑτεροιοῦτο τὸ πρῆγμα. διωσάμενοι [g] γὰρ τὰ γέῤῥα οὗτοι φερόμενοι ἐσέπεσον ἀλέες ἐς τοὺς Πέρσας. οἱ δὲ δεξάμενοι, καὶ χρόνον συχνὸν ἀμυνόμενοι, τέλος ἔφευγον ἐς τὸ τεῖχος. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Κορίνθιοι καὶ Σικυώνιοι καὶ Τροιζήνιοι, [h] οὗτοι γὰρ ἔσαν οἱ ἐπεξῆς τεταγμένοι, συνεπισπόμενοι, [i] συνεσέπιπτον ἐς τὸ τεῖχος· ὡς δὲ [k] καὶ τὸ τεῖχος ἀραίρητο, οὔτε τι πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο οἱ βάρβαροι, πρὸς φυγήν τε ὁρμέατο οἱ ἄλλοι, πλὴν Περσέων. οὗτοι δὲ [l] κατ' ὀλίγους γινόμενοι, ἐμάχοντο τοῖσι αἰεὶ ἐς τὸ τεῖχος ἐσπίπτουσι Ἑλλήνων· καὶ τῶν στρατηγῶν τῶν Περσικῶν δύο μὲν ἀποφεύγουσι, δύο δὲ τελευτῶσι· Ἀρταΰντης μὲν καὶ [m] Ἰθαμίτρης τοῦ ναυτικοῦ στρατηγέοντες, ἀποφεύγουσι· Μαρδόντης δὲ, καὶ ὁ τοῦ πεζοῦ στρατηγὸς Τιγράνης, μαχόμενοι τελευτῶσι. Ἔτι δὲ μαχομένων τῶν Περσέων, ἀπίκοντο Λακεδαιμόνιοι, καὶ οἱ μετ' αὐτέων, καὶ τὰ λοιπὰ συνδιεχείριζον. ἔπεσον δὲ καὶ αὐτέων [n] τῶν Ἑλλήνων συχνοὶ ἐνθαῦτα· ἄλλοι τε καὶ Σικυώνιοι, καὶ στρατηγὸς Περίλεως. τῶν [o] δὲ Σαμίων οἱ στρατευόμενοι, ἐόντες τε ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῷ Μηδικῷ, καὶ ἀπαραιρημένοι τὰ ὅπλα, ὡς εἶδον αὐτίκα κατ' ἀρχὰς γινομένην [p] ἑτεραλκέα τὴν μάχην, ἔρδον ὅσον ἐδυνέατο, προσ-

te rumoris autem adventum ſubibat iſtos timor non tam de ſeipſis quam de Græcis, ne in Mardonio offenderet Græcia: at ubi fama hæc ad eos advolavit, impenſius atque properantius ad congrediendum proceſſerunt. Attamen Græci ac barbari in pugnam feſtinarunt, tanquam et inſulæ eis et Helleſpontus propoſita præmia eſſent. A- 102
thenienſes porro, et qui iuxta erant inſtructi, pæne dimidium copiarum, iter tenebant per litus atque planitiem; Lacedæmonii autem, et deinceps collocati, per confragoſa et montes. Quæ dum Lacedæmonii circuibant, interim Athenienſes in altero cornu iam præliabantur. Perſæ, quoad ipſis ſepimenta manſere recta, ſeſe defenſavere, et nihilo inferiores in pugna erant: poſtea vero quam Athenienſium et eorum qui cum Athenienſibus erant copiæ adnixæ ſunt vehementius, ſe mutuo adhortantes, ut laus operis ipſorum eſſet, non Lacedæmoniorum, tum commutari iam res, et deiectis ſepimentis Græci confertim impreſſionem facere in Perſas. Illi excepto impetu perdiu reſtitere, ad poſtremum in murum refugere: cum quibus pariter irruperunt Athenienſes et Corinthii et Sicyonii et Trœzenii: ita enim erant ii iunctim in acie collocati. Ubi vero et murus captus eſt, ibi barbari non roboris memores eſſe, ſed fugæ, præterquam Perſæ: hi autem ad paucos redacti pugnabant, Græcis aſſidue in murum irruentibus. Et Perſici duo claſſiarii duces, Artayntes et Ithamitres, effugerunt: totidem pugnantes occubuerunt, Mardontes, et pedeſtrium copiarum dux Tigranes. Adhuc autem dimicantibus Per- 103
ſis ſupervenere Lacedæmonii ac ſocii, qui eos, qui ſupererant trucidaverunt. Ipſorum quoque Græcorum complures illic cecidere, et cum alii ex Sicyoniis, tum eorum dux Perilaus. Quinetiam Samii, qui in exercitu Medorum militabant, quibus adempta arma fuerant, ubi viderunt ſtatim ab initio pugnam pertinaciorem,

a Πρὶν ἢ *Arch. Vind.*, nec neceſſario, nec male. tum paullo ante ἐγένετο *Ask.*, rectius. b *Med. Paſſ. Ask. Arch. Vind.*, ante κατὰ τῶν. c *Med. Paſſ. Ask.*, κέρεϊ *Ald. V. Arch. Brit.* d Ὄρθια et γέρα *Arch.* e Non eſt in *Arch.* f Γένηται id. *Ask. Paſſ. V.* margo *Steph.* g Δὲ *Arch. V.* h Οὗτοι *Brit. Paſſ. Ask. Steph.* ora, ſatis tolerabile: tum οἱ ἐπεξῆς *Arch. Vind.*, bene. hinc articulus. i Συνεσέπιπτον *Paſſ.*, συνεσέπ. *Med. Paris. B.*, συνέπιπτον *Arch. V. Ask. Brit. Ald.* k *Vind. Med. Ask. Paſſ.*, καὶ aberat. l Κατ' ὀλίγον *Arch.*, κατὰ λόγους *Paſſ.* m *Med. Paſſ. Ask. Arch. Valla*; Ἰθραμίτρης alii. Redi ad L. VIII, 130. n Non habet *Arch.* neque *Vind.* o Δὴ *Arch. Vind.*, verius: alii τῶν τε. Mox iidem, ἐόντες τε ἐν cum *Paſſ. Ask.*, quod placuit: ἐνεόντες praeterea *Ask.* Superius *Perilaus* in *Vallae* Latinis ex Περίλαος. p Ὑπεραλκ. *Arch. V.* et ἠδύνατο.

99. Ἡ κληδὼν αὕτη σφι ἐσέπτατο] In praecedentibus ἰοῦσι δέ σφι ΦΗΜΗ τε ἐσέπτατο. Eadem ergo φήμη ac κληδὼν, ſive *omen*, ſicuti L. III, 153. et V, 72. Pertinent huc, admotaque ſunt a doctiſſimo *Berglero* ex *Procopii Sophiſtae* Epiſt. LII. οὐ γὰρ δὴ μόνον Ἡσίοδος θεὸν αὐτὴν ὀνομάζει, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναῖοι τὴν ΕΝ ΜΥΚΑΛΗι μάχην αὐθημερὸν ἐγνωκότες οὐκ ἀνεκτὸν ἔφασαν, εἰ μὴ θεὸν ἡγοῖντο τὴν ΦΗΜΗΝ·— valde tamen miraculum augent, cum Athenis victoriam, eadem die, qua ad Mycalen reportata fuit, cognitam produnt. Deam Attica ſuperſtitione habitam, Φήμης δημοσίᾳ θύομεν, ὡς θεῷ teſtis *AEſchines* περὶ Παραπρ. p. 47.

3. Καὶ τοῖσι προσεχέσι &c.] Vir doctus, *aut* προσεχέως *legendum, aut delendum eſt* τεταγμένοισι. Nimis pro imperio. Amo lenia in adfectis remedia, ſi qua opus. Tale hic nihil: omnia enim Herodotei moris et obvia. Mox μέχρι κου ex ſchedis bene *Gronovius*. Μάλιστά κου L. VII, 21. et conſimilia non latent.

19. Συνεσέπιπτον] Quod praebuit *Med.* Codex, aliis etiam uſitato more ſcribendi poſuerat *Herod.* ſive συνεσέπιπτον ἐς τὸ τεῖχος· ut III, c. 78., οἱ συνεσπίπτουσι, nempe ἐς τὸν ἀνδρεῶνα· plura dedit Cl. *Abreſch.* in Dilucid. *Thucyd.* p. 656. Hic ante vulgatum ter in eumdem ſenſum reperitur apud *Polyaenum* II, c. 35., οἱ δὲ κατόπιν ἑπόμενοι συμπεσόντες τῆς πόλεως ἐκράτησαν· III, c. 9, 45., συνηκολούθησεν αὐτοῖς καὶ συνέπεσεν εἰς τὴν πόλιν· VI, c. 1, 2., εἰσέδραμε πρὸς τὴν μητέρα, *et duo treſce*, αὐτῷ συνέπεσον· hic συνεισέπεσον, *Caſaubonus*; primo loco συνεισπεσόντες, corrigebat *Koenius*. —— Paulo poſt, ubi Perſae ἐμάχοντο τοῖσι αἰεὶ ἐς τὸ τεῖχος ἐσπίπτουσι Ἑλλήνων, eleganter adhibetur αἰεὶ, ut ſaepius apud veteres: Vid. not. in p. 353. VALCKEN.

33. Περίλεως] *Galeo* probatum dabunt forte Codices Περίλεως· id ipſum *Valla* reperit, cui Sicyonius hic dicitur *Perilaus*. —— In iſtis infra, Μιλησίοισι δὲ προσετέτακτο μὲν τῶν Περσέων τὰς διόδους τηρεῖν· a praepoſitione verbi προσετέτακτο genitivus pendere videtur τῶν Περσέων· niſi ſcripſerit, quo modo ſaepe ſolet, προσετέτακτο μὲν ἐκ τῶν Περσέων. *Mileſiis iniunctum fuerat a Perſis:* ſupra c. 98., τὰς διόδους τὰς ἐς κορυφὰς τῆς Μυκάλης φράσαντες προστάσσουσι τοῖσι Μιλησίοισι φυλάσσειν. VALCKEN.

36. Ἑτεραλκέα μάχην] Nequidquam Codices quidam in-

rem, quoad poterant Græcis ſuppetias ire. Quos inchoaſſe cernentes alii Iones, ita et ipſi a Perſis deficientes adorti ſunt
104 barbaros. Mileſiis autem præceptum erat, ut exitus viarum cuſtodirent, Perſarum ſalutis gratia, ut ſiquis caſus, qualis accidit, eos deprehendiſſet, Mileſiis ducibus ſalutem ſibi ad Mycales cacumina compararent, huius quidem rei cauſſa Mileſii illic collocati fuerant, neve ſi exercitui adeſſent, aliquid innovarent. At illi e contrario prorſus quam iuſſi fuerant fecere: qui et per alias, quæ ad hoſtem ferebant, vias illos in fugam verſos deduxere, et ad extremum in eis mactandis omnium extitere maxime hoſtiles. Hunc in modum Ionia
105 iterum defecit a Perſis. In hoc prœlio præclariſſimam inter Græcos operam navaverunt Athenienſes, et ex Athenienſibus Hermolycus Euthyni filius, vir in pancratio celeber: cui poſtea contigit, ut bello inter Athenienſes et Caryſtios, in pugna apud Cyrnum agri Caryſtii occiſus in Geræſto ſepeliretur. Secundum autem Athenienſes egregii extitere Corinthii Trœzeniique ac Si-
106 cyonii. Græci vero pleriſque barbarorum aliis in pugna, aliis in fuga interfectis, eorum naves incenderunt, totumque munimentum, ante egeſta illinc in litus præda, et quosdam pecuniarum theſauros repererunt. Ubi arcem atque naves cremavere, vela fecerunt, et quum Samum appulſi ſunt, conſultabant de gente Ionica transferenda, et ubinam in Græcia illam locari oporteret, cuius ipſi imperium obtinerent; Ioniam autem barbaris *relinquerent*. Neque enim videbatur *eis fieri poſſe, ut per omne* tempus Ionibus tutandis præeſſent; ſin autem non tutarentur, ſperare non poterant, ut Iones a Perſis defeciſſe gauderent. Ad hæc magiſtratus Peloponnenſium cenſebant emporia nationum Græcarum, quæ cum Medis ſenſiſſent, eiectis incolis danda cum agro Ionibus habitanda. Athenienſes nullo pacto ſedibus ſummovendos eſſe Iones cenſebant, nec Peloponnenſibus de ipſorum coloniis conſultandum; et quum in hoc contenderent Athe-

προσωφελέειν ἐθέλοντες τοῖσι Ἕλλησι. Σαμίους δὲ ἰδόντες οἱ ἄλλοι Ἴωνες ἄρξαντας, οὕτω δὴ καὶ αὐτοὶ ἀποστάντες ἀπὸ Περσέων, ἐπέθεντο τοῖσι βαρβάροισι. [a] Μιλησίοισι δὲ προσετέτακτο μὲν τῶν Περσέων τὰς διόδους τηρέειν, σωτηρίης [b] εἵνεκά σφι· ὡς ἢν ἄρα σφέας καταλαμβάνῃ οἷά περ κατέλαβε, ἔχοντες [c] ἡγεμόνας, σώζωνται ἐς τὰς κορυφὰς τῆς Μυκάλης. ἐτάχθησαν μέν νυν ἐπὶ τοῦτο τὸ πρῆγμα οἱ Μιλήσιοι τούτου γε εἵνεκα, καὶ ἵνα μὴ παρεόντες [d] τῷ στρατοπέδῳ τι νεοχμὸν ποιέοιεν. οἱ δὲ πᾶν τοὐναντίον τοῦ προστεταγμένου ἐποίεον, ἄλλας τε κατηγεόμενοί σφι ὁδοὺς φεύγουσι, [e] αἳ δὴ ἔφερον ἐς τοὺς πολεμίους· καὶ τέλος, αὐτοί σφι ἐγίνοντο κτείνοντες πολεμιώτατοι. οὕτω δὴ τὸ δεύτερον Ἰωνίη ἀπὸ Περσέων ἀπέστη. 548 Ἐν δὲ ταύτῃ τῇ μάχῃ Ἑλλήνων ἠρίστευσαν Ἀθηναῖοι· καὶ Ἀθηναίων, Ἑρμόλυκος ὁ [f] Εὐθύνου, ἀνὴρ παγκράτιον ἐπασκήσας· τοῦτον δὲ τὸν Ἑρμόλυκον κατέλαβε ὕστερον τούτων, πολέμου ἐόντος Ἀθηναίοισί τε καὶ Καρυστίοισι, ἐν Κύρνῳ τῆς Καρυστίης χώρης ἀποθανόντα ἐν μάχῃ, κεῖσθαι ἐπὶ Γεραιστῷ. μετὰ δὲ Ἀθηναίους, Κορίνθιοι καὶ Τροιζήνιοι καὶ Σικυώνιοι ἠρίστευσαν. Ἐπεί τε δὲ κατεργάσαντο οἱ Ἕλληνες τοὺς πολλούς, τοὺς μὲν μαχομένους, τοὺς δὲ καὶ φεύγοντας τῶν βαρβάρων, τὰς [g] νῆας ἐνέπρησαν, καὶ τὸ τεῖχος ἅπαν, τὴν ληίην προεξαγαγόντες ἐς τὸν αἰγιαλόν· καὶ θησαυρούς τινας χρημάτων εὗρον. ἐμπρήσαντες δὲ τὸ τεῖχος καὶ τὰς νῆας, ἀπέπλεον. ἀπικόμενοι δὲ ἐς Σάμον οἱ Ἕλληνες, ἐβουλεύοντο περὶ ἀναστάσιος τῆς Ἰωνίης, καὶ [h] ὅπῃ χρεὸν εἴη τῆς Ἑλλάδος [i] κατοικίσαι, τῆς αὐτοὶ ἐγκρατέες ἦσαν· τὴν δὲ Ἰωνίην [k] ἀπεῖναι τοῖσι βαρβάροισι. ἀδύνατον γὰρ ἐφαίνετό σφι εἶναι ἑωυτούς τε Ἰώνων προκατῆσθαι, φρουρέοντας τὸν πάντα χρόνον· καὶ ἑωυτῶν μὴ προκατημένων, Ἴωνας οὐδεμίην ἐλπίδα [l] ἔχειν χαίροντας πρὸς τῶν Περσέων ἀπαλλάξειν. πρὸς ταῦτα Πελοποννησίων μὲν τοῖσι [m] ἐν τέλεϊ ἐοῦσι ἐδόκεε τῶν μηδισάντων ἐθνέων τῶν Ἑλληνικῶν τὰ ἐμπόρια [n] ἐξαναστήσαντας, δοῦναι τὴν χώρην Ἴωσι ἐνοικῆσαι· Ἀθηναίοισι δὲ οὐκ ἐδόκεε ἀρχὴν Ἰωνίην γενέσθαι ἀνάστατον, οὐδὲ Πελοποννησίοισι περὶ τῶν σφετέρων ἀποικιέων βουλεύειν. ἀντιτεινόντων δὲ τού-

a Μιλήσιοι *Arch.* *b* Εἵνεκα *Ask. Arch.* *c* Ἡγεμόνα margo *Steph.* *d* Ἐν τῷ *Arch. V.*, et τὸ ὑπεναντίον. *e* Αἱ διέφ. *Paſſ. Arch.* *f* Εὐθόνου *Med. Paſſ.*, Εὐθύνου *Ask.*, Εὐθύνου *Arch. Valla*, et vere: Εὐθοίνου *Ald. Paris. A. B.* *g* Νέας *Arch. Ask. V.*, ſaepius. *h Med. Paſſ. Ask. V. Arch.*, ante ὅπου. *i Med. Paſſ.*, in ceteris κατοικῆσαι. *k* Ἀπεῖναι *Arch. V.*, recte, non ἀφεῖναι. *l* Εἶχον *Paſſ. Arch. Ask.* *m Med. Ask. Paſſ. Arch. V.*, antea ἐν τέλεσι. Mox τὰ ἐμπόλια *Paſſ. Ask.* *n* Ἐπαναστ. *Arch.*

innovant. Vertitur *pertinacior*. Praeferrem, *Stephano* monitore, in alteram partem inclinantem, qualis Ἄρης ἑτεραλκής, ſive νικαφόρος, uti ſcholia *AEſchyli* Pers. v. 956. Sed relege obſervata eruditiſſimi viri ad L. VIII, 11.

40. Προσετέτακτο μὲν τῶν Περσέων] Superius C. 98. Perſae τὰς διόδους —— προστάσσουσι τοῖσι Μιλησίοισι φυλάσσειν. Ergo πρὸς τῶν Περσέων, niſi ex conpoſito verbo pendere iubeas, praeſtiterit. Namque διόδους Περσέων quis iungerit?

52. Εὐθύνου] Licuit ſemper in ambiguis, a forte fortuna oblatum arripere. Εὐθύνου, ſed obſcuri hominis, meminit *Ariſtoteles* Rhetor. II, 19. p. 92. Δεινὸν εἶναι, inquiebat Iſocrates, εἰ ὁ μὲν ΕΥΘΥΝΟΣ ἔμαθεν, αὐτὸς δὲ μὴ δυνήσεται εὑρεῖν. Neque ingnotus Εὐθύνοος ex vetere reſponſo, Εὐθύνοος κεῖται μοιριδίῳ θανάτῳ i. e. *Cicerone* interpretante, *Euthynous potitur, fatorum numine, leto*, Diſp. Tuſcul. I, 49. Hermolycum παγκρατιαστὴν non *Pauſanias* L. I, 23. ignorat.

66. Ὅπῃ χρεὸν εἴη] Dederunt plures manu exarati ὅπῃ L. V, 87., peſſum abſque cauſſa a viro Celeberrimo datum. Iuſtum et ego κατοικίσαι iudico, iuſtiſſimum ἀπεῖναι. Quid autem προκατῆσθαι apertum ex L. VIII, 36.

72. Τοῖσι ἐν τέλεϊ ἐοῦσι] Nemo de ſcripturae veritate dubitabit in poſterum. Οἱ ἐν τέλει, qui in magiſtratu ſunt. Sic L. III, 18. τιθέναι τὰ κρέα τοὺς ΕΝ ΤΕΛΕΙ ἑκάστους ἐόντας, *ſingulos civium magiſtratus*. Iſmene in *Sophoclis* Antig. v. 66. τοῖς ΕΝ ΤΕΛΕΙ βεβῶσι πείσομαι et Philoct. v. 384. Οὐκ αἰτιῶμαι κεῖνον ὡς τοὺς ἐν τέλει· Sed abſtineo. Vide tamen Schol. ad *Gregorii Nazianz.* Stelit. I. p. 13.

72. Τοῖσι ἐν τέλεϊ ἐοῦσι] Scripſiſſe videtur, ut eſt in *Med.* Cod., Πελοποννησίων μὲν τοῖσι ἐν τέλεϊ ἐοῦσι, *Principibus civitatum Peloponneſi*. In Editione *Gronovii* memorati *magiſtratus Peloponnenſium* nulli fuerunt: *magiſtratus Lacedaemoniorum Vallae* nitebantur verbis *Schol. Thucyd.* p. 40, 97., quibus etiam plus ſemel abuſus eſt *Meurſius*: vere monuit Clar. *Duker.*, non Lacedaemoniorum tantum ſed et aliorum magiſtratus τέλη fuiſſe dictos. Magiſtratus autem et viri principes, οἱ ἐν ἀξιώματι, ſaepius etiam dicuntur οἱ ἐν τέλει ὄντες· meminit *Thucyd.* V, c. 27., τῶν ἐν τέλει ὄντων Ἀργείων. Syracuſanorum magiſtratus, οἱ ἐν τέλει ὄντες apud eumdem VII, c. 73., paulo poſt vocantur ἄρχοντες· hinc *Philoni Iudaeo* inter AEgyptios et Perſas viri principes ſunt Αἰγυπτίων οἱ ἐν τέλει, et οἱ ἐν τέλει Περσῶν, p. 363. B. et p. 778. B. Ut *Herodoto* Πελοποννησίων τοῖσι ἐν τέλεϊ, *AEſchylus* apud *Stobaeum* p. 63, 31., Κλύειν τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα χρὴ τῶν ἐν τέλει· *Soph.* Phil. ỷ. 922., τῶν ἐν τέλει κλύειν. VALCKEN.

τουτέων, προθύμως εἶξαν οἱ Πελοποννήσιοι· καὶ οὕτω δὴ Σαμίους τε καὶ Χίους καὶ Λεσβίους, καὶ τοὺς ἄλλους νησιώτας, οἳ ἔτυχον [a] συστρατευόμενοι τοῖσι Ἕλλησι, ἐς τὸ συμμαχικὸν ἐποιήσαντο, [b] πίστι τε καταλαβόντες καὶ ὁρκίοισι, ἐμμενέειν τε καὶ μὴ ἀποστήσεσθαι. τούτους δὲ καταλαβόντες ὁρκίοισι, ἔπλεον τὰς γεφύρας λύσοντες. ἔτι γὰρ ἐδόκεον ἐντεταμένας [c] εὑρήσειν. οὗτοι μὲν δὴ ἐπ' Ἑλλησπόντου ἔπλεον. Τῶν δὲ ἀποφυγόντων βαρβάρων, ἐς τὰ [d] ἄκρα τῆς Μυκάλης κατειληθέντων, ἐόντων οὐ πολλῶν, ἐγίνετο κομιδὴ ἐς Σάρδις· πορευομένων δὲ κατ' ὁδὸν, Μασίστης ὁ Δαρείου παρατυχὼν τῷ πάθεϊ τῷ γεγονότι, τὸν στρατηγὸν Ἀρταΰντην ἔλεγε πολλά τε καὶ κακὰ, ἄλλα τε καὶ γυναικὸς κακίω φὰς αὐτὸν εἶναι, τοιαῦτα στρατηγήσαντα· καὶ ἄξιον εἶναι παντὸς κακοῦ, τὸν βασιλῆος οἶκον κακώσαντα. παρὰ δὲ τοῖσι Πέρσῃσι,
549 [e] γυναικὸς κακίω ἀκοῦσαι, δέννος μέγιστός ἐστι. ὁ δὲ, ἐπεὶ πολλὰ ἤκουσε, δεινὰ [f] ποιεύμενος, σπᾶται ἐπὶ τὸν Μασίστην τὸν ἀκινάκεα, ἀποκτεῖναι θέλων. καί μιν ἐπιθέοντα [g] φρασθεὶς Ξειναγόρης ὁ Πρηξίλεω, ἀνὴρ Ἁλικαρνησσεὺς, ὄπισθε ἑστεὼς αὐτοῦ Ἀρταΰντεω, ἁρπάζει μέσον· καὶ ἐξάρας, παίει ἐς τὴν γῆν. καὶ ἐν τούτῳ οἱ δορυφόροι [h] οἱ Μασίστεω προέστησαν. ὁ δὲ Ξειναγόρης ταῦτα ἐργάσατο, χάριτα αὐτῷ τε Μασίστῃ τιθέμενος καὶ Ξέρξῃ, ἐκσώζων τὸν ἀδελφεὸν τὸν ἐκείνου· καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἔργον Ξειναγόρης [i] πάσης ἦρξε Κιλικίης, δόντος βασιλῆος. τῶν δὲ κατ' ὁδὸν πορευομένων, [k] οὐδὲν ἔτι πλέον ἐγένετο [l] τουτέων, ἀλλ' ἀπικνέονται ἐς Σάρδις. [m] ἐν δὲ τῇσι Σάρδισι ἐτύγχανε ἐὼν βασιλεὺς ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἐπεί τε ἐξ [n] Ἀθηνέων προσπταίσας τῇ ναυμαχίῃ, φυγὼν ἀπίκετο. Τότε δὴ ἐν τῇσι Σάρδισι ἐὼν ἄρα, [o] ἤρα τῆς Μασίστεω γυναικὸς, ἐούσης καὶ ταύτης ἐνθαῦτα. ὡς δέ οἱ προσπέμποντι οὐκ ἐδύνατο κατεργασθῆναι, οὐδὲ βίην [p] προσεφέρετο, προμηθεόμενος τὸν ἀδελφεὸν Μα-

Athenienſes, libenter eis ceſſere Peloponnenſes: atque ita Samios et Chios et Lesbios ac ceteros inſulanos, qui ſecum militabant, ad ſocietatis fœdus adſciverunt, data acceptaque fide cum iureiurando, ſe permanſuros in ſocietate, nec ab ea defecturos. Hoc iureiurando perfecto, ad pontes ſolvendos navigaverunt, rati adhuc illos intentos ſe eſſe inventuros. Et quidem in Helleſpontum navigabant. Ii vero barbari qui 107 effugerant, quum ad cacumina Mycales veniſſent, non ita multi ſe Sardes recipiebant. Qui dum iter faciunt, Maſiſtes Darii filius, qui pugnæ male geſtæ advenerat, conviciari præfecto Artayntæ cum aliis multis probris; tum vero dicere, illum muliere eſſe ignaviorem, qui ita ducis munere fuiſſet functus, dignumque omni malo eſſe, qui de regia domo male meritus eſſet. Apud Perſas autem ſummo opprobrio datur, audire ſe muliere eſſe ignaviorem. Artayntes igitur, ubi multa audiit, indigne ferens, acinacem in Maſiſtem ſtringit, interficiendi avidus: quem irruentem advertens Xenagoras Praxilai filius, vir Halicarnaſſenſis, ut ſtabat a tergo Artayntæ, hominem medium rapit, ſublatumque humi allidit, intereaque ſatellites Maſiſtis adfuere. Eo facto Xenagoras et ipſius Maſiſtis gratiam meruit, et Xerxis, cuius fratrem ſervaſſet, ita ut ab eo ob hanc rem totius Ciliciæ præfectura donatus ſit. Nihil hoc amplius inter viam illi egerunt, Sardesque pervenerunt, ubi rex erat ex eo tempore, quo Athenis prœlio navali male geſto, illuc profugerat. Sardibus autem tunc agens, adamabat uxo- 108 rem Maſiſtis, quæ et ipſa illic erat: ea quum potiri non poſſet, neque donis miſſitandis, neque vim afferre vellet, fratris Ma-

a Στρατευόμενοι Id. b Πίστι τε Arch. V. Brit. Ald., ultimum non habet Med. Paſſ. Ask. c Εἶναι ora Steph. Brit., mox ἐπ' Ἑλλησπόντου Arch. d Ἄκρα τε Arch. Vind. e Euſtath. in Hom. p. 668, 44. f Med. Paſſ. Ask. Arch. V., antea σπασάμενος. g Φρασθεὶς Eton. Ask. Paſſ. Arch. V. Brit. ora Steph., antea φάς. Porro Πρηξίλεω Ask.; ſuperius θέλων deest Arch., qui cum Vind. Ἀλικαρνησσεὺς hoc loco. h Οἱ Mar. Paſſ. Ask. Brit. Steph. margo, iuſte arbitror: deerat articulus. i Κιλ. πάσ. ἦρξε Paſſ. Arch. Ask. k Deſideratur in Med. Ask. Paſſ. Paris. B. Brit. βαρβάρων vox ante οὐδὲν, bene. l Abest Med., τούτων Paſſ. Ask. Arch. V. m Ἐπὶ δὲ Arch. V. n Ἀθηνέων Valla et editio Genev. CIↃIↃXVIII. Ἀθηναίων Codd. o Ἔρα Arch. V. ſine αὐξήσει, non item mox. p Προσέφερε Arch. Vind., ſequens exſcripſit Priſcian. L. XVIII. p. 1204.

81. Πίστι τε καταλαβόντες] Sive adſit, ſeu deficiat encliticа, parum intererit. Adest L. III, 74., ubi vide. Statim ἐμμενέειν aut ἐμμενέειν ob adiunctum μὴ ἀποστήσεσθαι aequius melius, quod Portum haud praeteriit.

94. Δέννος μέγιστός ἐστι] Explicatur ab Euſtathio et Criticis ad Sophoclis Aiac. v. 243., Lycophronisque Alex. v. 774. Perſarum illud convicium innuebatur C. 20. huius Muſae, et recentiorum eorundem abs Theophylacto Hiſt. Mauric. L. III, 8. Non requiretur, credo, ſimile aliarum nationum opprobrii virus. Quis Virgiliani obliviſcitur, O vere Phrygiae, neque enim Phryges AEn. IX, 617. ubi de Perſis I. Lud. la Cerda egregie.

96. Καί μιν ἐπιθέοντα φρασθεὶς &c.] Priſtinum φὰς ſententiae congruere, largior atque agnoſco ultro. Sedenim tanta Codd. adparet conſenſio, iuſſus adeo urgens, ut obedientiam relinquere abnuam. Φρασθεὶς advertens, φράζεσθαι et ἐπιφράζεσθαι C. 19. et in Porti penu copioſiſſima ſunt. Vicino ἁρπάζει μέσον Livii reſpondet arripit medium Servium L. I, 48. et Dionyſii in eadem hiſtoria, μετέωρον ἐξαρπάσας, ſublimem rapiens.

97. Ἐπιθέοντα φὰς] Irruentem cernens, Valla: non ille φὰς ſed legit in ſuo Cod. φρασθεὶς, quod in Arch. et Eton. inventum exhibet etiam margo Ed. Steph. Φρασθεὶς, ἐπιφρασθεὶς, et καταφρασθεὶς Herodoto in iſtum ſenſum adhibentur; ſed neque alterum φὰς hinc alienum est, hac etiam uſurpatum ſtructura: vid. ad Phoen. Eurip. v. 982. φὰς ſi qui dant Codices, videri forte poterit utrumque poſuiſſe Herodotus: καί μιν, ἐπιθέοντα φρασθεὶς, φὰς Ξειναγόρης — ἁρπάζει μέσον, καὶ ἐξάρας παίει ἐς τὴν γῆν: quem, cum accurentem cerneret, praevertens Xenagoras — medium arripit, et ſublatum in terram ſtatuit: ut apud Terentium, ſublimem medium arriperem, et capite pronum in terram ſtatuerem: συναρπάσας ἐξῆρε est in Xenoph. K. II. p. 35, 340., Ἄρας μετέωρον εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλῶ, Ariſtoph. Eq. v. 1359. VALCKEN.

5. Πορευομένων, οὐδὲν ἔτι &c.] Dedi ſchedis Gronoviiſque, et βαρβάρων vocem in exilium egi: neceſſariam minime eſſe, praecedentia commonſtrant. In ſequentibus minuendis modum excedit Mediceus. Vide ſuperius L. VI, 42. Veriſſimum ἐξ Ἀθηνέων.

11. Ὡς δέ οἱ προσπέμποντι] Quo ſit ſenſu capiendum erudite docuit vir Clar. in Miſcell. Obſ. Nov. T. III. p. 7. Ut λόγους προσπέμπειν, προσπέμψασα λόγους περὶ συνουσίας dixit Xenophon K. II. VI. p. 91, 1. Lucian. I. p. 217., ubi τὸ πειρᾶν, in eundem ſenſum magis frequentatum, tractavit vir ſummus. —— Amorem Xerxis, fratris uxorem fruſtra ſollicitantis, hinc attigit Tzetzes Chiliad. II, v. 6. Errat, ut ſaepius in hiſtoria, Maximus Tyrius XXVI, 7. ubi Xerxes ἐπὶ Ἄμηστριν ἥκειν τὴν τοῦ παιδὸς γαμετήν· errorem correxerunt D. Heins. et Io. Davis., quo vocat Ameſtrin, quae Artaynte fuerant ex Herodoto dicenda. VALCKEN.

12. Βίην προσεφέρετο] Praeſtabilius videtur προσέφερε, uti in duobus MSS.; ſic ſane ἀναγκαίην προσφέρειν L. VII, 172. Tzetzes haec ad Lycophron. excerpens p. 142.

Maſiſtis reſpectu: quæ res et mulierem retinebat, probe gnaram non ſe coactum iri vi. ibi Xerxes ceteris prohibitus, huc evaſit, ut filio ſuo Dario in matrimonium daret filiam huius mulieris ac Maſiſtis; exiſtimans, ſi hoc feciſſet, commodius ſe illa potiturum. Contracto matrimonio, aliisque ex conſuetudine celebratis, Suſa profectus eſt, eo poſtquam pervenit, et uxorem Dario domum ſuam duxit, ita demum ab uxoris Maſiſtis amore ceſſavit; ſed mutato amore ambiit et potitus fuit Darii quidem ſui uxore, ſed Maſiſtis filia, cui nomen erat Ar-
109 tayntæ. Qua quum potiretur, proceſſu temporis res patefacta eſt, hunc in modum: Ameſtris uxor Xerxis, amiculum quod ipſa texuerat, grande atque variegatum, et ſpectatu dignum, viro donavit. Qua ille delectatus atque amictus, ad Artayntam ſe confert: atque ubi et ſe oblectavit cum ea, iuſſit a ſe petere mulierem quæ optaret ſibi fieri pro præbito obſequio, omnia enim quæ peteret, impetraturam. Ad hoc illa reſpondens, debebatur enim toti familiæ infortunium, Dabisne, inquit, mihi quicquid a te petiero? Xerxes, omnia alia potius eam petituram ratus, cum iureiurando promiſit. Qui poſtquam iuravit, mulier intrepide amiculum popoſcit. Xerxes enimvero recuſare, non ob aliud quam quod vereretur Ameſtrin, ne ſic illa rem quæ agebatur, iampridem ſuſpicata, deprehenderet: ſed offerre ei et urbes, et immenſam vim auri, et copias militum, quibus nemo præter illam eſſet imperaturus. Eximium autem donum eſt apud *Perſas*, exercitu donari. Verum quum non poſſet perſuadere mulieri, amiculum dedit. Quo dono illa ſupra mo-
110 dum læta, eo geſtando geſtiebat. Ameſtris ubi mulierem habere amiculum ſcivit, et rem geſtam, non in puellam concepit odium, ſed in illius matrem, Maſiſtis uxorem, penes quam culpam et quam huius rei autorem eſſe credebat, exitium machinatur. Obſervato itaque tempore quo vir ſuus Xerxes regalem inſtrueret cœnam, quæ cœna ſemel quotannis eo die, quo rex creatus eſt, inſtruebatur: cœnæ nomen Perſice Tycta, Græce τέλειον, id

Μασίστῃ· τὠυτὸ δὲ τοῦτο [a] εἶχε καὶ τὴν γυναῖκα· εὖ τε γὰρ ἠπίστατο βίης οὐ τευξομένη, ἐνθαῦτα δὴ Ξέρξης ἐργόμενος τῶν ἄλλων, πρήσσει τὸν γάμον τοῦτον τῷ παιδὶ τῷ ἑωυτοῦ Δαρείῳ θυγατέρα τῆς γυναικὸς ταύτης καὶ Μασίστεω· δοκέων αὐτὴν μᾶλλον λάμψεσθαι ἢν ταῦτα ποιήσῃ· ἁρμόσας δὲ, καὶ τὰ νομιζόμενα ποιήσας, ἀπήλαυνε ἐς Σοῦσα· ἐπεὶ δὲ [b] ἐκεῖσε ἀπίκετο, καὶ ἠγάγετο ἐς ἑωυτοῦ Δαρεῖῳ τὴν γυναῖκα, οὕτω δὴ τῆς Μασίστεω μὲν γυναικὸς ἐπέπαυτο· ὁ δὲ, διαμειψάμενος, ἤρα τε καὶ ἐτύγχανε τῆς Δαρείου μὲν γυναικὸς, Μασίστεω δὲ θυγατρὸς· οὔνομα δὲ τῇ γυναικὶ ταύτῃ ἦν [c] Ἀρταΰντη. Χρόνου δὲ προϊόντος, ἀνάπυστα γίνεται τρόπῳ τοιῷδε· ἐξυφήνασα Ἄμηστρις ἡ Ξέρξεω γυνὴ φᾶρος μέγα τε καὶ ποικίλον καὶ θέης ἄξιον, διδοῖ Ξέρξῃ. ὁ δὲ, ἡσθεὶς, περιβάλλεταί τε καὶ ἔρχεται [d] παρὰ τὴν Ἀρταΰντην. ἡσθεὶς δὲ καὶ [e] ταύτῃ, ἐκέλευσε αὐτὴν αἰτῆσαι ὅ, τι βούλεταί [f] οἱ γενέσθαι ἀντὶ τῶν αὐτῷ ὑπουργημένων. πάντα γὰρ τεύξεσθαι αἰτήσασαν. τῇ δὲ κακῶς γὰρ ἔδεε πανοικίῃ γενέσθαι, πρὸς ταῦτα [g] εἶπε Ξέρξῃ, Δώσεις μοι τὸ [h] ἄν σε αἰτήσω; ὁ δὲ, πᾶν μᾶλλον δοκέων κείνην [i] αἰτῆσαι, ὑπισχνέετο καὶ ὤμοσε. ἡ δὲ, ὡς ὤμοσε, ἀδεῶς αἰτέει τὸ φᾶρος. Ξέρξης δὲ, παντοῖος [k] ἐγένετο, οὐ βουλόμενος δοῦναι· κατ' ἄλλο μὲν οὐδὲν, φοβεόμενος δὲ Ἄμηστριν, μὴ καὶ πρὶν [l] κατεικαζούσῃ τὰ γινόμενα, οὕτω [m] ἐπευρεθῇ πρήσσων. ἀλλὰ πόλις τε ἐδίδου καὶ χρυσὸν ἄπλετον, [n] καὶ στρατὸν 550
τοῦ ἔμελλε οὐδεὶς ἄρξειν ἀλλ' ἢ ἐκείνη· Περσικὸν δὲ κάρτα ὁ στρατὸς δῶρον· ἀλλ' οὐ γὰρ ἔπειθε, διδοῖ τὸ φᾶρος. ἡ δὲ, περιχαρὴς ἐοῦσα τῷ δώρῳ, ἐφόρεέ τε καὶ [o] ἀγάλλετο. Καὶ ἡ Ἄμηστρις πυνθάνεταί μιν ἔχουσαν. μαθοῦσα δὲ τὸ ποιεύμενον, τῇ μὲν γυναικὶ [p] ταύτῃ οὐκ εἶχε ἔγκοτον· ἡ δὲ, ἐλπίζουσα τὴν μητέρα αὐτῆς εἶναι αἰτίην, καὶ ταῦτα ἐκείνην πρήσσειν, τῇ Μασίστεω γυναικὶ ἐβούλευε ὄλεθρον. [q] φυλάξασα δὲ τὸν ἄνδρα τὸν ἑωυτῆς Ξέρξην βασιλήϊον δεῖπνον προτιθέμενον· τοῦτο δὲ τὸ δεῖπνον παρασκευάζεται ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, [r] ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο βασιλεύς. οὔνομα δὲ τῷ δείπνῳ τούτῳ, Περσιστὶ μὲν, [s] Τυκτά· κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν, τέλειον.

a Εἶχε *Arch. Paſſ. Ask. V.*, et εὖ γὰρ tantum *Paſſ. Ask.* *b* Ἐκεῖσε *Paſſ. Ask.* *c* Ἀρταΰντῃ *Paſſ.* *d* Πρὸς *Ask.* *e* Αὐτῇ *V. Arch.* *f* Omittuntur ſex ſeqq. in *Arch.* *g* *Med. Arch. Paſſ. Ask. Brit.*, εἶπαι *Ald.* *h* Ἐὰν *Arch. V.*, et mox πάντα. *i* Αἰτήσεσθαι *Arch.*, porro κείνην *Paſſ. Ask. Vind.*, melius. *k* Ἐγένετο *Arch. Paſſ. Ask. V.* *l* Κατεικαζούσα *Paſſ. Ask.*, καὶ praecedens negligunt *Arch. V.* *m* Ἐπορεύθη *Arch.*, male. *n* Omittit duo haec *Ask.* *o* Ἀγάλλετο *Paſſ. Arch. V.*, more Ionum: ἠγάλλ. alii. *p* Αὐτῇ *Arch. Vind.* *q* Citat *Suidas* in Voc. *r* Ἐν ἡμέρῃ *Arch. V. Athen.*, excitans L. IV, 10. p. 146. C. *s* Τικτὰ *Arch. Brit.*, τὴν in ſeqq. negligunt *Vind.* et *Arch.*

142. Xerxes, ait, εἰς ἔρωτα τῆς Μασιστίδος ἐμπίπτωκε γυναικός, confundens inperite Maſiſtium et Maſiſten, regis fratrem, qui idem error Chiliad. II, 6.

15. Πρήσσει τὸν γάμον τοῦτον &c.] Haec ſalebroſa doctis viris. *Reiskius* addit diſtinguitque πρήσσει τὸν γάμον τοῦτον· τῷ παιδὶ —— Δαρείῳ MNEETAI θυγατέρα. *Abreſchius* vero, πρήσσει τοῦτο, τὸν γάμον ΛΑΜΒΑΝΕΙ τῷ παιδὶ — θυγατέρα τῆς γυναικὸς ταύτης. Quorum auxilium manu deſcripti libri averſantur. Sentio θυγατέρα τῆς γυναικὸς — per adpoſitionem, quam vocant, aptanda ad τὸν γάμον, neque adeo ſollicitanda eſſe. *Maximi Tyrii* Orat. XXVI. p. 317. memoriae in his lapſum *D. Heinſius* et *Daviſius* fecerunt manifeſtum.

33. Τῇ δὲ κακῶς γὰρ ἔδεε &c.] Ex vetere *Aldi* ſcriptura formabatur, τὴν δὲ, κακῶς —— εἶπαι. Recepta probior, neque ulla neceſſitudo, ut ἡ δὲ, κακῶς γὰρ —— εἶπε, fingatur. In formulae enim frequentiſſimo uſu multiplex variatio, notata ad L. I, 8.

50. Βασιλήϊον δεῖπνον] Hinc attigit *Athenaeus* IV, p. 146. B. Herodotea deſcribens quae ſequuntur; ubi ſimiliter οὔνομα τῷ δείπνῳ Περσιστὶ fuiſſe dicitur τυκτά, Ἑλληνιστὶ δὲ τέλειον. In proximis, τότε καὶ τὴν κεφαλὴν σμᾶται μούνον βασιλεὺς, habet et σμᾶται *Athenaeus*: noſter forte ſcripſerat σμέεται. Si in nullo Codice legitur κοσμέεται, neque legiſſe videbitur illud *Valla*, cuius *ornatur* eam mihi moverat ſuperius memoratam coniecturam. *Caſaubonum* σμᾶται hic explanantem ſequitur *Gronovius*. VALCKEN.

52. Ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο βασιλεύς] Intererit parum, ſive praepoſitio accedat, ſeu tacita relinquatur. *Vallae* Latina, *die quo rex creatus eſt*, me arbitro, perperam. Et hinc manavit tamen docta Cl. *Relandi* Diſſert. de Vet. Ling. Pers. p. 257. originatio vocis ΤΥΚΤΑ, quaſi coenae ἐνθρονισμοῦ, inque memoriam regiae inaugurationis celebratae. Niſi errore, quod nolim, in devium exeo, *regis natalis* eſt *dies*. Viam monſtrat *Noſter* L. I, 133. quando de Perſis, Ἡμέρην δὲ ἁπασέων μάλιστα ἐκείνην τιμᾶν νομίζουσι, τῇ ἕκαστος ΕΓΕΝΕΤΟ, *qua eorum quiſque natus fuit*: tum *Plato* Alcibiad. I. p. 121., expoſito natali die, eoque feſto, regii principis, εἶτα, adiungens, ἐκ τῶν ἄλλων χρόνων ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ βασιλέως ΓΕΝΕΘΛΙΑ πᾶσα θύει καὶ ἑορτάζει ἡ Ἀσία· quibus adprime adcommodis nihil adſtruo. ΤΥΚΤΑ explicent, qui poterunt.

λέων. τότε καὶ τὴν κεφαλὴν σμᾶται μοῦνον [a] ὁ βασιλεὺς, καὶ Πέρσας δωρέεται. ταύτην δὴ τὴν ἡμέρην φυλάξασα ἡ Ἄμηστρις, [b] χρηΐζει τοῦ Ξέρξεω, δοθῆναί οἱ τὴν Μασίστεω γυναῖκα. ὁ δὲ δεινόν τε καὶ ἀνάρσιον ἐποιέετο, τοῦτο μὲν, ἀδελφεοῦ γυναῖκα παραδοῦναι, τοῦτο δὲ, ἀναιτίην ἐοῦσαν τοῦ πρήγματος τούτου. συνῆκε γὰρ τοῦ εἵνεκεν ἐδέετο. Τέλος [c] μέντοι, ἐκείνης τε λιπαρεούσης, καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐξεργόμενος, ὅτι ἀτυχῆσαι τὸν χρηΐζοντα, οὔ σφι δυνατόν ἐστι βασιληΐου δείπνου προκειμένου, κάρτα δὴ ἀέκων κατανεύει. καὶ παραδοὺς, ποιέει ὧδε· τὴν μὲν κελεύει ποιέειν τὰ βούλεται· ὁ δὲ, μεταπεμψάμενος τὸν ἀδελφεὸν, λέγει τάδε, „ Μασίστα, σὺ εἷς Δαρείου τε παῖς, καὶ ἐμὸς ἀδελφεός· πρὸς δ' ἔτι τούτοισι, καὶ εἷς ἀνὴρ ἀγαθός. γυναικὶ δὲ ταύτῃ τῇ νῦν συνοικέεις, μὴ συνοίκεε· ἀλλά τοι ἀντ' αὐτῆς ἐγὼ δίδωμι θυγατέρα τὴν ἐμήν. ταύτῃ συνοίκεε. τὴν δὲ νῦν ἔχεις, οὐ γὰρ δοκέει [d] ἐμοὶ, μὴ ἔχε γυναῖκα". ὁ δὲ Μασίστης ἀποθωμάσας τὰ λεγόμενα, λέγει τάδε, „ Ὦ δέσποτα, τίνα μοι λόγον λέγεις ἄχρηστον, κελεύων [e] με γυναῖκα, ἐκ τῆς μοι παῖδες νεηνίαι τέ εἰσι [f] τρεῖς, καὶ θυγατέρες, τῶν [g] καὶ σὺ μίην τῷ παιδὶ τῷ σεωυτοῦ ἠγάγεο γυναῖκα· αὐτή τέ μοι κατὰ νόον τυγχάνει κάρτα ἐοῦσα· ταύτην με κελεύεις [h] μετέντα, θυγατέρα τὴν σεωυτοῦ γῆμαι; ἐγὼ δὲ, βασιλεῦ, [i] μέγα μὲν ποιεῦμαι, ἀξιεύμενος θυγατρὸς τῆς σῆς, ποιήσω μέντοι τουτέων [k] οὐδέτερα. σὺ δὲ μηδαμῶς βιῶ πρήγματος τοιοῦδε δεόμενος· ἀλλὰ τῇ τε σῇ θυγατρὶ ἀνὴρ ἄλλος φανήσεται ἐμεῦ οὐδὲν [l] ἥσσων, ἐμέ τε ἔα γυναικὶ τῇ ἐμῇ συνοικέειν". ὁ μὲν δὴ [m] τοιούτοισι ἀμείβεται. Ξέρξης δὲ θυμωθεὶς λέγει τάδε, „ Οὕτω [n] δή τοι Μασίστα πέπρηκται. οὔτε γὰρ ἄν τοι [o] δοίην θυγατέρα τὴν ἐμὴν [p] γῆμαι,
551 οὔτε ἐκείνῃ πλεῦνα χρόνον συνοικήσεις· ὡς μάθῃς τὰ διδόμενα δέκεσθαι". ὁ δὲ, ὡς ταῦτα ἤκουσε, εἴπας τοσόνδε, ἐχώρεε ἔξω, „ Δέσποτα, οὐ δή κω με ἀπώλεσας". Ἐν δὲ τούτῳ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ ἐν [q] τῷ Ξέρξης τῷ ἀδελφεῷ διελέγετο, ἡ Ἄμηστρις μεταπεμψαμένη τοὺς δορυφόρους τοῦ Ξέρξεω, διαλυμαίνεται τὴν γυναῖκα [r] τὴν Μασίστεω· τούς τε μαζοὺς ἀποταμοῦσα, κυσὶ

id eſt, *perfecta*: in qua rex ſolum caput ornatur, Perſasque ſtrenis donat: hoc die obſervato Ameſtris a Xerxe petiit, ut ſe Maſiſtæ uxore donaret. Xerxes id indignum factu nefariumque arbitrari, uxorem germani dono dari, eamque inſontem negocii illius, cuius cauſſa uxor ſua eam flagitaret. Tandem huius precibus e- 111
victus, et inſtituto, quo nefas eſt regia cœna propoſita orantem non exorare, invitus admodum annuit: tradensque uxori, ac iubens facere quod liberet, germano ad ſe arceſſito, ita inquit, Maſiſta, tu Darii filius es, idemque mihi frater, præterea vir eximius: tamen iſtam mulierem, cum qua nunc domum communicas, noli habere: in cuius locum do tibi filiam meam, cum qua domum communices. Iſtam autem quam in matrimonio habes, non enim mihi videtur habenda, miſſam facias. His verbis ſtupefactus Maſiſtes, Domine, inquit, quam tu mecum orationem habes importunam: qui uxorem, ex qua liberi mihi ſunt adoleſcentes tres, et filiæ, quarum unam tu filio tuo duxiſti uxorem, iubes me relinquere, quæ mihi eſt ex animi mei ſententia, ut filiam tuam in matrimonio ducam? Equidem, rex, etſi magni facio me dignari coniugio filiæ tuæ, tamen neutrum iſtorum faciam: tu vero, qui nequaquam neceſſe habes, noli ad hoc rei me cogere; alius non inferior me exiſtet maritus filiæ tuæ: ſine me meæ uxoris conſuetudine frui. Hæc ille quum reſpondiſſet, percitus ira Xerxes, Atqui, inquit, ita tecum, Maſiſta, agetur, ut neque iam tibi filiam meam nuptum dem, neque tu conſuetudine tuæ diutius fruaris: ut diſcas accipere oblata. Maſiſtes his auditis, exiit, hactenus loquutus, Domine, nondum me intereміſti. Hoc interim tempore dum Xer- 112
xes cum fratre colloquitur, Ameſtris accitis ſatellitibus Xerxis, uxorem Maſiſtæ excarnificat, mammas præcidit, easque ca-

a Ὁ βασ. iidem, aberat *b*: tum Πέρσας *Med. Brit. Ask. Paſſ.*, prius Πέρσαις quo etiam modo *Athen.*, ſed τοὺς Πέρσας *Arch.* *b* Δέεται *Arch.*, in cuius margine vulgatum. *c* Μέν τοί γε idem. *d* Μοὶ *V. Arch.*, et deinceps ἀποθωμ. cum *Ask.* *e* Μὴ *Arch. V.* alii μοι. *f* Praetereunt hanc vocem *Arch. V. Paſſ. Ask. Valla.* *g* Abeſt *Arch. V.* *h* Μετιέντα *Arch. V.*, μεθέντα reliqui. Statim τὴν σὴν iidem et *Paſſ. Ask. Brit.* ora *Steph.* Satis ex uſu, etiam in vicinis. *i* Μέγα *Arch. V.*, alii μεγάλα. *k* Οὐδέτερον iidem. *l* Ἥσσων *Arch. V. Paſſ.* et *Ed. Genev.*; prius ἥσσω, uti *Ald.* *m* Τουτοισιν ἀμείβετε *Arch. V.* *n* Abeſt *Arch. V. Paſſ. Ask.* *o* Δώσω *Ask. Brit.*, in *Paſſ.* iunctis tribus ἀντιδώσω, et *Thom. Mag.* olim, qui nunc ope Cl. *Oudendorpii* prioribus conſentit in Διδῶ. alii δοίην, cui ſupra ſuus locus ſaepiſſime. *p* Γυναῖκα *Arch. V.*, mox ἔτι ante πλεῦνα abeſt *Med. Paſſ. Ask. Paris. B.*, neque neceſſarium eſt. *q* Ὦι *Arch. V.*, mox Ἄμηστρις *Ask.* ſaepeque. *r* Τοῦ *Paſſ.*, et deinceps μαστοὺς *Arch. V.*

55. Τὴν κεφαλὴν σμᾶται] Omnes ita, nec *Vallam* ſuſpicor, etſi laxius expreſſerit, aliud ob oculos habuiſſe. Magnum *Athenaei* Animadverſorem laudo vehementer, de ſmegmate, niſi fragrantius oleum praetuleris, quo regium caput fuerit delibutum et deinde defrictum, conſectantem. Omnium aptiſſima ſunt, a Cl. *Gronovio* itidem ſignata, haec de L. IV, 73., ubi Scythae, a funere recentes, ΣΜΗΣΑΜΕΝΟΙ τὰς κεφαλὰς καὶ ἐκπλυνάμενοι, utique capita, ſive foedati antea, ſeu quomodocunque liti, defricantes atque abluentes. Huc referre mihi poſſe videor *Strabonis* verba, ὅταν δὲ βασιλεὺς, *Indorum rex*, λούῃ τὴν τρίχα, μεγάλην ἑορτὴν ἄγουσι, καὶ μεγάλα δῶρα πέμπουσι L. XV. p. 1046. A.; habent certe quidem adfine aliquid. Porro δέεται τοῦ Ξέρξεω Codicis *Arch.* minime futile: plures idem ſi praeberent, in maiore verſaretur honore.

74. Κελεύων με γυναῖκα] Proxime conſequens ταύτην με κελεύεις hoc ad ſanitatem revocat. Abſentia vocis τρεῖς in tot bonae notae membranis conſiderationem meretur, ſiquidem ſine ea filum ſermonis cohaeret, et filiarum quoque nullus finitur numerus. Superat eius tamen praeſentia ſcribarum captum, videturque adeo adprobanda. Rediit μετιέντα, cui dialectus favet, et Calliope C. 61.

79. Μέγα μὲν ποιεῦμαι] Ne hac in dictione Scriptor a ſe ſecederet, primas *Arch.* et *Vind.* conceſſi, qua ſuper re ad L. III, 42. Quod deinceps οὐδὲν ἥσσων, pluribus in coniecturam incidit, ante omnes *Porto.* Nunc nihil eo certius.

79. Μεγάλα μὲν ποιεῦμαι] Hic certe placet lectio *Arch.* μέγα μὲν ποιεῦμαι in iſtiusmodi formulis μέγα ferme tantum reperitur, eadem, qua hic ſtructura poſitum in *Xenophontis* K. Π. V, p. 76., ἐγὼ μέγα ποιοῦμαι φίλον τοῦτο τὸ χωρίον τοῖς ἐνθάδε συμμάχοις καταλιπεῖν, ut eſt in Cod. *MS.*, pro καταλιπεῖν· ut μέγα ποιεῦμαι, frequentatur et μέγα ἡγοῦμαι, et μέγα τίθεμαι. Merito tamen dubitat vir Celeberr. probandumne ſit apud *Herod.* III, c. 42., quod vulgatur μέγα ποιεύμενος ταῦτα, an, quod offerunt duo Codd. μεγάλα ποιεύμενος ταῦτα. —— Paulo poſt viderunt viri docti ſcribendum, ἀνὴρ — ἐμεῦ οὐδὲν ἥσσων. —— In iſtis, οὔτε γὰρ ἄν τοι δοίην θυγατέρα τὴν ἐμὴν γῆμαι, pro γῆμαι *Arch.* dat γυναῖκα· pro δοίην, δώην legit *Thom. M.* in Διδῶ.

VALCKEN.

94. Τούς τε μαζοὺς ἀποταμοῦσα] Dirum inpotentis ma-

canibus obiicit: præcidit nares, aures, la-
bra, linguam: atque ita excarnificatam re-
113 mittit domum. Harum rerum quum nihil
audisſet Maſiſtes, metuens tamen aliquid ſibi
esſe mali, curſu ſe domum proripiebat. ubi
vero inutilatam uxorem vidit, confeſtim ini-
to cum liberis conſilio, abiit Bactra cum illis
et aliis quibusdam, tanquam præfecturam
Bactriam ad defectionem inducturus, et plu-
rimum mali regi facturus. Quod et conti-
gisſet, ut mihi videtur, ſi occupasſet ad
Bactrios et ad Sacas aſcendere: etenim præ-
ſes erat Bactriorum, a provincialibusque di-
ligebatur. Sed enim hæc eum perpetratu-
rum Xerxes audiens, misſis adverſus homi-
nem copiis, et ipſum et liberos et copias in
itinere trucidavit. *De amore Xerxis et ne-*
114 *ce Maſiſtæ hæc hactenus.* Græci a *Mycale*
profecti Helleſpontum verſus, primum circa
Lecton ſtationem habuerunt, a ventis inter-
cepti. Inde Abydum tenuerunt: et quum
pontes, quorum præcipue cauſſa illuc ierant,
credentes ſe adhuc eos intentos esſe inven-
turos, reperisſent ſolutos, deliberabant. Leu-
tychidi et, qui cum eo erant, Lacedæmoniis,
videbatur in Græciam redeundum: Athenien-
ſibus autem et eorum duci Xanthippo, illic
manendum, ut Cherſoneſum tentarent. Ita-
que illi quidem abiere: Athenienſes autem
Abydo in Cherſoneſum traiicientes, Seſtum
115 obſidebant. Huc, postquam auditum eſt
Græcos in Helleſponto adesſe, tanquam ad
omnium eius tractus munimentum validisſi-
mum, convenere cum alii ex aliis circa lo-
cis, quæ incolebantur, tum ex Cardia urbe,
Oeobazus, *vir Perſa*, qui armamenta e pon-
tibus *illuc comportaverat.* Tenebant autem
id oppidum indigenæ AEolenſes, iunctis Per-
ſis pariter et magna ſociorum frequentia.
116 Tyrannidem illius præfecturæ obtinebat Xer-
xis prætor Artayctes, vir ille quidem Perſa,
ſed dirus tamen et facinoroſus, qui et Xer-
xem Athenas tendentem circumvenit, ſubre-
ptis Proteſilai Iphiclo geniti ex Elæunte pe-
cuniis.

κυσὶ προέβαλε· καὶ ῥῖνα, καὶ ὦτα, καὶ χείλεα, καὶ γλῶσσαν ἐκταμοῦσα, ἐς οἶκόν μιν ἀποπέμπει διαλελυμασμένην. Ὁ δὲ Μασίστης, οὐδέν κω ἀκηκοὼς τουτέων, ἐλπόμενος δέ τί οἱ κακὸν εἶναι, ἐσπίπτει δρόμῳ ἐς τὰ οἰκία· ἰδὼν δὲ διεφθαρμένην τὴν γυναῖκα, αὐτίκα μετὰ ταῦτα συμβουλευσάμενος τοῖσι παισὶ, ἐπορεύετο ἐς Βάκτρα σύν τε τοῖσι ἑωυτοῦ υἱοῖσι, καὶ δή κού τισι καὶ ἄλλοισι, ὡς ἀποστήσων νομὸν τὸν Βάκτριον, καὶ ποιήσων τὰ μέγιστα κακὸν [a] βασιλῆα. τάπερ ἂν καὶ ἐγεγόνεε, ὡς ἐμοὶ [b] δοκέειν, εἴ περ ἔφθη ἀναβὰς ἐς τοὺς Βακτρίους, καὶ τοὺς Σάκας· καὶ γὰρ ἔστεργόν τέ μιν, καὶ ἦν ὕπαρχος τῶν Βακτρίων. ἀλλὰ γὰρ Ξέρξης πυθόμενος ταῦτα ἐκεῖνον πρήσσοντα, πέμψας ἐπ' αὐτὸν στρατιὴν, ἐν τῇ ὁδῷ [c] κατέκτεινε αὐτόν τε ἐκεῖνον καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ τὴν στρατιὴν τὴν ἐκείνου. κατὰ μὲν τὸν ἔρωτα τὸν Ξέρξεω, καὶ τὸν Μασίστεω θάνατον, τοσαῦτα ἐγένετο. Οἱ δὲ ἐκ Μυκάλης ὁρμηθέντες Ἕλληνες ἐπ' Ἑλλησπόντου, πρῶτον μὲν περὶ Λεκτὸν [d] ὅρμεον, ὑπὸ ἀνέμων ἀπολαμφθέντες· ἐνθεῦτεν δὲ ἀπίκοντο ἐς Ἄβυδον, καὶ τὰς γεφύρας εὗρον διαλελυμένας, τὰς ἐδόκεον εὑρήσειν ἔτι ἐντεταμένας· καὶ τουτέων οὐκ ἥκιστα [e] εἵνεκα ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ἀπίκοντο. τοῖσι μέν νυν ἀμφὶ Λευτυχίδεα Πελοποννησίοισι ἔδοξε ἀποπλέειν ἐς τὴν Ἑλλάδα· Ἀθηναίοισι δὲ, καὶ Ξανθίππῳ τῷ στρατηγῷ, αὐτοῦ ὑπομείναντας, πειρᾶσθαι τῆς Χερσονήσου. οἱ μὲν δὴ ἀπέπλεον. Ἀθηναῖοι δὲ, ἐκ τῆς Ἀβύδου [f] διαβάντες ἐς τὴν Χερσόνησον, Σηστὸν ἐπολιόρκεον. Ἐς δὲ τὴν Σηστὸν ταύτην, ὡς ἐόντος [g] ἰσχυροτάτου τείχεος τῶν ταύτῃ, συνῆλθον, ὡς ἤκουσαν παρεῖναι τοὺς Ἕλληνας ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, ἔκ τε τῶν ἀλλέων [h] τῶν περιοικίδων, καὶ δὴ καὶ ἐκ Καρδίης πόλιος, [i] Οἰόβαζος, ἀνὴρ Πέρσης, ὃς τὰ ἐκ τῶν γεφυρέων ὅπλα ἐνθαῦτα ἦν κεκομικώς. [k] ἔχον δὲ ταύτην [l] ἐπιχώριοι Αἰολέες, συνῆσαν δὲ Πέρσαι τε καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων συχνὸς ὅμιλος. Ἐτυράννευε δὲ τούτου τοῦ νομοῦ Ξέρξεω ὕπαρχος Ἀρταΰκτης, ἀνὴρ μὲν Πέρσης, δεινὸς δὲ καὶ ἀτάσθαλος· ὃς καὶ βασιλῆα ἐλαύνοντα ἐπ' Ἀθήνας ἐξηπάτησε, τὰ Πρωτεσίλεω τοῦ Ἰφίκλου χρήματα ἐξ [m] Ἐλαιοῦντος ὑφε-

a Βασιλέα *Ask. V. Arch.* *b* Δοκέειν *Arch. V. Paſſ. Ask.*, antea δοκέει. *c* Κτείνει *Arch.*, mox τοὺς παῖδας αὐτοῦ *Aldus.* *d* Ὅρμεον *Arch. Vind.*, cui augmentum, Ionico more abeſt. *e* Εἵνεκεν *Vind. Paſſ. Arch.* *f* Διαβαλόντες *Arch.*, ſatis concinne, ſi qua necesſitas. Vid. C. 88. *g* Ἰσχυροτάτου *Brit.* ora *Steph.* *h* Non eſt in *Arch. Ask.* *i* Οἰαβ. *Arch. Valla*, et ὃς ἐκ fine τὰ medio. *k* Εἶχον id. *V. Paſſ. Ask.* *l* Οἱ ἐπιχ. *Arch.* *m Med. Paſſ. Ask. Paris. B.*, alii Ἐλεοῦντος, Ἐλεοῦντι, Ἐλεοῦντα. Adi ad L. VI, 140. VII, 21. tum αἰτήσας loco ὑφελόμενος *Arch. Vind. Valla:* non illi quidem abſurdi, ἐξηπάτησε tamen obeſt. Scripſerat ὑπελόμενος, ſicuti C. 83.

matronae facinus! Geminum aliud, ex inpia eius religione ſuſceptum, L. VII, 114. Et illam tamen, adeo effraenata rabie inmanem, exſecrabilem, animo factisque conſceleratam, doctorum haud pauci reginam *Eſtheram* esſe, regis *Ahaſueri* conſortem tori, nominis quadam adfinitate, ſicuti mihi videtur, deluſi, cenſent. Iſtud illi viderint; eam enim in cauſſam nunc non deſcendo: tu τοὺς τε μαστοὺς ubi volueris, aderit e ſcriptis facultas, modo ne adſcripta L. IV, 204. flocci feceris.

4. Ὡς ἐμοὶ δοκέειν] Formulae veterem cultum membranae reddunt. Eadem L. IV, 168., aliisque locis. Ἐμοὶ δοκεῖν *Sophocles*, *Thucydides*, *Philoſtratus* &c. Adi *Abreſchium* Dilucid. *Thucydid.* p. 5.

9. Τὴν στρατιὴν τὴν ἐκείνου] Suſpicor vocem στρατιὴν, ex proximis inhaerentem memoriae ſcribentis, alterius vice male fuisſe repetitam: qui Suſis abierat cum liberis, καὶ δή κου τισὶ καὶ ἄλλοισι, quique necdum pervenerat ad ſuam praefecturam, is minus commode dici poterat iam nunc ſecum habuisſe *exercitum.* Multo mihi videretur accommodatius, ſi a Xerxe misſi in via dicerentur interfecisſe αὐτόν τε ἐκεῖνον, καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ τὴν θεραπηίην τὴν ἐκείνου ſi hoc alicunde firmamentum acciperet. VALCKEN.

13. Περὶ Λεκτὸν] Idae promontorium, contra inſulam Leſbon, in Scholiis ad *Nicandri* Alexiph. v. 40. et elegantisſima correctione *Caſauboni* ap. *Athen.* L. XIII. p. 598. C. Saepe illic navigaturos adverſi morabantur venti. *Eumenes rex — adverſis deinde ventis quum aliquot diebus ſuperare LECTON promontorium non potuisſet* &c. apud *Livium* L. XXXVII, 37. In proximis de abitu Spartanorum et Athenienſium pertinace ad Perſas inſequendos perſeverantia nihil fere *Thucydides* L. I, 89. diſcordat.

21. Ἐκ τῆς Ἀβύδου διαβάντες] Διαβαλόντες, quod ex *Arch.* memorat *Galeus*, probarem ut aliquoties adhibitum *Herodoto* VI, c. 44. V, c. 33. et 34. In eumdem ſenſum διαβάλλειν poſuit *Thucydid.* II, c. 83. VI, c. 30. *Ariſtides* T. III. p. 577., εἰς Φίλας διέβαλον. *Eunapius* in Proaeres. p. 129., διέβαλεν ἐξ Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην. VALCKEN.

32. Ἐξ Ἐλαιοῦντος ὑφελόμενος] Quum Xerxen circumvenit Artayctes, nondum dici poterat Proteſilai τὰ χρήματα ὑφελόμενος· hoc itaque e ſequentibus huc ab alia manu videtur illatum, ab *Herodoto* autem ſcriptum αἰτήσας· *Vallae* lectum dat *Arch.* —— Nomen urbis Cherſoneſi Thraciae diverſe ſcribitur Ἐλεοῦς et Ἐλαιοῦς, docente Clar. *Weſſeling.* ad *Diodori* XIII, c. 39. Mihi quoque legitima ſcriptio videtur Ἐλαιοῦντος. Prope Elaeunta, atque huius templi Proteſilai reliquias, ſcenam conſtituit ſuorum heroicorum *Philoſtratus*, de Artaycte noſtro narrata reſpiciens p. 672., ubi templum memorat, ἐν ᾧ κατὰ τοὺς πατέρας ὁ Μῆδος ὕβριζε· iuxta *Herod.* ſpoliato templo quum Elaeunta veniret Artayctes, ἐν τῷ ἀδύτῳ γυναιξὶ ἐμίσγετο· conf. VII, c. 33. VALCKEN.

Aſtutia eius in Xerxe decipiendo et impietas: mox Seſto obſeſſum fames compulit eligere fugam, in qua occiſus eſt cum aliis Perſis.

552 ὑφελόμενος. ἐν γὰρ Ἐλαιοῦντι τῆς Χερσονήσου ἐστὶ Πρωτεσίλεω τάφος τε, καὶ τέμενος περὶ αὐτόν, ἔνθα [a] ἦν χρήματα πολλά, καὶ φιάλαι χρύσεαι καὶ ἀργύρεαι, καὶ χαλκός, καὶ ἐσθής, καὶ ἄλλα ἀναθήματα, τὰ Ἀρταΰκτης ἐσύλησε, βασιλέος δόντος. λέγων δὲ τοιάδε, [b] Ξέρξεα διεβάλετο, „Δέσποτα, ἔστι οἶκος ἀνδρὸς Ἕλληνος ἐνθαῦτα, ὃς ἐπὶ [c] γῆν τὴν σὴν στρατευσάμενος, δίκης κυρήσας, ἀπέθανε· τούτου μοι δὸς τὸν οἶκον, ἵνα καί τις μάθῃ ἐπὶ γῆν τὴν σὴν μὴ στρατεύεσθαι". ταῦτα λέγων, εὐπετέως ἔμελλε ἀναπείσειν Ξέρξεα δοῦναι ἀνδρὸς οἶκον, οὐδὲν ὑποτοπηθέντα τῶν ἐκεῖνος ἐφρόνεε. ἐπὶ γῆν δὲ τὴν βασιλέος στρατεύεσθαι Πρωτεσίλεων ἔλεγε, [d] νοέων τοιάδε· τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι ἑωυτῶν [e] Πέρσαι εἶναι, καὶ τοῦ αἰεὶ βασιλεύοντος. ἐπεὶ δὲ ἐδόθη τὰ χρήματα, ἐξ Ἐλαιοῦντος ἐς Σηστὸν ἐξεφόρησε, [f] καὶ τὸ τέμενος ἔσπειρε, καὶ ἐνέμετο· αὐτός τε ὅκως ἀπίκοιτο ἐς Ἐλαιοῦντα, ἐν τῷ ἀδύτῳ γυναιξὶ ἐμίσγετο. τότε δὲ ἐπολιορκέετο ὑπὸ Ἀθηναίων, οὔτε παρεσκευασμένος ἐς πολιορκίην, οὔτε [g] προσδεκόμενος τοὺς Ἕλληνας· [h] ἀφύκτως δέ κως αὐτῷ ἐπέπεσον. Ἐπεὶ δὲ πολιορκεομένοισί σφι φθινόπωρον ἐπεγίνετο, [i] καὶ ἤσχαλλον οἱ Ἀθηναῖοι ἀπό τε τῆς ἑωυτῶν ἀποδημέοντες, καὶ οὐ δυνάμενοι ἐξελεῖν τὸ τεῖχος, ἐδέοντό τε τῶν στρατηγῶν ὅκως [k] ἀπάγοιεν σφέας ὀπίσω, οἱ δὲ οὐκ ἔφασαν, πρὶν ἢ ἐξέλωσι, ἢ τὸ Ἀθηναίων κοινόν σφεας μεταπέμψηται· οὕτω δὴ ἔστεργον τὰ παρεόντα. Οἱ δ' ἐν τῷ [l] τείχεϊ ἐς πᾶν ἤδη κακοῦ ἀπιγμένοι ἦσαν οὕτω, ὥστε τοὺς τόνους ἕψοντες τῶν κλινέων, ἐσιτέοντο. ἐπεί τε δὲ οὐδὲ ταῦτα ἔτι εἶχον, οὕτω [m] δὴ ὑπὸ νύκτα οἴχονται ἀποδράντες οἵ τε Πέρσαι, καὶ ὁ Ἀρταΰκτης καὶ ὁ Οἰόβαζος, ὄπισθε τοῦ τείχεος καταβάντες, τῇ ἦν ἐρημότατον [n] τῶν πολεμίων. ὡς δὲ ἡμέρη ἐγίνετο, οἱ Χερσονησῖται ἀπὸ τῶν πύργων ἐσήμηναν τοῖσι Ἀθηναίοισι τὸ γεγονός, καὶ τὰς πύλας ἄνοιξαν. τῶν δὲ οἱ μὲν πλεῦνες ἐδίωκον, οἱ δὲ τὴν πό-

cuniis. Etenim eſt in Elæunte Cherſoneſi ſepulcrum Proteſilai, et ei fanum circumiectum, ubi inerat ingens vis pecuniæ, nec non phialæ aureæ argenteæque, et æs, et veſtis, aliaque donaria, quæ Artayctes rege donante compilavit, his verbis eum circumveniens; Here, eſt hoc in loco domus viri Græci, qui cum militum copiis terram tuam adortus, meritas morte pœnas dedit: eius mihi domum dato, ut diſcant alii non militare adverſus regionem tuam. Hæc dicendo facile erat perſuaſurus Xerxi, ut largiretur ſibi domum eius viri, de quo nihil ſuſpicabatur eorum quæ iſte ſtatueret. Enimvero dicebat Artayctes Proteſilaum in terram regis militaſſe, quod videlicet Perſæ omnem Aſiam ſuam eſſe arbitrabantur, et eius ſemper, qui potitur regno. Hic, poſtquam pecuniis ab rege donatus eſt, eas ab Elæunte Seſton exportavit, fanumque ſevit et coluit: et quoties Elæuntem pergebat, in penetrali cum mulieribus concumbebat. Tunc autem ab Athenienſibus obſidebatur, neque paratus ad obſidionem, neque expectans Græcos qui ex improviſo illum invaſerunt. Illi, poſteaquam obſidione advenerat 117
autumnus, tum et gravari peregrinam a patria expeditionem, et quoniam caſtellum expugnare non poterant, orare duces ſuos, ut ſe illinc reducerent. Duces negare ſe prius id facturos quam aut caſtellum expugnaſſent, aut ipſos reſpublica Athenienſium arceſſiviſſet: ita illi præſentem rerum ſtatum boni conſulebant. At 118
ii qui intra muros erant, in omnem adducti calamitatem, adeo ut funibus lectorum elixis veſcerentur; ubi iam ne hos quidem habebant, ita ſub noctem capeſſerunt fugam cum alii Perſæ, tum Artayctes et Oeobazus, delapſi ab tergo caſtelli, quod præcipue deſtitutum ab hoſtibus erat. Poſtquam illuxit, Cherſoneſitæ e turribus rem indicavere Athenienſibus, portasque patefecere, quorum pleriſque fugientes Perſas perſe-

a Ἦν *Arch. V. Ask.* b Ξέρξην *Arch. Ask. V.*, et διεβάλλετο *Arch.* c Γῆν τὴν *Arch. V.*, τὴν omittunt alii: tum ϛρατευσάμενος *Arch. Med. Paſſ. Paris. A.*, ϛρατευόμενος *Ask. Ald. Vind. Paris. B.* d Νοέων *Arch.* e Εἶναι Πέρσαι id. *Paſſ. Ask.* f Καὶ τὸ τέμ. *Ald. Ask. Paſſ.* et ceteri cum editis: aberat ab ultima editione. g Προσδεκόμενος *Arch. Ask.*, prius προσδεχόμ. contra morem. h Ἀφυλάκτως *Arch. V.* i Deſit καὶ *Arch. V.*, ἤσχαλλον *Paſſ.*, et antea ἐπεγίνετο idem atque *Ask.* k Ἀπάγοιεν *Med. Paſſ. Ask. Brit.*, quod bonum. Vide *Gronov.*; antea ἀπαγάγοιεν. l Tria ἀμφὶ τὸν Ἀρταΰκτεα post τείχεϊ non ſunt in *Brit. Med. Paſſ. Ask. Paris. A. B.*, mox πᾶν δὴ *Arch.* m Non novit *Arch. Vind.*, qui οἴχοντο. n Τῶν πολ. *Paſſ. Ask.*, inde articulus.

47. Καὶ τοῦ αἰεὶ βασιλεύοντος] Indicatum ſuperius ad L. I, 4. Hinc audax fluxit et inportunum Artaxerxis, Perſarum, victis Parthis, vindicis et regni inſtauratoris, cedere Imp. Alexandrum Romanosque omni Aſia debere, ἐᾶσαι δὲ ἄρχειν Πέρσας μέχρις Ἰωνίας τε καὶ Καρίας —— εἶναι γὰρ αὐτὰ ΠΕΡΣΩΝ ΠΡΟΓΟΝΙΚΑ κτήματα· eſſe enim Perſarum hereditarias atque a maioribus acceptas poſſeſſiones in *Herodiani* L. VI, 3. Proximum καὶ τὸ τέμενος ἔσπειρε, *fanumque ſevit*, obſcurius verſum, niſi fanum, *locum effatum templo et ſacratum* Laurentius *Livii* more et hic intellexerit: τέμενος, ager exemtus et conſecratus iuxta Proteſilai ſepulchrum, ſicuti *Noſter* in praecedentibus. Inpendit et his operam Cl. *Olearius* ad *Philoſtrati* Heroic. C. 2. p. 672., verum iſtiusmodi, ut noceat magis, quum proſit.

53. Ἀφύκτως δέ κως αὐτῷ ἐπέπεσον] Litem primae voci ſchedae movent. Age, intueamur. Ἄφυκτον omne, quod evitari quitum non eſt. Ἄφυκτος θάνατος *Simonidi* in Conſol. ad Apollon. *Plutarchi* p. 107. B., ἄφυκτος ἀνάγκη Philoſopho de Pythagorae ſchola ap. *Stobaeum* Eclog. Phys. p. 8., τὸ πεπρωμένον ἄφυκτον *Alciphroni* L. I. Epiſt. 25. Sed Artayctes, modo provide et conſulto egiſſet, aut vitare obſidionem, aut adparatu ad eam tolerandam ſeſe potuerat inſtruere. Neutrum obſervavit; unde *ex inproviſo*, uti *Valla*, ἀφυλάκτως, non ἀφύκτως, membranae *Arch.* et *Vind.*, ſupervenerunt. Simile *Polyaeni* VIII, 36. ἐπιθέσθαι τοῖς πολεμίοις —— καθεύδουσι καὶ ΑΦΥΛΑΚΤΟΙΣ· *Plutarchi* T. II. p. 262. C. καὶ τὸν Ἀριστόδημον ἄοπλον καὶ ΑΦΥΛΑΚΤΟΝ παρεισπεσόντες διαφθείρουσι· *Herodiani* VI, 5. οὕτω γὰρ ᾤετο —— ΑΦΥΛΑΚΤΩΣ καὶ ἀπροόπτως αὐτοῖς ἐπελεύσεσθαι. Quae cuncta ut vetuſtis libris paria faciam, a me inpetrant: alia opinatis praeſcribitur nihil.

60. Ἐν τῷ τείχεϊ ἐς πᾶν ἤδη &c.] Interpoſita ἀμφὶ τὸν Ἀρταΰκτεα, adprobata priſcorum Codd. et *Gronovii* ſententia, ablegavi, unde venerant, quippe ſcribarum inſiticium gloſſema. Porro τόνοι τῶν κλινέων nervi, lectulis et ſellis intendendis habiles, quibus elixis et igne mollitis famem domare nitebantur miſeri. Vide *Pollucem* X, 37. Denique ſuperius ἔστεργον τὰ παρεόντα *H. Stephanum* in iucundiſſimo *Iſocratis* ad Demonic. p. 8. Στέργε μὲν τὰ παρόντα, ζήτει δὲ τὰ βελτίω, offendere non debuerat. Cautior in omni hoc genere *Th. Gatakerus* ad *Antonin.* VI, 44.

66. Οἱ Χερσονησῖται &c.] Vicem *Stephano Byz.*, qui toties auxilio nobis venit, reddemus. Excitaverat haec in Χεῤῥόνησος, ſed latuerunt eruditos eius explanatores. Vulgatur, καὶ τὸν πολίτην, *Hecataeus*, Χεῤῥονησιόν φησιν. Ἀψινθίοισι πρὸς μεσημβρίαν ὁμουρέουσι Χεῤῥονησῖται, ἀπὸ τῶν πύργων ἐσημήναντο τοῖσι Ἀθηναίοισι τὸ γεγονός· quae minime apta, ſed luxata *L. Holſtenius* cognovit. Ubi ſcripſeris, Ἀψινθίοισι —— ὁμουρέουσι Χεῤῥονησίοις· Χεῤῥονησῖται ἀπὸ τῶν —— redibit nexus et legitima verbis ſententia. Deerit mentio *Herodoti*, quae liberque eius IX. adiicietur commode. Ille quaedam aliter exarata hic animadvertit, Χερσονησῖται tamen *Noſtro* VI, 39., et C. 119. Calliopes: nam Χερσονησιτέων vox exerrat.

70. Ἐόν-

119 ſequentibus, alii urbem tenuere. Oeobazum in Thraciam fuga elapſum, Thraces Apſinthii exceptum, Pleiſtoro indigenæ deo, ritu ſuo immolaverunt; ceterum eius comites aliter interfecerunt. Artayctes autem cum ſuis inita poſterius fuga, quum deprehenderentur paullo ſupra Capræ fluenta, quum perdiu ſeſe defenſaſſent, partim occubuerunt, partim vivi ſunt capti. Quos Græci alligatos Seſtum duxerunt, interque eos Ar-
120 tayctem cum filio ſuo æque ligatum. Tunc uni eorum, qui iſtos ſervabant fertur ab Cherſoneſitis, dum ſalſamenta torret, tale oſtentum extitiſſe: ſalſamenta igni impoſita reſiluerunt palpitaveruntque quemadmodum piſces recens capti. Qua de re quum circumfuſi admirarentur, Artayctes oſtentum ut vidit, accito viro, qui ſalſamenta parabat, Hoſpes, inquit, Athenienſis, non eſt quod iſtud metuas oſtentum; quod non tua cauſſa effulſit, ſed mihi Proteſilaus, qui eſt Elæunte, ſignum dat, quantopere mortuus ac ſale conditus, habeat a diis poteſtatem, eum, a quo iniuriam accepit, puniendi. Nunc igitur ei præmia redemptionis iſta tribuere in animo habeo: pro pecuniis quidem, quas e templo ſuſtuli, huic deo centum talenta pendam: pro mea vero ipſius ſalute ac filii, ducenta talenta Athenienſibus. Hæc pollicens Xanthippum Athenienſium ducem non mitigavit, tum ſua ſponte animatum, tum ab Elæuſiis exoratum, quo Proteſilaum ulciſcerentur, ut hominem interimeret. Itaque adductum hunc in litus, in quo Xerxes traiectum iunxerat, ut alii aiunt, *in tumulum urbi Madyto imminentem, depacto humi aſſere ſuffixerunt, filio ante patris oculos la-*
121 *pidibus obruto.* His actis Athenienſes in Græciam remeaverunt, portantes tum alias pecunias, tum vero armamenta pontium, tanquam apud templa repoſituri. Nec aliud præterea quippiam geſtum eſt per eum annum.

πόλιν ἔχον. Οἰόβαζον μέν νυν ᵃ ἐκφεύγοντα ἐς τὴν Θρηΐκην, Θρήϊκες Ἀψίνθιοι λαβόντες, ἔθυσαν Πλειστώρῳ ἐπιχωρίῳ θεῷ, τρόπῳ τῷ σφετέρῳ· τοὺς δὲ μετ' ἐκείνου, ἄλλῳ τρόπῳ ἐφόνευσαν. οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Ἀρταΰκτην, ᵇ ὕστεροι ὁρμηθέντες φεύγειν, ὡς κατελαμβάνοντο ὀλίγον ἐόντες ὑπὲρ Αἰγὸς ᶜ ποταμῶν, ἀλεξόμενοι χρόνον ἐπὶ συχνὸν, οἱ μὲν ἀπέθανον, οἱ 553
δὲ, ζῶντες ἐλάμφθησαν. καὶ συνδήσαντές σφεας οἱ Ἕλληνες, ᵈ ἦγον ἐς Σηστόν· μετ' αὐτῶν δὲ καὶ Ἀρταΰκτην δεδεμένον, αὐτόν τε καὶ τὸν παῖδα αὐτοῦ. Καί τεῳ τῶν φυλασσόντων λέγεται ὑπὸ ᵉ Χερσονησιτέων ταρίχους ὀπτῶντι, τέρας γενέσθαι τοιόνδε· οἱ τάριχοι ἐπὶ τῷ πυρὶ κείμενοι ᶠ ἐπάλλοντό τε καὶ ἤσπαιρον, ὅκως περ ἰχθύες ᵍ νεάλωτοι. καὶ οἱ μὲν, περιχυθέντες, ἐθώμαζον. ὁ δὲ Ἀρταΰκτης ὡς εἶδε τὸ τέρας, καλέσας τὸν ὀπτῶντα τοὺς ταρίχους, ἔφη, „ Ξεῖνε Ἀθηναῖε, μηδὲν φοβέο ʰ τὸ τέρας τοῦτο. οὐ γάρ σοι πέφηνε, ἀλλ' ἐμοὶ σημαίνει ὁ ἐν Ἐλαιοῦντι Πρωτεσίλεως, ὅτι καὶ τεθνεὼς, καὶ τάριχος ⁱ ἐὼν, δύναμιν πρὸς θεῶν ἔχει τὸν ἀδικέοντα ᵏ τίνεσθαι. νῦν ὦν ἄποινά οἱ τάδε ἐθέλω ˡ ἐπιθεῖναι· ἀντὶ μὲν χρημάτων τῶν ἔλαβον ἐκ τοῦ ἱροῦ, ἑκατὸν τάλαντα καταθεῖναι τῷ θεῷ· ἀντὶ δ' ἐμεωυτοῦ καὶ τοῦ παιδὸς, ἀποδώσω τάλαντα διηκόσια ᵐ Ἀθηναίοισι περιγενόμενος". ταῦτα ⁿ ὑποσχόμενος, τὸν στρατηγὸν Ξάνθιππον οὐκ ἔπειθε. οἱ γὰρ ᵒ Ἐλαιούσιοι τῷ Πρωτεσίλεῳ τιμωρέοντες, ἐδέοντό μιν καταχρησθῆναι, καὶ αὐτοῦ τοῦ στρατηγοῦ ταύτῃ ᵖ ὁ νόος ἔφερε. ἀπαγαγόντες δὲ αὐτὸν ἐς τὴν ἀκτὴν ἐς τὴν Ξέρξης ἔζευξε τὸν πόρον, οἱ δὲ λέγουσι, ἐπὶ τὸν κολωνὸν τὸν ὑπὲρ Μαδύτου ᑫ πόλιος, σανίδα προσπασσαλεύσαντες, ἀνεκρέμασαν· τὸν δὲ παῖδα ἐν ὀφθαλμοῖσι τοῦ Ἀρταΰκτεω κατέλευσαν. Ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἀπέπλεον ἐς τὴν Ἑλλάδα, τά τε ἄλλα χρήματα ἄγοντες, καὶ δὴ καὶ τὰ ὅπλα τῶν γεφυρέων, ὡς ἀναθήσοντες ʳ ἐς τὰ ἱρά· καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, οὐδὲν ἔτι πλέον τούτων ἐγένετο.

Τού-

a Ἐκφυγόντα *Arch. V.* et Θρήϊκην, Θρήϊκες. *b* Ὕστερον *Arch. V.* et mox καὶ ὡς cum *Paſſ. Aſk.* *c Med. Paſſ. Brit. Aſk.*, olim Αἰγὸς ποταμοῦ: tum ante ὀλίγον ἐόντες *Paſſ. Aſk. Vind. Brit. Ald.* et priores editi: ὀλίγοι *Arch. Valla.* Placuerunt priores. *d* Ἤγαγον *Arch. V.* *e* Χερσονησιτέων iidem, rectiſſime. Χερσονησιωτέων prius. *f* Excitarunt *Athen.* III, p. 119. E. et *Euſtath.* ad *Hom.* p. 1728, 35., ſed ambo ἤσπαιρον. *g Med. Paſſ. Aſk. Paris. B.*, alii νεάλωτοι. *h* Deeſt τὸ *Arch.* *i* Omittit *Arch.* *k* Συνέσθαι id., σίνεσθαι *Vind.* *l* Ἐπιθῆναι *Paſſ.* *m* Non eſt in *Arch.* nec *Valla.* *n* Ὑποσχόμενος *Paſſ. Aſk.*, ὑπισχνούμενος *Arch.* ora *Steph.*, quorum elige, quod lubet. *o Med. Paſſ. Aſk.*, ceteri Ἐλαιούντιοι· tum Πρωτεσίλεῳ *Arch. V. Brit. Paſſ. Aſk.*, vete: Πρωτεσιλάῳ *Ald. Med.* &c. *p* Deſideratur in *Paſſ. Arch. Aſk. Brit.* *q* Πόλιος *V. Aſk. Paſſ.*, non πόλεως, quod olim: porro σανίδας *Paſſ.* margo *Steph.* et *Brit.* Vide *Euſtath. Hom.* p. 1923, 46. *r* Ἐς τὰ *Paſſ. Aſk. Arch. Brit. Ald.*: neglexerant articulum recentiores.

70. Ἔθυσαν Πλειστώρῳ] Barbarum et crudele numen aliis relinquo, mihi manet ignotum: ignotum quoque, unde ὀλίγοι ἐόντες, quave auctoritate, in poſtremam venerint editionem. An de *Vallae* Latinis? nam de *Arch.* ſcriptura viro Celeb. notitia nulla. Priſtinum ὀλίγον ἐόντες ad viciniam *Aegos fluminis*, paullumque ultra id progreſſos ducit. Paucos autem admodum fuiſſe, qui fugerunt, liquido haud paret. Satius erit, illibatum illud ſervare. Omnium praeclariſſime ὑπὲρ Αἰγὸς ποταμῶν, quo de egregie prorſus *Oudendorpius* ad *Frontin.* II, 1, 18.

81. Καὶ ἤσπαιρον] Pati poſſem *Athen.* et *Euſtath.* ἤσπαιρον, ſi quae gravis urgeret cauſa. Simile *Apollodori* Bibl. III, 12, 6. καὶ ΑΣΠΑΙΡΟΝΤΑ τὸν παῖδα ἰδὼν ἐπὶ τοῦ πυρὸς, ἐβόησε. *AEſchyli* Pers. v. 983., *Euripidis* Iph. Aul. v. 1587. Sed *Apollon. Rhod.* IV, 874. εἰσενόησε Παῖδα φίλον ΣΠΑΙΡΟΝΤΑ διὰ φλογός. Iunge *Valckenarii* obſervata L. VIII, 5. Ἰχθύες νεάλωτοι rejecti ob vocabuli raritatem videntur. Opportunum adeſt *Dionis Caſſii* XLIX. p. 473. E. τῶν τε ΝΕΟΑΛΩΤΩΝ τινὲς καὶ Δαλμάται σὺν αὐτοῖς ἐπανέστησαν, de recens captis.

81. Ἐπάλλοντό τε καὶ ἤσπαιρον] Quam verbo formam induit VIII, c. 5., ἤσπαιρον hinc excitat *Euſtath.* in Od. M. p. 497, 30. Errorem in vicinis *Vallae Io. Hartungus* iam correxit Locor. Memorab. III, c. 7, 18.

—— Portento, quo cenſebatur τὸ τάριχος ἀναβιῶναι, ut loquitur *Philoſtr.* in Her. p. 672., ſibi ſignificaſſe Proteſilaum *Herodoti* narrat Artayctes, ὅτι καὶ τεθνεὼς καὶ τάριχος ἐὼν δύναμιν πρὸς θεῶν ἔχει τὸν ἀδικέοντα τίνεσθαι pro τίνεσθαι *Arch.* praebet σίνεσθαι quod lectum *Euſtathio* huius monſtrat interpretatio, ὅτι Πρωτεσίλαος —— δύναται βλάψαι τὸν ἀδικοῦντα. Suum hic τίνεσθαι, id eſt τιμωρέεσθαι, probabiliter poſuerat hiſtoricus. Huc ſpectans *Pauſan.* III, p. 213., Πρωτεσίλαος, ait, ἐν Ἐλαιοῦντι, οὐδὲν ἥρως Ἄργου φανερώτερος, ἄνδρα Πέρσην ἐτιμωρήσατο Ἀρταΰκτην. VALCKEN.

88. Τὸν ἀδικέοντα τίνεσθαι] Haereo, ſervemne, an σίνεσθαι praeoptem: hoc *Euſtathium* vidiſſe, ipſius βλάψαι teſtificatur. Enimvero conſpectius inter variantes, quas dicunt, exſtet. Mox vir eruditus *Corn. de Pauw* ἄποινά μοι τάδε ——, quoniam τίμημα ἐπιθεῖναι in mulcta irroganda teritur; qui mihi quidem oblitus inter coniectandum videtur, ἄποινα *Noſtro* praemia eſſe, quae pro capite penduntur, L. VI, 79. De Artayctae ſcelere et condigna poena *Philoſtratus* Heroic. C. 2. p. 672.

100. Σανίδα προσπασσαλεύσαντες] Cl. *Reiskius* σανίδι. Fruſtra. *Noſter* L. VII, 33. ζῶντα πρὸς σανίδα προσδιεπασσάλευσαν, quod geminum: conſiderandum enim, ἀνεκρέμασαν πρὸς σανίδα πασσαλεύσαντες. Vide ibi.

Τούτου δὲ τοῦ Ἀρταΰκτεω τοῦ ἀνακρεμασθέντος προπάτωρ [a] Ἀρτεμβάρης ἐστὶ, ὁ Πέρσῃσι ἐξηγησάμενος λόγον, τὸν ἐκεῖνοι ὑπολαβόντες, Κύρῳ προσήνεικαν, λέγοντα τάδε, „ Ἐπεὶ Ζεὺς Πέρσῃσι ἡγεμονίην διδοῖ, ἀνδρῶν δὲ [b] σοὶ Κῦρε, κατελὼν Ἀστυάγεα, „ Φέρε, γῆν γὰρ ἐκτήμεθα ὀλίγην, καὶ ταύτην „ τρηχέην, μεταναστάντες ἐκ ταύτης ἄλλην [c] ἔχωμεν ἀμείνω· εἰσὶ δὲ πολλαὶ μὲν ἀστυγείτονες, „ πολλαὶ δὲ [d] καὶ ἑκαστέρω· τῶν μίην [e] σχόντες „ πλέοσι ἐσόμεθα θωμαστότεροι. [f] οἰκὸς δὲ [g] ἄρχοντας ἄνδρας τοιαῦτα ποιέειν. [h] κότε γὰρ δὴ καὶ „ παρέξει κάλλιον, ἢ ὅτε γε ἀνθρώπων τε πολλῶν ἄρχομεν, πάσης τε τῆς Ἀσίης"; Κῦρος δὲ
554 ταῦτα ἀκούσας, καὶ οὐ [i] θωμάσας τὸν λόγον, ἐκέλευε ποιέειν ταῦτα. οὕτω δὲ αὐτοῖσι [k] παραίνεε κελεύων παρασκευάζεσθαι ὡς οὐκέτι ἄρξοντας, ἀλλ᾽ ἀρξομένους· φιλέειν γὰρ ἐκ τῶν μαλακῶν χώρων [l] μαλακοὺς ἄνδρας γίνεσθαι. οὐ γάρ τοι τῆς αὐτῆς γῆς εἶναι, καρπόν τε θωμαστὸν φύειν, καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς τὰ πολέμια. ὥστε συγγνόντες [m] Πέρσαι οἴχοντο ἀποστάντες, ἑσσωθέντες τῇ γνώμῃ πρὸς Κύρου. ἄρχειν τε εἵλοντο, λυπρὴν οἰκέοντες μᾶλλον ἢ πεδιάδα σπείροντες, ἄλλοισι δουλεύειν.

num. Huius autem Artayctæ, qui ſuſpen- 122
ſus eſt, avus paternus fuit Artembares, qui orationem quandam habuit apud Perſas, quam excipientes Perſæ, ad Cyrum detulerunt in hæc verba, Quandoquidem Perſis Iupiter principatum dedit, et ex viris tibi Cyre, Aſtyage deiecto, agedum demigrantes ex hac regione, quam exiguam habemus et aſperam, obtineamus meliorem aliam. Multæ ſunt nobis confines, multæ longinquæ: quarum unam incolentes, efficiemur pluribus admirabiliores. Decet autem hoc eos viros facere qui imperant. nam quando facultas nobis præſtabitur melior, quam dum multorum hominum imperium habemus, et univerſæ Aſiæ? Hæc oratione audita, Cyrus haudquaquam admiratus, iuſſit eos illud facere: ſed ita ut iubendo admoneret, ſe poſthac prępararent non ad imperandum aliis amplius, ſed aliis parendum. natura enim comparatum eſſe, ut e mollibus regionibus molles viri exiſtant, neve ex eadem terra admirandæ fruges et egregii bello viri gignantur. Hac Cyri ſententia Perſæ ſuperati, diſceſſerunt ſuam damnantes: præoptaruntque exile ſolum incolentes, imperare aliis, quam campeſtre colentes, aliis ſervire.

a Ἀρτεβάρης *Arch.* prave. Vide L. I, 114. *b* Σὺ *Arch.*, et Ἀστυάγην cum *V. Paſſ. Ask.* *c* Σχῶμεν *Arch. V.* *d* Deſit *Arch.*, qui ἑκατέρω. Vide VI, 108. VII, 49. 2. *e* Ἔχοντες *Arch. V.* tum πλέοσι *Paſſ. Ask.*, nulla cauſſa. *f* Οἰκὸς *Arch.*, reliqui εἰκός. *g* Ἔχοντας id. *h* Κότερα id. Vid. I, 91. *i* Θωμάσας *Arch.* Habet ſua hinc *Plutarch.* T. II. p. 172. E. *k* Παραίνεε id. *l* Μαλακοὺς ἄνδρας *Vind. Arch. Valla*: alii ἄνδρας non legunt. *m* Οἱ Πέρ. *Arch.*, cuius ſcriba librum claudit ita, Ἡροδότοιο βίβλος κλειοῦς τέρας λάβεν ὧδε. In *Paſſ.* et *Med.*

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
Θ
ΧΧ ΗΗΗΠΙ

11. Καὶ ταύτην τρηχέην] Paria de ingenio et habitu Perſicae regionis *Plato* de Legib. III. p. 695. A. et *Herodoti* aſſectator *Arrianus* Exped. Alex. L. V. 4. καὶ γὰρ καὶ Πέρσαι τότε πένητές τε ἦσαν καὶ χώρας ΤΡΑΧΕΙΑΣ οἰκήτορες, nempe principio regis Cyri. In vicinis οἰκὸς, toties laudatum, ex *Arch.* remigravit.

23. Μαλακοὺς ἄνδρας γίνεσθαι] Addita vox robur Cyri dicto conciliat. Obſervatio ipſa plerumque vera eſt, atque excellentiſſime ab *Hippocrate* illuminata de Aër. Aq. et Loc. p. 289.; in univerſum tamen fallax. *Fere imperia penes eos fuere populos, qui mitiore coelo utuntur: in frigora ſeptentrionemque vergentibus immanſueta ingenia ſunt, ut ait poeta, ſuoque ſimillima coelo*, dicto *Senecae* L. II. de Ira C. 16. Quid olim quaeſo ſuavius cultiusque Graecia? Quid Caeſaris et Taciti aetate aſperius et ſitu magis foedum Germania? At nunc utriusque faciem intuere. *Nemo adeo ferus eſt, ut non miteſcere poſſit, Si modo culturae patientem commodet aurem*, more oraculi *Horatius*.

23. Οὐ γάρ τοι τῆς αὐτῆς γῆς εἶναι] Eamdem Cyri ſententiam verbis diverſis *Plutarch.* tradidit in Apophthegm. p. 172. E. ubi Perſas Cyrus cupientes ἀντὶ τῆς ἑαυτῶν, οὔσης ὀρεινῆς καὶ τραχείας, πεδιάδα καὶ μαλακὴν χώραν λαβεῖν οὐκ εἴασεν, εἰπὼν ὅτι καὶ τῶν φυτῶν τὰ σπέρματα καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ βίοι ταῖς χώραις συνεξομοιοῦνται. Temporis itaque Cyri Perſas velut τραχείας χώρας ἐκγόνους laudat *Plato* de LL. p. 695. A. cui hac in parte convenit cum *Xenophonte* K. II. VII. p. 117, 5. Dantur Cyri dicto plurima veterum ſimillima, partim collecta *Th. Gatakero* ad *M. Antonin.* IV, 39., quorum nonnulla dederat et *Andr. Downaeus* in *Demoſth.* p. 131. Unius ponam verba *Livii* ex L. XXIX. c. 25., *fertiliſſimus ager, eoque abundans omnium copia rerum eſt regio, et imbelles (quod plerumque in ubere agro evenit) barbari ſunt. Herodoti* Cyrus, φιλέειν inquiebat, ἐκ τῶν μαλακῶν χώρων μαλακοὺς ἄνδρας γίνεσθαι. Herodotea non pauca *Livius* expreſſit imitando.
VALCKEN.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ
ΤΟΥ
ΑΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΟΣ
ΕΞΗΓΗΣΙΣ,
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΓΕΝΕΣΙΟΣ ΚΑΙ ΒΙΟΤΗΣ.

HERODOTI HALICARNASSEI DE GENERE
VITAQVE HOMERI LIBELLVS.

G. IVNGERMANNVS LECTORI.

QUum operæ Marnii noſtri iam ad hunc libellum perveniſſent, poſcerentque porro exemplum, commodum in mentem venit, me olim dum Heidelbergæ vivebam apud patronum meum V. ampliſſ. Georg. Mich. Lingelsheimium, ipſo mihi hæc ocia faciente, illam περὶ Ὁμήρου ἐξήγησιν *ad mſ. Palatinum comparaſſe, cum forte ea aliorum ſcriptis uno libro eſſet iuncta. An quid boni tamen nec quod in faba ſe reperiſſe pueri clamitare ſolent inde eruiſſem, mehercle iam oblitus eram, ut qui inter ſcidas meas iacere excerpta illa neglexiſſem, nec inſpexiſſem amplius. Iamiam itaque daturus typothetis noſtris exemplum, quo operam ſuam continuare pergerent, viſo etiam, H. Stephanum nihil ſcriptæ lectionis variantis, ſicut fecerat in præcedenti novenarum ſororum choro, iſti libello adſcripſiſſe, forte quod hic eum mſ. deficeret, parui momenti animo, et vix inventa illa excerpta mſ. Palatini, perluſtrare cœpi. Quid multis?* παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλ' ὀρθῶς. *et* διαφόρους γραφὰς *vulgatis, niſi fallor, fere meliores. verbulo etiam interdum auctior mſ. immo toto verſu locum cap.* IX. *egregie ſupplent, quem cui ſuboluit defectum? minutoria alia, ſed rectiora tamen. Et nulla invidia, credo, ſi nos etiam in minutis iſtis, quod verum et rectum, maximorum Criticorum exemplo, invenire labor habet, inveniſſeque iuvat. Qui aliter ſentiunt, iis non ideo tamen* κλαίειν λέγομεν, *uti Dario Indathyrſus. Ceterum in contextu, ſicut eum H. Stephanus edidit, nihil mutavimus: ſed eadem religione, qua in prioribus libris, et hic verſari mihi fuit decretiſſimum. Iſta vero excerpta omnia præpoſitis ſiglis in oram contextus Græci ſuis locis ſpectanda appoſuimus ſingula. Tu ideo te Bibliothecæ Palatinæ debere ſcias, mi lector.*

1 HERODOTVS Halicarnaſſeus de natalibus, ætate atque vita Homeri iſta in hiſtoriam contulit, conatus quam veriſſime referre. Quum enim illa quondam AEolum civitas Cyme conderetur, eodem cum aliæ omnis Græci generis gentes confluxerunt, tum e Magneſia et alii, et inter hos Melanopus Ithagene Crithonis filio genitus, homo fortunæ non

ΗΡΟΔΟΤΟΣ ὁ Ἁλικαρνασσεὺς περὶ Ὁμήρου γενέσιος καὶ ἡλικίης καὶ βιοτῆς τάδε ἱστόρηκε, ζητήσας ἐπεξελθεῖν εἰς τὸ ἀτρεκέστατον. ἐπεὶ γὰρ ἡ πάλαι Αἰολιῶτις Κύμη ἐκτίζετο, συνῆλθεν ἐν ταυτῷ παντοδαπὰ ἔθνεα Ἑλληνικὰ, καὶ δὴ καὶ ἐκ Μαγνησίας, ἄλλοι τέ τινες, καὶ Μελάνωπος ὁ Ἰθαγενέος τοῦ Κρίθωνος, οὐ [b] πολύφορτος, ἀλ- 555

VARIAE LECTIONES.

a ἉΛΙΚΑΡΝΑΣΕΥΣ Cod. *Amſtelodam.* et veteres Editiones. b Πολύφορτα *Baroccianus* Codex.

1. ΗΡΟΔΟΤΟΣ ὁ Ἁλικαρνασσεὺς] Herodoto, cuius Muſas hactenus iucundiſſime verſavimus, ΕΞΗΓΗΣΙΝ hanc eruditiſſimi viri *Io. Ger. Voſſius*, *Tan. Faber*, *Th. Rykius*, *Io. Ionſius*, *Ez. Spanhemius*, *Steph. Berglerus*, aliique abiudicant, contra illi maximopere aſſerentes nituntur *Io. Alb. Fabricius*, *Ios. Barneſius*, *Bouherius*, quique eam ante hos decem annos Londini eleganter deſcriptam publicavit, *Io. Reinoldius*. Me, in partem cum ſit eundum, priores trahunt. Dictionis ſane tenor et filum vocabulaque conplura Herodotea non ſunt. Abest Ioniſmi perpetua ſuavitas, nec de ſola ſcribarum culpa, quod *Berglerus* in Praefatione ad *Homeri* Odyſſeam bene docuit, atque Herodoti ſtudioſos fugere non poteſt. Adſunt opiniones prae-

556 ἀλλὰ βραχέα τοῦ βίου ἔχων. οὗτος δὲ ὁ Μελάνω-
πος ἔγημεν ἐν τῇ Κύμῃ τὴν θυγατέρα Ὀμύρητος,
καὶ αὐτῷ γίνεται ἐκ ταύτης θῆλυ τέκνον, ᾧ οὔνομα
τίθεται Κρηθηΐς. καὶ αὐτὸς μὲν ὁ Μελάνωπος καὶ ἡ
γυνὴ αὐτοῦ ἐτελεύτησαν τὸν βίον· τὴν δὲ θυγατέρα
ἐπιτρέπει ἀνδρὶ ᾧ ἐχρῆτο μάλιστα, Κλεάνακτι τῷ
Ἀργείῳ. Χρόνου δὲ προϊόντος, συνέβη τὴν παῖδα μι-
γεῖσαν ἀνδρὶ λαθραίως, ἐν γαστρὶ σχεῖν. τὰ μὲν οὖν
πρῶτα ἐλάνθανεν. ἐπεὶ δὲ ᾔσθετο ὁ Κλεάναξ, ἤχθε-
το τῇ συμφορῇ, καὶ καλεσάμενος τὴν Κρηθηΐδα χω-
ρὶς πάντων, ἐν αἰτίῃ μεγάλῃ εἶχεν, ἐπιλεγόμενος
τὴν αἰσχύνην τὴν πρὸς τοὺς πολίτας, προβουλεύεται
[a] δὲ περὶ αὐτῆς τάδε· ἔτυχον οἱ Κυμαῖοι κτίζοντες
τοῦ Ἑρμείου κόλπου τὸν μυχόν· κτιζομένοισι δὲ τὴν
πόλιν Σμύρναν ἔθετο τὸ ὄνομα Θησεὺς, μνημεῖον ἐθέ-
λων καταστῆσαι τῆς ἑωυτοῦ γυναικὸς ἐπώνυμον. ἦν γὰρ
αὐτῇ τοὔνομα Σμύρνη. ὁ δὲ Θησεὺς ἦν τῶν τὴν Κύμην
κτισάντων ἐν τοῖς πρώτοις Θεσσαλῶν, ἀπὸ Εὐμή-
λου τοῦ Ἀδμήτου, κάρτα εὖ ἔχων τοῦ βίου. ἐνθαῦτα
ὑπεκτίθεται ὁ Κλεάναξ τὴν Κρηθηΐδα πρὸς Ἰσμηνίην
τὸν Βοιώτιον τῶν ἀποίκων λελογχότα. ὃς ἔτυχεν αὐ-
τῷ ἐὼν ἑταῖρος τὰ μάλιστα. Χρόνου δὲ προϊόντος ἐξ-
ελθοῦσα ἡ Κρηθηΐς μετ' ἄλλων γυναικῶν πρὸς ἑορτήν τι-
να ἐπὶ τὸν ποταμὸν [b] τὸν καλούμενον Μέλητα, ἤδη
ἐπίτοκος οὖσα, τίκτει τὸν Ὅμηρον, οὐ τυφλὸν, ἀλ-
λὰ δεδορκότα· καὶ τίθεται ὄνομα τῷ παιδὶ Μελησι-
γενέα, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τὴν ἐπωνυμίαν λαβοῦσα.
τέως μὲν οὖν [c] ἡ Κρηθηΐς ἦν παρὰ τῷ Ἰσμηνίῃ· προϊ-
όντος δὲ τοῦ χρόνου ἐξῆλθε, καὶ ἀπὸ ἐργασίης χειρῶν
ὁρμημένη ἔτρεφε τὸ παιδίον καὶ ἑωυτὴν, ἄλλοτε παρ'
ἄλλων ἔργα λαμβάνουσα· καὶ ἐπαίδευσε τὸν παῖδα
ἀφ' ὧν ἐδύνατο. Ἦν δέ τις ἐν Σμύρνῃ τοῦτον τὸν
χρόνον Φήμιος τοὔνομα, παῖδας γράμματα καὶ τὴν
ἄλλην μουσικὴν διδάσκων πᾶσαν. οὗτος μισθοῦται τὴν
Κρηθηΐδα, ὢν μονότροπος, ἐριουργῆσαι [d] αὐτῷ ἔρια τι-
να ἃ παρὰ τῶν παίδων εἰς μισθοὺς ἐλάμβανεν. ἡ δὲ
παρ' αὐτῷ εἰργάζετο, πολλῇ κοσμίῃ καὶ σωφρο-
σύνῃ πολλῇ χρωμένη, καὶ τῷ Φημίῳ κάρτα ἤρεσκε-
το. τέλος δὲ προσηνέγκατο αὐτῇ λόγους, πείθων
ἑωυτῷ συνοικεῖν, ἄλλά τε πολλὰ λέγων οἷς μιν ᾤε-
το προσάξεσθαι, καὶ ἔτι περὶ τοῦ παιδὸς, υἱὸν
ποιεύμενος· καὶ ὅτι τραφεὶς καὶ παιδευθεὶς παρ' αὐ-
τοῦ, ἄξιος λόγου ἔσται· ἑώρα γὰρ τὸν παῖδα ὄν-
τα συνετὸν καὶ κάρτα εὐφυέα. ἐς τ' ἀνέπεισεν αὐ-
557 τὴν ποιεῖν ταῦτα. Ὁ παῖς δὲ ἦν τε φύσιν ἔχων
ἀγαθὴν, ἐπιμελείης τε καὶ παιδεύσιος προσγινομέ-
νης, αὐτίκα πολλὸν τῶν πάντων ὑπερεῖχε. χρόνου
δὲ

non perinde amplæ, ſed arctæ et expeditæ.
Hic Melanopus in iſta Cyme Omyretis filiam
duxit uxorem; procreavitque inde femineam
prolem, cui nomen indidit Critheidem. Et
ipſe Melanopus quidem una cum uxore vita
functus est, commiſſa interim filia Cleanactis
Argivi tutelæ, quo familiariſſime uti conſue-
verat. Porro tempore interiecto accidit, ut
puella iſta e furtivo concubitu prægnans fie-
ret: id quod primo ſuppresſum quum Clea-
nax reſcivisſet, vehementer rei indignitate
commotus, Critheidem ſeorſum ad ſe arces-
ſitam acerbe obiurgavit, commemorans quæ
futura eſſet apud populares infamia. Poſtre-
mo huiusmodi quippiam de illa excogitat.
Cymæi tum in Hermei ſinus receſſu ædifica-
bant. Civitati autem quæ condebatur, no-
men impoſuit Smyrnam Theſeus, ab uxoris
nomine, cuius memoriam relinquere vole-
bat. Hic Theſeus ex primariis Theſſalorum
fuit, qui Cymen condiderant, ab Eumelo Ad-
meti filio oriundus, vitæ facultatibus appri-
me inſtructus. Clam exportatam huc Cri-
theidem Cleanax Ismeniæ Bœotio commiſit,
ex iis qui coloniam illuc duxerant, et in pri-
mis ſibi amico. Progreſſu deinde temporis, 3
Critheis cum aliis mulieribus ad feſtum quod-
dam egreſſa, iuxta fluvium Meletem, quum
partui iam vicina eſſet, Homerum peperit,
non cæcum, ſed videntem; nominavitque
eum Meleſigenem a fluvio. Quum autem
apud Ismeniam Critheis antea diverſata eſ-
ſet, ab eo digreſſa, manuaria induſtria ſe fi-
liumque alebat, aliunde alia ſuſcipiens opera;
unde filium quoque quantum potuit, inſtituit.
Erat autem eo tempore Smyrnæ quidam no- 4
mine Phemius, qui iuventuti litteras muſicen-
que aliam univerſam tradebat: hic quum eſſet
ſolitarius, Critheidem conduxit, quæ lanas
quasdam pararet, quas a diſcipulis in merce-
dem acceperat. Illa vero in domo eius ope-
rabatur multa elegantia multaque frugalitate
utens, ut Phemio impenſe placeret: adeo ut
tandem eam verbis ad coniugium ſolicitaret,
referens cum alia multa quibus ei fidem face-
re putabat, tum præterea de filio quem foret
adoptaturus, qui liberaliter ab ipſo altus in-
ſtitutusque vir egregius futurus eſſet. Siqui-
dem hunc cernebat iam miram quandam et
ingenii et indolis ſpem de ſe polliceri: donec
perſuaſit illi in hoc conſentire. Meleſigenes 5
cum naturæ bonitate præſtans, tum cura ac-
cedente inſtitutioneque, continuo omnes ad-
oleſcentes multum anteceſſit: atque tempo-
ris

[a] Οὖν *Palatin.* et *Barocc.*, in reliquis δέ. [b] *Barocc.*, τὸν omittebant. [c] Ἦν ἡ Κρηθηΐς *Barocc.* Reſpe-
xit citando *Euſtath.* ad Homer. p. 913, 3. [d] Αὐτὴν *Amſtelod.*, melior *Barocc.*

praeterea, Herodoteis valide pugnantes. Et quis veterum, qualium de Homeri origine, patria, fatis, carminibusque commemorantium magna utique corona, Herodoto contribuit unquam? Non neſcio, ſollertisſimum *Fabricium* in medium collocaſſe *Tatianum*, Orat. ad Graec. C. 48. tradentem, περὶ τῆς ποιήσεως τοῦ Ὁμήρου, γένους τε αὐτοῦ, καὶ χρόνου, καθ' ὃν ἤκμασε ſedulo Theagenem Rheginum, Steſimbrotum Thaſium, Antimachum Colophonium, *Herodotumque Halicarnasſenſem* inveſtigasſe. At quid *Tatianus* contra tam pertinax priſcorum et aequalium ſcriptorum ſilentium? Immo verba eius, ubi penitius inſpexeris, tantummodo requirunt, ut Herodotus de Homeri aetate et tempore, quo vixerit, commentatus fuerit, quod eum in Euterpe C. 53. ſedulo factitaſſe novimus. Primus, niſi valde fallor, *Vitam Homeri* obiter *Herodoto* attribuit *Stephanus Byzantinus*, tum *Suidas*, *Euſtathius*, *Tzetzes*, omnes nimis ſeri. Laudant, fateor, ſuavem exordii huius ſimplicitatem et cum Clionis principio contendunt Celeb. *Fabricius* aſſeclaeque: ſed aemulatio mera est, neque perfecta tamen. *Herodotus*, bene viri morem ſi teneo, τάδε ἀπηγήσατο, ἱστορίης ἀπόδεξιν —, quem et Vitae Auctor alibi amplectitur, maluisſet. Ubi vero in Muſis οὐ πολύφορτος, *homo fortunae non amplae?* Memini πολύφορτον *multa ſarcina gravem*, qualis *Moſchi* πολύφορτος ἄπηνα. item ὁλκάδα μυριόφορτον *Libanii* T. II. p. 154. D. Si οὐ πολύφορτα —— ἔχων optaveris ex manu ſcripto et naves intellexeris, nexus ſermonis oberit. Ut ut est, libello addidi varietates ſcripturae ex Codice Barocciano a Cl. *Reinoldio* diligentisſime excerptas, praeterea ex Palatino *Iungermanni* et Amſtelodamenſi.

26. Ὁ δὲ Θησεὺς ἦν] *Io. Meurſium* vide Thes. C. I. ac iunge iſta *Iſidori* Orig. L. XV, 1. *Theſeus vero Smyrnam conſtruxit, quae Homero poëtae patria exſtitit, et Smyrna vocata est, quod eius campos Ermus fluvius ſecat*; quae ridicula nominis impoſiti ratio.

33. Ἤδη ἐπίτοκος οὖσα] Ionum est ἤδη ἐπίτεξ ἐοῦσα Muſae primae C. 108. et 111.

44. Ὢν μονότροπος] Ἐὼν μουνότροπος, in quo multisque aliis dialecti forma ſpernitur. Bene *ſolitarius* inter-

tis progreſſu vir factus, nihilo erat ipſo Phemio in doctrina inferior. Et quum Phemius vita functus univerſa ei legaſſet, non multo poſt Critheis quoque fato concedit. Meleſigenes itaque ludo præfectus, ſuique iam iuris effectus, magnopere ab hominibus conſpiciebatur, et in admiratione erat non apud ſuos modo, verum apud peregrinos etiam, qui illuc conveniebant. Erat enim Smyrna emporium celebre, unde frumenta e vicinis agris abunde convecta exportabantur. Peregrini igitur quum ab opere ceſſarent, Meleſigeni
6 libenter vacabant conſidentes. Commodum inter hos Mentes fuit nauclerus, qui e finibus Leucadis nave ſua huc navigaverat propter frumenta, vir, quantum illa ferebant tempora, et eruditus, et multarum rerum notitia excellens. Hic Meleſigeni perſuaſit, ut relicto ludo ſecum navigaret, accepturus et mercedem et omnia neceſſaria; et quod dum iuvenis eſſet, civitates regioneſque ſpectare operæ pretium illi fore duceret. Et per talia potiſſimum eum arbitror pellectum. Forſan enim quoque poeſi iam animum admovere cogitabat. Proinde diſſoluto ludo cum Mente navigavit: et quocunque locorum appellebat, ſtudioſe univerſa perrogabat, quæ forent peculiaria et inſpiciens reſciſcebat; apparet etiam commentarios eum de ſingulis
7 ſcripſiſſe. Porro quum ex Etruria et Hiſpania delati in Ithacam deveherentur, contigit Meleſigenem oculis iam ante ægrum, extreme laborare: ita ut Mentes, in Leucadem traiecturus, eum medicinæ cauſſa apud Mentorem Alcimi filium Ithacenſem reliquerit, hominem ſibi vehementer amicum; multis precibus adigens eundem quo Meleſigenis curam haberet tantiſper dum e Leucade revertens ipſum reciperet. Mentor vero ægrotantem Meleſigenem ſedulo curavit, vir nimirum facultatibus pollens: quique ob egregiam æquitatem hoſpitalitatemque ex Ithacenſibus maxime prædicaretur. Atque hic accidit, ut de Ulyſſe multa Meleſigenes percontando cognoſceret. Narrantque ipſi Ithacenſes, tum viſum eum amiſiſſe ibidem: atqui ego affirmare non dubitem, tum eundem convaluiſſe, at poſtea apud Colophonem prorſus cæcum factum fuiſſe, id quod ipſi quoque Colophonii
8 mecum fatentur. At vero Mentes e Leucade Ithacam reverſus, Meleſigenem recepit, cum quo inde diu huc illuc circumnavigavit; donec Colophonem appellenti eveniret, ut vetere oculorum morbo tentatus, nequiverit eum effugere, ſed viſu privatus fuerit. E Colophone autem iam cæcus Smyrnam remeans,

δὲ [a] ἐπιγινομένῃ ἀνδρούμενος, οὐδὲν τοῦ Φημίου ὑποδεέστερος ἦν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ. καὶ οὕτως ὁ Φήμιος ἐτελεύτησε τὸν βίον, καταλιπὼν πάντα τῷ παιδί. οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον [b] καὶ ἡ Κρηθηῒς ἐτελεύτησεν. ὁ δὲ Μελησιγενὴς ἐπὶ τῇ διδασκαλίᾳ καθεστήκει. καθ' ἑαυτὸν δὲ γενόμενος, μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἑωρᾶτο. καὶ αὐτῷ θαυμασταὶ καθειστήκεσαν οἵ τε ἐγχώριοι καὶ τῶν ξένων οἱ ἐσαπικνεόμενοι. ἐμπόριον γὰρ ἦν ἡ Σμύρνη, καὶ σῖτος ἐξήγετο πολὺς αὐτόθι ἐκ τῆς [c] ἐπικειμένης χώρας δαψιλέως κάρτα ἐσαγόμενος ἐς αὐτήν. οἱ οὖν ξένοι, ὁκότε παύσαιντο τῶν ἔργων, ἀπεσχόλαζον παρὰ τῷ Μελησιγενεῖ ἐγκαθιζόντες. Ἦν δὲ ἐν αὐτοῖς τότε καὶ Μέντης ναύκληρος ἀπὸ τῶν περὶ Λευκάδα τόπων καταπεπλευκὼς ἐπὶ σῖτον, ἔχων νηῦν, πεπαιδευμένος τε ἀνὴρ ὡς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ καὶ πολυΐστωρ· ὃς μιν ἔπεισε τὸν Μελησιγενέα μεθ' ἑωυτοῦ πλεῖν καταλύσαντα τὴν διδασκαλίαν, μισθόν τε λαμβάνοντα, καὶ τὰ δέοντα πάντα, καὶ [d] ὅτι χώρας καὶ πόλιας θεήσασθαι ἄξιον εἴη αὐτῷ ἕως νέος ἐστί. καί μιν οἴομαι μάλιστα τούτοισι προαχθῆναι· ἴσως γὰρ καὶ τῇ ποιήσει τότε ἐπενόει ἐπιθήσεσθαι. καταλύσας δὲ τὴν διδασκαλίαν, ἐναυτίλλετο μετὰ τοῦ Μέντεω. καὶ ὅπου ἑκάστοτε ἀφίκοιτο, πάντα τὰ ἐπιχώρια διωρᾶτο, καὶ ἱστορέων ἐπυνθάνετο. εἰκὸς δέ μιν ἦν καὶ μνημόσυνα πάντων γράφεσθαι. Ἀνακομιζόμενοι δὲ ἐκ [e] Τυρσηνίης καὶ τῆς Ἰβηρίης, ἀπικνέονται εἰς Ἰθάκην· καὶ τῷ Μελησιγενεῖ συνέβη, νοσήσαντι τοὺς ὀφθαλμοὺς, κάρτα δεινῶς ἔχειν, καὶ αὐτὸν θεραπείης εἵνεκα, πλεῖν μέλλων εἰς τὴν Λευκάδα, καταλιπεῖν ὁ Μέντης παρὰ ἀνδρὶ φίλῳ ἑωυτοῦ ἐς τὰ μάλιστα Μέντορι τῷ Ἀλκίμου Ἰθακησίῳ, πολλὰ δεηθεὶς [f] ἐπιμελίην ἔχειν· ἐπαναπλώσας δὲ, ἀναλήψεσθαι αὐτόν. ὁ δὲ Μέντωρ [g] ἐνοσήλευσεν αὐτὸν ἐκτενέως. καὶ γὰρ τοῦ βίου ἀρκεόντως εἶχε, καὶ ἤκουεν εὖ ἐς δικαιοσύνην τε καὶ φιλοξενίην μακρῷ μάλιστα τῶν ἐν Ἰθάκῃ ἀνδρῶν. ἐνταῦθα συνέβη τῷ Μελησιγενεῖ περὶ Ὀδυσσέως ἐξιστορῆσαι [h] καὶ πυθέσθαι. οἱ μὲν δὴ Ἰθακήσιοι λέγουσι τότε μιν παρ' ἑωυτοῖς τυφλωθῆναι· ὡς δὲ ἐγώ φημι, τότε μὲν ὑγιῆ γενέσθαι, ὕστερον δὲ ἐν Κολοφῶνι τυφλωθῆναι. συνομολογοῦσι δέ μοι καὶ Κο- 558
λοφώνιοι τούτοις. Ὁ δὲ Μέντης, ἀναπλέων ἐκ τῆς Λευκάδος προσέσχεν εἰς τὴν Ἰθάκην, καὶ ἀνέλαβε τὸν Μελησιγενέα· χρόνον τε ἐπὶ συχνὸν συμπεριέπλεε αὐτῷ. ἀπικομένῳ δὲ ἐς Κολοφῶνα συνέβη πάλιν νοσήσαντα τοὺς ὀφθαλμοὺς, μὴ δύνασθαι διαφυγεῖν τὴν νόσον, ἀλλὰ τυφλωθῆναι ἐνταῦθα. ἐκ δὲ τῆς Κολοφῶνος τυφλὸς ἐὼν ἀπικνέεται εἰς τὴν Σμύρναν, καὶ

a Ἐπιγινομ. *Barocc.* b Καὶ ἡ *Barocc.*, deerat articulus. c Περικειμ. *Amſtel.*, non prave. d Ὅτι τε *Palat. Barocc.* e Τυρσηνίης *Barocc.*, bene. Τυρσηνίας alii. f Ἐπιμελείην *Palat. Amſtel.* Omnia haec attigit *Euſtath.* ad Homer. p. 1404, 24. g Ἐνοσήλευεν *Palat.* h Καὶ πυθ. *Palat. Barocc.*; deerat copula.

terpreti. *Euripides* Androm. v. 281. Βοτῆρά τ' ἀμφὶ ΜΟΝΟΤΡΟΠΟΝ νεανίαν. Alibi *aſper* et *immitis*, σκληρὸς καὶ δυσπειθὴς in *Caſauboni* Animadv. *Athen.* L. VI, 12. Mox πολλῷ κόσμῳ καὶ σωφροσύνῃ Clar. *de Pauw.* Praeferrem πολλῷ τῷ κοσμίῳ. *Sophocles* Elect. v. 873. Τὸ ΚΟΣΜΙΟΝ μεθεῖσα σὺν τάχει μολεῖν.

64. Ἐμπόριον γὰρ ἦν] Prodigioſum urbis intra octodecim annos, niſi colonos in eam, habitatam prius, Cumaei deduxerint, incrementum! In proximis αὐτόθεν *Pavius* maluit; alioqui αὐτόθι et ἐς αὐτὴν aptanda per redundantiam erunt.

78. Καταλύσας δὲ τὴν διδασκαλίην] Varius in dictionis huius uſu Scriptor videtur. Ludum litterarium et ſponte quidem deſertum innuit, inſtitutum vero διδασκαλίην κατεσκευάσατο C. 16., at C. 24. διδασκαλεῖον κατασκευασάμενος. Aliis, qui artem definit, ſimpliciter καταλύει, uti meretricula καταλῦσαι θέλω in Poëtae fragmento apud *Stobaeum* Serm. VI, p. 80. et *Athenaeo* XIII, p. 581. C. *Lucillius*: πύκτης ὢν κατέλυσε Κλεόμβροτος Anthol. L. II. p. 183. et p. 190. &c.

87. Καταλιπεῖν ὁ Μέντης] Fluctuat ſtructura. Aut καταλείπει oportuerat, aut certe κατέλιπεν, neque doctiores latuit. Licebit credo de maritimo hoc itinere ex Hiſpaniae, Italiae Epirique vicinia in Ioniam addubitare. *Herodoto* alia ſtabat ſententia L. I, 163. et VIII, 132.

95. Ἐξιστορῆσαι καὶ πυθέσθαι] Copulam Codd. adſtruunt: ceteroqui de *Pavii* voluntate ἐξιστορήσαντι πυθέσθαι. Supra Scriptor καὶ ἱστορέων ἐπυνθάνετο. *Herodotus* autem VII, 195. τούτους οἱ Ἕλληνες ΕΞΙΣΤΟΡΗΣΑΝΤΕΣ τὰ ἐβούλοντο ΠΥΘΕΣΘΑΙ ἀπὸ τῆς Ξέρξεω στρατιῆς &c.

καὶ οὕτως ἐπεχείρει τῇ ποιήσει. Χρόνου δὲ προϊόντος ἐν τῇ Σμύρνῃ ἄπορος ἐὼν τοῦ βίου, διενοήθη ἀπικέσθαι ἐς Κύμην· πορευόμενος δὲ διὰ τοῦ Ἕρμου πεδίου, ἀπικνέεται ἐς Νέον τεῖχος, ἀποικίην Κυμαίων. ᾠκίσθη δὲ τοῦτο τὸ χωρίον ὕστερον Κύμης ἔτεσιν ὀκτώ. ἐνταῦθα λέγεται αὐτὸν ἐπιστάντα ἐπὶ σκυτεῖόν τι, εἰπεῖν πρῶτα τὰ ἔπεα τάδε,

[a] Αἰδεῖσθε ξενίων κεχρημένον ἠδὲ δόμοιο,
Οἱ πόλιν αἰπεινὴν Κύμην Ἐριώπιδα κούρην
Ναίετε, Σαρδήνης πόδα νείατον ὑψικόμοιο·
Ἀμβρόσιον πίνοντες ὕδωρ [b] θείου ποταμοῖο
Ἕρμου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.

ἡ δὲ Σαρδήνη, ὄρος ἐστὶν ὑπερκείμενον τοῦ τε Ἕρμου [c] ποταμοῦ καὶ τοῦ Νέου τείχους. τῷ δὲ σκυτεῖ ὄνομα ἦν Τύχιος· ἀκούσαντι δὲ τῶν ἐπέων ἔδοξεν αὐτῷ δέξασθαι τὸν ἄνθρωπον. ἠλέησε γὰρ [d] αἰτέοντα τυφλὸν, καὶ μετέχειν ἔφη τῶν παρεόντων. ὁ δὲ ἐσῆλθε. κατήμενος δὲ ἐν τῷ σκυτείῳ, παρεόντων καὶ ἄλλων, τήν τε ποίησιν αὐτοῖς ἐπεδείκνυτο, Ἀμφιάρεώ τε τὴν ἐξελασίαν τὴν ἐς Θήβας, καὶ τοὺς ὕμνους τοὺς ἐς θεοὺς πεποιημένους αὐτῷ· καὶ περὶ τῶν λεγομένων ὑπὸ τῶν παρεόντων ἐς τὸ μέσον γνώμας ἀποφαινόμενος, θωύματος ἄξιος ἐφαίνετο εἶναι τοῖς ἀκούουσι. Τέως μὲν οὖν κατεῖχεν ὁ Μελησιγένης περὶ τὸ Νέον τεῖχος, ἀπὸ τῆς ποιήσιός γε τοῦ βίου τὴν μηχανὴν ἔχων· ἐδείκνυον δὲ [e] οἱ Νεοτειχεῖς μέχρις ἐπ' ἐμοῦ τὸν χῶρον ἐν ᾧ κατίζων τῶν ἐπέων τὴν ἐπίδειξιν ἐποιέετο, καὶ κάρτα ἐσέβοντο τὸν τόπον. ἐν ᾧ καὶ αἴγειρος ἐπεφύκει, ἣν ἐκεῖνοι ἔφασαν, ἀφ' οὗ ὁ Μελησιγένης ἦλθεν, αὐτοῖς πεφυκέναι. Χρόνου δὲ προϊόντος, ἀπόρως κείμενος, καὶ μόλις τὴν τροφὴν ἔχων, ἐπενοήθη εἰς τὴν Κύμην ἀπικέσθαι, [f] εἴ τι βέλτιον πρήξει. μέλλων δὲ πορεύεσθαι, τάδε τὰ ἔπεα λέγει,

Αἶψα πόδες με φέροιεν ἐς αἰδοίων πόλιν ἀνδρῶν.
Τῶν γὰρ καὶ θυμὸς πρόφρων καὶ μῆτις ἀρίστη.

559 ἀπὸ δὲ τοῦ Νέου τείχεος πορευόμενος, ἀπίκετο εἰς τὴν Κύμην, διὰ Λαρίσσης τὴν πορείαν ποιησάμενος· ἦν γὰρ οὕτως αὐτῷ εὐπορώτατον, καί, ὡς Κυμαῖοι λέγουσι, τῷ Φρυγίης βασιλεῖ Μίδῃ τῷ Γορδίεω, δεηθέντων πενθερῶν αὐτοῦ, [g] ποιεῖ καὶ ἐπίγραμμα τόδε, τὸ ἔτι καὶ νῦν ἐπὶ τῆς στήλης τοῦ μνήματος τοῦ Γορδίεω ἐπιγέγραπται,

Χαλ-

means, ad poeſin ſe convertit. Tempore 9
deinde interiecto, quum Smyrnæ victu neceſſariisque deſtitueretur, conſtituit Cymen proficiſci: commodumque tranſiens Hermi pratum, ad eum locum pervenit qui appellatur Novus murus, Cymæorum coloniam. qui locus poſt Cymen conditus fuit annis octo. Hic memoratur Meleſigenes apud coriarii officinam conſiſtens, hæc prima carmina pronunciaviſſe,

Hoſpitium præbete viro profugoque vagoque,
Qui ſublimem urbem Cymen, Eriopida prolem,
Radicem incolitis Sardenes alticomantis,
Divini potatis aquam qui fluminis Hermi,
Verticibus torti, pater eſt cui Iuppiter ipſe.

Sardena autem mons eſt imminens Hermo fluvio Novoque muro. At coriario illi nomen erat Tychio, cui continuo auditis verſibus viſum eſt hominem recipiendum: miſeratus enim eſt mendicantem et oculis mulctatum, iuſſitque præſentibus ſecum frui. Ille fuit ingreſſus, et confidens in ſutrina, præſentibus etiam aliis, tum poeſin ſuam oſtendit, et Amphiarai in Thebas expeditionem, et hymnos quos in deos ſcripſerat. Et quum de illis, quæ edebantur ab præſentibus in medium, iudicaret, ac ſenſus ſuos proferret, in admiratione habitus eſt ab auſcultantibus. Atque hactenus apud No- 10
vum murum agens e poeſi victus ſubſidia habebat: oſtenduntque ad mea usque tempora Neoteichenſes locum, ubi ſedens carmina ſua exhibuerit, eumque in magna habent veneratione, ubi etiam populus arbor crevit, quam ab Meleſigenis adventu in eo dixerunt natam eſſe. Porro egeſtate poſtea 11
adactus, quum vix alimenta haberet, ſtatuit Cymen ad feliciorem ſucceſſum reverti. Iturusque hæc pronunciat carmina,

Vos me hominum rapide plantæ portetis in urbem,
Quorum animus promptus, pollent qui mente ſagaci.

E Novo igitur muro proficiſcens venit Cymam, per Lariſſam itinere facto, utpote facillimo: et, ut Cymæi narrant, flagitantibus eius ſoceris, epigramma hoc ſcripſit Midæ Phrygiæ regi Gordii filio, id quod etiam nunc in cippo monumenti Gordii inſcriptum extat,

Ænea

a Αἰδεῖσθαι *Amſtel.* b Ῥείου idem. c Abeſt ab *Amſtel.* d Αἰτέοντα *Palat. Barocc.* et Edit. *Florent.*, antea ἀλγέοντα. Porro τυφλὸν, καὶ ἐκέλευσεν ἐσιέναι τε αὐτὸν εἰς τὸ ἐργαστήριον καὶ μετέχειν *Palat. Barocc.*, quae magnam partem aliis deſunt. e Reſpexit haec *Steph. Byz.* in Νέον τεῖχος. f Εἴ τι *Palat.* et *Barocc.*, alii ὅτι, non bene. g Ποιεῖ τὸ ἐπιγρ. *Palat. Barocc.* Mox μνήματος Μίδεω τοῦ Γορδίεω praeſtaret.

7. Ἄπορος ἐὼν τοῦ βίου] Summopere *Ios. Barneſium*, recuſantem diditam latiſſime de Homeri paupertate famam, ſtupeo, et hunc tamen libellum, tanquam Herodoti foetum, amplexantem. Inſequens epigramma, cui talia adpoſuit, iſtiusmodi profeſſionem redarguit, tum, ut plura ſilentio premam, ἐνδεὴς γὰρ ἦν τῶν ἀναγκαίων C. 16. Quanto ſatius fuerat auctoritatem huic commentario deminuere, quam *Herodotum* mendacis fabellae auctorem ferre.

14. Κύμην Ἐριώπιδα κούρην] Idem *Barneſius* Ἐρατώπιδα κούρην, contra tabulas. Haec autem ad Neoteichenſes poeta accinens, quomodo recentem eorum urbem Κύμην Ἐριώπιδα κούρην adpellare potuit? Namque in Νέον τεῖχος omnia quadrare, eiusdem poſitio ad montem Sardenen et amnem Hermum manifeſto declarat. Cultiſſime doctiſſimus *de Pauw* Κύμης ἐριώπιδα κούρην. *Cumae formoſam filiam*, quippe matris eius coloniam, quemadmodum *Maſſilia*, *Graium filia* apud *Paullinum Nolanum*, et Tyrus בת צידן / *filia Sidonis* in ſummi divinique vatis *Eſaiae* C. XXIII, 12.

22. Αἰτέοντα τυφλὸν] Sic melius. Cetera quae Codices liberali manu adſpergunt, nec prava ſunt, neque admodum neceſſaria, excepto *Barocc.* μετέχειν, quod lonum.

32. Οἱ Νεοτειχεῖς] *Stephanus Byz.* Τὸ ἐθνικὸν Νεοτειχίτης, ὡς Χυλοτειχίτης· ὡς Ἡρόδοτος ἐν Ὁμήρου βίῳ. Ergone eius hic tempore Νεοτειχῖται; Non puto. Optime *L. Holſtenius* mutila *Stephani* farſit, ὡς Χυλοτειχίτης· καὶ Νεοτειχεύς, ὡς Ἡρόδοτος &c.

46. Δεηθέντων πενθερῶν αὐτοῦ] In ficto Homeri et Heſiodi Certamine τοῦ βασιλέως παῖδες, Ξάνθος καὶ Γόργος, παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἐπίγραμμα ποιῆσαι· adeo ſibi non conſtant fabulatores. Epigramma qui laudant, laudant autem *Plato*, *Dio Chryſoſtomus*, *Longinus*, *Sextus* Philoſophus, auctorem eius Homerum non nominant. *Diogenes Laërt.* locuplete *Simonidis* teſtimonio vindicat *Cleobulo Lindio*, cui *Barneſius* frigida reſcripſit, meliora *Bouherius* Diſſ. Herodot. C. 8. p. 84., praecipue tamen libelli huius fide et auctoritate.

55. Καὶ

Ænea ſum virgo, Midæ quæ incumbo ſepulcro:
Dum fluit unda levis, ſublimis naſcitur arbor,
Dum ſol exoriens et ſplendida luna relucet,
Dum fluvii labuntur, inundant litora fluctus,
Hic conſtanter ago, lacrymaſque in marmore tincta
Fixa, Midam moneo tumulatum hic, chare viator.

12 Cymæ igitur in ſenum conventiculis carmina quæ fecerat oſtentabat, colloquiique ſuavitate auſcultantes oblectans, etiam in ſui admirationem pertrahebat. Intelligens igitur Cymæos poëſin ſuam grate recipere, et in conſuetudinem audientes ducens poſtremo huiuſmodi condicionem proponit, dicens ſi publice eum alere vellent, ſe civitatem illorum celeberrimam redditurum. Qui præſentes hæc audiebant, probabant; addentes ſe quoque adiuturos, ſi petitionem ſuam ad ſenatum referret, quod hortabantur eum facere. Meleſigenes his verbis erectus, collecto ſenatu in curiam proceſſit: rogatoque eo cuius id muneris erat, ut in ſenatum duceretur, ille nihil recuſans, ubi opportunum erat, hominem deduxit. Hic conſiſtens Meleſigenes, eadem verba de alimentis habuit in ſenatu quæ paulo ante in conventiculis propoſuerat. Ubi dixiſ-
13 ſet, egreſſus ſedebat. Dum autem ſenatores agitarent quidnam par eſſet homini reſpondere, viſumque eſſet cum ei qui deduxerat, tum aliis ſenatoribus quotquot in conventiculis eum audierant, petitionem admittendam: unus tantum e ſenatoribus refertur Meleſigenis poſtulatis calculo ſuo repugnaſſe, interque alia multa, hæc quoque commemoraſſe: ſi ſemel ὁμήρους, hoc eſt, cæcos, alendos ſuſciperent, futurum eſſe, ut turbam et multam et inutilem haberent. Atque hinc primum Homeri nomen Meleſigeni inditum eſt, ab iſto caſu. nam Cymæi cæcos ὁμήρους appellant. Iamque inde, qui prius Meleſigenes, nomen
14 obtinuit Homerus. Et extranei illud evulgarunt, quum mentionem eius facerent. Itaque terminata eſt deliberatio ab magiſtratu, non alere Homerum, placuitque id fere cætero ſenatui. Accedens autem præfectus et adſidens ipſi enarravit contrarias petitioni eius ſententias et conſulta ſenatus: utque audiit, his verſibus calamitatem ſuam deplorabat,

Hei mihi quam fatum dat Iuppiter almus iniquum.
Infanti mihi lac venerandæ ex ubere matris
Præbuit, Æolicæ Smyrnæ, quam Martia quondam
Gens

Χαλκῆ παρθένος εἰμὶ, [a] Μίδου δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι·
Ἔστ' ἂν ὕδωρ τε [b] ῥέῃ, καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλῃ,
Ἠέλιός τ' ἀνιὼν [c] λάμπῃ, λαμπρά τε σελήνη,
[d] Καὶ ποταμοί γε ῥέωσιν, ἀνακλύζῃ δὲ θάλασσα,
Αὐτοῦ τῇδε μένουσα [e] πολυκλαύτου ἐπὶ τύμβου
[f] Ἀγγελέω παριοῦσι, Μίδης ὅτι τῇδε τέθαπται.

Κατίζων δὲ ἐν ταῖς λέσχαις τῶν γερόντων ἐν τῇ Κύμῃ ὁ Μελησιγένης τὰ ἔπεα τὰ πεποιημένα αὐτῷ ἐπεδείκνυτο, καὶ ἐν τοῖς λόγοις ἔτερπε τοὺς ἀκούοντας· καὶ αὐτοῦ θαυμασταὶ καθειστήκεσαν. γνοὺς δὲ ὅτι ἀποδέκονται αὐτοῦ τὴν ποίησιν οἱ Κυμαῖοι, καὶ εἰς συνήθειαν ἕλκων τοὺς ἀκούοντας, λόγους πρὸς αὐτοὺς τοιούσδε προσήνεγκε, λέγων ὡς εἰ [g] θέλοιεν αὐτὸν δημοσίῃ τρέφειν, ἐπικλεεστάτην αὐτῶν τὴν πόλιν ποιήσει. τοῖς δὲ ἀκούουσι, βουλομένοις τε ἦν ταῦτα, καὶ αὐτοὶ παρῄνεον ἐλθόντα ἐπὶ τὴν βουλὴν δεηθῆναι τῶν βουλευτέων· καὶ αὐτοὶ ἔφασαν συμπρήξειν. ὁ δὲ ἐπείθετο αὐτοῖς, καὶ βουλῆς συλλεγομένης ἐλθὼν ἐπὶ τὸ βουλεῖον, ἐδέετο τοῦ ἐπὶ τῇ τιμῇ ταύτῃ καθεστῶτος, ἀπαγαγεῖν [h] αὐτὸν ἐπὶ τὴν βουλήν. ὁ δὲ ὑπεδέξατό τε, καὶ, ἐπεὶ καιρὸς ἦν, ἀπήγαγε. καταστὰς δὲ ὁ Μελησιγένης ἔλεξε περὶ τῆς τροφῆς τὸν λόγον ὃν καὶ ἐν ταῖς λέσχαις ἔλεγεν. ὡς δὲ εἶπεν, ἐξελθὼν ἐκάθητο. Οἱ δὲ ἐβουλεύοντο ὅ, τι χρεὼν εἴη ἀποκρίνασθαι αὐτῷ. προθυμουμένου δὲ τοῦ ἀπάγοντος αὐτὸν, καὶ ἄλλων ὅσοι τῶν βουλευτέων ἐν ταῖς λέσχαις ἐπήκοοι ἐγένοντο, τῶν βουλευτέων ἕνα λέγεται ἐναντιωθῆναι τῇ χρήμῃ αὐτοῦ, ἄλλα τε πολλὰ λέγοντα, καὶ ὡς εἰ τοὺς ὁμήρους δόξει τρέφειν αὐτοῖς, ὅμιλον πολλόν τε καὶ ἀχρεῖον ἕξουσιν. ἐντεῦθεν δὲ καὶ τοὔνομα Ὅμηρος ἐπεκράτησε τῷ Μελησιγένει ἀπὸ τῆς συμφορῆς· οἱ γὰρ Κυμαῖοι τοὺς τυφλοὺς ὁμήρους λέγουσιν· ὥστε πρότερον ὀνομαζομένου αὐ- 560
τοῦ Μελησιγένεος, τοῦτο γενέσθαι τοὔνομα Ὅμηρος· καὶ οἱ ξεῖνοι διήνεγκαν, ὅτι μνήμην αὐτοῦ ἐποιοῦντο. ἐτελεύτα δ' ὦν ὁ λόγος τῷ ἄρχοντι μὴ τρέφειν τὸν Ὅμηρον, ἔδοξε δέ πως [i] καὶ τῇ ἄλλῃ βουλῇ. ἐπελθὼν δὲ ὁ ἐπιστάτης καὶ παρεζόμενος αὐτῷ διηγήσατο τοὺς ἐναντιωθέντας λόγους τῇ χρήμῃ αὐτοῦ, καὶ τὰ δόξαντα τῇ βουλῇ. Ὁ δὲ, ὡς ἤκουσεν, ἐσυμφόρησέ τε καὶ λέγει τὰ ἔπεα τάδε,

Οἵῃ μ' αἴσῃ δῶκε πατὴρ Ζεὺς κύρμα γενέσθαι,
Νήπιον αἰδοίης ἐπὶ γούνασι μητρὸς ἀτάλλων,
Ἥν ποτ' ἐπύργωσαν βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο
Λαοὶ

a Μίδεω *Barocc.* Μίδα *Dio Chryſ.* in Corinth. p. 465. et Anthol. L. III. p. 319. *b* Νάῃ *Plato* in Phaedro p. 264., *Sextus Empir.* Hypot. L. II. p. 75., nec conſtanter tamen, ut ibi *Fabricius*, tum *Longinus* περὶ Ὕψ. Sect. 36.; ῥέει et τεθήλει *Barocc. Amſtelod.* et *Hereſbachii* liber. Verſus principium in *Platone* Ὄφρ' ἂν. *c* Λάμπῃ *Plato, Dio Chryſ. Diogen. Laërt.* I, 89., alii λάμπει cum *Barocc. Amſtel. Hereſb.* *d* Verſum hunc *Amſtel. Barocc. Hereſb. Plato, Dio Chryſ.* et Anthol. non norunt. Edebatur ποταμοὶ ῥέωσιν. *e Plato, Barocc. Palat. Amſtel.*, alibi πολυκλαύτῳ aut πολυκλαύστῳ ἐπὶ τύμβῳ. *f* Σημανέω Certamen Hom. et Heſiodi. *g* Θέλοιεν *Amſtel.* *h Palat. Barocc.*, prius αὐτόν. *i* Addidit ex ſcripto *Galeus*. Proximum χρήμῃ attigit *Suidas* in Voc.

55. Καὶ ποταμοί γε ῥέωσιν] Haec manu exarati libri et priſcorum plures non norunt. Addita a *Iungermanno*, ſed verſus modulum poſt habente, videntur. In *Diogene* καὶ ποταμοί γε ῥέωσιν ——. Apud alios καὶ ποταμοὶ πλήθωσιν —, *Barneſio* probante. Sequor *Diogenem*.

68. Καὶ αὐτοὶ παρῄνεον] Ad aures ingrata accidunt ob vicina καὶ αὐτοὶ ἔφασαν quam inſuavitatem *Pavius* ſcribendo καὶ αὐτῷ παρῄνεον imminutum ivit. Quo vero modo ἐλθὼν ἐπὶ τὸ βουλεῖον excuſabitur? Βουλεῖον de ſenatoria dignitate dextre *H. Valeſius* ad *Harpocrat.* p. 105. illuſtravit; ubi quaeſo βουλεῖον pro curia et ſenatorum conſeſſu in *Herodoto*?

91. Ὁ ἐπιστάτης] Ex officio admiſſionis, ὁ ἐπὶ τῇ τιμῇ ταύτῃ καθεστώς, ut in ſenatum admitti cupidos duceret C. 12. Nota iterum mihi egregium vocabulorum novatorem, qui τὴν χρήμην et συμφορήσειν ne recentiſſimae quidem Graeciae adprobare valuit.

99. Ἥν ποτ' ἐπύργωσαν] Vexat iſta *Leo Allatius* de Patria Homeri C. 12. *Quae enim erant illa γούνατα*

μη-

Λαοὶ Φρίκωνος, μάργων ἐπιβήτορες ἵππων
Ὁπλότεροι μαλεροῖο πυρὸς κρίνοντες Ἄρηα
Αἰολίδα Σμύρνην ἁλιγείτονα ποτνιάνακτον
Ἥν τε δι᾽ ἀγλαὸν εἶσιν ὕδωρ ἱεροῖο Μέλητος.
Ἔνθεν ἀπορνύμεναι κοῦραι Διός, ἀγλαὰ τέκνα,
Ἠθελέτην κλῄσαι δίαν χθόνα καὶ πόλιν ἀνδρῶν
Οἱ δ᾽ ἀπανηνάσθην ἱερὴν ὄπα, φῆμιν ἀοιδῆς.
Ἀφραδίῃ τῶν μέν τι παθών τις φράσσεται αὖθις,
Ὅς σφιν ὀνειδείων ἐμὸν διεμήσατο πότμον.
Κῆρα δ᾽ ἐγὼ τήν μοι θεὸς ὤπασε γεινομένῳ περ,
Τλήσομαι [a] ἀκράαντα φέρων τετληότι θυμῷ.
Οὐδέ τί μοι φίλα γυῖα μένειν ἱεραῖς ἐν ἀγυιαῖς
Κύμης ὁρμαίνουσι, μέγας [b] δέ με θυμὸς ἐπείγει
Δῆμον ἐς [c] ἀλλοδαπῶν ἰέναι ὀλίγον περ ἐόντα.

Μετὰ τοῦτο ἀπαλλάσσεται ἐκ τῆς Κύμης ἐς Φωκαίην, Κυμαίοις ἐπαρησάμενος μηδένα ποιητὴν δόκιμον ἐν τῇ χώρῃ γενέσθαι [d] ὅς τις Κυμαίους ἐπαγλαϊεῖ. ἀπικόμενος δὲ ἐς Φωκαίην, τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἐβιότευεν, ἔπεα ἐνδεικνύμενος ἐν ταῖς λέσχαις κατίζων. ἐν δὲ τῇ Φωκαίῃ τοῦτον τὸν χρόνον Θεστορίδης τις ἦν γράμματα διδάσκων τοὺς παῖδας, ἀνὴρ οὐ χρήγυος. κατανοήσας δὲ τοῦ Ὁμήρου τὴν ποίησιν, λόγους τοιούσδε αὐτῷ προσήνεγκε, φὰς ἕτοιμος εἶναι θεραπεύειν καὶ τρέφειν αὐτὸν ἀναλαβών, εἰ [e] ἐθέλοι ἅ γε πεποιημένα
561 εἴη αὐτῷ τῶν ἐπέων ἀναγράψασθαι, καὶ ἄλλα ποιῶν, πρὸς ἑωυτὸν ἀναφέρειν αἰεί. Τῷ δὲ Ὁμήρῳ ἀκούσαντι, ἔδοξε ποιητέα εἶναι ταῦτα· ἐνδεὴς γὰρ [f] ἦν τῶν ἀναγκαίων καὶ θεραπείης. διατρίβων δὲ παρὰ τῷ Θεστορίδῃ, ποιεῖ Ἰλιάδα τὴν ἐλάσσω, ἧς ἡ ἀρχή,

Ἴλιον ἀείδω καὶ Δαρδανίην εὔπωλον,
Ἧς πέρι [g] πολλὰ πάθον Δαναοί, θεράποντες Ἄρηος·

καὶ τὴν καλουμένην Φωκαΐδα, ἥν φασιν οἱ Φωκαεῖς Ὅμηρον παρ᾽ αὐτοῖσι ποιῆσαι. ἐπεὶ δὲ τήν τε Φωκαΐδα καὶ τἄλλα πάντα παρὰ τοῦ Ὁμήρου ὁ Θεστορίδης ἐγράψατο, διενοήθη ἐκ τῆς Φωκαίης ἀπαλλάσσεσθαι, τὴν ποίησιν θέλων τοῦ Ὁμήρου ἐξιδιώσασθαι· καὶ οὐκ ἔτι ὁμοίως ἐν ἐπιμελείῃ εἶχε τὸν Ὅμηρον. ὁ δὲ λέγει αὐτῷ τὰ ἔπεα τάδε,

Θεστορίδη, θνητοῖσιν ἀνωΐστων πολέων περ,
Οὐδὲν ἀφραστότερον πέλεται νόου ἀνθρώποισιν.

ὁ μὲν δὴ Θεστορίδης ἐκ τῆς Φωκαίης ἀπηλλάγη ἐς τὴν Χίον, [h] καὶ διδασκαλίην κατεσκευάσατο· καὶ τὰ ἔπεα ἐπιδεικνύμενος ὡς ἑωυτοῦ ἐόντα, ἔπαινόν τε πολλὸν εἶχε καὶ ὠφελεῖτο· ὁ δὲ Ὅμηρος πάλιν τὸν αὐτὸν τρόπον διῃτᾶτο ἐν τῇ Φωκαίῃ, ἀπὸ τῆς ποιήσιος τὴν βιοτὴν ἔχων. Χρόνῳ δὲ οὐ πολλῷ μετέπειτα ἄν-

Gens Phriconitis, certamine fortis equeſtri,
Condidit ad pelagus, præterlabente Melete.
Docta Iovis proles mecum hinc digreſſa volebat
Carminibus celebrare urbem quam nomine dicunt
Cymam, quosque viros intra ſua mœnia claudit.
Illi audire ſacræ ſpreverunt carmina vocis:
Sed quicunque mihi cladem exitiumque paravit,
Non impune feret læva quod mente volutat.
At mihi quam dederint naſcenti numina ſortem,
Ægro animo quamvis certum eſt perferre patique.
Sed iam per ſacræ veſtigia ponere Cymæ
Compita non ſuadet mihi mens, potiusque remota
Inque peregrina ſedem mihi quærere terra.

Cyma deinde abiens Phocæam contendit, im- 15
precans interim Cymæis, nequis unquam inſignis poëta in illa regione exiſteret qui Cymæos celebraret. Phocææ autem eodem modo victum paravit, in conventiculis paſſim carmina ſua oſtentans et conſidens. Erat autem eo tempore in illa Theſtorides quidam, qui pueros litteras docebat, homo fidei parum probatæ. Hic conſiderata Homeri poëſi, huiusmodi verbis eum compellavit, paratum ſe inquiens et miniſtrare ei, et victum ſuppeditare, ſi carmina quæ meditatus eſſet, deſcribere pateretur, et alia ſubinde faciens, ad ſe
deferret. Homerus, iam miniſterii alicuius 16
atque adeo neceſſariorum indigens, recipiendam hanc condicionem putavit; commoratusque apud Theſtoridem, minorem illam facit Iliadem, cuius initium eſt,

Troiam et Dardaniam canto, quæ mater equorum,
Quæ Danais Mavorte ſatis mala plurima vexit.

Phocaidem quoque quam vocant, Phocæenſes apud ſe conditum ab Homero aiunt. Iam vero Theſtorides, ubi Phocaidem atque alia omnia ab Homero communicata deſcripſiſſet, conſtituit e Phocæa diſcedere, Homerique poëſin pro ſua venditare. Unde factum, ut quum Homeri non perinde curam haberet, ille ad Theſtoridem huiusmodi ſit uſus diſticho,

Theſtoride, ex multis, mortalibus abdita quæ ſunt,
Mens habet in primis cæcos humana receſſus.

Theſtorides igitur ex Phocæa Chium conceſſit: ubi erecto ludo, carmina illa pro ſuis evulgans, egregiam ſimul laudem ſibi paravit et fructum. Porro Homerus iterum priſtino more vivere pergebat apud Phocæenſes, e poëſi
victum habens. Tempore deinde non multo, 17
viri

a Ἀκράαντα *Barocc.*; olim ἀκράαντον. b Δέ μοι *Amſt.* et *Heresbach.* c *Barocc.* et *Florent. Edit.*, antea ἀλλοδαπόν. d Ὅτις *Barocc.*, non male. e Ἐθέλει idem. f Εἴη *Palat. Barocc.* g Πολλ᾽ ἐπ. iidem. h Καὶ διδασκ. *Amſt. Palat. Barocc.*, recte: καὶ τὴν διδ. alii.

μητρὸς αἰδοίης. genua matris reverendae; *in quibus Iuppiter* ἀτάλλε, nutriebat: *quibus postea inconcinna ſententia addit*, ἥν ποτ᾽ ἐπυργώσαντο λαοὶ Φρίκωνος, quam populi Phriconis aedificarunt. *Sane quid ſibi velit Auctor non capio: quid debuiſſet dicere, iam percipio.* Hactenus ille. Vexatio ceſſabit fortaſſe leni medicina, Ἥν ποτ᾽ ἐπύργωσαν, *ubi olim condiderunt*, formando, Λαοὶ Φρίκωνος Cumani, ex Locrenſium monte Phricio, Φρικίῳ. Poeta Φρίκωνα vocat, prope Thermopylas olim in Aſiam progreſſi apud *Strabonem* XIII. p. 922. A. Conſule *L. Holſtenium* ad *Stephani Byz.* Φρίκιον.

11. Τλήσομαι ἀκράαντα φέρων] Optime. Ἀκράαντον verſus modum iugulabat, quod *Pavium Barneſium*que fugere non potuit. Praeſtat etiam prae vulgato Δῆμον ἐς ἀλλοδαπῶν. Barneſiana inſpice ad Il. Ω, 481.

29. Ἰλιάδα τὴν ἐλάσσω] Iliadem, quae noſtris in manibus, τὴν μεγάλην vocat C. 28. Huius frequentior adpellatio Ἰλιάδος τῆς μικρᾶς. Fueritne vero *Homeri*, atque eadem ac τὰ Κύπρια, magnum olim certamen. *Herodotus* Κύπρια iſta Poetae abiudicat L. II, 118., itidem alii. Egregiae hanc in rem obſervationes ſunt *Th. Rykii* Diſſ. de Prim. Ital. Colon. C. 10. p. 446. et *Ti. Hemſterhuſii* ad *Polluc.* X, 85.

34. Τήν τε Φωκαΐδα] Si Cl. *Io. Alb. Fabricius* Bibl. Gr. L. II, 2. ſcripſerit, Φωκαΐς *Herodoto* C. 16., *ſive legendum* Φωκαΐς *ex Ovidio* IV. ex *Ponto*, quam illi coniecturam Eminentiſſ. Cardinalis *Quirini* criminatio Primord. Corcyr. C. 3. imputat, coniectando aberravit. Ego coniecturam iſtam adhuc quaero. De Phocaide *Tuticani* praeclare *N. Heinſius* in L. IV. Ep. ex Ponto XVI, 27.

48. Ἀγ-

viri aliquot e Chio mercatores Phocæam veniunt; et audientes Homeri carmina quæ antea ſæpius in Chio a Theſtoride audierant, indicabant in Chio hæc ipſa a quodam ludimagiſtro pro ſuis cum magno fructu oſtentari. Homerus intelligens continuo Theſtoridem eſſe, toto ſtudio properabat in Chium tranſmittere. Et quum portum adiiſſet, neque offendiſſet navem quæ illuc traiiceret, eſſent autem qui ob ligna in Erythræam ſolvere pararent, belle convenire videbatur, ſi per Erythræam iter faceret. Accedens igitur nautas, oravit ut comitem ſe navigationis reciperent, multis blandiſque uſus verbis, quibus quod deſideraret perſuaderet. Nautæ admittentes hominis preces, iuſſerunt navem eum conſcendere. Quo impetrato Homerus conſidens in navi, his verſibus nautis bene precatur,

ἄνδρες Χῖοι [a] ἔμποροι ἀπίκοντο ἐς τὴν Φωκαίην· ἀκούσαντες δὲ τῶν ἐπέων τοῦ Ὁμήρου ἃ πρότερον ἀκηκόεσαν πολλάκις ἐν τῇ Χίῳ τοῦ Θεστορίδου, ἐξήγγελλον ὅτι ἐν τῇ Χίῳ τὶς ἐπιδεικνύμενος τὰ ἔπεα ταῦτα γραμμάτων διδάσκαλος, κάρτα πολλὸν [b] ἔπαινον ἔχει. ὁ δὲ Ὅμηρος κατενόησεν ὅτι Θεστορίδης ἂν εἴη, καὶ παντὶ θυμῷ ἐσπούδαζεν εἰς τὴν Χίον ἀπικέσθαι. καταβὰς δὲ ἐπὶ τὸν λιμένα, ἐς μὲν τὴν Χίον οὐ καταλαμβάνει οὐδὲν πλοῖον πλέον, ἐς δὲ τὴν [c] Ἐρυθραίην τινὲς ἐπὶ ξύλα παρεσκευάζοντο πλεῖν. καλῶς δὲ εἶχε τῷ Ὁμήρῳ δι᾽ Ἐρυθραίης τὸν πλοῦν ποιήσασθαι. καὶ προσελθὼν ἔχρηζε παρὰ τῶν ναυτέων δέξασθαι αὐτὸν σύμπλουν, πολλά τε [d] καὶ προσαγωγὰ λέγων οἷς σφέας ἔμελλε πείσειν. τοῖς δὲ ἔδοξε δέξασθαι αὐτόν. καὶ ἐκέλευον ἐσβαίνειν εἰς τὸ πλοῖον. ὁ δὲ Ὅμηρος πολλὰ ἐπαινέσας αὐτοὺς, ἐσέβη· καὶ ἐπεὶ ἕζετο, λέγει τὰ ἔπεα τάδε,

Audi qui pelagus valido Neptune tridenti
Imperioque regis, ſpatioſaque culta Heliconis:
Da precor his nautis reditum, ventosque ſecundos,
Qui mihi ſunt comites placidi, navisque magiſtri:
At mihi da miſero ſacram contingere terram,
Aërius qua parte Mimas ad ſidera ſurgit,
Inde hominis iuſti me fac ſuccedere tectis,
Ulciscique virum qui me improbitate feſellit,
Læſit et hoſpitis ſacra iura Iovemque benignum.

Κλῦθι Ποσείδαον μεγαλοσθενὲς ἐννοσίγαιε,
Εὐρυχόρου μεδέων ἠδὲ ξανθοῦ Ἑλικῶνος.
Δὸς δ᾽ οὖρον καλὸν, καὶ ἀπήμονα νόστον [e] ἰδέσθαι 562
Ναύταις, οἳ νηὸς πομποὶ ἠδ᾽ ἀρχοὶ ἔασι.
Δὸς δ᾽ ἐς ὑπώρειαν ὑψικρήμνοιο Μίμαντος
[f] Αἰδοίων μ᾽ ἐλθόντα βροτῶν ὁσίων γε κυρῆσαι.
Φῶτά τε τισαίμην, ὃς ἐμὸν νόον ἠπεροπεύσας,
Ὠδύσατο Ζῆνα ξένιον [g] ξενίην τε τράπεζαν.

18 Ubi autem ſecundo vento Erythræam appuliſſent, Homerus in navi diverſatus eſt. poſtero autem die rogavit, ut nautarum aliquis ad urbem eum duceret. Illi unum e ſuis ſimul miſerunt. Quumque iam pergendo ad Erythræam appropinquaſſet, quæ eſt aſpera atque montoſa, in hæc prorupit carmina,

Ἐπεὶ δὲ ἀπίκοντο εὐπλοήσαντες ἐς τὴν Ἐρυθραίην, τότε Ὅμηρος τὴν [h] αὖλιν ἐπὶ τῷ πλοίῳ ἐποιήσατο· τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἔχρηζε τῶν ναυτέων τινὰ ἡγήσασθαι αὐτῷ ἐς τὴν πόλιν. οἱ δὲ συνέπεμψαν ἕνα αὐτῶν. πορευόμενος δὲ Ὅμηρος ἐπεὶ ἔτυχε τῆς Ἐρυθραίης, τρηχείης καὶ ὀρεινῆς ἐούσης, φθέγγεται τάδε [i] τὰ ἔπεα,

O ſacra multorum largitrix terra bonorum,
Quam tu plana aliis et parte æqualis ab omni;
Aſpera contra aliis, in quos converteris iram.

Πότνια γῆ, πάνδωρε, δότειρα μελίφρονος ὄλβου,
Ὡς ἄρα δὴ τοῖς μὲν φωτῶν εὐοχθος ἐτύχθης,
Τοῖσι δὲ δύσβωλος καὶ τρηχεῖ᾽ οἷς ἐχολώθης.

Ingreſſus deinde Erythræorum urbem, percontatur de navigatione verſus Chium. Et quum forte quidam occurriſſet ſalutaturus, qui eum in Phocæa viderat, ab hoc contendit ut ſecum diſpiceret ſicubi navis eſſet qua in
19 Chium tranſmitteret. Et quum in portu nullum eſſet traiecticium navigium, ille Homerum ad eum locum ducit, ubi piſcatoriæ naviculæ ſtationem habebant. Et forte fortuna incidit in quosdam in Chium traiecturos. Hos adiens ille qui ducebat eum, precatus eſt ut Homerum acciperent. Verum illi nulla ratione eius habita ſolverunt. Homerus autem hæc cecinit carmina,

ἀπικόμενος δὲ ἐς τὴν πόλιν τῶν Ἐρυθραίων ἐπηρώτησε περὶ τοῦ ἐς τὴν Χίον πλοῦ· καί τινος προσελθόντος αὐτῷ τῶν ἑωρακότων ἐν τῇ Φωκαίῃ, καὶ ἀσπασαμένου, ἔχρηζεν αὐτοῦ συνεξευρεῖν αὐτῷ πλοῖον, ὅπως ἂν εἰς τὴν Χίον διαβαίη. Ἐκ μὲν δὴ τοῦ λιμένος οὐδὲν ἦν ἀπόστολον, ἄγει δὲ αὐτὸν ἔνθα τῶν ἁλιέων τὰ πλοῖα ὁρμίζεται. καί πως ἐντυγχάνει μέλλουσι τισὶ διαπλεῖν ἐς τὴν Χίον, ὧν ἐδέετο προσελθὼν ὁ ἄγων αὐτὸν ἀναλαβεῖν τὸν Ὅμηρον. οἱ δὲ, οὐδένα λόγον ποιησάμενοι, ἀνήγοντο· ὁ δὲ Ὅμηρος φθέγγεται τάδε τὰ ἔπεα,

Inſidi nautæ, gens diris triſtior ipſis,
Sæva quibus veluti mergis dant æquora victum,
Acriter a vobis Iovis hoſpitis ara colatur.
Triſtis enim vultus Iovis eſt, pœnæque paratæ,
His quibus hoſpitii non eſt pia teſſera curæ.

Ναῦται ποντοπόροι [k] στυγερῇ ἐναλίγκιοι ἄτῃ,
[l] Πτωκάσιν αἰθυίῃσι βίον δύσζηλον ἔχοντες,
Αἰδεῖσθε ξενίοιο Διὸς σέβας ὑψιμέδοντος.
Δεινὴ γὰρ [m] μετ᾽ ὄπις ξενίου Διὸς, ὅς κ᾽ ἀλίτηται.

* At ... ἀνα-

[a] Iidem tres, olim ἔμπειροι. [b] *Palat. Barocc.*, ἔπαινον omittebant plerique. Addit inſuper *Barocc.*, ὠφέλημα κάρτα πολλὸν ἔπαινον ſcribens. [c] *Barocc.*, antea Ἐρυθραίων. [d] *Palat. Barocc. Amſt.*, καὶ deerat. [e] Ἀρέσθαι *Suid.* in Ὅμηρος. [f] Αἰδοίων veteres editi cum *Heresb.*, neque abſurdi illi. [g] Deſit *Amſtel.* [h] *Palat. Barocc.*, αὐλὴν antea. [i] *Palat. Barocc.*, τὰ aberat. [k] Στυγεροὶ et ἄτῃ *Suidas.* [l] Πτωκάσιν idem, prius πτωχάσιν. Porro ἰὸν δυσζ. *Suidas* prave. [m] Μέτοπις plerique, *Suidas* μετόπισθεν ὄπις ξενίου, ὅς κ᾽, verſum luxans.

48. Ἄνδρες Χῖοι ἔμποροι] Erunt fortaſſe, quibus ἔμπειροι arridebunt. Sed enim *Iungermannum* adi ad *Pollue.* VII, 7. commentantem. Sequens *Barocciani* ὠφέλημα κάρτα πολλὸν, *Barneſius* ὠφέλημα καὶ κάρτα —, *Reinoldius* ὠφέλημα κάρτα πολλὸν καὶ ἔπαινον ordinant atque augent. Equidem poſteriori, modo acceſſione locus indigeret, calculum adponerem.

57. Ἐπὶ ξύλου] Melius ἐπὶ ξύλον, uti C. 6. καταπεπλευκὼς ἐπὶ σῖτον. Viſe Cl. *Valckenarii* ſcripta ad Polymn. C. 193.

75. Τὴν αὖλιν ἐπὶ τῷ πλοίῳ ἐποιήσατο] *Herodoti* Muſae dictionem averſantur. Praeſtabilior tamen eſt prae olim recepta. *Maximus* Philoſophus περὶ καταρχῶν v. 343. Ἠὲ καὶ ἐν τεμένει κρυφίην ΠΟΙΕΥΜΕΝΟΣ ΑΥΛΙΝ.

88. Οὐδὲν ἦν ἀπόστολον] Aliis πλοῖον adiungere mos eſt. Confer Clar. *Ruhnkenium* ad *Timaei* Lexic. p. 31.

95. Πτωκάσιν αἰθυίῃσι] Pavidi mergi ſunt, πτωκάδες, non utique πτωχάδες ſive mendici. Conſimilis in ſcriptione,

ἀναχθεῖσι δὲ αὐτοῖς συνέβη, ἐναντίυ ἀνέμυ γενομένυ, παλινδρομῆσαι, καὶ ἐς τὸ χωρίον ἀναδραμεῖν ὅθεν
563 ἀνηγάγοντο, καὶ τὸν Ὅμηρον ἀναλαβεῖν καθήμενον ἐπὶ τῆς κυματωγῆς. μαθὼν δὲ αὐτὺς πεπαλινδρομηκότας ἔλεξε τάδε, „ Ὑμᾶς, ὦ ξεῖνοι, ἔλαβεν ὁ ἄνεμος ἀντίος „ γενόμενος· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν με δέξασθε, καὶ ὁ „ πλῦς ὑμῖν ἔςαι". οἱ δ' ἁλιεῖς, ἐν [a] μεταμελίῃ γενόμενοι ὅτι ὐ πρότερον ἐδέξαντο, εἰπόντες ὅτι ὐ καταλιμπάνυσιν ἢν ἐθέλοι συμπλέειν, ἐκέλευον ἐσβαίνειν· καὶ ὕτως ἀναλαβόντες αὐτὸν ἀνήχθησαν, καὶ ἴσχησαν ἐπ' ἀκτῆς. Οἱ μὲν δὴ ἁλιεῖς πρὸς ἔργον ἐτράπησαν· ὁ δὲ Ὅμηρος τὴν νύκτα ἐπὶ τῦ αἰγιαλῦ κατέμεινε, τὴν δὲ ἡμέρην [b] πορευόμενος, καὶ πλανώμενος, ἀπίκετο εἰς τὸ χωρίον ὃ Πίτυς καλεῖται. κἀνταῦθα αὐτῷ ἀναπαυομένῳ τὴν νύκτα, ἐπιπίπτει καρπὸς τῆς πίτυος, ὃν δὴ μετεξέτεροι ςρόβιλον, οἱ δὲ κῶνον καλέυσιν. ὁ δὲ Ὅμηρος φθέγγεται τὰ [c] ἔπεα τάδε,

Ἄλλη τίς σευ πεύκη ἀμείνονα καρπὸν [d] ἵησιν
Ἴδης ἐν κορυφῇσι πολυπτύχυ ἠνεμοέσσης,
Ἔνθα σίδηρος [e] Ἄρηος ἐπιχθονίοισι βροτοῖσιν
Ἔσσεται, εὖτ' ἄν μιν Κεβρήνιοι ἄνδρες ἔχωσι.

τὰ δὲ Κεβρήνια τῦτον τὸν χρόνον κτίζειν οἱ Κυμαῖοι παρεσκευάζοντο πρὸς τῇ Ἴδῃ, καὶ γίνεται αὐτόθι σίδηρος. Ἐντεῦθεν ἀναςὰς Ὅμηρος ἐπορεύετο κατὰ φωνήν τινα αἰγῶν νεμομένων. ὡς δὲ ὑλάκτεον αὐτὸν οἱ κύνες, ἀνέκραγεν. ὁ δὲ Γλαῦκος ὡς ἤκυσε τῆς φωνῆς, ἦν γὰρ τῦτο ὄνομα τῷ νέμοντι τὰς αἶγας, ἐπέδραμεν ὀτραλέως, τάς τε κύνας ἀνεκαλεῖτο, καὶ ἀπεσόβησεν ἀπὸ τῦ Ὁμήρυ. ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον ἐν θαύματι ἦν, ὅκως τυφλὸς ὤν, μόνος ἀπίκοιτο ἐς τοιύτυς χώρυς, καὶ ὅ, τι θέλων· προσελθών τέ μιν ἱςόρεεν ὅςις τε ἦν, καὶ τίνι τρόπῳ ἀπίκοιτο ἐς τόπυς ἀοικήτυς καὶ ἀςιβέα χωρία, καὶ τίνος κεχρημένος εἴη. ὁ δὲ Ὅμηρος, αὐτῷ πᾶσαν τὴν [f] ἑωυτῦ πάθην καταλεγόμενος, εἰς οἶκτον προηγάγετο. ἦν γὰρ, ὡς ἔοικεν, ὐκ ἀγνώμων ὁ Γλαῦκος. ἀναλαβὼν δὲ αὐτὸν ἀνήγαγεν ἐπὶ τὸν ςαθμόν· πῦρ [g] τε ἀνακαύσας, δεῖπνον παρασκευάζει, καὶ παραθεὶς, δειπνεῖν ἐκέλευεν ὁ Γλαῦκος. Τῶν δὲ κυνῶν μὴ ἐσθιόντων καὶ ὑλακτεόντων δειπνῦντα, καθάπερ εἰώθεισαν, λέγει πρὸς τὸν Γλαῦκον Ὅμηρος τὰ ἔπεα τάδε,

Γλαῦκε πίπων, [h] ἐπιὼν τὸ ἔπος τὸ ἐνὶ φρεσὶ θήσω·

Πρῶ-

At vero in altum iam provectis contigit, ut adverſo vento rapti, eodem unde ſolverant recurrerent, ubi etiamdum Homerum in li-
1 toris crepidine conſidentem offenderunt: qui, cognito navis recurſu, hunc in modum eos alloquitur, *Vos, o peregrini, ventus adverſus excepit; ſed me nunc quoque admittite, et ſecunda vobis navigatio erit.* Piſcatores autem, pœnitentia ducti quod prius hominem non receperant, teſtatique ſe non relicturos eum ſi velit ſimul navigare, iubent navem conſcendere. Recepto Homero vela faciunt, 20
et iter peragunt. Quibus ad ſua opera digreſſis, Homerus in litore ea nocte manſit. Ubi diluxit, itineri ſe accingens oberransque, ad eum locum pervenit qui appellatur Pinus: illicque quieſcenti per noctem pini fructus eſt illapsus, quem aliqui ςρόβιλον, alii κῶνον appellant. Homerus autem hos cecinit verſus,

Funduntur fructus alia magis arbore dulces,
Quam fovet umbroſis felix in collibus Ida:
Hinc ferrum veniet Martis validæque ſecures,
His ubi conſiſtet campis Cebrenia pubes.

Eo enim tempore Cymæi Cebrenia ad Idam montem ædificare parabant, unde ferrum effoditur. Ceterum illinc abiens Homerus, 21
vocem caprarum ibidem paſcentium ſequutus, in canes incidit: qui quum adlatrarent, vociferabatur. Quod audiens Glaucus, id enim erat caprario nomen, accurrit feſtinanter, revocatosque canes, ab Homero excuſſit. Atque ubi diu admiratus fuiſſet, quod nimirum cæcus exiſtens ſolus eo locorum perveniſſet et quid vellet, tandem accedens rogabat quisnam eſſet quibusque modis ad inhabitata illa et non calcata loca divertiſſet, et cuius rei indigens. Homerus, omnem ſuam calamitatem commemorans, ad commiſerationem Glaucum pertraxit: ſiquidem homo erat, ut apparet, cordatus. Excipiens igitur Homerum, ad ſuum deduxit tugurium, incenſoque igne cœnam inſtruxit: qua appoſita iuſſit cœnare hoſpitem. At vero quum 22
canes a cibo abſtinentes non ceſſarent ſuo more cœnitantem adlatrare, Homerus Glaucum his verſibus alloquitur

Glauce precor, paucis me audi, pareque monenti:

Præ

a Μεταμελείῃ *Palat. Barocc. Amſtel.* b Πλανώμενος *Barocc. Amſtel.* c *Palat. Barocc.*, antea ἔπη. d Ἀνίησι *Suidas.* e Ἄρεος idem. f Ἑαυτοῦ *Barocc. Amſtel.* g *Palat. Barocc.*, alii δή. h Ex ſcripto Lipſienſi *Berglerus* adpoſuit ἐπιὼν τοι ἔπος τί τοι ἐνὶ. In *Suida* βοτῶν ἐπιβῆτα, ἔπος τί σοι ἐν φρ.

ptione, ſicuti *Kuſterus* animadvertit, variatio in *Sophocliis* Philoct. v. 1121. Ineptum autem nullique rei μέτοχος. belle *Pavius*, *Barneſius*, *Reinoldius*que disiunxerunt μέτ' ἔπος, μέτα vicem verbi μέτεστι fungente. *Kuſteri* inſtitutus ad *Suidam* labor nimius eſt et exorbitat.

2. Ὑμᾶς, ὦ ξεῖνοι] Pedeſtri ſermone ne *Homerus* loqueretur, fingere *Barneſio* libuit:

Ὑμέας, ὦ ξεῖνοι, ἄνεμος λάβεν ἀντίος ἐλθών·
Ἀλλ' ἐμὲ νῦν δέξασθε, καὶ ὁ πλόος ἔσσεται ὔμμιν.

Quos ego verſus illi redono. Vitae Auctori non illa fuit ſapientia.

13. Ὃν δὴ μετεξέτεροι ςρόβιλον] Prodit recentiorem aetatem Scriptor Ionica aemulatus. Priſci Graecorum pini fructum ſive nucem conſtanter κῶνον, ſeriores ςρόβιλον nuncuparunt. Teſtis isto in genere gravis *Galenus* Comment. IV. in *Hippocrat.* de Ration. Vict. Sect. 53. ὁ μὲν γὰρ κόκκαλος ὑπ' αὐτοῦ λελεγμένος, οὐχ οὕτως, ἀλλὰ ΚΩΝΟΣ μᾶλλον ὑπὸ τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων ὀνομάζεται, καθάπερ ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἰατρῶν σχεδὸν ἁπάντων ΣΤΡΟΒΙΛΟΣ· et L. II. de Aliment. Facult. C. 17. καλοῦσι οἱ νῦν Ἕλληνες οὐ ΚΩΝΟΥΣ, ἀλλὰ ςροβίλους αὐτούς. Quae quidem *Galeni* Ill. *Ez. Spanhemius* Diſſ. VI. de Us. et Praeſt. Numiſm. p. 309. ſignificans veriſſime adiunxit, *ut vel inde, etſi non alia id arguerent, longe recentiorem, quam vulgo etiam creditur, exſtitiſſe liqueat Vitae illius* (Homeri) *Scriptorem* &c.

19. Τὰ δὲ Κεβρήνια] Legenda *Holſtenii* obſervatio in *Steph. Byz.* Κεβρήνη. Quid fiet autem Idaeis Dactylis, ferri repertoribus, ſi conditis demum Cebreniis ferrum ex Ida monte erui coeptum fuerit? Puto ex *Ephoro*, quem de hac Cumanorum colonia ſcripſiſſe *Harpocratio* teſtatur, haec propagata.

24. Ἐπέδραμεν ὀτραλέως] *Pavius*, quo nitidior ſermo procederet, ἐπιδραμὼν ὀτραλέως. Quem in modum ſi plura huius ἐξηγήσεως, male apta, concinnanda forent, quis finis? Ὀτραλέως *Homeri* ſibi Scriptor habeat, *Herodotus* uſurpare noluit.

39. Γλαῦκε πίπων, ἐπιὼν τὸ ἔπος] Maluit ob Codicem Lipſienſem Cl. *Berglerus* ἐπιὼν τοι ἔπος τί ἐνὶ φρεσὶ θήσω. Aliis alia placuerunt. Praeferrem ex *Suida*, praeclare a *Kuſtero* adiuto, Γλαῦκε, βοτῶν ἐπιβῆτα, ἔπος τοί τι ἐνὶ φρεσὶ θήσω. Erat enim Glaucus caprarum cuſtos. *Barneſius* non diſſentit.

55. Πλη-

Pro foribus ſtabuli canibus ſua fercula primum
Fac tradas: nam ſic melius. cuſtodibus illis,
Nec fera nec fures venient ad ſepta doloſi.

Hæc audiens Glaucus, lætatus eſt admoni-
tione illa, habuitque hominem in admiratio-
ne. Cœnati autem, ultro citroque habitis
ſermonibus oblectabantur. Nam quum Ho-
merus errorem ſuum, civitatesque quas ad-
iiſſet, commemoraret, Glaucus hæc audiens
ſtupebat: Et tunc quidem, quia cubandi
23 tempus erat, quieti ſe dabat. Poſtero die
Glaucus cogitavit ad herum ſuum proficiſci,
ad hæc de Homero indicanda. Proinde com-
miſſis conſervo capris paſcendis, Homerum
intra tecta reliquit, promittens ſe quam fe-
ſtinantiſſime iturum. Deſcendens autem ad
Boliſſum, erat vicinum huic loco, herumque
ſuum adiens, narravit de Homero, quemad-
modum res ſe habebat; deque eius adven-
tu, quem pro miraculo duceret: demum ro-
gat quid facere in eo conveniat. Herus
parum delectatus hoc nuncio, cœpit cum
Glauco ut ſtupido expoſtulare, qui quoslibet
mutilos reciperet aleretque; tamen præcepit
24 ut hoſpitem ad ſe perduceret. Glaucus ve-
ro ad Homerum reverſus narravit, iuſſitque
ſequi ſe in urbem: fore enim hæc ei ad fe-
licem fortunæ ſucceſſum. Quibus non gra-
vatim aſſentiens Homerus, caprarium ſequi-
tur. Hic Chius colloquutus cum Homero
reperit hominem eſſe politum et multorum
peritum, cœpitque ſuadere ei ut apud ſe com-
moraretur, liberorumque quos habebat ad-
oleſcentes, formandorum curam ſuſciperet.
Ille accepta condicione, pueros ſibi creditos
erudivit. Interim Cercopas, Batrachomyo-
machiam, Epicichlidas, et alia omnia quæ-
cunque iuvenilia ludicra Homeri extant, a-
pud Chium illum condidit in Boliſſo; ita ut
ex poëſi cœperit per urbem inclareſcere. Iam
vero Theſtorides, utprimum intellexit Ho-
merum adeſſe, navigans e Chio fugam ca-
25 peſſebat. Deinde progreſſu temporis impe-
trata ab Chio Chium viſendi copia, urbem
adiit, ludumque illic inſtituens, pueros car-
mina docebat. Id quum magna dexteritate
Chiis facere videretur, etiam multos ſibi ad-
miratores conciliavit. Hinc igitur victum
parans copioſum, uxorem duxit, e qua duas
ſuſcepit filias, quarum una deceſſit innupta,
26 alteram viro Chio elocavit. Enimvero hic
poëſin excolens, gratiam reddidit, quam ha-
buit; et primum quidem Mentori Ithacenſi,
in Odyſſea, ut qui laborantem ex oculis im-
penſe curaviſſet in Ithaca, eius nomine poëſi
ſuæ inſerto, quem Ulyſſis dicit eſſe ſocium:
cuius fidei Ulyſſes, Troiam navigans, do-
mum familiamque crediderit, tanquam Itha-
cen-

Πρῶτον μὲν κυσὶ δεῖπνον ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσι
Δοῦναι. [a] ὣς γὰρ ἄμεινον· ὃ γὰρ καὶ πρῶτον ἀ- 564
κούει
Ἀνδρὸς ἐπερχομένου, καὶ ἐς ἕρκεα θηρὸς ἰόντος.

ταῦτα ἀκούσας ὁ Γλαῦκος, ἥσθη τῇ παραινέσει, καὶ
ἐν θαύματι εἶχεν αὐτόν. δειπνήσαντες δὲ, διὰ λό-
γων εἱστιῶντο. ἀπηγεομένου δὲ Ὁμήρου τήν τε πλά-
νην τὴν ἑαυτοῦ καὶ τὰς πόλεις ἃς ἐσαπίκοιτο, ἐκ-
πλήκτος ἦν ὁ Γλαῦκος [b] ἀκούων. καὶ τότε μὲν,
ἐπεὶ ὥρη κοίτου ἦν, [c] ἀνεπαύετο. Τῇ δ' ὑστεραίῃ
διενοήθη ὁ Γλαῦκος πρὸς τὸν δεσπότην πορευθῆναι,
σημανέων τὰ περὶ Ὁμήρου. ἐπιτρέψας δὲ τῷ συν-
δούλῳ νέμειν τὰς αἶγας, τὸν Ὅμηρον καταλείπει
ἔνδον, εἰπὼν πρὸς αὐτὸν, ὅτι διὰ ταχέων πορεύ-
σομαι. καταβὰς δὲ ἐς Βολισσὸν, ἔστι δὲ πλησίον
τοῦ χωρίου τούτου, καὶ συγγενόμενος τῷ δεσπό-
τῃ, ἀπηγέετο ὑπὲρ Ὁμήρου πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν,
περί τε αὐτοῦ τῆς ἀφίξιος, ἐν θαύματι [d] ποιού-
μενος· ἠρώτεέ τε ὅ, τι χρὴ ποιέειν περὶ αὐτοῦ. ὁ
δὲ ὀλίγα μὲν προσίετο τῶν λόγων, κατεγίνωσκε
δὲ τοῦ Γλαύκου ὡς ἄφρονος ἐόντος, καὶ τοὺς ἀνα-
πήρους δεχομένου καὶ τρέφοντος. ἐκέλευσε δὲ ὅμως
τὸν ξεῖνον ἄγειν πρὸς ἑαυτόν. Ἐλθὼν δὲ πρὸς τὸν
Ὅμηρον διηγήσατο ταῦτα ὁ Γλαῦκος, καὶ [e] ἐκέ-
λευσε πορεύεσθαι τοῦτον· οὕτω γὰρ εὖ πρήξειν· ὁ
δὲ Ὅμηρος ἤθελε πορεύεσθαι. ἀναλαβὼν οὖν αὐτὸν
ὁ Γλαῦκος ἤγαγε πρὸς τὸν δεσπότην. διὰ λόγων
δὲ ἰὼν τῷ Ὁμήρῳ ὁ Χῖος, εὑρίσκει ἐόντα δεξιὸν
καὶ πολλῶν ἔμπειρον· ἔπειθέ τε αὐτὸν μένειν, καὶ
τῶν παιδίων ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι· ἦσαν γὰρ τῷ
Χίῳ παῖδες ἐν ἡλικίῃ. τούτους οὖν αὐτῷ παρατί-
θησι παιδεύειν. ὁ δὲ ἔπρησσε ταῦτα· καὶ τοὺς κέρ-
κωπας, καὶ βατραχομυομαχίαν, καὶ ἐπικιχλί-
δας, καὶ τἄλλα πάντα ὅσα παίγνιά ἐστιν Ὁμή-
ρου, ἐνταῦθα ἐποίησε παρὰ τῷ Χίῳ ἐν Βολισσῷ.
ὥστε καὶ ἐν τῇ πόλει περιβόητος ἤδη ἐγένετο ἐν τῇ
ποιήσει. καὶ ὁ μὲν Θεστορίδης, ὡς τάχιστα ἐπύθετο
αὐτὸν παρεόντα, ᾤχετο ἐκπλέων ἐκ τῆς Χίου. Χρό-
νου δὲ [f] προϊόντος, δεηθεὶς τοῦ Χίου πορεῦσαι αὐτὸν
εἰς τὴν Χίον, ἀπίκετο εἰς τὴν πόλιν· καὶ διδασκα-
λεῖον κατασκευασάμενος, ἐδίδασκε παῖδας τὰ ἔπεα.
καὶ κάρτα δεξιὸς ἐδόκεεν εἶναι τοῖς Χίοις, καὶ πολλοὶ
θαυμασταὶ αὐτοῦ καθεστήκεσαν. συλλεξάμενος δὲ βίον
ἱκανὸν, γυναῖκα ἔγημεν ἐξ ἧς αὐτῷ θυγατέρες δύο
ἐγένοντο· καὶ ἡ μὲν αὐτῶν ἄγαμος ἐτελεύτησε, τὴν 565
δὲ συνῴκισεν ἀνδρὶ Χίῳ. Ἐπιχειρήσας δὲ τῇ ποιή-
σει, ἀπέδωκε χάριν ἣν εἶχε, πρῶτον μὲν Μέντορι
τῷ Ἰθακησίῳ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ, ὅτι μιν κάμνοντα
τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐν Ἰθάκῃ [g] ἐνοσήλευσεν ἐκτενῶς, τοὔ-
νομα αὐτοῦ ἐναρμόσας ἐς τὴν ποίησιν, Ὀδυσσέως τε
ἑταῖρον φὰς εἶναι· ποιήσας, Ὀδυσσέα, ὡς ἐς Τροίην
ἔπλεε, Μέντορι ἐπιτρέψαι τὸν οἶκον, ἐόντι Ἰθακη-
σίων

* *a* Τὼς *Suid.* *b* Ἐσακούων *Palat. Barocc.* *c* Ἀνέπαυε iidem, male. *d Palat. Barocc. Amſt.*, olim ποιεύμενος· tum ἠρώτα τε duo priores. *e* Ἐκέλευε *Palat.* *f* Προϊέντες *Amſt.* *g Palat. Barocc.*, alii ἐνοσήλευσεν.

55. Πλησίου τοῦ χωρίου τούτου] *Pavius* πλησίον τοῦ Χίου τοῦτο, quod Boliſſus haud procul Chio, me invito et minime laudante. Χωρίον praedium eſt, ubi Glaucus pecudum cuſtodiae invigilabat.

61. Καὶ τοὺς ἀναπήρους δεχομένου] *Coecos*, qualis Homerus. Atqui veteribus ἀνάπηρος plerumque ὁ πᾶν τὸ σῶμα πεπηρωμένος in *Pollucis* II, 61. Multa *Io. Iac. Wetſtenius* de voce ad *S. Lucae* Euang. C. XIV, 13.

71. Παῖδες ἐν ἡλικίῃ] Pueri admodum et plane impuberes, quos priſca Graecia τοὺς τῆς ἡλικίας ἐντὸς γεγονότας dictitabat: namque οἱ ἐν ἡλικίῃ adulti ſunt atque in aetate στρατευσιμῷ de iuſta *Taylorii* doctrina ad *Lyſiae* ἐπιτάφ. p. 55.

75. Ἐνταῦθα ἐποίησε παρὰ τῷ Χίῳ] Paria his *Ephorus* apud Ethnicographum in Βολισσός. Non nunc attingo τὰ παίγνια, quae dicuntur, *Homeri*. Abunde ſollers Cl. *Io. Alb. Fabricii* Bibl. Gr. II, 2. diligentia cupidis ſatisfaciet. At enim ſocors Scriptoris negligentia ac taciturnitas eſt tangenda. Dubitabat *Herodotus*, eſſentne ΕΠΙΓΟΝΟΙ Homeri poëtae? Ἔστι δὲ καὶ Ὁμήρῳ ἐν Ἐπιγόνοισι, εἰ δὴ τῷ ἐόντι γε Ὅμηρος ταῦτα τὰ ἔπεα ἐποίησε L. IV, 32. Homo noſter, ſi vir et bonae fuiſſet fidei, dubitationem iſtam amputare litemque dirimere in ἐξηγήσει rerum et poëmatum Homeri, occaſione praeſertim oblata ultro, debuerat.

σίαν ἀρίϛῳ καὶ δικαιοτάτῳ. πολλαχῆ δὲ καὶ ἄλλῃ τῆς ποιήσιος τιμᾷ αὐτὸν, τὴν Ἀθηνᾶν, ὁπότε ἐς λόγον τινὶ καθίϛαται, τῷ Μέντορι [a] εἰκυῖαν ποιεῖ. ἀπέδωκε δὲ καὶ Φημίῳ τῷ ἑαυτῦ διδασκάλῳ τροφεῖα καὶ διδασκαλεῖα ἐν τῇ [b] Ὀδυσσείῃ, μάλιϛα ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσι,

> Κήρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέ' ἔθηκε
> Φημίῳ, [c] ὃς δὴ πολλὸν ἐκαίνυτο πάντας ἀείδων.

καὶ πάλιν,

> Αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν.

μέμνηται δὲ καὶ τῦ ναυκλήρυ, μεθ' ὗ ἐκπεριέπλευσε, καὶ [d] εἶδε πόλιάς τε πολλὰς καὶ χώρας, ᾧ ὄνομα ἦν Μέντης, ἐν τοῖς ἔπεσι τοῖσδε;

> Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχομαι εἶναι
> Υἱὸς, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.

ἀπέδωκε [e] δὲ χάριν καὶ Τυχίῳ τῷ σκυτεῖ, ὃς ἐδέξατο αὐτὸν ἐν τῷ Νέῳ τείχει, προσελθόντα πρὸς τὸ σκυτεῖον, ἐν τοῖς ἔπεσι καταζεύξας ἐν τῇ Ἰλιάδι τοῖσδε,

> Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος ἠύτε πύργον,
> Χάλκεον, ἑπταβόειον· ὅ οἱ Τύχιος κάμε τεύχων,
> Σκυτοτόμων ὄχ' ἄριϛος, Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων.

Ἀπὸ δὲ τῆς ποιήσεως ταύτης εὐδοκιμεῖ Ὅμηρος περί τε τὴν Ἰωνίαν, καὶ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἤδη περὶ αὐτῦ λόγος ἀναφέρεται· καὶ οἰκέων δὲ ἐν τῇ Χίῳ, καὶ εὐδοκιμέων περὶ τὴν ποίησιν, ἀπικνεομένων πολλῶν, συνεβούλευον οἱ ἐντυγχάνοντες αὐτῷ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἀπικέσθαι· ὁ δὲ προσεδέξατο τὸν λόγον, καὶ κάρτα ἐπεθύμει ἀποδημῆσαι. Καταγνώσας δὲ ὅτι ἐς μὲν Ἄργος πολλαὶ καὶ μεγάλαι εἶεν εὐλογίαι πεποιημέναι, ἐς δὲ τὰς Ἀθήνας ὔ, ἐμποιεῖ ἐς τὴν ποίησιν, ἐς μὲν Ἰλιάδα τὴν μεγάλην, Ἐρεχθέα μεγαλύνων ἐν νεῶν καταλόγῳ, τὰ ἔπεα τάδε,

566
> Δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη
> Θρέψε Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος ἄρυρα.

καὶ τὸν ϛρατηγὸν αὐτῶν Μενεσθέα, ὡς πάντων εἴη ἄριϛος τάξαι πεζὸν ϛρατὸν καὶ ἱππότας, ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσιν εἶπε,

> Τῶν αὖθ' [f] ἡγεμόνευ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς.
> Τῷ δ' οὔπω τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνὴρ
> Κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.

Αἴαντα δὲ τὸν Τελαμῶνος καὶ Σαλαμινίους ἐν νεῶν καταλόγῳ ἔταξε πρὸς Ἀθηναίους, λέγων τάδε,

> Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας,
> Στῆσε δ' ἄγων ἵν' Ἀθηναίων ἵϛαντο φάλαγγες.

ἐς

cenſium præſtantiſſimo atque æquiſſimo. Sæpe etiam aliis poëmatis locis eandem laudibus vehit, ſiquidem Minervam quoties in ſermonem cum aliquo venit, Mentori tradit aſſimulatam. Ad hæc Phemio præceptori ſuo gratiam eruditionis ſimul et nutricationis in Odyſſea retulit, præcipue in his verſibus,

> *Phemius at cunctis præſtantior arte canendi*
> *Inſignem citharam, dederat quam præco, tenebat.*

Et rurſum,

> *Fundere et hanc pulſans modulamina dulcia cœpit.*

Meminit et naucleri, in cuius comitatu circumnavigans, urbes locaque plurima perluſtravit. Huic nomen erat Mentæ: cuius meminit his verſibus,

> *Anchialo Mentes forti genitore creatus,*
> *Imperito Taphiis, quibus est ars nautica cordi.*

Habuit etiam Tychio coriario gratiam, qui venientem ad ſutrinam apud Novum murum hoſpitio excepiſſet. Hunc enim Iliadi inſerſit his verſibus,

> *Comminus acceſſit clypeo ſeptemplice tutus*
> *Aiax: huic clypeum turris fabricarat ad inſtar*
> *Urbe in Hyle Tychius: non ſutor doctior alter.*

A poëſi vero hac inclareſcit Homerus circa 27
Ioniam; iam et in ipſam usque Græciam de eodem ſermo perferebatur. Et quum habitaret in Chio multis viſitatum venientibus, eruditionis exiſtimatione augeſcens, inciderunt qui ſuaderent ut in Græciam ſe transferret. Quod conſilium admittens, impenſe cupiebat illuc demigrare. Commodumque intelligens 28
Argos multis egregiisque elogiis celebratum, Athenas non item, poëſi ſuæ inſerit, in maiori quidem Iliade hos verſus, quibus Erechtheum magnifice laudibus vehit, in navium catalogo,

> *Ortum ab Erechtheo populum: nutriverat illum*
> *Pallas Erechtheum, tellus quem vaſta crearat.*

Meneſtheum etiam, ducem Athenienſium, tradit in exercitu tam pedeſtri quam equeſtri ordinando, peritiſſimum, idque his carminibus,

> *Hos tunc ducebat patria virtute Meneſtheus*
> *Maximus: huic nemo poterat certare regendis,*
> *Aut etiam ornandis vel equis, vel in arcta locandis*
> *Agmina militibus.*

Aiacem vero Telamonium ipsosque Salaminios Athenienſibus in navium nomenclatore annumeravit, ſic ſcribens,

> *Bis ſex e Salamine rates Telamonius Aiax*
> *Egit, et adduxit ſtatuens in litore iuxta*
> *Cecropias naves.*

Po-

[a] Εἰκυῖαν *Barocc.*, olim εἰκυῖην. [b] *Palat. Barocc.*, Ὀδυσσείῃ prius. [c] Ὃς δὴ *Barocc.*, ὅς τε *Hereib.*, ὅϛις editi. [d] Οἶδε *Amſtel.* [e] Omittit *Barocc.* [f] Ἡγεμόνευεν *Barocc. Hereib.*

100. Φημίῳ, ὃς δὴ πολλὸν] Prae vulgato hoc arriſit. Unde verſum autem Vitae auctor mutuatus fuerit, non dixero. Magis *Io*ſ. *Barneſium* demiror, *Homero* Odyſſ. A., 154. inculcantem, tanquam genuinum, ſed reapse nexum conturbantem. Cur porro καὶ πάλιν, cum verſus iste praeſcriptis artiſſime adhaereat?

17. Καὶ οἰκέων δὲ ἐν τῇ Χίῳ] Videntur abſolute poſita. Quis vero proxima laudibus feret ἐμποιεῖ ἐς τὴν ποίησιν, ἐς μὲν Ἰλιάδα τὴν μεγάλην — ἐν νεῶν καταλόγῳ; Cenſuitne lectores ignoraturos, Νεῶν κατάλογον partem Iliados abſolvere? Prudentius et ſimplicius post pauca Σαλαμινίους ἐν νεῶν καταλόγῳ ἔταξεν. *Herodotus* ſemel duntaxat neque abſque *diſputatione* ad eum modum, ἐπιμέμνηται δὲ αὐτοῦ ἐν Διομήδεος ἀριϛείῃ L. II, 116., ubi Cl. *Valckenarius*.

31. Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' υἱὸς] *Reinoldius* ἡγεμόνευεν *Barocciani* et priſcorum editorum excellentius decernit. Receptum ſervo, quod et in Poëta.

38. Στῆσε δ' ἄγων] Solonis commento, ut Salaminem civibus ſuis in nobili lite cum Megarenſibus ſuper inſulae poſſeſſione vindicaret, verſum παρεμβεβλημένον haud pauci prodiderunt, neque adeo Homereum eſſe. Rem declarant *Clarkii* notae ad *Iliad.* B., 557. et *L. Kuſteri* Hiſtor. Crit. Homeri p. 104.

43. Καὶ

Poſtremo in Odyſſea Minervam, postquam cum Olyſſe in colloquium venerit, ad Athenienſium urbem, quam præcipue colebat, conceſſiſſe fingit.

ἐς δὲ τὴν ᵃ Ὀδυσσείην τάδε ἐποίησεν, ὡς Ἀθηνᾶ ἐς λόγους ἐλθοῦσα τῷ Ὀδυσσεῖ ἐς τὴν Ἀθηναίων πόλιν ἀπίκετο, τιμῶσα ταύτην τῶν ἄλλων πολλῷ μάλιστα,

Ad Marathona dehinc et magnas venit Athenas,
Tectaque Erechthei ſubiit.

Ἵκετο δ' ἐς Μαραθῶνα καὶ εὐρυχόρους ᵇ ἐς Ἀθήνας·
Δῦνε δ' Ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον.

29 His ubi complevit ſuam poëſin, et apta omnia compoſuit, animo in Græciam traiiciendi, Samum appulit: contigitque forte ut eodem tempore Samii Apaturia feſtum agerent. Hic Samius quidam agnito Homero, utpote quem iam ante in Chio vidiſſet, tribules ſuos adiens, indicavit eius adventum cum multa hominis celebratione. Tribules vero iubebant adduci eum. Conveniens igitur Homerum Samius, Quandoquidem, inquit, hoſpes, Apaturiorum feſtum agit civitas, invitant te noſtri tribules ad idem feſtum concelebrandum. Homerus adfuturum ſe affirmans,

30 comitatur invitantem. Illuc pergens, in mulieres impegit quæ Curotropho ſacra in trivio faciebant. Sacrifica occurſantis aſpectu indignata, exclamat, Vir, inquiens, faceſſas a ſacris. Homerus dictum illud in animo volvens, rogabat quisnam eſſet qui loqueretur, et cui deo ſacrificaretur. Dux eius indicavit mulierem eſſe, quæ Curotropho ſacrificaret. Quod audiens Homerus, hæc carmina protulit,

Ἐμποιήσας δὲ ἐς τὴν ποίησιν ταῦτα, καὶ παρασκευασάμενος, ἐς Ἑλλάδα βουλόμενος ᶜ ποιεῖσθαι τὸν πλοῦν, προσίσχει τῇ Σάμῳ. ἔτυχον δὲ οἱ ἐκεῖσε τὸν τότε καιρὸν ἄγοντες ἑορτὴν Ἀπατούρια. καί τις τῶν Σαμίων ἰδὼν τὸν Ὅμηρον ἀπιγμένον, πρότερον αὐτὸν ἐπιστάμενος ἐν Χίῳ, ἐλθὼν ἐς τοὺς Φράτορας διηγήσατο, ἐν ἐπαίνῳ μεγάλῳ ποιεύμενος αὐτόν. οἱ δὲ Φράτορες ἐκέλευον ἄγειν αὐτόν· ὁ δὲ, ἐντυχὼν τῷ Ὁμήρῳ, ἔλεξεν, „ Ὦ ξεῖνε, Ἀπατούρια ἀγούσης τῆς πόλιος, καλοῦσί σε οἱ Φράτορες οἱ ἡμέτεροι συνεορτάσοντα". ὁ δὲ Ὅμηρος ἔφη ταῦτα ποιήσειν, καὶ ᵈ ᾔει μετὰ τοῦ καλέσαντος. Πορευόμενος δὲ ἐγχρίμπτεται γυναιξὶ Κουροτρόφῳ θυούσαις ἐν τῇ τριόδῳ. ἡ δὲ ἱέρεια εἶπε πρὸς αὐτὸν, δυσχεράνασα τῇ ὄψει, „ Ἀνὴρ ἀπὸ τῶν ἱρῶν". ὁ δὲ Ὅμηρος ἐς θυμόν τε ἔβαλε τὸ ῥηθὲν, καὶ ἤρετο τὸν ἄγοντα τίς τε εἴη ὁ φθεγξάμενος, καὶ τίνι θεῶν ᵉ ἱρὰ θύεται. ὁ δὲ αὐτῷ διηγήσατο ὅτι γυνὴ εἴη Κουροτρόφῳ θύουσα. ὁ δὲ, ἀκούσας, λέγει τάδε τὰ ἔπεα,

Dive preces audito meas, mulierque face iſta
Averſata torum iuvenili ætate vigentum,
Canorum veterumque ſenum capiatur amore,
Eſt ætas effœta quibus, ſed prompta voluntas.

Κλῦθί μοι εὐχομένῳ Κουροτρόφε, δὸς δὲ γυναῖκα
Τήνδε νέων ᶠ μὲν ἀνήνασθαι φιλότητα καὶ εὐνὴν, 567
Ἡ δ' ἐπιτερπέσθω πολιοκροτάφοισι γέρουσιν,
Ὧν ᵍ ὥρη μὲν ἀπήμβλυνται, θυμὸς δὲ μενοινᾷ.

31 Vbi vero ad tribulium collegium acceſſit Homerus, iamque in limine conclavis, in quo epulabantur, conſtitit, aliqui narrant iam tum illic ardente igne poëtam ceciniſſe, alii postea eos accendiſſe, quam carmina iſta ceciniſſet,

Ἐπεὶ δὲ ἦλθεν εἰς τὴν φρήτρην, καὶ τοῦ οἴκου ἔνθα δὴ ʰ ἐδαίνυντο, ἐπὶ τὸν οὐδὸν ἔστη, οἱ μὲν λέγουσι, καιομένου πυρὸς ἐν τῷ οἴκῳ, οἱ δέ φασι τότε ἐκκαῦσαι σφᾶς, ἐπειδὴ Ὅμηρος τὰ ἔπεα εἶπεν,

Ut patris, nati, ſic turres ſunt decus urbis:
Sic et equi campum decorant, ſic æquora naves,
Sic et opes ornant ædes: præſentia regum
Auguſto in ſolio decorat fora lata ſedentum:
At lucente domus multo eſt auguſtior igne.

Ἀνδρὸς μὲν στέφανος, παῖδες· πύργοι δὲ, πόληος·
Ἵπποι δ' ἐν πεδίῳ κόσμος· νῆες δὲ, θαλάσσης·
Χρήματα δ' ⁱ οἶκον ἀέξει· ἀτὰρ γεραροὶ βασιλῆες
Ἥμενοι εἰν ἀγορῇ, κόσμος τ' ἄλλοισιν ὁρᾶσθαι.
ᵏ Αἰθομένου δὲ πυρὸς γεραρώτερος οἶκος ἰδέσθαι.

Ingreſſus autem et accumbens, cum tribulibus epulo fruens, in magno honore admirationeque eſt habitus, ibidemque ea nocte cu-

32 bile ſibi paravit. Craſtino die conſpicantes eum abeuntem figuli quidam in furno tenuiorem tegulam coquentes, quum intellexiſſent hominem eſſe eruditum, ad ſe vocantes iuſſerunt canere, pollicentes cum tegulas, tum quid-

εἰσελθὼν δὲ, καὶ κατακλιθεὶς ˡ ἐδαίνυτο μετὰ τῶν Φρατόρων· καὶ αὐτὸν ἐτίμων, καὶ ἐν θαύματι εἶχον· καὶ τότε μὲν τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐποιήσατο Ὅμηρος. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἀποπορευόμενον ἰδόντες κεραμέες τινὲς, κάμινον ᵐ ἐγκαίοντες κεράμου λεπτοῦ, προσεκαλέσαντο αὐτὸν, πεπυσμένοι ὅτι σοφὸς εἴη· καὶ ἐκέλευόν σφιν ἀεῖσαι, φάμενοι δώσειν αὐ-

ᵃ Ὀδυσσείαν *Amſtel.* ᵇ Deeſt *Hereſb.* ᶜ Ποιήσασθαι *Palat. Barocc.* ᵈ Εἴη *Barocc. Amſtel.* et mox ἐγχρίμπτεται. ᵉ Sic et *Barocc.*, non ἱρὰ, ut *Barneſius*, quamquam non ille male. De Κουροτρόφῳ multa hic *Alex. Politus.* ᶠ Ἀπαρνήσασθαι *Suidas.* ᵍ Οὐραὶ μὲν ἀπήμβλυνται id. et *Euſtath.* ad Homer. p. 1968, 41., Ὧν ἰσχὺς μὲν ἀπήμβλ. *Athen.* L. XIII. p. 592., alii ἀπαμβλύνεται cum *Barocc.* et *Hereſb.* ʰ Ἐδαίνυντο *Amſt. Barocc.* ⁱ Οἶκον ἀέξει Cod. Lipſienſis, teſte *Bergiero*, bene. alii αὔξει οἶκον. ᵏ Utitur verſu *Plutarch.* T. II. p. 762., huic autem annectit Certam. Hom. et Heſiod. Ἤματι χειμερίῳ, ὁπόταν νίφησι Κρονίων. ˡ Ἐδαίνυτο *Barocc. Amſt.*, καὶ praecedens ex *Palat.* et *Barocc.* ᵐ Ἐγκαίοντες *Suid.* et *Barocc.* bene. olim ἐγκάοντες.

43. Καὶ εὐρυχόρους ἐς Ἀθήνας] Haud reminiſcor, qua ex ἐκδόσει iſta fluxerint. Noſtra aliter, nihil varietatis *Euſtathio* adferente, *Odyſſ.* H, 81. In vicinis Creophyli Samii, quem Homeri amicum et hoſpitem *Callimachi* epigramma celebrat, exſpectaſſes mentionem. Videndus *Strabo* est L. XIV. p. 946. A.

61. Ἐς θυμόν τε ἔβαλε τὸ ῥηθὲν] Non inprobo. *Herodotus* ἐς θυμὸν ἐβάλετο mavult L. VII, 51. VIII, 68. &c.

69. Ὧν ὥρη μὲν ἀπήμβλυνται] Ita verius, niſi ἀπαμβλύνεται praeponatur. Priſtinum ſyllabae penultimae modulus recuſat. *Suidae* vero et *Euſtathii* Ὧν οὐραὶ — *quorum caudae ſalaces*, διττογραφίαν ſiſtunt, ſicuti Ὧν ἰσχὺς —, uti *Athenaei* Codices, gloſſam. Fuiſſe olim, qui *Sophoclis*, admodum ſenis, epigramma perhiberent, eſſe tamen ἐκ τῶν εἰς Ὅμηρον ἀναφερομένων, ex eodem *Athenaeo* diſcimus.

76. Ἵπποι δ' ἐν πεδίῳ] Minime abſurdum Certam. Homeri et Heſiodi Ἵπποι δ' αὖ πεδίον κόσμος ——. Statim οἶκον ἀέξει ex ſchedis adſcivi. Par *Barneſii* inſtitutum.

84. Κεράμου λεπτοῦ] Tantumne in camino minutae ficti-

αὐτῷ τῷ κεράμῳ, καὶ ὅ, τι ἂν ἄλλο ἔχωσιν ὁ δὲ Ὅμηρος ἀείδει αὐτοῖς τὰ ἔπεα τάδε, ἃ καλεῖται Κάμινος,

Εἰ μὲν δώσετέ μισθὸν, [a] ἀείσω, ὦ κεραμῆες.
Δεῦρ' ἄγ' Ἀθηναίη, καὶ ὑπείρεχε χεῖρα Καμίνου.
Εὖ δὲ [b] μελανθεῖεν κότυλοι, καὶ πάντα [c] μαλ' ἱρὰ
Φρυχθῆναί τε καλῶς καὶ [d] τιμῆς ὦνον ἀρέσθαι,
Πολλὰ μὲν εἰν ἀγορῇ πωλεύμενα, πολλὰ [e] δ' ἀγυιαῖς,
Πολλὰ δὲ κερδῆναι· ἡμῖν δὲ δὴ ὡς σφι νοῆσαι.
Ἢν δ' ἐπ' ἀναιδείην τρεφθέντες [f] ψεύδε' ἄρησθε,
Συγκαλέω δ' ἔπειτα καμίνῳ δηλητῆρας,
[g] Σύντριβ' ὁμῶς Σμάραγόν τε καὶ [h] Ἄσβετον,
568 ἠδέ γ' Ἄβακτον,
Ὠμόδαμόν θ' ὃς τῇδε τέχνῃ κακὰ πολλὰ [i] πορίζοι.
[k] Πέρθε πύρ' αἴθουσαν καὶ δώματα, σὺν δὲ κάμινος
Πᾶσα κυκηθείη, κεραμέων μέγα κωκυσάντων.
Ὡς γνάθος ἵππείη βρύκει, βρύκοι δὲ κάμινος,
Πάντ' ἔντοσθ' αὐτῆς κεραμήϊα λεπτὰ ποιοῦσα.
Δεῦρο καὶ Ἠελίου θύγατερ πολυφάρμακε Κίρκη,
Ἄγρια φάρμακα βάλλε, κάκου δ' αὐτούς τε καὶ ἔργα.
Δεῦρο δὲ καὶ Χείρων ἀγέτω πολέας Κενταύρους·
Οἵ θ' Ἡρακλῆος χεῖρας φύγον, οἵ τ' ἀπόλοντο,
Τύπτοιεν τάδε ἔργα κακῶς, [l] τύπτοι δὲ κάμινον.
Αὐτοὶ δ' [m] οἰμώζοντες ὁρῴατο ἔργα πονηρά.
Γηθήσω δ' ὁρόων αὐτῶν κακοδαίμονα τέχνην.
[n] Ὃς δέ χ' ὑπερκύψει, περὶ τούτου πᾶν τὸ πρόσωπον
Φλεχθείη· ὡς πάντες ἐπίσταιντ' αἴσιμα ῥέζειν.

quidquid aliud haberent, ſe illi daturos. Homerus hæc illis cecinit carmina quæ vocantur Caminus, id eſt fornax.

Si mihi mercedem dabitis figuli, iſta canemus.
Huc ades o Pallas, dextraque foveto caminum,
Pulchre ut dureſcant calices, et mollia cuncta
Siccenturque probe, et figulis lucra magna reportent,
Vendita perque forum multa, et per compita, multa.
Sic illis quæſtus creſcat, prudentia nobis.
At ſi depoſito iuvat irridere pudore,
Huc precor ut peſtes veniant quæcunque per orbem
Graſſantur, fundant et in hunc mala cuncta caminum.
Irruat huc Smaragus, gravis Aſbetus, et quoque Abactus:
Contere tu Pallas flammamque et vaſa camini,
Ille licet rapido multum nunc ferveat æſtu.
Inſuper Omodamus feriatque et damna det arti.
Omnia miſceto, fornacem, vaſa, domumque,
Ut fragor immenſus fiat, figulique tremiſcant:
Non ſecus ac malæ crepitu clauduntur equinæ,
Sic ſubita fornax crepitetque cadatque ruina,
Inque lutum redeant calices et vaſa minuta.
Huc quoque Solis ades nata, incantare perita,
Inque ipſos et opus tua noxia ſparge venena.
Huc ducat longo Centauros agmine Chiron:
Quique manu Herculea cecidere ſuperque fuerunt,
Illi contundant opus omne, ipſumque caminum
In nihilum penitus redigant. figuli iſta videntes
Plorent, et lacrymis ſpectent ingentia damna.
Improbitatis ego ſpectabo hæc præmia lætus.
Denique qui pronus fornacem reſpicit, illi
Flamma vorax faciem circa penituſque peruret.
Sic ſcelus agnoſcent omnes, atque inde cavebunt.

Παρα- At

a Ἀείδῃς *Suid.*, plura prave exhibens. b Μαρανθεῖεν *Suid.*, περανθεῖεν *Pollux* x, 85. c Μαλ' ἱερὰ *Amſt.*, ἱερὰ *Barocc.*, μαλ' ἱρὰ *Suid.*, πάντα κάνασρα *Pollux*. d Τιμῆ ὤνειαρ ἑλέσθαι *Suid.* e Δεναγυιαῖς *Amſtel. Barocc.* Mox ὡς σφιν ἀεῖσαι *Suidas*. f Sic *Suidas*, ψεύδη *Barocc. Heresb.* g Συντρῖψαι Σμάραγον *Suid.*, in *Barocc. Amſt. Heresb.* Μάραγον. h Ἄσβεστον *Amſtel. Heresb. Suid.*, ſed vulgatum *Barocc.*, tum ἠδέ γ' Ἄβακτον *Barocc. Amſtel. Heresb.*, Σαβάκτην *Suid.* et Editi. i Πορίζει *Barocc.* alii πορίζοι. k Σίδηρε *Suid.* ceteri omnes Πέρθε πυρὶ αἴθουσαν. l Τύπτοι *Barocc. Amſtel. Heresb.*, Πίπτοι *Suid.* et recentiores editi. m Οἰμώζοντο *Suid.* n *Barocc.* et *Suid.*, male alii ὃς δ' ἐχ' ὑπερκύψει, tum περὶ ταῦτα *Heresb. Barocc.* prave. *Suidas* et Edd. melius.

fictiles ollae? Non arbitror, neque ut putem, ſequens carmen patitur. An ergo ex Poëtae illa inprecatione, Πάντ' ἔντοσθ' αὐτῆς ΚΕΡΑΜΗΙΑ ΛΕΠΤΑ ποιοῦσα; Fieri potuit. Carminis titulus infra Κάμινος eſt, in *Polluce*, qui incerti auctoris ſed *Heſiodo* contributum monuit, Κεραμεῖς. Docte iſthic *Hemſterhuſius*.

93. Εὖ δὲ μελανθεῖεν] Interpres *Suidae* μαρανθεῖεν ſequitur, non bene. Μαραίνεσθαι vaſis fictilibus, in fornace excoquendis, vix convenit. Μελανθεῖεν, *nigreſcant*, ferri poterit, quanquam commodius ex *Polluce* περανθεῖεν, *abſolvantur probe*. In ſequentibus variae doctorum fluctuationes. *Portus* μαλ' ὑγρὰ ad *Suidam*, quorſum Latina vergunt: *Barneſius*, levi ſed audace mutatione, μαλ' εὔρα. In vulgato acquieſcunt, in verſione diſcordes, *omnia ſacra admodum* vaſa *Reinoldius*, *omnia eximia* vaſa *Pavius*. Equidem πάντα ΚΑΝΑΣΤΡΑ *Pollucis* unice laudo. Κάνασρα, quae docta *Hemſterhuſii* ad *Pollucem* obſervatio, et ex vimine plectebantur, et vaſa erant fictilia, forte ad caniſtrorum formam. Nihil certe his aptius.

98. Ἡμῖν δὲ δὴ ὡς σφι νοῆσαι] *Suidae* ὡς σφιν ἀεῖσαι *Barneſio*, tanquam modeſtum ſummi Poëtae votum, arriſit. In edito intelligi cum *Reinoldio* εἴη, vel ἔςω, vel δὸς, aut iſtiusmodi aliud, poterit.

1. Σύντριβ' ὁμῶς &c.] Fornacis turbatores turbas etiamnum cient. Poſſet *Suidae* Συντρῖψαι Σμάραγον —, ſine cauſſa in Συντρίβειν a *Barneſio* converſum, placere, ni ὁμῶς, cui conſtans in ſchedis ſedes, officeret. *Pavii* acumen Σύντριβ' ὁμῶς, ficto, uti Σμαράγου et Ἀσβέτου, titulo, ex Συντρίψ procudit, obtriturum videlicet vaſa fictilia, adprime, me quidem arbitro, eleganter. Idem, ſicuti his paene abſolutis animadverto, in mente *Peregrini Allii* fuit, primi omnium Ἐξηγήσεως huius interpretis; neque diſſentit Clar. *Alexander Politus*, cuius nitida Libelli verſio *Euſtathii* in Homer. Commentario T. II. praefixa cernitur. Ἄσβετον *Barneſius*, quandoquidem inter Centauros, ab Hercule caeſos, *Asbolus*, Ἄσβολον audacter, ut leniſſime dicam, fingit. Ex σβέω, σβέσω, non incommode Ἄσβετος gignitur. *Suidae* Σαβάκτην repudiant ſcripti Codices, ἠδέ γ' Ἄβακτον repraeſentantes: id vero cognomentum ex βάζω, ad figulorum ex fornacis *incendio ſtuporem*, cum verbum proloqui nullum poſſent, indicandum, *Reinoldius* derivavit. In re valde obſcura *deteſtabilem* infelicitate mallem. *Heſychius*, Ἄβακτον καὶ Ἄβυκτον, τὸ μὴ μακαριστόν. *Cyrilli* Gloſſae MS. Ἄβακτον, τὸ μὴ μακαριστόν. Iunge Adnotationes Heſychianas Clariſſimi et amiciſſimi *Io. Alberti*, cuius, dum haec ſcribo, mortem triſtis accipio ac vehementer, uti par eſt, doleo, lugebuntque boni omnes, iacturae ingentis memores, quam litterae et ſolidior et ſine fuco Theologia faciunt.

5. Πέρθε πύρ' αἴθουσαν] Perplacet *Barneſii* emendatio. *Portus* aeque eleganter, πρῆθε πύρ' αἴθουσαν, *ure igne atrium*, laudante *Alex. Polito*. Fuit et in correctione docti viri Πεῖρε πύρ' αἴθουσαν, facili ex πέρθε metamorphoſi. At ubi πέρθειν de igne?

16. Τύπτοιεν τάδε ἔργα] Ad *Suidam* Πίπτοιεν *L. Kuſterus*,

33 At vero in Samo hybernans, calendis beatiorum ædes adiens aliquid accipiebat, canens hæc carmina, quæ Eireſione, hoc eſt, ſtemalia, vocantur: ducente eum ſemper et comitante aliquot puerorum indigenarum choro,

Venimus ad magnas ædes civemque potentem,
Cuius divitiis reſonat domus atque redundat.
Vos aditum præbete fores: feliciter intrent
Divitiæ, et requies hilaris, Charitesque ſequantur:
Vaſa opibus tumeant, nihil hic videatur inane:
Sintque laboratæ Cereris repleta caniſtra.
Excelſo curru nurus hic portetur, et ipſam
Veloci curſu revehant ad limina muli.
Hæc premat electrum pedibus, telasque laboret.
Ast ego vos repetam, repetam, mihi crede, quotannis,
Non ſecus atque redit ſub tectum garrula Progne.
Aſſumus in porta: ſeu munera ferre placebit,
Seu nihil, est tamen hinc abeundi certa voluntas.
Non etenim hic habitare diu nec adesſe paramus.

Παραχειμάζων δὲ ἐν τῇ Σάμῳ, ταῖς νουμηνίαις προσπορευόμενος πρὸς τὰς οἰκίας τὰς εὐδαιμονεστάτας, ἐλάμβανέ τι, ἀείδων τὰ ἔπεα τάδε ἃ καλεῖται Εἰρεσιώνη, ὡδήγουν δὲ αὐτὸν καὶ συμπαρῆσαν ἀεὶ τῶν παίδων τινὲς τῶν ἐγχωρίων,

Δῶμα προσετραπόμεσθ' ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο,
Ὃς μέγα μὲν [a] δύναται, μέγα δὲ βρέμει, ὄλβιος αἰεί.
Αὐταὶ [b] ἀνακλίνεσθε θύραι· πλοῦτος γὰρ ἔσεισι
Πολλὸς, σὺν πλούτῳ δὲ καὶ εὐφροσύνη τεθαλυῖα,
Εἰρήνη τ' ἀγαθή. ὅσα δ' ἄγγεα, μεστὰ μὲν εἴη,
Κυρβαίη δ' αἰεὶ κατὰ καρδόπου [c] ἕρποι μάζα.
Τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ [d] διφράδα βήσεται ὔμμιν·
Ἡμίονοι δ' ἄξουσι [e] κραταίποδες ἐς τόδε δῶμα.
Αὐτὴ δ' [f] ἱστὸν ὑφαίνοι ἐπ' ἠλέκτρῳ βεβαυῖα.
Νεῦμαί τοι, νεῦμαι, ἐνιαύσιος, ὥστε χελιδών. 560
Ἕστηκ' ἐν προθύροις·
καὶ,
Εἰ [g] μέν τι δώσεις, εἰ δὲ μὴ, οὐχ ἑστήξομεν,
Οὐ γὰρ [h] συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἤλθομεν.

Atque hæc carmina poſtea in Samo diu a pueris decantabantur, quoties in Apollinis
34 feſto ſtipem colligebant. Ineunte deinde vere moliebatur Homerus e Samo Athenas navigare: ſolvensque una cum nonnullis incolarum, ad Ion appulit; ubi ſtationem non in urbe, ſed in litore habebant. Hic contigit Homerum graviter ægrotare: egresſus igitur e navi, in crepidine litoris iacebat invalidus. Quumque diutius illic ob navigandi difficultatem remorarentur, ſubinde quidam deſcendentes ex urbe Homero vacabant, eumque audientes, reverenter ob-
35 ſervabant. Iam vero nautis et aliquot e civitate illic apud Homerum conſidentibus, forte pueri piſcatores eo appulerunt: qui e navicula egresſi, hæc illis verba fecerunt, Agite hoſpites, audite nos, numquid ea quæ vobis proponemus explicabitis? Ibi e præ-

ᾔδετο δὲ τάδε ἐν τῇ Σάμῳ ἐπὶ πολὺν χρόνον ὑπὸ τῶν παίδων, ὅτε [i] ἀγείροιεν ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἀρχομένου δὲ τοῦ ἔαρος, ἐπεχείρησε πλεῖν Ὅμηρος εἰς τὰς Ἀθήνας ἐκ τῆς Σάμου. καὶ ἀναχθεὶς μετά τινων ἐγχωρίων, ἀπηνέχθη εἰς τὴν Ἴον· καὶ ὡρμίσθησαν οὐ κατὰ πόλιν, ἀλλ' ἐπ' ἀκτῆς. συνέβη δὲ τῷ Ὁμήρῳ κατὰ πολύ τι ἄρξασθαι μαλακῶς ἔχειν· ἐκβὰς [k] δὲ ἐκ τοῦ πλοίου, ἐκοιμᾶτο ἐπὶ τῆς κυματωγῆς ἀδυνάτως ἔχων. πλείους δὲ ἡμέρας ὁρμεόντων αὐτῶν δι' ἀπλοΐην, καταβαίνοντες αἰεί τινες τῶν ἐκ τῆς πόλιος, ἀπεσχόλαζον παρὰ τῷ Ὁμήρῳ, καὶ ἐν θαύματι εἶχον αὐτὸν, ἀκούοντες αὐτοῦ. Τῶν δὲ ναυτέων, καὶ τῶν ἐκ τῆς πόλιος τινῶν ἡμένων παρὰ τῷ Ὁμήρῳ, κατέπλωσαν παῖδες ἁλιεῖς τὸν τόπον, καὶ ἐκβάντες ἐκ τοῦ ἀκατίου, προσελθόντες αὐτοῖς τάδε εἶπον, „Ἄγετε, ὦ ξένοι, ἐπακούσατε ἡμέων, ἂν ἄρα δύνησθε „διαγνῶναι ἅσσ' ἂν ὑμῖν εἴπωμεν". καί τις τῶν παρεόν-

a Αὐτεῖ *Suid.* *b* Attigit *Suid.* in Voc., qui mox ἔπεισι in V. Ὅμηρος. *c* *Barocc. Amſtel. Heresb. Lipſienſ.* et priſci editi, κατὰ δόρπου ἕρπει *Suid.*, qui verſum inſuper, quem vide, adſtruit. *d* Δίφρον καταβήσεται ὑμμιν *Suid.* *e* Κραταίποδας *Barocc.*, perperam. *f* Ὕφαιν' ἱστὸν *Suid.*, ὑφαίνει ἱστὸν *Heresb.* et alii. Bene *Barocc.* *g* Μέν τι *Palat. Barocc. Suid.*, ceteri μέντοι. Omnes autem Ἕστηκ' ἐν προθύροισι καὶ εἰ μὲν — una ſerie. *h* Συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἤλθ. *Suid.*, recte, in *Barocc.* ἐνθάδ' ἦλθ. quoque; olim συνοικήσοντε ἐνθάδε. *i* Ἀγείρει *Amſtel.* *k* Δ' ἐκ *Palat. Barocc.*

ſterus, mala cauſſa. Advocantur ad vaſorum perniciem Centauri, neque incongruens τύπτει δὲ κάμινον, nempe *Chiron* ipse. Habet tamen πίμπρη δὲ κάμινος ſuos ſibi patronos, neque malos. Conſequentia περὶ τούτου πᾶν τὸ πρόσωπον φλεχθείη Poëtae diris reſpondent. Voluit τούτου πᾶν τὸ πρόσωπον περιφλεχθείη. *Barneſius* imprudenter περὶ τούτου πᾶν ——.

30. Ὃς μέγα μὲν δύναται] Accuſantur ταυτολογίας propter vicina ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο a *Kuſtero* ad *Suidam*. Abſolvunt alii, et facile queunt excuſari. *Suidae* αὐτεῖ alia venit aut ex ἐκδόσει aut correctione, neque in αὐχεῖ uti abiret, opus erat.

36. Κυρβαίη δ' αἰεὶ] *Suidas* Κυρκαίη. Neutrum obvium aut in aperto. Succurrebat *Barneſii* explicatio, ὅτι Κύρβεων δίκην ἦν τετράγωνος maza iſta, ſed arceſſita et arbitraria. Placuit Cl. *Polito* aut Κυρβαίη, a *Cyrba*, urbe Pamphyliae apud *Stephanum*, ob mazarum iſtius loci praeſtantiam, qua de nemo: aut ἑκταίη, ut grandis ſit maza, ſex choenicum, opinione fallace admodum. Ingenioſior Clar. *de Pauw* ex *Suidae* veſtigiis, Πῦρ καίη δ' αἰεὶ, κατὰ δόρπου ἕρπῃ μάζα. *Semper luculentus ſit focus atque ad coenam maza veniat.* Quae quidem, ſi non vera, vulgatum longisſime exſuperat elegantia. Poterit et ἕρπει, ſcriptis volentibus, manere, ut σπονδειάζων ſit verſus. Mox κατὰ δίφρακα, auctoritate *Heſychii*, Δίφραξ, θρόνος γυναικεῖος, *Barneſius*, favente quodammodo, ubi corrigatur, *Suida*. Nimium ſane δίφρον ἐπιβήσεται *Kuſteri* abit, etſi belle idem de Graecorum priſca conſuetudine ex Grammatici Ζεῦγος ἡμιονικόν.

39. Ἐπ' ἠλέκτρῳ βεβαυῖα] Interpretis, *Haec premat electrum pedibus*, velut inconcinna, vir egregius *Io. Matth. Gesnerus* Comment. Societ. Reg. Goting. T. III. p. 85. repudiavit: ſedentem enim in ſella matronam et telam detexentem deſcribi, idque βαίνειν ſaepiuſcule dici; verisſime, adfirmantque proxime iuncta.

43. Εἰ μέν τι δώσεις] Sudores *Pavii*, *Barneſii*, aliorumque, ut Heroico pede verſus progrederentur, quid memorem? Iambi puri ſunt, atque a praecedentibus, uti factum cernis, *Valckenario*, primo omnium monſtratore ad *Herodoti* VIII, 62. p. 646., ſeiungendi. Quae mox ὅτε ἀγείροιεν ἐν τῇ ἑορτῇ ex bonis Graecis mala Latina *Heresbachius* fecerat; emendavit noviſſimus editor. Lege Ampl. *Gisb. Cuperi* Obſerv. III, 4.

51. Ἄρξασθαι μαλακῶς ἔχειν] Plura, Herodoteo ſermoni pugnantia, ac male concinnata, ne nimium Criticus grammaticusque cenſerer, illibata transmiſi. Enimvero ubi μαλακῶς ἔχειν de *graviter aegrotante*? et μαλακίη *morbus lethalis*? In mollibus, effeminatis, et animi mollitie talia apud ſeculum prius: recentiores aliter, etiam in gravi aegrotatione, ſed parce. Nusquam *Herodotus*. Confer *Euſtath.* in *Homer.* p. 1592, 22.

78. Εἰ

μένων ἐκέλευε λέγειν· οἱ δὲ εἶπαν, „ Ἡμεῖς ἄσσα „ εἵλομεν, κατελίπομεν· ἃ δὲ μὴ εἵλομεν, φέρομεν". οἱ δὲ [a] φασι μέτρῳ εἰπεῖν αὐτοὺς,

Ἄσσ' ἕλομεν, λιπόμεσθα· ἃ δ' οὐχ ἕλομεν, φερόμεσθα.

οὐ δυναμένων δὲ τῶν παρεόντων γνῶναι τὰ ῥηθέντα, διηγήσαντο οἱ παῖδες, ὅτι ἁλιεύοντες οὐδὲν ἐδύναντο ἑλεῖν· καθήμενοι δὲ ἐν γῇ, ἐφθειρίζοντο. καὶ ὅσους μὲν ἔλαβον τῶν φθειρῶν, κατέλιπον· ὅσους δὲ μὴ ἐδύναντο, ἐς οἴκους ἀπεφέροντο. ὁ δὲ Ὅμηρος, ἀκούσας ταῦτα, ἔλεξε τὰ ἔπεα τάδε,

Τοίων γὰρ πατέρων ἐξ αἵματος ἐκγεγάατε,
Οὔτε βαθυκλήρων, οὔτ' ἄσπετα μῆλα νεμόντων.

Ἐκ δὲ τῆς ἀσθενείας ταύτης συνέβη τὸν Ὅμηρον τελευτῆσαι ἐν Ἴῳ, οὐ παρὰ τὸ μὴ γνῶναι τὸ παρὰ τῶν παίδων ῥηθὲν, ὡς οἴονταί τινες, ἀλλὰ τῇ μαλακίῃ. τελευτήσας δὲ ἐν τῇ Ἴῳ, αὐτοῦ ἐπ' ἀκτῆς ἐτάφη ὑπό τε τῶν συμπλεόντων καὶ τῶν [b] πολιητέων ὅσοι ἐν διαλογῇ [c] ἐγεγένηντο αὐτῷ. καὶ τὸ ἐλεγεῖον τόδε ἐπέγραψαν Ἰῆται ὕστερον χρόνῳ πολλῷ, ὡς ἤδη ἥ τε ποίησις ἐξεπεπτώκει, καὶ ἐθαυμάζετο ὑπὸ πάντων· οὐδὲ Ὁμήρου ἐστίν.

Ἐνθάδε τὴν ἱερὴν κεφαλὴν κατὰ γαῖα [d] κάλυψεν,
Ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα θεῖον Ὅμηρον.

Ὅτι δὲ ἦν Αἰολεὺς Ὅμηρος, καὶ οὔτε Ἴων, οὔτε Δωριεὺς, τοῖς τε εἰρημένοις δεδήλωταί μοι, καὶ δὴ καὶ τοῖσδε τεκμαίρεσθαι παρέχει· ἄνδρα ποιητὴν τηλικοῦτον εἰκός ἐστι τῶν νομίμων τῶν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ποιοῦντα ἐς τὴν ποίησιν, ἤτοι τὰ κάλλιστα ἐξευρόντα ποιέειν, ἢ τὰ ἑωυτοῦ, πάτρια ἐόντα. ἤδη τοίνυν τὸ ἐνθένδε αὐτοὶ τῶν ἐπέων [e] ἀκούοντες κρινεῖτε. ἱεροποιΐην γὰρ ἢ τὴν κρατίστην ἐξευρὼν ἐποίησεν, ἢ τὴν ἑωυτοῦ [f] πατρίδι προσήκουσαν. λέγει γὰρ ὧδε,

Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.

ἐν τούτοις ὑπὲρ ὀσφύος οὐδὲν εἴρηται, [g] ᾗ ἐς τὰ ἱερὰ χρέονται· μουνώτατον γὰρ τῶν Ἑλλήνων τὸ Αἰολικὸν ἔθνος οὐ καίει ὀσφύν. δηλοῖ δὲ καὶ ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσιν ὅτι Αἰολεὺς [h] ὢν, τοῖς νόμοις τοῖς τούτων ἐχρῆτο,

Καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
Λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.

Αἰολέες γὰρ μοῦνοι τὰ σπλάγχνα [i] ἐπὶ πέντε ὀβελῶν ὀπτῶσι, οἱ δὲ ἄλλοι Ἕλληνες ἐπὶ τριῶν.

καὶ

præſentibus quidam iubebat proloqui. Illi, Nos, inquiunt, quæcunque cepimus, reliquimus: quæ vero non cepimus, nobiſcum portamus. quidam aiunt metro:

Non capta auferimus; quæ capta, relinquimus illa.

Et quum nemo ex præſentibus interpretari dicta poſſet, pueri explicabant: ſignificantes nimirum, ſe, quum piſcium nihil capere poſſent, deſidentes in ſicco, pediculos venari tentaviſſe; et horum quotquot cepiſſent reliquiſſe, quos autem nequiverunt, domos retuliſſe. Quæ audiens Homerus, hæc dixit carmina,

Hi vos, o pueri, tales genuere parentes,
Nec latis fundis, gregibus neque mille potentes.

Ex hac autem infirmitate extremum diem clauſit Homerus in Io, non, ut arbitrantur aliqui, ænigmatis perplexitate enectus, ſed morbo. 36
Extinctus vero in Io Homerus, a comitibus ſuis atque civibus qui in colloquio cum eo fuerant, in litore ibidem ſepultus eſt. Cuius ſepulcro multo poſt tempore Ietæ, ubi poëſis eius iam publicata ab omnibus celebrabatur, huiusmodi inciderunt carmen elegiacum; neque eſt Homeri:

Condit humus caput hæc ſacrum, qui verſibus arma
Fortia divinis heroum ornavit, Homerum.

Porro quod AEolenſis fuerit Homerus, et non 37
Ion, neque Dorienſis, partim e iam dictis perſpicuum eſſe poterit, partim etiam his coniecturis deprehenditur. Siquidem poëtam tantum, qui aliqua ex hominum moribus in ſuam poëſin transferre ſtuduerit, par eſt aut laudatiſſimos excogitaſſe, aut ſuos, quos patrios habebat, commemoraſſe. Iam vero ipſi carmina eius audientes, indidem pronunciabitis; nam ſacrificii ritum probatiſſimum retulit aut ipſe eundem excogitavit, aut quod cum patriis inſtitutis conveniret. Sic enim inquit,

Protractas iugulant pecudes, et tergora coſtis
Deripiunt, femorumque toros et crura recidunt,
In partesque ſecant geminas: tum pinguia nidor
Viſcera nube tegit denſa.

In his verſibus de iliis nulla mentio, quibus in ſacrificiis tamen utebantur ceteri, præter unam AEolicam gentem, quæ ilia non concremabat. Indicat præterea his quoque verſibus, quod AEolenſis exiſtens, ſuæ gentis ritibus uſus ſit,

—— tum ſegmina carnium
Ipſe focis multo crepitantibus admovet igni
Cruda ſenex, et vina ſuper nigrantia fundit:
Quem verubus quinis iuvenes onerata tenentes
Brachia circumſtant.

AEolenſes enim ſoli inteſtina quinque verubus fixa torrebant, reliqui Græci tribus, etenim

πέμπτ

a Sic *Barocc.* et *Suid.*; alii δὲ φασιν. *b* *Barocc. Palat.*, bene: πολιτέων antea. *c* *Palat. Barocc. Amſt.*, prius ἐγένοντο. *d* Κάλυψεν *Barocc. Palat.*, ut Poëta Il. Ξ, 114, 1. plerumque alii καλύπτει. *e* Ἀκούσαντες *Amſtel.* *f* *Palat. Barocc.*, πατρίδα antea: tum τὴν omnes, excepta editione poſtrema, quae τῇ ſine cauſſa. *g* Ἧς *Amſt.* *h* Ἦν idem. *i* *Euſtath.* ad *Iliad.* p. 155, 40. reſpexit.

78. Ἐπ' ἀκτῆς ἐτάφη] Gemina his *Strabo*, quamquam ex rumore, L. x. p. 741. B. Denuo manum iniicit ac moratur ἐν διαλογῇ ἐγεγένηντο, pro quo *Barneſius*, non molliens ſed ſermonem aſperans, ἐν διαλλαγῇ, de colloquii uſu, et ἥτε ποίησις ἐξεπεπτώκει, *poëſis publicata fuit.* Magno mercabor, ubi ea *Herodoto* aſſerentur.

89. Τῶν νομίμων, τῶν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις] Prave labuntur et turbide fluunt. Ne balbutiret Scriptor, τὰ νόμιμα, τὰ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ——, *Pavius*, qualia iure exſpectaſſes. *Reinoldius* autem, *ellipſis eſt vel praepoſitionis* ἐκ, *vel nominis* τινά. Iam quoniam ſuſpicio libera eſt cuivis, ſuſpicor iterum ex *Ephoro*, qui Homerum AEolenſibus ſuis magno conatu vindicavit, teſtificante praeter alios *Plutarcho*, haec adſcita videri.

99. Ἐν τούτοις ὑπὲρ ὀσφύος] Veritati conveniunt. Validane vero ſint, ad Poëtam Smyrnaeis et AEolenſibus aſſerendum, res eſt diverſior. *Leo Allatius*, Chii ſuae ſtudioſiſſimus, callide infitiatur, rationibus, in ſpeciem non inſulſis depugnans, Diſſert. de Patr. Homeri C. 7.

18. Καὶ

πέμπε dicunt AEolenſes pro πέντε, id eſt, quin-
38 que. Atque hæc ſane de genere, vita interituque Homeri a nobis relata ſint. Ceterum ætatem Homeri ſiquis diligenter recteque ratiocinetur, ex hiſce facile deprehendet. Nempe ab expeditione, quam Agamemnon et Menelaus in Ilium habuerunt, annis centum poſt atque triginta Lesbus oppidatim habitari cœpit, quum antea nullam prorſus haberet civitatem. Poſt Lesbum habitatam annis viginti Cyme AEolica et Phricotis appellata habitata fuit. Porro a Cyme annis duodeviginti, in Smyrnam Cymæi coloniam deduxerunt: quo tempore natus fuit Homerus. Ab Homero autem nato anni ſunt ſexcenti vigintiduo ad Xerxis uſque in Græciam traiectum, qui videlicet iuncto pontibus Helleſponto cum exercitu ex Aſia in Europam tranſivit. Ex his igitur tempus illud calculo colligere facile fuerit ei qui prætorum Athenienſium rationem habuerit. Centum autem et ſexaginta octo poſt Troianum bellum annis extitit Homerus.

καὶ γὰρ ὀνομάζουσιν οἱ Αἰολεῖς τὰ πέντε, πέμπε. Τὰ μὲν οὖν ὑπὲρ τῆς γενέσιος καὶ τελευτῆς καὶ βίου δεδήλωταί μοι. Περὶ δὲ ἡλικίης τῆς Ὁμήρου, ἐκ τῶνδ' ἄν τις ἐπισκεπτόμενος, ἀκριβῶς καὶ ὀρθῶς λογίζοιτο. ἀπὸ γὰρ τῆς εἰς Ἴλιον στρατείας, ἣν Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος ἤγειραν, ἔτεσιν ὕστερον ἑκατὸν καὶ τριάκοντα Λέσβος ᾠκίσθη κατὰ πόλεις, πρότερον ἐοῦσα ἄπολις. μετὰ δὲ Λέσβον οἰκισθεῖσαν ἔτεσιν ὕστερον εἴκοσι Κύμη ἡ Αἰολιῶτις καὶ Φρικῶτις καλεομένη ᾠκίσθη. μετὰ δὲ Κύμην, [a] ὀκτωκαίδεκα ἔτεσιν ὕστερον Σμύρνα ὑπὸ Κυμαίων κατῳκίσθη· καὶ ἐν τούτῳ γίνεται Ὅμηρος. ἀφ' οὗ δὲ Ὅμηρος ἐγένετο, ἔτεά ἐστιν 571
ἑξακόσια εἰκοσιδύο μέχρι τῆς Ξέρξεω διαβάσεως, ὃς στρατευσάμενος ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, καὶ ζεύξας τὸν Ἑλλήσποντον, διέβη ἐκ τῆς Ἀσίας ἐς τὴν Εὐρώπην. ἀπὸ δὲ τούτου ῥηΐδιόν ἐστιν ἀριθμῆσαι τὸν χρόνον τῷ ἐθέλοντι ζητεῖν ἐκ τῶν ἀρχόντων Ἀθήνησι. τῶν δὲ Τρωϊκῶν ὕστερον γέγονεν Ὅμηρος ἔτεσιν ἑκατὸν [b] ἑξηκονταοκτώ.

ΤΕΛΟΣ

τῶν ἐννέα Μουσῶν Ἡροδότου τοῦ Ἁλικαρνασσῆος, καὶ ἐξηγήσιος τῆς περὶ Ὁμήρου.

a Ὀκτὼ καὶ δέκα *Barocc.* ſeparatim. b Ἑξήκοντα *Amſtelodamenſis* Cod.

18. Καὶ Φρικῶτις] *Herodoto*, ſicuti oportebat, Φρικωνὶς L. I, 149. Eadem et vicina Lariſſa *Straboni* Φρικωνὶς L. XIII. p. 922. B. Ex *Tzetze* quidem in *Heſiodum* p. 143. Ed. Heins. *L. Holſtenius* ad *Steph. Byz.* advocavit Κύμην, τὴν νῦν Φρικῶτιδα καλουμένην, veriſſimeque Φρικωνίδα reſcripſit. *Tzetzes* ipſe Commentarii principio, καλεῖται δὲ νῦν Φρικωνίς. Idem et hic redire debet, aut Φρικωνῖτις. quod in Ethnicographi Κύμη.

21. Ἔτεά ἐστιν ἑξακόσια] Sententiam *Herodoti* de tempore, quo fuerit Homerus L. II, 53., haec arietant validiſſime. Pugnam ſedare Ill. *Scaliger* ad *Euſebii* Chron. Ann. CIƆIƆXLVIII. p. 102. ſcribendo ἔτεά ἐστι τετρακόσια εἴκοσι δύο, *anni quadringenti viginti duo ſunt*, adnixus eſt. Quadrat ita numerorum ratio. Conſidera vero, quid conſequi neceſſe ſit. Homerus primam lucem anno ab Ilii clade CLXVIII. adſpexit: inde ad Xerxis in Graecos expeditionem anni, ſi ſtabilis correctio manſerit, CCCCXXII. Itaque rex Perſa anno ab everſa Troia IƆXC. in Graecos movit: movit autem ſub initium Olympiadis LXXV. Ergo prima Olympias Ilii ἁλώσει annis CCXCVI. poſterior eſt. Atqui urbis eius excidium de *Apollodori*, *Eratoſthenis* et aliorum calculis in *D. Petavii* Doct. Temp. IX, 29. annis ferme CCCCVIII. primam Olympiadem antevertit; Neque iſtud vir maximus, ad inconmoda emendationis parum attentus, negavit. Durent proinde illi annorum numeri nec termini, a Scriptore conſtituti, moveantur. Quam quoque in partem, aliis motus cauſſis, Ampl. *Bouherius* Diſſ. Herodot. C. XI. conceſſit, verum talia machinatus, unde *Herodoto*, quod monitum alias, illata vis fuit. Quid vero, inquies, Vitae Auctore, *ſi annis ſexcentis et viginti duobus* auctoritas adſit, fiet? Quid aliud? Quam temporum rationes ab Ilio everſo ad Xerxis tranſitum in Graeciam aliter, ac priſci ſolebant Chronologi, iniiſſe eum, ab *Herodoto* in Homeri ſignanda aetate vehementer diſcrepare, neque adeo, quod et aliunde adparuit, eundem videri ac Muſarum iucundiſſimarum parentem. Atque haec hactenus. Plura hunc in Scriptorem minatur doctiſſimus iuvenis *A. Kluitius*.

APPENDIX AD HERODOTVM, DE LEGIBVS ET INSTITVTIS TAM PERSICIS QVAM AEGYPTIACIS,

Ut ea ex diverſis auctoribus ab H. STEPHANO *fuit adiecta.*

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΕΡΣΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΕΘΩΝ, ΕΚ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ.

DE PERSARVM LEGIBVS ET INSTITVTIS, EX DIVERSIS HISTORICIS.

ΕΚ ΤΟΥ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ,

Παιδείας Κύρου βιβλίῳ α΄.

Οὗτοι δὲ δοκοῦσιν οἱ νόμοι ἄρχεσθαι τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ ἐπιμελούμενοι. οὐχ ὁμοίως γὰρ ταῖς πλείσταις πόλεσιν ἄρχονται. αἱ μὲν γὰρ πλεῖσται πόλεις, ἀφεῖσαι παιδεύειν ὅπως τις ἐθέλοι τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας, καὶ αὐτοὺς τοὺς πρεσβυτέρους ὅπως ἐθέλουσι διάγειν, [a] ἐπιτάττουσιν αὐτοῖς μὴ κλέπτειν, μὴ ἁρπάζειν, μὴ βίᾳ εἰς οἰκίαν παριέναι, μὴ παίειν ὃν
573 μὴ δίκαιον, μὴ μοιχεύειν, μὴ ἀπειθεῖν ἄρχοντι, καὶ τἆλλα τὰ τοιαῦτα ὡσαύτως· ἢν δέ τις τούτων τι παραβαίνῃ, [b] ζημίας αὐτοῖς [c] ἐπέθεσαν. οἱ δὲ Περσικοὶ νόμοι, προλαβόντες ἐπιμέλονται ὅπως τὴν ἀρχὴν μὴ τοιοῦτοι ἔσονται οἱ πολῖται ὥστε πονηροῦ τινὸς ἔργου ἢ αἰσχροῦ ἐφίεσθαι.

Ἐπι-

EX XENOPHONTE,

Pædiæ Cyri libro I.

Prima his legibus cura a bono publico videtur initium ſumere. Haud enim incipiunt itidem ut aliæ plurimæ civitates, quæ parentibus permittentes pro voluntate filios educare, et ætate provectioribus pro arbitrio vitam agere, eos iubent non furari, non rapere, non in alienas ædes ingredi vi, non iniuſte percutere quemquam, non adulterium patrare, non principis imperium detrectare, reliquaque huiusmodi eodem pacto, quod ſiquid horum transgresſus quis fuerit, pœnam in eum ſtatuerunt. At Perſarum leges anticipantes, maxime curant ne omnino tales ſint cives ut cuiusquam vel improbitatis vel turpitudinis deſiderio capiantur.

Cu-

a γρ. ἔπειτα προστάττουσιν. b ζημίαν. c ἐπανέθεσαν.

Curant autem illud hoc pacto. Eſt illis forum quod vocatur liberum, ubi et regiæ, et alia ſunt palatia. Hinc et venalia, et circumforanei, et horum clamores atque ineptiæ in alium locum reiecta ſunt, ne horum turba compoſitis eorum moribus qui inſtitutionem adepti ſunt, miſceatur. Eſt autem forum circa palatia diſtributum in partes quatuor, quarum una eſt puerorum, altera puberum, tertia virorum, qui perfectam ætatem iam agunt: quarta vero eorum qui ſunt emeriti. Legeque cautum eſt ut horum ſinguli locis ſuis adſint: pueri, quum primum illuxerit, et eodem modo perfectæ ætatis viri: ſeniores vero, quum per ocium cuique licuerit, exceptis conſtitutis diebus, quibus adſint neceſſe eſt. At adoleſcentes cubant etiam in palatiis cum gymnicis armis: exceptis maritis; qui ne requiruntur quidem, niſi antea adeſſe iuſſi fuerint. At neque honeſtum ducitur ſæpius abeſſe. Et præſunt cuique harum partium duodecim principes, nam in duodecim tribus Perſæ diſtributi ſunt. Ii vero pueris præſunt qui ſelecti ex ſenioribus eos videantur reddituri quam optimos: adoleſcentibus autem, ex abſolutæ ætatis viris illi qui perquam optimos eos exiſtimentur effecturi. At ipſis abſolutæ ætatis viris ii ſunt præfecti, quorum illi inſtitutione cenſeantur quæ conſtituta ſunt et a magiſtratu maximo imperata, maxime præſtituri. Electi etiam ſunt præſides ſeniorum: qui præſunt, quo hi quoque ſuo fungantur officio.

Quæ autem cuique ætati imperantur facienda, enarrabimus, quo dilucidius fiat diligentiamne adhibeant *ut cives ſint quam optimi. Pueri igitur ventitantes ad ſcholas, iuſtitiæ diſcendæ* dant operam, aiuntque ita illos huic rei ſtudere quemadmodum apud nos qui eunt ad litteras perdiſcendas. Eorum autem magiſtri magnam diei partem conſumunt in eorum diſceptationibus iudicandis. Habent enim pueri quoque inter ſeſe, quemadmodum viri, accuſationes et de furto, et de rapina, et de vi, et de fraude, et de maledicentia, et de aliis criminibus, ut et par eſt. Quos autem norint horum aliquid deliquiſſe, eos plectunt. In illos item animadvertunt quos minus iure accuſantes invenerint. Ac iudicia de illo etiam crimine exercent, quod eſt quidem in cauſſa cur homines mutuo ſe odio quam maxime inſectentur, ſed tamen ita ut ne minimum quidem iudicium de eo exerceant: nimirum de ingratitudine, ac quemcunque cognorint poſſe referre gratiam, nec referre, in hunc ſeveriſſime animadvertunt: quippe qui arbitrantur, eos qui ſint ingrati, et deos maiorem in modum negligere, et parentes, et patriam, et amicos. Ingratitudinem vero potiſſimum impudentia ſequitur, etenim hæc ad omnem turpitudinem maxima eſt dux. Docent etiam pueros temperantiam, ad quam diſcendam eis plurimum conducit quod vident ſenes ipſos toto die temperanter vitam agere. Tradunt præterea iis præcepta parendi magiſtratibus. Multum quoque huic rei conducit, quod ſeniores magno ſtudio parere magiſtratibus intuentur. Eoſdem inſuper docent ut et cibi et potus continentiam ſervent: ad quam illos admodum adiuvat quod ante oculos habent ſeniores non prius abire ventris implendi gratia, quam præſides permiſerint: quodque non apud matrem veſcuntur pueri, ſed apud magiſtrum, quando præſides ſignificarint: feruntque domo pro cibo panem, pro obſo-

Ἐπιμέλονται δὲ ὧδε· ἔστιν αὐτοῖς ἐλευθέρα ἀγορὰ καλουμένη, ἔνθα τά τε βασίλεια καὶ τὰ ἄλλα ἀρχεῖα πεποίηται· ἐντεῦθεν τὰ μὲν ὤνια, καὶ οἱ ἀγοραῖοι, καὶ αἱ τούτων φωναὶ καὶ ἀπειροκαλίαι ἀπελήλανται εἰς ἄλλον τόπον· ὡς μὴ μιγνύηται ἡ τούτων τύρβη τῇ τῶν πεπαιδευμένων εὐκοσμίᾳ. διήρηται δὲ αὕτη ἡ ἀγορὰ ἡ περὶ τὰ ἀρχεῖα ἐς τέτταρα μέρη· τούτων δ' ἔστιν ἓν μὲν παισίν, ἓν δὲ ἐφήβοις, ἄλλο τελείοις ἀνδράσιν, ἄλλο τοῖς ὑπὲρ τὰ στρατεύσιμα ἔτη γεγονόσι. νόμῳ δὲ εἰς τὰς ἑαυτῶν χώρας ἕκαστοι τούτων πάρεισιν, οἱ μὲν παῖδες, ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, καὶ οἱ τέλειοι ἄνδρες· οἱ δὲ γεραίτεροι, ἡνίκ' ἂν ἑκάστῳ προχωρῇ· πλὴν ἐν ταῖς τεταγμέναις ἡμέραις, ἐν αἷς δεῖ αὐτοὺς παρεῖναι. οἱ δὲ ἔφηβοι καὶ κοιμῶνται περὶ τὰ ἀρχεῖα, σὺν τοῖς γυμνικοῖς [a] ὅπλοις, πλὴν τῶν γεγαμηκότων, οὗτοι δὲ οὔτε ἐπιζητοῦνται, ἂν μὴ προρρηθῇ παρεῖναι· οὔτε πολλάκις ἀπεῖναι καλόν. ἄρχοντες δ' ἐφ' ἑκάστῳ τούτων τῶν μερῶν εἰσὶ δώδεκα· δώδεκα γὰρ καὶ Περσῶν φυλαὶ διῄρηνται, καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς παισὶν τῶν γεραιτέρων ᾑρημένοι εἰσὶν οἳ ἂν δοκῶσι τοὺς παῖδας βελτίστους ἂν ἀποδεικνύναι· ἐπὶ δὲ τοῖς ἐφήβοις, ἐκ τῶν τελείων ἀνδρῶν οἳ ἂν αὖ τοὺς ἐφήβους βελτίστους δοκῶσι παρέχειν· ἐπὶ δὲ τοῖς τελείοις ἀνδράσιν, οἳ ἂν δοκῶσι παρέχειν αὐτοὺς μάλιστα τὰ τεταγμένα ποιοῦντας, καὶ τὰ παραγγελλόμενα ὑπὸ τῆς μεγίστης ἀρχῆς. εἰσὶ δὲ καὶ τῶν γεραιτέρων προστάται ᾑρημένοι οἳ προστατεύουσιν ὅπως καὶ αὐτοὶ τὰ καθήκοντα ἀποτελῶσιν.

Ἃ δὲ ἑκάστῃ ἡλικίᾳ προστέτακται ποιεῖν, διηγησόμεθα· ὡς μᾶλλον δῆλον γένηται ᾗ ἐπιμέλονται ὡς ἂν βέλτιστοι εἶεν οἱ πολῖται. οἱ μὲν δὴ παῖδες εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶντες, διάγουσι, μανθάνοντες δικαιοσύνην· καὶ λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται, ὥσπερ παρ' ἡμῖν οἱ τὰ γράμματα μαθησόμενοι. οἱ δὲ ἄρχοντες αὐτῶν διατελοῦσι τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἡμέρας δικάζοντες αὐτοῖς. γίγνεται γὰρ δὴ καὶ παισὶ πρὸς ἀλλήλους, ὥσπερ ἀνδράσιν, ἐγκλήματα καὶ κλοπῆς, καὶ ἁρπαγῆς, καὶ βίας, καὶ ἀπάτης, καὶ 574
κακολογίας, καὶ ἄλλων οἵων εἰκός. οὓς δ' ἂν γνῶσι τούτων τι ἀδικοῦντας, τιμωροῦνται· κολάζουσι δὲ καὶ οὓς ἂν ἀδίκως ἐγκαλοῦντας εὑρίσκωσι. δικάζουσι δὲ καὶ ἐγκλήματος οὗ ἕνεκα ἄνθρωποι μισοῦσι μὲν ἀλλήλους μάλιστα, δικάζονται δὲ [b] οὐχ ἥκιστα, ἀχαριστίας· καὶ ὃν ἂν γνῶσι δυνάμενον μὲν χάριν ἀποδιδόναι, μὴ ἀποδιδόντα δέ, κολάζουσι καὶ τοῦτον ἰσχυρῶς. οἴονται γάρ, τοὺς ἀχαρίστους, καὶ περὶ θεοὺς ἂν μάλιστα ἀμελῶς ἔχειν, καὶ περὶ γονέας καὶ πατρίδα καὶ φίλους. ἕπεσθαι δὲ δοκεῖ μάλιστα τῇ ἀχαριστίᾳ ἡ ἀναισχυντία. καὶ γὰρ αὕτη μεγίστη δοκεῖ εἶναι ἐπὶ πάντα τὰ αἰσχρὰ ἡγεμών. διδάσκουσι δὲ τοὺς παῖδας καὶ σωφροσύνην· μέγα δὲ συμβάλλεται εἰς τὸ μανθάνειν σωφρονεῖν αὐτοὺς ὅτι καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὁρῶσιν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν σωφρόνως διάγοντας. διδάσκουσι δὲ αὐτοὺς καὶ πείθεσθαι τοῖς ἄρχουσι· μέγα δὲ καὶ εἰς τοῦτο συμβάλλεται ὅτι ὁρῶσι τοὺς πρεσβυτέρους καὶ πειθομένους τοῖς ἄρχουσιν ἰσχυρῶς. διδάσκουσι δὲ καὶ ἐγκρατεῖς εἶναι γαστρὸς καὶ ποτοῦ· μέγα δὲ καὶ εἰς τοῦτο συμβάλλεται ὅτι ὁρῶσι καὶ τοὺς πρεσβυτέρους οὐ πρόσθεν ἀπιόντας γαστρὸς ἕνεκα, πρὶν ἂν ἀφῶσιν οἱ ἄρχοντες· καὶ ὅτι οὐ παρὰ μητρὶ σιτοῦνται οἱ παῖδες, ἀλλὰ παρὰ τῷ διδασκάλῳ, ὅταν οἱ ἄρχοντες σημήνωσι. φέρονται δὲ οἴκοθεν [c] σῖτον μέν, ἄρτον, ὄψον δέ, κάρδαμον· πιεῖν δέ,

[a] γρ. γυμνητικοῖς. [b] οὐδ' ἥκιστα. Vel ἥκιστα neutra partic. præfixa. [c] σῖτα μέν, ἄρτους.

δὲ, ἤν τις διψῇ, κώθωνα, ὡς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀρύσασθαι. πρὸς δὲ τούτοις μανθάνουσι τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν. μέχρι μὲν δὴ ἓξ ἢ ἑπτακαίδεκα ἐτῶν ἀπὸ γενεᾶς οἱ παῖδες ταῦτα πράττουσιν.

Ἐκ τούτου δὲ εἰς τοὺς ἐφήβους ἐξέρχονται. οὗτοι δ' αὖ οἱ ἔφηβοι διάγουσιν ὧδε. δέκα ἔτη ἀφ' οὗ ἂν ἐκ παίδων ἐξέλθωσι, κοιμῶνται μὲν περὶ τὰ ἀρχεῖα, ὥσπερ προείρηται, καὶ φυλακῆς ἕνεκα τῆς πόλεως καὶ σωφροσύνης. δοκεῖ γὰρ αὕτη ἡ ἡλικία μάλιστα ἐπιμελείας δεῖσθαι. παρέχουσι δὲ καὶ τὴν ἡμέραν ἑαυτοὺς μάλιστα τοῖς ἄρχουσι χρῆσθαι, ἤν τι δέωνται ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ. καὶ ὅταν μὲν δέῃ, πάντες μένουσι περὶ τὰ ἀρχεῖα· ὅταν δὲ ἐξίῃ βασιλεὺς ἐπὶ [a] θήραν, ἐξάγει τὴν ἡμίσειαν τῆς φυλακῆς. ποιεῖ δὲ τοῦτο πολλάκις τοῦ μηνός. ἔχειν δὲ δεῖ τοὺς
575 ἐξιόντας [b] τόξα παρὰ τὴν φαρέτραν, καὶ ἐν κολεῷ κοπίδα, ἢ σάγαριν· ἔτι δὲ καὶ γέῤῥον, καὶ παλτὰ δύο, ὥστε τὸ μὲν ἀφιέναι, τῷ δ', ἂν δέῃ, ἐκ χειρὸς χρῆσθαι. διὰ τοῦτο δὲ δημοσίᾳ τοῦ θηρᾷν ἐπιμέλονται, καὶ βασιλεὺς, ὥσπερ καὶ ἐν πολέμῳ, ἡγεμών αὐτοῖς ἐστι, καὶ αὐτός τε θηρᾷ, καὶ τῶν ἄλλων ἐπιμελεῖται ὅπως ἂν [c] θηρῶσιν· ὅτι ἀληθεστάτη δοκεῖ αὕτη ἡ μελέτη τῶν πρὸς τὸν πόλεμον εἶναι. καὶ γὰρ πρωῒ ἀνίστασθαι ἐθίζει, καὶ ψύχη καὶ θάλπη ἀνέχεσθαι· γυμνάζει δὲ καὶ ὁδοιπορίαις καὶ δρόμοις. ἀνάγκη δὲ καὶ τοξεῦσαι θηρίον, καὶ ἀκοντίσαι ὅπου ἂν παραπίπτῃ. καὶ τὴν ψυχὴν δὲ πολλάκις ἀνάγκη [d] θήγεσθαι ἐν τῇ θήρᾳ, ὅταν τι τῶν ἀλκίμων θηρίων ἀνθιστῆται. παίειν μὲν γὰρ δεῖ τὸ ὁμόσε γιγνόμενον, φυλάξασθαι δὲ τὸ ἐπιφερόμενον. ὥστε οὐ ῥᾴδιον εὑρεῖν τί ἐν τῇ θήρᾳ ἄπεστι τῶν ἐν πολέμῳ παρόντων. ἐξέρχονται δὲ ἐπὶ τὴν θήραν, ἄριστον ἔχοντες πλεῖον μὲν, [e] ὡς τὸ εἰκὸς, τῶν παίδων, τἄλλα δὲ ὅμοιον. καὶ θηρῶντες μὲν, οὐκ ἂν ἀριστήσαιεν· ἢν δέ τι δέῃ θηρίου ἕνεκα ἐπικαταμεῖναι, ἢ ἄλλως [f] βουληθῶσι διατρῖψαι περὶ τὴν θήραν, τὸ ἄριστον τοῦτο δειπνήσαντες, τὴν ὑστεραίαν αὖ θηρῶσι μέχρι δείπνου. καὶ μίαν ἄμφω ταύτας τὰς ἡμέρας λογίζονται, ὅτι μιᾶς ἡμέρας σῖτον δαπανῶσι. τοῦτο δὲ ποιοῦσι τοῦ ἐθίζεσθαι ἕνεκα· ἵνα καὶ ἐάν τι ἐν πολέμῳ δεήσῃ, δύωνται τοῦτο ποιεῖν. καὶ ὄψον δὲ τοῦτο ἔχουσιν οἱ τηλικοῦτοι ὅ, τι ἂν θηράσωσιν· εἰ δὲ μὴ, τὸ κάρδαμον. εἰ δέ τις αὐτοὺς οἴεται ἢ ἐσθίειν ἀηδῶς, ὅταν κάρδαμον μόνον ἔχωσιν ἐπὶ τῷ σίτῳ, ἢ πίνειν ἀηδῶς, ὅταν ὕδωρ πίνωσιν, ἀναμνησθήτω πῶς μὲν ἡδὺ μᾶζα καὶ ἄρτος πεινῶντι φαγεῖν, πῶς δὲ ἡδὺ ὕδωρ διψῶντι πιεῖν. αἱ δ' αὖ μένουσαι φυλαὶ διατρίβουσι μελετῶσαι τά τε ἄλλα ἃ παῖδες ὄντες ἔμαθον, καὶ ἀκοντίζειν· καὶ διαγωνιζόμενοι ταῦτα πρὸς ἀλλήλους διατελοῦσιν. εἰσὶ δὲ καὶ δημόσιοι τούτων ἀγῶνες, καὶ ἆθλα προτίθεται. [g] ἐν ᾗ δ' ἂν τῶν φυλῶν πλεῖστοι ὦσι δαημονέστατοι καὶ ἀνδρικώτατοι καὶ [h] εὐπειστότατοι, ἐπαινοῦσιν οἱ πολῖται, καὶ τιμῶσιν οὐ μόνον τὸν νῦν ἄρχοντα αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ὅστις αὐτοὺς παῖδας ὄντας ἐπαίδευσε. χρῶνται δὲ τοῖς μένουσι τῶν ἐφήβων
576 αἱ ἀρχαὶ, ἤν τι ἢ φρουρῆσαι δέῃσῃ, ἢ κακούργους ἐρευνῆσαι, ἢ λῃστὰς ὑποδραμεῖν, ἢ καὶ ἄλλο τι ὅσα ἰσχύος ἢ τάχους ἔργα ἐστί. ταῦτα μὲν δὴ οἱ ἔφηβοι πράττουσιν.

Ἐπει-

obſonio naſturtium, ad potum vero, ſiquis ſitiat, capedinem, ut ex flumine aquam hauriant. Ad hæc etiam diſcunt ſagittandi et iaculandi modum. Atque ad ſextum usque et ſeptimumdecimum ætatis annum hæc agunt pueri.

Dein vero in epheborum numerum exeunt: horum autem epheborum talis eſt vita. Decem enim annos poſtquam pueritiam egreſſi fuerint, cubant, ut antea dictum eſt, ad palatia, idque tum cuſtodiendæ urbis gratia, tum ob temperantiam. Videtur enim huic ætati maxime attentione opus eſſe. Præſtant etiam interdiu maxime præfectis ſuam operam, ſi cui eis uſui ſint pro republica. Et quum oportuerit, manent omnes ad palatia. Quum vero ad venationem rex exierit, id quod perſæpe agit in menſe, educit cuſtodiæ dimidium. Habeant autem exeuntes oportet arcus præter pharetram, in vagina gladiolum leviter curvatum, aut ſecurim, præterea cratem, et haſtas duas: ut et alteram emittant, et altera, ſi opus fuerit, cominus utantur. Ob hanc autem rem publice dant operam venationi: et rex quemadmodum in bello ſe ducem eis præſtat, et ipse tum venatur, tum ut alii venentur curam adhibet, quod hæc eis veriſſima videtur meditatio rerum bellicarum. Etenim diluculo asſuefacit ſurgere, frigoraque et calores tolerare: exercet etiam eos ad itinera et curſus. Neceſſarium etiam eſt ſagitta beſtiam ferire ac iaculo petere, ubicunque occurrerit. Quinetiam animum acui ſæpe neceſſe eſt in venatione, ubi ferox aliqua beſtia contra ſeſe obiecerit. Nam et percutere oportet quæ concurrerit, et ab irruente ſibi cavere. *Quare haud facile in venatione eorum quicquam abeſſe reperiatur quæ inter bellandum accidunt.* Exeuntes autem in venationem, prandium habent, et id quidem largius, ut par eſt, quam pueri, ſed alioqui ſimile. Et donec quidem venantur, non prandent: ſed ſiquid opus fuerit aut feræ ipſius gratia præſtolari, aut alioqui velint tempus terere in venando, hoc prandio pro cœna uſi, rurſum poſtridie venantur ad cœnam usque et duos hos dies pro uno ſupputant, quod unius diei cibum conſumunt. Hoc autem faciunt conſueſcendi gratia, ut, ſiquid facto opus fuerit etiam in bello, id facere poſſint. Ac illi quidem qui huius ſunt ætatis, obſonium hoc habent quodcunque venati fuerint: ſin minus, naſturtio veſcuntur. Quod ſiquis eos exiſtimat aut veſci iniucunde, quum ſolum naſturtium addunt in panem, aut potu minus ſuavi uti, quum aquam bibunt, reminiſcatur quanta cum voluptate offa paneque veſcatur eſuriens, quamque ſuave ſit bibere aquam ſitienti. At reliquæ tribus domi manent tum alia exercentes quæ pueri didicerunt, tum vero ſagittare et iaculari et de his inter ſe aſſidue certant. Sunt inſuper publica horum certamina præmiaque proponuntur: in qua autem tribu plurimi fuerint peritiſſimi fortiſſimique ac maxime obedientes, horum laudatur a civibus et honoratur non præſens rector duntaxat, verumetiam ille qui eos in pueritia erudivit. Et his domi manentibus ephebis utuntur magiſtratus, ſicubi præſidio opus fuerit, vel malefici inquirendi, vel ad inſequendos latrones, vel ad alia agenda quæcunque aut virium aut velocitatis ſunt opera. Ab ephebis igitur hæc geruntur.

Sed

a γρ' θήραν, τὰς ἡμισείας φυλακὰς καταλείπει. ποιεῖ δὲ. b τόξα καὶ παρά. c θηρῶσι. d quidam libri ἥδεσθαι, quidam θάλπεσθαι, ſed prius alii multi libri comprobant. e ὡς εἰκός. f ἐθελήσωσι. g ἐν ᾗ δ' ἂν φυλῇ. h πειστότατοι.

Sed ubi annos decem abſolverint, excedunt in perfectæ ætatis viros: a quo tempore autem ex ephebis exceſſerint, hi rurſus annos quinque et viginti ita degunt. Principio, quemadmodum ephebi præſto ſunt magiſtratibus, ut, ſiquid pro republica opus fuerit, ſe utantur iis in rebus quas tractant prudentes et adhuc validi. Quod ſi militiæ alicubi danda ſit opera, qui ita ſunt inſtituti, arcubus et haſtis amplius non utuntur, ſed armis quibus cominus pugnatur et thorace circa pectora, et crate, in manu ſiniſtra qualem habentes pinguntur Perſæ: in manu autem dextera machæram aut copida. Et ex huiusmodi viris magiſtratus omnes conſtituuntur, exceptis puerorum magiſtris.

At poſteaquam annos quinque et viginti complerint, agentes hi ætatis annum aliquanto amplius quam quinquageſimum, tunc egrediuntur in hos qui et ſunt et vocantur ſeniores; hi vero ſeniores non etiam in militiam eunt extra ſolum patrium, ſed manentes domi iudicant et publicas omnes cauſſas et privatas. Iudicant etiam hi cauſſam mortis, iidemque legunt omnes magiſtratus. Quod ſiquis aut in ephebis aut in viris deliquerit quippiam contra leges, deferunt eum ſinguli tribuni, et ex aliis qui voluerit. Quem ſeniores ubi audierint, ordine movent. At ordine motus degit reliquam vitam cum ignominia.

Verum ut omnis Perſarum reſpub. clarius pateat, repetam paulo altius: nunc enim ob ante dicta declarari queat paucis. Perſæ dicuntur eſſe circiter centum viginti millia hominum. Horum nemo lege excluditur a dignitatibus atque magiſtratibus: *ſed licet omnibus Perſis mittere filios ad publicas iuſtitiæ* ſcholas. Verum qui poſſunt filios ociantes alere, eos mittunt ad ſcholas: quibus vero alendi non eſt facultas, nequaquam mittunt. Qui autem fuerint apud publicos magiſtros inſtituti, licet iis inter ephebos eius ætatis opera exercere, aliis vero non inſtitutis haud licet. Qui rurſus legitima inter ephebos abſolverint, poſſunt hi inter viros verſari, magiſtratuumque participes atque honorum fieri. At hi qui pueritiæ atque adoleſcentiæ legitima non obierint, inter viros non admittuntur. At hi rurſus qui inter perfectæ ætatis viros ſine reprehenſione ſe geſſerint, fiunt ex ordine ſeniorum. Et ita ſeniores hi conſtituuntur qui per omne honeſtatis genus vitam egerint. Et hæc eſt vivendi inſtitutio, qua utentes, optimos viros ſe fore exiſtimant. Quin hoc etiam tempore teſtimonium durat tum moderati eorum victus, tum etiam laboribus coniuncti. Nam nunc quoque turpe eſt apud Perſas et ſpuere, et emungi, et flatus videri plenos. Turpe item ducitur ſiquis conſpiciatur quoquam ire aut meiendi, aut cuiusquam huiusmodi rei gratia. Quæ quidem facere nullo pacto poſſent niſi et victu modico uterentur, et humiditatem per laborem conſumerent, ita ut ea alio quopiam ſecederet. Hæc igitur de Perſis omnibus dicere poſſumus.

Ἐπειδὰν δὲ [a] τὰ δέκα ἔτη [b] διατελέσωσιν, ἐξέρχονται εἰς τοὺς τελείους ἄνδρας. ἀφ' οὗ δ' ἂν ἐξέλθωσι χρόνου ἐκ τῶν ἐφήβων, οὗτοι αὖ πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτη διάγουσιν ὧδε. πρῶτον μὲν, ὥσπερ οἱ ἔφηβοι, παρέχουσιν ἑαυτοὺς ταῖς ἀρχαῖς χρῆσθαι ἤν τι δέῃ [c] περὶ τοῦ κοινοῦ ὅσα [d] φρονούντων τε ἤδη ἔργα ἐστὶ καὶ ἔτι δυναμένων. ἢν δέ που δέῃσῃ στρατεύεσθαι, τόξα μὲν οἱ οὕτω πεπαιδευμένοι οὐκέτι ἔχοντες οὐδὲ παλτὰ στρατεύονται, τὰ δὲ ἀγχέμαχα ὅπλα καλούμενα, θώρακά τε περὶ τοῖς στέρνοις, καὶ γέρρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, οἷόν περ γράφονται οἱ Πέρσαι ἔχοντες· ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ μάχαιραν ἢ κοπίδα. καὶ αἱ ἀρχαὶ δὲ πᾶσαι ἐκ τούτων καθίστανται, πλὴν οἱ τῶν παίδων διδάσκαλοι.

Ἐπειδὰν δὲ τὰ πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτη διατελέσωσιν, εἴησαν μὲν ἂν οὗτοι πλεῖόν τι ἢ πεντήκοντα ἔτη γεγονότες ἀπὸ γενεᾶς· ἐξέρχονται δὲ τηνικαῦτα εἰς τοὺς γεραιτέρους ὄντας τε καὶ καλουμένους. οἱ δ' αὖ γεραίτεροι οὗτοι στρατεύονται μὲν οὐκέτι ἔξω τῆς ἑαυτῶν, οἴκοι δὲ μένοντες δικάζουσι τά τε κοινὰ πάντα καὶ τὰ ἴδια. καὶ θανάτου δὲ οὗτοι κρίνουσι, καὶ τὰς ἀρχὰς οὗτοι πάσας αἱροῦνται. καὶ ἤν τις ἢ ἐν ἐφήβοις ἢ ἐν τελείοις ἀνδράσιν ἐλλίπῃ τι τῶν νομίμων, φαίνουσι μὲν οἱ φύλαρχοι ἕκαστοι, καὶ τῶν ἄλλων ὁ βουλόμενος· οἱ δὲ γεραίτεροι ἀκούσαντες ἐκκρίνουσιν. ὁ δὲ ἐκκριθεὶς, ἄτιμος τὸν λοιπὸν βίον διατελεῖ.

Ἵνα δὲ σαφέστερον δηλωθῇ πᾶσα ἡ Περσῶν πολιτεία, μικρὸν ἐπάνειμι. νῦν γὰρ ἐν βραχυτάτῳ ἂν δηλωθείη διὰ τὰ προειρημένα. λέγονται μὲν γὰρ Πέρσαι ἀμφὶ τὰς δώδεκα μυριάδας εἶναι. τούτων δ' οὐδεὶς ἀπελήλαται νόμῳ τιμῶν καὶ ἀρχῶν, ἀλλ' ἔξεστι πᾶσι Πέρσαις πέμπειν τοὺς ἑαυτῶν παῖδας εἰς τὰ κοινὰ τῆς δικαιοσύνης διδασκαλεῖα. ἀλλ' οἱ μὲν δυνάμενοι τρέφειν τοὺς παῖδας ἀργοῦντας, πέμπουσιν· οἱ δὲ μὴ δυνάμενοι, οὐ πέμπουσιν. οἳ δ' ἂν παιδευθῶσι παρὰ τοῖς δημοσίοις διδασκάλοις, ἔξεστιν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἐφήβοις νεανισκεύεσθαι· τοῖς δὲ μὴ διαπαιδευθεῖσιν οὕτως οὐκ ἔξεστιν. οἳ δ' ἂν ἐν τοῖς ἐφήβοις διατελέσωσι τὰ νόμιμα ποιοῦντες, ἔξεστι τούτοις εἰς τοὺς τελείους ἄνδρας συναυλίζεσθαι, καὶ ἀρχῶν καὶ τιμῶν μετέχειν· οἳ δ' 577
ἂν αὖ ἐν τοῖς παισὶ μὴ διατελέσωσιν, ἢ ἐν τοῖς ἐφήβοις, οὐκ εἰσέρχονται εἰς τοὺς τελείους. οἳ δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς τελείοις διαγένωνται ἀνεπίληπτοι, οὗτοι τῶν γεραιτέρων γίνονται. οὕτω μὲν δὴ οἱ γεραίτεροι διὰ πάντων τῶν καλῶν ἐληλυθότες καθίστανται· καὶ ἡ πολιτεία αὕτη, ᾗ οἴονται χρώμενοι βέλτιστοι ἂν εἶναι. καὶ νῦν δὲ ἔτι ἐμμένει μαρτύρια καὶ τῆς μετρίας διαίτης αὐτῶν, καὶ τοῦ ἐκπονεῖσθαι τὴν δίαιταν. αἰσχρὸν μὲν γὰρ ἔτι καὶ νῦν ἐστι Πέρσαις καὶ τὸ ἀποπτύειν καὶ τὸ ἀπομύττεσθαι, καὶ τὸ φύσης μεστοὺς φαίνεσθαι. αἰσχρὸν δὲ ἔτι καὶ τὸ ἰόντα που φανερὸν γενέσθαι ἢ τοῦ οὐρῆσαι ἕνεκα, ἢ καὶ ἄλλου τινὸς τοιούτου. ταῦτα δὲ οὐκ ἂν ἠδύναντο ποιεῖν εἰ μὴ καὶ διαίτῃ μετρίᾳ ἐχρῶντο, καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκπονοῦντες ἀνήλισκον, ὥστε ἄλλῃ πῃ ἀποχωρεῖν. ταῦτα μὲν δὴ κατὰ πάντων Περσῶν ἔχομεν λέγειν.

Vide et locum ex huius operis libro V, in illis quæ ſequuntur ea quæ e libro VIII. petita ſunt.

Apud eundem, Pædiæ VIII.

ERGO Cyrus quum talis eſſet, fecit ut in foribus multa eſſet deteriorum modeſtia cedentium melioribus, multus etiam pudor atque

Παρὰ τῷ αὐτῷ, ἐν τῷ Παιδείας η.

ΤΟΙΓΑΡΟΥΝ τοιοῦτος ὢν ἐποίησεν ἐπὶ ταῖς θύραις πολλὴν μὲν τῶν χειρόνων εὐταξίαν, ὑπεικόντων τοῖς ἀμείνοσι, πολλὴν δὲ αἰδῶ καὶ εὐκο-

a Lege aut ſaltem intellige τὰ ἐν τοῖς ἐφήβοις δέκα ἔτη. b τελέσωσιν. c ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ. d σωφρονούντων.

κοσμίαν πρὸς ἀλλήλους. ἐπέγνως δ' ἂν ἐκεῖ οὐδένα οὔτε ὀργιζόμενον κραυγῇ, οὔτε χαίροντα ὑβριστικῷ γέλωτι. ἀλλὰ ἰδὼν ἂν αὐτοὺς ἡγήσω τῷ ὄντι εἰς κάλλος ζῆν. τοιαῦτα μὲν δὴ ποιοῦντες καὶ ὁρῶντες ἐπὶ θύραις διῆγον. τῆς πολεμικῆς δ' ἕνεκα ἀσκήσεως ἐπὶ θήραν ἐξῆγεν οὕσπερ ἀσκεῖν ταῦτα ᾤετο χρῆναι· ταύτην ἡγούμενος καὶ ὅλως ἀρίστην ἄσκησιν πολεμικῶν εἶναι, καὶ ἱππικῆς δὲ ἀληθεστάτην. καὶ γὰρ ἐπόχους ἐν παντοδαποῖς χωρίοις αὕτη μάλιστα ἀποδείκνυσι, διὰ τὸ θηρίοις φεύγουσιν [a] ἕπεσθαι· καὶ ἀπὸ τῶν ἵππων ἐνεργοὺς αὕτη μάλιστα ἀπεργάζεται, διὰ τὴν τοῦ λαμβάνειν φιλοτιμίαν, καὶ ἐπιθυμίαν. καὶ τὴν ἐγκράτειαν δὲ, καὶ πόνους καὶ ψύχη καὶ θάλπη καὶ λιμὸν καὶ δίψος δύνασθαι φέρειν, ἐνταῦθα μάλιστα προσεθίζε τοὺς κοινῶνας. καὶ νῦν δ' ἔτι βασιλεὺς καὶ οἱ ἄλλοι οἱ περὶ βασιλέα ταῦτα ποιοῦντες διατελοῦ-
578 σιν. ὅτι μὲν οὖν οὐκ ᾤετο προσήκειν οὐδενὶ ἀρχῆς ὅστις μὴ βελτίων εἴη τῶν ἀρχομένων, καὶ τοῖς προειρημένοις πᾶσι δῆλον· καὶ ὅτι οὕτως ἀσκῶν τοὺς περὶ ἑαυτὸν, πολὺ μάλιστα αὐτὸς ἐξεπόνει καὶ τὴν ἐγκράτειαν καὶ τὰς πολεμικὰς τέχνας καὶ τὰς μελέτας. καὶ γὰρ ἐπὶ θήραν τοὺς μὲν ἄλλους ἐξῆγεν, ὁπότε μὴ [b] μένειν ἀνάγκη τις εἴη· αὐτὸς δὲ καὶ ὁπότε ἀνάγκη εἴη, οἴκοι ἐθήρα τὰ ἐν τοῖς παραδείσοις θηρία τρεφόμενα. καὶ οὔτε αὐτός ποτε πρὶν ἱδρῶσαι δεῖπνον ᾑρεῖτο, οὔτε ἵπποις ἀγυμνάστοις σῖτον ἐνέβαλλε. συμπαρεκάλει δὲ καὶ εἰς ταύτην τὴν θήραν τοὺς περὶ αὐτὸν σκηπτούχους. τοιγαροῦν πολὺ μὲν αὐτὸς διέφερεν ἐν πᾶσι τοῖς καλοῖς ἔργοις, πολὺ δὲ οἱ περὶ ἐκεῖνον, διὰ τὴν ἀεὶ μελέτην. παράδειγμα μὲν δὴ τοιόνδε ἑαυτὸν παρείχετο. πρὸς δὲ τούτῳ, καὶ τῶν ἄλλων οὕστινας μάλιστα ὁρῴη τὰ καλὰ διώκοντας, τούτους καὶ δώροις καὶ ἀρχαῖς καὶ ἕδραις καὶ πάσαις τιμαῖς ἐγέραιρεν. ὥστε πολλὴν πᾶσι φιλοτιμίαν ἐνέβαλλεν ὅπως ἕκαστος ἄριστος φανήσοιτο Κύρῳ.

Καταμαθεῖν δὲ τοῦ Κύρου δοκοῦμεν, ὡς οὐ τούτῳ μόνῳ ἐνόμιζε χρῆναι τοὺς ἄρχοντας τῶν ἀρχομένων διαφέρειν τῷ βελτίονας αὐτῶν εἶναι, ἀλλὰ καὶ καταγοητεύειν ᾤετο χρῆναι αὐτούς. στολήν τε γοῦν εἵλετο τὴν Μηδικὴν αὐτός τε φορεῖν, καὶ τοὺς κοινῶνας ταύτην ἔπεισεν ἐνδύεσθαι. αὕτη γὰρ αὐτῷ συγκρύπτειν ἐδόκει εἴτις τι ἐν τῷ σώματι ἐνδεὲς ἔχοι, καὶ καλλίστους καὶ μεγίστους ἐπιδεικνύναι τοὺς φοροῦντας. καὶ γὰρ τὰ ὑποδήματα τοιαῦτα ἔχουσιν ἐν οἷς μάλιστα λαθεῖν ἐστι καὶ ὑποτιθεμένους τι, ὥστε δοκεῖν μείζους εἶναι ἢ εἰσί, καὶ ὑποχρίεσθαι δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσίετο, ὡς εὐοφθαλμότεροι φαίνοιντο ἢ εἰσὶ, καὶ ἐντρίβεσθαι, ὡς εὐχροώτεροι ὁρῷντο ἢ πεφύκασιν. ἐμελέτησε δὲ καὶ ὡς μηδὲ πτύοντες μηδὲ ἀπομυττόμενοι φανεροὶ εἶεν· μηδὲ μεταστρεφόμενοι ἐπὶ θέαν μηδενὸς, ὡς οὐδὲν θαυμάζοντες. πάντα δὲ ταῦτα ᾤετο φέρειν τι εἰς τὸ δυσκαταφρονητοτέρους φαίνεσθαι τοῖς ἀρχομένοις. οὓς μὲν δὴ ἄρχειν ᾤετο χρῆναι δι' ἑαυτοῦ, οὕτω κατεσκεύασε καὶ μελέτῃ καὶ τῷ σεμνῶς προεστάναι αὐτῶν· οὓς δ' αὖ κατεσκεύαζεν εἰς τὸ δουλεύειν, τούτους οὔτε μελετᾷν τῶν ἐλευθερίων πόνων
579 οὐδένα παρώρμα, οὔτε ὅπλα κεκτῆσθαι ἐπέτρεπεν. ἐπεμελεῖτο δ' ὅπως μήποτε ἄσιτοι μήτε ἄποτοι ποτὲ ἔσοιντο, ἐλευθερίων ἕνεκα μελετημάτων. καὶ γὰρ ὁπότε ἐλαύνοιεν τὰ θηρία τοῖς ἱππεῦσιν εἰς τὰ πεδία,

a γρ. ἐφίπεσθαι. b μένειν οἴκοι ἀνάγκη.

que modeſtia invicem. Inſuper etiam animadvertisſes illic neminem neque iraſcentem cum clamore, neque gaudentem riſu contumelioſo: ſed ſi eos vidisſes, vere eos ad normam honeſtatis vivere dixisſes. Res igitur huiusmodi facientes videntesque degebant in foribus. At bellicæ exercitationis gratia eos ad venationem educebat quibus hæc militaria exercenda exiſtimabat: hanc exercitationem rerum bellicarum eſſe omnino ratus optimam, equeſtris autem verisſimam. Hæc enim maxime reddit ad equitandum in quibuslibet locis aptos, quod inſequi oporteat feras fugientes: et hæc item reddit maxime habiles ad efficiendum ab equis quodvis opus, quia cupiditate tenentur illas capiundi, et inde etiam honorem affectant. Et hic etiam maxime familiares asſuefaciebat ad continentiam, et ad labores, et frigora, et calores, et famem ac ſitim tolerandam. Atque hoc etiam tempore rex ac regis familiares hæc asſidue faciunt. Quod igitur exiſtimaret neminem imperare decere qui præſtantior ſubditis non eſſet, et ex antedictis omnibus patet, et ex eo quod ita ſuos exercens, multo etiam magis ipſe et continentiam et bellicas artes exercitationesque elaborabat. Etenim ad venationem alios educebat, quando aliqua manendi necesſitas non eſſet: quod ſi etiam necesſitas talis accideret, ipſe domi venabatur eas feras quæ in vivariis alebantur. Nec vero ipſe unquam antequam ſudasſet cœnam capiebat, nec equis priusquam eſſent exercitati, pabulum iniiciebat. Quinetiam ad hanc venationem invitabat ſceptriferos ſuos. Itaque longe ipſe in omnibus honeſtis operibus excellebat, longe etiam præſtabant qui circa *illum verſabantur*, ob exercitationem asſiduam. Et ſe quidem in tale exemplum proponebat. Præterea vero alios quoque et muneribus et magiſtratibus et conſesſibus et omnibus donabat honoribus, quos maxime intuebatur quæ honeſta eſſent conſectari. Itaque multam omnibus iniiciebat æmulationem quo quisque Cyro optimus videretur.

Inſuper hoc Cyri nobis videmur animadvertisſe quod non hac re ſolum decere exiſtimabat principes ſubiectis præſtare quod iis forent meliores, ſed etiam exiſtimabat opus eſſe ut eos veluti præſtigiis quibusdam deciperent. Itaque elegit ſtolam Medicam et ipſe ferre, et ut familiares ea induerentur perſuaſit. Hæc enim viſa eſt ei occultare ſiquis defectum aliquem haberet in corpore: præterea indutos ea et pulcherrimos et maximos oſtendere. Etenim calceos tales habent, in quibus qui eos ferunt clam aliquid ſubiicere posſint, quo maiores eſſe videantur quam ſunt. Sinebatque ut oculos ſuppingerent coloribus, quo pulchrioribus quam eſſent oculis eſſe viderentur: et fricarentur, ut melius viderentur colorati quam natura eſſent. Exercuit eos inſuper ut neque ſpuerent palam, neque mucum emitterent: præterea ne ad quicquam ſpectandum converterentur, perinde quaſi mirarentur nihil. Omnia vero hæc exiſtimabat aliquid conferre ad hoc ut minus forent ſubiectis contemptui. Quos igitur cenſebat dignos qui aliis præesſent, per ſeipſum tales reddidit exercitatione, et imperium in illos gerendo cum maieſtate: quos vero deſtinabat ad ſerviendum, horum neminem incitabat ad exercendos ingenuos labores, neque ut haberent arma permittebat: verum curabat ut neque ſine cibo unquam eſſent, neque ſine potu, ingenuarum exercitationum gratia. Etenim quando agebant feras in cam-

campos equitibus, cibum in venationem his ferre permittebat, liberorum autem nemini: et quando iter faciendum erat, agebat eos ad aquas, ut iumenta: quum item erat prandendi tempus, eos expectabat donec aliquid comediſſent, ne eſurirent. Itaque hi quoque eum, ut viri optimates, patrem vocabant, quod ſui ipſorum haberet curam, ut indubitato ſemper mancipia forent.

Apud eundem, circa finem eiusdem libri.

QVOD pulcherrimum quidem ac maximum regnorum omnium Aſiæ, Cyri fuerit regnum, ipſum de ſe teſtimonium præbet. Terminos enim habuit ad orientem mare rubrum, ad ſeptemtriones pontum Euxinum, ad occidentem Cyprum et AEgyptum, ad meridiem AEthiopiam. Id autem imperium quum tanta eſſet magnitudine, una Cyri ſententia gubernabatur: qui etiam ipſe ſubditos ſuos æque ac filios et honorabat et colebat: et Cyrum ſubiecti perinde quaſi patrem venerabantur. Ubi autem Cyrus exceſſit e vivis, continuo ipſi filii inter ſe diſſedere, continuoque urbes ac gentes defecere, ſicque in deterius omnia verſa ſunt.

Quod autem vera a me narrantur, incipiam a rebus divinis id docere. Novi enim et regem prius, et eos qui ſub rege eſſent, etiam iis qui ultima ſcelera perpetraſſent, ſive iusiurandum iuraviſſent, inviolatum præſtare, ſive dextras dediſſent, conſtantiſſime obſervare ſolitos. Quod ſi tales non fuiſſent, et huiusmodi de ſe opinionem non præbuiſſent, ne unus quidem credidiſſet eis: quemadmodum nunc nemo amplius credit, poſteaquam cognita eſt eorum impietas: ſic neque tunc illi credidiſſent duces militum qui una cum Cyro aſcenderant. At illi quum priori de iis opinioni credidiſſent, ſeipſos in manus eorum tradiderunt, et ad regem ducti obtruncati fuerunt. Multi etiam eorum barbarorum qui una militarant, alii alia decepti fide data, periere. Multo præterea etiam his in rebus nunc ſunt deteriores. Antea enim ſiquis aut periculum ſubiiſſet pro rege, aut urbem gentemve in ſervitutem redegiſſet, aut aliud quicquam præclarum aut utile ei egiſſet, hi erant qui in honore habebantur: at nunc, etiam ſiquis, quemadmodum Leomithres, uxore ac liberis amicorumque filiis obſidibus apud AEgyptium relictis, maximumque iusiurandum transgreſſus, videatur aliquid emolumenti attuliſſe regi, hi ſunt qui maximis præmiis honorantur. Hæc igitur videntes Aſiatici omnes, ad impietatem et iniuſtitiam verſi ſunt. Quales enim fuerint præfecti, tales etiam qui ſub ipſis ſunt, ut plurimum evadunt. Hinc igitur factum eſt ut omne fas magis contemnant quam antea. Iam vero circa pecunias hoc modo ſunt iniquiores: non enim ſolum qui magnis ſe delictis fecerunt obnoxios, ſed eos item qui nihil fecerunt iniuſte, comprehenſos cogunt nullo iure pecunias ſolvere. Quo fit ut nihilo illi minus qui videntur eſſe ditiſſimi, quam qui multa iniuſte admiſerunt, in metu ſint: adeo ut neque in manus hi ire velint potentiorum, neque audeant ſe adiungere exercitui regio. Igitur quicunque bellum cum iis gerat; omnibus licet in regione ipſorum ſine pugna verſari utcunque velint, propter illorum tum impietatem erga deos, tum iniuſtitiam erga homines. Mentes igitur eorum ita ſunt omnino nunc deteriores, quam antiquitus.

Quod

δία, φέρεσθαι σῖτον εἰς θήραν τούτοις ἐπέτρεπε, τῶν δὲ ἐλευθέρων οὐδενί. καὶ ὁπότε πορεία εἴη, ἦγεν αὐτοὺς πρὸς τὰ ὕδατα, ὥσπερ τὰ ὑποζύγια: καὶ ὁπότε δὲ ὥρα εἴη ἀρίστου, ἀνέμενεν αὐτοὺς ἕως ἂν φάγοιέν τι, ὡς μὴ βουλιμιῷεν. ὥστε καὶ οὗτοι αὐτὸν ὥσπερ οἱ ἄριστοι πατέρα ἐκάλουν, ὅτι ἐπεμέλετο αὐτῶν· ὅπως ἀναμφιλόγως ἀεὶ ἀνδράποδα διατελοῖεν.

Παρὰ τῷ αὐτῷ, περὶ τὸ τέλος τοῦ αὐτοῦ βιβλίου.

ΟΤΙ μὲν δὴ [a] καλλίστη καὶ μεγίστη τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἡ τοῦ Κύρου βασιλεία ἐγένετο, αὐτὴ ἑαυτῇ μαρτυρεῖ. ὡρίσθη μὲν πρὸς ἕω τῇ ἐρυθρᾷ θαλάττῃ· πρὸς ἄρκτον δὲ, τῷ Εὐξείνῳ [b] πόντῳ· πρὸς ἑσπέραν δὲ, Κύπρῳ καὶ Αἰγύπτῳ· πρὸς μεσημβρίαν δὲ, Αἰθιοπίᾳ. τοσαύτη δὲ γενομένη, μιᾷ γνώμῃ τῇ Κύρου ἐκυβερνᾶτο· καὶ ἐκεῖνός τε τοὺς ὑφ᾽ ἑαυτῷ ὥσπερ ἑαυτοῦ παῖδας ἐτίμα τε καὶ ἐθεράπευεν, οἵ τε ἀρχόμενοι Κῦρον ὡς πατέρα ἐσέβοντο· ἐπεὶ μέντοι Κῦρος ἐτελεύτησεν, εὐθὺς μὲν, [c] αὐτοῦ οἱ παῖδες ἐστασίαζον, εὐθὺς δὲ πόλεις καὶ ἔθνη ἀφίσταντο, πάντα δ᾽ ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐτρέπετο.

Ὡς δ᾽ ἀληθῆ λέγω, ἄρξομαι διδάσκων ἐκ τῶν θείων. οἶδα γὰρ ὅτι πρότερον μὲν βασιλεὺς καὶ οἱ ὑπ᾽ αὐτῷ καὶ τοῖς τὰ ἔσχατα πεποιηκόσιν εἴτε ὅρκους ὀμόσαιεν, ἠμπέδουν, εἴτε δεξιὰς δοῖεν, ἐβεβαίουν. εἰ δὲ μὴ τοιοῦτοι ἦσαν, καὶ τοιαύτην δόξαν εἶχον, οὐδ᾽ ἂν εἷς αὐτοῖς ἐπίστευεν, ὥσπερ οὐδὲ νῦν πιστεύει οὐδὲ εἷς ἔτι, ἐπεὶ ἔγνωσται ἡ ἀσέβεια αὐτῶν· οὕτως οὐδὲ τότε ἐπίστευσαν ἂν οἱ τῶν σὺν Κύρῳ ἀναβάντων στρατηγοί· νῦν δὲ δὴ τῇ πρόσθεν αὐτῶν δόξῃ πιστεύσαντες, ἐνεχείρισαν ἑαυτοὺς, καὶ ἀναχθέντες πρὸς βασιλέα, ἀπετμήθησαν τὰς κεφαλάς. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν συστρατευσάντων βαρβάρων ἄλλοι ἄλλαις πίστεσιν ἐξαπατηθέντες ἀπώλοντο. [d] πολὺ δὲ καὶ τῇδε χείρονες νῦν εἰσί. πρόσθεν μὲν γὰρ εἴτις ἢ διακινδυνεύσειε πρὸ βασιλέως, 580
ἢ πόλιν ἢ ἔθνος ὑποχείριον ποιήσειεν, ἢ ἄλλό τι καλὸν ἢ ἀγαθὸν αὐτῷ διαπράξειεν, οὗτοι ἦσαν οἱ τιμώμενοι· [e] νῦν δὲ καὶ ἤν τις, ὥσπερ Λεομίθρης, τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς τῶν φίλων παῖδας ὁμήρους παρὰ τῷ Αἰγυπτίῳ ἐγκαταλιπὼν, καὶ τοὺς μεγίστους ὅρκους παραβὰς, βασιλεῖ δόξῃ τὶ σύμφορον ποιῆσαι, οὗτοί εἰσιν οἱ ταῖς μεγίσταις τιμαῖς γεραιρόμενοι. ταῦτα οὖν ὁρῶντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ πάντες, ἐπὶ τὸ ἀσεβὲς καὶ τὸ ἄδικον τετραμμένοι εἰσίν. ὁποῖοί τινες γὰρ ἂν οἱ προστάται ὦσι, τοιοῦτοι καὶ οἱ ὑπ᾽ αὐτοὺς [f] ἐπιτοπολὺ γίγνονται. ἀθεμιστότεροι δὴ νῦν ἢ πρόσθεν ταύτῃ γεγένηνται. εἴς γε μὴν χρήματα, τῇδε ἀδικώτεροι· οὐ γὰρ μόνον τοὺς πολλὰ ἡμαρτηκότας, ἀλλὰ ἤδη τοὺς οὐδὲν ἠδικηκότας συλλαμβάνοντες, ἀναγκάζουσι πρὸς οὐδὲν δίκαιον χρήματα ἀποτίνειν. ὥστε οὐδὲν ἧττον οἱ πολλὰ ἔχειν δοκοῦντες τῶν πολλὰ ἠδικηκότων φοβοῦνται· καὶ εἰς χεῖρας οὐδ᾽ οὗτοι ἐθέλουσι τοῖς κρείττοσιν ἰέναι, οὐδέ γε ἀθροίζεσθαι εἰς βασιλικὴν στρατείαν θαῤῥοῦσι. τοιγαροῦν, ὅστις ἂν πολεμῇ αὐτοῖς, πᾶσιν ἔξεστιν ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν ἀναστρέφεσθαι ἄνευ μάχης ὅπως ἂν βούλωνται, διὰ τὴν ἐκείνων περὶ μὲν θεοὺς ἀσέβειαν, περὶ δὲ ἀνθρώπους ἀδικίαν. αἱ μὲν δὴ γνῶμαι ταύτῃ τῷ παντὶ χείρους νῦν ἢ τὸ παλαιὸν, αὐτῶν.

Ὡς

a γρ᾽ ἀρίστη καὶ καλλίστη. b Πόντῳ καὶ Προποντίδι καὶ Ἑλλησπόντῳ πρὸς ἑσπέραν. c αὐτοῦ. d πολλοὶ δὲ καὶ τάδε. e νῦν δ᾽ ἄν τις, ὥσπερ Μιθριδάτης τὸν πατέρα Ἀριοβαρζάνην προδοὺς, καὶ ὥσπερ. f ὡς ἐπὶ τὸ πολύ.

Ὡς δὲ οὐδὲ τῶν σωμάτων ἐπιμέλονται ὥσπερ πρόσθεν, νῦν αὖ τοῦτο διηγήσομαι. νόμιμον γὰρ δὴ ἦν αὐτοῖς, μήτε πτύειν, μήτε ἀπομύττεσθαι· (δῆλον δὲ ὅτι ταῦτα, οὐ τοῦ ἐν τῷ σώματι ὑγροῦ φειδόμενοι, ἐνόμισαν, ἀλλὰ βουλόμενοι διὰ πόνων καὶ ἱδρῶτος τὰ σώματα στερεοῦσθαι) νῦν δὲ τὸ μὲν μὴ πτύειν μηδὲ ἀπομύττεσθαι, ἔτι διαμένει, τὸ δὲ [a] πονεῖν οὐδαμοῦ ἐπιτηδεύεται. καὶ μὴν πρόσθεν μὲν ἦν αὐτοῖς μονοσιτεῖν νόμιμον, ὅπως ὅλῃ τῇ ἡμέρᾳ χρῷντο καὶ ἐς τὰς πράξεις καὶ εἰς τὸ διαπονεῖσθαι· νῦν γε μὲν τὸ μὲν μονοσιτεῖν ἔτι διαμένει, ἀρχόμενοι δὲ τοῦ σίτου ἡνίκα περ οἱ πρωϊαίτατα ἀριστῶντες, μέχρι τούτου ἐσθίοντες καὶ πίνοντες διάγουσιν ἔς τε περ οἱ ὀψιαίτατα κοιμώμενοι. ἦν δὲ αὐτοῖς νόμιμον μηδὲ προχοΐδας εἰσφέρεσθαι εἰς τὰ συμπόσια, δη-
581 λονότι νομίζοντες τὸ μὴ ὑπερπίνειν ἧττον ἂν καὶ σώματα καὶ γνώμας σφάλλειν· νῦν δὲ τὸ μὲν μὴ εἰσφέρεσθαι, ἔτι αὖ διαμένει· τοσοῦτον δὲ πίνουσιν ὥστε ἀντὶ τοῦ εἰσφέρειν αὐτοὶ ἐκφέρονται, ἐπειδὰν μηκέτι δύνωνται ὀρθούμενοι ἐξιέναι. ἀλλὰ μὴν κἀκεῖνο ἦν αὐτοῖς ἐπιχώριον, τὸ μεταξὺ πορευομένους μήτε ἐσθίειν, μήτε πίνειν, μήτε τῶν διὰ ταῦτα ἀναγκαίων μηδὲν ποιοῦντας φανεροὺς εἶναι· νῦν δ' αὖ μὲν τούτων ἀπέχεσθαι ἔτι διαμένει, τὰς μέντοι πορείας οὕτω βραχείας ποιοῦνται ὡς μηδ' ἂν ἔτι θαυμάσαι τὸ ἀπέχεσθαι τῶν ἀναγκαίων.

Ἀλλὰ μὲν καὶ ἐπὶ θήραν πρόσθεν μὲν τοσαυτάκις ἐξῄεσαν ὥστε ἀρκεῖν αὐτοῖς τε καὶ ἵπποις γυμνάσια τὰς θήρας· ἐπεὶ δὲ Ἀρταξέρξης ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἥττους τοῦ οἴνου ἐγένοντο, οὐκέτι ὁμοίως οὔτε αὐτοὶ ἐξῄεσαν, οὔτε τοὺς ἄλλους ἐξῆγον ἐπὶ τὰς θήρας· ἀλλὰ καὶ οἵτινες φιλόπονοι γενόμενοι καὶ σὺν τοῖς περὶ αὐτοὺς ἱππεῦσιν ἅμα θηρῷεν, φθονοῦντες αὐτοῖς δῆλοι ἦσαν, καὶ ὡς βελτίονας αὐτῶν ἐμίσουν. ἀλλά τοι καὶ τοὺς παῖδας τὸ μὲν παιδεύεσθαι ἐπὶ ταῖς θύραις, ἔτι διαμένει· τὸ μέντοι τὰ ἱππικὰ μανθάνειν καὶ μελετᾷν, ἀπέσβηκε, διὰ τὸ μὴ [b] ἰέναι ὅπου ἂν ἀποφαινόμενοι εὐδοκιμοῖεν.

Καὶ ὅτι γε οἱ παῖδες ἀκούοντες ἐκεῖ πρόσθεν τὰς δίκας δικαίως δικαζομένας, ἐδόκουν μανθάνειν δικαιότητα, καὶ τοῦτο παντάπασιν ἀνέστραπται. σαφῶς γὰρ ὁρῶσι νικῶντας ὁπότεροι ἂν [c] πλεῖον διδῶσιν. ἀλλὰ καὶ τῶν φυομένων ἐκ τῆς γῆς τὰς δυνάμεις οἱ παῖδες πρόσθεν μὲν ἐμάνθανον, ὅπως τοῖς μὲν ὠφελίμοις χρῷντο, τῶν δὲ βλαβερῶν ἀπέχοιντο· νῦν δὲ ἐοίκασι ταῦτα διδασκομένοις, ὅπως ὅτι πλεῖστα κακοποιῶσιν. οὐδαμοῦ γοῦν πλείους ἢ ἐκεῖ οὔτε ἀποθνήσκουσιν, οὔτε διαφθείρονται ὑπὸ φαρμάκων.

Ἀλλὰ μὴν καὶ θρυπτικώτεροι πολὺ νῦν ἢ ἐπὶ Κύρου εἰσί. τότε μὲν γὰρ ἔτι τῇ ἐκ Περσῶν παιδείᾳ καὶ ἐγκρατείᾳ ἐχρῶντο, τῇ δὲ Μήδων στολῇ καὶ ἁβρότητι· νῦν δὲ τὴν μὲν ἐκ Περσῶν καρτερίαν περιορῶσιν ἀποσβεννυμένην, τὴν δὲ τῶν Μήδων μαλακίαν διασῴζονται. σαφηνίσαι δὲ βούλομαι καὶ τὴν θρύψιν αὐτῶν. ἐκείνοις γὰρ πρῶτον [d] μὲν τὰς εὐνὰς οὐ μόνον ἀρκεῖ μαλακῶς ὑποστρώννυσθαι, ἀλλ' ἤδη καὶ τῶν κλινῶν τοὺς πόδας ἐπὶ [e] ταπίδων τιθέασιν, ὅ-
582 πως μὴ ἀντερείδῃ τὸ δάπεδον, ἀλλ' ὑπείκωσιν αἱ [f] τάπιδες. καὶ μὴν τὰ πεττόμενα ἐπὶ τράπεζαν, ὅσα τε πρόσθεν εὕρητο, οὐδὲν αὐτῶν ἀφῄρηται, ἄλλα τε ἀεὶ καινὰ ἐπιμηχανῶνται. καὶ ὄψα γε ὡσαύτως.

Quod autem nec corporum exercitationis curam gerunt, ut antea conſuerant, nunc item hoc exponam. Lex enim erat apud eos neque ſpuere, neque emungere: (eſt autem manifeſtum hæc eos lege ſanxiſſe, non quia parcerent corporis humori, ſed quod vellent per labores ac ſudorem reddere corpora ſolidiora.) hoc vero tempore non ſpuere quidem neque emungi, adhuc perdurat, ſed illud inſtitutum ſe laboribus exercendi deſiit. Quinetiam antea erat Perſis lege cautum comedere ſemel, quo toto die uterentur et circa res gerendas et circa labores: hac vero tempeſtate ſemel cibum capere adhuc permanet, ſed veſci incipientes ab eo tempore quo illi qui ſummo mane prandent, ad illorum usque tempus comedere potareque pergunt, qui lectum tardisſime petunt. Erat præterea lege cautum apud eos ne urcei importarentur in ſympoſia: quippe qui putabant, ſi non nimis potarent, minus corpora mentesque labefactari: hac vero tempeſtate urceos non importari, adhuc permanet: ac tantum bibunt ut non importent, ſed ipſi exportentur, quum nequeant amplius erecti egredi. Iam vero et ille mos patrius iis erat, ut, dum iter facerent, neque comederent, neque biberent, neque quicquam eorum quæ propter hæc neceſſaria ſunt, palam facerent: nunc autem ab iis abſtinere, adhuc perdurat, ſed itinera faciunt adeo brevia ut minime ſit mirandum quod a rebus neceſſariis abſtineant.

Quin et ad venationem quoque toties antea exibant ut pro exercitatione venationes ſatis eſſent et ipſis et equis: at ubi Artaxerxes rex, et qui ei erant familiares, redditi ſunt vino inferiores, non amplius eodem modo neque ipſi egrediebantur, neque alios educebant ad venationes: quin potius ſiqui laboris ſtudioſi atque induſtrii una cum ſuis equitibus venarentur, aperte iis invidebant, et ut ſeipſis meliores oderant. Præterea puerorum inſtitutio pro foribus adhuc perdurat: ſed diſciplina et exercitatio eorum quæ ad artem equeſtrem pertinent, extincta eſt, quoniam eo non eunt ubi ſpecimen edendo gloriam conſequantur.

Et quod pueri quum illic antea lites audirent ſecundum ius et æquum diiudicari, videbantur diſcere iuſtitiam, et hoc omnino contrarium eſt: quoniam certo vident eos vincere cauſſam utri plus dederint. Præterea eorum vim quæ e terra oriuntur, pueri antea diſcebant, quo utilibus uterentur, et a pernicioſis abſtinerent: nunc vero videntur hæc diſcere quo mala quamplurima perpetrent. Nusquam igitur plures quam illic, neque moriuntur, neque interficiuntur venenis.

Quinetiam multo magis indulgent mollibus et delicatis voluptatibus quam Cyri temporibus. Tum enim adhuc diſciplina Perſica et continentia utebantur, Medorum vero ſtola atque mollitie: ſed hoc tempore Perſicam conſtantiam æquo animo vident extingui, at Medorum mollitiem diligenter ſervant. Declarare autem volo eorum quoque mollem et delicatam vitam. Illis enim primum non ſatis eſt ſi lecti ſtrata mollia habeant: verumetiam lectorum pedes tapetibus ſuperponunt, ne pavimentum renitatur, ſed ut tapetes cedant. Inſuper opere piſtorio quæ conficiebantur ad menſam, et quæcunque reperta ſunt anteà, eorum nihil ablatum eſt, ſed et nova ſemper excogitant, et obſonia iden-

a γρ' ἐκπονεῖν. b εἶναι. c πλείω διδῶσιν. d μὲν οὐκέτι τάς. e δαπίδων. f δάπιδες.

identidem: etenim ſibi compararunt homines qui nova utriusque harum rerum artificia inveniant. Inſuper hyeme non ſatis eſt illis caput et corpus atque pedes tegere, ſed in extremis manibus chirothecas villoſas habent, et digitalia. At vero æſtate contenti non ſunt neque arborum neque rupium umbris, ſed illis præſto ſunt homines qui in his umbris alias moliantur. Iam vero et pocula ſi quamplurima habeant, hoc ornamento gloriantur: verum ſi iniuſtis artibus comparata eſſe conſtet, id nulli ſibi dedecori ducunt. Apud illos enim iniuſtitia lucrique turpis cupiditas valde eſt aucta. Atque antea patrius eis mos erat ne conſpicerentur proficiſci pedites, non alius cuiusquam rei gratia, quam ut equites optimi fierent: nunc autem plura ſuper equis ſtrata habent quam ſuper cubilibus. Non enim ita equitandi curam habent ut molliter ſedendi.

In iis vero quæ ad bellum pertinent, an non merito nunc ſunt omnino deteriores quam antea? Quibus ſuperiore tempore patrium erat, tum eos qui terram poſſiderent, ab hac ipsa equites ſuppeditare, qui etiam in expeditionem ibant: tum præſidiarios, ſi militandum eſſet, pro regione ſtipendiarios eſſe: nunc vero qui oſtiarii ſunt, et piſtores obſoniorumque artifices, et pincernæ, et balneatores, et qui ad menſam apponunt, et qui e menſa tollunt, et qui dormitum agunt, et qui a ſomno excitant, et ornatores qui coloribus eos liniunt infricantque, aliaque decenter componunt: hoſce omnes ii qui proceres ſunt, equites faciunt, quo ſub ſe ſtipendium mereant. Multitudo igitur ex his quoque apparet, at nulla eorum ad bellum utilitas. *Hoc etiam patet ex iis quæ uſuveniunt, nam in eorum regione hoſtes facilius* commorantur quam amici. Cyrus enim quum ferentarios amoviſſet, thoracibus autem et eos et equos armaſſet, et pilum unum cuique dediſſet in manum, cominus pugnam gerebat: ſed hoc tempore neque iactu utuntur amplius neque congredientes cominus prœliantur. Atque pedites habent quidem ipſi crates et copides et ſecures, quemadmodum Cyri temporibus, quum ſunt pugnaturi, ſed cominus congredi ne hi quidem volunt. Nec item falcatis curribus ad id utuntur amplius ad quod eos Cyrus eſt fabricatus. Cyrus enim quum aurigas amplificaſſet honoribus ſtrenuosque reddidiſſet, habebat qui in armatos impetum facerent. Perſæ autem huius temporis quum ne norint quidem eos qui præſunt curribus, cenſent fore ut inexercitatos ſimiles exercitatis habeant. Et hi proſiliunt quidem, ſed priusquam fuerint inter hoſtes, alii e curribus ultro excidunt, alii exiliunt: quo fit ut iugales aurigis carentes, pluribus ſæpe malis amicos quam hoſtes afficiant. Quoniam vero ipſi quoque cognoſcunt qualia ad bellum adminicula habeant, animo ad id remiſſo ſunt: nemoque amplius ſine Græcis ad bellum ſe accingit, neque quum invicem belligerant, neque quum Græci agunt contra eos exercitum, ſed etiam adverſus hoſce ſtatuerunt cum Græcis bellum gerere.

Et ego quidem quæ pollicitus ſum, ea me præſtitiſſe arbitror. Dico enim, Perſas atque Perſarum ſocios, et magis impios adverſus deos, et magis nefarios erga neceſſarios, et iniuſtiores erga alios, et ignaviores ad bellum, hoc tempore quam antea redditos fuiſſe. Quod ſiquis

τως. καὶ γὰρ καινοποιητὰς ἀμφοτέρων τούτων κέκληνται. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ χειμῶνι οὐ μόνον κεφαλὴν καὶ σῶμα καὶ πόδας ἀρκεῖ αὐτοῖς ἐσκεπάσθαι, ἀλλὰ καὶ περὶ ἄκραις ταῖς χερσὶ χειρῖδας δασείας καὶ δακτυλήθρας ἔχουσιν. ἐν γε μὴν τῷ θέρει οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς οὔθ' αἱ τῶν δένδρων οὔθ' αἱ τῶν πετρῶν σκιαὶ, ἀλλ' ἐν ταύταις ἑτέρας [a] σκιὰς ἄνθρωποι μηχανώμενοι αὐτοῖς παρεστᾶσι. καὶ μὴν ἐκπώματα ἢν μὲν ὡς πλεῖστα ἔχωσι, τούτῳ καλλωπίζονται· ἢν δ' ἐξ ἀδίκου φανερῶς ᾖ μεμηχανημένα, οὐδὲν τοῦτο αἰσχύνονται. πολὺ γὰρ ηὔξηται ἐν αὐτοῖς ἡ ἀδικία τε καὶ αἰσχροκέρδεια. ἀλλὰ καὶ πρόσθεν μὲν ἦν ἐπιχώριον αὐτοῖς μὴ ὁρᾶσθαι πεζῇ πορευομένοις, οὐκ ἄλλου τινὸς ἕνεκα ἢ τοῦ ὡς ἱππικωτάτους γίγνεσθαι· νῦν δὲ στρώματα πλείω ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ἵππων ἢ ἐπὶ τῶν εὐνῶν. οὐ γὰρ τῆς [b] ἱππείας οὕτως ὥσπερ τοῦ μαλακῶς καθῆσθαι ἐπιμέλονται.

Τά γε μὴν πολεμικὰ πῶς οὐκ εἰκότως νῦν τῷ παντὶ χείρους ἢ πρόσθεν εἰσίν; οἷς ἐν μὲν τῷ παρελθόντι χρόνῳ ἐπιχώριον, οἶμαι, ὑπῆρχε τοὺς μὲν τὴν γῆν ἔχοντας, ἀπὸ ταύτης ἱππότας παρέχεσθαι, οἳ δὴ καὶ ἐστρατεύοντο. τοὺς δὲ φρουροῦντας, εἰ δέοι στρατεύεσθαι, πρὸ τῆς χώρας μισθοφόρους εἶναι· νῦν δὲ τούς τε θυρωροὺς καὶ τοὺς σιτοποιοὺς, καὶ τοὺς ὀψοποιοὺς, καὶ οἰνοχόους, καὶ λουτροχόους, καὶ παρατιθέντας καὶ ἀναιροῦντας, καὶ κατακοιμίζοντας καὶ ἀνιστάντας, καὶ τοὺς [c] κοσμητὰς οἳ ὑποχρίουσί τε καὶ ἐντρίβουσιν αὐτοὺς, καὶ τὰ ἄλλα ῥυθμίζουσι· τούτους πάντας ἱππέας οἱ δυνάσται πεποιήκασιν, ὅπως μισθοφορῶσιν αὐτοῖς. πλῆθος μὲν οὖν καὶ ἐκ τούτων φαίνεται, οὐ μέν τοι ὄφελός γε οὐδὲν αὐτῶν εἰς πόλεμον. δηλοῖ δὲ καὶ αὐτὰ τὰ γιγνόμενα· κατὰ τὴν χώραν γὰρ αὐτῶν [d] ῥᾷον οἱ πολέμιοι ἢ οἱ φίλοι ἀναστρέφονται. καὶ γὰρ δὴ ὁ Κῦρος τοῦ μὲν ἀκροβολίζεσθαι ἀποπαύσας, θωρακίσας δὲ καὶ αὐτοὺς καὶ ἵππους, καὶ ἓν παλτὸν ἑκάστῳ δοὺς εἰς χεῖρα, ὁμόθεν τὴν μάχην ἐποιεῖτο· νῦν δὲ οὔτε ἀκροβολίζονται ἔτι, οὔτ' εἰς χεῖρας συνιόντες μάχονται. καὶ οἱ πεζοὶ ἔχουσι μὲν γέῤῥα καὶ κοπίδας 583 καὶ σαγάρεις, ὥσπερ ἐπὶ Κύρου, τὴν μάχην ποιησόμενοι· εἰς χεῖρας δὲ ἰέναι οὐδ' οὗτοι ἐθέλουσιν. οὐδέ γε τοῖς δρεπανηφόροις ἅρμασι ἔτι χρῶνται [e] ἐφ' ᾧ Κῦρος αὐτὰ ἐποιήσατο. ὁ μὲν γὰρ, τιμαῖς αὐξήσας τοὺς ἡνιόχους, καὶ ἀγαθοὺς ποιήσας, εἶχε τοὺς εἰς τὰ ὅπλα ἐμβαλοῦντας· οἱ δὲ νῦν, οὐδὲ γιγνώσκοντες τοὺς ἐπὶ τοῖς ἅρμασιν, οἴονται σφίσιν ὁμοίους τοὺς ἀνασκήτους τοῖς ἠσκηκόσιν ἔσεσθαι. οἱ δὲ ὁρμῶσι μὲν πρὶν δ' ἐν τοῖς πολεμίοις εἶναι, οἱ μὲν, ἑκόντες ἐκπίπτουσιν, οἱ δ' ἐξάλλονται· ὥστε ἄνευ ἡνιόχων γιγνόμενα τὰ ζεύγη πολλάκις πλείω κακὰ τοὺς φίλους ἢ τοὺς πολεμίους ποιεῖ. ἐπεὶ μέντοι καὶ αὐτοὶ γιγνώσκουσιν οἷα σφίσι τὰ πολεμιστήρια ὑπάρχει, ὑφίενται, καὶ οὐδεὶς ἔτι ἄνευ τῶν Ἑλλήνων εἰς πόλεμον καθίσταται, [f] οὔτε ὅταν ἀλλήλοις πολεμῶσιν, οὔτε ὅταν οἱ Ἕλληνες αὐτοῖς ἀντιστρατεύωνται· ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτους ἐγνώκασι μεθ' Ἑλλήνων τοὺς πολέμους ποιεῖσθαι.

Ἐγὼ μὲν δὴ οἶμαι ἅπερ ὑπεθέμην [g] ἀπειργάσθαι μοι. φημὶ γὰρ Πέρσας καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς καὶ ἀσεβεστέρους περὶ θεοὺς, καὶ ἀνοσιωτέρους περὶ συγγενεῖς, καὶ [h] ἀδικωτέρους περὶ τοὺς ἄλλους, καὶ ἀνανδροτέρους τὰ εἰς τὸν πόλεμον νῦν ἢ πρόσθεν ἀποδεδεῖχθαι. εἰ δέ

a γρ' σκιάδας. *b* ἱππικῆς. *c* κομμωτίας. *d* ῥᾴδιον. *e* ἐφ' ὧν. *f* οὔτε ἂν πότε. *g* ἀπεργάσασθαι. φημί. *h* ἀνομωτέρους.

δέ τις τἀναντία ἐμοὶ γιγνώσκει, τὰ ἔργα αὐτῶν ἐπισκοπῶν, εὑρήσει αὐτὰ μαρτυροῦντα τοῖς ἐμοῖς λόγοις.

ſiquis ſecus atque ego ſentiat, is eorum opera conſiderans, ea teſtimonio ſuo verba mea comprobare comperiet.

Παρὰ τῷ αὐτῷ Ξενοφῶντι, ἐν τῷ τῆς αὐτῆς παιδείας έ.

ΕΠ' οὐδενὶ γὰρ βρώματι οὐδὲ πόματι Πέρσης ἀνὴρ τῶν πεπαιδευμένων οὔτε ὄμμασιν ἂν ἐκπεπληγμένος καταφανὴς γένοιτο, οὔτε ἁρπαγῇ, οὔτε νόῳ, μὴ οὐχὶ προνοεῖν ἅπερ ἂν καὶ μὴ ἐν σίτῳ ὤν· ἀλλ' ὥσπερ οἱ ἱππικοὶ, διὰ τὸ μὴ ταράσσεσθαι ἐπὶ τῶν ἵππων, δύνανται ἅμα ἱππεύοντες καὶ ὁρᾶν καὶ ἀκούειν καὶ λέγειν τὸ δέον, οὕτω καὶ ἐκεῖνοι ἐν τῷ σίτῳ οἴονται δεῖν φρόνιμοι καὶ μέτριοι φαίνεσθαι. τὸ δὲ κεκινῆσθαι ὑπὸ τῶν βρωμάτων καὶ τῆς πόσεως, πάνυ αὐτοῖς [a] κυνικὸν καὶ θηριῶδες δοκεῖ εἶναι.

Apud eundem Xenophontem, in eiusdem Pædiæ libro v.

IN nullo enim neque eſculento neque potulento vir Perſes, ex iis qui bene inſtituti ſunt, neque oculis commotus appareat, neque rapina, neque mente, quo minus eadem proſpiciat quam ſi in cibo non eſſet: ſed quemadmodum equeſtres, quoniam in equis non turbantur, posſint ſimul dum equitant et videre et audire et dicere quod ſit opus, ſic item illi inter epulas exiſtimant oportere et prudentes apparere et moderatos. At moveri eſculentis et potulentis, videtur iis eſſe caninum admodum et immane.

V*ide et quæ hunc locum proxime ſequuntur, nec non quæ præcedunt. Sed cum iis quæ hoc loco dicuntur, conferenda ſunt quæ ſupra, pag. videlicet* 574., *legiſti* de pueris domo afferentibus in
584 cibum quidem, panem, in obſonium vero, naſturtium: ad potum autem, ſiquis eorum ſitiret, vas fictile quod cothona vocabant, ut in id e flumine posſet haurire. *Atque his addenda ſunt et quæ de puberibus, ſive adoleſcentibus (Græce ephebis) paulo post dicuntur*, quidquid venando ceperint, id eorum obſonium eſſe: ſin nihil ceperint, non aliud obſonium habere quam naſturtium. *Ideo autem conferendi ſunt hi loci cum illo libri* V., *ut conſideremus quantum proſit a teneris asſueſcere. Nam temperanter in ipſa etiam ſenectute vivere, in eodem illo tradit loco, quum et de pueris exemplum temperantiæ ab eis ſumentibus ſcribat. Tenuis autem victus veſtitusque vilis Perſarum mentionem facit Xenophon non in iis ſolum quæ ex eo allata iam fuerunt, ſed in hoc etiam libri primi eiusdem operis loco, non procul ab iis quæ deprompta inde habuiſti in præcedentibus, per quandam cum molli Medorum veſtitu antitheſin*, Apud Perſas autem qui in patria manent, hoc etiam ſæculo et veſtimenta ſunt viliora, et victus magis est tenuis. *Necnon aliquanto post Cyrus avo ſuo Aſtyagi dicit*, Sed longe ſimplicior apud nos ac rectior est ad ſe explendum via. Nos enim panis et carnes ad hoc deducunt: vos autem, quum eodem ſtudeatis pervenire quo nos, per multos circuitus ac ambages ſurſum deorſum errantes, vix tandem eo pervenitis quo nos iamdudum veneramus. *Sed hanc Perſarum laudem multum minuit iste libri ſeptimi eiusdem operis locus, ubi de Cyro dicitur*, Quum igitur ſciret, Perſas, qui domi manerent, vitam agere durisſimam propter inopiam, et laborioſisſimam, tum propter regionis ſuæ aſperitatem, tum quod opus faciendo victum ſibi quærunt: hos potisſimum exiſtimavit libenter apud ſe victuros. *Minuit (inquam) hic locus laudem illam, quod regionis natura ad tenuem illum victum eos adigere dici posſit. Sed ex iis quæ alibi ſcribuntur, coniicere est, inſtitutionem bonam non ſolum hoc addidiſſe ut boni conſulerent hanc victus tenuitatem, aut ſaltem hunc moderatum victum (nam et* μετρίαν δίαιταν *dicit) ſed etiam effeciſſe ut vellent* et ſpuendi et mungendi necesſitatem a ſe per labores abigere. *Atque hoc apud illos etiam qui ſua ætate eſſent Perſas manſiſſe, in eodem illo primi libri loco teſtatur. Videndum tamen quomodo cum hoc convenire loco posſit ille libri octavi, ubi ſcribit, (hoc quoque exemplo oſtendens quantum Perſæ a ſuis maioribus degeneraſſent)* Nam quum antea ſancitum eſſet, (*vel* lege cautum. *niſi et* more receptum *reddi potest*) ut neque ſpuerent, neque emungerent. (manifeſtum est autem ipſos non ideo ſanxiſſe ut humori corporis parcerent, ſed quod vellent laboribus et ſudoribus corpora robuſta et velut ſolida effici) nunc quidem adhuc manet, ut non ſpuant, nec ſeſe emungant, at ſe laboribus exercere, nusquam in uſu est. *Quomodo enim Xenophontis etiam ſæculo permanebant hæc duo,* non ſpuere, neque ſe emungere, *id vero per quod hæc vitabant (quæ alioqui vix poſſe vitari videntur) ut ipſe in illo altero loco ſcribit, iam aboleverat?*

Sed, hanc quæſtionem aliis ſolvendam relinquens, ad eos tranſeo locos qui contra Perſicum luxum, et quidem in regibus nominatim, deſcribunt. Meminiſſe autem hic oportet horum circa finem lib. VIII. *verborum*, ὁποῖοι τινὲς γὰρ ἂν οἱ προστάται ὦσι, τοιοῦτοι καὶ οἱ ὑπ' αὐτοὺς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γίγνονται. *id est*, Quales enim fuerint qui *aliis* præſunt, tales ſunt plerunque et illi qui eorum ſubiecti ſunt imperio. *Idem vero et ante Xenophontem etiam dictum fuerat, et post Xenophontem etiam dictum fuit: et quidem a nonnullis etiam qui vocem illam* plerunque *non addiderunt. Magna est autem convenientia inter illum locum, et iſtum qui eodem in libro legitur, pagina a principio tertia*, Quum enim vident homines, eum cui maxime licet inſolenter agere, modeſte ſe gerere, tanto magis ii qui ſunt inferiores ullam ſuam inſolentiam minime exſtare volunt. *Adiungendum etiam quod aliquanto post ſequitur, de ipſo Cyro*, Et ſe quidem in tale exemplum proponebat. *Necnon adiiciendus erit hic qui primam eiusdem libri paginam claudit; in mea editione*, ὅταν μὲν ὁ ἐπιστάτης βελτ. *&c.*

Ἐκ τοῦ εἰς Ἀγησίλαον λόγου.

Τῷ μὲν γὰρ Πέρσῃ πᾶσαν γῆν περιέρχονται, μαστεύοντες τί ἂν ἡδέως πίοι, μυρίοι δὲ τεχνῶνται τί ἂν ἡδέως φάγοι. ὅπως γε μὴν καταδάρθοι, οὐδ' ἂν εἴποι τις ὅσα πραγματεύονται. Ἀγησίλαος δὲ, διὰ τὸ φιλόπονος εἶναι, πᾶν μὲν τὸ παρὸν

Ex oratione de Ageſilao.

HABET enim rex Perſarum qui totum orbem circumeant, quæritantes potum qui ſuavis illi ſit futurus: et innumeri excogitant cibos quibus ſuaviter veſcatur: ad ſomnium vero conciliandum, non facile quis dixerit, quæ machinentur: at vero Ageſilaus, quod labori deditus eſſet, quid-

[a] γρ' συϊκόν.

quidquid aderat iucunde bibebat, et quidquid nactus erat, iucunde edebat: ad ſomnum autem ſuaviter capiendum quivis locus idoneus illi erat. Ac non ſolum dum hæc faceret lætabatur, ſed etiam exultabat, quoties conſideraret ſe quidem mediis in voluptatibus verſari: at barbarum illum videret, ſi quidem absque dolore vellet vivere, oportere ab extremis terræ finibus ea ſecum trahere quæ delectationem ſint allatura.

ρὸν ἡδέως ἔπινε, πᾶν δὲ τὸ συντυχὸν ἡδέως ἤσθιεν. εἰς
δὲ τὸ ἀσμένως κοιμηθῆναι, πᾶς τόπος ἱκανὸς ἦν αὐτῷ.
καὶ ταῦτα οὐ μόνον πράττων ἔχαιρεν, ἀλλὰ καὶ ἐν- 585
θυμούμενος ἠγάλλετο, ὅτι αὐτὸς μὲν ἐν μέσαις ταῖς
εὐφροσύναις ἀναςρέφοιτο· τὸν δὲ βάρβαρον ἑώρα, εἰ
μέλλοι ἀλύπως βιώσεσθαι, συνελκυςέον αὐτῷ ἀπὸ
περάτων τῆς γῆς τὰ τέρψοντα.

In eadem oratione proponuntur et alia, in quibus Ageſilaus et rex Perſarum inter ſe comparantur: atque hoc inter cetera, quod ille quidquid inter homines auri, quidquid argenti erat, et quæcunque erant pretioſisſima, apud ſe congeſta habere niteretur: exiſtimans, ſi maximam vim pecuniarum haberet, fore ut omnia in poteſtatem ſuam redigeret: at vero Ageſilaus domum ſuam contra inſtituerat, ita ut nullo horum indigeret. *Animadvertendum autem, ad hanc auri argentique coacervationem quod attinet, eſſe et hoc veriſimile ad fovendum etiam ſuum luxum illam congerere conatum eſſe: quamvis aliam cauſſam afferat. Ceterum cum illis verbis,* μυρίοι δὲ τεχνῶνται τί ἂν ἡδέως φάγοι, *conferenda hæc quæ habuiſti pag.* 582. *ex alio loco* καὶ μὴν τὰ πεττόμενα ἐπὶ τράπεζαν, ὅσα τε πρόσθεν εὕρητο, οὐδὲν αὐτῶν ἀφῄρηται, ἀλλά τε ἀεὶ καινὰ ἐπιμηχανῶνται. καὶ γὰρ καινοποιητὰς ἀμφοτέρων τούτων κέκτηνται. *Verum hoc in loco (qui non procul abest a fine libri octavi et ultimi Pædiæ) non tantum de Perſarum regibus, ſed de univerſa Perſarum gente agitur.*

Hinc ad illum digredior locum ubi contra ſtudium rerum bellicarum, necnon agriculturæ, (et quidem hanc præponens) in Perſarum rege commendat: quum alibi rei militaris ſtudium in certo quopiam rege, videlicet Cyro, commendasſet: et quidem venationis exercitio ad res bellicas, et maxime ad artem equeſtrem, eos præparari dixisſet, ut videre est inter illa quæ e lib. Pæd. 8. *deprompta dedi, p.* 577. *Verum ibi postquam hæc et alia quædam eodem pertinentia ſcripſit, et tandem locum illum his verbis clauſit,* καὶ τὴν ἐγκράτειαν δὲ, καὶ πόνους καὶ ψύχη καὶ θάλπη καὶ λιμὸν καὶ δίψος δύνασθαι φέρειν, ἐνταῦθα μάλιςα προσεθίζε τοὺς κοινῶνας. *id est*, Atque hic maxime asſuefaciebat ſodalitia ad continentiam, et ad hoc ut labores necnon frigora et æſtus, quinetiam famem et ſitim tolerare posſent. *Ubi (inquam) ita locum illum clauſit, adiicit,* καὶ νῦν δ' ἔτι βασιλεὺς καὶ οἱ ἄλλοι οἱ περὶ βασιλέα ταῦτα ποιοῦντες διατελοῦσιν. *id est*, Atque hoc etiam ſæculo tum rex, tum qui circa regem ſunt, hæc asſidue faciunt. *Hæc porro,* οἱ περὶ βασιλέα, *Philelphus vertit* regis familiares. *Quam etiam interpretationem admittere videntur illa verba: at* κοινώνων *appellatio eam minime admittit: quamvis huic quoque eam tribuat: vertit enim*, Et hic etiam maxime familiares asſuefaciebat ad continentiam. *Exiſtimo autem reddi debere hic, ſicut et alibi,* ſodalitia, *vel,* eos qui e ſodalitiis erant. *De hoc quoque obiter moneo quod ad locum illum attinet,* καὶ τὴν ἐγκράτειαν δὲ, *&c. afferri et hanc lectionem,* καὶ πρὸς ἐγκράτειαν δέ. *Invenitur autem et hæc,* καὶ τὴν ἐγκράτειαν δὲ, καὶ πρὸς πόνους, καὶ ψύχη καὶ θάλπη, καὶ πρὸς τὸ λιμὸν καὶ δίψος δύνασθαι φέρειν. *Verum ex duabus unam faciens, libenter ita ſcriberem,* καὶ πρὸς ἐγκράτειαν δὲ, καὶ πόνους, καὶ ψύχη καὶ θάλπη, καὶ πρὸς τὸ λιμὸν καὶ δ. *Alioqui, noſtram retinendo ſcripturam, ſaltem ſcribendum esſet,* καὶ τὸ ψύχη καὶ τὸ θάλπη καὶ λ. καὶ δ. δύνασθαι φέρειν. *Ad illum (inquam) locum transeo ubi ſtudium rerum bellicarum et agriculturæ (et quidem huius mentionem prius faciens) commendat. Is autem extat in Oeconomico, pag.* 482. *meæ editionis, ubi Socrates et Critobulus inter ſe colloquuntur:*

Quibus igitur artibus nobis, Socrates, utendum cenſes? Num (inquit Socrates) regem Perſarum imitari verebimur? Illum quidem ferunt inter pulcherrima maximeque necesſaria ſtudia agriculturam artemque bellicam ducere, et utramque diligenter atque ſtudioſe ſimul curare. Hæc ut audiit Critobulus, An et hoc credis, inquit, o Socrates, regi Perſarum agriculturam eſſe curæ? Cui Socrates, Si videamus o Critobule quid agat, hoc modo fortasſe diſcemus ſiquid ſit ei curæ. Nam convenit inter nos eum res bellicas ſtrenue curare, et diligenter adminiſtrare: quod ex quotquot nationibus tributa accipit, unicuique præfecto definierit in quot equites, ſagittarios, funditores, gerrhophoros, (*id est, ſcuta et eiusmodi tegumenta ferentes*) alimentum partiri debeat: qui et regere posſint quibus præſunt, quique ſi hoſtes irrumpant, fines tueantur. Præter hos et cuſtodes in arcibus alere conſuevit: et cuſtodibus quidem alimentum ſuggerit huic ab eo muneri præfectus: rex autem per ſingulos annos omnes præter eos qui cuſtodiunt arces, eo cogens quo vocatur concilium, recenſet qui ſtipendia merent, atque alios quos in armis eſſe iusſit. Qui non ita procul a regia diſtant, ad eos ipse inſpectionis causſa proficiſcitur: qui longius incolunt, ad eos mittit haud dubiæ fidei viros, qui res ſociorum inſpiciant. Cuſtodum præfectos, et chiliarchos, (*id est, qui mille viros ducunt*,) et ſatrapas, ſi imperatum ſibi militum

Ἡμῖν δὲ δὴ ποίαις τέχναις συμβυλεύεις ὦ Σώκρα-
τες χρῆσθαι; Ἆρα (ἔφη ὁ Σωκράτης) μὴ αἰσχυνθῶ-
μεν τὸν Περσῶν βασιλέα μιμήσασθαι; ἐκεῖνον γάρ φα-
σιν, ἐν τοῖς καλλίςοις τε καὶ ἀναγκαιοτάτοις ἡγύμε-
νον εἶναι ἐπιμελήμασι, γεωργίαν τε καὶ τὴν πολεμικὴν
τέχνην, τύτων ἀμφοτέρων ἰσχυρῶς ἐπιμελεῖσθαι. καὶ
ὁ Κριτόβυλος ἀκύσας ταῦτα εἶπε, Καὶ τοῦτο, ἔφη,
πιςεύεις ὦ Σώκρατες, βασιλέα τῶν Περσῶν γεωργίας
τὶ συνεπιμελεῖσθαι; Ὧδ' ἂν (ἔφη ὁ Σωκράτης) ἐπι- 586
σκοποῦντες, ὦ Κριτόβυλε, ἴσως ἂν καταμάθοιμεν εἴ
τι συνεπιμελεῖται. τῶν μὲν γὰρ πολεμικῶν ἔργων ὁμο-
λογοῦμεν αὐτὸν ἰσχυρῶς ἐπιμελεῖσθαι, ὅτι ἐξ ὁπόσων
περ ἐθνῶν δασμὺς λαμβάνει, τέταχε τῷ ἄρχοντι ἑκά-
ςῳ εἰς ὁπόσυς δεῖ διδόναι τροφὴν ἱππέας καὶ τοξότας
καὶ σφενδονήτας καὶ γερροφόρυς, οἵτινες τῶν τε ὑπ' αὐ-
τοῦ ἀρχομένων ἱκανοὶ ἔσονται κρατεῖν, καὶ, ἢν πολέ-
μιοι ἐπίωσιν, ἀρήξυσι τῇ χώρᾳ. χωρὶς δὲ τύτων, φύ-
λακας ἐν ταῖς ἀκροπόλεσι τρέφει· καὶ τὴν μὲν τροφὴν
τοῖς φρυροῖς δίδωσιν ὁ ἄρχων ᾧ τοῦτο προςέτακται·
βασιλεὺς δὲ κατ' ἐνιαυτὸν ἐξέτασιν ποιεῖται τῶν μισθο-
φόρων καὶ τῶν ἄλλων οἷς ὡπλίσθαι προςέτακται, καὶ
πάντας ἅμα συνάγων, πλὴν τοὺς ἐν ταῖς ἀκροπόλε-
σιν, ἔνθα δὴ ὁ σύλλογος καλεῖται. καὶ τοὺς μὲν ἀμφὶ
τὴν αὐτοῦ οἴκησιν αὐτὸς ἐφορᾷ, τοὺς δὲ πρόσω ἀπο-
κοῦντας, πιςοὺς πέμπει ἐπισκοπεῖν· καὶ οἳ μὲν ἂν
φαίνονται τῶν φρυράρχων καὶ τῶν χιλιάρχων καὶ τῶν
σατραπῶν τὸν ἀριθμὸν τὸν τεταγμένον ἔκπλεων ἔχον-
τες,

τες, καὶ τούτους [a] δοκίμους ἵπποις τε καὶ ὅπλοις κατεσκευασμένους παρέχωσι, τούτους μὲν τοὺς ἄρχοντας καὶ ταῖς τιμαῖς αὔξει, καὶ δώροις μεγάλοις καταπλουτίζει. οὓς δ᾽ ἂν εὕροι [b] τῶν ἀρχόντων ἢ καταμελοῦντας τῶν φρουράρχων, ἢ κατακερδαίνοντας, τούτους χαλεπῶς κολάζει, καὶ παύων τῆς ἀρχῆς, ἄλλους ἐπιμελητὰς καθίστησι. τῶν μὲν δὴ πολεμικῶν ἔργων ταῦτα ποιῶν δοκεῖ ἡμῖν [c] ἀναμφιλόγως ἐπιμελεῖσθαι. ἔτι δὲ ὁπόσην μὲν τῆς χώρας διελαύνων ἐφορᾷ αὐτὸς, καὶ δοκιμάζει, ὁπόσην δὲ μὴ αὐτὸς ἐφορᾷ, πέμπων πιστοὺς ἐπισκοπεῖται. καὶ οὓς μὲν ἂν αἰσθάνηται τῶν ἀρχόντων συνοικουμένην γε τὴν χώραν παρεχομένους, καὶ ἐνεργὸν οὖσαν τὴν γῆν, καὶ πλήρη δένδρων τε ὧν ἑκάστη φέρει καὶ καρπῶν, τούτοις μὲν χώραν τὴν ἄλλην προστίθησι, καὶ δώροις κοσμεῖ, καὶ ἕδραις ἐντίμοις γεραίρει· οἷς δ᾽ ἂν ὁρᾷ ἀργόν τε τὴν χώραν οὖσαν καὶ ὀλιγάνθρωπον, ἢ διὰ χαλεπότητα, ἢ δι᾽ ὕβριν, ἢ δι᾽ ἀμέλειαν, τούτους δὲ κολάζων καὶ παύων τῆς ἀρχῆς, ἄρχοντας ἄλλους καθίστησι. ταῦτα ποιῶν δοκεῖ ἧττον [d] ἐπιμελεῖσθαι ὅπως ἡ γῆ ἐνεργὸς ἔσται ὑπὸ τῶν κατοικούντων, ἢ ὅπως εὖ φυλάξεται ὑπὸ τῶν φρουρούντων;

litum numerum expleant, atque lectos egregiosque viros equis et armis pulcre inſtructos exhibeant, et honoribus auget, et donis ingentibus ditat, quos autem magiſtratus ducesque reperit aut ſegnes aut avaros, et quæſtus avidos, acerbe caſtigat, et abire magiſtratu iubet: alios qui res gerant, conſtituens. Hæc quum faciat, illum ſine ulla dubitatione rerum bellicarum ſtudioſum eſſe arbitramur. Præterea quantam potest regni ſui partem percurrens inſpicit ipse, ac veluti cenſor in iudicium morum vocat: quod reliquum est, inſpiciunt viri fideles ab eo miſſi. Porro quos præſides regionem populo frequentem, terram excultam, et arboribus quas unaquæque fert et fructibus plenam præſtare cognoſcit, his aliam regionem addit, donis ornat, ſedibus honorificis præmii cauſſa donat: quibus autem videt ocioſam incultamque terram, et hominibus infrequentem, ſive istud aſperitate, ſive inſolentia, ſive negligentia factum ſit, illos caſtigat, imperio privat, et aliis magiſtratibus conſtitutis abiicit. Hæc quum gerit, cenſen' curare eum minus qui terra a cultoribus exercebitur, quam qui tuto a præſidiis cuſtodietur?

587 ## ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ

γεωγραφικῶν.

Ἐν τῷ ιε΄ βιβλίῳ.

ΔΙΑ τοῦτο οὖν τὰ ἔθη τὰ Περσικὰ, τούτοις, καὶ Μήδοις τὰ αὐτὰ, καὶ ἄλλοις πλείοσι· περὶ ὧν εἰρήκασι μὲν πλείους, τὰ δὲ καίρια καὶ ἡμῖν λεκτέον. Πέρσαι τοίνυν ἀγάλματα μὲν καὶ βωμοὺς οὐχ ἱδρύονται· θύουσι δὲ ἐν ὑψηλῷ τόπῳ, τὸν οὐρανὸν ἡγούμενοι Δία· τιμῶσι δὲ καὶ ἥλιον, ὃν καλοῦσι Μίθραν· καὶ Σελήνην, καὶ Ἀφροδίτην, καὶ πῦρ, καὶ γῆν, καὶ ἀνέμους, καὶ ὕδωρ. θύουσι δ᾽ ἐν καθαρῷ τόπῳ, [e] κατευξάμενοι καὶ παραστησάμενοι τὸ ἱερεῖον ἐστεμμένον. μελίσαντος δὲ τοῦ μάγου τὰ κρέα, τοῦ ὑφηγουμένου τὴν ἱερουργίαν, ἀπίασι διελόμενοι· τοῖς θεοῖς οὐδὲν ἀπονείμαντες μέρος· τῆς γὰρ ψυχῆς φασι τοῦ ἱερείου δεῖσθαι τὸν θεὸν, ἄλλου δὲ οὐδενός· ὅμως δὲ τοῦ ἐπίπλου τι μικρὸν τιθέασιν, ὡς λέγουσί τινες, ἐπὶ τὸ πῦρ. διαφερόντως δὲ τῷ πυρὶ καὶ τῷ ὕδατι θύουσι, τῷ μὲν πυρὶ προστιθέντες ξηρὰ ξύλα, τοῦ λέπους χωρὶς, πιμελὴν ἐπιτιθέντες ἄνωθεν. εἶθ᾽ ὑφάπτουσιν, ἔλαιον [f] καταχέαντες, οὐ φυσῶντες, ἀλλὰ ῥιπίζοντες. τοὺς δὲ φυσήσαντας, ἢ νεκρὸν ἐπὶ πῦρ θέντας, ἢ βόλβιτον, θανατοῦσι. τῷ δὲ ὕδατι [g] ἐπὶ λίμνην ἢ ποταμὸν, ἢ κρήνην ἐλθόντες, βόθρον ὀρύξαντες, εἰς τοῦτον σφαγιάζονται, φυλαττόμενοι μή τι τοῦ πλησίον ὕδατος καθαροῦ αἱμαχθείη, ὡς μιανοῦντες· εἶτ᾽ ἐπὶ μυρρίνην ἢ δάφνην διαθέντες τὰ κρέα, ῥάβδοις λεπτοῖς [h] ἐφάπτονται οἱ μάγοι, καὶ ἐπᾴδουσιν, ἀποσπένδοντες ἔλαιον ὁμοῦ γάλακτι καὶ μέλιτι κεκραμένον, οὐκ εἰς πῦρ, οὐχ᾽ ὕδωρ, ἀλλ᾽ εἰς τοὔδαφος· τὰς δ᾽ ἐπῳδὰς ποιοῦνται πολὺν χρόνον, ῥάβδων μυρικίνων λεπτῶν δέσμην κατέχοντες. ἐν δὲ τῇ Καππαδοκίᾳ (πολὺ γάρ ἐστι τὸ τῶν μάγων φῦλον, οἳ καὶ [i] Πύραιθοι καλοῦνται· πολλὰ δὲ καὶ τῶν Περσικῶν θεῶν ἱερά) οὐδὲ μαχαίρᾳ θύουσι, ἀλλὰ κορμῷ τινὶ, ὡς ἂν ὑπέρῳ τύπτοντες. ἔστι δὲ καὶ [k] Πυραιθεῖα, σηκοί τινες ἀξιόλογοι· ἐν δὲ τούτοις μέσοις βωμὸς, ἐν ᾧ πολλή τε σποδὸς καὶ πῦρ

EX STRABONIS

geographicis libris.

Libro XV.

ITAQVE etiam de moribus Perſarum etſi permulti dixerunt, tamen dicenda nobis videntur quæ ad rem attinent. Perſæ nec ſtatuas, nec aras erigunt: ſacrificant in loco excelſo: cœlum eſſe Iovem putant: colunt et ſolem, quem Mithram vocant: item lunam et Venerem, et ignem, et tellurem, et ventos et aquam. Sacrificant in loco mundo, cum imprecationibus, et coronatam hoſtiam ſtatuunt. Ubi magus, qui ſacrificio faciendo præest, carnes in portiones diſtribuit, ſua quisque accepta, abeunt, nulla parte diis relicta, dicunt enim deum nihil velle, præter hoſtiæ animam: quidam tamen, ut fertur, omenti partem igni imponunt. Præcipue igni et aquæ ſacrificant, igni arida ligna imponentes adempto cortice, et arvina ſuperiniecta: deinde infuſo oleo, ſuccendunt, non inſpirantes, ſed ventilantes: ſi quis inſpirat, aut mortuum quicquam, cœnumve in ignem iniicit, morte punitur. Aquæ ſacra peragunt hoc modo. In lacum vel flumen vel fontem venientes, ſcrobem faciunt: ibique hoſtiam iugulant, caventes ne quid proximæ aquæ ſanguine contingatur: ſic enim omnia pollutum iri: postea carnibus myrto laurove impoſitis, eas magi gracilibus virgis comburunt: et factis imprecationibus quibusdam, oleum lacte ac melle mixtum inſpergunt, non in ignem, nec in aquam, ſed in terram. Imprecationes diu faciunt, faſciculum virgarum myricinarum tenuium tenentes. In Cappadocia (etenim maxima est ibi magorum multitudo, qui Pyræthi vocantur, et multa Perſicorum deorum templa:) non cultro ſed ſtipite quodam mactant, tanquam malleo verberantes. Sunt et Pyrætheia ſepta quædam ingentia, in quorum medio ara est. In ea magi et cinerem mul-

a γρ. δοκίμοις. b Phil. legiſſe videtur τῶν ἀρχόντων ἢ τῶν Φρουράρχων καταμελοῦντας ἢ κατακ. c ἀναμφιβόλως. d ἐπιμέλεσθαι. e Male in Aldin. καὶ τευξάμενοι. f ἐπιχέαντες. g Diſtingue poſt ὕδατι, et intellige τῷ δὲ ὕδατι οὕτω θύουσι, repetendo hoc verbum e præcedentibus. h ἐφάπτουσι. i Ald. Πύρεθοι. k Ald. Πυραθεῖα.

multum et ignem perennem ſervant: et eo quotidie ingreſſi, imprecationes faciunt, per horam ante ignem virgarum faſciculum tenentes, pileis infulis velati ex utraque parte dependentibus, adeo ut vittæ labia contegant ac malas. Hæc in Anaitidis et Omani delubris fiunt. Nam et horum ibi delubra ſunt, et Omani ſtatua in pompa ducitur.

Iſta nos vidimus: quæ ſequuntur, hiſtorici memoriæ mandaverunt. In fluvium Perſæ non immeiunt, nec lavant, nec abluuntur, nec cadaver iniiciunt, nec alia quæ immunda eſſe videantur. Cuicunque deo ſacrificent, primum igni imprecationes faciunt. Reges habent ex eadem ſtirpe. Qui non paruerit, capite et brachio amputato proiicitur. Ducunt uxores complures: et multas pellices alunt, multiplicandæ ſobolis gratia. Reges quotannis præmia proponunt iis qui plures filios progenuerint, pueri ante quartum annum in patris conſpectum non veniunt. Nuptiæ in initio verni æquinoctii celebrantur: ſponſus in thalamum venit, comeſto prius malo vel cameli medulla, præter id nihil eo die. A quinto usque ad vigeſimum quartum annum diſcunt ſagittare, iaculari, equitare, et in primis vera dicere. Diſciplinarum magiſtris continentiſſimis utuntur, qui et fabulas ad utilitatem accommodatas intexunt, cum cantu et ſine cantu, deorum et clarorum virorum facta celebrantes. Congregant eos in unum locum, æris ſonitu ante lucem excitatos ad arma aut venationem. Præficiunt quinquagenis aliquem ex regis filiis, aut ſatrapæ, *quem currentem ſequi iubent, loco triginta quadragintave ſtadiorum determinato. Poſtulant* hi etiam orationem de ſingulis quæ illi didicerint: ſimul et vocem et ſpiritum et latus exercentes. Quin et adverſus æſtum, frigus, imbres, et ad torrentium tranſitus eos condocefaciunt, ut arma et veſtes immadidas ſervent. Paſcere etiam, et in agro pernoctare docent, et ruſticari, et fructibus ſylveſtribus veſci: ut termintho, glandibus, pyris agreſtibus. Atque hi Cardaces vocantur, furtis viventes: nam carda virile ac bellicoſum ſignat. Quotidianus eorum cibus poſt exercitationem eſt panis duriſſimus, et naſturtium, et ſalis grana, et carnes asſæ vel elixæ; potus aqua. Venantur autem pila et ſagittas ab equis mittentes, et fundantes. Veſpertina eorum ſunt exercitia, arbores ſerere, aut radices effodere, aut arma fabricari, aut lino et retibus ſtudium impendere artificioſe faciundis. Pueri venationem non attingunt, ſed mos eſt eam domum referre. Curſus et ceterorum quæ in quinquertio exercentur, præmia ab rege proponuntur. Pueri auro exornantur, cuius igneum fulgorem venerantur, quare id neque mortuo apponunt: quemadmodum nec ignem, ob honorem, quem ei deferunt. Militant, et ordines ducunt a vigeſimo anno usque ad quinquageſimum et pedites et equites. Forum non attingunt, nam nec emunt, nec vendunt. Armantur cetra in rhombi figuram facta: præter pharetram, ſagares et ſecures habent, capiti impoſitum pileum turritum, pectus thorace ſquamoſo muniunt. Principes anaxyridem triplam habent, et tunicam manicatam, duplam, genu tenus: interula candida eſt, exterior vero veſtis florida. Amiculum

πῦρ ἄσβεστον φυλάττουσιν οἱ μάγοι. καθ' ἡμέραν δὲ εἰσιόντες, ἐπᾴδουσιν ὥραν σχεδόν τι, πρὸ τοῦ πυρὸς τὴν δέσμην τῶν ῥάβδων ἔχοντες, τιάρας περικείμενοι πιλωτὰς, καθηκυίας ἑκατέρωθεν, μέχρι τοῦ καλύπτειν τὰ χείλη καὶ τὰς παραγναθίδας. ταῦτα δ' ἐν τοῖς τῆς Ἀναΐτιδος καὶ Ὠμανοῦ ἱεροῖς νενόμισται· τούτων δὲ καὶ σηκοί εἰσι, καὶ ξόανον τοῦ Ὠμανοῦ πομ- 588
πεύει.

Ταῦτα μὲν οὖν ἡμεῖς ἑωράκαμεν· ἐκεῖνα δ' ἐν ταῖς ἄλλαις ἱστορίαις λέγεται, καὶ τὰ ἐφεξῆς. εἰς γὰρ ποταμὸν οὔτ' οὐροῦσιν, οὔτε νίπτονται Πέρσαι, οὐδὲ λούονται, οὐδὲ νεκρὸν ἐκβάλλουσι, οὐδ' ἄλλα τῶν δοκούντων εἶναι [a] μυσαρῶν· ὅτῳ δ' ἂν θύωσι θεῷ, [b] πρώτῳ τῷ πυρὶ εὔχονται. βασιλεύονται δ' ὑπὸ τῶν ἀπὸ γένους· ὁ δ' ἀπειθῶν, ἀποτμηθεὶς κεφαλὴν καὶ βραχίονα, ῥίπτεται. γαμοῦσι δὲ πολλὰς, καὶ ἅμα παλλακὰς τρέφουσι πλείους πολυτεκνίας χάριν. τιθέασι δὲ καὶ οἱ βασιλεῖς ἆθλα πολυτεκνίας κατ' ἔτος· τὰ δὲ τρεφόμενα μέχρι τῶν τεττάρων ἐτῶν, οὐκ ἄγεται τοῖς γονεῦσιν εἰς ὄψιν. οἱ δὲ γάμοι κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας ἐπιτελοῦνται· παρέρχεται δ' ἐπὶ τὸν θάλαμον προφαγὼν μῆλον, ἢ καμήλου μυελὸν, ἄλλο δ' οὐδὲν, τὴν ἡμέραν ἐκείνην. ἀπὸ δὲ πέντε ἐτῶν ἕως τετάρτου καὶ εἴκοσι, παιδεύονται τοξεύειν, καὶ ἀκοντίζειν, καὶ ἱππάζεσθαι, καὶ ἀληθεύειν· διδασκάλοις τε λογίων τοῖς σωφρονεστάτοις χρῶνται, οἳ καὶ τὸ μυθῶδες πρὸς τὸ συμφέρον [c] ἐπανάγοντες πλέκουσι, καὶ μέλους χωρὶς, καὶ μετ' ᾠδῆς, ἔργα θεῶν τε, καὶ [d] ἀνδρῶν τῶν ἀρίστων ἀναδιδόντες. συνάγουσι δ' εἰς ἕνα τόπον, ψόφῳ χαλκοῦ πρὸ ὄρθρου διεγείροντες ἐπὶ ἐξοπλισίαν, ἢ θήραν· τάξαντες δ' ἀνὰ πεντήκοντα ἡγεμόνα τῶν βασιλέως τινὰ παίδων αὐτοῖς, ἢ σατράπου, τρέχοντι κελεύουσιν ἕπεσθαι, χωρίον ἀφορίσαντες τριάκοντα, ἢ τετταράκοντα σταδίων. ἀπαιτοῦσι δὲ καὶ λόγον ἑκάστου μαθήματος, ἅμα καὶ μεγαλοφωνίαν, καὶ πνεῦμα, καὶ πλευρὰν ἀσκοῦντες· καὶ πρὸς καῦμα δὲ, καὶ πρὸς ψῦχος, καὶ [e] ὄμβρου, καὶ χειμάρρου διαβάσεις, ὥστ' ἄβροχα φυλάττειν, καὶ ὅπλα καὶ ἐσθῆτα· καὶ ποιμαίνειν δὲ, καὶ ἀγραυλεῖν, καὶ καρποῖς ἀγρίοις χρῆσθαι, τερμίνθῳ, δρυοβαλάνοις, ἀχράδι. καλοῦνται δ' οὗτοι Κάρδακες, ἀπὸ κλωπείας τρεφόμενοι· κάρδα γὰρ τὸ ἀνδρῶδες, καὶ πολεμικὸν λέγεται. ἡ δὲ καθ' ἡμέραν δίαιτα, ἄρτος μετὰ τὸ γυμνάσιον, καὶ μάζα, καὶ κάρδαμον, καὶ ἁλῶν χόνδρος, καὶ κρέα ὀπτὰ, ἢ ἑφθὰ ἐξ ὕδατος· ποτὸν δ' ὕδωρ. θηρεύουσι δὲ σαύνια ἀφ' ἵππων βάλλοντες, καὶ τοξεύματα, καὶ σφενδονοῦντες. δείλης δὲ φυτουργεῖν, καὶ ῥιζοτομεῖν ἀσκοῦσι, καὶ ὁπλοποιεῖν, καὶ λίνα καὶ ἄρκυς φιλοτεχνεῖν. [f] οὐχ ἅπτονται δὲ τῶν θηρευμάτων οἱ παῖδες, ἀλλὰ κομίζειν οἴκαδε ἔθος. τίθεται δ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἆθλα δρόμου, καὶ τῶν ἐν τοῖς πεν- 589
τάθλοις. κοσμοῦνται οἱ παῖδες χρυσῷ, τὸ πυρωπὸν τιθεμένων ἐν τιμῇ· διὸ οὐδὲ νεκρῷ, προσφέρουσι, καθάπερ οὐδὲ τὸ πῦρ, κατὰ τιμήν. στρατεύουσι δὲ, καὶ ἄρχουσιν, ἀπὸ εἴκοσιν ἐτῶν, ἕως πεντήκοντα, πεζοί τε καὶ ἱππεῖς. ἀγορᾶς δὲ οὐχ ἅπτονται· οὔτε γὰρ πωλοῦσιν, οὔτ' ὠνοῦνται. ὁπλίζονται δὲ γέρρῳ ῥομβοειδεῖ. παρὰ δὲ τὰς φαρέτρας σαγάρεις ἔχουσι καὶ κοπίδας· περὶ δὲ τῇ κεφαλῇ πίλημα πυργωτόν· θώραξ δ' ἐστὶν αὐτοῖς [g] φολιδωτός. ἐσθὴς δὲ, τοῖς ἡγεμόσι μὲν, ἀναξυρὶς τριπλῆ, χιτὼν δὲ χειριδωτὸς διπλοῦς, ἕως γόνατος. ὁ ὑπενδύτης μὲν λευκὸς, ἀνθινὸς δ' ὁ ἐπάνω. ἱμά-

a γρ' μυσαρά. b πρῶτον. c ἀνάγοντες παραπλέκ. d Vox ἀνδρῶν deest in Ald. e ὄμβρων καὶ χειμάρρων. f οὐχ ἅπτ. cohæret cum θηρεύουσι δὲ &c. at δείλης δὲ φυτ. dicuntur velut in parentheſi. g φολιδωτός.

ἱμάτιον θέρους μὲν πορφυροῦν,[a] ἢ ἀνθινὸν, χειμῶνος δ' ἀνθινόν. τιάραι παραπλήσιαι ταῖς τῶν μάγων, ὑπόδημα κοῖλον διπλοῦν. τοῖς δὲ πολλοῖς χιτὼν ἕως μεσοκνημίου, καὶ διπλοῦς· ῥάκος δὲ σινδόνιόν τι περὶ τῇ κεφαλῇ· ἔχει δ' ἕκαστος τόξον καὶ σφενδόνην. δειπνοῦσι πολυτελῶς Πέρσαι, τιθέντες καὶ ὁλομελῆ, καὶ πολλὰ καὶ ποικίλα. κόσμος τε λαμπρὸς [b] στολῆς, ἐκπωμάτων τε τῶν ἄλλων, ὥστε χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ καταλάμπεσθαι. ἐν οἴνῳ τὰ μέγιστα βουλεύονται, καὶ βεβαιότερα τῶν ἐν νήψει τίθενται. τῶν κατὰ τὰς ὁδοὺς συναντώντων τοὺς μὲν γνωρίμους καὶ ἰσοτίμους φιλοῦσι προσιόντας, τοῖς δὲ ταπεινοτέροις παραβάλλουσι τὴν γνάθον, καὶ δέχονται ταύτῃ τὸ φίλημα· οἱ δ' ἔτι ταπεινότεροι προσκυνοῦσι μόνον. θάπτουσι δὲ κηρῷ περιπλάσσοντες τὰ σώματα· τοὺς δὲ μάγους οὐ θάπτουσιν, ἀλλ' [c] οἰωνοβρότους ἐῶσι. τούτοις δὲ καὶ μητράσι συνέρχεσθαι [d] νενόμισται.

Τοιαῦτα μὲν τὰ ἔθη. ἔστι δ' ἴσως καὶ ταῦτα τῶν ἐθίμων, ἅ φησι Πολύκριτος. ἐν γὰρ Σούσοις ἑκάστῳ τῶν βασιλέων ἐπὶ τῆς ἄκρας ἰδίᾳ πεποιῆσθαι [e] οἴκησιν, καὶ θησαυροὺς, καὶ παραθέσεις [f] ὧν ἐπράττοντο φόρων, ὑπομνήματα τῆς οἰκονομίας. πράττεσθαι δ' ἐκ μὲν τῆς παραλίας ἀργύριον, ἐκ δὲ τῆς μεσογαίας, ἃ φέρει ἑκάστη χώρα, ὥστε καὶ χρώματα καὶ φάρμακα, καὶ τρίχα ἐρέαν, ἤ τι τοιοῦθ' ἕτερον, καὶ θρέμματα ὁμοίως. τὸν δὲ διατάξαντα τοὺς φόρους, Δαρεῖον εἶναι τὸν μακρόχειρα, καὶ κάλλιστον ἀνθρώπων, πλὴν τοῦ μήκους τῶν βραχιόνων, καὶ τῶν πήχεων· ἅπτεσθαι γὰρ καὶ τῶν γονάτων. τὸ δὲ πλεῖστον, καὶ χρυσὸν καὶ ἄργυρον ἐν κατασκευαῖς εἶναι,
590 νομίσματι δὲ οὐ πολλῷ. πρός τε τὰς δωρεὰς ἐκεῖνα κεχαρισμένα νομίζειν μᾶλλον, καὶ πρὸς κειμηλίων ἀπόθεσιν· τὸ δὲ νόμισμα τὸ πρὸς τὰς χρείας ἀρκοῦν, ἱκανὸν εἶναι. κόπτειν δὲ πάλιν τὸ τοῖς ἀναλώμασι σύμμετρον. τὰ μὲν οὖν ἔθη, σωφρονικὰ τὰ πλείω· διὰ δὲ τὸν πλοῦτον εἰς τρυφὴν ἐξέπεσον οἱ βασιλεῖς, ὥστε πυρὸν μὲν ἐξ Ἄσσου τῆς Αἰολίδος μετιέναι, οἶνον δ' ἐκ Συρίας τὸν Χαλυβώνιον, ὕδωρ δὲ ἐκ τοῦ Εὐλαίου, πάντων ἐλαφρότατον, ὥστε ἐν Ἀττικῇ κοτύλῃ δραχμῇ ἀφολκότερον εἶναι. συνέβη δὲ τοῖς Πέρσαις ἐνδοξοτάτοις γενέσθαι τῶν βαρβάρων, παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ὅτι τῶν μὲν ἄλλων οὐδένες τῶν τῆς Ἀσίας ἀρξάντων, Ἑλλήνων ἦρξαν· οὐδ' ᾔδεισαν οὐδ' ἐκεῖνοι τούτους, οὐδ' οἱ Ἕλληνες τοὺς βαρβάρους· ἀλλ' ἐπὶ μικρὸν μόνον, ἐκ τῆς πόρρωθεν ἀκοῆς. Ὅμηρος γοῦν οὔτε τὴν τῶν Σύρων οὔτε τὴν Μήδων ἀρχὴν οἶδεν· οὐδὲ γὰρ ἂν Θήβας Αἰγυπτίας ὀνομάζων, καὶ τὸν ἐκεῖ καὶ τὸν ἐν Φοινίκῃ πλοῦτον, τὸν ἐν Βαβυλῶνι, καὶ Νίνῳ καὶ Ἐκβατάνοις, παρεσιώπησε.

Πρῶτοι δὲ Πέρσαι καὶ Ἑλλήνων ἐπῆρξαν· Λυδοὶ δὲ ἐπῆρξαν μὲν, ἀλλ' οὔτε τῆς Ἀσίας ὅλης ἐπάρξαντες, ἀλλὰ μέρους τινὸς μικροῦ, τοῦ ἐντὸς Ἅλυος μόνον· καὶ ταῦτ' [g] ἐπ' ὀλίγον χρόνον τὸν κατὰ Κροῖσον καὶ Ἀλυάττην. κρατηθέντες δ' ὑπὸ Περσῶν, εἴ καί τι τῆς δόξης ἦν αὐτοῖς, ἀφῃρέθησαν τοῦθ' ὑπ' ἐκείνων. Πέρσαι δ' ἀφ' οὗ κατέλυσαν τὰ Μήδων, εὐθὺς καὶ Λυδῶν ἐκράτησαν, καὶ τοὺς [h] κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἕλληνας ὑπηκόους ἔσχον· ὕστερον δὲ καὶ διέβησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα· καὶ ἡττηθέντες πολλοῖς καὶ πολλάκις ἀγῶσιν, ὅμως διετέλεσαν τὴν Ἀσίαν μέχρι τῶν ἐπὶ θαλάττῃ τόπων κατέχοντες, ἕως ὑπὸ Μακεδόνων κατεπολεμήθησαν. ὁ μὲν οὖν εἰς τὴν ἡγεμονίαν καταστήσας αὐτοὺς Κῦρος ἦν· διαδεξάμενος δὲ τοῦτον Καμβύσης υἱὸς, ὑπὸ

culum æſtate purpureum vel floridum, hyeme autem floridum: tiaras magorum infulis ſimiles, calceamentum altum ac duplum. Vulgo tunicam duplam gerunt, ad medium usque crus deſcendentem: circum caput ſindonis cento volvitur. Quisque arcu et funda utitur. Perſæ laute cœnant, integra et multa et varia apponentes: veſtis et poculorum ornatus ſplendidiſſimus, auro et argento refulgent. De rebus maximis in vino conſultant, eaque decreta ipſi firmiora cenſent quam quæ ſobrii faciunt. Si notis et æqualibus in via occurrant, eos oſculantur: ſi humilioribus, genam eis præbent, eaque oſculum excipiunt: qui humiliores admodum ſunt, duntaxat genu flexo digniores venerantur. Corpora mortuorum humant, prius cera oblinentes. Magos inſepultos avibus edendos dimittunt: hi cum matribus etiam, inſtituto maiorum coëunt.

Ac Perſarum quidem mores ſunt huiusmodi: quibus opinor addenda eſſe, quæ a Policrito referuntur: ſunt autem hæc. Regum cuique Suſis in arce domicilium extat, et theſaurus, et tributorum quæ exegerit tabulæ, adminiſtratæ rei monumentum. Exigere eos ex ora maritima argentum: ex mediterranea, quæ quæque regio ferat, ut colores, medicamenta, lanam, vel aliud tale, aut pecora. Tributa inſtituit Darius Longimanus, qui omnium hominum pulcherrimus fuit, dempta brachiorum et cubitorum longitudine, etiam genua contingentium. Maximam auri atque argenti partem in ſupellectile habent, in nummis perexiguam. Illam enim exiſtimant et ad donandum magis aptam, et ad reponenda adſervandaque in theſauris ceimelia. *Nomiſmatis vero tantum ſufficere arbitrantur quantum uſui ſatis ſit,* et tantum auri percutiunt, quantum impenſis ſufficiat. Perſarum mores magna ex parte moderati ſunt. Ceterum per opulentiam reges in delicias luxumque prolapſi ſunt, adeo ut triticum ex Aſſo AEolia afferri vellent, vinum autem ex Syria, quod Chalybonium dicitur, aquam ex Eulæo, quod ea omnium eſſet leviſſima, ut Atticæ heminæ comparata, drachma minus appenderet. Ex omnibus autem barbaris Perſis uſu venit, ut notiſſimi apud Græcos eſſent, quod nulli Græcis imperaverunt eorum qui Aſiam tenuere, præter eos: nec ii *Græcos*, nec Græci *illos* antea noverant, niſi quantum fama percepiſſent admodum exili. Non enim Homerus Syrorum, Medorumve imperium noverat: alioqui AEgyptias Thebas, et earum et Phœnicum divitias nominans, nequaquam Babylonis, Nini et Ecbatanorum opes ſilentio tranſmiſiſſet.

Ac primo quidem Græcis Perſæ imperaverunt, Lydi vero non toti Aſiæ, ſed parti ſolum cis Halym perexiguæ: idque non diu, ſed duntaxat Crœſi et Alyattis tempore; et ſiquid gloriæ paraverant amiſerunt a Perſis ſubacti. Perſæ Medorum rebus in ſuam poteſtatem redactis, ſtatim Lydos ſubegere: et Græcos qui in Aſia erant ſibi ſubiectos fecerunt: poſtmodum in Græciam traiicientes, magnis multisque certaminibus victi ſunt. Aſiam tamen usque ad mare tenuerunt, donec a Macedonibus ſunt debellati. Cyrus primus iis imperium comparavit: cuius ſucceſſor Cambyſes filius, a

a γρ' quidam ex coniect. ἢ ἰάνθινον. *b* στρωμνῆς. *c* Ald. οἰωνοβότους, ut ſcribendum est; aut certe οἰωνοβρώτους. *d* πάτριον νενόμισται. *e* Ald. ἄσκησιν. *f* ὧν ἔπραττον φόρων. *g* ἐπ' ὀλίγον χρόνον τὸν κατά. *h* εἰς τὴν Ἀσίαν.

a magis ſublatus est. Septem vero Perſæ qui magos interemerunt, Dario Hyſtaſpis F. imperium tradidere. Eius ſucceſſores in Narſem deſierunt: quem quum Bagoa eunuchus interfeciſſet, Darium regem fecit, quamquam e ſtirpe regia non ortum. Hunc quum Alexander evertiſſet, ipse decem aut undecim annos regnavit. Postea Aſiæ imperium in complures ſucceſſores et ab eis profectos diviſum, tandem diſſipatum est. Permanſit annos circiter CCL. Hodie ſeorſim Perſæ ſuum habent corpus, et reges aliis ſubiectos: ante Macedonibus, nunc Parthis.

ὑπὸ τῶν μάγων κατελύθη. τύτυς δ' ἀνελόντες οἱ ἑπτὰ Πέρσαι, Δαρείῳ τῷ Ὑςάσπυ παρέδωσαν τὴν ἀρχήν· εἶθ' οἱ ἀπὸ τούτου διαδεχόμενοι κατέλυσαν εἰς Νάρσην· ὃν ἀποκτείνας Βαγῶος ὁ εὐνοῦχος, κατέςησε Δαρεῖον οὐκ ὄντα τοῦ γένους τῶν βασιλέων. Τοῦτον δὲ καταλύσας Ἀλέξανδρος, αὐτὸς ἦρξε δέκα ἢ ἕνδεκα ἔτη· εἶτ' εἰς πλείους τοὺς διαδεξαμένους καὶ τοὺς ἐπιγόνους τούτων μερισθεῖσα ἡ ἡγεμονία τῆς Ἀσίας διελύθη· συνέμεινε δ' ὅσον πεντήκοντα ἐπὶ τοῖς διακοσίοις ἔτη. νῦν δ' ἤδη καθ' αὑτοὺς συνεςῶτες οἱ Πέρσαι, βασιλέας ἔχουσιν ὑπηκόυς ἑτέροις βασιλεῦσι· πρότερον μὲν Μακεδόσι, νῦν δὲ Παρθυαίοις.

EX DINONIS Perſicis.

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΝΩΝΟΣ Περσικῶν. 591

Athenæus Dipnoſoph. lib. XII., postquam ſcripſit, διαβόητοι δ' ἐπὶ τρυφῇ ἐγένοντο πρῶτοι πάντων ἀνθρώπων Πέρσαι, ὧν καὶ οἱ βασιλεῖς ἐχείμαζον μὲν ἐν Σούσοις, ἐθέριζον δὲ ἐν Ἐκβατάνοις, &c. (*id est*, Primi autem omnium hominum Perſæ celebres luxu fuerunt: quorum et reges Suſis hyemabant, Ecbatanis æſtivabant) *ſubiungit.*

INSIGNE vero quod ſuis capitibus reges Perſarum imponebant, ne ipsum quidem voluptate illos frui ſolitos negat. Conficiebatur enim, ut ſcribit Dinon, e myrrha, et ex eo quod labyzus vocatur. Suaviter autem labyzus olet, et multo quam myrrha est pretioſior. Quum autem et e curru deſcenderet rex (inquit Dinon) nec ille deſiliebat quamvis exigua eſſet a terra altitudo, neque manibus eorum qui ipsum circumſtabant fulciebatur: ſed ei ſemper aurea *ſella admovebatur, et huic pedes imponens deſcendebat:* ac regiæ ſellæ geſtator huius rei gratia ſequebatur.

ΚΑΙ τὸ παράσημον δὲ ὃ ἐπετίθεντο τῇ κεφαλῇ οἱ Περσῶν βασιλεῖς, ὑδ' αὐτὸ ἠρεῖτο τὴν τῆς ἡδυπαθείας ἀπόλαυσιν. κατεσκευάζετο γὰρ, ὥς φησὶ Δίνων, ἐκ σμύρνης καὶ τοῦ καλυμένυ λαβύζυ. εὐώδης δ' ἐςὶν ἡ λάβυζος, καὶ [a] πολυτιμώτερον τῆς σμύρνης. ὁπότε δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ἅρματος κατίοι (φησὶ) βασιλεὺς, οὔτε καθήλλετο, ὀλίγου ὄντος ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ ὕψους, οὔτε διὰ χειρῶν ἐρειδόμενος· ἀλλ' ἀεὶ αὐτῷ χρυσοῦς δίφρος ἐτίθετο, καὶ τούτῳ ἐπιβαίνων κατῄει. καὶ ὁ βασιλέως διφροφόρος εἰς τοῦτο εἵπετο.

Apud eundem Athenæum, *libro* XIIII.

Παρὰ τῷ αὐτῷ, βιβλίῳ ιδ'.

ATQVE adeo Dinon in Perſicis ſcribit menſæ regiæ apponi ſolita cibaria quæcunque regiones ferunt eius ditioni ſubiectæ, ex unoquoque quantum ſatis eſſet ad primitias. At peregrino aut cibo aut potu ullo haud putabat regibus utendum eſſe is qui ab initio rex fuit. Unde et lex quædam postea extitit: nam quum ex eunuchis quidam inter reliqua bellaria caricas Atticas regi appoſuiſſet, ſciſcitatum unde eſſent. Ubi autem intellexiſſet Atticas eſſe, iuſſiſſe emptores rerum in foro venalium eas emere: ut in eius poteſtate eſſet accipere quoties vellet, et non emere. Fama est autem eunuchum de induſtria hoc feciſſe ut ipſi expeditionem adverſus Athenas in memoriam revocaret.

ΔΙΝΩΝ γοῦν ἐν τοῖς Περσικοῖς φησὶν, Παρετίθεντο δ' ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς βασιλέως ὅσα ἡ γῆ βρώματα φέρει, ἧς ἄρχει ὁ βασιλεὺς, ἀφ' ἑκάςυ ὅσον ἀπαρχήν. ξενικῷ δὲ οὐδενὶ οὔτε βρώματι οὔτε ποτῷ ᾤετο δεῖν ὁ ἐξ ἀρχῆς τοὺς βασιλεῖς χρῆσθαι. ὅθεν καὶ νόμος τὶς ὕςερον ἐγένετο. εἰσενέγκαντος γὰρ ποτὲ τῶν εὐνούχων τινὸς ἐν τοῖς λοιποῖς τραγήμασιν ἰσχάδας Ἀττικὰς, ἐρωτῆσαι ποταπαὶ εἶεν. ἐπεὶ δὲ ἐπύθετο ἐξ Ἀθηνῶν, τοῖς ἀγορας αῖς ἐκέλευεν ὠνεῖσθαι, ὡς ἂν ἐξυσία γένηται αὐτῷ λαμβάνειν ὅταν ἐθέλῃ, καὶ μὴ ἀγοράζειν. λέγεται δὲ τὸν εὐνοῦχον ἐπίτηδες τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα αὐτὸν ὑπομνήσῃ τῆς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας ςρατείας.

Ex eodem Dinone, *apud eundem Athenæum*, *libro* XIII.

Ἐκ τῶν τοῦ αὐτοῦ Δίνωνος, παρὰ τῷ αὐτῷ Ἀθηναίῳ, ἐν τῷ ιγ'.

APVD Perſas autem regina multitudinem pallacarum tolerat, quoniam rex uxori, tanquam dominus, imperat: quinetiam quia reginam (ut ſcribit Dinon in Perſicis) pallacæ non ſecus quam aliquod numen colant, ipsam enim adorant.

ΠΑΡΑ δὲ Πέρσαις ἀνέχεται ἡ βασίλεια τοῦ πλήθους τῶν παλλακίδων, διὰ τὸ ὡς δεσπότην ἄρχειν τῆς γαμετῆς τὸν βασιλέα. ἔτι δὲ καὶ διὰ τὸ τὴν βασιλίδα (ὥς φησὶ Δίνων ἐν τοῖς Περσικοῖς) ὑπὸ τῶν παλλακίδων θρησκεύεσθαι. προσκυνοῦσι γοῦν αὐτήν.

[a] Forte πολυτιμοτέρα.

592 ## ΕΚ ΤΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΔΟΥ

τοῦ Κυμαίου.

Παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ, ἐν τῷ δ΄.

ΗΡΑΚΛΕΙΔΗΣ δ᾽ ὁ Κυμαῖος, ὁ τὰ Περ-
σικὰ συγγράψας, ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἐπιγρα-
φομένων παρασκευαστικῶν, Καὶ οἱ θεραπεύοντες (Φη-
σὶ) τοὺς Περσῶν βασιλεῖς δειπνοῦντας, ἅπαντες λε-
λουμένοι διακονοῦσιν, ἐσθῆτας καλὰς ἔχοντες· καὶ δια-
τρίβουσι σχεδὸν τὸ ἥμισυ τῆς ἡμέρας, περὶ τὸ δεῖ-
πνον. τῶν δὲ τοῦ βασιλέως συνδείπνων οἱ μὲν ἔξω
δειπνοῦσιν, οὓς καὶ ὁρᾷν ἔξεστι παντὶ τῷ βουλομέ-
νῳ· οἱ δὲ εἴσω, μετὰ βασιλέως. καὶ οὗτοι δὲ οὐ συν-
δειπνοῦσιν αὐτῷ, ἀλλ᾽ ἔστιν οἰκήματα δύο κατ᾽ ἀν-
τικρὺς ἀλλήλων, ἐν ᾧ ὁ βασιλεὺς τὸ ἄριστον ποιεῖ-
ται, καὶ ἐν ᾧ οἱ σύνδειπνοι. καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκείνους
ὁρᾷ διὰ τοῦ παρακαλύμματος τοῦ ἐπὶ τῇ θύρᾳ·
ἐκεῖνοι δ᾽ αὐτὸν οὐχ ὁρῶσιν. ἐνίοτε μέντοι, ἐπειδὰν
ἑορτὴ ᾖ, ἐν ἑνὶ οἰκήματι ἅπαντες δειπνοῦσιν, ἐν ᾧ
καὶ ὁ βασιλεὺς, ἐν τῷ μεγάλῳ οἴκῳ. ὅταν δὲ ὁ
βασιλεὺς πότον ποιῆται (ποιεῖ δὲ πολλάκις) συμ-
πόται αὐτῷ εἰσὶν ὡς μάλιστα δώδεκα· καὶ ὅταν δει-
πνήσωσιν, ὅ, τε βασιλεὺς αὐτὸς καθ᾽ ἑαυτὸν καὶ οἱ
σύνδειπνοι, καλεῖ τοὺς συμπότας τούτους τὶς τῶν εὐ-
νούχων. καὶ ὅταν συνέλθωσι, συμπίνουσι μετ᾽ αὐ-
τοῦ, οὐ τὸν αὐτὸν οἶνον κἀκεῖνοι. καὶ οἱ μὲν, χαμαὶ
καθήμενοι, ὁ δ᾽ ἐπὶ κλίνης χρυσόποδος κατακείμε-
νος· καὶ ὑπερμεθυσθέντες ἀπέρχονται. τὰ δὲ πλεῖ-
στα ὁ βασιλεὺς μόνος ἀριστᾷ καὶ δειπνεῖ. ἐνίοτε δὲ
καὶ ἡ γυνὴ αὐτῷ συνδειπνεῖ, καὶ τῶν υἱῶν ἔνιοι. καὶ
παρὰ τὸ δεῖπνον ᾄδουσί τε καὶ ψάλλουσιν αἱ παλ-
λακαὶ αὐτῷ. καὶ μία μὲν ἐξάρχει, αἱ δὲ ἄλλαι
ἀθρόως ᾄδουσι. τὸ δὲ δεῖπνον (Φησὶ) τοῦ βασιλέως
καλούμενον, ἀκούσαντι μὲν δόξει μεγαλοπρεπὲς εἶ-
ναι, ἐξεταζόμενον δὲ φαίνεται οἰκονομικῶς καὶ ἀκρι-
βῶς συντεταγμένον, καὶ τοῖς ἄλλοις Πέρσαις τοῖς
ἐν δυναστείᾳ οὖσι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. ἔστι μὲν
γὰρ τῷ βασιλεῖ χίλια ἱερεῖα τῆς ἡμέρας κατακοπτό-
μενα. τούτων δ᾽ εἰσὶ καὶ ἵπποι, καὶ κάμηλοι, καὶ
βόες, καὶ ὄνοι, καὶ ἔλαφοι, καὶ τὰ πλεῖστα πρό-
βατα. πολλοὶ δὲ καὶ ὄρνιθες ἀναλίσκονται, οἵ τε
στρουθοὶ οἱ Ἀράβιοι· (ἔστι δὲ τὸ ζῶον μέγα) καὶ χῆ-
νες, καὶ ἀλεκτρυόνες. καὶ μέτρια μὲν αὐτῶν παρα-
τίθεται ἑκάστῳ τῶν συνδείπνων τοῦ βασιλέως, καὶ
ἀποφέρεται ἕκαστος αὐτῶν, ὅ, τι ἂν καταλίπηται
ἐπὶ τῷ ἀρίστῳ. τὰ δὲ πλεῖστα τούτων τῶν ἱερείων,
καὶ τῶν σιτίων, οὓς τρέφει βασιλεὺς τῶν τε δορυφό-
593 ρων καὶ τῶν πελταστῶν, τούτοις ἐκφέρεται εἰς τὴν
αὐλήν. οὗ ἰδίᾳ ἅπαντα, μερίδας ποιήσαντες τῶν κρεῶν
καὶ τῶν ἄρτων ἴσας, διαιροῦνται. ὥσπερ δὲ οἱ μισθο-
φόροι ἐν τῇ Ἑλλάδι μισθὸν ἀργύριον λαμβάνουσιν,
οὗτοι τὰ σιτία παρὰ τοῦ βασιλέως εἰς ὑπόλογον
λαμβάνουσιν. οὕτω δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Πέρ-
σαις, τοῖς ἐν δυναστείᾳ οὖσιν ἀθρόα πάντα τὰ σιτία
ἐπὶ τὴν τράπεζαν παρατίθεται. ἐπειδὰν δὲ οἱ σύν-
δειπνοι δειπνήσωσι τῶν ἀπὸ τῆς τραπέζης παραλει-
πομένων (καταλείπεται δὲ τὰ πλεῖστα κρέα, καὶ
ἄρτοι) ὁ τῆς τραπέζης ἐπιμελούμενος δίδωσιν ἑκά-
στῳ τῶν οἰκετῶν, καὶ ταῦτα λαβὼν, τὴν καθ᾽ ἡμέ-
ραν ἔχει τροφήν. παρὰ γὰρ τὸν βασιλέα φοιτῶσιν οἱ
ἐντιμότατοι τῶν συνδείπνων ἐπὶ τὸ ἄριστον μόνον διὰ
τὸ παρῃτῆσθαι, ἵνα μὴ δὶς πορεύωνται. ἀλλὰ καὶ
αὐτοὶ τοὺς συνδειπνοὺς ὑποδέχονται.

'Ex

EX HERACLIDE

Cumano.

Apud Athenæum, libro IIII.

HERACLIDES Cumanus, qui Perſica compoſuit, libro ſecundo eius operis quod Paraſceuaſticon inſcripſit, Qui cœnanti regi Perſarum miniſtrant, inquit, loti omnes id munus obeunt, pulchris induti veſtibus, ac diei fere dimidia parte circa cœnæ apparatum occupantur. Convivarum regis alii foris cœnant, quos volenti cuivis intueri licet, intus alii cum rege, et hi quidem revera cibum cum eo non ſimul capiunt: verum cœnacula duo ſunt ex adverſo inter ſe poſita, unum in quo rex prandet: alterum in quo convivæ. Hos quidem rex videt per obditum ianuæ velum, regem autem contueri illi non poſſunt: aliquando tamen feſtis diebus in eodem atrio cœnant omnes: rex quidem in ædificio quodam magno ſeorſim: qui ſi convivatur, id quod facit ſæpiuſcule, convivæ illi ſunt maxime duodecim. Ubi vero cœnaverunt, ſolus quidem rex, ac per ſe, reliqui convivæ ſimul, compotores illi ab eunucho quodam vocati conveniunt, et cum rege bibunt, non tamen idem vinum. Rex tum in lecto aureis fulto pedibus iacet, illi vero humi ſedent, ac diſcedunt, quum immodice temulenti fuerint. Ut plurimum rex ſolus prandet, ac cœnat: uxor interdum cum eo, *et liberorum quidam*, canentibus, ut eum delectent, et citharam pulſantibus nonnullis pellicibus, quarum una cantum exorditur, reliquæ confertim confuſisque vocibus accinunt. Cœnam, quam regiam vocant, ſi famæ creditur, magnificam eſſe quivis putabit: ſi diligenter inquiras, prudenti frugalique rei familiaris adminiſtratione diſpenſatam. Regi mille victimæ quotidie iugulantur, et diſcerpuntur, nimirum equi, aſini, cameli, boves, cervi, et oves quamplurimæ: abſumuntur et aves multæ, et Arabici paſſeres, quæ ingenti mole corporis animalia ſunt, anſeres, gallinæ. Ex his quæ modica ſunt regis convivis apponuntur ſigillatim: auferunt ii ſecum ſiquid prandii reſtat. Harum victimarum et cibariorum maxima pars in aulam fertur alendis quos rex ſtipatores et cuſtodes habet, peltatis et haſtatis militibus. Ibi conſpectis omnibus diribitores in æquas portiones panibus ac carnibus diviſis, cuique diſtribuunt. Nam ut in Græcia ſtipendiarii æs merent, ſic victum a rege iſti accipiunt qui in ſtipendium cedit ac imputatur. Sic apud ceteros Perſarum optimates, civitatumque ac provinciarum præſides confertim omnia edulia menſis inferuntur. Ubi vero convivæ cœnaverint, menſarum reſidua, (ſuperſunt autem plurima, nempe caro, et qui relictus eſt in menſa panis) famulis ſigillatim dantur, quibus ex iis diurnus victus eſt. Ad regem tantummodo pranſum it e convivis honoratiſſimus quisque: ideo recuſans frequentius adire, tum ne ad cœnam revertendum ſit, tum ut ipſe convivas in cœnam accipiat.

Ex

Ex eodem Heraclide, *apud eundem Athenæum*, *lib.* XII.

IPSIVS autem regis cuſtodes ſunt, ut ſcribit Heraclides Cumanus libro rerum Perſicarum primo, trecentæ mulieres. Hæ autem, ut noctu vigilent, interdiu ſomnum capiunt. Totam autem noctem canunt et citharam pulſant, ardentibus lucernis. Cum illis rex per ſtationem clavatorum excubitorum perductis ſæpe etiam rem habet. E claſſe haſtatorum clavatores ii fuerunt, omnes Perſæ natione, numero mille, virtutis ac fortitudinis ergo ſelecti ex decem Perſarum millibus, quos vocant Immortales. In horum ſummis haſtilibus aurea mala extabant, unde et nomen. Per illorum ſtationem pedibus rex tranſibat, tapetibus glabris ſubſtratis, Sardianos appellant, per quos incedere alii nemini quam regi conceſſum erat. Ad extremam illorum ſtationem quum rex perveniſſet, in currum aſcendebat, et aliquando in equum. Nunquam certe pedes e regia progrediebatur. Ad fores usque ſi prodiret, exibant cum eo pellices. Solium in quo ſedens ius dicebat, reſponſaque dabat legationibus, aureum, quatuor aureis et gemmatis columellis circumpoſitis ſuſtinebatur, ſuper quibus variam purpureamque veſtem extendebant.

Ἐκ τοῦ αὐτοῦ Ἡρακλείδου, παρὰ τῷ αὐτῷ Ἀθηναίῳ, ἐν τῷ ιβ′.

ΦΥΛΑΣΣΟΥΣΙ τε αὐτὸν τὸν βασιλέα καὶ τριακόσιαι γυναῖκες, ὡς ἱστορεῖ ὁ Κυμαῖος Ἡρακλείδης ἐν πρώτῃ Περσικῶν. αὗται δὲ τὰς μὲν ἡμέρας κοιμῶνται, ἵνα νυκτὸς ἐγρηγορῶσι, τῆς δὲ νυκτὸς ᾄδουσαι καὶ ψάλλουσαι διατελοῦσι, λύχνων καιομένων. χρῆται δὲ αὐταῖς καὶ πολλάκις ὁ βασιλεὺς διὰ τῆς τῶν μηλοφόρων αὐλῆς. ἦσαν δὲ οὗτοι τῶν δορυφόρων, καὶ τῷ γένει πάντες Πέρσαι, ἐπὶ τῶν στυράκων μῆλα χρυσᾶ ἔχοντες, χίλιοι τὸν ἀριθμὸν· ἀριστίνδην ἐκλεγόμενοι ἐκ τῶν μυρίων Περσῶν τῶν ἀθανάτων καλουμένων. καὶ διῄει διὰ τῆς τούτων αὐλῆς πεζὸς, ὑποτιθεμένων ψιλοταπίδων Σαρδιανῶν, ἐφ᾽ ὧν οὐδεὶς ἄλλος ἐπέβαινεν ἢ βασιλεύς. ὅτε δὲ εἰς τὴν ἐσχάτην αὐλὴν ἔλθοι, ἀνέβαινεν ἐπὶ τὸ ἅρμα, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐφ᾽ ἵππου· πεζὸς δὲ οὐδέποτε ἑωράθη ἔξω τῶν βασιλείων. εἰ δὲ ἐπὶ [a] θύραν ἐξίοι, καὶ αἱ παλλακίδες αὐτῷ συνεξῄεσαν. ὁ δὲ θρόνος ἐφ᾽ ᾧ ἐχρημάτιζε καθήμενος, χρυσοῦς ἦν, ὃν [b] περιεστήκεσαν τέσσαρες κιονίσκοι λιθοκόλλητοι, χρυσοῖ, ἐφ᾽ ὧν διετέτατο ἱμάτιον ποικίλον, πορφυροῦν.

EX CLEARCHO Solenſi.

ΕΚ ΤΩΝ ΚΛΕΑΡΧΟΥ τοῦ Σολέως. 594

Non ſolum autem eodem in libro habentur iſta Clearchi apud illum, ſed proxime ſequuntur illum Heraclidis locum, ubi μηλοφόρων *fit mentio, ſicut hic* μηλοφορίας.

Apud eundem, eodem in libro.

CLEARCHVS Solenſis quarto Vitarum libro, quum de Perſarum luxu loquutus eſſet, et dixiſſet eos propter hunc multos ex accolis caſtraſſe: addit, hanc etiam quæ a Medis ad Perſas tranſiit melophoriam, non ſolum pœnas de Perſis exegiſſe iniuriarum quas ab illis acceperant, ſed etiam fuiſſe ſatellitum luxus documentum, ad quam effeminatos mores devenisſent.

Παρὰ τῷ αὐτῷ, ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ δὲ ὁ Σολεὺς, ἐν τετάρτῳ βίων, προειπὼν περὶ τῆς Μήδων τρυφῆς, καὶ ὅτι διὰ ταύτην πολλοὺς εὐνουχίσαιεν τῶν περικτιόνων, ἐπιφέρει, καὶ τὴν παρὰ Μήδων γενέσθαι Πέρσαις μηλοφορίαν, μὴ μόνον ὧν ἔπαθον τιμωρίαν, ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν δορυφορούντων τρυφῆς, εἰς ὅσον ἦλθον ἀνανδρίας, ὑπόμνημα.

EX AGATHOCLE.

Apud Athenæum, libro XII.

AGATHOCLES libro III. de Cyzico, apud Perſas aquam eſſe tradit quam auream appellant, nimirum ſcaturigines ſeptuaginta: e quibus ſoli bibebant rex ipse ac maximus natu filius: aliorum ſi quis biberit, morte pœnas luit.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ.

Παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ, ἐν τῷ ιβ′.

ΑΓΑΘΟΚΛΗΣ δ᾽ ἐν τρίτῳ περὶ Κυζίκου, ἐν Πέρσαις φησὶν εἶναι καὶ χρυσοῦν καλούμενον ὕδωρ. εἶναι δὲ [c] τοῦτο λιβάδας ἑβδομήκοντα, καὶ μηδένα πίνειν ἀπ᾽ αὐτοῦ ἢ μόνον βασιλέα καὶ τὸν πρεσβύτατον αὐτοῦ τῶν παίδων. τῶν δὲ ἄλλων ἐάν τις πίῃ, θάνατος ἡ ζημία.

[a] Forte θύραν. [b] Scrib. περιειστήκεσαν. [c] Melius τοῦτον.

ΕΚ ΤΩΝ ΧΑΡΗΤΟΣ

τοῦ Μιτυληναίου.

Παρὰ τῷ αὐτῷ Ἀθηναίῳ, ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ.

ΧΑΡΗΣ δ' ὁ Μιτυληναῖος ἐν τῇ πέμπτῃ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον ἱστορίας, Εἰς τοῦτο, φησὶν, ἧκον τρυφῆς οἱ τῶν Περσῶν βασιλεῖς, ὥστε ἔχεσθαι τῆς βασιλικῆς κλίνης ὑπὲρ κεφαλῆς οἴκημά τι πεντάκλινον, ἐν ᾧ χρυσίου πεντακισχίλια διαπαντὸς ἔκειντο τάλαντα. καὶ τοῦτο ἐκαλεῖτο προσκεφάλαιον βασιλικόν. καὶ πρὸς ποδῶν, ἕτερον οἴκημα τρίκλινον, οὗ τάλαντα τρισχίλια ἔκειτο ἀργυρίου· καὶ προσηγορεύετο βασιλικὸν ὑποπόδιον. ἦν δὲ ἐν τῷ κοιτῶνι καὶ λιθοκόλλητος ἄμπελος χρυσῆ ὑπὲρ τῆς κλίνης. τὴν δὲ ἄμπελον ταύτην Ἀμύντας φησὶν, ἐν τοῖς σταθμοῖς, καὶ βότρυας ἔχειν ἐκ τῶν πολυτελεστάτων ψήφων συντεθειμένους. οὐ μακρὰν τε ταύτης ἀνακεῖσθαι κρατῆρα χρυσοῦν, Θεοδώρου τοῦ Σαμίου ποίημα.

EX CHARETE

Mitylenæo.

Apud eundem Athenæum, eodem libro.

CHARES autem Mitylenæus libro quinto hiſtoriæ Alexandri, Ad tantum, inquit, luxum proceſſerunt Perſarum reges, ut ſupra verticem regii cubilis ſuperne eſſet cœnaculum quinque lectos habens: in quo quinque talentorum auri millia repoſita ſemper erant. Atque hoc cœnaculum cervical regium appellabant. Ad pedes autem cubilis erat alterum cœnaculum tres lectos habens, ubi tria talentorum argenti millia repoſita erant, atque hoc cœnaculum ſcabellum regis, ſive ſubſellium, vocabant. Quin etiam vitis aurea gemmis ornata in eius cubiculo erat ſuper ipso cubili. Hanc vero vitem Amyntas, in libro quem σαθμοὺς inſcripſit, racemos etiam habuiſſe ſcribit ex pretioſiſſimis gemmis compoſitos: ac non procul ab ea repoſitum fuiſſe craterem aureum, Theodori Samii opus.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ 595

ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ
ΚΑΙ ΕΘΩΝ,

ΕΚ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ,
ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ.

DE

AEGYPTIACIS LEGIBVS
ET INSTITVTIS,

EX DIVERSIS HISTORICIS,
ET ALIIS SCRIPTORIBVS.

EX NYMPHODORO,

in XIII. *rerum barbaricarum*, apud Schol. *Sophoclis* Oed. Colon. v. 328.

INSTITVTIS autem partim *contrariis partim ſimilibus utuntur iis quibus et Græci.* Nam in hoc ut iuniores ſenioribus de via cedant, eodem quo nos modo ſe gerunt: in aliis rebus nequaquam. Apud Græcos enim viri quidem res in foro agendas adminiſtrant, at mulieres, domi manentes, lanificio dant operam: illic vero mulieres quidem in foro ambulant et cauponariam exercent, at viri domi textoriam. Seſoſtris enim, viros effeminare volens, utpote quum multi et in regione ampliſſima eſſent, ne conſpiratione inter ſe facta ad conſequendam iuris æquabilitatem animum converterent, illorum opera mulieribus, at muliebria illis aſſignavit: ut non ſolum armis privati, quod neceſſe erat illis contingere, ſed etiam propter eam animorum remiſſionem quæ illud vitæ genus conſequebatur, libenter in eodem rerum ſtatu permanerent. Unde etiam hos quidem glabros eſſe, at illas capillos promittere imperavit: et hos ſuper capitibus onera portare, illas ſuper humeris, coëgit. Deinde vero, hos quidem, ſedentes, illas vero corpore erecto meiere. Inſuper mulieribus quidem amicula duo, at viris unicum dedit: exiſtimans, animos etiam effeminari eorum qui vitam ita inſtituerent. Quod Lydis quoque poſtea eveniſſe ferunt.

ΕΚ ΤΩΝ ΝΥΜΦΟΔΩΡΟΥ,

ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ τῶν βαρβαρικῶν.

ΕΘΕΣΙ δὲ, τὰ μὲν ἐναντίοις, τὰ δὲ ὁμοίοις χρῶνται τοῖς Ἕλλησι. τὸ μὲν γὰρ ἐξίστασθαι τοῖς πρεσβυτέροις τοὺς νεωτέρους, ὁμοτρόπως καὶ ἡμῖν διοικοῦσι, τῶν δ᾽ ἄλλων οὐδέν. ἐν μὲν γὰρ τοῖς Ἕλλησιν οἱ μὲν ἄνδρες τὰ κατὰ τὴν ἀγορὰν οἰκονομοῦσιν, αἱ δὲ γυναῖκες, ἔνδον μένουσαι, ταλασιουργοῦσιν. ἐκεῖ δὲ αἱ μὲν γυναῖκες ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσι καὶ καπηλεύουσιν, οἱ δὲ ἄνδρες κατὰ τὴν οἰκίαν ὑφαίνουσιν· ὁ γὰρ Σέσωστρις, ἐκθηλῦναι τοὺς ἄνδρας βουλόμενος, ἅτε μεγίστης χώρας γεγενημένους καὶ πολλοὺς ὄντας, ὅπως μὴ συστραφέντες ἐπ᾽ ἰσομοιρίαν ὁρμήσωσι, τὰ μὲν ἐκείνων ἔργα ταῖς γυναιξὶ, τὰ δὲ τῶν γυναικῶν ἐκείνοις προσέταξεν· ἵνα μὴ μόνον τῶν ὅπλων ἀναγκαίως στερηθέντες, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν ὑπὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἀνεθέντες, ἀσμένως ἐπὶ τοῖς ὑπάρχουσι καταμένωσιν. ὅθεν τοὺς μὲν, ψιλοὺς εἶναι, τὰς δὲ ἀνεῖναι τὰς τρίχας προσέταξε· καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν φέρειν τὰ φορτία, τὰς δὲ ἐπὶ τῶν ὤμων, ἠνάγκασεν, ἔπειτα δὲ, τοὺς μὲν, καθημένους, τὰς δὲ, ὀρθὰς ἑστώσας οὐρεῖν. καὶ ταῖς μὲν δύο 596
ἱμάτια περιέβαλε, τοῖς δὲ, ἓν ὑπολαμβάνων ἅμα τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐκθηλύνεσθαι. ὃ καὶ Λυδοῖς ὕστερον συμπεσεῖν φασί.

EX STRABONE,

libro XVII.

PRAETERNAVIGANTI hæc ad centum ſtadia, urbs eſt Arſinoë, quæ olim Crocodilorum urbs dicebatur. In hac enim præfectura mirum in modum colitur crocodilus: et eſt ſacer apud eos, in lacu quodam ſeorſum

ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ,

ἐν τῷ ιζ.

ΠΑΡΑΠΛΕΥΣΑΝΤΙ δὲ ταῦτα ἐφ᾽ ἑκατὸν σταδίους, πόλις ἐστὶν Ἀρσινόη. Κροκοδείλων δὲ πόλις ἐκαλεῖτο πρότερον. σφόδρα γὰρ ἐν τῷ νομῷ τούτῳ τιμῶσι τὸν κροκόδειλον· καὶ ἔστιν ἱερὸς παρ᾽ αὐτοῖς, ἐν

λίμνῃ

λίμνῃ καθ' αὐτὸν τρεφόμενος, χειροήθης τοῖς ἱερεῦσι· καλεῖται δὲ Σοῦχος. τρέφεται δὲ σιτίοις, καὶ κρέασι, καὶ οἴνῳ, προσφερόντων ἀεὶ τῶν ξένων τῶν ἐπὶ τὴν θέαν ἀφικνουμένων. ὁ γοῦν ἡμέτερος ξένος, ἀνὴρ τῶν ἐντίμων, [a] αὐτόθι μυσταγωγῶν ἡμᾶς, συνῆλθεν ἐπὶ τὴν λίμνην, κομίζων ἀπὸ τοῦ δείπνου πλακουντάριόν τι καὶ κρέας ὀπτὸν, καὶ προχοΐδιόν τι μελικράτου. εὕρομεν δὲ ἐπὶ τῷ χείλει κείμενον τὸ θηρίον· προσιόντες δὲ οἱ ἱερεῖς, οἱ μὲν διέστησαν αὐτοῦ τὸ στόμα, ὁ δὲ [b] ἐπέθηκε τὸ πέμμα, καὶ πάλιν τὸ κρέας· εἶτα τὸ μελίκρατον κατήρασε. καθαλλόμενος δὲ εἰς τὴν λίμνην, διῆξεν εἰς τὸ πέραν· ἐπελθόντος δὲ καὶ ἄλλου τῶν ξένων, κομίζοντος ὁμοίως ἀπαρχὴν, λαβόντες περιῆλθον δρόμῳ, καὶ καταλαβόντες προσήνεγκαν ὁμοίως τὰ προσενεχθέντα.

ſum nutritus, et ſacerdotibus manſuetus: ac Suchus vocatur. Nutritur autem pane, carne et vino, quæ a peregrinis afferuntur ad eiusmodi ſpectaculum venientibus. Hoſpes itaque noſter, unus ex honoratis ibi viris, qui nobis ſacra commonſtrabat, ad lacum una accedens, placentulam, et carnem aſſam, et quoddam mulſi vaſculum e cœna attulit. Beſtiam in ripa lacus invenimus: ex ſacerdotibus alii eius os aperuerunt, alius placentam ingeſſit, poſtea carnem: deinde mulſum infudit. Ille in lacum deſiliens, in ulteriorem partem traiecit: quumque alius hoſpes adveniſſet, et ſimiliter primitias attuliſſet, curſu lacum circumeuntes itidem invento crocodilo obtulerunt.

Μετὰ δὲ τὸν Ἀρσινοΐτην, καὶ τὸν Ἡρακλεωτικὸν νομὸν, Ἡρακλέους πόλις, ἐν ᾗ ὁ ἰχνεύμων τιμᾶται ὑπεναντίως τοῖς Ἀρσινοΐταις. οἱ μὲν γὰρ τοὺς κροκοδείλους τιμῶσι, (καὶ διὰ τοῦτο ἥτε διῶρυξ αὐτῶν μεστή ἐστι τῶν κροκοδείλων, καὶ ἡ τοῦ Μοίριδος λίμνη· σέβονται γὰρ καὶ ἀπέχονται αὐτῶν·) οἱ δὲ τοὺς ἰχνεύμονας, τοὺς ὀλεθριωτάτους τοῖς κροκοδείλοις, καθάπερ καὶ ταῖς ἀσπίσι· καὶ γὰρ τὰ ᾠὰ διαφθείρουσιν αὐτῶν, καὶ αὐτὰ τὰ θηρία, τῷ πηλῷ [c] θωρακισθέντα, κ. τ. λ.

Poſt Arſinoiticam Heracleoticamque præfecturam eſt Herculis civitas, in qua colitur Ichneumon, contra morem Arſinoitarum. Hi enim crocodilos colunt, (et propterea foſſam habent crocodilis plenam, et Mœridis lacum. nam venerantur, et ab eis abſtinent) Heracleotæ autem colunt Ichneumones, qui crocodilis et aſpidibus pernicioſiſſimi ſunt, nam et earum ova delent, et ipsas beſtias interficiunt, luto armati, &c.

Ἑξῆς δ' ἐστὶν ὁ Κυνοπολίτης νομὸς, καὶ Κυνῶν πόλις, ἐν ᾗ ὁ Ἄνουβις τιμᾶται, καὶ τοῖς κυσὶ τιμὴ καὶ σίτισις τέτακταί τις ἱερά.

Sequitur Cynopolitana præfectura, et Canum urbs, in qua Anubis colitur, et honor et ſacer quidam cibus canibus eſt conſtitutus.

Ἐν δὲ τῇ περαίᾳ Ὀξύρυγχος πόλις, καὶ νομὸς ὁμώνυμος· τιμῶσι δὲ τὸν ὀξύρυγχον, καὶ ἔστιν αὐτοῖς ἱερὸν ὀξυρύγχου· καί τοι καὶ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων κοινῇ τιμώντων τὸν ὀξύρυγχον. τινὰ μὲν γὰρ τῶν ζώων ἅπαντες κοινῇ τιμῶσιν Αἰγύπτιοι, καθάπερ τῶν πεζῶν
597 μὲν τρία, βοῦν, κύνα, αἴλουρον· τῶν δὲ πτηνῶν δύο, ἱέρακα καὶ ἶβιν· τῶν δ' ἐνύδρων δύο, λεπιδωτὸν ἰχθὺν καὶ ὀξύρυγχον. ἄλλα δ' ἐστὶν ἃ τιμῶσι καθ' ἑαυτοὺς ἕκαστοι, καθάπερ Σαΐται πρόβατον, καὶ Θηβαΐται· λάτον δὲ [d] τὸν ἐν τῷ Νείλῳ τινὰ ἰχθὺν, Λατοπολῖται. λύκον τε Λυκοπολῖται· κυνοκέφαλον δὲ Ἑρμοπολῖται. [e] κῆπον δὲ Βαβυλώνιοι οἱ κατὰ Μέμφιν· (ἔστι δ' ὁ κῆπος τὸ μὲν πρόσωπον ἐοικὼς Σατύρῳ, τἄλλα δὲ κυνὸς καὶ ἄρκτου μεταξύ· γεννᾶται δ' ἐν Αἰθιοπίᾳ) ἀετὸν δὲ Θηβαῖοι, λέοντα δὲ Λεοντοπολῖται, αἶγα δὲ καὶ τράγον Μενδήσιοι, μυγάλην δὲ Ἀθριβῖται· ἄλλοι δ' ἄλλο τι. τὰς δ' αἰτίας οὐχ ὁμολογουμένας λέγουσιν.

In ulteriore regione eſt Oxyrynchus civitas, et præfectura eodem nomine. Hic Oxyrynchus colitur, et Oxyrynchi templum eſt: quamvis etiam ceteri AEgyptii omnes *oxyrynchum piſcem colant.* Sunt etiam quædam animalia quæ AEgyptii univerſi colunt, ut de terreſtribus tria, bovem, canem, felem: e volatilibus accipitrem atque ibin: ex aquatilibus duo, lepidotum (id eſt ſquamatum) piſcem, et oxyrynchum. Sunt et quæ ſeorſum coluntur. Sic Saitæ et Thebani ovem: latum vero, qui piſcis quidam eſt in Nilo, Latopolitani: lupum Lycopolitani, cynocephalum Hermopolitani, cepum Babylonii, qui ſunt iuxta Memphim. Cepus faciem habet ſatyro ſimilem, cetera inter canem atque urſum: in AEthiopia naſcitur. Aquilam Thebani, leonem Leontopolitani, capram et hircum Mendeſii, murem araneum (*ſi quidem hoc eſt mygale Græcorum*) Athribitæ, alii aliud. Cauſſas vero afferunt inter ſe non conſentientes.

Καὶ μετὰ τινά.

Et quibusdam interiectis.

Ἐν δὲ τῇ Ἀβύδῳ τιμῶσι τὸν Ὄσιριν. ἐν δὲ τῷ ἱερῷ τοῦ Ὀσίριδος οὐκ ἔξεστιν, οὔτε ᾠδὸν, οὔτε αὐλητὴν, οὔτε ψάλτην ἀπάρχεσθαι τῷ θεῷ, καθάπερ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ἔθος.

Abydi Oſiris colitur: in eius templo non licet, nec cantori, nec tibicini, nec citharœdo ſacrificium auſpicari: quemadmodum mos eſt aliis deis.

Μετὰ δὲ τὴν Ἄβυδον Διόσπολις ἡ μικρά· εἶτα Τέντυρα πόλις. ἐνταῦθα δὲ διαφερόντως παρὰ τοὺς ἄλλους Αἰγυπτίους ὁ κροκόδειλος ἠτίμωται, καὶ ἔχθιστος τῶν ἁπάντων θηρίων νενόμισται. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι, καί περ εἰδότες τὴν κακίαν τοῦ ζώου, καὶ ὡς ὀλέθριον τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει, σέβονται ὅμως, καὶ ἀπέχονται· οὗτοι δὲ πάντα τρόπον ἀνιχνεύουσι, καὶ διαφθείρουσιν αὐτούς. ἔνιοι δ' ὥσπερ τοὺς Ψύλλους τοὺς πρὸς τῇ Κυρηναίᾳ, φυσικήν τινα ἀντιπάθειαν ἔχειν πρὸς τὰ ἑρπετὰ, οὕτως καὶ τοὺς Τεντυρίτας φασὶ πρὸς

Poſt Abydum eſt parva Dioſpolis, *inde* Tentyra urbs. Eius incolæ præter ceteros AEgyptios excellenter crocodilum deteſtantur, et ex omnibus belluis inimiciſſimum habent. Nam ceteri quanquam eius animalis malitiam norint, et humano generi pernicioſum exiſtiment, Tentyritæ omnibus modis eos perveſtigant, atque occidunt. Sunt qui dicant, quemadmodum Pſylli apud Cyrenaicam regionem naturalem quandam vim habent adverſus ſerpentes: ſic et Tentyritis eſſe contra

a Malim αὐτόθι cum ἐντίμων cohærere. b γρ' ἐνέθηκε. c θωρακισθέντες. d Malim τῶν. e κῆπον καὶ κῆβον.

tra crocodilos, ut nihil ab eis damni accipiant, ſed intrepide urinentur, et aquam tranent, alio nemine audente, &c.

Supra Memnonium autem ſunt regum loculi in ſpeluncis quibusdam in lapidem inciſi, circiter XL., mirum in modum ſtructi, ſpectatuque ſane digni. Iuxta hos in obeliſcis quibusdam inſcriptiones ſunt, quæ regum illorum divitias ac potentiam declarant, atque imperium usque in Scythiam, et Bactrianam, et Indiam, et quæ nunc Ionia dicitur, propagatum. Item tributorum magnitudinem, et exercitus circiter mille millia. Thebani maxime ſacerdotes aſtronomiam philoſophiamque exercere dicuntur: hi non lunæ ſed ſolis curſu annos numerant, triginta dierum duodecim menſibus, quorum quisque XXX. conſtet diebus, quinque dies quotannis adiicientes. Ad totius vero anni complementum quum quædam diei particulæ excurrant, circuitionem quandam componunt e totis diebus, totisque annis: quot particulæ excurrentes et coëuntes diem conficiunt. Huiusmodi ſapientiam omnem Mercurio in primis tribuunt. Iovi, quem præcipue colunt, virgo quædam genere clariſſima et ſpecie pulcerrima ſacratur: quales Græci pallacas, hoc est pellices, vocant. Ea pellicis more, cum quibus vult coit, usque ad naturalem corporis purgationem. Post purgationem viro datur: ſed prius quam nubat, post pellicatus tempus, in mortuæ morem lugetur.

Post Thebas est Hermonthis civitas, in qua Apollo et Iupiter coluntur: hic etiam bos alitur. Deinde est Crocodilorum urbs quæ eam belluam colit. *Hinc Veneris urbs, et postea Latopolis quæ Palladem et Latum colit. Postea Lucinæ civitas, et eius templum. In ulteriore regione est Accipitrum urbs, ubi accipiter colitur.* Deinde Apollinis urbs quæ etiam crocodilis est inimica.

πρὸς τοὺς κροκοδείλους, ὥστε μηδὲν ὑπ' αὐτῶν πάσχειν, ἀλλὰ καὶ κολυμβᾶν ἀδεῶς, καὶ διαπεραῖν, μηδενὸς ἄλλου θαῤῥοῦντος.

Ὑπὲρ δὲ τοῦ Μεμνονίου, θῆκαι βασιλέων ἐν σπηλαίοις λατομηταὶ, περὶ τετταράκοντα, θαυμαστῶς κατεσκευασμέναι, θέας ἄξιαι. ἐν δὲ ταῖς θήκαις ἐπί τινων ὀβελίσκων ἀναγραφαὶ δηλοῦσαι τὸν πλοῦτον τῶν τότε βασιλέων, καὶ τὴν ἐπικράτειαν, ὡς μέχρι Σκυθῶν, καὶ Βακτρίων καὶ Ἰνδῶν καὶ τῆς νῦν Ἰωνίας διατείνασαν· καὶ φόρων πλῆθος, καὶ στρατιᾶς περὶ ἑκατὸν μυριάδας. λέγονται δὲ καὶ ἀστρονόμοι καὶ φιλόσοφοι μάλιστα οἱ ἐνταῦθα ἱερεῖς. τούτων δ' ἐστὶ καὶ τὸ τὰς ἡμέρας μὴ κατὰ σελήνην ἄγειν, ἀλλὰ κατὰ ἥλιον, τοῖς τριακονθημέροις δώδεκα μησὶν ἐπαγόντων πέντε ἡμέρας κατ' ἐνιαυτὸν ἕκαστον· εἰς δὲ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ ἐπιτρέχοντος μορίου τινὸς τῆς ἡμέρας, περίοδόν τινα συντιθέασιν ἐξ ὅλων ἡμερῶν, 598
καὶ ὅλων ἐνιαυτῶν, [a] τοσούτων ὅσα μόρια τὰ ἐπιτρέχοντα συνελθόντα ποιεῖ ἡμέραν. ἀνατιθέασι δὲ τῷ Ἑρμῇ πᾶσαν τὴν [b] τοιαύτην σοφίαν· τῷ δὲ Διῒ, ὃν μάλιστα τιμῶσιν, εὐειδεστάτη καὶ γένους λαμπροτάτου παρθένος ἱερᾶται, ἃς καλοῦσιν οἱ Ἕλληνες παλλάκας. αὕτη δὲ καὶ παλλακεύει καὶ σύνεστιν οἷς βούλεται, μέχρις ἂν ἡ φυσικὴ γένηται τοῦ σώματος κάθαρσις· μετὰ δὲ τὴν κάθαρσιν δίδοται πρὸς ἄνδρας. πρὶν δὲ δοθῆναι, πένθος αὐτῆς ἄγεται μετὰ τὸν τῆς παλλακείας καιρόν.

Μετὰ δὲ Θήβας Ἑρμονθὶς πόλις, ἐν ᾗ ὅ, τε Ἀπόλλων τιμᾶται καὶ ὁ Ζεύς· τρέφεται δὲ καὶ ἐνταῦθα βοῦς. ἔπειτα Κροκοδείλων πόλις, τιμῶσα τὸ θηρίον. εἶτα Ἀφροδίτης πόλις· καὶ μετὰ ταῦτα Λατόπολις, τιμῶσα Ἀθηνᾶν καὶ τὸν λάτον. εἶτα Εἰληθυίας πόλις καὶ ἱερόν. ἐν δὲ τῇ περαίᾳ Ἱεράκων πόλις, τὸν ἱέρακα τιμῶσα· εἶτ' Ἀπόλλωνος πόλις, καὶ αὕτη πολεμοῦσα τοῖς κροκοδείλοις.

DE AETHIOPIBVS.

Apud eundem, eodem libro.

DEVM putant, alterum, immortalem, qui rerum omnium cauſſa ſit: alterum, mortalem, qui nomine careat, et non ſit cognitu facilis. Plerumque autem eos a quibus beneficium acceperunt, et regios, pro diis habent: reges ſuos, communes omnium ſervatores et cuſtodes eſſe putant, ceteros vero, privatim eorum quibus benefecerunt. Ex iis qui ad torridam habitant, nonnulli ſunt qui deos non credunt, qui quidem Solem oderint, et deteſtentur quum eum exoriri vident: propterea quod eos urat et infeſtet: atque ob id in paludes fugiunt. Meroës cultores etiam Herculem, Panem et Iſidem venerantur: ac præterea quendam deum barbaricum.

Mortuos alii in flumen abiiciunt, alii circumfuſo vitro domi ſervant, alii in fictilibus alveolis eos circum templa defodiunt. Iusiurandum per eos exigunt, et ſanctimoniam adhibent. Regem conſtituunt eum qui vel forma vel alendorum pecorum virtute, vel robore, vel opibus excellat.

Antiquitus apud Meroën ſumma poteſtas fuit penes ſacerdotes, tantaque autoritas, ut nonnunquam miſſo nuncio mortem regi imperarent, et ei alium ſufficerent. Postmodo rex quidam conſuetudinem hanc abolevit, cum ma-

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΙΘΙΟΠΩΝ.

Παρὰ τῷ αὐτῷ, ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ.

ΘΕΟΝ δὲ νομίζουσι, τὸν μὲν, ἀθάνατον (τοῦτον δ' εἶναι τὸν αἴτιον τῶν πάντων) τὸν δὲ, θνητὸν, ἀνώνυμόν τινα, καὶ οὐ σαφῆ. ὡς δ' ἐπὶ τὸ πολὺ τοὺς εὐεργέτας, καὶ βασιλικοὺς, θεοὺς νομίζουσι. καὶ τούτων τοὺς μὲν βασιλέας, κοινοὺς ἁπάντων μὲν σωτῆρας καὶ φύλακας, τοὺς δ' ἰδιώτας, ἰδίως τοῖς εὖ παθοῦσιν ὑπ' αὐτῶν. τῶν δὲ πρὸς τῇ διακεκαυμένῃ τινὲς, καὶ ἄθεοι νομίζονται· [c] οἵ γε καὶ τὸν ἥλιον ἐχθαίρειν, καὶ κακῶς λέγειν ἐπειδὰν προσίδωσιν ἀνίσχοντα, ὡς καίοντα καὶ πολεμοῦντα αὐτοῖς, καταφεύγειν τε εἰς τὰ ἕλη. οἱ δ' ἐν Μερόῃ καὶ Ἡρακλέα καὶ Πᾶνα καὶ Ἶσιν σέβονται, πρὸς ἄλλῳ τινὶ βαρβαρικῷ.

Τοὺς δὲ νεκροὺς οἱ μὲν εἰς τὸν ποταμὸν ἐκρίπτουσιν, οἱ δ' οἴκοι κατέχουσι, περιχέαντες ὕαλον. τινὲς δὲ ἐν κεραμίαις σοροῖς κατορύττουσι, κύκλῳ τῶν ἱερῶν. ὅρκον τε τὸν ὑπὲρ αὐτῶν ἀπαιτοῦσι, καὶ πάντων ἁγιστεύουσι μάλιστα. βασιλέας τε καθιστᾶσι τοὺς κάλλει διαφέροντας ἢ ἀρετῇ κτηνοτροφίας ἢ ἀνδρείας, ἢ πλούτου.

Ἐν δὲ τῇ Μερόῃ κυριωτάτην τάξιν ἐπεῖχον οἱ ἱερεῖς τὸ παλαιόν· οἵ γε καὶ τῷ βασιλεῖ προσέταττον ἔσθ' ὅτε ἀποθνήσκειν, πέμψαντες ἄγγελον, καὶ καθιστάναι 599
ἀντ' αὐτοῦ ἕτερον. ὕστερον δὲ κατέλυσέ τις τῶν βασιλέων

τὸ

a γρ' τοσαύτην. b τοσαύτην μάλιστα σοφ. c In vet. exempl. οὗτοι καὶ τὸν ἥλιον φασὶν ἐχ.

τὸ ἔθος, ἐπιὼν μεθ' ὅπλων ἐπὶ τὸ ἱερὸν ὅπου ὁ χρυσοῦς ναὸς ἐςι, καὶ τοὺς ἱερέας ἀποσφάξας πάντας.

Ἔςι δὲ καὶ τοῦτο ἔθος Αἰθιοπικόν. ὃς γὰρ ἂν τῶν βασιλέων [a] πηρωθῇ μέρος τὶ τοῦ σώματος ὁπωσοῦν, τὸ αὐτὸ πάσχουσιν οἱ συνόντες αὐτοῦ μάλιςα, οἱ δ' αὐτοὶ καὶ συναποθνήσκουσιν· ἐκ δὲ τούτου φυλακὴ τοῦ βασιλέως ἐςὶ πλείςη παρ' αὐτῶν, κ. τ. λ.

manu armata in fanum irruens, ubi aureum ſacellum erat, et ſacerdotes omnes iugulans.

Is etiam AEthiopibus mos eſt, ut ubi rex aliqua parte corporis mutilatur, familiares idem quoquo modo patiantur, et cum eo etiam moriantur: idcirco maxima regi cuſtodia adeſt, &c.

ΕΚ ΤΩΝ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

ἐν τῷ περὶ Ἴσιδος καὶ Ὀσίριδος.

ΑΙΓΥΠΤΙΩΝ δὲ οἱ πολλοὶ, θεραπεύοντες αὐτὰ τὰ ζῶα, καὶ περιέποντες ὡς θεοὺς, οὐ γέλωτος μόνον οὐδὲ χλευασμοῦ καταπεπλήκασι τὰς ἱερουργίας· ἀλλὰ τοῦτο τῆς ἀβελτηρίας ἐλάχιςόν ἐςι κακὸν, δόξα δὲ ἐμφύεται δεινὴ, τοὺς μὲν ἀσθενεῖς καὶ ἀκάκους εἰς ἄκρατον [b] ὑπερείδουσα τὴν δεισιδαιμονίαν, τοῖς δὲ δριμυτέροις καὶ θρασυτέροις εἰς ἀθέους ἐμπίπτουσα καὶ θηριώδεις λογισμούς.

EX PLVTARCHO,

in libro de Iſide et Oſiride.

SED AEgyptiorum plerique colentes ipsa animalia, atque erga ea ſe gerentes tanquam erga deos, non tantum riſu et ſannis totam ſacra faciendi rationem impleverunt: hoc enim minimum est malorum quæ ex amentia illa proficiſcuntur, ſed vehemens innaſcitur animis opinio, quæ infirmos et ſimplices in meram ſuperſtitionem impingit, at illis qui aliquantum ſunt acri ingenio et audaces, ad cogitationes delabitur per quas negatur eſſe deos, quæ belluinæ ſunt.

Ὀλίγῳ ὕςερον.

Μόνοι γὰρ ἔτι νῦν Αἰγυπτίων Λυκοπολῖται πρόβατον ἐσθίουσιν· ἐπεὶ καὶ λύκος, ὃν θεὸν νομίζουσιν. οἱ δὲ Ὀξυρυγχῖται καθ' ἡμᾶς, τῶν Κυνοπολιτῶν τὸν ὀξύρυγχον ἰχθὺν ἐσθιόντων, κύνας συλλαβόντες καὶ θύσαντες, ὡς ἱερεῖον κατέφαγον. ἐκ δὲ τούτου καταςάντες εἰς πόλεμον, ἀλλήλους τε διέθηκαν κακῶς, καὶ ὕςερον ὑπὸ Ῥωμαίων κολαζόμενοι διετέθησαν.

Paulo poſt.

Soli enim ex AEgyptiis Lycopolitæ nunc quoque veſcuntur ove, quia Lycos (*i. lupus*) idem facit: quem pro deo habent. Atque adeo ætate noſtra quum Cynopolitæ piſcem oxyrynchum ederent, Oxyrynchitæ canes comprehenſos et mactatos tanquam victimam comederunt. Ac quum inde ad bellum deveniſſent, cum gravia ſibi damna invicem intulerunt, tum a Romanis, pœnas illis infligentibus, ſunt allata.

Μετ' ὀλίγα.

Βοῦν μὲν οὖν καὶ πρόβατον καὶ ἰχνεύμονα δῆλον ὅτι χρείας ἕνεκα καὶ ὠφελείας ἐτίμησαν· ὡς Λήμνιοι κορύδους, τὰ τῶν ἀττελάβων εὑρίσκοντας ᾠὰ καὶ κόπτοντας· Θεσσαλοὶ δὲ πελαργοὺς, ὅτι πολλοὺς ὄφεις τῆς γῆς ἀναδιδούσης ἐπιφανέντες ἐξώλεσαν ἅπαντας. διὸ καὶ νόμον ἔθεντο, φεύγειν ὅςις ἂν ἀποκτείνῃ πελαργόν. ἀσπίδα δὲ καὶ γαλῆν καὶ
600 κάνθαρον, εἰκόνας τινὰς ἐν αὐτοῖς ἀμαυρὰς, ὥσπερ ἐν σταγόσιν ἡλίου, τῆς τῶν θεῶν δυνάμεως κατιδόντες.

Paulo poſt.

Bovi quidem certe et ovi et ichneumoni, uſus gratia quem præſtant, et utilitatis quam afferunt, eos honorem exhibuiſſe patet: quemadmodum Lemnii galeritis, quoniam bruchorum ova inventa confringunt: ac Theſſali ciconiis, quoniam quum terra multos ſerpentes produceret, ciconiæ ſupervenientes perdiderunt univerſos. Ideoque legem tulerunt, ut in exilium abiret, quicunque ciconiam occideret. Aſpidem vero et felem et cantharum *AEgyptii honore proſequuti ſunt*, quum in illis divinæ potentiæ imagines quasdam obſcuras, quales ſunt ſolis in ſtillis, animadvertiſſent.

Ac, postquam rationem honoris unicuique horum animalium exhibiti reddidit, ad Crocodilum veniens, ſcribit.

Οὐ μὴν οὐδὲ ὁ κροκόδειλος αἰτίας πιθανῆς ἀμοιροῦσαν ἔσχηκε τιμήν· ἀλλὰ μίμημα θεοῦ λέγεται γεγονέναι, μόνος μὲν ἄγλωσσος ὤν. κ. τ. λ.

Ac ne crocodilus quidem honorem probabili ratione carentem habuit: ſed exemplar dei fuiſſe dicitur, quum ſolus inter animalia ſit elinguis. &c.

Paucisſimis verbis interiectis, ſubiungit.

Ἀλλὰ μὴν τῶν δι' ἀμφότερα τιμωμένων, περὶ μὲν τοῦ κυνὸς εἴρηται πρόσθεν· ἡ δὲ ἶβις, ἀποκτείνουσα μὲν τὰ θανατηφόρα τῶν ἑρπετῶν, ἐδίδαξε πρώτη κενώματος ἰατρικοῦ χρείαν, κατιδόντας οὕτω κλυζομένην καὶ καθαιρομένην ὑφ' ἑαυτῆς, &c.

Iam vero inter illa quæ utraque de cauſſa coluntur, de cane quidem dictum est antea: at Ibis, dum reptilia mortifera interficeret, prima medicum evacuationis corporis uſum docuit, quum illam hac ratione ſe abluentem et purgantem animadvertiſſent.

[a] γρ' τρωθῇ. [b] melius ἐπερείδουσα.

Alia autem de cane habes eodem in libro, in iis quæ præcedunt: ſicut et de aliis non pauca, præter illa quæ inde huc translata ſunt.

Tandem vero ita locum hunc claudit, περὶ μὲν οὖν τῶν τιμωμένων ζώων ταῦτα δοκιμάζω μάλιςα τῶν λεγομένων. *id est*, Atque ex iis quæ de animalibus dicuntur quibus honor exhibetur, hæc maxime ſunt quæ probo.

Sunt autem et alii loci ubi rationem honoris certis quibusdam animalibus ab AEgyptiis habiti reddit: (et in nonnullis eadem quæ illo in libro dicuntur.) Ex iis est hic, Sympos. IIII. quæſtione V.

Nam muri araneo, qui cæcus est, divinos honores tributos ab AEgyptiis fuisſe aiunt, quoniam tenebras luce antiquiores arbitrabantur: eumque e muribus naſci, quinto partu, in novilunio: ac iecur eius diminui lumine lunæ deficiente.

Τὴν μὲν γὰρ μυγαλῆν ἐκτεθειάσθαι λέγουσιν ὑπὸ Αἰγυπτίων, τυφλὴν οὖσαν, ὅτι τὸ σκότος τοῦ φωτὸς ἡγοῦντο πρεσβύτερον· τίκτεσθαι δὲ αὐτὴν ἐκ μυῶν πέμπτῃ γενεᾷ, νουμηνίας οὔσης. ἔτι δὲ μειοῦσθαι τὸ ἧπαρ ἐν τοῖς ἀφανισμοῖς τῆς σελήνης.

Deinde et honoris tam leoni quam ibidi exhibiti rationem reddit. Quum autem alibi huius honoris mentionem faciat, tanquam ab omnibus AEgyptiis exhiberi ſoliti, in iis quæ locum hunc parvo intervallo præcedunt, de ſacerdotibus nominatim hoc dicit. Postquam enim ab eo dictus est porcus neque in forma habere aliquid magis absurdum, neque in natura magis illepidum, quam ſit in ſcarabeo, gryphe, crocodilo, fele: *ſubiungit,* οἷς ὡς ἁγιωτάτοις ἱερεῖς Αἰγυπτίων ἄλλοις ἄλλοι προσφέρονται. *id est* erga quæ, tanquam ſanctiſſima, AEgyptii ſacerdotes, alii erga alia, ſe gerunt. *Quamvis autem, quum ſcribit illos ita ſe erga ea ut ſanctiſſima gerere, tacite innuat ea coli ab illis: quum tamen illud, non hoc, ſonet Græcum loquendi genus, non debuit a Xylandro ita reddi,* Quorum alia ab aliis AEgyptiorum ſacerdotum coluntur. *Quinetiam male* ἁγιωτάτοις, *quod de animalibus Plutarchus dicit, ille ipſis ſacerdotibus tribuit, totum enim locum ita vertit.* Quorum alia ab aliis AEgyptiorum ſacerdotum ſanctisſimis coluntur. *Estque inſuper animadvertendum, non dici, loquendo de animalibus,* ἁγιωτάτοις, *ſed* ὡς ἁγιωτάτοις. *Atque ut obiter, Plutarchum cum Plutarcho conferre, id est, eius locos inter ſe, lectorem doceam: dico, genus illud loquendi,* προσφέρεσθαι αὐτοῖς ὡς ἁγιωτάτοις, *reſpondere illi quod habuimus antea ex libro De Iſide et Oſiride,* περιέποντες ὡς θεούς.

Ceteros Plutarchi locos omittens, in quibus agit de iis quæ apud AEgyptios peculiariter in more poſita erant, 601 *venio ad quendam, qui miram quæ in conviviis eorum recepta erat conſuetudinem deſcribit. Legimus enim in eo eius opuſculo quod Convivium ſeptem ſapientum inſcripſit, pag. 256. meæ editionis.*

At AEgyptius ſceletus (*id est cadaver hominis exſiccatum, cui oſſa tantum ſuperſunt*) quem in convivia inferentes convivis proponunt, et hortantur ut recordentur ſe non multo post tales futuros, is quamvis ingratus et intempeſtivus comesſator adveniat, tamen non omnino nullum ibi locum habet: ſiquidem non ad potandum et ad fruendum deliciis, ſed ad mutuum amorem ac dilectionem exhortatur, monetque ut vitam, quæ tempore est brevis, malis rebus longam non reddant.

Ὁ δὲ Αἰγύπτιος σκελετὸς, ὃν [a] ἐπιεικῶς εἰσφέροντες εἰς τὰ συμπόσια προτίθενται, καὶ παρακαλοῦσι μεμνῆσθαι τάχα δὴ τοιούτους ἐσομένους, καίπερ ἄχαρις καὶ ἄωρος ἐπίκωμος ἥκων, ὅμως ἔχει τινὰ καιρὸν· εἰ μὴ πρὸς τὸ πίνειν καὶ ἡδυπαθεῖν, ἀλλὰ πρὸς φιλίαν καὶ ἀγάπησιν ἀλλήλων προτρέπεται, καὶ παρακαλεῖ μὴ τὸν βίον, τῷ χρόνῳ βραχὺν ὄντα, πράγμασι κακοῖς μακρὸν ποιεῖν.

Ab hoc AEgyptiorum in conviviis more, qui a Plutarcho deſcribitur, ad alia quæ alii ſcriptores in conviviis itidem, aut etiam ſimpliciter in cœnis, conſueta illis fuisſe tradunt, veniendum est. Illorum autem ſcriptorum teſtimonia ex Athenæo depromam. Ac primum, in more poſitum illis fuisſe conviviorum luxum, et quidem maiorem quam Perſis, ex hoc Lyncei in AEgyptiacis loco, ubi AEgyptiorum cœnas Perſicis anteponendas esſe contendens, ſcribit.

Quum AEgyptii Ocho Perſarum regi bellum intulisſent, et Perſis victoria potitis rex AEgyptiorum captivus esſet, comiter ac benigne illum tractans Ochus etiam invitavit ad cœnam. Quum igitur ſplendidus apparatus foret, irridebat AEgyptius, tanquam viles Perſæ epulæ esſent. Quod ſi vis (inquit) videre o rex qualis beatorum regum victus esſe debeat, permitte illis qui mei aliquando coqui fuerunt AEgyptiam cœnam tibi ſtruere. Quod quum fieri iusſisſet Ochus, et ſtructa esſet, ea delectatus, Malum te male dii perdant (inquit) AEgyptie, qui, relictis huiusmodi cœnis, viliores epulas expetiveris.

Αἰγυπτίων ἐπιςρατευσάντων ἐπὶ Ὦχον τὸν Περσῶν βασιλέα, καὶ νικηθέντων, ἐπεὶ ἐγένετο αἰχμάλωτος ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς, ὁ Ὦχος αὐτὸν φιλανθρώπως ἄγων, ἐκάλεσε καὶ ἐπὶ δεῖπνον. τῆς οὖν παρασκευῆς γενομένης λαμπρᾶς ὁ Αἰγύπτιος κατεγέλα, ὡς εὐτελῶς τοῦ Πέρσου διαιτωμένου. Εἰ δὲ θέλεις (ἔφη) εἰδέναι ὦ βασιλεῦ πῶς δεῖ σιτεῖσθαι τοὺς εὐδαίμονας βασιλέας, ἐπίτρεψον τοῖς ἐμοῖς ποτὲ γενομένοις μαγείροις παρασκευάσαι σοὶ Αἰγύπτιον δεῖπνον. καὶ κελεύσαντος, ἐπεὶ παρεσκευάσθη, ἡσθεὶς ὁ Ὦχος τῷ δείπνῳ, Κακὸν κακῶς σὲ (ἔφη) ὦ Αἰγύπτιε ἀπολέσειαν οἱ θεοὶ, ὅςις δεῖπνα τοιαῦτα καταλιπὼν, ἐπεθύμησας θοίνης εὐτελεςέρας.

Sequitur apud Athenæum.

Quænam autem AEgyptiacæ cœnæ esſent, Protagorides libro de Daphnicis ludis primo nos

Τίνα δ' ἦν τὰ Αἰγύπτια δεῖπνα, Πρωταγορίδης ἐν τῷ πρώτῳ περὶ δαφνικῶν ἀγώνων διδάσκει ἡμᾶς, λέγων

[a] Suſpectum esſe potest istud vocabulum.

γαν οὕτως, Τρίτη δ' ἐςὶν ἰδέα δείπνων, Αἰγυπτιακὴ, τραπεζῶν μὲν οὐ παρατιθεμένων, πινάκων δὲ περιφερομένων.

nos docet, his verbis, Tertia cœnarum ſpecies, est AEgyptiaca: quum menſæ non apponuntur, ſed patinæ circumferuntur.

Male autem vertit quidam, Tertia cœnarum ſpecies est AEgyptiarum, in quibus non admoventur menſæ, *&c. Non enim* Αἰγυπτιακῶν, *ſed* Αἰγυπτιακὴ *ſcribit Protagorides: et duabus cœnarum ſpeciebus propoſitis, tertiam quandam addit, qnam eſſe AEgyptiam dicit.*

Apud eundem Athenæum in fine libri primi legimus, istud eſse argumento AEgyptios fuiſse vinolentos, quod apud eos ſolos tanquam lege quadam cautum eſset, ante ullum cibum braſſicam elixam edere. *Intelligit enim, illos ad vitandam ebrietatem hoc facere ſolitos fuiſſe. Apud eundem, in illa libri ultimi parte quæ in omnibus typographicis editionibus deſideratur, legimus*, coronam initio epularum dari ſolitam. *Postquam enim dixit*, Φιλόξενος δ' ὁ διθυραμβοποιὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δείπνῳ ἀρχὴν ποιεῖται τὸν ςέφανον τῆς εὐωχίας, *non longo intervallo ſubiungit*, τοῦτο γὰρ ἦν ἔθος καὶ παρ' Αἰγυπτίοις, ὡς Νικοςρατος φησὶν ἐν τοκιςῇ.

602 *Vinolentiæ autem illorum et alibi meminit: et quidem in fine libri primi ſcribitur ex Dione quodam Academico* vinoſos et bibaces AEgyptios fuiſse: atque adeo inventum apud eos fuiſse inopiæ ſubſidium, ut qui propter illam vino deſtituerentur, ex ordeo confectum biberent. Eius autem potu adeo exhilarari ſolitos ut canerent et ſaltarent, ac omnia facerent quæ qui vino ebrii ſunt facere conſueverunt.

Etiam ἀρτοφάγους *vocat AEgyptios Hecatæus, apud eundem lib.* x. *id est*, panis edaces: *mentionem ſimul addens illius ordeacei potus: id est, ex ordeo confecti.* Ac propterea (*addit Athenæus*) Alexis in libro περὶ αὐταρκείας ſcribit Bocchorin et patrem eius Neochabin frugali victu uſos fuiſſe. *Sed miretur quis quomodo facta mentione illius edacitatis panis, necnon illius ex ordeo confecti potus* (*quo ſolitos non minus quam vini potu inebriari, modo legimus*) *ſubiungat*, Ac propterea Alexis Bocchoridi et patri eius frugalitatis laudem tribuit. *Sed intelligit* (*ut opinor*) Ac propterea frugalitatis eorum tanquam rei quæ alioqui apud AEgyptios rara et notabilis eſset, mentionem facit. *Ceterum voluiſſe illos arbitror in hac frugalitate, aut victu frugi* (*niſi quis* μετρίαν τροφὴν *moderatum victum, aut parcum et parabilem, aut etiam tenuem interpretari malit*) *antiquum etiam morem repræſentare; tanquam fortaſſe conantes eum revocare. Legimus enim libro* v, *ex quodam Apollonio*, καὶ παρ' Αἰγυπτίοις δὲ τοπαλαιὸν σωφρονικῶς διεξήγετο τὸ τῶν συμποσίων γένος. καθήμενοι μὲν γὰρ ἐδείπνουν, τροφῇ τῇ λιτοτάτῃ καὶ ὑγιεινοτάτῃ χρώμενοι, καὶ οἴνῳ τοσούτῳ ὅσος ἱκανὸς ἂν γένοιτο πρὸς εὐθυμίαν. *id est*, Quinetiam apud AEgyptios antiquitus convivia temperanter celebrabantur. Sedentes enim cœnabant, viliſſimo quidem ſed ſaluberrimo cibo contenti: ac vino quantum ad exhilarandum animum ſatis eſset.

HENR. STEPHANVS

Lectionis Herodoti ſtudioſis.

HACTENVS de AEgyptiacis quoque legibus et inſtitutis quædam velut appendix ad Herodotum, ſicut antea de Perſicis. Dare enim illam ampliorem minime viſum est, ſicut nec hanc. Quam tamen quoniam titulus promittit non hiſtoricorum tantum ſed aliorum etiam ſcriptorum locos exhibituram, duorum poëtarum, unius inter tragicos celeberrimi, alterius inter comicos non incelebris, verſus adiungam. Illius tragici, cui nomen est Sophocli, verſus, (qui omnino aſsentiuntur his Herodoti pag. 101., verbis, ἐν τοῖσι αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι· οἱ δὲ ἄνδρες, κατ' οἴκους ἐόντες, ὑφαίνουσι in Oedipo Coloneo, pag. 283. meæ editionis, ſunt hi,

Ὦ πάντ' ἐκείνω τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ νόμοις
Φύσιν κατεικασθέντε καὶ βίου τροφάς.
Ἐκεῖ γὰρ οἱ μὲν ἄρσενες κατὰ ςέγας
Θακοῦσιν ἱςουργοῦντες, αἱ δὲ σύννομοι
Τἄξω βίου τροφεῖα πορσύνουσ' αἰεί.

At vero Anaxandridæ comici verſus ſunt hi, adverſus AEgyptios, animalia, tanquam deos, colentes.

Οὐκ ἂν δυναίμην συμμαχεῖν ὑμῖν ἐγώ.
Οὔθ' οἱ τρόποι γὰρ ὁμονοοῦσ', οὔθ' οἱ νόμοι
Ἡμῶν, ἀπ' ἀλλήλων δὲ διέχουσιν πολύ.
Βοῦν προσκυνεῖς, ἐγὼ δὲ θύω τοῖς θεοῖς.
Τὴν ἔγχελυν μέγιςον ἡγῇ δαίμονα,
Ἡμεῖς δὲ τῶν ὄψων μέγιςον παρὰ πολύ.
Οὐκ ἐσθίεις ὕεια, ἐγὼ δέ γ' ἥδομαι
Μάλιςα τούτοις. κύνα σέβεις, τύπτω δ' ἐγὼ,
Τοὔψον κατεσθίουσαν ἡνίκ' ἂν λάβω.
Τοὺς ἱερέας ἐνθάδε μὲν ὁλοκλήρους νόμος
Εἶναι, παρ' ὑμῖν δ', ὡς ἔοικεν, ἀπηργμένους.
Σὺ μὲν τὸν αἴλουρον κακὸν ἔχοντ' ἢν ἴδῃς,
Κλαίεις· ἐγὼ δ' ἥδις' ἀποκτείνας δέρω.
Δύναται παρ' ὑμῖν μυγάλη, παρ' ἐμοὶ δέ γ' οὔ.

Quos ita ex tempore reddidi,

Patrocinari non queo vobis ego.
Nec moribus enim nos ſumus nec legibus
Conſentientes: disſidemus plurimum.
Bovem tu adoras, ſacrifico deis eum.
Anguilla deus est maximus, te iudice,
Obſoniorum iudicamus maximum.
Haud es ſuillam, veſcor hac ego libens.
Canem veneraris, ipse contra verbero,
Obſonium voratur ille quum meum.
Noſtra integri vult lex ſacerdotes ſient
Omni ſui parte, integros haud veſtra.
Felem ſe habentem quum tu videris male,
Ploras: ego libens perimo, post pellem aufero.
Araneus mus pollet istic, non et hic.

APPENDIX ALIA 603

AD

HERODOTVM,

DE

INCREMENTO NILI,

ET EIVS CAVSSIS.

e diverſis auctoribus adiecta.

G. IVNGERMANNVS LECTORI CANDIDO S.

DVPLICEM adpendicem ab H. Stephano ad Herodotum, quæ anteceſſit, antea habuiſti, amice lector, et nunc iterum habes. Quam exaugere atque locupletare nobis conſilium non fuit, forte nec facile etiam fuiſſet, ſolum per temporis illius anguſtias, in quas cum hac editione coniecti ſumus. Bonum potius factum fore putavimus, ſi aliquid adiiceremus, quod quaſi tertiæ adpendicis vice eſſet, ne prorſus ἀσύμβολοι eſſe voluiſſe videremur: pro eaque re incidere ſtatim quæ de Nilo aliter ac Herodoto factum fuit, diverſis ab auctoribus diſputata ultro citroque eſſent. Cui cogitationi locum dedimus eo libentius, quod hæc talia cum Stephanianæ adpendicis altera parte ita coniurent amice ut quaſi eius ſubadpendix quædam videri queant. Et quid enim magis AEgyptiacum quam Nilus? Νεῖλος, inquam cum Ariſtide, ποταμῶν οὐχ ἧττον κάλλιϛος, ἢ μέγιϛος, καὶ χρείᾳ καὶ θέας ἡδονῇ, καὶ τοῖς πᾶσι πολὺ νικῶν. Cui, ut idem facundiſſimus rhetor ex aliquo τῶν οὐκ ἀμυήτων puto hauſit, AEgyptiorum feriæ ſollemnes atque ſacrificia pleraque dicata ſunt atque conſecrata. Nec iniuria tanto in honore et veneratione haberi a gentilibus videatur iſte

Unicus in terris AEgypti totius amnis.

quum ei id omne acceptum referant, quod terræ motum non ſentiant umquam, quod a peſte ſint liberi, quod eorum terram nullis diluviis cœleſtibus miſceri contingat, vel ingenti imbre obrui. In quibus et Græcos adſtipulatores invenerunt. Ita enim Ariſtides in extrema AEgyptiaca unde et priora depromſimus: ὡς δὲ καὶ σεισμοῖς καὶ λοιμοῖς καὶ τοῖς ἐξ οὐρανοῦ κατακλυσμοῖς ἀνάλωτος ἡ χώρα δι' αὐτόν ἐϛιν, οὐδὲ τοὺς πρὸ ἡμῶν Ἕλληνας ἔλαθεν. De huius vero fluminis potiſſimum incremento eiusque cauſſis viri priſci mire inter ſe decertarunt, et unusquisque ſibi facilius reperire potuit qui ſuam ſententiam refelleret, quam qui ſectarentur: ita vix ullus quidquam protulit in medium, quin ceteri continuo irent in omnia alia, et ſibi non videri teſtarentur. Ea igitur quæ de hac re iſtaque opinionum diverſitate teſtata relinquere voluere optimi auctores, pluſcula ex variis qui nobis ad manum erant adiecimus, in quibus plerisque Herodoti noſtri mentio fit. Nec de ordine laborare multum voluimus, occupati magis in hoc ut raptim deſcriberemus iſta, ne operas moraremur. Prius tamen poſuimus qui plurium de hac re ſententias breviter collegerunt, ut PLVTARCHVM; et ANONYMVM quendam, qui ex H. Stephani officina cum opuſculis variis hiſtoricis ac philoſophicis Ariſtotelis et Theophraſti, &c. anno domini ∞ IƆLVII prodiit, a quo præter aliorum et Calliſthenis hiſtorici placitum refertur, quem ab aliis quos quidem hic coniunximus, haud nominatum arbitror: afferuntur ibi et e tragicis quædam quæ apud alios haud temere reperias, vel non ita plene. His tertius ſuccedit THEOPHYLACTVS SIMOCATA prolixius ſingulorum e priſcis eiusmodi opiniones et referens, et refellens, non tamen e ſuo capite, quod minime adhibuit in conſilium, ſed e bibliotheca Diodori Siculi, unde iſta omnia deſcripſit fere αὐτολεξεὶ, quamvis bono illo viro ne nominato quidem. Sane fuerunt νῦν καὶ πάλαι a conferentibus deprehenſi ſæpius auctores a iuratiſſimis et proximis veteres tranſcripti ad verbum, neque nominati quidem, ut Plinii loquamur verbis. Sordidum tamen hoc, et ab ingenuo pudore alienum: potiusque nobis Vir- 604
giliana virtus et Ciceroniana ſimplicitas placeat. *Obnoxii enim profecto*, ut hoc eodem cum Plinio dicamus, *animi et infelicis ingenii est*, *deprehendi in furto malle*, *quam mutuum reddere*, *quum præſertim ſors fiat ex uſura.* Nec itaque mirum, quum et veteres ipſi olim ideo male audirent frequenter, ſi noſter AEgyptius ſequioris iam ævi, alienum partum ſibi ſupponere clam voluerit: qua in parte tamen, niſi fallor, cenſoriam notam a litteratis viris, quibus hoc ius ſua virtute datum eſt, haud lucrifaciet. Exſcripſit, inquam, iſta quæ illuſtris hiſtoricus Diodorus Siculus de Nili augmento libro primo βιβλιοθήκης ἱϛορικῆς ſub finem τῆς πρώτης μερίδος, prolixe aliorum opinionibus allatis et con-

confutatis, diſputavit, Simocata ad verbum fere raro φράσιν immutans, quibusdam etiam omiſſis, et mutasſet ſaltem ordinem, vel aliquid de ſuo largitus quoque fuisſet, cetera cum ἀκρίτον quod ad nos attinet diſerte profitemur, nec quidquam volumus alias detractum, ut quem excutere diligentius nullum fuerit hactenus ocium. Quum ea itaque ex Simocatæ editione nupera adiecisſemus, quamvis correctiora, haud opus esſe putavimus, uti eadem ex Diodoro deſcriberemus denuo, actum agentes ſcilicet: præſertim quum is e Marnii noſtri officina non ita pridem in publicum editus ſit a L. Rhodomano, viro amico cuius memoriam ſancte colimus, cuiusque ex obitu litteras Græcas detrimentum accepisſe certo novimus et ut par est dolemus. Excerpſimus ſaltem Herodoteæ ſententiæ ἀνασκευὴν, ut apud DIODORVM ipsum ea extabat, καὶ ταῦτα ταύτῃ. Post hæc inſignis locus ſequitur ex ARISTIDIS Adrianæi oratione Ægyptiaca qui prolixam confutationem continet eorum quæ ſcripſit Herodotus de Nili auctu. Merebatur ſane ea oratio tota hic addi, niſi longitudo obſtitisſet, quum operæ noſtræ vix ita ſperent ſe hanc editionem tempori abſoluturas. Copioſe enim et eleganter omnem hanc opinionum varietatem pertractat, primum de eteſiis ὡς γελοῖόν τε καὶ ἀναιδὲς hoſce ventos afferre pro causſa illius incrementi: dein de nivibus liqueſcentibus quod afferant, non magis verum esſe: tum ſententiam, quæ in Anonymi ſcripto tribuitur Calliſtheni, redarguit, inde Herodotum noſtrum, exin Ephorum, mox Euthymenem, post Oenopidem, tandem et ipsum Homerum aggreditur. Ariſtidem itaque ὁ φιλοτοιοῦτος potest adire ipsum. Nos tantum, uti diximus, eam orationis partem quæ adverſus Herodotum noſtrum directa excerpere potuimus. His omnibus auctarioli loco quædam in eandem rem ex STRABONE, DIONE ſive eius abbreviatore XIPHILINO, et HELIODORO ſubiecimus: agmen vero hoc nobis claudit THEODORETVS Cyri epiſcopus, quem σύμψηφον Herodoto noſtro fuisſe patet, licet pie moneat nimiam curioſitatem in eiusmodi abſtruſis nobis abstinendam esſe. Hæc ſunt, amice lector quæ cum ista προσθήκῃ tibi damus. Interpretes ſingulorum ἀποσπασματίων ad oram paginarum exteriorem indicavimus. Unico isti τοῦ ἀνωνύμε, quod ſecundum numero est, nullus exſtabat quod quidem nosſem; inveni tamen qui tumultuaria opera in Latinam linguam converteret, rogatque ſicubi aberraverit ab humano lectore veniam. Græcus textus ut in quibusdam etiam emendatior, quam antea accidit, ederetur, operam pro virili dedimus: idque adparebit ſpero ſi cui forte comparare libebit. Alia quædam quæ in mentem veniebant, vel admonenda videbantur, ut et quædam ab aliis adnotata, ea ad inferiores paginarum oras adpoſuimus. Vale, lector amice et candide, operamque noſtram qualem qualem boni conſule.

605

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ

ΝΕΙΛΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ,

ΕΚ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ.

DE

NILI INCREMENTO,

EX DIVERSIS SCRIPTORIBVS.

EX PLVTARCHO,

De placitis philoſophorum libro IV. *cap.* I.

THALES cenſet Eteſiarum, qui venti AEgypto adverſi ſpirant, flatu Nili aquas attolli, quod oſtia ipſius quibus ſe exonerat, maris obtruſi influxu obturentur. Euthymenes Maſſilienſis, ex Oceano marique externo ſuapte natura dulci fluvium impleri. *Anaxagoras, nive AEthiopica, quæ hyeme frigens, æſtate liquetur. Democritus, nive in* partibus ad ſeptemtriones ſitis ſub ſolſtitium æſtivum reſoluta atque diffuſa, denſari ex vaporibus nubes, quæ compulſæ verſus meridiem et ad AEgyptum ab eteſiis ventis, in magnos ac vehementes diſſolvantur imbres, quibus cum paludes, tum Nilus impleantur. Herodotus hiſtoriæ ſcriptor æqualem a fontibus fluere Nilum hyeme æſtateque perhibet: minorem autem hyeme videri, quia tum ſol AEgypto vicinior in vaporem aquas redigat. Ephorus, hiſtoricus is quoque æſtate ait relaxari totam AEgyptum, ac quaſi exſudare copioſam aquam, ac conferre ad hoc etiam Arabiam et Africam ob raritatem et ſabuloſum ſolum. Eudoxus ait, ſacerdotes imbribus et oppoſitis temporum anni rationibus rem imputare: quando enim apud nos æſtas eſt, qui ſub æſtivo habitamus Tropico, tum iis qui e regione ſub brumæ circulo degunt hyemem eſſe, a quibus tum exundans aqua prorumpat.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

Περὶ τῶν ἀρεσκόντων τοῖς φιλοσόφοις βιβλ. δ'. κεφ. ά.

ΘΑΛΗΣ τοὺς ἐτησίους ἀνέμους οἴεται πνέοντας τῇ Αἰγύπτῳ ἀντιπροσώπους ἐπαίρειν τοῦ Νείλου τὸν ὄγκον, διὰ τὸ τὰς ἐκροὰς αὐτοῦ τῇ [a] παρεισδύσει τοῦ ἀντιπαρήκοντος πελάγους ἀνακόπτεσθαι. Εὐθυμένης ὁ Μασσαλιώτης, ἐκ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς ἔξω θαλάσσης γλυκείας [1] κατ' [b] αὐτὸν οὔσης νομίζει πληροῦσθαι τὸν ποταμόν. Ἀναξαγόρας, ἐκ τῆς χιόνος τῆς ἐν τῇ Αἰθιοπίᾳ, τηκομένης μὲν ἐν τῷ θέρει, ψυχομένης δὲ τῷ [c] χειμῶνι. Δημόκριτος, τῆς χιόνος τῆς ἐν τοῖς πρὸς ἄρκτον μέρεσιν ὑπὸ θερινὰς τροπὰς ἀναλυομένης τε καὶ διαχεομένης, νέφη μὲν ἐκ τῶν ἀτμῶν πιλοῦσθαι, τούτων δὲ ἀπελαυνομένων πρὸς μεσημβρίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον ὑπὸ τῶν ἐτησίων ἀνέμων, ἀποτελεῖσθαι ῥαγδαίους ὄμβρους, ὑφ' ὧν ἀναπίμπλασθαι τάς τε λίμνας καὶ τὸν Νεῖλον ποταμόν. Ἡρόδοτος ὁ συγγραφεὺς [2] ἴσον μὲν ἐκ τῶν πηγῶν φέρεσθαι χειμῶνος καὶ θέρους, φαίνεσθαι δὲ ἐλάττονα τοῦ χειμῶνος, διὰ τὸ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ πλησίον ἰόντα τὸν ἥλιον τῆς Αἰγύπτου, [d] ἐξατμίζειν τὰ νάματα. Ἔφορος ὁ ἱστοριογράφος κατὰ θέρος φησὶν ἀναχαλᾶσθαι τὴν ὅλην Αἴγυπτον, καὶ οἱονεὶ [3] ἐξυδροῦν τὸ πολὺ νᾶμα. συνδίδωσι δ' αὐτῇ καὶ ἡ Ἀραβία καὶ ἡ Λιβύη παρὰ τὸ ἀραιὸν καὶ [e] ὑπόψαμμον. Εὔδοξος τοὺς ἱερεῖς φησὶ λέγειν τὰ ὄμβρια τῶν ὑδάτων, καὶ τὴν ἀντιπερίστασιν τῶν ὡρῶν, ὅταν παρ' ἡμῖν [f] ᾖ θέρος τοῖς ὑπὸ τὸν θερινὸν τροπικὸν οἰκοῦσι, τότε τοῖς ὑπὸ τὸν χειμερινὸν τροπικὸν ἀντοίκοις χειμών ἐστιν, ἐξ ὧν τὸ πλημμυροῦν ὕδωρ καταῤῥήγνυται.

Plutarchi ipſius vero ſententia quænam fuerit, docere nos poſſint qui auctorem illum evolvere diligentius: 606
Mihi ſaltem ſuccurrunt quæ lib. περὶ Ἴσιδος καὶ Ὀσίριδος *ſcripſit, e quibus forte coniectare liceat eum illis qui in eteſias auctus Niliaci cauſſam referebant, non fuiſſe* ἀντίψηφον. *verba ex libello, quem dixi, ſunt:* ἡ δὲ συνεργὸς αὐτοῦ (Τυφῶνος) βασιλὶς Αἰθιόπων αἰνίττεται πνοὰς νοτίους ἐξ Αἰθιοπίας. ὅταν γὰρ αὗται τῶν ἐτησίων ἐπικρατήσωσι τὰ νέφη πρὸς τὴν Αἰθιοπίαν ἐλαυνόντων, καὶ κωλύσωσι τοὺς τὸν Νεῖλον αὔξοντας ὄμβρους καταῤῥαγῆναι, κατέχων ὁ Τυφὼν ἐπιφλέγει, καὶ τότε κρατήσας παντάπασι τὸν Νεῖλον εἰς ἐναντίον ὑπὸ ἀσθενείας συσταλέντα καὶ ῥυέντα, κοῖλον καὶ ταπεινὸν ἐξέωσεν εἰς τὴν θάλασσαν. ἡ γὰρ λεγομένη κάθειρξις εἰς τὴν σορὸν Ὀσίριδος, οὐδὲν

ἔοικεν

1. Legebatur αὐτὸν q. d. Euthymenem ſenſiſſe, mare extremum eſſe dulce. MS. habet αὐτὴν, *ſuapte natura*, pro καθ' αὐτήν. nam adſpirationem negligi non eſt prorſus inuſitatum, αὐτὴν etiam Budæus legit. *G. Xyl.* 2. li. 2. c. 25. 3. ἐξιδροῦν reponendum exiſtimo ex Xylandri ſententia, quum et in libro ſcripto dein ita ſe reperiſſe dicat. Patet id ex opinione Ephori etiam uti eam Diod. Siculus, et ex hoc Theoph. Simocata retulere.

a MS. Petav. παρεισδήσει. *b* MS. Pet. αὐτὴν. *c* MS. Pet. χιμῶνι. *d* MS. Pet. ἐξατμίζει. *e* MS. Pet. ὑπόψαμον. *f* MS. Pet. ἢ θέρος.

ἔοικεν ἀλλ' ἢ κρύψιν ὕδατος καὶ ἀφανισμὸν αἰνίττεσθαι. διὸ μηνὸς Ἀθὺρ ἀφανισθῆναι τὸν Ὄσιριν λέγουσιν, ὅτε τῶν ἐτησίων ἀπολειπόντων παντάπασιν ὁ μὲν Νεῖλος ὑπονοστεῖ, γυμνοῦται δὲ ἡ χώρα. κ. τ. λ. *Dixit autem ſuperius eod. lib. quosdam myſtice per Oſiridem intelligere Nilum, mare per Typhonem. Nunc Plutarchi illa Latine, ut interpretatus fuit Xylander, adiicio:* Regina vero AEthiopum quæ Typhonem adiuverit, flatus auſtrinos ex AEthiopia notat: qui ſi vincant eteſias a quibus verſus AEthiopiam nubes pelluntur, prohibeantque imbres decidere quibus Nilus augetur: tum prævalens Typhon æſtu urit, ac plane obtinens, Nilum in diverſam partem ob imbecillitatem fluentem, cavo alveo et humili in mare expellit. Quod enim incluſus in arcam dicitur Oſiris, eo nihil aliud ſignificatur quam aquæ occultatio et defectus. Itaque menſe Athyr periiſſe Oſiridem dicunt, quando eteſiis omnino deficientibus Nilus recedit et ſolum nudatur.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΝΕΙΛΟΥ ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΕΩΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΔΟΞΑΙ.

* ΑΝΩΝΥΜΟΥ.

ΘΑΛΗΣ ὁ Μιλήσιος εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν φησὶ διὰ τοὺς ἐτησίους γίνεσθαι τὴν ἀναπλήρωσιν. πνεῖν γὰρ αὐτοὺς ἐναντίους τῷ ποταμῷ, καὶ τὰ στόματα κεῖσθαι κατὰ τὴν πνοὴν αὐτῶν. τὸν μὲν οὖν ἄνεμον ἐξ ἐναντίας πνέοντα κωλύειν τὴν ἔκβασιν τοῦ ποταμοῦ ἐκπίπτειν εἰς τὴν θάλασσαν, τὸ δὲ κῦμα προσπίπτον ἀντίον τοῖς στόμασι καὶ οὔριον ὄν, ἀνακόπτειν τὸν ποταμὸν, καὶ ἀναπλήρωσιν οὕτως φησὶ γίνεσθαι τοῦ ποταμοῦ. Ἀναξαγόρας δὲ ὁ φυσικός φησι τῆς χιόνος τηκομένης τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ Νείλου γίνεσθαι. ὡσαύτως δὲ καὶ Εὐριπίδης καὶ ἕτεροι τινὲς τραγῳδιῶν ποιηταί. ἀλλ' Ἀναξαγόρας μὲν αὐτὴν τὴν γένεσιν, ποίησιν λέγει τῆς ἀναπληρώσεως, ὡς αὐτὸς εἴρηκεν· [1] Εὐριπίδης δὲ καὶ τὸν τόπον ἀφορίζει, λέγων οὕτως ἐν δράματι [2] Ἀρχελάῳ,

[3] Δαναὸς ὁ πεντήκοντα θυγατέρων πατὴρ,
Νείλου λιπὼν κάλλιστον ἐκ [4] γαίας ὕδωρ,
Ὃς ἐκ μελαμβρότοιο πληροῦται ῥοὰς
[5] Αἰθιοπίδος γῆς, ἡνίκ' ἂν τακῇ χιὼν,
Τεθρίππου ὄντος ἡλίου κατ' αἰθέρα.

καὶ ἐν Ἑλένῃ,

Νείλου μὲν αἵδε καλλιπάρθενοι ῥοαὶ,
607 [6] Ὃς ἀντὶ δῖας ψακάδος Αἰγύπτου πέδον
Λευκῆς τακείσης χιόνος ὑγραίνει γύας.

καὶ Αἰσχύλος,

Γένος μὲν αἰνῶ καὶ μαθὼν ἐπίσταμαι
Αἰθιοπίδος γῆς, ἔνθα Νεῖλος † ἑπτάῤῥους
Γαῖαν κυλίνδων πνευμάτων ἐπομβρίαις·
Ἐν ᾗ πυρωπὸν μηνὸς ἐκλάμψαν φλόγα,
Αἴγυπτος ἁγνοῦ νάματος πληρουμένη,

Τή-

DE NILI INCREMENTO diverſæ ſententiæ.

INCERTO AVCTORE.

THALES Mileſius unus e ſeptem ſapientibus, ait quod ab eteſiis fiat illud incrementum, hos enim ferri fluvio adverſos, oſtiaque eius oppoſita eſſe illorum flatibus: flantem itaque ex adverſo ventum prohibere effluxum fluminis, ne in mare delabi poſſit: fluctus vero reiectos in oſtia, cumque vento ferente, repellere ipſum fluvium: ſicque incrementum illius fieri adfirmat, Phyſicus vero Anaxagoras aſſerit nive liqueſcente effici iſtum auctum Nili. Nec aliter etiam Euripides, et alii quidam Tragœdiarum auctores, niſi quod Anaxagoras quidem ipſam generationem, effectionem vocat huius augmenti, uti ipſe dixit: Euripides vero locum præterea definit, ita dicens in fabula Archelao:

Danaus ſororum quinquies denum pater,
Pulcherrimi Nili relinquens flumina,
Qui augmenta ſumit extumeſcens fluctibus
Nigrante ab AEthiopide, quum nives liquent,
Per æthera aurigante ſole limpidum.

Et in Helena:

Nili fluenta conſpicis amœniſſima
Pro rore dio qui per AEgyptum ruens
Humectat arva, nix liquet cum candida.

Et AEſchylus:

AEthiopiæ haud incognitum terræ genus
Laudare novi, Nilus unde defluit
Humum volutans quum flabra imbres concitant,
Ubi ignea diei micans vis ſplendida
Flamma reſolvit ningidas rupes. viget

AEgy-

1. Diod. Sicul. l. 1. bibl. ita: *Ἀναξαγόρας δ' ὁ φυσικὸς ἀπεφήνατο τῆς ἀναβάσεως αἰτίαν εἶναι τὴν τηκομένην χιόνα κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν. ᾧ καὶ ὁ ποιητὴς Εὐριπίδης μαθητὴς ὢν ἠκολούθηκε. λέγει γοῦν.* Νείλου &c. eosdem verſus adferens, præter primum et ultimum, qui hic leguntur plenius. Medios tres ita ibi vertit κατὰ πόδα opt. Rhodomanus: *Nili relinquens undam humo pulcerrimam, Ex AEthiopia qui fluens nigra, ſinu pleno tumeſcit, quum nives liquefactæ eunt.* 2. Huius fabulæ mentio et apud Stobæum, Iuſtin. Martyrem περὶ μοναρχίας, Stephanum in Αἰθίοψ, et Strabon. lib. 5. quod didicimus ex catalogo Euripidis tragœdiarum, quem confecit v. cl. Andr. Schottus, nondum edito. 3. Primus verſus exſtat etiam apud Strab. lib. 5. ubi tamen alii ſubiiciuntur quam hic. 4. *γαίης* est in Diod. &c. 5. Quartum hunc verſum adfert et Stephanus in Αἰθίοψ. 6. Emenda ex ipſo Euripide: ὃς ἀντὶ δίας ψ. legitur etiam ψεκάδος in editione Euripidis. Verſus ſunt in ipſo initio dramatis hic nominati. Unde et apud Ariſtidem in AEgyptiaca, ubi hanc opinionem refutat, moneo hos verſus reconcinnandos et emendandos eſſe, certe duos poſteriores, ἕτερον, ait, δ' ἐξεταστέον ἄνδρα τε καὶ λόγον, ὅς φησι. Νείλου μ. α. κ. ρ. ὃς ἀντὶ δίας ψεκάδος. Αἰγύπτου πέδον λευκῆς τακείσης χιόνος, ἀρδεύει Νεῖλος Αἰγύπτου γυίας. ita enim mendis et gloſſis confuſa ibi leguntur. Quis enim non videat illa Νεῖλος Αἰγύπτου ineptum eſſe gloſſema ſcilicet, ita et ἀρδεύει fuit additum ab eo qui ὑγραίνει volebat exponere per verbum ſimile. Emenda itaque locum hinc. Euripidem autem et tragicos taxare ibi Ariſtidem, patet ex iis quæ inferius ſubiicit: *καὶ τί γένοιτ' ἂν τούτου τραγικώτερον ψεῦσμα, ἄντ' Εὐριπίδης, ἄντ' Αἰσχύλος αὐτὸς συνθῇ*; et iterum ibidem. Sed ne omittamus G. Canteri verſionem, e qua patet et illum non ignoraſſe veram lectionem: *Nili fluenta pulcra ſunt hæc virgine; Qui rore pro dio locorum candida AEgyptiorum nive liquente agros rigat.*

* Fortaſſe *Ephori.* Vide ad *Diodorum* L. 1, 39. p. 48. † Ἑπτάῤῥους *Iſ. Voſſius* ad *Pomp. Melam* 1, 9, 27. ubi hos *AEſchyli* et ſuperiores *Euripidis* verſus explicuit.

AEgyptus omnis tum beata, flumine
Sacro tumens, ſegeteſque lætas nunciat.

Calliſthenes autem ſcriptor hiſtoriarum contradicere voluit Anaxagoræ et Euripidis ſententiæ, quam paullo ante retulimus: ſuaque ipſe opinione uſus, ait, aquis per AEthiopiam increſcentibus ab exortu caniculæ ad arcturi usque ortum, quo tempore etiam eteſiæ ſpirent: hoſce quippe ventos adſirmat, quando ſpirant, nubes in primis ad AEthiopiam cogere: quibus nimirum impulſis ad montes, effundi maximam vim aquarum, unde Nilum pleno intumeſcere alveo contingat. Democritus autumat, circa brumam in locis ad ſeptemtrionem poſitis nives cadere: circa ſolſtitium vero æſtivum quum ſol recedat, nive ſoluta et vaporibus inde exhalantibus, ab ea liquefactione oriri nubes, quas eteſiæ arreptas verſus meridiem ferant. quum ſe itaque invicem protrudant coactæ nubes iuxta AEthiopiam et Africam, imbrem exiſtere ingentem, cuius delapſu Nilum impleri. Euthymenes Maſſilienſis vero, qui ipſe navigationem ſuſcepit, refert mare exteriora verſus profluere usque in Africam, et converti ad boream ac ſeptemtriones. iam reliquo quidem tempore mare eſſe vacuum: eo autem quo eteſiæ ſpirant, flabris ventorum repulſum compleri, et ad interiora fluere. illud vero tum dulce eſſe, tum cete Niliacis crocodilis et hippopotamis ſimilia alere. Oenopides Chius ait, tempore hiberno fluviorum fontes exſiccari, qui æſtate calore refoti profluant, quo itaque repleatur illa, quæ accidit, ſiccitas, in cauſſa eſſe aquas *cœleſtes hieme decidentes, at quum in* Nilum *non ullæ tunc cadant pluviæ*, iis deſtitutus haudquaquam impleri poteſt. et hanc eſſe cauſſam, cur hieme minor is exiſtat, plenus vero ſit æſtate. Herodotus autem ceteris quidem contraria profert, cum Oenopide vero paria, fluxum enim Nili ait eſſe talem, qui ſemper impleat alveum, ceterum ſolem hiemali tempore ſupra Africam curſum facientem deſiccare Nilum: ad ſolſtitium vero æſtivum retrocedentem abire ad ſeptemtriones.

Τήκει πετραίην χιόνα. πᾶσα δ' εὐθαλὴς
Φερέσβιον Δήμητρος ἀγγέλλει στάχυν.

Καλλισθένης δὲ ὁ ἱστοριογράφος πρὸς τὰ μικρῷ πρότερον εἰρημένα ὑπὸ Ἀναξαγόρου τε καὶ Εὐριπίδου ἀντεῖπεν. αὐτὸς δὲ τῇ ἑαυτοῦ γνώμῃ χρώμενος, φησὶν, ὑδάτων γινομένων κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν, κατὰ τὴν κυνὸς ἀνατολὴν ἕως ἐπιτολῆς ἀρκτούρου, καθ' οὓς χρόνους καὶ οἱ ἐτήσιοι πνέουσι· [1] τούτους γὰρ φησι τοὺς ἀνέμους μάλιστα τὰ νέφη πνέοντας πρὸς τὴν Αἰθιοπίαν ἄγειν· ἃ δὴ καὶ προσπιπτόντων πρὸς τὰ ὄρη, καταῤῥήγνυσθαι πολὺ πλῆθος ὕδατος· ἀφ' οὗ τὸν Νεῖλον πληρούμενον ἀναβαίνειν συμβαίνει. Δημόκριτος δὲ λέγει, περὶ μὲν χειμερινὰς τροπὰς τοὺς περὶ τὰς ἄρκτους χιονίζεσθαι τόπους. πρὸς τροπὰς δὲ θερινὰς μεταστάντος τοῦ ἡλίου, τηκομένης τῆς χιόνος καὶ ἀτμιζομένης, ἀπὸ τῆς τήξεως νέφη γίνεσθαι, διὰ τὸ τοὺς ἐτησίους ὑπολαμβάνοντας φέρειν πρὸς μεσημβρίαν· συνωθουμένων δὲ τῶν νεφῶν ἐπὶ τὴν Αἰθιοπίαν καὶ τὴν Λιβύην, ὄμηρον [2] γίνεσθαι πολὺν, ὃν καταῤῥέοντα πληροῦν τὸν Νεῖλον. [3] Εὐμενίδης δὲ ὁ Μασσαλιώτης, αὐτὸς πεπλευκὼς, φησὶν εἰς τὴν ἔξω θάλασσαν ἐπιῤῥεῖν, ἕως ἐς τὴν Λιβύην, ἐστραμμένην τε εἶναι πρὸς βορέαν τε καὶ ἄρκτους. καὶ τὸν μὲν ἄλλον χρόνον κενὴν εἶναι τὴν θάλασσαν, τοῖς δὲ ἐτησίοις ἀνωθουμένην ὑπὸ τῶν πνευμάτων πληροῦσθαι, καὶ ῥεῖν ἔσω ταῖς ἡμέραις ταύταις· παυσαμένων δὲ τῶν ἐτησίων, ἀναχωρεῖν. εἶναι δὲ αὐτὴν καὶ γλυκεῖαν, καὶ κήτη παραπλήσια τοῖς ἐν τῷ Νείλῳ κροκοδείλοις καὶ ἱπποποτάμοις ἔχειν. Οἰνοπίδης δὲ ὁ Χῖος λέγει, τοῦ χειμῶνος, τῶν ποταμῶν ἀναξηραίνεσθαι τὰς πη- 608
γὰς, ἐν δὲ τῷ θέρει θερμαινομένας ῥεῖν. τοῦ μὲν οὖν [4] ἀναπληροῦσθαι, τὴν γινομένην ξηρασίαν τὸ αἴτιον τῶν οὐρανίων ὑδάτων ἐπιγενομένων τοῖς χειμῶσι συμβαίνει. τὸν δὲ Νεῖλον οὐχ ὑόμενον τότε, οὐδὲν γινόμενον μὴ συναναπληροῦν· [5] καὶ διὰ τοῦτο, τοῦ χειμῶνος ἥσσονα αὐτὸν γίνεσθαι, τοῦ δὲ θέρους πλήρη. Ἡρόδοτος [6] δὲ τοῖς μὲν λοιποῖς ὑπεναντία λέγει, παραπλησίως δὲ Οἰνοπίδῃ. τὴν μὲν γὰρ ῥύσιν τοῦ Νείλου φησὶ τοιαύτην ὥστε ἀεὶ πληροῦν τὸν ποταμόν· τὸν δὲ ἥλιον τοῦ χειμῶνος κατὰ τὴν Λιβύην ποιούμενον τὴν πορείαν, ἀναξηραίνειν τὸν Νεῖλον· ἐπὶ δὲ τὰς θερινὰς τροπὰς μεθιστάμενον, πρὸς τὴν ἄρκτον ἰέναι.

EX THEOPHYLACTO
Simocata.

lib. VII. *hiſtor. caput* XVII.
Iac. Pontano Interprete.

NILUS omnium fluviorum orbis terræ latiſſimus, multorumque per Libyam, AEthiopiam, Indiam regiones ſecans, ipſumque

ΕΚ ΤΩΝ ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΥ
τοῦ Σιμοκάτου.

ἱστοριῶν λόγ. ζ'. κεφαλ. τὸ ιζ'.

ΟΥΤΟΣ δὲ ὁ Νεῖλος [7] μέγιστος ἁπάντων τῶν περὶ τὴν οἰκουμένην καθεστώς ποταμῶν, καὶ πολλῶν τῆς Λιβύης, καὶ τῆς Αἰθιοπίας, τῆς τε Ἰνδικῆς αὐ-

1. Hanc opinionem refutat etiam Ariſtides prolixe in AEgyptiaca, licet eius auctores non nominet, ſed ſe ἐπὶ τὴν τῶν πολλῶν δόξαν, καὶ τοὺς χαριέντως πεποιηκότας αὐτὴν ἰέναι ait. 2. Ita edidit H. Steph. Sed nullus dubito quin reponendum ſit ὄμβρον. v. Democriti ſententiam a Plutarcho et Theophylacto, vel Diod. Siculo potius relatam. 3. Et hic non dubito emendare Εὐθυμένης, ut antea e Plutarcho habuiſti. Eius philoſophi ſententiam refutat et Ariſtides in AEgypt. cum hac irriſiuncula orſus: ἥδιον δὲ θαλάττῃ γλυκείᾳ Λιβύης ἐπέκεινα εἴσω ῥεούσῃ διὰ τοὺς ἐτησίας. καὶ ταύτης καὶ κροκοδείλοις, καὶ μύθοις Μασσαλιωτικοῖς ἀντὶ τῶν Συβαριτικῶν. εἰ γὰρ μὴ συνίης ὦ χαριέστατε Εὐθύμενες κ. τ. λ. 4. An diſtinguendum et ſcribendum, ἀναπληροῦσθαι τὴν γινομένην ξηρασίαν, τὸ αἴτ. κ. τ. λ. συμβαίνειν. 5 An deeſt τὸν ποταμὸν vel tale? ut paullo poſt πληροῦν τὸν ποταμόν. 6. lib. 2. cap. 25.

AEgyptium hunc Theophylactum e Siculi Diodori Bibliotheca iſta Niliaca (auctore ſuo ne nominato quidem) tranſcripſiſſe iam dictum fuit. Quædam ubi variare φράσιν voluit iſte ἀπὸ ἐπάρχων (qua dignitate fuiſſe Photius ait) notare libet: non omnia. nec vacat enim et cui bono? Ait vero cap. præcedentis fine Theophylactus, quoniam genus inde trahat, merito τοῖς περὶ τοῦ Νείλου διηγήμασιν οὐκ ἀπροσφόρως φιλοχωρήσειν. Sicque finit caput XVI, et digreſſionem ſibi parat: ἡμεῖς δέ τι μικρὸν τὴν συνέχειαν ὑπολείψαντες, περὶ τῶν θερινῶν ἀναβάσεων τοῦ Νείλου διέξιμεν, τὰ ἐπισημότερα τῶν ἱστοριῶν διηγήματα ἀξιολόγῳ μνήμῃ τινὶ τοῖς ἀκροάμασι προβαλλόμενοι. 7. Diodorus Siculus lib. 1. bibl. de eodem: μέγιστος δ' ὢν τῶν ἁπάντων ποταμῶν καὶ πλείστην γῆν διεξιὼν, κ. τ. λ.

αὐτῆς γῆν παραμείβων, τοῦ τε Γάγγυ, καὶ Ἰνδοῦ
προτερεύων κατὰ τὸ μέγεθος, ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν
ἀνθρώπων τὰς πηγὰς ἀποκρύπτει. θέρυς τοίνυν ἀκμά-
ζοντος, τὰς αὐξήσεις λαμβάνει, ἐναντίον τῇ φύσει
τῶν κατὰ τὴν οἰκυμένην ἅπασαν ποταμῶν. τὰς δὲ αἰ-
τίας τὰς παρὰ τοῖς πολλοῖς εἰρημένας τοῖς ἀρχαίοις,
προτεθειμένας ἐπὶ λέξεως, τῇ παρούσῃ ὑποβάλλομεν
ἱςορίᾳ. οἱ μὲν οὖν περὶ τὸν Ἑλλανικὸν καὶ Κάδμον,
ἔτι δὲ Ἑκαταῖον, εἰς τὰς μυθώδεις ἀποφάσεις [1] κατέ-
φυγον. Ἡρόδοτος δὲ ὁ πολυπράγμων, εἰ καί τις ἄλ-
λος [2] πολλῆς γεγονὼς ἔμπειρος ἱςορίας, ἐπικεχείρηκε
[3] περὶ τύτων ἀποδοῦναι τὸν λόγον· ἠκολυθηκὼς δὲ ἀν-
τιλεγομέναις ὑπονοίαις εὑρίσκεται. ὁ δὲ Ξενοφῶν, καὶ
Θυκυδίδης ἐπαινύμενοι κατὰ τὴν ἀλήθειαν μᾶλλον τῶν
ἱςοριῶν, τύτων ἀπέσχοντο. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἔφορον, καὶ
Θεόπομπον μάλιςα πάντων ἐπιταθέντες εἰς [4] αὐτὰ,
[5] ὐδαμῶς τῆς ἀληθείας ἐγένοντο γνώριμοι· ὐ δι᾽ ἀμέ-
λειαν δὲ, ἀλλὰ διὰ τὴν τῆς χώρας ἰδιότητα τὸν λό-
γον ἠγνόησαν. ἀπὸ γὰρ τῶν [6] ἔκαθεν χρόνων ἄχρι Πτο-
λεμαίυ τοῦ Φιλαδέλφυ προσαγορευθέντος, [7] ξένα ὡς
609 ἐπίπαν τὰ περὶ τὺς τόπυς τύτυς παντελῶς ἦν, καὶ
τοῖς ἐπιβαίνυσιν ἐπικίνδυνα. τοῦ δὲ προειρημένυ βασι-
λέως, μεθ᾽ Ἑλληνικῆς δυνάμεως ἐς Αἰθιοπίαν ςρατεύ-
σαντος, ἐγνώσθη τὰ κατὰ ταύτην τὴν χώραν λίαν, ὡς
ἔπος εἰπεῖν, ἀκριβέςερον. Οἱ μὲν οὖν κατ᾽ Αἴγυπτον
ἱερεῖς, ἀπὸ τοῦ περιῤῥέοντος τὴν οἰκυμένην Ὠκεανοῦ
φασὶ τὸν Νεῖλον λαμβάνειν τὴν σύςασιν, λέγοντες μὲν
ὐδὲν [8] ἀληθὲς, ἀπορίᾳ δὲ λύοντες τὴν ἀπορίαν, καὶ
λόγον φέροντες εἰς πίςιν, πολλῆς προσδεόμενον πί-
ςεως, ὀρφανὴν τὴν διήγησιν καταλιμπάνοντες βεβαιώ-
σεως. Τῶν δὲ Τρωγλοδυτῶν οἱ μεταναςάντες ἐκ τῶν
ἄνωθεν τόπων, οἱ καὶ [9] Βόλγιοι προσαγορευόμενοι, λέ-
γυσιν [10] ἐμφάσεις εἶναί τινας περὶ τὺς τόπυς ἐκείνυς,
ἐξ ὧν ἄν τις [11] συλλογίσαιτο διότι πολλῶν πηγῶν εἰς
ἕνα τόπον ἀθροιζομένων, τὸ ῥεῦμα τοῦ Νείλυ συνίςαται.
[12] ἀμέλει καὶ πολυγονώτατον [13] αὐτοὶ ὑπὲρ ἅπαντας
τὺς κατὰ τὴν οἰκυμένην ποταμὺς πεφυκέναι φασίν.
Οἱ δὲ [14] κατοικοῦντες τὴν νῆσον τὴν ὀνομαζομένην Με-
ρόην (αὕτη δὲ ἐπὶ τὸ [15] Νείλυ ἵδρυται ῥεῖθρον) τὸν πο-
ταμὸν κεκλήκασιν [16] Ἀςαποῦν. ὅπερ ἐςὶ μεθερμηνευό-
μενον [17] εἰς τὴν τῶν Ἑλλήνων διάλεκτον, ἐκ τοῦ σκό-
τυς ὕδωρ. [18] ἀκαταληψίᾳ γὰρ οὗτοι ἀνατιθέασι τοῦ
ποταμοῦ τύτυ τὴν φύσιν. Θαλῆς μὲν οὖν εἷς τῶν ἑπτὰ
σοφῶν ὀνομαζόμενος, φησὶ τὺς ἐτησίας ἀντιπνέοντας
ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ ποταμοῦ, κωλύειν εἰς τὴν θάλασσαν
προχεῖσθαι [19] τὸ ῥεῖθρον· [20] καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸν πλη-
ρύμενον ἐπικλύζειν, ταπεινὴν οὖσαν καὶ πεδιάδα τὴν
Αἴγυπτον. τοῦ δὲ λόγυ τύτυ, καίπερ εἶναι δοκοῦντος
πιθανοῦ, ῥᾴδιον ἐξελέγξαι τὸ ψεῦδος. εἰ γὰρ ἦν ἀλη-
θὲς τὸ λεγόμενον, ἅπαντες οἱ ποταμοὶ, οἱ τοῖς ἐτη-
σίαις [21] ἐναντίας κεκτημένοι τὰς ἐκβολὰς, ἂν ἐποι-
οῦντο τὴν ὁμοίαν ἀνάβασιν. Ἀναξαγόρας δὲ ὁ προσ-
αγορευόμενος φυσικὸς, τὴν τηκομένην κατὰ τὴν Αἰ-
θιο-

que Gangem, et Indum magnitudine ſuperans, oculis humanis fontes ſuos, ſive primam originem unde erumpit, negavit. AEſtate igitur fervente (ſecus quam cetera orbis flumina ſolent) excreſcit. Cauſſas a multis et priſcis ſcriptoribus allatas, huic hiſtoriæ fideliter inſeremus. Hellanicus igitur, Cadmus, et Hecatæus ad fabulas confugiunt. Herodotus, ut est curioſus, et ſi quisquam alius, hiſtoriarum gnarus, huius rei rationem afferre conatus est. Sed eum ſuſpiciones potius inter ſe contrarias ſecutum apparet. Xenophon, et Thucydides, qui a rerum explicatarum veritate magis commendantur, nihil huiuſcemodi habent. Ephorus, et Theopompus, quanquam omnium maxime in hanc cognitionem intenti, non potuerunt tamen eam liquidam adipiſci. Ignorationis eorum cauſſa non negligentia, ſed regionis condicio fuit. Iam inde enim ab antiquis ſæculis, usque ad Ptolemæum cognomento Philadelphum, pleraque locorum istorum ignota omnino, et inexplorata, atque advenis etiam periculoſa fuerunt. Postquam vero rex, de quo diximus, cum Græcis copiis AEthiopiam est ingresſus, regio hæc, ut paucis dicam, multo exploratius, atque perfectius cognoſci cœpta est. Sacerdotes igitur AEgyptii ab Oceano orbem circumdante Nilum oriri affirmantes, nihil dicunt, et dubium quod est, per dubium disſolvunt: rationemque ad fidem conciliandam adducentes, quæ ipsa vehementer fide indiget, quod narrant, confirmatione deſtitutum relinquunt. Troglodytæ, qui e ſuperioribus locis migrarunt, et *Bolgi* appellantur, *dictitant*, *in locis illis cavitates* esſe. Unde quispiam ratiocinetur multis fontibus in unum confluentibus, Nili fluentum intumeſcere. Sane omnium quoque mundi fecundisſimum hunc esſe aiunt. Qui vero inſulam Nili, Meroën dictam, incolunt, fluvium Aſtapum nominant, quam vocem Græce transferas *ἐκ τοῦ σκότους ὕδωρ*, *e tenebris aqua profluens*. Naturam enim huius fluminis incomprehenſam esſe isti ſtatuunt. Thales unus de ſapientibus docet, diſcedenti Nilo Eteſias reſiſtere, et curſus eius eorum flatibus acto contra oſtia mari ſuſtineri: atque hinc illum exuberantem per totam AEgyptum, quæ depresſa, et campeſtris ſit, late expatiari. Sed huius rationis, quamvis probabilis videatur, non difficile est falſitatem oſtendere. Nam ſi quid veritatis haberet quod ait, omnes fluvii, qui contraflantibus Eteſiis mari repercutiuntur, ſimiliter magnis auctibus excreſcerent. Anaxagoras cognomento phyſicus, ſolutis in AEthio-

1. *ἀπέκλινεν* Diod. 2. *καὶ πολλῆς* Diod. et ſine dubio ſic exſcripserat Simocata. 3. *μὲν περὶ* ex Diod. rectius. 4. *ταῦτα* Diod. 5. *ἥκιστα τῆς ἀληθείας ἐπέτυχον* &c. Diod. 6. *ἀρχαίων χρ.* Diod. 7. *ἄξενα πάντα ἦν τὰ π.* Diod. 8. *ὑγιὲς* Diod. 9. *Μόλγιοι* Diod. et varians eius lectio *Βόλγιοι* etiam, et alia *Βόλπτοι.* Errorem inde natum non dubito, quia in membranis vetuſtis β ſcribitur fere ut μ, dempta modo dependula linea, vel prorſus ut Latinum u. 10. Interp. *cavitates.* non recte, ni fallor, nec enim conſtat an cavitates fuerint iſta quæ indicium præbebant ortus Nili ex istis locis, rectius Rhodomanus noſter ὁ *μακαρίτης* apud Diodorum: *indicia quædam esſe aiunt, unde quis ratiocinetur*, ait enim illos ſigna dicere, unde apparere posſit ibi fontes Nili esſe. ſic paulo infra *χειμῶνος ἐμφάσεις* apud Theophyl. et Diod. 11. *συλλογίσαιτο* Diod. ſicque et Theophylacto reſcribendum puto. 12. *διὸ καὶ* Diod. 13. Forte *αὐτὸν* ſcrib. ut est apud Diodorum. 14. *περιοικοῦντες* Diod. 15. Edimus *Νείλου.* male enim vulgati *Νεῖλον.* et interpres omiſit illa: *Sita vero est iſta ſuper ipſo Nili fluento.* Diodorus hæc verba non habet, ſed alias planius et plenius hoc loco, quem vide. 16. *Ἀστάπουν* Diod. 17. *εἰς τὴν ἑλ. δ.* Diod. quæ verba fere ſuperfluere volunt ibi viri docti. Simocatam tamen inde deſcripſisſe credo. 18. male vulgati *ἀκαταληψεία.* 19. *τὸ ῥεῦμα.* Diodor. 20. Sic reſtituimus ex Diodor. vulgo, *τοῦτον αὐτὸ.* ceterum *πληρούμενον* quoque Diodorus, quamvis id notare videantur ut ſuperfluum. 21. Diod. *ἐναντ. τὰς ἐκβ. ἔχοντες.*

thiopia nivibus Nilum attolli eſt opinatus: cui aſſentiens tragicus poëta Euripides, id ipſum in poëmatis ſuis poſuit. Hanc igitur oppoſitionem non multa oppoſitione opus habere dicimus, quandoquidem vanam eſſe claret. Nam propter fervores incredibiles in AEthiopia, aquam in nivem denſari non eſt ut poſſit fieri. Prorſus enim in locis illis nec glacies, nec frigus, nec ulla hyems, et ſolſtitio æſtivo potiſſimum, cernitur. Quod ſi etiam concedamus, in AEthiopia nivem altam cadere, tamen quod ante de ea liquata aſſerebatur, rurſum ut vanum ac frivolum probabiliſſime refellitur. Omnis quippe fluvius aquis nivium ſolutarum accreſcens, convenienter auras quoque frigidas expirat, quin et cœlum craſſum reddit. Atqui circum Nilum neque nebulæ alicuius concretionem, neque auras gelidas, neque aërem craſſum reperias. Herodotus porro Nilum tantum eſſe ſcribit, quantus cum plenus eſt apparet. Hyeme autem ſolem ſupra Libyam volventem, ex undis Niloticis humentis ſubſtantiæ copiam attrahere, atque inde per hyberna flumen parcius ire. AEſtate redeunte, et ad Arctos ſole reverſo, Græciæ flumina ſiccari, et imminui. Quapropter AEgyptii fluminis accretionem æſtivo ſolſtitio admirabilem videri non debere. Verum nos amorem ſtudiumque perveſtigandi in hoc viro reveriti, errorem eius uberius non caſtigabimus. Hoc tantum dicemus. Si iſta cum veritate conſentirent, omnino ſol idem ceteris Libyæ fluminibus, quod Nilo faceret. Atqui *nihil tale in illis obſervatur. Non igitur hiſtoricus ille ſatis conſiderate locutus* eſt. Democritus, alioqui naturæ ſecretorum peritiſſimus, in Septemtrione per hyemem imbres nivales decidere aſſeverat: per æſtatem æſtu nivem illam ubertim colliquefieri, ac diſſipari. Idcirco in locis ſublimioribus multas nubes denſiores generari, larga exſpirationum vi eo ſublata videlicet. Haſce nubes ab Eteſiis impelli, donec montibus omnium altiſſimis illidantur: eos autem montes eſſe in AEthiopia. Poſt, eorum excelſitate violenter diruptas, largiſſimos imbres effundere, quibus Nilus (Eteſiarum puta diebus) repleatur. Sed huic habenda fides non eſt. Nilus enim (ut uno verbo dicam) creſcere circa ſolſtitium æſtivum incipit, Eteſiis nondum ſpirantibus: deſinit æquinoctio autumnali, quando hi venti pridem poſuerunt. Laudanda, nullo autem modo credenda eſt hæc Democritea commentatio. Ephorus incredibilem plane rationem adducit. AEgyptum totam fluminibus ſubterraneis refertam, ac frigidam, naturaque pumicoſam ſeu fiſtuloſam eſſe: rimas item magnas ac perpetuas habere, per quas in ſe copiam humoris recipiat, quam hyberno tempore contineat, æſtivo autem ſolſtitio ineunte, vel-

θιοπίαν χιόνα, τῆς τοῦ ποταμοῦ πληρώσεως ὑπάρ-
χειν αἰτίαν ἐδόξασεν. [1] ᾧ καὶ ὁ τραγῳδοποιὸς Εὐ-
ριπίδης πειθόμενος, ἐν τοῖς ἑαυτοῦ ποιήμασι τοῦτο
συντέταχε. ταύτην μὲν οὖν τὴν [2] ἀντίθεσιν οὐ πολλῆς
ἀντιθέσεως δεῖσθαί φαμεν, φανεροῦ καθεστῶτος τοῦ ψεύ-
δους. διὰ γὰρ τὴν [3] ὑπεροχὴν τῶν καυμάτων ἀδύ- 610
νατον χιόνα περὶ τὴν Αἰθιοπίαν [4] συνίστασθαι. καθόλου
γὰρ περὶ τοὺς τόπους ἐκείνους οὐ πάγος, οὐ ψῦχος,
οὔτε ὅλως χειμῶνος ἔμφασις πέφυκε καὶ μάλιστα
[5] τροπαῖς θεριναῖς. εἰ δὲ καί τις εἴποι τῷ τῆς συγχω-
ρήσεως τρόπῳ εἶναι πλήθη χιόνων κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν,
καὶ αὖθις ἐλέγχεται τοῦ προλεχθέντος δοκιμωτάτως
τὸ ἐξίτηλον. ἅπας γὰρ ποταμὸς ἀπὸ χιόνος τὴν πλη-
ρωσίαν λαχὼν, ὁμολογουμένως αὔρας ψυχρὰς ἀναδί-
δωσιν. ἀλλὰ καὶ τὸν ἀέρα παχύνειν πέφυκε. περὶ δὲ
τὸν Νεῖλον τὸν ποταμὸν οὔτε νέφους ὑπόστασίν ἐστιν εὑ-
ρεῖν, οὔτε αὔρας ψυχρὰς, οὔτε παχυνομένην τοῦ ἀέρος
τὴν φύσιν. Ἡρόδοτος [6] δὲ τὸν Νεῖλον εἶναι μὲν τηλικοῦ-
τόν φησιν, ὁποῖός τις καὶ φαίνεται κατὰ τὴν πλήρω-
σιν· χειμῶνος δὲ ὥρᾳ τὸν ἥλιον κατὰ τὴν Λιβύην φερό-
μενον ἐπισπᾶσθαι πρὸς ἑαυτὸν ὑγρᾶς οὐσίας συστήματα
ἐκ τῶν Νειλῴων ὑδάτων, κἀντεῦθεν χειμῶνος ὥρᾳ ἧτ-
τονα γίνεσθαι τὸν ποταμόν· τοῦ δὲ θέρους ἐπιστάντος,
καὶ πρὸς τὰς ἄρκτους ποιουμένου τὴν βάδισιν, ἀναξηραί-
νειν, καὶ ταπεινοῦν τοὺς περὶ τὴν Ἑλλάδα ποταμοὺς πε-
φυκότας. διὰ τοῦτο μὴ παράδοξον καθεστάναι τὴν περὶ
τὰς θερινὰς τροπὰς τοῦ Αἰγυπτίου πλήρωσιν ποταμοῦ.
ἀλλ᾽ αἰδοῖ τῆς φιλομαθείας τοῦ ἀνδρὸς, οὐ [7] διεξοδικῶς
κατηγοροῦμεν τοῦ σφάλματος. εἰ γὰρ ταῦτα σύμφωνα
τοῖς ἀληθέσι καθίστατο, πάντως ἂν καὶ ἀπὸ τῶν ἄλ-
λων κατὰ τὴν Λιβύην ποταμῶν ὁ ἥλιος ἀνελάμβανε καὶ
ἀδελφὰ τῶν παθημάτων τοῦ Νείλου. ἀλλὰ μὴν τοιοῦτον
οὐδὲν περὶ τοὺς Λίβυας ποταμοὺς ἐστὶ θεάσασθαι. οὐκοῦν
ὁ συγγραφεὺς ἀποσχεδιάζει τὸν λόγον. Δημόκριτος δὲ
ὁ τῆς φύσεως ἀδελφὸς, περὶ τὰς ἄρκτους ὥρᾳ χειμῶ-
νος καταφέρεσθαι πολλὴν διαβεβαιοῦται χιόνα, θέρους
δὲ ὑπόντος ὑπὸ τῆς αἰθάλης διαλύεσθαι ταύτην. ἔνθεν
φησὶ γίνεσθαι τηκεδόνα πολλήν. καὶ διὰ τοῦτο τίκτε-
σθαι πολλὰ νέφη παχύτερα περὶ τοὺς μετεωροτέρους τῶν
τόπων, δαψιλοῦς τῆς ἀναθυμιάσεως αἰρομένης πρὸς ὕ-
ψος. ταῦτα δὲ ὑπὸ τῶν ἐτησίων ἐλαύνεσθαι, μέχρις ἂν
προσπέσῃ τοῖς μεγίστοις ὄρεσι [8] τῆς περὶ τὴν οἰκουμένην.
εἶναι δὲ ταῦτα περὶ τὴν Αἰθιοπίαν. [9] ἔπειτά πως τοιού-
τοις οὖσιν ὑψηλοῖς, βιαίως θραυόμενα, παμμεγέθεις
ὄγκους γεννᾷν. ἐξ ὧν πληροῦσθαι τὸν ποταμὸν καὶ ἰσχυρί-
ζεται, [10] περὶ τὰς τῶν ἐτησίων ἀνέμων πνοάς. ἀλλ᾽ οὐ
πιστευτέον αὐτῷ. ὁ γὰρ Νεῖλος ἄρχεται μὲν πληροῦσθαι
κατὰ τὰς τροπὰς, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τὰς θερινὰς, οὔπω τῶν 611
ἐτησίων πνεόντων· λήγει δὲ ὕστερον ἰσημερίας φθινοπωρι-
νῆς, πάλαι προπεπαυμένων τῶν εἰρημένων ἀνέμων. τὴν
μὲν [11] συνεπίνοιαν τοῦ Δημοκρίτου ἀποδεκτέον, τοῖς δὲ
λόγοις αὐτοῦ οὐδαμῶς πιστευτέον. Ἔφορος δὲ [12] ξένην
αἰτίαν τινὰ περιΐστησι. φησὶ δὴ τὴν Αἴγυπτον ἅπασαν
[13] ποταμόχωστον εἶναι, ἀλλὰ μὴν καὶ [14] ψυχράν. ἔτι
δὲ καὶ κισσηρώδη τὴν φύσιν, ῥαγάδας τε μεγάλας καὶ
διηνεκεῖς ἔχειν. καὶ διὰ τούτων εἰς ἑαυτὴν ἀναλαμβάνειν
πλῆθος ὑγρότητος. καὶ κατὰ μὲν τὴν [15] χειμερίαν ὥραν
του-

1. ᾧ καὶ ὁ ποιητὴς Εὐρ. μαθητὴς ὢν ἠκολούθηκε. Diod. qui et verſus tragici refert: quos ſupra habes in Ἀνωνύμου expoſitione. 2. ἀπόφασιν οὐ πολλῆς ἀντιῤῥήσεως προσδεῖσθαι συμβέβηκε. Diod. 3. ὑπερβολὴν Diod. 4. πίπτειν Diod. 5. περὶ τὴν ἀνάβασιν τοῦ Νείλου. Diod. 6. Herodoteæ ſententiæ confutationem e Diodoro ſimul edimus, cum qua hæc conferas licet. 7. Sic edimus: nec aliter putamus interp. agnoviſſe, vulgo tamen eſt διεξοδικῆς. 8. Mendoſe. ſcribendum autumo τοῖς ſcilicet ὄρεσι. Apud Diodorum eſt, τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην. Itaque et forte aliquis malit τῶν περὶ τ. οἰ. hic ſcribendum. 9. Diodorus, ἔπειτα πρὸς τούτοις. et ſic emendarem Simocatam quoque, ut et poſt ſtatim ὄμβρους ex Diodoro, pro ὄγκους. 10. μάλιστα κατὰ τὴν τῶν ἐτησίων ὥραν. Diod. 11. Ἐπίνοιαν Diod. qui pluribus etiam refutationi Democriteæ opinionis inhæret. 12. καινοτάτην Diod. 13. *Flumine congeſtam* reddere cum Rhodomano velim. AEgyptum enim ποταμοῦ δῶρον et Herodotus inculcat Εὐτέρπῃ. 14. χαύνην, *laxam*, Diodorus, pro illo ψυχράν. 15. χειμερινὴν Diod.

τοῦτο συνέχειν ἐν ἑαυτῇ, θερινῶν δὲ ἐπερχομένων τροπῶν, ὥσπερ ἱδρῶτάς τινας ἐξ [1] αὐτῆς πανταχόθεν ὑπιέναι, καὶ διὰ τοῦτο πληροῦν τὸν ποταμόν. ὁ μὲν οὖν Ἔφορος δῆλός ἐστι μὴ μόνον οὐ τεθεαμένος τὴν Αἴγυπτον, ἀλλὰ μηδὲ παρὰ τῶν [2] ἰδόντων τὰ κατὰ τὴν χώραν ταύτην ἐπιμελῶς πεπυσμένος. πρῶτον μὲν γὰρ, εἴπερ ἐξ αὐτῆς τῆς Αἰγύπτου ὁ Νεῖλος τὴν αὔξησιν [3] ἀπελάμβανεν, οὐκ ἂν ἐν τοῖς ἀνωτέρω μέρεσιν ἐπληροῦτο, [4] διὰ πετρώδους καὶ στερεᾶς χώρας φερόμενος. νῦν δὲ πλείω τῶν ἑξακισχιλίων σταδίων διὰ τῆς Αἰθιοπίας διαῤῥέων, [5] ἔχει τὴν αὔξησιν πρὶν ἢ ψαύσῃ τῆς Αἰγύπτου. ἔπειτα εἰ μὲν τὸ ῥεῦμα τοῦ Νείλου ταπεινότερον ἦν τῶν κατὰ τὴν [6] ποταμόχωστον γῆν ἀραιωμάτων, ἐπιπολαίους ἂν εἶναι τὰς ῥαγάδας συνέβαινε, καθ᾽ ἃς ἀδύνατον ἦν [7] διαβαίνειν τοσοῦτον πλῆθος ὑδάτων. εἰ δὲ ὑψηλότερον τόπον ἐπεῖχεν ὁ ποταμὸς τῶν ἀραιωμάτων, ἀδύνατον ἦν ἐκ τῶν ταπεινοτέρων κοιλωμάτων εἰς τὴν ὑψηλοτέραν ἐπιφάνειαν τὴν τῶν [8] ὑδάτων σύῤῥευσιν γίνεσθαι. καθόλου δὲ, τίς ἂν δυνατὸν [9] ἡγήσοιτο τοὺς [10] ἐκ τῶν κατὰ τὴν γῆν ἀραιωμάτων ἱδρῶτας τοσαύτην αὔξησιν [11] τῷ ποταμῷ εἰσποιεῖν, ὥστε ὑπ᾽ αὐτοῦ σχεδὸν πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον ἐπικλύζεσθαι; ἀφίημι γὰρ καὶ τὸ ψεῦδος τῆς τε [12] ποταμοχώστου γῆς, καὶ τῶν ἐν τοῖς ἀραιώμασι [13] τηκομένων ὑδάτων, [14] ἐπιφανῶν ὄντων [15] τῶν ἐν τούτοις ἐλέγχων. ὁ μὲν γὰρ Μαίανδρος ποταμὸς κατὰ τὴν Ἀσίαν πολλὴν χώραν [16] πεποίηκε ποταμόχωστον· καὶ περὶ τῶν συμβαινόντων περὶ τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ Νείλου τὸ σύνολον οὐδὲν θεωρεῖς γινόμενον. ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν Ἀκαρνανίαν ὁ καλούμενος Ἀχελῷος ποταμὸς, περί τε τὴν Βοιωτίαν ὁ Κηφισὸς ἐκ τῶν Φωκέων, [17] οὐκ ὀλίγην χώραν προσ-
612 έχωσαν. ἐφ᾽ ὧν ἀμφοτέρων ἐλέγχεται φανερῶς τοῦ Ἐφόρου τὸ ψεῦδος. καὶ ταῦτα μὲν πρὸς τὸν Ἔφορον. Τῶν δὲ ἐν [18] Μέμφιδι φιλοσόφων τινὲς ἐπεχείρησαν αἰτίαν φέρειν τῆς πληρώσεως ταύτην· φασὶ διαιρεῖσθαι εἰς τρία τὴν γῆν. καὶ ἓν μὲν [19] ὑπεῖναι τὸ κατὰ τὴν ἡμετέραν οἰκουμένην· (δέον γὰρ οὕτως εἰπεῖν) ἕτερον δὲ τὸ τούτοις τοῖς τόποις ἀντιπεπονθὸς ταῖς ὥραις· τὸ δὲ τρίτον [20] μεταξὺ κεῖσθαι τούτων, ὑπάρχειν δὲ [21] διὰ καῦμα λίαν ἀοίκητον. εἰ μὲν οὖν ὁ Νεῖλος ἐποιεῖτο τὰς ἀναβάσεις κατὰ τὸν τοῦ χειμῶνος καιρὸν, δῆλον ὑπῆρχεν, ὡς [22] ἐπὶ τῆς καθ᾽ ἡμᾶς ζώνης λαμβάνει τὴν σύῤῥευσιν, διὰ τὸ περὶ τούτους τοὺς καιροὺς μάλιστα γίνεσθαι παρ᾽ ἡμῖν τὰς ἐπομβρίας. [23] ἐπεὶ τοὐναντίον περὶ τὸ θέρος πληροῦται, πιθανὸν εἶναι, κατὰ τοὺς ἀντικειμένους τόπους γεννᾶσθαι τοὺς χειμῶνας, καὶ [24] τὸ πλεονάζον τῶν κατ᾽ ἐκείνους τοὺς τόπους ὑδάτων, εἰς τὴν καθ᾽ ἡμᾶς [25] γίνεσθαι οἰκουμένην. διὸ καὶ πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ Νείλου μηδένα δύνασθαι παρελθεῖν, ὡς ἂν ἐκ τῆς ἐναντίας ζώνης διὰ τῆς ἀοικήτου φερομένου τοῦ ποταμοῦ. μαρτυρεῖν δὲ τούτοις [26] καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς γλυκύτητος τοῦ κατὰ τὸν Νεῖλον ὕδατος. διὰ γὰρ τῆς [27] κεκαυμένης αὐτὸν ῥέοντά φασι λίαν καθέψεσθαι· καὶ διὰ τοῦτο γλυκύτατον εἶναι πάντων τῶν ποταμῶν, ἅτε δὴ φύσει τοῦ πυρώδους ἅπαν τὸ ὑγρὸν [28] καταγλυκαίνοντος. ἡμεῖς δὲ

veluti ſudores quosdam ex omni parte emittat: atque ita Nilum flumen excreſcere. Ceterum non modo AEgyptum nunquam oculis obiiſſe Ephorum, ſed neque ab iis qui eam vidiſſent, res eius probe cognoviſſe certum est. Primum enim, ſi ex ipsa AEgypto incrementum ſuum Nilus acciperet, non utique in partibus ſuperioribus aquas ampliores volveret, ubi per petroſam ac ſolidam regionem fertur. Nunc plus ſex millibus ſtadiorum per AEthiopiam labens, augmina ſumit, priusquam AEgyptum attingat. Ad hæc, ſi quidem fluenta Nili, terræ fluminibus perviæ raritatibus ſive rimis humiliora forent, contingeret rimas illas ſuperficiarias eſſe, per quas tantam vim aquarum tranſire est impoſſibile. Sin autem rimis ipſis altiora, rurſum ex inferioribus cavitatibus in ſummum flumen aquæ confluere minime poſſent. Ad ſummam, quis fieri poſſe credat, ut prorumpentes ex terræ hiatibus ſudores tanta flumini incrementa ſuppeditent, ut univerſæ pæne AEgypto innatet? ut nihil dicam de mendacio, ſubterlabi ſcilicet AEgypto flumina, et in cavis terræ liquentes aquas exiſtere, cum ipſa harum asſertionum falſitas manifeſta ſit. Nam Mæander Aſiæ fluvius per multa ſpatia ſub terra manat, nec tamen in ſuſcipiendis auctibus quidquam omnino ei tale, quale Nilo, evenire cernitur. Quin etiam Acarnaniæ fluvius Achelous, et Bœotiæ Cephiſus, e Phocide oriundus, non modicum terrarum ſubterlabuntur. Qui ambo *Ephorum apertæ vanitatis convincunt.* Et hæc quidem adverſus Ephorum. Memphitici quidam philoſophi incrementi huius istam cauſſam afferre auſi ſunt: Tellurem in tres partes dividi. Unam, eſſe noſtrum orbem (ſic enim appellare oportet.) Alteram quæ his locis tempeſtatibus anni non reſpondet. Tertiam, inter has locatam, et ob immenſos calores prorſus inhabitabilem. Quare ſi Nilus hyeme augeſceret, certum eſſet eum in noſtra Zona confluxum aquarum recipere, cum per hoc tempus maxime apud nos pluviæ cadant. Quoniam autem contra ſit, et æſtate aſcendit, probabile apparere, in locis nobis e regione oppoſitis hyemes naſci, et redundantiam illic aquarum in orbem noſtrum deferri. Atque ideo ad Nili fontes neminem poſſe pervenire: quia a Zona veſtigiis noſtris contraria, per inhabitatam ſeu torridam ambulat. Hoc ipsum teſtari mirificam *illius* aquæ dulcedinem. Cum enim per loca ſolibus uſta labatur, vehementer ipsum decoqui, et hac de cauſſa omnium fluviorum eſſe dulciſſimum, quandoquidem natura ignea totam vim humoris dulcem reddat. Sed nos hanc

1. αὐτῆς πανταχ. ἀνιέναι, καὶ διὰ τούτων. Diod. 2. εἰδότων Diod. 3. ἐλάμβανεν Idem. 4. διὰ τε πετρ. Idem. 5. τὴν πλήρωσιν ἔχει πρινὴ ψαῦσαι τῆς. Diod. 6. *aggeſtæ terræ* Rhodom. 7. Diodorus διαμένειν τοσοῦτο πλ. ubi bene Rhodom. illud τοσοῦτο minime eiiciendum cenſet. 8. ὑγρῶν σύῤῥυσιν Diod. 9. ἡγήσαιτο ex Diodoro præplaceat. 10. Sic ex Diodoro reſtituimus. vulgo mendoſiſſime ἑαυτῶν. 11. Diodorus τοῦ ποταμοῦ. 12. *de aggeratione ſoli* Rhodom. 13. τηρουμένων Diodorus, quod convenit cum ſuperiore διαμένειν. 14. ἐμφανῶν Diodorus. 15. ſic et Diodorus; ubi tamen hunc articulum viri docti ocioſum putant. 16. *limo opplevit* Rhodom. apud Diod. 17. *terræ non exiguum accumulavit*, idem Rhodom. ib. 18. Μέμφει Diodorus. 19. ὑπάρχειν Diodorus. 20. μεταξὺ μὲν κ. Diodorus. 21. nec Simocatæ eam particulam omiſſam credo. ſtatim repoſui ex Diodoro διὰ καῦμα. vulgo male una voce διάκαυμα. 22. ἐκ τῆς κ. τ. λ. τὴν ἐπίῤῥυσιν. Diodorus. 23. ἐπεὶ δὲ τ. Diodorus. et ſic ſupple. 24. recta hæc viſa Rhodomano lectio Diodori, quam et Simocatam agnoviſſe conſtat. 25. φέρεσθαι Diodorus. 26. Sic ex Diodoro correximus. mendoſe antea κατὰ τὴν, errore ex compendioſa ſcriptura nato. 27. κατακεκαυμένης Diodorus. 28. Idem ἀπογλυκ.

hanc quoque ſententiam confutabimus. Statuimus enim, nequaquam poſſe flumen aliquod ab Antipodibus in noſtrum hunc orbem aſcendere ac ſurſum ferri; præcipue ſi quis ponat, terram globoſam eſſe. Cedo, quo pacto Nilus tantummodo ex illo orbe in noſtras haſce regiones profluit? Eſt enim veriſimile et alia ibidem, ſicut apud nos, extare flumina. Iam vero cauſſa quoque dulcedinis huius fluvii omnimodis ratione caret, nec aliqua probatione firmari poteſt. Si namque ardoribus illis decoctus dulceſceret, nunquam adeo fecundus eſſet, neque varia piſcium et belluarum genera haberet. Omnis enim aqua per naturam igneam immutata, animantibus producendis inepta eſt. Quocirca cum natura Nili introductæ decoctioni penitus adverſetur, aſſertas incrementi cauſſas a vero abhorrere putandum eſt. Oenopides ait, æſtate aquas terræ frigidas, hyeme tepidas eſſe; id quod ex profundis puteis animadvertitur. Nam hyeme ſumma ex puteis altiſſimis tepidæ, æſtate gelidæ hauriuntur. Hinc et Nilum merito per hyemem decreſcere, et contrahi; quod calor terræ humoris copiam abſumat: imbribus autem AEgyptum non irrigari: æſtate cum iſta abſumptio in terræ viſceribus nulla ſit, ab imis locis naturalem eius fluxum creſcentibus undis nullo impedimento augeri. Nec iſtuc non refellendum eſt. Complura Libyæ flumina ſimiliter currentia, et undas ſuas per oſtia in mare æque evomentia, non habent incrementa huiusmodi: quinimo, *cum hyeme pleniſſimis ſint alveis, æſtate plurimum ſubſidant*, Oenopidem mentiri demonſtrant. Anarchides Cnidius præ omnibus veritatis quaſi laciniam apprehendit. Docet enim, in annos ſingulos continuos imbres a ſolſtitio æſtivo usque ad æquinoctium autumnale in AEthiopia cœlo copioſe demitti. Non ſine ratione igitur Nilum per hyemem natura contractius, et a fontibus ſuis duntaxat, per æſtatem vero propter præcipitatos in ipſum imbres abundantius fluere. Eius dictis fidem aſtruit, quod in Aſiæ locis quibusdam accidere fertur. Nam alicubi in Scythia ad Caucaſum anniverſarie, cum id tempus poſtulat, denſiſſime, idque diebus plurimis ningere: et in regionibus Indiæ ad Aquilonem, certis temporibus grandinem, magnitudine et copia ingentem ruere. Sed et quod ad fluviorum incrementa attinet, ineunte æſtate continenter pluere (in AEthiopia autem intervallo dierum id contingit) et hanc humidam tempeſtatem ſemper in orbem actam, cohærentia loca hyeme infeſtare. Non itaque novum quiddam, et inopinatum

δὲ καὶ πρὸς τοῦτο λέξομεν. ἀδύνατον γὰρ εἶναί φαμεν ποταμὸν ἐκ τῆς ἀντικειμένης οἰκουμένης εἰς τὴν ἡμετέραν ἀναφέρεσθαι γῆν, καὶ μάλιστα, εἴ τις [1] ὑπόθοιτο σφαιροειδῆ τὴν γῆν [2] πεφυκέναι. πῶς γὰρ μόνος ὁ Νεῖλος ἐξ ἐκείνης φέρεται τῆς οἰκουμένης πρὸς τοὺς τόπους τοὺς καθ᾽ ἡμᾶς; εἰκὸς γὰρ εἶναι καὶ ἑτέρους ἐκεῖ ποταμοὺς, καθάπερ καὶ παρ᾽ ἡμῖν. ἀλλὰ καὶ ἡ περὶ τῆς τοῦ ποταμοῦ τούτου γλυκύτητος αἰτία, παντελῶς ἄλογος, καὶ ἀναπόδεικτος πάντη καθέστηκεν. εἰ γὰρ καθεψόμενος ὑπὸ τῶν καυμάτων ὁ ποταμὸς ἐγλυκαίνετο, πολύγονος οὐκ ἂν ὑπῆρχέ ποτε, οὐ δὲ ποικίλας ἰχθύων καὶ θηρίων ἰδέας ἐκέκτητο. πᾶν γὰρ ὕδωρ [3] ἀπὸ τῆς πυρώδους οὐσίας ἀλλοιωθὲν, [4] ἀλλότριόν ἐστι ζωογονίας. διόπερ τῇ παρεισαγομένῃ καθεψήσει τῆς φύσεως τοῦ Νείλου παντάπασιν ἐναντιουμένης, ψευδεῖς τὰς εἰρημένας αἰτίας τῆς πληρώσεως ἡγητέον. Οἰνοπίδης δὲ ταῦτά φησι· κατὰ μὲν τὴν θερινὴν ὥραν, τὰ ὕδατα τὰ κατὰ τὴν γῆν εἶναι ψυχρὰ, τοῦ δὲ χειμῶνος [5] ἐναντίως, θερμά. καὶ τοῦτο δῆλον ἐκ 613
τῆς τῶν βαθέων φρεάτων κατανοήσεως. [6] κατὰ γὰρ τὴν τοῦ χειμῶνος ἀκμὴν, θερμὰ τὰ ἐν τοῖς βαθυτάτοις φρέασιν εὑρίσκεται ὕδατα· θέρους δὲ ὑπόντος, τοὐναντίον. διὸ καὶ τὸν Νεῖλον εὐλόγως κατὰ μὲν τὸν χειμῶνα μικρὸν εἶναι, καὶ συστέλλεσθαι, διὰ τὸ τὴν μὲν κατὰ γῆν θερμασίαν τὸ πολὺ τῆς [7] ὑγρᾶς οὐσίας ἀναλίσκειν· ὄμβρους δὲ κατὰ τὴν Αἴγυπτον μὴ γίνεσθαι. κατὰ δὲ τὸ θέρος, μηκέτι τῆς κατὰ τὴν γῆν ἀπαναλώσεως γινομένης, ἐν τοῖς κατὰ βάθος τόποις πληροῦσθαι τὴν κατὰ φύσιν αὐτοῦ [8] ῥύμην ἀνεμποδίστως. [9] ἀλλὰ καὶ πρὸς τοῦτο ῥητέον. πολλοὶ ποταμοὶ τῶν κατὰ τὴν Λιβύην ὁμοίως [10] μὲν κείμενοι τοῖς στόμασι, [11] παραπλησίως δὲ τὰς ῥύσεις ποιούμενοι, οὐκ ἔχουσι τὴν ἀνάβασιν τῷ Νείλῳ ἀνάλογον. τοὐναντίον γὰρ, ἐν μὲν τῷ χειμῶνι πληρούμενοι, ἐν δὲ τῷ θέρει λήγοντες, ἐλέγχουσι τοῦ Οἰνοπίδου τὸ ψεῦδος. [12] Ἀναρχίδης δὲ ὁ Κνίδιος μόνος τοῦ κρασπέδου τῆς ἀληθείας κεκράτηκεν. [13] ἔφησε γὰρ, ἀν᾽ ἔτος ἕκαστον ἐν τοῖς κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν μεγάλους καὶ συνεχεῖς γίνεσθαι ὄμβρους, ἀπὸ θερινῶν τροπῶν μέχρι [14] τῆς ἰσημερίας τῆς ἐν μετοπώρῳ γινομένης καθέκαστα. εὐλόγως οὖν τὸν Νεῖλον ἐν μὲν τῷ χειμῶνι [15] συστέλλεσθαι κατὰ φύσιν, ἔχοντα ῥύσιν ἀπὸ μόνων τῶν πηγῶν τῶν ἑαυτοῦ· κατὰ δὲ τὸ θέρος, διὰ τοὺς ἐκχεομένους ὄμβρους λαμβάνειν τὴν αὔξησιν. μαρτύριον δὲ τοῖς ὑπ᾽ αὐτοῦ λεγομένοις καὶ τὸ γινόμενον περί τινας τόπους τῆς Ἀσίας προφέρεται. πρὸς μὲν γὰρ τοῖς [16] τόποις τοῖς Σκυθίας, τῆς πρὸς τὸν Καύκασον, παρακεχωρηκότος χρόνου, καθ᾽ ἕκαστον ἔτος γίνεσθαι νιφετοὺς ἐξαισίους, καὶ τοῦτο συνεχῶς ἐπὶ πλείστας ἡμέρας· ἐν δὲ τοῖς πρὸς βοῤῥᾶν ἀπεστραμμένοις μέρεσι τῆς Ἰνδικῆς, ὡρισμένοις καιροῖς καὶ χάλαζαν [17] καταφέρεσθαι τῷ μεγέθει καὶ τῷ πλήθει μεγάλην. ἀλλὰ καὶ περὶ [18] τὸν ποταμὸν τὸν Ὕδασπιν, ἀρχομένου θέρους ὄμβρους γίνεσθαι συνεχεῖς (κατὰ δὲ τὴν Αἰθιοπίαν μεθ᾽ ἡμέρας τινὰς τοῦτο συμβαίνει) καὶ ταύτην τὴν ὑπόστασιν κυκλουμένην ἀεὶ, τοὺς συνεχεῖς τόπους χειμάζειν. οὐδὲν οὖν εἶναι παρά-

1. ὑπόθοιτο ex Diodoro ſcripſimus. vulgo, ὑπόθεντο. 2. Diodorus ὑπάρχειν. 3. ὑπὸ τῆς πυρ. φύσεως Diodorus. 4. ἀλλοτριώτατον Diodorus. 5. τοὐναντίον Diodorus. 6. κατὰ μὲν γὰρ Idem. 7 ſic et Diodorus: cuius lectio hinc confirmari poteſt. Placet enim viris eruditis magis alia ibi ſimplicior, nempe ὑγρασίας. 8. ῥύσιν Diodorus. 9. ῥητέον δὲ καὶ πρὸς τοῦτον Diodorus. 10. vulgo inepte ἐγκείμενοι. nos ex Diodoro reponere non dubitavimus μὲν κείμενοι. 11. παραπλησίας δὲ τὰς ῥεύσεις Diodorus. 12. Agatharchidæ nomen (cuius excerpta ſi per operas et tempus licebit, infra adiungemus) reſtitui libens: et miror interpretem non id vidiſſe, tam clari hiſtorici nomen. Anarchides vero πολλὰ χαιρέτω in poſterum. Diodorus ſimpliciter ita: ἔγγιστα δὲ τῇ ἀληθείᾳ προσελήλυθεν Ἀγαθαρχίδης ὁ Κνίδιος. Simocata locutioni fimbrias adpoſuit: quam ob cauſſam ψυχρολογίας non nullæ magno illi librorum cenſori Photio notatur. 13. Diod. φησὶ γὰρ κατ᾽ ἐνιαυτὸν ἐν τοῖς κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν ὄρεσι. et illud ὄρεσι ſine dubio apud Simocatam ſupplendum eſt, vitio librarii omiſſum. 14. τῆς μετοπωρινῆς ἰσημερίας Diodor. 15. συστέλλεσθαι, τὴν κατὰ φύσιν ἔχοντα. Diod. et ita in Theophylacto diſtinguendum videtur. 16. ὄρεσι τῶν Σκυθίας τοῖς πρὸς τὸ Καυκάσιον ὄρος συνάπτουσι, παρεληλυθότος ἤδη τοῦ χειμῶνος Diodorus. 17. ἄπιστον τὸ μέγεθος καὶ τὸ πλῆθος καταῤῥάττειν Idem. 18. Ita audacter repoſui, quum vulgo, τῶν ποταμῶν τῶν ὑδάτων mendoſiſſime eſſet. audacter, quod ita Diodorus hæc, καὶ περὶ μὲν τὸν Ὕδασπιν ποταμὸν ἀρχομένου. *Et circa Hydaſpin fluvium.* Idem Diodorus mox ταυτὸ συμβαίνειν, nec iſta parentheſi includuntur in eius editione. quæ etiam rectiora videntur, et apud Theophylactum ab exſcriptore facile potuere corrumpi.

ράδοξον καὶ κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν τὴν [1] οἰκουμένην ὑπὲρ
614 Αἰγύπτου, συνεχεῖς ἐν τοῖς ὄρεσι καταῤῥάττοντας
ὄμβρους [2] ἐν τῷ θέρει, πληροῦν τὸν ποταμόν· ἄλλως τε καὶ τῆς ἐνεργείας αὐτῆς [3] μαρτυρούσης ὑπὸ τῶν περὶ τοὺς τόπους οἰκούντων βαρβάρων. εἰ δὲ τοῖς παρ' ἡμῖν γινομένοις ἐναντίαν ἔχει τὰ λεγόμενα φύσιν, οὐ διὰ τοῦτο [4] ἀπιστητέον. καὶ γὰρ τὸν νότον παρ' ἡμῖν μὲν εἶναι χειμέριον, περὶ δὲ τὴν Αἰθιοπίαν αἴθριον ὑπάρχειν. καὶ τὰς βορείους πνοὰς περὶ μὲν τὴν Εὐρώπην εὐτόνους εἶναι, κατ' ἐκείνην δὲ τὴν χώραν βληχρὰς, καὶ ἀτόνους, [5] καὶ παντελῶς ἀσθενεῖς. καὶ τοῦ ἡλίου πρὸς τὸν βόρειον ἀποκλίνοντος πόλον, συμβαίνει τοὺς ὄμβρους τῷ παρ' ἡμῖν θέρει τῇ Αἰθιοπίᾳ προσγίνεσθαι, καὶ ἐντεῦθεν λαμβάνειν τὸν Νεῖλον τὴν αὔξησιν· καὶ ἔμπαλιν πρὸς τὸν νότιον ἀναζεύξαντος πόλον, πρὸς συστολὴν τὸν Νεῖλον ὁρᾷν. περὶ μὲν οὖν τῆς πληρώσεως τοῦ ποταμοῦ, ἐπὶ τοσοῦτον, ἵνα μὴ τὸν σκοπὸν τῆς ἱστορίας νοθεύσωμεν.

tum eſſe, etiam in AEthiopia ſupra AEgyptum aſſiduo præcipitantes æſtivo tempore imbres, fluvium Nilum complere; præſertim cum et barbari circum loca illa habitantes, id evidenter experiantur, teſtenturque. Quod ſi apud nos aliter eveniat, non idcirco dictis detrahendam fidem. Nam Auſtrum apud nos eſſe hybernum, apud AEthiopas ſerenum. Et ſpiramina borealia in Europa eſſe valida ac robuſta; in illa regione debilia et imbecilla, et languida penitus. Et ſole ad polum borealem recedente, contingit imbres noſtra æſtate in AEthiopia cadere, indeque Nilum excreſcere. Rurſus eodem ad auſtrinum remeante, eundem decreſcere. De incremento igitur fluvii huius hactenus, ne a propoſito hiſtoriæ ſcopo nimium deflectamus.

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΟΔΩΡΟΥ

τοῦ Σικελιώτου.

ἐν ά. βιβλ. ἱστορ. παρὰ τῷ τέλει τῆς πρώτης μερίδος.

ΗΡΟΔΟΤΟΣ δέ φησι τὸν Νεῖλον εἶναι μὲν φύσει τηλικοῦτον ἡλίκος γίνεται κατὰ τὴν πλήρωσιν. ἐν δὲ τῷ χειμῶνι, τὸν ἥλιον κατὰ τὴν Λιβύην φερόμενον, ἐπισπᾶσθαι πρὸς ἑαυτὸν πολλὴν [6] ὑγρασίαν ἐκ τοῦ Νείλου· καὶ διὰ τοῦτο περὶ τοὺς καιροὺς τούτους παρὰ φύσιν ἐλάττονα γίνεσθαι τὸν ποταμόν. τοῦ δὲ θέρους ἐπιστάντος, ἀποχωροῦντα τῇ φορᾷ τὸν ἥλιον πρὸς τὰς ἄρκτους, ἀναξηραίνειν καὶ ταπεινοῦν τούς τε περὶ τὴν Ἑλλάδα ποταμοὺς καὶ τοὺς κατὰ τὴν ἄλλην χώραν τὴν ὁμοίως ἐκείνῃ κειμένην. οὐκέτ' οὖν εἶναι παράδοξον τὸ γινόμενον περὶ τὸν Νεῖλον. οὐ γὰρ [7] ἐν τοῖς καύμασιν αὔξεσθαι, κατὰ τὸν χειμῶνα δὲ ταπεινοῦσθαι, διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν. ῥητέον οὖν καὶ πρὸς τοῦτον, ὅτι καθῆκον ἦν ὥσπερ ἀπὸ τοῦ Νείλου τὴν ὑγρασίαν ὁ ἥλιος ἐφ' ἑαυτὸν ἐπισπᾶται κατὰ τοὺς τοῦ χειμῶνος καιροὺς, οὕτω καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ τὴν Λιβύην ὄντων ποταμῶν ἀναλαμβάνειν τι τῶν ὑγρῶν, καὶ ταπεινοῦν τὰ φερόμενα ῥεύματα. ἐπεὶ δ' οὐδαμοῦ τῆς Λιβύης οὐδὲν τοιοῦτον γινόμενον θεωρεῖται, περιφανῶς ὁ συγγραφεὺς σχεδιάζων εὑρίσκεται. καὶ γὰρ οἱ περὶ τὴν Ἑλλάδα ποταμοὶ τὴν αὔξησιν ἐν τῷ χειμῶνι λαμβάνουσιν, οὐ διὰ τὸ μακρότερον ἀφί-
615 στασθαι τὸν ἥλιον, ἀλλὰ διὰ τὸ πλῆθος τῶν γινομένων [8] ὄμβρων.

EX DIODORO

Siculo.

lib. I. *biblioth. hiſtor. extrema ſectione prima.*

Interp. Laur. Rhodomano.

HERODOTVS natura tantum eſſe dicit Nilum, quantus per implementum excreſcit. Per hyemem vero a Sole, qui ſupra Africæ tum verticem circumfertur, multum humoris attrahi e Nilo, qui ob id contra naturam decreſcat; per æſtatem contra, Sole verſus Arctos digreſſo, amnes Græciæ, aliarumque regionum verſus eundem cardinem ſitarum, deſiccari et imminui. Ob cauſſam igitur iam expoſitam, non adeo inſolens eſſe, quod Nilo contingit, ut ſub calorem æſtivum augeſcat, ſub hyemem contra depreſſior fluat. At reſpondendum etiam huic eſt, ſi Sol e Nilo humiditatem ad ſe hyberno tempore alliceret, ex aliis quoque Libyæ fluviis quippiam humoris accipere, amniumque curſum deminuere, illum oporteret. Quod cum nullibi per Africam fieri obſervetur, futilem auctoris rationem eſſe liquet. Græciæ enim fluvii per hyemem incrementa capiunt, non ob longinquiorem Solis receſſum; ſed decidentium tunc pluviarum crebritatem.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ,

ἐν τῷ Αἰγυπτίῳ.

ΙΝΑ δὲ καὶ τὴν Ἡροδότου γνώμην [9] καὶ παντάπασιν ἀτιμάσωμεν, ὡς δὴ τοπαράπαν οὐδ' ἀντι-

EX ARISTIDE,

in oratione AEgyptiaca.

Interpr. Gul. Cantero.

AGE vero, Herodoti quoque ſententiam, ne videamur eam prorſus, quaſi refuta-

1. *κειμένην* Diodorus. 2. Ex Diodoro eſſet diſtinguendum *ὄμβρους, ἐν τῷ θέρει πλ.* 3. *μαρτυρουμένης* Diodorus. 4. Et hoc ex Diodoro emendavimus. vulgo enim est *ἀπιστέον*. 5. Hæc itaque *καὶ π. ἀ.* forte non ſunt alicuius ſarcinatoris novus cento in Diodoro, uti viri docti ibi cenſent: cum et Theophyl. ea habeat. Post ea Diodorus ſuam de Nilo diſſertationem claudit. 6. Recte hæc genuina Diodori cenſet Rhodomanus doctiſſ. Patet id ex Theophylacto etiam, qui exſcripſit iſta, ita hic luxuriando: *ὑγρᾶς οὐσίας συστήματα ἐκ τῶν Νειλῴων ὑδάτων.* 7. *ἐν μὲν τοῖς* reponit Steph. adprobatque L. Rhodom. 8. *γρ' ὑδάτων.* ubi Rhodom. ita: *Scholiaſtes, in margine ὑδάτων apponens, etiam ipse σχεδιάζει, et ut ſolet impudenter nugatur.* 9. an *μὴ*; certe ita videtur Interpr. legiſſe.

tatione indignam, contemnere, conſideremus. Solem is ait a noſtris brumis abactum, ſupra Libyam ſuperiorem decurrere, et aquam conſumere, atque ita Nilum hyeme minorem, quam eſt æſtate, reddere. At hoc non eſt, quomodo creſcat Nilus, exponere, verum quomodo deficiat, comminiſci. Etenim cum hyeme puriſſimum eſſe fateantur omnes, prorſus æſtate, cum eſt maior ac magis limoſus, creſcit. Quapropter adhuc manet quæſtio, donec incrementi cauſſam nullus oſtendit, quandoquidem hæc eius eſſe prima propriaque fluxio, quam hyeme cernimus, videtur. Iam ſi tantum faceret Solis hyemalis meatus diſcrimen, ut illic æſtas eſſet, cum heic eſt hyems, et rurſus hyems, cum heic æſtas: aliquid fortaſſe dicerent. nunc autem ut illa loca noſtris eſſe non paulo per hyemem calidiora, negat nemo, ita nihil etiam ſecundum ipſos vetat, minus habere Solem hyeme, quam æſtate, virium. Non enim ſi æſtate circa Boream et huic ſubiecta loca vehemens eſt, ab AEgypto atque Africa recedit: verum illic eſt etiam calidior, ac maxime quidem in ſupremis locis, deinde pro portione in ceteris. Nam et in Scythia atque Ponto nihil prohibet eſſe frigidiorem noſtra æſtatem, ac multo quidem: quamvis Boream verſus Sol iter inſtituat ſuum. Quod ſi his in locis anni tempora illis ex oppoſita parte reſponderent, ſimiliter et ad Meridiem diſcedente Sole, atque hyemem heic faciente, Nilus atque AEgyptus æſtatem haberent, et ad Boream redeunte, *calidior eſſet huic ſuppoſita regio: quod quidem* ſecus contingit: nec iniuria. Quanquam enim verſus Boream tendit, non tamen ad eum pervenit. Quocirca quandoquidem æſtate Nilum apparet augeri, manifeſtum fit, hyeme conſumi non poſſe. Etenim ſi eſſet eius rei Sol autor, æſtate magis etiam, cum eſt vehementior, atque illic multo quidem, incrementum prohiberet. Hoc igitur per ſe diſſolvitur. Nam ſi tum exſiccaret, minus etiam nunc permitteret creſcere. ſin hyeme non exſiccat, non propterea creſcit æſtate. Ac mihi fere ſimiliter dici videtur, Solem a brumis abigi, et Nilum a Sole conſumi. Quinimo nec brumæ Solem abigunt, ſcriptor præclariſſime, quandoquidem ad Solis regionem non pertingunt, verum Sol pro ratione motus diſcedens, ventos permittit frigidiores atque aſperiores fieri: nec Nilus a Sole, velut a Vulcano Xanthus, exſiccatus, flumen contrahit. Quid quod in aliis etiam videtur, quæ de AEgypto atque Nilo dixit præclariſſime, pauca vere tradidiſſe non quaſi omnia maiora faciat, quandoquidem etiam maiora quædam reliquit, de quibus nunc non dicam. verum quæ aliter, quam ſe habebant, tradidit, velut cum ait, quatridui ſupra Heliopolim itinere rurſum dilatari AEgyptum, quæ ſane adeo deinceps in anguſtum angulum deſinit, ut in eam Nilus per montem utrumque iam coëuntem incidat: quod quidem Nili

τειπεῖν ἄξιον, φέρε σκεψώμεθα. ἀπελαυνόμενον τὸν ἥλιον ὑπὸ τῶν ἐνταυθοῖ χειμώνων, ἔρχεσθαι τῆς Λιβύης [1] τὰ ἄνω, καὶ τήκειν τὸ ὕδωρ· τήκοντα δὲ, ἐλάττω ποιεῖν τὸν Νεῖλον τοῦ χειμῶνος, ἢ τοῦ θέρους. ἔστι δὲ τοῦτο, οὐκ εἰπεῖν πῶς ὁ Νεῖλος αὔξεται, ἀλλὰ πῶς μειοῦται συμπλάσαι. ὅτι μὲν γὰρ τοῦ χειμῶνος καθαρώτατός ἐστιν, ὁμολογεῖται παρὰ πάντων. τούτου δὲ οὕτως ἔχοντος, αὔξοιτ᾽ ἂν τοῦ θέρους, ὅτ᾽ ἐστὶ μείζων ἅμα καὶ θολερώτερος. ἔτι οὖν μένει τὸ ζητούμενον, ἕως ἄν τις μὴ δείξῃ τοῦτο, πῶς ὁ ῥοῦς ὑψοῦται. τὸ γὰρ κύριον καὶ πρῶτον αὐτοῦ ῥεῦμα, τὸ χειμερινὸν φαίνεται. ἄνευ δὲ τούτων, εἰ μὲν τοσοῦτον ἦν τὸ διαφέρον παρὰ τὴν χειμερινὴν τοῦ ἡλίου πορείαν, ὥστε ποιεῖν θέρος περὶ τὴν ἐκεῖ γῆν, ὅταν ἐνθαῦτα χειμὼν ἵστηται, καὶ πάλιν αὖ χειμῶνα, ὁπόταν θέρος ἵστηται παρ᾽ ἡμῖν, ἴσως ἂν ἦν παραδέξασθαι· νῦν δ᾽ ὅτι μὲν οὐκ ὀλίγον θέρμη προφέρει τα ᾽κεῖ τῶν παρ᾽ ἡμῖν τοῦ χειμῶνος, οὐδεὶς ἀντιλέγει. οὐδὲν μὴν κωλύει καὶ κατ᾽ αὐτοὺς ἐκείνους, ἐλάττω τὸν ἥλιον τοῦ χειμῶνος ἢ τοῦ θέρους ἔχειν τὴν ἰσχύν. οὐδὲ γὰρ τοῦ θέρους δήπου περὶ μὲν τὴν ἄρκτον καὶ τὴν ταύτῃ γῆν ἰσχύειν αὐτὴν φήσομεν, Αἰγύπτου δὲ καὶ Λιβύης ἀποχωρεῖν. ἀλλ᾽ ἐκεῖ καὶ μᾶλλον κάει, μάλιστα μὲν ἐν τοῖς ἀνωτάτω, ἔπειτα ἑξῆς κατὰ λόγον. ἐπεὶ καὶ περὶ τὴν Σκυθικὴν γῆν καὶ τὸν Πόντον, οὐδὲν κωλύει τὸ θέρος ψυχρότερον τοῦ θέρους τοῦ παρ᾽ ἡμῖν εἶναι πολλῷ γε· καίτοι τοῦ ἡλίου τὰ βόρεια ἐλαύνοντος τοῦ παντὸς οὐρανοῦ. καίτοι εἰ ἀντεστρέφοντο αἱ ὧραι τοῦ ἔτους ἐν τοῖς τόποις τούτοις, ὁμοίως μὲν ἂν πρὸς μεσημβρίαν ἀπιόντος τοῦ ἡλίου καὶ χειμῶνα ποιοῦντος ταύτῃ, θέρος ἦν κατ᾽ Αἴγυπτον καὶ τὴν τοῦ Νείλου τάξιν· ὁμοίως δ᾽ ἂν πρὸς ἄρκτον ἐπανιόντος, ἐπλεονέκτει τῇ θέρμῃ τὰ πρὸς βορρᾶν. ὃ πολλοῦ δεῖν οὕτως ἔχειν φαίνεται εἰκότως. κινεῖται μὲν γὰρ οἶμαι τὰ πρὸς ἄρκτον, οὐ μὴν πληροῖ γε εἰς αὐτήν. οὐκοῦν ὅτι τοῦ θέρους αὐξανόμενος φανερός ἐστιν ὁ Νεῖλος, δῆλον ὅτι τοῦγε χειμῶνος ἀδυνάτως ἔχει τήκεσθαι. εἰ γὰρ ἦν ὁ ἥλιος αἴτιος, εἶργεν ἂν τοῦ θέρους ἔτι μᾶλλον τὴν ἀνάβασιν, ἰσχυ- 616
ρότερός γ᾽ ὢν αὐτὸς αὑτοῦ, [2] τότε κἀκεῖ πολλῷ. ὥστ᾽ αὐτὸ ἐν αὐτῷ λύεται. εἰ μέν γε τηνικαῦτα [a] ἐξέστηκεν, ἔθ᾽ ἧττον ἂν εἴα πληροῦσθαι νῦν· εἰ δὲ μὴ τήκει τοῦ χειμῶνος, οὐ διὰ τοῦτο ὁ Νεῖλος μείζων τοῦ θέρους. ὅμοιον δ᾽ εἶναί μοι δοκεῖ, τό, τε ἀπελαύνεσθαι φάσκειν τὸν ἥλιον ὑπὸ τῶν χειμώνων, καὶ τὸ τὸν Νεῖλον τῷ ἡλίῳ τήκεσθαι. ἀλλ᾽ οὔθ᾽ οἱ χειμῶνες τὸν ἥλιον ἀπελαύνουσιν, ὦ κάλλιστε λογοποιῶν· οὐδὲ γὰρ ἐφικνοῦνται τῆς τοῦ ἡλίου χώρας· ἀλλ᾽ ὁ ἥλιος ἀποχωρῶν κατὰ τὴν αὐτοῦ πορείαν καὶ φύσιν, τοῖς ἀνέμοις παρέχει ψυχροῖς καὶ βιαίοις ἔτι μᾶλλον γίγνεσθαι. οὔτε ὁ Νεῖλος τηκόμενος, ὥσπερ ὁ Ξάνθος ὑπὸ τοῦ Ἡφαίστου, τοῦ ἡλίου, συστέλλει τὸ ῥεῦμα. ἀλλὰ γὰρ εὐφημότατα καὶ κάλλιστα εἰρηκὼς Ἡρόδοτος περὶ Αἰγύπτου καὶ Νείλου, ὀλίγα τῶν ἀληθῶν εἰρηκέναι κινδυνεύει· οὐχ ὡς ἐπὶ τὸ μεῖζον αἴροντος αὐτοῦ λέγω πάντα· ἐπεί τοι τινά γ᾽ ἔσθ᾽ ἃ καὶ μείζω παρέλιπεν. ὧν εἰπεῖν αὖ νῦν, οὐδὲν ἐπείγει λέγειν. ἀλλ᾽ ἄγε τῶν ὄντων εἴρηκεν ἑτέρως, οἷον ἢ ὡς ὑπὲρ [3] Ἡλιουπόλιν τεττάρων ἡμερῶν πορείαν αὖθις εὐρεῖα Αἴγυπτος, ἥγε οὕτως εἰς στενὸν αἰεὶ κλείεται, καὶ πρὸς γωνίαν, ὥστε ὁ Νεῖλος εἰς αὐτὴν ὑπερβάλλει διὰ ἀμφοῖν τῶν ὀρῶν ἤδη συμπεπτωκότων· καὶ τοῦτ᾽

1. an ἐς τὰ ἄνω. Sic enim Herodotus II, 24. *τὴν χειμερινὴν ὥρην ἀπελαυνόμενος ὁ ἥλιος ἐκ τῆς ἀρχαίης διεξόδου ὑπὸ χειμώνων, ἔρχεται τῆς Λιβύης ἐς τὰ ἄνω.* quæ Ariſtides reſpexit. 2. ſic diſtinxi. in edit. Pauli Stephani, quam ſecuti ſumus, est: *τότε. κἀκεῖ πολλῷ ὥς᾽.* diſtinctionem noſtram firmat doctiſſ. interpres. 3. lib. II. cap. 7. *ἐνθεῦτεν καὶ μέχρι Ἡλιουπόλιος, ἐς τὴν μεσόγαιαν, ἐστὶ εὐρέα Αἴγυπτος*, &c.
a γρ᾽ ἐξέτηκεν.

τοῦτ' εἰσὶν οἱ καταῤῥάκται ἡ διὰ τῶν ὀρῶν τοῦ ποταμοῦ κατάβασις, Αἰγύπτου πάσης ὡσπερεὶ κορυφή. ὥστ' ἔτι προσπλέων τῷ κατ' Ἐλεφαντίνην ὅρμῳ, εἰκάσειας κεκλεῖσθαι τὸ ῥεῦμα τοῦ Νείλου. [a] στενὸν ἤδη φαίης ἂν ὑποῤῥεῖν ὑπὸ τῆς πέτρας αὐτόν. ἴδοις δ' ἂν καὶ πρὶν εἰς Ἐλεφαντίνην τελέσαι, πρὸ οὐκ οἶδ' ὁπόσων τινῶν σχοίνων συνιόντα οὕτω τὰ ὄρη, ὡς μέσον εἶναι μηδὲν, πλὴν τοῦ ῥεύματος αὐτοῦ. καὶ τοῦτο ἐνταῦθα εὖρος Αἰγύπτου ὅπερ τοῦ ποταμοῦ. ἢ τἄλλα ἄν τις ἐλέγχῃ τῶν ἐκείνου, πόσον ἔργον ἐπεξελθεῖν; ὅσγε φησί, καὶ περὶ τῶν πηγῶν δήπου [1] τῇ Νείλου πυθέσθαι παρὰ τοῦ γραμματιστοῦ τοῦ Σαΐτου· ὡς ἄρ' εἴη ὄρη δύο, μεταξὺ [2] Συίνης καὶ Ἐλεφαντίνης· τούτων δὲ τῶν ὀρῶν ἐκ τοῦ μέσου, ῥέοιεν αἱ πηγαί· καὶ τὸ μὲν ἥμισυ τοῦ ῥεύματος, ἐπ' Αἰθιοπίας καὶ νότου ἀνέμου ῥέειν· τὸ δ' ἕτερον ἥμισυ, ἐπ' Αἰγύπτου [3] τὰ βόρεια. καίτοι ἥγ' Ἐλεφαντίνη μέχρι ἧς ἀναπλεῦσαι φησὶν, [4] ὑπ' αὐτοῖς σχεδὸν τοῦ Νείλου τοῖς καταῤῥάκταις ἐστίν· ἀπέχουσα μάλιστα ἑπτὰ σταδίους. ἀνέπλευσα γὰρ οὖν ἔγωγε καὶ αὐτὸς, καὶ εἶδον ἀκριβέστερον, ἢ
617 ἔδει φασίν. εἰ δὲ δεῖ καὶ κατ' αὐτὸν Ἡρόδοτον καὶ παρεξελθεῖν ψυχαγωγίας ἕνεκα, καὶ μηδὲν ἔξω τοῦ προκειμένου τὸν λόγον ἐξάγοντα, οὕτω συνέβη. ὡς ἀνήειν ἐπὶ τοὺς βωμοὺς οὗ τοῖς Αἰθίοψιν ἐστὶν ἡ φρουρὰ, πολὺ τῆς ὄχθης ἀποσπάσας τοῦ ποταμοῦ, ὑπερβὰς ἐπὶ τὸν ὅρμον ὅς ἐστι πρῶτος ὑπὲρ [5] καταδούπων, εἰς Φίλας διέβαλον. ἔστι δ' αὕτη νῆσος μεθόριον Αἰγύπτου καὶ Αἰθιοπίας· τοσαύτη τὸ μέγεθος, [6] ὅσηπερ ἡ ἐν αὐτῇ πόλις. περιῤῥεῖ δ' αὐτὴν ὁ Νεῖλος, ἀκριβῶς μέσην ἑαυτοῦ ποιῶν. ἐπεὶ δ' ἐπανήειν, ἐχώρουν μὲν πάλιν τὴν αὐτὴν ἀπὸ τῶν Φίλων, καὶ προσεδόκων νῦν γέ που τοὺς καταράκτας ὄψεσθαι καὶ τοὺς ἄγοντας ἀνηρώτων· [7] οἴδ' ἠγνόουν. οὕτω δὴ γενόμενος πάλιν ἐν τῇ Συίνῃ ἣν ἀπὸ τῆς Ἐλεφαντίνης ὁ Νεῖλος διαιρεῖ, δέομαι τοῦ φρουράρχου, καίτοι φαύλως ὑπ' ἀῤῥωστίας διακείμενος, πέμψαι με ὀπίσω πλοῖόν τι κοῦφον δόντα, τῆς θέας εἵνεκα τῶν καταρακτῶν· συμπέμψαι δὲ καὶ τοὺς ἀναγκάσοντας τοὺς ἐν τῇ νήσῳ τῶν καταρακτῶν (εἰσὶ δ' οὗτοι ναῦται συνήθεις τοῦ ῥεύματος) ἐπιδεῖξαι ἡμῖν αὐτούς τε καὶ τὸ θέαμα δὴ τὸ [8] ναυτικὸν, ὅ, τι εἴη. ἐπυνθανόμην γὰρ τῶν αὐτόθι. ὁ δὲ, μάλα μὲν ἐργῶδες ἔφη εἶναι· καὶ ἐθαύμαζε τὴν γνώμην. οὔκουν αὐτός γε μέχρι τούτου θαῤῥῆσαι. ἠρνήθη δὲ, οὐ τόγε παντελές. ἀλλ' ἐπειδὴ πειρώμενος ἀποτρέπειν οὐκ ἔπειθεν, οὕτω πέμπει, καὶ τἄλλα ἔχων οἰκείως, καὶ βουλόμενος χαρίζεσθαι. ἀνέπλευσα δὴ, κἀκείνους τε ἰέντας ὑπὲρ τῶν σκοπέλων ὥσπερ εἰώθεσαν, εἶδον ἀπ' ἄκρας τῆς νήσου, ἣ ἀνέχουσα ἐκ μέσου περιφανεῖς πανταχῇ τοὺς καταράκτας. καὶ προσέτι αὐτὸς ἐπεθύμησα εἰς τὸν λέμβον ἐμβὰς, πειραθῆναι τοῦ πλοῦ· οὐ μόνον διὰ τῶν αὐτῶν, δι' ὧνπερ ἐκείνους εἶδον κατενηνεγμένους· ταῦτα δ' ἦν τὰ πρὸς ἕω τῆς νήσου· ἀλλ' ἀρ-

Nili inter montes defluvium cataractas facit, AEgypti totius quaſi verticem. Quocirca etiam inter navigandum præter Elephantinem, Nili flumen concluſum dixeris, ac propemodum eum ſubter rupem credideris fluere. Quinetiam neſcio quanto ante Elephantinem ſpatio ſic videbis coire montes, ut nihil, præter flumen, interiectum cernas, atque eadem ſit AEgypti, quæ Nili, latitudo. An vero ſit alios ipſius ſermones refutare difficile, qui de fontibus etiam Nili ſe a quodam ſcriba Saita dicit accepiſſe, duos eſſe inter Syenem et Elephantinem montes, e quorum medio fons erumpat, cuius altera pars in AEthiopiam et Auſtrum, altera in AEgyptum atque Boream diffluat. Atqui Elephantine, ad quam ſe dicit navigio perveniſſe, ſub ipſis fere cataractis iacet, nec ab iis ultra ſeptem diſtat ſtadia. Etenim ego quoque eo navigavi, et rem perſpexi diligentius, ut aiunt, quam fuit neceſſe. Atque ſi cum Herodoto quadam licet uti digreſſione, delectandi cauſſa, neque ſermonem ab argumento deducendo: ſic fere mihi contigit. Cum ad aras aſcendiſſem; in quibus eſt AEthiopum præſidium, longe a ripa delatus, conſcenſo portu, qui primus eſt ultra cataractas, in Philas traieci, quæ eſt inter AEgyptum et AEthiopiam inſula, tantæ magnitudinis, quantæ eſt eius oppidum. circum eam vero fluit Nilus, atque illam ſui prorſus mediam facit. In reditu autem eadem via ſum a Philis reverſus, ac tum ſaltem cataractas me viſurum putavi. verum cum de vectoribus quærerem, illi rem ignorabant. Quare Syenem relatus, quam ab Elephantine ſeparat Nilus, præſidii præfectum obſecro, quanquam invaletudine premebar, ut me cum actuariolo quopiam remittat ad inſpiciendos cataractas, et ſimul hominibus aliquot, qui cogerent eos, qui ſunt in inſula cataractarum (ii ſunt nautæ, fluminis periti) tum cataractas ipſos, tum ſi quid eſſet aliud viſu dignum, nobis oſtendere. At ille quamvis rem eſſe operoſam diceret, atque conſilium admiraretur, quandoquidem ipse nunquam hoc auſus tentare fuerat, negare tamen non potuit, quin poſtquam a ſententia me non valuit abducere, ſic remitteret, alioqui nobis familiaris ac benevolus. Quapropter aſcendi, et cum illos ſuper ſcopulos, ut ſolebant, deferri a ſumma vidi inſula (nam hæc e medio eminens flumine, cataractas undique conſpicuos præbet) tum ipſe volui lembo conſcenſo navigationem inſtituere, nec per ea tantum loca ferri, per quæ illos delabi videram (atque hæc, inſulæ ſunt ad orientem) verum indidem exorſus,

1. Scrib. τοῦ Νείλου. Herodotea alias ſunt lib. II. cap. 28. 2. Συήνης eſt apud Herodotum, ſemper per η in medio. apud Ariſtidem per ι, uti infra ſæpius hic etiam ſcribitur. Interpres tamen *Syene* quoque nunquam non reddit. 3. an forte rectius καὶ τὰ βόρ. Herodoti verba: καὶ τὸ μὲν ἥμισυ τοῦ ὕδατος, ἐπ' Αἰγύπτου ῥέειν, καὶ πρὸς βορέην ἄνεμον· τὸ δ' ἕτερον ἥμισυ, ἐπ' Αἰθιοπίης τε καὶ νότου. 4. lib. II. cap. 29. 5. Καταδούπων *cataractas* vertit. ſcilicet et *catadupa* vocari illos cataractas, ut e Somnio Scip. apud Ciceronem notant. habes et in Macrobio ad illud Somnium commentario lib. II. cap. 4. Alias potius *Catadupi* populi cataractarum Niliacorum accolæ ut et apud Heliodorum 2. AEthiopic. ἦλθον δὴ καὶ εἰς τὴν σὴν Αἴγυπτον, καὶ Καταδούπους αὐτοὺς, καθ' ἱστορίαν τῶν καταῤῥακτῶν τοῦ Νείλου. quo pacto et Ariſtides accepiſſe poteſt. Parum tamen hic referat. 6. Seneca l. 4. natural. quæſt. c. 2. *Philæ inſula eſt aſpera et undique prærupta: duobus in unum coituris amnibus cingitur, qui Nilo mutantur, et eius nomen ferunt. Urbem totam complectitur.* &c. 7. an potius ſcrib. οἱ δ' ἠγνόουν. 8. Canterus vocem hanc non expreſſit. nec ipſi mendoſum locum viſum arbitror. omiſit mox et iſta ἐπυνθανόμην γὰρ τῶν αὐτόθι. Interpretatio itaque ſic forte ſuppleatur: *tum ſpectaculum nauticum, quodcunque illud eſſet. Audiebam enim de hac re ab incolis.* Spectaculum autem nauticum intelligit, ni fallor, de quo mox ſequitur: κἀκείνους τε ἰέντας ὑπὲρ τῶν σκοπέλων κ. τ. λ.

a γρ' σχεδὸν ἤδη.

orſus, circum cuncta, quæ forent in conſpectu, navigare, et ſecundum alterum inſulæ latus amne ſecundo ad urbes devehi. Hoc igitur dico, quod non audivi, ſed manifeſte vidi, Elephantinem ſub ipſis iacere cataractis, nec inter Syenem atque Elephantinem quicquam, præter flumen, eſſe interiectum, utraque urbe ripæ adiacente. Iam ſi Herodotus unquam Elephantinem, ut ait, veniſſet, num et ex auditu narraret ea, quæ viderat, et falſa: ſicut et de antiquis Nili fontibus inquirens, ac nondum ſe veritatem cognoviſſe confeſſus, hoc de ſcriba ſe audiviſſe ſcriberet, idque in Saitide præfectura de rebus ad Elephantinem conſpicuis: nec, ſi nihil, quod audiverat, poterat tacere, iiſdem, quibus nos, argumentis eum ſermonem refutaret? nunc autem ut ridiculum ſibi videri ſcribam teſtatur, ita quibus eum debebat refellere, prætermittit. Primum enim aliquam duntaxat fontium partem explicabat: ſiquidem multorum etiam menſium ſupra hunc locum itinere, notus est Nilus. Deinde fieri non poteſt, ut, ubi fluvius nequit ſuo more delabi (nam de rupibus violenter deſcendit) ibi fluminis pars altera ſurſum feratur, ſicut volant aves. Non enim hoc eſſet, quod dicitur, adverſo flumine procedere, verum adverſo monte fluminum fontes audire procedere. Sed nec Elephantinem profectus, nec certi quicquam expiſcatus, hæc retulit, ut credulis grata, ita apud alios ad autoritatem referenda. Poſt hæc ait, *ſi illa vera ſint, vortices quosdam et refluas fluxiones heic ſibi eſſe videri.* Quid autem hæc opus eſt dicere, cum nec inde Nilus oriatur, verum hinc magis locus ſuperior, quam mare, diſtet, nec ultra cataractas aqua poſſit adſcendere, niſi cum AEſchylo feratur ex æthere deturbata, nec inter Syenem et Elephantinem mons ſit ullus, verum inter montes potius et Syene iaceat et Elephantine? Veruntamen haud omnino falſum dixit. ſunt enim revera fontes inter Syenen atque Elephantinem, cautes videlicet magnæ duæ, quæ ex medio eminent vado, quarumque medium dicunt AEgyptii fontes continere. At hi non ſunt antiqui, nec ad fluvium totum pertinent, verum ad inferiores AEgypti partes. Quin etiam altitudinem illorum aiebant ſub menſuram non cadere, neque eam dimetiri expedire. quod quidem me, cum id iam agerem, deterruit, quandoquidem tantum diſcrimen non erat. Atque hi fontes ſecundum naturam fluunt: eosque ibi eſſe, non verbis modo perſuadeor, ſed etiam re ipſa: maior hinc fit, et latior fluvius, ac multo ſane maiores porro fert naves. Contrarium autem fluviis accidit qui progreſſu minores fiunt, niſi alia ſuccurrat aqua. Quod ſi etiam ulterius digrediendum eſt, paucis tibi, quid ex AEthiope quodam, qui illic habebat imperium, cognoverim, recenſebo. Nam cum Præfectus abeſſet eo tempore, quo nos locum conſcendebamus, huic homini rei curam commiſerat, qui quidem per interpretem mecum locutus eſt. Et ut ea quæ ad rem nihil fa-

ἀρξάμενος αὐτόθεν, περιπλεῦσαι κύκλῳ πᾶν τὸ ὁ-
ρώμενον, καὶ κατὰ τὴν ἑτέραν τῆς νήσου πλευρὰν,
ἀφεῖναι κατὰ ῥοῦν ἐπὶ τὰς πόλεις. ὅπερ οὖν λέγω
οὐκ ἀκούσας, ἀλλ' ἰδὼν ἀκριβῶς οἶδα· ὅτι ἥ τ' Ἐ-
λεφαντίνη ὑπ' αὐτοῖς ἐστὶ τοῖς καταράκταις, με-
ταξύ τε Συήνης καὶ Ἐλεφαντίνης οὐδέν ἐστιν, ἀλλ'
ἢ τὸ ῥεῖθρον τοῦ ποταμοῦ· καὶ προσοικεῖ τὴν ὄχ-
θην ἑκατέρα τῶν πόλεων τούτων. εἰ τοίνυν Ἡρόδο-
τος εἰς Ἐλεφαντίνην πόθ' ἧκεν, ὥσπερ εἴρηκεν· ἔσθ'
ὅπως πρῶτον μὲν ἀκοὴν διηγεῖτο περὶ ὧν εἶδεν, ἔπειθ' 618
οὕτω ψευδῆ. ὥστε πρῶτον μὲν περὶ τῶν ἀρχαίων
πηγῶν τοῦ Νείλου ζητῶν, καὶ φήσας οὐδενός πω
ἀληθὲς ἀκοῦσαι, [1] ἀλλὰ τόδε μὲν ἤκουσα τοῦ
γραμματιστοῦ γράψαι· καὶ ταῦτα τοῦ ἐν τῷ Σαϊ-
τικῷ [2] νόμῳ, περὶ τῶν ἐν Ἐλεφαντίνῃ, ἢ μνησθεὶς,
εἰ μηδὲν ὧν ἤκουσεν, εἶχε σιωπῆσαι, ἄλλοις ἂν, ἢ
τούτοις οἷς ἐγὼ νῦν εἶπον ἐλέγχοις ἐπὶ τὸν λόγον
χρήσασθαι; νῦν δὲ φησὶ μὲν ὡς παίζειν αὐτῷ δο-
κοίη ὁ γραμματιστής· δι' ὧν δ' εἰκὸς ἦν ἐλέγχειν, καὶ
ἀπέλιπεν. ὅτι πρῶτον μὲν, ἀπὸ πολλοστοῦ μέρους
ἤρξατο φράζειν αὐτῷ τὰς πηγάς. πολλῶν γὰρ μη-
νῶν ἀνάπλουν ὑπὲρ τὸν τόπον τοῦτον, [a] ὅτι ὁ Νεῖ-
λος γιγνώσκεται. ἔπειθ' ὅτι μὴ ἀμήχανον, οὗ μὴ
ἔστι ῥεῖν τῷ ποταμῷ κατὰ συνήθειαν, ἀλλὰ ὑπὲρ
τῶν πετρῶν καταῤῥήγνυσι βιαζόμενος τὴν κατάβασιν,
ἐνταῦθα ἄνω φέρεσθαι τὸ ἥμισυ τοῦ ῥεύματος, ὥσ-
περ οἱ πρὸς τὰ ὑψηλὰ ὄρνιθες. τὸ γὰρ δὴ λεγό-
μενον, οὐχὶ ἄνω ποταμῶν τοῦτ' ἂν εἴη χωρεῖν, ἀλλ'
ὀρῶν ἄνω χωρεῖν τὰς τῶν ποταμῶν ἀκούειν πηγάς.
ἀλλ' οὔτ' ἐλθὼν εἰς Ἐλεφαντίνην, οὔτε σαφὲς περὶ
τούτων εἰδὼς οὐδὲν, κέχρηται τῷ λόγῳ· πειθομέ-
νοις μὲν κεχαρισμένῳ, ἀπιστοῦσι δ' ἔχοντι ἀναφοράν.
ἔπειτα ἐπὶ τούτοις τοῖς προειρημένοις φησὶν, εἰ ἄρα
ταῦτ' ἀληθῆ, δοκεῖν αὐτῷ [3] δίνας ἐνταῦθα εἶναι
καὶ παλιῤῥοίας τοῦ ποταμοῦ. καὶ τί δεῖ παλιῤῥοίας
καὶ δίνας λέγειν, ἀμελήσαντα ὅτι οὔτ' αὐτόθεν ὁ
Νεῖλος ὁρμᾶται, ἀλλὰ πολὺ πλείων ὁ ἄνω τόπος
αὐτόθεν, ἤπερ ὁ πρὸς θάλατταν; οὔθ' ὑπὲρ τοὺς
καταράκτας δυνατὸν τὸ ὕδωρ ὑπερβαλεῖν, εἰ μὴ καθ'
Αἰσχύλον ὡς ἀληθῶς ἐξ αἰθέρος τις αὐτὸ καταπαλ-
τὸν φέρεσθαι θείη. οὔτ' ὄρος οὐδὲν ἐστὶ μεταξὺ Συή-
νης καὶ Ἐλεφαντίνης· ἀλλὰ μᾶλλον ἐν τῷ μεταξὺ
τῶν ὀρῶν ἥτε Συήνη καὶ ἡ Ἐλεφαντίνη. οὐ μὴν ἅπαν
ψεῦδος τὸ εἰρημένον. ἀλλ' εἰσὶ μὲν αἱ πηγαὶ ἐν τῷ
μεταξὺ Συήνης καὶ Ἐλεφαντίνης ὡς ἀληθῶς· πέ-
τραι μεγάλαι δύο ἐν μέσῳ τῷ πόρῳ ἀνέχουσι· καὶ τὸ
μέσον αὐτῶν Αἰγύπτιοι φησὶν εἶναι πηγάς. εἰσὶ δ' οὐ
παντὸς αὗται τοῦ ποταμοῦ· ἀλλὰ τῶν πρὸς Αἰγύ-
πτου κάτω συντελεῖς, οὐκ ἀρχαῖαι. καὶ μὴν καὶ τὸ
βάθος γε, οὐκ ἐφικτὸν ἔφασκον εἶναι πειρωμένῳ. πειρᾶ-
σθαι δὲ οὐ συμφέρειν. τοῦτό με καὶ ἀπέτρεψεν ὄντα
πρὸς αὐτῷ καὶ δή. οὐ γὰρ ἦν τοσοῦτον τὸ διάφορον. αὗ-
ται οὖν αἱ πηγαὶ κατὰ φύσιν πῃ ῥέουσι. καὶ οὐ μόνον
τῷ λόγῳ πείθομαι ὅτι εἰσὶν αὐτόθι πηγαὶ, ἀλλὰ καὶ
αὐτῷ τῷ πράγματι. πολὺ πλείων ἀπὸ τούτων ὁ πο-
ταμός ἐστι καὶ τὸ εὖρος, καὶ ἅπας ὡς ἔπος εἰπεῖν καὶ
πλοῖα μείζω δέχεσθαι προϊών· καὶ οὐ μείζω μόνον, ἀλλὰ
καὶ πολλῷ· καίτοι τοὐναντίον οἱ ποταμοὶ πάσχουσι· 619
προϊόντες ἐλάττους γίγνονται, ὅταν μὴ ἄλλο ὕδωρ ἐπι-
βοηθῇ. εἰ δὲ δεῖ καὶ περαιτέρω διαβῆναι, ἐρῶ σοι δι' ὀλί-
γων ἃ ἤκουσα ἀνδρὸς Αἰθίοπος τῶν ἐκεῖ δυνατῶν. ὁ μὲν
γὰρ ὕπαρχος, ἀπὼν ἐτύγχανεν ἡνίκα ἡμεῖς ἐπέβη-
μεν τοῦ χωρίου. ἐπιτροπὴν δέ τις ἔχων ἦν, ὃς ἐμοὶ δι'
ἑρμηνέων εἰς λόγους ἧκε. καὶ ὅσα μὲν ἔξω τοῦ παρόν-
τος

1. Lib. II. cap. 28. 2. Scribe νομῷ. 3. eod. lib. II. c. 28.
a γρ' ἔτι.

τος ἐστὶ λόγου; παραλείψω. ἔφη δ᾽ εἰς Μερόην ἥπερ ἐστι πόλις μεγίστη τῶν ἐν Αἰθιοπίᾳ, καὶ οὗ τὰ βασίλεια τῶν Αἰθιόπων, τεττάρων, οἶμαι δὲ καὶ ἓξ εἶπε μηνῶν, αὐτόθεν εἶναι πλοῦν. καταράκτας δὲ ἐκδέχεσθαι πολλοὺς ἄλλους ἐπ᾽ ἄλλοις, σχεδὸν εἰς ἓξ καὶ τριάκοντα τοὺς σύμπαντας ὑπὲρ Ψέλχιν μέχρι Μερόης. καὶ τοῦτο πᾶν εἶναι τὸ γιγνωσκόμενον δὴ ῥεῦμα τοῦ ποταμοῦ. Μερόης δὲ ἐπέκεινα, οὐ μέμνημαι μεθ᾽ ὁπόσον τι ἔφη οὐκ εἶναι τὸ ῥεῦμα καθ᾽ ἓν, ἀλλὰ δύ᾽ εἶναι ῥεύματα· ὧν τὸ μὲν ἕτερον, γήϊνον τὴν χρόαν· τὸ δ᾽ ἕτερον, ἀέρος ἐγγύς· ταῦτα δὲ συνιόντα καὶ μιγνύμενα, γίγνεσθαι τὸν Νεῖλον τοῦτον. τὰ δὲ ἄνω, οὔτ᾽ αὐτὸς ἔφη ἔτι γιγνώσκειν, οὔτ᾽ ἄλλον Αἰθιόπων οὐδένα εἴσγε τὸ παντελές. ἀλλ᾽ εἶναι μὲν ἀνθρώπους μέλανας, μελαντέρους ἑαυτῶν τε καὶ τῶν ὁμόρων τοὺς ὑπὲρ αὐτῶν αἰεί· εἰς ἄκρον δὲ, οὐκ ἔχειν ἀνενεγκεῖν, ὅθεν καὶ δι᾽ ὧν φέρεται τὰ πρὸς πηγὰν ὁ ποταμός. καί τοι πῶς οὐκ ἄτοπον, καὶ ὑπερφυὲς, Αἰθίοπας μὲν ὁμολογεῖν μὴ ἔχειν εἰπεῖν τοῦ Νείλου τὰς πηγάς· ἡμᾶς δὲ αἰεὶ τούτου μὲν ζητουμένου, εὑρημένου δὲ οὐδέπω καὶ νῦν, τίς ἡ τῆς ἀναβάσεως αἰτία φροντίζειν, καὶ τὸ πρῶτον φασὶν οὐκ εἰδότας, τὸ δεύτερον ζητεῖν; καὶ ταῦτ᾽ οὐχ ἵν᾽ Ἡροδότῳ πρὸς ἀηδίαν ἐπιτιμήσω διεξῆλθον· οὔτε γὰρ ἄλλως τῶν ἠσκηκότων ἔγωγε τὸ τοιοῦτον, ἀλλ᾽ οὐδὲ τοῖς ποιοῦσι συγχαίρω· Ἡροδότῳ τὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ ἔρωτος χάρις, ὃν ἡμῖν πρῶτος ἐνέβαλεν Αἰγύπτου· καὶ τἄλλα φασὶν οἱ παῤῥησιαζόμενοι, φίλος ἀνήρ. ἀλλ᾽ οὔπω περὶ τούτων τἀληθὲς εἴρηται. πρόειμι δὲ ποῤῥωτέρω τῶν ἐλέγχων, ἵνα ὥσπερ κεφαλαίῳ κατακλεισθεὶς ὁ λόγος, βεβαιωθῇ. ἄρχεται μὲν γὰρ ἡ ἀνάβασις τροπαῖς θεριναῖς ἢ ὀλίγῳ βραδύτερον. τότε δ᾽ Αἰγύπτου τῶν πρὸς Αἰθιοπίαν, καὶ Λιβύης τῶν πρὸς Αἴγυπτον, ὑπὲρ κεφαλῆς ὁ ἥλιος ἵσταται. ὃ δῆλον ἐκ δυοῖν τῶν μεγίστων σημείων, ὧν οὐδέτερον περὶ τὴν ἄλλην συμβαίνει γῆν, ὅσην ἡμεῖς οἰκοῦμεν. δυοῖν γὰρ ὄντοιν πολισμάτοιν ὧν ἀρτίως ἐμνήσθην ἐπ᾽ ἄκροις τῆς Αἰγύπτου, (Φίλας γὰρ τὰς ὑπὲρ τῶν καταρακτῶν, μεθόριον Αἰγύπτου λέγω καὶ Αἰθιοπίας) ἐν μὲν Ἐλεφαντίνῃ, λάμπεται πάντα, καὶ νεὼ, καὶ ἄνθρωποι, καὶ στῆλαι, καὶ οὐδὲν ἔχει σκιὰν τῆς μεσημβρίας,
620 ἐπειδὰν τὴν μεγίστην ὁ ἥλιος πληροῖ· ἐν δὲ Συήνῃ, τῆς αὐτῆς ἡμέρας τε καὶ ὥρας, μέσος ἐν μέσῳ τῷ ἱερῷ φρέατι ὁ κύκλος τοῦ ἡλίου φαίνεται, ὥσπερ ἐπίθημα, ἴσον πανταχόθεν πρὸς τὸ χεῖλος ἐλλάμπων. καί τοι τοῦτ᾽ ἀμφοτέρων ἐστὶ σημεῖον· τοῦ τε μὴ τοῦ χειμῶνος ἐγγυτέρω τῆς Λιβύης γίγνεσθαι τὸν ἥλιον ἢ τοῦ θέρους· εἴγε δὴ δυοῖν ὄντοιν τῆς Αἰγύπτου μερῶν, ἐπὶ τῆς Λιβύης ἡ Ἐλεφαντίνη πεπόλισται. πάντα γὰρ, ἐνταῦθα ἤδη συμπέπτωκεν, Αἴγυπτος, Ἀραβία, Λιβύη, Αἰθιοπία· τὰ μὲν, ἔνθεν, τὰ δὲ, ἔνθεν εἰς ταυτὸν ἥκοντα. ἔπειτα εἰ τὰ μάλιστά τις αὐτῷ δοίη τὸ τὸν ἥλιον τῇ Λιβύῃ πλησιάζοντα τήκειν τὸ ὕδωρ, αὐτὸ τοῦτο κατ᾽ αὐτοῦ γίγνεται· εἰ γὰρ ἐξέτηκε τοῦ χειμῶνος τὸν ποταμὸν διὰ τὸ προσχωρεῖν, δῆλον ὅτι τοῦγε θέρους ὁπηνίκα ἔστη κατ᾽ αὐτοῦ, παντελῶς ἀναρπάσας, ᾤχετ᾽ ἄν. οὐ γὰρ ἄλλον γε που τρόπον ἐγγυτέρω τῆς γῆς ἔνι γίγνεσθαι φῆσαι τὸν ἥλιον, ἢ ὅταν εἰς κάθετον ὑψωθῇ. ἐπεὶ, ὅτι γε οὔτε τῇ Λιβύῃ πλησιάζει ποτὲ ὁ ἥλιος, οὔτ᾽ ἄλλῳ μέρει τῆς γῆς οὐδενὶ, ῥᾳδίως ἄν τις ἔχοι μαθεῖν. οὐ γὰρ μέρει τῆς γῆς ἐπέρχεται δή που, τὰ μὲν, θέρους, τὰ δὲ, χειμῶνος· ἀλλ᾽ ἡ γῆ μᾶλλον ἐν μέρει τῆς ἐκείνου περιφορᾶς ἐστιν. ἀλλ᾽ ἀπέχει μὲν τὸ ἴσον πάσης αἰεὶ τῆς γῆς· οἷς δ᾽ ἂν ὑπὲρ κορυφῆς ἵστηται τὰ μεσαμβρινὰ, τούτοις πλείστην φέρει τὴν φλόγα. φαίνεται τοίνυν οὐκ ἐπέχων, οὐδὲ ἱστὰς, οὐδ᾽ ἀναρπάζων τὸν ποταμὸν τότε, οὐδ᾽ ἐλάττω ποιῶν ἐκ μείζονος, ἀλλ᾽

faciunt omittam: dicebat, inde Meroën uſque, quæ eſt AEthiopiæ urbs maxima, atque etiam Regia, quatuor aut etiam ſex menſium iter eſſe navale, quod cataractæ plurimi deinceps interciperent, ac fere ſex et triginta Meroën uſque ſupra Pſelchim. atque hoc totum eſſe, quod de Nili flumine cognitum eſſet. Iam ultra Meroën poſt neſcio quantum ſpacium aiebat non eſſe fluxionem unam, verum duas, alteram terræ, alteram aëris colore, quæ cum coiiſſent, hunc Nilum efficerent. ſuperiora vero nec ſeſe iam, nec alium AEthiopum quenquam cognoſcere, niſi quod in iis eſſent homines nigri, et inter ſe, prout altius habitarent, nigriores. denique ſe, unde primum oriatur fluvius, affirmare non poſſe. Quomodo vero fieri poteſt, ut non ſit abſurdum et arrogans, cum AEthiopes negent ſe Nili fontes indicare poſſe, nos, cum ea res nondum ſit reperta, cauſſam incrementi quærere, et primo, quod aiunt, ignorato, ſecundum inveſtigare? Atque hæc ego non ad Herodotum increpandum retuli (nam nec ego ſic ſoleo, neque alios, qui faciunt, laudo: et Herodotus cum propter AEgypti amorem, quem nobis primus iniecit, gratiam meretur, tum in ceteris, ut libere loquar, eſt amicus) ſed quia nihil adhuc de his rebus habemus compertum. Nunc autem ad reliquas me confero rationes, ut quaſi præcipuo concluſa confirmetur oratio. Etenim cum circa ſolſtitium æſtivum incipiat Nilus creſcere: tum profecto ſupra AEgypti partem, quæ eſt ad AEthiopiam, et Africæ, quæ eſt ad AEgyptum, Sol movetur. Atque id e duobus patet ſignis maximis, quorum neutrum in nulla orbis terrarum parte, quam nos incolimus, reperias. Nam de duabus AEgypti ſuperioris urbibus, quarum modo memini (Philas enim, quæ ſunt ultra cataractas, inter AEgyptum et AEthiopiam pono) Elephantinæ quidem colluſtrantur omnia, templa, homines, columnæ: nec ulla conſpicitur in meridie umbra, cum Sol diem facit longiſſimam: Syene autem eadem die atque hora medius in medio ſacro puteo Solis orbis apparet, inſtar operculi, quod undique labrum æque colluſtret. Hoc vero utriuſque eſt rei teſtimonium: nam nec hyeme propius ad Africam Sol, quam æſtate, accedit, quandoquidem de duabus AEgypti partibus Africam Elephantine occupat: ſi quidem heic omnia concurrunt, AEgyptus, Arabia, Africa, AEthiopia: partim hinc partim illinc eodem tendentes. deinde ut maxime Solem demus Africæ propinquum, aquam conſumere, hoc ipſum eum oppugnabit. Nam ſi hyeme fluvium per acceſſionem exſiccaret, æſtate profecto, cum ſupra illum conſiſtit, totum abriperet. Neque enim alio poteſt modo propius ad terram dici Sol accedere, quam cum ad perpendiculum fuerit ſublatus. alioqui nec ad Africam unquam, nec ad aliam terræ partem accedere Solem, facile demonſtrari poteſt. Non enim tam aliquam terræ partem luſtrat nunc hyeme, nunc æſtate, quam illius converſionis partem aliquam occupat terra. Itaque cum ſemper æque diſtet a terra, ſupra quos in meridie conſtiterit, iis calorem adfert maximum. Iam eo tempore non cohibere illum, nec ſiſtere, nec abripere fluvium neque

que diminuere apparet, verum perpetuis creſcentem incrementis quaſi mirabundum deſpicere. At quando tandem dicemus Nilum calore conſumi, ſi per tantum æſtum aſcendere conſpicitur? Iam reverſus a ſolſtitio Sol ad AEthiopes diſcedit, ut cum Herodoto loquar. quocirca ſuperioribus eundem ſemper ſe præbet. hic autem eſt fluvii curſus. Quare non exiguam aquæ partem ſemper auferret, et paulatim eum exſiccaret, quod non facit: niſi potius id Nilus vel non facere vel non pati dicendus eſt. Nam cum paulatim deberet ad motum Solis decreſcere, poſt initium incrementi deinceps in eodem progreditur, atque idem tum initium tum extremum ille fervoris, hic fluxionis exhibet.

ἀλλ' αὐξανόμενον καὶ προσθήκην αἰεὶ τῷ ῥεύματι λαμβάνοντα, ἐφορῶν [a] οὓς θαυμάζεις. καί τοι πότε λοιπὸν τήκεσθαι φήσομεν τῇ θέρμῃ τὸν Νεῖλον, εἰ ὑπό γε τὴν τοιαύτην ἀκμὴν, ἀνιὼν ὁρᾶται; ὑποστρέψας τοίνυν ὁ ἥλιος ἐκ τροπῶν, ἐπ' Αἰθίοπας χωρεῖ. λέγω δέ πως καθ' Ἡρόδοτον τῷ ῥήματι. ὥστ' ἀεὶ τοῖς ἀνωτέρω ταυτὸν τοῦτ' ἔχων σχῆμα πορεύεται. ταῦτα δ' ἐστὶν, ἡ τοῦ ποταμοῦ πορεία. ὥστ' ἀεὶ παρῄρειτ' ἂν οὐκ ὀλίγην μοῖραν τοῦ ὕδατος, καὶ κατὰ μικρὸν ἐξήραινεν ἂν· οὗ τοὐναντίον φαίνεται ποιῶν. εἰ τοῦτ' ἄρα εἰπεῖν δεῖ· μᾶλλον δ' οὐχ ὁ ἥλιος οἶμαι φαίνεται ποιῶν, ἀλλ' ὁ Νεῖλος τοὐναντίον· εἴτ' οὖν ποιῶν, εἴτε πάσχων δεῖ λέγειν. δέον γὰρ αὐτὸν λήγειν κατὰ μικρὸν πρὸς τὴν τοῦ ἡλίου κίνησιν, ἀρξάμενος αὐξάνεσθαι, αὔξει κατὰ μικρὸν αὐτὴν τὴν ἐπίδοσιν, καὶ τὴν αὐτὴν ἀρχὴν, καὶ τὴν αὐτὴν ἀκμὴν ὁ μὲν, τοῦ καύματος, ὁ δὲ, τῆς ἐπιῤῥοῆς παρέχεται.

Aliorum ſententias ut ordine refutet Ariſtides iſta oratione, ſupra lectori breviter indicavimus. quid vero ſtatuit ipse? quæris. Sapientiæ ac providentiæ divinæ rem totam pie attribuit, ita paullo antequam orationem finiat, inquiens: ὅπως δ' εἰς τοῦτο ἥκει καὶ ὅθεν ἤρξατο τῆς ἀναβάσεως, ἐκπέφευγε τὴν ἱστορίαν. τὸ δὲ δὴ καὶ μόνην ταύτην ἁπασῶν χωρῶν ὥσπερ τι ζῶον καθεστάναι πρὸς ἀμφότερα ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ, τότε 621
μὲν χερσαίαν εἶναι καὶ ἐφ' αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ξηροῦ, αὖθις δ' ἐν τῷ ὕδατι διαιτᾶσθαι, τῷ χρὴ ταῦτα προσθεῖναι, πλὴν εἰ τῇ μεγάλῃ σοφίᾳ καὶ προνοίᾳ τοῦ θεοῦ; ὅστις εἰ μὴ ἥκιστα ἔμελλεν ὕειν, τὸν Νεῖλον ἐπήγαγε μιμητήν τινα ἑαυτοῦ, καὶ ἀντὶ ὄμβρων εἶναι τοῖς ταύτης [b] τῆς δωρεᾶς αὖ τηνικαῦτα ἐπήγαγεν, ἡνίκα τοῖς τε ἀνθρώποις ἔμελλε μάλιστα ἐν καιρῷ ἔσεσθαι, καὶ τῇ χώρᾳ τὴν φορὰν οὐ μόνον οὐκ ἐλάττω τῆς ἱκανῆς, ἀλλὰ καὶ θαυμαστὴν πλήθει παρέξεσθαι. ταύτην ἐγὼ μόνην αἰτίαν ἐπινοῶ, δι' ἣν Νεῖλος δι' Αἰγύπτου καὶ τῶν ἐκείνῃ ῥεῖ, καὶ μέγιστος δὴ τοῦ θέρους. id est, G. Cantero interpr. *Unde autem tantum ſumat incrementum, id extra noſtram cognitionem eſt poſitum. Iam quod ſola hæc regio, velut animal quoddam, utramque naturam per fluvium participat, ac nunc terreſtris eſt et ſicca, nunc in aqua degit: id cui tribuamus cauſſæ, niſi magnæ Dei ſapientiæ ac providentiæ, qui quem in locum nullam erat pluviam demiſſurus, in eum Nilum, quaſi vicarium ſuum, induxerit, qui pluviæ vicem huius regionis incolis præſtaret: atque eo tempore donum hoc in homines conferat, quo tum ipſis opportunum ſit maxime, tum regioni non minorem, quam pro neceſſitate, verum inſigniter copioſum proventum conciliet. Hanc ego unicam video cauſſam, cur Nilus per AEgyptum fluat, atque æſtate ſit maximus.*

EX STRABONE,

libro XVII. *rerum geographicarum.*

Interpr. Gu. Xylandro.

ENIMVERO antiqui coniectura, recentiores etiam viſu ipſo cognoverunt, Nilum augeri quando ſuperne adſita AEthiopia imbribus æſtivis proluitur maxime in extremis montibus. Imbribus autem finientibus, paulatim inundationem deſinere. Quam rem ii potiſſimum deprehenderunt, qui in Arabicum ſinum navigarunt usque ad cinnamomiferam regionem, et ii qui ad elephantorum venationem miſſi fuerunt, aut ſi qui alii uſus Ptolemæos AEgypti reges impulerunt, ut homines aliquos eo amandarent. Nam hi talia curabant: is præcipue qui cognomento fuit Philadelphus, cognitionis rerum apprime ſtudioſus: cum propter corporis imbecillitatem ſemper novæ alicuius oblectationis materiam expeteret. Antiqui autem reges perexiguam harum rerum curam habuerunt: tametſi cum ipſi ſapientiæ ſtudio dediti eſſent, tum ſacerdotes, cum quibus plurimum vivebant. Idque eo magis eſt admi-

ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ,

τῶν γεωγραφικῶν ἐν

τῷ ιζ.

ΟΙ [1] μὲν οὖν ἀρχαῖοι στοχασμῷ τὸ πλέον, οἱ δ' ὕστερον αὐτόπται γενηθέντες, ᾔσθοντο ὑπὸ ὄμβρων θερινῶν πληρούμενον τὸν Νεῖλον, τῆς Αἰθιοπίας τῆς ἄνω κλυζομένης, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ἐσχάτοις ὄρεσι· παυσαμένων δὲ τῶν ὄμβρων, παυομένην κατ' ὀλίγον τὴν πλημμυρίδα. τοῦτ' δ' ὑπῆρξε μάλιστα δῆλον τοῖς πλέουσι τὸν Ἀράβιον κόλπον μέχρι τῆς κινναμωμοφόρου, καὶ τοῖς ἐκπεμπομένοις ἐπὶ τὴν τῶν ἐλεφάντων θήραν, καὶ εἴ τινες ἄλλαι χρεῖαι παρώξυνον ἐκεῖσε ἄνδρας προχειρίζεσθαι τοὺς τῆς Αἰγύπτου βασιλέας τοὺς Πτολεμαϊκούς. οὗτοι γὰρ ἐφρόντισαν τῶν τοιούτων· διαφερόντως δ' [2] ὁ Φιλάδελφος ἐπικληθεὶς, φιλιστορῶν, καὶ διὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ σώματος, διαγωγὰς ἀεί τινας καὶ τέρψεις ζητῶν καινοτέρας. οἱ πάλαι δὲ βασιλεῖς οὐ πάνυ ἐφρόντισαν τῶν τοιούτων· καί περ οἰκεῖοι σοφίας γεγονότες καὶ αὐτοὶ, καὶ οἱ ἱερεῖς, μεθ' ὧν ἦν αὐτοῖς ὁ πλείων βίος. ὥστε καὶ θαυμάζειν ἄξιον,

1. Primus videtur Agatharchides Cnidius hanc cauſſam Nili ἀναβάσεως commentus. Diodorus Siculus: ἔγγιστα δὲ τῇ &c. [*quæ iam appoſuimus.*] Sane conſtat, ſub æquinoctiali, et ubicunque etiam intra tropicos Sol ſit perpendicularis, tantos imbres ſolitos contingere, ut hoc ſit illis loco hyemis, et moleſtiſſimæ quidem: quum omnia veluti diluvio quodam natent. hanc tamen eſſe cauſſam cur Nilus intumeſcat neſcio an concedere debeamus. Cur enim Nilo proprium eſſet hoc πάθος? Itaque doctis noſtræ ætatis viris placet, a ſubterraneis potius cauſſis Nilum intumeſcere: idque eo argumento maxime probatur, quod et in Delo fons eſt Inopus nomine qui Nilo ὁμοιοπαθεῖ, ideoque Nili ἀπόῤῥωξ a quibusdam dictus. Atqui dici non poteſt ullos imbres qui tunc nulli ſunt, aut non certe magni in Delo, in cauſſa eſſe cur infletur Inopus. *Hæc Iſ. Caſaub. Comm. et Caſtig. in Strab. l.* 17. 2. Ptolemæus ſecundus. vide Plin. et Diodor. *Idem Caſaub. ibid.*

a γρ' ὡς θαυμάζων. b τοῖς ταύτῃ καὶ τὸ ταύτης.

ξιον, καὶ διὰ τοῦτο, καὶ διότι Σέσωστρις τὴν Αἰθιοπίαν ἐπῆλθεν ἅπασαν μέχρι τῆς κινναμωμοφόρου, καὶ ὑπομνήματα τὰ τῆς στρατείας αὐτοῦ, καὶ νῦν ἔτι [a] δείκνυνται στῆλαι καὶ ἐπιγραφαί. Καμβύσης τε τὴν Αἴγυπτον κατασχὼν, προῆλθε καὶ μέχρι
622 τῆς Μερόης μετὰ τῶν Αἰγυπτίων· καὶ δὴ καὶ τοὔνομα τῇ τε νήσῳ, καὶ τῇ πόλει τοῦτο παρ' ἐκείνου τεθῆναι φασὶν, ἐκεῖ τῆς ἀδελφῆς ἀποθανούσης αὐτῷ Μερόης· οἱ δὲ, γυναῖκα φασί· τὴν ἐπωνυμίαν οὖν ἐχαρίσατο αὐτῇ τιμῶν τὴν ἄνθρωπον. Θαυμαστὸν οὖν πῶς ἐκ τῶν τοιούτων ἀφορμῶν οὐ τελέως ἐναργὴς ἦν ἡ περὶ ὄμβρων ἱστορία τοῖς τότε· καὶ ταῦτα τῶν ἱερέων φιλοπραγμονέστερον ἀναφερόντων εἰς τὰ ἱερὰ γράμματα, καὶ [b] ἀποτιθεμένων ὅσα μάθησιν περιττὴν ἐπιφαίνει. εἰ γὰρ ἄρα τοῦτ' ἐχρῆν ζητεῖν ὅπερ καὶ νῦν ἔτι ζητεῖται, τί δή ποτε θέρους, χειμῶνος δὲ οὔ; καὶ ἐν τοῖς νοτιωτάτοις, ἐν δὲ τῇ Θηβαΐδι, καὶ τῇ περὶ Συήνην οὐ συμπίπτουσιν ὄμβροι, τὸ δ' ὅτι ἐξ ὄμβρων αἱ ἀναβάσεις, μὴ ζητεῖν, μηδὲ τοιούτων δεῖσθαι μαρτύρων, οἵους Ποσειδώνιος εἴρηκε. φησὶ γὰρ Καλλισθένη λέγειν τὴν ἐκ τῶν ὄμβρων αἰτίαν τῶν θερινῶν, παρὰ Ἀριστοτέλους λαβόντα· ἐκεῖνον δὲ παρὰ Θρασυάλκου τοῦ Θασίου· (τῶν ἀρχαίων δὲ φυσικῶν εἷς οὗτος·) ἐκεῖνον δὲ παρ' ἄλλου· τὸν δὲ παρ' Ὁμήρου διϊπετέα φάσκοντος τὸν Νεῖλον·

[c] Ἂψ δ' εἰς Αἰγύπτοιο διϊπετέος ποταμοῖο.

ἀλλ' ἐῶ ταῦτα πολλῶν εἰρηκότων, ὧν ἀρκέσει δύο μηνῦσαι τοὺς ποιήσαντας καθ' ἡμᾶς τὸ περὶ τοῦ Νείλου βιβλίον, Εὔδωρόν τε καὶ Ἀρίστωνα [d] τὸν ἐκ τῶν περιπάτων· πλὴν γὰρ τῆς τάξεως τά τε ἄλλα καὶ τῇ φράσει, καὶ τῇ ἐπιχειρήσει ταῦτά ἐστι κείμενα παρ' ἀμφοτέροις. κ. τ. λ.

miratione dignum, quod Seſoſtris totam AEthiopiam permeavit, usque ad cinnamomiferam regionem et adhuc quædam eius monumenta extant, et columnæ et inſcriptiones. Cambyſes quoque AEgypto potitus, cum AEgyptiis usque ad Meroën progresſus est, et nomen urbi, inſulæque ab illo factum aiunt, Meroë ſive ſorore, ſive uxore eius (nam et hoc traditur) ibi mortua, utique honorandæ causſa feminæ loco id nominis impoſuit. Mirum itaque est, cur tantis oblatis inveſtigandi occaſionibus, non prorſus innotuerit imbrium hiſtoria eius ætatis hominibus: præſertim cum ſacerdotes curioſius in ſacros libros referrent et confirmarent quæ ſubtilioris aliquid haberent cognitionis. Etenim, ſi dignum disquiſitione viſum fuit, quod adhuc quæri ſolet: cur ætate, et non hyeme partibus auſtralisſimis imbres cadant, in Thebaide vero et circa Syenen non item: cur non de hoc etiam diſputaretur, quomodo ex imbribus Nilus augeatur? ne talibus teſtibus uti cogeremur, quales producit Poſidonius. Ait enim Eratoſthenem tradere æſtivos imbres causſam esſe. Idque hunc ab Ariſtotele ſumpſisſe, Ariſtotelem vero a Thraſyalce Thaſio (hic unus ex antiquis Phyſicis.) Thraſyalcem autem ab alio, atque illum ab Homero qui Nilum cœlitus delapsum autor ſit:

Rurſus ad AEgypti cœlo delapsa fluenta.

Verum isthæc mitto, quum a multis ſint tractata: de quibus ſatis ſit duos afferre, qui ætate noſtra de Nilo ſcripſerunt, Eudorum et Ariſtonem peripateticos. Hi demto ſaltem ordine, cetera omnia et ſtylo et argumentis iisdem fere uterque poſuerunt. &c.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΔΙΩΝΟΣ:

ἐκ τῆς ἐπιτομῆς Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας ἣν συνέτεμεν Ἰωάννης ὁ Ξιφιλῖνος.

ΕΓΩ δὲ τὰ μὲν ἄλλα τῆς Αἰγύπτου οὐδὲν δέομαι γράφειν· ὃ δὲ δὴ περὶ τοῦ Νείλου πολλαχόθεν ἀκριβώσας ἔχω, δικαιότατός εἰμι εἰπεῖν. ἐκ γὰρ τοῦ Ἄτλαντος τοῦ ὄρους σαφῶς ἀναδίδοται· τοῦτο δέ ἐστιν ἐν τῇ Μακεννίτιδι παρ' αὐτῷ τῷ Ὠκεανῷ πρὸς ἑσπέραν, καὶ ὑπεραίρει πολὺ πλεῖστον ἁπάντων ὀρῶν· ὅθεν οἱ ποιηταὶ κίονα αὐτὸν τοῦ οὐρανοῦ εἶναι ἔφησαν. οὔτε γὰρ ἀνέβη ποτέ τις ἐπ' ἄκρον αὐτοῦ, οὔτε τὰς κορυφὰς αὐτοῦ εἶδε. χιόνος τε οὖν ἀεὶ διὰ ταῦτα πεπλήρωται, καὶ τὸ ὕδωρ ἐξ αὐτῆς παμπληθὲς ὑπὸ τὸ θέρος ἀφίησιν. ἔστι μὲν καὶ ἄλλως
623 ἑλώδη πάντα τὰ περὶ τοὺς πρόποδας αὐτοῦ, τότε δὲ ἐπὶ μᾶλλον πληθύνεται, καὶ ἐκ τούτου τὸν Νεῖλον τὴν ὡραίαν ἐπαύξει. πηγὴ γάρ ἐστιν αὐτοῦ, ὥσπέρ που καὶ τοῖς κροκοδείλοις καὶ ἄλλοις ἑκατέρωθι ὁμοίως γιγνομένοις τεκμηριοῦται. καὶ θαυμάσῃ μηδεὶς, εἰ τὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν ἄγνωστα ἐξειρήκαμεν. πλησίον γὰρ οἱ Μακεννῖται τῇ Μαυριτανίᾳ τῇ κάτω οἰκοῦσι, καὶ πολλοὶ τῶν ἐκεῖ στρατευομένων καὶ πρὸς τὸν Ἄτλαντα ἀφικνοῦνται. τοῦτο μὲν οὕτως ἔχει.

EX DIONE.

Ex epitome hiſtoriæ Rom. quam confecit Io. Xiphilinus.

Guil. Blanco interp.

MIHI [vero] non est necesſe ſcribere cetera quæ ad AEgyptum pertinent: quanquam ea quæ de Nilo multis habeo rationibus perſpecta atque cognita, iure posſum referre. Is ex monte Atlante certo fluit, qui mons est in Macennitide, non longe ab Oceano, qua parte ſpectat ad occaſum Solis. mons est longe omnium altisſimus, quem poëtæ ob eam causſam columnam cœli esſe dixerunt: nam ad ſummum eius verticem nemo aſcendit unquam, neque culmina videre potuit. quamobrem plenus est perpetuis nivibus, ex quibus æſtate magnam copiam aquæ emittit, cum alioqui ad radices undique paludes habeat, quæ tunc multo fiunt maiores, augeturque Nilus propterea, quod fons eius est; ut ex crocodilis, ceterisque quæ utrobique naſcuntur, coniicitur. Neque vero mirari quisquam debet, ſi nos ea diximus quæ ſunt a veteribus Græcis ignorata. Nam Macennitæ propter Mauritaniam inferiorem habitant, multique ex iis qui illic bella gerunt, ad Atlantem perveniunt. ſed de his hactenus.

EX

a Malim δείκνυται mutata diſtinctione Is. Caſaub. *b* Ita Is. Cas. vulgo ἀποτεινομένων. *c* Ὀδυσσ. δ. 581.
d Ald. Cod. τῶ et in vet. lib. τῶν περιπατητικῶν Is. C.

EX HELIODORO,

libro II. *AEthiopicorum.*

Interp. Stephano Warſewiczki.

ERANT qui quomodo nos AEgyptii deos coleremus, quærerent: alius, quamobrem alia apud alios animalia ſacra et divina haberentur, et quæ eſſet de quolibet narratio, percontabatur. Quidam pyramidum formam et conſtructionem, nonnulli fiſtularum ductus et anfractus ſciſcitabantur. Quid multa? AEgyptiarum rerum nihil non inquiſitum relinquebant. Etenim omnis AEgyptiaca narratio, mirum in modum Græcas delectat aures. Ad extremum tandem et de Nilo, qui eſſent eius fontes, et quæ præter alios fluvios peculiaris natura, et unde æſtivo tempore ſolus inter omnes creſcat aquis, quæſtionem mihi quidam ex urbanioribus proponebat. Me dicente ea quæ ſciebam, et quæ de hoc fluvio ſacris libris perſcripta, ſolis antiſtitibus cognoſcere ac legere licet: et narrante, quod in ſupremis AEthiopiæ, ultimis autem Libyæ partibus oriatur, qua parte orientale clima deſinens, initium meridiei præbet: creſcit vero æſtivo tempore, non (ut quidem putarunt) Eteſiarum adverſo flatu reiectus, ſed iis ipſis ventis circa ſolſtitium æſtivum, a ſeptentrionalibus partibus verſus meridiem, omnes nubes pellentibus ac trudentibus, donec in zona quæ torretur ardore ſolis colligantur, in qua *illorum motus retunditur propter incredibilem circumſtantis æſtus vehementiam, toto* qui antea *fuerat paululum congregatus et condenſatus, humore liqueſcente*, et inde copioſis imbribus cadentibus. Superbitque Nilus, nec ſe fluvium eſſe patitur, ſed effunditur extra ripas, et eluvione tanquam mari quodam AEgyptum operiens, adventu ſuo fecundat agros. Quare ad bibendum dulcisſimas præbet aquas, ut quæ illi ex cœleſtibus imbribus ſuppeditent: et est tactu placidus ac lenis, non amplius calidus, ſicut ubi incipit: veruntamen adhuc tepidus, ut in eiusmodi locis ortus. Quam ob cauſam ſolus ex fluviis, vapores non exhalat: omnium enim conſentaneum eſſet, ſi exhalaret, eum ex nive liquefacta, quod quidam docti apud Græcos voluerunt, incrementum capere.

ΕΚ ΤΩΝ ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ

ἐν τῷ β' Αἰθιοπικῶν.

ΚΑΙ ὁ μέν τις ὅπως τοὺς ἐγχωρίους οἱ Αἰγύπτιοι σέβομεν θεοὺς ἀνηρώτα· ὁ δὲ, δι' ἣν αἰτίαν ἄλλα παρ' ἄλλοις τῶν ζώων ἐκθειάζεται, καὶ τίς ὁ περὶ ἑκάστου λόγος ἐπυνθάνετο· ἄλλος πυραμίδων κατασκευὴν, ἕτερος συρίγγων πλάνην· καὶ συνελόντι τῶν κατ' Αἴγυπτον ἓν οὐδὲν ἀπελίμπανον ἱστοροῦντος. Αἰγύπτιον γὰρ ἄκουσμα καὶ διήγημα πᾶν, Ἑλληνικῆς ἀκοῆς ἐπαγωγότατον. τέλος δέ ποτε καὶ περὶ τοῦ Νείλου, καὶ τίνες μὲν αὐτῷ πηγαί· τίς δὲ ἡ παρὰ τοὺς ἄλλους ποταμοὺς ἰδιάζουσα φύσις· καὶ ὁπόθεν τὴν θερινὴν ὥραν μόνος [a] τῶν πάντων πλημμυρεῖ, πεύσιν τις ἐμοὶ προσῆγε τῶν ἀστειοτέρων. ἐμοῦ δὲ ἅπερ ἐγίγνωσκον εἰπόντος, καὶ ὅσα περὶ τοῦ ποταμοῦ τούτου βίβλοις ἱεραῖς ἀναγεγραμμένα, μόνοις τοῖς προφητικοῖς καὶ γινώσκειν, καὶ ἀναγινώσκειν ἔξεστι. καὶ διελθόντος ὡς τὰς μὲν ἀρχὰς ἐκ τῶν ἄκρων τῆς Αἰθιοπίας, ἐσχάτων δὲ τῆς Λιβύης [b] ἀναλαμβάνει, καθ' ὃ μέρος τὸ κλίμα τὸ ἀνατολικὸν ἀπολῆγον, ἀρχὴν τῇ μεσημβρίᾳ δίδωσιν· αὔξεται δὲ κατὰ τὴν θερινὴν ὥραν, οὐχ ὡς τινες [1] ᾠήθησαν πρὸς τῶν ἐτησίων ἀντικρὺ πνεόντων ἀνακοπτόμενος· ἀλλ' αὐτῶν δὴ τούτων τῶν ἀνέμων κατὰ τροπὴν τὴν θερινὴν ἀπὸ τῶν ἀρκτώων ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν πᾶν νέφος ἐλαυνόντων τε καὶ ὠθούντων, ἕως ἐπὶ τὴν διακεκαυμένην ζώνην [c] συνάξωσι, καθ' ἣν τῆς πρόσω φορᾶς ἀνακόπτονται δι' ὑπερβολὴν τοῦ περὶ τὰ μέρη πυρώδους πάσης τῆς πρότερον καὶ κατὰ μικρὸν ἀθροισθείσης καὶ παχυνθείσης νοτίδος ἐξατμιζομένης, κἀκ τούτου λάβρων ὑετῶν ῥηγνυμένων, ὀργᾶται ὁ Νεῖλος, καὶ ποταμὸς εἶναι οὐκ ἀνέχεται, ἀλλὰ κατεξανίσταται τῆς ὄχθης, καὶ θαλασσώσας τὴν Αἴγυπτον, τῇ παρόδῳ γεωργεῖ τὰς ἀρούρας. διὸ πιεῖν τέ ἐστι [2] γλυκύτατος, ἅτε ἐξ ὄμβρων οὐρανίων χορηγούμενος, καὶ θίγειν προσηνέστατος, οὐκ ἔτι μὲν θερμὸς ὡς ὅθεν ἤρξατο, ἔτι δὲ χλιαρὸς ὡς ἐκεῖθεν ἀρξάμενος. δι' ἣν αἰτίαν καὶ μόνος ποταμῶν αὔρας οὐκ ἀναδίδωσι· πάντως ἂν, ὡς τὸ εἰκὸς, ἀναδοὺς, εἰ καθάς τινες ἐβουλήθησαν, ὡς πυνθάνομαι, τῶν παρ' Ἕλλησιν [3] εὐδοκίμων, χιόνος τηκομένης τὸ πλήρωμα ἐλάμβανε. 624

EX THEODORETO

Epiſcopo Cyri.

In Græcorum affectionum curationis ſermone IV, *qui inſcribitur de Materia et Mundo.*

Zenob. Acciaolo interp.

NEQVE vero nunc diſſerendum puto, unde iugis fluviorum copia devolvatur: ineffabilis enim mihi penitusque abſtruſa hæc quoque ratio est: quo autem pacto ſol aptus na-

ΕΚ ΤΩΝ ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΥ

ἐπισκόπου Κύρου.

Ἐν τῆς Ἑλληνικῶν παθημάτων θεραπευτικῆς λόγῳ τῷ δ', ἐπιγραφέντι περὶ ὕλης καὶ κόσμου.

ΚΑΙ οὔτι λέγω, πόθεν δὴ ἄρα τῶν ποταμῶν τὰ ῥεύματα φέρεται· ἄῤῥητος γὰρ δή μοι πάμπαν καὶ οὗτος ὁ λόγος· ὅπως δὲ καὶ ὁ ἥλιος τὴν ὑγρὰν οὐ-

1. Quos et refutat Herodotus lib. II. cap. 20. Eorum fuit Thales. 2. Sic et Clitophon apud Achill. Tatium l. 4. de Leucip. et Clitop. Nili pota aqua γλυκὺ, ait, δὲ πινόμενον ἦν καὶ ψυχρὸν ἐν μέτρῳ τῆς ἡδονῆς. ubi ultimæ quatuor voculæ deſunt in vulgatis, nos ſupplevimus ex MS. I. A. Thuani. Eodem loci, ſi libet, et alia non iniucunda certe de iucundo isto aquæ istius potu, modoque potandi mirabili videas. 3. Ut Anaxagoras et tragici. refutat eandem opinionem noſter Herodotus lib. II. cap. 22.

a γρ' τῶν ἄλλων Palatin. MS. b λαμβάνει. Palat. et Vatican. MSS. c Sic Comel. edit. vulgo συναύξωσι.

οὐσίαν πέφυκεν ἀναλίσκειν, εὐπετὲς μάλα τῷ βουλομένῳ καταμαθεῖν. καὶ γὰρ δὴ ξηραίνει τὰ τέλματα, καὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀναλίσκει ξυστήματα, καὶ τὰ ἡμέτερα σώματα [a] διαυαίνει· καὶ μέν τοι τοὺς ποταμοὺς [b] σμικρυνομένους ἔστιν ἰδεῖν, ὅταν οὗτος ἀφεὶς τὰ νότια μέρη, ἐπὶ τὰ βόρεια τρέχῃ, καὶ τὸ θέρος ἐργάζηται. διά τοι τοῦτο καὶ τὸν Νεῖλον φασὶν, οὐ κατὰ τὸν αὐτὸν τοῖς ἄλλοις ποταμοῖς πλημμυρεῖν καιρὸν, ἀλλὰ μεσοῦντος τοῦ θέρους ἐπικλύζειν τὴν Αἴγυπτον· ὡς τοῦ γε ἡλίου τὴν βορειοτέραν διαθέοντος ζώνην, καὶ τοῖς ἄλλοις μὲν ποταμοῖς ἐνοχλοῦντος, τούτου δέ γε πλεῖστον ἀπέχοντος. εἰ δὲ καὶ ἄλλας αἰτίας τῆς τούτου γε πλημμυρίας εἶναι φασί τινες, ἀλλ᾽ οὐκ [c] [ἔμοιγε] ἁρμόττειν τόνδε νῦν τὸν λόγον ὑπείληφα, καὶ γὰρ τοῖς ἄλλοις παρεγγυῶ τῆς μὲν θείας οἰκονομίας μὴ πολυπραγμονεῖν τὰς αἰτίας, θαυμάζειν δὲ τὰ γινόμενα, καὶ τὸν ποιητὴν ἀνυμνεῖν.

natus ſit humidam aquæ vim comminuere, pronum eſt cunctis volentibus edoceri. AEſtuaria enim paludesque exſiccat, aquarum præterea collectiones ac ſtagna conſumit: corpora quoque hominum ſicciora efficit. Quinetiam fluvios videmus decreſcendo ſubduci, cum ſol relictis auſtralibus locis ad boreales tractus concedit, æſtatemque nobis efficit. Eamque ob rem, Nilum aiunt non eodem tempore quo ceteri ſolent fluvii, extra alveum inundare, ſed media æſtate aquis exuberantibus AEgyptum perfundere, ſole tunc ad borealem circulum accedente, ac ceteris quidem fluviis radiis ardentioribus incubante, ab ipso autem Nilo magnis ſane ſpatiis abſcedente. Si vero et alias Niliaci incrementi cauſas quidam esſe contendunt, ego tamen hoc tempore materiam hanc convenire mihi non arbitror: quippe qui alios cohorter, ne causſas divinæ gubernationis curioſius indagent, ſed admirentur potius ea quæ facta ſunt, ipsumque opificem hymnis laudando concelebrent.

a γρ᾽ διαυαίνων. b σμικροτέρους. c additum ex MSS.

ΕΚ ΤΩΝ

ΚΤΗΣΙΟΥ ΤΟΥ ΚΝΙΔΙΟΥ ΠΕΡΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΝΔΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΑΙ.

EX

CTESIAE CNIDII PERSICIS ET INDICIS *EXCERPTA A PHOTIO.*

Cum interpretatione H. STEPHANI; et Indicorum quidem duplici; quarum altera L. RHODOMANI.

IN HAEC

Notæ, variæ lectiones, et diverſæ interpretationes H. STEPHANI, D. HOESCHELII, A. SCHOTTI.

AD HÆC

Alia eiusdem CTESIAE ex iisdem et aliis ipſius libris Fragmenta aucta iam et locupletata.

626 # HENR. STEPHANI

DE

CTESIA HISTORICO

ANTIQVISSIMO DISQVISITIO.

QVI melius, qui certius de rebus Perſicis ſcribere potuerit quam Cteſias, arbitror fuiſſe neminem. Quod quo magis mihi perſuadeo ſemperque perſuaſi: eo certe magis (ut homo Perſicæ hiſtoriæ ſtudioſiſſimus) aliquam eius ſcriptorum partem in quopiam bibliothecæ angulo reperire poſſe deſidero ac ſemper deſideravi. Nam iſtæ ex eius ſcriptis ἐκλογαὶ tantum abeſt ut deſiderio meo ſatisfaciant, ut illud, non aliter quam ex longo contractam ſitim pauculæ aquæ guttæ, multo vehementius accendant. Ut autem Cteſiæ tantum tribuam cum alia multa faciunt, tum vero quod illum a Xenophonte laudatisſimo authore laudari videam. Eum enim cuius unius ex omnibus ab illo citetur teſtimonium, ut locupletisſimum, laudari certe, et magnificentisſime quidem, interpretor. Unde fit etiam, ut Plutarcho, modeſtisſimo alioqui et prudentisſimo ſcriptori, ſuccenſeam: qui ita huius hiſtorici mores exagitat, ut omnibus modis ſuſpectam nobis eius reddere velle videatur fidem. Sed quum duo in hiſtorico requirantur, et poſſe et velle de rebus vere ſcribere: primum, an id præſtare potuerit, videamus: deinde de eo, an voluiſſe veriſimile ſit, diſputabimus. At illud vel ipse Plutarchus nobis teſtabitur: et teſtatus erat ante eum laudatisſimus, uti dixi, ſcriptor Xenophon. Reſpondeant igitur pro me ambo: Xenophon quidem in libro Κύρου ἀναβάσεως primo, his verbis, ubi narrat vulneratum a Cyro Artaxerxem regem, eius fratrem, καὶ παίει κατὰ τὸ στέρνον, καὶ τιτρώσκει διὰ τοῦ θώρακος, ὥς φησι Κτησίας ὁ ἰατρός. καὶ ἰᾶσθαι αὐτὸς τὸ τραῦμά φησι. et paucisſimis interiectis verbis, ὁπόσοι μὲν τῶν ἀμφὶ βασιλέα ἀπέθανον, Κτησίας λέγει· παρ' ἐκείνῳ γὰρ ἦν. Plutarchus autem initio Ἀρτοξέρξου (ita enim illic nominatur, conſentientibus etiam veteribus exemplaribus) hæc ſcribens, ἀλλὰ τὸν Κτησίαν οὐκ εἰκός ἐστιν ἀγνοεῖν τοὔνομα τοῦ βασιλέως παρ' ᾧ διέτριβε, θεραπεύων αὐτὸν καὶ γυναῖκα καὶ μητέρα καὶ παῖδας. Et pagina illius libri ſecunda, Κτησίας δὲ, ὃν οὔτε ἀγνοεῖν τὸν χρόνον εἰκός ἐστι, παρόντα ταῖς πράξεσιν, οὔτε ἑκὼν αἰτίαν εἶχεν ἐκ τοῦ χρόνου μεταστῆσαι τὸ ἔργον ὡς ἐπράχθη διηγούμενος. Ex his igitur quum res omnes compertas exploratasque Cteſiam habere potuiſſe, (præſertim quum medicorum apud reges multo maior tunc temporis quam nunc authoritas eſſet) et ut de compertis atque exploratis vere ſcribere potuiſſe intelligamus: nunc an eum (ut φιλαλήθη, id est, veritatis amatorem) id etiam voluiſſe probabile ſit, conſideremus. Nimirum et de hoc ἁπλοῦς ὁ λόγος. Nam ſi mentiri volebat Cteſias, nempe asſentationis ſtudium in cauſſa fuiſſe dicamus neceſſe est. Si asſentator erat, certe mentiendo, eius auribus a quo plurimum commodi expectabat, aliquid dare, eiusque ambitioni ſubſervire ſibi propoſitum habebat. A quo autem plura quam a rege ſuo aut a regis matre ſperare eum par erat? Supereſt igitur ut Cteſiam, dum Artaxerxi et Paryſatidi ſtatuit adulari, falſam illis laudem in hiſtoria ſua plerunque affinxiſſe exiſtimemus. Atqui tantum abeſt ut iis, ac Paryſatidi præſertim, falſam laudem affinxerit, ut veram potius detraxiſſe, ex iis pasſim quæ de ea commemorat, omnibus videri poſſit. Et de his quidem ita loquor, quaſi ante illorum obitum hiſtoriam ſuam ediidiſſe Cteſiam conſtet. Nam ſi poſt eorum obitum in lucem ab eo prolatam fuiſſe credamus, quomodo eum huius culpæ, imo vel huius ſuſpicionis dicere affinem fuiſſe audebimus? Quod autem ad res Indicas attinet, profecto mendacii illum multis in locis nemo non facile ſuſpectum habuerit: ſed quotusquiſque eſt qui convincere queat et coarguere? Neſcio (reſpondebit quiſpiam) quis eo tempore potuerit: at nunc posſunt mercatores noſtri qui illuc et ipſi navigant. Ain' tu? at unde illis, ut, quum ſint ἀναλφάβητοι, ideoque iudicio eo quod litteris et doctrina quæritur, omnino careant: obſervare et obſervata aliis poſtea commemorare eadem quæ viri docti, posſint? Ne longe abeamus, unde homini omnium litterarum rudi, ut ligni παρήβου
627 dicti naturam ita animadvertiſſe, et animadverſam ita queat deſcribere ut hoc in libello a Cteſia deſcriptam habemus? ut omittam illud quod pro artis ſuæ (quum medicus eſſet) ſolertia, ut obſervavit, ita et obſervaſſe debuit: nimirum illud lignum δίδοσθαι τοῖς κοιλιακοῖς βοήθημα. vel tale quid quale alio quodam loco narratur? nempe aut miram cuiusdam radicis ad corrigendum nimium lactis uſum virtutem: aut, quod de aſinorum ſylveſtrium cornu refert? qui e poculis ex eorum cornu confectis biberint, neque ſpaſmo eos, neque comitiali morbo corripi: ſed neque, dummodo aut vinum aut aquam aut poculentum aliquid aliud ex huiusmodi poculis bibant, illos hauſto aut ante aut poſt minime interire veneno? Nequaquam profecto ab imperitis iſtis mercatoribus expectanda hæc narratio fuerit. quid igitur illi narrabunt? nimirum ſe vidiſſe ſylveſtres aſinos cornu in fronte geſtantes, quod cuius coloris eſſet diſcernere non potuerint, ſed nec ſatis eius magnitudinem conſideraverint. Hanc autem vim huic cornu eſſe inſitam, tam ſunt neſcii, quam ii qui nunquam ne Indorum quidem nomen audiverunt. Hæc autem a me idcirco hic dicuntur, lector, ut quoties in quosdam homines incides, qui plus fidei de illis rebus, mercatoribus etiam litterarum imperitis, quam vel doctisſimis antiquis ſcriptoribus adhibendum eſſe credunt, in promptu tibi quod illis nugatoribus reſpondeas, eſſe poſſit. Quod ſi quis me roget, an

an nec Cteſiæ, nec aliis vetuſtis authoribus rerum huiusmodi hiſtoriam deſcribentibus derogandam arbitrer eſſe fidem, ille a me hoc reſponſum feret: me domi et in patria mea tot tantaque rerum videre paſſim miracula, ut quum illos qui de peregrinarum regionum miraculis ſcripſerunt lego: tum demum velim, Scepticam uſurpans ἐποχὴν, dicere οὐ μᾶλλον, id est οὐ μᾶλλον πιστεύω, ἢ οὐ πιστεύω. ſi tantum illa excipias quæ ita a ratione abhorrent, ut ne ipse quidem ſenſus communis ea quenquam patiatur admittere. Quid ſi vero, quo magis tales ſunt res aliquæ, eo etiam magis inter miracula, ſed non inter incredibilia tamen referendæ ſint? Nam vel istud quale ſit conſidera. Fuerunt nonnulli priſco ſæculo homines, qui quod de quadam Indica ave narrabatur, eam videlicet in India, Indicum, illinc in Græciam transportatam, Græcum ſermonem diſcere, et hominum more articulatas diſtinctasque voces tandem proferre: hoc ut plane abſurdum et ineptum commentum, exſibilandum explodendumque eſſe dixerint. Quinam? nempe non alii quam quibus huiusmodi avem ex Indicis oris advectam videre nunquam contigisſet. Nam Ovidius et Statius, fortaſſe et ipſi, hominem id commemorantem, ut aperte mendacem, aliquando riſu exceperant: at postquam ipsam illis datum fuit avem cernere et audire, quam ea de re famæ et aliorum ſermoni adhibere fidem noluerant, eam ſuis ipsorum oculis adhibere coacti fuerunt. Et, ut illos taceamus, hodieque vulgaris est adeo illa avis, ut extare aliquem qui dicat incredibile eſſe quod de illa narratur, id demum nobis plane ſit incredibile. Quem enim, pſittacum (quem βίττακον Cteſias hic appellat) præter illum Veronenſem Claudiani ſenem, aut aliquem illi ſimilem, nunquam vidiſſe putabimus? Finge tamen reperiri ſenem aliquem (et reperiuntur forſitan aliquot ex illis etiam qui in urbibus degunt) qui nunquam eam volucrem viderit, aut, ſi viderit, loquentem certe nunquam audierit: an eum qui hanc illi avi inditam eſſe naturam affirmabit, fidem apud huiusmodi hominem impetraturum reris? Hoc certe ſi credis, longe falleris. His igitur tandem hunc ſermonem claudamus verbis. Quemadmodum ſi pſittacus nunquam ex India advectus ad nos fuisſet, avem apud Indos eſſe humanas voces ſonantem nemo crederet: nunc vero, quoniam vulgaris est illa, vix quisquam hoc miraculi loco habet: itidem etiam multa de aliis Indicis animalibus referri, et de plantis atque arboribus, nominatim etiam de quibusdam radicibus, item de aquis, de metallis, de aliis denique multis illi regioni peculiaribus rebus commemorari, quæ multorum fidem ſuperant: at ſi tam facilis illarum rerum, quam pſittaci, aſportatio eſſet, tam facile firma ab omnibus perſuaſione reciperentur, quam ea quæ de pſittaco ſcripta ſunt, recipiuntur. Ergo quod Plutarchus Cteſiæ Perſicis tribuit μυθώδεις (apud eum corrupte legitur θυμώδεις) ego id in eum, ne in Indicis quidem, nedum in Perſicis, cadere exiſtimo. At erat φιλολάκων. Fuerit vero φιλαθηναῖος, fuerit φιλοθήβαιος. quid tum? Hoc certe ut aliquo in loco Lacedæmoniorum auribus aut Athenienſium aut Thebanorum potius quam veritati ſerviret, facere potuiſſe dixerim: at ex una hiſtoriæ particula totam illam mendacii arguere, hoc ego iniquisſimi iudicis eſſe cenſuerim. Sed Plutarchum, aliquo præiudicio fortaſſe præoccupatum, quicquid libuerit, impune ſcribere ſinamus, *et de Cteſiæ Perſicis, penes ipsos Perſas: de Indicis, penes Indos esto fides.* Hic certe libellus, *qualis qualis est*, *ſi aliud quo commendaretur*, *non haberet*, vel hoc unum abunde ad eius commendationem valere posſet, quod aliquot cum ab aliis, tum vero a Plinio citati in eo reperiantur loci. Sunt vero et maxime memorabiles in eo et minime tamen vulgares hiſtoriæ, 628
quarum unam, lector, Latino ſermo interpretatam, proferam: διήγημα certe huiusmodi quod rhetori cuipiam χρείας pulcherrimæ argumentum, poëtæ, iocoſo quidem facetorum epigrammatum: ſevero autem, gravisſimæ tragœdiæ amplisſimam ſuppeditare posſit materiam. „ Mortuo,
„ inquit, Megabyzo, uxor eius Amytis, libidinoſa matre filia libidinoſior, ſumme virorum e-
„ rat appetens, et ſuam undique explebat libidinem. Forte accidit ut ægrotaret, non gravi
„ morbo illa quidem: ſed qui tamen medici deſideraret opem. Eam igitur inviſens Apolloni-
„ des medicus Cous, quum iampridem eius eſſet amore correptus, convalituram illam (utpo-
„ te quæ hyſterica eſſet) ſi cum viro congrederetur, affirmavit. Hac arte fit voti compos
„ Apollonides, et amata potitur Amytide. Verum tabeſcentem eam paulatim quum cerne-
„ ret, a congreſſu abſtinere cœpit. Illa autem tandem quum matri ſuæ rem totam aperuiſ-
„ ſet, eam, ne hanc quam ab Apollonide acceperat, inultam impunitamque dimitteret iniu-
„ riam, rogavit. Mater, quæ audiverat, ad Artaxerxen defert: narratque ut congreſſu eius
„ uſus eſſet, nec, niſi ea indignis prius abuſus modis, illo abſtinuiſſet. Rex matri de his a-
„ gendi ut vellet, poteſtatem permittit. Illa igitur comprehenſum et in vincula coniectum A-
„ pollonidem duos menſes in tormentis et cruciatibus habuit, tandem vero vivum etiam defo-
„ dit". Hic iam mihi lector (quod in legendis hiſtoricorum ſcriptis longe et iucundisſimum et utilisſimum est) hiſtoriam cum hiſtoria confer, Perſicam nimirum cum Romana. Amytin cum Meſſalina, regis Perſarum filiam cum imperatoris Romani coniuge mihi compara: et muliebre utrobique, quaſi in ſpeculo quodam, contemplare ingenium.

—— —— Claudius audi
Quæ tulerit. dormire virum quum ſenſerat uxor,
Auſa Palatino &c.

ſatis enim tibi notos eſſe puto verſus. Aptisſime autem, meo quidem iudicio, hoc par mulierum copulaverimus: ut quas perſonas et longa temporum intercapedo et longum locorum intervallum et linguæ magna diſcrepantia disſociaverunt, generis nobilitas (licet in altera maior) et morum fœditas ac turpitudo minime nobili vinculo nobis conſocient atque coniungant. Et de Meſſalinæ quidem ut audias libidine, tibi longe abeundum non fuerit. Amytin autem præterquam Cteſiæ, etiam Dinonis gravisſimi authoris hoc infamatam reperi elogio, Ἄμυτις, καλλίστη τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ γυναικῶν καὶ ἀκολαστοτάτη. id est, *Amytis omnium Aſiæ feminarum ut pulcherrima, ita libidinoſisſima.* Hiſtoriam cum hiſtoria contuliſti, lector: nunc autem poëtæ quomodo cum hiſtoricis conferri debeant, et ut cum illorum ſententiis horum pulchre teſtimonia conſonent, conſidera. Nimirum quod a poëta Latinorum omnium ingenioſisſimo pronunciatum est, Litem magnam pudicitiæ cum forma eſſe, non minus vere quam eleganter eſſe dictum, iam antea tibi, ut opinor, perſuaſeras: ſed ita verum tamen hoc eſſe, ut non in omnes hanc cade-

re ſuſpicionem exiſtimare deberemus. At nunc hæ te docent hiſtoriæ, non obſcuras tantum, non privatas tantum affines huic culpæ eſſe perſonas, verum etiam imperatrices, eorum etiam qui reges regum vocabantur (et merito quidem vocabantur) filias. Sed cur ego tam memorabilem undique hanc tibi reddere conor narrationem? nimirum quod illa vel certiſſimum Cteſiæ φιλαληθείας datura ſit teſtimonium. Quem enim miſſum me facere velle ſimulaveram, nunc quaſi ex inſidiis repetere libet ſermonem. Ecquis unicuique erga ſuam artem et erga eiusdem artis ſocietate iunctos (quod eiusdem velut ſacri ſint cultores) naturaliter quosdam amoris excitari neſcit igniculos? Niſi igitur Cteſiæ amica quidem ars ſua, amicus vero Apollonides, ſed amica magis hiſtoriæ veritas fuisſet, hæccine cum tanto utriusque narrasſet dedecore? At ego (dicet fortasſe Plutarchus) iſtud factum longe aliter interpretor. Nam ut κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει, ſic etiam ἰατρὸς ἰατρῷ. hinc illa diffamatio. Itane tandem hæc eius diffamandi ſtudio commemoret, quem aliquot in locis non multo ante ſponte laudaverit? Quo te iam vertes Plutarche? Video video quo evadere velis. Pasſim ab Herodoto disſentit. Patrem fabularum mihi narras, tandem te tuo confodiſti gladio. Nimirum verax Cteſias mendaci Herodoto repugnat. Quid tu autem ad hæc, lector? nonne iam tibi teneri Plutarchus videtur? Hoc ſi tibi perſuaſi, Cteſiæ τὸ φιλάληθες admirare mecum potius, quam cum Plutarcho τὸ φιλοψευδὲς reprehende. Aut, ſi tibi paria in utramque partem rationum videntur eſſe momenta, ſaltem te neutrum ſerva, et uti dixi, de Cteſiæ Perſicis, penes Perſas, de Indicis, penes Indos fides esto. Vale.

D E 629

ΔΙΤΤΟΓΡΑΦΙΑ

QVORVNDAM NOMINVM, IN CTESIA PRAESERTIM:

ET DE EXCERPTIS IPSIS AC VOCE ΕΚΛΟΓΩΝ.

Ex eiusdem H. STEPHANI *Caſtigationibus ad Appiani Iberica et Annibalica, Cteſiæque Agatarchidis, et Memnonis excerpta, in fine.*

Dvo ſunt præterea, lector, de quibus te admonitum volo: unum, quod ad nomina multa, in Cteſiæ præſertim exemplaribus, διττογραφούμενα· alterum autem, quod ad vocem ἐκλογαὶ attinet. Exemplum huius διττογραφίας ponam ex multis unum, Πετίσας cap. 38. in uno codice cum ι ſcriptum, quum in altero ſcribatur cum η. Certe huius nominis et aliorum huiusmodi quærere ſcripturam, neſcio cuius laboris, imo vero neſcio cuius curioſitatis esſet. Nam ſi tandem reperiretur (quod tamen nullo fieri modo posſe credo) quid tale repertum commodi nobis afferre posſet, non video. Unum tamen optabile foret, ut quo modo apud unum hiſtoricum nomen aliquod proprium ſcribitur, eodem apud alios quoque ſcriptum esſet: ne erroris (ut ſæpe accidere videmus) diverſa *ſcriptura nobis occaſionem* præberet: dum quod de una eademque perſona *dicitur, de diverſis dici exiſtimamus. Sed illud qui fieri posſit? Si tamen et hic coniectura locum habere debet, credo, quo longiora ſunt, eo magis Perſicæ linguæ* characterem ſervare nomina. ſcimus enim Perſas, in ſuis denominandis, nequaquam id quod quidam dixit, curasſe, πάντα δοῦλον εἶναι τῷ δεσπότῃ μονοσύλλαβον, imo potius καὶ δοῦλον καὶ δεσπότην εἶναι πολυσύλλαβον καὶ μακροσύλλαβον. Quam rem videmus ut facete Plautus etiam notet. Hæc igitur ratio videtur idonea ad probandum magis veram esſe ſcripturam (duplex enim in hoc nomine reperitur) Σφενδαδάτης quam Σφενδάτης, utpote longiorem: eandemque in id genus aliis esſe debere rationem. Itidem in nonnullis nominibus, in quibus diverſa ſcriptura, nimirum et per ζ et per ξ, quæ est per ξ meis auribus neſcio quid Perſicum magis ſonat, ideoque magis mihi probatur. Ut Ἰξαβάτης quam Ἰζαβάτης, ſic Ἀρτιβαρξάνης quam Ἀρτιβαρζάνης. nam etiam Ἀρξάνης non Ἀρζάνης dicitur. In nonnullis melioris exemplaris fidem ubique ſecutus ſum. ut Σκυθάρκης ubique non Σκυθάρχης. Item Ἄμυτις non Ἄμυντις. quam Ἄνουτιν a Dinone appellatam reperio, ſi quidem non mendoſum est exemplar. De duplici autem ſcriptura Ἀρτοξέρξης et Ἀρταξέρξης non habeo quod dicam. Quin et ἐθνικῶν in dubium vocari ſcriptura posſit. Nam quos Δέρβικας conſenſu utriusque exemplaris appellatos hic habes, Stephanus ait ipsum Cteſiam appellasſe Δερβίους, ἢ Τερβισσούς. Sed et male illic Δελβίκκαι legitur pro Δερβίκαι per ρ et unum κ, prius. Alicubi certe exemplari alteri fidem audacter derogavi. ut in iis locis qui ſunt cap. 17. et 21. habebat enim Καρχηδονίων et Καρχηδονίοις pro Χαλκηδονίων et Χαλκηδονίοις. (cuiusmodi mendum in hoc ipso nomine in aliorum authorum antigraphis, ut Strabonis, mihi occurrit) quod exemplar etiam male et gravi cum errore permutatas nonnunquam habebat nominum quorundam ſedes. ut cap. 29. [ibi, καὶ παραγίνεται Δαρειαῖος ἀγόμενος ὑπὸ Ἀρταπάνου εἰς τὴν οἰκίαν Ἀρτοξέρξου] in eo ſcriptum est Ἀρτοξέρξης ubi habes Δαρειαῖος, et Δαρειαίου ubi habes Ἀρτοξέρξου. Nec in propriis nominibus tantum, ſed ubique a partibus melioris (ut mihi quidem videbatur) exemplaris ſtare volui: in incertis, alterutrum ſine delectu, ſequutus ſum: ſed ita ut alterius quoque lectionem tibi adnotatam in fine libri dederim, non in Cteſia ſolum, ſed et in Agatharchide, et Memnone. Nam quod ad Appianum attinet, eius unicum exemplar nanciſci potui. Sed hoc addere oblitus eram, non esſe quod in nonnullis et propriis et appellativis nominibus, Ionici idiomatis terminationes in his ex Cteſiæ libris ἐκλογαῖς reperire mireris, quum Ionica dialecto illos conſcripſisſe dicatur. quanquam, ut harum ἐκλογῶν teſtatur author, ἐν τοῖς Ἰνδικοῖς μᾶλλον ἰωνίζει ἢ ἐν τοῖς Περσικοῖς.

Alterum autem quod te ſcire tua interesſe exiſtimo, hoc est. Ex Cteſiæ ſcriptis hæc ita fuerunt 630
excerpta, ut is qui excerpſit, aliquando verba ipſius ſola poſuerit: interdum autem, et ſane plurimum, ſua illis admixta nobis dederit, ſimul etiam in pauca et velut in arctum ea quæ ille latius ac fuſius expoſuerat, contrahens. Utro igitur potius an ἐκλογῶν an ἐπιτομῆς appellanda ſint ea nomine, videamus. Ἐπιτομῆς appellationem dare ſolitos Græcos exiſtimo iis quæ ex ſcriptore aliquo ita deſcribuntur, ut primum ordo idem qui apud eum est, ſervetur: deinde vero ipsa etiam verba (quantum fieri poteſt) ſed ex multis pauca, aut ex paucis paucisſima, retineantur. Eos autem locos qui ex aliquo authoris libro hinc inde, prout viſum est, ſed αὐτολεξεὶ deſcribuntur, ἐκλογὰς ab iis vocitari ſolitos fuisſe arbitror. Nec vero Athenæum cum alibi, tum vero ubi ἐκλογὰς δραμάτων ποιησάμενος dicit, aliud hoc nomine ſignificare voluisſe crediderim. Quo fit etiam ut iis quæ noviſſime in Germania editæ fuerunt poſteriorum Polybii librorum particulis, nequaquam ἐπιτομῆς ſed ἐκλογῶν imponendum fuisſe nomen putem, et ita putem, ut affirmare audeam. Nam quin illic habeantur illa

ipsa Polybii verba, mihi, qui locos aliquot ex iis a quodam Græco authore (ab Athenæo, ſi bene memini) quales illic ſunt, ex Polybio citatos repererim: minime dubium amplius eſſe poſſit. Sed quod ad hæc ex Cteſiæ libris excerpta attinet, quum, ut dixi, nonnunquam ipſa authoris verba et eum ipſum velut loquentem a nobis audiri faciat (ut Indic. cap. 25. τὸν δὲ ἀστράγαλον κάλλιστον ὃν ἐγὼ ἑώρακα, εἶδον περ βοὸς καὶ τὸ εἶδος καὶ τὸ μέγεθος) interdum vero, et multo frequentius id quidem, non μιμητικῶς, ut ita dicam, id eſt, non ipſum ſcriptorem loquentem inducendo, et verba quaſi ex eius ore excipienda nobis relinquendo, ſed διηγηματικῶς, id eſt, ipſe nobis quid apud Cteſiam legerit, narrans (ut Indic. c. 4., quum dicit, ἐξ οὗ [σιδήρου] καὶ δύο ξίφη Κτησίας φησὶν ἐσχηκέναι, ἓν παρὰ βασιλέως, καὶ ἓν παρὰ τῆς τοῦ βασιλέως μητρὸς Παρυσάτιδος. φησὶ δὲ περὶ αὐτοῦ, ὅτι &c. Indic. item cap. 28., καί φησιν ἰδεῖν αὐτὸ [τὸ δένδρον] ὁ Κτησίας, καὶ ὀσφρανθῆναι ὀσμῆς, οἵας οὔτε εἰπεῖν ἦν, οὔτε εἰκάσαι.) Quum, inquam, hæc ita ſint, nomen ἐκλογὰς admittere nos hic ita oportet, ut quum quid proprie hac in re ſignificet, non ignoremus, ad receptum tamen apud authores uſum ſignificationem eius hic non eſſe reſtringendam, ſed paulo latius extendendam ſciamus. Quod autem de ἐκλογαῖς ἐκ τῶν Κτησίου dixi, idem et de ἐκλογαῖς ἐκ τῶν Ἀγαθαρχίδου dictum tibi eſſe puta. At in Memnone paulo alia ratio eſt. quia is qui ex eius ſcriptis hæc ἐξελέξατο, hic quoque, fateor, modo μιμητικῶς, modo διηγηματικῶς eius nobis orationem proponit, ſed ita ut hic non ita ut in epitome, multa verba in pauca contrahat: ſed potius eius narrationes, ut opinor, integras nobis, ſi non ubique, plurimis certe in locis proferat. Hoc autem ut credam, eo adducor, quod minutiſſima quæque plerumque in his narrationibus perſequi eum videam, et certum quendam ſermonis characterem uno eodemque quaſi tenore continuatum eſſe animadvertam.

ELOGIVM CTESIAE CNIDII.

Ex BARNABA BRISSONIO, *l.* I. *de regio Perſarum principatu.*

IN *Perſicorum Archiatrorum ordine, et numero, non infimum locum Cteſias Cnidius tenet, quem Perſicarum rerum bonum auctorem in primis, indictum tacitus præterire non poſſum. a me ergo is hoc* μνημόσυνον *feret, quod ei lubens, merito do dicoque. Hunc Artaxerxis Mnemonis archiatrum fuiſſe, prælioque quod inter ipſum et Cyrum fratrem commiſſum eſt, interfuiſſe, atque adeo curaſſe vulnus regi a fratre inflictum, conſtat ex Xenophonte, lib.* I. Ἀναβάσ. *et Plutarcho in Artaxerxe. Xenophontis verba quæ et Plutarchus ſtrictim attigit, ſunt,* παίει *(videlicet Cyrus minor Artaxerxem fratrem)* κατὰ τὸ στέρνον, καὶ τιτρώσκει διὰ τοῦ θώρακος, ὥς φησι Κτησίας ὁ ἰατρός· καὶ ἰᾶσθαι αὐτὸς τὸ τραῦμα φησί. *Et mox,* ὁπόσοι μὲν τῶν ἀμφὶ βασιλέα ἀπέθανον, Κτησίας λέγει· παρ' ἐκείνῳ γὰρ ἦν. *A quibus Diod. Siculus diſſentiens, in Cyri minoris partibus, Cteſiam fuiſſe, eoque prælio captum, in Artaxerxis poteſtatem veniſſe, et propter artis præſtantiam a rege ad curam corporis adſumptum, lib.* II. *ita ſcribit,* Κτησίας δὲ ὁ Κνίδιος, κ. τ. λ. [quæ ſtatim habes inter elogia e veteribus prompta] *Strabo de Cnido loquens lib.* XIV. ἐντεῦθεν δὲ καὶ Κτησίας, ὁ ἰατρεύσας μὲν Ἀρταξέρξην, συγγράψας δὲ τὰ Συριακὰ, καὶ τὰ Περσικά. *Extat et apud Suidam de Cteſia, elo-*
631 *gium huiusmodi,* Κτησίας, Κτησιάρχου, κ. τ. λ. [et hæc ſtatim habes] *Præterea* περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν φόρων, *libros ſcripſiſſe eum, Athenæus lib.* X. *docet: quorum tertium, lib.* II. *laudat. Apud Stobæum quoque, ſerm.* XCVIII. *eiusdem de Montibus liber* X. *citatur. Atque Cteſiam hunc potiſſimum ducem et auctorem in Aſſyriorum hiſtoria conſcribenda, ſeſe ſecutum eſſe, Diodorus Siculus profitetur. Meminit et huius Cnidii Cteſiæ Plin. lib.* II. *cap.* CVI. *Unus in huius Cteſiæ hiſtoria, fidem deſiderat Plutarchus, qui in Artoxerxe famæ eius non parcit his verbis,* Κτησίας, ὡς ἔοικε, φιλότιμος ὤν, καὶ οὐχ ἧττον φιλολάκων καὶ φιλοκλέαρχος, ἀεί τινας, ἐν τῇ διηγήσει, χώρας ἑαυτῷ δίδωσιν, ἐν αἷς γενόμενος, πολλὰ καὶ καλὰ μιμνήσκεται Κλεάρχου καὶ τῆς Λακεδαίμονος. *Nec vero æquum ei fuiſſe Plutarchum, hæc initio vitæ Artaxerxis ab eo poſita declarant,* ἀλλά τοι Κτησίαν, *et cetera.*

VETERVM QVORVNDAM TESTIMONIA

De CTESIA *eiusque ſcriptis, et dicendi genere.*

Διόδωρος ὁ Σικελιώτης

βιβλιοθήκης ἱστορικῆς ἐν τῷ δευτέρῳ.

ΚΤΗΣΙΑΣ δὲ ὁ Κνίδιος τοῖς καθ' Ἡρόδοτον μὲν χρόνοις ὑπῆρξε κατὰ τὴν Κύρου στρατείαν ἐπὶ Ἀρταξέρξην τὸν ἀδελφόν· γενόμενος δὲ αἰχμάλωτος,

Diodorus Siculus

bibliothecæ hiſtor. libro II.

L. Rhodomano interpr.

AT Cteſias Cnidius, Herodoto recentior, ſub expeditionem Cyri adverſus Artaxerxem fratrem vixit. Captus enim tunc,

tunc, et ob artis medicæ ſcientiam a rege in gratiam receptus, XVII. annos cum honore apud illum exegit. Hic e regiis membranis (in quibus res antiquas Perſæ, iuſſu legis cuiusdam, ordine deſcriptas habebant) ſtudioſe indagavit ſingula, inque hiſtoricum ordinem redacta ad Græcos tranſtulit.

τος, καὶ διὰ τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην ἀναληφθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἑπτακαίδεκα ἔτη διετέλεσε τιμώμενος ὑπ' αὐτοῦ. οὗτος οὖν φησὶν ἐκ τῶν βασιλικῶν [1] διφθερῶν (ἐν αἷς οἱ Πέρσαι τὰς παλαιὰς πράξεις κατά τινα νόμον εἶχον συντεταγμένας) πολυπραγμονῆσαι τὰ καθ' ἕκαστα καὶ συνταξάμενον τὴν ἱστορίαν εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐξενεγκεῖν.

Strabo

rerum geographicarum lib. XIV.

G. Xylandro interpr.

Cnidii viri memoria digni fuerunt &c. Cnidius fuit etiam Cteſias Artaxerxis medicorum princeps, qui Syriaca ſcripſit et Perſica.

Στράβων

γεωγραφικῶν βιβλ. ιδ'.

Ἄνδρες δ' ἀξιόλογοι Κνίδιοι κ. τ. λ. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ Κτησίας ὁ ἰατρεύσας μὲν Ἀρταξέρξην, συγγράψας δὲ [2] τὰ Ἀσσυριακὰ καὶ τὰ Περσικά.

Suidas.

H. Wolfio interpr.

Cteſias, Cteſiarchi ſive Cteſiochi filius, Cnidius, in Perſia medicus fuit Artaxerxis, cognomento Mnemonis. Scripſit Perſica libris XXIII.

Σουίδας.

Κτησίας, Κτησιάρχου, ἢ Κτησιόχου, Κνίδιος ἰατρός· ὃς ἰάτρευσεν ἐν Πέρσαις Ἀρταξέρξην τὸν Μνήμονα κληθέντα, καὶ συνέγραψε Περσικὰ ἐν βιβλίοις κ' καὶ τρισί.

Ioannes Tzetzes

lib. hiſtor. Alpha dicto, chil. 1, *vers.* 82.

P. Laciſio interpr.

Cteſias autem medicus, filius Cteſiochi,
Profectus ex urbe Cnido Cypriæ,
Qui cum Artaxerxa victus, velut ſocius Cyro,
In Perſis commoratus est annis ſeptem et decem,
Libris tribus et viginti Perſicas res deſcribens.

Ἰωάννης ὁ Τζέτζης 632

βιβλ. ἱστορ. τῷ Ἄλφα, χιλ. α'.

στίχ. πβ'.

Ὁ δὲ Κτησίας ἰατρὸς, υἱὸς τοῦ Κτησιόχου,
[3] Ἐξωρμημένος πόλεως ἐκ Κνίδου τῆς Κυπρίας,
Ὃς Ἀρταξέρξη κρατηθεὶς, ὡς συμμαχῶν τῷ Κύρῳ,
Ἐν Πέρσαις διετέλεσε χρόνους ἑπτὰ καὶ δέκα,
Βίβλοις τρισὶ καὶ εἴκοσι τὰ Περσικὰ συγγράψας.

Dionyſius Halicarnaſſeus

de ſtructura vel collocatione apta verborum.

Dictio vero Thucydidis, Rhamnuſiique Antiphontis, quod ad compoſitionem attinet, proba mehercle, ſi ullæ aliæ: non usque quaque tamen ſuavis. At Cnidii illius hiſtorici Cteſiæ et Xenophontis ſuavis est quammaxime, non tamen quantum oportebat proba. Dico autem hoc in commune, non quod prorſus ita habeat. nam et apud illos quædam diſpoſita ſunt ſuaviter, et contra apud hos nonnulla probe dicuntur.

Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασσεὺς

ἐν τῷ περὶ συνθέσεως ὀνομάτων.

Ἡ δέ τοι Θουκυδίδου λέξις, καὶ ἡ Ἀντιφῶντος τοῦ Ῥαμνουσίου, καλῶς μὲν σύγκειται νὴ Δία, εἴπερ τινὲς καὶ ἄλλαι, οὐ μὴν ἡδέως γε πάνυ· ἡ δέ γε τοῦ Κνιδίου συγγραφέως Κτησίου, καὶ ἡ τοῦ Σωκρατικοῦ Ξενοφῶντος, ἡδέως μὲν ὡς ἔνι μάλιστα, οὐ μὴν καλῶς γε ἐφ' ὅσον ἔδει. λέγω δὲ κοινότερον, ἀλλ' οὐχὶ καθάπαξ· ἐπεὶ καὶ παρ' ἐκείνοις ἥρμοσταί τινα ἡδέως, καὶ παρὰ τούτοις καλῶς.

Demetrius Phalereus,

de elocutione, cap. de perſpicuitate orationis.

Quod vero Cteſiæ obiiciunt, loquaciorem ſcilicet esſe ob verborum repetitiones, id quidem forte recte faciunt ſæpius: ſæpius tamen haud animadvertunt viri in dicendo perſpicuitatem. reponit enim idem, ut inde ſignificatio efficiatur expresſior. &c, in ſumma, poëta iste, ita

Δημήτριος ὁ Φαληρεύς.

περὶ ἑρμηνείας, κεφ. περὶ ἐναργείας.

Ὅπερ δὲ τῷ Κτησίᾳ ἐγκαλοῦσιν ὡς ἀδολεσχοτέρῳ διὰ τὰς διλογίας, πολλαχῆ μὲν ἴσως ἐγκαλοῦσιν ὀρθῶς· πολλαχῆ δὲ οὐκ αἰσθάνονται τῆς ἐναργείας τοῦ ἀνδρός. τίθεται γὰρ ταυτὸ, διὰ τὸ πολλάκις ποιεῖν ἔμφασιν πλείονα. κ. τ. λ. καὶ ὅλως δὲ ὁ ποιητὴς οὗτος, ποι-

1. *Membranis uſos Perſas, papyri vero et chartarum uſum ignoraſſe et hinc colligit Briſſonius lib.* 2. *de reg. Pers.* 2. *Ita legendum ut Aldi codex habet, vel* Ἀσσυριακὰ *ut est in vet. lib. nec recte itaque Xylandrum* Συριακὰ *maluiſſe: ut vel ex initio Excerptorum e libris Cteſiæ pateat, monet Is. Caſaubonus ad Strabonis locum tam ad oram quam in Comm. Briſſonius itaque non recte eandem lectionem* [Συριακὰ] *ſequutus videtur l.* 1. *de reg. Pers. princ. quæ ante attulimus.* 3. *Verte potius*, Prof. ex urbe Cnido Cypria qui ab Artaxerxe captus ut Cyri in pugna ſocius, In Perſia &c. *manifeſtum id e prioribus Diodori, e quibus ſine dubio iſta cantillavit Tzetzes. quamvis quod ad rem ipſam attinet, inter Diodorum et alios videatur diſſenſus, ſicut et Briſſonius dicto loco adnotavit.*

ποιητὴν γὰρ αὐτὸν καλοίη τις εἰκότως, ἐναργείας δημιουργὸς ἐστι ἐν τῇ γραφῇ συμπάσῃ.	ita enim quis non inepte adpellaverit, perſpicuitatis in tota ſcriptione eſt artifex.

Exempla huius ἐναργείας *quæ Demetrius adfert, infra ſubiiciemus cum Cteſianis fragmentis, ubi et alia inſperguntur quibus partim laudatur Cteſias, partim notatur et quidem ſæpius.*

A D L E C T O R E M.

ΔΙΑΦΟΡΟΙ γραφαὶ *in Græci contextus Cteſiæ ora ſunt ex editione Photii, quam clar. vir* DAVID HOESCHELIVS *ante aliquot annos, publicavit, quibus nimirum illa eximia editio a Stephaniana, quam noſtra hac ſequimur, variat: quod ſemper indicatum additis litteris* D. H. *Ceteræ quibus hæ litteræ non ſunt additæ, ſunt et iſtæ tamen ex eiusdem doctiſſimi et amiciſſimi viri editione eadem, ab ipſo ibi in oram paginarum collocatæ, uti hic pariter repræſentamus. Quæ vero auctiora in ipſius quibusdam MSS. fuere, ut præſertim in Indicis contigit, ea contextui noſtro fere inſeruimus, uncinulis ta-*
633 *men eiusmodi* [] *incluſa; id quod et in interpretatione fecimus, quam tum a clar. A. Schotto viro pariter amico et benevolo ſumus mutuati, quem diverſam interpretationem in hiſce Cteſiæ Perſicis et Indicis adhibuiſſe et illuſtraſſe ab ea (ut ipſe ſuis* προλεγομένοις *in Photium indicat) quæ typographorum* στεφάνου *opera circumfertur, id inquam ex ipſius Latino Photio non te poteſt fugere.*

Quæ itaque extrema quoque pagina ſunt adiecta priora continent interpretationes diverſas in Perſicis et Indicis excerptis eiusd. A. SCHOTTI, *(de cuius opera in hoc auctore collocata iam diximus) quas ex eius Latina Photii editione excerpſimus, raptim (ne quis nos adpendiſſe putet) ipſius verſione Cteſiana cum H. Stephani collata.*

Poſteriora vero quæ ſigno a. b. c. incipiunt, ea exhibent Notas in Perſicorum et Indicorum excerpta tam H. STEPHANI, *quam* D. HOESCHELII. *Iſtas ut ab his diſcerneres, litteris principibus* H. S. *adpoſitis notavimus: interdum tamen et alteras his* D. H. *ne ulla ullibi facile occaſio dubitandi foret. Numeri ſuis in contextu ſingulis ſinguli indices. Quod autem H. Stephanus aliam MS. lectionem in Notis quoque proponit, noſſe debes eum nimirum et altero MS. uſum, ut ipſe indicat in diſſertatiuncula ſuper* διττογραφίᾳ *quorundam nominum in Cteſiæ præſertim eclogis, quam ante paullo poſitam habuiſti. En vero tibi pro ſummario Cteſiæ Perſicorum et hanc ab* A. SCHOTTO *ſeriem regiam.*

REGVM PERSICORVM SERIES EX CTESIA.

Rex	*Uxor*	*Liberi*	*regnavit*	*mortuus*
I. CYRVS	Amytis	Cambyſes, *et* Tanyoxarces	annos XXX	ex vulnere in prœlio accepto.
II. CAMBYSES	Roxane		annos XVIII	caſu ictus ſuomet cultello.
III. SPHENDADATES *magus, aliis* SMERDES			menſes VII	a VII coniuratis interfectus.
IV. DARIVS *Hyſtaſpæ* F.		Xerxes	annos XXXI.	poſt XXX dierum morbum.
V. XERXES	Amiſtris	Dariæus, Hyſtaſpes, Artaxerxes, Achæmenides, Artarius, Amytis, *et* Rhodogune.	annos XXII *aliis auctoribus.*	ab Artapano et Spamitre peremtus.

Artapanus *Xerxæ percuſſor ab aliis hic inſeritur, et dicitur regnum tenuiſſe* menſes VII eadem morte, qua Artaxerxem ſtatuerat e medio tollere.

Rex	*Uxor*	*Liberi*	*regnavit*	*mortuus*
VI. ARTAXERXES, Longimanus *appellatus.*	Damaſpia	Xerxes *ſolus legitimus: ſpurii* XVII *inter quos* SECVNDIANVS *et* OCHVS *poſtea in regnum ſucceſſerunt.*	annos XLII	morte naturali.
VII. XERXES *alter*			dies XLV	Secyndiani et Pharnaciæ manu.
VIII. SECYNDIANVS, *aliis* SOGDIANVS.			menſes VI dies XXV	in cinerem coniectus.
IX. OCHVS, *qui et* DARIÆVS, DARIVS Nothus *aliis.*	Paryſatis	Arſaces, Cyrus, Artoſtes, Oxendras, *et alii* XIII, *qui cito vita abierunt.* Amiſtris *filia.*	annos XXXV	ex morbo, Babylone.
X. ARSACES, *idemque mutato nomine* ARTAXERXES, *aliis*	Statira			

Mnemon *cognominatus. adverſus hunc Cyrus frater conſurgens in prœlio occubuit. Reliqua huius dabit Plutarch. in Artoxerxe.*

634

ΕΚ ΤΩΝ

ΚΤΗΣΙΟΥ ΤΟΥ ΚΝΙΔΙΟΥ ΠΕΡΣΙΚΩΝ

ΕΚΛΟΓΑΙ.

EX

CTESIAE SCRIPTIS QVAE PERSICA NOMINATA SVNT,

excerptae a PHOTIO hiſtoriae.

Latinitate donatae ab HENR. STEPHANO.

1 CTESIAE ¹ *Cnidii Perſica libris viginti tribus continentur: ſed in ſex prioribus res Aſſyriorum et quæcunque res Perſicas præceſſere, tractat: a ſeptimo autem libro de Perſicis rebus agit: at in ſeptimo, octavo, nono, decimo, undecimo, duodecimo et decimo tertio, quæ ad Cyrum et Cambyſem, et ² magum illum, Dariumque et Xerxem ſpectant, commemorat: fere in omnibus repugnantia ³ Herodoto narrans, illumque in multis mendacem et ⁴ ſcriptorem fabularum appellans. illo enim poſterior eſt. Se autem eorum quæ narrat, magna ex parte oculatum teſtem fuiſſe, aut certe, quæ videre non licuit, de iis a Perſis qui viderant, edoctum, ita demum ea memoriæ prodidiſſe dicit. Nec vero tantummodo ab Herodoti, ſed etiam in aliquibus a Xenophontis Grylli filii hiſtoria diſſentit. Floruit temporibus Cyri ⁵ Dario et Paryſatide geniti: qui frater fuit ⁶ Artoxerxis ad quem regnum Perſicum devenit.*

2 Scribit itaque ſtatim de ⁷ Aſtyage, nulla Cyrum ⁸ ipſi generis propinquitate fuiſſe iunctum, illumque etiam Aſtyigan vocat. Fugiſſe autem Aſtyigan a conſpectu Cyri in Ecbatana, et in criſcranis regiarum ædium ab Amyti filia ſua et eius viro Spitama occultatum fuiſſe dicit. at ſupervenientem Cyrum, non ſolum Spitaman et Amytin, ſed eorum etiam liberos Spitacem ac Megabernem de Aſtyiga per tormenta interrogari voluiſſe: Aſtyigan vero ſeipſum pateſeciſſe, ne propter ſe pueri torquerentur, captumque et compedibus gravibus ab Oebara oneratum eſſe: nec multo poſt ab ipſo Cyro liberatum, et non ſecus ac patrem honoratum obſervatumque fuiſſe: filiamque Amytin primum quidem tanquam matrem in honore habitam, poſtea

ΚΤΗΣΙΟΥ ᵃ τοῦ Κνιδίου τὰ Περσικὰ ἐν βιβλίοις ἐστὶ κγ΄. ἀλλ᾽ ἐν μὲν τοῖς πρώτοις ἓξ τά τε Ἀσσύρια διαλαμβάνει καὶ ὅσα πρὸ τῶν Περσικῶν· ἀπὸ μέντοι τοῦ ζ΄ τὰ Περσικὰ διεξέρχεται. καὶ ἐν μὲν τῷ ζ΄ καὶ η΄ καὶ ι΄ καὶ ια΄ καὶ ιβ΄ καὶ ιγ΄ διέξεισι τὰ περὶ Κύρου καὶ Καμβύσου καὶ τοῦ μάγου, Δαρείου τε καὶ τοῦ Ξέρξου· σχεδὸν ἐν ἅπασιν ἀντικείμενα Ἡροδότῳ ἱστορῶν, ἀλλὰ καὶ ψεύστην αὐτὸν ᵇ ἀποκαλῶν ἐν πολλοῖς, καὶ λογοποιὸν ᶜ ἀποκαλῶν. καὶ γὰρ νεώτερος μέν ἐστιν αὐτοῦ· Φησὶ δὲ αὐτὸν, τῶν πλειόνων ἃ ἱστορεῖ, αὐτόπτην γενόμενον, ἢ παρ᾽ αὐτῶν Περσῶν (ἔνθα τὸ ὁρᾷν μὴ ἐνεχώρει) αὐτήκοον καταστάντα, ᵈ οὕτως τὴν ἱστορίαν συγγράψαι. οὐχ Ἡροδότῳ δὲ μόνῳ τἀναντία ἱστορεῖ, ἀλλὰ καὶ πρὸς Ξενοφῶντα τὸν Γρύλλου ἐπ᾽ ἐνίων διαφωνεῖ. ἤκμασε δὲ ἐν τοῖς χρόνοις Κύρου τοῦ ἐκ Δαρείου καὶ Παρυσάτιδος, ὃς ἀδελφὸς Ἀρτοξέρξου (εἰς ὃν ἡ Περσικὴ βασιλεία κατῆλθεν) ἐτύγχανεν.

Φησὶν οὖν αὐτίκα περὶ τοῦ Ἀστυάγους, ὡς οὐδὲν αὐτῷ Κῦρος πρὸς γένος ἐχρημάτιζεν· οὗτος δὲ αὐτὸν καὶ Ἀστυΐγαν καλεῖ. Φυγεῖν δὲ ἀπὸ προσώπου Κύρου ᵉ Ἀστυΐγαν ἐν Ἐκβατάνοις, καὶ κρυφθῆναι ἐν τοῖς ᶠ κριοσκράνοις τῶν βασιλείων οἰκημάτων, κρυψάντων αὐτὸν τῆς τε θυγατρὸς ᵍ Ἀμύτιος καὶ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Σπιταμᾶ. ἐπιστάντα δὲ Κῦρον, ἐπιτάξαι ἀνακρίνειν διὰ στρεβλώσεων Σπιταμᾶν τε καὶ ʰ Ἄμυτιν, 635 ἀλλὰ καὶ τοὺς παῖδας αὐτῶν Σπιτάκην τε καὶ Μεγαβέρνην, περὶ Ἀστυΐγα. τὸν δὲ, ἑαυτὸν προσαγγεῖλαι, ἵνα μὴ δι᾽ αὐτὸν στρεβλωθείησαν οἱ παῖδες. ληφθέντα δὲ, πέδαις παχείαις ὑπὸ Οἰβαρᾶ δεθῆναι. λυθῆναι δὲ ὑπ᾽ αὐτοῦ Κύρου μετ᾽ οὐ πολὺ, καὶ ὡς πατέρα τιμηθῆναι. καὶ τὴν θυγατέρα ⁱ Ἄμυτιν πρῶτον μὲν μητρικῆς ἀπολαῦσαι τιμῆς, ἔπειτα δὲ καὶ εἰς γυ-

1. Lecta Cteſiæ Cnidii Perſica, in libros diſtributa tres ſupra viginti. &c. 2. Sphendadaten *infr. nominat c.* 10. & 11. & 15. *Herodot.* Smerden. 3. *Qui de quatuor hiſce duntaxat ſcripſit: Cteſias vero his alios quinque adiecit.* 4. fabularum confictorem. 5. Dariæum *hunc, non* Darium, *in iis quæ ſequentur vocat c.* 48. 6. *De quo infra c.* 56. &c. 7. *De Aſtyage, Oebare, & Peteſaca (ut ibi ſcribitur) vide ex Cteſia quæ breviter excerpſit Ioan. Tzetzes in Chiliadib. hiſt.* 1. *in fine.* 8. *Cyrus hic Maior.*

a Ἀνεγνώσθη βιβλίον Κτησίου τοῦ Κνιδίου τὰ Π ἐν βιβλίοις κγ΄. D. H. *b Videtur prius hoc participium eſſe expungendum.* H. S. *c* al. ἐλέγχων. *d* οὕτω. D. H. *e Max. Marg. codex* Ἀστύαν. *f* alii, κριοκράνοις. *g* Ἀμύντιος. D. H. *h* Ἄμυντιν. D. H. *i* Ἄμυντιν et ſic paſſim. D. H.

γυναῖκα ἀχθῆναι τῷ Κύρῳ, Σπιταμᾶ τοῦ ἀνδρὸς
αὐτῆς ἀνῃρημένου, ὅτι ἐψεύσατο, ἀγνοεῖν εἰπὼν ἐρευ-
νώμενον Ἀστυΐγαν. ταῦτα λέγει Κτησίας περὶ Κύ-
ρου, καὶ οὐχ οἷα Ἡρόδοτος. καὶ ὅτι πρὸς Βακτρίους
ἐπολέμησε, καὶ ἀγχώμαλος ἡ μάχη ἐγένετο. ἐπεὶ
δὲ Βάκτριοι Ἀστυΐγαν μὲν, πατέρα Κύρου γεγενη-
μένον, Ἄμυτιν δὲ μητέρα καὶ γυναῖκα, ἔμαθον,
ἑαυτοὺς ἑκόντες Ἀμύτι καὶ Κύρῳ παρέδοσαν. Καὶ
ὅτι πρὸς Σάκας ἐπολέμησε Κῦρος, καὶ συνέλαβεν
Ἀμόργην τῶν Σακῶν μὲν βασιλέα, ἄνδρα δὲ Σπα-
ρέθρης· ἥτις καὶ μετὰ τὴν ἅλωσιν τοῦ ἀνδρὸς, στρα-
τὸν συλλέξασα, ἐπολέμησε Κύρῳ, ἀνδρῶν μὲν στρά-
τευμα, τριάκοντα μυριάδας ἐπαγομένη, γυναικῶν
δὲ, εἴκοσι. καὶ νικᾷ Κῦρον, καὶ συλλαμβάνει ζω-
γρίαν, μετὰ καὶ ἄλλων πλείστων Παρμίσην τε τὸν
Ἀμύτιος ἀδελφὸν, καὶ τρεῖς αὐτοῦ παῖδας. δι᾽ οὓς
ὕστερον καὶ Ἀμόργης ἀφείθη, ἐπεὶ κἀκεῖνοι ἀφείθη-
σαν. Καὶ ὅτι στρατεύει Κῦρος ἐπὶ Κροῖσον καὶ πό-
λιν Σάρδεις, συνεργὸν ἔχων Ἀμόργην. ὅπως τε τῇ
βουλῇ Οἰβαρᾶ [a] Περσῶν εἴδωλα ξύλινα ἀνὰ τὸ τεῖ-
χος φανέντα, εἰς δέος μὲν κατέστησε τοὺς ἐνοικοῦν-
τας, ἥλω δὲ διὰ ταῦτα καὶ αὐτὴ ἡ πόλις. ὅπως
τε πρὸ τῆς ἁλώσεως δίδοται ὁ παῖς Κροίσου ἐν ὁ-
μήρου λόγῳ, δαιμονίου φαντάσματος ἀπατήσαντος
Κροῖσον. ὅπως τε δολοῤῥαφοῦντος Κροίσου, ὁ παῖς
κατ᾽ ὀφθαλμοὺς ἀναιρεῖται· καὶ ὅπως ἡ μήτηρ τὸ
πάθος ἰδοῦσα, ἑαυτὴν τοῦ τείχους ἀποκρημνίζει,
καὶ οὐ θνήσκει. ὅπως τε, ἁλούσης τῆς πόλεως,
πρὸς τὸ ἐν τῇ πόλει ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος [b] κα-
ταφεύγει, καὶ θνήσκει. καὶ ὡς τρὶς ἐν τῷ ἱερῷ πε-
δηθεὶς ὑπὸ Κύρου, λύεται τρίτον ἀοράτως· καίτοι
σφραγίδων τῷ ἱερῷ ἐπικειμένων, καὶ τούτων τὴν φυ-
636 λακὴν Οἰβαρᾷ ἐμπεπιστευμένου. ὅπως τε οἱ συνδού-
μενοι Κροίσῳ, τὰς κεφαλὰς ἀπετέμνοντο, ὡς κατα-
προδιδόντες λύεσθαι Κροῖσον. καὶ ὅτε ἀναληφθεὶς
ἐν τοῖς βασιλείοις, καὶ δεθεὶς ἀσφαλέστερον, βρον-
τῶν καὶ σκηπτῶν ἐπενεχθέντων, λύεται πάλιν·
καὶ τότε μόλις ὑπὸ Κύρου ἀφίεται. ἐξ οὗ καὶ πε-
ριείπετο, καὶ ἔδωκε Κῦρος Κροίσῳ πόλιν μεγάλην
Βαρήνην, ἐγγὺς Ἐκβατάνων· ἐν ᾗ ἦσαν ἱππεῖς μὲν
πεντακισχίλιοι, πελτασταὶ δὲ καὶ ἀκοντισταὶ καὶ
τοξόται, μύριοι. Ἔτι [c] δὲ διαλαμβάνει ὡς ἀποστέλλει
Κῦρος ἐν Περσίδι [d] Πετισάκαν τὸν [e] ἡμιάῤῥενα, μέγα
παρ᾽ αὐτῷ δυνάμενον, ἐνέγκαι ἀπὸ Βαρκανίων Ἀ-
στυΐγαν. ἐπόθει γὰρ αὐτός τε καὶ ἡ θυγάτηρ Ἄ-
μυτις τὸν πατέρα ἰδεῖν. καὶ ὡς Οἰβαρᾶς βουλεύει
[f] Πτισάκᾳ ἐν ἐρήμῳ τόπῳ καταλιπόντα Ἀστυΐ-
γαν, λιμῷ καὶ δίψῃ ἀπολέσαι· καὶ γέγονε. δι᾽
ἐνυπνίων δὲ τοῦ μιάσματος μηνυθέντος, Πετισά-
κας, πολλάκις αἰτησαμένης Ἀμύτιος, εἰς τιμωρίαν
παρὰ Κύρου ἐκδίδοται. ἡ δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξο-
ρύξασα, καὶ τὸ δέρμα περιδείρασα, ἀνεσταύρω-
σεν· Οἰβαρᾶς δὲ δεδιὼς μὴ τὰ ὅμοια πείσεται,
καίτοι Κύρου μηδὲν τοιοῦτον ἰσχυριζομένου παραχω-
ρῆσαι, αὐτὸς ὅμως ἀποκαρτερήσας δι᾽ ἡμερῶν δέκα,
ἑαυτὸν ἐξήγαγεν. Ἀστυΐγας δὲ μεγαλοπρεπῶς ἐ-
τάφη. καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ δὲ ἄβρωτος αὐτοῦ διέμει-
νεν

postea vero Cyro nupſiſſe, quum Spitamas eius
vir esſet interfectus, propterea quod dum quære-
retur Aſtyigas ignorare ſe illum mentitus esſet
de quo interrogabatur. *Hæc dicit Cteſias de Cyro,*
iis quæ ab Herodoto referuntur disſimilia. Itemque
illum adverſus Bactrios pugnaviſſe, et eam pu-
gnam æquo Marte geſtam fuiſſe. ſed Bactrianos,
postquam Aſtyigan Cyri patrem factum esſe, A-
mytin autem matrem et uxorem, intellexerunt,
ſponte ſeipsos Amyti et Cyro dedidiſſe. Tradit 3
etiam, Cyrum cum [1] Sacis bellum gesſiſſe, et A-
morgem Sacarum regem Sparethræ maritum ce-
piſſe: eam autem, capto marito, exercitum coë-
giſſe, bellumque Cyro intuliſſe, et virorum qui-
dem trecenta millia, mulierum vero ducenta in
aciem eduxiſſe: et Cyrum ſuperaviſſe, vivum-
que eum cum multis aliis cepiſſe: itemque Par-
miſem Amytis fratrem et tres eius filios: propter
quos postea Amorgem liberatum fuiſſe, quod et
ipſi liberati fuisſent. Tradit etiam, Cyrum Amor- 4
gis ope adiutum, Crœſo et Sardibus bellum intu-
liſſe. Narrat etiam quomodo Oebaræ conſilio
[2] lignea Perſarum ſimulacra in muro conſpecta
timorem incolis iniecerint, et propter hanc cauſ-
ſam ipsa urbs capta fuerit: et quo pacto ante ca-
ptam urbem, Crœſi filius pro obſide datus fuerit,
quum Crœſus divino quodam ſpectro deceptus
fuisſet. Narrat etiam quomodo dolos nectente
Crœſo, filius in eius conſpectu fuerit interfectus,
et mater hanc calamitatem intuita ſeipsam ex
muro præcipitarit, nec tamen mortua ſit: et quo-
modo, capta urbe, ad Apollinis ædem, quæ erat
in urbe, [3] confugerit, ac mortua ſit: et quomodo
tertium in templo vinctus a Cyro Crœſus, ter-
tium arte oculos fallente ſolutus ſit, quamvis
templo ſigilla circumpoſita esſent, eorumque cu-
ſtodia Oebaræ commisſa esſet: quomodo item
illis qui una cum Crœſo vincti fuerant, amputa-
ta fuerint capita, ut quorum proditione ſolutus
Crœſus esſe putaretur. Narrat etiam, Crœſum
in regias ædes adductum vinctumque firmius
fuiſſe: ſed quum tonitrua fulminaque irruisſent,
rurſum fuiſſe ſolutum: tumque Cyrum vix tan-
dem eum misſum feciſſe. a quo tempore Cyrus
cum aliis humanitatis officiis eum proſequutus
ſit, tum vero urbem magnam nomine [4] Barenen
prope Ecbatana ei donaverit: in qua erant quin-
que millia equitum, peltatorum autem iaculato-
rumque et ſagittariorum decem millia. Com- 5
memorat item quomodo Cyrus Petiſacan eunu-
chum, qui apud ipsum plurimum authoritate va-
lebat, in Perſas miſerit ut Aſtyigan a Barcaniis
adduceret. nam et ipse et Amytis filia patrem vi-
dere cupiebat. Quomodo item Oebaras conſilium
dederit Petiſacæ ut in deſerto loco Aſtyigan re-
linqueret, et fame ſitique conficeret. id quod fa-
ctum est. At in ſomnis ſcelere patefacto, Petiſa-
cas puniendus traditur Amyti, identidem illud
expoſcenti. Illa vero oculos eius effodit, pellem-
que detraxit, et cruci deinde affixit. Oebaras au-
tem, timens ne eadem quæ ille pateretur, quam-
vis Cyrus nihil tale ſe permisſurum affirmaret, ni-
hilominus decem dierum inedia ipse ſibi mor-
tem conſcivit. Aſtyigas vero magnifice ſplendi-
deque ſepultus est, quippe in deſerto loco cada-
ver eius intactum permanſit, neque fuit a feris
com-

1. *De Sacis et hoc Cyri bello varia ſcripſit Strabo l.* 11. 2. Ξύλινα λέγει πρόσωπα Σάρδεσιν ἐπιστῆσαι, Ἐν ὑπερμήκεσι κοντοῖς, Νυκτὸς ἐνδεδυμένα. *Ioan. Tzetzes hiſt.* 1. 3. Crœſus confugerit, perieritque, *Negantem hinc particulam in præcedentem paullo anteverſum perperam translatam* (ibi οὐ θνήσκει) *plane mihi perſuadeo. Alii omiſſa voce* Crœſi *hæc ad eius uxorem referunt.* 4. *Hinc forſitan Steph. Byzant.* Βαρήνη, πόλις Μηδίας, ἐγγὺς Ἀγβατάνων. *qui et de huius vocis ſcriptura:* Κτησίας πανταχοῦ τῶν Περσικῶν τὰ παρὰ Μήδοις Ἀγβάτανα διὰ τοῦ α γράφει· παρὰ δὲ τοῖς ἀρχαίοις διὰ τοῦ ε. *Vide ibi plura.*

a *Scholion m. ſ.* ὅρα τὴν τῶν εἰδώλων ἐμφάνισιν. b καταφεύγει ὁ Κροῖσος, κ. θ. D. H. c Δὲ καὶ λαμβάνει. D. H. d *Max. Marg.* Πετισακᾶν. e γρ. εὐνοῦχον μεγάλως *ſic et in aliis omnibus locis in quibus* ἡμιάῤῥενα *habes.* H. S. f Πετισάκαν D. H. *et ad oram* Πετισακᾶν. Πετισάκα *Max. Margunii codex.*

comeſum. leones enim cadaver eius, donec Pe-
6 tiſacas reverſus acciperet, ſervabant. Cyrus
autem adverſus 1 Derbices expeditionem ſuſ-
cipit, quorum rex erat Amoræus: at Derbices
ex inſidiis producunt elephantes, ac Cyri equi-
tes fugant. ubi ipſe Cyrus ex equo cecidit et
quidam Indus, (nam Indi Derbicibus in bello
opem ferebant: a quibus etiam acceptos ele-
phantes in bellum ducebant.) hic igitur Indus,
quum Cyrus iam cecidiſſet, eum iaculo vulne-
ravit ſub coxa in femore: ex quo vulnere poſtea
mortuus eſt. tum vero ipſum adhuc vivum,
quum familiares ſui erexiſſent, ad caſtra pro-
fecti ſunt. Occubuerunt autem in pugna illa
multi Perſæ, et æquales numero Derbices. nam
7 illorum quoque x. millia cecidere. Amorges
vero quum audiviſſet quod Cyro contigerat,
feſtinanter venit, Sacarum equitum viginti mil-
lia ducens. et quum *Perſæ* ac *Derbices* inter ſe
conflixiſſent, tam ſtrenue Perſæ ac Sacæ pu-
gnarunt, ut penes eos victoria fuerit: interfe-
cto Derbicum rege Amoræo, cum duobus eius
filiis. occubuerunt autem Derbicum triginta
millia, Perſarum novem millia: et regio in di-
8 tionem Cyri conceſſit. Cyrus vero ſub mortis
tempus Cambyſem primum filium regem crea-
vit: iuniorem vero nomine 2 Tanyoxarcem,
dominum 3 Bactriorum et ipſius regionis, nec-
non Choramniorum, Parthiorumque et Carma-
niorum: et ut ſuas regiones a tributo ſolvendo
liberas haberet, ſtatuit. Ex Spitamæ autem li-
beris, 4 Spitadem quidem Derbicibus præfe-
cit, Megabernem autem Barcaniis: eoſque ma-
tri in omnibus obtemperare iuſſit. Quinetiam
illos et mutuo et cum Amorge dexteras in ami-
citiæ teſtimonium iungere voluit: et illis qui-
dem *qui in mutua benevolentia* permanerent,
omnia *fauſta* precabatur: at *illos* qui priores
iniuriam illaturi eſſent, devovebat. His dictis
diem ſuum obiit, tertio a vulnere accepto die,
quum annos triginta regnaviſſet. *Atque hic fi-
nem habet undecimus Cteſiæ Cnidii liber.*
9 *Duodecimus vero a regno Cambyſis incipit.*
Hic regnum adeptus patris mox corpus per Ba-
gapatem eunuchum in Perſiam ſepeliendum mi-
ſit, et alia quemadmodum a patre conſtituta e-
rant, adminiſtravit. Plurimum vero apud ipſum
authoritate valebat Artaſyras Hyrcanius: ex
eunuchis autem Ixabates et Aſpadates et Baga-
pates, qui etiam apud patrem maximus fuerat.
Poſt Petiſacæ enim mortem, hic adverſus AE-
gyptum et Amyrtæum AEgyptiorum regem
exercitum ducit, quum Combapheus eunuchus,
qui plurimum apud AEgyptiorum regem pote-
rat, pontes et alias AEgyptiorum res prodidiſ-
ſet, ut ipſe AEgypti præfecturam conſequere-
tur. id quod factum eſt. ita enim cum eo Cam-
byſes pactus fuerat, primum per Ixabatem Com-
baphei patruelem, et ſuis ipſe verbis poſtea.
Quum autem Amyrtæum vivum cepiſſet, nul-
lo alio ipſum detrimento affecit, niſi quod il-
lum in Suſa cum ſex millibus AEgyptiorum
quos ipſe delegit, relegavit. Sed et univerſam
AEgyptum ſubegit: obieruntque in ea pugna
AEgyptiorum quinquaginta millia, et Perſa-
10 rum viginti. Quidam autem magus cui nomen
erat

νεν ὁ νεκρός. λέοντες γὰρ [a] αὐτοῦ (φασὶ) μέχρι
[b] Πετισάκα πάλιν ἐλθεῖν καὶ ἀναλαβεῖν, ἐφύλαττον
τὸν νεκρόν. Κῦρος δὲ στρατεύει ἐπὶ Δέρβικας, Ἀμο-
ραίου βασιλεύοντος αὐτῶν· καὶ ἐξ ἐνέδρας οἱ Δέρβικες
ἱστῶσιν ἐλέφαντας, καὶ τοὺς ἱππεῖς Κύρου τρέπου-
σι· καὶ πίπτει καὶ αὐτὸς Κῦρος ἐκ τοῦ ἵππου, καὶ
Ἰνδὸς ἀνήρ· [c] (συνεμάχοντο γὰρ καὶ Ἰνδοὶ τοῖς Δερ-
βίκεσιν, ἐξ ὧν καὶ τοὺς ἐλέφαντας ἔφερον) οὗτος οὖν
ὁ Ἰνδὸς πεπτωκότα Κῦρον βάλλει ἀκοντίῳ ὑπὸ τὸ
ἰσχίον, εἰς τὸν μηρόν· ἐξ οὗ καὶ τελευτᾷ. τότε δὲ
ζῶντα ἀνελόμενοι αὐτὸν οἱ οἰκεῖοι, ἐπὶ τὸ στρατόπε-
δον ᾔεσαν. ἀπέθανον δὲ ἐν τῇ μάχῃ καὶ Περσῶν πολ- 637
λοὶ καὶ Δερβίκων ἴσοι. μύριοι γὰρ καὶ αὐτοί. Ἀ-
μόργης δὲ περὶ Κύρου ἀκούσας, σπουδῇ παραγίνε-
ται, ἔχων Σακῶν δισμυρίους ἱππέας. καὶ πολέμου
συῤῥαγέντος Περσῶν καὶ Δερβίκων, νικᾷ κατακρά-
τος ὁ Περσικὸς καὶ Σακῶν στρατός. ἀναιρεῖται [d] δὲ
καὶ ὁ τῶν Δερβίκων βασιλεὺς [e] Ἀμοραῖος, καὶ αὐτὸς
καὶ οἱ δύο παῖδες αὐτοῦ. ἀπέθανον δὲ Δερβίκων μὲν
τρισμύριοι, Περσῶν δὲ ἐννακισχίλιοι. καὶ προσεχώ-
ρησεν ἡ χώρα Κύρῳ. Κῦρος δὲ μέλλων τελευτᾷν,
Καμβύσην μὲν τὸν πρῶτον υἱὸν, βασιλέα [f] καθίστη.
Τανυοξάρκην δὲ τὸν νεώτερον, [g] ἐπέστησε δεσπότην
Βακτρίων καὶ τῆς χώρας, καὶ Χοραμνίων, καὶ Παρ-
θίων, καὶ Καρμανίων, ἀτελεῖς ἔχειν τὰς χώρας διο-
ρισάμενος. τῶν δὲ Σπιταμᾶ παίδων, Σπιτάδην μὲν,
Δερβίκων ἀπέδειξε σατράπην, Μεγαβέρνην δὲ, [h] Βαρ-
κανίων. τῇ μητρὶ δὲ πάντα πείθεσθαι προσέταττε.
καὶ Ἀμόργην φίλον τούτοις, τῶν δεξιῶν ἐμβαλλομέ-
νων, ἐποιεῖτο, καὶ ἀλλήλοις· καὶ τοῖς μὲν ἐμμένουσι
ταῖς πρὸς ἀλλήλους εὐνοίαις ἀγαθὰ ηὔχετο, ἐπηρᾶ-
το δὲ τοῖς χειρῶν ἄρξουσιν ἀδίκων. ταῦτα εἰπὼν, ἐτε-
λεύτησε τρίτῃ ὕστερον ἀπὸ τοῦ τραύματος ἡμέρᾳ, βα-
σιλεύσας ἔτη λ'. ἐν οἷς ὁ ια' Κτησίου λόγος τοῦ Κνι-
δίου.

Ἄρχεται δὲ ὁ ιβ' ἀπὸ τῆς Καμβύσου βασι-
λείας. οὗτος βασιλεύσας ἀπέστειλε τὸν τοῦ [i] πα-
τρὸς διὰ Βαγαπάτου τοῦ ἡμιάῤῥενος εἰς Πέρσας τα-
φῆναι νεκρόν· καὶ τἄλλα ὡς ὁ πατὴρ ὡρίσατο,
διῳκήσατο. μέγιστον δὲ παρ' αὐτῷ ἠδύνατο Ἀρτα-
σύρας Ὑρκάνιος· τῶν δὲ ἡμιαῤῥένων [k] Ἰξαβάτης τε
καὶ Ἀσπαδάτης καὶ Βαγαπάτης, ὃς καὶ παρὰ
τῷ πατρὶ [l] μέγιστος. καὶ μετὰ τὸν Πετισάκα θά-
νατον, οὗτος στρατεύει ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ [m] τὸν
Αἰγυπτίων βασιλέα Ἀμυρταῖον, Κομβαφέως τοῦ
ἡμιάῤῥενος, ὃς ἦν μέγα δυνάμενος παρὰ τῷ Αἰγυ-
πτίων βασιλεῖ, καταπροδόντος τάς τε γεφύρας καὶ
τἄλλα τῶν Αἰγυπτίων πράγματα, ἐφ' ᾧ γενέ-
σθαι ὕπαρχος Αἰγύπτου. καὶ γέγονε. ταῦτα γὰρ
αὐτῷ Καμβύσης διὰ [n] Ἰξαβάτου τοῦ Κομβαφέως
ἀνεψιοῦ συνέθετο, καὶ αὐτὸς οἰκειοφώνως ὕστερον. [o] ζω-
γρίαν δὲ λαβὼν τὸν Ἀμυρταῖον, οὐδὲν ἄλλο κακὸν 638
εἰργάσατο ἢ ὅτι εἰς Σοῦσα ἀνάσπαστον σὺν ἑξακισχι-
λίοις Αἰγυπτίοις, οὓς αὐτὸς ᾑρετίσατο, ἐποιήσατο. καὶ
τὴν Αἴγυπτον δὲ πᾶσαν ὑπέταξεν. ἀπέθανον δὲ ἐν τῇ
μάχῃ, Αἰγυπτίων μὲν μυριάδες πέντε, Περσῶν δὲ [p] δύο.
[a] Μά-

1. *Derbiccæ (inquit Steph. Byzant.) populus eſt Hyrcanis vicinas. Apollonius duplex cc ſcribit. Cteſias vero Derbios vocat, aut Terbiſſos.* 2. Smerden Cyri *perpetuo Herodotus nominat.* 3. *Videndus de his Steph. et Strabo:* 4. Spitacen *ſupra.*

a γρ. αὐτοῦ, φησὶ μ. Πετισάκα. D. H. *et ad oram* Πετισακᾶ. *b Puto legendum* Πετισάκαν, *ut ſit accuſativus.* H. S. *c* συνεμάχουν D. H. *d* Δὲ δ. D. H. *e alii* Ἀμοῤῥαῖος. *f* καθίστησι. *g* ἐπέστη. D. H. *h* Βαρκανίων. *i* π. νεκρὸν δ. Β. τ. ἡ. ε. Π. ταφῆναι (νεκρὸν) καὶ τ. D. H. *k* Ἰξαβάτης. D. H. *Max. Marg.* Ἰξαλβάτης. *l* μεγ. ἦν. D. H. *m* τῶν Αἰγ. τὸν βασ. Ἀμυρταῖον· καὶ νικᾷ Ἀμυρταῖον. Κομφαβέως. D. H. *n* Ἰξαβατ. τοῦ Κομφαβ. D. H. *o id est* ζῶντα. *Num.* 21. *v.* 35. *Deuter.* 2. *v.* 34. *Heſych. ſed* ζωγρίᾳ ἑλεῖν *Zoſim.* D. H. ad pag. 41. Phot. in illa Theoph. Simocati verba ζωγρίαν ἔλαβεν. *p* Ἑπτακισχίλιοι δύο D. H.

[a] Μάγος δέ τις [b] Σφενδαδάτης ὄνομα, ἁμαρτήσας καὶ μαστιγωθεὶς ὑπὸ Τανυοξάρκου, ἀφικνεῖται πρὸς Καμβύσην, ἐνδιαβάλλων τὸν ἀδελφὸν Τανυοξάρκην ὡς ἐπιβουλεύοντα αὐτῷ· καὶ σημεῖον ἐδίδου τῆς ἀποστάσεως, ὡς εἰ κληθείη ἐλθεῖν, οὐκ ἂν ἔλθοι. δηλοῖ τοίνυν ὁ Καμβύσης ἐλθεῖν τὸν ἀδελφόν· ὁ δὲ, χρείας ἄλλης ἀπαιτούσης μένειν, ἀνεβάλετο. παῤῥησιάζεται [c] ταῖς διαβολαῖς πλέον ὁ μάγος. [d] Ἄμυτις δὲ ἡ μήτηρ τὰ τοῦ μάγου ὡς ἦν ὑπονοοῦσα, ἐνουθέτει Καμβύσην τὸν υἱὸν μὴ πείθεσθαι. ὁ δὲ ὑπεκρίνετο μὴ πείθεσθαι, ἐπείθετο δὲ μάλιστα. διαπεμψαμένου δὲ τρίτον Καμβύσου πρὸς τὸν ἀδελφὸν, παραγίνεται. καὶ ἀσπάζεται μὲν αὐτὸν ὁ ἀδελφὸς, [e] οὐδὲν δὲ ἧττον ἀνελεῖν ἐμελέτα. κρύφα δὲ Ἀμύτιος εἰς πρᾶξιν ἀγαγεῖν τὴν μελέτην ἔσπευδε. καὶ λαμβάνει πέρας ἡ πρᾶξις. ὁ γάρ τοι μάγος βουλῆς τῷ βασιλεῖ κοινωνῶν, βουλεύει τοιοῦτον· ὅμοιος ἦν αὐτὸς ὁ μάγος κάρτα τῷ Τανυοξάρκῃ. βουλεύει τοιγαροῦν αὐτὸν μὲν ἐν τῷ φανερῷ, ὡς δῆθεν ἀδελφοῦ βασιλέως κατειπόντα, τὴν κεφαλὴν προστάξαι [f] ἀποτμηθῆναι, ἐν δὲ τῷ κρυπτῷ ἀναιρεθῆναι Τανυοξάρκην, καὶ τὴν ἐκείνου στολὴν ἀμφιασθῆναι τὸν μάγον· ὥστε καὶ τῷ ἀμφιάσματι νομίζεσθαι Τανυοξάρκην. καὶ γίνεται ταῦτα. αἵματι γὰρ ταύρου, ὃ ἐξέπιεν, ἀναιρεῖται Τανυοξάρκης. ἀμφιάζεται δὲ ὁ μάγος, καὶ νομίζεται Τανυοξάρκης. καὶ λανθάνει πάντας ἐπὶ πολὺν χρόνον, πλὴν Ἀρτασύρα καὶ [g] Βαγαπάτου καὶ [h] Ἰξαβάτου. τούτοις γὰρ μόνοις Καμβύσης ἐθάῤῥησε τὴν πρᾶξιν. [i] Λάβυζον δὲ [k] ἡμιαῤῥένων τὸν πρῶτον οἳ ἦσαν Τανυοξάρκεω, προσκαλεσάμενος ὁ Καμβύσης, καὶ τοὺς ἄλλους [l] ὑποδείξας τὸν μάγον ὡς ἐσχημάτιστο καθεζόμενον, „ Τοῦτον (ἔφη) νομίζετε Τανυοξάρκην; „ ὁ δὲ Λάβυζος θαυμάσας, Καὶ τίνα ἄλλον, ἔφη, „ νομίσωμεν; τοσοῦτον ἐλάνθανε τῇ ὁμοιότητι ὁ μάγος. „ ἐκπέμπεται οὖν εἰς Βακτρίους, καὶ πράττει πάντα ὡς Τανυοξάρκης. πέντε δὲ ἐνιαυτῶν διελθόντων,
639 μηνύεται ἡ Ἄμυτις τὸ δρᾶμα διὰ Τιβέθιος τοῦ ἡμιαῤῥένος, ὃν ὁ μάγος τυπτήσας ἐτύγχανε. καὶ αἰτεῖ τὸν [m] Σφενδαδάτην παρὰ Καμβύσου. ὁ δὲ οὐ δίδωσιν. ἡ δὲ ἐπαρᾶται, καὶ πιοῦσα φάρμακον, τελευτᾷ. Θύει ὁ Καμβύσης, καὶ τῶν ἱερείων σφαζομένων αἷμα οὐκ ἀποῤῥεῖ· καὶ ἀθυμεῖ. καὶ τίκτει αὐτῷ ἡ Ῥωξάνη παιδίον ἀκέφαλον· καὶ πλέον ἀθυμεῖ. καὶ οἱ μάγοι λέγουσιν αὐτῷ τὴν τῶν τεράτων δήλωσιν, ὅτι [n] οὐ καταλείψει τῆς ἀρχῆς διάδοχον· καὶ ἐφίσταται αὐτῷ ἡ μήτηρ ἐν νυκτὶ, ἀπειλοῦσα τῆς μιαιφονίας· καὶ πλέον ἀθυμεῖ. ἀφικόμενος δὲ εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ξέων ξυλάριον μαχαίρᾳ, διατριβῆς χάριν, παίει τὸν μηρὸν εἰς τὸν μῦν, καὶ ἑνδεκαταῖος τελευτᾷ, βασιλεύσας δυοῖν δέοντα εἴκοσι.

Βαγαπάτης δὲ καὶ Ἀρτασύρας, πρὶν ἢ Καμβύσης [o] τελευτήσει, ἐβουλεύσαντο βασιλεῦσαι τὸν μάγον. καὶ ἐβασίλευσαν, ἐκείνου τελευτήσαντος. λαβὼν δὲ τὸ Καμβύσου σῶμα [p] Ἰξαβάτης ἦγεν εἰς Πέρσας. τοῦ μάγου δὲ βασιλεύσαντος ἐπ' ὀνόματι τοῦ Τανυοξάρκου, ἧκεν Ἰξαβάτης ἐκ Περσίδος, καὶ κατειπὼν τῇ στρα-

erat 1 Spendadati, quum fuiſſet ob delictum
verberibus a Tanyoxarce cæſus, accedit ad
Cambyſem, et apud eum fratrem Tanyoxar-
cem accuſat, eum ipſi inſidias moliri dicens:
argumentum etiam rebellionis addens, quod,
ſi vocaretur, non veniret. Cambyſes igitur
fratrem ad ſe venire iubet. ille vero aliquo ne-
gocio detentus, profectionem diſtulit. Tunc
vero magus eum audacius criminari. At ma-
ter Amytis id quod erat de mago ſuſpicata,
Cambyſem filium ne fidem haberet mago, ad-
monebat. at rex ſe non credere fingebat: quum
tamen maximopere crederet. Quum autem ter-
tium a Cambyſe frater esſet accerſitus, venit:
ipsumque frater amplexatus est, quum nihilo-
minus de illo interficiendo cogitaret. ſed hanc
cogitationem ad exitum inſcia Amytide per-
ducere conabatur. id quod perfectum est. nam
magus conſilium cum rege communicans, hunc
dolum machinatur: Quum ipse Tanyoxarci
esſet ſimillimus, conſilium regi dat ut ipſi tan-
quam falſo fratris regis accuſatori, caput ab-
ſcindi coram omnibus iubeat: clam autem Ta-
nyoxarcem interfici imperet. quinetiam illius
veſtem ſibi indui magus poſtulat, ut ex ipso
veſtitu Tanyoxarces esſe iudicetur. atque hæc
fiunt. 2 nam hauſto ſanguine taurino interfici-
tur Tanyoxarces: at magus illius veſte indui-
tur, et Tanyoxarces exiſtimatur: diuque la-
tet omnes præter Artoſyran, Bagapatem et
Ixabatem. his enim ſolis rem Cambyſes aperi-
re auſus est. Cambyſes autem Labyzo qui pri- 11
mus erat inter Tanyoxarcis eunuchos, et aliis
ad ſe vocatis, magum illa veſte indutum, *os-
tendit ſedentem, dixitque, Hunc esſe Tany-
oxarcem exiſtimatis? Labyzus vero miratus,
Quem alium, dixit, esſe putemus? Adeo pro-
pter ſimilitudinem magus latebat. Mittitur er-*
go ad Bactrios, et omnia non ſecus ac ſi Ta-
nyoxarces esſet, adminiſtrat. Post annos ve-
ro quinque, res tota declaratur Amyti per Ti-
betheum eunuchum, quem magus verberave-
rat, petitque Sphendadatem a Cambyſe: qui
dare noluit: quamobrem illa ei diras impreca-
tur et hauſto veneno moritur. Sed contigit ut 12
ſacrificante Cambyſe, quum victimæ iugula-
rentur, ſanguis non flueret. 3 qua ipse ex re
magis etiam deiecto animo erat. Sed et Roxa-
ne puerum capite carentem peperit: magique
ipſi dicebant, hanc prodigiorum ſignificatio-
nem esſe, nullum regni ſucceſſorem ab eo re-
lictum iri. Mater etiam noctu illi in ſomnis
apparens, ob cædem perpetratam minabatur:
ideoque magis etiam angebatur. Quum au-
tem Babylonem acceſſisſet, et ibi parvum li-
gnum cultro poliens, tempus ut falleret, fe-
moris muſculum percusſisſet: undecimo die
mortem obiit, quum duodeviginti annis re-
gnavisſet.

Bagapates autem et Artaſyras, antequam 13
Cambyſes moretur, conſilium inierunt regni
mago tradendi, et post eius mortem regnum
detulere. At Ixabates ſumptum Cambyſis cor-
pus in Perſidem portavit. unde veniens, dum
magus ſub Tanyoxarcis nomine regno potire-
tur, de eo apud univerſum exercitum indi-
cium

1. Smerdem magum *conſtanter Herodot. vocat.* 2. *Venenoſum enim esſe docent medici: et non alio veneno exſtincti Midas, Themiſtocles, alii. vide Ptolem. Hephæſtionis excerpta apud Photium.* 3. Qua ſane ex re animo concidere cœpit. ac magis etiam postea, quando ei Rox. car. cap. pu. pep. et magi renunciarunt. &c.

a al. μέγας. *b* Σφενδ. D. H. *c* δὲ ταῖς. D. H. *d* ſic et D. H. ut et post. *e* [ἐπεὶ] οὐδὲν δ. D. H. *Max. Marg.* ἐπεὶ οὐδὲν ἀνελεῖν ἐμελέτα. *f* ἀνατμηθῆναι. ὡς δὲ. *g l.* Βαγ. κ. Ἰξαβάτου. *at C. Vatic.* Ἰζαβάτου. D. H. *h* Ἰζαβ. D. H. *i* alii Λάβυξον. *k* τῶν ἡμ. D. H. *l* καὶ ὑποδ. D. H. *m* Σφενδ. D. H. et in not. idem l. Σφενδ. *n* οὐκ ἐγκαταλ. D. H. *o Melius* τελευτήσῃ *et v. ſequ. pro* ἐβασίλευσαν *legendum puto* ἐβασίλευσεν. *nimirum* ὁ μάγος. *nam illos duos regnaſſe, falſum comperietur.* H. S. *p* Ἰζαβάνης hic D. H. et alterum ad oram.

cium profesſus est, eumque infamavit. Quod
quum fecisſet, in templum confugit: indeque
14 comprehenſus est, et ei caput abſcisſum. Un-
de ſeptem inter Perſas illuſtres viri una adver-
ſus magum conſpiravere, Onophas, Ider-
nes, Norondabates, Mardonius, Barisſes,
Artaphernes et Darius Hyſtaſpis filius. Hi,
quum inter ſe fidem dedisſent, asſumitur et-
iam Artaſyras, prætereaque Bagapates, qui
claves omnes regiarum ædium habebat. Illi
igitur ſeptem viri Bagapatis opera in regias æ-
des ingresſi, magum inveniunt cum pellice Ba-
bylonia dormientem. Qui quum illos vidisſet,
profilit, et nullo inſtrumento bellico reperto,
(quoniam omnia Bagapates clam ſubtraxerat)
ſedile aureum confregit, eiusque pede arrepto,
quum pugnaret, tandem a ſeptem illis viris
vulneratus, mortem obiit, quum ſeptem men-
ſes regnavisſet.
15 Regnat vero ex ſeptem illis viris Darius,
quum eius equus (iuxta id quod inter eos con-
venerat) arte quadam adhibita primus post ſo-
lis ortum hinnisſet. Ceterum quo die Sphen-
dadates magus interſectus est, feſtum, [1] ma-
gophonia dictum, apud Perſas celebratur. Hic
Darius ſepulcrum ſibi extrui in [2] bicipiti mon-
te iubet, atque id extruitur: ſed quum id vi-
dere cuperet, a Chaldæis et a parentibus pro-
hibetur. Quum autem parentes eius aſcendere
voluisſent, ceciderunt atque interierunt: quum
ſacerdotes qui illos ſurſum trahebant, illud con-
ſpicati et inde timore correpti, funes laxasſent.
Quæ res ingentem Dario mærorem attulit: et
illis qui eos trahebant, numero quadraginta,
16 amputata capita fuerunt. Darius præterea A-
riaramnem Cappadociæ ſatrapam adverſus Scy-
thas proficiſci, et viros feminasque captivos ab-
ducere iubet. Ille autem cum triginta navibus
quinquagenum remorum traiiciens, id exequu-
tus est. Comprehendit autem et fratrem regis
Scytharum Marſagetem, quum eum a ſuo fra-
tre ob mala illata in vincula coniectum inve-
17 nisſet. At [3] Scytharces Scytharum rex, ira-
tus, litteras Dario ſcripſit contumelioſas: et
ſimiliter ipſi reſponſum est. Darius tandem o-
ctingentorum millium exercitu coacto, et Boſ-
poro Iſtroque ponte iunctis, adverſus Scythas
profectus est, quindecim dierum itinere pro-
gresſus: ſibique [4] mutuo arcus miſerunt. Sed
quum Scythici validiores esſent, Darius fu-
giens pontes tranſivit, atque feſtinanter dis-
ſolvit antequam totus tranſiret exercitus: qua-
re Scytharces octoginta illa hominum millia in
Europa relicta, interfecit. Darius vero, quum
pontem pertranſisſet, domus templaque Chal-
cedonenſium combusſit: quoniam pontes qui
apud ipsos erant, disſolvere tentaverant, et
aram, quam Darius tranſiens, in honorem Io-
18 vis [5] diabaterii ſtatuerat, everterant. Datis
autem ex Ponto rediens et Medicum exerci-
tum ducens, inſulas Græciamque populabatur:
cui apud [6] Marathonem Miltiades occurrit,
vi-

στρατιᾷ πάσῃ, καὶ θριαμβεύσας τὸν μάγον, κατέ-
φυγεν εἰς τὸ ἱερόν· ἐκεῖθέν τε συλληφθεὶς ἀπετμήθη.
[a] Ἐντεῦθεν ἑπτὰ τῶν Περσῶν ἐπίσημοι συνέθεντο ἀλλή-
λοις κατὰ τοῦ μάγου, Ὀνόφας, Ἰδέρνης, [b] Νορονδα-
βάτης, Μαρδόνιος, [c] Βαρίσσης, Ἀρταφέρνης καὶ Δα-
ρεῖος Ὑστάσπεω. τούτων ἀλλήλοις πίστεις δόντων,
προσλαμβάνεται καὶ ὁ Ἀρτασύρας, εἶτα καὶ ὁ Βαγα-
πάτης, ὃς τὰς κλεῖς πάσας τῶν βασιλείων εἶχε. καὶ
εἰσελθόντες διὰ τοῦ Βαγαπάτου οἱ ἑπτὰ εἰς τὰ βα-
σίλεια, εὑρίσκουσι τὸν μάγον παλλακῇ Βαβυλωνίᾳ
συγκαθεύδοντα. ὡς δὲ εἶδεν, ἀνεπήδησε· καὶ μηδὲν εὑ-
ρὼν τῶν πολεμικῶν ὀργάνων, (πάντα γὰρ ὁ Βαγαπά-
της λάθρα ὑπεξήγαγε) δίφρον χρύσεον συντρίψας, καὶ
λαβὼν τὸν πόδα, ἐμάχετο. καὶ τέλος, κατακεντη-
θεὶς ὑπὸ τῶν ἑπτὰ, ἀπέθανε, βασιλεύσας μῆνας
ἑπτά.

Βασιλεύει δὲ τῶν ἑπτὰ ὁ Δαρεῖος, [d] τοῦ ἵππου,
καθὰ συνέκειτο ἀλλήλοις, [e] πρώτου, μηχανῇ τινὶ 640
καὶ τέχνῃ, [f] ἐπειδὴ ὁ ἥλιος πρὸς ἀνατολὰς ἐγένε-
το, χρεμετίσαντος. ἄγεται τοῖς Πέρσαις ἑορτὴ τῆς
μαγοφονίας, καθ' ἣν [g] Σφενδαδάτης ὁ μάγος ἀνή-
ρηται. Δαρεῖος προστάσσει τάφον ἑαυτῷ κατασκευ-
ασθῆναι ἐν τῷ δισσῷ ὄρει· καὶ κατασκευάζεται.
ἐπιθυμήσας δὲ ἰδεῖν αὐτὸν, ὑπό τε τῶν Χαλ-
δαίων καὶ τῶν γονέων κωλύεται. οἱ δὲ γονεῖς, ἀνελ-
θεῖν βουληθέντες, [h] ἐπειδὴ οἱ ἱερεῖς [i] εἶδον οἱ ἀνέλ-
κοντες αὐτοὺς, καὶ ἐφοβήθησαν, καὶ φοβηθέντες
ἀφῆκαν τὰ σχοινία, ἔπεσον καὶ ἐτελεύτησαν. καὶ
ἐλυπήθη Δαρεῖος λίαν· καὶ ἀπετμήθησαν αἱ κε-
φαλαὶ, τεσσαράκοντα ὄντων τῶν ἀνελκόντων. Ὅ-
τι ἐπιτάσσει Δαρεῖος [k] Ἀριαράμνῃ τῷ σατράπῃ
Καππαδοκίας, ἐπὶ Σκύθας διαβῆναι, καὶ ἄνδρας
καὶ γυναῖκας αἰχμαλωτίσαι. ὁ δὲ, διαβὰς πεν-
τηκοντόροις λ', ᾐχμαλώτισε. συνέλαβε δὲ καὶ τὸν
ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως τῶν Σκυθῶν [l] Μαρσαγέτην,
ἐπὶ κακώσει εὑρὼν παρὰ τοῦ οἰκείου ἀδελφοῦ δε-
δεμένον. [m] Σκυθάρκης δὲ ὁ Σκυθῶν βασιλεὺς ὀρ-
γισθεὶς ἔγραψεν ὑβρίζων Δαρεῖον· καὶ ἀντεγράφη
αὐτῷ ὁμοίως. στράτευμα δὲ ἀγείρας Δαρεῖος, ὀγ-
δοήκοντα μυριάδας, καὶ ζεύξας τὸν Βόσπορον καὶ
τὸν Ἴστρον, διέβη ἐπὶ Σκύθας, ὁδὸν ἐλάσας ἡμε-
ρῶν ιε'. καὶ ἀντέπεμπον ἀλλήλοις τόξα· [n] ἐπι-
κρατέστερα δ' ἦν τὰ τῶν Σκυθῶν. διὸ καὶ φεύ-
γων Δαρεῖος διέβη τὰς γεφυρώσεις· καὶ ἔλυσε σπεύ-
δων πρὶν ἢ τὸ ὅλον διαβῆναι στράτευμα· καὶ ἀπέ-
θανον ὑπὸ [o] Σκυθάρκου οἱ καταλειφθέντες ἐν τῇ
Εὐρώπῃ, μυριάδες ὀκτώ. Δαρεῖος δὲ τὴν γέφυ-
ραν διαβὰς, [p] Χαλκηδονίων οἰκίας καὶ ἱερὰ ἐνέ-
πρησεν, ἐπεὶ τὰς πρὸς αὐτοῖς γεφύρας ἐμελέτη-
σαν λῦσαι· καὶ ὅτι τὸν βωμὸν, ὃν περῶν Δαρεῖος
κατέθετο ἐπ' ὀνόματι διαβατηρίου Διὸς, ἠφάνισαν.
Δάτις δ' ἐπανιὼν ἐκ Πόντου, καὶ τοῦ [q] Μηδικοῦ
στόλου ἡγούμενος, ἐπόρθει νήσους καὶ τὴν Ἑλλάδα.
ἐν Μαραθῶνι δὲ Μιλτιάδης ὑπαντιάζει, καὶ νικᾷ 641
τοὺς

1. *Herodotus l. 3. et Agathias l. 2.* 2. *Lege Perſepoleos arcis deſcriptionem apud Diod. Sicul. lib. 17. Biblioth. ubi βασιλικὸν ὄρος hunc locum vocat. Potentiores autem in montibus fere ſepeliri ſolitos, multa veterum ſcriptorum teſtimonia docent.* 3. Iancyrum *nominat Iuſtin. lib. 2.* 4. *De arcu ab AEthiopum rege ſic ad Cambyſen miſſo lege Herodot. lib. 3. post init.* 5. *Solenne quippe gentibus fuit, tranſitus cauſſa diis ſacrificare. Sic Lucull. apud Plut. Euphrati taurum fecit.* 6. *Marathonia pugna nihil unquam celebratum magis, ccc. ad eam deſcribendam occupatis doctorum ingeniis, Plut. teſte.*

a Aut addendum τὴν κεφαλὴν, *aut ſubaudiri dicendum est.* H. S. *b* Νορονδ. D. H. *c* Βαρίσης. D. H. *d Herodot. Thalia, et Themiſt. orat.* 12. ἐπανήκεις δὲ αὐτοκράτωρ, οὐχ ἵππου χρεμετίσαντος, ὥσπερ Δαρεῖος. οὐδὲ κυνῇ [*ſic legendum in editis, id est,* περικεφαλαίᾳ, *non* κυνὶ] σπείσας, ὥσπερ Ψαμμίτιχος. D. H. *e* πρῶτον μ. D. H. *f* ἐπεὶ δ' ἄν. D. H. *g* ſic et D. H. hic. *h* ἐπεὶ. D. H. *i* εἶδον [ὄφεις] οἱ α. D. H. *In veteri libro inter* εἶδον *et* οἱ *inſertum erat ſuperne* ὄφεις. *ſed locus hic neque emendari, neque intelligi niſi ex aliorum hiſtoria potest.* H. S. *k* Ἀριάμμῃ. D. H. *l* Μασαγ. D. H. *m* alii Σκυτάρβης, et Σκυτάρκης. Σκυθαρχης. *et in marg.* Σκυθάρβης. *Max. Marg.* *n* ἐπικρατέστερον δ' ἦν τὸ τῶν Σ. D. H. *o* Σκυθάρχου. D. H. et in ora: al. Σκυθαρβίων. ιτ. Σκυθῶν. *p* Καρχηδ. D. H. *q* Ποντικοῦ. D. H.

τοὺς βαρβάρους, καὶ πίπτει καὶ αὐτὸς Δάτις. καὶ
οὐδὲ τὸ σῶμα Πέρσαις αἰτησαμένοις ἐδόθη. Δαρεῖος
δὲ ἐπανελθὼν εἰς Πέρσας, καὶ θύσας, καὶ ἡμέρας νο-
σήσας λ΄, τελευτᾷ· ζήσας μὲν ἔτη· [a] ιβ΄ πρὸ τῆς
βασιλείας, βασιλεύσας δὲ ἔτη λα΄. ἀπέθανε δὲ καὶ
Ἀρτασύρας. καὶ ὁ Βαγαπάτης δὲ τὸ σῆμα Δαρείου
παρακαθίσας ἔτη ζ΄, ἐτελεύτησε.

Βασιλεύει Ξέρξης ὁ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ [b] Ἀρτάπα-
νος ὁ Ἀρτασύρα παῖς γίνεται δυνατὸς παρ᾽ αὐτῷ,
ὡς ὁ πατὴρ παρὰ τῷ πατρὶ, καὶ Μαρδόνιος ὁ πα-
λαιὸς. ἡμιαῤῥένων δὲ μέγιστον ἠδύνατο [c] Νατάκας.
γαμεῖ δὲ Ξέρξης Ὀνόφα θυγατέρα [d] Ἄμιστριν, καὶ
γίνεται αὐτῷ παῖς Δαρειαῖος· καὶ ἕτερος μετὰ δύο
ἔτη, Ὑστάσπης, καὶ ἔτι Ἀρταξέρξης· καὶ θυγα-
τέρες δύο, ὧν ἡ μὲν, Ἄμυτις, κατὰ τὴν ὀνομασίαν
τῆς μάμμης· ἡ δὲ, Ῥοδογούνη. Ὁ δὲ δὴ Ξέρξης
στρατεύει ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, ὅτι τε [e] Χαλκηδόνιοι
λῦσαι τὴν γέφυραν (ὡς ἤδη εἴρηται) ἐπειράθησαν·
καὶ ὅτι τὸν βωμὸν ὃν ἔστησε Δαρεῖος, καθεῖλον· καὶ
ὅτι Δάτιν Ἀθηναῖοι ἀνεῖλον, καὶ οὐδὲ τὸν νεκρὸν ἔ-
δοσαν. πρότερον δὲ εἰς Βαβυλῶνα ἀφίκετο, καὶ ἰδεῖν
ἐπεθύμησε τὸν Βελιτανᾶ τάφον, καὶ εἶδε διὰ Μαρ-
δονίου· καὶ τὴν πύελον ἐλαίου οὐκ ἴσχυσεν, ὥσπερ
καὶ ἐγέγραπτο, πληρῶσαι. Ἐξελαύνει Ξέρξης εἰς
Ἐκβάτανα, καὶ ἀγγέλλεται αὐτῷ ἀπόστασις Βα-
βυλωνίων, καὶ Ζωπύρου τοῦ στρατηγοῦ αὐτῶν ὑπὸ
σφῶν ἀναίρεσις. [f] οὕτως καὶ περὶ τούτων φησὶ Κτη-
σίας, καὶ οὐχ ὡς Ἡρόδοτος· ἃ δὲ περὶ Ζωπύρου
ἐκεῖνος λέγει, πλὴν ὅτι ἡμίονος αὐτῷ ἔτεκεν. ἐπεὶ
τά γε ἄλλα Μεγάβυζον οὗτος λέγει διαπρᾶξα-
σθαι, ὃς ἦν γαμβρὸς ἐπὶ τῇ θυγατρὶ Ἄμυτι, τοῦ
Ξέρξου. [g] οὕτως μὲν ἥλω διὰ τοῦ Μεγαβύζου Βα-
βυλών. δίδωσι δὲ αὐτῷ Ξέρξης ἄλλά τε πολλὰ,
καὶ μύλην χρυσῆν, ἓξ ἕλκουσαν τάλαντα· ὃ τι-
μιώτατον τῶν βασιλικῶν δώρων παρὰ Πέρσαις ἐστί.
Ξέρξης δὲ συναγείρας [h] στρατιὰν Περσικὴν, ἄνευ τῶν
ἁρμάτων, ὀγδοήκοντα μυριάδας, καὶ τριήρεις χι-
λίας, ἤλαυνεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ζεύξας τὴν Ἄ-
βυδον. Δημάρατος δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος παρεγένετο
642 ἤδη πρῶτον, καὶ συνὼν αὐτῷ ἐν τῇ διαβάσει, καὶ
ἀπεῖργε τῆς εἰς Λακεδαίμονα ἐφόδου. Ξέρξης δὲ
προσβάλλει ἐν Θερμοπύλαις Λεωνίδᾳ τῷ στρατη-
γῷ τῶν Λακεδαιμονίων, δι᾽ Ἀρταπάνου, ἔχοντος
μυρίους. καὶ κατεκόπη τὸ Περσικὸν πλῆθος, τῶν
Λακεδαιμονίων δύο ἢ τριῶν ἀναιρεθέντων. εἶτα προσ-
βαλεῖν κελεύει μετὰ δισμυρίων· καὶ ἥττα γίνεται
κἀκείνων. εἶτα μαστιγοῦνται ἐπὶ τῷ πολεμεῖν· καὶ
μαστιγούμενοι, ἔτι ἡττῶντο. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ κελεύει
μάχεσθαι, μετὰ πεντακισμυρίων· καὶ ἐπεὶ οὐδὲν
ἤνυεν, ἔλυσε τότε τὸν πόλεμον. [i] Θώραξ δὲ ὁ
[k] Θεσσαλὸς, καὶ Τραχινίων οἱ δυνατοὶ, Καλλιάδης
καὶ Τιμαφέρνης, παρῆσαν [l] στρατιὰν ἔχοντες. κα-
λέσας δὲ Ξέρξης τούτους τε καὶ τὸν Δημάρατον καὶ
τὸν [m] Ἡγίαν τὸν Ἐφέσιον, ἔμαθεν ὡς οὐκ ἂν ἡτ-
τηθεῖεν Λακεδαιμόνιοι εἰ μὴ κυκλωθείησαν. ἡγουμέ-
νων δὲ τῶν δύο [n] Τραχινίων διὰ δυσβάτου στρατὸς
Περσικὸς διελήλυθε, μυριάδες τέσσαρες· καὶ κατὰ
νώ-

vicitque barbaros: et ipse quoque Datis occu-
buit, eiusque cadaver petentibus Perſis dene-
gatum est. Darius autem ad Perſas reverſus 19
est, ubi celebratis ſacrificiis, quum trigin-
ta dies morbo laboraſſet, mortuus est: quum
annos XII. ante regnum vixiſſet, et annos u-
num et triginta regnaviſſet. Obiit etiam diem
ſuum Artaſyras. Bagapates autem, quum ſe-
ptem annos ſepulcro Darii aſſediſſet, mortuus
est.

Regnat Xerxes filius eius, apud quem Ar- 20
tapanus Artaſyræ filius maximam obtinet au-
toritatem, quemadmodum eius pater apud pa-
trem regis obtinuerat, itemque Mardonius
[1] antiquus. Ex eunuchis autem plurimum a-
pud eum poterat Natacas. Xerxes [2] uxorem
ducit Onophæ filiam Amiſtrin, ex qua filium
ſuſcipit Dariæum: et post biennium, alterum,
Hyſtaſpem nomine: et præterea [3] Artoxer-
xem: duasque filias, quarum una Amytis, no-
mine aviæ, vocatur: altera, [4] Rhodogune. 21
Xerxes adverſus Græcos expeditionem ſuſce-
pit, quod Chalcedonenſes pontem ſolvere co-
nati eſſent, (quemadmodum iam dictum est)
et aram a Dario erectam diruiſſent: quodque
Datin Athenienſes interfeciſſent, neque cada-
ver eius dare voluiſſent. Primum igitur Baby-
lonem profectus est: et [5] Belitanæ videre ſe-
pulcrum exoptavit: viditque opera Mardonii
adiutus: et urnam olei non potuit, quemad-
modum ſcriptum erat, implere. *Inde* Ecbata- 22
na profecto, defeciſſe *Babylonios*, et Zopy-
rum ſuum ducem interfeciſſe, nunciatur. *In
hunc modum de his loquitur Cteſias, non quemad-
modum Herodotus. nam quæcunque hic de Zopyro,
(niſi quod mula ipſi peperit) ille a Megabyzo facta
ſcribit, qui Xerxis gener erat, quum filiam eius
Amytin uxorem duxiſſet.* Ita Babylon capta est
per Megabyzum: cui Xerxes, præter alia mul-
ta, molam auream ſex talentorum pondo do-
navit, quod apud Perſas omnium regiorum mu-
nerum est pretioſiſſimum. Xerxes autem, Per- 23
ſico exercitu coacto, qui ex millibus octingen-
tis conſtabat, præter currus, inſtructis etiam
mille triremibus, in Græciam copias duxit,
quum Abydum ponte iunxiſſet. Ad eum De-
maratus Lacedæmonius tum primum acceſſit,
et cum illo traiecit, eumque ab invadenda La-
cedæmone prohibuit. Xerxes porro per Ar-
tapanum decem millia ducentem, apud Ther-
mopylas cum Leonida Lacedæmoniorum du-
ce prœlium iniit, in quo magna Perſarum cæ-
ſa est multitudo, ex Lacedæmoniis tantum-
modo duobus aut tribus interfectis. Postea vi-
ginti millia in aciem educi iubet: qui et ipſi
ſuperantur. Quum autem verberibus etiam
cæſi ut acriores ad pugnam redderentur, nihi-
lominus victi fuiſſent, quinquaginta millia po-
ſtridie iubet educi: et quum nihil proficeret,
bellandi finem fecit. Sed Thorax Theſſalus 24
et Trachinienſium principes Calliades et Ti-
maphernes cum exercitu aderant: quos Xer-
xes quum vocaſſet, unaque Demaratum et
Hegian Epheſium, Lacedæmonios nulla ra-
tione vinci poſſe, niſi circumdarentur, intel-
lexit. Perſarum itaque quadraginta millia,
duobus illis Trachinienſium ducibus per invia
trans-

1. Ille priſcus. ὁ παλαιὸς, *quem Maiorem etiam dixeris.* 2. *Xerxem et Amiſtrin Scaliger Aſſuerum et Eſtherem interpretatur, quod Nic. Serarius confutat.* 3. Artaxerx. 4. *Rhodogunes cuiusd. Perſica imaginem habes apud Philoſtratum lib. 2. Icon. 5.* 5. *ÆLian. lib. 13.* ποικίλης *cap. 3. legend.*

a In altero exemplari, non ſine magno errore, ſcriptus est inuſitato modo numerus ϲω. pro quo hic ιβ΄. ubi etiam mendum eſſe quis ſuſpicari poſſit. H. S. *b* Ἀρταπάνος. D. H. *c* Ἀτακᾶς et Νατακᾶς. *d* Ἄμιστριν, et Ἄμηστριν. *e* Καρχηδ. D. H. *f* οὕτω. D. H. *g* οὕτω. D. H. *h* στρατείαν. D. H. *i Max. Marg.* Θάραξ. *k* Θέσσαλος καὶ Τραχινίων, οἱ δ΄. D. H. *l* στρατείαν. D. H. *m Max. Marg.* Ὀγίαν. *n* Τραχινίων, διὰ δ. D. H.

transgreſſis, Lacedæmonios a tergo adoriun-
tur: qui circumdati, omnes ad unum fortiter
25 pugnantes occubuerunt. Rurſus Xerxes ad-
verſus Platæenſes exercitum centum et vigin-
ti millium mittit, et Mardonium eius ducem
conſtituit. Qui autem Xerxem in Platæenſes
concitabant, erant Thebani. Mardonio oc-
currit Pauſanias Lacedæmonius, trecentos
Spartanos et mille accolas, ex aliisque urbibus
ſex millia ſecum ducens. Ibi ſuperato exerci-
tu Perſarum, Mardonius vulneratus aufugit.
Hic Mardonius quum a Xerxe ad diripiendam
Apollinis ædem miſſus eſſet, ingruente ingen-
ti grandine oppreſſus moritur: quæ res Xerxi
26 maximum mœrorem attulit. Xerxes cum ſuis
copiis Athenas proficiſcitur: ſed quum Athe-
nienſes armatis centum et decem triremibus
ad Salaminem fugiſſent, urbem vacuam capit,
quam incendit, præter arcem. in ea enim et-
iam aliqui relicti pugnabant: tandemque quum
et illi noctu fugiſſent, illam etiam exuſſerunt.
Xerxes autem quum inde ad anguſtiſſimum At-
ticæ locum, Heracleum appellatum, veniſſet,
aggerem Salaminem verſus ducere cœpit, pe-
deſtri itinere ad eam tranſire cogitans. Sed
conſilio Themiſtoclis Athenienſis et Ariſtidis,
ſagittarii ex Creta accerſuntur, ac veniunt:
deinde bellum navale Perſarum et Græcorum
geritur. Perſæ naves habebant plusquam mil-
le, ducemque Onophan: Græci vero ſeptin-
gentas. Græci tamen victores evadunt: et
quingentæ naves Perſarum profligantur: et
fugit Xerxes conſilio rurſus et arte Ariſtidis
atque Themiſtoclis. In reliquis vero omnibus
prœliis ceciderunt Perſarum centum et viginti
27 millia. *At Xerxes, quum in Aſiam traiecis-
ſet, et Sardis proficiſceretur, miſit Megaby-
zum ut templum Delphicum diriperet: illoque*
id ſuſcipere recuſante, Matacas eunuchus in-
iuriam Apollini illaturus omniaque drepturus
mittitur. Is confectis ita rebus ad Xerxem
28 reverſus eſt. Xerxes ex Babylone ad Perſas
proficiſcitur. At Megabyzus ſuam uxorem
Amytin (quæ filia Xerxis erat, quemadmo-
dum iam dictum eſt) adulterii inſimulat. quam
ob rem Amytis a patre acriter reprehenditur:
29 at illa ſpondet ſe caſtam eſſe. Verum Arta-
panus, qui plurimum apud Xerxem autorita-
te valebat, cum Spamitre eunucho (qui et
ipſe plurimum apud eum poterat) de Xerxe
interficiendo conſilium agitat: idque perpe-
trant, et Artoxerxi filio perſuadent ab altero
filio Dariæo patrem ſuum necatum eſſe: ad-
ducitur que Dariæus ab Artapano domum Ar-
toxerxis, cum ingenti clamore ſe parricidam
eſſe negans. is tamen capite plectitur.

30 [1] Artoxerxes igitur Artapani opera regno
potitur. ſed idem Artapanus eius vitæ inſi-
dians, conſilium ſuum cum Megabyzo (qui
iam ob ſuſpectam adulterii uxorem ſuam, mœ-
rore affectus erat) communicat, fidemque
mutuo datam iureiurando firmant. Sed re to-
ta Megabyzi indicio prodita, Artapanus ea
morte qua Artoxerxes erat afficiendus, affici-
tur: atque adeo quæcunque in Xerxem Da-
riæumque perpetrata fuerant, patefiunt. [2] A-
ſpamitres quoque, qui cædis Xerxis ac Dariæi
conſcius fuerat, [3] acerbiſſimo genere mortis,
ad-

νότῳ γίνονται τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ κυκλωθέντες
ἀπέθανον μαχόμενοι ἀνδρείως ἅπαντες. Ξέρξης δὲ πά-
λιν στράτευμα πέμπει κατὰ Πλαταιέων, μυριάδας
ιβʹ, ἡγούμενον [a] αὐτοῖς Μαρδόνιον ἐπιστήσας. Θη-
βαῖοι δ' ἦσαν οἱ κατὰ Πλαταιέων τὸν Ξέρξην κινοῦντες.
ἀντιστρατεύει δὲ Παυσανίας ὁ Λακεδαιμόνιος, τριακο-
σίους μὲν ἔχων Σπαρτιάτας, χιλίους δὲ τῶν περιοίκων,
ἐκ δὲ τῶν ἄλλων πόλεων χιλιάδας ἕξ. καὶ ἡττᾶται
κατακράτος ἡ Περσικὴ [b] στρατιὰ, καὶ φεύγει τραυ-
ματισθεὶς καὶ Μαρδόνιος. οὗτος ὁ Μαρδόνιος πέμπεται
συλῆσαι τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν παρὰ Ξέρξου· κἀ-
κεῖ, φησὶ, θνήσκει, χαλάζης ἐπιπεσούσης παχείας·
ἐφ' ᾧ λίαν Ξέρξης ἐλυπήθη. Ξέρξης δὲ ἐπ' αὐτὰς Ἀ-
θήνας ἐλαύνει. καὶ Ἀθηναῖοι, πληρώσαντες ἑκατὸν δέ-
κα τριήρεις, φεύγουσιν εἰς Σαλαμῖνα. καὶ Ξέρξης τὴν
πόλιν κενὴν [c] αἱρεῖ, καὶ [d] ἐμπίμπρησι, πλὴν τῆς
ἀκροπόλεως. ἐν αὐτῇ γὰρ ἔτι τινὲς ὑπολειφθέντες
ἐμάχοντο. τέλος κἀκείνων νυκτὶ φυγόντων, κἀκείνην
[e] συνέφλεξαν. ὁ δὲ Ξέρξης αὐτόθεν ἐλθὼν ἐπὶ [f] στενό-
τατον τῆς Ἀττικῆς, ὃ Ἡράκλειον καλεῖται, ἐχώννυ
χῶμα ἐπὶ Σαλαμῖνα, πεζῇ ἐπ' αὐτὴν διαβῆναι δια-
νοούμενος. βουλῇ δὲ Θεμιστοκλέους Ἀθηναίου καὶ Ἀριστεί-
δου, τοξόται μὲν ἀπὸ Κρήτης προσκαλοῦνται καὶ πα-
ραγίνονται· εἶτα ναυμαχία Περσῶν καὶ Ἑλλήνων γίνε-
ται· Περσῶν μὲν ναῦς ἐχόντων ὑπὲρ τὰς χιλίας, στρα- 643
τηγοῦντος αὐτοῖς Ὀνόφα· Ἑλλήνων δὲ, ἑπτακοσίας.
καὶ νικῶσιν Ἕλληνες, καὶ διαφθείρονται Περσικαὶ πεν-
τακόσιαι νῆες. καὶ φεύγει Ξέρξης, βουλῇ πάλιν καὶ
τέχνῃ Ἀριστείδου καὶ Θεμιστοκλέους. ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς
ἁπάσαις μάχαις ἀπέθανον Περσῶν ιβʹ μυριάδες. Ξέρ-
ξης δὲ περάσας εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ ἀπελαύνων εἰς
Σάρδεις, ἔπεμπε Μεγάβυζον τὸ ἐν Δελφοῖς ἱερὸν συ-
λῆσαι. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος παρῃτεῖτο, ἀποστέλλεται [g] Μα-
τακᾶς ὁ εὐνοῦχος, ὕβρεις τε φέρων τῷ Ἀπόλλωνι,
καὶ πάντα συλήσων. καὶ δὴ [h] οὕτως ποιήσας, πρὸς
Ξέρξην ὑπέστρεφε. Ξέρξης δὲ ἀπὸ Βαβυλῶνος εἰς Πέρ-
σας παραγίνεται, καὶ Μεγάβυζος κατὰ τῆς γυναικὸς
τῆς ἰδίας Ἀμύτιος, (ἣ θυγάτηρ, ὡς προείρηται, Ξέρ-
ξου ἐτύγχανεν) ὡς μεμοιχευμένης, λόγους ἐκίνει. καὶ
ἐπιτιμᾶται Ἄμυτις λόγοις ὑπὸ τοῦ πατρὸς, καὶ ὑπι-
σχνεῖται σωφρονεῖν. [i] Ἀρτάπανος δὲ, μέγα παρὰ
Ξέρξῃ δυνάμενος, μετὰ Σπαμίτρου τοῦ ἡμιάῤῥενος, καὶ
αὐτοῦ μέγα δυναμένου, βουλεύονται ἀνελεῖν Ξέρξην· καὶ
ἀναιροῦσι. καὶ πείθουσιν [k] Ἀρτοξέρξην τὸν υἱὸν ὡς Δα-
ρειαῖος αὐτὸν ὁ ἕτερος παῖς ἀνεῖλε. καὶ παραγίνεται
[l] Δαρειαῖος ἀγόμενος ὑπὸ [m] Ἀρταπάνου εἰς τὴν οἰκίαν
[n] Ἀρτοξέρξου, πολλὰ βοῶν καὶ [o] ἀπαρνούμενος ὡς οὐκ
εἴη φονεὺς τοῦ πατρός· καὶ ἀποθνήσκει.

Καὶ βασιλεύει [p] Ἀρτοξέρξης, σπουδῇ Ἀρταπάνου·
καὶ ἐπιβουλεύεται πάλιν ὑπ' αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει
κοινωνὸν τῆς βουλῆς Ἀρτάπανος Μεγάβυζον, ἤδη λελυ-
πημένον ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ γυναικὶ Ἄμυτι, διὰ τὴν τῆς μοι-
χείας ὑπόληψιν· καὶ ὅρκοις ἀλλήλους ἀσφαλίζονται.
ἀλλὰ μηνύει πάντα Μεγάβυζος, καὶ ἀναιρεῖται Ἀρτάπα-
νος ᾧ τρόπῳ ἔμελλεν ἀναιρεῖν Ἀρτοξέρξην· καὶ γίνεται
πάντα δῆλα τὰ εἰργασμένα ἐπὶ Ξέρξῃ καὶ [q] Δαρειαίῳ.
καὶ ἀπόλλυται πικρῷ καὶ κακίστῳ θανάτῳ Ἀσπαμίτρης,
ὃς ἦν κοινωνὸς ἐπὶ τοῖς φόνοις Ξέρξου καὶ Δαρειαίου· σκαφεύ-
εται

1. Longimanus *cognomento*. 2. *Paulo ante* Spamitres *dictus*. 3. acerbo in primis ac duro. *Habes id a Plut. deſcriptum in vita Artoxerxæ, mox a principio.*

a (δὲ) αὐτ. D. H. *b* στρατεία. D. H. *c* ἀναιρεῖ. D. H. *d Max. Marg.* ἐμπίπρησι. *e* συνέφλεξεν. D. H. *f* στενωτ'. D. H. *Codex Bavaricus et Max. Margunii etiam* στενώτατον. *g* Ματάκας. *h* οὕτω. D. H. *i* Ἀρτάβας D. H. *Max. Marg.* Ἀρτάβανος. *k* Ἀρταξ. D. H. *l* Ἀρταξέρξης. D. H. *m* ſic tamen hic et D. H. ut et poſt. *n* Δαρειαίου. D. H. *Max. Marg.* Δαριαίου. *o* παρνούμενος. D. H. *p* Ἀρταξ. et ſic ſemper per α in antepen. *q Max. Marg.* Δαριαίῳ.

ἔται γὰρ, καὶ οὕτως ἀναιρεῖται. μάχη δὲ γίνεται
μετὰ τὸν θάνατον Ἀρταπάνου, τῶν τε συνομοτῶν
αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων Περσῶν. καὶ πίπτουσιν ἐν τῇ
μάχῃ οἱ τρεῖς τοῦ Ἀρταπάνου υἱοί. τραυματίζε-
ται δὲ καὶ Μεγάβυζος ἰσχυρῶς· καὶ θρηνεῖ Ἀρτο-
ξέρξης καὶ ἡ Ἄμυτις καὶ ἡ Ῥοδογούνη, καὶ ἡ μή-
τηρ αὐτῶν [a] Ἄμιστρις. καὶ μόλις πολλῇ ἐπιμελείᾳ
644 περισώζεται [b] Ἀπολλωνίδου ἰατροῦ τοῦ Κώου. Ἀ-
φίσταται Ἀρτοξέρξου Βάκτρα, καὶ ὁ σατράπης ἄλ-
λος [c] Ἀρτάπανος· καὶ γίνεται μάχη ἰσοπαλής·
καὶ γίνεται πάλιν ἐκ δευτέρου· καὶ ἀνέμου κατὰ
πρόσωπον Βακτρίων πνεύσαντος, νικᾷ Ἀρτοξέρξης,
καὶ προσχωρεῖ αὐτῷ πᾶσα Βακτρία. Ἀφίσταται
Αἴγυπτος, Ἰνάρου Λυδίου ἀνδρὸς καὶ ἑτέρου Αἰγυ-
πτίου τὴν ἀπόστασιν μελετήσαντος. καὶ εὐτρεπίζε-
ται τὰ πρὸς πόλεμον. πέμπουσι καὶ Ἀθηναῖοι, αἰ-
τησαμένου αὐτοῦ, τεσσαράκοντα νῆας. [d] καὶ μελλε-
τᾷ αὐτὸς Ἀρτοξέρξης ἐκστρατεῦσαι. καὶ τῶν φί-
λων οὐ συμβουλευόντων, πέμπει Ἀχαιμενίδην τὸν
ἀδελφὸν, τεσσαράκοντα μὲν μυριάδας ἐπαγόμενον
στράτευμα πεζικὸν, νῆας δὲ π΄. συμβάλλει πόλε-
μον Ἴναρος πρὸς Ἀχαιμενίδην· καὶ νικῶσιν Αἰγύ-
πτιοι, καὶ βάλλεται Ἀχαιμενίδης ὑπὸ Ἰνάρου, καὶ
θνήσκει· καὶ ἀποπέμπεται ὁ νεκρὸς αὐτοῦ εἰς Ἀρ-
τοξέρξην. ἐνίκησεν Ἴναρος καὶ κατὰ θάλασσαν,
[e] Χαριτιμίδου εὐδοκιμήσαντος, ὃς τῶν ἐξ Ἀθηνῶν
τεσσαράκοντα νηῶν [f] ἐχρημάτιζε ναύαρχος· καὶ ν΄
Περσῶν νῆες, αἱ μὲν εἴκοσιν αὐτοῖς ἀνδράσιν ἐλήφθη-
σαν, αἱ δὲ λ΄ διεφθάρησαν. Εἶτα πέμπεται κα-
τὰ Ἰνάρου Μεγάβυζος, ἐπαγόμενος ἄλλο στράτευ-
μα πρὸς τῷ ὑπολειφθέντι, μυριάδας εἴκοσι, καὶ
νῆας τ΄· καὶ ἐπιστάτην αὐτοῖς [g] Ὀρίσκον. ὡς εἶναι
χωρὶς τῶν νεῶν, τὸ ἄλλο πλῆθος, ν΄ μυριάδας.
Ἀχαιμενίδης γὰρ ὅτε ἔπεσε, ι΄ μυριάδες αὐτῷ, ἐξ
ὧν ἦγε μ΄, συνδιεφθάρησαν. γίνεται οὖν μάχη κρα-
τερὰ, καὶ πίπτουσιν ἀμφοτέρωθεν πολλοὶ, πλείους
δὲ Αἰγύπτιοι. καὶ βάλλει Μεγάβυζος εἰς τὸν μη-
ρὸν Ἴναρον, καὶ τρέπεται· καὶ νικῶσι Πέρσαι κα-
τακράτος· Φεύγει δὲ [h] πρὸς τὴν Βύβλον Ἴναρος,
(πόλις [i] ἰσχυρὰ ἐν Αἰγύπτῳ αὕτη) καὶ οἱ Ἕλ-
ληνες δὲ μετ᾽ αὐτοῦ, ὅσοι μὴ ἐν τῇ μάχῃ καὶ με-
τὰ Χαριτιμίδου ἀπέθανον. Προσχωρεῖ δὲ Αἴγυ-
πτος πλὴν Βύβλου πρὸς Μεγάβυζον. ἐπεὶ δὲ ἐκεί-
νη ἀνάλωτος ἐδόκει, σπένδεται πρὸς Ἴναρον καὶ τοὺς
Ἕλληνας ἑξακισχιλίους ὄντας, καὶ ἔτι πρὸς, ὁ
Μεγάβυζος, ἐφ᾽ ᾧ μηδὲν κακὸν παρὰ βασιλέως λα-
βεῖν, καὶ τοὺς Ἕλληνας, ὅτε βούλοιντο, πρὸς τὰ
οἰκεῖα ἐπανελθεῖν. καθίστησι δὲ τῆς Αἰγύπτου σα-
τράπην [k] Σαρσάμαν καὶ λαβὼν Ἴναρον καὶ τοὺς
645 Ἕλληνας, παραγίνεται πρὸς Ξέρξην· καὶ εὑρίσκει
λίαν κατὰ Ἰνάρου τεθυμωμένον, ὅτι τὸν ἀδελφὸν
Ἀχαιμενίδην ἀπεκτονὼς εἴη. διηγεῖται τὰ γεγονότα
πάντα Μεγάβυζος, καὶ ὡς πίστεις δοὺς Ἰνάρῳ καὶ
τοῖς Ἕλλησι, Βύβλον εἴληφε. καὶ ἐξαιτεῖται λιπα-
ρῶς βασιλέα περὶ τῆς [l] αὐτῶν σωτηρίας· καὶ λαμ-
βάνει. καὶ ἐξάγεται τέλος τῇ [m] στρατιᾷ ὡς Ἴνα-
ρος καὶ οἱ Ἕλληνες οὐδὲν κακὸν πείσονται. Ἄμυ-
τις δὲ ὑπὲρ τοῦ παιδὸς Ἀχαιμενίδου δεινὰ ἐποιεῖ-
το, εἰ μὴ [n] τιμωρήσαιτο Ἴναρον καὶ τοὺς Ἕλληνας·
καὶ αἰτεῖται ταῦτα [o] βασιλέα, ὁ δὲ οὐκ [p] ἐνδίδω-
σιν

adhibitis videlicet per ſcapham tormentis, ple-
ctitur. At poſt Artapani mortem, eorum qui
cum illo coniurarant, et Perſarum aliorum
pugna oritur, in qua cadunt tres Artapani fi-
lii, et graviter Megabyzus vulneratur. Quem
caſum Artoxerxes itemque Amytis et Rhodo-
gune ac ipſorum mater Amiſtris ingenti luctu
proſequuti ſunt: tandem tamen, etſi ægre ad-
modum, Apollonidæ medici Coi inſigni dili-
gentia ſervatus eſt. Deſciſcunt ab Artoxerxe 31
Bactra, aliusque item præfectus Artapanus:
et æquo Marte pugnatur. Quum autem com-
miſsa iterum pugna, ventus in faciem Bactria-
norum ſpiraret, vincit Artoxerxes, et in e-
ius ditionem univerſa Bactria concedit. Defi- 32
cit etiam AEgyptus, Inaro Lydio et altero
AEgyptio quodam defectionis autoribus: o-
mniaque ad bellum pertinentia parantur. A-
thenienſes quoque Inaro petenti quadraginta
naves mittunt: et ipſemet Artoxerxes exerci-
tum educere cogitat: ſed, non ita conſulenti-
bus amicis, mittit Achæmenidem fratrem cum
quadringentis millibus peditum, et octoginta
navibus. Confligit Inarus cum Achæmenide,
AEgyptiique vincunt: atque Achæmenides
quum ab Inaro vulnus accepiſset, moritur, e-
iusque cadaver ad Artoxerxem mittitur. Idem
Inarus mari victor evadit, Charitimide magnum
inde nomen conſequuto, qui quadraginta na-
vium Athenis miſsarum navarchus erat. Ex
quinquaginta Perſarum navibus, viginti cum
ipſis hominibus captæ, triginta perierunt. De- 33
inde adverſus Inarum mittitur Megabyzus,
præter exercitum qui reliquus fuerat, alium du-
cens, qui ex ducentis hominum millibus conſta-
bat, navibus autem trecentis, quibus Oriſcus
præerat: adeo ut præter naves reliqua multitu-
do quingentorum hominum millium eſset. nam
quum cecidit Achæmenides, centum hominum
millia ex quadringentis quæ duxerat millibus,
una cæſa fuerunt. Pugnatur acriter, et utrin-
que multi, ſed plures ex AEgyptiis, cadunt.
Tandem Megabyzus Inarum in femore vulne-
rat, fugatque: et viribus fortiores facti Perſæ
vincunt. Inarus vero fugiens Byblum ſe reci-
pit, (hæc eſt munita urbs in AEgypto) et cum
eo Græci quicunque in prœlio et cum Chariti-
mide cæſi non fuerant. AEgyptus præter By- 34
blum partes Megabyzi ſequitur: et quoniam By-
blus expugnari non poſſe videbatur, Mega-
byzus cum Inaro et Græcis, quorum erant ſex
millia et amplius, fide data paciſcitur, nullam
eos a rege iniuriam accepturos, et Græcos
domum quum liberet reverſuros. Quum igi- 35
tur Sarſamen AEgypti præfectum conſtituiſ-
ſet, una cum Inaro et Græcis ad Artoxerxem
proficiſcitur: eumque invenit iratum Inaro
vehementer, quoniam is fratrem Achæmeni-
dem interfecerat. Megabyzus omnia quæ
geſta fuerant narrat, et quomodo fide Ina-
ro Græcisque data Byblum ceperit: atque
pœnam illorum pertinaciter deprecatus, ef-
ficitur voti compos. tandemque ad exerci-
tum defertur, Inarum et Græcos nihil de-
trimenti paſſuros. Verum enimvero [1] Amy- 36
tis vicem interempti filii Achæmenidis dolens,
indignam rem fore arbitrabatur, niſi Inarus
et Græci pœnas ſibi darent, atque adeo il-
los a rege expoſcit: ſed is tradere recuſat.
Dein-

1. *E. Amiſtris, illa Onophæ filia, Artaxerxæ mater.*

a Idem Ἄμυστρις. *b* Ἀπολλωνίου. D. H. *In utroque exemplari legitur hic* Ἀπολλωνίου. *at contra in iis locis qui ſunt cap.* 41. *utrunque* Ἀπολλωνίδης *et* Ἀπολλωνίδην *ſcriptum habet.* H. S. *c* Ἀρτάβανος. D. H. et ſic etiam editio H. Stephani prima. *d* (καὶ) μελ. D. H. *e* Χαροτιμίδου *Max. Marg.* *f* ἐχρημάτιζε. D. H. *g* Ὠρίσκ. D. H. *h* εἰς. *i* δὲ ἰσχ. D. H. *k* Σαρτάμαν. D. H. *l* Αὐτοῦ D. H. *m* στρατείᾳ. D. H. *n* τιμωρήσαι τὸν I. D. H. *o* βασιλεῖ. D. H. *p Pro* ἐνδίδωσιν *reponendum puto* ἐκδίδωσιν. H. S.

Deinde Megabyzum ab eo expoſcens, repul-
ſam itidem patitur. Tandem tamen illa quum
inſtando moleſta esſet, impetravit: et quin-
que post annis, Inarum pariter et Græcos a
rege accepit. Atque hunc quidem [1] tribus
crucibus ſuffixit, de Græcis autem quinqua-
ginta (nam tot capere potuit) capita amputa-
37 ri curavit. At Megabyzus magno dolore et
luctu affectus est, petiitque ut ſibi in Syriam
regionem ſuam proficiſci liceret. Huc etiam
clam præmiſit Græcos alios, et profectus est,
atque a rege deſcivit: maximasque copias coë-
git, ad centum et quinquaginta millia ſeorſum
equitum peditumque. Adverſus eum Oſiris
mittitur cum ducentis millibus: pugna conſe-
ritur, ſeque mutuo vulnerant Megabyzus et
Oſiris, hic quidem iaculo Megabyzum in fe-
more percusſit, et vulnus duos digitos altum
infligit: ille vero ſimiliter iaculo Oſirin in fe-
more, deinde et in humero vulneravit, unde
Oſirin ex equo cadere contigit, ſed eum com-
plexus Megabyzus ſublatum ſervari iubet.
Multi autem Perſæ ceciderunt, Zopyro Arty-
phioque Megabyzi filiis fortiter pugnantibus,
itaque tandem viribus longe ſuperior evadit
Megabyzus, et victoria potitus, magnam O-
ſiris curam gerit, eumque ad Artoxerxem mit-
38 tit id petentem. Rurſus autem exercitus ad-
verſus eum mittitur, et Menoſtanes Artarii
filius. (Artarius autem erat ſatrapa Babylonis,
et Artoxerxis frater) confligunt inter ſe: ſed
Perſarum fugatur exercitus, et Menoſtates in
humero a Megabyzo percutitur: præterea in
capite ſagitta, ſed non lethali vulnere, feri-
tur, una tamen cum omnibus ſuis fugam ca-
pit, et Megabyzus ſplendida potitur victoria.
39 Artarius Megabyzum per legatos monet ut
cum rege paciſcatur. Ille ſe paciſci quidem
cum rege, non tamen ad eum proficiſci, ſed
in ſua regione manere velle indicat. Hæc re-
gi nunciantur, cui Artoxares Paphlagon eu-
nuchus et Amiſtris ſtudioſe conſilium dant ut
paciſcatur. Itaque ipse Artarius et Amytis
uxor, et Artoxares, iam viginti annos natus,
et Petiſas Oſirios filius et Spitamæ pater, mit-
tuntur. Multis igitur ſermonibus et iuramen-
tis ad fidem faciendam adhibitis, vix tamen
Megabyzo ut ad regem proficiſcatur perſua-
dent. Cui tandem reverſo rex per nuncios ve-
niam ſe illi eorum quæ admiſisſet, dare ſigni-
40 ficavit. Sed quum egresſo ad venationem re-
ge et eum adorto leone, Megabyzus belluam
hanc in pedes ſe erigentem iaculo percutiens
interfecisſet, ſuccenſens ei rex quod eam per-
cusſisſet antequam ipse eam ullo ictu attigis-
ſet, caput abſcindi imperavit. Sed Amiſtris
et Amytis aliorumque precibus remisſa ei mor-
tis pœna, ad urbem quandam nomine Cyrtæ
circa mare rubrum relegatur. Artoxares quo-
que eunuchus in Armeniam relegatur, quod
ſæpe pro Megabyzo liberius apud regem lo-
41 quutus esſet. Sed Megabyzus, quum in exi-
lio quinque annos esſet commoratus, aufugit,
ſe piſagan esſe ſimulando: (piſagas autem a
Perſis dicitur leproſus, ad quem nemini acce-
dere licet) et ad Amytin domumque profici-
ſcitur, et vix agnitus, per Amiſtrin et Amy-
tin cum rege reconciliatur: qui eum, quem-
ad-

σιν· εἶτα Μεγάβυζον, ὁ δὲ ἀποπέμπεται. εἶτα,
ἐπεὶ διώχλει τὸν υἱὸν, κατεργάσατο· καὶ πέντε
παρελθόντων ἐτῶν, λαμβάνει τὸν Ἴναρον παρὰ βα-
σιλέως καὶ τοὺς Ἕλληνας. καὶ [a] ἀνεσταύρωσε μὲν
[b] ἐπὶ τρισὶ σταυροῖς· πεντήκοντα δὲ Ἑλλήνων, ὅσους
λαβεῖν ἴσχυσε, τούτων ἔτεμε τὰς κεφαλάς. Καὶ
ἐλυπήθη λύπην σφοδρὰν Μεγάβυζος, καὶ ἐπένθη-
σε· καὶ ᾐτήσατο ἐπὶ Συρίαν τὴν ἑαυτοῦ χώραν
ἀπιέναι. ἐνταῦθα λάθρα καὶ τοὺς ἄλλους τῶν Ἑλ-
λήνων προέπεμπε, καὶ ἀπῄει· καὶ ἀπέστη βασι-
λέως. καὶ ἀθροίζει μεγάλην δύναμιν, ἄχρι πεντε-
καίδεκα μυριάδων, χωρὶς τῶν ἱππέων καὶ τῶν πε-
ζῶν. καὶ πέμπεται [c] Οὔσιρις κατ' αὐτοῦ σὺν εἴκο-
σι μυριάσι. καὶ συνάπτεται πόλεμος, καὶ βάλλου-
σιν ἀλλήλους Μεγάβυζος καὶ Οὔσιρις· ὁ μὲν, ἀκον-
τίῳ, καὶ τυγχάνει Μεγαβύζου εἰς τὸν μηρὸν, καὶ
τιτρώσκει ἄχρι δακτύλων δύο· ὁ δὲ ὡσαύτως ἀκον-
τίῳ τὸν τοῦ Οὐσίριος μηρόν. εἶτα βάλλει εἰς τὸν ὦ-
μον· κἀκεῖνος πίπτει ἐκ τοῦ ἵππου. καὶ περισχὼν
Μεγάβυζος προστάσσει ἀναλαβεῖν καὶ περισῶσαι.
ἔπιπτον δὲ πολλοὶ τῶν Περσῶν· καὶ ἐμάχοντο ἀν-
δρείως οἱ τοῦ Μεγαβύζου παῖδες Ζώπυρος καὶ [d] Ἀρ-
τύφιος. καὶ νίκη γίνεται Μεγαβύζῳ κραταιά. περι-
ποιεῖται Οὔσιριν ἐπιμελῶς, καὶ ἀποπέμπει [e] τοῦτον
αἰτησάμενον πρὸς Ἀρτοξέρξην. Πέμπεται δὲ κατ'
αὐτοῦ ἑτέρα στρατιὰ, καὶ [f] Μενοστάνης ὁ τοῦ Ἀρτα-
ρίου παῖς. ὁ δὲ Ἀρτάριος, σατράπης μὲν ἦν Βαβυλῶ-
νος, Ἀρτοξέρξου δὲ ἀδελφός. καὶ συμβάλλουσιν ἀλλή-
λοις, καὶ φεύγει ἡ Περσικὴ στρατιά. καὶ [g] Μενοστά-
της βάλλεται εἰς τὸν ὦμον ὑπὸ Μεγαβύζου· εἶτα εἰς
τὴν κεφαλὴν τοξεύεται οὐ καιρίαν. φεύγει δὲ ὅμως αὐ- 646
τὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ νίκη λαμπρὰ γίνεται Με-
γαβύζῳ. Ἀρτάριος δὲ πέμπει πρὸς Μεγάβυζον, καὶ
παραινεῖ σπείσασθαι βασιλεῖ. ὁ δὲ δηλοῖ σπείσασθαι
μὲν βούλεσθαι καὶ [h] αὐτὸν, οὐ μέντοι παραγενέσθαι
πρὸς βασιλέα, ἀλλ' ἐφ' ᾧ μένειν ἐν τῇ [i] ἑαυτοῦ. ἀπ-
αγγέλλεται ταῦτα βασιλεῖ. καὶ συμβουλεύουσιν [k] Ἀρ-
τοξάρης τε ὁ Παφλαγὼν [l] εὐνοῦχος, ἀλλὰ καὶ ἡ Ἄ-
μιστρις, σπουδῇ σπείσασθαι, πέμπεται οὖν Ἀρτάριός
τε αὐτὸς καὶ Ἄμυτις ἡ γυνὴ, καὶ Ἀρτοξάρης, ἐτῶν ἤδη
ὢν εἴκοσι, καὶ Πέτισας ὁ [m] Οὐσίριος καὶ Σπιταμᾶ πα-
τήρ. πολλοῖς οὖν [n] λόγοις καὶ ὅρκοις πληροφορήσαντες
Μεγάβυζον, μόλις ὅμως πείθουσι πρὸς βασιλέα παρα-
γενέσθαι. καὶ βασιλεὺς τέλος ἔπεμπε παραγενομένῳ
συγγνώμην ἔχειν τῶν [o] ἡμαρτημένων. Ἐξέρχεται βασι-
λεὺς ἐπὶ θήραν, καὶ λέων ἐπέρχεται αὐτῷ· μετεώρου δὲ
φερομένου τοῦ θηρίου, βάλλει ἀκοντίῳ Μεγάβυζος, καὶ
ἀναιρεῖ· καὶ ὀργίζεται Ἀρτοξέρξης ὅτι πρὶν ἢ αὐτὸς τύ-
χῃ, Μεγάβυζος ἔβαλε· καὶ προστάσσει τὴν κεφαλὴν
τὸν Μεγάβυζον ἀποτμηθῆναι. [p] Ἀμίστριος δὲ καὶ Ἀ-
μύτιος καὶ τῶν ἄλλων τῇ παραιτήσει, τοῦ μὲν θανάτου
ῥύεται, ἀνάσπαστος δὲ γίνεται εἰς τὴν ἐρυθρὰν, ἔν τινι
πόλει ὀνόματι Κύρται. ἐξορίζεται δὲ καὶ Ἀρτοξάρης
[q] ὁ εὐνοῦχος εἰς Ἀρμενίαν, ὅτι πολλάκις ὑπὲρ Μεγα-
βύζου βασιλεῖ ἐπαῤῥησιάσατο. Ὁ δὲ Μεγάβυζος πέντε
διατρίψας [r] ἐν τῇ ἐξορίᾳ ἔτη, ἀποδιδράσκει, ὑποκρι-
θεὶς [s] τὸν πισάγαν. (πισάγας δὲ λέγεται παρὰ Πέρσαις
ὁ λεπρὸς, καὶ ἔστι πᾶσιν ἀπρόσιτος.) ἀποδρὰς οὖν παρα-
γίνεται πρὸς Ἄμυτιν καὶ τὸν οἶκον, καὶ μόλις ἐπιγινώ-
σκεται· καὶ διὰ [t] Ἀμίστριος καὶ διὰ Ἀμύτιος καταλλάσ-
σεται

1. *Ita Plut. in Artoxerxe refert Meſabatæ corpus transverſum tribus fuiſſe ſuffixum crucibus.*
a ἀνεσταύρισε M. *Marg.* *b* A. S. *ſic legit*, ἐπὶ γ' σταυροῖς πεντήκοντα· τῶν δ' Ἑλλήνων, ὅσους. D. H. *c* Ὄ-
σιρις. D. H. et ſic ſemper post ſine υ. *d* Ἀρτίφυος. D. H. *e* τοῦτο. D. H. *f* Μενοστάτης. D. H. *g Lege*
Μενοστάνης. *aut, ut hic, ita etiam ante, verſu abhinc quarto* Μενοστάτης. *nam duplex est ſcriptura.* H. S.
h Αὐτόν. D. H. *i* αὐτοῦ. D. H. *k* Ἀρταξάρης. *l* [εὐνοῦχος]. D. H. *m* Ὀσίρ. D. H. *n* ὅρκ. καὶ λόγ.
D. H. *o* ἡμαρτηκότων. *p* Ἀμύστρ. D. H. Ἀμίστρ. *etiam Max. Marg. ut et mox v.* 24. *q* [ὁ εὐνοῦχος.]
D. H. *r* [ἐν] D. H. *s* [εἰς] τὸν πισ. D. H. et in ora: πισαγᾶν. *t* Ἀμύστρ. καὶ [διὰ] Ἀμ. D. H.

σεται ὁ βασιλεὺς, καὶ ποιεῖ αὐτὸν, ὡς τὸ πρόσθεν,
ὁμοτράπεζον. ζήσας δὲ ἓξ καὶ ἑβδομήκοντα ἔτη,
ἀπέθανε· καὶ κάρτα ἠχθέσθη βασιλεύς. Τελευτή-
σαντος δὲ Μεγαβύζου, κάρτα ἡ Ἄμυτις ἀνδράσιν ὡμι-
λοῦσα· καὶ πρό γε ταύτης, καὶ ἡ μήτηρ [a] Ἄμιστρις
ὁμοίως. ὁ δὲ Ἀπολλωνίδης ὁ ἰατρὸς ὁ Κῷος, ἐπεὶ
ἀσθενῶς εἶχεν Ἄμυτις, εἰ καὶ [b] βληχρῶς καὶ οὐκ
ἰσχυρῶς, ἐκεῖνος δὲ ἠράσθη αὐτῆς, ἔφη εἰς τὴν ὑγείαν
αὐτὴν ἐπανελθεῖν ἐὰν ἀνδράσιν ὁμιλήσῃ. τῆς γὰρ ὑ-
στέρης εἶναι τὸ νόσημα. ἐπεὶ δὲ αὐτῷ ἐξεγένετο τὸ
ἐπιτήδευμα, καὶ ὡμίλει αὐτῇ, ἡ δὲ ἄνθρωπος ἐμα-
ραίνετο, ἀπέστη τῆς συνουσίας. τελευτῶσα δὴ οὖν
ἐπήγγειλε τῇ μητρὶ, ἀμύνασθαι Ἀπολλωνίδην. ἡ
647 δὲ ἀπήγγειλε πάντα Ἀρτοξέρξῃ τῷ βασιλεῖ, ὅ-
πως τε ὡμίλει, καὶ ὅπως ἀπέστη ὑβρίσας· καὶ ὅ-
πως ἡ θυγάτηρ ἐπήγγειλεν Ἀπολλωνίδην ἀμύνα-
σθαι. ἐκεῖνος δὲ τῇ μητρὶ τὸ παριστάμενον αὐτῇ
πράττειν ἐπιτρέπει. ἡ δὲ, λαβοῦσα ἔδησε τὸν Ἀ-
πολλωνίδην, δυσὶ μησὶ κολάζουσα. ἔπειτα ζῶντα
κατώρυξεν, ὅτε καὶ Ἄμυτις ἀπέθανε. Ζώπυρος δὲ
ὁ Μεγαβύζου καὶ Ἀμύτιος παῖς, ἐπεὶ αὐτῷ ὅ,
τε πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ ἐτελεύτησαν, ἀπέστη βασι-
λέως· καὶ εἰς Ἀθήνας ἀφίκετο, κατὰ τὴν τῆς μη-
τρὸς εἰς αὐτοὺς εὐεργεσίαν. εἰς Καῦνον δὲ ἅμα τοῖς
ἑπομένοις εἰσέπλευσε, καὶ ἐκέλευσε παραδιδόναι τὴν
πόλιν. Καύνιοι δὲ αὐτῷ μὲν παραδιδόναι τὴν πό-
λιν ἔφασκον, Ἀθηναίοις δὲ τοῖς συνεπομένοις, [c] οὐκ-
έτι. εἰσιόντι δὲ Ζωπύρῳ εἰς τὸ τεῖχος λίθον Ἀλκί-
δης Καύνιος ἐμβάλλει εἰς τὴν κεφαλήν· καὶ [d] οὕτως
Ζώπυρος ἀποθνήσκει. Ἄμιστρις δὲ ἡ μάμμη τὸν Καύ-
νιον ἀνεσταύρωσεν. ἀποθνήσκει δὲ καὶ [e] ἡ Ἄμιστρις, κάρ-
τα γραῦς γενομένη. καὶ Ἀρτοξέρξης δὲ ἀποθνήσκει, μβ´
καὶ β´ ἔτεα βασιλεύσας. [f] [τέλος τῆς ιζ´ ἱστορίας,
ἀρχὴ δὲ τῆς ιη´.]

Ἀρτοξέρξου δὲ τελευτήσαντος, Ξέρξης ὁ υἱὸς βασι-
λεύει, ὃς μόνος ἦν γνήσιος ἐκ Δαμασπίας· ἡ ἐν αὐτῇ
τῇ ἡμέρᾳ ἐν ᾗ καὶ Ξέρξης ἐτελεύτησεν, ἀπεβίω. Βα-
γόραζος δὲ τὸν νεκρὸν τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς
ἀπήγαγεν εἰς Πέρσας. ἑπτακαίδεκα δὲ νόθους υἱοὺς
ἔσχεν ὁ Ἀρτοξέρξης, ἐξ ὧν ἐστὶ καὶ Σεκυνδιανὸς, ὁ
ἐξ Ἀλογούνης τῆς Βαβυλωνίας, καὶ Ὦχος, καὶ Ἀρ-
σίτης, ὁ ἐκ [g] Κοσμαρτιδήνης, καὶ αὐτῆς Βαβυλω-
νίας. ὁ δὲ Ὦχος ὕστερον καὶ [h] βασιλεύει· ἔτι δὲ παῖ-
δες αὐτοῦ, πρὸς τοῖς εἰρημένοις, καὶ Βαγαπαῖος καὶ
Παρύσατις, ἐξ Ἀνδίας, καὶ αὐτῆς Βαβυλωνίας. αὕτη
ἡ Παρύσατις Ἀρτοξέρξου καὶ Κύρου μήτηρ ἐγένετο. τὸν
δὲ Ὦχον ζῶν ὁ πατὴρ Ὑρκανίων σατράπην ἐποίησε,
δοὺς αὐτῷ καὶ γυναῖκα Παρύσατιν ὄνομα. ἥτις ἦν Ξέρ-
ξου μὲν θυγάτηρ, ἀδελφὴ δὲ οἰκεία. Ὁ δὲ Σεκυν-
διανὸς προσποιησάμενος [i] Φαρνακύαν [k] τὸν εὐνοῦχον, ὃς
ἦν μετὰ Βαγόραζον καὶ Μενοστάνην καὶ ἑτέρους τινὰς,
μεθύοντος ἐν ἑορτῇ τινι τοῦ Ξέρξου καὶ καθεύδοντος ἐν
648 τοῖς βασιλείοις, εἰσελθόντες ἀποκτείνουσιν αὐτὸν, τεσ-
σαρακοστῆς καὶ πέμπτης ἡμέρας διαγινομένης ἀπὸ τῆς
τοῦ πατρὸς τελευτῆς. συνέβη οὖν ἀμφοτέρους ἅμα εἰς
Πέρσας ἀποκομισθῆναι. αἱ γὰρ ἄγουσαι τὴν ἁρμάμα-
ξαν ἡμίονοι, ὥσπερ ἀναμένουσαι καὶ τὸν τοῦ παιδὸς νε-
κρὸν, οὐκ ἤθελον πορεύεσθαι. ὅτε δὲ κατέλαβε, σὺν
προθυμίῃ ἀπῄεσαν.

Βα-

admodum antea, ſuæ menſæ participem facit.
et quum ſex et ſeptuaginta vixiſſet annos,
mortuus eſt: propter quod magno rex eſt
mœrore affectus. Mortuo Megabyzo Amy- 42
tis cum multis conſuetudinem habebat, et
ante hanc ſimiliter mater Amiſtris: Apolloni-
des vero Cous medicus, quum Amytis levi-
ter ægrotaret, et ipſe eius amore captus eſ-
ſet, fore dixit ut ea in priſtinam valetudinem
reſtitueretur ſi cum viris rem haberet. vulvæ
enim eſſe morbum. Sed quum hac arte vo-
ti compos factus cum ea concumberet, illa
autem tabe laborare cœpiſſet, a concubitu
abſtinuit. Tandem igitur illa morti vicina,
matri in mandatis dedit ut Apollonidem ul-
ciſceretur. Hæc ipſi regi Artoxerxi rem to-
tam expoſuit, et quomodo cum illa concum-
bere ſolitus, non prius deſiiſſet quam ei illius
mali autor fuiſſet: et quomodo ſupplicium de
Apollonide ſumi illa ſibi mandaſſet. Ille ma-
tri quicquid ipſi viſum fuerit agendi poteſta-
tem facit. Hæc, quum vinctum Apolloni-
dem bimeſtri ſpatio cruciatibus affeciſſet, vi-
vum poſtea defodit, quo nimirum tempore
Amytis diem ſuum obiit. Sed Zopyrus, Me- 43
gabyzi et Amytis filius, ubi iam patrem et
matrem amiſit, a rege deſcivit, atque Athe-
nas profectus eſt, propterea quod Athenien-
ſes mater eius beneficiis affecerat. Caunum
una cum aſſeclis navibus delatus, et Caunios
civitatem tradere iuſſit: at illi urbem ipſi qui-
dem tradituros ſe reſpondebant, Athenienſi-
bus vero qui eum ſequebantur, nequaquam.
In Zopyri igitur murum ſubeuntis caput ſa-
xum iecit Alcides Caunius, ex quo ictu Zo-
pyrus mortem obit. Amiſtris vero avia Cau-
nium illum cruci affixit. Poſtea autem et ipſa
moritur, iam ætate valde confecta. Artoxer-
xes item obit, quum duos et quadraginta re-
gnaſſet annos. [*Atque hic finis ſeptimi deci-
mi hiſtoriarum libri, inchoaturque octavus deci-
mus.*]

Artoxerxe mortuo regnat Xerxes eius filius, 44
qui ſolus erat legitimus ex Damaſpia ſuſce-
ptus, quæ eodem ipſo die quo Xerxes mor-
tuus eſt, e vita diſceſſit: Bagorazus vero ca-
daver patris et matris in Perſiam tulit. Fue-
runt autem Artoxerxi ſeptemdecim filii ſpurii,
in quibus fuit Secyndianus ex Alogune Baby-
lonia ſuſceptus, et Ochus, et Arſites, ex
Coſmartidene, quæ etiam erat Babylonia. O-
chus autem poſtea regnat, et præter hos di-
ctos liberi eius fuerunt, et Bagapæus et Pary-
ſatis, ex Andia, quæ etiam erat Babylonia.
Hæc Paryſatis, Artoxerxis et Cyri mater fuit.
et Ochum pater vivens Hyrcaniorum præfe-
ctum conſtituerat, eique in uxorem dederat
mulierem quæ Paryſatis appellabatur, Xerxis
filiam, et ipſius regis ſororem. Secundianus 45
autem, poſtquam ſibi Pharnacyam eunuchum
conciliavit, (qui auctoritate Bagorazo, et
[1] Menoſtane, et quibuſdam aliis inferior erat)
quum Xerxes in quodam feſto ebrius eſſet at-
que in regia ſua dormiret, ingreſſi eum inter-
ficiunt, die a patris morte quinto et quadra-
geſimo. Evenit ergo ut amborum ſimul ad
Perſas corpora ferrentur. nam mulæ quæ cur-
rum trahebant, tanquam filii etiam cadaver
expectantes progredi nolebant: ſed poſtea-
quam advenit, magna cum alacritate iter fe-
cerunt.

Regno

1. *Supra* Menoſtates.

a Ἀμύσρ. D. H. *b* ἀβληχρῶς. D. H. *c* οὐκ ἔτι. D. H. *d* οὕτω. D. H. *e* [ἡ] D. H. *f* ex edit. D. H. *g* γυναικὸς Μαρτιδήνης. D. H. *h* βασιλεύει, ἔτι. D. H. *i* *Max. Marg.* Φαρνακύαν. *k* [τὸν εὐν.] D. H.

46 Regno autem potitur Secyndianus, qui A-
zabaritem Menoſtanem ſibi creat. At Bago-
razo ad Secyndianum reverſo, Secyndianus
iampridem cum eo ſimultatem exercens, eum
criminatus quod abſque eius conſilio cadaver
patris ibi reliquiſſet, lapidibus obrui impera-
vit. Quod factum ægerrime exercitus tulit:
qui quamvis ab eo muneribus donaretur, eum
nihilominus ob Bagorazi et fratris Xerxis cæ-
47 dem odio proſequebatur. Poſtea autem O-
chus a Secyndiano accerſitus, venturum ſe
promittit: ſed minime venit: et hoc ab eo
ſæpius fit. tandem Ochus multo ſe munit ex-
ercitu, et regnum occupaturus ſperatur. Ar-
barius equitum Secyndiani præfectus ab eo
ad Ochum deficit: deinde Arxanes AEgy-
pti ſatrapa: quinetiam Artoxares ex Arme-
nia venit ad Ochum: et ipſi [1] citarin invito
impoſuerunt.
48 Regnat Ochus, et nomine mutato [2] Da-
riæus appellatur, qui dolis iuramentisque, mo-
nitu Paryſatidis, Secyndianum tentat. at Me-
noſtanes Secyndianum diligenter hortabatur
ne crederet eius iuramentis, neque cum falla-
cibus hominibus paciſceretur: ſed nihilominus
Secyndianus perſuadetur et capitur, et in ci-
nerem coniectus moritur, [3] quum VI menſes
49 et dies XX regnaviſſet. Regnat igitur ſolus O-
chus, qui etiam Dariæus nominabatur: apud
eum autem autoritate valebant tres eunuchi,
maxime quidem Artoxares, tum Artibarxanes
et Athoos. Uxorem autem potiſſimum in con-
ſilium adhibebat, ex qua, antequam regnum
adipiſceretur, duos ſuſceperat liberos, Ami-
ſtrin feminam, et Arſacan marem, qui poſtea
mutato nomine dictus est [4] Artoxerxes. Ex
eadem autem etiam regnante alterum ſuſcepit
marem, et ei nomen [5] Cyri a ſole est impoſi-
tum: deinde Artoſten: aliosque deinceps usque
ad tredecim. *atque ita hiſtoricus ex illa ipſa Pa-
ryſatide ſe audiſſe tradit.* Sed reliqui filii celeri-
ter e vita migraverunt: ſuperfueruntque illi quo-
rum fecimus mentionem, et quartus filius, qui
50 Oxendras est appellatus. Deſciſcunt a rege,
Arſites frater eius germanus, ex eadem matre
eodemque patre genitus: et Artyphius Mega-
byzi filius. In eos mittitur Artaſyras, et Arty-
phium bello invadit: atque in duabus pugnis
Artaſyrus vincitur: deinde rurſus congreſſus
Artyphium ſuperat, et eos qui cum illo erant
Græcos muneribus ad ſe allicit, adeo ut ille
cum tribus tantummodo Mileſiis relictus fue-
rit. tandem quum iusiurandum fidemque ab Ar-
taſyra accepiſſet, quoniam Arſites non compa-
51 rebat, regi ſe dedidit. Paryſatis vero regi ad
Artyphium interficiendum animato, conſilium
dedit ut ne tunc temporis illum interficeret:
(hoc enim modo Arſitem deceptum ei ſe dedi-
turum) ſed postquam ille deceptus captusque
eſſet, tunc utrumque necaret. id quod ita fa-
ctum est, conſilio exitum conſequuto. Arty-
phius enim et Arſites in [6] cinerem coniiciun-
tur. Arſitem tamen rex morte mulctare nole-
bat, ſed Paryſatis partim precibus, partim vi
id effecit. Pharnacyas item, qui una cum Se-
cyn-

Βασιλεύει δὲ Σεκυνδιανὸς, καὶ γίνεται Ἀζαβαρίτης
αὐτῷ Μενοστάνης. ἀπιὼν δὲ Βαγόραζος, καὶ ὑποστρέ-
ψας πρὸς Σεκυνδιανὸν, ἐπεὶ παλαιὰ αὐτοῖς ἔχθρα
ὑπετύφετο, ὡς δῆθεν ἄνευ τῆς ἑαυτοῦ γνώμης, τοῦ
πατρὸς λιπὼν τὸν νεκρὸν αὐτοῦ, προστάξει βασιλέως
λιθόλευστος ἐγεγόνει. ἐφ' [a] ᾧ ἡ στρατιὰ εἰς λύπην κατη-
νέχθη. ὁ δὲ δῶρα αὐτῇ ἐδίδου. οἱ δὲ ἐμίσουν αὐτὸν, ὅτι τε
τὸν ἀδελφὸν Ξέρξην ἀπεκτόνει, καὶ ὅτι Βαγόραζον.
Διαπέμπεται Σεκυνδιανὸς προσκαλούμενος Ὦχον. ὁ
δὲ ὑπισχνεῖται μὲν, οὐ παραγίνεται δέ. καὶ γίνεται
τοῦτο πολλάκις. τέλος περιβάλλεται Ὦχος πολλὴν
στρατιὰν, καὶ ἐπίδοξος ἦν βασιλεύειν. ἀφίσταται Ἀρ-
βάριος ὁ τῶν ἱππέων Σεκυνδιανοῦ ἄρχων πρὸς Ὦχον·
εἶτα Ἀρξάνης ὁ Αἰγύπτου σατράπης· καὶ Ἀρτοξάρης
δὲ ἐξ Ἀρμενίας ἧκε πρὸς Ὦχον. καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ τὴν
κίταριν, οὔτι ἑκόντι.

Βασιλεύει Ὦχος, καὶ μετονομάζεται Δαρειαῖος.
καὶ μετέρχεται ἀπάτῃ καὶ ὅρκοις, ὑποθήκῃ Παρυ-
σάτιδος, τὸν Σεκυνδιανόν· πολλὰ [b] Μενοστάνους πα-
ραινοῦντος Σεκυνδιανὸν μὴ πιστεύειν τοῖς ὅρκοις, μη-
δὲ σπένδεσθαι τοῖς ἐξαπατῶσι. πείθεται δ' οὖν ὅ-
μως, καὶ ἁλίσκεται, καὶ εἰς τὴν σποδὸν ἐμβάλ-
λεται καὶ ἀπόλλυται, [c] βασιλεύσας μῆνας ἕξ, ἡ-
μέρας πεντεκαίδεκα. Βασιλεύει οὖν μόνος Ὦχος,
ὁ καὶ Δαρειαῖος· εὐνοῦχοι δὲ τρεῖς ἠδύναντο παρ'
αὐτῷ, μέγιστον μὲν [d] Ἀρτοξάρης, δεύτερος δὲ [e] Ἀρ-
τιβαρξάνης, καὶ τρίτος, Ἀθῷος. ἐχρῆτο δὲ μάλιστα
τῇ γυναικὶ συμβούλῳ. ἐξ ἧς πρὸ τῆς βασιλείας δύο
ἔσχε τέκνα, Ἄμιστριν θυγατέρα καὶ Ἀρσάκαν υἱόν·
ὃς ὕστερον μετωνομάσθη Ἀρτοξέρξης. τίκτει δὲ αὐτῷ
ἕτερον υἱὸν βασιλεύουσα, καὶ τίθεται τὸ ὄνομα αὐ-
τοῦ ἀπὸ τοῦ ἡλίου Κῦρον. εἶτα [f] τίκτει Ἀρτόστην,
καὶ ἐφεξῆς μέχρι παίδων δεκατριῶν. καί φησιν ὁ
συγγραφεὺς, αὐτὸς παρ' αὐτῆς ἐκείνης τῆς Παρυ-
σάτιδος ταῦτα ἀκοῦσαι. ἀλλὰ τὰ μὲν ἄλλα τῶν
τέκνων ταχὺ ἀπεβίω. οἱ δὲ περιγεγονότες, οἵ τε
προῤῥηθέντες τυγχάνουσι, καὶ ἔτι τέταρτος υἱὸς, 649
Ὀξένδρας ὀνομασμένος. Ἀφίστανται βασιλέως, Ἀρσί-
της [g] οἰκεῖος ἀδελφὸς ὁμοπάτριος καὶ ὁμομήτριος,
καὶ Ἀρτύφιος ὁ Μεγαβύζου. πέμπεται Ἀρτασύρας
κατ' αὐτῶν, καὶ πολεμεῖ Ἀρτύφιον. καὶ δυσὶ μάχαις
Ἀρτασύρας ἡττᾶται, εἶτα πάλιν συμβαλὼν, νικᾷ
Ἀρτύφιον· καὶ ὑπάγεται τοὺς σὺν αὐτῷ Ἕλληνας
δώροις, καὶ καταλιμπάνονται αὐτῷ Μιλήσιοι μόνοι
τρεῖς. τέλος ὅρκους καὶ πίστεις λαβὼν παρὰ Ἀρτα-
σύρα, ἐπεὶ ὁ Ἀρσίτης οὐκ ἐφαίνετο, προσεχώρησε
βασιλεῖ. Παρύσατις δὲ βουλεύεται βασιλεῖ ὁρμῶντι
πρὸς τὸν [h] Ἀρτυφίου θάνατον, μὴ ἀνελεῖν τέως, (ἔ-
σεσθαι γὰρ τοῦτο ἀπάτην, καὶ εἰς τὴν προσχώρησιν
τοῦ Ἀρσίτου) ἐπειδὰν δὲ κἀκεῖνος ἀπατηθεὶς ἁλῷ,
δεῖν τότε ἄμφω διαχρήσασθαι. καὶ γέγονεν οὕτως,
εὐοδωθείσης τῆς συμβουλῆς. καὶ ἐμβάλλεται εἰς τὴν
σποδὸν [i] Ἀρτύφιος καὶ Ἀρσίτης. καί τοι Ἀρσίτην ὁ
βασιλεὺς οὐκ ἐβούλετο [k] ἀπολέσαι, ἀλλ' ἡ Παρύ-
σατις, τὰ μὲν πείθουσα, τὰ δὲ βιαζομένη, ἀπώλε-
σε. κατελεύσθη δὲ καὶ [l] Φαρνακύας, ὁ συνανελὼν
Σε-

1. *De* citari *ſive* cidari *lege doctiſſ. Briſſonium in Perſicis lib.* 1. 2. *Aliis* Darius Nothus *dictus.* 3. *Eadem verſio A. S. atque ad oram: Sequor verſionem editam, quæ locum hunc ex hiſtoriæ ratione reſtituit.* 4. *cognomento* Μνήμων. 5. *Cyrus hic minor est.* 6. *Clariſſime deſcripſit Valer. Maximus lib.* 9 *cap.* 2. *Externorum hiſtoria ſexta, quo ſupplici genere perierint, qui hic* ἐμβάλλεσθαι εἰς τὴν σποδὸν *dicantur, quod etiam Ovid. in Ibin his verſiculis indicat:* Utque necatorum Darii fraude ſecundi. Sic tua ſuccenſus devoret oſſa cinis. *Dixeris et B. Hieronymum olim hanc ipſam phraſin, alterius Machabæorum libri cap.* 13. *num.* 6. *legiſſe, quum de ſacrilego illo Menelao, eodem hoc ſupplicii genere necato, vulgata eius verſio refert,* Inde in cinerem deiici iuſſit ſacrilegum.

a ᾧ στρ. D. H. *b* μὲν Ὀστάνους D. H. *c* βασιλεύει οὖν μόνος Ὦχος, ὁ καὶ Δαρειαῖος μῆνας ς', ἡμέρας ιε'. εὐνοῦχοι &c. D. H. *d* Ἀρτοξάνης. D. H. *e* Ἀρτιβαζάνης. D. H. *f* [τίκτει] D. H. *g* ὁ οἰκ. D. H. *h* Ἀρτυβίου. D. H. *i* Ἀρτύβιος. D. H. *k* ἀπολέσθαι. D. H. *l Max. Marg.* Φαρνακύας.

Σεκυνδιανῷ Ξέρξην. ἀνῃρέθη δὲ καὶ Μενοστάνης ὑφ'
ἑαυτοῦ, ἤδη πρὸς θάνατον συλλαμβανόμενος. Ἀφί-
σταται Πισσούθνης· καὶ ἀποστέλλεται κατ' αὐτοῦ
[a] Τισσαφέρνης, καὶ [b] Σπιθραδάτης, καὶ Παρμίσης.
ἀντεπεξῄει δὲ Πισσούθνης, ἔχων καὶ Λύκωνα τὸν Ἀθη-
ναῖον ἅμα Ἕλλησιν ὧν ἐκεῖνος ἦρχε. λαμβάνουσι δὲ οἱ
τοῦ βασιλέως στρατηγοὶ [c] χρήμασι Λύκωνα καὶ τοὺς
Ἕλληνας, καὶ ἀφιστῶσι Πισσούθνη. εἶτα δόντες αὐτῷ
πίστεις καὶ λαβόντες, ἄγουσι παρὰ βασιλέα. ὁ δὲ εἰς
τὴν σποδὸν ἐνέβαλεν, [d] Τισσαφέρνῃ δοὺς τὴν Πισσούθνου
σατραπείαν. ἔλαβε δὲ Λύκων καὶ πόλεις καὶ χώ-
ρας ὑπὲρ τῆς προδοσίας. Ἀρτοξάρης δὲ, ὃς μέγα
ἠδύνατο παρὰ βασιλεῖ, ἐπιβουλεύει βασιλέα, θέ-
λων αὐτὸς βασιλεῦσαι, ἐκτομίας ὑπάρχων. πώγω-
να γὰρ καὶ ὑπήνην προσέταξεν αὐτῷ γυναικὶ κα-
τασκευάσαι, ἵνα ὡς ἀνὴρ φαίνοιτο. δι' ἧς καὶ κατα-
μηνύεται, καὶ συλλαμβάνεται· καὶ παραδίδοται
Παρυσάτιδι, καὶ ἀναιρεῖται. Ἀρσάκης δὲ ὁ τοῦ
650 βασιλέως παῖς, ὁ καὶ ὕστερον μετονομασθεὶς Ἀρτο-
ξέρξης, γαμεῖ τὴν Ἰδέρνεω θυγατέρα Στάτειραν· τὴν
δὲ τοῦ βασιλέως θυγατέρα, ὁ τοῦ Ἰδέρνεω υἱός. Ἄ-
μιστρις ἦν ἡ θυγάτηρ, τῷ δὲ ταύτης νυμφίῳ [e] ὄνο-
μα Τεριτούχμης· ὃς καὶ τοῦ πατρὸς τελευτήσαντος,
ἀντ' αὐτοῦ σατράπης κατέστη. ἦν δὲ ὁμοπατρία αὐ-
τῷ ἀδελφὴ Ῥωξάνη, καλὴ τῷ εἴδει, καὶ τοξεύειν
καὶ ἀκοντίζειν ἐμπειροτάτη. ἐρῶν δὲ ταύτης ὁ Τερι-
τούχμης καὶ συγγινόμενος, ἐμίσει Ἄμιστριν· καὶ τέ-
λος ἐμβαλεῖν αὐτὴν εἰς σάκκον, καὶ κατακεντηθῆναι
ὑπὸ τριακοσίων ἀνδρῶν, μεθ' ὧν καὶ τὴν ἀπόστασιν
[f] ἐμελέτησεν, ἐβουλεύσατο. [g] ἀλλά τις Οὐδιάστης
ὄνομα, ἰσχὺν ἔχων παρὰ Τεριτούχμῃ, καὶ γράμμα-
τα παρὰ βασιλέως, πολλὰς ὑποσχέσεις ἔχοντα εἰ
περισωθείη αὐτῷ ἡ θυγάτηρ, δεξάμενος, ἐπιτίθεται
καὶ ἀναιρεῖ Τεριτούχμην, γενναίως ἐν τῇ ἐπαναστά-
σει ἀνδρισάμενον, καὶ πολλοὺς [h] ἀποκτείναντα. μέ-
χρι γὰρ λ' καὶ ζ' φασὶν αὐτὸν ἀποκτεῖναι. Ὁ
δὲ υἱὸς τοῦ Οὐδιάστου [i] Μιτραδάτης, ὑπασπιστὴς
ὢν [k] Τεριτούχμου, καὶ μὴ παρὼν, ἐπεὶ ἔμαθε, πολ-
λὰ τῷ πατρὶ κατηράσατο, καὶ πόλιν Ζάριν κατα-
λαβὼν, ἐφύλασσε ταύτην τῷ παιδὶ τοῦ Τεριτού-
χμεω. ἡ δὲ Παρύσατις τήν τε μητέρα τοῦ Τεριτού-
χμεω, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς Μητροστὴν καὶ Ἥλικον,
καὶ τὰς ἀδελφὰς δύο οὔσας, χωρὶς τῆς Στατεί-
ρας, ζώσας ἐκέλευσε καταχῶσαι· τὴν δὲ Ῥωξάνην,
ζῶσαν κατατεμεῖν. καὶ ἐγένετο. Ὁ δὲ βασιλεὺς
εἶπε τῇ γυναικὶ Παρυσάτιδι, ποιῆσαι ὁμοίως καὶ
Στάτειραν τὴν Ἀρσάκου γυναῖκα τοῦ παιδός. ἀλλ' ὅ
γε Ἀρσάκης [l] πολλὰ τὴν μητέρα καὶ τὸν πατέρα δά-
κρυσι καὶ κοπετοῖς [m] ἐξιλεωσάμενος, ἐπεὶ [n] ἡ Παρύ-
σατις ἐπεκάμφθη, συνεχώρησε· καὶ Ὦχος ὁ Δαρει-
αῖος, εἰπὼν Παρυσάτιδι, πολλὰ μεταμελήσειν [o] αὐ-
τήν. [τέλος τῆς ιη' ἱστορίας.] Ἐν δὲ τῇ ιθ' ἱστορίᾳ δια-
λαμβάνει ὡς Ὦχος ὁ Δαρειαῖος ἀπέθανεν, ἀσθενήσας
ἐν Βαβυλῶνι, ἔτη βασιλεύσας λέ.

[p] Βασιλεύει δὲ Ἀρσάκης, ὁ μετονομασθεὶς Ἀρτο-
ξέρξης·

cyndiano Xerxem occiderat, lapidibus eſt ob-
rutus: et Menoſtanes ſibi ipse mortem conſci-
vit, quum iam ad pœnam ſubeundam compre-
henderetur. Deſciſcit Piſuthnes, et in eum 52
Tiſſaphernes mittitur, atque Spithradates, et
Parmiſes. Piſuthnes vero adverſus eos tendit,
ſecum habens Lyconem Athenienſem, cum
Græcis, quorum ille dux erat. Sed regis du-
ces pecuniis Lyconem Græcosque captant,
et ut a Piſuthne deſciſcant perſuadent. deinde Piſuthni fide data, et ab eo accepta,
eum ad regem ducunt, qui eum in cinerem
coniicit, eiusque ſatrapiam Tiſſapherni tra-
dit. Lycon vero et urbes et regiones mer-
cedem proditionis accipit. Artoxares au- 53
tem, qui plurimum apud regem poterat, ei
molitur inſidias, de regno invadendo cogi-
tans. nam, quum esſet eunuchus, imperavit
uxori ſuæ ut ſibi barbam et myſtacas confi-
ceret, idque ut vir esſe exiſtimaretur. Sed
per eam patefacto hoc dolo, comprehendi-
tur, et Paryſatidis in poteſtatem traditur, a
qua interficitur. Arſaces autem regis filius,
qui postea est nominatus Artoxerxes, uxo-
rem ducit Idernis filiam Statiram: atque re-
gis filiam ſimiliter uxorem ducit filius Ider-
nis. Amiſtris autem erat filia, cuius ſponſo
nomen erat Teritucbmes: qui patre ſuo mor-
tuo, pro ipso ſatrapa conſtitutus est. Ha- 54
bebat autem ſororem ex eodem patre natam,
quæ Roxane vocabatur: quæ cum formoſa
erat, tum vero ſagittandi iaculandique peri-
tisſima. Huius amore captus Teritucbmes,
et cum ea rem habens, oderat Amiſtrin: tan-
demque eam in ſaccum coniicére ſtatuit, ut
a trecentis *viris*, cum quibus defectionem mo-
*litus est, confoderetur. Sed quidam cui no-
men erat Vdiaſtes*, qui autoritate apud Te-
ritucbmem valebat, et litteras a rege accepe-
rat, quibus multa ei pollicebatur ſi ſua filia ea
ab illo periculo liberaretur, Teritucbmem ag-
gresſus interfecit: quum ipse Teritucbmes
adverſus eos qui in ipsum inſurgebant, ſtre-
nue pugnando, multos interfecisſet. nam ab eo
triginta ſeptem homines occiſos fuisſe tradunt.
Sed filius Vdiaſtis Mitradates nomine, qui 55
Teritucbmis armiger erat, nec adfuerat, post-
quam rem didicit, patri diras imprecatus est:
et quum urbem Zarin occupasſet, eam filio
Teritucbmis conſervavit. At Paryſatis ma-
trem Teritucbmis, fratresque Metroſtem et
Helicum, et ſorores, quæ præter Statiram
duæ erant, [1] vivas terra obrui, Roxanem
autem [2] vivam ſecari iusſit. Id quod factum 56
est. Rex vero uxori ſuæ, ut ſimili pœna Sta-
tiram afficeret Arſacis filii ipſius uxorem, im-
peravit. Sed quum matrem et patrem multis
fletibus et planctibus placasſet, et Paryſati-
dis animus flexus esſet, pœnam remiſit. Sed
et ipse Ochus Dariæus Paryſatidi dixit fore ut
valde ipsam aliquando pœniteret. *Finis lib.* XVIII.
At in libro decimonono narrat quomodo Ochus
Dariæus mortuus ſit quum Babylone ægrotas-
ſet, et annos triginta quinque regnavisſet.

Regno igitur Arſaces potitur, qui et [3] Ar- 57
toxerxes

1. *Uſitato apud Perſas ſupplicio, ut ex Herod. non uno loco diſcimus.* 2. *Quod genus ſupplicii multis etiam post ſæculis apud eam gentem uſurpatum, ut quando Regina, Hormisdæ regis uxor* τετμαχίσθαι *dicitur in excerptis Photii ex Theophylacti Simoc. hiſtoriarum libro* IV. 3. Mnemon *cognominatus, cuius vitam accurate deſcriptam habemus apud Plut.*

a Τισσαφ. D. H. *b* Σπιθαραδ. D. H. *c* Χρήματα. D. H. *d* Τισσαφερνίδης τὴν Π. D. H. *e* [ὄνομα] Τερ. D. H. et ad oram *alii* Περιτούχμης. *f* μελετήσαντα. D. H. *g* ἀλλά τις Οὐδιαστής. D. H. *h* ἀποκτείνοντα. D. H. *i* Μιθριδάτης. D. H. *k Sic in utroque exemplari. et in utroque rurſus ſtatim post* Τεριτούχμεω. *Illud linguæ communis, hoc Ionicæ terminationem habet.* H. S. *l Max. Marg.* πολλὰ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα. *m* ἐξιλεούμενος. D. H. *n* [δὲ] ἡ. D. H. *o* ex edit. D. H. *rectius dicetur* αὐτῇ. H. S. *p* βασιλεύει δὲ καὶ Ἀρσάκης. D. H. *in Not.*

toxerxes mutato nomine dictus eſt. hoc regnum adepto, Udiaſti lingua exſecatur, atque extracta retro avellitur: atque ita tandem ille moritur, et filius eius Mitradates pro patre ſatrapa conſtituitur. Facta autem hæc fuere impulſu Statiræ: unde Paryſatis dolore afficiebatur. Criminatur Tiſſaphernes Cyrum apud Artoxerxem fratrem: is ad matrem Paryſatin confugit, et a crimine obiecto abſolvitur. Revertitur Cyrus ad ſuam ſatrapiam, ignominia a fratre affectus, ideoque de defectione cogitat. Satibarzanes Orontem criminatur, cum Paryſatide conſuetudinem eum habere dicens, quum alioqui caſte illa viveret. Morte igitur mulctatur Orontes: et mater iraſcitur ipſi regi, quod Paryſatis veneno Teritucхmis filium necaverit. Et de eo qui patrem 1 per ignem contra legem ſepelivit,
58 *fit mentio.* unde Hellanicus et Herodotus mendacii arguuntur. *Refertur etiam* Cyri a 2 fratre defectio: et quomodo Græcum pariter et barbaricum exercitum coëgerit, et Clearchus Græcorum exercitus dux fuerit. *Commemoratur deinde* quo pacto Syenneſis Cilicum rex ambos, Cyrum videlicet et Artoxerxem, in bello gerendo adiuverit, et quo modo Cyrus ſuum exercitum, et Artoxerxes viciſſim ſuum exhortatus fuerit. Sed Clearchus Lacedæmonius Græcorum dux, et Menon Theſſalus, ambo Cyrum ſequentes, ſemper inter ſe diſſidebant, quod Cyrus Clearchi conſilio in omnibus uteretur, Menon autem in nullo apud eum loco eſſet. Et ad Cyrum quidem ab Artoxerxe multi transfugiebant, ſed nullus a Cyro ad Artoxerxem. quam ob cauſſam etiam barbarus quum ad Cyrum deſciſcere tentaſſet, et accuſatus ea de re fuiſſet, in cinerem eſt coniectus. *Narratur etiam* ut Cyrus, in regis exercitum impreſſionem fecerit, et victoria potitus ſit: deinde ut occubuerit, dum Clearcho morem non gerit. Ut Artoxerxes contumelioſis modis in fratris cadaver ſævierit: quippe qui non ſolum caput ſed et manum qua percuſſus ab eo fuerat, abſciderit, et velut de ea triumphans, circumtulerit. *Scribit et* ut Clearchus Lacedæmonius cum ſuis Græcis noctu receſſerit, et unam ex Paryſatidis urbibus occupaverit: et ut rex cum Græcis fœdus inie-
59 rit. Ut Paryſatis Babylonem profecta ſit Cyrum lugens, et vix tandem caput eius manumque recuperaverit, quæ Suſa miſerit, ibique ſepeliverit. De Bagapate qui iuſſu regis caput a cadavere Cyri avulſit: et quomodo regis mater ubi in talorum luſu eum vicit, ex pacto 3 Bagapatem obtinuit. et quomodo ipſi 4 pellis detracta fuerit a Paryſatide, et cruci deinde fuerit affixus ab eadem. quo tempore ipſa propter multam Artoxerxis obſecrationem flere Cyrum ceſſavit. Quomodo Artoxerxes dona cuidam dederit qui Cyri tiaram attulit, et Carem qui Cyrum a ſe vulneratum arbitrabatur, honorifice exceperit: Paryſatis autem illum qui honorifice exceptus fuerat, cruciatibus adhibitis interfecerit. Ut Artoxerxes petenti Paryſatidi Mitradatem tradiderit, quippe qui in menſa ſe Cyrum interfeciſſe gloriatus eſſet: et ut ſibi traditum acerba morte mulctaverit. *Hæc in libris* XIX. *et* XX. *continentur.*

In

ξέρξης· καὶ ἐκτέμνεται ὁ [a] Οὐδιάστης τὴν γλῶτταν, καὶ ἐξελκύεται ταύτην ἐξόπισθεν, καὶ θνήσκει. ὁ δὲ παῖς αὐτοῦ [b] Μιτραδάτης ἀντὶ τοῦ πατρὸς καθίσταται σατράπης. ἐπράχθη δὲ ταῦτα σπουδῇ Στατείρας. καὶ ἠνιᾶτο Παρύσατις. διαβάλλεται Κῦρος ὑπὸ 651
[c] Τισσαφέρνους πρὸς Ἀρτοξέρξην τὸν ἀδελφὸν, καὶ καταφεύγει Παρυσάτιδι τῇ μητρὶ, καὶ ἀπολύεται τῆς διαβολῆς. ἀπελαύνει Κῦρος ἠτιμασμένος παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ πρὸς τὴν οἰκείαν σατραπείαν, καὶ μελετᾷ ἐπανάστασιν. διαβάλλει Σατιβαρζάνης [d] Ὀρόντην, ὡς Παρυσάτιδι μίγνυται, καίτοι λίαν αὐτῆς σωφρονούσης· καὶ ἀναιρεῖται Ὀρόντης. καὶ ὀργίζεται ἡ μήτηρ τῷ βασιλεῖ, ὅτι Παρύσατις φαρμάκῳ διαφθείρει τὸν Τεριτούχμεω υἱόν. καὶ περὶ τοῦ θάψαντος τὸν πατέρα διὰ τοῦ πυρὸς, παρὰ τὸν νόμον. ἐξ οὗ καὶ ἔλεγχος Ἑλλανίκου καὶ Ἡροδότου, ὡς ψεύδονται. Ἀπόστασις Κύρου ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ συναγωγὴ Ἑλληνικοῦ στρατεύματος καὶ βαρβαρικοῦ, καὶ στρατηγῶν Κλέαρχος Ἑλλήνων. ὅπως τε [e] Συέννεσις ὁ Κιλίκων βασιλεὺς ἄμφω συνεμάχει Κύρῳ τε καὶ Ἀρτοξέρξῃ. ὅπως τε Κῦρος τῇ ἰδίᾳ [f] στρατιᾷ καὶ Ἀρτοξέρξης πάλιν τῇ οἰκείᾳ παρῄνεσαν. Κλέαρχος δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος, ὃς ἦρχε τῶν Ἑλλήνων, καὶ Μένων ὁ Θετταλὸς, οἳ μετὰ Κύρου ἦσαν, ἀεὶ διάφοροι ἀλλήλοις ἐτύγχανον· διότι τῷ μὲν Κλεάρχῳ ἅπαντα ὁ Κῦρος συνεβούλευε, τοῦ δὲ Μένωνος λόγος οὐδεὶς ἦν. ηὐτομόλουν δὲ ἀπὸ μὲν Ἀρτοξέρξου πρὸς Κῦρον πολλοὶ, πρὸς δὲ Ἀρτοξέρξην ἀπὸ Κύρου οὐδεὶς. διὸ καὶ [g] ὁ βάρβαρος προσχωρῆσαι Κύρῳ μελετήσας, καὶ διαβληθεὶς, εἰς τὴν σποδὸν ἐνεβλήθη. προσβολὴ Κύρου πρὸς τὴν βασιλέως στρατιὰν, καὶ νίκη Κύρου. ἀλλὰ καὶ θάνατος Κύρου, ἀπειθοῦντος Κλεάρχῳ· καὶ [h] αἰκισμοὶ τοῦ σώματος Κύρου ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Ἀρτοξέρξου. τήν τε γὰρ κεφαλὴν καὶ τὴν χεῖρα, μεθ᾽ ἧς τὸν Ἀρτοξέρξην ἔβαλεν, αὐτὸς ἀπέτεμε καὶ ἐθριάμβευσεν. ἀναχώρησις Κλεάρχου τοῦ Λακεδαιμονίου, ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ Ἕλλησι, τῆς νυκτὸς, καὶ τῶν τῆς Παρυσάτιδος πόλεων μιᾶς κατάληψις. εἶτα σπονδαὶ βασιλέως πρὸς τοὺς Ἕλληνας. Ὡς Παρύσατις εἰς Βαβυλῶνα ἀφίκετο, πενθοῦσα Κῦρον, καὶ μόλις ἐκομίσατο τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὴν χεῖρα, καὶ ἔθαψεν, καὶ ἀπέστειλεν εἰς Σοῦσα. τὰ περὶ 652
Βαγαπάτου τοῦ ἀποτεμόντος, προστάξει βασιλέως, τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τοῦ σώματος Κύρου. ὅπως ἡ μήτηρ μετὰ βασιλέως κύβοις ἐπὶ συνθήκαις παίξασα, καὶ νικήσασα, ἔλαβε Βαγαπάτην. καὶ ὃν τρόπον τὸ δέρμα περιαιρεθεὶς [i] ἀνεσταυρίσθη ὑπὸ Παρυσάτιδος· ὅτε καὶ τὸ πολὺ ἐπὶ Κύρῳ πένθος [k] αὐτὴ ἐπαύσατο, διὰ τὴν πολλὴν τοῦ Ἀρτοξέρξου δέησιν. ὡς Ἀρτοξέρξης δῶρα ἔδωκε τῷ ἐνέγκαντι τὸν Κύρου πῖλον, καὶ [l] ὡς τὸν [m] Κᾶρα τὸν δοκέοντα [n] Κῦρον βαλεῖν Ἀρτοξέρξης ἐτίμησε. καὶ ὡς Παρύσατις τὸν τιμηθέντα [o] Κᾶρα αἰκισαμένη, ἀπέκτεινεν. ὡς Ἀρτοξέρξης παρέδωκεν αἰτησαμένῃ [p] Μιτραδάτην Παρυσάτιδι, ἐπὶ τραπέζης μεγαλαυχήσαντα ἀποκτεῖναι [q] τὸν Κῦρον. κἀκείνη λαβοῦσα, πικρῶς [r] ἀνεῖλε. ταῦτα καὶ ἡ ιθ′ καὶ ἡ κ′ ἱστορία.

Ἐν

1. *Herodot. Thalia, et Strabo lib.* 15. 2. *Cyri hanc adverſus fratrem rebellionem perſecutus eſt diligentiſſime Xenophon, lib.* 1. *et* 11. ἀναβάσεως. 3. *Plut. in Artoxer. vocat* Meſabaten. 4. *Pari ſupplicio affectus ſup. Petiſacus c.* 5.

a Οὐδιαστής. D. H. *b* ſic et D. H. et ad oram Μιθριδάτης. *c* Τισαφ. D. H. *d* Ὀρόνδην D. H. et mox Ὀρόνδης. *e* Συέννεσις. D. H. Συένεσις etiam *Vatic. et Max. Margunii.* *f* στρατείᾳ. D. H. *g* Ἀρταβάριος. D. H. alii Ἀρβάριος. *h* αἰκισμὸς. D. H. *i* ἀνεσταυρώθη. D. H. ἀνεσταυρίσθη etiam *Max. Marg.* et *Cod. Bavaricus.* *k* αὕτη D. H. ταύτῃ *Cod. Vaticanus.* *l* ὡς τὸν δοκέοντα βαλεῖν κάρα Κῦρον. *Max. Marg.* *m* Κάρα D. H. *n* βαλεῖν Κῦρον Ἀρ. D. H. *o* Κάρα. D. H. *p* Μιθριδ. D. H. *Max. Marg.* etiam Μιτραδάτην. *q* τὸν D. H. *r* [ἂν] ἀνεῖλε. D. H.

Ἐν δὲ τῇ κά καὶ β′ καὶ γ′, ἥτις καὶ τῆς ὅλης
πέρας ἐστὶν ἱστορίας, τάδε [a] περιείληπται· ὡς [b] Τισ-
σαφέρνης ἐπιβουλεύει τοῖς Ἕλλησι, καὶ προσεταιρισά-
μενος Μένωνα τὸν Θεσσαλὸν, δι᾽ αὐτοῦ Κλέαρχον καὶ
τοὺς ἄλλους στρατηγοὺς ἀπάτῃ καὶ ὅρκοις ἐχειρώσα-
το, τοῦ Κλεάρχου καὶ προειδομένου καὶ ἀποκρουο-
μένου τὴν ἐπιβουλήν. ἀλλὰ τό, τε πλῆθος διὰ Μέ-
νωνος ἀπατηθὲν, κατηνάγκασε καὶ ἄκοντα Κλέαρ-
χον πρὸς [c] Τισσαφέρνην παραγενέσθαι, καὶ Πρόξε-
νος ὁ Βοιώτιος, αὐτὸς ἤδη προαλοὺς ἀπάτῃ, συμ-
παρῄνει. ὡς εἰς Βαβυλῶνα πρὸς Ἀρτοξέρξην Κλέαρ-
χον καὶ τοὺς ἄλλους ἀπέστειλεν ἐν πέδαις· καὶ ὡς
ἐπὶ θέαν Κλεάρχου ἅπαντες συνεῤῥύησαν· ὡς Κτη-
σίας αὐτὸς, ἰατρὸς ὢν Παρυσάτιδος, πολλὰ Κλεάρ-
χῳ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ὄντι πρὸς ἡδονὴν καὶ θερα-
πείαν δι᾽ αὐτῆς ἔπραξε· καὶ τῶν δεσμῶν ἂν Παρύ-
σατις [d] ἔλυσεν καὶ ἀφῆκεν, εἰ μὴ Στάτειρα τὸν ἄν-
δρα Ἀρτοξέρξην ἀνέπεισε τοῦτον ἀναιρεθῆναι. καὶ ἀνῃ-
ρέθη Κλέαρχος· καὶ τέρας ἐπὶ τῷ σώματι συνέστη.
[e] αὐτόματος γὰρ ἐπ᾽ αὐτῷ τάφος, μεγίστου πνεύ-
σαντος ἀνέμου, ἐπὶ μέγα ἠρμένος, ἐπισυνέστη. ἀνῃρέ-
θησαν δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἀναπεμφθέντες Ἕλληνες,
πλὴν Μένωνος. Λοιδορία Παρυσάτιδος πρὸς Στά-
τειραν, καὶ ἀναίρεσις διὰ φαρμάκου, τοῦτον διασκευ-
ασθέντος τὸν τρόπον· (ἐφυλάττετο γὰρ Στάτειρα
653 λίαν μὴ παθεῖν ὃ πέπονθε) μαχαιρίου τὸ ἓν μέρος
ἐπαλείφεται τῷ φαρμάκῳ· τὸ δὲ λοιπὸν οὐ μετεῖ-
χε. τούτῳ τέμνεται ὀρνίθιον μικρὸν, μέγεθος [f] ὅσον
ᾠοῦ· (ῥυνδάκην Πέρσαι τὸ ὀρνίθιον καλοῦσι) τέμνεται
δὲ δίχα, καὶ τὸ μὲν καθαρεῦον τοῦ ἰοῦ ἥμισυ [g] αὐτὴ
λαβοῦσα Παρύσατις ἐσθίει, τὸ δὲ προσομιλῆσαν τῷ
φαρμάκῳ, ὀρέγει Στατείρᾳ. ἡ δὲ, ἐπεὶ ἐσθίουσαν τὴν
ἐπιδοῦσαν ἑώρα τὸ ἥμισυ, μηδὲν συνιδεῖν δυνηθεῖσα,
καὶ αὐτὴ συνεσθίει τοῦ θανάτου τὸ φάρμακον. ὀρ-
γὴ διὰ ταῦτα τοῦ βασιλέως πρὸς τὴν μητέρα, καὶ
σύλληψις τῶν [h] εὐνούχων αὐτῆς, καὶ αἰκισμὸς καὶ
ἀναίρεσις. καὶ ἔτι σύλληψις Γίγγης ἣ ᾠκείωτο Παρυ-
σάτιδι, καὶ [i] κρίσις ἐπ᾽ αὐτῇ· καὶ ἀθώωσις μὲν
παρὰ τῶν κριτῶν, καταδίκη δὲ παρὰ βασιλέως·
καὶ αἰκισμὸς Γίγγης, καὶ ἀναίρεσις· καὶ ὀργὴ διὰ
τοῦτο Παρυσάτιδος πρὸς τὸν υἱὸν, κἀκείνου πρὸς τὴν
μητέρα. Καὶ τὸ χῶμα δὲ τοῦ Κλεάρχου δι᾽ ἐτῶν
ὀκτὼ μεστὸν ἐφάνη φοινίκων, οὓς ἦν κρύφα Παρύσα-
τις, καθ᾽ ὃν καιρὸν ἐκεῖνος ἐτελεύτησε, διὰ [k] τῶν εὐνού-
χων καταχώσασα. Αἰτίαι δι᾽ ἃς Εὐαγόρᾳ βασιλεῖ
Σαλαμῖνος βασιλεὺς Ἀρτοξέρξης διηνέχθη. καὶ ἄγ-
γελοι Εὐαγόρα πρὸς Κτησίαν ὑπὲρ τοῦ λαβεῖν πα-
ρὰ [l] Ἀβουλίτου τὰς ἐπιστολάς. καὶ Κτησίου, πρὸς
αὐτὸν ἐπιστολὴ, περὶ τοῦ διαλλαγῆναι αὐτὸν Ἀνα-
ξαγόρᾳ τῷ Κυπρίων βασιλεῖ. τῶν παρὰ Εὐαγόρα
ἀγγέλων εἰς Κύπρον ἄφιξις, καὶ τῶν παρὰ Κτη-
σίου γραμμάτων ἀπόδοσις Εὐαγόρᾳ. καὶ Κόνωνος
πρὸς Εὐαγόραν λόγος ὑπὲρ τοῦ πρὸς βασιλέα ἀνα-
βῆναι, καὶ Εὐαγόρα ἐπιστολὴ περὶ ὧν ἠξιώθη ὑπ᾽
αὐτοῦ. καὶ Κόνωνος πρὸς Κτησίαν ἐπιστολή. καὶ
βασιλεῖ παρὰ Εὐαγόρα φόρος. καὶ τῶν ἐπιστολῶν
Κτησίᾳ ἀπόδοσις. Κτησίου λόγος πρὸς βασιλέα
περὶ Κόνωνος, καὶ ἐπιστολὴ πρὸς αὐτόν. τῶν παρὰ
Εὐαγόρου δώρων ἀπόδοσις Σατιβαρζάνῃ, καὶ τῶν
ἀγγέλων τῶν εἰς Κύπρον ἄφιξις. καὶ Κόνωνος ἐπι-
στολὴ πρὸς βασιλέα καὶ Κτησίαν. ὡς ἐτηρήθησαν
οἱ

In libris autem XXI. *et* XXII. *et* XXIII., (*quo* 60
tota hæc finitur hiſtoria) *hæc continentur.* Quo
pacto Tisſaphernes Græcis inſidias molitus ſit,
quum ſocium ſibi adiunxisſet Menonem Theſ-
ſalum, et per eum dolo iuramentisque Clear-
chum ducesque ceteros in poteſtatem ſuam
redegerit, quamvis Clearchus præviderer, in-
ſidiasque amoliretur. Sed tum multitudo per
Menonem decepta, Clearchum etiam invitum
ad Tisſaphernem coëgit accedere, tum etiam
Proxenus Bœotius ante dolo circumventus, ut
id faceret hortabatur. Quomodo Clearchum
et ceteros compedibus vinctos Babylonem ad
Artoxerxem miſerit: et quomodo ad conſpi-
ciendum Clearchum omnes confluxerint: et
quomodo Cteſias ipse, quum medicus esſet
Paryſatidis, Clearcho, dum in carcere esſet,
multa humanitatis officia per eam præſtiterit.
Et ut illum Paryſatis a vinculis liberasſet et
dimiſisſet, niſi Statira virum Artoxerxem ad
eum interficiendum hortando compulisſet. Ita
Clearchus morte mulctatus est: et circa eius
cadaver oſtentum hoc extitit, quod flante
vento vehementisſimo, ſepulcralis agger ma-
gnæ altitudinis ſponte ſua ſuper illud coierit.
Interfecti etiam fuerunt Græci cum eo misſi,
præter Menonem. *Narrantur deinceps* Pary- 61
ſatidis in Statiram convicia, et quomodo Sta-
tira fuerit veneno necata. quod hunc in mo-
dum paratum erat: (cavebat enim ſibi Statira
diligenter ab hoc malo, quod ei tamen conti-
git.) [1] Una pars cultelli veneno ſuperillinitur,
cuius reliqua intacta remanſit: hoc ſecatur a-
vicula parva, ovi habens magnitudinem, (avi-
culam hanc Perſæ ryndacen appellant) dividitur-
que in duas partes. et ipsa Paryſatis dimidiam
partem quæ veneno carebat, accepit, come-
ditque: at partem veneno *tinctam* porrexit
Statiræ. Illa quum eam quæ porrexerat ede-
re dimidiam partem vidisſet, nec quicquam
fraudis animadvertere potuisſet, ipsa quoque
una mortiferum comedit venenum. Hinc ma-
tri rex iraſcitur, et eius eunuchi comprehenſi
torquentur et morte mulctantur. Præterea-
que Ginge comprehenditur, quæ Paryſatidi fa-
miliaris erat, atque de ipsa iudicium exerce-
tur: a iudicibus quidem abſolvitur, a rege au-
tem condemnatur: tandem vero cruciatibus
afficitur et necatur: eoque nomine Paryſatis
filio, hic vicisſim matri ſuccenſet. De Clear- 62
chi tumulo qui octo post annis palmarum ple-
nus apparuit: quas Paryſatis clam per eunu-
chos, quo tempore ille mortuus est, aggeſta
terra obruerat. Causſæ propter quas rex Arto- 63
xerxes et Euagoras Salaminis rex inter ſe diſ-
ſiderent. et Euagoræ nuncii ad Cteſiam ut ac-
ciperent epiſtolas ab Abulite: et Cteſiæ ad
ipsum epiſtola de reconciliatione cum Anaxa-
gora Cypriorum rege. Euagoræ nunciorum
in Cyprum adventus, et a Cteſia datæ ad
Euagoram litteræ, ut ei fuerint redditæ. Et,
Cononis ad Euagoram oratio, ſuadentis ut ad
regem aſcenderet. Et, Euagoræ epiſtola *de ho-
noribus* quibus ab eo affectus fuerat. *Et*, Co-
nonis ad Cteſiam epiſtola. Et, tributum regi
datum ab Euagora. *Et*, epiſtolæ *Cteſiæ* reddi-
tæ. Et, Cteſiæ ad regem oratio de Conone, et
epiſtola ad ipsum. Munera ab Euagora miſſa
Satibarzani traduntur, et nuncii in Cyprum
perveniunt. Et Cononis epiſtola ad regem et
Cteſiam. Quomodo adhibita cuſtodia retenti
ſint

1. Cultelli alterum latus veneno illinitur. *Hoc ipso circumventum fuisſe dolo a conſanguineo ſuo L. Verum imp. finxerunt quidam ut refert Aurel. Victor in hiſtor. Auguſta, in Anton. Philoſopho.*

a διείληπται. D. H. et ad oram: δὴ περιείληπται. *b* Τισαφ. D. H. *c* Τισαφ. D. H. *d alii* ἔλασε. *Cod. Bav. et Max. Marg.* ἔλαβε. *e* αὐτομάτως. D. H. *f alii* ἴσον. *g* αὕτη. D. H. *h* ὑπηρετούντων εὐν. αὐτῇ, D. H. *i* κρίσεις. D. H. *k* διὰ [εὐνούχων] τῶν ὑπηρετούντων αὐτῇ καταχ. D. H. *l* Ἀβουλήτου. D. H.

ſint nuncii a Lacedæmoniis ad regem miſſi. Epiſtola regis ad Cononem et ad Lacedæmonios, quam ipſe Cteſias tulit. et quomodo a Pharnabazo Conon conſtitutus ſit navarchus.
64 Cteſiæque in Cnidum patriam ſuam adventus et Lacedæmonem, et diſceptatio adverſus Lacedæmoniorum legatos apud Rhodum: et emiſſio ab Epheſo usque ad Bactra. et Indicæ regionis, dierum, paraſangarum enumeratio. Catalogus regum a Nino et Semiramide usque ad Artoxerxem: [1] quibus et hoc opus abſolvitur.

[SCRIPTORIS *huius Cteſiæ candidus est ac valde ſimplex ſermo, quo etiam fit, ut non iniucundus accidat. Uſus vero dialecto est Ionica, etſi non per omnia, ut Herodotus, ſed in quibusdam tantummodo vocibus. neque etiam in diverticula quædam, ut ille, importune ſermonem avertit, quanquam a fabulis quas illi probroſe obiicere audet, ne ipſe quidem abſtinet, in eo præſertim libro, quem* INDICA *inſcripſit. Iucunditas vero hiſtoriæ magnam illi partem in narrationum poſita est apparatu, qui multum habet et vehementiæ, et inexſpectati. quanquam illa etiam rebus pæne fabuloſis magna cum varietate exornatur. Oratio illi plus æquo disſoluta, ut et in idiotismum trivialemque ſermonem incidat. Herodoti autem ſtylus hac ipſa et ſimili orationis virtute atque artificio, Ionicæ dialecti norma est ac regula.*]

οἱ παρὰ Λακεδαιμονίων ἄγγελοι πεμφθέντες πρὸς βασιλέα. βασιλέως ἐπιστολὴ πρὸς Κόνωνα καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους, ἣν Κτησίας αὐτὸς ἐκόμισεν· ὡς ὑπὸ Φαρναβάζου ναύαρχος Κόνων ἐγένετο. Κτησίου εἰς Κνίδον τὴν πατρίδα ἄφιξις, καὶ εἰς Λακεδαίμονα· καὶ κρίσις πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίων ἀγγέλους, ἐν [a] Ῥόδῳ. καὶ 654
ἄφεσις ἀπὸ Ἐφέσου μέχρι [b] Βάκτρων. καὶ Ἰνδικῆς ἀριθμὸς σταθμῶν, ἡμερῶν, παρασαγγῶν. κατάλογος βασιλέων ἀπὸ Νίνου καὶ Σεμιράμεως, μέχρι Ἀρτοξέρξου. ἐν οἷς καὶ τὸ τέλος.

[Ἔστι δὲ οὗτος ὁ συγγραφεὺς σαφής τε καὶ ἀφελὴς λίαν, διὸ καὶ ἡδονῇ αὐτῷ σύγκρατός ἐστιν ὁ λόγος. κέχρηται δὲ τῇ Ἰωνικῇ διαλέκτῳ, εἰ καὶ μὴ δι' ὅλου, καθάπερ Ἡρόδοτος, ἀλλὰ κατ' ἐνίας τινὰς λέξεις. οὐδὲ πρὸς ἐκτροπὰς δέ τινας ἀκαίρους, ὥσπερ ἐκεῖνος, ἀπάγει τὸν λόγον. τῶν μέντοιγε μύθων, ἐν οἷς ἐκείνῳ λοιδορεῖται, οὐδ' οὗτος ἀφίσταται, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις αὐτῷ Ἰνδικά. ἡ δὲ ἡδονὴ τῆς ἱστορίας αὐτοῦ τὸ πλεῖστον ἐν τῇ τῶν διηγημάτων αὐτοῦ γίνεται διασκευῇ, τὸ παθητικὸν καὶ ἀπροσδόκητον ἐχούσῃ πολὺ, καὶ τὸ ἐγγὺς τοῦ μυθώδους αὐτὴν διαποικίλλειν. καὶ διαλελυμένος δέ ἐστι πλέον τι τοῦ δέοντος αὐτῷ ὁ λόγος, ὡς καὶ εἰς ἰδιωτισμὸν ἐκπίπτειν. ὁ δὲ τοῦ Ἡροδότου λόγος ταύτῃ τε καὶ τῇ ἄλλῃ τοῦ ἔπους δυνάμει καὶ τέχνῃ, κανών ἐστιν Ἰωνικῆς διαλέκτου.]

1. *A Nino id et Semiramide inchoatum, ad magiſtratum usque Ithyclis, id est, Olymp.* XCVI *an.* 3. *deduxiſſe Cteſiam, auctor est Diod. lib.* 14. *pag.* 421. *edit. Græc.*
a *λόγῳ.* D. H. b A. S. M. M. *μάκτρων. illud* (βάκτρ.) *C. B.* 2. *et H. St.*

655 # ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΚΤΗΣΙΟΥ ΙΝΔΙΚΩΝ

ΕΚΛΟΓΑΙ, ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΦΩΤΙΟΥ.

EX EIVSDEM CTESIAE SCRIPTIS QVAE INDICA NOMINATA SVNT,

excerptae ab eodem **PHOTIO** hiſtoriae.

ΚΤΗΣΙΟΥ [a] τὰ Ἰνδικά ἐστιν [b] ἐν ἑνὶ βιβλίῳ, ἐν οἷς μᾶλλον ἰωνίζει. λέγει περὶ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, τὸ μὲν στενὸν αὐτοῦ εὖρος τεσσαράκοντα σταδίων εἶναι· τὸ δὲ [c] πλατύτατον, καὶ διακοσίων. λέγει περὶ αὐτῶν τῶν Ἰνδῶν, ὅτι πλείους σχεδὸν συμπάντων ἀνθρώπων. περὶ τοῦ σκώληκος τοῦ ἐν τῷ ποταμῷ· ὃ καὶ μόνον τῶν ἄλλων θηρίων ἐν αὐτῷ γίνεται. περὶ τοῦ μὴ οἰκεῖν ἐπέκεινα αὐτῶν ἀνθρώπους. ὅτι οὐχ ὕει, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ ποτίζεται ἡ Ἰνδική. Περὶ [d] παντάρβας τῆς σφραγῖδος· καὶ ὡς οζ´ σφραγῖδας ἀποῤῥιφείσας καὶ τιμίους λίθους εἰς τὸν ποταμὸν, ἅτινα ἦν [e] τοῦ Βακτρίων καπήλου, [f] αὐτὴ ἀνείλκυσεν ἐχομένας ἀλλήλων. περὶ τῶν [g] τειχοκαταλυτῶν ἐλεφάντων. περὶ τῶν μικρῶν πιθήκων τῶν ἐχόντων οὐρὰς τετραπήχεις. περὶ τῶν ἀλεκτρυόνων τῶν μεγίστων. Περὶ τοῦ ὀρνέου τοῦ [h] βιττάκου, ὅτι γλῶσσαν ἀνθρωπίνην ἔχει καὶ φωνήν. μέγεθος μὲν, ὅσον ἱέραξ, [i] πορφύρεον δὲ πρόσωπον· καὶ πώγωνα φέρει μέλανα. αὐτὸ δὲ κυάνεόν ἐστιν ὡς τὸν τράχηλον, ὥσπερ [k] κινάβαρι. διαλέγεσθαι δὲ αὐτὸ ὥσπερ ἄνθρωπον, [l] Ἰνδιστί· ἂν δὲ Ἑλληνιστὶ
656 μάθῃ, καὶ Ἑλληνιστί. Περὶ τῆς κρήνης τῆς πληρουμένης ἀνὰ ἔτος ὑγροῦ χρυσίου· ἐξ ἧς ἑκατὸν πρόχοαι ὀστράκιναι ἀνὰ ἔτος ἀρύονται. ὀστρακίνους δὲ δεῖ εἶναι, ἐπεὶ πήγνυται ὁ χρυσὸς ἀπαρυόμενος· καὶ ἀνάγκη τὸ ἀγγεῖον θλᾶν, καὶ οὕτως ἐξάγειν [m] αὐτό. [n] ἡ δὲ κρήνη, τετράγωνός ἐστιν, ἑκκαίδεκα μὲν πηχῶν ἡ περίμετρος, τὸ δὲ βάθος, ὀργυιά· ἑκάστη δὲ πρόχοη τάλαντον ἕλκει. καὶ περὶ τοῦ ἐν τῷ πυθμένι τῆς

INDICA Cteſiæ uno libro con- 1
tinentur, in quibus magis Ionice loquitur. Scribit [1] Indum fluvium, qua anguſtiſſimus est, quadraginta ſtadiorum eſſe: qua latiſſimus, ducentorum. Indos multitudine ceteros fere univerſos mortales ſuperare dicit. De ſcolece, *id est, quodam verme*, qui est in flumine, et ſolus ex omnibus animalibus in eo naſcitur. *Dicit etiam* ultra Indos non alios homines habitare. In Indica regione non pluere, ſed eam
a flumine rigari. *De [2] pantarba ſigillari gem-* 2
ma: et quomodo ſeptuaginta ſeptem ſigillares gemmas et lapides pretioſos in flumen proiectos, (quæ omnia erant cuiusdam Bactriani inſtitoris) pantarba retraxerit inter ſe cohæren-
tes. De elephantibus [3] murifragis. De parvis 3
ſimiis caudas quatuor cubitorum habentibus. De [4] maximis gallis gallinaceis. De ave pſittaco, quam lingua humana et voce præditam eſſe dicit, [5] accipitris magnitudine, et fronte purpurea, barbamque geſtare nigram, alioqui ad collum cærulei coloris est, quemadmodum cinnabari: loquique ipſam Indice, ut hominem: nec non Græce, ſi Græcum ſermonem docta fuerit.
De [6] fonte qui quotannis auro humido impletur, 4
ex quo fonte centum urcei fictiles ſingulis annis hauriuntur. ideoque fictiles eſſe oportet, quoniam aurum hauſtum concreſcit, ut ad ipſum extrahendum frangere vas neceſſe ſit. Fons hic quadratus est, cuius ambitus est ſexdecim cubitorum, altitudo unius ulnæ: ſinguli autem urcei *qui auro pleni hauriuntur*, talenti pondus exæquant. De ferro quod in fundo huius fontis ex-

1. *Hic ipſe locus ita citatus legitur ab Arriano lib. 5. de expedit. Alexandri.* Ac Cteſias quidem aſſerit Indi, qua anguſtiſſimus is est, XL. ſtadiorum latitudine ripas inter ſe diſtare; qua vero latiſſimus, etiam centum ſummum ſtadiorum ſpatium intermedium eſſe. 2. *Ignem etiam exſtinxiſſe refert Heliodorus in AEthiop. vide et Philoſtrat. de vita Apollonii, lib.* 3. 3. qui muros diſſolvunt atque evertunt. *Pectore ſuo, cum rex Indorum iubet, iis incumbendo, lege cap.* 29. *AEliani de animal. lib.* 17. *ubi plura de his.* 4. *Hinc ſumpſiſſe videtur, quæ de iisdem refert AElian. de animalib. lib.* 16. *cap.* 2. 5. De bittaco ave. *Pſittacum vocant alii. Meminit quoque Olympiodorus in excerptis apud Photium et AElianus non ſemel.* 6. *Falſa hæc eſſe ait Philoſtrat. lib.* 3. *de vita Apollonii.*

a ἀνεγνώσθη δὲ αὐτοῦ καὶ τὰ Ἰνδικὰ ἐν ἑνὶ β. D. H. *In alio libro mſ. Bavarico*, Διηγήματα Κτησίου Κνιδίου περὶ τῶν ἐν τῇ Ἰνδικῇ θαυμάτων. *b C. Vat.* ἐν βιβλίῳ. *c* πλατύτερον. D. H. ſic et C. V. *d Vide Philoſt. lib.* 3. *de Apollonio.* καὶ Ἡλιόδωρος οὕτω φησὶ περὶ τῆς παντάρβης παράδοξα. *Max. Marg.* *e Malim* του *ſine accentu, pro* τινός. H. S. *f* αὐτη. D. H. *g* τειχοκαταλυτῶν. D. H. *h Hæc* Ψιττάκη *est Plinio, qui lib.* 10. *cap.* 42. *docet quæ aves imitari poſſint ſermonem humanum, ut et Suid. in vocabulo Pſittacus. Naz. præcept. ad Virg. v.* 624. Καὶ κόρακες κλώσσουσιν ὁμῶς ὄπα· ὡς δ' ἐρατόχροος Ψιττακὸς ἀγκυλόχειλος ἐνὶ πλεκτοῖσι δόμοισιν Ἀνδρομέην φώνησε, καὶ ἥρπασεν ἀνδρὸς ἀκουήν. vide *Olympiodori excerpta apud Phot. p.* 112. D. H. *i B. lib.* ὑποπορφύρεον. *cauſſam varietatis colorum tam in pſittacis, quam aliis nonnullis avibus, adfert Diod. Sic. lib.* 2. D. H. *k* κινάβ. D. H. C. B. A. S. etiam per duplex νν. *l Bavaricus liber, ex eodem Cteſia excerptus,* οἷον γλῶτταν ἐκδιδαχθῇ. D. H. *m* αὐτόν. D. H. *n* Φιλόστρατος ἐν τῷ εἰς τὸν Ἀπολλώνιον [*lib.* 3.] βίῳ ψευδὲς αὐτό φησι. *Max. Marg.*

extat: ex quo duos gladios ſe habuiſſe dicit ipſe Cteſias: unum a [1] rege, alterum a regis matre Paryſatide donatum. Id ferrum ſi in terram defigatur, nebulas et grandines turbineſque avertere: et ſeipſum hæc vidiſſe, re-
5 ge bis periculum faciente, commemorat. De [2] canibus Indicis, qui maximi ſunt, adeo ut etiam cum leone pugnent. De magnis montibus ex quibus ſardo et onyches aliæque gemmæ effodiuntur. De acerrimo qui ibi eſt calore: et ut ſol decuplo maior quam in aliis regionibus eſſe videatur, multique æſtu ibi ſuffocentur. [3] Tradit etiam mare ibi non minus ſpatioſum Græco eſſe: atque id in ſummo quidem, donec quis ad quatuor digitorum altitudinem perveniat, fervidum eſſe: adeo ut piſcis iuxta calorem illum vivere non poſſit, ſed
6 in fundo degat. Indum fluvium delatum per campos et montes interlabi *tradit*, in quibus naſcatur qui [4] calamus Indicus appellatur: eius quidem craſſitudinis quam hominum duorum iunctæ ulnæ complecti poſſint: altitudinis autem, quanta eſt mali navis onerariæ prægrandis. Eſſe et quoſdam maiores, quoſdam item minores, utpote in ſpatioſo monte. Eſſe autem inter hos calamos et marem et feminam: marem quidem medullam non habere, et eſſe admodum firmum; feminam autem habere. De animali Indico [5] martichora dicto, quod facie hominem refert, leonis magnitudine, cinna-
7 baris ruborem habens. Triplex eſt illi dentium ordo: aures humanis ſimiles, oculos glaucos ſimiles homini: caudam autem qualem ſcorpius terreſtris habet, in qua et aculeus eſt cubitali maior. Sed et per transverſum aculeis munita eſt cauda. Aculeum item in vertice, velut ſcorpius, gerit: quo accedentes pungit: nec mortem quicunque punctus fuerit, effugere poteſt. Quod ſiquis eminus adverſus ipſum pugnet, et ab anteriori parte caudam prætendens aculeis petit, tanquam ab arcu eos eiaculans, et a poſteriori parte eam recta protendens. Ad iugeri autem longitudinem iaculando pervenit, et quoscunque ferit, omnes ad unum interficit, præter elephantem. Eius autem aculei longitudinem pedalem, funis tenuiſſimi latitudinem habent. Martichora autem Græcis ἀνθρωποφάγος ſonat, *id eſt*, *hominivorus*, quod multos voret quos interfecerit. Sed et animalia cetera vorat. Pugnatque et unguibus et aculeis. Aculeos autem ubi eiaculatum fuerit, renaſci ſcribit. Abundat autem his animalibus India: quæ ab hominibus interficiuntur, qui elephantis inſi-
8 dentes, telis ea petunt. De ſumma Indorum iuſtitia, et de moribus ac ritibus eorum. De [6] loco ſacro qui eſt in tractu inhabitabili regionis, quem ſub nomine ſolis et lunæ venerantur: ad quem a monte Sardus quindecim eſt dierum iter. Ut ſol ibi ſingulis annis per dies triginta quinque aliquid refrigerationis illis concedat, propter id feſtum, ut ne dum ipſum celebrant et dum revertuntur, adurantur. Tonitrua et fulgura et pluviæ non ſunt in India, ſed frequentes ventos et turbines ha-

τῆς κρήνης σιδήρου, ἐξ οὗ καὶ δύο ξίφη Κτησίας φησὶν ἐσχηκέναι· ἓν παρὰ βασιλέως, καὶ ἓν παρὰ τῆς τοῦ βασιλέως μητρὸς Παρυσάτιδος. Φησὶ δὲ περὶ αὐτοῦ, ὅτι πηγνύμενος ἐν τῇ γῇ, νέφους καὶ χαλάζης καὶ πρηστήρων ἐστὶν [a] ἀποτρόπαιος. καὶ ἰδεῖν [b] αὐτὸν ταῦτά φησι, βασιλέως δὶς ποιήσαντος. Περὶ τῶν κυνῶν τῶν Ἰνδικῶν, ὅτι μέγιστοί εἰσιν, ὡς καὶ λέοντι μάχεσθαι. περὶ τῶν [c] ὀρῶν τῶν μεγάλων, ἐξ ὧν ἥ τε σαρδὼ ὀρύσσεται, καὶ οἱ ὄνυχες, καὶ αἱ ἄλλαι σφραγίδες. ὅτι ἀλέα πολλή, καὶ ὅτι ὁ ἥλιος δεκαπλασίων τὸ μέγεθος ἢ ἐν ταῖς ἄλλαις χώραις αὐτὸς ἑαυτοῦ φαίνεται, καὶ πολλοὶ ἐνταῦθα τῷ πνίγει φθείρονται. καὶ θάλασσάν φησιν αὐτόθι [d] οὐδὲν ἔλαττον τῆς Ἑλληνικῆς. τὸ δὲ ἄνω αὐτῆς ἕως τεσσάρων δακτύλων, θερμὸν εἶναι ὥστε μὴ ἰχθὺν ζῆν προσπιλάσαντα τῷ θερμῷ, ἀλλὰ κάτωθεν διαιτᾶσθαι. Ὅτι ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς ῥέων διὰ πεδίων, καὶ δι' ὀρέων ῥεῖ· ἐν οἷς καὶ ὁ λεγόμενος Ἰνδικὸς κάλαμος φύεται, πάχος μὲν ὅσον δύο [e] ἄνδρε περιωργυιωμένοι [f] [μόλις] περιλάβοιεν· τὸ δὲ ὕψος, ὅσον μυριοφόρου νηὸς ἱστός. εἰσὶ καὶ ἔτι μείζους καὶ ἐλάττους, οἵους εἰκὸς ἐν ὄρει μεγάλῳ. εἶναι δὲ τῶν καλάμων καὶ ἄρρενας καὶ θηλείας. ὁ μὲν οὖν ἄρρην [g] ἐντεριώνην οὐκ ἔχει, καὶ ἔστι κάρτα ἰσχυρός· ἡ δὲ θήλεια ἔχει. Καὶ [h] περὶ τοῦ μαρτιχόρα τοῦ ἐν αὐτοῖς ὄντος θηρίου· ὡς τὸ πρόσωπον ἐοικὸς ἀνθρώπῳ, μέγεθος μὲν ἐστιν ὥσπερ λέων, καὶ χροιὰν ἐρυθρὸς ὡς κιννάβαρι· τρίστιχοι δὲ ὀδόντες· ὦτα δὲ ὥσπερ ἀνθρώπου, καὶ ὀφθαλμοὺς γλαυκούς, ὁμοίως ἀνθρώπῳ· τὴν δὲ κέρκον ἔχει οἵαν περ σκορπίος ὁ ἠπειρώτης, ἐν ᾗ [i] τὸ κέντρον ἔχει, [k] μείζω [l] ὑπάρχουσαν πήχεως. ἔχει δὲ καὶ ἐκ πλαγίου τῆς κέρκου ἔνθα κέντρα. ἔχει δὲ καὶ ἐπ' ἄκρῳ, ὥσπερ σκορπίος, κέντρον. καὶ τούτῳ [m] μὲν ἐὰν προσέλθῃ τις, κεντεῖ τῷ κέντρῳ, καὶ πάντως ὁ κεντηθεὶς ἀποθνήσκει· ἐὰν δέ τις πόρρωθεν μάχηται πρὸς αὐτόν, καὶ ἔμπροσθεν ἱστὰς τὴν οὐράν, ὥσπερ ἀπὸ τόξου βάλλει τοῖς κέντροις, καὶ ὄπισθεν ἐπ' εὐθείας ἀποτείνων. βάλλει δὲ ὅσον πλέθρον εἰς μῆκος· καὶ πάντας οὓς ἂν [n] βάλῃ, πάντως ἀποκτείνει, πλὴν ἐλέφαντος. τὰ δὲ κέντρα αὐτοῦ ἐστι τὸ μὲν μῆκος, ὅσον ποδιαῖα, τὸ δὲ πλάτος, ὅσον σχοῖνος λεπτότατος. [o] μαρτιχόρα δὲ Ἑλληνιστὶ ἀνθρωποφάγον· ὅτι πλεῖστα ἐσθίει ἀναιρῶν ἀνθρώπους. ἐσθίει δὲ καὶ τὰ ἄλλα ζῶα. μάχεται δὲ καὶ τοῖς ὄνυξι καὶ τοῖς κέντροις. τὰ δὲ κέντρα πάλιν φησίν, ἐπειδὰν ἐκτοξευθῇ, ἀναφύεσθαι. ἔστι δὲ πολλὰ ἐν τῇ Ἰνδικῇ. ἀποκτείνουσι δὲ αὐτὰ τοῖς ἐλέφασιν ἐποχούμενοι ἄνθρωποι, κἀκεῖθεν [p] βάλλοντες. Περὶ τῶν Ἰνδῶν, ὅτι δικαιότατοι· καὶ περὶ τῶν ἐθῶν καὶ νομίμων αὐτῶν. περὶ τοῦ ἱεροῦ χωρίου τοῦ ἐν τῇ ἀοικήτῳ. ὃ ἐπ' ὀνόματι τιμῶσιν ἡλίου καὶ σελήνης· ἐν ᾧ διὰ δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους τῆς Σαρδοῦς τις παραγίνεται. καὶ ὅτι λε' ἡμέρας ὁ ἥλιος ψύχει ἐκεῖσε τοῦ ἐνιαυτοῦ, διὰ τὴν ἑορτήν, ἵνα μὴ ἄφλεκτοι αὐτὴν τελέσωσι, καὶ ὑποστρέψωσιν. ὅτι βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ ὑετοὶ οὐκ εἰσὶν ἐν τῇ Ἰνδικῇ, ἄνεμοι δὲ πολλοί, καὶ πρηστῆ- 657
ρες

1. *Artaxerxe τῷ Mnemone.* 2. *AElianum lege lib.* 4. *animal. cap.* 19. *qui ſua hinc petiviſſe videtur.* 3. Mare ibi nihilo minus quam Græcum flatu tumere: φυσᾶν *lego*, *pro* φησίν. 4. Harundini Indicæ arborea amplitudo, *inquit Plin. lib.* 16. *c.* 36. *quo te*, *lector remitto.* 5. *Et hoc eſſe mendacium vult Philoſtr. AElian. lib.* 4. *de animal. cap.* 21. *poſtquam multis de Mantichora egit*, *penes Cteſiam fidem omnium eſſe vult. Meminit et Pauſan. huius Cteſianæ narrationis in Bœotic. Plin. item lib.* 8. *c.* 21. *apud quos* Mantichora *legitur.* 6. *Simile quid habet Nonnoſus excerpt. Phot.*

a ἀποτρόπαιον. *b* αὐτὸν ταῦτα. D. H. *c* ὀρέων. *d* alii οὐκ. *e* C. B. A. S. M. M. ἄνδρες. *f e Cod. Bavarico.* *g* ἐντεριώνην. D. H. *h* καὶ τοῦτο ψεῦδος ὁ Φιλόστρατός φησι. *Max. Marg.* *i* καὶ τὸ D. H. *k* μείζων ὑπάρχουσα A. S. C. B. M. M. et H. S. μείζω ὑπάρχουσαν. *l. B.* μεῖζον πήχεως. *l* ὑπάρχοντα. D. H. *m* μὲν. D. H. *n* βάλλῃ. D. H. *o B. ſib.* Μαρτιχόρας. *p alii* βάλλουσι.

ρες πολλοί· καὶ ἁρπάζουσιν ὅ, τι ἂν λάβωσιν. ὁ δὲ
ἥλιος ἀνίσχων τὸ ἥμισυ τῆς ἡμέρας ψῦχος ποιεῖ,
τὸ δ' ἄλλο, λίαν ἀλεεινὸν ἐν τοῖς πλείστοις τῶν
τῆς Ἰνδικῆς τόπων. Ὅτι Ἰνδοὶ οὐχ ὑπὸ τοῦ ἡλίου
εἰσὶ μέλανες, ἀλλὰ φύσει. εἶναι [a] γάρ φησιν ἐν
αὐτοῖς καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκας λευκοτάτους πάν-
των, [b] εἰ καὶ ἐπ' ἔλαττον. ἰδεῖν δὲ καὶ [c] αὐτὸν
τοιαύτας Ἰνδὰς δύο γυναῖκας, καὶ [d] πέντε ἄνδρας.
Ὅτι πιστῶσαι τὰ περὶ τοῦ ἡλίου βουλόμενος, ὡς ἐν
λέ ἡμέραις ἐν Ἰνδίᾳ ψύχει, λέγει ὅτι καὶ τὸ πῦρ
ἐκ τῆς Αἴτνης [e] ῥέον τὸν μέσον χῶρον, ἅτε δικαίων
ἀνδρῶν [f] ὄντα, οὐ φθείρει, φθεῖρον τὰ ἄλλα. καὶ
ἐν Ζακύνθῳ κρηνίδας ἰχθυοφόρους εἶναι ἐξ ὧν αἴρε-
ται πίσσα. καὶ ἐν Νάξῳ κρήνην, ἐξ ἧς οἶνος ἐνίο-
658 τε ῥεῖ καὶ μάλα ἡδύς. [g] [ἀλλὰ καὶ τοῦ Φάσιδος
ποταμοῦ τὸ ὕδωρ ἐν ἀγγείῳ διαμεῖναν νυχθήμερον,
οἶνος ἥδιστος γίνεται.] καὶ ὅτι πῦρ ἐστιν ἐγγὺς Φα-
σήλιδος ἐν Λυκίᾳ ἀθάνατον, καὶ ὅτι ἀεὶ καίεται
ἐπὶ πέτρας καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν· καὶ ὕδατι μὲν
οὐ σβέννυται, ἀλλὰ ἀναφλέγει, φορυτῷ δὲ σβέννυ-
ται. [h] [ὁμοίως καὶ ἐν Αἴτνῃ καὶ Προύσῃ διηνεκῶς ἀνά-
γεται πῦρ.] Ὅτι [i] μέσῃ τῇ Ἰνδικῇ ἄνθρωποί εἰσι μέ-
λανες, καὶ καλοῦνται Πυγμαῖοι, τοῖς ἄλλοις ὁμό-
γλωσσοι Ἰνδοῖς. μικροὶ δέ εἰσι λίαν· οἱ μακρότατοι
αὐτῶν, πήχεων δύο· οἱ δὲ πλεῖστοι, ἑνὸς ἡμίσεος πή-
χεως. κόμην δὲ ἔχουσι μακροτάτην, μέχρι καὶ ἐπὶ
τὰ γόνατα, καὶ ἔτι κατώτερον, καὶ πώγωνα μέ-
γιστον πάντων ἀνθρώπων. ἐπειδὰν οὖν τὸν πώγωνα
[k] μέγαν φύσωσιν, οὐκέτι ἀμφιέννυνται οὐδὲν ἱμά-
τιον, ἀλλὰ τὰς τρίχας, τὰς μὲν ἐκ τῆς κεφα-
λῆς, ὄπισθεν καθίενται πολὺ κάτω τῶν γονάτων·
τὰς δὲ ἐκ τοῦ πώγωνος, ἔμπροσθεν μέχρι ποδῶν ἑλκο-
μένας. ἔπειτα περιπτυξάμενοι τὰς τρίχας περὶ ἅ-
παν τὸ σῶμα, ζώννυνται, χρώμενοι αὐταῖς ἀντὶ ἱμα-
τίου. αἰδοῖον δὲ μέγα ἔχουσιν, ὥστε ψαύειν τῶν σφυρῶν
αὐτῶν, καὶ παχύ. [l] αὐτοὶ δὲ σιμοί τε καὶ αἰσχροί.
τὰ δὲ πρόβατα αὐτῶν, ὡς ἄρνες· καὶ αἱ βόες καὶ
οἱ ὄνοι, σχεδὸν ὅσον κριοί· καὶ οἱ ἵπποι αὐτῶν καὶ
οἱ ἡμίονοι καὶ τὰ ἄλλα [m] κτήνη πάντα οὐδὲν μεί-
ζω κριῶν. ἕπονται δὲ τῷ βασιλεῖ τῶν Ἰνδῶν, τούτων
τῶν Πυγμαίων ἄνδρες τρισχίλιοι. σφόδρα γάρ εἰσι
τοξόται. δικαιότατοι δέ εἰσι, καὶ [n] νόμοις χρῶνται
ὥσπερ καὶ οἱ Ἰνδοί. [o] λαγωοὺς δὲ καὶ ἀλώπεκας
θηρεύουσιν, οὐ τοῖς κυσίν, ἀλλὰ κόραξι καὶ ἰκτῖσι
καὶ κορώναις καὶ ἀετοῖς. ὅτι λίμνη ἐστὶν ἐν αὐτοῖς,
σταδίων ὀκτακοσίων ἡ περίμετρος, ἐν ᾗ ἀνέμου μὴ
[p] πνέοντος ἐπάνω τῆς λίμνης, ἔλαιον [q] [ὡς τὸ ἡμέ-
τερον] ἐφίσταται. [r] καὶ πλοιαρίοις πλέοντες δι' αὐ-
τῆς, ἐκ μέσης αὐτῆς σκαφίοις τοῦ ἐλαίου ἀπαρύον-
ται καὶ χρῶνται. χρῶνται δὲ καὶ [s] σησάμῳ. [t] ἔχει δὲ
ἡ λίμνη καὶ ἰχθύας. καὶ τῷ καρυΐνῳ δὲ χρῶνται. κρεῖσ-
σον δὲ τὸ λιμναῖον. ἔστι δὲ [u] αὐτόθι ἄργυρος πολύς,
καὶ ἀργύρεια μέταλλα, οὐ βαθέα, ἀλλὰ βαθύτερα
659 [x] εἶναί φησι τὰ ἐν Βάκτροις. Ἔστι δὲ καὶ χρυσὸς ἐν
τῇ Ἰνδικῇ χώρᾳ, οὐκ ἐν τοῖς ποταμοῖς εὑρισκόμενος
καὶ

habet, qui omnia ſibi obvia abripiunt. Sol
autem oriens in maiori Indiæ parte, [1] alteri diei 9
parti frigus, alteri vehementem calorem affert.
Indi non a ſole ſed a natura ſunt nigri. in qui-
busdam enim viris et mulieribus inter eos ſum-
mum candorem conſpici tradit: in paucioribus
tamen. et ſe tales Indas duas et Indos quinque
vidiſſe addit. Confirmare volens quod de ſole 10
dixerat, cum Indiæ triginta quinque dierum re-
frigerationem concedere, ſcribit et flammam
quæ ex AEtna erumpit, [2] medium regionis tra-
ctum, utpote qui a iuſtis hominibus incolatur,
non labefactare, quum cetera labefactet. et a-
pud Zacynthum fontes eſſe piſcium fertiles, e
quibus pix educatur. et apud Naxum fontem
eſſe e quo vinum, et quidem ſuaviſſimum, non-
nonnunquam profluat. [Ita Phaſidis fluvii a-
quam, ſi iuſtum ipsa diem in vaſe aliquo con-
ſervetur, in ſuaviſſimum vinum commutari.]
Et ignem iuxta [3] Phaſelidem in Lycia eſſe per-
petuum, qui ſuper petram ſemper noctes dies-
que ardeat: et qui aqua non extinguatur, ſed
redardeſcat: at fimo extingui poſſit. [4] [Hoc
item modo aſſidue in AEtna atque Pruſa ignem
aſcendere.] Media India [5] nigros habet viros 11
qui Pygmæi appellantur, eadem qua Indi ceteri
lingua utentes. ſunt autem valde parvi: ut ma-
ximi duorum cubitorum, et plerique unius cu-
biti duntaxat cum dimidio altitudinem non ex-
cedant. Comam autem alunt longiſſimam us-
que ad genua et infra etiam demiſſam, barbam
quoque quibusvis aliis hominibus promiſſiorem
geſtant. Atque adeo postquam illis promiſſa
barba exorta est, nullo iam veſtitu utuntur, ſed
capillos quidem a tergo multo infra genua de-
mittunt, barbam autem ante ad pedes usque
*protrahunt: deinde, quum totum corpus pilis
obduxerunt, ſeipsos cingunt, illis* veſtimenti lo-
co utentes. Sed et veretrum illis est valde craſ-
ſum, adeoque magnum ut ad pedum usque mal-
leolos pertingat. Sunt porro ſimi atque defor-
mes. Oves autem eorum ſunt [6] agnis *noſtris* pa-
res: boves et aſini ad *noſtrorum* arietum magni-
tudinem accedunt. equi item eorum et muli ce-
teraque iumenta arietes magnitudine non ſupe-
rant. Horum Pygmæorum tria millia rex Indo-
rum in ſuo comitatu habet. ſunt enim ſagittarii
peritiſſimi. Iuſtiſſimi autem ſunt, et iisdem qui-
bus reliqui Indi legibus utuntur. Lepores et
vulpes non canibus, ſed corvis, milvis, corni-
cibus et aquilis [7] venantur. Lacus est apud eos
octingentorum ſtadiorum ambitum habens,
[8] cui, quoties nullus ventus aſpirat, oleum [no-
ſtro ſimile] ſupernatat: quod quidem ex eius
medio ſcaphiis hauriunt, navigiolis per eum na-
vigantes. atque eo utuntur. Vtuntur autem et
oleo et ſeſamo, et ex nucibus: ſed præſtantius
est quod e lacu illo hauritur. Habet vero etiam
piſces hic lacus. Abundare præterea argento
hanc regionem ſcribit, et in ea eſſe argenti fo-
dinas, non profundas, ſed profundiores eſſe eas
quæ ſunt in Bactris. Aurum quoque habet In- 12
dia, ſed quod non reperitur in fluviis et ablui-
tur,

1. *Nonnoſus in excerpt. apud Phot. idem fere narrat.* 2. *Illum forte, quem* εὐσεβῶν χῶρον *appellatum fuiſſe, docebit Conon Narrat.* XLIII. *apud Photium.* 3. Flagrat in Phaſelide mons Chimæra, *inquit Plin. dum hunc Cteſiæ locum adfert l.* 2. *c.* 106. 4. *E Bavarico codice iſta uncis incluſa inſeri hic, atque alibi, non ingratum fore putavi.* 5. *Similia Nonnoſus in excerptis Phot. Et de Pygmæis Plin. videndus, Solinus, ac Iuvenalis.* 6. *AElian. l.* 16. *c.* 37. *hiſt. animal. Pſyllis Indicis totum illud puſilli pecoris genus attribuit.* 7. *Quo autem modo haſce aves venari doceant Indi, ex Cteſia tradit AElian. l.* 4. *c.* 26. *de nat. animal.* 8. *Meminit huius loci Antigonus mirab. narrat.* 165.

a γὰρ, φησὶν, D. H. *b* ἢ καὶ, D. H. *c* αὐτὸν, D. H. *d* ἄνδρ. πέντε. D. H. *e* ῥέον, τὸν D. H. *f* alii ὄντων. *g* hæc B. liber addit. *h* et hæc B. l. *i* ἐν μέσ. D. H. *k* μέγα. D. H. *l* αὐτοί τε σ. τ. D. H. *m* πάντα ζῶα, οὐδ. D. H. *n* νόμοισι. D. H. *o* λαγωούς τε καὶ. D. H. *p* πνέοντος. ἐπ. D. H. *q* e Bav. lib. *r B. lib.* καὶ διὰ πλοιαρίων τοῦτο ἀπαρύονται, καὶ χρῶνται. *s* σισάμῳ D. H. C. *Vatic.* σισαμίνῳ. *t Videntur hæc verba,* ἔχει δὲ ἡ λίμνη καὶ ἰχθ. *non ſuo loco eſſe poſita: et pro* σησάμῳ *non dubito quin legendum ſit* σησαμίνῳ. H. S. *u B. lib.* αὐτόθι καὶ ἀργύρειον πολὺ, καὶ μέταλλα ἀργύρεια. *x* εἶναί φασιν. D. H.

tur, ut fit in flumine Pactolo: ſed multi et ſpatioſi montes id ſuggerunt: quos incolunt [1] grypes, aves quadrupedes, lupi magnitudine, cruribus et unguibus leoninis: qui pennas in pectorè rubras, in reliquo corpore nigras habent. Propter has illud quod in montibus est copio-
13 ſum aurum non facile obtinetur. Oves Indorum et capræ maiores ſunt aſinis, et ut plurimum quaternos atque adeo ſenos pariunt. Caudæ autem illis adeo ſunt [2] magnæ ut amputandæ ſint fœtis, ut a mare poſſint iniri. At [3] porcum India nec manſuetum nec ſylveſtrem ullum habet. Palmæ Indicæ earumque fructus triplo Babyloniis ſunt maiores. Est ibi et quidam fluvius (ut ille ſcri-
14 bit) et petra mel fundens. Sed multa de illorum iuſtitia et de benevolentia qua regem ſuum proſequuntur, et de illorum contemptu mortis commemorat. Meminit et fontis cuiusdam, cuius aquam, ſimulatque hauſta fuerit, in morem caſei coagulari dicit: huius autem coagulati ſi cui ad tres obolos contriveris, atque in vulgari aqua bibendos dederis, quæcunque admiſerit patefacit. eo enim die mente [4] alienatur. Eo autem utitur rex erga eos qui an obiectis criminibus ſint affines, certo vult cognoſcere. nam ſiquis *id de quo accuſatur* effutiverit, mortem ſibi cogitur conſciſcere: ſin *iudicio ſuo* nullius criminis
15 convincatur, abſolvitur. Nullum ex Indis capitis aut oculorum aut dentium dolore laborare tradit, nullique circa os puſtulas oriri: [5] eorumque vitæ ſpatium eſſe centum viginti, et triginta et quinquaginta annos: atque adeo ducen-
16 tos, quorum ſit longisſima. Est apud eos ſerpens ſpithamæ magnitudine, aſpectu ſimilis pulcherrimæ purpuræ: caput candidisſimum habens, dentibus omnino carens. quem venatores in ferventisſimis montibus mancipantur, ex quibus ſardo *gemma* effoditur. Hic non mordet, ſed quemcunque locum vomitu ſuo conſperſerit, in eo putredinem oriri neceſſe est. Si autem e cauda ſuſpendatur, venenum duplex emittit, electri ſpecie prius, et alterum nigrum, illud vivo effluit, hoc mortuo. Et illius quidem prioris quod ab eo vivente profluxerit, ſi tantum detur quantum est ſeſamum, confeſtim enecat, cerebro eius qui ipſum biberit, per nares effluente: alterum autem ſi detur, tabem invehit, et
17 vix intra anni ſpatium perimit. Meminit et [6] avis *δικαίρου* cognominatæ, (eſſe autem *δίκαιρον* idem quod Græcis *δίκαιον*, *id est iuſtum*) quæ ovi perdicis magnitudinem non excedat. hanc ſtercus ſuum defodere tradit, ne inveniatur: quod ſi de invento quantum ſeſami granum est bibatur, mane ſomnus eum qui biberit corripit, et ita dormit ut nihil ſentiat: vergente autem ad
18 occaſum ſole, expirat. Est ibi et lignum [7] *πάρηβον* dictum, oleæ magnitudine, quod in regiis duntaxat invenitur hortis: nec florem nec fructum producens: ſed quindecim duntaxat ſub terra ſunt ei radices ita craſſæ, quarum unaquæque brachii craſſitudinem habet. huius ſi [8] dodrantem quis ſumpſerit, omnia quibus illa

καὶ πλυνόμενος, ὥσπερ ἐν τῷ Πακτωλῷ ποταμῷ· [a] ἀλλ᾽ ὄρη πολλὰ καὶ μεγάλα, ἐν οἷς οἰκοῦσι γρῦπες, ὄρνεα τετράποδα, μέγεθος ὅσον λύκος· σκέλη καὶ ὄνυχας, οἷά περ λέων. τὰ ἐν τῷ ἄλλῳ σώματι πτερὰ, μέλανα, ἐρυθρὰ δὲ τὰ ἐν τῷ στήθει. δι᾽ αὐτοὺς δὲ ὁ ἐν τοῖς ὄρεσι χρυσὸς πολὺς ὢν, γίνεται δυσπόριστος. Ὅτι τὰ πρόβατα τῶν Ἰνδῶν καὶ αἱ αἶγες, μείζους ὄνων εἰσὶ, καὶ τίκτουσιν ἀνὰ τέσσαρα καὶ ἕξ, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. [b] ἔχουσι οὐρὰς μεγάλας· διὸ τῶν τοκάδων ἀποτέμνουσιν, ἵνα δύνωνται ὀχεύεσθαι. ὗς δὲ οὔτε ἥμερος οὔτε ἄγριός ἐστιν ἐν τῇ Ἰνδικῇ. οἱ δὲ Φοίνικες οἱ ἐν Ἰνδοῖς καὶ οἱ τούτων βάλανοι, τριπλάσιοι τῶν ἐν Βαβυλῶνι. καὶ ποταμὸν Φησὶν ἐκ πέτρας ῥέοντα μέλι [c] [ὡς τὸ καθ᾽ ἡμᾶς.] Πολλὰ δὲ λέγει περὶ τῆς δικαιοσύνης αὐτῶν καὶ τῆς περὶ τὸν σφῶν βασιλέα εὐνοίας, καὶ τῆς τοῦ θανάτου καταφρονήσεως. λέγει δὲ ὅτι [d] πηγή ἐστι, καὶ ἐπειδὰν τις ἀρύσῃ τὸ ὕδωρ αὐτῆς, πήγνυται ὥσπερ τυρός. τούτου οὖν τοῦ πηκτοῦ ὅσον [e] τρεῖς ὀβολοὺς ἐὰν τρίψας δῷς ἐν ὕδατι πιεῖν, ἐξαγγέλλει πάντα ὅσα ἔπραξε. παραφρονεῖ γὰρ καὶ μαίνεται ταύτην τὴν ἡμέραν. χρᾶται δὲ αὐτῷ ὁ βασιλεὺς ἐφ᾽ ὧν κατηγορουμένων τἀληθὲς εὑρεῖν [f] ἐθελήσῃ. κἂν μὲν ἐξείπῃ, προστάσσεται ἀποκαρτερῆσαι· ἂν δὲ μηδὲν ἐλεγχθῇ, ἀφίεται. Ὅτι [g] Φησὶν ὡς Ἰνδῶν οὐδεὶς κεφαλαλγεῖ, οὐδὲ ὀφθαλμιᾷ, οὐδὲ ὀδονταλγεῖ, οὐδὲ [h] ἑλκοῦται τὸ στόμα, οὐδὲ σηπεδόνα οὐδεμίαν [i] ἴσχει. [k] ἡ δὲ ζωὴ αὐτῶν, ρκ´ καὶ λ´ καὶ ν´, καὶ σ´, οἱ τὰ πλεῖστα βιοῦντες. Ἔστιν ὄφις σπιθαμιαῖος ἐν αὐτοῖς, τὸ δὲ εἶδος αὐτοῦ ὡς ἡ καλλίστη πορφύρα· ἡ δὲ κεφαλὴ, λευκοτάτη. ὀδόντας δὲ [l] οὐδ᾽ ὅλως ἔχει. θηρεύεται ἐκ τῶν καυμαδεστάτων ὀρέων, ὅθεν ἡ σαρδὼ ὀρύσσεται. οὗτος δάκνει μὲν οὒ, ὅτου δ᾽ ἂν κατεμέσῃ, τοῦτο τὸ χωρίον πάντως σήπεται. ποιεῖ δὲ Φάρμακον διττὸν, ἀπὸ τῆς οὐρᾶς κρε- 660
μάμενος, ἠλεκτρώδες καὶ μέλαν. καὶ τὸ μὲν, ζῶντος ἀπορρεῖ· τὸ δὲ μέλαν, θανόντος. καὶ τὸ μὲν, ὅσον [m] σήσαμον διδόμενον, ὃ ζῶντος ἔρρευσεν, αὐτίκα Φθείρει, τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ πιόντος, διὰ τῶν ῥινῶν ἀπορρεύσαντος· τὸ δὲ ἄλλο διδόμενον, εἰς Φθίσιν ἀπάγει, καὶ δι᾽ ἐνιαυτοῦ μόλις διόλλυσι. Καὶ ὄρνεον, Φησὶν, ἐπικαλούμενον δίκαιρον, ὅπερ Ἑλληνιστὶ δίκαιον σημαίνει· τὸ μέγεθος, ὅσον πέρδικος ὠόν. τοῦτο τὸν ἀπόπατον κατορύσσει, ἵνα μὴ εὑρεθῇ. εὑρισκόμενον δὲ, ἂν ποθῇ αὐτοῦ ὅσον [n] σησάμου, ἕωθεν ὕπνος ἐπιλαμβάνει· καὶ καθεύδει, μηδὲν αἰσθανόμενος· καὶ δύνοντος τοῦ ἡλίου τελευτᾷ. Καὶ ξύλον ἐστὶ πάρηβον καλούμενον, τὸ μέγεθος ὅσον ἐλαία· ἐν τοῖς βασιλείοις μόνον εὑρίσκεται κήποις. οὔτε ἄνθος Φέρει, οὔτε καρπόν· δεκαπέντε δὲ μόνας ῥίζας ἔχει, καὶ ταύτας παχείας κατὰ γῆς. ἔστι δὲ τὸ πάχος αὐτῆς ὅσον βραχίων, τὸ λεπτότατον. [o] αὕτη ἡ ῥίζα, ὅσον σπιθαμὴ, λαμβανομένη, οὗ ἂν προσ-

1. Gryphes. *De gryphibus hæc, et auri colligendi modo, lege c. 27. l. 4. AEliani de anim.* 2. *Cubitum totum latæ, ut hinc expreſſit AElian. lib. 3. de animalib. cap. 3.* 3. *Addit AElian. lib. 16. cap. 37. ex hoc Cteſiæ loco: Suilli generis uſum Indos deteſtari, et tantopere ab eo veſcendo, quam ab humanis carnibus abhorrere.* 4. alienatum inſanire. *An huc forte facit Antigoni Narrat. mirab. 160. Cteſiam ſcribere, in AEthiopia fontem aquam habere inſtar cinnabaris rubentem, quæ pota vecordes reddat?* 5. aut penitus ullum putreſcens ulcus pati. [De Seris ferri ait, *et cetera,* * *quæ e codice Bavarico hic A. S. interſerit: nos mox referemus inter fragmenta. Græcum incipit λέγονται οἱ Σῆρες.* 6 *Plura excerpſit de hac avicula AElian, l. 4. c. 41. de animal.* 7. *Apud Apollonium, cum huius loci mentionem facit (hiſt. mirab. 17.) πάρυβον hodie legitur.* 8. partem aliquam vel ſpithamam longam. *Cod. Bavaric.* ὅσον δάκτυλος.

a B. lib. ἀλλ᾽ ἐν μεγάλοις ὀρεινοῖς καὶ τραχέσιν. ἐκεῖ εἰσὶ καὶ οἱ γρύπες. *b* ἔχ. δὲ οὐρ. D. H. *c* Bav. lib. *d B. lib.* πηγὴ ἧς τὸ ὕδωρ ἐν ἀγγείῳ βληθὲν, πήγνυται ὡς. *e B. lib.* τρεῖς κοτύλας. *f* ἐθελήσει. D. H. *g* Φησὶ τῶν Ἰνδῶν. D. H. *h* alii ἕλκος. *i* alii ἔχει. *k In B. lib. initium harum narrationum admirandarum est hoc:* λέγονται οἱ Σῆρες &c. nos id inter fragmenta collocavimus mox, quoniam hic non ita commode inferendi locus fuit. *l* οὐδόλως ἔχ. D. H. *m* σίσαμον. D. H. *n* σισάμου. D. H. *o* μία γὰρ ἐκ τῶν ῥιζῶν τούτου, ὅσον δάκτυλος λαμβανομένη, οὗ ἂν &c. *B. lib.*

προσαχθῇ, [a] ἅπαντα ἕλκει πρὸς ἑαυτὴν, χρυ-
σὸν, ἄργυρον, χαλκὸν, λίθους, καὶ τἆλλα πάν-
τα, πλὴν ἠλέκτρου. εἰ δὲ ὅσον πήχεως ἡ ῥίζα λη-
φθῇ, ἕλκει καὶ ἄρνας [b] καὶ ὄρνεα. ταύτῃ γὰρ καὶ
τὰ πλεῖστα τῶν ὀρνέων θηρεύουσι. καὶ ἐὰν βούλῃ
[c] καὶ ὕδωρ πῆξαι ὅσον χόα, τῆς ῥίζης ἐμβαλὼν
ὅσον ὀβολὸν, πήξεις αὐτό· καὶ ἐὰν οἶνον, ὡσαύ-
τως. καὶ ἕξεις τῇ χειρὶ [d] αὐτὸν, ὥσπερ κηρόν· τῇ
δὲ ὑστεραίᾳ διαχεῖται. δίδοται δὲ κοιλιακοῖς βοήθη-
μα. Ἔστι δὲ καὶ ποταμὸς διαῤῥέων διὰ τῆς Ἰνδι-
κῆς, οὐ μέγας μὲν, ἀλλ' ὡς ἐπὶ δύο σταδίους τὸ
εὖρος· ὄνομα δὲ τῷ ποταμῷ, Ἰνδιστὶ μὲν Ὕπαρ-
χος, Ἑλληνιστὶ δὲ, Φέρων πάντα [e] τὰ ἀγαθά.
οὗτος τοῦ ἐνιαυτοῦ λ' ἡμέρας ἤλεκτρον καταῤῥεῖ.
Φασὶ γὰρ ἐν τοῖς ὄρεσι δένδρα εἶναι ὑπερέχοντα τοῦ
ὕδατος. (ὕδατι γὰρ ῥεῖται τὰ ὄρη) εἶτα ὥρα ἐστὶν
ὅτε δάκρυα φέρει ὥσπερ ἀμυγδαλῆ, ἢ [f] πίτυς, ἢ
ἄλλο τι δένδρον· μάλιστα δὲ εἰς λ' ἡμέρας τοῦ ἐν-
αυτοῦ. εἶτα ἀποπίπτει τὰ δάκρυα ταῦτα εἰς τὸν
ποταμὸν, καὶ πήγνυται. τῷ δενδρέῳ δὲ τούτῳ ὄνο-
661 μά ἐστιν Ἰνδιστὶ [g] σιπταχόρα. Ἑλληνιστὶ σημαίνει,
γλυκὺ, ἡδύ. κἀκεῖθεν οἱ Ἰνδοὶ συλλέγουσι τὸ ἤλε-
κτρον. Φέρειν δὲ καὶ καρπὸν τὰ δένδρα βότρυς,
ὥσπερ ἄμπελος. ἔχειν δὲ τὰς ῥᾶγας ὥσπερ κά-
ρυα τὰ Ποντικά. Ἐν τοῖσδε τοῖς ὄρεσί φησιν ἀν-
θρώπους βιοτεύειν κυνὸς ἔχοντας κεφαλήν. ἐσθῆτας
δὲ φοροῦσιν ἐκ τῶν ἀγρίων θηρίων. φωνὴν δὲ διαλέ-
γονται οὐδεμίαν, ἀλλ' ὠρύονται ὥσπερ κύνες, καὶ
οὕτως συνιᾶσιν αὐτῶν τὴν φωνήν. ὀδόντας δὲ μεί-
ζους ἔχουσι κυνὸς, καὶ τοὺς ὄνυχας ὁμοίως κυσὶν,
μακροτέρους δὲ καὶ [h] στρογγυλωτέρους. οἰκοῦσι δὲ ἐν
τοῖς ὄρεσι, μέχρι τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ. μέλανες δέ
εἰσι καὶ δίκαιοι πάνυ, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι Ἰνδοὶ
[i] οἷς [k] ἐπιμίγνυνται. καὶ συνιᾶσι μὲν τὰ παρ' ἐκεί-
νων λεγόμενα, αὐτοὶ δὲ οὐ δύνανται διαλέγεσθαι,
ἀλλὰ τῇ [l] ὠρυγῇ καὶ ταῖς χερσὶ καὶ τοῖς δακτύ-
λοις σημαίνουσιν, ὥσπερ οἱ κωφοὶ καὶ [m] ἄλαλοι.
καλοῦνται δὲ ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν Καλύστριοι, ὅπερ ἐστὶν
Ἑλληνιστὶ [n] Κυνοκέφαλοι [o] [ἔσθησις αὐτῶν κρέη ὠ-
μά.] τὸ δὲ ἔθνος ἐστὶν ἕως δώδεκα μυριάδων. Πα-
ρὰ δὲ τὰς πηγὰς τούτου τοῦ ποταμοῦ ἐστι πεφυ-
κὸς ἄνθος πορφυροῦν· ἐξ οὗ πορφύρα βάπτεται οὐ-
δὲν ἧττον τῆς Ἑλληνικῆς, ἀλλὰ καὶ πολὺ εὐαν-
θεστέρα. ὅτι αὐτόθι ἐστὶ γινόμενα θηρία τὸ μέγε-
θος ὅσον κάνθαρος, ἐρυθρὰ ὥσπερ κιννάβαρι. πό-
δας δὲ ἔχει μακροὺς σφόδρα. μαλακὸν δέ ἐστιν ὥσπερ
σκώληξ. καὶ γίνεται ταῦτα ἐπὶ τῶν δένδρων τῶν
τὸ ἤλεκτρον φερόντων· καὶ τὸν καρπὸν κατεσθίει
αὐτῶν καὶ διαφθείρει, ὥσπερ ἐν τοῖς Ἕλλησιν οἱ
φθεῖρες τὰς ἀμπέλους. ταῦτα οὖν τὰ θηρία τρί-
βοντες οἱ Ἰνδοὶ, βάπτουσι [p] τὰς φοινικίδας καὶ τοὺς
χιτῶνας, καὶ ἄλλο ὅ, τι ἂν βούλωνται· [q] καί εἰ-
σι βελτίω τῶν παρὰ Πέρσαις βαμμάτων. Ὅτι οἱ
Κυνοκέφαλοι οἰκοῦντες ἐν τοῖς ὄρεσιν, οὐκ ἐργάζον-
ται, ἀπὸ θήρας δὲ ζῶσιν· [r] ὅταν δὲ ἀποκτείνωσιν
αὐτὰ, ὀπτῶσι πρὸς τὸν ἥλιον. τρέφουσι δὲ καὶ πρό-
βατα

illa admovetur ad ſe trahit, aurum, argentum,
æs, lapides, et alia quælibet, præter electrum:
ſin quis tantum eius quanta eſt cubiti menſu-
ra, acceperit, [1] et agnos et aves ad ſe tra-
hit. nam et hac maiorem avium partem venan-
tur. Quinetiam, ſi aquæ coagulare vel con-
gium integrum velis, radicis huius obolum
iniiciens, concreſcere facies. Idemque in vi-
no efficere poteris: manuque, velut ceram,
tenebis: ſed poſtridie ſolvitur. Auxiliatur et
cœliacis. Eſt præterea fluvius Indiam inter- 19
labens, non magnus quidem, ſed duorum ſta-
diorum in latitudinem: qui ab Indis [2] ὕπαρχος
appellatur, quod Græce ſonat, φέρων πάντα
τὰ ἀγαθά, *id eſt*, *ferens omnia bona*. ex hoc
per triginta cuiusque anni dies ſuccinum ema-
re dicit. Eſſe enim in montibus arbores a-
qua extantes, (montes enim alluuntur aqua)
quæ certo anni tempore lacrymas emittant,
velut amygdalus, aut pinus, aut alia quæ-
piam arbor: (atque hoc per triginta potisſi-
mum anni dies contingere) has autem lacry-
mas in fluvium cadentes concreſcere. vocari-
que hanc arborem Indica lingua, [3] ſiptachora,
quod Græcis ſignificet, [4] γλυκὺ, ἡδὺ, *id eſt dul-
ce*, *ſuave*, atque Indos ſuccinum inde colligere.
Sed et fructum qui a quibusdam illarum arbo-
rum, velut a vitibus producatur, eſſe racemos,
quorum acini nuces Ponticas magnitudine æ-
quent. His [5] in montibus degere ſcribit homi- 20
nes caninum caput habentes, qui agreſtium ani-
malium exuviis amiciantur: et ſermone nullo
utantur, ſed latratum duntaxat more canum e-
dant, [6] cuius ſignificatio perinde ac ſermonis
intelligatur. *His dentes quam canibus eſſe ma-
iores: ungues caninis eſſe ſimiles, niſi quod lon-
giores ſint et rotundiores. Incolere autem mon-
tes usque ad fluvium nomine Indum*: atque eſſe
atro colore. *Hos, ſicut et ceteros Indos cum
quibus commercium habent, eſſe iuſtisſimos.* et
hos quidem quæ ab illis dicantur intelligere,
quum autem ipſi loqui non posſint, latratu et
manibus atque digitis, velut eos qui ſurdi ac muti
ſint, ſigna dare. [7] Hos ab Indis Calyſtrios nomi-
nari, quod Græci dicerent κυνοκεφάλους, *id eſt
capita canum habentes*. [carnibus eosdem veſci
crudis.] Addit, hanc nationem non pauciorum
eſſe quam centum viginti millium hominum. Ad 21
illius autem fluminis fontes purpureum florem
naſci, ex quo purpura tingatur nihilo Græca
inferior, quin potius multo ea floridior. *Ibi et*
[8] *animalia ſcarabei magnitudine naſcuntur*, in-
ſtar cinnabaris rubentia, *longisſimos autem
pedes habentia*: quæ mollia ſunt ut vermes.
naſcuntur autem hæc in arboribus quæ ſucci-
num ferunt, earumque fructum depaſcuntur et
corrumpunt, ut phthires in Græcia vites cor-
rumpere ſolent. Hæc animalia terentes Indi,
punicea ſaga et tunicas, et quicquid aliud vo-
lunt, inficiunt: ſuntque hæ tincturæ Perſicis
præſtantiores. Hi Cynocephali in montibus 22
habitantes, nullum artificium exercent, ſed
e venatu ſibi victum comparant: et quæ occi-
derint animalia, ad ſolem torrent. Multas præ-
terea

1. Iam agnos etiam [et boves, ac cetera animalia] ipsasque adeo au. * *Scilicet e Cod. Bav. infra* 2. 2. Hypobarus *legitur apud Plin. l.* 37. *c.* 2. *extr. ubi et* univerſa fere bona *ex hoc Cteſiæ loco reſtituas.* 3. Sipachora. *al.* Σιπτυχόρα, et Σιπταχόρα. *Plin. l.* 37. *c.* 2. Aphytacora *legit.* 4. *γλ.* vel ἡδ. 5. *Exſcripſit* (*ut Indicorum Cteſiæ aliaque pleraque*) *Ælianus l.* 4. *c.* 46. *hiſt. animal.* 6. atque ita mutuo ſeſe intelligere. 7. *Pro mendacio hæc habet Philoſtratus. Refert ea tamen ex Cteſia Plin. l.* 7. *c.* 2. 8. *Leges hæc apud Ælianum quoque l.* 4. *c.* 46. *de anim.*

a πάντα. D. H. *b* καὶ βόας καὶ τὰ λοιπά. *B. lib.* *c* [καὶ.] D. H. *d* αὐτὸ. D. H. *e* [τὰ.] D. H. *f* πίττη. *g* σιπυχόρα. D. H. *alii* σιπταχόρα. *h* στρογγυλοτ. D. H. *i* ἐκ [καὶ] ἐν. D. H. *k C. Vatic.* καὶ μίγνυνται. *l* ὠρυγὴ *Plutarcho etiam idem quod* ὑλακὴ *Luciano*, *ut* ὠρύομαι, *idem quod* ὑλακτέω, *Luciano*, *Xiphilino*, *Theoc. Idyll.* 2. D. H. *m Philo p.* 217. *n* ψεῦδος αὐτό φησιν ὁ Φιλόστρατος, *Max. Marg. Cynocephalos inter animalia numerat Diod. Sic. lib.* 3. *culta in Ægypto*, *Lucianus.* *o* Bav. lib. *p* τοὺς φοίνικας A. S. M. M. C. B. *q* εἰσὶ δὲ καὶ β. D. H. *r* ὅτ' ἂν [δὲ] ἀπ. D. H.

terea oves, capras et aſinos alunt. lac autem ovium et oxygala (*q. d. lac acidum*) illis eſt potus. Veſcuntur autem et fructu ſiptachoræ *arboris ſupra memoratæ*, e qua provenit ſuccinum. eſt enim dulcis. Hunc item illos fructum arefactum in corbes conſtipare, ad eum modum quo uvas paſſas Græci. Eosdem illos Cynocephalos ratem quoque extemporariam conſtruere, qua impoſitum huius fructus onus, ut et purpuræ (ſed purgato prius eius flore) itemque electri ducentis ſexaginta talentis, et totidem illius pigmenti quo ad punicei coloris tincturam utuntur, [1] et *aliis* " electri mille talentis, Indorum regi quotannis advehunt. Sed et alia huiusmodi advehentes Indis vendunt, ab illis viciſſim panes et farinam et ligneos amictus accipientes. Sed et gladios quibus ad ferarum venatum utuntur, arcusque et iacula illis vendunt. ſunt enim et ſagittarii et iaculatores peritiſſimi. Sunt autem inexpugnabiles, quod montes altos et inacceſſos habitent. Munera autem illis quinto quoque anno rex donat, trecenta arcuum et totidem iaculorum millia, peltarum centum vi-
23 ginti millia, gladiorum quinquaginta millia. His Cynocephalis nullæ ſunt domus, ſed in ſpeluncis habitant. feras autem inter venandum ſagitta vel iaculo petunt, et eas perſequentes aſſequuntur. veloces enim ſunt ad curſum. Eorum uxores ſemel duntaxat in menſe ſe lavant, quum menſtrua advenerunt, alias nunquam. At viri ſe non lavant, ſed manus duntaxat abluunt. Sed ter in menſe oleo ſe ungunt quod e lacte conficitur, et ſe pellibus abſtergunt. Veſtem autem non villoſam geſtant, ſed e glabris maceratisque pellibus quamtenuiſſimis ipsos pariter et eorum uxores induunt. At qui ſunt inter eos ditiſſimi, lineo amictu utuntur. hi autem ſunt pauci. Lectorum nullus eſt apud eos uſus, ſed toris extemporaneis utuntur. Is vero inter eos ditiſſimus habetur cui maxima fuerit ovium copia et reliquæ opes his ſunt ſimiles. Caudam [2] autem habent omnes viri et mulieres, ſupra nates, canum more: ſed maiorem magisque piloſam. Coëunt cum feminis quadrupedes, canum ritu, alioque modo coire turpe cenſent. Sunt autem iuſti, e vitæ, præ quibusvis hominibus, longiſſimæ. centum enim et ſeptua-
24 ginta, nonnulli et ducentos vivunt annos. Ultra hos autem alios habitare dicit ſupra fluvii fontes: qui nigri ſint, ſicut et ceteri Indi: otioſique degant, ac neque frumentum edant, neque aquam bibant: ſed magnam boum, caprarum, ovium copiam alant, eorumque lac potent, ac nihil aliud. Apud illos quum in lucem prodeunt infantes, ſedem perforatam non habent, neque cacant: ſed nates quidem habent, anus tamen ipſe coaluit: quo fit ut non cacent, ſed caſeoſum quiddam meiant, non valde craſſum tamen, ſed fæculentum. Quum autem mane lac biberunt, et meridie ad eius potum revertuntur, dulcem quandam apud eos radicem eſſe aiunt quæ lac in eorum ventre coagulari non ſinat. Huius igitur eſu vomitum veſperi provocant, omniaque facile evomunt.
25 [3] Aſinos ſylveſtres habet India equis pares, quosdam et maiores: quibus caput purpureum, oculi cærulei, reliquum corpus eſt album. Cornu illis in fronte cubitalis magnitudinis, [cuius ſcobs

βατα πολλὰ, καὶ αἶγας, καὶ [a] ὄνους. πίνουσι δὲ γάλα καὶ ὀξύγαλα τῶν προβάτων. ἐσθίουσι δὲ καὶ τὸν καρπὸν τοῦ [b] σιπταχόρου, ἀφ' οὗ τὸ ἤλεκτρον· 662
γλυκὺς [c] γάρ. καὶ ξηραίνοντες [d] αὐτοὺς, σπυρίδας συῤῥάπτουσιν, ὥσπερ ἐν τοῖς Ἕλλησι τὴν [e] ἀσταφίδα. οἱ δὲ Κυνοκέφαλοι σχεδίαν ποιησάμενοι, καὶ ἐπιθέντες, ἀπάγουσι φόρτον τούτου· καὶ τῆς πορφύρας τὸ ἄνθος [f] καθαρὸν ποιήσαντες, καὶ τοῦ ἠλέκτρου ξ' καὶ σ' τάλαντα τοῦ ἐνιαυτοῦ· καὶ [g] ὅτῳ τὸ φοινίκιον βάπτεται τοῦ φαρμάκου, ἕτερα τοσαῦτα. καὶ ἠλέκτρου χίλια τάλαντα ἀπάγουσι κατ' ἐνιαυτὸν τῷ Ἰνδῶν βασιλεῖ. καὶ ἕτερα δὲ κατάγοντες πωλοῦσι τοῖς Ἰνδοῖς, πρὸς ἄρτους καὶ ἄλφιτα καὶ ξύλινα ἱμάτια. πωλοῦσι δὲ καὶ ξίφη, οἷς χρῶνται πρὸς τὴν τῶν θηρίων ἄγραν, καὶ τόξα καὶ ἀκόντια. πάνυ γὰρ καὶ δεινοί εἰσιν ἀκοντίζειν καὶ τοξεύειν. ἀπολέμητοι δ' εἰσὶ, διὰ τὸ οἰκεῖν αὐτοὺς ὄρεα ἄβατα καὶ ὑψηλά. δίδωσι δὲ αὐτοῖς διὰ πέμπτου ἔτους δῶρα ὁ βασιλεὺς, λ' μὲν μυριάδας τόξων, καὶ ἀκοντίων τοσαύτας, πελτῶν δὲ, δώδεκα· καὶ ξίφη δὲ πεντακισμύρια. Τούτοις τοῖς Κυνοκεφάλοις οὐκ εἰσὶν οἰκίαι, ἀλλ' ἐν σπηλαίοις διαιτῶνται. θηρεύουσι δὲ τὰ θηρία, τοξεύοντες καὶ ἀκοντίζοντες, καὶ διώκοντες καταλαμβάνουσι· ταχὺ γὰρ τρέχουσι. λοῦνται δὲ αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἅπαξ τοῦ μηνὸς, ὅταν τὰ καταμήνια αὐταῖς ἔλθῃ, ἄλλοτε δ' οὔ. οἱ δὲ ἄνδρες οὐ λούονται μὲν, τὰς δὲ χεῖρας ἀπονίζονται. ἐλαίῳ δὲ [h] χρίονται τρὶς τοῦ μηνὸς, τῷ ἀπὸ τοῦ γάλακτος γινομένῳ, καὶ ἐκτρίβονται δέρμασι. τὴν δὲ ἐσθῆτα ἔχουσιν οὐ δασεῖαν, ἀλλὰ ψιλῶν τῶν μασθλημάτων, ὡς λεπτοτάτων, καὶ αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν. οἱ δὲ πλουσιώτατοι αὐτῶν [i] λινᾶ φοροῦσιν· οὗτοι δ' εἰσὶν ὀλίγοι. κλίναι δὲ αὐτοῖς οὐκ εἰσὶν, ἀλλὰ στιβάδας ποιοῦνται. οὗτος δ' αὐτῶν πλουσιώτατος νομίζεται εἶναι, ᾧ ἂν πλεῖστα πρόβατα ᾖ· ἡ δὲ ἄλλη οὐσία, παραπλησία. οὐρὰς δὲ ἔχουσι πάντες, καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ὑπὲρ τῶν ἰσχίων, οἵαν περ κύων· μείζονα δὲ καὶ δασυτέραν. καὶ μίσγονται ταῖς γυναιξὶ τετραποδιστὶ, ὥσπερ οἱ κύνες. ἄλλως δὲ μιγῆναι, αὐτοῖς ἐστιν αἰσχρόν. δίκαιοι δέ εἰσι καὶ μακροβιώτατοι πάντων ἀνθρώπων. ζῶσι γὰρ ἔτη ρ' καὶ ο', ἔνιοι δὲ αὐτῶν καὶ σ'. Ὑπὲρ δὲ [k] τούτους, ἑτέρους φασὶ βιοτεύειν, ἄνω τῶν πηγῶν τοῦ ποταμοῦ· οὗτοι δὲ οἱ ἄνθρωποι, μέλανες μὲν εἰσιν, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι Ἰνδοί· ἐργάζονται δὲ οὐδὲν, οὐδὲ ἐσθίουσι σῖτον, οὐδὲ πίνουσιν ὕδωρ. πρόβατα δὲ πολλὰ τρέφουσι, καὶ αἶγας καὶ ὄϊς· πίνουσι δὲ τὸ γάλα, ἄλλο δὲ οὐδέν. ὅταν γένη- 663
ται τινι αὐτῶν παιδίον, οὐ τέτρηται τὴν πυγὴν, οὐδὲ ἀποπατεῖ· ἀλλὰ τὰ μὲν ἰσχία ἔχει, τὸ δὲ τρῆμα συμπέφυκε. διὸ ἀποπατοῦσι μὲν οὔ, οὐροῦσι δὲ ὥσπερ τυρὸν αὐτοὺς φασὶν οὐ πάνυ [l] παχὺν, ἀλλὰ θολερόν. ἐπὰν δὲ πρωῒ πίωσι τοῦ γάλακτος, καὶ εἰς μέσον ἡμέρας αὖθις πιόντες, ῥίζαν φασὶ παρ' αὐτοῖς εἶναι γλυκεῖαν, ἥτις οὐκ ἐᾷ τὸ γάλα πήγνυσθαι ἐν τῇ κοιλίᾳ. ταύτην οὖν [m] τρώγοντες, εἰς ἑσπέραν ἔμετον ποιοῦνται, καὶ ἐξεμοῦσιν ἅπαντα εὐκόλως. Ὅτι εἰσὶν ὄνοι ἄγριοι ἐν τοῖς Ἰνδοῖς, ἴσοι ἵπποις, καὶ μείζους. λευκοὶ δέ εἰσι τὸ σῶμα, τὴν κεφαλὴν πορφυροῖ, καὶ ὀφθαλμοὺς ἔχουσι κυανέους. κέρας δὲ [n] ἔχουσιν ἐν τῷ μετώπῳ, ἑνὸς πήχεως τὸ μέγεθος. [o] [τὸ τοιούτου

1. Electri præterea mille tal. 2. *Caudatorum hominum meminit quoque Plin. l. 7. c. 2. in fine.* 3. *Totam hanc narrationem, mutatis duntaxit aliquot vocabulis, retulit Ælian. in c. 52. quarti ſui libri de animal.*

a ὄϊς. D. H. b *σιπταχόρου.* D. H. *alii σιπταχώρου.* c *γάρ ἐστι.* D. H. d *alii αὐτὸν ἐν σπυρίδαις συνάγουσι.* e *σταφίδα.* D. H. f *ἀγαθόν.* g *οὕτω.* D. H. h *χρῶνται.* D. H. i *λινᾶ.* D. H. k *τούτων.* l *αὐτοί.* D. H. m *alii παχὺ, ἀλλὰ θολερῶς.* n *Mallem interpunctionem ponere post ἑσπέραν quam post τρώγοντες. nam ut πρωῒ καὶ εἰς μέσον ἡμέρας πίνουσι τοῦ γάλακτος, ita εἰς ἑσπέραν τρώγουσι τὴν ῥίζαν.* H. S. o *ἔχει.* D. H.

τούτου κέρατος τὸ ῥίνισμα δίδοται ἐν ποτῷ· καὶ ἐστι
φυλακτήριον θανασίμων φαρμάκων.] καὶ ἐστι τὸ μὲν
κάτω τοῦ κέρατος, ὅσον ἐπὶ δύο [a] παλαιστὰς πρὸς
τὸ μέτωπον, πάνυ λευκόν· τὸ δὲ ἐπάνω ὀξύ ἐστι
τοῦ κέρατος· τοῦτο δὲ φοινικοῦν ἐστιν, ἐρυθρὸν πά-
νυ· τὸ δὲ ἄλλο τὸ ἐν τῷ μέσῳ, μέλαν. ἐκ τού-
των οἱ [b] πιόντες (κατασκευάζουσι γὰρ ἐκπώματα)
σπασμῷ, φασιν, οὐ λαμβάνονται, οὔτε τῇ ἱερᾷ
νόσῳ. ἀλλ᾽ οὐδὲ φαρμάκοις ἁλίσκονται, οὔτ᾽ ἂν
προπίωσιν, οὔτ᾽ ἂν [c] τῷ φαρμάκῳ ἐπιπίωσιν ἢ οἶ-
νον, ἢ ὕδωρ, ἢ ἄλλο τι ἐκ τῶν ἐκπωμάτων. οἱ
μὲν οὖν ἄλλοι ὄνοι καὶ ἥμεροι καὶ ἄγριοι, καὶ [d] τὰ
ἄλλα μώνυχα θηρία πάντα [e] ἀστραγάλους οὐκ
ἔχουσιν, οὐδὲ χολὴν ἐπὶ τοῦ ἥπατος· οὗτοι δὲ καὶ
ἀστράγαλον καὶ χολὴν ἐπὶ τοῦ ἥπατος ἔχουσι. τὸν
δὲ ἀστράγαλον, κάλλιστον [f] ὧν ἐγὼ ἑώρακα, οἷόν-
περ βοὸς καὶ τὸ εἶδος καὶ τὸ μέγεθος· βαρὺς δ᾽ ὡς
μόλιβδος· τὴν δὲ χρόαν, ὥσπερ κιννάβαρι, καὶ διὰ
βάθους. ταχύτατον δέ ἐστι τὸ ζῶον τοῦτο καὶ ἀλ-
κιμώτατον· οὐδὲν δὲ οὔτε ἵππος, οὔτε ἄλλο τι διω-
κόμενον καταλαμβάνει. ἄρχεται [g] δὲ, τρέχον βρα-
δύτερον· ὅσον δ᾽ ἂν [h] πλείονα χρόνον τρέχῃ, ἐντείνε-
ται δαιμονίως, καὶ μᾶλλον καὶ θᾶσσον τρέχει. Ἄλ-
λως μὲν οὖν ἀθήρατόν ἐστι τὸ ζῶον τοῦτο· ὅταν δὲ
τὰ τέκνα μικρὰ ὄντα περιάγωσιν ἐπὶ τὴν βοτάνην,
664 καὶ ὑπὸ ἱππείας πολλῆς περιληφθῶσιν, οὐ βούλον-
ται φεύγειν καταλιπόντες τοὺς πώλους, ἀλλὰ μά-
χονται καὶ [i] κέρασι καὶ λακτίσμασι καὶ δήγμασι,
καὶ πολλοὺς καὶ ἵππους καὶ ἄνδρας ἀπολλύουσιν·
ἁλίσκονται δὲ καὶ αὐτοὶ, τοξευόμενοι καὶ ἀκοντιζό-
μενοι. [k] ζῶντας γὰρ οὐκ ἂν λάβοις. τὰ δὲ κρέα,
διὰ τὴν πικρότητα, ἄβρωτά ἐστιν· θηρεύονται δὲ τῶν
κεράτων καὶ τῶν ἀστραγάλων ἕνεκεν. Ὅτι ἐν τῷ
ποταμῷ τῶν Ἰνδῶν σκώληξ γίνεται, τὸ μὲν εἶδος,
οἷόνπερ ἐν ταῖς συκαῖς εἴωθε γίνεσθαι, τὸ δὲ μῆ-
κος, [l] πήχεων ἑπτά, καὶ μείζους δὲ καὶ ἐλάττους.
τὸ δὲ πάχος δεκαετέα παῖδα μόλις φασὶ ταῖς χερ-
σὶ περιλαβεῖν. ἔχουσι δὲ ὀδόντας δύο, ἕνα ἄνω, καὶ
ἕνα κάτω· καὶ ὅ, τι ἂν λάβωσι τοῖς ὀδοῦσι, κα-
τεσθίουσι· καὶ τὴν μὲν ἡμέραν ἐν τῇ ἰλύϊ τοῦ πο-
ταμοῦ διαιτῶνται, τῇ δὲ νυκτὶ ἐξέρχονται. καὶ τού-
των ὃς [m] ἂν ἐντύχῃ τινὶ ἐν τῇ γῇ βοῒ ἢ καμή-
λῳ, καὶ δάκῃ, συλλαβὼν ἕλκει εἰς τὸν ποταμὸν,
καὶ πάντα κατεσθίει, πλὴν τῆς κοιλίας. ἀγρεύεται
δὲ ἀγκίστρῳ μεγάλῳ, ἔριφον ἢ ἄρνα ἐνδησάντων τῷ
ἀγκίστρῳ, καὶ ἁλύσεσι σιδηραῖς ἐναρμοσάντων. [n] ἀ-
γρεύσαντες δὲ, τριάκοντα ἡμέρας [o] κρεμῶσιν αὐτὸν,
καὶ ἀγγεῖα [p] ὑποτιθέασι· καὶ ῥεῖ ἐξ αὐτοῦ ὅσον δέκα
κοτύλας Ἀττικὰς τὸ πλῆθος. ὅταν δὲ παρέλθωσιν
αἱ τριάκοντα ἡμέραι, ἀπορρίπτουσι τὸν σκώληκα, καὶ
τὸ ἔλαιον ἀσφαλισάμενοι, ἄγουσι τῷ βασιλεῖ μόνῳ
τῶν Ἰνδῶν· ἄλλῳ δὲ οὐκ ἔξεστιν ἐξ αὐτοῦ ἔχειν. τοῦ-
το τὸ ἔλαιον [q] [ὡς πῦρ] [r] ἐφ᾽ ὃ ἂν ἐπιχυθῇ, ἀνά-
πτει, καὶ καταφλέγει ξύλα καὶ ζῶα· καὶ ἄλλως οὐ
σβέννυται εἰ μὴ πηλῷ πολλῷ τι καὶ παχεῖ. Ὅτι
ἐστὶ δένδρα ἐν Ἰνδοῖς ὑψηλὰ ὥσπερ κέδρος ἢ [s] κυπά-
ριττος, τὰ δὲ φύλλα ὥσπερ φοῖνιξ, ὀλίγον πλατύ-
τερα. καὶ μασχαλίδας οὐκ ἔχει. ἀνθεῖ δὲ ὥσπερ ἡ
ἄρσην δάφνη, καρπὸν δ᾽ οὐκ ἔχει. ὀνομάζεται δὲ Ἰν-
διστὶ

ſcobs in potu datur, tueturque a *mortiferis ve-
nenis*] cuius inferior verſus frontem pars duo-
rum palmorum ſpatio ſit candidiſſima: at ſupe-
rior quæ in acutum tendit, punicea ſit, ſum-
mum ruborem adiunctum habens: pars autem
media, ſit nigra. Ex his pocula conficiuntur,
e quibus qui bibunt, nec ſpaſmo nec ſacro
morbo corripiuntur: ſed nec venena ullam in
eos vim habent, ſi modo vel antequam illa
hauriant, vel, poſtquam hauſerint, aquam
aut vinum aut aliud quippiam ex *illis* poculis
bibant. Ac ceteri quidem aſini et manſueti
et ſylveſtres ceteraque quibus ſolida ungula
animantia et talis, et felle in iecore carent:
at hi et talum, et fel in iecore habent: et
quidem talum omnium quos mihi videre con-
tigit pulcherrimum, bovis talo et ſpecie et
magnitudine ſimilem, perinde gravem ac plum-
bum, minii colore ad intima usque rubentem.
Eſt autem et velociſſimus et robuſtiſſimus:
eumque nec equus nec aliud animal perſequens
aſſequi poteſt. Et initio quidem remiſſus 26
currit: quo autem diutius cucurrerit, miro
quodam modo concitatior fertur, eiusque ma-
gis et magis velox eſt curſus. Alias igitur
nunquam per venationem capi poſſet: ubi
vero ſuos pullos ad paſcua circumducere cœ-
perunt, a multo equitatu circumdantur. no-
lentes autem relictis catulis fugam capere,
cornibus calcibusque et morſibus pugnant,
multosque et equos et viros interficiunt: ſed
tandem et ipſi ſagittis et iaculis confoſſi ab
illis capiuntur. vivos enim capere nullo modo
queas. Eorum vero carnes propter amaritiem
eſculentæ non ſunt. atque adeo non propter
*aliud quam propter cornua et talos hoc ani-
mal venantur. In flumine Indico* [1] *vermis* 27
naſcitur ſpecie quidem eum qui innaſci fi-
cui ſolet referens, ſeptem autem cubitorum
longitudinem, alius maiorem, alius minorem
habens: craſſitudinem vero talem ut eum
puer annos decem natus vix ulnis amplecti
poſſit. Duo ſunt illi dentes, unus ſupra al-
ter infra. his dentibus quicquid prehenderit,
deglutit. Et interdiu quidem in limo flu-
minis commoratur, at noctu egreditur: e-
greſſus autem, quemcunque obvium bovem
aut camelum momorderit, ad fluvium tra-
hit, totumque, præter ventrem, devorat.
Capitur grandi hamo, cui hœdum aut agnum
ferreis catenis alligaverint. Vbi ceperunt,
[2] per triginta dies ſuſpenſum, vaſis ſuppo-
ſitis, relinquunt: intra quod tempus ex eo
diſtillant quæ decem cotylas Atticas imple-
re poſſint. Elapſis triginta diebus, ipſum
vermem abiiciunt: oleum autem, probe ac
tuto conditum, ad ſolum Indorum regem
mittunt. alii enim id habere non licet. O-
leum hoc id cui ſuperfuſum fuerit accen-
dit, et ligna pariter animaliaque comburit:
neque aliter quam multo luto, et eo qui-
dem craſſo, extingui poteſt. Habent Indi 28
arbores cedro aut cupreſſo proceritate pa-
res, quarum folia palmæ foliis paulo latio-
ra, alioqui ſunt ſimilia, et axillis carent.
Florem qualem laurus mas emittunt, ſed fru-
ctum nullum ferunt. Nomen illis eſt Indi-
cum,

1. *Hæc ipſa atque alia de hoc verme plura, excerpſit ex Cteſia Ælian. l. 5. cap. 3. de animal.* 2. *Idem de eo et Philoſtratus refert.*

a ὁ παλαιστὴς *S. Emp.* LXX. *interpretibus, Philoni, Laërtio, et aliis dicitur* τὸ παλαιστιαῖον μέγεθος. D. H. b πίνοντες. D. H. c *alii* τοῦ φαρμάκου. d τἄλλα μ. D. H. e ἀστραγάλους οὐδὲ χ. ε. τ. ἥπατος ἔχουσι· αὐτοὶ δὲ κ. D. H. f *alii* ὧν. g δὲ τρέχον, βρ. D. H. h πλεῖον. D. H. i κέρατι καὶ λακτίσματι. k ζῶντα. D. H. l *alii* πήχεις. m ἐάν τινι ἐντύχῃ. n οὕτω φησὶ περὶ τούτου καὶ ὁ Φιλόστρατος, *Max. Marg.* o κρεμῶσι αὐτόν. D. H. p *alii* ὑποτιθέντες. q *Bav. l.* r ἐφ᾽ ὅ. D. H. s κυπάρισσος. D. H.

cum, carpion: Græcum myrorhoda. Sunt autem raræ. Ex illis olei guttæ diſtillant, quas lana de trunco abſterſas deinde in lapideos alabaſtros exprimunt. Est autem id ſubrubrum et craſſiuſculum, adeoque fragrans ut ad quinque ſtadia eius odor perveniat. Soli autem regi eiusque propinquis id posſidere conceditur. Ex eo rex Indiæ ad Perſarum regem miſit: ſeque Cteſias id vidiſſe, et odorem qui nec dici nec cuiquam alii aſſimilari poſſit, ſe
29 percepiſſe narrat. Caſeum et vinum omnium ſuaviſſimum illos habere, ſe expertum ſcire,
30 (quippe qui uſus ſit) commemorat. Fons est apud Indos, quadratæ formæ, circuitu circiter quinque ulnas habente, aqua autem est intra ſaxum, quæ, antequam ad ipsam aquam perveniatur, trium cubitorum, ſub aqua trium ulnarum altitudinem habeat. In ea [cum purgandi corporis cauſſa, tum ut morborum omne genus abarceant] ſpectatisſimi quique Indorum cum liberis et uxoribus ſe lavant et natant ſe in pedes coniicientes, quum autem in eam inſiliunt, eos ſurſum eiaculatur aqua. Nec vero ſolos homines in ſublime iacit, ſed quodvis animal, ſive vivum ſive mortuum, in terram expellit: atque adeo [1] quæcunque in eam coniiciuntur, præter ferrum, argentum, aurum et æs, hæc enim in fundum demittit. Est autem eius aqua perfrigida, et potu ſuavis: quæ magnum ſtrepitum edit, non ſecus ac quæ in lebete fervesit aqua. Sed et vitiligini et ſcabiei medetur. Hæc Indico ſermone βαλλάδη, Græco ὠφελίμη, *id est, utilis,*
31 vocatur. In iis Indiæ montibus [2] ex quibus eorum calamus provenit, habitat quoddam hominum genus non pauciorum triginta millibus, quorum uxores ſemel duntaxat in vita pariunt: habentque earum fetus dentes ſuperne pariter et inferne valde pulchros: necnon univerſis tam feminis quam maribus et capitis et ſuperciliorum pili iam inde a nativitate ſunt cani. Unusquisque certe eorum usque ad trigeſimum ætatis annum albos per totum corpus habet pilos: inde nigreſcere incipiunt, adeo ut quum ſexageſimum attigerunt, nulli illis pili niſi nigri conſpiciantur. Sunt iisdem et viris et mulieribus octoni in utraque manu et utroque pede digiti. Sunt autem bellicoſisſimi, et Indorum regem ſequuntur ex his ſagittariorum quinque millia, necnon iaculatores. Aures autem illis tantæ magnitudinis eſſe dicit ut eorum brachia ad cubitos usque et poſte totos humeros operiant ſe invicem tangentes. [3] [Est autem in
32 AEthiopia ſtupendi prorſus roboris animal quoddam [4] Crocottas appellatum, vulgo Cynolycus. Ferunt id humanam imitatum vocem, ex nomine noctu homines evocare, et accedentes devorare, habere idem leonis magnanimitatem, equi velocitatem, et tauri robur, neque ferro expugnari. In Eubœa quoque Chalcidica felle carere illius loci oves, carnesque harum admodum eſſe amaras, ut ne canes quidem iis veſci queant. Aiunt et ultra Mauruſias fauces æſtate complui regionem, hyeme torreri. In Cyoniorum præterea regione fontem eſſe quendam,

δισὶ μὲν, κάρπιον. Ἑλληνιστὶ δὲ μυρορόδα. ἔστι δὲ σπάνια. ῥέουσι δὲ ἐξ [a] αὐτῶν [b] ἐλαίου σταγόνες, ὡς ἐρίῳ [c] ἀναψῶντες ἀπὸ τοῦ δένδρου, ἀποπιέζουσιν εἰς ἀλαβάστρους λιθίνους. ἔστι δὲ τὸ μὲν χρῶμα, ἀτρέμας ὑπέρυθρον καὶ ὑπόπαχυ, ὄζει δὲ πάντων ἥδιστον. ὄζειν δὲ φασὶν αὐτὸ καὶ ἐπὶ πέντε σταδίους. μόνῳ δὲ βασιλεῖ κτητόν ἐστι τοῦτο καὶ τοῖς συγγενέσιν αὐτοῦ. ἔπεμψε δὲ ἐξ αὐτοῦ ὁ Ἰνδῶν τῷ Περσῶν βασιλεῖ. καί [d] φησιν ἰδεῖν αὐτὸ Κτησίας, καὶ ὀσφρανθῆναι ὀσμῆς οἵας οὔτε εἰπεῖν ἦν, οὔτε [e] εἰκάσαι. Ὅτι τὸν τυρὸν καὶ τὸν οἶνον πάντων φησὶ γλυκύτατον, ὡς αὐτὸς (φησὶ) φαγὼν, διὰ πεῖρας ἔμαθεν. 665
Ὅτι κρήνη ἐν Ἰνδοῖς (φησὶν) ὅσον πέντε ὀργυιῶν ἡ [f] περίμετρος, τετράγωνος δέ· ἔστι δὲ τὸ ὕδωρ ἐν πέτρᾳ. βάθος δὲ εἶναι μέχρι τοῦ ὕδατος, τριῶν πηχῶν· τὸ δὲ καθ' ὕδατος, τριῶν ὀργυιῶν. λοῦονται [g] [πρὸς κάθαρσιν, καὶ παντοίων νοσημάτων ἀποτροπὴν] δὲ ἐν αὐτῷ οἱ ἐπισημότατοι τῶν Ἰνδῶν, καὶ ἄνδρες καὶ παῖδες καὶ γυναῖκες. κολυμβῶσι δὲ, ἐπὶ πόδας ῥίπτοντες ἑαυτούς. ὅταν δὲ εἰσπηδῶσιν, ἐκβάλλει αὐτοὺς τὸ ὕδωρ ἄνω. οὐκ ἀνθρώπους δὲ μόνον ἀναῤῥίπτει, ἀλλὰ καὶ ἄλλο ὅ, τι ἂν [h] ᾖ ζῶον, ἐκρίπτει εἰς τὸ ξηρὸν, καὶ ζῶν καὶ τεθνηκός. καὶ ἁπλῶς, πάντα τὰ ἐμβαλλόμενα, πλὴν σιδήρου καὶ [i] ἀργύρου καὶ χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ· ταῦτα δὲ δέχεσθαι κάτω. ἔστι δὲ τὸ ὕδωρ πάνυ ψυχρὸν, καὶ ἡδὺ πιεῖν· ψόφον δὲ παρέχει μέγαν, ὥσπερ ὕδωρ ζέον ἐκ λέβητος. καθαίρει δὲ τὸ ὕδωρ τοῦτο ἀλφοὺς καὶ ψωριῶντας. καλεῖται δὲ Ἰνδιστὶ βαλλάδη, Ἑλληνιστὶ δὲ ὠφελίμη. [k] Εἰσὶν ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς Ἰνδικοῖς, ὅπου ὁ κάλαμος αὐτῶν φύεται, ἄνθρωποι· τὸ πλῆθος αὐτῶν ἄχρι καὶ τριῶν μυριάδων. τούτων αἱ γυναῖκες ἅπαξ τίκτουσιν ἐν τῷ βίῳ· καὶ τὰ τικτόμενα ὀδόντας ἔχει καὶ τὰ ἄνω [l] καὶ τὰ κάτω πάνυ καλούς. [m] καὶ τὰς τρίχας τάς τε ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ ταῖς ὀφρύσι, [n] πολιὰς ἔχει πάντα ἐκ γενετῆς, καὶ τὰ θήλεα καὶ τὰ ἄῤῥενα. μέχρι μὲν οὖν τριάκοντα ἐτῶν λευκὰς ἔχει ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων τὰς τρίχας δι' ὅλου τοῦ σώματος· ἄρχονται δὲ ἐκεῖθεν μελαίνεσθαι· ἑξήκοντα δὲ ἐτῶν [o] γενομένων, ἔστιν ἰδεῖν αὐτοὺς πάσας ἔχοντας [p] μελαίνας. ἔχουσι δὲ οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἀνὰ ὀκτὼ δακτύλους ἐφ' [q] ἑκατέρᾳ χειρὶ, ὡσαύτως ἀνὰ ὀκτὼ καὶ ἐπὶ τοῖς ποσὶ, καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες ὡσαύτως. εἰσὶ δὲ σφόδρα πολεμισταὶ, καὶ βασιλεῖ τῶν Ἰνδῶν ἕπονται τοξόται τούτων πεντακισχίλιοι καὶ ἀκοντισταί. τὰ δὲ ὦτα φησὶ τηλικαῦτα ἔχειν, ὥστε τοὺς βραχίονας αὐτῶν ὑπ' αὐτῶν καλύπτεσθαι μέχρι τῶν ἀγκώνων, καὶ ὄπισθεν τὸν νῶτον ἅπαντα συγκαλύπτειν. τὸ δὲ οὖς τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου θιγγάνει. [r] [Ἔστι δ' ἐν Αἰθιοπίᾳ ζῶον λεγόμενον Κροκόττας, [s] κοινῶς δὲ Κυνόλυκος· ἔστι δὲ τῇ δυνάμει θαυμαστόν. τοῦτο δέ φασιν ἀνθρωπίνην μιμεῖσθαι φωνὴν, καὶ διὰ νυκτὸς καλεῖν 666
ἐξ ὀνόματος τοὺς ἀνθρώπους, καὶ προσιόντας κατεσθίειν. ἔχειν δὲ τὸ θηρίον ἀλκὴν λέοντος, ταχύτητα ἵππου, ῥώμην ταύρου, σιδήρῳ δ' οὐχ ὑπείκειν. ἐν Εὐβοίᾳ δὲ τῇ Χαλκιδικῇ τὰ πρόβατα τοῦ ἐκεῖσε τόπου οὐκ ἔχειν χολήν· ἀλλὰ τὰ κρέη αὐτῶν πάνυ εἰσὶ πικρὰ, ὡς οὐδὲ κύνες ἐσθίουσιν αὐτά. φασὶ γὰρ, ἐπέκεινα τῶν Μαυρουσίων πυλῶν ὕεσθαι μὲν τοῦ θέρους ὁ ἐκεῖσε τόπος, χειμῶνος δὲ, φλέγεσθαι. ἐν τῇ Κυωνίων χώρᾳ κρήνην εἶναί φησιν ἐλαίου,

1. *Antigonus hiſt. mirab.* 265. *hanc narrationem attingit, additque* ἄν τι ἐμπέσῃ πλάγιον, ὀρθὸν ἐκβαλλεῖν. *Vitioſe autem ibi legi,* τὰ εἰς αὐτὴν ἀφιέμενα καταδέχεσθαι, *omiſſa negatione, pro* μὴ καταδέχεσθαι, *ex hoc puto Cteſiæ loco intelliges.* 2. *Vide ſupra c.* 6. *et Plin. l.* 7. *c.* 2. 3. *Aſſutum hoc e Cod. Bavarico; ſi forte huc pertineat.* 4. *Huius etiam Diodorus Siculus meminit lib. Biblioth.* 3. *c.* 3. *legendum AEliani cap.* 22. *lib.* 7. *de natura animal.*

a αὐτοῦ. D. H. *b* οὕτω φησὶ περὶ τοῦ ἐλαίου τούτου καὶ ὁ Φιλόστρατος, γαμικὸν αὐτὸ χρῖσμα καλῶν. *Max. Marg.* *c* ἀνάψαντες. D. H. *d* φασὶν. D. H. *e alii* ἀκοῦσαι. *f Videri poſſet legendum eſſe* τὴν περίμετρον, *niſi et antea ita loquutus fuisſet.* H. S. *g Bav. lib.* *h* [ᾖ] D. H. *i* χρυ. καὶ χαλ. καὶ ἀργ. D. H. *k al.* Ἔστιν ἐν τοῖς κ. τ. λ. ἀνθρώπων. *l* καὶ κάτω. D. H. *m* καὶ τρίχ. ἔν τε τῇ. D. H. *n* πεπολιωμένας ἐ. D. H. *o* γενομένους. D. H. *p* μελ. τρίχας. ἐχ. D. H. *q* ἑκάστῃ. D. H. *r Sequitur in lib. Bav.* *s Diodorus Sicul. lib.* 3.

λαίου, οὐχ ὕδατος ῥεῦμα ἔχουσαν, καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἔποικοι τὴν χρείαν ἀναπληροῦσιν εἰς τροφὰς παντοίας. ἐν τῇ λεγομένῃ Μετάδριδα ἐστὶ κρήνη, οὐκ ὀλίγον διεστηκυῖα τῆς θαλάσσης, καὶ ποιεῖ ἄμπωτιν διὰ μέσης νυκτὸς πάνυ σφοδρὰν, καὶ ἀποῤῥίπτει ἰχθύας πολλοὺς ἐν τῇ χέρσῳ, ὥστε μὴ δύνασθαι οἱ ἐκεῖσε οἰκοῦντες συλλέγειν αὐτοὺς, ἀλλ᾽ ἐᾷν τὰ πλεῖστα καὶ ὄζειν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς.]

Ταῦτα [a] [δὲ] γράφων καὶ μυθολογῶν Κτησίας, λέγει τἀληθέστατα γράφειν ἐπάγων ὡς τὰ μὲν αὐτὸς ἰδὼν γράφει, τὰ δὲ παρ᾽ αὐτῶν μαθὼν τῶν εἰδότων. πολλὰ δὲ τούτων καὶ ἄλλα θαυμασιώτερα παραλιπεῖν, διὰ τὸ μὴ δόξαι τοῖς μὴ ταῦτα θεασαμένοις ἄπιστα [b] συγγράφειν.

dam, qui pro aqua oleum ſcaturiat, quo etiam incolæ ad cibos omnis generis utantur. *In regione* adhæc, cui Metadridæ nomen, non ita prope mare, eſſe fontem, qui media nocte vehementiſſime exundans, magnam eiiciat piſcium copiam in terram, ut nec colligendis iis incolæ ſufficientes, maximam partem in ſicco fœtere ſinant.]

Hæc quæ fabulis ſimilia ſunt, Cteſias ſcri- 33
bens, ſe veriſſima ſcribere ait, et *quorum vel*
[1] ipse teſtis ſit oculatus, vel quæ a teſtibus
oculatis acceperit. Multa autem his mirabi-
liora ſe prætermiſiſſe, ne, qui ea non vidiſ-
ſent, ſcribere ipsum quæ fidem non mereren-
tur, exiſtimarent.

1. *Contra refert Lucian. lib.* 1. *veræ hiſtor. Cteſiam de Indis ſcripſiſſe*, ἃ μήτε αὐτὸς εἶδε, μήτε ἄλλου εἰπόντος ἤκουσε.

a *lib. Bav.* b συγγράφειν, ἐν οἷς καὶ ταῦτα. D. H.

667 # C T E S I AE

HISTORICI ANTIQVISS. ET OPTIMI

NARRATIONES ABBREVIATAE

De rebus et animantibus in India raris et admirandis, e Graeco in Latinum converſae

A LAVRENTIO RHODOMANO.

CTESIAE narrationes Indicæ uno continentur libro: in quibus magis Ionica Dialecto utitur. De Indo fluvio commemorat, qua arctiſſimus ei alveus, XL. ſtadiorum latitudinem habere: qua maxime diffuſus, ducentorum. Indos perhibet plures fere eſſe, quam univerſi ſint mortales. De vermi etiam in hoc fluvio agit, quæ ſola beſtiarum in eo naſcatur. Quod ultra Indos nulli habitent mortalium. Quod Indi non pluviis, ſed fluvio humectentur. De Pantarbi lapide ſigillari: et quod LXXVII. ſigilla et lapillos pretioſos in fluvium deiectos, (qui Bactriorum negociatoris fuere) inter ſe conſertos ille extraxerit. De elephantis, quibus muri deſtruuntur. *De parvis ſimiis*, quibus IV. cubitorum *ſunt caudæ. De gallis longe maximis.* De avi Pſittaco, lingua et voce hominis prædita: cui magnitudo accipitris, purpurea facies et nigra barba. Ipsa autem cærulea est, ad collum usque, et tunc cinnabari aſſimilis. ſermocinatur ut homo: ſed Indice. Græce etiam, ſi Græce loqui didicerit. De fonte, qui quotannis liquido auro repletur: unde C. ſitulæ quotannis teſtaceæ hauriuntur. ex teſta eſſe oportet: quia inter hauriendum congelatur aurum, et vaſculum frangi neceſſe est, ut aurum educatur. Fons autem quadrangularis est, ambitu XVI. cubitorum, et orgyiam profundus: et unaquæque urna talenti habet pondo. Adhæc de ferro in fontis imo: unde duos ſe gladios habuiſſe Cteſias refert, alterum a rege, alterum a matre regis Paryſatide. de cuius generis gladio confirmat, quod in terra defixus [1] nubes et grandines et ventos urentes averruncet: ſeque hoc ipsum vidiſſe ait, bis a rege factitatum. De canibus Indicis, quod magnitudine excellant, et cum leone etiam congrediantur. De magnis montibus unde ſarda effoditur et onyx, et alii ſignatorii lapides. Quod ingens ibi ſiccitas: et ſol decuplo maior videatur, quam aliis in terris, multique æſtu ibi ſuffocentur. Et mare ibidem nihilo minus eſſe Græco: ſuperficie eius usque ad IV. digitos fervida. Ideoque piſcem nullum qui ad fervorem propius accedit, vivere poſſe: ſed inferius agere. Quod Indus fluvius per campos decurrens, montes etiam permeët, in quibus calamus naſcitur quem Indicum vocat: craſſitie, quantam bini viri, extenſis utrinque brachiis, complectantur: altitudine etiam mali in navi quæ decies mille homines vehat. Sunt tamen etiam qui magnitudine ſuperent et deficiant; ut probabile est in ſpacioſo monte: Sexu quoque diſtinctos eſſe, ita ut mas non habeat medullam, ſitque validiſſimus, ſed femina habeat. De Martichora quadam inter ipsos beſtia, quæ facie hominem refert, et magnitudine leonem æquat, et colore [2] rutilo cinnabari imitatur. [3] Duplex ei dentium ordo, aures et oculi hominis, colore cæſio: caudam habet, qualem ſcorpius in Epiro, cubito prolixiorem, in qua etiam aculeus inest. transverſos etiam in cauda ſtimulos habet hinc et illinc. adhæc in ſummo fert ſpiculum non ſecus ac ſcorpio. Cui ſi quis appropinquarit ſtimulo pungit, citoque præſen- 668
tiſſima mors est. Quod ſi quis eminus contra pugnat, et ante caudam erigens, ut ex arcu, et retro directe intorquens tela iacit. Iactus ad plethri longitudinem pertingit: et quoscunque ferit, his certam infert necem, excepto elephanto. Spicula pedis longitudinem habent et latitudinem iunci tenuiſſimi. Martichora Græcis ſonat Anthropophagum, quod ut [4] plurimum homines necat et cibum facit. Aliis tamen beſtiis quoque veſcitur. pugnatque tam unguibus quam aculeis, qui iaculando effuſi denuo renaſcuntur. Frequens id genus beluæ est in India. Interficiunt eas homines, ſi elephantibus vectati inde ſagittis impetunt. De Indis narrat, quod ſint iuſtiſſimi et multa habet de moribus ipsorum et ſtatutis. Est ibi de ſacro quodam territorio in regione inhabitabili, quod nomine Solis et Lunæ venerentur. Ad quod XV. dierum ſpacio a Sardo monte alicui iter patet, ubi per XXXV. dies quolibet anno ſol refrigerat, idque propter feſtum, ut citra aduſtionem illud peragant et revertantur. Tonitrua et fulgura et pluviæ non ſunt in India, ſed venti et preſteres multi: qui quicquid corripuerunt, tollunt. Sol etiam post exortum dimidium diei frigus efficit: reliquum ſupra modum est torridum in plurimis Indiæ locis. Indorum ni-

Miſit hanc L. Rhodomani verſionem ad nos vir nobilis et doctus Mel. Haiminsfeldius Goldaſtus: quam ſi cum ſtudioſis utriusque linguæ publice communicaremus, factum noſtrum iis facile adprobatum iri confidimus. Iuvat enim interpretationes inter ſe conferre doctorum virorum, a quibus iam triplicem ita horum Indicorum translationem habemus, nec ea res fructu caret, quum unus raro videat omnia, vel ſemper ocioſe hoc agat. Alias ad H. Stephanum fuiſſe transmiſſam hanc converſionem, indicio nobis eiusdem manus primis duabus pagellis aliquoties in ora adpoſita.

1. nebulas *ad oram adpoſuit H. Steph.* 2. rubro *ἐρυθρός. adſcripserat H. Steph.* 3. Triplex *τρίστιχοι ὀδόντες, monebat hic H. Stephani manus.* 4. *In exemplo mendoſius deſcripto erat* ut pluri homines. *nos itaque edi iuſſimus* plurimum.

nigredo non a ſole est, ſed natura. Sunt enim inter ipsos et viri et mulieres candidisſimi, licet numero pauciores. Et vidisſe ſe tales ex India feminas duas et v. viros auctor teſtatur. Fidem narrationi de ſole adſtruere volens quod xxxv. dies in India frigore aërem temperet, addit, igni ex AEtna promanante cum alia evaſtentur, locum quendam in medio, ubi iuſti degant homines, non evaſtari. Etiam in Zacyntho ſcaturigines esſe piſciferas, unde pix hauriatur: inque Naxo fontem, unde merum admodum dulce quandoque profluat. Et quod ignis ſit iuxta Phaſelidem immortalis, ſemper ardens in petra dies atque noctes nec unda extinguatur, ſed magis inflammetur: ſed ſtorea tandem dometur. In media India homines agunt nigri, et nominantur Pygmæi, lingua a ceteris Indis non diſcrepantes: ſed ſtatura perquam puſilla. Nam longisſimi eorum binos cubitos plerique ſesquicubitum attingunt. Capillus eis prolixisſimus demittitur etiam ad genua usque et inferius. Barbas inter mortales habent maximas. Quare ubi ad iuſtam excrevere magnitudinem, veſtes amplius non induunt, ſed capillos pone demittunt ab occipitio infra poplites et barbæ crines pedibus tenus ante protendunt. Hinc denſo pilorum amictu totum circumſepti corpus zona eos conſtringunt, et pro veſtitu habent. Inguen præferunt crasſum et prolixum, ut et ad talos ipsos pertingat. Compresſis ſunt naribus et deformes. Pecora horum, oves, boves, aſini, magnitudine arietes non multum excedunt: equi etiam et muli et cetera iumenta arietes nihil ſuperant. Sectantur Indorum regem pygmæorum circiter III millia. Sagittarii enim *ſunt egregii. iuſtisſimi interim, et ad Indorum leges ſe conformant.* Lepores et vulpes non canibus, ſed corvis et milviis et cornicibus aquilisque venantur. Stagnum est apud illos ıↄccc. [1] ſtadia in circuitu complexum, in quo, ſi ventus ſuperficiem non commovet, oleum ſupernatat: per quod lembis vecti, ex medio in uſum ſuum ſcaphiis hauriunt. Seſamo tamen interim quoque utuntur et e iuglandibus expresſo: ſed lacuſtre est præſtantius. Piſces etiam lacus hic alit. Magna ibidem argenti copia, et argentifodinæ non profundæ. Profundiores enim esſe perhibent in Bactris. Producit ſimul aurum India, quod tamen non in fluviis reperiunt, eluuntque, ut fit in [2] Pactolo fluvio. Sed crebri et vaſti ſunt montes, quos Gryphes frequentant, aves quadrupedes, quæ magnitudine lupum, cruribus et unguibus leonem repræſentant. Nigræ cetero in corpore pennæ, ſed in præcordiis rubræ. Per has fit, ut aurum illud in montibus copioſum difficulter acquiri posſit. Oves Indorum et capellæ maiores aſinis: et quaternos pariunt, ſenosque ut plurimum. Caudæ his prolixæ, quas matribus amputant, ut admisſioni ſint aptiores. Sus autem nec cicur nec agreſtis habetur in India. Palmæ apud Indos, harumque glandes triplo grandiores Babyloniis. Amnis quidam ex petra mel profundit. Multa dehinc commemorat de iuſtitia incolarum, et ſtudio erga regem, mortisque contemptu. Fons ibi est, cuius quamprimum hauſeris aquam, in caſei morem coagulatur. De coagulato hoc contritum ſi ad trium obolum pondus dederis alicui cum aqua bibendum, quæcunque peregerit enunciat. Vtitur eo rex ſi quæſtione de reis habenda verum explorare ſatagit. confesſus, mortem ſibi conſciſcere iubetur, non convictus ſuo ipſius teſtimonio, dimittitur. Indorum nemo [669] dolore capitis, aut oculorum ægritudine, aut cruciatu dentium laborat: nec os exhulceratur, nec putredini obnoxius est. AEtas illorum ſupra centum ad xx et xxx et L et cc qui diutisſime vivunt, annos ſe extendit. Serpens apud eos ſpithamæ longitudine, cuius ſpecies purpuram refert pulcerrimam: caput ei candidisſimum et nulli plane dentes. Capitur e montibus æſtuoſisſimis, unde ſarda eruitur. Non mordet quidem: ſed quemcunque pervomuerit, ei membrum illud omnino computreſcit. Cauda ſuſpenſus duplex edit venenum, electri forma et nigrum: illud e vivo adhuc deſtillat, hoc e mortuo. Quod e vivo effluxit, ſi ſeſami menſura propinetur, confeſtim enecat. Cerebrum enim his qui bibunt per nares deliqueſcit. Alterum vero ingeſtum ad phthiſin perducit, et per annum vix interitum maturat. De avicula etiam ſcribit, quam *Dicæron* (quod iuſtum ſignificat) vocant: non maiori quam perdicis ovum est. Hæc excrementa alvi defodit, ut non inveniantur. Inventa autem ſi ad ſeſami portionem bibantur, mane ſopor hominem corripit, et absque ſenſu inde dormit: tandem ſub occaſum ſolis vitæ exitum ſortitur. Lignum ibi est quod Parebum dicunt, olivæ magnitudine reſpondens: ſed in regiis tantum invenitur hortis: nec florem fert, nec fructum: xv autem ſolas habet radices, easque crasſas ſubter terra. Crasſities eius ubi ſubtilisſima est quanta brachii. Hæc radix ad ſpithamæ modum ſumpta, ubicunque applicita fuerit, omnia ad ſe pertrahit, aurum, argentum, æs, lapides, et *nihil non præter electrum. Si ad cubiti modum* [3] *ſumpta fuerit,* attrahit etiam oves et aves. *Hac* enim maximam volucrum partem venantur. Quod ſi efficere velis, ut etiam aqua concreſcat, de radice quantum obolus appendit, in choam iniicito; et congelaſcet. Idem et vino continget; manuque ipsum tractabis ut ceram: ſed altero die liqueſcit denuo. cœliacis utile datur remedium. Fluvius etiam est per Indiam labens non magnus, II ſtadia latus, cui Indorum lingua Hyparcho nomen, quod interpreteris, qui omnia bona adfert. Hic quotannis per xxx dies electrum defert. In montibus enim arbores esſe aiunt aquis imminentes: (nam pasſim in montibus aquæ demanant) et certum anni tempus est, quo lacrymas illæ egerunt, ut amygdalæ aut pinus, aut id genus aliæ, ad plurimum xxx dies in anno: quæ cum in fluvium decidunt indurantur. Arborem vocant Siptachoram, quod dulce est et ſuave. inde ſuccinum Indi colligunt. et fructum arbores ferunt racemos ut vitis; et acini inſunt, ut nucibus Ponticis. In montibus illis [4] homines vitam agunt, quibus caninum est caput: et amictus geſtant e ferarum pellibus, nec ullam articulatam vocem proferunt, ſed ritu canum latrant, et ululant. Atque ita vocem eorum intelligunt. Dentes illis ſunt maiores quam cani: ungues vero ſimiles, licet prolixiores, et plus turbinati. Montesque incolunt ad Indum usque fluvium. Sunt et hi nigri, et perquam iuſti, ut et Indorum ceteri, cum quibus eis conſuetudo intercedit. Intelligunt quidem quæ ab illis dicuntur: verum ipſi disſerere non posſunt, ſed latratu et manibus et digitis ſignificant ut ſurdi et muti. Indi Calyſtrios nominant,

1. ſtadia *ſupplevi omisſum a ſcriba.* 2. *Et hic amanuenſis ſaltem ſcripſerat* Pacto Sed cr. 3. *Omisſa* vox ſumpta *a ſcribæ negligentia, a nobis itaque immisſa: quod ideo indicandum, quum et interpres accepta vel aliud tale uſurpasſe potuit.* 4. *Vide* Agatharchid. cap. 38.

nant, quod Græcis est Cynocephali. Gentis numerus ad XII myriades ſe extendit. Ad fontes huius fluvii naſcitur flos purpureus, quo purpura tingitur non deterius, quam Græca, imo [1] multo floridior est. Creantur ibi beſtiolæ, quantus est ſcarabæus, rubore cinnabaris: quibus prælongi ſunt pedes, mollesque ſunt ut vermis. Harum ortus est in arboribus electriferis, quarum fructus arrodunt et corrumpunt, ut apud Græcos phthires (volucræ) vitium peſtis. His inſectis Indi contuſis puniceas veſtes et tunicas, et quicquid libet, intingunt, et tinctura hæc melior est Perſica. Cynocephali montana incolentes non opus exercent, ſed ex venatione victitant: quæ occiderunt, ad ſolis fervorem asſant. Et multis pecoribus alendis dant operam, et inter hæc capris et aſinis: bibuntque lac merum et aceto temperatum, ex ovibus. Fructibus etiam Siptachoræ unde ſuccinum exſiſtit, veſcuntur, cum ſit prædulcis. His torrefactis ſportas conſarcinant, ut apud Græcos fit uvis pasſis. Nam rates Cynocephali texunt, quibus impoſitas illorum ſarcinas avehunt: deque fructu eius arboris et purpuræ flore ab ipſis expurgato et de electro CCLX talenta ſingulis annis aſportant: et totidem de pharmaco, quod puniceo pannos colore inficit. Mille etiam electri talenta anniver-
670 ſarie ad Indorum regem perferunt. Cetera Indis tranſportata vendunt, ad panes, farinas et xylinas veſtes comparandum. Vendunt etiam enſes, quibus ad feras capiendas utuntur, et arcus et iacula. iaculandi enim et arcu feriendi ſolertia excellunt: ſed bellorum imperiti, quod montes invios et excelſos incolunt. Munera eis quinto quoque anno rex erogat XXX myriades arcuum, et tragularum totidem, peltarumque duodecim, et gladios quinquagies mille. Nec ædes habent, ſed in ſpeluncis verſantur. Feras non tantum ſagittis et tragulis in venatu domant; ſed etiam inſectando asſequuntur et prehendunt. Nam pernicitate curſus valent. Uxores illorum in ſingulos menſes lavant ſemel, cum menſtrua eis profluunt, ceteroqui neutiquam. Viri a lavacris abſtinent: manus tamen abluunt, et ter per menſis ſpacium olivo unguntur. Veſtes non habent denſas, ſed quam tenuisſimas, e ſimplicibus coriis, tum viri tum mulieres. Ditisſimi quidem lineas geſtant, ſed horum ſunt perpauci. Lecti ipſis non ſunt, ſed tori et ſtragula ruſtica. Opulentisſimus inter eos cenſetur cui plurimum est pecoris. cetera bonorum perinde ac vulgaris æſtimatur. Caudam omnes geſtant ſupra clunes iuxta mulieres ac viri, non aliter quam canes, ſed prolixiorem et magis hirſutam. Cum feminis miſcentur in quaternos porrecti pedes, canum more. Nam aliter ipsos coire turpe. Utque iuſti ſunt, ita longisſimæ inter omnes mortales vitæ. vivunt enim annos LXX et C. nonnulli etiam CC. Ultra hos vitam producere alios perhibent ad fluvii fontes. Hoc genus hominum nigro est colore, ut et ceteri Indi, nihilque operis tractant: nec frugibus victitant, nec aquis ſitim reſtinguunt: ſed numeroſis pecorum gregibus alendis ſtudent, ut ſunt boves, capellæ, oves. Lac ergo bibunt, et præter hoc nihil. Infans in lucem editus nates non habet perforatas, nec feces corporis e poſterioribus excernit: ſed coxas quidem habet, foramen vero [2] coaluit. Ideo non cacare ſed mingere eos perhibent quidam caſeo adſimile, non omnino ſpisſum, ſed turbidum. Postquam igitur mane de lacte biberint, et diei medio iterum hauſerint, radicem apud eos dulcem esſe tradunt, quæ lac in ventriculo conſolidari non ſinit. Hac comeſta circa veſperam ſibi vomitum conciliant, et ſine moleſtia per vomitum cuncta reiiciunt. Sunt præterea Indis aſini ſylveſtres equis pares et quandoque maiores, corpus albi, caput purpurei, cæruleis præditi oculis, quibus unum est cornu in fronte cubitale. Quod inferius in eo est, ad frontem vergens binos longum palmos, omnino album: quod ſurſum tendit, acutum est, idque puniceo rubore excellit. Reliquum in medio nigrum est. Ex eo pocula conficiunt, unde qui biberint, ſpaſmo (ut narrant) non corripiuntur, nec morbo ſacro: adde, quod nec veneno ſuccumbunt, ſive ante, ſive post ex id genus poculis vel vinum, vel aquam, aut aliud quidvis biberint. Alii quidem aſini tum cicures tum ſylveſtres, et quicquid est ſolidungulorum animantium, nec talos, nec fel habent: ſed hi ſoli et taxillos et bilem in epate habent. Talus certe pulcerrimus est omnium quos mihi videre contigit, ſimilis et compar bovino: ſed gravis inſtar plumbi, colore penitus cinnaberino. Velocitate hoc animal et robore pollet: et nec equus, nec aliud quippiam perſequendo illud asſequi valet. Principio tardius currit, ſed quo diutius curſum perſequitur, eo mirabilius ardorem et velocitatem eius intendit. Alia ſane ratione capi hæc belua non potest: ſed quando teneram adhuc ſobolem ad paſcua ſecum circumducunt, a numeroſo equitatu circumventi, fugere deſertis pullis nolunt, ſed cornuum ictu et calcium impetu et dentium morſu pugnant, multosque equos et viros interimunt. Capiuntur tamen et ipſi ſagittis et iaculis confecti: nam ſalva eos vita non ceperis. At carnes propter amaritudinem nimium ab eſu ſunt alienæ: propter aſtragalos et cornua tantum expetuntur. In fluvio Indorum vermis naſcitur forma, quali in ficubus asſolet, VII cubitorum, interdum plus minus, prolixitate; crasſitudine, quanta vix a [3] XVII annorum adoleſcentis manibus comprehendi queat. Binos habent dentes, alterum ſupra, alterum infra, et quicquid contigerint dentibus, devorant. Interdiu in fluvii cœno commorantur, noctu exſpatiantur. Et quicunque illorum forte offenderit quemquam in terra, vel bovem, vel camelum, morſumque intulerit, correptum trahit in amnem, et totum vorat, præter alvum. Capitur autem hamo prægrandi, cui hœdus aut agnus ſit alligatus, et catenæ ex ferro accommodatæ. Captum dies XXX ſuſpendunt vaſis ſubiectis. Tunc pinguis ex eo liquor deſtillat ad heminas decem Atticas. Elapſis XXX diebus, ab- 671
iecto vermi, oleum bene conditum ſoli Indorum regi tranſportant. Alteri enim aliquid inde vendicari non licet. Hoc oleum cuicunque rei affunditur eam incendit, comburitque ligna et animalia, nec alia materia exſtinguitur quam largo et ſpisſo luto. Sunt arbores in India excelſæ, ut cedrus et cupresſus: folia palmarum, ſed paulo latiora, axillisque carent: florem autem emittunt ut laurus maſcula, ſed absque fructu. Indi Carpium, Græci Myrorhodam nuncupant. Magna eius raritas. Profluunt inde olei guttæ, quas lana arboribus appenſa excipiunt, et in alabaſtra lapidea exprimunt. Color ei est placide

1. imo est *ſaltem in exemplo, quod ita ſupplevimus, ut editum vides.* 2. *Supplevimus interim ex aliorum verſione* coaluit; *in exemplo huius interpretationis omisſum. Utinam optimo et eruditisſimo amico diutius vivere licuisſet, et ſua hæc recenſere ipſi. Sed deo aliter viſum.* 3. *Græca ſaltem de puero decenni habent,* δεκαετέα παῖδα, *nec aliter AElian. l. V. de animal. c. 1.*

de ſubrubeſcens, et leviter ſpiſſus: odor autem omnium ſuavisſimus, ut ad v ſtadia olere affirment. Soli hoc regi posſidere licet eiusque propinquis. Inde Perſarum regi Indus transmiſit. vidiſſe teſtatur Cteſias, et odoratum esſe incredibile dictu et opinione maius: ut caſeum etiam et vinum omnium dulcisſimum experientia magiſtra ſe cognovisſe ait. Fons eſt apud Indos v ulnis in orbem ductus, figura quadrata, cuius aqua intra rupem: triumque cubitorum profunditas usque ad ſuperficiem aquæ: inde ad fundum tres ulnæ. Lavantur inibi nobilisſimi Indorum, viri, pueri, et mulieres. Eo in pedes ſe proiiciunt et urinantur. Quando igitur inſiliunt aqua ſurſum eos extrudit. Nec vero homines tantum retro iactat, ſed etiam quidvis aliud excutit in ſiccum, vivum ſit aut exanime. et quid multa? cuncta quæ iniiciuntur repellit, præter ferrum, argentum, aurum et æs, quæ fundo recipit. Limpha gelida eſt et potu ſuavis: magnum vero ſonitum edit, ac ſi aqua in aheno fervens bulliat. Sanat autem hæc aqua vitiligines et ſcabiem. Indica lingua dicitur Ballada: quod ſalubrem vertas. Sunt in montanis Indorum, ubi calamus creſcit, homines ad xxx m, quorum uxores ſemel per vitam pariunt, et qui naſcuntur dentes ſecum afferunt ſupra et infra eximie pulcros. pili autem tum in capite tum ſuperciliis a primo eis ortu ſunt cani, femellis pariter ac maſculis. Et ad triceſimum ætatis annum quisque hominum illorum albos retinet crines toto corpore: dehinc nigreſcere incipiunt. Ubi lx annos attigerint, omnes eorum pilos in nigrum converſos eſt videre. Octonos etiam in utraque manu digitos habent, et totidem in ſingulis pedibus, communiter viri et feminæ. Suntque inſigniter bellicoſi. Ideo Indorum regem quinquies mille ſagittarii et funditores comitantur. Tantulis (ſi credere fas eſt) auribus præditi, ut brachia ad flexum cubiti usque contegant, et totum retro tergum cooperiant, et altera alteram contingat. Hæc dum ſcribit et fabulatur Cteſias, ſe verisſima litteris commendare affirmat, partim a ſe viſa memoriæ prodi, partim ab oculatis teſtibus accepta tradi asſeverans. plurima vero his magis admiranda ſe prætermittere, ne aliena a fide his qui talia non viderunt, referre videatur.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ 672

ΚΤΗΣΙΟΥ ΠΕΡΣΙΚΩΝ,

ΚΑΙ ΙΝΔΙΚΩΝ,

ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.

EX IISDEM EIVSDEM

CTESIAE PERSICIS,

INDICIS,

et aliis ſcriptis,

FRAGMENTA,

ſub nomine eius laudata, ſi non ipſius ſemper et verba continent,

collecta et congeſta e variis auctoribus.

EX EIVSDEM CTESIAE PERSICIS. EX LIBRO PRIMO.

Apud auctorem de nominibus gentilibus, vel Stephanum Byzantium, ſi modo is auctor.

CHAVON, regio in Media. Cteſias libro primo Perſicorum: Inde vero progreditur Semiramis ipſa et exercitus, pervenitque in Chauonem regionem Mediæ.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΚΤΗΣΙΟΥ ΠΕΡΣΙΚΩΝ. ΕΚ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Παρὰ τῷ τὰ ἐθνικὰ συγγράψαντι, ἤγουν Στεφάνῳ τῷ Βυζαντίῳ, εἰ γε οὗτος ὁ γράψας.

ΧΑΥΩΝ, χώρα τῆς Μηδίας. Κτησίας ἐν πρώτῳ Περσικῶν· „ Ἡ „ δὲ Σεμίραμις ἐντεῦθεν ἐξελαύ„ νει, αὐτή τε, καὶ ἡ στρατιὰ, „ καὶ ἀφικνεῖται εἰς Χαύονα τῆς „ Μηδίας".

Laudatum hunc librum invenio et apud Arnobium lib. I. *advers. gent. Verba eruditiſſ. auctoris ſunt:* Age nunc veniat, qui ſuper igneam zonam, magus interiore ab orbe Zoroaſtres, Hermippo ut asſentiamur authori. Bactrianus et ille conveniat. cuius Cteſias res geſtas hiſtoriarum exponit in primo. Armenius Hoſthanis nepos et familiaris Pamphylus Cyri, Apollonius &c. *ubi Critici tamen hodie ita interpungendum aiunt:* Zoroaſtres (Hermippo ut asſentiamur auctori) Bactrianus. Et ille conveniat, cuius &c. *Sed quiſnam ille? cuius nomen omiſiſſe Arnobium vero ſimile non est. de quo liquido conſtaret, ſi Cteſiana exſtarent. Libet interim ſaltem coniectare leviter, ſi forte ita diſtinguendum:* Et ille conv. &c. primo, Armenius Hoſthanis nepos, &c.

EX LIBRO SECVNDO PERSICORVM.

Apud eundem Stephanum.

Tiriza, Paphlagoniæ urbs. gentile nomen, Tirizi. Cteſias Tiriziphanos eos vocat, libro II. Ex Odryſis vero ad Tirizibanos incolentes in Pa. *

Apud

ΕΚ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΣΙΚΩΝ.

Παρὰ τῷ αὐτῷ Στεφάνῳ.

Τίριζα, πόλις Παφλαγονίας. τὸ ἐθνικὸν, Τίριζοι. 673
Κτησίας Τιριζιφανοὺς αὐτούς φησιν, ἐν τῷ δευτέρῳ· „ Ἐκ δὲ τῶν Ὀδρυσσῶν εἰς Τιριζιβανοὺς οἰκοῦντας ἐν „ [1] πα. *

Παρὰ

1. *Supplendum arbitror* Παφλαγονίᾳ. in Paphlagonia. *Utrum vero in prioribus verius* Τιριζιφανοὺς, *an* Τιριζιβανοὺς, *quod in ipſis Cteſiæ verbis adfert, iudicare alios ſinam.*

Παρὰ τῷ Διοδώρῳ τῷ Σικελιώτῃ, ἐν τῷ

ιβ βίβλ. ἱστορ.

Ἐπὶ τούτου (Σαρδαναπάλου) γὰρ ἡ τῶν Ἀσσυρίων ἡγεμονία μετέπεσεν εἰς Μήδους. ἔτη διαμείνασα πλείω τῶν χιλίων καὶ τριακοσίων, ἔτι δ' ἑξήκοντα, καθάπερ φησὶ Κτησίας ὁ Κνίδιος ἐν τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ.

Apud Diodorum Siculum lib. II. *bibl. hiſtor.*

Interpr. L. Rhod.

Cuius (*Sardanapali*) tempore Aſſyriorum imperium, cum annos CIↃ CCCLX (ut Cteſias Cnidius libro ſecundo tradit) duravisſet, ad Medos devolutum est.

Παρὰ τῷ Ἀγαθίᾳ ἐν τῷ β' τόμ. περὶ τῆς Ἰουστινιανοῦ βασιλ.

Ἕως ἐς Σαρδανάπαλον, ὡς ἐκεῖνοι φασὶ, τῆς ἀρχῆς ἀπομαρανθείσης, Ἀρβάκης ὁ Μῆδος καὶ Βελέσυς ὁ Βαβυλώνιος ἀφῄρηνται αὐτὴν τοὺς Ἀσσυρίους, καθελόντες τὸν βασιλέα καὶ ἐς τὸ Μηδικὸν μετέστησαν ἔθνος, [1] ἕξ τε καὶ τριακοσίων ἤδη πρὸς τοῖς χιλίοις καὶ ὀλίγῳ πλειόνων ἐτῶν παρῳχηκότων, ἀφ' οὗ τὰ πρῶτα ὁ Νῖνος τῶν ἐκείνῃ κατέσχε πραγμάτων. οὕτω γὰρ Κτησίᾳ τῷ Κνιδίῳ τοὺς χρόνους ἀναγραψαμένῳ, καὶ Διόδωρος ξύμφησιν ὁ Σικελιώτης.

Apud Agathiam de imperio et reb. geſt. Iuſtiniani l. II.

Interpr. B. Vulc.

Donec Sardanapalo regnante, ut illi (*Bion et Alexander Polyhiſtor*) ſcribunt, quum iam emarcuisſet imperium, Arbaces Medus et Beleſis Babylonius illud Aſſyriis eripuerunt, interfecto ipſorum rege, et ad Medos tranſtulerunt, ſex et trecentis iam ſupra mille et paulo amplius annis elapſis, ex quo primum Ninus ibi ſummam rerum obtinuerat. Ita enim Cteſiæ Cnidio tempora deſcribenti Diodorus etiam Siculus aſſentitur.

Ἐκ τῶν τοῦ Ἀθηναίου, ἐν τῷ ιδ' Δειπνοσοφ.

Βηρωσὸς δὲ ἐν πρώτῳ Βαβυλωνιακῶν, τῷ Λῴῳ φησὶ μηνὶ ἑκκαιδεκάτῃ ἄγεσθαι ἑορτὴν [2] Σακέας προσαγορευομένην ἐν Βαβυλῶνι ἐπὶ ἡμέρας πέντε· ἐν αἷς ἔθος ἄρχεσθαι τοὺς δεσπότας ὑπὸ τῶν οἰκετῶν· ἀφηγεῖσθαί τε τῆς οἰκίας ἕνα αὐτῶν ἐνδεδυκότα στολὴν ὁμοίαν τῇ βασιλικῇ, ὃν καὶ καλεῖσθαι [3] Ζωγάνην. μνημονεύει τῆς ἑορτῆς καὶ Κτησίας ἐν δευτέρᾳ Περσικῶν.

Ex Athenæo lib. XIV. *Dipnoſophiſt.*

Interpr. H. Steph.

Beroſus autem Babyloniacorum lib. I. decimaſexta die menſis Loi feſtum Babylone quinque dierum ſpatio celebrari ait, Saceas dictum: per quod tempus ſolere dominos famulis parere: unumque ex his domui præeſſe, veſte quæ regiæ ſimilitudinem referat, indutum. quem et Zoganem appellari. Meminit huius feſti Cteſias quoque libro Perſicorum ſecundo.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΣΙΚΩΝ.

Παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ, Δειπνοσοφ. ιβ'.

674 Κτησίας ἐν τρίτῃ Περσικῶν καὶ πάντας μὲν φησὶ τοὺς βασιλεύσαντας τῆς Ἀσίας περὶ τρυφὴν σπουδάσαι, μάλιστα δὲ Νινύαν, τὸν Νίνου καὶ Σεμιράμιδος υἱόν. [4] καὶ οὗτος οὖν, ἔνδον μένων καὶ τρυφῶν, ὑπ' οὐδενὸς ἑωρᾶτο, εἰ μὴ ὑπὸ τῶν εὐνούχων καὶ τῶν ἰδίων γυναικῶν. τοιοῦτος δ' ἦν καὶ Σαρδανάπαλος, ὃν οἱ μὲν [5] Ἀνακυνδαράξεω λέγουσιν υἱόν, οἱ δὲ, Ἀναβαξάρου. ὅτε δὴ οὖν Ἀρβάκης, εἷς τῶν ὑπ' αὐτὸν στρατηγῶν Μῆδος γένος, διεπράξατο διά τινος τῶν εὐνούχων Παραμείζου θεάσασθαι Σαρδανάπαλον, καὶ μόλις αὐτῷ ἐπετράπη ἐκείνου ἐθελήσαντος· ὡς οὖν εἰσελθὼν εἶδεν αὐτὸν ὁ Μῆδος, ἐψιμμυθιωμένον καὶ κεκοσμημένον γυναι-

EX LIBRO TERTIO PERSICORVM.

Apud Athenæum Dipnoſoph. l. XII.

Interpr. H. Steph.

Cteſias libro Perſicorum tertio ſcribit, omnes quidem quotquot in Aſia regnarunt, luxui et voluptatibus deditos fuiſſe, ſed præ ceteris Ninyam, Nini et Semiramidis filium. Ac certe hic quoque voluptatibus domi indulgebat, ita ut a nemine conſpiceretur, præterquam ab eunuchis et ſuis uxoribus. Talis autem erat et Sardanapalus, quem alii Anacindaraxis, alii Anabaxaris filium fuiſſe memorant. Ac quum Arbaçes, genere Medus, unus e ducibus qui illi ſuberant, egisſet cum Parameize, (*interpr. Iac. Dalecb.*) qui inter Eunuchos principis erat, regis videndi poteſtas ut ſibi fieret: hoc rex cum vix annuisſet, ac permiſisſet, admisſus Medus ut eum aſpe-

1. *Non dubitavi eundem locum Agathiam reſpexiſſe, quem et Diodorus, itaque fidenter ad librum* II. *Perſicorum, unde Diodorus ſua laudat, retuli. Vide vero an non ex Diodoro ſit* ἑξήκοντά τε *quoque pro hoc* ἕξ τε *apud Agathiam legendum.* 2. *De Sacea vel Sacæorum feſto iſto, eiusque origine Caſaubonus* ὁ πάνυ 14. *Athenaicorum* 10. *vide et Strabonem l.* XI. 3. *Falſus itaque Dalechampius qui de veſte capit, ita vertens:* veſtem indutus regiæ ſimilem, quam Zoganam vocant. *et inde aduotat forte tractum* Sotanæ *Italorum nomen. Clariſſ. Caſaubonus obſervat eodem loco quosd. mſſ.* Ζογάνην *per o ſcribere parvum.* 4. *Editio Commelin.* καὶ οὕτως οὖν ἔνδον *κ. τ. λ. non tam recte. Monuit et Clariſſ. Caſaub.* 12. *Athen.* 7. *bis verbis:* Melius, καὶ οὗτος. non enim ſolus Ninyas: ſed et alii plerique omnes reges Aſſyrii caſarii fuerunt, et domi latuerunt. *Malim ergo vertere* Hic itaque, *vel ſimiliter.* 5. Ἀνακυνδαράξεω. *edit. Commel.*

aſpexit ceruſſa oblitum, muliebriter veſtitum, cum pellicibus carminantem purpuram, ac cum illis ſedentem pedibus porrectis in altumque ſublatis, tinctis fuco ſuperciliis, muliebri ſtola indutum, raſa barba, levigata pumicis attritu facie, colore quam lactis candidiore, picturatis oculis, multi, et inter eos Duris, ſcribunt, indignatum illum quod regi tam effeminato parerent, ſuo ſe gladio confodiſſe, ac occidiſſe. (*Interpr. H. Steph.*) Cteſias autem narrat, ipſum ad bellum deveniſſe, et quum collecto numeroſo exercitu ab Arbace regno eiectus eſſet, mortem obiiſſe, quum ſeipſum cremaſſet, extructo rogo ad quatuor iugerum altitudinem: cui impoſuerat lectos aureos CL., ac totidem menſas, et quidem aureas. Struxerat autem in ipſa pyra cœnaculum pedum centum, ex lignis: atque hic quoque lectos ſtraverat, in quibus cum uxore cubuit: pellices autem in aliis. Filios enim tres et duas filias, quum malum rerum ſuarum [ſtatum] videret, antea miſerat in urbem Ninum, ad eum qui ibi regnabat, dederatque illis tria talentorum auri millia. Texerat autem illud ædificium trabibus magnis et craſſis: quinetiam multa ligna, et ea quidem craſſa, circumpoſuerat, ita ut nullus pateret exitus: quinetiam talentorum auri impoſuerat illi mille myriades, argenti decies mille: necnon veſtes et purpuras, et omne genus eorum quæ ad cultum corporis pertinent. Quæ quum feciſſet, accendere pyram iuſſit, quæ per quindecim dies ardebat. At qui fumum videbant, mirabantur, ac putabant illum ſacrificare: ſoli vero eunuchi rem noverant. Sardanapalus igitur, qui prodigioſe voluptatibus deditus fuerat, quam potuit generoſiſſime vitam finiit.

ναικιςὶ, καὶ μετὰ τῶν παλλακίδων ξαίνοντα πορφύραν, ἀναβάδην τέ μετ' αὐτῶν καθήμενον [1] τὰς ὀφρῦς, γυναικείαν δὲ ςολὴν ἔχοντα, καὶ κατεξυρημένον τὸν πώγωνα, καὶ καταχεκισσηρισμένον· ἦν δὲ καὶ γάλακτος λευκότερος, καὶ ὑπεγέγραπτο τοὺς ὀφθαλμούς. (ἐπεὶ δὲ καὶ προσεῖδε τὸν Ἀρβάκην, τὰ λευκὰ [2] ἐπαναλαβὼν τοῖς ὀφθαλμοῖς) οἱ μὲν πολλοὶ, ὧν ἐςὶ καὶ Δοῦρις, ἱςοροῦσιν ὑπὸ τούτου ἀγανακτήσαντος εἰ τοιοῦτος αὐτῶν βασιλεύει, συγκεντηθέντα ἀποθανεῖν. Κτησίας δὲ λέγει εἰς πόλεμον αὐτὸν καταςῆναι· καὶ ἀθροίσαντα πολλὴν ςρατιὰν, καὶ καταλυθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀρβάκου τελευτῆσαι, ἑαυτὸν ἐμπρήσαντα ἐν τοῖς βασιλείοις, πυρὰν νήσαντα ὕψος τεσσάρων [3] πλέθρων, ἐφ' ἧς ἐπέθηκε χρυσᾶς κλίνας ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα, καὶ ἴσας τραπέζας, καὶ ταύτας χρυσᾶς. ἐποίησε δὲ ἐν τῇ πυρᾷ καὶ οἴκημα [4] ἑκατόμπεδον ἐκ ξύλων, κἀνταῦθα κλίνας ὑπεςόρεσε· καὶ κατεκλίθη ἐνταῦθα αὐτός τε μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ αἱ παλλακίδες ἐν ταῖς ἄλλαις κλίναις. τοὺς γὰρ τρεῖς υἱοὺς, καὶ δύο θυγατέρας, ὁρῶν τὰ πράγματα κακούμενα, προπεπόμφει εἰς Νῖνον πρὸς τὸν ἐκεῖ βασιλέα, δοὺς αὐτοῖς τρισχίλια χρυσίου τάλαντα. ἐπεςέγασε δὲ τὸ οἴκημα δοκοῖς μεγάλαις τε καὶ παχείαις· ἔπειτα ἐν κύκλῳ περιέθηκε πολλὰ ξύλα καὶ παχέα, ὥςε μὴ εἶναι ἔξοδον. ἐνταῦθα περιέθηκε μὲν χρυσίου μυριάδας χιλίας, ἀργυρίου δὲ, μυρίας μυριάδας ταλάντων, καὶ ἱμάτια καὶ πορφύρας, καὶ ςολὰς παντοδαπάς. ἔπειτα ὑφά- 673
ψαι ἐκέλευε τὴν πυρὰν, καὶ ἐκαίετο πεντεκαίδεκα ἡμέραις. οἱ δὲ ἐθαύμαζον ὁρῶντες τὸν καπνὸν, καὶ ἐδόκουν αὐτὸν [5] θυσίας ἐπιτελεῖν. ταῦτα δὲ μόνοι ᾔδεσαν οἱ εὐνοῦχοι. ὁ μὲν οὖν Σαρδανάπαλος, ἐκτόπως ἡδυπαθήσας, ὡς ἐνῆν, γενναίως ἐτελεύτησε.

Apud Pollucem lib. II. *Onomaſt.*

Ita interpr. I. Cam.

Cteſias vero dicit Sardanapalum obvertere album oculorum.

Παρὰ τῷ Πολυδεύκει ἐν τῷ β' ὀνομαςῷ.

Κτησίας δέ φησιν [6] ἀναβάλλειν τὰ λευκὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν Σαρδανάπαλον.

In lexico Harpocrationis.

Hypocydes ſignificat aquoſum [locum,] ut ex libro tertio Cteſiæ manifeſtum eſt.

Ἐν τῷ Ἁρποκρατίωνος λεξικῷ.

Ὑποκύδης ἐςὶν ὁ δίυγρος, ὡς ἐκ τῆς τρίτης Κτησίου φανερὸν [7].

Apud Stephanum in Ethnicis.

Cyrtæa, urbs circa mare rubrum, quo relegavit Artaxerxes Megabyzum. Cteſias libro tertio Perſicorum.

Παρὰ τῷ Στεφάνῳ ἐν ἐθνικοῖς.

Κυρταῖα, πόλις ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ εἰς ἣν ὑπερώρισεν Ἀρταξέρξης Μεγάβαζον. Κτησίας τρίτῳ Περσικῶν [8].

ALIA EK

1. *Caſaubon. dicto loco ita:* non eſt obſcurum deeſſe participium cum illis iungendum τὰς ὀφρῦς. niſi malumus in alium locum eas voces transferre, et ſcribere mox, καὶ ὑπεγέγραπτο τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰς ὀφρῦς. *ubi vide et de hoc more mollium veterum, pingendi ſupercilia et unguentis illinendi. Continuo autem hæc Athenæi iunxi, ut et in Latinis ſupplementum e Dalechampi verſione mutuando, quod in iis Cteſianum quiddam ſubodoratus fui, ut ſtatim indico.* 2. *Gratia ſcilicet magno Caſaubono qui e membranis hæc notis parentheſeos incluſa deſcripſit, ut expresſit Commelinus. Sunt enim tantum non Cteſiæ verba ipſa: modo emendentur. quod non infeliciter forte nos doceat Pollux noſter, cuius fragmentum ſtatim adiecimus p. ſeq. inde ſcribe hic* ἐπαναβαλών. 3. Πλέθρων aliis ſtadia centum, aliis mille pedes. *Dalechamp. ad Athenæum.* 4. Vel, longitudinis, quod arbitror, vel latitudinis. *Dalechamp. ibid.* 5. θυσίαις *edit. Commelin. ſed Stephanus ediſſe videtur rectius. Alias de veterum exemplis qui vivicomburium omnibus mortis generibus prætulerunt, accurate anquirit Caſaub.* 12. *Athen.* 7. 6. *Ad lib.* III. *Cteſiæ hæc pertinere, patet ex præcedenti fragmento apud Athen. ubi hinc emendandum dixi* ἐπαναβαλών. *Subiicit autem Pollux iſta ſtatim his quæ protulit de oculis patrantibus et diſtortis quales effeminatorum ſunt et cinædorum,* βλέμμα, *ait,* ὑγρὸν, θηλυπρεπὲς, γυναικεῖον, ἀχρεῖον, ἀνατετραμμένον, καὶ τὰ ὅμοια. Κτησίας κ. τ. λ. 7. *Sequitur in Harpocr.* ἐφορίων. οἷόν τ' εἰαμένης ὑποκύδεες. *ubi forte non tam corruptum auctoris alicuius nomen latet, quam Cteſiæ verba mendoſa. Apud Heſychium vero ubi* ὑποκυδὲς, ὑποφρύδιον, *forte legendum* ὑποβρύχιον. 8. *Exſtant hæc apud noſtrum Cteſiam excerptum ſupra in Perſicis cap.* 39. *ubi tamen urbis nomen* Κύρται. *et viri ſemper* Μεγάβυζος. *Inde etiam facilius colligas ex libro decimotertio Perſicorum hæc deprompta, quam ex tertio. Sed ex quoto libro, ego non coniectem hercle: ex tertio tamen, qui Aſſyriaca inter alios ſex priores continet, non fuiſſe credam.*

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΕΞ ΒΙΒΛΙΩΝ ΤΩΝ Περσικῶν, ἐν οἷς τὰ Ἀσσύρια διέλαβε ὁ Κτησίας, ἄλλα τινα, ἃ οὐ σαφῶς οἴδαμεν ἐκ πόσου βιβλίου.

ALIA QVAEDAM E PRIMIS SEX libris Perſicorum, quæ Asſyria continebant, ubi non certo ſcimus quæ ex quoto libro depromantur.

Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τῷ ά ςρωματ.

Εἰ δὲ τὰ Ἀσσυρίων πολλοῖς ἔτεσι [1] πρεσβύτερα τῶν Ἑλληνικῶν, ἀφ' ὧν Κτησίας λέγει, κ. τ. λ.

Clemens Alexandrinus lib. 1. *Stromat.*

Si vero res Asſyriorum multis annis antiquiora ſunt Græcorum rebus, quot ait Cteſias, *etc.*

Παρ' Ἰωάννῃ τῷ Τζέτζῃ χιλ. γ', ςίχ. ςγ'.

Ὁ Ἀσσυρίων βασιλεὺς ὁ Σέσωςρις ἐκεῖνος,
Κατὰ δὲ τὸν Διόδωρον [2] Σεσόωσις τὴν κλῆσιν,
Τῶν Ἀσσυρίων μοναρχῶν, ἦρχε τῆς γῆς ἁπάσης,
676 Ζευγνύων ἐν τῷ ἅρματι τούτου τοὺς βασιλέας,
Καὶ ὑπ' αὐτῶν συρόμενος, ὥσπερ ὑφ' ἵππων ἄλλοι,
Καὶ κοσμοκράτωρ καὶ Θεὸς ἐκέκλητο τοῖς τότε.
Τούτου ποτέ τις βασιλεὺς κατέςειλε τὸν τῦφον,
Τῆς τύχης τὸ ἀσύςατον δι' αἰνιγμῶν προδείξας.
Ἕλκων τὸ ἅρμα γὰρ αὐτὸς, τὰς τροχιὰς ἑώρα,
Βραδεῖαν δὲ τὴν βάδισιν, οὕτως ὁρῶν, ἐποίει.
Ὡς δὲ πρὸς τοῦτον ἔλεξεν ὁ Σέσωςρις ἐκεῖνος,
Τί καταργεῖς πρὸς τὴν ὁδὸν ἄνθρωπε; τάχυ λέγε.
[3] Ὁ δὲ, τροχῶν τὰς συςροφὰς βλέπων, Φησιν, οὐ τρέχω.
Γνοὺς τοιγαροῦν ὁ Σέσωςρις, ὅπερ αὐτὸς ἐδήλου,
Συςέλλει τὸ ἀγέρωχον, ἀποζευγνύει τούτους.
Καὶ τοῦ λοιποῦ τοῖς σύμπασιν ἦν πρᾷός τε καὶ σώφρων.
Κτησίας, καὶ Ἡρόδοτος, Διόδωρος, καὶ Δίων,
Καὶ Καλλισθένης σὺν αὐτοῖς, Σιμόκατος [4], καὶ ἄλλοι,
Τῆς ἱςορίας μέμνηνται ςενῶς, οἱ δὲ πλατέως.

Apud Ioannem Tzetzem chil. III. v. 83.

Interpr. P. Laciſio.

Asſyriorum rex Seſoſtris ille,
Iuxta Diodorum vero Seſooſis nomine,
Asſyriorum monarcha, dominatus est terræ omni.
Iungens in curru huius reges,
Et ab ipſis tractus, quemadmodum ab equis alii:
Et mundi imperator, et deus vocabatur ſuæ ætatis hominibus.
Huius aliquando quidam rex compresſit ſuperbiam.
Fortunæ inconſtantiam per ænigmata cum oſtendisſet,
Trahens enim currum ipse, rotas contemplabatur:
Tardam autem vectionem, ſic contemplans, faciebat.
Ut autem ad hunc dixit Seſoſtris ille,
Cur ociaris ad viam homo? actutum dic.
Ille autem, Rotarum verſiones videns, inquit, non curro
Cognoſcens igitur Seſoſtris id quod ipse declarabat,
Contraxit faſtum, disiunxitque hos,
Et deinceps univerſis erat mitis, et modeſte ſapiens.
Cteſias. et Herodotus, Diodorus, atque Dion,
Et Calliſthenes cum ipſis, Simocatus, et alii
Hiſtoriæ meminerunt paucis: illi autem late.

Παρὰ τῷ Διοδώρῳ ἐν τῷ β'.

Καὶ τὰς μὲν καθ' ἕκαςα μάχας, ἢ τὸν ἀριθμὸν ἁπάντων τῶν καταπολεμηθέντων [τῷ Νίνῳ] οὐδεὶς τῶν συγγραφέων ἀνέγραψε· τὰ δ' ἐπισημότατα τῶν ἐθνῶν ἀκολούθως Κτησίᾳ τῷ Κνιδίῳ πειρασόμεθα συντόμως ἐπιδραμεῖν. κατεςρέψατο μὲν γὰρ τῆς παραθαλαττίου καὶ τῆς συνεχοῦς χώρας τήν τε Αἴγυπτον καὶ Φοινίκην. ἔτι καὶ κοίλην Συρίαν, καὶ Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν καὶ Λυκίαν· πρὸς δὲ ταύταις, τήν τε Καρίαν καὶ Φρυγίαν καὶ Μυσίαν καὶ Λυδίαν. προσηγάγετο δὲ τήν τε Τρωάδα καὶ τὴν ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Φρυγίαν, καὶ Προποντίδα καὶ Βιθυνίαν καὶ Καππαδοκίαν, καὶ τὰ κατὰ τὸν Πόντον ἔθνη βάρβαρα κατοικοῦντα μέχρι Ταναΐδος. ἐκυρίευσε δὲ τῆς τε Καδουσίων χώρας καὶ Ταπύρων, ἔτι δ' Ὑρκανίων καὶ [5] [a] Δράγκων· πρὸς δὲ

Apud Diodorum lib. II.

Interpr. L. R. ut et alia e Diod.

Singulas autem pugnas, omniumque ab ipso devictorum numerum nullus ſcriptorum recenſuit. Ideo nobilisſimas tantum gentes, Cteſiam Cnidium ſecuti, breviter percurremus. De terris maritimis et reliqua deinceps continente, AEgyptum et Phœniciam, cavamque Syriam cum Cilicia, Pamphylia, Lycia; et præter has Cariam, Phrygiam, Myſiam et Lydiam, ſubegit. Troadem quoque et Phrygiam ad Helleſpontum, cum Propontide, Bithynia, Cappadocia, et barbaris ad Pontum gentibus usque ad Tanaim adiunxit. Caduſiorum etiam terra et Tapyrorum, nec non Hyrcanis, Dacis, Der-

1. Euſeb. lib. x. præpar. Euang. contractius: πρεσβύτερα τῶν Ἑλληνικῶν Κτησίας λέγει. mox idem ſat magnum defectum ita ſupplet, Φανήσεται τῷ δευτέρῳ καὶ τετρακοσιοςῷ ἔτει τῆς Ἀσσυρίων ἀρχῆς, τῆς δὲ Βηλούχου (Belochum vocat Euſebii chronicon) τοῦ ὀγδόου δυναςείας τῷ δευτέρῳ καὶ τριακοςῷ. *Hæc ex Fr. Sylb. Annotat. ad Cl. Alex. mihi Euſebius non ad manus: alias illa ipſis fragmentis interpoſuisſem.* 2. lib. 1. 3. Interpres non diſtincte cepit: nos interpunctiuncula utrimque adiuvavimus ſenſum. 4. Extat in hiſt. Theophylacti illius lib. 6. cap. 11. quæ nuper in publicum editæ. 5. Δοάγγαι Gens Perſidis Straboni et Stephano. Δραγγῶν itaque ſcribendum, *L. Rhod. cuius Notas in hunc locum vide: ubi et de Dacis, eos e Perſia in Europam tranſiisſe.*

a γρ. Δακῶν.

Derbicibus, Carmaniis, Choramnæis, Borcaniis et Parthis, eſt potitus. Adhæc Perſiam et Suſianam; et quæ Caſpiana nominatur: in quam faucibus peranguſtis, quas Caſpias hinc portas vocant, iter patet.

δὲ τούτοις Δερβίκων, καὶ Καρμανίων, [1] [a] Ῥώμνων·
ἔτι δὲ Βορκανίων καὶ Παρθυαίων. ἐπῆλθε δὲ τὴν Περ-
σίδα, καὶ Σουσιανὴν, καὶ τὴν καλουμένην Κασπιανήν·
εἰς ἣν εἰσὶν εἰσβολαὶ στεναὶ παντελῶς, διὸ καὶ προσα-
γορεύονται Κάσπιαι πύλαι. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τῶν 677
ἐλαττόνων ἐθνῶν προσηγάγετο, περὶ ὧν μακρὸν ἂν εἴη
λέγειν.

Apud eundem in eodem libro.

Coacto igitur undique exercitu, recenſita decies ſepties centena peditum, et ducenta ac decem equitum, decemque curruum falcatorum millia, cum paulo minus ſexcentis, Cteſias in hiſtoriis tradit. [*de Nini in Bactrianos expeditione.*]

Παρὰ τῷ αὐτῷ ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ.

Συναχθείσης δὲ τῆς στρατιᾶς πανταχόθεν, ἠριθμήθησαν, ὡς Κτησίας ἐν ταῖς ἱστορίαις ἀναγέγραφε, πεζῶν μὲν ρό μυριάδες, ἱππέων δὲ μιᾷ πλείους τῶν εἴκοσι μυριάδων, [2] ἅρματα δὲ δρεπανηφόρα μικρὸν ἀπολείποντα τῶν μυρίων ἑξακοσίων.

Eodem libro.

Huic [*Nino*] Semiramis in regia ſepulto, ingentem terræ aggerem altitudine IX, et latitude X ſtadiorum, ut Cteſias auctor eſt, conſtruxit. Cumque urbs [Ninus] iuxta Euphratem in planicie iaceat, moles illa arcis ſe per multa inde ſtadia conſpiciendam offerebat.

Ἐν τῷ αὐτῷ.

Τὸν δὲ Νίνον ἡ Σεμίραμις ἔθαψεν ἐν τοῖς βασιλείοις, καὶ κατεσκεύασεν ἐπ' αὐτῷ χῶμα παμμέγεθες, οὗ τὸ μὲν ὕψος ἐννέα ἦν σταδίων [b] τὸ δ' εὖρος, ὥς φησι Κτησίας, δέκα. διὸ καὶ τῆς πόλεως παρὰ τῷ Εὐφράτῃ ἐν πεδίῳ κειμένης, ἀπὸ πολλῶν σταδίων ἐφαίνετο τὸ χῶμα καθαπερεί τις ἀκρόπολις.

Apud eundem lib. I.

Nec me fugit, diverſa de urbibus iſtis [Babylone et Troia in AEgypto conditis] a Cteſia Cnidio referri, dum ait, quosdam ex illorum numero, qui cum Semiramide quondam in AEgyptum tranſierunt, urbes a ſe conditas patriis nominibus indigitasſe.

Παρὰ τῷ αὐτῷ ἐν τῷ ά.

Οὐκ ἀγνοῶ δ' ὅτι περὶ τῶν εἰρημένων πόλεων [Βαβυλῶνος, καὶ Τροίης τῶν παρὰ τὸν Νεῖλον] Κτησίας ὁ Κνίδιος διαφόρως ἱστόρησε, φήσας τῶν μετὰ Σεμιράμιδος παραβαλόντων εἰς Αἴγυπτον τινὰς ἐκτικέναι ταύτας, ἀπὸ τῶν ἰδίων πατρίδων θεμένους τὴν προσηγορίαν.

Apud eundem Diodorum lib. II.

Tum CCCLX ſtadiorum muro, crebris intercepto turribus, urbem [Babylonem] ita circumdedit [Semiramis,] ut mediam amnis interflueret, eratque tanta operis magnificentia ut mœnium latitudo ſex iuxta curribus vehendis ſufficeret. Altitudo vero omnium qui audirent fidem (ut Cteſias ſcribit) excederet. Ut vero Clitarchus, et qui cum Alexandro in Aſiam poſtea traiecerunt, litteris prodiderunt, ambitus CCCLXV ſtadiorum; quod anni dies ſtadiorum numero æquare ſtuduisſet. Murum lateribus bitumine conglutinatis coagmentavit L orgyias, teſte Cteſia, altum: vel, ut alii referunt, L cubitos tantum; ut latitudo aliquanto plus, quam duobus curribus ſatis eſſet, ſpatii obtineret.

Παρὰ τῷ αὐτῷ Διοδώρῳ ἐν τῷ β'.

Ἀπολαβοῦσα [Σεμίραμις] δὲ τὸν Εὐφράτην πο-
ταμὸν εἰς μέσον, περιεβάλετο τεῖχος [3] τῇ πόλει [Βα-
βυλῶνι] σταδίων τριακοσίων ἑξήκοντα, διειλημμένον
πυργοις πυκνοῖς καὶ μεγάλοις. τηλικοῦτον δ' ἦν τὸ
βάρος τῶν ἔργων, ὥστε τὸ μὲν πλάτος εἶναι τῶν τει-
χῶν ἓξ ἅρμασιν ἱππάσιμον, τὸ δ' ὕψος ἄπιστον τοῖς
ἀκούουσιν, ὥς φησι Κτησίας ὁ Κνίδιος· ὡς δὲ Κλείταρ-
χος καὶ τῶν ὕστερον μετ' Ἀλεξάνδρου διαβάντων εἰς
τὴν Ἀσίαν τινὲς ἀνέγραψαν, τριακοσίων ἑξήκοντα καὶ
[4] πέντε, καὶ προστιθέασιν ὅτι τῶν ἴσων ἡμερῶν εἰς τὸν
ἐνιαυτὸν οὐσῶν, ἐφιλοτιμήθη τὸν ἴσον ἀριθμὸν τῶν στα-
δίων ὑποστήσασθαι. τὰς δὲ πλίνθους εἰς ἄσφαλτον ἐν-
δησαμένη, τεῖχος κατεσκεύασε, τὸ μὲν ὕψος, ὡς
μὲν Κτησίας φησὶ, πεντήκοντα [5] ὀργυιῶν, [6] ὡς δ' 678
ἔνιοι τῶν νεωτέρων ἔγραψαν, πηχῶν πεντήκοντα· τὸ
δὲ πλάτος, πλεῖον ἢ δυσὶν ἅρμασιν ἱππάσιμον.

Eodem libro ſecundo.

Is [alter intrinſecus in orbem ductus ambitus Babylonis] auctore Cteſia, XL ſtadia longus, lateres trecentos latus, et L orgyiarum

Ἐν τῷ αὐτῷ δευτέρῳ βιβλ.

Οὗτος δ' ὁ περίβολος [ὁ ἕτερος Βαβυλῶνος ὁ ἐντὸς πρώτου] ἦν τὸ μὲν μῆκος, σταδίων τεσσαράκοντα· τὸ δὲ πλατος, ἐπὶ τριακοσίας πλίνθους· τὸ δ' ὕψος, ὡς Κτη-

1. Mutilatum eſt e Χωραμναίων ut Stephanus e Cteſia annotat. *L. Rhod.* 2. Hunc locum, curruum falcatorum inventum, quod Cyro Xenophon adſtruere videatur, Asſyriis regibus vindicare, ait Briſſon. l. 3. de reg. Pers. quem vide. 3. *De iſto diſſenſu auctorum in muris Babyloniis dimetiendis v. doctiſſ. Briſſon. lib.* 1. *de reg. Pers. v. et eruditiſſ. I. Capellum in accuratiſſ. tractatu de menſuris lib.* 1. *non longe ab initio ubi de pede Babylonio. examinat enim ibi præſertim Diodori vel Cteſiæ hæc, et emendat, ut indico.* 4. vox πέντε ſuperflua eſt, *ait Capellus. quem vide hæc plane explicantem, perturbate, ut ait, a Diodoro tradita.* 5. Perſicas ὀργυιὰς intellige. *Capellus.* 6. lege τὸ δὲ πλάτος, ὡς ἔνιοι τῶν νεωτέρων ἔγραψαν, πηχῶν πεντήκοντα κ. τ. λ. Murorum Babylonis latitudo erat Babyloniorum cubitorum 45., Perſicorum 50., Atticorum 60. *Hæc idem Capellus.*

a γρ. Χορωναίων. *b* τὸ δὲ πλάτος.

Κτησίας φησὶν, ὀργυιῶν πεντήκοντα. τῶν δὲ πύργων ὑπῆρχε τὸ ὕψος ὀργυιῶν ἑβδομήκοντα.

rum altus erat. Turres ad LXX orgyias ſurgebant.

Et ſequentia forte quoque e Cteſia bonam partem, ut et in prioribus fragmentis apud Diodorum, quem Cteſiam in hiſtoria Aſſyriorum ſequutum ex ipſius indicio conſtat, quem tamen totum exſcribere a noſtro propoſito alienum fuit.

Ἐκ τῶν Τζέτζου χιλ.
θ' στιχ. φξή.

Ἡ πᾶσα δὲ περίμετρος ὑπῆρχε Βαβυλῶνος,
Στάδιοι τριακόσιοι ἑξήκοντα, Κτησίᾳ.
Κατὰ δὲ Κλείταρχον αὐτὸν, καὶ τοὺς μετ' Ἀλεξάνδρου,
Καὶ κατὰ τὸν Διόδωρον αὐτὸν τὸν Σικελιώτην,
Τριακοσιεξήκοντα καὶ πέντε δὲ σταδίων.
Κοκκειανὸς δὲ Κάσιος Δίων, γραφαῖς Λατίνων,
Τετρακοσίων ἔγραψε ταύτην σταδίων εἶναι.
Ἡρόδοτος δ' ὁ συγγραφεὺς ἐν Μούσαις ταῖς ἐννέα,
Καὶ ὁ Φιλόστρατος αὐτὸς ἐν βίῳ Τυανέως,
Σταδίων ὀγδοήκοντα σὺν τοῖς τετρακοσίοις.
Ὕψος πεντηκοντόργυιον τειχῶν, κατὰ Κτησίαν,
Ἄλλοις πεντηκοντάπηχυ. Φαίνεται δὲ Κτησίας
Τῷ Τζέτζῃ ἀληθέστερα συγγράφειν τῶν ἑτέρων,
Τέως εἰς ἅπερ ἔγραψε περὶ τῆς Βαβυλῶνος.
Τριακοσίων γὰρ αὐτὸς ἑξήκοντα σταδίων,
Πᾶσαν αὐτῆς περίμετρον ὑπάρχειν διαγράφει·
Οἱ δ' ἄλλοι παραυξάνουσι πλέον καὶ πλέον ταύτην.
Ὁ περὶ τὴν περίμετρον γοῦν ἐλαττῶν τὸ μῆκος,
Οὐκ ἂν μακρὰν τοῦ δέοντος παρηύξανε τὰ ὕψη.
Ἀλλ' ὅτε ταῦτα ἴσως μὲν κατεῖδεν ὁ Κτησίας,
679 Ἦσαν ἑξηκοντόργυια τὰ ὕψη τὰ τῶν πύργων,
Καὶ δὴ πεντηκοντόργυια τότε τειχῶν τὰ ὕψη·
Ὑπὸ πολέμων καὶ σεισμῶν δ' ἴσως καταπτωθέντα,
Ὕστερον ἂν ὁ Κλείταρχος, καὶ πᾶς μετ' Ἀλεξάνδρου,
Κατεῖδον, οὕτω ταπεινὰ τῶν ὀργυιῶν τὰ ὕψη,
Ὡς πρὸς πηχῶν ἐλάττωσιν μόλις ποσὸν λαβόντα.
Πλάτει τῆς Βαβυλῶνος δ' ἦν κατά τινας τὸ τεῖχος,
Ἓξ ἅρμασιν ἱππάσιμον, τρισὶ δὲ καθ' ἑτέρους.

Ex Tzetze chil. IX. *v.* 568.
Interpr. P. L.

Omnis autem circuitus fuit Babylonis,
Stadiorum trecentorum ſexaginta, Cteſiæ.
Secundum vero Clitarchum ipſum, et eos qui poſt Alexandrum,
Et ſecundum Diodorum ipſum Siculum,
Trecentorum ſexaginta et quinque ſtadiorum.
Coccianus autem Caſius Dion, ſcripturis Latinis
Quadringentorum ſcripſit hanc ſtadiorum eſſe.
Herodotus autem hiſtoricus in Muſis novem,
Et Philoſtratus ipſe in vita Tyanei,
Stadiorum octuaginta, cum quadringentis.
Altitudo quinquaginta * *paſſuum murorum, iuxta Cteſiam,*
Aliis quinquaginta cubitorum. videtur autem Cteſias
Tzetzæ veriora deſcribere, quam alii:
Saltem in iis quæ ſcripſit de Babylone.
Trecentorum enim ipſe ſexaginta ſtadiorum
Omnem illius perimetrum eſſe deſcribit.
Alii autem augent plus et amplius hanc.
Qui igitur circuitum minuit longitudine,
Non longe ab eo quod deceat, auxit altitudinem.
Sed quando hæc æque quidem conſpexit Cteſias,
Erant ſexaginta ulnarum altitudines turrium,
Et ſane quinquaginta ulnarum murorum altitudines.
A bellis atque commotionibus autem forte deiectas,
Poſtea videlicet Clitarchus, atque omnis poſt Alexandrum
Conſpexerunt ſic humiles ulnarum altitudines,
Velut ad cubitorum diminutionem vix quantitatem accipientes.
Latitudine autem Babylonis erat, iuxta aliquos, murus
Sex curribus equitabilis: tribus autem, ſecundum alios.

Παρὰ τῷ Διοδώρῳ, βιβλ. ιϛ. δευτέρῳ βιβ.

Ταφὰς δὲ τῶν τελευτησάντων ἰδίως οἱ κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν ποιοῦνται. ταριχεύσαντες γὰρ τὰ σώματα, καὶ περιχεύσαντες αὐτοῖς πολλὴν † ὕλην, ἱστᾶσιν ἐπὶ στήλης, ὥστε τοῖς παριοῦσι φαίνεσθαι διὰ τῆς ὕελου τὸ τοῦ τετελευτηκότος σῶμα, καθάπερ Ἡρόδοτος εἴρηκε. Κτησίας δ' ὁ Κνίδιος ἀποφαινόμενος τοῦτον σχεδιάζειν, αὐτός φησι τὸ μὲν σῶμα ταριχεύεσθαι, τὴν μέντοιγε ὕελον μὴ περιχεῖσθαι γυμνοῖς τοῖς σώμασι· κατακαυθήσεσθαι γὰρ ταῦτα, καὶ λυμανθέντα τελείως τὴν ὁμοιότητα μὴ δυνήσεσθαι διατηρεῖν. διὸ καὶ χρυσῆν εἰκόνα κατασκευάζεσθαι κοίλην, εἰς ἣν ἐντεθέντος τοῦ νεκροῦ, περὶ τὴν εἰκόνα χεῖσθαι τὴν ὕελον. τοῦ δὲ κατασκευάσματος τεθέντος ἐπὶ τὸν τόπον, διὰ τῆς ὕελου φαίνεσθαι τὸν χρυσὸν ἀφωμοιωμένον τῷ τετελευτηκότι. τοὺς μὲν οὖν πλουσίους αὐτῶν οὕτω θάπτεσθαί φησι· τοὺς δ' ἐλάττονας καταλιπόντας οὐσίας, ἀργυρᾶς τυγχάνειν εἰκόνος· τοὺς δὲ πένητας, κεραμίνης. τὴν δὲ

Apud Diodorum lib. II. *bibl. hiſt.*

Sepulturas mortuorum peculiari AEthiopes ritu inſtituunt. Cadaver enim ſalitum, et multo vitro circumfuſum in cippo ſtatuunt; ut per vitrum defuncti corpus videri queat, ſicut Herodotus ſcriptum reliquit. At Cteſias Cnidius nugari eum confirmat, oſtendens, ſaliri quidem cadaver, ſed nudis corporibus vitrum nequaquam circumfundi. Nam ſic futurum, ut ambuſta et prorſus fœdata ſimilitudinem retinere nequeant. Ideo cavam ex auro ſtatuam conflari, circa quam cadavere incluſo, vitrum tandem liquetur, et hac edito poſita loco, ſpeciem mortuo ſimilem per vitrum exhiberi. Atque eo modo ditiorum funera curari tradit. Tenuioris autem fortunæ hominibus argenteas poni ſtatuas, pauperibus fictiles. Et abunde ſat vitri cunctis

* *ulnarum.* † ὕελον.

cunctis eſſe; quod plurimum eius gignatur in AEthiopia, et paſſim incolis ſit obvium.

δὲ ὕελον πᾶσιν ἐξαρκεῖν, διὰ τὸ πλεῖστην γίνεσθαι κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ τελέως παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις ἐπιπολάζειν.

Apud eundem ibidem.

Peditum numerus, ut Cteſias recenſet, tricies centena millia, equitum, millia quingenta; currus, ad millia centum. Totidem quoque viri camelis vehebantur, gladios quatuor cubitorum ſtringentes. Navium reſolutilium numerus erat duo millia *etc.* [*De Semiramidis copiis contra Indiam.*]

Παρὰ τῷ αὐτῷ ἐν τῷ αὐτῷ.

Τὸ δὲ πλῆθος τῆς ἀθροισθείσης στρατιᾶς ἦν, ὡς Κτησίας ὁ Κνίδιος συνεγράψατο, πεζῶν μὲν τριακόσιαι μυριάδες, ἱππέων δὲ [a] πεντήκοντα μυριάδες, ἁρμάτων δὲ δέκα μυριάδες. ὑπῆρχον δὲ καὶ ἄνδρες ἐπὶ καμήλων ὀχούμενοι, μαχαίρας τετραπήχεις ἔχοντες, τὸν ἀριθμὸν [1] ἴσον τοῖς ἅρμασι. ναῦς δὲ ποταμίας κατεσκεύασε διαιρετὰς δισχιλίας, αἷς παρεσκευάσατο καμήλους τὰς πεζῇ παρακομιζούσας τὰ σκάφη.

Ibidem.

Tempore aliquanto poſt, inſidiis Ninyæ filii per quendam eunuchum appetita [Semiramis,] priſtinum Hammonis reſponſum in memoriam revocat. Ideo nihil acerbi in inſidiatorem ſtatuit. Sed regno ipſi tradito, omnibusque, ut legitimo regi parere iuſſis, confeſtim ex hominum conſpectu, ut ad Deos iuxta oraculi fidem migratura, ſe ſubduxit. Sunt qui in columbam converſam fabulantur. Compluribus enim avibus in palatium eius delapſis, una cum illis avolaſſe creditur. Et hinc factum, ut Aſſyrii dum Semiramidem Diis immortalibus accenſent, columbam pro Dea honorent. Huiusmodi, prout iam dictum eſt, Semiramis totius Aſiæ, præter Indiam, regina, vitæ exitum habuit; cum vixiſſet annos LXII. regnaſſetque XLII. Et hæc quidem Cteſias ille Cnidius de Semiramide litteris tradidit.

Ἐν τῷ αὐτῷ.

Μετὰ δέ τινα χρόνον ὑπὸ Νινύου τοῦ υἱοῦ δι' εὐνούχου τινὸς ἐπιβουλευθεῖσα [Σεμίραμις.] καὶ τὸ παρ' Ἄμμωνι λόγιον [2] ἀναμνησαμένη, τὸν ἐπιβουλεύσαντα κα- 680
κὸν οὐδὲν εἰργάσατο· τοὐναντίον δὲ τὴν βασιλείαν αὐτῷ παραδοῦσα, καὶ τοῖς ὑπάρχοις ἀκούειν ἐκείνου προστάξασα, ταχέως ἠφάνισεν ἑαυτὴν, ὡς εἰς θεοὺς κατὰ τὸν χρησμὸν μεταστησομένη. ἔνιοι δὲ μυθολογοῦντές φασιν αὐτὴν γενέσθαι περιστερὰν, καὶ πολλῶν ὀρνέων εἰς τὴν οἰκίαν καταπετασθέντων, μετ' ἐκείνων ἐκπετασθῆναι. διὸ καὶ τοὺς Ἀσσυρίους τὴν περιστερὰν τιμᾷν ὡς θεὸν, ἀπαθανατίζοντας τὴν Σεμίραμιν. αὕτη μὲν οὖν βασιλεύσασα τῆς Ἀσίας ἁπάσης πλὴν Ἰνδῶν, ἐτελεύτησε τὸν προειρημένον τρόπον, βιώσασα μὲν ἔτη ἑξήκοντα καὶ δύο, βασιλεύσασα δὲ δύο πρὸς τεσσαράκοντα. Κτησίας μὲν οὖν ὁ Κνίδιος περὶ Σεμιράμιδος τοιαῦθ' ἱστόρηκεν [3].

Meminit et Athenagoras Athenienſis legatione pro Chriſtianis, horum a Cteſia traditorum.

Interpr. C. Ges.

Et propter eandem Dercetum, columbas et Semiramin honorant Syri (in columbam enim mutata eſt mulier, ut nugatur Cteſias.)

Μνημονεύει καὶ Ἀθηναγόρας ὁ Ἀθηναῖος ἐν πρεσβείᾳ περὶ Χριστιανῶν, τούτων τοῦ Κτησίου.

Καὶ διὰ τὴν Δερκετὼ, καὶ τὰς περιστερὰς καὶ τὴν Σεμίραμιν σέβουσι Σύροι (τὸ γὰρ ἀδύνατον, εἰς περιστερὰν μετέβαλεν ἡ γυνή· ὁ μῦθος παρὰ Κτησίᾳ.)

Apud Diodorum libro II.

Is [Cteſias] poſt deiectos imperio Aſſyrios, Medos Aſiæ præfuiſſe tradit, imperatore Arbace, qui Sardanapalum armis ſuperavit, ut dictum eſt ſupra. Et poſtquam duodeviginti regnavit annos, filium eius Mandaucem ſucceſſiſſe, L. annos Aſiæ imperitantem. Poſt hunc annos XXX. regnaſſe Soſarmum; L., Artiam; XXII., Arbianen; XL., Arſæum. Huius tempore ingens bellum Medis cum Caduſiis conflatum memoratur; idque has ob cauſſas. Parſodes quidam Perſa in admiratione erat, ob fortitudinem et prudentiam aliasque virtutes, et regi percarus ac præ aliis in regio ſenatu maxime pollebat. Is in iudicio quodam a rege

Παρὰ τῷ Διοδώρῳ ἐν τῷ β'.

Φησὶν [4] οὖν [Κτησίας] μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς Ἀσσυρίων ἡγεμονίας Μήδους προστῆναι τῆς Ἀσίας, Ἀρβάκου βασιλεύοντος, τοῦ Σαρδανάπαλον καταπολεμήσαντος, καθότι προείρηται. τούτου δ' ἄρξαντος ἔτη δυσὶ λείποντα τῶν τριάκοντα, διαδέξασθαι τὴν βασιλείαν τὸν υἱὸν [b] Μαδαύκην, ὃν ἄρξαι τῆς Ἀσίας ἔτη πεντήκοντα. μετὰ δὲ τοῦτον τριάκοντα μὲν ἔτη βασιλεῦσαι Σώσαρμον, πεντήκοντα δὲ [c] Ἀρτίαν, δύο δὲ πρὸς τοῖς εἴκοσι τὸν προσαγορευόμενον Ἀρβιάνην, τεσσαράκοντα δὲ Ἀρσαῖον. ἐπὶ δὲ τούτου συστῆναι μέγαν πόλεμον τοῖς Μήδοις πρὸς Καδουσίους, διὰ τοιαύτας αἰτίας. Παρσώδην τὸν Πέρσην, θαυμαζόμενον ἐπ' ἀνδρείᾳ καὶ συνέσει καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς, φίλον τε ὑπάρξαι τῷ βασιλεῖ, καὶ μέγιστον ἰσχῦσαι τῶν μετεχόντων τοῦ βασιλικοῦ συνεδρίου· τοῦτον δ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἔν τινι κρίσει λυ-

1. lege ἴσοι. *L. Rhod.* 2. *De quo Diodorus eodem libro paullo ante.* 3. *Quem itaque Diodorum tota iſta narratione de Semiramide lib.* 2. *ſequutum veriſimile eſt. ego tantum excerpſi ubi Cteſiæ nominatim mentio.* 4. *Sequuntur hæc ſtatim poſt honorificum illud teſtimonium Diodori de Cteſia, quod habuiſti ſupra pag.* 631.

a γρ. εἴκοσι μυρ. b μανδαύκην. c Ἀρτύκαν.

λυπηθέντα, φυγεῖν μετὰ πεζῶν μὲν τρισχιλίων, ἱπ-
πέων δὲ χιλίων εἰς Καδουσίους· παρ᾽ οἷς ἦν [1] [a] ἐκδεδο-
μένος τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν τῷ μάλιστα δυναστεύοντι κατὰ
τούτους τοὺς τόπους. γενόμενον δὲ ἀποστάτην, καὶ πεί-
σαντα τὸ σύμπαν ἔθνος ἀντέχεσθαι τῆς ἐλευθερίας, αἱ-
ρεθῆναι στρατηγὸν διὰ τὴν ἀνδρείαν. ἔπειτα πυνθανόμενον
681 ἀθροιζομένην ἐπ᾽ αὐτὸν μεγάλην δύναμιν, καθοπλίσαι
τοὺς Καδουσίους πανδημεί, καὶ καταστρατοπεδεῦσαι
πρὸς ταῖς εἰς τὴν χώραν ἐκβολαῖς, ἔχοντα τοὺς σύμ-
παντας οὐκ ἐλάττους εἴκοσι μυριάδων. τοῦ δὲ βασι-
λέως Ἀρταίου συστρατεύσαντος ἐπ᾽ αὐτὸν μυριάσιν
ὀγδοήκοντα, κρατῆσαι, καὶ πλείους μὲν τῶν πεντα-
κισμυρίων ἀνελεῖν, τὴν δ᾽ ἄλλην δύναμιν ἐκβαλεῖν ἐκ
τῆς Καδουσίων χώρας. διὸ καὶ παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις
θαυμαζόμενον, αἱρεθῆναι βασιλέα, καὶ τὴν Μηδίαν
συνεχῶς λεηλατεῖν, καὶ πάντα τόπον καταφθείρειν.
μεγάλης δὲ δόξης τυχόντα, καὶ γήρᾳ μέλλοντα
καταστρέψειν τὸν βίον, ἀρὰν θέσθαι παραιτησάμενον
τὸν διαδεχόμενον τὴν ἀρχὴν, ὅπως μηδέποτε διαλύσων-
ται τὴν ἔχθραν Καδούσιοι πρὸς Μήδους· εἰ δὲ συνθεῖντο
ὁμολογίας, ἐξώλεις γενέσθαι τούς τε ἀπὸ τοῦ γένους
αὐτοῦ καὶ Καδουσίους ἅπαντας. διὰ δὲ ταύτας τὰς
αἰτίας ἀεὶ πολεμικῶς ἐσχηκέναι Καδουσίους πρὸς Μή-
δους, καὶ μηδέποτε τοῖς τούτων βασιλεῦσιν ὑπηκόους
γεγονέναι, μέχρις ὅτου Κῦρος εἰς Πέρσας περιέστησε τὴν
ἡγεμονίαν. τῶν δὲ Μήδων βασιλεῦσαι μετὰ τὴν Ἀρ-
ταίου τελευτὴν Ἀρτύνην μὲν ἔτη δύο πρὸς τοῖς εἴκοσι,
Ἀρτιβάρναν δὲ μ΄. ἐπὶ δὲ τούτου Πάρθους ἀποστάντας
Μήδων, Σάκαις τήν τε χώραν καὶ τὴν πόλιν ἐγχειρί-
σαι. διόπερ συστάντος πολέμου τοῖς Σάκαις πρὸς Μή-
δους ἐπ᾽ [b] ἔτη πλείω, γενέσθαι τε μάχας οὐκ ὀλίγας,
καὶ συχνῶν παρ᾽ ἀμφοτέρων ἀναιρεθέντων, τὸ τελευ-
ταῖον εἰρήνην αὐτοὺς ἐπὶ τοῖσδε συνθέσθαι· Πάρθους μὲν
ὑπὸ Μήδους τετάχθαι, τῶν δὲ προϋπαρχόντων ἑκα-
τέρους κυριεύσαντας, φίλους εἶναι καὶ συμμάχους ἀλ-
λήλοις εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον. βασιλεῦσαι δὲ τότε τῶν
Σακῶν γυναῖκα τὰ κατὰ πόλεμον ἐζηλωκυῖαν, καὶ
τόλμῃ τε καὶ πράξει πολὺ διαφέρουσαν τῶν ἄλλων
γυναικῶν τῶν ἐν Σάκαις, ὄνομα Ζαρίναν. καθόλου μὲν
οὖν τὸ ἔθνος τοῦτο γυναῖκας ἀλκίμους ἔχει, καὶ κοι-
νωνούσας τοῖς ἀνδράσι τῶν ἐν τοῖς πολέμοις κινδύνων·
ταύτην δὲ λέγεται τῷ τε κάλλει γενέσθαι πασῶν εὐ-
πρεπεστάτην, καὶ ταῖς ἐπιβολαῖς καὶ τοῖς κατὰ μέ-
ρος ἐγχειρήμασι θαυμαστήν. τῶν μὲν γὰρ πλησιοχώ-
ρων βαρβάρων τοὺς ἐπηρμένους τῷ θράσει καὶ καταδου-
λουμένους τὸ ἔθνος τῶν Σακῶν καταπολεμῆσαι, τῆς
δὲ χώρας πολλὴν ἐξημερῶσαι, καὶ πόλεις οὐκ ὀλίγας
κτίσαι, καὶ τὸ σύνολον εὐδαιμονέστερον τὸν βίον τῶν
ὁμοεθνῶν ποιῆσαι. διὸ καὶ τοὺς ἐγχωρίους μετὰ τὴν
τελευτὴν αὐτῆς χάριν ἀποδιδόντας τῶν εὐεργεσιῶν, καὶ
τῆς ἀρετῆς μνημονεύοντας, τάφον οἰκοδομῆσαι πολὺ
τῶν ὄντων παρ᾽ αὐτοῖς ὑπερέχοντα. ὑποστησαμένους
682 γὰρ πυραμίδα τρίγωνον, τριῶν μὲν σταδίων ἑκάστην
πλευρὰν αὐτῆς κατασκευάσαι τὸ μῆκος, τὸ δ᾽ ὕψος
σταδιαῖον, εἰς ὀξὺ συνηγμένης τῆς κορυφῆς. ἐπιστῆσαι
δὲ τῷ τάφῳ καὶ χρυσῆν εἰκόνα κολοσσικὴν, καὶ τι-
μὰς ἡρωϊκὰς ἀπονεῖμαι, καὶ τἆλλα πάντα μεγαλο-
πρεπέστερα ποιεῖν τῶν τοῖς προγεγονόσιν αὐτῆς συγχω-
ρηθέντων. [2] Ἀστιβάρα δὲ τοῦ βασιλέως τῶν Μήδων γή-
ρᾳ τελευτήσαντος ἐν Ἐκβατάνοις, τὴν ἀρχὴν [c] Ἀ-
σπάδαν τὸν υἱὸν διαδέξασθαι, τὸν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων
Ἀστυάγην καλούμενον. τούτου δ᾽ ὑπὸ Κύρου τοῦ Πέρ-
σου

ge offenſus, cum IIIM. peditum et CIↃ. equitibus, ad Caduſios profugit: apud quos ſororem cuidam nuptum collocarat, cuius magna illis in locis poteſtas. Nec ipſe tantum defecit, ſed aliis etiam, ut in libertatem ſe vindicent, perſuadet, et ſtatim dux belli ob fortitudinem creatur. Audiens vero ingentem adverſus ſe exercitum cogi, ſuas et ipſe ex tota gente Caduſiorum copias non minus ducentis millibus armat; et ad exitus provinciæ caſtra ponit. Etſi autem rex Artæus IↃCCC. hominum millia in eum duceret, vicit tamen Parſodes, et ſupra LM. cecidit, ac reliquias hoſtilis exercitus e finibus exegit. Hoc tantum admirationis ei conſcivit, ut ab incolis rex crearetur. Exinde perpetuis Mediam incurſionibus *vexare, et omnia paſſim loca vaſtare. Magnam igitur aſſecutus gloriam, cum vitæ iam finis inſtaret, per diras imprecationes obteſtatur ſucceſſorem, ne unquam inimicitias adverſus Medos deponant: et ſi pacis condiciones receperint, tota ipſorum progenies cum univerſis Caduſiis radicitus male pereat. Eam ob cauſſam hoſtili in Medos animo Caduſii fuerunt perpetuo, nec unquam regibus illorum paruere, donec Cyrus imperium ad Perſas traduxit. Medis autem post Artæum præfuit Artynes ad annos XXII. annos: post Artibarnas quadraginta, quo regnante, Parthi Medis parere recuſantes, et provinciam et urbem Sacis in poteſtatem tradunt. Hinc orto inter Sacas Medosque bello, ad complures annos prœliis non paucis diſceptatur, et magnis utrinque ſtragibus editis, pax tandem *his pactis initur, ut Parthis* ad officium reductis, utrique quæ tenuiſſent antea, tenerent; et perpetuo inter ſe deinceps amici ſociique forent. Sacarum tunc regnum adminiſtrabat Zarina, mulier rerum bellicarum ſtudioſa; et omnes Sacarum feminas audacia et ad res gerendas induſtria longe ſuperans. Gens enim hæc in primis mulieres habet fortes, et ſociam viris operam in bellorum diſcrimine navantes. Illam pulcritudine etiam præ omnibus eminuiſſe, conſiliorumque ſolertia et actionum quarundam ſtrenuitate fuiſſe admirabilem, prædicant. Reges enim finitimos, qui arrogantia elati ſervitutis iugo Sacas premebant, bello ſubegit; et magnam regionis partem ad mitiorem traduxit cultum, urbesque non paucas exſtruxit; gentis denique ſuæ vitam multo beatiorem efficit. Ideoque cives post obitum eius, ut gratiam pro beneficiis referrent, virtutumque memoriam conſervarent, ſepulcrum ei cetera longe ſupereminens conſtruxere. Pyramidem enim triquetram ex fundamento eduxerunt: cuius latera ad ternum ſtadium longitudinem protenderentur, vertex in acutum mucronem deſinens ad ſtadii ſublimitatem aſſurgeret. Coloſſea quoque effigie ſuper buſtum erecta, heroicos illi honores conſecrarunt, reliqua omnia longe magnificentius, quam maioribus eius impendentes. Hinc Aſtibara Medorum rege per ſenii infirmitatem exſtincto in Ecbatanis, filius eius Aſpadan [*vel* Apandan] (quem Aſtyagem Græci vocant) regnum accepit. Eo Cyri Perſæ

1. *Hanc lectionem repoſuimus iubente L. Rhodomano. alias vulgati* ἐκδεχόμενος. 2. *An* Ἀρτιβάρνα, *uti ſupra hunc regem adpellat.*

a γρ. vero Καδουσίους. ἦν δὲ ἐκδεδομένος τήν. b ἔτη δύο. c Ἀπάνδαν.

Perſæ armis oppreſſo, ad Perſas imperium devolutum eſt.

σου καταπολεμηθέντος, μεταπεσεῖν τὴν βασιλείαν εἰς Πέρσας.

Apud Demetrium Phalereum, in libro qui περὶ ἑρμηνείας vocatur, cap. de perſpicuitate: ſi modo eius eſt hic liber.

Qua de re vero Cteſiam accuſant, quaſi propter inculcata denuo verba ſit loquacior, in eo forte ſæpius ipſi nullam faciunt iniuriam, ſæpius tamen quoque viri perſpicuitatem in dicendo non attendunt. Idem namque ponitur denuo, quod ita ſæpius expreſſior fiat ſignificatio. Qualia et iſta hæc (*ex interpr. H. Steph.*) Stryaglius quidam, Medus, quum ex equo Sacidem mulierem deiecisſet (apud Sacas enim mulieres eodem quo Amazones modo prœliantur) eamque et formoſam et ætate florentem vidiſſet, ſalvam dimiſit. At percuſſo poſtea fœdere quum illa quam alioqui deperibat, potiri non poſſet, ſtatuerat quidem inedia vitam finire: ſcribit tamen prius illi hanc epiſtolam, qua expoſtulat, Ego quidem te ſervavi: et tu quidem per me ſervata es, ego autem per te perii. Hic virgula cenſoria arrepta aliquis, qui ſe brevem in dicendo putat, reprehendat, bis nimirum poſita nulli rei eſſe iſtud Servavi, et iſtud Per me ſervata es. idem enim hæc ſignificare ambo. Verum ſi alterutrum ſuſtuleris, ſimul et perſpicuitatem ſuſtuleris, et ex illa virtute qui naſcitur, affectum. Quin et quod ad illa redditur Peribam ſcilicet, pro Pereo, evidentius eſt propter clauſulam. Quod enim accidit, id maiorem vim et efficaciam habet eo quod futurum eſt, vel adhuc fit. Et omnino &c. [*Ait eum ſingularem perſpicuitatis artificem eſſe: quæ infra cum alia narratione ponemus.*]

Παρὰ Δημητρίῳ τῷ Φαληρεῖ, ἐν τῷ περὶ ἑρμηνείας, κεφ. περὶ ἐναργείας, εἴ γε αὐτοῦ τοῦτο τὸ βιβλίον ἐστί.

Ὅπερ δὲ τῷ Κτησίᾳ ἐγκαλοῦσιν ὡς ἀδολεσχοτέρῳ διὰ τὰς διλογίας, πολλαχῇ μὲν ἴσως ἐγκαλοῦσιν ὀρθῶς· πολλαχῇ δὲ οὐκ αἰσθάνονται τῆς ἐναργείας τοῦ ἀνδρός. τίθεται γὰρ ταυτὸ, διὰ τὸ πολλάκις ποιεῖν ἔμφασιν πλείονα· οἷα τὰ τοιάδε· „Στρυάγλιός τις, ἀνὴρ Μῆδος, γυναῖκα Σακίδα καταβαλὼν ἀπὸ τοῦ ἵππου, (μάχονται γὰρ δὴ αἱ γυναῖκες ἐν Σάκαις, ὥσπερ αἱ Ἀμαζόνες) θεασάμενος δὴ τὴν Σακίδα εὐπρεπῆ καὶ ὡραίαν, μεθῆκεν ἀποσώζεσθαι· μετὰ δὲ τοῦτο, σπονδῶν γενομένων, ἐρασθεὶς τῆς γυναικὸς, ἀπετύγχανεν· [a] ἐδέδοκτο μὲν αὐτῷ ἀποκαρτερεῖν, γράφει δὲ πρότερον ἐπιστολὴν, τῇ γυναικὶ μεμφόμενος, τοιάνδε, Ἐγὼ μέν σε ἔσωσα, καὶ σὺ μὲν δι' ἐμὲ ἐσώθης, ἐγὼ δὲ διά σε ἀπωλόμην". ἐνταῦθα ἐπιτιμήσειεν ἂν ἴσως τις βραχυλόγος οἰόμενος εἶναι, ὅτι δὶς ἐτέθη πρὸς οὐδὲν τὸ Ἔσωσα καὶ Δι' ἐμὲ ἐσώθης· ταυτὸν γὰρ [1] σημαίνει ἀμφότερα. ἀλλ' εἰ ἀφέλοις θάτερον, συναφαιρήσεις καὶ τὴν ἐνάργειαν, καὶ τὸ ἐκ τῆς ἐναργείας πάθος. καὶ τὸ ἐπιφερόμενον δὲ τὸ Ἀπωλόμην, ἀντὶ τοῦ Ἀπόλλυμαι, ἐναργέστερον αὐτῇ τῇ συντελείᾳ ἐστί. τὸ γὰρ δὴ γεγονὸς, δεινότερον τοῦ μέλλοντος ἢ γινομένου ἔτι. καὶ ὅλως κ. λ. τ.

Ex Tzetze chil. XII. verſu 894.

Interpr. P. L.

Sacas gentem ſcito, quorum inventum ſcutum:
Et mulieres horum autem pugnant cum viris,
Ut Cteſias inquit, atque alii complures:
Sacarum autem mulieres pugnant ſane ex equis.
Et rurſus vero: Stryalius, vir quidam Medus,
Mulierem Sacam quidem deturbans ab equo.

Ἐκ τοῦ Τζέτζου χιλ. ιά, στίχ, αωζδ'. 683

Τοὺς Σάκας ἔθνος γίνωσκε, ὧν εὕρεμα τὸ σάκος,
Καὶ αἱ γυναῖκες τούτων δὲ συμμάχονται ἀνδράσιν,
Ὡς καὶ Κτησίας εἴρηκε, καὶ ἕτεροι μύριοι·
Αἱ τῶν Σακῶν γυναῖκες δὲ, μάχονται δὴ ἀφ' ἵππων,
Καὶ πάλιν δέ. [2] Στρυάλιος ἀνήρ τις ἐκ τῶν Μήδων,
Γυναῖκα τῶν Σακίδων μὲν καταβαλὼν ἐξ ἵππου.

EX LIBRO NONO PERSICORUM.

ΕΚ ΤΟΥ ΕΝΝΑΤΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΣΙΚΩΝ.

Apud Theonem in prææxercitamentis rhetoricis ſive Libanius ſit auctor, ut alii volunt, cap. de deſcriptione.

Interpr. I. C.

In nono autem Cteſias, quemadmodum ſimulacra Perſarum, ſuper longis perticis, cum

Παρὰ τῷ Θέωνι ἐν προγυμνάσμασι, ἢ τῷ Λιβανίῳ κατ' ἄλλους, κεφ. περὶ ἐκφράσεως.

„ Ἐν δὲ τῇ ἐννάτῃ [3] Κτησίας. οἷον, Τὰ εἴδωλα „ τῶν Περσῶν ἐπὶ τοῖς μακροῖς ξύλοις ὁρῶντες ὑπὸ „ τὸν

1. *Sic Ald. editio. ſed ſcribendum puto:* σημαίνειν. *Ceterum non inepte poſſe hic locum obtinere iſta de Stryaglio inter fragmenta putavi. Videntur enim in iſto eodem bello, de quo præcedentia quæ ex Cteſia retulit Diodorus, accidiſſe. Certe utrobique vides de Sacidarum virilitate eadem narrari, quod iſtæ et in Martis alea viris fidæ et aſſiduæ ſociæ.* 2. Στρυάγλιος *e prioribus Phaleræi apud Tzetzen reponendum videtur potius.* 3. *Ita optime ὁ μακαρίτης avus ad oram reſtituit, et in verſione ſua expreſſit, quum alias mendoſe legeretur* κτῆσις. *Eſt vero elegans hoc fragmentum, cuius mentio etiam hiſtoriæ in Excerptis Photii ſupra Perſic. c. 4.*

a *Fortaſſe ſcripſit* καὶ ἐδέδοκτο. H. St.

„ τὸν ὄρθρον πρὸς τὰς ἀκροπόλεις πόῤῥωθεν οἱ Λυδοὶ, „ εἰς φυγὴν ἐτράποντο, νομίσαντες τὴν ἀκρόπολιν „ πλήρη εἶναι Περσῶν, καὶ ἤδη ἑαλωκέναι".

cum viderent mane diluculo iuxta arcem Lydi e longinquo, rati plenam Perſarum, ac iam occupatam eſſe arcem, in fugam converſi fuerint.

Παρὰ Ἰωάννῃ τῷ Τζέτζῃ, χιλ. α. στίχ. πζ.

Τὸν Ἀστυάγη μὲν φησὶ [Κτησίας] καταβληθέντα Κύρῳ,
Τῶν Βαρκανίων ἄρχοντα γενέσθαι παρὰ τούτου,
Οἰβάρην δὲ τὸν στρατηγὸν τὸν μέγαν τὸν τοῦ Κύρου,
Ξύλινα λέγει πρόσωπα Σάρδεσιν ἐπιστῆσαι
Ἐν ὑπερμήκεσι κοντοῖς, νυκτὸς ἐνδιδυμένα.
Οὕτω Λυδοὺς ταράξαι δὲ, καὶ κατασχεῖν τὴν πόλιν.
Μετὰ τὴν αἰχμαλώτισιν, φάσκει δὲ τὴν τοῦ Κροίσου,
Πρὸς Ἀστυάγη πέπομφεν ὁ Κῦρος Πετησάκαν,
Ὅπως ἐλθὼν τὴν Ἄμυτιν ἴδῃ σὺν Ἀστυάγει.
Ἡ Ἄμυτις ὑπάρχουσα δὲ παῖς τοῦ Ἀστυάγους,
Τοῦτον τὸν πρωτοευνοῦχον, ἄθλιον Πετησάκαν,
684 Ἐπίβουλον νοήσασα τούτου τοῦ Ἀστυάγους,
Τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξώρυξεν, ἐκδείρασά τε ζῶντα,
Ἀνεσκολόπησε σταυρῷ, θεῖσα βορὰν ὀρνέοις [1].

Apud Ioan. Tzetzem chiliad. I. vers. 87. Interpr. P. Laciſio.

Aſtyagem quidem ait [Cteſias] deiectum a Cyro,
Barcaniis ducem factum fuiſſe ab illo.
Oebarem autem imperatorem magnum illum Cyri
Ligneas dicit larvas Sardibus impoſuiſſe,
Super longiſſimis contis, nocte indutas,
Sicque Lydos turbaſſe, et detinuiſſe urbem.
Post captivitatem, dicit autem illam Crœſi,
Ad Aſtyagem miſit Cyrus Peteſacam,
Ut profectus Amytim videret cum Aſtyage.
Amytis autem exiſtens filia Aſtyagis,
Hunc primum eunuchum, miſerum Peteſacam,
Inſidiatorem cum intellexiſſet Aſtyagis,
Oculos effodit, excoriatumque vivum,
Suſpendit cruci, ponens eſcam alitibus.

ΕΚ ΤΟΥ ΔΕΚΑΤΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΣΙΚΩΝ.

Παρὰ τῷ ἐθνικογράφῳ.

Δυρβαῖοι, ἔθνος κατῆκον εἰς Βάκτρους, καὶ Ἰνδικήν. Κτησίας ἐν Περσικῶν δεκάτῃ· „ Χώρα δὲ πρὸς „ [2] αὐτὸν πρόσκειται Δυρβαῖοι, εὐδαίμονες ἄνδρες, „ καὶ πλούσιοι, καὶ δίκαιοι, οὔτ' ἀδικοῦντες, οὔτ' „ ἀποκτείνοντες ἄνθρωπον. ἐὰν δ' εὕρωσιν ἐν τῇ ὁδῷ „ ἢ χρυσὸν, ἢ ἄλλο τι *.

EX PERSICORVM DECIMO.

Apud Stephanum.

Dyrbæi, populus pertingens ad Bactros et Indicam regionem. Cteſias Perſicorum decimo: *Ad eum vero ſita est regio, Dyrbæi, viri beati et opulenti, iidemque iuſti, qui nec iniuriam inferant, nec mortem homini, ſique inveniant in via aurum, vel aliud quippiam* *.

Παρὰ τῷ αὐτῷ.

Χωραμναῖοι, ἔθνος Περσικὸν ἀγρίων ἀνθρώπων. Κτησίας ἐν Περσικῶν δεκάτῳ· „ Οὕτω δὲ ταχύς „ ἐστιν ὁ ἄγριος ἄνθρωπος, [3] καὶ διώκων τὰς ἐλάφους „ καταλαμβάνειν". καὶ ἄλλα πλεῖστα περὶ αὐτῶν φησι.

Ibidem.

Choramnæi, gens Perſica hominum agreſtium. Cteſias Perſicorum decimo: *Adeo vero veloces ſunt illi agreſtes homines, ut curſu cervos aſſequantur.* Et multa refert de iis alia.

Ἐκ τῶν Ἀπολλωνίου ἱστοριῶν θαυμασίων. ἱστορ. κ΄.

Κτησίας δὲ ἐν τῇ δεκάτῃ Περσικῶν, καμήλους τινὰς ἐν τῇ [4] χώρᾳ γίγνεσθαι, ἃς ἔχειν τρίχας πρὸς Μιλήσια ἔρια τῇ μαλακότητι· ἐκ δὲ τούτων τοὺς ἱεροὺς καὶ τοὺς ἄλλους δυνάστας τὰς ἐσθῆτας φέρειν.

Ex Apollonii hiſtoriis mirabilibus, hiſt. XX. Interpr. G. Xyl.

Cteſias libro rerum Perſicarum decimo, camelos eſſe ea in regione prodit, quarum pili mollicie lanas Mileſias æquant: ſacerdotesque et alios proceres, veſtes ex iis confectas geſtare.

EK EX

1. *Supra in excerptis Perſicis in Photio cap. 5.* 2. *Suſpecta hæc non iniuria amico meo eximio, reconditæ eruditionis et rariſſ. ingenii iuveni Cl. Salmaſio, quæ facile poſſent ex iis quæ præceſſerant intelligi, ait, ſi haberentur.* 3. *Cl. Salmaſius noſter emendat* ὡς καὶ διώκοντα ἐλάφους καταλ. *non quod* τὰς ἐλάφους *improbet. vetuſtiſſ. enim Græcos vocem* ἔλαφος *ſive de maſculo, ſive de femina loquerentur, fere extuliſſe: inſcitiæque damnandos grammaticos qui mirantur apud poëtas cervis feminis cornua attribui, cum exploratiſſimum ſit eas cornibus carere. Sed hæc ipſe ad ſuum Stephanum plus ſexcentis locis reſtitutum nos docebit: quem paratum ad editionem habet, ut nos publice quamprimum habeamus, id optamus ſummopere. immo docuit ante tres annos in ſuis ad Callimachum lectionibus, quæ ipſæ quoque lucem publicam nondum viderunt, puto. Alias de hac re et ad Pollucem noſtrum in Notis quas brevi,* σὺν θεῷ, *dabimus, erit dicendi locus. nec enim iſta, quæ* κειμηλίων *loco ſervo, mihi ſoli ſervata velim.* 4. *Sed quænam illa regio? nam quod præceſſit apud Apollonium de monte Pelio ex Heraclide, ad eum locum hæc de camelis non pertinere arbitror. latet itaque hic mendum.*

EX EIVSDEM CTESIAE PERSICIS,

numero librorum non addito ab auctoribus.

Apud Tzetzem chil. III. *verſu* 641.

Interpr. P. L.

Lex communis quædam Perſica est contra ingratos,
Omnes eos qui posſunt gratias exhibere,
Nec exhibent, valde caſtigans, atque puniens.
Ingratos arbitrantur enim in patriam,
Et in parentes, et in Deum, impiisſimos eſſe.
Hanc quidem Cyri, Xenophon: hanc autem Perſicæ legis,
Cteſias atque Herodotus ſcribunt hiſtoriam.

Apud Athenæum Dipnoſoph. IV.

Interpr. H. Steph.

Rex autem Perſarum (ut ſcribunt Cteſias et Dinon in Perſicis) cum virorum millibus quindecim cœnabat, et in cœnam talenta quadraginta inſumebantur.

Apud eundem libro II.

Rex Perſarum, ut ſcribit libro primo Herodotus, aquam in potum ſuum ſecum vehit a Choaſpi fluvio, qui Suſa præterfluit, atque ex hoc ſolo bibit. Huius autem aquæ decoctæ plena vaſa argentea portantes plurimi currus, rotarum quatuor, quos muli trahunt, ipſum ſequuntur. At Cteſias Cnidius narrat etiam quomodo regia hæc Choaſpis fluvii aqua coquatur, et quomodo vaſis impoſita, portetur ad regem. additque, illam et levisſimam et ſuavisſimam eſſe.

Libro XI.

Verum repudianda ſunt nobis fictilia pocula. Apud Perſas enim, ut teſtatur Cteſias, quemcunque rex inhonoratum eſſe voluerit, fictilibus poculis utitur.

Ex Æliani de natura animal. lib. VII. *cap.* I.

Interpr. P. Gillii vel C. Gesnero.

Suſidas boves numerandi ſcientiam tenere Cteſias ſcribit. Nam Suſis regi ſingulæ quotidie centum cados in hortos ſicciores et minus riguos hauriunt. Quem quidem laborem, ſive quod ſit eis certus et conſtitutus, ſive etiam quia diu multumque in eo ſe exercuerint, promptisſime obeunt: nullam enim earum ad opus remolleſcere videres. Ad alterum vero

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΚΤΗΣΙΟΥ ΠΕΡΣΙΚΩΝ.

βιβλίων ἀριθμοῦ οὐ προστεθέντος, ὑπὸ τῶν συγγραφέων.

Παρὰ τῷ Τζέτζῃ χιλ. γ'. στίχ. χμά.

Νόμος κοινός τις Περσικός ἐστι κατ' ἀχαρίστων,
Τοὺς δυναμένους σύμπαντας χάριν ἀποδιδόναι,
Καὶ μὴ διδόντας, ἰσχυρῶς εὐθύνων, καὶ κολάζων.
Τοὺς ἀχαρίστους οἴονται καὶ γὰρ πρὸς τὴν πατρίδα,
Καὶ πρὸς γονεῖς, καὶ πρὸς Θεὸν, ἀσεβεστάτους εἶναι. 685
[1] Τὴν μὲν τοῦ Κύρου, Ξενοφῶν· τὴν δὲ τοῦ Πέρσου νόμου
Κτησίας καὶ Ἡρόδοτος γράφουσιν ἱστορίαν.

Παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ, Δειπνοσοφ. δ'.

Ὁ δὲ Περσῶν βασιλεὺς, (ὥς φησὶ Κτησίας καὶ Δίνων ἐν τοῖς Περσικοῖς) ἐδείπνει μετὰ ἀνδρῶν μυρίων πεντακισχιλίων· καὶ ἀνηλίσκετο εἰς τὸ δεῖπνον τάλαντα τετρακόσια [2].

Παρὰ τῷ αὐτῷ ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ.

Ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὥς φησιν ἐν τῇ πρώτῃ Ἡρόδοτος, ὕδωρ [3] ἀπὸ τοῦ Χοάσπεος πιεῖν ἄγεται τοῦ περὶ Σοῦσα ῥέοντος· τοῦ δὲ μόνου πίνει ὁ βασιλεύς. τοῦ δὲ τοιούτου ὕδατος ἀπεψημένου πολλαὶ κάρτα ἅμαξαι τετράκυκλοι ἡμιόνειαι κομίζουσαι ἐν ἀγγείοις ἀργυρέοισιν ἕπονταί οἱ. Κτησίας δὲ ὁ Κνίδιος καὶ ἱστορεῖ ὅπως ἕψεται τὸ βασιλικὸν τοῦτο ὕδωρ, καὶ ὅπως ἐναποτιθέμενον τοῖς ἀγγείοις, φέρεται τῷ βασιλεῖ· λέγων αὐτὸ καὶ ἐλαφρότατον καὶ ἥδιστον εἶναι.

Ἐν τῷ ιά βιβλίῳ.

Παραιτητέον δ' ἡμῖν τὰ κεράμεια ποτήρια. καὶ γὰρ Κτησίας, παρὰ Πέρσαις, φησὶν, ὃν ἂν βασιλεὺς ἀτιμάσῃ, κεραμείοις χρῆται.

Ἐκ τῶν Αἰλιανοῦ περὶ ζώων ἰδιότ. βιβλ. ζ'. κεφ. ά.

Πέπυσμαι δὲ καὶ ἀριθμητικῆς τὰς βοῦς οὐκ ἀμοίρους εἶναι τὰς Σουσίδας. καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ἄλλως κόμπος τὸ εἰρημένον, μάρτυς ὁ λόγος ὁ λέγων, ἐν Σούσοις τῷ βασιλεῖ βοῦς ἐς τοὺς παραδείσους πολλὰς, ἐς τὰ ἧττον ἐπίρρυτα ἀντλεῖν ἑκάστην κάδους ἑκατόν. οὐκοῦν ἢ τὸν ἐπονηθέντα αὐταῖς, ἢ τὸν συντεταγμένον ἐκ πολλοῦ [4] μόχθον προθυμότατα ἐκτελοῦσι· καὶ οὐκ ἂν βλακεύουσάν τινα θεάσαιο. εἰ δὲ πέρα τῆς προειρημένης

1. *Ante hæc nimirum Tzetzes multa de Cyro ἱστορεῖ e Xenophonte deſumpta.* 2. *Hæc efficere ait Athenæus* Ἰταλικοῦ νομίσματος ἐν μυριάσι διακοσίαις τεσσαράκοντα, ducentas et quadraginta myriadas denariorum Italicorum *id est, aureorum ſexaginta millia, ut ad eum locum Dalechampius, qui Budæum lib.* 3. *de Aſſe istum locum diligentisſime expoſuiſſe ait.* 3. *De aqua huius potu, quo utebantur ſoli reges Perſarum, v. copioſe Briſſon. l.* 1. *de reg. Perſ.* 4. *Ita ſcripſi. vulgo* μόχθου.

μένης ἑκατοντάδος, ἵνα γοῦν προσλιπαρήσαις κάδον ἀναμήσασθαι, οὐ πείσεις, οὐδὲ ἀναγκάσεις, οὔτε παίων οὐδὲ κολακεύων, λέγει Κτησίας.

vero ſupra quam diximus cadum exhauriendum, nec verberibus nec blanditiis inducere poſſes.

686 Παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ, Δειπνοσοφ. ιβ'.

Apud Athenæum Dipnoſoph. XII. *Interpr. H. St.*

Κτησίας δ' ἱστορεῖ Ἄνναρον τὸν βασιλέως ὕπαρχον, καὶ τῆς Βαβυλωνίας δυναστεύσαντα, στολῇ χρῆσθαι γυναικείᾳ καὶ κόσμῳ· καὶ ὅτι βασιλέως δούλῳ ὄντι αὐτῷ, εἰς τὸ δεῖπνον εἰσῄεσαν πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν [1] ψάλλουσαι καὶ ᾄδουσαι γυναῖκες. ἔψαλλον δὲ αὗται καὶ ᾖδον ἐκείνου δειπνοῦντος.

Cteſias vero Annarum regis præfectum, et qui Babyloniæ regionis imperium obtinuerat, veſte et ornatu muliebri uſum eſſe tradit: et ad eum cœnantem, quum regis ſervus eſſet, accedere ſolitas centum quinquaginta pſallentes et canentes mulieres. Pſallebant autem hæ et canebant illo cœnante.

Παρὰ τῷ Στεφάνῳ.

Apud Stephanum.

Βαρήνη, πόλις Μηδίας, ἐγγὺς Ἀγβατάνων [2].

Barene, urbs Mediæ, vicina Agbatanis.

Παρὰ τῷ αὐτῷ ἐν Ἀγβάτανα.

Apud eundem, voce Agbatana.

Κτησίας δὲ πανταχοῦ τῶν Περσικῶν, τὰ παρὰ Μήδοις Ἀγβάτανα διὰ τοῦ α γράφει [3].

Cteſias vero ubique in Perſicis, Medorum Agbatana per A ſcribit.

Ἐν τῷ αὐτῷ.

Ibidem.

Δερβίκαι [4], ἔθνος πλησίον τῶν Ὑρκανῶν. Ἀπολλώνιος δὲ δὶς τὸ κκ γράφει. Κτησίας δὲ Δερβίους αὐτούς φησιν, ἢ Τερβισσούς.

Derbicæ, gens vicina Hyrcanis. Apollonius vero cum duplici κκ ſcribit. Cteſias autem Derbios eos dicit, ſive Terbiſſos.

Παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ, Δειπνοσοφ. ιγ'.

Apud Athenæum Dipnoſoph. XIII. *Interpr. H. Steph.*

Καὶ ἡ ἐπ' Αἴγυπτον δὲ Καμβύσου στρατεία, ὥς φησι Κτησίας, διὰ γυναῖκα ἐγένετο. ὁ γὰρ Καμβύσης πυθανόμενος τὰς Αἰγυπτίας γυναῖκας ἐν ταῖς συνουσίαις διαφέρειν τῶν ἄλλων, ἔπεμψε πρὸς Ἄμασιν, τὸν Αἰγυπτίων βασιλέα, μίαν αἰτῶν πρὸς γάμον τῶν θυγατέρων· ὁ δὲ τῶν μὲν ἑαυτοῦ οὐκ ἔδωκεν, (ὑπονοήσας μὴ γυναικὸς ἕξειν αὐτὴν τιμήν, ἀλλὰ παλλακίδος) ἔπεμψε δὲ τὴν Ἀπρίου θυγατέρα Νειτῆτιν. ὁ δὲ Ἀπρίης ἐκπεπτώκει τῆς Αἰγυπτίων βασιλείας, διὰ τὴν γενομένην ἧτταν πρὸς Κυρηναίους, καὶ ἀνῄρητο ὑπὸ Ἀμάσιδος. ἡσθεὶς οὖν ὁ Καμβύσης τῇ Νειτήτιδι, καὶ σφόδρα ἐρεθισθεὶς, ἐκμανθάνει παρ' αὐτῆς πάντα· καὶ δεηθείσης ἐκδικῆσαι τοῦ Ἀπρίου τὸν φόνον, πείθει πολεμῆσαι Αἰγυπτίοις.

*Quinetiam Cambyſi ſuſcipiendæ in AEgy*ptum expeditionis (ut ſcribit Cteſias) cauſſa fuit mulier. Nam quum AEgyptias mulieres in congreſſu præſtare ceteris intellexiſſet, ad Amaſin AEgypti regem miſit, unam ex eius filiabus in uxorem poſcens. At hic e ſuis quidem unam haud miſit, ſuſpicatus illi non habitum iri honorem uxori debitum, ſed pallacæ: verum Apriæ filiam, Neitetin. Exciderat autem regno Apries, propter cladem *in pugna*, adverſus Cyrenenſes acceptam, et ab Amaſi fuerat interfectus. Cambyſes Neitetidis conſuetudine delectatus, et valde in amorem eius illectus, omnia ex illa diſcit: et quum oraſſet eum ut cædem Apriæ patris ulciſceretur, perſuadet ut bellum AEgyptiis inferat.

687 Παρὰ τῷ Αἰλιανῷ ἐν τῷ ις' περὶ ζώ. ἰδιότ. κεφ. μβ'.

Apud AElianum lib. XVI. *de nat. animal. cap.* 42.

Ex interpr. Gillii a C. Geſn. recogn.

Κτησίας γε μὴν ὁ Κνίδιος [5] περὶ τὴν Περσικὴν Σιττάκην ποταμὸν εἶναι Ἀργάδην ὄνομα· ὄφεις δὲ ἔτι ἐν αὐτῷ γίνεσθαι πολλοὺς, μέλανας τὸ σῶμα, πλήν γε τῆς κεφαλῆς. εἶναι δὲ αὐτοῖς λευκὴν ταύτην. προσιέναι δὲ εἰς ὀργυιὰν τὸ μῆκος τοὺς ὄφεις τούσδε. τοὺς οὖν ὑπὸ τούτων δηχθέντας ἀποθνήσκειν. μεθ' ἡμέραν μὲν μὴ ὁρᾶσθαι, ὑφύδρους δὲ νήχεσθαι· νύκτας δ' ἢ τοὺς ὑδρευομένους,

Porro Cteſias Cnidius refert, in flumine cui nomen Argades, quod ad Perſicam Sittacen eſt, ſerpentes abunde gigni, capite albas, reliquo corpore nigras, quatuor cubitorum longitudinem habere, et quos percuſſerint interimere: *interdiu eas* haudquaquam videri ſolere, *ſub aquis natantes: noctu vero* vel aquantes vel lintea lavan-

1. *v. Th. Marcil. interpr. ad Suetonii Titum in cap.* 3. *ad iſta:* ut qui cantaret et pſalleret [illegible] *mis de his* μουσουργοῖς *mulieribus doctiſſ. Briſſonium lib.* 1. *de reg. Perſ.* 2. *Non facit Stephanus Cteſiæ mentionem de hac urbe. Ex eo tamen cum A. Schotto puto, et epitomator quidam nomen Cteſiæ omiſerit. v. Excerpta Perſicorum ſupra c.* 4. 3. *De huius nominis* διττογραφίᾳ *plura ibi* [illegible] *ſcripſi.* 4. *Ita ſcribo, male vulgo* Δελβίκκαι. *quod notavit et H. Stephanus ſupra pag.* 630. *ſuadet id et ſeries* [illegible] *Stephano. Et ait Apollonium per duplex* κκ *ſcribere, quod alii nimirum per unum* Δερβίκαι. [illegible] *fuiſſe videtur Stephanus.* 5. *Potuit hoc et ex Indicis Cteſiæ excerpſiſſe AElianus, e quibus* [illegible] *auctore apud eum legas. Vt itaque hoc non nego: ita hic ſequi libuit amicum noſtrum, clariſſ.* [illegible] *ad Perſica hæc quoque retuliſſe videtur.*

vantibus (quod non pauci faciunt vel propter aquæ deficientis neceſſitatem, vel quod impediti negociis interdiu veſtes non abluerunt) perniciem inferre.

νης, ἢ τοὺς τὴν ἐσθῆτα φαιδρύνοντας διαφθείρειν. πολλοὺς δὲ ἄρα πάσχειν τοῦτο, ἢ χρείᾳ ὕδατος ἐπιλείποντος, ἢ μεθ' ἡμέραν ἀσχοληθέντας, καὶ ἀποπλῦναι τὴν ἐσθῆτα μὴ δεδυνημένους.

Quæ ſubiiciuntur iam de Artoxerxe et Cyro, Cyrique adverſus fratrem expeditione &c. patet ex ſuperioribus, quæ Photius excerpſit, cap. 58. 59. Pers. fuiſſe e libro Perſicorum Cteſiæ XIX., et potisſimum, ni fallor, ex XX., et poſterioribus etiam aliqua.

Apud Plutarchum, in Artoxerxis vita.

Interpr. ni fallor, H. Cruſerio.

Ac Cyrus a Cyro priſco nomen mutuatus eſt: illi a ſole aiunt inditum. Cyrum enim vocare Perſas ſolem. Artoxerxes ante Arſicas dictus fuit, quamvis Oarſem ferat nuncupatum Dinon. Verum Cteſiam, etſi alioquin abſurdarum et inſulſarum in libros ſuos variam fabularum colluviem infarſerit, haud probabile ſit tamen appellationem fugiſſe, in cuius contubernio agebat regis, medicus eius, uxoris, matris et liberorum.

Παρὰ τῷ Πλουτάρχῳ, ἐν τῷ Ἀρτοξέρξου βίῳ

Ὁ μὲν οὖν Κῦρος ἀπὸ Κύρου τοῦ παλαιοῦ τοὔνομα ἔσχεν, ἐκείνῳ δὲ ἀπὸ τοῦ [1] ἡλίου γενέσθαι φασί. Κῦρον γὰρ καλεῖν Πέρσας τὸν ἥλιον. ὁ δὲ Ἀρτοξέρξης, [2] Ἀρσίκας πρότερον ἐκαλεῖτο. καίτοι [a] Δείνων φησὶν ὅτι Ὀάρτης· ἀλλὰ τὸν Κτησίαν, εἰ καὶ τἄλλα μύθων ἀπιθάνων καὶ παραφόρων ἐμβέβληκεν εἰς τὰ βιβλία παντοδαπὴν [3] πυλαίαν, οὐκ εἰκός ἐστιν ἀγνοεῖν τοὔνομα τοῦ βασιλέως, παρ' ᾧ διέτριβε, θεραπεύων αὐτὸν καὶ γυναῖκα καὶ μητέρα καὶ παῖδας.

Apud Xenophontem libro I. de expeditione Cyri.

Quum *Cyrus* una cum his eſſet, regem et globum qui illum circumſtabat conſpicatur. Ac ſtatim continere ſe non potuit: ſed hæc loquutus, Video hominem, in eum invadit, et infeſta haſta per loricam pectus verberat: ut refert Cteſias medicus, qui et vulnus illud ſe curaſſe dicit. Dum autem *regem* ferit, in eum neſcio quis tragulam magno impetu iaculatur, *et ſub oculo vulnerat.* Hic pugnantibus rege et Cyro, illisque qui circa ipſos erant, quam multi quidem ceciderint eorum qui regem circumſtabant, Cteſias commemorat. (apud illum enim erat.) Cyrus autem, et ipſe occubuit, et octo, fortisſimi eorum qui latus eius cingebant, ſuper illo iacebant.

Παρὰ τῷ Ξενοφῶντι, ἐν τῷ ά τῆς Κύρου ἀναβάσεως.

Σὺν τούτοις δὲ ὢν [ὁ Κῦρος] καθορᾷ βασιλέα καὶ τὸ ἀμφ' ἐκεῖνον στῖφος· καὶ εὐθὺς οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλ' εἰπών, „ Ὁρῶ τὸν ἄνδρα", ἵετο ἐπ' αὐτόν, καὶ παίει κατὰ τὸ στέρνον, καὶ τιτρώσκει διὰ τοῦ θώρακος, ὥς φησι Κτησίας ὁ ἰατρός· καὶ ἰᾶσθαι αὐτὸς τὸ τραῦμά φησι. παίοντα δ' αὐτὸν ἀκοντίζει τις παλτῷ ὑπὸ τὸν ὀφθαλμὸν βιαίως· καὶ ἐνταῦθα μαχόμενοι καὶ βασιλεὺς καὶ Κῦρος, καὶ οἱ ἀμφ' αὐτοὺς, ὑπὲρ ἑκατέρου, 688
ὁπόσοι μὲν τῶν ἀμφὶ βασιλέα ἀπέθανον, Κτησίας λέγει· (παρ' ἐκείνῳ γὰρ ἦν) Κῦρος δὲ, αὐτός τε ἀπέθανε, καὶ ὀκτὼ οἱ ἄριστοι τῶν περὶ αὐτὸν ἔκειντο ἐπ' αὐτῷ.

Iterum ex Plutarcho in Artoxerxis vita.

Interpr. H. Cruſ., ni fallor, cuius et alia ex Plut. hic.

Cteſiæ narratio, ut brevibus multa perſtringam, huiuscemodi eſt: Cyrus trucidato Artagerſe, equum in regem permiſit, et hic in illum, ſilentio uterque. Occupat Cyri amicus Ariæus ferire regem, nec ſauciavit eum: rex miſſa lancea a Cyro aberravit, Tisſaphernem autem fidum Cyro et fortem virum percuſſit atque interemit. Cyrus intorto per loricam regis iaculo, vulnus pectori illius ingeſſit duos digitos altum. unde ille ictus vi defluxit ex equo ad terram. Fuga et tumultu cohortis regiæ edito, rex aſſurgens cum paucis (inter quos fuit Cteſias) tumulum vicinum cepit, ubi tenuit ſe quietum. Cyrum inter hoſtes volitantem equus ferox longe abſtulit: nec tenebris iam cognoſcebatur ab hoſtibus, et ab amicis quærebatur. Erectus autem victoria, ardorisque

Πάλιν ἐκ τοῦ Πλουτάρχου, ἐν τῷ Ἀρτοξέρξου βίῳ.

Ἡ δὲ Κτησίου διήγησις, ὡς ἐπιτεμόντι πολλὰ, συντόμως ἀπαγγεῖλαι, τοιαύτη τίς ἐστι. Κῦρος, ἀποκτείνας Ἀρταγέρσην, ἤλαυνεν εἰς αὐτὸν βασιλέα τὸν ἵππον, καὶ αὐτὸς εἰς ἐκεῖνον, ἀμφότεροι σιωπῇ. φθάνει δὲ βαλλὼν Ἀριαῖος ὁ Κύρου φίλος βασιλέα, καὶ οὐκ ἔτρωσε. βασιλεὺς δὲ, ἀφεὶς τὸ δόρυ, Κύρου μὲν οὐκ ἔτυχε, Τισσαφέρνην δὲ, πιστὸν ἄνδρα Κύρῳ καὶ γενναῖον, ἔβαλε καὶ κατέκτεινε. Κῦρος δ' ἐπ' αὐτὸν ἐξακοντίσας διὰ τοῦ θώρακος, ἔτρωσε τὸ στῆθος, ὅσον ἐνδῦναι δύο δακτύλους τὸ ἀκόντιον, πεσεῖν δὲ αὐτὸν ὑπὸ τῆς πληγῆς ἀπὸ τοῦ ἵππου. φυγῆς δὲ καὶ ταραχῆς τῶν περὶ αὐτὸν γενομένης, ὁ μὲν, ἀναστὰς μετ' ὀλίγων (ἐν οἷς καὶ Κτησίας ἦν) λόφον τινὰ πλησίον καταλαβὼν, ἡσύχαζε· Κῦρον δὲ τοῖς πολεμίοις ἐνειλούμενον ὁ ἵππος ἐξέφερεν ὑπὸ θυμοῦ μακρὰν, ἤδη σκότους ὄντος, ἀγνοούμενον ὑπὸ τῶν πολεμίων, καὶ ζητούμενον ὑπὸ τῶν φίλων. ἐπαιρόμενος δὲ τῇ νίκῃ, καὶ με-

1. *Supra in excerpt. Perſ. cap. 48. v. doctiſſ. Briſſon. lib. 2. de reg. Perſ. non longe a fine, ubi errorem Suidæ notat in huius nominis etymo.* 2. Ἀρσάκης *ſupra excerpt. Perſ. c. 48. et 56.* 3. *in quibusd. mſſ. Plut. hoc adnotatur, ut puto, ſcholion:* πυλαιαστὰς, τοὺς ψεύστας Ῥόδιοι, τοὺς μηδὲν ὑγιὲς, μήτε λέγοντας, μήτε πράττοντας.

a Δ. φησὶν ὁ Ἄρσης *codex Vulcob.*

μεστὸς ὢν ὁρμῆς καὶ θράσους, διεξήλαυνε βοῶν, „ Ἐξί- „ στασθε πενιχροί." τοῦτο δὲ Περσιστὶ πολλάκις αὐτοῦ βοῶντος, οἱ μὲν ἐξίσταντο, προσκυνοῦντες· ἀποπίπτει δὲ τῆς κεφαλῆς ἡ τιάρα τοῦ Κύρου, καὶ παρατρέχων νεανίας Πέρσης, ὄνομα Μιθριδάτης, ἀκοντίῳ βάλλει τὸν κρόταφον αὐτοῦ παρὰ τὸν ὀφθαλμόν. ἀγνοῶν ὅστις [a] ἐστίν. πολὺ δὲ αἷμα τοῦ τραύματος ἐκβαλόντος, ἰλιγγιάσας καὶ καρωθεὶς ὁ Κῦρος ἔπεσε. καὶ ὁ μὲν ἵππος ὑπεκφυγὼν ἐπλάζετο· τὸν δ' [b] ἐφίππειον πῖλον ἀποῤῥυέντα λαμβάνει τοῦ τὸν Κῦρον βαλόντος ἀκόλουθος, αἵματος [c] περίπλεων. τὸν δὲ Κῦρον ἐκ τῆς πληγῆς ἀναφέροντα χαλεπῶς καὶ μόλις, εὐνοῦχοι τινὲς παρόντες ὀλίγοι ἐπεχείρουν ἐπ' ἄλλον ἵππον ἀναθέσθαι, καὶ σώζειν· ἀδυνατοῦντα δ' ἔχοντα, καὶ δι' αὐτοῦ προθυμούμενον βαδίζειν, ὑπολαβόντες ἦγον· τῷ μὲν σώματι καρηβαροῦντα καὶ σφαλλόμενον, οἰόμενον δὲ νικᾷν, ἀκούοντα τῶν φευγόντων ἀνακαλουμένων Κῦρον βασιλέα, καὶ φείδεσθαι δεομένων. ἐν δὲ τούτῳ, Καύνιοι τινες ἄνθρωποι κακόβιοι καὶ ἄποροι,
689 καὶ ταπεινῶν ὑπουργημάτων ἕνεκα τῇ τοῦ βασιλέως στρατιᾷ παρακολουθοῦντες, ἔτυχον [d] ἀναμιχθέντες, ὡς φίλοι, τοῖς περὶ τὸν Κῦρον. ὡς δὲ μόλις συνεῖδον τὰ περιθωρακίδια φοινικᾶ, (λευκοῖς χρωμένων τῶν βασιλικῶν ἁπάντων) ἔγνωσαν πολεμίους ὄντας. εἷς οὖν ἐκείνων ἐτόλμησεν ἀγνοῶν ἐξόπισθεν βαλεῖν τὸν Κῦρον ἀκοντίῳ. τῆς δὲ περὶ τὴν ἰγνύαν φλεβὸς ἀναῤῥαγείσης, πεσὼν ὁ Κῦρος, ἅμα παίει πρός τινι λίθῳ τὸν τετρωμένον κρόταφον, καὶ ἀποθνήσκει. τοιοῦτος μὲν ὁ Κτησίου λόγος, ᾧ, καθάπερ ἀμβλεῖ ξιφιδίῳ, μόλις ἀναιρῶν τὸν ἄνθρωπον, ἀνῄρηκεν.

que et fiduciæ plenus per medios vehebatur hoſtes: clamans, Cedite miſeri. Dum hoc identidem lingua Perſica clamat, pars venerabundi decedunt ei via. Ibi quum tiara capiti eius defluxiſſet, prætercurrens adoleſcens Perſes (Mithridati nomen erat) tempus Cyri iaculo ſecundum oculum ferit, inſcius qui ſit. Eructante vim ſanguinis vulnere, captus Cyrus vertigine et ſopore collabitur. Equus fugiens oberrabat: ſtratum equi prolapſum capit comes illius qui Cyrum percusſit, ſanguine redundans. Cyrum ex plaga ægre tandem colligentem ſe, aſſiſtentes eunuchi pauci alteri equo impoſuere, quo eriperent eum. Quem equitandi impotentem, pedibusque connitentem ire ſuſtinentes ducebant: corpore quidem ob vulnus in capite acceptum gravem ceſpitantemque, ſed victorem arbitrantem ſe, quod fugientes audiret, Cyrum regem alta voce appellantes, atque ut parceret ipſis orantes. Interea Caunii quidam homines, tenues inopesque, qui humilium miniſteriorum gratia regis caſtra ſequebantur, confuſi forte ut amici fuere cum illis qui circa Cyrum erant. hi ut tandem punicea ſagula eorum advertere, (quum regii haberent omnes candida) intellexerunt hoſtes eſſe. Ita unus eorum auſus est, ignarus qui eſſet, Cyrum iaculo a tergo ferire. Vulnerata poplitis vena prolapſus Cyrus tempus ſimul ſaucium ad ſaxum offendit: unde animam exhalavit. Hæc Cteſiæ verba ſunt, quibus quaſi plumbeo gladio vix tandem interficiens hominem eum ſuſtulit.

Παρὰ τῷ αὐτῷ Πλουτάρχῳ, ὀλίγῳ ὕστερον.

Ἐξελήλακει δὲ [ὁ Ἀρτοξέρξης] (ὡς ὁ Κτησίας φησὶν) ἐπὶ τὴν μάχην, τεσσαράκοντα μυριάσιν· οἱ δὲ περὶ Δείνωνα καὶ Ξενοφῶντα, πολὺ πλείονας γενέσθαι λέγουσι τὰς μεμαχημένας. ἀριθμὸν δὲ νεκρῶν ὁ Κτησίας, ἐνακισχιλίους ἀνενεχθῆναι φησὶ πρὸς τὸν Ἀρτοξέρξην· [1] αὐτῷ δὲ δισμυρίων οὐκ ἐλάττους φανῆναι τοὺς κειμένους. ταῦτα μὲν οὖν ἔσχε διαμφισβήτησιν. ἐκεῖνο δὲ τοῦ Κτησίου λαμπρὸν ἤδη ψεῦσμα, τὸ πεμφθῆναι φάναι πρὸς τοὺς Ἕλληνας αὐτὸν, μετὰ [2] Φαΰλλου τοῦ Ζακυνθίου καὶ τινῶν ἄλλων. ὁ γὰρ Ξενοφῶν ἠπίστατο συνδιατρίβοντα βασιλεῖ Κτησίαν. μέμνηται γὰρ αὐτοῦ, καὶ τοῖς βιβλίοις τούτοις ἐντετυχὼς δῆλός ἐστιν. οὐκ ἂν οὖν ἐλθόντα, καὶ λόγων τοσούτων ἑρμηνέα γενόμενον, παρῆκεν ἀνώνυμον, Φαΰλλον δὲ τὸν Ζακύνθιον ὠνόμαζεν. ἀλλὰ δαιμονίως ὁ Κτησίας, ὡς ἔοικε, φιλότιμος ὢν, καὶ οὐχ ἧττον φιλολάκων καὶ φιλοκλέαρχος, ἀεὶ τινὰς ἐν τῇ διηγήσει χώρας ἑαυτῷ δίδωσιν, ἐν αἷς γενόμενος, πολλὰ καὶ καλὰ [e] μιμνήσκεται Κλεάρχου καὶ τῆς Λακεδαίμονος. μετὰ δὲ τὴν μάχην δῶρα κάλλιστα μὲν ἐξέπεμψε καὶ μέγιστα τῷ Ἀρταγέρσου παιδὶ, τοῦ πεσόντος ὑπὸ Κύρου· καλῶς δὲ καὶ Κτησίαν καὶ τοὺς ἄλλους ἐπετίμησεν.

Apud eundem Plutarchum, paulo poſt.

Eduxerat autem *Artoxerxes* (ut Cteſias auctor est) in aciem quadringena millia: Dinon et Xenophon multo plures fuiſſe qui conflixere memorant. Inito cæſorum numero Cteſias novem millia capitum relata perhibet ad Artoxerxem: ſibi vero non minus xx. millia viſos qui ceciderant. Verum hæc in controverſia fuere. Illud vero iam Cteſiæ nobile est mendacium, qui ſe cum Zacynthio Phayllo et quibusdam aliis miſſum refert ad Græcos. Nam Xenophontem non latuit agere in regis contubernio Cteſiam. Siquidem meminit eius, et conſtat hoſce libros eum volviſſe. Quare nuncium eum et tantæ legationis interpretem non prætermiſiſſet tacitum: at Phaylli Zacynthii mentionem feciſſet. Sed mire ſcilicet ambitioſus Cteſias, nec ſecius Laconum et Clearchi ſtudioſus, paſſim in hiſtoria aliquas ſibi ipſe attribuit partes: in quibus quum est, multa et præclara de Clearcho commemorat, et de Lacedæmone. Secundum prælium eximia dona et maxima Artagerſis, qui a Cyro fuerat interemptus, filio miſit. Magnifice etiam Cteſiam ceteroſque honoravit.

Παρὰ

Apud

1. *Xyl. vertit*, Ipſi cadavera viſa haud pauciora xx. millibus eſſe ait. *et annotat* [illegible] Locus est ambiguus et obſcurus. Nam neque ſatis liquet de Cyrine an regis exercitu perierint [illegible] et quo illud αὐτῷ pertineat, non conſtat. ego ad Cteſiam potius retulerim. Minime quidem Lupo aſſentior, qui alterum numerum ad Cyrianos, alterum ad regios retulit. Diodor. Siculus de regis exercitu plures xv. millibus, de Cyri autem circiter tria millia cecidiſſe refert. 2. *In Variis lectionibus ad Plutarch. adnotatur* Φαλλήνου, Φαλλήλου *e Vulcobii codice. Apud Diodor. Siculum ſane lib.* 14. Φάλινος *appellatur.*

a Vulcob. cod. εἴη. *b* ſic et Vulcob. cod. alias ἐφίππιον. *c* περίπλεων. Vulc. *d* [illegible] Vulc. *e* μεμνήσεται. Vulc.

Apud eundem Plutarchum, in eadem vita.

Poſtquam autem Clearchum alioſque duces interpoſito iureiurando circumvenit Tiſſaphernes, conprehenſoſque et vinculis aſtrictos ad regem miſit: rogatum refert ſe a Clearcho Cteſias ut pectinis copiam ſibi faceret. Quo accepto, curaſſe eum caput, oblectatumque pectinis uſu, et annulum ſuum amicitiæ mutuæ ad neceſſarios et familiares Lacedæmone ſuos inſigne ſibi dediſſe. Inſculptas in pala fuiſſe Caryatidas ſaltantes. Cibaria quæ Clearcho mittebantur, a concaptivis militibus interverſa et conſumpta, pauca vero ex illis relicta Clearcho. Cui rei etiam refert ſe remedium Cteſias adhibuiſſe, effeciſſeque ut copioſiora mitterentur Clearcho, ac militibus ſeparatim præberentur alia: atque hæc ſubminiſtraſſe et ſuppeditaſſe ex beneficio et ſententia Paryſatidis. Quum mitteretur quotidie Clearcho inter cibaria perna, oraſſe ipſum Clearchum ac ſubieciſſe, modicum pugionem ut in carnem conditum clam ſibi mitteret, neque ſineret ut fata ſua regis paterent atrocitati: ceterum abnuiſſe metu ſe. Regem deprecanti matri pro Clearchi incolumitate iureiurando annuiſſe: verum impulſu inde Statiræ cunctos fuiſſe ab eo præter Menonem trucidatos. Hinc Statiræ tetendiſſe Paryſatidem inſidias, viruſque ei concinnaſſe. Verum parum probabilia affert, et coniuncta cum abſurda cauſſa, facinus admiſiſſe adeo nefarium, atque *in periculum ſeſe præcipitaſſe Paryſatidem Clearchi gratia, ſuſtinentem iuſtam* regis coniugem liberorumque conſortem ad regnum educatorum necare. Ceterum non obſcure exaggerat hæc ad Clearchi commendandam memoriam. Etenim attexit hoc quoque, duces obtruncatos ceteros fuiſſe a canibus et alitibus laniatos: Clearchi cadaveri venti procellam cumulum terræ excitaſſe atque inieciſſe corpori, idque contexiſſe. quo loco enato palmeto brevi eximium nemus excreviſſe ac locum eum inumbraſſe. itaque magna ductum pœnitentia regem, quod virum diis charum peremiſſet Clearchum. Paryſatis ergo, quum odium iam inveteratum atque æmulationem concepiſſet in Statiram, cernens potentiam ſuam a rege ſe reverente et honorante proficiſci, illius vero amore et fide ſtabilem firmamque, inſtruxit ei inſidias de ſumma, uti arbitrabatur, aleam iaciens. Ancillam habebat fidam, quæ plurimum apud ipſam poterat, Gigim dictam. quam adminiſtram veneni Dinon tradit fuiſſe, conſciam modo invitam Cteſias. Illum qui venenum dedit, hic Belitaram appellat, ille Melantam. Inſtituentes autem ex ſuperioribus ſuſpicionibus ac ſimultate congredi denuo et una cœnare, cum metu tamen et cautione iiſdem epulis atque ab iiſdem utebantur paratis. Naſcitur apud Perſas exigua avis, quæ omni caret excremento, habetque inteſtina omnia adipe differta: unde vento [illegible]trantur et rore hoc animal vivere: Ryntaces dicitur. Hanc autumat

Παρὰ τῷ αὐτῷ Πλουτάρχῳ, ἐν τῷ αὐτῷ βίῳ.

Ἐπεὶ δὲ Κλέαρχον καὶ τοὺς ἄλλους στρατηγοὺς
Τισσαφέρνης ἐξηπάτησεν καὶ παρεσπόνδησεν ὅρκων γε- 690
νομένων, καὶ συλλαβὼν ἀνέπεμψεν ἐν πέδαις δεδεμέ-
νους, δεηθῆναί φησιν αὐτοῦ τὸν Κλέαρχον ὁ Κτησίας
ὅπως κτενὸς εὐπορήσειε. τυχόντα δὲ, καὶ τημελή-
σαντα τὴν κεφαλὴν, ἡσθῆναί τε τῇ χρείᾳ, καὶ τὸν
δακτύλιον αὐτῷ δοῦναι, σύμβολον φιλίας πρὸς τοὺς
ἐν Λακεδαίμονι συγγενεῖς καὶ οἰκείους. εἶναι δὲ [a] γλυ-
φὴν ἐν τῇ σφραγῖδι Καρυατίδας ὀρχουμένας. τὰ
δὲ πεμπόμενα σιτία τῷ Κλεάρχῳ τοὺς συνδεδεμέ-
νους στρατιώτας ἀφαιρεῖσθαι καὶ καταναλίσκειν, ὀ-
λίγα τῷ Κλεάρχῳ διδόντας ἀπ' αὐτῶν. [b] ἰάσθαι
δὲ καὶ τοῦτο φησὶν ὁ Κτησίας, πλείονα τῷ Κλε-
άρχῳ πέμπεσθαι διαπραξάμενος, ἰδίᾳ δὲ ἕτερα
τοῖς στρατιώταις δίδοσθαι. καὶ ταῦτα μὲν ὑπουρ-
γῆσαι καὶ παρασχεῖν, χάριτι καὶ γνώμῃ τῆς Πα-
ρυσάτιδος. πεμπομένου δὲ καθ' ἡμέραν τῷ Κλεάρ-
χῳ κωλῆνος ἐπὶ τοῖς σιτίοις, παρακαλεῖν αὐτὸν καὶ
διδάσκειν ὡς χρὴ μικρὸν εἰς τὸ κρέας ἐμβαλόντα
μαχαίριον, ἀποκρύψαντα πέμψαι, καὶ μὴ περιϊ-
δεῖν ἐν τῇ βασιλέως ὠμότητι τὸ τέλος αὐτοῦ γε-
νόμενον. αὐτὸν δὲ φοβούμενον, μὴ ἐθελῆσαι. βασι-
λέα δὲ τῇ μὲν μητρὶ παραιτουμένῃ μὴ κτεῖναι τὸν
Κλέαρχον, ὁμολογῆσαι καὶ ὀμόσαι. [1] πεισθέντα δὲ
αὖθις ὑπὸ τῆς Στατείρας ἀποκτεῖναι πάντας πλὴν
Μένωνος. ἐκ δὲ τούτου τὴν Παρύσατιν ἐπιβουλεῦ-
σαι τῇ Στατείρᾳ, καὶ συσκευάσασθαι τὴν φαρ-
μακείαν κατ' αὐτῆς. οὐκ εἰκότα λέγων, ἀλλὰ
πολλὴν ἀλογίαν ἔχοντα τῆς αἰτίας, εἰ δεινὸν ἔρ-
γον οὕτως ἔδρασε καὶ παρεκινδύνευσεν ἡ Παρύσατις,
διὰ Κλέαρχον ἀνελεῖν τολμήσασα τὴν γνησίαν βα-
σιλέως γυναῖκα, καὶ τέκνων κοινωνὸν ἐπὶ βασιλείᾳ
τρεφομένων. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὐκ ἄδηλον ὡς ἐπι-
τραγῳδεῖται τῇ Κλεάρχου μνήμῃ. καὶ γὰρ ἀναιρε-
θέντων φησὶ τῶν στρατηγῶν, τοὺς μὲν ἄλλους ὑπὸ
κυνῶν σπαράττεσθαι καὶ ὀρνέων· τῷ δὲ Κλεάρχου
νεκρῷ θύελλαν ἀνέμου γῆς θῖνα πολλὴν φέρουσαν
ἐπιχῶσαι, καὶ ἐπικρύψαι τὸ σῶμα. φοινίκων δέ τι-
νων διασπαρέντων, ὀλίγῳ χρόνῳ θαυμαστὸν ἄλσος
ἀναφῦναι, καὶ κατασκιάσαι τὸν τόπον. ὥστε καὶ
βασιλεῖ σφόδρα μεταμέλειν, ὡς ἄνδρα θεοῖς φίλον
ἀνῃρηκότι τὸν Κλέαρχον. ἡ δ' οὖν Παρύσατις, μί-
σους τε πρὸς τὴν Στάτειραν ἐξ ἀρχῆς ὑποκειμένου
καὶ ζηλοτυπίας, ὁρῶσα τὴν μὲν αὐτῆς δύναμιν, αἰ-
δουμένου βασιλέως καὶ τιμῶντος οὖσαν, τὴν δ' ἐκεί-
νης, ἔρωτι καὶ πίστει βέβαιον καὶ ἰσχυρὰν, ἐπιβου-
λεύσειν, ὑπὲρ τῶν μεγίστων, ὡς ᾤετο, παραβαλλο-
μένη. θεράπαιναν εἶχε πιστὴν καὶ δυναμένην παρ' αὐ-
τῇ μέγιστον, ὄνομα [2] Γίγιν. ἣν ὁ μὲν Δείνων [c] ὑπ- 691
ουργεῖσθαι τῇ φαρμακείᾳ φησὶ, συγγνῶναι δὲ μό-
νον ἄκουσαν ὁ Κτησίας. τὸν δὲ δόντα τὸ φάρμακον
οὗτος μὲν ὀνομάζει Βελιτάραν, ὁ δὲ Δείνων, Μελάνταν.
ἐκ δὲ τῆς πρόσθεν ὑποψίας καὶ διαφορᾶς ἀρξάμεναι
πάλιν εἰς τὸ αὐτὸ φοιτᾶν καὶ συνδειπνεῖν ἀλλήλαις,
ὅμως τῷ δεδιέναι καὶ φυλάττεσθαι, τοῖς αὐτοῖς σιτίοις
καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἐχρῶντο. γίνεται δὲ μικρὸν ἐν Πέρ-
σαις ὀρνίθιον, ᾧ περιττώματος οὐδέν ἐστιν, ἀλλ' ὅλον
διάπλεων πιμελῆς τὰ ἐντὸς· ᾗ καὶ νομίζουσιν ἀνέμῳ καὶ
δρόσῳ τρέφεσθαι τὸ ζῶον, ὀνομάζεται δὲ [3] ῥυντάκης.
τοῦτο

1. *de his et ſeqq. excerpta Perſ. cap. 59. et 60.*

2. Γίγγη *ſupra in excerpt. cap. 60.*

3. ῥυνδάκην *habes ibidem.*

a γλυφίδας Vulc. b ἰάσασθαι Vulc. c ὑπουργῆσαι Vulc.

τοῦτο φησὶν ὁ Κτησίας μικρῷ μαχαιρίδι κεχρισμένῳ τῷ φαρμάκῳ κατὰ θάτερα τὴν Παρύσατιν διαιροῦσαν, ἐκμάξαι τῷ ἑτέρῳ μέρει τὸ φάρμακον. καὶ τὸ μὲν ἄχραντον καὶ καθαρὸν εἰς τὸ στόμα βαλοῦσαν αὐτὴν ἐσθίειν, δοῦναι δὲ τῇ Στατείρᾳ τὸ πεφαρμαγμένον. ὁ δὲ Δείνων, οὐ τὴν Παρύσατιν, ἀλλὰ τὸν Μελάνταν, τέμνοντα τῷ μαχαιρίῳ τὰ φαρμασσόμενα τῶν κρεῶν, τιθέναι κατὰ τὴν Στάτειραν. ἀποθνήσκουσα γοῦν ἡ γυνὴ μετὰ πόνων μεγάλων καὶ σπαραγμῶν, αὐτή τε συνῃσθάνετο τοῦ κακοῦ, καὶ βασιλεῖ παρέσχεν ὑποψίαν κατὰ τῆς μητρὸς, εἰδότι τὸ θηριῶδες αὐτῆς καὶ δυσμείλικτον. ὅθεν εὐθὺς ἐπὶ τὴν ζήτησιν ὁρμήσας, τοὺς μὲν ὑπηρέτας καὶ τραπεζοκόμους τῆς μητρὸς συνέλαβε καὶ κατεστρέβλωσε· τὴν δὲ Γίγιν ἡ Παρύσατις πολὺν χρόνον εἶχεν οἴκοι μετ᾽ αὐτῆς, καὶ βασιλέως ἐξαιτοῦντος, οὐκ ἔδωκεν· ἀλλ᾽ ὕστερον αὐτῆς δεηθείσης εἰς τὸν οἶκον ἀφεθῆναι νυκτὸς, αἰσθόμενος καὶ λόχον ὑφεὶς συνήρπασε, καὶ κατέγνω θάνατον [1].

Tumat Cteſias cultello, quem altero latere illeverat toxico, diſſecuiſſe Paryſatidem atque infeciſſe alteram partem veneno, partem ſynceram et puram ori ingeſtam ipsam mandiſſe, Statiræ vero dediſſe virulentam. Dinon, non Paryſatidem, ſed Melantam medicatas carnes ſecuiſſe cultro et Statiræ appoſuiſſe. Quum animam igitur magnis cum cruciatibus et doloribus ageret mulier, et ipsa olfecit maleficium, et ſuſpicionem regi adverſus matrem attulit, feritatem illius et animum inplacabilem cognoſcenti. Unde quæſtioni extemplo intentus, miniſtros matris et ſtructores corripuit ac tormentis laceravit: at Gigim diu Paryſatis in cubiculo ſuo tenuit, depoſcentique denegavit regi: verum post orante illa ut domum nocte dimitteretur, certior factus locatis inſidiis comprehendit Gigim, eamque rei capitalis damnavit. *&c.*

Περὶ τοῦ αὐτοῦ, ὡς ἡ Στάτειρα ἐξ ἐπιβουλῆς τῆς Παρυσάτιδος ἀπώλετο, ὁ αὐτὸς Πλούταρχος πρὸ τούτων ἐν τῷ αὐτῷ βίῳ.

De eadem re, quod Statira inſidiis Paryſatidis perierit, Plutarchus idem ſupra in eadem vita.

Ἐπεὶ δὲ Δείνων μὲν ἐν τῷ πολέμῳ συντελεσθῆναι τὴν ἐπιβουλὴν εἴρηκε, Κτησίας δὲ ὕστερον, (ὃν οὔτε ἀγνοεῖν τὸν χρόνον εἰκός ἐστι, παρόντα ταῖς πράξεσιν, οὔτε ἑκὼν αἰτίαν εἶχεν ἐκ τοῦ χρόνου μεταστῆσαι τὸ ἔργον, ὡς [a] ἐπράχθη διηγούμενος· οἷα πάσχει πολλάκις ὁ λόγος αὐτοῦ, πρὸς τὸ μυθῶδες καὶ δραματικὸν ἐπιτρεπόμενος τῆς ἀληθείας) τοῦτο μὲν ἣν ἐκεῖνος ἀπέδωκε χώραν ἕξει.

Quia vero per bellum Dinon hoc ſcelus prodidit patratum, Cteſias vero post: (quem neque præterire tempus, quum rebus agendis interfuerit, conſentaneum est: neque cauſſam habebat cur eam rem ultro in narrando ut fuerat geſta, ex ſuo loco traiiceret: quod crebro ei in ſcribendo accidit, ut a veritate excurrat ad vana et fabuloſa) hæc, quem ille tribuit, habebit locum.

692 Παρὰ Δημητρίῳ τῷ Φαληρεῖ, ἐν τῷ περὶ ἑρμηνείας, κεφ. περὶ ἐναργείας.

Apud Demetrium Phalereum lib. qui περὶ ἑρμηνείας *inſcribitur, cap. de perſpicuitate.*

Καὶ ὅλως δὲ ὁ ποιητὴς οὗτος, [Κτησίας,] ποιητὴν γὰρ αὐτὸν καλοίη τις εἰκότως, ἐναργείας δημιουργός ἐστιν ἐν τῇ γραφῇ συμπάσῃ· οἷον καὶ ἐν τοῖς τοῖσδε. δεῖ τὰ [b] γινόμενα οὐκ εὐθὺς λέγειν ὅτι ἐγένετο, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν, κρεμῶντα τὸν ἀκροατὴν, καὶ ἀναγκάζοντα συναγωνιᾷν. τοῦτο ὁ Κτησίας ἐν τῇ ἀγγελίᾳ τῇ περὶ Κύρου τεθνεῶτος ποιεῖ. ἐλθὼν γὰρ ὁ ἄγγελος οὐκ εὐθὺς λέγει ὅτι ἀπέθανε Κῦρος παρὰ τὴν Παρύσατιν, (τοῦτο γὰρ ἡ λεγομένη ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσίς ἐστιν) ἀλλὰ πρῶτον μὲν ἤγγειλεν ὅτι νικᾷ· ἡ δὲ ἥσθη, καὶ ἠγωνίασε· μετὰ δὲ τοῦτο ἐρωτᾷ, Βασιλεὺς δὲ πῶς πράττει; ὁ δὲ, Πέφευγε, φησί. καὶ ἣ, ὑπολαβοῦσα, Τισσαφέρνης γὰρ αὐτῷ τούτων αἴτιος. καὶ πάλιν ἐπανερωτᾷ, Κῦρος δὲ ποῦ νῦν; ὁ δὲ ἄγγελος ἀμείβεται, Ἔνθα χρὴ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας αὐλίζεσθαι. κατὰ μικρὸν καὶ κατὰ βραχὺ προϊὼν μόλις τὸ δὴ λεγόμενον ἀπέρρηξεν αὐτὸ μάλα ἠθικῶς καὶ ἐναργῶς· τόν τε ἄγγελον ἐμφήνας ἀκουσίως ἀγγέλοντα τὴν συμφορὰν, καὶ τὴν μητέρα εἰς ἀγωνίαν ἐμβαλὼν καὶ τὸν ἀκούοντα.

Et omnino hic poëta [Cteſias,] poëtam enim non immerito illum quis vocet, evidentiæ est artifex in omni ſcriptione: ſicut et in his (*interpr. H. Steph.*) Oportet quæ facta ſint, non ſtatim fateri facta eſſe, ſed paulatim, ſuſpenſum tenendo auditorem, et nobiſcum angi cogendo. Quod Cteſias in allato de Cyri morte nuncio facit. nec enim nuncius ſimulatque ad Paryſatin venit, ei Cyrum mortuum eſſe dicit: (hæc enim est quæ Scythica oratio appellatur) ſed primum quidem, victoriam [illegible] nunciavit (quæ verba illi gaudium anxietati mixtum attulerunt) postea vero interrogat, At rex quomodo ſe nunc gerit? Tunc ille, Fugæ ſe dedit, inquit. Hic illa ſermonem excipiens, Tiſſaphernes hominum malorum est author, inquit. Rurſumque interrogat, Cyrus vero *ubi nunc est? Reſpondet nuncius, Ubi fortes viros diverſari decet. Paulatim et breviter progrediens ægre* [illegible] *in illud ipsum quod dicendum erat,* [illegible] *facit morate et illuſtri:* [illegible] sentando invitum [illegible] tum matrem in [illegible] conii-ciendo, ſicut et auditorem.

Ἐν

1. *Addit Plut. ſupplicium Gingæ, quali nimirum venefici apud Perſas afficiebantur.* [illegible] οὗ τὴν κεφαλὴν καταθέντες αὐτῶν, ἑτέρῳ λίθῳ παίουσι καὶ πιέζουσιν, ἄχρις ἂν συνθλάσωσι [illegible] κεφαλήν.

[a] γρ. πρωτάχθη. Vulc. [b] mutandum in γενόμενα. H. S.

In lexico Heſychii.

Sarapis, tunicæ Perſicæ genus albo diſtinctum. ut Cteſias: Et diſcindens ſarapin, comamque demittens, vellebat crines et clamabat.

Ἐν τῷ Ἡσυχίου λεξικῷ.

Σάραπις, [1] Περσικὸς, χιτὼν μεσόλευκος· ὡς Κτησίας, „ Καὶ διαῤῥηξαμένη τὸν σάραπιν, καὶ „ τὰς τρίχας καθιμένη, ἐτίλετο [2] τε καὶ βοὴν „ ἐποίει".

Apud Plutarchum in vita Artoxerxis.

Lacedæmonios etiam mari ſummovit (*Artoxerxes*) Cononis Athenienſis cum Pharnabazo ductu. Siquidem Conon in Cypro poſt prœlium navale ad AEgos flumen egit, non ſecuritatem ſectans, ſed rerum converſionem ſicut in mari æſtus opperiens reciprocationem. Qui quod videret ſua conſilia viribus, et regis vires viro prudente egere, ad regem miſit de rationibus ſuis epiſtolam, quam tabellario iuſſit potiſſimum Zenone interprete Cretenſi vel Polycrito Mendæo reddere: (horum fuit Zeno ſaltator, medicus Polycritus) qui ſi abeſſent, Cteſia medico. Fama est hunc accepta epiſtola Cononis, ſcriptis eius adiecisſe ut Cteſiam quoque ad ſe mitteret, ad res maritimas conducibilem. Cteſias vero regem ait ſua ſponte hoc ſibi muneris iniunxisſe.

Παρὰ τῷ Πλουτάρχῳ, ἐν τῷ Ἀρτοξέρξου βίῳ.

Ἐξέβαλε δὲ καὶ τῆς θαλάσσης Λακεδαιμονίους, Κόνωνι τῷ Ἀθηναίῳ μετὰ Φαρναβάζου στρατηγῷ χρησάμενος· ὁ γὰρ Κόνων διέτριβε μὲν ἐν Κύπρῳ μετὰ τὴν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ναυμαχίαν, οὐ τὴν ἀσφάλειαν ἀγαπῶν, ἀλλὰ τὴν τῶν πραγμάτων μεταβολὴν, 693
ὥσπερ ἐν πελάγει τροπὴν περιμένων. ὁρῶν δὲ καὶ τοὺς ἑαυτοῦ λογισμοὺς, δυνάμεως, καὶ τὴν βασιλέως δύναμιν, ἀνδρὸς ἔμφρονος δεομένην, ἔπεμψεν ἐπιστολὴν βασιλεῖ περὶ ὧν διενοεῖτο· καὶ ταύτην ἐκέλευσε τὸν κομίζοντα, μάλιστα μὲν ἀποδοῦναι διὰ Ζήνωνος τοῦ Κρητὸς, ἢ Πολυκρίτου τοῦ Μενδαίου· (τούτων δ' ἦν ὁ μὲν Ζήνων ὀρχηστὴς, ὁ δὲ Πολύκριτος, ἰατρὸς) ἂν δὲ οὗτοι μὴ παρῶσι, διὰ Κτησίου τοῦ ἰατροῦ. λέγεται δὲ ὁ Κτησίας, τὴν ἐπιστολὴν λαβὼν, παρεγγράψαι τοῖς ὑπὸ τοῦ Κόνωνος ἐπεσταλμένοις, ὅπως καὶ Κτησίαν ἀποστείλῃ πρὸς αὐτὸν, ὡς ὠφέλιμον ὄντα ταῖς ἐπὶ θαλάσσῃ πράξεσιν. ὁ δὲ Κτησίας αὐτὸν ὑφ' ἑαυτοῦ βασιλέα φησὶ προσθεῖναι τὴν λειτουργίαν αὐτῷ ταύτην.

Apud Diodorum Siculum lib. XIV.

Cum hoc anno [olymp. XCV, 3. archonte Ithycle] Cteſias hiſtoriam ſuam Perſicam concludit, a Nino et Semiramide usque deductam.

Παρὰ Διοδώρῳ τῷ Σικελιώτῃ ἐν τῷ ιδ'.

Κτησίας δ' ὁ συγγραφεὺς τὴν τῶν Περσικῶν ἱστορίαν εἰς τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν [ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἰθυκλοῦς] κατέστρεψεν, ἀρξάμενος ἀπὸ Νίνου καὶ Σεμιράμεως.

Perſicam vero hiſtoriam Cteſiæ non obſcure notare videtur Lucianus lib. πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν, *his verbis:* τοῦ δὴ συγγραφέως ἔργον ἓν, ὡς ἐπράχθη, εἰπεῖν. οὗτος δ' οὐκ ἂν δύναιτο, ἄχρις ἂν ἢ φοβῆται Ἀρταξέρξην, ἰατρὸς αὐτοῦ ὢν, ἢ ἐλπίζῃ κάνδυν πορφυροῦν, καὶ στρεπτὸν χρυσοῦν, καὶ ἵππον τῶν Νισαίων λήψεσθαι, μισθὸν τῶν ἐν τῇ γραφῇ ἐπαίνων. *id est*, Officium hiſtorici unum est, rem narrare, ut acta fuit. Ille vero hoc præſtare neutiquam poſſit, quamdiu reformidet Artaxerxem, cuius est medicus ſcilicet, aut dum ſperat ſibi purpureum cadyn, et torquem aureum, Niſicumque equum, mercedem nimirum pro laudibus quas hiſtoriæ inſeruerit. *Qui itaque adulationem notaverit, hiſtoriæ labem ſane fœdam. Fabuloſitatem tamen maxime in illo archiatro accuſarunt, id quod de Indicis pervagatum est. Non nemo tamen idem quoque in Perſicis, quibus et Aſſyria comprehendo, quod ad antiquas gentis origines præſertim attinet, notavit; et, integer o ſi Diodorus exſtaret, cognoſceremus abunde de hac re. Non tacuit tamen et Strabo qui l.* XI. *ita:* ἀλλ' οὔτε περὶ τούτων (de Masſagetis et Sacis) οὐδεὶς ἠκρίβωσε (*ſic ex ms. emendavit Is. Cas.*) οὐδὲν πρὸς ἀλήθειαν, οὔτε τὰ παλαιὰ τῶν Περσικῶν, οὔτε τῶν Μηδικῶν, ἢ Συριακῶν, ἐς πίστιν ἀφικνεῖτο μεγάλην, διὰ τὴν τῶν συγγραφέων ἁπλότητα, καὶ τὴν φιλομυθίαν. ὁρῶντες γὰρ τοὺς φανερῶς μυθογράφους εὐδοκιμοῦντας, ᾠήθησαν καὶ αὐτοὶ παρέξεσθαι τὴν γραφὴν ἡδεῖαν, ἐὰν ἐν ἱστορίας σχήματι λέγωσιν, ἃ μηδέποτε εἶδον μήτε ἤκουσαν, ἢ οὐ παρά γε εἰδότων σκοποῦντες· δι' αὐτὸ δὲ μόνον τοῦτο, ὅτι ἀκρόασιν ἡδεῖαν ἔχει, καὶ θαυμαστήν. ῥᾷδιον δ' ἄν τις Ἡσιόδῳ, καὶ Ὁμήρῳ πιστεύσειεν ἡρωολογοῦσι, καὶ τοῖς τραγικοῖς ποιηταῖς, ἢ Κτησίᾳ τι, καὶ Ἡροδότῳ, καὶ Ἑλλανίκῳ, καὶ ἄλλοις τοιούτοις. *id est, Xylandro interprete*: Sed neque de his quisquam veritatem exacte perhibuit, neque de priſcis Perſarum, Medorum, Syrorum rebus, fidem admodum magnam invenerunt ſcriptores: idque ob ipsorum ſimplicitatem, et fabulas edendi ſtudium. Cum enim viderent in honore eſſe eos qui e profeſſo fabulas ſcriberent: exiſtimaverunt ſuam quoque ſcriptionem lectoribus iucundam fore, ſi ſub narrationis veræ ſpecie ea dicerent, quæ neque vidisſent neque audivisſent, ſaltem ex iis quibus cognita iſta esſent. id unum ſpectantes, ut auditio amœna fieret atque admirabilis. Equidem facilius Heſiodo et Homero aliquis fidem adhibuerit cum de heroibus verba faciunt, itemque tragicis poëtis; quam Cteſiæ, Herodoto, Hellanico, et eorum ſimilibus. *Ob* ψευδογραφίαν *itaque hoſce hiſtoricos et Lucianus* ἀληθ. ἱστορ. β',

1. v. erudititiſ. Briſſonium lib. 2. de reg. Pers. de hac veſte, ubi non ſine cauſſa ſuſpicatur apud Pollucem hanc vocem mendoſum eſſe, cuius vulgati libri σαράγης *habent. doctiſſ. viri ſuſpicionem confirmat egregie pervetuſtus ms. Palatinus, qui diſerte istum Pollucis locum (lib. 7. Onomaſtic. cap. 13. ſub fin.) ita ſcribit:* ὁ δὲ σάραπις, Μήδων τὸ φόρημα πορφυροῦν, μεσόλευκος χιτών. *quod et in Notis meis ad Pollucem monebo*

2. Coniecturam ſequor quam manu diligentiſſ. Sylburgii adſcriptam inveni Heſychio, ſcilicet legendum ἐτίλλετό τε. *Adpoſui autem hoc loci istud fragmentum, quod alicui non ita vero abſimile videri queat, ita de Paryſatidis luctu ob interfectum filium a Cteſia ſcripta fuisſe, de quo Excerpt. Pers. c. 58.*

β, ἐν ᾄδου collocat: καὶ μεγίστας, ait, ἁπασῶν τιμωρίας ὑπέμενον οἱ ψευσάμενοί τι παρὰ τὸν βίον, καὶ εἰ μὴ τἀληθῆ συγγεγραφότες, ἐν οἷς καὶ Κτησίας ὁ Κνίδιος ἦν κ. τ. λ. *Sed mittamus illum Atticum μυκτῆρα, et aliquot ex Indicis quoque* ἀποσπασμάτια, *vel quæ inde ſe hauſiſſe auctores teſtantur etiam optimi, adiiciamus.*

694 ΕΚ ΤΩΝ ΙΝΔΙΚΩΝ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΚΤΗΣΙΟΥ.

EX INDICIS EIVSDEM CTESIÆ.

Παρὰ τῷ Στράβωνι ἐν τῷ ιέ γεωγρ.

Κτησίου μὲν οὐκ ἐλάττω τῆς ἄλλης Ἀσίας τὴν Ἰνδικὴν λέγοντος [1].

Apud Strabonem lib. XV. *geograph.*

Cteſias dicit Indiam non eſſe minorem reliqua Aſia.

Παρὰ τῷ Ἀῤῥιανῷ ἐν Ἰνδικοῖς.

Κτησίας δὲ ὁ Κνίδιος τὴν Ἰνδῶν γῆν ἴσην τῇ ἄλλῃ Ἀσίῃ λέγει, οὐδὲν λέγων.

Apud Arrianum in Indicis.

Interpr. B. Vulc.

Cteſias Cnidius Indicam reliquæ Aſiæ æqualem eſſe magnitudine affirmat: ſed errat.

Παρὰ τῷ Τζέτζῃ χιλ. ή, στίχ. Ͽπζ'.

Ἡρόδοτος, Διόδωρος, Κτησίας, πάντες ἄλλοι,
Λέγουσι τὴν εὐδαίμονα τυγχάνειν Ἀραβίαν,
Ὥσπερ καὶ γῆν τὴν Ἰνδικὴν, εὐωδεστάτην ἄγαν,
Ἀρώμασιν ἐκπνέουσαν, ὡς καὶ τὴν γῆν ἐκείνης,
Καὶ λίθους κοπτομένους δὲ ταύτης ἀρωματίζειν.
Τοὺς δὲ ἀνθρώπους τοὺς ἐκεῖ λυθέντας εὐωδίαις,
Ὀστᾶ τινὰ καὶ κέρατα, καὶ φύσεις τὰς ὀζώδεις,
Τότε καπνίζεσθαι λοιπὸν, καὶ ἀνακτᾶσθαι πάλιν.

Apud Tzetzem chil. VIII. *vers.* 987.

Interpr. P. L.

Herodotus, Diodorus, Cteſias, omnes alii,
Dicunt felicem eſſe Arabiam,
Quemadmodum et terram Indicam odoriferam valde,
Aromatibus ſpirantem: ut et terram illius,
Et lapides conciſos huius, aromata ſpirent.
Homines autem illic ſolutos bonis odoribus,
Oſſa quædam, et cornua, et naturas olentes,
Tunc fumigari deinceps, atque refocillari rurſus.

Παρὰ Ἀθηναίῳ ἐν τῷ ί βιβλίῳ.

Κτησίας δὲ παρ' Ἰνδοῖς φησὶν οὐκ εἶναι τῷ βασιλεῖ μεθυσθῆναι. παρὰ δὲ Πέρσαις τῷ βασιλεῖ ἐφίεται μεθύσκεσθαι μιᾷ ἡμέρᾳ, ἐν ᾗ θύουσι τῷ Μίθρῃ.

Apud Athenæum libro x.

Interpr. H. Steph.

Cteſias autem apud Indos regi non licere inebriari tradit. At vero apud Perſas regi conceditur inebriari die uno, in quo ſacrificant Mithræ.

Παρὰ τῷ Ἀῤῥιανῷ, ἱστορ. ἀναβάσ.

Ἀλεξ. έ.

Καὶ Κτησίας (εἰ δή τῳ ἱκανὸς καὶ Κτησίας ἐς τεκμηρίωσιν) ἵνα μὲν στενώτατος αὐτὸς αὐτοῦ ὁ Ἰνδός ἐστι, τεσσαράκοντα σταδίους ὅτι διέχουσιν αὐτῷ αἱ ὄχθαι· ἵνα
695 δὲ πλατύτατος, [2] καὶ ἑκατὸν τὸ πολὺ δ' εἶναι αὐτοῦ τὸ μέσον τούτοιν.

Apud Arri[illegible]*pedit.*

[illegible] v.

[illegible] ad pr[illegible] [illegible] itis[illegible] pas [illegible] iam [illegible] termed[illegible]

Παρὰ

1. *Ibi et aliorum ſententias, ut Oneſicriti, Nearchi, Megaſthenis, et* [illegible] *tes refert; quarum nullam probat. v. et Arrianum in Indicis.* 2. *An* [illegible] *deant: mihi, credo, libere ſuſpicionem meam indicare licet. Habes enim* [illegible] *Photio eadem quidem de latitudine* τοῦ στενοῦ αὐτοῦ· *ſed de eo ubi latiſſimus* [illegible] *itaque? Facile potuit excidere in Arriani libris numeri ducenarii nota* σ', *qu*[illegible] *iam plenius Cteſiæ ſententiam expoſitam ibi habebimus. nimirum ubi Indus ang*[illegible] *latiſſimus,* CC.: *ubi medius, id est, nec anguſtiſſ. nec latiſſ. plerunque* C. *ſtad*[illegible] *alii diiudicent.*

Apud AElianum lib. XVII. *de nat. animal. cap.* 29.

Indorum regem hoſtibus bellum inferentem, bellatorum centena millia elephantorum antecedunt: tum vero aliorum maximorum et fortiſſimorum tria millia ſubſequuntur, ad hoſtiles muros ipſo incurſu evertendos inſtitutorum: cum enim rex iubet, evertunt, idque pectorum ſuorum vi et impetu. Hoc ſe audiviſſe Cteſias ſcribit: idemque Babylone ſe vidiſſe dicit, palmas ab his ad moderatoris ſui iuſſum violentiſſimo impetu extirpatas.

Παρὰ τῷ Αἰλιανῷ, ἐν τῷ ιζ' περὶ ζώ. ἰδιοτ. κεφ. κθ'.

Τοῦ Ἰνδῶν βασιλέως ἐλαύνοντος ἐπὶ τοὺς πολεμίους, δέκα μυριάδες ἐλεφάντων προηγοῦνται μαχίμων. ἑτέρους δὲ ἀκούω τρισχιλίους τοὺς μεγίστους τε καὶ ἰσχυροτάτους ἕπεσθαι, οἵπερ οὖν εἰσι πεπαιδευμένοι τὰ τείχη τῶν πολεμίων ἀνατρέπειν. [1] ἐμπεσόντες ὅταν κελεύσῃ βασιλεύς· ἀνατρέπουσι δὲ τοῖς στήθεσι. καὶ λέγει μὲν ταῦτα καὶ Κτησίας, ἀκοῦσαι γράφων. ἰδεῖν δ' ἐν Βαβυλῶνι ὁ αὐτὸς λέγει τοὺς Φοίνικας αὐτορρίζους ἀνατρεπομένους ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων τὸν αὐτὸν τρόπον, ἐμπιπτόντων αὐτοῖς θηρίων βιαιότατα. δρῶσι δ', ἂν ἄρα ὁ Ἰνδὸς ὁ πωλεύων [2] αὐτοῖς, κελεύσῃ δρᾶσαι τοῦτο αὐτοῖς.

Apud Ariſtotelem de generat. animal. lib. II. *cap.* 2.

Quæ enim Cteſias Cnidius de ſemine elephantorum narravit, illum mentitum fuiſſe claret. Ait enim iſtud deſiccatum adeo indurari, ut fiat electro ſimile. Non vero ita fit.

Παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει ἐν τῷ β' περὶ ζώων γονῆς. κεφ. β'.

Κτησίας γὰρ ὁ Κνίδιος ἃ περὶ τοῦ σπέρματος τῶν ἐλεφάντων εἴρηκε, φανερός ἐστιν ἐψευσμένος. Φησὶ γὰρ οὕτω σκληρύνεσθαι ξηραινόμενον, ὥστε γίνεσθαι ἤλέκτρῳ ὅμοιον. τοῦτο δ' οὐ γίνεται.

Apud eundem libro tertio extremo de hiſtor. animal.

Falſum vero eſt etiam quod Cteſias ſcripſit de elephantorum genitura.

Παρὰ τῷ αὐτῷ ἐν τῷ ἄκρῳ βιβ. γ'. περὶ ζώων ἱστορ.

Ψευδὲς δ' ἐστὶ καὶ ὅπερ Κτησίας γέγραφε περὶ τῆς γονῆς τῶν ἐλεφάντων.

Non habebam in animo quidquam infercire ubi Cteſiæ non fieret nominatim mentio. Quam enim multa talia ex AEliano alias deſcribenda, ut ille certe e Cteſia pleroſque iſtos Indicos logos deſcripſerit? Hoc tamen de gallis gallinaceis, et illud infra de avicula dicæro vel ideo inſerere viſum fuit, quod utrumque A. Schottus in ſuis Notis ad Cteſiæ Indica laudet, et e Cteſia exceptum moneat plenius ac latius, quam Photius ſcilicet fecit. De gallis ſane ex Photio ſupra cap. 3. Indic. ſaltem habes, unde μεγίστους *fuiſſe ſcias. Audi itaque AElianum lib.* XVI. *de animal. cap.* 2. *ita ſcribentem.*

Naſcuntur et Gallinacei maximi [apud Indos:] nec rubram habent criſtam ut noſtri, ſed ita variam et floridam, quemadmodum coronam ex floribus contextam. Pennas poſteriores non inflexas habent, neque in orbem revolutas, ſed latas, quas cum non erigunt, ut pavones trahunt: eorum pennæ partim auri, partim cærulei vel ſmaragdi colorem gerunt.

Ἀλεκτρυόνες δὲ γίνονται μεγέθει μέγιστοι [ἐν Ἰνδοῖς,] καὶ ἔχουσι λόφον οὐκ ἐρυθρὸν, κατά γε τοὺς ἡμεδαποὺς, ἀλλὰ ποικίλον κατὰ τοὺς ἀνθινοὺς στεφάνους. τὰ δὲ πτερὰ τὰ πυγαῖα ἔχουσιν οὐ κυρτὰ, οὐδὲ εἰς ἕλικα ἐπικαμφθέντα, ἀλλὰ πλατέα, καὶ ἐπισύρουσιν αὐτὰ, ὥσπερ οὖν καὶ οἱ ταῶς, ὅταν μὴ ὀρθώσωσί τε καὶ ἀναστήσωσιν αὐτά. χρόαν δὲ ἔχει τὰ πτερὰ τῶν Ἰνδῶν ἀλεκτρυόνων [a] χρυσωπὸς τε καὶ κυαναυγὴς κατὰ τὴν σμάραγδον λίθον.

Apud eundem AElianum lib. XVI. *de animal. nat. cap.* 31.

In his libris, quos Cnidius Cteſias de rebus Indicis conſcripſit, Cynamolgorum gentem ait canes permultos, magnitudine Hyrcanis canibus pares alere ſolere. Quamobrem vero ſit hæc natio tam canum ſtudioſa, cauſſam idem affert. Cum ab æſtivo ſolſtitio ad mediam hyemem, tanquam apum examina, aut concitata veſparum vis, ſic armenta numero ampliora boum ferorum eos cornibus vehementer incitata appetant et noceant: hi non aliter hæc retundere valentes, canes quos magna cura aluerunt, in ipſos immittunt, qui facile boves debellant, et interimunt. Deinde ante commemorati homines, quas eſculentas carnes exiſtimant, ſibi

Παρὰ τῷ αὐτῷ Αἰλιανῷ, ἐν τῷ γ' περὶ ζώ. ἰδιότ. ις'. κεφ. λα'.

Λέγει δὲ ἄρα Κτησίας ἐν λόγοις Ἰνδικοῖς, τοὺς καλουμένους Κυναμολγοὺς τρέφειν κύνας πολλοὺς, 696
κατὰ τοὺς Ὑρκανοὺς τὸ μέγεθος· καὶ εἶναί γε ἰσχυρῶς κυνοτρόφους, καὶ τὰς αἰτίας ὁ Κνίδιος ἐκείνας λέγει· ἀπὸ τῶν θερινῶν τροπῶν εἰς μεσοῦντα χειμῶνα ἐπιφοιτῶσιν αὐτοῖς ἀγέλαι βοῶν, οἱονεὶ μελιττῶν σμῆνος ἢ σφηκιὰ κεκινημένη, πλῆθος ἀριθμοῦ κρείττους οἱ βόες. εἰσὶ δὲ ἄγριοι καὶ ὑβρισταὶ, καὶ εἰς κέρας θυμοῦνται δεινῶς. οὔκουν ἔχοντες αὐτοὺς ἀναστέλλειν ἑτέρως οἶδε, τοὺς τροφίμους αὐτῶν κύνας ἐπ' αὐτοὺς ἀφιᾶσιν, ἐς τοῦτο ἀεὶ τρεφομένους· οἵπερ οὖν καταγωνίζονταί τε καὶ διαφθείρουσιν αὐτοὺς ῥᾷστα. εἶτα τῶν μὲν κρεῶν τὰ δοκοῦντά

1. *Ista inſuunt ſaltem excerpta Indic. ſupra c.* 3. *ubi* περὶ τῶν τειχοκαταλυτῶν *(ita enim cum Hæſchelio noſtro malim)* ἐλεφάντων. 2. Ιs. αὐτούς.

a χρυσωπόν τε καὶ κυαναυγῆ.

τά σφισιν εἰς ἐδωδὴν ἐπιτήδεια, ἐξαιροῦσι· τὰ δὲ λοιπὰ τοῖς κυσὶν ἀποκρίνουσι, καὶ μάλαγε ἀσμένως κοινωνοῦντες αὐτοῖς, ὥσπερουν εὐεργέταις ἀπερχόμενοι. κατὰ τὴν ὥραν δὲ καθ' ἣν οὐκ ἔτι φοιτῶσιν οἱ βόες, συνθήρους αὐτοὺς ἐπὶ τοῖς ζώοις τοῖς ἄλλοις ἔχουσιν· καὶ τῶν θηλειῶν ἀμέλγουσι τὸ γάλα, καὶ ἐκ τούτου κέκληνται. πίνουσι γὰρ αὐτὸ, ὥσπερουν ἡμεῖς τὸ τῶν ὀΐων τε καὶ τῶν αἰγῶν.

ſibi auferunt, reliquas canibus impertiunt, libenterque communicant, tanquam pro accepto beneficio grati. Reliquo anni tempore cum non amplius eo boves accedunt, ad venandas alias feras ſecum ducunt. Ideircoque Cynamolgi appellantur, quod a canibus lac exprimunt mulctra, tum vero ſic idipsum, quemadmodum nos vel ovillum, vel caprinum, bibunt.

Παρὰ τῷ Πολυδεύκει ἐν τῷ ὀνομαστικῷ έ. κεφ. έ.

Οἱ δὲ κυναμολγοὶ, [1] κύνες εἰσὶ περὶ τὰ ἕλη τὰ μεσημβρινὰ, γάλα δὲ βοῶν ποιοῦνται τὴν τροφήν. καὶ τοὺς ἐπιόντας τῷ ἔθνει τοῦ θέρους βοῦς Ἰνδικοὺς καταγωνίζονται, ὡς ἱστορεῖ Κτησίας.

Apud Pollucem Onomaſtic. lib. V. *cap.* 5.

Cynamolgi vero, canes ſunt circa meridionales paludes [Indiæ,] qui lacte boum victitant, et incurſantes gentem in æſtate boves Indicos debellant, uti ſcribit Cteſias.

Παρὰ τῷ Τζέτζῃ χιλ. ζ'. στίχ. ψλθ'.

Εἰ θαῦμα δὲ νομίζοι τις, [2] Ἀῤῥάβων τοὺς καλάμους,
Ὁ Τζέτζης λέγει, τοὺς Ἰνδῶν καλάμους τῷ Κτησίᾳ
Ὡς διοργυίους [3] γράφοντι τὸ πλάτος, τίς πιστεύσοι;
Καὶ τοῖς τὸ ἓν γονάτιον δύο ποιεῖν ὁλκάδας.

Apud Tzetzem chiliad. VII. *vers.* 739.

Si vero miraculum putet quiſpiam Arabum calamos,
Tzetzes recenſet Indorum calamos ex Cteſia,
Inſtar duorum paſſuum ſcribente in latitudine: quis credat?
Et illis unum internodiolum duas facere onerarias.

Παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει, περὶ ἱστορ. ζῴ. ἐν τῷ β', κεφ. ά.

Διστοίχους δὲ ὀδόντας οὐδὲν ἔχει τούτων τῶν γενῶν. ἔστι δέ τι, εἰ δεῖ πιστεῦσαι Κτησίᾳ. ἐκεῖνος γὰρ ἐν
697 Ἰνδοῖς τὸ θηρίον, ᾧ ὄνομα εἶναι [4] *μαντιχώραν*, τοῦτ' ἔχειν ἐπ' ἀμφότερα φησὶ τριστοίχους τοὺς ὀδόντας. εἶναι δὲ μέγεθος μὲν ἡλίκον λέοντα, καὶ δασὺ ὁμοίως, καὶ πόδας ἔχειν ὁμοίους. πρόσωπον δὲ καὶ ὦτα ἀνθρωποειδές. τὸ δ' ὄμμα γλαυκὸν, τὸ δὲ χρῶμα κινναβάρινον. τὴν δὲ κέρκον, ὁμοίαν τῇ τοῦ σκορπίου τοῦ χερσαίου, ἐν ᾗ κέντρον ἔχειν, καὶ τὰς ἀποφυάδας ἀπακοντίζειν. φθέγγεσθαι δ' ὅμοιον φωνῇ σύριγγος καὶ σάλπιγγος· ταχὺ δὲ θεῖν οὐχ ἧττον τῶν ἐλάφων, καὶ εἶναι ἄγριον καὶ ἀνθρωποφάγον.

Apud Ariſtotelem de biſt. animal. lib. II. *cap.* I.

Duplicem vero dentium ſeriem ex his generibus animal nullum habet. Immo est quoddam, *ſi Cteſiæ credere par est. Ille enim animal apud Indos cui nomen ſit Mantichora*, habere utrinque ſecus dentium triplicem ordinem ait: magnitudine vero æquare leonem, et ſimiliter pilis denſum eſſe, nec pedes abſimiles habere. facie autem et auribus humanis ſimilem: oculisque glaucis. colore rubere ut cinnabari. caudam vero, ſcorpii terreſtris caudæ parem eſſe, in qua aculeum gerat, et agnata eiaculetur ſpicula. vocem illi talem eſſe qualis fiſtula et tuba edatur. celeriter vero currere non aliter ac cervos, et ferum eſſe, devorareque homines.

Περὶ τοῦ αὐτοῦ θηρίου ἐκ τῶν Κτησίου καὶ ὁ Παυσανίας ἐν Βοιωτικοῖς.

Θηρίον δὲ ἐν τῷ Κτησίου λόγῳ τῷ ἐς Ἰνδοὺς, Μαρτιόρα ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν, ὑπὸ δὲ Ἑλλήνων σφίσιν [5] ἀνδροφάγον λελέχθαι ὀνομαζόμενον, πείθομαι τὸν Τίγριν. ὀδόντας δὲ αὐτὸ τριστοίχους κατὰ [6] ἑτέραν τὴν γένυν καὶ κέντρα ἐπὶ ἄκρας ἔχει τῆς οὐρᾶς. τούτοις δὲ τοῖς κέντροις [7] ἐγγύθεν ἀμύνεσθαι, καὶ ἀποπέμπειν ἐς τοὺς ποῤῥωτέρω τοξότου ἀνδρὸς οἰστῷ ἴσον.

De eadem bellua et Pauſanias in Bœoticis ex Cteſia.

Interprete R. Amaſæo.

Iam vero eam be[illegible] Cteſias in hiſtoria de Indis M[illegible] ſcribit appellari, a G[illegible] *homines ſævitiam*) [illegible] Tigride eſſe cre[illegible] maxilla altera [illegible] caudâ aculeo habet, [illegible] et venatores [illegible]

1. *De Polluce noſtro quid dicam, mehercle neſcio. AElianum certe* [illegible] *etiam certe auctores hos Cynamolgos populos tradunt, eosque canum feminarum* [illegible] *nomen: in illis etiam Cnidius Agatarchides, apud quem paria habes cum Cteſia* [illegible] *canes cum gente ſua, canina licet et ipſa, confundat, cauſſam non commi*[illegible] *lib.* III. Ἀῤῥαβικῶν *Tzetzes de calamis ibi, in quibus mortuos reges, et cor*[illegible] ἕν γόνυ τι κεϊλάναντες *illorum calamorum, et calamum* μὴ κόψαντας, πάλιν [illegible] *lia ſcilicet illa* ψευδεπιστότερα, *quibus delectati ſcriptores vani.* 3. *vide Ex*[illegible] *tanda diverſitas ſcripturæ in huius beluæ vocabulo. Excerpta Ind. ſupra c*[illegible] *Bav. libro* μαρτιχόρας, *ut etiam AElianus et Philoſtratus habet. Ariſtotel*[illegible] *etiam* mantichoram, *ſicut et AEliani varia lectio. notavit et Brodæus V. miſcell.* [illegible] *ter vanitatis arguens.* 5. ἀνθρωποφάγον *habent Excerpta.* 6. Ἑκατέραν *mavult* [illegible] *pretatur*, utraque mandibula tripl. 7. ἐγγύθεν ἀμύνεσθαι, *vel* ἀμύνεται *mavult* [illegible]

Plinius lib. VIII. *cap.* XXI. Apud eosdem [Indos] naſci Cteſias ſcribit, quam manticharam appellat, triplici dentium ordine pectinatim coëuntium, facie et auriculis hominis, oculis glaucis, colore ſanguineo, corpore leonis, cauda ſcorpionis modo ſpicula inſigentem: vocis, ut ſi miſceatur fiſtulæ et tubæ concentus: velocitatis magnæ, humani corporis vel præcipue appetentem.

De eodem apud AEliamum lib. IV. *de anim. cap.* 21.

Apud Indos naſcitur violento robore præditum animal, cui Indorum lingua Mantichoras nomen eſt, magnitudine maximi leonis, colore rubrum adeo ut cinnabarim referat: canis modo villoſum: facie eadem prope quæ hominis: dentium triplici utrinque ordine mucrone acutisſimorum, caninis maiorum: auribus hominis ſimilibus, niſi quod hæ et grandiores, et villoſiores ſunt: oculis cæſiis, et his non diſſimilibus hominis: pedibus et unguibus eisdem qui leonis. ſumma cauda illi ſcorpionis modo, aculeo plusquam cubitali armata, quo letaliter pungit, ſi quem attigerit. reliquum etiam caudæ, utrinque aculeis cuſpidatum eſt, quos tanquam tela, ſi quis inſequatur, eminus iaculatur, letaliter pungit. Cum in anteriorem partem verſus aculeos iaculatur, caudam intorquet: ſin retroverſus Sacarum more aculeos emittit, tum extentisſime caudam porrigit. Aculei quos iaculatur, pedali magnitudine, et ſchœni (*iunci vel funis*) craſſitudine ſunt: quibus icta omnia, præter ſolum elephantum pereunt. Cteſias Indos ſibi affirmasſe ait, locis emisſorum aculeorum alios ſuccreſcere, ut ſit huius peſtis perpetua ſuccesſio. Humanis, *ut idem affert, carnibus* maxime *delectatur. quocirca complureis homines* interficit: nec duntaxat in ſingulos homines invadit, ſed plureis collectos, vel ipse ſolus interimit. Reliqua item animalia vincere poteſt, excepto leone. Quod autem humanis carnibus ſeſe complere ei ſuave ſit, eius nomen oſtendit. Indice enim ideo Mantichoras appellatur, quod beſtia hominum voracisſima ſit, ex rebus, quas agit nomen trahens. Eadem eſt qua pernicisſimi cervi corporis velocitate. Eius pullos aculeatis nondum caudis armatos venantur, caudasque eorum ad ſaxum elidunt, atque crebris ictibus confringunt, ut aculeos ne poſtea producere queant. Vocem edunt maxime accedentem ad ſonum tubæ. Cteſias apud Perſas hoc animal ſe vidisſe teſtatur, ex India regi Perſarum muneri misſum. Hæc Cteſias ſcriptor Cnidius, penes quem horum omnium fides eſto.

Περὶ τοῦ αὐτοῦ παρὰ τῷ Αἰλιανῷ ἐν τῷ δ' περὶ ζώ. κεφ. κά.

Θηρίον Ἰνδικὸν, βίαιον τὴν ἀλκὴν, μέγεθος κατὰ
τὸν λέοντα τὸν μέγιστον, τὴν δὲ χρόαν ἐρυθρὸν, ὡς κιν-
νάβαρι εἶναι δοκεῖν, δασὺ δὲ ὡς κύνες, Φωνῇ τῇ Ἰν-
δῶν [a] μαρτιχόρας ὀνόμασται. τὸ πρόσωπον δὲ κέκτη-
ται τοιοῦτον, ὡς δοκεῖν οὐ θηρίου τοῦτόγε, ἀλλ' ἀνθρω-
πικὸν ὁρᾷν. ὀδόντες τρίστοιχοι μὲν ἐμπεπήγασιν οἱ ἄνω
αὐτῷ, τρίστοιχοι δὲ οἱ κάτω, τὴν ἀκμὴν ὀξύτατοι,
τῶν κυνείων ἐκεῖνοι μείζους. τὰ δὲ ὦτα ἔοικεν ἀνθρώπῳ
καὶ ταῦτα πλήν γε ἑαυτῶν πλάσιν, μείζω δὲ καὶ δα-
σέα. τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς γλαυκός ἐστι, καὶ ἐοίκασιν ἀν-
θρωπίνοις καὶ οὗτοι. πόδας δέ μοι νόει καὶ ὄνυχας [b] οἵους
εἶναι λέοντος. τῇ δὲ οὐρᾷ ἄκρᾳ προσήρτηται σκορπίου
κέντρον, καὶ εἴη ἂν ὑπὲρ πῆχυν τοῦτο· καὶ παρ' ἑκά- 698
τερα αὐτῷ ἡ οὐρὰ κέντροις διείληπται. τὸ δὲ οὐραῖον τὸ
ἄκρον εἰς θάνατον ἐκέντησε τὸν περιτυχόντα, καὶ διέ-
φθειρε παραχρῆμα. ἐὰν δέ τις αὐτὸν διώκῃ, ὁ δ' ἀφίησι
τὰ κέντρα πλάγια ὡς βέλη. καὶ ἔστι τὸ ζῶον ἑκηβό-
λον. καὶ εἰς τοὔμπροσθεν μὲν ὅταν ἀπολύῃ τὰ κέντρα,
ἀνακλᾷ τὴν οὐράν· ἐὰν δὲ εἰς τοὐπίσω, κατὰ τοὺς Σά-
κας, ὅδε ἀποτάδην αὐτὴν ἐξαρτᾷ. ὅτου δ' ἂν τὸ βλη-
θὲν τύχῃ, ἀποκτείνει. ἐλέφαντα δὲ οὐκ ἀναιρεῖ μόνον.
τὰ δὲ ἀκοντιζόμενα κέντρα ποδιαῖα τὸ μῆκός ἐστι,
σχοίνου δὲ τὸ πάχος. λέγει δὲ ἄρα Κτησίας, καί Φη-
σιν ὁμολογεῖν αὐτῷ τοὺς Ἰνδοὺς, ἐν ταῖς χώραις τῶν
ἀπολυομένων ἐκείνων κέντρων ὑπαναφύεσθαι ἄλλα, ὡς
εἶναι τοῦ κακοῦ τοῦδε ἐπιγονήν. Φιλεῖ δὲ, ὡς ὁ αὐτὸς λέ-
γει, μάλιστα ἀνθρώπους ἐσθίειν. καὶ ἀναιρεῖ δὲ ἀνθρώ-
πους πολλοὺς, καὶ οὐ καθ' ἕνα ἐλλοχᾷ, καὶ δύο δ' ἂν
ἐπιθοῖτο καὶ τρισὶ, καὶ κρατεῖ τῶν τοσούτων μόνος.
καταγωνίζεται δὲ καὶ τῶν ζώων τὰ λοιπὰ, λέοντα
δὲ οὐκ ἂν καθέλῃ ποτέ. ὅτι δὲ κρεῶν ἀνθρωπείων ἐμπι-
πλάμενον τόδε τὸ ζῶον ὑπερήδεται, κατηγορεῖ καὶ τὸ
ὄνομα. νοεῖται γὰρ τῇ Ἑλλήνων Φωνῇ ἡ Ἰνδῶν, ἀνθρω-
ποφάγον αὐτὸ εἶναι· ἐκ δὲ τοῦ ἔργου καὶ κέκληται. πέ-
Φυκε δὲ κατὰ τὴν ἔλαφον ὤκιστος. τὰ βρέφη δὲ τῶνδε
τῶν ζώων οἱ Ἰνδοὶ θηρῶσιν ἀκέντρους τὰς οὐρὰς ἔχοντα,
καὶ λίθῳ γε ἔτι διαθλῶσιν αὐτὰς, ἵνα ἀδυνατῶσι τὰ
κέντρα ἀναφύειν. Φωνὴν δὲ σάλπιγγος ὡς ὅτι ἐγγυτά-
τω προΐεται. λέγει δὲ καὶ ἑωρακέναι τόδε τὸ ζῶον ἐν
Πέρσαις Κτησίας, ἐξ Ἰνδῶν κομισθὲν δῶρον τῷ βασι-
λεῖ Περσῶν. εἰ δή τῳ ἱκανὸς τεκμηριῶσαι ὑπὲρ τῶν
τοιούτων Κτησίας. ἀκούσας γε μὴν τις τὰ ἴδια τοῦδε
τοῦ ζώου, εἶτα μέντοι τῷ συγγραφεῖ τῷ Κνιδίῳ προσ-
εχέτω.

Apud Antigonum mirab. narrat. cong. hiſt. CLXXXI.

G. Xyl. interpr.

Cteſiam tradere, ex Armeniis petris aquam excidere, quæ ſimul piſces nigros eiiciat, guſtataque interficiat.

Παρ' Ἀντιγόνῳ ἐν τῇ ἱστοριῶν παραδόξων συναγωγῇ, ἱστορ. ρπά.

Τὸ δ' ἐκ τῆς πέτρας Ἀρμενίων ἐκπίπτον [ὕδωρ] Κτησίαν ἱστορεῖν· [1] ὅτι συμβάλλει ἰχθῦς μέλανας, ὧν τὸν ἀπογευσάμενον τελευτᾷν.

Ibidem, CLXXXII.

De igne Cteſiam ait narrare, apud Phaſelitas

Ἐν τῇ αὐτῇ ἱστορ. ρπβ'.

Περὶ δὲ πυρὸς Κτησίαν Φησὶν ἱστορεῖν, ὅτι περὶ τὴν τῶν

1. *Hæc ni fallor e Callimachi Cyrenæi* ἐκλογῇ τῶν παραδόξων *affert Antigonus, ut et quod ſequitur.*
a ἄλλοι μαντιχώρας. b ὁμοίους.

τῶν Φασηλιτῶν χώραν ἐπὶ τοῦ τῆς Χιμαίρας ὄρους ἐστὶ τὸ καλούμενον ἀθάνατον πῦρ· τοῦτο δὲ ἐὰν μὲν εἰς ὕδωρ ἐμβάλῃς, καίεσθαι βέλτιον· ἐὰν δὲ [1] φορτίον ἐπιβαλὼν πήξῃ τὶς, σβέννυσθαι.

litas in Chimæra monte ignem eſſe qui perennis nominetur. qui ignis in aquam coniectus, melius ardeat: ſin onus aliquis iniiciat, exſtingui.

Plinius lib. XXXI. *cap.* 2. Cteſias in Armenia ſcribit eſſe fontem, ex quo nigros piſces illico mortem
699 afferre in cibis, quod et circa Danubii exortum audivi, donec veniatur ad fontem alveo appoſitum, ubi finitur id genus piſcium. Ideoque ibi caput eius amnis intelligitur fama.

Idem lib. II. *cap.* 106. Flagrat in Phaſelide mons Chimæra, et quidem immortali diebus et noctibus flamma. Ignem eius accendi aqua, extingui vero terra aut fœno, Cnidius Cteſias tradit.

Παρὰ τῷ Αἰλιανῷ ἐν τῷ ις′ περὶ ζώ. κεφ. λζ.

Παρά γε τοῖς [2] Ψύλλοις καλουμένοις τῶν Ἰνδῶν εἰσὶ γὰρ καὶ Λιβύων ἕτεροι, ἵπποι γίνονται τῶν κριῶν οὐ μείζους. καὶ τὰ πρόβατα ἰδεῖν μικρὰ κατὰ τοὺς ἄρνας. καὶ οἱ ὄνοι δὲ τοσοῦτοι γίνονται τὸ μέγεθος· καὶ οἱ ἡμίονοι, καὶ οἱ βοῦς, καὶ πᾶν κτῆνος ἕτερον ὁτιοῦν. Ὗν δὲ ἐν Ἰνδοῖς οὔ φασι γίνεσθαι, οὔτε ἥμερον, οὔτε ἄγριον. μυσάττονται δὲ καὶ ἐσθίειν τοῦδε τοῦ ζώου Ἰνδοὶ, καὶ οὐκ ἂν γεύσαιντό ποτε ὑείων, ὥσπερ οὖν οὐδὲ ἀνθρωπείων οἱ αὐτοί.

Apud Ælianum lib. XVI. *de animal. cap.* 37.

Apud Indos Pſyllos (nam ſunt etiam alteri Africi) arietibus non maiores equi gignuntur. Itemque oves non magnitudine agnos noſtros ſuperant. Aſini quoque pares naſcuntur, et ſimiliter muli, boves, et quod illic cunque beſtiarum, perparvulum est. Porro apud Indos nullum ſuem neque ferum neque cicurem naſci Cteſias Cnidius ait, et ſuilli generis uſum Indos a ſe deteſtari, et tantopere ab eo veſcendo, quam ab humanis carnibus, abhorrere.

Παρὰ τῷ αὐτῷ, ἐν τῷ δ′, κεφ. κς′.

Τοὺς λαγὼς καὶ τὰς ἀλώπεκας θηρῶσιν οἱ [3] Ἰνδοὶ τὸν τρόπον τοῦτον. κυνῶν εἰς τὰς ἄγρας οὐ δέονται, ἀλλὰ νεοττοὺς συλλαβόντες ἀετῶν καὶ τῶν κοράκων καὶ ἰκτίνων προσέτι, τρέφουσι, καὶ ἐκπαιδεύουσι τὴν θήραν. καὶ ἔστι τὸ μάθημα· πρᾴῳ λαγῷ καὶ ἀλώπεκι τιθασσῷ κρέας προσαρτῶσι, καὶ μεθιᾶσι θεῖν· καὶ τοὺς ὄρνιθας αὐτοῖς κατὰ πόδας ἐπιπέμψαντες, τὸ κρέας ἀφελέσθαι συγχωροῦσιν. οἱ δὲ ἀνὰ κράτος διώκουσι, καὶ λαβόντες ἢ τὸν ἢ τὴν, ἔχουσιν ὑπὲρ τοῦ καταλαβεῖν ἆθλον τὸ κρέας. καὶ τοῦτο μὲν αὐτοῖς δέλεάρ ἐστι καὶ μάλα ἐφολκόν. οὐκοῦν ὅταν ἀκριβώσωσι τὴν σοφίαν τὴν θηρατικὴν, ἐπὶ τοὺς ὀρείους λαγὼς μεθιᾶσιν αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ τὰς ἀλώπεκας τὰς ἀγρίας. οἱ δὲ, ἐλπίδι τοῦ δείπνου τοῦ συνήθους, ὅταν τι τούτων φανῇ, μεταθέουσι καὶ αἱροῦσιν ὤκιστα, καὶ τοῖς δεσπόταις ἀποφέρουσιν, ὥς λέγει Κτησίας. καὶ ὅτι ὑπὲρ τοῦ τέως προσηρτημένου κρέως, αὐτοῖς τὰ σπλάγχνα τῶν ᾑρημένων τὸ δεῖπνόν ἐστιν. ἐκεῖθεν καὶ τοῦτο ἴσμεν.

Apud eundem lib. IV. *cap.* 26.

Lepores et vulpes Indi hoc modo venantur. Canibus ad venationem non egent, ſed captos aquilarum, corvorum, et inſuper milvorum pullos alunt, et ad venatum inſtituunt: Nempe leporem manſuetum et vulpem cicurem carne appenſa ad curſum dimittunt: et mox immittunt aves carnem eis quam appetunt ademturas. Illæ igitur quanta poſſunt celeritate et impetu vel hanc vel illum conſequutæ, carnem ſui laboris præmium et eſcam deſideratam ſibi auferunt. Sic inſtitutas ad prædam aves, deinceps in montanos lepores et vulpes feras emittunt: quos illæ itidem ſpe ſolitæ eſcæ perſequuntur, et mox captos dominis adferunt, ut prodit Cteſias. loco autem carnis prius appenſæ, viſcera captorum eis in cibum permittuntur.

Παρὰ τῷ Στεφάνῳ ἐν ἐθνικοῖς.

Τέως. ἔστι καὶ ἑτέρα πόλις ἐν Διρβαῖς τῆς Σκυθίας, ἐν ᾗ λέγουσι λίμνην ἰχθύων ἔχουσαν πλῆθος. ἀφ' ὧν εὐδίας γενομένης, ἔλαιον ἐπιπολάζει τοσοῦτον, ὅσον ἀρύεσθαι αὐτὸ ταῖς χερσὶν εἰς σκάφος, καὶ χρῆσθαι αὐτῷ [4].

Apud Stephanum in Ethnicis.

Teos. est et alia [illegible] civitas apud Dirbas in [illegible] ſtagnum [illegible] quum tranq[illegible] co-pia, [illegible] ſcaphum, eoque [illegible]

Παρὰ τῷ Αἰλιανῷ ἐν τῷ δ′ περὶ ζώ. ἰδιότ. κεφ. κζ.

Τὸν γρύπα ἀκούω τὸ ζῷον τὸ Ἰνδικὸν [5] τετράπουν
700 εἶναι κατὰ τοὺς λέοντας, καὶ ἔχειν ὄνυχας καρτεροὺς ὡς ὅτι μάλιστα, καὶ τούτους μέντοι τῶν λεόντων παραπλησίους· κατάπτερον δὲ τὰ νῶτα, καὶ τέταν τῶν πτερῶν τὴν χρόαν μέλαιναν εἶναι ἀκούω· τὰ δὲ πρόσθια ἐρυ-

Apu[illegible]

Gryphe[illegible] militer qu[illegible] robuſtisſimis [illegible] num ſimilibu[illegible] nis indui [illegible]

1. emendo φρυγάνου. ſimum, vel quisquilias, quæ alias naturalis potius alimentu[illegible] ſic excerptis Ind. ſupra c. 10. 2. Pygmæis hæc tribuunt Excerpta ſupra c. 11. [illegible] 4. Ubi hic Cteſiæ mentio, nescio fateor. Sed lege ſupra excerpt. Indic. fine c. 21. [illegible] 5. vide Excerpt. Ind. c. 12.

partem rubris, alas vero candidis. Cteſias eos ait cervicis pennas cæruleas et floridas habere: aquilino ore eſſe, et capite cuiusmodi pictores fingunt: oculis autem igneis. nidosque in montibus facere: utque ætatis proceſſu grandes non capi, ita earum pullos comprehendi poſſe. Bactri autem Indis finitimi eos illic auri cuſtodes eſſe, aurumque effodere aiunt, et ſimul eo ipso nidos conſtruere: quod vero auri in terram deciderit, Indos homines auferre. Contra Indi eos auri, quod veri quidem ſimile videtur, cuſtodes eſſe negant: neque enim Gryphes auri egere: ſed cum ad colligendum aurum homines acceſſerunt, hos de pullis ſuis maiorem in modum timentes, pro eis pugnare. atque cum aliis etiam animalibus concertare, eaque facillime vincere: contra autem leones et elephantos non ſtare. Indigenæ, quod ab huiusmodi animalium robore timeant, non interdiu, ſed ad collectionem auri noctu proficiſcuntur, quod ſe tum melius latere arbitrentur. Locus ubi Gryphes verſantur, ac ubi aurum effoditur, deſertisſimus est. Quo circa aurum venari ſtudentes, mille, aut bis mille armati eo perveniunt, ſimulque ligones et ſaccos afferunt, ſilentem lunam obſervantes. Quod ſi Gryphes fallant, duplicem commoditatem aſſequuntur; quod et eorum vita ab illorum atrocitate ſervatur, et ſimul aurum domum avehunt: ubi auro purgato ab iis qui hanc artem callent, ingentes ſibi pro periculis opes comparant. Sin in furto deprehendantur, perierunt. Cum ſemel eo profecti ſunt, domum non niſi triennii, aut quadriennii intervallo revertuntur.

ἐρυθρά φασι· τάς γε μὴν πτέρυγας αὐτάς, οὐκ ἔτι τοιαύτας, ἀλλὰ λευκάς. τὴν δέρην δὲ αὐτῶν κυανέοις διηνθίσθαι τοῖς πτεροῖς Κτησίας ἱστορεῖ· στόμα δὲ ἔχειν αἰετῶδες· καὶ τὴν κεφαλὴν, ὁποίαν οἱ χειρουργοῦντες γράφουσί τε καὶ πλάττουσι. φλογώδεις δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς φασὶν αὐτοῦ. νεοττιὰς δὲ ἐπὶ τῶν ὀρῶν ποιεῖται. καὶ τέλειον μὲν λαβεῖν ἀδύνατόν ἐστι, νεοττοὺς δὲ αἱροῦσι. Βάκτριοι μὲν γειτνιῶντες Ἰνδοῖς, λέγουσιν αὐτοὺς φύλακας εἶναι τοῦ χρυσοῦ αὐτόθι. καὶ ὀρύττειν τε αὐτόν φασιν αὐτοὺς, καὶ ἐκ τούτου τὰς καλιὰς ὑποπλέκειν, τὸ δὲ ἀποῤῥέον Ἰνδοὺς λαμβάνειν. Ἰνδοὶ δὲ οὔ φασιν αὐτοὺς φρουροὺς εἶναι τοῦ προειρημένου· μηδὲ γὰρ δεῖσθαι χρυσίου γρῦπας· (καὶ ταῦτα εἰ λέγουσι, πιστὰ ἔμοιγε δοκοῦσι λέγειν) ἀλλ᾽ αὐτοὺς μὲν ἐπὶ τὴν τοῦ χρυσίου ἄθροισιν ἀφικνεῖσθαι· τοὺς δὲ ὑπὲρ τῶν σφετέρων βρεφῶν δεδιέναι, καὶ τοῖς ἐπιοῦσι μάχεσθαι. καὶ διαγωνίζεσθαι μὲν πρὸς τὰ ἄλλα ζῶα καὶ κρατεῖν ῥᾳστα, λέοντι δὲ μὴ ἀνθίστασθαι, μηδὲ ἐλέφαντι. δεδιότες δὲ ἄρα τὴν τῶνδε τῶν ζώων ἀλκὴν οἱ ἐπιχώριοι, μεθ᾽ ἡμέραν ἐπὶ τὸν χρυσὸν οὐ στέλλονται, νύκτωρ δὲ ἔρχονται. ἐοίκασι γὰρ τηνικάδε τοῦ καιροῦ λανθάνειν μᾶλλον. ὁ δὲ χῶρος οὗτος ἔνθα οἵ τε γρῦπες διαιτῶνται, καὶ τὰ χωρία τὰ χρυσεῖα ἐστὶν, ἔρημος πέφυκε δεινῶς. ἀφικνοῦνται δὲ οἱ τῆς ὕλης τῆς προειρημένης θηραταὶ, κατὰ χιλίους τε καὶ δὶς τοσούτους ὡπλισμένοι. καὶ ἄμας κομίζουσι σάκκους τε, καὶ ὀρύττουσιν, ἀσέληνον νύκτα ἐπιτηροῦντες. ἐὰν μὲν γὰρ λάθωσι τοὺς γρῦπας, ὤναντο διπλῆν τὴν ὄνησιν. καὶ γὰρ σώζονται, καὶ μέντοι καὶ οἴκαδε τὸν φόρτον κομίζουσι. καὶ ἐκκαθάραντες οἱ μαθόντες [a] χρυσωρυχεῖν σοφίᾳ τινὶ σφετέρᾳ, πάμπολυν πλοῦτον ὑπὲρ τῶν κινδύνων ἔχουσι τῶν προειρημένων. ἐὰν δὲ κατάφωροι γένωνται, ἀπολώλασιν. ἐπανέρχονται δὲ εἰς τὰ οἰκεῖα, ὡς πυνθάνομαι, δι᾽ ἔτους τρίτου καὶ τετάρτου.

Apud Ariſtotelem de hiſtor. animal. lib. VIII. *cap.* 28.

In Indica autem regione, ut ait Cteſias, parum ille fide dignus, nec cicur nec ferus ſus invenitur.

Παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει, περὶ ζῴ. ἱστορ. ἐν τῷ θ᾽. κεφ. κή.

Ἐν δὲ τῇ Ἰνδικῇ, ὥς φησι Κτησίας, οὐκ ὢν ἀξιόπιστος, οὔτε ἥμερος οὔτ᾽ ἄγριος σῦς [1].

Apud AElianum lib. III. *de nat. animal. cap.* 3.

Suem apud Indos neque ferum neque manſuetum naſci Cteſias prodidit: et oves eorum alicubi caudas cubitum latas habere.

Παρὰ τῷ Αἰλιανῷ ἐν τῷ περὶ ζῴ. ἰδιότ. γ᾽. κεφ. γ᾽.

Ὗν οὔτε ἄγριον οὔτε ἥμερον ἐν Ἰνδοῖς γενέσθαι λέγει Κτησίας. πρόβατα [2] δὲ τὰ ἐκείνων οὐρὰς πήχεως ἔχειν 701
τὸ πλάτος πού φησιν.

Hic ſubiicienda illa quæ inter excerpta a Photio in Cod. Bavarico leguntur, ſupra pag. 661. *cap.* XV. *ut ea pag. v. penult. ad Nota D. Hæſchelii monui. Sunt autem hæc:*

Interpr. [illegible] Schotto.

De Seris ferri ait, itemque de ulterioribus Indis, immania prorſus illos habere corpora, ut tredecim ibi cubitos [illegible] viri reperiantur, quorum æque vita ducen[illegible]ſimum excedat annum. Viſos et in Gaitæ fluminis quadam parte ferinos homines, hippopotami fere cute, quam ne tela quidem ipsa perfoderent. In illa ipsa India (ut ferunt) ad intimas marinæ inſulæ [illegible], prælongas geſtare caudas

Λέγονται οἱ Σῆρες, καὶ οἱ ἄνω Ἰνδοὶ μέγιστοι σφόδρα εἶναι τὰ σώματα, ὡς εὑρίσκεσθαι ἄνδρας ιγ᾽ πηχῶν τὸ μῆκος· βιοῦντες δὲ ὑπὲρ τὰ σ᾽ ἔτη [3]. εἰσὶ δὲ καὶ ἐν μέρει τινὶ ποταμοῦ, λεγομένου Γαίτου, ἄνθρωποι θηριώδεις, καὶ τὸ δέρμα παραπλήσιοι ἱπποποτάμοις, ὡς μὴ διακόπτεσθαι βέλεσιν. ἐν δὲ τῇ αὐτῇ Ἰνδικῇ, εἰς τὸν μυχὸν τῆς πελαγίας νήσου, φασὶ τοὺς ἐνοικοῦντας κέρκει οὐρὰς

1. *Excerpt. Indic. c.* 13. *adde et fragmentum paullo ante ex AEliani lib.* XVI. *cap.* 37. *allatum, ubi de eadem re.* 2. *Excerpt. Indic. ſupra cap.* 13. 3. *Notat D. Hæſchel. ex Lucian.* Σῆρας μὲν ἱστοροῦσι μέχρι τριακοσίων ζῆν ἐτῶν. *In A. Schottus:* De Seris Lucian. quoque proditum refert, ad trecenteſimum eos vitæ annum pertingere.

a χρυσωρυχεῖν.

ρας ἔχειν μεγίστας, ὁποίας διαγράφουσι τῶν σατύρων [1].

das incolas, quales vel Satyris adpingi ſolerent.

Παρὰ τῷ Αἰλιανῷ, ἐν τῷ δʹ περὶ ζώ. ἰδ. κεφ. μά.

Ἔθνος ὀρνίθων Ἰνδικῶν βραχυτάτων καὶ τοῦτο εἴη ἄν· ἐν δὲ τοῖς πάγοις τοῖς ὑψηλοῖς νοττεύει, καὶ ταῖς πέτραις ταῖς καλουμέναις Λιτταῖς. καὶ ἔστι τὸ μέγεθος τὰ ὀρνίθια, ὅσονπερ ὠὸν πέρδικος. σανδαράκινα δέ μοι νόει τὴν χρόαν αὐτῶν. καὶ Ἰνδοὶ μὲν αὐτὸ φωνῇ τῇ σφετέρᾳ δίκαιρον φιλοῦσιν ὀνομάζειν· [2] Ἕλληνες δέ, ὡς ἀκούω, δίκαιον. τούτου τὸ ἀποπάτημα εἴ τις λάβοι ὅσον κέγχρου μέγεθος, λυθὲν ἐν τῷ πόματι, εἶτα εἰς ἑσπέραν ἀπέθανεν. ἔοικε δὲ ὁ θάνατος ὕπνῳ, καὶ μάλα γε ἡδεῖ καὶ ἀνωδύνῳ κ. τ. λ.

Apud Aelianum lib. IV. *de nat. animal. c.* 41.

Parvularum quarundam avium Indicarum natio in excelſis et inacceſsis rupibus nidificat, quarum magnitudo accedit ad ovum perdicis, ſandaracino colore: Indi ſua lingua Dicærum ſolent nominare: Græci, ſicut audio, Dicæum. eius ſtercus ſi quis milii magnitudine ſumpserit in potionem diſſolutum, ad veſperam moritur: mors ſuavi ſomno ſimilis est, et nullum omnino ſenſum doloris habet. *etc.*

Παρὰ τῷ Ἀπολλωνίῳ ἐν ἱστορίαις θαυμασίαις, ἱστορ. ιζ.

Κτησίας παρ᾽ Ἰνδοῖς ξύλον γενέσθαί φησιν, ὃ καλεῖται [3] πάρυβον. τοῦτο ἐφ᾽ ἑαυτὸ ἕλκει πᾶν τὸ προσκομισθὲν αὐτῷ, οἷον χρυσόν, ἄργυρον, κασσίτερον, χαλκόν, καὶ τἆλλα μεταλλικὰ πάντα. ἕλκει δὲ καὶ τὰ σύνεγγυς ἱστάμενα στρουθία. ἐὰν δὲ μεῖζον ᾖ τὸ ξύλον, καὶ αἶγας, καὶ πρόβατα, καὶ τὰ ὁμήλικα ζῶα.

Apud Apollonium hiſtor. mirabil. hiſtor. XVII.

Interpr. G. Xyl.

Cteſias ſcriptum reliquit, lignum apud Indos naſci, quod appelletur Parybum. id omnia oblata ad ſe trahere, aurum, argentum, cuprum, æs, et omnia alia metalla: quinetiam paſſerculos in propinquo locatos. Quod ſi maius incrementum fecerit, trahehere etiam ad ſe capras, oves et æqualia animalia.

Παρὰ τῷ Τζέτζῃ χιλ. ζ. στίχ. ψιδʹ.

Καὶ ὁ Κτησίας ἐν Ἰνδοῖς εἶναι τοιαῦτα λέγει.
Ἠλεκτροφόρα [4] δένδρα τε, καὶ τοὺς κυνοκεφάλους [5].
702 Δικαίους πάνυ δὲ φησί, ζῆν δ᾽ ἐκ τῶν ἀγρευμάτων.

Apud Tzetzem chil. VII. *vers.* 714.

Et Cteſias in Indis eſſe talia dicit,
Electriferas arbores, atque Cynacephalos,
Iuſtos valde autem dicit, vivere vero ex venationibus.

Παρὰ τῷ Αἰλιανῷ, περὶ ζώ. ἰδ. βιβλ. δʹ. κεφ. μςʹ.

Γίνονται δὲ ἐνταῦθα τῆς Ἰνδικῆς ἔνθα οἱ κάνθαροι, καὶ οἱ καλούμενοι Κυνοκέφαλοι [6], οἷς ἔδωκε τὸ ὄνομα ἡ τοῦ σώματος ὄψις τε καὶ φύσις· τὰ δὲ ἄλλα ἀνθρώπων ἔχουσι. καὶ ἠμφιεσμένοι βαδίζουσι δορὰς θηρίων, καὶ εἰσὶ δίκαιοι, καὶ ἀνθρώπων λυποῦσιν οὐδένα, καὶ φθέγγονται μὲν οὐδέν, ὠρύονται δέ· τῆς γε μὴν Ἰνδῶν φωνῆς ἐπαΐουσι. τροφὴ δὲ αὐτοῖς τῶν ζώων τὰ ἄγρια. αἱροῦσι δὲ αὐτὰ ῥᾷστα. καὶ γάρ εἰσιν ὠκίστοι, καὶ ἀποκτείνουσι καταλαβόντες, καὶ ὀπτῶσιν οὐ πυρί, ἀλλὰ πρὸς τὴν εἵλην τὴν τοῦ ἡλίου εἰς μοίρας διαξήναντες. τρέφουσι δὲ καὶ αἶγας καὶ ὄϊς. καὶ σῖτον μὲν ποιοῦνται τὰ ἄγρια· πίνουσι δὲ τὸ ἐκ τῶν θρεμμάτων γάλα ὧν τρέφουσι.

Apud Aelianum de nat. animal. lib. IV. *cap.* 46.

In eodem Indiæ tractu ubi canthari iam dicti (*v. ſeq. frag.*) Cynocephali etiam reperiuntur: quibus a facie et corporis ſpecie nomen inditum. [nam caput caninum] cetera fere humana habent: et veſtiti pellibus ferarum ingrediuntur. Iuſti ſunt, hominum nemini moleſti aut iniurii. non ſermone, ſed ululatu ſonant. Indorum tamen linguam intelligunt. Venatione animalium ferorum vivunt [illegible] ut ſunt celerrimi, facile [illegible]nt, et fruſtatim [illegible] Capras etiam [illegible] fruantur.

Τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου τὸ πρῶτον μέρος.

Ἐν Ἰνδοῖς γίνεται θηρία τὸ μέγεθος ὅσον ἂν γίνοιντο οἱ κάνθαροι [7]· καὶ ἔστιν ἐρυθρά, κινναβάρει δὲ εἰκάσαις ἂν εἰ πρῶτον θεάσαιο αὐτά. πόδας ἔχει ταῦτα μηκίστους, καὶ προσαψάσθαι μαλακά ἐστι. φύεται δὲ ἄρα ἐπὶ τῶν δένδρων τῶν φερόντων τὸ ἤλεκτρον, καὶ σιτεῖται τὸν τῶν φυτῶν καρπὸν τῶνδε. θηρῶσι δὲ αὐτὰ οἱ Ἰνδοί, καὶ ἀποθλίβουσι, καὶ ἐξ αὐτῶν βάπτουσι τάς τε φοινικίδας, καὶ τοὺς

[illegible]

Naſcuntur [illegible] ne qua[illegible] cinnabari [illegible], tactu mo[illegible] cino ma[illegible] corticibus [illegible] preſſisque, [illegible] terioresque [illegible]

1. *De his puto eſſe e Cteſia excerpta quæ AElianus lib.* XVI. *de nat. anim*[illegible] *Et Pliniana lib.* VII. c. 2. Sunt et Satyri ſubſolanis Indorum montibus *etc.* [illegible] *prompta.* 2. *v. Excerpt. c.* 17. 3. πάρηβον *est ſupra in Excerpt. Indic. c.* [illegible] *Excerpt. c.* 20. 6. *v. Excerpt. c.* 20. 7. *Excerpt. c.* 21.

eodem colore inficere libuerit. Huiusmodi veſtis etiam Perſarum regi mittitur. Mirantur enim eam Perſæ, et ſuis vernaculis pulchritudine pretioque anteponunt, authore Cteſia. nam vel celebribus illis Sardianis floridior ac ſplendidior est.

Apud eundem eod. libro, c. 52.

Sylveſtres aſinos equis magnitudine non inferiores apud Indos naſci accepi, eosque reliquo corpore albos, capite vero purpureo, oculisque cyaneis eſſe: cornuque in fronte gerere ſesquicubiti longitudine: cuius ſuperius puniceum, inferius autem album, medium vero plane nigrum ſit: atque non omnes quidem Indos, ſed potentiores, cum tanquam armillis quibusdam brachia, ſic cornua auro ornarunt, ex his ipſis bibere ſolere. Ex hoc cornu bibentem ab inſanabilibus morbis tutum fieri, neque eum ipsum convulſionibus corripi, neque ſacro morbo tentari, neque venenis ullis ferunt. Quinteiam ſi quid prius peſtilens biberit, tum id evomere, tumque ad ſanitatem redire. Cum autem ceteri aſini, quibuscunque in terris ſint, tam domeſtici, quam ſylveſtres, tum cetera ſolipeda animalia, talos non habeant, neque fel in iecore, ut fertur: aſinos Indicos cornigeros Cteſias inquit, talis primum, iisque nigris, præditos eſſe: eosdemque *ſi quis confregerit, interiora quoque nigra deprehenſurum eſſe: neque felle eos carere:* neque modo corporis velocitate longe multumque ceteros aſinos ſuperare, ſed et velocitate eadem multo equis et elephantis præſtare. Cum autem in viam ſe dederunt, tardius primo ingrediuntur, deinde paulatim tantum confirmantur ad contendendum iter, eos quidem ut aſſequi nemo posſit. Postea autem quam feminæ pepererunt, patres circum pullos a partu recentes ſumma cuſtodia verſantur, eorumque commorationes locis Indiæ deſertisſimis ſunt. Cum a venatoribus Indis invaduntur, pullos ſuos adhuc ætate infirmos a tergo ſuo paſcentes habent, atque pro eis propugnant: contra equites audent venire, eosque cornibus ferire. Tanto ſane hi robore exiſtunt, nihil eis ut obſiſtere queat, quin ſtatim vel concedat: vel, ſi non ceſſerit, frangatur, aut aliter atteratur et evadat inutile, et perdatur. equorum etiam incurſu latera diſcerpunt, ac lacerant, ut viſcera effundantur: ex quo fit, ut ad eos equites appropinquare valde metuant. appropinquatio enim capitalem ipſis pariter et equis mulctam miſerabiliter infert. Pergraviter calcibus pugnant. Eorum morſus eatenus acerbiores exiſtunt, ut quicquid comprehenderint, funditus diripiant. Ex his qui ſunt confirmata ætate vivos non ceperis, iaculis et ſagittis perimuntur. Carnes eorum quod amariſſimæ ſint, haudquaquam eſculentæ.

Apud

τὰς ὑπ' αὐταῖς χιτῶνας, καὶ πᾶν ὅ, τι ἂν ἐθέλωσι ἄλλο ἐς τήνδε τὴν χρόαν [a] ἐκτρίψαι τε καὶ χρῶσαι· κομίζεται δὲ ἄρα ἡ τοιάδε ἐσθὴς καὶ τῷ Περσῶν βασιλεῖ. καὶ τόγε εὐειδὲς τῆς ἐσθῆτος δοκεῖ θαυμαστὸν, καὶ ἀντικρινομένη γε τοῖς Περσῶν ἐπιχωρίοις, κρατεῖ κατὰ πολὺ καὶ ἐκπλήττει, ὥς φησι Κτησίας. ἐπεὶ καὶ τῶν ᾀδομένων τῶν Σαρδιανικῶν ὀξυτέρα τέ ἐστι καὶ τηλαυγεστέρα.

Παρὰ τῷ αὐτῷ ἐν τῷ αὐτῷ βιβ. κεφ. ιβ.

Ὄνους ἀγρίους οὐκ ἐλάττονας ἵππων τὸ μέγεθος ἐν
Ἰνδοῖς γίνεσθαι πέπυσμαι. καὶ λευκοὺς μὲν τὸ ἄλλο
εἶναι σῶμα, τήν γε μὴν κεφαλὴν ἔχειν πορφύρᾳ παρα-
πλησίαν· τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς ἀποστέλλειν κυανῆ χρόαν·
κέρας δὲ ἔχειν ἐπὶ τοῦ μετώπου, ὅσον πήχεως τὸ μέ-
γεθος καὶ ἡμίσεως προσέτι. καὶ τὸ μὲν κάτω μέρος τοῦ
κέρατος εἶναι λευκόν· τὸ δὲ ἀνωτέρω, φοινικοῦν· τό γε
μὴν μέσον, μέλαν δεινῶς. ἐκ δὴ τῶνδε τῶν ποικίλων
κεράτων πίνειν Ἰνδοὺς ἀκούω, καὶ ταῦτα οὐ πάντας,
ἀλλὰ τοὺς τῶν Ἰνδῶν κρατίστους ἐκ διαστημάτων αὐ-
τοῖς χρυσὸν περιχέοντας, οἱονεὶ ψελλίοις τισὶ κοσμή-
σαντας βραχίονα ὡραίου ἀγάλματος. καί φασι νόσων
ἀφύκτων ἀμαθῆ καὶ ἄπειρον γενέσθαι τὸν ἀπογευσά- 703
μενον ἐκ τοῦδε τοῦ κέρατος· μήτε γὰρ σπασμῷ λυ-
θῆναι ἂν αὐτὸν, μήτε τῇ καλουμένῃ ἱερᾷ νόσῳ, μή-
τι μὴν διαφθαρῆναι φαρμάκοις. ἐὰν δέ τι καὶ πρό-
τερον ᾖ πεπωκὼς κακὸν, ἀνεμεῖν τοῦτο, καὶ ὑγιᾶ
γενέσθαι αὐτόν. πεπίστευται δὲ τοὺς ἄλλους τοὺς
ἀνὰ πᾶσαν τὴν γῆν ὄνους καὶ ἡμέρους καὶ ἀγρίους,
καὶ τὰ ἄλλα τὰ μώνυχα θηρία ἀστραγάλους οὐκ ἔ-
χειν, οὐδὲ μὴν ἐπὶ τῷ ἥπατι χολήν. ὄνους δὲ τοὺς
Ἰνδοὺς λέγει Κτησίας [1] τοὺς ἔχοντας τὸ κέρας ἀστρα-
γάλους φορεῖν, καὶ ἀχόλους μὴ εἶναι. λέγονται δὲ
μέλανες εἶναι οἱ ἀστράγαλοι, καὶ εἴ τις αὐτοὺς συν-
τρίψει, εἶναι τοιοῦτοι τὰ ἔνδον. εἰσὶ δὲ καὶ ὠκιστοι οἵδε
οὐ μόνον τῶν ὄνων, ἀλλὰ καὶ ἵππων, καὶ ἐλεφάντων.
καὶ ὑπάρχονται μὲν ἡσυχῇ τοῦ δρόμου, κατὰ μικρὰ
δὲ ἐπιρρώννυνται. καὶ διώκειν ἐκεῖνον, τοῦτο δὴ τὸ
ποιητικὸν, μεταθεῖν τὰ ἀκίχητά ἐστιν. ὅταν γε μὴν
ὁ θῆλυς τέκοι, καὶ περιάγηται τὰ ἀρτιγενῆ, σύνο-
μοι αὐτοῖς οἱ πατέρες αὐτῶν γίνονται, φυλάττοντες
τὰ βρέφη. διατριβαὶ δὲ τοῖς ὄνοις τῶν Ἰνδικῶν πεδίων
τὰ ἐρημότατα. ἐπιόντων δὲ τῶν Ἰνδῶν ἐπὶ τὴν ἄγραν
αὐτῶν, τὰ μὲν ἁπαλὰ καὶ ἔτι νεαρὰ, ἑαυτῶν νέμε-
σθαι κατόπιν ἐῶσιν, αὐτοὶ δὲ ὑπερμαχοῦσι, καὶ ἐπί-
ασι τοῖς ἱππεῦσιν ὁμόσε, καὶ τοῖς κέρασι παίουσι. το-
σαύτη δὲ ἄρα ἡ ἰσχὺς ἡ τῶνδέ ἐστιν, οὐδὲν ἀντέχει
αὐτοῖς παιόμενον, ἀλλ' εἴκει καὶ διακόπτεται, καὶ
ἐὰν τύχῃ κατέθλασται, καὶ ἀχρεῖόν ἐστιν. ἤδη δὲ καὶ
ἵππων πλευραῖς ἐμπεσόντες διέσχισαν, καὶ τὰ
σπλάγχνα ἐξέχεαν. ἔνθεν τοι καὶ ὀρρωδοῦσιν αὐτοῖς
πλησιάζειν οἱ ἱππεῖς. τὸ γάρ τοι τίμημα τοῦ γε-
νέσθαι πλησίον, θάνατός ἐστιν οἴκτιστος αὐτοῖς, καὶ
ἀπόλλυνται καὶ αὐτοὶ καὶ ἵπποι. δεινοὶ δέ εἰσι καὶ
λακτίσαι. δήγματα δὲ ἄρα ἐς τοσοῦτον καθικνεῖ-
ται αὐτῶν, ὡς ἀποσπᾷν τὸ περιληφθὲν πᾶν. ζῶντα
μὲν οὖν τέλειον οὐκ ἂν λάβοις, βάλλονται δὲ ἀκον-
τίοις καὶ οἰστοῖς. καὶ τὰ κέρατα οὕτως τὰ ἐξ αὐτῶν
Ἰνδοὶ νεκρῶν σκυλεύσαντες, ὡς εἶπον περιέπουσιν. ὄνων
δὲ Ἰνδῶν ἄβρωτόν ἐστι κρέας· τὸ δὲ αἴτιον, πέφυκεν
εἶναι πικρότατον.

Παρὰ

1. *Iſta pleraque in excerpt. ſupra c. 25.*

a *alii* ἐκτρέψαι.

Παρὰ τῷ Αἰλιανῷ περὶ ζώων ἰδιότ. ἐν τῷ ε΄. κεφ. γ΄.

Ὁ ποταμὸς ὁ Ἰνδὸς ἄθηρός ἐστι. [1] μόνος δὲ ἐν αὐτῷ τίκτεται σκώληξ φασί, καὶ τὸ μὲν εἶδος αὐτῷ ὁποῖον δήπου καὶ τοῖς ἐκ τῶν ξύλων γεννωμένοις τε καὶ
704 τρεφομένοις. ἑπτὰ δὲ πηχῶν τὸ μῆκος προήκουσιν οἱ ἐκεῖθι, εὑρεθεῖεν δ' ἂν καὶ μείζους ἔτι καὶ ἐλάττους. τὸ πάχος δὲ αὐτῶν, δεκαέτης παῖς γεγονὼς μόλις ταῖς χερσὶ περιβάλλειν ἀρκέσει. τούτοις δὴ ἄνω μὲν εἷς ὀδοὺς προσπέφυκε, κάτω δὲ ἄλλος, τετράγωνοι δὲ ἄμφω, πυγόνος τὸ μῆκος. τοσοῦτον δὴ ἄρα τῶν ὀδόντων αὐτοῖς τὸ κράτος ἐστί· πᾶν ὅ, τι ὑπ' αὐτοῖς λάβωσι, συντρίβουσι ῥᾷστα, ἐάν τε ἥμερον ζῷον ἢ ἄγριον. καὶ μεθ' ἡμέραν μὲν κάτω, καὶ ἐν βυθῷ τοῦ ποταμοῦ διατρίβουσι, τῷ πηλῷ καὶ τῇ ἰλύϊ φιληδοῦντες, καὶ ἐντεῦθεν οὐκ εἰσὶν ἔκδηλοι· νύκτωρ δὲ προΐασιν ἐς τὴν γῆν, καὶ ὅτῳ ἂν περιτύχωσιν ἢ ἵππῳ, ἢ βοΐ, ἢ ὄνῳ, συντρίβουσιν αὐτόν· εἶτα σύρουσιν εἰς τὰ ἑαυτῶν ἤθη, καὶ ἐσθίουσιν ἐν τῷ ποταμῷ· καὶ πάντα βρυχῶσι τὰ μέλη, πλὴν τῆς τοῦ ζῴου κοιλίας. εἰ δὲ αὐτοὺς καὶ ἐν ἡμέρᾳ πιέζοι λιμὸς, εἴ τε κάμηλος πίνοι ἐπὶ τῆς ὄχθης, εἴ τε βοῦς, ὑπανερπύσαντες καὶ λαβόμενοι ἄκρων τῶν χειλέων μάλα εὐλαβῶς, ὁρμῇ βιαιοτάτῃ καὶ ἕλξει ἐγκρατεῖ ἐς τὸ ὕδωρ ἄγουσι, καὶ δεῖπνον ἴσχουσι. δορὰ δὲ ἕκαστον περιαμπέχει τὸ πάχος καὶ δύο δακτύλων. ἄγρα δὲ ἡ κατ' αὐτῶν καὶ θήρα τρόπον τόνδε τετέχνασται· ἄγκιστρον παχὺ καὶ ἰσχυρὸν ἀλύσει σιδηρᾷ προσηρτημένον καθιᾶσι, προσδήσαντες αὐτῷ λευκολίνου πλατέος ὅπλον, ἐρίῳ κατειλήσαντες καὶ τὸ ἄγκιστρον καὶ τὸ ὅπλον, ἵνα μὴ διατράγῃ ὁ σκώληξ αὐτά. ἀναπλέξαντες δὲ ἐς τὸ ἄγκιστρον ἄρνα ἢ ἔριφον, εἶτα μέντοι εἰς τὸ τοῦ ποταμοῦ ὕδωρ μεθιᾶσιν. ἔχονται δὲ ἄνθρωποι τοῦ ὅπλου καὶ τριάκοντα, καὶ ἕκαστος ἀκόντιόν τε ἐνηγκύλωται, καὶ μάχαιραν παρήρτηται. καὶ παράκειται ξύλα εὐτρεπῆ, παίειν εἰ δέοι, κρανίας δὲ ἐστι ταῦτα, ἰσχυρὰ ἄγαν. εἶτα περισχεθέντα τῷ ἀγκίστρῳ, καὶ τὸ δέλεαρ καταπιόντα, τὸν σκώληκα ἕλκουσι. θηραθέντα δὲ ἀποκτείνουσι, καὶ πρὸς τὴν εἵλην κρεμῶσι τριάκοντα ἡμερῶν. λείβεται δὲ ἐξ αὐτοῦ ἔλαιον παχὺ εἰς ἀγγεῖα κεράμου. ἀφίησι δὲ ἕκαστον ζῷον εἰς κοτύλας δέκα. τοῦτο δὴ τὸ ἔλαιον βασιλεῖ τῶν Ἰνδῶν κομίζουσι, σημεῖα ἐπιβάλλοντες. ἔχειν γὰρ αὐτοῦ ἄλλον οὐδ' ὅσον ῥανίδα ἐφεῖται. ἀχρεῖον δὲ ἐστι τὸ λοιπὸν τοῦ ζῴου σκῆνος. ἔχει δὲ ἄρα τὸ ἔλαιον ἰσχὺν ἐκείνην· ὅντινα ἂν ξύλων σωρὸν καταπρῆσαί τε καὶ εἰς ἀνθρακιὰν στορέσαι θελήσεις, κοτύλην ἐπιχέας τοῦδε, ἐξάψεις, μὴ πρότερον ὑποχέας πυρὸς σπέρμα· εἰ δὲ καταπρῆσαι ἄνθρωπον ἢ ζῷον, σὺ μὲν ἐπιχεῖς, τὸ δὲ παραχρῆμα ἐνεπρήσθη. τούτῳ φασὶ τὸν Περσῶν βασιλέα καὶ τὰς πόλεις αἱρεῖν, τὰς εἰς ἔχθραν προσελθούσας οἱ, καὶ μήτε κριὸν, μήτε χελώνας, μήτε τὰς ἄλλας ἑλεπόλεις ἀναμένειν, ἐπεὶ καταπιμπρὰς ᾕρηκεν. ἀγγεῖα γὰρ κεράμεα ὅσον κοτύλην ἕκαστον χωροῦντα, ἐμπλήσας [a] αὐτὰ καὶ ἀποφράξας, ἄνωθεν εἰς
705 τὰς πύλας σφενδονᾷ· ὅταν τε τύχῃ θυρίδων, τὰ μὲν ἀγγεῖα προσαράττεται καὶ ἀπερράγη, καὶ τὸ ἔλαιον κατάλισθε· καὶ τῶν θυρῶν πῦρ κατεχύθη, καὶ ἄσβεστόν ἐστι, καὶ ὅπλα δὲ καίει καὶ ἀνθρώπους μαχομένους, καὶ ἄπληστόν ἐστι τὴν ἰσχύν. κοιμίζεται δὲ καὶ ἀφανίζεται πολλῷ φορυτῷ καταχυθέντι. λέγει ὁ Κνίδιος Κτησίας ταῦτα [2].

Apud Aelianum lib. V. *de natura animal. c.* 3.

Indus fluvius beſtiarum ferarum expers eſt. ſolum in eo naſci vermem aiunt, ſpeciemque eorum qui ex ligno gignuntur et aluntur, gerere, ad ſeptem cubitorum longitudinem et eo amplius procedere. eius craſſitudinem decem annos natus puer, manibus vix complecti queat. Iis in ſuperiori oris ſede unus dens ineſt, in inferiori alter, ambo quadranguli cubiti fere longitudinem habent: tam validi, ut quodcunque animal iis corripuerint ſive cicur ſive ferum, facillime conterant. Interdiu ima in ſede fluminis verſatur, cæno gaudens et latitans: noctu vero ad terram procedit, et in quodcunque inciderit vel equum, vel bovem, vel aſinum, conficit, atque in ſuas ſedes trahit, et in flumen abſtruſus, membra omnia, excepto ventre, exedit. De die etiam ſi fame premitur, ſive camelus ſive bos in ripa bibit, violentisſimo impetu ſumma labra mordicus comprehendit, et robuſto tractu in aquam abreptum edit. Eius pellis duorum digitorum craſſitudine eſt. Eiusmodi autem machinatione capitur: Hamum robuſtum ad ferream catenam alligant, adiuncto etiam fune ex albo latoque lino. Lanis autem et hamum et funem involvunt, ne a verme præmordeatur. Tum agnum aut hœdum ad illecebram in hamum implicant: deinde in fluvium demittunt. Triginta viri, ſinguli cum *iaculo*, *loro inſerto*, et enſe accincti ad funem adſtant. *Adſunt* et e corno ſudes bene robuſtæ, ſi percutere ſit neceſſe. deinde hamo captum trahunt, et abstractum interficiunt. Triginta dies appenſum ad ſolem ſinunt, atque ex eo in fictilia vaſa craſſum oleum ſtillat. *Singuli* vermes quinque olei ſextarios reddunt, quod quidem ipſum regi Indorum apportant, vaſis obſignatis. neque enim alii cuiquam vel guttam illius posſidere licet. Corpus reliquum inutile. Huius ea eſt vis olei, ut ſine ullo igne eius infuſa hemina quemcunque lignorum acervum comburat. Ac ſi vel hominem velis vel aliud animal exurere, primum ut hoc infuderis, funditus ſtatim deflagraverit. Eodem ipſo Perſarum regem aiunt [illegible] hoſtium urbeis: neque arietes, [illegible] teſtudines, aliaque bellica tor[illegible] eas capiendas opus eſſe. [illegible] fictilia vaſa unius heminæ cap[illegible] impleta et obſtructa in port[illegible], vaſa quidem ad portas [illegible] rumpantur, at oleum delapſum ign[illegible] fundit, ut reſtingui non [illegible] flamma inſaturabilis combur[illegible] pugnantes pariter cum [illegible] R[illegible]inguitur autem multa inutili [illegible] qualis per terram et vicos c[illegible] in eum iniecta. Hæc Cteſias Cn[illegible]

Παρὰ

Apud

1. *Excerpt. Ind. c.* 1. *et deſcriptio vermis c.* 27. 2. *Excerpt. Indic. c.* 11.
a *alii* αὐτοῦ.

Apud Antigonum mirab. narrat. cong. hiſt. CLXV.

De paludibus Cteſiam narrare, eſſe in India paludes, unam quæ iniecta omnia demittit: ſicut et quæ in Sicilia et Media, demto auro, ære et ferro. et ſi quid obliquum incidat, rectum eiici: mederi autem vitiligini albæ. aliam, in qua ſtatis diebus oleum ſupernaret.

Παρὰ τῷ Ἀντιγόνῳ, ἱστορ. παραδ. συναγ. ἱστορ. ρξέ.

Περὶ δὲ λιμνῶν Κτησίαν μὲν ἱστορεῖν λέγεται [1] τῶν ἐν Ἰνδοῖς λιμνῶν, τὴν μὲν τὰ εἰς αὐτὴν ἀφιέμενα [2] καταδέχεσθαι, καθάπερ τὴν ἐν Σικελίᾳ καὶ Μήδοις, πλὴν χρυσίον καὶ σίδηρον καὶ χαλκόν· καὶ ἄν τι ἐμπέσῃ πλάγιον, ὀρθὸν ἐκβάλλειν· ἰᾶσθαι δὲ τὴν καλουμένην λεύκην. τῇ δ' ἑτέρᾳ κατὰ τὰς ἰδιαζούσας ἡμέρας ἐπιπολάζειν ἔλαιον [3].

E Sotione ex iis quæ paſſim de fluviis, fontibus et lacubus mirabilia referuntur.

Fons eſt apud Indos, qui natantes in terram eiaculatur quaſi ab inſtrumento: ut narrat Cteſias.

Ἐκ τῶν Σωτίωνος τῶν σποράδην περὶ ποταμῶν καὶ κρηνῶν καὶ λιμνῶν παραδοξολογουμένων.

Κρήνη ἐν Ἰνδοῖς, ἣ τοὺς κολυμβῶντας ἐπὶ τὴν γῆν ἐκβάλλει ὡς ἀπ' ὀργάνου, ὡς ἱστορεῖ Κτησίας.

Apud Strabonem lib. XVI. *rerum geograph.*

Cteſiam vero Cnidium obſervaſſe, fontem quendam eſſe, qui aquam rubicundam, ac minio plenam in mare emittat.

Παρὰ τοῦ Στράβωνος ἐν τῷ ις' γεωγραφ.

Κτησίαν δὲ τὸν Κνίδιον πηγὴν ἱστορεῖν ἐκδιδοῦσαν εἰς τὴν θάλατταν ἐρευθές, καὶ μιλτῶδες ὕδωρ [4].

Apud Antigonum mirab. narrat. CLX.

Cteſiam ſcribere, in AEthiopia fontem aquam habere inſtar cinnabaris rubentem, quæ pota væcordes reddat.

Παρὰ τῷ Ἀντιγόνῳ ἱστορ. παραδ. ρξ'.

Κτησίαν δὲ (λέγειν) τὴν ἐν Αἰθιοπίᾳ τὸ μὲν ὕδωρ ἔχειν ἐρυθρὸν, ὡσανεὶ κιννάβαρι· τοὺς δὲ ἀπ' αὐτῆς πιόντας, παράφρονας γίγνεσθαι [5].

Ex eiusdem Sotionis.

Cteſias narrat in AEthiopia fontem eſſe, colore cinnabari ſimilem. bibentes vero ex eo mente alienari, adeo ut et quæ clam perpetrarint eloquantur.

Πάλιν ἐκ τῶν Σωτίωνος.

Κτησίας δὲ ἐν Αἰθιοπίᾳ κρήνην ἱστορεῖ τῷ χρώματι κιννάβαρι παραπλησίαν· τοὺς δὲ πίνοντας ἀπ' αὐτῆς, παραλλάττειν τὴν διάνοιαν, ὥστε καὶ τὰ κρυφίως πεπραγμένα ὁμολογεῖν.

Plinius lib. XXXI. *c.* 2.

Sed ibi in potando neceſſarius modus, ne lymphatos agat, quod in AEthiopia accidere his qui fonte rubro biberint Cteſias ſcribit.

Idem ibidem. 706

Cteſias tradit Siden vocari ſtagnum in Indis, in quo nihil innatet, omnia mergantur.

Idem lib. VII. *cap.* 2.

In multis autem mor ibus (*Indiæ*) genus hominum capitibus caninis, ferarum pellibus velari, pro voce latratum edere, unguibus armatum venatu et aucupio veſci. Horum ſupra centum viginti millia [6] fuiſſe proden e ſe, Cteſias ſcribit: et in quadam gente Indiæ, feminas ſemel in vita parere, genitosque confeſtim caneſcere [7]. Item hominum genus, qui Monoſceli vocarentur, ſingulis cruribus, miræ perni tatis ad ſaltum: eosdemque [8] Sciopodas vocari, quod in maiori æſtu humi iacentes reſupini, umbra ſe pedum protegant: non longe eos a Trogloditis abeſſe. Rurſusque ab his occidentem verſus quosdam ſine cervice, oculos in humeris habentes.

Ibidem.

Cteſias gentem ex his quæ appellatur Pandoræ, in convallibus ſitam, annos ducenos vivere, in iuventa candido capillo, qui in ſenectute nigreſcat [9]. Contra alios quadragenos non excedere annos, iunctos Macrobiis, quorum feminæ ſemel pariant: idque et Agatharchides tradit. Præterea locuſtis eos ali, e eſſe pernices.

1. *forte id tradidit idem Callimachus Cyrenæus, ni fallor, e cuius* παραδόξων ἐκλογῇ *et mox ſequens fragmentum Antigonus decerpſit.* 2. *A. Schott. Notis ad Excerpt. Ind. c.* 30. *ubi hæc quoque habes, emendat inde hic* μὴ καταδ. 3. *ſupra, puto, Exc. Ind. c.* 11. 4. *ex Artemidoro de mari rubro tradit hæc Strabo.* 5. *forte pertinere ad c.* 14. *Indic. excerpt. coniectat ibi A. Schottus.* 6. Excerpt. Indic. ſupra c. 20. 7. Excerpt. Indic. c. 31. 8. *Cteſiæ fragmentum extat apud Harpocrationem in* σκιάποδες. *quod mox addemus.* 9. Excerpt. c. 31.

Idem lib. XXXVII. *cap.* 2.

Cteſias Indis flumen eſſe Hypobarum, quo vocabulo ſignificetur omnia vaſa ferre bona: fluere a ſeptentrione in exortivum Oceanum iuxta montem ſylveſtrem arboribus electrum ferentibus. Arbores eas aphytacoras vocari, qua appellatione ſignificetur prædulcis ſuavitas.

Λουκιανὸς ἐν τῷ ά ἀληθοῦς ἱςορίας λόγῳ.

Κτησίας ὁ Κτησιόχου, ὁ Κνίδιος, συνέγραψε περὶ τῆς Ἰνδῶν χώρας, καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς, ἃ μήτε αὐτὸς εἶδε, μήτε ἄλλου εἰπόντος ἤκουσεν.

Lucianus lib. 1. *veræ hiſtoriæ.*

Cteſias, Cteſiochi filius, Cnidius, conſcripſit de Indorum regione, deque iis quæ apud illos ſunt, ea quæ nec ipſe vidit, nec ex ullius ſermone audivit.

Στράβων ἐν τῷ ά γεωγρ.

Θεόπομπος δὲ ἐξομολογεῖται φήσας, ὅτι καὶ μύθους ἐν ταῖς ἱςορίαις ἐρεῖ κρεῖττον, ἢ ὡς Ἡρόδοτος, καὶ Κτησίας, καὶ Ἑλλάνικος, καὶ οἱ τὰ Ἰνδικὰ συγγράψαντες.

Strabo lib. 1. *geograph.*

Theopompus quidem diſerte profitetur ſe in hiſtoria fabulas narraturum rectius quam fecerint Herodotus, Cteſias, Hellanicus, et Indicarum rerum ſcriptores.

Ἰωάννης ὁ Τζέτζης χιλ. ζ. ςίχ. χλή.

Ὁ Σκύλαξ οὗτος γράφει δὲ καὶ ἕτερα μυρία,
Περί γε μονοφθάλμων τε, καὶ τῶν [1] ἐνοτικτόντων.
Καὶ ἐκτραπέλων ἄλλων δὲ μυρίων θεαμάτων.
Ταῦτά φησι δ' ὡς ἀληθῆ, μηδὲ τῶν ἐψευσμένων.
Ἐγὼ τῇ ἀπειρίᾳ δὲ, ταῦτα ψευδῆ νομίζω.
707 Ὅτι δ' εἰσὶ τῶν ἀληθῶν, ἄλλοι φασὶ μύριοι,
Τοιαῦτα, καὶ καινότερα, θεάσασθαι ἐν βίῳ.
Κτησίας, καὶ Ἰάμβουλος, Ἡσίγονος, Ῥηγῖνος
κ. τ. λ.

Ioannes Tzetzes chil. VII. *vers.* 638.

Scylax iſte (Caryandeus) ſcribit et alia innumera,
De Monophthalmis, atque Henotictontis,
Et facetis aliis quoque compluribus ſpectris.
Hæc refert autem ut vera neque ut falſa.
Ego autem per inexperientiam hæc falſa opinor.
Quod autem ſint vera, alii dicunt innumeri,
Talia, atque abſurdiora ſpectari in vita:
Cteſias, et Iambulus, Heſigonus, Rheginus etc.

AEneas Platonicus in Theophraſto, interprete Ambroſio Camaldulenſi.

Huius vanitatis imitator Apollonius ille Cappadox poſtea fuit, dum de his, qui apud rudes erant ſapientes, fabellas huiusmodi texeret, Græcisque referret, quod illi ſcilicet noſſent, quinam aliquando fuiſſent. Bene ſane naviter ad eos teſtes confugit, qui extra orbem ſunt. Sic tamen et ipſe mendax convincitur. Nam neque Cteſias, qui de Indis plurima ac fabuloſa conſcripſit, usquam has fabulas intexit, neque Arrianus, qui Alexandri hiſtoriam verius quam fabuloſius ſcribit, ullam huius dogmatis mentionem facit, cum Brachmanum et Alexandri congreſſionem diligenter exequatur [2].

Gellius lib. IX. *Noct. Attic. cap.* 4.

Cum e Græcia in Italiam rediremus, et Brundiſium iremus; egreſſique e navi in terram in portu illo incluto ſpatiaremur, quem Q. Ennius remotiore paulum ſed admodum ſcito vocabulo *præpetem* appellavit: faſces librorum venalium expoſitos vidimus. atque ego avide ſtatim pergo ad libros. Erant autem iſti omnes libri Græci miraculorum fabularumque pleni; res inauditæ, incredulæ; ſcriptores veteres non parvæ auctoritatis, Ariſteas Proconneſius et [illegible]us Nicæenſis et Cteſias et Oneſicritus et Polyſtephanus et Hegeſias. Ipſa autem vol[illegible]tino ſitu ſqualleban, et habitu adſpectuque tætro erant. acceſſi tamen percunctatu[illegible] ſum: et adductus mira atque inſperata vilitate, libros plurimos ære pauco emo; eo[illegible]uabus proximis noctibus curſim tranſeo: atque in legendo carpſi exinde quædam et no[illegible] et ſcriptoribus fere noſtris intentata; *etc. quæ ibidem qui volet, legat: nos pauca quæ ad* [illegible]*nt, ſubiiciemus inde, itta ſcilicet.*

Item eſſe in montibus terræ Indiæ homines caninis capitibus et latran[illegible] veſci avium et ferarum venatibus: atque eſſe item alia apud ultimas orientis terras mira[illegible]mines, qui monocoli appellantur, ſingulis cruribus ſaltuatim currentes vivaciſſimæ perni[illegible]osdam eſſe nullis cervicibus, oculos in humeris habentes. iam vero hoc egreditur omne[illegible] admirationis, quod iidem illi ſcriptores gentem eſſe aiunt, apud extrema Indiæ, corpo[illegible] et avium ritu plumantibus, nullo cibatu veſcentem, ſed ſpiritu florum naribus hauſto vic[illegible] Pygmæos quoque haud longe ab his naſci; quorum qui longiſſimi ſint, non longiores eſſe[illegible]s duo et quadrantem. Hæc atque alia iſtiusmodi plura legimus. ſed, cum ea ſcriberem[illegible] nos non idoneæ ſcripturæ tædium nihil ad ornandum iuvandumque uſum vitæ pertinenti[illegible]

TOY EIV[illegible]

1. *monſtra hominum monſtroſe in mendo cubant; atque in auribus debebant. emenda itaque* [illegible] (*niſi* ἐνωτοκοί τῶν *rectius*) et Enotocœtis *in verſione. Strabo l.* XIII. ἐνωτοκοίτας δὲ ποδήρη τὰ ὦτα [illegible] ἐκθεῖν. κ. λ. τ. *ubi ſtatim et* Μονομμάτους *ſubiicit.* 2. *Hæc deſcripta ex AEnea accepimu*[illegible] *M. Goldaſto.*

EIVSDEM CTESIAE

Alia quædam ſcripta, quorum ſit mentio.

PERIODI.

Apud Scholiaſten Apollonii in lib. II. *Argonaut.*

Meminit eius [montis Sacri] et Cteſias libro primo periodon.

Item in antecedentibus.

Quod vero Amaranta montes ſint Colchorum, exponit Cteſias in libro ſecundo.

PERIPLI, VEL PERIPLVS ASIAE.

Apud Stephanum in Ethnicis.

Sigynus, urbs AEgyptiorum, ut Cteſias primo periplon libro.

Apud Harpocrationem in lexico, voce Sciapodes.

Cteſias in periplo Aſiæ ait: Super hos populus nomine Sciapodes. et habent pedes non aliter ac anſeres admodum latos. quandoque calet, illi ſupini procidunt, et ſublatis cruribus, umbram ſibi pedibus efficiunt.

DE MONTIBVS, SI TITVLVS NON FALLIT.

Apud Stobæum, ſermone de Morbo.

Est in Myſia mons, appellatus Teuthras, in quo naſcitur lapis Antipathes cognominatus, qui efficaciſſimus est adverſus vitiliginem et lepram, ſi vino conteratur, et ægrotis ita imponatur.

DE ASIATICIS TRIBVTIS.

Apud Athenæum lib. II. *Dipnoſoph.*

Cteſias autem Carmani in oleum acanthinum producere, et eo regem uti, ait. Qui etiam in libro quem de Aſiaticis tributis ſcripſit, cœnæ regiæ apparatum deſcribens, neque piperis neque aceti meminit, quod unum inter condimenta est optimum. Ac ne Dino quidem in Perſicis ſcriptis: qui memorat alioqui et ſalem Ammoniacum et aquam Nili ad regem mitti.

Apud eundem lib. x.

Amyntas quoque, in libro qui σαθμοὶ inſcribitur,

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΚΤΗΣΙΟΥ

Ἄλλα τινὰ συγγράμματα, ὧν μνήμην ποιοῦνται.

ΠΕΡΙΟΔΟΙ.

Παρὰ τῷ σχολιαστῇ τοῦ Ἀπολλωνίου εἰς τὸ β' τῶν Ἀργοναυτ.

Μέμνηται αὐτοῦ [Ἱεροῦ ὄρους] καὶ Κτησίας ἐν τῷ α' περιόδων.

Καὶ ἐν τοῖς πρόσθεν ὁ αὐτός. 701

Ὅτι δὲ Ἀμάραντα ὄρη ἐστὶ Κόλχων, ἱστορεῖ Κτησίας ἐν [1] β'.

ΠΕΡΙΠΛΟΙ, Η ΠΕΡΙΠΛΟΥΣ ΑΣΙΑΣ.

Παρὰ τῷ Στεφάνῳ ἐν ἐθνικοῖς.

Σίγυνος, πόλις Αἰγυπτίων, ὡς Κτησίας ἐν πρώτῳ περίπλων.

Παρὰ τῷ Ἁρποκρατίωνι ἐν λεξικῷ ἐν Σκιάποδες.

Κτησίας ἐν περίπλῳ Ἀσίας φησὶ, Ὑπὲρ δὲ τούτων σκιάποδες ὄνομα. τούς τε πόδας, ὥσπερ οἱ χῆνες ἔχουσι κάρτα πλατέας. καὶ ὅταν θέρμη ᾖ, ὕπτιοι ἀναπεσόντες, ἄραντες τὰ σκέλη, σκιάζονται τοῖς ποσίν.

ΠΕΡΙ ΟΡΩΝ, [2] ΕΙ ΜΗ ΣΦΑΛΛΟΜΕΘΑ.

Παρὰ τῷ Στοβαίῳ, λόγῳ περὶ νόσου.

Ὄρος ἐστὶ τῆς Μυσίας Τεύθρας καλούμενον, γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λίθος ἀντιπαθὴς προσονομαζόμενος, ὃς κάλλιστα ποιεῖ πρὸς ἀλφοὺς καὶ λέπρας, δι' οἴνου τριβόμενος, καὶ τοῖς πάσχουσιν ἐπιτιθέμενος.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΣΙΑΝ ΦΟΡΩΝ.

Παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ Δειπνοσοφ. β'.

Κτησίας δὲ ἐν Καρμανίᾳ φησὶ γίνεσθαι ἔλαιον [3] ἀκάνθινον, ᾧ χρῆσθαι βασιλέα. ὃς καὶ καταλέγων ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν φόρων τρίτῳ βιβλίῳ πάντα τὰ τῷ βασιλεῖ παρασκευαζόμενα ἐπὶ τὸ δεῖπνον, οὔτε πεπέρεως μέμνηται, οὔτε ὄξους, ὃ μόνον ἄριστόν ἐστι τῶν ἡδυσμάτων. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ Δείνων ἐν τῇ Περσικῇ πραγματείᾳ· ὅσγε φησὶ καὶ ἅλας Ἀμμωνιακοὺς ἀπ' Αἰγύπτου ἀναπέμπεσθαι βασιλεῖ, καὶ ὕδωρ ἐκ τοῦ Νείλου.

Παρὰ τῷ αὐτῷ Δειπνοσ. ί. 709

Ἀμύντας ἐν τοῖς σταθμοῖς, τὸ τῶν Ταπύρων [4] ἔθνος φη-

1. *Non additur* ἐν περιόδοις *esſe in illis ſcholiis: inde tamen, unde et alterum, depromptum ſuſpicor.* 2. *Opto ſæpe Græce illos indices auctorum in Stobæo ad oram exſtare: et non nemo, credo, mecum alius. Latinus ſaltem hic exſtat*, Cteſiæ Cnidii. lib. 2. de Montibus *quem interim cum Briſſonio ſequuti ſumus.* 3. *v. clariſſ. Caſaubon.* 2. *Athen.* 25. *ubi inter alia*, Oleum, *ait*, acanthinum ex quo ſpinæ genere conficerent Carmani, tam incertum mihi, quam illud est certum, falli eos qui emendant Cteſiæ locum hunc, et ſcribunt, *κινάβινον, oſtenditque eodem modo hæc Athenæi ab Euſtathio adferri.* 4. *Tapyrorum* φιλοινίαν *et AElianus commemorat, ut indicat Caſaub.* 10. *Athen.* 12.

Φησὶν οὕτω φίλοινον εἶναι, ὡς καὶ ἀλείμματι ἄλλῳ μηδενὶ χρῆσθαι ἢ τῷ οἴνῳ. τὰ δ' αὐτὰ ἱστορεῖ καὶ Κτησίας ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν φόρων. οὗτος δὲ καὶ δικαιοτάτους αὐτοὺς λέγει εἶναι.

bitur, Tapyrorum gentem ita vino deditam eſſe tradit, ut ne ad ungendum quidem alia re ulla quam vino utatur. Eadem autem et Cteſias commemorat in libro quem de Aſiaticis tributis ſcripſit: qui et iuſtiſſimos eſſe illos tradit.

Sed fere oblitus ſui loci adhuc apud Antigonum ἐν ἱστοριῶν παραδόξων συναγωγῇ *ubi tamen liquido quid ſcripſerit Cteſias indicare tibi non poſſum. Poſtquam enim narravit Cranone, urbe Theſſaliæ, eſſe ſaltem duos corvos, nec unquam plures ibi viſos; quibus interiicit de incolarum æreo curru ſacro, quo pulſato et deum precati impetrant pluviam: tum ex Theopompo addit, eos corvos tamdiu Cranone morari dum pullos educaverint, quibus tum relictis ipſi abeant ſtatim. Post quæ ita ait, hiſtoria, ut ſignant,* XVI.

G. Xyl. interprete.

Καὶ ἐν Ἐκβατάνοις δὲ καὶ ἐν Πέρσαις Κτησίας ἱστορεῖ παραπλήσιόν τι τούτοις· διὰ δὲ τὸ αὐτὸν πολλὰ ψεύδεσθαι παρελείπομεν τὴν ἐκλογήν. καὶ γὰρ ἐφαίνετο τερατώδης.

Narrat Cteſias aliquid huic hiſtoriæ adſimile, quod Ecbatanis et in Perſia fiat. Sed quia multa is mentitur, nos decerpere eam narrationem, cum monſtroſa videatur, omiſimus.

ΤΕΛΟΣ. ΤΩ ΘΕΩ ΔΟΞΑ.

APPENDIX POSTREMA

AD

HERODOTUM,

EXCERPTA CONPLECTENS

EX

CAMERARII et H. STEPHANI Præfationibus;

Adnotationes V. Cl. THOMAE GALEI,

JACOBI GRONOVII

ET

ΛΕΞΙΚΟΝ

ΤΩΝ

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΛΕΞΕΩΝ.

EX

JOACHIMI CAMERARII

PROOEMIO

IN HISTORIAS HERODOTI.

QUUM Ricardus Crocus, Britannus, qui Lipſiam advenerat, ſtatuiſſet domi ſuæ quibus- 710
dam privata opera Herodoti hiſtorias explicare, nos etiam tum ad hunc autorem cognoſcendum a magiſtro ſumus miſſi. Etſi autem Crocus vix pervenit ad ſecundum illius autoris librum enarratione ſua, ego tamen captus dulcedine et elegantia atque etiam facilitate ſcriptorum, quum celeriter diverſitatem quandam ſermonis, quam διάλεκτον vocant, percepiſſem, ita poſtea ſemper in illo legendo hæſi atque perſeveravi, ut qualemcunque (ſentio enim quam exigua hæc ſit) facultatem Græcæ linguæ conſequuti ſumus, eam magna ex parte Herodoti lectioni acceptam referre debeamus. Itaque et nunc eum, quo tum uſus ſui, (acceptum a magiſtro) Herodoti codicem, tractatum verſatumque a me plurimum, omnibus in pagellis notatiunculis et ſcriptura noſtra inſignem, inter alios omnes et diligo maxime, et quoties forte aſpexi, non unquam fere temperare mihi poſſum, quin aperiam, et in eo aliquid legam. Tum redit in memoriam puerilis ſtudii iucundiſſima cogitatio: et illum laborem mediocrem, non tamen fuiſſe omnino ἅλιον, οὐδ' ἀτέλεστον ἱδρῶθ' ὃν ἵδρωσα, lætor. Autorem autem iſtum tanti facio animo meo, ut nullum omnium aliorum huic merito anteponi poſſe cenſeam.

Paulo poſt.

Neque me fugit, poſſe hoc teſtimonium de Herodoto meum videri magis amoris eſſe erga illum tam longo tempore confirmati, quam iudicii, vel etiam illo hoc eſſe corruptum. Notum enim quod et aſtrologi uſurpant, τὴν φιλίαν καὶ τὸ μῖσος ἐλαττοῦν τὰ μέγιστα, καὶ μεγαλύνειν τὰ σμικρότατα. Quapropter hoc loco placuit cauſſas exponere, cur tanti facerem illum, et veluti rationes referre ſententiæ noſtræ, atque etiam reſpondere iis, quæ reſciviſſemus adverſus ipſum dici ſolere: ut intelligi poſſet, neque nos temere aut de puerili perſuaſione quadam illum celebrare, et inſectatores ipſius ad malignitatis crimen quandam etiam imprudentiæ ignominiam ſibi accerſere. Ac noſtra ſententia paucis illa quidem confirmabitur, reſponſio erit longior, ut neceſſe eſt: de qua tamen et ipſa, inductio animi mei et rationum concluſio magis atque certius poterit perſpici. Quum igitur in quocunque autore in primis id quod ab illo ſuſceptum eſt ad exponendum, et ipſa expoſitio, conſiderari ſoleat: in priore hæc fere ſpectanda ad laudem exiſtimo, ſi eæ res ſumptæ delectæque ſint, quarum cognitione alii adiuvari, quæque ipſæ ſuapte bonitate placere poſſe videantur: in poſteriore, ſi expoſitio ſit verbis ſententiiſque apta atque conſentanea. Quæ breviter dicta late patent ad intelligendum. Sed in utroque quid Herodotus neglexit, vel non præſtitit potius, quominus præclariſſimus et celeberrimus autor haberi debeat? Nam quæ accedit antiquitatis autoritas, quanti et ipſa ſit putanda, quantumque ponderis habeat, quis non videt? Quisve ignorat, omnium conſenſu maximam huic laudem, admirationem, reverentiam deberi? Quum autem priorum temporum hiſtorias, variarum quidem gentium, ſed potiſſimum Perſarum et Græcorum, componendas et narratione ſua exequendas ſuſcepiſſet, nonne potius præcipuas et præclaras res complexus eſt expoſitione ſua, quam nihili atque futiles? ut fecere, fortaſſe et veteres aliqui, certe poſteriorum ex illo genere ſophiſtico multi, qui nihil niſi inani quadam oblectatione animos levium quorundam afficere ſtuduerunt: ſicut ille AEthiopicorum et Deæ Syriæ autor: de quibus facile exiſtimari poteſt de ſimilibus operibus aliorum. Ergo nihil tale in hoc eſſe autore affirmo? Minime equidem: ſed hoc caput eſſe hiſtoriæ nego, quum ſit potius expolitio et exaggeratio quædam illius. Argumentum autem et caput quod? fundationes, everſiones, mutationes regnorum maximorum, opulentiſſimarum urbium expugnationes, ſucceſſiones potentiſſimorum regum, celeberrimarum civitatum fortunæ et imperia. Oratio vero nonne placidiſſime decurrens, omnibus ornamentis conſpicua eſt et illuſtris? Sola compoſitione (ut Ci- 711
ceroni placet) diſſolutior, id eſt, numeris carens: quum naturalium quædam in illa tamen numerorum modulatio inſit, a quo ipſo etiam præſtantia quædam non abeſt. Narrationes ſunt diſertæ: indicationes expreſſæ et ſpecioſæ: explicationes accuratæ et evidentes: collectiones certæ atque plenæ: in his rerum geſtarum, hominum, temporum fides: accurata compertorum relatio, dubiorum coniectura ſagax, fabuloſorum verecunda commemoratio: mira ubique ſimplicitas, et eximius quidam candor. Quæ omnia hiſtoriæ potiſſimum famam, dignitatem, virtutem conſtituunt et perficiunt.

His breviter et ſtrictim commemoratis, ad ea, quæ in hoc autore reprehendi, quorumque nomine vituperari a quibusdam ille ſolet, accedamus. Contra quæ quum dicemus, etiam eorum pleraque, quæ poſuimus paulo ante, tractabuntur copioſius et enodatius. Ac primum de illa vulgari et ſane veteri accuſatione mendaciorum pauca diſſeramus: non enim certe res ipſa multa deſiderat. Aldus etiam Manutius iam hoc ante nos crimen diluit. Sed quænam ſunt illa obſecro mendacia? Quidam ſane profitentur, ea ſe annotaſſe et confutaſſe: quæ utinam perveniſſent in manus noſtras, ita enim futura eſſet reſponſio copioſior. Neque deſunt, qui Herodoti potiſſimum ſcripta illi ſatyræ (*Iuven. ſat.* 10.) inſectationi occaſionem præbuiſſe perhibeant; ut audaciam mentiendi in hiſtoria Græcorum exagitaret. Nam Athos (ut ille loquitur) velificatus, deridetur, et compedes Helleſponti, epotaque flumina Medo. Nonnulli fabuloſas quaſdam narratiunculas inſertas paſſim hiſtoriæ, ut hujus gravitate indignas, reiiciunt, et propter illas autorem mendacii damnant. Sed de iis, quæ memorantur ab Herodoto propter magnitudinem nobis incredibilia, periniquum fuerit iudicium, ſi non vera eſſe ideo ſtatuemus, quod notis cuique rebus, moribus, diſciplinæ non ſimilia, neque rationibus noſtris congruentia eſſe videantur, ſique non niſi iis, quæ facile intelligere et animo complecti poſſimus, fidem habendam eſſe ducemus. Quam multa illi ipſi, qui hæc antiquiora falſa fictaque eſſe affirmare audent, ſe vidiſſe referunt et pro certis commemorant, a quibus aſſenſio legentium refugit? Etiam poſteris hoc noſtris accidet, ut multa, quæ nunc nimis vere fiunt atque geruntur, expoſitione inflata et amplificata eſſe ſuſpicentur. Sunt ſane quædam inaniora (non enim nego) in talibus, ut in peregrinatorum, qui adiere illa loca, quæ tellus extrema refuſo ſummovet oceano, ſermonibus. Cuius inhumanitatis tamen fuerit, univerſum genus narrationum iſtarum ſemel abiicere ut futile et vanum? Quod ſi fiat, omnem hiſtoriæ rationem confundi, habitumque perverti neceſſe ſit. Quid de Babylone prodiderit Herodotus, non eſt ignotum. Hæc nobis ſcilicet probabuntur de ſenſu et cognitione oppidulorum noſtrorum. Quid enim ad illa ſpatia, vel maximæ urbis omnium, quas novimus, ambitus? itaque et Ariſtoteles (*Polit.* 3.) gentem regionemve appellandam potius Babylona, et ſiqua alia æqualis fuerit, quam civitatem aut urbem, cenſet. Quid, de fertilitate ſoli Aſſyrii quæ narrat, an nos credere poterimus de noſtris arvis? Quo tamen loco ipſe ignorantiæ incredulitatem refutavit, ſic enim ait (*In Clio*, c. 193.) *Ita bene fert ea terra fruges, ut nunquam non reddat ducena: ſi autem quam poteſt optime tulerit, reddit trecena. Folia tritici et hordei lata naſcuntur digitis commodis quatuor. At milii et ſeſami quam proceræ arbores exeant, in ſcientia certa non memorabo. Intelligo enim, eos qui in regione Babyloniorum non fuere, minime credituros vel ea, quæ de frugibus modo diximus.* Sunt autem hæc etiam diſtinguenda. Alia enim ad utilitatem aliquam legentium, vel explicationem eorum, de quibus narratio ſit,

referuntur atque pertinent: ut Babylonis deſcriptio (*Clio*, *c.* 178. *et ſ.*) et copiarum Xerxis enumeratio (*Polymnia*, *c.* 61. *et ſ.*) de quorum altero facile perſpiceretur, merito fuiſſe ſecuros cives in tali et ita munita urbe: alterum et potentiam regni Aſiatici, et in quod tum periculum Græcia venerit, demonſtrat. Utrumque autem documentum quoddam dat, nullas, quamvis magnas, vires, infractas, neque opes invictas eſſe. In aliis nihil quæritur, niſi vel delectatio, vel ut audientium animi moveantur nova mirabilique narratione: ut de gryphibus (*Euterpe*. 73.) formicis Indicis (*Thalia*, *c.* 102. *et* 116.) Phœnice (*Melpom. c.* 13.) et his ſimilibus. Horum, ut illa omni equidem mendacii crimine plane libero, ita haud facile conceſſero, in horum ullo mendacii manifeſti autorem redarguendum eſſe, quum tot deriſa quondam et exibilata, pæne iam comperta eſſe exiſtimentur: quumque non minus iſtis a veritate abhorrentia multa aſſeverentur ab iis, qui non audiviſſe de aliis, ſed ſeipſos aſpexiſſe dictitent: ut nihil tam ſit abſurdum, quin fidem reperire poſſe videatur. Sed ab his recedamus.

712 Ob fabuloſas quidem narratiunculas tantum abeſt, ut quaſi mendacem inceſſi vituperarique autorem hunc debere putem, ut etiam, quum et aptiſſime illas inſeruerit, et belliſſime concinnarit, et venuſtiſſime compoſuerit, admirandus: quumque inſtructionem in ſingulis aliquam vitæ, conſiliorum, actionum comprehenderit, eximiam gratiam quoque ab omnibus meritus eſſe videatur. Quid quod fidem ſuam in his fere liberat, cavetque, ne quis ſimplicior decipiatur, quum addit ſemper huiusmodi quiddam, *Ut ferunt*. *Ut ego audivi*, *Quod veri mihi quidem ſimile non ſit*. In Euterpe vero (*c.* 131.) plane refutat illam fabulam de præciſis ancillarum manibus, *Hæc garrientes ita narrare mihi quidem videntur.* Item Melpomene (*c.* 173.) fabulam de Pſyllis præmunit. ea enim quæ Afri perhibeant, ſe memorare ait. Quid autem dicit in Polymnia (*c.* 152.) quod meminiſſe in tota hiſtoria vult lectorem? *Ego* inquit, *quæ fando cognovi*, *exponere narratione mea debeo omnia: credere autem*, *eſſe vera omnia*, *non debeo.* In coniecturis quidem ſequendis, quum de apparentibus (ut ipse ait *Euterpe*, *c.* 33.) obſcura colligere ſtuderet, ſi falſus eſt, cui obſecro omnium hoc non accidit? Neque qui tale aliquod erratum in ſcriptis veterum animadvertit, ſibi ideo placere et illum contemnere debet, quod fere ineruditiores iſti facere conſuevere, qui exultant ad hos notationum et reprehenſionum ſucceſſus, non ſecus acſi theſaurum inveniſſent: quum hic vere tum theſaurus (ſecundum vetus verbum) in carbones evadat. Sed paulum etiam ad fabulas illas revertamur: quæ, obſecro, cur offendunt animum cuiusquam, quum veritati et integritati hiſtoriæ minime officiant? Sed ut inſertæ apud Thucydidem conciones, (quas certe nemo, ut opinor, non confictas, neque non quidem nullas, ſed non tales ab iis, quibus attribuuntur habitas eſſe videt) illæ tamen ut in gravitate huius autoris, admirationem, ita in dulcedine noſtri, fabellæ voluptatem habent. At egreſſiones, et nihil ad rem pertinentium quaſi inculcationes, ab hiſtoria alienæ ſunt. De quo equidem aliter ſentio, neque in hoc, neque ullo in genere eruditionem, intelligentiam, doctrinam quaſi in anguſtum cogendam, ut non liceat evagari et excurrere, ſi libeat, longius. Immo vel ſolus hic fructus eſt ingenii et induſtriæ ſtudiorum, ut veluti oſtentatione iactantiaque ſui gloriam laudemque petat. Auferat in his mihi aliquis iſta: incorruptam, ſanctam, caſtam, ut virginem, debere eſſe hiſtoriam. Non corrumpunt enim, non violant hæc illam: ſed exornant, ut aurum et gemmæ pudiciſſimarum quoque corpora, puriſſima illa quidem. Nam ut malæ et profligati pudoris feminæ inſigniorem reddunt comptu turpitudinem ſuam: ita, quamvis varia copioſaque ſit quaſi emblematis quibusdam, ſumma hiſtoriæ falſa et commentitia, merito in ſua hæc infamia quaſi ſuperba improbetur. Itaque non inornatam, non nudam, non contractam, ſed ſplendidam, veſtitam, explicatam (dummodo integram, et, ut ita dicam, probam et incorruptam) decet eſſe hiſtoriam. Cuius fidem omnem nonne in temporum indicatione, in nominum commemoratione, in rerum tam bello, quam pace a quibusque ſuſceptarum atque geſtarum certa enarratione, in occaſionum conſiliorumque prudenti perſecutione omnes poſitam eſſe ſentiunt? Quæ univerſa noſtrum autorem exiſtimo et cuſtodiſſe diligenter, et præſtitiſſe præclare. *Quæ enim tempora indicavit falſo, quæve* confudit? *Quorum hominum locorumve nomina poſuit perperam? Res autem ab iis geſtas, quos complexus* fuit narratione ſua, accurate *illas* quidem retuliſſe, non dubitarim aſſeverare: certo autem et vere quoque, libenter equidem crediderim, quanquam ab aliquibus aſſenſio quodammodo refugiat. In conſiliis profecto et occaſionibus recenſendis, qui circumſpectionem et prudentiam requirit maiorem, nimium is quidem eſſe faſtidioſus mihi videtur. Ad hæc, ſi, ut in tabula magni et memorabilis argumenti, adiuncta ſunt veluti πάρεργον, quibus undique illa inſignis et conſpicua reddatur, cuius quæſo vel rationis vel ſapientiæ, ne dicam, incogitantiæ et ſtultitiæ, fuerit reprehendere? Quum autem hiſtoria non ſolum delectationem cognitionis, ſed inſtructionem etiam animorum continere debeat, ut et voluptatem et utilitatem afferat legentibus: ſi his ipſis, quæ ut fabuloſa notantur, etiam monita utilia atque ſalutaria multa inſunt, quis iam eos non modo qui vituperent, ſed qui laudent, iniquius ferre omnino poſſit? Fuit Candaules rex Lydorum: (*Clio*, *c.* 7.) nemo, ut opinor, negare audet. Hoc tempore in aliam familiam translatum fuit regnum Lydiæ, an quiſquam falſo hoc proditum dicit? Cur igitur illa iam culpant de ſatellite coacto aſpicere nudam reginam? Quæ ſi, quod haud ſcio, an non ſint, conficta eſſent, quanti multis de cauſſis fieri mererentur? Nonne illam perverſionem animorum, quæ ita mirabiliter, ut divinitus effici videatur, ſæpe urgentibus fatalibus caſibus animadvertitur, demonſtrant? Quam ſpecioſis et bonis ſententiis illuſtris eſt narratio? Idem et in aliis multis
713 poteram, ſine ullo exquiſitionis labore, oſtendere. Expugnari præter omnium metum et opinionem Sardis oportuit. Sit iam illud de puero nato cum capite leonino falſum, (*Clio*, *c.* 84.) (quod fortaſſe minime eſt) quam pulchrum hoc? quod non circum ille urbem totam latus fuit: quod ſi factum fuiſſet, capi ſecundum reſponſum divinorum urbs non poſſet. Sint ſane illa Scytharum dona fictitia: (*Melpom. c.* 131.) quid incommoditatis tamen habet, vel quid potius pulchritudinis et bonitatis non habet cum enarratio, tum interpretatio elegans, feſtiva, acuta? Sed quare ego pravitate quadam animi, non vera eſſe potius, id eſt, ita audita cognitaque autori, putem? Eadem et de Xerxis ſomnio, (*Polymnia*, *c.* [illegible]) de regibus Macedonum, (*Urania*, *c.* 137.) deque aliis ſimilibus dici poſſint. Quapropter, quod ad [illegible] hoc vanitatis attinet, prorſus in noſtro autore turpitudinem illam et mendaciorum maculas deterſ[illegible]fido. Neque poſſum ſatis animo conſtituere meo, qui factum eſſe exiſtimem, ut a veteribus quoque [illegible] in hunc conferretur. Niſi unus fortaſſe aliquis plures in errorem induxit, aut invidia odiumve, vel (ut [illegible] dicam) animi certa quædam deſtinataque inductio quosdam ad huiuſcemodi calumnias impulit. [illegible] velle exquirere omittamus.

Nunc ad aliam maiore ſtudio ſuſceptam et gravius atque inimicius factam accuſ[illegible]nem veniendum, quam intendit huic vir magnæ doctrinæ et ſapientiæ laude clarus, Plutarchus Chæronenſis, qui noſtrum autorem acerbiſſime poſtulavit et convincere conatus eſt malignitatis, edito libello, cui præſcripsit περὶ τῆς Ἡροδότου κακοηθείας. Contra quæ, etſi ſingularis eſt viri autoritas et celebris eruditio, concedi tamen nobis oportere puto, ut pro Herodoto dicere liceat: ſi illi permittitur, contra non minus ſe, quam nobis ipſe eſt, antiquiorem Herodotum ſcriptio, atque aliquanto certe præſtantiorem multis nominibus virtutum. Ipſe quidem Plutarchus quo paratior venit ad maledicendum Herodoto, et in eo copioſus fuit ac vehemens, hoc minus læſiſſe illum, putari debet. Quis eſt vero, qui non laudatiſſima quoque conviciis impetere poſſe videatur, quum Zoilos et Xenophanes ſuos habuerit Homerus? Quid autem verbis conquirere et comprehendere homini non infanti neque obtuſo difficile? Et dicit hoc egregie AEneas ad Achillem, *Iliad. υ.*

Multa licet memoret convicia uterque vicisſim,
Quæ neque centenis remis inſtructa carina
Perferat, ipsa etenim facilis verbisque redundans,
Sermones variis hinc lingua revolvit et illinc:
Quisque et forte alii quod dixerit, audies ipse.

Ut autem contra ea, quæ quisque improbet, dicere recte poſſit, ita quomodo dicat diligenter conſiderandum: nequid vel inſcite vel etiam maligne improbare videatur. Nam horum utruncunque deprehenſum et notatum con-

contradictionem omnem infirmat: ita quidem ſæpenumero, nemo ut reſponſione magnopere dignam arbitre-
tur. De quo et elegantiſſimis verſibus et luculento ſenſu compoſitum epigramma Græcum Eueni veteris poë-
tæ fertur: quod nos quondam Latinum fecimus, ut ſequitur,

Eſt multis pariter mos omnia dicere contra,
Sed non et ſimilis dicere recta labor.
His ſat erit verbum me commemoraſſe vetuſtum:
Hæc mihi quum placeant, tu licet illa probes.

Plutarchus autem minime cavit, ne inſimulando malignitatis alterum, malignitatem ipſe quandam ſingularem
ſuam proderet. Nam quum collegiſſet quaſi intimos ſenſus et reconditam voluntatem pravitatis malignorum,
ad illa a ſe propoſita poſtea, ut pueri a magiſtris ſecundum capita quædam traditas materias deducere iuben-
tur, ſic accuſationem ſuam applicavit, in autorem hunc (ut ego quidem iudico) illa conferens alienæ maligni-
tatis crimina. Ac ne diſſimulavit ipſe quidem, neque texit cauſſam iræ ac odii ſui: nam ſuam civitatem, id
eſt Bœotos, ignominia affectos, et infamatos (ut ait) immerito, graviter fert et dolenter. Hinc igitur illæ la-
crymæ, hæc illa indignatio. Statim igitur quid autoritatis in tali criminatione ſit, quam non veritatis ſed ul-
tionis cupiditas expreſſerit, apparet, ut illius quaſi filum ſequentes, refellere quæ congeſſit ſingula nihil ſit
neceſſe. Sed ad quædam tamen aliquid dicamus.

Quod vero huic incipiens, ſuavitatem orationis, qua iucunde commoverentur legentes, exprobrat, ad id
nihil aliud reſpondendum cenſeo, quam quod Alexander Hectori fratri, qui ſibi in iurgio formoſitatem obie-
ciſſet, *Οὔ τοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα.* Sed malignitatem omnem undique ita colligit: Primum de uſu
nominum aſperiore, deque verbis durioribus, in copia molliorum et leniorum. Deinde, ſi extra hiſtoriæ ſe- 714
riem alicuius vitia, vel ſi in hac laudes ieiunius commemorentur. Præterea, quum plurium forte ſermones
referantur, aſſentiri deterioribus, omnino enim conjecturas ſequi ad peiora, eſſe malitioſi et infenſi animi.
Poſtremo, laudis adiectione veluti condire vituperationem, eſſe enim ſimplicitatis hanc ſimulationem peſſi-
mam. Quid ad hæc ergo dicemus? profecto non reperit in Herodoto iſta Plutarchus, ſed animo ſuo conqui-
ſita in illum intulit. Quare enim uſum nominum verborumque in hoc autore non probat? qui quidem (ut
exiſtimo) uſus eſt diſerta et accurata oratione ætatis ſuæ, quam a poſterioris ſæculi forma differre nos quo-
que intelligere poſſumus. Quid autem cauſſæ fuerit, cur non potius illa vere et ſimpliciter, quam mendaciter
et invide, dici ſentiamus? Egregium eſt quod conquerenti Laſthenis factioni, (quorum ſcelere prodita fuerat
Olynthus) contumelioſe a Macedonibus ſe nefarios proditores appellari, reſpondiſſe Philippum regem acce-
pimus, *Macedonas eſſe indoctam nationem ac incivilem, ſolereque ficum nominare ficum, et ligonem ligonem.*
Quid autem offendit (obſecro) Plutarchum, quod Herodotus protulit aſperius quædam, ac non mollivit ap-
pellationibus? Viſum enim ſcilicet illi fuit id dicere quod eſſet. Nam de coniecturis ſequendis deque laude
et vituperatione univerſa hoc licebit unum iterum atque iterum reſpondere: de ſuo illum iudicio hiſtoriam
ſuſceptam expoſuiſſe: neque recte facere eum, qui ingenii ſui vires in alieno opere explicare velit, præſertim
ad infamiam autoris. Ego, ut quicque retulit, ſic ſenſiſſe, audiiſſe, comperiſſe exiſtimo. Et cur non in
hac potius perſuaſione perſeverem, quam illam inducam malevolentiæ, perverſitatis, virulentiæ? Quia enim
contumelia afficit divina et humana, ſacra et profana. Si vera ſunt, quæ eſt contumelia? (recte enim ille in
comœdia negat ſe maledicere, quum, quæ vera ſint, dicat) ſin falſa, oſtendatur falſitas. Sed quomodo o-
ſtendit? ratiunculis quibuſdam et concluſiunculis leviſſimis. Quod quaſi ipſe ſentiret, ne hoc quidem agere
ſe ait, ut mendacii, ſed ut malignitatis reum peragat Herodotum. Hanc igitur defendamus, ſi poſſumus.
Ac laudationibus illis minutis et tenuibus (ut vult Plutarch.) quot poſſunt opponi præclare, et pleno ore (ut
dicitur) enunciatæ? Quale enim hoc? (*Erato, c.* 112.) *Omnium, quos ſcimus, hominum primi Athenienſes
curſu illati in hoſtes ſunt: omnium primi ſuſtinuere veſtitus Medici et hoc ornatorum aſpectum: ad illud au-
tem usque tempus nomen quoque Medorum terribile fuerat.* Addantur his quæ de Cynægiro ſcripſit (*Ibid.
c.* 114.) Ac nequis Athenienſes tantum laudatos benignius credat, (in quo neſcio quam ſuſpicionem cor-
ruptæ largitionibus voluntatis movet Plutarchus, temere quidem, ut videtur, neque ipſe quicquam expla-
nat) quid? parcene Lacedæmonios laudavit his verbis? (*Polymn. c.* 104.) *Sunt Lacedæmonii in certamini-
bus ſingularibus haud ullis aliis inferiores: in acie vero omnium mortalium præſtantiſſimi.* Quid? horum ci-
ves Sperthiam et Bulin parumne prædicatione ſua ornavit? (*Polymn. c.* 134. *et ſ.*) Sed hæc innumerabilia
ſunt. Atque in nomen ſophiſtæ (*Hoc nomine uſus eſt Herod. in Clio, c.* 29.) etiam invehitur quaſi probro-
ſum: quum profecto eos, qui velut opifices quidam eſſent ſapientiæ, et artem quandam facerent illius,
ſophiſtas, ut cithariſtas et grammatiſtas, vocatos, et poſtea vitio hominum, (ut in aliis pluribus evenit)
nomen quoque male audiiſſe conſtet. Nam quod exagitat præclaram ſententiam de inſtabili et incerta for-
tuna rerum humanarum, quam Herodotus Soloni attribuerit (*Clio, c.* 32.) (cui quidem ſimiles et alibi le-
guntur) nimiæ ſapientiæ et pietati hominis concedatur: qui veritus ſit, ne, ſi ita de Deo loquamur, ut
humanus intellectus quæ dicuntur percipere poſſit, parum pii eſſe videamur. Cur ergo Deo oculos, ma-
nus, pedes, aures attribuimus? cur dicimus Deum iraſci? cur ulciſci, etiam vereri profecto, tentare, pœ-
nitere, lætari, dolere, *πόῤῥω γὰρ λύπης καὶ χαρᾶς ἵδρυται τὸ θεῖον·* ſine quibus illa ne intelligi quidem poſ-
ſunt. Quid Xenophon? (quo nemo fuit numinis colentior, nemo obſervantior, nemo impietatis erga Deum
acrior hoſtis) nonne eandem ſententiam ponere non dubitavit in præclaro illo opere ſuo hiſtoriæ rerum
Græcarum? ſic enim ait (*Hellenicων l.* 5.) *καὶ ὁ θεὸς δὲ, ὡς ἔοικε, πολλάκις χαίρει τοὺς μὲν μικροὺς μεγάλους
ποιεῖν, τοὺς δὲ μεγάλους μικρούς.* Hæc igitur ſacrilega eſt in Herodoto ſententia, quia ſecundum hominum
intelligentiam *φθονερὸν* dixit eſſe *τὸ θεῖον.* Sed hæc quam ſint futilia quis non videt? Omiſſam autem illam
retis fabulam et Pittaci pugnam ferat æquo animo Plutarchus: ſeque hoc conſoletur, quod, ut ait, tot a-
lias expoſuerit non magis profecto fabuloſas. Sed prætereunda ſunt certe aliqua, indigna, quæ refutentur.
Crœſi quidem annon ſatis clare memorat eruditionem, et doctrinam fortunæ adverſæ (*Clio, c.* 207.) cui *τὰ
παθήματα μαθήματα ἐγεγόνει.* Neque Xenophon ſapientiſſimus vir dubitavit ſimiliter poſt amiſſum regnum 715
prudentiorem Crœſum producere. Ad alias argumentationes illius de Epheſiis, Colophoniis, Chiis: ubi
quam levi utitur ratione; quam Lampſacenus Charon, antiquior ille quidem Herodoto, quædam non
ſcripſerit. Quaſi nihil oportuerit narrare Herodotum, niſi quod in litteras iam eſſet relatum. Quod dictu
eſt perquam ridiculum: præſertim quum ipſe profiteatur, eorum quæ alii non comprehenderint, mentio-
nem facere decreviſſe. Sed cum de illis, tum de Samiis, Corinthiis, Lacedæmoniis, de Iſagora, Ariſto-
gitone, Athenienſibus, Platæenſibus, quæ diſputat, patiamur ſane illum vincere. Quis enim, qui adver-
tere animum paulum modo voluerit, non perſpecturus facile eſt victoriæ iſtius præclarum ſucceſſum?

Venio igitur ad plenam lunam: de qua ingenue fateor non intelligere me, quæ a Plutarcho diſputantur.
Herodoti luculentiſſima narratio quum nemini non ſit evidens. Dicit enim (*Erato, c.* 106. *et* 120.) *negaſ-
ſe Lacedæmonios, poſſe contra legem ante plenam lunam in expeditionem ſeſe proficiſci, et remanſiſſe in patria,
dum lunæ orbis compleretur: ac poſtea profectos, ita acceleraſſe, ut tertio die in Atticam Lacedæmone perveni-
rent.* Hæccine narratio illam merebatur tragicam acclamationem, hunc autorem cœlum ipſum, dierum ra-
tionem, omnes res confundere? Nam de lege, deque prœlii die, ſua fide affirmante utroque, venia (ut opi-
nor) dabitur ei, qui fidem Herodoti pluris ſibi faciendam, quam Plutarchi; et illum potius, quam hunc ſibi
eſſe ſequendum putaverit. De Philippide etiam obſcura eſt inſectatio: et erat hic locus in noſtro libro
corruptior.

Reliqua ſunt calumniis manifeſtis referta, et ubique conſperſa nigro ſale, et atrocibus quidem illis, ſed
infirmis criminibus referta. Sane Thebanos, ut civitatem ſuam, (notum enim, fuiſſe hunc Chæronenſem
Bœotum) exquiſita et peraccurata defenſione propugnavit, et in hac parte admodum vexavit autorem no-
ſtrum. In quo quidem ignoſcendum eſt dolori ipſius, ſed reprehendenda profecto impatientia et ira.
Quam enim moleſte fert et indigne læſos oratione ab Herodoto ſuos? Hoc igitur (ut apparet) ulcus tangi

noluit, neque potuit ferre. Sed mendacii crimine Herodotum (ut opinor) facile liberat non modo fama illis temporibus longe lateque vagata, ſed conſervata etiam ad poſteritatem, proditionis Thebanorum: de qua et Demoſthenes (*Philippica* 2.) argumentum duxit levitatis et infidelitatis illius civitatis: et illud in ſermonibus hominum ſemper permanſit, decimam a Thebanis Apollini perſolvi oportere. Cuius mentionem a Xenophonte ſcimus ſemel atque iterum fieri (*Hell.* 5.) Quum enim communi decreto ſtatuiſſent Græciæ civitates, quæ adverſum barbaros conſenſerant, ab iis, qui nulla neceſſitate coacti Perſæ ſe ſubiecisſent, Delphico Apollini bello confecto decimam exigi debere, Thebani quidem potentia ſua reſtitere decreto: ſed quod illo tenerentur, fama memoriaque hominum conſtantisſime perduravit. (*Decretum fœderis extat in Polymnia, c.* 132.)

Præterea quamvis malitioſum et parvum Plutarchus faciat Herodotum, non ſtultum tamen fuiſſe, neque hebetem confitetur. Quid autem incogitantius fieri potuisſet, et in ſumma audacia amentius, quam ea affirmare atque tradere, quæ, ſi falſa eſſent, non modo paulo ante defunctorum dictis atque relationibus, ſed memoriæ, vivorum propemodum, teſtimonio refutari atque redargui posſent? Et ille cum tam impudente mendacio, cum tam inconſentanea expoſitione, cum narratione tam disſidente, in celeberrimum frequentisſimumque totius Græciæ conventum (ita enim accepimus) venire, et illa vanisſima atque levisſima ſcripta, plena malevolentiæ et obtrectationis, reclamantibus divinorum et humanorum monumentorum inſcriptionibus, recitare non dubitaret? Nimis ineptum et frivolum facis autorem, contra tuam quoque exiſtimationem. Non audivisſent ac potius exibilasſent, vel male etiam multatum illo tanto theatro eiecisſent eum, qui plane ad irridendum et eludendum auditores, quique in communi Græciæ ſolennique cœtu ad nomen Græcum proſcindendum lacerandumque adesſet. De conſilio autem et facto Leonidæ retinendi Thebanos etſi aſtute disſerit (*Polymn. c.* 205. *et* 220.) nemini tamen non plurima in mentem venire arbitror, quibus hoc etiam loco defendi posſit narratio. Adduxerat invitos, ſed ſic ut a civitate delectos: ergo non modo illius, ſed ſuorum quoque metus hos continuit. Dimiſit alios, quos minus alacres in aperto eſſe diſcrimine videbat, illis enim parcendum decreverat. Quomodo voluit autem vel potuit omnino quadringentos retinere, quum trecentos ſolum haberet ipse ſecum? Primum voluiſſe Leonidam perdere iſtos Thebanos, dixerat: neque non plures quam trecenti cum illo fuere. Nam præter Theſpienſes, etſi non dicitur, cum tre-
716 centis tamen Spartanis ſequutos alios plures ditionis ipsorum intelligere debemus. Ita enim fieri ſolitum ſcimus, ut Spartani nequaquam veluti ſolitarii, ſed quodam ſatellitio ſuorum ſtipati in expeditionem proficiſcerentur, quum ſinguli interdum ad ſeptenos adducerent eorum, quos εἵλωτας vocarunt (*Calliope, c.* 28.) Sed quid facerent? aut in illis anguſtiis quid experirentur tutius, quam quod retulit Herodotus? Neque aliud tempus omnino videtur fuiſſe vel defectionis, vel fugæ, vel tranſitionis, quam quod memoravit Herodotus (*Polymn. c.* 233.) Sed in tanto tumultu quo pacto exaudiri potuit imploratio? Et interfectos enim ſcribit nonnullos, et vel de geſtu intellectum fuit, ſupplices hos eſſe. Notas quidem cur impudentisſime confingere voluerit, cauſſam equidem nullam reperio. Accuſat paulo poſt aſperitatem vocabuli, quod de fuga conſuluiſſe dixerit Græcos. Nimis est ſeverus noſter Ariſtarchus. Atque etiam illud non tulerit credo, quod rex regum cenſet aufugiendum de Troia, non enim (ut opinor) mollius est φεύγωμεν, quam δρησμὸν βουλεύεσθαι. Quid vero de Naxiis et Themiſtocle dicemus? (*Urania, c.* 4.) Scilicet in metu tanti belli, et tempeſtate barbaricæ claſſis ingruente, incredibile fuerit, inſulanos homines non ad eos proficiſci voluiſſe, quibus nemo non interitum aut ſervitutem impendere exiſtimaret. Themiſtocli vero indecorum aut turpe fuerit, adiutum ipsum alterius conſilio, non ſolum omnia commentum fuiſſe: at Agamemnonem, non unum aut alterum, ſed decem συμφράδμονας optare non puduit. Nam in Artemiſia quod facetias conſumit ſuas, quibus nequaquam abundat, feciſſe videtur incogitantius.

In iis quæ ſequuntur, quod non modo quid perperam ſcripſerit, ſed quæ ſcribere etiam debuerit Herodotus, docere vult, ſit hoc et ipsum præclaræ et ſingularis ſapientiæ Plutarchi. Cetera involuta ſuſpicionibus, et alienarum rerum mentionibus confuſa, et fallacibus complexionibus intricata, et anxietate quadam mirifica accuſationis ſeſe ipsa infirmantia, vel relinquamus ſane, vel ad priora remittamus. Ad omnia enim ferme reſponderi dicique idem videtur poſſe: inſaniam eſſe et furorem, non perverſitatem, neque fraudulentiam, ea commemorare, quæ quum primum cognita fuisſent, hominum ſcientia reprobarentur, a poſterioribus autem inter ſe disſidere et contraria eſſe facile perſpicerentur. Etſi autem homines docti ac ingenioſi non difficulter reperiunt quomodo aliquid dicendo evertere odioſumque reddere aut ſuſpectum posſint, tanta est tamen vis veritatis, ut neſcio quo pacto, quamvis oppresſa et obſcurata, illa plerunque tamen reſiſtat atque eluceat contra dolos et verſutiam. Quapropter non quid conquiſierit ad inſectationem Herodoti Plutarchus, neque convitia quæ illi facit nimis cupide, neque ſtudium exagitandi autorem antiquisſimum, ſed rem ipsam ſpectabimus. Ipſi autem Plutarcho hoc dicimus, (*Iliad.* η.)

—— —— σὺ μὲν οὐ καλὰ ταῦτ' ἀγορεύεις.
Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.
Εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις.
Ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί.

Sic enim videtur non ille quidem, quæ ſenſerit ipse, in hoc libello disſeruiſſe, ſed vel aliorum voluntati asſentatus eſſe: vel quid in mala cauſſa posſet, oſtendere voluiſſe. Quod ſi de animi ſui iudicio et inductione illa ad talem modum diſputavit, profecto in hac parte receſſit a ſe ipse. Non enim aliter exiſtimo quam fuiſſe Plutarchum, virum non modo eruditum et ſapientem, ſed etiam bonum, quam famam, præſertim probitatis, ut tueretur, minus curaſſe illum apparet in propoſito accuſationis huius. Sed finem faciamus. Non enim iucunda nobis fuit quaſi contentio et rixa cum tanto viro, quam tamen ut neceſſariam, omittere non potuimus, et in officii (ut rati ſumus) cuſtodia, et in ſtudio nomini bonitatique autoris excellentisſimi debito.

Obiicitur autem et hoc nobis, quod quidam volunt a Thucydide contra Herodotum dici, de fabuloſis narrationibus et hiſtoriis confictis ad auditorum voluptatem (*Thucyd. l.* 1. κτῆμα [illegible] ἢ ἀγώνισμα ἐς τὸ παραχρῆμα ξύγκειται) *quæ, quum delectatione tantummodo afficerent audientes,* [illegible] *eadem iuvarent, ſed diuturnum fructum non haberent.* Ego vero non magis in Herodotum hæc conferri [illegible] puto, quam in quemlibet priorum de ſcriptoribus hiſtoriarum. Et (ut verum fatear) illas plane priſcas expoſitiones antiquisſimarum rerum oratione et verbis ad venuſtatem, et iucunditate quadam animos perfundendum, compoſitas (quales potisſimum Pherecydis Syrii fuiſſe accepimus) gravisſimum autorem exiſtimo veritati rerum geſtarum non oportere præferri cenſuiſſe: ac hilaritatem hiſtoriæ cedere ſeveritati, neque ſuavitatis cuiusdam
717 lenitatem, conſtantiæ et dignitati narrationis anteponi voluiſſe. Sed de hoc quisque, ut lubuerit, ita ſtatuat atque ſentiat. Nos autem hoc teneamus: non modo propter ſermonis elegantiam, et illam cum ab aliis tum Cicerone laudatam dulcedinem, et quaſi amœnitatem quandam, diligendum hunc autorem, et in manibus ſemper habendum eſſe: ſed propter rerum cognitionem maximarum, propter maxime ad vitam utilium ſententiarum copiam, ob plurima certo, accurate, prudenter, honeſte dicta, magnifaciendum nobis, vel in ſuo potius genere anteponendum univerſis. Nota ſunt ex Latinis Ciceronis et Quintiliani elogia præclariſſima huius autoris. Græcorum autem quæ opinio de his libris fuerit, ſatis indicat inſcriptio nominum Muſarum, quibus omnem ſapientiam et doctrinam et ingenii præſtantiam, antiquitatem ſignificaſſe notum est. Et quicunque meminere ipsius, honoris et laudis præfationem ſemper uſurpaſſe reperiuntur. Quas ob res neque me pigere operæ poſitæ in hoc autore debere puto, neque non hortandi mihi videntur omnes, ut ſtudio ſingulari in hoc autore verſari, et illum præcipuo amore complecti velint. Nam et mihi fructuoſam fuiſſe lectionem huius videor ſentire, et aliis item futuram eſſe confido. Viſum autem, &c.

DE HERODOTO, EX EODEM JOACHIMO CAMERARIO.

HERODOTI patrem fuiſſe Lyxem et Dryo matrem perhibent, patria Halicarnaſſenſem: quod præſcriptum nunc etiam in hiſtoria illius legitur. Parentes in ſua civitate bono loco natos tradunt, ipſumque fratrem habuiſſe Theodorum nomine. Quum autem teneretur Halicarnaſſus a Lygdamide tyranno, nepote Artemiſiæ reginæ Cariæ, ſeceſſit Herodotus in Samum inſulam: atque ibi lingua Ionica hiſtoriam magna cum cura compoſuit, relatam in libros novem: (*Lucian. Herodoto, vel Aetione.*) quam quum in frequenti Græciæ conventu Olympiorum recitaviſſet, ſic placuit univerſis, ut ita audirent quaſi Muſas loquentes: ideoque libris, qui novem (ut diximus) eſſent, Muſarum novem indidere nomina. Quum reverſus in patriam autor fuiſſet civibus ſuis tyranni expellendi, ſucceſſit quidem res, ſed invidia maxima Herodotum excepit. Ita enim fieri ſolet ut periculorum metum parta ſecuritate obtrectationes fere ſequantur. Cedendum igitur, relinquendos ingratos cives ratus, quum Athenienſium tum colonia in Thurios Italiæ populos deduceretur, ſua ſponte illis ſe colonis ſocium addidit: et ibi finivit vitam ſuam: ſepultusque fertur in foro, etſi quidam Pellæ mortuum fuiſſe tradidere. Ipſe facit mentionem (*Clio, c.* 109.) λόγων Ἀσσυρίων et λόγων Λιβυκῶν, (*Euterpe, c.* 161) quos conſcripſerit: de quibus tamen hæc mentio ſolummodo reſtat. Herodotum ſcribunt, quum recitaret in Olympiis (ut ſupra retulimus) hiſtorias ſuas, audiviſſe Thucydidem, qui adhuc ætate puer eſſet, quumque Thucydides tum quaſi divinitus commotus lacrymas profudiſſet, animadvertiſſe hoc Herodotum; et gratulatum fuiſſe patri ipſius Oloro: hortatumque, ut erudiendum curaret filium diligenter: gliſcere enim in animo illius cupiditatem bonarum artium atque diſciplinarum. De Herodoto Græcum epigramma fertur, quo memoratur et illa invidiæ fuga et diſceſſio in Thurios.

Ἡρόδοτον Λυξέω κρύπτει κόνις ἥδε θανόντα
Ἰάδος ἀρχαίης ἱστορίης πρύτανιν,
Δωριέων πάτρης βλαστόντ᾽ ἄπο· τῶν γὰρ ἄπλητον
Μῶμον ὑπεκπροφυγὼν, Θούριον ἔσχε πάτρην.

Extat apud Stephanum: ſed magis integrum in ſcholiis Nebularum Ariſtoph.

quod nos ita aliquando convertimus,

Terra, ſatum Herodotum Lyxe, tegit iſta ſepultum,
Qui priſcæ Ionicæ laudem habet hiſtoriæ.
Dorica produxit tellus hunc: unde fugatus
Invidia, hac patria Thuride ſedit humo.

Ex eo factum eſt, ut aliqui præſcriptionem *Halicarnaſſenſis* mutarent in *Thurii:* quod et Plutarchus annota-
vit in libello De exilio. Reperio relatum hunc in olympiadem LXXVII, et LXXXIII. cum quo non diſſentit,
quod traditur, floruiſſe Thucydidem olympiade LXXXVII, et olympiade LXXXVIII. mortuum Periclem Xanthippi
filium, cuius Herodotus meminit (*Erato, c.* 131.) Plinius ubi de ebeno diſſerit, Herodotum ſcribit Thuriis
condidiſſe hiſtoriam anno ab V. C. trecenteſimo decimo. Quod et ipſum cum numero LXXXVII. olympiados
conſentit, quo aliqui floruiſſe Herodotum tradidere: quum acceperimus, Romam conditam eſſe circiter olym- 718
piada VI. Sane cum Hellanico vixiſſe fuiſſeque apud Archelaum, traditum eſt: quod tempus et Euripidis
poëtæ fuit, quem genitum accepimus eo die quo Perſæ fuere a Græcis fuſi. Pherecydes et Hecatæus diu ante
illum hiſtorias et fabulas componere primi oratione ſoluta cœpere. Fuit et Xanthus quidam ſcriptor Lydus,
quem in Lydorum hiſtoria ſequutum Herodotum putant. Fuit et Charon Lampſacenus paulo hoc ſuperior,
qui et ipſe bellum Perſicum deſcripſit. Sed et Hellanicus ſuas hiſtorias ante Herodotum edidit, quas ipſe
ſe legiſſe ſignificat. Fuit hoc nomine Olophyxius Thrax, qui de nymphis et ſacris ſcripſit, et alius, me-
dicus.

DE DIALECTO IONICA, EX EODEM.

ORATIO Herodoti elegans eſt, et Ionicæ linguæ propria quadam facilitate, ſine omnibus veluti anfractibus, defluens. Dialectus autem (id eſt peculiare orationis genus) Ionum cum Attica lingua magnam habet communitatem. Nam et hæc quodam tempore appellatio Athenienſium, et Ionicæ omnes coloniæ Athenienſium fuere. In quibus accidit, ut ſonus vocis et forma ſermonis in alieno ſcilicet ſolo Aſiæ atque inſularum mutaretur. Traditum autem eſt, appellatos primum Cranaos incolas Atticæ, quum Pelaſgi adhuc Græciam tenerent: regnante deinde Cecrope, Cecropidas. Cui quum ſucceſſiſſet Erechtheus; tum illis fuiſſe inditum nomen Athenienſium: ac mox ab Ione ductore, Ionum. Hic fuit Xuthi, vel Apollinis (ut poëtæ) filius, ſuſceptus ex Creuſa Erechthei filia: et AEgiali ac Helices regnum tenuit. Cuius gens poſtea a Dorienſibus pulſi, ab Athenienſibus in civitatem recepti fuere. (*Pauſan. Achaicis.*)

Varietates in Ionica lingua hæ fere annotantur. A in η mutatur, niſi Doricum fuerit α. αι mutatur in ῃ. Mutatur et ε in η, diviſa diphthongo, itemque in genitivis nominum ευς. ἕων mutatum eſt ex ῶν. Craſſæ mutantur in tenues. Attica mutatio eſt α in ε. Uſurpant Iones et ε cum ο, in genitivis nominum ις, ubi Attici ω ponunt: quum ιος quoque communis ſit et Ionica flexio. Vertunt π in κ. Item αυ in ωυ. itaque hæc diphthongus, Ionica vocatur. Pro ω accuſativo faciunt ουν. Duo σσ in ξ mutant. Metaplasmus ει, in ες, Ionicus eſt, ſimiliter et aliæ quædam ſunt huius dialecti formæ ſunt. Eſt et mutatio η in α. Mutant ου in ευ. item ε in α. Addunt Iones finali σ, litteram ι, et in verbis, σι. Syllabam ῶ circumflexam, εω faciunt. Interdum et non circumflexum ου primæ declinationis, εω faciunt. Vocabulis initialibus τ præponunt, ο et ε producunt, addita υ et ι. Tertiæ declinationis genitivum in εος, de ους, proferunt, ῳ faciunt ωι. Geminant conſonantes, ut σσ, ττ, ππ. Inferunt ε, item σ. nam θα primæ perſonæ pluralis, σθα, et θον dualis, σθον faciunt. Inferunt α in patronymicis. Iones integris et incontractis verbis nominibusque et participiis adverbiiſque, omnibus denique orationis partibus utuntur. Mutant ην in εα. Augmenta præteritorum et aliarum dictionum initia abiiciunt, τ nominum in ας in declinatione elidunt. Utuntur reduplicatione. Utuntur et tranſpoſitione tam litterarum quam ſyllabarum. Abiiciunt ι de diphthongo ει. Initiales litteras abiiciunt. Ex ει faciunt ι longum. Suas habent tertias perſonas plurales præteriti perfecti paſſivi, poſita littera α ante ται finale, ut et et in aliis. Infinitiva per ſyllabam μεν producunt. Sunt et contractiones et ſynalœphæ Ionum: ſunt et apocopæ.

Horum exempla promiſcue ſubnotavimus, et aliis quibusdam proprietatibus dialecti Ionicæ indicatis. Ἡροδότου Ἁλικαρνησσῆος ἱστορίης ἀπόδεξις ἥδε, pro Ἁλικαρνασσέως ἱστορίας ἀπόδειξις. Θωυμαστὰ, pro θαυμαστά. Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου, pro Ἰώ. Πλεῦνας, pro πλέονας. Ἀπ᾽ ἧς, pro ἀφ᾽ ἧς. Ἀπελόμενοι, pro ἀφελόμενοι, et Ἀξιαπηγητότατα, pro ἀξιαφηγητότατα. Διαπρηξαμένους καὶ τἄλλα τῶν εἵνεκεν, pro διαπραξαμένους καὶ τὰ ἄλλα ὧν ἕνεκα. Ἐγεγόνεε, pro ἐγεγόνει. Ἤδεε, pro ᾔδει. Δεσπότεα, pro δεσπότην. Μίδης, pro Μίδας. Θρόνον βασιλήϊον, pro βασίλειον. Ἑστάμεναι, pro ἑστάναι. Ἐπεκράτεον, pro ἐπεκράτουν. Κυρίην τῶν ἡμερέων, pro κυρίαν τῶν ἡμερῶν. Κιθῶνας, pro χιτῶνας. Ἐπὶ νόον ποιέουσι, pro ἐπὶ νοῦν ποιοῦσι. Περιέπε, pro περιεῖπε. Ἱρὸν, pro ἱερόν. Ὁρτὴ, pro ἑορτή. Κεῖνος, pro ἐκεῖνος. Ἐὼν, ἐοῦσα, pro ὢν, οὖσα. Κεχωρίδαται, pro κεχωρισμένοι εἰσί. Ἐτετάχατο, pro τεταγμένοι ἦσαν. Τὠρχαῖον, ὤνθρωπε, ὦναξ, ὡνὴρ, ὥτερος, τὠνθρώπου, pro τὸ ἀρχαῖον, ὦ ἄνθρωπε, ὦ ἄναξ, ὁ ἀνὴρ, ὁ ἕτερος, τοῦ ἀνθρώπου quæ Attica ſynalœpha et in aliis reperitur: ut θατέρου, τοῦ ἑτέρου. Ὕβριος, πό-

πόλιος, pro ὕβρεως, πόλεως. Ἐγχειριδίοισι, pro ἐγχειριδίοις. Ἐπεὰν, ἀδελφεὸς, pro ἐπὰν, ἀδελφός. Τοὔνομα,
719 μοῦνος, ξεῖνος, pro τὸ ὄνομα, μόνος, ξένος. Ποιεῦσι, pro ποιοῦσι. δικαίευ pro δικαίου. Μέγαθος, τάμνειν, pro μέγεθος, τέμνειν. Ὀπέωνες, pro ὀπάονες. Ὀρέων, pro ὁρῶν· ϛαθμεόμενοι, pro ϛαθμούμενοι· χρεώμενον, pro χρώμενον. Κοινῇ, pro κοινῇ. ἀνθρωπηΐη, pro ἀνθρωπηΐῃ. Τυφῶ, ἄδω, pro τυφῶν, ἄδων· quod plane Atticum est. Πλεῦν, pro πλεῖον. Προσδέκεο, pro προσδέχου. Ὦρα, pro ὥρα. Διξὰ, τριξὰ, pro δισσὰ, τρισσά. Ἀπτόπτεω, pro αὐτόπτου. Ἐν τῇσι ἁμάξῃσι, pro ἐν ταῖς ἁμάξαις· ac concurſum omnino vocalium Iones amant. Ἄδρηστα, pro ἄδραστα, *quæ non ſolerent aufugere.* Ἐπιβατέων, pro ἐπιβατῶν. Ὁκόσον, ὅκου, κότε, pro ὁπόσον, ὅπου, πότε. Βουβάλιες, ὄφιες, pro βουβάλεις et ὄφεις. Ἑσσωθέντες, pro ἡσσωθέντες et ἕσσονες, pro ἥσσονες. Ἀλαίες, pro ἀλαεῖς. Οἴκασι, pro ἐοίκασι. Κέρεα et γέρεα, pro κέρα et γέρα, contracto de κέρατα, eliſo τ. Ἐσελάδατο, ἐσελμένοι ἦσαν. Κατεϛρέφατο, κατεϛραμμένοι ἦσαν. Τρῶμα, pro τραῦμα, omiſſo υ. niſi magis eſt a verbo Ionico factum quod τρώειν illi dicunt, id eſt, τιτρώσκειν. Apud Homerum Ἐρίηρες, pro ἐρίηροι poſitum voluit: Ἐρυσάρματες ἵπποι. Herodotus Ἀπτοκέλεες, pro αὐτοκέλευτοι. Contra μάρτυροι et φύλακοι, Iones pro μάρτυρες et φύλακες. Ὄψεαι, pro ὄψῃ· quod Atticis eſt ὄψει. Ἀπικέατο, pro ἀφίκοντο. Ὁρμέατο, pro ὥρμηντο. Μενεσέων, pro Μνησσῶν. Λᾶξις, pro λῆξις. OT in ευ ſolutio, et σθα, ac σθεν, ποιητικώτερον videtur. Ὑπερῷον, λᾶον, pro ὑπερῷον, λῷον. Κραδίη, pro καρδίᾳ· κρατερὸς, pro καρτερός· ut Homero Κράπαθος, pro Κάρπαθος. Reduplicationes ſunt Homericæ, Τετύκοντο, ἐκλέλαθον, τεταγὼν. Herodotus Ἀραιρημένοι dixit pro ᾑρημένοι. Ἐνθεῦτεν, pro ἐντεῦθεν. Ἀποθανεύμενοι, pro ἀποθανούμενοι. Duplicationes conſonantium Ionicæ illæ quidem eſſe perhibentur; ſed ſunt poeticæ, ut Ὅσσον φέρτερός εἰμι. Ὅττι τοι ἐν μεγάροισι. Ὁππότ' ἀνὴρ ἐθέλει.

E X E O D E M.

Ionicus eſt et articuli pleonaſmus, ut, Τοὺς μὲν ἀνεπήτειεν, ὁ δ' Ἀτρείδην ἐνάριξε, pro ἐνάριξε δέ· in quibus ὁ pronomen eſſe volunt, et ſignificare αὐτὸς, Ionice. Polymnia, εἰ μὲν τι ἐνέοι σφάλμα φέρον τῷ βαρβάρῳ, τῶν μὲν ἔλεγεν οὐδὲν, ὁ δὲ τὰ εὐτυχέϛατα ἐκλεγόμενος, *ſiquid inerat, quod fraudi eſſet barbaro, eorum nihil memorabat, ſed eligens maxime fauſta.*

Eſt autem et aliorum pronominum hic uſus, εἰ δὲ ταῦτα ὑποδύνειν οὐκ ἐθελήσεις, σὺ δὲ πάντως ϛράτευμα ἀνάξειν, pro ἀλλὰ πάντως ἀνάξεις. Et rurſum, ἤ σέ γε, pro ἤ γε. Iliad. ρ.

Ὅς' ἐπεὶ ἄρκε κάμησι κύνας τ' ἄνδρας τ' ἐρεθίζων,
Οἵ τέ μιν οὐκ εἰῶσι βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι,
Πάννυχοι ἐγρήσσοντες, ὁ δὲ κρειῶν ἐρατίζων Ἰθύει.

Ionum ſunt anaſtrophæ, ut, ὄρνιθες ὥς. Iliad. β, —— οὔ σε ἔοικε κακὸν ὣς δειδίσσεσθαι. Sic ᾧ ἔπι, pro ἐφ' ᾧ. Et, βιοτῆς νῦν μὲν ἀνθρωπηΐης πέρι. Iliad. β. τότε δ' ἤδη ἔχεν κατὰ γαῖα μέλαινα. i. κατεῖχε.

Sunt et ἀποκοπαὶ Ionicæ verbi ſubſtantivi. ut, ἔνι pro ἔνεϛι, μέτα pro μέτεϛι. Hom. πάρ' ἔμοι γε καὶ ἄλλοι, id eſt, πάρεισιν ἐμοί.

Cum aliter, tum interpoſito ἂν dirimunt coniungenda, μάχῃ μὲν ἂν τούτων et βύβλῳ περὶ τὰ κέρεα ἑλίσσων, id eſt, περιελίσσων· et κατ' ἂν ἐκάλυψε, pro κατεκάλυψε· et κατά με ἐφάρμαξας, pro κατεφάρμαξας ἐμέ· et εἴτε τῶν τις Βαβυλωνίων, pro τῶν Βαβυλωνίων τις. Sic ὡς δὲ αὕτως, pro ὡσαύτως δέ. Iliad. β, κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν et Iliad. ρ, —— ἀπὸ δὲ μελιηδέα θυμὸν ἕλωμαι, pro κατὰ δὲ εὐχωλὴν, et ἀφέλωμαι θυμόν. Iliad. α, ἐκ δ' ἕλον Ἀτρείδῃ. i. ἐξεῖλον δέ. Sic ὑπὸ δ' ἔφερον, pro ὑφέρουν. Polymn. ἀπὸ πάντα τὰ χρήματα ἄγων, i. ἀπάγων.

Præpoſitiones abſolute, quaſi adverbialiter, ſæpe ponunt: μετὰ δὲ, τῆς ϛρατιῆς ἀπικομένης εἰς Σάρδεις, *poſtea vero, quum exercitus Sardis veniſſet.* Sic, καὶ πρὸς ἀνεπιϛήμονες ἔσαν, *præterea*, Iliad. χ, Πρὸς δέ με τὸν δύϛηνον ἔτι φρονέοντ' ἐλέαιρε. Alibi, ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκόν. Item, διὰ πρὸ δὲ εἵσατο καὶ τῆς· Herod. Polymnia, ἐν δὲ Ἀρτέμιδος ἱερὸν, *in illo litore eſt fanum Dianæ.*

Ionicum eſt caſum ad præpoſitionem referri quæ cum verbo adiuncto compoſita eſt, ut, ὅτι οἱ ἐνορῴη, id eſt ὅ, τι ὁρῷτο ἐν αὐτῷ, *quid in ſe animadverteret.* Iliad. β, —— τὸν δ' αὖ ἐπιμέμφεαι, id eſt, ἐπὶ τίνος μέμφῃ. Et ὤμοισιν ἐπείη. i. εἴη ἐπὶ τοῖς ὤμοις. Item Iliad. ν, θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραϛάς. i. ϛὰς παρὰ τὸν Ἕκτορα. Herod. Clio τρία γὰρ ἔτεα ἐπανεβάλλετο τὴν Σαρδίων ἅλωσιν, id eſt, ἐπ' ἔτεα τρία, *in tertium annum diſtulit Sardium expugnationem.* Idem, ἀπέξει τῆς χώρης τῆς Ἀραβίης, id eſt, ἕξει ἀπὸ τῆς χώρης.

Singularis uſus infinitivi εἶναι, Ionicus eſt, hoc modo, καὶ τοὺς Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι, *ut hæc prima quidem cura eſſet.* Et, οὐδὲ ὁμολογήσομεν ἑκόντες εἶναι, *quod volentibus quidem nobis fiat.* Et, τὸ δὲ σύμπαν εἶναι, *In quo totum veteret*, aut *Re ipſa.*

HERODOTI VOCABULA IONICA,

ET

QUÆDAM LOQUENDI GENERA, ILLI CUM HOMERO MAGNA EX PARTE COMMUNIA: NECNON ALIA.

Collecta & Latine reddita, partim ab Ioachimo Camerario, partim ab Henrico Stephano: littera C *illius nomen,* H *huius nomen indicante; a quo & addita nunc fuerunt aliquibus Camerarii interpretationibus exempla.*

HENRICUS STEPHANUS LECTIONIS HERODOTI STUDIOSIS.

Si vulgo receptum morem uſurpare, quam meum tenere, maluiſſem, Ioach. Camerarii nomen ſilentio præteriiſſem: ac titulum huic opuſculo præfixiſſem quo hanc recenſionem pariter et interpretationem vocabulorum, quæ quum Herodotus ſibi habere peculiaria videatur, habet tamen cum ceteris Ionibus, et nominatim cum ipſo etiam Homero (ad pleraque quod attinet) communia, totam ſuſcepiſſem et in me recepiſſem. Nec tamen magnum onus humeris meis impoſuiſſem, quæ enim Camerarius de illis vocabulis antea ſcripſerat, meis infarciendo, eaque pro meis oſtentando, magnum oneris levamentum in promptu mihi fore animadvertebam. Præſertim vero quum multo plures a me quam ab illo voces recenſerentur et exponerentur, ſub meæ commentationis prætextu dominium in illius quoque commentatiunculam uſurpare, res fuiſſet quæ multorum exemplis defendi (ſi exempla malam defendere cauſſam queunt) potuiſſet. Verum ego non ſolum, alienis tantummodo plumis ſe veſtire, corniculæ in morem, ſed etiam vel miſcere ſuis alienas, atque id diſſimulare, vix ingenui eſſe hominis, ſemper exiſtimavi. Atque hoc et meus Theſaurus teſtari abunde poteſt. Quinetiam Paralipomena tantum inſtitutionis grammatices (aut ſaltem eorum partem) ſcribere malui, quam meam inſtitutionem grammatices ad tam multas aliorum addendo, in aliena plurima manum iniicere; ſimulque miſeros lectores crambe toties repetita occidere. Neque tamen ſum neſcius, reperiri quotidie qui multo maiori cum turpitudine plagiarii ſint: id eſt, multo turpius et magis pudendum plagium committant, dum aliena, et quidem e multorum nonnunquam libris conſarcinata, ſive conſuta, aut (ſi cui Græca vox magis placet) συνεῤῥαμμένα (licet eorum nonnulli ne artem quidem talia conſarcinandi, ſive conſuendi, ſive τοῦ συῤῥάπτειν, calleant) impudentiſſimo novi tituli libri, aut novi ſaltem nominis autoris, mendacio, pro ſuis obtrudentes, et obtruſa venditantes, fucum faciunt: etiamſi nulla futura ſit qua vel γρῦ tam multis alienis οἴκοθεν (id eſt, de ſuo) inſuiſſe dici poſſint.

Ceterum, quamvis pauca illa quæ Camerarii ſunt, ita meis inſeruerim (appoſito ubique eius nomine) ut intacta in illis omnia reliquerim, fuiſſe tamen ubi eius interpretationi nonnullarum vocum aliquid adiicere, aut in eam non ſine aliquo fortaſſe lectoris fructu inquirere potuerim, oſtendam alias (deo favente) in iis quibus Herodoti lectores, præſertimque eius valde ſtudioſos, amplius iuvabo. Sed malui exemplorum alicubi adiectione, aut exempli; ubi Camer. nullum attulerat, contentus eſſe. Ne hoc quidem tacebo, me in quibuſdam vocabulis exempla Homeri, in quibuſdam Hippocratis, (quæ Erotiani, et Galeni lexicis, quum ea excudi, deſtinaveram) in nonnullis, utriuſque, attuliſſe.

A.

721 Ἄγειν καὶ φέρειν, Ionicum eſt de hoſtilibus direptionibus. Herodot. lib. I. c. 88. φέρουσί τε καὶ ἄγουσι τὰ σά. Et rurſum I, 66. καὶ ἄγον γὰρ ἤδη καὶ ἔφερον τοὺς περιοίκους ἅπαντας. Iliad. ε. Οἷόν κ' ἠὲ φέροιεν Ἀχαιοὶ ἠὲ ἄγοιεν. Neque me fugit, et apud Xenophontem et alios Atticos autores, hanc figuram reperiri, nam et alia, quæ ut Ionica annotavimus, illi uſurparunt, utriuſque enim linguæ eadem, ut ſupra diximus, origo fuit. C.

Ἀγινέειν vide in Ἀπαγινέειν. Paſſ. Ἀγινεόμενος activa ſignific. *Adducens*, VII, 33. ἀγινεόμενος γυναῖκας. H.

Ἀγοράομαι, ῶμαι, *Concionor*, *Concionem habeo*. Unde ἠγορόωντο, VI, 11. ἐγίνοντο ἀγοραί· καὶ δὴ κοῦ σφι καὶ ἄλλοι ἠγορόωντο. Sic Hom. Il. δ, verſu 1. Οἱ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἠγορόωντο. Sed hic eſt potius *Concilium habebant*, *Conſultabant*. At quum dicit, ἀγορήσατο καὶ μετέστη, eſt *Concionem habuit*. Verbum autem Ἀγοράζω apud hunc, ſicut apud Thucyd. et Ariſtoph. eſt, *In foro verſor*. H.

Ἀγχίστροφα, *In contrarium mutata*, *Contraria*. ἀγχίστροφα βουλεύματα, VII, 13. Proprie autem Ἀγχίστροφον q. d. *Converſionem*, id eſt, mutationem, *propinquam habens*, ſive *Mutationi propinquum*. H.

Ἀγωνίδαται pro ἠγωνισμένοι εἰσί, ſed paſſiva ſignificat. pro *Decertati ſunt*: IX, 26, 2. πολλοὶ μὲν γάρ τε καὶ εὖ ἔχοντες πρὸς ὑμέας ἡμῖν ἄνδρες Σπαρτιῆται, ἀγῶνες ἀγωνίδαται, *multa certamina decertata ſunt*. Sed perperam in Aldina et Germ. edit. ἀγῶνας pro ἀγῶνες ſcriptum eſt. H.

Ἀδαέες, *Ignari*, *Imperiti*. IX, 45. ἡμεῖς δὲ ἄπειροί τε εἰμὲν καὶ ἀδαέες τουτέων τῶν ἀνδρῶν. H.

Ab eodem pro Ἀδαὴς dicitur Ἀδαήμων, ut VIII, 65. ἀδαήμονα τῶν ἱρῶν. Quinetiam verbum Δεδάηκε, *didicit*. H.

Ἁδεῖν et Ἁδάνειν, *Placere*, Ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ. Et, Ὡς ὄφελεν θάνατός μοι ἁδεῖν κακός. C. Vide Ἁνδάνειν et Ἕαδε.

Αἱμασιαί, *Septa*. Sed addit Herod. in primo, c. 180. αἱμασιὴ πλίνθων ὀπτέων. Odyſſ. σ. αἱμασιάς τε λέγων, *Septa ſtruens*. C.

Αἴνη, *Exiſtimatio*. C.

Αἰχμὴ κακῶς ἑστηκέναι dicitur πρός τινα, ab Herodoto, rariſſimo ſed elegantiſſimo loquendi genere, lib. VII. c. 152. de Argivis, ἐπειδή σφι πρὸς Λακεδαιμονίους κακῶς ἡ αἰχμὴ ἑστήκεε, hoc ſenſu, *Quum minime ſecundum iis adverſus Lacedæmonios prœlium fuiſſet*. Quam interpretationem etſi aperte præcedentia et ſequentia confirmant, poſſit tamen ea et Euſtathii teſtimonio comprobari: qui poſtquam dixit δόρυ nonnunquam ſignificare πόλεμον, id eſt, *bellum*, veluti quum aliquis vocatur δουρὶ κλυτὸς, itidemque vocem αἰχμὴ uſum iſtum habere: unde δορυάλωτος et αἰχμάλωτος ſignificare pariter ὁ ἐν πολέμῳ ἁλούς· ſubiungit, λέγει δέ που καὶ Ἡρόδοτος περί τινων, ὡς κακῶς αὐτοῖς ἡ αἰχμὴ ἕστηκε πρὸς τοὺς δεῖνα. ἤγουν ἐδυστύχησεν αὐτοῖς ὁ πόλεμος. Addidque, hoc ex conſequenti eſſe dictum, παρακολουθεῖ γὰρ τοῖς ἐν μάχῃ δυστυχοῦσι, κακῶς αὐτοῖς ἑστάναι τὴν αἰχμήν. Ceterum in compoſitione quoque nomen hoc pro *bello* uſitatum eſſe apud Iones ſciendum eſt, quum videlicet appellant, ὁμαιχμίην quod alii συμμαχίαν· ut VIII, 140, 1. ὁμαιχμίην συνθέμενοι. Ab eadem voce eſt μεταίχμιος· unde μεταίχμιον γῆν legimus, VIII, 140, 2. μεταίχμιον τὴν γῆν ἐκτημένου. H.

Ἀλέες, *Conferti*. Et Ἀλίζεσθαι ac Συναλίζεσθαι, *Colligi* ſeu *Congregari*. Et Ἁλίη, *Cœtus*. C. Exemplum verbi Ἀλίζεσθαι, I, 79. ἁλίζεσθαι τὴν τῶν Λυδῶν δύναμιν. Utitur et Hippocr. hoc verbo Ἀλίζεσθαι. Invenitur autem et activum Ἀλίζειν apud Herod. VII, 12. necnon compoſitum Συναλίζειν, I, 126. Ad nomen autem ἀλέες quod attinet, ſciendum eſt, ἄλεας quoque apud Hipp. exſtare: atque alicubi ἄλεας et πολλὸν copulari.

Ἀλεεινὴ χώρα, *Calida regio*. Et Ἀλέα, *Calor*, ut in locis apricis. C.

Ἀλεωρὴ a Valla redditur *Remedium*, IX, 6. ὡς καὶ αὐτοί τινα ἀλεωρὴν εὑρήσονται. Proprie autem ſonat *Evitatio*, *Declinatio*, *Effugium*. Ac redditur etiam *Levamen*, et *Laxamentum*, necnon *Solatium* Hippocr. ἐν παραγγελίαις utitur, Ἄνεσις γὰρ νόσου τινὰς κάμνοντι παρέχει μεγάλην ἀλεωρήν.

Ἀλκὴ ut ab Homero, ita etiam ab Herod. quibuſdam loquendi generibus adhibetur: quorum vel frequentiſſimum eſt, niſi me memoria fallit, ἐς ἀλκὴν τρέπεσθαι quo videtur ſignificari quod vulgo dicimus, *Se mettre en defenſe*. Hoc autem exiſtimatur dici a Livio, *Vim parare*: veluti quum ſcribit, *Alios vim parantes occidit*. III, 78. ἀνά τε ἔδραμον πάλιν ἀμφότεροι, καὶ ὡς ἔμαθον τὸ ποιεύμενον πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο. Quibus verbis ſubiungit, ὁ μὲν δὴ αὐτέων φθάνει τὰ τόξα κατελόμενος, ὁ δὲ πρὸς τὴν αἰχμὴν ἐτράπετο· (ubi obſerva ſimul eundem uſum verbi τρέπεσθαι cum alio accuſativo.) Eſtque πρὸς ἀλκὴν τρέπεσθαι tanquam genus, at πρὸς αἰχμὴν τρέπεσθαι, velut ſpecies. Paulo poſt τῇ χειρὶ χρῆσθαι hac in ſignif. uſurpat: ὁρέων δέ μιν ἀργὸν ἐπεστεῶτα ὁ Γωβρύης εἴρετο ὅτι οὐ χρᾶται τῇ χειρί. Alioqui χειρὶ χρῆσθαι reddi etiam poteſt *Manum conſerere*. Fortaſſis tamen πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο eo in loco 722
reddendum potius fuerit, *Vi agere cœperunt*, vel, *Vim moliti ſunt*, aut *Totis viribus obſidere cœperunt*. Nam illud *Vim parare*, minus eſt in quibuſdam locis quam πρὸς ἀλκὴν τρέπεσθαι· veluti quum in principio II, 45. dicitur de Hercule, ἐς ἀλκὴν τραπόμενον πάντας σφέας καταφονεῦσαι. H.

Ἀλογέω, *Nullam rationem alicuius rei habeo*, *Contemno*. Unde ἀλογήσας, III, 124. Sic et compoſ. Καταλογέω· unde κατηλογέοντα, III, 121. H.

Ἁμαρτὰς pro ἁμαρτία, *Peccatum*. ut I, 167. ἀκέσασθαι τὴν ἁμαρτάδα. H.

Ἀμβῶσαι, ἀναβοῆσαι. C. Sic Ἐπιβώσασθαι pro ἐπιβοήσασθαι, I, 87. initio. H.

Ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωυτῶν, *Seipſos vicerunt*. C.

Ἀμφισβασίη, *Diſceptatio*, vel *Diſſenſio*. C.

Ἀναγινώσκω, *Suadeo*, *perſuadeo*, (quemadmodum πείθω utrumque uſum habet) ut VII, 10. γνόντα δὲ οὕτως ἄνδρας ἀναγινώσκεις βασιλέα στρατεύεσθαι· ubi eſt potius *ſuades*, quam *perſuades*: quamvis poſtea perſuaſerit. At IV, 158. ἀνέγνωσαν ἐκλιπεῖν· non ſolum *ſuaſerunt*, ſed etiam *perſuaſerunt*. Sic etiam I, 187. τίς σε ἀνθρώπων ἀνέγνωσε, ſequente infinitivo καταστῆναι. Iiſdem paſſ. Ἀναγνωσθεὶς, *perſuaſus*, in IV, 154. ὁ δὲ ἀναγνωσθεὶς ὑπὸ τῆς γυναικὸς, ἔργον οὐκ ὅσιον ἐμηχανᾶτο ἐπὶ τῇ θυγατρί. *Is autem, ab uxore perſuaſus, rem nefariam adverſus filiam moliri cœpit*. At interpres male ἀναγνωσθεὶς reddidit *deceptus*. Omnemque illi excuſationem præripit verbum πείθει, quod proxime præcedit, de eadem, πείθει τὸν ἄνδρα ταῦτα ἔχειν οὕτω. Quinetiam lib. III, c. 61, activæ voci ἀναγνώσας aliam tribuit ſignificationem idem interpres: τοῦτον τὸν ἄνδρα ἀναγνώσας ὁ μάγος Πατιζείθης ὥς οἱ αὐτὸς πάντα διαπρήξει, εἷσε ἄγων ἐς τὸν βασιλήιον θρόνον· ita enim hæc reddidit, *Hunc virum magus Patizithes inſtructum quemadmodum ipſe illi omnia peracturus eſſet, in regium ſolium perducit*. Quum debuiſſet ita vertere, *Huic viro quum perſuaſiſſet magus Patizithes fore ut ipſe illi omnia effecta redderet*. Erat enim Patizithes qui Smerdi omnia confecturus erat, non contra: quod tamen potius præ ſe ferre videtur altera interpretatio. Ut autem Ἀναγινώσκω, ſic etiam Συγγινώσκω apud Herodotum a vulgari uſu diſcedit. Sed quid de Galeno et Erotiano dicemus, verbum ἀναγνῶναι apud Hippocratem, Ionica dialecto utentem et ipſum, non πεῖσαι, id eſt, *Perſuadere*, ſed μεταπεῖσαι, (id eſt, *Diſſuadere*, vel *De ſententia deducere*, *A ſententia dimovere*) necnon μεταδιδάξει exponentibus? καὶ οὐκ ἠδυνάμην (inquit Hippocr. lib. De artic.) αὐτοὺς ἀναγνῶναι, εἰ μὴ μᾶλλον, ὅτι τοῦθ' ἕτι τοιόνδε. Suſpicor, unum ex altero ſumpſiſſe, qui loco præpropere (ut fit) lecto, nec bene memoriæ mandato, horum tantum verborum recordatus ſit, αὐτοὺς ἀναγνῶναι· (ac non horum etiam quæ ſubiunguntur, ὅτι τοῦθ' ἕτι τοιόνδε) ſimulque præpoſitionis ἀνὰ verbo γνῶναι præfixæ uſum eum imaginatus ſit quem habet in aliis quibuſdam verbis, et nominatim in Ἀναδιδάσκομαι, apud ipſum Herodotum. Hoc etiam addo, perperam Galenum, et Erotianum ἀναγνῶναι, non ἀναγνῶσαι legiſſe apud Hippocratem: et quoſdam male lectionem hanc in illam mutandam cenſuiſſe. Nam et hic ex I, 87. habes ἀνέγνωσε, et legitur itidem VI, 75. Eodemque modo exſtat ἀνέγνωσαν I, 128. Sic autem et I, 85. ἄλλον γνώσας: ubi repono ἀλλογνώσας.

Ἀναγκαίη pro ἀνάγκῃ· ut in I, 11. μή μιν ἀναγκαίῃ ἐνδέειν. H.

Ἀναδιδάσκεσθαι vide VIII, 63. initio, et quæ adſcripſi margini. H.

Ἀναιρεῖσθαι, vide in Ἐπαναιρεῖσθαι.

Ἀναισιμοῦσθαι. ut I, 72. fine πέντε ἡμέραι ἀναισιμοῦνται, *Quinque dies inſumuntur*, ſive *impenduntur*. H.

Ἀνακῶς ἔχειν, Φροντίζειν, ſeu ἐπιμελῶς ἔχειν, VIII, 109. fine, σπόρου ἀνακῶς ἐχέτω. C.

Ἀναπλῶσαι pro ἀναπλεῦσαι. C.

Ἀνάπυστον, *Quod innotuit*, *Patefactum*, *Palam factum*. VI, 66. extremo, ὑστέρῳ μέντοι χρόνῳ ἀνάπυστα ἐγένετο ταῦτα. Sed male in Ald. et German. edit. ἀνάπεσα· contra vero recte in iiſdem, paulo ante, ἀνάπυστα γενόμενα ταῦτα. H.

Ἀνε-

'Ἀνεθέλητον, quod ab aliis dicitur ἀβούλητον, *de eo quod triſte nobis accidit.* VII, 133. ὅ, τι δὲ τοῖσι Ἀθηναίοισι ταῦτα ποιήσασι τοὺς κήρυκας συνήνεικε ἀνεθέλητον γενέσθαι, οὐκ ἔχω εἶπαι, πλὴν ὅτι σφέων ἡ χώρη καὶ ἡ πόλις ἐδηϊώθη. *quid adverſi illis contigerit.* Et ἀνεθέλητος συμφορὴ apud eundem, (ſicut dicitur ἀβούλητος συμφορὰ) alibi ἄχαρις συμφορή. Quibus in locis vocabulum συμφορὰ ponitur tanquam μέσον, more antiquo. H.

'Ἀνειμένος. II, 167. τοὺς ἐς τὸν πόλεμον ἀνειμένους· *bello deditos.* Sic paulo ante, ἀνέωνται ἐς τὰ μάχιμα. Sed ibi, ſicut et in Ald. edit. male ἀνέονται. H.

'Ἀνελεῖν, est *Reſpondere*, ut de oraculis Latini dixere, I, 13. ἢν μὲν δὴ τὸ χρηστήριον ἀνέλῃ μιν βασιλέα εἶναι τῶν Λυδῶν. *Si oraculum reſponderit, ipſum regem Lydorum eſſe.* Euterpe, c. 139. ἀνεῖλε ὡς δέοι αὐτὸν Αἰγύπτου βασιλεῦσαι ἔτεα πεντήκοντα. C.

'Ἀνέωνται, vide in 'Ἀνειμένος.

723 'Ἀντάω, ῶ, ex quo ἤντησε pro ἔτυχε II, 119. initio, καὶ ξεινίων ἤντησε μεγάλων· quum præcedenti cap. 115. dixiſſet, ξεινίων τυχών. Sic Homerus Iliad. α. ἀντιάσας dixit pro τυχών, ſive ἀπολαύσας, aut μετασχών· ubi canit Αἴκεν πως ἀρνῶν κνίσσης αἰγῶν τε τελείων Βούλεται ἀντιάσας, ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι. Facit autem illud ἀντᾷν ut minus mirari debeamus participium ἀπαντήσαντες genitivo itidem iunctum, hoc in verſu, Ἃ δειλοὶ νεότητος ἀπαντήσαντες ἐκείνης Πρωτοπόρου, δι' ὅσης ἤλθετε πυρκαϊῆς· vel πρωτοβόλους, ut alibi legitur, pro quo tamen malim πρωτόβολοι. Suſpicor autem priorem illum verſum mutatum fuiſſe ab iis quibus inſolens videbatur ille uſus participii ἀπαντήσαντες. Pro illo enim habetur hic, Anthol. epigr. lib. III, pag. 232. meæ editionis, Ἢν νέον ἡβήσαντα ἀποδρέψαντες ἔρασαι. H.

'Ἀντίξοος, *Adverſarius*, *Hoſtis*, ἐναντίος πολέμιος. In cap. 218. lib. VII. ἐλπόμενοι γὰρ οὐδένα σφι φανήσεσθαι ἀντίξοον, ἐνεκύρησαν στρατῷ. Et adiective, γνώμη ἀντίξοος, *Sententia contraria*, *Sententia repugnans*, VIII, 119. H.

'Ἀντιούμενοι ſunt Ionibus qui aliis ἐναντιούμενοι, ſive ἐναντίοι· ut initio Melpomenes, καὶ νικήσαντες μάχῃ τοὺς ἀντιουμένους. Paulo poſt, εὗρον γὰρ ἀντιουμένην σφι στρατιὴν οὐκ ὀλίγην. At vero alibi VII, 9. cum accuſ. perſonæ, ſequente etiam præpoſitione ἐς, habente ſuum accuſativum, pro *Occurrere* ſeu *obviam venire hoſtiliter.* H.

'Ἀντιπόλεμοι, *Hoſtes*, *Adverſarii*, πολέμιοι, VII, 236. fine. H.

'Ἀνωσάμενοι, VII, 139. in fine, καὶ βασιλῆα μετά γε θεοὺς ἀνωσάμενοι. *Qui repulerunt*, pro ἀπωσάμενοι· niſi forte hoc ipſum reponendum ſit. H.

'Ἀξιούμενοι, activa ſignif. pro ἀξιοῦσαι, I, 199. principio, πολλαὶ δὲ καὶ οὐκ ἀξιούμεναι ἀναμίσγεσθαι τῇσι ἄλλῃσι. *Quæ non dignantur*, *Quæ dedignantur.* Item VII, 16. initio ἀξιούμενος activa itidem ſignificatione. Verum οὐκ ἀξιούμενος ibi non eſt *Dedignans*, ſed *Dignum non iudicans ſedere*, vel *rem ſe dignam*, aut, *Indignum ſe iudicans qui ſederet.* Eod. cap. 16. nº. 2. tamen voce activa dixit ἀξιώσει, *Dignabitur.* H.

'Ἀπαγινέειν ſignificat *Exportare* ſive *Deportare*. 'Ἀγινέειν, *Apportare:* et ſimpliciter ἄγειν. C. Frequens uſus horum verborum eſt III, 89, 92, 93, 94, 97.

'Ἀπαδεῖν, *Diſplicere:* ut 'Ἀδεῖν, *Placere.* H.

'Ἀπεματαῖσε ſignificat apud Herodotum, *Crepitum emiſit*, II, 162. ὁ δὲ Ἄμασις (ἔτυχε γὰρ ἐπ' ἵππου κατήμενος) ἐπάρας ἀπεματαῖσε. C.

'Ἀπεστώ, *Abſentia*, (ut Democrito εὐεστώ, *Bona conſtitutio*) IX, 84. ἐπαισχυνομένους τῇ ἀπεστοῖ τῆς μάχης. C.

'Ἀπὸ μὲν ἔδωκε pro ἀπέδωκε μὲν, VIII, 89. initio. Sic multa compoſita dividit, inſerta particula ἂν· ut ἀπ' ὧν ἔδωκαν pro ἀπέδωκαν· et κατ' ὧν ἐκάλυψε, pro κατεκάλυψε. H.

'Ἄρδις, *Genus teli*, et (ut volunt) *Pharetra:* ſed ſignificat apud Herodotum *Ferrum* (ut opinor) *ſagittæ.* C.

'Ἄρθμιος, *Concors*, *Benevolus*, *Amicus*, VII, 101. in principio, μὴ ἐόντες ἄρθμιοι. Et IX, 9. Ἀθηναίων ἡμῖν ἐόντων μὴ ἀρθμίων. At vero ἄρθμια ſubſtantivi vice fungitur, VI, 83. τέως μὲν δή σφι ἦν ἄρθμια ἐς ἀλλήλους, *concordia inter eos erat.* Item ἀρθμίη, *Concors*, *Amica*, IX, 36. H.

'Ἄρθρα de natura equæ poſuit Herodotus. C.

'Ἄση, *Moleſtia.* Et, 'Ἀσᾶσθαι, *Moleſtia et dolore affici.* C. I, 136. extremo, μηδεμίαν ἄσην ἀνδρὶ τῷ πατρὶ προσβάλλῃ· ubi videri poſſit neceſſe minime fuiſſe addere ἀνδρί. Ab Hippocr. ἄση de certo quodam moleſtiæ genere dicitur: nimirum de ſtomachi faſtidio, necnon de faſtidio ciborum. Quinetiam de inquieta corporis iactatione quæ ægrotis contingit. Unde et 'Ἀσώδεις hi vocantur, pro quo et 'Ἀσσώδεις gemino σσ ſcribitur. Sic vero et 'Ἀσσᾶσθαι apud eundem, non ſolum 'Ἀσᾶσθαι. Vide Hippocr. lexicum.

'Ἀσινής, *Illæſus*, *Incolumis*, IX, 5. ἀπέπεμψαν ἀσινέα, paſſiva ſignif. Apud Hippocr. activa etiam, ut ἀσινέες ῥήξιες, *innoxiæ.* Sic et adverb. 'Ἀσινέως apud eundem, *Innoxie.*

'Ἀτὰρ, ſicut et apud Homerum (cui Αὐτὰρ etiam in uſu eſt) pro *Autem*, vel *Sed.* lib. VI, cap. 133. reſpondet particulæ μὲν, cui paſſim δὲ· ac interdum apud hunc quoque: ut IX, 115.

'Ἀτάσθαλα, *Nefaria*, *Nefanda*, *Sceleſta*, IX, 77. et aliis pleriſque locis. Necnon aliquis dicitur ἀτάσθαλος, ut IX, 115. initio. Frequens eſt et Homero. H.

'Ἀτέοντες, *Nihil curantes.* Eſt et Homerus ſimiliter uſus. C.

'Ἀτρεκέως, *Vere*, vel *Certo*, ut I, 57. οὐκ ἔχω ἀτρεκέως εἰπεῖν. Sic II, 167. οὐκ ἔχω ἀτρεκέως κρῖναι. Hoc adverbium frequens eſt apud Homerum etiam et Hippocratem: apud Homerum pro *Vere*, apud Hippocratem et pro *Certo*, *Explorato:* et plerumque pro ἀκριβῶς, *Exacte*, ut in Prognoſt. οὐ δύναται ἀριθμεῖσθαι ἀτρεκέως. Sic et 'Ἀτρεκὴς pro *Exactus.* Extat eiam 'Ἀτρεκείη apud Herodotum, quo ſignificatur *veritas.* Apud Hippocr. ἀτρεκείη ſcribitur: ut ἀτρεκείῃ κρῖναι apud eum legitur pro eo quod attuli ex Herodoto ἀτρεκέως κρῖναι. H.

'Ἄτρυτον πόνον, *Intolerabilem*, IX, 51. initio, ἔχων πόνον ἄτρυτον. C. 724

'Ἀϋδάζειν, *Vocem emittere*, ſeu *Loqui.* C.

B.

Βαθυτάτη αὐτὴ ἑωυτῆς. *Ubi profundiſſimum eſt.* Item de Iſtro IV, 48. ἴσος αὐτὸς ἑωυτῷ ῥέει· id eſt *AEquabili flumine fertur.* C.

Βᾶρις, in Euterpe, c. 41. Navigium AEgyptiacum. C.

Βαρυσυμφορώτατος ἀνθρώπων, I, 45. id eſt, βαρείας συμφορὰς ἀνθρώπων μάλιστα παθών· vel βαρεῖαν συμφοράν. *Qui omnium hominum maxime graves calamitates eſt perpeſſus*, ſive *gravem calamitatem.* Vel una voce, *Miſerrimus.* H.

Βασιλεία, I, 11. ἕκας ἡ βασιλεία καλέει. At vero βασιλεία, cum accentu in penult. in lingua communi dicitur *regnum:* apud Herodotum βασιληΐη· ut ibidem ſequitur proxime βασιληΐην. H.

Βεβωμένα, id eſt, περιβόητα, *Celebria.* C. Vide Βῶσαι.

Βωθεῖν pro βοηθεῖν, (id eſt *Auxiliari*) apud hunc ſcriptorem, teſte Euſtathio: afferturque et ab Heſychio. Legimus tamen et cum οη, βοηθησάντων I, 150. in medio. H.

Βῶσαι pro βοῆσαι (ut proxime præcedit βωθεῖν pro βοηθεῖν) *Clamare.* At in fine c. 146. l. I. μηδὲ οὐνόματι βῶσαι τὸν ἑωυτῆς ἄνδρα, non male, *neque nomine compellare ſuum maritum.* Sic 'Ἀναβῶσαι pro ἀναβοῆσαι· unde ἀνέβωσεν I, 10. *exclamavit.* Sic alibi I, 8. ἀμβώσας pro ἀναβοήσας, et ἐπιβώσασθαι I, 87. pro ἐπιβοήσασθαι. Paſſivum autem particip. βεβωμένα pro βεβοημένα habuiſti paulo ante.

Γ.

Γενέτωρ, *Progenitor*, in Urania, c. 137. Alloqui qui vulgo recepta ſignificatione eſt *pater.* H.

Γένεα AEgyptiorum eſſe ait ſeptem, II, 164. et alios, ſacerdotes, alios, pugnatores, alios, bubulcos vocari, &c. Ubi Valla interpr. *Septem genera hominum.* Sed non minus placeret mihi *Septem ordines*, vel *Septem claſſes.* Sic alibi I, 125. aliquot γένεα Perſarum eſſe ſcribit. At vero I, 56. legimus τοῦ Δωρικοῦ γένεος, et τοῦ Ἰωνικοῦ. H.

Γνωσιμαχέειν interpretantur *Perpendere ſuas vires, quæ inferiores ſint adverſariorum viribus.* Itaque poſſet accipi Thalia, c. 25. εἰ μέν νυν μαθὼν ταῦτα ὁ Καμβύσης ἐγνωσιμάχεε. Significare videtur ſimpliciter, τῇ γνώσει μάχεσθαι· hoc eſt, *Mutare ſententiam*, et *perpendere.* Urania, c. 29. γνωσιμαχέετε μὴ εἶναι ὁμοῖοι ἡμῖν. At Polymnia, c. 130. γνωσιμαχέοντες καὶ τἆλλα, καὶ ὅτι χώρην ἄρα εἶχον εὐαίρετον. C.

Δ.

Δεῖπνα annotarunt ab Ionibus appellari Cœtus triginta hominum qui ſimul cibum caperent. Homero tamen δεῖπνον ſimpliciter cibum ſignificat, atque etiam equorum pabulum, ut Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον· et Εὖ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δότω.

Δῖνος, *Dedecus*, *Opprobrium*. Unde et verbum Δινοῦξω.

Δηλήσασθαι pro βλάψαι, apud hunc ſcriptorem, ſicut apud Homerum: ut Euſtathius quoque annotat in hunc illius poetæ locum, Il. α, Οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι βωτιανείρῃ Καρπὸν ἐδηλήσαντ' ἐπειή, &c. Apud hunc IV, 198. legitur et δεδήληται, paſſiva ſignific. Hinc et Δηλητὴς apud Hippocratem: item Δηλητήρια Φάρμακα, pernicioſa atque adeo lethifera. H.

Διὰ cum genitivo, uſum habens diligenter notandum, hoc in loco, I, 25. θέης ἄξιον διὰ πάντων τῶν ἐν Δελφοῖσι ἀναθημάτων, *inter omnia quæ ſunt Delphis donaria*. H.

Διαβάλλειν, *Calumniari*, et *Inſectari*, et *Fallere*, et *Verba dare*. C.

Δίαιταν ποιεῖσθαι, *Diverſari*, *Habitare*, *Commorari*. Sic III, 51. ἢ ὁ ἐξελαθεὶς ὑπ' αὐτοῦ παῖς δίαιταν ἐποιέετο, ἐς τούτους πέμπων ἄγγελον (ita enim interpungendum est, non inter παῖς et δίαιταν, ut in Ald. et Germ. editione) id eſt, *Ubi diverſabatur*. ſeu, *Apud quos domicilium habebat*. At vero IX, 81. circa finem, δίαιταν interpres reddidit *vitam*: de rege Perſarum, ὃς τοιῇδε δίαιταν ἔχων, ἦλθε ἐς ἡμέας οὕτω ὀϊζυρὴν ἔχοντας ἀπαιρησόμενος. Sed malim, *Cui quum talis ſit ratio victus*, ſive, *Qui quum tali victu utatur*. Cum hoc autem uſu nominis δίαιτα, non cum illo, convenit ille qui paſſim apud Hippocratem occurrit, quin etiam apud medicos eius poſteros, qui ex eo ſunt mutuati: niſi quod multorum ægrotorum δίαιτα, cum illa regis Perſarum comparata, plane eſt ὀϊζυρὴ (ut loquitur illic Pauſanias) præſertim ſi verum eſt illud, *Qui medice vivit, miſere vivit*.

Διασφὰξ, *Crepido rupium*. C.

Διαφέρειν τὸν αἰῶνα, III, 40. *Ævum tranſigere*, ſeu *Ævum agitare*. Perinde ac ſi diceretur, *Perdurare in vita*. Apud Hippocr. διαφέρουσι exponitur etiam *Morbum perferunt*. Atque idem et voce paſſ. Διαφέρεσθαι utitur pro *Durare*: ſi mendo carent exemplaria.

725 Διαχρῆσθαι pro ſimplici χρῆσθαι ut VI, 11. εἰ δὲ μαλακίῃ τε καὶ ἀταξίῃ διαχρήσεσθε. In præcedenti autem cap. 10. dixerat, ἀγνωμοσύνῃ τε διεχρέωντο. Sic III, 72. οὔτε ψευδόμενοι καὶ οἱ τῇ ἀληθείῃ διαχρεώμενοι. At vero VII, 101. cum eodem dativo utitur et compoſito illo et ſimplici verbo, ὦ βασιλεῦ κότερα ἀληθείῃ χρήσωμαι πρὸς σε, ἢ ἡδονῇ. Et ſequitur, ὁ δέ μιν ἀληθείῃ χρήσασθαι ἐκέλευε. Paulo poſt c. 102. ἀληθείῃ διαχρήσασθαι. Et mox, τῇ (videlicet ἀρετῇ) διαχρεωμένη ἡ Ἑλλάς.

Verum alicubi pro *Interficere*, ut I, 24. ſed ibi διαχρᾶσθαι, pro διαχρῆσθαι. Quinetiam compoſitum Καταχρῆσθαι uſum hunc apud illum habet, ſi bene memini: apud poſteros quidem certe eum habere conſtat. H.

Διδόναι λόγον ἑωυτῷ, vide in Λόγος.

Δίκαιαι ὀργυιαὶ, II, 149. *Quæ ſunt iuſtæ magnitudinis*. Utitur autem et lingua Gall. illa voce Lat. hac in ſignific. Apud Hippocratem δίκαιον exponitur εὔλογον: quod non ſolum *rationi conſentaneum*, ſed *proportioni conſentaneum*, alicubi interpretandum eſſe videtur. Alioqui ἴσον etiam exponitur. Erotianus autem et quaſdam expoſitiones affert quæ mihi violentæ videntur. H.

Δικαιοῦν ſæpe pro ἀξιοῦν, ſequente infinitivo. Proprie autem ſonat perinde ac ſi quis dicat, δίκαιον κρίνειν, id eſt, *iudicare rem eſſe iuſtam*, III, 148. ἐς λαβεῖν μὲν διδόμενα οὐκ ἐδικαίευ· ubi Valla, *recipienda non putavit*: ſed malim, *recipere iuſtum eſſe non putavit*. Vel potius, *par eſſe non putavit*. H.

Διφάσιον. *Geminum*: ſeu *Duplicia*. C.

Item plural. Διφάσια, *Duplicia*, vel *Bina*. aut *Duo*. ut διφάσια τρώματα, I, 18. *Duo vulnera*. Et διφάσιαι αἰτίαι III, 122. Et διφάσιαι εἰκόνες, II, 182. *Binæ imagines*, ſeu *bifariæ*. Suſpicor autem ex hoc διφάσιος Latinos mutuatos eſſe ſuum *Bifarius*, itidemque *Trifarius* ex Τριφάσιος. Quod ſi ita ſit, rectius ſcribentur per *ph*. H.

Δοξοῦσθαι, pro quo dictum poſtea fuit δοξάζεσθαι. IX, 47. ἐπεί τε δεδόξωσθε εἶναι ἄριστοι, *exiſtimati eſtis*. Et VIII, 124. ὅμως Θεμιστοκλέης ἐβώσθη τε καὶ ἐδοξώθη εἶναι ἀνὴρ πολλὸν Ἑλλήνων σοφώτατος ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. Ubi fortaſſe aliquis ἐδοξώσθη ut ἐβώσθη ſcribendum putet. Sed quid ſi ἐβώσθη male pro ἐβώθη ſcriptum eſt? et ſcribendum eſt ἐβώθη, factum ex ἐβοήθη, (ut antea βῶσαι pro βοῆσαι, βεβωμένα pro βεβοημένα, atque alia huius ipſius familiæ habuimus) manente altero ἐδοξώθη, ſine σ, ut ἐχρυσώθη abſque littera illa ſcribitur?

Δουλότερος, *Magis ſervus*. Et Δουλοτέρη, *magis ſerva* VII, 7. H.

Δωτίναι, δῶρα, ſeu δόσεις, *Munera*, *Largitiones*. Et Δῶκε δωτίνην, *dono dedit*. Il. ι. Οἵ κέ ἑ δωτίνῃσι θεὸν ὣς τιμήσουσι. Et Δωτινάζειν, *Dona corrogare* II, 179. H.

E.

Ἕαδε, *Placuit*: ea ſignific. qua dicitur *Placuit ita facere*, pro *Viſum eſt*, IV, 145. Λακεδαιμονίοισι δὲ ἕαδε δέκεσθαι τοὺς Μινύας ἐπ' οἷσι θέλουσι αὐτοί. Sic alibi, ἐς ὃ σφι ἕαδε ὁμολογίῃ χρήσασθαι. Item ἑάνδανε, circa principium Calliopes, c. 5. ſine infinitivo, εἴτε οἱ καὶ ταῦτα ἑάνδανε. *Sive hæc illi placebant*, *Sive hæc ſentiebat*.

Ἔγκοτον in duobus Herodoti locis legi: ſed alios præterea occurrere cupio in quibus hoc vocabulum legatur, antequam de eo dicere auſim quod ſuſpicor. Vix enim in duobus illis ἔγκοτον pro κότον dictum eſſe, mihi perſuadere poſſum. H.

Ἐγκυρεῖν, vide in Κυρεῖν.

Ἐθέλει, pro εἴωθε, *Solet*, *Solitum eſt*. Pro quo et φιλέει dicitur. Utrumque eodem loco habes, VII, 50, 1. Quum autem videamus Herodotum in priore quidem membro dicere φιλέει, in poſteriore autem, ἐθέλει, minime dubium eſſe cuiquam debet quin ita ſit accipiendum. Ideoque Galenus, apud Hippocratem ita potius exponere debuit quam verbo δύναται. H.

Ἐκ. Præpoſitio hæc apud Herod. uſum quendam habet, qui non animadverſus fecit ut huic loco abſurda interpretatio daretur, I, 10. μαθοῦσα δὲ τὸ ποιηθὲν ἐκ τοῦ ἀνδρός. Male enim intellectum fuit, μαθοῦσα ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, pro τὸ ποιηθὲν ἐκ τοῦ ἀνδρὸς· id eſt, ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς· ut alibi docebo, ſimulque alia huius uſus exempla proferam. H.

Ἑκαστέρω (pro quo perperam alicubi ἑκατέρω, quum poſitivum ſit ἑκὰς) *Longius*, *Remotius*, *Ulterius*: et Ἑκαστάτω, *Longiſſime*. H.

Ἐκγίνεσθαι, *Licere*, *in Facultate eſſe*. Sic III, 142. initio, τῷ, δικαιοτάτῳ ἀνδρῶν βουλομένῳ γενέσθαι, οὐκ ἐξεγένετο. *Non licuit*, *Facultas ei non fuit*, *Datum non eſt*, ſive, *conceſſum*. H.

Ἐκπαγλεόμενοι, *Admirantes*, vel potius *Valde admirantes*, *et ad ſtuporem uſque*, IX, 47. initio ἐκπαγλεομένων ὡς οὔτε φεύγετε ἐκ πολέμου. Derivatum ex Ἔκπαγλος· unde et adverbium Ἐκπάγλως, apud Homerum, necnon apud Hippocratem, non ſimpliciter *Mirum in modum*, ſed *Stupendum in modum*. Niſi quis *Ad ſtuporem uſque* malit dicere. H.

Ἐκπλῶσαι τῶν Φρενῶν, *De ſtatu mentis deiectum eſſe*, III, 155. πῶς οὐκ ἐξέπλωσας τῶν Φρενῶν; Alibi in pro- 726
pria ſignif. ἐκπλώσας, I, 29. de Solone. Sic autem et Ἀναπλώουσι, II, 93. ubi proxime præcedit et ἐκπλώοντες. Invenitur tamen alicubi in hoc verbo, et apud hunc, diphthongus ευ, more linguæ communis, non ω, ſed ex errore, ut opinor. Eorum locorum unus eſt II, 179. πρὸς ἀνέμους ἀντίους πλέειν. H.

Ἐκτῆσθαι, pro κεκτῆσθαι, ut apud Homer. unde ἐκτημένων, VIII, 140. extremo. Sic et Hom. Il. β. — οὐδ' ὅσα φασὶν Ἴλιον ἐκτῆσθαι εὖ ναιόμενον πτολίεθρον. Vult tamen Euſtathius non minus Atticum eſſe quam Ionicum. Quamvis autem hoc ex aliorum (ut credibile eſt) grammaticorum autoritate dicat, aut illi fides habenda non eſt, aut exemplaribus Ariſtophanis deneganda. Non ignoro alioqui Atticis cum Ionibus eſſe quædam communia. H.

Ἐλινύειν, *Acquieſcere*. C.

Ἐλλάμψεσθαι, pro ἐλλήψεσθαι, ut I, 80. τῷ δήκοι καὶ ἐπεῖχε ἐλλάμψεσθαι αὐτὸς· de equitatu Crœſi. *Quo* (inquit) *et ipſe Cyrus opprеſſum iri ſe verebatur*. Et Melpom. [V, 21.] καταλαμφθεὶς, pro καταληφθεὶς· a verbo λάμπτεσθαι, quod ἀποδέχεσθαι, id eſt, *accipere*, illis ſignificat. C.

Invenitur et λάμψεσθαι, VII, 39. Quinetiam compoſitum φειβόλαμπτος pro φειβόληπτος, IV, 13. Cum hoc autem uſu huius verbi convenit quod et eod. lib. IV, c. 79. legitur, νῦν οὗτος ὁ δαίμων καὶ τὸν ὑμέτερον βασιλέα λελάβηκε, καὶ βακχεύει. H.

Ἔμβολον, *Roſtrum in navi*, *et veluti clauſtrum regionis*. Et de portis, χαλκόδετ' ἔμβολα, Phœniſſis. C.

Ἐναγίζειν, vide in Καταγίζειν. H.

Ἐνάρεες, Schythæ evirati et vates Scythici, quorum et Hippocrates meminit ἐν τῷ περὶ ἀέρων, ὑδάτων, τόπων· ſed ibi ἀνανδριεῖς vocat. Aliqui annotarunt ἐνάρεας eſſe *bellatores* apud Ionas. C.

Ἐνείκω, eſt ἐνέγκω. C.

Ἐννώσας, id eſt ἐννοήσας, *Quum intellexiſſet*, Clio, c. 68. Et ibid. c. 77. ἐνένωτο, τὸν χειμῶνα παρεὶς ἅμα τῷ ἦρι στρατεύειν, *in animo habebat*. Et, ἐνενώκασι, *Animadverterunt*, III, 6. C.

Ἔξεσις de dimiſſione, ſeu amandatione uxoris V, 40.

40. Vide Euſtathium, qui et uno verbo διαζύγιον exponit. H.

Ἐπάϊςος, *De quo auditum est aliquid*, ut II, 119. ὡς ἐπάϊςος ἐγένετο τοῦτο ἐργασάμενος. *Postquam auditum fuit eum hoc feciſſe*, vel *Innotuit*, *Compertum fuit*, ſive *Compertus est.* Sic III, 128. ἐπάϊςος ἐγένετο προδιδούς. H.

Ἐπεί τε, pro ἐπεὶ vacante particula τε, paſſim. H.

Ἐπὶ ξυροῦ τῆς ἀκμῆς, vide in ἀκμήν.

Ἐπὶ, cum genitivo quoque *Ad* ſignificat. ut ἀποπλώοντας ἐπ' Αἰγύπτου I, 1. extremo. Quod et ipſum plane Atticum est, ut ἀπῆλθεν ἐπὶ φυλῆς. Calliope c. 11. ἀπαλλάσσεσθαι ἐπὶ τῆς ἑωυτοῦ ἑκαστον. Hæc ipſa præpoſitio ἐπὶ cum dativo interdum ubi potius moris est uti præpoſitione ἀπὸ cum ſuo genitivo, ut I, 15. καλέεται Γυγάδας ἐπὶ τοῦ ἀναθέντος ἐπωνυμίῃ, quum potius dicendum videretur, ſequendo vulgarem ſermonis formam, ἀπὸ τῆς τοῦ ἀναθέντος ἐπωνυμίης. Imitati autem ſunt hunc præpoſitionis huius uſum quidam ex poſteris: quorum ideo loci mendi ſuſpecti fuerunt. Sic apud Arrianum ὀνομασθεῖσαν ἐπὶ μιᾷ τῶν ἀπαδῶν τῆς Κυβέλης νυμφῶν. At vero ubi hæc præpoſitio genitivo iuncta huic rei ſignificandæ adhibetur, ibi certum est mendoſum eſſe locum. H.

Ἔπιπλα, *Supellex.* C.

Ἐπίςασθαι non ſolum pro *Scire*, *Noſſe*: ſed alicubi et pro *Exiſtimare.* In quibusdam autem Homeri et Hippocratis locis exponitur δύνασθαι, ubi tamen non video quid obſtet quominus ſignificationem ſuam retineat. H.

Ἐπίςιος, ἐφέςιος. Et Iupiter ἐπίςιος I, 44. C.

Ἐπιςρεφέως, *Accurate*, *Vehementer.* Item *Oblique.* C.

Ἐπίτεξ, *Vicina partui*, I, 3. C.

Adiuvat autem valde Hippocratem hic locus Herodoti: quum oſtendat legi perperam apud eum ἐπιτέξη, et ab aliis ἐπιτεύξη. pro ἐπίτεξ ᾖ. in hoc Περὶ γυναικ. loco, φημὶ δὲ γυναῖκα, ἢν ἐπίτεξ ᾖ. H.

Ἐπιφράζεσθαι, *Excogitare*, *Perſpicere*, *Animadvertere*: in fine Polymniæ, et in cap. 10. Terſich. Et Καταφρασθεὶς αὐτὸν ταῦτα ποιεῦντα IV, 76. *Quum animadvertisſet illum hæc facere.* C.

Ἔρχομαι φράσων, Ἔρχομαι ἐρέων, Ἔρχομαι λέξων, et in præterito, ἦια λέξων, *Ingrediar exponere.* Virg. *Sic contra est ingreſſa Venus.* C.

Ἐς τὸ, ἕως οὗ, *Donec.* C.

Εὐεστώ, ea forma qua alibi ἀρεσκώ. Videtur autem dativus illius nominis εὐεστώ, videlicet εὐεστοῖ, quod margini adſcriptum est I, 85. vera eſſe lectio: et εὐθηνίῃ quod in ipſo textu est, ad illius expoſitionem poſitum, eo irrepsiſſe. H.

Εὐμαρίη, *Stercus.* C.

Εὖτ' ἂν pro ἐπειδ' ἂν. C.

Εὐφρόνη, *Nox.* ut IX, 38. ὡς εὐφρόνη ἐγένετο. Itidemque Εὐφρόναι, *Noctes.* H.

Εὐχαρίςως, idem quod κεχαρισμένως, I, 32. fine. H.

727 Ἔφησε λέγων pro ἔφη. VII, 137. Sic ἔφασαν λέγοντας pro ἔφασαν, circa initium Calliopes, c. 2. H.

Ἔχειν cum præpoſ. ἐπί· ut ἔχοντας ἐπὶ σφίσι, eo fortaſſe modo quo dicimus, *Ils en ont à moy.* item, *A qui en avez-vous?* Vide inter Gallicismos Ionicos. H.

Z.

Ζόη, id est, βίος. *Vita.* Et Ζωὸς, *Vivus.* ut et Odysſ. λ. Ζωὸς ἐών. Et Ζωάγρια, Odysſ. θ. et Ζωγρεῖν, Iliad. ζ. C.

Quamvis autem ζόη eſſe Ionum dicatur, ab ipſo etiam Euſtathio, tamen et ζωὴ alicubi ſcriptum est: ut I, 38. genitivus ζωῆς. H.

Ζώνη, est Herodoto περιφυρεῦν ἱμάτιον, teſte Suida. H.

H.

Ἤθεα, *Domicilia*, id est, Ea loca in quibus vel homines vel animantes aliæ degere ſolent. C.

Ἠμεκτεῖν, *Indignari*, *Offendi.* C.

Vide Περιημεκτεῖν.

Θ.

Θαλίη, *Convivium lætum et opiparum.* Si a θάλλω derivatur, ſonabit quaſi quis dicat *Convivium florens*, ut in Theſauro ſcripsi: ſed addidi vocem *lætum.* Dixi enim poſſe videri reſpondere his duobus, δαὶς τεθαλυῖα· perinde ac ſi diceretur *Convivium lætum et quaſi florens.* Verum apud Herodotum (ut et Bud. ſcribit) non tantum est *Epulum* ſed etiam *Dies feſtus.* Sic autem in isto ſcriptoris huius loco in principio cap. 27. καὶ ἦσαν ἐν θαλίῃσι. Valla uſus est hac interpretatione, *et celebrando feſto operam dabant.* Non video tamen cur altera ſignificatio locum habere hic non poſſit. H.

Θοινίζειν. *Cibo*, *Paſco.* Factum ex θοίνη, ita ut ſonet quaſi quis dicat, Θοίνην παρέχω, vel Εἰς θοίνην παρέχω eodem modo quo ex δεῖπνον fit δειπνίζω. In Clio, cap. 129. cum accuſat. perſonæ et dativo rei, πρὸς τὸ ἑωυτοῦ δεῖπνον τὸ μιν ἐθοίνισε σαρξὶ τοῦ παιδὸς ἑωυτοῦ. Ubi fortaſſe rectius τῷ quam τὸ post δεῖπνον ſcriberetur. Alioqui ſubaudiendum fuerit κατά. H.

Θορὸς, τὸ σπέρμα. C.

Θορὴ non Θορὸς habet editio Baſilienſis Hervagii, unde ſumpta hæc Camerarii fuerunt: ſed hunc tamen θορὸς ſcripsiſſe mihi perſuadeo. Nam illud θορὴ ne ſpeciem quidem vocabuli Græci præ ſe fert: at θορὸς ſignificans σπέρμα, id est, *Semen* (ſed intellige *ſemen genitale*) legitur apud hunc noſtrum ſcriptorem, legitur apud Hippocratem. Apud hunc, ut II, 93. principio, ἀπορραίνοντες τοῦ θοροῦ: apud Hippocratem, ut quum ſcribit libro De morbis ſecundo, περιέρχεται δὲ θορὸς πολλὸς καὶ ὑγρός. Scio alioqui fuiſſe qui aliquantulum diſcriminis inter θορὸν et σπέρμα ponendum exiſtimarint. Obſervandum est autem, non ſimpliciter σπέρμα, ſed σπέρμα παιδοποιὸν, ab Herodoto dici, VI, 68. H.

Θυμαλγὴς, *Animo dolorem afferens*, ut θυμαλγέα ἔπεα. I, 29. initio. *Verba dolorem animo afferentia*, vel *Ægritudinem alicui afferentia*, ut loquitur Terentius. Poſſis et ita reddere, *Verba quæ animus ægre fert.* Quoniam autem Homerus quoque isto compoſito utitur, (veluti quum θυμαλγὲς ἔπος et θυμαλγέα μῦθον dicit) poſſis, magis poëtice loquens, reddere, *Verba animum mordentia.* H.

Θυμὸς, vocabulum valde alioqui et apud ceteros uſitatum, quendam uſum habet qui apud ceteros vix occurrat, niſi ex eius imitatione. Iungit enim genitivo: ut quum lib. I, cap. I. dicit; ὠνέεσθαι τῶν φορτίων τῶν σφιν ἦν θυμὸς μάλιστα· id est, *quorum maxime* (vel *potiſſimum*) *erat illis cupido.*

Θύσανοι, id est, κροσσοὶ, *Bullæ aut fimbriæ in Clypeis et tunicis.* C.

Θύσσανοι geminato σ apud eum antea ſcriptum fuit: ſed ne geminetur σ obſtat quantitas ſyllabica, quum prima brevis ſit apud poëtas: etiamſi, licentia utentes, in θυσσανόεις et θυσσανόεσσα producant, ut metrum poſſit ingredi. Tum autem et duplicatur illa littera in quibusdam exemplaribus. H.

I.

Ἰθαγενὴς, *Germanum*, *Nativum*, II, 17. οὐκ ἰθαγενέα στόματά ἐστι, ἀλλὰ ὀρυκτά. *Non ſunt oſtia nativa, ſed foſſilia.* C.

Uſus est hoc vocabulo non ſolum Homerus, ſed Hippocrates quoque: ſed uterque paulo alia ſignificatione quam in loco qui modo ex noſtro ſcriptore allatus fuit. Legimus enim Ὀδ. ξ.

—— ἀλλά με ἶσον ἰθαγενέεσσιν ἐτίμα.

ubi ἰθαγενέεσσιν ſonat γνησίοις· apud Hippocratem vero ἰθαγενὲς κύημα potest quidem fortaſſe exponi itidem γνήσιον, ſed alia tamen ratione. Est enim conceptus verus, et qui a falſo, id est, a mola, diſtinguitur. Videndum an vocabula *Genuinus* et *Germanus* et hic 728
et illic habere locum poſſint. H.

Ἰθὺς et Ἰθὺ pro εὐθὺς et εὐθὺ, itidemque Ἰθεῖα pro εὐθεῖα, ſicut apud Homerum et Hippocratem. Dici autem ab Herodoto ἐκ τῆς ἰθείης exponit ἐκ τοῦ προφανοῦς et παρευθύ· hunc eius locum afferens, III, 127. ἐκ μὲν δὴ τῆς ἰθείης στρατὸν ἐπ' αὐτὸν οὐκ ἐδόκεε πέμπειν, ἅτε οἰδεόντων ἔτι τῶν πρηγμάτων. Est enim reponenda apud Suidam hæc ſcriptura, οἰδεόντων una voce, pro illa quæ apud eum duas voces habet, οἱ δεόντων. Vide plura ſuper hoc loco in his verbis, Οἰδέοντα πρήγματα. H.

Ἰκνεομένως, unde Οὐκ ἱκνεομένως et Οὐκ ἱκνευμένως, *Non debite*, et μᾶλλον τοῦ ἱκνεομένου, *Magis quam conveniret.* Hæc Camer. Exempla autem habes VI, 65. φὰς αὐτὸν οὐκ ἱκνεομένως βασιλεύειν τῶν Σπαρτιητέων. Paulo post eod. cap. οὔτε ἱκνευμένως βασιλεύοντα Σπάρτης. Quod autem et aliis in locis feci in Gallorum, et aliorum qui Gallici ſermonis ſtudioſi ſunt gratiam, hic quoque faciam, ut quam bene conveniat hic adverbii iſtius uſus cum eo quod Gallice dicitur, oſtendam. Quum enim adverb. ἱκνευμένως, vel potius ἱκνεομένως, (hanc enim lectionem præfero) a verbo ἱκνέομαι originem habeat, quod est *venire*, Gallice *venir*: animadvertendum est iſta verba, οὐκ ἱκνεομένως βασιλεύει, poſſe ita noſtro illo ſermone exprimi, *Il ne luy vient pas de regner.* Est autem *vient* a Latino *venit*, (lit-

(littera ι ex fine ad principium transeunte) Ionice, οὐκ ἱκνέεταί perinde ac ſiquis diceret, οὐκ ἱκνέεται εἰς αὐτὸν τὸ βασιλεύειν, pro illis, οὐκ ἱκνεομένως βασιλεύει. Alioqui et his verbis hoc exprimeret ſermo noſter, *Il ne luy touche pas de regner.* Alterius autem generis loquendi, Μᾶλλον τοῦ ἱκνεομένου, exemplum tibi ſuppeditat VI, 84. ὁμιλέοντα μᾶλλον τοῦ ἱκνεομένου· quum antea pro μᾶλλον τοῦ ἱκνεομένου dixisſet μεζόνως· utens his verbis, ὁμιλέειν σφι μεζόνως. Nam qui aliquid facit μᾶλλον τοῦ ἱκνεομένου, id est, magis quam convenit, ſive magis quam par est, is dici poteſt illud ποιέειν μεζόνως, quod Ionicum est pro μειζόνως· quaſi dicas, *maiorem in modum quam oporteat.* Sed Valla male hunc locum cum vertit, non ſecus quam ſi verba illa μᾶλλον τοῦ ἱκνεομένου non ad ὁμιλέειν ſed ad ἀκρητοποτέειν, ſive ad ἀκρητοποσίην (ut ibi legimus) referrentur. Addam et hoc, Hippocratem quoque illo adverbio uſum eſſe, et quidem alicubi ſignificare apud illum *Quantum par est*, *Quantum ſatis est*, ut quum dicit, γάλα πίνειν ἱκνεομένως. Apud eundem ἐν τῷ ἱκνεομένῳ χρόνῳ. *Debito tempore*, *Convenienti tempore*, *Suo tempore.* Miror autem aſſerri ex illo loco ſcripturam ἱκνευμένῳ· e loco libri De fract. ἐν τῷ ἱκνευμένῳ χρόνῳ, et dici, ἱκνεύμενον χρόνον non minus quam ἱκνεόμενον, in uſu eſſe, quaſi vero illam quoque ſcripturam Græca lingua poſſit admittere, ac non iubeat nos vel ἱκνευμένῳ vel ἱκνεομένῳ dicere. Ceterum huius generis loquendi aptum habemus hoc quoque exemplum, προγηράσκειν τοῦ χρόνου τοῦ ἱκνευμένου. *Seneſcere ante debitum tempus.* Et quaſi quis dicat, *Ante legitimum tempus.* Alioqui et ſimpliciter, *Ante tempus*, dici poteſt. Poëtæ autem dicerent etiam (ut opinor) *Ante ſuum tempus.* Ex eodem affertur et hoc, Φροντίδες οὐχ ἱκνεύμεναι (ſed malo ἱκνεόμεναι) pro *curis intempeſtivis*, at vero illud, ἐν τῷ ἱκνεομένῳ χρόνῳ, apud Herodotum etiam exſtat, VI, 86.

Ἱστορέειν et Ἱστορέεσθαι ſæpe apud hunc ſcriptorem occurrunt, præſertimque illa vox activa. Eſt autem Ἱστορέειν *Interrogare*, *Sciſcitari. Percontari*, *Inquirere:* et Ἱστορέεσθαι, *Interrogari*, *Inquiri.* II, 19. Ἱστορέων αὐτοὺς ἥντινα δύναμιν ἔχει ὁ Νεῖλος τὰ ἔμπαλιν πεφυκέναι τῶν ἄλλων ποταμῶν. Et paulo poſt, ταῦτά τε δὴ τὰ λεγόμενα βουλόμενος εἰδέναι ἱστόρεον. Sic I, 61. μετὰ δὲ, εἴτε ἱστορεύσῃ, εἴτε καὶ οὔ, φράζει τῇ ἑωυτῆς μητρί. *Dicit matri ſive percontanti ſive non.* Sed Valla longe ἱστορέειν hic eſſe putavit *Enunciare*, ideoque alienum ab hoc loco ſenſum commentus eſt: ut tibi patebit ex collatione verborum eius cum iis quæ margini adſcripta ſunt. At vero paſſ. vox ἱστορέεσθαι I, 24. legitur, ſed ita ut activam potius ſignificationem habere videatur. H.

K.

Καὶ δὴ frequens eſt apud hunc, in narrationis velut incremento: ut quum Latine dicitur *Atque etiam*, vel *Tum*, vel *Tum etiam*, et ſimiliter. C.

Κάρτα πάνυ, *Admodum.* C.

Aliquando (I, 71.) et præfixo articulo dicit τὸ κάρτα, ſive τοκάρτα. Euſtathius tamen in librum ιωτα Iliadis, non Ionum ſed Dorum eſſe dicit articuli pleonasmum ante adverbia. H.

Καταγίζειν, ut Καταγίζειν πυρὶ, *Igni conſecrare.* Item, *Immolare et ſacrificare*, Clio c. 86. et Melpomene c. 35. Et Ἐναγίζειν, *Inferias mittere:* Euterpe, c. 44. in fine, ὡς ἥρωϊ ἐναγίζουσι. C.

Illi autem Καταγίζειν addendum eſt Καταγιάζειν ſi quidem emendate ſcriptum eſt καταγιαζομένου, I,
729 202. Sed (verum ut fatear) ſuſpicione apud me ſcriptura hæc non caret: præſertim quum et Erotianus, ſuo in Hippocratem lexico, Ἐναγίζειν, non Ἐναγιάζειν, ſcribat, exponens, τοῖς κατοιχομένοις ἢ τοῖς καταχθονίοις θύειν· ſicut Heſychius, χοὰς ἐπιφέρειν, vel θύειν τοῖς κατοιχομένοις. Sed magis priorem probo expoſitionem quam poſteriorem: et in poſteriore placet quod κατοιχομένοις tantum dixerit, non autem cum Erotiano, ἢ τοῖς καταχθονίοις· quoniam hoc de diis inferis dici ſolet. Non ſolum autem *Inferias mittere* dixerunt Latini, ſed etiam *Inferias ferre*, et *Inferias dare.* At *Inferias facere* (ut etiam exponitur) me legere haud memini. H.

Καταδέξαι uſurpat ut alii καταγνῶναι. H.

Καταπροΐξεσθαι interpretantur, *Grate habituros aut impune laturos eſſe*, ἀπὸ τῆς προικὸς deducto vocabulo, ut Thalia, c. 36. extremo, οὐ καταπροΐξεσθαι, de iis qui Croeſum conſervasſent. Et non minus in fine eiusdem libri, c. 156. et Polym. c. 17. Sed Terpſich. c. 105. poſſe ita accipi videtur ut ſit a verbo ἰκέσθαι Ionico, et ſignificet, *Progredi longius* aut *effugere*, ſimileve aliquid. C.

Καταφράζομαι, vide in Ἐπιφράζομαι. H.

Κατέδησαν φῶρα εἶναι, II, 174. metaphora reſpondente ei quam habet ἀπέλυσαν. H.

Κατηλογέοντο, vide in Ἀλογήσας.

Κείρειν apud Herodotum, *Vaſtare*, *Populari*, veluti quum dicit VIII, 32. πάντα ἐπέφλεγον καὶ ἔκειρον. Et IX, 15. ἔκειρε τοὺς χώρους· itidemque paſſive, VIII, 65. ἐκείρετο ἡ Ἀττική. Quem verbi huius uſum ſumpſit Herodotus ex Homero, utente non ſolum ſimplici, ſed et compoſito Κατακείρειν· ut Odyſſ. χ. —— ὅτι μοι κατεκείρετε οἶκον, *Deprædabamini domum*, *Spoliabatis domum.* Herodoti autem exemplo uſurparunt etiam Thucyd. et Plato. H.

Κεραΐζειν, *Diripere*, *Sternere*, II, 115. ἀλλὰ καὶ οἶκία τοῦ ξείνου κεραΐσας ἥκεις. Et Homer. —— ὅθι περ Τρῶας κεράϊζε καὶ ἄλλους. C.

Κῇ, ut πῇ, item Κη ſine accentu, quum eſt particula παραπληρωματικὴ, id eſt expletiva. Exemplum illius exſtat I, 32. extremo, σκοπέειν δὲ χρὴ παντὸς χρήματος τὴν τελευτὴν κῇ ἀποβήσεται. At huius exemplum cum alii plerique præbent loci, tum hic, IV, 124, σταδίους ὡς ἑξήκοντα μάλιστά κη. H.

Κληδὼν et Κλεηδὼν, *Rumor*, *Fama*, *Omen.* χαῖρε δὲ κλεηδόνι. Odyſſ. υ. C.

Κνυζημάτων, Euterpe, c. 2. *Vagitus puerilis:* ſignificatio πεποιημένως, ut videtur Cam. Quamvis autem ita legatur in edit. illa Baſilienſi, puto tamen Cam. ſcripsisſe πεποιημένη, non πεποιημένως· aut ita, πεποιημένως (*ut videtur*) *facta*, vel potius *huic vocabulo data.* Vel tale quid.

Κόσμος, τάξις, id eſt, *Ordo*, *Ratio*, I, 99. κόσμον τόνδε ὁ Δηϊόκης πρῶτός ἐστι καταστησάμενος. *Hanc rationem primus inſtituit.* vel, *Ita res regni ordinavit.* Item, II, 13. ἔφευγον οὐδενὶ κόσμῳ, *de effuſa fuga.* Inde Homerica, κοσμήτορε λαῶν et, αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι. C.

Κουρίδιος ab Herodoto (ſicut et ab Homero ante illum) dicta fuit uxor, quam duxit dum adhuc eſſet κούρη, id eſt *virgo*, et quidem *iuvencula*, ſive *iuvenilem ætatem non excedens.* Sic in Clio, cap. 135. Γαμέουσι δ' ἕκαστος αὐτῶν πολλὰς μὲν κουριδίας γυναῖκας. Sed ab Homero terminatione alia κουριδίη dicitur. *Sic Il.* ν, *Οἱ μεῦ κουριδίην ἄλοχον καὶ κτήματα πολλὰ Μὰψ εἴχεσθ' ἀνάγοντες.* Sic Iliad. τ, —— Ἀχιλλῆος θείοιο Κουριδίην ἄλοχον θήσειν. Verum et Κουρίδιος πόσις (id eſt *maritus*) viciſſim ab Homero dicitur. H.

Κυρεῖν, cum genit. τυγχάνειν, ſive τυχεῖν. Item Κυρῆσαι ut I, 59. circa finem, ἐδέετό τε τοῦ δήμου φυλακῆς τινος πρὸς αὐτοῦ κυρῆσαι· *aliquam cuſtodiam ab illo conſequi*, vel *obtinere.* Hinc et Κυρήσας pro τυχών. Apud Hippocratem participio iungitur, eo modo quo ἔτυχε, vel τυγχάνει plerumque illi iungi videmus. Legimus enim apud illum, καὶ μήπω κυρήσῃ τὸ σῶμα τεθνεός, id eſt, *neque dum corpus mortuum fuerit.* Ubi alioqui τύχῃ dici potuisſet.

Ἐγκυρεῖν itidem pro ἐντυχεῖν, ut lib. VII, 218. ἐνεκύρησαν στρατῷ, *inciderunt in exercitum.* Exſtat vero et aliud compoſitum apud Hippocratem, videlicet Συγκυρεῖν, ut in libro De morb. συγκυρήσει ὥστε ῥιγῶσαι μεθύοντα· ſed hoc eſt pro συμβήσεται, id eſt, *eveniet.*

Κώμῳ χρῆσθαι, *Comesſationem exercere*, vel potius *comesſationes* in Clio, cap. 21. extremo, τότε πίνειν τε πάντας καὶ κώμῳ χρῆσθαι ἐς ἀλλήλους· ubi interpres vertit, *Et inter ſe comesſationibus uterentur.* Ab hoc nomine eſt Κωμάζειν. At vero κῶμα, quod frequens eſt apud Hippocratem, quamvis conſequi illas τῶν κωμαζόντων compotationes plerumque videamus, mirum tamen eſt ſi Galenus κωμάζειν prius eſſe quam κῶμα, et hoc ex illo deduci putavit. Nec enim rationi et artis grammatices legibus conſentaneum magis puto κῶμα quam κῶμον ex illo deducere: id eſt, non minus præpoſtere illud quam hoc poſſe fieri.

Κῶς, et Κως enclitice, pro πῶς et πως enclitico, paſſim apud hunc ſcriptorem, præſertimque hoc poſterius: ut lib. III, c. 150. καὶ κως ταῦτα ποιεῦντες 730
ἐλάνθανον.

Λ.

Λαβέειν, unde Διαλαβέειν I, 114. Et Λελάβηκε, IV, 79. νῦν οὗτος ὁ δαίμων καὶ τὸν ὑμέτερον βασιλέα λελάβηκε. Paulo ante, καὶ ἡμέας ὁ θεὸς λαμβάνει· legitur et λάβε, cum alibi, tum I, 108.

Λαισήϊα, *Parmæ*, aut *Peltæ.* C.

Λαύρα, *Angiportum*, ut et Odyſſ. χ. C.

Λέσχη, *Sermo*, *Colloquium.* In Euterpe, cap. 32. ἀπικέσθαι ἐς λέσχην περὶ τοῦ Νείλου, *mentionem factam*

dicit

dicit *Nili.* Et Calliope, c. 70. *γινομένης λέσχης, verba quum fierent.* Et Ἐλλεσχα· ut I, 153. *οὐ τὰ Ἰώνων πάθεα ἔσεαι ἐλλεσχα, ἀλλὰ τὰ οἰκήϊα, non de Ionum malis ſed de ſuis fabulabuntur.* Et Περιλεσχήνευτος, II, 135. *Celebris.* Et apud Heſiod. λέσχη, locus publicus, de fabulis et colloquio vulgi, ut apparet, dictus. Odyſſ. σ, Οὐκ ἐθέλεις εὕδειν χαλκήϊον ἐς δόμον ἐλθὼν, Ἠέ που ἐς λέσχην. C.

Λιπίζεσθαι, *Rupere.* C.

Λιπαρίῃ τε καὶ ἀρετῇ, IX, 21. *Conſtantia* (ſeu *tolerantia*) *et fortitudine.* Λιπαρέετε μένοντες, *durate*, Calliope, c. 44. Et Euterpe, c. 42. ἐπεί τε λιπαρέειν τὸν Ἡρακλέα, *quum Hercules perſeveraret in flagitando.* C.

Λόγος, etiam *fabulam*, id eſt, μῦθον, ſignificat. ut Clio, cap. 141. ἔλεξέ σφι λόγον. Et, Αἴσωπος λογοποιὸς, et, Ἑκαταῖος λογοποιὸς, Euterpe, cap. 134. et 143. C.

Λόγον ἑωυτῷ διδόναι, *Reputare aliquid*, ſeu *Secum perpendere.* C.

Λωβᾶσθαι, *Fœdare*, eo modo quo dicitur a Virgilio, *Fœdavit vultus*, de facie mutilata. Sic enim apud noſtrum ſcriptorem Zopyrus ſeipſum λωβᾶται, III, 154. Atque ut hic legimus ἑωυτὸν λωβᾶται (additis etiam his duobus verbis, λώβην ἀνήκεστον) ſic paulo poſt, ἑωυτὸν λωβᾶται. Ac parvo intervallo ſequitur cap. 155. λελωβημένον ſignific. paſſiva. Apud Homerum Iliad. β, Ἦ γὰρ ἂν Ἀτρείδη νῦν ὕστατα λωβήσαιο. *Nunc poſtremum me iniuria affeciſſes*, vel, *contumelia.* Λωβεῖσθαι etiam invenitur, et quidem apud Hippocratem. Ac ſignificationem paſſivam habet λωβέονται in hoc eius loco, ἀτὰρ πολλὰ μὲν δὴ καὶ ἄλλα λωβέονται· ubi redditur, *Probro et dedecore afficiuntur.* H.

M.

Μελεδωνὸς, *Curator*, vel *Curatrix*, *Cui cura rei alicuius demandata eſt*, *Præfectus alicui rei*, *ſeu alicui negotio*, l. II, c. 65. μελεδωνοὶ ἀποδεδέχαται τῆς τροφῆς χωρὶς ἑκάστων, καὶ ἔρσενες καὶ θήλεαι, τῶν Αἰγυπτίων. Paulo poſt, τῇ μελεδωνῷ θηρίων. Item, τῶν οἰκηΐων μελεδωνὸν, III, 61. quod reperitur et c. 63. ſeq. Sed et ipſum verbum Μελεδαίνειν habes VIII, 115. Μελεδαίνειν τε καὶ τρέφειν, videlicet, τοὺς νοσέοντας. H.

Μέμονα, ſequente infinitivo, *Fert animus hoc facere*, *Animatus ſum ad hoc faciendum.* In Erato, c. 84. μετὰ ταῦτα μεμονέναι μιν τίσασθαι. Sic Homerus Iliad. σ, —— μάλιστα δὲ Φαίδιμος Ἕκτωρ Ἑλκέμεναι μέμονεν. Sic autem dicitur μεμαὼς cum eodem infinitivo, et ad eandem rem ſignificandam, paulo ante, Ἑλκέμεναι μεμαώς.

Μεταδόξαι dicitur, *Qui mutavit ſententiam*, ſeu *quem pœnituit.* H.

Μεταίχμιος γῆ, vide in Αἰχμή.

Μετεξέτεροι, id eſt, τινές. II, 36. Ζεὰς μετεξέτεροι καλέουσι. C.

Μῆνις, κότος et ἔγκοτος, *Vehemens ira.* C.

Μῆχος pro μηχανή· ut II, 181. τοῦτο γάρ οἱ κακοῦ εἶναι μῆχος. Eſtque reponendum hoc ipſum verbum, et lib. IV. cap. 151. non longe a princ. pro μῆκος. Utitur et Homerus: ut Iliad. β, —— οὐδέ τι μῆχος Εὑρέμεναι δυνάμεσθα. Ut autem μῆχος pro μηχανὴ ab hoc ſcriptore dicitur, ita viciſſim πάθη pro πάθος.

Μὶν dicunt αὐτόν. C.

Μύδρος, *Candens maſſa*, ut μύδρον σιδήρεον, I, 165. vel λίθος διάπυρος, ut ille philoſophus dixit: ſolem eſſe μύδρον, Anaxagoras Clazomenius, Ion. C.

Μυςίλλειν, *Diſſecare*, Hom. μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα. In Clio, c. 132. διαμιστύλας κατὰ μέρεα τὸ ἱρήϊον, *ſecta in partes victima.* C.

N.

Νεοχμοῦν, *Novare*, id eſt, νεωτερίζειν. C.

Νόμος, et communiter, *legem* ſignificat: ut, I, 29. Σόλων ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ὃς Ἀθηναίοις κελεύσασι νόμους ἐποίησε. Et, *Mores* ac *inſtituta*: quæ et νόμαια: ut Thalia, cap. 38. οὕτω νομίζουσι πολλόν τι καλλίστους τοὺς ἑωυτῶν νόμους ἕκαστοι εἶναι. In Melpom. c. 76. ξεινικοῖσι δὲ νομαίοισι καὶ οὗτοι αἰνῶς χρᾶσθαι φεύγουσι. Et *conſuetudinem ac morem.* Εἰ ἐξαπατᾷν τοὺς εὖ ποιεῦντας νόμος ἐστὶν σφι, in Clio, cap. 90. Significat et *Paſcua*: ut apud Homer. quoque ἐπεί κε νομῷ μιγέωσι. Et *regio*: ut νομὸς Θηβαῖος, Μενδήσιος. Et *claſſis*: ut νομοὶ φόρων, in Thalia, cap. 90. &c. Atque hæ poſteriores duæ ſignificationes ſunt acuti nominis. Eſt et *modorum* appellatio: ut de Arione, I, 24. νόμον τὸν ὄρθιον διεξελθεῖν, quos apparet acutos fuiſ- 731
ſe, et concini ſolitos voce altiore. Ἐν χειρῶν νόμῳ, ſignificat, *In conflictu*, *conſertis manibus.* C.

Νυν, particula παραπληρωματική, id eſt, expletiva, paſſim apud hunc ſcriptorem, pro μέν. Ac ſtatim initio primæ Muſæ, Περσέων μέν νυν οἱ λόγιοι Φοίνικας φασι γενέσθαι τῆς διαφορῆς αἰτίους. Sæpe autem his particulis μέν νυν reſpondet δὲ in altero membro, ut lib. μ. circa finem. H.

Ξ.

Ξεινίην et Φιλίην et Ὁμαιχμίην συνθέσθαι et διαλύσασθαι, Hoſpitii amicitiæque et belli coniunctionem et diſſolutionem ſignificat. C.

Ξυρὸν, *Novacula.* Adhibetur autem hoc nomen cuidam loquendi generi, quo utitur VI, 11. ἐπὶ ξυροῦ γὰρ τῆς ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πρήγματα, ἄνδρες Ἴωνες, ἢ εἶναι ἐλευθέροισι ἢ δούλοισι. Exſtat idem loquendi genus (quod proverbiale fuiſſe videtur) apud Homerum: niſi quod ἵσταται eſt apud eum, non ἔχεται. Iliad. κ.

Νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς
Ἢ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος Ἀχαιοῖς, ἠὲ βιῶναι.

In quo proverbiali genere loquendi exponendo uſurpari ſolet vox *Diſcrimen*: quæ tamen utrique parti convenire non poteſt; neque enim dicet aliquis *ſibi imminere diſcrimen de tuenda vita*, ut dicet *diſcrimen de amittenda*: neque *diſcrimen de libertate ſubeunda*, ut *diſcrimen de ſubeunda ſervitute.* Hoc conſtat, eos dici ἐπὶ ξυροῦ τῆς ἀκμῆς ἵστασθαι, vel, ἐπὶ ξυροῦ τῆς ἀκμῆς ἔχεσθαι dici τὰ πράγματα eorum qui ab ipſo temporis articulo velut opprimuntur, quo vel proſperam vel adverſam fortunam experientur. Nec aliunde videtur petitum hoc loquendi genus (quamvis alii ſecus ſentiant) quam ab iis quæ aciei cultri ſeu gladii admota, levi manus impulſu amputari poſſunt. Atque ita pertinebit ad id quod proverbialiter itidem dicitur, *Sub cultro eſſe.* Unde apud Horatium, *Et me ſub cultro liquit.* H.

O.

Οἰδέοντα πρήγματα, vel οἰδαίνοντα, ad verbum, *Res tumentes*, de iis quæ adhuc ſunt turbulentæ, ſive quæ nondum ſunt compoſitæ: quaſi quis dicat, *quarum tumor nondum reſedit.* In Thalia, c. 127. ἅτε οἱ οἰδεόντων ἔτι τῶν πρηγμάτων· quod male reddit interpres, *Utique rebus nondum ſatis fundatis.* Sic autem et eod. lib. c. 76. ubi Ald. et Germ. editiones οἱ δεόντων habent pro οἰδεόντων· qui error eſt apud Suidam quoque. Sed illo in loco interpres ea verba præterit: ego in margine adſcripta ibi interpretatione reddidi, *rebus flagrantibus.*

Οἰχώκεε, pro ᾤχετο. Et Iliad. β, ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε. C.

Ὄκως pro ὅπως· *quomodo*, ut III, 116. ὅκως μὲν γινόμενος· et paulo ante, ὅκως θάλασσά ἐστι τὰ ἐπέκεινα. Sed alium etiam uſum habet iſtud vocabulum, qui non datur illi ὅπως· ut in Clio, c. 11. ἐώθεε γὰρ καὶ πρόσθεν, ὅκως ἡ βασίλεια καλέοι, φοιτᾷν· ubi redditur *quum* vel *quoties vocaret.* Sic ὅκως ὕοι, *quum* vel *quoties plueret.* Atque ita plurimis in locis utitur. H.

Ὀλοίτροχος, ſubaudito nomine πέτρος, Saxi quoddam genus eſt, in hoſtes proiici vel potius devolvi ſoliti: quod a rotunditate nomen iſtud habere quidam crediderunt. Xenophon ad ὀλοιτρόχους addidit πέτρους. Homerus autem Iliad. ν, quadriſyllabe, ὀλοοίτροχος ὣς ἀπὸ πέτρης, ubi ſubauditur πέτρος. Quidam tenui ſpiritu hanc vocem ſcribunt, tanquam ita dicatur quaſi ὀλοὸς ἐν τῷ τρέχειν. Fuſius de hac voce diſſeritur in meo Theſauro Græcæ linguæ. H.

Ὄνομαι, *Vitupero*, vel *Contemno*, *Pro vili habeo*, ut II, 167. ἥκιστα δὲ Κορίνθιοι ὄνονται τοὺς χειροτέχνας· ubi interpres contrario ſenſu dixit, *Corinthii quoque minimi faciunt opifices.* Sic apud Hom. ὄνοιτο, Iliad. ν, et Od. ξ. Et ὄνονται, Od. φ.

Ὅτι interdum pro διὰ τί· ut III, 78. εἴρετο ὅτι οὐ χρᾶται τῇ χειρί. Sic II, 19. circa finem, καὶ ὅτι αὔρας ἀποπνεούσας μοῦνος πάντων ποταμῶν οὐ παρέχεται. H.

Ὅτι τάχος, pro ὅτι τάχιστα, *Quam celerrime*, *Quam citiſſime.* Vel, *Primo quoque tempore*, IX, 7. in fine. H.

Ὅτι μὴ ſignificat εἰ μὴ, *Niſi*, *Præterquam*, et ſimilia. C.

Οὐδαμοὶ, id eſt, οὐδένες. C.

Π.

Παρακτῶσαι, *Introducere.* C.

Παραμέμνημαι alicubi poni videtur pro ſimplici μέμνημαι, ſicut pro hoc ponitur quibusdam in locis compoſitum ἐπιμέμνημαι, vel ἐπεμνήσθην. H.

Πάρεξ, *Præterquam.* C.

Πάρεχει μοι, ſequente infinitivo pro ἔξεστί μοι, *Licet mibi*, *Penes me eſt*, *In me ſitum eſt*, III, 142. H.

732 Παριδὼν, I, 37. οὔτε τινὰ δειλίην μοι παριδών. Et paulo poſt, c. 38. οὔτε ἄλλο οὐδὲν ἄχαρι παριδών τευ. Utrobique pro ἐνιδὼν poſitum quidam exiſtimarunt. H.

Παχέες, *Divites*, *Opulenti*, Αἰγινητέων δὲ οἱ παχέες, ubi interpr. vertit *proceres*. Nam ſæpe hi ſunt ex illorum numero. H.

Περιημεκτέω, ῶ, idem cum ſimplici Ἠμεκτέω ſignificare videtur: videlicet *AEgre ferre*, *Graviter ferre*, *Indignari*: atque adeo magnam indignationem præ ſe ferre: quod fit querendo, ſive quiritando: Unde factum eſt ut III, 64. περιημεκτήσας τῇ ἁπάσῃ συμφορῇ, reddiderim, *De tota calamitate queſtus.* Sed VIII, 109. initio, abſque ullo caſu ponitur περιημέκτεον. Apud Suidam et περιεμεκτήσας (non περιημεκτήσας) et περιημέκτεον, non περιημέκτεον. At vero de illius περιημεκτεῖν plura tibi exempla Theſaurus meus ſuppeditabit.

Περιλεσχήνευτος, vide in Λέσχη.

Πέριξ, *Circum*: ut *Arboribus clauſi circum*, vel *Circa*: ut *Corpora multa virum circa.* C.

Πεσσόμενα σιτία, id eſt, ὀπτώμενα· πέσσειν enim *Coquere* et *Conficere*, ut Homero quoque, metaphorice γέρα πεσσέμεν. C.

Πίσυνος, id eſt, πεποιθὼς, *Fretus*: ut et Hom. ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν. Sed et Eurip. Oreſte, θορύβῳ τε πίσυνος κἀμαθεῖ παῤῥησίᾳ. C.

Πολέμια, alicubi pro πολεμικά. H.

Πρόκα, *Subito*, lib. VIII, c. 65. καὶ πρόκα τε φωνῆς ἀκούειν. C.

Σ.

Σαγάρεις, *Secures*, *aut Bipennes*, *aut aliud barbarici teli genus.* Ita Camer. ſiquidem fides habenda eſt illi Baſilienſi editioni: ac non potius credendum eſt illum σαγάρεις ſcripsiſſe. H.

Σαρκάζειν, *Tondere* ſignificat ſeu *Vellere*, ut Melpom. cap. 64. Σαρκάσας βοὸς πλευρῇ. Atque id et Hippocrati ſignificat verbum, ἐν τῷ περὶ ἄρθρων, α. C.

Σακκέω, *Excolo*, in Melpom. c. 23. τοῦτο ἐπεὰν γένηται πέπον, σακκέουσι ἱματίοισι· ubi tamen interpr. verbo *exprimunt*, non verbo *excolant*, uſus eſt. Sed Euſtathius, vel potius Dionyſius apud Euſtathium, ex hoc noſtro hiſtorico Herodoto affert etiam χρήμαθ' ὑποσακιζόμενοι. Quinetiam ὑποσακίζειν τῆς ὁδοῦ eſſe ait τὸ παρεκβαίνειν καὶ ὑφαιρεῖσθαι (ſubaudiendum autem puto τῆς ὁδοῦ cum hoc verbo ὑφαιρεῖσθαι) atque addit, in hac ſignificatione reſpici fortaſſe ad ſaccum qui paulatim evacuatur. Alioqui σακίζειν dicuntur etiam ſaccularii fures, ſive ſacculorum fures: quum Heſychius σακίζειν exponat, τὸ ἐκκενῶσαι διὰ κλοπὴν τοὺς σάκους. Sed apud illum et in verbo et in nomine littera σ geminatur (ſicut et in σακκέουσι apud Herodotum) quum AElius Dionyſius σάκος etiam non σάκκος ab Atticis ſcriptum fuiſſe teſtetur.

Σπέρχειν, *Adverſari* et *Offendi.* Et Σπερχθεὶς *Perturbatus.* C.

Συγγινώσκω (ut admonui in Ἀναγινώσκω) a vulgari uſu et ipsum diſcedit apud Herodotum: qui duobus modis eo utitur, VII, 13. νῦν μέν τοι συγγνοὺς, χρήσομαι τῇ ἐκείνου γνώμῃ· ubi συγγνοὺς eſt, *Poſtquam mecum reputavi hanc rem.* vel, *conſideravi*, ſeu *perpendi.* Sic in fine cap. 3. lib. IV. μαθόντες ὡς εἰσι ἡμέτεροι δοῦλοι, καὶ συγγνόντες τοῦτο. Sic et cap. V, in fine. (Talem autem uſum eſſe verbi συμφρονεῖν, in meo linguæ Græcæ Theſauro docui.) Aliter in fine cap. 43. lib. IV. ubi infinitivo iungitur, Ξέρξης δὲ οἱ οὐ συγγινώσκων λέγειν ἀληθέα· q. d. *Non aſſentiens ipſi vera dicere*, ipſum videlicet. q. d. *Non conſcius ipſi veritatis.* In hoc tamen loco libri V, c. 91. συγγινώσκομεν αὐτοῖσι ἡμῖν οὐ ποιήσασι ὀρθῶς, magis proprie reddi poteſt, *Conſcii nobis ſumus.* Quinetiam voce paſſiva utitur alicubi hac in ſignific. ut V, 86. ἥσσονες συγγινωσκόμενοι εἶναι, κατὰ τοῦτο εἶξαι. Ubi autem dicit, VI, 92. οὔτε συνεγινώσκοντο, ἦσάν τε αὐθαδέστεροι, ſignificat. *Non agnoſcebant culpam.* H.

Συμψήσας interpretantur συντρίψας, Clio, c. 189. Significat autem correptionem. C.

Συναλίζω, vide in Ἀλίες.

Συναμωρέειν, *Vaſtare*, *Perdere.* Et Συνάμωρος, *Noxius.* C. Sed ſcribitur etiam Συναμωρέειν. H.

Συννοίῃ ἐχόμενος, I, 88. *Cogitabundus.* Vel, *Quum in attenta cogitatione verſaretur.* H.

Συρμαΐζειν, *Purgare* τῇ συρμαΐῃ quam alii potionem, alii herbam aut radicem, alii ſuccum quempiam fuiſſe putaverunt. C.

Συσπεύδειν τινὶ, ſequente infinitivo, I, 92. *Studio meo et opera aliquem adiuvo ad aliquid efficiendum*, vel, *Studium meum alicui ad aliquid præſto.* At vero Ἐπισπεύδω et Ἀποσπεύδω alibi in locis vicinis ceu contraria ponuntur. H.

Σφὶ pro σφίσι ponunt. C.

Σχοινοτενὲς, *Rectum.* C.

Τ.

Ταρσοὺς καλάμων, Clio, c. 179. interpretantur *Areolas arundineas*, *ſuper quibus lateres areſcerent.* Sunt et ταρσοὶ ποδῶν. Et remigia ταρσῶν habent 733
appellationem. Nominantur etiam ταρσοὶ in volucribus. C.

Τέλειον, *Perfectum*, *Confirmatum*, *Evidens.* δι' ὄψιν ἐνείρου οὐ τελείην· I, 121. Et, τὰ τέλεα τῶν προβάτων, I, 183. *grandes oves.* C.

Τέλη, *Impenſæ*, *et Ordines.* C.

Τέῳ interrog. ut I, 117. τέῳ δὴ μόρῳ τὸν παῖδα κατεχρήσαο; *Qua morte interfeciſti?* Eodem modo τεοῖσι ὄμμασι, I, 37. H.

Τετρύσθαι, *Afflictum eſſe.* C.

Τὸ, paſſim pro ὃ, id eſt *quod* relativum. Sic I, 51. εἴδωλον τὸ λέγουσι εἶναι. Et paulo ante, τοῦ ἐπιστάμενος τὸ οὔνομα pro οὗ, *cuius nomen quamvis ſciam.* Sic alibi ἐν τῷ pro ἐν ᾧ, *in quo.* Pluralis autem genitivus τῶν, quum eſt articulus præpoſitivus, interdum voculam τὶς interiectam habet inter nomen cum quo iunctus eſt, ut I, 51. τῶν τις Δελφῶν, pro τὶς τῶν Δελφῶν vel potius τῶν Δελφῶν τις.

Τριφάσιον, *Triplex*: ut διφάσιον, *Duplex.* C.

Τῷ ἐόντι χρησάμενος, *Veritate uſus*, *Eo quod res erat.* Et τῷ ὄντι γε, *Revera.* Et κατὰ τὸ ἐὸν, *Secundum veritatem.* C.

Τῶν ἴδμεν, pro ὧν ἴσμεν, *Quæ comperta aut cognita ſunt*, uſitata parentheſis Herodoto. C.

Τωὐτὸ, id eſt, τὸ αὐτὸ, ſimilitudinem et æqualitatem et coniunctionem ſignificat. κατὰ τωὐτὸ τὸ καὶ Ἕλληνες λέγουσι, I, 1. *idem ipſum quod Græci memorant.* Χῖοι μέν νυν καὶ Ἐρυθραῖοι κατὰ τωὐτὸ διαλέγονται I, 142. *eadem lingua utuntur.* Item τωὐτὸ φρονήσαντες, de conſenſione et concordia, in Clio, c. 59. fin. Et in Polymn. c. 145. συλλεγομένων ἐς τωὐτὸ, *quum conveniſſent.* C.

Υ.

Ὕβρις, *Petulantia* et *Laſcivia*: ut de equis, Clio, c. 189. de mulis Melpom. C.

Ὑγιηρὸς, ὑγιεινὸς, *Sanus.* C.

Ὑπερθρώσκειν, *Superſilire*, ut II, 66. ὑπερθρώσκοντες τοὺς ἀνθρώπους. Apud eundem legimus et Καταθρώσκω· apud Homerum autem et Ἀποθρώσκω et Ἐπιθρώσκω legimus.

Ὑπερτίθεμαι uſum quendam apud Herodotum habet multorum auribus valde mirum futurum. Ponitur enim pro *Communico*: ea in ſignific. qua dicimur conſilium noſtrum alicui vel cum aliquo communicare, (utriusque enim exempla inveniuntur) et qua Cicero dicit, *De ſocietate multa inter ſe communicarent.* lib. V, c. 24. circa finem, νῦν ὦν, ἐπινοέω γὰρ πρήγματα μεγάλα κατεργάσασθαι, ἀπικνέο μοι πάντως, ἵνα τοι αὐτὰ ὑπερθέωμαι. *Nunc igitur quum res magnas aggredi in animo habeam, fac omnino ad me accedas, ut tecum de iis communicem*, ſed alterum verbum multo aptius mihi videtur. Interpr. reddidit *Aperiam.* Sic VII, 8, I. διὰ ὑμέας ἐγὼ συνέλεξα, ἵνα τὸ νοέω πρήσσειν ὑπερθέωμαι ὑμῖν. Quinetiam I, 8. τούτῳ τῷ Γύγῃ καὶ τὰ σπουδαιέστερα τῶν πρηγμάτων ὑπερετίθετο. Utitur vero et activa voce ὑπερτίθημι eadem in ſignific. ut videbis III, 155. et V, 32. H.

Φ.

Φάλαρα, Ornamenta equorum. C.

Φάρμακα, *Colores*, Clio, c. 98. προμαχεῶνες ἠνθισμένοι εἰσὶ φαρμάκοισι, *nitent coloribus.* Et φαρμακεύειν, *Tingere.* C.

Φάρεος, *Portio.* C.

Φερέγγυος, δυνάμενος, *Sufficiens*. C.
Φρενήρης, *Mentis compos*. C.
Φώρ, *Fur*. C.

X.

Χερὶ χρῆσθαι, ſeu τῇ χειρὶ, vide in Ἀλκῇ.

Χρᾶν, *Reſpondere*, id est, Oraculum reddere, ἡ δὲ Πυθίη οἱ χρᾷ τάδε, I, 55. *reſponſum Pythia hoc reddidit*. Et, χρήσαντος τοῦ θεοῦ, Clio, c. 69. *Quum oraculum redditum mihi ſit*. Inde et Χρηστήριον ſed hoc communius. C.

Χρῆμα, ut, συὸς μέγα χρῆμα· I, 36. Et, τυραννὶς χρῆμα σφαλερόν, III, 53. Et, χρῆμα πολλὸν νεῶν, VI, 43. Et, χρῆμα χειμῶνος ἀφόρητον, VII, 188. C.

Ψ.

Ψῆνες, Quæ in caprificis beſtiolæ naſcuntur. C.

Ω.

Ὤρην ἔχειν, I, 3. *Reſpectum habere*, aut *curam*. Et, οὐδεμίαν ὤρην ἔσται, III, 155. *Nihil momenti attulerit*, vel, *Nihil retulerit*. C.

734 EX EIUSDEM H. STEPHANI PROLEGOMENIS,

IN SECUNDA EDITIONE HERODOTI.

QUANTA ſit variis in rebus Gallicæ linguæ cum Græca convenientia, et quam multa Græcorum loquendi genera in Gallicum ſermonem ita verti posſint, ut verbum verbo reddatur, (quum Latina contra Græcis nullo modo reſpondeant) ante multos annos docui, in Gallico libro cui titulus est, *De la conformité du langage François avec le Grec:* id est, De conformitate (ſi ita loqui licet) Gallici ſermonis cum Græco: at quum primam Herodoti editionem dedi, vel hunc unum argumento meo non parum exemplorum ſuppeditare animadverti. Quum autem ea illi editioni præfixisſem, ne in hac quidem prætermittenda, ſed potius cum aliquo auctario exhibenda cenſui.

IONISMI GALLICI, SIVE IONICI GALLICISMI,

QUI APUD HERODOTUM LEGUNTUR.

Ἀποβαλέεις τὴν κεφαλὴν, *Tu perdras la teſte.* VIII, 65

Καμβύσεα ἔτυψε ἡ ἀληθηΐη τῶν λόγων, *Cela luy toucha le cœur.* III, 64

Τὰ μὲν ἄνω, κάτω θήσω, τὰ δὲ κάτω, ἄνω, *Je mettray ce que desſus, desſous*, id est, *Je renverſeray tout l'ordre qui y est establi.* III, 3

Οὐκ ὀρθῶς σεωυτοῦ προέστηκας, *Vous ne vous gouvernez pas bien.* II, 173

Κόσμον τόνδε Δηϊόκης πρῶτός ἐστι ὁ καταστησάμενος. *Il fut le premier qui eſtablit cet ordre.* I, 99

Μωρίη πολλὴ λέγειν, *C'est une grande folie de dire cela.* I, 146

Ἔρχομαι φράσων, *Je vien à dire.* Utitur autem illo genere loquendi frequentisſime: ſed mutato interdum partic. φράσων in λέξων, aut ἐρέων. I, 194

Συνέχεσθαι, *S'attacher*, de conferentibus manus. I, 214

Ἵνα ἴδω τί κοτε καὶ λέξει, *Pour voir qu'il dira.* II, 114

Ἔλαβε τὸν μισθὸν. *Il à receu ſon ſalaire*, vel *ſon payement*, de eo qui punitus fuit pro meritis: ſeu, pœna quam meruit affectus fuit. III, 15

Ὡς δὲ ἐς τὸν οἶνον ἀπίκετο. *Quand il vint au vin*, pro, *Quand il vint à parler du vin.* III, 22

Τὸν ταῦτα ἐπιθέμενον εἰπεῖν, *Qui a donné charge de dire*
735 *ceci.* III, 63

Ἀπήνεικε Καμβύσεα. *Il emporta Cambyſes*, ut dicitur, *Ceſte maladie l'emporta.* Alibi, λοιμὸς ἀπολαβὼν ἀπήνεικε. III, 66

Ἐπεί τε δὲ καὶ ἐς Δαρεῖον ἀπίκετο γνώμην ἀποφαίνεσθαι. *Quand il vint à Darius de dire ſa ſentence.* III, 71

Ἀπῆκε ἑωυτὸν ἐπὶ κεφαλὴν φέρεσθαι ἀπὸ τοῦ πύργου κάτω, *Il ſe laiſſa tomber*, etiam de eo qui præcipitem ſe dederit. III, 75

Θυμὸν ἔχε ἀγαθὸν. *Ayez bon courage.* III, 85

Προσέφερε Δαρείῳ λόγον τοιόνδε, *Porta ceſte parole à Darius.* III, 134

Ἔσαν ἐν φυλακῇσι. *Ils eſtoyent ſur leurs gardes.* III, 152

Γνῶναι τὸ θέλει τὰ δῶρα λέγειν ut dicimus, *Que veut dire cela?* pro, Quid hoc ſibi vult? IV, 131

Ἔδοσαν σφέας αὐτοὺς Ἀπρίῃ τῷ Αἰγύπτου βασιλεῖ, ut dicimus, *Ils ſe donnerent à un tel prince.* IV, 159

Εἰ ὑμῖν φίλον ἐστὶ, *S'il vous plaiſt*, quum rogamus ut aliquid fiat. V, 20

Οἷόν τι χρῆμα ἐποίησας; *Qu'avez vous faict?* cum increpatione. V, 23

Ἐκ νέης, *De nouveau*, pro, De integro, Rurſus. V, 116

Ἀταξίη, *Desordre.* VI, 13

Οὐκ ἀπέδοσαν τὴν ὁμοίην. *Ils n'ont pas rendu la pareille*, vel, *Ils ne rendirent pas.* VI, 21

Τρίτῳ ἔτεϊ τουτέων, *Il y a trois ans de ceci*, pro, *Trois ans depuis ceci.* VI, 40

Ἐπὶ σφίσι ἔχοντας· ut dicitur, *A qui en avez-vous?* pro, *A qui en voulez-vous?* VI, 49

Ἐς τὸν ἱκνέεται ἔχειν. *A qui il vient*, pro, *A qui il appartient.* Huc pertinent quæ de adverbio ἱκνεομένως dixi in recenſione vocab. Herodoti. VI, 57

Τοῦτο ἀπέῤῥιψε τὸ ἔπος. *Il ietta ce propos.* VI, 69

Καὶ τοῦτο οὐκ ἔστι ἄλλως εἰπεῖν, *On ne le peut dire autrement*, id est, *On ne le peut nier.* VI, 124

Οὐκ ἦλθον ἐς τοῦτον τὸν λόγον ὥστε μάχεσθαι, *Ils n'en vindrent pas à ces termes.* VII, 9: 2

Τὰς πρὸ τοῦ ἡμέρας, *Ces iours paſſez*, pro, Nuper. VII, 16: 2

Νομίζων Ξέρξεα ἀποδέξειν λέγοντα οὐδὲν ut Gall. *Ce n'est rien dict.* VII, 17

Πρῆγμα ἂν εἴη μοῦνον, ſequente infinitivo, *On n'auroit autre choſe à faire que, &c.* VII, 130

Πρῶτον χρημάτων πάντων, *Devant toutes choſes.* VII, 145

Εὑρίσκω συμβαλλόμενος, ut a nobis dicitur, *Je trouve par mon compte.* VII, 187

Διέξοδοι βουλευμάτων. ut dicimus, *Discours.* VII, 234

Ἀριθμὸν ποιέεσθαι, *Faire le compte.* VIII, 7

Ἥπερ δὴ ἔφερε τὴν ἀληθηΐην πᾶσαν. Tale est in noſtro ſermone, *On luy apporta toute la verité du faict.* VIII, 82

Φέρει καὶ ἐς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, *Il emporte à toute la Grece.* VIII, 142

Ἐξέμαθον πᾶν τὸ ἐόν. *Ils ſceurent tout ce qui en eſtoit.* IX, 11

Ἑκατὸν ὀργυιαὶ δίκαιαι. ut Gall. *Juſtes*, id est, *De juſte meſure.* Iuſtæ menſuræ.

Δέσποτα, aliquot in locis ad regem: ut illi dicimus *Sire:* pro quo ſcribi *Cyre*, poſtularet derivatio a voc κύριε (id est, *domine*) quæ postea depravata fuit in κύρε.

ALIA

ALIA DE HERODOTI VOCIBUS, ET VARIA IN QUIBUSDAM MS. SCRIPTURA, &c.

Ex eiusdem prolegomenis in eadem ſecunda editione.

RATIONI autem conſentaneum mihi videtur ut a quibusdam illius recenſionis [*præcedentis vocum Herodoti*] locis initium ſumam, ſuper quibus habeo quod te moneam. Primus erit ubi vocabulum ἀτέοντες (VII, 223. in fine) Camerarius interpretatur *Nihil curantes*, addens, Homerum ſimiliter eſſe uſum. Nam ἀτέοντα quidem legimus apud Homer. Iliad. υ, ſed pro βεβλαμμένον, (videlicet εἰς τὰς φρένας, ſive τὴν φρένα, unde dicitur aliquis voce compoſita βλαψίφρων) ab ἄτη. Pro illo igitur ἀτέοντα, ego vel ἀτίοντα (fuit autem facilis lapsus ex ἀτίοντα in ἀτέοντα) vel ἀτίζοντα reponendum cenſeo. Illud tamen mihi nullum lexicum ſed memoria diu ſollicitata ſuppeditavit. Recordatus ſum enim me legiſſe (apud Theognin, ni fallor) hunc verſum,

Πᾶς τις πλούσιον ἄνδρα τίει, ἀτίει δὲ πενιχρόν.

At vero ἀτίζω, pro καταφρονῶ apud Homerum extat Iliad. υ. Quod ſi etiam incidiſſet Camerarius in aliquem Herodoti locum ubi vox ἀτέοντες uſum illum haberet, eam pro mendoſa habendam eſſe, ex iis quæ dixi conſtat.

Fuerunt alioqui vocabula quædam inter illa quæ idem recenſuit, in quorum ſcriptura ab editione Baſilienſi diſcedere non dubitavi, quum manifeſtus eſſe error videretur. Sed tamen, ne meo ſtare iudicio neceſſe habeas, hæc ſunt, αἰγυλεῖν, mutatum in ἀγινέειν· et εὐμαρίη, in εὐμαρίη· necnon ὀρτί, (quod barbarum potius quam Græcum videri poterat) mutatum in ὀρφός. Item χῆνες in ψῆνες, de beſtiolis quæ in caprificis naſcuntur. Monui autem et de nomine σαγήρεις, tanquam ſuſpecto, pro σαγάρεις· quod apud Herodotum legitur.

Sed hinc ad alia venio, quæ ſcrupulum inicere cuipiam poſſint circa interpretationem. Ex his eſt εὐμαρίη, quod ille interpretatus eſt *ſtercus:* quum potius *ventris exoneratio* ſignificetur: ſicut et ἀπόπατος (quo illud exponitur) hoc ſonat.

In vocabuli Ἐπιστροφέως interpretatione dubitari poteſt de illa voce Latina *Oblique*, poſita inter haſce duas *Accurate* et *Vehementer:* et ſuſpicatus ſum primo aſpectu, *Obnixe* eum ſcripsiſſe: ſed quum poſtea cogitavi, Suidam teſtari, Herodotum eſſe uſum pro ἀπατητικῶς, id eſt, *Fallaciter*, *Deceptorie* (ſi et hac uti voce licet) *Fraudulenter*, illud *Oblique* retinendum, et tantum ſedem ei ſuam mutandam cenſui.

In voce χρῆμα locos aliquot, tanquam eiusdem rei exempla, affert, quum tamen non eundem in omnibus illis locis uſum habeat vox ea de qua agitur. Quatuor enim exemplorum, quæ proponit, primum ei eſt hic locus, σῦς μέγα χρῆμα· ſecundum, iſte, τυραννὶς χρῆμα σφαλερόν· tertium, χρῆμα πολλὸν νεῶν· quartum, χρῆμα χειμῶνος ἀφόρητον· atqui in illo ſecundo loco ubi dicitur, τυραννὶς, χρῆμα σφαλερὸν, non idem eſt uſus vocabuli χρῆμα, qui in ceteris tribus: adeo ut hic χρῆμα in πρῆγμα mutando, dici queat eodem ſenſu τυραννὶς, πρῆγμα σφαλερόν· at in ceteris illis locis ubi genitivus iungitur illi nomini χρῆμα, hæc mutatio locum non habeat. Quoniam autem huius loquendi generis nullam ille expoſitionem addit, ideoque lector eam ſe a me expectare non immerito dicturus eſt, oro ut meum Theſaurum conſulere, et ita vicariam operam illam mihi præſtare *malit: ſimulque diligenter eum quem ibi propono Plauti locum* expendere, annon in eo Ionicam illam phraſin repræſentare, aut ſaltem ad eam alludere, voluerit. Simul autem inde diſces, non minus Atticis quam Ionibus uſitatum illud loquendi genus fuiſſe, quum et Ariſtophanes eo utatur. Ac ſunt certe et alia 736
plurima quæ Attici ab Ionibus mutuari non dubitarunt.

In iis quæ parvo intervallo ſequuntur (pauca enim tantum verba interiecta ſunt, quibus vox ψῆνες exponitur, pro qua perperam ſcriptum eſſe χῆνες in editione Baſilienſi, paulo ante dixi) poſtquam ὤρην ἔχειν, interpretatus eſt *Reſpectum habere aut curam:* ſubiungit, *Et*, οὐδεμίη ὤρη ἔσται, *Nihil momenti attulerit.* Quæ tamen interpretatio convenire loco non poteſt. Sunt enim verba illa ex hoc lib. III, 155. loco, τῆς σεωυτοῦ στρατιῆς τῆς οὐδεμίη ὤρη ἔσται ἀπολλυμένης. Sonant autem hæc, *Cuius amiſſionem nemo curabit*, vel, *De cuius amiſſione nihil penſi cuiquam erit.*

Sed nec ad verbi γυναιμανέειν interpretationem non ſatis attentionis attuliſſe videtur: atque id vel ex iis intelligere poteris quæ in meo Theſauro de verbo illo dicuntur.

Venio nunc ad aliud, cuius mentionem obiter tantum feci in illa ipſa recenſione, ne, ſi forte diutius differam, obliviſcar. Id autem eſt de vocabulo Ἔγκοτος. Dixi enim me vix perſuadere mihi poſſe, ἔγκοτον in duobus quos legiſſem Herodoti locis, pro κότον poſitum eſſe. Ideo autem a me dictum hoc eſt, quod vocem hanc pro adiectivo tantum nomine habeam, et nihilomagis ſubſtantivum eſſe nomen poſſe exiſtimem quam ἔγκυκλον, aut ἔγγονον, aut ἔμπονον. Confirmant autem mihi hanc opinionem quatuor noſtri ſcriptoris loci: quorum primus ſit hic, VI, 73. δεινὸν τινὰ σφι ἔγκοτον διὰ τὸν προπηλακισμὸν ἔχων. Secundus autem hic, VI, 133. ἀτὰρ τινὰ ἔγκοτον εἶχε. Tertius ſit iſte, VIII, 29. ἔγκοτον σφι ἀμφοτέρων ἔχοντες. Ad quartum autem antequam veniam, conſiderare te iubebo in duobus locis ſequi participium ἔχων, in uno ipſum verbum εἶχε. Quid tum? dices. Quoniam dico ſcriptam ab Herodoto fuiſſe præpoſitionem ἐν ſeorſum ab illis duabus ſyllabis, quæ ſunt ſecunda et tertia in voce ἔγκοτον, et illam præpoſitionem per tmeſin a participio et alibi a verbo ſeparaſſe, remanente in medio voce κότον· ut perinde ſit acſi ſcriptum eſſet, δεινὸν τινὰ σφι ἐν κότον ἔχων, pro δεινὸν τινὰ σφι κότον ἐνέχων. Item, ἀτὰρ τινὰ κότον ἐνεῖχε. Eodem modo in illo tertio loco κότον σφι ἀμφοτέρων ἐνέχοντες. Sed quid me in hanc ſuſpicionem, vel potius ſententiam (omnino enim illud mihi perſuadeo) adducit? Locus ille qui ſupereſt ex iis, quos me allaturum promiſeram. Is legitur in Clio, c. 118. Ἀστυάγης δὲ, κρύπτων τόν οἱ ἐνεῖχε χόλον. Eſſe enim ſcribendum ἐνεῖχε, ut habet poſterior hæc editio, non ἐνείχεε, ut in priore legebatur, (Aldinam et Baſilienſem perperam ſequente) luce clarius eſt. Quomodo enim ab ἐνέχω eſſe ἐνείχεε poſſit? Iam vero et abſque adiectione dici ἐνέχειν τινὶ, Theſaurus meus docebit. Ac meminit certe huius uſus verbi ἐνέχειν Euſtathius quoque: ſcribit enim, ἐπέχειν apud Homerum in Odyſſea eſſe κατά τινος ἔχειν· atque hoc dici etiam ἐνέχειν. Ille autem Odyſſeæ locus eſt hic, ex libro τ,

Δαιμονίη, τί μοι ὧδ' ἐπέχεις κεκοτηότι θυμῷ;

Ubi poſtquam dixit idem ſcholiaſtes, ἐπέχεις (intellige tamen ἐπέχεις μοι) idem eſſe quod κατ' ἐμοῦ ἔχεις, et præpoſitione hac indicari interdum ἐναντιότητα, exemplis quibusdam docuit, tandem ſubiungit, ſimile verbo ἐνέχειν eſſe hoc ἐπέχειν. Hoc tantum ſupereſt nunc ut videamus an Herodotus libenter tali tmeſi utatur ſeu dialyſi ſeu diæreſi qualem haberet illa quam apud eum repono ſcriptura. Sed præter unum quod habemus in eodem ſcholiaſtæ loco huius figuræ exemplum ex hiſtorico, VI, 49. ἐπὶ σφέων ἔχοντας τοὺς Αἰγινήτας pro σφίσιν ἐπέχοντας (nam hoc eſſe dictum διαλελυμένως ſcribit: et alicubi διῃρημένως eadem de re dicit) alia paſſim apud eum occurrunt, ut ἀνά τ' ἔδραμον, pro ἀνέδραμον et ἀπὸ μὲν ἔλαυνε, pro ἀπέλαυνε· et κατὰ μὲν ἔκτεινεν, pro κατέκτεινε. Ac (ut de alia dialyſi loquar quæ illi vel potius dialecto illius eſt peculiaris) interiicitur et vocula ἄν· ut ἀπ' ἂν ἔδωκαν· et κατ' ἂν ἐκάλυψε, pro κατεκάλυψε. Hæc autem quum ita ſint, non immerito (ut opinor) vocabulum illud ἔγκοτος, quatenus quidem ſubſtantivi, non adiectivi tantum, ſedem obtinebat, e Græcæ linguæ finibus procul amandatur. Nec mirum eſt tamen tam multis doctis viris et in Græca lingua exercitatis, ac nominatim, Ioachimo Camerario, viro doctiſſimo et huius linguæ peritiſſimo, (ſcribit enim Μῆνις, Κότος, Ἔγκοτος, *Vehemens ira*) non mihi tantum, vocem illam ſucum feciſſe, quum et Græcis lexicographis ſe-

fecerit: ac potiſſimum Suidæ: qui eo etiam magis eſt reprehendendus quod ex hoc epigrammatis loco, — *τίς Φθόνος αἰὲν ἐπωτίδας ἀγαθῶν ἔγκοτος αἰὲν ἔχει*, colligat, *ἔγκοτος οὖν ἡ ἐπίμοτος ὀργή*; et non animadvertat, *ἔγκοτος* ut adiectivum, iungi cum ſubſtantivo *φθόνος*.

Libet autem eadem opera et de quibuſdam aliis vocabulis te commonefacere, quæ quum ex Herodoto afferantur, ut ſcripta ſunt in typographicis editionibus, ſuſpicione tamen haud carent, præſertim veteris libri au-
737 toritate (ad nonnulla quod attinet) eam augente. Ex his eſt verbum *διαφθορέει*, in hoc lib. I, cap. 88. loco, *πόλιν τε τὴν σὴν διαρπάζει, καὶ χρήματα τὰ σὰ διαφθορέει.* Quamvis enim primo aſpectu videri poſſit verbum iſtud *διαφθορέειν* admitti poſſe (ut ex nomine *διαφθορὰ* factum) tamen Herodoti ſeculo in uſu fuiſſe, vix credibile eſt. Huc autem accedit quod in vet. exempl. non *διαφθορέει* ſed *διαφορέει* legitur. Quod ſiquis aliud exemplum afferat eodem e ſcriptore, videlicet VII, 10. extremo, *διαφθορεύμενος ὑπὸ κυνῶν* is ex me audiet, ibi pariter in vet. exempl. non *διαφθορεύμενος*, ſed *διαφορεύμενος* legi. Hunc autem verbi illius uſum exprimere videtur voluiſſe Horatius Latino illi omnino reſpondente, quum dixit, *Poſt inſepulta membra different lupi.*

Sic autem, quum *ὑποθέμενος* apud hunc ſcriptorem habeamus I, 107. ubi ſcriptum eſt, *ὑποθέμενος δὲ τῶν μάγων τοῖσι ὀνειροπόλοισι τὸ ἐνύπνιον*, non dubito quin vet. exempl. ſequi oporteat, ex quibus annotatum eſt *ὑπερθέμενος* pro *ὑποθέμενος*, in eo qui hunc non magno intervallo c. 108. ſequitur, *ἰδὼν δὲ ταῦτα, καὶ ὑποθέμενος τοῖσι ὀνειροπόλοισι.* Nam in priori editione mea non minus hic quam illic *ὑπερθέμενος* ſcriptum erat: ſed quum hic ex vet. exempl. adſcriptum margini invenirem *ὑπερθέμενος*, malui huic locum illius dare. Quod autem factum hic fuit non dubito quin et priore faciendum loco fuerit, ſcribendo, *ὑπερθέμενος δὲ τῶν μάγων τοῖσι ὀνειροπόλοισι.* Haud enim dubito quin haud aliunde quam ex incuria contigerit ut illi etiam præcedenti loco appoſita ex iiſdem veteribus libris illa lectionis diverſitas non eſſet, eo in libro (ſcriptus autem et ipſe erat, ſed minus vetuſtatem præ ſe ferens) quem poſterior in margine ſibi appoſitum habebat. At editio Aldina in priore quidem loco *ὑποθέμενος*, at in poſteriore *ὑπερθέμενος* nobis exhibet. Eſtque et hoc ſciendum, fuiſſe repertum exemplar, quod viciſſim pro illo *ὑπερθέμενος* haberet idem illud *ὑποθέμενος*, quod non longo intervallo præceſſerat. Quorſum tam multa? ut oſtendam, quam veriſimile ſit quædam vocabula, præſertimque verba, ob ſignificationem quæ pleriſque lectoribus inſolens videbatur, ab eorum aliquo (nimirum eo qui ceteris audacior erat) mutata in alia fuiſſe, hunc etiam apud ſcriptorem. Sed quis (dices) verbo *ὑπερτίθεσθαι* ita unquam uſus eſt? nimirum ſignificare volens, communicare quidpiam alicui: eo modo quo dicimus nos communicare aliquid ei, quod ita exponimus ut ſimul eius ſuper eo conſilium audire cupiamus. Ipſemet Herodotus (inquam) ita eſt alibi uſus, non uno in loco. E duobus ſaltem unus quidem exſtat, *ἐπεί τε δὲ ὑμῖν ἀναφέρειν ἐς πλεῦνας ἔδοξε, καὶ ἐμοὶ ὑπερθέσθε, ἢ ποιέωμεν σήμερον*, &c. Ubi interpres non omnino male vertit, *Sed quoniam ſtatuiſtis ad plures referendum, et me adhibendum.* Dicens autem, non omnino male hunc locum ab eo eſſe redditum, hoc addo, dummodo verba illa quibus utitur, *et me adhibendum*, recte intelligantur. Significare enim voluit, *et me adhibendum in conſilium.* Alioqui non dubium eſt quin potius, *et mihi communicandum*, dicere debuerit. Alter autem locus eſt hic, ex lib. III, c. 71. *εἰ μέν τοι ὑπερετίθεα τὰ ἔμελλον ποιήσειν, οὐκ ἄν με περιεῖδες· νῦν δ' ἐπ' ἐμεωυτοῦ βαλλόμενος, ἔπρηξα.* Ubi interpres tandem animadvertit quod alibi animadvertere non potuerat: videlicet *ὑπερτιθέναι* (nam hic voce activa utitur, quum potius paſſivæ uſum hunc dare ſoleat) eſſe quod Latini *communicare* dicunt. Ut autem minus mirer illum verbi *ὑπερτίθεσθαι* uſum non tantum novum et mirum viſum fuiſſe, ſed etiam mendi ſuſpectam ſcripturam habuiſſe, hoc facit, quod verbum quoque *ἀνατίθεμαι* quum apud quendam hiſtoricum ſignificationem iſtam haberet, interpres *differre* vertit: quemadmodum et *ὑπερτίθεσθαι* hunc vulgo uſum habet. Iam vero et quum apud Appianum *ἀναθέσθαι τὰ κεκελευσμένα*, ſonaret *revocare*, ſeu *retractare*, interpres *differre* reddidit, ut in Annotationibus admonui. Verum, ut ad mentionem diverſitatis lectionum redeam, ſciendum eſt, ſicut in præcedente loco pro *ὑπερθέμενος* ſcriptum in quibuſdam fuiſſe dixi *ὑποθέμενος*, ita etiam in eo Herodoti de quo nunc agitur loco, aliam quandam ex uno manuſcripto codice habemus, et eam quidem valde miram, videlicet *ὑπεραίρεσθε* quam ſi loco huic accommodare lector velit, valde ſuum ingenium, et quidem fruſtra, fatiget.

Sunt vero et alii loci in quibus contigiſſe idem videmus. Nec dubito quin eorum ſit e numero iſte e lib. V. cap. 92: 5. *καὶ διαπλεύσαντες τὸν βίον εὖ.* Suſpicor enim e lectoribus quempiam, cui inſolens valde hæc metaphora lectori videbatur, vocem illam *διαπλεύσαντες* in hanc quam margini adſcriptam vides, *διαπλέξαντες*, mutaſſe. Atqui cogitandum erat, Herodotum habere nonnulla eiuſmodi, et quæ quum in aliis tantum ſcripto-
738 ribus verſato, mira et pluſquam mira videri queant, eſſe tamen ſuſpecta non debeant. Ad hoc quidem certe *διαπλεύσαντες* quod attinet, talem eius uſum apud hunc ipſum animadvertiſſe mihi videor: quod ſi tamen nullum aliud apud eum extaret huius phraſis exemplum, ſaltem non minus admitti poſſe quivis conceſſerit quam quod alibi apud eum legitur, videlicet III, 155. *πῶς οὐκ ἐξέπλωσας τῶν φρενῶν, σεωυτὸν διαφθείρας*; Nam (ut dixi in recenſione et interpretatione vocum Herodoti) *ἐκπλῶσαι τῶν φρενῶν* eſt *De ſtatu mentis deiectum eſſe*: ſiquidem ad illud *ἐξέπλωσας* reſpiciamus. Alioqui, ſi præſentis ſignificatio alicubi hunc aoriſto detur, ſignificat *De ſtatu mentis deiici*, vel brevius, *De mente exire.* vel, *e mente.* Aut elegantius, *E poteſtate mentis exire.* Quod ſi verbum verbo reddatur, *E mente enavigare*, nam *ἐκπλῶσαι τῶν φρενῶν*, quid aliud eſt? Eſt autem *ἐκπλῶσαι* pro *ἐκπλεῦσαι* nec dubito quin pro illo *διαπλεύσαντες* Herodotus *διαπλώσαντες* itidem ſcripſerit. Sed de hac apud illum ſcripturæ inconſtantia dicendum in ſequentibus erit.

Sunt autem quædam loquendi genera quibus verba adhibentur valde vicina, (præſertim ad ſcripturam quod attinet) et ita quidem ut modo hoc modo illud verbum iis eſſe adhibitum videamus, non ſine diſſenſione exemplarium. Horum unum eſt *ἀεικίῃ περισπεῖν* cum accuſativo perſonæ, et interdum *τρηχέως περισπεῖν.* Nam et *περιέπειν* huic loquendi generi adhibetur. Ac lib. I, c. 115. legimus quidem, *τὸν τοῦδε παῖδα ἀεικίῃ τοιῇδε περισπεῖν*, in Aldina etiam editione: ſed paulo ante, c. præced. ubi habes itidem *τρηχέως κάρτα περιέπε*. In Aldina legitur *περιέσπε*· at *περιέπε* e vet. exempl. eſt ſumptum. Sed tamen initio libri V, occurrit, *περιεφθέντας πρότερον καὶ ὑπὸ Παιόνων τρηχέως*· quod eſt a *περιέπομαι.* Quinetiam III, 115. extremo habemus *ἅτε πολεμίους περιέψεσθαι.*

Ac ſunt e diverſis lectionibus nonnullæ, quæ haud uno in loco annotantur, ut *νομαίοισι* pro *νόμοισι*· nam ut in hoc lib. III, c. 99. loco, *νόμοισι δὲ τοιοῖσδε λέγονται χρᾶσθαι*, habes ex vet. cod. *νομαίοισι* pro *νόμοισι*· ſic et alibi hæc diverſa lectio in iiſdem libris ſe offert.

Sunt denique et lectiones nonnullæ margini adſcriptæ, quæ germanæ eſſe videntur: quum illæ quæ in textu ſunt, videantur eſſe vocabula quæ margini expoſitionis loco adſcriptæ a quopiam fuerant. Exemplum nobis ſuggerit I, 85. ubi pro *εὐθηνίᾳ* margini adſcriptum eſt *εὐεστοῖ*, nam illud *εὐθηνίᾳ* fuiſſe adſcriptum margini, ad exponendum illud *εὐεστοῖ*, et ex margine (ut fit) in contextum irrepſiſſe veriſimile eſt.

Sunt vero et nonnullæ lectiones, quæ quamvis merito ſuſpectæ eſſe videantur, tamen eadem illa vocabula non uno in loco leguntur. Ex his eſt verbum *προστῆναι* pro *παραστῆναι.*

Sunt denique et quædam ex illis lectionibus quæ, quum per ſe nullo admitti modo queant, ſi aliquantum adiuventur (hoc autem fit aliquid in illis emendando) dignæ ſunt quæ magis aut ſaltem non minus quam quæ in textu ſunt recipiantur. Sed hoc in meis Annotationibus aliquando (deo favente) exemplis planum faciam.

Ut autem interim intelligas lector quanto accuratius in hac editione fuerit a me emendata Vallæ interpretatio, quam in priore, quæ illis typographis pro exemplari fuit: magnum maioris huius accurationis indicium vel in prima totius libri periodo habes. Magis tamen inſigne exemplum occurret, lib. I, 10. nam ibi ſi Vallæ interpretationem ſequeris, et totum locum attente conſiderabis, Herodotum ſibi non conſtare, ſed aperte ſibi repugnare, dicere cogeris. Hæc enim verba, in illa tam celebri hiſtoria de Candaule male merito de uxoris ſuæ pulchritudine, *μαθοῦσα δὲ τὸ ποιηθὲν ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, οὔτε ἀνέβωσεν αἰσχυνθεῖσα· οὔτε ἔδοξε μαθεῖν*, Laurentius Valla ita vertit, *Hæc ut didicit a viro quid actum eſſet, neque præ pudore exclamavit, neque viſa eſt percepiſſe.* Quid (reſpondebunt hic plerique) peccatum a Valla dici poteſt? Nonne *μαθοῦσα ἐκ τοῦ ἀνδρὸς*, ſignificat id quod apud eum legitur? *ut didicit a viro*, ſive, *ut didicit ex viro.* Certe, *μαθοῦσα ἐκ τοῦ ἀνδρὸς*,

non

non aliud ſignificare poteſt: ſed dico repugnare hoc prorſus illi tam bellæ diſſimulationi ipſius, quæ his etiam
verbis deſcribitur, *οὔτε ἔδοξε μαθεῖν*, et quam quum in ea permanſiſſet, ſequutus eſt is quem ex ea ſperabat
exitus. Sed quæ tamen alia loci illius excogitari interpretatio poteſt? Aliam nihilominus excogitandam eſſe
aio: nec tamen aliam (meo quidam iudicio) excogitari poſſe quam hanc, quæ a me margini eſt adſcripta,
Hæc ut animadvertit quod a viro factum erat. Sed tu (dices fortaſſe) ita interpretando, præpoſitionem ἐκ cum
παθεῖν iungis, perinde acſi dictum eſſet παθεῖν ὑπὸ τοῦ ἀνδρός. Atque plane novum in Græca lingua hoc eſſe
arbitror. At ego, quidquid tibi et plurimis fortaſſe aliis in ea novum eſt, mihi novum eſſe nego: atque
adeo talis uſus præpoſitionis huius exempla tibi iam nunc duo, duobus e locis, cedo. Unus eſt, ex eod.
lib. I, c. 87. εἰ τί οἱ κεχαριſμένον ἐξ αὐτοῦ ἐδωρήθη. Alter autem legitur eod. lib. I, c. 114. non procul ab
initio, οὐ γὰρ δὴ ἐποίησε τὸ προσαχθὲν ἐκ τοῦ Κύρου. Animadverti autem et Dionem, Herodoti imitatione, a- 739
liquoties hac præpoſitione ita eſſe uſum. Iam conſidera lector quantum errorem inducat interdum ignoratus
tam parvæ particulæ extraordinarius (ut ita dicam) uſus. Sed libet obiter et aliud de iis quæ in eodem (I,
10.) ſequuntur loco addere. Quum igitur hæc ſubiungantur, οὔτε ἀνέβωσεν αἰσχυνθεῖσα, et hæc ita vertan-
tur a Valla, *neque præ pudore exclamavit*, quaſi pudor efficere debuerit ut exclamaret: ego, qui aliam at-
que adeo contrariam, eſſe video mentem Herodoti, ita eam expreſſi *neque exclamavit, utpote pudore reten-
ta.* Quinetiam, ut lectori hanc eſſe mentem Herodoti ſubindicarem, inter ἀνέβωσεν et αἰσχυνθεῖσα, interpun-
ctionem poſui. Illa autem verba, οὔτε ἔδοξε μαθεῖν, quæ vertit, *neque viſa eſt percepiſſe*, maluiſſem ut ver-
tiſſet, *neque viſa eſt animadvertiſſe:* aut *neque præ ſe tulit animadvertiſſe:* ut habes margini a me cum præ-
cedentibus adſcriptum.

Alia exempla maioris in hac poſteriori editione accurationis (et quidem nonnulla haud minus fortaſſe inſi-
gnia) circa emendationes interpretationis Vallæ, ipſemet editionem hanc cum altera conferens, aut annota-
tiones meas legens, invenies: atque in iiſdem plurimarum eius emendationum, margini adſcriptarum (qua-
rum pleraſque et prior editio habuit) quæ alioqui dubitationem tibi movere poſſent, reddetur. Simul vero
et de quibuſdam quæ in ipſa Herodoti dictione (vulgo textum vocamus) vel emendata ſunt, vel videntur e-
mendanda, in illis diſſeretur. De emendationibus autem loquor ſive iis, quas iam prior editio exhibuit, ſive
iis quas iſta nunc exhibet. Emendata porro fuerunt ex veteris quidem exemplaris autoritate plurima, vel
potius veterum exemplarium (nam raro abſque duorum ſaltem conſenſu id facere ſum auſus) verum et unus
interdum locus ex collatione cum aliis. Sic enim lib. I, cap. 46. ἐς Ἄβας pro ἐς Σάβας, alio e loco: et
lib. II, cap. 40. pro τῇσι repoſitum τῇ Ἴσι fuit, alio itidem e loco. Dicitur autem Ἴσι pro Ἴσιδι. Verum
et quædam (ac non paucæ fortaſſe) emendationes coniecturales in illis annotationibus proponentur: et quidem
nonnullæ quæ nova etiam vocabula Herodoto dabunt: (nova voco quæ antea apud illum non comparebant in
illis quæ usquam comparebant exemplaribus) ex quibus ſunt ἀλλογνώσας et δεσποσυνόμενον· ſed de illo qui-
dem ἀλλογνώσας vix ulla dubitatio relinquitur: at de hoc δεσποσυνόμενον relinqui mihi dubitationem fateor.
Reponetur autem hoc δεσποσυνόμενον pro διεσπασμένον, quod legitur lib. I, c. 59. initio, adiunctum partici-
pio κατεχόμενον interpoſito particulæ καὶ vinculo. Iam vero ex Plutarcho atque aliis, qui locos huius ſcri-
ptoris citant, emendationes depromentur. Horum autem in numero eſt Euſtathius ſuis tum in Homerum, tum
in Dionyſii de ſitu orbis poëmatium commentariis. Quinetiam ex ipſo interprete Valla nonnullæ emendatio-
nes ſumentur: quarum tales ſunt nonnullæ ut quod in noſtra lectione affirmatur, id lectio eius neget, aut vi-
ce verſa.

Quod vero ad eam ſcripturæ inconſtantiam attinet, de qua me verba facturum promiſi, (unde nimirum fit
ut eadem vocabula non ubique eam litteræ aut litterarum mutationem habeant, quam dialectus Ionica poſcit
aut poſcere videtur) eam inconſtantiam non Herodoto ſed librariis, dialecti qua ille utitur, ſæpe obliviſcen-
tibus, imputandam eſſe aio: aut certe nonnullis qui alicubi vocum, quæ Ionice ſcriptæ erant, ſcripturam a lin-
gua communi receptam margini appoſuiſſent. Ut enim a mentione verbi ἐκπλῶσαι (quod ſermonis huius
occaſionem mihi præbuit) initium ſumam, quis credat Herodotum ita inconſtantem fuiſſe, ut modo πλῶσαι, aut
ἐκπλῶσαι, aut ἀποπλῶσαι, modo πλεῦσαι, vel ἐκπλεῦσαι, vel ἀποπλεῦσαι diceret? Atque, ut de hac ipſa lit-
tera ω loqui pergam, in eiuſdem formæ vocabulis, aut etiam iiſdem, modo litteram illam ω modo ο habe-
mus, haud enim χρέωνται tantum, ſed χρέονται etiam legitur: itidemque ὁρέωντες et ὁρέοντες· illud III, 157. hoc,
IV, 125. Ac ſcimus tamen a Corintho ſcribi, Iones ὁρέω pro ὁράω, itidemque ἐχρέοντο pro ἐχράοντο dicere.
Quinetiam modo hæc littera α, modo η, in uno eodemque verbo occurrit, nam et χρᾶσθαι et χρῆσθαι legitur.
Sic ἐχρᾶτο et ἐχρῆτο. Ac quamvis θεήσασθαι et θεήσεαι pro θεάσασθαι et θεάσεαι ſcriptum ſit, cum alibi cum I,
8. itidemque θεησάμενος, non θεασάμενος. I, 59. item alibi ἀξιοθέητον pro ἀξιοθέατον quumque in his non alia
ſit mutatio quam litteræ α in η, tamen ἐδηῖτο, non ἐδεῖτο, alicubi noſtris ſe oculis offert, mutato etiam ε in η.
Atque, ut in mentione mutationis litteræ α in aliam, maneam, quamvis μέγαθος pro μέγεθος tot loci nobis ex-
hibeant, eodemque modo alicubi ὑπερμεγάθεας pro ὑπερμεγέθεας legamus: tamen et μέγεθος locis aliquot ſcri-
ptum eſt: ut I, 60. Sic etiam τάμνω dicit, pro τέμνω, vocali α locum vocalis ε tribuens: ſed ne hæc qui-
dem mutatio ubique fit.

A vocali α ut veniam ad ε, quum hæc Ionico more auferri a principio quorundam vocabulorum dicatur, 740
et ἐκεῖνος inter illa ponatur, tanquam κεῖνος non ἐκεῖνος, Ionicum ſit: tamen ἐκεῖνος quoque hunc apud ſcripto-
rem ſæpe occurrit. Sic non ſolum ὤρων pro ἑώρων, ſed etiam hoc ipſum ἑώρων apud eum legimus. Ac ne ὀρτὴ
quidem pro ἑορτὴ conſtanter ſcriptum eſt. Utque loquar de iis quoque locis ubi contra inſeritur hæc vocalis,
præter morem linguæ communis, ſciendum eſt, non μηχανεώμενος tantum ſed μηχανώμενος etiam, itidemque
μηχανῶνται legi.

Ab ε ad η tranſiens, mutari quidem et hanc vocalem η dico in aliam, Ionico more: ſed ne hic quidem
conſtantiam ſervari, nam quum vox νηὸς Ionicæ dialecto aſſignata ſit, non minus tamen νεὸς, vel νέα ſeu
νέας· quam νῆα, ſeu νῆας apud eum eſſe ſcriptum videmus. Ac pro ἥσσων et ἡσσωθῆναι legimus ἕσσων et ἑσ-
σωθῆναι multis quidem in locis, (in quorum uno ita eſt allucinatus Valla interpres, ut VII, 18. ex geni-
tivo plurali ἑσσόνων, dicto pro ἡσσόνων, fecerit gentem quæ *Heſſones* diceretur) ſed non tamen in omni-
bus. Quumque pro οἰκεῖος ſcribi debeat οἰκήϊος, tamen et illud interdum occurrit. Sic etiam μαντεῖον pro
μαντήϊον nec ſolum ἀτρεκηΐη, ſed et ἀτρεκίη. Atque adeo IV, 33. ἀσφαλείης, non ἀσφαληΐης, legitur.

Ad vocalem ι quod attinet, alicubi nec in ipſa lex Ionicæ dialecti ſervatur. Nam haud tantum εἰμὲν ſed ἐσμὲν
quoque apud eum habemus. Ac initio Terpſichores προκλήσεος, pro προκλήσιος, ut alibi καταστάσιος. Ac, quum
ι ſæpe ab Ionibus inſeratur, veluti quum ξεῖνος pro ξένος dicitur, in omnibus tamen eiuſmodi vocabulis id fa-
ctum non videmus. Quumque viciſſim in multis detrahatur ι, veluti in ἐπιτήδεος (item in ἐὼν, in ἐώθεσαν,
atque aliis; tamen et ἐπιτήδειος legitur. Et alicubi ἀνίει, alicubi ἀνίεε legitur. Vocalem ο plerique loci ha-
bent in pronominibus ἐμέο et σέο, ſed illam (tanta eſt ſcripturæ inconſtantia) eadem pronomina non minus fre-
quenter coguntur relinquere, eius locum occupantibus ἐμεῦ et σεῦ. Eodemque modo participii ποιεόμενος lo-
cum ſæpe a ποιεύμενος occupari, idemque in aliis huiuſmodi participiis, quinetiam in ipſis verbis, fieri vi-
demus.

Vocalis υ non minus habet et ipſa quod queratur. Quum enim quodam ſuo iure debeat cum vocali ο, ad
efficiendam diphthongum, coaleſcere, in pleriſque vocabulis, e quorum numero eſt οὔνομα pro ὄνομα, (quod
idem iuris cum ὀνομαίνω et ὀνομάζω communicat:) en tibi nihilominus ὀνομάζων, non οὐνομάζων, I, 44.

Nec melior eſt vocalis ω, quam aliarum conditio: quum eam ex verbo πλώω, ſuperveniens ε ſæpe expellat,
ut dictum eſt: nec ζωὴ ſemper, ſed plerumque ζόη, ſcribatur.

In ultima vocali ultimus ſit meus hoc de genere inconſtantiæ, qua leges Ioniſmi violantur, ſermo: (alioqui
enim, quo plura de illa dico, eo plura ſupereſſe dicenda video) donec non ſolum has lectiones διφασίας (ut
Herodoti vocabulo utar) proferre, ſed de iis iudicium ferre vacet.

EX EIUSDEM H. STEPHANI PROLEGOMENIS

aliis ibidem, de opera a ſe præſtita in ſecunda editione, quam in noſtra ſequuti ſumus.

Ac primum quidem, ad eos quod attinet quibus ſine cortice natare in Græcorum ſcriptorum lectione datur, id eſt, qui interpretis operam, tanquam χειραγωγοῦ cuiuſdam, non requirunt, (quamvis multo pauciores in Herodoto et Thucydide, quam aliis, eam non requirere notum ſatis ſit) ſed ceteris ad hanc lectionem adminiculis eſſe contenti poſſunt: non eas tantum quas antea diverſas ſcripturas (ut Græci διαφόρους γραφὰς appellant) exhibui, ſed numerum earum auxi: et cenſura adhibita, quaſdam exauctoravi; non tamen ita, ut amandarem, ſed tantum ut loco ſuo motis alium minus honorificum darem. Ex ipſo enim textu (ut hodie moris eſt vocare) in marginem tranſtuli. Sed quaſdam vicisſim maiore dignas honore iudicavi, ideoque eas hinc illuc tranſtuli. Iam vero et pleroſque locos emendavi, qui tibi faceſſere alioqui negotium poterant: et quidem haud parum negotii nonnulli. Quorum in numero eſt hic qui in Euterpe cap. 40. legitur, ἐπὴν προνηστεύσωσι τῇσι, καὶ ἐπὴν κατεύξωνται, θύουσι τὸν βοῦν. Quem enim iſta vocula τῇσι non torqueat? cui crucem non figat? Sed eſto, veriſimilem poſſe videri hanc emendationem, unde tamen tantum confidentiæ (dices) ut eas voculas τῇ Ἴσι margini non adſcripſeris, ſed ipſis Herodoti verbis inſerere auſus fueris? Quoniam Herodotum ex Herodoto me emendare, vel (ſi mavis) Herodotum eſſe ſui ipſius emendatorem, videbam. Ita
741 enim ille in ſequentibus, eadem in Muſa, paucarum paginarum intervallo, cap. *61.* ἐν δὲ Βουσίρι πόλι ὡς ἀνάγουσι τῇ Ἴσι τὴν ὁρτήν, εἴρηταί πρότερόν μοι· τύπτονται γὰρ δὴ μετὰ τὴν θυσίην πάντες καὶ πᾶσαι, μυρ. Sunt vero et alii loci quibus male affectis ex ipſo Herodoto medicinam adhibui. Sed ſupereſſe fateor qui eandem a me aut ab alio quopiam opem exſpectent. Parum autem abfuit, quin et alium quendam emendare mihi permiſeſim: ſuum illi vocabulum, antiquum certe, et multorum auribus, etiam in Græca lingua valde exercitatorum, inſolens futurum, reſtituendo, id autem eſt ἀλλογνώσας. Nec dubito quin, ſi de hac emendatione, tanquam ex nimia fiducia proficiſcente, accuſatus fuiſſem, cauſæ meæ patrocinium Heſychius ſuſcepiſſet. Sed (ut opinor) nec Hippocrates Ion, quum me ſcriptori Ioni operam præſtantem vidiſſet, opem vicisſim præſtare mihi recuſaſſet: præſertim quum eodem et ipſe vocabulo utatur, paulo quidem alium, ſed tamen non alienum ab eo, quem apud Herodotum habuiſſet, dans ei uſum. Ut taceam, non abſimile vero eſſe, utrumque ab illo, Hippocrate inquam, datum ei uſum fuiſſe. Eſt vero et alius quidam noſtri hiſtorici locus, qui vocabulum quoddam non minus Hippocrati quam Homero uſitatum requirere videtur: ut in meis annotationibus (deo favente) declarabo. Immo quid obſtat quominus iam nunc illam ſaltem libri illius portiunculam (aut ſiquid portiuncula minus dici poteſt) repræſentem? Scito igitur agi de hoc loco, quem habes lib. II, cap. 47. οἱ δὲ πένητες αὐτῶν, ὑπ' ἀσθενείης βίου σταιτίνας πλάσαντες ὗς, καὶ ὀπτήσαντες ταύτας, θύουσι. Nam quum in Aldina iſta pariter et Baſilienſi editione habeamus, ὑπ' ἀσθενείης βιοὺς τέ τινας πλάσαντες ὗς, quid vetat quo minus quis pro voce βιοὺς ſcribendum βαιοὺς ſuſpicetur? Saltem e ſcr ptura qua nihil ſignificari poteſt, aliam, quæ non incommodum ſenſum habeat, efficiet: idque minima cum mutatione. Talem autem mutationem, id eſt minimam ſive leviſſimam, quum ſufficere ad quorundam locorum emendationem viderem, pro religioſo ſuperſtitioſus eſſe nolui. Atque hinc factum eſt, ut in hac poſteriore editione (hoc exemplo contentus ero) pro ἀπιπεῦσι ſcribere ἀπιποῦσι non dubitaverim, lib. II, cap. 94. quum manifeſtum ſit ἀπιποῦν eſſe quod Dioſcorides ἐξιποῦν dicit. Adſcripta autem margini lectio ἀπειπεῦσι, quæ nihil poteſt ſignificare, fieri poteſt ut ex alia manarit, aliis litteris ſcripta, ſed eandem tamen pronunciationem (ut iampridem litteris diverſis eadem pronunciatio dari cœpit) habente: ac audiens aliquis verbum ἀπηθοῦσι (quod eſſe poterat expoſitio illius ἀπιποῦσι) non illo modo ſcripſerit, ſed hoc, ἀπειπεῦσι.

Iam vero et commoda quorundam locorum interpunctione magis etiam quam antea lectoribus commodaſſe, et labore illos levaſſe, ex ipſa collatione apparebit. Alicubi tamen eorum diligentiæ hoc reliqui, ut quam interpunctionem in annotatione margini adſcripta ſequutus eſſem, eam in ipſis Herodoti verbis (niſi forte a me diſſentirent) ſequerentur. Ac huius etiam rei exemplum ſuggeret illa ipſa, quæ modo propoſita fuit, pagina. In eadem enim, lib. II, c. 95. legitur, τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χρᾶται ἐν τῇ ἀναπαύεται κοίτῃ· περὶ ταύτην ἵστησι τὸ ἀμφίβληστρον· ſed tamen ſequendo ea quæ margini adſcripſi, poſt χρᾶται ponenda eſt τελεία ςιγμὴ, at poſt κοίτῃ, tantum ὑποςιγμή. Fateor interim me ſimul etiam mutaturum libenter αὐτῷ in αὐτό.

Paulo poſt.

Ad eos autem ut veniam, quibus contra ſine cortice natare in Græcorum ſcriptorum lectione eſt negatum, eos qui ſine Theſeo e multis illorum locis emergere non poſſunt, eos qui duce filo, ut in aliquo labyrintho, ſua ponere veſtigia neceſſe habent: multo plus et ipſi huic editioni, quam priori, ſe debere, merito fatebuntur: quum me in multo pluribus locis interpretationem Vallæ emendaſſe, in quibuſdam in meipſum etiam, ad emendationem quod attinet, inquiſiviſſe animadvertent. Hoc enim de quibuſdam locis poſſe mihi videor dicere, ubi quæ me non ſatis tum temporis oculatum ſubterfugerant, a me nunc, ceu facto oculatiore, deprehenſa fuerunt. De locis tamen iis non iam loquor, ubi tales erant commiſſi errores, quales in nominum quorundam interpretatione: qui nimirum ſunt eorum e genere quos μεταμορφωτὰς ſive μεταμορφωτικοὺς appellare ſoleo, quod metamorphoſes, et miras quidem eas, in quibuſdam ſcriptorum Græcorum locis interpretandis faciant. Atque horum e numero unus eſt ubi nomen ἥσσονες, quod ſonat *inferiores*, ſeu *viribus minus valentes*, mutatum fuit ab interprete in nomen populi omnibus geographis, omnibus hiſtoricis incogniti: quum is ab illo vocetur *Heſſones*. Locus ille eſt in Polymnia, c. 18. ἰδών τε πολλὰ καὶ μεγάλα πεσόντα πρήγματα ὑπὸ ἡσσόνων· ubi vide quæ margini adſcripta ſunt. Ac eodem modo eod. lib. c. 9? nomen vel potius pro-
742 nomen relativum οἵτινες, quod reſpondet Latino *qui*, videbis transformatum in quendam populum. ita enim ille, *quos prius appellatos fuiſſe Hatines, dictum eſt*: quum verba Herodoti (de Caribus loquentis) hæc ſint, οὗτοι δὲ. οἵτινες πρότερον ἐκαλέοντο, εἴρηται. Sonant vero hæc, *Hi autem, quinam* (id eſt, quo nomine) *prius vocarentur, dictum eſt*. Sic lib. 1, c. 176. vides, ex ἱςιέων, quod Ionica dialecto dicitur pro ἑςιῶν, ab ἱςίαι, (cuius nominativus ſingularis eſt ἱςίη, quo ſignificatur *familia*) quendam populum ſeu quandam gentem ab interprete nobis fieri, cui nomen ſit *Iſtiæi*. Atque his adiiciendus eſt mons *Hirus*, per eandem metamorphoſin factus, lib. 1, cap. 80. nam ibi legitur, *qui e monte Hiro matris Dindymenæ lapſus*, ubi admonitiunculam margini adſcriptam vide. Quod ſi ad aliud genus errorum interpretis a me emendatorum veniendum ſit, illi non cedens, quin potius id ſuperans, de nullo potius hoc dici poſſe exiſtimo, quam de eo, ubi contrarium omnino ſenſum verbis autoris dat interpres. Exemplum quod in mentem venit primum, eſt in Euterpe, cap. 167. hæc enim exhibent iſta Herodoti verba, ἥκιστα δὲ Κορίνθιοι ὄνονται τοὺς χειροτέχνας, a Valla ſic interpretata, *Corinthii quoque minimi faciunt opifices*: quum Herodotus contrarium de Corinthiis teſtetur, eos nequaquam minimi facere opifices, vel potius, contemptui habere. Aliunde autem non contigit tam magnus error, quam ex non intellecto verbi ὄνομαι uſu: ſicut nec compoſitum ex hoc factum κατονόσῃς intellexit Euterp. cap. 136. ubi exſtat inſcriptio, cuius principium hoc eſt, ΜΗ ΜΕ ΚΑΤΟΝΟΣΘΗΙΣ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΛΙΘΙΝΑΣ ΠΥΡΑΜΙΔΑΣ· nam has voces ille ita reddit, NE ME LAPIDEIS PYRAMIDIBUS COMPARES. Ubi illum videri aliud verbum quam κατονόσῃς legiſſe, dixi in iis quæ margini adſcripta ſunt: ſed quum ne illius quidem verbi ὄνονται ſignificationem aſſequutus ſit, facile mihi perſuadeo, non aliam eum lectionem illic ſequutum eſſe, ſed idem ei in illo etiam verbo, quod ex hoc compoſitum eſt, uſu veniſſe. Quis igitur eſt illorum verborum ſenſus? Illorum regis Aſychis verborum ſenſum (lectores enim ibi ſuſpenſos reliqui) eſſe hunc arbitror, NE ME CONTEMNAS PRÆ

LA-

LAPIDEIS PYRAMIDIBUS. Vel, Ne me aſperneris. Ceterum, ad priorem illum quod attinet locum, quem Valla ita vertit, *Corinthii quoque minimi faciunt opifices*, ſuam ei interpretationem vel hoc reddere ſuſpectam debebat, quod ulla vix artificia magis celebrarentur, quam quæ Κορινθιουργῆ (eo modo quo Ἀττικουργῆ, et Μιλησιουργῆ, et Ναξιουργῆ) nominabantur. Haud ſcio autem an ex ullo nobis clarius et certius eſſe id poſſit loco, quam ex Actorum apoſtolicorum capite XIX. Ibi enim quidam nomine Demetrius vel ex uno artificio procudendi templa Dianæ argentea (ſive thecas templi effigie, aut ſcriniola, ſive nummos celeberrimi illius templi formam repræſentantes, aut alias eius imagines, intelligere oporteat) magnum artificibus præbuiſſe quæſtum dicitur. In dubium igitur vocari non poteſt, quin mea quam vera eſt, tam falſa ſit illa meæ contraria interpretatio. Quod ſi librum hunc evolvere libeat, alios pleroſque locos invenies ubi meam itidem interpretationem, et quidem alteri omnino repugnantem, propono. Taceo de locis ubi Latina eius verba negant quod Herodotus ait, aut vice verſa: ſed ita ut id e lectione contraria noſtræ contigerit, eique imputari debeat. Ac fateor poſſe alicubi, utri potius lectioni acquieſcendum ſit, dubitari: atque hæc, ut opinor, incidere dubitatio poterit non procul ab initio Clius, cap. 24. ubi de Arione legimus, καὶ Ἀρίονός ἐστι ἀνάθημα χάλκεον, οὐ μέγα, ἐπὶ Ταινάρῳ· contra enim, χάλκεον, μέγα, legiſſe Vallam videmus. Ac eod. lib. cap. 87. viciſſim negationem ille habet, ubi nullam habemus, nam pro ἀποχρεωμένων lectum ab illo fuit οὐκ ἀποχρεωμένων.

Verum, ut de locis in quorum interpretatione peccavit, verba pergam facere, eorum in numero nonnulli ſunt, ubi hoc inde contigit, quod non animadverteret verbum quodpiam uſum quendam Herodoto, aut certe eius dialecto, peculiarem habere, ut I, 45. συγγινωσκόμενος. Nam et activam vocem συγγινώσκειν longe aliud ſonare paſſim apud hunc ſcriptorem, quam *ignoſcere*, in recenſione et expoſitione quorundam eius vocabulorum a me aliquot exemplis oſtenſum fuit. Minus autem quis miretur fortaſſe illum ἐπιστολὴν reddidiſſe *epiſtolam*, lib. VI, c. 50. quum potius *mandatum* ſignificare videatur. Ac fallitur Euſtathius in eo quod credit, vocem, ἐπιστολὴν, quæ apud Æſchylum id ſonat, pro ἐπιτολὴν poſitam eſſe, adiectione litteræ σ. quaſi vero a verbo ἐπιτέλλομαι, quod Homero uſitatiſſimum eſt, deduci eam neceſſe foret, ac non ἐπιστέλλειν quoque, et quidem in ſoluta etiam oratione, eum uſum haberet. Qua de re ſi quis cum Euſtathio dubitat, omnem utrique meus Theſaurus Græcæ linguæ dubitationem tollet.

Inter illa autem, de quibus nunc demum in hac poſteriore editione monui, est quidam uſus præpoſitionis ἐκ,
qui non animadverſus fecit ut in eorum interpretatione quæ de Cambyſe et Gyge narrantur, I, 10. aliquid ſit 743
abſurdi: ex eo quod, ubi dicitur, μαθοῦσα δὲ τὸ ποιηθὲν ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, interpres non viderit, intelligi debere, non μαθοῦσα ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, ſed τὸ ποιηθὲν ἐκ τοῦ ἀνδρός· ut oſtendi in iis, quæ recenſioni et expoſitioni vocabulorum huius ſcriptoris ſubiunxi.

At eorum e numero de quibus in annotationibus agetur, eſt quod dicitur de Perſis, I, 133. μεθυσκόμενοι δὲ ἐώθασι βουλεύεσθαι τὰ σπουδαιέστατα τῶν πρηγμάτων. Nec enim eos tantum facere iniuriam Herodoto arbitror, qui iſta ex eo aſſerunt, at quæ ſubiungit tacent: ſed eos etiam qui μεθυσκόμενοι interpretantur *ebrii*: ut intelligamus, Perſas, quum iam ſunt ebrii, de rebus maxime ſeriis conſultare. Cur enim μεθυσκόμενοι pro μεθυσθέντες accipiamus, potius quam id, quod proprie ſonat, intelligamus? Id vero non aliud eſt, quam *dum ſe inebriant*. Quantum autem ſit diſcriminis inter eum, qui ad ebrietatem iter facit, eumque qui iam iter illud confecit, atque ad eam pervenit, cuilibet iudicandum relinquo. Tantum certe diſcriminis eſt, quantum inter eum qui urbem quampiam oppugnat, et eum qui iam expugnavit. Quæ comparatio eſt eo aptior, quod is etiam qui ſe inebriat, mentem ſuam velut oppugnat, et de ſtatu ſuo deturbare conatur: at poſtquam hoc effecit, iam dici poteſt eam expugnaſſe. Quamobrem non video quid obſtet, quin participium illud μεθυσκόμενοι interpretemur (ſi verbum verbo reddere nolimus) *inter pocula*, autem ſaltem *inter larga pocula*. Quod ποιητικώτερον eſſe fateor: quamvis Livius largius vinum etiam dicat. *Largiore vino* (inquit) *uſus*. Nec vero videtur contra me facere quod ſequitur, de eo qui domui in qua ſunt præeſt, proponente poſtridie quod ipſis in ea conſultatione potatoria viſum ſuit. Proponit enim tanquam iis qui e menſa (ſi tamen ea tum utebantur) tandem nonniſi ebrii ſurrexerint, ideoque illorum, quæ a ſe ſtatuta fuerint, recordari haud queant. At nihil obſtat interim (meo quidem iudicio) quin intelligamus illis inter larga pocula, et tamen antequam eſſent ebrii, conſultantibus, ebrietatem ſolitam ſupervenire. Sed viderit alius quiſpiam quod pro Perſis afferri poſſit, ſuper eo etiam quod ſubiungitur, et quomodo illud quoque factum oſtendi minus abſurdum queat, quam prima fronte videatur: τὰ ἂν νήφοντες προβουλεύσωνται, μεθυσκόμενοι ἐπιδιαγινώσκουσι.

Exhibebunt porro illæ annotationes meæ, deo favente, et quorundam locorum emendationes ex coniectura: quandoquidem vetere exemplari (cuius etiam exſpectatio fecit ut editionem huius ſcriptoris differrem) video me ante bellorum noſtrorum finem potiri haud poſſe. Atque ut huius quoque operæ aliquod tibi velut γεῦμα interim præbeam, quandam loci quem habet Thalia, c. 130. proponam. Nam ibi pro ὑποτύπτουσα ſcribo ὑποκύπτουσα, levi cum mutatione, ſed eiuſmodi tamen, ut quum ex illo ὑποτύπτουσα nihil niſi ineptum elici poſſit, (præſertim ſi quis Vallæ interpretationem ſequatur) contra in ὑποκύπτουσα non dubitem quin Herodoti mentem habeamus.

Eodem in opere, eademque opera, de illa quoque ſcripturæ diverſitate agam, qua ſit ut eiuſdem vocabuli ſcriptura modo dialecti Herodoti, id eſt, Ionicæ, legem ſervare, modo ab ea diſcedere videatur: et e duabus tribusve (tot enim ſunt interdum) quam potius recipiendam arbitrer, declarabo. Interim certe adeo in hac parte nihil mutare ſum auſus, ut in ipſo etiam principio Ἁλικαρνασσῆος retinuerim, et in Ἁλικαρνησσῆος mutare noluerim: quamvis ſit Ἁλικαρνησσεὺς II, 14. et Ἁλικαρνησσοῦ VIII, 104. In eo quidem magna eſt conſtantia, quam valde quis mirari poſſit, quod nuſquam (ſi memoria non me fallit) genitivo Ionico, id eſt, in εω deſinente, utatur: ſed quemadmodum prima totius operis vox eſt Ἡροδότου, non Ἡροδότεω, ſic alibi alia virorum nomina illo, non hoc ſcripta modo, et Νείλου, non Νείλεω, ποταμοῦ itidem, non ποταμέω, atque adeo λόγου etiam, non λόγεω, habeamus.

Sed quamvis de multis te monuerim, non dubito quin aliqua quæ in eorum eſſe numero debebant, mihi exciderint: quod ſi ita eſt, ſuus illis eodem in opere locus erit.

Iam vero, quoniam, ſi εἰδότι λέγειν non oportet, multo minus, ὁρῶντι λέγειν, quid attinet, quæ hæc EDITIO POSTERIOR adiuncta priori habeat dicere? Sed ea quidem quæ huic Herodoti libro præfixa ſunt, partim mea, partim Ioachimi Camerarii, fuerunt tantum locupletata, et quidem ea in parte quæ mea eſt: at quæ ſubiuncta, DE LEGIBUS ET INSTITUTIS TAM PERSICIS QUAM ÆGYPTIACIS, ex variis ſcriptoribus ſumpta, nunc primum adiecta ſunt. At poterant tamen (inquies) ex aliis etiam alia quædam ſumi. Poterant, fateor: ſed iis quæ præcipua videbantur, eſſe contentus volebam.

EX EIUSDEM H. STEPHANI PRÆFATIONE

IN PRIMAM EDITIONEM.

Herodoteæ autem hiſtoriæ virtutes non ex ore meo, ſed Ioachimi Camerarii, omni genere doctrinæ celeber-
rimi, accipies. Quem ego virum cum antea plurimum dilexi, (ut viciſſim ab eo plurimum me diligi 744
animadverti) tum vero ex quo ipſum quoque vehementi amore Herodotum complecti cognovi, illa certe amoris in Herodotum noſtrum ſocietas, priſtinam illam amicitiam, quantum augeri potuit, tantum auxit. Quod ſi lectis illis Camerarii de Herodoto ſcriptis aliquid tibi ocii ſuperfuerit, meæ etiam editioni Latinæ interpretationis præfixa quædam a me eiuſdem argumenti invenies: in quibus ſatis prolixe illis reſpondeo, qui mendacem eſſe Herodotum mentiuntur: adeo ut præfationem illam, apologiam Herodoti ideo inſcribendam cenſuerim. Inter alia multa ibi, miram illam hiſtoriam et quæ præ ceteris omnibus iudicari fabuloſa poſſet, de Scythis ſervis, qui dominis abſentibus in uxorum illorum poſſeſſionem involarant, tandemque quum iuſto prœlio

repelli ab armatis dominis non potuiſſent, ſolis flagellis repulſi fuerunt: illam inquam hiſtoriam annalibus poſterorum (in his enim et Moſchovitæ numerantur) teſtatam ad hunc uſque diem extare leges: detortis duntaxat (ut fit) nonnullis facti circunſtantiis. Leges item, quod de Threſſis mulieribus narrat Herodotus, eas excedentibus e vita maritis comites ſe certatim offerre, ſimili Indicarum mulierum facto (cuius teſtes oculati hodieque extant) confirmari. Quid quod illa de mulieribus Babylonicis hiſtoria, quæ viris extraneis ſemel in vita ſe proſtituere neceſſe habebant, Ieremiæ Prophetæ teſtimonio confirmatur? Quod autem ad quasdam de rebus levioribus hiſtorias attinet, (in quibus tamen non minus fides eius ſuſpecta eſt) eas ab aliis quoque ſcriptoribus, addito non eius ſed aliorum teſtimonio, referri ſcimus. Cuiusmodi eſt quod de Amaſidis thorace apud hunc noſtrum hiſtoricum legimus, ab illo enim proditum eſt, unamquamque eius ἁρπεδόνην, quamvis alioqui ἐοῦσαν λεπτὴν, habuiſſe in ſe ἁρπεδόνας τριηκοσίας καὶ ἑξήκοντα πάσας φανεράς. At Plinius nullam Herodoti mentionem faciens, certam tamen huic rei fidem affert, quum ita ſcribit, *Mirentur hoc, ignorantes in AEgypti quondam regis (quem Amaſin vocant) thorace, in Rhodiorum inſula oſtendi in templo Minervæ* CCCLXV *filis ſingula iſta conſtare, quod ſe expertum nuper Romæ prodidit Mutianus ter conſul: parvasque iam reliquias eius ſupereſſe, hac experientium iniuria.* (Taceo inſignem errorem, quem interpres hic commiſerat, ἁρπεδόνας non *fila* ſed *venationes* interpretatus.) Hæc ego aliaque huiusmodi mecum reputans, et mendacem tamen ſubinde vocari Herodotum audiens, hoc epigramma inter ſcribendam illam apologiam, in calumniatores illos luſi, tanquam ipſum Herodotum compellans:

Ἄφρων δὲ ψεύστην σε καλεῖ, ὅτι πεύθεται ἄλλων.
Καί τι γὰρ εἰ ψεύστην ψεύδεται ὅς σε καλεῖ,
Εἰ δὲ παλαιὰ λέγει δεδοκηκέναι αὐτὸς ἄμεινον,
Ἄφρων καὶ ψεύστης εὐθὺς ἅλωκεν ἰδών.

Huic certe potiſſimum ſcriptori id accidit, quod præ quovis alio metuiſſe videmus, nimirum ne mendacis a poſteris nomen acciperet. Sed ſi quæcunque incredibilia videntur (dum ea experientia noſtra vel ſenſu noſtro ſive ingenii captu metimur) mendacii inſimulanda eſſent, quam multa in ſacris hiſtoriis, quæ tam certæ ſunt fidei, mendacii inſimularentur? Quem autem librum poſt ſacroſanctos illos habemus, in quo res adeo magnæ commemorentur? in quo providentiæ potentiæque divinæ, quæ ſuperbos deprimit, tot tamque luculenta exempla conſpiciantur? ubi regum, potentiſſimorum alioqui (quorum et ipſe ſuperbiam ac veſaniam nobis ante oculos ſæpe ponit) regnorumque adeo horrendæ everſiones narrentur? Quis eſt ex quo certius ſacra chronologia cum profanis hiſtoriis conciliari poſſit? Addo etiam (quod vel maxime commendare nobis hunc ſcriptorem debet) qui religioſius de divina providentia et quidem valde ſimilibus verbis, interdum etiam iisdem, loquatur? Omitto, priſci illius ſæculi ſimplicitatem, et humile (in quibusdam etiam regibus) vitæ genus eodem nobis modo utrobique deſcribi. Omitto et hoc, nullum uſquam extare apud Græcos autores ſcribendi genus, quod (ut in omnino diverſa lingua) ad Hebraici brevitatem ſimplicitatemque magis accedat. Nemo certe eſt, qui quum legit apud Herodotum hanc inſcriptionem, *Amaſis Polycrati ita dicit:* item, *Mardonius hæc dicit:* non poſſit uſitatum prophetis præſertim ſtylum agnoſcere, *Hæc dicit Dominus Deus.* Nemo eſt item, qui quum Herodotum ita ordientem ſuam hiſtoriam audit, *Herodoti Halicarnaſſei hiſtoriæ editio hæc* (de qua interpretatione alibi dicendum erit) ſimile eſſe hoc Eſaiæ exordium, faſſurus non ſit, *Viſio Eſaiæ filii Amos.* Nec non iſtud Ieremiæ, *Verba Ieremiæ filii Helciæ.* Cui ſimile eſt omnino apud prophetam Amos, *Verba Amos.*

Iam vero quod ad Homerum attinet (ut a ſacris ad profana veniamus) quisquis lectionis illius ſtudioſus eſt, ad eam profecto neque magis compendiariam, neque magis expeditam viam, quam hunc autorem pervolutando, ſternere ſibi poteſt: nec aliunde melius quæ apud Homerum Ionica ſint, et quæ non tam Ionica quam poëtica, cognoſcere, adeo ut qui ſit φιλόμηρος, eum eſſe etiam φιληρόδοτον, rationi conſentaneum ſit.

CHRO-

CHRONOLOGIA HERODOTI.

INITIUM HISTORIÆ HERODOTI.

AB hoc anno Mundi 3246. *deinceps continua ſeries annorum* 240. *in* HERODOTO *extat, a* GYGE *Lydorum Rege, usque ad Crœſum ipsius abnepotem a Cyro Perſarum Rege captum, et deinceps usque ad Xerxis et Perſarum ex Græcia fugam, quæ in annum mundi* 3486. *incidit.*

Est autem Crœſus a Cyro captus anno mundi 3416. *anno nono ante Cyri Monarchiam.*

A Crœſo capto, usque ad initium GYGIS, *et interfectum Candaulem, poſtremum ex Heraclidis Lydorum Regem, numerat Herodotus annos* 170. *In vulgaribus vero Chronologiis tantum* 150. *ponuntur.*

Cœpit igitur regnare GYGES, *anno Mundi* 3246. *qui est primus annus Manasſis Regis Iuda: cum ante* 34. *annos urbs Roma primum condita esſet.*

Ab eo tempore, continua Annorum Series in Herodoto, usque ad 10. *annum Xerxis, extat. Quam ſequenti Tabella, ſeu Chronologia ſpectandam proponemus.*

	Anno Mundi	REGES JUDA.	LYDIÆ.	MEDIÆ.
748		Ezechias.		
	3246	Manaſſes *Rex Juda annis* 55. 4. *Reg.* 21. 2 *Par.* 33.	Candaules *poſtremus ex Heraclidis Rex Lydorum, quo interfecto, Satelles ipſius* Gyges *regnavit annis* 38. *Herodot. lib.* 1. *pag.* 2, 3.	
	3256		*Cepit Colophonem: et Smyrnam ac Miletum oppugnavit, pag.* 3.	Deioces *vir ſapiens, et iuſtus, Medorum rex annis* 53. *Herodot. lib.* 1. *pag.* 21.
	3277			*Condidit* Egbathana. *p.* 22.
	3284		Ardys, *ſecundus Rex Lydorum, annis* 49. *Herodotus lib.* 1. *pag.* 3. *Cepit Prienem.*	*Hic exiſtimatur eſſe Arphaxad, cuius dux fuit* Holophernes *a Juditha interfectus.*
	3293	Amon *Rex Juda* 2. *annis,* 4. *Reg.* 31.	*Ardys tempore* Cimmerii *a Scythis pulſi, Aſiam pervagati ſunt, et Sardes ceperunt. pag.* 3.	
	3301			Phraortes *annis,* 22. *Herodot. lib.* 1. *pag.* 22.
	3303	Joſias, 31. *annis,* 4. *Reg.* 22. *Paral.* 34. 35.		
	3316	Jeremias *Propheta concionari incipit. Jerem.* 1.	Nabuchodonoſor *primus Babylone regnat* 35. *annis. Incipit cum Joſia.*	
	3331			Cyaxares *Medorum Rex, annis* 40.
	3333	Joachaz *tribus menſibus.*		
	3334	Joachim *Rex Juda,* 11. *annis,* 4. *Reg.* 23, 24. 2 *Par.* 36.	Sadyattes 3. *Rex Lydorum* 12. *annis, pag.* 3.	*Totam Aſiam, usque ad Halym fl. Medis ſubiecit. Cepit Niniven, ut a Propheta Nahum erat prædictum.*
	3336	Daniel *cum ſociis in Babylonem abductus est. Dan.* 1.		
	3338	Jeremias *prædicit captivitatem* 70. *annorum, cap.* 25. *Et dictat volumen comminationum cap.* 36. 45.	Nabuchodonoſor *Magnus Chaldæorum Rex annis* 43. *Jerem.* 25.	
750	3345	Jechonias *Rex* 3. *menſibus, ſuaſu Jeremiæ, dedidit ſe Babyloniis, anno* 8. *Nabug.* 4. *Reg.* 24. *Hic una abductus est* Mardocheus *Eſth.* 1. Sedechias *ultimus Rex Judæ, annis* 11. 4. *Reg.* 25. *Paral.* 36.	Alyattes 4. *Lydorum Rex, annis* 57. *Herod. pag.* 5. *Eiecit Cimmerios ex Aſia.*	Scythæ *viginti octo annos imperium Aſiæ tenuerunt. Herod. pag.* 25. 115.
	3350	Ezechiel *Propheta in Babylone concionari incipit.* Jeroſolyma *everſa a Nabuchodonoſore.* 4. *Reg.* 24. 25. 2. *Paralip.* 36.	*Cepit Smyrnam. Obſedit Miletum, cuius Princeps erat* Thraſybulus, *qui Periandro conſilium dat de Spicis extantibus decutiendis, Herodot. lib.* 5. *p.* 168. *lib.* 1. *pag.* 4.	*Scythæ Mediam incolentes transfugiunt ad Alyattem Lydum. Inde ortum bellum ſexennale. Post quod Alyattes filiam ſuam Aryenen, filio Cyaxaris Aſtyagi elocat. Herod. pag.* 15. 22.
	3356	*Initium* Captivitatis Babylonicæ, *quæ duravit annos* 70. *Jer.* 25. 29. *Dan.* 9.		
	3371		*Geſſit bellum cum Cyaxare Medorum Rege. Herod. pag.* 15.	Aſtyages *Medorum Rex, annis* 35. *Herodot. pag.* 28. *Hic fuit ſororius Crœſi Regis Lydorum* (*pag.* 15.) *et avus Cyri maternus. Herod. lib.* 1. *pag.* 23.
	3382	Jechonias *liberatur ex carcere, anno* 37. *transmigrationis.* 4. *Regum* 25.		
	3390		*Fuit amicus Periandri Tyranni Corinthiorum, Herodot. lib.* 3. *pag.* 93.	*Jubet exponi* Cyrum *infantem, pag.* 23. 24.

ÆGYPTI.

Ægypti *deſcriptionem accuratam, et longam Regum Ægyptiacorum ſeriem, quæ tamen temporum diſtinctione caret, Herodotus Libro ſecundo complexus eſt.*

Sethon *Sacerdos, et Rex Ægypti, ſub quo Sennacherib rex Aſſyriorum obſidens Peluſium divinitus in fugam vertitur. exiſtimo autem Herodotum voluiſſe liberationem Jeroſolymæ, et Ezechiæ obſeſſi a Sennacherib indicare. Sed vera hiſtoria non integre ipſi nota fuit.*

Duodecim duces Ægypti *poſt Sethonem, Herodot. lib. 2. pag.* 75.

Pſammetichus *unus ex* 12. *Ducibus, ſolus regnat annis* 54. *Herodot. lib.* 2. *pag.* 77, 78. 45, 46. 50, 51.

Ab hoc certa ſeries annorum et rerum in Ægypto geſtarum, apud Herodotum extat.

Necho *Rex Ægypti, annis* 17. *Herodot. lib.* 2. *pag.* 78.

Interfecit Joſiam Regem Juda in Mageddo. 2. *Paralip.* 35. 4. *Reg.* 23.

Duxit foſſam ex Nilo in ſinum Arabicum. pag. 78. 122.

Juſſit circumnavigari Africam, ut Terræ ambitum, et magnitudinem exploraret. Herod. lib. 4. *pag.* 122.

Pſammys *ſex annis in Æthiopia bellum geſſit, pag.* 74.

Apries *ſuperbus,* 35. *annis. Huius mentionem facit Jeremias, cap.* 44.

Apries *cum initio opibus, et potentia floruiſſet, tandem victus eſt a Græcis ad* Cyrenen *lib.* 4. *pag.* 142. *lib.* 2. *pag.* 79. *Ideo Lybies ab eo defecerunt, eumque ſtrangularunt.*

Amaſis *Ægypti Rex annis* 44. *attigit initia regni Cambyſis.*

GRÆCIÆ.

Archilochus *Parius Poëta Iambicus, vixit tempore Romuli, (Cicero Tuſcul.* 1.) *et Gygis Lydorum regis. Herodot. lib.* 1. *pag.* 3. *Hunc ob mordacitatem Lacedæmonii ex urbe eiecerunt.*

Battus *filius Polymneſti, et Phronimes ex Inſula Thera Coloniam duxit in Lybiam, et urbem* Cyrenen *condidit, iuxta fontem Apollinis, Herodot. lib.* 4. *pag.* 141, 142. *circa annum Mundi* 3300.

Cypſelus *Corinthi Tyrannus, pater Periandri, Herod. lib.* 5. *pag.* 167.

Phalaris *Agrigenti Tyrannus.*

Zaleucus *Locrenſium legislator. tametſi hunc ad Pythagoræ tempora aliqui referunt.*

Alcman *Lydus Poëta Lyricus.*

Arion *Methymneus Muſicus Delphino ex Italia Corinthum vehitur. Herod. lib.* 1. *pag.* 5.

Steſichorus *Siculus Poëta Lyricus.*

Lacedæmonii a Tegeatis victi et capti ſunt. Herod. pag. 13.

SEPTEM SAPIENTES.

Thales *Mileſius prædixit Eclipſin Solis ſub Cyaxare. pag.* 15. 35.

Bias *Prieneus, pag.* 5. 35.

Pittacus *Mitylenæus. pag.* 5.

Cleobulus *Lyndius.* Chilon *Lacedæmonius, pag.* 11.

Periander *Corinthi, et Corcyræ dominus. pag.* 4. 93. 94. 167. 168.

Solon *Athenienſium Legislator, cuius peregrinationum in Ægyptum, Cyprum, Aſiam ad Crœſum, mentio fit, pag.* 82. 172. 6. 7. 18.

Epimenides Cretenſis.

Eodem tempore Anacharſis *Scytha, doctrinæ*

ROMÆ.

Urbs Roma a Romulo condita annis 34. *ante Candaulem Lydorum Regem a* Gyge *interfectum.* 749

2.
Numa Pompilius *regnare incipit anno* 4. *Gygis, qui eſt Mundi* 3250.

3.
Tullus Hoſtilius, *annis* 32.

4.
Ancus Martius, 24. *annis.*

751

5.
L. Tarquinius Priſcus, 38. *annis.*

6.
Servius Tullius, Ciceronis gentilis, annis 44.

Crœ-

	Anno Mundi	LYDIÆ.	MEDIÆ.	ÆGYPTI.	GRÆCIÆ.
752					*cauſa in Græcia peregrinatur. Herodot. lib.* 4 *pag.* 128. 123.
	3403	Crœſus *Lydorum Rex annis* 14.	Harpago *proponit proprium ipſius filium comedendum, pag.* 26.	Amaſis.	
	3406	*Epheſum, et vicinas urbes Jonicas ſuo regno adiecit, Herod. pag.* 5. Colloquium Solonis, *et* Crœſi *de vita beata. Herod. lib.* 1. *pag.* 6, 7, 18. Adraſtus *filius Gordii, nepos Midæ Regis Phrygum, pollutus cæde fraterna, expiatur a Crœſo, pag.* 7, 8. Crœſus, *victo Aſtyage ſororio, explorat veritatem oraculorum. Herodotus pag.* 9. *Delphis accipit oraculum,* Κροῖσος ἅλυν διαβὰς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει.	Aſtyages *Medorum Rex, cui ſoror Crœſi Aryenis nupta fuit,* (*pag.* 15.) *capitur a Cyro Rege Perſarum.* (*pag.* 28.) *Hinc ſumitur initium* 29. *annorum* Cyri *regis Perſarum, quorum Sacrificia, et mores deſcribuntur, pag.* 29. *Herodoti.* PERSARUM. Cyrus *Mazaren Medum, et* Harpagum *mittit, ut Joniam, Cariam, et Lyciam occuparent, pag.* 33, 34.	*Huius Amaſis tempore Ægyptus florentiſſima fuit.* Amaſis. *Fuit confœderatus Crœſi, pag.* 16. *Herod.*	*Piſiſtratus filius Hippocratis Niſæam arcem capit et aſtu Tyrannidem Athenis occupat. Unde eiectus ab Alcmæonidis, Eretriæ in Eubœa* 21. *annos exulat, Herod. lib.* 1. *pag.* 11. 12.
	3416	*Deinde moto adverſus Cyrum bello vincitur in Cappadocia* (*pag.* 16.) *et ſtatim poſtea Sardibus obſeſſus a Cyro capitur, Irus et eſt ſubito, qui modo Crœſus erat, pag.* 17, 18. *Herodoti.*	Phocenſes *obſeſſi ab Harpago cum coniugibus, et liberis navigant in Corſicam. Inde Rhegium, et Veliam, pag.* 34. *Ab his Phocenſibus Maſſiliam poſtea conditam eſſe, Thucydides ſcribit, lib.* 1. *p.* 4.	*Amicus* Polycratis *Samiorum Tyranni feliciſſimi, lib.* 3. *pag.* 91, 92. Amaſis.	Sappho Lesbia, *pag.* 78. 300. *Lacedæmonii cum* 300. *Argivis de Thyria pugnant. pag.* 17. Alcæus *Poëta Mityleneus, pag.* 168.
753			Teji, *relicta patria, urbem Abdera in Thracia condiderunt, pag.* 35. Xanthii *in Lycia obſeſſi, ſuas coniuges, et liberos in arce incluſos ipſi comburunt, pag.* 36.	*Duxit uxorem Laodicen filiam Batti Regis Cyrenarum. Herodotus, pag.* 82. 142.	Arganthonius *Gadium, et Beticæ Rex annis* 80. *Phocenſium amicus, pag.* 34. Pythagoras *Samius. Phocylides Mileſius.*
	3424		*CYRUS* Babylonem *cepit* (*pag.* 37. 40.) *et totius orbis terrarum Monarchiam occupavit.*		

Ju-

Anno Mundi	JUD.	PERSARUM.	ÆGYPTI.	GRÆCIÆ.	ROMÆ.
3425	Judæi *redeunt ex Babylone, Duce Zorobabel.*	Cyrus *anno primo monarchiæ, qui fuit regni* 21. *publico Edicto concedit Judæis poteſtatem inſtaurandi Templum, et Politiam.* 2. *Par.* 36. *Eſd.* 1. *Bellum contra* Maſſagetas: *cuius anno* 7. *Cyrus a Tomyri Regina captus, et interſectus est. Herod. lib.* 1. *pag.* 42. 44.		Theognis *Megarenſis Siculus.* Anaximander *Mileſius.* Zeno *Eleates Dialecticus.*	Servius *Tullius.*
3434	*Cambyſes prohibet inſtaurationem Politiæ, et Templi,* 1. *Eſd.* 4.	Cambyſes *II. Monarcha Perſarum ſeptem annis, pag.* 97. *Ægyptum regno Perſico adiecit. lib.* 3. *pag.* 83, 84, 85. Siſamni *Præſidi, quem pecunia corruptum, iniuſte iudicasſe reſciverat,* pellem detrahi iuſſit, *eamque in tribunal expandi. Herod. lib.* 5 *p.* 154. *Suſcepit infelicem Expeditionem in Æthiopiam. lib.* 3. *pag.* 87, 88. *Reverſus Apim interſecit, et fratrem Smerdim; duxit ſororem coniugem, eamque deſlentem fratris necem, postea interſecit, &c. pag.* 89, 90. *Tandem mota ſeditione a Magis in Perſiam properans, ſeipsum vulneravit. Ex quo vulnere, cum antea fratris necem miſerabiliter deplorasſet mortuus est, pag.* 96, 97.	Amaſis, *anno primo regni Cambyſes moritur, lib.* 3. *pag.* 84. *Huic ſuccesſit filius Pſammenitus, qui a Cambyſe victus, et tandem interfectus est, lib.* 3. *pag.* 85, 86.	Parmenides *phyſica carmine ſcripsit.* Epicharmus *Siculus.* Symonides *Poëta, qui* 89. *annos vixit.* Anacreon *Poëta Polycrati familiaris, p.* 107. Polycrates *Sami Tyrannus ab Orœte Sardium præfecto, ſtrangulatur, pag.* 107, 108.	7. *L. Tarquinius Superbus* 25 *annis.*
3442	*Aggæus et Zacharias.*	Darius *Rex Perſarum a ſeptem Principibus eligitur, lib.* 3. *p.* 100, 101. *Regnavit annos* 36. *lib.* 7. *pag.* 199. *Diſtribuit regnum in* 20. *Provincias, pag.* 102, 103.			

FAMILIA ACHÆMENIDARUM. 754

Achæmenes
Cambyſes
Cyrus
Teiſpes
Ariaramnes
Arſamenes, *cuius mentio fit lib.* 1. *pag.* 43, 44.
Hyſtaſpes.

Gobryas *pater Mardonii pag.* 180, 199, 200.	*ſoror Darii.*	*DARIUS Rex.*	Atarnes, *p.* 237.	Artaphernes, *p.* 154.	Artabanus, *pag.* 130. *et* 201.
				Artaphernes pagin. 193, 211, 212.	
Mardonius *Dux adverſus Græcos, lib.* 6. *p.* 180. *deponitur* 189. *Inflammat Xerxem, ut inſtauret bellum. p.* 199. 220.	*Artozoſtre.*	*Artobazanes. primogenitus, cedit fratri de regno, pag.* 199.	Xerxes.	*Achæmenes AEgypto præfectus, pag.* 200, 214, 239.	*Maſiſtes p.* 213. 285, 286.

Anno Mundi	PERSARUM.	GRÆCIÆ.	
755 3447		*Plateenſes a Thebanis deficientes adiunxerunt ſe Athenienſibus, Thucyd. lib.* 3. *pag.* 77.	Democedes *Medicus Dario familiaris, ducit filiam Milonis athletæ, lib.* 3. *pag.* 108, 109, 110, 111.
3450	*Darius* Babylonem *induſtria et fide* Zopyri *recipit, lib.* 3. *p.* 113, 114.	Piſiſtrati *filius* Hipparchus, *ab Ariſtogitone, et Armodio, cuius pudicitiæ inſidiatus fuerat, necatus est, Herod. lib.* 5. *pag.* 159. *Thucyd. lib.* 6. *pag.* 159. *anno quarto ante eiectum Hippiam.*	Syloſon *frater Polycratis, in Samum reducitur, pag.* 111, 112. Sibaris *deleta a Crotoniatis, pag.* 157. Cleomenes *Rex Spartanus Piſiſtrati Filios Athenis eiicere conatur, lib.* 5. *pag.* 161.
3352	Bellum *adverſus* Scythas *a Dario infeliciter ſuſcipitur, lib.* 4. *pag.* 115. *usque ad* 136. *cui expeditioni etiam Miltiades Athenienſis interfuit, p.* 138, 180.	Dorieus *frater Cleomenis Coloniam ducit in Siciliam, ſed ab Egeſtanis interfectus est, lib.* 5. *pag.* 157. Hippias *frater Hipparchi propter Tyrannidem Athenis pellitur (anno* 20. *ante prælium Marathonium) cum Piſiſtratidæ* 36. *annos Athenis regnasſent. Secesſerunt autem una in Sigeum, p.* 161.	Aryandes *AEgypti Præfectus in Lybiam copias mittit, a quibus urbs Barce capta est, et direpta, pag.* 144, 149. Conſules *Romæ Regibus eiectis Remp. regunt.*
3456	Perinthus, *Thracia, Pæonia Perſis ſubiiciuntur a Megabazo Darii capitaneo, lib.* 5. *pag.* 159.	*Poſtea* Cliſthenes *Alcmeonides, Periclis avus maternus, cum Iſagora de principatu Athenarum contendit: et Decem Tribus inſtituit, p.* 161, 162.	Cleomenes *rurſus in Atticam exercitum ducit, ut Cliſthenem pelleret, ſed orta disſenſione cum collega Demarato, re infecta decedit.*
	Darius *mittit legatos ad Amyntam Regem Macedoniæ, qui cum immodeſtius attrectasſent ſinus mulierum in Gynecæo, interfecti ſunt, lib.* 5. *p.* 152, 153.	*Deinde cum Lacedæmoniis, Bæotiis, et AEginetis bellum gerunt Athenienſes, pag.* 165, 166.	
	Byzantium, *Chalcedon, Lemnus a Perſis capiuntur.*	Lacedæmonii *revocant Hippiam, et ſuadent ſociis, ut eum reſtituant, pag.* 166. *Sed repugnante Soſicle Corinthio, nihil actum fuit.*	
756 3458	*Expeditio in Naxum fruſtra ſuſcipitur ab Ariſtagora Mileſio et Artapherne Sardium præfecto, p.* 154. 155.	*Hippias itaque ad Artaphernen Sardium præfectum fugit. Is Athenienſibus mandat, ut Hippiam recipiant. Quod cum recuſarent Athenienſes, poſtea ſe Ariſtagoræ Mileſio contra Perſas coniunxerunt, pag.* 169.	
	Ariſtagoras Mileſius, *impulſus ab Hiſtiæo deficit a Perſis, et Ionas, et Athenienſes, et Eretrienſes in ſocietatem belli attrahit, quod ſex annos duravit.*	Miltiades *Lemnum Athenienſibus ſubiicit, p.* 197, 198. Hecatæus *hiſtoriæ ſcriptor Ariſtagoræ familiaris, pag.* 156, 173, 197.	

Sar-

Anno Mundi	PERSARUM.	GRÆCIÆ.
	Sardes *incenſæ ab Ariſtagora, et Athenienſibus, conflagrarunt, pag.* 169.	Athenienſes *Ariſtagoræ* 20 *naves auxilio mittunt*, αὗται δὲ αἱ νεες ἀρχαὶ κακῶν ἐγένοντο Ἕλλησί τε καὶ, βαρβάροισι, *pag.* 169.
	Poſtea Jonibus ad Epheſum cæſis, Athenienſes eos deſerunt.	Samii *hoc tempore Coloniam in Mesſenem Siciliæ urbem ducunt.*
	Tandem Perſæ Jonas, Cares, *et Cyprios vicerunt: et Ariſtagoras fugiens in Thraciam, interfectus est, lib.* 5. *pag.* 173.	
3464	*Sed* Hiſtiæus *bellum inſtaurat, cuius hic exitus fuit, ut Mileto capta, et direpta, Hiſtiæus cruci affigeretur, lib.* 6. *pag.* 176, 178.	Miltiades *Cherſoneſi Thraciæ Præfectus, cum Perſæ, capta Mileto, Thraciam invaderen', athenas fugit, pag.* 179. *ubi paulo post Perſas ad Marathonem profligavit, p.* 193.
3465	*Circa hæc tempora* Mardonius *gener Darii exercitum in Græciam ducit, et Thaſum Inſulam, et Macedoniam occupat. Sed cum ad Athon montem Naufragium feciſset, et ipse a Brygis Thracibus vulneratus esſet, inglorius in Aſiam rediit, pag.* 180, 181.	Thaſii *a Dario iubentur muros demoliri, pag.* 181.
3467	Darius *legatos in Græciam mittit, petentes ſibi terram et aquam dedi, pag.* 181.	Æginetæ *cum Dario terram, et et aquam dedisſent, a Cleomene Lacedæmoniorum rege bello petuntur, pag.* 181, 185.
3471	Datis Artaphernes, *et* Hippias *Piſiſtrati filius, a Dario ad delendam Eretriam, et Athenas mittuntur, pag.* 190, 191.	
3472	*Sed cum in campum Marathonium Athenis vicinum Perſæ deſcendisſent, conſilio Miltiadis ab Athenienſibus profligati ſunt, anno quinto ante mortem Darii.*	Demaratus *Rex Spartanus a Cleomene æmulo pulſus transfugit ad Darium regem Perſarum.*
	Hoc prælium anno 20. *post eiectum ex Athenis Hippiam, et Piſiſtratidas, factum esſe ſcribit Thucydides, pag.* 160. *et decem annis ante prælium navale ad Salaminem, Plato lib.* 3 *de legibus pag.* 537.	Empedocles *Agrigentinus Philoſophus.*
3477	Darius *anno quinto post prælium ad Marathonem mortuus est, lib.* 7. *pag.* 199.	Anaxagoras *Clazomenius præceptor Periclis, Socratis, Thucydidis.*
3478	Xerxes *Dario ſuccedit, lib.* 7. *pag.* 199.	757
	2. *Xerxes* Ægypto, *quæ ante triennium defecerat, vi recuperatæ, præficit Achæmenem fratrem, qui post annos* 20. *ab Inaro rege Libyæ, et Athenienſibus interfectus eſt, lib.* 7. *pag.* 200. *et lib.* 3. *pag.* 85. *Herod.*	
	3. *Sapientisſima Deliberatio in ſenatu Regni Perſarum habita, de bello Græcis inferendo, quam deſcribit Herod. lib.* 7. *p.* 200, 201, 202, 203, 204.	
	Decreto bello integrum quadriennium in apparatu belli, et perfodiendo monte Atho, conſumit, pag. 204.	*Ariſtides ab ingratis civibus in exilium eiectus.*
3483	6. *Xerxes cum exercitu pedeſtri ex Cappadocia movens, ad Pythium Phrygiæ Regem opulentisſimum divertit, et per Colosſas itinere facto, venit Sardes, ubi per hyemem commoratur, pag.* 205, 207.	Græci *audita fama imminentis belli, omnes privatas ſimultates oblivione delent, et* συγκρητισμῷ *facto, mittunt Legatos, petentes auxilium a Gelone Syracuſarum Rege, a Cretenſibus, et Corcyræis, pag.* 223.
	Interea mittit legatos in Græciam, petentes terram et aquam, pag. 206, *et* 220.	
	Et Helleſpontum pontibus iungi, et flagris cædi, et mari compedes inici iubet, p. 206.	

7. *Xer-*

Anno Mundi	PERSARUM.	GRÆCIÆ.
3484	7. *Xerxes primo vere ex Sardibus movet, pag.* 2:7. *et Abydi totum exercitum, navalem et terreſtrem, ex ſublimi conſpiciens lachrymat, quod post centum annos nemo ex toto illo numero ſuperſtes futurus eſſet*, p. 208	*Themiſtocles interpretatur oraculum de muris ligneis, pag.* 222, 223.
3484	*Postea Helleſpontum tranſit* (*pag.* 210) *et in Doriſco Thraciæ littore, ad oſtium Hebri, univerſum exercitum numerat, usque ad pag.* 217. *Fuerunt autem eo tempore in exercitu Xerxis Homines* 3317920. *Tranſiens autem per Thraciam, Macedoniam, Theſſaliam* (*pag.* 217, 219, 233.) *tandem ad* Thermopylas, *trecentos Lacedæmonios una cum rege* Leonide *trucidat, pag.* 236, 237. *Tempore Solſtitii æſtivi, quo Olympias* 75. *menſe Maio, aut Junio celebrabatur, pag.* 234, 244. *Inde progresſi Perſæ per Phocaicam a Templo Delphico fulminibus depelluntur, lib.* 8. *pag.* 245, 246.	*Decreverunt aditum ad Thermopylas cuſtodiendum, et claſſem ad Artemiſium mittendam eſſe* (*pag.* 229, 230.) *ubi reſciſcunt claſſem Xerxis ad Magneſiam naufragio disiectam eſſe, pag.* 232. Gelon *Syracuſanorum Rex, frater* Hieronis (*ad quem multæ Pindari Odæ extant.*) *Amilcarem Carthaginienſem ducem ad Himeram cum* 30000 *trucidat eadem die, qua ad Thermopylas* (*ut Diodorus Siculus, lib.* 11. *teſtatur*) *vel qua ad Salaminem dimicatum est, ut Herod. pag.* 227, 228. *ſcribit.*
	XERXIS PERSARUM REG.	
758 3484	*Xerxes urbem Athenas vacuam capit, et arcem incendit tertio menſe, postquam ab Helleſponto diſcesſerat, pag.* 247. *Eadem æſtate circa autumnum* claſſis Xerxis *ad* Salaminem *profligatur, p.* 253, 255. *Xerxes fugiens die* 45 *Helleſpontum traiicit* (*pag.* 257, 259.) *relicto in Græcia Mardonio, qui imminente hyeme, cum* 300000 *Perſarum in Theſſalia hybernat, pag.* 259, 261. *Claſſis Perſica fugiens, ad Cumas AEoliæ, hybernavit, pag.* 261.	*Græci ad Artemiſium Claſſem Perſicam vincunt, lib.* 8. *pag.* 282. *Postea decernunt ſe ad Salaminem velle claſſis Perſicæ impetum ſuſtinere, pag.* 249. *Olynthus ab Artabazo Perſa expugnatur: Sed a Potidææ obſidione æſtu maris depellitur, pag.* 261.
3485 *Ante Chriſtum* 477	8. *Mardonius Alexandrum Macedoniæ regem Legatum ad Athenienſes de pace mittit, quam illi ſimpliciter recuſant, pag.* 263, 264. *Mardonius Thebas cum exercitu venit: Inde miſit ad Athenienſes Legatum Murichidem. Cum autem Lycidas quidam de eius poſtulatis ad populum ferendum eſſe ſuaderet, lapidibus obrutus est, lib.* 9. *pag.* 265. *Herod.* *Mardonius urbem Athenarum incendit, et ſolo æquat. pag.* 267. *Postea conſligens cum Lacedæmoniis, et Athenienſibus ad* Platæas *interficitur, pag.* 277, 278. *Menſis Auguſti die* 3.	*Græci primo vere Claſſem ad AEginam colligunt, et ducibus Leotychide Rege Spartano, et Xantippo patre Periclis Athenienſi* (*Nam Themiſtocles, propterea quod a Lacedæmoniis dona accepisſe ferebatur, ducatu privatus est, ut Diodorus Siculus lib.* 11. *recitat*) *ad Delum navigant, p.* 261, 262. *Inde a Samiis vocati in maiorem Aſiam navigant, pag.* 242. Pauſanias *dux Spartani exercitus ad* Platæas *cum Athenienſibus proficiſcitur, pag.* 266, 267, 268. *Et Mardonio interfecto* (*p.* 277.) *Perſas ex tota Græcia profligavit.*
3485	8. *Eadem die ad* Mycalen *minoris Aſiæ promontorium, Græci terra et mari exercitum Perſicum vicerunt* (*pag.* 284, 285.) *cum quidem fama victoriæ ad Platæas eadem die ex Græcia in Aſiam transvolasſet, pag.* 284. *Xerxes interea Sardibus amori, et nuptiis operam dat, et fratris Maſiſtæ uxorem de adulterio ſolicitat, unde triſtis tragœdia et calamitas totius familiæ extitit, pag.* 286. *Allato autem nuncio de Perſis ad Mycalen victis in Perſiam fugit.*	*Post prælium abſtinet a captiva Coa, et non ſævit in cadavera Perſarum, edens hanc honeſtisſimam vocem;* ἀποχρέᾳ μοὶ Σπαρτιήτῃσι ἀρεσκόμενοι, ὅσια μὲν ποιέειν, ὅσια δὲ καὶ λέγειν. *pag.* 280. *Ionia tota a Perſis deficit, p.* 285. *Athenienſes Xantippo duce in Helleſpontum navigant, et expugnata Seſto, Artayctem ſacrilegum ſuſpendunt, pag.* 288. *et ultima Herodoti et Thucydidis, lib.* 1. *pag.* 20.

FINIS CHRONOLOGIÆ.

VA-

VARIANTES LECTIONES ET NOTÆ BREVES AD HERODOTI HISTORIAS;

Opera et Cura THOMÆ GALE *Angli.*

Var. Lect. ſuppeditarunt duo codices Manuſcripti; quorum alter profectus eſt è Bibliotheca R. P. G. Sandcroft Arch. Cant. &c. alter eſt Coll. Etonenſis.

759 HΡοδότου Ἱστοριῶν πρώτη.] Cæteris omiſſis ita omnium librorum titulos concipit codex Archiepiſcopi. Lucianus in Libro de ſcribenda hiſtoria innuit, Muſas ab aliis, non ab ipſo Herodoto, hos libros fuiſſe vocatos. Sane ipſe Herod. libro v. et Antiquiores Scriptores fere citant Herodoti α. β. γ. δ.

Ἡροδότου Ἁλικαρν] Exordium hoc præmiſit Pleſirrhous, Herodoti amaſius. Quæ ſequuntur poſt ἀλλήλοισιν, ſunt verba Herodoti.

* *Pag.* 1 *lin.* 6 Τὰ μὲν Ἕλλησι] Etonen. MS. legit μὲν ἐν. male.

9 Περσέων μέν νυν οἱ λόγιοι.] Plutarchus in *lib.* de *Herod. Malign.* legit λέγουσ;, hæc ipſa verba adducens; Ptolemæus Heph. vidit λογίους, hunc locum verbatim adferens. Et hæc eſt potior lectio.

17 Ἄργος] *Intelligit Peloponneſiacum.*

25 Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου] Vide quæ dixi ad ſecundum Apollodori. Vide et Parthenium c. 1. Sed Iaſi filiam fuiſſe veri eſt ſimilius. v. Strabonem, l. 14. et 16.

P. 2 *l.* 6 Οὐχ οἱ Ἕλληνες] Vera eſt lectio; et confirmat Pauſanias l. 2. v. lineam 6. p. 3.

9 Τῆς Φοινίκης] Hæc omiſit Valla. Vide Apollodorum ſub initio III.

20 Ὑπεκρίνοντο] Vera eſt lectio. Notat Euſtathius ita ſemper loqui Homerum.

30 Προεσχημένων] Magis placet lectio marginalis, quam ſequutus eſt Euſtathius ad Γ. Iliados.

43 Ἐβουλήθη] Steſichorus, ut aliqui volunt, de hac Helena ſcripſit, quod, Ἑλένη ἑκοῦσα ἀπῆρε. Ob quod famoſum ſcriptum oculos amiſerit.

44 Πέρσαι] MS. Eton. πέρσας.

P. 3 *l.* 6 Φοίνικες] Iidem Ἐρυθραῖοι quoniam mare rubrum accolebant, ut libro ſeptimo ſcribit Herodotus. v. Heſychium in Σιδόνιοι. Plutarchus ait hoc in loco Herodotum mala fide uſum eſſe, in citando Phœnicum teſtimonio.

11 Ἐθελοντήν] Ut Εὐπειθής, εὐπειθής· πρόβοσις, προβόσεις· ſic ἐθελοντός, ἐθελοντή. *Euſtath.* vel ut πατροφόντου μητρὸς apud *Euripidem*; ſic ὁ καὶ ἡ ἐθελοντής. Ἑκοντής ejuſdem formæ eſt participiale, et nonnulla alia. Vide p. 325.

25 Κροῖσος] Hunc locum Dionyſius Herodoti popularis ob σύνθεσιν plurimis laudat.

28 Σύρων καὶ Παφλαγ] Hos Leucoſyros a Strabone, Dionyſio Halic. etiam Herodoto dici conſtat. v. Conſtantinum in Them. l. 1. p. 14. Adi pag. 27, et 196, infra.

42 Καλέουσι] Codex Eton. cum marginali lectione, ὀνομάζουσι.

44 Ἀργῶν] Codd. MSS. Ἀγρῶν. recte.

P. 4 *l.* 9 Γυναικός] Quare nomen non poſuit? Herodoti παιδικὰ Pleſirrhous adamabat Nyſſiam, Halicarnaſſeam genere; repulſam paſſus, ſuſpendio vitam finivit. Fuit reginæ huic nomen Nyſſia; quod ideo ſilentio obſcurare voluit Herodotus. Alii vocant Tudun, alii Clytiam, alii denique Abronem.

13 Σπουδαιέστερα] Codd. MSS. σπουδαιότερα. Formatio eſt Attica et Ionica; ut Μενέλεως et Χαρίλεως, aliaque.

18 Γύγη] Hunc locum ob elegantiam συνθέσεως, admiratur Dionyſius Halicarnaſſeus.

30 Διέσθαι] Dionyſius legit, vel intellexit χρῄζειν.

32 Ἀμείβεται] Dionys. ἀμείβετο.

34 Πειρώμενον] Lectio quæ ponitur in margine, placuit Dionyſio Hal. et utrique codici MSto.

40 Κοίτην] Ita MSS. Codd. et Dionyſius.

43 Παρέξει] Forte παρέξαι, ut apud Dionyſium περὶ συνθέσεως. 760

P. 5 *l.* 5 Ὄρα μὴ ἐξιόντα] Fingunt habuiſſe lapidem Dracontitem; alii aiunt fuiſſe δίκορον.

32 Ἀποκτείναι] Margo et Codex Eton. ἀπολλύναι. Prior vox eſt gloſſa.

49 Τοῦ δὲ καὶ] Archilochus *Gygis* meminit: meminit et Euphorion in *chil.* ut teſtantur veteres Grammatici. Vide et Tatianum, qui de Archilocho hic Herodotum ſequitur. Scripſit porro Archilochus alia præter Iambica, teſte Athenæo.

P. 6 *l.* 39 Δυῶν ἔτεα] Suidas hunc locum exſcripſit; et legit δυοῖν. Regnavit Olympiade XXII. ut vult Cl. Alexandrinus ex Euphorione; Olympiade XXIII. ut Cyrillus et Tatianus.

47 Ἄρδυος] Suidas addit τὴν ἀρχὴν quod eſt hic ineptum. Lege mox δώδεκα; id enim eſt Ἰωνικώτερον: Itaque perpetuo ſcribit codex Arch. quod ſemel monuiſſe Alex. ſufficiat.

P. 7 *l.* 3 Σμύρνην τε] Suidas et MS. Arch. hic non ὑπὸ ſed ἀπὸ legunt. Vel igitur ἀπὸ Κολοφῶνος, poſt Colophonem: vel ὑπὸ Κολοφῶνος, n. quam Colophonii, Smyrnæis opitulantes, condiderunt: ut intelligat non veterem Smyrnam, ſed poſteriorem. Vide Strabonem 1. 14. Vel κολοφὼν eſt ἀκρωτήριον quoddam. Suidas mox ἐξεῖλεν legit.

10 Ἐπολιόρκησε] Suidas rectius, ἐπολιόρκεε. Hæc variatio ſexcenties occurrit.

12 Ἐσέβαλλε] Aliter ἐσέβαλε.

13 Γυναικείου] Ionicoteræ, γυναικηΐου καὶ ἀνδρηΐου.

16 Κατέσπα] Margo et Suidas ἀπέσπα, uti et Etonenſis MS.

20 Ἐπ' ἴδρης] Legit Suidas ἐπίδρης.

25 Ἐσβάλλων] MS. A. ἐσβαλών.

45 Ἀσσησίης] Stephanus Ἀσσησός πόλις Μιλησίας γῆς. Καὶ Ἀσσησία Ἀθηνᾶ, παρ' Ἡροδότῳ. Apud Polyænum ſexto *Strateg.* male Ἀσσιτία dicitur.

P. 8 *l.* 20 Σιτός] Polyænus ſexto narrat hoc ſtrategema Thraſybuli.

P. 10 *l.* 3 Ὑποκρητηρίδιον] Plutarcho Ἐπικρατηρίδιον. Deſcribitur apud Athenæum l. v. c. XIII. per κολλητόν, videtur ſignificare τὰ συνθήματα. V. Heſychium, et Plutarchum de Def. Or.

4 Θέης ἄξιον] Schema eſt Ionicum. Veteres vocant διάλυσιν, vel μετατύπωσιν. Sic dicitur Κενὴ δόξα pro κενοδοξία· apud Theocritum δρυὸς ἄκρα pro ἀκρόδρυα. Et Noſter alibi νεκρὸς ἦν Θέης ἄξιος, i. e. ἀξιοθέατος.

9 Πρώτοισι] In Latinis male, *primus*. l. 40. Hæc narrat Polyænus l. 1.

40 Ἵνα ὑπὲρ τῶν] Mallem *ſuper his Græcis.* Hac linea ἀρώμενοι pro ἀρᾶσθαι habet codex Etonenſis et A. ut in margine.

P. 11 *l.* 7 Ἑλλάδος σοφισταί] Plutarchus vocem hanc Græcorum ſapientiſſimis indignatur attribui. Vide eundem de Ei apud Delphos.

15 Αὐ

* Paginæ indicantur Editionis Gronovianæ, quæ in noſtræ marginibus exterioribus.

15 Αὐτοῦ] Lectio in margine confirmatur MSS.
21 Μετὰ δὲ ἀμείψῃ] Lege cum MS. A. ἡμέρην.
34 Ἐπιδείκνυται] Codd. MS. ἐπιδείκνυνται.
P. 12 *l.* 41 Θεῶν πῶν ἐὸν φθονερόν] Hauſit hanc opinionem Herodotus ex Homero, Il. Γ. v. 164. Vide p. 286.
P. 13 *l.* 12 Καὶ πλουτέειν] Cod. A. et E. cum margine πλουτέειν. Adi Cl. Alexand.
17 Εἰ μὴ τύχη] Codex A. E. et marg. Εἰ μή οἱ τύχη.
18 Ἐχόντι τελευτῆσαι] Codex A. et Eton. εὖ τελευτῆσαι quod poſtulat ſententia.
P. 14 *l.* 2 Ὀρῶν ἐκέλευε] Codex Arch. legit ἐκέλευεν Et perpetuo addit ν ἐφελκυστικὸν deſinentibus in ι vel ει quod ſemel hic monuiſſe contentus ero.
19 Ἀνδρεῶνι] Dicitur Ἀνδρεὼν et ἀνδρεών, ut χαραδρεών. κοιτών. Apud poſteriores ἀνδρεῶνος et τρίκλινος. Eſt hæc forma Ionica et Attica. Nam Attica ab Ionica profluxit dialectus. Vide Herod. p. 467.
25 Κατὰ νόμους] Scholia in Homerum vide ad verſum 1. libri M. ad v. 14. l. Π. ad v. 480. l. Ω. Iliados.
31 Ἐπίστης] Iones φιλοτιμεῖ ἐφίεσαν Attice. Mox apud Noſtrum Ζεὺς καθάρσιος καὶ ἐπίστιος.
35 Ἀλεκτορίς] Fuit ei nomen Agathon. certamen erat de coturnice.
P. 15 *l.* 6 Ἐξελᾶσιν] Codex Eton. ἐξελῶσιν.
41 Διεφθαρμένον τὴν ἀκοήν] Codex Arch. legit ἀκοῇ. Quod hic probo; nam video cur quis mutare potuit ἀκοῇ in ἀκοήν; non contra.
P. 16 *l.* 5 Μετίημι] Codex Arch. propius μέτημι. Alibi Noſter, μετήσεσθαι ἐπὶ θάλασσαν.
10 Οἰκίαν] Hic et alibi ſæpe Cod. Arch. habet in forma fœmin. οἰκίην.
17 Ἀπολαμπρύνεσθαι] Codd. MSS. et margo ἀπολαμπρύνεται. Quod reſtituendum puto in ſuam poſſeſſionem.
47 Ὅτι δὲ εἰκόσι] Codex Arch. διότι δὴ οἰκήσειν ut fere in margine.
P. 17 *l.* 1 Εὑρίσκοι] Codex Arch. εὑρήκοι.
13 Κακοῦ αἴτιος] A. κακοῦ τούτου. Homerum σχηματίζει.
14 Ἐργάσαι] Arch. c. ἐργάσας.
16 Εἰκὸς ἦν τὸν ἐ.] Codex Arch. addit εἰκὸς ἦν θάψαι.
761 21 Αὐτὸς εἶδε] Margo ᾔδεε. Vera lectio eſt codicis A. ᾔειδε.
25 Ἀσυάγεος] Codex Arch. perpetuo Ἀσυάγεω. recte.
32 Καὶ τοῦ ἐν Λιβύῃ] Codex A. ἐν Δελφοῖσι.
P. 18 *l.* 7 Οἶδα] Oraculum hoc citant Euſebius v. Præp. Chryſoſtomus, Cedrenus, Suidas in Κροῖσος.
9 Κραταιρίνοιο] Lege κραταιρίνοιο. Confirmat margo et Suidas in Κροῖσος. Verſu 26 lego χαλκὸς δ' ἐπιέσαι.
34 Πάντα τριηκόσια] Interpres Latinus non intellexit hanc locutionem: verte, *trecena omnia.* Strabo, Deipnoſophiſta, et Parthenius in Eroticis conſulendi. Sane Euſtathius in explicatione vocis Ἑκατόμβη non videtur hanc phraſin recte explicaſſe. Vide quæ nos ad Parthenium.
P. 19 *l.* 20 Θεοφάνια] Plutarchus, Pollux, Syneſius. Delphi celebrabant Apollinis Theophania. Tangit Virgilius, IV AEneidos.
21 Θεοδώρου τοῦ Σαμίου] Athenæus 12. c. 2.
30 Ἐπιτάμενος τοὔνομα, &c.] Huic nomen fuit AEthus, ut volunt Grammatici veteres. Pro ἐπιμνήσομαι alii legunt ἐπιμνησθήσομαι.
37 Ἀρτοκόπου] Plutarchus l. de *Pythiæ Oraculis.*
P. 20 *l.* 37 Οὐδαμῇ] Rectius οὐδαμῇ, Cod. Arch.
38 Βασιλεύειν] Codex Arch. præfert βασιλεύσειν. Et ſtatim προστῆσαι pro προστήσαντο.
47 Πολυπλάνητον] Vide Euſtathium ad *Dionyſ.* v. 347.
P. 21 *l.* 7 Πελοπόννησον] Confer Apollodori l. 1. Cononem *Narratione* 26 et 27. Locum iſtum adducit Stephanus in fragmento quod edidit vir doctus Abrah. Berkelius.
8 Ἥντινα γλῶσσαν] Nempe quam a Patre Iavane acceperant. V. Reineccium *de Familiis.*
10 Τῶν ὑπὲρ Τυρσηνῶν] Dionyſius Halicarnaſſeus tradit Pelaſgos Latium etiam inſediſſe. Scholiaſtes Apollonii Argon. 1. ſcribit his conſona. Πελασγοί, ἔθνος βαρβαρικόν et paulo poſt, καὶ οἱ Τυρσηνοὶ δὲ, Πελασγοί. Macrobius oraculum conſervavit, quo Pelaſgi iubentur quærere ſedes novas prope Siciliam et Italiam, h. e. in magna Græcia. Pelaſgi videntur dicti ab Atticis per opprobrium. Dodonæos et Pelaſgos Halicarn. Dionyſius cognatos eſſe vult. Dodon et Dodanim a Iavane, qui et Ion. Adi Meurs. *Cecrop.* p. 13.
16 Συνοικίαι ἐγένοντο Ἀθηναίοισι] Heracleotes Marcianus.

Ἑξῆς Ἀθήνας φασὶν οἰκητὰς λαβεῖν
Τὸ μὲν Πελασγοὺς πρῶτον. —— Vide Herod. v.
23 Κρηστωνιῆται] At hi longe alibi gentium. Lego Κροτωνιῆται. Vide Dionyſium Halicarnaſſeum, Libro 1. In III. codex Arch. habet Κροτῶνα illud rectum.
P. 22 *l.* 4 Παραλίων] Reſpub. Athenienſis trifariam dividebatur, cum hæc gererentur. Erant Παράλιοι, Πεδιαῖοι, et Διάκριοι, (qui et Ἐπάκριοι, et Ὑπεράκριοι et Παράκριοι dicebantur.) Vide Plutarchum *Solone.*
19 Δορυφόροι] Haſtis armati nondum erant; ſed puris clavis. De numero non conſentiunt Auctores. Videntur aucti κορυνηφόροι, procedente tempore, ut fit, a quinquaginta ad quadringentos.
44 Φύη] Narrat hinc Polyænus in primo.
P. 23 *l.* 16 Ἀλκμαιωνιδέων] Megacles erat filius Alcmæonis. Cylonem et ſocios ad Minervæ ſimulacrum occidit Megacles. V. p. 311. Hoc eſt Κυλώνειον ἄγος, ob quod Alcmæonidæ habebantur ἐναγεῖς. Thucydides, et Suidas. Plutarchus Herodotum malignitatis damnat, quod Alcmæonidas, viros probos proditionis inſimulet. De tota re vide Plutarchum in *Solone.* Schol. Ariſt. *Equit.*
27 Ἱππίου δὲ γνώμην] De codd. γνώμης. Quod melius, uti et mox χείους pro χώρης.
P. 24 *l.* 1 Βοηθέουσιν] Mallem ad Ionicam formam, βωθέουσιν.
12 Νυκτός] Cl. Alex. Strom. 1. notat Amphilytum tempus invadendi hoſtes ſignificaſſe.
14 Συλλαβών] Lego συμβαλὼν τῇ. Qui veteres codices ſcriptos legunt, ſæpe poni vident hæc duo pro ſe invicem. Tale eſt συμβάλλειν ἐνύπνια. Noſtro infra p. 27. l. 2. p. 38. l. 22. 24. et alibi.
27 Πειθομένων τῶν Ἀθηναίων] Polyænus in 1. Strategema paulo ſubtilius profert.
P. 25 *l.* 28 Ἀνά τε ἔδραμον] Homericum hoc, ἐδ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἶσος. Iones dividunt præpoſitionem a verbo. Homerus ἀνὰ δὲ Χρυσ. καλ. βῆσε θεῷ.
35 Βαλανηφάγοι ἄνδρες ἔασιν] Homerus Il. β.
Ἐγχέσπαλοι ἄνδρες ἔασιν.
Deinde illud, εἶτ' ἀποπαλύνουσιν, eſt parodia ad Homeri —— εἴ με μέγα πλάζουσι ——
P. 26 *l.* 20 Ἔνθ' ἄνεμοι πνείουσι δύο &c.] Ænigmatice deſcribit officinam ferrarii fabri, folles, et incudem. Hæc duo oracula habet Stephanus in Τέγεα.
29 Λίχης] Codex Eton. Λιχάδης. Vide Pauſaniam l. III.
46 Ἑπταπήχεϊ] Solinus, c. 5. *Oſſa (Oreſtis) impleverunt longitudinem cubitorum ſeptem.*
P. 27 *l.* 24 Δῶρά τε φ.] Cod. Arch. δωρεά τε. Quod rarum. 762
P. 28 *l.* 6 Ἀπελήλαντο] Ita quidem Cod. Arch. ſed Eton. facit cum margine.
12 Ἡραίον] Codex Arch. ἱερὸν. male.
14 Κατὰ μὲν νυν κρ.] Deeſt Cod. Arch. νυν.
29 Ἀπαιρήσεαι] Codex Arch. ἀπαιρήσεις.
37 Καππαδόκαι] Ita et Dionyſius Perieg. Herodotum fere ſequens; Strabo autem προκαππαδόκας.
43 Ματιηνούς] Matiani. Nam Μαντιηνοὺς cum Cod. Arch. non legerim. De Cappadocia vide Conſtantinum *Themate* 11. et Euſtath. ad *Dionyſium.*
46 Συρίους καππ.] Codex Arch. καὶ καππ. De Paphlagonibus vide Conſt. in *Them.*
P. 29 *l.* 4 Καὶ γῆς ἱμέρῳ] Legit cod. Arch. γῆς ἐπιθυμῶν ἱμείρων. Eam lectionem ſequutus eſt Interpres: non accedo. Supra χώρης ἱμείροντες τριχώσιν. Nota autem linea 2. deeſſe codici Arch. ἀεί. v. p. 43. l. 40.
14 Κυαξάρης] Druſius, *Axares eſt Aſſuerus, et idem Kuaxares.* KT *ſignificat Dynaſtam.*
17 Παῖδας] Interpres recte, παῖδας.
21 Κενοῦσι] Rectius et ἰωνικωτέρως κεινοῦσι. Ita margo et cod. Eton.
43 Ἡμέρην] Vide infra p. 43.
P. 30 *l.* 3 Λαβύνητος] Ioſepho, Nabonnedius. Euſebio, Nabonnidochus: idem Danieli, Darius Medus.
5 Ἐπαλλαγήν] Ἐπιπλοκήν. *Heſych.*
11 Ὁμοχροίην] Aliud legit Interpres. Lege vel ὁμαιχμίην, vel ὁμοχροίην, τὸ αἷμα: *ut quaſi concolores ſint.* v. p. 243. vel ὁμαιμίην vide Heſychium in ὁμοχεῖται, et in Ἀγχαίμων. Vel αἱμοδίδην. Solinus c. 20. *hauſtu mutui ſanguinis.* v. Voſſium ad Melam.
37 Κῶς γάρ] Scholiaſtes ad Nubes idem notat.
P. 31 *l.* 8 Οὐδέτεροι νικ.] Polyænus, alios ſequutus auctores; ait Crœſum fuiſſe victum hoc in prælio.
P. 32 *l.* 18 Ἕλλης] Præfero Ὕλλος cum margine.
27 Ἔβη-

27 Ἔβησε] Suidas legit, ut in ora, ἀνέβησε. Codex Arch. ἔβησεν, pro ἀνεβίβασεν.

37 Εἵνεκα] In cod. Arch. εἵνεκεν perpetuo.

42 Ἐπεῖχε ἐλλαμ.] Polyænus explicat, μέγα ἐπὶ τούτοις ἐφρόνει Κροῖσος.

44 Ὠσφραντο] Strategema hoc paulo aliter narrat Polyænus, ut et Frontinus.

P. 33 l. 18 Κύθηρα] Omnes ſcripti κυθηρίῃ. Stephanus κυθήρειος, et κυθηρία, et κυθηριαία agnoſcit derivata.

P. 34 l. 19 Πεφυτευμένος] Ambo ſcripti πεφυτευμένης, quod et Interpres legit.

21 Μάρδος] Codex A. Μάρδους. Enimvero Μάρδοι et Ἄμαρδοι inter Hyrcanos, et Perſas agnoſcit Ethnicographus, Iſidorus et Ammianus.

44 Εὐθηνία] In margine ſtat εὐεστοῖ, cuius εὐθηνία est explicatio. εὐεστὼ dictio est Ionica ex Democrito aliisque nota.

47 Χρησάμενος] Cod. A. χρησαμένους.

P. 35 l. 7 Ἦν γάρ τις] Cod. A. γὰρ τῶν τις.

8 Ἀλλαν γνώσας] Heſychius ἀλλογνώσας, ἀγνοήσας.

13 Ἄνθρωπε] Melius Ὤνθρωπε. Hunc puerum Atyn vocat Solinus; Herodotus alium, iam mortuum, ſic nominavit ſupra.

25 Ἀκροθίνια] Euſtathius ad Ιλ. ψ. notat in more Gallis fuiſſe aliquem ex captivis ſacrificare tanquam ἀπαρχήν.

33 Παρεστεῶσαι] Cod. A. προσῆ legit.

34 Ἀνενεικάμενον] Non recte Interpres. Vertes *reſipiſcentem, ad ſe reverſum, reſpirantem*: ut infra p. 48. l. 35. Tale est Homericum illud, μονωθέντες δ' ἀνενείκατε φωνήν τε, hoc est, ἀνέπνευσε.

38 Τέως] Cod. Arch. ἕως. Quod ponitur quidem pro τέως. Ut apud Homerum, ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα. Ita quoque hic legit Euſtathius. Ἕως μὲν σιγὴν εἶχε, i. e. πρὸς τὸ παρόν.

P. 36 l. 16 Ἀπόλλωνα] Cteſias non recte finxit Apollinem templum habuiſſe apud Lydos.

22 Καταστεφθῆναι] Ptolemæus Hephæſtio hanc tetigerat Hiſtoriam, teſte Photio. Codex Arch. legit καὶ σβεσθῆναι. Hæc aliter Cteſias. Vide Cl. Alexandrinum de Crœſo.

28 Ὦ βασιλεῦ] Hæc parum ſcite ab Herodoto tribui Crœſo contendit Plutarchus: neque enim Cyrum tali monitore opus habuiſſe; et ut habuerit, Crœſo iſtas partes non dandas fuiſſe. Obſerva autem totum hunc locum deſumptum fuiſſe ex Homeri Iliados β. ver. III.

Ζεύς με μέγα κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ

usque ad

Οὕτω που Διῒ μέλλον ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι.

Cteſias nullorum ſermonum meminit.

P. 37 l. 6 Πεπονημένοισι] Codex Arch. πεπονημένοισιν.

14 Κάτισον] Codex Arch. Θάρσησον. Probo: ut ſit ἐπιθάρσυνον vel ſaltem θάρσυνον, quod Heſychius exponit per κάθισον. Gloſſa ſæpe ex ora in verborum contextum venit.

27 Βούλεαι] Ionica forma poſtulat βούλεο. Ita habet codex Archiepiſcopi. v. Etym. M. in ἤδη.

39 Ὀνειδίσαι] Arch. Codex ὀνειδίσειν.

P. 38 l. 11 Οἷόν τε] Cod. A. οἷός τε.

763 18 Ὀρθῶς μέμφεται] Vide Cl. Alex. contra hoc oraculum.

26 Εἶπε τὰ εἶπε Λοξ.] Deſunt τὰ εἶπε codici Arch.

27 Τοῦτο συνέλαβε] Ad p. 24. l. 14. dixi συνέβαλε hic reſtitui oportere. Id hoc in loco habet codex Arch.

29 Μητρὸς ἀμείνονος] Codex Arch. ad dialectum Ionicam, ἀμείνους.

P. 39 l. 10 Κασίρας] Homerus γυνὴ —— Μηονὶς ἠὲ Κάειρα.

14 Τὴν δὲ οὐσίην] Plutarchus impotenter hic in Herodotum inſurgit. Recte et iuſte ex more iſtarum gentium, iſtius hominis bona potuit Crœſus in ἀναθήματα ſacrare.

32 Πορνεύονται πᾶσαι] Confer Athen. l. 12. c. III.

44 Πρῶτοι κάπηλοι] Zenobius in Adag. Λυδὸς καπ.

45 Αὐτοὶ Λυδοὶ] Xanthus Lydus dedit Herodoto ἀφορμὰς ad ſcribendum, inquit Athenæus; ex eo videtur hæc hauſiſſe.

P. 40 l. 1 Ἐπὶ Ἄτυος] Lydorum hiſtoricos ſequitur Noſter, et errat cum errantibus. Nam ad Troiam aleam, et aſtragalos, et id genus luſus invenit Palamedes.

10 Πρὸς λιμὸν] Aliter ex noſtro Dionyſius Halic. l. I. et Athenæus.

P. 42 l. 48 Ἐλινύειν] Plutarchus ſine ratione queritur Herodotum traduxiſſe Deiocem.

P. 43 l. 1 Συνέστρεψε] Codex Arch. συνεστρέψατο. Ita ſolet loqui Herodotus.

8 Ἀπεχρᾶτο] Arch. Cod. ἰωνίζων legit ἀπεχρῆτο.

14 Ἀσσυρίων τούτους] Cod. Ἀσσυρίους τούτ.

P. 44 l. 27 Χωρὶς δὲ] Hæc ex repetitione; non agnoſcit Interpres.

40 Μανδάνην] Ita eam et Valerius appellat. Quare Æliano ne fidas cui dicitur Μανδάνη. Ν et Λ in his literis ſæpe permutantur.

P. 45 l. 2 Τρόπου δὲ] Legit Cod. Arch. ἡσύχιον.

8 Ὑπερθέμενος] Codex Arch. cum margine ὑποθέμενος quod placet.

17 Τοιάδε] Codex Arch. legit τάδε, et quidem perpetuo. Pro προθέω, habet προσθέω, ut in margine.

19 Παραβάλλη] *Fallas*. ἀπατήσῃ. Heſychius.

30 Τὴν ἐπὶ θανάτῳ] Codex Arch. θάνατον.

48 Ἐπιτηδειοτάτας] Codex Arch. ἐπιτηδειότατα. Infra idem legit συνδούλου.

P. 46 l. 4 Σπακώ] Græca est terminatio. Iuſtino Spacos. Noſter ait in eam literam terminari nomina. p. 57.

7 Ἐκβατάνων] Codex Arch. Ἀγβατ. ita et Cteſias paſſim. Herodianus grammaticus probabat Ἐκβατ. Horum teſtis nobis Stephanus.

9 Σαπειρων] Supra Σάσπειρες· infra p. 198. Σάσπειρες. Stephano Σάπειρες. Codici Arch. Ἀπείρων. Litera σ in πρὸς huc addi debet: ut ſit πρὸ Σαπείρων ſic πρὸ νεῶν, *ante naves*.

21 Πᾶσαν ἡμέραν, τὸ τίκτειν] Cod. Arch. *omni die partui vicina, peperit*. mox μεταπέμψασα.

P. 47 l. 44 Ὀφθαλμὸν βασιλῆος] Dion. Chryſoſt. Orat. III. Ὁ μὲν Πέρσης ἕνα τινὰ ἔσχεν, ὀφθαλμὸν βασιλέως λεγόμενον. Ita et Heſychius. Sunt qui plures fuiſſe innuunt.

45 Τὰς Ἀγγελίας ἐσφέρειν] Diæreſis hæc est Ionica: Ἀγγελιαφόρους dixit, p. 51.

P. 48 l. 2 Περίεσπε] Codex Arch. περίεπε. Pro ἐμετείθη idem habet ἐμετείχθη. τάχιστα, ὥστε.

4 Περιημέκτεε] Codex Eton. gloſſema hic poſuit, ut ſæpe, ἐδυσχέραινε.

6 Ἤντησεν] Herodoto ἀντᾶν est in rem quamvis incidere; vel in bono, vel in malo ſenſu. Anglice, *with what he met*.

46 Ἀγκύνας] Codex Arch. ἀγκάλας.

P. 49 l. 29 Κρύπτων] Noëma Homeri Iliad. α. v. 80.

P. 50 l. 7 Τράπεζα] Suidas hic τράπεζαν ἐπιπλέαν παντοίων ἀγαθῶν παραθέντες. Sed propius Cod. Arch. τράπεζαι μηλείων κρεῶν.

P. 51 l. 15 Προπετέων] Cod. Arch. προπετέων, et paulo infra παρακελευόμεθα.

24 Τῇ σεωυτοῦ] Codex Arch. τῆς ἑωυτοῦ δὲ μοίρης περιέσ.

33 Περιεγένετο] Cætera ſic cod. Arch. ὁ δὲ σφιν ἔλεγε σφέα, πρὸ τοῦ, &c.

39 Ἤδε τε] Codex Arch. et Eton. Εἴη τε ταύτην ἐπαινέων δ.

P. 53 l. 3 Ἔστι δὲ] Codex Arch. ἔστι δὲ τάδε ἕξ, ὧν ἄλλοι πάντες. Lego, ἐξ ὧν ἄλλοι πάντες.

4 Ἀρτεάται] Est Ἀρταῖα primitivum. Perſæ Artæos vocant antiquos homines. Herodianus Herodoti nomenclaturam ſequebatur; alii ἀρταίους dixerunt. *Stephanus*.

Ibidem. Πασαργάδαι] Interpres cum Stephano, Περσῶν, στρατόπεδον. Hoc Cyrus munivit; hinc in Aſtyagen movit.

Ibidem. Μαράφιοι] Stephanus, et Codex Arch. Μαράφιοι.

5 Μάσιοι] Stephanus legit Μάσπιοι, ut in margine. Codex Arch. legit Κάσιοι. Stephanus agnoſcit Κασίους inter Perſas.

9 Πανθιαλαῖοι] Stephanus Πενθιάδαι legit. Idem Ἀκρουσαῖοι, et Καρμάνιοι.

12 Σαγάρτιοι] In Cherſoneſo prope mare Caſpium iſti conſidebant.

16 Ἐξημερῶσαι] Polyænus vocem retinuit. Hæc contra lectionem marginalem.

32 Βουλομένοισι δὲ, εἶναι] Codd. A. et E. repetunt ἐμέο πείθεσθαι.

49 Στρατηγὸν αὐτέων] Codex Arch. αὐτῶν.

P. 54 l. 4 Ὅσοι μὴ] Homerus, ὅσοι μὴ βουλῆς ἐπάκουσαν. 764

14 Ἑσσώθη] Polyæn. VII. narrat Cyrum a Medis in hoc bello ſemel victum fuiſſe.

P. 55 l. 7 Ἀγάλματα] Sub Artaxerxe ſimulacrum Veneris cœpit coli a Perſis.

13 Τὸν κύκλον] Strabo XV. τὸν οὐρανὸν ἡγούμενοι Δία. v. Briſſon. l. 2. De igne et aqua *Cl. Alex.* ex Dinone, Item Laërtius in *Proœmio*.

19 Μύλιττα] Heſychius Μύλιττα. Vide Seldenum de Diis. Voſſius putat vocem eſſe Hebræam Moledeth, cuius mentio *Gen.* 48. 6.

20 Ἄλιττα] Vide infra ad pag. 162. Videtur eſſe eiuſdem originis cum priori; et hic rectius, quam ibi, ſcribi.

Ibidem. Μίτραν] Pro Venere ſumi rarum est. Deinde Μίτρα hic et alibi apud Noſtrum ſcribitur, non Μίθρα. De Voce Ger. Voſſ. l. II. *Idol.* Scaliger, aliique.

35 Θεογονίην] Oden πολυώνυμον et πολυχρόνιον. Arcana Beli Sacra.

36 Ἄνευ Μάγου] Marcellinus XXIII. *Erat piaculum aras adire, vel hoſtiam contrectare, antequam Magus conceptis precationibus, libamenta diffunderet præcurſoria.*

P. 56 *l.* 7 Σπουδαιότατα] Athenæus totum hoc χωρίον ſuum fecit, legitque hic αὐτῶν πραγμάτων.

38 Αἰγυπτίους θώρακας] Fiebant e lino, funiculis contortuplicatis. Vide pag. 178. λινοθώρηξ Iliad. β. Libyes gerebant στολάδας, δερματινοὺς, βυρσινοὺς θώρακας Heſychius.

39 Πινδανόμενοι] Pretium ei proponebatur, qui novam aliquam Regi voluptatem excogitaret. Xenophon in Ageſilao; *Perſarum Regi univerſum terrarum orbem circumeunt perquirentes quid illi potu iucundum, &c.*

40 Ἀπ' Ἑλλήνων] Negat Plutarchus.

P. 57 *l.* 6 Ἄσην] Codices noſtri hic admiſerunt in ordinem βλάβην, quæ vox est alterius interpretamentum.

9 Μήτε τῶν ἄλλων] Suſpiceris deeſſe hic, τινά. Addit cod. Arch.

33 Ἐς ποταμόν] Nam colebant tanquam numina, fluvios. Tiridates placando Euphrati equam mactat. Tacitus VI *Annal.* Herod. VII.

35 Τῶν πάντων] Id est, *præ cæteris hominibus.*

49 Μάγους] Cicero I. Tuſcul. *Magorum mos erat, non humare corpora, niſi a feris eſſent ante laniata.*

P. 59 *l.* 44 Τριοπίου Ἀπολλ.] Scholiaſtes Theocriti ad εἰδ. ιζ. Et Heſychius. Abas genuit Triopum, hic condidit Triopium Cnidi ἀκρωτήριον ibi Δώριος ἀγὼν agebatur Neptuno et Nymphis.

P. 60 *l.* 45 Ἐν Μιλήτῳ] Ex his coniugiis Mileſios ortos innuit. Hoc ægre fert Plutarchus.

P. 61 *l.* 16 Γράμμα] Ut Πανιώνια, ſic Διονύσια, Κάρνια, Τακίνθια, Θαλύσια.

P. 62 *l.* 28 Ἄλεσχα] Interpres aut aliud legit, aut vocem hanc non intellexit. Credo ſcripſiſſe Herodotum ἔλλεσχα. Λέσχαι ſunt Φλυαρίαι.

37 Κρεῖσσον ἅμα] Cteſias ait collocatum fuiſſe in Barene probe Ecbatana. Tabalus is eſſe videtur qui Eſdræ dicitur Tabeel.

38 Τὴν πρώτην εἶναι] Locus hic mendoſus est: nec adiuvant codices: non videntur multa deſiderari. Forte *Hanc primam fuiſſe Ionum ſervitutem.* v. p. 67. l. 49.

P. 63 *l.* 20 Ἀναμάξας] Deſumſit ex Odyſſ. Τ. Terentius, *Mali. (quod ſuo fuat capiti)* Ita emendandus comicus, ex quadam Ciceronis epiſtola. Inepte legitur *ſuat.*

48 Πακτύης] Charo Lampſacenus Herodoto antiquior, apud Plutarchum hanc rem ſic narrat. Πακτύης δὲ ὡς ἐπύθετο προσελαύνοντα τὸν στρατὸν τὸν Περσικὸν, ᾤχετο Φεύγων —— vides eadem verba.

P. 64 *l.* 7 Ζόης] Euſtathius notat Herodoti libros emendatiores ita hanc vocem ſcribere.

P. 65 *l.* 8 Ἐπὶ μισθῷ] Plutarchus iniquum Græcis hic clamitat eſſe Herodotum.

47 Ὀγδώκοντα] Tzetzes ita hic legit. Cicero. *Arganthonius Gaditanus octoginta regnavit annos, centum viginti vixit.* Valerius Maximus ex Aſinio Pollione, et Silius Italicus centum et triginta ei annos tribuunt. Strabo ex Anacreonte quinquaginta ultra centum. Arganthonius, ut bene Bochartus coniectat, ſignificat *longævum.*

P. 66 *l.* 15 Κατιρῶσαι] Heſychius, Θεῷ ἀναδιδόναι. Interpres aliud.

P. 67 *l.* 1 Κύρνον] Heroa Herculis filium.

48 Ἄβδηρα] Condidit Hercules in memoriam Abderi. Hellanicus apud Stephanum, et Apollodorus l. 2.

P. 68 *l.* 26 Νῆσον μεγίστην] Alexis comicus apud Stephanum de Urbibus Sardiniam, inter ſeptem inſulas notas, ſecundam facit.

31 Θαλέω] Plutarchus in Herodotum invehitur, quod Thaletem ad Phœnices referat. Sane Democritum et Durin Laërtius, Leandrum Cl. Alexandrinus idem prodidiſſe teſtantur.

42 Μίνω κατήκοοι] Confer Parthenium c. 1. et XI. Antonin. Liberalem c. 30.

P. 69 *l.* 1 Λογιμώτατον] Stephanus legit δοκιμώτατον. Forte memoriæ ſiſus.

19 Μυλασσέεσι] Aliter Μυλασσεῦσι. Ita Stephanus in Καρία. Æolus, Siſyphus, Glaucus, Chryſaor, Mylaſos; qui hanc gentem condidit.

38 Καλυνδοκέων] Scribe Καλυνδοκέων l. 7. ſcribitur Καλυνδέων: quod rectius. in VIII. Καλυνδέων est enim Κάλυνδα Cariæ urbs.

P. 70 *l.* 15 Ἀναμνέεται] Suidas ἀναιμέεται videtur hic legiſſe, quod et καταλέγειν exponit.

47 Ζεὺς γάρ] Euſebius V. de *Præparatione.*

P. 71 *l.* 7 Μέγαν] Interpres vidit ἱρὸν, quod gloſſator in μέγαν vertit.

41 Βαβυλῶν] Adi Fragmenta in fine, p. 678.

P. 72 *l.* 8 Ἑλκύσαντες] Heſychius παρασύραντες.

11. Πλίνθου] Codex Arch. πλίνθοις. Veteres hunc locum ſic expoſuere: Πλίνθους ἀσφάλτῳ δήσαντες. Diodorus et Ioſephus.

Ibidem. Ταρσοὺς καλάμων] Gregorius (ſive Georgius) Pardus, quem Corinthium fere vocant; (erat autem Corinthi Metropolites) ταρσοὺς explicat per τραστιὰν, οὗ ξηραίνουσι πλίνθους. Heſychius, πλέγματα καλάμων, quod huc quadrat. Salmaſius in Plinianis maluit, τραστιά. Et locum totum legit, διὰ τῶν ἑπτὰ δόμων πλίνθων, ſine ſuffragiis codicum veterum. —— Noſter codex legit διὰ τριήκοντα δόμων' est autem δόμη, τεῖχος. Vitruvius, *lateritia ſtruentes alligant eorum alternis choris coagmenta.* Si quid libeat mutare, mallem τριήκοντα δόμων ut ſint *lateres* magni —— Ariſtophanes μεγάλας πλίνθους, ὥσπερ Βαβυλῶν. Heſychius videatur in Δῶρον. Interſerebantur ſtramenta ad lateres ſuſcipiendos, tuendosque, ne ſe attererent, et ſe mutuo ſua duritie confringerent; ſimul, et ad conſpiſſandum et conſtringendum bitumen.

12 Μονόκωλα]. An hinc tibiæ μονόκωλοι apud Pollucem?

14 Ἐνεστᾶσι] Codex Arch. ἑστᾶσι. infra l. 40. ἐστήκεσαν.

16 Ὑπέρθυρα] Locum hunc adducit Euſtathius ad Dionyſium, ita uti hic ſcribitur. Nam codex Arch. legit ὑπέρθυρον. Confer Diodorum. De Babylone lectu digna ſunt quæ habet Ethnicographus in Βαβυλὼν, et Χαλδαῖοι et, ad eundem illuſtrandum, Euſtathius ad Dionyſii *v.* 1005.

17 Ἴς.] Phylax quidam hiſtoricus apud Euſtathium huius meminit.

28 Ἐρυθρὴν θάλασσαν] Sinum Perſicum, θάλασσαν Περσίδα' cuius accolæ Perſæ. Dionyſius hæc verba fere omnia in verſus concluſit.

38 Ἀγεύσας] Gloſſa est; nam Cod. Arch. et E. legunt ἐχχύσας. Eadem est paginæ 77. lectio ad l. 20.

44 Ἀσθενέστερον] Videtur in his Herodotus velle μεταῤῥυθμίζειν Beroſi verba, quæ extant apud Ioſephum libro primo contra *Apionem*, p. 1044.

48 Διὸς Βήλου] Retulit Belum in deos Ninus filius. Belus primus Babylonem ædificavit. Abydenus apud Euſebium, et Curtius.

P. 74 *l.* 2 Ἀσσυρίοισι] Qui libri nunquam lucem viderunt.

3 Τείχεα ἐκόσμησαν] Vide verba Beroſi apud Ioſephum contra *Apionem.*

5 Γενεῇσι πέντε] Semiramis antiquior non condidit, ſed reparavit, et auxit Babylonem. (Fuit alia Semiramis hac longe iunior, quæ et Atoſſa dicebatur.) Nitocris fuit uxor Nebuchodonoſoris (cuius Daniel meminit, et ex Ioſepho Euſebius Præp. IX. c. XLI.) Cum igitur tot anni inter hanc et Semiramidem interceſſerint, non πέντε γενεῇσι hic legerim, ſed numerum ampliarem, ſi faverent codices ſcripti.

13 Ἀραιρημένα] Codex Arch. ἀνηρημένα. Interpres ita legit.

29 Παρατείνουσα] Codex Arch. conſentiente E. habet παρακλίνουσα.

P. 75 *l.* 19 Φοιτέοντες] Scripti melius, διαφοιτέοντες.

P. 76 *l.* 3 Λαβυνήτου] Codex Arch. male Λαβυρίτου. Darium Medum intelligit, de quo ſupra.

13 Γύνδῃ] Tibullus, *Cyri dementia Gindes.* Fluit porro ex montibus Matienis (ita ſcribes) per Darrhæos (non Dardanenſes) in Tigrim. Vide Stephanum in Δαραί' et p. 82.

38 Κατειλήφθησαν] Codex Arch. et E. κατειλήθησαν, ut p. 163. et hæc est vera lectio.

P. 77 *l.* 12 Γενομένου δὲ τοῦ τοιούτου] Codd. A. et E. ſemper, τούτου, quæ est lectio in margine.

24 Μεγάθεος] Confer Ieremiæ c. LI. v. 31, 32.

28 Ὁρτὴν] Sacra ſive feſtum dierum quinque hoc tempore actum fuiſſe est veriſimile.

47 Πολεμιστηρίων] Codex Arch. πολεμιστέων.

P. 78 *l.* 11 Κηλωνηίοισι] *Antliis ligneis.*

17 Οἰκέεται] Codex Arch. οἰκέοιτο' alii, οἴκητο.

28 Δένδρου μεγάθεος] Codex Arch. δένδρων.

33 Φοί-

93 Φοίνικες] Hunc locum tranſcripſit Athenæus l. 14. apud eum vox Ἕλληνες deeſt, quæ ſequitur pagina proxima.

P. 79 *l.* 25 Ἐπὶ τούτῳ] Cod. A. Τοῦ. Mox χλαμύδιον et pro ἔχουσι, εἶχον.

28 Τῇσι Βοιωτῇσι] Codex Arch. τοῖσι Βοιώτοισι.

45 Πρόβειν] Cod. Arch. προβεῖν.

48 Βαβυλωνίων] Nicolaus Damaſcenus in Catholica Hiſtoria hinc idem commemorabat.

766 *P.* 80 *l.* 5. Ἀμορφοτάτην] Poſtulat Ias lingua ἀμορφεστάτην. Atque ita cod. A. Significat porro ἔμπηρος, eum qui eſt ἐνεχυριαζόμενος, ære alieno oppreſſus, oppignoratus. Interpres non vidit, quæ videre oportuit. Noſter paulo infra explicat ſe ipſe —— ubi βίου σπανίζων, idem ſonat.

P. 81 *l.* 7 Σχοινοτενέες] Ieremias in Epiſtola huius moris meminit. αἱ γυναῖκες περιθέμεναι σχοινία ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐγκάθηνται.

21 Λάμψειν] Hinc Φοιβόλαμπτος et in Bibliis Græcis, (quæ Alexandria, in Angliam venerunt) ἀντιλήμπτωρ, et ἀνταπόλημψεις, ad eandem Aſianam loquendi formam.

P. 82 *l.* 10 Ματιηνῶν] Codex A. Ματιανῶν. Quod ex margine ſanabis Ματιηνῶν, quemadmodum p. 76. prius emendavi.

27 Ἐὰν ὁρ.] Cod. A. ut in margine. Idem ubique Καυκάσιος.

45 Ἡ γένεσις] Hæc ex Iſaia, c. 45. illuſtrabis. Putat Ioſephus Cyrum vidiſſe penes Iudæos captivos Prophetæ verba.

P. 83 *l.* 3 Οὐκ αὐτήν] Cod. Arch. οὐ κατ' αὐτήν. Mox τελεόμενα an τελεύμενα, ſive λεγόμενα, aut τελευόμενα ex ſcriptis reponas, incertum.

18 Πάντως] Cod. Arch. et reliqui πάντα.

P. 84 *l.* 30 Ἀρσάμεος] Cod. Arch. Ἀρσάμενος. Arſames et Cambyſes fratres fuere; Cyrus et Hyſtaſpes patrueles. Achæmenes fuit pater Arſamis. Ab Achæmene genus paternum duxit Cyrus.

Stemma.

Achæmenes.
|
Cambyſes.
|
Cyrus.

Cambyſes.	Theiſpeus.
Cyrus.	Ariamnes.
Cambyſes.	Arſames.
	Hyſtaſpes.
	Darius.
	Xerxes.

42 Καταλέλειπτο] Ælianus tamen in V. H. facit Cyri φαρετροφόρον.

P. 85 *l.* 28 Λειφθέντας] Suidas legit ἐπιλειφθέντας.

43 Δολώσας] Codex Etonenſis δηλώσας· an δηλήσας, quo modo dicitur φάρμακον δηλητήριον? Δολώσας Heſychio ἀπατήσας· infra ἐλὼν δόλῳ.

P. 86 *l.* 23 Ἑνὸς δέοντα λ.] Cteſias, Cl. Alexandrinus aliique tribuunt ei annos triginta. Videatur Cicero l. 1. de Divin. ubi Dionyſium in Perſicis laudat, quem alii Deinonem vocant.

28 Σὺ μὲν ἐμεῦ] Codex Arch. et Aquædunenſis, ἐμὲ ζῶντα καὶ νικῶντα.

32 Πιθανώτατος] Diodorus ſcribit eam cruci ſuffixiſſe cadaver. Ioſephus in obſcuro relinquit exitum Cyri.

P. 87 *l.* 14 Θεῶν] Codex Eton. θεόν. Pro ἵππους Codex Arch. legit ἵππουσιν. Perſæ quoque Soli equum mactant. Ovidius,

—— *Ne detur celeri victima tarda Deo.*

Neſcio tamen an hoc ex Herodoto confirmari poſſit. Quamquam enim Xenophon et Philoſtratus id aſſerant, et Euſtathius ad Homerum ſcribat Herodotum hoc de Perſis tradidiſſe; video tamen Euſtathium μνημονικῷ ἁμαρτήματι poſuiſſe Perſas pro Maſſagetis. Equos Soli ſacratos non mactatos fuiſſe ex Herodoto conſtat.

AD LIBRUM SECUNDUM
HERODOTI.

Pag. 88 *l.* 14 Ψαμμίτιχον] Codex Arch. perpetuo ψαμμιτίχον appellat. Favet huic lectioni liber impreſſus præ manibus; favet et Plinius, et Hieronymus qui apud Euſebium legit Pſammetichus. Dictio compoſita eſt: Nam ψάμμις eſt regis Ægyptiaci alius nomen.

P. 89 *l.* 7 Εἰσιόντι] Aut ἐπιόντι cum codice Arch. aut ἐσιόντι leges.

8 Βέκκος] Scholiaſtes hæc Herodoti adducit ad IV. Apollonii; legit tamen Βὲκ, quod puto rectum, nam ος terminatio Græca eſt: eadem cum Scholiaſte Apollonii habet Scholiaſtes Ariſtophanis ad *Nubes.* Heſychio Βέκος, ut et Galeno II. libro de *Diff.* Suidas tamen ſequitur lectionem editam.

19 Πρεσβυτέρους] Codices E. et Arch. πρώτους, quam veram puto eſſe lectionem, quoniam et in Suida comparet.

21 Μάταια πολλά] Non ſolus de Græcorum vanitate queritur Herodotus. Hecatæus Mileſius ei præivit apud Demetrium Phalereum. Queritur et Porphyrius, ut alibi a nobis dictum.

28 Αὐτέων εἵνεκεν] Codex Arch. addit αὐτέων τούτων.

P. 90 *l.* 15 Δῶρον ποταμοῦ] Hæc ab Hecatæo ſumſiſſe Herodotum colligas ex Arriani l. v. 767

27 Σερβωνίδος] Codices ſcripti, Σελβωνίδος· ut Interpres. Sæpe in libris calamo exaratis λ et ρ ſimiles reperiuntur.

41 Ἄνω ἰόντι] Codex Arch. ἀνιόντι.

49 Πίσσαν] Codex Arch. Πίσαν καὶ ἐπὶ τὸν βωμὸν τοῦ Δ. et mox pro οὐδῶν, ὁδῶν.

P. 91 *l.* 15 Τέρματα] Codex Arch. τέλματα. Ob ſimilitudinem λ et ρ in MSS. ut alibi infra dictum.

40 Μενάδεες] Inepta eſt hæc lectio; nec alibi reperitur. Codex Arch. μεγάθεϊ. Quod pluribus confirmari poteſt exemplis.

P. 92 *l.* 14 Μόσχου] Codex Arch. μόσχον. Infra idem Αἰθιοπίην, et Συρίην recte habet.

P. 93 *l.* 16 Πυνθανόμενοι] Omnes lectiones marginales huius paginæ agnoſcuntur MSS. codicibus noſtris.

28 Αὐξανομένη] Codex Arch. αὐξομένη. Quæ eſt Ionica dictio.

41 Ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὗς] Varro, *grege iumentorum inacto.* Plutarchus Sympos. IV. τὰς ὗς κατέβαλλον. Videtur Plutarchus ſumſiſſe ab Herodoto. Equidem vehementer vereor, ut recte Noſtrum intellexerit; et qui tantæ et tam multiiugæ fuerit lectionis, potuit nonnulla (quod et alii exemplis productis oſtendere) minus caute et penſitate ſcribere. Porro, *ſues immiſſæ in ſementem* haud dubie omne frumentum in ventres, potius quam in limum recondent. Adhuc, quis docuit ſues ἀποδινεῖν (ut infra) frumentum? Alia interpretationis via ineunda eſt. Heſychius Ὗς, ἄλειφαρ. βοῦς· ſignificat igitur hoc in loco vaccas, vel iuvencas, quæ pedibus ſuis in agros miſſæ primo ſemen molli humo inculcant, et obruunt; deinde ſegetem adultam ſuis itidem pedibus e ſpicis excutiunt. De hoc more ſerendi et triturandi ſcribit Varro l. I. RR. c. LIII. Et aperta ſunt veſtigia in Sacra pagina Eſaiæ c. 28. Hoſeæ 10. 11. Eadem dictio apud Hebræos ſignificat et δάμαλιν et τροχὸν ἁμάξης. Quid de ſuibus ſenſerint Ægyptii, docet Herodotus infra c. 47. Certe libenter non tractabant.

42 Τοῖς ὑσί] Immo τῇσι. Maior boum fœminarum apud Ægyptios religio, quam maſculorum.

48 Ταριχείων] Cod. Arch. Ταριχηίων recte.

Ibidem. Ταριχηίων] Putei ad ſalſamenta curanda: item Inſulæ. v. Strabonem, et Stephanum.

P. 96 *l.* 38 Φεύγουσαι] Homeri verba Γ. Iliados, initio.

P. 97 *l.* 11 Ἥρως τοῦ κατ.] Cod. Arch. τὸ κ. mox ἐούσης καὶ ἀνέμων. Cod. Arch. Οὐκ ὄντων ἀνέμων. Infra cum margine, et cod. E. etiam cod. A. ὑπολείπεσθαι.

44 Διεξιόντα] Cod. Arch. διεξιὼν δ' ἂν ἡμῖν δ. Hæc vidit Interpres: infra ἐστί τε, καὶ τὴν ἀρχήν· et mox Κρῶφι καὶ Μῶφι.

P. 98 *l.* 44 Τῆς διεκπλ.] Cod. Arch. τῆς δὴ ἐκπλωσ. ἐκ τοῦ N.

P. 100 *l.* 1 Ἡλίου δυσμέων] Codici Arch. non adeſt ἡλίου, nec pagina ſequenti l. 36. habetur.

P. 101 l. 12 Πυῤῥήνης] Cod. Arch. Πυρήνης. Vide Stephani fragmentum, περὶ Ἰβηρίας.

48 Ἱερᾶται] Codex Arch. ἱρᾶ τε. Mox, κομῶσι, et ξυρῶνται ut et ſequenti pagina.

P. 102 l. 30 Χαλκέων] Æris in Sacris uſus celebratiſſimus eſt.

37 Ἐγγίνηται] Codex Arch. legit ἐγγίνηταί σφι, θεραπεύοντες τοὺς θεούς.

40 Λαβεῖν] Codex Arch. βαλεῖν. Veſtimenta linea et calceamenta papyracea ſola placuere, quoniam ſine cuiusquam animalis nece comparantur.

45 Πεσσόμενα] Codex Arch. Πασσόμενα.

P. 103 l. 6 Ἀντικαθίστανται] Athenagoras, p. 31.

24 Δείρουσι] Codex Arch. δέρουσι.

27 Ἔμποροι] Paulus 1 Cor. x. vers. 28. εἰδωλόθυτον vocat. Paulus tamen ſcripſerat non εἰδωλόθυτον ſed ἱερόθυτον, ipſorum vendentium voce uſus. Atque ita legit olim Euſebius.

34 Ἐπίπασιν] Codex Arch. ἐπίπασιν. Heſychius πασσάτω, ἐπιχέτω.

45 Τῇ Ἴσι] Codex A. τῆσι, καὶ male.

P. 104 l. 7 Τοὺς μὲν νυν καθαροὺς] Codex Arch. καθαροὺς βοῦς τοὺς ἔρσενας, καὶ τ. Hunc fuiſſe olim verborum ordinem, colligo ex Athenagora, qui ſic adducit, loco citato.

P. 106 l. 11 Ἀπικόμενος] Codex Arch. Ἀπικόμενον δὲ ἐς Θῶνιν, ἐν τῷ οὔρῳ. Hoc Interpres vidit.

P. 107 l. 37 Τῆς ὁρτῆς] Codex Arch. ὁρτῆς τῆς τηδοριπόης. Ita et Eton. l. 6. intellige feſtum Pamylitiorum. Plutarchus *Iſide*.

49 Μελάμπους] Vide Plutarchum de Herod. p. 857. Lectiones marginales confirmantur paſſim in hac pagina ex codd. A. et E.

P. 108 l. 40 Οὐδ' ὅρωσι οὐδὲν] Codex A. et E. οὐ δὲ δρῶσιν οὐδέν.

P. 110 l. 8 Δωδωναίων] Euſtathius ad Ξ Odyſſ. hunc locum expendit: videatur et Stephani fragm. de *Dodone*.

44 Ἐδόκεε] Codex Arch. ἐδόκεεν.

768 P. 111 l. 3 Προσαγωγάς] Alii προσαγγίσεις vocant. Κωμαστήρια, et κωμαστικὴ τάξις apud Ægyptios hæc omnia denotat; de quibus Syneſius ex Cl. Alexandrino.

19 Κομίζονται] Mallem κωμάζονται· confer Cl. Alex. p. 567.

44 Τῷ δὲ τύπτονται] Athenagoras, τὸν δὲ τύπτονται τρόπον.

P. 112 l. 14 Πάπρημι] Codex Arch. pagina priori et hac et infra, cum margine legit Πάπρημι. Putant urbem hanc a Perſis fuiſſe deletam. V. l. 3. c. 12.

P. 113 l. 3 Ὀρνίθων γένεα] Codex Arch. τέλεα, et τεμένεσι· mox χωρὶς ἐκάστου.

P. 114 l. 9 Θήκησι] Codex Arch. Θήβῃσι. Exod. 2. vers. 3. Porro ἰχνευταὶ ſunt ἰχνεύμονες.

28 Χαυλιόδοντας] Quaſi dicas προὔδοντας. Eſt autem χαυλιόδων vox Ionica: inde Ἀμφόδων et Χαλκόδων. Plinius vertit *Dentes pectinatim ſe ſtipantes*. Χαυλιόδοντας. Codex Arch. ſic. Χαυλιόδοντου· φαῖνει εὐρὺν. Sed Ariſtoteles coniungit Χαυλιόδοντας ὑποφαινομένους. Homerus de huiusmodi animalibus loquens dixit, λευκὸν ὀδόντα. Solino, *Dentes aprugni*. Plinio, *adunci*. Sunt crocodili dentes non unius formæ; habet quatuor in anteriori oris parte longiuſculos; in media aliquot craſſiuſculos; alios pleroſque ſagittæ cuſpidi ſimiles, a lateribus ſerratos, undique ad acumen ſcabros; horum aliquot dum hæc ſcribo, manu teneo. Fauces utraſque in comedendo movet Crocodilus.

45 Μοίριος] Codex A. Μύριος, et ſic apud Diodorum. Idem c. A. mox λιθωτὰ habet non λίθινα.

P. 115 l. 10 Κροκοδείλοισι] Hoc eſt σαυροῖς. Hos Heſychius, et Ariſtoteles Χερσαίους κροκοδείλους videntur intellexiſſe.

13 Νῶτον ὗος] Codex Arch. νῶτος ὑὸς· Recte. Nam et Ariſtoteles ita hic legit.

31 Ἔνυδρις] Solinus. *Enhydrus, alterum ichneumonum genus, penetrat crocodilum, eroſaque exit alvo.*

37 Ἐν τῇ γραφῇ] Codices Arch. et E. εἰ τῇ. Interpres legit εἰ· mox non πτερῶν ſed πτερύγων. Etymologici magni auctor ait Manethonem quendam ſcripſiſſe ad Herodotum de Phœnice: vide eum in voce.

P. 116 l. 19 Ἐπὶ τούτων] Codices ſcripti, ἔτι τούτων ſic et margo. Mox κατακεχύδαται.

P. 117 l. 5 Ὑγιέστατοι] Codex Arch. ὑγιέστεροι. Sophron apud Etymologicum magnum uſus eſt: nec tamen Doricum ideo eſſe ſtatuas, ſed et Ionicum.

8 Μεταβολῇσι] Hoc Hippocrates paulo aliter effatus eſt.

11 Κυλλήστις] Ita codex Arch. margo, κυλλῆστις. Athenæus in III. libro Κολλάβους. Ita et Heſychius. Athenæus X. Κυλλήστιας. Pollux, Καλλήστις. Hecatæus, Κυλληστίας. Idem Hecatæus ubi de his egerat ſtatim addidit, uti et hic ſequitur, τὰς δὲ κριθὰς ἐς πότον καταλαιέοντας. Hæc nobis inſinuat Athenæus.

15 Τεταριχευκότες] Interpres videtur cum Noſtris legiſſe, Τεταριχευμένους.

22 Γενόνται] Codex Arch. γίνονται. Sane iſtud fiebat in cœnæ fine. Petronius, et Plutarchus p. 148. 357. *Moralium*.

23 Μεμιγμένον] Codex Arch. μεμιμημένον. Adſtipulatur etiam codex Etonenſis.

29 Νόμοισι] Non recte interpres. Nam Hymnos intelligit Herodotus, ſic dicimus Terpandri νόμους. Vide Proclum, *Chreſtom*. et Pollucem l. 4. c. 7. §. 1.

31 Καὶ δὴ καὶ] Codices ſcripti melius, Καὶ δὴ καὶ ἀεισμα ἕν ἐστι, ὅπερ ἔν τε Φοινίκῃ ἀοίδιμόν τι, καὶ ἐν Κύπρῳ καὶ ἄλλῃ. Deeſt ergo vox Λῖνος. Intelligit autem Herodotus Ἀδωνιασμοὺς, quos celebrabant Phœnices, Cyprii, Byblii, Alexandrini, et alii. Vide Stephanum in Ἀμαθοῦς· et Seldenum 2. de *Diis*, *Synt*. c. 11. Pollucem l. 4. c. 7. §. 2. Bochartum l. 1. c. XLII. de *Phœnicum Col*.

37 Ἔλαβεν τοὔνομα] Ita quidem Euſtathius: ſed codices ſcripti melius, Ἐν δὲ δὴ καὶ τὸν Λῖνον, ὁκόθεν ἔλαβεν τοὔνομα. Vide Heſychium in Μανέρως. Pauſaniam in *Atticis*.

39 Μανέρως] Dictionis prima pars eſt Μᾶν, vel Μὴν, vel Μὶν· ut Μανεθὼς, vel Μενεθὼς. Inde Græcis Μήνης, qui primus fuit Ægyptiorum Rex. Huius filium volunt fuiſſe Manerotem, qui acerba morte periit, adeoque ingenti luctu ab Ægyptiis per ſecula deflebatur. Hæc omnia conveniunt Adonidi ſive Thammuz. Et Oſiridi (nam et is cum iſtis coincidit) quem Hippopotamus rapuit. Vide Plutarchum de *Iſide* p. 357.

41 Ἄνωρον] Codex Arch. et Euſtathius Ἄωρον. Iidemque mox legunt, ἀοιδήν τε αὕτην καὶ μούνην σφίσι γενέσθαι. Hæc confirmant ſupra legi debere ἕν.

P. 118 l. 8 Ὁμολογέουσι] Codex Arch. ὁμολογέει.

16 Τῶν Ἑλλήνων] Interpres male omiſit. Intelligit Muſæum et Orphea.

43 Ἐπεζωσμένοι] Codex Arch. ὑπεζωσμέναι. Infra l. 45. ἐπεζωσμένοι, *capitibus obductis, et opertis*.

45 Κατέαται] Codex Arch. κατατετάχαται.

P. 119 l. 10 Μυξωτήρων] Scripti, μυκτήρων.

12 Παραοχίσαντες] Hinc dicti apud Ægyptios παρασχισταί.

P. 120 l. 21 Χέμμις] Diodorus interpretatur Πανὸς πόλιν.

P. 121 l. 11 Δρύψονται] Magis placet δρύψαντι. Sic 769
Codex Arch. Eton. et Euſtathius ad Odyſſ. 1.

13 Ὀπτήσαντες] Codex Arch. πτύσαντες. Lege πτίσαντες· ſic quoque Plinius videtur legiſſe: nam vertit *ſiccata tundunt*. Theophraſtus tamen de hac re agens, legit ἀποπτίσαντες. Sed prius eſt pinſere, quam facere panes. Rem extra dubium ponit Euſtathius, qui ad Odyſſ. 1. habet πτίσαντες, ex hoc ipſo loco.

15 Καὶ ἐγγλύσσει] Codex Arch. ἐγγὺς εἰ. Interpres, *ſuavitate præſtanti*. Scribe, ἐγγλύσσει, ἐπιεικ. τῷ μέγαθος κατὰ μῆλον. Intellige malum cotonium.

19 Ῥίζης] Codex Arch. ut Interpretis, γῆς.

P. 122 l. 19 Σιλλικύπριον] Lege Σιλικύπριον. Sili, aliis eſt ſeſeli. Apud Dioſcoridem Σέσελι κύπριον.

44 Ὁμοίη] Codices noſtri ὁμοιοτάτη. Ita Interpres, ita margo.

P. 123 l. 2 Ἁρμονίας] Verba hæc fere omnia petiit ex E. Odyſſea. mox codex A. pro ἐν legit εὖ, male. Idem pro διαβαλῆσται habet melius. διαδύνεται.

9. Ῥίπει] Codex Arch. ῥιπικαλάμῳ.

22 Αἰγαίῳ κόλπῳ] Scripti omnes cum Interprete πόντῳ. Diodorus hæc tranſcripſit.

33 Ἐς ὑποδήματα] Athenæus l. 1. hanc urbem εἰς ζώνας conceſſam ſcribit. V. Stephanum.

35 Ἐξ ὅσου] Codex Arch. ἐξ ὅτευ recte.

37 Ἀρχάνδρου πόλις] Ptolemæo forte Ἀνδρόπολις. Erat Archondes inter reges Ægyptiacos.

47 Ψάμμιον] Codex Arch. ψάμμινον.

P. 124 l. 23 Νίτωκρις] Eratoſthene interprete, *Minerva Victrix*. Nit Platoni Minerva.

29 Ὑπόγαιον] Arch. codex. ὑπόγεον· et καλέσασαν.

35 Σποδοῦ] Codex Arch. σποδῆς.

39 Μοίριος] Codex Arch. et Diodorus, Μύριος.

42 Περίμετρος] Codex Arch. περίοδος.

49 Σέσωστρις] Manethoni, Ioſepho, Africano Σέθως; vel Σέθωσις. Diodoro Σεσόωσις. Sacris Scriptoribus Se-

Seſac, et Suſacim. Ariſtoteli, aliisque multis tum Græcis tum Latinis, Seſoſtris. Scholiaſtes Apollonii, ex Dicæarcho, Seſonchoſin appellat.

P. 125 *l.* 3 Περὶ τὴν] Codex Arch. et margo παρά.

18 Προσενέγραψε] Rectius, προσενέγραψε.

23 Αἰγύπτιος ἐωυτόν] Codex Arch. Σέσωστρις.

34 Κόλχοι] Codex Arch. τῇ χώρῃ. Vide l. 42.

40 Ἄνθρωποι] Arch. Cod. ἄφθονοι.

42 Κόλχοι] Quod Colchi Ægyptiorum ἄποικοι ſint, teſtatur Scymnus apud Scholiaſtem Apollonii, l. 4. Dionyſius in Perieg.

45 Καὶ αὐτοὶ] Ioſephus contra Apionem legit οὗτοι.

46 Σύριοι] Inter hos numera Thraciam gentem Odomantas, quos Iudæos ait eſſe Scholiaſtes Ariſtophanis ad *Acharnenſes*.

P. 126 *l.* 11 Λίνον ἐργάζονται] Euſtathius ad Dionyſium ait ἀμπέχεσθαι ſed Herodotus tantum περὶ ὑφῆς loquitur.

15 Ἀπικνεύμενον] Locum hunc codices ſcripti ſic legunt, ἀπικνεύμενον, κ. λ. Τὰς δὲ στήλας τὰς ἵστα κατὰ τὰς χώρας —— οὐκ ἔτι ἐπιφαίνονται περ. Habes apud Tacitum l. 2. *Ann.* 60.

19 Συρίῃ] Ioſephus capite 3. l. 1. ubi de Sethi columnis loquitur, non diſertim affirmat a Setho poſitas fuiſſe; famam ſequitur. Lateritiam columnam ad ſua usque tempora permanſiſſe ait κατὰ τὴν Συριάδα.

27 Τόξον] Codex Arch. τόξα uti et Interpres.

32 Ἐγὼ τήνδε] Hanc inſcriptionem integriorem exhibet Diodorus. Τήνδε τὴν χώραν ὅπλοις κατεκτήσατο τοῖς ἑαυτοῦ βασιλεὺς βασιλέων καὶ δεσπότης δεσποτῶν Σεσόωσις. Ex his corrigas, licet, Herodoti illud ὤμοισι, quod factum ex ὅπλοισι. Sane in codice Arch. legitur νώμοισι.

P. 128 *l.* 31 Λέγει μάλιστα ἔξειν] Codex Arch. λέγουσι.

44 Τὸ ἱρὸν Ἑλένης] Codex Arch. εἶναι Ἑλένης· mox εἰς ἐπιχώριον

P. 129 *l.* 10 Ἐπιβάληται] Codex Arch. ut Interpres, ἐπικάθηται. Euſtathius tamen ἐπιβάληται. Infra l. 23. ἱστορεύμενος· l. 29. πρῶτ. λέγων l. 31. ἀπαγάγετε.

21 Θῶνις] Sunt Ægyptiaca Θῶν et Θῶν. Habes in Μενέλας, et Μενέλαος. Multa huc ſpectantia collegit Euſtathius ad Odyſſ. Δ.

38 Τοὺς ἱκέτας] Codex Arch. ἱκέτας· ἀνακομισθέντων δὲ πάντων, εἰρώτα. Infra linea 46. οἱ λεγόμενοι εἰκέται.

P. 130 *l.* 5 Καὶ μάλα] Codex Arch. non agnoſcit μάλα.

15 Μετορμίζεσθαι] Codex Arch. γῆν ἄλλην τινὰ μετεωρίζεσθαι.

52 Μενέλαος] Codex Arch. Μενέλεως· p. 131. l. 15. Τευκρίδα γῆν.

P. 131 *l.* 16 Μενέλεων] Hæc apud Homerum Iliados γ.

47 Ὅκου ἐτράπετο] Codex Arch. confirmat lectionem marginis.

P. 132 *l.* 6 Φρενοβλαβὴς] Confer Euſtathium ad Odyſſ. Δ. p. 174. Baſil. Infra 20. Codex Arch. legit, ὑπ' ἐκείνῳ, et ἀλλὰ καὶ Ἕκτωρ. Deinde 30. l. ut in margine.

770 35 Ῥαμψίνιτον] Codex Arch. Ῥαψίνιτον. Africano Ῥαψάκης, Euſebio Ῥάμψης, Diodoro Ῥέμφις, dicitur.

40 Καλέουσι Θέρος] Propter repetitionem huius vocis non dubito, quin ea quæ in margine ſtant, omiſſa fuerint: nulla eſt ratio cur quiſpiam ea adderet, ſi non ab initio hic occurrerant.

48 Οἰκοδομέεσθαι] Codex Arch. οἰκοδομέεσθαι οἴκημα λίθινον. τοῦ. τῶν.

P. 133 *l.* 26 Στῆσαι] Codex Arch. hæc quæ ſequuntur, habet; 1. τῆναι 2. ἐσδύντος· 3. ἰδίως τῷ τέχνῃ ἔχεσθαι 4. ἔχειν. διανοεύμενον πορευόμενον, quod eſt *abiiſſe* apud Interpretem.

43 Κατασπήσαντα] Codex Arch. κατασπῆσαι, ἐντείλασθαί τέ σφι. Infra μηχανῆσαι, deinde κομίσῃ et ἀπειλέειν αὐτὴν, mox φυλάσσοντας ἣν ἴδωσι τὸν νεκρ.

P. 134 *l.* 9 Πόδεωνας] *Colla*, *cervices*. Apud Apollodorum 3. Ἀσκοῦ τὸν προὔχοντα ποδέωνα μὴ λύσῃς.

21 Προσαγαγέσθαι] Codex Arch. προσαγαγεῖν ut Interpres.

38 Κατίσαι ἐπὶ οἰκήματος] Verte, in *fornice*, *lupanari*.

P. 135 *l.* 24 Ἅδην] Ægyptiis dicebatur Amenthes. Plutarchus *Iſide*.

P. 136 *l.* 5 Ἑλλήνων] Intelligit *Orphea*, *Thaletem*, *Homerum*, *Pythagoram*.

14 Ἐργάζεσθαι ἑαυτῷ] Codex Arch. ἑαυτοῦ. Infra ἐγγενέσθαι τριβ. codex Α. ἐπιγενέσθαι.

25 Πυραμίδος] Vide Pyramidographiam Ioannis Gravii. Cheops ille Diodoro eſt Chembes.

P. 137 *l.* 26 Μνημόσυνον] Omnes ſcripti μνημήϊον. Mox τῆς ἐστι τὸ κῶλον.

34 Λέγουσι] Codex Arch. ἔλεγον deinde Χεβρῆνα pro Χεφρῆνα.

P. 138 *l.* 6 Φιλιτίωνος] Cod. Arch. Φιλίτιος.

11 Λαὸν τετρυμένον] Codex Arch. λεὼν τετρυγμένον.

P. 139 *l.* 21 Εὐσεβὴς ἦν] Codex Arch. Εὐσεβέων. Mox τὸ χρεὸν ἦν.

49 Λιπόντων] Codex Arch. λειπομένων· codex Eton. ἦν λειπομένη.

P. 140 *l.* 1 Ἰάδμονος] Suidas in Αἴσωπος, et Ῥοδῶπις· et Plutarchus in libro *de ſera numinis vindicta*.

17 Πυραμίδα] Hæc lectio ſolicitari non debet. Apellas Ponticus apud Suidam credidit Pyramidem ab hac conſtructam fuiſſe.

26 Βουτέρους] Suidas in Ῥοδῶπις. Scribitur et Βουτέρους. Vide eundem in Βουτέρος.

36 Ἥσσον] Codex Arch. κρέσσον δὲ τῆς ἑτέρης περιλέσχην· οὗτος χαρ. δ. Aliter legit Interpres.

39 Κατεκερτόμησέ μιν] Neſcio an fratrem; certe Rhodopin inſectabatur, vocabatque Δωρίχαν, teſte Suida.

45 Εὖ γεγλυμμένους] Codex Arch. ἐγγεγλυμμένους.

P. 141 *l.* 15 Μή με κατανοηθῇς] Codex Arch. κατονομασθῇς. Mox προσέχετε. Deinde Αἰθιοπάτε καὶ Σάβακον. Porro οἰκεόντων pro ἀδικεόντων. Denique pro κάρτα ὁμιλαί, habet καὶ κάρτα, ut in margine.

43 Βούβαστις] Redditur et αἴλουρος. *Stephan.*

P. 142 *l.* 10 Ἐστι δ' ἔσωθεν] Codex Arch. ἔσωθεν μὲν ἄλσος δ μ. πεφυτευμένον. Deinde l. 17. ἄρχοντα Αἰγ. ἐκχωρῆσαι.

47 Νήσῳ Ἐλβώ] Solus Eton. Ἐλκώ.

P. 143 *l.* 5 Ἐξαιρέτους] Codex Arch. ἐξαιρέτως. Infra, τούτοισι δή μιν, ut et margo.

37 Γενεαὶ γὰρ] Homerus in Neſtoris annis pauciores aliquanto numerat.

49 Καταβῆναι] Codex Arch. καταδῦναι.

P. 144 *l.* 4 Ἑκαταίῳ] Hiſtoricus fuit, non fabulator, tametſi Diodoro inter eos recenſeatur qui ad fabulas declinare ſoleant. Scripſit autem libros complures γενεαλογιῶν, in quibus ſuam quoque intexuit familiam. Mox ut in margine, codex Arch. Οὐ γενεηλογήσαντι. Plutarchus libro de Iſide, quædam ex Hecatæo adfert de Pſammeticho, unde et hiſtorias Ægyptias eum attigiſſe colligas. Hæc autem verba, ἑωυτὸν, καὶ ἀναδήσαντί τε, deſunt codici Arch. nam infra occurrunt. Citat Hecatæum Herodotus, p. 376, 377.

21 Ἐς ὃ τοὺς] Codex Arch. Ἐς ἑωυτούς. Pro ἀπέδεξαν, idem ponit ἀπηριθμησαν αὐτοὺς, Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γενόμενον.

27 Σφέας πάντας] Codex Arch. σφ. αὐτούς. Hunc locum citat Athenagoras *Legatione*, p. 31. et legit quæ cod. Arch.

41 Λεγομένων] Θεῶν addit codex Etonenſis. Arrianus l. 11. adfert hunc locum.

P. 145 *l.* 42 Χαλκέῃ φιάλῃ] Vide pag. 147.

48 Μοίριος] Codex Arch. perpetuo Μύριος.

P. 147 *l.* 4 Ἐξαπέδου] Codex Arch. ἐξαπέδου, ut in margine.

17 Μεσόγαιαν] Codex Arch. μεσόγεαν, et infra ὑπογαίοισιν et quidem perpetuo.

42 Φιάλας χρυσέας] Athenæus VI. c. IV. miris modis pervertit hanc hiſtoriam.

P. 148 *l.* 30 Χαλκῷ] Putat Euſtathius ex Homerico, Ἑρκεῖ χαλκείῳ, hoc oraculum fuiſſe deſumtum. Diodorus ait milites Pſammeticho conductos fuiſſe ex Caria, Ionia, et Arabia.

32 Μαθὼν τὸ χρηστήριον] Pigres Car docuit Pſammetichum, ſuos cives primos galeis criſtatis uſos eſſe. Polyænus l. 7. c. 3. Vide Schol. Ariſtoph. in *Avibus*, p. 555. 771

42 Φανῇ ὁ Ἆπις] Feſtum dicitur Θεοφάνεια.

47 Ἔπαφος] Æſchylus *Suppl.* Καὶ Ζεύς γ' ἐφάπτωρ χειρὶ φιτύει γόνον et *Prom.* Ἐπαφῶν ἀταρβεῖ καὶ θιγὼν μόνον.

P. 149 *l.* 9 Πρὸς ὀλίγον] Codex Arch. πρὸς θαλάσσης ὀλίγον.

42 Θωμασιώτερον] Codex Arch. Θωμασιώτατον. Quæ autem hic dicitur Inſula Chemmis, non recte ſic dicitur. Nam Chemmis et urbs et inſula alibi ponitur ab ipſo Herodoto. Adde quod codex Arch. legat Ἔχεμις, quam quidem lectionem ſecutus eſt Euſtathius ad K. Odyſſeam. Sane Stephanus in Χέμμις ſcribit huius inſulæ nomen per β, itaque apud Hecatæum reperiſſe ſe teſtatur. Verba Hecatæi ex Περιηγήσει Αἰγύπτου hæc ſunt: Ἐν Βούτοις, (mallem ἐν Βούτοι) περὶ τὸ ἱρὸν τῆς Λητοῦς, ἐστι νῆσος Χέμβις ἱερ-

ἄνεμα, ἱρὴ τοῦ Ἀπόλλωνος· ἔςι δὲ ἡ νῆσος μεταρσίη, καὶ περιπλεῖ, ἐπὶ τοῦ ὕδατος, καὶ κινεῖται ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Vides ut alibi, ita quoque hic, Herodotum ipſa Hecatæi verba poſuiſſe.

P. 150 *l*. 2 Ἐμπεφύκασι] Poſtulat Ioniſmus ἐμπεφύκασι, ut eſt in cod. Arch. et apud Homerum: mox συχναὶ, cod. Arch. l. 11. ὅτε δὴ πᾶν, codex Arch. Idem Ὄσιρις et Αητώ habet.

16 Ὧρος] Codex Arch. Ὧρος. l. 20. idem legit πενητέων λεγομένων.

20 Δήμητρος] Diana, Luna et Proſerpina eædem ſunt. Æſchylus in ſeptem ad *Thebas* vocat Dianam; Λητογένειαν κούραν.

26 Ἄζωτος] Codex Arch. Ἔζωτος. Infra idem τῆς μὲν μιῆς μέν.

P. 151 *l*. 3 Ὀρύσσοντας] Codex Arch. Ὀρύσσοντες. Infra pro ἐπιδηλοῖ, εἰσὶ δῆλοι.

14 Μαγδόλῳ] Alii cum ω in penultima. Eius mentio in Exodo, Ezechiele et Ieremia. Euſebius ait fuiſſe πρὸ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης. Ezechiel. ἀπὸ Μαγδώλου καὶ Συήνης. Atque Mageddo urbs erat mediterranea, prope quam hoc prælium fuiſſe commiſſum Sacra Scriptura teſtatur. Ioſuæ cap. 17. Mageddo dicitur Chaldæo Migdo; quod parum abeſt a Migdol, quo modo Pagninus legit Exodi 14. ubi vulgo Magdolum.

15 Κάδυτιν] Stephanus legit Κάλυτιν. Infra pag. 161. Κάνδυτις dicitur codici Arch. in Mappis vulgaribus, *Cadiſſa*. A Magdolo recta tendit Necho ad Carchemiſhum: ut 2 Chron. 35. vers. 21. legitur. Huius ad Euphratem ſitus arguit eam eſſe urbem, quam Ammianus vocat Cercuſium, Zoſimus Κιρκήσιον. Vide Ortelium in *Circeſium*, et *Caduſii*. Opinor Κάδυτιν primo vocatam hanc urbem, deinde Cerchemiſhum, a clade; vox enim ſignificat *urbem deletam*. Eam post multa ſecula Diocletianus munivit. Vide p. 161.

P. 152 *l*. 24 Ἐλθὸν] Codex Arch. ἐλθὸν.

P. 153 *l*. 16 Διακεκρίαται] Codex Arch. διήρηται. Mox Πατρημίτης, ut ſupra.

24 Σεβεννύτης] Codex Arch. Σεβεννύτης. Codex Eton. Σεβεννίτης.

25 Ὀνουφίτης] Codex Arch. Κουφίτης· ſed Ptolemæus et Dio Pruſenſis priorem lectionem confirmant. Codex Arch. mox, Ἀνύσιος, Μιεκφορίτης.

32 Ἐνδεκόμενοι] Codex Arch. recipit omnes lectiones, quas margo huius paginæ habet.

49 Χαλασιρίων χιλ.] Codex Arch. —— μίων δὲ χ. ——

P. 154 *l*. 7 Ἐπικούρους] Codex Arch. Κᾶρας.

35 Τοὔνομα, ἐν Σαΐ] Athenagores aliter, Τοὔνομα. Ἐν Σαΐ. Totum locum aliter legit codex Arch. et melius quam editus, ἐχόμεναι τοίχου. Sic quoque Athenagoræ interpres legit. Mox pro ἐργασμένη, cod. Arch. ἐρμασμένη.

46 Εὔνομα κεῖσθαι] Citat Plutarchus l. de defectu Oraculorum. Linea 35. cum margine ἀγνωμοσύνῃ codex Arch.

P. 156 *l*. 1 Ὅτε ἦν Ἰδιώτης] Margo rectius καὶ ὅτε ἦν ἰδιώτης. Ita quoque codex Arch. Eandem lectionem habet Athenæus l. VI. c. XVII.

15 Ἀληθέων] Codex Arch. cum Valla, ἀληθῶς θεῶν ἐόντων.

36 Ἀτὰρ ἴσωθεν] Codex Arch. ἃ γὰρ ἴσωθεν τὸ μῆκός ἐςιν.

42 Πολλοῦ, καταχθόμενον] Codex Arch. hæc omnia ſic leviter ſed in melius mutat, ἀχθόμενον, οἱ δέ τινες, διὰ τοῦτο· ἐν δὲ καὶ ἐν M.

P. 157 *l*. 3 Ἑςᾶσι] Codex Arch. ἑςᾶσιν Αἰθιοπικοῦ ἐόντος λίθου.

8 Τῇ ἴσι τε] Codex Arch. Λέγουσί τε τό.

P. 158 *l*. 15 Λαδίκη] Codex Arch. Λαδίκη, perpetuo. Vide p. 197. l. 43.

52 Τετραμμένον] Codex Arch. ἱδρυμένον. Marcellinus in *Vita* Thucydidis non vere pronunciavit, *totus II. Herodoti liber mentitur hypotheſia*.

AD LIBRUM TERTIUM

HERODOTI.

Pag. 159 *l*. 7 Βουλῆς] Codex Arch. συμβουλίης. Mox tamen συμβουλῇ.

P. 160 *l*. 2 Διαβεβλημένος] *Deriſus*. παραλογιζόμενος. Heſychius, et Schol. *Ariſtophanis*, *Avib*.

772 32 Νιτῆτι] Codex Arch. Νίκητι· mox πρεσβύτατον.

42 Ἐπικούρων Ἀμάσιος] Codex Arch. —— ρων τῶν Ἀμ. —— οὔνομα δὲ ἦν οἱ Φ.

45 Ἄμασιν διαδράσκει] Idem.

47 Οἷα δὴ ἐόντα] Codex Arch. ὅλα.

P. 161 *l*. 14 Καδύτιος] Codex Arch. Κανδύτιος. Mox Ἰηνύσου. Stephanus Ἴηνυσος. Infra τῆς Ἀραβ. rectius codex Arch. τοῦ Ἀραβ. prout infra. Adhuc, ἀπὸ δ' Ἰηνύσου πόλιος Συρίων.

32 Κείμενον] Codex Arch. κενὸν, quod vidit Interpres.

41 Ἐπὶ τῶν παλαιῶν] Codex Arch. ἐπὶ τὸν παλαιόν.

44 Ἐλξαντες ὕδατι] Cod. Arch. Σάξαντες ὕδατι, ἐπὶ τὰ χαρά· ut pagina 162. l. 21. Recte.

47 Ἀράβιον] Codex Arch. cum Interprete, legit hic βασιλέα.

P. 162 *l*. 7 Κάσκινον] Codex Arch. κροκίδα.

16 Τριτρίχαλλα] Codex A. περιτρίχαλλα. Sic Plutarchus, ex hoc loco. Κουρὰν hanc σιτίην (ex dictione Hebræa) vocant 70. Levit. c. 19. ubi vide Scholia edit. Rom. Chœrilus apud Ioſephum l. 1. contra Apionem. —— κορυφὰς τροχοκουράδες ——.

17 Οὐροτάλτ.] Codex Arch. Ὀρατάλ. Eadem eſt lectio codicis Oxonienſis, uti notat optimus doctiſſimuſque vir, Edoardus Pocockius in Notis ad *Specimen Arab*. p. 107. quem vide.

29 Ῥαψάμενοι] Codex Arch. ἀψάμενοι· mox idem pro τούτων, τοῦτον et infra pro σώζουσι, κοτίζουσιν

40 Τέσσαρα καὶ τεσσαράκοντα] Codex Arch. tantum τεσσαράκοντα, at Diodorus ei dat annos 55.

41 Οὐδὲν οἱ ἀνάρσιον] Codex Arch. facit cum margine.

46 Ὕσθησαν] Suidas ὕσθησαν γὰρ τότε Θῆβαι, εὐδαιμόνως πρότερον ὑσθεῖσαι.

P. 163 *l*. 7 Τῷ Φάνῃ Codex Arch. ut prius τὸν Φάνην· mox ἐπ' Αἴγυπτον.

19 Περικεχυμένων] Codex Arch. κεχυμένων· infra ξυρῶνται τὰς κεφ.

33 Φορέουσι] Addit Codex Arch. τὰς κεφαλὰς, ita et Valla.

P. 164 *l*. 18 Πάρησαν] Codex Arch. παρέσταν· mox παρὰ τοὺς πατ. et ἄλλοι πατέρες· non, πάντες.

21 Ψαμμήνιτος] Codex Arch. perpetuo ψαμμενίτου· idem mox προσιδὼν, et παρεξελθουσέων, et ἤγοντο, reliquaque, quæ mox in margine.

43 Πυνθανόμενον πᾶν] Codex Arch. ἅπαν ἐπ' ἐκεῖνον ἐξ ἑκάστης ἐξόδου. Mox ἐπειρώτα.

P. 165 *l*. 48 Καταικίσαι] Vide excerpta Cteſiana p. 653. in fine.

P. 168 *l*. 3 Δειλεῷ καὶ αὐτέων] Hæc ex Herodoto non eſt dedignatus mutuari Plutarchus. Bis tanquam ſuis uſus eſt; ſemel Herodoto attribuit.

17 Σιτεύμενοι κόπρον] Iulianus quadam Epiſtola hinc, κόπρια legit.

18 Ἀνέφερον] Codex Arch. ἀνεφέρον.

43 Ἐξ ὕλου] De his Herodoto contradicit Cteſias p. 579.

P. 169 *l*. 16 Στρατευόμενος] Codex Arch. πορευόμενος· uti et Interpres. Mox cod. Eton. pro ἧξε habet ἦγεν, male.

37 Θηβέων δὲ] Cætera ad καταβὰς non agnoſcit cod. Arch. neque Interpres. Pro Θηβέων idem, ut mox, legit Θηβαίων.

41 Ἐπορεύοντο] Hæc ex ſcribæ hallucinatione etiam ſupra ponebantur, loco non ſuo.

43 Ὄασιν] Ægypti, vel Libyæ urbem. Duris Samius quoque μακάρων Νῆσον vocabat, teſte Stephano in Αὔασις· vide eundem in Ταπις. Cod. Arch. habet μακάρων νῆσοι, quod probo: ſunt enim plures inſulæ: imo Euſtathius ad Odyſſ. Δ. hæc verba legit, ut cod. Arch.

P. 170 *l*. 5 Ἐπαΐοντες] Codex Arch. ἐπαΐοντες.

13 Ἐπιφανέες] Diodorus videatur p. 76. Plutarchus *Iſide* p. 367.

36 Σέλας] Mela l. 1. *non coitu pecoris, ut aiunt, ſed divinitus et cæleſti igne conceptus*. κατίσχειν opponitur τῷ ἀνίσχειν, verte, *deſcendere*. Omnia huc facientia vide apud Pignorium Menſæ Iſiacæ p. 35.

39 Μέγας] Cod. Arch. et Eton. μέλας. Mela, uti ſupra, *Bos niger, certis maculis inſignis*: Euſebius, τὸ μέλαν τοῦ σώματος. *Præp. Evang*. l. 3. c. 12.

P. 171 *l*. 6 Ἐδικαιεῦντο] Cod. Arch. ἐδικαιεῦντο.

22 Ἀρχῇ] Ut in margine.

40 Βασιληΐους δικ.] Cod. Arch. καλεομένους δικ.

44 Τοῖσι] Addit hic recte cod. Arch. Πέρσῃσι.

P. 172 *l*. 28 Εἴη ἀμείνων] Cod. Arch. ἐοῦσα εἴη καλλίων· mox δεινῶν, ut in margine, et δικαιοτάτους, ut Valla.

P. 173 *l*. 1 Φιλοινίην] Codex Arch. cum Valla φιλοινίῃ.

4 Φασὶ Πέρσαι οἴνῳ προσκεισάμενον] Cod. Arch. rectius, quam editur.

14 Τῇ γινομένῃ κρίσει] Cod. Arch. melius opinor impreſſo.

19 Σύ νυν μάθε, εἰ] Cod. Arch. μάθε αὐτός· mox λέγουσι ταῦτα παραφρονέοντες· ἦν μέν.
39 Ὁμοίως] Cod. Arch. ὁμοίους.
45 Ἀγαθῶν τε πρῶν] Cod. Arch. ἀγαθὸν τε.
773 P. 174 l. 12 Οὕτοι χαίρων] Cod. Arch. οὔ τι χαίρω· mox τὰ τόξα.
34 Πατραικοῖσι] Scaliger a Pathach, quod in Piel ſignificat *inſculpſit*. Ovidius dixit —— *pictos verberat unda deos*. Bochartus a Batach, *ſecurum eſſe* deducit. Herodotus locat in prora; Heſychius in puppi; quod eſt veri ſimilius. Vide Heſychium in Γιγγῶν et Εὐφράδης. Item Seldenum de *Diis Syris*. Videntur Patæci fuiſſe dii tutelares, quos ad naufragia vitanda invocabant. Iidem Cabiri ſunt et Corybantes, Magni Dii, i. e. potentes. Vide omnino Bochartum l. 1. c. xii. In Samothracia ante portum duo ſimulacra, quibus Caſtor et Pollux denotabantur, ſtabant. His naufragio liberati vota ſolvebant. Pauli Apoſtoli navis eos habebat παράσημον. Mox περιάγουσι, *pingunt*.
41 Παντοχῆ] Cod. Arch. πολλαχοῦ, cod. Eton. πολλαχῆ.
49 Ἄλλον] Ita cod. Arch.
P. 175 l. 10 Καλλατίας] Stephanus ex Hecatæo cum unico λ ſcribit. Eadem eſt ſcriptio codicis Arch.
16 Πίνδαρος] Paulo plenius Plutarchus ad *Principem ineruditum*; Item Cl. Alex. Strom. 2. Νόμος ὁ πάντων βασιλεὺς, θνητῶν καὶ ἀθανάτων.
32 Ἰθύσειε] Hoc eſt ὁρμήσειε et ἰθύς, ἡ ὁρμή. Alibi noſter παθητικῶς, ἰθύοντο στρατεύεσθαι. Mox cod. Arch. pro ἔκτητο habet κέκτητο.
45 Πολλῷ δέ τοι] Cod. Arch. πολλῷ δὲ ἔτι —— γενομένης.
48 Ὧδε λέγει] Suidas in χαίρειν hanc formulam veterem fuiſſe notat.
P. 176 l. 2 Θείων φθονερόν] Euſtathius φθονεροὺς τοὺς θεοὺς ἐξ Ὁμήρου οἶδεν Ἡρόδοτος.
15 Τοὶ τὠπὸ τοῦδε] Cod. Arch. τὸ ἀπὸ τούτου ταῖς πόλεσι· mox idem καὶ ἐν νόῳ λαβών.
22 Ἦν οἱ σφρηγίς] Cod. Arch. ἦν ἡ σφ. Mox Θεοδώρου Τηλεκλέος. De hoc Theodoro apud Athenæum, Pauſaniam, et ſupra pag. 19. Fuit et alius horum temporum nobilis δακτυλιογλύφος. Pythagoræ pater, Mneſarchus. Vide quæ Suidas in Σμάραγδος.
25 Τάδε] Cod. Arch. hic et ubique pro τάδε legit τοιάδε.
P. 178 l. 2 Εἶχε ἑτοίμως] Suidas hæc verba laudat in Ναύτικοι. Legit autem paulo rectius, εἶχεν ἑτοίμως. Mox cod. Arch. ἐξελάσαντες.
11 Ἔφασαν τὸν ἀλφ.] Cod. Arch. cum margine, τὸν θάλασσαν ἀλφ. mox περιεργάσασθαι.
16 Οὔκω τι] Cod. Arch. οὐκ οὕτω τιμ. δεόμενοι. Locum hunc acriter vellicat Plutarchus libro contra Herodotum.
24 Εἰρίοισι ἀπὸ ξύλου] Codex Arch. legit ζῴων ἐνυφασμένων χρυσῷ καὶ ἐρίοισι, ἀπὸ ξύλου. Theophraſtus novit ἐριοφόρα δένδρα. Lego etiam ἔριον ἀπὸ ξύλου dici ἐστάριον apud Rhetorem ineditum. Hæc ſunt apud Indos frequentisſima.
34 Κερκυραίων γὰρ] Plutarchus, l. contra *Herodotum*, hæc examinat. Laertius in *Periandro* eadem cum Herodoto tradit.
P. 179 l. 3 Ἐς τοῦτο] Hæc cod. Arch. ſic ordinat, ἐς τοῦτο δὲ τόδε ἐγένετο ἔτι ἐς τοῦτον, ἐς ὃ οἱ K.
6 Περιάνδρου] Petavius in Paralip. lib. de *Doctrina temporum*.
18 Μέλισσαν] Laërtius, *Periandro* Lyſiden vocat. Procles codici Arch. eſt Patrocles. Perinde eſt.
P. 180 l. 44 Ἀνακρίσεως] Cod. Arch. ἀποκρίσεως.
P. 182 l. 29 Εὐθὺς, οὕτω] Cod. Arch. ἰθὺς, ut et infr. l. 44.
P. 183 l. 4 Καπρίους] Cod. Arch. Κυπρίους.
47 Προσελθόντα] Cod. Arch. προελθόντες· forte προελθόντας. Mox, ἐς μέσον.
P. 184 l. 9 Εἶπε, Πρήξαντες] Cod. Arch. Πρήξαντες, ἔφη, οὕτω μοι διέπρηξας τὸ τ. πρόσε. πρῆγμα. Infra 27. ἐς ὄψιν.
34 Ἐπιθέμενον] Cod. Arch. ἐπιέμενον.
P. 185 l. 5 Μύκης] Scholiaſtes Nicandri *Alex.* τὸ ἄκρον τοῦ ξίφους, τὸ κατακλεῖον τὴν θήκην.
24 Καταλελάβηκε] Cod. Arch. κατέλαβε. Mox pro ἱκνεῦντο, idem ἔπρησσον.
P. 186 l. 16 Μηδ' ἀνασωσαμένοισι ἀρχὴν] Cod. Arch. τὴν ἀρ. Hæc non vertit Interpres.
24 Κατείρεικε] Apud Hephæſtionem de Metris, κατερύκεσθε χιτῶνας.
P. 187 l. 1 Κατάδηλος τρόπῳ] Cod. Arch. ἐς ἦν. Ita et Interpres.
10 Φαιδύμη] Cod. Arch. hic et ſequenti pagina Φαιδίμη.

P. 188 l. 3 Μέρος ἐγίνετο] Vide l. *Eſther*, cap. 2.
10 Ἀσπαθίνην] Cod. Arch. ſemper Ἀσπαθίνην.
P. 189 l. 5 Πάρειμεν] Cod. Arch. τῇ, πάρειμι, φῶς τε ἥκειν.
P. 190 l. 6 Ἐν αἴνῃ μεγίστῃ] Alibi ἐν αἴνῃ, quaſi ἐν τιμῇ. Hic autem ἐν αἰτίῃ legit Valla; et recte vertit; aliter licet ſentiat auctor Lexici Ionici. Arch. codex legit αἰτίῃ· ut libro 6.
12 Ὑποσχομένου] Cod. Arch. ut Valla, ὑποδεκομένου· conſentit Etonenſis.
27 Ὡς ἐς τοῦτο] Rectius τούτου. Ita cod. Arch. ita Valla.
47 Οἰδεόντων] Valla hic nihil vidit, p. 218. eadem hæc locutio recurrit. Infra τεθαρσηκότες.
P. 191 l. 35 Συνεσπίπτουσι] Magis placet codicis Arch. ſcriptura συνεμπίπτ. Infra ἔτι ἔσω. Arch. et Eton. et mox ἔσω τα. Tum ἔξω ἰδεῖν, ut Valla. 774
P. 192 l. 16 Ἐντὸς πέντε ἡμ.] Cod. Arch. ἐκτὸς π. ἡ. ἐγένοντο.
22 Μούναρχον] Cod. Arch. cum margine Μούναρχον μηκέτι γενέσθαι.
P. 194 l. 14 Μουνάρχου] Cod. Arch. hic et infra μουναρχίης.
25 Ἐκείνοι] Cod. Arch. ſtabilit lectionem marginis.
34 Καὶ ἄρχεται] Cod. Arch. καὶ οὕτε ἄρχεται πλὴν τοσαῦτα.
40 Ἑκάστου ἔτεος] Confer paginam 221.
P. 195 l. 4 Ἔχειν τὴν βασιλ.] Cod. Arch. addit Καμβύσεω.
44 Δαρεῖος ὁ Ὑστάσπεος] *A matre expoſitus, equæ uberibus lactatus eſt, ab equorum curatore Spargapiza. Idem hinnitu equi rex declaratur.* Ptol. Heph.
P. 196 l. 23 Τὰ ἑκατέρω] Cod. Arch. προσεχέας, ἄλλοισιν ἄλλα ἑκατέρω ἔθνεα νέμων, ἀρχὰς καὶ φόρων πρόσοδον.
44 Ἀλυσσονίων] Cod. Arch. Αὐτονίων. Mox pro Ὑγεννέων cod. Eton. Αὐγεννέων· cod. Arch. Αὐτενέων. Talentorum ſumma literis numeralibus in margine cod. Arch. ponitur, in ipſo textu dictionibus integris.
48 Συρίων] Cod. Arch. Ἀσσυρίων, ἑξηκόσια καὶ τριηκόσια. Infra pro φρουρέουσαν, idem habet φορέουσαν, et ἀναισιμοῦτο.
P. 197 l. 33 Ὀρθοκορυβαντίων] Cod. Arch. cum margine; mox Παντιμαθεῖται.
36 Ἀπὸ Βακτ.] Cod. Arch. Βάκτρων δὲ μ. Αἰγλῶν, ἑξηκόσια καὶ τριήκοντα. Mox Πακτυϊκῆς.
P. 198 l. 5 Ματιηνοῖσι] Margo et cod. Arch. conſentiunt, de his prius. Vide pag. 407.
7 Μαρσαῖοι] Cod. Arch. Voſſius ad Melam, p. 13.
42 Καλαντίαι] Supra p. 175.
49 Ἔταξαν] Cod. Arch. ἐτάξαντο. Ita Valla. Mox Καυκάσιος.
P. 201 l. 40 Εὐπετέως] Cod. Arch. δυσπετέως. Conſule paginam proximam.
P. 202 l. 6 Ἀνικρά] Cod. Arch. ἀνιητά. Hinc videtur Ariſtoteles hauſiſſe, τὰ ἁρπακτικὰ οὐκ ἀγελαῖα.
7 Λαγωός] Cod. Arch. ubique λαγός. Mallem λαγώς.
12 Ἀναιρέεται] Euſtath. legit ἐπαναιρέεται, hoc eſt, ἐπαναλαμβάνεται.
18 Αὐξανόμενος] Cod. Arch. αὐξόμενος· V. p. 211. —— ἐπικνέεται καταγνάφων.
33 Ὀφίων] Cod. Arch. Eton. ut et margo τῶν Val. la itidem. Quod haud dubie rectum eſt.
P. 203 l. 6 Πεπλασμένας] Cod. Arch. προσπεπλασμένας ἐκ πηλοῦ.
12 Νεοσσιέων] Forte νεοσσιῶν· mox Arch. cod. καταπεπταμένας· et linea 19. ἔτι τούτων Θωμαστ.
29 Τριπηχέων] Margo et codex Arch. τριῶν πηχέων, quod quidem Ἰωνικώτερον.
43 Ἐσχατίῃ] Scribe Ἐσχατιῇσι. Vide Stephanum in Λιβύη.
P. 204 l. 3 Βαρβαρικόν] Cod. Arch. et Valla βάρβαρον· mox, τοῦτο δὲ οὐδενός· mox cod. Eton. μοι λέγοντες pro μελετῶν· cod. Arch. με λέγειν.
6 Ἐσχάτης] Cod. Arch. ἐσχάτου. Alii ἐσχάτων. Forte Ἐσχατιῶν.
22 Θαμανίων] Cod. Eton. Θαμυναίων. Cod. Arch. Θαμυναίων. Mox, Ἄκις.
39 Μελίνην] Cod. Arch. μελίνην.
49 Χρήματα] Darius ob hoc caupo merito dicebatur. Huc Martialis Epigramma facit.

Sit ciſterna mihi quam vinea malo.

P. 205 l. 23 Οὐ συγκειμένοισι] Cod. Arch. σὺν ἐκείνοισι. Mox κλαίεσκε καὶ ὠδύρεσκε.

41 Περιεῖναί τοι] Cod. Arch. elegantius et Herodoteæ phraſi vicinius, περιεῖναι, τὸ, καὶ ἀλλοτριώτατον —— κεχρημένον.
P. 206 l. 17 Ἀνδρὸς λόγῳ] Cod. Arch. ἀνδρῶν λόγῳ.
22 Αὐτῆς] Cod. Arch. αὐτός, mox δι' ἦν τινα.
30 Ἀνακρέοντα] Erat Polycratis præceptor. Vide Ælianum in V. H.
36 Ὑποκρίνεσθαι] Hinc ὑποκριτὴς Dramaticorum.
45 Θαλασσοκρατέειν] Caſtor et Apollodorus in chronicis diligenter notarant θαλασσοκρατοῦντας. Veſtigia vides apud Euſebium. Mox pro μοῦνος, cod. Arch. ἐστὶ πρῶτα ἐλπ.
P. 207 l. 19 Μαιανδρίου] Cod. Arch. Μαιανδρίου uti infra.
24 Προσδόκιμον] Cod. Arch. δόκιμον ἐπ. τοιάδε.
31 Ἐπίλλετο αὐτὸς ἀπιέναι] Non autem αὐτίκα.
P. 208 l. 21 Ἀπαραιρημένους] Cod. Arch. παραιρημένους. Quod melius. Τίς σὰς παρῄειρε φρένας, Archilochus. Mox pro τῇ ἀρχῇ —— idem c. A. ταραχῇ. Vide p. 217. l. 32.
25 Κρανάπων] Cod. Arch. Κρανώνιους.
27 Ἀγγελιηφόρον] Cod. Arch. Ἀγγαρήϊον, multo verius.
30 Τρεῖς] Ut et margo.
36 Οἰδαινόντων] Cod. Arch. (quod prius dictum) hic quoque οἰδεόντων.
43 Λογιματάτους] Cuius est interpretatio δοκιματάτους.
P. 209 l. 36 Θηρίων] Cod. Arch. Θηρίων.
775 44 Ἀγρυπνίῃσι εἴχετο] Hunc locum Suidas multo emendatius exſcripſit, ἀγρυπνίῃσι συνείχετο.
P. 210 l. 9 Ὁ δὲ ἐνθαῦτα δὴ ὤν] Suidas δὴ ἐν ἑαυτῷ ὤν.
12 Ἠπιάματα] Codex Arch. ἤπια μετὰ τὰ ἰσχυρὰ —— ὕπνου μεταλαγχάνειν, Suidas. Infra δύο ζεύγεσι.
P. 211 l. 33 Αὐξανομένης] Cod. Arch. αὐξομένης, uti prius p. 202. Quid quod Euſtathius hunc locum adducat, legatque, ut dixi. L. 39. Codex Arch. lectionem in margine agnoſcit.
P. 212 l. 25 Πάντων] Codex Arch. πάντα.
26 Καταλείπειν] Mox Ἀπέστελλον.
32 Φοινίκης] Ἐκ Φοινίκης, ἅμα δὲ αὐτῇσι.
39 Κρητώνης] Cod. Arch. diſerte habet Κρότωνος. Hoc pacto ſupra legi oportere notavimus p. 21.
P. 213 l. 25 Ἐμπίπτουσι] Cod. Arch. ἐκπίπτουσι, *cum navibus ſuis deferuntur.*
32 Δὲ αὐτοῦ] Ita Valla.
41 Cod. Arch. et E. ἐξάθη] Huius videtur locum occupaſſe ἐπρήχθη.
48 Οὐδὲ στρατ.] Nam id hic deest.
P. 214 l. 1 Συλοσῶν Αἰάκεος] Ita omnino. Vide pag. 175.
19 Πρὸς ἑωυτόν] Cod. Arch. αὐτόν, uti et Valla. Mox ὦ ἐγώ. Infra εἰκότων.
P. 216 l. 30 Κακῶς, προσεμ.] Cod. Arch. πύργος, cum Valla.
P. 217 l. 23 Ἐξεκόψαντο] Cod. Arch. ἀπέπεμπον cod. Eton. ἐξώθησαν. Hæc autem gloſſemata ſunt.
P. 218 l. 18 Ἰδοῦσι] Cod. Arch. δεύλεισι.
31 Cod. Arch. ἄλλος μέν νυν, et mox ὑποχειρίην.
P. 219 l. 3 Ἐξέπλωσας] Codices ſcripti ἐξημβλώσας. Vide *Heſych.* in ἐξημβλώσαν.
41 Πεπόνθεε] Cod. Arch. ἐπεπόνθεε.

AD LIBRUM QUARTUM HERODOTI.

Pag. 222 l. 10 Πρότερον] Supra p. 3. 7. 390. Euſtathius hos peculiariter Τρῆρας vocat. Videndus Geographus.
P. 223 l. 40 Γονέας] Cod. Arch. et margo τοκέας l. 4. Idem πιθανὰ pro πιστά.
44 Λειπόξαιν] Cod. Arch. Νιπόξαιν. Non nunc primum iſtæ duæ literæ ab exſcriptoribus confunduntur.
P. 224 l. 4 Ἀπόνασθαι] Cod. MSS. ἀπαλλάσσεσθαι.
11 Τράπεζαι] Pro Τράπεζας.
49 Χώρῳ] Cod. Arch. Χρόνῳ. Probat quoque Etonenſis.
P. 225 l. 9 Μιχθῆ] Ita cod. Arch. Valla hic male omiſit *Echidnam.*
18 Τρόφιες] Apud Homerum τρόφι κῦμα. Oppianus τρόφιν habet. Ergo non recte Heſychius dixit poni pro τρόφιμοι. Τρόφιες ſunt τέλειοι.
29 Εἰρύσαντα] *Educentem.* Interpres male.
P. 226 l. 14 Πρὸ πολλοῦ] Alii codd. πρὸς πολλούς, quod ſequitur Valla.

42 Τραφθέντες] Cod. Arch. στραφθέντες. Mox λεγόμενος pro γενόμενος.
P. 227 l. 15 Τεθνηκὼς] Cod. Arch. τεθνεώς. Mox Ἀρτακίης, ut Valla. Mox ἰδόντι, ut Valla, non ἰδόντα.
32 Μεταποντίῳ] Valla legit, ut in margine. Ita quoque cod. Arch. Idem mox pro πόλιν habet χώρην, ut paulo infra.
36 Στῆσαι] Ita codex Arch.
40 Εἰπόντα] Ita codex Arch. rectius.
46 Πεῖσαι ἐπιτελέα] Cod. Arch. ταῦτα ἐστ. Deinde ἔστηκε quod rectius.
48 Περὶ δὲ] Omnino πέρεξ. Paulo infra ἀτρεκές, est omnium ſcriptorum lectio.
P. 228 l. 6 Τοῦτο] Cod. Arch. τοῦ περὶ ὀλίγου.
12 Ἄκος] Non agnoſcit Valla, nec cod. Arch.
25 Ἔρημον] Arch. cod. ἔρημος, ut mox.
26 Ἔπταντες] Cod. Arch. et quidem perpetuo.
P. 229 l. 7 Μαιητίδος] Antiquior est lectio per Ω. eam habet cod. Arch.
19 Τούτοισι] Cod. Arch. τούτων —— τάξιν.
27 Ἰύρκαι] Mela legit Τύρκαι ſed et Plinius.
34 Τετραμμένον] Cod. Arch. ἀποκλίναντι, quod agnoſcit margo, nec tamen vertit Valla.
P. 230 l. 3 Ἄγχι] Codex Arch. Ἄγχι.
14 Ὃς ἂν καταφ.] Cod. Arch. φεύγων καταφύγῃ.
16 Ἀργιππαῖοι] Cod. Arch. Ὀργιεμπαῖοι. Zenobius Ὀργεμ. Plinius ſcriptus Argempheos. Mela *Argympæi.*
25 Ἀτρεκέως] Cod. Arch. ἀτρεκές.
42 Ἀποχρυσοῦσι] Cod. Arch. καταχρυσοῦσι.
P. 231 l. 1 Λέγοντες μονοφθ.] Cod. Arch. addit bene articulos τοὺς μον. et τοὺς χρυσοφ. Infra l. 7. Οὕτω δή τι. l. 11. Idem Τάφρης.
5 Ἀριμασπὸν] Hæc paulo aliter Euſtathius ad Dionyſium. Æſchylo μονῶπα στρατόν.
27 Οὐδὲ ὄνοι] Cod. Arch. οὐδὲ καὶ ὄνοι.
38 Φύει] Cum Interprete Cod. Arch.
40 Προσθήκας] Opinor ἐπεισόδια dicit, quæ in eo bene multa, ſed et laudata Dion. Halicarnaſſeo. Ipſe alibi vocat παρενθήκας. Has in eo culpat Marcellinus.
P. 232 l. 21 Ἐνδεδεμένα] Cod. Arch. ἐνδεδεμένα. De his lege Pauſaniam in Atticis, Porphyrium u. de Abſt. 5. 18.
39 Περιφερέες] Cod. Arch. Περφέρεες. Heſychius, Πέρ- 776
φερες, θεωροί.
P. 233 l. 19 Ἄργην] Vid. Callimachum in Hymno in Delum, et Pauſaniam.
26 Ἀγείροντας] Forte ἐγείροντας· *Dictio est in ſacris propria.* Plutarchus de *Iſide*, ὅταν ἑωλάδες ἐγείρωσι τὴν Αἰγυπτίην· et Interpretes Septuaginta ἐγέρθητι κύριε.
32 Ἀγχοτάτω] Cod. Arch. ἀγχοτάτη.
P. 234 l. 22 Τὴν παρὰ τὴν] Cod. Arch. recte omittit παρὰ τήν. Paulo infra ἔρημος, quæ lectio ſupra etiam reſtituebatur.
P. 235 l. 12 Περιπλώσαντες] Cod. Eton. πλώσαντες τὴν Λιβύην. Valla forte παραπλ. Cod. Arch. περιπλώσαντες Λιβύην.
15 Τελέσπεος] Vide p. 410. 541. Male Pauſaniæ Teλέσιδος.
30 Παρὰ Ἡρακλ.] Cod. Arch. ἐπὶ Ἡρακλ. Mox Σολόεις, ut Eton. et margo. pro παρὰ βασιλ, idem legit ἐς βασ.
37 Φὰς τά] Cod. Arch. σφέας προσώτατα, et χρεωμένους.
42 Βρῶτα] Cod. Arch. πρόβατα. Valla *pecora.* Mox pro ἔλεγε, ἐλέγετο.
P. 236 l. 4 Ἐπιλήθομαι] Cod. Arch. ἐπιλήσομαι.
10 Σκύλακα] Si Scylax hic ſcripſit περίπλουν, qui ſub eius nomine extat, mirum non ſignificaſſe hoc, ut in aliis ſolet, Herodotum. Vide Suidam. Aiunt eum Dario opus inſcripſiſſe.
11 Κασπατύρου] Supra, 201. p. Apud Stephanum vitioſe Κασπάπυρος.
37 Ἀσίου] Stephanus in Ἀσία pro Κότυος videtur mihi legiſſe Λουδοῦ. Cod. Arch. habet Βότυος. Infra Τυρίης, ut in margine, codd. Arch. et Eton. Mox itidem προβάλλεσθαι, et λόγιμον λεγόμενον.
P. 237 l. 16 Ἀρότρου] Cod. Arch. et E. ἄροτρον. Paulo infra ἔνυδρος.
36 Πόρατα] Cod. Arch. Τυρατά. Hinc Mela, Toreatas formavit.
41 Πρὸς ἑσπέρης] Cod. Arch. ἑσπέρην ut mox πρὸς Βορέην.
43 Ὀρδησσὸς] Cod. Arch. Ὄρδησσος. Heſiodo Ἀρδίσκος.
49 Αὔρας καὶ Τιβ.] Cod. Arch. Αὔρας καὶ Τίβισις.
P. 238 l. 1 Ἄθρυς] Νόας καὶ Ἄρτανος ἐκδιδοῦσι. Cod. Arch.

8 Δέχεται] Cod. Arch. quod præſtat.

9 Κάρμις] Codd. ambo.

12 Ἐκ Κελτῶν] Vide Euſtath. ad Dionyſium pag. 41. 42.

13 Μετὰ Κύνητας] Stephanus in Ἰβηρίαι videtur hunc locum attuliſſe.

15 Πολλῶν] Cod. Arch. ποταμῶν.

20 Οἱ] Utrobique omittit cod. Arch.

25 Ὀλίγου] Τὰ πάντα χρίεται. l. 27. Cod. Arch. ut in margine.

36 Τύρης] Melæ, Tyra. Suidæ in Σκύθαι, Τύρας.

41 Ὕπανις] Cod. Arch. ſemper Ὕπανις male.

44 Μήτηρ] Mela, *matrem ejus accolæ appellant.*

49 Καὶ τὴν πικρή] Stephanus in Ὕπανις idem ex Metrodoro docet. Pro δεινῶς autem hac in linea magis ex Ionica forma habet Cod. Arch. αἰνῶς.

P. 239 *l.* 5 Ἐξαμπαῖος] Mela, *ei cognomen eſt Exampeo.*

21 Κήτεά τε] Cod. Arch. κάτηάτε. De Antacæis meminit Heſychius, Ἀντάκαιοι. Euſtathius ad Dionyſium locum exſcripſit.

24 Γεῤῥέων] Imo Γέῤῥου, ut infra *l.* 49. Eſt et hæc codicis Arch. lectio.

36 Ἱππολάων] Cod. Arch. Ἱππολάω. Scribe, Ἱππόλεω. Nam Dioni eſt Ἱππολάου, in *Orat. Boryſth.*

41 Ῥέει μὲν γάρ] Cod. Arch. ῥέει δὲ καὶ οὗτος.

47 Ὕπακυρις] Cod. Arch. cum margine facit; ſed nihil muto.

P. 240 *l.* 9 Ὄγδοος Τάναϊς] Tres has lineas citat Arrianus in III. Euſtath. ad Dionyſium.

29 Παπαῖος] Arrianus in *Bithyn.* Βιθυνοὶ τὸν Δία καλοῦσιν Πάππαν. Euſtathius ad E. Ἰλιάδος.

30 Γῆ δὲ Ἀπία] Cod. Arch. Ἀπί.

31 Θαμιμασάδης] Cod. Arch. Θαγιμασά.

42 Καταρξάμενος] Omnes ſcripti ut Valla κατευξάμενος. Quod ideo obſervat Herodotus, quoniam alius Græcis mos. Ἀπαρχὰς poſt hæc faciebant, ut mox infra.

P. 241 *l.* 12 Καὶ ταῦτα τῶν κτ.] Cod. Arch. τὰ ἄλλα τῶν. Mox Ἀρχαίων, et συνίσταται.

17 Ἄπεδον] Cod. Arch. et Eton. ἐπίπεδον.

20 Ὑποσείει] Cod. Vallæ videtur obtuliſſe ὑποσείσει.

39 Νομίζουσι, οὐδέ] Cod. Arch. νομίζουσι χρέεσθαι. Alibi ita loquitur Herodotus.

42 Ἐμπίνει] Cod. Arch. ἐκπίνει.

44 Ἀποφέρει] Pro ἀποδείρει. Mela, *referre.*

48 Ἐξίει] Cod. Arch. Ἐκπίει. Cæterum alia hic legit Interpres.

P. 242 *l.* 1 Ὀργίσας] Cod. Arch. ὀργήσας. Vulgo ἐργάσας. Heſychio μαλάξας, ἀναδεύσας.

22 Περιχρυσώσας] Cod. Arch. et Eton. καταχρυσώσας.

30 Ὀνομάρχης] Non Οὐνομάρχης.

39 Ῥάβδοισι] Scholiaſtes in Nicandri Ther. hunc locum reſpexit. Rabdomantia.

777 48 Οἱ δὲ Ἐνάρεες] Supra, libro primo ἐνάρεες. Cod. Arch. οἱ δὲ Νάρεες οἱ ἀνδρόγυνοι.

P. 243 *l.* 40 Ἐπιτάμνοντες] Hunc locum expendit Voſſius ad Melam p. 112.

P. 244 *l.* 28 Θεραπεύοντες] Cod. Arch. οὗτοι δὴ θεραπεύουσι.

31 Καλλιστεύοντας] Cod. Arch. non καλλίστους.

48 Ἐπ' ἵππων] Cod. Arch. melius ἐπ' ἵππου.

P. 245 *l.* 3 Ἐπιστήσαντες] Cod. Arch. σπείσαντες *l.* 20. λινέω.

21 Ταύτῃ δὲ πολ.] Male Interpres. Cod. Arch. legit ταῦτα. Verte, *his vero longe ſuper cannabis.* Heſychius in Κανναβίς (Κάναβις) videatur.

34 Ὠρύονται] Cod. Arch. Ὠρύεται. Vox notat ἐξικμάσθαι ἢ πυριασθῆναι. Vide Heſychium in Κανναβισθῆναι et Ὄῤῥος. Forte ἱδρύονται.

38 Λιβάνου ξύλου] Cod. Arch. Λιβανωτοῦ. Mox καταπλάσσονται.

46 Διέδεξαν Ἀνάχαρσις] Cod. Ἀναχάρσι τε καὶ δ. αὐ. Σκύλῃ. Dixit et Homerus, καὶ εἴρετο δεύτερον αὖθις.

49 Ἐκομίζετο ἐς ἤθεα τὰ Σκυθ.] Cod. Arch. ἐκομίζετο ἐς ἤθεα τῶν. Mox πλέων δ' Ἑλλησπόντῳ. Paulo infra μεγαλοπρεπῶς, et κατὰ εὐρη.

P. 246 *l.* 12 Ἐκδησάμενος ἀγάλματα] Verte, *appenſis collo ſimulacris*, intelligit, *cymbalum et tibiam*, &c. Vide Cl. Alexandrinum de Anacharſi. Sunt apud Herodotum Ἀγάλματα, ſenſu latiori, ea omnia, quibus quis oblectatur, deorum ἀθύρματα.

21 Ἐπιτρίπτου] Cod. Arch. Ἐπίτριπτον εἶναι, &c. Vide Laërtium et Suidam in Anacharſi. H. St. videtur verum hic tenuiſſe.

35 Ἄλλως πέπλασται] Cod. Arch. ἄλλως πέπαισται. Forte ὅλως πέπαισται ὑπὸ αὐτῶν Ἑλλ.

40 Ἀριπείθεος] Cod. Arch. ſemper Ἀειπαθ. Infra Ὀπίη.

P. 247 *l.* 15 Οὔτε ἄλλου] Cod. Arch. et Eton. λαοῦ. Ita et Valla.

21 Πολλάκις] Cod. Arch. πλεονάκις.

37 Διεπρήστευσε] Forte διεπρέσβευσε. Cod. Arch. διεστείσευσε.

P. 248 *l.* 3 Τήρεω] Sic codex Arch.

9 Σκύλης] Cod. Arch. Σιδάλκης, perpetuo. Male. v. p. 423. l. 4.

18 Μήτρωα] Cod. Arch. μήτρω Σιδάλκῃ.

45 Πολλῶν] Cod. Arch. πολλόν. Ita Valla.

P. 249 *l.* 30 Πρότερον] Ante Argonautarum tempora. Infra Θωυμασιώτατον.

35 Pro διηκόσιοι Cod. Arch. τριηκόσιοι, quod verum eſt, et ex ſequentibus confirmatur pag. ſeq.

44 Στενότητι] Cod. Arch. στενότατον, ut ſupra εὐρύτατος *l.* 45. puto ἐσδιδοῖ reponendum, ut hic et alibi habet Cod. Arch.

P. 250 *l.* 35 Ἐδωρήσατο παισὶ δέκα] Cod. Arch. πᾶσα δέκα. Margo, πᾶσι. H. Stephanus putabat textum Græcum eſſe mendoſum. Lego πᾶσι δέ κεν. Heſychius, περὶ πάντων δὲ, *donis omnis generis*, vel *eximiis.*

36 Ζωγραφάμενος] Cod. Arch. ζῶα γραψάμενος, *ad vivum pingens.*

P. 251 *l.* 10 Κατὰ σχεδίην] *Per pontem.*

12 Τέαρος] Meminit in v. Item Plinius. Euſtathius ad x. Iliad. locum hunc in hæc verba adducit, excepto quod δυεῖν habeat pro δυῶν.

41 Κολωνούς] Euſtathius λόφος, βουνός. Infra.

47 Κυρμιάναι] Cod. Arch. Σκυρμιάδαι, quod accedit ad Stephani Σκυρμιάδας. Sunt apud eundem Σκύρμιοι.

Ibid. Μυψαῖοι] Cod. Arch. Νιψαῖοι, rectiſſime. Stephanus Νίψα et Νιψαῖοι. Herodianum in IV. pro Herodoto laudans. Ortelius in hac voce emendandus eſt.

P. 252 *l.* 1 Ἀνδρειότατοι καὶ δ.] Cod. Arch. καὶ γενναιότατοι καὶ δικ.

5 Ζάμολξιν] Codex Ζάλμολξιν δαίμονα. Eandem lectionem tuetur margo; item Heſychius Vide Porphyrium v. *Pythagoræ.* Heſychium, et Suidam in Ζάλμοξις. Iulianus ſcripſit, eos libentius mortem, quam iter obire; tanta in Zamolxe fiducia.

5 Πεντετηρίδος] Cod. Arch. et Valla πεντηρίδος. Male.

52 Ἑλλήνων] Hellanicus apud Suidam hæc diſertis verbis narrat. Fuit is Herodoto σύγχρονος, at paulo ſenior.

P. 253 *l.* 4 Δαρείου] Deeſt codici Arch. nec vidit Valla.

11 Ἐρξάνδρου] Cod. Arch. Ῥεξάνδρου.

P. 256 *l.* 18 Οὐδὲ δίαιτα ἡ αὐτή] His addit cod. Arch. ἐςὶ τοῖς Γελωνοῖσι καὶ Βουδινοῖσι.

26 Ἴδῃσι] Cod. Arch. ἴδη δὲ παντοίη. Eſt autem ἴδη lingua Ionica δρυμῶν ὄρος, Heſychio. Didymo ὄρος. Interpres non vertit. Vide 277.

28 Ἐν δὲ ταύτῃ] C. A. ἐκ δὲ ταύτης. Uti et Valla.

P. 257 *l.* 6 Μάχης] Cod. Arch. conſentit cum margine.

40 Ἐκτιλώσαντο] *Mitigabant.* Euſtathius, Κτίλος, χειροήθης, ἥμερος, συνήθης.

P. 258 *l.* 36 Σολοικίζοντες] Cod. Arch. αὐτοὶ ἀ. τοῦ ἀρ. ὅτι.

P. 259 *l.* 37 Καὶ ἐκεῖνοι] Cod. Arch. ἐκείνοισι.

42 Οὐκ οἰσόμεθα] Ita legit Valla cum cod. Arch.

P. 260 *l.* 4 Σκώπασις] Cod. Arch. Κώπασις.

11 Ἰδάνθυρσος] Cod. Arch. Ἰδάνθυρσος perpetuo. Vide Strabonem, 14.

13 Προσγενομένων, ἡμέρης] Cod. Arch. προσγενομένης μοίρης ut ſæpe infra.

P. 261 *l.* 7 Λύκος] Confer Arrianum III.

35 Ἐμβαλεῖν] Cod. Arch. συμβαλεῖν, quod habet hic locum. 772

P. 262 *l.* 6 Σὺ δὲ στῆθι] Cod. Arch. et margo conſentiunt.

31 Σκυθέων ῥῆσις] De hoc proverbio Suidas, Adagiographi, et Demetrius, vulgo, Phaleræus.

P. 256 *l.* 45 Αἰακίδης] Cod. Arch. Αἰάκης, ut ſupra.

P. 266 *l.* 32 Πρότερον ἑαυτόν] Suidas hic legit ἑαυτῶν idem pro ἴησαν ἦσαν cod. Arch. ἤισαν.

34 Οἶκα et ἀπίκατο] Rectius editis.

46 Ἀνελευθέρους] Recte. Ita et Vallæ codex.

P. 267 *l.* 11 Κόκκοι] Euſtathius, B. Ἰλιάδος, ad Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν, adducit hunc locum.

48 Μετέχοντες] Cod. Arch. μετέχοντας.

P. 268 *l.* 17 Λόγον] Forte δόλον.

37 Μεμβλιάρεω τ. Π. ἄνδρες Φοίνικες] Stephanus *Ethn.* legit Μεμβλιάρου. Vide Apollodorum

P. 269 *l.* 13 Μέγιστον] Cod. Arch. Μάκιστον confirmat Stephanus. Idem Arch. c. Θρῆξας habet pro

Φρίξαν, ut Stephanus; deinde Ἔπαιον, et Νούδειον.
36 Εὐδυμεῖδες] Sic quidem Valla. Cod. Arch. Εὐφημήδης.
P. 270 *l.* 6 Συμμίσγουσι] Cod. Arch. συμμισθοῦσι. Ita Valla. Mox Κευρόβιος.
26 Ἀκίρατον] Cod. Arch. ἀπείρατον.
P. 272 *l.* 47 Τέτρηται] Significant loci felicitatem, et ubertatem.
P. 273 *l.* 6 Συνοικίζοντας] Cod. Arch. συνοικήσοντας. Recte.
P. 274 *l.* 26 Ἐδέετο στρατιῆς] Euſtathius ad Z. Ἰλιάδος. Forte reſpexit Herodotus praeceptum Homericum, Ἴσόν τ' ἀλλοκότων τε. —— quod infra ſequitur.
P. 275 *l.* 23 Ἀλαζίρ] Cod. Arch. Ἀλαζείρ.
38 Φέρους] Cod. Arch. Φέρον, ut Valla.
39 Ἀρυάνδεω] Polyænus l. VIII. p. 625. Cod. Arch. Ἀριάνδεω.
49 Δαρεῖος] Heſychius, Δαρεικοὶ, οἱ χρύσοι στατῆρες. Lege Χρυσοῖ στατῆρες.
P. 276 *l.* 28 Τοὺς ἑωυτοῦ] Cod. Arch. ἑωϋτῆς.
32 Ἀδυρμαχίδαι] Apud Ptolemæum Ἀδυρμαχίται, ut Εὐεσπερίται apud Stephanum, quæ quidem terminatio his et Ægyptiis uſitatior. Silio *Adyrmachidæ*. Stephano Ἀδαρχίδαι, male.
33 Πλεῦνος] Cod. Arch. Πλυνός. Sic Lycophron quoque.
45 Τεθριπποβάται] V. Heſychium in Βαρκαίοις ὄχοις. Athen. 3. l. 21. c.
49 Αὐσχίσαι] Cod. Arch. Αὐχίται. Stephanus, Αὐσχίται, ἔθνος Λιβύης ὑπερβάκης. Lege ὑπὲρ Βάρκης. Cæterum qui hic Γιγάμαι, cod. Arch. Γήγαμαι, Stephano Γιλιγάμβαι.
P. 277 *l.* 11 Ἀττελέβους] Heſychius, ἀκρίδας exponit.
13 Ἔπειτα γάλα] Rectius cod. Arch. ἔπειτα ἐπὶ γάλα ἐπιπ. has lacti inſpergebant.
42 Γαράμαντες] Mela, Plinius, Capella; Γαμφάσαντες.
P. 278 *l.* 1 Ἐν χροῖ] Heſychius ἐν χροῖ κουρά· πρὸς τῷ χρωτί.
17 Γλυκύτητα] An γλυκύτατος; Euſtathius enim ſic hic legit.
P. 279 *l.* 1 Αὔσης] Cod. Arch. Αὔσεις. Aſtipulatur Stephanus. Melæ, *Auſenſes*.
47 Μεσαμβρίη τε] Cod. Arch. μεσαμβρίης κάρτα.
P. 280 *l.* 3 Θερμὸν ἐς μεσ.] Cod. Arch. Θερμὸν μέσης νύκτας πελάζει.
10 Αἴγιλα] Cod. Arch. Αὔγιλα. Sic et Stephanus.
26 Τρωγλοδύται] Euſtathius ad Dionyſium p. 28. Mox Τρωγλοδ. Αἰθίοπες, et τετρίγασι habet codex Arch. cum Euſtathio.
P. 282 *l.* 5 Αἰγίδας] Locum iſtum diligenter excutit Euſtathius ad E. Iliad.
7 Πλὴν γὰρ ὅτι] Melius Cod. Arch. πλὴν γὰρ ἢ ὅτι.
13 Αἰγίδας] Cod. Arch. et Euſtathius Αἰγέας, uti et margo.
18 Χρέωνται καλῶς] Cod. Arch. melius χρ. αἱ Λίβυσσαι, καὶ χρέωνται καλῶς.
P. 283 *l.* 4 Ζορκάδες] Codices MSS. δορκάδες. Heſychius in Ζόρ. et Callimachus *Hymno* in Dianam.
7 Πήχεες] Illæ ſunt in cithara partes quas ἀγκῶνας vocant.
18 Ζεγέριες] Heſychio minus recte ζεγερίαι· cod. Arch. Λιβύστιον.
25 Ζαύηκες] Cod. Arch. Ζάβυκες· quod eſt idem.
27 Ζύγαντες] Bochartus diſtinguit inter Ζύγαντας, et Stephani Γύζαντας. Lege l. 33. Κυραυνίν. Sic Arch. c. et Stephanus.
46 Πιερικῆς] Cod. Arch. Πευκίνης. Recte; Heſychius, πευκινὸν δάκρυον, πίσσαν. Mox ἀναφέρεται non ἀναφαίνεται.
P. 284 *l.* 42 Ἐπ' ἑκατοστά] Cod. Arch. ἑκατόν.
P. 285 *l.* 1 Τὰ μέσα] Deſunt codici Arch.
2 Βουνοὺς καλέουσι] Dictio eſt Lybica. κολωνὸς, λόφος, Heſychius et Bochartus.
18 Ἐπιχάλκῳ ἀσπίδι] Euſtathius ad N. Iliad.
P. 286 *l.* 17 Βάρης] Supra p. 276. Βάδρης, et Μάρδης· cod. Arch. hic Μάνδρης· alius, Βράδες. V. pag. 406.

779 AD LIBRUM QUINTUM

HERODOTI.

Pag. 287 *l.* 6 Δαρείου] Cod. Arch. Δαρείῳ.
7 Περιεφθέωνται] Heſychius ἐκδέψεται exponit per ἐκκαπηλεύσηται. Alibi variant codices; aliquando περιεψεῖν ſcribunt. Vide Heſychium in ἕψεται, ubi ait, ἀπὸ τοῦ ἑψεσθαι.

8 Οἱ γὰρ ἂν] Cod. Arch. Ὡς γὰρ ἄν. L. cod. Arch. ἀντικατιζομένων.
23 Πολλόντε ἐκράτησαν] Cod. Arch. πολλῶν.
P. 288 *l.* 5 Δαρείῳ] Codici Arch. et Vallæ deeſt.
P. 289 *l.* 29 Σιγύνας] Apollonio Rhodio Σίγυννοι.
Ibidem. Συγύννας] Cod. Arch. Heſychius, Σίγυννοι, τὰ ξυστὰ δόρατα. Eundem vide in Ζιβύνη. Ζιβύνη. Σιβύνη. Ariſtotelem Poët. c. 2. Schol. Apollonii p. 72.
35 Εἰκότα] Ioniſmus poſtulat οἰκότα.
47 Ἠϊονίδα] Cod. Arch. Sic Valla.
P. 290 *l.* 5 Πίγρης] Cod. Arch. Τίγρης καὶ Μαστύης. V. p. 410. Fuit et Pigres Artemiſiæ frater, Poëta. Plutarchus contra Herodotum, videtur ei tribuere Βατραχομυομαχίαν.
15 Ἐπιμελέα τῷ] Suidas hic videtur legiſſe ἐπιμέλλεον.
16 Λυδικά] Cod. Arch.
19 Φυλάξαι] Suidas legit γνῶναι.
30 Ποταμοὶ εἶεν] Cod. Arch.
36 Παιονίη] Euſtathius ad Periegeten, et Iliados B.
P. 291 *l.* 21 Ὀδομάντους] Cod. Arch. Ὀδομάντας· prius agnoſcit Thucydides II. Vide Scholiaſtem Ariſtophanis ad *Acharnenſes*.
43 Τίλωνας] Hinc forte emendandus Heſychius, cui Τίλτον eſt εἶδος ταριχίου.
P. 292 *l.* 26 Ἀντίας] Cod. Arch. ἀντία. Illud porro ἀλγηδόνας ὀφθαλμῶν reſpexit comicus, *ut doleant ei oculi*. Uſurpavit quoque Plutarchus, non agnito auctore.
48 Ἀνακαιομένου] Certum eſt Vallam legiſſe ἀναγομένου, ut habet codex Arch.
P. 293 *l.* 28 Μακεδὼν] Cod. Arch. Μακεδόνων. Vidit idem Valla.
41 Γυγαίη] Vide l. VIII. c. 136. l. I. c. 93.
P. 294 *l.* 1 Ἑλληνοδίκαι] Cod. Arch. Ἑλλήνων· ita et Eton. Codex. Nec aliter Valla. De Hellenodicis Ælianus *Var. Hiſt.* IX. c. XXXI.
15 Μύρκινος] Ita paulo prius. Cod. Arch. hic Μύρκιος. Stephanus ex Parthenio cum duplici ν ſcribit.
20 Ἴνα ἴδῃ] Cod. Arch. ἵνα ναυπ. ἐστιν ἴδη ἀφθ. κ. π. κ. μεγάλα ἀργύρεα· Ita Valla.
25 Σὺ τοίνυν] Melius cod. Arch. σὺ νῦν. Ita enim pag. 300. l. 21.
P. 295 *l.* 35 Ἄνεως κακῶν] Non eſt ſolicitandus iſte locus. Eſt enim ἄνεως, ἥσυχος, Heſychio. Mox πρόσχημα ſignificat *propugnaculum*.
P. 297 *l.* 20 Καὶ τὸν βασ.] Suidas et codex Arch. αὐτὸν β. ut mox.
26 Διηκοσίας τριήρεις] Hinc Suidam emenda, apud quem ἑβδομήκοντα legis.
P. 298 *l.* 6 Ἐσπέρχετο] Cod. Arch. ἐπέρχετο. Hoc Valla videtur ſequi. Prior lectio melior, nam σπέρχεσθαι, eſt hoc in loco θυμοῦσθαι.
36 Ἐσιγμένον] Æneas in Poliorcetico, et Polyænus l. I. idem tradunt.
P. 299 *l.* 25 Ἐν τῷ προτέρῳ] Haud dubie, ἐν τῷ πρώτῳ. Ibi de iſtis agit. Cod. Arch. confirmat, et Stephanus Τέρμερα.
33 Τερμενέα] Margo et codex Arch. Τερμερέα. Stephanus itidem, Τερμερεύς. Cæterum in I. hos vocat noſter Τερμίλας quos hic diceret Τερμερέας. Vide p. 70. Puto literarum ρ et λ aliquam fuiſſe etiam in ſono affinitatem apud antiquos. Inde traulismus. V. Stephanum in Τέρμερα, et in Τρεμίλη· ubi Τέρμερος et Τρέμιλος promiſcue. Sic Τόργος et Τόλγος, Ἀλύμβας et Ἀρύββας, Ὄλορος et Ὄρολος, Κόραξ et Κόλαξ.
38 Μετεὶς] *Adiens*, μετερχόμενος, προσήκων.
40 Cod. Arch. Ἐνόντες pro Ἐκόντες et συναποσπάσατο.
P. 300 *l.* 34 Ἐξέδιος] Euſtathius ad Odyſ. ἔκπεμψις, διαζύγιον.
P. 302 *l.* 1 Κράστιν] Cod. Arch. Κρᾶστιν. Sic et Stephanus.
37 Εἴχετο] Cod. Arch. εἴχετο.
P. 303 *l.* 20 Ἀναξυρίδες] Hunc locum non vertit Valla, *fœminalia*, Heſychio.
28 Κατάκεινται] Cod. Arch. quod probo. Reliqua in hac pagina cum margine habet idem codex.
P. 304 *l.* 21 Εὐπετέα] Cod. Arch. εὐπετέα. Hoc accedit ad εὐπετέα. V. p. 303. l. 22.
26 Ἐπαφρόδιτος] Lectio marginis placet codici Arch.
32 Ἄρχεται] Pag. ſeq. l. 8. διαμείψεται mallem cum codice Arch. quam παραμείψεται.
44 Σταθμοί τε βασ.] *Manſiones*. Iſiodorus Characenus ſcripſit σταθμοὺς Παρθικούς. Opinor hinc ἀφορμὴν ſumſit. In eo legas σταθμὸν βασιλικὸν p. 185. paulo infra Μιθρίδα σταθμὸς, βασιξός, lego σταθμὸς βασιλικός. Idem porro ſubinde σταθμοὺς commemorat alios, quos βασιλικοὺς fuiſſe certum eſt. De Stathmis etiam ſcri- 780
pſit Amyntas quidam, cuius meminit Athenæus.
Hu-

Huiuſmodi eſt Hieronymi opus de *Manſionibus filiorum Iſraël.* Heſychius exponit ϛρατιωτικὴν κατάλυσιν. Talis fuit Nazianzum. Suidas in Γρηγόριος.

P. 305 *l.* 24 Ἐσβάλλοντος] Cod. Arch. ἐσβάλλοντι, uti mox μεταβαίνοντι. Ferri poteſt prior lectio. Διαβάντων τὸν Εὐφράτην πόλις ἐπὶ Ἀπάμεια. Iſidorus Characenus.

33 Ὁ δὲ παρασάγγης] Vide Briſſonium de *regno Perſ.* item Caſaubonum ad xi. Strabonis, ſub finem.

P. 306 *l.* 7 Κτείναντι] Vide Marcellinum in v. *Thucydidis.* Eius fides in his deſideratur.

38 Φοινικήια γράμματα] Vide Scaligeri digreſſionem ad *Euſebii Chron.*

P. 307 *l.* 35 Ἀχαιῆς] Heſychius, ἀπὸ τοῦ περὶ τὴν κόρην ἄχους.

P. 308 *l.* 9 Παρίνου] Scribe cum codice Arch. Παρίνου meminit Pauſanias, et Pollux, et Suidas.

P. 309 *l.* 3 Πελασγικῷ τείχει] Murum hunc Pelaſgi Athenienſibus condiderunt. V. p. 376.

4 Ἐξεῖλον] Magna eſt diſſenſio de duratione tyrannidis Piſiſt. V. ſc. Ariſtoph. p. 464.

40 Πελέοντος] Cod. Arch. Γελέοντος, Geleontis.

P. 311 *l.* 7 Τὸν δ.] Cod. Arch. τῷ δήμῳ.

8 Πάντων πρὸς τὴν] Cod. Arch. legit recte πάντα· et l. 12. τῷ δήμῳ *ipſe populo ſe adiunxit.*

28 Ἐκόμιζε] *Efferebatur.* ἀπήχθη. Uſus eſt et Ariſtophanes hac ſententia.

P. 312 *l.* 14 Ἔργα χειρῶν] *Fortia facta, et animi vim.* λῆμα, eſt βούλευμα, φρόνημα.

P. 313 *l.* 31 Ἰδοῦσι τοὺς Βοιωτοὺς] Cod. Arch. Βοηθοῦντας.

39 Ἱπποβοτέων] Vide pag. 363.

43 Ἐν πέδαις] Cod. Arch. non ἐς πέδας.

46 Περιπεφλευσμένην] Ariſtophani *Nubibus* περιφλύει, *amburit fulmine.* Sunt, qui affirmant ignis Medici veſtigia adhuc cerni in marmoreis parietibus cuiusdam templi Palladis, quod Athenis extat.

P. 314 *l.* 10 Ἱστορίης] Hic ſe ſuæ permiſcet hiſtoriæ, μνηστικῶς, et oblique animum ſuum aperit.

49 Ἐούσης πρὸς] Cod. Arch. cum margine, ἐχούσης ἐς.

P. 315 *l.* 9 Ἀπεδίδου] Cod. Arch. ἀνεδίδου.

11 Δαμίης] Meminit Pauſanias.

18 Ἐλαίας] Imo forte in luco Mycenæo. Vide Apollodorum, et quæ *ibi attuli p.* 70. et 222. Item Herodotum p. 477.

41 Κερτομίοισι] Feſtum in harum memoriam dicebatur Λιθοβολία· quod imitabatur λιθοβολίαν.

45 Εἰσὶ δέ σφι καὶ ἄῤῥητοι ἱρουργίαι] *Celebrant et ſacra quædam arcana,* nempe, præter feſtum iam dictum.

P. 316 *l.* 10 Ἀστῶν τούτους] Cod. Arch. τουτέων, οἱ περιφθέντες.

13 Κομίσωνται] Ita cod. Arch.

17 Ἀλλοφρονῆσαι] Euſtathius, παραφρονῆσαι, μανῆναι.

P. 317 *l.* 5 Τὸν ἕνα τουτέων] Cod. Arch. τοῦτον· ut mox.

6 Ἀθηναῖοι δὲ] Verte, *Athenienſes autem ne hunc quidem tantæ cladi ſupervixiſſe,* &c.

21 Δωρίδα] Heſychius in Δωρίζειν.

44 Ἐπ' Αἰγινήτας] Valla legit Αἰγίνης· conſentit codex Arch.

P. 319 *l.* 38 Ὀλοίτροχον] Nempe πέτρον. Apud Homerum N. Iliados, ὀλοοίτροχος. Herodotus infra, ὀλοιτρόχους ἀπίεσαν, *lapides molares devolvebant.*

P. 320 *l.* 47 Κυψέλην] Plutarchus in *Sympoſio* hæc exſcripſit. Pauſanias 1. Eliacωn vocat λάρνακα. Apud Heſychium varia ſignificat.

P. 321 *l.* 13 Διαπλεύσαντος] Cod. Arch. et Eton. διαπλέξαντος. Mallem διαπλήσαντος, quod eſt διαπληρώσαντος.

12 Ἠπιώτερος] Homerus, πατὴρ ὡς ἤπιος εἴη. Vide p. 180.

21 Κατὰ τὴν] Cod. Arch. καὶ τὴν ἀπό.

23 Ἴδη] Non ἤδη.

Ibid. Τοὺς ὑπερέχοντας τῶν ἀσταχύων] Hæc verba Ariſtoteles adfert libro III Pol. c. 9.

32 Συνάμορον] Cod. Arch. συνόμουρον. Heſychio κακόσχολον. Vide *Lex. Herod.*

P. 322 *l.* 12 Ὄρυγμα] Homerus βόθρον vocat, ubi iſta ſacra ſanguine fuſo fiebant.

16 Τοιοῦτον ἔργον] Cod. A. cum Valla, τοιούτων ἔργων.

25 Συνιέντας] Puto Vallam ea legiſſe, quæ in textu.

29 Ἡμέραι αἱ κύριαι] Cod. Arch. ἡμέραι· quod non capio, ἀνιᾶσθαι vexari; explicabis hæc ex verbis paginæ 318. l. 35.

P. 323 *l.* 5 Καὶ τοῖσιν] Locum totum ſic concipit codex Arch. μέτρον τῆς Ἰλ. Χιν. ἢ οὐ καί σφι καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν, ὅσοι Ἑλλήνων συνετὰς Ε.

12 Ταῦτα δὲ Ἀλκαῖος] Scripſit ϛασιωτικὰ de ſeditionibus Mityleneenſibus. Hoc in opere multa pro patria dixit, unde et *aureum plectrum* meruit; multa pro ſe. Horatius,

Et te ſonantem plenius aureo
Alcæe plectro.

de fuga eius, quam tangit Herodotus, iſta capio, 781

— Dura navis,
Dura fugæ mala, dura belli.

Plutarchus libro contra Herodotum p. 858 gravem impingit hiſtorico noſtro culpam, ob Pittaci res geſtas male hic ſilentio obſcuratas.

P. 325 *l.* 30 Κυβήβης] Cod. Arch. Κυβίβλης. Reſtitue Κυβέλης. Mons in Phrygia Κύβελλον. Virgilio Cybelon, III. Æneidos,

Hinc Mater cultrix Cybeli.

Imo idem, Cybele Ovidio, Faſt. IV. *Inter,* ait, *viridem Cybelen.* Hic culta, et hinc dicta Cybele, et Cybelle. Claudianus,

Thyaſos ſpectat de more Cybelle.

41 Σιμωνίδεω] De eo Stephanus in Ἀμοργὸς et Ἰουλὶς, inconſtanter. Noſter infra filium Leoprepis facit, p. 452. Scholiaſtes Pindari, Callimachum laudans, hæc habet,

Ὡς ὁ Κεῖος Ὑλλίχου νέπους.

unde de genere eius aliquid amplius colligitur. Ariſtoteles Rhetoricor. 3. taxat hominis tum mores tum dictionem, ut qui de aſinabus dixerit,

Χαίρετ' ἀελλοπόδων θύγατρες ἵππων.

Plura de eo Scholiaſtes Ariſtoph. p. 532.

P. 326 *l.* 9 Ἐθέλοντας] Hic codex Arch. et Eton. legit ἐθέλοντι. Vide quæ ad p. 3. l. 11.

14 Παρηγορέοντο] Cod. Arch. παρηγορέετο.

19 Στρατιώτησι] Ita codex Arch.

36 Τίσασθαι] Vide pag. 379.

47 Ἀναγνώσας] Scholiaſtes ad Dionyſium Thracem notat hanc eſſe locutionem Ionicam. Apud Herodotum frequens eſt.

49 Τοιοῦτόν τι] Codices ſcripti, ut et margo, τοιοῦτο τι ἄν.

P. 327 *l.* 7 Ὅσα περ σοὶ] Cod. Arch. ὅσα Πέρσῃσι.

17 Οἴκασι] Cod. Arch. ἥκασιν· id recte.

21 Καταρτιστῆρα] Paulo ſupra καταρτιστῆρες· et cod. Arch. hic καταρτιστῶ.

29 Διέβαλε] *Decepit.* Alibi διαβεβλημένος βασιλεὺς, *deceptus.* V. p. 552. l. 24.

P. 328 *l.* 8 Ἐμβαλεῖν] Scripti omnes ἐσβαλεῖν. Mox codex Arch. in melius reſtituit — ἔπεμψεν ἡμᾶς τὰ κοινὰ τῶν Ἰών. φυλάξοντας.

24 Σολίων] Cod. Arch. rectius, Σολέων ἀποδέξαντες.

28 Ἀντίστασθαι] Cod. Arch. ἵστασθαι ὀρθόν. Mox pro κάρτα idem habet πολέμια ἔργα.

32 Ἱστάμενον ὀρθὸν] Hæc confirmant codicis Arch. lectionem, l. 28.

38 Αὐτέων δὲ] Omnino ut codex Arch. καὶ πάντως· et ut Valla.

46 Προσφερέστερον] Et codex Arch. et margo.

P. 329 *l.* 10 Ὁ Κὰρ ἀρ.] Cod. Arch. non agnoſcit: ſed pro ὁ Κὰρ habet, ὁ ὀπάων, ut pagina præcedenti.

33 Συνοίσασθαι] Cod. Arch. ἥσσεσθαι.

47 Ὑμέης] Cod. Arch. Ὑμαίης.

P. 330 *l.* 5 Περιώτην] Cod. Arch. Olim quidem inquit Stephanus Περκώτη dicebatur quæ nunc Περκώτη.

18 Κινδυέος] Hæc quidem eſt lectio codicis Arch. Eſt apud Strabonem l. 14. Μίνδυα, apud Scylacem Μύνδος in Caria; utcunque hic nihil mutuo; nam apud Polybium Κινδυὰς Ἄρτεμις legitur. Syenneſis mentio eſt in 1. libro.

21 Κατὰ νώτου] Cod. Arch. κατὰ νῶτα· mox συμβ. et σχόντες.

38 Στρατίῳ] Eſt enim is ταμίης πολέμοιο.

P. 331 *l.* 3 Δάσῳ] Margo lectionem aliam profert Πηδάσῳ. Codex Arch. Λασσοῖσιν. Interpres Μύλασσα. Quam forte dictionem voluit indicare codex Arch. Qui inſidias ſtruxit, erat Mylaſſenſis.

5 Ἀμόργης] Cod. Arch. Ἀρμόγης καὶ Συσιμάγκης — καὶ Μύρσος. Cæterum Amorgen novit Cteſias.

15 Ἰλιάδα] Cod. Arch. Ἐλιάδα. Vera lectio eſt Αἰολίδα. Sunt in Æolide Gergitha.

16 Ἀπελευθέντας] Cod. Arch.

41 Μίλητον] Mirum cur Henr. Stephanus inſimularet Vallam, ac ſi Pythagoræ hoc nomen dediſſet, quod non fecit.

AD LIBRUM SEXTUM

HERODOTI.

Pag. 333 *l.* 9 Ποιεύμενος] Valla pagina proxima vertit, *fecit literas*; mallem *opera, miniſterio utens.*

P. 334 *l.* 1 Ἀλλ' ἐκ τείχεος] Cod. Arch. habet Interpretis lectionem; ἀλλὰ τείχεα ῥύεσθαι.

8 Οἱ Λέσβου νεμ.] Cod. Arch. et Eton.

11 Δώδεκα νηυσί.] Reliqua ſic pertexit codex Arch. Πριηνέων δὲ εἴχοντο Τήϊοι εἴκοσι νηυσί. Τηΐων, &c. ita ut nulla hic ſit mentio Myuſiorum. Numeri autem ſumma ſine istis conſtat. Puto nihilominus Myuſios interfuiſſe ob vicinitatem. Vide p. 59. l. 5.

32 Τῶν Ἀρχαίων] Cod. Arch. Τῶν ἀρχαίων. Sic et Valla.

35 Ξυγκαλέσαντες] Cod. Arch. melius συγκαλ. longius abit codex Eton. συλλεξάμενοι.

46 Κατέξει] Cod. Arch

P. 335 l. 11 Ἐπὶ ξυροῦ] Homerus hoc uſus est proverbio, Ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς. Vide et Plutarchum contra Herod. p. 870. Longinus hunc locum laudat.

25 Ἐκάστοτε] Cod. Arch. Ἕκας τε.

782 P. 336 l. 11 Οὐ βουλομένους] Cod. Arch. propius ad Vallam ἀρνευμένους.

25 Ἕνδεκα] Cod. Arch. δέκα. Ita Valla.

P. 337 l. 7 Post Χίων codex Arch. addit οὐδέν recte.

16 Καταδύσας] Cod. Arch. καταλύσας.

23 Κατ' ἄκρης] Homerica est locutio.

25 Συμπεσεῖν] Recte. Cod. Arch.

P. 338 l. 1 Ἄμπη] Cod. Arch. Ἄμπη. Ita et Stephanus hic legit.

15 Μιλήτου ἅλωσις] Drama, cuius pauci qui de Phrynicho agunt, meminerunt. Calliſthenes apud Strabonem XIV. eadem ſcribit. Vide Longinum Sect. 21.

P. 339 l. 14 Τῆς Ἴνυκος] Cod. Arch. Ἰνύκου. Sic Stephanus in Κάμικος. Idem tamen in Ἴνυκον aliter. Niſi forte locus ſit mendoſus.

P. 341 l. 47 Τὴν ἀρχὴν τῆς Χ.] Valla et cod. Arch. ut in margine.

P. 344 l. 18 Δαρεῖος] Marcellinus in vita Thucydidis de hac re dubitat.

P. 345 l. 18 Ἄθων] Charon Lampſacenus ſcripſit, columbas albas plurimas hoc tempore viſas. Ælianus V. H. l. 1. c. 15. Vide p. 362.

P. 347 l. 18 Ἀργείην] Cod. Arch. Ἀργίνην. Vall. Αἰγίνην. Vide Apollodorum II. *Bibl.* Ibi Ἀργεία dicitur.

29 Εἴκοσι] Cod. Arch. εἰκός. Ita Valla.

P. 448 l. 39 Λογάδας] Cod. Arch λογγάδας. Vide Scholiaſten Ariſtophanis ad *Acharnenſes* p. 422.

P. 349 l. 2 Ἐς Ἀπόλλωνος] Cod. Arch. Ἀπόλλωνα.

17 Ἔχειν, ἣν μήτηρ] Cod. Eton. cum Valla facit ἣν ἡ μήτηρ ἢ ὁ πατήρ.

22 Δύο ψήφους] Thucydides l. 1. refellit vulgatam de re ſententiam. Neſcio an Herodotum deſignet.

P. 351 l. 23 Ἐπὶ δακτύλῳ] Cod. Arch. δακτύλων vidit Valla.

44 Ἄγις] Vide p. 503.

P. 352 l. 9 Κατωμοσίην] Alii recentiores dicunt διωμοσίην.

P. 355 l. 25 Ὅκως γάρ] Suidas hæc adducit paulo aliter, ἐνέχρανε τὸ πρόσωπον τῷ σκήπτρῳ. Codici Arch. et Euſtathio deest σκῆπτρον.

28 Ἐν ξύλῳ] *In codice Numellis.*

47 Ἐν ἀλογίῃ] Cod. Arch. ἐν ἀπορίῃ σχών.

P. 356 l. 16 Σίπεια] Cod. Arch. Σήπεια. Sic Interpres.

20 Ἐπίκοινα] Vide pag. 337.

P. 358 l. 1 Φιγαλεύς] Non puto alibi hoc nomen reperiri. Codices A. et E. Φιλαγεὺς habent. Hinc vero lectio emicat, Φιγαλεύς, quam Stephanus in Φιγαλία agnoſcit.

P. 359 l. 48 Λαμπάσασθαι] Cod. Arch. λαμπάσασθαι. Quartum autem verſum ſic legit,

Ἀλλ' ὅρκου παῖς ἐστιν ἀνώνυμος, οὐδ' ἐπὶ χεῖρας
Οὐδὲ πόδας, κραιπνὸς δὲ μετέρχεται ——

Ultimus verſus, ſi recte memini, est Heſiodi.

P. 360 l. 31 Κνοίθου] Cod. Arch. Κνοίθου.

48 Δωρεήν] Cod. Arch. δωτίνην. Recte, nam alibi ἤγειρον δωτίνας ἐκ πολίων.

P. 361 l. 8 Ἔφερόν τε καὶ ἦγον] *Deprædabantur.*

19 Ἐπισπαστήρων] Aliter ἐπίσπαστρον, ῥόπτρον, κορώνη.

P. 365 l. 20 Πολεμεόντων] Cod. Arch. πολεμιζόντων.

26 Δαρεῖος] Heſychio, φρόνιμος ὑπὸ Περσῶν· ὑπὸ Φρυγῶν Ἕκτωρ· forte εἴρκτωρ. Cteſias Δαρειαῖον ſcribit.

44 Ἱπποβοτέων] Cod. Arch. De quibus ſupra iam meminit, p. 313. Nihil hic muto.

49 Τὴν πόλιν] Addit codex Arch. καὶ ἐλθεῖν ἐς τὰ ἄκρα. Conſentit Valla.

P. 364 l. 25 Ἀποτινύμενοι] Confer p. 326. l. 6. Ibi unius tantum ἱροῦ meminit combuſti; hic ἱρῶν.

29 Κατέργοντες] Cod. Arch. κατεργάζοντες.

42 Ὁμομήτορι] Quod rectius, Cod. Arch.

43 Τῇσιν αὐτῇσιν ἵπποισιν] Uti et paulo infra. *idem.*

P. 367 l. 2 Τέθαπται] In his Cimoniis ſepulcris ipſe Herodotus ſepeliebatur. Marcellinus vit. Thucyd.

9 Μιλτιάδην] Vide Marcellinum in *Vita Thucydidis.*

14 Ἐκπεφευγώς] Cod. Arch. ἐκπεφευγώς.

26 Φιλιππίδην] Lucianus hæc ridet. Infra Φειδιππίδην. Cod. Arch. et hic, et ibi Φιλιππίδην. Ita et Plutarchus, contra *Herodotum*, et Iſidorus Pelus. l. 4. Epiſt. 69.

P. 368 l. 4 Ἱσταμένου] Ita omnino. vide autem quæ Plutarchus 1. contra Herodotum p. 861. adfert. confer et Iuſtinum.

24 Ψάμμον] Cod. Arch. γῆν. Idem lectiones marginales confirmat, in quibus ἰλὺν Ionicum est, et parit compoſitum Χαυλιόδων aliaque.

40 Ἑκατέρω] Cod. Arch. ἑκατέρω.

P. 367 l. 12 Ταῦτα γνόντες] Cod. Arch. ἀναγνόντες.

P. 368 l. 27 Θυσίας] Meminit Scholiaſtes Ariſtophanis. Fiebant hæc ſacra Braurone, Pollux VIII. c. IX. §. XXVI.

P. 369 l. 28 Αἰτίην, δὲ ἔσχε] Plutarchus, αἰτίην ἔσχεν, hic legit.

30 Ἀναδέξασθαι] Pagina proxima ἀναδέξαι. Atque ita 783
Plutarchus hic legit, et codex Arch. et pag. 371. Scutum ſublatum erat proditionis ſignum.

P. 370 l. 26 Δεινὸν χόλον] Puto Vallam vertiſſe *multum acerbitatis.*

P. 372 l. 15 Ἐξενεῖκαι] Cod. Arch. ἐξενείκασθαι ἑωυτῷ.

P. 373 l. 6 Δάμασος] Cod. Arch. Δάμασος Ἀνύριος τοῦ. Vera est lectio Ἀμύριος. *Amyris inſanit* quid ſit norunt parœmiographi.

11 Αἰολίδος] Cod. Arch. Αἰτωλίδος. Valla Ætoliæ.

P. 374 l. 13 Σχήματα] Cod. A. ὀρχήματα. Ambigo.

P. 375 l. 36 Χθονίων θεῶν] *Deorum inferorum.*

P. 378 l. 16 Καταλύσας] Codex Et. καταλύσας· ſic interpres. Cod. Arch. καταστήσας.

AD LIBRUM SEPTIMUM HERODOTI.

Pag. 379 l. 7 Ἐς Σάρδεις] Vide paginam 236. l. 25. et 26. πολλῷ πλέω —— παρεῖχον. Cod. Arch.

P. 380 l. 24 Βασιλεῦσαι] Cod. Arch. ἐβασίλευσεν.

27 Ξέρξεω] Cod. Arch. melius. Valla non vertit.

P. 381 l. 21 Ἀναβεβήκεσαν] Cod. Arch. ἀναβεβήκεσαν τὴν ἔχθρην προκαταλυσάμενοι. Id est, *inimicitias prius deponentes.*

23 Πεισιστρατίδεω] Puto ſic ſcripſiſſe Herodotum. Ita ſane cod. Arch.

25 Λάσου Ἑρμιονέος] Cod. Arch. ſed notior est Laſus Hermionenſis ex Procli chreſtomathia, et Tzetze ad Lycophronem, Pauſania, aliisque, quam ut de eo hic dubitari poſſit.

27 Ἐκ τῆς Θαλάσσης.] Cod. Arch. cum margine κατὰ τῆς θαλ.

38 Ξέρξης] Darii et Xerxis bella hæc ſcripſit Charon Lampſacenus Herodoto paulo ſenior. Item Simonides. *Suidas* et Tertullianus lib. de *Anima*, et Plutarchus, et Pauſanias hoc docent.

P. 382 l. 1 Σύλλογον ἐπίκλητον] Poſteriores una voce σύγκλητον aliquando σύγκλητος βουλή. Tragicus quidam λέσχην σύγκλητον dixit.

22 Ὑπερθέωμαι] Omnino ὑποθέωμαι· unde apud noſtrum toties ὑποθήκαι. Sic ὑποθέμενος, τοῖς ὀνειροπόλοισι τὸ ἐνύπνιον. Quanquam ibi quoque ὑπερθέμενος male ſcribatur, ut etiam p. 389. l. 47. ubi iterum codex Arch. ὑπετίθεε.

P. 383 l. 4 Ἀναίτιοι ὑμεῖς] Codex Eton. hæc interponit, ἡμεῖς μὲν τοσαῦτα ἀγαθὰ ἕξομεν· ὑμεῖς δὲ. *Nos tot bona reportabimus.* Infra codex Arch. χρὴ συμπαρεῖναι.

24 Ὑπάρξαντας ἀδικίης] Scio alibi ſic loqui Herodotum, et alios. Hic autem in codice Arch. video ἀληθεῖς. Puto igitur Herodotum ſcripſiſſe ἀλίτας, *peccatores.* Homerus etiam dixit τίσασθαι ἀλείτην.

P. 387 l. 5 Μετὰ δὴ βουλεῦσαι] Cod. Arch. βουλεύσεαι Ὦ. Π. ςε. μὴ ἄγειν, quod rectum est. Vide l. 24.

49 Θεός ἐστι] Cod. Arch. Θεός τις ἐστὶ. Ita p. 388. l. 16.

P. 388 l. 12 Φρονέειν τε εὖ] Formavit hoc ex noto Heſiodi dicto.

38 Φανήσεται] Cod. Arch. φανεῖται. Margo φανεῖται· vide pag. ſeq.

49 Οὐδὲ ἐπιφοιτήσει] Cod. Arch. et Eton. et Valla hic legerunt σὺ δὲ ἐπιφ. Poſtulat id ſententia.

P. 389 l. 8 Νομίζων] Scripſerat ἐλπίζων. Ita legit Valla, ita codex Arch.

47 Ὑπετίθεε] Cod. Arch. ut p. 382. l. 22.

P. 390 l. 17 Ἀνεμένῳ] Cod. Arch. ἀναισιμουμένῳ. Indubitabilis lectio.

21 Σκύθας] Vide paginam 3. et 6.

26 Μυσῶν τε καὶ Τευκρῶν] Vide p. 406. l. 24. Xerxes finxit Principes Græcorum ſibi patriæ proditionem addixiſſe. Hinc tot gentes non tam ad bellum, quam ſpolia, confluxere. Polyænus VII.

36 Ὕδωρ πινόμενον] Iuvenalis,

— epe-

—— epotaque flumina Medo
Prandente ——

Inter hos fuere Onochon, ſive Onochonus, Iliſſus, Scamander, Melas, Liſſus, Echidorus, v. p. 446.

P. 391 *l.* 1 Βουβάρις] Supra Βουβάρης, ut Οἰβάρης· ita Iuſtinus. Tzetzes falſo vocat Βουβάνην.

14 Κλεωναί] Erant et aliæ Cleonæ inter Argos et Corinthum.

P. 392 *l.* 14 Πόνον] Puto recte ſe habere. Valla tamen cum codice Arch. legit πόρον. Alii χῶρον.

28 Καταῤῥάκτης] Multa de hoc diſputat Salmaſius ad *Plinium.*

34 Πύθιος ὁ Ἄτυος] Omnino contemnenda eſt lectio marginalis. Locum hunc adducit Euſtathius ad B. Ἰλιάδος, non tamen ſane.

P. 393 *l.* 9 Γεωπέδων] Cod. Arch. γεωπεδίων (vel γεωπέδων) ἀρκέον ἐςὶ βίος.

44 Καλλάτηβον] Cod Arch. Καλλάτιον π. Forte Καλλατίαν. Nam Stephanus in Κάλλατις habet καλατία. Idem tamen hic legiſſe videtur καλλάτηβος.

48 Χρυσέῳ] Tzetzes ad Lycophronem videtur hic legiſſe ἐχρύσωσεν.

P. 394 *l.* 2 Γῆν καὶ ὕδωρ] Vide Briſſonii collectanea de *regno Perſico*, l. III.

784 14 Μαδύτου] Cod. A. Ἀβύδου. Vide tamen p. 553. l. 26.

31 Μασσυγίας] Cod. Arch. rectius ςιγίας.

P. 395 *l.* 19 Ὄνυξι] Cod. Arch. ὄνυσι. Hoc rectum.

P. 396 *l.* 27 Τῇ ψυχῇ.] Sic legit codex Arch. non τὴν ψυχήν.

45 Νισαῖοι] Cod. Arch. et Stephanus Νησ. Arrianus etiam Νησαῖοι ἵπποι genere mutato. Suidas Λεοντῖνος, vulgatos libros ſequens ſcribit Νισαῖοι. Vide ſupra, p. 201.

P. 398 *l.* 37 Οἷον συ.] Cod. Arch. οἷόν περ.

38 Μεμνεώμεθα] Cod. Arch.

47 Ὑπόπλεως] Cod. Arch.

P. 399 *l.* 22 Κομίζεσθαι] Cod. Arch. δεῖ κομίζεσθαι. Quæ lectio Vallæ placuit, uti et hæc οὕτως δή τοι λιμ. et l. 29. ὅσον ἂν προβαίνῃς ἑκατέρω.

P. 400 *l.* 40 Μεταβάλλωσι τῶν] Cod. Arch. —— λωσι γνώμας ἔχουσι, τῶν σύ τε. Valla videtur legiſſe amplius ςράτευμα μέγιςον.

P. 401 *l.* 13 Ἐντεταμένως] Cod. Arch. ἐντεταμένως. *Intente.*

31 Διαχρῆσαι] Cod. Arch. διακρῖναι. Ita Valla.

32 Πέλαγος] Uterque legit, ut miram ubique inter Vallæ codicem et hunc noſtrum obſerves concordantiam.

P. 403 *l.* 15 Πλῆθος, ἑβδ.] Cod. Arch. ἐφάνη ἑβδ. De numero nimium quantum variant Auctores. Ælianus videatur l. 13. c. 3. Diodorus II. Plinius 33. c. 10. Nepos in vita *Themiſtoclis*, Iuſtinus, Iſocrates *Panathenaico.* De hac expeditione ſcripſerunt horum temporum celebres auctores cum alii tum Charon Lampſacenus, Phrynichus tragicus, quem ſequebatur, Æſchylus in Perſis, Chœrilus Samius, qui omnes gentes, teſte Ioſepho, recenſuit.

P. 404 *l.* 5 Ἀνάφης] Cod. Arch. et Valla Ἀναφάνης.

6 Ἐσεσάχατο] Cod. Arch. ἐτετάχατο. Vide p. 403. l. 28. 406. l. 4.

38 Ἀζάνης] Cod. Arch. Ἀρτάνης ὁ Ἀρταίου. Magna eſt in his ducibus nominum varietas. Quædam finxit Æſchylus, nec ſatis apte, ſi terminationem ſpectes.

P. 405 *l.* 6 Παλίντονα] Euſtathius ad hunc locum reſpexit, cum τόξον παλίντονον exponeret κυκλοτερὲς, τὸ ἐπὶ θάτερα μέρη κλινόμενον.

34 Ἔσαν] Cod. Arch. ἦσαν, ut Valla.

P. 406 *l.* 6 Φρύγες] Conon *Narratione* 1.

19 Νεβρῶν] Cod. Arch. non νευρῶν· facilis lapſus.

26 Λυκοεργέας] Athenæus, ἐν Λυκίῳ εἰργασμένους· l. XI. c. XI.

31 Καβηλέες] Cod. Arch. Καμηλέες —— Λασόνιοι.

34 Μιλύαι] De his in 1. dixi; eoſdem et Solymos facit. Hinc Ioſephus cives ſuos eſſe vult, quos Chœrilus enumerarat in hoc exercitu, et tribuit iis pro galeis ἵππων δαρτὰ πρόσωπα, Herodotus διφθέρας. V. p. 405. l. 29. Cod. Arch. hic, Μινύαι.

P. 407 *l.* 23 Τριταντααίχμης] Cod. Arch. ut margo et Euſtathius Τριτανταίχμης.

28 Σμερδομένης] Cod. Arch. Μασσίστης, et Γέργης. V. p. 418.

34 Θανάτῳ βιωθεὶς] Cod. Arch. βιωθείς. Placet μιωθείς.

P. 408 *l.* 7 Σειρῆσι] Potius Ζειρῆσι. *Sagulis.* ut ſupra p. 406.

48 Ἑπτὰ καὶ διηκ.] Numerum navium variant Iuſtinus, Tzetzes; Herodotum ſequitur Diodorus.

P. 409 *l.* 9 Αἰγύπτου πᾶν] Ioſephus adducit primo contra Apionem.

26 Ὠμοβοίης] Euſtathius hic legit ὠμοβοΐνας.

31 Παμφύλοι] Cod. Arch.

P. 410 *l.* 34 Ἀχαιμένης] Cod. Arch. —— νης ὁ Δαρείου ἐὼν ἀπ' ἀμφ. ἀδελφεόν.

44 Πάτιην] Cod. Arch. Μάπην, et Μέρβαλος, et Ὠρομέδοντος, et Γόργος, et Τιμωνάξ. Mallem hic pro Ἀρβάδιος, legere Ἀράδιος· eſt enim Ἄραδος inſula Phœnicia.

48 Πύγρης] Cod. Arch. Πιγρησσὸς ὁ Σελδ. Fuit Pigres alius ab hoc. Vide et p. 289. Scribitur Tigretus, et Πίγρητος. V. Voſſ. de Poet. Gr.

P. 411 *l.* 9 Λυγδάμιος] De hac vide Ptolemæum Hephæſtionem l. VII.

12 Καλυδνίων] Scribe Καλυνδέων, ut pag. 410. Ita et Stephanus. Mox ut in margine, codex Arch. Εὐδοξοτάτας.

P. 412 *l.* 13 Σύντροφος] Hæc non recte vertit Valla. Mallem, *Paupertas quidem Græcis ſemper fuit indigena, virtus autem adſcititia: Hanc ſapientia et legibus rigidis excolunt.*

22 Δουλοσύνην] Pagina 394. l. 2. γῆν καὶ ὕδωρ petebat. Ariſtoteles ait id ſervitutem denotare. Himerius vocat σύμβολα δουλείας. Ipſe Xerxes, δούλιον ζύγον. Homerus δούλιον ἦμαρ.

31 Εἰπέ μοι, σὺ] Imo εὖ φῇς. Ita et Valla, et ſententia poſtulat.

39 Δίζημαι] *Poſtulo, coniicio,* pro ἀντάξιον codex Arch. δίκαιον· et puto ſic ſcripſiſſe Herodotum, quoniam et alibi ſic ſcripſit: ut δίκαιός ἐςι φέρεσθαι τοὔνομα· et ὑμεῖς δίκαιοί ἐςε ἀμυνάοντες ἰέναι. *Æquum eſt vos ire.* Hippocrati δίκαιος, ὅμοιος, εὔλογος, ἴσος. *Heſychius.* Vide p. 425. l. 21.

P. 413 *l.* 1 Ἐόντων πάντε] Cod. Arch. ἐόντων ἐκείνων. Ita Valla.

P. 414 *l.* 2. Μεγαδόςεω] Cod. Arch. Μεγαλόςεω. 785

40 Μεγαβύζου] Cod. Arch.

P. 415 *l.* 37 Εἰρημένην, δεύτερα] Cod. Arch. χώρην δ.

P. 416 *l.* 9 Ἐννέα ὁδοὶ] Amphipolis.

32 Ξέρξης] Pro Πέρσης. Cod. Arch.

35 Ἀπεόντων ἤδη γενόμενον] Addit Cod. Arch.

49 Ἐς πᾶν κακοῦ] Athenæus hic legit πᾶν κακοῦ.

P. 417 *l.* 15 Σπεύεσκον] Cod. Arch. Quod eſt Ionicum.

P. 418 *l.* 9 Τριτανταίχμης] Euſtathius prius p. 80. l. 5. legit Τριταντταίχμης. Vide et paginam 407. Pro Ξέρξης codex Arch. hic habet, Γέρπις, ibi Γέργης. Mox Σμερδομένεα.

16 Πίδωρος] Cod. Arch. Πίλωρος. Ita et Stephanus. Emenda Ortelium.

P. 419 *l.* 2 Χειδώρου] Ptolemæo Ἐχείδωρος. Ita ſcribitur apud Apollodorum.

P. 421 *l.* 44 Σπερθίης] Suidas, Σπέρχις· ut et codex Eton. pag. proxima.

P. 422 *l.* 48 Ὡς εἶλεν] Cod. Arch. ὃς εἶχεν ἀδίκως. Locus eſt depravatiſſimus.

P. 423 *l.* 4 Σιτάλκεω] De Sitalce Thucydides videndus. Pro Τύρεω ſcribe Τήρεω. Vide p. 247.

8 Ἀριςέας] Thucydidi Ἀριςεύς. Vide hanc rem apud eum, libro 2.

25 Οἱ Ἀθηναῖοι] Cod. Arch. cum Valla, εἰ.

33 Προδόντες] Cod. Arch. προδοθέντες.

46 Σωτῆρας] Herodotus, quaſi eſſet Athenienſium hiſtoricus, libenter eos laudat. Diyllus apud Plutarchum ſcribit, ob eam rem, multo auro donatum ab Athenienſibus.

P. 424 *l.* 22 Συμπαγεὶς] Cod. Arch. Ἀσινγενέας, quod puto eſſe gloſſema. Oraculum hoc extat apud Euſebium *Præp.* V. Suidam in Ἀνεῖλεν, Tzetzem *chil.* IX.

38 Ἱκετηρίην] Cod. Arch. ἱκετηρίας. Ut Valla.

47 Οὐ δύναται Παλλὰς] Habes apud Ariſtot. *Rhet.* lib. 1. Cl. Alexandrinum, Euſebium, et Suidam.

P. 425 *l.* 18 Ἀπήισαν] Pro ἀπαλλάσσοντο, Cod. Arch. et Eton.

43 Ἔπος] Cod. Arch. et Eton. et Valla πάθος.

P. 427 *l.* 16 Ἐς ὄψιν] Narrat Polyænus VII.

43 Ἀλεξάνδρου] Narrat Polyænus VII.

P. 428 *l.* 17 Σκύσει] Cod. Arch. φυλάξει. Extat Oraculum apud Euſebium *Præp.* VI.

P. 429 *l.* 11 Ἡμέας εἰκὸς] Cod. Arch. οἰκὸς· recte, mox ἔξω, ut in ora.

30 Ἐμμένειν] Cod. Arch. Ἐπιμένειν.

45 Ἀργείοισι] In his expendendis multus eſt Plutarchus.

P. 431 *l.* 37 Ἀχαριτώτατον] Scripti omnes ἀχαριτώτατον.

41 Λακεδαιμόνιοι] Deeſt καὶ Ἀθηναῖοι· ut teſtatur codex Arch. et Eton.

P. 433 *l.* 19 Ἀρέσκεσθαι] Cod. Arch. ἀρκέεσθαι.

46 Διακοσμῆσαι] Intelligit Meneſthea in *Homeri Catalogo.*

P. 434 *l.* 1 Cod. Arch. Τπιέντες· recte.

P. 435 *l.* 3 Ἀμίλκαν] Diodorus Ἀμίλκωνα, Polyænus Ἰμίλκωνα vocat, male, erat hic Himilcas iunior.

23 Εἰ-

25 Εἰκόνι χρυσωμένην] An forte εἰκόνι. Vide p.549. l. 48.
24 Ἐν τῇ Σικελίῃ] Deſunt codici Arch.
34 Φοίνικες λέγουσι] Intelligit Phœnicum Annales, quos cum alibi, tum pagina 2 et 3. laudat.
P. 436 l. 9 Ξέρξῃ] Non Πέρσῃ codex Arch. ut prius. De Amilcaris exitu vide Diodorum.
32 Μινώων] Cod. Arch. μορίων. Cretenſes non ſunt ulti Minois mortem, ſed Menelai iniurias ulti ſunt.
P. 437 l. 24 Ἀντὶ τούτου] Cod. Arch.
25 Ἐκ Κρήτης] Omnino ut Valla et codex Arch. Τροίης.
36 Φρονεουσέων] Cod. Arch.
42 Ἐν] Deeſt, recte.
P. 440 l. 4 Ἀνέμοισι] Vide Heſychium in Βορεασμοί, et Herodotum p. 443.
29 Ἀσωπίδης] Cod. Arch. Ἀσωνίδης.
44 Φόρμος] Cod. Arch.
P. 441 l. 2 Διὰ πυρσῶν] Cod. Arch.
7 Ἐπίλαμψαν] Cod. Arch. et Eton. ἐπεπάλυψαν.
12 Ἐκπεσόν] Mox ἐπέπλεον. Pro παρέντες videtur Valla legiſſe σπαρέντες.
P. 442 l. 10 Διηκόσιαι] Cod. Arch. τριηκόσιαι.
19 Καὶ τέσσαρες] Cod. Arch. πέντε. Mox ταύτῃσι χιλιάς καὶ ἑκατοντάδες ἓξ, καὶ δέκα.
29 Οὕτω πεντηκοσίας] Sic codex Arch. ὡς συμβαλέειν γίνεσθαι πάντα τὸν στρατὸν μυρ. πεντηκ. καὶ τριάκοντα καὶ —— ἀνδρῶν τὸν ἤγαγεν, &c.
P. 443 l. 7 Αἱ μὲν δὴ π.] Cod. Arch. et Euſtathius, πρὸς τὴν γῆν.
11 Ἐς Π.] Lege ἐς πόντον. Ita Suidas, Euſtathius et Cod. Arch. καὶ ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας. Suidas contra omnes auget numerum ad πεντήκοντα.
25 Ἐξεβράσσοντο] Ita et Plutarchus hic legit. Cod. Arch. ἐξεράσσοντο male.
35 Εὐρίπου] Cod. Arch. et Valla.
P. 444 l. 1 Κρητίνεω] Plutarchus Κρησίνεω.
9 Παιδοκτόνος] Plutarchus contra Herod. hæc explicat.
786 15 Ἔντομα] Scholiaſtes Apollonii l. 1. exponit τὰ σφάγια. Recurre ad p. 416. ubi σφάζοντες ἵππους λευκοὺς Μάγοι. Niſi τὰ ἔντομα intelligat τὰ ἀνάγκα. Iſta enim τοῖς ὑστέροις mactabant.
21 Πυλαῖος εἴη τε] Cod. Arch. καὶ ὡς εἴη.
26 Πρῶτος] Cod. Arch.
36 Ἔπαυτο κῦμα] Homerus, ἔσβεσεν δὲ θεὸς μεγακήτεα πόντον.
P. 445 l. 20 Ἀβδηρίς] Cod. Arch. Ἀβδηρίς.
37 Ὀνόχωνος] V. p. 390. l. 7. Tzetzes Ὀνόχων ſcribit.
P. 446 l. 5 Ἐπειλθόντες] Cod. Arch. pro ἐσέλλοντο.
P. 448 l. 15 Θηβαίων] De hoc loco multa diſputat Plutarchus l. contra Herodotum. L. 29. Cod. Arch. Δορίσσου, ut et margo.
P. 450 l. 18 Βραχυτέροισι] Cod. Eton. μακροτ. Ita Valla. Cod. Arch. μακροτέροισι.
P. 453 l. 6 Κλέος μέγα] Hæc vellicat Plutarchus.
P. 455 l. 1 Καλλιεὺς] Plutarcho pro nomine proprio videtur ſumi, l. contra Herod.
24 Ἀλφεός] Euſtathius legit Ἀλφειός.
27 Θαφθεῖσι] Pro ταφεῖσι. Est quidem τραχυφωνία, ſed quæ placuit Homero, Euripidi, et aliis. Vide Euſtathium ad E. Iliados, ad πρώτῳ μὲν στρεφθέντι.
36 Πειθόμενοι νομίμοις] Strabo. Cicero,

Dic, Hoſpes, Spartæ, nos te hic vidiſſe iacentes,
Dum ſanctis patriæ legibus obſequimur.

Diodorus aliud Simonidis epigramma citat.
P. 456 l. 40 Λεοντιάδης] Negat Plutarchus eum fuiſſe ducem, ſed Anaxandrum
P. 457 l. 23 Λακεδαιμονίης] Cod. Arch. Λακεδαίμον. Ita et Euſtathius legit.
31 Βασιλεὺς γενόμ.] Cod. Arch. βασιλεὺς τούτων γεν.
35 Λακεδαίμονα χ.] Cod. Arch.
P. 458 l. 27 Ἐπιλέγεσθαι] Cod. Arch. ἐπιδέχεσθαι.
P. 459 l. 22 Ἔδοξε] Cod. Arch. ἔδοκεε.
30 Ἐπίτηξε τὴν χεῖρα] Vide Voſſium ad Iuſt.
33 Ἐπὶ δὲ καὶ ἀπίκετο] Cod. Arch.
37 Γοργώ] Vide p. 302. 305. Meminit Plutarchus in *Laconicis*.
Ibid. Ὑπέθετο] Cod. Arch.
40 Ἄλλοισι] Deeſt Cod. Arch. deerat et Vallæ.

AD LIBRUM OCTAVUM HERODOTI.

Pag. 460 l. 23 Ἑβδομήκοντα] Nepos ccc. facit.
P. 461 l. 12 Περὶ τῆς] Lege γῆς. Quamquam et τῆς ferri poſſit.
P. 462 l. 10 Πυρφόρον] Interpres hic plane hallucinatus eſt. Πυρφόρος ſacerdos eſt; Sacerdotibus ſolet parci in præliis. Cum volunt ſignificare cladem maximam, aiunt μηδὲ πυρφόρον, &c. deinde λόγῳ Valla vertit in λόγχῃ. Diodorus Siculus rem [illegible] tulit, μηδὲ ἄγγελον, τὸ δὴ λεγόμενον, διασωθῆναι.
32 Ἀλλ' οὐ γάρ.] Codex Eton ἀλλ' οὕτω καιρὸς παρέσχε. Ita Valla. Diodorus iudicem hunc *Samium* facit.
P. 464 l. 35 Παρακελευσάμενοι] Cod. Arch. παρασκευασάμενοι, ut Valla.
P. 466 l. 32. Ὥστε ἀφίστασθαι] Cod. Arch. ἢ ὥστε μὴ ἀπίστασθαι. Quod probum.
45 Scribe Ἱστιαιεὺς cum cod. Arch. Plutarcho, et Stephano.
P. 467 l. 14 Ὀρμεόμενος] Polyænus narrat *ſeptimo libro*.
48 Τιγράνης] Cod. Arch. rectiſſime Τριταντναίχμης, ut ſupra.
P. 471 l. 3 Προναίης] Epitheton eſt Minervæ, *Pronæa*. Pauſanias, Diodorus.
P. 474 l. 7 Τριηκοσίαι] Cod. Arch. ὀκτὼ καὶ πεντήκοντα καὶ τριηκόσιαι. V. pag. 485.
P. 478 l. 38 Μυστικὸν Ἴακχον] Vide Heſychium in ἅλαδε μύσται et Ἴακχος et Scholiaſtem Ariſtophanis ad Nubes, p. 142.
P. 481 l. 45 Ἑπτά] Videtur Homerus ſex tantum agnoſcere. Vide eius *Catalogum*.
P. 485 l. 47 Εὐεργέται] Talis Soloſon ſupra l. III. et Mardochæus. Briſſonius l. 1. de *Regno Perſico*.
P. 486 l. 11 Θεάσασθαι] Sedit Xerxes ſub aurea platano, aderat ei Draco Eupompi F. qui per ſtadia xx. proſpicere valuit, is Xerxi omnia narrabat. *Ptol. Hephæſtio.*
48 Ἐπίσημον τῆς νεός] Quod erat in prora, τύπος, puta, Cygnus, Taurus, Tigris, Sus, unde et nomen navi, παράσημον in puppi. Sed nec hæc ubique diſtinguuntur.
P. 487 l. 37 Πᾶν αἰτιώμενος] Cod. Arch. πάντας αἰτιώμενος, ut Valla.
P. 488 l. 37 Ἀδείμαντον] Hæc finxiſſe de Corinthiis Herodotum ait Marcellinus *V. Thucyd. Plutarchus*, et *Dion Chryſoſtomus*.
P. 496 l. 23 Πρώτους μὲν Π.] Cod. Arch. μὲν τοὺς μυρίους· ut Valla. Vide Plutarchum in *Themiſtocle*, ubi Σερίφιος dicitur.
P. 500 l. 4 Ἀφιδναῖος] Cod. Arch. Ἀθηναῖος. Mox idem καταμαργέων. Vide Plutarchum in *Themiſtocle*.
17 Στρατοῦ ἔν.] Cod. Arch. melius τοῦ Μαρδ. *exercitus, quem ſibi elegerat*, &c.
P. 501 l. 37 Πρῶτος] Cod. Arch. πρῶτον.
P. 502 l. 13 Ἡγησίλεω] Cod. Arch. ἡσίλεω. Male. Vide Pauſaniam *Lacon.* Herodotum p. 351. 452. ſed in his recenſendis pauci conveniunt, ſive nomina ſive ordinem ſpectes. V. *Reineccium.*
29 Στρατιῶται] Cod. Arch. στρατιῶται. 787
P. 503 l. 3 Πανταχῇ μιν χρησόμενον] Sic cod. Arch. *ubique terrarum oracula conſuleret.*
16 Ἐς Ἀμφιάρεω] Ut Thebano nemini licuit dormire in Amphiarai æde, ita in Herculis, nemini peregrino. Plutarchus contra Herodotum.
P. 504 l. 30 Ὡς δὲ ἤκουσε] Codices ſcripti lectionem oræ agnoſcunt.
47 Σὺν νόῳ] Homerica eſt locutio; Νόῳ δ' ἐπέβαλλεν ἱμάσθλην.
P. 505 l. 18 Ἀραῖος] Cod. Arch. Ἀργαῖος, vel Ἀργεῖος. Ab hoc reges deinceps *Argeadæ* dicti.
35 Παρεοῦσαν] Cod. Arch. cum margine ſtat; nec non et Cod. Eton. Mox καταλύσεσθε. *Idem*. V. p. 513. l. 3.
P. 507 l. 27 Ἀθέμιστα] Cod. Arch. ἀθέμιτα ῥέζειν.
45 Τοῖσιν ὀργιζομένοισι] Cod. Arch.
P. 508 l. 5 Ἐοῦσαν] Cod. Arch. ἔχουσαν.

AD LIBRUM NONUM HERODOTI.

Pag. 510 l. 4 Στρατιωτέων] Cod. Arch. στρατιωτέων. Non probo.
40 Κατὰ μὲν ἐλ.] Epimone, ſive anaphora; quali Homerus utitur, Ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐνθ' ἵμερος, ἐνθ' ὀαριστύς.
P. 511 l. 27 Καὶ τὸ μὲν ἡμέτερον] Cod. Arch. ἀπ' ἡμέων οὕτως ἀκίβδηλον νέμεται.
38 Μηνύουσι] Cod. Arch.
41 Ἐνδεκόμεθα] Cod. Arch.
42 Ἐπιτηδέστατον] Cod. Arch.
P. 512 l. 13 Χίλεος] Plutarchi codices habent χείλεως.
27 Ἑπτὰ περὶ ἐκεῖνον] Deſunt hæc Cod. A. et Vallæ, et Eton. nec hic locum habent, nam infra pag. 520. recurrunt. Plutarchus tamen videtur hic legiſſe.
P. 513 l. 9 Ξείνους] Heſychius, in ξένοι. Τοὺς Πέρσας.
P. 514 l. 24 Ἀτταγῖνος ὁ Φρ.] Athenæus libro II. Ubi

Caſaubonus notat in MS. eſſe Ἄτταμνος. Vide infra 541. Plutarcho Ἀπαγῖνος, male.

P. 516 *l.* 28 Μακίστιν] Cod. Arch. Μασίστιν. Ita et margo, probabilior eſt hæc lectio; abit Tzetzes, cui dicitur Μασίστριος.

P. 517 *l.* 20 Ὀφθαλμόν] Cod. Arch. ὀμφαλὸν, *umbilicum.* Recte. Thorax reponebatur Athenis, in Minervæ Poliadis templo. *Pauſanias.*

30 Ἀλλὰ πάντας] Deeſt ἅμα· ſupplet codex Arch.

43 Κείροντες] Morem multis teſtimoniis illuſtrat Briſſonius. Ratio hæc ſubeſſe videtur; ἄψυχα ἀψύχοις. Vide Heſychium in αἱμακουρίαι.

P. 518 *l.* 13 Γαργαφίην] Cod. Arch. Γαρταφίην.

23 Πολλὸς ὠθισμός] Cod. Arch.

41 Ἐπὶ διακειμένοισι] Interpres non cepit ſententiam. Verte, *ex pacto, ex conſenſu.* Τὰ διακείμενα ſunt ὡρισμέναι συμφωνίαι, συνθεσίαι, ὁμολογίαι, ut Diodorus loquitur. Illud nota, Herodotum ἑκατὸν ἔτεα, Diodorum πεντήκοντα ponere.

P. 519 *l.* 42 Τὰς ἀποθήκας] Hæc dele; neque enim agnoſcit codex Arch. nec Valla, nec margo.

44 Τρωικοῖσι πόνοισι] Virgilius, *Troiæque labores.* Cod. Arch. hic ἡρωικοῖσι.

P. 526 *l.* 26 Ἀλλὰ τὰ μέν] Cod. Arch. τά δε μέν.

41 Προελήλατο] Cod. Arch. προσελήλατο.

P. 527 *l.* 10 Ἐθέλοιμι] Puto ita ſcripſiſſe Herodotum; habet tamen codex Arch. haud male, ἔλοιμι.

16 Καταῤῥωδήκει] Rectius, ad normam Ioniſmi, καταῤῥωδήκεε. Mox pro συνέχθητε idem cod. Arch. συλλέγητε. Est autem λιπαρεῖν quod ſequitur λίαν παρεῖναί τισι.

34 Ἀθηναίους] Vide ut omnes ſcriptores in Athenienſium laudes conſpirent. Plutarchus innuit Herodotum pretio ad hæc fingenda adductum fuiſſe.

P. 528 *l.* 13 Ἐκπαγλεομένων] Cod. Arch. ἐκπλαγεομένων. Hanc ſcriptionem præfero, quoniam multis aliis in locis ſic video ſcripſiſſe Herodotum.

29 Ἄρχομεν] Cod. Arch. ἄρξομεν, *Incipiemus.*

45 Εὔποροι] Cod. Arch. ἄποροι. Ita Valla, et res poſtulat: nam Perſæ cominus, ut Spartani, non pugnabant.

P. 529 *l.* 9 Παρὰ τὸ δεξιόν] Cod. Arch. et Eton. et Valla, παρὰ Παυσανίην ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας. Rectiſſime.

15 *Συμβολὴν ποιεύμενοι] Atqui locus* poſtulat particulam negantem μή. Supplet codex Arch. et Valla.

44 Ἡραῖον] Cod. Arch. et Valla ἱρόν. Hæc omnia Plutarchus in *Ariſtide* ſublegit.

P. 530 *l.* 6 Πιταναιτέων λόχου] Erat Πιτάνη quidam δῆμος cuius meminerunt Pauſanias, Heſychius, Thucydides, Herodotus ſupra, p. 181. l. 40. Ex hoc populo turma Amompharetum ſequebatur, quæ quidem turma una fuerit ex turmis militaribus Spartanorum. Turmas has, ſeu τάγματα, quatuor aliqui

788 faciunt, uti legere eſt apud Scholiaſtem Ariſtophanis in *Acharn.* παρὰ Λακεδαιμονίοις ὑπῆρχον τέσσαρες λόχοι. Ariſtophanes ipſe in *Lyſiſtrata*, τέσσαρες λόχοι ἀνδρῶν μαχίμων. Alii tamen quinque fuiſſe volunt. Heſychius et Harpocration citant Ariſtotelem in *R. P. Lacedæmoniorum.* Has enumerat, opinor ex Ariſtotele, Scholiaſtes ineditus in Lyſiſtratam, Ἔδωλος, Σίνις, Ἀρίμας, Πλόας, Μεσσεάγης, vel rectius Μεσσοάτης, ut apud Stephanum. Ἐδώλου meminit Heſychius. De tribus reliquis non conſtat. Thucydides affirmat ſeptem fuiſſe: Notat hoc idem Scholiaſtes ad *Lyſiſtratam*, productis Thucydidis verbis. Video alios alium numerum ponere. Negat interim Thucydides ullam fuiſſe apud Lacedæmonios Πιτανητῶν λόχον, et Herodotum oblique tangit. Eum ſequitur Heſychius, qui tamen etiam apud aliquem poëtam reperiſſe videtur Πιτανήτης στρατός.

P. 531 *l.* 12 Ὅπλα ἦγε] Cod. Arch. λόχον ἦγε, rectius; erat enim λοχαγός.

P. 533 *l.* 3 Γινομένων, ἀποβλ.] Cod. Arch. interponit χρηστῶν.

42 Ἀειμνήστου] Cod. Arch. hic optime Ἀριμνήστου. Sane adſtipulatores habet Plutarchum et Pauſaniam.

P. 535 *l.* 31 Τεῖχος, καὶ τὴν σκηνήν] Vide quid hic ſperabat ſe inventurum Polycrates Athenienſis, apud Schol. Ariſtophanis p. 333.

P. 536 *l.* 36 Ἀείμνηστον] Ita et codex Arch. nam hic Platæenſis alius eſt ab Arimneſto Spartano, de quo ad p. 533.

P. 537 *l.* 23 Ἐφόρεε ἄγκυραν] Plinius codex Arch. ἐπίσημον ἄγκυραν.

26 Εὐρυβάτην] Cod. Arch. Εὐρυβιάδην.

36 Φαρανδάτης] Sic Pauſanias, aliter Φερενδάτης. Vide p. 405. et 407. Hic apud Æſchylum in Perſis corrupte dicitur Φαρανδάκης.

46 Λῦσαι] Placet cum codice Arch. legere ῥῦσαι.

P. 539 *l.* 41 Παυσανίῃ] In eius honorem Παυσάνεια feſtum fuit. *Pauſanias.*

P. 540 *l.* 15 Μήδων] Athenæus hunc locum tranſcripſit. Legit autem ut codex Arch. et margo et Valla ἡγεμόνος.

41 Ἔθαπτον] Cod. A. ἔθαψθεν. Ita et Valla.

P. 541 *l.* 3 Τῶν δὲ ἄλλων] Hæc verba omiſit codex Arch. ſed non omiſit Plutarchus, imo acerbe de iis agit cum Herodoto.

6 Κεινά] Lege κενὰ, *vacua*, κενοτάφια. Ita hic legit Plutarchus.

P. 542 *l.* 30 Συνεκύρησε] Cod. Arch. συνεκύρησε, *evenit.*

P. 543 *l.* 11 Ἡγησιστράτου] Cod. Arch. ἡγησιστράτου.

26 Ποταμὸν δε] Duo ſunt: oportuit nomine diſtinxiſſe. Vide Stephanum in Λάκμων.

P. 544 *l.* 42 Καλαμίσοισι] Cod. Arch. Λαμίσοισι. N. L. Duris ἐν ὅροις Σαμίων hic nobis uſui foret.

P. 545 *l.* 15 Κτιστύν] Scribendum κτιστύν' ea eſt forma Ionica.

P. 546 *l.* 8 Οἱ Ξέρξεω] Omnino ut codex Arch. ὑπὸ Ξέρξεω.

41 Μηνός] Confer Ælianum in V. Hiſt. l. 2. cap. 25. Plutarchum, *Camillo* p. 138.

P. 547 *l.* 27 Ἰθραμίτρης] Cod. Arch. Ἰθαμίτρης. Vide p. 405. l. 1.

34 Περίλεος] Scribe Περίλεως.

P. 548 *l.* 20 Ἀφεῖναι] Lege ἀπεῖναι.

25 Πελοποννησίων] Valla videtur vertiſſe Λακεδαιμονίων.

46 Φλάς] Omnes ſcripti φρασθείς, *percipiens.*

P. 550 *l.* 14 Τυκτά] Dictio eſt Perſica. Xenophonti, Γενέθλια. Athenæus l. XIII. hæc adducit.

18 Χρήζει] Habet hic codex Arch. δέεται puto ex interpretamento.

37 Εἰσὶ τρεῖς] Nec Valla nec codex Arch. agnoſcit.

40 Μεθέντα] Repone cum codice Arch. μετέντα.

41 Μεγάλα ποιεῦμαι] Cod. Arch. μέγα. Alibi μέγα ποιεύμενος ταῦτα, et μέγα ὑπερφέρουσα.

45 Ἥσσω] Scribe ἥσσων.

49 Γῆμαι] Cod. Arch. γυναῖκα.

P. 551 *l.* 36 Διαβάντες] Cod. Arch. διαβαλόντες. Ita prius, διέβαλον ἐκ τῆς Χίου ἐς Νάξον.

41 Οἰόβαζος] Cod. Arch. Οἰάβαζος, Valla. *Oebazus.*

46 Ἀρταΰκτης] Plura Pauſanias.

49 Ὑφελόμενος] Valla *petitis.* Cod. Arch. αἰτήσας.

P. 552 *l.* 6 Διεβάλετο] *Fefellit.* Archippus in *Philo*, γέροντα διαβαλοῦμαι τήμερον. Ariſtophanes *Avibus*, διαβάλλεταί σε ὁ θεῖος. Imo παραβάλλεταί σε apud Alcæum, et παραβλήδην ἀγορεύειν apud *Homerum.* Schol. Ariſtophanis horum auctor. V. p. 327. l. 29.

23 Ἀφύκτως] Cod. Arch. ἀφυλάκτως.

P. 553 *l.* 9 Νεάλωτοι] Puto hic Euſtathium legiſſe ἕσπερον. Ita ſane apud eum video haberi hodie in Odyſſeam.

17 Τίνεσθαι] Cod. Arch. σίνεσθαι, nec dubito: quin ita et Vallæ occurrebat. Euſtathius expoſuit per βλάψαι.

36 Ἀρτεμβάρης] Cod. Arch. Ἀρτεβάρης, et quidem in l. 1. ſic ſemel pinxit: ſed male.

P. 554 *l.* 5 Μαλακοὺς γενέσθαι] Cod. Arch. ſupplet ἄνδρας, conſentit Valla.

L. S.

789 H*æc ſunt, Lector candide, quæ vere* κατ' ἐπιδρομὴν *ex Herodoto meo transfudi in calcem huius editionis; postquam acta iam, et transacta erant omnia, quæ ad hanc impresſionem concinnandam ſpectare videbantur. Multa ſciens intacta reliqui; ab aliis occupata non repoſui. In Latinis quædam denuo verti; in Græcis quamplurima emendavi. Nec arroganter hoc a me dici quisquam exiſtimet: Nam coniecturis meis nihil, omnia vero accepta refero ſcriptis exemplaribus; quorum illud, quod mihi utendum dedit R. P. Archiepiſcopus Cantuarienſis, utramque paginam in hoc negotio fecit. Nec pœnitendum interim ſubſidium attulit alter codex MS. cuius Variantes Lectiones mihi ſubminiſtravit Johannes Roswel, Vir humanisſimus, et præclararum omnium artium peritisſimus. Illud vere dicturus videor, me venam ſaltem aperuisſe ad Herodotum ſanandum. Id certe volui, et ut conſequerer, ex Galeno, Heſychio, Georgio Pardo* Ionicarum dictionum Lexicon *auxi et locupletavi; tum etiam Herodotum non indiligenter contuli cum Athenæo, Euſtathio, Suida, aliisque ſcriptoribus, qui ab eo quicquam fuerant mutuati. Linguæ Ionicæ canon fuit olim Herodotus; Enimvero in vulgatis libris tot occurrunt glosſemata, tot ab ea dialecto ad alias aberrationes, ut vix trientem Ionici idiomatis nunc ſuperesſe crediderim. Infinita ſunt, quæ ex* Codice *Archiepiſcopi hoc in genere reſtitui poterant; ſed nunc non erat his locus. Exoriatur aliquis, ita voveo, cui otium ſit uberius et ingenium, ad perpurgandum Herodotum; Ille his noſtris et plura et elegantiora facile inveniet; Ille de optimo ſcriptore, de viris doctis, et de me etiam optime merebitur, ſi, reconditiori inſtructus eruditione, tumultuariam hanc noſtram ſcriptionem, quaſi Herodoto minime dignam, plane diſpungat.* Vale.

JACOBI GRONOVII
N O T Æ
E T
OBSERVATIONES
In novem libros
H E R O D O T I.

' f

JACOBI GRONOVII NOTÆ ET OBSERVATIONES

In novem libros

HERODOTI I.

793 ΗΡΟΔΟΤΟΥ Herodoti.] An recte ſic edatur id nomen, ambiguum facit auctoritas eruditorum, in quibus Henr. Valeſius ad Ammiani Marcellini librum xxi. cap. 6. ſuſtinuit palam notare Latinos „ Græca nomina fere adſpirare ſolere, ut cum Herodotum et „ Herophilen et Herodicum ſcri„ bunt, cum Erodotus et Erophile et Erodicus emen„ date ſcribi debeant. Erodotum quidem paſſim in „ Græcis editionibus adſpirari hodie videas; ſed id „ mendum eſſe non dubito". Novimus hanc cauſam in ſimilibus vocibus, ut Hannibal, Homerus, ſæpe tractatam fuiſſe, quam relinquimus, quum ſufficiat nunc expromere rationem Mediceæ Bibliothecæ, et eius longævi codicis, quem antetuli. Nam illic exſtant varia exemplaria huius voluminis et hiſtoriæ, ubi nomen iſtud ſine dubio adſpiratur. Cæterum in hoc noſtro legitur Κλειὼ Α΄ Ἡροδότου ἀλικαρΝησσῆος. Harum poſtremarum appellationum primis vocalibus nunc impoſita eſt nota Ⱶ, at non aureæ repetitioni nominis Ἡροδότου in fine libri primi, ubi videas ΗΡΟΔΟΤΟΥ non in principio ſecundi, non tertii, non quarti, non quinti, ſed ſexti principio apponitur contrario ductu ꟶ (tanquam vetus illud H præponi ſolitum ſcriba hic librarius divideret: de hac autem pſile et de priore aſpera monuit *Salmaſius* ad *Conſecrationem Regillæ* p. 44. et 52. *ubi plura huc pertinentia*.) ut lenis ſit ſpiritus, quum ſeptimo imponatur ſimilis primo, ut et nono, quum octavus liber eum ignoret. Sed et alter eodem nomine uſus apud auctorem noſtrum 8, 132. ſimili modo adſpiratur in MS. Hic vero ſpiritus nunc aureo, nunc rubro colore inductus eſt. Ex quibus ante omnia præclarum et bona fide odoris veriſſimi plenum patet iſtud ἀλικαρΝασσῆος. Ita enim turpiter iſtud appellativum ventilatur variis velut follibus; ut Camerarius in dialecti Ionicæ ſpeciminibus pag. huius editionis 718. annotaverat Ἀλικαρνασσῆος pro Ἀλικαρνασσέως, et tantum hactenus; Stephanus in Prolegomenis pag. 743. [Interim certe adeo in hac parte nihil mutare ſum auſus, ut in ipſo etiam principio Ἀλικαρνασσῆος retinuerim, et in Ἀλικαρνησσέως mutare noluerim: quamvis ſit Ἀλικαρνησσεὺς 3, 4. et Ἀλικαρνησσοῦ 8, 104.] Tanquam hæc ſumma hæſitationis foret, quum Ἀλικαρνησσὸς etiam exſtet 2, 178. et Ἀλικαρνησσεὺς 1, 144. quum in eodem libro 1. cap. 175. exhibeatur Ἀλικαρνασσοῦ. Hoc magnum incertum videbat Stephanus, ubi notari debet illud libri 1. cap. 144. Ἀλικαρνησσεὺς factum eſſe ab ipſo Stephano, tanto indecentius, quod ibi mox ab ipſo eodem relinquatur etiam Ἀλικαρνητέων, quum Aldus et Camerarius ediderint Ἀλικαρνησσεύς. Et hic Stephanus etiam ipſum titulum mutavit, etſi id neget, et quum Aldus et Camerarius edant Ἀλικαρνασσέως (ſicut nummi, qui hodie ſuperſtites et in notitiam producti ſunt, fere cuſi ſub Cæſaribus, habent Ἀλικαρνασσέων) ipſe fecit Ἀλικαρνασσῆος; quod placuit etiam Tanaq. Fabro in Epiſtolis Criticis pag. 30. Nunc igitur principio hoc ad veterem et genitivam formam confirmato ex priſca fide, etiam gemino Σ, interdum uno conceſſo, unum illud in libri 1. cap. 175. Ἀλικαρνασσοῦ non pro exterricinio haberi debet, ſed in quo conniverunt oculi inſpicientium libros antiquos, quod meis forſan quoque contigit. Sed ab Stephano deterritus et ipſe fui, quam tamen meram Empuſæ huius eſſe vanitatem iam declarat codex Mediceus, et omnino poſthac ita mutari debet; tum ex reliquis colligas huic ipſi volumini, quum primo ſcriberetur, adſpirationem non fuiſſe datam, ſed poſtea impoſitam. Etiam hinc patet ſingulorum dein librorum titulos ab iſto Stephano pro lubitu ſuo auctos denſatosque, nempe ut omnes ad unam formam eamque ſatis verboſam redigerentur; quum nec Aldus nec Camerarius, nec liber certe Mediceus, unde colligo etiam de aliis, habeant illam adiectionem Ἀλικαρνασσῆος: quæ an non ſatis eſt, ſi ſemel in primo conſpectu et fronte exſtet? Ut hoc addam, Suidas in v. Λέσχη citat epigramma Callimachi, quod notavit chirographo ſuo Hadr. Iunius exſtare in Anthologia Epigr. 3, 399. eſſe 794
autem Callimachi, in quo dicitur Ξεῖν' Ἀλικαρνασεῦ, ut legitur in editione Baſileenſi, prout etiam exhibet MS. codex Lugdunenſis, ſed perperam Genevæ et Cantabrigiæ mutaverunt in Ἀλικαρνασσεῦ geminato ſigma ex vulgari nimirum pronunciatione. Quum autem Herodotus vel Græcia, ut fere innuit Lucianus, hiſtorias has publico Muſarum nomine inſignitis quibusque partibus etiam numero novenario definierit, crediderim ab Gellio innui Herodotum, quum ſcripſit in præfatione *alii Muſarum inſcripſerunt*, ſicut notum quoque reddidit Suetonius Aurelii Opilii factum, qui volumina novem unius corporis variæ eruditionis ſcripſit ex numero Divarum et appellatione; videlicet ut obſervatum eſt ab aliis numerum novenarium in diviſione ſcripti et in ſerie rerum per partes digerenda ſæpe placuiſſe; etiam de Cephalæone monuit ad Græca Euſebii Scaliger et alii. His adde, quid in hoc principio cogitaverit Daniel Heinſius ad Horatium pag. 101. Nam cui bono erit inſpicere Neſſelium pag. 143. de Herodoto Viennenſi loquentem?

1, 4. Τῷ χρόνῳ ἐξίτηλα.] Hæc recte dicuntur, adeoque videntur placuiſſe Philoni et Gregorio Nazianzeno, ut etiam voluerint imitari, prout patet ex verbis allegatis Henr. Stephano in Theſauro. Itaque affatim prudenter hæc Herodotus coniunxit, ſed quibus non debebant agglutinari præcedentia ἐξ ἀνθρώπων, quod tamen manifeſtiſſime videtur feciſſe interpres Valla, etiam ille ipſe qui continuis recognitionibus, ut vocat, interpretationem eius luſtravit, Henr. Stephanus, quem occaſione loci 1, 10. μαθοῦσα δὲ τὸ ποιηθὲν ἐκ τοῦ ἀνδρὸς non tæduit ter de iſta præpoſitione ſcribere, primo in recenſione et interpretatione vocum Herodoti p. 725., ſecundo in Prolegomenis p. 738., tertio in alteris Proleg. pag. 743. Ille tamen reddebat *ex hominum memoria temporis longinquitate deleantur*. Omnino perperam, unde accidit, ut eum ſimul cum Valla aggrederetur in Epiſtolis eisdem loco citato Tanaq. Faber, quaſi uterque exiſtimaverit poſſe dici Græce ἔργα γενόμενα ἐξίτηλα γίνεται ἐκ τῶν ἀνθρώπων. Nam ſane in tribus illis locis Stephanus ſecernit ſe ab Valla, quod debuit Faber agnoſcere, quem ſæpe fervor nimius attollit. Utique clarum eſt in voce ἐξίτηλος non ſupponi alios quam homines, et ſolam memoriam hominum interque eos uſum vox iſta reſpicit, ut illorum mentio iſtic fieri non debeat, præſertim quum agatur de hiſtoria. Iam iſta loquutio per præpoſitionem ἐκ tam frequens eſt in Herodoto, ut qui ſupponitur eum evolviſſe, doceri de ea non debeat, quum occurrant et εἰρημένῳ ἐξ Ὀτάνεος, et τούτων ἐξ ἐμεῦ ἐπιτελευμένων, et λεγομένου ἐκ τοῦ Ἀρισταγόρεω, ac ſimiliter cum aliis verbis, et ut nunc ſunt γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων, ita ποιούμενα et ποιηθέντα, ſenſusque Herodoti eſt, ut neque illa quæ evenerunt vel facta ſunt ab hominibus, tempore exoleſcant. Hinc iam apparet quanto peius ſit, quod quondam ex Lipſia adferebat Fridericus, *ut neque præteritæ res ex hominum memoria, temporis longinquitate, exoleſcant.* Nec enim attendit vel ad loquutionem Herodoteam γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων, vel ad ſententiam plane perfectam in ὡς τῷ χρόνῳ ἐξίτηλα γένηται. Hæc ſi non ſatisfaciant, plane rem conficit Lucianus, in ſcripto de conficienda hiſtoria: Τοιούτοις προοιμίοις οἱ ἄριστοι τῶν συγγραφέων ἐχρήσαντο· Ἡρόδοτος μὲν ὡς μὴ τὰ γενόμενα ἐξίτηλα τῷ χρόνῳ γένηται, μεγάλα καὶ θαυμαστὰ ὄντα &c. Iſte autem locus tanto acrius debuit penetrari, quoniam in eo vera cauſa deſignatur, quæ Herodoti animum commovit ad temporis ſui partem tali ſcripto impendendam, quo ſervarentur geſta ab hominibus, nec tem-

pore obliterarentur. Hanc vero cauſam quum pleniſſimo ore ipſe profiteatur, quid eſt, quod ita urget iſte Theophilus ad Autolycum in principio libri III. mirum in modum confuſe varia queſtus et ſcripta veterum ad φλυαρίαν redigens pergit: Τί ὠφέλησεν Ἡροδότον καὶ Θουκυδίδην αἱ ἱστορίαι αὐτῶν; Indigne profecto, quum nulla non ſæcula teſtata fuerint eos frui ſcopo, quem petierant, qui non debet alius ſupponi, quam quem ipſi ediderunt, ut confecerint aliquid vel gratum vel utile poſteris.

1, 8. Ἐπελέμψαν ἀλλήλοισι.] Lepidum eſt, quod de his et anterioribus verbis notat Thomas Gale, *Exordium hoc præmiſit Pleſirrhous, Herodoti amaſius. Quæ ſequuntur poſt ἀλλήλοισιν, ſunt verba Herodoti.* Itaque cauſam hanc ſuam facit, et ex ſua perſona atque auctoritate ſic docet lectorem, quaſi illum quemcunque Pleſirrhoum vidiſſet hanc præfationem anteponere. Oportet unum hoc ſpecimen dari, quia ſimiliter conſulit in aliis, quæ peculiaria hic illic occultata tanquam ſua profert. Sed bonus vir talia θαύματα ab Herodoto debebat abigere, et fateri alium eſſe fundum huius narrationis, quum ipſe auctor eſſe non poſſet, nempe Ptolemæum Hephæſtionem; ex illo enim refert Photius, ὡς Πλησίῤῥοος ὁ Θεσσαλὸς ὁ ὑμνογράφος, ἐρώμενος γεγονὼς Ἡροδότου, καὶ κληρονόμος τῶν αὐτοῦ, οὗτος ποιήσαιε τὸ προοίμιον τῆς πρώτης ἱστορίας Ἡροδότου Ἁλικαρνασσέως, non addito, utrum probaverit et crediderit ipſe Ptolemæus, non etiam an firmaverit id iſte Pleſirrhous. Certe quidquid illud eſt, et qualiſcunque iſte Pleſirrhous, obſtare illi videtur Dio Chryſoſtomus in Orat. 53. de Homero. Καί τοι τῶν ἄλλων ἁπάντων, ὁπόσοι τινὰ ἔδοξαν ἔχειν δύναμιν, ἢ περὶ ποίησιν ἢ καταλογάδην συγγράψαντες, καὶ πρῶτον, καὶ τελευταῖον, τὸ ἑαυτῶν ὄνομα συγγραψάντων, πολλῶν δὲ καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς λόγοις τε καὶ ποιήμασιν ſolitorum ſcribere ſuum nomen, ὥσπερ Ἑκαταῖός τε καὶ Ἡρόδοτος καὶ Θουκυδίδης. Huius ſane fides melior, et viciſſim ea iuſſe illi tribuitur. Et pari modo mox iudicari debet de
795 nomine uxoris Candaulæ, item de regina conſpiciente Gygen egredientem ex cubiculo in cap. 10. de dracontite lapide.

1, 19. Διατίθεσθαι τὸν φόρτον.] Conſenſu mirabili intellexerunt interpretes *mercimonia expoſuiſſe*, prout id ſane erat unum ex muneribus eorum, qui ibant in commercia. Sed in Græcis non eſt præteritum perfectum. Deinde non agitur per illam locutionem de digerendis certo loco rebus venalibus per ſeriem decoram ad invitandos ad ſpectacula et hinc emptionem prætereuntes, quod eſt in verbo Latino *exponere*, ſed de diſtrahendis diſponendiſque accepto pretio, quod convenit per illos, qui emerunt. Recte intellexit hoc Æmilius Portus in Lexico Ionico, et adiunxit huic locum capitis 194. ex hoc ipſo libro, ubi vertebant ſimiliter *omniaque expoſuerunt*. Hinc mutavi vitioſa.

1, 24. Τωὐτὸ ὁ καὶ Ἕλληνες.] Sic quum exſtaret in optimo codice, non rebar Ioniſmum interpellare, quo minus reciperem pro vulgato ταὐτὸ τὸ καὶ Ἑλλ. Nec enim ſic illi adhæret noſter auctor, ut non aliquando deſerat, ſive interdum in eius uſu aliquid offenderit, ſive alia cauſa compulerit. Interim ſicut nunc exigitur ab codice iſto, ſic iam editur cap. 216. Ὁ γὰρ Σκύθας φασὶ Ἕλληνες ποιέειν. Infra etiam ſic MS. c. 186. Ἐν ᾧ ἐπίμπλατο τοῦτο. Etiam c. 202. Ἀνθρώπους, οἳ σιτέονται. Sic 2, 51. et 75. et 131. idem deprehendes. Etiam libro 5. cap. 108. ἄκρην, αἳ καλέονται Κληΐδες dicit, non ταί. Noli iraſci, quum me vides in tenui quoque aliquid molientem: plus enim iuſto ſumpſerunt ſibi ad dominandum in eis particulis. Nam et lib. 2. cap. 48. ediderunt Τὰ περιφορέουσι κατὰ κώμας ταὶ γυναῖκες. Satis conſpicuus illic articulus ταί, qui nullus apparet in codice Mediceo, et hinc a me non admiſſus; id quod in anteceſſum nunc moneo.

Ibid. Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου.] Difficile probatu erit apud Herodotum legiſſe videri Pauſaniam non ita, ſed τὴν Ἰάσου, ut affirmat doctiſſimus Vindingius in Hellene, in hac re concinens Th. Galeo, qui et ipſe ex fabulatoribus et aliis ut Strabone ipſo ſcribit Iaſi filiam fuiſſe veri eſſe ſimilius, ac mox Pauſaniæ librum II. quoque advocat. Oportet hic cavere. Nam de Io, quem patrem habuerit, nihil profert ex Herodoto Pauſanias, ſed eum tradit ex ſua ſententia, ut nihil iſta nominis proprii appellatio faciat ad Herodotum. Utrius autem verior opinio ſit, id vero aliam conſtituit controverſiam. Pauſaniæ verba ſunt: Ἰὼ μὲν οὖν Ἰάσου θυγάτηρ, εἴτε ὡς Ἡρόδοτος ἔγραψεν, εἴτε καθ' ὃ λέγουσιν Ἕλληνες, ἐς Αἴγυπτον ἀφικνεῖται.

2, 10. Βασιλῆος θυγατέρα Εὐρώπην.] Huius narrationis memoriam quum ita renovaviſſet Euſebius ad annum XG. Εὐρώπη Ἀγήνορος ὑπὸ Κρητῶν ἡρπάγη ἐμπόρων, ὥς φησιν Ἡρόδοτος· τοῦ δὲ πλοίου παράσημον ἦν Ταῦρος. Latinis autem tria iſta verba ὥς φησιν Ἡρόδοτος eſſent omiſſa ab Hieronymo, magnus Scaliger ibi notat: *Omiſit vero Hieronymus Græca, ὡς Ἡρόδοτος φησί. Herodotus ait; quod a Phœnicibus rapta fuerit Io, propterea Græcos hanc iniuriam ulturos Europam rapuiſſe.* Vir maximus non cogitat Herodotum verſari in narratione Perſica, et Perſas eſſe, qui ſic narrent de Io. Item Perſas eſſe, qui ſic narrent de Europa: nec tamen etiam Græcos iniuriæ prioris ulciſcendæ cauſa eam rapuiſſe dicit iſta narratio, ſed ipſos Perſas ita compenſaviſſe crimina, de qua interim re hi Græci, quos Herodotus coniicit fuiſſe Cretenſes, forſan ne quidem cogitaverint. Quod quum ita ſit, fortaſſis hinc Hieronymus omiſit illa tria Græca verba, quæ memorant Herodotum, quem ſciebat alia ſcribere.

2, 12. Ταῦτα δὴ ἴσα πρὸς ἴσα σφι γενέσθαι.] Hic ordo vocum eſt in libro caſtigatiſſimo, quem violant edentes ἴσα σφι πρὸς ἴσα, quum non videantur vel Græci vel Herodotus conceſſiſſe, ut iſtam repetitionem ἴσα πρὸς ἴσα interrumperet aliquid alienum: certe ex tali conſideratione videtur veniſſe ἀλλοπρόσαλλος. Etiam lib. 7. c. 100. ἐξ ἐσχάτων ἐς ἔσχατα ſic iunctim ponuntur ſine alio interpoſito; et 5, 102. ἀπ' ἄλλου ἐπ' ἄλλα et ἴσον ἴσῳ προσφέρειν eſt in Mneſithei fragmento. Cæterum in MS. legitur etiam ut in aliis MSStis, ταῦτα μὲν δή, quæ vocula inſeri debet.

2, 16. Τῶν εἵνεκεν ἀπίκοντο.] Eſt, non eſt ex vena Ionicæ ſcriptionis, unde præterquam quod in præpoſitione has ipſas voces, prout cito, contulit Porti Lexicon Ionicum Herodoti, inſuper verbum ἀπίκοντο ſeparatim tractat, quum ſane id iam anteceſſiſſet et ſæpius ſequuturum ſit. Nequivi tamen hic tolerare; nequivi credere ab Herodoto id nunc uſurpatum fuiſſe; tanti ponderis eſt teſtimonium ab optimo codice, qui non tantum ex antiquo ævo candide producebat ἀπίκατο, ſed etiam indicabat ſe veniſſe in manum recentem, quæ iuris Græci parum et hodierno ſolummodo guſtaverat, et ita violenta eſſe conabatur ſuper- 796
ponendo ν, quaſi deberet eſſe ἀπίκαντο. Sed illa ploret. Veriſſima venit manus vetuſta, et aliquoties infra fulgebit, quoniam verbum iſtud eſt continui uſus in hiſtoria, nobis per ſua loca profeſſuris aperte et ſequuturis, quod proprie fuit antiquum: et Herodotus ſectatur varietatem mirabiliter prorſus, ut deprehendes.

2, 30. Τοὺς δὲ προϊσχομένων ταῦτα, προφέρειν σφι.] Quum ſic diu ſit editum in Herodoto, tandem notavit Galeus, ſibi magis placere lectionem marginalem, quam ſequutus eſt Euſtathius ad Γ. Iliados. *Idem* opinor cogitavit Stephanus, a quo iſta *marginalis* lectio primum exſtitit, nempe προϊσχομένους. Sufficit hic ſcire nec codices illos duos quos Gale inſpexit, nec Mediceum abire ab vulgato per Aldum: idque in dubium trahi non debet ab Herodoti ſtudioſo, quum is tantopere amet iſtum genitivum in participiis, ut reiiciat conſtructionem vulgarem. Eſt enim ſimile illi, quod exſtat 3, 31. Εἰρομένου ὦν τοῦ Καμβύσεω, ὑποκρίναντο αὐτῷ. Ibi enim poterat ſimpliciter dicere εἰρομένῳ δὲ αὐτῷ ὑπεκρίναντο. Quod genus loquendi tam frequens occurrit etiam in libris Sacris N. T. immo et apud Latinos, ut agnoſci debeat, non mutari.

2, 34. Μέχρι μὲν ὦν τούτων.] MS. τούτου; et eo uſum Herodotum oſtendit ſatis repetitio eiuſdem numeri mox ſequens, τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, quæ his verbis reſpondent. Accedit, quod iſtud τούτου in τούτων tranſtulerit vecors ad eaſdem literas inclinatio calami, ut quum præmiſiſſet ὦν, id etiam iteraretur in τούτων. Mox dedi vocibus ordinem priſtinum ex MS. ubi vulgo erat ἀνδρῶν ἀδίκων ἔργον νομίζειν εἶναι.

2, 44. Ἁρπαζομένων τῶν γυναικῶν.] Sunt veſtigia manus alienæ, quæ Stephano et deinceps aliis editoribus non debuerant ita placere, ut ideo manum Herodoti delerent, et terminationibus fœmininorum tam aperta exempli iteratione præcedentibus, huic conſtructioni non idem indulgerent. Sicut enim Aldus et Camerarius ediderunt, ita habet MS. ἁρπαζομενέων. Confuſio in contrarium occurret libro II. Cæterum ex tali origine videtur exſtitiſſe lex apud Byzantios quam ſtatuit Achilles Tatius lib. II. Νόμου γὰρ ὄντος Βυζαντίοις, εἴ τις ἁρπάσαι παρθένον, φθάσαι ποιῆσαι γυναῖκα, γάμον ἔχειν τὴν βίαν.

3, 6. Πέρσησι οὕτω Φοίνικες.] MS. Πέρσησι οὕτως Φοίν. et ſic ſtatim λέγουσι ἀγαγεῖν, non λέγουσιν· et rurſum Φοίνικες λέγουσι ἐγὼ &c. Nam Iones non impediunt vocales concurrere.

3, 25. Λυδὸς μὲν τὸ γένος.] Sic et alii et paſſim quidem. Verum nunc MS. delet voculam τὸ, et vult Herodoti eſſe Λυδὸς μὲν γένος. Et recte, ut cap. 31.

Τοῦ.

Τούτοισι γὰρ ἴδιόν ἐστι γένος Ἀργεῖοισι &c. cap. 162. Ἅρπαγος γένος καὶ αὐτὸς ἐὼν Μῆδος. 2, 114. Ξεῖνος γένος μὲν Τεύκρος. 4, 6. Γεγονέναι τούτους τῶν Σκυθέων, οἳ Αὐχάται γένος καλέονται. Immo lib. 9. c. 75. pallaca Pherendatis dicit Εἰμὶ δὲ γένος μὲν Κῴα. Mox etiam MS. ut iam ex aliis quoque libris productum fuit, Μυρσίλον ὀνομάζουσι, non καλέουσι, ut vulgo, quum ſufficiat bis illud verbum anteceſſiſſe in hac narrationis parte.

3, 44. Ἄγρων μὲν γὰρ ὁ Νίνου, τοῦ Βήλου &c.] Quantarum turbarum apud eruditos cauſa et fons fuit hic locus? Scaliger lib. III. Canon. Iſag. p. 327. obſtinatus in retinendo Ἄγρων, rogat, [quis non miretur Ninum Beli filium unum ex poſteris Herculis fuiſſe, qui annis mille ut minimum Nino Beli filio poſterior fuit: Aut est Herodoti, aut librariorum error.] Et mox Omphalen colligit fuiſſe Iardani ancillam. Sic quum maximus ille vir palam efferre non dubitaret ſcrupulum ſuum, mirabiliter cum ipſum fugere conati ſunt, qui maxime appropinquare auſi ſunt. Nam Marshamus in ſeculo XVII. omnes huius narrationis partes circumrodit, Mermnadas quoque nominatim recenſens, ſed hanc partem negligens. Mox acceſſerunt et Palmerius a Grentemesnil et Tanaq. Faber in Epiſtola ad Petavium, et ſpeculari maluerunt famulam Iardani, quam illa exulcerata, quum ſperaviſſem me excepturum omnia ab illis complanata. Prout editum est, ita reperi in MS. Mediceo, etiam in ſuis Gale. Itaque ſicut ſuos Ninos et Belos iactavit Aſia Maior, ita videtur et ſuos narraviſſe Lydia, quos eximi illi ab nobis non oportet, vel hoc uno loco teſte, qui ſicut Agronem publice et Alcæum conſpicuum præbet, detur illis quoque hæc venia, ut in Lydia quondam notos ac claros Nilum et Belum poſteris exhibeant manu Herodoti. Neque multum miraberis, ſi intellexeris quæ dehinc ſcribet hic ipſe auctor in Euterpe cap. 79. Ἄγρων autem confirmatur ab MS. ut etiam Ἀλκαίου, pro quo Cameraria̱na editio in poſteriore loco edens Ἀλκμαίου multos decepit. Etiam de Iardana interpretum nuper monere lectores voluit Holſtenius ad Stephani Ἰάρδανος. Interim plus æquo de coniectura ſua exſultat Cl. Faber; quippe quæ Herodotum non reſtituit, et verum aufert. Omphalen intelligi ante eum viderunt bene multi, ut patet
797 ex interpretatione Friderici. Quæ fuerit licet uxor Iardani, an idcirco in iſto imperio Aſiaticis ſimili nequit vocari δούλη? Non cogitavit Faber, quum tamen ſciret, præter ſolos reges omnia illic fuiſſe ſerva. Iordani filiam dixerat Palæphatus, ſed Tollius reſtituit Ἰαρδάνου. Adde Peireſciana pag. 445. ubi et Valeſius.

4, 2. Παρὰ τούτων δὲ Ἡρακλεῖδαι.] Adverſativa abest a MS. quum ſit certe nulli bono, et ſine ea lenior incedit ſermonis nexus, ac deinde ab eodem vocula μὲν interponitur: ἄρξαντες μὲν ἐπὶ δύο τε καὶ εἴκοσι, quod ipſum prorſus est Herodoti.

4, 19. Ὦτα ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν.] Hæc reſpiciens ſcripſit Lucianus in Saltatione: Ἡροδότῳ μὲν οὖν τὰ δι' ὀμμάτων φαινόμενα, πιστότερα εἶναι τῶν ὤτων δοκεῖ.

4, 21. Ὁ δὲ μέγα ἀμβώσας.] Nihil est, quod in dubium voces, quum ſic repetat 3, 38. Οἱ δὲ ἀμβώσαντες μέγα· et 7, 18. Καὶ δς ἀμβώσας μέγα ἀναθρώσκει. Quæ exempla annotavit et Portus. Quibus addi potest ex 2, 121. τὴν κεφαλήν μιν κόπτεσθαι μεγάλα βοῶντα. Sed nihili illa ſunt præ codice Mediceo, qui negat locum vocabulo μέγα, et habet tantum ὁ δ' ἀμβώσας. Et recte, quum ab verbo iſto ſolo ſatis exprimatur impetus hoc loco adhibitus, ſane diverſus ab iſtis reliquis. Hunc clamorem audivit nemo præter Candaulen; unde ita ſequutus fui. Etiam paulo ante habet MS. ποίει, non ποίεε, et infra ſicut edidi, non τινὰ σκοπεύειν, ut paſſim, et hinc ſimiliter.

4, 34. Πειρώμενον λέγω λόγον.] Sic integre MS. prout Stephanus notavit ad marginem, quum ſine medio verbo omnia ſint male integra. Πειρώμενος, quod etiam ponitur illic ab Stephano, et Gale videtur confirmare ex gemino MS. est correctorum, ſicut in hoc etiam codice mox aliqua poſterior manus facere voluit νος; a qua etiam videtur eſſe illud τοιάδε post verbum ἀμείβεται, quum in MS. prior manus habet τάδε, illo altero ſupra ſcripto poſtea.

4, 36. Οὕτως ὥστε.] MS. egregie οὕτω ὥστε ut cap. II. Hinc et pag. ſeq. edidi ex eodem οὕτω ἀποθνήσκειν, ubi edunt οὕτως ſæpius reor id corruptum.

4, 44. Στείχει ἐπὶ τὴν εὐνήν.] Sic 3, 76. ἐν τε δὴ τῇ ὁδῷ μέσῃ στείχοντες ἐγίνοντο. Sed MS. clare εἴχει, ut ſit a στιχάω. Deinde repetitio particulæ turbat, σεο, σε, quum res ultro ſatis pateat, et longe mitius ſit, dum pro μή σε ὄψεται legit MS. μὴ ἐσόψεται ἰόντα διὰ θυρέων, non διὰ τῶν θυρέων.

4, ult. Ἐδόκεεν ὥρη.] MS. iterum abraſa conſonante ν finali, ἐδόκεε· et Ἐδηεῖτο pro ἐδηεῖτο. Utique ſic editur cap. 68. ἐθηεῖτο σιδήρεον ἐξελαυνόμενον. Nec diſſimile ſequetur mox cap. 11. ἐπειρώτα pro ἐπηρώτα, et c. 32. ἐπειρωτῶς.

5, 8. Ἐν νόῳ ἔχουσα τίσασθαι.] Cap. 73. ſic occurrit Τίσασθαι θέλων, ſed ibi futurum est iam propius. In hoc loco MS. τίσεσθαι, ut c. 86. ἐν νόῳ ἔχων ἀκροθίνια καταγιεῖν; etſi præſens quoque uſurpetur. Etiam MS. non habet μαθέειν, ſed μαθεῖν, confirmans etiam ἐπορῇ, quod ex aliis codicibus iam notatum fuit ab Stephano.

5, 10. Ἐς αἰσχύνην μεγ. φέρει.] Hoc est Herodoteum, et ideo a MS. probatum, quum præpoſitio vulgo abſit, nec niſi margini credatur. Infra cap. 120. Καὶ νῦν ἐς τί ὑμῖν ταῦτα φαίνεται φέρειν; 9, 31. Οὐκ ἐς γυμνικοὺς, ἀλλ' ἐς ἀρηΐους ἀγῶνας φέρον τὸ μαντήϊον.

5, 26. Τὸν ταῦτα βουλεύσαντα.] Ex margine hanc participii formam collegi pro vulgato βουλευσάμενον ad manum Herodoti reponendam, quia ſic quoque habet MS. Mediceus, et frequentiſſima est in hac hiſtoria. Unde etiam admiſi eliſionem in verbo ἀποθωϋμάζει, quod et ipſum ita ſæpe novi occurrere, ſanctiore ſcilicet codicis eius manu, quam omnium aliorum, ut rurſus cap. 30. Talia ſunt et τρώματα cap. 18. Hic vero obſervabis et in litera Ω et in voce τρῶμα diligenter annotari ab Æmil. Porto in Lexico Ionico pro vulgari τραῦμα, non dici tantum τρώυμα, ſed et τρῶμα: verum in verbo θαυμάζω quanquam mirabiliter ſcateat exemplis, tamen non niſi hanc mutationem fieri agnoſcit, ut dicatur θωϋμάζω addita υ, eadem litera dempta θωμάζω dici aut ignorat aut prætermiſit quacunque de cauſa. Add. Salmaſius ad ſtatuam Regillæ pag. 36.

5, 32. Τὸν δεσπότεα ἀπολλῦναι.] Sic tandem relata iuſte ſibi componuntur, quod præclare huc convenit; et vile est verbum ἀποκτεῖναι, quod Herodotus non ſcripſit, ſed captavit varietatem, unde mox tantum habet κτείνειν. Itaque ſic ſtatuo teſte optimo codice, quem tuentur alii in margine Stephani, atque item Anglici apud Gale. Notatur hoc verbum ab Suida.

5, 41. Οὐ γὰρ μετίετο ὁ Γύγης.] Anxie hoc in verbo ſpeculando verſatus fuit Æm. Portus, in Lexico Ionico interpretans *Gyges negotium ſuſceptum non dimittebat, de manibus non deponebat, de eo conficiendo non remittebat*, fere ad mentem Vallæ interpretati *nihil cunctatus est*. Quod ut in hoc potest tolerari, qui in Porto, quum is ipſe notum habuerit ex capite 114. ἐπεί τε ἐμετείθη τάχιστα, et verterit, *dimiſſus est*? Prout ſane etiam reddi voluit et intelligi Stephanus, cui parui. Etiam activum eodem ſenſu in hoc ſcripto patet. Sed et illud ipſum quinque ſyllabicum plane 798
nunc quoque adhibuit Herodotus ex fide optimi codicis.

6, 5. Ἐν ὅπλοισι ἦσαν.] Non debuit hoc inſtar ſpumæ expelli ad marginem, ut peius reciperetur in contextum, præſertim quum præter codices Stephani id probaretur ab Mediceo, ut 9, 75. Εἶναι ἐν φονῇσι. Ælianus dicit ἐν Μούσαις εἶναι, et imitati ſunt Latini.

6, 6. Οἵ τε τοῦ Γύγεω στρατιῶται.] Mireris unde hi exiſtant, quum novitas regni nondum paſſa fuerit eos colligi, unde nec Valla milites agnovit, ſed factionem Gygianam, hoc est, στασιώτας, quos ideo Tan. Faber ſtrepitu maiore, quam par erat, reducit: exempla vocis eius Herodotea ſatis multa monſtrat Lexicon Porti Ionicum, ſed et poſterius hoc perſpicue habet MS. unde merito reſtitui.

6, 7. Ἦν μὲν δὴ τό.] Solas voces ἦν μὲν τὸ habet MS. nec quidquam confert particula δή: hinc delevi. Et mox βασιλέα εἶναι Λυδῶν, non τῶν Λυδῶν.

6, 18. Ἀλλ' ὅσα &c.] Nec Valla bene vertit, et Stephanus male interponit *cum alia*. Neuter intellexit ſeparatas voces ὅσα et πλεῖστα in conſtruendo oportere iungi, ἀλλ' ὅσα πλεῖστα μὲν &c. *Sed plurimum quantum quidem est eius donariorum argenti.*

6, 26. Οὗτος δὴ ὁ Γύγης.] Sicut in ora notatum est ab Stephano, οὗτος δὲ ὁ Γύγης, ita legitur in MS. et melius est vulgato, ut paulo ante δημοσίου, non δήμου. Vallam quidem video interpretari *Corinthii populi*, quod ſequitur Spanhemius ad Callimach. p. 68. ut retineat δήμου, ſed id ſine reſpectu eius, quod verum est, ſic ſcribebatur. Quid ſi ſenatus poſuiſſet, non foret δημόσιον? Præſtat hoc ex MS. retinere, quum plene ſe exprimat. et ſtatim τὸν Γορδίεω Φρυγίης βασ. ubi iterant τόν.

6, 34. Καλέεται Γυγάδας ἐπὶ τοῦ ἀναθέντος ἐπωνυμίῃ.] Hoc ipſum exemplum est, quo utitur pag. 726. in recenſione vocum Herodoti Henr. Stephanus ad probandum

bandum *præpoſitionem* ἐπὶ *cum dativo interdum poni, ubi potius moris eſt uti præpoſitione* ἀπὸ *cum ſuo genitivo, ut et nunc potius dicendum videretur, ſequendo vulgarem ſermonis formam*, ἀπὸ τῆς τοῦ ἀναθέντος ἐπωνυμίης: Addit aliquid gravius. *Imitati autem ſunt hunc præpoſitionis huius uſum quidam ex poſteris e quorum ideo loci mendi ſuſpecti fuerunt. Sic apud Arrianum* ὀνομασθεῖσαν ἐπὶ μιᾷ τῶν ἐπαλξέων τῆς Κυβέλης νυμφῶν. *At vero ubi hæc præpoſitio iuncta huic rei ſignificandæ adhibetur, ibi certum eſt mendoſum eſſe locum.* Et hæc pro laudabilibus recoxit Th. Gale, ne patria ipſius foret exſors tantæ doctrinæ. Similiter Portus in Lexico Ionico: Ἐπὶ τοῦ ἀναθέντος ἐπωνυμίη in ἐπὶ explicat, *propter cognomen, vel potius nomen illius, qui hoc dicavit*: ſed in v. Ἐπωνυμίη *ob nomen, id eſt, de nomine illius, qui hoc dicavit.* Et novimus circa tempus Galei ludos de his ortos inter alios. At hic tamen in voce ἐπὶ cum genitivo profert ex Herodoto quatuor loca de appellando agentia, ubi non tertius caſus additur, ſed ſecundus, plane in omnibus. Itaque ſi exſtant illa verba Arriani, valeant, prout iam in hac parte oſtendi Arrianum mihi notum eſſe in illuſtrationibus, quas ei attuli lib. v. cap. 1. Sed certe dubitari nequit de eius conſtructione cum genitivo in iſta ſignificatione cognominandi, quum pateat apud omnes Græcos ſcriptores alios præter Herodotum noſtrum, qui in libro 2. cap. 42. ἀπὸ ſic uſurpat, eandem confirmari, quo ſpectant verba 5, 65. Ἐπὶ τοῦ Νέστορος Πεισιστράτου ποιεύμενος τὴν ἐπωνυμίην· ubi ſicut ἐπὶ removetur loco ab voce ἐπωνυμίην, ita oportet etiam in conſtructione manere ab eo remotam: et cap. 68. Ἐπὶ γὰρ ὑός τε καὶ ὄνου τὰς ἐπωνυμίας μετατιθείς. Porro eſt aliquid ſingulare in hoc loco, quod excedebat captum ſcribarum, quibus Herodoti exemplaria facere commiſſum fuit, et proprium eſt diligentiæ eius, qui exaravit codicem Mediceum, qui plane exhibet ἐπωνυμίην, ita ut hæc vox videatur abſolute et ex proprietate Græciſmi poſita, ſic conſtruendo καλεῖται ἐπωνυμίην Γυγάδας ἐπὶ τοῦ ἀναθέντος, ut denotet, *quod ad cognomentum, vocatur Gygadas ab eo qui conſecravit.* Prout eſt hæc grata ſtyli nota et phraſis bene denſa in Herodoto, tum in materia noſtra 4, 182. Ἐπίκλησιν δὲ αὕτη ἡ κρήνη καλέεται ἡλίου, tum in alia quacunque, ut 1, 166. Πλοῖα ἐόντα ἀριθμὸν ἑξήκοντα. 7, 138. Νεῶν ἀριθμὸν ἀξιομάχων. 1, 172. Προσκεχωρήκασι γλῶσσαν μὲν πρὸς τὸ Καρικὸν ἔθνος. 1, 60. Πρῶτοι σοφίην. 2, 20. Ἐπίσημος σοφίην. 9, 61. Ὁμοῖοι σοφίην. 3, 61. Ὁμοῖος εἶδος. 2, 7. Ὁδὸς ἴσας μῆκος. Et c. 32., ἅπαντας τοῖσι ἄγουσι τὸ μέγεθος ἴσους &c. Nec enim placuit *Gygæum*, ut Latine interpretari voluit Stephanus. Nam licet iſtud adiectivum occurrat apud Propertium, nec ego illud detrectare auſim; tamen et univerſa venuſtas appellationis perit, quum omnia ab Gyge profecta ſic appellari poſſint, nec recordatus videtur vir doctus iam antea dictam factionem Gygianam. Sed χρυσὸς hic habuit peculiare quid in appellatione, idque annotandum cenſuit Herodotus, et proprie additum ab Delphis.

6, 39. Τεσσαράκοντα.] MS. τεσσεράκοντα. Sic quoque perverſe editum erat c. 31. et 206., quod utro-
799 bique ex MS. correxi, quum non aliter voluerit Herodotus loqui.

7, 4. Σμύρνην τε τὴν ὑπὸ Κολοφῶνος κτισθ.] Quod poſt tot priſca exemplaria adhibita vix exſpectari poterat, ſcito legi in optimo MS. ἀπὸ Κολ. Qua mutatione cernis egregie diſpelli dubitationem Grentemesnilii, ſive animadverſionem vocare placet, præpoſitionem ὑπὸ conſiderantis nimium arcte, tanquam Smyrna ſita ſub Colophone diceretur, dum detrectat agnoſcere verſionem Vallæ, qui recte intellexit. Ita mihi videtur agendum. Simile ex MS. teſtatur Th. Gale, ſed cætera non intelligo.

7, 10. Ἐπελαύνων γὰρ ἐπολιόρκησε.] MS. idem ἐπολιόρκεε, et recte, quum iſtud imperfectum tempus in ſequentibus exacte ſervatum iam nunc eſſet inchoandum.

7, 17. Ἐα δὲ κατὰ χώρην ἐξέμεναι.] Opinor hoc eſſe exemplum, quod ante oculos fuit Camerario, dum varietates Ionicæ linguæ in Herodoto annotat pag. 718. Gronov. editionis: ſed ex corrupto exemplari ab Aldo editum et alibi non uſurpatum iubet hora tandem detergere, quum clare exhibeat optimus MS. ἐξᾶναι, quod eſt perpetuum in Herodoto. In præcedenti electum a me eſt verbum ἀπέστα, quippe quod ſuppeditabat idem codex et ex ſuis ac Suida confirmabat Th. Gale.

7, 20. Ἐπέδρης μὴ εἶναι ἔργον.] Si fuit tale ingenium Tanaq. Fabro, nempe deditum ſcribendo, non inquirendo, debuit Petavius, Herodoti attentus lector, certe id caſtigare, quum totus iſte epiſtolæ articulus hiium non mereatur. Quid potuit clarius fieri, quam attulit Æm. Portus [ἐπέδρη Ion. pro comm. ἐφέδρα mora quæ ab aliquo trahitur, dum alicubi iuxta aliquem locum vel perſonam ſedet, manet, moratur, 5, 65. lib. 1. c. 17. vitioſe ſcriptum videtur ἐπ' ἕδρης pro ἐπέδρης unica voce; Item in v. Ἕδρη, quum citaſſet hunc locum, addit [Sed legendum arbitror unica voce ἐπέδρης ut 5, 65.] Quum vero et Suidas etiam Galeo notus ipſi offerret hanc compoſitam vocem, certe debuit ſe coërcere.

7, 27. Ἔν τε Λιμενηΐῳ.] Huc tandem venimus, ut dici debeat, hic Rhodus hic ſaltus, id eſt, manifeſtum indicium præſtantiæ codicis Medicei ſuper omnes alios in Herodoti deliciis non ſupprimendis. Habet enim ἔντε ἐν λιμενηΐῳ. Id quod certe pereruditum et plane Ἡροδότειον; non quod vocabulum loci aliud vulgato hinc procudamus, appellemusque Enlimeneium, ſed præclara præpoſitionis iteratione educenda Herodotum illuſtremus. Scilicet notavit Camerarius p. 719. præpoſitiones abſolute quaſi adverbialiter ſæpe poni, et in his ἐν δέ. Item Portus notavit iſtam præpoſitionem ſine ullo caſu verbis expreſſo poni &c. ex c. 74. Ἐν δὲ καὶ νυκτομαχίην τινὰ ἐποιήσαντο· et 185. et 192. Et ſane id quidem eſt perfrequens, prout ab quovis lectore poteſt congeri: facile enim poteſt, et forſan infra occurret quoque nobis dicendum. Sed ut geminari contingat præpoſitionem iſtam, id vero eſt plane ignotum, et tamen firmabimus exemplis. Nunc igitur ſcribendum diſtinctis ſingulis ἔν τε ἐν Λιμενηΐῳ ut 2, 176. Ἐν δὲ καὶ ἐν Μέμφι τὸν ὕπτιον κείμενον κολοσσὸν, quod exemplum ab nullo annotatur, etſi maxime conſpicuum, ut ſic in vacuum interiiciatur. Itaque ulterius iam progredi oportet, et quod beneficium præbetur ab MS. optimo, ſic denuo reſtituimus Herodotum ex eo in huius libri cap. 67. Ἐγὼ γὰρ ἐν τῇδε θέλων ἐν τῇ αὐλῇ φρέαρ ποιήσασθαι, ubi poſterius ἐν vulgo abeſt. Ut egregie ſuſpenſa oratio mox demum nanciſcatur plenitudinem, non tam in ſententia, quam elegantia prorſus Herodotea, quæ cauſa eſt, ut cogar ſuſpicari id genus loquendi corruptum eſſe in lib. 3. cap. 38. πολλοῖσί τε καὶ ἄλλοισι τεκμηρίοισι πάρεστι σταθμώσασθαι, ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε. Sic vulgo editur, neque ex aliis exemplaribus quidquam notavi, quum tamen prorſus videatur ſcripſiſſe, ἐν δὲ δὴ καὶ ἐν τῷδε· niſi locum hunc intactum vellent eſſe ſimilia prorſus verba capitis 15. libri eiusdem tertii. Atque ita repurgavi manum Herodoti et exemplari Mediceo ob fidem laudes grateſque egi. Sed an hoc ſolum eſt fulcrum, cui innixus ita de ſcriptoris huius ſtylo arbitror? Poterat certe id ſolum ſatisfacere, quum ſimilia ſpecimina immenſum illi robur addant. Sed veritas ex puteo protrahenda eſt. Quid igitur volo? Nempe hunc locum citavit etiam Suidas in v. Τρώματα, idque ſcivit Kuſterus; ſed multum abeſt, ut paſſim ille ſolet, ab veritate: ne quidem ex MSS. Pariſienſibus quidquam adfert. Scias igitur oportet in MSto Lugdunenſi abſque ulla litura iſtic exhiberi Ἐν τοῖσι τρώμασι μεγάλα διφάσια Μιλησίων ἐγένετο (non ἐγένοντο ἔν τε ἐν Λιμενηΐῳ. Quod iam caſtellum poteſt munitius exſtrui, quam eſt hic conſenſus? Ita ergo habe. Cæterum quod ad bonum Suidam attinet, oportet noſſe hunc ipſum locum iam antea ab eo fuiſſe adhibitum in voce Γύγης, ubi hanc reſtitutionem ex iſto MS. 800
commendare non poſſum, quia quidquid in iſto articulo legitur poſt verba προσπταίσας μεγάλως, non exſtat in MS. Lugdunenſi, et neſcio a qua male fida manu adiectum eſſe patet inde, quia id non pertinet ad Gygen. Niſi fallor, ſic iam ſecurus eſſe potes.

7, 31. Σαδυάττης οὗτος γάρ] Hæc eſt ſeries vocum in optimo codice, non ut vulgo Σαδυάττης γὰρ οὗτος. Ne dubita id veniſſe ab Herodoto, ut huius libri cap. 119. Σῶστρα τοῦ παιδὸς γὰρ μέλλω θύειν· 9, 96. Ἐπ' ἀμφότερα ἐπιλεγόμενοι γὰρ παρεσκευάδατο. Huius libri 24. Καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονήν. Qui locus adeo non omnibus placuit, ut poſſideam exemplar, quod vir doctus ita mutavit: Καὶ τοὺς μὲν (ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονήν, εἰ μέλλοιεν ἀκούσεσθαι τοῦ ἀρίστου ἀνθρώπων ἀοιδοῦ) ἀναχωρῆσαι. Sed male.

8, 3. Πρὶν ἢ τὴν νηῦν ἀνορθώσουσι] MS. ἀνορθώσωσι, ſicut mavult illic iſtum modum ſubiunctivum ponere, ut infra hoc lib. c. 136. et 8, 58. Πρὶν ἢ πενταετὴς γένηται. Alioqui iungit infinitivum.

8, 11. Πρὸς τὸ παρὸν] MS. παρεόν. Sic plane c. 156. Ἦν τὸ παρεὸν ὑπεκδράμωσι. Infra: Παρεόντων et παρεούσης, et cap. 33. Τὰ παρεόντα ἀγαθά· cap. 77. Παρεόντα στρατὸν, ut cap. 24. ἐπεὰν· cap. 153. Τοὺς παρεόντας οἱ Ἑλλήνων. Et quanto plura apud Portum? Immo ut ubique id retineat.

8, 14. Αὐτίκα ἔπεμπε κήρυκας.] Pro his κήρυξι infra He-

Herodotus nominat ἀπόςολον, ubi Valla interpretabatur *Dum caduceator Miletum venit* ad ſingularem redacto ſermone. Id videns Henr. Stephanus illic notat ſe vertere illa verba ὁ μὲν δὴ ἀπόςολος ἐς τὴν Μίλητον ἦν ſequendo præcedentia, *dum caduceatores Miletum veniunt Thras.* Sed quæſo an commodius hoc loco ſcribere κήρυκα, quam inferius tantopere turbare? Sane liber MS. plane κήρυκα, ſed alia manus deinde ſuperpoſuit ς, eodem exemplo, quo iam notavi ſuperius, ut rem pretioſiſſimam ſcias in mala manu fuiſſe. Sed et Lipſiæ ab Io. Friderico κήρυκα editum vidi. Unde ſingularem retinui, et voci ἀπόςολος, cuius vim et efficaciam non intellexerunt interpretes (quis enim dixit ἀπόςολον εἶναι ἐς τινὰ πόλιν pro *venire in aliquam urbem?*) ſuam veramque ſignificationem dedi, de qua forſan alibi. Deinde MS. πεπιπευσμένος, non πεπιπευσμένος, et τὰ Ἀλυάττης μέλλοι, non μέλλει. Sed et alia, quæ ad marginem expulerant vulgo, longe veraciora quam quæ Herodoto dabantur, repoſui MSto obſequutus. Habes et κήρυκα cap. 76.

9, 5. Τὸν πολλὸν τοῦ χρόνου διατρίβοντα παρὰ Περιάνδρῳ.] Ita ut amicum eius amatumque ſcribere potuerit Gellius 16, 19. Quod tamen quomodo cum temporis notatione et Olympiadum computo conveniat, iam notavit Scaliger in Animadverſ. pag. 84. Vide etiam Io. Meurſium lib. 1. de Archontibus Atticis cap. 10. et Salmaſium in Plinianis Exerc. pag. 138.

9, 21. Ἐν τοῖσι ἐδώλεσι.] Sic quum duobus plane locis exſtaret in optima membrana pro vulgatis ἑδωλίοισι, quæ penitus nota fuerunt Suidæ, Stephano et Scheffero citanti lib. 1. Mil. Nav. c. 41., nequivi id pro nihilo prætermittere vel propter ſinceritatem eius ubique ſervatam. Iam vero quum ſic viderem quoque teſtari viros doctos legi pag. 745. in Goldaſti Lexico vocum Herodotearum, ἐδώλεσι, ὑποςρώμασι νηὸς, ubi bonus Iungermannus (cuius marginalem notam prætermiſit Th. Gale) eam vocem vult fieri quinqueſyllabicam, omnino pro vera lectione habendum decrevi, quum Herodotus pluribus in locis abeat ab eo, quod vulgo terebatur, utque idem nunc contigerit, quod optimus codex teſtatur factum 2, 77. in his μικρὰ τῶν ὀρνιθίων. Et porro huic opinioni teſtimonium præbetur vel ab voce ἀνακτόριον, ut 9, 64. habet MS. pro ἀνακτόριον, vel ab voce ἐπωνύμιον, quod occurrit 2, 112., vel ἐπιδήμιον 2, 39. Quid ſi et ἄνολβον adiective dixerit, prout bis notavi in MS. legi cap. 32.? Sic ἄναλκος ἄνολβος notatum Scaligero Anim. 84. Sic tum ἐπιθάνατος, tum ἐπιθανάτιος. Accedit, quod in talibus vocabulis Herodotus habuerit ſuum aliquid peculiare, quod produco cap. 193. in voce vulgari etiam κοιλανίησι. Iocoſum eſt, quod vides admitti in cap. 59., ubi quum Herodotus partem tertiam Athenienſium appellet Παράλους, et ſic cum omnibus exhibeat in ſua editione Th. Gale, is tamen in notis detrectat aliter illos vocare quam Παραλίους, etiam ſic ante notam velut ex Herodoto citans. Quis hanc Herodoti ſpretionem illi invidebit? Nec ignoſci poteſt Meurſio negligentiam nimiam adhibenti et citanti Παραλίων in Piſiſtrato cap. 3. Recte utroque utitur Marſhamus pag. 601. Chronici.

9, 30. Ἀπελάσειν ἐς τὴν Κόρινθον.] Ex tot ante et poſt exemplis apparet voculam τὴν protectam ab male otioſa manu, quum et optimus MS. eam non agnoſcat; qui etiam verſ. 39. Σῶς περὶ Ἰταλίην, omiſſa eadem particula. Deinde pro ἐξενεῖκαι ἐς Ταίναρον MS. idem
801 præfert ἐξενεῖκαι ἐπὶ Ταίναρον. Id quod etiam præcedens ſermo auctori noſtro vindicat.

10, 5. Γλαύκου τοῦ Χίου.] Nomen inter antiquos mire celebratum ob peritiam huius temperaturæ vel fabricæ, ſed ut diſcordent in patria, et de Samio Glauco alii loquantur. De qua ambiguitate crediderim optime ſcripſiſſe Stephanum Byzantinum, niſi ab Hermolao vel ab tempore ſic fuiſſent correpta, quæ ille latius extulit, et tantum miſeris modis contracta ad nos veniſſent. Loca nota ſunt, quæ viri docti vel ex antiquis conduxerunt, vel in quibus ipſi aliquid huc pertinens efferre voluerunt. Addi poteſt Æm. Portus in v. Ὑποκρητηρίδιον. Sed qui Glaucum Chium venerari quoque ob hanc artem voluit, eſt Achilles Tatius lib. 2. pag. 69., ubi dicit κρατῆρα μετὰ Γλαύκου τοῦ Χίου δεύτερον. Unus Plutarchus eſt, quem video in libello de Oraculorum defectu non modo citare nomen Herodoti, ſed etiam rem immutare in Ἐπικρητηρίδιον, quod poſtremum Stephanus ponit in Indice Theſauri, ita ut ignoret ὑποκρητηρίδιον, quod ſane exiguam meretur laudem. Plutarchus depravato animo maluit ab operculo et ὑψόθεν inſultare Herodoti nomini, quam ex inferiore parte, unde neſcit quid dicat.

10, 13. Ἔςι δὲ μεταξὺ τῆς παλαιῆς πόλιος.] MS. τῆς τε παλαιῆς. Quod ſi ſcivisſet Tan. Faber, exclamaviſſet ad tam feſtivum ἕρμαιον, quippe inventis quaſi duabus literis, etſi loco ſuo emotis et in τε mutatis, quæ fuerant το. Is enim tripudians in Epiſtolis Criticis pag. 105. rogat Petavium, [Numquid dubitas, Vir Maxime, quin legendum ſit ἔςι δὲ τὸ μεταξὺ τῆς πόλιος καὶ νηοῦ, ἑπτὰ ςάδιοι.] gloriaturque per hanc voculam τὸ *orationis vitium, quod a nemine animadverſum fuit, tolli.* Sed eat Faber, quo mitti debent tales alienæ denſationes. Nam primo non ſic hanc ſtructuram effert Herodotus per ſingularem ἐςὶ, ſed per pluralem εἰσὶ, et alio vocum ordine, ut cap. 93. Ἡ μὲν δὴ περίοδος τοῦ σήματός εἰσι ςάδιοι ἓξ καὶ δύο πλέθρα. Et cap. 160. Καὶ γὰρ καὶ ἡ περίοδος τοῦ τείχεος οὐκ ὀλίγοι ςάδιοί εἰσι. Præterea hic nihil deeſt, ſi ἑπταςάδιον ſcribas una voce, quæ ſcribendi vitio diſtracta eſt in duas ἑπτὰ ςάδιοι. Mox optimus codex negat Herodotum ubique ſervaſſe illud αὐτέων, ſed habet τοῖσι δὲ αὐτῶν, ut etiam cap. 29. Ἕκαστος αὐτῶν.

10, 26. Εἰρημένου δὲ Κροίσου.] Vocula δὲ rurſum hic non eſt in MS. et debet eiici, oratioque connexa legi.

10, 36. Εἰκότα ἐλπίζων.] MS. ἐοικότα, quod nequit Herodoto negari.

10, 39. Λαβεῖν ἀρώμενοι Λυδοὺς &c.] Vox media eſt per conſpicuam nimietatem omnino ſupervacua. Hinc illa iactatur et in formam diverſam collata, utique ab editionibus Stephani, nempe in ἀρᾶσθαι, prout hic infinitivus ſane ex vulgata conſtructione convenit antecedentibus τί δοκέεις εὔχεσθαι ἄλλο ἢ ἀρᾶσθαι. Sed contra MSStos hæc lucta eſt, et idcirco audax, unde Stephanus etſi præponens infinitivum, penitus tamen ſpernere non auſus participium, in margine ſignavit, quod plane legitur in optimo libro, ſervatumque fuit Aldo et Camerario. Et utique participiorum uſurpationis, quam Herodotus in deliciis habet, vix commodam alius ediderit rationem, ut illa ponat nullo innixa verbo. Vel unum vide ex 2, 127. de Chephrene: Νῆσον περιῤῥέειν, ἐν τῇ αὐτὸν λέγουσι κεῖσθαι Χέοπα· ὑποδείμας δὲ τὸν πρῶτον δόμον λίθου Αἰθιοπικοῦ ποικίλου, τεσσεράκοντα πόδας ὑποβὰς, τῆς ἑτέρης τὠυτὸ μέγαθος, ἐχομένην τῆς μεγάλης οἰκοδομῆς· ἑςᾶσι δὲ ἐπὶ λόφου, &c. quæ poſteriora nihil pertinent ad participia præmiſſa. Et hic tamen anteceſſit ἐπύθοντο.

11, 12. Ἵνα δὴ μή τινα.] Opinor longe ſuaviorem accidere unicuique ſeriem vocum ita ex MS. digeſtam, quam inverſo vulgi modo ἵνα μὴ δή τινα.

11, 16. Τοὺς ἄν σφισι Σόλων θῆται.] Inepte putidus fuit calamus, qui ſic abundavit, quum Herodotus una ſyllaba minus ſcripſerit, τοὺς ἄν σφι Σόλων. Sic enim MS. idque cum plurimis aliis exemplis approbetur, patiatur, oro, publica utilitas hoc loco conduci notabilia quædam exempla, quæ ſeparatim indicare eſt moleſtius. Nam ſimiliter corruperunt iidem cap. 159. Ὁ δὲ αὖτις τὸν αὐτόν σφισι χρησμὸν ἔφαινε. Lib. 2. cap. 2. Καὶ τὴν ὥρην ἐπαγινέειν σφίσι αἶγας· et cap. 13. Ὡς εἰ μὴ ἐθελήσει σφίσι ὕειν. Quibus omnibus locis MS. conſtanter ſyllabam unam deripit retinens ſolum σφι, ſed et in poſtremo, εἰ μὴ σφι θέλοι ὕειν. Quod reiici nequit propter gemina plane in lib. 3. cap. 117. Τὸν μὲν γὰρ χειμῶνα ὕει σφι ὁ Θεὸς. Vice tamen contraria idem hoc libro primo cap. 142. Κατὰ ταὐτὰ διαλεγόμεναί σφισι, non σφι, ut eſt in vulgatis. Lib. 2. cap. 37. Ἐγγίνηταί σφι. MS. σφίσι· et cap. 39. Ἕλληνές σφισι ἔωσι· et cap. 121. parte tertia ἐντείλασθαί σφισι τὸν ἂν ἴδωσι· cap. 158. Τοὺς μὴ σφισι ὁμογλώσσους· lib. 3. cap. 71. Ἐδίδοσάν σφισι πίςεις.

11, 30. Τῆς πολλῆς θεωρίης εἵνεκεν ἐπελήλυθας.] Ante hæc verba videas in editionibus magnam bonæ lectionis copiam eiectam in margines; quam quum etiam 802
confirmaret Mediceus codex, ut genuina Herodoti recipienda iudicavi, nempe Αὐτῶν δὴ ὧν τούτων —— εἵνεκεν; item ἐπεδείκνυσαν. Item θεησάμενον δέ μιν τὰ πάντα καὶ σκεψάμενον &c. Sed quod maximi momenti eſt, et minime præteriri oportuit, ſedet in verbis, quæ prima poſui. Neque enim miror interpretes in hoc loco apte vertendo ab ſe invicem caſtigari, et reiecto Valla ab Friderico præferri verſionem Stephani, *quam, utpote philoſophari volens, multa videndi ſtudio confeciſti.* Sed ubi in Græcis illud *quam?* Immo illi præcipites feruntur, quia corruptis Græcis Latina qui poſſunt bene emendata eſſe, aut illis corruptis concinne reſpondere? Crediderunt nempe illi Herodotum ab ſe legi, prout credidit tantus lectorum numerus, forſan etiam ab ſe intelligi, quæ legerent. Sed hic dies fidem faciet inepti eſſe omnia velle interpretari, et relictis in vitio verbis ſcriptorum ſententiam ſuam exprimere. Omnino illud ἐπελήλυθας nihili eſt, niſi accuſativum ſuum videat. Igitur ut non tantum intelligatur, ſed et lenitas Herodoteæ manus appa-

reat, corrige pulcherrime ex MSto Ὡς φιλοσοφέων τὴν πολλὴν θεωρίης εἵνεκεν ἐπελήλυθας. Verto autem; *Quemadmodum philoſophari cupiens plurimam mundi partem videndi ſtudio adieris.* Ita perſpicue iſte codex, et miror hic tacere Galeum. Et univerſa loquutio eſt in illis 2, 157. Ὅτε τὸ πᾶν διζήμενος ὁ Τύφων ἐπῆλθε. Solet enim ſic agere Herodotus, ut voculam γῆν et χώρην ſæpe reticeat, interdum retineat et exprimat, ut 4, 76. Ἐπεί τε γῆν πολλὴν θεωρήσας, καὶ ἀποδεξάμενος κατ᾽ αὐτὴν σοφίην πολλήν. Et cap. 171. Μίνω καταστρεψαμένου γῆν πολλήν. Sed quod dixi ſupprimere, habes 5, 103. Καρίης τὴν πολλήν, ut nunc quoque ſub τὴν πολλὴν eadem intelligatur, nec dubito, quin ea obſervatio neglecta fraudis huius fuerit origo. Sic libri primi cap. 96. Ἐν τῇ ἑωυτοῦ ἐὼν καὶ πρότερον δόκιμος, ubi etiam a turbando abſterret idem codex, quum ſic quoque loquatur lib. 2. cap. 113. Nam rei ipſius exemplum eſt ipſe noſter Herodotus Solonem imitatus, ut patet ex narratione lib. 2. cap. 104., et duobus ſequentibus. Immo verba Herodoti Democritus ad ſe transfert apud Clementem 1. Stromat. Ἐγὼ ἀνθρώπων γῆν πλείστην ἐπεπλανησάμην, ἱστορέων τὰ μήκιστα.

11, 43. Ἐς τοῦτο δὲ τοῦ βίου εὖ ἥκοντι.] Malus Græciſmus ab Valla ſpectatus, ut interpretaretur, *quum hoc vitæ, quantum in nobis ſitum eſt, bene traduxiſſet.* Nec enim is genitivus aliunde debet pendere quam ab verbo ἥκειν. Itaque Portus in Lexico Ionico vertit (ubi etiam habes affatim exemplorum de iſto genitivo verbum ἥκειν comitari ſolito) *Cum ad hoc uſque tempus vitam feliciter traduxiſſet.* Sed notatio illa temporis ſupervacua, idque ut tibi perſuadeas, liber vetus Florentiæ ignorat iſtud ἐς. Hinc iam manifeſte patet, Herodotum ſcripſiſſe Τούτῳ δὲ βίου εὖ ἥκοντι, palmaria ſane correctione.

12, 7. Τούτοισι γὰρ &c.] Quam extulerint antiqui rhetores id quod ſequitur, tanquam παράδειγμα διηγήσεως, et quidem petitum ἐκ τῶν πραγματικῶν, patet ex notatione Theonis Sophiſtæ in Progymnasm. pag. 15.

12, 10. Λέγεται ὧδε λόγος.] Rectius in MS. λέγεται ὅδε ὁ λόγος. Sed et paulo poſt MS. ἐκκληϊόμενοι, non ἐκκληΐζόμενοι· in quo unice firmat integritatem ſuam aliis labe temporum infectis, quum id prorſus Herodoti ſit. cap. 182. Τότε ὦν συγκατακληΐεται. Itaque recte MS. lib. 2. cap. 121. Καὶ τοῦ οἰκήματος κεκλειμένου pro vulgato κατακεκλεισμένου. Etſi nihil notaverim ad illud 3, 117. Περικεκλεισμένον, quod exſtat in medio vocum περικληΐονται et περικληΐοντος et ἀποκεκληϊμένου.

12, 18. Ἀπίκοντο ἐπὶ τὸ ἱρόν.] MS. Ἀπίκοντο ἐς τὸ ἱρόν. Contra quam ſupra vidimus accidiſſe. Sed ἐπὶ non ſufficit, quum iam requiſitum fuiſſe dixerit κομισθῆναι ἐς τὸ ἱρόν. Quinimo præclare de Herodoto nunc mereri codicem Mediceum oſtendit Plutarchus in conſolatione ad Apollonium, ubi referens hæc ipſa dicit non modo Τῆς εἰς τὸν νεὼν ἀναβάσεως ἧκεν ὁ καιρός, ſed etiam ἀγαγεῖν εἰς τὸ ἱερόν, ubi quum in narratione ſequenti teſtetur ex Pindaro ſe habere illam, in hac ſupprimit auctoris, quem ſequitur, nomen, nec Herodotum agnoſcit, otioſe illi infeſtus. Utique cap. 35. iterum habes ἀπικνέεται ἐς τὰς Σάρδις.

12, 24. Ἐμακάριζον τῶν τεκνίων τὴν γνώμην.] Recta videntur hæc et ideo ſine vitii ſuſpicione ita legi placuit, perinde ut facit Ælianus de Gelone 13. Var. Hiſt. 37. Καὶ ἐθαύμασαν αὐτοῦ τὴν γνώμην οἱ Συρακούσιοι. Attamen nec ipſe nec alius opinor quisquam credet ita Herodotum inſtituiſſe; ut eosdem paulo ante vocaret νεηνίας, nunc τεκνία, verſiculo uno poſt τέκνα: et ſi id factum eſt, utique illud τέκνα vix bene convenit. Præterea animadvertendum eſt ab Herodoto non modo non ſtatim ante, ſed ne deinceps quidem dicere celebratam eſſe γνώμην horum adoleſcentium;
803 quin etiam ne ſi habuiſſent adeo piam γνώμην, ut in locum iumentorum ſuccedere et matris currum trahere vellent, id facere potuiſſent, niſi pares vires ipſis adfuiſſent. Unde etiam occaſione narrationis virium in ipſis ad alteram hiſtoriam hanc venit Herodotus. Itaque ſi non in univerſa, certe in priore harum vocum parte melius ac rectius exiſtimem legi in optimo codice ἐμακάριζον τῶν νεηνιέων τὴν ῥώμην, et utrumque probavi.

12, 44. Πολλὰ μέν ἐστι ἰδέειν.] Hæ ſunt captationes et acrimoniæ ingeniorum, quum Herodotus teſte membrana Medicea ediderit ἐστὶν ἰδεῖν, ut deinde παθεῖν, quibus Valla interpoſuit inſulſe *quæ nolit quiſpiam tolerare.* Id enim habet incluſum malum; ideo omittit Herodotus: ἰδεῖν eſt ambiguum et commune.

12, 47. Παρέχονται ἡμέρας.] Hoc computum quotidianum erat penes nummularios, ut quum ſubducerent ſua in futurum lucra ex mutuis ſub uſura nummis, non in annos ea aut menſes præſignarent, ſed et in dies, immo et in horas infinita, ut mireris fere ab Herodoto ſic introduci loquentem Solonem, idque inter Lydos, iſto tempore tocullionibus uberrimos. Nihilominus recte venit quoque ad dies, nec ſolum perdurat dixiſſe annorum numerum, ut ſic defungatur. Mentio dierum magis commovet audientem, quum optime ſciat exiguitatem ſingulorum, quæ facile et celeriter circumvolvi poteſt: ſed et dies proprie ſunt intervalla, quibus actiones humanæ includuntur; ut vita per dies agi dicatur, non annos, quod conſtat ex ſcriptis antiquiſſimis, quæ modum vitæ humanæ terminantes aut miſerantes voce dierum utuntur. Etiam in anaglyphis, ubi mortalitas per alicuius mortem et hinc ſolennia circa morientem exprimuntur, ſæpe ſolem et lunam reponi pariter deprehendimus diem naturalem peragentes. Quod innuere videtur voluiſſe auctor cælatæ in pluribus imaginibus urnæ, quarum utrinque ſeriem includit hinc Luna, inde ab tergo Sol, inter horum viciſſitudines vita actionibusque hominum provolventibus. Exſtat apud Cl. Monfaucon in Diario Italico pag. 314., ſed obſcurior.

13, 4. Τριάκοντα.] MS. τριήκοντα· ut cap. 65. norunt τριηκάδας: et mox idem MS. τεσσέρων· item ἑξακισχιλιέων καὶ δισμυρίων.

13, 5. Μῆνες τριήκοντα πέντε.] Sapiens ille Sam. Petitus ad hæc notat *Imo etiam plures*, et præterea errorem Herodoto impingit, quem ego abſterſurus non ſum. Sed, credo, Petitus doluit, quod ad colloquium Crœſi et Solonis non fuerit admiſſus tertius; quam minute is hæc omnia regi propoſuiſſet? Sic hominum ſunt diverſæ factiones. Cæterum his intermiſceri debet, quod Herodotus annum ſtatuat dierum 360. manifeſte lib. 3. cap. 90., ſicut Ægyptios ait τριηκονθημέρους egiſſe τοὺς δυώδεκα μῆνας 2, 4.

13, 11. Πᾶν ἐστι, ἄνθρωπος συμφορή.] Non dubitavi reponere veterem ex fideliſſimo codice lectionem, præſertim quum viderem ſimiliter legi in editionibus priſcis Aldi et Camerarii, niſi quod habeant συμφορῆ. Henr. Stephanus eſt, qui ultra ſæculum ſic faſcinavit ſua lectione Herodotum, obtemperante inique Iungermanno, ut in eo legatur Πᾶς ἐστι ἄνθρωπος συμφορή, exigens etiam ut verteretur, *Ita igitur, o Crœſe, omnis homo eſt ipſa calamitas*, prout in hac parte ei obſecundavit quoque Fridericus, quum ego mirer ſic ordinem verborum, quem dedit Herodotus, turbari, et ubi in illis eſt *ipſa*? Immo quid vult? Profecto quæſivit Stephanus amplificationem in verbis, quæ ipſam non capiunt nec continent. Nec ſane quia quisque dies diverſus eſt ab altero in rebus, quæ adducuntur, ideo omnis homo poteſt dici ipſa calamitas. Quid igitur dicit Herodotus? Nempe Solonem introducit dicentem Crœſo *ita igitur, Crœſe, univerſum eſt, homo calamitas.* Diſtinctione enim adiuvandus erat locus. Nonne enim penitus ſimile eſt, quod legimus apud Græcos eosdem ἄνθρωπος Εὔριπος, et ἄνθρωπος πομφόλυξ vel bulla, ut vertit Varro. Βραχυλογία placuit, quam explanat 7, 49. αἱ συμφοραὶ τῶν ἀνθρώπων ἄρχουσι καὶ οὐκὶ ὥνθρωποι τῶν συμφορέων. Maius corruptelæ momentum acceſſit ab illis, qui Herodotum ad ſuas opiniones meditationesque citant, plerumque licenter, ut Clemens Alexandrinus ſuſtinuit libro 3. Stromat. p. 432. citare Πᾶς ἄνθρωπός ἐστι συμφορή, permixto iam Græcorum ordine.

13, 12. Πλούσιος μέγα φαίνεαι.] Non male ita, ſed debuerunt pergere, et ſequentia componere pari modo, καὶ βασιλεύων πολλῶν ἀνθρώπων aut βασιλεὺς ὤν, quum verbum quoque amet Herodotus coniungere participiis; quod illi nunc diſplicuiſſe probant iſta βασιλεὺς εἶναι, ut ſcripſit in ſequentibus, et vulgo recte legitur. Docte igitur et in præcedente parte πλουτέειν, ut mox καὶ βασιλεὺς εἶναι, in quo bene convenit codici Mediceo cum codicibus MSS. Galei.

13, 18. Εἰ μὴ ἡ τύχη ἐπίσποιτο πάντα καλὰ ἔχοντι.] Hoc quoque ad Herodoti dulcedinem acidum eſt. Unum tamen ex fide editores, quod in ſcriptis exemplaribus invenientes ἔχοντα, eam varietatem publica- 804 runt, etſi tantum in margine, quum verbum ἐπίσποιτο tertio caſu ſuo fraudari nequiret, ſed ignari, qui uterentur. Nos utrumque percommodo remedio emendamus ex optimo MS. qui habet, εἰ μή οἱ τύχη ἐπίσποιτο πάντα καλὰ ἔχοντα τελευτῆσαι τὸν βίον. Viſum enim fuit Herodoto ſufficere, ſi verbum unum caſui ſuo iungeretur, alter infinitivus ne ſua parte careret. Sic cap. 19. Εἴτε καὶ αὐτῷ ἔδοξε πέμψαντι τὸν θεὸν ἐπείρεσθαι περὶ τῆς νούσου. Sic quidem editur vulgo. Sed MS. plane habet πέμψαντα, cui ſecunda alia manus ſuperinſcripſit τι et tanquam elegans potuit prævalere

ge-

genuino, quod nunc reſtituimus. Sic etiam cap. 53. *Τοὺς δὲ Ἑλλήνων δυνατωτάτους συνεβούλευόν οἱ ἐξευρόντα φίλους προσθέσθαι.* Æmil. Portus, quum haberet ante oculos verba ex 7, 10. *Εἴ οἱ ἡ τύχη ἐπίσπετο*, in noſtro tamen loco citando eum dativum ignorat. Incertos nos relinquit Galeus, quum poſt citata verba *ἔχοντι τελευτῆσαι* dicit in MSS. ſuis legi *εὖ τελευτῆσαι*, idque poſtulare ſententiam. Utrum ergo pro participio eſt in illis *εὖ*, an *ἔχοντι εὖ τελευτῆσαι*? Cuperem id ſcire. Prave utique iudicium exercet, et, quum ſcribit voculam *εὖ* poſtulari ab ſententia, labitur, quippe cuius vis eſt in illis *πάντα καλὰ ἔχοντα*. Interim præclare idem confirmat voculam *οἱ*.

13, 21. *Εὐτυχέες*.] Hæc prima huius vocis mentio in hac hiſtoria, de qua ſic notat Camerarius in hiſtoria rei nummariæ non procul ab principio [Apud Herodotum docet Solon Crœſum, quid inter *ὄλβιον* et *εὐτυχῆ* interſit: *ὄλβιον* enim dici neminem oportere ante felicem vitæ finem; ſed rebus ſecundis et fortuna proſpera *εὐτυχῆ*. Hoc non ſapienter monuiſſe Solonem dicit Cato in tertio Finium] Id non patitur hic ipſe Herodoti locus, ubi æque *εὐτυχέες* dicuntur, qui mediocria habent patrimonia.

13, 29. *Ἄπηρος δ' ἐϛὶ, ἄνουσος, ἀπαθὴς κακῶν*.] Quid de hoc loco muginati inter ſe ſint Cl. viri, Ioh. Georg. Grævius et Tanaquillus Faber, ignoro. Sed hic in Epiſtolis Criticis pag. 205. de eo teſtatur ad oram libri ſui hæc verba adſcripſiſſe. „ [Legi pot„ eſt *ἄπειρος δ' ἐϛὶ νούσων, ἀπαθὴς κακῶν*. Itaque, ut „ vides, in tanto locorum intervallo *συμφωνοῦμεν*: nam „ utrique noſtrum idem in mentem venerat.”] Si hæc ita ſe habent, potuerant ſine damno publico contineri intra privatos parietes. Nam et ſancte iſta edita ſunt ex codicibus antiquis, et ſenſus cum Græciſmo eſt pleniſſimus, quum procedat ab generali ad ſpecialia, primo dicens eum eſſe *ἄπηρον*, non tentare multa et hinc etiam non diſcere quanta varietas ſit difficultatum, etiam eſt *ἄνουσος*, etiam *ἀπαθὴς κακῶν* &c. Quid autem volunt illi? an *ὄλβιος* eſt *ἄπειρος νούσων*? Quo pignore, quo exemplo id probant? an is non circumfert corpus humanum? Certe non eſt *ἄπειρος νούσων*, ſed eſt *ἄνουσος*, non ut dives luxurioſus et corrupto corpore perpetuis morbis ſibi ipſi gravis. *Ἄπηροι, οὐκ ἰδίην οὐδὲ παθὼν ἢ πολλὰ παθεῖν δεῖ ἄλλους. Ἄπηρος* et *Ἀπαθὴς* ſic iunguntur cap. 207., etſi in alia cauſa.

13, 33. *Ἐπισχὼν μηδὲ καλέειν*.] Sic viri docti valde anxii ſunt de Ioniſmo. Sed cur non etiam 7, 10.? *Ἐν δὲ τῷ ἐπισχεῖν ἔνεστι ἀγαθά*. Agnoſcis caſtitatem exemplaris Italici, unde hanc ipſam ſcripturam huic loco reddidi, ex quo præterea non *οὐδεμίῃ* mox leges, ſed *οὐδεμία*.

13, 38. *Ἂν τὰ πλεῖϛα ἔχῃ*.] MS. *ἔχῃ*. Ita rurſum cap. 138. *Ὃς ἂν λεπρὴν ἔχῃ* MS. ubi vulgo ſimiliter *ἔχει*, et ſæpe quod ex MS. decernemus, ſed et mox *αὐτῶν πλεῖϛα*, non *αὐτέων*, quod eſt moroſi.

13, 39. *Ὡς δὲ καὶ ἀνθρώπου σῶμα ἓν οὐδὲν αὔταρκές*.] Hunc locum imitabatur Caſſius Sophiſta, quum ſcriberet: *Virgilium illa felicitas ingenii in oratione ſoluta reliquit, Ciceronem eloquentia ſua in carminibus deſtituit, orationes Salluſtii in honorem hiſtoriarum leguntur, Platonis oratio pro Socrate ſcripta nec patrono nec reo digna. Hoc non ingeniis tantum, ſed corporibus videmus accidere. Illi nemo luctando par eſt, ille ad tollendam magni ponderis ſarcinam prævalet* &c.

13, 44. *Τὸ οὔνομα τοῦτο, ὡς βασιλεῦ, δίκαιός ἐϛι φέρεσθαι*.] Retinui editam antehac mira continentia lectionem, ſed quæ doctos lectores ſæpe offendit, ut vix credam fuiſſe quenquam vel exigua peritia, qui non correxerit *ὦ βασιλεῦ*. Quod etſi protulerit primus Stephanus, habeo tamen et Aldinam, cui docta manus adſcripſit, ſive illa ſit Rudolphi Lauræi, quod nomen primis in paginis ſignatum eſt, ſive alterius. Id nobis nequaquam probatur, qui adhæremus antiquis libris, quos credibile non eſt, ſi hoc loco concepta fuit talis alloquutionis formula, non magis tunc eam corrupturos, quam corruperunt in principio, quod eſt in cap. 30. Et quare non ad illuſtrandum *ὀλβίου* decus integrum arceſſeret ſimilitudinem regis, quam Crœſus optime noverat? Hic eſt, qui velut omnia implet felicitatis ſuæ, qui perpetuo uſu poſſeſſam
805 ſemel obtinet felicitatem omnibus amœnitatum deliciis ac votis cumulatam; qui ſicut eſt ſuper omnia, ſic bene mortuus plane eſt ille, qui ſub pedibus ſubiecta habet omnia mortalitatis diſcrimina. Nonne dixit iam ſupra? *Ἐμοὶ δὲ σὺ καὶ πλουτέειν μέγα φαίνεαι, καὶ βασιλεὺς εἶναι πολλῶν ἀνθρώπων*. Tale apud Palæphatum in capite de Spartis Cadmi. *Κάδμος ἀφίκετο ἐς Θήβας πρὸς τὸν ἀδελφὸν Φοίνικα ἁμιλληθησόμενος περὶ τῆς βασιλείας, ἔχων ἄλλα τε πολλὰ, ὅσα βασιλεὺς, ἀλλὰ δὴ καὶ ὀδόντας ἐλεφάντων*. Nonne *τοῖς ἐν τέλει* apud Sophoclem in Antigone explicant ſcholia *τοῖς βασιλεῦσι*? ut *βασίλεια* ſit *τέλος*.

14, 4. *Ἐκ θεῶν νέμεσις*.] MS. *ἐκ θεοῦ*, ut ſemper Herodotus 2, 13. *Εἰ μὴ ἐθελήσει σφι ὕειν ὁ θεός*. Et cap. 64. *Εἰ ἂν ἦν τῷ θεῷ τοῦτο μὴ φίλον*, quum præmittat de deorum templis. 8, 13. *Ἐποιέετό τε πᾶν ὑπὸ θεοῦ, ὅκως ἂν* &c. Et notabile huius libri cap. 105. 7, 46. fin. 8, 60.

14, 17. *Τοσοῦτον πρῆγμα*.] Sic ſæpius et alii. Sed et noſtro Herodoto id impingitur rurſus 2, 5. Verum in hoc loco habet optimus MS. *τοιοῦτο*. Ut cap. 93. *Τοῦτο μὲν δὴ τοιοῦτό ἐϛι*· cap. 185. *Τοῦτο μὲν δὴ τοιοῦτο ἐποίησε* 2, 119. *Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο ἐπὶ πολλὸν τοιοῦτο ἦν*· et 4, 82.

14, 26. *Καθαπερίου ἔδεετο ἐπικυρῆσαι*.] Omnino et hoc alienæ liberalitatis ſpecimen eſt. Et quid? an non mirari oportet Æm. Portum annotare noluiſſe hoc compoſiti exemplum, quum ſimplicis verbi *κυρεῖν* vel ſex loca congeſſerit? Quod amplius eſt, Henr. Stephanus ex Herodoto confirmat hoc compoſitum, non declarans, utrum ex hac parte, an aliunde; etiam mirare eundem ex Heſiodo id compoſitum immiſcentem Græco ſermoni. Scias, bone lector, in Mediceo MS. deleta præpoſitione exhiberi *ἔδεετο κυρῆσαι*. Neque eſt neceſſe in hoc luxuriari exemplis, quum iam indicaverim iis abundare Lexicon Æmil. Porti, quum interim ſuperſit 9, 87. *ἀντιλογίης κυρήσειν*. Deinde MS. *ἄνθρωπε* pro *ἄνθρωπε*, quomodo et filium Crœſi infra exclamaſſe teſtatur MS. idem *ἄνθρωπε μὴ κτεῖνε Κροῖσον*.

14, 31. *Ἐπίϛιος ἐμοὶ ἐγένεο*.] Interpretatio Latina, *domeſticus mihi factus es*. Sane et hoc ineſt. Sed oportebat exprimi aliquid magis ſpecificum et arctum. Itaque per gradus complures aſcendit Æmil. Portus, et neſcio an ad proprium huius loci venerit *domeſticus, qui apud aliquem divertit, vel, qui ad aliquem acceſſit ſupplex. Qui ad alicuius larem ſupplex ſedet*. Sed propior venit Des. Heraldus lib. 1. Digreſſionum cap. 26. *Eas quoque ædium partes quandoque occupabant, quas exiſtimabant ſanctiores, veluti focum, ἱϛίαν, ubi etiam Dii penates.* Ubi plura. Vide et ad 16, 47.

14, 33. *Γορδίεω μὲν τοῦ Μίδεω παῖς*.] Vallam, quum interpretatur *Midæ Gordio prognati filius* legiſſe *Μίδεω μὲν τοῦ Γορδίεω*, quod notat Stephanus, vel puer videat, ut iſta nota non tantum ſit ſupervacua, ſed etiam inutilis. Nec enim inde affertur quidquam melius. An inſpexit locum Ptolemæi Hephæſtionis inter excerpta Photii, ubi ſcribitur *Ὅτι παρ' Ἡροδότῳ, ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἱϛοριῶν, ὑπὸ Ἀδράϛου τοῦ Γορδίεω ἀνῃρημένος*? Ut cum putet oſtendendum contra Vallam, qui ſufficit refutandæ illi mutationi? Quid in mente fuit Cl. Theod. Bezæ ad *Πράξεις Ἀποϛόλ*. 7, 16. ſcribenti [ſed ſubaudiri etiam interdum parentum nomen in hoc dicendi genere liquet ex his Herodoti verbis in Clio, *Ἄδρηϛος ὁ Γορδίεω, τοῦ Μίδεω*, id eſt, *Adraſtus nepos Gordii, qui pater fuit Midæ*?] Ipſe dixerit. Nihil in his eſt ſcrupuli.

14, 35. *Φονεύσας δὲ ἀδελφεόν*.] Cautior profecto in hac parte Grentemesnilius, traditurus alias circumſtantias, quæ haberi poterant, et nomen fratris, præmittens [ſi fides Ptolemæo Hephæſtioni apud Photium] quam Galeus, qui in hoc indicio fruſtra iungi huic anteceſſori voluit et ridicule adſcribit [Fuit ei nomen Agathon. certamen erat de coturnice] quaſi ſua fide in eo niti lectorem vellet. Mox edidi *ἐν ἡμετέρου*, et *ἐν Κροίσου*, quod utrumque ſic exſtat in optimo MS. item ſimpliciter *ὁρμώμενος δὲ οὗτος ἐκ τοῦ ὄρεος*.

14, 44. *Συὸς χρῆμα γίνεται μέγα*.] De hoc loco iam olim ita notavit Æm. Portus in Lexico Ionico [*Χρῆμα* Nomen hoc ſæpe non rem, ſed rei magnitudinem quandam inuſitatam ac admirandam ſignificat. *μέγα συὸς χρῆμα* aper eximiæ magnitudinis pag. 9, 34.] At Stephanus in Recenſione pag. 733. maluit exempla congerere, nihil ſuum dicens. Illa igitur Porti, niſi fallor, affatim ſunt clara. Quid ergo habet, quod literis imputet Ezech. Spanhemius hæc ipſa Herodoti verba trahens ad Callimachi *ἐλάφους, μέγα τι χρέος* pag. 201. et mirifice illam inſignem magnitudinem inculcans nulli ignoratam? Præſertim quum iam ex Budæo reddiderit Stephanus, quaſi *ἀντὶ τοῦ μεγέθους καὶ θαύματος* dicunt per genitivum, ut *χρῆμα νοῦ* &c. ubi etiam habet ex Xenophonte *Καταβάλλει τὴν ἔλαφον καλόν τι χρῆμα καὶ μέγα*. Eſt autem id aſſiduum et apud fabulatores quos *λογοποιοὺς* vocant, et hiſtoricos, in quibus eſt Antoninus Liberalis; ſed magnitudinis 806
eius notatio non ſedet in vocabulo *χρῆμα*, verum in

adiectivo quod addunt, non addituri, ſi naturaliter inhæreret voci χρῆμα.

14, 45. Τοῦ εὔρεος.] MS. ὄρεος. Et cur non cap. 43. fecerunt τὸν Οὔλυμπον τὸ εὖρος, ſed retinuerunt ὄρος?

14, 47. Ἐπ' αὐτὸν ἐλθόντες.] MS. ἐπ' αὐτὸν ἐξελθόντες. Id certe ad proprietatem loquendi multo aptius. Notum est ὡς ἐπὶ λῃςὴν ἐξεληλύθατε.

15, 15. Ἀποχρεωμένων δὲ τούτοισι τῶν Μυσῶν.] Nimii hic fuerunt viri docti. Nam quum Valla ſuſtinuiſſet vertere *Cuius verbis quum contenti non eſſent Myſi*, collegit inde Stephanus et in notis et in præfat. pag. 742. lectum ab illo fuiſſe οὐκ ἀποχρεωμένων, eamque in nota ait videri veram lectionem eſſe; quomodo et alii et Ælianus 6, 8. Var. Τῷ δὲ Βαγώᾳ οὐκ ἀπέχρησε τὸ ἀποκτεῖναι τὸν Ὦχον. Itaque huic obſecutus Io. Fridericus voculam utramque in contextum et per Græca et per Latina conſulit. Sed imperite, præſertim quum iam ante illum monuiſſet Æm. Portus in Lexico, citans hunc locum, et interpretans [*Quum his contenti eſſent Myſi*, Latinus interpres vertit *Quum contenti non eſſent Myſii*. Sed male. vertendum enim, ut hic vertimus, quod aliis exemplis illuſtratum confirmabitur.] Quod ſi multitudo uſurpationis vincere poteſt, omnino prævalet hæc ſententia et explicatio Porti, qui plurima eius exempla collegit tam in activa, quam media forma; etſi non inique interim cogitaveris, quid ſit intervenire filium, quum contenti eſſent Myſi? ubi nec ullum veſtigium ſuæ animi moleſtiæ hi Myſi præbent, ſicut neque contrarium ſibi oſtendunt valde placere reſponſum Crœſi; niſi ſi ex verbis ſuis id auctor vult colligi. An non poſſet eſſe compoſitum pro ſimplici? ut notaret, quod ſenſus requirit: *dum Myſis hoc reſponſum dabatur*, vel *quum Myſis per iſta reſponſum daretur*. Attamen placeat Portus.

15, 41. Διεφθαρμένον τὴν ἀκοήν.] Galeus Herodoto confert aliquid dimidiatum, et ex MS. profert ἀκοῆ, ſed articulum non tangit, qui quomodo legatur in MS. certe intererat ſcire. Quod etſi ille probet, ego nihil muto. Nam ſic ἰσχυρὸς τὸ σῶμα apud Ælian. 10, 6. Ex Lycophrone Pollux κατεαγὼς τὸ σκάφιον πληγεὶς ξύλῳ. Noſter 1, 174. Τιτρώσκεσθαι τά τε ἄλλα τοῦ σώματος, καὶ μάλιστα τὰ περὶ τοὺς ὀφθαλμούς· 2, 111. Καμόντα τοὺς ὀφθαλμούς· 122. Καταδεδεμένον τοὺς ὀφθαλμούς.

16, 2. Ἀμείβεται Κροῖσος τοῖσδε.] Vox poſtrema non exſtat in MS. quum antea probaviſſet.

16, 8. Ἐγώ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἄχαρί τί τοι οὐκ ὀνειδίζων ἐκάθηρα.] Hæc improbe ſpuria ſunt, et uno eodemque anhelitu nimis multa ſimul efflat. Et quid eſt, quod Valla non retinet participium, ſed parentheſi admiſſa vertit *non ingrato tibi hæc exprobro*? nec aliter Stephanus etſi corrigens et vim vocis ἄχαρι aliorſum trahens, *quod non dico ut quicquam ingratum tibi exprobrem*? Mirum erit, niſi prior legit in ſuo exemplari ὀνειδίζω. Quod ſane ita exſtat in optimo codice, eiusque verbi ab Porto derelicti proprietas in Herodoti exemplis hæc eſt. Huius libri cap. 90. Παραιτεόμενος ἐπεῖναί οἱ τῷ θεῷ τούτων ὀνειδίσαι. 4, 79. Σκύθαι τοῦ βακχεύειν πέρι Ἕλλησι ὀνειδίζουσι· 8, 92. Ἐς τῶν Αἰγινητέων τὸν μηδισμὸν ὀνειδίζων· et 106. Ὡς δὲ οἱ ταῦτα ὠνείδισε. 143. Ὥς τε οὐδὲν δέῃ τοῦτό γε ὀνειδίζειν. Quæ variam oſtendunt eius uſurpationem, faciuntque, ut hæc vulgata ſordida et conſarcinata male exiſtimem, (nam neque dicitur apud Græcos verbum ὀνειδίζειν iunctum duobus accuſativis) præ illis, quæ in MS. leguntur, nempe: ἀχαρίτην τοι οὐκ ὀνειδίζω· et includenda parentheſi. Nam vocis huius ἀχαρίτης ingenuitas non magis mihi ſuſpecta venit, quam alia, Ἀχάριστος in huius libri cap. 90. vel ἀχάριτα cap. 207. prout hoc ipſum ἀχάριτος etiam modo ex uno exemplo memorant, nempe Plutarchi Solone.

16, 13. Παιδός σε τοὐμοῦ.] MS. τοῦ ἐμοῦ.

16, 22. Οἰκὸς ἐςι.] Sic eſt in MS. non εἰκὸς, ut eſt in antecedentis, quod ita frequentatur Herodoto, ut ſolum annotatum ſit ab Porto, vocis εἰκὸς ne mentionem quidem faciat; certe οἰκότα ter repetuntur in lib. 8. cap. 60. Et iam ſupra habuiſti cap. 27., ac ſæpius infra monere oportebit. Mox vocem ἀπήμονα adnexui verbo ἀποσκήπτειν, a quo per comma in omnibus editionibus ſolebat divelli, quum Valla in Latinis id iam feciſſet.

16, 31. Λογάσι τε νεηνίῃσί τε καὶ κυσί.] Hæc quum ſic confeciſſent editores, etiam verſio ſimilis procuſa eſt *viris delectis iuvenibusque et canibus*. Quo nihil naſutius; tanquam λογάδες non niſi de viris delectis intelligi deberent, etquum Thucydides aliique λογάδας dicunt, non flos militaris ætatis, ſed ſolum viri accipiendi eſſent. Nugæ prorſus. Lege ex optimo MS. deleta una ſupervacua ex copulativis, λογάσι τε νεηνίῃσι καὶ κυσί. *Et delectis iuvenibus et canibus*. Quid quod ne petierunt quidem plura Myſi. Dixit paulo ante Προσδεόμεθα σεῦ τὸν παῖδα καὶ λογάδας νεηνίας καὶ κύνας συμπέμψαι ἡμῖν, prout crebrius hanc vocem uſurpari in hac hiſtoria docet Lexicon Æmil. Porti: 807
et certe hic locus eſt, quem innuit in verbo ἐξηρτυμένοι, citans ἐξηρτυμένοι λογάσι νεηνίαις, oblitus Ioniſmi. Salmaſius in Re militari Rom. p. 146. ex Onoſandro adducit λογάδας ςρατιώτας, quem vide. Sed ne turbet, quod λογάδες ex ſe ſit fœmininum, annotavit idem ad Simmiæ Ovum pag. 172. σποράδας πόδας et plura. Diodorus Sicul. 14, 67. μεγίςοις ἀνθρώποις dixit.

16, 34. Ὁ ξεῖνος αὐτὸς δή.] Sic ſane cap. 84. Ὁ ὦν δὴ Ὑροιάδης αὐτὸς ὁ Μάρδος. MS. tamen hoc loco ὁ ξεῖνος οὗτος δή. Et videtur operoſior Herodotus in demonſtrando Adraſto, ſicut etiam vox iſta intentius eum deſignat; ut ſic repetens cap. 45. Ἄδρηςος δὲ —— οὗτος δὴ ὁ φονεὺς. Et cap. 32. Οὗτος ἐκεῖνος ὃν σὺ ζητεῖς. Et cap. 85. Ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφωνος. Et cap. 91. Ὁ Κῦρος οὗτος. Et cap. 110. Οὗτος δὴ βουκόλος. Nolo tacere in MS. etiam exſtare Ὄλυμπον, non Οὔλυμπον, etſi et ante et poſtea ſic gravet.

16, 38. Ἀγγελίων τῷ Κροίσῳ.] MS. ἀγγελίων Κροίσῳ. Ipſa lectio elatior id commendat. Ac deinde ἐσήμαινε, non ἐσήμαινε: quod nemo non eſt probaturus, etſi ſtatim ſequatur προσεσήμαινε.

16, 47. Ἐπίςιον.] Sic dici pro ἐφέςιον, ut ἱςίη pro Ἑςίη, et Ἱςιητόριον pro ἑςιατόριον notavit bene ſuis locis Æmil. Portus in Lexico. Modo ſi quid ea res iuvat literas, iſta ipſa tria notavit quoque Ezech. Spanhemius ad Callimachum pag. 522., niſi quod vitioſe apud Herodotum ſcribit dici Ἱςιατόριον. Fruere, qui potes: ſed ſi de voce hac aliquid placet, potius lege Porphyrii Quæſtiones Homericas num. 2., ubi agit de ignibus Troianis in poëta aliquoties occurrentibus, ubi vult intelligi ὅτι Τρῶες αὐθιγενεῖς καὶ οὐ ξένοι, ἀλλ' ἑςίαν ἔχοντες, ὡς ἐν ἄλλοις περὶ τῶν αὐτῶν φησι Τρῶας μὲν λέξασθαι ἐφέστιοι ὅσσοι ἔασι, τουτέστιν, ὅσοι πῦρ καὶ ἑςίας ἔχουσιν· ὡς καὶ ἐν ἄλλοις, Ἦλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφέςιος, ἤτοι ἐς τὴν ἑςίαν· ἑςία δὲ ὁ οἶκος. Ὁ οὖν κεκτημένος οἰκίαν, ἐφέςιος· ὁ δὲ ἄπολις καὶ φυγὰς, ἀφρήτωρ, ἀθέμιςος, ἀνέςιος &c. Si ullis aliis, certe his illuſtrantur ea, quæ ſcribit Herodotus 8, 61. inter Themiſtoclem et Adimantum acta.

17, 1. Φύλακα συμπέμψας αὐτῷ.] Nihil cauſæ eſt, ut nunc in loquendo tangat filium, quem modo memoravit. Invidia oneranda eſt in Adraſtum, ut docet optimus MS. legendo αὐτὸν, quum illud αὐτῷ videatur imperite iteratum ex cap. 36. Ex eodem MS. etiam admiſi εὑρήκοι, quod alii iam ex codicibus ſcriptis protulerant, et poſtea Κροῖσος δὲ τούτων ἀκούων, non ἀκούσας.

17, 7. Καθήραντα.] MS. καθήραντα, quod expreſſi, ut infra καθήραντος.

17, 16. Ὡς εἰκός.] Ne hic quidem eam vulgari Græciæ uſurpatam vocem quietam tolerat optimus MS. ſed ut corruptam mutat in ὡς οἰκὸς, ut et paulo ante et cap. 137. οὐ γὰρ δή φησι οἰκὸς εἶναι. Sic enim habet MS. pro εἰκὸς. Cap. 155. Ὡς οἴκασι, eſt in eodem MS. pro εἴκασι. Cap. 56. lib. 2. οἰκὸς et ibidem οἰκότα pro εἰκότα. Etiam 3, 38.

17, 20. Παρὰ τὸ σῆμα.] Vertunt *ad ſepulcrum*, et divulſa ab antecedentibus volunt iungi ſequentibus. At quæ iſta loquutio: *ad ſepulcrum ſeſe ſuper buſtum transfodit*? an ex altero utro non ſatis perſpicitur mens Herodoti? Senſus erat in his clariſſimus, quum dicitur ſuper buſtum feciſſe quodcunque. Laudemus igitur optimum MS. qui nobis Herodoti manum pariter ſervavit, ac veram ſententiam indicat, exhibendo περὶ τὸ σῆμα, idque non ad ſequentia, ſed ad præcedentia pertinet. Verte igitur mutata diſtinctione; *ubi ſilentium hominum fuit circa ſepulcrum, —— ſeſe ſuper buſtum transfodit*. Deinde MS. αὐτὸς ᾔδεε, non οἶδε, non ᾔδεε, et iam notavit Gale idem ex ſuorum codicum uno.

17, 30. Καταβαλεῖν αὐτῶν αὐξανομένην.] Vertunt, *potentiam Perſicam priusquam magna efficeretur, occupare*. At in Græco plus eſt, et non modo occupare deſignat, ſed prorſus tollere et evertere. Sed et id præterquam quod nimium videtur, parum ſenſui convenit, quum plerumque legamus creſcenti imperio aliquem reſiſtere, invidere, et incrementa impedire, non creſcentem potentiam penitus tollere, quod tam facile nequivit Crœſus ſibi proponere. Neſcio quid reſpexerit interpres. Sed MS. Florentiæ habet καταλαβεῖν, idque ad verſionem accedit, quaſi cuperet continere et reprimere dominationem augentem. Cap. 87.

87. Πάντα μὲν ἄνδρα σβεννύντα τὸ πῦρ, δυναμένους δὲ οὐκέτι καταλαβεῖν, in quo loco abſurde ſe movet Æm. Portus.

17, 39. Ἀπέστειλε.] MS. ἀπέστελλε, omnino recte; nec enim id nunc cohæret cum proxime antecedenti ἀπέπεμψε, ſed reſpicit remotius ἐπέμπετο, ἀπεπειρᾶτο, et hinc ſequens eſt ἀπέπεμπε. Nec temere a me factum reor, quum paulo ante ex MS. repoſui Ἄβας τὰς Φωκέων pro τῶν, aut mox πειρώμενος ex eodem pro πειρεόμενος.

17, 47. Ἡμερολογέοντας τὸν λοιπὸν χρόνον ἕκαστον τῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι.] Sic quidem editores loquuturos perſuadeor: an vero Herodotus ita ſcripſerit videamus. 808 Nec vero ambigendi aliam cauſam habeo, quam ſolum codicem MS. Florentinum, quem ipſe inſpexi, aliis quid viderint celantibus, et certe lectorem non inſtruentibus: in eo autem exſtat clare ἕκαστος. Et probe ſane video vel priora vel poſteriora. Habeo quoque aliquam notitiam vulgatæ ſyntaxeos. Sed cogor indulgere tamen codicis MSti lectioni, etſi vix rationem dare queam. Sed ſuper omnia ſufficere oportet, ſi aperiat ſe Herodotus. Illius enim arbitratu, ſi pateat claris exemplis, ſtare oportet. Is ſcribit lib. 2. c. 73. Τῆς σμύρνης ᾠὸν πλάσσειν ὅσον τε δυνατός εἶναι φέρειν· μετὰ δὲ πειρᾶσθαι αὐτὸ φορέοντα &c. Et cap. 141. Ὀλοφυρόμενον δ' ἄρα μιν ἐπελθεῖν ὕπνον, καί οἱ δόξαι ἐν τῇ ὄψει ἐπιστάντα τὸν θεὸν θαρσύνειν, ὡς οὐδὲν πείσεται ἄχαρι ἀντιάζων τὸν Ἀραβίων στρατόν. ΑΥΤΟΣ ΓΑΡ ΟΙ ΠΕΜΨΕΙΝ τιμωρούς· τούτοισι μὲν δὴ πίσυνον τοῖσι ἐνυπνίοισι &c. Omnino quicunque ſcriptor dixiſſet αὐτὸν γάρ οἱ πέμψειν &c. Rurſus eodem ſecundo libro cap. 162. Παρέσεσθαι γὰρ καὶ αὐτὸς καὶ ἄλλους ἄξειν. Nemo in his vetuiſſet Herodotum ſcribere αὐτὸν, prout hoc caſu etiam utitur, 1, 63. Ἔλεγον τὰ ἐντεταλμένα ὑπὸ Πεισιστράτου, θαρσέειν τε κελεύοντες καὶ ἀπιέναι ἕκαστον ἐπὶ τὰ ἑωυτοῦ. Hoc placet omnibus, at non placet MS. Mediceo, in quo legitur ἕκαστος. Lib. 3, 63. Φὰς γὰρ ἥκειν ἄγγελος· et 144. Ἔφασαν εἶναι ἑτοῖμοι· lib. 4. cap. 81. Κομισθῆναί τε δὴ χρῆμα πολλῶν ἀρδίων, καί οἱ δόξαι ἐξ αὐτέων μνημόσυνον ποιήσαντι λιπέσθαι. Ubi MS. idem ποιήσας. lib. 6. cap. 61. Τὴν δὲ πάντως κελεύειν οἱ ἐπιδεῖξαι· ὁρῶσα δὲ τὴν γυναῖκα περὶ πολλοῦ ποιευμένην ἰδέσθαι, οὕτω δὴ τὴν τροφὸν δεῖξαι τὸ παιδίον· ut indicavi exſtare in MS. ubi vulgo ὁρῶσαν. Scilicet quaſi poſt multa in accuſativo prolata reciprocans anhelitum, orationem petit ab integro, et ſtatim poſt id factum reminiſcens priorum iterat quartum caſum, quod grammatici varie appellant. Illic vide plura.

17, 48. Ἐπηρωτέοντας.] MS. ἐπειρωτῶντας. Sicut et mox ἐπειρώτων pro ἐπηρώτεον. Deinde ὅτι πολλῶν τυγχάνοι, non τυγχάνει, et ἐθέσπισε pro θεσπίσει.

18, 10. Κρατερῇ οἷα χελώνης.] Quum Aldus et Camerarius edidiſſent κραταιρίνοιο, neſcio quid ſequutus fuerit Stephanus, ut hac voce in margines expulſa ita inquinaret contextum, ut adeo ineptum aliquid ſupponeret, quum nihil Herodoto noceret, niſi confuſio literarum η et ι, quam ſciebat ab pronuntiatione exſtare. Mediceus MS. plane exhibet κραταιρίνοιο. Quæ vox licet ignota Lexicographis Græcis, ſed proba; et ſic legiſſe patrem meum video, qui eam vocem in Lexico Scapulæ, ſicut nec Stephanus in Theſauro annotavit, nedum eius compilator, appoſuit. Id miror, unde Stephanus arceſſere potuerit centonem adeo inſulſis verbis conſutum, quum haberet ante oculos lectionem Suidæ, in quo edebant Ὀσμή δ' ἐς φρένας ἤλυθέ μευ κρατερίνοιο χελώνης, inſigni quidem ſocordia in metiendis pedibus, ſed bene intellecto ſenſu, quum Æmil. Portus ibi interpretaretur *pellem robuſtam habentis*. In quo eodem Suidæ loco iam Hadr. Iunius manu ſua correxit perſpicue κραταιρίνοιο, et in MS. Lugdun. is ipſe verſus ita exhibetur Ὀσμή μ' ἐς φρένας ἤλυθε κρατ. propius ad veram lectionem. Sed primus publice de Herodoti hoc loco bene meritus fuit Fr. Vigerius ad Euſebii Præparationem, cuius verba hæc ſunt: „ Ita Herodoti editio Græco-Lat. Henr. Stephani: qui e regione huius vers. annotat; in manuſcr. legi κραταιρήνοιο pro κρατερῇ οἷα. Sane vereor. ut κρατερὸς valde ſit in uſu pro κρατερός, et noſter hic Oenomaus aliquid τοῦ κραταιρήνοιο ſimilius probaſſe viſus eſt. Id fortaſſis erat κραταιρίνοιο (nam et Suidas habet κρατερίνοιο) ut enim dicunt κραταιγύαλος, κραταίπους et ſimil. ſic κραταίρινος dici queat, hoc eſt, teſtæ durioris, σκληροτέρου καὶ στερροτέρου δέρματος. Eſt enim ῥινὸς, δέρμα, βύρσα, immo et ἀσπὶς, ut notum eſt, cui non abſimilis illa teſtudinis domuncula σύμφυτος. Audi Homerum hymno in Mercur. v. 48. ubi de teſtudine illa novam in citharam a Mercurio conformata Πειρήνας διὰ νῶτα διὰ ῥινοῖο χελώνης. Prope eſt, ut legendum putem κραταιρίνοιο. Quæ enim, aut cuiusmodi eſt iſta coniunctio, διὰ νῶτα, διὰ ῥινοῖο? Hæc præclara". Cæterum ſicut ſtupeas in Lexico Æmilii Porti non occurrere vocem κραταίρινος, quum occurrat tum vox οἷα, tum χελώνη, utrobique hoc ipſo loco memorato, ſed ſine mentione vocis κραταίρινος; tum non minus ſtupe ad abſurditatem Kuſteri tunc Cantabrigienſis, hoc eſt, compilationem præcedentium in voce Κροῖσος [ſed putem potius ſic ſcribendum eſſe: Ὀσμή δ' ἐς φρένας ἦλθε κραταιρίνοιο χελώνης. Nam κρατερίνοιο quod Suidas habet metro verſus repugnat. Eſt autem κραταίρινος χελώνη, teſtudo duro vel firmo corio tecta: a κραταιὸς firmus, et ῥινὸς corium.] Quum ante xxx. annos illa præcedentia habuerim in promptu, ibi nunc ita commentantur. Poſt centum annos veniet alius Ædituus, qui ſtuprum Muſæ inferat. Immo iam antea ſcripſerat Cantabrigiæ Th. Gale [Lego κραταιρίνοιο. Confirmat margo et Suidas in Κροῖσος.] Nempe ibi magnas 809 res agunt hoc modo ſcribentes.

18, 10. Ἐμηχανᾶτο] Longe decentius hoc eſt præ vulgato ἐμηχανήσατο.

18, 34. Ἢ ὅτι καὶ τοῦτο ἐνόμισε μ. α. ἐκτῆσθαι *Quam quod et hoc Crœſus verax vaticinium ſe nactum eſſe exiſtimavit.*] Sic vertunt. Sed ſodes, an id dicunt Græca? An quia peregrinus explorans probavit, ideo poteſt dici ἐκτῆσθαι eo ſenſu, quo ſæpiſſime adhiberi ab Herodoto docent exempla in Æm. Porti Lexico collecta? Ubi ſane et hic locus citatur. Omnino Crœſus non poſſidet, non habet hoc oraculum, ut illic vertitur. Tolerabilius eſt Vallæ *nanciſci*. Cæterum MS. τοῦτο νενόμικε et κεκτῆσθαι. Et puto ſcribendum ἢ ὅτι καὶ τοῦτον ἐνόμισε μ. α. κεκτῆσθαι: hoc eſt, *quam quod et illum* (nempe Amphiaraum) *verax oraculum tenere arbitratus ſit.* Ad quam ſententiam eximie habes 2, 172. Ὡς οὐδενὸς ἐοῦσι ἀξίοισι, nempe θεοῖσι, ψευδέα τε μαντήϊα κεκτημένοισι. Adde ad caput 95. eiusdem libri.

18, 36. Κτήνεά τε γὰρ τὰ θύσιμα πάντα τρισχίλια ἔθυσε.] Quum Valla interpretatus eſſet *Immolavit lecta pecora numero ter mille*, illuſtrare perrexit Æmil. Portus in Lexico: [θύσιμα κτήνεα Ion. pro comm. ἱερεῖα λεκτὰ, ἃ θύειν νόμος καὶ θέμις. Pecudes victimæque lectæ, quas immolare licet, fas eſt, et mos permittit vel flagitat.] Atque ita hactenus. Sed porro in voce Πάντα commentatur ita [Πάντα Ion. et Poët. redundans. κτήνεα τὰ θύσιμα πάντα τρισχίλια ἔθυσε. *Lectas pecudes, lectas victimas numero ter mille immolavit.*] Mira ſane doctrina, quum ſtatim in iſto Lexico ſequatur ex 9, 80. Παυσανίῃ δὲ πάντα δέκα ἐξαιρέθη. *Pauſaniæ ſunt ex omnibus dena* &c. Itaque merito dixit Cl. Gale Vallam hæc non intellexiſſe. Sed Caſaubonus non modo ad Athenæum hæc illuſtravit, ſed etiam ad Strabonem pag. 70., ubi πάντα monet intelligi ἑκάστου γένεος. Quo ipſo modo agit in Moſe ad Exodum 9, 6. Caſtalio. Vult enim Crœſum ita inſtauraviſſe ſacrificium, ut ex omni genere animalium, quod lege ſacrorum licebat Diis offerre, immolarentur tria millia. Nam Galeum feſellit calamus, dum in eius nota editum vides [lege: *trecena omnia.*

18, 40. Μᾶλλον τοι τούτοισι ἀνακτήσασθαι.] MS. μᾶλλόν τι τούτοισι ἀνακτήσεσθαι. Quod ad prius μᾶλλόν τι, eſt continuum Herodoti. Cap. 74. Καὶ μᾶλλόν τι ἔσπευσαν εἰρήνην γενέσθαι et cap. 99. Τὸ δὲ καὶ μᾶλλόν τι ἐπετηδεύθη. Poſterius futurum nequit illi auferri, quum participio ἐλπίζων aut id aut præſens ubique adnectat. Cap. 54. Πάγχυ τε ἐλπίσας καταλύσειν τὴν Κύρου βασιληΐην. 3, 143. Ἐλπίζων δέ μιν ἀποθανέεσθαι. Etiam deinde ἐξαπάλαστα, τριπάλαστα, παλαστιαῖα. Quæ doctiora ſunt, quam ut potuerint noſſe editores. Habuerit reliqua Græcia diphthongum, certe vel Herodotus ex doctrina vel ex more patriæ aut alia conſuetudine poteſt illam vitaviſſe. Id docet inæſtimabilis bonitas codicis Medicei. Ἡμιπλίνθια video reddi Latine *ſemilateres*, ſed Vitruvius agnoſcit *ſemilateria*, quæ etiam expolit Salmaſius in Plinianis Exercit. pag. 1233.

18, ult. Τρία ἡμιτάλαντα.] Donavi Vallæ ſuam interpretationem, etſi haud dubie factam non ex arte: quippe patet eum pro eodem habere τρία ἡμιτάλαντα et τρίτον ἡμιτάλαντον. Illa enim nunc vertit *pondo duorum et dimidii talenti*, quum debuiſſet *talenti et ſemiſſis*, ut ſemilateria puriſſimi auri habuerint minus pondus, (ut ſemper fieri ſolet) quam iſta λευκοῦ χρυσοῦ, quæ erant διτάλαντα. Et bene curavit maximus Caſaubonus ad Theophraſti Characterem ἀπονοίας; non tamen ſatis providum et cautum, ut patet ex cap. 3. lib. 1. operis paterni de Pecunia Vetere.

19, 3. Λέοντος εἰκόνα χρυσοῦ.] Quo animo hunc leonem dedicaverit, aut cuius rei ſymbolum eſſet futurus, quum Herodotus plane taceat, ſuſtinuit ſcribere Pignorius ad tabulam Iliacam pag. 23. [*Leonis ſignum* *id*

in Zodiaco Ægyptii domicilium ſolis appellaverunt, et ideo Crœſus Delphos inter alia Anathemata leonem aureum miſit. Herod. lib. 1.] Quod ſi cui placet, ego non invideo.

19, 5. Κατεκαίετο ὁ ἐν Δελφοῖσι νηός.] Incendio per Piſiſtratidas excitato, prout ex Scholiis Pindari illuſtrat Scaliger in Animadverſionibus p. 94.

19, 11. Μεγάθεϊ μεγάλους.] Facile ſic lingua rapitur ad eandem pronunciationem, ſi modo in proclive trahi ſe ſiverit Herodotus. Nam optimus liber habet μεγάθεϊ, quæ ipſa ratio ſcribendi in eo ſervatur etiam cap. 70., ubi repetebant editiones illud α, quum cap. 60. retineant μεγάθεος. Sic certe eripio Æm. Porto hæc duo loca ex libro 1., quibus addo ex cap. 98., (etſi illic tacuerim et reliquerim) in quibus ipſe vidi et notavi ex MS. literam ε, quod in reliquis non feci, ſed credo tamen exſtare, ut fere nusquam Herodotus ſcripſerit μέγαθος. Præter Portum ſciat hoc etiam Camerarius, qui in propriis Dialecti Ionicæ pagina huius editionis 719. hoc μέγαθος recenſuit.

810 19, 18. Ἐπὶ τοῦ προνηΐου τῆς γωνίης.] Ambiguitas ſedet in his vocibus. Et Valla quidem interpretatus *ſuggrundam anguli templi* oſtendit, quomodo conſtruxerit, iungendo ἐπὶ τοῦ προνηΐου. Sed Herodotus dicens προνήϊον, indicat ſuggrundam illam quamcunque non poſſe ſeparari ab voce templi: unde vituperat Vallam Æm. Portus, ſcribens. [προνήϊον τὸ Ion. et Poët. pro com. πρόναον, templi veſtibulum. Lat. interpres ſuggrundam vocat. Sed non videtur hæc interpretatio huic loco ſatis apte convenire.] Inique prorſus, quum non ſuggrundam, ſed ſuggrundam templi ſcripſerit Valla, niſi Portus quoque velit genitivum *templi* ab antecedenti ſuo ſermone hic iterum intelligi. Videtur Valla quaſi προεξέδρην Xerxis ex lib. 7. huc trahere explicando. Itaque quum Latinis etiam talia compoſita in uſu fuiſſe conſtaret, ut ſunt antefixa, infranares μέσαξ, ſuperalia ἐπενδύτης; veſtibulum Romanis ædibus in hiſtoria Græca relinquens, uſurpavi ex gloſſis præeunte Stephano vocem *antetemplum*; neque opinans ulli ναῷ poſſe apponi varia προνήϊα, ſed unum modo unicuique, cenſui intelligendum ἐπὶ τῆς γωνίης τοῦ προνηΐου *in angulo antetempli.* Utique angulus γωνίη nequit ſupponi habuiſſe peculiare προνήϊον, ſed forma προνηΐου poteſt ſic fuiſſe concepta, ut foret anguloſum. Nimirum ædes ſacræ veterum habebant προνάους καὶ ἐπισθοδόμους τῶν ἱερῶν, ut clare nos docet Diodorus Sicul. XIV, 42. in hiſtoria Siciliæ ſub Dionyſio, ubi reddunt *veſtibula et poſtica*, quum ignorent, quales πρόναοι fuerint, et vix quidquam ſimile veſtibulo.

19, 20. Θεοφανίοισι.] Si Ægyptia tractaremus, poteram θεοφανίην hic tolerare ut 2, 62. Λυχνοκαΐην in Sai. Sed verius opinor in MS. legi Θεοφανίοισι, et tam vere, ut priore expulſo poſterius receperim. Et ſatis firmum fidei pignus eſt MS. Mediceus, ſed non eſt dubium, quin ita quoque exſtiterit in exemplari, quo uſus fuit Valla, inde vertens *Theophaniorum*, quod non convenit τοῖσι θεοφανίοισι. Deinde adeſt ipſa proprietas in feſtorum typis, prout ex Polluce et Syneſio Meurſius habet Θεοφάνια, qui quum omiſerit Herodotum, Pet. Caſtellanus Græca et Latina ex eo citat, prout in editionibus habentur. Sane perperam; et iuvit tamen Portum quoque in his ludere, ſed prorſus abſurde: et quæſo quam ſuperſtitioſe, dicam? an attente in Theſauro Stephanus? Ne quid omitteret, præmittens Θεοφάνεια τὰ, ſive Θεοφανίαι αἱ, feſtum ſolenne, ſubiungit nonniſi hunc locum Herodoti. Quid autem affert Th. Gale? nempe Θεοφανίοισι Plutarchus, Pollux, Syneſius. Delphi celebrabant Apollinis Theophania. Tangit Virgilius IV. Æneidos] nullo melior antiquioribus. Sane et Θεοφάνια ab aliis memorantur ex Philoſtrato. Etiam 2, 171. ſunt Θεσμοφόρια.

19, 29. Βουλόμενος χαρίσασθαι.] MS. χαρίζεσθαι.

19, 42. Ὁμοίως καὶ αἰχμὴν στερεὴν πᾶσαν χρυσέην καὶ τὸ ξυστόν.] Importunis modis in hoc loco laudi ſuæ eripitur Herodotus, quod etſi conniventes prætermittant viri docti, oſtendunt ſe in parvis acutos, in maioribus cæcutire, etſi rebus probent hæc omnia affatim ab eis examinata fuiſſe. Quid enim ſit ex fide interpretum? nempe creditur narrari Crœſum donaviſſe Amphiarao clypeum ex auro totum, totamque ex auro ſolido haſtam, et xyſtum cum ſuis iaculis (pro quibus quatuor vocibus ſuppoſitæ ſunt ab Stephano, *haſtile cum ſuis ſpiculis*, prout quoque recepit in ſuum ſpecimen Fridericus) Porto admittente *haſtile*, in αἰχμῆς non niſi *haſtam* noſcente. Cæterum maior inſidet difficultas. Nam quisquis es, qui legis, te rogo, an illa quæ annumeravi, non perſpicue aut tria ſint aut pro quaternis habenda? et tamen dicit Herodotus modo τὰ ἀμφότερα, et vertunt ipſi *quæ ambo.* Quæ quomodo ſimplicitati ſcriptoris huius conveniunt? Ubi certe non aliter agit, quam paulo poſt in capite ſequenti, quia nunc memorantur oracula duo Delphicum et Amphiarai, ad quæ miſit Crœſus dona, ideo illic rurſus ponit τῶν δὲ μαντηΐων ἀμφοτέρων &c. et in libro 2. c. 164. quum nominaviſſet Aprien et Amaſin, ἐγένετο ἀμφότερα. Neque enim probari poteſt Herodotum a voce ἀμφότερα excepiſſe clypeum ſolum vel clypeum cum haſta, et tantum eam retuliſſe ad poſtrema, haſtile et ſpicula, aut ad haſtam et haſtile cum ſpiculis, tanquam aliquot ſpicula cum uno haſtili reliqua manſerint Thebis, aut haſta cum haſtili et ſpiculis. Fieri nequit, quin appareat unicuique locum hunc eſſe fœde ſordidum; nec tamen ullius ingenium polire curavit, nedum ut aggreſſus fuerit accuſare. Ut ipſe faciam, poſtquam prima iuventus mea in hoc loco hæſit, referas acceptum oportet unico MSto Mediceo, quo arbitro delenda prorſus eſt altera coniunctio, etſi potius non tam delenda eſt, quam demittenda ad inferiorem verſum, ubi eximie et concinnius locum ſuum tuetur. Ita enim perfectiſſime MS. Καὶ αἰχμὴν στερεὴν πᾶσαν χρυσέην, τὸ ξυστὸν τῇσι λόγχῃσι ἐὸν ὁμοίως χρύσεον· τὰ ἔτι καὶ ἀμφότερα ἐς ἐμὲ ἦν κείμενα 811 &c. *Solidamque haſtam auream univerſam, haſtile cum acuminibus ſimiliter aureum adeſt, quæ utraque etiam ad meam* &c. Sunt enim partes αἰχμῆς proprie ξυστὸς et duæ ad lædendum λόγχαι, quæ alioqui dici ſolent σαυρωτὴρ et ἐπιδορατίς. Et in tali ſenſu utplurimum Herodotus uſurpat particulam καὶ, ut optimo iure eam deſcendere in hunc ſuum locum iubeat codex optimus. Eſt enim cap. 92. Ταῦτα μὲν καὶ ἔτι ἐς ἐμὲ ἦν περιεόντα, et ſæpiſſime.

20, 1. Προσθέηται φίλον.] MS. προσθέοιτο et hic et inferius, quod gratiſſimum.

20, 7. Ἐξευρημάτων] Nihil Valla. Stephanus, *dona veſtris inventis convenientia.* Et illud inventum iactat in Lexico Portus. Quod tamen neſcio quomodo minus aptum, ubi ſermo de oraculo, certe nimis plebeium: neque quum cap. 48. dixit ὅτι οἱ ἐξευρήκεε, τὰ αὐτὸς ἐποίησε, Valla verbum *invenire* uſurpat, ſed *quod comperiſſet, quod ipſe fecerat.* Intelligit ergo, *dona digna dedit notitiæ arcanorum.*

20, 10. Οἱ μὲν ταῦτα ἐπειρώτεον.] MS. ἐπειρώτων. Et mox καταλῦσαι pro καταλύσειν, quod futurum in proxime ſequentibus haberi oportet.

20, 18. Πέμψας αὖτις ἐς Πυθὼ Δελφοὺς, δωρέεται.] Mirifica loquendi ſolennitas Πυθὼ Δελφοὶ velut unius loci nomen. Magis audax et veteratoria verſio *rurſus mitteret Delphos ad Pythiam dona.* Male diſtinctus locus, et ſic componendus: πέμψας αὖτις ἐς Πυθὼ, Δελφοὺς δωρέεται &c. Δελφοὺς enim notat ipſos cives Delphicos, hos donat illis muneribus.

20, 22. Ἀγγελίην.] Eſt lepidum nec inſuave cognitu, quid viri docti ſpeculentur in hac Herodotea quadam angelia. Probabile ſatis eſt circa iſta celebria oracula ſacerdotes excogitaviſſe varia ad cauſam lucri, quibus conſultores exciperentur vel pro donorum pretio vel beneficiorum reſpectu, quæ hic tanguntur. Æmil. Porto placet in Lexico [peculiari quodam modo apud Herodotum ſumitur pro præcipua poteſtate renuntiandi oraculi, quod quis audivit? Delphi Crœſo dederunt in oraculo renuntiando prærogativam?] Quod totum ſcilicet eſt imaginarium commentum. Et tamen excogitavit Henr. Stephanus in Herodoti editione *et renunciando oraculo*, quum Valla in verſione Latina id omiſiſſet, quamvis Stephanus notet Vallam legiſſe ἀτελίην, quod neſcio unde pro iuſto proferat, quum nulla vox ſimilis in Latinis interveniat. Sed in Theſaurum ita retulit ibidem Stephanus: Ἀγγελία pro relatione, ſecundum quosdam, apud Herodotum lib. 1. ubi quod ille dicit προμαντηΐην καὶ ἀγγελίην, vertit interpres, *primas partes in conſulendo oraculo et referendo.*] Quanto adſtrictior Valla, eo copioſior; ſed plena Italica interpretatio, etiam ſerie donorum mutata, ut προεδρίην primam ponat: *donarno a Creſo il primo luogo del tempio per ſua ſedia. Le prime parti della conſultatione all' oraculo, perpetua eſſemptione.* Illa autem plerumque ſolet ſequi Vallam, non Herodotea Græca. Unde igitur accepit iſta? Ut ex his nugis igitur tandem eripiamur, beneficium eſt optimi codicis, in quo clare exaratum eſt ἀτελείην. Indulgentia et comitas ſolennis, qua ſe invicem vicinæ et amicæ urbes honorabant, aut urbes tribuebant regnis propter accepta beneficia. Sed ad Delphos unice pertinet inſcriptio Whelero et Sponio tam feliciter ſpectata ΤΥΧΑ ΔΕΛΦΟ —— ΑΝ ΠΑΤΡΩΝΑ —— ΩΝΙΟ ΕΥΔΩΡΩΙ —— ΤΑΡΧΟΥ ΒΟΙΩΤΟΙΣ — ΤΑΝΑΓΡΑΣ ΑΥΤΟΙΣ. ΕΓΓΟΝΟΙΣ. ΠΡΟΞΕΝΕΙΑΝ. ΠΡΟΜΑΝΤΕΙΑΝ. ἀτε-ΛΕΙΑΝ.

ΛΕΙΑΝ. ΑΣΤΛΙΑΝ. ΠΡΟΕΔΡΙΑΝ. ΠΡΟΔΙΚΙΑΝ. ΕΠΙΤΙΜΑΝ &c. Simile eſt inter Marmora Oxonienſia p. 291. Εἶναι δὲ καὶ αὐτὸν πρόξενον καὶ εὐεργέτην τοῦ ἱεροῦ καὶ Δηλίων καὶ αὐτὸν, καὶ ἐγγόνους· εἶναι δὲ αὐτοῖς ἀτέλειαν ἐν Δήλῳ, καὶ — ων καὶ γῆς καὶ οἰκίας ἔγκτησιν καὶ πρόσοδον πρὸς τὴν βουλὴν, καὶ τὸν δῆμον πρώτοις μετὰ τὰ ἱερὰ καὶ προεδρίαν ἐν τοῖς ἀγῶσι καὶ αὐτῷ καὶ ἐγγόνοις καὶ τὰ ἄλλα ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις προξένοις καὶ εὐεργέταις δέδοται. Similis erat προπομπεία apud alios. Dio Chryſoſtomus ad Nicomedienſes pag. 479. Εἰ μή τι νῦν δοκεῖτε αὐτοὺς ὑπὲρ τῆς προπομπείας καλῶς ἀγωνίζεσθαι, καθάπερ ἐν μυστηρίῳ τινὶ, παίζοντας ὑπὲρ ἀλλοτρίου πράγματος. Itaque etiam lib. 9, 72. Decelenſibus in urbe Sparta ſcribitur conceſſa ἀτελείη τε καὶ προεδρίη.

20, 38. Βασιλεύειν Μήδων.] MS. βασιλεύσειν. Quippe et ſequitur παύσεσθαι, et antea iam firmavimus.

21, 2. Ὄσσην τε καὶ τὸν Οὔλυμπον.] Ut 7, 173. Μεταξὺ δὲ Οὐλύμπου τοῦ οὔρεος ἐόντα καὶ τῆς Ὄσσης. Interim hoc loco mirari certe oportet, quis ſibi tantum arrogaverit, ut quum Aldus et Camerarius ediderint Ὄσσαν, in mediis editionibus uſque ad hanc ætatem id ſic mutaret, præſertim ubi id fieret contra MSS. ſicut et Mediceus codex clare habet Ὄσσαν. Non enim ad hoc quod volo roborandum ſuſtineo adhibere citationem Stephani Byzantini ex fragmento Seguieriano in v. Δώριον, ubi etiam quidem vocat Ὄσσαν,
812 ſed ille ita citat, ut omnia ſigna Ioniſmi ex loco hoc deleret; quod quo iure aut modo fecerit Stephanus, nequaquam adſequor; niſi quod unusquisque in Herodoto voluerit ſtultitiam ſuam exercere, ut ex tot exemplis patet. Sed et Dionyſius Halicarn. 1, 17. occaſione Pelasgorum ita vocat. Utique lectionem, quam repoſui, per vocem Ὄσσαν probat Herodotus 7, 127., ubi quoniam nunc edunt Ὄλυμπος, modo Οὔλυμπον, debeo indicare prorſus in optimo exſtare pro poſteriore Ὄλυμπον, quod oblivifcebar monere; ſicut 2, 7. Νηὸν τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου, ut in loco citato ex lib. 7. omiſerim annotare.

21, 9. Εἰ δὲ χρεόν ἐστι &c.] Locus omni typographiæ tempore, quod nos ſcimus, habitus et intellectus peſſime; cui moleſtiæ primam opinor occaſionem natam ab verſione Laur. Vallæ, *quæ neque cohæret, neque illud concludit*, quod auſus fuit ipſe Valla adiicere *in principio eandem linguam eſſe, qua tempore* Herodoti uterentur Pelasgi Creſtonenſes. Sed neque ex Græcis hoc confici vult Herodotus, qui tantum indagat, utrum barbara fuerit lingua nec ne. Magnum igitur aliquid ac temerarium audendum eſſe iudicavit Henr. Stephanus, nonnulla quidem poliens ac mitigans, ſed mire tranſponens, quod tamen ſibi placere teſtantur editores ſequentes; imo ſatagunt, ut id cum laude oſtentent ac proclament in Græco exemplari hunc locum valde fuiſſe perturbatum. Id verbum ſic prolatum eſt ab Stephano, Iungermannus propagavit, Lipſiæ repetivit Fridericus, in Anglia Thomas Gale; Phil. Cluverius autem in Ital. Antiq. pag. 574. non dubitat hunc locum ex ſententia Stephani tranſpoſitum citare, et omiſſis illis verbis Καὶ ὅσα ἄλλα Πελ. ε. π. τ. ου. μετέβαλε, item illo commate quod incipit ab Εἰ τοίνυν ἦν καὶ πᾶν &c. non aliter ac ſi ex libris MSS. ſic exſtaret in editionibus, palam vitioſi omnes, et vitioſiores quam Valla in eo quod quum οἰκεῖν vertiſſent per *incolere*, mox οἰκησάντων intelligant *condiderunt*, quod non ſic directo adfirmavit Herodotus, et videri etiam poteſt in Lexico Porti. Cluverius præterea intolerandus, dum citat contra omnes codices Καὶ τοῖσι τὴν Πλακίην. Immo et fœdior eſt hallucinatio Friderici, qui quum ex Stephano adoptaſſet *Scylacen condiderunt*, adnectit cum parentheſi (*habitantes ad Helleſpontum*) quod deſeritur ab Stephano penitus, ab Cluverio refertur *Scylacem condiderunt apud Helleſpontum*. In Aldi et Camerarii editionibus abſunt illa prima εἰ δὲ, nec indicatur, unde fuerint addita in editionibus Stephani, ſed neglecta in verſione eius. Sed debent addi et ſunt in MSS. Argumentatio interim Herodotea rite procedit, ſicut in Græcis codicibus digeritur, nec eam auctor vult alia re niti, quam coniectura ſumpta ex certis et tunc haud dubie agnitis pro vero reliquiis Pelasgorum, maxime binis, tum quæ ſuper Tyrrhenos erant in Italia, tum quæ in Helleſponto circa Placiam et Scylacen. Sed ſic addit hæc bina conſideranda, ut conſtiterit plura fuiſſe Pelasgorum quoque oppida, quæ interim mutaverint nomen; quod licet contigerit, tamen ſermo eorum illos ſatis prodit etiam ab Pelasgis aliquid illic manere. Itaque ea non debuerunt ab Stephano tranſponi, quum palam falſum ſit alias civitates Pelasgicas, quæ nomen mutarunt, mutatas fuiſſe in Hellenas aut ſuam linguam dedidiciſſe, quod non magis contigit aliis, quam ipſis Athenis. Interim et in illis utriſque et in aliis iſtis mutato nomine fuit animadverſa peculiaris quædam loquela, nec plane Græca: unde colligit fuiſſe peregrinam, et, ut ipſe vocat, barbaram et peregrinam Græcis. Athenienſes vero, licet Pelasgici generis eſſent, ſicut olim ſimul vixerunt, deſeruiſſe ait eandem maiorum ſuorum linguam mutatione quæ contigit per diſceſſum Pelasgorum, et mox vicinia Hellenum eos illiciente, ut in horum ſermone deprehenderent aliquid venuſtius ac blandius ac humanius. Κρηστῶνα vero et Κρηστωνῆται defenduntur ab MS. optimo, etſi Dionyſius Halic. abierit ab hac appellatione antiqua Herodoti, non ideo iſta venia aut Stephano aut Cluverio mutandi in Crotonen aut Crotonam. Adde Hellena Doctiſſimi Er. Vindingii circa principium.

21, 29. Τῇ αὐτῇ χρέεται.] MS. τῇ αὐτῇ διαχρᾶται. Quod quidem ſatis notabile, quia Æm. Portus agnoſcit ex Herodoto διαχρᾶσθαι, διαχρῆναι et διαχρῆσθαι, ſed ut in verbi prima ſignificatione violentum aliquid ad necem uſque agnoſceret ac nihil aliud; in ſecundo vituperat neſcio quos poſt conſideratam lectionem loci 7, 54. in tertio mox velis plenis citationum fertur ad probandam utendi ſignificationem, in quarum tamen copia citat ex editione Stephanica 87, 7. Τῷ αὐτῷ τρόπῳ διαχρᾶσθαι *Eodem modo uſum eſſe.* Sed et numerus ille pravus eſt, quum 88, 7. incidat in libri ſecundi caput 127. ubi iſta verba exſtant, et infinitivum iſtud intempeſtive citatur, quum pertineat ad dialectum, quam in hoc loco reſtituo, qua etiam utitur Herodotus 2, 13. Λύχνῳ διαχρᾶσθαι, quod vel 813
ignoravit Portus, vel neglexit.

21, 31. Ἀπὸ σμικροῦ τέως τὴν ἀρχ. ὁρμ.] Quid in his loci ſit vocabulo τέως, nullus opinor me docebit, nec ipſe percipio. Immo nec quisquam in vertendo rationem habuit. Scribit Æmil. Portus [Τέως Ionice, Poët. et com. Aliquandiu. Ad aliquod tempus 14, 4.] Is eſt hic ipſe locus. In qua igitur verſione id exſtat, utrum Vallæ, an Stephani, cuius verſionem elegit Fridericus? Certe in neutra, quoniam nullum ea vox ibi locum habere poteſt, licet viri docti manum Herodoti Græcam ita paſſi fuerint conſpurcari, ut illic exſtaret. Unde illis merito exprobratur lectio ſine intellectu, multo magis depulſio infanda ab notitia dulcedi*nis Herodoteæ. Hæc enim ut ſcirem atque exſecrarer, fœdiſſimam neſcio cuius impoſtoris manum hic graſſatam eſſe*, indicavit mihi MS. unde pretioſiſſima et ad quam nullius acies unquam perventura eſſet, reſtitutione corrigo ἀπὸ σμικροῦ τέῳ τὴν &c. Cuius expoſitio etiam in margine eſt τινός. Huius voculæ frequentiam in auctore noſtro notavit Portus, ubi quisque poteſt inſpicere; ſed præter iſta ſcio exſtare lib. 2. 48. Ἐν πολλῷ τέῳ ἔλασσον ἐὸν τοῦ ἄλλου σώματος. 67. Λύκους οὐ πολλῷ τέῳ ἐόντας ἀλωπέκων μέζονας. Et cap. 124. Ἔργον ἐὸν οὐ πολλῷ τέῳ ἔλασσον. 4, 47. Ποταμοὶ οὐ πολλῷ τέῳ ἀριθμὸν ἐλάσσονες. Et cap. 86. Οὐ πολλῷ τέῳ ἐλάσσω ἑωυτοῦ. Igitur eadem membrana ſanat Herodotum lib. 3. cap. 65. Εἴ τε καὶ σθένεϊ τέῳ κατεργασάμενοι, ubi ſubripiunt Herodoto literam ε, edentes σθένεϊ τῷ.

21, 35. Ὡς δὴ ὦν ἐμοί τε δοκέει.] Intellexit Valla, *quæ cauſa mihi videtur fuiſſe* &c. Quæ cauſa quum non ſatis pateret Stephano, maluit iſte interpretari, *et ſic quoque mihi videtur*. Idque probatum Lipſiæ. Sed utrumvis æque opportunum. Nam certe quod Hellenica gens multum increverit, cauſa non poteſt eſſe infirmitatis Pelasgorum: nam et hi potuerant increviſſe acceſſione aliarum gentium. Sed neque dici poteſt, quemadmodum Hellenica gens multum increvit, ſic videri poſſe Pelasgicam, cum barbara eſſet, non magnopere creviſſe. Hoc enim nihil eſt niſi inſipida quædam ex neſcio qua ſimilitudine collectio: et barbara quoque gens potuit magnopere creviſſe. Omnino hic aliquid peculiare notat, quod non pendet ex præcedentibus, aut inde cauſam petit. Certiſſima correctio eſt, quam profero ex MS. Πρὸς δὴ ὦν ἐμοί τε δοκέει &c. hoc eſt, *præterea quoque mihi videtur*. Sunt enim duæ Herodoti opiniones de duabus gentibus, diverſæ per ſe, non quod altera alterius ſit cauſa. Notat enim particula iſta adverbii in modum uſurpata talem tranſitum et apud alios et apud Herodotum. Cap. 71. Πρὸς δὲ οὐκ οἴνῳ διαχρέωνται. Prout in capite xvi. Supplementorum integravi Dionem Caſſium, ut huic particulæ ſuavitas conſtaret.

21, 45. Χείλων δὲ.] MS. liber, cui magis erat obediendum, quam omnibus editionibus, habet recte Χίλων, perinde ut 7, 235. In multis preplacuit etiam ι, ubi requirebatur ει, notante Salmas. ad Stat. Regill. p. 64. Deinde quum vulgo legant συνεβούλευσε Ἱπποκράτεϊ non male, quoniam ita 7, 235. Εἰ μὲν δὴ συμβουλεύσαι μοι προθύμως: attamen MS. συνεβούλεε, quod refert Ioniſmi lenitatem.

22, 6. Τοῦ Ἀλκμαίωνος.] MS. conſtanter et hoc loco legit Ἀλκμέωνος et cap. 61. Ἀλκμεωνιδέων, et cap. 64. Ἀλκμεωνίδεω. Certe hinc eſt, ut et qui in iſto nomine diphthongum in ſcribendo ſervarunt, eam corripere voluerint, ut notatum eidem Salmaſio ad Simmiæ Ovum pag. 167. Et deinde Ἔδωκέ οἱ, non ἔδωκεν οἱ.

22, 9. Τῶν Ὑπερακρίων προστὰς.] Vertebat Valla *montanos*. Nec forſan valde errat, ſi modum regionis ſpectes. Nam quum hos Hyperacrios intelligant viri docti eosdem cum Diacriis, prout alii ſcriptores vocant; pars regionis quam olim habuere deſcribitur etiamnum ab inſigni Whelero pag. 387. ita: *entre les montagnes Parnes et Brauron, c'eſt a dire depuis le mont Pentelicus, la plaine de Marathon et les moutagnes Bryleſſus, Lycabettus, et Parnes iusqu'a Oropus, ce qui s'appelloit autrefois Diacria.* Sed quum mentio horum incidat in hiſtoriam Piſiſtrati, nobiliſſimam illam, et ſæpius ab eruditis ingeniis tractandam, ubi iam factioſi non erant extra urbem, ſed intra eam, omnino rectius vertiſſet *Hyperacrios*, quomodo ex Herodoto iam citavit Meurſius in Piſiſtrato cap. 3. et certe pro Diacriis poni evicit. Unde patet valde ſero Grentemesnilium veniſſe ad quærendum, qui ſint illi Hyperacrii, et perperam Vallam interpretatum eſſe, ita ut dixi, quum ſint habitantes ὑπὲρ τὴν ἄκρην. Port. Sane Valla ſecurius vertiſſet Hyperacrios, ut libro 4, 36. Ὑπερνοτίους vertit *Hypernotios*. Ὑπερακρίους vocat quoque Dionys. Halic. 1, 11. Ἀρχαϊκὸν γὰρ φιλοχωρεῖν τοῖς ὄρεσι, ὡς Ὑπεράκριοι καὶ Παράλιοι ἐν Ἀθήναις.

22, 25. Ἐπί τε τοῖσι κατεστεῶσι ἔμενε, τὴν πόλιν κοσμέων.] Quoniam ſalva in his est ſyntaxis, nemo po-
814 tuit ſubodorari vitium. At ſane ſic loqueretur forſan alius, neque inconvenienter; ſi tamen recte ita poſſit intelligi. Nimis enim ſe extendit et vergit ad deſcriptionem boni ac quieti civis loquutio illa μένειν ἐπὶ τοῖσι κατεστεῶσι, quam ut de Piſiſtrato tyrannidis auctore et factioſiſſimo capi mereatur. Nec vero Herodotus potuit eſſe, qui iſtam adeo laudabilem loquelam ſic inquinaret: quippe quem non ita ſcripſiſſe teſtatur MS. qui habet ἔνεμε. Hanc Herodoti manum eſſe opinor doctiorem, quam ut minus intente editores genium huius ſcriptoris advertentes obſervarent. Scribe igitur omiſſa diſtinctione Ἐπί τε τοῖσι κατεστεῶσι ἔνεμε τὴν πόλιν κοσμέων καλῶς καὶ εὖ. Est quidem verborum et νέμειν et κοσμεῖν eadem ferme hoc loco ſignificatio, quæ nimirum ad rectores urbium et regionum pertinet, qui paſſim et νέμειν dicuntur eas et κοσμεῖν. Sed ea præcipua veræ lectionis fides, quippe ſolet auctor ſic congrua et prorſus eadem iungere 1, 82. Συνέβησαν ἐς λόγους συνελθόντες. Sic abundat lib. 7. cap. 8. Πρῶτα μὲν ἐς Σάρδις ἐλθόντες ἅμα Ἀρισταγόρῃ τῷ Μιλησίῳ, δούλῳ δὲ ἡμετέρῳ, ἀπικόμενοι ἐνέπρησαν τά ἄλσεα. Sed noſtrum νέμειν. 3, 39. Καὶ τὰ μὲν πρῶτα τριχῇ δασάμενος τὴν πόλιν τοῖσι ἀδελφεοῖσι ἔνειμε. 5, 29. Ἀπέδεξαν τούτους μὲν τὴν πόλιν νέμειν, τῶν εὗρον τοὺς ἀγροὺς εὖ ἐξεργασμένους. Adde Portum. Iunxit fere has voces in Ovo Simmias ἴχνιον κόσμον νέμοντι ῥυθμῷ, de quo Salmaſius pag. 171.

22, 39. Ἀπεκρίθη ἐκ παλαιτέρου τὸ βάρβαρον ἔθνος τοῦ Ἑλληνικοῦ.] Mene igitur oportuit primum eſſe, qui inculcatum Herodoto per typos impreſſo ab viris doctis loquendi genus tam molliter procedens, tam ſyntaxi conveniens rurſus expellam, et lectionem ſcriptam ab Henr. Stephano productam quidem, ſed in oras relegatam, et qua turbatur ſenſus, auſus fuerim repetere auctoritate inductus codicis Medicei? Atqui unusquisque videt illa ſequentia Ἐὸν καὶ δεξιώτερον &c. referri ad Græcum genus, non ad τὸ βάρβαρον ἔθνος, quo neceſſarie id revocat conſtructio, utrisque nominativum iniungens. Verum ſcias oportet miram eſſe incuriam Herodoti circa præcedentia et ſequentia, ſed illam eruditam et non culpandam nec vitioſam, quam exempla patefacient melius. Sic 4, 50. Ἀντιτιθέμενα δὲ ταῦτα ἀντισήκωσις γίνεται, ubi alius dixiſſet ἀντιτιθεμένων δὲ τούτων. 8, 83. Ἠώς τε διέφαινε, καὶ οἱ σύλλογον τῶν ἐπιβατέων ποιησάμενοι προηγόρευε εὖ ἔχοντα μὲν ἐκ πάντων Θεμιστοκλέης. 9, 57. Καὶ ὑμῖν μὲν ἐοῦσι Περσέων ἀπείροισι πολλὴ ἔκ γε ἐμεῦ ἐγίνετο συγγνώμη ἐπαινεόντων τούτους. Ubi omnino dici debuit ἐπαινέουσι· ut pluribus iam notavit Æmil. Portus in Lexico in voce Συνηδέαται. 8, 87. Καὶ ἡ οὐκ ἔχουσα διαφυγεῖν — ἔδοξέ οἱ τόδε ποιῆσαι. Quibus ſi addatur id quod collegi in Arriani libro 1. c. 30., iam certe non eſt, quod quis hæſitet in his τοῦ Ἑλληνικοῦ, ἐὸν καὶ δεξιώτερον καὶ εὐηθίης ἠλιθίου ἀπηλλαγμένον μᾶλλον. Quin etiam præcipue in his laſcivit Ælianus, dum vult ſcribere non aliter ac ſi narraret, quando ſæpe accidit ut priorum obliviſcamur, et ita ſubnectamus aliena ab ſyntaxi. Omnino unicum et invictum eſt, quo ſe probat Herodotus, in huius libri capite 84. Κατηλόγησε τούτου, ὡς ἐὸν ἀμαχόν τε καὶ ἀπότομον, quum poſſet ἐόντος ἀμάχου τε καὶ ἀποτόμου.

22, 45. Ἀπὸ πηχέων τεσσάρων.] MS. ἀπὸ τεσσέρων πηχέων. Certe et in altero loco, quem notavit Portus 7, 117., ubi eſt eadem ſententia, et pariles voces, quoque ordinat ἀπὸ πέντε πηχέων.

23, 9. Πυθόμενοι.] Neque enim vel neceſſum erat perſuaſos eſſe, ut interpretantur hunc locum, etiam citante Meurſio in Piſiſtrato ſuo, neque etiam probabile ſic temere crediſſe, ut volunt, qui edunt πειθόμενοι, contra fidem codicis optimi; quum ratio doceat Piſiſtratum habuiſſe multos in civibus conſcios, ad quos relaturi erant, qui audiiſſent quid ab præconibus clamaretur, ut rogarent, an ea res ita ſe haberet. Id exprimere vult Herodotus.

23, 14. Γαμέει τὴν θυγατέρα αὐτοῦ.] Quod mirum eſt, habet MS. γαμέει τοῦ Μεγακλέους τὴν θυγατέρα. Id mutarunt, qui repetitionem nominis averſabantur tantopere Herodoto amatam, ut quisque poteſt annotare. Mox iterum habet ille optimus liber plane Ἀλκμεωνιδέων, quod indicare prætermiſi, et tamen ſcire debuit lector.

23, 18. Κατὰ τὸν νόμον.] Plutarchus plerumque ipſa verba Herodoti contrectans in libello, quem de eius malignitate ſcripſit, inducit puellam matri loquentem, οὐ μίγνυταί μοι κατὰ νόμον Πεισίστρατος. Ecce fidem invictam MS. Medicei, dum exhibet, κατὰ νόμον. Hoc Herodoteum 6, 52. Βουλεῦσαι κατὰ νόμον βασιλῆα ποιήσασθαι. 1, 35. Κατὰ νόμους τοὺς ἐπιχωρίους. Sic et 8, 111. Κατὰ λόγον et κατὰ καιρὸν ut et poſtremum hoc 1, 30.

23, 29. Προσιδέατό κού τι.] Difficile iudicium eſt, utrum Herodotus intellexerit, *quæ ipſis nonnihil benevolæ erant*, quem ſenſum Valla illi præbet, an *ex urbibus antea ſibi utcunque cognitis*, quod adfingit illi Stephanus, et Lipſiæ admiſit Fridericus, et in hac 815
urbe Meurſius Piſiſtratum colligens cap. 5. quum tamen iſte prætextus valere in tantum nequeat. Elegantiſſime prorſus MS. προηδέατο, ab eodem verbo, unde eſt ἤδεσαι 9, 78., idque in verſione reſpexi. Nec ad alium fontem videtur ire nos debere in ſpectando verbo συνηδέαται in 9, 57., de quo multa ſatagit Æmil. Portus, ut referat ad συνεῖδειν vel συνείδεσθαι. Atqui inde habemus plane in Herodoto 5, 24. Συνειδώς. In iis quæ ſequuntur elegi ex optimo MS. οὗτοι μὲν et παρεῖναι.

24, 7. Ἀμφίλυτος ὁ Ἀκαρνὰν.] Non habuit in animo Herodotus, ut diſcederet ab ſententia communi, utque Acarnaniæ ad mare Ionium donaret, quem alii ſcribunt fuiſſe Athenienſem, ut plane vocat Clemens in 1. Stromateo, haud dubie ex Platone, qui eum dicit ἡμεδαπόν, quos bene iunxit Cl. Meurſius in cap. v. libelli de Piſiſtrato. Itaque quod hic legitur Ἀκαρνὰν poſſet accipi ex genio Ioniſmi, cui indulgens paſſim auctor dicere ſolet δέκεσθαι pro δέχεσθαι, ut aliquoties etiam notabitur, et infinita ſimilia. Quod quidquid ſit, certe terminatio hæc diſcitur ex hoc loco uſurpata etiam fuiſſe antiquis in Attica, præſertim ſi accedat auctoritas Senecæ Hippolytum ſic inducentis loquentem in principio eius tragœdiæ: *Frigora molliſ Durus Acharnan*, ut eſt in omnibus MSStis libris, ut id non debeat tentari aliqua mutatione.

24, 14. Συλλαβὼν τὸ χρηστήριον.] Ita cum aliis quoque refert membrana Medicea, nec video cauſam, cur voluerit mutari hanc lectionem Th. Gale in Συμβαλὼν, prout ſe legere dicit, quum, quod prætexit, nihil præferat firmum. Ponantur enim hæc duo verba ſæpe pro ſe invicem in codicibus ſcriptis, et dixerit Herodotus συμβάλλειν ἐνύπνια; id utrumque nullam adfert machinam iuſtam ad vexandum hunc locum; ne dicam Herodotum non dicere συμβάλλειν ἐνύπνια, ſed συμβάλλεσθαι. Sed miſerrime vir egregius decipitur in citationibus quas poſuit has (pag. 27. l. 34. p. 39. l. 13. 15.) quæ incidunt in huius libri caput 68., ubi legitur συνεβάλλετο et συμβαλλεόμενος, et cap. 91., ubi legitur συλλαβὼν τὸ ῥηθὲν, et οὐδὲ τοῦτο συνέλαβε, ut palam pateat ex illa varietate deceptum prorſus fuiſſe. Sed ne quid videamur in hoc loco hærere, ſcio illum locum eſſe ex cap. 91., ubi idem Th. Gale notare aliquid voluit, niſi eum typi deluſiſſent. Sic enim illic editur. Τοῦτο συνέλαβε.] Ad pag. 24. l. 39. dixi συνέλαβε hic reſtitui oportere. Id hoc in loco habet codex Arch.] Voluit enim vir doctus illic exhiberi συνέβαλε, quod fateor etiam legi in codice Florentino, ut ſuo loco teſtabor et pro vero admittam, etſi forſan non ea ſententia, quam putat Gale, qui omnino videtur nul-

nullum uſum habuiſſe Lexici Æmil. Porti, quod certe in lectione Herodoti tuetur aliquem locum et uſum, ubi multa exempla verbi συλλαμβάνεσθαι hoc ſenſu, ſed nullum activi συμβάλλειν. Sed in verbo συλλαμβάνειν habes ex 3, 64. συλλαβὼν δὲ τὸ θεοπρόπιον, quo certiſſime confirmatur vetus lectio. Accedit, quod huius reſponſi claritas tanta eſt, ut ultro pateat ſenſus, nec aliqua ξυμβολῆς iactatio requiratur. *Accepto reſponſo* dicit Servius ad 2. Æneid. et mille alii.

24, 26. Καὶ ἀπιέναι ἕκαστον ἐπὶ τὰ ἑωυτοῦ.] Perquam ſcitu neceſſarium eſt, etiam hunc quartum in optima membrana efferri in caſu primo ἕκαστος. Nec dubitavi quoque illi manum dare tum ob notata iam ad 17, 47., tum quod hic infinitivus conſideratur habere efficaciam imperativi, et verba illa θαρσέειν κελεύοντες, καὶ ἀπιέναι ἕκαστος in conſtructione Herodotea exiſtimantur parem habere efficaciam, ac ſi dixiſſet θαρσέετε, κελεύοντες, καὶ ἄπιτε ἕκαστος, ut cap. 60. λέγοντες τοιάδε, Ὦ Ἀθηναῖοι, δέκεσθε. Nec enim neceſſe eſt huc citare, quæ collegi ad Arriani Ἀνάβασιν. Nec diſſimilia ſunt 6, 97. Νῦν ὦν καὶ ἄπιτε ἐπὶ τὰ ὑμέτερα αὐτέων, καὶ τὴν νῆσον νέμεσθε.

24, 36. Καθήρας.] Cl. Meurſius ex hoc ipſo Herodoti loco et verbo dicit Piſiſtratum luſtraviſſe Delum. Dubito an recte. Sacra forſan quædam addita fuiſſe videtur veriſimile. Sed Herodotus utique non dicit, et ex ſepulcris transferre cadavera non eſt luſtrare. Itaque hoc ſenſu καθαρὸς τόπος etiam dicitur inſcriptione Thyatirena apud Whelerum et Sponium Σορὸν ἔθετο ἐπὶ τόπου καθαροῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως πρὸς τῷ Σαμβαθείῳ ἐν τῷ Χαλδαίου περιβόλῳ, ut ſimpliciter intelligi debet inſcriptio tam excelſe ab aliis ſpectata. Sambas enim nomen eſt illo tempore ſatis uſitatum in monumentis antiquis, qui Sambas fuerat avunculus eius, et non procul inde ſitus erat. Porro mirare in pinguiſſimis illis Obſervationibus ad Callimachi Delum tum in v. 1, pag. 320, tum v. 277, pag. 485. Herodotum, qui primus in hac parte eſt, omnino ſupprimi.

24, 42. Τῆς εἰκίης.] MS. τῆς οἰκηΐης, ut ϛρατηΐην cap. 71., alibi ἀνδρηΐην.

25, 8. Ἥκεις ὦ Λυκόοργε.] Sic et in fine horum ver-
816 ſuum appellatur. Sed optimus MS. utrobique habet Λυκόοργε, quod ego accipiendum puto. Nam ſi vulgata lectio vere declararet pronunciationem nominis reſoluti in quatuor ſyllabas, quod contracte triſyllabicum Λυκοῦργος editur; profecto ab aliis populis poſſet nominari Λυκοῦργος, non item apud Lacedæmonios, qui ſoliti non fuere vocales οε contrahere in ου, ſed ita retinere, ut patet manifeſte ex hoc ipſo lib. cap. 67. Τῶν ἀγαθοεργῶν καλεομένων Σπαρτιητέων. Procul dubio enim illic innuit Herodotus ſic ipſos Spartæ nominatos fuiſſe, non ἀγαθουργῶν, quomodo potuiſſet enunciare; et præterea ab oraculo eum appellari nunc, prout Laconico more ſolebat extendi diphthongus ου. Sane diffiteri non poſſum contractionem in Græca ſeu verbi coniugatione, ſeu nominis declinatione vocalium εο in ου, ut omnibus Græcis familiarem, ſic quoque Laconibus fuiſſe uſurpatam; ſed ita quoque actum in poſitione contraria earundem vocalium id videtur negare hic codex in tam ſplendido nomine. Unde non tam coniectura, quam concluſio evidens ſequitur, nempe etiam Λυκόοργος dictum fuiſſe hunc legislatorem, non Λυκοῦργος, ut fecerunt et omnibus fere hiſtoricis hanc appellationem breviorem aut tribuerunt, aut uſurpare permiſerunt, nempe ut in decreto Laconico contra Timotheum Muſicum μῶαν dicunt Lacones, ubi Græci alii Μοῦσαν. Huius correptionis exemplum quoque eſt apud Grammaticos, ὑποοργὸς ὑπουργός, quod eſt in Favorino. Ubi Stephanus rogat, an pro ὑπόεργος?

25, 23. Τοὺς ἐφόρους καὶ γέροντας ἔστησε Λυκοῦργος.] Locus conſpicuus et ideo notatus ab viris doctis, qui de Ephoris egerunt, præſertim etiam erudito illo Cragio cap. 4. libri 2. de rep. Laced. ſatis ample demonſtrante diſſenſum, qui de hac re eſt inter Herodotum, a quo ſtat et Xenophon, ac Ariſtotelem et Plutarchum aliosque, qui ad Theopompum hos deferunt, prout in pluribus fieri contingit. Ne dicam de Scaligeri Animadverſionibus ad Euſebium proponentis Chilonem ex Laërtio ut primum Ephorum. Sed quod idem aut ſponte animadvertens, aut ex Cragio repetens Io. Marshamus in Chronico Canone pag. 509., ludit, opinor, et in luſu ſperat lectoribus imponere, id parum laudabile eſt; et ante omnia non debuit eo prolabi, ut publicaret ſibi ſuſpicionem eſſe vocem ἐφόρους in textum irrepſiſſe, prout iam ante ſuſtinuit credere Grentemesnilius, ſed fide temeraria. Sed id iam ita ſit, an Herodoto relinquet τοὺς καὶ γέροντας ἔστησε? Quæ in connectenda ſerie lenitas Herodotea? Nimis præcox fuit in hac parte. Neque enim fides ulla fieri poteſt hic aliquid irrepſiſſe in contextum, quem tot fida monumenta purum ſervaverunt. Cæterum quum circa hos verſus repleta eſſet pagina in exemplari Mediceo, in ima ora erat adſcriptum manu ſane etiam vetuſtiſſima hoc ipſum: Χρησμὸς ἐν ταῖς Θησέως βίοις ἀναφερόμενος.

Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ, ὃς νῦν κατὰ λάϊνον οὐδὸν
Φοίβου Ἀπόλλωνος Χρηστήριον εἰσαναβαίνει.
Ἤλυθεν εὐνομίην διζήμενος· αὐτὰρ ἐγώ σοι
Δώσω, ἣν οὐκ ἄλλη ἐπιχθονίων πόλις ἕξει.

25, 29. Οὐκέτι ἀπίκετο.] MS. ἀπίκετο.

25, 46. Ὅσοι αὐτέων.] MS. αὐτῶν. Et vere, ut c. 46. Οἱ δὲ αὐτῶν.

26, 3. Ἀλαίης.] MS. Ἀλέης. Utique ſic vocavit quoque lib. 9. cap. 69. Et eſt eadem ratio τῶν Ἀλκμεωνιδέων, de quibus ante fuit dictum. Et mox idem codex non ἑσσοῦντο, ſed ἑσσοῦντο, ut 3, 106. Οὗτοι γὰρ ἑσσοῦνται.

26, 16. Ἔπεμπον αὖτις ἐς τὸν θεόν.] MS. ἔπεμπον αὖτις τὴν ἐς θεόν. Nec placet eam ſcripturam negligere, quum proba ſit intellecto vocabulo ὁδόν. Habet nempe et Herodotus ſuas ellipſes, quæ ab librariis utique omnibus intellectæ non ſunt. Sic ipſe Æmil. Portus τὴν πρώτην dici agnoſcit Ion. et Att. κατ' ἔλλειψιν τοῦ ὁδόν primum, initio, principio, vel primo quoque tempore, confeſtim, ut 1, 153. Τοὺς Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι· ubi Camerarius vertebat *ut hæc prima quidem cura eſſet*. Sed acrior eſt Portus ad ſe defendendum in voce Λόγος, ubi ſimul refutat Vallam interpretantem *etiamſi primum adoriendi fuiſſent*, et Stephani ſuſpicionem de mendoſo iſto loco. 3, 134. Ἐπὶ Σκύθας μὲν τὴν πρώτην ἰέναι ἔασον. Ita doctiſſimus Mercerus ad Ariſtænetum 1, 15. notat: τὴν πρώτην accipio ut ſolet τὴν ταχίστην, ἐπιῤῥηματικῶς. Accipere ita poteſt, ut tamen non male etiam ſpectaverit Portus. Sed ad noſtram in hoc Herodoti loco brevitatem et præciſam articuli poſitionem non debemus oblivisci, quo unico optime defenditur, illud vetus, Τὴν κατὰ σαυτὸν ἔλα. Opinor hoc inexſpectatum ἕρμαιον reſtitutionis Herodoteæ tanti eſt, ut minuta illa, quæ et antea et poſtea annoto me ex eodem codice mutaviſſe, facile pro veriſſimis trahat ac perſuadeat, etiam in τουτέων et ὑμέων expellendis. Deinde ἐγίνοντο pro ἐγινέατο, ne ſimus nimium curioſi. Sed et mox MS. habet non ἐπειρησομένους, ſed ἐπειρησομένους: quomodo vox hæc ipſa occurrit 6, 35. et 7, 148.

26, 22. Καὶ τύπος ἀντίτυπος.] Quum Valla interpre- 817
tatus fuiſſet *Forma hoſtis formæ*, omiſſa copulativa (imprudenter omnino; neque enim in his aliquid quod hoſtem oleat, nec ἀντὶ ſemper hoſtem exprimit) Stephanus cenſuit verti *Hic typus antitypus*, nec quicquam poſtea illi cum hoc loco fuit, ita ut noluerit in Theſauro eundem vel citare, nedum accurate inſpicere; niſi quod ut promittit, deinde expoſuit typum vocari malleum ictum incudi impingentem, quem quum viciſſim repellat incus, antitypus vocatur quaſi viciſſim feriens. Atqui nec interpretatio hæc eſt, nec explicatio. Quomodo enim typus et antitypus illa exprimunt, quum ſint inde remotiſſimæ voces? Et quando malleus impingit ictum incudi talem? Verſionem vero Stephani probat Fridericus, donec nuper in Suidæ mutilata ultra modum et fas editione iſte in Anglia tenebricoſus, in Gallia lucidus Koſterus reddidit: *Ictus ictui contrarius*, quo nihil immitius poteſt aut durius ſuperaddi. Quod quum colligat ex ratiocinatione Stephani, nempe ex vitioſa vitioſum; aut retinet aut non in v. Διάμετρος, ubi ex Eunapio hæc citantur, Ὡς κατά τινας διαμέτρους κεραίας κεχιάσθαι τὴν γλῶτταν ταῖς ἀντιτύποις συμβολαῖς τῶν ἀκίδων. *Ita ut lingua ſecundum quasdam diametros, adverſis et coëuntibus ſpiculorum ictibus decuſſata eſſet.* Iſtic oblivio aut negligentia aut NESCIO QUO PACTO eripuit illi integram vocem κεραίας. At in voce Ἠχώ, ubi propria ſedes eſt τοῦ ἀντιτύπου, in hac voce nil niſi durum agnoſcit. Epigramma tractatur ab Salmaſio in Exercit. p. 636. Ἀργύρεος πόλος οὗτος, ὅπῃ φαέθοντα σελήνη Δέρκεται, ἀντίτυπον πιμπλαμένη φαέων. Videntur decipi boni viri iſta explicatione auctoris noſtri de mentione incudis et mallei, quam arripuit quoque Suidas. Horum mentio eos trahit ad violentiam et ictum et feriendum. Atqui illa duo adſunt quidem: ſed in iis non exiſtit typus aut antitypus: tum malleus non tundit incudem, ſed ferrum ignitum, quod ex ictu mallei ſuperne τύπον, et ab altero latere ab forma incudis accipit ἀντίτυπον formam, ſcilicet obver-

ſam alteri typo. Hinc apud Minucium Felicem cap. 23. *tunditur malleis, incudibus figuratur.* Suaviſſime apud Macrobium lib. 2. Somn. Scipionis cap. 1. Pythagoras caſu præterit *in publico fabros ignitum ferrum ictibus mollientes*, ut illic omnino adſit τύπος ἀντίτυπος, quum tamen nulla mentio ibi ſit incudis, quam memorat Iamblichus 1. Vit. Pythag. c. 26. ἐπήκουσε ῥαιστήρων σίδηρον ἐπ' ἄκμονι ῥαιόντων, ſed ubi ἄκμων nullam edit repercuſſionem. Forma Vallæ omnino recipienda est, ut quæ congruit Græco vocabulo, et interpretandum; *Et forma cum adverſa forma*, ſed id in Latino minus est, quod Græca vox τύπος veniat ab τύπτω, et hinc habeat aliquid incluſum operationis fabrilis, quo deſtituitur Latina.

26, 38. Ἐλθὼν ἐς χαλκεῶνα.] Forſan non ſimpliciter, ut derideretur aut repelli poſſet, ſed ex Græcæ comitatis more, calefaciendi cauſa, et inſtar λέσχης, prout ad hanc rem talia loca illic petita fuiſſe conſtat. Mox MS. Mediceus non habet πυθόμενος, ſed πειθόμενος.

27, 2. Ὁ μὲν δὴ ἔλεγε.] MS. plenior, Ὁ μὲν δή οἱ ἔλεγε.

27, 4. Συμβαλλόμενος et 10. Συμβαλόμενος.] Accurata diſtinctio codicis MSti inter duo participia, quorum prius est præſentis aut imperfecti temporis, unde in eo est geminum λλ, ſecundum est aoriſti ſecundi et de præterito agit. Sic igitur et in interpretatione diſtinxi, quod vulgo non fit.

27, 17. Καὶ τὰ ἴσεα συλλέξας.] Quod contigit Erxidide Athenis Archonte, Olympiade octava et quinquageſima, ut ex diverſis colligitur ab Meurſio lib. 1. de Archontibus cap. 11. Quæ notio facit rem probabilem. Sed et post id tempus ſervata, ut denique doceat Servius Dianam illam Tauricam ad Laconas translatam fuiſſe, Oreſtis vero oſſa ab Aricia Romam, et condita ante templum Saturni, iuxta Concordiæ templum ad 2. Æneid. 116. Hæc potuit, certe debuit quoque ſcire Gellius, quum ſcriberet caput decimum libri III. Hiſtoria vero hæc ſimilis est alteri de Phalanthi cineribus in foro Tarentino ſparſis apud Iuſtinum lib. 3. cap. 4.

27, 43. Τουτέων τε ὧν εἵνεκα.] MS. τούτων τε ὧν εἵνεκεν. Et ſic ſemper. Sed quod me præteriit, ſicut ſupra, nunc quoque MS. habet μεγέθεϊ, non μεγάθεϊ.

28, 6. Ἀπελοίατο αὐτόν.] Sic enim ex Stephani marginibus recepi, quod ille viderat in codicibus antiquis, ad quos accedit optimus Mediceus, non ἀπεληΐσαντο, ut edidit Aldus et mox Camerarius, quo non ſolet uti Herodotus, ſed ſimplici ληΐζεσθαι, quod unicuique patere potest inſpicienti collectanea Porti in Lexico, eoque etiam utitur in lib. 3. c. 47., ubi repetitur hæc hiſtoria.

28, 15. Οὕτως ἔσχε.] Offero lectori, quod est in probatiſſimo codice; non οὕτω ἔσχε, ut vulgo, et alibi
818 maluit. Itaque quamvis perceperim, quid interdum placeat Herodoto, nunc tamen opiner ſic voluiſſe. Nam et cap. 76. Οὕτως ἠγωνίσαντο. Cap. 176. Ξάνθον οὕτως ἔσχε ὁ Ἅρπαγος.

28, 28. Οὐ σῦκα, οὐκ ἄλλο ἀγαθὸν οὐδέν.] Nempe σῦκα et σταφυλαὶ ſunt optima teſte Lucian. lib. 2. veræ hiſt. Itaque hic erit locus, quem notavit Iulianus in Epiſtola ad Sarapionem num. 24. cui mittit ἰσχάδας ἑκατὸν, ubi ſcribit Ἡροδότῳ ἄρα τῷ συγγραφεῖ πρὸς ἐπίδειξιν ἐρημίας ἀληθοῦς ἀρκέσαι, εἰπόντι, παρ' οἷς οὔτε σῦκά ἐστιν, οὔτε ἄλλο ἀγαθὸν οὐδέν. Ubi hæreo, an non pro Imperatoria poteſtate ultra conetur trahere verba iſta, quam Herodotus voluit, quum Perſæ non ſint ἔρημοι, niſi quod poſtrema verba id tradant, non priora.

28, 30. Τοῖσι γε μὴ ἐστι μηδέν.] Et hoc novit Stephanus extare in MSS. et ut quilibet id ſciret, in margine poſuit, quod pro Herodoteo habendum teſtatur Mediceus liber.

28, 40. Ὁ γὰρ οὖρος.] MS. optimus ὅρος, accurate, ſed ſimpliciter circa ſpiritum, de quo quantopere vexetur Herodotus, vide apud Portum in Lexico.

28, 41. Ὁ Ἅλυς ποταμὸς &c.] Exemplo hic locus est, quam incondite ſcripſerit illa ſua pinguia ad Callimachum Puteolanus vector, dum pag. 154. audet referre [Halys autem fluvius, qui Lydiam terminat, ut de eo Curtius l. IV. c. V. et pridem ante Herodotus lib. 1. cap. XXXII.] Tanquam nihil niſi vitio fœdum poſſet ſcribere, et numerus falſus est, et in Herodoto ſodes ubi mentio iſtius Lydiæ? Halys Lydiam ne quidem tangit, immo per quas gentes ille fluat, diſerte recenſet Herodotus, nec in his ullus Lydiæ locus. At alia res est, ſi fluvius dicatur imperium regionis alicuius terminare, ut nunc Lydicum et Medicum. Ita profecto eum docebit quoque Spanhemius Halyn fluvium terminare Mediam. Quid potest ſcribi magis ridiculum et erubeſcendum?

28, 48. Ποταμὸς ἀποτέμνει.] MS. ἀποτάμνει. Et ut hæc mutatio admittatur, tempus est. Sic libri huius cap. 82. exſtat non tantum ἀποταμνομένη, ſed etiam quum istic paulo ante edant ἀποτεμόμενοι, præclare monet MS. codex reſtitui debere ἀποταμόμενοι ἔσχον. Sic cap. 186. ἐτάμνετο λίθους. 2, 33. Τάμνων, et cap. 92. ἀποτάμνοντες. 4, 70. Τὰ ὅρκια ταμνομένων.

29, 2. Πέντε ἡμέραι ἀναισιμοῦνται.] Hoc ipſum rurſus adfirmat lib. 2. cap. 34. Quod teſtimonium conveniebat cum Scylacis pari numero dierum, unde illic ab Is. Voſſio citatur, qui de isto numero ſollicitus fuit, adeo ut Herodoto, cui adſueverat, propria manu quondam adſcribere non dubitaverit in noſtro hoc loco [ſ. πέντε καὶ δέκα.] Quod non ita debuit proſtitui, ut venderetur. Cæterum video Patri meo in mentem aliquando veniſſe, ut legeret, ſatis probabiliter: Οὕτω ὁ Ἅλυς ποταμὸς ἀποτέμνει σχεδὸν πάντα τῆς Ἀσίης τὰ κάτω ἐκ θαλάσσης τῆς ἀντίον Κύπρου ἐς τὸν Εὔξεινον Πόντον (ἔστι δὲ αὐχὴν οὗτος τῆς χώρης ταύτης ἁπάσης) μῆκος ὁδοῦ εὐζώνῳ ἀνδρὶ πέντε ἡμέρας ἀναισιμοῦντα.

29, 7. Τίσασθαι ἐθέλων.] MS. θέλων. Sic et ante edidi ex eo εἵνεκα et μοῖραν, quæ utraque ſic exhibet, non εἵνεκε, non μοίρην· quod ipſum recurrit cap. 75.

29, 11. Νεμάδων ἴλη.] MS. εἴλη. Et infra εἰλαδὸν idem MS. Et post ἐκμαθέειν, non ἐκμαθεῖν.

29, 17. Παῖδας σφι παρέδωκε.] Ex his Græcis Latina finxi, quum nihil abiret hinc lectio antiqui libri, et fieri potuerit, ut in filio primum Scythas expertus, deinde permiſerit aliorum quoque filios ob easdem cauſas illuc ire, aut ſimul intelligantur comitati fuiſſe ab initio regium filium. Alioquin ſatis probe legit Valla παῖδας, quod et Stephanus videtur probaviſſe. Fridericus ſane ſuſtinuit ad iſtam formam contextum inſtituere. Nec mirum, quum non aliter in hoc loco agat Dion. Petavius in citando libro 10. cap. 2., adeo ut pueros ipſis Scythica lingua et ſagittandi diſciplina inſtituendos traderet. Thomas etiam Gale teſtatur recte interpretem ſic egiſſe, ut legeret παῖδας. Cernis omnes miro impetu actos, qui tamen cæcus totus est. Sed videtur ſuccreviſſe ex imitatione libro 2. cap. 154.

29, 25. Ἀνάξια σφέων ἑωϋτέων.] MS. σφέων αὐτῶν. Sic enim exhiberi oportuit, quippe quod legitur in veteri libro, ſimiliter ac cap. 97., σήσωμεν ἡμέων αὐτῶν βασιλέα. Adde finem capitis 143. Etiam mox in illis Ταῦτα καὶ δὴ ἐγίνετο vocem tertiam non agnoſcit idem codex. Et ſtatim ἐβούλευσαν pro ἐβουλεύσαντο.

29, 36 Κυαξάρεϊ.] Quum nemo æque noverit virtutes Herodoti, nemo perinde eas celebraverit, ac magnus ille et divinus Ios. Scaliger, neſcio qui hæſit is in hoc loco, ut narrationem Herodoti reprehenderet. Id facit in Animadverſionibus pag. 89. nec quæ ibi inamœna ei impingat, hic exſcribo, quum ſatis graves eorum pœnas dederit, ſequuto truci ultore Dion. Petavio in libro x. de doctrina temporum. Mox acceſſit Marſhamus apud Stanleium ad Æſchyl. p. 775. 819
Licet utrumque et tertium conſulere.

29, 37. Τοῖσι Λυδοῖσι καὶ Μήδοισι.] MS. τοῖσι Λυδοῖσι καὶ τοῖσι Μήδοισι. Id Herodoti eſſe infinita exempla evincunt. Iam ſupra habuimus cap. 35. Τοῖσι Λυδοῖσι καὶ τοῖσι Ἕλλησι. Et infra c. 141. Τοῖσι Ἴωσι καὶ τοῖσι Αἰολεῦσι. Nec diſſimile est, quod ſequitur: Οἱ δὲ Λυδοί τε καὶ οἱ Μῆδοι.

30, 11. Ἐς τὴν ὁμοχροίην.] Quamdiu hic lectum fuit αἱμοῤῥοίην? Id excitabat Stephanus vertebatque, *usque dum ſanguis profluat*, iunctis ſcilicet his verbis cum præcedenti ἐπιτάμωνται. Is tamen in Theſauro noluit hunc Herodoti locum noſſe, nec quum ὁμοχροίαν tractabat, nec quum αἱμόῤῥοιαν. Nihilominus ut voluit Stephanus, ita locum hunc diſtinguendum et corrigendum exclamat Æm. Portus, interpretans *ſecuerint brachia usque ad ſanguinis profluvium.* Quin et forte hoc rectius ſtatuit in margine Fridericus, quum interim in Latinis exhibeat *brachia ſecuerint usque ad ſanguinis eruptionem.* At Valla ὁμοχροίην ſpectavit, quaſi deſignaret locum, nempe *qua brachia humeris connectuntur*, quum teſte Voſſio Ios. Scaliger intellexerit curvaturam brachii, qua contingunt ſe partes duæ interiores brachii, cum angulum faciunt. At ipſe Voſſius ſuccenſens omnibus, ſtatuit αἱμοῤῥοίην inepte reponi, et quia Tacitus, Valerius Maximus, Lucianus manuum aut digitorum aut pollicum mentionem faciunt, credit rectius ὁμοχροίην intelligi mutuum cutis contactum, nempe locum qua ſe contingebant dextræ invicem implexæ et colligatæ. Neque enim tanti ducit Herodotum Voſſius, aut putat ad ſe facere,

re, quod diſerte ſcribat Herodotus *τοὺς βραχίονας ἐπιταμέσθαι*. Itaque nos hinc colligimus vanam eſſe interpretationem Voſſii de dextris, et mirari me dico, cur et iſte ferus Iſaacus et alii viri docti velint ita Herodotum tractare. Porro an brachia poſſunt dici incidi, ut ſanguis non profluat, vel eruptio aut profluvium ſanguinis non fiat? An qui dicit *τοὺς βραχίονας ἐπιταμέσθαι*, debet adhuc mentionem facere *αἱμοῤῥοίης*, idque ex cerebro horum homuncionum, non ipſius Herodoti? Quale monſtrum id est? Nihil itaque hic video nodoſum. Dicit auctor, quando brachia inciderint æquo modo, ut ſint concoloria; nec dubitari poteſt, quis color intelligatur. Immo ut ab Herodoto indicari ſcias, pergit dicere *τὸ αἷμα ἀναλ. ἀλλ'*. Nonne habes ſic omnia perfecta? Nam Th. Gale inſtar feræ incluſus occæcatur, ut omnia toleret, et ambiguitatis inſtrumenta augeat nihil penſi habens, dum varia vocabula ad hanc ſimilitudinem ex copiæ, ſed ieiuniſſimæ, ſcilicet cornu iaciat, quum in Indice habeat inter dictiones Ionicas, ac tandem Voſſium inſpici velit ad Melam. Quid infauſtius?

30, 16. *Ἔς τε τὰ χρησ. ἔπεμπε, εἰ στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας εἰρωτέων.*] Habe ex MS. Mediceo ſimul pignus fidei ſuæ ac præſtantiæ, quam tempori noſtro ille præbet; ſimul ſpecimen ſuavitatis Herodoteæ. Nam id quod legit huc usque eruditus orbis in hoc loco, non est Herodoti, ſed nugatorum, qui cupide ſua adſuunt alienis. Etenim iſtud participium non exſtat in illo MS. et inſulſe abundat. Quis enim ignoret ad oracula mittentem mittere conſulendi cauſa? Itaque est hoc elegantiæ et polituræ Græcæ, ut ſubintelligant, non exprimant quid agant. Ipse noſter 3, 13. *Κήρυκα πέμπει βουλόμενος αὐτὸς μὲν ἐς Κέρκυραν ἰέναι* *Caduceatorem mittit*, qui dicat *ſe quidem in Corcyram velle concedere*, ut vertit augetque Valla. Sic igitur et Diodorus Siculus 14, 113., ubi Dionyſius Rhegio capto cruciat Phytonem *κήρυκος συνακολουθοῦντος, ὅτι τὸν ἄνδρα Διονύσιος τιμωρεῖται*, ubi interpres, *proclamante interim præcone*, nequaquam ex vero. Habent autem omnes ab fonte eruditionis Græcæ. Sic enim Homerus Iliad. Γ, 116.

Ἕκτωρ δὲ προτὶ ἄστυ δύω κήρυκας ἔπεμπε
Καρπαλίμως, ἄρνας τε φέρειν, Πρίαμόν τε καλέσσαι.

Interpretantur, *Tum Hector ad urbem duos præcones miſit celeriter, qui agnos adferrent, Priamumque vocarent.* Atqui id non est opus præconum, ſed indicare et iubere agnos ducendos et Priamum vocandum. Hinc ergo et Livius 22, 50. *Nuncium, qui in maioribus caſtris erant, mittunt, dum prælio fatigatos quies nocturna hoſtes premeret, ut ad ſe tranſirent*, omiſſo verbo iuſſurum vel indicaturum vel moniturum. Ibidem cap. 54. *Nuncium extemplo mittunt, quantæ ſecum peditum equitumque copiæ eſſent, ſciſcitatumque ſimul, utrum* &c. ubi poſterior pars mire impletur, prior deſtituitur. Atque ita patet ſimul firmitas eius, quod ante multos annos ſcripſi ad eiusdem Livii locum 4, 20.

30, 23. *Θαλῆς οἱ ὁ Μιλήσιος διεβίβασε.*] Longe mollior accidit hæc ſeries vocum iſtarum, prout exſtat in MS. Mediceo, quam vulgo; *Θαλῆς ὁ Μιλήσιος διεβίβασέ οἱ·* etſi probe norim particulam iſtam ab Hero-
820 doto interdum in fine appoſitam eſſe, ut cap. 86. et 91.

30, 36. *Ἀρχαῖον ῥέεθρον.*] Sic liquide legitur in MS. nec potui repugnare, etſi modo ante ſcripſerit *ἀρχαίου ῥεέθρου*.

31, 1. *Πέμψας κήρυκας ἐς τοὺς Ἴωνας.*] Est eadem cauſa, quæ occurrebat 8, 14. Nam obloquitur ſibi Herodotus, quum cap. 141. ait. *Ὅτι δὴ οἱ Ἴωνες πρότερον αὐτοῦ Κύρου δεηθέντες δι' ἀγγέλου ἀπίστασθαι σφέας ἀπὸ Κροίσου.* Ubi unum modo nuncium ab Cyro dicit miſſum, quum hoc loco plures. Verum non ita immemor ſui Herodotus. Immo et MS. clare profert in hoc loco *κήρυκα*, quod opportunum est egregie, et idcirco repoſitum in alterius vicem. Sed ne quid celetur, idem MS. in advocatis verbis ex cap. 141. habet *δι' ἀγγέλων*, ut, niſi pluribus vicibus unum miſiſſe credatur, nihil *ἀτρεκὲς* definire liceat.

31, 22. *Ἁλίσας δὲ δή.*] MS. *ἁλίσας τε δή*, quod hoc in loco iungit concinnius, quam vulgata lectio per adverſativam.

31, 25. *Φρονέων ἀπίκετο ἐς τὰς Σάρδις, ἔπεμπέ τε κήρυκας.*] Longe molliore nexu narratur in MS. *φρονέων, ὡς ἀπίκετο ἐς τὰς Σάρδις, ἔπεμπε κήρυκας*, unde non potui ambigere de eligendo.

31, 30. *Ἐλπίσας μή κοτε ἐλάσει.*] MS. *ἐλάσῃ*, quæ perpetua est Herodoti conſuetudo.

31, 35. *Φοιτέοντες.*] MS. *φοιτῶντες*, et paulo ante *φανέντων δὲ αὐτῶν*, non *αὐτέων*. Sed et mox longe mitius *ἰδόντι δὲ τοῦτο Κροίσῳ*, non *ἰδόντι δὲ τῷ Κροίσῳ τοῦτο*. Nam ex varia lectione non potuit dubitari, quin eligerem *ἔπεμπε θεοπρόπους ἐς τῶν ἐξηγητέων*, quum ſic legeretur in MS.

31, 46. *Πολέμιόν τε εἶναι.*] Aut hinc aut paulo ante expellendum videtur verbum ſubſtantivum *εἶναι*. Sane nihil poteſt hic eſſe ambiguum bene conſulenti, ſi quis modo ſciverit ex hoc loco id expelli ab MS. Florentino. In priore agnoſce manus male feriatas. Nam qui hoc infinitivum ita duplicavit, est ipse Stephanus, quod inde patet, quia editio tam Aldi quam Camerarii exhibet *ὄφιν γῆς παῖδα*, non *ὄφιν εἶναι γῆς παῖδα*. Quid tum? an igitur Stephanus pro arbitrio ſic voluit abuti iſto verbo, ut inculcaret ubi vellet, quamvis non foret neceſſe? Immo adest illi ſua quædam excuſatio, quum pateat ex dictis iſtud verbum ab aliis MSStis illic poni, ab aliis vero iſtic, ut videatur Stephanus inſpexiſſe varios antiquos codices, unde iudicavit præſtare, ſi abundaret potius quam ex alterutro deleret. Cæterum laudetur ac ſuperet ſanctitas codicis Medicei, quam modo rurſus experiemur.

32, 5. *Ὅκως πρὶν ἢ τὸ δεύτερον ἀλ. τὴν τῶν Λυδῶν δύναμιν αὐτὸς ἐπικαταλάβοι.*] Nihil quidem in his non Græcum. Hoc videlicet est Herodotum vel edere vel legere. Dices vero nihil in his occurrere moleſtum, quum Valla etiam commodiſſimo ſenſu ſit interpretatus. Recte. Sed ubi in Herodoto deprehendes talem uſum verbi iſtius decompoſiti *ἐπικαταλαβεῖν*? Quum iſte ſcriptor brevius iſtud *καταλαβεῖν* toties uſurpet, ſed peculiari ſuo modo, ut collegit iam in Lexico Æm. Portus, quomodo credetur decompoſito uſus tam vulgarem ad modum? Immo quum adeo diligens ſit Portus in annotandis decompoſitis ab Herodoto uſurpatis, prout est *ἐπικαταπλώσαι*, noſtrum hoc *ἐπικαταλαβεῖν* non dignatus fuit annotare vel ex hoc noſtro vel ex alio, qui nempe nullus est, loco? Non Stephanus ipse dignatur in Theſauro agnoſcere Herodotum huius verbi approbatorem. Et quo iſta omnia? Nempe ut bene præparatus (etſi forent animadvertenda plura, quæ inſipidam faciunt hanc denſationem) diſcere incipias in MS. optimo nec *ὅκως* nec *τὴν* nec *αὐτὸς ἐπικαταλάβοι* conſpici, et ſine iniuria ulla abeſſe queunt. Verti debuerat, *promovere exercitum Sardes, priusquam denuo contraherentur Lydorum copiæ.* Satis clare exponitur ſcopus Cyri.

32, 14. *Ἡ δὲ μάχη σφέων ἦν ἀπ' ἵππων.*] Nullus miror ſic edi, ſic legi in hoc loco, quum vix aliter ſciret idiota Græcus loqui. Interim est aliquid, quod morari poſſit legentem. Nam cur ita nunc ſcribit, qui mox dicet *ἀποθορόντες ἀπὸ τῶν ἵππων*? Nec ſane nova ſector, ſed auxilia quæ poſſumus habere vetertima, publicare et illuſtrare cogor. In his vel primaria est membrana Medicea, quæ intactum ab licentia ſervavit Herodotum, in qua plane legitur *ἀφίππων* una voce. Nec temere; etſi enim ſciam, quomodo id adiectivum celebrent Lexicographi, novimus tamen illud *ἀπὸ* non eſſe ſemper privativum, etſi id ſolum iſti in hac voce ſpectent, haud dubie nimis arcte coërcentes. Exemplo est, quod in Strabone notavit maximus Caſaubonus *ἀφιππάζεσθαι* et in Diodoro Siculo *ἀφιππεύειν*, non deſilire ab equo, et eum relinquere, ſed abequitare, ut ſic dicam, et in equo fugere, ut te eripias. Sic quum in iſto compoſito ludatur, quidni ſimpliciter *μάχη σφέων ἀφίππων* dicetur pugna contemplatione dirigendi ictus demittentium plagam ab equis, eorundem ſcilicet, qui contemplatione ſedendi aliis dicuntur *ἔφιπποι*? Ita quidem mihi videtur. 821

32, 17. *Ἐὸν μέγα τε καὶ ὑψηλόν.*] Contra omnem rationis ſpeciem veritas priſcæ ſcripturæ in hoc commentum abiit. Quid ineptius, quam Lydos Sardianos dicere bonos equites, et eosdem agere in campo non ſolum ſublimi, ſed etiam fluviis interciſo, unicis equitandi impedimentis? Et quid est, quæſo, *πεδίον ὑψηλὸν*? nempe montibus collibusque inæquale et levatum, ut cap. 110. de Mediæ parte. *Ταύτῃ γὰρ πρὸς Σασπείρων ὀρεινή ἐστι κάρτα καὶ ὑψηλή τε καὶ ἴδῃσι συνηρεφής.* Idem dicit Strabo de omni Media verſus Boream patente lib. 11. *Ἡ πολλὴ μὲν οὖν ὑψηλή ἐστι καὶ ψυχρά.* Nihil æque incommodum equis agitandis, quam hæ locorum deſcriptiones, ut quisque poteſt comprehendere, imo novit ex Theſſalia. Quare emendatiſſime prorſus membrana Flor. *καὶ ψιλὸν*, hoc est, nudum, patulum, arboribus et vepribus curſum equorum non impediens. Egregie prorſus ſe explicat auctor Herodotus 4, 175. *Ὁ δὲ λόφος οὗτος ὁ Χαρίτων δασὺς ἴδῃσί ἐστι, ἐούσης τῆς ἄλλης τῆς προκαταλεχθείσης Λιβύης ψιλῆς.* Eodem lib. 21. *Πᾶσαν ἐοῦσαν ψιλὴν καὶ ἀγρίων καὶ ἡμέρων δενδρέων.* Inſuper occurrit 2, 76. *ψιλὴ τὴν κεφαλήν.* Immerito vocabulum iſtud penitus omi-

ſit Æmil. Portus. Mox ex MS. dedi Ὕλλος et ὄρεος.

32, 21. Φωκίην πόλιν.] Si placet ridere, ea culpa eſt Tanaq. Fabri, ut de vulgata in editionibus ſcriptione huius urbis deplorans in epiſtola ad Petavium, etiam neſcio quid de Sylburgio querens, quaſi a quo Φωκαίη diverſa habeatur urbs ab hac Φωκίη, certe riſum meruerit. Quænam iſta graſſatio, quæ iſta illi queſtio ſupereſt, quum iam diu Salmaſius in Exercitationibus pag. 863. ſcribat Φωκαίην, appellet *Phocæam*, teſtetur male edi Φωκίην. Has utique Petavius bene lectas habuit. Et quanto riſu debuit legiſſe hanc epiſtolæ iſtius XL. partem? Utique iam olim Italica verſio *appreſſo alla terra di Phocea*. Ego remittere ſane queo, quod in modo præcedentibus ex communi dialecto retinuerunt οἰκίης, ςρατίην: huic naſuriæ quis indulſerit non intelligo, ut talem urbem conderent, quum in MS. Fl. aperte et veriſſime legatur Φωκαίην? Sed ita etiam 3, 14. ἐς Πτεχίην fecerint, quum in MS. ſit Πτεχχίην. Res eſt ſatis iocoſa. Æmil. Portus in Lexico citat tria loca, in quibus editur Ξεινίη, nec ipſe de eo aliud quid notavi. At lib. 3. cap. 39. rurſus occurrit ea vox, nec eum locum novit Portus (forſan volens, quia incidit in ambiguitatem) at illic ex MS. reponam ξεινίην.

32, 35. Συλλαμβανόμενος ἀμύνεται.] Verbum utrumque pernotum. Nec prioris ſtatum moveo; ſed in poſteriore, quod ex vulgari modo exemplis quam plurimis firmat in hoc ſcriptore Portus, meretur notari acumen aliquod Herodoteum, cuius notitiam præbet codex optimus, dum exhibet ἀμύνεται, quam literæ ν eliſionem ſpernere nequivi; et dein τῶνδε εἵνεκεν.

32, 42. Τῷ δή τι καὶ ἐπεῖχε.] Nullus auſit hoc culpare. Et tamen id facit MS. Mediceus, dum legere iubet τῷ δή τι καὶ, omnino meritus quorumvis obſequia etiam in hoc exiguo, ut quod vere eſt Herodoteum. 3, 12. Οὕτω δή τι ἰσχυραὶ κεφαλαί. 4, 52. Κρήνη οὕτω δή τι ἐοῦσα πικρή.

32, 43. Ἐνθαῦτα ἐφράσατο τάχιστα τῶν καμ. οἱ ἵπποι καὶ ἰδόντες αὐτὰς &c.] Eſt fractus et elumbis ſermo et importune variegatus. Nihil candidius membrana Medicea, ἐνθαῦτα ὡς ἐφράσατο τάχιστα τῶν καμ. οἱ ἵπποι, καὶ εἶδον αὐτὰς, ὀπίσω &c. Mox ex margine recepi in contextum χρόνον ἐπὶ μακρὸν eadem membrana probante.

33, 11. Τοῖσι δὲ καὶ αὐτοῖσι τοῖσι Σπαρτιήτῃσι.] Ita ex MS. ſupplevi locum addito altero τοῖσι. Quod ſive additum legas, ſive ponas abeſſe, apparet eos qui Herodotum ediderunt, in hac parte non intellexiſſe, acquieſcentes tali verſioni *et ipſis Spartiatis inciderat*; neque enim Græciſmus patitur talem verborum ſeriem τοῖσι δὲ καὶ αὐτοῖσι Σπαρτιήτῃσι, neque iſta in eo ſenſu reperitur apud Herodotum. Sed eximie ſuccurrit optima membrana ad plenum reſtituens manum et ſententiam Herodoti, qui ſignificat Lacedæmoniis autem et ipſis Spartiatis tale quid contigiſſe. Τοῖσι δὲ nempe οὖσι ἐκ Λακεδαίμονος, καὶ αὐτοῖσι τοῖσι Σπαρτιήτῃσι, nempe ex diſtinctione Herodoti, qua ſcribit lib. 7. cap. 234. Ἔστι ἐν Λακεδαίμονι Σπάρτη. Nonne ad hunc modum ſcripſit iam ſupra cap. 65.? Φράσαι τὸν νῦν κατεστεῶτα κόσμον Σπαρτιήτῃσι. Ὡς δὲ αὐτοὶ Λακεδαιμόνιοι λέγουσι &c. Et cap. 68. Καὶ ἀπελθὼν ἐς Σπάρτην ἔφραζε Λακεδαιμονίοισι non tantum civibus et incolis Spartæ, ſed qui forent in omni Laconica regione. Et iam ante cap. 65. offendes plane ſimilia. Articulus autem iſte etiam in dativo omiſſus occurret infra aliquoties; ſed bene 4, 35. Αὐτοῖσι τοῖσι θεοῖσι.

33, 18. Κύθηρα.] Equidem ſic etiam vocatur in libro VII., ſed ibi aliter loquitur, nempe ἐστὶ νῆσος ἐπικειμένη, τῇ οὔνομά ἐστι Κύθηρα· nunc iungit ſubiunctivo
822 ſuo conveniens adiectivum, et ſcripſit Κυθηρίη νῆσος, ut eſt in MS. non tantum Florentino, ſed et utroque Britannico apud Th. Gale.

33, 24. Μηδὲ περιμένειν.] Quod nemo potuit cogitare, in tam obſequioſo ſilentio aliorum, unus huic verbo contradicit optimus MS. in eius locum reponens παραμένειν. Id certe eo magis mireris oportet, quia Cl. Portus utrumque verbum nullius penſi habuit neglexitque in Lexico. Sed certe Herodoti lector debuit cognitam habere differentiam, qua περιμένειν uſurpatur in exſpectando, ut 4, 89. Ἐνθαῦτα αὐτὸν περιμένειν ζευγνῦντας τὸν ποταμόν. 7, 58. Ἐς τὴν αὐτῷ προείρητο ἀπικομένῳ περιμένειν, qui ſenſus hinc alienus eſt, ubi notatur perſeverare et manere, quod eſt in verbo παραμένειν, ut nunc reſtituo, et tuetur ipſe Herodotus, tum mox iterando, tum perpetuis exemplis. Sic cap. 30. Καί σφι εἶδε ἅπασι τέκνα ἐκγενόμενα καὶ πάντα παραμείναντα. 3, 57. Εἰ αὐτοῖσι τὰ παρεόντα ἀγαθὰ οἷά τέ ἐστι πολλὸν χρόνον παραμένειν. 7, 170. Οὐ δυναμένους οὔτε ἑλεῖν οὔτε παραμένειν. Deinde legitur in eodem optimo MS. Συνθέμενοι ταῦτα abſque interiectione ὦν. Ac ſane nimium brevis eſt hæc clauſula, quam ut toleret eam particulam. Tum etiam ἐσσουμένους, non ἑσσωμένους, et eius ſcripturæ plura exempla collegit Portus.

33, 30. Ἀλκίνωρ.] MS. Ἀλκήνωρ.

33, 49. Πρὶν ἂν Θυρέας ἀνασώσωνται.] Credo in his voculam ἂν ſatis ſæpe occurrere, ut lector una carere poſſit. Ad cuius ſolatium unica illa Herodoti adiutrix membrana ſecundam voculam teſtatur ſe non reperiſſe in codicibus proxime ætatem Herodoti ſcriptis, ideoque hinc omiſit, et ego expuli rurſus. Deinde eadem τὰ ἐναντία ſolutis et integris verbis, non τἀναντία, quod vulgare: ſicut etiam ex eius auctoritate ſuſcepi, quæ ad oras erant ab Stephano coniecta, ἐνεστεώτων et ἥλωσαν.

34, 19. Πειρησάμενος τῆς ςρατιῆς.] His nequaquam congruit interpretatio Vallæ, quæ totum hoc refert ad exercitum, quum hæc Græca referant ad Cyrum, et quidem prave, ut ſcio ex optimo MS. qui præſtanti correctione id ſanat, Πειρησαμένης, quomodo ſcribendum certe eſt, nec videtur in aliam lectionem incidiſſe Valla, quem defendunt quoque codices Britannici apud Th. Gale. Itaque etiam probari debet προεχώρεε, quod in eo legitur, non προσεχώρεε, quod male ſic mutatum eſt.

34, 25. Ὁ πρότερος βασιλεύς.] Si is primus fuit Lydorum rex, bene eſt. Sed MS. Florentinus ὁ πρότερον βασιλεύς, ut plane expreſſit etiam Valla.

34, 38. Καὶ μετ' αὐτὸν ἄλλοι.] Opinor ſic loqueretur vel ineptiſſimus. MS. Καὶ κατ' αὐτὸν, ut edidi et interpretatus ſum. Et deinde οὕτω δὴ Σάρδιές τε, et videtur Herodotus iſta ſecunda vocula tunc carere noluiſſe, ut 4, 184. Ὑψηλὸν δὲ οὕτω δή τι λέγεται. 9, 65. Οὕτω δὴ οὐκέτι τὸν αὐτὸν κόσμον κατηγέετο.

34, 43. Ἐν τῇ ἂν παρελθούσῃ εὐθηνίῃ.] Non miror editores harum hiſtoriarum nequiviſſe diſcedere ab voce tam benigna laudataque non in ſcriptis modo, ſed iam quoque in nummis, ut produxit And. Morellius. Quia tamen abeſſe ab his Muſis debet contumacia aut violentia, ſuſtinuit Stephanus fateri, quid inveniſſet in libris ſcriptis, uno vel altero vel pluribus, nempe εὐεστοῖ, et ſtatim mentem advertit Portus, ad vocem Εὐθηνίη ſcribens [ubi pro εὐθηνίῃ ſcribitur ad marginem εὐεστοῖ,] quaſi non unusquisque id ſatis videret ipſo indicente. Ergo nec tacere potuit Th. Gale [In margine ſtat εὐεστοῖ, cuius εὐθηνία eſt explicatio, εὐεστὼ dictio eſt Ionica ex Democrito et aliis nota] Sic ſcribit quantum vult, non quantum poteſt. Potuit enim aliquid ſalis adſpergere ex ipſo Herodoto, qui reliquit 9, 84. Ἐπαισχυνομένους τῇ ἀπεστοῖ τῆς μάχης, eamque vocem novit Æmil. Porti Lexicon, ſed loci deſignatione per numeros caret, cuius facti occaſionem ignoro, et hinc eam retinuit Plutarchus in fine de Malignitate noſtri ſcriptoris pag. 872. Etiam potuit addere aliquid de lectione duorum MSStorum ſatis bonorum; nec utique indigebat Herodotus explicatione tali. Hoc miror, cur viri boni ſic deſtituerint Lexicon Herodotearum vocum ex codice Goldaſti, ubi legitur p. 745. Εὐεστὼ ἡ εὐημερία, εὐετηρία (pro εὐετηρία) ἡ καλλίστη τῶν ἐτῶν διαγωγή. Διογενιανὸς ἄνευ τοῦ σ γράφει. An id parvi momenti apud iſtos eſt, et nihil ad incendendos eos facere potuit mentio laudati olim Grammatici, ac ſententia notabilis in eximenda litera ſibilante? Nequiverunt ulterius ire, quam Salmaſius duxerat ad Solin. p. 250., non noſcens niſi εὐετία, εὐετηρία et εὐεστὼ et tum εὐεστία. Scilicet ſpreverunt, quia εὐεστὴ ex ipſorum ſententia nihil poterat conficere bene Græcum. Hæc igitur omnia in tranquillum redigat ſanctiſſimus codex, et Græci ſermonis notitiam, prout ad nos pervenit, augeamus pulcherrima voce εὐεστοῖ, prout in Herodoto legendum eſſe probat ille Heros ex Florentia.

34, 44. Τὸ πᾶν ἐς ἑωϋτὸν ἐπεποιήκεε.] Prout anteceſſit Valla, ſic ſequitur et Stephanus interpretando *pro viribus*, etiam Æm. Portus, et in monſtrando uſu voculæ ἐς citat hunc locum, ubi ἐς ἑωϋτὸν ponatur pro τὸ ἐν ἑαυτῷ, *quicquid in ſe erat, fecit. Omnia quæ potuit, pro viribus fecit.* An et ſic cap. 86. Ἐς ἑωϋτὸν 823
λέγων? nequaquam. Neſcio ubi talia didicerit; niſi quod nunc hariolетur. Eſt enim mera corruptela, quam docet vetuſtiſſimus codex exhibendo ἐς αὐτὸν ſcilicet filium; ut εἰπεῖν ἐς πάντας 8, 26., quod illic reſtituam. Alias ſolet omittere præpoſitionem, ut 5, 97. Τρεῖς δὲ μυριάδας Ἀθηναίων ἐποίησε τοῦτο, et notavit quoque Portus. Sed nunc in animo oportuit habere, quod anteceſſit cap. 41. Ἐμοῦ προποιήσαντος χρηστὰ ἐς σε.

34, 46. Ἐπεπόμφεε χρησόμενος.] MS. χρησομένους.

Quod

Quod eſt neceſſarium. In ipſo autem oraculo MS. liber habet βούλου, non βούλευ.

35, 7. Ἦιε γάρ τις Περσέων.] Hæc nempe erat Græca lingua, exercitata inter librarios, qui deſcribendo et manu quæſtum faciebant, nati ad corrumpendum, et feſtinato nimis ſcriptu implentes ſeriem membranarum ſine cuſtodia eius, quod ſequebantur; non Herodoti, non elegantiorum, non eruditorum, qui ſibi ipſi bibliothecas deſcribebant. Ergo et ſuaviſſime MS. ἦιε γὰρ τῶν τις Περσέων. Id eſt ingenuum auctoris noſtri. Sic infra cap. 109. Δεῖ μέν τοι τῶν τινα Ἀστυάγεος. Et cap. 124. Ἤντε τῶν τις δοκίμων ἄλλος Μήδων. 2, 179. Ἐς τῶν τι ἄλλο ςομάτων τοῦ Νείλου. 4, 111. Τῶν τινὰς εἰκετέων εἶναι. 7, 143. Τῶν τις Ἀθηναίων. Et 146. Τῶν τινὰς δορυφόρων. Et alio modo 8, 90. Τῶν τινες Φοίνικες. Sic cap. 114. idem MS. habebat τῶν δέ κου τινὰ αὐτῶν, non τὸν δὲ. idque placitiſſimum eſt. Immo non aliter paulo ante, Ἰδὼν τῇ προτεραίῃ τῶν τινα Λυδῶν: quamquam illic MS. τόν τινα Λυδῶν, quod non eſt contemnendum, ut cap. 90. Αἰτεε δόσιν τὴν τινα βούλεαι τοι γένεσθαι. Nam ſic quoque MS. non τὴν δόσιν τήν τινα, ut vulgo. Mox liquide in MS. eodem habetur ἀλλογνώσας. Valeant igitur depravati et hæreant in ſuo ἄλλον γνώσας.

35, 13. Ἄνθρωπε, μὴ κτεῖνε.] Sic eſt. Sonitum vocis, quam edidit hic Crœſi filius, nemo aut illius ſæculi, quo vixit Stephanus, aut noſtri audivit, unde eidem Stephano maior libertas fingendi aut ſumendi, quod præplaceret. Ille enim eſt, qui ſic vexavit Herodotum in edendo, quum et Aldus et Camerarius probe ſequuti priſca exemplaria dediſſent Ὤνθρωπε. An ſecurius aut politius eſt ex Gellio (qui citat hæc lib. 5. cap. 9. ut notum eſt) refingere Herodotum, quam ex antiquis ipſius Herodoti exemplaribus? Quaſi non experiremur illa Græca in Latinis iſtis libris perditiſſime ſcripta eſſe, ut difficillima ſit divinatio; et præſertim citationes illas ex Herodoto ita mutatas, ita ad communem rationem loquendi redactas, ut omne Herodoteum in eis ſit abolitum. Imo teſtor in optimo MS. exſtare ὤνθρωπε, et Th. Gale, quaſi arbitrum ſe vocatum imaginatus, dum ſcribit [Melius Ὤνθρωπε] opinor indicat in codicibus ſuis ita legi, ut id ſit purum putum Herodoteum.

35, 19. Πολιορκηθέντα κατὰ τὸ χρηστήριόν τε, καὶ καταπαύσαντα.] Ita exhibent ac diſtinguunt omnes omnino editiones ab Aldo ad hanc usque. In quibus tamen vertendis, etſi liberiorem ſe geſſerit Valla, tamen omnes pariter eum ſequuntur, et nullus eſt, qui ut in his Græcis iunguntur illa priora usque ad copulativam καὶ, ita idem in Latinis non faciendum cenſuerit. Nonne inimica bonis auctoribus faſtidia? Immo neſciverunt ſe expedire, et Græca aſſequuti intelligendo non ſunt: ex quibus et nota diſtinctionis poni debet post participium πολιορκηθέντα, et vocula καὶ neceſſario eiici, quum non oraculum dixerit de XIV. dierum obſidione, ſed tantum de everſione magni imperii, quod bene advertit interpres. Itaque volente et indicante MS. nos hæc ita repurgavimus.

35, 33. Μηδένα εἶναι τῶν ζώντων ὄλβιον.] Abeſt ab MS. vox εἶναι, quod expuli ut ſupervacuum pondus; et paulo ante eidem obſequutus edidi εἵνεκεν, pro vulgato εἵνεκα.

Ibidem. Ἄρα μὴν παραςῆναι τοῦτο.] Negotium eſt peculiare, et vix occurrit ſimilis narratio; unde exiſtimem magis tenendum eſſe, quod offert optimus codicum MS. προςῆναι. Id enim fere ſenſum quoque verbi alterius continet aut ſupplet. ut cap. 119. Ἄρπαγον ἐκέλευον προςάντες ἀποκαλύπτειν. Hi ſunt adſtantes. 2, 173. Οὐκ ὀρθῶς σεωϋτοῦ προέςηκας. Et legi meretur defenſio huius verbi, quam exaravit Portus contra Stephanum in verbo Προςῆναι, et plura de hoc loco affert in vocula Ὡς. Iſtam vero præpoſitionem in eo verbo probat quoque apud Th. Gale C. A. ut vocat, ſed ex quo dimidium modo citat προςῇ.

35, 35. Ὀνομάσαι τὸ Σόλων.] Articulus ab MS. non agnoſcitur, qui etiam probat non λειποψυχίης, quod temere fingitur, ſed ἡσυχίης, ſæpe celebratæ ab Herodoto, etiam ut poſt eam vox elatior ſonet, ut in hac narratione fit, præſertim 5, 93., quem locum vide.

35, 42. Ἐπειρώτεον.] MS. ἐπειρώτων, ut et mox ἐρωτώμενον, non ἐρωτεώμενον. Etiam deinde τῷ αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκεε οἱ τῇ περ, interpoſita vocula οἱ, quæ vulgo omittitur, quia non ſatis intelligitur Herodo-
824 teæ ſuavitatis indoles. Etſi enim dativus eſſet repletus per præcedentem vocem αὐτῷ, ut putaviſſe videntur, id non putavit Herodotus. Hinc 3, 72. Ὃς ἂν μὲν νῦν τῶν πυλουρῶν ἑκὼν παρίῃ, αὐτῷ οἱ ἄμεινον ἐς χρόνον ἔςαι. 2, 175. Ἐν Σάϊ τῇ Ἀθηναίῃ προπύλαια θωμάσια οἱ ἐξεποίησε. 3, 55. Καί οἱ τῷ πατρὶ ἔφη Σάμιον τοὔνομα τεθῆναι. 6, 68. Ἀποτιθεῖσα δὲ μητρὶ ἐσθεῖς ἐς τὰς χεῖρας οἱ τῶν σπλάγχνων. 7, 125. Πορευομένῳ ταύτῃ λέοντές οἱ ἐπεθήκαντο τῇσι σιτοφόροισι καμήλοισι.

36, 2. Καίεσθαι τὰ περὶ ἔσχατα.] Succubui turbæ, ut cogerer ſequi, quod priores dederant, etſi forſan inutiliter et incaute. Nam omnes editiones, quas vidi, ſic exhibent, quum tamen non oporteret hic aliter agi, quam ſit lib. 5. cap. 101., ubi vides edi; Ἀπολαμφθέντες πάντοθεν, ὥςε τὰ περιέσχατα νεμομένου τοῦ πυρός. Sed accipe verba Stephani ex Theſauro [Περιέσχατα, pro *Extrema* affertur cum hoc exemplo adeſpoto, Περιέσχατα νεμομένου τοῦ πυρὸς. Extrema iam vaſtante incendio. Sed viderint.] Heu quam imperite!

36, 6. Πυρῇ διδοίη.] Atrocius quid requiritur. Id enim nihil eſt, et longe melius legitur in MS. πυρὶ διδοίη. Ut 7, 140. Νηοὺς μαλερῷ πυρὶ δώσει. Vice verſa lib. 4. cap. 145., ubi editiones habent πῦρ ἀνέκαιον. MS. mutat in πυρὴν ἔκαιον, etſi ſequatur πῦρ αἴθοιεν, ſicut confuſe agitur quoque in lib. 8. cap. 19. Παραίνεέ τε προεῖπειν τοῖσι ἑωυτῶν ἑκάςους πυρὴν ἀνακαίειν, quum ſufficiat πῦρ, ut habet ſolum MS. ille optimus.

36, 9. Κελεύειν σβεννύναι &c.] Valde paratum habuit Henr. Stephanus calamum in corrigendo clam et latenter, quod Aldus et Camerarius admiſerant, vitioſe ſcilicet. Itaque quia voluit latere, etiam Germani, qui poſt acceſſere ad Herodotum edendum, tacitum prætermittunt, donum eius accipientes, ſed forſan neſcii. Certe non Fridericus, non Sylburgius, non Iungermannus aut gratias agunt Stephano de hac correctione, aut ſcire ſe monſtrant eam ab iſto venire; immo ne quidem deliberaviſſe credo, an tolerari deberet: etiam nec Stephanus tanti habuit, ut in margine poneret cum multis aliis: in ipſo contextu graſſatus fuit, et ſine hæſitatione ſcripſit κελεύειν, pro quo duo priores habent κελεύει, quod ex iudicio Stephani tam fuit fœdum et maculoſum, ut litera ν callide immiſſa ſanaret totam huius loci connexionem. Quippe antecedunt tot accuſativi, ut aliter fieri nequeat. Recte profecto, niſi tractarent Herodotum, qui fruitur ſuo genio, nec multum curat, quid anteceſſerit. Pro teſtimonio ſint verba ex lib. 8. cap. 87. de nave Attica: καὶ ἡ οὐκ ἔχουσα διαφυγέειν, —— ἔδοξέ οἱ τόδε ποιῆσαι. Vide alterum locum 9, 57., quem verſat Portus in v. Συνηδέαται. Scito igitur ad illos codices, quos tractaverunt Aldus et Camerarius, ex quibus exhibuerunt κελεύει, accedere codicem præſtantiſſimum, etiam illum, qui Oxonii a me eſt inſpectus.

36, 20. Συνδραμεῖν ἐξαπίνης νέφεα.] Ita in MSto optimo legebam primum verbum ſine captatione dialecti ſingularis, ut vulgo συνδραμέειν. Id eo facilius eligere potui, quia videbam Ælianum ſic voluiſſe loqui deſcribentem ſine dubio hæc ipſa Herodotea et reſpicientem ad hanc hiſtoriam, etſi ſuo iure voluerit uti in nonnullis variandis. Quod quoniam ignoratur ab illis, qui Æliani fragmenta ex Suida collegerunt, et perinde novit is, qui Suidam edidit, verba Æliani hic appono ex voce Βαθύτατα. Αἰθρίας γὰρ οὔσης καὶ πανηλίῳ ἡμέρᾳ ἄφνω καὶ ἀδοκήτως νέφη συνδραμεῖν οἷα δή που βαθύτατα, καὶ καταῤῥῆξαι πάμπολυν ὑετόν. Sicut huc ſpectare etiam partes fragmentorum itidem ex Æliano apud Suidam in vv. Ἔρκος, Προήκουσι et Τυράννοις videtur ſubodoratus fuiſſe Kuhnius, dum ea in unum feliciter iungit, etſi ab Æliano veniant illa καὶ τοῖς ἐπὶ μέγα πλούτου προήκουσι.

36, 37. Κατεῖσέ τε ἐγγὺς ἑωϋτοῦ.] Quod Ælianus in Varia Hiſtoria 12, 1. dicit ἐκέλευσε πλησίον αὐτοῦ τὰς ἀνθρώπους καθίσαι. Sed prout citavi, ita ſcribitur in MS. libro, non κάτισε, etſi mox c. 89. ſequatur κάτισον: ſed alio ſenſu. Etiam paulo ante ex eodem edidi δαίμοσί κου, non δαίμονι, ſicut Cyrum ſcripſerat auctor in cap. 86. voluiſſe εἰδέναι εἴ τις μιν δαιμόνων ῥύσεται. Nam de vocula κου nequit ulla exiſtere dubitatio, etſi in editionum marginibus oſtentetur που. Quod ſi venit ab Stephano, aberravit omnino eius calamus.

36, 43. Κότερα λέγειν.] MS. Κότερον. Hunc etiam ſingularem exigit MS. codex in lib. 3, 32. Κότερον περιτετιλμένη ἡ θρίδαξ ἢ δασεῖα εἴη ἀμείνων, ubi plane legitur in illo κότερον, etſi Herodotus frequentia habeat iſta pluralia, et hoc ipſum κότερα mox capite 91.

36, 44. Ἐν τῷ παρεόντι χρόνῳ.] Ita pleniſſime exſtat ſcriptum in Mediceo, quod indicare debui, quoniam quum priores omiſiſſent ſubſtantivum, Stephanus incidens in exemplaria quæ id confirmabant, ita ambigue appoſuit margini, quaſi pro participio παρεόντι ſub-

ſtitutam eam vocem vellet. Hæc enim eſt ratio notarum eius per margines.

825 36, 49. Τὰ τὰ διαφθορέει.] Quia Portus hunc locum in Lexico ſuo bis producit, incertus utrum præſtaret legere διαφθορέει, quod vulgo obtinet, an διαφορέει, quod ex MS. Stephanus non modo poſuit in margine, ſed etiam in Prolegomenis pagina 737. huius editionis celebrans oſtentat, teſtor in optimo codice legi διαφορέει, quod et crebrius ita occurrit in Herodoto, et iram hoſtilem in turbandis omnibus exprimit acrius, ut id mereatur non ſperni, etſi in ipſo contextu tacuerim. Habes etiam ἐκφορέειν 2, 150.

37, 1. Χρήματα τἀμά.] Huic eliſioni nulla adeſt venuſtas, et legit optimus MS. τὰ ἐμὰ, quam veram lectionem eſſe patet tum inde, quod exacte videtur voluiſſe, ut hæc convenirent prioribus τὴν ἐμὴν, ſed vel maxime ex eo, quod mox dicat οὐδὲν γὰρ ἐμοὶ, non vero οὐδὲν γάρ μοι. Idem occurret in libro 2. Immo et deinde integrius ἐλῶσαν.

37, 13. Τοῦτον προσδέχεσθαί τοι.] Nec Portus hoc verbum ita ſcriptum dignatus fuit referre in Lexicon, et Camerarius p. 719. notat προσδέκεο pro προσδέχου. Bene igitur legit hoc loco MS. προσδέκεσθαι. Ex eodem mox edidi αἰτέο δόσιν &c. quod lege modo, et experieris mollius, quam ut vulgo, αἰτέο τὴν δόσιν. Item χαρίεῖ.

37, 49. Τοιαῦτά τε ἐπειρωτῶν.] MS. Ταῦτά τε. Quod quum magis ſit δεικτικὸν, tum vulgatum ingrate repetitur. Etiam paulo ante non putavi reiiciendum ἥκουσε ὁ Κροῖσος, præ isto vulgari et brevi ἤκουε Κροῖσος, quum ne interpres quidem ſuſtineat uti imperfecto.

38, 2. Ἀυδεῖσι λέγουσι ταῦτα δὴ ἐντεταλμ.] Quantis nugis ſunt illa ipſa incruſtata? quam lenis et grata ſimplicitas in exemplari MS.? Αὐδεῖσι καὶ λέγουσι τὰ ἐντεταλμ.

38, 5. Πέμπτου γένεος ἁμαρτάδα ἐξέπλησε.] Nihil in his eſt, quod queamus εὐχαριστεῖν Æm. Porto. Ita nuſpiam in his cenſuit vel vocem unam eſſe, quæ deceret eius Lexicon, non ἁμαρτὰς, non γένος, non ἐξέπλησε. Stephanus quid conatus fuerit, apparet, nempe ut quum Valla dediſſet *quintæ retro ætatis crimen luit, hoc est, abavi*, pro hoc poſtremo offerat tritavum, de qua voce nec cogitavit Herodotus; attamen ex annotatione Suidæ novit ἁμαρτάδα in Theſauro. Unus ſe ſollicitum monſtravit Fridericus, qui quum interpoſitionem ſolitam (hoc eſt, Gygis abavi ſui) hoc loco admiſiſſet, ad caput 13. adnotavit [Abnepos Gygis. Et de hoc dicitur infra, quod, captus a Cyro, quintæ retro ætatis, id eſt, Gygis abavi facinus ſeu crimen luerit] ſic illi. Quid igitur? An γένος verti poteſt Latine ætas? vel an *ætas* dici poſſit cuiusque regis in regnando tempus, quod quum diverſis temporibus finiri ſoleat, tum in Lydorum regibus etiam non niſi XII. annos duraviſſe invenimus? Neque tamen iam id inquiro, etſi mihi videatur vox moleſta, et melius opinor eam intuebatur, qui in margine Aldini exemplaris, quo utor, adſcripſit [Pœna in quintam generationem.] Vides aliquid propius τῷ γένει Græco. Id certum eſt non ſolere ita loqui auctores niſi de futuris, non de præteritis, quod hic fit, et ideo interpres in Latinis *retro* interpoſuit: quod in Græcis omnino non legitur. Cæterum quicquid ſit, facile proſternitur inopia perditiſſima lectionis vulgatæ ab elegantia ſcripturæ in membrana Medicea latentis; quæ eſt tum ipſa veritas et Herodoti manus, tum originis in vaniſſimo errore revelatio: unde omnino lege πέμπτου γονέος ἁμαρτάδα, hoc eſt, *quinti progenitoris crimen*, qui fuit Gyges. Γονέα quidem variis locis celebrat auctor, ut 3, 109. et 4, 5. et alibi monumenta vetera, ut inſcriptio notata Cl. Monfaucon in Diario Italico pag. 273. Οὐ χαρίτων τριοσῶν πανεπήρατον εἶδος ἔχοντα Αἰνοτόκων γονέων φθόνος ἥρπασεν, ubi editur Αἰνοτόκων εων. Sed ita ſuppleri debet. Γονεὺς igitur proprie pater eſt, ſed quum capite huius libri 146. dicit quosdam ex Athenienſi prytaneo in Ioniam transgreſſos duxiſſe Caricas fœminas, τῶν ἐφόνευσαν τοὺς γονέας, in his nullum avum fuiſſe vix credas, ut γονεὺς non utique referri debeat ad primam et noviſſimam generationem. Quem nunc γονέα dicit, eum 8, 136. vocat γενέτορα. Τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου τούτου ἕβδομος γενέτωρ Περδίκκης ἐςί. Denique voluit his verbis Herodotus alludere ad verba oraculi, prout ab ipſo fuerunt edita cap. 13. Ὡς Ἡρακλείδῃσι τίσις ἥξει ἐς τὸν πέμπτον ἀπόγονον Γύγεω. Huic ἀπογόνῳ eſt oppoſitus γονεύς.

38, 9. Τοὺς παῖδας τοῦ Κροίσου.] MS. τοὺς παῖδας τοὺς Κροίσου quod quodammodo gravius.

38, 20. Μεγάλην ἀρχὴν καταλύσειν.] Quum Latina non aliter ſint ſalva, niſi dicatur, *eum eſſe magnum imperium everſurum*, quæ res vetuit editores in Græcis id ipſum clare exprimere? Omnino requiritur μεγ. ἀρχὴν αὐτὸν καταλύσειν, ut eſt in optimo MS. quod etiam credo innui ab marginali nota Stephani, ſed quum animadverto in omnibus editionibus prave legi ἀρχὴν αὐτὸν μελλ. Quid vult iſta poſtrema et decurtata vox? Non debuerat eam tolerare Iungermannus, multo minus Th. Gale.

38, 23. Ἢ τὴν Κύρου λέγει ἀρχήν.] MS. λέγει. 826

38, 27. Οὐδὲ τοῦτο συνέβαλε.] Accurate exprimo, quod in optimo exemplari extare vidi, ut ſcilicet ita nunc legeretur, non συνέλαβε, quod vulgo in hac parte legebatur. Duo iſta verba ſolertius ex vero diſtinguuntur in hac lectione. Nam prius de ſolvendo imperio exprobrat Crœſum nec comprehendiſſe nec denuo rogare voluiſſe; quod utrumque certe ita contigit: at poſterius de mulo ne quidem tanti putaviſſe, ut vel menti adhiberet veritatis inquirendæ ergo, et ſuſpicando ſaltem vellet aſſequi, quis ille mulus ab oraculo tam certo diceretur. Id etiam ſupra ſic narravit auctor, ut prorſus acciderit. Itaque vulgata ſunt maculoſa.

38, 33. Δεσποίνῃ τῇ ἑαυτοῦ συνοίκεε.] Sic MS. Medic. non συνῴκεε· ut 2, 140. Νῆσον χώσας οἴκεε. Singularis enim cura Herodoti in augmento inde pellendo.

38, 35. Ἀπήγγειλαν τῷ Κροίσῳ.] Articulus non agnoſcitur a MS.

38, 44. Ἐν δὲ προνηΐοις τοῖσι ἐν Δελφοῖσι.] Hic locus eſt, quem innuit Æm. Porti Lexicon in v. Προνήϊον, per hunc numerum 25, 14. Is enim ex editione Stephani in paginam hanc verſumque incidit; ſed unde apparet eum hic hæſiſſe. Et ſane ſermo eſt intricatus et inexplicabilis. Nam ſi fuerunt Delphis plura veſtibula (prout nunc interpretabatur Valla *in veſtibulis templi apud Delphos*) et unus tantum in iis clypeus a Crœſo ſuſpenſus fuit; vel clypeum illum in plures partes pro veſtibulorum numero diviſum oportet, vel in uno tantum ex illis fuiſſe, plurali velut poſito pro ſingulari. Quod ſi fuit, cedo, in quo tandem? Profecto ſunt hæ nugæ nugaciſſimæ. At quam eximie membrana Medicea! Ἐν δὲ Προνηΐης τῆς ἐν Δελφοῖσι hoc eſt, in fano Pronææ vel *Prodomiæ Delphis*: quo cognomine *Minervam Delphis cultam teſtatur* denuo ipſe *Herodotus lib.* 8. cap. 37. in quo ter habetur eius mentio, et quarta atque quinta accedit in cap. 39. quæ quinque loca fieri non potuit, quin recte ſimul viderit eximius Meurſius, quum ſcriberet libri ſecundi Atticarum Lectionum caput XVII., ubi tamen modo duo Herodoti loca profert, quorum reſpectu laudat Vallam præ Henr. Stephano. At nunc ipſe teſtor ſic plane legi προνηΐης in illo optimo libro per quinque iſta loca, cui præclare indicat concinere codicem Vaticanum ad reſtitutionem Harpocrationis. Hic autem præſtantiſſimus adiutor Græci ſermonis, quum diſerte ex Herodoti libro octavo mentionem huius προναΐας illic ſe noviſſe ex annotatione oſtendat, patet hanc ex libro primo veriſſime a nobis reſtitutam ei fuiſſe ignoratam, ut apparet, certo indicio, ipſius iam tempore corruptum et obumbratum hunc locum fuiſſe in nonnullis exemplaribus et iis certe, quibus ipſe utebatur. Sed intereſt cognoſcere, quam bene viri docti noverint hanc Minervam, et quam vane illa uſi fuerint. Nam quum Meurſius illic præter Herodotum citaret quoque Æſchyli locum et Callimachi, hos duos poſteriores legens Henr. Valeſius adſcripſit ſui Harpocrationis margini cum præclaro loco Demoſthenis, in quo deſcribitur Προναίης Ἀθηνᾶς, etſi in eo adhuc ſiverit extare Προνοίας; quum interim eruditus ille Stanleius Æſchylum illuſtrans in initio Eumenidum rurſus ex Callimacho id demonſtrare voluerit et ex Pauſania in Phocicis, quem ideo emendat, etiam locum Æſchinis ab Harpocratione indigetatum. Denique prodierunt illæ denſæ Obſervationes ad Callimachum, ubi pag. 620. octoginta poſt Meurſium annis renovatur cantilena Ἀθηνᾶς Προναίας ex Æſchylo et Callimacho, et Pauſanias etiam, ſi Muſis placet, emendatur. Nonne hoc præſegnem Ocnum oſtentat? Sed et quum illic video identidem dici *ei ante ædem Delphicam ſacellum et ſimulacrum erectum*, item *ita de Delphis huiusque Minervæ ibidem templo ſeu ſacello agens*, apparet non bene noſſe quid illic obtinuerit Minerva. Sacellum vocat. Niſi fallor, id bene conveniet cum verbis Demoſthenis: Καὶ Προναίας Ἀθηνᾶς ὡς μεγάλης καὶ ἀγαθῆς Θεοῦ, καὶ παρὰ τῷ Ἀπόλλωνι ἐν Δελφοῖς κάλλιστος καὶ μέγιστος νεὼς εὐθὺς εἰσιόντι εἰς τὸ ἱερόν. Ne quid ad hanc confirmationem omittatur, ipſa phraſis ἐν τῆς Προνηΐης evincit non aliunde ſe niſi ab Herodoto venire. Sic cap. 35. Ὁ μὲν δίαιταν εἶχε ἐν Κροίσου. Et cap. 111. Κλαυθμὸν κατεστεῶτα ἐμφανέα ἐν Ἁρπάγου. Cap. 135. Στέ-

Στέγασμα, ἐν τῷ ἂν ἐόντες βουλεύωνται. Ita mox in hoc ipſo capite ἐς τοῦ Ἀμφιάρεω, quam locutionem ſine articulo ex eodem MS. reſtituam auctori in libro 8. cap. 134., quippe ubi abſurde corruperunt, ἐς Ἀμφιάρεω.

38, 47. Ἐν Βραγχίδῃσι τῇσι Μιλησίων.] Nullus adſequor, quemadmodum tot editiones Herodoti potuerint tacitæ in tam vitioſo loco ſe oblectare: nam licet forſan in eo deprehenderent viri docti corruptos libros, utique tamen intererat verbo monere, ut ſaltem conſtaret ipſos bene noſſe hanc labem, ſed non ſuſtinuiſſe mutare, quum auctoritas vetuſtatis intercederet. Certe ego nihil notavi ex MS. et tamen offen-
827 dor hac lectione, ſed nec ita mutare ſuſtinui, quamvis cap. 158. aperte legatur ἐς τοὺς Βραγχίδας, ubi præcedit ἐν Βραγχίδῃσι, ut quidem de Herodoti manu vel ſententia ambigere nullus queat. Sed locus hic eſt ſingularis et iam olim mire agitatus, quod docent Porphyrii Homericæ Quæſtiones, ubi pag. 20. quæſtione octava exſtant hæc verba, quæ refert ab omnibus inſpici Philemonis Symmicta memorantis: Φησὶ γὰρ ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ Ἡρόδοτος τῶν ἱστοριῶν περὶ Κροίσου τοῦ Λυδοῦ πολλά τε ἄλλα διήλεκται· καὶ μὲν ὅτι θεοσεβέστατος γένοιτο, καὶ διαπρεπῶς τιμήσαι τὰ Ἑλληνικὰ μαντεῖα, τὰ ἐν Δελφοῖς, τὰ ἐν Θήβαις, τὸ τοῦ Ἄμμωνος, τὸ τοῦ Ἀμφιαράου. Τούτων μὲν δὴ ἄλλοις ἄλλα πέμψαι δῶρα· ἀνέθηκε δέ τινα καὶ ἐν Βραγχίσι (prave pro Βραγχίδῃσι) τῇσι Μιλησίων. Καὶ γέγραπται ἤδη κατὰ πάντα ἁπλῶς τὰ ἀντίγραφα τὸ τῆς ἄρθρον σὺν τῷ ἰῶτα ἰσοδυναμοῦν τῷ ταῖς. Οὐδένα γε μὴν Ἑλλήνων ὑπομεῖναι θηλυκῶς τὰς Βραγχίδας ἂν εἰπεῖν· Ἡρόδοτον δὲ μᾶλλον ἂν ἑτέρων φυλάξασθαι ἀκριβῆ τε ὄντα περὶ τὰ ὀνόματα, καὶ πάνυ ἐπιεικῶς φροντιστικόν. Τοῦτο δὴ θεραπεύων τις οὐχ Ἡροδότου φησὶν ἁμάρτημα γεγονέναι, μᾶλλον δὲ τὸν συγγραφέα φησὶ διαμαρτεῖν παρεμβάλλοντα τὸ σι· πολλὰ δὲ φέρεσθαι μέχρι νῦν ἁμαρτήματα κατὰ τὴν Ἡροδότου συγγραφήν. Unde cognoſcimus litem vel obſcuritatem iocoſam antiquitatis, ſed indignam et pertinacem, quum etiam libro 2. cap. 159. exſtet ἐς Βραγχίδας τὰς Μιλησίων. Sed tam tetrum nævum non æſtimaverim ego maioris momenti, quam quum 2, 15. editur γνώμῃσι τοῖσι Ἰώνων, quum eiusdem libri cap. 18. edant τῇσι ἑωυτοῦ γνώμῃσι; ſeu eod. lib. cap. 8. ἐν τοῖσι ἄλλοισι.

39, 6. *Ἀντιπασιώτας κατεστήκεε.*] Quum vox prima in Aldi editione haberet ultimam ſyllabam nota vel compendio expreſſam tali τὸν, eam Camerarius explicavit per τας, quaſi foret accuſativus pluralis, quum haud dubie Valla ex codicibus, quos in interpretando Latine ante oculos habuit, tale quid non verterit, ſed id ipſum, quod et ego reperi clare in Mediceo MS. *ἀντιπασιώτης repugnans.* Unde merito cenſebimus hoc quoque recipiendum. Neque id impedit uſus verbi κατεστήκεε, quod ut non nego ſenſu activo ſumi poſſe, ita pro neutro adhibuiſſe Herodotum quoque patet ex cap. 132. Θυσίη δὲ τοῖσι Πέρσῃσι ἥδε κατεστήκεε· cap. 178. Ἔνθα τὰ βασιλήϊα κατεστήκεε· cap. 197. Δεύτερος δὲ σοφίῃ ὅδε ἄλλος σφι νόμος κατεστήκεε.

39, 17. Θώϋμα δὲ γῆ.] Magnopere liberam conſtructionis licentiam attribuerunt Herodoto, qui ſic eum præmiſiſſe ſtatuunt, ut ſequatur οἷα τε, et non οἷον τε. Sed bene Mediceus MS. θωύματα.

39, 32. Τοῦ γὰρ Λυδῶν δήμου αἱ θυγ — αὐταὶ ἑωυτάς.] Hoc integrum membrum Deſid. Heraldo, ut ſcribit lib. 1. Adverſar. cap. 10., videtur adeo non ſitum naturaliter, ut Herodotus illi ſit pro monſtro, nempe quia cenſet iſta omnia poni debere poſt verbum καταπορνεύονται, ut iſta corruptelæ Lydiacæ relatio ſit continens nec diducatur. Mirabar equidem interpretationem Vallæ ſolitam graſſari in talibus tranſpoſitionibus hunc locum illi reſiduum feciſſe. Ac ſane ſi ſolam contempleris, ſicut ſolam ibi allegat Heraldus, ſatis concinna foret iſta ſic cohærens continentia. Sed alia eſt Herodoti mens. Quippe hanc periodum præmittit, non ut doceat fœdam Lydiæ diſciplinam; ſed indicet, unde puellis Lydorum tantæ opes, ut potuerint tam grande opus ſuſcipere, et quidem ita ut ei quoque ſuffecerint. Id neceſſario ſtatim lector ſcire debuit, alioquin pro falſo vituperaturus, quum nuſpiam ea pecuniarum copia ſit penes puellas. Hoc igitur ſtatim abſolvens interponit, ac paulo poſt occaſione legum otioſe repetit, prout licuit. Nihil ergo boni eſt in hac Heraldina ſolertia.

39, 35. Ἡ μὲν δὴ περίοδος τοῦ σήματος εἰσὶ στάδιοι ἕξ, καὶ δύο πλέθρα· τὸ δὲ εὖρος.] Quomodo hæc menſura intelligatur ab viris doctis, qui tam multi eam legerunt, non aſſequor. Utique πλέθρα nihil faciunt ad circuitum, ſed ad longum aut latum ampliandum, prout vel in hoc vel in iſto latere ſunt poſita. Sed neque quum calculus loci circumſepti incepit poni, quod ad circuitum pertinet, per ſtadia, neſcio poſſe in iſta parte ſpatium relinqui, quod per πλέθρα aut debeat aut ſoleat menſurari. Nec video exitum, ſi neges aliquid excidiſſe. Itaque ſit ſatis me monuiſſe, docte lector, ut conferas, ſi quid in promptu tibi ſit melius. Quod me attinet, interea legere ſolitus ſum: Ἡ μὲν δὴ περίοδος τοῦ σήματος εἰσὶ στάδιοι ἕξ· καὶ δύο πλέθρα τὸ μῆκος· τὸ δ' εὖρος ἐστὶ &c.

39, 44. Ἀπεικῆσαι.] Eſt ergo hæc manus et ingenium Henr. Stephani, quum Aldus et Camerarius ederent ἀπεικῆσαι, in quo nimis ſe exercuit Portus, damnans hoc poſtremum, Stephanum recuſans nominare, ipſe tamen aut eius probans correctionem quam citavi, aut ex ſe offerens ἀπεικέσαι, quod poſtremum plane legitur in codice MS. atque ideo elegi.

40, 9. Τὴν εὕρεσιν.] MS. τὴν ἐξεύρεσιν, quod compoſitum continuo uſu anteceſſit. Paulo ante cur edant Καὶ ἄλλων πασέων, non tantum omiſſo articulo τῶν, 828
ſed cur media vox non merebatur eandem terminationem, quam poſtrema, ut pateret eſſe fœmininum ἀλλέων? Etiam in MS. non inveni geminum σ, ſed unum in voce πασῶν, eodem luſu, qui eſt in ὅσσον et ὅσον.

40, 34. Ὑπὸ Πέρσῃσι δεδούλωντο.] MS. ἐδεδούλωντο.

40, 48. Τωὐτὸ Μήδοισι.] Habes hoc loco unum ſpecimen omiſſi articuli præpoſitivi in tertio caſu plurali, haud dubie ab illis, qui non intelligebant lenitatem Herodoti lente et tractim procedentem. Nam clare et prorſus ſuaviter Mediceus MS. Τωὐτὸ τοῖσι Μήδοισι. Sed et in proxime antecedentibus τὰ ἄλλα, non τἄλλα.

41, 1. Ἀνὴρ ἐν τοῖσι Μήδοισι ἐγένετο.] Bene conſtat hæc loquutio, ut 2, 53. χρηστηρίων δὲ πέρι τοῦ τε ἐν Ἕλλησι καὶ τοῦ ἐν Λιβύῃ. Et plena manu effudit ſimilia in capite 92. Attamen particula ἐν non admittitur iam ab optimo MS. qui tantum habet Ἀνὴρ τοῖσι Μήδ. Quod nec ipſum improbæ monetæ. Immo qui poſſum temperare lætitiæ, deprehendens ab hoc inæſtimabili monumento ſic Herodotum dari adiutorem illis, quæ ad Stephanum in voce Ἄβαι, ſane etiam ex MS. produxeram, et fideiuſſione Diodori Siculi, Strabonis, Iamblichi confirmaveram? quibus ſocium ſe iungit nunc *Sophocles Oedipo* Tyr. 919. Τὸν Ἄβαισι ναόν. Im*mo et fragmentum nobile* ex Farneſiana columna editum ab Cl. Sponio in Miſcellaneis pag. 49., ubi inter Herculis geſta refertur ΚΑΙ ΠΟΛΙΝ ΤΗΝ ΣΙΒΑΙΣ ΟΙΚΙΖΕΙ, quod bonus ille vir interpretatur *et urbem Sibais habitavit.* At Σίβαι dicuntur populus Indiæ, in quo populo urbem condidit, ubi intelligitur particula ἐν, aut vult dativus hic ſignificare in eorum gratiam et commodum ab Hercule id factum.

41, 6. Καὶ μᾶλλόν τε καὶ.] Nimia copulativæ repetitio, nec neceſſaria. Immo exigit MS. Καὶ μᾶλλον τι καί. Id prorſus Herodoteum, ut patuit 18, 40. Nam quod præceſſit ἐν γῇ ἑωυτοῦ, debui mutare, ſecundam vocem in τῇ, ut iam in ora Stephanus, cui adſentitur MS. Italicus. Ipſa res requirit. Eadem iſta membrana mox aliter legit quam μνώμενος, non μνεώμενος, nec ἐφοίτεων, ſed ἐφοίτων.

41, 15. Πρὸς τῶν πολιητέων.] Effugit igitur hoc ſpecimen diligentiam Æm. Porti, qui omnia loca enumerat, ubi mentio ſit πολιητέων. Πολιτέων omnino obliviſcitur, tanquam qui nulli ſint in Herodoto. Equidem nec ipſe memini alio in loco eos conſpici, ut mihi imaginer, ſi Herodotus uſus fuerit vocabulo octo literarum, prorſus eum ſcripsiſſe πολιητέων.

41, 46. Παίζουσι δὴ ταῦτα.] MS. ποιεῦσι. Talia perſæpe in antecedentibus habuimus.

42, 8. Ἐνεστῶτα.] Recte codex MS. Ἐνεστεῶτα, qui etiam exhibet Ἀγβάτανα.

Ibid. Οὕτω τὸ τεῖχος.] MS. ſuaviſſimo procedendi tractu, οὕτω τοῦτο τὸ τεῖχος.

42, 11. Τὸ μέν κου τι.] Hæc eſt ſeries, quæ in his vocabulis placuit Herodoto, ut cap. 61. Αἵ τινές σφι προσθέατό κου τι. 9, 13. Καὶ εἴ κου τι ὀρθὸν ἦν. Itaque hanc ſeriem probat optimus ex Italia codex, non τὸ μέν τι κου.

42, 13. Κύκλων ἐόντων τῶν συναπτόντων ἑπτά.] Video equidem ab interpretibus muros hos, nunc unum alteri veluti confines dici, nunc iſtos ambitus dici contiguos; quum Æmil. Portus hunc locum innuens ſcribat, *coniunctum eſſe, contiguum eſſe.* Id ſane an verum ſit, et quomodo muri hi ſeſe contingere potuerint, nec ipſe coniicere et intelligere, nec ex verbis Herodoti colligere queo. Unius modo huius loci verba tale quid videntur innuere; ſed qui haud dubie vitioſus eſt. Etſi enim οἱ συνάπτοντες κύκλοι aliis fortaſſe auctoribus in modum neutrum uſurpari potuiſſe videantur, at noſter auctor ea conſtructione non utitur, niſi voluerit

lueris huc trahere eandem nuditatem, qua utitur 4, 8. Μελλόντων δὲ αὐτῶν συνάπτειν: ubi idem Æmil. Portus notat eſſe ἔλλειψιν nominis τὰς χεῖρας. Sed fraus eſt clariſſima cogitanti non eſſe hanc occaſionem enarrandi, quo curſu ac ductu poſiti ſint hi circuli, et utrum ſe contingant nec ne, quum tantum velit colligere numerum, et nihil aliud. Laudatiſſima ergo eſt auctoritas MS. Medicei, unde præclare reſtituo Κύκλων ἐόντων τῶν συναπάντων ἑπτά. Ita et ſententia eſt perfectiſſima et vox Herodotea. Sic cap. 134. ἦρχε τὰ ἔθνεα ἀλλήλων, συναπάντων μὲν Μῆδοι· cap. 178. οὗτοι ςάδιοι τῆς περιόδου τῆς πόλιος γίνονται συνάπαντες ὀγδώκοντα καὶ τετρακόσιοι 2, 39. Αἰγύπτῳ τῇ συναπάσῃ. Et cap. 112. Ὁ χῶρος οὗτος ὁ συνάπας. Quæ colligere fas fuit, tum quia Portus vix ex uno loco aut novit aut voluit producere; tum quia emendari debet Herodotus 7, 187., ubi editur τοῦ σύμπαντος ςρατεύματος, quum liquide exſtet in MS. συνάπαντος.

42, 29. Μήτε ἐσιέναι παρὰ βασιλέα μηδένα συγχωρέειν.] Verbum poſtremum non apparet in egregio MS. et puto debere abeſſe. Etſi enim commoda aliqua interpretatione adiuvari poſſit; tamen non magis cre-
829 dendus eſt Herodotus huic loco appoſuiſſe, quam c. 155. Ἀπεῖπε μέν σφι πέμψας, ὅπλα ἀρήϊα μὴ ἐκτῆσθαι. Cap. 183. Καὶ τὸν ἰδίᾳ ἀπέκτεινε ἀπαγορεύοντα μὴ κινέειν τὸν ἀνδριάντα. Quippe κόσμον καταςῆσαι μηδένα ἐσιέναι, eſt idem quod ἀπαγορεύειν vel ἀπειπεῖν μηδένα ἐσιέναι. Κόσμος enim iſte circa regem conſiſtit in vetando, et ut ne quis eum accedat.

42, 34. Περὶ ἑωυτὸν ποιέονται.] Quæ hic ad marginem leguntur in editionibus ab Stephano procuratis et poſt illum, et re ipſa et auctoritate libri Medicei confirmantur, ut ſine dubio ea pro vera lectione haberi debeant. Tantum rectius MS. ἐσέμνυνε τῶνδε εἵνεκεν, ὅκως ἂν μὴ ὁρῶντες· et reliqua prout exhibui: et deinde φλαυροτέρης, non φαυλοτέρης. Id quoque Herodotus ſuum eſſe probat, dum cap. 86. ait, δεησάμενος πάντα τὸν ἑωυτοῦ ὄλβον ἀποφλαυρίσειέ οἱ. Sed tot paginæ occurrunt in Herodoto inſignitæ hoc vocabulo, ut nec omnes poſſint nec quædam ex his debeant citari. Sufficit illic reperiri; ſed nuſpiam oportet arbitrium optimi codicis inter duo iſta adiectiva reiici, unde nec tacuerim in libri 1. capite 120. quum legantur iſta, Ἀποσκήψαντος τοῦ ἐνυπνίου ἐς φλαῦρον, ibi contraria vice in iſto codice legi φαῦλον, quod et recepi ſecurus. Denique veram eſſe ſententiam in iis, quæ aut Stephanus poſuit tenerior in margine, aut ego firmatus maiore fulcro in contextu, patet ex eo, quod falſa ſint omnia, ſi de Medis, aut eorum regibus cunctis ea accipias, et toleres interpretationem *hæc ideo faciunt apud regem*. Sed ad ſolum Deiocem et eius regiminis tempus, immo fere tantum novitatem hæc reſpiciunt, ut eſt perſpicuum.

42, 38. Ἀλλ' ἑτεροῖον.] Neſcio utrum ſubintelligi velint χρῆμα, ut videtur voluiſſe Valla, an habeant pro accuſativo. Sed utrumcunque non eſt melius illo, quod legitur in Mediceo MS. ἀλλ' ἑτεροῖος. Sane hoc rectum.

43, 4. Γένεα μὲν Μήδων ἐςὶ τάδε.] Non poterat Cl. Stanleius aliter citare in notis ad Æſchyli Perſas, ubi etiam Μάγος deprehendit eſſe nomen gentilicium, n. 318. quum non niſi ex editionibus ita repeteret: neque ille tunc indolem ſuavitatis Herodoteæ reſpexit. Sed rectius videtur in MS. Mediceo Γένεα μὲν δὴ Μήδων ἐςὶ τοσάδε. Repetit enim ex more perpetuo eaſdem voces, quas ante adhibuit.

43, 19. Δύο καὶ τε εἴκοσι] Nihil frugiferum in iſto τε, et ſimplicius eſt in optimo MS. δύο καὶ εἴκοσι.

43, 28. Μαχεσάμενος, ὅτε νὺξ ἡ ἡμέρα ἐγένετο &c.] Narrationem agnoſcis bicipitem et veram quidem, ſed cuius capita prorſus dilacerari et ſecerni volunt numeri Chronologorum, quos non placet iam attrectare.

44, 5. Ἀποτρέπει προσωτέρω.] MS. Ἀποτρέπει τοπροσωτέρω. Id quoque fert genius Herodoti, ut multis variæ naturæ vocibus has duas literas vel potius articulum hunc præfigat, ut τοπάλαι, τωνέκαθεν, τοενθεῦτεν, τολοιπὸν, τομέχρι, τοπρὶν, τοπρότερον; τοδεύτερον 7, 58. τοπρόσω, quorum multa monſtrat Lexicon Æm. Porti, aliqua omiſit. Ex quo patet prave edi 3, 45. τὸ προσωτέρω, quum etiam 7, 166. liber optimus legat τόγε τοπαλαιὸν, et libro 3. cap. 133. editur ἐνέμετο πρόσω haud dubie vel pro ἔνεμε τοπρόσω vel pro ἐνέμετο τοπρόσω quum formam mediam in hoc verbo colat quoque Herodotus. Deinde etiam MS. Ἀσκάλωνι πόλι, non πόλει, certo manus Herodoteæ indicio.

44, 10. Ἐσύλησαν τὸ ἱρὸν] Hactenus igitur Herodotus. At Scaliger in Animadverſionibus pag. 83. prorſus ſcribit incendiſſe. Mox bene ſuaviter MS. Φοίνικές εἰσιν οἱ ἱδρυσάμενοι ἐκ ταύτης τῆς Συρίης ἐόντες, non ὄντες. ut 3, 49. Εἰσὶ ἀλλήλοισι διάφοροι ἐόντες. Et deinde νοσέειν pro vulgato νοσεῖν.

44, 18. Ἐνέσκηψε ὁ θεὸς θήλειαν νοῦσον.] Quam conſpectus hic locus antiquitati fuerit; apparet ex Dionyſii Longini περὶ ὕψους cap. 28., ubi de poſtrema parte plurimum ſudaverunt docti editores, ut θήλειαν νοῦσον producerent, etiam advertentes, quod feſtinans et nimium tribuens memoriæ Dionyſius ſcripſerit ἐνέβαλεν pro verbo ἐνέσκηψε, quod ſæpe in morbos ab Græcis adhibetur. Id relinquunt, quod Dionyſius non dubitet citare ἡ θεὸς, quod non exſtat in MS. ſed prout dixi, plane ὁ θεός. Et Æm. Portus quidem in Lexico hinc collegit exempla, ubi quum præmiſiſſet hæc [Θεὸς ἡ Ion. et Poet. et comm. pro θεὰ quod longe frequentius] oſtendit porro ſic declinaviſſe Herodotum, τῆς θεοῦ, τῇ θεῷ, τὴν θεὸν, additis locorum et paginarum numeris, ubi tamen notari debet, id quod citat ſub numero 8, 16., id incidere in 1, 31. ubi agitur de Iunone Argiva, et tam ὁ θεὸς occurrere, quam τὴν θεόν. Secundum τῆς θεοῦ eſt hoc loco, ubi omittit memorare ὁ θεὸς. Reliqua conveniunt eius propoſito. Itaque quum pateat ſingulare aliquid in noſtro loco eſſe, iſta ὁ θεὸς non opinor revocanda eſſe ad hanc Venerem, ſed prout Græci ſolent exprimere porrecta notione, ſicut alii dicunt τὸ θεῖον, ut ſignificet numen,
perinde ut 8, 13. Ἐποιέετό τε πᾶν ὑπὸ θεοῦ, ὅκως ἂν 830
ἰσωθείη τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικὸν, Valla *a deo fiebat*. Sed nullus ante nominatus fuit. Rectius, *a numine fiebat*.

44, 45. Ἔκαστα ἐκμαθών.] MS. μαθών. Etſi compoſito utatur rurſum cap. 124. Τά τε καὶ πάλαι δοκέω πάντα ἐκμεμαθηκέναι, tamen nimis ſæpe in præcedentibus utitur ſimplici verbo, quam ut credi queat nunc iam deflexiſſe ad compoſitum. In ſuperioribus mutavi ex optimo MS. ſed quæ levia ſunt.

45, 5. Ἔδοξέ οἱ.] MS. ἔδοξε δέ οἱ, quæ vocula neceſſarium præbet huic loco tranſitum. Deinde MS. ἐπίτοκα, quod novit nemo, non ἐπίτεκα, quod ut recta demiſſum ab primo caſu ἐπίτεξ, quæ vox ſtatim ſequitur c. 11., norunt omnes. Sed habuit Herodotus ſuum aliquid, cur literam ε in multis præferret, etiam in declinando. Nonne ſic vulgo creditur effeciſſe eum χαμόθεν ab χαμαί, ut 4, 171.? Sed nos talibus non omnia parebimus.

45, 11. Καὶ ἐκ γάρ οἱ.] Putida eſt hoc loco copula, ut recte MS. eam non agnoſcat. Nam particula οἱ in talibus debet eſſe vox tertia. Hæc lex Herodoti. 5, 92. Ἐκ δέ οἱ ταύτης τῆς γυναικὸς παῖδες ἐγένοντο. 6, 63. Ἐν δέ οἱ χρόνῳ ἐλάσσονι —— τίκτει. Præterea ὅτι μέλλοι, pro μέλλει. Tum integra ſcriptura, Ἀντὶ ἐκείνου, non ἀντ' ἐκ.

45, 19. Μηδαμῇ παραχρήσῃ.] Mirum eſt hic fluctuare Herodotum in terminatione adverbii, utrum μῇ an μᾶ, quum vetuſtius utroque ſit μηδαμῶς· quod clare exſtat in optimo libro, et ſuppoſui iuſta fiducia. Deinde ex his verbis ἐξ ὑςέρης σεωυτῷ περιπ. demonſtrare voluit Æm. Portus in Lexico ſic dicere Herodotum pro σεαυτῷ. Sed neſcivit hæc eſſe correpta et corrupta indecenter, quum Herodotus dederit ἐξ ὑςέρης σοι αὐτῷ, prout ſcriptum exſtat Florentiæ, et iubet fortius de ſe ipſo cogitare. Præterea τὴν Μανδάνην abſque vocula ἂν, quod et ipſum ſeverius. Quod ſequitur Φέρε δὲ ἐς ἑωυτοῦ, numquid manifeſte vitioſum eſt? Id negat Æmil. Portus, ex hoc ipſo loco deducens [Ἑωυτοῦ Ion. pro com. ἑαυτοῦ, hocque pro σεαυτοῦ. Tui ipſius 29, 18.] Unde conſtabit veritas huius tam acute inventi Ioniſmi? Immo id notare non poteſt *in tuam domum*, ſed tantum ſi tertius quis de eo loquitur, quid de ſe aut de propria eius domo fecerit, ut cap. 21. de Thraſybulo, Ὅσος ἦν ἐν τῷ ἄςεϊ σῖτος καὶ ἑωυτοῦ καὶ ἰδιωτικός. Et prout mox Herodotus narrat Harpagum φράζειν τῇ ἑωυτοῦ γυναικί. Optime vero in hac parte legit præclarus MS. ἐς σεωυτοῦ.

45, 34. Εἰ παραφρονήσειέ τε.] Hæc non conveniunt ſequentibus καὶ μανεῖται, quæ ſunt in indicativo, ſed oportune adiuvat MS. εἰ παραφρονήσει τε.

45, 46. Ταῦτα εἴπας αὐτίκα &c.] Multo melius et ad Herodoti conſuetudinem concinnius hæc ita refert MS. ταῦτα εἶπε, καὶ αὐτίκα ἄγγελον ἔπεμπε ἐπὶ τῶν βουκόλων τῶν Ἀςυάγεος, τὸν ἠπίςατο. Certe iſtud τὸν βουκόλον τὸν Ἀςυάγεος, τὸν &c. eſt bubulci ſermo. Cæterum acriter in hac vicinia graſſati ſunt in hoc articulo præter fas immittendo vel mutando eius genere; quæ omnia reparavi ad vetuſtiſſimum exemplar, ut apparet in imis contextus oris.

46, 18. Διατέταγμαι ἐγώ.] Inolevit in hac parte Lexici Cl. Æmil. Porti nævum, quod omnino in aliorum

rum culpam reiici debet, ubi hæc ipſa verba Latine explicat *Ego impero*. Interim negari nequit verbum διατάττεσθαι magis convenire pluribus, quam uni; ut 7, 178. Οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες κατὰ τάχος ἐβοήθεον διαταχθέντες. 8, 34. Τὰς δὲ πόλις αὐτῶν ἄνδρες Μακεδόνες διατεταγμένοι ἔσωζον. Activi quoque exempla habet Portus. Hinc apparet, quam fœde corruperint hunc locum, in quo ſcripſerat Herodotus Τέταγμαι ἐγὼ, prout legitur in unica iſta membrana Florentina.

46, 28. Ἀστυάγης μετεπέμψατο.] Stolida et cæca iteratio eius quod præceſſit; ubi ſi ea tolerari poteſt, ſicut tanta legentium copia inficere toleravit, certe multo oportunius eſt, quod Herodotus ſcripſit, et exhibetur in optimo MS. μεταπέμψαντο. Et mox idem habet, ἐς δεσπότας τοὺς ἡμετέρους, non prout in editionibus legitur, δεσπότεας ἡμετ. quæ lectio unde exorta ſit, ignoro, quum etiam cap. 112. edant, Ἀδικέων τοὺς δεσπότεας, ubi conſtanter MS. retinet δεσπότας, prout cap. 129. ſimiliter iam ediderunt, Νῦν γενέσθαι δεσπότας. quod confirmat quoque codex Mediceus. Cæterum quod præcedit τὸ μήτε ἰδεῖν ὄφελον, Portus proſcribit quaſi poëticum potius quam ſolutæ orationis verbum. Sed notavit hunc locum Thomas magiſter. Ἀπαρεμφάτῳ δὲ (ὄφελον συντάσσεται) ὅτε ἀντὶ τοῦ εἴθε ἔμελλον τίθεται. Ἡρόδοτος ἐν τῇ πρώτῃ· μήτε ἰδεῖν ὄφελον. Sic ergo etiam 3, 65. Εἶδον ὄψιν ἐν τῷ ὕπνῳ, τὴν μηδαμὰ ὄφελον ἰδεῖν, ait Cambyſes. Cæterum hic ipſe Thomas eſt, unde in præfatione ſua Iungermannus ad 1, 117. notavit Ἐθαψάμην, quod neſcio cur ille vir inſignis non maluerit ocius proſcribere ut plane ſuppoſiticium, quam favorabiliter producere, quaſi forte alicui non diſpliceat iſta lectio. Eſt enim certe alieniſſimum ab Herodoto, qui non utitur iſto medio, ſed et lib. 3. cap. 62. dicit ἔθαψά μιν, et 6, 30.
831 de Hiſtiæo τὴν κεφαλὴν ἐνετείλατο θάψαι, et 7, 117. Ξέρξης συμφορὴν ποιησάμενος μεγάλην ἐξενεῖκαί τε αὐτὸν καὶ θάψαι.

46, 39. Τὸν τοιαῦτα ἐπιθέμ.] MS. τὸν ταῦτα ἐπιθέμ. Certe de eadem hac re dicit cap. 113. Καὶ αὐτίκα ἐποίεε ταῦτα. Mox elegi, quod Stephanus in margine publicavit, ac mihi apparuit in veterrimo codice, non ἔνθεν γενεὴν, ſed ἔνθεν γε ἦν, apertiſſima labentis calami fraude.

46, 45. Καὶ δὴ κατ' ὁδὸν πυνθάνομαι.] Hic vero longe aliter MS. Καὶ πρὸ κατεδὴ κατοδὸν. Quod quum videatur merum nugis conſtare, literarum tamen ſeries, etſi confuſe diviſa, monſtrabat apertam viam ad Herodoti manum, quam inde ſatis vere ac perite educentes arbitramur ſententiam ſic abſolviſſe; Καὶ πρόκα τε δὴ κατ' ὁδὸν πυνθάνομαι, hoc eſt, *et ſtatim in via ſciſcitor* &c. ſcilicet, ſimulatque ex ædibus Harpagi egreſſus ſuſpenſæ et curioſæ ob tam inopinatum conſpectum menti ſatisfacio et ſciſcitor ex comite, plane ut fieri ſolet. Exempla vocis omnino reſtituendæ πρόκα ex Herodoto præbet Lexicon Æmil. Porti. Et ſicut illis duobus iam novum hoc addi poteſt, ita quod ille omiſit, ſcias etiam uſurpari ab auctore noſtro 6, 134. Καὶ πρόκα τε Φρίκης αὐτὸν ὑπελθούσης, ut tanto magis tibi conſtet veritas.

46, 48. Τῆς Ἀστυάγεω θυγατρὸς.] MS. optimus non aliter nunc declinat, quam infra, nempe Ἀστυάγεος, idque recepi, quia mox ita ſemper in hoc nomine, et infra cap. 114. intelliges etiam Ἀρτεμβάρεος.

47, 11. Πᾶσα γε ἀνάγκη.] Ignorat mediam particulam MS. πᾶσα ἀνάγκη. Et quæ fides eam deducet ab Herodoto? qui ſic ſcribit 2, 90. Τούτους πᾶσα ἀνάγκη ἐστὶ ταριχεύσαντας θάψαι. Et cap. 22. eiuſdem libri πᾶσα ἀνάγκη ἐστὶ ὕσαι. Paulo ante ex margine et Italico MS. recepi ἀποφερομένους, non καταφορομένους.

47, 18. Οὐκ ἀπολέσει.] MS. οὐκ ἀπολέει, delicatiſſima temporis mutatione.

47, 32. Τὸ μὲν ἐθάπτετο.] MS. ἐτέθαπτο, ut magis aſſeveret ita factum eſſe; qui codex etiam antea probabat prolatum ab Stephano Φύλακον.

47, 35. Καὶ ὅτε δὴ ἦν.] MS. Καὶ ὅτε ἦν, nec locus nunc particulæ iſti.

47, 44. Τὰς ἀγγελίας ἐσφέρειν.] Hi ſunt illi ipſi, quorum meminit in irruptione ſeptem Perſarum libro 3. cap. 77. ut de eis dicat, Ἐνέκυρσαν τοῖσι τὰς ἀγγελίας ἐσφέρουσι εὐνούχοισι· Ut mireris nec in Theſauro Henr. Stephanum, nec in Lexico Portum voluiſſe id compoſitum verbum eo reſpectu annotare, utpote quod plane adæquat verbum εἰσκομίζειν, quod uſurpat in hac cauſa Ælianus lib. 1. Variæ H. cap. 21. de Tithrauſte. Interim ſcire oportet huic uſui eximi hunc locum debere, quippe in quo legit optimus MS. tantum φέρειν. Idque propterea omnino reſtituendum; atque etiam, quia hoc ſimplex non dubitat pariter in hoc munere uſurpare, ut 3, 34. Τὸν ἐτίμα τε μάλιστα, καί οἱ τὰς ἀγγελίας ἐφόρεε οὗτος, quem locum attulit quoque Briſſonius in regno Perſarum: ſed quem non attulit, quia non agit de Perſis, habes cap. 53. Οὐδὲ ἀνακρίσιος ἠξίωσε τὸν φέροντα τὴν ἀγγελίην. Iam vero iſtud ſimplex huic loco videtur commodius Herodoto viſum fuiſſe, ut tam de ferendis nunciis ad regem, quam de referendis reſponſis ab rege ad ſupplices intelligatur, hoc eſt, integro internuncii officio. Inde ergo etiam ἀγγελιηφόρους in hoc ipſo caſu appellat cap. 120. huius libri et 3, 118. et 4, 71.

48, 31. Προσφέρεσθαι ἐδόκεε ἐς ἑωυτὸν.] Notanda amplitudo interpretationis apud Vallam, ut pateat eam ab ipſo non leviter effuſam: *viſaque eſt figura oris referre ac repræſentare ipſum*. An hoc dicetur προσφέρεσθαι ἐς ἑωυτὸν; Immo ait Portus verbum iſtud [apud Herodotum interdum accipitur pro ſimilem eſſe, referre, repræſentare aliquid —— ſui ſimilis, vel, ſibi ſimilis eſſe videbatur. Ibi agitur de vultus figura] Ergo volunt Herodotum dicere nepotem avo fuiſſe ſimilem. Quod ſi fuiſſet, non ſuffeciſſet Trogo (ex quo hæc ipſa verba exſcripſit Iuſtinus) *Atque ita cum et vultus ſimilitudo et expoſitionis tempora convenirent*. Cur enim iſta ſimilitudo ad avum utique referetur, et non potius ad matrem, aut ad ipſum adhuc recentem a matre, ut iſta lineamenta primæ vitæ inhæſerint Aſtyagi avo, qui tunc viderat, vividius et acrius? Quidquid ſit, alium his verbis ſenſum adeſſe opinatus fuit Trogus, etiam longe aliter hæc leguntur in fideliſſimo MS. nempe ἐδόκεε ἐς αὐτοὺς, quod prætuli. At nulli prope præmittuntur, qui iſti αὐτοὶ intelligi poſſunt. Immo nullus legit hæc fata Cyri pueri, quin proxime continuo in mente habeat Mandanen et Cambyſen. Mox etiam ἐκθέσιος pro ἐκθέσεως.

48, 38. Ὥς τε καὶ παῖδα τὸν σὸν &c.] Indignum prorſus tamdiu his inſidere potuiſſe manifeſtum defectum. Indigniſſimum tam vitioſis calamis et libris commiſſa eſſe Herodotea. Quæ, oro, vis eſt in interpretatione vocis *quoque*? An vero filius graviore querela deplorabat plagas ſuas? Immo ſane pater videtur tenerior longe fuiſſe in miſeranda iſta contu- 832
melia, atque ideo is potiſſimum Aſtyagi querelam detulit, non filius. Portus in v. Ἐπιμέμφεσθαι non alia retulit, quam ὥστε τὸν σὸν παῖδα μὴ ἐπιμέμφεσθαι. Sed documento etiam hic locus erit, quantum fide exſuperet omnes alios codex Mediceus, in quo legitur ὥστε σε καὶ παῖδα τὸν σὸν *ut et tu et filius tuus*. Quid poteſt aut mollius proferri aut commodius optari?

48, 42. Μουνωθέντα τάδε αὐτὸν εἴρετο.] Hæc omnibus numeris conſtant, et fere aliquid ſcrupuli moverit hic locus de exiſtimatione optimi codicis. Nequivi tamen ne nunc quidem opinari in eo eſſe aliquid, quod decedere debeat aliis. Sane verbum hoc eſſe et probum et Herodoteum nemo ambigat, et loca etiam ab Porto diligenter notata id ſatis affirmaverint, pro quo cap. 209. dicitur ἀπολαβὼν μοῦνον Ὑστάσπεα. Iam vero ita intempeſtivum nunc eſt participium iſtud, ut locum habere non debeat, quum iam modo proximis verbis ruſticus dictus fuerit ὑπολειφθεὶς μοῦνος, unde ſequentia verba non ſunt ſeparata, ut idem dicendo et iterando velut per gradum aſcendat, quod fit interdum. Hoc tale non eſt, et requirit aliquid de Aſtyage, qui abire omnes ſuos iuſſit. Et id vult Herodotus. Omnino codex Florentinus proſcribit hoc participium, temere huc usque porrectis ſyllabis, quas ei voci Herodotus modo tres dederat, nimirum μουνόθεν τάδε. Quod ſi verum eſt, ſicut ego quidem non habeo ullam cauſam ſecus de eo ſtatuendi, ne mihi invidiæ ſit, ſi diſcurrenti, inquirenti et ſedulo laboranti aliquid occucurrerit in ſermone quondam Græco usque ad hanc ætatem noſtram ignoratum, etiam illis, qui nuper iactantiſſime eo uſi fuerunt. Augeo enim notitiam eius reparatione huius incogniti adhuc vocabuli. Et quidni huius vocabuli? quum nec in derivatione quidquam appareat vitii, et MS. hic liber ex tot perfectiſſimis indiciis debeat eſſe inſtar omnium. Et amat talia adverbia hic ſcriptor, ut probant vel ἀρχῆθεν vel μητρόθεν vel πέρηθεν. Denique iam olim hic hæſitatum fuiſſe indicat liber Oxonienſis, unde exſignavi μουνωθέντα δὲ τάδε αὐτὸν, ſcilicet bis repetita eadem voce, quum litera ω impediret eos μουνόθεν aſpicere.

49, 2. Καὶ συγγνώμην ἑωυτῷ κελεύειν ἔχειν.] Ex omni parte melius exſtat in MS. κελεύων, ut ſtatim κατέβαινε λέγων.

49, 14. Ποιήσω κατὰ νόον &c. ποιέω δὴ ὧδε.] Id ſane eſt ex vero infuſcare nitorem linguæ Herodoteæ, et dulcedinem univerſam, quippe fractis omnibus, expellere. Quod ſatis patet ex reſtituto per codicem ſcriptum utroque verbo, tum contracto, tum in eodem tempore, qui aſſiduus et perdulcem omnino con-

tinens repetitionem mos eſt huius ſcriptoris in narrando, ut opus non ſit per exempla fuſe adſtruere, quum quævis pagina id demonſtret. Deinde ἄχρι σὺ, non ἄχρις.

49, 29. Τὸν σὺ ἐνείχες.] MS. ἐνείχεε. Quæ eſt infamis nota violentiæ Stephani, ut in eius poſterioribus editionibus ita exhiberetur, quum Aldus et Camerarius et ipſius prima editio iam dederint probum ἐνείχεε, niſi quod et Iungermanni culpa eſt, quod huc usque ea ineptia propagata fuerit; neque enim Th. Gale animum habuit emendandi Herodoti. Quin immo non aliter quam nunc repoſui, citat Portus in Lexico, etſi fruſtra hic operoſus. Sed ne dubites, Stephanus etiam in Prolegomenis p. 736. vituperat, quod ego nunc tueor, tum Aldinam æque ac Baſileenſem: et nihil profert, niſi quomodo ab ἐνέχω eſſe ἐνείχεε poſſit? Roget ergo Herodotum, unde ſimiliter habeat ἀποβεβήκεε vel κεχωρήκεε. Ac rurſum κατάπερ ἤκουσε αὐτὸς πρὸς &c. quum vulgo abſit αὐτός.

49, 40. Πάρισθί μοι.] MS. πάρισθί μοι. Nam et ſtatim dicit παρῆσαν repetita, ut ſolet fieri, eiusdem verbi aliqua derivatione, et cap. 126. παρεῖναι in negotio ſimili.

50, 4. Ἔπειτα δὲ τῆς ὥρης.] Neceſſario ſcribendum ex MS. ἐπείτε δὲ τῆς &c. nec post vocem Ἁρπάγου ponenda eſt finalis nota, ſed media quædam, ut appareat omnia hæc cohærere, nec diſſecanda eſſe, ut bene ſit in Latinis. Idem vitium occurret 2, 52.

50, 7. Παρετίθετο τράπεζα ἐπίπλεα.] Ab Aldo et Camerario hic editum ἐπίπλεαι. Mutavit Stephanus et ab eo ſic editur, quum tamen in antiquis libris ſibi lectum teſtetur τράπεζαν ἐπιπλέην, ut probant eius margines: quaſi vellet indicare librarios dubitaviſſe de verbo, utrum id deberet pro activo haberi, an paſſivo, quod ad ſenſum et ſyntaxin. Portus interim, cui magna cura fuit iſta reſolutio per vocales εα, accepit vocem παρετιθέατο pro παρετίθεντο *appoſuerunt*, ut activam, et tamen in v. ἐπίπλεος noluit aliud agnoſcere quam τράπεζα ἐπίπλεα μηλέων κρεῶν, ut nihil ab eo adiuvetur hic locus, et multo rectius in interpretando ſe geſſerit Valla, dum exponit, *menſæ appoſitæ ſunt*, prodens neſcio quomodo aliquam notam, quaſi incidiſſet in codicem veterem, ubi legebatur παρετιθέατο τράπεζαι ἐπίπλεαι. Et ſane id ipſum
833 ſervatur in optimo libro, et propterea in locum repoſui, præſertim quum huc quoque Cod. Arch. dirigat, ſed Th. Gale dimidium dante, nempe τράπεζαι, adiectivum omittente. Neſcio quidem quid velit, quum Suidam hic citet ex alio loco τράπεζαν ἐπιπλέαν παντοίων ἀγαθῶν παραθέντες. Nec nuperus Suidæ editor ſcivit hæc eſſe Herodoti verba, nec Gale, niſi quod Suidas præponat nomen, ſed ſumpta illa verba ex fine libri ſexti huc nihil faciunt, niſi quod ſint parallela.

50, 8. Τοῦ ἑωυτοῦ παιδὸς πλὴν τῆς κεφ.] Rude hoc et durum. At quam ſuave iſtud ex MS. τοῦ παιδὸς τοῦ ἑωυτοῦ πλὴν κεφαλῆς τε.

50, 22. Ὅτευ θηρίου κρέα βεβρώκοι.] Longe melius MS. βεβρώκοι. Idem dein ἴδῃ, non ἴδοι, quæ terminationes crebro fuerunt confuſæ. Sed ex margine ab Stephano productam ſumpſi ταύτῃ ex eiusdem libri auctoritate.

50, 32. Εἰ ἐπιζήσει.] MS. ἐπιζώσει, quod ſatis probabis inſpiciens collectanea Porti v. Ζάω.

50, 44. Τῶν λογίων ἡμῖν ἔνια κεχώρηκε.] Sic ſane allegat hæc quoque in Lexico Portus, et liquidiora conatur reddere interpretando *Nonnulla de noſtris vaticinationibus in exigua evadunt*, id eſt, *exitum parum firmum certumque habent*. Id quidem crediderim; ſed non video aliquid melius ab eo dici, quam ab Valla. Immo nec ſatis video id ab his magis dici. Omnino enim oportuit ἡμετέρων ſic dici. Utinam quoque aperuiſſet, quasnam intelligeret vaticinationes magorum! Itaque mutavi ex MS. prout oportuit, ἡμῖν, quum omnino λόγια ſint vaticinia vel oracula. Ex his quædam ceſſiſſe in iocum et vanum et mimicum, non id quod videbantur ſignificare, ſerium et meticuloſum, narrant regi, ut minus mirum ſit, ea quæ in ſomnio monſtrata ſunt, ad ludicrum abire, quum etiam data ab Diis oracula deprehenderint ſimiliter, quum exſpectarent maxima, in exiguum aut iocoſum tranſiſſe.

50, 47. Ταύτῃ πλεῖστος τῇ γνώμῃ εἰμί.] Debui manum dare marginibus Stephani, dum illic notat omiſſo articulo πλεῖστος γνώμην inventum ſibi in nonnullis MSS. quod plane tuetur codex Florentinus, et eſt haud dubie genuinum Græciſmi, ut patere poteſt ex 5, 41.: etſi in libro 7. cap. 220. exſtet eadem locutio, bene annotata ab Porto, ſed in qua regnat dativus, etiam ex conſenſu exemplarium MSStorum.

51, 2. Ὅμως μέν τοι.] Hæ poſteriores particulæ iam ſic iunctæ antea occurrerunt, ſed augeri vult MS. μέν γε τοι, quod edidi. Deinde idem σύ τε καὶ τῆς σῆς ἀρχῆς, quum vulgo σύ τε καὶ τῆς.

51, 18. Καί σοι ἕτερα τοιαῦτα διακελευόμεθα.] Non Stephanus hoc verbum in Theſauro illuſtrare ex Herodoto, non Portus in Lexico annotare voluerunt. Recte quod ad hunc locum; ubi non ſolum MS. Mediceus, ſed etiam Cod. Arch. apud Th. Gale habent, παρακελευόμεθα, quod propterea pro vero recipi debet. Interim tamen et in Herodoto exſtat verbum Διακελεύω. Mox quoque, ἔλεγέ οἱ τάδε, non τοιάδε, et rurſus μεγάλως ἀσπάζοντο, neglecto augmento, quod mire noſtro placet.

52, 3. Τὰς πάθας τοῦ Κύρου τῇ ἑωυτοῦ ὑπεισόμενος.] Sic eſt; unum modo vulnus et miſerabilem caſum Harpagi novimus. Sed quantas id ei calamitates aut etiam contumelias attulerit, et quidem tantas, ut velut novæ πάθαι quotidie poſſent cenſeri, id neſcimus, ut hoc reſpectu unam modo in Harpago agnoſcat vulgata Herodoti narratio, etſi neſcio quomodo puerilis in repetitione articuli ad genus ſubſtantivæ vocis commutati. Hinc oportunitatem quandam vides in eo τῇσι, quod in margine publicavit Stephanus, ſed integre præclaram opem accipit Herodotus, antehac publice non ſuus, ex optimo MS. qui perhibet Τὰς πάθας τὰς Κύρου τῇσι ἑωυτοῦ. Elegantiſſima et hiſtoriæ integratione et articuli in eodem genere conſervatione. Sed maior corruptela latet in illis ſequentibus, πρὸς δ' ἔτι τούτῳ τάδε οἱ κατέργαστο. Quorum interpretatio eſt: *præterea vero hæc ab eo facta erant.* Ex quibus intelligas præter hæc quæ ſequuntur, alia adhuc citata fuiſſe ab Harpago, quæ nulla fuere; dona miſit Cyro, ſed non aperuit, quo ſenſu id faceret: neque enim auſus fuit. Omnia priora in animo coxit ac tenuit, niſi quod Cyrum veneratus fuit donis licitis. Nunc Cyro adulto parat cœtum, ut non *præterea* id fecerit, ſed primum, quum Medos ante ſollicitaſſet ac pellexiſſet. Itaque et in hoc tam minuto, ſed permultas ineptias ſecum trahente vocum ſerie, Lector, vide quam venerabilis ſit fides vetuſtiſſimi exemplaris, unde corrigo; Πρὸ δέ τι τούτου τάδε οἱ κατέργαστο, *hoc eſt, aliquo tempore ante quam id Cyro indicaret, hæc ab eo facta ſunt.* Nam quæ quis machinatur ad efficiendum aliquid, utique is ea ante excogitat, quam illud efficitur. In exemplari quidem illo post primam vocem ſunt eædem literæ quatuor ac ſe invicem ſequentes, prout exſtant in editionibus, ubi quum ſic ſeparentur δ' ἔτι, in libro MS. vergunt ad aliam ſeparationem, nempe δέ τι, quod ideo nequivi ſpernere, qui didici, quam ſuaviter Herodotus ludat 834
in iſta vocula τι, ut etiam per merum pleonasmum interponat, ubi vix locum habere videbatur, quum in hoc loco habeat aliquam vim. 3, 12. Αἱ δὲ τῶν Αἰγυπτίων κεφαλαὶ οὕτω δή τι ἰσχυραί· 4, 52. Κρήνη οὕτω δή τι ἐοῦσα πικρή.

52, 15. Καὶ οὐδὲν ἀποτίλας.] Valde taciturnum oportet fuiſſe Stephanum, qui Laur. Vallæ interpretationem non magnopere venerans *ut nihil omnino reſcinderetur*, ideoque ſubiiciens *nihil lacerando*, nuſpiam voluit patefacere, quid de iſto participio Græco ſtatueret. Eo lautius luxuriari in eo voluit Æm. Portus, ut non modo interpretationis Stephanicæ requireret auctorem, ſed etiam totus laberetur ad verbum ἀποτίλλειν, et quidem per hæc verba [Ἀποτίλλειν Herodoteum verbum, ἀπό τινος τὰς τρίχας τίλλειν, ἀποσπᾶν, ἐκσπᾶν, Ab aliquo pilos detrahere, pilos evellere, vellicare, depilare, οὐδὲν ἀποτίλας τοῦ λαγοῦ, cum nullam leporis partem depilaſſet, pilis nudaſſet. Sic enim ibi legendum videtur: non autem, ut in vulgatis Herodoti codicibus legitur, ἀποτείλας, quod ab ἀποτέλλω deducitur, quod verbum non reperitur apud eos, qui Lexica varia conſcripſerunt] Nonne hæc ſingula deſtruunt ſententiam Porti? Non uſurpat Herodotus ἀποτίλλειν, niſi cum accuſativo rei, quæ eximitur. 3, 16. καὶ τὰς τρίχας ἀποτίλλειν. Cur autem hinc pili detraherentur? An id ſolitum eſt fieri? Neſcio quid velit in negando eum feciſſe, quod fieri nunquam ſolet. Immo tamen id fieri, quod reor nunquam factum eſſe, ſtatuens Io. Fridericus interpretabatur: *cum leporem arte compoſuiſſet, eiusque ventrem reſcidiſſet, nulla parte depilata*, quod eſt plenum ioci; quum hæc narratio occurrat apud Antonin. Liber. cap. 12. ὁ δὲ Φύλιος ἀναῤῥήξας τὸν λαγωὸν, καὶ τοῦ αἵματος ἑαυτὸν ἀναπλήσας ἐπὶ τῆς γῆς ἔκειτο· non etiam vellus nudavit. Sic deferunt viri docti Herodotum, certe fruſtra eum ſcriptis onerant. Mihi quum nulla apparuerit diverſitas ſcribendi in MS. etiam ſuccrevit inde fides de veritate vul-

gatæ

gatæ editionis, ut nec ex ſupervacuo abundare aliquid in eo verbo videatur, nec deficì vel litera aliqua: et quum in Græco ſermone ἀπειλὴ non poſſim mihi imaginari veniſſe ab εὐπάω, ut volunt, (nec licet Homerus ſcribat εὐπαμένας ἀπειλὰς, idcirco iſtud utique innuit) ſed adſpici debere ut vocabulum ei ſimile ἀπειλὴ, undecunque primum ει venerit, certe reliquum corpus videtur veniſſe ab hoc verbo, cuius unicum tempus nobis præbetur ab Herodoto, ſive in ſimplici fuerit ἀπέλλω, cuius primam vocalem lenem fecerit more ſuo Herodotus, ſive quid aliud fuerit per minus ε.

52, 16. Ἐπέθηκε βιβλίον τά οἱ ἐδόκεε ἐγγράψας.] Tanquam nunc eadem verba adhiberi oporteret, quæ uſurpavit 3, 42. Γράφει ἐς βιβλίον πάντα τὰ ποιήσαντά μιν οἷα καταλελάβηκε· γράψας δὲ ἐς Αἴγυπτον ἐπέθηκε. Etiam ἐγγράφειν habet 4, 91. Sed nunc probe MS. ἐπέθηκε βιβλίον γράψας τά οἱ ἐδόκεε. Sic ſane mox de Cyro, γράψας ἐς βιβλίον τὰ ἐβούλετο. Quod autem infra Stephanus in margine oſtentat αὐτοχειρίῃ, id quum viderem quoque in MS. Mediceo, probare debui, quum etiam cap. 140. ſcribat μάγοι πάντα αὐτοχειρίῃ κτείνουσι.

52, 26. Θεῶ ἐπορέωσι.] Multus est in hac paralyſi εω celebranda Portus in Lexico, producitque tum ὁρέων, tum ὁρᾶ· hoc ipsum illic omiſſum affert in Ἐπορᾶν, et prave curavit ſcribi ἐπωρέωσι. Sed quidquid ſit, potuerat tacere. Nam id adſciticium est hoc loco, et Herodotum ſcripſiſſe teſtatur optimus MS. ἐπορῶσι. Et pro ἀπίκεο ſtatim ἀπίκευ, omiſſo ν, ut ſupra ἀμύνεται, et cap. 153. ὁμοῦντες. Terminationem quoque ut Ionici ſaporis monſtravit Portus variis in ſpeciminibus, ſed hoc ipsum ab eo negligitur.

52, 28. Τὸν ἑωυτοῦ φονέα.] Hoc non potest aliter intelligi, quam de eo, qui ſe ipse interficit: quod nulla ratione huc convenit, ut c. 129. τὸ ἑωυτοῦ δεῖπνον. Sed iam ſimilis pravitas in conſideranda hac voce fatigavit nos antea. Itaque emendandum est τὸν σεωυτοῦ φονέα, quod perquam tempeſtive nobis ſuppeditat eximia membrana Medicea, et ſic intelligimus, *tuæ necis auctorem.*

52, 38. Ἔσται τοι τὰ σὺ βούλεαι.] Potuit ſic dixiſſe de futuro Harpagus. *Cæterum MS. habet ἔστι τὰ σὺ βούλεαι.* Quod ut est in *præſenti, ita ſane efficacia* eius est vehementior; et potuit ſic etiam promiſiſſe Harpagus, ut qui omnia ad voluntatem deficientis ita præparaverat, quo non tam deſiderare quidquam, et pro futuro certe ſibi polliceri, ſed potius velut præſentibus uti poſſet. Et est egregium in his temporibus exemplum cap. 126. Βουλομένοισι μὲν ἐμέο πείθεσθαι, ἔστι τάδε τε καὶ ἄλλα μυρία ἀγαθὰ, οὐδένα πόνον δουλοπρεπέα ἔχουσι· μὴ βουλομένοισι δὲ, εἰσὶ ὑμῖν πόνοι τῷ χθιζῷ παραπλήσιοι ἀναρίθμητοι. Sic quidem illic vel editoribus vel ante eos aliis librariis libuit exſtare, tanquam formoſa eſſet hæc temporis variatio: quum
835 ipsa oppoſitionis ratio utrique eundem attribuat ſtatum, et tam volentibus rebellare ſtet paratus ante fores bonorum cumulus, quam deſidentibus continentia heſterni laboris. Prorſus nulla in his potest reponi varietas; unde ex laudatiſſimo libro illic reponendum, Ἔστι τάδε τε καὶ ἄλλα, quaſi præſentia eſſent, parataque, modo aperirent ſinum; ut minus mirum ſit in ſacris libris idem uſurpari.

52, 45. Εὕρισκε ταῦτα.] MS. εὑρίσκεται ταῦτα. Sed et deinde, ut pleno numero procedat acceptæ Herodoto vocis repetitio, MS. ἐποίεε δὴ ταῦτα, non τάδε.

53, 5. Ἐξ ὧν ἄλλοι πάντες.] MS ἐξ ὧν ὦλλοι πάντες. Ne dubita, quin ſit ipsum Herodoti. Iam ſupra ſic reſtituimus. Sed et mox cap. 162. Οὗτος ὡνήρ. Et 173. Τ' ὠρχαῖον. Et 199. τ' ὠπὸ τούτου lib. 2. cap. 36. Καὶ κριθέων ὦλλοι. Nam et ibi MS. accentu circumflexo utitur, nec novit niſi unum ſpiritum lenem. Quod obiter nunc annotandum cenſui propter illa, quæ acuta huc congerebat in Lexico Æmil. Portus, verba nempe et nihil aliud.

53, 21. Ἔθυε καὶ παρεσκεύαζε ὡς δεξιωσόμενος.] MS. ἔθυσε et δεξόμενος, non illud quod editur auctis ſyllabis. Certe iam habuimus c. 122. δεξάμενοι parentes Cyrum. Item ἐς λειμῶνα, non λειμῶνας. Et ſcriptam lectionem videtur agnoviſſe interpres, recte quidem, quoniam illic prata et arva immenſi ſpatii, ut non contigerit eis per plura ſeparari.

53, 35. Μὴ βουλομένοισι δὲ.] An hoc loco ellipſin amaverit auctor, ita ambiguum est, ut editiones ſine hæſitatione eam ſtatuant. Sed his omnibus contradicens optimus MS. ex iam præmiſſis ſpeciminum exemplis pignoratur ſibi certiorem fidem, quam illæ omnes: unde etiam nunc credas licet Herodotum adiunxiſſe ἐμέο πείθεσθαι. Neque enim id ab facilitate et ſimplicitate Herodoti alienum. Dubitatur etiam? Habes igitur 4, 127. Καὶ γνώσεσθε τότε, εἴτε ὑμῖν μαχεσόμεθα περὶ τῶν ταφέων, εἴτε καὶ οὐ μαχεσόμεθα. Immo rurſus in hoc iterandi vocabuli genere adiuvabimus Herodotum 3, 12.

54, 1. Ἀπέδεξε Ἅρπαγον.] MS. ἀπέδεξε

54, 5. Αὐτομολέειν παρὰ τοὺς Πέρσας.] Sententiæ quidem nihil interest, quin hoc pro Herodoteo cedat: adeo multa exempla huius præpoſitionis παρὰ congeſſit Portus, et in iis quoque hunc ipsum locum, ut omnia liquida videantur. Attamen optimus MS. πρὸς τοὺς Πέρσας. Quod reiici non debuit. Peius est, quod in editionibus Stephani contigit 2, 32. ubi editur φάναι ἐλθεῖν ποτε παρ' αὐτῶν Νασαμῶνας ἄνδρας, ubi Aldus et Camerarius recte dederant παρ' αὐτόν, nec aliter legit Valla, et hinc providere melius debuerat Iungermannus.

54, 11. Ἀνέγνωσαν μετεῖναι τὸν Κῦρον.] Nullum est hoc loco momentum Thomæ Magiſtri, quem obſervavit Iungermannus in citando eo mutaſſe nonnihil, nempe ut pro ſecundo verbo ponat με κτεῖναι, unde ipse ſcilicet pro vulgato iſto coniicit forte legendum μὴ κτεῖναι. Vere enim ſuaſerant ἀποπέμψαι. Alterum incertum et ignotum est. Sane non debuit vir doctus ita ratiocinari, quoniam ita citat Thomas, ideo veteres codices ita habuiſſe: nec enim innuit iste Thomas, ſe pluribus uno exemplaribus uſum eſſe, et utique ſuffecit illi impenſas feciſſe in unum exemplar: certe veteres codices plures inſpecti quoque erant ab Aldo et Stephano. Et uter ille horum est, Thomas an Iungermannus, cuius in auribus perſonabat clamor filii Crœſi, Lydiaco ſermone uſi, ſed quem Herodotus more veteri Græce exprimens in fine capitis 35. protulit μὴ κτεῖνε Κροῖσον?

54, 24. Καὶ τὸ πρῆγμα δὴ &c.] Copula iſta in principio turbat, ut videtur, derivata ex poſtrema ſyllaba præcedentis verbi γράψαι, ut recte non appareat in optimo MS. et debeat tolli. Sed nec particula δὴ in eodem conſpicitur, et vides his omiſſis integerrimum eſſe ſermonem. Quod ſi tamen aliquid inſulcire placet, decentiſſime conveniet in illis ſtatim ſequentibus exhibere, δι' ἑωυτοῦ γε ἐπρήχθη, ut est in MS. quum particula tertia vulgo abſit.

54, 30. Εἰ γὰρ δὴ δεῖν.] Recte MS. δέον.

54, 44. Ὀπίσω κατεστράφησαν.] MS. κατεστράφθησαν.

54, 48. Κακὸν οὐδὲν ἄλλο ποιήσας εἶχε παρ' ἑωυτῷ.] Non videntur hæc ſatis clara, ſi credimus editori Iuliani, cui in hoc loco citatur in notis pag. 213. Herodotus, hoc addito iudicio [non indicans, an in liberali tantum cuſtodia, ſecuritatis ergo, ne avitum regnum repeteret, eum retinuerit, an vero, quod ait Iuſtinus, non tam a ſe victum, quam ut avum, ſingulari in honore ad mortem usque coluerit.] Est ergo politicum hoc arcanum et congruum in procellis Puteolanis fugienti ad vota ex Anthologia Græca. Loca quæ huc adducuntur, ſæpe vidi ab aliis ante ipsum conducta. Hoc miror, ab nullo in hac parte allegari Iſocratem, qui in Euagora pag. 422. ſcribit: Κῦρος δὲ τὸν πατέρα τῆς μητρὸς ἀπέκτεινεν. Sed notari debet eſſe Græcis et Latinis in promtu figuram extenuationis, quum ea forma dicendi adhibetur, ut minus dicatur, 836
ubi plus in intellectu relinquitur, de qua integrum caput compoſuit in Adverſariis ſuis doctiſſimus Gatakerus 1, 7; et quaſi λιτότητα, quæ ſupponit, quum dicitur nihil mali effeciſſe, intelligi plurima bona contuliſſe. De Pſammenito ſcribit auctor 3, 15. Ἔνθα τοῦ λοιποῦ διαιτᾶτο, ἔχων οὐδὲν βίαιον, in quo ſane includitur Cambyſen quoque benignum et liberalem circa eum fuiſſe. Iuſtinus ſcribit noluiſſe ipsum reverti in Medos, puduit illorum oculos ſubire: ergo præpoſitum fuiſſe Hyrcaniæ. Utrumque potest ita eſſe, utrumque potest Iuſtinus vel magis Trogus ex probatis ſcriptoribus petiviſſe. Sive ſciverit Herodotus, ſive ignoraverit, nequit a nobis adfirmari; certe totum hoc reticet. Sed quid communius quam adſignari gubernandam provinciam primati viro, quem tamen rex iubet apud ſe manere præſentem? Utique in Iuſtino non dicitur eum in iſtam provinciam iviſſe. Sed rurſus quid celebratius in Palatiis Regum, quam dierum et fortunæ diverſitas? Utique qui ſcribitur noluiſſe reverti in Medos, haberi monſtratur in honore et oblata fuiſſe iſti hæc ſatrapia.

55, 10. Οὐκ ἀνθρωποφυέας ἐνόμισαν τοὺς θεούς.] Fieri nequivit, quin hæc Herodoti capitula aliquid Perſicum attrahentia allicerent eruditiſſimum virum Th. Stanleium, ut in notis ad Æſchyli Perſas debuerit aliquid Herodoteum dicere. Sic quum in hoc loco diſpliceret illi interpretatio Vallæ *ex hominibus ortos*

(quod inſcite circumrodit Portus) intellexit potius *humana forma præditos eſſe.*

55, 11. Δίι, Οὐρανίην, Ἀφροδίτην &c.] Videndus, quem dixi, Stanleius p. 762. et 769. Cæterum debet hoc loco pervulgari, quantum mendacium hinc conſuere potuerit Iohannes Clericus in Artis Criticæ p. ɪɪ. S. 1. c. xiii. ita ſcribens [Quia apud Græcos, Deorum ſummus Ζεὺς vocabatur, ideo Græcorum Hiſtorici, ubi loquuntur de Numine, quod apud aliam gentem ſummum habebatur, id etiam Δία vocant. Ita Herodotus poſtquam dixit a Perſis neque ſtatuas, neque templa, neque aras Diis conſecrari, quod non crederent eos ἀνθρωποφυέας, uti Græci, ſubiicit: *Iovi ſolent ſacra facere in altiſſima montium aſcendentes, ambitum omnem cœli Iovem vocantes.* Nemo non crediderit, his lectis, Perſas eodem nomine ſummum Numen appellaſſe, quo Græci utebantur, niſi aliunde notum eſſet Linguam Perſicam nihil habuiſſe commune cum Græca &c.] Quid falſius illa Perſarum ſummi Numinis appellatione? Vel Stanleii notæ id vituperarint. Is enim in poſtrema citatione non modo notat, *Cœlum, ut Herodoto placet, ſub nomine* Διὸς *habuiſſe Perſas*, ſed mox iterum: *Maxime vero Perſis convenit hæc loquendi formula, quos Solem pro ſummo Deo habuiſſe Herodotus lib.* 1. et alii *tradiderunt.* Ita priore loco monuerat Hiſtoricos, Geographos aliosque Deorum Græcorum nomina Diis Perſicis accommodaſſe, et Δία ab Herodoto et Strabone dici, quem Agathia teſte dixerint Βῆλ. Stanleius ergo evincit mendacii eum in hac parte, prout omnia ſic conſpurcata ſunt, quæ in iſtas paginas congeſſit.

55, 15. Θύουσι δὲ Ἡλίῳ καὶ Σελήνῃ καὶ Γῇ καὶ Πυρὶ καὶ Ὕδατι καὶ Ἀνέμοισι.] Niſi inſuper deſit καὶ Ἄστρασι nam videtur aut ex hoc loco aut ex Perſis certe habuiſſe Epicharmus, quod ex eo interpretabatur Menander hoc diſticho:

Ὁ μὲν Ἐπίχαρμος τοὺς Θεοὺς εἶναι λέγει
Ἀνέμους, Ὕδωρ, Γῆν, Ἥλιον, Πῦρ, Ἀστέρας.

55, 18. Καλέουσι δὲ Ἀσσύριοι τὴν Ἀφροδίτην Μύλιττα.] De hac dixerit me omnia quæ ſciverit Th. Gale, an quæ voluerit, non facile aſſequar. Cæterum ſunt valde exigua de omnibus his tribus, ex Seldeno ſcilicet ac Voſſio. Et Seldenus quidem primum pagina 249. Syntagmatis ſecundi ita ſcripſit: *Vocabant Aſſyrii Mylittam, Arabes Alilat, Perſæ Mitram, ut ſcripſit Herodotus, quem videſis in primo et tertio.* At pag. 253. citat verba Herodoti, et ſibi obiicit eſſe in Herodoto Ἄλιττα: additque, *anne corrupti codices heic Herodoti, et Alilat ſubſtituendum?* Eſt ſane magna πολυπραγμοσύνη. Sed quid inde lucri fecit præclarus ille vir, niſi quod ſe oſtenderit intricatum, nec expedire potuiſſe, quantacunque etiam adfuerit peritia Aſiaticarum linguarum. Cur ſic leviter contemnit aut librarios ſcribas Herodoti, aut ipſum Herodotum, ut utique expromi debuerit ſuſpicio prorſus lapſabunda? Nec vero *Mitram* vocat Herodotus, ſed *Mitran:* quam poſteriorem literam non minus illic ſervari debere opinor, quam *a* in prioribus appellationibus, utpote in lingua Perſica perinde finalem literam utique in hac voce, ac apud Aſſyrios et Arabas litera *a*. Sic enim prorſus ſtatuo hic agendum, ut Herodotea Μίτραν, nihil habuerit commune cum virili appellatione quam creduntur Soli attribuiſſe ſub nomine et titulo Μίθρας, ut in plerisque locis ſcribi video, nec ego tergiverſor. Attamen id adeo mirum apparuit interpreti, immo omnibus, qui citaverunt et Latinam interpretationem addiderunt (et quis non ita fecit?) ut in Latinis dixerint *Mylittam* et *Alittam*; quod quidem interpres facit eodem iure, quo lib. 4. cap. 59. Scythicos Deos,
837 omnes ab Herodoto poſitos in nominativo, in Latinis noluit videri niſi in quarto caſu. Id quod pergit facere etiam lib. 2. c. 199., ubi Græca ſunt Ἐπικαλέει τὴν Θεὸν Μύλιττα, et Μύλιττα δὲ καλέουσι τὴν Ἀφροδίτην Ἀσσύριοι. Nihilominus etſi liquida ſit mentio τῆς Ἀφροδίτης, Cl. Sponius *dans les recherches Curieuſes d'Antiquité* num. 28. non veretur producere epiſtolam amici, in qua ſcribitur *avec celuy de la Iunon des Aſſyriens appellée Melitta*, et alteram eiusdem, in qua repetitur, *que les Aſſyriens repreſentoient leur Iunon appellée Melitta.* Quis id illi aperuit? Id igitur pro abſurdo reiiciendum. Maior moleſtia in eo, quod Nicol. Damaſcenus in Excerptis Peireſc. pag. 429. ſcribit: Καὶ ἐπώμοσε πάντα Βῆλον καὶ τὴν Μύλιν οὕτως γὰρ τὴν Ἀφροδίτην καλοῦσι Βαβυλώνιοι, ubi Cl. Henr. Valeſius non deſiit diverſitatis ſpectandæ cauſa Herodoteam appellationem adducere: utinam adiecisſet potuiſſe Babylonios aliquam differentiam in hac appellatione habere ab reliquis Aſſyriis, de quibus agebat Herodotus! Nam Herodoti lectionem tot pignoribus fundatam tentare non fert animus; quodcunque etiam ſpecioſum et probabile posſet videri alicui, ut fateri iam ſuſtinuit Seldenus in Alitta. Quod tanto ſtabilius in me eſt, quia ſpeciem novam vel anſam conatur præbere auctor funeris Helleniſticæ linguæ, dum probans ſcriptores ſæpe accommodare ſuo ſermoni, quo utuntur, nomina peregrina, inter alia ſcribit p. 383. [Sic Nicolao Damaſceno Μύλις pro Μελιτ.] Ubi retinet biſſyllabum, quod cur prætuleris Herodoteo triſyllabo, niſi quod vox illa terminet in conſonantem, quam didicit et ipſe et alii ex idoli Βῆλ ſimilitudine terminaviſſe iſtos populos? Sic certe quis velit quoque Arabicam Ἄλιτ, valde congruam idolo Allatt, quod habuerunt Arabes notante Cl. Pokockio ad Abulfaraium, et in ſcriptura vicinam urbi Ailat, quæ ab Hieronymo ſcribitur in extremis finibus Palæſtinæ, iuncta meridianæ ſolitudini et mari Rubro. Interim non debet hic omitti, quod notatur ab Caſaubono et Freinshemio; ab illo quidem ad Strabonem pag. 255. [*Quod Soli ſacrificent, et Herodotus ait aliique multi: quod ſolem vocent Mithram, diſſentit ille, qui ſic Venerem a Perſis vocari ſcribit: niſi* Μίτραν *et* Μίθραν *differre putet*] ab hoc in Indice Curtii in voce MITHREN [*Herodotus* 1, 131. *aſſerit* Μίτραν *apud Perſas cenſeri Venerem. Niſi ex Theologia Phyſicorum idem Sol atque Venus eſt; cauſa et fons generationis.*] Sciat quisque hæc licet; nihil inde frugiferum aut Herodoto aut lectori eius. Quibus omnibus annectenda ſunt eiusdem Seldeni verba in notis ad Marmora Arondelliana, ut pateat, quantopere magnificus ille vir ſua mutaverit ſcribens illic pag. 124. *Iis vero Uraniam hanc* Μύλιττα, *ſeu* Μύλιττα *dictam eſſe teſtes ſunt Herodotus in Clio et Heſychius.* Μύλιττα *autem* Γενέτειραν, *ſeu Genetricem denotat Syris, ut* Ἄλιττα *pro eodem numine Arabibus etiam, apud Herodotum loco citato, uſurpatum.*

55, 24. Τῶνδε ὡς ἑκάστῳ θύειν θέλει.] Præcedentia narrantur omnia in plurali, ut neſciam an Herodoteæ lenitatis ſit tranſire tam leviter in ſingularem, quum videatur plene dediſſe Τῶνδε ὥς τις ἑκάστῳ θύειν θέλει. An excidit ἕκαστος ex ſimilitudine literarum?

55, 26. Τὴν τιάραν.] Citant hunc locum varii, ſicut omnes legerunt, inter alios bona fide Caſaubonus ad Strabonem p. 255. Briſſonius de regno Perſar. lib. 11. pag. 174., quem ita citaviſſe mirari non licet, quum liber iſte plenus regii ſplendoris in gerenda τιάρᾳ ὀρθῇ Græculis plurimum, et nominatim apud Suidam Philarcho, iactata, mentem impleviſſet hoc genere. Prior potuit aliquanto diffidentior huc accedere, quum procul dubio ſciverit et meminerit exſtare etiam 7, 61. Τιάρας καλεομένους πίλους ἀπαγέας, ubi maſculina ratio tantum momenti habet, quantum fœminea. Iam vero Muſas omnes teſtor, in pervetuſto illo Mediceo exemplari legi τὸν τιάραν, ut divinum Virgilium iuſta Herodoti admiratio et imitatio compulerit dicere *ſacerque tiaras*, deſtituente illic Servium tota eruditione, quod propterea genus opportune pluribus exemplis confirmabat ad Prudentii Apotheoſin v. 145. Nic. Heinſius in iſto loco Prudentii unum modo reperiens Puteaneum codicem ſervare, quod a manu auctoris venit, corruptis reliquis, quod idem certe in Herodoto nunc etiam perſpicue apparet. Neque enim Portus in Lexico aliter ſe gerit, quam ut lector dicat eum νοσῆσαι φρένας. Quam erudite in Heſychio coniectavit Guyetus, Ἡρόδοτος δὲ ἐν ἀρσενικῷ; Quid peti poteſt amplius?

55, 30. Ἐν γὰρ δὴ τοῖσι ἅπασι Πέρσῃσι καὶ αὐτὸς γίνεται.] Apparet igitur, unde hunc ſenſum exceperit Seneca, plane Latinus in hac parte interpres Herodoti, lib. 6. de Beneficiis cap. 19. *Primum cum cogitavit Princeps Gallis omnibus prodeſſe, et mihi cogitavit prodeſſe; eram enim Gallus, et me etiam, ſi non mea, publica tamen nota comprehendit.*

55, 32. Ὑποστάσας πολὺν.] Non contigit mihi videre ullam editionem, quæ non ita haberet. Prout Aldus 838
incepit, excepere Camerarius, Stephanus, Fridericus, Iungermannus, Galeus. Et nemo tamen controverſiam refert interpretationi Vallæ; immo illam fovent ac retinent, adeo quidem, ut Portus hoc verbum ne quidem dignatus fuerit in Lexico tangere, ingrata auſteritate, aut magis abſurda, quoniam Græco ὑποστάσας non reſpondit Latinum *ſubſternens*, ſed contra *ſubtrahens*. Agnoſce igitur in publica negligentia curam eius, a quo optimum Mediceæ Bibliothecæ exemplar conſcriptum eſt, unde produco emendatiſſime ὑποσπάσας. Hoc habebat ſub oculis Valla interpretans. Etſi enim ſit nunc velut abolitum ex memoria, ſedet tamen ac viget in tam conſpicuo monumento, cui etiam

tiam

iam aliqua appropinquat illud Ariſtophanis in Ἱππεῦσι 99. Πάντα ταυτὶ καταπάσω βουλευμάτων. Et fragmentum comœdiæ antiquæ apud Grotium pag. 917. Ἀψινθίῳ κατέπασας Ἀττικὸν μέλι. Contrarium quid deſcribit Palæphatus de Glauco Minois. ὡς ἰδὼν δράκοντα ἑτέρῳ δράκοντι πόαν ἐπιθέντα τεθνεῶτι, καὶ ἀναστήσαντα αὐτόν. Sed compoſitum καταπάσαι notum eſt. De noſtro ὑποπάσαι quam pueriliter, quam ultra fidem imperite ſcripſerit H. Stephanus, refert ut hic cognoſcas [Ὑποπάσσω, ſubinſpergo. Unde ὑπόπαστον ſubinſperſum. Ex Plut. affertur pro alia etiam ſignific. verum ex loco qui ſuſpectus eſt.] Neque hæc iſte poſuit loco iuſto et ſolenni inter compoſita ab verbo πάσσω poſt iſtud Συμπάσσω, ſed relegavit ex patria, et ſepoſuit in indice. Nullum dubium eſt, quin ſicut 4, 172. potuit dicere ἐμπάσσοντες γάλα, ita nunc dixerit ὑποπάσας ποίην.

55, 46. Λεπτὰ τῶν προβάτων.] Plane id ipſum, quod exprimitur in fragmento Menandri, quod ſupereſt ex comœdia Μέθη.

Εἶτ' οὐκ ἀτοπώτατα πράττομεν καὶ θύομεν,
Ὅπου γε τοῖς Θεοῖς μὲν ἠγορασμένον
Δραχμῶν ἄγω προβάτιον ἀγαπητὸν δέκα.

Sed de iſto pecore ſic iterum Herodotus 8, 137. Ὁ μὲν ἵππους νέμων, ὁ δὲ βοῦς, ὁ δὲ νεώτατος αὐτέων Περδίκκης τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων.

55, 48. Καὶ οὐ καλοῖσι.] MS. καλέσι. Et quamvis exemplum aliud vocis huius non exſtat, certe annotatum non eſt, non audeo tamen reiicere, et vel Græciam hac quotidianæ vocis nova declinatione, vel Herodotum manus ſuæ veritate reparata fraudare, præſertim quum adverſus barbaram contumaciam, ut ſpero, evicerim ac Arriano reſtituerim πρανὲς et πρανής. Sic εὐρύχωρος et εὐρυχωρής, ἀίναος et ἀεναής, et quod adhuc ignotum ſequetur infra ὑγιηρὸς et ὑγιηρής. Sed hactenus; et vide an non ſit καὶ οὐκ ἀλέσι; ut 5, 184. ἀλέσι μὲν γάρ σφι ἐςι Ἄτλαντες οὔνομα.

56, 1. Πεινῶντας παύεσθαι.] Annotavit hunc locum Cl. Gatakerus in Adverſariis Miſc. lib. 2. c. 6., quem parum rite ceperit Valla, vertens *Græcos paſtos iam demum non eſurire amplius*, quum contrarium huic plane voluerint illi, *Græcos ubi edere deſierint, adhuc eſurire*.

56, 7. Μεθυσκόμενοι δὲ ἐώθασι.] Fuit hic inſtar loci communis, qui placuit valde Græculis, ut ubique tranſcriptus exſtaret; prout apparet ex ſcholiis ad Ariſtophanis ἱππέας v. 91., unde propagatus fuit bis in Suidæ Lexicon, tum in v. Οἴνου πιεῖν, tum alibi. Sed præclare hinc patet, quam iſti tranſcriptores Herodoto abuſi fuerint, contra quam decebat, et bene de hoc loco meritus fuit Stephanus in Prolegomenis.

Ibid. Τὰ σπουδαιότατα.] Prout creditur ſcripſiſſe etiam 2, 87. Τὴν μὲν σπουδαιοτάτην αὐτέων. Idque nihil moror. Sed hoc loco purus ille MS. τὰ σπουδαιέςατα. Agnoſcis eiuſdem genii delicias, quaſi quæ Herodoto nunc magis fuiſſent obverſatæ ac placitæ, etſi hanc uſurparit iam ſupra c. 8., ut annotavit Portus, Τῷ Γύγῃ τὰ σπουδαιέςερα τῶν πρηγμάτων ὑπερετίθετο. Quibus annecti debet ſuperlativum, quod ſequitur c. 196. ἀμορφεςάτην, ut plane etiam legitur in MS. Mediceo. Hæc enim duo adiectiva ſunt, quæ hanc terminationem Græciæ conſiderans Euſtathius ad Β Ὀδυσσείας etiam coniungit, notans ἀμορφέςατος γυνὴ παρ' Ἡροδότῳ ἐν ἀκριβεςέροις ἀντιγράφοις, in quorum idcirco numerum vel præcipue mitti meretur codex ille, cuius divina munera cum maxime publico, cui propterea nefas eſt obſtrepere.

56, 38. Αἰγυπτίους θώρακας.] MS. θώρηκας.

56, 41. Κουριδίους γυναῖκας.] Sicut in libro 5. c. 18. dicit auctor γυναῖκας κουριδίας, ita nunc quoque ſcripſit κουριδίας, prout exſtat in MS. Mediceo, cui fides iſta nequit negari. Plane ſic inſcriptio Attica apud Sponium Itiner. II. p. 349. Μνῆμ' ἀλόχῳ Φιλίῃ θῆκατο κουριδίῃ. quam conſtructionem heroës illi petunt ab primævo auctore Homero.

57, 6. Μηδεμίην ἄσην ἀνδῆ.] Quum ſicut hoc loco ſubſtantivum, ita 3, 41. verbum ἀσηθεὶς Herodotus adhibeat, ita agunt Stephanus et Portus, ut hic in Lexico Ionico nihil voluerit agnoſcere præter poſtremum, Stephanus in Recenſione vocum Herodoti hæreat totus in illo ſubſtantivo, velut faſtidio fatuo abalienati, forſan quod Portus non haberet, quo coërceret Stephanum, qui ſuſtinebat illic proiicere, *ubi videri poſſit neceſſe minime fuiſſe addere ἀνδῆ*, quum tamen ſæpe loquutionibus addita percipiamus vocabula, quæ neceſſe non fuerat. Sed in Stephano ut agnoſcas aliquid velut ex oraculo præceptum, facit fideliſſimus codex ex Italia, unde prorſus abeſt iſtud adiectivum, nec ulla fuit cauſa ut pro Herodoteo haberetur aut ulterius habeatur. Inſuper idem MS. μηδεμίαν, non μηδεμίην, prout etiam paulo ante auxi vocabulo τοῦτο οὕτω ποιέεται, ubi vulgo media vox non agnoſcitur, niſi Stephano ad marginem; quum ſit vera auctoris noſtri.

57, 12. Μέζω τὰ ἀδικήματα ἐόντα τῶν ὑπουργημάτων.] Habet igitur hæc lex hunc unum caſum, ut caverit, ne ob unum delictum extrema pœna puniretur homo, ſed tantum ob plura, et ut tunc tantum, ſi pateret crimina maiora eſſe, quam erant miniſteria vel obſequia olim ab eo præſtita, liceat iræ indulgere. Quid igitur eſt, quod ex his verbis Herodoti colligit Deſid. Heraldus lib. 1. Adverſar. cap. 9. obſervaſſe Perſas, ut hominem lege multandum, ſi plura bene feciſſet antea, quam male poſtea, vel contra, ſuffragiis omnibus liberarent? De pluribus antea benefactis nihil habet Herodotus; ut totum id ſit alienum. Adducit et hunc locum Briſſonius lib. 1. regni Perſar. p. 87. ſane imperfecte, ſcribens: *At nec ob unum aliquod admiſſum in reos nocentesve facinoris convictos, animadverti moris erat: ſed ita demum, ſi comparatis eorum inter ſe bene vel male factis, mala prævalere præponderareque liqueret.* Cæterum hæc lex quidem fuit, ſed quando obſervata? quot exemplis ab hiſtoria narratis ea conculcata fuit?

57, 15. Πατέρα ἢ μητέρα.] MS. πατέρα οὐδὲ μητ. Quod valde probo, ut per æquales gradus ad utrumque parentem procedat amor ac reverentia filii, non alter alteri adhæreat.

57, 19. Εἰκὸς εἶναι.] Habes ergo primum exemplum 839
veriſſimæ mutationis ex optimo MS. unde edidi οἰκὸς, quod ſupra notavi aliquoties in Herodoto corruptum legi.

Ibidem. Τόν γε ἀληθῶς τοκέα.] Unde hoc? et certe ab cumulo Porti citationum vocis ἀληθέως hic locus exulat. Immerito prorſus. Nam plane MS. ἀληθέως, idque toties in Herodoto, ut fere ſit aſſiduum.

57, 20. Ἅσσα δέ σφι ποιεῖν οὐκ ἔξεςι.] Præclara veteris Herodotei calami reſtitutio, quam expulerat ſatis ſubdole explicatio eius ὁκόσα, quod quum modo anteceſſerit, credibile eſt non placuiſſe auctori, cui ἅσσα etiam grata fuerunt cap. 179., ſcilicet ex Homero repetitione facta; ut mirer pigrari voluiſſe Stephanum, quum verum haberet in manibus. Sic quoque mox recepi οὐδὲ ἄλλον οὐδένα περιορῶσι, prout legitur in MS. non, ut prodit Stephanus, περιορέουσι, quum quod vulgo ſuppoſitum legitur, ita vagum ſit et infinitum, ut terminum ignoret; quod eſt ridiculum.

57, 35. Σέβονται ποταμοὺς τῶν πάντων μάλιςα.] Intrepide igitur et Valla, verum aſtute: *ſed flumina inter omnia religioſiſſime colunt.* Neque enim τῶν πάντων μάλιςα notat *inter omnia*, idque ipſe optime noverat, qui lib. 2. cap. 37. θεοσεβέες δὲ περισσῶς ἐόντες μάλιςα πάντων ἀνθρώπων interpretatur *in Deos ſupra modum ſupraque omnes homines religioſi ſunt.* Ubi quum Herodotus præbuerit vocem quam adiectam velit voci πάντων, nimirum ἀνθρώπων, cur Valla nunc recuſat ſubintelligere, ſed πάντων vult habere pro neutro? Ineptit Valla: ſed bonus vir penetrare nequivit, quid noxæ ſubeſſet. Scito igitur duas illas voces τῶν πάντων abeſſe ab MS. quæ fideliſſima eſt admonitio.

57, 37. Ἡμέας δὲ σύ.] Satis ruſtice et abrupte, quod non eſt Herodoti. Itaque Mediceus MS. ἡμέας μέντοι σύ. Quod ſatis politum et ad genium auctoris. ut cap. 58. Ἀποσχισθὲν μέν τοι ἀπὸ τοῦ Πελασγικοῦ: Cap. 120. Ὅμως μέν γε τοι συμβουλεύσατέ μοι. Et mox ſequitur.

57, 39. Τελευτῶσι ἐς τὠυτὸ γράμμα.] Id non ſuſtinuit admittere ſimpliciter maximus Scaliger, ideoque obducebat quædam nomina aliam ſortem habentia: ſed repellere ea doctiſſimus Stanleius ad Æſchylum pag. 756. conatus eſt.

57, 48. Πρὶν ἂν ὑπ' ὄρνιθος — ἑλκυσθῇ.] Quaſi facta foret hæc periodus ad tutelam loci, quem tractavi in numeris 33, 49. Alio tamen modo in hac agi oportet exigente optimo codice, etiam Valla, quum verterit *trahatur*, tranſeunte in aliud Græco tempus. Sed eius vim apertius probat codex MS. dum pariter oſtendit verbum in fine truncatum eſſe, infinitivum uſurpans ἑλκυσθῆναι. Ea eſt æque frequens Herodoti phraſis, ſed iam ulterius indicat tractum eſſe.

58, 29. Κύρου δεηθέντος δὲ ἀγγέλου.] Hærent hæc inter ipſum auctorem et interpretem, qui uno legato non ſatis honoratus reddidit *per legatos*; quam licentiam oportebat reprehendi, niſi is procul dubio ab exemplari antiquo invitatus fuiſſet ad hanc ſententiam,

quum huc quoque vergat fidelitas Medicei codicis, quam probare debui.

58, 34 Ἴωνες δὲ ὡς ἤκουσαν τούτων, ἀνενειχθέντες ἐς τὰς πόλιας, τείχεά τε περιεβάλλοντο.] Sic accurate iam diſtinxit ipſe Aldus, ut iſta media ſic fluitarent inter antecedens et conſequens. Neque ſane ſcio, de quibus Ionibus loquatur, utrum de legatis, an vero de magna multitudine quadam, quæ huc excucurrerit ac novum Lydiæ regem ſpectatum iverit: nam quæ mox prædicat de urbium mœnibus firmatis, certe id non pertinet ad legatos, ſed ad populum Ionicum. Inſuper quum non diſerte numerum legatorum ab Ionibus miſſorum expediat Herodotus, ſed tantum dixerit Ionas atque Æolenſes miſiſſe ἀγγέλους παρὰ Κῦρον, æque potuerunt unum ſinguli miſiſſe quam plures. Sed hoc mitto. Potius videndum, an Græciſmus patiatur Ἴωνες ἀνενειχθέντες pro reverſi. Agnoſcit hunc unum locum Portus. Sed nec de Æolenſibus tale quid dicit, qui tamen etiam reverſi ſunt. Totum eſt hiulcum & male diſſiſſum, et tanto maioris pretii, ac longe magis mihi arridet, quod exſtat in unico illo MS. Ὡς ἤκουσαν τούτων ἀνενειχθέντων ἐς τὰς πόλιας. Id vere Herodoteum, et ſic participio iſti vera ſedes redditur ubique uſurpato de ipſis rumoribus aut reſponſis, quæ renunciantur. Sic cap. 158. Ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα ἤκουσαν οἱ Κυμαῖοι. Quæ totidem apicibus repetit cap. 160. Sic lib. 2. cap. 121. Ὡς δὲ καὶ ταῦτα ἐς τὸν βασιλέα ἀνηνείχθη. Lib. 5. c. 89. Ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα ἤκουσαν οἱ Ἀθηναῖοι. Lib. 7. c. 169. Ταῦτα οἱ Κρῆτες ὡς ἀπενειχθέντα ἤκουσαν.

58, 42. Τοῦ μὲν οὐρανοῦ καὶ τῶν οὐρέων.] Sunt eadem, per quæ Daram Parthicam celebrat Iuſtinus 41, 5. *Cuius loci ea conditio eſt, ut neque munitius quidquam eſſe, neque amœnius poſſit. Ita enim et præruptis montibus undique cingitur, ut tutela loci nullis defenſoribus egeat, et ſoli circumiacentis tanta ubertas eſt, ut propriis opibus expleatur.* Alioqui tanta vicinia eſt vocum ὡρέων, οὐρέων et οὐρέων, ut poſſet ſupponi confuſio. Pro vulgato autem οὐρέων legitur cap. 172. οὔρων,
840 et οὖρεα quidem pro ὄρεα notavit ex Ioniſmo Salmaſius ad conſecrat. Regillæ pag. 36. Sed ſpecimen Herodoteum in ὄρος, ὁ, eſt ſub numeris 28, 40.

58, 45. Τὠυτὸ ἐποιέετο Ἰωνίῃ.] Scilicet quia inceperat per imperfectum ἐτύγχανον ἱδρυσάμενοι, in eo debuit progredi, quum longe alterius generis ſit prior pronunciatio, quam hæc, quæ amplificat præcedentia, et monſtrat, unde illa noſci queant, et in quo conſiſtat illarum urbium beatitudo. Itaque ſuaviſſimum eſt, quod legitur in optimo MS. τὠυτὸ ποιέει τῇ Ἰωνίῃ. Sic patet, unde venerit iſtud grande ἐποιέετο. Neque enim hic imperfectum tolerari poteſt. Dent veniam tot lectores.

59, 1. Ὑπὸ τοῦ θερμοῦ καὶ.] MS. ὑπὸ τοῦ θερμοῦ τε καὶ, ſic quam præclare ſermo reſpondet antecedentibus ψυχροῦ τε καὶ ὑγροῦ. Sed et deinde τέσσερας. Sic etiam ſeq. pag. τέσσερες. Unde etiam 1, 166. feci τεσσεράκοντα, etſi non notarim ex MS.

59, 8. Αἵδε ἐν τῇ Λυδίῃ· Ἔφεσος.] Id probare annixus fuit Vir doctiſſimus I. Rutgerſius, unde hinc inchoavit caput primum libri ſecundi Variarum Lectionum.

59, 19. Ὅρκια ποιησάμενοι.] Magna oblivio præcedentium. Itaque quum ſic male conſpirent alii, unus ille optimus et continentior MS. reſervat Ὅρκιον quod omnino vindicandum et reducendum in ſedem ſuam eſt. Nam et ſic paulo ante dixit Πρὸς τούτους ὅρκιον Κῦρος ἐποιήσατο. Infra rurſus cap. 169. Μιλήσιοι δὲ αὐτῷ Κύρῳ ὅρκιον ποιησάμενοι. Paulo ante etiam ex MS. edidi σφίσι δὲ ὁμοφωνέουσι, ubi vulgo, σφὶ δὲ, de quo confer annotata ſub numeris 11, 16.

59, 34. Ἐπί τε σφέων αὐτέων.] Primo MS. ἐπὶ σφέων ſine copula. Cæterum locus eſt conclamatus per ſpecioſam medicinam Henr. Stephani, qui tam leniter videtur abſterſiſſe totam moleſtiam, ut omnes poſteri gratias illi agant, quum interim univerſam Herodoti mentem hinc expulerit. Nam Aldus et Camerarius ediderunt ἐπεί τε σφέων αὐτέων τοὔνομα· unde quum Stephanus refinxit ἐπί τε, ſane molliter, creditur Herodotus, nihil aliud niſi indicare fanum quoque de ſuo nomine conſtruxiſſe eos Panionium, (et meminerat Stephanus locutionis ἐπὶ σφέων οὔνομα θέσθαι) aucta in immenſum Latina interpretatione per voces Græcis ignotas et falſas, tanquam Panioniis nomen ſibi indiderint. At longe alia nunc gloriatur Herodotus de his Ionibus, nempe auſos fuiſſe ſpernere reliqua et in ſuis rebus lætos egiſſe, quod beneficentia ſuaviſſima mihi ſignificatum ab optimo MS. nunc communico cum omnibus, dum legit diſerte καὶ ἱρὸν ἱδρύσαντο ἐπὶ σφέων αὐτέων, τῷ οὔνομα ἔθεντο *et fanum conſtruxerunt ſibi peculiare*, (aut *ſeparatim ſuis opibus*) *cui nomen dederunt Panionia*. Sic cap. 149. Ἄγουσι ὁρτὴν, τῇ ἔθεντο τοὔνομα Πανιώνια.

59, 42. Τριοπικὸν ἱρὸν.] Sic ſcripſit, quum tamen mox ſequatur Τριοπίου Ἀπόλλωνος. Ita accuratus fuit Herodotus in diſtinguendo ethnico derivato ab poſſeſſivo, quod proinde ex eodem facit quoque Stephanus de Urbibus in v. Τριόπιον. Facit etiam ſtudioſe et laudabiliter Salmaſius ad conſecrationem Regillæ p. 58., etſi inſcriptio iſta nonniſi gentile agnoſcat. Fecit quoque Io. Fridericus. Non facit Valla interpretans *Triopium ſacrum*, non Stephanus *Triopium templum*, non Marſhamus in Chronicis Herodotum citans et ſequens Stephanum pag. 341., ut reddat *ad Templum Triopium*; et poteſt fieri, ut bene adſciverit Stephanus vocem *templum*. Sed quid frequentius apud antiquos occurrit, quam ſermo de communione ſacrorum (ut loquitur Holſtenius ad Stephanum in v. Ἀκυφας, ubi Dorica in Græcia et altera Dorica in Aſia confundi apparet, quod vitare debuerat editor) et ſocietate, unde alios arceant, alios ad eam admittant? Nec ſacri celebratio intelligitur abſque templo, quod hic adfuiſſe etiam clariſſime patet ex ſequentibus, et ſimile eſt in cap. 171. Cæterum ad illuſtrationem huius antiqui moris de tripodum in locis ſacris dedicatione utitur hoc loco Caſaubonus ad Suetonium in Auguſto c. 52.

60, 21. Καὶ Δύμη.] Sic edidi, non Δρίμη, obtemperans Caſaubono rite monenti ad Strabonem p. 167., quum iam anteiviſſet recte Valla interpretando: a quo cur diſceſſerit Io. Fridericus, et pag. 239. ediderit *Poſtea Drima et Tritæenſes* viderit. Certe nulla poteſt oriri ſuſpicio urbem iſtam ita quoque fuiſſe appellatam, quippe quod in larga ſua ἐκφράσει annotaviſſet Stephanus Seguierianus.

60, 25. Ὡς γε τοι μᾶλλον.] Eſt hoc diſſolutum, ut nihil proprie afferat, quum debeat id facere, prout declarat codex MS. ὥς γε τι μᾶλλον. Sic de præſenti; mox ſequitur de præterito, et utrobique debet adeſſe τι, non τοι.

60, 30. Μινύαι δὲ Ὀρχομένιοί σφι ἀναμεμίχαται.] Ut alii in ſuis, ita ipſe reperi in codice Florentino. Inde negat Grentemesnilius emergere commodum ſenſum, niſi legat Ὀρχομένιοι, ut referatur ἀναμεμίχαται ad Ionas. Explicat ſe paulo obſcurius. *Si enim vult ἀναμεμίχαται bis poni eodem, et innuere tum Minyas Orchomenios mixtos fuiſſe Ionibus, tum Cadmeos, Dry-* 841
opas, et Phocenſes mixtos fuiſſe iiſdem Ionibus, debuit cogitare tunc ſolere fieri aliam ſeriem verborum, ut cap. 163. Ἔδωκε σφι χρήματα τεῖχος περιβαλέσθαι τὴν πόλιν· ἔδωκε δὲ ἀφειδέως· 2, 35. Οἱ δὲ ἄνδρες κατ' οἴκους ἐόντες ὑφαίνουσι· ὑφαίνουσι δὲ οἱ μὲν ἄλλοι &c. Itidem alii. Cæterum ſic agit Herodotus, quaſi Minyæ fuerint tam pauci, ut pro numero populi in Ioniam traiecti nequirent haberi, nec in illa expeditione Minyæ ſingulatim fuerint nominati: ſed Orchomenii legantur fuiſſe nomen iuſti populi, et hinc nominati lib. 8. in tranſitu Xerxis, quibus tamen conſtet fuiſſe intermixtos Minyas, ut fuerunt illi Argonautarum poſteri etiam ex Lemno erratici, de quibus agit lib. 4. Certe Minyas nec Scylax nominat, et Ὀρχόμενον Μινύειον Græcis poëtis celebratiſſimum habemus, quod iſtam videtur habere originem. Huc pertinent quæ in Hellene collegit Cl. Eraſmus Vindingius, et iam ante notavit Caſaubonus ad Strabonem pag. 178.

60, 31. Φωκέες ἀποδάσμιοι.] Hoc adiectivum eſt, in quo Saturnalia luſiſſe viros doctos dicas, ſi cogitando recenſeas, ut Valla pigratus fuerit interpretari Latine, Stephanus id notaverit, nec quidquam ſuum addiderit: in Theſauro reddiderit *Portionalem*, non tamen citans hunc locum: Æmil. Portus riſerit tacentem Stephanum, et illud *portionalis* noluerit agnoſcere niſi in Scapula, mox ἀποδάσμιος illi viſus fuerit ὁ τὸν δασμόν τινι ἀποφέρων, vel ὁ ἀποδεδασμένος, quæ omnia imitatus fuerit Io. Fridericus, ſed denique ambo deſponderint. Maxime vero et penitus deſperaverit Grentemesnilius, in hæc verba prolapſus [*Phocenſes* Herodotus Ἀποδασμίους vocat, *Apodasmios*, qua de cauſa dubium, et difficile eſt dicere, quomodo intelligenda ſit ea vox. Vide locum] Galeus ſuppleverit notationem Stephani clam immittendo *vectigales*. At hos quum vult innuere auctor, dicit δασμοφόρους, ut 3, 96. Sane participium ἀποδασμωμένος uſurpatur quoque ab Herodoto 2, 103. Etiam memini legiſſe ἀπόδασμον de turba hominum ex patriis regionibus excitorum in alium locum tranſlata et ibi collocata, quod iam valde propinquum eſt. Quin etiam Phocenſes certe ſunt, quorum partibus contigit dividi ac ſeparari, ut Delphos ipſos ab vicinis. Cæterum iſta *literis* vicina ſunt, ſeiuncta vero ab proprietate ſignificationis, quam pono in tributo. Quippe ſemper exiſtimavi

de-

deſignari partem Phocidos, cuius incolæ ob rupes et aſpera terrarum nihil poterant conferre, ut illorum vita eſſet inops, et idcirco libenter potuerint ex natali ſolo digredi, quod hi fecerunt. Nota eſt ex Pauſania ἡ ἀσθένειά τε ἡ ἐξ ἀρχῆς καὶ ἡ τῶν χρημάτων ἔνδεια, nota in aliis σπάνις ὕδατος θέρους ὥρᾳ, ut non niſi ab quatuor, alibi ab tribus ſtadiis aquam petere poſſent, aliam partem ψυχρὰν καὶ ἀνεμώδη, etiam Λεδοντίους ὑπὸ ἀσθενείας ἐκλιπόντας τὴν πόλιν. Horum partem opinor innui ab Herodoto, quam nullæ patriæ illecebræ deterrebant ab Ioniæ celebratæ deliciis ſectandis abſtinere: Herodotus autem compoſitis ſuam quandam ſententiam ſæpe tribuit.

60, 45. Αὐτοῖσι συνοίκεον.] Prout iam cap. 37. queſtus fuit Creſi filius, κοίῃ δὲ ἐκείνῃ δόξει ἀνδρὶ συνοικεῖν· Sed maſculinum iſtud hoc loco intolerabile eſt, quod et vidit Valla, qui nimis longo circuitu dicit, *ſimul orbas ad concubitum violenter rapuiſſent*: quod non dicit Herodotus. Attamen ſcribe αὐτῇσι συνοίκεον, ut clare exſtat in egregio MS.

61, 8. Τῆς Μυκάλης χῶρος ἱρὸς πρὸς ἄρκτον τετ.] Hinc ita doctrinam publicam condecorat et illuſtrat Ezech. Spanhemius ad Callimachum pag. 596. [Sic Panionia primum celebrata in *ſacro luco* prope Mycalen iuxta Herodotum lib. 1. cap. CXLVIII.] An non oportuit illum alios reliquis hominibus habuiſſe oculos? In Græcis certe lucus ille nullus exſtat. Debuit ergo hanc partem Herodoti Latine legiſſe, ut pro *loco* ſyllabizaret *luco*. An non egregium? Non enim poteſt eſſe dubium, quum illic agat de lucis. Nam ἱρὸς χῶρος poteſt eſſe admodum varius, et quidem extra lucum. Idem tamen in iiſdem commentis pag. 404. aliter et rectius egit; ſed male ſcribens [Hinc iuxta Herodotum l. 1. c. CXLVIII. Ποσειδεῶνι Ἑλικωνίῳ *Neptuno Heliconio* ſacer ille ad Mycalen locus Panionium dictus, ubi nempe ſolemnis Ionum panegyris et Neptuni cultus, eo nempe delatus ex hac *Helice*] Quaſi hanc antegreſſam ſcriptionem voluiſſet emendare per poſteriorem. Certe non fuit bonæ memoriæ.

61, 14. Οὐ τι μόναι αἱ Ἰώνων] Ubi Ioniſmus? at cum clare effert optimus MS. μοῦναι. Et ab hoc quidem nævo nulli ſunt immunes. Sed cap. 188. habet Aldus et Camerar. τοῦ μούνου πίνει, ubi Stephanus corrupit tertiam vocem in μόνου, idque retinent poſteriores, usque ad hanc ipſam; quis credat? quantum ludunt? Mox idem diducte ἐς τὸ αὐτὸ γράμμα τελευτῶσι, non ἐς τωὐτὸ γράμμα τελευτῶσι, ubi etiam in præcedentibus confirmavit, quod Stephanus ad marginem
842 ponebat Ἑλλήνων πάντων, ut omnia nunc ſint complanata.

61, 20. Τῆνος.] Vicinæ prorſus appellationes ſunt Temnus, quæ hæc urbs eſt, Tenus et Telus, inſulæ, etiam Teus, ex 2, 178., ut non debuerint confundi, et omnes in hiſtoriam huius auctoris conveniunt. Itaque Holſtenius ad Stephanum pronunciat male ſic edi in Herodoto. At tamen nec Mediceus nec alii MSS. quidquam mutant, licet Temnus Τῆμνος ſatis conſtanti appellatione ſignetur et nota ſit omnibus tum per hiſtorias, et Geographos, tum per nummos veteres. Itaque reliqui vocabulum iſtud certiori probationi et Holſtenio, ut ipſe corrigeret, measque manus abſtinui, qui ſcio, quod et ipſe cogitare debebat, lemniſcos ab Latinis diſci, qui ſint ab λημνίσκος, et πίπλημι pro πίμπλημι, et λαμφθῆναι, etiam occurrere nunc Πάπρημις, nunc Πάμπρημις, Παπρίμιος 2, 71.

61, 22. Πόλιες ἀρχαῖαι.] MS. πόλιες αἱ ἀρχαῖαι, medio interpoſita particula, quam et Ioniæ urbibus appoſuit: et ſimiliter ſtatim δυώδεκα αἱ ἐν τῇ ἠπείρῳ, ubi vulgo ignorant articulum αἱ.

61, 38. Αἱ ἠπειρώτιδες Αἰολίδες πόλιες.] Quum in editione anni 1592. male ceſſiſſet Stephano, ac operæ typographicæ notam Stephani, qua in margine apponi volebat γρ. Αἰολίδες πόλιες, adnexuiſſent verbis antecedentibus αἱ ἕνδεκα πόλιες, Iungermannus defectus copia codicum MSS. huic vitio mederi nequivit, et eodem pede progredi editionem ſuam paſſus eſt, eo faciliore venia dignus, quod ne in Anglica quidem id corrigere conatus fuerit Th. Gale, quum ſupponam ex eis codicibus, quos ille ad manum habuit, certe id potuiſſe caveri. Nunc igitur moneo mentem Stephani eam fuiſſe, ut teſtaretur in MSS. legi ἠπειρώτιδες Αἰολίδες πόλιες. Ex quibus cenſeo vocem Αἰολίδες omnino eſſe Herodoteam, idque fide optimi codicis, et debere eam conſpici hoc in loco, ubi hæc editio eam cenſa eſt.

61, 42. Ἀρίσβαν ἠνδραποδίσαν.] Bene improbavit periodi huius verſionem ab Valla datam Eraſmus Vindingius in Hellene de Lesbiis, et ſic correxit: *Sextam in Lesbo civitatem everterunt Methymnæi, civesque in ſervitutem abſtraxerunt, cum tamen ipſorum conſanguinei eſſent.*

62, 13. Ὡς ἐμοὶ δοκέει.] Edidi ex MS. ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέει.

62, 18. Πόλιν συναμωρέειν.] Ioach. Camerarius hanc vocem ita ſcriptam probat, exponitque vaſtare, perdere: cui ſubnotavit H. Stephanus ſcribi etiam συναμωρέειν. Portus poſtquam verbo συναμωρεῖν dediſſet ſuam ſtationem, mox locat Συνάμωρος vel συνάμωρος, ubi alios agnoſcit per ι et ο ſcribendum cenſere, ita ut mox redeat ad prius συναμωρέειν, etiam ibi notans eſſe, qui συναμωρεῖν per ι ſcribendum putent. Sed eſt purum putum vitium primo ſcribarum, mox typothetarum. MS. optimus ad nos tranſmittit clare συναμωρέειν non modo per ι, ſed et per μικρὸν ο. Itaque rectius decrevit Stephanus in Theſauro, ubi perperam ſcribi ait συναμ. Quod debuerat in hac prorſus editione obſervatum fuiſſe, ſed quo minus factum fuit, variæ interim cauſæ obſuerunt. Firmus autem eſt codex in tuendo μηδεμίαν, non μηδεμίην.

62, 28. Οὐ τὰ Ἰώνων πάθεα ἔσται ἔλλεσχα] Non intelligo, quid in hoc loco egerint viri docti. Aldus et Camerarius ediderant ἔλεσχα. Quod quum videretur nihili, Stephanus iſta voce in oras expulſa repoſuit ἄλεσχα, quod ſatis pro imperio. Et tamen in Theſauri indicem is ipſe contulit [Ἔλλεσχα dicuntur τὰ ἐν λέσχῃ ὄντα, quæ omnium in ore ſunt et in omnium ſermone verſantur, vulgata Herodot. lib. 1.] Quæ varietas dedecet. Portus neutrum voluit agnoſcere. Sed ex Stephano Io. Fridericus edere ſuſtinuit ἔλλεσχα, cum hac notatione [ἔλλεσχα τὰ ἐν λέσχῃ καὶ λόγῳ ὄντα, quæ ſunt in omnium ore et ſermone. Male in cunctis pene codicib. legitur ἄλεσχα· alicubi etiam ἔλεσχα] Sublimia audis; ſed lutoſa, etſi agnoſcas Stephanum. Poſtremus accedit Th. Gale, ex inopinato citans ἄλεσχα [Interpres aut aliud legit, aut vocem hanc non intellexit. Credo ſcripſiſſe Herodotum ἔλλεσχα. Λέσχαι ſunt φλυαρίαι.] Adeo nihil de illis duobus codicibus MSS? Non ex ipſius fide pendet Herodotus. Itaque ut omnia poſthac ſint ſerena, ſcito, mi lector, in vetuſtiſſimo codice legi prorſus ἔλλεσχα, unde merito hinc omnia alia abegi. Vox eſt clariſſima, et λέσχαι nimis ſæpe illuſtratæ.

63, 9. Ὡς εἴ τις πατέρα ἀποκτείνας &c.] Ex hoc igitur loco hauſta illa doctrina eſt, qua poſteriores tyranni calide fuerunt uſi, adeo ut Philippus Perſei pater quoque inde verſum compoſitum in ore habuiſſe dicatur Νήπιος, ὃς πατέρα κτείνας υἱοὺς ἀπολείπει apud Polybium in Excerptis Peireſcianis pagina 118.

63, 20. Καὶ ἐγὼ κεφαλῇ ἀναμάξας φέρω.] Elegi quod erat veriſſimum, utpote iam ab Stephano in MSS. lectum et ideo in margine notatum, quod etiam exſtare cernebam in codice optimo. Si qui exhibuerunt καὶ ἐμῇ κεφαλῇ &c. adulteratam Homeri (dicentis ita σῇ κεφαλῇ) imitationem Herodoto invito ingerunt. Et quoties iſtud *capite* apud Latinos, ut 843
apud Græcos κεφαλῇ, et quidem ſic ſola, in legendis antiquis occurrit? Opportune Livius 2, 52. *Duo millia æris damnato multam edixerunt. Ea in caput vertit.* In Phædro notiſſimum, *Ab univerſis capite eſt protruſus foras.* Etiam 2, 35. Ἐπὶ τῶν κεφαλέων φορέουσι, abſque αὐτῶν. Adde, quæ proferentur ad 2, 39.

63, 25. Μήτε δεινοί τε ἔωσι.] Ingrata plane repetitio particulæ τε et omnino inanis, quam præclara ope adiecta declarat optimus MS. unde proceſſerit, legendo: μήτε δεινοί τοι ἔωσι· quod vides egregie firmari in ſequentibus his, ὥστε οὐδὲν δεινοί τοι ἔσονται μὴ ἀποστέωσι. Sed et MS, κεκτῆσθαι, non ἐκτῆσθαι, quomodo rurſus cap. 170. ἐν βουλευτήριον Ἴωνας κεκτῆσθαι.

63, 34. Ταῦτα οἱ ὑπετίθετο.] Eleganter MS. ταῦτά τε οἱ ὑπετίθετο, nempe præterquam quod iram eius ab Lydis conabatur avertere in ſe ipſum (quod fecerat in priori parte huius collocutionis) hæc etiam ei monita adiecit.

63, 35. Αἱρετώτερα, ἢ ἀνδραποδισθέντας πρηθῆναι.] Hæc prorſus illa ipſa ſunt, quæ Romæ iactabat Fabricius Luſcinus, ut ex Ciceronis libro II. de Oratore et Gellio 4, 8. diſcimus: *Nihil eſt, quod miremini: ſi malui compilari, quam venire.*

65, 1. Ἔλθοιτε ἐπὶ τὸ χρηςτ.] MS. ἔλθητε.

65, 12. Ἐξ ἰρῶ Ἀθηναίης Πολιούχου.] Hæc in Chio, prout Palæphatus ſcribit Ἀργείους Πολιοῦχον αὐτοῖς τὴν Ἥρην ἡγεῖσθαι. Ita vocabulum iſtud tranſiit per civitates et Deas.

65, 47. Ὀγδώκοντα.] MS. ὀγδώκοντα. Quod propterea nunc libentius noto, ut vetuſtas et veritas eius vocis ac numeri perinde ac ſequentium εἴκοσι καὶ ἑκατὸν

τῶν confirmetur etiam ex fide illius codicis contra amaram ſuſpicionem Grentemesnilii, qua vitioſam memoriæ Luciani aberrationem audet præferre ſtabili auctoris ipſius lectioni; quum vel ex ipſius nota, quam habet ad caput 57. de Creſtone, conſtare illi poſſet vitioſa ratio antiquorum in allegandâ aliqua parte ex hoc Herodoto, teſtante illic Dionyſio Halicarnaſſeo, quaſi popularis eius appellaſſet incolas Κρηστωνιάτας. Inprimis vero abſurdum mihi videtur in hac re citare quoque Strabonem, nec tamen conſulere Caſaubonum, qui ad illum ipſum Strabonis locum levitatem iſtam Luciani iure perſtrinxerat, quem ut nunc quoque videas, moneo.

66, 33. Ἐβούλευντο.] MS. ſimpliciter, ἐβούλευντο.

67, 9. Καὶ ἄγον γὰρ ἤδη.] Ita ſane alibi Herodotus augmenti notam negligit. Nunc tamen ut opiner non ſprevisſe, evincit fides codicis optimi, præſertim ſi conſideretur commoditas, quam ſimul huic parti affert, ubi nullus locus, nulla vis voci ἤδη. Itaque habet MS. Καὶ ἦγον γὰρ δή· et rurſum cap. 169. Μιλήσιοι δὲ ἡσυχίαν ἦγον.

67, 29. Διάστροφα καὶ ἔμπυρα καὶ ἀπόπληκτα.] Reliqua ſane percipio: ſed quæ ſint πρόβατα vel ὑποζύγια ἔμπυρα vel, ut interpretes, animalia igne ſacro correpta, nondum ſatis potui diſcere. Certe quum id videatur nihil esſe, longe apud me antecellit ſcriptura veteris membranæ, καὶ ἔμπηρα, eamque puto esſe Herodoti manum; hoc eſt, debilia et ſtupida, aut quæ parte aliqua corporis capiebantur aut mutila naſcebantur. Infra cap. 196. Ἀνίστη ἂν τὴν ἀμορφοτάτην, ἢ εἴ τις αὐτέων ἔμπηρος ἦν, ubi Valla legens ἔμπορος alieniſſima Latina ediderat; ſed quibus ſuccurrerunt Stephanus et Fridericus. Mirabili ſuavitate vertit Livius 7, 4. *Ne mutas quidem beſtias minus alere ac fovere, ſi quid ex progenie parum proſperum ſit.*

67, 40. Ἥτις νῦν Τέλη καλέεται.] Mirari oportet Stephanum illum Byzantium, tanta doctrina et lectione inſtructum, potuiſſe ſic decipi ab chirographo, quo is exaratum Herodoti exemplar habuit, ut inde produceretur ab eo Θυέλλα urbs, plane citato hoc loco, prout in præfatione obſervavit Cl. Iungermannus, quod genus erroris ex noſtris exemplaribus nequit oriri. Sicut autem citavi, plane exſtat quoque in Mediceo, ut et in aliis. Cæterum in eo, quo fuit uſus ille Stephanus, videtur ſcriptum fuiſſe ἥτις νῦν Θυέλη καλέεται, vel gemino λ, pro quo ſolet dicere ἥτις καὶ νῦν Τέλη, prorſus vitioſe pro more Herodoti.

67, 42. Κύρνον, ἥρων ἐόντα, ἀλλ' οὐ τὴν νῆσον.] Id enim vel ab ratione fabulandi promanavit in Græcam linguam, vel induſtria naturæ ac proprietate inſita comparatum eſt, ut eadem nomina regionum et urbium tradantur quoque fuiſſe ipſorum hominum, de qua re ſingularem locum captavit Stephanus Byzantius in v. Αἱμονία, quem utinam ipſum illic poſſemus legere!

67, 47. Πλέοντες ἐπὶ τῆς Θρηΐκης.] Ita eſt in editionibus, nec ſcio aliter legi in MSStis. Attamen Salmaſius hæc citans in Plinianis pagin. 161. ponit ἐπὶ τῆς Θρηΐκης, ut Herodotus 9, 88. Ἐλῶν ἐς Θρηΐκην.

68, 1. Ὑπὸ Θρηΐκων ἐξελαθεὶς.] Ita prorſus coniugavit 3, 46. 4, 3. ἐξελαθέντες et pluribus locis, ut
844 notavit Portus. Sed prout in his concedit liber optimus, ita in hoc loco pervicax eſt ille ipſe, ut omnino inſeri velit ſibilum, ſcribendo ἐξελασθεὶς. Nec id in hoc tantum loco, ſed etiam inferius capite 173. Λύκος Πανδίονος ἐξελασθεὶς καὶ οὗτος. Deinde MS. ὑπὸ Τηΐων τῶν ἐν Ἀβδ. ubi vulgo articulum omittunt.

68, 10. Ἔμενον κατὰ χώρην ἕκαστος.] MS. ἕκαστοι, quod verum, quum agat de populis, non de ſingulis hominibus. Sic 2, 41. Τοὺς δὲ ἔρσενας κατορύσσουσι ἕκαστοι ἐν τοῖσι προαστείοισι. Et cap. 63. Εὐχωλὰς ἐπιτελέοντες πλεῦνες χιλίων ἀνδρῶν, ἕκαστοι ἔχοντες ξύλα &c.

68, 22. Κοινῷ στόλῳ Ἴωνας ἀερθέντας.] Sic fine cap. 165., et alium addit locum Portus. Nihilominus nunc legitur in optimo MS. αἱρεθέντας, et eſt differentia.

68, 32. Ἀνέκαθεν γένος.] Reparatio præclara ex MS. Mediceo, qui habet τὸ ἀνέκαθεν, quod iam ſupra vidimus placere Herodoto articulum ſic addere adverbiis; qui nunc occaſione præcedentis verbi ἐγένετο elapſus eſt. Etiam hic locus apponendus eſt illis, quæ notavimus 3, 25.

68, 37. Οὕτω μὲν δή σφι.] Apparet Vallam legiſſe οὗτοι, idque commodum foret, aliter tamen in priſcis libris.

68, 43. Τὸ γὰρ παλαιὸν ἐόντες Μίνω κατήκοοι καὶ καλ.] Tanquam ubi Herodotus et τὸ et τε interpoſuit, alterum delendum ſtatuiſſent nonnulli curioſi, ita nunc etiam ediderunt, quum legatur eximie in optimo MS. τὸ γὰρ παλαιὸν ἐόντες Μίνω τε κατήκοοι καὶ καλ.

69, 2. Καὶ μακρῷ μάλιστα.] Copula καὶ non eſt in MS. optimo, unde ferendam non putavi. Ut enim poteſt locum quendam hic tueri et alibi, quid? an etiam Herodotus eam poſuit 2, cap. 41. Βοῦς θηλέας σέβονται προβάτων πάντων μάλιστα μακρῷ. Et c. 77. Μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκέοντες μάλιστα λογιώτατοι εἰσὶ μακρῷ &c.?

69, 32. Ἰλαδὸν συγγίνεσθαι.] MS. εἰλαδὸν. An placuit ſcribis hanc diphthongum deprimere pro arbitrio, et ubi contra libuit, oſtentare, atque ita luſum exercere? In Chilone vidimus ſupra; et ſic mox in editis legitur εἵποντο, pro quo MS. habet ἕποντο. Atqui cap. 202. edunt κατὰ εἴλας.

70, 6. Ὑπὸ τοῦ ἀδελφεοῦ.] MS. ἀδελφεοῦ. Et quomodo potuerunt aliter vel ſcribere vel edere, quum et in fine cap. 7., et toties aliis locis id uſurpetur? Etiam ante paulo Ἀθηνέων, ut 7, 6.

70, 11. Οὐδαμοῖσι ἄλλοισι συμφέρονται ἀνθρώπων.] Locus iam olim conſpicuus, adeo ut denique Portus, quum varia huius loquelæ exempla conducturus eſſet, atque hæc ipſa vertiſſet, *cum nullis aliis hominibus conſentiunt*, ſuſtinuerit quoque efferre [Hunc locum nec Latin. interpres, nec Steph. eius corrector ſatis fideliter eſt interpretatus] quod ipſe præſtet. Cæterum alius hic erat nodus et alia ſecuris adferenda. Primo enim an in hoc loco unum modo peculiare Lyciorum ſequitur expreſſum? an non plura? nempe de appellatione materna. Hoc prius. Alterum eſt de coniuge Lycia et ſervo. Tertium de marito Lycio et coniunge peregrina vel pallaca. Certe hæc unitatem excedunt. Accedit quod mirari oporteat tot voces ab Herodoto coacervari, ut bis idem dicat: quid enim illa ἐν τόδε ἴδιον νενομίκασι notant diverſum ab iſtis οὐδαμοῖσι ἄλλοισι συμφέρονται ἀνθρώπων; Quod vero caput eſt, legitur aperte in exemplari optimo συμφέρονται. Id vero quam variis modis queas conſiderare? ſive quum de legibus agat, ex media materia oporteat ſubintelligere νόμον, ut ſit accuſativus ſingularis: ſive quum inceperit loqui per neutrum genus, etiam nunc in eo perſeverare voluerit, nequaquam anxius vicem numeri, et quum in ſingulari præmiſerit, iubeat ſubſequi aliquid in plurali; qualia habere hunc Herodotum plura oſtendi 36, 9., in quibus recuſat ad rationem vocari, ut nunc quoque negari non deceat potuiſſe numeros ſubita mutatione diſconvenire, qui etiam dixit 1, 89. Κύρῳ δὲ ἐπιμελὲς ἐγένετο τὰ Κροῖσος εἶπε. Cæterum quæ hoc modo notantur ab Herodoto, tetigit quoque Nicolaus Damaſcenus in Peireſcianis, ubi videndæ Valeſii notæ pag. 122.

70, 14. Καὶ τῆς μητρὸς ἀναμνέεται τὰς μητέρας.] Nauſeam fere parit violenta graſſatio, quæ Herodotum ut alibi, ita nunc miſerrime vexavit. Etenim quum Aldus et Camerarius ſancte ex antiquis libris edidiſſent ἀνανεμέεται, ea fuit audacia Stephani, ut in vicem eius verbi ſubiiceret id quod poſui in citatione, et iam ultra centum annos pro Herodoteo legitur, nec tamen eſt Herodoteum. Tanto autem monſtroſior eſt hæc ſuppoſitio, quod illius ipſius Stephani eſt hæc in Theſauro animadverſio [Suidas ἀνανέμειν ab Epicharmo poni ait pro ἀναγινώσκειν· ab Herodoto autem ἀνανέμεσθαι pro καταλέγειν, id eſt, recenſere. At in v. l. affertur ex Herodoto ἀνανεμέετο τῆς μητρὸς τὰς μητέρας; quæ lectio ſuſpecta eſt] An hæc ſunt ſtudia eiuſdem viri? Hæc ingrata varietas quum ſit Stephani, quæ tandem ſuavitas eſt Æmilii Porti? Ille vero in Lexico Ionico novit ac ſuo ordine ponit verbum ἀναμνέεσθαι, explicat, citationem huius loci addit et exſe- 845
quitur explicationem, plane quaſi ambiguitas nulla eum ureret, adeo ut illic ne noverit quidem verbum ἀνανέμεσθαι. Quid igitur? Nempe hic Portus Suidam quoque delenire conatus eſt; unde quum in Suida ad verbum Ἀνανέμειν veniret, id quidem nec attingere voluit, ſed poſt citationem Herodoti prave et ex Stephani corruptela factam ſcribit iſta [Ἀναμνέεται vero dictum Ionice, pro communi ἀναμνᾶται et Attice ἀναμνῆται. Quare Suidæ locus non caret mendi ſuſpicione. Fortaſſe ſcribendum Ἀναμνέειν &c.] Sic denique cernimus bonum illum virum tam effrontem eſſe, ut a quo abſtinere iubebat ipſa ſeries literarum in iſto Lexico, ſuſtinuerit contra ipſam ſic irrumpere, ut Suidam adhuc magis perderet: ut ego certe hanc unam ex infeliciſſimis Porto illuxiſſe horis exiſtimem, quas Suidæ impendit. Atqui hanc eandem pro una probatiſſima ingeſſit lectori et commendavit Cantabrigienſis non editio, ſed editio editionum, ut notam ſex verſibus ineptiſſime vitioſis conflatam *integram char-*

tæ inquinandæ deſcripſerit, editore tunc cum Apolline ſuo Λοιδορίᾳ verſus Berolinum aut Amſtelodamum aut Roterodamum aut denique Lutetiam ad tripodas et victorias volante, ut neſciverit QUO PACTO. Haud dubie enim vetus ille Lexicographus docte et doctius, quam aut Stephanus aut Portus aut Kuſterina vanitas, ad illam priſcam reſpexit lectionem, immerito ab illis in ſuſpicionis nefas vocatam, cuius fides adeo est aperta. Nam vulgatum ἀναμνέεται ſuſpectum debere eſſe potius oſtendit vox præcedens καταλέξει. Cur enim non pergit Herodotus in eo tempore? Sed et ἀναμνᾶσθαι aliena vox est, ut non debeat poni tanquam parallela verbo καταλέγειν. Quod volo, hoc est, ut omnino probanda fides ſit illius veteris ἀνανεμέεται, vindicante eam tum ipsa ratione ac ſignificatione, tum optima membrana Medicea, quæ perfectiſſime exhibet καὶ τῆς μητρὸς ἀνανεμέεται μητέρας. Cernis facilitatem corruptionis. Nam Thom. Gale bonus vir est, qui notat [Suidas ἀνανέμεται videtur hic legiſſe, quod et καταλέγειν exponit] nec ulla mentio alicuius ex duobus codicibus tam dignis memorari.

70, 15. Ἦν μὲν γυνή.] Dulcius ex MS. ἦν μέν γε γυνή.

70, 42. Ἔπεμπον ἐς Δελφοὺς ἐπειρησομένους.] MS. una voce auctior ἐς Δελφοὺς θεοπρόπους ἐπειρησομ. Nonne ſic Herodotum ſentimus, qui in cap. 67. dixit? πέμψαντες θεοπρόπους ἐς Δελφοὺς ἐπειρώτεον. lib. 6. c. 135. dicit θεοπρόπους πέμπουσι ἐς Δελφούς· ἔπεμπον δὲ ἐπειρησομένους. Et multa habet Lexicon Porti.

71, 7. Ἡ ἱέρεια τῆς Ἀθηναίης.] Confert hunc locum cum Strabone Is. Caſaubonus in notis ad lib. 13. pag. 228.

71, 16. Κατειληθέντες ἐς τὸ ἄστυ συνείλησαν.] Ac ſi in his paucis eadem voce uſus fuerit Herodotus, et ſonus diphthongi perinde accidiſſet auribus Herodoti ac ipſis. Verbum συνείλησαν probum est, ſed quo nunc auctor uſus non fuit, ſed, prout legitur in optimo MS. συνήλισαν, quod æque probum, et nunc Herodoto præplacuit.

71, 34. Πλέω παρήσομαι.] MS. παρήσομεν. Quod quamvis ſequatur ſingulare ἐπιμνήσομαι, tamen ne ipſum quidem male habet, aut vitioſum videri potest. Nam ſimiliter quum ſoleat plerumque interiicere ὡς ἐγὼ ἀκούω, ὡς ἐμοὶ δοκέει, idem tamen ſæpe quoque adhibere ſolet, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν.

71, 35. Κῦρος δὲ ἐπείτε τὰ πάντα.] MS. ignorat voculam δὲ, et recte, ut prorſus in nova narratione.

71, 37. Ἔστι μέν κου καὶ ἄλλα.] MS. ἔστι τὰ μέν κου καὶ ἄλ.

71, 47. Τάφρος μὲν πρῶτα βαθέα τε —— περιθέει.] Nemo potest colligere in his aliquid omiſſum eſſe, quum περιθέειν ſic rurſus occurrat c. 180. Attamen præter encliticam in numero ſecundo MS. agnoſcit inter vocabula tertium et quartum alteram uniſyllabicam μὲν, quam tanto cautius, quam priorem, cuſtodiri oportuerat, quoniam utique tantum momenti adferebat, quam altera prior, in qua nihil est ullius momenti. Lib. 2, 138. dicit περιθέει δὲ αὐτὸ αἱμασιή.

72, 11. Διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθου ταρσοὺς καλάμων ἐπιστοιβάζοντες.] En verba nitida profecto et Herodotea, ſed intellectu ardua, quem ingrediar forſan inſtar Labyrinthi, unde vix exitus ſperandus. Laudabile opinor in Valla, Stephano et Porto, quod Græcorum legitime ſecuri neque ea violanda opinantes id egerint, ut ex Latina verſione verus pateret intellectus. Id diſplicuit Salmaſio, ut in Plinianis Exercitat. p. 1230. teſtetur ſe emendare διὰ τῶν ἰσοδόμων πλίνθων, ex ordine progrediens porro in explicando, tum τέλμα, tum inter ſingulos ordines laterum texta cannarum ſtipata fuiſſe, ut interpretetur *et inter ordinariam laterum ſtructuram texta cannarum ſtipantes*, quæ nimis docta per maiorem doctrinam inſuper decorat, ita ut tandem in ſe collabantur. Sumantur enim texta cannarum: an illa ſtipaverunt inter ſtructuram, ut
846 ſtuppa ſtipatur in navium fabrica inter iuncturas tabularum? Certe ita istud textum contunderetur, nec textum maneret: cur igitur non ſolutas arundines? Accedit quod in Salmaſiana fabrica tantum uſum præbuerint ταρσοὶ καλάμων, quantum ἡ ἄσφαλτος θερμή. Quod ſi ita eſſet, iam dixiſſet auctor, τέλματι χρεώμενοι ἀσφάλτῳ θερμῇ καὶ ταρσοῖς καλάμων, ἐδείμαντο. Nulla enim utriusque diverſitas fuit. Sed quod amplius est, hæc mutatio tollit ſublimitatem menſuræ, quæ ſumta fuit ad comprimendum flumen, plane vagam in ea re cogitationem relinquens, quam Herodotus ſapienter definivit. Quis ea carere velit? Certe illis nequeo uti. Post acceſſit Tan. Faber in eadem ista Epiſtola ad Petavium, et infando ictu vocem τέλματι expellit ut gloſſema aſphalti, pro χρεώμενοι formans χριόμενοι *illinentes* vel *intingentes*, tanquam lateres aſphalto ferventi illinerentur, quo tenacior eſſet compages et iunctura murorum, qui ex tam exiguis conſtarent partibus; quum Herodotus clare non dicat ferventem aſphaltum, etſi ita vertat quoque Valla, ſed modo calentem. Quantum diſtat *illinere* ab *intingere?* Denique in eo quod ſummam ſpectat, fere ſcurriliter iocatur. Quis enim vertit *per triginta domos lateris?* quod ſic exagitat et maiuſculis literis oſtentat, haud dubie tunc febricitantis delirium, quod in aliis ridens exiſtimat legi debere διὰ τριηκοντάδων πλίνθου. Quod iocoſum est, addit Gallica, *A chaque trentième rang de brique.* Atqui hæc ipſa ſunt verba Porti in voce Δόμος, quem tamen veretur nominare. Porro τριηκοντάδες πλίνθου non poſſunt habere eum ſenſum; ſed ſolummodo istæ notant triginta ſolos lateres in ratione computandi, ubi iste numerus multiplicatus est, non laterum ordines. Nocuit viris doctis, quod non viderint vere antiquos Herodoti libros, unde didiciſſent reverentiam antiquitati debitam præſtare, nec mutare, quod ſanctum est, præſertim in deſignatione antiqui ædificii, quod inde ſolummodo fidem capit, non ex noſtra fictione. Τέλματι χρεώμενοι ἀσφάλτῳ θερμῇ omnino recte dicitur, et recte intelligitur *loco et vice luti utentes bitumine calido*, ubi certe est eadem appoſitio, quæ cap. ſeq. αἱ ἐπικαμπαὶ αἱμασιὴ πλίνθων. Dehinc recte ſequentia vulgo leguntur, ubi δόμοι dicuntur ab verbo δέμω, quod mox ſubnectitur bis ab Herodoto, adeo ut ea vox auferri ei non debeat, quum ſuam eſſe evincat 2, 127. Ὑποδείμας δὲ τὸν πρῶτον δόμον λίθου Αἰθιοπικοῦ ποικίλου, ubi neſcio cur Valla verterit *domum*, Stephanus *ædificium*. Ex Demetrio Phalereo ſervavit hanc vocem Polybius 10, 22. Καθάπερ ἐν οἰκοδομίαις, ἐὰν κατὰ μίαν πλίνθον θῇς καὶ καθ' ἕνα δεσμὸν καὶ καθ' ἕνα δόμον. Diodorus Sicul. 1, 64. Τοὺς δὲ τοίχους ἐπὶ μὲν πεντεκαίδεκα δόμους κατεσκεύασεν ἐκ μέλανος λίθου. Et 17, 115. Εἰς τριάκοντα δὲ δόμους διελόμενος τὸν τόπον, καὶ καταστρώσας τὰς ὀροφὰς φοινίκων σελέχεσι &c. Et exemplum aliud est in citatione fragmenti anonymi apud Caſaubonum ad Strabonem pag. 270. Poſui ergo *compagem;* bene etiam Valla *ordinem*, niſi quod Græca vox congruat magis compagi, in qua rite facienda conſiſtit officium τοῦ δείμαντος, et illic est ſedes bitumini vel calci, et, quas hic admixtas dicit, ταρσοῖς καλάμων. Quas conſiderent alii ex lubitu, vocabula explicant *alas arundinum*, quas Valla vocavit *ſummitates*, quoniam in ſummo arundinis naſcuntur, materia nempe leviſſima et par alis avium; quæ cur inſtipata fuerit, dicant periti. Salmaſius dicit ſimpliciter accipi de textis canniciis, quæ ſingulis laterum ordinibus interpoſita erant et bitumine oblita ad continendam ſtructuram. Primo ſi interpoſita, certe non ſtipata: interponuntur enim omnia leniter ad fabricam neceſſaria: alia ratio est ſtipandi. Deinde quod ſcribit de ſingulis ordinibus, est falſa illius ſuppoſitio. Porro ſi tam multiplex canna adfuit, eaque canna addidit tantam firmitatem ſtructuræ, certe auctores iunxiſſent bitumini cannam loquentes de his muris, qui tamen ſolum norunt bitumen. Ridiculus præſertim hac in parte est Faber, ſcribens [Quæ texta cum bitumine illita, immo imbuta, eſſent, magnum laterum numerum ſua latitudine tegebant et continebant] Abiicit Salmaſianam ſtructuræ continentiam, et aliam continentiam inducit de numero laterum cum ſua latitudine. Atqui ταρσοὶ istæ non illinebantur ex ipſius emendatione, ſed πλίνθοι, quæ commodum præceſſerunt. Sane post aliquot ordines demum adhibebantur isti ταρσοὶ, non per ſingulos; in quo lapſus est Salmaſius. Quid autem erunt διὰ τριήκοντα δόμων vel δόρων? Hæc utraque offert Th. Gale, prius teſtans ex MS. alterum ex Heſychio, ut perinde ipſe in hoc faciat, quod in Salmaſio videtur culpare, ſine ſuffragiis codicum veterum. Vel maxime cave illi credas in eo, quod tanquam faber addit [Interferebantur ſtramenta ad lateres ſuſcipiendos, tuendosque ne ſe attererent, et ſe mutuo ſua duritie confringerent; ſimul et ad conſpiſſandum et conſtringendum bitumen] Non interferebantur, ſed perſtipabantur; non ſunt ſtramenta, ſed κά- 847
λαμοι et quidem horum ταρσοὶ, non ſuſcipiebant lateres, ſed postquam inferior ordo poſitus eſſet, illi infundebatur bitumen calidum, et ſtipabantur alæ arundinum, ut ταρσοὶ etiam fuerunt πτερὰ ἄκρα in avibus. Et quando ſaxa vel lapides coctos vidit quis ſe atterere et mutuo ſua duritie confringere, quum in ædificando alter imponeretur alteri? Et quomodo lateres potuerunt conſpiſſare et conſtringere bitumen? Sunt hæc plena ἀδυναμίας. Et quid ſcripſit nuper Tavernerius? Nempe tomo 1. Itinerarii pag. 238. de Bagdat, quam

vicinam veteri Seleuciæ, aut ipſam volunt. *La fabrique eſtoit de cette maniere. Sur un lit de cannes ou roſeaux concaſſez et meſlez avec de la paille de bled de l'epaiſſeur d'un pouce et demi, il y a ſept ordres ou rangs de ces briques les unes ſur les autres, y aiant entre chacune un peu de paille. Aprés il y a un autre lit ou couche de meſmes roſeaux ſur lequel on met ſix rangs de brique et cela continue ainſi en diminuant juſques au haut.* Hinc apparet, quo illa res pertinuerit. His addi debet, quod ſcribit capite ſequenti: *Il y a des reſtes de murailles qui ſont ſi larges qu'il y pourroit paſſer ſix caroſſes de front. Elles ſont de brique cuite au feu, et chaque brique est de dix pieds en quarré et de trois d'epis. Les Chroniques du païs diſent que ce ſont les ruines de l'ancienne Babylone.*

72, 15. Οἰκήματα μουνόκωλα.] Contignationem Vallæ approbat Æmil. Portus, quum Salmaſius intelligat ædificia, quæ plura membra adiuncta non habent, ſed ſingulari ſtructura ſurgunt; quibus tamen contraria dicit quæ pluribus cænaculorum contignationibus coaxata ſunt, in Plinianis iiſdem pag. 1006. Erant domunculæ unius conclavis, ut haberent modo unum membrum, prout 2, 126. memorat pyramidem filiæ Cleopis, τῆς ἐστι τὸ κῶλον ἕκαστον &c.

72, 33. Αἱ ἐπικαμπαὶ &c.] Abſit ut poſſit videri in his quidquam irrepticium, quod ab Stephano proiectum oſtentant editiones, ut pateat nihil eas intelligere. Verte; *quod autem ſequitur, curvaturæ* (vel lineæ per cubitos aut angulos flexæ) *iuxta utrumque fluminis labrum maceria coctilium laterum prætexitur.* Innuit utraque extremitate muri angulos occurrere, qui ſolent cubiti appellari et qui ducti fuerint ad fluvium, ut inde poſt urbem undiquaque mœnibus incluſam flexura fieret ad interiorem murum, atque item maceriam, quæ utraque hinc initium capientia progrederentur ſecus amnem, maceria quidem inſtar loricæ, et minus emineret, altior vero foret murus. Sic diverſi numeri in appoſitione cap. 205. Γεφύρας τε ζευγνύων ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ διάβασιν τῷ στρατῷ. Ut mirer Stephanum irrepticiam vocem cauſſari; neque incurvæ ſunt utriusque ripæ, ut ſcripſit Valla, quippe quas recta præter fluvium ductas ſupra affirmavit et ipſe et Herodotus. Concedit tamen Stephano Fridericus, eum non ſine cauſa ſuſpicari irrepticiam [non ſatis enim inter ſe verba cohærent. Et ſatis alias ſententia conſtat; quemadmodum ex adiecta interpretatione liquet.] Interpretatur autem bonus homo: *Cæterum utrique fluminis ripæ maceria e latere coctili prætexitur.* Sic nihil putat intereſſe, utrum ex Herodoto diſcamus, unde incipiat hæc maceria, an non.

72, 34. Αἱμασιὴ πλίνθων ὀπτέων.] Iam dixi in his eſſe epexegeſin. Cæterum huius αἱμασιῆς mentio quæ ſequitur ita ut iteretur, advocari huc debet, ut omnia coniuncta nos adiuvent. Itaque mox ait, Κατὰ ἑκάστην ὁδὸν ἐν τῇ αἱμασιῇ τῇ παρὰ τὸν ποταμὸν πυλίδες ἐπῆσαν· et cap. 191. Καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὰς αἱμασιὰς ἀναβάντες τὰς παρὰ τὰ χείλεα τοῦ ποταμοῦ ἐληλαμένας. Sic ter eius meminit, ut affatim notitia eius pateat. Unde apparet indecentiſſima oblivio Stephani, qui in neutra αἱμασιῇ, quam ſub litera H deſignavit, vel unam portam monſtrat in icone Babylonis, quam edidit, ut nihil illic ſit niſi cæca linea; quod ita conſpici non debebat, præſertim quum in eadem ſit alter lapſus, quod portas Babylonis concipit in ſummo arcuatas, quum omnis vetuſtas diſtinxerit arcus et portas, quæ ſimpliciter poſitæ non intelliguntur niſi quadratæ. Quid autem in hac parte agit Suidas ille nunc per Cantabrigiam tantopere celebratus? Ille vero ad hæc attendit, ſcribitque: Αἱμασιά, τὸ ἐκ χαλίκων ᾠκοδομημένον τεῖχος ἄνευ πηλοῦ παρὰ Ἡροδότῳ· ἣν τινες ἥρπαζον· καὶ Ἴωνες οὕτω χρῶνται· δηλοῖ δὲ Ἡρόδοτος ἐν τῇ πρώτῃ. Quæ quum nequeant intelligi, ecce tamen quam præclare intelligat Cantabrigienſis ille editor: *Sic apud Herodotum vocatur murus ex parvis lapidibus ſine luto conſtructus, quem nonnulli ἥρπαζον appellant. Sic Iones vocabulum hoc accipiunt, ut declarat Herodotus libro primo.* Itaque illius plagæ aër est, qui iſtum æditiuo nugaci ſimillimum interpretem docuit, eſſe gentem aut turbam hominum, quæ ἥρπαζον appellet talem murum. Nam tota hæc Latina interpretatio eſt Cantabrigiæ nata, quum Portus aliter interpretatus eſſet, et ſic *quam* maceriam *quidam rapiebant.* Ita hanc ovem ſuam iſta urbs lupo commiſit. Venit raptus quaſi ad Suidam imparatus omni-
348 no. Quippe ante XL. annos iam Menagius in Amœnitatibus Iuris pag. 133. locum Herodoti cum Suida conferens monuerat legendum ἣν τινες ἄρπεζον, idque probat loco Euſtathii ad Odyſſ. Σ. ubi apparet etiam conſenſus Ælii Dionyſii. Hæc utique cum ſint notiſſima vel mediocriter eruditis, vel qui prima labra huic poculo admoverunt, tum lepidius eſt, quod reſtat. Nam in MS. Lugdunenſi clare exſtat ſcriptum ἄρπεζον. An credibile eſt non item id ipſum exſtare in ullo ex tribus Bibliothecæ Regiæ, unde et luſcus poterat doceri? Alter locus Herodoti ab Grammaticis apud Menagium citatus exſtat lib. 6. cap. 74. Vos, Menagiani manes, agitate illum turbatorem quietis Suidæ, illum nugacem in tot ſacris locis et vaniſſimum impiumque antiſtitem, furiis meritis præcipitate in iſtam voraginem, ubi ære gravi preſſus anhelet.

72, 38. Τὰς ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἀγούσας.] Eleganter et maxime commoda ad Herodotum reſtitutione corrigo ex MS. ἐχούσας. Solitus eſt enim noſter iſto verbo ſic uti. Ut cap. 191. de his ipſis: Πάσας τὰς ἐς τὸν ποταμὸν πυλίδας ἐχούσας. Sic 2, 17. Ἡ δὲ ἑτέρη τῶν ὁδῶν πρὸς ἑσπέρην ἔχει. Imo etiam cap. ſeq. Ἀνάβασις ἐς αὐτοὺς ἔχουσα. Et 4, 42. corruperunt iterum hoc Græci ſermonis Herodoteum decus. Notavit quoque Stephanus in Theſauro. Itaque quum idem in Anglicis teſtetur Th. Gale, recte pro gloſſa habens illud ἀγούσας, non dubitavi reponere probabilius.

72, 41. Ὅσαπερ λαῦραι.] MS. ὅσαιπερ αἱ λαῦραι. Omnino lenius ac politius, etſi prout alii vulgo ediderunt non aliter ſcivit hunc locum citare maximus Caſaubonus ad Athenæum 12, 10. Ubi præclare meretur eruditiſſimus vir de hac Græca λαῦρα, ſed miris modis turbatur in verbis Athenæi ἡ Σαμίων λαῦρα στενή τις ἦν γυναικῶν, neque aſſequi poteſt, quid in iſto adiectivo στενὴ lateat, ut varia proferat indigna certe, quum vitium ſit in ſcriptura et legi debeat στέγη τις vere aliquod lupanar.

72, 48. Περιβόλῳ τε μεγάλῳ καὶ ἰσχ.] MS. accurate perfecteque περιβόλῳ τε μεγάλῳ τε καὶ. Sed inſuper vitioſum eſt, quod præcedit ἐν δὲ φάρσεϊ ἑκατέρῳ. Nam dixit iam duo φάρσεα fuiſſe Babylonis: modo non id agit, ut ſcribat regias fuiſſe in ambobus illis φάρσεσι, ſed in altero fuiſſe palatia, in altero templum Beli, ut adeo ſcribi debeat ἑτέρῳ. Utique ſic intellexit quoque Stephanus in icone Babylonis, ponens ſub litera M. *la tour ſituée de l'un des coſtez de la ville*, et ſub altera litera N. *le palais du roy aſſis de l'autre part.* Sed aliter prorſus agi oportet, nec error eſt in hac voce ἑκατέρῳ, verum in verbo ἦεν. Res autem ita habet, ut ſcribi debeat ἐν δὲ φάρσεϊ ἑκατέρῳ τῆς πόλιος ἐτετείχιστο ἐν μέσῳ ἐν τῷ μὲν τὰ βασιλήια περιβόλῳ τε μεγάλῳ τε καὶ ἰσχυρῷ· ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ Διὸς Βήλου ἱρὸν &c. *In utraque autem civitatis parte exſtructa ſunt in medio, in una quidem palatium regis, conſepto etiam tum magno, tum valido; in altera templum Iovis Beli* &c. proceſſu narrationis æquiſſimo. Hoc autem Iovis templum diligenter peregit Salmaſius vel ad Hiſtoriam Auguſtam p. 377. vel in Plinianis Exercit. p. 1235.

73, 4. Καὶ ἐπὶ τούτῳ τῷ πύργῳ ἄλλος πύργος ἐπιβ. &c.] Eſt ipſa forma ipſaque deſcriptio, ad quam poſtea Romani inſtruxerunt Cæſareum rogum, de quo ſunt hæc verba Herodiani in libro IV, ubi ait eſſe τετράγωνόν τι καὶ ἰσόπλευρον ἐκ μόνης συμπήξεως ξύλων μεγίστων εἰς σχῆμα οἰκήματος· ἐπ' ἐκείνῳ δὲ ἕτερον σχήματι μὲν παραπλήσιον, μικρότερον δ' ἐπίκειται, τρίτον τε καὶ τέταρτον, ἀεὶ τοῦ ὑποκειμένου μεῖον, ἐς τελευταῖον βραχύτατον περαιοῦται, et hanc adiicit eſſe fabricam pharorum.

73, 6. Ἀνάβασις ἔξωθεν κύκλῳ περὶ πάντας &c.] Tale quid hodieque narratur in locis prope Tigrim exſtare, ſcribente Tavernerio pag. 229. *A cinq cens pas de cette Mosquée on voit une tour fort ingenieuſement baſtie. Elle a deux eſcaliers par dehors faits en limaçon, l'un deſquels est plus enfoncé dans la tour que l'autre. Ie remarquay ſeulement, qu'elle eſt de brique et qu'elle marque fort ſon antiquité. A un demi lieu de là on voit auſſi trois grands portaux qui ſemblent avoir eſté l'entrée de quelque palais. Il y a meſme de l'apparence qu'il y a eu autrefois en ce lieu-là une grande ville; car plus de trois lieües le long de fleuve on ne voit que des ruines.*

73, 11. Νηὸς ἔπεστι μέγας.] Quam bene nunc convenit Tanaquillo Fabro cum Laurentio Valla, ut quum hic omiſſo Græco poſtremam vocem reddiderit per *aliud*, ipſe Græcam quoque trahat ad eandem metamorphoſin, ut ſcribatur ἄλλος ex neceſſitate quadam proportionum, ut ſuſtinuerit rogare, [ſi octava turris omnium minima fuerit, qui potuit in illa fuiſſe magnum templum?] Fallit ſe ipſe. Cur enim in minima turri Babylonica non potuit fuiſſe magnum templum? Nonne magnum templum fuit, in quo poterat eſſe lectus et quidem magnus, potuit fuiſſe menſa? Quæ plura illic fuerint, non memorat; ſed certe locus debuit fuiſſe ad apparandum hominibus. Neſcit vete-

res

res καὶ parvi præſertim per Aſiam quales fuerint.
849 Uterque videtur præcipitatus fuiſſe ad iſtam vocem ἄλλος per verba quæ mox ſequuntur: Ἔστι δὲ τοῦ ἐν Βαβυλῶνι ἱροῦ καὶ ἄλλος κάτω νηὸς, donec tandem ſequatur ἄλλος βωμὸς μέγας. Ita ſcilicet hoc etiam in loco ſcripſit Herodotus, ſi temeritati credimus. Certe etiam Fridericus retinuit iſtud *aliud*. Sed ſubtilior Marshamus ſine dubio ponit νηὸν μέγαν *fanum ingens*.

73, 13. Καὶ ἡ τράπεζα.] Sic nempe per articuli præpoſitionem debebat demonſtrari menſa iſta, et quum κλίνη illo careat, τράπεζα carere non poterat. Quid nugacius tali aut librariorum aut editorum turba? Laudatiſſime membrana MS. exhibet Herodoti veram manum καὶ οἱ τράπεζα, ut infra, Καί οἱ τράπεζα μεγάλη παρακέεται χρυσέη.

73, 20. Καὶ ἀμπαύεσθαι.] Scio et Græcis et Herodoto talia eſſe, ut ἀμβώσας, ἀμβολάδην, immo et paulo ante præceſſiſſe vocem ἀμπαυστήριον, velut ad confirmationem in anteceſſum vocis ſequuturæ ex eadem derivatione. Attamen Mediceus MS. ἀναπαύεσθαι. Itaque probavi. Mireris forſan cur id fecerim, quum ſic exigat ipſa fides.

73, 27. Οὐ γὰρ δὴ ἀεὶ ἐστι.] MS. οὐ γὰρ ὧν ἀεὶ ἐστι.

73, 28. Ἔσω ἐς τὸν νεὼν.] MS. ἴσω ἐν τῷ νηῷ.

73, 32. Καὶ τὸ βάθρον.] Valla reddit *et ſuſtentaculum*. Fero, ſi intellexerit. Certe βάθρον iſti uſui non inſervit, ut foret ſuſtentando. Commodius igitur ab Stephano redditur *ſcamnum*; idque accepit Fridericus, etiam in Chronicis uſurpavit Marshamus pag. 550. Quod tamen cum ſit vagum nimis, et βάθρον duplici uſui fuerit, tum ad adſcendendum in thronum, tum ad pedes ſedentis, ut illi inniterentur inſtar ὑποποδίου, malui interpretari *gradum*.

73, 39. Χίλια τάλαντα.] Res clara eſt. Verterat tamen Valla *centum millia talentorum*. Eum arguit in verbo καταγίζειν Æmil. Portus, negans id eſſe in Græco, mira taciturnitate prætermittens Stephanum, qui Porti verſionem ſic fœde immutabat *quotannis libanotum ad pondus centum mill. tal. adolent*. Id correxi; neque enim opinor illis aliquam cauſam fuiſſe, ut in Græco ſcripſerint aut ſuſpicati fuerint δεκάκις μύρια, vel ut Fridericus ἑκατοντακισχίλια, ſi ita Græci modo dixerunt: nam in illo numero iam venerunt ad myriadas.

73, 43. Μὲν νυν οὐκ εἶδον.] Polite explet defectum ſermonem MS. μὲν μιν οὐκ εἶδον. Quid vero? an iſtam vocem infero ex arcana lectione codicis Italici? Immo ſic plene edidit Aldus, edidit Camerarius, Stephanus in culpa eſt, ex cuius editione anni 1592. exulare cœpit, et perſeverat Germana atque item Anglica.

74, 6. Χώματα ἀνὰ τὸ πεδίον.] Quæ illuſtrantur ab Scaligero in Animadverſion. pag. 16. Mox quod margini appoſuit Stephanus ῥέοντα πρότερον ἰθὺν probat MS. Mediceus, unde excepi libens, quotieſcunque etiam iteretur id verbum.

74, 15. Εὐφρήτην ποταμὸν, ῥέοντα πρότερον ἰθὺν, ὅς σφι διὰ τῆς πόλιος μέσης ῥέει &c.] Hæc ſunt leniſſima et ad intelligentiam bene prona. Quum Ninum recuperare nequiret, aut ad munimentum validum reſtituere, et ibi limites ſuos munire, illi urbi valere dicens magnanima Nitocris, circumſpexit, quid poſſet excogitari ad muniendam aliam urbem et quidem caput regni, nempe Babylonem, cuius ille ſitus erat, ut fluvius Euphrates per mediam flueret. Unde igitur iſti pio ac probo Bocharto potuit innaſci tantus amor criminandi, ut citaret hunc locum et ſcriberet in Phaleg lib. 4. cap. 22. [Quid quod horum ſinguli ſibi non conſtant, et de ſitu eiusdem urbis ſcribunt plane ἀσύστατα. Herodotus lib. 1. c. 185. obiter de Nino loquutus, Euphratem amnem fluere ſcribit διὰ τῆς πόλιος μέσης *per mediam urbem*. Sed id recantat idem his verbis cap. 193. eiusdem libri: τὸν Τίγριν παρ' ὃν Νῖνος οἴκηται, *Tigrim ad quem Ninus habitatur*. Et rurſus cap. 150. libri ſecundi; τὸν Τίγριν ποταμὸν παραῤῥέοντα τὴν Νίνον *Tigrim fluvium Ninum præterfluentem*.] Mihi præ dolore excidunt lacrimæ. At vos, doctiſſimi Viri, tu Sarravi, tu Grentemesnili, qui cum Bocharto vixiſtis, et Herodotum legeratis, potuiſtis taciti concoquere, ut tot editionibus tam magna manus conſpurcaretur? Debuit viventi Bocharto id indicari, ut verteret manum ſtylumque ac meliora ſciens deſiſteret ab tam calumnioſa dica ſcribenda. An per hæc loca reclamare etiam aliquid dicetur Herodotus, ille immo diſtincte variat ſermonem de fluviis, et Tigrin ait præterfluere Ninum, quum Euphrates transfluat mediam Babylona. Quicunque proximus ſanguine ſuperſtes es, cura ut huius nævi memoria univerſa aboleatur. Herodotus maior eſt, quam ut ſic attaminetur. Sed quum talis ſit Theologia, quid mirum, ſi Chronologia cæco furore ruens et per aërem imaginata ſe videre momenta temporum per Parcas cifris Ægypti, Arabiæ, Chaldææ et Perſidos æternis tabulis inciſa exclamet Herodotum mentiri?

74, 29. Ὤρυσσε ἔλυτρον λίμνης.] MS. λίμνῃ. Quod 850
adeo temerarium non videtur, ut ſic ab Herodoto ſcriptum opiner; nam ita rurſus pag. ſeq. ἐπεί τε γὰρ ὤρυσσε τὸ ἔλυτρον τῇ λίμνῃ.

74, 31. Εὖρος δὲ τὸ περίμετρον &c.] Ut ſolet interdum Io. Fridericus Vallam, quem in præfatione nominavit, hic illic per notulas veterem interpretem vocare et carpere, ſic et hoc loco arguit verſionem eius *latitudine vero eius quoquo verſus*, idque propterea quod ſic intellexerit latitudinem vel τὸ πλάτος κατὰ διάμετρον, quum Herodotus intelligat latitudinem ſeu flexum circumcirca, quam verſionem pro Vallenſi ſupponit, et, quod in eadem notula addit, ambitum paludis et id quod mox dicit μακρὴν περίοδον τῆς λίμνης. Non opinor aliud intellexiſſe Vallam, etſi per iſtas voces dederit occaſionem aliter de eo cogitandi.

74, 35. Λίθους ἀγομένη.] MS. ἀγαγομένη. Cap. 196. Ἀπαγαγέσθαι 2, 64. Ἀγαγόμενον ἀνθρώπους. Huc pertinet, quod in fine cap. 186. reſtitui iubebat codex optimus Ἐκ τῆς λίμνης ἐξήγαγε pro vulgato ἐξάγαγε, ut 2, 115. ἀνήγαγε MS. habet pro vulgato ἀνῆγε.

74, 41. Περίοδος τῆς λίμνης μακρή.] MS. μακρὸς. Sic viciſſim cap. 193. μεδίμνου Ἀττικῆς, quod notaverat iam Stephanus, ipſe quoque deprehendi in MS. optimo, vide alia ad 58, 47.

74, 47. Τῶν προτέρων βασιλέων.] MS. πρότερον. Sic ſupra, ſic infra, at 2, 140. dicit οἱ πρότεροι γενόμενοι βασιλῆες Ἀμυρταίου.

75, 7. Ἐν τῷ ἀπίμπλατο τοῦτο.] MS. ἐν ᾧ. ut iam pateſeciſſe memini. Utrum hic notatio mutat? ut ſic de tempore, ſed τῷ de aliis maluerit? an quæcunque alia cauſa?

75, 9. Τὰ χείλεα τοῦ ποταμοῦ κατὰ τὴν πόλιν καὶ κατὰ τὰς καταβάσιας.] Non vitupero repetitionem præpoſitionis κατὰ, utpote quæ repetitio etiam placet Herodoto, ſed ubi placere poteſt, ut cap. 191. Κατά τε τὸν ποταμὸν καὶ κατὰ τὴν λίμνην. Sed magna prorſum in his reſidet ineptia. Nam quum dicit labra fluvii per urbem, an poſſunt alia ulla intelligi, quam quæ ſunt prope deſcenſus, imo quam in quibus ipſis deſcenſus eſt extra portulas? Certe enim non per alias urbis partes cucurrit flumen, ita ut quum dicatur Nitocris fluvii labra per omnem urbem lapide ſtruxiſſe, id omnino intelligi debeat et tantum poſſit, factum circa deſcenſus ex transverſis plateis ad fluvium. Legendum procul dubio deleta altera particula κατὰ τὴν πόλιν καὶ τὰς καταβάσιας. Innuit enim Herodotus tum reliquis partibus ſimplicem circa fluvii ripas murum ductum, tum ipſos illos deſcenſus ab ipſa recte concinnatos fuiſſe, et maiore quadam impenſa et mole, quam alia ripæ pars, roboratos. Iungi enim oportet τὰ χείλεα τοῦ ποταμοῦ καὶ τὰς καταβάσιας. Ignorat puriſſime ſpuriam particulam codex MS. et videtur quoque non agnoviſſe interpres.

75, 15. Ἐπετείνεσκε δὲ ἐπ' αὐτ.] MS. ἐπιτείνεσκε. Sic ἐσάγεσκον, πωλέεσκε, et quæ ſic plura: certe eius quoque generis eſt, quod ſequitur ἀπαιρέεσκον, quod ut Stephanus vidit in ſuis, ita ipſe in Mediceo id offendens repoſui pro vulgato ἀπαιρέεσκον: prout etiam διαφοιτέοντες pro ſimplici φοιτέοντες· quæ acceſſio eſt meritiſſima.

75, 26. Ἡ δ' αὐτὴ βασίλεια.] MS. ἡ δ' αὐτὴ αὕτη βασίλ. ut 2, 198. Ταυτὰ δὲ ταῦτα καὶ Ἀράβιοι ποιεῦσι. Deinde eſt in eodem λαοφόρων, non λεωφόρων.

76, 2. Τοῦ πατρὸς τοῦ ἑωυτοῦ τοὔνομα Λαβυνήτου.] De hoc loco quum ſcripſiſſet Scaliger in Animadverſionibus pag. 91. ita [apud Babylonios Labynitus, id eſt Nabonidus, et Nabuchodonoſorus idem Herodoto] in Emendatione Temporum pagina 579. et hoc ipſum et alia grandiora profert, quæ videas licet.

76, 3. Στρατεύεται δὲ βασιλεύς.] MS. δὲ δὴ βασ. Erat enim hic exceſſus ad morem regis Perſici tam novus, quam in præcedente periodo eſt reditus in hiſtoriæ viam, ut utrobique iſta particula merito interponatur.

76, 9. Ἅμαξαι τετράκυκλοι ἡμιόνειαι.] Interpretatur Valla, *carrucæ quatuor rotarum*, quum carrucas pateat non fuiſſe fabricatas in hunc uſum, quem colligere licet ex capite 27. libri II. de re vehicularia Cl. Schefferi, qui idcirco in capite 19. eiusdem libri ſtatuit

fuit rectius futurum *multa plauſtra quatuor rot.* Recte ad differentiam, quum alioquin ἁμάξας dicat ſimpliciter, ut 4, 62. Attamen Gatakerus lib. 2. cap. 5. Adverſar. reddiderat *petorritis multis ſecum inter impedimenta vebendam.* Nam de Choaſpe egerunt et alii et Salmaſius in Plinianis pag. 699.

76, 11. Ὅπει ἂν ἐλαύνει.] Ubique occurrens verbum. Sed nunc MS. ὅπει ἂν ἐλαύνησι. Quid dicemus? utrum placet poſtremam ſyllabam σι natam ex corrupta diverſa lectione ει, hærente librario priore inter voces ἐλαύνῃ et ἐλαύνει (ut videmus hæc in MSS. mixta) ac propterea utramque poſtremam ſyllabam exprimente, quæ poſtea ex ει in σι depravata adhæſit ipſi
851 verbo? an vero eſſe aliam huius verbi formam, nunc quidem abolitam, ſed Herodoti tempore Helladi et Herodoto uſurpatam abſcondi ἐλαύνημι. An non ſimile huic verbum κατειργνῦσι, quod exſtat 4, 69., non obſervatum Porto, quum habeat κατέργειν *Ion. pro com.* κατείργειν, quod etiam habet hic ſcriptor; ſicut obſervat alterum ἐεργνῦσι ex 2, 86. Quæ compoſita nec ipſe Stephanus annotavit in grandi Theſauro.

76, 21. Κάρτα δὲ δή.] Id vero iam nimium quidem, nec tam adverſativa exſpectatur, ſed ut narrationis pars leniſſime ſuccedat. Id probat MS. κάρτα τε δή· ac mox γόνυ οὐ βρεχούσας, non γόνυ μὴ βρ. quod vani et prolationem Herodoteam non ferentes videntur ſic mutaviſſe.

76, 31. Ἤνετο μὲν τὸ ἔργον.] Sic edidi ſane non invitus, quum emendatiſſima membrana Medicea conſpiraret cum MSStis, unde id ipſum verbum produxit Stephanus; ſed adeo non curavit, ut id nunc in marginem abiiciens, in Theſauro pulcherrimum hoc exemplum annotare detrectarit, ubi tamen de hac forma iſtius verbi agit, et quaſi ipſe neſciret, ſub Budæi nomine ex Herodoto citet ἀνόμενον ἔτος de exacto anno, quod ſcimus exſtare 7, 20. Πέμπτῳ δὲ ἔτεϊ ἀνομένῳ, etſi neque Portus memorare voluerit.

76, 39. Κατειλήφθησαν ἐς τὸ ἄστυ.] Lapſum credo eſſe typographicum pro κατειλήθησαν· quod eſt in MS. et ſemper auctori adhibitum, plane ut in libri huius capite 176., cuius varia exempla compoſuit diligenter Portus in Lexico, qui et hunc locum recte producit, ut pateat hunc errorem ignoratum prioribus, adeo ut etiam Stephanina anni 1592. ab eo ſit immunis, ab Germanica incaute fuiſſe admiſſum, Anglica imitante.

76, 42. Προσάξαντο.] Neſcio unde petant hoc verbum lectores, neſcio unde petiverint interpretes: certe Latinum *comportaverant* proprie huc non accedit. Portus hunc locum noluit attingere, ſed producit verbum προεσάξαντο ex lib. 8. cap. 20. At hoc ipſum eſt, quod in hoc loco adhibuit Herodotus. Sic enim planiſſime ſcriptum habet optimus MS. προεσάξαντο.

77, 2. Τῇ ἐξῆν.] MS. ἔξεισι. Et hoc verbum eſt, quo antea de Halye fluvio, infra de Nilo utitur auctor, ut videre eſt apud Portum. Mox deinde Stephanus eandem pruriginem ſcabit οὕτω δὲ δὴ τάξας ponens in margine, quum vulgo edatur οὕτω δὴ τάξας. Sed verbum eſt οὕτω τε δὴ τάξας, quod profero ex MS. Mediceo.

77, 14. Κατὰ τὸ ῥέεθρον τοῦ Εὐφρήτεω ποταμοῦ ὑπονενοστηκότος ἀνδρείως ἐς μέσον μηρὸν μάλιστά κῃ κατὰ τοῦτο ἐσῄεσαν.] Negari nequit bellos Herodoto contigiſſe interpretes et curatores, qui et edere ita et explicare hæc omnia potuerunt. At profecto nec dictum uſpiam ulli Græco reor ἀνδρείως ἐστάναι, ut illi iungunt in Latinis, quum palam ſit in Græcis ita eos diſtinguere, ut verba ὑπονενοστηκότος ἀνδρείως ἐς μέσον μηρὸν μάλιστά κῃ ſeparata velint eſſe ab reliquis. Id illi interpretari debuerunt ſine tormento traiectarum vocum et Herodoti ſententiam expiſcari, non omnibus permixtis ſuam exponere. Sed et laudatio illa, quaſi viriliter fecerint, intempeſtiva prorſus eſt, nec aliter etiamnum ſe gerunt, quam ſtolide audaces et quidem in perniciem ſuam, ſi adfuiſſet Babyloniis bona mens. Immo ut videas omnia reiicula eſſe (id enim certe fateberis) niſi ex utiliſſimo apographo ſic reſtituantur et diſtinguantur, en tibi quod fero: κατὰ τὸ ῥέεθρον, τοῦ Εὐφρήτεω ποταμοῦ ὑπονενοστηκότος ἀνδρὶ ὡς ἐς μέσον μηρὸν μάλιστά κῃ, κατὰ &c. Verto. *Perſæ, qui ordinati erant prope alveum, poſtquam Euphrates fluvius ſubſediſſet, ut tranſiret vir circiter medio femore tenus, illic Babylonem introierunt.* Non fallit me animus, quin egregius lector hanc unam præſtantiſſimam emendationem clariſſime cauſas corruptelæ aperientem ſit exoſculaturus, adeo ut fides optimi libri dubia ulterius eſſe non poſſit. Dativus ille ἀνδρὶ plane Geographicus illuſtrationem accipit ex notis paternis ad Livium lib. 1. cap. 8. Ἀνδρὶ ponit pro quocunque tranſeunte, ut plane videas Herodotum ſibi ſimilem, ecce lib. 7. cap. 60. Αἱμασιὴν περιέβαλλον κατὰ τὸν κύκλον, ὕψος ἀνήκουσαν ἀνδρὶ ἐς τὸν ὀμφαλόν. Sed neque diſſimilia ſunt 3, 22. Ὀγδώκοντα δ' ἔτεα ζόης πλήρωμα ἀνδρὶ μακρότατον προκέεσθαι· 4, 22. Ἐπεὰν ἀνδρὶ ἀποθάνῃ πατήρ. Etiam eiusdem generis 4, 20. Διαβάντι, et ſeq. cap. Ἀποκλίναντι· 7, 198. ἰόντι. Diſtinguere potes, ut volueris, et voces τοῦ Εὐφρήτεω ποταμοῦ poſſunt perinde commode referri ad præcedens ῥέεθρον, quam ad ſequentia ὑπονενοστηκότος &c. Ideo nunc aliter exhibeo, quam in contextu. Utere quo libet.

77, 36. Τοὺς τέσσαρας τρέφει μέν.] Maligni ſunt et parci erga Herodotum poſteriores, qui ne illa quidem ei volunt linquere, quæ ipſe ad copiam protulit. Hinc enim MS. τοὺς τέσσερας μῆνας τρέφει μέν. Omnino rectiſſime.

77, 42. Τριταίχμῃ τῷ Ἀρταβάζου.] MS. Τριτανταίχμῃ· idque probum iudico, ut in libro 7, 82. Est e- 852
nim idem nomen: quod ſcribo per tertiam literam, quia ſic exſtat in ſcripto libro, non per χ.

78, 11. Καὶ κηλωνίοισι.] MS. liquide refert καὶ κηλωνηΐοισι. Quæ eſt illa ipſa forma, quam uſurpamus hodieque in lib. 6. cap. 119., quæ hinc quidem confirmatur eſſe veriſſima, quicquid etiam ſuſpicetur Portus. Et hinc apparet, quod ſupra occurrebat ἐδωλίοισι, non ſcripturum fuiſſe Herodotum, ſed ἐδωληΐοισι, ſi uſus ea vocis forma fuiſſet, quod nimis facile crediderunt. Quod mireris, non aliter citat Salmaſius in Plinianis pag. 589. Hoc rectum. Sed contineat quæſo manum, et ne doceat Herodotum, quomodo Ionice pronunciari ea vox debeat. Illic etiam pag. 581. citat ſequentia Herodoti verba Ἐπειδὰν ἀρίστα αὐτὴ ἑωϋτῆς ἐνείκῃ, quum in editionibus exſtet ἐπεὰν δὲ ἀρίστα. Quod miror, quoniam in MS. legebam ἐπειδ' ἂν ἀρίστα, quod et ſequutus fui, ſed δὲ invaſit male. Sed et ſequentia vides citata eſſe ab viro maximo, prout edita ſunt, quod patuit ad 74, 15. ut videatur reieciſſe, quod Stephanus ad marginem poſuit οἴκηντο. Quam felix fuiſſet eius memoria, ſi univerſum locum omiſiſſet? Nec enim cognitam habuit Herodoti manum, quam nunc accipe ex MS. Mediceo, πόλις οἱ ὤκηντο.

78, 27. Τεσσέρων εὐπετέων δακτύλων.] *At quinam ſunt illi* εὐπετεῖς δάκτυλοι, qui velut in materiariam tabernam ingreſſi culmina ad digitorum menſuras mercabimur? Dicit ergo Valla *maximorum.* At ſanctitas publica negat eſſe eaſdem iuſtas menſuras vel maximas vel minimas. Non enim reſpicimus in communi uſu ad cubitos regios. Alius eſt Valla, alius Herodotus, qui ſcripſit εὐπετέως, ut præter MSS. Stephani probat inculpatus ille codex Florentiæ. Non fui igitur ſegnis in reparando auctore. Cl. Fridericus nequivit hinc abire ſine mentione variæ lectionis in hoc adverbio, et addit [ut ſic quaternum fere digitorum latitudo ſignificetur] quum notet aut iuſte impleri aut ſuperari potius hanc menſuram, et *fere* ſibi ſervare potuerit.

78, 28. Ὅσον τι δένδρου μέγαθος γίνεται.] Hoc plebeium eſt ad id quod ſcripſit Herodotus, exſtatque fideliter cuſtoditum in MS. ὅσον τι δένδρον μέγεθος γίν. ubi notabis vocem μέγεθος eſſe quarti caſus, ut addi debeat illis, quæ notavi ſub numeris 6, 34. prout etiam ſimile eſt c. 202. Λίθῳ μεγάθεα παραπλησίας. Perinde ut 2, 32. Πάντας τοῖσι ἄγουσι τὸ μέγεθος ἴσους. Et c. 71. Immo nunquam Herodotus in his locutionibus vocem μέγεθος ulli alii iunctam voluit, eſtque inprimis notabile exemplum 118, 42. ubi MS. plane δίπηχυν. Prorſus ſimile eſt quod c. 199. ſequetur: Τὸ δὲ ἀργύριον μέγεθός ἐστι ὅσον ὦν, ubi poſt tertiam vocem prave diſtinguunt.

78, 36. Τοὺς συκέων τρόπον θεραπεύουσι.] Citatur hic locus ab Salmaſio in Plinianis pag. 1334., ubi plenis follibus legi et diſtingui iubet verba, quæ vulgo non recte habeant. Ea tu ſcrutare lector. Nam quia vitioſe illic magis credo ab typis actum, huc adferre commode illa nequeo, et incommode non placet.

78, 42. Κατάπερ δὴ οἱ ὄλυνθοι.] MS. omittit particulam δὴ et mox ἀπιεῖσι pro ἀπιᾶσι.

78, 48. Νομέας ἰτέης ταμόμενοι.] Hi νομέες ſæpe verſati ſunt et cæſi, et in eis Valla ambuſtus. Ultimus qui acceſſit, eſt Cl. Grævius ad Solœciſtam Luciani pag. 113. Nonne ſatis tarde? nam poſt Brodeum et Leopardum popularis ipſius Fridericus iam bene correxerat pag. 321. etiam omiſſis *pecuariis*, quos cognatus eiuſdem Iungermannus, alia vitioſa bene mutans, reliquerat. Iubet videre quæ docuerit Schefferus. Vide quæſo illa, et dic mihi, an non ſint oppido macilenta? immo quæ ſint illa, quæ doceat?

79, 15. Ἐπεὰν οὖν.] MS. ἐπεὰν ὦν, quod certe Ionicum et continuum in Herodoto, ut nunc id ei eripi non debuerit.

79, 16. Ἀπεκήρυξαν.] Eſt notum verbum in iure etiam Græco, ſed non huius loci, et ut notet abdicare et ultro abiicere, ut pro lucro habeatur ea re ſpoliatum eſſe. At hi ſane non ſic conſuluerunt in navigiis ſuis. Hinc oppido notabile eſt, quod legitur in optimo MS. ἀπεσεκήρυξαν, ita ut ſuper ι habeat poſitum ε, ut etſi forte quid lateat neſciam, hactenus tamen obſervaverim, ut ediderim ἀπεσεκήρυξαν, ut decompoſitum pateret, ſatis alioqui rarum, ſed ideo Herodoteum, et quod notet, ibi in urbe ſolitos ea præconio ſubiicere; quod intelligis plurimum diſtare ab iſto compoſito nimis hic incommodo.

79, 25. Καὶ ἐπὶ τούτῳ.] MS. καὶ ἐπὶ τούτου. Et recte ex modo ſcribendi, nec intercedit terminatio ſic ter geminata. In qua tamen videntur offendiſſe lectores: unde enim potuit huc delabi Fridericus, ut ederet ἐπενδύνουσι, quum ante illum ab omnibus fuerit editum ἐπενδύνει. Id quidem eſt principale facinus. Sed inconſulte agitur in diſtinguendo. Nam cur in Latinis non ita diſtinguitur pænula ab calceis, ut in 853 Græcis? Sed ſcias oportet hic quoque ſubeſſe fallaciam, quam aperit optimus MS. legendo περιβαλλόμενος ὑποδήματα ἔχων. Sic omnia planiſſima.

79, 28. Βοιωτικῇσι.] MS. Βοιωτίῃσι, ut ex oraculo citat Βοιώτιον ἄνδρα Stephanus Byz. in v. Ἄρνη. Et 5, 88. ἐσθῆτα Δωρίδα mavult, quam Δωρικήν.

Ibidem. Κομῶντες τὰς κεφαλὰς, μίτρῃσι ἀναδέονται.] Reliqui Herodotum arbitrio aliorum, qui conſenſu ita diſtinguunt, quum ego gnarus κομᾷν non licere homini in humeris aut brachio, crederem Herodotum iunxiſſe τὰς κεφαλὰς μίτρῃσι ἀναδέονται, ut apud Ælian. 4. Var. 22. Κορύμβους δὲ ἀναδούμενοι τῶν ἐν κεφαλῇ τριχῶν.

79, 33. Μῆλον ἢ ῥόδον ἢ κρίνον ἢ αἰετός.] Hoc ſpecimen conſuetudinis Babylonicæ melius ob oculos hodie poni nequit, quam ex tabula Iſiaca, ubi talia ſceptra vel haſtæ infinitæ cum iſtis ornamentis, ut ſic quaſi Herodoto interprete diſcamus, unde ea res ad Ægyptios venerit; quippe Babylona ſtatuit quaſi originem huius rei, et ubi præcipuus erat uſus. In cap. 198. vides aliud commune Babyloni et Ægypto.

79, 37. Ὁ μὲν σοφώτατος ὅδε, κατὰ &c.] Sic diſtinxi hunc locum obſequutus neceſſariæ, post deviam ab vero interpretationem Vallæ, monitioni præclari viri Io. Friderici, quam large commendat in præfatione.

79, 45. Πρηθείς.] MS. πρηθεὶς· 2, 54. Ἐς Λιβύην πρηθεῖσαν. Et non diu ante legimus ἀνδραποδισθέντας πρηθῆναι.

80, 6. Ὅς τις θέλει.] MS. θέλοι. Deinde quod ſequitur, τῷ τὸ ἐλάχιστον ἐπιταμένῳ, et vertitur, *qui minimo contentus eſſet*, ſi recte inſpicias, omnino nihil tale exprimit, et neceſſario corrigendum ὑπισχομένῳ, ut legitur in MS. donec adhæreret illi, qui in minimum conſentiret aut promitteret. ut cap. 208. ὑπέχειν de pollicendo.

80, 15. Οὕτω ἀνάγεσθαι.] Unde locum huic compoſito ad hanc cauſam? Longe æquius legitur in MS. ἀπάγεσθαι. Deinde MS. διετέλεσε, quo inclinabant etiam codices Stephani, ſed Ioniſmo abciſo.

80, 34. Οὕτω σφι ἔξεστι.] Vox prima non eſt huius ſententiæ, et bene MS. οὐ σφὶ ἔξεστι.

80, 38. Πυρὶ θυμίημα καταγιζόμενον ἵζει.] Ad iſta ſic annotavit Io. Fridericus, quum vertiſſet *igni ſuffitum adolendo facit* [τὸ ἵζειν active hic accipio, ut ex interpretatione liquet. Valla minus accommodate ad verba *adhibito thymiamati aſſidet*. Niſi is forte (ut ſuſpicor) pro πυρὶ legit περὶ θυμίημα καταγ. ἵζει.] Sic ille, addens quoque in præfatione Vallam nimis frigide vertiſſe, et ex auctoritate Herodoti et Vallæ interpretatione errorem irrepſiſſe in vulgata Lexica. Et ſane H. Stephanus in indice Theſauri exponit *adolere*, et citat ex Herodoto καταγιζόμενον πυρὶ θυμίημα, ut appareat unde iſte hæc habeat. Immo ſic obſedit eundem inſignem virum hic locus ita lectus, ut non dubitaverit ſcribere etiam in Recenſione vocum Herodoti pag. 728. huius editionis [καταγίζειν, ut καταγίζειν πυρὶ *igni conſecrare*, Item immolare et ſacrificare Clione c. 86. et Melpomene c. 35.] Scias in neutro loco exſtare vocem πυρί. Qualiacunque ea ſunt MS. Mediceus plane habet περὶ. Et quod exiſtimat Fridericus de verbo ἵζειν, Herodotus pronunciat illum falli 5, 25. Ἐς τὸν ἵζων ἐδίκαζε, ubi omnino eſt *ſedens*, non *ſtatuens*, ut putabat intelligendum.

80, 40. Λοῦνται ἀμφότεροι.] Vim ſuam affert, quod legitur in optimo MS. λοῦνται καὶ ἀμφότεροι· ac deinde ποιεῦσι pro ποιέουσι.

81, 19. Εἴδεός τε ἐπαγμέναι.] Mire in hoc participio agunt Henr. Stephanus et Æmil. Portus. Ille enim in indice Theſauri ſui ſic notavit [Ἐπαμμένοι εἴδεος παῖδες, Pueros forma præditos ex Herodoto] Proculdubio alluſit ad 8, 105. At vero poſterior ſic agit in Lexico Ionico [Ἐπηγμένους Ion. pro com. ἐπηγμένος. Ad aliquid addictus. Ad aliquid progreſſus. ὅσαι γυναῖκες εἴδεος ἐπαγμέναι εἰσί. Quotquot mulieres ad formam ſunt progreſſæ. 1. Quotquot ſunt formoſæ 52, 6.] qui numerus innuit hunc locum. Sed et aliud ab eo proiicitur [Εἴδεος ἐπαμμένοι παῖδες. Herodotea locutio p. 314, 6. Pueri formoſi q. d. Pueri, qui formam attingunt egregiam ſcil. 1. Pueri egregia forma præditi. Εἶδος enim eſt mediæ ſignificationis vocabulum.] Ergo hactenus Stephanus. Sed Porto notus fuit uterque locus: verum qua ratione comparari deberent, uterque aut neſcivit, aut detrectavit loqui et lectorem pro virili inſtruere. Sed quid aliud proferunt, quam quod valde clauſos relinquit oculos lectoris, Porto tantum in his poſtremis exiguam ſcientiam proiiciente et alterum audacter diſtinguente ab altero. Quid enim aliud hic eſt, quam participium ab præſenti ἐφάπτομαι, unde quum vulgo fit ἐφημμένος, noſter more ſuo præbet ἐπαμμένος. Ne dubita. Nam et egregia Medicea membrana prorſus habet ἐπαμμέναι, quod eſt eiuſdem prorſus monetæ illi ἀπαμμένους lib. 2. cap. 121.

81, 28. Κατεσίασι.] MS. κατεστᾶσι.

81, 37. Ὑπ' ἑωυτὸν ποιήσασθαι.] MS. ὑπ' ἑωυτῷ. 854

82, 4. Καταγινιζομένου.] Equidem venit hoc ab ipſo Aldo. Sed eſt nullius momenti, quum et optimus MS. legat καταγιζομένου, et ipſe Herodotus paſſim non aliter loquatur, ut notavit exempla Portus.

82, 12. Στόμασι δὲ ἐξερεύγεται τεσσεράκοντα.] Hæc verba obſervari oportet ad ſpectandum inſigni exemplo, quam magnifice et ample largiti ſint de Herodoteo etiam antiqui. Scribit enim claris verbis Strabo lib. XI. Herodotum dicere eum εἰς τετταράκοντα ποταμοὺς σχίζεσθαι, μερίζειν δὲ Σκύθας καὶ Βακτριανούς. Unde abeſt longe Herodotus, nec ſi fluvius inter montana profluens, hic illic inveniens vallem, ita ut in eam effluat aliquid aquæ, is ſtatim fluvius novus dici debet, præſertim ſi iſta aqua diſpergatur in arenas aut paludes, ut clare de hoc Araxe teſtatur Herodotus. Itaque Voſſius ad Melam lib. 3. cap. 5. mirabiliter circumiens in quærendo Araxe non tantum in meridiano latere Caſpii maris, ſed etiam boreali, et ubique eum reperiens, teſtatur Herodotum ſcribere Araxem quadraginta oſtia, ſive potius ἐκτροπὰς habere. Prius recte: quod cur corrigendum ita cenſuerit, ignoro. Non enim ſunt ἐκτροπαὶ dicendæ, quippe quæ integros poſſunt conſtituere fluvios. Idem Voſſius lib. 2. cap. 2. ibidem tangit quæ Herodotus de accolis Araxis ſcribit, eos inveniſſe talia quorum odore inebriarentur. Primo an iſte *potus* vocari poſſit, viderit. Secundo non herbam aut plantam eſſe dicit Herodotus, uti hederam, arbutum, cyclaminum aut ſimile origano, ſed ἐξευρῆσθαι δένδρεα καρποὺς τοιούσδε τινὰς φέροντα. Itaque ut ludicrum exitu ſimile eſt, ita nequeunt hæc ita inter ſe componi, ut eadem re pariter Thraces et Araxeni fuerint uſi. Quam bene dixit Herodotus ἐξερεύγεσθαι?

82, 14. Κατεικτεῖσθαι.] MS. κατοικῆσθαι. An non notavit Portus ἠρίνεος dici ab Herodoto pro εἰρίνεος, quum cap. 203. dicat tamen εἰρίῳ.

82, 20. Τὴν μὲν γὰρ Ἕλληνες ναυτίλλονται πᾶσαν.] Ita ſcribunt nugatores, et qui male coctum aliquid hodiernum eructant, ut nempe conveniant rite caſus. Sed non οἱ χαριέστεροι. Utique pereleganter et proprie ad manum Herodoti Mediceus ille codex MS. præfert πᾶσα. Sic enim omnino ſcribendum. Syntaxis eſt, πᾶσα γὰρ, τὴν Ἕλληνες μὲν ναυτίλλονται. *Omne enim illud mare, quod quidem Græci navigant.* Sine ope iſtius codicis ne odorari quidem ullus potuiſſet hanc emeditatam profecto Herodoti loquutionem.

82, 23. Εἰρεσίῃ χρεωμένῳ.] Obſervari debet conditio hæc, quam ponit Herodotus, et abſque qua non debet de longitudine huius maris diſputari: id quod ſtrenue fecit Voſſius ille idem ad Melam 3, 5., et ipſi quoque, quibus illic obtrectat.

82, 30. Ἐξ ὕλης ἀγρίης ζώοντα.] Rarus quidem præpoſitionis iſtius uſus in hoc genere ſermonis apud auctorem noſtrum, ut 8, 106. ποιεύμενος ἐκ τοιούτων τὴν ζόην. Sed libentior et gratior fuit altera ἀπὸ, prout nunc quoque habet optimus MS. ἀπ' ὕλης. In fine huius libri ἀπὸ κτηνέων ζώουσι καὶ ἰχθύων· 2, 92., Ζῶσι ἀπὸ τῶν ἰχθύων μούνων· 4, 22. ζώουσι ἀπὸ θήρης· et 103. Ζῶσι δὲ ἀπὸ ληΐης τε καὶ πολέμου. Imo et 2, 18. πίνειν ἀπὸ ποταμοῦ· 2, 36. Ἀπὸ πυρῶν καὶ κριθέων ἄλλοι ζώουσι.

82, 40. Πεδίον ἐκδέχεται.] MS. ἐκδέκεται, ut ſemper, immo non aliter habet Aldus, ut ſit lapſus editionum ſequentium.

82, 46. Δεύτερον δὲ.] Sic ſcriberet quoque alius quidam, et poterat omnino etiam ſcribere Herodotus, ut facit 2, 22., ubi etiam nectuntur πρῶτον, δεύτερον, τρίτον. Sed habet inſuper Herodotus aliquid inexſpectatum, ut quum incipiat per πρῶτον, deſinat per τρίτον, medium tamen ponat in plurali, prout nunc habet optimus MS. δεύτερα δὲ plane ut 2, 137. πρῶτον et δεύτερα, et 3, 22. δεύτερα et τρίτον. Adde 3, 65. Et mox γενομένη, non γεγενημένη.

83, 3. Τόμυρις συνεῖσα.] MS. συνιεῖσα· ut συνιεὶς τὸ παθὸν 5, 92. ac ſtatim προεχώρεε, non προσεχώρεε.

83, 18. Εἰ μεγάλως προθύμεαι.] MS. ἦν μεγ.

83, 33. Εἶπον μὲν καὶ πρότερόν τοι, ἐπεί με Ζεὺς ἔδωκέ τοι &c. ἀποτρέψειν.] Non poteſt in his vocibus ulla iniuria animadverti; adeo apparent omnia integra, et robuſti coloris ac nitentia. At vero per ſimiles literas abſorpta eſt vocula, quam codex MS. interpoſitam ſic reſtituit legitque: εἶπον μὲν καὶ πρότερόν τοι, ὅτι ἐπεί με &c. ἀποτρέψειν. Quod quanto eſt electius, ſuavius, atque etiam apertius? Id enim quoque Græcæ urbanitatis eſt, particulam ὅτι quidem immiſcere, et nihilominus tamen verbi quod ſequitur formam ex ea non gubernare, ſed, perinde ac ſi admixta ipſa non eſſet, ex præcedenti periodo.

83, 41. Κύκλος τῶν ἀνθρωπηΐων ἐστὶ πρηγμάτων.] Quum hic locus ſit, qui tantopere placuerit Latinis, ac præſertim Ciceroni toties hinc iactanti iſtum orbem reipublicæ eſſe converſum, non debet abire indictus.
855 Quippe qui iſtam loquutionem et ſimiles in Latinis legit, et hæc Herodoti verba in numerato non habet, fieri nequit, ut is dici poſſit aut credi debeat intelligere iſta erudita Latina. Audimus hæc in Aſia dici inter duos reges, utroſque id expertos, alterum in perſona ſua, alterum in eis, quos ſubegit. Inde igitur exſtitit et ortum eſt. Quod minime cogitans Simeo Boſius ad librum 2. epiſt. 9. ad Atticum nihil poteſt in eo niſi cæcutire, ut revera eſt, deducens ab ludo Græco qui diceretur κρικολασία, quum tempora horum regum adſcendant ad eam vetuſtatem, ut tunc apud Græcos κρικολασία nec dicta fuerit nec cogitata nec peracta: certe ipſe ex ſeris tantum temporibus profert: ne dicam ab eo videri nimis exiguam et puerilem facere originem rei maximæ, quæ univerſi generis humani ſtatum et eventum exprimeret. Interpono igitur nummum Hadriani, et ab ingenioſiſſimo Principe cuſum oculis offero ad ſpectandum, quod homi-

nes pragmatici et ipſe Cicero de volventibus rerum humanarum vicibus habuerunt in ore. Nummus hic aureus penes Occonem, illum primarium huius doctrinæ promum condum, iam fuit, a quo dicitur pulcherrimus, qualem nunquam vidit alias. De eodem quoque ſcripſit Triſtanus in Hadriano. Sed qui monetam publicavit, eſt Morellius, præ duobus illis infelix prorſus in hac eruditionis parte, niſi quod calleret opificio imitandi in charta. Sicut oſtendit quoque in tabula XII. Speciminis, nihil afferens, quam quod vel Occo vel Triſtanus dixerunt. Sed egregie Iupiter eſt, qui et ſtat in orbe, ut divinæ maieſtatis præſentiam innuat, et eum tenet, ut in eo plane dominetur, etiam convertens prout vult; cuius quoque alteri parti admovet terram, alteri phœnicem, ſcilicet prout vult mactare gloria et aureum donare ſæculum aut viciſſim deprimere.

84, 30. Τοὺς ἐναντιευμένους.] Hoc eſt unicum in Herodoto exemplum huius ſic compoſiti verbi; per reliqua non occurrit niſi ſimplex ἀντιόω. Quod quum exſtet tam crebris locis, certe iſta ipſa multitudine hoc debet fieri ſuſpectum. Iam vero ut plane ab Herodoto expulſum fuiſſe ſcias, legimus in Mediceo MS. τοὺς ἀντιευμένους: idque crede tam Herodoto placuiſſe, quam Thucydidi compoſitum. Præterea MS. ſtatim Τομύριος, non Τομύριδος, et videtur ita maluiſſe Herodotus, non ut pro lege aliquid in eo ſequeretur, ſed pro lubitu variaret. Quamvis enim libri 2. capite 41. notaverim ex MS. Ὀσίριδος, tamen cap. 156. in eodem MS. exſtat Ὀσίριος, et ſic infra MS. ſemper Τομύριος, ſic et Ἴσιος et 2, 111. Σεσώστριος, et c. 50. Θέμιος. Talia ſunt Ῥαδάμπιος, Ἀβάριος, Ἀναχάρσιος, Λυγδάμιος, Σαμύριος. Sed etiam mox MS. αἰσχρὸν καὶ οὐκ ἀνασχετόν, ſine vocula τε.

84, 5. Γυναικὶ εἴξαντα ὑποχωρῆσαι τῆς μάχης.] Detrectare pugnam reddidit quoque interpres. In omni hac relatione veſtigium nullum eſt prorſus, unde Cræſus hoc firmamentum et ſtatumen argumentationis ſuæ potuit iure et merito hauſiſſe, vel potius ad quæ ſuperius narrata Herodotus his verbis queat reſpicere. Non in aliorum ſententia; nam non ideo iubebant Tomyrin recipere in regnum ſuum, quod detrectaret pugnam, ſed vere, ut locum pugnandi condiceret. Non in Cyri animo; quippe is ipſe bellum prior inferebat; quod ſine prælio confici non poſſe ipſe ſatis ſciebat; et qui haud dubie amavit pericula ſibi tum glorioſa, tum felicia. Certiſſime igitur hoc ſpurium eſt, et rurſus aureum purgatiſſimumque, quod ex optimo MS. ſuppono: ὑποχωρῆσαι τῆς χώρης. Id namque unum agebatur.

84, 7. Διαβάντα προελθεῖν.] Et hoc ſatis commode, ſi ad præcedentia reſpicias, in quibus cum ſolo Cyro egit, cumque alloquutus eſt. Nunc vero et in ſequentibus agit de omni exercitu, et quid eum facere potiſſimum oporteat, conſilium dat. Itaque videmus illic ποιεῦντας, κατακόψαντας, σκευάσαντας, et ſi hæc ipſa quoque non minus ad Cyrum quam ad milites pertineant æque ac præcedentia. Sed Herodoto ita placuit. Aggrediamur igitur et hoc loco legere διαβάντας, ut exſtat in MS. Mediceo. Etiam mox habet MS. περιγενέσθαι, non περιγίνεσθαι.

85, 6. Σὺ τοίνυν.] MS. σὺ νῦν.

85, 11. Τῷ δ' ὁ δαίμων.] MS. τῷδε οἱ ὁ δαίμων. Hoc vitium ſcripturæ aut ineptiam librarii vocabit iners Græcæ polituræ cuſtor, aut Herodoti incurioſus. Sed eſt exquiſitum prorſus ac delicatum. Geminus dativus ſic iunctus placet. Iam ſupra in cap. 34. dixit: 856
μή τι οἱ κρεμάμενον τῷ παιδὶ ἐμπέσῃ. Et 205. 2, 89. Μή σφι οἱ ταριχευταὶ μίσγωνται τῇσι γυναιξί· et ibidem 175. Τῇ Ἀθηναίῃ προπύλαια θωμάσιά οἱ ἐξεποίησε· 3, 55. Καί οἱ τῷ πατρὶ ἔφη Σάμιον τοὔνομα τεθῆναι· 6. 68. Ἀπικομένη δὲ τῇ μητρὶ ἐς τὰς χεῖρας οἱ τῶν σπλάγχνων.

85, 13. Ἀμείβεται ὦν δή.] MS. ἀμείβεταί οἱ δὴ ὦν.

85, 48. Εἰ δὲ μὴ ταῦτα σὺ ποιήσεις.] MS. εἰ δὲ ταῦτα οὐ ποιήσεις. Sed ita ut appareat negativam οὐ manifeſte ex vocula σὺ immutatam eſſe ab eo ſcilicet, qui particulam μὴ in antiquiſſimis exemplaribus non reperiens, quum tamen requireretur negatio, intelligebat tandem in pronomine σὺ errorem admiſſum eſſe, quem recte ita abſtergebat. Non magis σὺ nunc locum habet, quam in præmiſſis.

86, 2. Τῶν ἐπέων τούτων ἀνενειχθέντων, οὐδένα ἐποιέετο λόγον.] Quis negabit molliter fluere feriem horum verborum ita concinnatam? Univerſa plebs ita loqueretur. Iuncta enim ſunt, quæ iungi decebat, et ſeparata, quæ erant interſcindenda. Sed id non placuit ſemper Herodoto, qui etiam mox ſcribit: ἥτε δὴ πολλὴ τῆς Περσικῆς αὐτοῦ στρατιῆς ταύτῃ διεφθάρη. Atqui paſſim dicit αὐτοῦ ταύτῃ iunctis et connexis omnino vocibus. Id nunc etiam placuerat Herodoto, ut docet præſtantiſſimus codex ſervans τῶν ἐπέων οὐδένα τούτων ἀνενειχθέντων ἐποιέετο λόγον.

86, 17. Καὶ δὴ καὶ πυνθάνομαι.] Quam bene geminatæ occurrunt iſtæ copulæ mox καὶ δὴ καὶ αὐτὸς Κῦρος τελευτᾷ, tam nulli uſui inſervit, immo turbat conſequentiam huius loci penitus ſecunda vocula καὶ, ut omiſerit quoque Valla. Et certe non exſtat in optimo MS. unde omiſi.

86, 26. Ἐναπῆκε αὐτοῦ τὴν κεφαλήν.] Venimus ad partem hiſtoriæ per omnia ſæcula memoratam et temporis ſui glorioſiſſimam notam. Quæ quum ideo deberet habita eſſe ſanctiſſime, prout ab humano genere accepta erat ex Herodoti manu, vide, quam malevole et ingrate fuerit tractata. Neque enim ſic dubitavit edere Aldus, non Camerarius, non Stephanus, capitales in hoc auctore triumviri; ſed tamen poſtremus ita, ut margo eius obduceret aliquid editioni vulgatæ, nempe ἐναπῆπτε. Ex quibus quid proprie expreſſerit Valla per hanc interpretationem *caput in utrem demiſit*, non facile dixeris; niſi quod videtur reſpexiſſe Valerium Maximum, qui lib. 9. c. 10. dicit: *in utrem humano ſanguine repletum demitti iuſſit; exprobrans illi inſatiabilem cruoris ſitim, ſimulque pœnas occiſi ab eo filii ſui exigens.* Valla hinc certe illud *ατ.* quod in iſto decompoſito eſt, voluit plane exprimere,

quum

quum Iuſtinus dicat tantum *coniici*. Neque poteſt dici id non ſufficere ad exponendam rem. Attamen Herodotus noluit uſurpare verbum ἐνίημι, quod habet 8, 32. ἐς τὰς πόλις ἐνιέντες πῦρ. Itaque omnino putavit Valla exprimendum iſtud ἀπό. Sed quod ex illis duobus ante oculos habuit? Immo unde ſic proſiluit Stephanus cum iſta altera lectione? an ignorata Aldo ſimul et Camerario? Miror, ſed res tamen indicat ita eſſe. Atqui neutrum verbum attingere voluit Æmil. Portus, quum 'Απῆψεν, 'Απῆπται et 'Απῆφθαι non præteriret, certe minoris illa momenti. Quid ergo eſt, quod ſcribere potuit Stephanus in Theſauro? ['Αφάπτω ſuſpendo, unde ἀπημμένος, pro *ſuſpenſus* Herodoto ab eius paſſiva voce. Idem ἐναπῆπται αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν ἐς τὸν ἀσκὸν, demiſit vel afflixit in utrem cruore plenum. 'Αφάπτω idem Applico, Admoveo. Suid. Hactenus Bud.] Quid ſodes hæc afferunt? Iam Budæus aliquid notavit in Herodoto, quod eius editores neſciverunt? et quum is iam id notaviſſet, latuit per ſæculum, donec Stephanus incondite id proferret in Theſauro, ac denique ad margines Herodoti bene aperiret? Quis cogitet narrationem æque ridiculam, aut de ſtudiis docte et ſapienter ſentiat? Oportet eos, qui in Herodoto verſati fuerunt, hiſtoriam hanc ſatis agreſti modo percepiſſe. Quoniam hic fuit aliquid peculiare, ideo Herodotus etiam uti voluit verbo non quotidiani curſus. Dixit ἐναπῆπτε. Ita habet quoque codex Mediceus, ut ſcias et Budæum potuiſſe id noſſe, et unde id notum habuerit. Hoc verbo dicitur, non demiſiſſe aut conieciſſe caput in utrem, ut illic putreſceret ac diſſolveretur, ſed egregie inſultans alligavit ſuperiori eius ori, ut modo poſſet demittere quaſi ad potandum, modo rurſus attrahere, ut intermitteret, quum interim per muliebres intemperies et inſaniam Scythicam aliis ludibriis id horrificaret, etiam alios contumeliæ modos in reliquum corpus ſimiliter exſerens.

86, 28. Σὺ μὲν ἐμεῦ ζώσης τε &c.] Crede hanc citationem ita progredi, ut incluſum habeat verbum κορέσω. An quiſquam ex viris doctis, qui ſic multi et fauſti fuerunt in literis reſtituendis, ita ſe geſſit, ut oſtenderit ſe intellexiſſe iſta verba, aut potius acrimoniam in *illis* abditam? Valla vertit lectionem cor-
857 ruptam ſatis accurate? Sed nihil profert, unde appareat hoc apophthegma dignum eſſe quod oſtentaret Herodotus: tantum enim enunciatur res, prout geſta eſt, ut nulla ibi ſit hilaritas, nullum acumen. Nonniſi in poſteriore parte notare licet aliquam venuſtatem in interpretatione duplici verborum αἵματος κορεῖν. At priora pingui modo efferuntur, ſine acrimonia aut ullo ſale, quæ vere acciderunt. Peiora ſunt quæ ſequuntur. Nam quum tot conſtructionum modos admittat verbum νικᾶν, non memini uſpiam aut me obſervaſſe aut ab aliis obſervatum eſſe νικᾶν ἐς μάχην. Ipſe ille Portus, a quo in præpoſitione Ἐς tot exempla congeruntur, ubi videtur poni pro ἐν, ab hoc tamen exemplo manum abſtinet. Tetrius factum eſt hoc ulcus, ex quo Th. Gale in duobus codicibus fuit teſtatus legi ἐμὲ ζῶσαν καὶ νικῶσαν, quod ipſum quoque notavi in Oxonienſi. Sed quid proderit, quum maneat νικῶσαν ἐς μάχην? Satis magna equidem turba accuſativorum. Itaque hæc illa margarita eſt, quam ab ingenio Herodoti perpolitam, ſed ab ſordidis tractantium manibus luto collecto, quod omnem fulgorem obnubilaret, mirabiliter fœdatum factitare volui fidem curamque codicis Medicei, qui ſolus cimelium tanti temporis incorruptum ſervavit, exhibendo Σὺ μὲν ἐμὲ ζῶσάν τε καὶ νικῶσάν σε μάχῃ ἀπώλεσας, παῖδα τὸν ἐμὸν ἑλὼν δόλῳ. In primo audimus validiſſimum oxymorum et plane paradoxum, ut occiſus vivam vincentemque perverterit; ſed cuius clara et plana ſequitur explicatio, nempe ex filio unico et ſucceſſore amiſſo. Hæc eſt conqueſtio aſſidua parentum. Hinc Niobe apud Ovidium 6 Metam. *Per funera ſeptem Efferor.* Lucianus Tyrannicid. p. 801. inducit exclamantem patrem: Τίνι με φυλάττει διὰ σοῦ τέκνου προανῃρημένον, in filii nempe morte iam antea occiſum. Inſcriptio apud Capaccium lib. 1. Neap. p. 351. *Criſpe. fili. lepidiſſime. heu. heu. orcus. cum. te. voravit. delicium. mihi. omne. abſtulit. baculum. exuctis. medullis. edentulæ. ſenectutis. fecuit.* Et pluribus ſuſpiriorum formulis hoc ἀνθρώπινον πάθος approbant Gruteri notæ nuper utiliter editæ in Publii Syri illud *Homo toties moritur, quoties amittit ſuos.* Nec enim tantum in propria ſubole id evenit, ſed in omnibus caris. Hinc Propertianum illud, 1, 14.

Coniugis Euadne miſeros elata per ignes
Occidit Argivæ fama pudicitiæ.

Clamat Halcyone apud Ovidium: *Et ſine me me pontus habet*, nempe per ſubmerſum maritum. Ioſephus lib. 8. p. 275. Νομίσας αὐτὸν βεβλῆσθαι τοῖς λίθοις, εἰς τὸν ὑπηρέτην ἀπέκτεινεν αὐτοῦ τὸ πλῆθος. Iam crebrum in eo eſt verbum 'Απόλλυμι. Hinc Heliodorus 2. pag. 63. 'Απολώλεκάς με τὸν ἥδιστον ἀφελόμενος θάνατον. Achilles Tatius lib. 5. p. 351. Ὦ θάλασσα, πλέοντα μέν με διέσωσας, σώσασα δὲ μᾶλλον ἀπολώλεκας. Sic cap. 45. huius libri gemit Adraſtus ὡς τὸν καθήραντα ἀπολωλεκὼς εἴη in filio occiſo.

JACOBI GRONOVII
NOTÆ ET OBSERVATIONES
In librum ſecundum
HERODOTI.

88, 13. Ἑλλήνων τῶν ἐπικρατέε.] Sic conſpirat codex Mediceus cum libris Stephani, unde is ad marginem coniecerat pro vulgato Ἕλληνας, quum nimis foret Herodoteum, ſubſtantiva voce ad caſum relativi ſequentis flexa.

88, 14. Πρὶν μὲν ἢ Ψαμμήτιχον σφέων βασιλεῦσαι.] MS. Ψαμμήτιχος, et recte, ut 5, 24. Μέγα ποιεύμενος βασιλέος σύμβουλος γενέσθαι.

88, 16. Ἐπειδὴ δὲ Ψαμμήτιχος.] Sic legit liber citatus: quod neſcio an voluerit et Stephanus, quum ad marginem ponit ἐπειδὴ pro vulgato ἐπεὶ δέ.

88, 20. Ψαμμήτιχος γὰρ ὡς.] MS. δὲ ὡς. Eſt quippe principium de narrationis de hoc rege et quidem iſto eius facto. Neque enim neceſſe eſt monere alios id narrare de Seſonchoſi.

88, 25. Μηδένα ἀντίον αὐτέων.] Interpretatio Vallæ eſt, *neminem coram eis.* Sed hoc imperii genus proficeret nihil, et iſte nemo eſt fruſtraneus. Etenim licet hominis nullius vocem audiant, quid ſi animalium alicuius? Haud dubie familiaris et creber auditus ovis balantis, ſicut videtur hic paſtor ſupponi talis pecudum generis fuiſſe, aut ſi fuerunt etiam alia, certe iſtorum alicuius ſonitus quotidie auditis iis inculcaret ſimilem ſonum et exſtingueret ſimplex naturæ ac propriæ indolis diſcrimen, quod Pſammetichus dicitur 858
inquiſiviſſe. Optime proinde membrana Medicea oſtendit Herodotum ſcripſiſſe μηδὲν ἀντίον. Sic prorſus omnia ab eis removentur, eumque fuiſſe vel Pſammetichi vel Herodoti ſenſum manifeſte probant hæc ſequentia ἐν στέγῃ ἐρήμῃ ἐπ' ἑωυτῶν κέεσθαι.

88, 27. Καὶ τὴν ὥρην ἐπαγινέειν σφίσι αἶγας.] De hoc verbo ἐπαγινέειν valde ſolicitus fuit Portus, adeo ut in Lexico non tantum id oſtenter loco, quem poſtulat prima ſyllaba, ſed etiam in cognato 'Απαγινέειν. Interim hoc eſt unicum exemplum eius compoſiti in Herodoto, cui tam denſa erat occaſio ſæpius adhibendi. Hinc igitur exiſtima et quod legitur clare in optimo MS. ἐπάγειν σφι αἶγας, quod prætuli, quum et Stephanus ex ſuis MSS. noverit poſueritque in margine. Sed illa τὴν ὥρην nec notant *in tempore*, ut Valla, nec

cer-

certis temporibus, ut H. Stephanus interpretantur, ſed proprie de veſpera uſurpant ac cœna. Quod eſt tritum.

89, 1. Πλήσαντα δὲ τοῦ γάλακτος.] Satis commoda ad intelligendum oratio, ſi ſupponere licet unum ſolummodo paſtorem eundemque iſtum, cui Rex id imperaverat, curaturum puerulos per integrum biennium, ita ut nemo alius vicem eius interdum ſubeat. Certe quaſi id non ita facile fieri poſſet aut ſoleret, ſcito in optimo MS. exſtare πλήσαντας, ut nunc iſte, nunc ille paſtor eos nutriri curaret.

89, 2. Ἐπαίετ: καὶ ἐνετέλλετο.] MS. ἐποίεέ τε καὶ ἦν, multo rectius.

89, 8. Βέκος.] Ante omnia poni hic oportet verba doctiſſimi Mauſaci in Diſſertatione ad Harpocrationem pag. 358. [Quod autem Phryges panem ſic vocitent, patet ex Herodoti Euterpe. Hunc conſule, ut et enarratores Apollonii Rhodii ad illud lib. 4. Argonaut. Οὔτι δέ πω Δαναῶν ἱερὸν γένος ἦεν ἀκοῦσαι, Comici ſcholiaſtem ad vocem Βεκκεσέληνε, et Suidam ead. voce. Adverte vero quoſdam βὲκ, quoſdam βέκος vel βέκκος ſcribere] Hinc videat Th. Gale, quam non notet, quæ ignota ſunt. Neque vero quoniam ſcholia iſta ſcribunt βὲκ, ideo iſtud vere Phrygium eſt, et altera ſyllaba Græca; quæ ipſa forſan quoniam fuit coniectura auctoris illorum ſcholiorum, unam modo ſyllabam ſcripſit ſane temere et nimis ſero, quum Herodotus teſtetur fuiſſe biſyllabicum. Cæterum in MS. Mediceo legitur βεκὸς, quod præter Heſychium habuit quoque Suidas in editione Baſileenſi, nec aliter legitur in MS. Exemplari huius Bibliothecæ Academicæ, quæ mihi valida fuerunt documenta; præſertim quum et Stephanus in ſuis ita invenerit, ut opinor typis vitioſe exprimentibus κεκὸς. Paulo ante legebatur ἀνοίγοντί τε τὴν θ. ubi illud τε ignorat codex optimus, et habuit Horodotus cauſam omittendi.

89, 28. Αὐτέων εἵνεκεν.] MS. præclare αὐτέων τουτέων εἵνεκεν, et neſcio an non Valla id habuerit. Sic et antea auxi ex MS. τῶν ἱρέων τοῦ Ἡφαίστου τοῦ ἐν Μέμφι, quum poſterius illud τοῦ vulgo ignoretur.

89, 31. Λέγονται Αἰγυπτίων εἶναι λογιμώτατοι.] Neſcio an recte verterint, *feruntur Ægyptiorum ſolertiſſimi*. In Herodoto frequentiſſime occurrunt ἄνδρες λόγιμοι vel λογιμώτατοι, etiam πόλις λόγιμος, etiam ἱερὰ λόγιμα. Sed nihil in eis eſt hoc intellectu. Certe verbis libri 1. cap. 143. Ὅτι γὰρ μὴ Ἀθῆναι, ἦν οὐδὲν ἄλλο πόλισμα λόγιμον, nequaquam ſolertia applicari poſſet, quum agatur de potentia et robore. Itaque nec ipſe Valla ibi ſolertiam indicari credidit, quum interpretur *nulla urbs alia inſignis erat*. Forſan rectius; ſed inſignis multum diſtat ab ſolerte. Iterumque hoc lib. 2. cap. 98. Τουτέων δὲ ἡ μὲν Ἄνθυλλα ἐοῦσα λογίμη (ſic enim illic ſcribit) πόλις, *Harum urbium Anthylla quæ eſt inſignis*. Ut ex his exemplis ſane quam claris exiſtimatio facienda ſit in locis, ubi nonnihil dubia videri poteſt ſignificatio. Sic lib. 1. cap. 171. Τὸ Καρικὸν ἦν ἔθνος λογιμώτατον τῶν ἐθνέων ἁπάντων, ubi vertunt *Caricæ gentis ingenioſiſſimæ*. Quamvis enim ſequentia (ibi narrantur tria ipſorum inventa, ſicut Samios alibi ait feciſſe tria maxima) faciant, ut tolerari iſtic interpretatio illa poſſit; nihilominus ex aliis apparet Herodoti hanc mentem non fuiſſe, nec tam ad ea reſpexiſſe, quam ad omnem eius gentis præſtantiam ac famam. Similiter hoc loco tam laudata argutaque omnium Ægyptiorum ingenia obumbrare non videtur voluiſſe Herodotus palmam Heliopolitis ſolis tribuendo, quum utique in ſequentibus nihil præcipuum Heliopoleos narret, ſed omnium Ægyptiorum. Itaque quum ingenium omnibus Ægyptiis ſit acutum, tum poſſunt in uno aliquo ſuperaſſe reliquos Ægyptios Heliopolitæ. Quod videtur extitiſſe in cultu liberalium artium, ac proinde exoſculari cogor, quod mihi ſuggeſſit MS. optimus, λογιώτατοι. Id enim nunc agitur, nempe de hiſtoria et cognitione antiquitatis Ægyptiacæ, ab temporibus ſcilicet Pſammetichi; eam ait Herodotus ſe voluiſſe quoque ab Heliopolitis diſcere tanquam maxime in ea verſatis. Λόγος quin et-
859 iam proprie Herodoto hiſtoria, unde et ipſi cognomen λογοποιός. Unicum ad hæc omnia eſt, quod ait lib. 4. cap. 46. circa Euxinum habitare dicens ἔθνεα ἀμαθέστατα· οὔτε γὰρ ἔθνος τῶν ἐντὸς τοῦ Πόντου οὐδὲν ἔχομεν παραβαλέσθαι σοφίης πέρι, οὔτε ἄνδρα λόγιον οἴδαμεν γενόμενον πάρεξ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος καὶ Ἀναχάρσιος. Sed et hoc libro c. 77. Αἰγυπτίων μάλιστα λογιώτατοί εἰσι μακρῷ, dum vertit *longe excellentiſſimi*, nihil agit. Strabo lib. 13. pag. 618. Ἅπαντας μὲν γὰρ λογίους ἐποίησε τοὺς μαθητὰς Ἀριστοτέλης, λογιώτατον δὲ Θεόφραστον. Sane Iamblichus imitari Herodotum videtur in Vita Pythag. 1, 28. pag. 144. ἣν ἐνέμοντο γῆν Αἰγυπτίων οἱ λόγιοι.

89, 28. Καὶ ἐς Ἡλιούπολιν.] Hæc prima mentio urbis celebratæ in Ægypto, quam toties poſthac commemorabit. Sed quoniam in nulla parte etiam ſimul refert conditorem eius Actinem, creditum Solis filium; ideo Tan. Faber in Epiſtolis Criticis num. 8. contendit ſatis acerbe nomen eius excidiſſe exſcriptorum vitio; qui ſuſtulerint voces ὑπὸ Ἀκτῖνος; quibus intelligebant *ab radio* dici, non *ab Actine*, et fortaſſe [illegible] plura. Cauſa primæva eſt, quoniam apud Hermolaum in Ἐθνικοῖς ſcribitur Ἡλιούπολις. πόλις Αἰγύπτου, [illegible] ἔκτισεν Ἀκτὶς ὁ Ἡλίου καὶ Ῥόδης. Ἡρόδοτος ἐν δευτέρᾳ. Sed nullus in eo loco ita fatuus fuit, ut inde colligeret ab Herodoto nominari debere conditorem eius urbis, quum abunde ſufficiat illa mentio, ſi urbs ipſa in iſta parte ſcripti Herodotei nominetur. Nullus ex tribus, qui nuper exſtitere, Stephani fautoribus aliter dicet. Faber tamen iterat pag. 70. eiuſdem voluminis.

89, 36. Ἐξαναγκαζόμενος.] Id quum viderit in MSS. Stephanus, ipſe etiam in Italico, cur non opiner eſſe Herodoti?

89, 41. Ἐκ τῶν ἀστέρων.] Nequivit hoc ex ſtellis fieri. Itaque rectius in MS. ἀέρων, ut ζώδια intelligat.

89, 42. Ὡς ἐμοὶ δοκέει.] MS. ἐμοὶ δοκέειν omiſſa vocula priore. Et id Herodoti eſſe docet quælibet pagina, ut ſuperſedeam exemplis per alios affatim annotatis.

89, 44. Τῶν ὡρέων εἵνεκεν.] Hæc in Herodoto laudat Sam. Petitus de anno Attico cap. 8., et tamen Herodotum arguit, qui annum hic non Lunarem confuderit cum Lunari: dubito an recte, quum toto iſto loco nihil dicat de ſtatu, quem ponit Herodotus, nempe quo per triennia intercalatio fit; quod videtur clarius ponere Pet. Haguelonus in Calendario Trilingui, ubi illud πάρεξ τοῦ ἀριθμοῦ ab Valla omiſſum videtur interpretari *cum quadrante*, ſcribens, *Ægyptii vero quinos addunt dies cum quadrante.*

90, 4. Τουτέων μὲν νῦν.] Non eſt hic mollis nec Herodoteus nectendi modus. Bene MS. καὶ τούτων μὲν νῦν.

90, 5. Βασιλεῦσαι δὲ πρῶτον ἀνθρώπων ἔλεγον Μῆνα.] Quod edidi δὲ πρῶτον Αἰγύπτου ἀνθρώπων, plane ſic exaratum eſt in MS. optimo. Vide igitur quid fecerit Stephanus. Poſuit ille ad marginem velut ex MSS. ſuis δὲ Αἰγύπτου πρῶτον. Non credo, et vereor ſeriem verborum ab eo mutatam eſſe, quoniam videbatur ea nimis involuta et fere confuſa. Sed huc iam pertinet, quod notavi 86, 2. Cæterum quem editiones hoc loco appellant Μῆνα, eum vocat optimus MS. Μεῖνα. Ne hoc quidem contemni decet, licet paulo ante dixerit μῆνας: ita enim plane hoc lib. cap. 82. Μείς τε καὶ ἡμέρη ἑκάστη θεῶν ὅτευ ἐστί. Et de hoc vocabulo agit etiam Caſaubonus ad Strabonem pag. 228. B. Infra cap. 99., ubi repetit hoc ipſum de iſto rege, continue deprehendi in MS. Μῖνα. Etiam in hac parte loquax eſt Etymologicum. Quum vero diſerte id ita de hoc rege tradat Herodotus, ut dicat ἔλεγον βασιλεῦσαι, non debuit hinc ſcribi, ut video fieri hodie pag. 65. Ægypt. Orig. *quia, ut diſerte tradit Herodotus* 11, 4., *Menes primus ex hominibus regnavit*, et pag. 68. *quod Menes iſte ab Herodoto dicitur primus Rex.* Certe non Menes dicitur Herodoto, ſed eſt uniſyllabicum, nec ſua fide quidquam eius generis dicit, ſed eorum, ex quibus inquiſivit.

90, 9. Ἔνερθε λίμνης τῆς Μύριος.] Collegit Portus varia exempla huius adverbii, et ubique ut notaverit *infra*. Iſta vidit ſane et Valla. Quid eſt igitur, ut nunc interpretetur, *ſupra ſtagnum Myrios*. Quid igitur id differt ab iſtis ſequentibus κατύπερθε τῆς λίμνης, quod etiam vertitur *ſupra ſtagnum*? Eſt ſane id puerile, et minus idcirco debuerat connivere Iungermannus aut Th. Gale. Ἔνερθε τῆς λίμνης dicuntur, quæ ſunt verſus mare. Præterea MS. Μοίριος, non tantum hoc loco, ſed etiam cap. 149., et 3, 91., ubi licet edatur Μύριος, Valla tamen retinuit *Mœridis*. Notavit de hac ſcribendi varietate Caſaubonus ad Strabonem, tum pag. 33., tum pag. 270., in eo fruſtratus, quod notet apud Herodotum reperiri duplicem lectionem per υ et per οι. Et ſcire et notare debuerat in editionibus ita fieri: nam de bonis MSS. iam contraria intelligit lector.

90, 12. Δῆλα γὰρ δὴ καί.] Crebro ſic loquitur Herodotus, quum ſermo exigit *quia haud dubie*, ut interpretabatur Valla 1, 207. Tale quid in hac parte non habet locum, unde accuratam agnoſce manum optimi codicis MS. quæ exhibet δῆλα γὰρ καί, quod plane, opinor, habuit Valla, dum interpretatur *manifeſtum enim eſt.*

90, 18. Ἔστι δ' ἕτερον τοιοῦτον.] Sicut præmonui ad

14, 17. MS. τοιώδε. Nec moratur eiuſdem vocis triplex repetitio.

90, 24. Αὖτις δὲ τῆς Αἰγύπτου ἐπὶ μῆκος.] Lege hunc locum quisquis es, et deteſtaberis arenas ſine
860 calce. Nam quid longitudo Ægypti ſecus mare habet commune cum illis quæ dicta ſunt de luto quod ab aquis Nili provolvitur in mare? Immo certe ego, quum in declaranda indole telluris Ægypti ſupra oſtenderit ſe particulatim ire velle per numeros, atque adeo incipiat ex more ſuo πρῶτα μὲν, (perperam vertente Valla *Jam primum*, quaſi obſcurare id Herodoti propoſitum conaretur) ſæpe ſolitus ſum hic circumſpicere, quod ſecundum huius declarationis caput eſſe oporteret. Expectavi aut δεύτερα δὲ, ut est 82, 46., aut ſimile quid et æquivocum: δεύτερα αὖτις 7, 141. iunctim habet. Utrum dememiniſſe ſui ſtatuemus Herodotum, qui tam nitide perfecteque ſcripſit? An in hac quoque parte iniurias ab incurioſo hominum genere pati debuit? Quodcunque ſit, quomodo legerunt hucusque omnes Herodotum, quum nihil intelligerent? Ipſe certe nihil potui invenire, niſi postquam præclara manus antiquæ membranæ Mediceæ me docuit putidas eſſe has voces et infamem in modum corruptas et reciſas præ veris, quas ita extendebat, Αὖτις δὲ αὐτῆς ἐςι Αἰγύπτου μῆκος, id est, *Rurſus* vel *Deinde* vel *præterea ipſius Ægypti longitudo est.* Deinde MS. Πλινθινήτεω, quum edant Πλινθηνήτεω. Attamen Valla expreſſit noſtrum istud.

90, 29. Ταύτης ὦν οἱ ἑξήκοντα σχοῖνοί εἰσι.] Nec hanc ſcripturam conſideraviſſe videtur interpres, qui vertit *Itaque ab hac parte ſexaginta ſchœni ſunt*; nec quam vertit aut ipſe potuit intellexiſſe, aut alius poteris divinare. Certe vox ταύτης non potest referri, niſi ad Σερβωνίδος λίμνης, quum alterum Αἰγύπτου ſit ſane remotum. Et tamen verſio imperfecta est admodum, niſi de tota maritima Ægypti parte intelligatur. Has tricas neſcio unde ortas diſſolvit præſtantiſſimus MS. legendo ταύτης ὦν ἄπο οἱ ἑξήκοντα σχ. *ab hac igitur* (n. palude Serbonide ad ſinum Plinthinetem) *ſexaginta illi ſchœni ſunt.* Sed et in antecedentibus παρ' ἣν τὸ Κάσιον ὄρος τείνει vox poſtrema ab MS. ignoratur. Nam hunc locum Valla dum vertit *ad quod mons Caſius usque pertingit*, facit præter elegantias ſuas. Et ſane non ad id modo pertinet iste mons, ſed ad alia quoque, quum dorſum ducat ſatis laxe. Immo videtur differre Herodotus verbi huius notionem in alium hiſtoriæ ſuæ locum, nempe 3, 5., ubi integrans omnia ſcribit παρ' ἣν δὴ τὸ Κάσιον ὄρος τείνει ἐς θάλασσαν. Nunc ſufficit præmonuiſſe iuxta illam celebratiſſimam paludem eſſe montem Caſium.

90, 30. Ὀργυιῇσι μεμετρήκασι τὴν χώρην.] Valla *metiuntur*, non male, niſi quod Herodotus aliter loquatur, et perfectum præteritum poſuerit, idque iudicavi magis convenire, quoniam conſuetudo ex præteritis debet colligi; intelligit enim *metiri ſolent*, ut cap. 47. Διότι δὲ τοὺς ὄνους ἐν μὲν τῇσι ἄλλῃσι ὁρτῇσι ἀπεσιγήκασι, ἐν δὲ ταύτῃ θύουσι. 3, 38. Ὡς δὲ οὕτω νενομίκασι τὰ περὶ τοὺς νόμους πάντες ἄνθρωποι. Sic 4, 183. Troglodytæ γλῶσσαν οὐδεμιῇ ἄλλῃ παρομοίην νενομίκασι, ἀλλὰ τετρίγασι. Non aliter infra hoc lib. c. 36. Τοῖσι μὲν ἄλλοισι ἀνθρώποισι χωρὶς θηρίων δίαιτα ἀποκέκριται, Αἰγυπτίοισι δὲ ὁμοῦ θηρίοισι ἡ δίαιτά ἐςι.

90, 38 Ἐνθεῦτεν καὶ μέχρι.] MS. ἐνθεῦτεν μὲν καὶ μέχρι. Quæ particula ſatis oportuna est, ut appareat nunc ſermonem redire ad ſcopum, quem interpoſita nonnulla abruperunt.

90, 45. Ἔς τε Πήσσαν.] MS. ἐς τε Παίσαν, ut et rurſum ἐς Παίσαν. Quæ vero Stephanus poſuit in margine, nimirum τὸ διάφορον et ἴσας μῆκος εἶναι, ambo approbantur ab optimo codice, ubi vulgo edebant διαφέρον et omiſſa voce μῆκος.

91, 1. Καταδεῖ πεντεκαίδεκα ςαδίων, ὡς μὴ εἶναι πεντακοσίων.] Potius dixiſſet ὡς εἶναι πεντακ. nam minus quindecim ſtadiis fuiſſe innuit mille quingentorum. Itaque deficitur tot ſtadiis, ut impleat alterum numerum. Sed alia ratio fuit loquutionis Herodoteæ, quum particula ὡς in MS. non exiſtat: et omnino deleri debet. Dicit defectu quindecim ſtadiorum non implere numerum mille quingentorum; carens illis paucis non est MD, ἀπολείπεται alias dicunt.

91, 8. Ἐν τῷ καὶ λιθοτομίαι ἔνεισι.] *Ibi inſunt et lapidicinæ*, ut induſtrie interpretatur Valla; tanquam et aliud illic memorandum ineſſe dixerit Herodotus. Quod ſi forſitan est, (neque enim ulla cauſa id vetat) at auctor id nunc non retulit, ut nec illa huc conveniant et corrigi debeat ex MS. ἐν τῷ αἱ λιθοτομίαι ἔνεισι *Ibi inſunt lapidicinæ.* Vides ſegnitiam manus et calami corrupiſſe tantum auctorem, et quidem facillime, et forſan cum ratione, quod non αἱ deberet tradi, ſed ταὶ, more Herodoti et Ionico. Sic autem cogitabat in hoc loco vel ſcriba vel malus lector, quia primum erat, non proſpiciens et ſtatim repeti illud αἱ, et altera vice ſequi, ἐν τῷ αἱ πυραμίδες ἔνεισι. Cæterum error erat, quum et prorſus hæc ipſa repetantur cap. 158. Τὸ κατὰ Μέμφιν ὄρος, ἐν ᾧ αἱ λιθοτομίαι εἰσί.

91, 19. Ψάμμῳ κατειλημμένον.] Statuunt igitur viri docti montem recte dici κατειλημμένον ψάμμῳ. Quid hoc erit? Certe Portus quum plurima collegerit de verbis καταλαμβάνειν et καταλαβεῖν, non novit vocem 861
κατειλημμένος, niſi ex lib. 9. c. 69., vertens *intercептus* propter lapsos muros. Mons vero an recte intelligetur *obſitus ſabulo*? Neſcio qui id fiat. Sed quanto conſpectius et ſanius est, quod legitur in MS. κατειλυμένον? Nonne hæc est ipſa et mera Homeri imitatio, quippe quem non fruſtra legit Herodotus: Κὰδ δέ μιν αὐτὸν ἐλύσω ψαμάθοισι? Sed de tanta doctrina librarii cogitare nequiverunt. Stephanum miror, qui locum Homericum bene notavit in Theſauro. Quod ipſum præcipue quidem huc idoneum ad declarandum iſta lapidoſa iuga involuta eſſe arenis ac tegi, ſive id naturaliter ac perpetuo ita fuerit, ſeu paulatim magis magisque venti illuc compulerint. Stephanus tom. 1. pag. 1126. confuſe affert Lucianum et Herodotum, quæ ſunt diverſi thematis verba.

Ibid. Τεταμένον.] Non quæro, quid id verbi huc afferat, quidque velit; ſed potius a quo ſit inculcatum. Certe a MS. prorſus abest, et debet abeſſe; nec interpres quidquam eius expreſſit, ſed recte concepit ea quæ ſequuntur, non narrari de proceſſu iugi montani, ſed facie, qua ſibi ſimilis est uterque hic mons ſuper ſaxa gerens arenam.

91, 22. Τῶν δὲ εὐρέων] MS. ignorat adverſativam, quæ nihil huc adfert.

91, 27. Πέφυκε μὲν ὦν.] At MS. μὲν νῦν, quod particulæ genus leni huic diſſertationi multo melius convenit.

91, 34. Ὅσον δὲ τῷ ἀπό.] Quid illa vocula tertia habeat muneris, nequivi intelligere; immo prorſus inducebam, quum prorſus mihi diſpliceret. Sed MS. ὅσον δέ τι ἀπό. Et vere: nam id interponit, ut mox c. 11. Μακρὸς οὕτω δέ τι καὶ ςεινός. Ita ſolet.

91, 40. Ἐδόκεε δὲ καί.] Recte MS. ἐδόκεε καί, omiſſa adverſativa, quæ additur fruſtra. Etiam deinde μεταξὺ ἐφαίνετο reiecto γ': cui tamen verum locum attribuit idem MS. exhibendo mox ὥσπερ γε τὰ περί.

92, 3. Οὐ κατὰ τὸν Νεῖλον ἐόντες μεγάθεες.] An credam hæc lecta eſſe ab viris doctis, et potuiſſe eos ſub prætextu Ioniſmi talem locutionem Herodoto ingerere? Imo ſcribit bonus Æmil. Portus Μεγάθεες ποταμοὶ *Ion. pro comm.* μεγάλοι ποταμοὶ *Magni fluvii.* Quin etiam, quod maximo tædio est, potuit hæc deſcribere ſummus vir Iſac. Caſaubonus, et inſerere notis ad Strabonem pag. 35. D. Quod quis credat? Ex qua, non dico Ionia, ſed Græcia petiverunt istud adiectivum μεγάθεες? Itaque rite id reiecit Th. Gale. An non post tot annorum pœnas exclamabis macte fide istum codicem, qui tibi teſtabitur Herodotum ſcripſiſſe μεγάθεα, ut certe est in optimo libro, et paſſim iste accuſativus ab hoc auctore uſurpatur. Nam quod Th. Gale offert ex codice quem vidit, μεγάθεϊ, ut quod pluribus confirmari poſſet exemplis, vereor ne tunc longe Herodotus illi abfuerit.

92, 16. Ῥηχίη δ' ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις &c.] Etſi Valla videatur in verſione largior fuiſſe ad verba danda potius quam ſenſum; ideo tamen non debuit hunc locum venditare velut gloriæ ſuæ datum Tanaq. Faber in epiſtola LXXI. ad Petavium, quum Portus illam ῥηχίην bene ſatis ornaviſſet in Lexico.

92, 18. Δοκέω γενέσθαι κου.] Particula poſtrema acceſſit nunc ex optimo codice tum eleganter, tum opportune *fuiſſe* nempe *aliquando.* Mox recepi ἐσχέοντα pro ἐσέχοντα quod vulgabatur, quia isti teſtimonium veri præbet codex optimus, qui ſane penitus ita nunc repetit ἐκ τῆς βορηΐης θαλάσσης κόλπον ἐσχέοντα. Sed quod maioris momenti est, idem iste codex in præcedentibus non legit Ἕτερον τοιοῦτον κόλπον καὶ ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον δοκέω γενέσθαι, ſed particulam ἐπὶ ignorat, et ipſam Ægyptum in primi temporis vetuſtate fuiſſe vult nihil aliud, quam ſinum.

92, 22. Ἀλλήλοισι συμπερανέοντας τοὺς μυχούς.] Hic vero pretium ſuum extendit mirabiliter codex Mediceus. Verbi huius tres notiones contulit in Theſaurum ſuum magnus ille Stephanus, nempe vel *una perficio*, vel *concludo et colligo more dialectici*, vel *coitum perago.* Iſtarum nulla, ſi quid video, apte huic loco accommodari potest, ut mirari liceat diligentiſſimum illum Herodoti lectorum oculos nunc accurate non advertiſſe. Sed et quid ſibi vult illud Vallæ, *propè*

inter ſe ſuos receſſus terminant? Sane perſpicuum magis foret, ſi omiſiſſet illud *inter*. Et cur ſic in ſilentio iacet Portus? Quicquid autem ſit, vox συμπεραίνειν quacunque demum notione hinc videtur expellenda, quum non *una finire*, ſed potius *coniungere et una peragere* requiratur. Vult enim Herodotus eos ſinus in continentem tanto impetu irrumpere, ut finibus ſuis vel intimis receſſibus pene coëant, parva modo terræ lacinia inſtar iſthmi interiecta et ſeparante. Ubi iam nihil confert iſtud verbum, ut patet vel ex συμπεραινόμενος μεγάλων ἑκατὸν περιόδων, quæ ſunt verba Plutarchi apud Valeſium ad Euſeb. p. 221., vel ex Appiani tom. 1. pag. 288. Οὕτω συμπεραίνειν τὸ μέτρον. Unde etiam συμπέρασμα in Martiano Capella pag. 98. Et συμπεράσματα concluſiones Gregorio Nyſſeno, ut notarunt docti, et Euſebius contra Marcellum lib. 3. cap. 16. Itaque venerari libet neque ſecus ac cœleſte munus ſuſpicio præſtantiſſimi codicis ſcripturam, ex quo rariſſimi verbi et pene intermortui uſum in Græcia redaugeo. Scribendum enim συντετραίνοντες. Sane quam idonea et ſignificantiſſima vox, hoc eſt, *perforando pene commiſcentes receſſus ſuos*, quod Seneca in Medea 35. dicit Corinthus *cremata flammis*
862 *maria committat duo*, pro quo dicit 4, 52. Συνάγουσι τὰ τέρματα ὅτε Τύρης καὶ Ὕπανις. Portus noſter agens quidem induſtrie collegit Τέτρηται et Τετρημένος et Διατετρανέειν ex 3, 12. in Διατετραίνειν. Etiam Stephanus in verbo Συντετραίνειν tenuiſſimus eſt, quod miror: quum et uſurpaverit Diodorus Sic. 3, 19. Αὐλῶνας παρεμήκεις καὶ πρὸς ἀλλήλους συντετρημένους. Et Strabo lib. 7. p. 317. Συντετρῆσθαι τὰ πελάγη. Adriaticum et Ægæum ut perforando et cuniculo pertuſo coniungantur, ubi tamen Caſaubonus deſtitutus hoc loco Herodoti notabat. [Imo terram potius συντετρῆσθαι, quæ eſt inter duo πελάγη.] non attendens, quomodo in utraque lingua loquutiones transferre amant ſententiam, ut quod alteri attribui oportet, attribuatur alteri, ut quum dicunt *digito inſeri annulum, terra mari expurgare Pœnos* apud Florum.

92, 23. Εἰ ὦν δὴ ἐθελήσει &c.] MS. codex optimus negat voculam δὴ eſſe Herodoti. Et ſane ſine ea prout nunc de Nilo loquitur, ita de terra agens dicit 7, 49. Εἰ ἐθέλει τοι μηδὲν ἀντίξοον καταστῆναι. Cæterum in illis, quæ ſequuntur, difficultas eſt peracute, ut videtur, pungens eos, qui dum magna ſibi proponunt, exigua prætereunt. Talis certe eſt interpretatio Vallæ. Quid enim protulit ille per multas voces? *Ego enim credo, intra decem millia annorum qui ante me natum tranſierunt, ſicubi ſiccanea facta ſunt, nimirum et ſiccaneum fieri poſſe, etiam multo quam hic eſt maiorem* &c. Quis tam nugax eſt, ut non credat etiam ſuo tempore poſſe terras exſiccari, ut narrantur antea exſiccatæ? Si hæc quæſtio foret, facile decidi poſſet. Sed quis Herodotum iudicabit tam ſtolidum, ut ante ſuam vitam ſcribat effluxiſſe decem millia annorum? Nihil vanius. Igitur quum Stephanus quoque hunc locum oſtentaviſſet ſtigmate, adſcribens [Hic Græca exemplaria mendoſa eſſe videntur] commodare ab ingenio ſuo cuneum robuſtiorem voluiſſe opinor viros inſignes, ſed tacuerunt, donec Cl. Grævius ſuſtinuit excitare Tan. Fabrum; quorum prior quid cogitaverit, quum ſit occultum, audiamus ſimul poſterioris et iudicium de eo et auxilium quod Herodoto confert ex Epiſtola LIX. [Ad priorem autem Herodoti emendationem quod attinet, ſic iudico, textum ſcilicet, ſeu κείμενον, corruptum eſſe, id quod vel Stephano tacente liquet. Sed tuane emendatio an noſtra, quæ iam aſcribetur, verior ſit, tute iudicabis. Sic igitur ad libri oram annotaveram: Locus corruptus; lege, Ἐγὼ μὲν γὰρ ἔλπομαί γε εἰ μυρίοις ἔτεσιν τῷ προαναισιμωμένῳ χρόνῳ πρότερον ἢ ἐμὲ γενέσθαι ἐχώσθη, ὡς ἂν κοῦ γε δὴ χωσθείη κόλπος καὶ πολλῷ μέζων &c. Id autem, ſi nihil aliud, certe ratiocinatio probaverit] Vellem hæc ab ipſo Fabro in Latinum verſa fuiſſe; deprehendiſſet ſaltem erronee hinc expulſam eſſe negativam ante verbum χωσθείη, ne quid dicam de ſuppoſiticio tempore decem millium annorum: et tota ratione ſanandi, qua plus luxat et convellit, quam integrat. Maxime labitur in iudicio de contextu, in quo nulla adeo corruptela eſt, ut ſermo ſit plane ὁλόκληρος, et in quo moveri nihil oportet. Contigit tantum in editione Aldina, ut omitteretur diſtinctio poſt voces χωσθῆναι ἄν. Poſt debuerat ſequi Κοῦ γε δὴ ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ. Nam in ratiocinando vocula ἂν eſt ſermonis terminatrix. Sic 7, 203. Ὀφείλειν ὦν καὶ τὸν ἐπελαύνοντα, ὡς ἐόντα θνητόν, ἀπὸ τῆς δόξης πεσέειν ἄν. Et capitis 16. fine. Porro in eodem ratiocinandi genere initium ſumit ab particula κοῦ et aliis annexis 3, 6. Κοῦ δὴ τὰ ταῦτα ἀναισιμοῦνται; Dicit ergo Herodotus: *quid illum prohibet fluente iſto obli-*
mari intra viginti millia annorum? Ego enim quidem opinor intra decem millia oblimatum iri: quomodo igitur in tempore conſumpto antequam ego naſcerer non fuiſſet alte vel *denuo aggeratus ſinus, etiam longe maior iſto, ab tanto fl.?* Nam ἀναχωσθῆναι, quod verbum in margine vibrat Stephanus ex ſuis MSS. legitur quoque in MS. Mediceo, non ἂν χωσθείη. Tum in eodem eſt ἔλπομαί γε καὶ μυρίων, ubi vocula καὶ vulgo omittitur omnino neceſſaria. Cæterum hinc vides non poſſe haberi illa exemplaria optimæ notæ, quæ probant omnia huic paginæ commiſſa ab Stephano, ut de ſuis iudicat Th. Gale.

92, 42. Μελάγγεών τε.] MS. μελάγγαιόν τε.

92, 44. Κατανενεγμένην.] MS. κατενηνειγμένην.

93, 4. Ἀρδόντες.] Non ſic optimus MS. ſed ſimpliciter ἄρδοντες.

93, 5. Καὶ Μοίρις οὔκω ἦν ἔτεα ἐννακόσια τετελευτηκώς.] Euge et belle, ſi plebeii alicuius Græculi et nihil niſi macilentam, dicam? an ſcabioſam ſyntaxeos neceſſitatem ſpectantis ſermonem te habere putare potes. Totum fatuum ac ſpinoſum, immo nihil ſi ad ſuavem ſublimitatem polituramque linguæ Herodoteæ conferas. Scribe ex MS. optimo καὶ Μοίρι οὔκω ἦν ἔτεα ἐνακόσια τετελευτηκότι. Mirabilis certe reparatio, ut cap. 145. Ἡρακλέϊ μὲν δὴ ὅσα αὐτοὶ Αἰγύπτιοι φασὶ εἶναι ἔτεα ἐς Ἄμασιν. Sic cap. 124. Τῇ δὲ πυραμίδι αὐτῇ χρόνον γενέσθαι εἴκοσι ἔτεα ποιευμένῃ 4, 6. ἔτεα δὲ σφι τὰ σύμπαντα λέγουσι εἶναι χιλίων οὐ πλείω 8, 129. Ἀρταβάζῳ δὲ ἐπειδὴ πολιορκέοντι ἐγεγόνεσαν τρεῖς μῆνες. Achilles Tatius lib. 5. pag. 293. Καὶ ἤδη μοι γεγόνασι μῆνες ἕξ, καὶ τὸ πολὺ τοῦ πένθους ἤρχετο μαραίνεσθαι. Sed ſciendum in MS. exſtare ſemper Μοίριος quoque, ut dixi.

93, 9. Δοκέουσι δέ μοι.] Longe nitidior connexio in MS. δοκέουσι τί μοι, qui etiam probabat inventum in ſuis ab Stephano πυθόμενοι, non πυνθανόμενοι.

93, 31. Εἰ μήτε γεύσεταί σφι ἡ χώρη τὰ ἀπὸ Διὸς 863
μήτε ὁ ποταμὸς &c.] Hæc certiſſima eſt illorum manus, qui quum pulchre ſibi viderentur concinnaſſe verbum γεύσεται, ſimilem labro iſti lactucam comparaverunt, reperiendo τὰ ἀπὸ Διός. Neque enim hæc poſtrema aliter conſiderari oportet, quam inaniter et violente iterata, quæ videbant præceſſiſſe commodum ἐκ τοῦ Διός, quod furtum per mutatam præpoſitionem voluerunt velare. *Quid vero eſt, quod vult* neſcio quis, ſed primus videtur Stephanus, et conſentiunt poſtea Iungermannus ſimul cum Thom. Gale, ſubnotans? [Lego autem ὕσεται pro γεύσεται.] Quod genus illud vel Græciſmi vel humani ſermonis erit εἰ μήτε ὕσεταί σφι ἡ χώρη τὰ ἀπὸ Διός? Etſi tamen laudabilis hactenus conatus iſtorum, qui incredibilem translationem et ab Herodoto alienam maluerunt aliquid agendo tentare, quam nimis ex ſe improbi eſſe. Sed quid ego nunc antepono conatum Stephani illis priſcis corruptoribus et centonis male ſumpti adſutoribus, quum hic locus videatur ſepoſitus fuiſſe ab Æmil. Porto, ut feriret acriter Stephanum, immodice quidem incenſus, et hinc miſerandus, ut Herodoto attribuat *pluvias cœlitus cadentes*, ſic cavens opinor, ne quis intelligat alias: etiam arceſſens Euangelium Ioannis et Epiſtolam ad Hebræos cap. 6. v. 4., ubi tacet aut pudet illum loqui de varietate conſtructionis verbi γεύσεσθαι in duobus deinceps verſibus. Utique Herodotus non imitatur iſta loca; immo ille neſcit γεύσεσθαι aliter conſtruere, quam cum genitivo. Sic γεύσεσθαι τῶν ἀγαθῶν dicit lib. 1., non τὰ ἀγαθά, ut mendaciter fingens ſupplet Portus. Sic γεύσεσθαι ἐλευθερίης l. 6. Sic quum pateat in hoc loco nihil boni actum eſſe, ſpero me ſecurum fore, et ut opinor, eſſe poſſum, reſtituens ex fide optimi MS. εἰ μή τε γε ὕσεταί σφι ἡ χώρη, tribus vocibus exploſis. An nocuiſſe dicam illis primis tantæ pravitatis fabris, quod ὕσεται noluerint paſſivo ſenſu intelligere, quum tamen dicat Herodotus πολιορκησόμενοι pro πολιορκηθησόμενοι, εἰρήσεται pro εἰρηθήσεται, θύσεσθαι. Nam quæ præcedunt θέλοι et παρεχομένου ab Stephano appoſita in margine laudat exemplar vetus, unde probavi et ipſe. 3, 10. dicit οὐ γὰρ δὴ ὕεται τὰ ἄνω τῆς Αἰγύπτου τοπαράπαν· ἀλλὰ καὶ τότε ὕσθησαν αἱ Θῆβαι ψακάσι.

93, 37. Τῶν ἄλλοι ἀνθρώποι.] MS. τῶν οἱ ἄλλοι ἀνθ. Nam quæ præcedentia habet in margine Stephanus εἰδὼς τ' ἔσται ἐς τὰς ἀρ. item κομίζονται ἐκ γῆς, probabat idem MS. ubi omittebantur voces ἐς τὰς, et pro ultimis ſcribebatur ἀπ' αὐτῆς. Male utrumque. Infra etiam recepi ἐπελθών.

93, 43. Τὸν ἀμητὸν.] Priorem voculam ignorat MS. qui mox etiam retinet καταπατήσῃ τῇσι ὑσί.

93, 45. Γνώμῃσι τοῖσι Ἰώνων.] MS. recte τῇσι. Sed eſt vitium ex editione Iungermanni ſola, credo quia pu-

putabant typographi illud τῇσι hic ſatis fuiſſe dominatum.

93, 48. Μέχρι ταριχειῶν τῶν Πηλουσιακῶν.] Quum et Stephanus et Portus ita anteceſſerint, facile fuit et mihi, indulgere tantum verſioni Vallæ, ut lucraretur *Taricheas Peluſiacas*; niſi quod agnoſcebam non bene convenire, quum ταριχευθέντες, et τεταριχευμένες, et vicina vocabula Latino ſermone decoraveris, ſi ſubſtantivum hoc non ſimiliter lectori noſcendum tradas, neque id hoc tantum loco, ſed etiam cap. 113. ἐς τὸ νῦν Κανωβικὸν στόμα τοῦ Νείλου καὶ ἐς ταριχείας, unde certe diſcimus iuxta illa Nili oſtia et per Ægypti litora fuiſſe tales apparatus ad ſalſamenta condienda in copia inſigni piſcium, ut nequeat de iſta re moveri aliquid dubitationis. Attamen doctiſſimus Stanleius ad Æſchyli Prometheum vinctum reiicit ac faſtidit has ταριχείας, et ait [Legerim βαράθρων· ſic enim loca circa Peluſium vocari ſolita ex Strabone conſtat] Mireris in hac mutandi propenſione non veniſſe viro doctiſſimo in mentem Δάφνας τὰς Πηλουσιακὰς ex cap. 107. Conſtet ſane hæc ita fieri, ut refert Stanleius: an idcirco etiam Ταριχεῖαι eſſe pariter nequiverunt? Non crediderim ullam hinc neceſſitatem talem inferri. Sed et alia erant, per quæ nobile eſt Peluſium: nec ideo tamen depellendæ hinc operæ ad ſalſamenta. Paulo ante χῶσθαι τὰ περὶ Αἰγύπτου, atque item καλεομένης firmat codex optimus. Sicut Tyrotarichi patinam bis memorando offert ex vetuſtate alioquin perdita Tullius, quidni ſic et Peluſiotarichum hinc credimus?

94, 1. Ἐς μεσόγαιαν τείνειν αὐτήν.] MS. αὐτῶν. Alterum nullius eſt pretii. Paulo poſt codex Mediceus plane habebat περιηργάζοντο, non ut Stephanus περιειργάζοντο, non ut vulgo περιειργάζονται.

94, 13. Τίνα γλῶσσαν πρώτην ἀπίουσι.] Adducit H. Stephanus hunc locum in Theſauri magni Indice allegans ἀπίουσι, et exponit φθέγγονται; afferque illic plura ad confirmandum hoc verbum. At Portus in Lexico citat ἀπύουσι, et large exponens ἀπύειν, ut Ion. et Poet. pro com. φωνεῖν, βοᾶν, λέγειν, προφέρειν, q. ἠπύειν ab ἔπος. Neque his ego repugno, nec doctrinam invideo. Sed nec celare debeo in MS. illo tantæ fidei exſtare ἀπίσουσι, quod eſt verbum Herodoti alibi, et quidni etiam in hoc loco?

94, 19. *Αἱ Θῆβαι Αἴγυπτος ἐκαλέετο.] Confirmare id* conatur Voſſius ad Pomponium Melam circa finem capitis noni libro primo.

94, 26. Τὴν γῆν πᾶσαν.] Etſi forſan ad rem parum faciat, tacere tamen non debeo ab optimo MS. articu-
864 lum præpoſitum ignorari, ut ſtatim cap. 21. Τὸν δὲ Ὠκεανὸν γῆν περὶ πᾶσαν ῥέειν. Et deinde idem MS. Τέταρτον γὰρ σφίας δεῖ προσλογίζεσθαι, non γὰρ δὴ σφέας. Nam quid velit Stephanus poſito ad marginem δῆ εἰ, non intelligo.

94, 38. Οἴδαμεν οὐδὲν ἐόν.] En tricas editionum. Nam quum Aldini typi verbum ita ſeparaviſſent οἶδα μεν nullo accentu in tribus poſtremis literis, ſequutus id fuit Camerarius, etiam Stephanus, ſed accentu, quem gravem vocant, ſignato ſuper literas μὲν, idque admiſit Iungermannus, quum interim omnes uterentur verſione Vallæ *ſcimus*, quod certe indignum eſt.

94, 44. Ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν Καταδούπων.] Ad hunc modum ſane mox præceſſit ἀπὸ Καταδούπων τε καὶ Ἐλεφαντίνης πόλιος. Nunc tamen in MS. legitur ἀρξάμενος ἐκ τῶν Κατ. Quod Herodoti non eſſe vix impune dici poteſt, quum ſic lib. 1. cap. 174. ἀργμένης ἐκ τῆς Χερσονήσου τῆς Βυβασσίης. Lib. 2. cap. 33. Ἴστρος ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν &c. Et cap. 150. ἐκ σφετέρων οἰκιῶν ἀρξάμενοι. Lib. 4. cap. 21. ἐκ τοῦ μυχοῦ ἀρξάμενοι. Et c. 99. Ἀρξάμενοι ἐκ Βρεντεσίου λιμένος ἀποταμοίατο μέχρι Τάραντος, καὶ νεμοίατο τὴν ἄκρην· ubi neſcio quid cogitaverit Valla interpretans *diviſa terra a Brunduſio usque Tarentum, promontorium incoleret*, quorum ſenſum reparare debui.

94, 48. Καὶ ἡ μὲν πρὸς ἠῶ τρέπεται, καλέεται.] Imperfectus eſt in hoc ſermone genius Herodoti, niſi ita augeas τρέπεται, τὸ καλέεται. Ita plane eſt in MS. Utique ad eandem formam exſequitur ea, quæ proxime iunguntur. Alioqui duntaxat edidiſſet auctor καὶ ἣ μὲν *et qua quidem*. Sed aliter placuit.

95, 5. Παρεχόμενος ταύτῃ.] Allegatur hic locus ab Salmaſio in Plinianis Exerc. pag. 477. ſine ulla hæſitatione, prout editur. Utinam et vertiſſet! Et quanquam iſta pars ſit, cui adeo aſperum ſtrigilem admovit Voſſius, Herodoti locum deſerit. Quo autem credimus eos retuliſſe ταύτῃ? Valla enim quum interpretatur *huic alveo*, videtur ad ὁδὸν referre, quum proximum ſit θαλάσσῃ. Sed neutrum ſatis opportunum, certe ſi conferatur cum ea concinnitate, qua teſtatur optimus codex Herodotum ſcripſiſſe ταύτην. Quod ideo libens probavi, reſtitui et in interpretatione expreſſi.

95, 9. Τὸ μὲν Σαϊτικὸν &c.] Vir Clariſſimus Ioh. Marshamus Chronici p. 373. Latine proferens hunc locum, quum nominaviſſet Saiticum, in parentheſi addit *forſan Taniticum*. Et mox diſputat ita: [Neque eſt quiſquam veterum, qui *Saitici* oſtii meminerit: *Taniticum*, quod hic deſideratur, agnoſcunt omnes. Itaque pro Σα —— reponendum videtur Ταν ——. Hunc Herodoti locum Strabo reſpexiſſe videtur, cum ſcripſerit τὸ Τανιτικὸν στόμα, ὃ τινες Σαϊτικὸν λέγουσι. Fruſtra quidem: *Tanis* ad ortum eſt, et iuxta Peluſium; *Sais* ad occaſum, et iuxta Canobum poſita] Quæ opinor tangunt Salmaſium ex loco illo Strabonis ſtatuentem eidem oſtio contigiſſe et Taniticum nomen et Saiticum pag. 478.

95, 12. Μαρτυρέει δέ μευ τῇ γνώμῃ.] Hæc eſt offenſa maxime conſpicua, in quam impegerunt ſcribæ et editores Herodoti, ut identidem delerent uſum gemini dativi, quem maxime amabat iſte ſcriptor. Ita nunc ſegniter ſane in hoc loco legunt hodie, quum clare exhibeat optimus MS. μοι τῇ γνώμῃ, quibus plane paria corruperant 4, 29. Μαρτυρέει δέ μοι τῇ γνώμῃ Ὁμήρου ἔπος, etiam edentes μευ. Sed iam ſupra produxi genium Herodoti. Quin idem codex legit et mox ὅσην ἐγὼ ἀποδείκνυμι ſine voce τινά. Tum εἴργεσθαι integra ſcriptura, non ἔργεσθαι.

95, 22. Καὶ οὐδὲν ὁμολογίειν.] MS. tantum καὶ οὐχ ὁμολ. quod ſatis eſt. Et utrumque in libro priore anteceſſit.

95, 37. Τροπέων τῶν θερινῶν.] MS. θερινέων, ut ſtatim, nec cauſa eſt mutandi. Sed eſt hic locus inſignior per ſequentia, ubi editur πελάσας δὲ ἐς τὸν ἀριθμόν. Hic enim locus quum ita in editionibus exhibeatur, citat eum et pertractat Salmaſius in Plinianis Exercit. p. 436., ut hinc non Plinium modo refutet, qui diſerte Herodotum citat, ſed etiam Latinum interpretem Vallam. Itaque et verbum πελάζειν docte illuſtrat, et negat id eum dicere, quod voluit interpres, totidem eum diebus decreſcere, quot increverat, ſed quum in centum dierum ſpatio excreverit, tum retro redire ac reſidere: Plinium vero tradere ex Herodoto tam incrementa quam decrementa *Nili* centeſimo die abſolvi per eoſdem creſcendi decreſcendique gradus, quinquaginta nimirum dies dare augeſcenti, totidemque recedenti. Verum non hanc eſſe mentem Herodoti: quippe qui clare dicat Nilum a ſolſtitio incipientem, per centum dies abundare, et cum in hoc dierum ſpatio excreverit, tum retro redire ac reſidere. Etiam ferox ille, nunc vanus Harduinus accedit ad Salmaſii vorticem; ut patiatur ſe in eo circumagi. Tantum eſt cognoſſe auctores ex editionibus, non inquiſiviſſe in bona vetuſtatis exemplaria, ſicut in hoc loco Valla procul dubio aliter legit; legit autem prout Herodotus ſcripſit. Scripſit autem, quod indicat codex optimus Mediceus πάλιν δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν, non πελάσας.

95, 46. Δὴ τὰ λεγόμενα.] Hoc participio plerumque utitur Herodotus de rumore publico et quod in vulgus dicitur. Ab eo nunc mens auctoris aliena eſt, ut oſtendit liber MS. exhibens λελεγμένα, nempe modo a me.

96, 7. Πολλάκις δὲ ἐτησίαι μὲν οὔκων ἔπν.] Citantur
hæc ab Salmaſio in Plinianis Exerc. p. 428., ſed ne- 865
ſcio an illis recte utatur. Nam Herodotus hæc dicit pro cauſa materiæ, quam tractat reiiciens hinc efficaciam Eteſiarum, per quos nonnulli ſtatuebant alveum Nili arceri ab mari, ut hinc in eo extolleretur. Id quod aperte ita refellitur, ſi probetur interdum attolli Nilum vel ſublatum fuiſſe, etſi nulli flarent Eteſiæ. Hoc *interdum* vel πολλάκις non utique ſupponit confeſſionem de flatu iſtorum ventorum illo ipſo tempore, quia iſtud πολλάκις intelligere licet, quantum ſcit ille, qui loquitur. Herodotus dicit hoc πολλάκις, et nunquam approbat contrarium eveniſſe; itaque iſtud πολλάκις eſt, quoties aut ipſe obſervavit præſens, aut de eo in aliorum monumentis legit, vel etiam audivit ex ſermonibus aliorum.

96, 11. Κατὰ ταὐτὰ.] Sic contraxerunt id librarii, quum Herodotus reſolverit in tres voces κατὰ τὰ αὐτά, ſi fides optimo codici, quam pleniſſimam meretur. Simile prorſus fuit 1, 88. Οὔτε χρήματά τὰ ἐμὰ διαρπάζει.

96, 26. Ἀπὸ τῶν θερμοτάτων ῥέων ἐς τὰ ψυχρότατα.] Frigidiſſima prorſus ratiocinatio. Itane ſine ulla exceptione per eam patiatur aliquis circa Alexandriam et ubi ſe Nilus exonerat, vocari loca talia, quæ ſint ψυχρότατα? Quis feret? aut quis ab Herodoto ita ſcriptum credere potuit, credatve? Eſt certe locus hic inſignis ad noſcendum, quam obnoxius habitus fuerit

hic præclarus ſcriptor, et quas non maculas adſperſerit grex librariorum. Certe moderatius longe in optimo MS. hæc leguntur ita; *ἀπὸ τῶν θερμοτάτων τόπων ῥέων ἐς τὰ ψυχρότερα.* Vocem *τόπων* in editis videntur omiſiſſe propter ſequens neutrum, quaſi in hoc genitivo etiam tale ſupponi oporteret, quum Valla in MS. videns expreſſam vocem *τόπων* etiam expreſſerit in Latinis: et ſicut ea vox ſic facili negotio omitti potuit, ita eadem deleta alterum ſuperlativum trahere debere alterum pari ſtultitia opinati fuerunt.

96, 27. *Ἀνδρὶ λογίζεσθαι.*] MS. *ἀνδρί γε λογίζεσθαι.* Sed male iſta vertuntur.

96, 33. *Πᾶσα ἀνάγκη ἐεὶ ὕσαι ἐν πέντε ἡμέρῃσι.*] Ne hoc problema agnoſceretur ſolummodo ab Græcis, potuit tam benignus eſſe Valla, ut id Latine efferens traderet aliis quoque Europæis *neceſſe omnino est intra quinque dies pluere.* idque pro munere venerari potuerunt Stephanus et Portus. Quis credat? donec Tan. Faber apud ſuum Petavium fateri potuit ſe equidem mirari ita ſcribere virum maximum, mirabilem obſervationem: denique id falſum eſſe: itaque nunquam dubitaviſſe, quin pro *ἐν πέντε ἡμέρῃσι* legendum *ἐν τισιν ἡμέρῃσι*, *intra aliquot dies*, idque verum, et rationem facile poſſe ex Meteorologicis afferri. Quam debuit riſiſſe catus ille Dionyſius, quum talia blandimenta iſtius ingenii acciperet? An hoc igitur melius? Nequaquam. Non enim magis plueret intra aliquot dies, quam intra aliquot noctes. Sane ſolet Herodotus dicere iter vel navigationem tot dierum; ſed ea alia res eſt, ut felicius opinor et verius in cap. 34. ab auctore dici iter ex Cilicia ad Sinopen eſſe *πέντε ἡμερέων*. Dein puerilis annotatio eſt in locis ubi per hiemem gelat, et ningit, ibi per aeſtatem pluere. Sed neque *ἐν* nunc notat utique *intra*, ſed tantummodo in quibusdam diebus, ſi ita vellet. Sed vir inſignis prout in vulgato falſum deprehendit, ita quod lateret verum non perſpexit. Res ipſa et literæ monſtrant *ἐν παντὶ ἢ μέρεσι*, *in tota* regione, *aut partibus*. Certe ſi ningeret, etiam accideret, ut interdum pluviæ caderent, vel univerſam regionem nubibus madefacientibus, vel has aut illas partes, prout contingit.

96, 35. *Τρίτον δὲ.*] Locutio eſt moris triti: ſed Herodoteus libenter in his aliquid mutat, prout nunc quoque contigiſſe docet liber optimus exhibens *τρίτα*, quod prætuli. Sic c. 137. Τὸ *μὲν γὰρ πρῶτον* —— *δεύτερα δὲ* &c. Et vide ad numeros 82, 46.

96, 40. Εἰ *τοίνυν ἐχιόνιζε καὶ ὕσουν.*] MS. cum multo maiore efficacia, *εἰ τοίνυν ἐχιόνιζε, εἰ καὶ ὕσουν.* In quo etiam ſtatim ante legebatur *χειμασίην*, quod in MSS. vidit et Stephanus, non *χειμαδίην*, ſicut et mox Mediceus MS. habebat *ἦν ἂν τούτων οὐδέν*, prout teſtatur Stephanus de ſuis, ubi vocem tertiam immerito mutant cum his *τι τοιοῦτον.*

96, 49. *Αὐτίων περὶ τῶν ἀφανέων.*] Stulta manus id finxit, nec primæ vocis ullam rationem in vertendo habuit Valla. Lege ex MS. *αὐτὸν περὶ.* Etiam MS. *πληθύεσθαι* pro *πληθύνεσθαι.*

97, 5. *Ἔρχεται τῆς Λιβύης ἐς τὰ ἄνω.*] Recte interpres *meat in ſuperiora Africæ.* Nihil potuit fieri accuratius. Notant enim iſta verba motum ipſum ſolis, dum in eo eſt, ut ad Libyæ ſuperiora deveniat. Sic ſeq. pag. *ἀπέρχεται ὁ ἥλιος ἐκ μέσου τὸν οὐρανὸν ὀπίσω.* Sed ea non videtur eſſe mens et ſententia ſcribentis Herodoti, et innuentis hyberno tempore, quum ab hyeme ſol ex priſtino meatu eiectus iam eſt (ita enim vertenda erant, ex quibus neſcio quid procudebat interpres, *ſol abſcedens ſubter hiemale ſidus*) ſolem exiſtere et verſari in Libyæ ſuperioribus. Id quum res ipſa probare videatur, tum confirmat præclare MS. ex quo ſcribendum remiſſa particula *ἔρχεται τῆς Λιβύης τὰ ἄνω*· hoc eſt, *permeat ſuperiora Africæ.* Sed et ipſe Herodotus probat cap. 26. *Ἥλιος ἂν ἀπελαυνόμενος ἐκ μέσου τοῦ οὐρανοῦ ὑπὸ τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ βορέω, ᾔιε ἂν τὰ ἄνω τῆς Εὐρώπης, κατάπερ νῦν τὰ* (MS.
866 *τῆς*) *Λιβύης ἔρχεται.* Pro eo dicit lib. 7. c. 121. *Ἥιε τὴν μεσόγαιαν.* Egregie Seneca Hippol. 332.

Qua terra ſalo cingitur alto,
Quaque per ipſum ſidera mundum
Candida currunt.

97, 6. *Τῆς γὰρ ἀγχοτάτω γε χώρης οὗτος ὁ θεός.*] Defecta eſt oratio, nec bene cohæret, ut credere liceet, edentium vitio. Unde licet Valla ſufficienter reddiderit *Deum hunc, ut cuique terræ proxime accedit, ita eam maxima ſiti afficere credibile eſt*, tamen omiſit totum iſtud *καὶ καθ' ἥν τινα*, neque poterit dicere, unde arceſſat iſta *ut accedit.* Videtur omnino habuiſſe aliam lectionem, et fortasſis illam ipſam, quæ exſtat in optimo MS. *τῆς γὰρ ἀγχοτάτω ἡ χώρης. Cui enim terræ hic deus proxime appropinquat, et verſus quam tendit.* Hæc ſimpliciſſima reſtitutio huius loci eſt et inde probabilior, quod ex variis iam patuit exemplis iſtam encliticam particulam *γε* arreptam mire fuiſſe ab librariis vel repellendo vel adſciſcendo, ut turbarent Herodotum. Sed inprimis iſta medicinæ dulcedo comprimit laſciviam ingenii, quam monſtravit Tan. Faber etiam arbitro Petavio, dum queritur turbatum hic eſſe aliquid, atque etiam excidiſſe videri, ut hinc corrigat ac ſuppleat tanquam præſenti ope *Τὴν γὰρ ἀγχοτάτω χώρην οὗτος ὁ θεὸς καὶ κατ' ἣν τινα θέει*: iſtud poſtremum vero interpretatur PERCURRIT. Nihil bonum, nihil felix. Solummodo mutatæ in deterius duæ literæ.

97, 11. *Αἰθρίου τε ἐόντος τοῦ ἠέρος.*] Vox *ἐόντος* ab MS. ignoratur, nec videtur ab Herodoto veniſſe; qui ſi ſequi rationem iſtam in replendo ſermone et multiplicando illo participio nunc voluiſſet, haud dubie mox etiam ſcripſiſſet *καὶ ἀνέμων ἐόντων ψυχρῶν.* Sed et ibi omittit, et in prima parte omiſit, quum ſufficeret in medio poſitum, unde et præcedens et ſequens poſſet ducere, quod opus erat. Neque vero iſta vertenda fuerunt *omne veris tempus ſit ſerenum*, quod ne ad rem quidem quidquam attinet, ſed *quum omni tempore circa hæc loca ſit aër ſerenus.* Aliud eſt *ἦρος*, aliud *ἔαρ*: item *ἠέρος* et *ἔαρος*.

97, 31. *Πολλὸν ὑποδεέστερος.*] MS. *πολλῷ*, ut paulo ante ex vocibus *αἰθρίου τοῦ ὕδατος* expellit medium articulum, ac bis refert *εἰκότως*, non *εἰκότως*. Non hæc magni momenti, ſed intereſt legere vetuſtiſſima.

97, 34. *Τούτου αἴτιον.*] MS. *τούτων.* Sic quoque ſcripſiſſe auctorem cenſeo, vel propterea quod præmiſerat cap. 19. *τούτων ἂν πέρι.*

97, 36. *Διακαίων τὴν διέξοδον αὐτοῦ.*] MS. *αὐτῷ*, quod perquam videtur ingenioſum. hoc eſt, ſibi ipſi tranſitum candefaciens. Sed et paulo ante legit MS. ut notavit ex ſuis Stephanus, non *ξηρὴν ταύτης*, ſed *ξηρὸν τὸν ταύτης*; ac denique *διεξιόντα δ' ἄν μευ*, non *διεξιόντα δέ μευ.* Unde forſan particula *ἂν* expulſa fuit, quod eadem mox ſequeretur *ποιέειν ἂν τὸν Ἴστρον*, neque conveniret eandem repeti in eadem periodo. Sed id nihil eſt, quum paulo ante dixerit *ὁ ἥλιος ἂν ἀπελαυνόμενος* —— *ᾔιε ἂν τὰ ἄνω* &c.

97, 47. *Οὐκ ἀποπνέει ἀπὸ τοῦ Νείλου.*] Tria poſtrema verba non occurrebant in MS.

98, 6. *Οὗτος δὲ μοι παίζειν.*] Plenior MS. *δ' ἐμοί γε παίζειν.*

98, 22. *Εἰ ἄρα ταῦτα γενόμενα ἔλεγε.*] Rite has voces conſideravit magnus Caſaubonus, quum clauderet os Straboni inique in Herodotum invehenti lib. 17. p. 818., quaſi Herodotus ex ſe iſta ſcriberet ac pro veris traderet, quum palam fateatur eſſe hæc ipſi audita ex alio, atque etiam ſubdubitans de veritate iſtius hominis; quum interim illa quæ narravit, illuſtrare conatus fuerit Salmaſius in Plinianis Exercit. pag. 439. &c.

98, 23. *Οἷα δὲ ἐμβαλόντας.*] MS. *οἷα ἐμβαλόντας*, nec memini additam voculæ *οἷα* hanc adverſativam. Ab eodem mox *κατασπειρημενην*, non *κατασπειρατηρίην*, quam ſcripturam ignorat quoque Portus.

98, 29. *Τὸ δὲ ἀπὸ τοῦδε.*] Hæc eadem ſequuntur in fine capitis 31. Sed nunc MS. *ἀπὸ τούτου*, ut cap. 2. huius libri. *Ἀπὸ τούτου νομίζουσι* 1, 82. habes et *ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου* quod eſt etiam 2, 52. et *ἀπὸ τούτου.* Item 2, 14.

98, 32. *Διαδήσαντα.*] MS. *διαδήσαντας.* Id mutarunt, qui nimis religioſe intuiti ſunt præcedens participium *ἐόντι.* Quod participium in iſto dativo quum addatur ex more loquendi, ſubi notet nihil, ac poſſit omitti, prout notavi 77, 14., non debuit aliquam normam præſcribere huic participio, quod videtur reſpicere duos homines, quos requiri indicat iſtud *ἀμφοτέρωθεν*. id eſt, vel ab utroque latere, vel ab prora et puppi, ut quocunque modo oporteat eſſe duos, qui ſinguli funem navi alligatum teneant. Singularis numerus venit demum poſt enavigatam paludem ad oſtium Nili, quando unusquiſque incedit ſibi.

98, 33. *Ἕξεται Φερόμενον.*] Longe melius in MS. *εἴχεται Φερ.* ut 1, 189. *Οἴχετο Φέρων.*

98, 39. *Ἀπίξεαι.*] MS. *ἀπίξεαι.* Omnino recte; continuatur enim hoc ab præcedente verbo *διεκπλώσαι*, ut ſit idem illi modus, ut idcirco minor diſtinctio interponi debeat, quam in editionibus contigit.

99, 1. *Διεξελθὼν δὲ τῇσι τεσσεράκ.*] MS. *δὲ ἐν τῇσι τεσσεράκ.* Ut cap. 32. *Διεξελθόντας δὲ χῶρον πολλὸν ψαμμώδεα, καὶ ἐν πολλῇσι ἡμέρῃσι* · 4, 43. *Περήσας δὲ θάλασσαν πολλὸν ἐν πολλοῖσι μησί.* Ita ſolet hic auctor exprimere in his præpoſitionem. Mox in codice

dice MS. non legebam ἔπειτα ἥξειν, ſed ἔπειτα ἥξειν.

99, 14. Τὴν μητρόπολιν τῶν Αἰθιόπ.] MS. τὴν μητρόπολιν τῶν Αἰθιόπων.

867 99, 15. Οὔνομά ἐϛι Ἀσχὰμ.] Sic quum præter codices ab Stephano inſpectos etiam reperirem in optimo libro, non debui dubitare, quin hoc verius foret præ vulgato Ἀσμάχ. Unde etiam exiſtimari poteſt, quam vitioſo Herodoti codice fuerit uſus Stephanus Byzantius, qui de Automolis agens novit Ἀσμάχ, etiam Ταχόμψω potuit prima ſyllaba mulctare. Neque vero Valla debuerat ſcribere *quod verbum Græca in lingua idem pollet* &c. In ea quippe lingua nihil pollet, ſed dicit Herodotus eam vocem pollere, ac ſi Græce explicueris tales.

99, 24. Ἀραβίων τε καὶ Ἀσσυρ.] Plane ut cap. 241. Σαναχάριβον βασιλέα Ἀραβίων τε καὶ Ἀσσυρίων. Nunc tamen legitur tantum in MS. Ἀραβίων καὶ Ἀσσ.

99, 39. Διδοῦσι σφέας αὐτοῖς.] MS. σφέας ἑωυτούς.

100, 3. Ἀλλὰ τάδε μὲν.] Omiſſis duabus literis legit optimus MS. ἀλλὰ τὰ μὲν; quod etiam exhibui, modo id poſſit ſatisfacere ſenſui. Certe enim quum acrius conſidero, videtur latere aliud et clarius, nempe ἀλλ᾽ ἅττα μὲν, quod 1, 197. dixit ἅσσα.

100, 5. Ἀπικέσθαι ἐς λόγους Ἐτεάρχῳ.] Sic ingenia medii temporis formarunt Herodotum, tanquam aptiore et amœniore futura eius hiſtoria, ſi amputatum foret, quod videri poſſet redundare. Exciderunt igitur tres voces περὶ τοῦ Νείλου ante vocem poſtremam, quas non ſervat niſi unica illa Medicea membrana. An laudabile id iſtorum librariorum factum? Nempe mox illæ tres voces ponuntur, ut certe videantur iam ſupervacuæ. Immo inſana eorum cura de Herodoto; qui recte illas voces nunc ſtatim ponit, ut ſignificet multa alia de iſto fluvio in ſermone iſto annotata fuiſſe et verſata, et quum in illis aliquamdiu ſe exercuiſſent, denique acceſſiſſe quoque ad ſermonem de eius fontibus talem. Prima in colloquendo illis obvenerunt propria eius de exundatione, de feris in eo capi ſolitis, de limo et quæ ſunt alia eius generis; ſed deinceps quoque dixiſſe de fontibus, quomodo eos nemo noſceret. Quem ordinem quis negare auſit maxime eſſe naturalem? *Cæterum quum ita prudenter rem illius temporis obſcuriſſimam conetur illuſtrare Herodotus* arceſſendo qualiacunque narrationum auxilia, an is meritus fuit ita contumelioſe excipi, prout in illo ſtatuit Diodorus Siculus lib. 1. cap. 37. ſcribens? Ὅτι τὴν πρὸς τὴν ἕω τοῦ ποταμοῦ τούτου καὶ τὴν πρὸς ἑσπέραν Λιβύην ἀφορίζων Ἡρόδοτος ἀνατίθησι Λίβυσι τοῖς ὀνομαζομένοις Νασαμῶσι τὴν ἀκριβῆ θεωρίαν τοῦ ῥείθρου, καί φησιν ἔκ τινος λίμνης λαμβάνοντα τὴν ἀρχὴν τὸν Νεῖλον φέρεσθαι διὰ χώρας Αἰθιοπικῆς ἀμυθήτου· οὐ μὴ αὐτόθεν οὔτε τοῖς εἰποῦσι Λίβυσιν οὔτε τῷ συγγραφεῖ προσεκτέον ἀναποδείκτα λέγουσι. Videbimus.

100, 19. Τῶν μακρότατα ἰδομένων.] MS. τῶν τὰ μακρότατα ἰδ.

100, 25. Καὶ τῶν ἐπὶ θάλασσαν κατηκόντων.] Sic vulgo creditur Herodotus ſcripſiſſe. At quæ differentia eſt inter eos, qui dicuntur κατὰ τὴν θάλασσαν παρήκειν, et hos, quos dicit τοὺς ἐπὶ θάλασσαν κατήκειν? niſi quod priores latius potuerint ſic habitaviſſe, interdum quoque nequaquam. Apparet clariſſime Vallam hic ineptiviſſe, dum agnoſcit oram maritimam omnem obtinere Libyas et eos qui ad mare incolunt. Toties enim deſcribere per eadem verba non eſt Herodoti, quem docet codex Mediceus ſcripſiſſe καὶ τῶν ὑπὲρ θάλασσαν κατ. Ita clarius agit de illis, qui ſupra mare pertinent. Et ſane ſic diviſerunt Africam.

100, 30. Ὕδατί τε καὶ σιτίοισι.] MS. ὕδασί τε. Et videtur Herodotus aliquid præbuiſſe plurali numero, unde 3, 52. dicit ἀλουσίῃσί τε καὶ ἀσιτίῃσι συμπεπτωκότα.

100, 39. Ἄνδρας μικρούς, μετρίων ἐλάσσονας ἀνδρῶν.] Ita quum legatur ſummo conſenſu et in MSS. et in editis exemplaribus, neſcio qui contigerit, ut Caſaubonus ad Theophraſtum in Charactere τῆς μικρολογίας pag. 239., ubi temere effundit varietates emendationum, citaverit ἄνδρες μικρῶν μετρίων ἐλάσσονες ἀνδρῶν.

100, 43. Ἄγειν τε αὐτούς.] MS. ἄγειν τε δὴ αὐτούς, ut tractim magis incedat ſermo de ducendis peregrinis agens.

100, 45. Πάντας εἶναι.] MS. ἅπαντας εἶναι.

101, 12. Καὶ Πυῤῥήνης.] Maluit hanc vocem Valla deſcribere ex uſu ſui temporis, quam, quum tamen verteret Herodotum, ex huius ſcriptura eam exhibere duplicata litera r. In quo aberrat ab boni interpretis officio; et quam libenter Græci geminent iſtam caninam, ubi vulgaris uſus modo uſurpabat unam, docent Salmaſiana in Plinianis Exercitat. pag. 707.

101, 16. Τελευτᾷ δὲ ὁ Ἴστρος &c.] Eraſmus Vindingius iudicat hæc non ſatis commode interpretari Vallam, ſic reddendo: *Exonerat ſeſe Iſter, per univerſam Europam fluens, in Pontum Euxinum, quo in loco habitant Iſtriani Mileſiorum coloni*, in Hellene col. 419. Non magis ita Vallam increpat, quam ipſum Herodotum, cuius verborum ordinem detrectat ſervare; præſertim quum iſtud ῥέων ita obſepſerit Herodotus, ut noluerit aliis verbis coniungi, quam illis ſolis ἐς θάλασσαν τὴν τοῦ Εὐξείνου Πόντου. Hæc iſtud antecedunt, hæc ſequuntur, atque adeo in medio amplectuntur. Ille tamen inde eximit.

101, 24. Ἀντίη.] Etiam MS. Italicus aſſentiens codicibus Stephani præfert ἀντίον, quod iudicavi ſane recipiendum ob miram auctoris ad variandum propenſionem. Ut plane ſic iſta quidem conveniant. Cæ- 868
terum conſtructio Herodotea omnino videtur intercedere; et quum gratulari nobis liceat invento errore calami librariorum, quo adiectivum poſuerint in vicem adverbii, ſtatui oportet iſtud ἀντίον non in hoc loco reponi debere, ſed in loco præcedente, ubi dicitur de Ægypto, τῆς ὀρεινῆς Κιλικίης ἀντίη κέεται. Illic reſtitui debet ἀντίον, quum in vago aberraverit aut Stephani ipſius aut typothetarum manus. Cauſa eſt, quod perpetuo Herodotus illud adverbium conſtruit cum genitivo, quem illic vides; at adiectivum ἀντίος cum dativo. In capite 2. huius libri. Μηδὲν ἀντίον αὐτέων μηδεμίην φωνὴν ἱέναι· 1, 72. Θαλάσσης τῆς ἀντίον Κύπρου. Adde Portum.

101, 26. Πέντε ἡμερέων ἰθεῖα ὁδὸς εὐζώνῳ ἀνδρί.] Loco hoc iam fuit uſus Voſſius ad Scylacem vel illuſtrandum vel emendandum in capite de Cilicia. Sed Herodotea adſtricta ſunt certis conditionibus, quas advertere eum oportet, cui non placet aſſentiri Herodoto: id quod requirebam ab Scymno Chio, qui ſuſtinuit verſus ſuos inquinare hoc cavillo; ὁ δ᾽ Ἡρόδοτος ἔοικεν ἀγνοεῖν λέγων, Ἐκ τῆς Κιλικίας πέντε ἡμερῶν ὁδὸν εἰς Πόντον, quum ipſe ſtatuat eſſe ſeptem dierum, nulla habita commeantium, quorum gradus ſolet eſſe diverſus, ratione; ut nihil ſit cur iſti verſificatori cedat Herodoti numerus. Sed et univerſa hæc contemplatio Herodotea aut ludibrio exponitur, aut attenuatur vocibus inde ſubducendis ἡ δὲ Αἴγυπτος τῆς ὀρεινῆς Κιλικίης μάλιστά κῃ ἀντίη κέεται· ἐνθεῦτεν δὲ ἐς Σινώπην τὴν ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ πέντε ἡμερέων ἰθεῖα ὁδὸς εὐζώνῳ ἀνδρί· ἡ δὲ Σινώπη τῷ Ἴστρῳ ἐκδιδόντι ἐς θάλασσαν ἀντίον κέεται, et in libri 4. caput 47. transferendis ab Tan. Fabro Crit. Epiſt. 8., quum ei occaſio eſſet ad id patefacta ab Ludov. Fabricio, Viro Doctiſſimo. Sed lepidiſſimus ille Faber non cogitat, quam pauca montium per Hiſpaniam et Galliam diſtincta nomina aut exſtiterint etiamnum iſto tempore, aut deportata fuerint in alias regiones ad notitiam peregrinorum: ut ſi idcirco tractum montanum ab Pyrene ſecus Galliam ex Alpibus ductum, et ſic pariter Abnubam (haud dubie locale nomen) incluſerint appellationi Pyrenes, mirari non oporteat. Porro Celtas non ſtatuit Herodotus *ultra Herculis columnas*, ut ait pag. 28. Quid hoc eſt? aut quo reſpectu ita loquitur, quum antea dixerit *extra columnas H.* et ſic dicit Herodotus, et quid ſignificetur, optime intelligitur, perinde ut Γάδειρα ἔξω ἐπὶ Ἡρακλείων ϛηλῶν dicuntur 4, 8. Sic de Celtis loqui nequibat, quia ſunt remotiores, et demum ſequuntur Cyneſios vel Cynetas, ut non conveniat de illis dicere ἔξω ἐπὶ Ἡρ. Sed bene ἔξω. Geographia Græca non gaudet illa diviſione ultra vel citra columnas Herculis poni, ſed intra vel extra. Quid igitur obſcœnius Fabro, quum dicit pag. 31. *Illum quidem Herodoti locum de Celtis ultra Herculis Columnas poſitis fateor mirabilem eſſe.* Ipſe mirabilem facit. Sed Herodotus ſuo ævo nequibat melius exprimere ſitum iſtorum. Iam vero ſtatuere videtur ſeveriſſimus Muſarum Faber, quaſi non liceret interdum iocari, et cogitationem undecunque ortam et qualemcunque lætabunda et familiari velut declaratione amplecti; nec concedit, ut qui comparavit Ægypti veteris ſinum cum ſinu Arabico, et cogitavit eum verſa in illum aliqua Nili eluvie poſſe ita ſiccari et aggerari, ſicut aggerata eſt Ægyptus, idque intra eum annorum numerum, de quo nullus ſe ſollicitat, ut res ſane ſit momenti nullius. An illi non concedet eloqui, quid ſpeculatus ſit mente score oci ſa de Nilo et Iſtro? præſertim qua in parte multum conveniant? et quum ſit iſta ætas, qua curſum Rheni nemo forſan fuerat ſequutus, in hoc hærere, ut ſicut Nilus perluit omnem Africam, ita Iſter univerſam Europam perfluat, nempe quam habitari ſciebat. Hæc qui poſuit, an illi non licebit etiam tranſire ad locum iſtum ornandum de ſitu ipſo aut com-

commoda ratione itineris ex Ægypto per litora maris circa Syriam in Aſiam et hinc profectionis terreſtris ex Cilicia ad Sinopen, unde per camaras recta erat vectura per Pontum ad Iſtri oſtia? Quid vult Faber, quum Danubium ponit? Ignotum iſtud nomen Herodoto et illi tempori, quo conſideratur ſimilitudo Nili et Iſtri. Removeri hinc debet iſta appellatio. Quis ſcripſit *hinc recta rectum iter?* Denique quod ſcribit illa non poſſe videri ipſi ab Herodoto ſcripta hoc quidem loco, ſed ex libro 4. circa finem ſectionis XXXVI. et XXXVII. huc transmota, peto ut quis inſpiciens hæc duo capita monſtret aliquam concinnitatem inferendi. Nullo modo illuc transmoveri queunt, ſed aut Faber in ſcribendo, aut typographus in numeris ponendis deliravit.. Non erat neceſſe duorum capitum numeros citare; quod ſimile his eſt, occurrit in fine capitis 49. Quum eximius ille in Italia codex omnino nihil mutet, nullum tantæ tranſpoſitionis indicium præbeat, non opinor aliter Herodotum ſcripſiſſe, quam prout in editionibus exhiberi ſolet.

101, 31. Ὅτι πλέω θωϋμάσια ἔχει ἢ ἄλλη.] MS. ὅτι πλεῖστα θωυμάσια ἔχει.

101, 40. Ὑφαίνουσι οἱ μέν.] MS. ὑφαίνουσι δὲ οἱ μέν. Quæ neceſſaria eſt particula et ſolita in talibus iterationibus verborum apponi, ut 1, 137. Αἰνέω μέν νυν τόνδε τὸν νόμον· αἰνέω δὲ καὶ τόνδε. Facile ignoſcimus Salmaſio in his verbis citandis cum vulgo particulam iſtam omittenti ad Flavium Vopiſcum pag. 401. ubi docet quid ſit ἄνω vel κάτω ὑφαίνειν.

869 102, 4. Ξυρεῦνται.] Ita plane legitur Florentiæ, non ξυρεῦνται, quod edidit Aldus, nedum ξηρεῦνται, quod ſic corrupit Stephaniana editio anni 1592. et Iungermanniana, tanto inanius, quia mox ſequitur ἐξυρημένοι. Et locum hunc lumine ſuo illuſtrat Salmaſius in Epiſtola de Coma pag. 541. Mox idem codex habet ſimpliciter ἀπὸ πυρῶν καὶ κριθέων ἄλλοι, non πυρέων, et ſeq. cap. redit ξυρεῦνται, niſi et illic eodem modo habeat MS. codex, etſi annotare ſuperſedi.

102, 29. Νόμοισι τοιοῖσδε.] MS. vere Ionicum habet, τοιοῖσι δε. Tum MS. idem διασμῶντες, non διασμέωντες, quod quinqueſyllabicum agnoſcebat Portus.

102, 36. Μήτε φθεῖρ μήτε τι ἄλλο μυσαρὸν μηδέν.] Quis locus in his particulæ τι, quum ſequatur, μηδέν? Huic utique illud eſt incluſum. Itaque recte legit optimus MS. μήτε φθεῖρ μήτε ἄλλο.

102, 41. Λοῦνται δὲ δὶς τῆς ἡμέρης ἑκάστης ὕδατι ψυχρῷ.] Proba lectio, nec poteſt dubia eſſe, quum ad lavandum aqua requiratur, unde etiam 4, 75. de Scythis: Οὐ γὰρ δὴ λοῦνται ὕδατι τοπαράπαν τὸ σῶμα. Attamen in MS. optimo non exſtat vox ultimam antecedens, et poſſum credere eam ab Herodoto non veniſſe, qui forſan alludere voluit ad ψυχρολουσίαν et ψυχρολουτεῖν, atque etiam ſic ut ſolet forſan alibi ſubſtantivum inſerere, ita quoque ſcio interdum ſolitum oblivisci. Sic 1, 132. placuit ei dicere ἐς χῶρον καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ κτῆνος, at eiusdem libri cap. 203. tantum profert διὰ καθαροῦ.

103, 4. Τῶν εἷς ἐστι ἀρχιερεύς.] An ſic Ionem oſtendunt Herodotum? et a quo paulo ante dicti ſunt ἱρέες et mox repetetur ἱρέων, nunc illorum primus ſic vocabitur? Nefas id quidem, et hinc pateat fides optimi MS. ἀρχιρέως exhibentis. Cap. 142. dicitur ἀρχιρέα. Paulo ante probavi verbum πατέονται, quod ut traditur ab MSStis libris Stephani, ita ab Mediceo.

103, 15. Περὶ τὰ κέρεα εἱλίσσων.] MS. εἰλίσσων· et dein: ὅκου ἂν θύωσι, non θύσωσι. Recte utrumque.

Ibid. Γῆν σημαντρίδα ἐπιπλάσας.] Genus ſcilicet natum in Ægypto aut certe illic paratum, non advectum aliunde. Mos enim iſte videtur recidere in tantam vetuſtatem, ut omnem peregrinationem ignoret. Salmaſius tamen longe aliter ſuſtinet intelligere ſcribens in Plinianis Exerc. pag. 80. [Creta ſignabantur olim epiſtolæ, de quo more nos alibi —— Ἐρετριάδα γῆν vocat Dioſcorides. Herodotus σημαντρίδα γῆν appellat, qua epiſtolæ et res aliæ ſignabantur.] Non eſt ullo genere credibile has duas appellationes conveniſſe iam tunc in Ægypto uni cuidam ſpeciei illic uſurpari ſolitæ, et quæ illuc ex Eubœa adveheretur.

103, 22. Ἐπισπείσαντες καὶ ἐπικαλέσαντες τὸν θεόν.] Explicat ad amuſſim ex ſuperſtitionis illius ſolennitate Valerius Maximus 2, 6, 8. *Diffuſis Mercurio delibamentis et invocato numine eius.*

103, 24. Σῶμα μὲν δὴ τοῦ.] Nulla hic concinnitas eſt voculæ δή. Itaque etiam MS. σῶμα μὲν τοῦ. Tum ſtatim MS. κεφαλῇ δὲ κείνῃ πολλὰ καταρησάμενοι, non δὲ ἐκείνῃ. Quæ neceſſaria eſt immutatio, modo ſequentia adhibere et Herodotum narrantem audire volumus. Ipſa hæc verba Latina fecit poëta: *Per caput hoc iuro, per quod pater ante ſolebat.* Huc confer, quæ dixi ad 63, 20.

103, 26. Ἐπιδήμιοι ἔμποροι.] Non male: nec tamen peius eſt, quod exſtat in optimo MS. ἐπιδήμιοι. Imo ſine dubio probabilius, quum teſtimonium habet codicis, cuius eſt explorata fides, et calamo Herodoti videatur placentius ex illis, quæ allata ad 9, 21.

103, 27. Ἀπ' ὦν ἔδοντο.] Quaſi media vocula foret pronomen, tum Stephanus, tum Iungermannus, tum Th. Gale ediderunt ὧν, certe perperam: ſed cavere oportet ab talibus ſæculum iam ſuperantibus.

103, 42. Ἐπὴν προνηστεύσωσι τῇ Ἴσι καὶ ἐπὴν κατεύξωνται, θύουσι τὴν βοῦν, καὶ ἀποδείραντες, κοιλίην μὲν κείνην πᾶσαν ἔξω εἷλον.] Locus hic eſt pars conſpicua gloriæ Henr. Stephani, quam non modo abſtulit, ſed abſtuliſſe gaviſus fuit et venditavit ex labore et docto et ingeniolo, quo is Herodotum vel univerſum vel in hoc potiſſime loco, ubi legebatur προνηστεύσωσι τῇσι καί, ornare annifus eſt et ſane ornavit: eiusque tanta dedit indicia, ut nunquam poſſit exoleſcere, nedum ut ego coner exterere ullo modo aut abſtergere. Verum agitur cauſa Herodoti, unius haud dubie ad iuvanda ſtudia validiſſimi ſcriptoris, quem omni vita veneratus ſum et cummaxime ſalvum eſſe cupio. Inſpicias igitur Prolegomena oportet ipſius Stephani pag. 30., quæ incurrit in huius editionis paginam 740., et quod decus ille attulerit, ex verbis eius diſcas. Nam prætquam quod non concoquerem iſtud τὴν βοῦν, quum ubique Herodotus non noverit niſi βοῦν, tum cur ſcriberet mox αὐτοῦ λείπουσι ἐν τῷ σώματι, non aſſequebar. An αὐτοῦ foret adverbium loci? atqui illa ἐν τῷ σώματι id explent. Iohannes Fronto in Diſſertatione de cultu ſanctorum tantum citat, prout ante Stephanum legebantur, et intelligit *post ieiunia ei preces ſacrificant*, nimis quidem adſtricte. Iam vero unde iſta omnia proceſſerint, difficilis ſane inveſtigatio eſt. Sed pro iis legebam in codice Mediceo, ἐπεὰν ἀποδείρωσι τὸν βοῦν κατευξάμενοι κοιλίην μὲν ἐκείνην πᾶσαν ἐξ ὦν εἷλον. Hic quæritur, utrumnam ex iis videatur eſſe Herodotea manus. Et ego quidem non dubito, quin quam inepta et ſpuria ſint retro vulgata, tam vera et eximia 870
ſint, quæ nunc ex MS. produxi. Primo quidem veroſimilius eſt mentionem Iſidis poſtea demum factam, ubi eam deſcribit, ut fieri ſolet. Deinde quod vulgata id abſurdi importent, quod bis ſine cauſa ulla dicant idem: quid enim aliud ſonant iſta ſequentia προνηστεύσαντες δὲ θύουσι. Ita quum θύειν Herodotus non accipiat de aliis præparatoriis, ſed de ſola ſacrificii ante præparati miſſione in ignem (nam id oſtendunt ſequentia καιομένων τῶν ἱρῶν) non poſſunt priora, in quibus itidem dicitur θύουσι, Herodoti eſſe. Tertium eſt haud dubie firmiſſimum argumentum ex ratione phraſeos ἐξ ὦν εἷλον· quam quum vulgata neglexerit, immutaveritque, merito pronunciamus eam videri degeneraviſſe ab ſimplicitate ac ſinceritate genuina. Eſt enim id purum putum Herodoti, ut docent vel ſolius huius libri exempla. Sic præter id quod modo anteiit, infra cap. 86. Παραϲχίσαντες ἐξ ὦν εἷλον τὴν κοιλίην πᾶσαν. Cap. 96. Ἔσωθεν δὲ τὰς ἁρμονίας ἐν ὦν ἐπάκτωσαν τῇ βύβλῳ. Cap. 122. Φᾶρος ἐξυφήναντες οἱ ἱρέες κατ' ὦν ἔδησαν ἑνὸς αὐτῶν μίτρῃ τοὺς ὀφθαλμούς. Ita apte et non ineleganter invertit propoſitionem ſuam Herodotus, et quum promiſiſſet de maxima Ægyptiorum dea, et de maximo eius feſto ſe narraturum, primo deſcribit ordinem ſacrificii, et tum de dea ipſa agit, ſermone bene congruo ac perfecto.

104, 7. Καθαροὺς ἔρσενας τῶν βοῶν.] MS. καθαροὺς βοῦς τοὺς ἔρσενας.

104, 19. Τρόπον τοιόνδε.] MS. τόνδε. Item MS. σημηΐου εἵνεκεν, non εἵνεκα.

104, 25. Προσωπίτιδος καλεομένης.] MS. καλευμένης.

104, 27. Ἐν ταύτῃ δὴ ὦν.] MS. ἐν ταύτῃ ὦν, quum male moretur lectorem iſta particula.

104, 32. Ἐς ἄλλας πόλιας.] MS. πόλις, etſi anteceſſerit nominativus πόλιες.

104, 35. Τ' ἄλλα κτήνεα ἅπαντα.] Ab MS. exulat vox poſtrema, neque poteſt ullo prætextu deſiderari. Mox omnino MS. Mediceus conſentit cum codicibus Stephani in Διὸς Θηβαίου ἵδρυνται ἱρόν. Nec licet tum lib. 1. cap. 182., tum infra cap. 54. dicat Διὸς Θηβαιέος, ideo nunc id quoque uſurpandum eſt contra MSS.

104, 38. Οὗτοι μὲν πάντες.] MS. οὗτοι μὲν νῦν πάντες.

104, 43. Ὅσοι μὲν δὴ τοῦ Μένδητος.] MS. ὅσοι δὴ τοῦ Μενδ. Et recte, quum ſit quædam apodoſis priorum ὅσοι μὲν δὴ Διὸς Θηβαίου &c.

104, 49. Τέλος ἐπείτε.] MS. τέλος δὲ ἐπείτε. Sic paſſim, et hoc libro c. 139. iſta iungit. Poſtea MS. ἐπι-

ἐπιδέξαι, non ἐπιδεῖξαι: quum interim in medio rurſus bene conveniat inter codices MSS. Stephani, in quibus ille reperit non προεκδέσθαι τε, ſed προέχεσθαί τε, et exemplar Mediceum ſimiliter exhibens, quod longe elegantius, quum verbo προεκδέσθαι non ita utantur. 1, 141. Ἀκούσας αὐτῶν τὰ προέσχοντο 2, 30.

105, 7. Φωνὴν μεταξὺ ἀμφοτέρων νομίζοντες.] Hanc uſurpationem verbi νομίζειν cur raram vocet Franc. Vigerus (ſic enim facit in libello de idiotiſmis Græcæ dictionis pag. 179.) non intelligo, quum in Herodoto ſolo eam abundare pateat exemplis ab Porto collectis.

105, 18. Ἥκοντα ἐς εἴη.] MS. ἥκοντα ὅτι εἴη. Sed et MS. conſtanter retinet Ἡρακλέους.

105, 25. Ἐν δὲ δὴ καὶ τόδε.] Voluerunt replere ſermonem, perinde ut meminerant ſæpe occurrere in hoc ſcriptore ἐν δὲ δὴ καὶ τόδε ut 3, 38. 1, 185. Sed aliud in hoc loco est, et oportet νοέειν. Itaque quum MS. Mediceus tantum præbeat ἐν δὲ καὶ τόδε, libens accedo ad expellendam iſtam voculam δὴ, ut ſæpe iam contigit.

106, 1. Σμαράγδου λίθου.] MS. μαράγδου: de quo neceſſe non est, ut hic verbum proferatur, quum iam bis Salmaſius in Plinianis Exerc. agens de Græcæ literaturæ hac parte, quæ licentiam dat literæ ſibilanti, ut modo præponatur, modo abſit, in neutro verſari potuerit, quin vocis μάραγδος exemplum inſereret. Utinam ille ſcivisſet hanc Herodoti manum! Locus enim hic conſpectisſimus est ob notitiam illarum columnarum, unde non dubitavit Triſtanus Sanctamantius tomo primo pag. 493. agens de columnis Tyri Ambroſiis tum citare, tum afferre ipſa hæc verba exſcripta et interpretari *reſplendisſante a merveilles dans l'obſcurité de la nuict.* Inſuper hinc animadvertas eum lectum fuisſe ab Huëtio multa ſuper columnis agitante in Propoſitione IV. pag. 152. Sed qui ſuam rem agit, et columnas notat: Herodotum niſi nomine non tangit. In quo tamen aſper ſcrupulus paulo ante offenderat Tan. Fabrum in eo quod additur ab auctore λάμποντος τὰς νύκτας μέγαθος, quod non potuit, certe non debuit Valla interpretari *maiorem in modum.* Verum iste ſic arbitro ſumpto Petavio ſtatuit [Quis dubitet, quin ibi legendum ſit μεγάλως? Quamvis enim vox Ionica ſit et Herodotea τὸ μέγαθος pro communi μέγεθος, tamen vitium erit in oratione, niſi legatur μεγάλως, id est, δεινῶς, σφόδρα, πάνυ. *Hunc errorem typographi arbitrarer, niſi Sylburgianam editionem cum Stephanica conſentientem viderem.*] Sic omnes priores adortus ille Faber negat Græca noviſſe. Debuerat tamen ipſe etiam ſcrutari et ſcire quid actum esſet. Nam hæc ipſa conſcripſit in Lexico ſuo Æmil. Portus [Interdum μέγαθος adverbialiter poni videtur pro μεγάλως, ut λάμποντος τὰς νύκτας μέγαθος *Noctu valde ſplendentis.*] Et ad hanc traditionem ſub-
871 timide notat Stephanus in Theſauro [Sed affertur ex Herodoto μέγαθος poſitum etiam adverbialiter pro *Maiorem in modum.*] Nec ſcio an ludibrii cauſa; certe nihil ipſe quidquam decernit. MS. Mediceus nihil mutat. Ipſe cogitavi multa; ſed forſan fruſtranea. Utique λάμποντος ſatis est, et toties apud auctores occurrit λάμπειν ſine adverbio aut termino fulgoris, ut hinc etiam iure posſit abesſe: neque enim credo Fabrum dicere velle ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου. Itaque opinari quis posſet excidisſe rem, cui ſplendorem iſtum comparat. Id ſolet dicere auctor μέγαθος ἐὸν — ut 1, 199. Ἀργύρεον μέγαθός ἐστι ἐὸν ὤν. Huius libri c. 76. Μέγαθος ἐὸν πῆχυ c. 175. Ὅσον τε τὸ μέγαθος λίθων ἐστ' 4, 177. Μέγαθος ἐὸν τὸ τῆς σχίνου et Μέγαθος ἐὸν τε πάντῃ πηχυαῖον pro quo dicit in cap. 92. μέγαθος κατὰ μῆλον. Sed quum nuſpiam Herodotum ſuum et lectorem deſtituat caſtitas Medicei libri, cur id nunc ab eo factum imaginabimur in loco tam claro? Nihil enim deest, et rectisſime ſe habent vulgata, ἡ δὲ, σμαράγδου λίθου, λάμποντος τὰς νύκτας, μέγαθος, ut aurea illa columna potuerit quomodocunque fuisſe facta; at hæc altera non fuerit, niſi maragdi lapidis magnitudo, qui per noctes illic luceret. Μέγαθος ad oppoſitionem aureæ, quæ ex partibus fuit coagmentata; ſmaragdina conſtiterit ex uno nativo lapide, cuius tamen magnitudo celebraretur.

Ibid. Ὡς δὲ αὐτοὶ λέγουσι, ἔτεα ἐστὶ ἐπτακισχίλια καὶ μύρια ἐς Ἄμασιν βασιλεύσαντα.] Hinc ſcribitur in Ægyptiis Originibus p. 17. [Nam ab Hercule, qui ſecundis Diis adſcribitur, usque ad Amaſin, XVII. millia numerari tradit lib. 11. cap. 43.] nempe Herodotus. Tanquam iactavisſet ſe inſpexisſe ipſos annales, et hinc traderet numerari. Quam procul hinc diſtat mens Herodoti? ſatis patefacta per quartum verbum citationis, quam præmiſi, ut certe ſcias totum hoc esſe Ægyptium.

106, 8. Τριηκόσια καὶ δισχίλια.] Hic locus quum ſignatus inter primarios emineret in abacis chronologorum, etiam nequivit prætermittere eminens ille Cardinalis Noriſius, mihi et aliis nimium cognitus. Cupiebat enim Græca diſcere, ex quo Piſas venerat. Itaque Herodotum quoque inſpexit et hæc verba, ut fatetur in Epochis Syromacedonum Disſertat. IV. cap. 2. ubi ita ſcribit „ [Herodotus lib. 2. narrat ſe Ty„ rum eo conſilio profectum, ut Herculis, cuius an„ tiquisſimum ibidem templum celebrabatur, origi„ nem ac vetuſtatem noſceret, ſibique a ſacerdotibus „ Tyriis reſponſum fuisſe, urbem una cum templo „ extructam: *esſe autem a Tyro condita bis mille ac* „ *trecentos annos.*„] De his post nonnulla interpoſita cenſet more ſuo, quo et homines et res ſusque deque habens, omnia conficiebat in riſum [At fabuloſam ſuæ urbis antiquitatem memorati ſacerdotes iactaverint.] In his quod ſcribit de origine noſcenda, nihil prorſus extat in Herodoto, ubi modo rogatur ὁκόσος χρόνος, non etiam ὅθεν: nec reſponderunt ſacerdotes urbem una cum templo extructam, ſed templum pariter cum urbe extructum. Interim nihil iste diſtinguit, utrum de Palætyro intelligat et templo Herculis in continente, an vero de inſula. Cæterum mox MS. idem ἱδρυθῆναι, non ἱδρυνθῆναι.

106, 12. Ἀπικόμενος δὲ καὶ ἐς Θάσον, εὗρον &c.] Non abſurda quidem iſta, ſed longe melius diſtincta hæc diſputatio et concisſa lenius ad Herodoti genium in MS. ἀπικόμην δὲ καὶ ἐς Θάσον, ἐν τῇ εὗρον.

106, 14. Καὶ ταῦτα καὶ πέντε.] Hoc ipſum teſtatur codex optimus profectum esſe ab manu Herodoti, et nihil aliud, quum vulgo poſterius καὶ omittatur, quod interponi debet diverſa notione. Quo iam dicit Herodotus utique quinque ætatibus anteriora esſe, ſi non pluribus. Atque utinam hæc posſint placare viros eruditos! Sed ſunt aſperiores, utpote chronologi. Hinc ad Harpocrationem pag. 144. ſcribit Mausſacus ex ſua coniectura reſtituendum καὶ ταῦτα δέκα γενεῇσι, „ imperitos enim librarios ex ι feciſſe ε, et nobis crasſis„ ſimum hunc errorem in textum puriſſimum et pur„ gatisſimum Herodoti intruſisſe.„ Ohe! Modeſtius Lud. Nonnius in Goltzii Græciam p. 236. ætates ac generationes fabulares recenſet, Herodotum adducit ac diſcrepantiam proponit, ſecutus nempe per omnia *Scaligerum in Animadverſionibus pag. 37.*

106, 19. Διξὰ Ἡράκλεια.] *Hæc* lumine quodam adſpergere conabatur Cornelius Tollius in notis ad Palæphatum, ex ſententia Taciti, qui credebat omnia ubique magnifica in claritatem Herculis ex conſenſu referri, et hinc ab Herodoto cognoſci Olympium et Græcum Herculem. Atqui certe Thaſium Herculem pro Græco bona fide habuit Lyſander, quando aſylum eius reveritus et parcens Thaſiis ex factione Attica illuc refugientibus ſcribitur ab Polyæno dixisſe ἐν Ἡρακλέους πόλει τοῦ Πατρῴου, ſic agnoſcens patrium Spartæ numen et Thaſi idem.

106, 45. Γράφουσι δὲ δή.] Connexio iunctior est in MS. γράφουσί τε δή. Deinde iunctim ſequi vides γλύφουσι οἱ ζωγράφοι καὶ οἱ ἀγαλματοποιοὶ, τοῦ Πανὸς, καταπερ Ἕλληνες, τὤγαλμα αἰγοπρόσωπον. Nihil poterat legi mollius et concinnius; nam bene illud γράφειν refertur ad ζωγράφους, et γλύφειν ad ἀγαλματοποιούς; ut quicunque iſta legeret, frueretur tam concinna convenientia. Id quod adiuvabat leniſſime Stephanus per tot commatum diſtinctiones, ne ab aliquo iſta legente cogitarentur dici ab Herodoto ζωγράφοι καὶ ἀγαλματοποιοὶ τοῦ Πανὸς, ſicut in editionibus Aldi et Camerarii iſta coniunguntur, ita ut ſequantur καταπερ Ἕλληνες τ' ἄγαλμα, αἰγοπ. quæ aliter ſeparavit Stephanus in lectoris commodam gratiam. Neque enim quisqam hiſcere ſuſtinuit de importuna interpoſitione vocum καταπερ Ἕλληνες inter illa quæ connecti oportuit Πανὸς τ' ἄγαλμα, quia interdum ſimile occurrit apud alios ſcriptores. Sed ridebis opinor hæc omnia, ubi intellexeris in veterrimo codice MS. pro illis tantum exhiberi γλύφουσι οἱ ζωγράφοι, τοῦ Πανὸς τ' ἄγαλμα καταπερ Ἕλ- 872
ληνες αἰγοπ. Omnino apparet alienas manus iniuriam attulisſe huic loco, quaſi γλύφειν cum ζωγράφοι non conveniret: unde addiderunt etiam ἀγαλματοποιοὺς tanquam opificum genus, quod proprie pertineret ad τέχνην γλυφικήν, quum nihil vetet utrumque ad ζωγράφους reſpicere, et ſub his ſolis comprehendere quoscunque opifices ad effigies parandas, ſicut mox pro utroque hoc verbo ponit unum γράφειν ὅτευ δὲ εἵνεκα τοιοῦτον γράφουσι αὐτόν.

107, 2. Πάντας τοὺς αἶγας.] Nulla ex MSto mihi notata varietas, unde oportuit relinqui. Sola Camerarii editio habet πάντες, ex induſtria an errore neſcio; certe nulla est cauſa ſic mutandi. Sed ſignavit hunc locum H. Stephanus in Theſauro.

107, 7. Τῷ Μενδησίων νομῷ.] Si modo ita ſcripſerit He-

Herodotus, etſi nihil poſſim afferre ex MS. Utique cap. 42. dicit *νομοῦ τοῦ Μενδησίου.* Ex hac norma deberet hic legi *τῷ Μενδησίῳ νομῷ*, quod opinor ab Herodoto ſcriptum eſſe.

107, 13. *Αὐτοῖσι τοῖσι ἱματίοισι ἀπιὼν ἔβαψε ἑωυτὸν βὰς ἐς τὸν ποταμόν.*] Aut non intellexerunt viri docti hunc locum, aut ſi id contigit et acquieſcere potuerunt, debuit eis Herodotus videri ſtolidus ſcriptor, qui eandem rem ſic ter exprimit. Nam dum dicit *ἀπιὼν ἔβαψε*, illud participium nequit explicari niſi in fluvium: ſed et deinde *ἔβαψε ἑωυτὸν* manifeſte reſpicit non aliam aquam, quam Nili: denique *βὰς ἐς τὸν ποταμὸν*, idem facit, quod *ἀπιὼν*, quod *βάψας ἑωυτόν.* Itaque nihil futilius vel hoc ſcripto, vel his lectoribus: quos inter vaniſſimus eſt Claud. Dauſqueius ad Silii Italici librum 3. ita citans: *ἦν τις ψαύσῃ αὐτῶν παριὼν ὑὸς αὐτοῖσι τοῖσι ἱματίοισι ἐπιὼν ἔβαψε ἑωυτὸν βὰς ἐς τ. π.* Nam *βὰς ἐς τὸν ποταμὸν* non eſt *ad flumen*, aut ripam eius, ſed *in illud.* Sæpe et attente hunc locum ab Huetio lectum fuiſſe docet eius Propoſitio quarta, ubi plurima de ſuilla carne profert, ſed ſatis nota et nimis crebro dicta; verum is Græca non tangit, contentus ſummas rerum libaviſſe, et dum ſcopo ſuo inſervientem Herodotum honore citationis dignatur, mutui auxilii comitatem non impertitur. Tanta fœditas ergo ut tandem abſtergatur, egregium eſſe patet et ultra quam expectari poterat, quum pro iſto inſulſo participio *ἀπιὼν* codex optimus reſtituit *ἀπ' ὧν ἔβαψε*, quod genuinum Herodoti eſſe patet vel ex paulo ante conſcriptis. Deinde pergit *ἀπ' ὧν ἔβαψε ἑωυτὸν βὰς ἐπὶ τὸν ποταμ.* Nam in fluvium intraviſſe continetur in verbo *Ἔβαψε*, quod aliter fieri nequit. Itaque dicit fore, ut eat ad fluvium, et quum venerit, in eo ſe mergat.

107, 19. *Ἀλλ' ἐκδίδονται οἱ συβ.*] Molliſſimam connexionem interponit MS. *ἀλλ' ἐκδίδονταί τε οἱ συβ.* Quod deinde Stephanus ex MSS. ſuis propoſuit, *ἐν τῇ ἂν τὰ ἱρὰ θύωσι*, firmat liber Mediceus, et probius eſt, quam vulgatum *θύωσι.*

107, 41. *Πλὴν χοίρων.*] Sicut duplicem fortaſſe ſenſum patiuntur appoſita verba cum vicinis, et vix decernas, utrum de alio Bacchi feſto, ut intellexit Valla, an potius reliquum feſti eius unius ſolennitatem intelligat auctor, prout intelligendum ſtatuit Stephanus; ita ſane ſcio hæc de porcis porcina vere et ſui nominis eſſe. Nam ſive de eodem feſto accipias, id quod eſſe opinor veriſimilius, ſatis Græci videbant, ex narratione, quam de porci mactatione iam fecit, Ægyptios alio ipſis modo Dionyſia celebrare, ut id tam præpoſteræ inculcationis velut *ἐπιμέτρῳ* monere non deberet. Si de alio feſto interpreteris, utique ſi in illo etiam porci mortem ſpectari Ægyptiis ſuperſtitio imperaſſet, id nullus dubito, quin Herodotus non ita negligenter tranſiluiſſet, ut tantum obiter annotaret convenire in aliis Dionyſiis Græcos et Ægyptios præterquam in porco: ex qua relatione neſcias a quibusnam horum mactari adſueſſe porcum Herodotus innuat. Itaque aliud rurſus diſcrimen inter Ægyptia et Græca Dionyſia refertur, ut poſt narratam in porci mactatione cærimoniam dicat Herodotus in reliquis convenire, niſi quod in uno etiam adhuc differant. Id quale ſit, præclare mihi patefecit MS. Mediceus, ex quo idem alios doceo, corrigendo *πλὴν χορῶν.* Nempe eadem utriſque hilaritas adeſt, nebrides, clamor &c. niſi quod choros non ducant Ægyptii, quum Græci præſertim in Bacchi feſto eos duxerint alludente ſatis Propertio in prima elegia libri tertii, tum teſte Dionyſio Alexandrino, *Καὶ μετὰ Ληναίων ἱερὸν χορὸν ἐστήσαντο* &c. Sed cur in citando ad hunc hæreo, quum tota Græcia vetus id hodieque clamet, cauſamque hanc adeo feliciter conſummaverit maximus Caſaubonus in origine Satyricæ poëſeos? Cæterum tales Græcas ſolennitates annotare ſolet Herodotus. Sic de Babyloniis c. 191. *Τοὺς τὸ μέσον οἰκέοντας τῶν Βαβυλωνίων, οὐ μανθάνειν ἑαλωκότας, ἀλλὰ (τυχεῖν γάρ σφι ἐοῦσαν ὁρτὴν) χορεύειν τε τοῦτον τὸν χρόνον, καὶ ἐν εὐπαθείῃσι εἶναι.* Nam dum id memorat, pariter declarat choros illis uſitatos fuiſſe. Contra de feſto Ægyptiorum primario in Bubaſto ait c. 60. eos crotalis, tibiis, cantu, plauſa manuum, dicteriis, ſaltu, revelatione obſcœna recreari: nil de choris. Hinc 5, 67. *Τὰ πάθεα αὐτοῦ τραγικοῖσι χοροῖσι ἐγέραιρον· τὸν μὲν Διόνυσον οὐ τιμῶντες, τὸν δὲ Ἄδρηστον*, ubi adde caput 83. Hoc igitur quum ſit liquidum ſpecimen, quo priſcæ fidei codex arguit eos, qui ex voce genuina *χορῶν* ſimul in fœdatis membranis ſcripſerunt,
873 ſimul ediderunt per typos *χοίρων*, certiſſima ab eodem aperitur via ad Æliani emendationem confirmandam, qua in libro 2. Var. Hiſt. 11. Holſtenius ſimiliter *χορὸν* reſtituit pro vulgato *χοῖρον*, ubi profert iſte auctor dictum Socratis ſimile illis iambis, quos teſte Diogene Laërtio *συνεχὲς ἀνεφθέγγετο*

Τὰ δ' ἀργυρώματ' ἐστὶν ἤτε πορφύρα
Εἰς τοὺς τραγῳδοὺς χρήσιμ', οὐκ εἰς τὸν βίον.

Ad quæ tacentibus aliis ſcribit Menagius [Cuius ſint iſti Iambi, dicat alius] Abſurda negligentia, quum diu iam dixerit Stobæus ſerm. 222. eſſe ex Philemonis *Βουτηκύνῳ* p. 736. in laudatione agri et eius culturæ, niſi quod illic dicit elegantius *εὔθετα*, non *χρήσιμα*. Sed ut dixi, obtinet Holſteniana coniect[illegible] [illegible]miam hinc confirmationem. Non tamen in e[illegible] oportet temere. Nam licet ſimile ſit, quod ten[illegible] Herodiani libro 3. Tanaq. Faber, ſicut prodit [illegible] epiſtola ad Patrem meum ſcripta, quæ eſt in prima iſta collectione num. 76. *ὡς χοίροις αὐτοῦ μᾶλλον ἁρμόζειν τὸν βίον ἢ φάλαγξιν*, quæ deridet quidem etiam, ſed riſu Sardonio et ipſius negligentiam aperienti, iocatus rem egregie comparatam *porcos et inſtructam aciem*, quaſi non paulo poſt in parte ſecunda epiſt. 63. ſcripſiſſet *reges et exercituum ductores aſinarii videantur*, de qua comparatione mentem quoque ſuam patefecit Voſſius ad Melæ librum 2. de Thracia in principio. Et quid in hac parte præſtant *χοῖροι* præ illis, qui vocantur *ὄνοι*? Sed Faber graviſſime errat, ita vertens Herodianum: *Quis vero delicatum vivendi genus, quo utitur ille exercitus, non novit? Tale Hercule est, ut porcis magis, quam inſtructo exercitui, conveniat.* Atqui non loquitur illic de vita exercitus, ſed de vita ipſius Albini: ea talis eſt, ut conveniat bene porcis, non phalangibus. Sincerus igitur ille locus eſt ſi quiſquam.

108, 3. *Διονύσου τοὔνομα καὶ τὴν θυσίην.*] Signantior loquutio in MS. *Διονύσου τό τε οὔνομα καί.*

108, 7. *Μελάμπους ἐστὶ ὁ κατηγησάμενος.*] Sic enim Stephani libris convenit ac Mediceo in hoc verbum, non *ἀπηγησάμενος*, quod vulgo obtinet: qui etiam mavult communi modo *ποιέουσι τὰ ποιέουσι*, non *ποιεῦσι τὰ ποιεῦσι.*

108, 16. *Ὁμότροπα γὰρ ἦν.*] Auctior MS. *ὁμότροπα γὰρ ἂν ἦν.* Tum quoque *ἐσαγμένα*, non ut vulgo, *ἐσηγμένα*, non *ἐσηγημένα*, quod in oram coniecit Stephanus.

108, 28. *Ὅτι γὰρ δὴ μὴ Ποσειδέωνος —— καὶ τῶν ἄλλων.*] Locus adhuc nihilominus quam ulla parte ſaltem explanatus. Nam ne de Vallæ interpretatione loquar, quæ palam et temere detruncata eſt; quid, oro, ſententiæ aut ſaporis eſt in illa ſive Henr. Stephani ſive Iungermanni? *Nam præterquam Neptuni &c. Nereidum et aliorum deorum nomina Ægyptii ſemper olim in ſua regione habuerunt.* Quid enim illud tandem erit, quod habuerunt Ægyptii? anne nomina *Ἥρης, Ἱστίης, Θέμιος*? Sic videntur velle interpretes. At ea ſunt pura puta Græcorum, Ægyptiis non audita, niſi quum ſimul Græcam linguam audiverunt. Cur vero iſta magis quam *Ποσειδέωνος καὶ Διοσκούρων*? quod rurſum dicunt interpretes, qui iſtas *Neptuni et Dioſcurorum* appellationes interponunt verbis Herodoti affirmantis Ægyptios eiurare agnitionem iſtorum vocabulorum. Profecto non poſſunt divelli, aut ſeparato ſenſu accipi ſeptem iſta vocabula, quum ſint plane ſincera omnia Græca, nihil Ægyptium. Tantum ineptiæ una vocula tribus conſtans literis conciliare poteſt. Legendum: *ὅτι γὰρ δὴ μὴ Ποσειδέωνος καὶ Διοσκούρων —— καὶ Ἥρης καὶ Ἱστίης καὶ Θέμιος καὶ Χαρίτων καὶ Νηρηΐδων, τῶν ἄλλων θεῶν Αἰγυπτίοισι αἰεί κοτε τὰ οὐνόματά ἐστι ἐν τῇ χώρῃ.* Vertendumque: *Nam præterquam Neptuni et Caſtorum —— et Iunonis et Veſtæ et Themidis et Charitum et Nereïdum* (ſc. appellationes) *reliquorum Deorum nomina Ægyptii ſemper olim habuerunt.* Quod quum res ipſa probet, tum qui ſint hi reliqui Dii, ipſe ſe explicans Herodotus refert non tantum mox cap. 59., ubi illis cognitas cultasque ſcribit *Ἄρτεμιν, Δημήτερα, Ἀθηναίην, Ἥλιον, Λητὼ, Ἄρεα*, ſed etiam cap. 83., ubi ait in Ægypto eſſe *μαντήϊα Ἡρακλέος, Ἀπόλλωνος, Ἀθηναίης, Ἀρτέμιδος, Ἄρεος, Διὸς, Λητοῦς.* Quæ quum ignoretur quando ſint condita, colligendum eſt ab vetere origine illic fuiſſe. Sed et ſequentia male diſtinguuntur, male intelliguntur, quum ſint ea ſic accipienda: *Τῶν δὲ οὔ φασι θεῶν γινώσκειν τὰ οὐνόματα, οὗτοι δέ μοι δοκέουσι ὑπὸ* &c. *Quorum vero Deorum negant ſe noſcere nomina, illi mihi videntur ſic ab Pelaſgis nominati, præter Neptunum.* Debes hanc veriſſimam de prima Deorum memoria reſtitutionem optimæ membranæ Mediceæ.

108, 37. *Οὐδαμὰ γάρ.*] Hoc adverbium tumultuoſe hic præmittitur, quum licet tolerari poſſit, deplorandum tamen ſit tot egregios lectores caruiſſe notitia concinnitatis Herodoteæ, quam ſervavit unicus ille co-

codex Florentiæ, exhibens οὐδαμοὶ γὰρ, quod debuerat noviſſe Portus adeo in hac voce ſedulus.

108, 47. Ἀθηναίοισι γὰρ δὴ τηνικαῦτα.] MS. Ἀθηναίοισι γὰρ ἤδη τηνικαῦτα, quod multo acrius.

109, 2. Ἐπιτελέουσι λαβόντες παρὰ Πελ.] Hic quoque MS, ut antea et poſtea παραλαβόντες παρὰ Πελ. tanquam in eo prætulerint compoſitum.

109, 3. Οἶδε τὰ λέγω.] MS. τὸ λέγω. Quod ipſum totidem et his ipſis literis occurrit iterum 4, 32. Hunc vero locum citat quoque Raph. Fabrettus ad Columnam Traiani cap. 3. pag. 77., non ut Græca inſpiceret, nedum ea ornaret, (hæc enim extra illum et
874 valde procul erant) ſed ut Vallæ verſionem deſcriberet, et quidem ut plerumque ſolet, perquam vitioſe. Ibi enim legas *quisquis Cabirorum ſacra imitatur*; addit *novit a Pelasgis eſſe ſumpta*. Atqui tale nihil in Græcis Herodoti, nec ibi quisquam dicitur talia noviſſe. Et hic tantus heros ſuſtinuit nihilominus ſcribere pag. 81. Herodotum lib. 2. c. 51. eosdem Cabiros cum Samothracibus confundere: tale quid vitioſum in Herodoti hoc loco nullus video.

109, 4. Οὕτω τοί περ.] Denuo præclarus ille MS. οἵπερ. Quod pertinet ad 1, 24.

109, 11. Ἔθυον δὲ καὶ πάντα πρότερον.] Ab MS. ignoratur vocula καὶ, nec video quid profuerit.

109, 17. Ἔπειτα δὲ χρόνου.] Hic locus vitioſius iam indicatus est ſupra. Nam MS. habet ἐπεί τε δὲ χρόνου. Sic continue ſuevit Herodotus agere, ut cap. 134. Ἐπεί τε γὰρ πολλάκις κηρυσσόντων τῶν Δελφῶν 3, 25. Vide Porti Lexicon in Ἐπεί τε. Mox et διεξελθόντος pro διελθόντος. Sicut etiam ἀπικόμενα clare ibi legitur, non ἀπιγμένα, non ἀπηγμένα.

109, 22. Νενόμισται.] Eluſit me copia ſcribendorum. Neque enim aut verbum istud relinqui decebat in contextu, aut ego ceſſare ab ſtigmate in id coniiciendo, quum liquide notaverim ex MS. νενόμισται, quod est convenientiſſimum.

109, 24. Ἐπεὶ ὦν ἐχρηστηριάζοντο ἐν τῇ Δωδώνῃ οἱ Πελασγοί.] Hunc locum voluit quoque oſtendere ſe legiſſe Spanhemius, unde ſcripſit in notis ad Callimachum pag. 496. [Immo unde *Pelasgi Dodonei*, qui Theſſali olim, ut notum, aut ab iis orti, hic a Callimacho dicuntur, et a quibus nempe fundatum primo *Dodonæum oraculum tradiderunt veteres, Herodotus* lib. 2, cap. 52.] *Quæ verba cum commoverint ad tale* quid ſtatuendum, ego nullus video, neque in hoc capite quidquam de Pelasgis fundatoribus illius oraculi. Pelasgi hic oſtenduntur primo nonniſi Deos coluiſſe ſine diſtinctis nominibus, quæ deinde ad ipſos ex Ægypto venerunt, neque temere putarunt recipienda, ſed ab oraculo isto voluerunt edoceri, an id ipſis liceret. Mox in MS. Mediceo etiam exſtat, quod in ſuis vidit Stephanus, ἐξεδέξαντο, non ἐδέξαντο.

109, 29. Ὅθεν δὲ ἐγένετο &c.] Sic quidem credant alii recte ſcripſiſſe Herodotum et gaudeant; nos deludi ſedulo eos credimus, quum auctor ſcripſerit ἔνθεν, teſte exemplari Mediceo. Hoc ſuum ipſe vindicat, ut cap. 142. Καὶ ἔνθεν νῦν ἀντέλλει, ἐνθαῦτα δὶς καταβῆναι. Et cap. 177. Ὁ μὲν ἔνθεν, ὁ δὲ ἔνθεν τοῦ μεγάρου 4, 38. Ἔνθεν μὲν ἡ αὐτὴ ἡ ἑτέρη ἀρξαμένη &c. Et ſæpe alibi. Mox autem denſavi illa εἴτε ἀεὶ ἦσαν, ubi erudite MS. immittit voculam δὲ, ut in utraque periodo adhibeatur.

109, 32. Μέχρι οὗ πρώην τε καὶ χθές.] Genus loquendi eruditis Græcis uſitatiſſimum, et quod iam Caſaubonus ad Strabonem attendens ex Græcis et Hebræis illuſtrare conatur pag. 3. lib. 1. Sed ubi obſervat modo ſic, modo τοιῦνγε κἀχθές, modo χθὲς καὶ τήμερον prolatum fuiſſe. Idque obiter denuo tangit ad dictos ab Perſio ſat. 3. *heſternos Quirites*. Certe non aliud est, quod exiit ex ore Servatoris apud Lucam 13, 32. Ἰάσεις ἐπιτελῶ σήμερον καὶ αὔριον. Et Paulus ad Hebræos 13, 8. Χθὲς καὶ σήμερον. Habent et multi, ut Fagius ad Geneſin 31, 2. Grotius ad Exodum 4, 10. Interim id ipſum, quod in Herodoto legendum hoc loco dederunt, exſtat apud Diodorum Siculum lib. 2. cap. 5., et Plutarchum in Amatoria, ubi ſine copula editur χθὲς πρώην, ſed Rhodomannus in Indice appoſuit. item apud Lucianum in Hermotimo et in Saltatione. Sic nempe Herodoto cum his convenit. Sed noli credere ab ipſo Herodoto etiam id proveniſſe. Ille enim ſcripſit μέχρι οὗ πρίν τε καὶ χθές. Sic habet membrana emendatiſſima, ut nulla ſit in eo dubitandi cauſa. Licuit enim et ſequentibus eligere istam formulam, et perinde Herodoto licuit aliter loqui, ut Græcæ vetuſtatis amans ſuſpicere debeat hoc πρίν, tanquam quod deerat notitiæ ſermonis Græci, quum Herodotus dicat πρὶν καὶ χθές· ſicut notante Stephano, pro isto vocabulo πρώην dixit τρίτην ἡμέραν Xenophon. Sic Herodotus voce πρὶν complecteretur et illam et vicinas.

109, 33. Τετρακοσίοισι ἔτεσι δοκέω μὲν πρεσβυτέρους.] Locus hic est perinſignis, unde fieri nequivit, quin veniret in multorum oculos tam vetuſta et ſimplex confeſſio pervetuſti temporis de Diis Græcis. Hinc Cyrillus διαβόητον ἱστορίαν hanc Herodoti appellans libro 3. contra Iulianum deſcribit hunc locum, ſed quam vitioſe? videas illic δοκέομεν, duabus vocibus in unam correptis, quaſi ita Herodotus loquatur. Videas illic πλείοσιν, εἶπεν, καὶ θεοῖσι, καὶ ἰδέαν αὐτῶν. Sic certe in eo editur, etiam in poſtrema cura, neſcio utrum Cyrilli ipſius licentia, an aliorum. Fieri non poteſt, quin hinc pateat, quam miſere tortus fuerit Herodotus; quid mirum ſi etiam in ſuis exemplaribus id denique contigerit? Quin immo et Athenagoras ad hunc locum curam ſuam contulit in Legatione pag. 16. ubi poſtquam recenſuit priora, mox ita claudit, καὶ οὐ πλέοσι τοὺς καὶ γένη καὶ ὀνόματα δόντας.

109, 39. Ἐμοὶ δοκέειν.] MS. cum ſuavi interpoſitione ἐμοίγε δοκέειν. Hoc ſane mireris oportet. Nam quum in citatione Cyrilli tot ſint corrupta, hanc libri Medicei integritatem iſta eius citatio confirmat.

109, 41. Τὰ δὲ ὕστερον.] Non est cauſa ſic diſcrepandi in terminatione. Ergo recte habet MS. Τὰ δὲ ὕστερα.

109, 43. Χρηστηρίων δὲ πέρι τοῦ τε ἐν Ἕλλησι καὶ τοῦ 875
ἐν Λιβ.] Ita est. In Africa unum modo fuit oraculum: in Græcia et Dodonæum et Delphicum et Abis et alia complura. Sed de nullo iſtorum omnium nunc loquitur Herodotus, verum de uno tantum Dodonæo. Itaque licet hic apprehendere falſarios in ſcribendo, qui corruperunt Herodotum: licet deridere negligentiam eorum, qui legere hæc ita et pro probis habere potuerunt. Quippe non decenter magis quam neceſſarie corrigo ex optimo codice τοῦ τε ἐν Ἕλλησι. Lege Herodotum, et attende, an de ullo alio agat, quam de Dodonæo; immo nec potuit agere, quia tantum vult agere de vetuſtiſſimo, nec agnoſcitur ullum vetuſtius. Sed præterea idem non agnoſcit præpoſitionem, et ſolummodo habet τοῦ τε Ἕλλησι. Fateor, paulo ſupra habuimus ἀρχαιότατον τῶν ἐν Ἕλλησι χρηστηρίων. Sed nec alterum propterea auſim reiicere. Vide quæ notavi ad ſimile genus pag. 41. num. 1.

110, 8. Τὰ δὲ Δωδωναίων.] MS. τάδε δὲ Δωδ. Quomodo niſi ſcribas, parum iſta bene aut potius nullo modo cohærent. Sed hoc leve est præ eo quod ſequitur, ubi ſub nomine Herodoti edunt πελειάδας μ... —— ἀναπταμένας, quomodo nequaquam legitur in optimo MS. ſed ἀναπτομένας, ut hinc iam poſſit diſcere Henr. Stephanus in Theſauro, unde hoc tempus in illo verbo acceperit Ariſtophanes in Avibus circa verſum 1783., et miſere hæret inter iſtud ac ἀναπταμένας, in quod etiam Guietus detorquere voluit Heſychium, in quo habes ἀναπτομένας, etſi interpretetur ἀναπετασθείσας. Hanc vero hiſtoriam ex Herodoto commemorat Servius ad Virgilii Eclogam 9., ubi Virgilio vocante *Chaonias columbas*, notat: *Chaonias autem Epiroticas. Nam in Epiro dicitur nemus fuiſſe, in quo reſponſa dabant columbæ, quod ideo fingitur, quia lingua Theſſala Peliades et columbæ et vaticinatrices vocantur. Herodotus hanc columbam de Ægypto veniſſe ait.*

110, 20. Τῇ δὲ μετ' αὐτήν.] MS. μετὰ ταύτην. Nec multo post exhibui, quod ipſe ille optimus codex ſuppeditabat καὶ οἱ ἄλλοι, pro vulgato καὶ ἄλλοι, omiſſo medio pronomine: modo ex hac varietate non appareat Herodotum dixiſſe ὧλλοι.

110, 31. Ἀμφιπολεῦσαν.] Sic omnes editi; nec male, ab verbo ἀμφιπολέω, ut ſolet inde eloqui ποιεῦσαν. Sed MS. ἀμφιπολεύουσαν, quaſi Herodotus prætuliſſet id deducere ab ἀμφιπολεύω. Nec ſane ratio ulla est, cur, ut δουλεύουσα præcedit, ſic non credatur magis fuiſſe ipſi in animo id poſterius. Innuit et Stephanus in Theſ.

110, 30. Ἔνθα ἀπίκετο.] MS. ἐνθάδ' ἀπίκετο. Id autem non debet verti *hinc proceſſit*, ſed *quo venit*, et, ubi conſedit.

110, 41. Ἀνθρωπίνῃ φωνῇ.] Ita iam olim fuiſſe lectum, ſed in exemplaribus negligenter ſcriptis, patet ex Scholiis Sophoclis ad locum notiſſimum Trachiniis 175., ubi ſic ſcribitur: Ἡρόδοτος δὲ ἐν δευτέρῳ φησί· Πελειάδες δέ μοι δοκέουσι κεκλῆσθαι πρὸς Δωδωναίων αἱ γυναῖκες, διότι βάρβαροι οὖσαι ἐδόκεον ὁμοίως ὄρνισι φθέγγεσθαι· μετὰ δὲ χρόνον δοκοῦσιν ἀνθρωπίνῃ φωνῇ φθέγξασθαι, ἐπείπερ ἐκ Θηβῶν Αἰγυπτίων ἦσαν. Sed puriorem et a vulgo remotiorem fuiſſe Herodotum probat omnium codicum vetuſtorum puriſſimus, exhibendo ἀνθρωπηΐῃ et hic et ſtatim πελειάς γε ἀνθρωπηΐῃ. Sane hoc ipſum adiectivum, quod reſtituo, ſolum agnoſcitur ab Porti

Lexico, ut mirer, quomodo id obrepſerit in hunc locum. Cap. 148. Μέζονα ἀνθρωπηΐων ἔργων 3, 65. Ἐν τῇ ἀνθρωπηΐῃ φύσει. Ut idcirco dubitare nequeam, quin et in capite 55., ubi leguntur iſta, ἐξομένην δέ μιν ἐπὶ φηγὸν αὐδάξασθαι φωνῇ ἀνθρωπηΐῃ, pro ultimo hoc vocabulo illic exſtet ἀνθρωπηΐῃ, ſed quod, ut ſolet fieri, oculos meos fugerit, et ideo reliqui.

111, 1. Τῶν ἱρῶν ἡ μαντική.] Vertunt; *Estque divinandi in templis ratio.* Id probent oportet, qui primi affirmare auſi ſunt: non enim Herodotum ei fidei auctorem eſſe reor. Id quod vel inde poterat cognoſci, quod nullus hic divinationi in templis locus; ſive per illam interpretis divinationem in templis intelligas arctiore notione eam, quæ incubatio Latinis dici ſolet, quæ nec Thebis nec Dodone obtinuiſſe uſpiam legitur: ſive ampliore quamcunque, quia Dodone non conveniunt auctores oracula in templo edita fuiſſe. Fagus enim dicitur a multis edidiſſe murmur, unde τὰ ἐκ δρυὸς μαντεύματα appellata. At fagus iſta templi ædificio comprehenſa non fuit, utique prima forma et ſimplici inopia, vel ipſo Herodoto iudice, qui dicit ἱδρύσασθαι ὑπὸ φηγῷ πεφυκυίῃ Διὸς ἱρόν. Sed et ſi tale quid auctor voluit, an non et potuit et propius fidem eſt voluiſſe quoque ſcribere ἐν τοῖσι ἱροῖσι? Quid igitur? nempe diſſertare multa licet, ſed qua ratione verum nunquam detegeretur, quod idcirco accipiendum eſt ab una membrana Medicea, quæ habet τῶν ἱρέων ἡ μαντική. Hæc una litera denuo adiecta omnes hos ſcrupulos molliet. Non enim agit ultra Herodotus de Thebis ac Dodone; ſed amplificat Ægyptiorum alia inventa in ſacris, ex quibus unum fuit τῶν ἱρέων ἡ μαντική, hoc eſt, vaticinatio ſacerdotum, quod ſacerdotes ſciant ex certo murmure vel ſono audito vel viſu viſo vel quo alio voluntatem divinam coniectura aſſequi et conſulentibus edere. Quod quidem primitus Dodone etiam factum nonnulli teſtantur. Euſtathius ad Od. ξ. Οἱ δὲ τὸ παλαιὸν μὲν ἄνδρας προφητεύειν φασίν. Sed hoc ab illo in vagum proiicitur.

876 111, 2. Πανηγύριας δέ.] MS. hoc loco πανηγύρεις, infra autem πανηγύριας, ut voluerit variare. Cæterum quum ſic iunxerit Herodotus tria vocabula ex cerimoniis Græcorum petita, in eis duo priora ſæpe occurrunt in Græcis libris, ideoque ſunt notiſſima; poſteriora quæ intelligat per προσαγωγάς, non ita liquet, præſertim quum Valla interpretans *conciliabula* irritaverit Henr. Stephanum, ut reiecto eo intelligeret *collocutiones cum Diis per ſequeſtrem et interpretem*, ſatis denſa explicatione, ut ne illos προσαγωγέας hinc abigeret ſæpe et nimis inſpectos ab viris doctis, quum interim nihil tale in Theſaurum retulerit, et doctrina etiam Porti hic ita conſtiterit, ut in Lexico nec hiſcere ſuſtinuerit. Nec ſcio deinde quidquam in eo vocabulo tentatum eſſe, donec Iohannes Fronto in Diſſertatione de cultu ſanctorum citans hunc locum interpretaretur *cœtus et proceſſiones et ſupplicationes*, ex quibus duo priora relinquo ipſi, in ipſis Græcis multo clariora præ iſtis Latinis. Tertium eſt notabile et longe arceſſitum. Certe enim et duobus primis intermixta intelligitur ſupplicatio, et quum nulla pars divini cultus ſine ea poteſt recte peragi, non videtur recte tertia ſpecies ſic exprimi. Poſt iſtum quæ prolata ſunt, nimia macie intereunt, ut rationem illorum ducere ne liceat quidem. Unde quum aut nihil aut perperam viderem in eo actum eſſe, ſimpliciter indolem vocis Græcæ declaratam in verſione videre malui, ut inde unuſquiſque ex ſuo ſenſu intelligeret. Proximæ enim iſti vocabulo ſunt Latinæ *adductiones* vel *oblationes*, ut 3, 24. θυσίας οἱ προσάγοντες. Sed inprimis huc pertinent Scholia Ariſtophanis ad Aves vers. 854. ubi iſte ſcriptor iactat Συμπαραινέσας ἔχω προσόδια μεγάλα σεμνὰ προσιέναι θεοῖς, quæ ab illis explicantur. Οὕτω ἔλεγον τὰς προσαγομένας τοῖς θεοῖς θυσίας, καὶ προσόδια τὰ εἰς πανηγύρεις τῶν θεῶν ποιήματα, fere quaſi illa comparata eſſent ex hoc loco, cuius tria vocabula cernimus quoque illic in unum convenire, etſi προσαγωγάς mutatas. Hinc delatum eſt id verbum quoque ad Chriſtianos, quorum ſunt illa. Μὴ ἐξὸν ἔσω προσάγεσθαί τι ἕτερον πρὸς τὸ θυσιαστήριον: et Καὶ γὰρ ἡ παρ' ἡμῶν ἐπιτελουμένη τοῦ σώματος τοῦ Κυρίου τελετὴ οὐ θυσιῶν ἐστι διαφόρων προσαγωγή, ἀλλὰ τῆς ἅπαξ προσενηνεγμένης θυσίας ἀνάμνησις.

111, 20. Ποιεῦσι τάδε.] MS. τοιάδε. Utroque loco. Sed mox mutat verbum ſcribendo ποιεῦσι τά περ εἴρηκα, non ποιεῦσι; item poſtea ὁρτάζουσι, non ἑορτάζουσι.

111, 42. Τύπτονται γὰρ δή.] MS. τύπτονται μὲν γὰρ δή.

111, 44. Τῷ δὲ τύπτονται, οὔ μοι ὅσιόν ἐστι λέγειν.] Ut ſuperſtitio univerſa eſt abſurda, ſic fere efferri quoque ultra modum patitur ſe doctiſſimus ſcriptor. Ita enim quum ſcribit, ſi pergas in legendo et attendas de Caribus dici eos frontes ſecare machæris, videri queat nunc de Ægyptiis quoque aliquid tradere pertinens ad flagellum quo verberantur, ut ſic repetat filum, quod abrupit in fine cap. 40. Et niſi fallor, id credidit interpres Valla, unde Latine reddit *quo autem verberentur*, ut paulo ante etiam *verberantur enim*. Et in talem intellectum iam olim diſſeruit Geſnerus ad Athenagoram, cuius verba habemus in Bibliotheca Patrum pag. 33., ubi ſic edunt, ac ſi Athenagoras citaviſſet τὸν δὲ τύπτονται τρόπον. Ad hæc ille Conradus ita notavit [Herodoti codex noſter habet τῷ δὲ τύπτονται, οὔ μοι ὅσιόν ἐστι λέγειν. Suſpicetur aliquis rem turpem et obſcœnam, quam aures honeſtæ vix etiam in profanis rebus nominandam audire ſuſtineant. Quum Typhon inventum Oſiridis cadaver in partes XIV. diviſum disiecisſet, Iſis perquirendo ſingulas reperit, præter pudendam, quæ in fluvium proiecta mox a phagro et oxyryncho piſcibus devorata fuerat. Illius igitur loco ad eius ſimilitudinem factum τὸν φαλλὸν conſecravit, cui etiam nunc diem feſtum Ægyptii celebrant. Hæc Plutarchus. Hoc etiam phallo percuti ſolitos in ſacris illis exſecrandis Ægyptios probabile eſt.] Sed ſcire oportet aliam quoque vim eſſe in hac loquutione τῷ δὲ τύπτονται, nempe *cui numini verberantur*, vel in cuius numinis honorem, aut factorum memoriam, prout talis dativus ſic iunctus verbo, a quo faſtiditur ille caſus, exſtat lib. 4. cap. 34. Τῇσι δὲ παρθένοισι ταύτῃσι κείρονται καὶ αἱ κόραι καὶ οἱ παῖδες τῶν Δηλίων. Sic Seneca in Hercule Fur. 301. *Tibi muta fide longas Eleuſin tacita iactabit faces.* Troad. 117. *Tibi noſtra ferit dextra lacertos*, nempe Priamo. Ita dicebatur πηλοῦσθαι τῷ θεῷ, de quo agit Caſaubonus ad Perſium pag. 201. Quod etſi forſan vel utrumque vel alterutrum perinde ſententia ac vox Græca patiatur, nova tamen hic oritur moleſtia, quod difficulter decernas, utrum active, an paſſive verbum intelligi oporteat. Etenim Herodotus verbum τύπτεσθαι utroque modo et intellectu ſolet uſurpare. Nam in activo ſenſu exſtat clare cap. 42. Ταῦτα δὲ ποιήσαντες τύπτονται οἱ περὶ τὸ ἱρὸν ἅπαντες τὸν κριόν. Cap. 132. Ἐπεὰν τύπτωνται οἱ Αἰγύπτιοι τὸν οὐκ ὀνομαζόμενον θεὸν ὑπ' ἐμεῦ ἐπὶ τοιούτῳ πρήγματι &c. Quum 4, 70. dicat τύψαντες ὑπέατι σμικρὸν τοῦ σώματος 2, 70. Ταύτην τύπτει. Certe enim accuſativus appoſitus, quod dixi flagitat; qui ubi omiſſus eſt, videtur id verbum in medio et ancipiti pendere, prout vides fieri in exponendis verbis cap. 40. Κτεομένων δὲ τῶν ἱρῶν τύπτονται πάντες· ἐπεὰν δὲ ἀποτύψωνται, δαῖτα προτιθέαται. Interpretatur ibi, certe voluit Valla, *omnes verberantur. Poſteaquam vapulaverunt.* Stephanus vero, *Omnes ſe ipſos verberant. Poſteaquam autem verberare deſierunt*, qui plane vult ſubintelligi ἑωυτούς: cuius tamen accuſativi re- 877
formatio ab Stephano videtur petita ex verſione Vallæ 2, 85. Αὗται ἀνὰ τὴν πόλιν στροφώμεναι τύπτονται, et mox, ἑτέρωθεν δὲ οἱ ἄνδρες τύπτονται, *ſe plangunt, ſe verberant.* At cur non ex Ovidii libro 8. Met.? *ſciſſaque capillos Planguntur matres Calydonides Eueninæ.* Qualecunque id eſt, certe morem firmum perpetuumque Herodoti transgreditur; et omnino potius erit, ut quemadmodum verba capitis 42. docent Ægyptios exenteratum arietem, et quibuſdam partibus truncatum in ſacris Thebani Iovis et Herculis verberare, propter expreſſum quartum caſum et adnexum; ita in his ſacris Iſiacis omiſſo illo etiam non verberent aliquid, ſed ipſi ab ſe verberentur. Neque enim omiſſionem illam quarti caſus negligere nobis licet. et quum hæc iungi debeant cum fine cap. 40., prout ibi poſitum ſimpliciter τύπτονται accipimus paſſive, idem in hoc loco facere oportet. Sic et lib. 6. cap. 138. Εἴ τι τύπτοιτό τις αὐτέων ὑπ' ἐκείνων τινός. Sed quid ita diſputamus? Nempe deductus fuit Geſnerus ab vulgati generis codice, ut cum aliis decreverit ſcribere τῷ δέ, quum Athenagoras viderit ac ſervaverit veram lectionem τὸν δέ, ſed quem corruperunt alii addenda voce τρόπον, quæ præter fidem ab nugatore addita eſt. Id docet egregie veterrima illa membrana Medicea nihil aliud agnoſcens quam τὸν δὲ τύπτονται. Quid enim hic cauſæ eſt, ut credamus auctorem notare voluiſſe in flagello aliquid cerimoniæ ſitum fuiſſe? An non potius quum tacite id ab eo prætermiſſum fuerit in ſacro Iovis Thebani et Herculis; ita in hoc etiam non fuiſſe cauſam dicimus, ut tam ſolenniter id animadverteret? Immo ſecurius ex mea opinione erit, ut nec illic, ita nec hic de flagello quidquam annotatum fuiſſe ſtatuere et ad hanc rem ipſa manu ut in planctu uſos fuiſſe; vice autem verſa ut illic arietem ſacrum cæſum fuiſſe docuit, ita nunc quoque voluiſſe dicere, quem reſpicerent illa verbera, et cuius Dei aut Deæ factorum notitia commemoraretur, ut ſolebant ſacra illa; ſed prohibitum δεισιδαιμονίᾳ maluiſſe declarare

rare

rare ſe ſcire quidem quem verberarent, ſed fas velle, ut ſilentio pio et iuſſo abſconderetur. Hinc præcipuas cenſeo gratias agendas vel vetuſtati vel fidei codicis Medicei, exhibentis id quod dixi, *quem autem verberentur.* Habet nempe id ſermo Græcus, ut verba in communi uſu more ſolito uſurpata, ſi ad ſacra aut ſolennitatem peculiarem transferantur, ubi ſunt multa inſolita, debeant ad inſolita iſta exprimenda pati aliquid alias non ferendum. Tale eſt, quod habet Lucas in Euangelio 8, 52. Ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. Quid vulgo ea verba notent, et quomodo aliter ibi ſumantur, novimus. Eodem vergit Maccab. I, 70. Ἐκόψαντο αὐτὸν κοπετὸν μέγαν, *planxerunt ſuper eum*, ut κόψονται ἐπ᾽ αὐτὸν Apocalyps. 1, 7.

112, 1. Ἐπεὰν συλλεχθέωσι τῇσι θυσίῃσι ἐν τῇ νυκτί.] MS. ἐπεὰν συλλεχθέωσι τῇσι θυσίῃσι ἐν τινι νυκτί. Sic cap. 68. Ἐσμιθέωσι. Hæc duo omiſit Portus, quum in Lexico norat Eſt ἐμιλέουσιν, ubi habet ἐμμελέωσι, ἐπεαμελέωσι, αἰρεθέωσι &c. Deinde quaſi innueret, licet forſan eſſet anniverſarium, non tamen eſſe ſtatum et legitimum, ſed fuiſſe in poteſtate regis aut ſacerdotum ſtatuere et eligere tempus.

112, 3. Ἐμβάφια ἔμπλεα ἁλὸς καὶ ἐλαίου.] Hæc illuſtravit Salmaſius in Plinianis p. 375.

112, 4. Ἐπιπολῆς ἔπεστι αὐτὸ τὸ ἐλλύχνιον.] Non eſt credibile ita ab Aldo et primis editoribus intellectum fuiſſe hunc locum, prout vertit Valla *cum multo lychno*, unde recte Stephanus annotavit corrigens *Quibus ſuperſtans incumbit ipſum ellychnium.* Satis durum iſtud *ſuperſtare*, ac potius dixiſſet *ſupernans.* Itaque et Cl. Grævius ad Luciani Solœciſtam hunc locum et alterum ex libro 1. elegit ad proprietatem Græci uſus in voce ἐπιπολῆς monſtrandam: cur ita, neſcio, quum Porti Lexicon abundet exemplis, ac Latine reddidit *ſuperne ineſt ipſum ellychnium.*

112, 13. Ἐς δὲ Ἡλίου τε πόλιν.] Admodum caute interpoſita hæc copulativa et nimis. Nec enim ob vocem Ἡλίου additur, ſed Ἡλιούπολιν, ut magis deberet ſequi ultimam partem. Verum recte omittitur ab MS. ἐς δὲ Ἡλίου πόλιν, ut ſcripſerunt Græci hanc urbem.

112, 15. Ποιεῦντες οὔτ᾽ ἂν δὲ γίνεται.] MS. ποιεῦσι οὔτ᾽ ἂν δὴ γίνεται.

112, 18. Ἐκ ξύλου κορύνας ἔχοντες.] Hoc modo etiam loquitur alibi, ut 1, 194. Ἐκ ξύλου ποιεῦνται τὰ πλοῖα 2, 71. Ξυστὰ ποιεῦνται ἐξ αὐτοῦ. Etiam Caſaubonus ad Strabonem pag. 89. lib. 4. notavit ſcriptos habere γεφύρας τὰς μὲν ἐκ ξύλων πεποιημένας, τὰς δὲ ἐκ λίθων, ubi in libris impreſſis omittebatur præpoſitio. Attamen præpoſitio ab MS. in hoc loco ignoratur. Et ſane ita ſæpius, ut 1, 59. ξύλων γὰρ κορύνας ἔχοντες εἵποντό οἱ ὄπισθεν in hiſtoria Piſiſtrati. 2, 125. Μηχανῇσι ξύλων βραχέων πεποιημένῃσι 5, 82. Κότερα χαλκοῦ ποιέωνται τὰ ἀγάλματα, ἢ λίθου. ἡ δὲ Πυθίη οὐδέτερα τούτων ἔα, ἀλλὰ ξύλου ἡμέρης ἐλαίης. Denique 7, 65. Ἀπὸ ξύλου πεποιημένα εἵματα.

112, 48. Μίσγονται ἐν ἱροῖσι.] Annotaverunt hanc Herodoti in iſta parte differentiam, tum ad infamiam Commodi Iſ. Caſaubonus ad Lampridium pag. 98., tum Chriſt. Ad. Rupertus ad Valerii Maximi librum 8. cap. 15. Sed cauſa univerſa conſiſtit in ſpectatione fabuloſæ narrationis de Hippomene et Atalanta, quam habet Ovidius in fine libri decimi Metamorphoſeon. Verba Procli ſunt ad Heſiodi Ἔργα. Ἀλλὰ καὶ εἰκόνας ἀγαθῶν τινες σέβονται, καὶ ὑπ᾽ αὐταῖς ἐκοῦσί τινα
878 πονηρὰν πρᾶξιν πρᾶξαι, ὡς ἡ μὴ προσιεμένη τὸν ἐραστὴν ἑταίρα δρᾶσαί τι ἄσχημον ὑπὸ τῇ Ξενοκράτους εἰκόνι τοῦ σώφρονος. πολλῷ μᾶλλον ἐπὶ θεῶν τοῦτο χρὴ ποιεῖν.

112, 37. Ἐλθεῖν ἐξανδρωμένον.] In MS. hæc utraque vox mihi non occurrebat, niſi tantum in margine, ubi nuperus calamus eas adſcripſerat. Certe ſi placet verbum ἐλθεῖν retinere, utique altero participio poſſim carere.

113, 4. Ἐν τοῖς τεμένεσι.] Sic enim legit codex optimus, ubi vulgo habetur τεμένεσι. Portus quidem aliqua collegit de iſta terminatione dativi εσι, ſed nihil ad hoc genus. Nos interim ſequimur ac probamus fidem veterrimi exemplaris. Sicut etiam deinde expreſſimus, quod iam Stephanus quoque in ſuis repererat τοιαῦτα ἐπιλέγοντες ποιεῦσι, quum ederent τοιαῦτα ποιεῦντες ἐπιλέγουσι, et τῶν δὲ εἵνεκεν, non εἵνεκα.

113, 15. Ἀναγκαίῃ καταλαμβανόμενος.] MS. ἀνάγκῃ. ut ſtatim τελευτᾷν ἀνάγκῃ.

113, 31. Ἀποτίνειν ζημίην.] Herodotus varietatem mire ſectatur, quod ſcimus: veruntamen fieri non poteſt, ut approbetur in Græciſmo hic infinitivus; utique nimium diſtat ab finali ἀνάγκῃ: ut prorſus legendum ſit, prout eſt in MS. ἀποτίνει.

113, 33. Πολλῶν δὲ ἐόντων.] Lege ex MS. δὲ ἐόντων. Qui potuit hoc Ionicum tamdiu latere?

113, 43. Φιλότεκνον γάρ.] Inepte Valla voluit iungere, quod iunctim poni poterat et debebat, ſi tamen Herodotus voluiſſet; quippe qui id noluit. Ideo hunc ordinem ſermoni tribuit; qui etſi confuſus Vallæ et aliis, quaſi hæc parentheſis debuiſſet ſequi vocem ἐπιθυμέουσαι, tamen ſæpe occurrit. Quinetiam modo ſuccurrit vexationi huic MS. exhibens φιλότεκνον δὲ. Hæc particula magnopere mitigat tarditatis, quæ videri poterat inconvenientiam. Neque per iſta vult auctor utique cauſam reddere, ut voluit Valla, quam declarare iſta occaſione indolem beſtiæ. Sic cap. 84. interponit πάντα δ᾽ ἰητρῶν ἐστι πλέα, et reddit Valla, *Itaque omnia referta ſunt medicis*, quod Herodotus in animo non habuit. Paulo ante conſentiebat cum Stephani lectione in ſcriptis libris inventa codex optimus in ἀκέονται, non πατέονται.

113, 45. Τοὺς αἰλούρους.] MS. hoc loco exhibet clare αἰελούρους et ſic ſemper inferius etiam clare; quod addo, quoniam in ſuperioribus ſimiliter ſcriba primus fecerat, ſed neſcio quis vocalem iſtam eraſerat, haud dubie exiſtimans pro diverſa lectione eam appoſitam, ut ſolet ſæpius αι et ε commiſceri, quod in hac voce non videtur cogitandum, quamcunque ei etymologiam concinnaverit Salmaſius in Plinianis. Cæterum quæ hic tam perſpicue commemorat Herodotus, non potuit ſibi conciliare notiſſimus ille Oudanius Romanæ potentiæ index in quarto colloquio pag. 179. ita interpretans vernaculo ſermone, postquam in anteceſſum ita deploraviſſet [Hier tegen wyst Herodotus eenige middel aen, dogh die zoo ingewikkelt by hem gevonden word, dat 'er nauwlyks eenig beſcheyd uyt te rapen is, ten zy dusdanig] ubi peſſime intelligit attribuens maſculis, quod Herodotus ſcribit femellarum eſſe; tum duo ſeparata ſpecimina in unum claudens, unde omnis intelligentia debuit periiſſe. Sic igitur vertens ſcribit: *datſe* namentlyk *de katten, na datſe eens geworpen hebben, van de mannetjes afhouden, en zelf de iongen benemen, en dooden, waer over de katten, die zeer begerig na haer iongen, en tot de vermenging zeer verhit zyn alle weer doen om by de katers te geraken, dan bewaren de Egiptenaars de zelven zeer nauw, en leggen in haar buyzen groote vieren aan, daar, dewylze ze als rechts verzuymt hebben, uyt te dooven, de katten eyndelyk van verwoedheyd over en in ſpringen, en alzoo om hals geraken.* Hæc ille. Nec intelligo quemadmodum homo mentis integræ queat eſſe tam vanus, ut ſimpliciſſime et clariſſime ſcripta tam miris imaginationibus et ſomniis infuſcare ſuſtinuerit, falſe omnia intelligens aut miſerrime commiſcens, quæ Herodotus commodiſſimo ordine ſeparavit. His adde imaginem Ægyptiacam αἰελούρου, prout ab illa gente coli potuit, Romæ ſervatam et in Diario Italico publicatam ab D. Montfauc. pag. 226., cui ſimilis eſt illa cum Leonino vultu apud Pignorium in Menſæ Iſiacæ Expoſitione pag. 35., utraque ſedens, ut Oſiridis ſtantis ſimulacrum edidit Al. Donatus in Roma 1, 22.

113, 49. Ἐσάλλονται ἐς τὸ πῦρ.] Sic antea dixit ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὗς. Nunc tamen MS. ἅλλονται, et ſufficit.

Ibidem. Τούτων δὲ γινομένων.] Non ſine locupletiſſimo integritatis ſuæ teſtimonio optimus codex, ταῦτα δὲ γινόμενα. Ut enim procul dubio vulgata ſcriptura eſt librarii Grammatices et παιδικῆς συντάξεως canonibus callentis, ita vera Herodoti, univerſa Græcæ linguæ politura inter doctiſſimos florentiſſimi hominis, ſcriptura eſt, quam ex tam vetuſto libro nunc produco. Quippe ut aliorum, ſic Herodoti quoque eſt illas ipſas terminationes hoc genere pro abſolutis caſibus uſurpare. Sic cap. 48. Περικαλῆ ἀγάλματα νευρόσπαστα, τὰ περιφορέουσι κατὰ κώμας αἱ γυναῖκες, νεῦον τὸ αἰδοῖον, οὐ πολλῷ τεῳ ἔλασσον ἐὸν τοῦ ἄλλου σώματος. Mirari licet neminem veniſſe, qui reſcriberet νεύοντος τοῦ αἰδοίου &c. Rurſus cap. 41. Τοὺς δὲ ἔρσενας κατορύσσουσι, τὸ κέρας τὸ ἕτερον ἢ καὶ ἀμφότερα ὑπερέχοντα. Hic quoque potuit vel ὑπερέχοντας vel τῷ κέρατι τῷ ἑτέρῳ ἢ καὶ ἀμφοτέροισι ὑπερέχουσι. Cap. 134. Ἵνα οἱ δυώδεκα ἔτεα
ἀντὶ ἓξ ἐτέων γένηται, αἱ νύκτες ἡμέραι ποιεύμεναι, ipſe 879
interpres non audet hoc in Latinis retinere, ſed vertit *diebus factis ex noctibus.* Præclare ad hunc modum Acta Martyrum Sincera pag. 147. *Proconſul iuſſit eum adhuc ætate adoleſcentulum tendi in rotis, et ligna in circuitu poſita, vinculis fortiter totum corpus eius fecit conſtringi.* Quod nequivit concoquere eruditiſſimus Ruinartus, unde vel *inter ligna* vel *lignis in c. poſitis* ait videri legendum. Nihil tale.

114, 2. Ἐν ὁτέῃσι δ᾽ ἂν οἰκίῃσι.] At melior MS. ἐν ὁτέοισι δ᾽ ἂν οἰκίοισι. Hoc eſt Herodotium.

114, 10. Ἰχνευταὶ θάπτονται.] Poterat in hac parte

ſine culpa Th. Gale omiſiſſe notam Stephani, qua *canes maſculos ferarum indagatores* explicat, quum hi Ichneutæ non aliud ſint quam ἰχνεύμονες, ut probat Salmaſius in Plinianis pag. 447., quod ut ſues ſemper roſtro quærat et inveſtiget, unde addidi hoc ſubſtantivum. Locum Heſychii et Nicandri memoratum illic Salmaſio adhibuit quoque Valeſius, quaſi apud Salmaſium non legiſſet.

114, 11. Τὰς δὲ ἶβις ἐς Ἑρμέω πόλιν.] Quum has voces perinde ut Stephanus in codicibus ſuis, ipſe in optimo Mediceo legerem, dempſi hanc contumeliam Herodoto, quem vulgo truncant et has eripiunt. Sic autem ſcribit ille codex, non Ἑρμεώπολιν. Idem crede dici de voce παρωίας.

114, 12. Τὰς δὲ ἄρκτους &c.] Fax ingenii Lipſiani et materia certaminis inter eruditos, quam decidit Salmaſius in eiſdem Plinianis pag. 311.

114, 16. Τοὺς χειμεριωτάτους μῆνας.] Superlativum iſtum explicuit idem in citato opere pag. 453.

114, 21. Τῆς τε αἰθρίης.] MS. τῆς αἰθρίης. Quod ſcire Salmaſius nequivit, unde in citando hoc loco duas literas iſtas retinet, explicans τὴν αἰθρίαν eſſe ſubdivum, ut quum in terra moratur, ſub dio agat, *quia noctes frigidæ ſunt, et aqua per noctem tepidior, ideo noctes in flumine degit crocodilus*; item, *quod aqua ſcilicet tepidior per noctem ſit ſubdivali ſereno*. Sic vir ille maximus ex his Herodoti verbis et alteris Ariſtotelis τὰς δὲ νύκτας ἐν τῷ ὕδατι (τὸ πλεῖστον διατρίβει) ἀλεεινότερον γάρ. Igitur ab crocodilo τῆς αἰθρίας vult quæri teporem, qui maior ſit in Nilo per noctem. Quis vel alterutrum ex his credat? An aqua Nili tepidior eſt per noctem, quia tunc ſol inde remotus eſt? Opinarer hanc cauſam eſſe maioris frigoris. Item an crocodilus ac reliqui piſces quærunt teporem? Qua de cauſa? an ut coquant ſe ipſi? Plena ioci. Herodotus teſtatur per diem diſplicere crocodilis aquam, ut nimis tepidam, tepidiorem certe, quam et manſio ſubdivalis et roſcida: hæc tunc gratior et commodior huic animali, quam aqua, quam noctu intrat ut rurſus tunc frigidiorem. Et utique per diem extra aquas eſſe crocodilum docet quoque muſivum opus apud Ath. Kircherum in Latio 4, 4., ubi inter alia vel animalia vel opera, quibus dies deſignatur, etiam crocodilus inſiſtit inſulæ vel inſidians vel eſcam petens ex fruticibus. Interim ignoro quid voluerit Valla *calidiore aqua quam nocturno ſereno et roſcido*. Nihil iſtius *nocturni* eſt in Græcis.

114, 24. Οὐ πολλῷ μέζω.] MS. μέζονα.

114, 43. Ὁ δὲ ὠφελεύμενος.] MS. ὠφελούμενος.

115, 1. Ἐς τὰ ὦτα ἐσθέντες.] Locutio vel frequens huius auctoris, ut 4, 179. Ἐσθέμενον ἐς αὐτὴν (Ἀργὼ) ἄλλην ἑκατόμβην 9, 25. Ἐς ἅμαξαν ἐσθέντες τὸν νεκρὸν &c. 1, 164. Sic et ἔς γε τὰ ἱρὰ ἐσφέρεται. Nunc tamen MS. ἐνθέντες. Habes ſane cap. 73. Τὸν πατέρα ἐς αὐτὸ ἐνθεῖναι 1, 164. Sed et paulo ante MS. habet tantum τρέφουσι pro ἐκτρέφουσι.

115, 2. Ἀμφιδέας.] Vox et olim uſurpata Græciæ, ut ex Hippocrate, Lyſia et Ariſtophane præter hunc Herodotum probant certa documenta; ſic deinde multiplicem curam per omnes fere ætates experta obſervataque Galeno, Polluci, Harpocrationi, Heſychio ac Suidæ, imo etiam Goldaſtino Lexico vocum Herodoti, tantum ut dicerent quædam convenientia locis illorum ſcriptorum vel ad ornandum, vel ad claudendas fores, idque ſequuti ſunt viri docti poſt renatas literas, in quibus vel infauſtiſſimus fuit Henr. Stephanus, dum in Theſauro excidere ſibi paſſus neſcio quomodo iſta verba [apud Herodotum ἀλύσεις catenas; nimirum ubi ait ἀμφιδέας περὶ τοὺς πόδας διδέντες. Solent enim captivorum pedes catenis circumligari, aut etiam numellis includi.] Unde potuit hic illi ſenſus obvenire, ſi Herodotum inſpexiſſet? Utique non agitur hic de captivorum pedibus coërcendis. Etiam non magis huc pertinet participium iſtud, quam præcedens ἐνθέντες, licet Stephano ſimilis ſit Portus in voce διδέντες admovenda, ſed Caſaubonus ad Athenæum lib. 4. cap. 27. iam citatus in notis ad Heſychium omittit ſcribens tamen negligenter ἐνθέντες. In hoc autem loco non Valla tantum agnovit catenas, ut ad Suidam ſcripſit nuper ille, qui miſerrimis modis eum Cantabrigiæ conſpurcavit, ſed fere omnes etiam ipſo agnoſcente ibi Caſaubono, qui fatetur in Lyſiæ loco ſic interpretari poſſe, et hinc etiam in verbis Ariſtophanis: imo addit obſervare antiquos Grammaticos Lyſiam πέδας appellaſſe ἀμφιδέας iſtas catenas ferreas. Iam vero ſi liceret circulos tales intelligere, quos exiſtimat Caſaubonus, cedo quare iſtæ ἀμφιδέαι fuerint inditæ primoribus pedibus, et non etiam poſterio-
880 ribus, qui utique perinde honorati. Crediderim ſane illas ἀμφιδέας, aut circumligaturas, ut vox ſonat, fuiſſe genus ſimile, quod μανιάκας alioqui vocant, iiſque adnexas fuiſſe catenulas, ut ſi feritas forſan naturalis rediret, diſcurrere nequirent impeditis prioribus pedibus, et tamen ornatis: ſicut in nummo, qui præfert *Imp. Divi f. p. p.* ab altero latere eſt crocodilus ἀμφιδέαν talem collo circumdatam gerens, cui innectitur catena, cuius extremitas altera abſconditur cacumine palmæ. Cuius nummi ſenſus videtur coloniam Nemauſenſem hoc impetraſſe, ut Ægyptum duplici victoria, nempe ab Divo Iulio et ab Imp. eius filio, ſubactam celebrare ludis et agonibus liceret, in quibus daretur corona et palmæ et lemniſci, [illegible] incepiſſe tunc, quum anno V. C. 751. crocodili [illegible] in naumachia occiſi, et unus tunc Nemauſum devectus et monſtratus ſuit incolis. Non enim ſatis ſingula deteguntur.

115, 4. Ταριχεύσαντες.] Non maior cauſa eſt ſcribendi hoc participium in aoriſto, quam ſequens verbum θάπτουσι. Recte igitur MS. ταριχεύοντες.

115, 12. Ἢ δ᾽ ὦν ἔμοιγε δοκέει.] MS. ἐμοὶ δοκέει. Dein τούτων δὲ, non τοὺς. Sed et in MS. Mediceo legitur ἐνυδρίες, prout Stephanus invenit in ſuis, non ἐνυδρίδες.

115, 30. Ὥστε αὔου γεν. ξυστὰ ποιέεται.] MS. rectiſſime ποιέεσθαι, quum hæc ipſa ſic etiam exſcripſerit Ariſtoteles, quem citat Salmaſius in Plinianis p. 455., ubi de hoc monſtro agit.

115, 33. Καὶ τῶν ἰχθύων τὸν καλεόμενον λεπιδωτόν.] MS. καὶ πάντων ἰχθύων. Quod ſi noviſſet Valla, propius ad verba auctoris interpretationem ſuam concinnaſſet. Quamvis primo ſane nihil intereſſe appareat *piſcium genus quod vocatur ſquamoſum*, et *ex piſcibus eum qui ſquamoſus vocatur*, præſertim ſi intelligat piſcium genus ſquamoſum multiplex. Sed omnia perperam. Nam ſi genus piſcium quod vocatur ſquamoſum, foret ſacrum, iam fraudarentur menſæ Ægyptiæ nimis magna piſcium copia; nec loquitur Herodotus de genere piſcium. Nunc apparet eximi ab eo ex omnibus piſcibus eum qui proprie illic vocetur ita λεπιδωτὸς κατ᾽ ἐξοχήν. Certe talem fuiſſe docent loca ab Henr. Stephano citata in Theſauro, et forſan hinc Lepidoton urbs Ægypti Ptolemæo. Hæc vox etiamnum exſulat inique loco ſuo depulſa ex Apologia Apuleii pag. 44., quam diligentiſſime Florentiæ inſpexi, quum alia ſint ab Pricæo deprehenſa; ſed reliquorum medelam a ſe non vult exſpectari, cum nonnulla exiſtimet corruptiora, quam ut ullatenus reſtitui poſſint, ut felicioribus ingeniis eruenda deleget. Remittamus talia. Locus autem ſic legendus ex veſtigiis antiquiſſimæ ſcripturæ: Σελάχια, μαλάκια, μαλακόστρακα, χονδράκανθα, δερματόδερμα, καρχαρόδοντα, ἀμφίβια, λεπιδωτά, φολιδωτά, δερμόπτερα, πεζά, νήποδα, μονήρη, συναγελαστικά.

115, 37. Ἐγὼ μέν μιν οὐκ εἶδον, εἰ μὴ ὅσον γραφῇ.] Ingenuitas Herodoti vel laudatiſſima; quam quoties licuit expectare in aliis per ſimiles occaſiones? quod fruſtra plurimum feceris. Non deſunt tamen, qui eadem fuerunt uſi. Ipſe Cicero, quum lib. 1. Divin. cap. 45. ſcripſiſſet auditos eſſe Faunos, tamen libro 3. Nat. Deor. cap. 6. *Fauni vocem equidem nunquam audivi*. Sic quum ita ample de cygni cantu et quidem interdum præſago loquutus fuiſſet Socrates in Platonis Phædone, illuc forſan reſpiciens Ælianus adeo cautam ſubiecit curæ ſuæ commendationem, ut ſcripſerit lib. 1. Ποικιλ. 14. Ἐγὼ δὲ ᾄδοντος κύκνου οὐκ ἤκουσα, ἴσως δὲ οὐδὲ ἄλλος, quod apud Lucianum in ſcripto de Electro confirmant navicularii.

115, 39. Πεντακοσίων.] Conferendus Salmaſius in Plinianis pag. 550.

115, 40. Φοιτᾷ δὲ τότε.] Quum paulo ante præmittatur ἐπιφοιτᾷ, an id ita mutari oportebat? Imo optimus MS. φοιτᾷν.

115, 42. Τὰ μὲν χρυσόκομα τῶν πτερῶν.] Iam dudum pronunciaverat Salmaſius vix credendum dixiſſe Herodotum χρυσόκομα pro χρύσεα, atque ideo legendum χρυσόκοκκα, ut ſit color ex auro et cocco mixtus, quæ vox alioqui apud Græcos non uſurpata ſervetur ab Apuleio de baſilica, *florem habens chryſococcum*, ob caudam, quæ apud auctorem de Phœnice

Porrigitur fulvo diſtincta metallo,
In cuius maculis purpura mixta rubet,

ubi plane χρυσόκοκκον Herodoti expreſſum ſit, rubens purpura auro mixta chryſococcum colorem facit. Quæ ſatis ſpecioſa, tamen noluit apud Petavium ſuum agnoſcere Tanaquillus Faber, ut quaſi nulla forent, et ipſe ſolus ægrota omnia animadverteret ac ſtatim ſanaret, eodem impetu et citans et peragens in citatis iam Epiſtolis ait; [Sane legendum χρυσαυγέα, quæ aurei co-

coloris eſſent] Recte Faber, ſed hactenus, ut rear ita ruſticos circa Salmurium loquuturos fuiſſe; nam Herodotus politior eſt. Etiam ſi Herodotus hoc loco ſcripſiſſet χρυσόχροα, non eſt probabile eam vocem ab ſciolis mutatum iri, non magis quam μελάγχροες 2, 104. Præterea Salmaſiani venerabiles manes ignoſcant, ſi dixero Herodotum non eſſe occupatum in ſola cauda depingenda, ſed generaliter exhibendo τὰ πτερά, ut partim ſint χρυσόχροα, partim ἐρυθρά. Quid? an pennæ ab utroque latere quod habent leviſſimum enatum, et præſertim maxime vergens ad extremum, proprium ad captandam auram, non inſtar comarum conſiderari
881 poteſt? Ego quidem puto non tantum poſſe, ſed etiam debere. Itaque gratiam facio utriusque coniecturæ, et quod tanta vetuſtate commendatum eſt, pro probiſſimo mordicus teneo. Si χρυσῖτις potuit appellari herba χρυσόκομος, quidni pennæ?

115, 43. Περιήγησιν ἐμεωυτοῦ.] Vocem primam docte ſpectat et illuſtrat Salmaſius in Plinianis pag. 97., ubi occaſione Solini, præbentis verbum *circumvehi* in deſcribendo, conſiderat hanc Græcam quaſi formæ circumſcriptionem et voce Lucretiana circumcæſuram, unde περιηγεῖν aſſumſerit notionem verbi ζωγραφεῖν. Sed vide.

115, 49. Ὅσον δυνατός ἐστι φέρειν.] MS. ὅσον τε δυνατὸς εἶναι φέρειν. Perquam polite. Vide ad 17, 47.

116, 5. Ἐγκειμένου δὲ τοῦ πατρός.] Nemo ignorat hanc quoque ſignificationem eſſe huius verbi ἐγκεῖσθαι: ſed rariorem, quum frequentior ſit, quæ habet violentiæ notam, ut ſit urgere et inſtare et premere. Quidquid ſit, de Herodoto elegantiſſimum reor, quod præbet optimus MS. ἐπικειμένου. Deinde item MS. κομίζειν μὲν ἐπ' Αἰγύπτου. Exigit claritudo loquendi, ubi vulgo μὲν omittunt.

116, 9. Οὐδαμᾶ ἀνήκουσε.] MS. οὐδαμῶς.

116, 15. Περὶ τῶν πτερωτῶν ὀφίων.] Vox πτερωτῶν in MS. non legebatur. In quo et ipſo vide an non exemplum ſit diligentiſſimæ librarii curæ in codice iſto Mediceo apparando. Nam quum vulgo fama apud Græcos foret pennatos eiusmodi ſerpentes illic volitare, curioſa Herodoti ſedulitas auctorem quoque illuc direxit, invenitque non tam eſſe pennatos, quam membranula inſtar veſpertilionum inſtructos. Itaque inferius *ubi loquitur de fama et ex ore vulgi*, ait, ἅμα τῷ ἔαρι πτερωτοὺς ὄφις πέτεσθαι, addens vocem πτερωτούς, plane uti narrabatur. At hic loquens ex perſona ſua videtur de induſtria omiſiſſe eam vocem, omnia ſuſpendens, donec præmiſſa primum vulgi fabula, deinde ipſe indicaret, quid veri inveniſſet, nempe πτερωτοὺς non eſſe.

116, 18. Σωροὶ δὲ ἦσαν ἀκανθέων.] MS. σωροὶ δὲ ἦσαν τῶν ὀστέων, et in margine adſcriptum erat cum eodem hoc ſigno ./. ὀστέων. Certe id præferendum vulgato, quum etiam ante Herodotus ὀστέα maluerit ſcribere, reſpiciens ad ὄφεις, quam ἀκάνθας, ut referretur ad ἀκάνθας, quæ vox eſt propior.

116, 20. Ἐν ᾧ αἱ ἄκανθαι.] MS. ἐν τῷ αἱ. Nam paulo ante applaudebat idem codex libris Stephani exhibentibus ἐλάσσονες ἔτι τούτων, non ἐπί, ut vulgo.

116, 31. Τῆς ἴβιος.] MS. τῆς μὲν ἴβιος.

116, 34. Τῶν μαχεομένων.] Eodem modo, quo 5, 18. Πειθομενέων δὲ τῶν γυναικῶν, et pluribus ita in locis. Nihilominus nunc habet optimus MS. τῶν μαχομένων. Et ſane quamvis illa forma Ionica alibi extendat ita iſtud participium, non tamen omittit alibi id retinere vulgari more prolatum et contractum, ut videre potes infra cap. 137. Τυφλὸν ἐόντα τασσομένων πολλῶν. 4, 124. Ἀλισκομένων δὲ τῶν πολίων.

116, 37. Ψιλὴ τὴν κεφ.] MS. ἡ ψιλὴ τὴν κ. deinde etiam καὶ τοῦ αὐχένος, item καὶ τοῦ πυγαίου ἄκρου, in quibus vocula τοῦ negligebatur.

116, 49. Τοιῷδε διαχρέωνται.] Tanquam librarios cepiſſet ſimilitudo aliqua phraſium Herodoti, ut hinc ſemel lectam ubique inculcare voluerint; ita nunc id placuit, quia mox ſequitur οἵῳ διαχρέωνται. At nequaquam ita egiſſe auctorem probat optimus MS. exhibens τοιῷδε δὴ χρέωνται. Sane in tali cauſa ſatisfecit Herodoto ſimplex 1, 78. Τὸ Ἑλληνικὸν γλώσσῃ μὲν αἰεί κοτε τῇ αὐτῇ χρέεται.

117, 2. Τὴν ὑγιηΐην.] MS. τὴν ὑγιείην. Deinde quoque pro ὑγιέστατοι πάντων ἀνδρῶν MS. habet ὑγιηρέστατοι πάντων ἀνθρώπων quæ et vox eſt certe Herodotea et reſtitutio cætera neceſſaria. Idem tradit ſic ſcribens libro 4, 187. Εἰσὶ γὰρ ὡς ἀληθέως οἱ Λίβυες ἀνθρώπων πάντων ὑγιηρέστατοι, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ad quod ſequuturum haud dubie nunc reſpiciebat.

117, 9. Τῶν τε ἄλλων εἵνεκα πάντων.] Agnoſce fatui hominis emblema: nimirum quia ſtatim præceſſit τῶν ὡρέων εἵνεκεν, (etiam corrupta voce poſtrema, quam Herodotus terminaverat in κα, quod fucoſi illi fartores transſcripſerunt in vocem inſiticiam ex cap. 4. h. l.) ſimile quid nunc ſequi debuit iſto iudice. At nos iſtud εἵνεκα longe gentium hinc exulare iubemus ex auctoritate MS. Eſt enim perfectiſſima oratio: ἐν γὰρ τῇσι μεταβολῇσι τοῖσι ἀνθρώποισι αἱ νοῦσοι μάλιστα γίνονται τῶν τε ἄλλων πάντων, καὶ δὴ καὶ τῶν ὡρέων μάλιστα· *nam hominibus præcipue morbi exoriuntur in mutationibus tum omnium aliarum rerum, tum maxime tempeſtatum.* Sic enim et in MS. repetitur iſtud μάλιστα· et ut dico, ὡρέων εἵνεκα.

117, 11. Κυλλῆστις.] Quibusnam in MSS. legatur κόλλιξ, quod in margine apponi ab Stephano vides, dixerint indices. Credo enim aliud voluiſſe virum doctum. In Oxonienſi erat clare κύλλη. Sed in Mediceo κυλλῆστις, media ſyllaba ſignata accentu, ex dialecto Herodoti pro κυλλήστις. Et ſic ſcribendum appa-ret. Vide Caſaubonum ad Athenæum 3, 29. Mox cum eiusdem Stephani MSStis legit Mediceus τεταριχευμένους, non τεταριχευμένοι.

117, 17. Τὰ μικρὰ τῶν ὀρνιθίων.] MS. rurſum ὀρνίθων. Et ſatis patet ὄρνιθα non intelligi, ſed ſimiles eis quas nominaverat, ὄρνιθας.

117, 22. Ἀπὸ δείπνου γεύονται.] Nempe quum in Aldi editione exhiberetur γίνονται, mutavit Camerarius in literas γεύονται· id retinuit Stephanus mutans in formam typis noſtris ignotam, unde ſub Iungermanno γεύονται exſtitit. Male pro γίνονται, ut eſt in MS. 882 et ſolum verum.

117, 23. Μεμιγμένον ἐς ταμάλιστα.] Locus mire adminiſtratus. Interpretes *maxime imitantem.* Legerunt igitur μεμιμημένον, quod etiam exſtat in MS. et ſine dubio genuinum eſt. Immo expreſſit quoque Aldus, etiam Camerarius. In Stephani editionibus perverti cœpit, ut mirer tam imprudentem fuiſſe Iungermannum. Quo ſic decepto, ecce ut Petavio ſuo blandiatur, repente ingenium Tanaquilli Fabri, etiam fatentis operam ludere, qui in probando ſuo ſcilicet μεμιμημένον operam ponat. At quid iuris iſti Fabro accedendi ad hanc partem, in qua tamen verborum ſatis multorum operam luſit? quum verba hæc allegans Cl. Dausqueius ad Silii Italici librum 13. p. 554. ſcribat ita: πεποιημένον, μεμιμημένον [præfuit μεμιγμένον in cod. H. S.] ἐς ταμάλιστα. Et tamen adhuc placuit Th. Gale huc afferre *Cod. Arch.* et *Adſtipulatur etiam codex Etonenſis.* Et quis codex aliter haberet? Cap. 86. Παραδείγματα νεκρῶν ξύλινα τῇ γραφῇ μεμιμημένα. Cap. 132. Ὁ τοῦ ἡλίου κύκλος μεμιμημένος ἔπεστι χρύσεος. Cap. 169. στύλοισι φοίνικας τὰ δένδρεα μεμιμημένοισι.

117, 25. Μέγαθος ὅσον τε πάντῃ πηχυαῖον ἢ δίπηχυ.] Sic vulgabatur antea, quum nos ex optimo MS. reſtituerimus δίπηχυν. Quidni? quum hic locus ſit peculiaris efficaciæ, ſed validiſſimæ ad monſtrandam conſtructionem Herodoti, quam dum renatæ ſunt literæ nullus vidit. Quis enim hæc vulgata non approbavit? quis hæſit? Et tamen longe aliter ſpectari oportet, et unica ſunt hæc verba ad firmandum quod ſcripſi ad 78, 28.

117, 30. Τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπάξιά ἐστι νόμιμα.] Per Euterpes dulcedinem! an nunc demum tempus eſt laudandi Ægyptios ob alia egregia inſtituta? Itaque hinc ſtatim vides primo totum hoc eſſe ſupervacuum, quum iam præcedentia comprehendant. Deinde, ſi hoc loco id agere voluit Herodotus, an in eius demonſtrationem hic ſceleti tralatus ad incendendam potationem adducendus fuit, vel cantilena tot locis ſuſurrata? Tertio mirum, cur non reperiatur in Vallæ interpretatione expreſſum illud πολλά, ſed tantum *quibus cum alia ſunt egregia inſtituta.* Quarto ſi Herodotus tamen hoc voluit, dixiſſet ἄξια λόγου, ut ſolet perpetuo, non ἐπάξια. Nimirum interpres videtur in exemplari ſuo forſan legiſſe, ut legitur in MS. Oxonienſi τοῖσιν ἄλλα τε ἐπάξιά ἐστι. Sed ſunt meræ inſaniæ et delirationes ab vero. Nam post memoratas quaſdam Ægyptiorum conſuetudines progreditur ad deſcribendam eorum tenacem indolem in priſtinis ritibus cuſtodiendis ac conſervandis. Aureus igitur hoc loco codex Mediceus ita habet τοῖσι ἄλλα τε ἅπαξ ἃ ἐστι νόμιμα. Confice igitur præclaram ſententiam: Πατρίοισι δὲ χρεώμενοι νόμοισι ἄλλον οὐδένα ἐπικτέωνται τοῖσι, ἀλλ' ἅτε ἅπαξ ἃ ἐστι νόμιμα, καὶ δὴ &c. Sic enim reſcribendum modo deprehendo. *Patriis vero utentes moribus alium nullum iis adſciſcunt. Sed quæcunque ſemel ea ſunt inſtituta: tum ſane etiam Linus cantio apud eos celebratur.* Ratio loquendi nonniſi ex ſolo Herodoto illuſtranda, cui nonnihil gemina eſt cap. 61. συμφορτέωσι δὲ ὅ τι ἀνὴρ καὶ γυνή ἐστι πλὴν παιδίων.

117, 40. Βασιλεύσαντος Αἰγυπτίων.] MS. Αἰγύπτου ut cap. 98. huius libri. Τοῦ αἰεὶ βασιλεύοντος Αἰγύπτου.

Et cap. 99. Τὸν Μῆνα πρῶτον βασιλεύσαντα Αἰγύπτου. Paulo ante convenit codicibus Stephani et Mediceo in ἐλάβον pro vulgari ἔλαβε.

117, 43. Ταύτην μούνην εἶναι, καὶ πρώτην σφίσι γενέσθαι.] Formoſam, credo equidem, diſtinctionem vocum εἶναι et γενέσθαι. Non videtur tamen ita legiſſe interpres, vertens *cantilenam hanc eamque ſolam ipſis inſtitutam.* Quæ verba video per omnes editiones propagata, quum clare in his pateat invito ipſo excidiſſe *primam*: deinde ex duobus infinitivis alterum modo verſum per participium. Quid quæris? Immo ita ex MS. Arch. et Euſtathio profert Th. Gale, ἀοιδὴν τε αὐτὴν καὶ μούνην σφίσι γενέσθαι. Sed neque ita ſcripſit Herodotus, et maiorem fidem meretur fideliſſimus codex MS. ubi ſic plane et integerrime legitur, ταύτην πρώτην καὶ μούνην σφίσι γενέσθαι. Quibus nihil perfectius. Etiam ex libro I. ſic expulimus pro ſupervacuo et ſpurio verbum εἶναι.

117, 49. Τάδε μέν νυν ἄλλα Ἑλλήνων οὐδαμοῖσι.] Et ſic placuit nonnullis velut apodoſin præcedentium τάδε ἄλλα concipere. Quinam illi ſint, qui ſic impotenter alienum inverterunt, nequit ambigi, ſi ordine procedas. Non enim ita edidit Aldus, non etiam Camerarius. Non etiam interpres Valla, *qua in re cum nullis aliis Græcorum conveniunt.* Res ipſa nos ducit ad Stephanum: huius editiones fœdatæ ſunt hac ſtultitia, unde ad ipſum remittimus has ſordes; quum auctor ſcripſerat τάδε μέντοι ἄλλοισι Ἑλλήνων &c. quem ſenſum, ut vides, excepit quoque interpres, et legitur Florentiæ.

118, 2. Μέχρι τοῦ γούνατος.] Quum recte et ſimpliciter interpretatus ſit Valla, Cl. Brauwnius in Veſtitu ſacerdotis Hebræi pag. 213. vertit *circa femina.* Moroſius est quod ſequitur, ubi quum interpretatio ſic habeat *candida ferunt amicula linea ſuperiecta*, in quibus *linea* per vitium typorum ponuntur pro *lanea*, ibi notavit Stephanus [*Valla*, ferunt amicula tanquam ſuperiecta: *omittens εἰρίνεα id est* lanea] quum non ſit mihi ad manum prima editio Vallæ, cogor acquieſcere. Sed ibidem Brauwnius quoque notat [Nota Vallam omittere hoc *εἰρίνεα laneum*] ſit ita; ego neſcio, ſed ſufficiebat Stephanus unus. Interim et hoc ſcias, notam iſtam Stephani non eſſe in editione anni *1566.*, ſed demum 1592. Citat hæc verba etiam Des. Heral-
883 dus ad Arnobium lib. III. pag. 136., ubi tangit verbum ἐπαναβάλλειν et ἐπιτιθέναι.

118, 8. Τοῖσι Ὀρφικοῖσι καλεομένοισι καὶ Βακχικοῖσι, ἐοῦσι δὲ Αἰγυπτίοισι καὶ Πυθαγορείοισι.] Magna hæc fabulatio, et infiniti libri huc conferendi, ſi myſterium hoc explicari rite deberet. Sed illos quidem relinquimus ſuæ fidei, quos fere convocatos plurimos, ſed ut opinor, invitos opineris illic, ubi ſub Orpheo ſtatuitur latitare Moſes. Quæ nunc ex Herodoto audimus, mirifica in iis monſtra; mirifica coniunctio eorum, quæ ſunt alieniſſima ab ſe invicem. Quid enim eſt? *quæ Orphica appellantur et Bacchica, ſunt autem Ægyptia et Pythagorea.* An quæ ab antiquis Bacchica orgia appellabantur, Herodotus neſcio unde edoctus nunc pronunciat eſſe eadem Pythagoreis? Quæ duo inſtituta fuere unquam magis diverſa? Non enim agitur de una aliqua opinione aut parte ſacrorum hic aut illic enarrata ab aliquo, in qua potuerunt concordare. Sed ſummam ſacri rem ſpectamus; hæc nullo genere inter iſta eſt ſimilis. An probari poſſint eſſe Ægyptia, illis relinquo, qui ſcribunt Orpheum Ægyptiacis diſciplinis imbutum fuiſſe, quod ſane refert Marſhamus pag. 143. ex Tzetzæ Chiliadibus; ut vix peregrinatus illuc legatur Orpheus, niſi apud illos, qui id neſciverunt; tantum in Thracia et oppoſita Phrygia et itinere ad inferos celebratus. Bacchica autem ſolennia non exigebant veſtes lineas, ſed celebratiſſimas ſuas nebrides, de quibus notavit Harpocration in maximo oratore τὸν νεβρίζοντα, quem illuſtrat quoque Scaliger in Animadverſion. pag. 33. Immo, quum cerimonias ſepulturæ Ægyptias referat, quomodo convenit, quum dixerit eas eſſe ſimiles certis Græcorum cerimoniis, addere Græca illa etiam eſſe Ægyptia? tum enim non dicis ſimiles, ſed prorſus eaſdem. Et unde tamen credemus hæc originem habere? non aliunde, quam ex eodem fonte, qui tot ineptiſſimas nugas codicibus Herodoti impegit, ut unus ille Mediceus genuina eius ſcripta ad hanc ætatem ſervaverit, qui idcirco vel præcipue nunc meretur fidem. Nam in iſto tantum legitur τοῖσι Ὀρφικοῖσι καλεομένοισι καὶ Πυθαγορείοισι. Id verum eſſe vel inde opinari poſſumus, quod paſſim ſcriptores Pythagorica tractantes citare ſoleant Orpheum et eius carmina, quia videlicet iſta utraque in plurimis conveniebant. Itaque illa media ſic κακῶς κέχυκαι. Unde maculoſi iſti potuerunt ſibi imaginari ab Herodoto ſcripta et appellata eſſe Βακχικά, qui ipſum numen Βάκχον appellet nuſquam, qui in hoc ipſo libro dixerit τὰ περὶ τὸν Διόνυσον ἔργα, qui Βακχεύειν tantum et Βακχεῖον ut Græca vocabula uſurpet. nempe unde ſimiles illis potuere in indicem mittere [Bacchantium ex 8, 6.] ubi agitur de myſtico Iaccho. Utique ex Ægypto pleraque Græca veniſſe iam dixit, ut non neceſſe ſit addere ἐοῦσι δὲ Αἰγυπτίοισι.

118, 14. Ὀτέοισι ἐγκυρέεται.] MS. τέοισι. Multiplex omnino et crebrum in uſu Herodoti, ut patere poteſt ex collectaneis Porti. Sed et mox conſpirat cum codicibus Stephani Florentinus in verbum ἐνεύρηται, ita ut etiam habeat σφιν.

118, 25. Καὶ Ἀθηναίης.] MS. Ἀθήνης, ut ſupra ... νάγκης maluit. Sed hic locus acriter obſervatus eſt in honorem Minervæ fatidicæ ab Spanhemio ad Callimach. pag. 620. et Latonæ, de qua mox ſequitur, in pag. 524., ubi habes et *Meſſeniis in Achaia* et *in urbe Bubi.* Bene hanc Ἀθήνην Herodoti ſpectat in voce Νηΐθ Marſhamus ſæculo VII. pag. 89. Ad Butum urbem vindicandam Latonæ inſtrumenta validiſſima præbet Epiphanius apud Pignor. Menſæ Iſiacæ pag. 26.

118, 33. Οἱ δὲ τῶν κατὰ νηδὺν.] MS. εἰ δὲ κατὰ νηδὺν. Et ſufficit: ideo *partium* ex verſione delevi. Non aſſequor, unde Mercurialis lib. 2. Var. Lect. c. 8. hunc locum allegans ſcripſerit εἰ δὲ τῶν κατὰ νηδὺν ἢ τῶν ἀφανέων νόσων.

118, 34. Θρῆνοι δὲ καὶ ταφαὶ &c.] In ingreſſu huius materiæ bonum erit audiviſſe verba Laur. Pignorii, quæ ſcribit in Expoſitione Menſæ Iſiacæ pagina citata. *Ut ſuſpicari liceat Herodotum de funeribus Ægyptiorum loquentem religione aliqua impeditum, Ori nomen conſulto ſubticuiſſe.*

118, 38. Τὴν κεφαλὴν πηλῷ καὶ τὸ πρόσωπον.] Ut ſine diſtinctione affectuum unaquæque deturpare univerſum illud deberet, in quo ornando præcipuum decus ponunt. Rude hoc et inamœnum ſpectaculum, et dubites an non nimium. Nonne ſatis fuerit, ſi alterutrum ita inquinetur? Certe ſatis fuiſſe putat MS. Mediceus, qui docens omiſſam eſſe vocem leniter omnia ſanat et legit τὴν κεφαλὴν πηλῷ ἢ καὶ τὸ πρόσωπον. Agnoſcis credo quam ſedule et accurate id ſcriptum fuerit; *quam penitus oleat Herodoti curam: quam congruat domeſticæ familiaritatis ingenio.* Nunquam non ita contingit, ut diverſitas ſit propenſionis in coniunctos, unde quo quiſque cariorem amiſiſſet, eo magis obliti ſolitos ſuperſtites innuit.

118, 47. Δεικνύουσι &c.] Et hic et ſtatim MS. δεικνύασι. Adde lib. 3. cap. 119.

119, 15. Θυμιήμασι τετριμμένοισι.] Sic compulſus fui nunc edere, quum codices Stephani conſenſu cum Mediceo relinquerent nihil liberum; et vulgatum περιτετριμμένοισι plane non foret melius. Immo et Salmaſius in citando hoc loco prætulit ſimplex in Plinianis pag. 1058., qui tamen in altero, quod ſequitur, τῶν ἄλλων θυμιημάτων, eodem conſenſu probatum, deſeruerit, retinens θυμιαμάτων, ſine ulla cauſæ iuſtitia, unde ni- 884
hil me fuit moratus. Huius anatomiæ conſpectum protulit Ath. Kircherus in Oedipo Ægyptiaco pag. 512.

119, 20. Ταριχεύουσι νίτρῳ.] Prout mox τὰς σάρκας κατατήκειν dicitur νίτρον, ex quo miraculum in ſtructura pyramidum nonnullos Ægyptios narraviſſe ſcribit Diodorus Sicul. I, 63. Interim in MS. optimo legitur λίτρῳ· nec impetro a me, ut id pro vili habeam, quum ex Athenæo ipſa hæc ſcriptura probetur, et ſæpe in aliis literæ λ et ν commiſceantur. Ut notavit Salmaſius in Plinianis pag. 187., ubi ipſum hoc λίτρον pro exemplo poſuit.

119, 29. Ἐν οἰκήματι θηκαίῳ.] Quod etiam illuſtrat Salmaſius in eiſdem Plinianis pag. 1208. Sed florida iuventus Heinſii in notis illis politis ad Silium inſuper requirebat hanc verſionem: *Conſanguinei effigiem ligneam fabricandam curant in hominis figuram, ſculptam cavatamque, cui poſtea includunt mortuum, incluſumque hoc modo in reconditorio illo ad parietem erectum diligenter ſervant.* Velim et ipſe; ſed noluit Herodotus ſcribere de cavando, quum id poſſet facillime intelligi.

119, 33. Ἐπεὰν κλυστῆρας.] MS. ἐπεὰν τοὺς κλυστῆρας. Sic et poſtea ταριχεύουσι τὰς ἑβδομήκοντα ἡμ. ubi etiam vulgo negligunt vocem τάς.

119, 37. Ἐπιλαβόντες τὸ κλύσμα &c.] Hæc eſt conſtans antiqui temporis lectio, quam nec ex Vallæ verſione nec ex ſua licentia attaminare debuit Tan. Faber pag. 243. Epiſtol. Critic. ubi prætexens ſuperiorum ſæculorum negligentiam quædam arguere ſtatuit, vel Vallæ lectionem revocandam, vel emendandum καὶ ἐπιβαλόντες τὸ κλύσμα διὰ τῆς ἕδρης ἔσω, *et immittentes*

tentes

tentes clyſma per poſteriora. Atqui id ipſum eſt, quod modo dixerat κατὰ τὴν ἕδρην ἐνηθήσαντες, ut neceſſario nunc quid aliud proferat. Et certe aliud quid profert, nempe ut non patiantur id ſtatim reiici, ſicut ſtatim rurſus evolveretur et efflueret, niſi id impedirent, quæ eſt ſignificatio huius verbi ἐπιλαβεῖν, et obturarent quocunque modo illud oſtium: idque ait mox per certa temporis ſpatia ſic conſervari, donec ἐξιεῖσι ἐκ τῆς κοιλίης τὴν κεδρίην. Nam quod notat in lexico Herodoteo legi ἐνθήσαντες, quod in Herodoti exemplaribus legitur ἐνηθήσαντες, iam diu notaverat quoque Stephanus in Theſauro. Ut ſcias quid hac nota et iſta expletione Latinorum, ex adæquatione Græcorum effecerim, ecce quid ſcripſerit Gabriel Clauderus in Methodo balſamandi cap. 4. pag. 58., [Quæ vero de ſecundi generis conditura refert, quod ſine apertione ventris, ſola ſalis vel nitri adſperſione, ac immiſſione olei cedrini in alvum per clyſterem applicatum, quod oleum poſtea reductum ſimul reducat inteſtina tabefacta, mihi ut hoc credam, perſuadere nondum valeo; ſed ſtatuo Auctorem non-Medicum quarundam adhuc neceſſario præſtandarum eſſe oblitum. Quamvis enim huic liquori balſamico per ſiphonem in inteſtina immiſſo ſua efficacia omnino concedatur, tamen quia notum eſt Medicis, pharmaca per clyſterem intruſa lethaliter decumbentibus, pedemque in cymba Charontis habentibus, ſtatim alvo rurſus effluere, partibus nervoſis hæc alias retinentibus, ſed ob ſtuporem ſpirituumque defectum non amplius operantibus, non video, quomodo hoc ſtante, in corporibus mortuis cohiberi, et operari poſtea poſſit. Vel ſi fortean vi intruderetur, ad minimum tam cito ad ſuperiora penetrare non adeo aptus eſt; Et ſi eo penetraret, ſane antequam per tabefacta (uti loquitur) inteſtina quoque tranſiret ad meſenterium, ſtomachum, imo hepar, lienem, ipſaque in Thorace contenta adſcenderet, eadem ſine putredine corrumperentur; præprimis et quod quaſi cardo rei eſt, cum illi exterius præter ſolam ſalituram nullum corruptioni reſiſtens ſuccurrat.]

120, 8. Κατείπαι δὲ.] MS. κατειπεῖν δὲ, plane ut 1, 20. Πέμψαντα ἄγγελον κατειπεῖν.

120, 17. Ἢ ἀνθρώπων νεκρὸν.] MS. Mediceus legit ἢ ἀνθρώπου νεκρὸν, quod longe præferendum, prout in collegio ſtudioſorum publice olim iam monebat pater ſcribi debuiſſe apud Ælianum 4. Variæ hiſt. cap. 7.

120, 23. Εὐθηνέειν πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον.] MS. πᾶσαν Αἴγυπτον. Infra cap. 147. Δυωδεκαμερέα Αἴγυπτον πᾶσαν. Sed hanc Ægypti εὐθηνίαν, etſi alterius temporis, ſpecta ex nummo Antonini Pii, apud Morellium Tab. XII.

120, 44. Αἰτίην τὴν καὶ] MS. αἰτίην ἣν καί.

121, 3. Οἱ δὲ ἐν τοῖς ἕλεσι κατοικημένοι.] Notat et probat Salmaſius in Plinianis pag. 970. Sed quod mirum, ubi agit de illis qui circa paludes colebant, tanquam ſoli faba Ægyptia victitarint, de qua nihil hic Herodotus.

121, 8. Ἐπεὰν πλήρης γίνεται ὁ ποταμός.] Probat Salmaſius in Plinianis pag. 979.

121, 13. Τῷ μήκωνι.] Non aliter citavit Salmaſius, nec aliter potuit: nec enim ſcivit legi in optimo MS. τῷ μήκωνι, et utrumque dici annotatum eſt ab viris doctis. Sed et claritati temporis noſtri debetur, ut denique, ſine metu convellendi, tandem confirmetur, quod infra perperam editur ἐγγλύσει, quum in MS. ſit ἐγγλύσσει, quod ipſum diu ſic non ſolum ex Heſychio emendatum produxit poſtea Salmaſius in Plinianis pag. 965., ubi plenis velis evehitur ad lotum et colocaſiam rite diſtinguendam, ut in hoc loco plurimus fuerit: ſed et antea ipſe Stephanus in Indice, ubi vertit *indulcat, dulcedinem ori infert.* Sed nihil ab certa veritate potuerunt præſtare. Interim Salmaſius quum citet illic integrum locum, prout editur, hoc tantum verbo reparato, mox pag. 977. alteram partem certe ſimiliter vitioſam in participio ὀπτήσαντες corrigit πτίσαντες *ubi pinſerunt.* Paulo ante concordia codicis Medicei et illorum quos Stephanus inſpexit, mihi viſa fuit exigere δρέψωσι, non δρέψωνται, quod vulgo obtinet.

121, 34. Ποιέουσι.] MS. ποιεῦσι.

121, 44. Καταπίνουσι ἐρχόμεναι.] MS. ἑπόμεναι, plane ut antea de femellis, ἑπόμεναι ἀνακάπτουσι. At ἐρχόμεναι eſt plane ſupervacuum, ac nihil affert; unde merito credetur ab Herodoti manu non veniſſe.

122, 4. Ἵνα δὴ μὴ ἁμαρτ.] Voculam δὴ ignorat MS. Tum quoque πίπλασθαι, non πίμπλασθαι, etſi contrarium decernatur ab Valeſio ad Euſebii librum 10. pag. 387., ſed quum vitioſam ſcripturam produxiſſet.

122, 16. Οἱ ἰχθύες αὐτοί.] Quaſi vero demonſtrativum quid hic requireretur, aut de certa ſpecie iſtorum narantium ageretur; quum quod tunc ſit in Nilo, fieri queat, imo ſoleat in pleriſque æſtuariis, quæ hinc crebro celebrantur piſcoſa. Hinc pulcherrimæ notæ eſſe opinor, quod indicat Mediceus codex, dum voce ultima caret, quippe quæ in vacuum adiecta eſt. Deinde in MS. legitur περὶ μὲν τοὺς ἰχθῦς (prout mox cap. 95.) οὕτω ἔχει, non περὶ τῶν ἰχθύων, ut cap. 112. Ἔλεγον δέ μοι οἱ ἱρέες ἱστορέοντι τὰ περὶ Ἑλένην γενέσθαι ὧδε.

122, 19. Ἀπὸ τῶν σιλλικυπρίων &c.] Quum hic locus extra hiſtoricas narrationes ab Herodoto immiſſus fuerit ad oblectationem ſcrutantis talia hominum animi, etiam denſe is adſumtus eſt ad eam cauſam, ut quidem præcipue Salmaſius eum tractare amaverit in 885 Plinianis, vel pag. 977., ubi vult omnino ſcribi σιλικυπρίων, vel pag. 1002. etiam σίλι et σιλικύπρια iactitans. Et ſane undiquaque profertur illud σίλι, quod negari nequit. Neque tamen aliter in optimo exemplari ſcriptum utroque loco reperi, quam prout vulgo editur, cum gemino λλ, unde diſcedendi pudor adegit me ad venerationem eius quoque in hac parte; ſive obiter ita ſcripſerit Herodotus, ſive de induſtria, et ex pronuntiatione aut ſcriptione Græcorum, quos in Ægypto adibat. Nam quum Salmaſiana probent σίλι eſſe vetus, quod deinde reſolutum eſt in σέσελι, et in Plinii vetuſtiſſimis exemplaribus pro *ſili* ſcriptum eſſe *ſibi*, quid mirum, ſi et contractio iſta duplicaverit literam, et in Plinio ſtatuam illud *b* extitiſſe ex gemino *ll*, cuius poſtrema linea correptior fuit quam prior. Neque tamen demoror alios, quin dicant more ſolito *ſili*.

122, 22. Αἰγύπτιοι κίκι.] Cernis hæc eſſe innexa præcedentibus. Itaque fieri non debuit, ut in illis ſeduli omitterent hanc partem adeo memorabilem, nec ſine Herodoto obtinendam. Itaque plurima ſunt, quæ viris primariis convehere huc placuit, ac præſertim τῷ πάνυ Salmaſio ex ſe et ex Dioſcoride ad confirmandam hanc ſcripturam, ut labefieri nequeat. Sed et iam antea Ioſepho Scaligero laborioſe perſpectum colligere licet ex Epiſtolis eius, in quibus pag. 289. Arabicum Elkeroa cenſet nihil aliud eſſe, quam κίκι Ægyptiorum, vocans *ſtirpem etiam pueris notam, quæ in Syria et in Ægypto in iuſtam ficus magnitudinem attollitur.* ——— *Quare*, addit, *omiſſis interpretum ſomniis* KIK *eſt verum κίκι, nomine, figura, aliiſque cum illo conveniens.* Ex quibus ita rem ſitam video, ut Scaliger quidem loci Herodotei non meminerit, nec de illo aliquid confirmaverit, ſed tantum de ipſo fructu et vocabulo. Unde interim hoc auxilii fluit, quod non tantum celebrari teſtetur in Ægypto, ſed et aliis regionibus. Quod ſi eſt et fuit quoque iam tunc, Herodotus haud dubie id ſciviſſet, et ſic non magis ut Ægypti vocem inſeruiſſet ſuo contextui, quam ſimul aliarum regionum, appoſitis quoque appellationibus, quibus illæ regiones uterentur, quum lectoris perinde intereſſet. At multo interius hunc penetrare non voluit nuper, ſed penetraviſſe imaginatus eſt ſibi, et velut non inficiandam Ægypto vocem familiariter ipſe eſſet ſequutus, denique eius opem adſcivit ad grande aliquid tentandum venenis illic truculentis obſitus Ioannes Clericus, fatalis ſcabies ad perdendas Muſas. Ars enim iſta Critica pag. 135. part. 1. quum nullas uſpiam habeat æqui iudicii notas, ſed multas, ob quas eam dixeris exſecrabilem ac nefariam, ad hunc quoque locum pervenit, ut eum citet. Sed quid? an citat tantum? immo ex hac appellatione in nugaciſſimis codicibus Herodoti ille proſilit ad vim inferendam Eſaiæ. Quantum inverecundiæ? Quod certe antequam inciperet, debuiſſet primo Ægyptiam vocem noſcere. At vero nihil novit. Nam quia Herodoti corrupta lectio, utique ambigua, attribuit paluſtribus Ægyptiis unguentum dictum Kiki, ergo Eſaias debuit non ſcripſiſſe *kaukau*, ut hodie legitur, ſed *kiki*. Nonne id inceptum improbum? Nam in hac re iudicii non plus eſt, quam pag. 92. in Cebetino loco per mendacia et falſiſſimas ſuſpiciones ad corrumpendum perducto. Accedit ipſe Diodorus Sicul. 1, 34. Χρῶνται δὲ καὶ πρὸς τὴν τῶν λύχνων καῦσιν ἐπιχέοντες ἀντ' ἐλαίου τὸ ἀποθλιβόμενον ἔκ τινος φυτοῦ προσαγορευομένου καὶ κίκι. Ut quidem edunt, ubi καὶ nullam habet vim aut venerem. Sed et ille potuit decipi. Licebit igitur obſtantes illos obices aut frangere aut flexu prætereuntem ſine crimine publicare in illo optimo MS. exſtare κίκι. Quod ſi contemnis aut faſtidis, ede quæſo, ubi aut vidiſti aut audiviſti memorari codicem Herodoteum pleniorem fidei?

122, 22. Τὰ γὰρ ἐν Ἕλλησι.] Mireris profecto, cui placuerit diſtinguere ita ſermonem, ut vulgo fit: unde

de iunguntur res impares, ut procreatio cum fructificatione. Sed id debuerunt facere propter interpoſitam voculam γὰρ. Scias oportet eam nullam ſpectari in optimo MS. et tantum in eo legi, τὰ ἐν Ἕλλησι, quæ optima ſunt, modo recte diſtinguas, ut feci.

122, 26. Ἀποῤῥίψαν αὐτοῦ.] MS. ἀποῤῥίψαν ἀπ' αὐτοῦ, quod negari Herodoto nequit. Sed de eo quod præceſſit, tum verbo ἀπιπεῦσι, tum de ſenſu loci, videndus de hoc poſteriore verbo Salmaſius in citati libri pagina etiam citata 977., ubi vult verti *contuſum exprimunt*, *alii frictum excoquunt*: quod ipſum credo voluit et Stephanus, cuius in Prolegomenis ſententiam de hoc ipſo verbo habes bene declaratam pag. huius edit. 741. Etiam quod mox ſequitur, exhibet MS. κομίζονται, non κομιέονται.

122, 31. Οἱ πύργοι ἀφελέουσι.] Id non aliunde clarius didiceris, quam ex conſpectu muſivi operis ab Kirchero editi, ubi videmus domibus additas turres paulo altiores, quæ cui commodo inſervierint, non facile coniectari poſſet ſine hac notitia ex Herodoto petita.

122, 36. Ἀμφίβληστρον ἐκτηται.] Quod doctrina ſua decorat Iſacus Caſaubonus in notis ad Hiſtoriam Auguſtam pag. 45. per conopea Ægyptia in ſatiris deriſa, ſed ex vero. Et niſi fallor, id quoque ad viſum exprimitur in opere Muſivo, quod ſupra citavi, apud Kircherum. Locus qui ſequitur, ita debebat diſtin-
886 gui: Τῷ τῆς ἡμέρης μὲν ἰχθῦς ἀγρεύει, τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χρᾶται· ἐν τῇ ἀναπαύεται κοίτῃ, περὶ ταύτην ἵστησι τὸ ἀμφίβληστρον. Quod optime animadvertit et monuit Stephanus in Prolegomenis pag. 741., ut libenter etiam vocem αὐτῷ mutaverit in οὕτω. Sed certe ſententia foret optima et pleniſſima, ſi utrumque iſtud αὐτῷ χρᾶται abeſſet: τῷ τῆς ἡμέρης μὲν ἰχθῦς ἀγρεύει· τὴν δὲ νύκτα, ἐν τῇ ἀναπαύεται κοίτῃ, περὶ ταύτην ἵστησι τὸ ἀμφίβληστρον. Sed, ut dicam breviter, Herodotus voluit interpoſitum αὐτῷ χρᾶται, tanquam *ſibi utitur*, et ad corporis ſui commoditatem adhibet.

122, 40. Ἐν ἱματίῳ ἐλιξάμενος.] Percommode MS. ἐνελιξάμενος.

122, 44. Ὁμοιοτάτη τῷ Κυπρίῳ λωτῷ.] Ita edidi, quum codicibus Stephani conſpiraret Mediceus, non ὁμοίη, præſertim quum ſuperlativum iſtud iam in citando uſurpaviſſet Salmaſius in Plinianis pag. 1036.

123, 1. Ζυγὰ ἐπιπολῆς τίνουσι.] Ita notabiliter ſcriptum hoc poſterius verbum habet codex Mediceus, nec credidi ineptia ſcriptoris factum (quippe quæ nulla fuit, etſi infra exſtet ἐκτίνειν) ſed ex archetypo fideliter propagatum, præſertim quum in noſtro ſcriptore pro ulciſci nunquam ponatur τίνειν, ſed τίνεσθαι.

123, 4. Τοῦτο διὰ τῆς τρόπιος διαβαίνεται.] Devorent hoc illi, quibus tam horridæ maxillæ ſunt. Tolerare quoque potuerit prior omnis ætas, tam curioſa in ſcrutandis Græcæ linguæ intimis gazis, et tot lexicorum ac theſaurorum confectrix. Quod quum ita factum eſſe animadvertamus, ut per omnia Herodotus agnitus fuerit tanquam dictator et princeps, quid cauſæ eſſe dicemus nuſpiam vocem διαβαίνεσθαι reperiri annotatam, nedum activa ſignificatione, quam nunc interpretes ei affingunt? An hic locus fuit ſeptus nebula et ab oculis eorum abſconditus, ut ne ſemel quidem in aliquo angulo iſtud ignoratum διαβαίνομαι liceat nunc nobis annotatum cernere? Ita futuro διαβήσομαι daretur optatiſſimus comitatus, certe in hoc ſcriptore, qui iſtud futurum medium amavit, et plus vice ſimplici adhibuit. Ego pro meo in Græcis profectu id nunquam intelligere potui, nec etiamnum illuc perveni, ut capiam, qui fieri id queat. Utique non deſtiti mirari Stephanum qui cognoſci hic debet. Is enim in præcedentis commatis indecora verſione adhæret ita ut ſcribere potuerit in Theſauro hæc ipſa: *in hoc vero Herodoti loco*, *quem ibidem affert* Euſtathius ad Odyſſ. ε. πακτοῦσι τὰς ἁρμονίας βύβλῳ, *exponens* καταστφαλίζονται. *malim in prima ſignif. interpretari* compingunt, coagmentant. Unde patet nec loci ſedem, ubi ea fuerint ſcripta ab Herodoto, illi cognitam fuiſſe, et levitas eius in fingendo vocabulo Græco. Is igitur, quum vicinum locum ſic verſaverit, ab hoc cavet, et verbum adeo conſpicuum tranſilire potuit. Dignos eſſe tædio interpretes eos, qui omnia in alias linguas transfundere non verentur, etiam quæ ipſi ignorant, hic locus probabit, quem illorum intellexiſſe neminem dico. Nec aliter affirmare poſſum de Th. Gale, qui ex ſuis libris producit διαδύνεται. Recte, quod præ vulgato quæſiit promitque aliquid commodius; ſed id quod ſubſtituit, nihil habet huc aptum, ut patet ex Grammaticis, et Herodotus non uſurpat niſi ἐνδύνειν, ἐνδύνεσθαι, καταδύνειν. Itaque pro tenebris offert caliginem. Sic circumactus ipſe ut tandem vere intelligerem, fecit codicis illius præſtantiſſimi Medicei inſpectio, unde et ſenſum pulcherrimum integre reſtituo, et Græcæ linguæ fines inſignis teſtimonii acceſſione profero, corrigendo τοῦτο διὰ τῆς τρόπιος διαβύνεται. De hac voce notat ita H. Stephanus. [Διαβύνομαι traiicio, penetro. Aſſertur enim ex Herodoto, διαβύνονται διὰ τῆς ἀριστερῆς ὀϊστούς, pro *ſagittis dextram traiiciunt.*] Heu quanto ſtudio iſta ſcripta ſunt! Locus Herodoti iſte eſt lib. 4. cap. 71. Διὰ τῆς τε ἀριστερῆς χειρὸς ὀϊστοὺς διαβυνέονται *ſiniſtram manum ſagittis traiiciunt.* Et quid de iſto loco notat Portus? nempe quum in v. Διαβυνέεσθαι εἶπον citaviſſet διὰ τῆς ἀριστερ. χ. ὀ. διαβυνέονται. *Per ſiniſtram manum ſagittas traiiciunt*, addit: [In vulgatis Lexicis legitur διαβύνονται a διαβύνομαι. Et hic Herodoti locus nullo libro notato pro exemplo aſſertur. Sed utrumque bene habere poteſt. Nam a gravitonis circumflexa Attice et Ionice non raro deducuntur.] Quidquid ſit, Herodotus certe in loco noſtro nunc ſe agnoſcit, et verbo διαβύνομαι ſua ſedes reddita eſt, et, ut hoc addam, mihi nunquam in ambiguo fuit, quin hinc deduci deberet origo vocabuli σιβύνην. Nec enim compoſitum modo διαβύνομαι in uſu fuit, ſed et ſimplex βύνομαι.

123, 6. Ταῦτα ἀνὰ τὸν ποταμὸν οὐ δύναται πλέειν.] Solet enim amare Herodotus hoc ambiguum in neutris pluralibus, ut fecit modo cap. 94. Τὰ αὐτόματα ἄγρια φύεται &c. Itaque de hisdem mox ſequitur et παρέλκεται et κομίζεται. Interim tamen optimus codex liquide habet δύνανται, ut placuerit præbere indicium ſummæ varietatis, quæ etiam Homero placuit. Mox edidi ὄπισθεν ἐλκόμενος, ut eſt in Mediceo et Stephani codicibus, non ὄπισθε ἐπελκόμενος.

123, 15. Ἕλκει τὴν βᾶριν.] Hunc locum reor innui ab illo omnium rerum præter veri et boni peritiſſimo Iano Broukhuſio, dum ad Propertium 3, 9. erronee citat Herodotum, quaſi et illum, non legerit, ſed inſpexerit, ut fabricam baridos audiret; audi quid ſcribat [Ex Herodoti Euterpe, ſive l. 2. c. 6. colligas,
fuiſſe quidem magnorum ponderum capaces, ſed Nilo 887
duntaxat arando idoneas] Hodie quum ſic ſcribatur, credas intelligi tanta ſaltem onera, quam onerantur in illis, quæ nunc per Hollandiæ aquas aguntur. Atque ita ſimul *opineris quoque lectum ab eo fuiſſe Herodotum*, *ſed prudenter id intellige. Primo enim non ſciviſſet hoc*, niſi edocuiſſet eum index ſolitus apponi. Tum dedit ſe decipiendum oculis per exſtantes genas ferme præciſis et iſti indici editionis Iungermanni, ubi quia ſic exprimitur numerus 96., ut in priore præter orbem fere nihil appareat ex inferiore linea, ſitque adeo tenuis, et nigrum habeat perfuſorium ac fere exoletum, inde ſcripſit eſſe cap. 6. Iam vero πολλαὶ χιλιάδες ταλάντων quum dicuntur, quot requiſivit ille in navibus, ut eſſent magnorum ponderum capaces? Ita patet ingenio et oculis imparem fuiſſe ad aliquid nitide ſpectandum. Sed ex Herodoto potuiſſe hiſtoriolas repetere etiam ad Tibullum, ubi novit et Indiæ fœminas, et Indos Padæos, et Ginden, et devotionem Amaſis. Sic utebatur Voſſii Etymologico.

123, 20. Αἱ πόλις.] MS. αἱ πόλιες: qui etiam mox habet Αἰγαίῳ πόντῳ, quod et Stephanus notavit ex ſuis, non κόλπῳ. Cap. 113. dicit tantum ἐν τῷ Αἰγαίῳ.

123, 37. Ἀπὸ τοῦ Δαναοῦ γαμβροῦ Ἀρχάνδρου τοῦ Φθίου τοῦ Ἀχαιοῦ.] Interpretantur *ab Archandro Danai genero Phthii Achæi filio.* Potius *ab Archandro Danai genero*, *Phthii filio*, *Achæi nepote.* Exempla ſunt lib. 1. cap. 7. Aſpexit hunc locum Bochartus in Phaleg. 1, 15. verſus finem.

123, 41. Ὄψις τε ἐμοὶ καὶ γνώμη.] Recte MS. ὄψις τε ἐμὴ καὶ γν.

123, 43. Προσέσται δέ τι καὶ αὐτοῖσι τι.] Quomodo ſoleat hanc formulam concipere Herodotus, patet ex collatione cap. 147. Προσέξομαι δέ τι αὐτοῖς καὶ τῆς ἐμῆς ὄψιος. Quid igitur in hoc loco valet illud innexum τοι καὶ? Scias licet illas ſex literas in optimo libro non exſtare, ut tantum habeat προσέσται δὲ αὐτοῖσι τι.

123, 44. Ἀπογεφυρῶσαι τὴν Μέμφιν.] Quid notetur hoc verbo, patet diſcrepare eruditos, Valla reddente *iunxiſſe pontibus Nilum ad Memphin*, pro quo Stephanus mallet *aggeſſiſſe Memphin*, ut certe teſtatur in notulis ad interpretationem Vallæ, quum in Theſauro ſic agat, ut inter γεφυρόω et ἀπογεφυρόω nullam agnoſcat differentiam, notetque *ponte vel pontibus iungere fluvium.* Ex quibus ſecundum ſane iſtud eſt intolerabile. Sed et Vallæ libertas nimia eſt, ut quod Herodotus refert de Memphi, ille ad fluvium transferat; neque usquam Nilum legimus pontibus iunctum fuiſſe. Itaque quod ſupereſt, colligebam id ab eo

rege

rege curatum eſſe, ut nonniſi pontibus hæc urbs intrari poſſet, undique abciſa et per pontes adeunda. Quod certe eſt, quod per ſequentia demonſtrat. Sed inſuper habet optimus MS. ἀπογεφυρῶσαι καὶ τὴν Μέμφιν ut oſtendat ſe præterire alia opera; ſed inter illa quum ſit quoque munitio Mempheos, de ea aliquid dicturum.

123, 45. Οἱ ἰρέες ἔλεγον.] Honoris Herodoti cauſa non per hos intelligo ignobile et incertum vulgus per iſta collegia, ſed multiplici conventu ſpectatos et bene expertos, ſi recte poſſent de talibus ſcire aliquid vel pronunciare. Nec enim puer fuit Herodotus, ut quodlibet ab quolibet grata manu acciperet, ſed accurate exploravit et elegit. Hinc cap. 55. teſtatur quidem ſe audiviſſe τῶν ἐν Θήβῃσι ἱρέων, et ibidem audivit Δωδωναίων τὰς προμάντιας, et cap. 44. ἐς λόγους ἦλθε τοῖσι ἱρεῦσι θεοῦ Herculis in Tyro. Sed hinc ille Saiticus γραμματεὺς accepit teſtimonium cap. 28. παίζειν ἐδόκεε. Quod exemplum tranſferri debet in omnes. An vero Strabo ſic eſt integer purusque, ut nequierit ferre in ætate Herodoti, iſta ignorantia curſus Nili, varias quaſdam narrationes, ita ut hunc debuerit criminari lib. 17. pag. 819. φλυαρεῖν ὥσπερ μέλος ἢ ῥυθμὸν ἢ ἥδυσμά τι τῷ λόγῳ τὴν τερατείαν προσφέροντα? Utique nihil apud Herodotum tam vile. Cavilletur itaque alios; cum qui melior ipſo eſt, intactum relinquens abeat. Sufficit Herodotum ſtatuere de iſto homine et narratione eius, quod æquum erat; et pateat inde Herodotum non omnes nec omnia ſignaviſſe linea alba. Non alius Diodorus Siculus cæce invectus in meliorem.

124, 10. Τοῦτο μὲν ἐν αὐτῷ πόλιν κτίσαι ταύτην.] Dum modo Nilum dicit ipſum ἀπεργμένον, modo ipſam regionem, offenſæ nonnihil eſt de ſede urbis huius. Nec cum Valla queas agere, rudiori certe in proxime præcedentibus vertendis. Stephanus ſtatuit in ea parte a qua fluvium arcuerat, continente facta, urbem hanc conditam. At vero fluvium non arcuerat aliunde, niſi ab ſuo alveo, ut ſic in alveo Nili ſit condita hæc urbs. Quod opinor abſurdum et latius fuit porrecta. Id venit ex prava lectione. Nam iſtud ἐν αὐτῷ videntur feciſſe ex ſequenti ἐν αὐτῇ. Atqui præpoſitio ἐν nulla eſt in MS. Mediceo, ut illud αὐτῷ reſpiciat præcedens τῷ Μηνὶ, quod pronomen poſuit ex ſupervacuo quidem repetens dativum, qui illic non requirebatur, nihilominus ab Herodoto ſic iterari ſolitus, quo tot voces præcedentes colligit in unum retento caſu, quem antea dederat.

124, 13. Πρὸς βορέην τε καὶ ἑσπέρην.] MS. πρὸς βορέην τε καὶ πρὸς ἑσπέρην, quod recepi.

124, 23. Τόπερ τῇ Βαβυλῶνι.] Ut videas certius particulam ἐν luſui nonnullis fuiſſe, et hinc ablatam
888 ad ſuperiora vectam, teſtor legi in optimo MS. τόπερ ἐν τῇ Βαβυλ.

124, 34. Αὐτὴν μὲν —— ῥίψαι.] Particula μὲν nunc abundat et locum habet nullum. Emendavi igitur ex MS. αὐτὴν μὲν —— ῥίψαι ipſam ſe abieciſſe. Nam paulo ante καλέσασαν ab Stephani codicibus et Mediceo firmatum amovere ulterius nequivi.

124, 36. Ῥῖψαι, ὅκως ἀτιμώρητος γένηται.] Neque enim τιμωρία erat, ſi propria ſponte ſumeret mortem: ſed futura erat, ſi traderetur ludibriis. Ergo id notat Herodotus illam in cineris copia obturaviſſe anhelitum. Hæc enim, ut ego intelligo, cauſa huius ſaltus fuit. Accipe tamen, prout hanc narrationem intellexerit Ioh. Marſhamus ſæculo VII. pag. 90. ita referens: *Ipſa autem ſeſe coniiciens in domum cinere plenam illæſa evaſit.* Non opinor. Hiſtoria autem hæc habet aliquid ſimile fato ſtatuariorum, quod deſcripſit Suidas in [illegible], etiám in Ægypto peractum.

124, 42. Τῆς ἡ περίμετρος.] MS. τῆς ἡ περίοδος. Infra cap. 149. de hac eadem palude ait τῆς τὸ περίμετρον τῆς περιόδου εἰσὶ στάδιοι 3600. 1, 185. Ἐκδέκεται περίοδος τῆς λίμνης μακρή· 7, 109. Λίμνη ἐοῦσα ὡσεὶ τριήκοντα σταδίων τὴν περίοδον.

125, 5. Μηκέτι πλωτήν.] MS. οὐκέτι πλωτὴν et paulo ante edidi τοὺς παρὰ τὴν Ἐρυθρὴν, non περὶ, quia ſic iubebat idem codex ſtipatus codicibus Stephani. Sed et ſtatim reſtituta particula quæ periit, et tamen deſideratur, ſcripſi ἐνθεῦτεν δὲ ὡς ὀπίσω. Sic edidit ſancte Aldus, ſic et Camerarius, in culpa ſunt editiones Stephani, quæ neſcio quomodo omiſerunt, ſequentibus Iungermanno et Thom. Gale. Ne dubita extare etiam in MS. integerrimo. Edunt enim ἐνθεῦτεν δὲ ὀπίσω.

125, 12. Τούτοισι μὲν στήλας ἀνίστη.] Recte MS. ἐνίστη. Tum MS. δυνάμι et τὰς πόλιας.

125, 18. Προσανέγραφε.] MS. προσενέγραφε, et ὡς εἴησαν, non ὡς ἦσαν.

125, 29. Αὐτοῦ κατέλιπε.] MS. αὐτοῦ καταλίπει. potius ad ſtylum Herodoti, qui ad talia mirabiliter ludit in præſentis temporis verbis.

125, 31. Ἐν τῇ πλάνῃ αὐτοῦ ἀχθεσθέντες.] Particula ἐν non exiſtat in MS. et omnino ut vana et ſupervacua deleri debet. Ipſe noſter cap. 173. Ἀχθεσθέντες δὲ τούτοισι ἐν Φίλοισι αὐτοῦ. Nec aliter uſurpatur in locis ab Suida ad hoc verbum citatis. Scire imo oportet imputandam eſſe hanc particulam editionibus Stephani, quum nec Aldus nec Camerarius illam noverint.

125, 41. Τοῦτι δὴ μᾶλλον.] Longe plenius et mollius id extulit Herodotus, ut probat optimus MS. τοῦτι δὴ καὶ μᾶλλον.

126, 6. Τεκμήριον γίνεται.] Hoc, quod in margine monſtrabat Stephanus, reperi etiam in codice Mediceo, non μαρτύριον, atque ideo probavi, ut et mox φέρε νῦν, non δή.

126, 12. Λῖνον μοῦνοι οὗτοί τε καὶ Αἰγύπτιοι ἐργάζονται κατὰ ταυτά.] *Hi ſoli atque Ægyptii linum eadem ratione operantur*, vel ut mutare placuit Stephano, *elaborant, apparant.* Agnoſce vinculum inexplicabilis argumenti, vel potius ſententiam, quæ quantum ad eruditorum hominum examen et fidem attinet, ab Herodoto tam polito et bene ratiocinari ſolito ſcriptore pronunciata fuiſſe creditur, ambigua et labans ultra modum puerilis ineptiæ. Colchi et Ægyptii linum eadem ratione apparant, ergo alteri ab alteris deſcendunt. At quæ non gentes erunt metropoles, quæ non coloniæ aliarum, ſi quæ in uno aut altero rei alicujus apparandæ modo conveniunt, inde dicentur repente aliæ ex aliis proveniſſe? Scaius profecto fatuus. Atqui Diodorus ut Atticos probet colonos ex Ægypto veniſſe, 1. ex nomine urbis ἄστυ, 2. ex ratione ordinum et diviſione populi, 3. ſimilitudine myſteriorum colligit, ac denique Ægyptios non recuſatos duces ab Atticis pag. 24. et 25. Tot documenta quum in tali ratiocinatione ſupponat ille antiquior, quid faciunt novelli? Nempe hinc Bochartus in Phaleg lib. 4. cap. 31., præter illa aliud obſervat Herodotus, quod nimirum ſoli Colchi et Ægyptii *linum* ἐργάζονται κατὰ ταυτά, *eodem modo elaborant.* His iunctus Pindari ſcholiaſtes, Strabo &c. Etiam hinc ad Sæculum XIV. notat Marſhamus pag. 365. *Utrique linum eodem modo elaborant.* Hinc etiam Cl. Brauwnius ille, qui pag. 758. ſtatuit credibile non eſſe, Herodotum, Plutarchum, aliosque auctores ſi qui antiquiores extiterunt, quicquam certi ſciviſſe ultra tempora Salomonis de rebus Ægyptiis, utut etiam nonnunquam eorum fere æternitatem crepare videantur, in Veſtitu Sacerdotis Heb. 1, 7. pag. 144. *Herodotus quoque tradit libro ſecundo: in Ægypto linum fieri, ut in Colchide.* Neque ſane ita, ut nunc Herodotum iſti contemplantur, conſideravit Strabo, qui haud dubie hunc Herodoti locum reſpiciens ſcribit lib. 12. pag. 498. de Colchis: ἡ δὲ λινουργία καὶ τεθρύλληται· καὶ γὰρ εἰς τοὺς ἔξω τόπους ἐπεκόμιζον· καὶ τινες βουλόμενοι συγγένειάν τινα τοῖς Κόλχοις πρὸς τοὺς Αἰγυπτίους ἐμφανίζειν, ἀπὸ τούτων πιστοῦνται. Non ulterius progreditur illic cautiſſimus Strabo, nec de ſimilitudine opificii vel minimum muſſat. Sed qualis ibi magnus ille Iſaacus? nempe ubi Caſaubonus vere Herodotum intelligi annotavit: ſed perinde ac ſi Strabo non ſatis vim rationis Herodoteæ aperuiſſet, diſerte addendum putavit *præter alia argumenta hoc quoque affert* nim. Herodotus, *quod linum ſoli Colchi et Ægyptii* ἐργάζονται κατὰ ταυτά. Sed per nos quidem εἰς αἰῶνας χαῖρε ὁ ἥρως ὁ τοσοῦτος, et potius in eo laudibus proſequentes vel noſtram vel præteriti temporis felicitatem, abhinc hoc agimus, ut Herodoto inſerviatur; quod ſpero me facere præ- 889
clare auxilio membranæ Mediceæ, quæ una ad huius loci verum intellectum, ut opinor, me duxit, ex qua ſcribo et locum diſtinguo: λῖνον μοῦνοι οὗτοί τε καὶ Αἰγύπτιοι ἐργάζονται· καὶ κατὰ ταυτὰ καὶ ἡ ζόη πᾶσα &c. *Linum ſoli illi et Ægyptii adminiſtrant. Sed et vita omnis pari modo* &c. Id magnum iſto tempore potuit eſſe cognationis duorum populorum argumentum eodem modo pariter in plurimis aut magis univerſis negotiis et rebus agere; atque item ſi aliis regionibus ignotum opificium aliquod ſolæ duæ gentes tractare norint, ut hi linum bene conficere. Diodorus Siculus lib. 1. cap. 55. ſatis clare oſtendit ſibi hunc locum Herodoti ante oculos fuiſſe, ſed hanc lini culturam ne quidem tangere voluit.

Ibidem. Φοίνικες δὲ καὶ Σύροι οἱ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ.] Hanc ſcripturam revocare debui, quamvis eadem repeterentur 7, 89. Φοίνικες μὲν νῦν Συρίοισι τοῖσι ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, ubi fateor nihil a me annotatum eſſe, undecunque id contigerit. Attamen dico debuiſſe me ex optimo MS. nunc ſic edere, ut claro exemplo pateret appellationis diverſitas in utroque populo, quum ſequantur

tur mox Σύριοι δὲ περὶ Θερμώδοντα καὶ Παρθένιον ποταμόν. Itaque non aliter habet Herodotus 1, 72., ubi quum etiam præmiſisſet, Οἱ δὲ Καππαδόκαι ὑπ' Ἑλλήνων Σύριοι ὀνομάζονται, mox addit, Ἔνθεν μὲν Συρίους Καππαδόκας ἀπέργει, ἐξ εὐωνύμου δὲ Παφλαγόνας. Nec aliter egit iam in 3, 90., ubi quum dixiſſet Μαριανδυνῶν καὶ Συρίων, mox addit Κιλίκων τε καὶ Σύρων verſus Ægyptum. Itaque etiam lib. 5. cap. 49. Φρυγῶν δὲ ἔχονται Καππαδόκαι, τοὺς ἡμεῖς Συρίους καλέομεν, quæ verba citavit et Caſaubonus ad Strabonem pag. 213. D. Item 2, 159. Σύροισι πεζῇ συμβαλὼν Νεκώς. Sic quoque magnus ille vir ad Strabonem decreverat ſimiliter Σύρους ad mare mediterraneum ſtatuens pag. 23. B., pag. 26. C., pag. 49. B., donec in paginam 444. incideret, ubi ipſe, ut dico, pag. 213. D. apponit verba Herodoti ex tribus locis, ſane fluctuantia in ambiguo, inprimis nodoſum illud ex libro 1. cap. 6. Μεταξὺ Σύρων καὶ Παφλαγόνων, quippe quod plane imitari videtur ſcholiaſtes Apollonii Rhodii ad 2, 366. notans. Ἐςὶ δὲ μεταξὺ Σύρων τῶν ἐν τῷ Πόντῳ καὶ Παφλαγόνων εἰς τὸν Πόντον ἐκδιδοὺς περὶ Σινώπην πόλιν. Immo quam his contraria illa 7, 63.? Ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων ἐκαλέοντο Σύριοι, ὑπὸ δὲ τῶν βαρβάρων Ἀσσύριοι, quæ citat et Grævius ad Iulium Suetonii cap. 20. Inſpici magis accurate meretur optimus codex, antequam ſtatuatur aliqua Herodoti indifferentia circa iſta, quum 7, 72. omnino Syros vocet illos Ponti finitimos, et quidem ter, ut ex ipſo MS. repoſui, ubi vulgo ſemel intercurrebant ſatis indecore Σύριοι. Debuit hæc lector ſcire. Et eſt aliquoties agitatum.

125, 44. Ὁμολογέουσι παρ' Αἰγυπτίων μεμαθηκέναι.] Quanto beatior fores, ſi quo momento has et antecedentes voces commiſiſti albæ Melonis paginæ, ita ungues, mi Herodote, momordisſes, ut extremum digitum, qui continebat calamum, ſimul penitus abſtulisſes, et neque ſcribere potuisſes! Quia ſecus feciſti, nomen nunc tuum per omnia ſæcula delatum fuit, nec ceſſabit deferri, quia irritaſti nationem, cui et tacere non placet, eademque ſemper iterat, et te non minus conculcat, quam tu pro nullis habuiſti Hieroſolyma vix ab gravi lapſu recipientia ſpiritum. Et prælvit formulam iſte ſacerdotalis Ioſephus, Ἡρόδοτον δὲ πάντες ψευδόμενον ἐπιδείκνυσιν. Unde qui modeſte agunt, errorem tuum eſſe dicunt, quod *Phœnices circumciſionem ab Ægyptiis habere* asſeras. Sic enim loquuntur. An id facis? Ego nihil aliud in te video, quam ut ſcribas, quid illi Phœnices et Syri in Palæſtina fateantur. καὶ αὐτοὶ ὁμολογέουσι. Multum abeſt, ut id ex perſona tua adfirmes ita ſe habere. An igitur hæc Herodoti culpa eſt? Immo quum id ſcripſiſti, mentitus es, quia eorum qui in Palæſtina ſunt, ſoli Iudæi circumciduntur, uti recte obſervavit idem Ioſephus. Itane? an quia tempore certo non circumcidebantur habitantes in Palæſtina, propterea id nec uſquam contigit, nec tempore poſteriore, nec illo, quo vixit Herodotus, aut ullo alio ad usque Ioſephum, qui ita ſustinuit negare, præter Iudæos circumcidi ſuos quosdam incolas vidiſſe Palæſtinam? Sed Ioſephi iſtam declarationem iam in arctum compulit Ill. Huetius, quod non debebat ignorari. De Ammonitis quidem palam teſtari Theodoretum notavit alius. Sed et quum Arabes obtinuerunt Azotum, et alia Palæſtinæ emporia ad mare mediterraneum habuerunt in poteſtate, an tunc quoque valere potuit iſta pronunciatio Ioſephi? Sed hallucinatus es, quod Colchos ſcripſiſti tantum non fingens, circumciſionem ἀπ' ἀρχῆς habuisſe. Etſi enim tibi illa ἀρχὴ non excedat ulterius, quam prout memoria humana tenet, quæ raro ad primam originem appropinquat, ſed vel longisſime demum poſt vera initia incipit, utique in illa gentiliſmi miſeria publica non penetrante ad iſtam nimiam vetuſtatem; tamen noſſe primæva Iudæorum tempora, et omnibus gentibus, quas adieras, anteriora facta et ad ipſas veras rerum origines conferri te æquum fuit, non ſolum ad aliquam Salmonasſaris forſan ætate peractam inſtituti alieni communicationem. Sed tu patere, ut ſic fruantur genio ſuo, quum tu indulſeris tuo, et forſan non pauca etiam proferre posſis, cur Iudæos ſpreveris non modo Deorum hominumque odia, ſed vix reſurgentes tunc ab univerſa rerum Iudaicarum everſione, quæ paulo ante contigerat, ut per peregrinationis tuæ tempora in nullo fuerint numero. Si te hi faſtidiunt, gaude Æliano tamen te eſſe ἱκανὸν τεκμηριῶσαι teſtante.

126, 24. Ἐς Φοίνικην ἔρχεται.] Sic quum reperirem in optimo codice, non fuit cauſa, cur morarer compoſitum κατέρχεται, quod vulgo obtinet. Sed et poſtea MS. τῇ δὲ ἀριστερῇ τόξα, non τόξον, et videtur id verius eſſe, ut arcus et ſagittæ ſimul capiantur. 3, 78. Φύλασσε τὰ τόξα κατελάβομεν, ὁ δὲ πρὸς τὴν αἰχμὴν ἐτράπετο. Similiter iungit 7, 64. tribuens Bactriis τόξα καλάμινα ἐπιχώρια καὶ αἰχμὰς βραχέας, ubi ſæpius. Nec poteſt dubitari, quum ſic deſcripſerit Diodorus Siculus loco citato 1, 55. Κατεσκεύασεν εἰκόνα λιθίνην, τόξα καὶ λόγχην ἔχουσαν.

126, 25. Ἐκατέρωθεν δὲ ἀνήρ.] Et quomodo id interpretari potuit Valla *in quarum utraque*, quum notet *utrinque*, *ab utroque latere*? Videtur omnino habuiſſe notitiam ſcripturæ melioris, quam reſtituo ex optimo MS. ἑκατέρωθι. Sic ἑτέρωθι et ſtatim infra et 3, 12. Sic αὐτόθι cap. 162. et 181. huius libri. Videtur enim amare has lenes terminationes. Sic οὐδαμόθι, ἑτέρωθι mox et alibi ἄλλοθι. Paulo ante excepi, quod Stephanus in ora poſuerat, iusſu libri Medicei κατὰ τὰς χώρας, non ut vulgo κατὰ χώραν.

126, 39. Πολλοὺς ἀνθρώπους.] MS. ſimpliciter πολλοὺς ἀνθ. et ſtatim ἀδελφεὸν ἑωυτοῦ, non αὐτοῦ, quod exſtat vulgo.

127, 4. Τρόπῳ τοιῷδε] MS. τρόπῳ τοιούτῳ· ut cap. 137. in inſcriptione pyramidis: καί με τρόπῳ τοιούτῳ ἐξεποίησαν· et mox quod eruit Stephanus ἄριστον. erat etiam in illo ipſo, non ἄρξαν.

127, 20. Ἔκτηντο πόλεις] MS. ἔκτηντο τὰς πόλις, ut edidi.

127, 28. Ἀποφαίνειν ἀποτελέειν.] Nihil frequentius in Herodoto, quam hoc verbum; et notavit ſedulo Portus. Attamen MS. ἀποτελέειν. 890

127, 38. Μὴν δὴ οὗτος δὴ μοῦνος.] Non intelligo hæc ſupplementa nimium repetita. MS. μὲν δὴ οὗτος μοῦνος rectisſime.

127, 48. Στῆναι ἔμπροσθεν.] MS. ἱστάναι.

128, 1. Μὴ οὐκ ὑπερβαλλόμενον τοῖσι ἐκείνου ἔργοισι.] Eſt vitioſa ſcriptura, vel ad rationem Græcæ linguæ vel ad ipſam ſententiam; nam vox ἐκείνου non minus hoc loco et verbis quæ citavi, quam præcedente verſu reſpicere debet Seſoſtrin, quum tamen ſic exprimantur opera Darii. Hinc ut Græca loqueretur, debuerat Herodotus ſcripſiſſe ἐκεῖνον, quum ſic loquantur ὑπερβάλλεσθαί τινα ἔργοις· ut cap. 175. Πολλὸν πάντας ὑπερβαλλόμενος τῷ τε ὕψει καὶ τῷ μεγάθεϊ. Itaque vox ἐκείνου expungatur, quam nec agnoſcit MS. nec videtur habuiſſe Valla in exemplari, ad quod verſionem paravit.

128, 4. Παῖδα αὐτοῦ Φερῶν.] Quum ita notasſet ad marginem ex ſuis Stephanus, mihique occurreret in Mediceo, nequivi tolerare ſuppoſiticium Φέρωνα. Ita etiam mox ὡς οὐκ ἀνέβλεπε, cuius verbi eadem cauſa eſt pro ἀνέβλεψε.

128, 10. Ἀτασθαλίῃ χρησάμενον.] Citat hæc Des. Heraldus in Animadverſionibus ad Arnobium p. 11., neque enim ſatisfacit interpretatio Vallæ *facinus admiſiſſe*, nec Stephani correctio *protervitate quadam ſumptum*, et Herodotus denuo uſurpat.

128, 32. Ἐξ ἑνὸς ἐόντας ἑκάτερον λίθου.] MS. ἐόντα. Sic utique ſcripſit Herodotus et naſuti ſunt plus æquo, qui id mutarunt. cap. 176. δύο κολοσσοὶ εἴκοσι ποδῶν τὸ μέγαθος ἐὼν ἑκάτερος.

128, 33. Πηχέων ἑκατὸν, εὖρος δὲ ὀκτώ.] MS. iterum auctius ὀκτὼ πηχέων, quæ eſt ſimplex facilitas Herodoti. Sed et mox κατὰ τὴν Ἑλλήνων non habet MS. ſed amplius κατὰ τὴν τῶν Ἑλλ.

128, 39. Φοίνικες Τύριοι.] Cuius abſtruſæ hiſtoriæ cauſam aliquam et tentamen ſi petis, inſpice Demonſtrationem Euangelicam Ill. Huetii Propoſit. IV. pag. 88., ſi Ioh. Tzetzæ Chiliades ad hoc posſunt valere.

128, 43. Τὸ ἱρὸν Ἑλένης.] MS. τὸ ἱρὸν εἶναι Ἑλένης. Quem infinitivum apponit plerumque, ut συνεβάλλετο εἶναι τὸν Νεῖλον ſupra cap. 33. Συνεβάλλετο τὴν Ὀρσέα τοῦτον εἶναι 1, 68. Et ſæpius. Immo non aliter edidit plane Camerarius, quum per notam id fecisſet Aldus, ut Stephani editiones accuſandæ ſint. Tum quoque idem MS. ὡς ἐθιαιτήθη, ubi vulgo augmentum negligitur.

128, 46. Ξείνης Ἀφροδίτης ἐπώνυμόν ἐςι.] Et hic progrediamur rurſus ad augendam Græcæ eloquentiæ varietatem. Neque enim licet pasſim hæc ſcriptura occurrat, atque etiam hoc loco in omnibus aliis MSS. reperiatur, tamen vix credo ita nunc Herodotum concepiſſe, quum iſte inviolatæ bonitatis codex habeat ἐπωνύμιόν ἐςι. Nusquam ea vox poſita ab Grammaticis memoratur: ſed ſufficit mihi ſola iſta veritas toties ſpectata, tum analogia. Eodem enim modo licet παρώνυμον recte dicatur, tamen et a Plutarcho videmus παρωνύμιον et a Platone παρωνύμιος uſurpatum. Adde ſimilia ad 9, 21.

128, 47. Ὅσα γὰρ ἄλλα ἄλλης Ἀφροδ.] MS. tantum et longe mollius ὅσα γὰρ ἄλλα Ἀφροδ. Et mox οὐδαμῶς, quod iam protulit quoque Stephanus.

129, 15. Ἱκέται δὲ ἐζόμενοι.] MS. ἰζόμενοι. Prioris non placuit Porto in adnotando rationem habere, ſed certe id quod repoſui eſt Herodoteum. 3, 11. Ἐπεὶ ἵζοντο πέλας τῶν Αἰγυπτίων.

129, 24. Ἔργον δὲ ἀνόσιον ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐργασμένος.] Ita voluerunt hoc loco orationem componere quicunque fuerunt iſti ſive librarii, ſive editores; at paulo infra fecerunt iidem ἀνόσια ἐξεργασμένος ξεῖνον τὸν ἑωϋτοῦ. Nec prima fronte apparet hæc eſſe incongrua, quum hæc poſteriora repetantur tum 3, 30. Πρῶτα μὲν τῶν κακῶν ἐξεργάσατο τὸν ἀδελφεὸν, et 127. Πρίν τι ὦν μέζον ἐξεργάσασθαί μιν Πέρσας κακόν· et 6, 3. καὶ κακὸν τοσοῦτον εἴη Ἴωνας ἐξεργασμένος· tum 7, 10. Μαρδόνιον μέγα τι κακὸν ἐξεργασάμενον Πέρσας. At contra plane hæc omnia invertuntur in MS. Mediceo, nunc exhibente ἔργον δὲ ἀνόσιον ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐξεργασμένος, mox autem ἀνόσια ἐργασμένος ξεῖνον τὸν ἑωυτοῦ. An vero fas eſt in his dubitare, quidnam ſit genuinum Herodoti, quid vero alienum et otioſe ludentis ac fruſtrantis calami? Vel hoc decernat, quod habeamus 6, 61. Καὶ κοινὰ ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀγαθὰ προεξεργαζόμενον, ut exſtat in unico Mediceo, ubi vulgo omittunt præpoſitionem. Ibi clare cernis expreſſam hanc ipſam locutionem ex MS. repoſitam per compoſitum.

129, 28. Ἐς γῆν τὴν σὴν ἀπενεχθείς.] MS. ἐς γῆν ταύτην ἀπενεχθείς.

129, 33. Ἵνα ἴδω τί κοτε καὶ λέξει.] Potuit curioſior fuiſſe et videre voluiſſe, quod innuunt hæc Græca. Sed optimus codex MS. legit ἵνα εἰδῶ ὅτι κότε· et hoc decet noſſe ac ſcire quid excuſet: immo id ipſum interpretatur quoque Valla, ut debuerit ſic legiſſe. Dein etiam ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Θῶνις, non cum vulgatis τοῦτο. Certe ταῦτα recte conveniunt antecedenti τάδε, ubi dixit λέγοντα τάδε.

129, 36. Αὐτόν τε τοῦτον ἀνῆγε ἐς Μέμφιν.] Non male, ſed quanto magis conſpicuus Herodotus in verbo ἀνάγαγε? quod eſt in MS.

129, 38. Ἀνακομισθέντας δὲ πάντων.] Lapſu typorum opinor pro ἀνακομισθέντων δὲ πάντων. Certe Aldi-
891 na ſic habet et Cameraria. Incepit error ab Stephaninis, quas nec Iungermannus nec Gale debuerunt revereri in contextu, nedum ut quaſi res demonſtratione opus haberet, ex probatione Cod. Arch. reduceret genitivum iſte poſterior. Mox MS. Mediceus abciſam interrogationem melius proferre videtur Τίς εἴη, καὶ ὁκόθεν πλέοι, quam τίς τε εἴη, καί.

129, 47. Τέλος δὲ σφι.] MS. τέλος δὲ δή σφι.

129, 48. Λέγων ὅτι εἰ μὴ περὶ π. ἡγεῦμαι &c.] MS. λέγων ὅτι ἐγὼ εἰ μὴ &c. Et quamvis eadem vocula repetatur inferius, opinari tamen nequeo ſpuriam.

130, 5. Περὶ τοῦ σεωυτοῦ ξείνου τὴν γυναῖκα τὴν ἔχων ἦλθες.] Miris modis hæc periodus turbata eſt, et turbat locum omnem. Vult nimirum Herodotus in hac exprobratione amplificare Paridis facinora per tres gradus, ſtuprum Helenæ, raptum uxoris hoſpitis, et furta rei familiaris. At quis iſte modus, ut primo exprimat ſimpliciter raptum; deinde quaſi meminiſſet ipſius ſtupri obiiciat ei non ſuffeciſſe τὸ συγγενέσθαι αὐτῇ, et rurſus redeat ad raptum? Nullo enim genere diverſa ſunt illa τὴν ἔχων ἦλθες et iſta ἀναπτερώσας αὐτὴν οἴχεαι λαβών: ex quibus ſine dubio alterum manus eſt indocte et ineleganter liberalis. Clarius et liquidius tum res ipſa et iudicium, quod de Græcis fero, tum ineptia huius liberalitatis patebit, ſi verſionem Vallæ quomodocunque apparatam inſpicias *a tuo ipſius hoſpite erepta uxore; neque his contentus cum ea abiiſti.* Id vere eſt anſerem παππάζοντα audire. Et quæſo, cur Stephanus non vidit unum idemque eſſe, *a tuo ipſius hoſpite erepta uxore*, et *ſublata illa abiiſti?* Has ſalebroſas quisquilias diſſipo, et compono adlata eximia ope ex fide optimi libri, qui profitetur Herodotum ſcripſiſſe παρὰ τοῦ σεωυτοῦ ξείνου τὴν γυναῖκα ἦλθες, καὶ μάλα ταῦτά τοι οὐκ ἤρκεσε· ἀλλ' ἀναπτ. *ad tui hoſpitis uxorem intraſti, nec ſane id ſatis tibi fuit* &c. Eſt hæc phraſis propria Herodoti, ſi quis alius, circumſpecti in honeſto rei fœdæ tegendæ ſermone viri. Sic cap. 64. Martem Ægyptium ait ἐσελθεῖν παρὰ τὴν μητέρα. Cap. 66. αἰλούρων, ait, αἱ θήλεαι οὐκέτι φοιτέουσι παρὰ τοὺς ἔρσενας. Et paulo ante cap. 111. γυναικὸς, ἥτις παρὰ τὸν ἑωυτῆς ἄνδρα μοῦνον πεφοίτηκε· 3, 69. ἐπεί τε αὐτῇ μέρος ἐγίνετο τῆς ἀπίξιος παρὰ τὸν μάγον. Lib. 4. cap. 1. αἱ τῶν Σκυθέων γυναῖκες ἐφοίτεον παρὰ τοὺς δούλους· 5, 70. Κλεομένεα εἶχε αἰτίη φοιτᾷν παρὰ τοῦ Ἰσαγόρεω τὴν γυναῖκα· 6, 68. Κυέουσάν σε ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς οὕτω ἐλθεῖν παρὰ Ἀρίστωνα &c. Neſcio qui contigerit vocem παρὰ in contextu tranſponi; prout citavi, ſic ut habeas. In his omnibus quum ita loquatur Herodotus, et belle quidem, multo minus tolerari poteſt, quod editur cap. 121. Ἐπελθόντα δὲ ἐς τοῦ βασιλέος τὴν θυγατέρα, quam periodum Portus in operoſa ſua annotatione voculæ ἐς non tetigit. At quid illo magis obſcœnum? Ubi præclare docet codex optimus Herodotum ſcripſiſſe ὡς τοῦ βασ. τὴν θυγατέρα, quam vocem conſtat ſumi ut notet idem quod πρὸς, quomodo cap. 126. τοῦ ἐσιόντος πρὸς αὐτὴν ἑκάστου, et exempla eiusdem reſtitutionis occurrent tum 140, 38., tum 214, 19., vel ideo notanda, quod nihil eius in Herodoto agnoverit Portus. Mox autem conſenſu ſuo firmat eadem Medicea membrana, quod Stephanus in ſuis libris inventum poſuit in margine οἴχεαι ἔχων ἐκκλέψας, non οἴχεαι λαβών. Quæ eſt mirifica et Herodotea abundantia in participio ἔχων; nec fuit intellecta illis, qui mutaverunt.

130, 27. Ἔπεα ὧδε.] MS. ἔπεα οὕτω· et mox ἐς αὐτὰς, non τὰς αὐτάς.

130, 42. Μενέλεως.] MS. Μενέλεως, etſi mox vulgata ratio per ω ſequatur.

131, 7. Εὐαεῖ τε πνεύματι.] Moleſta horum prolatio, quam lenies ſcribendo ex MS. εὐαεῖ πνεύματι.

131, 14. Ἐλθεῖν μὲν γάρ.] MS. ἐλθεῖν γάρ.

131, 21. Τὰ οἴχετο κλέψας.] MS. τὰ οἱ οἴχετο κλέψας.

131, 47. Ὅκου ἔτι ἐτράπετο, οὐκ εἶχον.] Hoc quod edidi, certe volui edere (nam video aberraſſe typos) vides ab Stephano proditum eſſe in margine, et id ipſum legi Florentiæ, et eſt emendatiſſimum. Sophocles in fine Antigones: Οὐδ' ἔχω, ὅπα πρὸς πότερον ἴδω, πᾷ καὶ θῶ.

132, 13. Οὐκ ἔστι ὅτε οὐ δύο.] Ita legunt omnes, quippe quod habet ſpeciem, ut dicat nunquam non eveniſſe pugnam, quin duo aut tres perirent. Quod ſævum et regii ſanguinis effuſionem nimiam ſupponit, ut ea mens Herodoti eſſe nequeat. Accedit, quod in Mediceo liquide legebam οὐκ ἔστι ὅτε ἢ δύο. Quod veriſſimum, dicitque, *poſtquam non interdum ipſius Priami vel duo vel tres vel etiam plures adhuc filii prælio conſerto perirent.* ſed nempe ſæpius: quod poſterius cogitando ſupplendum, ut ſit interdum. Alioqui poſſes et prius οὐκ ſupprimere.

132, 14. Εἰ χρῆ τοῖσι ἐπεσ.] MS. εἰ χρή τι τοῖσι.

132, 21. Καὶ πρεσβύτερος καὶ ἀνὴρ ἐκείνου μᾶλλον γ' ἐών.] Priores quatuor voces prorſus ignorantur ab MS. Et utrumque forſan ſuppoſiticium eſt. Quid enim deſiderari poteſt in tali ſermone? ἀλλὰ Ἕκτωρ ἐκείνου μᾶλλον γ' ἐών.

132, 25. Ἰδίῃ τε αὐτῷ καὶ τοῖσι.] MS. ἰδίῃ τε καὶ αὐτῷ καὶ· *et privatim quoque ipſi, et aliis.*

132, 31. Καταφανὲς τοῦτο τοῖσι ἀνθ. ποιήσωνται.] Sic quidem editur; ſed quum Stephanus offerat in margine ex ſuis libris MSS. ποιήσωσι, nec aliter in Mediceo ipſe offenderim ſcriptum eſſe, ſpurium iſtud iuſſi lo- 892
cum dare vero; quod vel maxime facere debui in periodo capitis ſequentis partim truncata, partim ſtructuræ incongruæ, quum optime digeſtam accepiſſet iam ex membranis ſuis Stephanus, ut probat in margine, nec aliter ſcripta exſtet in optimo illo Florentino. Aliter cenſet Th. Gale, ut nullam ſtatuat eſſe rationem, cur quiſpiam ea adderet, ſi non ab initio hic occurrerant. Mireris ſane, cur id aperiat, et non clare edat, quid in codicibus iſtis exſtiterit. Quod ſi eſt, certe non debuerat obviare arbitrio Herodoti, qui illa omnia interponi voluit. Et hoc ſufficiebat. Sed quæſo, an non progreſſus narrationis longe amœnior incedit illis interpoſitis, quam ſi eiiciantur cum vulgo codicum? Quid ingratius eſt, quam differri tamdiu appellationem eius, quod eſt verius auſtrum? Apparet id quod vulgo editum fuit, ab viro docto excogitatum eſſe, quum in codicibus perdita eſſent priora vocabula, emplaſtri inſtar, cui infricta illa πρὸς νότον integrarent quodammodo omnia. Certe 2, 44. columnas duas in templo Tyrii Herculis ſtatim de altera poſt alteram narrat.

132, 39. Τὸν μὲν πρὸς βορέην.] Sic loquitur cap. 148. ἓξ μὲν πρὸς βορέην, ἓξ δὲ πρὸς νότον, et lib. 4. cap. 25. MS tamen et nunc et illic legit πρὸς βορέω, et videtur habuiſſe cauſam mutandi ex concurſu accuſativi caſus. Immo ut id peragam, 3, 101. legit codex idem πρὸς ἄρκτου τε καὶ βορέω ἀνέμου κατοικημένοι, non βορέου, ut vulgo.

132, 44. Οὐδένα τῶν ὕστερον ἐπιγραφέντων βασιλέων.] Tanquam ex catalogo inſcriptos ſingulos recitaret. Itaque bonus Valla fideliter vertens ſequitur *nemo regum qui deinceps ſcripti ſunt.* Nec tamen recitat omnes, ut apparet ex cap. 144. At quidni potius maluit ἐπιλεχθέντων? Commemorat enim illos Herodotus, prout ab ſacerdotibus Ægyptiis ei relati in ſermone erant. Sed alia multumque diverſa notio eſt vocis ἐπιγραφέντων. Accipe igitur leniſſimi Herodoti accuratiſſimam et vere Græcam manum, quam ſervat caſtiſ-

ſimus ille Mediceus codex MS. perſpicue exhibens ἐπιτραφθέντων, quomodo quin Herodotus ſcripſerit nullus dubito, nec poteſt Græca doctus dubitare, in quo ſibi placet admodum hic ſcriptor. 1, 7. Παρὰ τούτων οἱ Ἡρακλεῖδαι ἐπιτραφθέντες ἔσχον τὴν ἀρχήν.

133, 14. Οὐκ ἐς μακρόν.] Sic Mediceus confirmans lectionem ab Stephano productam nos legere iubet, non μακρήν.

133, 21. Κατακεκλεισμένου.] Liber optimus non modo contentus eſt abacta compoſitione, ſed etiam habet κεκλειμένου, quod male expreſſum eſſe retento ſibilo patuit iam antea.

133, 22. Ἀνοίξαντι αἰεὶ ἐλάσσω φαίνεσθαι.] Ab MS. abeſt vocula αἰεὶ, quod ſatis auctoritatis eſt ad eam pellendam.

133, 28. Εὐθέως τῇ πάγῃ ἐνέχεσθαι.] MS. ἰθέως. Utique quum et ſtatim hoc ipſum iteretur, et Portus ita egerit in Lexico, ut nihil niſi hoc noſcat, unde venit illud εὐθέως?

133, 35. Φέροντα τὴν κεφαλήν.] Sic Stephani codices, ſic Mediceus, non ἀπάγοντα, quo non ita utitur Herodotus. Mox idem habet ἐντείλασθαί σφισι, non σφι.

134, 1. Διαπειλέειν αὐτῷ.] MS. αὐτὴν, quod melius convenit.

134, 3. Χαλεπῶς ἐπελαμβάνετο ἡ μήτηρ τοῦ περιεόντος.] Adhibet hunc locum maximus Caſaubonus, ut ſub eius fiducia tentet verba Theophraſti in charactere λογοποιΐας, ut inde doceat ἐπιλαβέσθαι notare coarguere et reprehendere; ſed deceptus ab male ſcriptis, male editis codicibus; quum optimus MS. ſimpliciter habeat ἐλαμβάνετο. Quæ tam memorabilis mutatio nos docet verbum λαμβάνεσθαι apud primates Græcos ſumptum eſſe pro reprehendere, et obiurgare, quod non potuit affirmare Stephanus. Compoſitum autem eo minus commodum huic loco eſt, quia mox pagina ſequente ſequitur, τὴν δὲ ἐπιλαβομένην, ubi notat ſimplex prehendere.

134, 9. Λύειν ἀπαμμένους.] Sic 4, 98. ἀπάψας ἅμματα, et tetigi libro 1, 199. Nunc tamen optimus MS. habet ἀφαμμένους. Et paulo poſt animadverti concordiam librorum veterum Stephani et Florentini in verbum ὑπίεσθαι pro vulgato ὑπίσχεσθαι, ut 1, 156. ὑπεὶς τῆς ὀργῆς iam dixit, et alibi.

134, 21. Ἐς γέλωτα προαγαγέσθαι.] MS. προαγαγέσθαι. Nam hoc agitur, ut procedat laſcivia.

134, 26. Ἐπιδοῦναι αὐτοῖσι τῶν ἀσκῶν.] Hæc ſola ſunt Herodotea ex monitu optimi codicis, et quæ vulgo plura habentur καὶ ἄλλων, eſſe ab aliis aſſuta, ut credibile eſt, quia ſententia paucis illis affatim benigne exprimitur; ſic nota eſt conſtructio.

134, 38. Τὴν θυγατέρα τὴν ἑωυτοῦ.] MS. τὴν δὲ θυγ.

135, 1. Ἐσελθόντα δὲ ἐς.] Male ſic vulgo legi, et ex MS. emendari debere ὡς modo dixi ad 130, 5.

135, 7. Τοῦ ἀδελφεοῦ κρεμάμενον νέκυν.] Certe cadaver illic erat pendens. Sed πάθος non eſt in cadavere, ſed quia erat fratris. Hinc perperam ſic mutaverunt nonnulli, quum legat optimus MS. κρεμαμένου.

135, 32. Οὐ μέν τοι εἴτε δὲ ἄλλο τι, εἴτε διὰ ταῦτα ὁρτάζουσι.] Prout ratio loquendi publica libenter habet geminatas illas voces εἴτε. In hoc tamen loco partem iſtam εἴτε δὲ ἄλλο τι penitus ignorat membrana Medicea, ut tanto mitius agi debeat cum Valla, qui in verſione eas quoque omiſit. Sed in margine
893 tamen appoſitum habet οὔτε δὲ ἄλλο ὅτι. Cæterum illud εἴ τε ſic ſemel ponit in veſtiganda cauſa rei, de qua ſcripſerat ſimpliciter, cap. 125.

135, 33. Φᾶρος δὲ αὐτημερὸν &c.] Cl. Brauwnius lib. 2. cap. 4. de veſtitu ſacerdotis Hebræi, quum hinc collegiſſet Ægyptiorum ſacerdotes et pallio veſtiri et mitra caput tegere et oculos velare, interpretatur Latine; *Velum autem quod uno die detexitur, ſacerdotes uni illorum imponunt, et mitra oculos tegunt.*

135, 46. Δήμητρα.] Hoc elegi, et quidem auctore libro Florentino, in iſto ambiguo, quo ludunt editiones exhibentes Δήμητραν. Nec enim quum aliquoties occurrat genitivus Δήμητρος, de quarto caſu oportet dubitari. Vidit in ſuis MSS. quoque Stephanus.

135, 47. Αἰγύπτιοι εἰσὶ εἰπόντες.] Lectiſſima interpoſitione optimus MS. εἰσὶ οἱ εἰπόντες.

136, 3. Τὴν περιείλησιν δὲ αὐτῇ γενέσθαι.] Nota vox et propinqua origini participii, quod placuit noſtro aliquoties κατειληθέντες. Cæterum quum Portus in Lexico nihil hic niſi acquieſcat, atque adeo ſtatuat Herodotum ita loqui de Ægyptiis, forſan quaſi animam per tantum ſpatii inſtar porci circumvolvi credidiſſent; H. Stephanus quum notaſſet περιειλέω circumplico, circumvolvo, et περιείλημα involucrum, ſubiungit [Περιείλησις circuitus, quaſi dicas circumvolutio v. l.] Neſcio an hunc Herodoti locum ante oculos habuerit vel ipſe vel iſte veteris lexici auctor. Sed hoc ſcio eſſe pertriſtem durumque metaphoræ tranſitum ab faſciis ad annos, tanquam et hi tempus circumplicent, ut iſtæ infantem. Quod ſi graſſari licet (graſſatos enim fuiſſe ſingulæ hæ paginæ manifeſtant) potius dicerem, ut ab ἀνελίττω evolvo eſt ἀνέλιξις evolutio et volutatio; ſic fieri potuiſſe ab περιειλίττω vocem περιείλιξις, quæ facili negotio huc detorqueri potuerit. Sed et vulgata lectio, et ea quæ dicta ſunt mera haberi debent ſomnia, et omnis huius vocis gratia ab unico Mediceo codice expectanda fuit, qui ſine noſtra hedera rurſum ſe hic aperiet ad commendationem linguæ Græcæ et vocis vere Herodoteæ propagationem. Ex eo enim ſcribendum dico τὴν περιήλυσιν δὲ. Servavit eam adhuc Heſychius, ubi etiamnum male editur περίλυσις, exponens περίοδος etiam notante Stephano et interpretante *circuitus*, ſed quod mirer in indice tantum magni Theſauri, velut vocem ignoratæ originis, quum in ipſo theſauro ab verbo ἐλεύθω deducta habeat εἰσηλούσιον (debuit εἰσηλύσιον) et προσήλυσις προσήλυτος, κατήλυς et κατήλυσις, et ſimiles. Cur non debuit huc quoque referri περιήλυσις? Iam vero eſſe ſinceram Herodoteam quo teſtimonio manifeſtius declarabitur, quam præfixo editionibus vulgaribus Lexico τῶν Ἡροδοτείων λέξεων ex codice MS. Goldaſti, in quo recenſetur quoque primitivum Ἤλυσιν et explicatur ἔφοδον, πορείαν? Hinc et toties uſurpata ἐξήλυσις.

136, 34. Ὀκτὼ πλέθρα.] Hæc quum alios, tum valde exercuerunt inſignem virum, Marcum Velſerum, ut de iis cum viris doctis per epiſtolas identidem egerit, ut cum Lipſio pag. 825., cum Rob. Titio p. 859. Sed ad primum ſic retulit. [Primus Herodotus maximæ pyramidi octo plethra tribuit: alius eorum qui deinde XI. ſequuntur, opinor, DCCCLXXXIII. aut ut quidam codices habent, et quæ meo ſenſu ſanior lectio, DCCLXXXIII. Has ergo ſententias Plinium ita confudiſſe exiſtimo, ut unam ad modum areæ, alteram ad lateris menſuram imperite conferret. Cum Herodotus plethris certe latus menſus ſit. *Familiare autem Latinis, etiam optimi ſæculi, iugera, quamvis tanto maiora, pro plethris reddere.* Sic enim Lucretius, Virgilius, Tibullus, Ovidius, Higinus, novem Tityi apud Homerum plethra, totidem iugera interpretantur. Mela rem propius attigit: *Maxima, tres namque ſunt, quatuor fere ſoli iugera ſua ſede occupat, totidem in altitudinem erigitur.* Hero quippe Mathematicus duo plethra unum iugerum conficere ſcripſit, quod et ipſum tamen rotunde magis quam vere dictum.] Ubi id quod attinet ad πλέθρα et iugera, centies repetitum et inculcatum: nuper tamen quoque in notis ad Callimachum pag. 252. id debuit reponi, quas ut hic quoque videas quanta cura ſint ſcriptæ, patet ex citatione loci Liviani *ne quis plus quinquaginta iugera poſſideat.* Et hic ipſe numerus quum ab Dionyſio Halic. tribuatur Capitolio ὀκταπλέθρῳ τὴν περίοδον, διακοσίων ποδῶν ἐγγιστα τὴν πλευρὰν ἔχοντι ἑκάστην, fieri nequivit, quin iam quoque attingeret Iuſtus Rucquius in Capitolio Rom. cap. 12. Sed et Is. Voſſius tacitum ferre nequivit, quum locum Melæ ſub manum haberet lib. 1. cap. 9., etſi eum tractaverit peſſime. Nam ut monſtroſum aliquid pareret, ipſe prius ſe fecit monſtrum; primo, dum liberat Melam ab imitatione Herodoti, quod facit ſemper; ſecundo, augens in infinitum magnitudinem ſpatii; et tertio, ut id obtineat, audens in publicum fateri, ſe, quum ex optimis MSS. illic proferret *iugera quæ cede occupat, quæ ſede occupat, quæ cedat occupat*, (quas omnino ſcio eſſe et aliorum MSStorum lectiones) putare ſcripſiſſe Melam *quoque latere occupat.* Quæ mutatio in qua parte antiquæ lectionis conſpici poteſt? Sed liquide ſatis patet ſcripturam Melæ fuiſſe *quatuor fere ſoli iugera æqua ſede occupat.* Æquam enim ſedem in pyramidibus, quæ ſtatuuntur ἰσόπλευροι,
ρας, intelligit ab quatuor proſpectibus circa funda- 894
mentum ac terræ proxima pari ſpatio patentem, et ipſam ἰσοπλευρίαν, prout 3, 9, 6. dicit Æthiopas *æqui corporis.* Quin imo et nuper ad Ποικίλην Æliani lib. 3. cap. 1. repetita hæc video, quod facile patior; modo non ſcriberetur [Sed et Pyramidi maximæ Plinius octo iugera ſoli aſſignat, ſecus quam Mela, qui quatuor tantum iugera illi largitur.] quum Mela non ſic abrupte deſcribat, ſed ut in talibus caute fieri ſolet, addiderit *fere*, credens ita convenire duplex Græcum πλέθρον cum Romano iugero, ut tamen aliquid diſcrepet, quod verum eſt. *Porro*

au-

autem quod Heſychius notat πλέθρου eſſe μέρος γῆς, ὃ φασι μυρίους πόδας ἔχειν, per ea verba notat Euripidem, cuius hos habemus verſiculos:

> Πλέθρου σταθμήσας μῆκος εἰς εὐγώνιον
> Μέτρημ' ἔχουσαν τῶν μέσῳ γε μυρίων
> Ποδῶν ἀριθμὸν, ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί.

136, 42. Χαμόθεν.] Tradunt hoc et Græcum et Herodoteum omnes, et in his nominatim Henr. Stephanus et Portus in lexico, excitans alium locum ex 4, 172. Χαμόθεν σποδοῦ λαβόντες λείχουσι. Sit Græcum: certe non eſt Herodoteum; quippe tam in loco libri 4, quam in noſtro libri 2. præfert optimus ille MS. χαμάθεν quod emendari aut pulchrius tornari nequit.

136, 46. Ἐπὶ τὸν δεύτερον εἵλκετο.] MS. ἕλκετο.

137, 4. Λελάχθαι γὰρ ἡμῖν.] Nulla hic gratia vocis mediæ, nulla oportunitas, ut hinc deceat amare optimum codicem MS. in quo media vocula omittitur, ut tantum exhibeat λελάχθαι ἡμῖν.

137, 10. Συρμαΐην.] Adnotatum eſt in margine: εἶδος πλακοῦντος καθαρτικοῦ· quo et verbum συρμαΐζειν refert Lexicon Herodoteum Goldaſti. Itaque inde poterat facile concinnari verſio Latina; ſed valeat Valla. Diodorus Sicul. 1, 64. iungit λάχανα καὶ συρμαίην.

137, 19. Καὶ ἄγον.] At notam augmenti exigit MS. καὶ ἦγον.

137, 26. Μνημόσυνον καταλιπέσθαι.] Sic reſtitui, cuum et Stephanus ex ſuis libris id prompſiſſet ſubſtantivum, et ipse vidisſem in Mediceo, non μνημοσύνην, ut cap. 135. item mox τῆς ἔτι τὸ κῶλον.

137, 34. Αἰγύπτιοι λέγουσι.] Non ita ſolet Herodotus in tali narratione ſcribere, ſed Αἰγύπτιοι ἔλεγον· ut paulo poſt repetit, Βασιλεῦσαι δὲ ἔλεγον Χεφρῆνα. Itaque quum ſic offenderem in optimo libro, libens adſcivi.

138, 2. Πᾶσαν εἶναι κακότητα καὶ ἱρὰ κατακληϊσθέντα.] Notavit Petavius ad Syneſii epiſtolam 58., ubi Chephrenis huius meminit in ſimili Pentapoleos tyrannide.

138, 6. Ποιμένος Φιλιτίωνος.] MS. Φιλίτιος. *Certe hoc eſt ex vero Ægyptium, quum de altero, quod vulgo obtinet, iure ambigas.*

138, 11. Τὸν λαὸν τετριμμ.] MS. τὸν λεὼ, quod mirificæ ſuavitatis donum cupide adhibui, quum Stephanus teſtaretur ſimile quodammodo in ſuis ſcriptis ſibi inventum eſſe. Debuerat enim Herodotus quoque in ſimplici uſurpaviſſe, quod bis annotatur in compoſito oſtentaviſſe. Mutaverunt hoc illi, qui nimis inhæſerunt præcedentibus in capite 124. τριβομένῳ τῷ λαῷ, quaſi non aliter debuiſſet nunc loqui.

138, 25. Θάψαι ταύτην δὴ τὴν ἀποθανοῦσαν.] Sic augeo ſermonem Herodoti interpoſita ſecunda et tertia voce ex fide codicis optimi, quam videntur et ipsæ præſtare ex conſuetudine loquendi ab Herodoto uſitata. Cæterum dubitaveris merito, an non ita diſtingui oporteat καὶ ἔπειτα κατακεχρυσωμένη μιν ταύτην ἔσω, ἐν αὐτῇ, quum vulgo diſtinguatur ante ἔσω, prout interpretatio ad hunc quoque ſenſum relata eſt. Non enim vult extrinſecus eam inauratam fuiſſe, ſed intus; quod ad externa attinet, ſufficit quod dicit cap. 132. eam eſſe opertam ſtrato puniceo, ita ut cervix et caput exſtent, quæ ſint aurata; non igitur corpus reliquum, quod colore etiam inductum fuiſſe non dicit. Quod monumentum quocunque caſu Venetias delatum quoniam Cl. Io. Pricæus in notis ad Apuleii Apologiam laudabiliter protulerit, ſed in multis exemplaribus notarum eius non exſtet, iudicavi hanc veram eius ſpectaculi ſedem eſſe, ut deberet nunc repeti Herodotea deſcriptione ad amusſim conveniente.

138, 35. Γυμνοὶ ἐργασμένοι.] Sic enim ex ſuis codicibus iam exhibuerat in ora Stephanus, pro vulgato κείμενοι, quod plane firmabat liber optimus, qui etiam inferius habebat ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ, ut notaverat ex ſuis Stephanus, ubi vulgo omittunt καὶ, quod tamen frequentius ſolet auctor addere.

139, 21. Μέλλει ταχέως.] Recte MS. μέλλοι ταχ. et mox τὰ χρεὼν ἦν, quod et in ſuis vidit Stephanus, non εἴη.

139, 28. Ταῦτα δὲ ἀκούσαντα.] MS. ταῦτα ἀκούσαντα. Nec averſeris, quum ita narret 3, 141. Ταῦτα ἀκούσας Δαρεῖος &c. 4, 3. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Σκύθαι &c. Quid in præcedentibus fatigaverit virum doctisſimum, non aſſequor; ſed quum id aperuiſſet per literas Cl. Tanaq. Fabro, hic ita reſpondit in Epiſtolis Criticis pag. 202. partis primæ. [Altera quidem emendatio mihi ſane allubeſcit: tamen arbitror nil mutandum, immo tuendam lectionem τὴν κρατοῦσαν, ut Græci Magiſtri vocare ſolent, cuius ſenſus hic mihi eſſe videtur, Deorum conſilium fuiſſe ſcilicet, ut Ægyptus per CL. annos male vexaretur et gravisſima pateretur exilia: priores autem illos reges id didiciſſe, Mycerinum vero minime: non eſſe itaque, cur Deorum iudicium converti poſtularet: *Deſine fata Deum flecti ſperare precando*, ait ille.] Non 895
adſequor, quid aliud quisquam potuerit in hoc loco requiſiviſſe.

139, 37. Πυραμίδα δὲ καὶ οὗτος.] MS. πυραμίδα δὲ οὗτος.

139, 40. Μετεξέτεροι φασὶ Ἑλλήνων.] Notanda verba, ut pateat varie iam ante Herodotum referri de iſtius nominis ſive una ſive pluribus fæminis, ut minus mirum ſit varia ſcribi in illis reliquiis temporis antiqui, quæ ad nos pervenerunt, quarum auctores iunctim nominavit Is. Caſaubonus ad Strabonis librum 17. pag. 269.

139, 43. Οὐ γὰρ ἂν οἱ πυρ.] MS. οὐ γὰρ οἱ πυρ. quomodo acrius firmat ſententiam ſuam.

140, 13. Σαπφοῦς τῆς Μουσοποιοῦ.] Equidem non ſcio aliter exſtare in ulla editione, aut etiam codice ante typographiam ſcripto. Fulv. Urſinus tamen ad carmina novem illuſtrium feminarum citans hunc locum pag. 23. profert μελοποιοῦ, ut opinor, lapſu calami. Quin etiam ſcribit illic Μυτιληναίαν, ut reor, ex nummis, ubi plerumque legitur Μυτιλήνη, quod utique non ſequitur ab Herodoto prælatum eſſe communi Græcorum conſuetudini pasſim uſurpatæ Μιτυλήνη.

140, 14. Κομίσαντός μιν.] Ut post pauca, Σαπφὼ πολλὰ κατεκερτόμησέ μιν, ſimiliter ordinato fine eius periodi. Sed tamen iſta vocula μὶν nunc ab MS. aberat, quod certe tutius ſequemur cupientes Herodotum ſalvum habere.

140, 33. Ὡς καὶ πάντες.] MS. ὡς καὶ οἱ πάντες.

140, 38. Ἐς Μιτυλήνην.] Atqui optimus codex MS. ὡς Μιτυλήνην, an debuit hoc ſperni atque ita mutari? Nihil minus, et meminiſti ſupra.

140, 41. Γενέσθαι Ἄσυχιν.] Nemo non videt in hac periodo ita ex propinquo iterari verbum γενέσθαι, ut alterum prorſus abundet neque ullo modo tolerari *posſit, quod fit tamen in editionibus. Utique quum optimus codex ignoret illud infinitivum*, quod præmittitur nomini Ἄσυχιν, maximo iure videor illud deleviſſe.

141, 6. Καὶ μὴ βουλομένῳ ἀποδοῦναι.] Copulam ignorat MS. et procul abeſſe iubet conſuetudo Herodoti.

Ibidem. Μή με κατωνοσθῇς.] Ita teſtor legi in codice optimo.

141, 19. Κοντῷ γὰρ ὑποτύπτοντες ἐς λίμνην.] Mirum qui conceperit hoc Valla, in quo utique nulla mentio fundi eſt, et videtur ſtagnum hoc ita lutoſum fuiſſe ac viſci plenum, ut cuicunque ligno immisſo ſtatim plurimum adhæreret: id quod clare Herodotus oſtendit per mentionem conti, quem ſi quis moveret quaſi tundens ſtagnantem et craſſum liquorum, ut non fuerit neceſſe ad fundum demitti. Itaque poterat mentio fundi abeſſe. Sed lepidius et blandius eſt, quo nuper ornarunt Aves Ariſtophanis in recenti editione. Ibi ad τὸ ὑποτύπτειν requiritur datum aliquod inſtrumentum foſſorium; requiritur ut illud impingatur in terram, humum, vel cæmentum aliamve quamvis materiam; requiritur ut hæc eo excepta egeratur vel in vas aliquod coniiciatur; immo etiam dicitur hæc vox eo ſenſu occurrere apud Herodotum. Sic duo ſi non cœci, certe luſci ducunt ſe invicem. At Herodotus non exigit inſtrumentum foſſorium, nedum latum; non exigit impingi in aliquam materiam; non exigit, ut excepta egeratur vel in vas aliquod coniiciatur. Sunt illa mendacia: quæ eſt enim latitudo conti? quid conto foditur? ratem ſubigi audivi. Quid? an ille etiam cogitavit de lato inſtrumento foſſorio, et de impactione in materiam egerendam et cætera nugarum, qui ſcripſit ὑποτύπτειν διαβολήν? Adde Portum in lexico de altero eius verbi loco apud Herodotum.

141, 27. Ἐλάσαι ἐς Αἴγυπτον.] Sed optimus MS. ἐπ' Αἴγυπτον. Accurate prorſus. Namque omnino eſt differentia, quam vel exempla ab Porto congeſta probant, et ita ut ἐπὶ indicet vim et hoſtilem aditum. Sed et ſtatim c. 141. habes ἐπ' Αἴγυπτον ἐλαύνειν στρατόν. Cap. 163. Ὥπλιζε τοὺς ἐπικούρους, καὶ ἤλαυνε ἐπὶ τοὺς Αἰγυπτίους. Ut vix dubitem, quin etiam ſcribi debeat 3, 63. Ἐξ ὅτου βασιλεὺς Καμβύσης ἤλασε ἐπ' Αἴγυπτον, ubi adhuc legitur ἐς.

141, 42. Μάλιστα ἡ ἐν Βουβάστι πόλις ἐξεχ.] Quis hæc intelligit aut intellexit? Non certe Valla; nam ille

ille interpretatur *Bubaſtis urbs, ubi præcipue terra exaggerata.* Iunxit igitur vocem Βουβάστι cum voce πόλις, ut haberent utraque eundem caſum. At quid lector cogitavit de illa Βουβάστι? utrum θεᾷ, an νομῷ? Certe νομὸς non dicebatur niſi Βουβαστίτης aut Βουβάστιος, ut eſt apud Stephanum. Prius non habet hic locum. Reverere igitur codicem optimum, qui ex tam cœnoſis ſordibus eripit Herodotum, qui ſcripſit Μάλιστα μὲν Βουβάστι πόλις ἐξεχώσθη, ut edidi, et niſi fallor, Latina verſione ſenſum in his Græcis latentem liquide declaravi. Cæterum quum hæc ſedes fuit idoli, de quo mox dicet Νηὸν μέγαν, ἐν τῷ δὴ τὤγαλμα ἔνι, quod vel ipſum Romam tranſlatum fuit, vel ad cuius ſimilitudinem aliud elaboratum eſt, quod nuper Romæ effoſſum in rempubl. literariam protulit Cl. Montfaucon in Diarii Italici pag. 226., opinor et hic commode illam oſtentatum iri.

141, 44. Μέζω μὲν γὰρ καὶ ἄλλα.] Illud καὶ huc delapſum ſtatuit optimus codex in aliis exemplaribus, quod debebat iam anteceſſiſſe in illis ἐπὶ τοῦ Αἰθίοπος κάρτα ὑψηλαὶ ἐγ. Ubi iam Stephanus in ora notavit ex codicibus ſuis, ſed neſcivit unde illud repoſci deberet, quod fieri debet ex hoc loco. In qua utraque re
896 quum gnomonem fidiſſimum habeam optimum codicem, utrobique ei ſum obſequutus, ut et nunc ederem μέζω μὲν γὰρ ἄλλα, et paulo ſupra ἐπὶ Αἰθίοπος καὶ κάρτα ὑψηλαί.

142, 9. Ἐσοπτὸν ἐστι.] Sic et interpres *templum pro ſpeculo eſt.* At quid velit templum pro ſpeculo eſſe, aut qui fieri queat, parum intelligo: maxime quum ipſa hæc urbs dicatur multum fuiſſe exaggerata, templum autem ſemper eodem modo ab principio relictum, ut haud dubie urbs altior præbuerit templo ſedem altiſſimam, ut et inde potuerit commode deſpici, et qui in humiliore ſolo ad urbem accederent, egregie poſſent illud contemplari extollendo in altum oculos. Quod eſt contrarium ſpeculo. An vero placet capere ruſticorum ſpeculo, id eſt, aqua. Ne unus quidem omnium, qui hunc locum legerunt, etiam intellexit, quam venuſtatem mihi largitus fuit codex optimus, et nunc indulget omnibus, dum exhibet ἐσοπτόν ἐστι, hoc eſt, videri et conſpici poteſt, quod eſt percommodum. Plane ut ante præmiſit, κατορᾶται πανταχόθεν περιιόντι. Niſi fallor, locus hic eſt clariſſimus. Quis credat tamen? ex hac voce expedire ſe nequivit Henr. Stephanus tantus in diſciplina Græca vir: et quod magis mireris, ne omnis quidem illa turba, quæ nuper coiit ad Pollucem denſandum in onerofa volumina, qui debebat eſſe ad manum factus et ad uſum habilis, adeo ut nec interpretationem Latinam dignentur dare, et Stephanus indignetur, quod Pollux non explicuerit. Habes certe in hoc loco præclarum eius vocabuli teſtimonium.

142, 18. Φέρει δ' ἐς Ἑρμέω ἱρόν.] Sic et interpres *fert ad Mercurii templum.* Et in Græcis ſic occurrere patuit ad 5, 10. Et ſimillime dicit lib. 1. cap. 122. ὁδὸν φέρουσαν ἐς ἱρὸν Δήμητρος. Sed et in Veronenſi inſcriptione apud Gruterum 1020, 6., *Partem in porticu quæ ducit ad ludum publicum columm.* IIII. *cum ſuperficie et ſtructura pictura, volente populo dedit.* Quam ſententiam fuiſſe Herodoti nullatenus mihi perſuadeo. Nam quo illam notitiam templi Mercurii, quum id ſolum agatur, ut pateat eam ducere ad templum Dianæ? Deinde quum auctor ſic deſcripſerit planiſſime viam illam a fauce, qua Bubaſtios templum annectit reliquæ urbi, quam vocat ἔσοδον, per forum verſus orientem pergere; nihil videtur poſſe ad hanc deſcriptionem ulterius deſiderari, atque adeo parum decori eſt poſt inde addere ferre eam ad Mercurii templum, quum id potuerit ſtatim addi illis, in quibus ait eam pergere verſus orientem, ubi occurreret Mercurii templum. Sed neque præſtantiſſimus codex MS. vulgatum ſenſum ſcripturamve probat, habens tantum Φέρει δ' Ἑρμέω ἱρόν, abſque particula ἐς. Utrum ipſa δένδρεα ſicut πέφυκε, ſic et φέρει? Certe δένδρεα φέρουσι, verum non ἱρόν, ſed quidem καρποὺς et φύλλα. Ergo vetus ſcriptura videri poſſet indicare in ipſa via eſſe adhuc fanum Mercurii, ipſam inſuper ferre facellum Mercurii, quod conſiderandum, perinde ut apud Melam 2, 7. Cypros *nunc aliquot urbes ferat.* 3, 5. Gades *fert in altero cornu eiusdem nominis urbem opulentam.* Item Britannia *fert nemora, lacus ac prægrandia flumina.*

142, 24. Διετάμνει.] Egregie ad Herodoti manum MS. διατάμνει. Et mox quum Stephanus viderit in ſuis MSS. prout ipſe in Mediceo ἐκκεχώσθαι, id repoſui pro vulgato ἐκχωσθεῖσαν.

143, 43. Ταύτην τὴν νῆσον οὐδεὶς πρότερον ἐδυνάσθη Ἀμυρταίου ἐξευρεῖν.] Hæc præmittit auctor utens propoſitione perquam generali, qua ſtatuit aut plurimos aut omnes iviſſe quacunque cauſa incenſos quæſitum hanc inſulam; ſed ſic manſiſſe abditam, ut non repererint. Immo mox addit gravius, et unde id magis exiſtit mirabile, ut et reges dicat ſtudioſe id egiſſe, ut inquirerent, et tam multos propter ſæculorum intervalla interpoſita, quibus varios reges extitiſſe liquet. An hæc merentur coniici in tautologiæ crimen? Sic opinor tautologiam impegit Athenæus Herodoto 2, 133. omittens ἀνάψαντα αὐτά, quaſi quod intelligi debeat in λυχνία πεποιημένων: fruatur ſuo, ſed et Herodotus fruatur ſuo, cui licuit ſic nunc agere, ut ſic cap. 144. de Diis regnatoribus Ægypti. Ὕστατον δὲ αὐτῆς βασιλεῦσαι Ὦρον τὸν Ὀσίριος παῖδα, τὸν Ἀπόλλωνα Ἕλληνες ὀνομάζουσι· τοῦτον καταπαύσαντα Τυφῶνα, βασιλεῦσαι ὕστατον Αἰγύπτου. Nam alia quæ video hic licenter decidi, dedignor tangere.

142, 47. Μέγαθός ἐστι.] MS. μέγαθος δ' ἐστι.

143, 10. Ἀποδέρεσθαι.] MS. ἀποδέρεσθαι, ut ſolet hæc facta in præſenti tamen edere. Dein nitide MS. ἐν τῇ ὄψι, non ὄψει. Etiam mox cum Stephano et MSS. τούτοισι δὴ μὲν πίνουσιν, non μὲν δὴ.

143, 25. Γυμνῶν ὅπλων.] Ut de Gelone Ælianus 13. Var. Hiſt. 37. Ἰδοὺ τοίνυν ὑμῖν ἐν χειτωνίσκῳ γυμνὸς τῶν ὅπλων παρέστηκα. Attamen MS. γυμνῶν ἀνόπλων.

Ibidem. Ἐν μυριάσι τε ἔτεσι καὶ χιλίοισι καὶ τριηκοσίοισί τε καὶ τεσσεράκοντα ἔλεγον.] Sunt clara verba Herodoti, de quibus ita video nuper ſcriptum eſſe in Ægyptiis Originibus pag. 17. [Herodotus denique Regibus, poſt Deos, Semideos et Heroas, tribuit lib. 11. cap. 142. annorum 11340. usque ad Sethon &c.] At nihil tribuit Herodotus, qui modo refert, quid ex nonnullis in Ægypto audiverit.

143, 39. Τῶν ἐπιλοίπων γενεῶν.] Accuratiſſime MS. γενεέων. In reliquis nullum eſt ambiguum, ut neque cauſa eſt, cur generationibus undecim non opinemur recte datos annos mille trecentos et quadraginta, quum ſufficiat poſteriorem γενεὰν procedere et currere ſive ab principio, ſive in medio, ſive prope finem.

143, 49. Δὶς κατὰ δῦναι.] Cur ita nunc maluerint, quum ſtatim ante præcedat καταδύνται, viderint; mihi ratio nulla apparet, præſertim quum et in MS. legatur καταδῦναι. Paulo ante revocavi ἀνατέλλει, quod Stephanus in ora poſuerat et ab optimo codice ſerva- 897
batur, non ἀνέτελλε, ut inique contrahunt editiones.

144, 4. Ἑκαταίῳ τῷ λογοποιῷ ἐν Θήβῃσι γενεηλογήσαντι.] Quæ fuit huius viri curioſa induſtria perveniendi fortaſſis ad indagationem temporis, quod ante illum videbat proceſſiſſe ſine notitia recte animadverſa, ut ita per generationes, quæ deſignari probabiliter poſſent, illuc adſcenderet. Unde toties talium Hecatæi genealogiarum fit mentio apud eruditos grammaticos, ut Stephani exemplo docet Salmaſius in Plinianis pag. 846.

144, 11. Αὐτόθι ἕστᾶ.] MS. ἕστηκε. Nec aliter ἑστάναι εἰκόνα dicitur, quam ἐστᾶσαν τε δυώδεκα βασιλέας cap. 147. Et paulo ante exhibui οὐ γενεηλογήσαντι, quod ex Stephano cognitum probabat MS. Mediceus, non συγγενεηλογήσαντι.

144, 15. Διὰ πασέων. ἕως οὗ ἀπέδεξαν ἁπάσας αὐτάς.] Quum ex tot vocibus nihil exſtet in optimo libro, cogor certe attendere, an ab hoc facto ſtet ratio. Sed vix attentione opus. Quid enim continent aliud hæc verba, quam quod iam dixit ἐξηγέοντο δεικνύντες κολοσσοὺς ξυλίνους τοσούτους ἐόντας εἶναι.

144, 20. Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γεγ.] Hic locus eſt, quem reſpiciebat Synefius lib. 1. de Providentia pag. 93. Οὐ γὰρ ἀπιστοῦσιν Αἰγύπτιοι μυρίους καθ' ἕνα θεοὺς αὐτῶν βασιλεῦσαι, πρὶν ἐπ' ἀνθρώπων ἄρξαι τὴν γῆν, καὶ γενεαλογηθῆναι τοὺς βασιλέας Πείρωμιν ἐκ Πειρώμιδος. Quod quidem non monet Petavius, nec tamen ſatis caute verſatur in interpretandis poſtremis *ac regium genus a maioribus, ut Piromis a Piromide, cenſeretur.* Itaque Piromin conſiderat aliquem diverſum ab regibus, quod nec Græca dicunt, nec intelligentia veri permittit.

Ibidem. Καὶ τούτῳ πεντακοσιήμερα καὶ μύρια λογίζονται εἶναι &c.] Nimirum Ægyptii, de quibus omnino et ſolis illic agit; immo et mox perſpicue dicit καὶ ταῦτα Αἰγύπτιοι ἀτρεκέως φασὶ ἐπίστασθαι. Attamen hinc ſcribitur in eisdem Originibus pag. 17. [at a Dionyſo, qui inter Tertii ordinis Deos extitit, usque ad eundem Amaſin computat (Herodotus) cap. 145. 15. *millia, idque Ægyptios iactare* ait, *certo ſe ſcire, quum ſemper numeraverint et annotaverint annos.*] Nunquam probabitur Herodotus ſic computaſſe. Doloſe hæc ſcripta.

144, 40. Τῶν πρώτων λεγομένων θεῶν εἶναι.] Vox poſtrema hoc loco ignoratur ab MS. et reiicitur poſt iſta, Ἡρακλῆς δὲ τῶν δευτέρων, τῶν δυώδεκα λεγομένων εἶναι. Idque longe ſuavius eſt, ut media decurrentia ultro,

clau-

clauduntur in ſepto huius verbi, quod in principio et exitu poſitum eſt.

145, 6. Κατὰ εἰνακόσια.] Addit MS. ἔτεα. ut ſolet Herodoti is mos eſſe.

145, 9. Κατὰ ὀκτακόσια.] MS. κατὰ τὰ ὀκτακόσια.

145, 28. Οἵ τε ἄλλοι ἄνθρωποι.] MS. tantum οἱ ἄλλοι ἄνθ. Mox miror unde potuerit fieri προσῆκαι δέ τι αὐτοῖς καὶ τῆς ἐμῆς ὄψιος, quum in MS. Mediceo clare exſtet αὐτέοισι, quod religioſiſſime retinet ubique hic auctor; pari negligentia contractum, quæ mox ediderunt νόμοισι τοῖσδε, exhibente fideliter optimo codice iſto τοίσιδε.

146, 7. Πολλῶν καὶ μεγίστων ἀντάξιος.] MS. μεγάλων. Nam hunc ſolet Herodotus in illis variare modos. 4, 109. Ἐν δὲ τῇ Ἴδῃ τῇ πλείστῃ ἐστὶ λίμνη μεγάλη τε καὶ πολλή. 7, 9. Ἄλλα τε ἔθνεα πολλὰ καὶ μεγάλα. 18. Ἐγὼ εἶδα ἄνθρωπος ἰδὼν τε πολλὰ καὶ μεγάλα πρήγματα πεσόντα ὑπὸ ἡσσόνων. 8, 144. Πολλά τε γὰρ καὶ μεγάλα ἐστὶ τὰ διακωλύοντα.

Ibidem. Ὁ δὲ δὴ Λαβύρινθος καὶ τὰς πυραμίδας ὑπερβάλλει.] Non poſſunt hæc verba fallere. Nihilominus hodie video ſcribi *Nihil maius et operoſius in Ægypto, atque eius hiſtoria, invenimus exſtructione Pyramidum.* Hæc ſunt mera falſa.

146, 13. Τὰ δὲ μετέωρα ὑπ' ἐκείνοισι.] Verba ſatis vexata ab interpretibus, ex quibus Valla proculdubio aliam lectionem ſequutus eſt, dum vertit *illis impoſita*: neque enim hoc patiuntur Græca, etſi ſequatur quoque Stephanus, tantum ſollicitus, quo referat illud ἐκείνοισι. Quod quum vicinum nihil habeat, retrahit e longinquo vocem αὐλαῖς, et verſioni Latinam *aulis* inſerit. Quod quidem ſatis eſt violentum. Quis enim cæcus non videat primo hæc domicilia non alibi ab Herodoto narrari, niſi in iſtis aulis? Deinde non poſſunt dici cubicula aulis impoſita, quum aulæ iſtæ ex ſignificatione ſua ſint loca aperta, in quorum ſeu rotundorum ſeu quadratorum circuitu ſolent exſtrui conclavia, ut ex locis illis ſubdivis lumen comparent, et quamvis dicantur κατάστεγοι, tamen ita ut illis nihil ſit impoſitum, ſed circumdatæ porticibus et parietibus, quibus alia deinceps imponi poſſunt. Denique Græcus ſermo ſententiam Stephani, etſi maximi τῶν Ἑλληνιζόντων, nequit pati, atque adeo corruptiſſimus eſt. *Legendum quippe ex opt. MS.* μετέωρα ἐπ' ἐκείνοισι. *Hoc enim ratio ipſa ædificandi docet, ut ſupe*riora ſint impoſita inferioribus vel planis vel iis, quæ ſunt inferiora terris. Itaque retinendum in interpretatione *illis impoſita*, ſed ut non ad aulas, verum ad ſubterranea præcedentia referas. Plane ita dicit ſeq. capite: Καὶ ἐπ' ἀμφοτέρῃσι pyramidibus ἔπεστι κολοσσός. Error hic librariorum iam alibi caſtigatus eſt.

146, 20. Ταύτῃ ἀρχὴν τὸν λαβύρινθον τοῦτον.] Eſt hoc δεικτικὸν prorſus inane, et ſola vox λαβυρίνθου docet ſatis, de quo labyrintho verba fiant: etiamſi tandem iteret non tantum τοῦ λαβυρίνθου τούτου, ſed etiam ὁ δὲ λαβύρινθος οὗτος, ſed poſtquam deſcriptio finita eſt. Hinc opinor legi recte in MS. τούτων. Hoc Herodoteum. Cap. 152. Τὸν δὲ Ψαμμίτιχον τοῦτον πρότερον φεύγοντα —— τοῦτον φεύγοντα &c.

146, 40. Σταδίων ἑξακοσίων καὶ τρισχιλίων.] Aut ridet Is. Voſſius aut miratur tantam magnitudinem tribui huic paludi ab Herodoto potuiſſe; ſed ſe etiam poſſe oſtendere, Herodotum omnia Ægyptiaca longe feciſſe ampliora, quam revera erant, et ipſam Ægypti longitudinem latitudinemque altero tanto maiorem feciſſe, quam ſit. Sic ille ad Pomponium Melam 1, 9.,
898 quia ſcilicet optime ſui fuit conſcius, inde exiſtimat de aliis.

147, 4. Ἐξαπίδου.] Sic edidi, quod non audebat Stephanus niſi in ora ponere: ſed probat id ipſum liber optimus, ut nullum ſit dubium.

147, 16. Ἐς τὴν Σύρτιν τὴν ἐν Λιβύῃ.] Et quis hæc poſteriora requirat? aut quibus credidit Herodotus ſe gratificari, qui talia addebat? An credimus? immo ſomnium eſt nugatoris alicuius, qui Herodoteam ſcriptionem non intelligebat. Nam optimus codicum MSS. ἐς τὴν Σύρτιν τὴν ἐς Λιβύην. Ut cap. 152. Πέμψαντι δέ οἱ ἐς Βουτοῦν πόλιν ἐς τὸ χρηστήριον.

147, 24. Ἕτερόν τι τοιοῦτο.] MS. ἕτερον τοιοῦτο, ut mox τοιοῦτον ἕτερον, et οὐδὲν τοιοῦτο 2, 20., ſed et MS. Σαρδαναπάλλου.

147, 30. Τὸν ἐκφερόμενον.] MS. τὸν ἐκφορεύμενον.

147, 47. Κυνέας γὰρ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες.] Mira in particulis graſſatio aliorum et in voce poſtrema, exhibente Mediceo MS. κυνέας δὲ καὶ οἱ ἄλλοι ἅπαντες. Ex quibus adverſativam noverat iam olim Stephanus, ut et mox Ψαμμίτιχος μέν νυν, non ut vulgo δέ. Hæc Stephanica firmat conſenſu ſuo optimus codicum. Quod vero teſtatur ab regibus Ægypti geſtatas fuiſſe tales galeas, iſta notitia fidem clariſſimam accipit ex monumento Mycerini, quod ſupra adduximus, et inſuper ex egregio muſivo, quod publicavit Ath. Kircherus in Latio, ubi plures reges videntur in Nili inſulis feſta celebrare, qui reges galeis talibus pelliceis noſcuntur.

148, 13. Πατέρα Νεκὼν ἀπέκτεινε.] MS. πατέρα Νεκῶν ἀπέκτεινε. Quod ſi intelligatur de Græco Νεκῶν, nihil erit; nam debellatum qui occidit, non eſt neceſſe, ut ſermone exprimatur, quo animo id fecerit: fecit enim certe ſponte et volens. Sed neque accentum gravem agnoſcebat codex optimus, quum ſic referret. Exiſtimavi igitur eſſe quartum caſum nominis proprii. ut cap. 111. Τὸν παῖδα αὐτοῦ Φερῶν, et 141. Τῷ οὔνομα εἶναι Σεθῶν. Et videtur ad hunc locum diſtuliſſe commemorationem patris illius principis, quam alioquin ante feciſſet. Ex defectu autem ſpiritus videtur prima litera abeſſe, ut maiori nimirum charactere poſtea apponeretur ad ornamenta ſcripturæ more ſolito, et pater Pſammitichi fuerit Νέκως, ſicut deinde iterum in filio id nomen repetitum.

148, 17. Καταλαμβάνει μιν ὁ. τ. κ. Φεύγειν.] Offerenti hoc poſtremum verbum Stephano ex antiquis libris non debui reſiſtere, quum et liber optimus eam lectionem probaret, non φεύγοντα, et uſus Herodoti per frequentiam bene cognitus id exigeret.

148, 20. Ἐπινέει.] MS. ἐπινέειν.

149, 4. Καὶ δὴ καὶ παῖδας.] MS. καὶ δὴ παῖδας.

149, 6. Ἐκμαθόντων τὴν Ἑλλάδα γλῶσσαν.] Vox tertia in MS. non reperitur, ut quamvis tolerari queat, non tamen debeat credi ab Herodoto veniſſe, etſi centum ex illis tralatitiis libris eam oſtentent.

149, 13. Ἐξαναστήσας. ἐνθεῦτεν κατοίκισε ἐς Μέμφιν.] Hæc diſtinctio continuata eſt ab Aldi uſque editione, prorſus tamen contra mentem Herodoti, qui adverbium voluit cum participio coniungi, prout ſemper verbo ἐξαναστῆσαι, quacunque etiam forma, addit vel ἐξ ἠθέων, vel ἐκ τῶν νήσων, vel ἐκ τῆς Ἱστιαιώτιδος, quem ſenſum nunc involvit adverbio, ſed ſine controverſia iungendo cum participio ἐξαναστήσας. Vide Portum.

149, 20. Ἐξ ὧν δὲ ἀνέστησαν.] MS. ἐξ ὧν δὲ ἐξανέστησαν, accurate ſervato integro verbo.

149, 25. Τὸ γὰρ χρηστήριον τοῦτο τὸ ἐν Αἰγύπτῳ.] MS. τοῦτο ἐν Αἰγύπτῳ ſine vocula τό; quippe qua admiſſa *nihil niſi repetitur quod modo præceſſit.*

149, 35. Τῶν φανερῶν ἦν θῶυμα.] Ab MS. non agnoſcitur verbum ſubſtantivum, in quo præterea ſcribitur θῶμα, ſicut et ſtatim ἱρὸν ἐστι θωμαστότατον, non θωυμαστότατον, quod editur, de quo iam actum in libro priore.

149, 40. Ἐπικέεται.] MS. ἐπίκειται, et mox καλευμένη idem codex pro καλεομένη.

150, 5. Λόγον δὲ τόνδε.] Ex margine recepi quod publicabat ex MSS. Stephanus, quum probaret codicum optimus, ex quo mox etiam poſui Ὀσίριος, non vulgo Ὀσίριδος.

150, 15. Λητὼ δὲ τροφὸν &c.] Ita ſcribitur non tantum in libris inſpectis ab Stephano, qui id in margine notavit, ſed et in optimo Mediceo, cuius ſcripturæ veritas notabili caſu hic confirmatur ab Athenagora, qui ita hunc locum citat in Legatione pro Chriſtianis, ut, inquam, Λητὼ dicat, non Λητοῦν. Et agnoſcis hunc locum ipſum eſſe, quem citat eruditus ille commentator orationum Ciceronis ab nobis olim primum ex chirographo paterno editus ad librum 1. in Verrem, cap. 18., ſed quum pro hoc nomine proprio in MS. illic exſtent hæ literæ ΤΟΥCΙΝΔΕ, nequit decidi, quomodo pronunciaverit. Cuius ſcriptum quum poſtea quoque ſit additum in editionem Cl. Grævii, noli credere in MSto exſtare vel *opinioni*, vel *perſequitur*: utrobique exſtat tum *opioni*, tum *perſequeretur*.

150, 25. Ἐς τὸ ἐξεῖλε.] Sic eſt et poſtulat Ioniſmus. Sed in MS. Mediceo clare legi ἐσὸ ἐξεῖλε, quod eſt ἐς ὃ ἐξεῖλε, de quo dubitare nemo poteſt attendens ad varia exempla iam in præcedentibus prolata. Immo viciſſim animadvertes pag. 151. vers. 12., ubi ὧν ἔτι οἱ ἀκοὴ edebatur, me reſtituiſſe ex eodem MS. τῶν ἔτι.

150, 33. Ὁμοῦ ἐλαστρευμένας.] Is ipſe codex MS. præfert ἐλαστρεομένας, prout hæc ipſa verba iterantur 899
7, 24, non ignaro Porto. Etiam mox auxi ἀπὸ τοῦ Κασίου οὔρεος, ut notabat articulum ex ſuis libris Stephanus, nec aliter in Mediceo.

151, 3. Ἐπὶ Νεκῶ βασιλῆος ὀρύσσοντος.] Nempe quia ſequitur Νεκῶς ὀρύσσων. Atqui ita perit ſenſus. Hinc et optimus MS. ὀρύσσοντες. Id neceſſario reponendum; quod videntur auſi non fuiſſe, qui nimis et inſcite attendebant ad vocem ſequentem μυριάδες, quaſi non ſæpe ſermo admitteret conſtructionem non ab vocabulo, quod in promtu adeſt, ſed ab intellectu et ſenſu.

151, 6. Τῷ βαρβάρῳ αὐτὸν προσεργάζεσθαι.] Sane ita habent editiones ab Aldo, et ad hanc ætatem propagant. Verum an credi poteſt ita legiſſe interpretem Latinum? *cum id opus barbaro præmunire.* Immo ille novit, quod vidi in optimo MS. προεργάζεσθαι. Mox habebat MS. liber μή σφισι ὁμογλώσσους, ubi vulgo σφι.

151, 22. Ἠλείων ἄνδρες ἄγγελοι.] Nec habet quidquam venuſti aut ſententiæ vox media, nec in MS. exſtat, ut mirer, unde venerit, quam longe abesſe debere fides firmisſima optimi codicis, quem allegavi, probat. Si quid ad rem facit, Diodorus Sic. 1, 95. ſcribit: φασὶ καὶ τοὺς Ἠλείους, σπουδάζοντας περὶ τὸν Ὀλυμπιακὸν ἀγῶνα, πρεσβευτὰς ἀποστεῖλαι.

151, 36. Καὶ σφέων καὶ ἄλλων.] MS. καὶ τῶν ἄλλων. Paulo ante etiam edidi ex eodem optimo codice εἴ σφιν οἱ πολιῆται.

151, 41. Ἠλείων δὲ μηδενὶ ἐξεῖναι ἀγωνίζεσθαι.] Quamvis ita antecedat, nihilominus in MS. ſimpliciter exſtat tantum εἶναι, quod ipſum eiusdem esſe notionis conſtat et nullus ignorat.

151, 49. Ἐξεδέξατο τὴν βασιληΐην.] Poſtrema duo vocabula non agnoſcit MS. Quid voluerunt hi iactatores copiæ ſuæ, ut inde aliquid deceret præberi Herodoto? Veniunt ſeri et nimis importuni, præſertim quum ante oculos habere potuisſent 1, 103. Φραόρτεω τελευτήσαντος ἐξεδέξατο Κυαξάρης.

152, 4. Ἐπεὶ δέ οἱ ἔδεε κακῶς γενέσθαι.] Quod ab Ieremia prædictum fuit, cuius conſenſum cum Herodoto miratur Scaliger in Animadverſionibus p. 88.

152, 8. Στράτευμα ὁ Ἀπρίης μέγα.] Hanc ultimam vocem Latine reddendam non iudicavit interpres Valla, ſi modo eam vidit, quod valde dubito. Etſi enim ediderit Aldus, tamen potuit exemplar, quo alter utebatur, ea caruiſſe, ſicut teſtor eam non exſtare in optimo MS. ut iure æquisſimo uſus fuerim in ea non toleranda, perinde ut iam contigit in libro priore. Deinde ἀσφαλέστερον ἄρξει idem MS. codex, non ἄρχει, ut vulgo.

152, 30. Ὁ δὲ Ἄμασις.] Adverſativam hanc quoque non habet MS. optimus, nec quidquam momenti huc affert.

152, 34. Ὑποκρίνασθαι.] Plane id nonnulli codices antiqui acceperunt ab correctoribus propter tot ſimilia tempora huc coëuntia. Attamen debuit eos deterrere præcedens ἀξιοῦν, cui hoc verbum opponitur, ut laudari mereantur et Stephanus et eius codices, ex quibus produxit in margine ὑποκρίνεσθαι, quod et ipſe inveni in Mediceo. Eademque ratio est in iis quæ ſequuntur tam τὰ πρασσόμενα, quam ἄγοντα.

153, 2. Ἄνδρας ἐπικούρους τρισμυρίους.] Vox τρισμυρίους in optimo MS. non legitur, niſi nupero calamo ad marginem adſcripta; in ipſo verborum ordine vetus manus eam ignoravit. Et videndum ſane, numquid is numerus ſit enormis: unde enim tot Cares et Iones? Etſi fatear esſe eundem confirmatum a Diodoro Siculo ἠναγκάσθη καταφυγεῖν ἐπὶ τοὺς μισθοφόρους ὄντας ὡς τρισμυρίους. Quod ſi ex Herodoti ſua ætate exemplaribus hauſit, ſub Caribus et Ionibus latet omne auxiliorum genus. Non videtur tamen Diodorus in hac hiſtoria Herodotum ſequutus fuiſſe; nam quum hic prælium in urbe Momemphi (de qua ſatis dixi ad Stephanum de Urbibus) commisſum referat, Diodorus 1, 69. περὶ τὴν Μαρίαν κώμην ait. Certe Apries non ſtatim ſtrangulatus est, ut feſtino curſu narrat Diodorus.

153, 8. Ἑπτὰ γένεα.] At Scaliger lib. 3. Canonum Iſagog. pag. 517. ſibi placet, dum redigens neſcio cur illa Herodotea ſeptem in quatuor, ſub nomine Τεχνιτῶν comprehendit καπήλους et ἑρμηνέας et κυβερνήτας, et quarto numero habet βουκόλους καὶ ποιμένας. Sed prætulerim diſtinctionem Herodoti.

153, 20. Ὅτε ἐπὶ πλεῖστον ἐγένοντο.] Ita confirmabat codex Mediceus id quod ex ſuis libris Stephanus monſtrabat in margine, ut pro vero debuerim recipere, eiecto ficticio γενοίατο. Idem ſtatui debet in eo quod ſequitur ἐκδεκόμενος, non ἐκδεκόμενοι.

153, 36. Ἡγεομένους πολιητέων.] Si ita ſcripſerit Herodotus, fruantur eo lectores. Sed certe alio longe ſenſu eadem ſcribit 9, 1. Τοῖσι δὲ Θεσσαλίης ἡγεομένοισι, quem locum vide. Præterea ſcire oportet in hoc loco exhibere codicem ſanctisſimum omnium ἡγημένους πολιητέων. Quid in ea lectione non infinitis modis præſtat Vulgato? Ex eodem etiam recepi ſequens illud νομιζομένους Stephano diu indicatum.

154, 1. Καλασιρίων χίλιοι καὶ Ἑρμοτυβίων ἄλλοι.] Vox ultima ignoratur ab MS. nec meretur in hac parte ullum locum, quum et optime posſit intelligi. Inſuper ab Stephano adſcivi ἕκαστοι, non ἕκαστον, ex auctoritate eiusdem codicis.

154, 19. Ὡς σὺ ποιεῖς.] MS. ποιεῖ.

155, 2. Διδάξασαι τὰς Πελασγιώτιδας γυναῖκας.] Et ubi quæſo? Nequivit forſan dicere Herodotus, quia 900 potuit eveniſſe in ipſo itineris errore, ubi in aliqua parte Græciæ in eas inciderunt. Sed Ezech. Spanhemius ſcivit demonſtrare locum, ubi id acciderit ad Callimachum pag. 650. ſic ſcribens: [Accedit, quod ex Ægypto Græciam, et a Danaidibus quidem, ac proinde Argos, ubi eædem cum patre Danao dicuntur adpuliſſe, illatum primo hoc Cereris feſtum, Θεσμοφόρια a Græcis dictum, tradat Herodotus l. 11. c. 170.] Indue fidem aliquot ſtadia latam, et crede.

155, 10. Δημότην τοπρὶν ἐόντα.] Sic quum præter codices Stephani exſtaret quoque in Mediceo, non debui id faſtidire, nec quod ſequitur ἀγνωμοσύνῃ, quum vulgo darent τοπρότερον et εὐγνωμοσύνῃ.

155, 25. Εἰ γὰρ πρότερον εἶναι δημότης.] Sic exhibui quod iam in ſuis ſcriptis oſtenderat Stephanus et margini commiſerat, nec aliud ipſe videram in libro Mediceo. Id fuit huius mutationis ſacramentum. Non enim fatigabat me conſtructio vulgatæ lectionis, quæ pro infinitivo habet ἦν, quomodo id pasſim uſurpatur, ut potuerim relinquere. Fatigabat me raritas illius verbi in Herodoto. Fatigabat ſuavisſima repetitio infinitivi in melioribus et vetuſtioribus libris; ut licet delicias eius loquutionis non caperem, mirabiliter tamen me afficeret, ut ſuſpendi et conſecrari optarem eam in meliora tempora, quod facio, comparari posſe opinatus cum his Æliani 3. Var. Hiſt. 29. Διογένης συνεχῶς ἐπέλεγεν ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ὅτι τὰς ἐκ τῆς τραγῳδίας ἀρὰς αὐτὸς ἐκπληροῖ καὶ ὑπομένει· εἶναι γὰρ πλάνης, ἄοικος, πατρίδος ἐστερημένος, πτωχός, δυσείμων, βίον ἔχων τὸν ἐφήμερον.

155, 28. Ἐχρᾶτο.] MS. ἐχρῆτο. Quod neſcio cur hic faſtidiverint, quum probent cap. 189. Τῇσι δὲ ἄλλῃσι γυναιξὶ ἐχρῆτο· et χρᾶσθαι pro χρῆσθαι Ion. quot locis monſtravit Portus? Deinde σε γὰρ ἐχρῆν, non χρῆν.

155, 42. Ἐπεὰν δὲ χρήσωνται ἐκλύουσι.] Videntur ſane hæc necesſariam apodoſin afferre præcedentibus, ut in utramque conſummata ſint fundamenta prudentiæ quam concepit Amaſis, et quam proferre vult ad ſui patrocinium. Attamen omnia iſta ab optimo MS. codice abſunt, et nullum ex illis ibi apparet. Et quid? An non iſta nimis plena ſatietas videbitur exiſtere ex calamo *ingenii plus quam opus est explanare* cupientis, quum Herodotus ex una dictione ac periodo omnia intelligenda exiſtimaverit. Negari nequit, quin qui dicet miles intendit arcum, quum oportet uti, ſtatim præbeat ſimul intelligendum, in tempore non necesſario esſe arcum laxatum ac remisſum. Hoc facit Amaſis. Hoc exprimit Herodotus. Sed et MS. ἐκτανύουσι, non ἐντανύουσι. Quin et paulo prius ἀμείβετο τοῖσι δὲ τοιοῖσδε, quod plane est Herodoteum, non τοῖσδε.

156, 3. Οὐδαμῶς κατεσπουδασμένος ἀνήρ.] Locum hunc in notis ad Arnobii librum quintum exornare et polire voluit Deſid. Heraldus, quem inſpicere licet. Sed mirum quod ſcribit. Nam quum velut ex Herodoto, ſuavisſimo ſcriptore, attuliſſet hæc verba, ita ut daret καὶ οὐδαμῶς ἐσπουδασμένος, addit [quem locum profert Athenæus lib. vi. et legit κατεσπουδασμένον ἄνδρα &c.] Atqui plane contrarium in modum ſe res habet, et quum Herodotus utatur compoſito, ipſe Athenæus etiam ſic vocat, ſed negativam particulam corripit dicendo οὐ κατεσπουδασμένος. At rurſus vice verſa, ubi antea dixit Herodotus ἔπινέ τε καὶ κατέσκωπτε τοὺς συμπότας, Athenæus ſcribit Herodotum dicere eum παιγνιήμονα ὄντα σκώπτειν τοὺς συμπότας, hoc est, facit, ut qui citant antiqui Herodotum, exiſtimaverint ſibi licere facere plane non attentis ad ſtyli Herodotei proprietatem. Statim ante edidi ex libris Stephani quibus Mediceus conſentit, λέγεται δὲ ὁ Ἄμασις καὶ ὅτε ἦν ἰδιώτης, quum vulgo καὶ omittatur, atque etiam deinde ἀπέφευγε, non ὑπέφευγε.

156, 10. Ἐποίησε τάδε.] MS. τοιάδε.

156, 22. Ἀνδρόσφιγγας.] Quos Portus concipit *ſtatuas, quæ viri et ſphingis ſpeciem ac figuram habent.* Certe Hebererus in ſervitute Ægyptiaca novit ſuo tempore vocari Ἀνδρόσφιγγα. Hoc tamen notari debet iungi ab Herodoto coloſſos, ut ſimplices ſtatuas Portus loqui non debuerit. Opinor ſic inter pyramidas fuiſſe γυναικόσφιγγα, et tales Perſepoli fuiſſe ἱερακόσφιγγας.

156, 26. Πλέον εἴκοσι ἡμ.] MS. πλέον καὶ εἴκοσι ἡμ. ut maiorem attentionem excitet, merito interpoſita iſta vocula. Mox adſcivi illud ἐκόμιζον ab Stephano in margine monſtratum et ab optimo codice [illegible], pro vulgato ἐκόμιζε. Recte illud ἐκόμιζον poſitum in præcedente periodo, ubi de rege dicitur, [illegible] de ipſis operariis.

156, 38. Τὸ δὲ εὖρος, δώδεκα πήχεων.] Vix eſt, quod de his vocibus in tanta antiquitate affirmari poteſt. Valla in verſione omiſit. Et ſane quæ cauſa eſt, ut longitudo interiorum partium tribus cubitis minor ſit exteriore, atque totidem etiam altitudo (illa enim ab XXI. ad XVIII., hæc ab VIII. ad V. decreſcit) latitudo autem modo duobus cubitis, nempe ab XIV. ad XII.? Et de longitudinis atque altitudinis proportione acquieſcere poſſumus, quum cauſa ſit ignota. Sed de latitudine fatigamur. Nam quum eadem denſitas muri in poſtico iuſſe ponatur, quæ in lateribus, certe oportebat idem ubique fieri ſpatium, et parili parte utrobique variare numerum. Quidquid ſit, utique in optimo iſto MS. ea quinque vocabula non apparent.

901 157, 17. Ὅθεν βιεῦται.] Eximie, ut βίοι in ſellulariorum lucris conſiderentur pro ipſis opificiis, ut inſtrumentis vivendi. Attamen hoc loco optimus MS. habebat βεβαιεῦται. Quod palmarium, vel ob verba Epiſtolæ ad Hebr. cap. 9. vers. eod. Καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασι.

157, 27. Ἔδωκε χώρους ἐνιδρύσασθαι βωμούς.] Hæ ſunt reciſæ ſententiæ, ut verbis ſua ſubſtantiva iunctim annectantur, quæ prorſus non eſt Herodotea cura, licet ſic potuerint venditare tot codicum vetuſtorum numeri, tot docti lectores Græcorum ſibi blandiri, quaſi Herodotum legerent. Quam lene igitur eſt, quam vere Græcum, quam aperte declarans originem corrumpendi, quod in MS. legitur χωρίοις, quod propterea credo prorſus eſſe Herodoti, ſicut alibi dicit ἐνιδρύεσθαι ἐν νήσῳ νηὸν καὶ βωμούς.

157, 37. Αὗται αἱ πόλιες.] Et nunc αὗται αἱ πόλις et ſtatim ἄλλαι πόλις legit optimus librorum MSS. ubi etiam vulgo iteratur πόλιες.

158, 1. Τριηκοσίων ταλάντων ἐξεργάσασθαι.] MS. ἐξεργᾶσθαι.

158, 7. Χίλια στυπτηρίης τάλαντα.] At quale oro, iſtud ædificativum alumen? ut videtur innui ex modo ſcribendi; utrum firmum et concretum, an ſolutum? Quid? An mittendum erat ex Ægypto, quod affatim adfluebat in vicinia? Ælian. 13, 16. MS. ille optimus στυφίης. Vel hanc ignotam vocem reddi Herodoto præſtat, quam obſideri ab mendacio tum rei, tum vocabuli. *Quod ut ſciamus unde veniat, per ſimilitudinem ab gelu docet Virgil. 3. Georg. 366., et Salmas. in Plinian. 368.*

158, 8. Κυρηναίοισι δ' ἐς ἀλλήλους Ἄμασις.] Nomen proprium nunc contemnitur ab MS. et merito; nec enim in hac parte magis conſpici et iterari oportuit, quam in duabus minimum partibus, quæ proxime ſequuntur. Sane quid huc apportet, nullus adſequor. Mox recepi ex margine Stephani αὐτόθεν, quod firmabatur Florentiæ.

158, 18. Εἶπε δὴ ὁ Ἄμασις.] MS. εἶπε ὁ Ἄμ. omiſſa ſecunda vocula, qua etiam egere poteſt hic locus.

158, 20. Καὶ ἔτι οὐδεμία μηχανή.] Hunc credo locum eſſe, unde homines perverſi illam vocem duarum literarum ſubreptam tranſtulerunt in præcedentia, unde ab optimo MS. expelli teſtabar. Nam ille ipſe nunc auctior exhibet: καὶ ἔςι τι οὐδεμία μηχανή. At proculdubio eam dixerunt iam olim iſti ſupervacuam, et nunc etiam multi dicent, ſed non illi, qui bene legerunt Herodotum, agnoſcuntque quemadmodum ab eo ſoleat iſtud neutrum inſarciri. 1, 185. Τὸν Εὐφρήτην ποταμὸν, ῥέοντα ἰθὺν, οὕτω δή τι ἐποίησε σκολιὸν· 3, 12. Αἱ δὲ τῶν Αἰγυπτίων κεφαλαὶ, οὕτω δή τι ἰσχυραί. Et ſæpe.

158, 24. Εὔχεται ἐν τῷ νόῳ τῇ Ἀφροδίτῃ.] Forſan ut ille in Inſcriptione apud Gruter. *Ingratæ Veneri ſpondebam munera ſupplex Erepta coniux virginitate ſibi:* aut, ut nebulo apud Petronium, timidiſſimo murmure votum facit. Sed non erat hæc Dearum Deorumve credulitas, ut ſine fidei pignore ſic cogitationi, ſanctæ licet, tamen facili ad mutationem adquieſcerent. Inſuper patet poſt infelicem ac ſterilem noctem tranſactam cum minis, per diem ſequentem contigiſſe id votum in noctem venturam; unde multum præplacet quod eſt in optimo codice ἐν τῷ νηῷ. Fuit haud dubie illic fanum Veneris, ubi talia vota ſine rubore plura ſunt concepta, et verbis planis ad Veneris aures miſſa, prorſus ut Eurydice apud Sophoclem in Antigone Παλλάδος θεᾶς εὐγμάτων προσήγορος, in ipſo templo nempe volens alloqui; immo etiam tabellis inſcripta ſuſpenſaque, prout nos aliquando vocabula in metrum coërcuimus ad conſpectum gemmæ apud clariſſimum virum et veterem amicum meum D. de Wilde.

158, 36. Ἀνέθηκε δὲ καὶ ἀναθήματα Ἄμασις πέμψας ἐς τὴν Ἑλλάδα.] Ab MS. abeſſe video participium πέμψας, et ab Herodoto id veniſſe omnino non perſuadeor, cuius perpetua phraſis eſt ἀνέθηκε ἐς τὴν Ἑλλάδα, ut perſæpe iam in ſuperioribus occurrit: ſed et mox ſequitur, ἐς μέν νυν Σάμον ἀνέθηκε.

158, 47. Ἱδρύσασθαι προσχοῦσας.] MS. ἱδρῦσθαι.

JACOBI GRONOVII

NOTÆ ET OBSERVATIONES

In librum tertium

HERODOTI.

159, 12. Ἄιτεε ἰητρὸν ὀφθαλμῶν.] Quod haud dubie facit inductus celebritate peritiæ Medicorum Ægypti, unde et Darius in parte felicitatis ſuæ ſtatuit παρ' ἑωυτῷ ἔχειν Αἰγυπτίων τοὺς δοκέοντας εἶναι πρώτους τὴν ἰητρικὴν 3, 129., et hanc eorum rationem fuiſſe notavit antea lib. 2. c. 84., ut medicina eſſet δεδασμένη, et οἱ μὲν γὰρ ὀφθαλμῶν ἰητροὶ κατεςᾶσι. An id fecerit Cyrus, ut poſtularet ab eo, tanquam qui obſequi ſibi deberet, habeat ſibi ille, qui ſcribere ſuſtinuit, Ægyptum fere ad nihilum redigens. Nam cur id non fecit ex aliqua alia regione ſibi ſubiecta? Immo quia conſtabat non eſſe alibi meliores.

902 159, 22. Ἐποίησε ταῦτα.] MS. τάδε, pari mutatione, quæ plus vice ſimplice occurrit. Paulo ante codices Stephani adiuvat idem in voce συμβουλῇ, non συμβουλίῃ, etſi utrumque notaverit Portus. Mox quoque ἐσθῆτι τε καὶ χρυσῷ, ubi illud τε omittunt vulgo.

160, 19. Ὅτι Κασανδάνης.] MS. gemino σσ Κασσανδάνης et nunc et infra.

160, 25. Ἐσελθοῦσα.] MS. εἰσελθοῦσα.

160, 34. Τοίγαρ ὦ μῆτερ.] MS. τοί γάρ τοι ὦ μῆτερ. Mox adſumpſi ἐς τὴν ἐπιςράτευσιν ταύτην, quod ab ſe excitatum Stephanus relinquebat in margine, quum vox ipſa ſe probet digniſſimam manu Herodoti, et par ſit ἐπιςρατηΐῃ in libro 9. cap. 3., et certe probetur ab MS. Mediceo.

160, 44. Τὰ πολέμια.] Quæ huc non pertinent, niſi placeat ex imitatione poëtica huc intelligere πολεμήϊα ἔργα. Sed Herodotus iam 1, 4. dixit Πέρσας αἰεὶ ἡγήσασθαι τὸ Ἑλληνικὸν σφίσιν εἶναι πολέμιον. MS. τὰ πολεμικά. Recte: nam ſunt diverſa et bene diſtincta.

161, 2 Τὸν πιςότατον ἀποςείλας τριήρεϊ.] Hic eſt ſermo Græcus, quo ſane opinor uſuros editores Herodoti, utpote qui ſatisfacit regulis per Grammaticam puerilem poſitis. Unde occurrit 3, 44. Ἐπιλέξας τῶν ἀςῶν τοὺς . . ἀπέπεμπε τεσσαράκοντα τριήρεσι. Cæterum Herodotus ſublimior iam et politior ſcripſit ex fide optimi codicis MS. τριήρη. Hæc nempe duplicatio quarti caſus viſa fuit illis horrida et removenda, quoniam nimis placebat Herodoto, cuius manum denuo reſtituit idem codex MS. libro hoc tertio c. 52. Περίανδρος ἐξ ὀφθαλμῶν μιν ἀποπέμπεται σείλας πλοῖον ἐς Κέρκυραν, ubi vulgo etiam exhibent πλοίῳ, ſed mihi aliud iniunxit præſtantia exemplaris Medicei, et nimis hilariter hic ſcriptor geminat accuſativa vocabu-

la, quam ut poſſit ambigi. Sic dixit 1, 163. Ἐδί-δου σφι χρήματα τεῖχος περιβαλέσθαι τὴν πόλιν 2, 116. Καὶ οὐδαμῇ ἄλλῃ ἀνεπόδισε ἑωϋτὸν πλάνην τὴν Ἀλεξάνδρου.

161, 15. Καδύτιος πόλιος, ἥ ἐστι Σύρων &c.] Dedi viris doctis, qui hanc partem conſideraverunt, quodcunque potui, modo corrigeretur Latina interpretatio, quam ab ordine Herodoti deducit Valla, ſcribendo *quæ eſt urbs*, quum Græca ſint πόλιος ἥ ἐστι; tum augendo *eorum Aſſyriorum*, ubi Græca modo Σύρων. Igitur agnovi Cadytin urbem Syriæ, prout iam Stephanus Byzantinus tradidit, licet prave Δ in Λ mutans, ex Herodoti Euterpe, ubi certe Συρίης πόλιν appellavit, quod noluit ſequi Ortelius, ſtatuens circa Ægyptum eſſe, quod mireris, ex ipſo hoc Herodoto, ita ut ſibi imaginatus fuerit etiam legiſſe in Clio. Sed quum interim Vallæ interpretatio ſuſtineat adeo eſſe libera, ut vindicet eam Aſſyriis, qui Palæſtini vocantur, relinqui etiam quidem illi id a me potuit, ſed nequaquam ut credam aut aſſenſerim unquam. Cur enim nunc definiret eam Palæſtinæ Syriæ, tanquam fateretur in loco priore aliquid ab ſe omiſſum eſſe, quod neceſſario nunc deberet ſuppleri. At quidquid illud eſt, nemo eius rationem habere dignatus fuit, et Stephanus putavit ſatisfieri per ſolam vocem Συρίης, detrectans addere Παλαιστινῶν. Certe riſum mereretur Valla, apud quem primo dicatur magna Syriæ urbs; mox urbs Aſſyriorum Palæſtinorum. Inconditè etiam hinc ab Iungermanno (nam in editione Stephanica aliter legitur) in indice ponitur *Cadytis magna Syriæ vel Palæſtinæ urbs*. Immo ut acrius inhærerem, exegit ipſe ſermo Herodoti, qui ita fluctuat, ut nequeat haberi pro integro, et defectus videtur latere in hoc membro, unde ſequentia omnia dependent. Res ipſa ſtatim patebit, ubi indicavero ſic a me legi ſolitum hunc locum: Ἀπὸ γὰρ Φοινίκης μέχρι οὔρων τῶν Καδύτιος πόλιος γῆ ἐστι Σύρων τῶν Παλ. *Nam ab Phœnice uſque ad fines Cadytis urbis, regio eſt Syrorum Palæſtinorum, ut vocantur.* Procede ſic ordine, et vides leniſſima eſſe Herodotea, et demonſtrare tres diverſitates incolarum, qui poſſident terras inter Syriam Phœnicen et Ægyptum; nempe primi ſunt Palæſtini, ſecundo emporia Arabum ad mare Mediterraneum, tertio rurſus Syri ab Ienyſo urbe ad paludem Serbonidem; hinc initium Ægypti. Ad caput 96. lib. 1. ſub numeris 41, 6. iam patuit hac vitioſitate correptum fuiſſe Herodotum ex confuſione vocum γῇ et τῇ. Etiam ex abundantia ſupervacua moveliſſe 2, 16. τὴν γῆν. Hæc olim; quibus danda eſt acceſſio propter conatus nuperos, in quibus de Cadyti et Magdolo multa verba fiunt, ſed nihil promovetur. Cadytin hanc ita deſcribit Herodotus, ut videatur ſui iuris fuiſſe, ſita quidem in Syria, ſed nec Palæſtinis attributa, nec Arabiæ emporiis; itaque ſuis viribus ac legibus nixa. Hinc magna fuit. Periculoſa autem coniectura eſt de delenda ἥ in verbis ἥ ἐστι Σύρων &c. quum ea in MSS. omnibus exſtet, et deleta faciat loquutionem, cui nulla ſimilis in Herodoto occurrit tot genitivis accumulatis ſine fulcro ullo.

161, 23. Ἀπὸ ταύτης ἤδη αἰγ.] MS. ἀπὸ ταύτης δὴ αἰγ. Unde etiam antea repoſui ἐμπόρια τὰ ἀπὸ θαλάσσης, ut ex ſuis MSS. etiam notarat Stephanus in margine, pro ἐπί.

161, 33. Εἰδέσθαι.] MS. Ἰδέσθαι et deinde ταῦτα ἀνακτισμεῦνται, non ἀνακτισμεῦνται. Utrumque notæ melioris. Quin et prolatum ab Stephano Φοινίκης paulo ante probavit idem codex.

161, 41. Ἐπὶ τῶν παλαιῶν.] MS. ἐπὶ τὸν παλαιόν. Nihil ſimplicius, et hinc quoque nihil emendatius aut verius, quum ignorem cur ſic elabatur Stephanus ad
903 *ultra veteres*, quas dein putat aliis et pluribus verbis explicandas. Omnia in Herodoto ſunt nunc planiſſima.

161, 43. Ἐσβολὴν τ. παρασκευάζοντες ἐς Αἴγυπτον.] Non ſufficit hæc loquutio, nec commoda nunc eſt, ubi agitur de expeditione adverſus eam facienda. Optime optimus MS. ἐπ' Αἴγυπτον. Iam antea id patuit, quum dixit στρατεύεσθαι ἐπ' Αἴγυπτον.

162, 7. Ἱματίου ἐκατέρου κροκύδα.] Sic edidi iungens Mediceum codicem codicibus Stephani, unde is ita in margine poſuerat, quam lectionem ſatis claram reddunt Pliniana Salmaſii, quum κροκύνην vulgo hic poſitam ignoret.

162, 9. Ἐπικαλέσαντος δὲ τούτου ταῦτα.] Et cur non maluit dicere, τούτους, n. θεοὺς? an vero credimus, ut alibi uſurpat τὸ θεῖον, ita nunc ſubintelligi velle θείου? Mirificæ ineptiæ, quæ tamen egregium Herodotum inquinare potuerunt. Omnino lege, ut eſt in MS. ἐπιτελέσαντος, quod colligere viri docti ſatis potuerant ex crebro auctoris uſu, quem tradit Portus. Et certe turbatus fuit Valla, nihil proferens niſi *Hoc acto*. an ſubſoluit illi?

162, 30. Ῥαψάμενον ὠμοβοέων καὶ τῶν ἐλ. δερμ. ὀχετῶν.] Recte iſta, neque ullus in dubium vocare poterit; adeo et ſimplex ῥάπτειν et compoſitum συῤῥάπτειν frequenter occurrunt in hiſtoria Herodoti, et ſatis concinne, ut probat locus ab Porto citatus 9, 17., cui addas ex initio libri 6. Ἔῤῥαψας ὑπόδημα. Et hinc 4, 64. Συῤῥάπτοντες κατάπερ βαίτας. Et in tempore adeſt Achilles Tat. pag. 205. Δέρμα προβάτου λαβόντες ὡς ὅτι ῥαδιώτατον συῤῥάψαμεν εἰς σχῆμα βαλαντίου ἴσον γαστρός. Et tamen cur nunc quoque Herodotus non adhæret ſuo activo? Ubique iſtud adhibuit, nunc traiicit ſe in iſtam formam? Nempe ſi Muſis placet. Ego enim multo tamen prætulerim, quod reponit optimus MS. ἁψάμενον τῶν ὠμοβοέων &c. Equidem exempla, quæ de verbo ἅπτεσθαι vulgo adducuntur, maxime apparent de laqueis ac nodis et ſimilibus: at vero Herodotus eo utitur, ut denotet ſic iungere quocunque modo et nectere, ut ipſum Latinum *ſuere* non teneat firmius, et quod alioqui Græci dicunt ῥάπτειν. Id clarum erit, ſi huic exemplo iungas contrarium ex libro 2. cap. 121. Ἐπισπάσαντα τῶν ἀσκῶν δύο ἢ τρεῖς ποδεῶνας αὐτὸν, λύειν ἀπαμμένους. Rurſus lib. 1. cap. 199. Εἴδεος ἐπαμμέναι καὶ μεγάθεος. Activum ἐναπῆπτε, etſi decompoſitum, ſic occurrit circa finem libri 1.

162, 36. Διὰ ὀχετῶν τριῶν.] Si modo ita fecit. Nam MS. illud τριῶν plane non habet, et poteſt plures canales in tria loca conduxiſſe.

162, 37. Ἐστρατοπεδεύετο Ψαμμήνιτος.] Plane ſic et Valla *caſtra habebat*. Nec hæreo, modo in locis tam arctis et difficilibus potuerint caſtra poni. Certe Diodorus Siculus lib. 18. καταστρατοπεδεύειν quidem dicit Perdiccam ex Syria aggreſſum irrumpere in Ægyptum, et poſt infelicem tentationem ἐπανελθεῖν εἰς τὴν ἰδίαν στρατοπεδείαν; ſed nuſpiam tale quid attribuit Ptolemæo, qui intus erat. Similis omnino caſus rerum hic videtur eſſe, unde legitur in MS. ἐστρατεύετο. Eadem plane ratio occurrebat mihi in Suida in v. Δαυίδ, ubi vulgo legitur Εἶτα τῶν ἀλλοφύλων κατὰ Σαοὺλ ἐστρατοπεδευκότων, τοῦ δὲ πρὸς τὸν ἐγγαστρίμυθον ἀπελθόντος &c. Ibi in MS. Lugdun. exſtat ἐστρατευκότων, et melius eſt ad mentem eius loci. Etiam videntur hoc vulgatum feciſſe, ut eodem ſenſu foret; idque forſan ex ſequente ſtatim loco, ubi verſa vice Herodotus στρατόπεδον vocat aciem confligentem. Mox Mediceus codex habet οὐδὲν οἱ μέγα ἀνάρσιον πρῆγμα, ut Stephanus viderat in ſuis, unde id recepi.

163, 1. Ὕσθησαν αἱ Θῆβαι ψεκάσι.] MS. ὑσθησαν ψακάδι, quod videtur ex prava ignorantia mutatum eſſe, quum magnitudo miraculi ſic augeatur, quod ubique obſervata eodem tempore fuerit lapſa ex aëre una gutta, et mox ceſſaverit, non geminando lapſu.

163, 25. Ὡς μόγις ἂν λ. π. διαῤῥήξειας.] MS. ignorat particulam ὡς, et deinde habet διαῤῥήξειε. Et profecto ſcribit ſæpe Herodotus, ac ſi narraret, ut non connexa, ſed rupta utatur narratione, per quam tamen ſententia eſt integerrima; οὕτω δή τι ἰσχυραί, μόγις ἂν λίθῳ παίσας διαῤῥήξειας. Nec Herodotus ſolum, ſed et alii. Ut Pauſanias VIII, pag. 483., Τῶν δὲ ἐρειπίων οὐ πόῤῥω κρημνός ἐστιν ὑψηλός· οὐχ ἕτερον ἐς τοσοῦτο ἀνήκοντα ὕψους εἶδα. Potuit non frangere orationem ita ὑψηλὸς οὕτως, ὡς οὐχ. Tale eſt Petronii Traguriani; *Quum interim nemo curat, quid annonam mordet: non mehercules hodie buccam panis invenire potui*, ubi etiam poterat connexo ſermone uti, *quid annonam mordeat, ita ut meh. hod. bu. panis invenire non potuerim.*

163, 34. Ὅτι ἀσθενέας Φορέουσι.] MS. rurſum apponit ὅτι ἀσθενέας Φορέουσι τὰς κεφαλάς. Quæ repetitio non eſt alicuius extranei; imo eſt ipſius Herodoti ſic amantis præbere integerrimum ſermonem. Simile iam ſupra memini obveniſſe ad 53, 35.

163, 35. Πίλους τιάρας τε Φορέοντες.] Communis hæc ſagina omnium qui tiaram vel nominare voluerunt, longo contextu enumerandi, præſertim B. Briſſonii in libro 11. Regn. Perſ. Sed etiam citat hunc locum in theſauro Stephanus, et notat; [Quum hic dicat ita, tanquam hæc ſeparans, alibi contra tiaras genus pileorum facit in Polymnia cap. 61. Πέρσαι μὲν ὧδε ἐσκευασμένοι· περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον τιάρας καλεομένους πίλους ἀπαγέας.] Sic ille, ſatis infauſta contemplatione inclinatus et compulſus in hæc verba. Nam profecto, etſi vulgata ſcriptura eſſet Herodoti, non poſſet continuo dici πῖλον et τιάραν ab eo ſeparari pro- 904
pter interpoſitam copulam. Noviſſime etiam D. Montfaucon in Dario Italico pag. 422. non aliter potuit hanc demonſtrationem Herodoti citare, ſi dum Græca ſolitis verbis ponit, Latine addat [illegible] *raque*, non addito, quemadmodum [illegible]; [illegible]

tamen ibi allegare ſuſtineat in præcedentibus πρὸς δὲ τὴν ὦμον, quum in noſtris exemplaribus exſtet, καὶ πρὸς τὴν: ubi etiam quum interpretetur ſuperiora *oſſa eorum qui in acie ceciderunt cum iacerent fuſa, et ſeparatim poſita*, vix intelligas, quum quæ fuſa iacent, mixtim poſita ſint. Illud vero permirum est, quomodo Heſychius ita ab exemplaribus Herodoti decipi potuerit, prout certe deceptum apparet, dum ex ſolo libro primo auctoris noſtri vidit tiaram maſculino genere poni; in aliis vero partibus incertum relinquere. Locum ſane libri primi ſine ullo offendiculo per Medicei exemplaris claram fidem indicavimus ita, ut verum pateret Heſychium eſſe, in capite 132. Sed quum Herodoto ſæpius de tiara ſcribendum fuerit, et auctor iſte agat ſeria, debuit ſciviſſe plura talia in eo documenta eſſe. Quod ut nos iam denique doctiores bene intelligamus, teſtificor in MS. Mediceo plane legi πίλους τιάρας φορέοντες. Itaque et maſculinum eſt lib. 8. cap. 120.: nam MS. plane τιήρει χρυσοπάστῳ. Ubi tale quid requiri, non vero cogitandum de triere, docet mos Perſicus in xeniis, de quo etiam Herodotus 7, 116. in Acanthiis, ubi veſtes ſunt, non naves.

164, 19. Ἀνεβίωσε καὶ ἀνέκλαιον.] Minus ſuccenſendum illis, qui procudere ſuſtinuerunt hanc lectionem ex ſequentibus οὔτε ἀνεβίωσας οὔτε ἀνέκλαυσας, idque inſuper exemplo ipſius auctoris alibi iungentis compoſita verba ab eadem præpoſitione, ut ἐπαείροντα καὶ ἐποτρύνοντα, κατέχαιρε καὶ κατεκερτόμεε, et ſimilia. Sed tamen ab alieno manum oportuit abſtineri, quum in poſtremo exhibeat optimus MS. ἀντέκλαιον, quod haud dubie Herodoti eſt, et hinc præfero; quum etiam alterum videatur reſervaviſſe ad locum inferiorem ἀνακλαύσας μέγα. Quod vero Stephanus ante notaverat in margine τοιάδε, poſtea παρὰ, confirmata ab eodem codice recepi.

164, 23. Δεύτερά οἱ τὸν παῖδα ἐξέπεμπε.] MS. ſimpliciter ἔπεμπε. Sed et quod ſequitur verbum ἦγον, ignoratur ab MS. et omnino non ſolum ſine ſenſu eſt, ſed etiam ſine ulla conſtructione hic intruditur, ut omnino debeat expelli. Quippe ut antea dixit a Cambyſe traductas fuiſſe filias ſervili habitu et aquam portaturas, ita nunc filios *vinctos colla funibus et capiſtratos ora*; ut etiam mox ille ipſe MS. non præfert ἄγοντα, ſed rectiſſime ἔγοντα et ἐγκεχαλινωμένους.

164, 33. Τὠυτὸ ἐποίησε τὸ καὶ ἐπὶ τῇ θυγ.] Particula καὶ in MS. non exſtat, quam ſicut vulgus inſereret huic ſententiæ, Herodotus arcendam iudicavit.

164, 42. Αὐτοῦ τρεῖς φύλακοι.] An credimus hunc numerum? an obſervationis huius tam accuratam fidem conſtare voluerunt Perſæ? Immo eſt nugaciter inculcatum iſtud numeri vocabulum, ut bene illud τρεῖς abſit ab optimo MS. Mox prodita ab Stephano ποιεύμενα et πυνθάνεται ſtabilita ab eodem codice admiſi, ut certe probabiliora.

165, 5. Τὸ δὲ τοῦ ἑταίρου πάθος.] Crediderim ſic plerosque loquuturos, et Herodoto etiam attributuros hoc vocabulum, quod ſæpe adhibet, ut et fœmininum πάθη, quæ eandem habet intentionem. Sed quam ſingulare, quam purum eſt, quod nunc offert ex calamo Herodoti codex optimus? nempe πένθος. Nonne hoc ipſum recte ab Herodoto dicitur πένθος in amiſſi patrimonii damno? quum in cauſa ſimili divina Apocalypſis 18, 15. Οἱ ἔμποροι τούτων οἱ πλουτήσαντες ἀπ' αὐτῆς ἀπὸ μακρόθεν στήσονται διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, et rurſum vers. 19. Ex eodem mox poſui πτωχηΐην pro πτωχείην, ut notatum eſt 32, 21.

165, 16. Εὗρον αὐτοῦ οἱ μετιόντες.] Vocula αὐτοῦ non eſt in MS. et plane nihil in ſe habet roboris, nec in vertendo rationem eius ullam habuit Valla.

165, 23. Ἢν καὶ σφεων ἀποτέωσι.] MS. εἰ καί. Ac ſtatim ἐν δὲ καὶ τῷδε, non ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε, quæ tamen ipſæ voces ſic repetitæ exſtant cap. 38. huius libri

165, 27. Τῷ Λίβυος Ἰνάρῳ παιδί.] Primæ duæ voces non habentur in MS. et ſatis patriam notavit antea.

165, 32. Κακὰ πλέα.] MS. πλέω, quod hinc pro genuino habeo, etſi iſta πλέα interdum quoque antea iam dixerit.

166, 1. Τὸ ὦν κατακαίειν τοὺς νεκρούς.] MS. τὸ ὦν κατακαίειν τε τοὺς νεκρούς.

166, 3. Θεῷ οὐ δίκαιον εἶναι λέγουσι.] Quid potuit fieri accommodatius ab editoribus? nempe præcedit Πέρσῃσι; neceſſario his debuit reſpondere caſus alter; ut ne canonibus Grammaticæ iniuria fieret. Quid tamen, ſi Herodotus aliter ſcripſerit; noſtrumne erit non eum ſequi, quam potius ex noſtro ſenſu formabimus? Sane MS. plane profert λέγοντες, nec habeo cauſam, cur non id etiam Herodoti eſſe rear, idque ex more veteris Græciæ frequenter ita variantis, neque hic modo, ſed etiam 4, 132. Δαρείου μέν νυν ἡ γνώμη ἦν Σκύθας ἑωυτῷ διδόναι σφέας τε αὐτοὺς καὶ γῆν τε καὶ ὕδωρ· εἰκάζων τῇδε. Ita enim præclarus quoque MS. ubi ſubſtitutum eſt εἰκάζοντος. Talia ſunt apud Arrianum 2. cap. 7. Λέγεται δὲ καὶ Ξενοφῶντος καὶ τῶν ἅμα Ξενοφῶντι μυρίων ἐς μνήμην ἐλθεῖν, ὡς οὐδέν τι οὔτε 905
κατὰ πλῆθος οὔτε κατὰ τὴν ἄλλην ἀξίωσιν σφίσιν ἐπεοικότες. At potuit ἐπεοικότας vel ἐπεοικότων, ut vidi etiam in uno MS. At non placuit Arriano.

166, 8. Οὐδαμῶς σφι ἐςι.] MS. Φασὶν ἐςι. Quod ipſum quoque opinor eſſe Herodoti: nempe ſicut poſt relatam opinionem Perſarum addit, eos dicere non licere Deum paſci cadavere; ita poſt opinionem Ægyptiorum de igne traditam, addit, eos dicere non igitur licere ullo modo belluis (in his eſt ignis) cadaver præbere; ut non de ſe ipſis tantum concludant, ſed generatim.

166, 15. Ἀμάσι λυμαίνεσθαι.] Recte: nam ſic notat Portus ex 9, 78. λυμαίνεσθαι νεκρῷ, quod poterat habere ex libro 1. cap. 214. iiſdem in verbis λυμαινομένη δὲ τῷ νεκρῷ. Nec tamen hæc omnia vetant, audiri etiam ex codice MS. Ἄμασιν, et hunc accuſativum placuiſſe nunc ſimiliter Herodoto, ſicut placuit 8, 28. Ἐσβαλοῦσαν δὲ ἐς τὴν χώρην τὴν ἵππον αὐτέων ἐλυμήναντο ἀνηκέςως. Itaque voluit in utrumque ludere.

166, 19. Ἔθαψε ἐν τῇσι θύρῃσι.] MS. ἐπὶ τῇσι, et id deſideratur.

167, 8. Τὰ λέγειν χρῆν.] Peior eſt hic infinitivus, quam indicativus ille, qui exſtat in MS. χρῆ.

167, 16. Ἐς τοὺς ἀπέπεμψε.] Circa hunc locum perverſa contigit mutatio in editionibus, ut ita nunc exhibeatur, quum legatur in optimo MS. ἀπέπεμπε, et recte. Deinde etiam νόμοισι δὲ καὶ ἄλλοισι χρῆσθαι αὐτοὺς καὶ κεχωρισμένοισι. Vulgo abeſt ſecunda copula.

167, 27. Ἡμέας τε ἀπέπεμπε.] MS. idem contra nunc ἀπέπεμψε. Vides plane laſciviam.

167, 41. Ἐπειδὰν οὕτω.] MS. ἐπεὰν οὕτω.

167, 44. Μέχρι δὲ τούτων.] MS. τούτου.

168, 4. Τὸν χρυσὸν ἥρωα στρεπτόν.] MS. χρυσοῦν; certe et ſupra vocavit χρύσεον. Sed etiam MS. et ſupra et nunc ψέλια. Et 4, 168. de qua ſcriptura egit Salmaſius in Plinianis pag. 245.

168, 23. Ἔτεα μὲν ἐς εἴκοσι.] Prorſus quaſi nonniſi puerile quoddam aut vulgare ſtyli genus tanto ſcriptori adfuiſſet. At vero optimus MS. ſine præpoſitione ἔτεα μὲν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἀπικνέεσθαι. Quod ipſum cur non auſim Herodoto vindicare, quum et Ælianus, quanquam præmiſiſſet εἰς Ἀρκάδας ἀφίκετο, non recuſarit mox ſubnectere ἀφικέσθαι σφίσι τὸν ἄνδρα dativum adamans 2, 42., ubi noſter quartum caſum? Tale utique eſt lib. 2. cap. 36. Τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι νόμος ἅμα κήδεϊ κεκάρθαι τὰς κεφαλὰς, τοὺς μάλιςα ἱκνέεται.

168, 31. Ἀπ' αὐτοῦ ἐπιπλέειν.] Quid hoc erit? Certe nequit verti *in ea innatare*, quod tamen profert Valla, haud dubie aliam lectionem ſequutus, et veram, quam nunc repoſui ex optimo MS. ἐπ' αὐτοῦ.

169, 2. Δελεροὺς &c.] Quam belle id repetiverit in ſene Ceo Archidamus, refert Ælianus 7. Var. H. 20.

169, 6. Ἱςᾶσι περὶ τὴν πόλιν.] MS. ἱςᾶσι. Deinde ἐμμανής τε ἐὼν, ubi Herodoto invident Ioniſmum illic plerumque uſurpatum, edentes ὢν.

169, 36. Ἐκ Θηβέων δὲ ἐπορεύοντο ἔχοντες ἀγωγοὺς, καὶ καταβὰς &c.] Mira varietas numeri, ut modo exercitum, modo Cambyſen ſpectaverit; quod tamen ferri quacunque ratione poſſet, niſi vel puer videret iſta ἔχοντες ἀγωγοὺς inepte ex inferioribus huc eſſe inculcata; ut mirari oporteat Stephanum, quum Valla iſtas voces in interpretando omiſiſſet, Stephanum dico illa ſic integrare, *Thebis autem iter faciebant, itineris duces habentes*, quæ nec omiſit Thom. Gale, etſi cod. Arch. eum doceret illas voces non eſſe antiquas. Itaque quum iſtius codicis teſtimonio ſubſcribat etiam Mediceus, et res nimium pateat, non cenſui ulterius pro Herodoteis iactanda, quæ ipſa clamabant ſe eſſe ſuppoſiticia. Cæterum ex eodem MS. ſcripſi Θηβῶν, non Θηβέων, ut Iungermannus, non Θηβαίων, ut Aldus prior.

170, 7. Ἄριςον δὲ αἱρεομένοισι.] MS. ἄριςον αἱρεομένοισι, omiſſa adverſativa, quæ prorſus nullam hic habet tutelam, ſed præterea αὐτέοισι, non αὐτοῖσι.

170, 23. Θεὸς παρείη φανείς.] MS. θεὸς εἴη φανείς. Et videtur alterum temere repetitum ex præcedente verſu,

ſu, quum iſta exprimant ultra modum, et condonandum Caſaubono, quum ad Spartianum pag. 23. citat hæc verba, prout vulgo legebantur.

170, 39. Ἐὰν μέγας.] Præclare conveniunt codices Arch. et Eton. apud Thom. Gale cum Mediceo exemplari ad expellendum quod nulli bono eſt, et reſtituendum, quod certe debuit ab Herodoto notari μέλας. Et quum Stephanus teſtatur ſua exemplaria habere μέγας, illa vero nihil niſi obſtinatam produnt pervicaciam corruptelæ in vulgaribus Herodoti codicibus: recte interim ipſe præfert μέλας, quod unde habeat, non aperit, et priores editi retinent μέγας. Sed male. Quare enim vocat μέγαν, quum iam dixerit eſſe μόσχον? Nec reliqui auctores de illa magnitudine præcipua quidquam tradunt. Color vero quis in eo dominatus fuerit, annotari debuit. Præterea quod poſt vocem τετράγωνον ſequitur verbum φορέει, ab eo abeſt, et videtur eſſe aliorum, qui ſufficere non iudicarunt verbum proxime antecedens ἔχει, unde tamen omnia recte dependent.

170, 47. Τοιοῦτοι θεοί.] MS. οὗτοι οἱ θεοί.

170, 49. Οὗτος ὁ θεὸς.] Notabili geminatione particulæ MS. οὗτος γε ὁ θεὸς, et mox ἐγὼ μὲν δὴ διελάλοντο, ubi vulgo δὴ abeſt.

171, 15. Ὅτι τόξον.] MS. ὅτι τὸ τόξον. Et mox ὁ παρὰ τοῦ Αἰ. ξεινίου, non τό.

171, 43. Ἐς οὗ ἀποθάνωσι, ἢν σφι μὴ παρευρεθῇ τι ἄδικον, μέχρι τούτου] Nihil poteſt dici inſulſius hoc
906 Græco ſermone, cui tale principium et par clauſula adiungitur, quorum ſignificatio eſt eadem; et hinc iſta geminatio tolerari nequibat, niſi et gemina foret periodi iſtius argumentatio ac bipartita. Id niſi fieret, ſupervacua erant μέχρι τούτων. Debuit duntaxat deleri negativa μὴ, ut eſſet ἢν σφι παρευρεθῇ τι ἄδικον, μέχρι τούτων ut doceret eos eſſe iudices ad vitam; ſin alicuius iniuſti convincantur, eo usque. Sed Herodoti mentem præclare ab auctore expoſitam depravarunt nimiæ aliorum manus, quam nunc ita ex illuſtri MS. Mediceo reponimus, ἐς οὗ ἀποθάνωσι, ἢ σφι παρευρεθῇ τι ἄδικον, μέχρι τούτου, *Donec moriantur, aut dum alicuius iniuſti comperiantur, eo usque.*

171, 39. Οὐκ ἐωθότα ἐποίεε ποιέειν] Hæc conſueta qualia ſint, quum poſſit dubitari, idcirco Ez. Spanhemius citans hunc locum in notis ad Iulianum pag. 89. ſuſtinet opinari quod antea apud eos inuſitatum, a Cambyſe Cyri filio, et quidem nulla Perſarum lege prohibente, primo inductum, tradere nunc Herodotum. Quod qui potuit venire illi in mentem, aut nobis erit credibile? Sane non dicitur id ab Herodoto clare, ſed facile colligi poteſt: et ex Cambyſis iocoſa interrogatione, qua quærit, an ſit lex quæ iubeat, oſtendit ſe ſcire eſſe, quæ vetet. Nam ut primum exemplum det ignoti facti, an de eo ſollicitum dicimus futurum fuiſſe Cambyſen? Deinde an verba iſta ἐξεῖναι ποιέειν τὰ ἂν βούληται poſſunt dici de ignoto? quum ſit propria formula de vetitis.

171, 47. Ὑπεκρίναντο.] MS. ὑπεκρίνοντο.

172, 11. Ἕλληνες μὲν γὰρ λέγουσι.] Vocula γὰρ ab MS. exulat.

172, 26. Τὴν γυναῖκα περιτίλαι.] MS. περιτεῖλαι, quod poteſt referri ad 52, 15. Quin etiam Herodoto conſtitit ratio, ut maluerit nunc ſcribere κότερον περιτ. non κότερα, ut vulgo, in coniunctis tot femininis. Deinde MS. εἴη καλλίων, non εἴη ἀμείνων, prout in Anglicis etiam libris inveniebat Gale.

172, 29. Ταύτην μὲν δή κοτε σύ.] MS. μὲν δὴ κοτε σύ. Opinor autem hæc notanda ſigno interrogationis, ut vertatur: *at tu cur hanc lactucam imitatus es evulſa Cyri domo?* Nam iſtud κοτε vel *aliquando* in exprobratione foret abſonum, quum videatur id contigiſſe modo poſt factum. Et mox πολλὰ ἔδοσι, non ἔωθε. Et rurſum τιμὴ δὲ καὶ αὕτη οὐ σμικρή.

173, 1. Τῇ δὲ Φιλονεικίῃ.] Quis non videat male iſti ambitioni locum dari, qui dicatus eſt Φιλανίῃ, ut notavit Stephanus de libris MSS. tacens? At quum Gale in ſuis duobus, ipſe in Mediceo non aliter legerim, an cauſa ulla ſupereſt vel reminiſcendi τῆς Φιλονεικίης? Omnino repoſui verum. Et ſtatim MS. Mediceus τοιάδε ἀμείβεσθαι, non τοῖςδε.

173, 8. Κοῖος τις δοκέει.] MS. δοκέει, quod penitus requiritur.

173, 17. Ἥσθη τε ταῦτα ἀκούσας.] Vox ultima in MS. non apparet; et forte non deſideres: gaviſus eſt quod ad illa. Etſi videam lib. 4. cap. 88. Ἡσθεὶς τῇ σχεδίῃ. Lib. 3. cap. 119. Ἡσθεὶς αὐτῇ. Cap. 134. τῷ ἔπεϊ. Quæ conſiderationem habent aliam; et recte vox ἀκούσαντες repellitur, quum ſcribat huius libri cap. 28. Οἱ δὲ ἀκούσαντες τούτων, quæ etiam lectio confirmatur ab eodem MS.

173, 45. Ἀγαθόντε πρ. εἶναι.] Curavi, ut Græca Latinis reſponderent; quæ quum ſic formaverit Valla, *conducit tibi te providum eſſe*, certe is non legit ἀγαθὸν, quod in omnibus editis, quos ad manum habeo, extare ſcias, ſed prout edidi. Sic et iidem inique mox conſpirant in πολιήτας, quum egregie legatur in optimo codice πολιήτας.

174, 7. Ἀρξάμενα] Sic iterum omnes editi, quum MS. Med. ſimpliciter exhibeat Ἀρξάμ.

174, 12. Ἀλλ' οὐ τοι χαίρων.] MS. ἀλλ' οὔ τι χαίρων. Rurſum deinde intereſt noſſe ſic legi in optimo MS. ἐπεί τοι καὶ πάλαι ἐς σε προφάσιός τευ ἐδεόμην ἐπιλαβέσθαι· τὸ τόξον quum vulgo poſt verbum ἐδεόμην addatur ἐπιλαβέσθαι, et ſic inferatur quoque Ταῦτα δέ. Quæ quum per inertiam legentium tanto tempore inquinare Herodotum potuerint, ego quoque relinquere illa ob verſionem Vallæ potui. Sed iſta brevitas meo iudicio non tantum longe eſt nervoſior, ſed admirabilis. Quid enim volunt illa *quia olim iam debebam captare in te occaſionem?* Si enim illud debebat, utique capita criminum duo oſtendit ſe in promptu habuiſſe, ut quolibet momento eum corripere potuerit: certe graviora crimina committi ab Crœſo nequibant, et illa iam monſtrat Cambyſes ſe bene captata habuiſſe, ut prorſus nunc indicat iſta Cambyſis ratiocinatio. Sed aliud quid ab eo profertur: nempe *quippe et olim prætextu adverſus te aliquo egebam*, quem ſcilicet nunc opportune nactus ſum, et quum iuſtas iræ cauſas mihi dediſſes, noluerim tamen illis uti, ſed ſpecioſiores et recenti flagitio inſignes aucupari maluerim, quo probatior foret mea vindicta. Sequentes duas voces nec Valla videtur agnoviſſe, ſed ſucceſſit Stephanus huic labori, ut centonem hunc bene conſueret.

174, 20. Καὶ ἐπιζητοίη] MS. καὶ ἐπιζητῇ. Et mox ἢν δὲ μὴ μεταμελήσῃται, quod eſt ſimplicius et explicatius, quam vulgatum ἢν μὲν δὴ μὴ μεταμελήσῃται.

174, 31. Ἐς δὲ δὴ καὶ Ἡφαίστου τὸ ἱρὸν] MS. ὡς δὲ δὴ καὶ ἐς τὸ Ἡφαίστου ἱρὸν. Agnoſcis iam ſpectatum corruptelæ genus, quo particula ἐς occupavit ſedem voculæ ὡς, ut patuit ad librum ſecundum.

174, 36. Ἐγὼ δέ οἱ σημανέω.] MS. pro his tam mul- 907
tis habet iſta pauca, ſed ad declarandum non minus, imo vel magis valida, ὧδε σημανέω.

174, 40. Ὅμοια τοῖσι τοῦ Ἡφαίστου.] Ut videtur Herodoto probatior fuiſſe huius adiectivi conſtructio cum tertio caſu, quod docent exempla apud Portum. Attamen MS. ὅμοια τοῦ Ἡφαίστου. Et eſt æquiſſima cauſa ſic variandi. Neque enim in præcedentibus agnovit quædam ἀγάλματα τοῦ Ἡφαίστου, ad quæ referri hoc plurale τοῖσι poſſet, ſed tantum dixit ἔστι γὰρ τοῦ Ἡφαίστου τἄγαλμα.

174, 44. Εἰ γάρ τις προθείη πᾶσι ἀ. ἐκλέξασθαι.] Sic adduco, quia reliqui intactam editionum lectionem, contentus id quod Florentiæ legeram, in ora appoſuiſſe, ut quiſque eligeret. Ne tamen interea credar ambiguus hæſiſſe, omnino falſum eſt, quod ſolet legi, et omnino verum eſt, quod aperio ex Florentia. Nam προτίθεσθαι quidem in libro primo bis uſurpat de apponendo cibo, etiam de exponendo puero, etiam de conſultatione in concilio, ad qualem ſenſum reſpexit Valla interpretans *præbeat facultatem*, qui ſermo neſcio an deceat aulam Perſicam, quam nunc mente concepit auctor, unde nunc quidem non obliviſcitur τοῦ κελεύειν, quod plane non expreſſit Valla, ſane perperam. Itaque ſententia Herodoti eſt, ſi quis imperet vel imponat omnibus hominibus, iubens eligere. Hoc autem eſt προσθεῖναι, ut bene notavit Portus et eſt in MS.

175, 1. Γέλωτα τὰ τοιαῦτα τιθ.] MS. Γέλωτα τοιαῦτα τιθ. Et plane agnoſcimus hunc eſſe fontem, unde apud Petronium cap. 17. mulier hauſit *petoque et oro, ne nocturnas religiones iocum riſumque faciatis.*

175, 6. Ἐπὶ κόσῳ ἂν χρημ.] MS. ἐπὶ κόσῳ ἂν χρ. ut 8, 85. Μέχρι κόσου ἔτι πρῆγμα ἀναχρούεσθε.

175, 17. Οὕτω μὲν νῦν.] MS. οὕτω νῦν.

175, 26. Ξεινίην Ἀμάσι τῷ Αἰγυπτίων βασ. συνεθήκατο.] Voci primæ apponunt ſignum, ut inde notent in margine pro ξεινίην in MSS. legi quoque φιλίην, ipſo etiam Gale hanc normam imitante, nec de codicibus Anglicis quidquam diverſum teſtificante, perinde ut pro Αἰγυπτίων vulgato indicant Αἰγυπτίου in eiſdem legi. Quod ſi ita eſt, functi ſunt officio: ſed verendum eſt, ne manus Stephani aberraverit, quum vellet indicare utramque vocem et φιλίην et ξεινίην extare in libris antiquis. Ecce enim quam magnifice et ample MS. Mediceus profert hanc manum Herodoti: ξεινίην Ἀμάσι τῷ Αἰγυπτίων βασιλέϊ φιλίην συν[illegible]. Quo magis hæc et alia inſpicio, certe creſcit [illegible] erga præclarum iſtud vetuſtatis munus, [illegible] per epentheſin hæc dici, ut intelligatur [illegible]

fidamque amicitiam inter hos conſtitutam fuiſſe, ut uſque ad ſanctum hoſpitii vinculum procederet; illud nempe, quod vix videbatur fieri poſſe, utpote inter principes tanto intervallo ſeparatos, et quarum nemo videri poterat unquam peregrinaturus. Hæc clara eſt ſententia. Quod ſi tamen ad vulgares formulas crediderimus propius acceſſiſſe hanc ipſam, ſane facili momento perſuadebitur lector Herodotum ſcripſiſſe ξεινίην Ἀμάσι τῷ Αἰγυπτίῳ βασιλέϊ καὶ φιλίην συνεθήκατο. Id confirmat ipſe auctor mox in Amaſios epiſtola. Ἡδὺ μὲν πυνθάνεσθαι ἄνδρα φίλον καὶ ξεῖνον εὖ πρήσσοντα. Et ſic 8, 143. Ἐόντα πρόξεινόν τε καὶ φίλον. Plutarchus de virtut. mulier. p. 255.

175, 35. Ἐκτήτο δὲ πεντ.] Plane legitur in optimo MS. ἐκέκτητο.

175, 45. Πολλῷ δέ τι πλεῦνας.] MS. πολλῷ δὲ ἔτι πλεῦνας.

176, 8. Ὅς τις ἐς τέλος οὐ κακῶς ἐτελεύτησε.] Sit hoc pulchellum aliis, qui antehac operam Herodoto dederunt. At mihi tum mirabiliter ſordet, tum ſententiæ nullius videtur, et prorſus indignum Herodoto. Quid enim eſt τελευτᾶν ἐς τέλος? quum ſi voluiſſet utique præpoſitione iſta uti, debuiſſet ἐς τις τέλος οὐκ ἐς κακὸν ἐτελεύτησε, qui tandem non in malum deſierit. Sic enim dicunt Græci τελευτᾶν ἐς τοῦτό τι· et ſic afferunt ex hoc noſtro ἐτελεύτησαν ἐς τοῦτο, idque legitur hoc libr. c. 126., ut ſic ad ipſam materiam et argumentum attendatur; aut etiam retento ſubſtantivo nec converſo in adverbium poſuiſſet ὅς τις οὐκ ἐς τέλος κακὸν ἐτελεύτησε. Sed peregregie et aberrationis in ſcribendo origo et ſimpliciſſima reſtitutio debetur denuo exemplari Medicæo, in quo legitur ὅστις ἔτερος οὐ κακῶς ἐτελ.

176, 10. Σὺ ἂν νῦν.] MS. σὺ νῦν· ſed præterea verbum ποίησον in MS. non apparet, niſi in margine, ut conſiderandum ſit, an non uno tractu ſcripſerit auctor, σὺ νῦν ἐμοὶ πειθόμενος, πρὸς τὰς εὐτυχίας τοιάδε φροντίσας τὸ ἂν εὕρῃς &c. (nam et ſic MS.) ἀπόβαλε.

176, 15. Μὴ ἐναλλὰξ ἤδη αἱ εὐτυχίαι τοι τὠπὸ τοῦδε αὐτέῃσι πάθῃσι.] Longe ſpecioſiorem ſeriem, quam ſimul veriorem facit mutatio ex libris Stephani in margine notata αὐταῖσι πάθωσι, his vocibus tam præpoſtere digeſtis et permixtis, etiam diſſipatis, quas coniungi oportuerat, prout auctor coniunxerat, præbet liber MS. μὴ ἐναλλὰξ ἤδη τ' ἀπὸ τούτου αἱ εὐτυχίαι τοι αὐτῇσι πάθῃσι. Res ipſa clamat. Mox etiam MS. idem ὑπετίθετο, non ὑποτίθεσο.

176, 21. Ἐπ' ᾧ ἂν μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀσηθείη.] Hic locus eſt, quem reſpiciebat in notis ad Luciani Timonem Tanaq. Faber, vir ille incertus, ſuſpenſus et præcipitans, dum ſpernit codices antiquos, ad inſulſas coniecturas aut fidem nimis facilem, quam nunc præbuit editionibus Herodoti, ut adiuvaret ſcholia-
908 ſten Ariſtophanis Διάσια ſatis abſurde ſpectantem. Et Portus hinc ἀσᾶν iactitare potuit verbum Herodoti, quum is debuerit ſcire lib. 1. cap. 136. occurrere μηδεμίαν ἄσην, diverſam ſane ab ἄσῃ. Itaque in hoc loco Herodoti exhibebat codex optimus ἀσθείη· ut liceat hoc exemplum apponere locis illorum, quos Græci ſermonis Patres agnoſcimus, vel Ἡ μὲν τ' ἀζομένη κεῖται, vel γούνατα δεῖρος ἄζει.

176, 25. Ἐποίεε τάδε.] MS. τοιάδε.

176, 27. Ἀπαγγέλλειν ἐκέλευσε.] MS. ἐκέλευε, nimirum ut modo dixit ἐποίεε.

176, 49. Κεχαρηκότες.] Ut ſimilia duo exempla huc confert Portus, etſi exſtent plura. Attamen cur tacebitur legi in optimo MS. κεχαρηότες? quod quidem perinde bonum. Et ut non diſplicuiſſe pateat ſcriptori noſtro, etiam lib. 4. cap. 14. habet τεθνεῶς, ubi vulgo τεθνηκώς.

177, 8. Καὶ ὅτι δὲ οὐκ εὖ.] MS. καὶ ὅτι οὐκ εὖ. Et quid affert vocula δέ, quam merito expellit liber optimus?

177, 18. Πέμψας δὲ κήρυκα λάθρῃ Σαμίων Πολυκράτης.] Quaſi vero periculum eſſet, ut crederetur tyrannus in legationibus et quidem talibus mittendis uſus fuiſſe conſilio aut conſcientia eorum, quos oppreſſerat; ideone debuit ſic cavere præmonendo Herodotus, et non quiſque facile ſuſpicetur? Vide igitur aliquid inſigne. Nam optimus ille MS. tantum habet Πολυκράτης δὲ πέμψας παρὰ Καμβύσεα. Quæ prorſus ſufficiunt.

177, 32. Τὸν Πολυκράτεος.] Etiam abſunt hæ voces ab MS. et mire verboſus eſt in hac parte contextus, qui nihil memorabile exprimit.

177, 45. Ἐπίκουροί τε μισθωτοὶ καὶ τοξόται.] Etſi ita concipiat quoque hanc loquutionem c. 54., attamen nunc MS. ἐπίκουροι μισθωτοί. Et ſufficit. Mox etiam in eadem efferetur ἐξελασθέντας, prout iam ſupra notavi et ſupra cap. 54. Denique ex eodem edidi τὸν δῶλακον ἀλφίτων δέεσθαι ſine articulo τῶν. De defectu autem verborum in Laconico reſponſo quid dicam, niſi ſi videatur etiam nimis largum eſſe et abhorrens ab Urbis illius more, prout vulgo effertur, ut licet illud ſit ſatis decens ex ſenſu, tamen cum videatur concinnaſſe vir politior præter manum Herodoti, quum Lacones tantum reſponderint τὰ μὲν πρῶτα λεχθέντα οὐ συνιέναι, ſive primam orationis partem intelligas, ſeu præcipuum caput materiæ. Quid autem differt inter iſtud ἐπιλελῆσθαι hic ita inculcatum, et οὐκ ἐμέμνητο, quod poſitum ab auctore in cap. 51.?

178, 1. Οὕτω τι τεταρήσεται.] Quam facinoroſe conturbatæ ſunt literæ in hac lectione? quam egregie contra expoſitæ iuxta Herodoti manum in optimo MS. οὐκ οὕτω τιμωρήσεται?

178, 4. Ἐπ' εἶσι ἄγοιατο οἱ παῖδες.] Duas poſtremas voces non agnoſcit MS. optimus, et quis non eas proſcribat in tanta iteratione?

179, 4. Οἴχοντο.] MS. ᾤχοντο, idque ſatisfacit.

179, 13. Ἐπέμπε δέ.] MS. ἀπέπεμπεν δέ. Agnoſcis hoc ipſum compoſitum eſſe, quo iam ante de hoc facto fuit uſus, ut ſit omnino probabilius, quam ſimplex. Miror, unde Stephanus acceperit ἔπεμψε. Ex eodem libro bis recepi εἵνεκεν.

180, 1. Ἀπελαυνόμενος δ' ἂν.] Quid utile huic loco ex iſta adverſativa inſerta? Nimium coniunctus eſt ſermo, quam ut poſſit ferri; et ſane legit MS. Ἀπελαυνόμενος ἄν.

180, 4. Ὅς ἂν οἰκέοισι.] Molliter ac diſtincte MS. ὃς ἂν ᾖ οἰκέων. Mox in oratione Periandri habebat codex ἐξεργασμένων, non ἐξεργ. Item φείδεο πλεῦνα, non πλείω. Quæ certe non cedunt vulgatis.

180, 41. Ἐπικαλέει τὸν Λυκόφ.] An igitur hic factum eſt, quod in verbo ἐπικαλεῖν vulgo intelligitur? MS. ἀπεκάλεε, quod multo elegantius. Nonne exſtat 9, 20.? Καὶ γυναῖκας σφέας ἀπεκάλεον.

180, 43. Οὐκ ἐνεώρα.] Utitur hoc verbo et ſic compoſito Herodotus, prout exempla collegit Portus; ſed alio quodam modo, ut illa docent. Et quod non ſperabam, hoc loco edit optimus MS. οὐκων ἑώρα, in illum prorſus non coniiciebat oculos. Et ibidem in parvo licet, tamen Herodoti cuſtos membrana Medicea retinet τὴν ἀδελφεὴν, ut ſemper auctor noſter, non ἀδελφήν.

181, 7. Τὰ πατρῷα ἀπέβαλεν.] Nimis aperte et ruſtice, quam ut politam Corinthum deceat. Itaque pretioſiſſimum mihi videtur, quod exſtat in optimo MS. μετέβαλεν.

181, 12. Ὑποκρινόμενος.] Hoc exemplum Portus ſubnexuit multis aliis, in quibus apparet aoriſtus ὑποκρίνασθαι, quod tempus etiam nunc adhibitum fuiſſe docet optimus MS. exhibens plane ὑποκρινάμενος.

181, 41. Δήμου γὰρ τούτου ἦν.] Nequivi indulgere aut Vallæ aut Stephano corrigenti Vallam, in id conſpirantibus, ut δῆμον vertant *tribum*, quum nec vocis Græcæ natura id ferat, nec publicus illius uſus qui præcipue valuit in Attica, ut norunt omnes. In prioribus etiam volui Latina concinnare ad formam Græcorum, ſed ubi excidiſſe deprehendo vocem *nepos*, *qui Archiæ nepos, Samii filius.* Aliter concepit Vindingius, dubito an bene; ſcribit enim [Archiæ a Samiis publice funus factum fuit, eiusque filius ſuo filio Samii nomen indidit, quod Archias Sami ſtrenue pugnans cecidiſſet.] quaſi ille Samius proprie appellatus eſſet nepos eius qui in Samo cecidit.

181, 46. Ταφῆναι δημοσίῃ ὑπὸ Σαμίων εὖ.] Eadem in vocula terminat orationem cap. 82. Πατρίους νόμους μὴ
λύειν ἔχοντας εὖ. Itaque hactenus commode ad Hero- 909
dotum. Cæterum qui δημοσίῃ apud veteres vel Græcos vel Romanos ſepultus eſſe dicitur, facile ſimul et neceſſario intelligitur εὖ et egregie ſepultus eſſe, ut prorſus hæc expoſitio ſit ſupervacua, et idcirco quum a MS. eadem vocula abeſſet, cur ea inquinaret hanc editionem?

181, 49. Ἐς τὴν Πελοπόννησον.] MS. ἐς Πελοπόννησον.

182, 5. Ταύτην πρώτην στρατιήν.] Ut ſolent poſt enarratam memorabilem expeditionem vel aliam rem, quæ deinde contigit ſæpius, plerumque inſtar epimetri addere, ut lectorem moneant attentum eſſe in obſervando primo eius exemplo. Cui ſimile occurrit in cap. 138. Id nunc vulgo creditur fieri etiam ab Herodoto. An tanti fuerit hæc expeditio, ut ſequentibus in Aſiam expeditionibus, et ſane celeberrimis et maximi momenti, initium dederint, merito dubites. Utique non agnoſcit optimus codex aliud, quam ταύτην τὴν στρατιήν, quod ſequor. Maior difficultas eſt in eo, quod ſtatim dicuntur Dores hanc expeditionem per Lacedæmonios feciſſe, prout vertit Valla, ſed nempe in obſcuro apprehendens, quod ad manum venit, qua-

qualecunque esſet. Etenim ille ſenſus plane non in Græcis affatim corruptis exprimitur: ſed pulcherrimam opem adfert codex Mediceus, in quo non legitur Λακεδαιμονίοισι, ſed tantum Λακεδαιμόνιοι. Et certe ſyllaba iſta poſterior σι delenda eſt, quum innuat Lacedæmonios Dorienſes iam factos hac militia functos esſe.

182, 15. Ὁμοῖα τοῖσι πλεῦνι πλεύνοισι.] Citantur hæc ab Bocharto in Canaan 1, 14., ſed ita ut primam vocem iubeat legere ὅμοιος, quia nimirum antecedit θησαυρός. Quæ coniectura decet eum, qui nihil in legendo attendit ad ſtylum ſcriptoris. In libro 7. bis occurrit ἀνὴρ δόκιμος, ὅμοια τῷ μάλιστα. Quæ notari hodie propter nauſeam vix posſunt, ſæculis bene cognita, nec debuit ipſe ignorare.

183, 7. Πρότερα γάρ.] Sic enim legitur in optimo codice, quod propterea teſtor, quia Stephanus ita agit, quaſi in ipſius libris MS. legeretur quidem etiam πρότερα, ſed vocula μὲν quoque ſervaretur, quæ nulla eſt in MS.

183, 19. Βάθος ὀρώρυκται.] MS. ὤρυκται.

183, 43. Οὔνομα τοῦτό εἶχε Σμέρδις.] MS. Σμέρδιν. Et videtur Græciſmus Herodoti exigere, ut nomen proprium efferatur in eodem caſu, quo vocabulum ὄνομα. Sic enim 4, 6. Σύμπασι δὲ εἶναι οὔνομα Σκολότους. Prout ſic et alii ſunt loquuti.

184, 1. Καὶ δὴ καὶ ἐπ' Αἴγυπτον.] Non male, longe tamen plenior per unam voculam optimus MS. Καὶ δὴ καὶ οἱ ἐπ' Αἰγ.

184, 4. Στὰς ἐν μέσοισι.] Conſtructio eſt illa ipſa, qua Arion libro 1. dicitur bis στὰς ἐν τοῖσι ἑδώλοισι. Unde oritur alia ſententia. Mirum vero eſt, unde ſic corruptis aliis libris exhibeat præclarus ille ab Florentia codex MS. στὰς ἐς μέσον. Id certe Herodoti esſe dicit ipſe, tum cap. 130. σταθέντα δὲ ἐς μέσον ἠρώτα· tum cap. 140. στάντα δὲ ἐς μέσον.

184, 13. Νεῖκός τι ἐστι.] Nonne ſuaviter ſatis iam particula τι ſuo loco poſita eſt? Quid quærunt illi, qui ſic repetunt? quum legatur in MS. νεῖκός τοι ἐστι.

184, 31. Οὐκ ὅκωστα.] MS. οὔκω ὅκωστα. Immo non aliter ediderat Aldus, non aliter Camerarius, Stephanus ſine cauſa mutavit.

185, 8. Οἱ δὲ εἶπον ὅτι.] MS. εἶπαν, et certe ſic varietas ſoni ſentitur. Paulo ante mutavi ordinem, quum ederetur Τρωματισθεὶς δὲ κατὰ τοῦτο αὐτὸς τῇ προτέρῃ. antea autem Aldi et Camerarii editio diſtingueret Τρωματισθεὶς δὲ κατὰ τοῦτο, αὐτὸς τῇ; hanc diſtinctionis notam omiſit editio Hervagii 1557. et Stephanus. Sed nunc multo melius.

185, 40. Σμέρδιος ὑπεραιρημένου.] Compoſiti illius nulla hic opportunitas, et corriges vel ὑπαραιρημένου, ut mox ὑπαιρεθῆναι, vel ὑπεξαιρημένου. Nam ex MSto nihil notavi.

185, 46. Ἔργον ἐργασταί μοι.] MS. ἐξέργασταί μοι, ut paulo ante dixit ἐξεργασθέντος δὲ κακοῦ τοιούτου.

186, 10. Αὖτις ἐς Μήδους περιεληλύθυσαν.] Citatur hic locus ab Doct. Stanleio ad Æſchylum pag. 773. et 777., ut aut conetur aut ſibi imaginetur penetrare acrius, quam vel Cambyſes vel Herodotus credi posſunt in mente habuisſe, n. de Medo et Dario Medo, quum uterque modo cogitet de natione Medorum. Mox cur ediderim ἐθέλοι τέῳ, ubi vulgo erat τῷ, cauſam dixi ſub numeris 21, 31.

186, 14. Γῆ τε καρπὸν ἐκφέροι &c.] Has obteſtationes vetuſtisſimo tempore uſurpatas fuisſe in utramque partem libet nunc oſtendere ſubnectendo exemplo execrationis, quod nuper deſcriptum eſt ex ſaxo Aphrodiſienſi, et eſt in manibus Eruditisſimi Masſoni, quod ita habet: Κατὰ τὴν γνώμην καὶ βούλησίν μου ἔσται ἐπάρατος καὶ ἀσεβὴς καὶ τυμβώρυχος καὶ οὔτε ἡ γῆ αὐτοῦ καρπὸν ἐνέγκῃ, οὔτε ἡ θάλασσα αὐτῷ πλωτὴ γενήσεται, σπορά τε παίδων αὐτοῦ ἐξολεῖται, καὶ ἑτέρα διὰ γένους οὐ γενήσεται, καὶ ζῶντι μὲν αὐτῷ ὅσα θεοὶ κατὰ ἀνθρώπων τεθείκασιν· θανόντι δὲ οὐδὲ ἡ γῆ παρέξει αὐτῷ τάφον.

186, 15. Γυναῖκές τε καὶ ποίμνια.] Quam molliter MS. ποῖμναι.

186, 24. Κατειρικόν τε.] Egregie MS. κατήρικόν τε quod propius iam accedit ad Heſychium κατηρείκοντο κατεσχίζοντο.

187, 4. Οὗτος ὢν ὁ Ὀτάνης.] MS. οὗτος ὁ Ὀτάνης. Nec ſolet in iſta repetitione interferere particulas. 7, 123. Ἀπὸ δὲ Αἰνείης, ἐς τὴν ἐτελεύτων καταλέγων τὰς πόλις, ἀπὸ ταύτης· 4, 44. Βουλόμενος Ἰνδὸν ποταμὸν, ὃς κροκοδείλους παρέχεται, τοῦτον τὸν ποταμὸν εἰδέναι.

910 187, 11. Καὶ ταύτῃ συνοίκεε.] MS. καὶ ταύτῃ τε συνοίκεε. Mox videtur MS. velle παρ' αὐτοῦ τὴν θυγατέρα.

187, 25. Τῶν συγκατημένων γυναικῶν.] An Valla fuit tam putidi oris, ut potuerit hoc interpretari *mulierum cum illo cubantium*, quod Herodotus ſatis declarari putat ab verbo *conſidentium* loquutione ſumpta perquam et ſcita et venuſta, ut quum Romani *ſtare* in lupanari dixerint meretrices, ille præferat verbum *ſedere*, quod forſan etiam novit Herodotus in ſermone Perſico ſic obtinuisſe. Mire contemptum eſt hoc lepidisſimum verbum ab H. Stephano, ita ut in Theſauro id inter compoſita verbi Κάθημαι omittat, in Indice ſine notitia huius loci ieiunisſime recenſeat.

187, 33. Ὑποδύνειν κελεύει.] MS. κελεύῃ. Et ſtatim ex Stephano et MS. ſic augenda oratio: ἣν γὰρ δὴ μὴ ἔχῃ, unde exulat iſtud δή. Mox idem τὸν καταδέξῃ, omisſo ἄν.

187, 45. Ἀφάσσουσα.] Nempe ut antecedit ἀφάσσειν et mox ἤφασε. Attamen optimus MS. ἀφάσσουσα, et dein ὑπεδέξατο τ. π. π. κατηγήσασθαι, prout in aliis tot exemplis futurum illi verbo adiunxit, congeſtis bene ab Porto. tum δὴ αἱ γυναῖκες

188, 14. Τοῦ Ὀτάνεω.] Fateor dictum, ut Καμβύσεω, quod aliquoties præcesſit, et ſequentur aut præcesſerunt ſimilia. Attamen optimus MS. nunc habet Ὀτάνεος. Nec ſane ſtatim dicit Ὑστάσπεω, ſed Ὑστάσπεος.

188, 17. Ὁ δὲ Γωβρύης.] MS. Γωβρύης δέ. Contra in Suida reſtitui in v. Ἀπογραφή.

188, 29. Καὶ αὐτοῦ τούτου εἵνεκεν.] Multo politius optimus MS. καὶ αὖ τούτου. Paulo ante erat in eodem ἔδοκεον μὲν αὐτός.

188, 44. Ὀφείλετε ἐπ' ὑμέων αὐτῶν βουλόμενοι ποιέειν.] Mirifica eſt hic vocis βουλόμενοι uſurpatio; et magis tamen conſiderandus interpres, qui potuit hinc facere *qui cuperatis*. Sed nihil in eo Herodoteum esſe declarat MS. Mediceus, qui eximia reſtitutione hunc locum iuvat ἐπ' ὑμέων αὐτῶν βαλόμενοι· *debebatis in vos ipſos id recipientes exſequi.* Ut cap. 155. νῦν δ' ἐπ' ἐμεωυτοῦ βαλλόμενος ἔπρηξα. 4, 160. Καὶ ἐπ' ἑωυτῶν βαλλόμενοι ἔκτισαν πόλιν. 5, 106. Ἴσθι αὐτὸν ἐπ' ἑωυτοῦ βαλλόμενον πεπρηχέναι. Alia habet Portus.

189, 26. Καί τις μᾶλλον σφίσι ἐπιτράπηται.] Quis hæc Græca intellexit, aut Latina Vallæ *Et alius huc, alius illuc magis propenſus eſt*, ſententia etſi bona, tamen prorſus non huius loci? aut altera Latina emendatoris Stephani et verboſi, *Et aliquis magis ipſis converſatur*, vel *flectatur*, id eſt, *morigerum ſe præbeat* &c. Utique poterant commodius, *et illis*, nempe veritatem ita ſectantibus, *plus aliquis commiſerit*, qui ſenſus ferri poterat. Sed inſuper macula eſt in Græcis, ut oſtendit fidelisſimus codex MS. in quo legitur καί τι μᾶλλον σφ. ἐπιτρ. *Et aliquid amplius illis committatur*; tanquam hi poſteriores videri posſint fide esſe magis digni, quam priores.

189, 28. Ταὐτοῦ περιεχόμεθα.] Locum vides, in quo vehementer offendit Portus, ita ut quum Herodoti locutionem vocans, mox vacillans ex verſione Vallæ, tandem decernat: Nihil tamen mutandum. At ne Græca quidem loquutio eſt: et teſtatur optimus codex Mediceus nunc ſcripſisſe Herodotum, ut ſemper τοῦ αὐτοῦ περιεχ. Unde id vere genuinum. Exempla collegit Portus, in quibus eſt, quod paulo ante occurrit Περίανδρος δὲ περιεχόμενος τοῦ νεηνίεω. Habeo exemplar Herodoti ab viro docto uſurpatum et hic illic conſcriptum, qui nunc apponit [Ego malim, Itaque eodem collimantes iisdem tenemur.]

189, 36. Κάλλιον παρέξειν.] Mireris oportet, cur hæc Græca ponant in infinitivo, quum Latina præbeant in indicativo. Atqui et optimus MS. legit παρέξει, et ſic corrigendum, quum de efficacia ſignificationis Portus affatim congesſerit.

190, 8. Πίστει τε λαβόντες καὶ ὁρκίοισι.] Quæ duo apud Græcos ſcriptores ita crebro iuncta, et quidem huic verbo adfixa occurrunt, ut corruptoribus fieret promptior larva ad decipiendum. Sed quis dixit λαβεῖν τινας πίστει. Id abſurdum, certe præ eo, quod nunc profero ex optimo codice πίστις τε. Id vero eſt continuum: et temere videntur mutasſe, qui eundem huic voci caſum dandum putaverunt, in quo eſt ſequens ὁρκίοισι, quum id non ad λαβόντες pertineat, ſed ad προσεκτέατο.

190, 9. Ἐξεῖναι παρὰ μηδενί.] Præpoſitioni huic locus et iuſtus et concinnus datus eſt in proxime antecedentibus verbis: in hac phraſi nihil habet. Unde optime reparo ex MS. ἐξεῖναι μηδενί.

190, 22. Συγκαλέσαντες τοὺς Πέρσας.] Mediam vocem non habet MS. Deinde etiam ἐπὶ πύργου ſine τόν, perinde ut paulo ante.

190, 43. Στείχοντες.] MS. στίχοντες. Deinde ὑπερβαλέσθαι pro ὑπερβάλλεσθαι. Et tandem πυλουροῖσι, non πυλωροῖσι, ut iam cap. 72., et mox 79., [illegible] poſterius quoque exſtet.

191, 18. Ἐόντες εἴσω.] MS. ἐόντες τε [illegible]

191, 26. Ἐόντων τε ἀγχοῦ αὐτῷ τῶν [illegible]

verſimode conſtruit voculam iſtam Herodotus. Habes enim cap. 85. περιήγαγε ἀγχοῦ τῷ ἵππῳ. Rurſus cap. 111. Καὶ σφέα θέντας ἀγχοῦ τῶν νεοσσιῶν. Cæterum hoc in loco plane abest ab MS. illud αὐτῷ.

191, 47. Ὥστε τε τὸ ἐγχειρίδιον.] Simpliciter MS. ὥστε τὸ ἐγχ.

192, 11. Ἐν αὐτῇ κοινῇ ὁρτὴν μεγάλην ἄγουσι.] Quomodo boni lectores potuerunt hoc tolerare? Atqui egregius ille MS. habet tantum ἐν αὐτῇ ὁρτὴν μεγάλην ἀνάγουσι. Utrumque vel inprimis probandum. Nam
911 nec vox κοινῇ in hac periodo niſi inepte et cum craſſo tautologiæ errore iterari poteſt, et ἀνάγειν ὁρτὴν ſi negamus propriam, certe diffiteri nequimus frequentem quoque eſſe in Herodoto phraſin. Nam et cap. 97. Καὶ τῷ Διονύσῳ ἀνάγουσι τὰς ὁρτάς, et 4, 76. Καὶ εὗρε γὰρ τῇ Μητρὶ τῶν Θεῶν ἀνάγοντας τοὺς Κυζικηνοὺς ὁρτήν, et ſæpius, etſi id annotandum non cenſuerit Portus, quum in verbo Ἄγειν cumulet exempla. Mox perſpicue in MS. legebatur Μαγοφόνια, quod ut probiſſimum reor, ita Stephani annotationem non capio. Et ſimile iam tractavimus in libro primo.

192, 26. Τῇ ἔξεστι ἀνευθύνως ποιέειν.] MS. ἀνευθύνῳ, et melius eſt, in qua licet uni ſupra leges poſito et ſine ulla cauſæ dictione facere quæ vult.

192, 28. Στάντα ἐς ταύτην τὴν ἀρχήν.] Perinde quidem eſt, ſed tamen MS. non probat duas poſtremas voces; et commodiſſime anteceſſit μουναρχίη, ut nimia ſit in his vocum coacervatio.

192, 30. Ἐνεμφύεται.] Reliqui Herodoto id verbum, prout anteriores id auſi ſunt Herodoto obtrudere, non niſi ut pateret ex uno exemplo teterrimi ſtigmatis, quam vili loco poſuerint Herodotum omnibus meliorem. Etenim quis ſane et probe agens non videt rationem compoſitionis fatuam, quippe quæ per eandem præpoſitionem duplicatur? Nec tamen id verbum hic modo conſpicitur; ſed inter compoſita ab verbo φύω refert ipſe H. Stephanus in Theſauro: [Ἐνεμφύομαι innaſcor, ingenitus ſum, dativo. v. l.] Immo crede te nihil boni videre; et error eſt deſcribentium, qui egregie patet ex vetuſtiſſima illa et optima membrana Medicea, vix ſuperanda ab ipſius auctoris, ſi eſſe poſſet, αὐτογράφῳ, in qua legitur ἐνφύεται, ſic ut ſuper literam ſecundam poſitum ſit μ, ac ſi voluerit ἐμφύεται. *Poſteriores perperam aſſumpſerunt utrumque. Hinc ſuaviſſimo ſermoni tam putidum* compoſitionis ſpecimen eſt illatum, idque, ſi Muſis placet, cuditur in officina exactiſſimi Herodoti. Quis credat? Mireris fere cur non et cap. 82. dixerint ἐνεγγίνεσθαι.

192, 49. Πάλαι μὲν γὰρ ἀρχάς.] MS. πάλαι μὲν ἀρχάς.

193, 12. Οὐδὲ ὑβριστικώτερον.] MS. ὑβριστότερον.

193, 16. Τῷ δὲ οὐδὲ γινώσκειν ἔνι.] Quum Valla vertiſſet *at plebi ſuum eſt, nihil intelligere*, unde patet οὐδὲν γινώσκειν, Stephanus mutavit, ut vellet, *et plebi nulla intelligentia eſt*, fere quaſi illa ipſa Græca quæ citavi exprimeret. At hic Stephanus in ſuas editiones recepit οὐδὲ γινώσκειν, prout non modo Aldus et Camerarius ediderunt, ſed etiam exhibetur in MS. Id divinum mihi videtur, et veriſſimum iſtud exprimitur, quod hiſtoria in Atticis et ſimilibus intemperiis et acrimoniis docet, violente agi ab plebe, nec tamen ſcire, quid agat. Sed Latina Vallæ multo ſunt efficaciora, quippe quæ dum tradunt proprium aliquid populi omnino miſerrimum, etiam id quod Stephanus vult, ſimul trahens ut neceſſarium et ideo non dignum dictu. Hinc omnino Valla propior ad Herodotum, qui ſcripſit τῷ δὲ οὐ γινώσκ.

193, 43. Ἔχθεα ἅτε θωπείαν ἡγούμενος.] Regie omnino exercuerunt licentiam in hoc Herodoti ſcriptum, ut modo patuit. Iam vero teſtatur idem codex Mediceus, nec participium hoc ἡγούμενος, nec verbum ἡγέεται in modo antecedentibus eſſe Herodoti, utrimque abigens. Et ſane tot alia ſunt in vicino, unde ſenſum huius verbi facile poſſis extrahere, ut ego neutro utar, etſi ſpongiam non adhibuerim.

194, 19. Αὕται προκέατο.] Opinor vitio typorum, ſed tamen per omnes editiones, pro προεκέατο, ut accurate etiam ſcriptum in Mediceo.

194, 31. Τούτου εἴπαντος ταῦτα συνεχώρεον.] MS. interponit particulam ὡς, ſic ut videatur eſſe continens oratio, et mutatis diſtinctionibus legendum: τούτου εἴπαντος ταῦτα ὡς συνεχώρησαν οἱ ἓξ ἐπὶ τούτοισι, οὗτος μὲν δή σφι &c. et accommodanda his verſio.

194, 33. Ἔχθεα μὲν οὐκ ἐγγίνεται τοῖσι.] Patet Vallam addere adhuc vocem, at eam neſcit Aldi, neſcit Camerarii editio. Sed quod mirum eſt, eam vocem membro ſuo abſciderunt attribuentes alteri, cui Valla eam non attribuerat, nec Herodotus cauſam attribuendi dederat: *exorta malitia in republica inter malos, non odia fiunt.* Res patet, ubi audiveris in MS. Mediceo legi Κακότητος τοίνυν ἐγγινομένης ἐς τὰ κοινά, ἔχθεα μὲν οὐκ ἐγγίνεται τοῖσι κακοῖσι. Agnoſcis quam prave et Græca hæc et Latina ſint tractata.

195, 12. Εἴ τινα ἔχεις σοφίαν.] MS. ſimpliciter ἔχεις.

195, 35. Προσεκύνεόν μιν τὸν Δαρεῖον.] Rident credo editores in licentia ſua vexandi Herodoti, ut quaſi non ſufficeret modo ante dixiſſe ἐτελεύτα μιν, nunc e veſtigio deberet ea vocula rurſus inſeri, et tamen addi τὸν Δαρεῖον. Ubi audita eſt talis fallacia? Immo vocula μιν nec ullo genere hic commoda eſt, nec ab MS. optimo agnoſcitur.

195, 38. Ἔχει αὐτὴν κρύψας.] MS. ἔχει.

196, 10. Πάντα οἱ ἐπιμπλέατο.] Nihil habeo, quod carpam, quum iam præceſſerit 1, 186. ἐπίμπλατο, et in principio libri ſeq. exſtet πίμπλασθαι, in cuius capite 72. ἐμπιπλᾶσι. Etiam citavi ſub numeris 75, 7. Nunc tamen probatiſſimus MS. habet ἐπεπλέατο. Et dememiniſſe nequeo, quod notavi 61, 20. Quin etiam ſodes conſidera, quod lib. 4. cap. 14. ἐς ἀφισβασίας ἀπικνέεσθαι notavi habere membranam MS. optimam pro vulgato ἀμφισβασίας. 912

196, 11. Τύπον ποιησάμενος λίθινον.] Sic miſere et inutiliter vexant Herodotum, et auferunt illi iſtam iterationem quarti caſus, qua tam lepide utitur, ſermonem ex maſcula gravitate detorquentes ad aliquid puerile, ut nunc fecerunt τύπον λίθινον. At eximius ille huius Herodoteæ conſuetudinis, etiam in hoc libro ſub numeris 161, 2. cuſtos MS. exhibet λίθον. Rectiſſime, et toties iam habuimus exempla; ipſe diſtingues, prout libuerit. Cæterum quum Herodotus geminam narrationem poſuerit ab Perſis celebratam de Darii progreſſu ad regnum, et poſteriores ſcriptores, maxime Latini, priorem probaverint, poſteriore neglecta, apud Perſas contrarium videtur obtinuiſſe, ut tradiderint non ex admiſſione equæ contigiſſe, ſed ex manu Oebaris. Id hodieque videtur monſtrari poſſe ex lapide, ut ego explico et coniicio, inſculptum Darium, equum, et Oebarem, a quo manus profertur et oſtentatur Dario, item unum ex proceribus adorantem et tiaram Perſicam habente, prout ex vetuſtatis Perſepolitanæ reliquiis nuper attulit clariſſimus Aſiæ *illius partis* metator Cornelius de Bruyn, cuius typum hic habe.

196, 37. Ὅτι ἤπιός τε καὶ ἀγαθά σφι πάντα ἐμηχανήσατο.] Quid igitur? an nihil dabitur adminiculi vocabulo ἤπιος, ut ſic ſola ſequentia habeant ſuum fulcrum? Cui bono inſerviat illa utraque copulativa, quum ea deleta belle omnia procedant? Securus igitur omnium citat hunc locum ille citator omnium Ezech. Spanhemius ad Iulianum pag. 80. Nempe nullus hic cognovit Herodotum, et abundat aliquid, ſed non in iſta parte, ſed prout Herodotum ſcripſiſſe monſtrat præclarus ille MS. ὅτι ἤπιός τε καὶ ἀγαθά σφι τὰ ἐμηχ. Videtur igitur vertendum: *quod et mitis ille, et ipſis utilia quæ excogitavit.* Hæc veriſſima eſſe unde clarius liquebit, quam ex ipſo Suida, qui hanc partem ex hoc loco deſcripſit, ut quiſque videt? ſed in eo editur ὅτι ἤπιός τε, καὶ ἀγαθά σφι ἐμηχανήσατο. Atqui in MS. Lugdunenſi legitur καὶ ἀγάσφι τα ἐμηχ. plane per contractionem eliſis quibuſdam literis, ſed egregie ſervatis illis τὰ, ut non dubitem, quin exſtet quo-

quoque in aliis antiquis exemplaribus, egregia concordia cum MS. Mediceo ad reſtitutionem Herodoti. Deinde MS. *ὁ μὲν δὴ πρῶτος οὗτος οἱ νομὸς* &c.

196, 45. *Πεντακόσια τάλαντα ἀργυρίου.*] Vox poſtrema abest ab MS. et quod mirum est, non agnovit eam in interpretatione Valla. Et ſufficit interdum repetiviſſe. Et deinde item *τεσσεράκοντα καὶ* ſine vocula *μὲν* et ſtatim *ἀναισιμοῦτο* MS. non *ἀναισιμοῦντο*, ut ſupra occurriſſe memini.

197, 8. *Ἐπ᾽ οὔρεσι.*] Unicus ille MS. perſpicuè legebat *ἐπ᾽ οὔρεσι*. Hoc autem illud fuit, in quo offendit H. Stephanus, dum Laurentii interpretationem *in finibus*, certe bene ſanam notat, nempe ut in ſuſpicionem adducat, quum adminicula eius ignoraret. Haud dubie enim in eius exemplari, quod in vertendo ante oculos habuit, exſtitit iſta lectio, eamque reor obſervari quoque debuiſſe ſupra in capite 5. huius libri.

197, 17. *Ἐκεκτημέατο.*] Exſtat hæc forma lib. 1. c. 101. An auctor illam ipsam penitus nunc adhibuerit, dubites. Certe optimus MS. *ἐκεκτημέατο*. Tum ſtatim *Μοίριος*, ut in verſione Laurentius.

197, 20. *Καὶ τοῦ ἐπιμετρευμένου σίτου.*] MS. *μετρευμένου*, quod et ipsum videtur agnoviſſe Valla, etſi perperam vertens *et certo frumenti numero*: neque enim debuerat hoc frumentum iungi præcedenti pecuniæ ex piſcibus, ut uterque quæſtus exciperetur. Sed difficilius est, quod ſequitur. Ibi exiſtimat interpres utique Valla in Albo caſtello Memphios ſediſſe vel 120. millia Perſarum; quod ipsum quis credat? quis credat ab Herodoto dici tam numeroſa præſidia Perſarum ipsorum poſita in Ægypto fuiſſe? Itaque mirabiliter et exquiſite legit optimus MS. *πρὸς γὰρ δύο καὶ δέκα μυριάσι*. Longe alia iam facies huius loci est, alia ſententia, et quidem longe verior iſta vulgata, ut numerus ille non pertineat ad præſidiarios, ſed ad medimnos frumenti; quo etſi traherent quodammodo Græca præponendo vocabulo *σίτου*, id tamen vides ex verſione Latina Vallæ quo fuerit detortum. Neſciebant ſcilicet quo nudos hos numeros referrent: hinc et nonnulli Græculi vocem *σίτου* finxerunt, et Latini protulerunt tot millia Perſarum. Atqui ſententia est:
913 *Inſuper enim 120. millia medimnorum Perſis etiam in Albo caſtello Memphios conſidentibus metiuntur et eorum auxiliariis.* Conſuetudo iſta Græci ſermonis erat in frumento et argento *μυριάδας* tantum exprimere, quum materia menſuræ et ſpecies nummi publice conſtarent.

197, 24. *Σατταγύδαι.*] In his populorum appellationibus diſcrepant nonnullæ, et aliter ſcribuntur in MS. Mediceo, quam in editionibus, omnino ut opinor melius. Certe hæc appellatio videtur concinnata eſſe ad molliorem pronunciationem, quum in antiquo libro extaret *Σατταγύδαι*. Sed et ſtatim exhibebat *καὶ Δαδίκαι δὲ καὶ*, quod neglexi ſuo loco monere.

197, 27. *Νομὸς ἕβδομος οὗτος.*] Sed ſimiliter præciſa nunc recuſavit Herodotus ex fide MS. qui exhibet nunc *νομὸς δὲ οὗτος ἕβδομος*.

197, 30. *Ἀσσυρίης χώρης.*] Abest ab MS. vox poſtrema: et opinor recte, utpote ex ſuperioribus repetita, ubi tamen Herodotus utebatur alia conſtructione.

197, 39. *Νομὸς δυωδέκατος.*] MS. *δυωδέκατος*.

197, 42. *Σαγαρτίων.*] MS. Mediceus *Σαργατίων*, quum videantur diverſi ab Sagartiis 1, 125. Nota autem ſunt, quæ huc per varios dies attulere viri docti, ut *Παύσικαι* a Voſſio ſcribantur *Πασίκαι*, *Μύκων* ab Holſtenio *Μύκων*, et *Ματιηνοῖσι* pro *Μαντιανοῖσι*, pro extremis *Μάρδοισι* ab eodem Voſſio *Μαρσὶ*.

197, 48. *Δηκόσια ἀπαγίνεον.*] MS. *ἀγίνεον*.

198, 12. *Πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους.*] Non notat *ſuper cæteros omnes*, ut Valla, id enim parum foret, ſed *par cæteris omnibus*, ut non fuerint in cenſendo benignius tractati, quam reliqui ſubiecti, et debuerint pro numero ſuo æquare ſummam tributi ſimilem aliis provinciis. Est enim comparativum, ut 2, 35. *Αἴγυπτος ἔργα λόγου μέζω παρέχεται πρὸς πᾶσαν χώρην*.

198, 28. *Οἰκεομένων.*] MS. *οἰκημένων*. Etiam pro *κεραμέους*, quod ſequitur, legit idem *κεραμίνους*. Hoc igitur quum vetuſtius exſtiterit in exemplaribus Herodoti, an debuit ab altero expelli? Ita video rem natam eſſe, ut ab Stephano *Κεράμινος* relegetur in indicem, ut ex ſolo Heſychio notum; non autem liceat recenſeri inter propinqua vocis *Κέραμος*. Portus ne meminiſſe quidem voluerit, tantum ex vita Homeri recenſens *Κεραμήϊος*. Quo iſta vaniſſima iudicia? An non 4, 70. *Ἐς κύλικα μεγάλην κεραμίνην*? Immo ſustinet ſcribere Stephanus [*Κεραμικὴ κύλιξ* Herodot.] Abſurdus est totus, quum nec analogia impediat. Cur mox *πλοίων καλαμίνων*? *Ψάμμινος* in lib. 2. cap. 99.? Utique ab *σήσαμος* dictæ *σησάμιναι Φάλαγγες*, de quibus agit Salmaſius in Plinianis 1033., ut mox apud Herodotum *Φάλαγγας ἰβίνου*.

198, 32. *Αὗται μὲν νῦν.*] Vocula *νῦν* non est in MS.

198, 36. *Ἀγίνεον.*] Satis polite et conſiderate MS. *ἀγίνεον*, ut ſolet ludere hic ſcriptor in litera *ν* quod notari fas est.

199, 8. *Ταῦτα μὲν ὦν.*] Voculam poſtremam ignorat MS.

199, 11. *Ἀπ᾽ οὗ τὸ ψῆγμα τοῦ βασιλέϊ τὸ εἰρημένον κομίζουσι.*] Verbum *κομίζουσι* eiicit MS. nec credo eſſe Herodoti. Sed et deinde pro *τοιῷδε κτέωνται* MS. *τοιῷδε δεκτέωνται*. Verbum novum, ſed non defectum ſua analogia, etſi videatur ipse Herodotus teſtari, fuiſſe *τοιῷδε δὲ κτῶνται*, (ita enim edi oportuit) quum cap. 105. repetat; *τὸν μὲν δὴ πλέω τοῦ χρυσοῦ οὕτω οἱ Ἰνδοὶ κτῶνται*. Sic enim MS. non *οὕτω*.

199, 14. *Τῶν καὶ πέρι ἀτρεκές τι λεγ.*] MS. *τῶν πέρι*, omiſſo *καὶ*, quod noviſſe videtur Valla, ſicut etiam vocabulo *Ἰνδοὶ* post illa *ἐν τῇ Ἀσίῃ*.

199, 24. *Ἣν ἐσθῆτα.*] Citat hunc locum Salmaſius et ad Tertulliani Pallium, unde hauſit etiam Brauwnius in Veſtitu Sacerd. Hebr. pag. 324., ubi *Φλοιὸν* uterque interpretatur iunceam; ſed et in Plinianis aliquoties, nec aliter, quam prout ſolet edi; ignarus utique ab præſtantiſſimo codice pro teſtimonio efferri, quaſi particula *ἣν* non veniſſet ab manu Herodoti, certe ex ipso ſit omiſſa, quæ etiam non requiritur ſane. Cæterum in illis Plinianis pag. 999. contendit intelligi debere de herba ſingulari, quam phleon appellat, herbam paluſtrem et fluviatilem, reprehendens Vallam, quod interpretetur *segetem*. Sed habui cauſas, cur Gloſſaria et Grammaticos Græcos noluerim pro tempore ſpernere de libro accipientes.

199, 34. *Σφίσι διαφθείρειν.*] MS. *διαφθείρεσθαι*, ſive illud in genere medio conſideretur, ſive in paſſivo, ut is est Herodoti genius *αὐτὸν διαφθείρεσθαι κρέα cum ipſis* vel *in noxam ipsorum corrumpi quod ad carnes*. Mox etiam *ἀποκτείναντες*, quod oportunius, quam præſens *ἀποκτείνοντες*.

199, 39. *Ἐς δὲ τούτου τοῦ λόγου* &c.] Plane hæc verba non conveniunt. Præcedunt enim duæ rationes, propter quas ad ſummam ſenectam nulli Indorum, certe non multi, perveniant, vel quia neminem in morbum incidere ſinunt occidentes eum utique isto prætextu, vel quia etiamſi qui perpetuo ſani vivant, tamen augeſcentibus annis eos occidunt. Itaque interpolavit mirifice Latina interpres: *Ideoque cum hac de cauſa, tum quia omnes qui in morbum incidunt necantur, non multi ſane eorum ad ſenectutem perveniunt.* Invertit ratiocinationem Herodoti, ut aliquam ei attribuat connexionem, ipse abſurdam ratiocinationem commentus, ut morbum et ſenectutem temere miſceat. Itaque hæc legere quemadmodum ullus potuerit, neſcio, quorum nihil intellexit ullus. Sed tales nugas perpulchre contempſit et Herodotum oſtendere fategit MS. Mediceus, exhibens 914
priſcam ſcripturam veramque *ἐς δὲ τούτου λόγον οὐ πολλοί τινες αὐτέων ἀπικνέονται*. In antecedentibus dixit, proximos ſenectuti occidi ſolere. Sed, addit, ad eam pauci perveniunt, in eius rationem, numerum pauci transferuntur, quippe ante eam omnes ægrotare incipientes interficiunt. Quod in genere ſubnectit, quia quis unus pene ſine morbis ad ſenectutem pervenit? Loquutio est 7, 11. *Οὐκ ἦλθον ἐς τοῦτον λόγον ὥστε μάχεσθαι*.

199, 43. *Οὔτε σπείρουσι.*] Non ſolet Herodotus ita deſtitutum uſurpare hoc verbum, prout 4, 17. dicit *σῖτον δὲ καὶ σπείρουσι*. et mox cap. 19. *νομάδες νέμονται, οὔτε τι σπείροντες οὐδέν*. Igitur et hoc loco profert optimus MS. *οὔτε τι σπείρ.*

200, 15. *Καὶ οἱ ἐπὶ τὸν χρυσὸν* &c.] MS. *καὶ ἐπὶ τὸν χ.*

200, 19. *Ἀλωπέκων.*] MS. notiſſima terminatione *ἀλωπέκεων*. Deinde MS. non habet *εἰσὶ γὰρ ἐξ αὐτέων*, ſed *εἰσὶ γὰρ αὐτῶν*.

200, 25. *Καὶ τὸ εἶδος ὁμοιότατοι οὗτοι.*] MS. *Καὶ αὐτοὶ εἶδος ὁμοιότατοι*, quas voces in contextu contigit male inverti.

200, 27. *Σιρόφορον.*] MS. *συμφέρον*.

200, 32. *Δυνατώτεραι πολλῷ.*] MS. *πολλόν*. Nec dubitare licet, quin auctor hoc loco iſtam captaverit varietatem, ut 8, 13. *Ἡ αὐτήπερ ἐοῦσα νὺξ πολλὸν ἦν ἔτι ἀγριωτέρη*. Alia habet Portus. Deinde per compoſitum *οὐ συγγράφω*, non ſimplex ...

201, 11. *Ὁμοίην τούτῳ.*] Quod ex [illegible] in ora poſuit Stephanus, id firmat codex Mediceus in voce *οὕτω*: ſed quod plane novum est, [illegible] ...

habet ἴσον, ſubintelligi volens μόρφωμα vel θηρίον, etſi medium inter μορφώματα, ut hæc haberi debeat vera ſcriptura. *Quod ad pernicitatem, nulli est alii ſimile, ita ut niſi* &c.

201, 17. Ἐνδιδόναι μαλακὸν οὐδέν.] Sunt ipsa verba illa, quæ occurrebant 3, 51. Exſtant eadem in Dionyſio Halicarnasſ. Immo ab viris doctis etiam annotatus est locus Ariſtophanis ex Pluto, ut patet ex Stephano, ut fere ſtudio nimio in Mediceas membranas abductus dici queam. Sed ſcias me non detrectare ſequi. Attamen ſi quis velit rite conſiderare, ſatis ample hæc exprimunt, ut fere alterutrum ſuffecturum poſſet videri, quum ἐνδιδόναι τι in hoc ſenſu ſupponat μαλακότητα. Quidquid ſit, utique in hoc loco optimus MS. διδόναι ſolum novit. Ex eo etiam mox legi οὕτω δὲ δεῖ, non οὕτω.

201, 24. Ὀλίγῳ πρότερον.] MS. ὀλίγον τι. Et mox πετηνὰ, non πετεινά. Sed etiam τοῦτο δὲ ἐσσοῦνται, ſane optime, non αὗται γὰρ ἔσσ.

201, 33. Εἴρια καλλονῇ προφέροντα καὶ ἀρετῇ τῇ ἀπὸ τῶν ὀίων.] Nemo ita loquitur Græcus. Quid enim est τῇ ἀπὸ τῶν ὀίων? aut quo reſpicit vocula τῇ? Nequit referri niſi ad καλλονὴν aut ἀρετὴν, quum tamen de his virtutibus non agatur, ſed de lanis. Itaque reſpicere debet εἴρια; quod ut fiat, ſcribe ex MS. τῶν ἀπὸ τῶν ὀίων.

201, 37. Καὶ μούνῃ.] Copulativa non est in MS. Deinde etiam ταῦτα πάντα ſine vocula γάρ.

201, 44. Ὄφιες ὑπόπτεροι.] Satis minute deſcribit auctor, creditus ſubalatos vocavisſe, quos Bochartus lib. 2. cap. 17. Phal. ſtatuit esſe eos qui habent efficaciam τοῦ ἅλλεσθαι et acontiæ dicuntur vulgo.

202, 1. Ἐπιμπλέατο.] Notavit hoc verbum et locum Portus inter circumflexa ex gravitonis formata. Attamen plane optimus MS. ἐπίμπλαντο. Deinde ὅσα μὲν γὰρ ψυχήν τε, huc reſtituta particula γὰρ, ubi optime convenit, quam tranſtulerant in ſuperiores verſus. Sed et mox ἐπιλείπηται, non ἐπιλίπῃ, ut notatur ad marginem, dubites quo ſenſu.

202, 8. Ὑπὸ παντὸς θηρεύεται.] Id Plinius Latine interpretatus *omnium prædæ naſcens* monſtratur ab Salmaſio in Plinianis pag. 282. ex Herodoto imitatus, etiam addente pro ἀναιρεῖται apud Athenæum, qui verba illa citat Herodoti legi ἐπαναιρεῖται. At longo tempore post venit Ezech. Spanhemius, et notat ad Callimachum pag. 124. [Ac unde ex Herodoto refert Athenæus l. 9. p. 400. quod omnia *leporem venentur* feræ, aves, homines.] Locus nempe Herodoti exulat e memoria eius.

202, 27. Πρὶν ἂν διαφάγῃ.] MS. πρὶν διαφάγῃ.

203, 6. Πεπλασμένας πηλῷ.] Variis locis ad hunc locum in Plinianis Exerc. reſpexit Salmaſius, nunc ut notaret Κάρφεα, nunc aves magnas non nominari, nunc incerta loca esſe; ſed ubi ponit ipsa hæc verba, exemit paginam 555., nec aliter citat, quam ſolet edi. Qua quanto perfectiorem lectionem exhibet optimus, ſed productam iam ab Th. Gale, MS. προσπεπλασμένας ἐκ πηλοῦ quam eo magis compulſus fui iterum proferre, quia in ſcribendo mire videtur aberravisſe Stephanus, proferens quaſi ex MSS. ſuis προσεκπεπλασμένας πηλῷ. quod posſet aliquos deducere, quum aliter revera legatur in MSS. Sed auctor dicit egregie nidos esſe conflictos et adaptatos ex cœno, inque eos deferri ista fruſta, non addens ob quam cauſam, quæ potuit fuisſe multiplex.

203, 16. Ἐπὶ τὴν γῆν.] Ita denique utrumque arreptum est, quum forſan poſterius aut non foret clare in eo, quod hi ſcribæ habebant primævum, exemplari ſcriptum, aut prius maculatum. Utique optimus MS. tantum habet ἐπὶ γῆν, eandem ita hic hallucina-
915 tionem oſtendens, quam habuimus antea. Deinde συλλέγειν οὕτω τὸ κιν. ſine vocula μέν.

203, 19. Ἐκ τούτου θωμασιώτερον.] Nihil ex MS. optimo referre posſum; nihil bene etiam interpretatur Valla, dum primas voces includit Latino *tamen*. Percommodum est, quod ex Arch. cod. effert Th. Gale ἔτι τούτων. Ea quæ ſequuntur, citat Salmaſius in Plinianis pag. 365., neque dubitat, hoc modo: τῶν γὰρ αἰγῶν καὶ τῶν τράγων, quæ copulativa in nulla est editione, quum tamen requiratur maxime. Id ſatis mihi fuit hic indicare.

203, 25. Θυμιαμάτων πέρι.] In MS. est θωμάτων: ſed in margine etiam vetuſta manus recte adſcripſit θυωμάτων, ut 2, 40. λιβανωτοῦ καὶ σμύρνης καὶ τῶν ἄλλων θυωμάτων.

203, 29. Τριπήχεων οὐκ ἐλάσσονας.] MS. τριπήχεας, οὐκ ἐλάσσονας. Hoc est Herodoti.

203, 43. Ἐσχατιαί εἰσι.] MS. ἔσχαταί εἰσι. Recte; ut in fine huius capitis ἐξ ἐσχάτης Europæ. Nam ἐσχατιαὶ conveniunt agris et minoribus regionum partibus, ut in Europæ latere occidentali, quod ignorabant niſi parva parte, dicit περὶ δὲ τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ τῶν πρὸς ἑσπέρην ἐσχατιέων. Hinc factæ et hæ ἐσχατιαί.

204, 8. Πολλῷ τι πλεῖστον.] MS. πολλῷ πλεῖστος tantum.

204, 22. Σαραγγαίων καὶ Θαμανίων.] Cur poſteriori appellationi auferatur litera α, quæ cap. 93. illi inſerta fuit, neſcio. Certe in MS. erat Θαμαναίων, quo etiam declinat varia lectio apud Th. Gale; et his Grotius adſignat originem ex Geneſeos cap. 36. vers. 41. Sed iste codex tertium α ignorabat in appellatione priore, quam ſcribebat Σαραγγέων, quod utrumque ἐθνικὸν quia commodum est, nequivi contemnere hoc poſterius.

204, 32. Τῆς διεξόδου.] MS. τῆς ἐξόδου. Hæc enim modo requiritur.

205, 6. Καὶ γὰρ δὴ ὁ νόμος.] Ingeminat copulam MS. καὶ γὰρ δὴ καὶ ὁ νόμος.

205, 14. Ποιέει τάδε.] MS. τοιάδε.

205, 16. Ἀνείρας τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου.] Quum vertisſet Valla: *ac lora freni equini ad cervices ipsorum alligavit, hominesque dimiſit* (quod miris modis intricatum) Æmil. Portus ſic hæc vertenda monuit: *cum equini freni lora nexuisſet, circa cervices ipsorum (ea) ligavit*, vel. *Equini freni loris, quæ nexuerat, cervices ipsorum illaqueavit*. Quæ et ipsa, licet ampliora, tamen ſatis imperfecta. Quid enim est nexuisſe lora? Sed et ipsa Herodotea ſunt per nimiam brevitatem nonnihil ambigua. Quid enim post cervices illorum circumcinctas fecit? Dimiſisſe non potuit, niſi et equum freno liberaverit, quod nullo hinc indicio colligas: aut frenum utique disſecuerit; nec id dicitur. Sed nec ſecum duxisſe potuit, quia plane dicit auctor καὶ ἀπῆκε. Nihilominus dimiſit omnino et illos et frenum pariter; quod ut clarius intelligas, ſcribe ex MS. καὶ ἀνείρας περὶ τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου, περὶ τοὺς &c. *et annectens* (n. nares abſciſas auresque) *circa frenum equi, circumdedit ipsorum cervicibus*. Patet autem ex his illum exuisſe loro equum, quum non ipse crudelitatis ſuæ pignora circumgeſtare ſecum voluisſe videatur; et facile fuit acquirere aliud frenum.

205, 18. Δεικνύουσι ἑωυτούς.] MS. liquide δεικνύασι, quod non debuit mutari. Sic et 2, 86. Δεικνύασι τοῖσι κομίσασι παραδείγματα.

205, 25. Τοὺς παῖδας.] Et ſcio quid ſequatur, habet tamen MS. τὸν παῖδα. Unum ſcil. natu maximum, ut mox vocat τῶν παίδων τὸν πρεσβύτατον, et nominatu dignisſimum, quo nominato apparet cæteris non abſtinuisſe.

205, 48. Ἐξέλεξα ταῦτα.] Id bene convenit antecedenti εἶλεν. Nec tamen ita forſan ſcripſit auctor, quum tantum perhibeat optimus MS. ἔλεξα. Id ſane interpretatus fuit Valla, et ſtatim debuit H. Stephanus reprehendere, quum bonos codices non vidisſet.

Ibidem. Διά τιν' ἃ κακῶς ἤκουσε.] Nulla varietas in MSS. nec Italicis nec Anglicis, ut id quod margini impoſuit Stephanus, δι' ὅν τινα κακ. ſtet fide ipſius Stephani, etſi id foret commodisſimum. Scripti codices tantum ita non dividunt, ut fit in editionibus, ſed ſimpliciter ut et edidi. Cæterum ſcribi oportuit δι' ἅ τινα κακῶς propterea quæ exprobrata illi erant, et male de ſe loqui homines vulgo intellexerat.

206, 23. Τοῦτο λέγεται.] MS. τοῦτό γε λέγεται.

206, 41. Οἰκεομένη.] Denuo MS. οἰκημένη.

207, 2. Ταῦτα διανοεύμενον.] MS. ταῦτα μὲν διανοεύμε. Id optime convenit.

207, 8. Ἐμοὶ μὲν γάρ.] Ut pateat quo illam trium literarum vocem modo reſtitutam nonnulli depulerint, ecce in hoc loco tantum agnoſcit optimus MS. ἐμοὶ γάρ. Εἵνεκεν quod mox edidi, ſuppeditavit MS. idem, non εἵνεκα, ut vulgo.

207, 16. Τῷ ἐγὼ ὑποδέξω.] Mire in hoc hærent Valla *cui ego fidem faciam*, Stephanus *cui ego oſtendam* vel *repræſentabo*. Poſterius nimium; prius non explicat præpoſitionem ὑπό. Vallæ autem interpretatio vaga est. Portus illi tribuit Latinum *deſignare*. Vix ſcias quo te vertas. Sed bene hinc eripit nos MS. ἀποδέξω, quod est creberrimum. Sed et paulo ante ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος, ubi vulgo articulus negligitur.

207, 19. Μαιάνδρου.] MS. Μαιανδρίου, ut legisſe appareat quoque Vallam, et ſic infra perpetuo, etiam cap. 142.

207, 24. Ἐποίεε τάδε.] MS. τοιάδε.

207, 30. Μαντηίων ἀπαγορευόντων.] Dubites merito, an non, ſi Polycrates eo de negotio ad oracula quædam miſerit, an non, inquam, Herodotus id fuerit declaraturus manifeſtius, ut ſolet ſemper: maxime quum in ipsa inſula Samo nullum magni nominis oraculum exſtiterit. Sed verisſime mutat MS. legens

μαντίων, hoc eſt, augurum, et vatum, et aruſpicum, quos haud dubie magno numero circum ſe aluit Polycrates, eosque facile potuit conſulere, non utique oracula.

207, 38. Ἐπεφημίζετο.] Locum hunc et verbum annotavit Portus, Stephanus in multo diſcurſu Theſauri neglexit. Uter melior? Certe Herodotus non fuit uſus
916 compoſito; cuius fidei pignus eſt optimus ille codex Mediceus exhibens ἐφημίζετο. Vides in Heſychio. Φημίζεται, μαντεύεται. Sed non omitendus locus Diodori Siculi, unus utramque hanc notam roborans 17, 10. Φήμαις δέ τισι μάντεων καὶ θεῶν σημείοις ἠπορεῖντο.

208, 2. Οἱ Συρηκοσίων γενόμενοι τύραννοι.] Sic actum eſt in Herodoto. Ubi videbatur tibi debere eſſe adfluentior, illic mutilando eum contraxit indigne ætas poſterior; ubi indicavit continere, illic aſſuta ei ſunt neſcio quæ, ut in hac pericope vocabulum poſtremum; quippe quod non exſtat in MS. illo probatiſſimo, nec ulla neceſſitas exigit.

208, 32. Ἐπεθύμησε.] Ut cap. 120. Ἐπιθυμῆσαι οὐκ οὕτω τὸν εἴπαντα ταῦτα τίσασθαι. Sic in hac hiſtoria adhibet iam illic hoc tempus. Nihilominus hinc abit codex optimus, probans imperfectum ἐπεθύμεε. Unde etiam paulo ante ſuſcepi praeſens κτείνει pro ἔκτεινε, ut mox repetit ipſe Darius in concilio.

208, 38. Μεγάλην τὴν ἰσχύν.] Prima vox huic loco parum venit opportuna. Neque enim Herodotus vult aut poteſt dicere magnam eius hominis eſſe potentiam, præſertim ſi ex oppoſito comparetur ipſe Perſarum rex, ut ſit hoc loco. Immo ille tantum ſpeciatim determinare voluit, ut inde appareret iſtum valere aliquid, nempe vim eius hanc eſſe, ut mille Perſæ ipſi apparerent ſatellites &c. Ita enim per partes enumerat, quod inertes medio tempore lectores non adſequentes immiſerunt vocabulum μεγάλην, quod penitus ab MS. abeſt, et abeſſe debere cenſeo.

209, 20. Εἰ οἱ ἐνδεξαίατο.] Vix intelligo, cur ſic edatur. Certe Portus ſcivit δεξαίατο apud Herodotum dici pro δέξαιντο, et in verbo Ἐνδέκεσθαι citat totum hunc locum ita ut particulam οἱ plane omittat. Atqui iſta prorſus eſt lectio codicis optimi, εἰ ἐνδεξαίατο, nec debet aliter legi. Et mox ἔπεα τάδε, non τοιάδε.

209, 49. Ὀκοῦ δήκοτε ἀπημελημένον.] MS. optimus tantum novit ὅκου δὴ ἀπημελ.

210, 23. Ὑποτύπτουσα δὲ αὐτέων ἑκάστη, φιάλην τοῦ χρυσοῦ σὺν θήκῃ ἐδωρέετο τὸν Δημοκήδεα.] Verba operoſe tractata ab viris doctis, ut oſtenderetur in eo nihil ab ſe intelligi. Inde ſuſtinet in Prolegomenis p. 173. H. Stephanus producere ad venditandum ὑποκύπτουσα, quaſi in ὑποτύπτουσα nihil ſit niſi ineptum, præſertim ſi quis Vallæ interpretationem ſequatur, quum ſuum iſtud explicare non audeat vel nequeat. Portus in Vallæ quidem verſione ſenſum bonum eſſe ait, ſed Græca verba aliud indicare, et ὑποτύπτειν eſſe ſubverberare, ſuccutere, leviter verberare, quatere verberando, pulſando decutere. Et quo non ille trahere conatur vim verbi eius, ut exornet ſuum impetum, quo vult ab unaquaque phialæ thecam leviter verberatam et ſuccuſſam, ut exciderent nonnulli aurei, addita magna continentiæ iactantia de neceſſitatis ademptione. Quæ omnia ignorans ante ſe ab his duobus acta eſſe Nob. Grentemesnilius ei ſuam quoque fiduciam admovit vel in Valla convincendo erroris vel in correctione tentanda. Quorum ut alterum ſucceſſit ei feliciſſime, perinde ut reliquis; ita quis probet tantam libertatem in aliena manu? ut reponatur ἐπισάττουσα δὲ αὐτέων ἑκάστη φιάλην τε χρυσέοις σὺν θήκῃ. Longe aliud cogitandum. Primo MS. habet φιάλῃ τοῦ χρυσοῦ· quod admittendum eſt, quum teſtante documento tam vetere et certo nequeat hinc repelli loquutio tam ſæpe ab hoc ſcriptore uſurpata, prout exempla in promptu poſuit Æm. Portus in lexico. Unde paulo ante confirmatur gemina locutio auctoris, δωρέεται μιν ὁ Δαρεῖος πεδέων χρυσέων δύο ζεύγεσι. Quod certiſſimum eſt itaque, attingere hanc partem vir doctiſſimus non debuit. Sed nec in cæteris aliquid mutandum eſt, et modo vertendum: *tum unaquæque pectus ſubverberans*, vel reverentiæ et honoris regii cauſa, vel lætitiæ ac pietatis, vel denique conſpectu viri extranei *phiala auri cum theca Democedem donavit*. Eſt enim hæc pulcherrima Græci ſermonis ratio, ut verbis, quibus aliqui feciſſe quid in ſe ipſis narrantur, licet ſint modi, ut loquuntur, activi, et hinc requirerent additum quartum caſum, nihil addant, ſed nude tantum ponant, intellectui reliqua committentes. Tale eſt ἀναφέρειν vel ἀνενεγκὼν, quo utitur Dio de Claudio reſipiſcente, et in cuius exemplis longiſſimus eſt Theſaurus Stephani, non addito ἑαυτόν. Tale iſtud παρασείσας eleganter illuſtratum in notis Caſauboni ad Theophraſti characterem περὶ ἀδολεσχίας. Tale ἐπαίρειν 2, 162. Ὁ δὲ Ἄμασις ἐπάρας ἀπεματάϊσε. Id quoque nihil eſt, niſi femora et propinqua natibus membra ſubintelligas. Tale iſtud pulcherrimum ἔχουσαν in lib. 5. cap. 41. de gravida. Tale eſt politum illud ἀποῤῥίψαι apud Lucam in Actis Apoſt. 27, 43. Ἐκέλευσέ τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾷν ἀποῤῥίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι. Quod etiam nihil eſt, niſi vel ſe ipſos, vel veſtimenta ſubintelligas. Et ita Ὑποτύπτουσα.

210, 31. Πολυκράτει ὡμίλησε πατρὶ, ὃς συνείχετο &c.] Ridiculum et miſerabile eſt hoc loco acumen Stephani in emendanda Laurentii interpretatione, *cum Polycrate patre verſatus, quum aſperam eius iracundiam ferre non poſſet* &c. Quis enim ille Polycrates pater, aut cuius? certe Democedis eſſe nequit, quum iſtum iam ante Herodotus Calliphontem appellaverit. Recte ad amuſſim Valla; cui ut conveniant quoque Græca, deleta vocula ὃς ex auctoritate libri Medicei, qui cam ignorat, ſcribe omnia: Πολυκράτει ὡμίλησε. Πατρὶ 917
συνείχετο ἐν τῇ Κρότωνι &c.

210, 40. Δυοῖν ταλάντοιν.] MS. δυῶν ταλάντων, ut lib. 4. cap. 1. δυῶν δέοντα τριήκοντα.

210, 45. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τοῦτον χρόνον.] Vox τοῦτον exulat ab MS.

211, 17. Ἐξορκοῖ μιν.] Video annotaſſe Stephanum [ἐξορκέω, ἐξορκίζω et ἐξορκόω, adigo ad iuſiurandum, iuriſiurandi verba præeo: Secundo uſus eſt Plutarchus dicens &c. Primo Herodotus dicens ἐξορκοῖ μιν, iureiurando eum adſtringit. Sic Demoſthenes ὅταν ἐξορκῷ τὰς γεραίρας.] Etiam Æm. Portus in lexico ex hoc uno loco oſtentat ἐξορκοῦν iureiurando adigere ad aliquid faciendum, quum deinde particulari articulo multa proferat de verbo ἐξορκοῦν. Quicquid ſit, ego vero teſtor in optimo libro exſtare ἐξορκοῖ.

211, 19. Ὅσα αἰσχύνην ἐσὶ φέροντα.] Sic quilibet loqueretur, quod non eſt Herodoti. Elegantiſſime MS. ὅσα ἐς αἰσχύνην ἐσὶ φέροντα.

211, 41. Λέγει δὲ Ἄτοσσα.] MS. ignorat adverſativam. Deinde idem ὅρα νῦν, ἐς Σκύθας, non ἐπί.

212, 7. Ἅμα ἔπος τ' εἶπε.] Id certe fieri contigit. Sed non eſt hæc ſcriptio (fatua ſatis per illud geminatum εἶπε) docti Herodoti, cuius manum ſine interioribus ſtudiis politam reſtituit optimus MS. ἅμα τ' ἔπος ἔφα.

212, 24. Οὔ τι ἐπιδραμὼν, πάντως τὰ διδομ. ἐδέκ.] Sic legunt ac diſtinguunt editiones priores; quod quomodo legerit Valla, difficilis divinatio eſt ex hac verſione: *tanquam fugitivum, ſi cuncta ſibi oblata caperet.* Unde Stephanus nequaquam omnia quæ dabantur percurrit, id eſt, recenſuit, et accepit. ut legatur πάντα ex vet. cod. pro πάντως et ἐπιδραμὼν accuſative ſumatur, quaſi dicat non percurriſſe numerum, tanquam nihil omittere volentem. Hinc patet iam olim hunc locum varie adminiſtratum fuiſſe, præſertim ſi attendas ex Th. Gale in Arch. codice legi πάντα. Ita in omnem caſum voluta fuit hæc vox; ubi omnino vincere debet ac præferri, quod eſt in MS. Mediceo πάντων. Ἐπιδραμὼν poſſet nunc accipi vicino quodam ſenſu verbi ἐπιβατεύων, cuius exempla collegit Æm. Portus, unde accipiebam pro offendere, ut caveret reſpectu ullius partis dare offenſam, ſi nempe inſpexiſſet et de diverſis indicaviſſet utrum accipienda an reiicienda.

212, 34. Ἅμα δ' αὐτοῖσι.] MS. ἅμα δ' αὐτῇσι, quod ex neſcio quo etiam novit proferre Th. Gale, ut τριήρης ſit fœminini generis, ut 8, 121. τριήρεας τρεῖς, Φοινίσσας, in quo temere hæſerunt. Cæterum hoc loco abuſus fuit ſcriptor Etymologici Magni, in voce Γαῦλος ita exponens: Λέγεται δὲ καὶ τριήρης γαῦλος, διὰ τὸ πλεῖστα δέχεσθαι, ὡς φησὶν Ἡρόδοτος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν. Neque enim iſta confuſione utitur hic noſter Herodotus. Et mox προσίσχοντες δὲ αὐτῆς, non αὐτῇ, quod vulgo edunt: ut forte ſit diſtinguendum: προσίσχοντες δὲ, αὐτῆς τὰ παραθαλάσσια.

213, 4. Τῇσι σκυτάλῃσι.] MS. τοῖσι σκυτάλοισι. Sane hæc gemina terminatio earundem vocum in ος et η crebrior fuit, quam nos ſcimus. Et mox περιϋβρίσθαι, non περιϋβρίζεσθαι. Perperam tamen ad hoc verbum dativus caſus refertur ab Valla, quem ſequitur in Lexico Æm. Portus, in verbo Ἐκχρήσει interpretans *quomodo vobis conducet hanc iniuriam Regi Dario facere*, idque probat in Theſauro Stephanus, quum tamen in Græcis nulla ſit mentio τοῦ *vobis*, ut quæ perſpicue dicunt, quomodo regi Dario placebit tam contumelioſa hic toleraviſſe?

213, 10. Ἐπὶ τίνα δὲ ταύτης προτέρην.] MS. ἐπὶ τίνα δὲ τῆσδε προτ. Mox quoque omiſſa adverſativa [illegible] λέγοντες. Et deinde ἤγοντο, non ἄγοντο.

213, 25. Ἐμπίπτουσι τῇσι νηυσὶ ἐς Ἰη[illegible]

Græca hæc phraſis bene habet, et multo minus Latina ei reſpondent *ad Iapygiam in quasdam naves inciderunt.* Præclare codici Arch. accedens membrana Medicea legit ἐκπίπτουσι, hoc eſt, navibus ſuis in Iapygiam eiecti ſunt, ex curſu, quem tenebant, depulſi per tempeſtates. Paſſim iſte uſus verbi apud hiſtoricos, et nimium frequens, quam ut hic locus tanta vanitate premi debuerit. Sed et denuo noſter 8, 13. Φερόμενοι τῷ πνεύματι, καὶ οὐκ εἰδότες, τῇ ἐφέροντο, ἐξέπιπτον πρὸς τὰς πέτρας.

213, 48. Οἱ μὲν ὡς εἰκὸς, κατ' ἐμπορίην στρατευόμενοι, οἱ δέ τινες.] Aut perverſa ſunt hæc verba, aut defecta in Græcis, quæ tamen quam molliſſime integra habuit Valla, aut quaſi integris perfectam interpretationem præbuit. Ego ex membrana priſca notavi nihil. Th. Gale participio στρατευόμενοι præponit οἱ δὲ, additis verbis [Nam id hic deeſt] nulla addita mentione vetuſtorum codicum, an ex ingenio fecerit. Certe nequeunt coniungi κατ' ἐμπορίην στρατευόμενοι, et reſtitui oportebit vel οἱ μὲν, ὡς εἰκὸς, κατ' ἐμπορίην, ἢ στρατευόμενοι, οἱ δέ τινες καὶ, vel οἱ μὲν, ὡς εἰκὸς, κατ' ἐμπορίην, στρατευόμενοι δὲ οἵ τινες, καὶ αὐτῆς &c.

214, 1. Συλοσῶν ὁ Αἰακαίος.] MS. ὁ Αἰάκεος, ut et legit Valla, et attulit iam Th. Gale.

214, 7. Ἐπεθύμησε τῆς χλανίδος.] Ut confeſſus ſum, exſtat in MS. Mediceo ἐπιθυμέειν, unde recte confeceris ἐπιθυμέου ad mediæ coniugationis notionem paſſivo flexu. Nihil impedit ſequens ἐπιθυμέοντα.

214, 14. Ὁ μὲν ὦν Συλοσῶν.] MS. ὁ μὲν δὴ Συλοσῶν.

214, 19. Βασιληΐη περιεληλύθεε εἰς τοῦτον τὸν ἄνδρα.] Ut ſolebant hæc legi, ſed ubi codex optimus me do-
918 cuit ab Herodoto ſcriptum fuiſſe ὡς τοῦτον, ut antea aperui.

214, 23. Ἀναγγέλλει ταῦτα ἀκ.] MS. ἀγγέλλει. Neque enim in aula Perſica Græci dicebant ἀναγγέλλειν, ſed ἀγγελίας et εἰσαγγελίας.

214, 27. Ἀναβέβηκε δέ τις ἢ οὐδεὶς κω.] MS. δὲ ἤ τις ἢ οὐδεὶς σκω. Sic plane iterata σ.

214, 28. Ἔχω δὲ χρέος, ὡς εἰπεῖν, οὐδέν.] Voces illæ ὡς εἰπεῖν ita interpoſitæ vim habent eam, ut extenuent quidem, nihilominus rem aliquatenus veram eſſe fateantur. Id quod nunc Darius negare omnino vult, *neque prorſus vel minimum debitum Græco cuiquam agnoſcere. Ad hanc igitur ſententiam quum pertineat* iſta loquutio temere huc immixta, optime reſtituo ex MS. omiſſa particula ἔχω δὲ χρέος εἰπεῖν οὐδέν.

215, 4. Ἐπιτροπεύειν.] Sic dixit in conſilio Perſarum ἐπιτροπεύοι ἂν ἀμωμήτως τοῦ πλήθεος. Attamen nunc MS. ἐπιτροπέειν.

215, 22. Γέρεα ἑμεωυτῷ γενέσθαι.] Hoc propagatur ab editionibus citerioribus, haud dubie per errorem typorum ex vicinia in proxime ſequentibus huc attrahentium idem tempus, quum Aldus et Camerarius in utraque Hervagiana dederint γεγενῆσθαι, quaſi in anteceſſum decerni illud voluerint, priusquam libertatis dulcedinem acciperent. Omnino id opinor reponendum, etſi ex MS. nihil notaverim et taceat Gale.

215, 33. Τελεσίαρχος.] Ab membrana Medicea nominatur Τελέσαρχος.

216, 16. Ἄξιον δεσμοῦ δῆσαι γεφύρης ἠξίωσας.] Hæc quum corrupta ſint, tamen intelligere et explicare voluit Æmil. Portus, quaſi per Atticam et Ionicam ellipſin ita diceretur pro ἐπὶ γεφύρης δῆσαι, Latina autem licet apud eum videre. Sed fruſtra omnia. Neceſſario δήσας, ut eſt in MS.

216, 27. Ἔμελλε ἀπολάμψασθαι.] Certe non recordor hæc tempora vidiſſe coniuncta: et omnino recte MS. ἀπολάμψεσθαι, prout paſſim id fit.

216, 30. Παθόντες οἱ Πέρσαι κακῶς προπεπτωκέναι &c.] Offendit ad hunc locum Th. Gale, unde notat aliquid vix intelligendum, nempe quum duo poſtrema verba allegaviſſet, [Cod. Arch. πάρος cum Valla.] At nec in Valla id apparet, nec alia in his moleſtia eſt, quam quod male vacuæ manus interpoſuerint adverbium κακῶς, quod teſtor non eſſe in MS. Mediceo, et quantopere in Herodoto verbum παθεῖν poſſit ad miſerias verti, docent πάθεα, quæ toties uſurpat in partem peſſimam. Infra cap. 155. ὡς ὑπὸ σεῦ τάδε ἔπαθον.

216, 42. Πιεζόμενοι δὲ.] MS. πιεζεύμενοι δὲ.

216, 45. Τὰς Δαρεῖος οἱ ἀποστέλλων ἐνετέλλετο.] Vocula tertia in MS. non apparet; quæ et prorſus videtur male collocata, unde Portus in Lexico hunc locum adducens omittit participium ἀποστέλλων, ut voculam οἱ adferat ſuo verbo.

217, 12. Ἀπεθώμαζε.] MS. ἐπεθώμαζε.

217, 25. Ἔρημον ἐοῦσαν ἀνδρῶν.] Sic apparet eum velle notabiliter veritatem parœmiæ antiquæ, et hinc exortæ, patefacere, qua dicebatur ἕκητι Συλοσῶντος εὐρυχωρίη, prout eſt inter fragmenta Heraclidæ Pontici.

217, 36. Τὴν ἂν ἐβούλετο.] MS. ſine media vocula τὴν ἐβούλετο. Nec tamen delendam eſſe, ſed ab mala manu huc nimis feſtine translatam patebit ex nota ſequente.

218, 3. Ἐλπίζων ἡμίονον τεκεῖν.] MS ἐλπίζων ἂν ἡμίονον τεκεῖν.

218, 12. Μεγαβύζου τούτου ὅς.] MS. μεγαβύζου τοῦ ὅς. Quæ duæ literæ pro geminato τούτου interdum uſurpantur, ut 2, 111., de Pherone. Τὸν ἀποδέξασθαι μὲν οὐδεμίην στρατηΐην.

218, 31. Ἄλλα μὲν γὰρ οὐκ.] MS. absque vocula γάρ, qua hic locus bene poteſt carere, ἄλλα μὲν οὐκ. Tum δυνατὸς εἶναι, non δυνατὸν, quod aureum eſt Herodoto in illis nominativis mire laſcivienti. Sed et αὐτοχειρίην nunc ſuppedito ex eodem codice, ubi inepte nonnulla alia adferebantur, unde et verſionem concinnavi.

219, 2. Τί δ' ὦ μάταιοι.] MS. τί ὦ μάταιοι, et modo dedi ex eodem πολιορκεομένους, non πολιορκευμένους.

219, 15. Ταύτῃ χιλίους.] Recte MS. ταύτης, nam de militum parte agitur, non de loco.

219, 41. Τὰ πεπόνθεε.] MS. ſimpliciter et integre, perinde ut Anglici apud Th. Gale, τὰ ἐπεπόνθεε. Deinde ἐπεί τε δὲ οὐδεὶς cum particula adverſativa, quæ vulgo negligitur.

220, 23. Στρατάρχης.] MS. στρατιάρχης, et deinde ἐν τῇ ἑωυτοῦ τάξι, non τάξει. Quod quum reſtituam ex ſcriptis libris, tum ride negligentiam, quæ hoc loco invexit in editiones Διὸς Βήλου τὸ ἱερὸν, ubi Aldus et Camerarius perhibent rectiſſime ἱρὸν, quod reponendum.

220, 46. Γυναῖκας ἐς Βαβυλῶνα κατιστάναι &c.] Locus hic videtur peſſime ab vario lectorum genere exceptus fuiſſe, etſi in editionibus vulgatis mire mentiatur ſanitatem. Vel vocem γυναῖκας toties in tam brevi multiplicare an id eſt Herodoti? Certe alium novimus. Iam vero iſtud ὅσας δὴ plane non conſpicitur in nobili iſto Mediceo, quod certum eſt documentum eam vocem ab perito Herodotei ſtyli viro ex alio loco ſublectam eſſe, ut hoc, quidquid eſſet non ſine veri ſpecie ſanaret. quæ bis in hoc libro adhibita obverſabatur hinc menti eius. Quin etiam in verbis quæ citavi, idem codex MS. non legit γυναῖκας, ſed γυναῖκα, omnia huc dirigentia, ut varietatem in his ab Herodoto adhibitam et malevole ſuppreſſam per veſtigia tamen quædam oſtenderet. Videtur enim ſic proceſſiſſe manus eius: Ἐπέταξε τοῖσι περιοίκοισι ἔθνεσι γυναῖκα ἐς Βαβυλῶνα κατιστάναι, ἑκάστοισι ἐπιτάσσων, ὥστε πέντε 919
μυριάδων τὸ κεφαλαίωμα τῶν γυναικῶν συνῆλθε. Dicit nempe Herodotus edicto iniunxiſſe vicinis circa gentibus, ut magnam iſtam urbem mulieribus inſtruerent, ita ſingulis deſcribens, ut quinquaginta millium ſumma fœminarum convenerit.

221, 6. Πολλάκις δὲ Δαρεῖον λέγεται.] Nomen proprium in MS. non eſt, et poteſt abeſſe.

221, 12. Ἄλλα πολλὰ ἀπέδωκε.] MS. ἐπέδωκε, quod vult mens Herodoti.

JACOBI GRONOVII NOTÆ ET OBSERVATIONES

In librum quartum

HERODOTI.

222, 23. Ἀμέλγουσι.] MS. ἀμέλγωσι.

223, 5. Περιστίξαντες κατὰ τὰ ἀγγήϊα τοὺς τυφλούς.] Hunc plebeii Græculi ſermonem fore nullus ignorat. At Herodotus verborum exquiſitior non ita ſcripſerat, ſed indicante vetere membrana περισίξαντες, tanquam acutis quibusdam ex ferro aut ſpina vinculis coërcuerint eos manere circa iſta vaſa, unde Latinæ verſioni datum eſt verbum *compungentes*. Sed videtur latere aliquid ſeu commune in ſcriptura vetere, ſed proprium Herodoteæ, in qua iam bis occurrit σίχειν pro στείχειν. Unde producit et exponit Heſychius περισίξαι, περικυκλῶσαι, περιελθεῖν, περιελάσαι, ἀπὸ τοῦ σίχειν. Id deſeritur ab noſtris, et univerſa ea vel ſignificatio vel explicatio ignota eſt Stephano et aliis, attamen vera, et ideo neglecta, quoniam utique volunt ſcribi περιστείχειν et περιστεῖξαι, unde idem Stephanus in verbo Στείχω adducit ex Homeri Odyſſ. δ. Τρὶς δὲ περιστεῖξας κοῖλον λόχον ἀμφαφόωσα. Et tamen idem rurſus in Indice [Περιστήκω idem quod περίστημαι circumſto: unde participium περιστήξαντες quod exponitur etiam circumpoſiti.] Sed optime ſe exhibet Herodotus 4, 202. Τῶν δὲ σφι γυναικῶν τοὺς μαζοὺς ἀποταμοῦσα περιέστιξε καὶ τούτοισι τὸ τεῖχος. Itaque quum verba Heſychii in ſuis quoque notaverit Suidas, apparet, quam malevolens ſit ille genius, a quo nuper illis Cantabrigiæ ſubnotatum ſit [Malim περιστεῖξαι.] Porro quod Herodotus dicit ἀπαρύσαντες, non interpreter *delibatur*, quod violente huc trahitur, ſed *exantlatur*, quod proprium quodammodo illic eſſe docet vel Plautinum *ſæpe exantlavit merum ſcitiſſime*, vel Ennianum *materno ſanguine exantlando patrem ulciſci.* Non pertinet huc σίξειν.

223, 6. Ἡγέονται εἶναι.] MS. ἡγεῦνται. Deinde MS. ἠντιεῦντο αὐτοῖσι κατιοῦσι, non τοῖσι.

223, 16. Ἀντικατιζόμενοι.] Portus id habere poteſt Ionicum pro communi ἀντικατιζόμενος, idque pro ἀντικαθεζόμενος. Debuiſſet igitur monſtrare locum, in quo abſconderetur ἀντικατιζόμενος. Vix enim dixeris eſſe Græcum, unde in principio libri 5. dicit ἀντικατιζόμενοι, ubi etiam eſt ἀντιζομένων. Mediceus codex egregie ἀντικατιεύμενοι omiſſa litera.

223, 20. Αὐτοί τε ἐλάσσονες κτεινόμενοι γινόμεθα.] Voces iſtæ αὐτοί τε in MS. non exſtant. Nec certe quidquam præter ſonum nudum adferunt, quum utraque periodus ad eandem partem et partis actiones pertineat, et ideo hæ voces non habeant aliquod oppoſitum, ubi ſolent adhiberi. Eſt autem hic locus, in quo dicitur εἰς αὐτῶν Scytharum, ſive ſciverit nomen et innoteſcere noluerit, ſive ignoraverit, ἔλεξε τάδε, plane geminus illi Polybiano in Legat. 46. Ὅτε καί τις ἐκκαλεσάμενος &c. quod tam commode interpretatus eſt Caſaubonus. Sed non eſt mirum malle multos ineptire.

223, 30. Ἐκπλαγέντες ἐπὶ τῷ γενομένῳ.] Præpoſitio ἐπὶ abeſt ab optimo codice, in quo vides Herodotum ex 1, 116. τούτοις ἐκπλαγείς. In eodem mox etiam recurrit ἐξελασθέντες conſtanti ſcripturæ modo, ut in præcedentibus patuit.

223, 33. Τρόπῳ τοιῷδε.] MS. τοιούτῳ.

224, 5. Ἐπελθόντι καταςβῆναι.] Habes in his exemplum eius, quod ait in Theſauro Stephanus, quum dediſſet exempla compoſiti καταςβέννυμι, adiungens [Item καταςβῆναι extinctum eſſe tanquam a καταςβῆμι. ſicut ἀπέσβην tanquam ab ἀποσβῆμι.] Sic infeliciter id relinquens, ut nullam ei auctoritatem commodet. An igitur vel ipſe vel alii, unde exſcripſit, ad hoc Herodoti ſpecimen reſpexerunt? Exſtat hic ſane, quod negari nequit. Sed tamen ratio illis debuit adeſſe. Nam quum hic non anteceſſerit vox πῦρ, ſed tantum dictum ſit χρυσὸν καίεσθαι et χρυσὸν καιόμενον, dubitare primo de iſtius verbi καίεσθαι termino ſignificationis pandendæ oporteat, utrum ad flammæ eiectionem usque, an tantum ad ignitum tactum, et hinc etiam alterius verbi καταςβῆναι non ſolum de modo, ſed enimvero etiam de fide ambigere debeas. Ego ſane non tantum dubito, ſed libens concedo optimæ membranæ, quæ teſtatur Herodotum ſcripſiſſe καταςῆναι, quod conſtat maximi, immo maioris, quam ut a nobis definiri poſſit, uſus in Græca literatura eſſe.

224, 16. Οὕτω λέγουσι.] MS. ὧδε. 920

224, 49. Νεμομένας ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ ἀφανισθῆναι.] MS. χρόνῳ, quod ex utroque Anglicano profert etiam Th. Gale: et ſic tacens noluit fateri hanc lectionem videri quoque agnoviſſe Vallam. At is hinc vertit *interea*; ſed enim ille tam miris modis Græca compoſuit, ut efficeret iſtam ſententiam *equas eius a curru paſcentes divina quadam forte motas*, quaſi rem concepiſſet ita eveniſſe, ut non eas Hercules dormituriens videatur potius iugo exſolviſſe, ſed alligatas currui ſic paſtum miſiſſet. Hoc reliqui quidem illi; ſed haud dubium mihi prius videtur et veriſſimum iſtud χρόνῳ cum tali ſenſu, ut patet ex illis quæ ſtatim ſequuntur.

225, 9. Πρὶν ἢ οἱ μιχθῆναι.] Quamquam ſic loquutus etiam fuerit in capite primo huius libri, tamen eiecto ἢ nunc præbet, MS. πρὶν οἱ μιχθῆναι. Habet utrumque.

225, 33. Ζωστῆρα ἔχοντα ἐπ' ἄκρης τῆς συμβολῆς φιάλην χρυσέην.] Forte erat fibula phialam aliquo modo repræſentans, ſubnotat ad has voces Rev. Brauwnius in Veſtitu ſacerd. Hebr. 2, 3. At eam non ita exprimeret Herodotus. Dum enim agnoſcit συμβολήν, certe agnoſcit in extremitatibus aliquid fuiſſe ad connectendum: fibula id fuerit, an globulus, an quid aliud, noſtrum non eſt eligere. Sed in omnibus baltheis tale quid fuit. Iam vero in Scytharum baltheis intelligit Herodotus præter talem nectendi machinulam fuiſſe adhærentem phialam ad hauriendum ſubito paratam.

225, 39. Δύο μὲν οἱ τῶν παίδων.] MS. δύο μὲν τῶν παίδ.

225, 43. Τὸν δὲ νεώτερον.] Ut ſæpe comparativum loco ſuperlativi. MS. tamen νεώτατον. Et ſane quum paulo ante dixerit Σκύθην δὲ νεώτατον, cur placuit aliis ab Herodoto abire?

225, 47. Ἔτι δὲ καὶ ἐς τόδε.] Particula δὲ nec tolerari hic poteſt, nec habetur in MS. Sed ſequentia mire obſcurata ſunt per editiones. Nam quum Aldus et duæ deinceps Hervagianæ protuliſſent Τὸν δὴ μοῦνον μηχανῆσθαι τὴν μητέρα Σκύθην, ſtatim Stephanus edere ſuſtinuit Τὸ δὴ μοῦνον, non admonito lectore, quum id tanto commodius facere potuiſſet, quia quartum verbum in margine notat γρ. μηχανήσασθαι. Id omne ſic molitus fuiſſe videtur Stephanus ex interpretatione Vallæ *et id ſolum Scythæ matrem excogitaſſe*, ubi apparet neutrum et aoriſtum; ſed in extremis vehementer diſcedit ab Græcis, in quibus quare non etiam mutaverunt τὴν μητέρα Σκύθου? Fœdum prorſus univerſum, et quod ita retinui, ſed nequaquam aſſentiens; immo contra decernens debere retineri maſculinum, etiam teſtans μηχανᾶσθαι eſſe in MS. Mediceo, et fatuam eſſe verſionem opinans de matre Scythæ. Dicit enim ſimpliciter Herodotus, *et ſolum effeciſſe matrem Scytham*, vel ut ſolus eſſet Scytha et tantæ potentiæ princeps, artificio matris accidiſſe. Res clariſſima.

226, 5. Πελάγεϊ πιεσθέντας.] MS. more ſueto πιεσθέντας et deinde ποταμὸν Ἀράξην, non Ἀράξεα.

226, 14. Μηδὲ πρὸ πολλοῦ δεόμενον κινδυνεύειν.] MS. δεόμενα. Et indulti MSto, etſi locus alioquin ſatis intricatus ita reddatur aut reddi videatur intricatior, ſi interpretes quis ſequatur, qui ſtulte δεόμενον interpretantur *oportere*, ac ſi idem foret τῷ δέον: deinde neſcio unde apponant aliam lectionem πρὸς πολλοῦ, quod in nullo MSto reor exſtare. Ego autem [illegible] lius inſpexero verba et manum Herodoti, qu[illegible] tentiam. Habet nempe primo id Herodotu[illegible]

eunde ludat in neutro plurali, ubi ſingularis poterat ſatisfacere, ut ἄλλα, δεύτερα, τρίτα &c. Hinc etiam hoc loco reiici non potuit iſta mutatio, ſed admitti pro Herodotea. Nempe vocem μηδὲ ita ponit, ut divelli debeat, perinde ut apud Latinos *neque*. Hinc igitur ſcribo μηδὲ περὶ πολλοῦ δεόμενα κινδυνεύειν *et magnopere petentia non periclitari bello* &c. Ita enim loquutus fuit 1, 207. Ἤδη ὦν γνώμην ἔχω περὶ τοῦ προκειμένου πρήγματος τὰ ἔμπαλιν ἢ οὗτοι. Agnoſcis neutrum plurale τὰ, quum poſſet τήν. Hoc primum. Nodoſius eſt illud πρήγματα εἶη, quod idcirco illi, qui hanc loquutionem (eſt enim quoque Herodotea) illuſtrare voluerunt, ita per alia loca producunt, ut hunc negligunt. Vide in pagina 734. circa finem in Indiculo Ionismorum Gallicorum ſive Ionicorum Gallicismorum: etiam Portum in Lexico; noluit allidi ad hunc ſcopulum. Peſſima vero eſt interpretatio Vallæ, ubi ἀπαλλάσσεσθαι reddit *abſtinendum bello*, quod eſt ἀπέχεσθαι. Quid autem eſt *nec oportere adverſus multos pugnando adire periculum?* An igitur hic populus fatuos facit omnes, qui adverſus multos pugnaverunt? Num poteſt talis ſententia concipi, et quidem circa Aſiam? Italicus interpres Vallam partim ſecutus, partim furens ait: *parea di non tentare la battaglia con tanta moltitudine, ma di abandonare il paeſe conducendo via quello che portare ſi poteſſe.* Verba volunt excedere primarium eſſe, et iam pridem rogare non periclitari bello.

226, 19. Τὴν χώρην παραδιδόντας.] MS. παραδόντας.

226, 41. Ἐς ὃ ἐσέβαλον.] MS. ἐς οὗ ἐσέβ. Sic quoque enim ſolet Herodotus. Cap. 30. Ἐς οὗ ἂν σχῶσι αἱ ἵπποι ἐν γαστρί.

226, 44. Ἰσσηδόνων δ' ὑπεροικέειν.] Adverſativa non apparet in MS.

227, 11. Οὐδενὸς γένεος ὑποδεέστερον.] Recte MS. γένος, ubi denuo vides articulum τὸ non præponi ab auctore, ut notavi ſub numeris 3, 25., et eſſe illum
921 eundem accuſativum, qui placet auctori in voce μέγεθος, 78, 28.

227, 21. Ποιηθέντας τῷ νεκρῷ.] Locum hunc deſcripſit Origenes lib. 2. contra Celſum, ubi videbis citari τῷ νεκρῷ et alias diſcrepantias non agnitas noſtris exemplaribus.

227, 27. Ἀφανισθῆναι τοδεύτερον.] Poſterior vox non legitur in MS. Sed et in illis vicinis Ἀριστέα τοῦ Προκοννησίου poſteriores duas idem non agnoſcit, quas forſan nec in exemplari ſuo habuit Valla, unde in interpretatione omiſit: et ſane tum in principio relationis huius, tum in inſcriptione ſtatuæ ſic patriam oſtentari ſufficit. Itaque poſteriora iſta expuli. Prius ſuo loco retinui, quia forſan nemo cenſuerit deleri, et per iſtud præmiſſum τὸ prorſus crediderint omnes Herodoti eſſe, ut ſolet. Attamen non dixit iam Herodotus primam vicem poſſe appellari ἀφανισμὸν, nec ipſe ſic appellat. Alia eſt ratio eius, quod mox ſequitur ex appellatione ſeu aliorum hominum, ſeu Metapontinorum, certe non ſua.

227, 33. Μεταποντῖνοι γάρ φασι.] Vocula γὰρ etiam non eſt in MS.

227, 46. Ἕστηκε ἀνδριάς.] MS. ἕστηκε. Sed ſcito eſſe cacoëthes mutationis ex editionibus Stephani, quum Aldus et Hervagianæ non aliter habeant, quam ut nunc ex MS. repoſui. Rem incredibilem!

228, 6. Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Ἀριστέης.] Oratio hæc, non minus, quam hiſtoria quam tractat, fando inaudita, et exempli nullius. Quis enim unquam ter geminavit negativam, ut hic ſit? Non quod id contigiſſe negem, ſed ut per eandem vocem iſta tertiatio confieret, ut iam vides οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Ἀριστέης —— οὐδὲ οὗτος &c. Certe exſtant tam intentæ negationes 6, 11. et 8, 77. et alibi, ſed diverſis vocibus. Itaque quum id ſit enorme, noli opinari huius augmenti exemplum nunc ab Herodoto datum fuiſſe, ſed eius corruptoribus. Optimus enim MS. habet οὐδενὸς γὰρ οὐδὲ Ἀριστέης, non ut ad ſequentia id conferatur, ſed per ſe ut conſtet ſubintellecto tantum ac repleto ex præcedentibus αὐτόπτεω ἐδύνατο πυθέσθαι. Itaque vertenda omnia, *Ex nemine enim intelligere potui, qui diceret ſe noſſe, quia ipſe vidiſſet. Quippe neque ex tali ullo Ariſteas, cuius paulo ante feci mentionem. Neque etiam iſte in illis carminibus ait ſe progreſſum eſſe ultra Iſſedonas.* Ut appareat Herodotum diſtinguere rationes loquendi αὐτόπτεω πυθόμενον λέγειν, et ἀκοῇ πυθόμενον λέγειν: etſi revera qui per αὐτόπτην aliqua relata narrat, is narret quæ ἀκοῇ acceperit: quaſi ἀκοῇ λέγειν ſit proximum fabulis, etſi queat multa vera continere, ut de ſe modo intelligi vult auctor. Ariſteas apud Iſſedonas fuit, ex his potuit aliquis αὐτόπτης fuiſſe, qui rumorem iſtum inter ſuos ſparſerit. At Herodotus non fuit inter Iſſedonas, et idcirco narrabit omnia ἀκοῇ. Sed quid agimus? an credibile eſt ſic corrumpi auctores? Οὐδενὸς eſt antiqua lectio, quam videre potes in Aldo, et Hervagianis: mutilarunt Stephaninæ.

228, 10. Ἔλεγε ἀκοῇ.] Vox ultima non eſt in MS. Mediceo, prout de Arch. teſtatur Th. Gale et de Valla: ut omnino nullum ibi mereatur locum, et res ipſa id clamet.

228, 20. Καὶ σκέρδα.] MS. exquiſitius σκέρδα.

228, 27. Πρὸς ἑσπέρην τοῦ Βορυσθένεος.] MS. πρὸς ἑσπέρης. Id iam probum Herodoti fecit frequentia in ſuperioribus et varietatis deſiderium. Cuius ſpecimen pariter alterum ponere compellor, ut quum nunc dici videamus Βορυσθενεΐτας et Βορυσθενεϊτέων, et ſic cap. 70. et ſeqq. quater aut quinquies, tamen cap. 53. dicuntur Βορυσθενῖται etiam ex cauſa varietatis Herodoto obortum; at Holſtenius ad Stephanum pag. 71. putat perperam ſic ſcribi.

228, 45. Ψιλὴ δὲ δενδρέων ἡ πᾶσα αὕτη γῆ πλὴν τῆς Ὑλαίης.] Fero ſane, tanquam Ὑλαίη proprie ſit regio nominis ſui, idque ei inditum ſit ab lingua Græca, et ipſe noſter cap. 76. infra de Anacharſi, κατέδυς ἐς τὴν καλεομένην Ὑλαίην· ἡ δ' ἐστὶ μὲν παρὰ τὸν Ἀχιλλήιον Δρόμον, τυγχάνει δὲ πᾶσα ἐοῦσα δενδρέων παντοίων πλέη. Et hinc omnia vicina ſicut appellationem iſtam reſpuunt, ita rebus quoque probant diverſam ſuam faciem eſſe, nec quidquam provenire ſilvarum. Sed ſodes an iſta exceptio Hylææ non eſt vana et inanis, quum ipſa appellatio ſemper teſtetur, qualis ſit, nec paſcua Scythica deſiderant ſilvas? Res mira ſatis. Quid tamen? Optimus MS. hic tantum agnoſcit Ψιλὴ δὲ δενδρέων ἡ πᾶσα αὕτη τῆς Ὑλαίης· quaſi Hylæa quidem dicatur univerſa regio, et iſta Nomadum ſimiliter contineatur: ſed tamen continue incipiat ſui eſſe diſſimilis, ubi acceſſeris ad paſcua Nomadum, quæ etiam comprehendantur in appellatione Hylææ.

229, 4. Κατήκουσι δὲ οὗτοι.] MS. κατοικοῦσι.

229, 7. Λίμνης τῆς Μαιήτιδος.] Sicut de codice Arch. teſtatur Th. Gale, ita etiam Mediceus MS. Μαιήτιδος, et in eo notavi diſerte etiam infra ſibi conſtantem eſſe.

229, 16. Νέμονται τὰ πρὸς βορέην.] MS. τὸ πρὸς.

229, 32. Ἐπειδὰν δὲ.] MS. ἐπεὰν δὲ.

229, 34. Καὶ ὁ κύων ἕπεται.] An igitur id aliud, quam ἕτοιμός ἐστι καὶ κύων? Certe ille qui ἕτοιμος, ἕπεται, et ſine flagro adeſt. Sed et ἕτοιμος et qui ἕπεται, nihil iuvat, niſi etiam ultra aliquid emoliatur. Hinc clarius lucere debet ratio haud dubie pulchra venationis: cuius quæ tandem erit felicitas, ſi ipſe venator tantum equo feram perſequatur, cane ſic demum comitante? Non igitur illi ſunt canes ἀκύποδες, qui equum non niſi comitantur; ut taceam in Græcis dici eum ſequi. Sed nec Scythæ tam ſtulti ſunt, ut tale canum 922
genus alant, nec Herodotus tam delirus, ut ita ſcriberet. Eſt enim edentium iniquitas. At priſcam veramque lectionem reſtituo ex MS. καὶ ὁ κύων ἔχεται, ſive id velis interpretari *et canis corripit*, ſive *et canis proxime veſtigiis feræ inhæret.* Nempe ſimul venator equum aſcendit, ſimul canis iam captam feram corripit. Ita felix venationis eventus apparet, et dignus narratu.

230, 3. Τοῦτο δὲ καὶ λελόγχασι.] MS. τοῦτο καὶ λελόγχασι omiſſa adverſativa, quæ non deſideratur. Et ſtatim οὐ γάρ τι σπουδαῖαι νομαὶ αὐτόθι, non οὐ γάρ τοι, prout alibi exquiſitum iſtum uſum voculæ τι in Herodoto probavimus.

230, 4. Ὃς ἂν καταφύγῃ.] Hic locus eſt, in quo vere elegantem et proprium characterem Herodoto reſtituimus integrum, quem aut ſemirutum vix ſervant aut plane delent alii codices. Sed exſpectanda erat inquiſitio et exploranda cuſtodia fideliſſimæ membranæ, quæ nunc legit ὃς ἂν καταφεύγων καταφύγῃ. Cuius ſuaviſſimæ copiæ ſuæ exemplum ſimile auctor præbuit cap. 29. Ὀρθῶς εἰρημένον ἐν τοῖσι θερμοῖσι ταχὺ παραγίγνεσθαι τὰ κέρεα· ἐν δὲ τοῖσι ἰσχυροῖσι ψύχεσι ἢ οὐ φύειν κέρεα τὰ κτήνεα ἀρχὴν, ἢ φύοντα φύειν μόγις. Potuit ex his ſecure omittere illud φύοντα, quod ſponte ſatis ſubintelligeretur. Itaque et Euſtathius hunc Herodoti locum laudans ad Odyſſ. Δ. v. 85. eam vocem in nullo putavit habendam numero, et plane omiſit, ut videlicet inde diſceremus eum in pleriſque citationibus ſuo uſum eſſe arbitrio. Præterea video eum locum ab interpretibus converti *at in vehementibus frigoribus aut non oriuntur ſtatim pecoribus cornua, aut ſi oriuntur, vix oriuntur.* In quibus nullam explico illam contrarietatem, de qua iſtic agit Herodotus; certe enim quæ vix oriuntur, eadem illa ſunt, quæ non ſtatim oriuntur, ut potius paria illa dici debeant, quam contraria. At pleniſſimo ſenſu ſtatuebat Herodotus ad expoſitionem Homeri in vehementibus frigoribus omnino non naſci pecoribus cornua, aut naſcentia nihilominus, vix naſci. Tale eſt 1, 67. Κατυχίρτερον

τῷ πολέμῳ ἐγγενέσθαι τρόπῳ τοιῷδε γενόμενοι. Infra hoc libro c. 46. *Φερέοικοι ἐόντες πάντες εἰσὶ ἱπποτοξόται* 2, 7. Ἐςὶ *εὐρέα Αἴγυπτος ἐοῦσα πᾶσα ὑπτίη τε καὶ ἄνυδρος.* Tale in hoc ipſo libro c. 36. *Περὶ Ἀβάριος οὐ λέγω λέγων, ὡς τὸν ὀϊςὸν περιέφερε.* Apud Sophoclem ſic habes in Oedipo Tyr. 1390. *βλαςοῦσα ὅπως ἔβλαςε.* Oed. Col. 1097. *ἔχων ἔχεις.* Hæc nos ad teſtandam fidem codicis Medicei; ſed ſcire oportet vitium omne hic admiſſum debere imputari ſoli editioni Henr. Stephani anni 1592., quæ prima omiſit, quum Aldina et Cameriariana et Hervagiana ſancte exhibeant. Hinc quoque iudicium fieri debet laboris, quem Herodoto Thomas Gale impendit, qui ſequens defectam Stephani editionem et citans vitioſe *ὅς ἂν καταφ.* notat in cod. Arch. fuiſſe *ὃς ἂν φεύγων καταφύγῃ*, quod vix credo.

230, 16. *Ἀργιππαῖοι.*] Nihil diverſum in eo nomine notavi ex membrana, quam inſpexi. Attamen quoniam appellationes omnes, quæ occurrunt apud alios ſcriptores, ut Arimphæi, Aremphæi, *Ὀργεμπαῖοι*, habent literam *m*, Salmaſius fuit ita circumactus, ut crediderit ſcribendum apud Herodotum *Ἀργιμπαῖοι*, ut fatetur in Plinianis pag. 209. Ante eum Turnebus in notis ad Ciceronem de Fato pag. 64. ex Mela Arymphæi, prout etiam agnovit Grotius ad Marcianum Capellam pag. 214. His Thom. Gale ex cod. Arch. *Ὀργιεμπαῖοι*, mira Voſſii revolutione in Appendice, ut erat inſtabilis. Sed unus omnia Mediceus.

230, 24. *Τῶν φαλακρῶν.*] Aldus hanc poſtremam vocem inchoavit litera maiuſcula Φ, quaſi foret appellativa: in vicinis vero facit parvam. Camerarius etiam in hoc loco extenuavit. Stephanus denuo in grandem formam coniecit, quod ſequitur et Iungermannus et Th. Gale. A quibus merito diſcedo; nec enim fuit hæc eorum appellatio, ſed nota genitiva, ab reliquis diſtinguens.

230, 26. *Οὐδεὶς σφεα ὑπερβαίνει.*] Præmiſit ſane *σφεα* et ſic tamen MS. habet *σφέας ὑπερβαίνει.* Ita quidem in cap. 33. quum dixiſſet *τὰ ἱρὰ ἐνδεδυμένα*, pergit ſcribere *τοὺς πλησιοχώρους ἐπισκήπτειν, κελεύοντας προπέμπειν σφέας ἀπ' ἑωυτῶν ἐς ἄλλο ἔθνος.* Ubi *σφέας* tam poteſt reſpicere *ἱρὰ*, quam ipſos vicinos.

230, 28. *Αἰγίποδας ἄνδρας.*] Quod miror, MS. habet *ἱπποβάτας ἄνδρας*, ut cap. 170. occurrunt in Africa *τεθριπποβάται.*

230, 30. *Ἀνθρώπους εἶναι.*] Nec hoc loco *εἶναι*, nec inferius *ἀτρεκέως* ab MS. confirmatur. Et ſane quod ad prius, opinor expelli rectiſſime, ut ab Herodoto non ſcriptum. Nam ſic intelligimus eorundem montium partem quoque incoli ab his hominibus, alias videntur plane ultra vel trans montes eſſe. Quod ad poſterius, etiam ratio evincit. Quum ſic quoque in fine capitis 26. de iiſdem Iſſedonibus hactenus tantum concludat: *γινώσκονται μὲν δὴ καὶ οὗτοι*, perinde ut hoc loco ſolum iſtud verbum ſimiliter adhibuit. Utique multum foret, ſi Herodotus ſuo periculo ſic adſeverare auderet. Imo etiam Gale teſtatur de MS. Arch. *ἀτρεκες*, quæ varietas docet ſubditivum eſſe.

231, 2. *Γρῦπας εἶναι.*] Etiam hinc verbum ſubſtantivum debet faceſſere, ſi credimus MSto, utpote ubi intelligitur *οἰκέειν.*

231, 24. *Ὡς δὲ καὶ ἦν σεισμός.*] MS. *ὡς δὲ ἦν σεισμός.* Deinde pro illis *ὡς τέρας θωμάζεται* MS. tantum habet *τέρας νενόμισται.*

231, 30. *Τὸ γένος τῶν βοῶν τὸ κολοβὸν οὐ φύειν κέρεα.*] Locus miſerabilem in modum interpolatus. Volunt e-
923 nim Herodotum hoc loco dicere omnino cornua bovino generi illic non ſuccreſcere, idque propter vicinum ſeptentrionem et magna frigora. Quod ſi tam directe abrupteque id iam negavit, cur in ea pronunciatione non perſtat, et in ſequentibus ſtatim tantummodo maluit dicere, *ἐν δὲ τοῖσι ἰσχυροῖσι ψύχεσι ἢ οὐ φύειν κέρεα τὰ κτήνεα ἀρχήν*, et ſic perſeverare in firma generalique negatione, quam potius mollire deinceps adiungendo *ἢ φύοντα φύειν μόγις*? hoc eſt, ut poſtquam pernegaſſet fieri aliquidpiam, atque adeo iteraviſſet quoque eandem negationem, ſtatim tamen fateretur et fieri, et fieri poſſe. Nam et qui dicit vix naſci, utique tamen confitetur naſci, etſi raro, etſi tarde, utique tamen contingere interdum; et Herodotum id non ſcribere ſine experientia certiſſime perſuadeor, ſive ipſe viderit illinc locorum cornutum aliquo modo bovem, ſive eos inveniri interdum adſeveraverint ei accolæ. Pereant, qui tantam inſulſitatem Herodoto inferre ſuſtinuerunt. Quid igitur? Nempe ait H. Stephanus in Theſauro [*κόλος*, mutilus, truncatus, curtus, mancus, ut *κόλος βοῦς* apud Euſtathium *ὁ κεκολοβωμένος τὰ κέρατα*: qua ſignif. B. ex Herodoto affert *κόλον γένος τῶν βοῶν*, id eſt, *κολοβὸν*, mutilum, hoc eſt *ἄκερον*.] Hæc nec unde odorari potuerit Budæus capio, (nam ab Aldo editiones omnes conveniunt in iſtud *τὸ κολοβὸν*) nec quemadmodum quum id iam in mundo eſſet, editores, alioquin docti viri, potuerint eſſe tam ſordidi, ut id voluerint contemnere et tam perverſam Herodoto mentem impingere. Perfecte enim in optimo exemplari MS. legebam *δοκέει δέ μοι καὶ τὸ γένος τῶν βοῶν τὸ κόλον διὰ ταῦτα.* Videndus Suidas in *Κόλον*, qui recte illuſtrat.

231, 32. *Καὶ Ὁμήρου ἔπος.*] Particula *καὶ* non eſt in MS. nec ullum eius momentum eſt, unde nec Valla expreſſit. Quod autem antecedentia edidi *μαρτυρέει δέ μοι τῇ γνώμῃ*, ubi vulgo edunt leguntque *μευ*, cauſam probavi ſub numeris 35, 42.

231, 44. *Ἐκ κατάρης τευ.*] Vox illa *τρίγραμμος* non eſt in MS. ſed nec habet Aldus, nec Hervagianæ. An non patet nimis anxie inculcatam ab Stephano? Illi igitur reddidi.

231, 46. *Πρωΐη ἡ ὥρη.*] MS. *πρωΐῃ ἡ ὥρη.*

232, 9. *Ἀείκοντα.*] Id ex pluribus locis Herodoti vulgo firmatur. Sed nunc quidem optimus MS. *ἀεικέοντα.*

232, 14. *Οὔτε τι Σκύθαι λέγουσι οὐδέν.*] Solœcum id eſt, ac multo minus Herodoti: ſed ab mala manu compoſitum, quaſi æque opportunum ultima vox hic locum haberet ac paulo infra. Quin non eſt in MS. illa *οὐδὲν*, quod ſatis fidei ad eam eradendam, quum temere per oculi fraudem ab ſcriptore ſit repetita ex mox ſequente verſu.

232, 17. *Ὡς καὶ περὶ τῶν μουν.*] Particula *καὶ* non eſt in MS.

232, 20. *Πολλῷ δ' ἔτι πλεῖςα.*] MS. *πολλῷ δὴ πλεῖςα.*

232, 21. *Ἱρὰ ἐνδεδυμένα.*] Quum Valla interpretetur, *ſacra alligata*, patet cuique eum legiſſe *ἐνδεδεμένα.* Itaque ſic exhibebant etiam primæ editiones, ut apud Aldum et Hervagium. Quis hæc mutaverit, ignoro, niſi quod in editione Stephani 1592. video in contextum aſſumi id quod nunc citavi, et alterum *ἐνδεδεμένα* reiectum in marginem. Salmaſius itaque retinet *ἐνδεδυμένα*, idque explicans vocibus ab antiquitate petitis, nunc Pauſania, nunc Servio præbente vocat *ſtipula triticea involutas*, *innexas ſtipula frumenti*, *occultatas in faſcibus ſtipularum*, item *obvolutas et obtectas*, in Plinianis pag. 208. Et tamen modo ad hos Hyperboreos et iſta ſacra accedens quoque Ez. Spanhemius defungi nequivit, niſi locum hunc Herodoti maiuſculis literis oſtentans ad Callimachum pag. 493. citaret ΕΝΔΕΔΕΜΕΝΑ, Latine edens ADLIGATA, nec ullo patrocinio facinus illud munit, quod idcirco ſordere in republica literaria debet. Opinor tamen abreptum auctoritate cod. Arch. ex quo *ἐνδεδεμένα* tradit Th. Gale. Quis autem Romanus *alligata ſacra* dicet, niſi in narratione funeſta et mali ominis? MS. autem Mediceus omnino habet *ἐνδεδυμένα*, quod præclare explicuit Salmaſius: recte ſacra occultata, et quæ cognoſci nefas, dicuntur aut quaſi veſte vel indumento circumdata, aut ingreſſa in involucrum, ut Ægyptius *ἐνδὺς ὑπ' ἀμφιβλήςρῳ* 1, 95. Immo an non ſatis certa et valida confirmatio eſt vocis *ἐνδεδυμένα*, quod ſtatim in hoc ipſo capite iterari comperimus *τὰ ἱρὰ ἐνδεδυμένα ἐν πυρῶν καλάμῃ*, ubi Stephanus omnino deſerit alterum *ἐνδεδεμένα*, etiam primæ editiones, Aldina ſcil. et Hervagianæ, retinent *ἐνδεδυμένα*?

232, 37. *Ἅμα δὲ αὐτοῖσι.*] Non opinor Ioniſmum in hoc conſiſtere, ut et fœminina mutet in maſculina, id quod hic factum eſt. Cur vero non *αὐτῇσι*, ut eſt in MS. clare præferente *αὐτῇσι*?

232, 39. *Οἳ νῦν περφερέες καλέονται.*] Hoc robuſte adſeverat Ez. Spanhemius ad Callimach. pag. 506., [ut iidem iuvenes, et iuxta eundem Herodotum *περφερέες* inde appellati in grati animi exantlatique laboris memoriam iuxta dictas virgines fuerint culti.] Detrectavit igitur nunc aures dare Cod. Arch. ex quo Galeus proferebat *Περφέρες*, quum tamen antea ei obediret. Cæterum non ita modo verſavit hanc vocem, ſed in nota ſequente citans ipſum Herodoti locum audet interpretari, *quos nunc peripbereas*, (ſeu *circumferentes*) *vocant.* Ubi habes declinationem perinde et ſignificationem ex lege penitus Græcæ vocis; tanquam 924
tacite indicaret ſe ex Herodoto didiciſſe vim eius vocis, et talem *περιφερέα* fuiſſe Abarin, quem principio capitis 36. ſcribit auctor ita celebrari *ὡς τὸν ὀϊςὸν περιέφερε.* Sed in iſta utraque, quem debet, magnum excitat riſum. Quid enim? an hoc eſt ingenio et Muſis operari, ut vocem mere barbaram traiicias in Græciam? Eſt utique vox Scythica. Quum Heſychius ſcribat *Περφέρες, θεωροί*, eumque locum alleget opportune Th. Gale, cur in ea ſcriptura et explicatione, non

non potuit acquieſcere? Sunt enim iſta veriſſima, et προφερέες ab MS. Mediceo etiam exhibentur, ut de eo dubitari non debeat, prout nec de explicatione Heſychii, et Scythis relinquantur ſua, etſi nonnullæ eorum voces habeant aliquid vicinum Græco, ut in capite 48. fluvium ſcribit Scythis Πόρατα vocari, quum Græci Πυρετόν.

233, 3. Οὐκ ἄνευ πυρῶν καλάμης θυούσας τὰ ἱρά.] Certe operam abutitur Herodotus in minimi momenti comparatione. Quid namque facit ad ſacra Hyperboreorum, quorum ſolennitas et ſacramentum quaſi erat ſacra in ſtraminibus portare, ſi alicubi ſtramina cum ſacris fuerint combuſta et immolata? qui mos fortaſſis non modo fœminarum Thracicarum, quas velut præcipue in hac re eminentes advocat, ſed etiam plurium aliarum fuit, ut vel integrum ignem ex ſtramine conficerent vel ſaltem eo incenderent. Quis hæc intellexit? Nos abhinc melius de Herodoto cogitemus, quem corruperunt hoc loco maleſedulæ et ingratum officioſæ manus, quum ipſe non θυούσας ſcripſerit, ſed ἐχούσας, ut eſt in MS. Nempe non ſecus ac Athenis erant in ſacris nonnullis Κανηφόροι, ſic apud Hyperboreos et Pæonas et Thracas erant Καλαμηφόροι. Deinde MS. καὶ ταῦτα δὴ οἶδα ſine vocula μέν.

233, 10. Οἱ δὲ παῖδες.] Quantum tumultus? adeo ut ipſa Græcorum diſpoſitio, hoc eſt, ipſa mens Herodoti penitus diſplicuerit Vallæ, et in interpretatione idcirco noluerit ordinem Herodoti ſequi, tanquam iſtæ adverſativæ particulæ οἱ μέν, οἱ δὲ non debeant tanto intervallo diſiungi, ut quidem diſiungit Herodotus, interponens locum ſepulchri, quod Valla inde excerptum poſtponit. An non ſatis multum iſte tribuit ſuo iudicio? Monſtroſius quod Stephanus et alii id obſervare potuerint. Sed hæc omnia, tantopere ab iuſto et decoro aberrantia, veniunt ex mera corruptela horum verborum, quæ MS. Mediceus exhibet ὅσοι δὲ παῖδες. Ita profecto licet ſpatium amplius interponi, nec nocet, ſi etiam deſcriptio loci, in quo ſepulchrum eſt, ſtatim ſequatur crines puellares. Itaque et in Latinis feci, ut Herodotus ſpectaretur, non Valla, arbitrii ſui indomitus laudator. Morem ipſum in *ornandis per crines ſepulchris* tetigit paterna *Diatribe ad Statium cap. 53.*

233, 17. *Λαοδίκης.] Mere Græcum, quo valde in*clinant correctores. Sed quæſo an non ipſum tempus vetat? quod veſtigium Græcæ linguæ potuit fuiſſe tunc apud hos extremos populos, quum prima, ſi qua fuit, vice contingeret iſta primitiarum ſacrarum deportatio? Hinc licet Hyperoche habeat quoque omnia Græca, tamen exiſtimans conſiderandam eam appellationem ut penitus Scythicam, etiam libens hanc poſtremam vocavi, ut ſubiiciebat optimus MS. Λαοδίκην, omnino ſic reliquiſſe Herodotum credens. Porro licet toties ſint cumulata collectanea de his puellis, præſertim Opide et ſocia, nihilominus idem iſte Spanhemius ſibi arripuit privatim ius ſine fine accumulandi loca antiquorum auctorum de illis, et quidem ita, ut adderet [In quibus autem poſtremis Herodoti locis, pro Ἄργιν vel Ἄργην, omnino Ἑκαέργην legendum patet, prout hic apud Callimachum et alios adhuc auctores] et hinc in Indice habes [*Herodotus emend. pag.* 503.] Et hæc ſuſtinuit mittere ad Cl. Grævium, ut Ultraiecti publicarentur. Nonne magna ſæculi infamia? Quippe univerſum hoc iam ab eruditiſſimo Leopardo in libro Emendationum 10. cap. 24. cogitatum et publicatum fuit: immo inſuper medio tempore honorifice iteratum ab magno Voſſio in libro 11. de Idololatriæ Origine cap. 29., ut plane non fuerit ea res abſtruſa. Immo et Sylburgiana hanc ingerant huic loco. Nam Stephanus quo ſenſu poſuerit eam appellationem in margine, et præpoſuerit γρ. nec intelligo nec explicuero aliis. Hoc ſciat lector, in MS. Mediceo, hoc eſt, optimo, præter iſtud Λαοδίκης, nullam exſtare varietatem in nominibus, et ego quidem Herodotum conſeo eſſe parem Callimacho, Pauſaniæ, Servio et quicunque alii ſe ad illam phalangem adiunxerint, undecunque illam Ἑκαέργην petiverint. Suſpicio nulla poteſt eſſe mutatæ in Herodoto huius aliquando appellationis, multo minus excidiſſe literas Εκα, quum habeatur τὴν Ἄργιν et τὴν δὲ Ἄργιν et καὶ Ἄργιν et καὶ Ἄργιος nulla ſimilitudine inumbrante.

233, 43. Τὴν Ἀσίην τῇ Εὐρώπῃ ποιεῦσι ἴσην.] MS. ποιεύντων. Id ſatis apparet dictum, ut 1, 89., οἳ λεγόντων πρὸς τοὺς ἐκφέροντας *qui dicant*, prout ſimilia collegit Æm. Portus in v. ὄντων ubi ex Herodoto novit ἐχόντων, κτεινόντων, πασχόντων. 7, 235. Φοβεόντων τοὺς Λακεδαιμονίους. Item Suidas in Φρονούντων. Itaque verti et intelligi debet Herodotus: *Qui et Oceanum pingunt circumfluere, et terram eſſe orbiculatam velut ab torno, Aſiam quoque Europæ faciant æqualem.* Nam ut hoc nunc ſimul fatear, verbum γράφειν omni- 925
no de pingendo intelligi debere opinor, non ſcribendo, ut intellexit Valla: nec enim tunc exſtabant etiamnum tot volumina ſcripto explicantia curſus marium ac terrarum, ſed in tabulis pingere per colores geſtiebant, ut patet ex Agathemero, prout etiam *picta Manethonis aſtra* explicui in Paulino, quoniam quidquid ab Manethone verſibus erat ſcriptum, ſolebat in eadem pagina coloribus diverſis appingi, ut ſpectaretur coniunctio vel ſeparatio Planetarum, et inde opera eorum; prout etiam exſtare dicitur Oppianus in Biblioth. Regia cum animalium, de quibus in ſcripto agitur, imaginibus. Neque id eripiet mihi homo inſulſus, quem nominare dedignor, et cuius humanitati bellum indixi, ſi ſciat docere verbum pingere etiam intelligi de ſcribendo. Quis ſupponi debet illud neſcire, niſi aliquis ipſi ſimilis, plane fraterculus lente gradientis aſelli, quum ante ſæcula fuerit hæc materies Hermanni Hugonis, cui unum exemplum tunc ſufficit non neceſſaria eſſe plura iudicanti. Qui plura poſthac adſtruxerunt, eodem ineptiæ morbo laborarunt, quo hic pravus Manethonis ſpectator. Exarabatur enim Manetho ad rationem eorum, qui loca cœli omnia diſpoſitis ſignis ornata locarunt, teſte Lucretio, quod ut huic exemplari, quod Florentiæ eſt, non contigerit, et tantum calamo ducta ſint quædam et verbis expreſſa, imputari debet vitio temporis, quo confectum eſt exemplar. Quod quum ex certo ſcripti antiqui indicio notum habeam, gratulor illud a me ſuppreſſum eſſe, ut ſic iſta harpyia id involare non potuerit, nihil adferens de Manethone, niſi quod a me habet, ſed non iam ita ridicule ingenuus, ut in Livio et Gellio, quod ſatis fatuum.

233, 44. Καὶ οἵη τις ἐστί.] Valla *et quanta ſint.* Rectius ad Græca Stephanus *et quales ſint.* At non agit nunc de natura et qualitate regionum. Et certe quum Stephanus id in ora ſuſtinuit apponere, debuit pariter monſtrare, cuius regionis qualitatem Herodotus per ſequentia demonſtret; certe ab illis quæ ſcribit, longe alio modo illud οἷος et οἵη ab auctore adhibetur, ut in fine capitis quadrageſimi. Cæterum ut ſcias Vallam *non egiſſe leviter, et ut omnia conveniant, corriges* ex optimo MS. καὶ ἴση τε ἐστί. Sic enim in eo legitur.

234, 3. Τὸ πρὸς ἑσπέρην.] MS. ἑσπέρης. Sic et mox τὰ δὲ πρὸς νότου, non νότον. Immo et verſu 24. huius paginæ rurſum τὰ πρὸς ἑσπέρης.

234, 9. Μαριανδηνῶν.] Sic edunt omnes, et tamen in Latina volunt *Mariandyni.* et cur non ibi quoque exprimendus Herodotus? Sed vetuſtiſſimus et optimus codicum MSStorum huius hiſtoriæ tantum habet Μαριανδύων, quod edidi, ut inde ſplenderet magis perſpicacia Doctiſſ. Holſtenii unice reponentis Μυριανδρηνῶν, ab Myriandro urbe ibi ſatis nota et celebrata. Hæc certe eſt palmaria reſtitutio, niſi codex unicus clare monſtraret Μυριανδρίων.

234, 10. Πρὸς Φοινίκην.] MS. Φοινίκης, ut 3, 111. Πρὸς ἀποκρήμνοισι οὔρεσι.

234, 22. Παρά τε Συρίην τὴν παρὰ τὴν Παλαιστίνην.] Quæ erit illa Syria, quam his verbis prorſus incondite creditur deſcribere noſter auctor? Omnino apparet Vallam fuiſſe ſatis aſperum in examinando, et hinc prætermittendo, quod iudicabat non eſſe huius ingenii. Quippe plus in his eſt, quam dedit Herodotus errore opinor editionum, quarum ſordes abluere poſtea nequiverunt. Optimus MS. egregie tantum παρά τε Συρίην τὴν Παλαιστίνην, ut ſolus legit Valla, et intellexiſſe dicendus eſt.

234, 25. Τῆς Ἀσίης ἔχοντά ἐστι.] Vox ultima abeſt ab MS. Prorſus eadem epilogi ratione, qua ſtatim ante αὕτη μὲν νυν ἡ ἑτέρη τῶν ἀκτέων.

234, 35. Ἡ ἀκτὴ αὕτη στεινή ἐστι.] Certe non circa omnem Ægyptum anguſta eſt; ſed quia ſequitur mentio στεινοῦ τούτου, debebat eius appellatio antecedere, quaſi non ſatis declarati in numero orgyiarum. Sed vide. Pro his in MS. legitur ἡ ἀκτὴ αὕτη ἐστὶ ἡ ἐστι· quod agnoſcis qua occaſione corruptum ſit, et genus ſcribendi vere aliquid Herodoteum, et extra ineptias fallacium iſtorum ſapientium. Nam pari locutionis modo utitur auctor cap. 50. Ἴσος τοῦ μὲν χειμῶνός ἐστι ὅσοσπέρ ἐστι.

234, 49. Διώρυχα τὴν ἐκ τοῦ Νείλου διέχουσαν ἐς τὸν Ἀραβ. κόλπον.] Hic locus eſt quem innuebam ſub numeris 72, 38. Nam quum ſic edant, optimus MS. redigit hoc compoſitum ad ſimplex, et ἔχουσαν modo probat, non διέχουσαν.

235, 5. Ἐρυθρῆς καλεομένης θαλάσσης.] Vox media non conſpicitur in MS. et toties facta eſt mentio maris

ris Rubri, etiam ſine iſto participio, ut eo iam opus non ſit, nec minus tædii ſit in legendo, quam in ſcribendo.

235, 12. Περιπλώοντες ἐς τὴν Λιβύην.] Particula ἐς omnino ſupervacua eſt, vel potius vitioſa; nec legitur in MS. Utique mox ſequitur οὐ περιέπλωσε Λιβύην.

235, 26. Ἐς ὃ ἂν ἀφίκωνται.] Sic legitur in Mediceo, tanquam voluerit Herodotus non pro parte ſe ſegregare ab Ioniſmo, ſed prorſus eum deſerere; et ſicut inceperat ἐς ὃ, ita ſtrenue progredi edendo ἀφίκωνται, non ἀπίκωνται.

235, 41. Καταλιπόντες τὰς πόλιας.] MS. λείποντες.

235, 45. Οὐ δυνατὸν ἔτι εἶναι προβαίνειν.] Verbum ſubſtantivum ab MS. abeſt. Et deinde οὔ οἱ συγγινώσκω, non autem οἱ οὐ συγγ.

236, 10. Καὶ δὴ καὶ Σκύλακα.] MS. καὶ δὴ Σκύλακα.

926 236, 32. Λιβύη μὲν ἐπὶ Λιβύης λέγεται ἔχειν τοὔνομα.] Quum congererem ea, quæ habentur ſub numeris 6, 34., non ſuſtinui adſeverare libere, quod in Herodoto cernere nullus poterat. Nam in hoc etiam loco legebatur ἀπὸ Λιβύης, ut de eo dubitari non liceret: at abhinc exſtabit, prout prima manus voluerat, et quod cuſtoditur in codice Mediceo, quod in citatione adhibui, ſicut etiam mox ἐπὶ τῆς Προμηθέως γυναικὸς, et ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τῆς Προμηθέως Ἀσίης, item ἐπὶ Ἀσίεω, non ut ἀπὸ prorſus expellat, ſed mixtum poni oſtendat. Id quod ita repetitum occurrere deprehendes in cap. 107. ἐπ' ὧν καὶ τὰς ἐπωνυμίας ἔχουσι. Ita cap. 149. vicina cernes, τῇ δὲ νήσῳ ἐπὶ τοῦ οἰκιστέω Θήρα ἡ ἐπωνυμίη ἐγένετο. Ἐπὶ τοῦ ἔπεος τούτου τὸ οὔνομα ἐγένετο. Ἐπ' οὗ Αἰγεΐδαι καλεῦνται, perinde ut vulgo exſtat in capite 184. Ἐπὶ τοῦ οὔρεος τούτου ἄνθρωποι οὗτοι ἐγένοντο ἐπώνυμοι· et 7, 61. et 74. Adde et 7, 58.

236, 48. Ἐκ Κρήτης δὲ ἐς Λιβύην.] Quæ hæc arcana hiſtoria ſit, quæ Europam ex Creta deinde extuliſſe referebat in Africam, non facile dixerim, et animadverto hunc locum ab viris doctis derelictum, quum ad vicina guſtanda ſane acceſſerint. Magis mirum eſt magiſque arcanum, quemadmodum homines futiles Herodotum potuerint inſcribere tam fictæ hiſtoriæ, quum ſcirent eum ſcripſiſſe ἐς Λυκίην, prout teſtatur omni fide digniſſimus codex Mediceus. *In hoc igitur ſe quiſque exerceat, ut ex Herodoto omnia falſariorum ſigna deleantur.*

237, 5. Σοφίης πέρι &c.] Animadverterunt hæc viri docti, adeo ut Herodotum ex diametro pugnare cum Apuleio ſtatuat Io. Pricæus, qui in Apologia *Socordiſſimos Scythas* dixit, ut inde cenſeat Herodotum intellexiſſe unam eorum gentem ita proprie vocatam, quam Scymnus Nomadicam appellaſſe videatur. Ita ille pag. 75 et 76. Sequitur Alex. Morus ad quædam loca N. F. pag. 231., ubi et Herodoti hunc locum et tandem Apuleii producens, ſed Pricæum ignorans, monet ἐντὸς τοῦ Πόντου verti non debuiſſe *circa Pontum*, quod certe non fecit Valla, σοφίαν et λογιότητα reſpiciens ita, ut parum ſerio locutus eſſe videatur auctor. Qualiacunque hæc. Illud mirum, quod voces ἀποφυγέειν τε μηδένα ἐπελθόντα ἐπὶ σφέας intelligat *nemo eorum qui in ipſos incidunt, poſſit effugere*, quum alludatur ad eventum Cyri, et quem mox relaturus eſt, Darii, dicatque neminem, qui bello eos aggrediatur, et ideo in fines eorum auſit tranſire, effugere.

237, 15. Ζώοντές τε μὴ ἀπ' ἀρότρου.] Poëticum nimis, et recte cum Stephani codicibus Mediceus MS. ζῶντες μὴ ἀπ' ἀρότου. Nec dubito id ipſum quoque exſtare in cod. Arch. et E. quamvis ex eis in editione Th. Gale ſit exhibitum ἔργου. Ac dein προσμίσγειν, non προσμίγειν.

237, 21. Πιδώδης τε καὶ εὔυδρός ἐστι.] *Uliginoſa ſua ſponte* vertit Valla. Sed et aliæ ſimiliter uliginoſæ reperiuntur, quæ tamen tale quid non permittunt. Corrigendum eſt neceſſario ex MS. ποιώδης *herboſa*, ut huius libri cap. 53. Σπόρος τε παρ' αὐτὸν ἄριστος γίνεται ποίη τε. Et 58. Ἐστὶ ἐπιχυλωτάτη πασέων ποιέων. Et 120. Τὴν ποίην τε ἐκ τῆς γῆς ἐκτρίβειν.

237, 43. Διὰ μέσου τουτέων ῥέοντες.] Quaſi ob inopiam et tenuitatem aquæ non mererentur id verbum, teſtatur MS. codex Herodotum edidiſſe διὰ μέσου τούτων ἰόντες, a quo etiam bis appellatur Ὀρδησσὸς, non Ὀρδισσὸς.

237, 49. Καὶ Τίβησις.] Ita citat quoque Voſſius ad Melam pag. 37., ut opinor, perperam, quum manifeſte in MS. perhiberetur Τίβισις, ut ſtatim Ἄθρυς, et Ἀρτάνης, non Ἄθρης et Ἀτάρνης.

238, 3. Μέσον σχίζων τὴν Αἶμον.] MS. μέσος, ut malunt iſtud adiectivum transferre in id quod facit, quam quod patitur.

238, 8. Ἴστρος διαδέκεται.] Vix capio, quo pacto notionem huius verbi ad fluvios confluentes detulerint. Certe in hoc loco optimus MS. Ἴστρος δέκεται, qui quum ita approbet lectionem Cod. Arch. ab Th. Gale editam, qui et ipſe iudicabat id præſtare, merito ſic reſtitui.

238, 9. Καὶ ἄλλος Ἄλπις.] Hic quoque MS. ſubiungit ποταμός.

238, 10. Καὶ οὗτοι ἐσδιδοῦσι.] MS. ἐκδιδοῦσι.

238, 12. Ἔσχατοι πρὸς ἡλίου δυσμέων μ. K. οἰκέουσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ.] Citat hunc locum Ez. Spanhemius ad Callimach. pag. 436., ſed ita, ut particulam τῶν neglexerit, unde interpretatur *qui in Europa ad Solis occaſum extremi ſunt poſt Cynetas*, quum Herodotus diſerte ſcripſerit, ut intelligeretur populorum in Europa extremos eſſe. In quo ſibi conſtat hic ſcriptor, qui exhibuerat iam 2, 33. Κυνησίοισι, οἳ ἔσχατοι πρὸς δυσμέων οἰκέουσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ κατοικημένων. Quem locum neſcio cur non citare maluerit, utpote in Herodoti lectione prius occurrentem. Sed hinc patent ſtudia eius viri, cui forte fortuna locus libri quarti obvenit, ut inde omitteret, quod liberet. Sed eſt aliquid inexſpectatum in exemplari Mediceo, dum retinet πρὸς ἡλίου δυσμ.

238, 18. Ὁ Νεῖλος πλήθεϊ ἐπικρατέει.] Forſan ita ſæpius loquitur hic auctor. Verum hoc loco legit optimus MS. ἀποκρατέει. Et hoc ipſum utique compoſitum ſic uſurpatur cap. 75. Ὥς τε Ἑλληνικὴ οὐδεμίη ἄν μιν πυρίη ἀποκρατήσειε.

238, 20. Ἐς πλῆθος εἰ συμβάλλεταί οἱ.] Iocoſum plane; et quis eos docuit ita Græce loqui? Quid dicas aliud, quam Herodotum pro nugatore habitum? Sed ſcias poſterius οἱ non eſſe in MS. Mediceo. Non enim 927
intelligo, quod notat Th. Gale [utrobique omittit codex Arch.] Id quippe fieri non debet.

238, 36. Ποταμῶν τοῖσι Σκύθησι.] In optimo MS. non eſt vox media. Et de Hypani deinde ὁρμᾶται ἐκ Σκυθικῆς omiſſa vocula μὲν. Nempe quoniam ſemel uſurpaverat paulo ante in Tyre, nunc quoque id feciſſe debuit.

239, 5. Ἐξαμπαῖος.] Quod nomen iterat cap. 81., et tum hic, tum illic ita id confirmat certe fides codicis Medicei, ut flocci fieri debeat imperium Voſſii, *quum in notis ad Melam utrobique ſtatuit reſcribendum* Ἐξάμπεος.

239, 9. Ποταμὸς ὃς ἐστί τε.] In MS. illud ὃς deſideratur, ut pro fluvii magnitudine utatur velut abrupto ſermone, qui talem materiam decet.

239, 15. Νομάς τε καλλίστας καὶ εὐνομιδεστάτας.] Quid hoc ultimum vocabuli ſit, non comprehendo. Et inhæſit auctori huic ab primis editionibus, ut certus quaſi Portus ſcribat [Herodotea locutio. Paſcua pecoribus accommodatiſſima] Nec melius expectes ab Stephano, quippe cuius et ipſius verba ſunt [Εὐνομιδεστάτας νομαὶ κτήνεσι ex Herodoto affertur pro paſcua accommodatiſſima pecoribus.] prout ſcripſit in Theſ. Scilicet quia huic voci inſunt literæ νομι, ea aurigare debent ad Græcum aliquid paſcua denotans. At quæſo quæ iudicii ſanitas tolerare vel vocem vel ſenſum talem poteſt, ubi continenter anteceſſit νομὰς καλλίστας, hoc eſt, prorſus idem. Non eſt hic loquendi modus, nec ulla politura ingenii. Melius de nobis meritus eſt Herodotus, quam qui in tantis ſordibus conſeneſcat: certe non ulterius, quoniam iuvat nos codex Mediceus, teſtans Herodotum ſcripſiſſe εὐκομιδεστάτας, hoc eſt, velut cum cura cultas. Quam potuiſſet hinc illuſtrare Herodotum Stephanus, qui in Theſauro nequivit omittere Heſychium ſcribentem Εὐκομιδής, εὐηγμένος, εὐκόμιστος, ἐν ἐπιμελείᾳ? Rite vides id annotatum ab Heſychio: rite vides illuſtrari inde Herodotum, optimamque ſententiam dari huic loco.

239, 17. Ἀρίστους διακριδὸν καὶ πλείστους.] Copulativa in MS. non exſtat.

239, 37. Ἱρὸν Δήμητρος ἐνιδρῦσθαι.] Si modo id verum eſt. Nam quomodo illic poteſt eſſe templum Δήμητρος, ubi ne coli quidem eandem pro Dea legimus, nec vel auditam. Ipſe Herodotus mox dicet, nonniſi Veſtam, Iovem, Tellurem, Apollinem, cœleſtem Venerem, Martem, Herculem et Neptunum in cœleſtium numero haberi apud Scythas. Quis locus igitur iſti Δήμητρι? Sane etiam in MS. perſpicue legitur ἱρὸν Μητρὸς ἐνιδρῦσθαι. Quid? Immo verum reor ἱρὸν Μητρὸς, id eſt, per excellentiam Matris Scythicæ aut Veſtæ, quam vidimus nominari infra capite 127. Sed hanc utique Veſtam intelligi neceſſe non eſt, quum et in ſingulis regionibus iam didicerimus ex inſcriptionibus certis Matribus, ut appellant, divinos honores datos, unde patet palmariam hanc eſſe reparationem. Utique cave cogitare de Cybele, quam ne-

neglexerunt Scythæ, ut patet ex cap. 126. et ſeq. Poſſet alioquin et Tellus intelligi; ſed et ab ea eſt hæc Mater diſtincta.

239, 42. Ἀπὸ βορέω τε καὶ ἐκ λίμνης.] Particula καὶ non eſt in MS.

240, 17. Ἐπιχολωτάτη πασέων ποιέων.] Ut quidem exponitur in editionibus, quas vidi; quum Henr. Stephanus in Indice Theſauri ſub voce Ἐπίχολος addat [At in v. l. Aridus. Et ἐπιχολωτάτη ποίη gramen ariſſimum] ut appareat diuturnam et tetram nimis cœcitatem hic dominatam fuiſſe, præſertim ſi adhibeatur quoque Lexicon Porti abſinthia ſua miro colore commendantis. Si ab vulgata lectione tranſiviſſent ad ἐπιχλωροτάτη, potuiſſet aliqua venia editoribus dari. quorum ſocordia certe reſtituti huius loci palmam præbuit Tan. Fabro, ut ego quidem opinor, in Epiſtolarum Criticarum tertia decima, recte cogitanti, dum effert ad ſuum Petavium illic εὐχυλωτάτη, ut ad χυλὸν reſpiciatur, quod unice verum eſt. Sed quod præpoſitionem, hoc eſt, primam ſyllabam vocis mutet, id ſine cauſa facit, quum licet εὔχυλος notum ſit lexicographis, certe ἐπίχυλος perinde probari debeat, ut ſic exprimens, quod confert ad chilum et ſuccos.

240, 26. Οἱ δὲ καλεόμενοι βασιλήιοι.] Vox tertia non legitur in MS. quam nec credibile eſt nunc adhibitam ab auctore, qui iam ante dixit τήν τε τῶν Νομάδων χώρην καὶ τὴν τῶν βασιληίων Σκυθέων. Statim συνονομάζεται habet MS. non ὀνομάζονται. Recte: non enim hoc verbum reſpicit niſi unam Veſtam: quod ſequitur, habet ſuum καλεόμενος.

240, 31. Ἀρτίμπασα.] Non aliter ſane Heſychius, Ἀρτίμπασαν οὐρανίαν Ἀφροδίτην ὑπὸ Σκυθῶν. Ubi neſcio a quo cæco auctore ſubnotari videas Ἀρτίμβασαν legere Herodotum, quod fruſtra ponitur, nec ex vero, quum nullam editionem ab vulgato cernam diſcedere. Attamen MS. habet Ἀργίμπασα· quod unice credo ab Scythis fuiſſe pronunciatum, et ab Herodoto nunc referri haud dubie ab Scythis bene auditum. atque etiam Θαμιμασάδας, non Θαμιμασάδης, etſi eadem forma cap. 80. ſic editur Ὀκταμασάδης.

240, 35. Ἑβδομήκοντα δὲ ὧδε.] MS. ἑβδομήκοντα ὧδε· ut cap. 72. ὧδε ἀναβιβάζοντες. Et deinde ἐμπεποδισμένος τοὺς ἐμπροσθίους πόδας ſine vocibus τοὺς δύο. Illa in participio mutatio, qua liber ſcriptus refert ἐμπεποδισμένος

928 pro neutro ἐμπεποδισμένον. licet antecedat ἱρήιον quoque neutrum, eſt notabilis, et videtur relata ad intellectum βοῦς aut ſimile.

240, 47. Ἔπειτα δ' ἐσβάλλουσι.] MS. ἔπειτα ἐσβάλλουσι.

240, 48. Λεσβίοισι κρητῆρσι.] Itane Herodotus nobis tradit iſtam delicatam inſulam hoc habuiſſe, ut ſuo placitiſſimo vino proprium genus crateris invenerit, diſconveniens Græcis reliquis? Id ſingulare ei debemus? Immo etiam in tanta peregrinatione inter crateres ubique uſurpatos nonniſi Scythicum et Lesbium conveniſſe notavit? Curioſe admodum. Vix crediderim, et aliud latet, unde admiranda bonitas libri Medicei agnoſcitur, in quo eſt Λεβίοισι. Ita patet hunc locum eſſe, unde Grammatici habent Λέβια.

241, 27. Ἄνδρα ἕνα θύουσι.] Vox ἕνα non eſt in MS.

241, 37. Τῇ ἂν πέσῃ κέεται.] MS. κέαται. Sic quoque mox διακέαται.

241, 48. Λαβόμενος τῆς κεφαλῆς ἐξίει.] Sic et MS. Sed in margine ἐκσείει, quod eſt interpretis *excutit*.

242, 3. Τὴν ἂν αὐτὸς ἐλαύνῃ.] MS. τὴν αὐτὸς ἐλ. Et mox ἔχῃ, non ἔχει.

242, 9. Καὶ διατείναντες αὐτοῖσι ὄνυξι.] Quid intellexerit Herodotus per duo iſta priora, nequeo dicere. Et licet; quia nec Valla, nec eius corrector Stephanus in interpretando auſi fuerunt attingere. Etſi cur Herodotum nomino? immo illi, qui invitæ Melpomenæ ea intruſerunt. Certe quum Valla id prætericrit in interpretando, ſuſpicari licet in iſto codice, quo utebatur, id participium non extitiſſe. De quo ut minime ambigas, nunc teſtor in MS. Mediceo non exſtare, ut laudandi ſint interpretes et dedecus ſit edentium, quum recte ſequantur infra ſuo loco.

242, 16. Κεφαλὰς οὕτω πάντων.] MS. κεφαλὰς εὖ τι πάντων.

242, 21. Ἦν δὲ πλούσιος.] MS. ἢν δὲ ᾖ πλούσιος, prorſus repetens, ut præmiſerat, ex more ſuo.

242, 24. Ἢν τις ἐπικρατήσῃ.] MS. ἢν ἐπικρατήσῃ. Hæc tria ſi conſideres, deprehendes ſic longe ex MS. venuſtiora.

242, 28. Ταύτην τὴν ἀνδραγαθίαν λέγεται.] Intolerabilis pravitas. Lege ex MS. λέγοντες, quomodo videtur legiſſe interpres. Nec obeſt numerorum variatio. Hoc certe participium comprehendit de variis caſibus dicentes.

242, 36. Ὅσοι δὲ ἂν αὐτῶν.] MS. ὅσοι δὲ αὐτῶν.

242, 45. Αὕτη μέν τοι ἡ μαντικὴ πατρωΐη σφι ἐστί.] MS. αὕτη μὲν σφι ἡ μαντικὴ πατρωΐη ἐστί.

242, 49. Φιλύρης τρίχα σχίσῃ.] MS. τρία, quod confirmat ipſe Herodotus, 7. 121. τρεῖς μοίρας ὁ Ξέρξης δασάμενος πάντα τὸν πεζὸν στρατόν.

243, 19. Ἢν δὲ οἱ ἐπελθόντες.] MS. καὶ ἢν δὲ οἱ ἐπελθ.

243, 23. Ἀπολλῦσι δὲ αὐτούς.] MS. ἀπολλῦσι ἄρα αὐτούς.

243, 24. Ἀμαξέων καμάρης.] Mirifice dictum. Sed in MS. vox καμάρης non apparet.

243, 34. Τοὺς δ' ἂν ἀποκτείνει.] MS. ἀποκτείνῃ.

243, 39. Τύψαντες ὀπέατι ἢ ἐπιταμόντες.] Tanquam quæ duo ſunt valde vicina, et certe primariæ actiones ad eliciendum ſanguinem; prout etiam Valla interpretatur *percutientes cultello aut incidentes gladio*. Verum unde potuit Valla noviſſe vocabulum Græcum ὀπέατι eſſe par Latino *cultello*? Utique ſtatim poſt hinc oſtendit Stephanus ſe offenſum, et iam ante illum alii, quos teſtatur vocem Græcam ſuſpectam habuiſſe, nec quid ipſe cenſeat, unum verbum hiſcere audet, Voſſio etiam teſtante viros eruditos neſcire quid illud ſit, ideoque σπάθῃ reponere. Similiter Portus novit, quibus vocabulum hoc de mendo ſuſpectum videatur; apud nullos enim alios ullum huius vocis veſtigium reperiri: adeo nihil auxilii ab ipſo adfertur. Ita res hæſit, donec Voſſius in notis ad Melam ſuſtinuit profiteri ὀπέατι ſcribendum, et ὀπέας eſſe idem, quod in Polluce ὀπήτιον, quod quamdiu ante Voſſium ediderat in Theſauro Stephanus, ſed immemor Herodoti? Ita hucusque venimus. Ego tamen non mutavi vocem ὀπέατι, tum propter fidem codicum antiquorum; tum quidquid hoc ſit, nihil aliud præſtitit Voſſius, quam quod in Gloſſariis Bonav. Vulcanius ad col. 205., ubi quum legeretur *ſubula* ὑπήτιον, περόνη, illic corrigit ὀπήτιον. quod occurrebat pagina antecedente et hinc facile alludebat memoriæ, ut et col. 270. quum tamen Salmaſius in Plinianis p. 916. non dubitet ex Veteris Grammatici capite de ferreis inſtrumentis citare Ὑπήτιον *ſubla*, qui p. 223. attulerat ſubula ὀπήτιον. Etiam quoties et illic et in aliis ſcriptis reperiuntur mixta ο et υ pariter in Græcis ac Latinis? Quod taceri non debet, lector hinc animadvertet ab hac manu veniſſe, quod in ſecundam editionem Etymologici Voſſii additum et inſertum eſt ad vocem Subula [Suba, Subula, ab ὀπὴ, ὀπέας et ὀπήτιον.]

244, 6. Τρίχας περικείρονται, βραχίονας περιτάμνονται.] Horum omnium nihil confirmatur ab MS. exemplari, unde univerſa abſunt. Sane quod ad alterutrum attinet, fieri non potuit, ut brachia utraque amputarentur, iſta βραχίονας περιτάμνονται integre intelligendo et nihilominus ſiniſtram manum ſagittis traiicerent, nempe cadaveri annexam; ita ut poſterius aut certe falſum ſit, aut ſequentia intelligi debeant de manu ſiniſtra ab cadavere dirempta et prope cadaver alicubi poni ſolita. Potuerunt interim aliquid conceſſiſſe in loquutione quam citavi. Sed ſatis in his mihi videtur auctoritas tanti documenti ex Etruria.

244, 38. Ἀναβιβάζουσι αὐτούς.] MS. ἀναβιβάζονται.

244, 40. Ὑπέχουσι τοὺς ὤμους τῶν ἵππων.] MS. ὑπερέχουσι. 929

244, 47. Ἀναβιβάζουσι ἐπ' ἵππων.] MS. ἐπὶ τὸν ἵππον.

245, 7. Ἐν ἁμάξῃσι κειμένους.] MS. ἐν ἁμάξῃ κειμ.

245, 38. Καὶ ἔπειτα ὑποβάλλουσι τὸ σπέρμα ἐπὶ τοὺς &c.] Nimium iners fuit Valla in interpretanda hac parte et proxime antecedente, quam utramque et bene diſtinctam ille compreſſit in unum et nimis arctum *ſub pileis occulunt ſupra lapides igne perſpicuos*, nec indicat ubi ſint illi, qui id faciunt. Sed neque bene commorantur ὑποβάλλειν et ἐπὶ λίθους. Quin etiam ſupra lapides non ſolent res occuli. Videtur ab corruptis Græcis irritatus fuiſſe, ut in tenebris voluerit micare et licentia ſua ſtrenue abuti in ordine dictorum Herodoti mutando. Nam præclare ſubveniens optimus MS. habet ἐπιβάλλουσι, unde univerſa narrandi facies mutatur in clariſſimum ſenſum, quem conatus ſui exprimere, quippe veriſſima reſtitutione.

245, 39. Παχὺ ἐὸν καταπλάσσονται.] Quod Stephanus in ora poſuit καταπλάσσονται, probat quoque Mediceus codex, et accedit conſenſus cod. Arch. apud Th. Gale, ut id pro vero haberi debeat. Sed inſuper, quod illi tacent, in optimo illo MS. interponitur vocula παχὺ ἐὸν καὶ καταπλάσσονται, non ut habeat vim copulativæ, quæ nulla requiritur, ſed contrahendæ dictionis: neque enim opinabatur quiſquam ſe

auditurum biduo illis oblitam faciem et corpus geri; videbatur ſufficere, ſi dicerentur ad momentum fricare et linere cutim. Sed non ita eſt: dicit ergo illud denſum ſane etiam inducunt per cutim corporis ac faciei.

245, 42. Τὴν καταπλαςὴν.] Hinc Stephanus in Theſauro [Sed et καταπλαςὴ ex Herodoto affertur pro medicamento.] Solertior fuit Portus, qui de hac voce nihil protulit. Nos autem conſiſi et fide et, quam merito inde ſibi ſpondet, auctoritate vetuſtiſſimi exemplaris legendum iudicavimus καταπλαςὺν, et hac quoque nunc demum renata voce Græcam linguam ampliamus. Neque enim aliter conſiderari poteſt hæc vox, quam λαμςὺς, qua utitur 5, 6. κτιςὺς alibi, utraque etiam ſatis rara, ut notior eſt ἰσχυςὺς et ſimilia.

245, 45. Ἑλληνικοῖσι δὲ ἤκιςα.] MS. Ἑλληνικοῖσι δὲ καὶ ἥκιςα, in quo eſt ſua vis. Deinde πλέων δὲ δι' Ἑλλησπόντου, quod eſt neceſſarium, et fortaſſe aliquid omiſſum eſt in relatione Th. Gale, ſcribentis in Cod. Arch. eſſe πλέων δ' Ἑλλησπόντῳ.

246, 12. Ἐκδησάμενος ἀγάλματα.] Quam infeliciter iactatus fuit hic locus, antequam illuceſceret hæc ſerenitas literarum, quam heroica certe pectora elegantium virorum pepererunt? Sufficit audire notam Stephani [Legit Valla ἐκδησάμενος, pro ἐκδησάμενος, pro quo perperam legitur in vulg. edit. ἐπιδημησάμενος.] Vidit ergo Stephanus quoque in MSStis id quo nunc utimur; ſed quia id non intelligebatur, ecce duas mutationes omnino non nauci. Verum id Stephanus perinde ut priores cognoverat, ut tantundem cerneret. Portus latitat. Sed vehementer me fefellit Th. Gale, qui in ſplendida luce iam verſans noluit plane verum perſpectare, adeo ut notet [Verte, *appenſis collo ſimulacris.* intelligit Cymbalum et tibiam &c. Vide Cl. Alexandrinum de Anacharſi. Sunt apud Herodotum Ἀγάλματα ſenſu latiori, ea omnia, quibus quis oblectatur, deorum ἀθύρματα] Sic dum voluit acumen Is. Voſſii tacite imitando ad ſe transferre, quod 2, 26. uſurpatum inepte iactabat ad Melam 2, 1, 61., præcipitat ſe ex curſu, quem feliciter inceperat tenere. Et tamen diu ante iam produxerat illos primarios Galli Matris Magnæ ornatus, quos Græci vocabant προςηθίδια καὶ τύπους, excellens illud ſtudiorum decus Henricus Valeſius, quod obſcure interpretatus fuit Livius *cum inſignibus.* Nam et hunc adpoſuit Valeſius, quem etſi nominet fraudulentus ille Suidæ in Cantabrigia editor, tamen et omnia, quæ habet magnus ille vir, recoquere quaſi ſua eſſent, veritus non fuit. Sed plena lux exorta eſt per clariſſimæ et doctrinæ et peregrinationis virum Iac. Sponium, poſtquam in Miſcellaneis Eruditæ Antiquitatis pag. 151. exhibuit publico aſpectui iſtam Laberiam Feliciam Sacerdotem Maximam Matris Deum M. I. cum dependentibus ab humero utroque tum vittis, tum capite, plane ut videas προςηθίδιον, et ſerta tenentem manu ſiniſtra, ut dextra adoleat. Id quod adeo minus mirari nos oportet, quia diu antea iam notatus fuit ab viris doctis caſus Apuleii ob geſtatum Mercuriolum, unde ipſe ſcribit in Apologia: *Hiccine eſt ſceleſtus? Hæccine eſt larva? Hoccine eſt quod appellitabitis Dæmonium? Magicumne iſtud, an ſolemne et commune ſimulacrum eſt?* Sicut et Matris Magnæ ſacra eximie culta in iſta urbe Cyzico inprimis docent nummi iſtius urbis, iſtam Deam multi præferentes, quem ex Strabone confirmant.

246, 25. Ὑπὸ τοῦ ἀδελφιδεοῦ ἀποθανεῖν.] Interpretes quoque *a patruele fuiſſe interemptum.* quod an ab Valla ipſo etiam venerit, ignoro, qui primam verſionis eius editionem non habui. Sed valde hic commoveor; quia deprehendo apud Aldum et Hervagium non legi ἀδελφιδεοῦ, ſed ἀδελφεοῦ, ut ex Stephano ſolo ſit prognatum iſtud prius, nec ſcio utrum ex MStis nec ne; quum interim omnino ſit legendum ἀδελφεοῦ. Id conſtat ex ipſa Herodoti genealogia, qui dicit Anacharſin fuiſſe πάτρων Ἰδανθύρσου. Quod ſi fuit pa-
930 truus Indathyrſi, pater vero Indathyrſi fuerit Saulius; certe Saulius debet fuiſſe frater Anacharſidis, a quo Saulio etiam interfectus Anacharſis. Cæterum liber MS. Mediceus non vocat illum Ἰδάνθυρσον, ſed Ἰλάνθυρσον, quod tanto magis genuinum exiſtimandum puto, quanto propius accedit ad eiuſdem nominis formationem, quam alii inde conſtituerunt *Iancyrus*, omiſſa litera δ. Adde Th. Gale. Præterea idem MS. Timnem non facit tutorem τοῦ Σπαργαπείθεος, ſed τοῦ Ἀριαπείθεος. quod nomen etiam infra cuſtodit circa hiſtoriam Sculæ, qui dicitur illic ὁ Ἀριαπείθεος, et ſic per omnes caſus, quum Spargapithes tantum cognitus ſit ut Lyci pater, avus Gnuri; ac poſtea rex Agathyrſorum, interfector Ariapeitheos.

246, 28. Ὑπὸ τοῦ Σκυθ. βασιλέος.] MS. ὑπὸ τῶν Σκυθέων βασ. Recte, ſi cognoſcebatur bene ipſe ille Rex, a quo erat miſſus. Alioqui ex hac varietate videretur ſequi ὑπό του τῶν Σκυθέων βασιλ. *ab aliquo Scytharum rege.*

246, 32. Ἀσχάλλειν εἶναι πρὸς πᾶσαν.] Gregorius Nyſſenus Homil. 3. in Canticum Canticorum amat dicere οὐκέτι περὶ τὴν πλύσιν τῶν ἱματίων ἀσχαλᾷς ὤν, et πᾶσα ἡ περὶ τὴν γῆν ἀσχολία. Quum interim neutro forſan uſus fuerit Herodotus, quippe teſtatur eum ſcripſiſſe optimus MS. εἰς πᾶσαν.

246, 35. Ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.] MS. ὑπ' αὐτῶν Ἑλλ.

246, 37. Οὕτω δή τι ἔπρηξε.] Id interpretabatur Valla *et ipſe quidem ita egit*, ubi plane omittitur τί pro quo Stephanus malebat *et huic quidem talia contigerunt*, ubi perinde negligitur. Et miror rationem horum hominum, ut magis ſolliciti ſint de verſione, quam de eo quod interpretantur, quodque prorſus demonſtrant ſe non intelligere. Omnino enim nullam habent Græciſmi rationem, qui vulgatum iſtud valent tolerare, et πρήσσειν in hoc uſu de fatali caſuum et actionum vitæ eventu nequit ferre voculam τι, ut neque ſit aliis locis, ut 2, 172. Ἤδη ὦν ἔφη λέγων ὁμοίως αὐτὸς τῷ ποδανιπτῆρι πεπρηγέναι· 3, 25. Ὁ μὲν ἐπ' Αἰθίοπας ςόλος οὕτω ἔπρηξε. Sic apparet illud τι mittendum in malam rem. Et ſane tantum legitur in optimo MS. οὕτω δὴ ἔπρηξε.

247, 21. Οἰκία τε ἐδείματο.] MS. καὶ οἰκία τε ἐδείματο. Sic et mox τήν τε πέριξ, ubi vulgo τὴν πέριξ. Utraque recte.

247, 32. Τουτέων εἵνεκα.] MS. certe venuſtius τούτου εἵνεκα.

247, 37. Διεπρήςευσε τῶν τις Βορ.] Hinc notat ita H. Stephanus. [Διαπρηςεύω indicium defero. Affertur enim ex Herodoto διεπρήςευσε πρὸς τοὺς Σκύθας, pro indicium detulit Scythis, indicavit.] Non diſſimilia ſunt, quæ attulit Portus [Valla, *Scythis quidam indicium detulit.* Sed fortaſſe τὸ διαπρηςεύειν, quod a διαπρήσσειν deductum videtur, idem ſignificat. Scilicet pertranſire, percurrere. Quare locus hic ita vertetur, *Quidam ad Scythas tranſiit, profectus eſt, ivit.*] Nihil ipſe adfero. Sed iſta puerilia ſunt, et ſine damno potuerant ſupprimi. Verum MS. Mediceus habet ſimplex ἐπρήςευσε· quod mihi videtur illuſtrari poſſe per πρηςῆρα, qui inter cætera notat σφοδρὸν ἄνεμον, ut rariſſimo verbo coactus fuerit uti ad Boryſthenitæ iſtius deſiderium notandum et cupiditatem, qua ille velut vento actus feſtinavit ad Scythis exprobrandum eoſque vituperandos in rege ipſorum.

247, 38. Ἡμῖν δὲ καταγελᾶτε.] MS. ἡμῖν γὰρ καταγελᾶτε. Quæ propria formula eſt obiiciendi primo et dein tranſitum quærendi ad interrogationem. Infra c. 27. Ἐπὶ γῆν γὰρ μέλλεις ςρατεύεσθαι &c. 6, 11. incipit loqui Dionyſius Phocæenſis, Ἐπὶ ξυροῦ γὰρ τῆς ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πρήγματα.

247, 41. Καὶ βακχεύει καί.] MS. Καὶ βακχεύει τε καί. Et mox κάτισε, non ἐκάτισε.

248, 3. Τῆς Τύρεω θυγατρός.] MS. Τήρεω, quod eſt egregium, et notum in Thracia vocabulum ex ipſis fabulis Prognes et Philomelæ, videturque ita legiſſe interpres, quum male verteret *Teris.* Sic quoque hic optimus liber exhibet 7, 187. Σιτάλκεω τοῦ Τήρεω, Θρηΐκων βασιλῆος, ubi vulgo dant etiam Τύρεω.

248, 9. Μελλόντων δὲ αὐτέων συνάπτειν] MS. συνάψειν, ut iam ſupra.

248, 16. Πεφευγὼς τοῦτον.] Vox poſtrema non eſt in MS.

248, 16. Ἐκδοὺς δὲ τὸν ἑωϋτοῦ μήτρων Σιτάλκην.] MS. ἐκδιδοὺς, et Σιτάλκη· quod utrumque ita bonum, ut alterum ſit maxime neceſſarium.

248, 28. Ἐςι μεταξὺ Βορ.] MS. ὡς ἐςι μετ. Βορ. Quæ coniunctio ſatis grata.

248, 33. Ἄποτον ποιέει.] MS. ποιέειν. Id quoque Herodoto vindicandum, quum omnia procedant in infinitivo.

248, 34. Μεγάθεϊ ἐξαπλήσιον.] MS. μεγάθεϊ καὶ ἐξαπλ.

248, 46. Καὶ εἰ δόξαι ἐξ αὐτέων μνημόσυνον ποιήσαντι λιπέσθαι.] Nihil potuit effici ordinatius in comparandis legitime caſibus. Sed et Herodoti elegantia eſt, repente, quum exſpectes caſum præcedentibus quibusdam reſpondentem, eum convertere et vel referre ad inſequentia, vel ſibi innitentem ſeparatim ſervare. Id nunc quoque factum docet MS. optimus, qui hoc loco agnoſcit ποιήσας, quod nemo ſuſpicari poſſet. Sic lib. 1. cap. 19. Εἴτε καὶ αὐτῷ ἔδοξε πέμψαντι τὸν θεὸν ἐπείρεσθαι. Ita quidem edi vulgo videas; ſed præclarus noſter codex illic quoque manifeſte πέμψαντα: ſed ita, ut poſt ſecunda manus acceſſerit et in medio verſuum ſpatio literas τι ſuperpoſuerit, ſatis naſute.

ſite. 4, 109. Ὥρη ἂν εἴη ὑμῖν ἐμβάντας ἀπὸ τῶν νεῶν τάσσεσθαι.

931 249, 2. Ἀποθωϋμάσαι ἄξιον, πάρεξ.] MS. ante poſtremam vocem inſerit particulam καὶ, ſatis tempeſtive. Quum viderem Latine verti *e Scythica*, non debui dubitare de interpretis hallucinatione in Geographia, ut maluerit ſic generale aliquid admittere, quum Herodotus indicaret ſpeciale, et hodie ſatis didicerimus Sindos in illo litore habitaviſſe, quorum terram latere ſub manca Græca voce patet cuivis. Interpretationem igitur iuvi, quia Herodotum opinor ſcripſiſſe Σινδικῆς.

249, 24. Τοὺς ἐπὶ τουτέων ἐπεστεῶτας.] Vertit Valla *præpoſitos filiis Oeobazi*, Stephanus *eos*, *quorum id officium erat*. Debebat enim diverſa eſſe interpretatio et expoſitio eorum, quæ non alium in finem erant addita, quam ut ſcrupulum darent lectoribus ab aliquo male otioſo. Itaque mihi conſideranti indolem Herodoti, perplacet ſequi auctoritatem libri unici MSti et duas voces ἐπὶ τουτέων inducere. Etenim Herodoto οἱ ἐπεστεῶτες quum primo ſint adſtantes, tum deinde ſunt ſtipatores, ſatellites, nempe arcesſita voce ab ipſorum officio. Libro 2. cap. 148. de Labyrintho. οἱ γὰρ ἐπεστεῶτες τῶν Αἰγυπτίων δεικνῦναι αὐτὰ οὐδαμῶς ἤθελον. Ubi vides ſimiliter nihil addi. Lib. 1. cap. 59. Θύσαντος γὰρ αὐτοῦ τὰ ἱρὰ, οἱ λέβητες ἐπεστεῶτα ἔζεσαν. Lib. 7, 117. Ἀποθανεῖν τὸν ἐπεστεῶτα τῆς διώρυχος. Etiam paulo ante MS. ἐκέλευσε.

249, 31. Ἐδιήγετο τὸν Πόντον.] MS. ἐθηεῖτο.

249, 48. Ἐν μακρῇ ἡμέρῃ.] Hoc nugatoris est; et fortasſis eiusdem, qui εὐεστὼ concedere Herodoto nequivit, de quo actum 34, 43., ut proprietates Græcæ loquutionis non toleraret. Non licet ambigere, quin Herodotus ſcripſerit ἐν μακρημερίῃ. Ita enim legitur in MS. et donamus id quoque nunc Græciæ ignoratum antehac, quantum ſcio, infeliciter.

250, 9. Δύο νυκτῶν πλόος.] Ita quidem antea incepit, ἡμερέων ἐννέα πλόος ἐςί. Id haud dubie putarunt illi, qui Herodotum curarunt, nunc quoque exſtare in eo debere, etſi forſan in vetuſtis ſcriptis aliter reperirent. Atqui præter ſpem video legi in optimo MS. πλόον, ut cohæreant omnia per epexegeſin vel acceſſionem, ut incepit dicere ἐς Θεμίσκυραν, eadem forma qua in principio ſequentis capitis dicit στήλας ἔστησε ἐνταμὼν γράμματα ἴδνεα πάντα, ὅσπερ ἦγε· ubi videas licet Stephanum Latina augentem.

250, 14. Ὁ Πόντος οὗτος ἐκδιδοῦσαν.] Vocula tertia non est in MS. et patet repetitam temere ex ſuperioribus.

250, 20. Στήλας ἔστησε δύο ἐπ' αὐτοῦ.] Cur non ἐπ' αὐτῷ, ut 7, 226. Ὁ λίθινος λέων ἕστηκε ἐπὶ Λεωνίδῃ, ubi etiam interpretantur *ſuper Leonidem?* Immo optimus MS. ἐπ' αὐτόν. Et ſane ſuper Boſporum erigere cippos neſcio an Latinus intelligat: facile vero *ad Boſporum*. Mox quoque habet idem MS. ἐς μὲν τὴν Ἀσσυρίαν, ſine vocabulo ἑτέρην. Certe Græci illud ἕτερος uſurpant ita demum in ſecundo membro, non primo.

250, 26. Κομίσαντες ἐς τὴν πόλιν.] Quod ſatis intelligitur tunc ab eis factum fuiſſe, quum dominium Boſpori penes illos fuit, ut certe conſtat nonnullis temporibus eam urbem in poteſtate ſua habuiſſe iſtum tractum. Cæterum de toto hoc loco et Orthoſia Diana agit docte Pet. Gyllius lib. 2. Topographiæ cap. 2. ut locum hunc citat quoque Spanhemius ad Callimachum pag. 250. non ultra docens lectorem, quam quisque ſatis ſciebat.

250, 28. Οὗτος δὲ κατελείφθη.] MS. οὗτος κατελείφθη.

251, 16. Εἰσὶ γὰρ τούτου αἱ πηγαί.] Si hæc poteſt eſſe cauſa efficaciæ huius fluvii in ſananda ſcabie, videri poſſet recte ſe habere. Sed etiamſi eſſet, retinenda tamen eſt manus vera Herodoti, quæ fuit εἰσὶ δὲ αὐτοῦ αἱ πηγαί. Sic bene MS. Mediceus.

251, 26. Γράμματα ἐγγράψας.] MS. γράμματα γράψας, quod etiam videtur probare auctor mox repetendo Ταῦτα δὲ ἐνθαῦτα ἐγράφη. Et iam ſimile occucurrit 52, 16.

251, 41. Κολωνοὺς μεγάλους τῶν λίθων.] Nolui præcipere iudicium lectoris et poſterorum, retinens in contextu, quod antea exſtiterat, quum tamen exhiberet optimus codex μεγάλων. Prorſus recte. Etenim quum Darius quemque militem non iuſſerit βάλλειν, vel συμβάλλειν, ſed τιθέναι, ſatis apparet veram eſſe ſcriptam lectionem, et non fuiſſe exiguos aut miſſiles ſilices, aut minuta fruſta. Ipſos autem hos cumulos etiam fuiſſe magnos opinor ſponte ſatis patere, etiamſi non dicatur.

251, 44. Γέτας τοὺς ἀθανατίζοντας.] Hæc eſt vetus lectio ab ipſo etiam Mediceo libro probata; quam licet Tan. Faber Epiſt. 21. gemina pronunciatione damnet ut vitioſam, tamen plura et validiora certe ſunt illi obviantia, quam eſt id geminum quod affert, tum ab Euſtathio citari Herodotum ita, ut dixerit ἀπαθανατίζοντας; tum aliud eſſe ſimplex, aliud compoſitum. Poſterius enim plane reiicitur ab Etymologo in Ζάμολξις· ἀθανατίζουσι δὲ καὶ Τέριζοι καὶ Κρόβυζοι, καὶ τοὺς ἀποθανόντας ὡς Ζάμολξιν φασὶν οἴχεσθαι. Non uſus fuit tanta libertate Henr. Stephanus, qui oſtendit in Theſauro ſatis ſe in promptu habuiſſe in hoc verbo Herodoti et Arriani locum, et ex Philone toties iſtud ſimplex producit, ut melius fuerit Fabro iſta inſpicere, quam illa eiicere. Porro quemadmodum ſoleat Herodotus paſſim citari, oppido multis experimentis iam ſpectatum eſt; et omitti nequit, quin præſenti alio documento id perhibeatur. Nam quum ſtatim nominentur Μυψαῖοι, ſcriptis codicibus univerſis concordibus, illi ab Stephano dicuntur Νιψαῖοι et quidem ex hoc Herodoti loco. Itaque omnis illa Stephanina cohors, Holſtenius, Berkelius, Suidas, irruit in hanc primam Herodoti literam, et ex Stephano corrigunt Herodotum, quem ab ipſorum tactu immunem faciunt tot antiquiſſima fidei inſtrumenta, quæ me corroboraverunt, ut fruſtrarer eorum impetum, quos tamen etiam ſcire o- 932
portet, quidquid illi dicant et afferant, diu ante eos dixiſſe et protuliſſe Ortelium in Theſauro, ſed, ut ego opinor, ex feſtinata Stephani in excerpendo celeritate. Interim in MS. Mediceo legebatur Ἄρτησκος, non Ἄρτισκος.

252, 5. Νομίζουσι γεβελέϊζιν.] MS. νομίζουσι βελέϊζιν. Quis diiudicabit? An in nonnullis codicibus videtur fuiſſe νομίζουσί γε βελέϊζιν, quod alii ſic corruperunt, ut particula media apponeretur voci ſequenti? Etiam antea idem codex παρὰ Σάλμοξιν δαίμονα, et ſemper deinceps, ubi notabis idem principium eſſe in Σαλμυδησσός.

252, 10. Διαλαβόντες τοῦ ἀποπεμπομένου.] MS. τοὺς ἀποπεμπομένους. Et hoc quoque non puto ab Herodoto, mirifico in captandis duobus accuſativis auctore, alienum, διαλαβόντες τοὺς ἀποπεμπομένους τὰς χεῖρας καὶ πόδας; eos qui mittuntur arripientes manus et pedes. Nec obſtat numeri, qui ſequitur, differentia.

252, 25. Ἐνθεῦτεν δὲ γενόμενον.] MS. ἐνθεῦτεν δὲ αὐτὸν γενόμενον.

252, 47. Ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τούτου καὶ τοῦ καταγαίου.] Voces illæ τούτου καὶ ſunt prorſus ſupervacuæ. Nam particulatim ordine deinceps refert, qui de hac narratione et de ipſo Zamolxi credat, aut in dubium coniiciat, ut adeo ambigue decernere et pronunciare vix nunc potuerit. Certe nec in MSto habentur, nec interpres eas agnovit. Sed etiam mox elegantius legitur in MS. οὔτ' ὦν πιστεύω τι λίην.

253, 4. Ὑπὸ Δαρείου καὶ Περσέων.] MS. ignorat duo media verba.

253, 13. Ἀποδέξασθαι.] Melius ad Ionicum modum MS. ἀποδέκεσθαι. Et mox δυνεώμεθα, non δυνώμεθα, ut liceat Porto collectanea ſua de εω dialyſi Ionica hoc exemplo augere.

253, 28. Ἐς μέσον φέρω.] MS. ἐς μέσον φήσω, quod videntur abieciſſe, qui futurum non patiebantur in eo, qui iſto ipſo momento peragebat.

253, 33. Ταῦτα εἴπας.] MS. ταῦτα δὲ εἴπας.

253, 41. Ἢν δὲ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ μὴ παρέω.] Particula ἐν abeſt ab MS. ſed et idem διέλθωσι, non διεξέλθωσιν.

254, 6. Ἀρχαίη Σκυθίη.] MS. Σκυθική, idque eſt Herodoti.

254, 22. Τοιοῦτο ἡ Ταυρική ἐστι.] Sed MS. τοιοῦτον.

254, 46. Οὕτω ἂν εἴη τῆς Σκυθικῆς τὰ ἐπικάρσια.] An clauſulam huius materiæ et definitionem obliquæ et rectæ Scythiæ ſic auctor contulerit in duas ſectiones, merito dubites: certe una poterat commode utramque complecti, præſertim ſi obedias Mediceo codici longe, ſi quid video, præferendum aliquid, ſuggerenti, quod tale eſt, οὕτω ἂν εἴη πρὸς Σκυθικῆς τὰ ἐπικάρσια τετρακισχιλίων σταδίων καὶ τὰ ὄρθια &c. ut interpretemur: *Ita ſint ad Scythiam obliqua quatuor millium ſtadiorum, etiam recta, quæ ad mediterranea tendunt, aliorum totidem ſtadiorum.* Quæ eſt conſummatiſſima periodus, una duas Scythiæ magnitudines conſiderans.

255, 2. Ἰθυμαχίῃ δηιώσασθαι.] Interpretato ſemel Valla *prœlio repellendis*, mireris, quemadmodum poſteriores id retinere potuerint, tantopere fluctuantes, quoniam id nulla ratione ex Græcis exhaurias; tamen ſatis naſuti et ſagaces, ſi penetrare potuiſſent. Itaque refert, ut cognoſcatur Portus; cuius hæc ſunt verba in v. Δηιῶ [Valla et Stephanus Vallam ſequutus, τὸ δηιώσασθαι pro repellere ſumſit. Sed ſi bona eſt eorum

in-

interpretatio, διώσασθαι legendum erit, παρὰ τὸ διωθέω. Alioqui iam cædere ſignificat, ut ante declaratum. Verbum διωθέω habemus paulo poſt.] Item in v. Λόγον. [Valla et cum eo Stephanus τὸ δηιώσασθαι ſumit pro διώσασθαι, id eſt, repellere: ſed vel διώσασθαι ſcribendum, ſi repellere ſignificare velis, vel cædere, ſi vulgatam lectionem retineas] Satis apertos vides oculos fuiſſe, ſed incertos quo vergerent. H. Stephanus nihil de eo ſcribit, niſi tantum in verbo Δηιόω [Media etiam voce hoc verbum ponitur, ut δηιώσασθαι τὴν (male τὸν) νῆσον inſulam populari apud Herodotum] Itaque ſequutus hanc notionem primus interpres et retinens vulgatum mutare ita debuerat *prælio conſumendis et occidendis.* Sed nulla in hoc culpa eius, qui procuIdubio veram lectionem ante oculos habuit, legens διώσασθαι, quod percommode ad hunc locum Heſychius exponebat διωσάμενοι, ἀπωθησάμενοι, ἐκβαλόντες, ſive ita accipere placuerit, ſive pro disiicere, diſpellere. Certe Græca iſta vox ipſa Herodoti manus eſt, quod pignorari te poſſe teſtor ex fide præſtantisſimi codicis Medicei. Et quum hoc ita ſe habeat, an vero cunctari fas eſt etiam alterum, quod ſubnectam, æque verum eſſe? Habet enim quoque idem MS. ἰθυμάχῃ, etſi infra ad c. 120., ubi ponit ἰθυμαχίην, nihil notaverim.

255, 19. Τοὺς ἂν χειρώσωσι.] MS. χειρώσωνται.

255, 43. Ἐς τὠυτὸ κατίσταται.] Recte ſatis; niſi quod per has voces intelligatur magis lupus manere et eius formam retinere, quam rurſus humanam recipere; et ideo melius credo iſtud optimi codicis ἐς ταυτά.

256, 2. Ἀπ' ὧν καὶ τὰς ἐπωνυμίας ἔχουσι.] Sed edidi ex MS. ἐπ' ὧν, et cauſam dixi antea.

256, 21. Οὐδὲ τὴν ἰδέην ὅμοιοι.] MS. οὐδὲν ἰδέην ὅμοιοι.

256, 29. Δέρματα περὶ τὰς σισύρας.] Non capio id veſtimenti genus. Nam σισύρα proprie et ipſa notat conſutas pelles, ut conſtat ex Heſychio, παχὺ ἱμάτιον ἀπὸ αἰγείων δερμάτων, vel διφθέρα tum ad circumiiciendum, tum ad inſternendum. Itaque quid erit, quo-
933 rum pelles adſuuntur vel certæ veſti conſutæ ex pellibus vel ſtragulæ ſpiſſæ? Quod quid eſt aliud, quam intus et extra habuiſſe pelles, ut fieri poteſt, ſed id etiam commodius poterat ab Herodoto exprimi. Salmaſius igitur ad ſtatuam Regillæ pag. 106. dicit vertendum, *quorum pelles ſiſuris et veſtibus adſuuntur.* Minimum ſic dixiſſet auctor πρὸς τὰς σισύρας. Sed latebat aliud, quod perbelle MS. Mediceus offert, non modo ut hunc locum ſanet, ſed etiam ut novo exemplo doceat, quantopere litera ν in Herodoto fuerit iactata et convulſa, nimirum σισύρνας, quas idem Heſychius interpretatur et vel ex eo vel cum eo infiniti alii χιτῶνος εἶδος· et ab ſiſyris differre oſtendit, notabili convenientia cum teſtimonio Ammiani Marcellini lib. 16. c. 5. de Iuliano, eum exſurrexiſſe ex tapete et ſyra, quam vulgaris ſimplicitas ſiſyrnam appellabat. Etiam Baliares σισυρνοδῦται ab Lycophrone appellati bene illuſtrantur ab Bocharto in Canaan. Itaque huc pariter conferre debeo aliam fidem codicis Medicei, dum 7, 67. etiam teſtatur Herodotum ſcripſiſſe Κάσπιοι δὲ σισύρνας τε ἐνδεδυκότες, non σισύρας, ut vulgo, atque etiam mox Πάκτυες δὲ σισυρνοφόροι τε ἔσαν, quibus non negligemus uti, quum et illic neſciantur niſi σισυροφόροι. Itaque debuit hoc bona fide reſtitui.

256, 30. Ὄρχιες αὐτέων εἰσί.] MS. αὐτοῖσι.

256, 33. Οἰόρπατα.] Ita quum proferatur hoc vocabulum in optimo MS. et pari conſtantia mox οἰὸρ, nullam moram habui, quin id præferrem vulgatis Αἰόρπατα et αἰὸρ.

256, 38. Ὅκως ἠδυναίατο.] MS. ἠδυνέατο· quod ipſum ita exſtat 9, 69. Sic et pag. ſequenti ἐδυνέατο MS. pro ἐδυναίατο.

257, 27. Πρόσω ἀπ' ἀλλ'.] MS. πρόσω δὴ ἀπ' ἀλλ'.

257, 33. Ἐς τὴν ὑστεραίην ἐλθεῖν.] In MS. nuſpiam legitur particula ἐς.

257, 38. Δευτέρην αὐτὴν ὑπομένουσαν.] Quum interpretatus eſſet Valla, *Amazonem expectantem ſociam,* quod ſane nihili eſt; Stephanus id voluit corrigere mutando *Amazonem alteram ipſum exſpectantem.* Sed nec hoc ulla parte melius. Non enim poterat idem iuvenis, qui priſtino die adfuerat, ſibi imaginari alteram Amazonem ipſum exſpectare, quum ipſa eadem iusſiſſet alterum iuvenem adduci, pollicita ſe quoque adducturam alteram Amazonem. Miſera Herodoti agitatio, cuius nulla fuit culpa in perſpicue ſcribendo, quod confirmat egregie MS. Mediceus exhibendo δευτέρην αὐτὴν ὑπομένουσαν, hoc eſt, ipſam cum alia exſpectantem. Certe niſi vidisſem has doctorum hominum tricas, pro typorum lapſu illud αὐτὴν habuisſem.

258, 2. Οὐδαμῶς ἄλλας.] Notavit hunc locum Portus, addiditque alium, quem non reperio. Interim licet noverimus οὐδαμοί, οὐδαμῶν, hac vice tamen exhibet optimus MS. οὐδαμέας ἄλλας.

259, 10. Ἢ καὶ ἐπὶ ὑμέας.] Non mirum ita legi in editionibus et in Codicibus ſcriptis, unde editiones factæ ſunt, quia non aliter media plebs erat loquutura, quum ſenſus videatur impletus, qui ex more Herodoteæ loquutionis non eſt etiamnum impletus; unde ſic auget optimus MS. ἢ οὐ καὶ ἐπὶ ὑμέας. Quæ negativa etſi accedat ſupervacua, tamen eſt hæc manus Herodotea, quod probant verba 5, 92. Οὐδὲν μᾶλλον Αἰολεῦσι μετεὸν τῆς Ἰλιάδος χώρης, ἢ οὐ καὶ σφίσι καὶ τοῖσι Ἕλλησι.

259, 25. Ὁ μὲν γὰρ Γελωνός.] Particula γὰρ in MS. non exſtat.

259, 38. Ἡμεῖς δὲ οὔτε.] Adverſativa quoque non eſt in MS.

259, 41. Ἄρξηται ἀδικέων.] Peſſumdatur hic Græcæ ſyntaxeos nitor. Unde recte MS. ἄρξῃ τε ἀδικέων· ut paulo ante ἄρξαντες πολέμου. Sed male diſtinguuntur Græca, quod ſic fieri oportuit: ἢν μέν τοι ἐπίῃ καὶ ἐπὶ τὴν ἡμετέρην, ἄρξῃ τε ἀδικέων.

260, 2. Διχῇ σφέας διελόντες.] MS. διχοῦ· quod eiusdem calami eſt, cuius eſt ὑφοῦ aliquoties in hac hiſtoria occurrens, nunc cum verbo ἑζέσθαι, nunc cum πέτεσθαι. Et ſane, ut hærere in hoc nequeamus, exſtat quoque τριχοῦ 7, 36.

260, 24. Ἐν τῇσι σφι διαιτᾶτο.] Recte quidem, ſed MS. ἐδιαιτᾶτο. Dein quoque τὰ πρόβατα πλὴν ὅσα omiſſo vocabulo πάντα, quod inſerebatur poſt πρόβατα. Sed et ὑπολιπόμενοι, non ἀπολιπόμενοι.

260, 30. Ταῦτα μὲν δὴ προεκομίζοντο.] MS. προεκομίζετο.

261, 9. Παυσάμενος τοῦ δρόμου.] Hæc ipſa ſic repetit cap. 126. Nunc tamen MS. Παυσαμένου· ut eod. cap. Ὡς πολλὸν τοῦτο ἐγένετο, καὶ οὐκ ἐπαύετο.

261, 21. Ἐς τὴν Σκυθικὴν ἀπίκετο, ἐς ὃ ἐνέκυρσε.] Præpoſito vocabulo liber MS. ὡς ἐς τὴν Σκ. ἀπίκετο, ἐνέκυρσε &c. omiſſis illis ἐς ὃ, quæ antecedunt verbum ἐνέκυρσε. Certe iſta quum progrediantur lenisſime, placuit tamen nonnullis videre aliquid lenius, ut ſibi imaginabantur, prout citavi, quod conſpui meretur præ illo vetuſto. Pertinebant illa ἐς ὃ ad paginam 268.

261, 47. Οὐκέτι ἀπελίποντας ἀπικνέοντο.] MS. ἀπικνέονται.

262, 2. Ἔλεγε τάδε.] MS. λέγει τάδε.

262, 11. Ὦ Πέρσαι.] MS. ὦ Πέρσαι.

262, 13. Εὔδεα ποιέειν.] MS. εὔδεα.

262, 17. Τάχιον συμμίσγοιμεν.] Nequivit hoc ſpecimen comparativi minus Ionicum effugere acumen perſpicaciæ Grævianæ, quo minus ad Luciani Solœciſtam oſtentaretur, quum in Thalia apud eum Cambyſes dixerit cap. 65. ἐποίησα ταχύτερα. Nec licet di- 934
cere Herodotum alienum fuiſſe ab iſtis contractionibus, quippe apud quem occurrunt, καλλίονος, αἰσχίονα et ſimilia. Cæterum intereſt cognoſſe in hoc ipſo loco perſpicue et egregie exhibere optimum codicem Mediceum ταχύτερον. Quod utinam vir iſte præclarus ſcivisſet, ut ſaltem ex illa incertarum ſordium ſentina ſciret ad Herodotum nihil pertinuiſſe.

262, 44. Αἰεὶ ἐπεκούρεε.] MS. ἂν ἐπεκούρεε. Quomodo idem ſenſus ſatis clare manet.

263, 10. Ὀρθὰ ἱστάντες.] MS. ἱστάντες.

263, 15. Παραμένοντες ἀνιῷντο.] MS. ἀνιοίατο, quam formam notavit ex Herodoto Portus in terminatione ᾠατο, ubi habet πειρῴατο, ὁρῴατο. Deinde ἐποίευν τοιάδε, non τοιόνδε.

263, 29. Τὸ θέλει.] MS. τὸ ἐθέλει. Et mox γνώμη ἦν.

263, 33. Εἰκάζοντες τῇδε.] Optimus ille MS. plane εἰκάζων τῇδε, enallage prorſus notabili, ſed cuius amœnitate lætatus fuit Herodotus. Peperci tamen mutationi.

263, 43. Ἐς τὰς λίμνας ἐκπηδήσητε.] MS. ἐσπηδήσητε.

263, 45. Πέρσαι μὲν δὴ οὕτω.] Vox poſtrema non eſt in MS.

264, 22. Φαίνεται Γωβρύης εἶπαι.] MS. εἰπεῖν.

264, 29. Ἐπεὰν τάχιστα νὺξ ἐπέλθῃ.] MS. ἐπὴν τάχιστα νὺξ ἔλθῃ.

264, 35. Οἷόν τε ἔσται.] Sic quidem pasſim. At nunc vox ultima abeſt ab MS. Ceterum peſſime vertitur hic locus, ut cavere oportuerit.

264, 40. Κατέλιπε αὐτοῦ ἐν τῷ στρ.] MS. auctior κατέλιπε αὐτοῦ ταύτῃ ἐν τῷ στρ. quam vocem hic intercidisſe monſtro ſimile eſt, quum toties bene ſervata comitetur illud ſuum αὐτοῦ, ut ſit duntaxat dignisſimum Herodoto augmentum. 1, 189. Τὴν θερείην πᾶσαν αὐτοῦ ταύτῃ διέτριψαν. Et cap. 210. Ὡς αὐτὸς μὲν τελευτήσειν

-ρέειν αὐτοῦ ταύτῃ μέλλοι. Et paſſim. Infra etiam MS. bis εἵνεκεν.

264, 47. Τοῖσι ὑπολειπομένοισι.] MS. τοῖσι ὑπολελειμμένοισι.

265, 1. Οὕτω μὲν δὴ μᾶλλον.] MS. οὕτω δὴ μᾶλλον. Nec plus requiritur. Et mox χεῖρας τε προτείνοντο, non προέτεινον.

265, 26. Μιλτιάδεω μὲν τοῦ.] MS. Μιλτιάδεω δὲ τοῦ. Cæterum quod ſequitur in editionibus χερσονησιωτέων opinabar lapſum eſſe typorum in editionibus citimis; ſed inquirens video conſenſu omnium inuſtum Herodoto ſtigma eſſe, unde teſtor me edidiſſe, quod in optimo libro deprehendebam rectum et ſincerum, de quo nihil poteſt ambigi, quum et 6, 38. occurrant Χερσονησῖται.

265, 45. Λαοδάμας Φωκεύς.] Reliquiſſem libens hoc intactum, ut inſerviret notitiæ veteri, qua Φώκαια Φωκία, et hinc Φωκαιεύς et Φωκεύς pro iisdem ſumta eſſe conſtat, et quidem ex ipſis nummis, ut ſit hoc indubitabile. Sed Herodotum hinc eximit optimus codex, in quo clare legitur Φωκαιεύς. Quod autem mirari cogor, hoc est, quod videam hoc ſpecimen tam eximium non fuiſſe excitatum ab illis, qui nuper eam cauſam vindicare cœperunt.

266, 18. Ὑμέων αὐτῶν.] MS. ὑμέων αὐτέων.

266, 32. Ἀπόδρησιν ποιήσασθαι.] Certe requiritur aliud tempus. Quippe ſi illam iam peregerunt, ſera hæc conſilia. Optime MS. ποιέεσθαι. Et mox φυλάσσοντες ἥσαν, ita per circumflexum ſignato verbo, ut innueretur duarum ſyllabarum eſſe, unde per ſubſcriptionem τοῦ ἰῶτα edidi. Vulgo ἦσαν, non ſatis bene.

267, 18. Γενόμενος γὰρ ἐν Βυζαντίῳ.] Hoc quidem bonum: niſi melius eſſet quod legitur in MS. ἐρδόμενος.

267, 32. Πελασγῶν ἐκ Βραυρῶνος.] MS. optimus Πελασγῶν τῶν ἐκ Βραυρῶνος: cuius voculæ defectus induxit pravitatem diſtinctionis, cui voluit ſuccurrere Grentemesnilius, nova inducenda qua nunc non egemus, et tamen omnia recte ſe habent ad confirmationem veritatis in hoc loco. Vide 6, 138. Sed et mox in eodem legitur ὑπὸ τούτων δὲ ἐξελαθέντες, unde omitti ſolet vocula tertia.

267, 36. Πυρὴν ἔκαιον.] *Sic enim dixi MS. optimum* exhibere, non πῦρ ἀνέκαιον.

267, 37. Ἄγγελον ἔπεμπον, πευσόμενον.] Recte. Nam haud dubie et ipſe nuncius verba facit, eſtque ſolus πευσόμενος, ut ſimplex ratio loquendi ita bene ſit cuſtodita. Sic 7, 32. Ἀπέπεμπε κήρυκας ἐς τὴν Ἑλλάδα αἰτήσοντας &c. Dummodo uſus, ille loquendi dominus, non aliud introducere potuerit; unde forſan eſt, quod in optimo codice manifeſte exſtat πευσόμενοι. Sic enim 5, 108. Κήρυκας διέπεμπε ἐς τὴν Ἰωνίην, ἐπικαλεύμενός σφεας. 6, 97. Πέμπων κήρυκα, ἠγόρευέ σφι τάδε. 5, 92. Πέμψας παρὰ Θρασύβουλον κήρυκα ἐπυνθάνετο. 3, 13. Miſit Cambyſes Νέα Μιτυληναίην κήρυκα ἄγουσαν ἄνδρα Πέρσην προκαλεόμενοι.

267, 40. Προσχόντας δὲ τούτους.] Pro media vocula legitur in MS. γάρ. Ne Valla quidem illud δὲ ſuſtinet agnoſſe.

268, 15. Ἐσελθεῖν ἐς τὴν ἑρκτήν.] Multo magis efficax et Græca oratio latet in MS. qui habet ἐσὸ ἐλθεῖν τε ἐς. Quod mutandum non in ἔσω ἐλθεῖν, quod Stephanus poſuit in margine neſcio unde, ſed in ἐς ὃ ἐλθεῖν τε ἐς, hoc eſt, eo uſque, ut et intrarent in carcerem, et cum ſuo quæque marito in ſermonem veniret.

268, 17. *Οὐδένα λόγον δοκέοντες.*] Qui fieri potuit, ut ſic legi Græce compulſus fuerit Herodotus, quum adeo diverſam, ſed ſimul adeo pulchram interpretationem ei donaviſſet Valla? In Græco nihil boni eſt,
935 nihil acre, ut mirari non liceat perſpicue exſtare in optimo MS. οὐδένα δόλον. Hoc enim prorſus requiritur, et agnoviſſe apparet interpretem. Sed etiam MS. ποιέουσι τοιάδε, non τάδε.

268, 23. Τρόπῳ τούτῳ.] MS. τρόπῳ τοιούτῳ.

268, 31. Τῶν ἀδελφιδῶν.] MS. τῶν ἀδελφιδέων.

268, 42. Καταλείπειν ἐν τῇ νήσῳ.] MS. καταλείπει γὰρ ἐν τῇ νήσῳ. Quod non alienum incrementum, ſed veriſſima Herodoteæ manus reſtitutio, qui inprimis amat grandiori periodo, et quidem mediæ, particulam iſtam alioquin inchoativam interiicere ornamenti cauſſa. Nec enim vel ad ſenſus perfectionem erat neceſſaria, et omnia mirabiliter manent uſque ad eam tamen ſuſpenſa. Plane ut 3, 105. Τοὺς μὲν νυν ἔρσενας τῶν καμήλων, εἶναι γὰρ ἥσσονας θεῖν τῶν θηλέων &c. Nec diſſimile ſupra in cap. 76. huius libri. Προσίσχει ἐς Κύζικον καὶ εὗρε γὰρ τῇ Μητρὶ ἀνάγοντας ὁρτήν. Et ita ſæpius.

269, 3. Βουλομένων.] Si modo id iam denuo decretum fuiſſe conſtat. Moderatius certe in optimo MS. legitur βουλευομένων, quod tempeſtivius.

269, 16. Ἐπὶ τοῦ οἰκιστέω Θήρα ἡ ἐπωνυμίη ἐγένετο.] Ita quum reperirem in vetuſto libro, nequivi eſſe cunctator in repetendo et vindicando quod certe erat Herodoti, quum vulgo legeretur ἀπὸ τοῦ, et quidem ad uſque triplam iterationem conſtanter libro vetere expellente præpoſitionem ἀπό, quod ſatis validum.

269, 20. Καί κως τοῦτο.] MS. καί κως τὸ οὔνομα τοῦτο. Quæ repetitio eſt Herodotea. Etiam paulo ante τοιγαροῦν, non τοιγαροῦν. Nam cur deleverunt Ionismum?

269, 35. Γένος Εὐθυμίδης.] Certe ad ſententiam Herodoti propius acceſſit Stephanus dicendo utique aliquid, quam Laurentius per ſilentium prætermittendo. Sed quid erit tamen *Euthymedes genere ex Minyis?* Eſt enim Euthymedes et re ipſa et forma nomen proprium, et genere Euthymedes nullus ſit. Sed nec Battus Euthymedes aut dictus fuit, aut dici potuit, ex Laconum conſuetudine, qui uno tantum nomine utebantur. Etiam vetat res ipſa, ut qui dictus antea ſit nomen habuiſſe Batti, poſtea indicetur dici Euthymedes, quaſi ex genere. Certe id nihili eſt, et intellexit nullus, quod hinc patere poteſt, quia quum Caſaubonus ſcripſiſſet in notis ad Strabonem pag. 28. [Vocat Theran Callimachus Λακωνίδα, quia a Seſamo fuit condita, qui erat unus e poſteris Euphemii Lacedæmonii] adeo ut non dubitet ſubnectere quoque Herodotum; ſtatim proceſſit Grentemesnilius, notans [lege meo periculo Εὐφημίδης ex Pindaro. Μινύας accipe, non quod ex progenie Minyæ fuerit Battus, ſed quod Euphemus, a quo originem ducebat, fuerat unus ex Argonautis.] In his nihil eſt, cui ſi aperueris ſinum, beatior ſis futurus, etſi iſta quoque repetens adiuverit Ez. Spanhemius ad Callimach. p. 91. et 92. Sic niſi fallor patet utique non intelligi nec rite tractari hunc locum; prout nec abhinc quiſquam intelligeret, niſi clamaret præſtantiſſima illa membrana Medicea legendum eſſe Εὐθυμίδης. Scilicet inter Minyas fuit Εὔθυμος, inde πατρωνυμικὸν Euthymides. Non dubito falli Th. Gale.

269, 40. Τῶνδε τῶν νεωτέρων.] Ab MS. abeſt vox *prior; et ſane poteſt ſufficere eam particulam legi ſtatim in hac ipſa pericope*, prout quidem vulgo hæc proiiciuntur. Sed fidelis ille codex ne ibi quidem in verbis κέλευε ποιέειν τάδε hanc poſtremam vocem tolerat, omnino ſubſtituens κέλευε ταῦτα ποιέειν ἅμα.

270, 2. Κακοῦ οὐδὲν ἦν σφι μῆκος.] Nimia foret ambiguitas. Quum per voces libri 2. cap. 81. Portus cognitum haberet ex auctore noſtro μῆχος *remedium*; de hoc tamen loco ſic ratiocinatur: [Μῆκος Ion. pro comm. et poët. μῆχος] an credibile id eſt? ut quum in Herodoto μῆκος paſſim de longitudine uſurpetur, unum ab eo locum proſtitutum fuiſſe, qui tam fatue in ambiguo penderet? Ut tranquille agas, redde Herodoto ſuum, et ſcribe omnino ex MS. Mediceo μῆχος. An credimus tantum ſtultitiæ dolum vel Herodoto vel Porto nocere potuiſſe? Immo Aldus et Hervagianæ habent ſatis expreſſe μῆχος. Stephani totus error eſt.

270, 8. Ἐς Πλάταιαν.] MS. ἐς Πλατέαν et ſic ſemper; quomodo editores quum iam immutare auſi fuerint in capite 169., quidni opinemur in hac ſcribenda fuiſſe manum eandem? quod ſequutus ideo ſum, vel ad pertinaciam Vallæ exprobrandam, qui etiam illuc utebatur diphthongo.

270, 13 Σιτία καταλιπόντες ὅσον δύο μηνῶν.] Vix pro vero haberi debet iſte numerus, adeo eſt incongruus. Nam quum Corobius beneficio Samiorum poſt duos ſaltem menſes illos iſtuc venientium adhuc in annum ſibi proſpexerit cibariis, quis credat eum a principio nonniſi bimeſtrem penum accepiſſe, tanquam interea abitus reditusque ex Africa Theram abſolvi in iſta ſæculi et navigationis ruditate potuerit? Ea cauſa eſt ut gratiſſime admittam, et omnino admittere debui in contextum, quod habetur in MS. ὅσονδὴ μηνῶν, hoc eſt, certorum aliquot menſium. Relinquit enim in incerto, quaſi non bene conſtiterit, quanti temporis frumentum ei conceſſerint, idque amat efferre noſter Herodotus adiectione ſyllabæ vel voculæ δή, ut 1, 160. Παρεσκευάζοντο ἐπὶ μισθῷ ὅσῳδή, et ſæpius, interdum ὁσοσδήποτε.

270, 18. Πλέουσα ἀπ' Αἰγύπτου.] Hæc quoque memoria et monumentum eſt correctoris inſipidiſſimi, 936
quicquid conniveant interpretes. Quid enim? illi qui ab Ægypto redeunt (ita vertuntur hæ voces) poſſunt dici γλιχόμενοι Αἰγύπτου, ut ait poſt paulo Herodotus, *Ægyptum optantes?* Litora litoribus contraria. Itaque ſe-

ſeliciter huic loco mentem et peritiam ſuam admovit Tanaq. Faber in Epiſtolis pag. 249. plane adſequutus coniectando, quod exſtat in MS. Mediceo, ἐπ' Αἰγύπτου *in Ægyptum navigans*. Viciſſim verſu 43., ubi editur ἀδελφεὸν ἐπ' ἀδελφεοῦ πέμπειν, quomodo explicari poteſt *fratribus inter ſe ſortitis quis potius mitteretur?* quum revera non poſſit non ſignificare *fratrem ſuper fratrem mittere*. Sed illic quoque ex eodem MS. corrigendum ἀπ' ἀδελφεοῦ.

270, 33. Πέριξ δὲ αὐτοῦ.] Citatur hoc exemplum in Porti lexico de voce Πέριξ, quæ vox demonſtratur iſtic nunc ſecundo caſui, nunc quarto iungi. Certe Mediceus perſpicue in hoc loco habet αὐτό.

270, 39. Φιλίαι μεγάλαι συνεκρίθησαν.] Agnoſcit idem Portus Herodoteam locutionem, retinens in illuſtrando verbum Vallæ *contrahere*. Sed eſt nihili, et quanto oportunius huc pertinebit verbum συγκεράω aut συγκεράννυμι? Sic enim pulcherrime exhibet Mediceus MS. συνεκρήθησαν, prout loquutus fuit idem Scriptor in loco, quem bene noverat idem Portus 7, 151. Τὴν πρὸς Ξέρξεα φιλίην συνεκεράσαντο. Cæterum ut Portus, ita etiam Stephanus in Theſauro utrumque agnovit; quid enim aliud potuit?

270, 43. Πέλαι λαχόντα.] MS. λαγχάνοντα.

271, 9. Ἐπενείκασά οἱ.] Haud dubie exaſciatum ad normam eius quod exſtat 1, 68. Ἐκ λόγου πλαστοῦ ἐπενείκαντες οἱ αἰτίην, quod Portus notat Ion. et Poët. in aor. 1. dictum eſſe ab ἐπιφέρω, pro quo Ion. et poëtæ ἐπενείκω dicunt. Fruatur illo. Membrana Medicea in hoc loco perſpicue legit ἐπενεγκοῦσα οἱ. Plane ſic quoque 6, 112. Μανίην τε τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπέφερον καὶ πάγχυ ὀλεθρίην.

271, 14. Παραλαβὼν ἐπὶ ξενίῃ.] Nempe quia ſequitur, quod in nota proxima citabitur, optime ſic utrobique idem vocabulum retinuit Herodotus, utique ex arbitrio editionum. Sed an ſic novimus hunc ſcriptorem? Itaque ſcias oportet ſcriptum eſſe in optimo MS. ξείνια, ut 7, 135. Ξείνια προθέμενος εἱστία. Ex quo exemplo videtur etiam 5, 18. ſcripſiſſe Καί σφεας ἐπὶ ξείνια ἐκάλεε, παρασκευασάμενος δὲ δεῖπνον μεγαλοπρεπὲς &c. Alibi προτεῖναι ξείνια.

271, 19. Διαλυσάμενος τὴν ξενίην.] MS. præmittit voculam καὶ, etſi forſan non neceſſario requiſitam, tamen ab Herodoto poſitam et ideo adſciſcendam. Et mox MS. ἀποσιεύμενος, quum male edatur ἀποσειεύμενος, contra quod tam viriliter ſe exſuit optimus Portus, ut plane veritatem, quam nobis effert optimus ille Mediceus, coniectando adſequeretur prorſus laudabiliter. Item σχινίοισι, non σχοίνοισι, qua eadem negligentia fuerunt uſi in capite 172. edendo ὅρκοισι, ubi MS. ὁρκίοισι· quæ diſſoluta ſocordia quantopere fraudi fuerit Herodoto, docent ea quæ notavi ſub numeris 9, 21.

271, 33. Ἦν ἔσχε.] An hæc eſt obſervatio Ioniſmi, quem in Herodoto ſuſpexit omnis ætas? Nihil magis inde abire potuit; ſed et nihil magis iterum appropinquare velut ex recidiva quadam ope, quam quod habet optimus MS. τήνδ' ἔσχε.

272, 1. Λέγων οὐ κη ἔπειθε.] Non eſt hoc Herodoteum, ſed οὐκὶ ἔπειθε, prout eleganter legit MS. Mediceus, ut queat hoc tertium exemplum accedere illis duobus, quæ collegit Portus.

272, 3. Κατὰ ταυτὰ ἰθέσπιζέ οἱ ἢ καὶ πρότερον.] MS. ignorat particulam ἤ.

272, 26. Ἄστυ ἐμεῦ Λιβύην μηλοτρόφον &c.] Video ſane interpretes reddidiſſe *Lanigeræ Libyes urbem*. Sed quo animo et qua fide, ipſi teſtentur. Si enim id voluit Pythia, cur non etiam ad hunc modum immutavit ἄστυ Λιβύης μηλοτρόφου, quod ſine ulla difficultate potuit? Utique illa epexegeſis tolli non merebatur in Latinis. Latet aliud. MS. αἶ τυ. An non ſubindicat eſſe particulam? Αἶ τὺ ἐμεῦ Λιβύην. *Eia tu Libyam pecorigeram* &c.

272, 30. Ἀκούσαντες τούτων.] MS. ἀκούσαντες δὲ τούτων. Mox etiam τῷ οὔνομα ἦν, non τῇ: omnino recte et quidem in utroque.

272, 38. Ὡς ἀμείνονα χ. ἄξ.] MS. ὡς ἐς ἀμείνονα· quod omnino deſideratur.

272, 46. Ἐνταῦθα ὑμῖν ἐπιτήδεον.] Idem codex ἐνταῦθα μὲν ἐπιτηδ.

273, 21. Ἐπὶ κρήνην Θέστιν.] Etſi forſan ad fontem non reſpiciens, tamen nomen iſtud in Africa novit, et quidem urbis, Stephanus, ſed ab omnibus derelictus in hac parte, qui nuper tam denſi eum erexerunt, ſolo Ortelio Herodotum et Stephanum conducente. Et fors fuat, ut tandem ad hunc fontem condita ſit urbs iſto nomine. Sed quidquid adfert Stephanus, alienum hinc eſt, quum optima membrana teſtetur ab Herodoto fontem appellari Θέστην.

273, 27. Ἀρκεσίλαος.] MS. Ἀρκησίλεως, quod etſi ita ſemel notaverim, feci proculdubio, quod et in ſequentibus ita repererim, ut ideo etiam illic ita reformaverim.

273, 38. Ἐς ὃ ἐν Λεύκωνι.] Is modus loquendi paulo præceſſit. Nunc igitur MS. ἐς οὗ ἐν Λεύκ. prout cap. 181. etiam loquitur ἐς οὗ δύεται ὁ ἥλιος, et iam ſæpe antea. Quin et cap. 166. legit MS. idem ἐς οὗ ἔλαβε τὸν μισθὸν, ubi idem accidit.

273, 46. Τούτου τοῦ Ἀρκεσίλεω.] Vox prior abeſt ab 937
MS. Et mox MS. χωλός τε ἐών, ubi vulgo tantum χωλὸς ἐών.

274, 26. Ἀπικομένη δὲ παρὰ τοῦτο.] Mira hæc pervicacia omnium editionum, quarum nulla hinc diſcedit, quum tamen legi debeat παρὰ τούτου, ut c. 164. in fine, quod etiam interpretatus fuit Valla. Ex MS. tamen nihil notavi.

274, 34. Προσῆν δὲ οἱ καὶ εἶπαν.] Particulam οἱ non habet MS. Recte, et eodem caſu, quo aliquoties iam particulas tales ſuo loco motas, et vel ad priora vel ad poſteriora tranſlatas deprehendimus, ſicut infra mox patebit. Et ſtatim εἰπάσης, non ἐπειπάσης.

274, 41. Πυθίη χρᾷ τάδε.] MS. πυθίη οἱ χρᾷ τάδε. Ubi valde utilis dativus ille.

275, 18. Ἔργετο ἑκὼν τῆς Κυρηναίων πολ.] Non poſſunt hæc coire nec in unam pronunciationem coniungi. Verbum ἔργεσθαι non patitur ἑκόντα. Unde quam ſubdola meditatione uſus fuit Valla interpretans *exceſſit ultro?* Aliud eſt in Græcis. Itaque illa vox ἑκὼν ſine dubio eſt commenticia alterius, ut viciſſim auro penſari mereatur, quod offert Mediceus MS. ἔργετο ἐκ τῆς τῶν Κυρηναίων πόλιος. Sic ſana omnia.

275, 23. Τῷ οὔνομα ἦν Ἀλάζειρ.] MS. Ἀλάζιρ, quod certe magis Africanum, ut poſtea Ἄζιρις; idemque codex mox literis quidem ſancte ſervatis, ſed in ſcribendo tranſpoſitis Ἀλιζάρα pro Ἀλαζίρα. Sic certe notavi.

275, 24. Βαρκαῖοί τε ἄνδρες καὶ τῶν ἐκ Κυρ. φυγάδων τινές.] Vocula καὶ non exſtat in MS. quaſi non duplex hominum genus fuiſſet, ſed unum, nempe Barcæi, qui Cyrenis tamen habitaverant, et nunc male tractati eſſent ab rege, ut ex illa urbe compulſi fuiſſent fugere; etſi illud τε videatur eam tueri.

275, 27. Ἐξαμαρτὼν τοῦ χρησμοῦ.] *Prima etiam ſyllaba primæ vocis non eſt in MS. et videtur fortuito in vulgaribus libris repetita ex ſequente eius proſpectu.*

275, 38. Φόρους ἐτάξατο.] MS. φόρον. Nonne hæc eſt continua, et uſitatiſſima loquutio in regno Perſico, ut prodidit ſatis ample 3, 90.?

275, 39. Ἱκέτης ἵζετο.] Genus loquendi, quod codex Mediceus vindicavit Herodoto, ut dixi ſub numeris 129, 15. Is vero ipſe nunc perſpicue habebat ἵζετο· et poſt non ἐπαινέσαιτο, ſed ἐπαινέσαιτο, de quo tam diligenter inquiſivit Portus.

276, 10. Πρὶν δὲ ἀποστεῖλαι.] MS. πρὶν δὲ ἢ ἀποστεῖλαι.

276, 13. Αὐτὸν ὑπεδέξατο.] Tanquam præceſſiſſet vox θάνατος. Sed quæ nulla eſt, unde vitio laborat, quod vulgo editur, et præclare ſubvenit codex optimus præbendo αὐτοὶ, quod omnino admittendum. Sed etiam ſimpliciter in eo ſcribitur ὑπεδέξαντο.

276, 18. Ὡς ἐμοὶ δοκέει.] MS. δοκέειν. Ita iam illud *Nec dubito* ſummi apud Muſas ſimii Ioannis Clerici vim ſuam omnem amittit, quod ponere ſuſtinuit in Arte Critica 2, 1, 10. pag. 365. *Nec dubito quin ſi ſemel aut iterum duntaxat eo uſus eſſet Herodotus, nec alibi exſtaret, id emendaturi fuiſſent librarii aut Critici.* Emendare vocat mutare in peius, et ſtatuit mutare librarios aut Criticos ea quorum uſus non eſt frequens. Hic enim iſtud contigit, etſi uſus exſtiterit nimis frequens, quam ut caſu facta videretur iſta loquutio. Interim tamen vel ſi ſemel tantum exſtaret, ita etiam dubitare liceret, an id mutaturi forent illi, quum toties in eo ſcriptore ὡς occurrat cum infinitivis variis poſitum, quæ infinitiva ſingula tantum ſemel occurrunt, nec tamen ſunt mutata. Nimis hæc ſunt illuſtrata, quam ut caligo iſtius veſpertilionis intelligere ea poſſit. Nec apud Herodotum pronunciet occurrere anomala multa, ſed in ſuis ſtudiorum et artium nugis. Eandem formulam reſtituit MS. 5, 57.

276, 24. Οἴην οἱ ἄλλοι.] MS. interiectione amœniſſima οἵην περ οἱ ἄλλοι. Quin et mox ex eodem rite notavi ψέλιον, non cum vulgo ψέλλιον, quod iam antea ſimiliter monui.

276, 34. Γιγάμαι.] In Herodoto ita hoc nomen iſtius populi accidit contrahi, ſicut Scylacis ætate penitus deleri. Hinc enim reor eveniſſe, ut nulla eorum mentio in iſto periplo manſerit, quum Adyrmachidæ

chidæ locum ſuum teneant. Sed hoc triſyllabicum augetur in MS. Mediceo exhibitum nunc hac forma τιλιγάμμαι, at mox γιλιγαμμέων, unde clare oſtendit qualem habeat iſtam primam literam. Quæ certe reſtitutio eſt pretioſisſima, quum ſic Stephano reddatur plena gratia, qui ex Herodoto eam gentem non aliter appellat cum mœſta agitatione omnium illorum, a quibus hæc pars Stephani tacta eſt, Ortelii, Holſtenii, Berkelii. Nec poteſt illuſtrius præſtantiæ documentum de ullo vetere ſcripto libro deſiderari, nedum dari, ut quum omnia eius alia exemplaria ſic fallaciter devecta ſint ad poſteros, hoc unum vel ex tali archetypo vel ab tam ſancta manu ſit deſcriptum, ut omnes illos nævos abegerit.

276, 36. Τῷ μεταξὺ χώρῳ τούτῳ.] In his vel conſtructio vel ſententia concinna non eſt. MS. τῷ μεταξὺ τούτου χώρῳ. Hoc verisſimum, et ad quod interpretando voluit Valla accedere, ſed aberravit a ſcopo. Nam mens eſt *in loco interpoſito*, vel intervallo quod patet inter Giligambas et inſulam Aphrodiſiada.

276, 38. Ἄζιρις.] Non aliter codex Florentinus. Unde opinor ſatisfactum a me eſſe commodo publico occaſione notarum, quas dedi Scylacis periplo pag. 109., fere eodem tempore progresſas, quo Ezech. 938 Spanhemius ſcripſit ad Callimachum pag. 104., unde inter mea iſta et altera illius de Africano loco arbitrari licet: certe imbecillis probatio eſt, utrum in Callimacho ſcribi debeat Ἄζιλις, an vero Ἄζιρις, ex H. Stephani editione et poſtrema Pariſina; et tantos commentarios ſcribere ne ullo quidem MSto inſpecto, quum tantopere per Europam vagatus fuerit.

276, 43. Ἀσβύσται.] Iuſta appellatio gentis Africanæ, quæ nequit ex cenſu illius regionis expungi, quum tot teſtimonia antiquitatis eam agnoſcant. Verum nequeunt illi huc pertinere, ſi accurate egit Callimachus in fragmento, quod citat Stephanus in hoc ethnico, ubi vocat Tritonem Asbyſtam, qui nimium hinc remotus eſt. Sed poteſt Callimachus poëtica propagatione uti voluisſe. Sed et Dionyſius in Periegeſi et Euſtathius ponunt eos ſuper Cyrenen, ut inde liceat decernere de Callimacho, et prius verum eſſe. Certe quidquid eſt, ſatis in ſe acquieſcit membrana *Medicea adminiculis incorruptis fulta, quæ nunc exhibet* Ἀσύσται, *idque mox repetit, ſicut etiam* Ἀσυστέων.

Ibidem. Οὕτω τὸ ὑπὲρ Κυρ.] Particula τὸ non legitur in MS. nec eget ea Herodotus. et alia eſt ratio, quum dicitur ἔχονται τὸ πρὸς ἑσπέρης.

277, 9. Ἐς Αὔγιλα.] Sic quum perſpicue legerem in codice Mediceo, novum fidei eius ſpecimen amplecti non cunctatus ſum, utpote conveniente prorſus ſcriptura, quam habet Stephanus, etſi auctorem proferens Apollodorum; et Voſſius in notis ad Melam pag. 45. fruſtratur ac ludit per ignorantiam proiiciens modo *Augila vel Ægila*, modo *Libri aliquot Ptolemæi legunt hoc loco* Αὔγιλα, *uti Herodotus.* Ita utrumque parietem linit, quum nobis bibliothecam eius recognoſcentibus nequaquam patuerit ab eo inſpectos fuisſe aliquot libros Ptolemæi. Licet nunc nobis concludere Αὔγιλα non eſſe niſi aut ipſius ſcripturæ vitium, aut errorem lectionis, quum illa Αυ et Αι in antiquis libris valde ſibi ſint conſimilia.

Ibidem. Ὀπωριεῦντες τοὺς φοίνικας.] Hæc propoſiti eorum deſcriptio, niſi fallor, quod conſiſtit in cogendis fructibus, affatim coarctat illud quod dixit θέρος, et definit illam æſtatis partem, quæ annexa eſt autumno, vel plene autumnum ipſum comprehendit, quippe quo tempore fructus palmarum matureſcunt et carpi ſolent. Id Voſſius adoleſcens et adhuc Salmaſiocolax nequivit asſequi, et quia Scylax quoque in loco Peripli de Naſamonibus dicit τοῦ δὲ θέρους, eodem reſpectu et de eadem parte intellexit. quum Scylax nullam faciat mentionem legendi fructus, ſed tantummodo innuat, quid fiat propter armenta aut greges. Hinc male abreptus et gratulans ſibi ſuſtinet publicare [Si legatur, nempe in Herodoto, οἱ μετὰ τὸ θέρος, ſublata fuerit omnis difficultas] quum vulgata in Herodoto et Scylace nullam habeant difficultatem, ſed ipſe aperiat ſuam laſcivam ineptiam. Nempe quum venit vera et propria æſtas, transeunt in mediterranea cum pecore, ubi eſt aquarum dulcium copia; ubi accedit autumnus, quando ſolent vicina litoribus irrigari, illuc rurſus traiiciunt pecora; quo facto illi relictis ibi gregibus, quia tum dactyli matureſcunt, repetunt mediterranea et divitias illas colligunt. Nihil ſimplicius. Utique dum Cyrus ſcribitur ad Gyden θερείην πᾶσαν μένειν, etiam tempus autumnum eo continetur lib. 1.

277, 11. Τοὺς δὲ ἀττελέβους &c.] Infauſta interpretatio Vallæ post renatas literas bene incurrit in indignationem hominum doctorum, et poſtquam Deſid. Heraldus in Adverſariis 1, 10. illam reprehendit, pluribus perſtrinxit, ut debuit, Æm. Portus in Lexico Ionico, ut noſtro tempori non conveniat in ulcus iam coaleſcens et ſanatum ungues mittere, quod video per ſummam temeritatem in quibusdam obſervationibus fieri, quum non deceat.

277, 16. Σκίμπυκα προσήσονται.] Non eſt, quod quis offendat, niſi dicas abſurdam et fœdam eſſe noxam, quæ quidvis Herodoto ſuppoſuit. Nam eximius ille Mediceus MS. tanto tempore ſervat σκίπυκα, et nullus ex eo reſtituere dignatus fuit. Habes igitur in monumento illuſtri vocem iſtam poſitam, ut minime mireris ab Grammaticis eam omnibus annotari. Adhibeas licet Stephani Theſaurum.

277, 26. Κατευξάμενοι ἐπικατακοιμέονται.] Tanquam hic quoque placuisſet illa echo in iteratione præpoſitionis κατα, quam paulo ante habuimus in Καταφεύγων καταφεύγει ad paginam 230. Itaque ſic quoque citat Salmaſius in Plinianis pag. 412. Sed eam opinionem disſipat optimus MS. exhibendo ἐπικοιμέονται, quod probari omnino debet. Salmaſius autem quam præcipitans et furens in citando fuerit, omnemque attentionem prævertens, inde cognoſcitur quod habet λεγομένους γενέσθαι τῶν τύμβων ἁψάμενοι. Sed et mox τὸ δ' ἂν ἴδῃ ἐν τῇ ὄψει ἐνύπνιον, non ἴδοιεν τῇ. Editores nimirum volunt videri exacti cuſtodes numerorum, Herodotus ſe monſtrat eſſe liberum, et utrumque numerum bene posſe concurrere. An dubitamus, quis audiri debeat?

277, 41. Γαράμαντες.] Dausqueius ad Silium Italicum lib. 3. duravit interrogare [An Herodotus Garamantes ſuppoſuit Gamphaſantibus?] Cui reſpondendum, videtur ſtatuisſe Salmaſius in Plinianis pag. 413.

277, 47. Οἳ λόφους κείρονται.] Quis horum verbo- 939 rum ſenſus ſit, parum conſtat. Valla reddebat *qui ſummum capitis verticem radunt.* Nec dubitat ſequi Æmil. Portus, tam in v. Κείρειν interpretans *qui ſummum capitis verticem tondent*, quam in v. Λόφος, ubi quidem agit uberius, et retinet vocem *radunt.* Eodem modo progreditur Salmaſius in Epiſtola de Coma, ubi pag. 254. negat λόφους κείρεσθαι verti posſe aut debere *criſtas tondendo efficere*, et λόφους ibi cervices eſſe: ubi videtur refellere ea, quæ exſtant ſcripta ad Maccoth pag. 124. et explicant *criſtas tondendo efficiunt. Nam in medio capillos ſinentes creſcere, utrimque in cute raduntur.* Certe quod prætexit Salmaſius, non videri Herodotum dixisſe λόφους κείρεσθαι eo ſenſu, quo volunt illa, pro verisſimo haberi debet, quia non alio ſenſu dicit mox τὰ δὲ ἔνθεν καὶ ἔνθεν κείρονται. Ibi profecto non eſt efficere aliquid tondendo, ſed amputari et detonderi, ut in tanta vicinia nequeat videri luſisſe in duplici notatione. Sed quod obſervandum erat, quamdiu iſta verba ſic leguntur. Videlicet nequibant iſta legitime ſic verti et intelligi, dum ſic iſtud κείρονται illic repetitur. Nam quæ gratia eſt ſic bis ponere κείρονται? Itaque tempus iam eſt diruendi iſta palam falſisſima lectionum, quæ viris excellentibus cæcitatem attulerunt; quum non correctisſime tantum, ſed et elegantisſime optimus MS. legat κείροντες ἐν χρῷ, ut duo ſint participia et omnia cohæreant, ad quem ſenſum modumque Latina accommodavi, ut pluribus liceat ſuperſedere.

278, 2. Φορέουσι.] MS. φέρουσι, tanto venuſtius, quia ſtatim ſequetur φορέει.

278, 12. Μακέων δὲ τούτων.] MS. τουτέων.

278, 17. Ὅσον τὸ τῆς σχίνου.] MS. ὅσον τε τῆς σχίνου. Et hoc eſt Herodoteum. 2, 78. Μέγαθος ὅσον τε πάντη πηχυαῖον. Et mox τῷ λωτῷ καὶ οὗτοι, ubi vulgo omittitur articulus.

279, 9. Τὴν Ἀθηναίην καλέουσι.] Hoc vero mendacisſimum eſt, utique ſi capias de tempore, quo Græcæ coloniæ nondum illic fuerint ductæ. Et quis Ἀθηναίης nominis originem ex barbaris Afris potius, quam ex uno illo domicilio omnis eloquentiæ petiturus eſt? Sed nempe illud verbum poni debebat in eadem forma, qua mox in verſu abhinc ſecundo repetitur. Nonne hæc ſcabies magnam corrumpendi cauſam attulit? Quin tu ſcribe omnino, prout habet pretioſisſimus ille codex, καλέομεν. Sane et interpres paulo minus quam ineptit dum vertit *nominavimus.* Hoc audax; at Græcum nullus intellexit.

279, 10. Τρωϋμάτων.] MS. τρωμάτων· ut in capite 160. Μετὰ δὲ τὸ τρῶμα τοῦτο, et ſæpe.

279, 28. Τῷ ἂν ἥκῃ.] Notisſima contentio virorum eruditorum poſt Vallæ aberrationem in interpretando, et pravam labem in legendo. Id evitatum fuisſet, ſi contigisſet eis incidere in Codicem Mediceum, qui clare

clare habet εἴκῃ, quod excepit Salmaſius in Plinianis p. 384. ſcribens [ἔοικα, Ionice οἶκα, ut οἶκέ τε pro ἐοικέ τε ibidem apud Herodotum] Quæ ſunt eximia. Sed ea noluit agnoſcere Voſſius ad Melam pag. 45., ea quæ ſubnectuntur ab Salmaſio ſupervacua, carpens, quia notas ad Melam ſcribebat offenſus Salmaſio, ut ipſe confesſus fuit in appendice, ut ſic malo animo ad iſtas obſervationes accesſerit; unde non mirum eſt, ſi ſcribat recte legisſe Vallam, ſed male interpretatum esſe. Unde enim hoc collegerit, ut cap. 198. εἶκε.

279, 32. Ὀφρύη ψάμμος.] Mirum eſt tam prudenter ab hac Camarina doctos noſtræ ætatis ſcriptores, in aliis Herodoti locis tam ſordide volutatos, abſtinere potuisſe, ut præter Portum et Stephanum vix ullus tetigerit. Utique nullus hæc intellexit, et ne ipſi quidem, quos citavi. Quæ enim hæc conſtructio? Toties de arena occurrit apud Herodotum, an et hoc epexegeſeos ſpecimen? Sic enim dicit Portus figurate dictum videri ἀντὶ τοῦ ὀφρύην ψάμμου, quod putat probari ex ſequentibus διὰ τῆς ὀφρύης τῆς ψάμμου, unde nihil tale colligi poteſt: quod utique non conſideravit Valla inſtar appoſitionis, ſed vertit *ſupercilium ſabuli*, prout genitivus ibi poſterior regitur ab præcedente, qui posſet alterius etiam caſus esſe. At Stephanus indicat esſe aliquos, qui pro ψάμμος legant ψάμμου. Id quod poteſt fieri, ſi modo recte. Turbat ergo vox poſterior, in qua tanto firmius defendi debet litera poſtrema ς, quanto magis eam expulſam volunt, utpote quæ ſignificat hic latere aliquid. Id vero in lucem revocat codex Mediceus exhibens ψάμμης. Quippe ſic legendum, voce quidem nova, ſed ratione Herodoti propria, ut πάθη, ut hoc ipſum ὀφρύη.

279, 37. Ἑκάστου τῶν κολωνῶν.] MS. ἑκάστου τοῦ κολωνοῦ.

280, 3. Ἐς μέσας νύκτας πελαγίζει.] Quam ſignificationem poſtremo verbo viri docti, dum vel legunt iſta vel interpretantur, induant, viderint; ego certe ſcio nullam posſe, et male immutatam vocem male percipi. Certe hic locus nec vel uni intellectus fuit. Patet ex verſione Vallæ, qui totum verbum omiſit. Patet ex lexico Porti, qui quum duo loca verbi πελαγίζειν conferret, hunc tertium contrectare auſus non fuit. *Nullus locus eſt vulgatæ lectioni*, et mihi gratulatus fui per triginta plures annos, cui licebat legere expuncta ſyllaba πελάζει, hoc eſt, quum magis procedit ad calorem, ad mediam noctem appropinquat. Ita plane inæſtimabilis ille Mediceus MS. Ipſum verbum cum eadem conſtructione ſic obtulit Herodotus 2, 19. de Nilo: Πελάσας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν τουτέων
940 τῶν ἡμερέων, quum 7, 141. in oraculo edat ἀδάμαντι πελάσσας.

280, 42. Δι' ἀλλέων δέκα ἡμερέων ὁδοῦ.] Sæpe hæc ſingula iterata ſunt. At nunc vox poſtrema non eſt in MS.

280, 44. Τῷ οὔνομα Ἄτλας.] MS. τῷ οὔνομά ἐστι Ἄτλας, magis decore.

280, 46. Ὑψηλὸν δὲ οὕτω δή τι λέγεται.] Ut 1, 163. Προσφιλέες οὕτω δή τι ἐγένοντο. Nunc tamen optimus MS. οὕτω τι λέγεται, quod ſane etiam eſt Herodoteum. Et mox τοῦτο τὸν κίονα, ubi media vocula ſolet abesſe.

281, 11. Οὐ γὰρ ἠδυνέατο.] MS. οὐ γὰρ ἂν ἠδυνέατο. Mutatio hæc iam aliquoties apparuit.

281, 22. Δυναιέατο πατέεσθαι.] Quum Stephani nomen in Lexico ſuo deſerat Portus, (ad hanc enim ſæculo integro vetuſtiorum pugnam pueriliter ſe exuunt alii) patet inde, quid noxæ ab eo ſit illatum huic verbo, et ſuſpectum esſe ſcripſerit; cui repugnat acriter ille, quem nominavi, Portus, quod in libro allegato videas licet. Nam quum uterque ignoraret ſtatum huius loci, pugnant in tenebris. Itaque ut tam gravi moleſtia liberemus hanc Herodoti particulam, repetimus ex vetuſtisſimo et fidelisſimo eius exemplari MS. ἅπτεσθαι. Id enim in eo legitur, neque ulla ambigendi mihi cauſa eſt.

281, 34. Οἰσύπῃ προβάτων.] Quam licet pluribus allegationibus in Theſauro ſuo declaraverit Henr. Stephanus, tamen quia ſcripſerat Th. Bartholinus de Latere Chr. aperto p. 98. [Auctorum quibus οἴσυπος de ſordibus, non lana, adhibetur. Niſi pro lana acceperit Herodotus l. 4., apud quem οἰσύπῃ προβάτων venas verticales uſſerunt Libyæ populi infantes ſuos curaturi] hinc et Salmaſio indicta fuit opera, ut breviter in libello de Cruce, vocem hanc et vim eius verſaret, ſed ubi nonniſi οἴσυπος et οἰσύπου memoratur. Sed præter omnia memorabilis eſt hæc mentio Herodotea. Nam quum ſicut vulgo editur, ita etiam citaretur hæc οἰσύπη in Lexico Goldaſtino pag. huius editionis 746. cum explicatione ῥυπαρὰ προβάτων ἔρια: notes tamen licet ab hac tam valida vulgi conſuetudine auſum fuisſe diſcedere Suidam, ut memoraretur ab eo οἴσπη cum eadem explicatione, et quidem ſub adminiculo unius Herodoti, quem diſerte nominat, ſcribens Οἴσπη, ῥυπαρῶν προβάτων ἔρια. Ἡρόδοτος. An credis? Quis non perinde infamet Suidam, et hoc ipſo crimine vituperet, æque ac fecit ille Cantabrigienſis editor infamia et vituperatione maxima dignus, quia Suidam edidit, quem ignorabat. Atqui hoc ipſum, quod ex tot ſæculorum memoria teſtatur Suidas, hodie oculis conſpici poteſt Florentiæ, ubi in Laurentianis pluteis membrana illa venerabilis plane habet expresſam eam ipſam vocem. Eant iam, et afferant ſimilia in ſuis ſcriptis. Ne autem nimium mireris, faciet ſimile documentum, quod monſtravi ſub numeris 7, 27. Non enim eo nunc ulterius, niſi quod utroque loco et ante et poſt in eodem libro legatur εἰπεῖν, non εἶπαι, quod editur.

282, 7. Πλὴν γὰρ ὅτι.] MS. πλὴν γὰρ ἢ ὅτι· 2, 111. Πλὴν ἢ τῆς τῷ οὔρῳ νιψάμενος ἀνέβλεψε.

282, 9. Οἱ θύσανοι οἱ ἐκ τῶν αἰγίδων αὐτῇσι.] Quis ſermo magis inſipidus aut vilis fingi poteſt? Certe vel ἐκ τῶν αἰγίδων, vel αὐτῇσι debet deleri ut ſupervacuum: ſicut tale quid cogitavit Valla vertens *pendentes ex eis fimbriæ*. Sed ille plura quam debuit, in proxime antecedentibus omiſit. Hoc mihi conſtat interim, aliter hæc dedisſe Herodotum. Unde pro voce poſtrema MS. optimus habet αὐτῇ εἰσί. Verbum iſtud ſubſtantivum etiam in aliis duobus codicibus legi, ſed ut iſta adesſet varietas, nempe αὐτοῖς εἰσίν. Ex quibus omnibus videtur ſcripſisſe καὶ οἱ θύσανοι, οἱ ἐκ τῶν αἰγίδων αὐτῇ εἰσί, οὐκ ὄφιες εἰσί, hoc eſt, *et fimbriæ, quæ ex ægidibus Palladi dependent, non ſunt ſerpentes* &c.

282, 19. Τέσσερας ἵππους ζευγνῦναι.] MS. συζευγνῦναι.

282, 26. Ἐξ ἀνδερέων ἐνερμένων.] MS. ἐνειρμένων. Et cur huic verbo demunt literam ι, quum ferant in Ἐνεῖκαι, et de verbo ἐνείχεε vide Portum. Περὶ τῶν ἀνδερέων multa ſatis dixit Portus ex Euſtathio, et Cl. Grævius tetigit quoque in tomo primo Luciani.

282, 46. Καὶ οἱ κυνοκέφαλοι, οἱ ἐν τοῖσι στήθεσι.] Abſurda eſt hæc editorum licentia. *Nam nec in ullo MS. hanc lectionem, quæ ab ipſis in contextum recepta* eſt, conſpici exiſtimo, et contra omnem fabularem hiſtoriam eſt cynocephalorum oculos in pectore ponere. Rurſum cynocephalos delere (quo vergit Stephanus) quæ auctoritas ipſis permittit? Nihil certius, nihil verius, quam interpretem ex MS. optimam verſionem dedisſe. Nam ſic plane codex Mediceus καὶ οἱ κυνοκέφαλοι, καὶ οἱ ἀκέφαλοι οἱ ἐν τοῖσι στήθεσι &c.

282, 48. Ὡς δὴ λέγεταί γε.] MS. λέγονταί γε.

283, 2. Πολλὰ θηρία ἀκατάψευστα.] Nullam habui cauſam alicuius mutationis tentandæ, quum codex Mediceus hæc ita prodidisſet ad noſtram ætatem, nec Valla videretur deſeruisſe verum ſenſum. Sed nuper huc accesſit Vir Eximius, et quem propter doctos labores revereor, Montfaucon in Palæographia Græca pag. 343., et teſtatus, ex ſuppoſito errato, quod Laur. Valla et poſt eum Henr. Stephanus in editis Herodoti admiſerint, probans proclivitatem labendi in diuturno exſcribendi et vertendi atque emendandi munere ut contingat vel naſutioribus, et vel in rebus obviis et facillimis interdum corruere; fatetur ubi primum hoc legit, riſisſe ſane feras *illas* haud disſimulatas et 941
veraces: hunc enim esſe loci ſenſum, ſi ſtet *prior* lectio; et mendum ſtatim ſubodoratus legendum putavit ἀκατάψευστα, codicesque Regios adiit, qui hanc lectionem habeant; quam veram et germanam esſe nemo non fateatur. Vertendum itaque, *Nec non viri feminæque agreſtes, et aliæ permultæ feræ intractabiles.* Valde vereor, ne hæc ſint ſpecimina Νεογραφίας potius Ἑλληνικῆς, quam Παλαιογραφίας. Nam quod Vallæ et Stephani aliquid ridere poteſt, neſcio an hoc præſcribat formula vitæ, quam elegit, ut in viris doctis ſi quid fiat humanitus debeat ridere, quo nihil puerilius, nihil æque plebeium. Ab ipſo autem id factum esſe non magis quis miretur, quam potuisſe ipſum edere in Coſma pag. 124. ἔσται ἐν μέρει τοῦ οὐρανοῦ ἐστιν, ὡς ἐν μέρει βραχυτάτῳ οὖσα, etiam vertere. Deinde quum hoc loco ex iſtis duobus alter produxerit verſionem, alter toleraverit *feræ haud ementitæ*, an credimus illos intellexisſe *haud disſimulatas et veraces?* Quid? an non apud Ciceronem perinde exſtant *ementitis auſpiciis*, quam *ementitus et auſpicia?* ut tam pasſive, quam active uſurpatum iſtud Latinum fuerit. Unde Vallam opinor dixisſe *haud ementitæ* nimirum vel ab fama vel ab quibusdam qui peregrinati illuc ita retulerunt, vel ab vicinis, ut ille *rumor*

es-

eſſet. Sed non agitur de verſione Vallæ, quem admittat ſenſum; verum de Græcis credo intelligi ab viro doctiſſimo, quoniam addit, *ſi ſtet prior lectio*, ut ἀκατάψευστα θηρία dici debeant *feræ haud diſſimulatæ et veraces*. Nihil credo. Nam, ne aſperius agatur, nihil vetat, quo minus ἀκατάψευστος intelligatur paſſive, quam active, ut apud Suidam recenſentur et explicantur Ἀκατάληπτος, Ἀκατάβλητος, Ἀκαταμάχητος, Ἀκαταπίεστος, Ἀκατάπαυστος. Et quot hinc alia aliunde arceſſi poſſunt? Ἀκατανόμαστος, Ἀκατάγγελτος, Ἀκατάλυτος &c. Inſpiciatur modo index Stephani. Itaque et hæc pars non procedit. Iam vero ut prodeat ἀκατάψαυστος, neſcio qui fieri poſſit, quum canalis eius, unde commoditas derivationis conſtaret, vel inciſus ſit vel obturatus. Nam novi in ſermonis Græci uſu eſſe καταψευδέσθαι, et κατάψευστος, unde porrigi poteſt ἀκατάψευστος. At vero καταψαύομαι vel κατάψαυστος, quum vicina ψαύω et παύομαι noverint tale compoſitum, nullum habeo ab ψαύομαι, et novi nullum. Certe ego non obſervavi, nec video apud Lexicographos, ut diſcere cupiam. Codicibus Bibliothecæ Regiæ gratulor, non utor.

283, 3. Ἄλλα τάδε.] MS. ἄλλα τοιάδε.

283, 6. Τῶν κατὰ κέρεα.] Vides quomodo verſionem Vallæ *quibus ulnales palmæ* mutare voluerit Stephanus, ut κατὰ ſit poſitum ad comparationem vel æſtimationem *ad quarum cornua*. Et frequens eſt ille uſus præpoſitionis iſtius etiam in Herodoto, ut mox κατὰ βοῦν. Sed hoc tamen deprehendimus circa iſtam præpoſitionem et ſenſum eius hæſitatum eſſe. Quod ſi inſuper licet ſecreta ſtudia ad oportunitatem publicam proferre, mercabar nuper exemplar Herodoti, editionis Hervagianæ 1557., quod Ioannes a Bodeghem quæſiverat ex auctione librorum Cap. Damman habita in Curia Hollandiæ 1596., ab hoc valde conſcriptum, et in hoc loco additum [ſ. circa cornua, vel inſtar cornuum] Sed ut verbo abſolvam, iſtud κατὰ hoc loco tam falſum eſt, ut maximus ille Salmaſius in Plinianis pag. 223. citans hunc locum exhibuerit τῶν τὰ κέρεα. Eum illic vide. Quid dicam? teſtor plane et ſimpliciter ſic legi in MS. Mediceo τῶν τὰ κέρεα.

283, 6. Καὶ βασσάρια.] Hoc igitur reſpicitur in Etymologico magno, dum ſcribitur. Βάσσαρος ἀλώπηξ λέγεται κατὰ Ἡρόδοτον ὑπὸ Κυρηναίων.

283, 20. Οἱ δὲ ἔχῖνες.] MS. ἐχῖνες.

283, 27. Τούτων δὲ Ζύγαντες ἔχονται.] In hoc etiam loco hucuſque turbatum fuit, ut videre eſt in Ortelii Lexico. Poſt eum Caſaubonus in notis ad librum ſecundum Strabonis prope finem pronunciavit [apud Herodotum in vulgatis codd. corrupte iam Stephani temporibus Γύζαντες: hodie etiam corruptius Ζύγαντες. Legendum Βύζαντες] Moderatur iſta eruditiſſime Salmaſius in Plinianis pag. 320. [Βύζαντες Græci hi populi Africæ. Herodoto Γύζαντες, quod Æolicum eſt, ut γλέφαρον &c.] Quæ noviſſima hic adnotavit quoque Holſtenius. At quis interim fuit ille tam improbus, qui in codices Herodoti intulit Zugantas, quos Stephanus tantum haurire potuit ex Hecatæo et Eudoxo? Id plane non aſſequor. Interim in vetuſtiſſimo MS. Mediceo liquide legitur Γύζαντες, quomodo primis temporibus hic lectum fuiſſe non bis modo monet Stephanus, ſed etiam tertia vice iterat in v. Κυραυνίς; idque ex ſignificatu vocis *gazin* i. spes, conatur firmare Bochartus: unde egregium ætatis ac fidei teſtimonium ei codici debet peti. Nec infirmius ſane videtur, quod ſequitur. nam pro voce Κύραυιν, quam inſulam illic locorum facit Herodotus, quamque vertunt *Cyranin*, ille idem MS. legit Κυράυην, more frequentiſſimo, quo η et ι ſunt confuſa. Inde enim patet fuiſſe Κύραυιν. At contradicit Stephanus, qui eandem inſulam addita litera vocat Κυραυνίς, idque ex libro 4. Herodoti, ut proculdubio huc reſpexerit. ubi quum nullius momenti ſint Holſteniana, tum mirum quantum tricarum ſcriptoribus vetuſtis a temeritate poſterorum invectum ſit. Nec enim contradixit olim Stephanus teſte et indice MSto eius Grammatici codice, qui Peruſiæ in Abbatia S. Petri aſſervatur: in
quo totidem prorſus literis deprehendi Κυραυῖς, et de- 942
inde ὁ νησιώτης Κυραυίτης· quod maioris ponderis eſt quam Bocharti Κύραμιν, *id eſt*, *Cyramis* vitium, in Chanaan 1, 26. Vide quam belle omnia et exacte concordent.

283, 49. Ὅτι δ' ἂν ἐσπίσω.] MS. ἐσπίση.

284, 13. Ἐμβάντας σκέψασθαι.] Mediceus σκέπτεσθαι quod commodius; ſicut Ionismus antea requirebat ἐπεξῆς, quod eſt in eodem libro, non ἐφεξῆς, ut ediderunt. Sic etiam mox ἀπελόμενοι, non ἀνελόμενοι.

284, 15. Ἦν δὲ μὴ ἄξιον.] Eſt imperfectus ſermo quem optime ſupplet Mediceus ἦν δὲ μὴ ᾖ ἄξιον.

284, 19. Πρὶν ἂν σφι ἀποπεμφθείη.] Sed MS. ille ἀποσωθῇ.

284, 24. Τοσοῦτον δὲ ἔτι.] Sane ita claudit ſermonem in fine capitis 199. Ταῦτα μέν νυν ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήσθω. quaſi ad iſta iam præpararetur lector. Attamen Herodotum teſtatur codex idem dediſſe τοσόνδε ἔτι· et ſatis eſt. Quin etiam ſtatim νέμεται ταύτην, non αὐτήν.

284, 34. Μελάγγαιός τε.] MS. μελάγγεός τε, ut ſolet exiſtere hæc confuſio, et poſtea ſequi animadvertes γεωρυχέοντας.

284, 47. Ἀξίας θωύματος.] MS. θώματος· ut ſupra iam aliquoties notavi. Et mox τὰ ὑπερθαλασσιδίων χώρων egregie connexa voce, quam diſſecabant ὑπὲρ τῶν θαλασσιδίων, tanto ſtrenuius aſſumenda, quod et Stephanus in ſuis MSS. eam invenerit, ut docent margines.

285, 19. Προσίσχε πρὸς τὸ δάπεδον.] Prout ſæpe in verbo compoſito repetitur præpoſitio. Sed accuratiore manu ſcriptus eſt hic locus in optimo MS. nempe dempta litera Προΐσχε. Nam ad pavimentum urbis fuiſſe admotam novimus iam per præpoſitionem ſequentem; oportet etiam noſci illud ita factum fuiſſe, ut ante ad iſtud poneretur. Itaque bis hoc repeti oportuit. Antea poſui ἀπίκατο ex MS. pro ἀπίκοντο.

285, 31. Ποίεε τάδε.] MS. τοιάδε, omnino repetens vocem modo uſurpatam. Et mox τάφρην, non τάφρον.

285, 41. Ὑποτελέειν φᾶναι.] Sic 1, 171. Φόρον μὲν οὐδένα ὑποτελέοντες. Itaque illud notum. Sed Herodotus uti maluit aliquo vel ignoto vel minus noto, quod perhibet optimus MS. edens ὑποτελέην φᾶναι, ita volens indicare ὑποτελείην ſubſtantive condicere regi tributum æquum et dignum, ut ἀτελείην alibi habet; ſive innuat ſolam ſubiectionem et obſequia, ſive et tributariam collationem.

285, 43. Κατὰ Βαρκαίων.] MS. Βαρκαίους.

285, 48. Ἔθεον ἔσω ἐς τὸ τεῖχος.] Recte, ſi ita conſtaret ſcripſiſſe Herodotum. Nam MS. Florentinus habet clare ἔξω, ut dicat foris cucurriſſe eos vel in ipſum murum, vel in caſtellum, ut dixit.

286, 13. Ἐξανδραποδισάμενοι.] Minus literarum in MS. ἀνδραποδισάμενοι.

286, 21. Ἐπὶ Διὸς Λυκαίου ὄχθον.] Non probat hoc poſtremum ille optimus MS. ſed uſitatius ὄχθον, ſicut nec ἐπόδια, ſed ἐφόδια, quum utique toties occurrat etiam ἔφοδος; nec etiam probat illud ἀπικέατο, ſed ſimplici utitur ἀπίκοντο: quæ nobis ſatisfacere queunt.

JACOBI GRONOVII
NOTÆ ET OBSERVATIONES
In librum quintum
HERODOTI.

287, 10. Ἀντιζομένων.] MS. ἀντικατιζομένων.

287, 15. Ἐκ προκλήσιος σφι ἐγένετο.] In MS. non apparet illud σφι.

288, 5. Ἡμερωμένος βασιλέϊ Δαρείῳ.] Nomen proprium in MS. non eſt.

288, 8. Φρονέοιτο κατὰ τὠυτό.] MS. φρονέοι. Apparet enim eſſe negligentem iterationem ſyllabæ το.

288, 11. Μή κοτε ἐγγίνηται.] Sane ἐγγίνεσθαι notat aliquando *licere* apud Herodotum, quod huc referri non debet, ut voluit tamen referre Valla prorſus alienans verſionem ſuam ab Græcis ita *et nulla ratione contingere poteſt.* Licet enim Thracibus idem ſentire, ſed ipſi non poſſunt vel nolunt. Multo elegantius ac potius eſt quod legitur in MS. μή κοτε ἐν γένηται, quo ſenſus plene abſolvitur.

288, 21. Ποιεῦσι τάδε.] MS. τοιάδε.

288, 34. Σφάζεται ἐπὶ τὸν τάφον.] MS. ἐς τὸν non igitur ad tumulum, ut remiſſe Valla, ſed in ipſo tumulo, vel ſuper mariti cadaver, vel ad latus. Certe Mela bene intellexit *ſuper mortuorum virorum corpora interfici.*

288, 44. Τὸ μὲν ἐσίχθαι.] Huic verbo lumen infert Salmaſius ad Fl. Vopiſcum pag. 512.

288, 46. Γῆς ἐργάτην ἀτιμότατον.] Quæ veſania infatuavit olim plures, ut collegit Dausqueius ad Silium Italicum pag. 128.

289, 15. Ἀλλὰ τὰ πέρην.] Vocula τὰ non eſt in MS. Statim quoque ἐσθῆτι δὲ χρέωνται. ubi particulam mediam ignorant editiones.

290, 2. Οὗτοι μὲν κατὰ τὰ εἴλοντο ἐτράποντο.] MS. omittit particulam τὰ.

943 290, 6. Μαστύης.] MS. Μαντύης.

290, 7. Ἐπεί τε Δαρεῖος διέβη ἐκ τῆς Εὐρώπης ἐς τὴν Ἀσίαν.] An vero tot verbis egebat lector, ut hanc ſententiam conficeret? et ſi quis in hac enarratione peregerit legendo præcedentia omnia, is adhuc neceſſario debebat inſtrui de tranſitu Darii ex Europa in Aſiam? Utique cum Dario et Herodoto tamdiu is verſatus in Europa eſt, ac tandem tranſiit in Aſiam, ut quum bene intelligat de tranſitu Darii in Aſiam (quippe quo notatur tempus, quando id contigerit, et ubi) tum non ſine puerili repetitione percipiat rurſus mentionem fieri Europæ, quippe quam ignorare non potuit. Omnino has voces non expreſſit Valla, non tam ex ſuo, ut opinor, arbitrio omittens, quam quod in libro ſuo non exſtarent. Mihi certe ita videtur cognoſcenti, quemadmodum antiquitus lectum fuerit in hoc loco, quum iſtæ voces ἐκ τῆς Εὐρώπης nullæ exſtent in egregio illo Mediceo, ut per me vetentur ulterius noxam ferre Herodoto, qui vix uno verſu ante poſuerat illa ipſa verba, ubi merito leguntur, fatue nunc iterata.

290, 14. Καὶ κλώθουσαν.] MS. κλῶσαν ſed ita ut alterum σα poſtea ſit ſuperſcriptum a manu, ſive illa ſapiente et laudanda, ſive invidente huic ſcriptori et æternæ poſteritati notitiam neſcio quam, unde a me illa relinquitur aliis ſcrutanda.

290, 20. Ὅτι χρήσαιτο.] Simpliciter MS. χρᾶσεται.

290, 30. Πεδαιτή εἴη.] MS. ὀπεδαιτὴ εἴη. Non crediderim id quoque proferre voluiſſe Galeum, qui bis videtur deſtitutus fuiſſe atramento, nihil notans, niſi *Cod. Arch.* tum ad Λυδικὰ, tum ad πεδαιτή, ut citat, quod non intelligo. Sed noſtrum hoc eſt quantivis pretii, ut ſic altero loco firmetur id quod exſtat 9, 19., et citatur ab Porto, ſed qui perperam ſcribit in vulgatis Lexicis Græcol. ſine ulla auctoritate id ſcriptum legi, quum clare Stephanus adducat verba Platonis. Et mox καὶ τί κεῖνα, omiſſa vocula δὴ, ante vocem κεῖνα interponi ſolita, non certe neceſſaria.

290, 39. Ταῦτα ἕκαστα.] MS. αὐτὰ ἕκαστα, longe nervoſius.

290, 43. Εἴσεχε καὶ ἐπεῖπε.] Particula καὶ non legitur in MS. et recte poteſt omitti. Quin et deinde γράφει γράμματα Μεγαβάζῳ, ubi vulgo πρὸς Μεγάβαζον.

291, 6. Ἐσβαλόντας.] Sane ut mox ἐσβαλὼν, et ſæpius. Attamen MS. ἐμβάλλοντας.

291, 8. Πυθόμενοι συναλισθέντας.] MS. συναλίσθαι. Et rectius, quum videatur nunc Herodotus varietati indulſiſſe, quam vulgus nequit recte aſpicere.

291, 17. Σιροπαίονας.] Quid Vallæ in animo fuerit, ut Latine ſcriberet *Syropæones*, non aſſequor; et tamen is ſæpe exprimit, quod ſolus ſciebat in MSStis legi, unde nihil in eo mutavi, licet in Mediceo nulla occurreret differentia ab vulgato. Bene tamen et acute Holſtenius arripit Stephani Σιροπαίονας in v. Σίρις, ſed cave, quoniam Holſtenius iam nimis ſe dat Stephano, interdum optimos libros ſequuto, ut patuit.

291, 40. Σπυρίδα κενήν.] Non debeo ſupprimere in optimo exemplari prætermitti Ionismum et ſcriptum eſſe κενήν, quæcunque cauſa fuerit. Interim in Marmoribus Oxonienſibus, præclaro certe monumento, pag. 127. talis cernitur lapis, quo ſedet aliqua tergo ſpectantibus obverſo (quam mulierem eſſe et forſan ancillam colligas ex capillis, qui perinde compoſiti ſunt ac in marmore pag. 81.) Ea torquet fuſum, ut filum deducatur ex colu ſublimiore, et prope ſtante equo, cuius caput accepit.

292, 1. Πρῶτα μὲν γὰρ.] MS. πρῶτον.

292, 10. Ἐπὶ ξεινίᾳ ἐκάλεε.] Sic 9, 15. Παρασκευασάμενος μεγάλως ἐκάλεε ἐπὶ ξεινίᾳ αὐτόν τε &c. Et ſimile fuit 4, 154. Nihilominus nunc MS. in præſenti, ut ſæpe narrationes etſi diu *præteritas inſtituit* auctor, profert καλέει. De prioribus quid mihi videretur, modo dixi ad locum citatum. Utique alias dixit ξεινίης et ξεινίων. An dativum non formaret eodem modo?

292, 31. Ἀλγηδόνας ὀφθαλμῶν.] Quum vix aliter potuerint Perſæ illas deſcribere, ut plene exprimerent, quid ad ſummam hilaritatem deeſſet; nec Herodotus ſuſtinuerit alias ſubſtituere voces, quam quibus illos fuiſſe uſos noverat: tamen mire ſe exaſperat Dionyſius Longinus cap. 4., ut Herodoto non ignoſceret. Itaque poſt patrocinia etiam nonnulla ad excuſandum eum excogitata decernit, quamvis ἐκ τοιούτων προσώπων, διὰ μικροψυχίαν illum ſtatui debere ἀσχημονεῖν πρὸς τὸν αἰῶνα ἅπαντα. Quod ego magis opinor occurſurum huic Dionyſii iudicio, quam Herodoteæ relationi. In qua non ita ſimul et ſemel formoſæ mulieres, καλαὶ γυναῖκες, traducuntur, ſed ab libidinoſis paucis, qui abuti eis nequeunt. Quid? an aliud eſt in Tantalo ἀκφαλὴς ὀδύνη, ut dixit Epigramma Græcum, aut ut in Petronio, *quem ſua vota premunt*, nonne ἀλγηδόνες aut χειλῶν aut εὐχῶν recte dicerentur, dum inde accenduntur deſideria?

293, 1. Νενεχμένας πρὸς ἄνδρας.] MS. κατ' ἄνδρας, ut alibi iſta præpoſitio etiam occurrit *in tali* ſenſu.

293, 5. Ἔλεγε ὁ Ἀλέξανδρος.] MS. rurſum in præſenti λέγει ὁ Ἀλέξ.

293, 6. Πολλὴ ἐςι ἐν ὑμῖν εὐπετείη.] Particulam ἐν feliciter ignorat MS.

293, 18. Παρῆγε ἄγε.] Quid hic loci eſt illi com- 944
poſito, quod ſtatim demum adhibet, ubi convenit. Sed optimus MS. habet ἦγε. Veriſſime et iuſto ordine. Primo narrat ductas eſſe, mox prope adductas.

293, 20. Πανδαισίῃ τελέῃ εἰςηκέσθαι.] MS. ἀςῆσθαι. Quidni laudatiſſima reſtitutione? et mox ἐπιδαψιλευόμεθα, non ἐπιδαψιλευσόμεθα. An non palam conſtat paſſim iſtam literam ε in iſto plurali ab auctore ſupprimi?

293, 36. Ἅμα πᾶσι κείνοισι.] MS. vocem πᾶσι ignorat, omnino decentiſſime; quum et per αὐτοὺς et per οὗτοι et per αὐτοὶ ita perfecte notitia iſtorum ſit tradita, ut hoc vocabulum ſit nulli bono.

294, 1. Τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ διέποντες ἀγῶνα.] Plane ut 2, 160. Κάλλιστα τιθέναι τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ ἀγῶνα. Sed in hoc loco MS. ignorat particulam ἐν.

294, 11. Καὶ ἐνθεῦτεν διαπερ.] Coniunctiva abeſt ab

ab MS. et ſine eius ope ſermo commode ſatis nectitur.

294, 18. Οἷόν τι χρῆμα.] Verum Herodoteum propinat optimus MS. κοῖόν τι χρ.

295, 34. Οὗτος μὲν νῦν τοσαῦτα.] Nequeo diffiteri, quin ad guſtum vulgi ſatisfactura ſit hæc loquutio. Sed Mediceus MS. οὗτος δὲ τοσαῦτα.

296, 8. Ὥσπερ καὶ τῶν σφετέρων.] Similiter ita ſuppletum et periceum ſermonem haberet vulgus; ſed idem iſto MS. non agnoſcit illud καὶ.

296, 39. Προσέθεντο τῷ Ἀρισταγόρῃ.] Conſideravit hunc locum Portus et quidem multa cum attentione in lexico velut Herodoteæ loquutionis ſpecimen, pro communi συνεπέσθαι commendare, aut etiam alicui adhærere. Verum in MS. Mediceo legebam προσέθεσαν, quod ipſum activum notatur ex 3, 62. Οὔτι μοι διαπρήξας τὸ τοι προσέθηκα πρῆγμα.

296, 48. Νάξος εἴη νῆσος.] An non ridiculum hoc Geographiæ vocabulo iam uti apud virum maris Ægæi ſatis peritum? Non eſt hæc remota ab Aſia, ut de Eubœa mox convenientius ſit ea deſcriptione uti. Quidquid ſit, certe vox ultima non eſt in MS.

297, 1. Χρήματα δὲ ἔσχε πολλά.] Nullus poſſet in his aliquid vel deſiderare vel animadvertere; adeo lepide falſa manus ſe occuluit. Sed etiam nullum fore opinor, qui non velut ἄνευς ſpectaturus ſit elegantiam et agniturus hinc fidem optimi codicis, qui pro his habet χρήματα δὲ ἔνι πολλά. Ut 1, 206. ἴδε τα ἐν αὐτῷ κίνδυνος ἔνι. Et alibi.

297, 7. Ταῦτα μὲν γὰρ δίκαια ἡ. τ. ἀγ. παρέχειν.] Dum nimis volunt Herodotum imitari corruptores, aperiunt ſuum vitium. Nempe Herodotus ſæpe in neutris talibus amat pluralem, unde nunc in eum converti debuit adiectivum δίκαια. Atqui Herodotus id amat, ubi inde nequit exiſtere ambiguum et turbidum aliquid. At quam præclarum eſt, quod ex optimo notavi MS. δίκαιον, addito vocabulo ἐςι poſt verbum παρέχειν? Quo nihil perfectius.

297, 18. Ἀντὶ γὰρ τῶν ἑκατὸν.] MS. ἀντὶ δὲ ἑκατὸν, ut iſtud τῶν etiam debeat expelli, quod me fefellit.

297, 20. Καὶ τὸν βασιλῆα.] MS. καὶ αὐτὸν βασιλῆα.

297, 22. Ἀπήει ἐς Μίλητον.] MS. ἀπῄιε ut cap. 49. Τῷ δὴ ἐς λόγους ἤιε. Etiam ἤιε ἐς τὰ οἰκία paulo poſt.

297, 39. Ἐς Καύκασον.] Portio valde obſcura inſulæ Chii, ſed ex hoc ſitu bene conſpicua et vetuſtis nautis percognita, cui tamen Mediceus codex non præbet ipſum nomen Scythici montis, ſed vocat Καύκασα.

298, 7. Οὐδὲ ἀπέστειλε.] Eſt imperfectum hoc quidquid eſt. At quam leniter Valla *nonne te miſit Artaphernes* &c. quod plane habuit ex codice, qui ſimilis erat Mediceo. Ex hoc enim reſtituo, quod accuratiſſime ſervavit οὐ σὲ ἀπέστειλε.

298, 18. Καὶ σιτία.] At MS. καὶ σῖτα. Nonne ſic cap. 65. Οἵτε Πεισιστρατίδαι σίτοισι καὶ ποτοῖσι εὖ παρεσκευάδατο. 6, 52. Τιμῶσαν τὸν πρότερον καὶ σίτοισι καὶ λουτροῖσι, etſi in alieno genere?

298, 28. Ἀπαλλάσσοντο.] MS. ἀπαλλάσσαντο.

298, 34. Βασιληΐην τῆς Μιλήτου ἀπαιρήσεσθαι.] Futurum medium ſenſu paſſivo, ut paulo ante πολιορκησόμενοι. Sed plane nunc exſtat in Mediceo MS. ἀπαιρεθήσεσθαι.

299, 19. Τὴν δύναμιν τῶν Μιλ.] MS. optimus mavult repeti particulam τὴν, ut legatur τὴν δύναμιν τὴν Μιλ.

299, 40. Συναπιστίατο.] MS. συναπιστέατο, quam taceri non oportet eſſe ipſam coniecturam Porti. Vide Lexicon eius in αίατο.

300, 18. Γένος τὸ Εὐρυσθέος.] Interpres quoque *Euryſthei genus*. At nihil ad Lacedæmona aut Spartiatas genus Euryſthei, et eius propagatio, qui Argis tantum famam dedit. Miror equidem, quemadmodum viri docti tolerare id potuerint, atque etiam nullus ex MSS. dederit meliora, quum pateat legendum prorſus ex optimo MS. Εὐρυσθένεος, de quo narrat auctor lib. 6., et inter alia habet has voces capit. 51. κατὰ πρεσβυγενείην δὲ κως τετίμηται μᾶλλον ἡ Εὐρυσθένεος. Et ibidem mox cap. 52. Καὶ οἱ οὔνομα τεθῆναι Εὐρυσθένεα.

300, 21. Ἄπες, ἄλλην δὲ γῆμον.] Rude propoſitum; quod tamen ita videntur peregiſſe ex ſequentibus, ubi ipſe perſtringit hanc abſurditatem ταύτην ἀπέντα, quaſi repetens verbum ab Ephoris editum. Attamen ſcire licet in MS. Mediceo verbum ἄπες non exſtare, ſive taciturnitatis honeſtior ratio viſa fuerit, ſive intellexerit Herodotus: *Tu nunc illam quidem habes uxorem; tamen quoniam non parit ex te, aliam ducito.*

945 300, 27. Γέροντες συμβουλευσάμενοι.] MS. tantum βουλευσάμενοι.

300, 38. Οὐδαμὰ Σπαρτιητικὰ.] MS. οὐδαμῶς, quod concinnius.

301, 6. Περινηστάδεω.] MS. Πρινητάδεω.

301, 16. Αἰτήσας λεὼν Σπαρτιήτας ἄγε.] MS. αἰτήσας λεὼν Σπαρτιήτας ἦγε. Utraque mutatio perelegans.

301, 21. Κατηγέοντο δὲ οἱ ἄνδρες Θηβαῖοι.] Si ullus eſt locus in Herodoto, cui rixam excuſare liceret inferri, certe hic mendaciſſimum aliquid legerunt et admiſerunt eius lectores. Unde enim huc Thebanos, tantopere ab Sparta remotos contemptosque, ut fiant navigationis duces illi, quos nec ſitus nec notitia maris nec navigandi fama aut frequentia ad eam rem inſtruxit? Quæ ſuſpicio quum ſit iuſtiſſima, ne tamen in alicuius mentem irrepat, ocius purgemus ab ea Herodotum, quem teſtimonio venerabili demonſtrat MS. Mediceus ſcripſiſſe Θηραῖοι. Vix intelligo, quemadmodum hæc appellatio potuerit mitti in tantam corruptelam, quum totus liber quartus plenus et conſperſus ſit ea ipſa, et quidem ita, ut inde conſtaret curſum in Africam traiectu frequentiſſimo ab iſtis inſulanis fuiſſe confectum.

301, 29. Αὐτοῦ Ἡρακλέος κτησαμένου.] Unde apud Parutam in nummis Erycinorum aut Venus conſecrata eſt aut Hercules, quo certiſſimo documento monſtratur opinio iſtius populi, quam Herodotus nunc explicat. Sed addi debet Diodorus Siculus 4, 23.

301, 47. Τὰ ἱρὰ οὐ προεχώρεε.] Male conveniunt hæc ad ſententiam componendam, longeque commodius occurrit in fine huius capitis; ut idcirco optimum ſit in MS. προεχώρεε. Ex quibus duobus prius negligenter ab Porto citatur, poſterius prorſus omittitur, pro quo ſolet uſurpare alibi γίνεσθαι.

302, 13. Εἰ συνεπελάβετο.] Annectit MS. particulam γε.

302, 22. Καὶ Αἰγεσταίων.] Hos ipſos ita rurſus appellat 7, 158., unde cunctatus fui quidquam mutare, quamvis rite in MS. Mediceo exſtet Καὶ Ἐγεσταίων. non illic, ſed etiam in ſequentibus παρὰ Ἐγεσταίοι, prout apud Parutam in nummis dicuntur modo Ἐγεσταῖοι, modo Σεγεσταῖοι, aut Σαγεσταῖοι. Sed quoniam in loco libri ſeptimi nihil annotavi, liceat hoc intactum relinqui.

302, 27. Πυθαγόρεω.] MS. Πειθαγόρεω.

303, 8. Ἔλεγε πρὸς αὐτὸν τοιάδε.] MS. τάδε.

303, 13. Προστεῖατε.] MS. προδέατε.

303, 19. Τόξα, καὶ αἰχμὴ βραχέα.] Non erat ferendum, ut Valla per ſuam verſionem tam inanes ludos ederet, dum exhibet *breves arcus et brevia ſpicula*, quum iſtud adiectivum ſemel modo occurrat in Græcis. Unde Briſſonius deluſus ſcribit lib. 3. de regno Perſarum [Breves vero fuiſſe Perſarum arcus, teſtis eſt, iſque oculatus, non auritus, Ariſtagoras Mileſius, qui apud Herodotum lib. 5. hæc de Perſarum armatura Cleomeni renunciat.] Quibus deinde opponit locum ex lib. 7., ut arcus grandes definire debeat. Prorſus eadem videbis apud Stanleium ad Æſchylum pag. 759., ut nauſeare oporteat.

304, 36. Ὑπεδέδεκτο.] MS. ὑποδέδεκτο.

305, 17. Πρῶτος μὲν Τίγρης.] Quia Stephanus in margine poſuit $\overset{\sigma\epsilon}{\underset{\gamma\rho.}{}}$ Πίγρης, hinc incredibilem in modum deduci ſe paſſus fuit Salmaſius, in Plinianis pag. 695., ut quum Herodotum MStum inſpexiſſet nullum, dicat ita ſcribere vetuſta Herodoti exemplaria, et tres illos fluvios Πίγρητας vocari. Perinde Aldus et Camerarius fide digni, ac Stephanus. Varietas poteſt occurrere in hoc MSto, quæ non eſt in altero. Certe Mediceus codex ſervat primam literam T, et utique Valla in ſuo exemplari non agnoſcit fuiſſe aliam.

305, 24. Ἐσβάλλοντος ἐς Ματιηνὴν σταθμοί.] MS. ἐσβάλλοντες.

305, 38. Ἐπ' ἡμέρῃ ἑκάστῃ διεξιοῦσι.] Apparet cuicunque, quibus hoc iter deſtinetur. Ariſtagoras id exputat et dinumerat regi Laconum, quos vult ab mari tantum abducere, non certe per otia commeantes, ſed ut inſtructo et bene armato exercitu ad regiam illam aſcendant. Ἑλόντες δὲ ταύτην τὴν πόλιν n. Suſa ait cap. 49. Hæc ſumma eſt harum actionum. Et tamen ſcribit Ezech. Spanhemius ad Iulianum pag. 176. talia centum quinquaginta ſtadia pro unius diei, non militum, et gravis quidem armaturæ peditum, ſed viatorum itinere adnumerare Herodotum in hoc loco.

306, 31. Ἐτράποντο ἐπ' Ἀθηναίων.] MS. Ἀθηνέων, ut cap. 63. ἐξ Ἀθηνέων.

306, 39. Ὡς ἐμοὶ δοκέει.] Ut dixi, rurſus legitur in MS. δοκέειν.

307, 2. Διφθέρῃσι αἰγείῃσι] MS. αἰγέῃσι. Recte, ut 4, 189.

307, 10. Ἀμφιτρύων μ' ἀνέθηκεν.] Vides, quid huc contulerit Th. Gale, advocans Scaligeri digreſſionem ad Euſebii Chron. Sed mirabiliter in hac parte regnaviſſe Salmaſium docent notæ ad conſecrationem templi in agro Herodis tum pag. 35., tum pag. 54., tum pag. 229. Ille utique docet, quales Phœnicias literas concipi oporteat: ille ῥυθμὸν et μεταῤῥυθμίσαι expoſuit de forma et literarum modulo, quum a primigenia figura deſciviſſent, deque ipſa ſcriptione. In quo rythmo intelligendo ſcrupuloſus adhuc erat Morinus, et vult reſpicere muſicam et diverſam ſecundum tonos modulationem, et ſimilia alia hariolatur, quæ nauci
946 non ſunt. Sed et materiam hanc tangit Nob. Grentemesnilius in Græcie cap. 9., ubi locum Diodori ſimpliciſſime ſcriptum ſic torquet, ut nolit intelligere. Quinimmo etiam deinceps ea contentum ſe fuiſſe oſtendit Stephanus Morinus in parte ſecunda Exercitationum de linguis cap. 4. Quibus merito applaudimus; quum interim exiſtant iam et alii acerbius inquirentes.

307, 31. Οἱ δὲ Γεφυραῖοι ὑπολειφθέντες.] Nimis frequens eſt hoc participium in Herodoto, quam ut ſcriptura eius mereatur in crimen vocari; unde malui ſimpliciter interpretari. Sed poſt hoc participium debebat poni diſtinctio, quæ vetus perperam retenta eſt.

308, 9. Παρίνου λίθου.] Neſcio vel quid ſit vel unde venerit; certe non placet ita alluſiones captare, præſertim quum et optimus MS. plene Πωρίνου, nec aliter in editione ipſa Aldi et Baſileenſi extet, ſervetur immo etiam adhuc in Stephanina anni 1592., ut ſolum Iungermannum huic α poſſim inſcribere, quem ſequitur temere Th. Gale. Notiſſimus utique eſt hic Porinus lapis, et commode ad hunc locum inſpexeris Salmaſium in Plinianis pag. 183.

309, 26. Ἀξιόχρεω.] MS. ἀξιόχρεα.

Ibid. Πρὶν Ἴωνάς τε ἅπαν.] MS. πρὶν ἢ Ἴων.

309, 27. Ἐπ' ἔτεα ἕξ καὶ τριήκοντα.] De quorum annorum intellectu ſollicite et docte agit Henr. Valeſius ad Diodorum Sicul. in Excerptis Peireſcianis pag. 42.

309, 31. Ἐν δὲ αὐτοῖσι.] Nimis ſubita generis mutatio; unde iam offendiſſe hic doctos lectores perſuadet exemplar, quo eorum quis utens adſcripſit fœmininum. Nunc tacentibus omnibus teſtor legi plane in MS. Mediceo ἐν δὲ αὐτῇσι, quod repoſui.

310, 13. Μελάνιππον τὸν Ἀστακοῦ.] MS. Ὀστακοῦ. Sive id vere nomen fuerit, ſive ita Herodoto placuerit, quum reliquis appellaretur Ἀστακὸς, eodem prorſus iure, quo beſtiolæ appellationem variaverunt, Heſychio notante in v. Ὄστακος.

310, 28. Ἐώθασι μεγαλωςὶ.] MS. ἐώθεσαν.

310, 49. Αἰγιαλέας.] Eſt error editionis Iungermanni, quem non debuit propagare Th. Gale. Nam et priores editiones et omnibus vetuſtior MS. habet plane Αἰγιαλέας.

312, 13. Τιμησίθεον τὸν ἀδελφεὸν.] Quam hæſerit in eo editor, præſertim Stephanus, etſi celaverit, patet ex eo, quod nulli indices faciant illius mentionem, ut plane ſtupuerint; tanto magis, quod nullæ ſint ſuppetiæ in MSStis, et utique Herodotus ſolet addere nomen eius, cuius frater fuit, ut 1, 92. 7, 67. Itaque ſagaciter et probabiliter excitavit Grentemesnilius τὸν Δελφὸν.

312, 47. Ἔμελλεν μνήμην ποιήσεσθαι.] MS. ποιήσεσθαι, ut iam in hoc ipſo libro alibi et mox μελλόντων δὲ συνάψειν.

313, 1. Κορίνθιοι μὲν πρῶτά σφι.] Nihil adfert hæc tertia vox. MS. πρῶτοι, quod proculdubio erat ante oculos Vallæ interpretaturi. Et mox μετεβάλλοντό τε καὶ, non μετέβαλόν τε.

313, 10. Παραλυομένου δὲ τουτέων τοῦ ἑτέρου.] Verbi iſtius hunc modum non attigit Portus, quod non aſſequor: ſed ſimillima his ſunt verba Polybii ex 6, 31., quæ citavit H. Stephanus: αἱ δὲ τῶν Τριαρίων σημαῖαι τῆς μὲν τῶν χιλιάρχων παραλύονται λειτουργίας. Sed non patitur hæc ita legi, nedum accipi optimus MS. exhibendo παραλυομένων. Sic παραλύεσθαι notat domi manentem ab militia vacare, ut ſimile exemplum citat ex Polybio Stephanus. Quid quod non aliter videtur legiſſe Valla; vertit enim *Et bis ſeiunctis.* Sed quæ interpretatio nequit ſatisfacere, etſi plane habeat ſic participium nomini conveniens. Quid ergo? Nempe Græca dicunt *Illis autem* liberis et *remiſſis ab altero* nempe opere, quod collega exſequitur, hoc eſt, bello vel expeditione. Nam τοῦ ἑτέρου videtur in neutro poni.

313, 42. Χρόνῳ δὲ ὕστερον ἔλυσαν.] Locutio hæc plena, nec commovenda, niſi appareret ex fide codicum antiquorum eſſe interpolatam ab alienis manibus. Nam Mediceus MS. ignorat vocem ὕστερον, et recte, ut ſolet, quum non determinat ſpatium, utrum fuerit grande, an breve, et exempla iam notavit Portus.

313, 46. Περιπεφλευσμένον τοῖσι.] Citat hunc locum Meurſius in Cecropia cap. 30., ubi tantum agnoſcit πεφλευσμένον: præcedentia vero in cap. 25., ubi male vertit *ad dextram manum.*

313, 49. Ἔστηκε πρῶτα ἐσιόντι.] MS. πρῶτον. Neſcio quid loci iſtud plurale hic teneat.

314, 5. Δεσμῷ ἐν ἀχλυόεντι.] Recte prorſus, et conveniente epitheto, niſi rarius quid Herodoto nunc incidiſſe teſtaretur liber Mediceus, exhibendo ἀχνυνθέντι. Sed ita, ut primo illic ſcriptum fuerit, quod indicavi, dein literæ tertiæ ſuperpoſitum ſit λ, neſcio quo correctore imperante ut legatur ἀχλυνθέντι. Certe licet in eis quæ collecta de his vocibus ſunt, denſior uſus ſit derivationum ab ἀχλὺς et ἀχλύω, quam ab ἄχνυς et ἄχνυμι, haud dubie tamen vetus eſt ſimpliciſſimum, et dolor ac tædia perinde in captivis et carcere ſupponi debent, quam obſcuritas.

314, 33. Συνεῖναι τὰ ἴθελε λέγειν ἡμῖν τὸ χρηστήριον.] Pro iis in MS. optimo legitur συνεῖναι τὰ ἴθελε λέγειν τὸ μαντήιον, mira licentia quorundam in ſpernendis antiquioribus.

314, 43. Αἰακίδας συμπέμπειν ἔφασαν.] Itane? ergo dum mittunt cum ſociis Æacidas, Æginetæ ſe iis ſpoliant? Nequeunt credi id unquam feciſſe. Nec fiebat tale quid ab gentilibus niſi ob ſingulares cauſas, ut Mater Deum et Æſculapius ab ſuis populis dimiſſi ita Romam ſunt. Quam præclara igitur eſt membrana 947
Medicea, quæ docet Herodotum ſcripſiſſe συμπέμψειν? Quod ipſum prorſus eſt, quo apud Iuſtinum 20, 2. Spartani iubent Locrenſes legatos ſupplices precantes auxilium petere ab Caſtore et Polluce. Itaque et eodem modo Thebas redierunt, quaſi et Deos illos adveherent, prout faciebant ibi Locrenſes. Hinc pariter ſequentia ſic debent intelligi, quibus ſcribuntur Thebani Æginetis ἀποδιδόναι τοὺς Αἰακίδας, quos in verbis et opinione locatos ſicut acceperant, ita reddebant, petentes aliquid militarium virorum ſibi potius tradi. Etiam in illo συμπέμψειν eſt quaſi pollicerentur ſe quoque oraturos, ut velint cum Thebanis ire, ut ſic certe ſimul perſuaderent.

315, 6. Μεγάλως Ἀθηναίους ἐσινέοντο.] An credibile eſt ita ſcripſiſſe Herodotum? ut quod ex *Porto patet, alibi ſcribens ἐσινέατο, alibi ἐσίνοντο, alibi ἐσίναντο, nunc novam varietatem adderet,* quæ ab Porto eſſet omiſſa, et ignoraretur, quomodo illuc appropinquaret. Quod notabile eſt, legebam in Mediceo MS. ἐσινέοντο. Quod faſtiditum penitus iri credens nolui publicare cum cæteris; neque enim uſpiam ita uſurpatur; neque anſa videtur eſſe ulla, cur ſic iure uſurpetur in malam partem.

315, 8. Ἐξ ἀρχῆς τοιῆσδε.] Bene, niſi hæc probarent rudem manum, quum Mediceus MS. oppido attentiſſimam habeat τοιῆδε, ad quod concinnavi interpretationem. Et mox rurſum ἡ γῆ καρπὸν οὐδένα ἐδίδου, non ἀπεδίδου. Recte, quum ἀποδοῦναι modo anteceſſerit, ſed alia notione.

315, 18. Λέγεται δὲ καὶ ὡς ἐλαῖαι ἦσαν ἄλλοθι γῆς οὐδαμοῦ.] Ample ſatis hanc rem explanat Dauſquelus ad Silium Italicum lib. 3., additque quibus iſta narratio non diſplicuit. Etiam tangit Cl. Gatakerus in Adverſariis pag. 264. confeſſus Herodotum id referre ex quorundam ſententia; ſed quod ille notat falſiſſimum eſſe conſtare ex ſacris literis: quaſi quum Herodotus ſcribat ἄλλοθι γῆς οὐδαμοῦ, tunc etiam ſupponi debeat cogitare de regionibus, quas nunquam adiit, et de quibus audivit nihil; immo etiam de ſcriptis, quæ nullam habuerat inſpiciendi copiam, et ſi habuiſſet, ſpreviſſet. Itaque eſt hæc eadem criminatio, qua invehuntur in Herodoteam chronologiam ac circumciſionem.

315, 19. Ἡ Ἀθήνησι.] MS. Ἡ ἐν Ἀθήναις.

315, 25. Ἡ γῆ σφι ἔφερε καρπὸν.] Eſt omnino id ex vulgatiſſima ratione ſcribendi, qua etiam utitur auctor 6, 139. 9, 92. quum interim in hoc loco vox poſtrema abſit ad MS. et abeſſe ſine fraude poſſit.

315, 30. Τὸ δὲ ἀπὸ τοῦδε.] MS. τότε δὲ ἀπὸ τοῦδε. Recte, nec enim poſtrema habent notionem temporis, ſed facti et occaſionis.

315, 36. Ἐδωρίσαντό τε καὶ.] MS. ἐσωρίσαντο καὶ.

315, 39. Ἐς εἴκοσι ἀπέχει.] Periculoſe ſic determinat, quod mollit optimus MS. ὡς εἴκοσι ἀπέχ. mutatione ſæpius occurrente.

316, 13. Ἐπειρῶντο ἐκ τῶν βάθρων ἐξανασπᾶν.] Hic contigit aliquid omnino non reticendum. Apparet enim verbum ἐπειρῶντο non ſufficere vel tot accuſativis qui ſequuntur, vel infinitivis itidem ſequentibus κρατῆσαι, ἕλκειν &c. quamvis Valla ex ſe addere ſuſtinuerit *trahere tentaſſe*, quod poſtremum poterat omitti, re-

relicto ſolo *traxiſſe*. Quid ergo? Nempe ſcias in optimo codice legi tantum πειρῷν pro ἐπειρῶντο. Quorum ſicut hoc ſapit manum correctoris, ita illud Herodoti: cuius inter propria et priva eſt participium ſolutum ponere ſine verbo cui innitatur, quod clariſſime patet ex ſpecimine libri 2. cap. 127., ut quamvis id nunc auctori non reddiderim, tamen perinde certus ſim ab eo id nunc denuo factum eſſe.

316, 21. Ἀθηναῖοι μὲν νυν οὕτω.] Particula νυν ignoratur ab MS.

316, 43. Ἐς τὴν Αἰγιναίην.] MS. Αἰγιναίων, quod utique neceſſarium: et cur aut unde ſic incruſtatum? Mox iunctim idem codex καὶ ἥκειν βοηθέοντας, non παρεῖναι.

317, 5. Τὸν ἕνα τουτέων περιγενέσθαι.] Hæc deſcriptio iam ſatis liquide anteceſſit. MS. Τὸν ἕνα τοῦτον περ. Nam demonſtratio hæc rectius unam illam perſonam tangit.

317, 7. Κομισθεὶς γάρ.] Aſſeveratio quidem certa, ſed quæ hic non exſpectabatur, quum nemo contradiceret. Unde dulciſſimum eſt, quod exhibetur ab optimo MS. κομισθεὶς ἄρα. q. d. Sane delatus iterum in patriam urbem: ſed quid ei accidit? Et ſtatim ἐσιὼν ἐς, non ἐών.

317, 33. Χυτρίδων ἐπιχωρίων.] MS. ἐπιχωριέων.

317, 37. Τῆς πρὸς Αἰγινήτας Ἀθηναίοισι γενομένης.] MS. ἐξ Ἀθηναίων, quod cur ita removeri placuerit, non video.

317, 45. Ἐπισχόντας ἀπὸ τοῦ Αἰγινητέων αἰκίου.] Per tenuia procedebat ſolatium, quod ex MS. Mediceo adferre ſategi huic libro quinto Herodoti. Sed debebatur aliquid illuſtrius, et quale quatuor antecedentium librorum primariis certe locis attuli. Et ecce habes quod optare poteram, ut adunco naſo ſuſpenſos videres eruditos in admittendo, quod nihil erat, et nimium cæcos, quam ut ad verum penetrarent. Nam ut omnia habeas ſub oculis, hic interpretatur Valla, *ab Æginetis lædendis abſtinerent*. Unde in Theſauro Stephanus, [Hinc Αἴκιον, ου, τὸ læſio, damnum apud Herodotum B. in lex.] Et cum his duobus bene concordans Æm. Portus ſic ſcribit in Lexico [Αἴκιον, αἰ-
948 κίου, τό. N. H. pro com. αἰκία, ας. Fœda verberatio, pulſatio, læſio. κάκωσις. Verberatio, damnum, *maleficium, quo quis afficitur*. Contumelia, iniuria, ab *Æginetarum læſione abſtinentes. 1. Ab Æginetis maleficio afficiendis abſtinentes*] Horum partem repetit in v. Ἐπίσχειν. Ferme in his oſtendit ſe magis ſollicitum Portus de Latinis, quam de Græco, quod tamen ipſius erat opus. Quid ſi addamus nullum ex Latinis commodum hic eſſe, ubi non tam agitur de læſione, damno, verberatione et reliquis aliis, quam de ulciſcendo per relationem ſimilis facti, quam Athenienſibus intulerant? Neque quid uſpiam aliud de hac voce; id quod monſtro ſimile haberi potius oportet, ne unum quidem auctorem inveniri, qui Herodotum in eius uſurpatione ſequi voluerit. Quod quidem omnino perſuadeor futurum fore, ſi ſua veritas huic loco conſtitiſſet. Cur enim et ipſe noſter alibi et reliqui ſcriptores dicunt αἰκίας? Sed magnas denuo gratias codici Mediceo, qui latentem hic offenſam unus detegit, et incomparabili ope ſuccurrit, exhibens ἀπὸ τοῦ Αἰγινητέων ἀδικίου. Vox convenientiſſima, et quæ unice requirebatur, quamque ſic explices, *ab ultione Æginetarum iniuriæ*. Ἀδίκιον enim propria vox in tribunalibus Græcis. Harpocration, Ἀδικίου, οἷον ἀδικήματος· ἔςι δὲ ὄνομα δίκης, additque ſimpli eam reſtitutione aboleri, ſi intra decimum annum reddatur; ſin, duplo. Sic et Heſychius et Suidas: quorum fidei in iſta voce conſervanda egregias ſuppetias fert hic locus.

318, 4. Ἀπενειχθέντα ἀπικέσθαι.] MS. recte ἥκουσαν.

318, 22. Τοὺς ἐκτήσατο.] MS. ἐκέκτητο.

318, 29. Ἰσόῤῥοπον τὸ ἑωυτῶν ἂν γένοιτο.] MS. γίνοιτο, et particulam ἂν ignorat. Mox etiam μαθόντες δὲ τουτέων, unde vulgo adverſativa exſulat. Omnia tria meliora illis, quæ publicabantur.

319, 5. Τὰ ἀπελόμεθα.] MS. τὰ καὶ ἀπελόμεθα.

319, 8. Κορίνθιος Σωσικλέης.] Nomen ſæpe poſthac iteratum, ſed in MSto Mediceo non agnoſcitur niſi unum Σωκλῆς. Id ſemel dixiſſe intereſt, ſed ſæpius ita uſu evenit: nec enim diſſimile eſt, quod notabam in decretis Romanis apud Ioſephum modo Σώστρατον appellari, modo Σωσίστρατον.

319, 12. Ὅτε ὑμεῖς.] MS. ὅτε γε ὑμεῖς.

320, 34. Πρὸς τῇσι θύρῃσι.] MS. πρὸς αὐτῇσι τῇσι θύρ. Quod neceſſarium. Et mox κατακρύβειν, non κατακρύπτειν.

320, 39. Ὑποστρέψαντες ἐς ζήτησιν ἀπικοίατο.] Poſterius eſt nugatorium, et requiritur ſubiunctivum tempus. Egregie optimus MS. ἀπικνέοιντο. Sed et mox pro ἀπελθοῦσι. γὰρ habet MS. ἐλθοῦσι δὲ. Omnino rectius.

321, 10. Τοιοῦτος δή τις ἀνὴρ ἐγένετο.] Mira ſuppoſitio, quum vetuſta lectio ſit in MS. τοιοῦτος δή τις ἦν ἀνήρ.

321, 20. Ὄντινα τρόπον.] MS. ὅντινα ἂν τρόπον, vocula ſcilicet, quam præceperant ante duas paginas, huc revocanda.

321, 27. Ὅκως τινὰς ἴδῃ τῶν ἀστῶν ὑπερέχοντας τῶν ἄλλων.] Neſcio an ſit ſermo integer: quod ſi eſt, erit tantum integer ex opinione Stephani, unde proceſſit hæc lectio, quum et in Aldina, et illa Camerarii atque etiam altera Hervagiana recte exſtet ἴδοι pro ἴδῃ, quod ſic mutatur in Stephanina 1592. Certe præclarum eſt, quod exhibet Mediceus MS. ὅκως τινὰ ἴδοι τῶν ἀστῶν ὑπερέχοντα, duabus poſtremis vocibus τῶν ἄλλων neglectis, quas ab naſuto facile credideris adiectas, ſenſu prorſus profecto etiam abraſis illis.

321, 39. Τοὺς ὑπερόχους τῶν ἀστῶν.] MS. ὑπερέχοντας, ut eſt in verſiculo vulgari.

322, 2. Νεκρῷ ἐούσῃ Μελίσσῃ.] Elegantiſſime MS. νεκρῷ· hoc eſt Meliſſæ, quæ iam cadaver erat.

322, 18. Ἡμέας δὲ αὐτοὺς τοὺς Κορ.] Pronomen αὐτοὺς non eſt in MS. nec ullam hoc loco habet vim.

322, 36. Σωσικλέους ἑκάστων εἴπαντος, ἐλευθέρως ἅπας τις αὐτέων &c.] Magnæ verborum ſordes, ſed ſpecioſius collectæ; tamen reiiciendæ, ſi bene inſpicias. Nam quum negotium ſit de libertate rerum publicarum, et huc ſpectet γνώμη tum Sociis, tum omnium, minus digno loco ponitur iſtud ἐλευθέρως, nempe ubi agitur de non continendo ore, ſed audendo aliquid ſoni proferre. Patebit melius ex reparatione. Nam videtur mirabiliter verba et ſententiam Herodoti, hoc eſt, unius doctiſſimi ſcriptoris, concinnare MS. optimus ita exhibendo εἴπαντος ἐλευθερῶσαι, πᾶς τις αὐτέων. *iubentis*, ſtatuentis, dicentis *liberare*. Vix neceſſe eſt, ut repetam tum hoc loco MS. Σωκλέους, tum antea habuiſſe conſtanter Σωκλῆς.

322, 38. Περὶ πόλιν Ἑλληνίδα.] Sic novimus lib. 4. cap. 203. Βάρκην μούνην Ἑλληνίδα πόλιν. Nunc tamen MS. præferebat Ἑλλάδα. Ambigo, an habeant differentiam. Certe et lib. 7. cap. 22. Σάνη πόλις Ἑλλὰς et ibid. 115. videbis Ἄργιλον, item Στάγειρον, ſimiliter ita vocari.

322, 39. Οὕτω μὲν ταῦτα ἐπαύθη.] Recte, et conveniens Herodoto ſæpe iungenti plurale nomen verbo ſingulari. Attamen MS. οὕτω μὲν τοῦτο ἐπ.

323, 5. Καὶ τοῖσι Ἕλλησι ὅσοι.] Mire in incertum coniectus per editores locus. Nam quod ſic cito, merum eſt Stephani, quum ſit in Aldina τοῖσι ἄλλοισι Ἕλλησι ὅσοι συνεπρ. Sic quoque Camerariana. Hanc vocem ἄλλοισι omittit Stephanus in editione ſæpius iam citata, et hinc ita proceſſit Iungermannus. At optimus MS. longe aliter et quanto rotundius? Καὶ τοῖσι 949
ἄλλοισι ὅσοι Ἑλλήνων· et deinde Μενέλεῳ, non Μενελάῳ.

323, 8. Παντοῖα ἐγίνετο τῇσι μάχῃσι.] Eximius ille Mediceus habet plenius ἐγίνετο ἐν τῇσι. An probanda hæc eius interpoſitio? Immo Fulvius Urſinus in Illuſtrium fœminarum carminibus pag. 314. citans hunc locum plane ſic habet ſuppletum.

323, 18. Νέμεσθαι ἀμφοτέρους.] Hoc vitioſum eſt, et quomodo fieri potuit? Clariſſime MS. ἑκατέρους.

323, 44. Εἰκὸς σφι εἴη ῥύεσθαι δυναμένους.] Sane ſi ita hæc ſcripſit Herodotus, debuit in iſta tam vicina iunctura etiam ſequentia in eundem modum concipere ῥύ. δυναμένοις. Sed male ſeduli voluerunt imitari Herodotum, et ex ipſo acumen ſuis commentis immitti; nempe ut interdum varietatem ſectatur in caſibus, quos vulgo exigunt eoſdem eſſe, ut 1, 53. Συνεβούλευόν οἱ ἐξευρόντα φίλους προσθέσθαι, ubi alius diceret ἐξευρόντι. Sed Herodotus plane aliter egit, quod docet MS. optimus exhibendo εἰκὸς σφέας εἴη ῥύεσθαι δυναμένους.

324, 5. Ἀρχαὶ κακῶν ἐγένοντο.] MS. in ſingulari numero ἀρχή.

324, 35. Ἀθηναῖοι ἀπικέατο.] Hic clare legitur in MS. Mediceo ἀπίκατο. In reliquis locis exhibuimus, quod ab eodem codice firmabatur, quidquid etiam in marginibus offerret Stephanus.

325, 22. Ἐπὶ τούτου δὴ τὸν ποταμόν.] Satis perſpicua narratio, et nemo in hac parte hæreat. Quin etiam pluribus in locis hunc morem teneat, ut præſertim 4, 44. Βουλόμενος Ἰνδὸν ποταμόν, ὃς κροκοδείλους δεύτερος οὗτος π. π. παρέχεται, τοῦτον τὸν ποταμὸν εἰδέναι. Ita mavult relativum ſubiicere, quam nomen proprium iterare. Attamen teſtatur MS. nunc auctorem aliter feciſſe, et ſcripſiſſe ἐπὶ τούτου δὴ τὸν Πακτωλόν.

325, 28. Καὶ Σάρδιες μὲν ἐνεπρήσθησαν.] Hoc vulgi certe eſt. At optimus MS. αἱ δὲ Σάρδις ἐνεπρ.

325, 39. Εὐαλκίδεα.] MS. Εὐαλκίδην.

325, 42. Οἱ δὲ αὐτέων αὐτίκα ἀπέφυγον.] Omnino male

male faventes et benignæ Herodoto manus huc intruſerunt vocem αὐτίκα, cum in MS. non ſit, et omnia penitus turbet. Potius antea dictum fuiſſet πολλοὺς αὐτίων αὐτίκα Φονεύουσι οἱ Πέρσαι, aut rectius ſequetur aliquoties iteratum in Ionum expeditione Cypria.

325, 44. Οὐδὲν ἧσσον] MS. auctius οὐδὲν δὴ ἧσσον.

326, 26. Ἁλούσας ἐμπρησθῆναι.] Longe lenius in MS. ἐμπεπρῆσθαι.

326, 34. Ἄνω ἐς τὸν οὐρανὸν] MS. ἄνω πρὸς τὸν οὐρ. Et ſane altera particula mox ſequitur.

326, 36. Ἐκγενέσθαι μοι Ἀθην. τίσασθαι.] MS. ἐκγενέσθαι. Rectiſſime, quia intelligitur εὔχομαι.

327, 10. Βαλλόμενον πεπηχέναι.] MS. πεπηγέναι, ut miſcerentur exacte hæc verba.

327, 26. Τὸν ἔχω κιθῶνα.] MS. ἔχων, quod et neceſſarium est, et agnovit interpres.

327, 32. Ἀγγελίης τε περὶ τῶν Σαρδίων.] MS. præpoſitionem περὶ non agnoſcit neque antecedens τε.

328, 5. Πέρσῃσι ἢ Φοίνιξι] MS. ἢ Πέρσῃσι ἢ Φοίνιξι.

328, 17. Ὅκου ἐτάχθημεν.] MS. ἐπ' οὗ ἐτάχθημεν. Quod est valde commodum. Deinde etiam MS. περιησόμεθα εἶναι χρηστοί, non χρηστοὶ γενέσθαι.

328, 30. Ἦν γὰρ οἱ ὑπασπιστὴς γενόμενος μὲν καὶ τὰ πολέμια κάρτα δόκιμος.] Debuit exſtare in libro quinto ſpecimen ſecundum ſcriptionis Herodoti, quod legerent quidem omnes, ſed nulli in toto hoc triplo ſæculo intelligerent; ſcilicet ut ſic fides codicis Medicei toties iam ſpectata ſingulari experientia anteiret omnes antiquas Herodoti membranas. Attende enim modo, quod anteriores non fecerunt; et videbis vocis quidem ſingulas eſſe integerrimas, et ferme periculum deberi ab illo qui auſit aliquid de illis pronunciare ſequius, et tamen ſunt corruptiſſimæ. Licet enim earum interpretationem numeris omnibus abſolutam dederit Valla, inque eam conſenſerit Stephanus; utique ridicule Aldus ſequuto Hervagio poſuit diſtinctionem post illa γενόμενος μὲν, quæ mirabiliter auget ridiculam et ineptam ſcripturam, quum nulla ſententia ſit ἦν γὰρ οἱ ὑπασπιστὴς γενόμενος μὲν. An vero iungi voluerunt ἦν γενόμενος ex ſtylo Herodoti, quem alibi illuſtravi? Sed non fuerunt tam cati. Itaque diſtinctionem iſtam recte delevit Stephanus. Sed ubi legit Stephanus in Herodoto ἦν γὰρ οἱ ὑπασπιστὴς γενόμενος δόκιμος? Sæpiſſime enim ab Herodoto dicitur δόκιμος in variis negotiis, et nuſpiam illud γενόμενος additur. Aliud est quum dixit δόκιμον ἐόντα παρὰ Ξέρξῃ. Itaque ſic dum alii prave interſtinguunt, alii diſtinctionem delent, utraque pars opprimit quod verum est. Nam inde oritur, ut mox cap. ſeq. nullus intellexerit neque etiamnum intelligat istud ἐνθαῦτα ὁ Κὰρ ὀρετάνῳ πλήξας. Vidit quidem Valla neceſſario Satellitem intelligi, ſed omittit Græca. Sed unde potuit ſcire per illum Κᾶρα intelligi ſatellitem? Callide hæc præterit Stephanus, ut denique Cl. Gale neget ὁ Κὰρ in codice Archiepiſcopi agnoſci, ſed pro ὁ Κὰρ habere ὁ ὀπάων, quod haud dubie ipse prætulit ex pagina præcedente. An autem verum ſit, quod ita notat, ipse viderit: neque enim extra ipſum ullus in isto loco invenit in veteri codice ὁ ὀπάων. An Valla id quoque vidit in ſua membrana? Sed locus foret infauſtiſſimæ indolis, niſi tan-
950 dem repeteremus vera, et ipſum excitaremus Herodotum, in cuius fideliſſimo codice ſcribitur γένος μὲν κάρτα δὲ πολέμια κάρτα δόκιμος, Quam præclare hinc omnia bona exſiſtunt? ἦν γάρ οἱ ὑπασπιστής, γένος μὲν Κάρ, τὰ δὲ πολέμια κάρτα δόκιμος.

328, 38. Αὐτῶν, καὶ πάντως τὸ ἂν ἐπιτάσσῃ.] Sic edidi, quum et pleniſſimæ ſit ſententiæ, et non aliter exſtet in editionibus ulterioribus, tam Aldina quam Hervagiana. Iungermannus est, a quo editur αὐτέων, δὲ πάντως. An credi potest? Omnino est error typorum. Et tamen ſequitur Th. Gale idemque expreſſit. Nihil minus exſpectatum. Certe cum editis prioribus conſentit codex Florentinus. Tam fatuum hoc duxi, ut non notaverim in ima ora. Deinde habet MS. etiam καὶ δεύτερον, non δεύτερα.

329, 28. Ἀπεκρίνασθαι.] MS. ἀνεκρίνασθαι.

329, 35. Ἀμαθεῦσιοι μὲν νυν ἐπόλευν.] Particula νυν non est in MS.

329, 48. Καὶ Τμέης τε.] MS. καὶ Τμώλης τε et ſic ſemper, etiam in fine huius libri.

329, 50. Τοὺς ἐς Σάρδις στρατευσαμένους.] Plane ut c. 122. τῶν ἐπιδιωξάντων τοὺς ἐς Σάρδις στρατευσαμένους τῶν Ἰώνων. Ubi nihil in MS. deprehendi. Sed in hoc loco exhibet ille ipse ἐν Σάρδισι, quod plane non improbo, immo et præfero, utpote dictum ſimiliter ut paulo ante ἐν Κύπρῳ ναυμαχήσαντες, ubi naſutus nimium Valla detrectabat ſimpliciter agere, vertendo *ad Cyprum*, quod illi nunc non induſi, ſed mutavi ad Græca. Quid enim aliud est 7, 166. Καὶ λέγουσι νικῆν ἐν Σαλαμῖνι τοὺς Ἕλληνας τὸν Πέρσην, quod est etiam 8, 70. Notabile est 3, 45. ἐγίνοντο ἐν Καρπάθῳ πλέοντες, nec fuit auſus ſequi Valla, unde reddidit *in Carpathio mari*. Atqui et loquutio et intelligentia prorſus eadem apud Latinos, et est Geographica.

330, 6. Ἐπ' ἡμέρας ἑκάστης.] MS. ἐπ' ἡμέρῃ ἑκάστῃ.

330, 7. Ἦλθε ἀγγελίη.] MS. ἦλθέ οἱ ἀγγελίη, in qua particulæ οἱ geminatione perpetue ſibi conſtat auctor. Capite 43. huius libri. Ἐνθαῦτα δέ οἱ Ἀντιχάρης, ἀνὴρ Ἐλεώνιος, συνεβούλευσέ οἱ &c. κτίζειν.

330, 11. Ἐξαγγέλλῃ πρότερον πρὶν ἢ τὸν Δ. ἀπικέσθαι.] Similis ſyntaxis exſtat 8, 8., ut bene locum illum notavit Portus. Sed in his utique alterutrum abundat. Quidquid ſit, hoc quidem in loco Mediceus codex ignorat voculam πρὶν, et quin abſit ſane. Lib. 7. cap. 2. ἔσαν γὰρ Δαρείῳ καὶ πρότερον ἢ βασιλεῦσαι. Cap. 54. στοῦσαι καταστρέψασθαι πρότερον ἢ ἐπὶ τέρμασι γένηται. Lib. 9. cap. 86. μὴ πρότερον ἀπανιστάναι πολιορκέοντας, πρὶν ἢ ἐξέλωσι Θήβας. Ubi ſimiliter iuncta vides, ſed ita, ut idem MS. illic deleat voculam πρὶν. Sed tamen repetit eodem lib. cap. 92. οὐ πρότερον παύσεσθαι τιμωρέοντες ἐκείνοις πρὶν ἢ δίκας δῶσι. Et lib. 7. cap. 8. οὐ πρότερον παύσομαι πρὶν ἢ ἕλω· et lib. 4. cap. 45.

330, 18. Πιξωδάρου τοῦ Μαυσώλου, ἀνδρὸς Κινδυέος.] Ita legunt editi et ſcripti. Quod quam diſpliceat viris doctis, potest patere vel ex impetu, ſane Gallico, ſed tamen tardo, Nob. Grentemesnilii reiicientis verſionem Vallæ, quia nuſpiam locorum ſit iſta Cindya, et hinc ſuo periculo iubentis legere Κνιδίεος a Cnido Cariæ. Neſcio utrum ſe conſideret nunc militem, an mercatorem. Certe adest post Ortelium, qui quum ſuo loco *Cindyenſem* ex Herodoto nominans dixiſſet [circa Cariam puto. Vide Mindya] mox in hac appellatione notat [Mindya pagus in Caria, circa Myndum, Strabo lib. 14. ΚΥΝΔΙΑ. Κινδύη autem legendum putat Caſaubonus ex Polybio 16., ubi Cindyadis Dianæ meminit] An hæc fuerunt Grentemesnilii ſtudia, ut iſtud omne ignoraverit, certe convenientius ſua Cnido? Agit autem de ea Caſaubonus ad Strabonem pag. 239. Omnino quum utrumque nomen ſit proprium Cariæ in hiſtoria vetere, potest Caſaubonianum iſtud ſufficere. Alioqui ſi pateret eum nihilominus non eſſe Carem, ſed Ciliceem, est in Cilicia Anazarbus, aliquando Κύινδα appellata, unde potuiſſet ſcribere Κυινδέος. *Sed omnino videtur fuiſſe Car.*

330, 26. Δηλαδὴ ἵνα ἦν φυγή.] Hæc periodus nimio pluribus est particulis ſenta et ſqualida. MS. delet ἵνα et id debet abiici, prout evincitur ſimillimo exemplo 4, 135.

330, 30. Συνεβάλλοντό τι.] MS. συνεβάλλοντο.

330, 35. Ἐς Λάβρανδα.] Sic exhibui plane ex optimo MS. quem et nummis duobus Holſtenio ad Stephanum citatis et Harduino cognitis tum demum, quum Addenda ſcriberet, præfero; immo etiam omnibus citationibus, quas habet theſaurus Brandeburgenſis ad nummum Hecatomni pag. 266., in hoc non probandus, quod ſcribit Labram Caribus dici ſecurim, quum Græca Plutarchi clare habeant Λάβρυν. Hinc forſan exſurgit origo literæ υ, ut aliis Λάβραν dicere contendentibus, aliis Λάβρυν, alii dixerint Λάβραυν, et hinc urbi nomen.

330, 38. Κατειληθέντες ἂν.] MS. κατειληθέντες δὲ ἂν. Et mox ἑκότερα ἢ παραδόντες σφέας, idque rectum est præ vulgari isto ἑκότερα οἱ παραδόντες &c.

331, 3. Ἐλοχήσαντο τὴν ἐν Πηδάσῳ ὁδόν.] Huic lectioni debere decedere iudicavi vel quod habet Valla *via quæ in Mylaſſa fert*, vel quod habent editiones apud Aldum, Hervagium, Stephanum, Iungermannum, Th. Gale ἐπὶ Δάσῳ, etiam in Stephani marginibus ἐν Πηδάσῳ; quoniam hæ literæ ordine ſuo extabant in optimo MS. et convenit hæc appellatio cum Stephani marginibus. Est enim eadem ſive per η ſive per ι. Hæc autem via in agro Pidaſenſi erat annexa Mileſiæ, 951
in montibus hanc excipiens, ut colligi potest ex 6, 20. et 8, 104.

331, 5. Σισαμάκης.] MS. Σισιμάκης, præclaro bonitatis huius MS. argumento ſuper reliqua exemplaria, quæ dicuntur habere σισφιάκης. Fuit enim frequens in Oriente, ut ab his ſyllabis propria nomina committerentur, quod patet ex Σισίνης, Σισίκοττος, Σισιμίθρης, &c.

331, 17. Αὐτὸς μὲν Τμέης.] MS. αὐτός τε Τμώλης, quod commodiſſimum.

331, 25. Ὡς διδέξει.] Pereruditе de hoc verbo et ſententia eius egit Æm. Portus in Lexico, approbante tum hic, tum alibi id quod coniectura protulit, Mediceo libro, unde id expreſſi, unde etiam in principio huius periodi edidi Ἀλισκομενέων, ubi editiones habent Ἀλισκομένων.

JA-

JACOBI GRONOVII
NOTÆ ET OBSERVATIONES
In librum ſextum
HERODOTI.

332, 7. Εἴρετο Ἀρταφ.] MS. ἤρετο Ἀρτ. Et ſtatim δοκέει, non δοκέει.

332, 14. Τοῦτο τὸ ὑπόδημα.] Feſtiva hæc et Aſiatica criminis graviſſimi obiectio dicam? an extenuatio cognita ſatis et annotata antiquis ſæculis fuit, adeo ut eam ipſam adhibeat in diſceptatione, utrum Ioviano culpa tot regionum trans Tigrin ereptarum Romano imperio, an Iuliano dari debeat Nicephorus Calliſtus lib. 10. Hiſt. Eccleſ. cap. 38.

332, 23. Καταγνωσθεὶς ὑπ' αὐτέων.] MS. πρὸς αὐτέων.

333, 28. Ἀπωσθὲς ἐκ τῆς ἑωϋτοῦ.] MS. ἀπωσθὲς τῆς ἑωϋτοῦ. Cui conceſſi, etſi ſciam alioqui ſine isto genitivo, et ſine illa præpoſitione ab auctore noſtro uſurpari istud vocabulum ἀπωστός. Niſi quod etiam lenius est omittere ſolam præpoſitionem, quod libens nunc feci.

333, 35. Ὅσοι αὐτέων Ἰστιαίῳ.] Nempe ita ſuere hoc voluerunt, ut intellectus foret facilior, et ὅσοι quidem eſſent ipſi navigantes, αὐτέων vero antecedens νεῶν reſpiceret. Inſulſe ſatis. MS. ὅσαι αὐτῷ Ἰστιαίῳ. Tum πείσεσθαι, non πείθεσθαι.

333, 45. Ἐστρατεύοντο.] MS. ἐστράτευον, quod ſufficit.

333, 49. Στρατὸν μηδένα συλλέγειν.] MS. tantum στρατὸν μὴ συλλέγειν, et hoc ſatis clarum.

334, 1. Ἀλλ' ἐκ τείχεος ὡς δυνατὸν ῥύεσθαι αὐτοὺς Μιλησίους. Quæ quum vertiſſet Valla, *ſed Mileſios mœnia per ſe ipſos pro viribus tutari*, neſcio quid offenſus Stephanus ſic immutavit, *Sed e mœnibus Mileſios hoſtium impetum pro viribus propulſare.* Quæ mutatio talis est, ut non videatur legiſſe ῥύεσθαι, quod non notat propulſare, ſed ἐρύκειν vel ἀμύνεσθαι, aut aliud ſimile, quod ab ipſo indicari debuit, quum ut dico, verbum ῥύεσθαι ita verti nequeat, ſed *cuſtodire*, *tueri*, *ſervare*, prout magnam copiam ex hoc Herodoto collegit Portus in Lexico, ſed hunc locum præteriit, ubi hærebat forſan. Et utique hanc vim istius verbi ſic cognitam habebat Stephanus, ut magis furor in eo fuerit ſic bene agentem Vallam aggredi, quam voluntas bene illuſtrandi. Est enim haud dubie interpolata et corrupta ſcriptura illa, qua utuntur editiones, quum verbum ῥύεσθαι nunquam niſi modo activo vel expreſſo vel intellecto adhibeatur, ſic ut quartum ei caſum perpetuo adiungat. Inſpice modo Portum. Scias igitur oportet, quod lectores Herodoteæ hiſtoriæ antehac neſciverunt, eſſe mirifice omnia incruſtata et fere gangrænam aliquam. Habet enim diſerte et magnifice liber Mediceus ἀλλὰ τὰ τείχεα ῥύεσθαι αὐτοὺς Μιλησίους. Et τείχεα ῥύεσθαι, quidem notavit et Th. Gale ex Arch. Quæ ſic omnia erunt perquam ſana et vere Herodotea, ſive quod ad verbum ſolum ῥύεσθαι pertinet, ſive quod ad omnem loquutionem, cui ſimilem prorſus habes libro hoc ſexto cap. 101. εἴκως δὲ διαφυλάξαιεν τὰ τείχεα, τούτου σφι ἔμελε πέρι. Iam de hac ipſa Mileto, velut probans hanc ſuam manum, dicit auctor cap. 18. huius libri: ὑπορύξαντες τὰ τείχεα. Ut ſic habeas integerrimam reſtitutionem.

334, 19. Πασέων δὲ τουτέων.] MS. πάντων δὲ τουτ. Et mox ἀπίκατο pro ἀπίκοντο, ut in libro antecedente.

334, 30. Ταῦτα ἐπιλεγόμενοι συλλέξαντες.] Sic vulgo amant orationem ſuſpenſam tenere et connexa hæc participia exſpectare adminiculum illis futurum ex verbo ſequuturo ἔλεγον, ita diſtento ſermone medio, ut etiam parentheſis interponatur. Iam egi de participiis, unde non fuerat neceſſe in tantum habere omnia incerta. Sed eximius ille Mediceus negat hunc locum eſſe eiusdem generis, integerrime exhibens ταῦτα ἐπιλεγόμενοι ἔλεξαν συλλέξαντες. Omnia ſcilicet ſunt referta ſuis membris, neque parentheſi opus est. Illa verbi repetitio est, ut capite 30. Ἄχθη ἀγόμενος· et clarius patebit, ſi placuerit addere, quod numeris ſuperiori-
952 bus 22, 25. notare incepi. Sic denique post præmiſſum integrum ſermonem, quo melius inſtruebatur lector, revertitur ad modum loquutionis, quem inchoaverat, ut omnia ſint planiſſima, nec moleſte lectorem ſuſpendant.

334, 35. Ἔλεγον τάδε.] MS. ἔλεγον σφιν τάδε.

334, 37. Τοὺς γὰρ ἑωυτοῦ ἕκαστος.] Quam implexus ſermo? At is nulli bono est, et multo lenius exſtat in optimo MS. τοὺς γὰρ αὐτέων ἕκαστος.

335, 4. Τὰ ἴδια ἐμπρήσεται.] MS. ἐμπεπρήσεται. Mox etiam μὲν οὐ ποιήσουσι, ubi vulgo μὲν μὴ ποιήσουσιν.

335, 14. Ταλαιπωρίας ἐνδέκεσθαι.] Hic locus est, in quo exercet acumen ſuum Dionyſius Longinus cap. 22. elegantiſſimi libelli, ubi tum alia notari merentur, tum quod et ipſe non bene correcto exemplari utens ſic citat hæc verba, et ipſe ſuſtinuit illa explicare νῦν καιρός ἐστιν ὑμῖν πόνους ἐπιδέχεσθαι. Quod quam ſit vitioſum, ipſa Herodoti verba oſtendunt mox ſequentia τὸ παραχρῆμα μὲν πόνος ὑμῖν ἔσται. Reiicit pluralem, exigit ſingularem. Sed teterrima in eodem loco ſunt vitia, vel Tollii notantis duos codices habere προσεισέβαλεν, quod falſum est, quum ipſe in MSto viderim eſſe Προσεισέβαλε, etiam cum proximarum vocum varietatibus, quibus relictis id haud dubie etiam fuit Longini verbum; vel interpretis, qui Græca ista ὡς μηδ' ἀρχὴν πρὸς τὸ ἐφεστὸς δέος προσαγορεῦσαι (vitioſe editur προσαγορεῦσαι) τοὺς ἀκούοντας Latine, vertit *quo minus eos in principio orationis, uti factum oportuerat, compellaſſet.* Adeo illic quoque ignoratur uſus vocis ἀρχὴν, quem toties hæc tempora oſtentaverunt, et quia librarii nonnulli etiam ignoraverunt, ideo in nonnullis MSStis exſtat ἀρχῇ, mendoſe ſane. Dicit enim *ut omnino ne alloquatur quidem audientes propter imminentem metum.* Porro horrendum istud, quod notat Tollius ὡς δρηπέτῃσι ſi reddatur *tanquam fugitivis* inelegans fore et inſolens, et ideo ſe reddidiſſe *acerbiſſimam*; habet contrarios Vallam cum omnibus, qui interpretationem eius ediderunt, qui non ita ſtatuunt. Sed porro an diffidebat ingenio Herodoti aut peritiæ, qua ſciret quid foret elegans? An vero Græcis aliud est elegans, aliud Latinis in hac narratione? Inſuper Tollius ex ſe id non facit, ſed ex inepta imitatione Gallici interpretis, *et eſclaves miſerables.* Immo optime mentem Dionyſii intelligebant Iones audienda ſervitutis ratione, quæ incumbebat fugitivis. Summa rei est, mi lector, ut ſcias legi in eximio illo Mediceo MS. ταλαιπωρίην δέκεσθαι· egregie et boni ominis ergo. Hæc una laborioſa ſors et tempeſtas, quam animoſe diſſipantes lætius agemus et ſecurius.

335, 23. Πολλὸν ἐλασσώσεσθαι.] MS. recte ἐλασσωθήσεσθαι.

335, 40. Τωὐτὸ τοῦτο πείσεσθαι.] MS. adnectit voculam αἰεὶ, et debet adnecti.

336, 13. Παρ' ὅτευ.] MS. παρ' οὗ.

336, 26. Τριήραρχοι ἔμενον.] MS. παρέμενον, quod retinet etiam infra.

336, 37. Οἱ παρείχοντο μὲν.] MS. παρείχοντο μὲν γάρ. Certe videtur narrationem hic incepiſſe ab primo ovo, et propterea etiam libero procemio eam inſtituere.

336, 48. Οὗτοι δὲ ὡς διωκ.] MS. αὐτοὶ δὲ ὡς.

337, 6. Ὅπως εἶχε περὶ τῶν Χίων.] MS. ὡς εἶχε περὶ τῶν Χ.

337, 11. Οὗτοι μὲν νυν.] MS. οὗτοι μέν τοι νυν.

337, 30. Ἐς τοὺς Ἀργείους.] MS. ἐς αὐτοὺς Ἀργείους.

337, 44. Ἐν Διδύμοισι ὁ νηός τε.] Interponit MS. ἐν Διδύμοισι καὶ ὁ νηός τε, ut ſenſus ſit; *templum vero, quod erat in Didymis, ædes perinde ac oraculum* &c.

338, 1. Ἐρυθρῇ καλεομένῃ θαλάσσῃ.] Vox media abest ab MS. et merito post toties iam citatum istud mare, et utique libro 2. c. 158. 159. ſine illo participio diu monſtratum. Et videtur ipſe Stephanus Byzantius indicare hanc Herodoti manum in v. Ἄμπη ſcribens πόλις πρὸς τῇ Ἐρυθρῇ θαλάσσῃ, non addito participio. Nam et quod ad nomen urbis pertinet, plane in MS. Mediceo notavi Ἄμπῃ, ſicut et Th. Gale ex Arch. non Ἄμπι, quod vulgo edebatur, et hinc eruditis de-

dit

dit occaſionem ſcribendæ notæ ad Stephanum. Potius debuiſſent conferre locum ex libro 1. cap. 189., ubi dicit ποταμὸν Τίγριν, ὃ δὲ παρὰ Ὦπιν πόλιν ῥέων ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν ἐκδιδοῖ.

338, 17. Ἔπεσαν τὸ δεύτερον.] Non oportet affectare nimium delicias, quod videntur alii, quam Herodotus, feciſſe. Nam exhibet hoc loco optimus MS. ἔπεσε. Quod eſt præſtantiſſimum, et ſi id habuiſſent cognitum illi heroës ad *Dionyſii Longini* caput 24., prout diſtinxerunt, quanto aliter ad id ſcripſiſſent? quanto paucioribus verbis potuerant defungi? et quidem multo melius, quam pluribus nunc efficiunt, ſive Fabrum reſpicias, ſive Tollium, utique in obſcuro hariolantes. Ita ut habet MS. Mediceus, legit quoque Dionyſius, qui artificium hoc non ponit in eo, ut alius ſit numerus verbi, alius nominis, ſed in utroque ſit idem, ſicut in exemplo Thucydidis Πελοποννήσιος διεστήκει, ita in Herodoto ἔπεσε τὸ δεύτερον. Indignum eſt hoc tempore edi in Longino ἔπεσαν. In dativo conſiderando perinfelix eſt Petra. Ubi vero in Græcis illud *univerſum*, quod tam ample debuit conſpici in Latinis? Non ſi Thucydides dicat ἅπαντα, ideo et Herodoto tale adiectivum placuit exprimere, quod ſententia ſatis demonſtrat.

953 338, 25. Αἰάκεσι δουλεύειν.] Miror potuiſſe iſtum naſutum Stephanum hic ſilere, ubi longe pulchrior in Græcis videtur oratio, quam in Latinis, ut nomen proprium efferatur plurali modo vel ad ſævitiæ exprobrationem vel ad vilitatis, ut apud Suetonium dicebat Sulla *Iulio Cæſari multos Marios ineſſe*. Sed hæc poſſunt ita videri. Omnino præſtantiſſimus codex habet ſimpliciter, quod edidi, Αἰάκει.

338, 32. Οἱ Σάμιοι μοῦνοι Ἴωνες.] MS. Ἰώνων.

338, 43. Ἐοῦσαν ἐρήμην.] Si inſpexeris collectanea Porti, non alibi in Herodoto notatur hoc adiectivum ſic fœmininum per notam ultimæ ſyllabæ, ſed ipſum ἔρημος implet quoque iſtud genus. Cur igitur non notavit hoc ſpecimen? Sed et hoc loco ſcias legi in optimo MS. ἔρημον. Sic non modo aliquoties ἔρημος οὖσα occurrit, ſed et lib. 8. c. 65. ἐρήμου οὔσης τῆς Ἀττικῆς. Etiam alii.

339, 1. Ὡς ἀποβαλόντα τὴν πόλιν.] Vocula prima non eſt in MS. in qua neſcio quid cauſæ videtur quæſiviſſe Valla, ut inde reliquis Græcis attribueret ſenſum invidiæ plenum, tanquam *urbis deſertori*, quum urbem conſiderare videatur *Herodotus ut unicum eius* munimentum, quod ille amiſerat, et hinc in manum Hippocratis ab fato delatus.

339, 8. Ἱπποκράτεϊ λαγχάνειν.] Ignoro id genus loquendi, et habet MS. ille optimus perſpicue Ἱπποκράτεα. Non aliter Herodotum loqui videbis ex Porti lexico.

339, 14. Ἐκ τῆς Ἰνυκος ἐκδιδρήσκει.] Sic cap. 90. Ἐκδιδρήσκει ἐκ τῆς Αἰγίνης. Atque ita ſæpius. Attamen hoc loco voculæ duæ priores abſunt a MS.

339, 32. Τὰς μὲν ἐθελοντὶ.] MS. ἐθελοντήν.

339, 47. Ἡ πόλι ἢ ἔθνεϊ.] Prius ἢ omittit MS.

340, 3. Λοιμὸς ἀπολαβὼν ἀπήνεικε.] Attende lector; neque enim unquam participium hoc aut alia pars verbi ab Herodoto uſurpatur hoc ſenſu: immo magis ut receptionem, non ablationem et raptum notet. Inſpice modo Porti indicem. Et certe voluerunt in hoc fuiſſe nonnulli lepidi videri, ut nunc quoque duo verba haberent idem principium. Itaque gratulabundus excepi, quod notabam in optimo MS. legi ὑπολαβὼν. Hoc verum eſt et Græcum. Λοιμὸς enim ὑπολαβὼν, ut ποταμὸς 2, 150., ut ἄνεμος ὑπολαβὼν καὶ ἀποφέρων 4, 179.

340, 8. Προέδειξε.] MS. rite προέδεξε. Et mox ἐπαινήσαντι, non ἐπαινήσαντο· nempe Hiſtiæus cum Lesbiis.

340, 20. Πεδίου τῶν Μυσῶν.] MS. πεδίου τὸν τῶν Μυσῶν.

340, 49. Περιστείλαντας εὐπρεπῶς ἐνετείλατο θάψαι.] MS. περιστείλαντας εὖ ἐνετείλατο θάψαι. Quod ſufficiens, credo, atque etiam ſincerum Herodoti eſt. Libro 2. cap. 90. dicit περιστείλαντας ὡς κάλλιστα. Quod autem ad titulum pertinet, quem auctor addit, quum ab Dario Εὐεργέτης ἑωυτῷ τε καὶ Πέρσῃσι inſcribitur, de eo collegit aliqua Deſider. Heraldus lib. 1. Adverſar. cap. 9.

341, 9. Τοῦτον τὸν τρόπον.] MS. τόνδε τὸν τρόπον. De hoc autem σαγηνεύσεως genere notat aliqua Petavius ad Iuliani orationem ſecundam: ubi circa Eretriam idem factum docet ex hoc teſtimonio Platonis et deſcriptione non minus concinna; οἱ στρατιῶται αὐτοῦ, ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν διαστάντες, συνάψαντες τὰς χεῖρας διῆλθον ἅπασαν τὴν χώραν &c. Nam certe quod in Herodoto eſt ἀνὴρ ἀνδρὸς ἁψάμενος διήκουσι dubito an queat omnibus placere. Utique iſtud, quod audimus, διήκουσι, quiſque videt idem eſſe, quod διέρχονται ſequens, ut iſtud nequeat hic ferri, præſertim quum et optimus ille MS. habeat διήκουσαν, ut ad θάλασσαν νοτίην referri debeat, dicanturque viri manibus iunctis ab boreali mari per litus circumdare uſque ad auſtrale continuo tactu pertinens, et ita ſemiorbem ducentes deinde per omnem inſulam tranſire. Apparet autem ſic in maximis imperiis placuiſſe illudere vocabulis, ut graviſſimam miſeriam quæ hominibus inferri poterat, communi privatorum hominum vocabulo gauderent efferre, ut eſt in piſcando σαγήνευσις, quem morem ab antiquo deductum eſſe docet Nemrodes ὁ θηρευτής, non utique ut occideret, ſed tanquam in vivariis multa animalium genera iſti noſtri Perſæ, ſic ipſe vetuſtior undiquaque, ſed per vim colligeret homines, et ſubiectos haberet numeroſiores, ſermone extenuante graviſſimas ærumnas. Et mox idem MS. ἐπηπειλήσαντι, non ἐπηπείλησαν.

341, 19. Ἀντὶ ἐνέρχων εἶναι εὐνούχους.] Quod peſſime ſic corruperunt alii, pulcherrima converſione ita reſtituit optimus MS. ἀντὶ εἶναι ἐνόρχιας εὐνούχους. Hoc vere Herodoteum. 7, 170. ἀντὶ δὲ τοῦ εἶναι νησιώτας ἠπειρώτας. Noluit dicere ἀντὶ νησιωτῶν εἶναι ἠπειρώτας. Nec diſſimile eſt 1, 185. Ἐποίεε δὲ ἀμφότερα ταῦτα τόν τε ποταμὸν σκολιὸν, καὶ τὸ ὄρυγμα πᾶν ἕλος. Item 8, 88. οἱ ἄνδρες ἡμῖν γεγόνασι γυναῖκες· αἱ δὲ γυναῖκες ἄνδρες. Imo cum hoc comparandum videtur iſtud dulciſſimum ultra quam dici poteſt vel prophetæ Hoſeæ, quod citat Paulus ad Roman. 9, 25. Καλέσω τὸν οὐ λαόν μου λαόν μου· vel Ioannis in Euangelio 4, 46. Ὅπου ἐποίησε τὸ ὕδωρ οἶνον.

341, 24. Δὶς δὲ ἐπεξῆς.] MS. δὶς δὲ ἑξῆς. Mox εἰσὶ δὲ αἱ ἐν τῇ Εὐρώπῃ αἵδε· interpoſito illo αἱ ſatis eleganter et inexſpectato.

341, 30. Πόλιες πολλαί εἰσι.] Quaſi vero. Atqui longe certius MS. πόλιες συχναὶ ἔνεισι.

341, 32. Σηλυβρίη τε.] Ita agit Holſtenius ad Stephanum, tanquam ſolus diſſentiret Herodotus, eamque appellari vellet hoc modo ſine litera μ, quam videt alios interponere et vocare Σηλυμβρίαν. Quid igi- 954
tur cogitavit de interpretatione Vallæ, in qua dicitur *Selymbria?* Ut tricari deſinant, teſtor in MS. Mediceo plane legi Σηλυμβρίη, prout haud dubie Valla habuit in exemplari ſuo, quod expreſſit, de quo bene cogitare debuit Holſtenius, et Florentinum iſtud *Herodoti exemplar potuit inſpicere.*

341, 34. Ἀλλ' οἴχοντο φεύγοντες ἀπολιπόντες τὴν πόλιν.] In his omnia inſunt ut præter rationem, ita præter Herodoti manum. Neque enim ulla catachreſis defendere poteſt vocem poſtremam, quæ ut recte ſe haberet, duntaxat ſcribi debuit τὰς πόλιας. Deinde quod exemplum uſpiam ita incondite geminati participii? quorum unum non modo nihil ſententiæ affert, ſed prorſus ab currente calamo et recordante ſæpe ab Herodoto eſſe dictum οἴχοντο φεύγοντες inculcatum videtur. Inſpice quam præclare MS. Mediceus ἀλλ' οἴχοντο ἀπολιπόντες τὴν σφετέρην ἔσω. Nam et ſic habet, ut rurſus in pagina ſequente, non ἔσω.

341, 38. Τὰς χώρας τὰς καταλεχθείσας.] Ferri poteſt. Sed cur ad ſe Herodotus id retulerit, et non ad ipſam hiſtoriam? Utique nequivit auctor fide ſua contendere nullam aliam urbem aut munitionem ab Perſis eſſe deletam præter illas quas memoravit. Itaque multum præplacet lectio, quæ eſt in MS. καταλειφθείσας.

341, 42. Ὅσας προσχόντες.] MS. ὅσας πρότερον προσχ. Talis alicuius vocis rationem habuit interpres Latinus.

341, 45. Τοῦ Φοινίκων ἔπλου τούτου.] Vox poſtrema abeſt ab MS. Utique nullus non bene videt agi de hac navali expeditione Phœnicum.

342, 12. Ἐπ' Ἀθηναίων.] MS. ἐπ' Ἀθηνέων, quod neceſſarium eſt, et expreſſit interpres. Et mox ἀτὰρ δυνάστευέ τε καί.

342, 36. Οἱ ἐπαγόμενοι.] MS. οἱ ἐπαγαγόμενοι. Et ſtatim πρῶτον μὲν ἐπετείχισε, quod verum, quum ἀποτειχίζειν recte ſequatur ut ſumma effectus.

342, 46. Οἱ Λαμψακηνοὶ οἱ λοχήσαντες.] Nimium illud quidem. Itaque poſterius illud οἱ abeſt ab MS. et quidem neceſſario.

343, 3. Τί θέλει.] MS. τὸ θέλει c. 61. 8. τι Φέρει.

343, 10. Μετὰ δὲ ταῦτα τελευτᾷ.] Vox ταῦτα abeſt ab MS.

343, 29. Εἶχε κατ' ἕωυτούς.] Exſtat hæc loquutio 3, 79. Ἀλλὰ κατ' οἴκους ἑωυτοὺς οἱ μάγοι ἔχουσι τὴν ἡμέρην ταύτην. Hoc tamen loco præfert optimus MS. ἔσω.

343, 45. Ἔφευγε Χερσόνησον.] Abſurdum dictum præ illo quod eſt in optimo MS. ἔφευγεν ἀπὸ Χερσονήσου.

344, 24. Οὐδὲν ἔτι πλέον ἐγένετο τουτέων.] MS. οὐδὲν

ἣν ἐπίπλεω ἐγένετο τουτέων nihil plenum conſummatumque ex illis Perſis contigit ad miſeriam Ionibus futurum.

344, 28. Ἐκ τῶν πολεμίων.] Si modo eo usque extendere ſe Artaphernis manus potuerint, ut hoſtes petenti ipſi, ut legatos mitterent, auſcultaviſſe opinemur. Et vero quinam iſti πολέμιοι? utrum adhuc in ipſa Aſia? an vero transmarini ex Europa? Ridiculus est Valla, quid cogitaverit de accitis hoſtium nunciis. Omnino amare debemus emendationem Nobiliſſ. Grentemesnilij ἐκ τῶν πολίων, quam pleniſſime confirmat exemplar Mediceum.

345, 29. Πεζῷ στρατῷ στρατοπεδευομένῳ.] An pote quid ineptius hac repetitione? Itaque ſcias mediam vocem ab MS. abeſſe, quod commodiſſimum est ingenio per Herodoti ſcripta molliſſime progredi et decurrere adſueto. Πεζῷ enim nihil adest, quod reſpiciat, niſi antecedens στρατῷ: niſi placeat neutrum eſſe, ſicut infra, ἀπῆγε τὸν στρατὸν ὀπίσω, ἅτε τῷ πεζῷ τε προσπταίσας καὶ τῷ ναυτικῷ.

345, 39. Ἀπηλλάχθη.] MS. ἀπαλλάχθη.

346, 17. Τὰς νέας πάσας.] MS. τὰς νέας τὰς πάσας· ut 7, 68. τὰς μὲν δὴ νέας τὰς πάσας.

346, 34. Ἐπὶ σφίσι ἔχοντας.] Hæc non poſſunt notare *hoſtili in ipſos animo*, ut vertit Valla. Nam etſi habere aliquid ἐπί τινι dicatur de iure actionis ob noxam, ideo non ſtatim est hoſtilis animus. Imo Mediceus MS. ἐπὶ σφίσι ἐπέχοντας. Pro quo uſurpat accuſativum lib. 9. cap. 58. Ἐπεῖχέ τε ἐπὶ Λακεδαιμονίους τε καὶ Τεγεήτας μούνους.

346, 42. Ἐπειρᾶτο συλλαμβάνειν.] MS. συλλαμβάνων. Sane utroque utitur. Sed fidem meretur codex optimus. Certe iunctum cum participio duobus locis notavit et Portus. Sed id fit in multo pluribus.

347, 25. Ἴσων ἀμφοτέρων ἐόντων.] Vox media non est in MS. quia ſcilicet iam δίδυμα anteceſſerant, etiam τέκνα, etiam τῶν παίδων τὸν πρεσβύτερον. Quid ab alio hic ſupponi potest, quam eſſe ἀμφοτέρους? Et melius utique ſequitur eadem vox.

347, 34. Τιμᾶν δὲ μᾶλλον τὸν γεραίτερον.] Si ita dixit Pythia, ſupponit igitur non fuiſſe ὁμοίους nec ἴσους, ſed uni adfuiſſe aliquod præ altero γέρας. Quod dubito. Certe MS. Mediceus τὸν πρεσβύτερον. Et ex ſequentibus apparet *Pythiam hac voce uſam eſſe*, dum ſcribit *Lacedæmonios reperire nequiviſſe ne ſic quidem* τὸν πρεσβύτερον. Quin et in voce γεραίτερος reſidet aliquid, cui nunc locus nullus est.

348, 5. Τῷ δὲ νηπίῳ.] Et hæc ultima vox abest ab MS. Recte ut credo, quum per præcedentia is optime queat intelligi.

348, 6. Χρόνον τῆς ζόης αὐτέων.] Etiam hæc poſtrema vox non est in MS. quod quam ſit commodum, patet ex ipſa Vallæ verſione, eam plane non tangentis.

348, 9. Τάδε δὲ καταλεγόμενα.] Tanquam in his fuiſſet compoſita et deſcripta ſeries quædam vel re-
955 rum vel nominum, in qua ſolet Herodotus illud verbum καταλέγεσθαι uſurpare paſſim; quæ nulla prorſus est, ſed in alia parte narrationis ſequitur, unde ibi dicit καταλεγομένους· ut id haberi prorſus debeat pro ficto et ſuppoſiticio, et unice verum legatur in Mediceo MS. τάδε δὲ κατὰ τὰ λεγόμενα. Quis neget id expreſſum eſſe ab Valla?

348, 18. Εἴρηταί μοι.] MS. εἰρέαταί μοι, quod ex aliis locis iam novit Portus.

348, 40. Ἐν τοῖσι ἐξοδίοισι.] MS. ἐν τῇσι ἐξοδίῃσι. Hanc vocem obſervavit Suidas, non neutrum: quod dubium foret, an pro adiectivo accipi deberet, prout illic dicuntur etiam ἐξόδιοι νόμοι. Itaque Suidam egregie confirmat hic Italicus codex. Deinde etiam cum ederetur ὁσίην τις δημοτελὴς ποιῆται, quod ſine ſenſu est, hærebam an deberet ſcribi ὁσίη, ut verbum eſſet paſſivum; ſed adiuvit me MS. exhibens egregie ἢν ὁσίην τις δημοτελῆ ποιῆται, ut verbum ſit medium.

348, 49. Νεομηνίας δὲ ἀνὰ πάσας.] Ita qui Herodotum ferre nequiverunt, ex vulgari Græcia ſuppleverunt hunc eius locum, ut cap. 61. dixit ἐφόρεε αὐτὴν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην et 2, 37. et 8, 65. Τὴν δὲ ὁρτὴν ταύτην ἄγουσι ἀνὰ πάντα ἔτεα. Et 1, 136. ἀνὰ πᾶν ἔτος. Sed particula ἀνὰ nunc abest ab MS. et recte. Videtur enim dictum ut ſæpe τοῦτον τὸν χρόνον et cap. 123. τὸν πάντα χρόνον. Sed clariſſime 1, 111. πᾶσαν ἡμέρην.

349, 5. Τούτοισι προσκεῖσθαι.] Pluribus id verbum confirmavit Portus in Lexico, etiam adhibens hunc ipſum locum, interpretans *bis hunc honorem tribui*, ut in dubium trahi nequeat: quum tamen perſpicue legatur in optimo MS. προκεῖσθαι, fere ut 3, 22. Ὀγδώκοντα ἔτεα ζόης πλήρωμα ἀνδρὶ μακρότατον προκέεσθαι.

349, 27. Λέβητας κροτέουσι.] Sic et Valla *ollas*. At Cragius *lebetes*. Cedo igitur, quot eius generis fuerint? An in ſingulis plateis et vicis coactæ feminæ pulſarunt varios? ut turbulenta eſſet quam maxime Sparta. Immo vero optimus MS. agnoſcit tantum λέβητα. Sic clarior est ſermo, ut certæ feminæ unum conſtituentes cœtum pulſantes unum æs circumirent.

349, 33. Τῶν γὰρ βαρβάρων.] MS. τῶν γὰρ ὦν βαρβάρων. Nemo qui Herodotum novit, de eo dubitaverit.

349, 46. Ἐπεὰν δὲ θάψωσι.] Debebant nempe codicis Medicei quoque in hunc librum ſextum ſingularia beneficia extare. Itaque videtur ea auſpicari ab hoc loco. Quem Cragius quoque ſic intellexit, quaſi in univerſum quo tempore funus fiebat Regi mortuo, decem dierum iuſtitium indici, nec magiſtratuum ullum conſeſſum fuiſſe habitum, ſed hos dies ut funeſtos luctu traduci, quibus ſtatim ſubnectit Heracliden corripientem intra tres dies. At vero hæ voces omnes non leguntur ſuo loco in MS. ſed ad marginem allitæ ſunt manu ſatis recente. Quam varietatem quum conſidero, vereri ſane ſoleo ne recte abiiciantur; quippe totum hunc ſermonem ſi ſpectes, ille est de ratione efferendi reges. At in hac parte nunc particulatim agit de regibus in prælio interfectis; hos ait efferri in toro magnifice ſtrato, tum decem dierum indici iuſtitium, non ſublegi magiſtratus, et nihil aliud Lacedæmona niſi lugere. Ad hæc, ſatis ſic clara, proponenda non videtur mihi ullo modo requiri iſta trias. Tuum erit, mi lector, conſiderare et bene ſapere. Ad quod quum te in tam memorabili loco excitet ille præclarus codex, nec ſtupide omnia admittas, opinor eſſe quod ei gratias agas.

349, 49. Συμφέρονται δὲ ἄλλο οὗτοι.] Vox poſterior in MS. non est.

350, 14. Κοινὰ τῇ Ἑλλάδι.] Ille ipſe MS. interponit ἐν voculam ſcilicet modo datam τῇ Αἰγίνῃ, et ideo nunc omittendam, ut putarunt. At ille addit plane oſtendens Herodotum ex 2, 114. Ἔργον δὲ ἀνόσιον ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐξεργασμένος.

350, 40. Ὡς παιδίον φορέει.] Voluerunt nempe aliter loqui Deam, aliter nutricem; ideo mutari debuit vox. *An idem fuerit Herodoti iudicium, omnino dubito. Immo quum plane habeat MS.* φέρει, dicendum est nugaces manus hinc removeri debuiſſe, et ſancte genuinum retineri.

350, 44. Ὁρῶσαν δὲ τὴν γυναῖκα περὶ πολλοῦ ποιευμένην ἰδέσθαι, οὕτω δὴ τὴν τροφὸν δεῖξαι.] In tanta collectione accuſativorum qui tamen maxima cum concinnitate ſe invicem amplectuntur, ut loquutio ſit quam emendatiſſime coagulata, est tamen unum vitioſum, etſi forſan nullo lectore judice, utique tamen ipſo Herodoto, cui hanc cauſam committere debemus, cuius fideliſſimum exemplar MS. habet ὁρῶσα. Quæ mutatio ſi creditur non meruiſſe, ut laudabilis dicatur, utique est notabilis, ut patebit reviſenti ad numeros 17, 47. Nec huic diſſimile occurrit 8, 137. Οἱ δὲ τὸν μισθὸν ἔφασαν δίκαιοι εἶναι ἀπολαβόντας οὕτω ἐξιέναι. Sed codex antiquus offenſus tot accuſativis ſcribit ἀπολαβόντες. Et vellem plura; ſed ſatis est talium.

351, 3. Ὑπεδέξατο.] MS. ὑπεδέκετο. Et mox ἦν τὸ ἂν αὐτῆς omiſſa particula τι. Utrumque ſi non prægravans vulgatam, certe par, quum et mox verbo reſpondeat κατανεύει.

351, 16. Ἀπίει ἀπάγεσθαι.] Multum hic differunt in interpretando Valla et Stephanus: ille aſtutus ad ſpeciem vulgato dandam *ad eam ducendam abiit*, Stephanus *eam abducere permiſit*. Unde potuit id habere iſte Stephanus? non ſane ex ſeſe? et debuerat utique
cauſam huius mutationis, quæ nulla in vulgato expri- 956
mitur, vel in notulis illis edidiſſe, vel in ora poſuiſſe, ſi quid in aliquo MSto reperiſſet. Et hoc verum est. Sed ipſe dolum fraudemque amavit. Nam clare exhibet Mediceus MS. ἀπίει.

351, 23. Τὸν χρόνον τῷ ἠγάγετο.] Nihil in eo est Græcum. Præclare MS. τὸν χρόνον ἐξ ὅτευ ἠγάγ.

351, 24. Ἐπὶ δακτύλῳ.] Nempe quia mox addit τοὺς μῆνας, hos debuit computare uno digito, quoniam ſumma est tam exigua pro ratione numerorum, quæ digitis computabatur. Sed inepti ſunt, et ad tempus matureſcentis fœtus ſubducendum plures digiti requirebantur, ut omnino auctor ſcripſerit ἐπὶ δακτύλων, quod integerrimum extiat in codice Mediceo; ſed et apud Th. Gale in Cod. Arch.

352, 12. Οὐκ ἑωυτοῦ μιν εἶναι.] Vocula μιν non est in MS.

352, 20. Εἰ ἄρα Ἀρίστωνος.] MS. tantum εἰ Ἀρίστωνος. Tale ſupra iam occurrit. Nam mox ex eodem edidi

ἐβούλετο, quod ab Stephano in MSStis repertum patet in margine, firmatum ab noſtro.

353, 5. Μετέρχομαι πρὸς θεῶν.] MS. μετέρχομαι τῶν θεῶν. Sic in eodem MS. eliditur præpoſitio ſuppoſita hac eadem voce in cap. 74. λέγεται εἶναι ὑπ' Ἀρκάδων τὸ Στυγὸς ὕδωρ, quum in MS. ſit εἶναι τῶν Ἀρκάδων, ubi vide.

353, 26. Ὀλίγον γάρ τι πρότερον.] Sic 7, 115. Τοῦπερ ὀλίγον πρότερον τούτων λόγον ἐποιεύμην. Et contra ſæpe occurrit πολλὸν ἐλάσσων, et ἀκμαιότερος. Et 1, 56. Πολλόν τι μάλιςα πάντων. Nunc tamen optimus MS. ὀλίγῳ γάρ τι πρότερον.

353, 35. Καί τοι πατήρ ἐςι.] Nihil iuvat iſta ſecunda vox: plus longe confert optimus MS. ſcribendo καί σοι πατήρ ἐςι.

353, 39. Ὅτε αὐτῷ ἠγγέλθης γενόμενος.] MS. ὅτε αὐτῷ σὺ ἠγγέλθης γεγενημένος, prout lenivi, quod eſſe durius in ſcripto exaratum indicavi.

354, 1. Ἀληθέστατα πάντα ἀκήκοας.] Vox media non est in MS. quum adhuc aliquid reſponſi ſuperfuiſſe ſtatim oſtendat.

354, 10. Ἐπιδιαβάντες δὲ.] Similia in Herodoto decompoſita memini legiſſe; hoc ipſum non recordor: et ſane exhibebat MS. ἐπιβάντες δὲ. Et ſtatim αὐτοῦ τε ἅπτοντο, non ἅπτονται, quod non mirum irrepſiſſe in codices vulgares, quum et vulgaris ſcientia id poſcat; ſed aliud placuit docto Herodoto, ut ἀπαλλάσσοντο 5, 34, et 6, 75. ἄρχετο.

354, 12. Οὐδὲ γὰρ ἐξεδίδοσαν.] MS. οὐ γὰρ ἐξεδ. Elegantia etiam in exiguis effulgens, quum ad repetitionem nimis ſubitam illius δὲ offenſet lingua.

354, 37. Τῷ Κλεομένεϊ εὐοδώθη τὸ πρῆγμα.] Est hoc certe communis Græciſmi, et ideo non miror hic conſpici verbum, quod tantopere conatur nunc illuſtrare Portus, et quantis molibus commentatores in epiſtola Pauli ad Romanos cap. 1.? Sed acrioris cogitationis aliquid voluiſſe videtur Herodotus, quod præbetur ab MS. nempe ſolum ὁδώθη. Neque enim neceſſario requiritur, ut bene addatur, quum ſatis ſit ſi dicatur id negotium peregiſſe viam.

355, 2. Ἦγον ἄλλους τε καὶ.] MS. ἦγον καὶ ἄλλους καί, quod est venuſtius.

355, 5. Παραθήκην κατατίθενται.] Alibi uſurpat ſimplex τίθεμαι, ut notum est; nunc præfert compoſitum, ut propior ſit voci, quam in hac cauſa *elegerunt* Latini, *deponere*? Non ſugillo; ſed egregie optimus MS. παραθήκην παρατίθενται, ut et nomen et verbum ſit eiusdem formæ, prout alibi πομπὴν πέμπειν, ἀρχὴν ἄρχειν. Hoc libro in fine: δίκας διδόναι ταύτας τὰς ἂν αὐτοὶ Αἰγινῆται δικαιῶσι. Hoc enim illi in mente fuiſſe patet ex cap. 86., ubi bis dicit παρακαταθήκην, quo decompoſito iam vitavit uti.

355, 14. Ἐξορκῶν τὸ Στυγὸς ὕδωρ.] Hæc bene concinnata ſunt ab correctoribus, et quæ ullus adeo non ſit negaturus, ut Portus in lexico potuerit pro iiſdem conſiderare Ἐπεὶ δὲ ἐξώρκωσέ μιν et Ἐξορκῶν τὸ Στυγὸς ὕδωρ, quæ in obiecto differunt maxime. Sed unde ſciebat Herodotus eum in animo habere tale factum, niſi id in quibusdam exſeruerit et facto declaraverit? Si enim id non ita iam patuerit, horrenda et deteſtabilis est hæc non iam ſuſpicio, ſed opinio. Non is est Herodotus, qui in hiſtoria ſua oſtendat ſe velle flagellare voluntatem aut cogitationem hominis deſtitutam omni probatione ex facto. Unde quis est, qui hunc locum intellexit? Videamus igitur. In unico illo MS. legitur non iſtud participium, ſed ἐξόρκου. An non hinc patet Herodotum ſcripſiſſe: καὶ δὴ καὶ ἐς Νώ. πόλιν πρόθυμος ἦν τῶν Ἀρκάδων τοὺς προεστεῶτας ἀγινέων, ἐξορκοῦντα Στυγὸς ὕδωρ. Itaque ſi appareat eum incepiſſe iam id facere et certe feciſſe, recte ut hiſtoricus narrat hoc factum Cleomenis, non ut coniector dicit in animo habuiſſe. Unde mox etiam addit ταῦτα πρήσσοντα. Hoc verbum iam tetigi ſub numeris 211, 17.

355, 16. Λέγεται εἶναι ὑπ' Ἀρκάδων.] Si ſolorum Arcadum hæc pronunciatio foret, alii diſſentirent, poſſet iſta ſcriptura habere ſuum locum. At non iſtius tantum populi hæc fides aut iactantia erat, ſed ab omnibus admiſſa, neque quiſquam prolatus est, qui id in dubium traxit, et plane legas apud Pauſaniam καλοῦσι δ' Ἕλληνες αὐτὸ ὕδωρ Στυγός. Neque ambiguum, quin et Herodotus, licet Car, idem crediderit. Omnino ſcripſit auctor λέγεται εἶναι τῶν Ἀρκάδων. In hac Arcadum urbe traditur eſſe. Ita plane habet MS. un-
957 de etiam non modo ut commodam, ſed ſane perneceſſariam reſtitutionem admittere debui.

365, 18. Ἐκ πέτρης ςάζει ἐς ἄγγος.] Quale ſpectaculum hic ſibi fingunt eruditi? Dicit omnium nomine Valla aquulam e petra emanantem diſtillare in vas quoddam, in gyrum maceria præſeptum. Certe iſta maceria nequit grandis fuiſſe, quum neque vas ſupponi tale poſſit. At quis vidit vas maceria præſeptum? Debet id magnopere meruiſſe cuſtodiam. Niſi fallor, univerſa hæc et ſingula ſunt ineptiæ et abſurditatis plena, ut merito dixerim ab nullo hæc intellecta fuiſſe; et tamen ſuſtinuit hæc non modo legere Caſaubonus, ſed etiam citare ad Strabonem pag. 168. Verum abſurditas ut magis pateat; infinita est nimirum hæc diminutio et λιτότης, qua utitur in deſcribenda Styge Herodotus, id tamen effectura, ut hæc omnia poſſint prima fronte videri optime convenire; eodem ſe modo quo nunc quoque fontium quorundam per viſcera rupium ad fines deipſorum ſcaturigines ſuppoſito excavato vaſe aut cavitate rupis alibi exciſa excipi conſueruut, quales paſſim peregrinantibus per montana occurrunt. Sed quum id fiat ob certam quandam aquæ iſtius virtutem aut opportunitatem eamque ſalubrem; quæ oro iſta Stygis virtus est, ut mereatur tanta cuſtodia excipi ac in ſuos uſus reſervari: quæ adeo ſalubris non est, ut teſtimonio Pauſaniæ et Plinii vel epota illico necet, vel virulentia ſua omne immiſſum vitiet ac contundat: et nec odore nec colore in melius differat; atque etiam ipſa appellatio gratiam eius ſtatim exprimat. Adeo mirum videbitur, ſi accolæ illic de induſtria vas appoſuerint non aquationis transeuntium vel hominum vel pecudum cauſa, quod circumſepta maceria has impediebat, ſed conſervandi cauſa. Sed nec de vaſe quidquam Pauſanias, cuius verba ſunt. κρημνός ἐστιν ὑψηλός· οὐχ ἕτερον ἐς τοσοῦτο ἀνήκοντα ὕψους εἶδον. καὶ ὕδωρ κατὰ τοῦ κρημνοῦ ςάζει, et aliquanto poſt. τὸ δὲ ὕδωρ τὸ ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ τοῦ παρὰ τὴν Νώνακριν ςάζον, ἐμπίπτει μὲν πρῶτον ἐς πέτραν ὑψηλήν, διεξελθὸν δὲ διὰ τῆς πέτρας, ἐς τὸν Κρᾶθιν ποταμὸν κάτεισι. In quibus nihil quidem tale apparet de vaſe, ſed ſolennis fluviorum decurſionis relatio. Nihil aliud fecit Herodotus deſcribens loci naturam, quæ talis fuit, ut Styx e ſumma rupe decidens in petram ab eodem latere extantem, inde decucurrerit in vallem, aut cavam rupis partem, et ex iſta petierit Crathin. Id ut habeamus, corrigendum est ex MS. optimo, ἐκ πέτρης ςάζει ἐς ἄγκος. Habemus in Græcis ἄγκεα, συναγκείας præſertim in Diodoro Siculo, ut ſint omnia notiſſima. Certe apud Suidam in utroque loco habet MS. Lugdunenſis Μισγάγκεια et ξυνάγκεια, ut alii boni codices, nec γ in illis ferri poſſit. Mnaſarchi est libro 1. Antholog. pag. 9. Οὔ τοι πρῶνες ἔθ' ὧδ' οὐδ' ἄγκεα, πάντα δ' ἔρωτες.

355, 24. Ὑπέλαβε μανίης νοῦσος.] Sic quoque citat Suidas in v. Ἐνέχραμε, ut notum viris doctis. MS. excellenter μανίη. Ita fragmentum veteris ſcriptoris a Suida citatum in v. Ἀπόλεμος. Ἀπόλεμος γὰρ ἦν, καὶ ὑπὸ νόσου ποδάγρας οὔτε ἀλκήεις οὔτε ἐς πόλεμος ἐτύγχανεν ἄρτιος. Recte enim intelligunt per appoſitionem.

355, 41. Ἀνέγνωσε ἐς τὰ περὶ Δημ. γενόμενα λέγειν.] Neſcio an acutior in hoc loco Valla non fuerit, quam quis forſan credat, aut etiam quam debuerit, in interpretando vocabulo ἐς. Confer Latina, quæ certe manere debent; ſed ex Græcis ea vocula expungenda, quippe et abest ab MS. et omnino turbat ibi conſtructionem. Plane enim ut c. 83. dixit auctor Οὗτος τοὺς δούλους ἀνέγνωσε ἐπιθέσθαι, ita nunc Cleomenes τὴν Πυθίην ἀνέγνωσε τὰ περὶ Δ. γ. λέγειν.

355, 42. Ὡς δὲ Ἀθηναῖοι μοῦνοι.] Et quidni infra quoque dicitur Ἀργεῖοι μοῦνοι? Sed MS. illud μοῦνοι nunc ignorat.

356, 11. Στρατιὴν κατῆγε.] MS. κατήγαγε.

356, 21. Καὶ τοῖσι Μιλησίοισι.] Vox media non est in MS. etſi alibi reminiſcar reſtitutam. *Sed et mox legit* idem codex λέγων ὧδε, non οὕτως.

356, 28. Τρίελικτος.] MS. ἄελικτος. Hæc nempe vox deſtituta erat monumentis, unde fides antiquiſſimæ uſurpationis inter Græcos conſtaret, quæ nunc ei ab Florentia ſubminiſtrantur, ſive ſignificatio ſit privativa, ut ſerpentem nulla ſpirarum volumina colligentem notet ac recte expanſum, ſive valde collectum ex ambiguitate præpoſiti α.

357, 3. Κατὰ πεντήκοντα δ' ὦν.] Nullum locum habet iſta adverſativa, et quam dulce ac conveniens est in MS. κατὰ πεντ. δὴ ὦν.

Ibidem. Ἐκκαλεύμενος ὁ Κλεομένης ἀπέκτεινε.] MS. ἐκκαλεύμενος ὁ Κλεομένης ἔκτεινε.

357, 8. Ἀναβὰς ἐπὶ δένδρεον.] MS. perſpicue legit ἐπὶ δένδρεος, quod est melleum profecto, et ſemel tantum hoc loco extans. Unde recte cum aliis cenſeam fieri, ſi deducantur poſita paſſim δένδρεα. Habet iſta loca Portus, et omnia in iſto plurali: hunc locum non habet, qui est primarius, et unde manifeſte ſuppeditatur ſingulare, quod iſte coniectat, qui tamen proxime ante notaverat δένδρεον. Tanto autem ineptius in hoc loco est actum, quod in genitivo edant ita ut citavi.

357, 12. Ἐπείρετο τῶν αὐτομόλων.] Potuit altiore voce dixiſſe, quum circumſtaret turba, ut ſic et multi transfugæ velut rogarentur et reſponderint. Verum ubi legerunt docti editores hanc in Herodoto conſtructionem? Exempla ab Porto ſunt quædam collecta in hoc
958 verbo, ſed his diſconvenientia. Recte igitur MS. τῶν τινα αὐτομόλων. Utique ſic interpretatus fuit Valla, et quam hic ordo fuerit verus Herodoti, iam patuit ex illis, quæ ſcripſi ſub num. 37, 7. Attamen poteris multitudine numeroſiore probatum habere, ut ex lib. 1. cap. 84. Τῶν τινα Λυδῶν. Et 187. Τῶν τις ἐμεῦ ὕστερον γινομένων βασιλέων. Et 189. Τῶν τις ἱρῶν ἵππων. 2, 28. Τῶν τις ἱρέων, prout apud Suidam in v. Καταδαρθάνειν, apud quem ſimile est etiam in v. Θυμέλη. τῶν τις ἱερέων, ut conſtet ab aliis quoque eum obſervatum fuiſſe. Et 103. Τῶν τινες στρατιωτέων. Et 137. Τῶν τις Αἰγυπτίων· quod exſtat et cap. 152. Et 175. Τῶν τις αὐτὴν μοχλευόντων. Adde ad 35, 7.

357, 16. Ἄργος με αἱρήσειν.] Particula media non est in MS. et certe Herodoti non est, qui cum cura egit, ut ipſa repeteret verba, quæ cap. 76. præmiſerat, Κλεομένεϊ μαντευομένῳ ἐν Δελφοῖσι ἐχρήσθη Ἄργος αἱρήσειν. Ibi enim quoque μιν vel αὐτὸν potuit addi. Sed utrobique caſus perſonam notaturus omittitur.

357, 24. Ἀπαγαγόντας.] MS. ἀπάγοντας.

357, 31. Ἐπεί τε δὴ τὸ τοῦ Ἄργου ἱρὸν εἷλε.] Magnifice, ſi in urbe Sparta ſic venia regi data est attribuendi ſibi id, in quo maximam partem habent milites, præſertim ſi citetur ad rationes reddendas. Itaque clarius etiam id ipſum ſignificatum fuiſſe teſtatur Mediceus codex MS., in quo est εἷλον, ſi nempe in prima ſingulari perſona intellectum fuerit, plane *cepi*, quo etiam dirigunt ſequentia. Sed malui pro plurali accipere, ut in totius exercitus opera et manus et perſonas transferentem Cleomenem introducat Herodotus.

357, 37. Ὡς οὐκ αἱρέει.] Mira hic ut in vaticiniis et prædictionibus est verſio, quæ per futurum incedit, quum Græca utantur præſenti. Sed pro hoc vulgato exhibet MS. ὅτι οὐκ αἱρέει.

357, 40. Ἐκ τῶν στηθέων δὲ ἐκλάμψαντος.] MS. λάμψαντος.

357, 42. Καὶ ἀπέφυγε.] MS. καὶ διέφυγε.

357, 46. Οὕτω ἀνακτώμενοι.] Sive illud οὕτω adſit, ſive omiſſum foret, res perinde clareſceret; ita tantum quod deſcripti ſunt; nec Herodotus immiſcet tam otioſa verba. Unde hoc etiam loco habet MS. οὕτω, nempe ubi robur accepere, non quieſcendo, ſed διὰ τὸ ἐπιβαίνειν.

358, 24. Δημαρήτῳ ἐκτίσασθαι.] MS. ἐκτῖσαι, quaſi non capite 79. de redemtionis pretio ſimiliter fuiſſet active loquutus.

359, 7. Ἐπικυδείδεος παῖδα.] Officio non liberali fuere functi homines, qui tantum vitii Herodoto inflixerunt, exiſtimantes quia oraculum infra dicit Γλαῦκ' Ἐπικυδείδη, ideo patris eius nomen fuiſſe Ἐπικυδείδης, unde in tot editionibus fulget Latina interpretatio *Glaucum Epicydidis filium*; quum illud ſit denominativum ab Ἐπικύδης, ut Τυδείδης et ſimilia. Scribe igitur Ἐπικύδεος, quomodo habetur in MS. Nempe Ἐπικύδης ut Θεοκύδης 8, 65. Δίκαιος ὁ Θεοκύδεος, hoc est, Δίκαιος Θεοκυδείδης· 9, 17. Ἀρμοκύδης. Utique ridiculi fuerunt corruptores, quum nomen Epicydes notum ſatis foret ex Sicilia circa tempora Hieronymi, ubi id memorat Livius et alii hiſtoriæ Romanæ ſcriptores Græci. Tanto autem indignius fuit, ita hæc Græca et Latina tractari, quoniam Italica interpretatio iamdiu habuit *figliuolo di Epicyde*. Hinc ergo etiam intelligendus et corrigendus Michaël Apoſtolius in Proverb. centuria 3. num. 29., ubi exhibent: Τῆς Πυθίας ἡ γνώμη, ἣν εἴρηκε πρὸς Γλαῦκον τὸν Ἐπικυδείδην Σπαρτιάτην. Latina vero; *Sententia est Pythiæ, quam apud Thucydidem Glauco Spartiatæ dixit.* Qui potuiſti tacere, Pantine?

360, 8. Αὐτῷ σχεῖν.] MS. αὐτῷ ἴσχειν.

360, 24. Καὶ ἦν γὰρ δὴ τοῖσι.] Nempe ſtatuerunt librarii, vel qui alii fuerunt, debere hunc locum conſtitui ex ſimilitudine præcedentium, ubi ſæpe vocula ſola et ſequentibus abciſſa præmittitur, ut ſic procedant alia. Sic prima particula καὶ addita vulgatis est, quæ tamen nulla in MS. extat, nec debet eſſe, quum ſic quoque cauſas ſoleat auctor interponere, ut c. 99. οὐ γὰρ δή σφι. In ipſo contextu error admiſſus est ab typis, quem ita corriges. Hoc enim verum est.

360, 32. Μεμφόμενος τοῖσι.] MS. μεμφόμενος μὲν τοῖσι, quod optime interponitur, ſed hinc debuit expelli ab iisdem quos memoravi, ut conveniret antecedentibus vicinis μεμφόμενοι τοῖσι Ἀθηναίοισι.

360, 33. Πρότερον ἑωϋτὸν ἐξέλασε.] Multa hic ab Valla in Latinis interponuntur, quæ nulla ſunt in Græcis, et tamen affatim liquidis, prout Latine conſtitui. Sed quod notari debet, obſervavi ſcriptum eſſe in MS. optimo προτέρην, non ut ſub eo intelligerem ἡμέρην (id enim tempus videretur nimis breve eſſe) ſed ut laxius ſumeretur, perinde ut ἐξ ὑστέρης 5, 106., et ſimilia τὴν πρώτην 1, 153., τὴν ὁμοίην, τὴν ταχίστην, τὴν ὡραίην, etſi pronomen hinc abſtulerit.

361, 2. Ὑπέρησαν ἡμέρῃ μιῇ.] MS. ὑπέρισαν.

361, 6. Ἄλλοι τῶν Αἰγινητέων.] MS. ἄλλοι ἐκ τῶν Αἰγιν. Ita luſerunt in addendo et tollendo has particulas.

361, 16. Ἑπτακοσίους γὰρ τοῦ δήμου.] MS. γὰρ δὴ τοῦ. Et mox ἐπιλαμβανόμενος. Debet enim eſſe præſens, ut in præcedenti καταφεύγει, non ἐπιλαβόμενος.

361, 24. Σφέας οἱ Αἰγινῆται ἐργάσαντο.] Et ſic Valla. *Hæc quum ipſis fecisſent Æginetæ*. Sed quanto urbanius ac dulcius atque etiam clarius ſcripſit auctor? Docet id MS. augens σφέας αὐτοὺς οἱ Αἰγινῆται
ἐργάσαντο. Quod est continuum ipſius, et prorſus eo 959
ſenſu, prout in AEliano 3, 1. explicandum dixi, cui nihil est oppoſitum, niſi pravisſimum et perfragile et Herodoteæ Chronologiæ par.

361, 32. Ἀπὸ Σικυωνίων ἄνδρες.] Plane Valla interponit vocem *navibus* prorſus neceſſariam, et licet Aldus cum Camerario et Hervagio omiſerint vocem Græcam, non omittitur tamen in codice Florentino, unde reſtitui Σικυωνίων νεῶν.

361, 39. Διὰ δὴ ταῦτα.] MS. διὰ δὴ ὧν σφι ταῦτα. Omnes particulæ in Herodoto paginam quamcunque ornantes. Et mox στρατηγὸς ἀνὴρ ᾧ οὔνομα Εὐρυβάτης, quod integrum expreſſit iam Valla.

361, 46. Τρόπῳ τοιούτῳ ἀποκτείνει.] MS. κτείνει. Simile et paulo ante præceſſit, et non multo post ſequitur et c. 138. et 139.

362, 20. Πεζὸν εὖ ἐσκευασμένον.] MS. πεζὸν καὶ εὖ ἐσκευασμένον. Quod plane iam agnoſcit Valla, unde minus dubitabile; qui infeliciter paulo ante adſpexerat Κιλικίας Ἀλήϊον πεδίον, quod quum Aldus et Camerarius maiuſcula litera A. expreſſerint, ipſe tamen redigebat ad ἅλα, vertens *planiciem maritimam*. Omnia Lexica illud memorant.

362, 26. Ἑξακοσίῃσι τριήρεσι.] *Mirum ſic continuari in editionibus, quum perſpicue habeat Mediceus MS.* ἑξακοσίῃσι.

362, 32. Ποιεύμενοι ταύτην τὴν κομιδήν.] Non ſic dicunt Græci, et MS. ταύτῃ. Longe maior nitor, et paſſim fulgens in Herodoto. Itaque mox cap. 107. in fine idem peregregius codex non patitur vitioſe Herodotum ſic legi ταύτην τὴν ὄψιν συνεβάλλετο ἐξεληλυθέναι, ut ſit et factum est per hæc ſæcula, ſed ταύτῃ, ut quæ ſit vera auctoris manus.

362, 46. Πρὸς τὴν Δῆλον προσορμίζεσθαι.] Satis frequens mentio Deli; unde nunc MS. πρὸς τὴν νῆσον προσορμ. Quod idem teſtatur codex optimus admiſſum eſſe in verbis capitis 99. ὡς ἀπῆραν ἐκ τῆς νήσου, ubi vulgo edunt Δήλου.

363, 2. Αὐτὸς ἐπὶ τοσοῦτο γε φρονέω.] Sive hanc ſcripturam defendas, ſive admittas id quod est in margine τοσαῦτα, tantundem refert, niſi et aliud quid tentes. Scribendum enim, ut ſcripſit Herodotus, αὐτὸς ἔτι τοσαῦτα φρονέω. Sic enim integre MS. et in contextu ſic poni debet expulſo illo enclitico γε, quod nullum in MS. legitur.

363, 12. Ὡς λέγουσι Δήλιοι.] MS. ὡς ἔλεγον Δήλιοι. Sequentia enim, quibus affirmat nec ante nec post usque ad ipſius ætatem fuiſſe Delum motam, agnoſcit fuiſſe rem fere incredibilem, quam tamen Delii tunc iactaverunt pro veriſſima. Hinc imperfectum requiritur. Non enim anxius est auctor de eo, quid dixerint ſuo tempore. Quum immineret Delo et Græciæ neceſſitas ultima, tunc gratum est ſcire, quid cenſuerint incolæ.

363, 13. Καὶ πρῶτα καὶ ὕστατα, τὰ μέχρι ἐμέο οὐ σεισθεῖσα.] Quidquid interpretentur, nihil boni ſenſus ex hac oratione Græca poteſt elici; ſiquidem ea conſervetur, prout vulgo obtinet. unde quemcunque ea nacta fuerit lectorem, longe abest, ut potuerit eam intelligere. Et neſcio an hanc mendam animadvertens Valla contrariam ei verſionem Latinam accommodaverit interpretans, *ad meam usque ætatem tunc et primum et poſtremum commota*. Ubi vides negativæ ab eo rationem eſſe habitam nullam. Sed licuit id Vallæ, qui potuit melioris codicis ope adiutus fuiſſe. An licuit etiam Ezech. Spanhemio? Is enim oſtentare audet in notis ad Callimach. pag. 326. hæc Herodoti verba Καὶ πρῶτα καὶ ὕστατα τὰ μέχρι ἐμέο οὐ σεισθεῖσα *ad meam usque ætatem tunc et primum et poſtremum commota*. Si Græca hæc et Latina conſentire inter ſe

cenſuit, certe patet ab eo Græca esſe ignorata. Interim ſic ego tetigi ipsum caput huius improbæ corruptelæ. Nam quum particula iſta non ſit in MS. deleri utique necesſe eſt. Sed et particulam τὰ ignorat idem codex; et omnia egregia erunt ſcribendo καὶ πρῶτα καὶ ὕϛατα μέχρι ἐμεῦ σεισθεῖσα. Nam et ſic MS. docens molliter, unde iſtud οὐ tractum ſit. Quod ſi iam gaudes cognoſcere, quam culta fuerit hæc inſula propter creditos natos Apollinem et Dianam, aut iuxta alios ſolum Apollinem, et quam ſacra habita, utrumque plenis teſtimoniorum patinis apponet tibi idem Spanhemius in illis notis. p. 476. et 320. credo opinabatur hæc ignota esſe.

363, 22. Καὶ ἐν χρησμῷ ἦν γεγραμμένον περὶ αὐτῆς ὧδε· Κινήσω καὶ Δῆλον ἀκίνητόν περ ἐοῦσαν.] Quid de hac pericope pronunciandum ſit, ego quidem non ſatago, ſed de aliis hæreo, quam tantæ vetuſtatis tempora videntur ita hoc loco firmavisſe, ut convelli, imo nec quati posſe videatur. Interim tamen incipe, lector, abhinc attendere. Certe enim quomodo Herodotus dicat aut potuerit dicere γεγραμμένον ἐν χρησμῷ vix capio, neque uſpiam ſimili modo eum loquutum memini. Niſi fallor, habes initium validum, unde iure pateat hanc molitionem in ea verba exerceri. Γεγραμμένον de oraculis uſurpat nusquam, nec potuit uſurpare. Niſi quum narrat θεωροὺς vel θεοπρόπους misſos ad conſulendum oraculum, postquam omnia peregisſent, ſcriptum oraculum reportavisſe domum, ut patria legere posſet divinum reſponſum, nec error in pronunciando committeretur. Vide 8, 135., et in legatis Crœſi 1, 47. Ex quo ſequitur hunc locum ab aliquo deſcriptum esſe ex loco auctoris, qui verſaretur in narratione misſionis ad hoc oraculum, in quo erat ſcriptum de iſta in hunc modum, Movebo &c. Unde prorſus apparet non esſe Herodoti. Immo prorſus illa, quæ citavi, exſtirpanda puto, quum non videantur Herodoti, ſed ſtudentis hominis, qui doctrinam ſuam oſtentare voluit intempeſtive, quum coercere nequiret, et ideo glosſam ἀκίνητον, qua Herodotus alludebat ad hoc ipsum oraculum, explicare volens, margini adſcripſit, quum id forte nuper lectum memoriæ inhæreret. Hoc ſane probare videtur vox γεγραμμένον. Hanc opinionem et iniecit et confirmat,
960 quod in antiquisſimo iſto Mediceo codice a contextu quidem tota abest, ſed nuperrima manu ad oram appoſita eſt. Quod per negligentiam librarii ſcribæ accidisſe non eſt probabile, quum hic non occurrant pericopæ in ſimilem vocem deſinentes, ut ſæpe inde cauſa omittendi exſtitit, inque Arriano et aliis oſtendimus. Itaque patet non magis Herodoto fuisſe cauſam adſcribendi oraculi, quam fuit Thucydidi, cuius hæc verba ſunt in lib. 2. non procul ab principio. Ἔτι δὲ Δῆλος ἐκινήθη ὀλίγῳ πρὸ τούτων, πρότερον οὔπω σεισθεῖσα, ἀφ' οὗ Ἕλληνες μέμνηνται.

363, 30. Προσίσχον.] Ita quidem et alibi Herodotus, ut colligendis locis bene declararunt docti eius lectores. Celari tamen non oportet in hoc loco legi in MS. προσίσχοντο.

364, 13. Κατασχόντες δὲ ἐς ταῦτα.] Quum modo huic antecesſerint verba οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ταῦτα, animi pendeo, ad utrum locum pertineat, quod hic ex MS. notavi vocem ταῦτα iunctim adiici voculæ δε, atque adeo mediam voculam ἐς deleri in MS. Certe ad alterutrum ea res pertinet, et opinor ad hunc locum.

364, 16. Ἐπεξελθεῖν μὲν καὶ μαχέσασθαι.] Iocoſum certe. At MS. μάχεσθαι.

364, 20. Ἔπιπτον μὲν ἐπί.] Hanc quoque particulam μὲν ignorat MS. et delenda ideo eſt ſecure, etſi videam cupide Græcos illam geminavisſe in una periodo.

364, 23. Προδιδοῦσι τοῖσι Πέρσῃσι τὴν πόλιν.] Duas poſtremas voces non habet MS. Et ſane paulo ante ſic in conſpicuo poſitæ ſunt, ut posſint ſine periculo abesſe, nec adſint ſine inani iteratione.

364, 31. Τὰ καὶ τοὺς Ἐρετριέας ἐποίησαν.] Dubito an intellexerit Valla, *rati idem facturos Athenienſes, quod Eretrienſes fecisſent*, quoniam pars ultima neſcio quid ambiguum habet, ac Eretrienſes accipi posſent tam in primo caſu, ut videtur Valla intellexisſe, ſequente Italico interprete *ſtimando che il medeſimo douesſero fare quegli d' Athene che fatto haueano gli Eretrieſi*, an in accuſativo, ut Græca necesſario poſtulant, ut Perſæ dicantur ſtatuisſe in Eretrienſes. Hinc accommodavi Latina clarius ad Græca.

Ibidem. Ὁ Μαραθών.] Quum in libro 1. et illis, qui hunc ſextum ſequuntur, multa ſit mentio huius agri ob gloriam, quam nunc adipiſcitur, in illis locis non diſtinguit genus, quum nunc id faciat, et huc usque habuerit pro maſculino. Sed optimus ille MS. non deſiit ſervare ἡ Μαραθών, etſi mox aliter occurrat. Et mox ἐξ Ἀθηνέων, ut ſæpe.

364, 41. Νίκην ἀνελόμενόν μιν.] Perſpicue MS. ἀνελομένῳ μιν, quod pono, ut præbeat aliis materiam.

364, 43. Τοῖσι αὐτοῖσι ἵπποισι.] Et hanc o male tortam lectionem! Quis enim ſecus ſentiat, quum videamus non modo Vallam interpretari *equabus*, (unde mireris, cur capite 125. τεθριπποτροφήσας voluerit interpretari *quadriiuges equos alens*.) ſed etiam mox repeti in Herodoto easdem voces fœminino genere; imo etiam paulo post ſcribere Herodotum αἱ ἵπποι αὗται αἱ τρεῖς ὀλ. ἀνελόμεναι? Palam MS. habet τῇσι αὐτῇσι ἵπποισι, idque utroque loco, prout etiam in codice quem inſpexit, teſtatur exſtitisſe Thom. Gale. Huc pertinet 7, 57. Ἡμίονον διξὰ ἔχουσαν αἰδοῖα. Et cap. 43. χιλίας βοῦς. Et Cicero 2. Verr. 7. *Greges nobiliſſimarum equarum abactos.* Cæterum mira hic eſt negligentiæ culpa in Latina verſione, omnia omittente de eius reditu ab exilio, id quod tamen editiones omnes Stephaninas, Francofurtenſem Iungermanni, Londinenſem Thomæ Gale, (quid igitur illi attenderunt?) etiam omnes minoris formæ obſidet: eam expuli.

365, 11. Κίμωνι Ἀθήνησι.] Nota eſt locutio; ſed MSto nequit denegari fides, legenti ἐν Ἀθήνῃσι.

365, 14. Ἐπεφευγὼς.] MS. καὶ ἐκπεφευγὼς.

365, 21. Ὑπὸ δικαστήριον αὐτὸν ἐσαγαγόντες.] Nequaquam hoc eſt Herodoteum. Certe enim iſto ſenſu adhibuisſet compoſitum ὑπαγαγόντες· ut ad notionem huius compoſiti citat Portus verba ſuperiora huius libri cap. 72. ὑπὸ δικαστήριον ὑπαχθείς, et quod etiam citat ex libro 9, 92. ὑπαγαγόντες μιν ἐς τὸ δικαστήριον, ut vides edi vulgo, ſed ubi præclare in MSto exſtat ὑπὸ τὸ δικ. Atqui dicit Portus pro eodem dicitur ἐσάγειν ὑπὸ δικ. et nititur hoc ſolo loco. Fallitur vir optimus. Nam clare in eodem MS. legitur ἀγαγόντες. Quod quidem vel maxime Herodoteum eſt: docetque cap. 136. Ὡς θανάτου ὑπαγαγὼν ὑπὸ τὸν δῆμον. Quippe et illic MS. ἀγαγών.

365, 39. Καὶ λαμπάδι ἱλάσκονται.] Non debuit ulterius obtinere illud Vallæ nugacisſimum, *et ardenti candelabro ſupplicant.* quod huc usque exſtat in omnibus editionibus, præſertim quum ita candide et fideliter id iam Meurſius notavisſet in Græciæ *Feriatæ lib.* 5. in λαμπάς. Cur id non mutavit aut tetigit Thom. Gale?

366, 4. Ἦν γὰρ ἱσταμένη τοῦ μηνὸς εἰνάτη.] Mirum eſt in nullo libro antiquo legi ἱσταμένου, quod idcirco Th. Gale ex ſe profert, ut dicat *Ita omnino*. Quippe et cap. 57. ita dixit νουμηνίας ἀνὰ πάντας καὶ ἑβδόμας ἱσταμένου τοῦ μηνός. Ergo et Valla interpretabatur *nonus dies inſtantis menſis*, participium intelligens pro ſimplice *ſtantis*. An placere poteſt enallage?

366, 10. Ὄψιν ἰδὼν ἐν τῷ ὕπνῳ.] Quis neget etiam ſtupido lectori ſatisfecisſe Herodotum in declarando huius conturbantis viſus modo? quod non dubitavit facere tripliciter, ne quid ambiguum reſtet; primo
ὄψιν, deinde νυκτὸς, tertio ἐν τῷ ὕπνῳ. Poteſt enim 961
fieri noctu extra ſomnum, ut Bruto lucubranti ille malus genius. Quæ tria ſic iunctim veniunt quoque 7, 12. Κατύπνωσε, καὶ δή κου ἐν τῇ νυκτὶ εἶδε ὄψιν. Attamen tres ultimæ voces non ſunt in MS. Nam ſane in illo ſtatu eum deprehenſum a ſomnio ſatis ſatetur addita temporis nota νυκτός. Quam quum non apponat in capite 118., merito illic addit iſta noſtra ἐν τῷ ὕπνῳ, recte illic convenientia. Sicut etiam cap. 131. pro quo dicit 5, 55. ἰδόντα ὄψιν ἐνυπνίου.

366, 30. Ταύτην τὴν ὄψιν συνεβ.] Limatius et concinnius esſe, quod legitur in MS. ταύτῃ, dixi paulo ante.

366, 34. Πιεζόμενοι.] MS. πιεζεύμενοι.

367, 7. Μελλόντων δὲ σφίων συνάψειν.] Prorſus ut 5, 75. Μελλόντων δὲ συνάψειν τὰ ϛρατόπεδα ἐς μάχην. Itaque et hoc loco vocem σφέων non habet liber MS. Reliqua deinde ſic ſcribit; μελλόντων δὲ συνάπτειν, ut novimus utrumque recte dici, etiam placuisſe Herodoto.

367, 48. Καί κως ἐς ἔτι τουτέων ἀνήκει &c.] Nullius bonæ mentis oratio hæc Græca: et quis in his inſpiciet Latina Laurentii, *quomodo ad te horum rerum arbitrium redeat?* Quod etſi transſiliat Stephanus per ſilentium, tamen ipſe mentitus ſibi fuit, ſi credidit Græca iſta ab ſe intelligi, quum id fieri nequeat, niſi ab illo, qui recorrigat ex optimo MS. Καί κως ἐς σέ τι τουτέων. Hæc quum videantur haud dubie adfuisſe interpreti, unde in tantum mutata ſunt? Crebrum in Herodoto uſum huius verbi docent Collectanea Porti, ſed unde abest hic locus, nempe quia procedebat ſolita conſtructio. Sic ab utroque iacuit deſertus hic locus.

368, 10. *Οὔκω τι συμβολὴν ἐποιέετο.*] Per literarum tranſpoſitiones, tanto magis nefarias, quanto occultiores, periit omnis ſuavitas, quæ propria eſt Herodoti; ſed quas elegantisſima inverſione evolvit optimus MS. *οὔτι και συμβολὴν ἐποιέετο.*

368, 14. *Δεξιοῦ κέρεος.*] MS. *κέρεος.*

368, 15. *Ὡς ἑκάστη αὐτέων.*] Nimium hic ſermo proclinat in prytaneias ipſas. Itaque melius MS. *ὡς ἑκάστου αὐτῶν ἐγένετο πρυτανηΐη.*

368, 28. *Ἐν τῇσι πεντετηρίσι.*] Quæ ad Panathenæa reſpicere notavit Cl. Meurſius in libello de eis ſcripto cap. 26. Mire mox Valla de imitatione aciei Medicæ, quam Attica fecerit. Non ſic loquuntur Latini, ut illic ponant verbum hoc. deinde *aciem paucis confertam ordinibus* quis dixit?

368, 43. *Αὐτοὺς ἐόντας ὀλίγους.*] In MS. media vox non eſt, unde quis ultra deſideret?

369, 12. *Συναγαγόντες τὰ κέρεα.*] MS. auctior *συναγαγόντες τὰ κέρεα ἀμφότερα*, quod habet ſuam venerem, et neſcio unde ad hoc venerit Italus ſcribens *contraſero ambe le corna*, quum Valla deſtituatur eo vocabulo.

369, 14. *Ἐς ὃ ἐπὶ τὴν θάλασσαν.*] MS. *ἐς ὃ ἐς τὴν θάλ.* quaſi diſplicuerit librariis repetitio voculæ *ἐς*.

369, 17. *Ἐν τούτῳ τῷ πολέμῳ ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος.*] Interpretatur Valla *quo in certamine*, qualitercunque intellexerit. Italus *mori in queſta battaglia.* Sane fieri potuit, ut in iſto prælio, quod prius cum Perſis in Marathone confectum fuit, occubuerit Callimachus: at certe Cynægirum novimus non in priore commisſione, ſed in hoc contra victores media aciei Perſas, ſed retroactos, et fere apud naves conflictu occiſum eſſe; adeo ut quum et polemarchum et unum ex ducibus Herodotus iungat Cynægiro, potius videantur etiam illi et loco et tempore eodem, quo Cynægirus, mortui fuisſe. Id ut credas verum eſſe, atque etiam Herodotum voluisſe, corriges ex optimo libro *ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ*, quod eſt oppido exquiſitum, et ſæpe de parte bellici conflictus adhibitum. Clare 7. 190. *Ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ νέας διαφθαρῆναι* 8, 89. *Ἐν δὲ τῷ πόνῳ τούτῳ ἀπὸ μὲν ἔθανε ὁ στρατηγός.* Et ſæpius Quinetiam appellatio ipſa *Καλλίμαχος* non exſtat in MS. Sed neque MS. ſcribit *Κυναίγειρος*, ſed *Κυνέγειρος.*

369, 24. *Τρόπῳ τοιῷδε.*] MS. *τρόπῳ τοιούτῳ.*

369, 28. *Αἰτίη δὲ ἔσχε.*] Sic 5, 70. *Τὸν δὲ Κλεομένεα εἶχε αἰτίη φοιτᾶν παρὰ τὴν γυναῖκα.* Sed hanc ipſam locutionem variat hic ſcriptor, ut in iſto ipſo loco ſtatim apparet. Itaque legitur etiam nunc in Florentino MS. *αἰτίην δ' ἔσχεν* quod cur reiicias, nihil eſt. Nam infinitivus nunc ponitur pro nominativo, et conſtructio ſic fingitur *Τὸ αὐτοὺς ταῦτα ἐπινοηθῆναι ἔσχε αἰτίην Ἀθηναίοισι ἐξ Ἀλκμαιωνιδέων μηχανῆς.*

369, 31. *Ἀναδέξασθαι ἀσπίδα.*] MS. *ἀναδέξαι.* Et quid eo certius? quum etiam infra cap. 120. rurſus dicat *Ἀλκμαιωνίδας ἄν κοτε ἀναδέξαι Πέρσῃσι ἐκ συνθήματος ἀσπίδα.* Et rurſum cap. 123. *τούτους γε ἀναδέξαι ἀσπίδα.* Nam et ibi ſic MS. Ita patet bene a Valla adhibitum verbum *oſtendere*, ſed omnia ab eo confuſe acta, dum quod nunc ſcutum vertit, infra dicit parmam; et maxime quod ſcribat *Perſis adhuc apud inſulam agentibus*, non interpretans *ἐοῦσι ἤδη ἐν τῇσι νηυσὶ*, quæ ſunt verba Herodoti, ſed *ἐοῦσι ἔτι ἐν τῇ νήσῳ*, perperam, ut mirer prætermisſam hanc labem ab Stephano. Cæterum phraſin hoc loco ab Herodoto adhibitam uſurpavit Dio Cocc. in Excerptis Peireſcii pag. 749. *Ἀπὸ παραγγέλματος αὐτὸς τὴν ἀσπίδα ἀναδείξας*, et Latine reddit Valeſius *ipſe cum clypeo agmen ducens*, quaſi ſupponeret decurſionem, quam clypeo moderabantur. At ea nulla fuit; unde debuit ex imitatione huius loci interpretari ſimpliciter *ipſe ex com-*
962 *poſito clypeum tollens et oſtendens.* Sed inde patet Dionem nunc quoque legisſe verbum hoc Herodoti in activo. Quid quod et Plutarchus in *Κακοηθείᾳ* ſui Herodoti non aliter habet quam *ἀναδεῖξαι*? En maxima et plurima fidei pignora!

369, 33. *Ὡς ποδῶν εἶχοντο.*] MS. *ὡς ποδῶν ἦκον.* Nota eſt elegantia, quam huic verbo per genitivi conſtructionem addidere Græci, et ſæpe utitur Herodotus, ut ab viris doctis pasſim notatum eſt, quæ exempla licet augeat hic locus ita ex optimo codice correctus. Adde iam prolata 11, 43.

369, 42. *Ἑξακισχιλίους καὶ τετρακοσίους.*] Quam conniverint nuper in hoc loco rite ſpectando, res ipſa dicit, et cur ſic corripuerit numerum hic ſcriptor, notavit Bernecc erus ad Iuſtinum 2, 9.

370, 24. *Ὡς προσέσχον ἐς τὴν Ἀσίην κτλ.*] MS. *προσέσχον πρὸς τὴν Ἀσίην.*

370, 30. *Κισσίης χώρης.*] De qua ſedulo collegit aliqua Nob. Thom. Stanleius ad Æſchyli Perſas pag. 756., ideo hic facile non prætereundus, quia et hanc mentionem Herodoti citat et viros militares ex libro 7.

370, 31. *Ἀνδέρικα.*] Sic vulgo. At in MS. Mediceo plane ſcribitur idem nomen, quod exſtat lib. 1. cap. 185., *Ἀρδέρικκα*, etſi non ſit idem locus, ut patet ex illis, quæ de unoquoque traduntur, tamen ut in diverſis regionibus duo loca exſtiterint pari nomine inſignia, ut ſæpe contigit; ſed quod de hac appellatione nequivit ſibi imaginari Ortelius, ut neque Bochartus, cui cognita literarum mutatio, ut perinde illi ſit per *n* an per *r* ſcribatur, maximam mox immiſit audaciam, quam nec meam facio, nec ultra attingo. Vide eam in Phaleg 4, 16.

370, 36. *Ἥμισυ ἀσκοῦ προσδέδεται.*] MS. *ἥμισυ ἀσκοῦ οἱ προσδ.* Sic vere integra locutio.

370, 40. *Συνάγουσι ἐν ἀγγηΐοις.*] Nihil certius, quam et omnia liquida et oleum, quod profluit, excipi debere in vaſa, ut Latini dicunt, *ἀγγεῖα*, ut Græci, omnino diverſisſima et multiplicia, et ſic colligi. Itaque apparet verum dici ab auctore; ſed id ita ſimplex eſt, ut fere ſit brutum vel *σαθρὸν*, quum quia nunquam aliter agitur, nec agi poteſt, id dici non debeat. Sed omnino aliud longe et melior ſenſus ab Herodoto lectori inculcatus fuit. Non enim de eo agebatur, quibus rebus colligeretur oleum; ſed haud dubie erat hoc oleum magnopere diverſum ab oleo naturali, quod ex olivis exprimebatur. Id intererat ſciri, cuius foret naturæ, et in quo diſtaret ab oleo vero. Itaque mirabile eſt, quod bonitas codicis Florentini nos docet ab Herodoto ſcriptum eſſe, videlicet tantum illa, *τὸ δὲ ἔλαιον οἱ Πέρσαι καλέουσι ῥαδινάκην· ἔστι δὲ μέλαν, καὶ ὀδμὴν παρεχόμενον βαρέαν.* Nihil ſatagit de vaſis. Sed ſtatim oſtendit Perſis id haberi ſingulare genus liquoris, quod ſimilitudinem olei præ ſe ferat, ſed tamen et colore ſuo et odore ſtatim ſe prodat, ut hinc Perſæ ſpecifica appellatione diſtinxerint, et ſub alio nomine venale in tabernis exſtiterit. Plane igitur dimitto mentionem vaſorum ſine damno Herodoti vel huius Perſici olei.

370, 48. *Τριταῖοι ἐκ Σπάρτης* &c.] Ut opinor, bene ceſſit exemplari Mediceo omiſiſſe non neceſſaria, patetque ea deleri debere. Sed non tantum patet mea vis, ut nunc quoque confirmem acceſſionem, quæ his verbis ab illo ipſo codice adduntur interponendo, quod modo vix lectum eſt, *μετὰ τὴν πανσέληνον.* Nihil occurrit, cur opinor iterari debere. Et tamen quoque imaginari mihi nequeo aliquid fruſtra aut temere in iſto MSto notatum eſſe. Quin tu vide, quam indefinita ſit ſpatii et temporis menſura, post plenilunium venisſe Athenas, ita feſtinos, ut triduo quam egresſi ſint e Sparta, in Atticam pervenerint. Si rogem quanto tempore post plenilunium eguerint vel uſi fuerint ad armandum et copias componendas? De eo non dicit, et tamen inde etiam res pendet. Propterea ut id clare appareret, videtur repetere, quaſi dicat iſtos Laconas post plenilunium venisſe Athenas, ſed ea velocitate et cupidine occurrendi ad rem gerendam, ut tertio prorſus die post plenilunium adfuerint. Quod iter non conficitur ab hemerodromo, niſi biduo. Et conſidera inſuper tempus neceſſarium in comparando.

371, 15. *Καλλίεω δὲ τούτου* &c.] Audimus exceſſum hiſtoriæ, cui ſimilem ſuo operi non indulſit Herodotus; neque inter tot tantosque viros, qui in eo memorantur, ullus eſt, quem tanta ad laudem famamque commendatio proſequatur, quum tamen certe multi ſint, de quibus dici queat *τούτων ἄξιον εἶναι πολλαχοῦ μνήμην πάντα τινὰ ἔχειν*, præſertim quum quæ de hoc Callia narrantur, ſint aliena ab filo hiſtoriæ, quam tractat; et præter palmas in ludis contineant tantum domeſtica de filiabus et largitate dotium. Quid quæris? Certe nullam literam univerſi huius exceſſus, usque ad *Καὶ οἱ Ἀλκμαιωνίδαι* potui reperire in optimo codice, ut hinc dubitare nequeam, quin aliquo poſtea tempore ab alio adſcriptum margini librarius nimium facilis receperit in contextum.

371, 38. *Τοὺς ὑπολοίπους.*] Mire voluerit in negotio prorſus vano declarare Herodotus, quam fuerit proclivis et acutus in non uſurpandis iisdem vocibus, ſi nunc ſcripſerit *ὑπολοίπους*, mox uno verſiculo aut non multo amplius certe interpoſito *τοὺς λοιπούς.* Certe in libri ſequentis capite 41., poſtquam dixit *ἐκ τῶν λοιπῶν Περσέων*, ſubnectere non dubitat *ὁ λοιπὸς ὅμιλος.* Sed ſcito legi etiam hoc loco in MS. Mediceo *τοὺς* 963
λοιπούς.

371, 44. *Ἴσως ἐπιμεμφόμενοι.*] MS. *ἴσως τι ἐπιμεμφ.* Hoc enimvero deerat, ut crebro amat illic addere adiectivum. In quo id notabile eſt, quod quum ſcribat

bat auctor lib. 1. c. 116. ex vulgatis editionibus Ὥστε καὶ παῖδα τὸν σὸν μηδὲν ἐπιμέμφεσθαι, Portus in Lexico citet ὥστε καὶ παῖδα τὸν σὸν μὴ ἐπιμέμφεσθαι, quum certe iudicaverit Herodotus exigi ab isto verbo caſum nominis.

372, 16. Ἐξενεῖκαι εἰσάπαξ.] Eam verbi formam aliquoties adhibet auctor. Immo illam videtur quoque in ſuo exemplari legiſſe Dio Chryſoſtomus, qui in fine ſermonis de Avaritia 17. ad hanc narrationem reſpiciens ſcripſit: Τοσοῦτο χρυσίου αὐτοῖς ἐπιτρέπειν ἐξενεγκεῖν, ὅσον ἕκαστος ἂν δύνηται τῷ σώματι. Nihilominus iam habet MS. ἐξενείκασθαι, et istud præpono omnibus, Dionem non magis in hac parte obſervans, quam in opinione, quam affingit Crœſo, quam certe ex Herodoto non colligas, nec Crœſi ſapientia tam altum aſcendit. Habet istud medium quoque Thom. Gale.

372, 18. Ἐνδὺς κιθῶνα μέγαν.] An haec deſcriptio ſit Herodoti, deliberato opus est. Nec enim ad ſinum profundum et capaciſſimum demittendum facit magnitudo tunicæ Græcæ. Si de Romana toga ſermo eſſet, ibi certe aliquid magis fluxum in ipſa veſte ſupponi poſſet, ut compoſita faceret ſinum laxiſſimum. In tunica Græca id concipi nequit, quum nec plicaretur in rugas, nec tam laxa dependeret, ut per ſiniſtram ſuſpenſa ſinum faceret. Dicit ergo eum veſtitum modo communi fuiſſe, et ſumpſiſſe tunicam, ſed cui adſcitus foret ampliſſimus et ſpacioſe extendendus ſinus. Varinus Vav. intellexit τὸ ἄνω τοῦ πέπλου. Sic enim ſcribit in v. Κόλπος, citans hunc Herodoti locum; quale quid quis nequiret ſcribere. ſed unde peplus ad hunc virum? Certe in MS. non est illud μέγαν.

372, 19. Κοτόρνους τοὺς εὕρισκε.] Hæc lectio ſtatim loquitur ſe factam eſſe ab aliquo Ioniſmi nimium memori aut ſtudioſo. MS. κοτόρνους οὓς εὕρ.

372, 31. Καὶ πρὸς ἑτέροισί μιν δωρέεται οὐκ ἐλάσσοσι.] MS. καὶ πρὸς ἕτερα δωρέεται οὐκ ἐλάσσω. Sicut enim vulgatem conſtructionem alibi offendimus in Herodoto, ita et hanc poſteriorem, ut fide vincat codex MS. Et ſimilis varietas in ſuperioribus apparuit.

372, 35. Τύραννος ἐξῆρε.] Vertit quidem Valla *extulit*, ſed Portus, quum verbo ἐξαιρεῖν dederit duos locos, hunc noluit agnoſcere. Sed est magis poëticum et Sophocli familiare. Id Ionicum non erit, niſi reſcribas ἐξήειρε. Sic enim MS. Vide Portum in Ἀείρειν.

372, 37. Ἢ πρότερον ἦν.] Eadem clauſula 7, 101. Φὰς οὐδέν οἱ ἀηδέστερον ἔσεσθαι ἢ πρότερον ἦν. At modo verbum poſtremum in MS. non est.

373, 11 Αἰολίδος.] Quid cogitant eruditi lectores? an ea verſio convenit Græcis? Recte et Valla et Th. Gale Αἰτωλίδος. Quod quum plane ita exhibeatur in exemplari Mediceo, credidi typorum fuiſſe errorem, et expuli.

373, 14. Λευκίδης.] MS. Λεωκήδης, quod præſtat et plane ſimile illi est Δημοκήδης lib. 3. cap. 129. Itaque hactenus Herodotum purgo ultra Grentemesnilium. Reliquorum error manifeſte hinc ortus fuit, quod verba τοῦ Ἀργείων τυράννου aſcenderint in ſuperiorem verſum, et adiuncta ſint primæ mentioni nominis Φείδωνος, quum deberent adnecti ſecundæ, ut ſic lectio debeat progredi: Ἀπὸ δὲ Πελοποννήσου Φείδωνος παῖς Λεωκήδης, ἀπὸ Φείδωνος δὲ τοῦ Ἀργείων τυράννου, τοῦ τὰ μέτρα ποιήσαντος &c.

373, 19. Ἀζὴν ἐκ Παίου.] Satisfeciſſe me opinor indicando lectionem veterem Πάγου. Ortelio tantum animi fuit, ut ab eo appellaretur urbs *Paus* Παῖος, quod vitavit Grentemesnilius, etſi nihil proferens melius, cum Herodoto conferens Pauſaniam.

373, 30. Ἐκ δὲ Θεσσαλίης ἦλθε.] MS. ἦρχε pro ἤρχετο. Quum ſæpe in hac hiſtoria frequentaviſſet verbum ἦλθε, videtur offenſus tandem voluiſſe aliquid aliud, unde venit primo illud ἀπίκοντο, et mox noſtrum ἤρχετο. Et mox ἐπύθετο, non ἀνεπύθετο.

374, 36. Τῷ δὲ Ἀλκμαίωνος Μεγακλέϊ ἐγγυᾷ.] Pro his in MS. legitur tantum, Μεγακλέϊ δὲ ἐγγυᾷ.

374, 40. Ἀμφὶ μὲν κρίσει.] Ut ſæpe auctor. Sed nunc habet MS. κρίσιος.

375, 17. Ἀτάρ τινα ἔγκοτον εἶχε.] MS. ἀτάρ τινα καὶ ἔγκοτον εἶχε.

375, 18. Διὰ Λυσαγόρην.] MS. διὰ Λυσαγόρεα.

375, 23. Ἢν μὴ οἱ δώσει.] Neſcio quando inceperit hæc lectio placere; habent certe eam Th. Gale, Iungermannus et Stephanus iam ab anno 1592., ut ab Stephano veniſſe opiner, quum ante illum habeant ἢν μὴ οἱ δώσειν, quod poſſet omnino retineri, quum alteram ſcripturam ne Grammaticæ quidem trocinia ferant. Omnino lege ex MS. ἢν μιν οὐ δώσειν, ſi illa non dant, prout de vocabulo μιν iam annotatum est. Sed verbum prave expreſſum est in contextu, quod ſic repara.

375, 36. Ὑποζάκορον τῶν χθονίων Θεῶν.] Tam prava hic erat interpretatio Vallæ, et tam importunum ſilentium H. Stephani, qui tamen χθονίους θεοὺς, optimo in Theſauro ſe oſtendit intellexiſſe, ut debeam iudicare indigenas prioris Deos hinc expulſos eſſe, quum ante ſæculum non tacuerit Portus, ſed recte et Ὑποζάκορον et χθονίους θεοὺς adſpexerit. Nec debuit Vindingius in Hellene col. 513. illos indigenas Deos retinere. 964 Cautior Lud. Nonnius, qui in enarratione nummorum Goltzii Meduſam quoque præferentium id ſubterfugit. Hodie qui id tangit, aquam fert in mare.

375, 43. Ὑπερθορέοντα δὲ.] MS. ὑπερθορόντα δὲ. Hoc enim participium præcipue amant. Cuius libri fides in hoc teſtimonio quam ſit verax, docet nos Suidas palam ita exhibens, et ex hoc loco annotans verbum Ὑπερθορών, cui apponit has voces: Τῆς Δήμητρος οὐ δυνάμενος ὑπερθορεῖν τὰς θύρας· θορόντα δὲ ἰέναι ἐπὶ τὸ μέγαρον. Quæ ſunt confuſa, et quam fatue poſſint intelligi et Latine verti et coniecturis inquinari, docet editio Cantabrigienſis et nota Cuſteri ubique tranſilientis fores Cereris. Sed ex hoc loco Herodoti omnia rite compones.

376, 32. Οὕτω ἔσχε.] MS. ὧδε ἔσχε· ut 2, 139. Ὧδε ἔλεγον γενέσθαι et centies.

377, 7. Ὅσον παρεὸν αὐτοῖσι.] MS. ὅσῳ, quod omnino reſtituendum.

377, 22. Τὰς Ἀθηναίων ὁρτὰς αὐτῶν.] Non aliter citat Meurſius in Græcia Feriata, ubi exponit Βραυρώνια. Nec aliter editiones quod ſcio omnes, quum tamen vox ultima ſit ab ineptiſſima manu, ita ut auderem ſuſpicari, an non ſcripſiſſet auctor οὔτε ἐξεπιστάμενοι τὰς Ἀθηναίων ὁρτὰς, αὐτῶν ὁρταζόντων, πεντηκ. Ita certe concinna erat ſententia, et ſcriptio plena. Sed nunc ſcias vocem illam poſtremam αὐτῶν ignorari penitus ab MS. quem totis velis ſequutus fui.

377, 24. Οὔτε συμμίγνυσθαι.] Hoc etiam credo inter varietates Herodoti annotari debet, ſi modo eius est, quum legatur in MS. συμμίσγεσθαι. Quod perpetuum Herodoti eſſe res ipſa docet, virique docti iam obſervarunt.

377, 30. *Λόγους ἔδοσαν.*] *MS. ἔδιδοσαν.*

377, 38. Προσαπολλύουσι δὲ καὶ τὰς μητ.] MS. προσαπολλύουσι δὲ σφεων καὶ τὰς μ. ita ut ſequens αὐτέων, quod in editionibus ſolet adnecti, ex MS. omiſſum ſit. Mox etiam καὶ τοῦ προτέρου τούτων ὃ ἐργάσαντο, quod est perpetuum Herodoti.

377, 45. Ὁμοίως ἔτικτον ὡς καὶ πρότοῦ.] Particula ὡς in MS. non legitur, et abeſſe debet fide libri istius Medicei; quam ut ſpectatiſſimam licet propriis indiciis, alienis etiam notis opineris præſtabilem, evincet auctoritas Salmaſii et ſimilitudo exempli, quod ab eo editur in Plinianis Exercit. p. 832. occaſioni loci Strabonis, quem in eo laudat Grentemesnilius. Sic 8, 60. Ὁμοίως αὐτοῦ τε μένων προναυμαχήσεις Πελοποννήσου, καὶ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ. ubi imperfecte Valla, at Stephanus paulo liberior, *hic manens, pro Peloponneſo et Isthmo nihilo ſecius pugnabis*, ſed vitioſe cauſam Peloponneſi et Isthmi in unum coniiciens. Omnino et illic ſubintelligitur ὡς καὶ πρὸς &c. Verte: *hic manens æque pro Peloponneſo pugnabis, ac apud Isthmum.* Et ſic MS. 7, 100. Ἐπειρωτῶν τε ἑκάστους ὁμοίως, ὡς καὶ τὸν πεζὸν, καὶ ἀπογραφόμενος· Ibid. 115. Ἅμα ἀγόμενος τουτέων ἑκάστου τῶν ἐθνέων, καὶ τῶν περὶ τὸ Πάγγαιον ὄρος οἰκεόντων ὁμοίως, καὶ τῶν πρότερον κατέλεξα.

378, 10. Τοῦτο εἶπαν.] Quaſi post interiectionem repeteret, quæ ante illam extrema poſuiſſet, ut ſolet facere. Sed nec hæc verba ſunt in MS. et istud τοῦτο ita ſtatim recurrit, ut ſi invenuſtum. Etiam præcedentia ὑπολαβόντες εἶπαν ſatis validum et iuſtum præbent his adminiculum, ut debuerint omitti.

378, 16. Ἐξ Ἐλεοῦντος.] Hoc inolevit editionibus Herodoti, in cuius hiſtoria ſæpius memorari eam urbem contigit. Sed omnibus locis perperam, ut non modo ex omnibus ſcriptoribus eam citantibus apparet, verum et ex ipſo vetuſtiſſimo codice Mediceo.

378, 22. Καὶ αὐτοὶ παρέστησαν.] MS. καὶ οὗτοι παρέσ.

JACOBI GRONOVII
NOTÆ ET OBSERVATIONES
In librum ſeptimum
HERODOTI.

379, 13. Καὶ νέας τε καὶ ἵππους καὶ σῖτον καὶ πλοῖα.] An hæc ita interpretari debemus, ut per νέας intelligantur maiores et quas proprie longas dixerunt ac bellicas, πλοῖα vero ſive minuſcula, ſive alia varii generis ad militem aut commeatum vehendum? Certe ita credidit Valla vertens *navigia*. Quin immo ſic videtur facere Herodotus cap. 21. Οἱ μὲν γὰρ νέας παρείχοντο, οἱ δὲ ἐς πεζὸν ἐτετάχατο, τοῖσι δὲ ἵππος προσετέτακτο, τοῖσι δὲ ἱππαγωγὰ πλοῖα. et mox rurſus adiicit νέας. Certe enim Herodotus quum νέας ſimpliciter dicit, maiores et bellicas voluit etiam ibi intellexiſſe; quod ut pateret clarius, ad ſpeciem certam notandam addidit ἱππαγωγά. Idque ipſum, velut ludens in voce νέας, egregio teſtimonio probat ipſe lib. 6. cap. 48. Κελεύων νέας τε μακρὰς καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα ποιέεσθαι. Cap. 95. παρεγένοντο δὲ καὶ αἱ ἱππαγωγοὶ νέες. ἐσβαλόμενοι δὲ τοὺς ἵππους ἐς ταύτας, καὶ τὸν πεζὸν στρατὸν ἐσβιβάσαντες ἐς τὰς νέας ἔπλεον ἑξακοσίῃσι τριήρεσι ἐς τὴν Ἰωνίην. Quidquid ſit, quamvis videatur
965 νέας aliis locis ad maiores tantum naves retuliſſe, vix crediderim tamen id ab eo diſtinguendi gratia inter νέας et πλοῖα factum, ac libentius idcirco accederem ad MS. Mediceum, qui voces poſtremas duas ignorat.

379, 15. Ἀσίη ἐδονέετο πᾶσα.] Ut ſolet vox poſterior ſæpe addi, ubi vim ſignificationis non implet, ſed magnam partem continet. Ita nunc quoque ſumi poteſt. *Sed quid agimus? Illa vox non est in MS.* Sane in capite 9. maluit dicere, ἄγοντι καὶ πλῆθος τὸ ἐκ τῆς Ἀσίης, καὶ νέας τὰς ἁπάσας. Eſt plane ἴκανε τὸ ἅπερον, non addita πᾶν.

379, 17. Τετάρτῳ ἔτεϊ.] MS. τετάρτῳ δὲ ἔτεϊ, unde ſuſpicio quædam oritur loci huius male tractati, quem tot participia inſignem faciunt, vix alibi occurrentia ſic iunctim. Hinc illud δὲ poſt vocem καταλεγομένων, ubi caſſa et vana eſt eius vis, transferebam poſt vocem τετάρτῳ. Sic optime procedunt. Τούτων δὲ περιαγγελλομένων ἡ Ἀσίη ἐδονέετο ἐπὶ τρία ἔτεα, καταλεγομένων τῶν ἀρίστων ὡς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατευσομένων καὶ παρασκευαζομένων. Τετάρτῳ δὲ ἔτεϊ Αἰγύπτιοι &c. Priora ſunt ſui generis et diverſæ materiæ, nec pertinent ad poſterius.

379, 20. Καὶ μᾶλλον ὅρμητο ἐπ' ἀμφ.] MS. καὶ μᾶλλον ὅρμητο καὶ ἐπ' ἀμφοτέρους, in qua repetitione eſt inſigne momentum, etſi nulla varietas voculæ καί.

380, 14. Ὁ μὲν Ἀρτοβαζάνης.] MS. ὁ μὲν γὰρ Ἀρτοβ. quod omnino recte inſeritur.

380, 32. Τῷ ὑστέρῳ ἔτεϊ.] De hoc computo agit Dion. Petavius lib. 10. cap. 23.

380, 46. Ἀλλὰ τὸ μὲν νῦν ταῦτα πρήσσεις τάπερ &c.] Aldus diſtinxit: ἀλλὰ τὸ μὲν νῦν. ταῦτα πρήσσεις, τάπερ, unde priorem notam ſuſtulit Camerarius, ſequentibus aliis; Stephanus etiam poſteriorem, unde ſimiliter et Iungermannus et Thom. Gale. Sed nulla parte hæc oratio ſcopum attingit adhortationis, quam ſibi propoſuit Mardonius. Quid enim ſive Græca, ſive Latina colligas, aliud ea ſuadet, niſi ut primo res AEgypti curet, deinde Græciæ? id quod ſponte ſua in animo habebat Xerxes. Deinde ineſt his negligentia quædam, qua propoſito Regis obſtare quidem *non* audet, ſed nec laudat id ipſum, ſed quando ita vult, patitur ut perficiat: ſic enim Valla; *Tu vero quod in manibus habes perfice.* At Mardonius contrarium intendit, conatus perſuadere, ut antiquiorem curam Græciæ habeat, quam AEgypti. Quod quum aperte non ſuſtineret eloqui contra regis deſtinationem, latenter id innuit, ita ut tamen videatur regiæ voluntati indulgere, vocans AEgyptum quidem ἐξυβρίσασαν, ut merita ſit quæ pœnas luat, ſed tamen ante et poſt nominans Athenienſes et Athenas, ut iſtis aures regias impleat. Egregie ſane hoc omne apparebit, ſi ex optimo MS. reſcribas in his verbis: ἀλλ' εἰ τὸ μὲν νῦν ταῦτα πρήσσοις. Sic enim illic habetur, quod mutarunt qui non advertebant particulam εἰ eſſe hic optativam. *Sed utinam, ut quidem nunc est, ea perficias, quæ in manibus habes. at certe pacata AEgypto* &c. Ita blanditur Regi et præſentium propoſitorum felicem eventum optans vel inſtanter urget expeditionem contra Athenas. Ut in laudatiſſimis illis Excerptis Peireſcianis Polybii pag. 150. Εἰ γὰρ ἐγὼ ταύτην ἴδοιμι τὴν ἡμέραν &c. Et iam eſt obſervatum aliis.

380, 49. Ἵνα λόγος τι ἔχῃ.] MS. ἵνα λόγος τέ σε ἔχῃ. Apodoſis clara ſequitur, ut hoc debeat anteire, ipſo Latino interprete iam oſtentante. Immo ita plene extulit Aldus et Hervagius. Stephanus anno 1592. negligere incepit, quod ſequuti poſteri.

381, 3. Τούτου δὲ τοῦ λόγου.] Hervagius in utraque omiſit ſecundam τοῦ. Sed MS. τοῦδε δὲ τοῦ λόγου et rurſus παρενθήκην ποιέεσκετο τήνδε, non ἐποιέετο, quod omnem in partem eſt accuratiſſimum, quum occurrant in Herodoto et Ἐκπέμπεσκε et ἄγεσκον et ἔρδεσκε et ποιέεσκον et φεύγεσκον et τρέπεσκε, et ἐλάβεσκον, quæ nec ignota ſunt doctis lectoribus.

381, 4. Περικαλλὴς χώρη.] Cur hæ voces minus mereantur verbum cui innitantur, quam ſequentia, non video. Et certe optimus MS. habet περικαλλὴς εἴη χώρη, quod eſt oportuniſſimum, nec refert, utrum mox ſequatur φέρει, an φέροι. Nam deſcriptio, qua mox Mardonium deſcribit Herodotus, adſumitur ab *Cl. Stanleio ad AEſchyl. p. 772.* ad probandum *illum vel præcipue fuiſſe* τῶν κακῶν ἀνδρῶν, ut eos vocat iſte poëta.

381, 12. Σύμμαχα γενόμενα πρὸς τὸ πείθεσθαι.] Recte id quidem, ſed cedere debet optimo MS. in quo legitur ἐς τὸ πείθεσθαι.

381, 19 Ἔτι πλέον προσωρέγοντο.] MS. ὅτι πλέον.

381, 37. Καὶ οἱ Ἀλευάδαι &c.] Eſt concluſio quædam ſermonis ante habiti de Onomacriti et Piſiſtratidarum reconciliatione et conſentiente ſuffragio apud regem Xerxem ad bellum Græciæ concitandum. Hos binos ait coram rege frequenter de hac re egiſſe. Itaque quid oro huc faciunt Aleuadæ, quos ante dixit non niſi nuncios mittendo multa pollicitos eſſe ad evocandum regem in bellum Græciæ? et de quibus ſermonem abſolvit tum, quum Piſiſtratidas retulit ſimiles ipſis ſermones habuiſſe. Certe non poſſunt Aleuadæ per omnia iungi Piſiſtratidis et Onomacrito, quorum hi Suſis fuerunt, non illi. Nec enim ex Aleuadis quenquam ax Theſſalia notavit traieciſſe ad regiam Perſicam, arbitratis ſe ſatisfeciſſe per nuncios. An vero hi nuncii ſunt æquales Piſiſtratidis, ut coram rege Xerxe etiam dixerint ſententiam cum illis? Itaque merito videor obſequuturus optimo codici eiuranti tres iſtas voces, quæ Herodoti non ſunt, ſuperius loco decentiſſimo poſitæ, 966
ut nunc iterari non oporteat. Egregium profecto agnoſcis adulteratæ manus in Herodoto indicium ab illo MSto ſervatum.

382, 11. Τὰ μέν τοι Κῦρός τε.] MS. τὰ μέν νυν Κῦρός τε.

382, 20. Φαυλοτέρην.] At MS. clare φλαυροτέρην. Intererat hunc locum ſic pateſieri, quia et Portus rationem huius vocabuli habuit ex Herodoto, non illius, quod vulgo hic legebatur.

382, 21. Ὑμέας ἐγὼ συνελ.] MS. ὑμέας νῦν ἐγὼ συνελ.

382, 41. Εὑρίσκω ἀναλογιζόμενος.] Quis hoc loco ἀναλογισμὸς intelligatur, difficile dictu eſt vel inventu, nedum ut ratiocinando compertum dicat Valla. At contra legitur in optimo MS. ἀνευρίσκω λογιζόμενος. Quæ immutatio vel ideo probari debet, quod fere idem ex ore eodem proferri curat Herodotus infra c. 28. Εὗρον λογιζόμενος. Aliud plane agitur etiam infra cap. 194., ubi exſtat ἀναλογισάμενος Δαρεῖος εὗρέ οἱ πλέω ἀγαθὰ &c. ubi quod oportet dicemus. Etiam paulo ante MS. ἐπ' αὐτέους, non αὐτούς.

382, 46. Ὁμευρον ἐοῦσαν τῇ ἡμετέρῃ.] Et quare ſic mutaverit? MS. ὁμουρέουσαν.

383, 10. Νομίζεται εἶναι ἐν ἡμετέρῳ.] Quam quæſitæ hic ambages? et unde istud poſtremum, quum Stephanus teſtetur de ſuis ἡμετέρῃ? Potuit Valla pervenire ad *in noſtra domo.* Utrum aliquid ex his duobus illuc propius accedit, an vero ἡμετέρου? Proculdubio hoc poſtremum, præterquam quod eximium et dulcisſimum. Sit etiam; atqui ita legitur in Medicea membrana, ut multis nominibus, ita certe etiam hoc ipso veneranda.

384, 9 Ἐγὼ ψευσθείην.] MS. ἐγώ γε ψευσθείην. In verbo ſequenti ἐπιλέγινας verſionem Vallæ non tetigi, ſed debet conferri AEm. Porti explicatio ſatis docta in Lexico.

384, 22. Λεχθεισέων δὲ, ἴσι ὥσπερ &c.] Sic ego diſtinxi hunc locum, quem vulgo male concipi in editionibus opinabar, unde etiam prave Valla interpretationem miſcuit, quum Herodotus non dicat *licet tanquam aurum purum deligere.*

384, 25. Ἐγὼ δὲ πατρί.] MS. ἐγὼ δὲ καὶ πατρί. oportune ſatis

384, 36. Καὶ δὲ συνήνεικε ἢ καὶ κατὰ γῆν.] MS. καὶ δὲ καὶ συνήνεικε ἤτοι κατὰ γῆν. Quæ neceſſaria particulæ iteratio, et haud dubie cognitam habuit Valla, unde uſurpavit particulam *atqui*, ut bene oppoſitionem deprehenderit, ſed in cæteris aberravit.

384, 42. Οὔκων ἀμφοτέροισι ἐχώρησε.] Locus putidus et inſipidus. Atqui ſi recte interpretatus fuit Valla, *ergo non utraque in parte ſucceſſit*, debuit ſcribi ἀμφοτέροισι, ut paulo ante quum etiam præceſſiſſent ἢ κατὰ γῆν ἢ καὶ κατὰ θάλασσαν, ſubnectitur ἢ καὶ κατ' ἀμφότερα. Unde igitur iſta inconcinna generis varietas? Nonniſi ex vitio ſcribarum. Manifeſte patebit error calami, ubi intelliges veram lectionem, quam præbet optimus MS. οὔκων ἀμφοτέρῃ σφι ἐχώρησε. Hic dativus ſimiliter turbatus fuit in loco, quem mollivi ſub numeris 50, 44.

385, 7 Μηδ' ἠντιώθη.] In hoc verbo exſultavit Mardonius. At nunc MS. μηδ' ἠναντιώθη. Certe apparet ex ſequentibus hoc verbum nunc hæſiſſe in memoria auctoris, ubi habes εἰ γὰρ καὶ ἐναντιωθῆναι τοι θέλοι, prorſus alio ſenſu, quam cui inhærebat iactabundus Mardonius. Etiam mox πρήγματα γεγενῆσθαι, non γενέσθαι. Ita ſane Valla, et ſenſus requirit.

385, 10. Μὴ βούλευσο.] MS. μὴ βουλεύεο. et mox πείθευ, non πείθεο. item ὅταν τοι δοκῇ; non δοκέει.

385, 25. Ἐπισκήπτει βέλεα.] MS. ἀποσκήπτει τὰ βέλεα. Ut diſcamus ex Herodoto non tantum uſurpari in illo genere poſſe verbum ἐπισκήπτειν, prout novit vulgus, ſed et alterum compoſitum ab ἀπὸ, quod iam libro 1. uſurpavit de exitu ſomnii, et ab Stephano ſimul Portoque annotatum; ad hunc locum pervenire nequibant.

385, 29. Δἰ ὧν ἐσφάλησαν.] MS. δι' ὧν ἐφθάρησαν. Quod ſi non clarius, certe perfectius prodit eventum et ſummam eius, ut iſte error ſit coniunctus cum extrema pernicie. Nihilominus contextui non inſerui ob frequentem etiam uſum verbi σφάλλειν in hoc ſcriptore.

385, 35. Εὕροι τις ἄν.] MS. ἐξεύροι τις ἄν, ut ſolet.

385, 45. Οὐ παρεόντων κατηγορέων.] Patuit ergo viris doctis iamdiu hic aliquid male diſponi, ut poſt diſerte poſitum unum ἀδικεόμενον nunc importune diſcedat ad multos, et tot quot nemo poteſt concipere; unde ſive librarios ſcribas ſive ipſos editores cernimus iviſſe in mutationem, quam non ſuppeditabat illis Herodotus, ſed privata violentia et incontinentia. Exſpectari debuit cognitio optimi exemplaris, unde reſtitui οὐ παρεόν τι κατηγορέων, accuſans aliquid non præſens.

386, 14. Ἐξεργασάμενοι Πέρσας.] MS. ἐξεργασμένον. Et hæc eſt forma huius vocis, qua utitur Herodotus, ut duobus teſtimoniis fecit conſpicuum. Et ſtatim: εἰ μὴ ἄρα καὶ, non εἰ μὴ καὶ ἄρα καί.

386, 28. Ἐκ Δαρείου, τοῦ Ὑστάσπεος, τοῦ Ἀρσάμεος.] Quum ſit hoc unum omnino in antiquitate, quod norim, tota monumentum, in quo ſeries et propago generis ex Achæmene deducti recenſeatur; ſatis patet
967 quam difficile ſit qualecunque de eo iudicium. Itaque probare etiam magis poſſum, quam approbare conatum viri inſignis, qui ſtemmatis eius duplicem ordinem deſcribi a ſe putavit poſſe, præſertim quum ne hic quidem locus manſerit intactus ab venenoſo calamo. Itaque proponam modo, quid mihi occucurrerit in optimo codice MS. liberis aliorum ſententiis. In eo igitur ſic exſtat. Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεος, τοῦ Ἀρσάμεος, τοῦ Ἀριαράμνεω, τοῦ τε Τεΐσπεος τοῦ Κύρου τοῦ Καμβύσεω, τοῦ τε Τεΐσπεος, τοῦ Ἀχαιμένεος. In margine autem maiuſculis characteribus et antiquis erat notatum ita: Ἀχαιμένης, Τεΐσπης, Καμβύσης, Κῦρος, Τεΐσπης, Ἀριαράμνης, Ἀρσάμης, Ὑστάσπης, Δαρεῖος, Ξέρξης. Hæc ut ſine dubitatione affirmare poſſum, ita pronunciare audeo ſecurius fidem haberi huic uni MSto, quam omnibus retro aut editionibus aut iam viſis MSStis aut etiam ſtemmatis huius confectoribus, ac debere inſeri alium Teiſpen Achæmenis filium, quem ubique omittunt. Lætus hoc duntaxat propono.

386, 41. Τιμωρέειν ἔτι γίνεται.] MS. τιμωρέειν ἤδη γίνεται, quod plane habet interpretatio Vallæ, et neceſſario ad ſenſum requiritur, a quo particula ἔτι longe abeſt.

387, 6. Στράτευμα ἄγειν.] Cur hic alio modo loquitur quam infra, ὡς ἂν μεταδεδογμένον μοι μὴ στρατεύεσθαι, addita negativa? Nulla ſane cauſa eſt præter editorum incuriam. nam MS. plane habet στράτευμα μὴ ἄγειν. An ullus lector Herodoti vivere poteſt, qui non continue obſervaverit ab eo addi negativam, ubi alius forſan omitteret? Sic 1, 15. Ἀλλ' ἀπέδοξέ σφι μὴ τιμωρέειν Ἴωσι *decretumque illis eſt auxilium Ionibus non ferre.* At in verbo Ἀπέδοξε id ipſum iam errat. 4, 125. Ἀπαγορεύουσι Σκύθησι μὴ ἐπιβαίνειν τῶν σφετέρων οὔρων.

387, 7. Προεῖπας ἀλίζειν Πέρσῃσι στρατόν.] Hoc placuit correctoribus, nempe quia Xerxes conſilio ſuo, id eſt, Perſis imperavit ſupra, ut pararent ſe ad tempus, quo eſſet iuſſurus convenire exercitum. Sed non ita conſiderare placuit Herodoto, qui formulam imperii ab Xerxe dati mavult interpretari, et ideo ſcripſit Πέρσας, ut eſt in optimo libro. Formula enim imperii velut fuiſſe ſupponitur, Perſæ comparate exercitum.

387, 10. Ἐβούλευσας ποιέειν.] MS. ἐβουλεύσαο ποιεῖν. ut mox ὑπεθήκαο. Scias hoc ipſum verbum eſſe, quod ab Porto omittitur in exemplis, quæ collegit de hoc αο, quum habeat iſtud ὑποθήκαο.

387, 16. Συναλίσας τοὺς αὐτούς.] Voces poſtremæ non ſunt in MS. nec requiruntur, quum integerrima ſint et eandem ſententiam perfectisſime exprimant συναλίσας τοὺς καὶ πρότερον συνέλεξε, neque etiam deſideratur tam fumoſa verſio *coacto eorundem Perſarum quos pridie coëgerat concilio.* Sic ſibi loquatur Valla. Satis eſt quum verba cap. 8. σύλλογον ἐπίκλητον ἐποιέετο Περσέων interpretatus fuit *in concilium vocavit.*

387, 20. Ἡ νεότης ἐπέζεσε.] MS. ἐπέζεσε. Valde vereor ne pro ἐπεξέζεσε. Habuimus ſupra ἐξέζεσε εὐλαιν.

387, 36. Περιδεὴς γενόμενος.] MS. περιδεὴς ἐγένετο. Cui lectioni nihil obſtat.

387, 38. Πέμπει ἄγγελον Ἀρτάβανον καλ.] MS. interponit præpoſitionem ἐπὶ ante vocem Ἀρτάβανον. Seu conſtruere placeat πέμπει ἄγγελον ἐπὶ Ἀρτάβανον mittit nuncium ad Artabanum καλέοντα vocantem et iubentem venire, ſeu ἄγγελον ἐπικαλέοντα Ἀρτάβανον, ut auctor utatur adſueta ſua et elegantisſima tmeſi, ut paulo ante μετὰ δὴ βουλεῦσαι, ut 5, 81. κατὰ μὲν ἔσυραν Φάληρον, κατὰ δὲ τῆς ἄλλης παραλίης πολλοὺς δήμους. et paſſim. Deinde MS. ἀπικομένῳ δὲ οἱ ἔλεγε, non ἀπιγμένῳ δὲ ἔλεγε, quod nihil minus quam Herodoteum.

387, 40. Οὐκ ἐσωφρόνεον.] MS. οὐκ ἐφρόνεον, et mox χρηστῆς εἵνεκα συμβουλίης pro συμβουλῆς, ſicut ἀντὶ χρηστῆς συμβουλίης etiam dixit 4, 97.

388, 5. Ἐν ἡδονῇ ἐστι γενέσθαι στρατηλασίην.] MS. στρατηλατέειν, quod eſt oppido accuratum, mutatumque ab eis qui pleonaſmum Herodoteum non capiebant. Iungenda enim ſunt et conſtruenda, καί οἱ πάντως ἐν ἡδονῇ ἐστι γενέσθαι, nempe στρατηλατέειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα.

388, 13. Τάδε καὶ ἀμφότερα περιήκοντα.] Unde habet Valla iſtud *quæ ambo tibi cum adſint?* Nullum in vulgatis pronomen illud vel caſus accuſativus, qui in altero exemplo verbi περιήκειν, quod notavit Portus, appoſitus eſt. Itaque eſt lapſus idem, qui iam ſupra notatus eſt. Scribe τά σε καὶ ἀμφότερα περιήκ. Sed neque περιήκοντα iſta σφάλλουσι, non ſane; unde codex Mediceus habet ſtatim ὁμιλίαι σφάλλουσι, non ὁμιλίη. Ita longe elegantius omnia cohærent, quam quæ vulgo lecta ſunt et leguntur.

388, 20. Γνωμέων δύο προκειμένων.] Potuit et participium eadem flexura terminari. Certe habet optimus MS. προκειμενέων. Nec dubito ita quoque extare ſtatim infra in MS. etſi non notaverim. Sed et mox αὐξανούσης, non αὐξούσης. Equidem id iam notavit Portus ex aliis duobus locis, quibus hunc locum annumerare non potuit.

388, 36. Τοῦτο τοιόνδε.] MS. τοῦτο τοιοῦτο. Et ſtatim διαιρέω, non διαιρῶ. Nam intellectus verbi ſatis clarus eſt, ut docent Beza et Portus; et cui non lectus Suidas? διαιρῶν, ἀναπτύσσων, διασαφῶν. καὶ

καὶ διακρίνων τὰ πράγματα, καὶ οἷον διαίρεσιν αὐτῶν ποιῶν.

389, 1. Μαθητέον ἤδη ἐςὶ.] MS. ἔςαι.

389, 3. Δέδεκται γλωσσᾶαι.] MS. δεδέονται. Miror ab Porto in capite illo quo αὐξήσεις συλλαβικαὶ continentur, hoc genus omitti.

389, 4. Ἀλλ' ἤδη ἥμαι ἐν κοίτῃ.] Ita vulgo; ſed optimus MS. docet aliud ſubeſſe. Habet enim: ἀλλ' ἤδη

968 ἢ ἐμὲ ἐν κοίτῃ. Quod explicandum, niſi ſi et ipſe ego in tuo cubili dormiero.

389, 8. Νομίζων.] Mirum eſt, quum Valla ſic abiret ab hoc verbo, et mallet Latine vertere *ſperaret*, H. Stephanum in hac ipſa parte non lætum Latinis eaque mutantem, in hoc tamen concordare, ut verbum id ipſum retineret. Duri ſunt ſane illi in negligendo Græco. An habuit Valla quid aliud? Certe nos abhinc legimus ex optimo MS. ἐλπίζων. Ita enim exhibet.

389, 14. Εἶπε τάδε.] Vocula poſtrema non eſt in MS. nec requiritur, et meliorem locum infra obtinet.

389, 26. Ἰδὼν τε πολλά.] MS. ἰδὼν ἤδη πολλά τε.

389, 31. Μεμνημένος δὲ.] Non ut commendem hoc protero, ſed guſtus varietatis ubique ab Herodoto adhibitæ nunc quoque immittit neſcio quam ſuſpicionem, ne opiner plane fruſtra et in vanum contigiſſe, ut legatur in optimo MS. μεμνησμένος δὲ, quum in priore faciat cum vulgatis.

390, 11. Ἐπὶ τοῖσι ἀνειρημένοισι.] MS. ſimpliciter εἰρημένοισι.

390, 14. Θύσσον.] Hoc nomen eſt monumentum futilium Iſaaci Voſſii in adoleſcentia ſtudiorum ex nota, quam poſuit ad Scylacem, ubi ex Herodoti lib. 7. novit corrigere Θύσσος, ut mox dubitet, an non Θύσσος ſcribendum ſit, ut apud Thucydidem legitur Pliniumque, quum Strabonis epitome Θύσσον vocet. Hæc omnia tamdiu ante eum collegerat Ortelius, ut nihil ſit ipſius. Sed uterque labitur in Herodoto, quippe cuius vetuſtiſſima manus conſentit cum Thucydide et Plinio. Id inquirere debuerat.

390, 28. Διαβάντες ἐς τὴν Εὐρώπην.] Particula ἐς non eſt in MS. Certe id ſimile prorſus eſt ei quod notat Salmaſius in Flori Annæi verbis 2, 2. *Serpente latius bello in Sardiniam annexamque Corſicam tranſit*, voculam *in* abeſſe omnibus libris.

390, 31. Περὶ μεταμβρίην.] MS. μεσαμβρίης, ut ſæpe.

390, 30. Οὐδ' ἕτεραι.] MS. οὐδ' αἱ ἕτεραι.

390, 36. Πινόμενον ὕδωρ.] MS. πινόμενόν μιν ὕδωρ. Rectiſſime.

390, 40. Ἅμα ςρατευομένοισι.] Vocula prior ut nulli lectori moleſtiam attulit, nec forſan allatura eſſet, quum et forſan alias adſcripta ſit, tacere tamen non debeo eam non eſſe in MS. Vel vide cap. 95. Οἱ δὲ λοιποὶ ἐκ τοῦ Πόντου ςρατευσάμενοι, παρείχοντο μὲν ἑκατὸν νέας &c.

390, 41. Τοῖσι δὲ εἶπε.] MS. τοῖσι δ' ἐς εἶπε.

390, 44. Πρὸ τριῶν.] MS. ἐκ τριῶν, ac iunctum ἑπτὰ καὶ μάλιςα ἐς τὴν Ἄβυν, quod oppido egregium, et plane Herodotei genii eſſe probant iſta. 1, 119. Ἔτεα δέκα κου μάλιςα. Et 209. Εἴκοσί κου μάλιςα. Nec mirere, quod ſtatim exhibui Ἐλαιοῦντι, ubi vulgo depravant in Ἐλεοῦντι: ſed illud extat integrum in optimo libro.

391, 44. Νέας διαφύσαι.] Quum Stephanus in antiquis Herodoti libris tam notabiliter reperiret ſignatum verbum διαφύσαι, ut notavit ad margines, miror unde illi non placuerit ſimpliciter ſcriptura Heſychii, ut videtur, ex hoc eodem loco iſtud verbum annotantis, ubi ſomniat poëticam epentheſin literæ ι contingere. Utique meminerat Herodotum non eſſe poëtam, in cuius optimo exemplari ſimiliter ipſe inveni: et quæſo an id aliunde, quam ex eo quod 2, 135. πλίνθους εἴρυσαν. 3, 30. Ὅτι τόξον εἴρυσε. 4, 10. Τὸν μὲν δὴ εἰρύσαντα τῶν τόξων τὸ ἕτερον. Et hinc cap. 36. Φραγμὸν παρείρυσαν?

392, 1. Οὕτω ἐποίεετο.] MS. οὕτω ἐποίεε. Et ſtatim παρεσκευάζοντο δὲ καὶ ὅπλα, non παρεσκευάζετο, quod ferri poterat, immo requiri neceſſario videbatur, ſed cedat genuino, quum ratio Herodoti in participiis bene iam ſit inſpecta.

392, 22. Οὐδὲ γὰρ ἀρχὴν.] Vox media in MS. non eſt. Sed infelix in his intelligendis et hinc interpretandis fuit Valla.

392, 28. Τῷ οὔνομα τυγχάνει ἐὸν Καταῤῥήκτης, ὃς ἐξ αὐτῆς τῆς ἀγορῆς τῶν Κελ.] Recte factum ab Cl. Galeo, quum notulis Stephani intermiſceet hoc loco ſupplementum, quod doctrina Salmaſii huc intulit, ſane neceſſarium, ſi Herodotum oportet comparari cum poſterioribus, nempe ut legatur ἐν Μαρσύης, ὃς καταῤῥήκτης ἐξ αὐτῆς τῆς ἄκρης τῶν Κελ. Neque enim notum hic nomen fluvii Catarractæ, ſed Marſyæ *fons ex ſummo montis cacumine excurrens magno ſtrepitu aquarum cadit*, ut deſcribit Curtius fere locum hunc Herodoti interpretans. Mira hæc codicum vetuſtorum concordia, quæ cui tempori vel cauſæ adtribuenda?

393, 12. Χρήματα μεγάλα ἐπαγγέλλεται.] Vox media non eſt in MS. Et ſane ſi adſpicias, deprehendas otioſiſſimam.

393, 24. Κεκτησθαί τε αὐτὸς τάπερ ἐκτήσατο.] MS. κέκτησό τε αὐτὸς τάπερ αὐτὸς ἐκτήσαο. Quod et perdulce eſt, et prorſus non otioſum, ubi ſignificatio vocis αὐτὸς etiam deflectit ad notionem Latinæ vocis *ſolus*.

393, 27. Οὔτε ἐς τὸ μέλλον μεταμελήσει.] Nemo quidquam in his vituperet, quum tamen mira violentia explicationem prætulerit gloſſæ et manui auctoris. Nam optimus ille MS. habet οὔτε ἐς χρόνον μεταμελήσει. Quod eſt haud dubie et verum et egregium Herodoteum: immo ipſa verba iterantur 9, 88. τὸ γὰρ ὑμῖν ἐς χρόνον πάντα πονεῦσι μεταμελήσει· 3, 72. Αὐτῷ οἱ ἄμεινον ἐς χρόνον ἔσται.

393, 37. Ἐς Κύδραρα πόλιν.] Quam temere damus nos fraudi quorumcunque! Herodoti hunc locum cum 969

Stephano iunxit primus Ortelius, cuius ſapiens taciturnitas debet placere, nec minus Berkelii cautiſſima prudentia. Sed Holſtenio quid agas? Hic enim teſtatus [*MSS. legunt* ΚΥΔΡΑ πόλις] pronunciat [*Atque ita legendum*] quæ utraque ſunt falſa, quum quæ adſcripſit Salmaſius ex MSS. adſcripſerit præcedenti Κύδραρα πόλις. Habeo ſub oculis chirographum eius, et ſatis clare id facit diſtincteque. De Herodoto nihil potuit Holſtenius adfirmare, quum exemplar eius, quod procul dubio Florentiæ in manu habuit, non curaverit inſpici. Manifeſte ibi vidiſſet Κύδραρα, quod inde reſtitui.

393, 41. Ἐπ' ἀριςερὴν ἐπὶ Καρίην Φερούσης.] Lepide quidem partiuntur hunc locum inter duas præpoſitiones ἐπὶ et ἐπ', et quidem ſic æqua portione utrique attributa, ut neutra poſſit queri. Dubites, utrum tantus exactor vocum fuerit vel ipſe Herodotus. Certe, ut nihil aliud dicam, ſcias turbare codicem MS. et legere ἐς ἀριςερὴν ἐπὶ Καρίης φερούσης, quod nequaquam ſprevetim.

394, 21. Ἀθέμιςα ἔργα ἔρδοντας.] MS. tantum ἀθέμιςα ἔρδοντας. Huc usque etiam modo pergit Valla.

394, 24. Ἑπτὰ τάλαντα.] MS. τάλαντα.

394, 31. Καὶ μαςιγέας ἅμα τούτοισι ἀπέπεμψε ςίξοντας.] Ex hoc uno loco videas probari veritatem vocis Græcæ μαςιγεύς. Sic enim notat Henr. Stephanus [μαςιγεὺς flagellator B. ex Herodoto] Scias hoc notari ab illo, a quo ignoratur ςιγεὺς aliter Græcis uſurpari, quam de inſtrumento, quo id ipſum peragitur. Attamen Stephanum ſequitur Portus notans [Μαςιγεὺς, έως, ὁ. *N. H. Virgator*. q. d. flagellator. Qui flagello cædit aliquem. τοὺς μαςιγέας pag. 251, 35.] Quæ notatio incidit in hunc locum. Quod ſi omnis Græca lingua non alio fundamento niteretur, equidem iam omnis cum ipſa Polymnia decidiſſet in mare Ægæum. Nam certe etſi noſtri carnifices iidem ſoleant et virgis cædere et ſtigmata inurere; non inde ſequitur Xerxem pari ratione uſum in caſtigando Helleſponto. Et quid in his ſalis eſt? quippe quum præceſſerit de ipſis οἱ μάςιγι πληγὰς ἐπικείσοντας, num poteſt videri nunc Herodotus dixiſſe μαςιγέας ἅμα τούτοισι, hoc eſt, μαςιγέας ἅμα μαςιγεῦσι? Omnino perridiculum. Sed nos Herodotum liberamus, et importunum unius ſyllabæ donum non magis nunc admittentes, quam in capite 233. ἔςιζον ςίγματα βασιλήϊα, aut 5, 6. eam ſyllabam remittimus auctori ſuo, ex MS. ſcribentes καὶ ςιγέας. Hæc mea ſunt. Sed et Th. Gale produxit ex cod. Arch. hos ςιγέας, et appoſuit *rectius*: an eadem cogitarit, ipſe dixerit. Neſcio an mirari oporteat, Petrum Gyllium adeo ample ſermocinantem de Darii et Xerxis auſu circa hos traiectus, bis citare locum Herodoti et mentionem facere tum flagellationis, tum compedum, ſed in utraque citatione non ultra pergere, nec de ſtigmatibus vel meminiſſe. Quid illum terruerit, neſcio; quum ultra proceſſerint quondam οἱ τὰ περὶ τῶν Μάγων γράψαντες, quippe qui καταγινώσκουσιν Ἡροδότου, ut ait Diogenes Laertius, Latino interpretante *in ius vocant mendaciique arguunt*, perinde ut alii agunt in circumciſione, alii in chronologia, tanquam in Herodoto mitius aliquid dedeceat, quam ſic onerare, quum nihil niſi mentiri graviſſime ab his καταγινώσκουσι ſit peractum. Et gratia ſit eximio Kuhnio, qui Herodotum in parte tam ſtolida non dereliquit. Lege interim, quæ habet Io. Fronto de cultu ſanctor. p. 386.,

et Ezech. Spanhem. ad Iulian. pag. 195. ſatiaberis plus ſatis.

394, 34. Πικρὸν ὕδωρ καὶ ἁλμυρόν.] Duæ voces poſtremæ non ſunt in MS. nec habuit interpres. Et quæſo an non ſufficit exprobratio, quæ ſatis dira inſequitur, et quidem per hanc eandem vocem?

394, 38. Ὡς οὐδεὶς ἀνθρώπων θύει ὡς ἐόντι.] Voculam priorem aboleri debere quiſque ſatis videt in tam vicina iteratione eius voculæ. Itaque recte abeſt ab MS.

394, 46. Ἑξήκοντά τε καὶ τριηκοσίας.] Quaſi obnoxius foret Herodotus, ita omne genus flagitii eum vexavit. Quis credat poſthæc verba pericopen omitti, quam nihilominus recte expreſſam habet Valla; et tamen nec ab Aldo, neque ab Camerario, nec ab Stephano qui tamen ita accuratus fuit et ante in capite 32. et poſt capite 40., nec ab Iungermanno, nec ab Th. Gale rationem eius habitam vidi. An ita ſaltuatim modo Græca cum Latinis contulerunt tanti viri? Unde maiore cum fiducia eam reſtitui, quum in MS. optimo etiam animadvertiſſem.

395, 6. Διέκπλοον δὲ ὑπὸ φαῦσιν κατέλιπον.] Mira deſtitutio Herodoti, ut nemo accedere huc auſus fuerit ad ſpectandum, nedum ſolidandum, ſi diſceſſeris ab conatu AEm. Porti: qui tamen et ipſe perquam eſt vilis, ut reiiciens Vallæ iſtud *relicto ad auroram tranſitu* velit potius dici *tranſitum ſub auroram*, vel *ſub primum diluculum reliquiſſe*, vel ſeparatim ſcripto ὑπὸ φαῦσιν, ſub diluculum. Itaque videtur exiſtimare tempus hic deſcribi, quo tranſitus daretur. Quod prorſus non placet, quum agat de parte loci, ubi traiectus pateret, et quidem ſemper. Certe non oportuerat ſcribi de navibus antiquis, niſi ante omnia exactus fuiſſet hic locus, quem ſtudioſe vitaverunt. Itaque in tantum obſequutus fui Porto, ut pro vero haberem ſeparationem ὑπὸ φαῦσιν et verti *ſub lumen*, quia quum hunc triplicem tranſitum ſtatuat auctor per penteconteros fuiſſe, credidi illic eum patuiſſe, ubi erant lu-
970 mina navium, ſicut nos docet locus Livii 29, 25. *Lumina in navibus ſingula roſtratæ, bina onerariæ haberent, in prætoria nave inſigne nocturnum trium luminum fore.* Hoc lumen Appianus vocat λαμπτῆρα lib. 2. de bello Civ. quo minus mirum eſt ab Herodoto φαῦσιν appellari. Quod lumen quum gereretur in puppi, videri poſſet indicare prope puppes penteconterorum ter interpoſitum eſſe ſpatium, per quod vulgo tranſitus daretur minoribus navibus. Auctores antiqui in fabrica navium agnoſcunt φάλκην circa ſentinam; quæ vox prope quidem huc accedit, ſed prope illam partem tranſitus dari poſſe non videtur. Propterea quum bene perpendo, res ipſa dictat hos patentes traiectus ibi relictos, ubi maxima erat aquæ moles et inde urgentiſſimus eius curſus, ut optime et celerrime illac poſſent traiicere, et ubi maxime proſpici deberet futura pontis ruptura. Hinc quum medici acutiſſimi in vocibus aliunde petendis ad ſuum microcoſmon, ſervaverint vocem φλύσις in actione corporis, imaginor mihi Herodotum dediſſe ὑπὸ φλύσιν prope eum locum, ubi acerrima erat agitatio fluentis aquæ propter copiam hinc vel inde exundantem.

395, 10. Στρεβλοῦντες ὄνυξι ξυλίνοισι τὰ ὅπλα.] Vertit Laurentius *contenderunt armamenta, contorquentes machinamentis ligneis.* At quæ Latinorum machinamenta quibus homines contorquent, intelligi queant per Græcum ὄνυχες, dum multum cogito et inquiro, nihil invenio. Proprie quidem eo notatur unguis, deinde tranſlatum ad rei ruſticæ inſtrumentum σιδήρεος ὄνυξ. Sed id non torquet, ſed ἐκκνίζει, ſcalpit, ut Theophraſtum interpretatur Plinius obſervante Stephano, non aliter ac ſi ungues et ungulas commiſcerent, ut notat Iuretus ad Paulinum ab nonnullis factum. Et ad eandem rationem ſimilitudinemque referendæ ſunt reliquæ metaphoricæ notationes, ut ſint abſque vi torquendi. Et tamen refert Stephanus; „ [Ξύλινοι ὄνυχες apud Herodotum, ubi interpretari „ queas *uncis*. Nam ὄνυξ pro unco quoque ſive un„ cino ſumitur, ut apud Hippocratem ὄνυξ dicitur „ uncus, quo fetus mortuus extrahitur. Itidem ἀγ„ κύρας ὄνυξ dicitur ancoræ uncinus Plutarcho"] Vix indignationem tempero! quid enim ad curva iſta facit hoc, quo torqueri debet, non ſcalpi, aut ſcabi, non fœtus extrahi, non unco captari, non ſtabiliri, ſed tantum στρεβλοῦσθαι? Nihil profecto ad hunc rhombum Stephanus, nihil ad ſententiam Herodoteam iſte ὄνυξ. Attamen quam lepide et molliter agit AEmilius Portus ad ſubrependum dicam, an ridendum? Ipſo iudice hic ὄνυξ [interdum accipitur pro mechanico inſtrumento ſive ferreo ſive ligneo, quod ad humanorum unguium ſimilitudinem factum eſt incurvum mediocriter ad res aliquas conſtringendas.] Debuiſſet figuram lineis exprimere; habuiſſet lector Herodoti aliquid portentoſum. Unguesne, mi Porte, adhibuiſti ad conſtringendum? Sed ſatis nugarum. Quas hactenus diſſipavit Thom. Gale, ut proferret ex codice Archiep. ὄνοισι, idque iudicaret rectius. Utinam et ὄνυχος veteris et ὄνου novi addidiſſet rationem? Citat hunc ipſum locum Salmaſius in Plinianis Ex. p. 765., ubi λευκόλινον illuſtrat docens eſſe linum maceratum, quia lavacro niteſcit, non quod linum album quaſi ſpecies lini ſit, ut poſſet credi interpretem cogitaviſſe; ſed bene tranquillus retinet quoque ὄνυξι ξυλίνοισι, nec quidquam tangit, quum p. 659. verſet ſane ὄνον, ſed remotus ab Herodoto. Utamur igitur non neceſſaria minus quam veriſſima et elegantiſſima correctione, ſcribendo ὄνοισι, quoniam iſtud tam præclarum habet quoque optimus Mediceus. Quippe primo dubium non eſt, quin ad hunc locum referenda ſit gloſſa ex Lexico Herodoteo Goldaſii pag. 746. Ὄνος τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολύπουν καὶ συστρεφόμενον. Quod male confuſum iſte quiſquis fuit deſcripſit ex Heſychio Ὄνος τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολύπουν ζῶον, καὶ συστρεφόμενον. Neceſſaria enim illic eſt diſtinctio, et duæ ſunt interpretationes, nempe et beſtiola talis multipeda, et inſtrumentum, quod torquendo et circumagendo ſeu vaſa in aquam demittit ac reducit ſurſum, ſeu ad alia adducenda torquetur. Plane ſpecies quædam ἄξονος, ut exponit Galenus apud Stephanum, ubi et convenientiſſimum exemplum habes ex Ariſtotele. Locum Suidæ in Μύλη notavit Lindebrogius ad Ammianum 17, 4., ſed amplius ab Suida de eo agitur in v. Ὄνειον. Et quantum ex variis ingeniis produxit ille μύλος ὀνικὸς in ſacris ſcriptis tam infeliciter citatus?

395, 15. Ἐπεὶ δὲ ἐγεφυρώθη.] MS. ἐπειδὴ δὲ ἐγεφυρώθη.

395, 17. Κόσμῳ ἐπετίθεσαν κατύπερθε.] MS. κόσμῳ ἐπίθεσαν καὶ ὕπερθε.

395, 27. Ἵνα μὴ ἐμπιπλῆται.] MS. ἵνα μὴ πίμπληται.

395, 33. Ἐπὶ νεφέλων ἐόντων.] In quibus neſcio quid intelligant. Scio autem Herodoteum et perdoctum legi in MS. ἐπινεφέλων ἐόντων. Videnda modo in lexicis vox ἐπινέφελος.

395, 37. Οἱ δὲ ἔφασαν.] MS. ἔφραζον, id quod proprie magorum interpretationes ſignificat. Cap. 219. Πρῶτον μὲν ὁ μάντις ἐσιδὼν ἐς τὰ ἱρὰ ἔφραζε τὸν μέλλοντα θάνατον.

396, 11. Ἀμείβετο.] MS. ἀμείβεται. Incitati regii animi et iam parati ad reſpondendum et puniendum indicium clarius eſt hoc præſens.

396, 20. Ὑπεναντίη δὲ τούτοισι.] Et hic rurſum MS. adiiciens repetit [illegible].

396, 33. Προστάντων δὲ τούτων τοῦτο.] Vox ultima 971
non eſt in MS. Et ſane miniſterii abrupta exſequutio magis pateſit.

396, 35. Οἱ σκευοφόροι τε καὶ τὰ ὑποζύγια.] Non aliter habent MSS. libri et præſertim ille optimus. Et ſequens vox τούτους non patitur id in ſuſpicionem trahi. Quod probaturi ſatis ſunt illi, qui iniuſtum militis Romani faſcem cogitabunt; ut ex eius proportione in Aſiaticis agminibus illos σκευοφόρους portare multa potuiſſe pateat. Clare expoſuit Valla, Porto *calones* interpretante, ut utique non requirantur vehicula, ſed ſingulorum hominum vel animalium quoque terga, præſertim in itineribus, ubi nullum ſpatium vehiculis. Quid enim legimus in fragmento Suidæ in v. Ἐξήρκει. Οὐ γὰρ ἐξήρκει τὰ ὑποζύγια πρὸς τῆς ὁδοῦ χαλεπότητα, ὥστε ᾑρημένοι τὰς ἁμάξας ἐξέφερον ἐν τῶν δυσπόρων. Et talis via videtur quoque ſupponi in narratione Æliani 9. Var. 30. In hoc quidem Xerxis agmine omnia adfuerunt.

396, 36. Σύμμικτος στρατὸς παντοίων ἐθνέων ἀναμὶξ, οὐ διακεκριμένοι.] Quia potuerunt huc uſque tolerare viri docti, permiſi hunc locum etiam in hac editione ſic legi. Et eſt non diſſimile in cap. 55. ὁ σύμμικτος στρατὸς παντοίων ἐθνέων. Attamen ſi attendas, nimis garrule una eademque ſententia multis coacervatis verbis exprimitur, ut tanto maiorem fidem mereatur MS. liber, in quo vox prima non exſtat.

396, 39. Οὐ συνέμισγε βασιλεῖ.] Iam notaverunt viri docti frequentiſſimum huius verbi uſum, et quidem varia notione, in his Herodoti ſcriptis. Sed nullus eſt, qui cogitavit de hac iocoſa tranſpoſitione literarum, quam affero ex optimo MS. συνέσμιγον. prout Suidas ſic habet ἀμιβῆσαι pro ἀμειβῆσαι. Salmaſius in Plinianis pag. 321. ἀμιβὰς pro ἀμειβὰς &c. Hinc non penitus ſpernendum. Deinde MS. προηγεῦντο μὲν δὴ ἱππόται non μὲν γὰρ, quæ particula ibi non habet locum, etſi expreſſerit quoque Valla. Sed hæc non

non præbent cauſam, cur vera appareant priora; ea enim ſunt per intervallum.

397, 25. Διὰ τοῦ Ἀταρνέος ἐς Καρήνην.] Locum hunc proprie notavit Stephanus Byzantius in v. Καρήνη, ut ſic ipſe vel legerit in ſuo exemplari, vel corrigendum cenſuerit deſcribens eam πόλιν Μυσίας. Sed ex hodierna editionum Herodoti fide Ortelius, in Theſauro ſcribens: *Carine urbs circa Caycum fluvium in Aſia minori, Herodoto.* Ibi Herodoteum agnoſcit, ut in v. Carene oſtenderet nihil ſe concedere Stephano iſti Herodotum alleganti, plane prætermittens mentionem Herodoti. Etiam de eo noluit cogitare, quum referret de Carne, quam noverat Stephano dici Æolidis urbem; quod quum notaret, bene ſciebat in qua parte mundi verſaretur, et in v. Atarneus monet eandem urbem ab aliis poni in Myſia, ab aliis in Æolide, ut debuerit hic eſſe attentior. Hinc multæ poſterorum ſcriptiones de mutatione literarum η et ι, Holſtenio quidem agnoſcente diverſitatem ſcriptionis, ſed ita nunc tacente, ut mox ab eo Κάρνη πόλις Αἰολίδος confundatur cum Καρίνῃ Ἰωνίας, quod nunquam rebor cogitatum eſſe ab Stephano, Berkelio Καρίνην præferente ex fragmentis in v. Βήνη. Sed quantopere abeſt hæc Herodotea et Æolica Carne ab Ionica Carine? Bone Deus, an igitur illi legerunt Xerxen profectum eſſe per Ioniam? Ita ægrotant omnes, quia ad verum accedere nequeunt. Omnino verum nomen eſt Κάρην, et ſic hoc loco optimus codex habebat Κάρηνην. Hanc quilibet iſtic videre poteſt. Hanc tuetur Stephanus in v. Αὖλαι ab Holſtenio citatus; hanc apud eum nummus.

395, 35. Ἀπέλιπε τὸ ῥέεθρον.] MS. ἐπέλιπε, ut cap. 58. Μέλανα ποταμὸν οὐκ ἀντισχόντα τότε τῷ στρατῷ τὸ ῥέεθρον, ἀλλ' ἐπιλιπόντα. Et mox, φόβος ἐς τὸ στρατόπεδον ἐσέπεσε, non ἐνέπεσε, quod video caſu prætermiſſum eſſe: ſed ἐσέπεσε eſt vera lectio.

397, 45. Γέργιθάς τε καὶ Τευκρούς.] Quod genus hoc hominum? fuitne urbs propria Teucri appellata, ut Gergis? an locus aut pagus, aut gens quædam in Troiana regione ſingularis? An Τευκρίδα intelligi oportet ex lib. 2. cap. 108. repetitam ex Menelai expeditione? Non opinor. Sane antiquitas omnis de his ſilet. Itaque nec ab Herodoto eos cognitos crediderim, etſi Heresbachius in margine monſtraverit *Gergithæ, Teucros urbs.* Quin tu, mi lector, mecum hæc expende, et accipe, quod ſuppeditatur ab lectiſſimo MSto Γέργιθας Τευκρῶν deletis interpolitis. Id ipſe Herodotus confirmat 5, 122. Εἷλε δὲ Γέργιθας τοὺς ὑπολειφθέντας τῶν ἀρχαίων Τευκρῶν.

398, 22. Οἰκτότερα.] Fingunt ſibi viri docti varias dialectos, quarum venia poſſit litera ρ iure omitti: ſed non eſt, niſi vitium ſcripturæ in quibuſdam MSS. quum Mediceus recte integret οἰκτρότερα. Et mox μᾶλλον ἢ ζώειν MS. non ζῆν.

Ibidem. Οἵην σὺ διαιρέεαι.] MS. οἵην περ σὺ διαιρ.

399, 7. Ἀψεσθαι τοῦ ἐκείνου.] Sic editur in exemplaribus Stephani, ſic in editione Galea. Sed ab Aldo et Camerario editum fuit λείψεσθαι, quod hic requiritur.

399, 22. Ἐόντων τῶν λιμένων.] MS. ἐόντων τοι λιμένων.

399, 34. Εἰ βουλευόμενος μὲν ἀῤῥωδέοι.] Eſt id ipſum, quod de Oreſte ſuſpicabatur chorus eum defendens adverſus querelas Electræ in huius nominis tragœdia Sophoclea num. 323. Φιλεῖ γὰρ ὀκνεῖν πρᾶγμ' ἀνὴρ πράσσων μέγα. Quam felix viveret Europa, ſi noſtra
972 ætate hanc doctrinam Palatia habuiſſent? Utique patet audiviſſe ſimile theatra Athenienſium, qui ſatis beati fuerunt, quamdiu licuit eis hæc obſervare; ubi ab fortuna et laſciva cupidine paſſi ſunt ſe impelli verſus Siciliam, non bene perpenſis his monitis, omnia iverunt peſſum.

399, 45. Μὴ τὸ βέβαιον ἀποδέξας.] Neſcio quid intellexerint, neque unde id petierint, quod ponunt pro verſione, *ut quod firmum eſt infirmetur.* Nec enim ſententiam habet, nec huc pertinet, ſi intelli poteſt. Nam innuit eum qui in conſultando vias omnes conſiliorum forſan ab aliis prolatas conatus probare invias, non ex ſe produxerit denique aliquid certum, aut indicaverit quid firmum eſſe queat, illum errare ſimiliter &c. Inde patet nihil afferri ab articulo τὸ, et præclare ſcribi in MS. optimo μήτε βέβαιον αὐτοῦ.

399, 48. Καὶ ὁρέων δύο.] MS. auctior καὶ ὁρέων τοι δύο, etſi ambigam an non legerim in eo ὁρῶν τοι δύο.

400, 6. Γνώμῃσι ἐχρέωντο τῇσι καὶ σύ.] MS. γνώμῃσι ἐχρέωντο ὁμοίῃσι καὶ σύ. Et mox οὐκ ἄν κοτε, non πότε. Egregie, et iam Ionismus hic notatus eſt.

400, 10. Σφέα προηγάγοντο.] Sæpius id exſtat in Herodoto, ut notarunt etiam viri docti. Sed in hoc loco MS. habet σφέας, mutans repente intentionem ab rebus et πρήγμασι ad ipſos Perſas. Reliqui tamen ſuo loco vulgatum, ſi quis eo magis oblectaretur: ipſo enim prorſus id faſtidio.

400, 37. Ἀμείβεται πρὸς ταῦτα.] MS. ἀμείβεται καὶ ταῦτα. Mire pulchra immutatione ad patientiam nunc regis præ ferocia alia inſani declarandam.

400, 45. Ἄχαρι οὐδὲν ποιήσαντες.] Quis credat? an fieri poteſt, ut nimis integer etiam ſermo conſuatur? certe hic talis eſt, cui mala manus adiecit longum iſtud in poſtico participium, quum exhibeatur tantum in iſto venerando Mediceo MS. ἄχαρι δὲ οὐδὲν, neque ullum veſtigium eſt illius vocis ποιήσαντες, in qua ita ſollicite ſervanda ſuccedunt ſibi editiones, ſane ob eam cauſam non probatiores; prout certe mihi videtur dulciſſimum, ſi illa auferatur, quum et ſimile occurrat in capite 168. huius libri.

400, 49. Θυμὸν ἔχων ἀγαθόν.] MS. ἔχε. Quod et ipſum videtur probandum, ut ſingula tanquam diſtincta capita annumeraret, quæ ab eo fieri abhinc velit vel mente vel facto.

401, 7. Ὑμέας συνέλεξα.] Accurati ſunt viri docti in his vertendis, et quum Valla redderet *ego vos, quorum opera mihi opus eſt, contraxi*, Stephanus mutaverit *ego vos coëgi a vobis hæc requirens*, quod ſic mutari videtur ideo placuiſſe Stephano, quoniam in Vallæ Latinis ſemel tantum dicebatur *vos*, non etiam *vobis*, quod iterat Stephanus, et ne nunc quidem volui omittere. Sed res mira eſt. Nam prorſus mens Vallæ commota eſt ab lectione quæ exſtat in fideliſſimo MS. ubi vox prior nequaquam apparet. Hinc ſtatuo fruſtra repeti, quum ſenſus ſit *ego hos veſtrum contraxi rogans*, τῶν δ' ἐγὼ ὑμέων χρήζων συνέλεξα.

401, 12. Ἀγαθὸν σπεύδεται.] Ne nimis conſultator popularis videatur Xerxes et ſuaſor per locum ab communi bono petitum. Longe magis decorum illi eſt, quod legitur in optimo MS. σπευδέτω, ut videtur, Herodoto id nunc agnoſcente quidem activum, ſed cuius caſus quartus ὑμέας nonniſi ſubintellectus adhæret. Alioquin poſſet credi ſcripſiſſe auctor σπεύδετε. Certe ξυνὸν πᾶσι ἀγαθὸν σπεύδειν notat Portus in Lexico. Et ſtatim τάνδε δὲ εἵνεκα.

401, 19. Παρεσκευάζοντο.] MS. παρεσκευάζετο, ut ad Xerxen referatur, in cuius nomine intelliguntur omnia.

401, 31. Ἀτρεκέως διακρῖναι.] Hoc verbum fuit labor Æmilii Porti, partim ut confirmaret, partim ut publicaret coniecturam, qua ipſi videbatur legendum διακρῖναι: ſed diſcrimen facere nequivit, inops conſilii, cuius copiam bonam nobis præbet optimus MS. exhibens plane διακρῖναι, quod typos nunc fugit ocius reſtituendum.

401, 32. Κατῆκε ἐς τὴν θάλασσαν.] MS. Mediceus κατῆκε ἐς τὸ πέλαγος, quomodo pro guſtu varietatis ſcripſiſſe crediderim.

402, 39. Ἐπ' οὗ καὶ ὁ κόλπος . . . ἐπωνυμίην ἔχει.] Ita edidi ex MS. ubi vulgo erat ἀπ' οὗ. Cauſa ſuperius dicta eſt.

403, 6. Ἐν τῇ Σάλη τε Σαμοθρηΐκη πόλις &c.] Vix decernas, utrum Græca negligentius ſint adminiſtrata, an Latina. Nam et Græca iſta ſtare aut tolerari nequeunt, et Latina video ſic edi iam ab anno 1566. in Stephani editionibus, maioribus illis, *ubi Sala urbs, Samothracia et Zona*, diſtinctione hac repetita in editione anni 1592., etiam repetente Iungermanno, quum editio Th. Gale illic ſit oblita atramento incerto et ſordido, quod tamen eſt loco diſtinctionis. Sed et in minore Francofurtina anni 1620. Quæ non tamen ſic diſtincta legit interpres Italicus, ſed peiore modo *diſcendendoſi dalla citta di Sala et di Zona che ſono in Samotbracia.* Permittamus nugari, quibus ita placet. In Græcis non intelligo cur meliora ingenia potuerint pati, ut ſplendor Herodoteus tum ſordida umbra fœdaretur. Nam illud Σαμοθρηΐκη nihil eſt, et liquide codex optimus habet Σαμοθρηΐκη, quod eſt neceſſarium, et hodie exprimi ſolet Σαμοθρηΐκη, quod eſt gentile; quippe ſicut ab Θρήϊκη etiam eſt Θρηΐκιος, Θρηΐκη, ita compoſito Σαμοθρηΐκη negari ſimile nequit. Immo cap. 108. habes liquide Σαμοθρηΐκια τείχεα, et 8, 90. Σαμοθρηΐκη νηῦς.

403, 12. Παρεῖχον πλῆθεος ἀριθμόν.] Puduit quaſi 973
Vallam interpretari vocem poſtremam, quod vix miror, quum videatur adeo ſupervacua. Sed quanto elegantius eſt, quod habetur in veneranda iſta membrana Medicea? παρεῖχον πλῆθος ἐς ἀριθμόν. Prorſus enim hæc loquutio pertinet ad id quod ſcripſit auctor 2, 7. Ἡ δὲ ἐς Ἡλιούπολιν ὁδὸς ἀπὸ θαλάσσης πλησίον ἐς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον. Quam eandem illuſtrat alio

Ari-

Ariſtidæ loco doctiſſimus Vigerus in pagina prima notarum ad Euſebii Demonſtrationem Euangelicam. Hoc modo quum ſuaviſſime reſtituiſſem Græca, curavi quo potui modo ut in Latinis exprimeretur id ipſum.

403, 15. Τὸ πλῆθος ἑβδομήκοντα.] MS. τὸ πλῆθος ἐφάνη ἑβδομήκοντα, quale quid debet inſeri, ſed hoc eſt commodiſſimum et Herodoteum, ut cap. 97. Συνελθόντα ἐς τὸν ἀριθμὸν ἐφάνη τρισχίλια. Sed etiam MS. ἐξηρίθμησαν, non ἐξηριθμήθησαν, ut paulo etiam poſt loquitur. Quod etſi nondum admiſerim, perſuadeo mihi tamen longe concinnius vulgato. Nam ſane videtur Herodotus hunc locum in activo exprimere voluiſſe, utpote proprie actiones Perſicas declaraturus, non tam quid contigerit, ſed quomodo illi fecerint. Item συνήγαγόν τε, non συνηγάγοντο, ut nec deinde συνάψαντες dici poſſit, ſed συνάξαντες.

403, 25. Κατὰ ἔθνεα διετάσσοντο.] MS. διέτασσον.

403, 28. Τιάρας καλεομένους, πίλους ἀπαγέας.] Mirum eſt, cur ſic placuerit viris doctis ſudare circa rem vocemque ſatis pronam ad intelligendum. Sed excitavit eos mira verſione Laur. Valla, cuius *impenetrabiles* acriter conatus fuit tueri Portus, quo deſcenderet ab ἄγω, frango, κλῶ, θραύω; ſed tandem acceſſit ad πηγνύω, verum ut prima litera α notaret intenſionem aut operis elegantiam. Henr. Stephanus in Theſauro quum noverit et τιάρα et ἀπαγής, amavit oſtendere, quam bene poſſet aliquid tranſilire; nam nec illic nec hic ad Herodotum vel mutire voluit. Hoc leporis exemplum placuit etiam Barn. Briſſonio in Regno (quis credat?) Perſarum, libro 3. citans hunc locum pag. 298., ſed nec Latine interpretans, nec de iſto adiectivo quidquam proferens. At quam ſpecioſe rem totam illuminavit divinus iſte Salmaſius in Plinian. pag. 556.? Quum Rex Perſarum ſoleret geſtare tiaras rectas, et ita fixas, ut non inclinarentur, quales ipſe Herodotus in Sacis Scythis appellavit κυρβασίας πεπηγυίας; vulgus vero in Perſia haberet inflexas, incurvas vel in frontem proclinantes ac veluti plicatas, recte Herodotus eas vocat ἀπαγεῖς. In quo etſi vera origo ſit tectior, docet tamen clare contrarii habitus deſcriptio, ut in eo nihil ſit cogitandum niſi verbum πήγνυμι vel πηγνύω. Nec ſic tamen tacere potuit Cl. Brauwnius, ſed præter hoc Salmaſianum auſus cogitare de legendo εὐπαγέας (quod furcillis abigendum) vitioſiſſime citat locum *Herodoti, ſic diſtinguens* τιάρας, καλεομένους πίλους, ἀπαγέας, ſane ut facit quoque Briſſonius, immo etiam editiones omnes, ſed non etiam ita citante Salmaſio, quum vox καλεομένους neceſſario referri debeat ad τιάρας, non ad πίλους, quum agat de Perſis, a quibus dicuntur tiaræ, quum πῖλοι ſint in patrio Herodoti ſermone. Hæc vox Græca omnino per omnia non convenit cum appellatione Perſica; immo in nulla parte convenit, niſi quod notet tegumentum capitis. Hæc una ſimilitudo fecit, ut tiaras Perſarum Græci explicarent per ſuos πίλους. Hæc Perſica tegumenta capitum non conſtabant ex coactilibus, quæ exprimuntur in voce Græca, unde et habet appellationem. Tiaræ omnia erant ſerica, ſi forte villis referta, utique non duratis compreſſiſque viſco aut ſimili materia.

404, 2. Περὶ σφέων ὧδε λέγουσι Μῆδοι.] Nempe qui Darium regionem Arianæ contribuerunt, Medos Arios olim nominatos cogitabant, ut ſtatuit Salmaſius in Plinianis pag. 983. Quo non affatim lætus Is. Voſſius fibellam eſſe adſeverat ad Melam pag. 9.

404, 9. Χάλκεά τε κράνεα καὶ πεπλεγμένα.] Vox tertia non eſt in MS. Et ſane quum non in Perſis, non Medis, non Ciſſiis, non Hyrcanis agnoſcat galeas Herodotus, videtur mirificum, cur in his Aſſyriis ponat. Sane verum eſt ſolum χάλκεά τε, et falſum κράνεα. Nam aut χάλκεα κράνεα dicuntur, aut κράνεα πεπλεγμένα, ut in Paphlagonibus c. 72. ſcilicet ex alia materia, non χάλκεα κράνεα πεπλεγμένα, ut tria iſta concurrant.

404, 11. Τοῖσι Αἰγυπτίοισι.] MS. τῇσι Αἰγυπτίῃσι, genere relato ad longinquius et quidem remotius, eoque quod notari debet fœminino, ut ad Hebræos 3, 6. Ἐάνπερ τὴν παῤῥησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν. Ita Heſiodus Ἔργοις 504. Μῆνα δὲ Ληναιῶνα, κάκ' ἤματα, βουδόρα πάντα, Τοῦτον ἀλεύασθαι. Sophocles Antigon. 106. Ἀκτὶς ἀελίου, τὸ κάλλιστον ἑπταπύλῳ φανὲν Θήβᾳ τῶν προτέρων φάος. ἐφάνθης ποτ' ὦ χρυσέας ἁμέρας βλέφαρον, Διρκαίων ὑπὲρ ῥεέθρων μολοῦσα.

404, 17. Ἀγχοτάτω.] MS. ἀγχότατα. Et ſtatim ἐνδεδύκεσαν, non ἐνδεδυκ.

404, 23. Καὶ ἀξίνας καὶ σαγάρεις.] Mirum erit, ſi ab viris doctis, præſertim qui ediderunt Herodotum, declarari poſſit diverſitas ἀξίνην ſeparans et σάγαριν, quam πέλεκυν exponit brevis gloſſa, quæ Herodoto præmitti ſolet. Unde admittatur potius, quod exhibet optimus MS. καὶ ἀξίνας σαγάρεις, fere ſcilicet eadem inſtrumenta, apud Græcos ſic dicta, aliter apud illos, ut alibi et quidem ipſos πίλους τιάρας 3, 12. 974

Mox quoque idem offert Αἰμυργίους, non Ἀμυργίους.

404, 25. Οἱ δὲ Πέρσαι.] Omnino mutandum cum MS. οἱ γὰρ Πέρσαι.

404, 29. Ἐπὶ δὲ σίδηρος ἦν.] MS. σιδήρου.

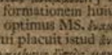
404, 31. Φαρνακάθρης.] MS. Φαρναζάθρης. et mox σισύρνας atque etiam σισυρνοφόροι, perinde ut 4, 109.

404, 49. Ἀρταΰντην τὸν Ἰθαμίτρεω.] Non eſt Perſicum, et duntaxat foret Ἰθαμίτρεω. Sed optime optimus MS. Ἀρτΰντην τὸν Ἰθαμάτρεω. Ipſum plane, quod effertur Ἀρτΰντης. 3, 128. 9, 83.

405, 4. Ὁ Οἰβάζου.] Quaſi vellet accurate appropinquare ad Οἰβάρεω. Sed præclare MS. ὁ Οἰοβάζου.

405, 7. Λεοντέας ἀναμμένοι.] Bonus Æmilius Portus etiam docet formationem huius participii. Sed relicto eo exhibet optimus MS. ἐναμμένοι. Quod ubi non uſurpatur? at cui placuit iſtud ἀναμμένοι?

405, 10. Καλαμίνους ὀϊστοὺς μακρούς.] Sancta ſit memoria Academiæ Cadomenſis, quam hoc loco oſtendit Nob. Grentemesnilius ſuſtinuiſſe etiam Muſas Herodoti adiuvare! prorſus egregie, ſi eximia *illa ingenia* proſpexiſſent, ut Herodotum tractarent, non qualem ad id usque tempus typi plumbei dederant, ſed prout latebat in antiquis membranis. Id quod debuit ab eis fieri, quia citare audent et libros editos et codices omnes eorumque conſenſum proferre, quum nihil de eo inquiſiviſſent aut ſcirent. Nam ſicut quæ diſſerunt de arcu tenſo, ſpeciem habent; ita dum nolunt in Herodoto agnoſcere ὀϊστοὺς μακρούς, ſed tantum βραχέας, monſtrant ſe incaſſum captatores vocum inidoneos et Græcæ libertatis ignaros. Quid enim? quum Diodorus Siculus 14, 28. dicat tum βέλη μείζω δυοῖν πηχῶν, tum ſtatim ibidem οὕτω μεγάλοις κεχρῆσθαι διστοῖς, et ita ille ſæpius. Equidem quum ita vulgo loquuti fuerint Græci, nequaquam huiusmodi cavillationem ab illis expectavi. Quantopere autem nugati ſunt de arcu magno vel prægrandi, quum Herodotus dicat τόξα μακρά. Hic enim mordicus debuerant adhærere iſti ſignificationi, quæ longitudinem denotat, ubi Agatharchides uſurpat vocem μέγας, ſed eodem *prorſus ſenſu, et hoc* μέγα vel μακρὸν τόξον imaginor *mihi fuiſſe hac aut ſimili forma aut non multo* maiore

curvatura inflexum. Itaque recte μικρούς, et ſic caſtiſſima illa Medicea membrana legit.

405, 17. Ἀρσάμης.] MS. Ἀρσάνης, ut debeat id bis mutari.

Ibidem. Ἀπὸ ξύλων πεποιημένα.] Licuit Vallæ interpretari *e lignis confecta*, quippe quod Græca vox notat. Scilicet etiam cum aliis Latinis reddere *e xylis*, quod fere magis in ea voce continetur, et notum ubique genus fili arborei vel lanæ, ut vulgo exprimimus.

405, 30. Καὶ τῇσι λοφιῇσι.] MS. καὶ τῇ λοφιῇ. Egregie: nam de auribus loquitur in plurali, quia ſingulis in pellibus binæ ſpectabantur, ſed una tantum iuba.

405, 36. Μασσάγην τὸν Ἀορίζου.] MS. Μασσάγην τὸν Ὀαρίζου.

405, 45. Ὁ Μεγασίδρου.] MS. ὁ Μεγασίδρου.

405, 46. Γωβρύης.] Non potui non in hoc nomine tam bene noto, tam ſæpe occurrente, dubius hærere, utrum accederem ad MS. Mediceum ita in principio detruncantem eius literas, an vulgato inhærerem. Sed ex formato ſemel conſilio dedi tantum vetuſtæ lectioni, ut Bryan fuiſſe opinarer, et ſic edidi ex MS. Βρύης.

406, 1. Ἐκαλέοντο Βρίγες.] MS. Φρύγες. tanquam non in prima litera conſtiterit mutatio, adeo multipliciter in notis paſſim ſcriptis iterata, ſed in vocali primæ ſyllabæ. Et deinde MS. συνοίκησαν, non συνοίκεον, non σύνοικοι ἦσαν.

406, 20. Πέδιλα νευρῶν.] Etiamſi ita ederetur, Valla tamen fraudi non patuit, ſed vidit quid rei eſſet. Certe et ipſe vidi in optimo MS. νεβρῶν.

406, 26. Βαγαπάκης.] Habebant nempe primam ſyllabam in *Bagæus*: inde ſed extendi debuit hæc appellatio, quæ in MS. optimo legitur Βασσάκης, idque ſufficit.

406, 27. Προβόλους δύο λυκοεργέας.] Quam acute in hoc loco veteres grammatici verſati ſunt, nempe ut quæ toto coelo diſtant, moliantur in unum confundi? Hoc enim tempore quid inſtrumenta Lyciis uſitata et in eorum regione confecta et elaborata, quid inquam illa

illa ad Thracas, etſi Aſiaticos, tamen Thracas, hoc eſt, bellicoſiores et ferociores etiam in venando omnibus Lyciis? An hi venatui luporum inſervire non poterant ſine fabris Lyciæ? Neſcio quid perverſius cogitari queat. Λυκεργέα vel Λυκοεργέα relinquantur illis, qui eis utuntur. Herodoto de Thracibus loquenti illa in mentem venire non potuerunt. Abuſus ille fuit lectione ſua, qui recens ab Herodoto tranſiit ad Demoſthenem, et Λυκεργέας voluit comparare cum Λυγιουργὴς vel Λυκιουργεῖς. Sunt ab ſe invicem aliena et maxime diſtantia. Eſt autem ita, ut citavi et edidi, ſcriptum in optimo codice Λυκεργέας, idque recte verſum eſt ab Valla, non Λυκοεργέας, non Λυκιεργέας, prout Harpocrationem in eo utroque adiuvi ex antiquo codice illius ſcriptoris in eadem Bibliotheca Medicea, unica liberalium ſtudiorum reparatrice. Noli in hac parte hærere, ut hæſerunt poſt antiquos Portus, Stephanus. Si voluiſſet Herodotus hic indicare aliquid Lycium, nonne mox dicit εἶχον δὲ αὐτέων τόξα μετεξέτεροι Λύκια? Cur id ipſum nunc quoque non poſuit, quo nihil liquidius?

407, 5. Φερενδάτης.] MS. Φαρανδάτης. Ne dubita. Nam 9, 75. rurſus ita eum vocavit.

407, 15. Ἐς τὸν πεζόν.] Plane ſic ſcripſit rurſus cap. 975 84. et 96. et cap. 100. Attamen nunc legitur in MS. ἐς τὸ πεζόν. Quod et opiner rectius; quum gravis hic ſcriptor utique nolit ludere, etſi variare gaudeat etiam in hoc maſculino; et hinc ſtatim addit ſubſtantivum ipſum.

407, 28. Ἀριάζου.] MS. Ἀρίζου. Omnino ab vetuſtate accipiamus hæc nomina, non ipſi comminiſcamur.

407, 29. Στρατηγοὶ τοῦ σύμπαντος πεζοῦ.] Integre penitus legitur in optimo MS. στρατηγοὶ τοῦ σύμπαντος στρατοῦ πεζοῦ.

407, 33. Ἐκαλέοντο δὲ ἀθάνατοι οἱ Πέρσαι οὗτοι ἐπὶ τοῦδε.] MS. οὗτοι διὰ τόδε ἐπὶ τοῦδε. Quas duas voces videntur ex medio iſto deleviſſe, qui opinabantur vim earundem exprimi in ſequentibus, ut idcirco vane videretur idem bis ſcribere. Sed non ita eſt. Nam διὰ τόδε reſpiciunt antecedens, quod eſſent exquiſiti, ut huius honoris ergo darent illis hoc nomen, quod illis venerat in mentem ex ſublegendo aſſidue. Haud dubie etiam in aliis corporibus quidam perpetuo ſublegebantur, *ut numerus militarium virorum conſtaret*, non tamen fruebantur hoc honorifico nomine; neque etiam iſta ſuppletio fiebat tam accurate aut tam celeriter poſt alicuius exceſſum.

407, 34. Ἀναίρητο.] Id quo ſenſu huc venerit, ignoro. Copioſus certe eſt uſus eius in Herodoto, ut patet ex Porti collectione; ſed ſemper alia ſignificatione, et Portus hunc locum negligit non tantum in Ἀναιρέειν, ſed etiam in Ἀραιρημένος. Unde patet Vallam quidem recte poſuiſſe *ſufficiebatur*, ſed ea vis non eſt in vulgato iſto Græco. Legit immo ἀραίρητο, et hoc ipſum eſt in MS.

408, 7. Τῇσι πίσυνοι.] MS. ταύτῃσι, quod multo concinnius.

408, 12. Ἐν ἕρκεσι.] Non male, ſi placet retia et laqueos confundere. Certe ſic plurimum inhæſit huic loco Portus, ut docet eius Lexicon in v. Ἐμπαλάσσεσθαι, nunc explicans *Ita illi illaqueati conficiuntur*, nunc *illi vero in laqueis impliciti* vel *involuti perduntur*, *interficiuntur*. MS. ἐν ἕρμασι.

408, 25. Τὴν αὐτὴν καὶ ἐν τῷ πεζῷ.] MS. τὴν αὐτὴν ἣν καί.

408, 26. Ταχυτῆτι οὐ λελειμμένας.] Suaviſſime ad Græcam rationem MS. ταχυτῆτα.

408, 29. Πάρεξ τῶν ἄλλων καμήλων.] An credimus auctorem ſic voluiſſe cavere aliis camelis, qui propter varios uſus erant præterea in exercitu, ne cum his modo relatis in numerum hunc iungerentur? Omnino eos tanti fuiſſe non opinor. Itaque aliud latet, quod aperit manus fidiſſima codicis Medicei, hinc abigentis vocem tertiam. Itaque patet Herodotum ab hoc numero eximere illos ipſos camelos, quos modo Arabibus tribuit, ut hic numerus ſolos contineat vere equites; non enormibus ſpectaculis pugnam inquinent. Et mox ἐπετετάχατο, non ἐτετάχατο. Eximie. Nec enim id vult Herodotus alios quidem equites fuiſſe redactos in ordines, ut vertit et intellexit Valla (ubi enim id non in acie ſupponitur?) ſed per ordines fuiſſe ſibi iunctim appoſitos.

408, 37. Ἐπὶ συμφορὴν ἐνέπεσε.] MS. περιέπεσε.

408, 45. Σὺν τοῖσι γούνασι ἀπέταμον τὰ σκέλεα.] Vertit Laurentius, *crura cum genibus abſciderunt*. Opinetur lector id factum eſſe, et partem inferiorem femorum cum cruribus ablatam illi ita fuiſſe; an potuit hoc fieri ἀπὸ τῶν ἀποταμόντων? neque enim ultra progreditur ſermo auctoris. Quid autem intererat, ſi oſſium in femoribus extrema pars eſſet ſimul amputata potius, quam in ipſo genuum flexu nervi amputati, ut ſucciſis poplitibus cogeretur iacere? Hoc nempe ipſum eſt, quod vult indicare auctor, quem præſtantiſſime adiuvat optimus MS. ἐν τοῖσι γούνασι ἄπερ, hoc eſt, in commiſſura, qua femur cruribus connectitur, quæ eſt genu. Sic ſtare non poterat, et in terram collapſus mortem debebat cum cruciatu et ſegnitia operiri.

409, 14. Τύχους.] Huic in margine MS. adnotatum eſt τύχος, ἴρηξ, λιθοξοϊκὸν ἐργαλεῖον. Quæ ſic inſederunt Herodoto, ut neſcio unde Camerarius plane hæc omnia ſiverit in contextum ingredi, quem acriter ita corrupit.

409, 37. Δέρματα περὶ τοὺς ὤμους αἰωρεύμενα.] MS. in ſingulari δέρμα περὶ τοὺς ὤμους αἰωρεύμενον.

409, 44. Ἐκ Πελοποννήσου.] MS. ἀπὸ Πελοπ.

410, 10. Ἀπ' Ἀθηναίων.] MS. ἀπ' Ἀθηνέων, plane ad formam præcedentis.

410, 40. Ἱππαγωγὰ πλοῖα μικρὰ συνελθόντα.] In hoc loco nihil viderunt Valla et illi qui tolerare eius interpretationem potuerunt; quia neque biremes hic locum habent, nec lembi nec actuaria navigia, et quam minuta reliqua intelligat, non aſſequor. Unde non modo Latina redigere ad ſimplicitatem Græcorum debui, ſed etiam in Græcis corrigere μακρά, ut habet MS. Mediceus, unde intelligitur omnes, quarum hic ponitur numerus, fuiſſe naves longas, quæ remis concitarentur, nullam corbitam.

410, 43. Τετράμνηστος Ἀλλήσσου.] MS. Ἀνύσου.

410, 44. Μάπην Σιρώνου.] MS. Μάττην Σιρώμου, pro quo erronee venit in contextum Μάρτην *Marten*, quod emendabis. Et mox Ἀράδιος, non Ἀρίδιος, quod et ſponte ſua vidit Grentemesnilius. Certiores nos ſumus, quum id reportamus ex certa fide antiquitatis.

Ibid. Ἀρβάλου.] MS. Ἀγβάλου. Mox autem ut dixi, non aliter exhibet iſtud nomen Πίγρης, quam ſolet dici fluvius.

411, 7. Ὑπὸ λήμματός τε καὶ ἀνδρηΐης.] Quum ſic tum in hoc loco, tum in Calliope cap. 61. non cura 976 dedita forſan, ſed perfuſoria opera permiſſum fuit edi, hinc Cl. Grævii induſtriæ data fuit materia notandi ad Luciani ſolœciſtam perperam ibi in utraque voce λήμματος et λήμματι impreſſum eſſe μμ; nam λῆμμα duplici μμ lucrum, capturam, quæſtumque ſignificare, λῆμα vero ab Herodoto poni pro præſentia et præſtantia. Sed neſcio cur Porti lexicon inſpicere tergiverſatus fuerit, qui et locum utrumque citavit, et agnoſcens errorem typographicum omnino idem illi decernebat ante tot annos. Sed quum acumen ac doctrina intra hæc conſiſtat, quid fiet 5, 72. Τοῦ ἔργα χειρῶν τε καὶ λήμματος ἔχοιμ' ἂν μέγιστα καταλέξαι. Et cap. 111. Τὰ δὲ πολέμια κάρτα δόκιμος, καὶ ἄλλως λήμματος πλέος. An iſta non pertinent ad Herodotum? Neſcio quo diſcrimine in Herodoteis verſati fuerint. Quum vera ſint, quæ afferant, ego nihil mutavi, ſatis mutans, ubi minime fallacem auctorem ſequor MS. Mediceum.

411, 9. Γένος δὲ ἐξ Ἀλικαρνησσοῦ.] Particulam ἐξ non habet MS.

411, 33. Ἀπαγαγόντες ὅσον τέσσερα πλέθρα.] MS. ὅσον τε τέσσερα. Itaque ſimilitudine literarum hic aliquid intercipi non conceſſit accurate agens ſcriba, et pleniſſime enotavit, quod an fecerit etiam paulo ante, tu lector vide. Nam ubi vulgo legitur ὁμοίως ὡς καὶ τὸν πεζόν, ibi vocula ὡς non legitur in MS.

412, 13. Αἰεί κοτε σύντροφος.] MS. tantum αἰεὶ σύντροφος. Et certe vocula illa κοτε ut hic nihil habet roboris, ita mox bene ſequitur, ut illic legi ſufficiat.

412, 21. Ὅκως κοτὲ σοῦ δέξονται λόγους.] MS. ὅκως κοτὲ σοὺς δέξονται λόγους.

412, 33. Πρὸς ἄνδρας δέκα μαχέσασθαι.] Eſt vitium ſcripturæ ex præcedente propagatum per ultimam negligentiam, a qua cavens rite optimus MS. retinuit μάχεσθαι, ut legi debet.

412, 38. Σέ γε δίζημαι.] MS. σὺ δέ γε δίζημαι.

412, 48. Ἐπεί τε πλεῦνες.] MS. ἐπεί τοι πλεῦνες.

413, 2. Ἐόντων πέντε.] MS. ἐόντων ἐκείνων πέντε.

413, 7. Ἀνειμένοι δὲ ἐς τὸ ἐλεύθερον.] MS. ἐλευθέριον.

413, 11. Παρ' ἡμῖν μὲν μούνοισι.] Poſtremas voces duas ignorat MS., partim ex ſimilitudine ductuum ab currente penna productas, partim per fruſtraneam repetitionem ex præcedenti verſu.

413, 42. Πλῆθος ἀνδρῶν.] MS. ἀνθρώπων.

413, 43. Σὺ δὲ εἰ φαίνομαι.] MS. σοὶ δὲ εἰ φαίν. Neſcio quomodo vulgatum conſtruant, quum nominativo iſti nullus ſit locus.

413, 45. Τ' ἄλλα σιγᾷν θέλω.] Ita intelligunt, ac ſi Demaratus ſuſtinuerit iniungere, ne poſthac ſe roga-

ret; certe etiamſi rogaretur, nihil ab ſe reſponſum iri denunciet. An talis ſenſus aut credibilis, aut nitori ſatis venuſto huius Demarati conveniens? Porro quid volunt iſta τἆλλα, niſi πολιητέω? Mirabile eſt, quod legitur in MS. ἅμα θέλω πολιητέω. Pulcherrima clauſula. Si in his tibi blaterare videor, non peto in futurum auctoritatem maiorem in ſermone meo, ſed videar tibi ſemper blaterare. Integra enim ſunt poſtrema θέλω πολιητέω φαίνεσθαι φλυέων, ſed ſubintelligendo. Hunc ſenſum aſſecuti non ſunt, qui Herodotum tractaverunt.

413, 48. Ἐς γλῶσσάν τε ἐτρέψατο.] MS. ἔτρεψε. Et ſane toties iſta media forma ſequitur, ut queat videri Herodotus merito nunc noluiſſe uti.

414, 6. Τῷ μούνῳ Ξέρξης δῶρα.] Vereor ne hoc ſit nimium, in tanto Megiſtanum numero. Sane et MS. habet tantum τῷ Ξέρξης δῶρα, ſed ſine vocula μούνῳ. Utique ſufficit gloriæ, quum mox attribuit ei hoc decus, ut de illo dicat ὡς ἀρίστῳ ἐόντι, quod integrum exhibet idem MS. codex, non ἀριστεύοντι, non ἀρίστῳ.

414, 11. Ὕπαρχοι ἐν τῇ Θρηΐκῃ καὶ τῷ Ἑλλησπόντῳ.] Non male, ſed tamen MS. legit καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, qua varietate, dulciſſima certe, nequit fraudari Herodotus.

414, 48. Ἐκαλέετο Γαλαϊκή.] In tanto ſilentio et veterum et recentiorum nihil habeo nunc quod afferam, niſi me reperiſſe in libro Mediceo Γαλλαϊκή. Quod nomen ſi ſcriptum olim fuerit maiuſculis literis ita ΓΑΛΔΑΙΚΗ, apparet quantis mutationibus potuerit eſſe obnoxium ex errore ſcribentium. In eodem exemplari legebatur Λίσος, et mox Λίσου. Licet his addere etiam quæ ſequuntur, ibidem ſic expreſſa eſſe στρατὸς καὶ κέμψαντος. tum et Πόστρος.

415, 13. Ἀπεξηρασμένον.] Nihil quod reprehendas, niſi legeretur in optimo MS. ἀποξηρασμένον. Id omnino non debuit mutari.

415, 23. Τῇσι νηυσὶ εἵποντο.] MS. ἐν τῇσι νηυσὶ εἵποντο. Quod ſicut plenius, et ſimul minus moleſtum, ita cogor et in ſequentibus fidem optimo codici dare. Etſi enim agnoſcam ſatis eleganter dictum πεζοὶ ἀναγκαζόμενοι εἵποντο, tamen ita ſcribendum non iudicavit Herodotus ex ipſius teſtimonio, verum πεζῇ. De qua deliberes licet, dum nunc auctori reddatur; quippe eſt vox eius, ut cap. 115. Τοὺς δ' ὑπὲρ θαλάσσης πεζῇ ἐπομένους.

415, 30. Καὶ νιφάδι συνηρεφέα.] Utramque ſpeciem idoneam ad montes συνηρεφέας faciendos, nempe ἴδας et νιφάδας accurate inſpexit Portus in Lexico, quum adiectivum tractaret. Attamen pro ſecunda profert MS. καὶ χιόνι συνηρεφέα.

415, 38. Τῶν καὶ Νιφάγρης ἐστὶ οὔνομα.] Etſi nihil
977 ex Florentia notaverim, tamen in edendo ita priores ſequi nequivi, quum tot manus in hoc lutum invaſiſſent. Nam et Holſtenius ad Stephanum p. 338. monet apud Herodotum corrupte legi, et iubet ſcribere τῶν ἐπὶ Φάγρης. Recte, et habuiſſet operæ pretium, niſi tot annos ante illum de vitio hoc monuiſſet Ortelius, quem mentionis honore proſequitur Grentemesnilius, perinde in Phagrete perſpicax, laudato primo huius vitii depulſore Leopardo in Emendationibus, quod verum eſſe docet liber 8. cap. 1. Ita nullus hic locus Holſtenio. Nequivi autem temere aſſentiri in vocula καὶ expellenda, ut illi faciunt, neſcio utrum de induſtria, an per incuriam. Id videbis igitur reſtitutum, ut ſcripſerat Herodotus.

415, 45. Καὶ Παιόπλαι.] Populus certe montibus ſuis valde obſcuratus, ut nihil clarum de iis proferri poſſit, niſi auctoritas optimi exemplaris, quod quidem habet tantum καὶ Ὄπλαι, quod mirere.

415, 48. Ὀλίγῳ πρότερον.] Ut 6, 69. Ὀλίγον γάρ τι πρότερον ἐλθόντα. Attamen etiam nunc probat optimus MS. ὀλίγῳ πρότερον, ut 8, 95. Τοῦ καὶ ὀλίγῳ τι πρότερον τουτέων ἐμνήσθην. Et 132. Οἳ καὶ ἐς τὴν Σπάρτην ὀλίγῳ πρότερον τουτέων ἀπικόμενοι.

415, 49. Καλέεται Φυλλίς.] Notavit hanc ſcripturam Holſtenius ad Stephanum, in quo quia ſcribitur Φυλλίς, nequivit hanc differentiam ſine nota prætergredi. Utinam ea prima ab ipſo veniſſet! Sed laudabiliter id ipſum præceperat ille diligentiſſimus Geographorum veterum ſcrutator Ortelius. An ille ab Holſtenio non habitus fuit tanti, quem tamen adeo denſe adhibuit? Quum interim omnia ſint plena ineptiarum, nec Herodotus aliter ſcripſit, quam citavit Stephanus, ut abundantiſſime perſuademur ab vetuſtiſſimo codice Mediceo, ex quo plane notavi Φυλλίς.

416, 12. Περσικὸν δὲ τὸ ζώοντας κατορύσσειν.] Horum nihil omnino eſt in MS. Neque ullam cauſam habeo, ut pro Herodoteis habeam, quod illo tempore nequaquam tale fuit creditum; immo clariſſime appareat eſſe lemma ab docto lectore adſcriptum margini ex materia, quæ illud docet, ut ſcribentis habitum accuſare nemo poſſit, qui ubique perdiligenter vigilavit. Adde ad 363, 22.

417, 21. Τίθεται πάντα.] MS. τιθέαται, ut habeat Portus iam etiam in ſimplice, quod in compoſito προτιθέαται notavit 1, 133.

417, 29. Τῇ ὑστεραίῃ.] MS. ἐν τῇ ὑστεραίῃ.

417, 36. Καὶ τῶν λοιπῶν.] Certe hæc ſunt ſine ſenſu, et vitioſe abundant, quum τὰ λοιπὰ ſatis exprimantur per τὰ ἐπιόντα. Nec ſane aſſequor, unde Valla hanc verſionem concinnare et exprimere tam commode potuerit, niſi et ipſe legerit, prout exſtat in optimo MS. καὶ τὸ λοιπὸν, quod exhibui.

418, 4. Τρεῖς μοίρας ὁ Ξέρξης δασάμενος πάντα τὸν πεζὸν στρατόν.] Meminimus alibi aliter apud hunc ſcriptorem legi. Et inde eſt, quod etiam Suidas hunc locum reſpiciens et citans in v. Δάσασθαι non dubitat his præponere voculam ἐς, idque tolerant tam in prioribus editis, quam modo Cantabrigiæ. Licuit omnino ſcribere Suidæ prout voluit; ſed non debet ad manum eius ſolam exigi Herodotus. Nempe iſta præpoſitio nunc non eſt noſtri Herodoti, qui ſe monſtravit etiam 4, 67. Ἐπεὰν τὴν φιλύρην τρίχα σχίσῃ, prout illic indicavi in optimo MS. legi, non τρίχα, quod ſuppoſuerunt. Sed et iam antea duplex ille accuſativus annotatus eſt ad ſanandum auctorem noſtrum.

418, 9. Καὶ Σέργις.] MS. καὶ Γέργις.

418, 12. Σμερδονέα.] Multo magis Perſicum ſonat, quod legitur in MS. Σμερδομένεα. In vulgato prorſus nihil eſt, unde pateat ad Perſica pertinere.

418, 14. Διέπλωσε τὴν διώρυχα.] MS. διεξέπλωσε, quod negari Herodoto nequit, quum et ſic alibi habeat.

418, 16. Σίγγος καὶ Σάρτη.] Narro tibi, lector, in optima illa et tam vetere membrana clare legi Σάρτη, prout ex hoc Herodoti loco eam annotavit Stephanus de Urbibus, ut debuerit pro veriſſima reſtitui iſta appellatio, inter utramque indecenter ſatis ambigente Holſtenio. In voce Πίδωρος ſibi non ſatisfecit, quum ſuper tertiam literam inſcripſerit λ.

418, 18. Ἔπλεε ἀπικόμενος.] Ut mox viciſſim πλέων ἀπίκετο. *Attamen plebeium ſatis eſſe opinor ultimum* verbum, et *potius de alio* quocunque *itinere* uſurpaveris, ut ab hoc loco ſit repulſum, ſi noveris, quid Herodotus ibi ſcripſerit, omnino magis placiturum. Mihi certe videtur perfectiſſimum politiſſimumque eſſe, quod habet MS. optimus ἔπλεε ἀπιέμενος. Plane enim id exprimit illud nauticum velis immittere habenas.

418, 21. Σερμύλην.] Infeliciter hoc vocabulum turbatum ab doctiſſimo Mauſſaco, defendit Holſtenius ad Stephaniana.

418, 40. Σινδόν τε πόλιν.] Nullam mutationem repertam a me fuiſſe in optimo libro teſtari compellor propter Holſtenium adeo enixe auctori huic opponentem epitomen Stephani, in qua eſt Σίνδος.

418, 45. Παρὰ Ἄξιον.] Si non commodius, certe non peius in optimo MS. περὶ Ἄξιον. Utique tale quid interpretatur Valla.

419, 6. Καταφοιτέοντες γὰρ οἱ λέοντες.] Hunc locum iam ab Æliano animadverſum tangit Briſſonius in lib. 3. de regno Perſar. p. 315.

419, 25. Χώρην τοσόνδε.] MS. τοσήνδε, et neceſſario quidem. Forſan typorum vitium.

419, 31. Τοῖσι χώροισι.] MS. χωρίοισι. 978

419, 32. Ἐκ Κρηστωναίων ῥέων.] MS. ἐκ Κρηστωνικῆς ῥέων, pro Κρηστωναίης, quod elegi.

419, 45. Ἐς τήνπερ ἐσέβαινε.] MS. ἐνέβαινε.

420, 5. Συγκεκλῃϊσμένην.] Bene ſpectatum participium, et conveniens turbæ ſimilium in Herodoto compoſitorum. Hoc tamen mirabar, cur Portus maluerit id reponere ſub verbo κληΐω, quum præcedat κληΐζω. Iam vero eximie Mediceus MS, præfert συγκεκλῃμένην, cui ſi iota ſubſcripſeris ſub octavam literam, habes præclare ab verbo κλῄω, idque admittendum cenſui, quum et in cap. 41. habeas συνέκλῃσε. Satis antea iam dictum eſt.

420, 12. Ἐς αὐτὴν ἐσβαλλόντων.] Priores duæ voces non ſunt in MS. Et non videtur edidiſſe Herodotus, quum nec Θεσσαλίην ſubintelligere voluerit, ut quæ non noſcebatur, nec λίμνην, quoniam ea tantum in ſermonibus fuit; an in re ſic fuerit, non definit auctor.

420, 31. Τὰ διεστῶτα.] Merum Ionismum præbet MS. τὰ διεστεῶτα. et quidem iuſtiſſime, ut ex tot locis iam per alios obſervatis patet.

421, 26. Ἐς φρέαρ ἐμβαλόντες.] MS. ἐσβαλόντες. Deinde MS. οὐκ ἔπεμψε, non ἀπέπεμψε.

421, 36. Ἀπόγονοι Ταλθυβίου Ταλθυβιάδαι.] Vox media non eſt in MS. cui in hac parte bene convenit cum Latina interpretatione, ubi etiam non reperitur iſte genitivus: nec opinor ab Herodoto veniſſe. Ad quam cauſam præclare inſervit Euſtathius commentans Iliad. α, ubi pag. 110. Ἡρόδοτος καὶ Ταλθυβίου ἱερὸν ἱδρῦσθαί φησιν ἐν Σπάρτῃ. καὶ ὅτι ἀπόγονοι ἐκείνου Ταλθυβιάδαι καλούμενοι plane omiſſo Ταλθυβίου nomine, ut certe non magis huc immitti debeat, quam c. 106. dicit τοῖσι Μασκαμείοισι ἐγγόνοισι, quod quidem eſt corruptiſſimum.

422, 11. Δεδέξασθε.] Multum certe impetraverunt, ſi id iam impetraverint, ut rex regum ita de illis ſentiat; qui tamen cuperet omnes illos Lacedæmonios in malam rem mitti poſſe. Sed nimium liberalis eſt hic Hydarnes, aut potius ab futili aliquo viro ſuppoſitus eſt Herodotus, qui induceret Hydarnen ſic abſurde agentem, quod ipſe ex ingenio ſuo, non illo bene perſpicaci conceperat. Satis erit ſi intra terminos optandi manſerit Hydarnes, prout in hoc loco legit eximie codex iſte Mediceus δεδέξασθε, ita ut ſuper ω ſint poſitæ literæ ει, ut fiat δεδέξεσθε. futurum erit ut videamini.

423, 4. Σπάλκεω τοῦ Τήρεω.] Huius poſterioris nominis nulla fides eſt in narrationibus Scythicis, quum in eiſdem ubique decantetur appellatio Terei, prout optimus MS. nunc habet Τήρεω, quod lætus reſtitui.

423, 25. Οἱ Ἀθηναῖοι.] MS. εἰ Ἀθηναῖοι. quæ immutatio eſt neceſſaria, nec miremur quid animi fuerit Stephano vel contra duplex *an* Vallæ, vel de conditionali particula *ſi* ingerenda Latinis, quum in Græcis non extaret. Magnus tamen fuit in Græcis, ubi licet non extaret, ille tamen vel vidit, vel imaginatus ſibi eſt videre, quum ex iis abſque hac ſententiam non niſi imperfectam referas. Præbe igitur libro Mediceo hanc laudem Herodoti redintegrati.

423, 33. Προδόντες ἂν Λακεδαιμόνιοι.] Hoc certe non eſt niſi activæ ut terminationis, ita ſignificationis. Et Valla tamen, *proditi a ſociis Lacedæmonii.* At catus ille Stephanus hanc inconvenientiam animadvertens, aſtute invertit Latina, ita ut ſententiam eandem quidem (quippe ea neceſſaria eſt prorſus) retineat, ſed verbum tamen in eandem Græcis formam traducat, *ubi eos ſocii prodidiſſent.* Vide quam ludibrioſi fluctus excitentur ab viris alioquin præclaris. *Dum male* ſuſpicatur ſegnem in hoc loco fuiſſe Vallam, ubi forſan vel attentiſſimus fuit, pro vero ſuſtinet aſſumere προδόντας ὑπὸ συμμάχων. Recte prorſus Valla, quem condecorat in immenſum fides MSti Medicei plane habentis προδοθέντες ἂν Λακ. quod et de Cod. Arch. teſtatur Thom. Gale. Et mox ὑπ' ἀνάγκης, non ἀναγκαίης.

425, 23. Μετεξέτεροι.] MS. μετεξέτεροί τε.

425, 39. Ναυμαχίην παρεσκευασμένους.] Quod hoc vel locutionis vel ſententiæ genus eſt, ut probari ab viris Græcæ linguæ guaris potuerit? An hæc poſſunt notare *inſtructa claſſe pugna navali?* Et cur dumtaxat non dicitur ἐς ναυμαχίην, ut ſolet Herodotus? Etiam παρηρτημένους rectius ex more Herodoti feciſſent ab illo eius παραρτέεσθαι. Sed præclare concinnat iterum optimus ille codex Mediceus παρεσκευασμένους. Hoc convenientiſſimum.

425, 45. Οὕτω μοι δοκέειν.] Id quidem nimis directe profertur, quaſi Herodotus ipſum Themiſtoclem dicentem oſtenderet, quod tolerari nequit. An ſtatuerunt in illo dativo elegantiam quandam et pleonaſmum, ut ſolet? Cur igitur non factum ἡμῖν, ut certe Valla interpretatur? Immo latet aliud ſatis mire occultatum, quod præclare offert ille Herodoti cuſtos MS. οὕτω μιν δοκέειν. Et mox idem ὦ σχετλίη, non σχετλία.

426, 43. Ὁμαιχμίην συνθῆσ.] MS. ὁμαιχμίην τε συνθῆσ.

427, 43. Ἐξηρτυμένοι.] Notum et a viris doctis bene illuſtratum verbum et per ſimilia loca Herodoto vindicatum, ut nulla ei lis poſſet evenire, niſi a veritate ipſa, quam continet liber Mediceus, præter exſpectationem offerens ἐξηρτημένοι. Sane etiam bene notum eſt Herodoti verbum ἀρτέω cum ſuis com-
979 poſitis quibusdam, et unde exſulabat hæc forma, quam reſtitui.

428, 5. Παρέσονται παραλαμβάνοντες.] Et Valla et Stephanus præcipuam dant materiam publice gratulandi de inſpecto codice Mediceo, et manu Herodoti recepta. Diſceſſit enim, prout potuit Valla, ab corrupto, et ſenſum qualem qualem dedit *et quum accepiſſent intellexiſſentque Græcos ſeſe colligere, tentaturos Perſæ obſiſtere.* Hæc Stephanus liquide noluit aſpicere. Nam quum in his appareat verbum πείθω, quantum in ipſo fuit, Stephanus inde aufugit, et ut diceret aliquid, audacter ſuſtinuit proferre οὐ παρέσονται, ut ſit ad verbum Græcos non omiſſuros ipſos aſſumere. Credo id traxit ex cap. 160., ubi eſt ἄλλῳ δὲ οὐδενὶ παρήσομεν ναυμαχεῖν. Sed nimius eſt bonus vir, et quam egregie legit optimus MS. περιέσονται, plane ut c. 172. Ἡμεῖς δὲ πειρησόμεθα αὐτοὶ τινα σωτηρίην μηχανεόμενοι. Et ſic paſſim.

428, 16. Κάρτα δὲ τὰ ἄλλα σαῦται.] MS. Κάρτα.

428, 19. Ἐσελθεῖν ἐπὶ τὸ βουλευτήριον.] MS. ἐπελθεῖν.

428, 23. Σπεισάμενοι Λακεδαιμ.] An iam fecerint et proſpexerint illud, vix dicas; et ne Valla quidem hoc proferre audet: adeo indefinitus hic aoriſtus, quo longe melius eſt futurum, quo Herodotum uſum teſtatur MS. optimus, exhibens σπεισόμενοι. Unum certe hoc eſt ex conditionibus, quas volunt præſcribere, antequam in arma conſentiant.

428, 44. Κωλύει οὐδέν.] MS. κωλύειν. Recte quum et præcedentia et hoc reſpiciant verbum antecedens ὑποκρίνασθαι.

428, 47. Ἢ ὑπάρξαι.] MS. ἔτι ὑπάρξαι.

429, 13. Ἡμῖν ἀντιξόους.] Satis multa habet Portus de hoc adiectivo, ut ex Suida et Ariſtotele etiam noverit ἀντίξοον. Habuit id quoque cognitum Herodotus, ut clare nunc perhibeat MS. ἀντίξους, in quo iam confirmatur Suidas.

429, 18. Οὐδὲν ἀπαγγελλομένους μεταιτέειν.] Participii huius nullam curam geſſit Portus, etſi locus foret perperam adminiſtratus. Certe iſtud vulgatum ſub Vallæ nomine eſt alieniſſimum. Quid enim vult *et a principio diſſimulantes quod actum eſſet nihil popoſciſſe?* Ubi reſidet iſta diſſimulatio in Græcis? aut in ipſo negotio quæ diſſimulatio intelligi hic poteſt? Sunt meræ nugæ. Id mirum eſt, quod notat Stephanus pro vulgato etiam legi ἀπαγγελλομένους. Ubi hoc? In nullis editis hoc video: ſed vidi in optimo MS. Mediceo, unde id reſtitui.

429, 35. Ξέρξης ἀπέπεμψε.] Decenter ſatis in MS. Ξέρξης τε. Et ſtatim ἀτρεκέως εἰπεῖν. quod de induſtria nunc videtur Herodotus tenuiſſe, ut ne deſereret ſuam varietatem, qua non longe infra uſurpabit iſtud εἶπαι.

429, 42. Ἐς μέσον συνενείκαιεν.] MS. συνενείκαν. Aliud ergo appetimus, quam Portus protulit.

430, 12. Οὐκ ἐλάφθη.] Simpliciter et Valla *aſſumptus non eſt.* At quomodo igitur illuc venit, et ex Rhodo traiecit in Siciliam? Immo id abſurdum, et unice verum legitur in optimo MS. οὐκ ἐλείφθη. quod probare me teſtor, etſi ſe ipſum ita probet, ut prius pro alieno et pravo deiiciat. Tu negabis inter colonos eum aſſumtum eſſe, et nullam aliam rationem adferes, qua ille in Sicilia vixerit ita ut etiam eius poſteri ſacerdotes in Sicilia fuerint? Quæ ſtultitia hæc eſt? et eam Herodoto auſi fuerunt ingerere. Paulo ante edidi ex eodem libro ἀπίκατο, ubi vulgo ἀπίκοντο.

430, 31. Τοῦ Παταρέως.] Nihil facilius, quam interpretari *Patareo* cum Valla. Sed quomodo iſte e Lycia in Siciliam? an ſcire id non eſt neceſſe? Utique inter Rhodios eum fuiſſe non dixit auctor. Quid igitur cogitarunt viri docti, qui ita hucusque legerunt in Herodoto, quaſi ille ſupponeret tyrannidas in Sicilia ſic facile patere Lyciis? Relinquamus illos ſuo genio: Herodotum noſtrum egregie ab nugis nunc redimit codex optimus, unde diſcimus eum ſcripſiſſe Παντάρεος, ut fuerit filius Pantarei.

431, 7. Εὐκλείδης τε καὶ Κλεάνδρῳ.] Satis conſtat nomina maiorum ſæpe in poſteris repetita fuiſſe, ſicut potuit hic Hippocrates memoriam nominis fraterni in filio conſervare voluiſſe. Si tamen modo ita vocati fuerunt. Nam MS. optimus de poſtremo exhibet καὶ Κλεοσάνδρῳ.

431, 13. Κυλλυρίων.] Fæx cognita ſatis, ſed ab aliis nomine Κιλλικυρίων vocata, quum interim Italicus MS. habeat Κιλλυρίων, de quibus docte ſatis egit Henr. Valeſius ὁ πάνυ ad Peireſciana pag. 39.

431, 21. Ἀνά τ' ἔδραμον καὶ ἀνέβλαστον.] Quam multa de hoc poſteriore verbo ſcripta ſunt? Ipſe Portus vir doctiſſimus recenſet verſionem ſuam, item Vallæ, item Stephani, et nullus in ea rationem ullam habet præpoſitionis ἀνά. Miraberis haud dubie, lector, intelligens legi in MS. ſimpliciter καὶ ἔβλαστον. quod eſt veriſſimum.

431, 28. Ἀειρομένους τε πόλεμον.] Longe ad præſentia commodior MS. ἀειρομένους τε

431, 46. Μέλλει στρατηλατέειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα.] Id genus ſupra reſtituimus. Sed hic aliter legitur in optimo MS. στρατηλατήσειν, cui eſt nunc auſcultandum. Sicut paulo ante iterum poſui ex eo ἀπίκατο, quum vulgo ſit ἀπικέατο.

432,

432, 47. Ἡγεμονίης ἀπαραιρέεσθαι.] MS. ἀπαραιρῆσθαι, ſpoliari cummaxime imperio.

433, 7. Ξεῖνε Σπαρτιῆτα.] Annotavit hoc iudicium ſani hominis Grotius in notis ad epiſtolam Pauli ad
980 Romanos 12, 21., ubi allegatur ei *Solon Syracuſarum Princeps*, idque ſic propagatur per varias editiones. Miror ab certa hominum natione Herodotum mendacem proclamari, Grotium non.

433, 38. Ναυτικῆς ἀρχῆς ἄρχειν.] Quid vanius dici queat, vix video. Vox itaque media quum non exſtaret in MS. agnovi codicem optimum, et rationem unicam emendandi Herodoti, qui ſubintellexit στρατιῆς vocem in antecedentibus aliquoties uſurpatam; et ſic omnia recte habent. Portus multa collegit in v. ἄρχειν, ſed hoc genus loquendi ἀρχῆς ἄρχειν prætermiſit.

434, 1. Ἀρξομένους οὐκέτι.] MS. ἀρξομένους οὐκ ἕξειν. Id quod certe eſt acrius. Qui enim negare poteſt Gelo, Græcis quum fateatur habere qui præſint, abeſſe qui ſubſint, quum ſciret geſta ad Marathonem. Itaque debet in futuro pronunciari id, quod veretur aut denunciat; id erat iocoſe Græcos non habituros, quibus imperaturi forent. Ἀρξομένους ſumit eo ſenſu, quo ἀρχόμενοι, ut collegit Portus in v. ἄρχεσθαι.

434, 13. Μὴ οὐ δύνανται.] MS. δύνωνται.

434, 28. Ἀλλ' ὑπὸ δικαιοσύνης.] MS. ἀλλ' ἀπὸ δικαιοσύνης.

434, 31. Ἐς Μεσσήνην μεταβαλοῦσαν τ' οὔνομα.] MS. ἐν Μεσσήνῃ.

434, 32. Καὶ τοιῷδε τρόπῳ.] MS. καὶ τοιούτῳ τρόπῳ.

435, 37. Καρχηδόνι.] Apparet unicuique Vallam optime vertiſſe. Quidni igitur et crediderunt editores Herodotum optime ſcripſiſſe? Abhinc ut id credatur, teſtor me edidiſſe, prout ſuppeditabat codex optimus; etſi vix crediderim vulgatum aliunde veniſſe, quam ex errore oculi cernentis antecedens, non hunc dativum.

436, 9. Ἔχωσι πρὸς τὸν Πέρσην λέγειν τοιάδε.] Hoc fateor ſatis ſimplex eſſe, et tale, ut etiam ſtipes rudis intelligere poſſit: multo facilius ut id ab Stephano vertatur *operam dabant, ut poſſent hæc Perſæ dicere.* ſed id eſt alienum ab elegantia et circumſpecta ſuavitate Herodoti, unde eſſe opinor, ut verbum λέγειν non ſit in MS. Hoc nempe erat, quod ſciri intererat; hoc quod ab Herodoti manu profectum erat. Hoc accedit ad dulcedinem locutionis in ſacris libris, tum alibi, tum Act. Apoſt. 24, 9. εἴ τι ἔχοιεν πρὸς με. Verba prorſus ipſa, ſed ſenſus acerbior et tetrior; ſed nihil impedit in utramque partem loquutione iſta uti.

436, 37. Λέγεται γὰρ Μίνω.] MS. Μίνων.

437, 2. Ὑρίην πόλιν.] Quam eius in hoc ſcriptore mentionem commemorat Strabo lib. 6. p. 282., quod non intactum præterit diligentia maximi Caſauboni; niſi quod indicari etiam debet in optima membrana legi Ὑρδίην et Ὑρίης, ita vetere ſcriptura variante, unde literæ δ in primo loco ſuperpoſitum λ. Sed haud dubie innuitur Herodotus ſcripſiſſe Ὑρίην, et Ὑρίης.

437, 22. Μετὰ Μίνων.] MS. μετὰ Μίνω, et ad ultimam literam loco altiore habet additam literam ν.

437, 25. Ἀπὸ τουτέων δέ σφι ἀπονοστήσασι ἐκ Κρήτης.] Hoc quidem eſſe extra oleas, et omnino in hac narratione tolerari non poſſe cui non patet? immo et cui non patuit, etſi ſileat Stephanus aliique? Valla mirabiliter *Troia reverſos.* Oportet ad hoc ſtupuiſſe omnes, etſi viderent diverſitatem in Græcis, hiſcere tamen non auſos, donec Cl. Meurſius in ſcripto de inſula Creta pag. 146. ſuſtinuit conicere ἐκ Κρήτων. Fruſtra, etſi dicat aliquid. Sed prægravat Valla, quum liquide in optimo Mediceo legatur ἀπονοστήσασι ἐκ Τροίης, quod ideo reſtitui, adiuvante etiam Th. Gale.

438, 6. Ἀχαιΐης ἐς Ἄλλον.] De hac appellatione, quæ etiam recurrit cap. 197., ſolliciti fuerunt viri docti, Holſtenius ad Stephanum pag. 27. et Grentemesnilius ad Strabonem pag. 321. Qui quod ſuſpicari potuerunt ex ſimili nomine ab aliis Geographis dato, ipſe vidi liquide ſcriptum in codice MS. qui eſt Florentiæ, unde nulla potuit me remorari hæſitatio ab veri reſtitutione.

438, 8. Ἀπικέατο.] Nihil confert iſta mutatio, et recte MS. ἀπίκατο.

438, 15. Τῶν πολεμάρχων ἀραιρημένος.] Vacillat Græciſmus, nec loquutio eſt integra. Unde emendatiſſime profert liber MS. ἐκ τῶν πολεμάρχων ἀραιρ. Etiam Herodotus addit præpoſitionem.

438, 38. Ἀπικέατο.] Hoc loco habet MS. ἀπίκατο.

438, 43. Τῆς ἐν Θεσσαλίῃ.] Sic accurate reſpondet antecedentibus ἐν Θερμοπύλῃσι. Sed nunc in eodem MS. legitur τῆς ἐς Θεσσαλίην.

439, 9. Ἤδη τὸ Ἀρτεμίσιον ἐκδέκεται.] MS. δέκεται. Et ſufficit.

439, 15. Ἐοῦσα ἁμαξιτὸς μούνη.] Vox prior non eſt in MS.

439, 21. Τόγε παλαιόν.] Satis omnino foret aliis: ſed non Herodoto, cui nunc placuit abundare, ut docet optimus MS. τό γε τοπαλαιόν.

439, 28. Ἐκ Θεσπρωτῶν οἰκήσαντες γῆν τὴν Αἰολίδα.] An igitur et apud Theſprotos eſt ſuboles Æolidis? aut in Theſprotis Theſſali poſſederunt Æolin? Non intelligo, quemadmodum docti lectores potuerint iſtud narrationis genus componere. Utique Valla ſic expoſuit, et opinor credere lectores huc usque omnes, quum ſit falſiſſimum et abſurdiſſimum in Geographia. Laudabiliter itaque in optimo MS. exſtat οἰκήσαντες,
quod aoriſtum tempus intelligis ut ſuperius dixit βασι- 981
λεῦσαι et τυραννεῦσαι, ut indicentur *compotes* vel *poſſeſſores facti regionis Æolidis.*

439, 42. Εἶναι ἐφαίνοντο ἐπιτήδεοι.] MS. ἐμφαίνοντο.

440, 20. Καὶ Αἰγινῇ.] MS. καὶ Αἰγιναίη, ut mox rurſus.

440, 33. Ἐς ὃ κατακρημνισθείη ἅπας.] De hoc habes iudicium illius cari Dionyſii Longini cap. 31.

441, 21. Τηνικαῦτα ἔτι (ὡς ἐγὼ συμβαλλόμενος εὑρίσκω) τόσοι.] MS. ignorat voculam proxime appoſitam ſequenti parentheſi. Quin etiam nec deinceps primam vocem, quæ interiectam eandem parentheſin ſequitur, τόσοι. Nec plane ulla ex his tolerari poteſt. Sed valde ineptam ſic apparet eſſe parentheſin, quum omnia ſequentia in quarto caſu concepta et ſtructa pendeant ab verba εὑρίσκω, quod debet eſſe liberum.

442, 1. Τοῦτο μὲν τό.] MS. τοῦτο μὲν δὴ τό.

442, 6. Δόκησιν δὲ δεῖ λέγειν.] MS. accurate ſatis δόκησιν δὲ δὴ δεῖ λέγειν.

442, 22. Σιταγωγοῖσι ἀκάτοις.] Hoc dedecet Herodotum, dedecet Ioniſmum. Immo ἀκάτοισι, ut eſt in MS.

442, 33. Τοῦ σύμπαντος στρατεύματος.] Sic iam loquutus fuit cap. 82. τοῦ σύμπαντος στρατοῦ τοῦ πεζοῦ. Attamen edidi, quod notabam in MS. legi ut præſtantius ad Herodotum, συνάπαντος. Vide ad 42, 13.

443, 17. Ὅσοι μὲν νῦν αὐτέων αὐξάμενοι.] MS. ὅσοι μὲν νῦν αὐξ.

443, 42. Οὐκ ἔχω εἶπαι.] MS. εἰπεῖν.

444, 2. Ἡ ναυηγίη αὕτη.] Vox poſterior non eſt in MS.

444, 6. Ἄλλα τε χρύσεα ἄφατα.] Hæc quoque poſterior vox non eſt in MS. et quidni bis poſitum πολλὰ ſufficiat ad omnia?

444, 9. Λυπεῦσα παιδοκτόνος.] MS. παιδοφόνος. Et Plutarchus in hac parte memorat παιδοφονίαν, licet in his verbis agnoſcatur ab eo παιδοκτόνος, et p. 871. repetit Ἀμεινοκλέους παιδοφονίαν.

444, 31. Ὀλίγας τινὰς σφι ἀντιξόους.] Secunda vox in MS. non eſt, qui mox etiam legit ἀπὸ τούτου ἔτι, non ἀπὸ τοῦδε ἔτι.

444, 47. Ἐν τούτῳ ὦν ἐοῦσι.] MS. ἐπὶ τούτου.

445, 8. Ὅτι ὁ Σανδώκης &c.] Particula ὅτι non eſt in MS. nec eſſe ab Herodoto ſummopere perſuadeor, qui ſæpius ita loquitur in narrationis inchoando principio, neglecta particula iſta.

445, 10. Ἀναλογιζόμενος ὁ Δαρεῖος.] Citat hunc locum bene credulus Deſid. Heraldus lib. 1. adverſarior. cap. 9. Verum ibi primo MS. tantum λογιζόμενος ὁ Δαρεῖος, plane ut cap. 3. huius libri. Sed et quod ſtatim ſequitur πλέω εὗρέ οἱ ἀγαθὰ, duas in medio voces in eo nullas reperi, et quamvis defendi illæ poſſint ex more Herodoti, quo ſolet ille verbum ſæpe aliquod præmittere, cui tunc participium mox ſubiicit, ut nunc vides inſequi εὑρὼν δὲ τοῦτο, malo tamen parere codici veteri, qui offert ipſam manum Herodoti, adſueti ex participiis connectere periodum, quod aliquis non intelligens videtur iſtas voces ingeſſiſſe egreſſus perſonam ſuam. Etiam deinde MS. ἐργασάμενος, non ἐργασμένος.

445, 30. Πεντεκαίδεκα νεῶν ἂν εἶναι.] Agnoſcis vulgarem loquendi apud Græcos fæcem, in qua primo optimus MS. ſecundam vocem non habet; et deinde reparat Herodotum, prout ipſe bona fide ſcripſit, nempe exhibens tantum πεντεκαίδεκα τῶν εἶναι. Et quis illam requirere poteſt, qui præcedentia Herodoti percucurrit? et quis alteram mutationem reiicere?

445, 43. Ἱρὸν τοῦ Λαφυστίου Διός.] Quum Ortelius in Theſauro mentionem faceret Laphyſtiæ, ad eum ſic ab Holſtenio annotatum accepimus: *De Laphyſtii Iovis templo extat narratio apud Herodotum lib. 7. recte*

7. recte enim ibi Λαφυστίου *in margine legitur pro* Ἀφυστίου.

446, 8. Κυτισσώρου τοῦ Φρίξου παιδός.] Quum ita clare ſit editum in Herodoto, ut et mox Κυτίσσωρος, non adſequor, quid mentis fuerit Th. Munkero ad Hygini fabulam tertiam ſcribenti: [*Maiori forte iure* Κυτίσσωρον *Herodoti lib.* VII. *in* Κυτίσσωρον *quomodo ſcriptum in vita Apollonii, transformes.*]

446, 22. Τῇ δὲ κάρτα στεινός.] MS. τῇ δὲ καὶ κάρτα στεινός, quæ vocula ibi tenet ſuam vim. Et ſtatim περὶ δὲ τὴν χώρην εὔρεα, ſine vocabulo τοῦτο. Et merito omiſi ſic iubente MS. quum modo ea vox antecederet ad κόλπον ſpectans, unde inconſulte etiam revocata fuit ad vocem hanc χώρην. Sic iuſtiſſime replevi ſimul et accidi.

446, 35. Εὐρυχωρέστατόν ἐστι πάσης τῆς χώρης.] Longa vox, ſed quæ nihilo plus adfert, quam brevior et exſtat in MS. εὐρύτατον. Sane abſurdum quid est in iſto εὐρυχωρέστατον χώρης, nec certe ſtatim c. 200. dicitur χῶρος περὶ αὐτὴν εὐρύχωρος, ſed εὐρύς.

446, 45. Ἀμαξιτὸς γὰρ μία μούνη.] Est ſupervacue accurata deſcriptio. MS. optimus illud μία non agnoſcit. Certe cap. 224. dicit ὡς μούνης οἱ ἐούσης ταύτης τέκνου, non addens etiam μίης.

447, 3. Καὶ χῶρος περὶ αὐτὴν εὐρύς.] Sic quisque ruſticus loqueretur. at Herodotea cura ac dulcedo melius dedit, ut videtur indicare optimus MS. exhibens una litera minus αὐτῇ. Scribe καὶ χῶρος πέρι αὐτῇ εὐρύς. Noluit auctor coniuncta haberi περὶ αὐτήν, quod notum erat cuilibet.

447, 13. Ὁ δὲ τῶν πρὸς νότον.] Neceſſario οἱ δέ.
Nec fuit tam inſcitus Valla, quin hæc pars pertineret
982 ad Græcos. Mox etiam Τεγεητέων, non Τεγεαιητέων.
quod ἰωνικὸν exemplo est, quam inania et abſurda potuerint oriri ex illa commixtione diphthongi αι cum vocali ε.

447, 18. Καὶ ἡμίσεες ἐξ ἑκατ.] Copulativa non est in MS. et abundat certe vel ipſo Valla arbitro, qui in interpretationem Latinam non admiſit.

447, 21. Δωριέες ὁπλῖται.] Vox poſtrema non est in MS. cui et ipſi Valla interdicit ſua parte, et rectiſſime, quum iam auctor non cogitet de alio genere.

447, 29. Πᾶσαν εἶεν ἡμέρην.] MS. εἰσί.

447, 45. Τοῦ Ἀλκαμένεος τοῦ Τηλέκλου.] MS. τοῦ Ἀλκαμένεος, τοῦ Τηλέκλου.

447, 48. Τοῦ Ἡγήσιος.] Quis ille Hegeſis ſit, longa mora erit quærere. Vix credibile ex tot ſcriptis ne unum quidem exſtitiſſe codicem, ab inſulſis ſcribentium mutationibus immunem. Et maius portentum est viros doctiſſimos maluiſſe in tanta emendandi et mutandi dulcedine hoc ignotum et indictum nomen in iſto regio ſtemmate relinquere, quum ſatis ſcirent quoque eſſe corruptum et falſum. Quisquis enim legit libri ſecundi caput ſecundum doctiſſimi Cragii de Lacedæmoniorum republica, ſcire nequit in ea urbe Euryſtheni maiori filio Ariſtodemi natum fuiſſe Agin, unde iſta poſteritas dicta est Agidarum nomine. Atqui MS. Mediceus planiſſime habet τοῦ Ἥγιος, ut 6, 65. Ἄγιος, quo innuitur ipſe ille Agis, etſi Latini illic eum citare malint *Agidis*. Sed ab Herodoto est prima litera Ioniſmo donata, quod decepiſſe videtur certos homines, ut ab veri nominis cogitatione abducerentur, et in Indice fulgeret Hegeſis Euryſthenis filius, 7, 20. Sed et genitivos ita componit Herodotus, qui hunc ipſum locum innuit 9, 63., ut tanto magis, qui Herodoto favebant, debuerint eum ab errore immunem præſtare. Vivant igitur hactenus Euryſthenidæ, ſicut 8, 131. Proclidæ.

448, 15. Παραλαβὼν δὲ ἀπίκετο.] MS. ἀπίετο.

448, 48. Ὁκόσοι τε εἰσί.] An potuit talia imperare Xerxes? an res militaris patitur, ut iſti ſic numerari queant, ac pateat, quot illic eſſent, ut interpretatur quoque Valla. Atqui Florentiæ legit optimus MS. ὅσοι τε εἰσί. Certe id commodius, ut hactenus voluerit eos cognoſci.

449, 3. Προσέλασε ὁ ἱππεὺς ἐς τὸ στρατόπεδον.] Id quoque nimis ſe invergit, nec commode iungitur verbum et iſta præpoſitio. Bene prorſus idem MS. πρὸς τὸ στρατόπεδον.

449, 13. Μαθὼν δὲ ταῦτα.] Enimvero iſta ſunt egregia, et digna, ob quæ explorator adeat vel periculum, ut narret quosdam milites exerceri, quosdam caput ſordibus purgare. Omnino erant et alia, quæ non oportuit negligi. Itaque ſapienter ſcripſit Herodotus teſte optimo MS. πάντα. Certe hoc exprimitur ab Floro 1, 17. *Ille per noctem paſtorio habitu ſpeculatus omnia refert tutum iter.* 6, 70. dicit πυθόμενος τὰ ἐβούλετο.

449, 19. Ὡς ἀπολελυμένα καί.] MS. ὡς ἀπολελυμένοί τε καί.

449, 24. Μαθεῖν τὸ ποιεύμενον ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων.] MS. πρὸς τῶν Λακ.

449, 43. Τοσοῦτοι ἐόντες οἷοί τε εἰσι τῇ ἑωυτοῦ στρατιῇ μαχέσασθαι.] Habes ſpecioſa emblemata ad extendendum ſermonem ſatis vane. Itaque MS. optimus tertio quartoque et quinto verbis neglectis habet τῇ ἑωυτοῦ στρατιῇ μαχέσονται. Quæ verborum paucitas longe acriorem acerbitatem effert, et haud dubie Xerxis vehementiam, qui reſponſo ingratiſſimo velut ſtupefactus, interrogatione pauciſſimas voces, ſed clariſſimas continente percellere vult Demaratum nimia de Spartanis ſuis audentem.

450, 20. Πλήθεϊ χρήσασθαι.] MS. πλήθεϊ, quod longe deceſtius ad has monſtroſas turbas.

450, 45. Τῇ προτεραίῃ ἐδόκεον.] Non ſolet Herodotus ita formare hoc imperfectum, ut idcirco genuinum videri debeat, quod legi in optimo MS. ἐδόκευν.

451, 3. Τοὺς ταύτῃ ὑπομένοντας.] MS. ὑπομείναντας.

451, 20. Ἑλλήνων πυλαγόρων.] Voluerunt igitur viri docti hoc poſterius eſſe etiam ſpecimen varietatis Herodoteæ, ut quum genitivus Πυλαγόρων, qui præceſſit, ab iis eſſet agnitus venire ex nominativo Πυλάγορος (id diſtincte facit Portus) nunc tamen hunc nominativum ab auctore accipiant pronunciatum ut primæ declinationis. Quid quæris? est nimis captatum, et quod in aliis legerunt, cupiunt admiſcere Herodoto, cuius optimus MS. plane legit πυλαγόρων, id quod retinemus.

451, 28. Ἐπεί οἱ ἥρεε.] MS. ἐπεὶ ἥρεε, et non amplius.

451, 37. Ἔκ τε τόσου δὴ κατεδέδακτο.] Quis ille angulus est, ubi Stephanus muſſitavit de hoc non intelligendo loco, ut iubeat videre, quæ alibi dixerit? Multum quæſivi, ſed fruſtra. Sed neque vel κατεδέδακτο vel καταδαίω aut ſimile in Lexico Ionico novit Æmilius Portus; ut in verbo Δάσασθαι, est ἀποδάσασθαι, διαδάσασθαι; nec huius loci verbum in Theſauro iſte Henr. Stephanus. Sedent igitur hic ingenia defixa prorſus, quæ quam fuiſſent gaviſa, ſi ſcivisſent legi in optimo MS. κατεδέδεκτο. Satis ſimpliciter et vere.

451, 44. Πρὸς Μηλιέων.] MS. πρὸς τῶν Μηλιέων.

452, 19. Οὐδένα σφι.] MS. οὐδὲν σφι. Validius hoc ad perſuadendum adſcenſum: ut crediderint non modo hominem, ſed nihil, quod ullo genere impediret aut diſcrimen eis movere poſſet. Nam quæ hic in vici-
nia apparent ſub nomine Φωκαίας, de quo tamen agit 983
Portus in v. Ἀναδραμεῖν, et ſub verbo ἐνεκόρυσαν, habui errores typorum.

453, 5. Μαχαίρῃσι τοῖσι αὐτέων ἐτύγχανον ἔτι περιεοῦσαι.] Ita placuit viris doctis per editiones efferre locum Herodoti de Græcis ultima auſis non ad ſe et locum defendendum, qui commiſſus illis erat, quam ad mortem pro patria obeundam et ultione præſenti, quantum poſſent, honeſtandam. Quales memorandas in hiſtoria ærumnas quum Herodotus ſoleat ſtylo graviore explicare, etiam animadvertere ſolet Dionyſius Longinus in libello περὶ ὕψους, ubi capite 3. περὶ ὑπερβολῶν hæc quoque verba citat, ut Tan. Faber ingenium ſuum in altum evehens fumum captaret, mire detractus ab Tollio, ineptiſſime adhæſuro ad illa τοῖσι αὐτέων. Primo igitur mireris licet Fabrum cauſantem non reperiri caſum verbi ἐτύγχανον, unde ad inſolentes delabitur cavillationes, quum et in hoc Herodoto tot fingantur parentheſes, et in Livio easdem tam crebras meminerat. Senſus erat plenus, modo ſic conciperetur μαχαίρῃσι τοῖσι αὐτέων (ἐτύγχανον ἔτι περιεοῦσαι) καὶ χ. Sic ſenſus certe erat, etſi non levis nec facilis. Itaque frui oportebat, quod Dionyſius dabat ταῖς ἐτύγχανον, quando recte omnia procedunt, eamque vocem ab Dionyſio datam aut ſimili erudito exiſtimante Herodotum periturum, niſi ad Ioniſmum formaretur, perſuadet nobis fides invicta codicis Medicei, in quo legitur αἳ ἐτύγχανον, et non αὐτέων, ſed αὐτῶν etiam rectiſſime. Certe illud pronomen relativum negari nequit, quin habuerit Laur. Valla, et bene uſus ſit, modo in verſione vocem *barbari* paululum retro moviſſet. Hæc enim mens est: *Hoc in loco defenſantes ſe gladiis ſuis, qui adbuc ſupererant, et manibus et oribus, obruerunt barbari iacientes, alii quidem ex adverſo urgentes, et munitionem muri congerentes, alii undique circumeuntes adſtando.*

453, 7. Ἐκέχυντο γάρ.] MS. ἐκέχυντο γάρ.

453, 19. Βασιλῆα φθίμενον.] MS. βασιλῆ φθίμ.

453, 34. Τοῦτον ἅπαντα.] MS. τοῦτον εἰπόντα. Et deinde quod ſequitur εἰπόντα ignorat. Tale quid habuiſſe Vallam, quod legerit, apparet manifeſte ex eius verſione, in qua non ſit aliqua mentio vocis ἅπαντα.

454, 11. Ἐς τὰ στεινότερα.] Nulla hic ſunt, neque Herodotus in præcedentibus aut gradus anguſtiarum fecit, aut hoc vel ſimili comparativo uſus eſt. Hinc optime iſtud vitioſum oſtendit procuratque membrana Medicea ἐς τὰ στεινόπορα.

454, 22. Ῥώμης ὅσον εἶχον μέγιστον.] Facile potuit hoc ab futili manu immitti, quum ſic 2, 76. et 78. 3, 26. 4, 178. Sed aliter ex teſtimonio optimi MS. dedit Herodotus, nempe μέγιστον, ut 3, 22. χρόνον ὀκτώ ἔτεα μακρότατον ζόειν. Sed et εἶχον legitur in ſcripto libro. Deinde etiam non minus præclare ac nulla parte ſupprimenda MS. habet καὶ Λεωνίδης τε ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ πίπτει ἀνὴρ γενόμενος ἄριστος καὶ ἕτεροι μετ' αὐτοῦ ὀνομαστοί, πολλοὶ δὲ καὶ οὐκ ὀνομαστοὶ Σπαρτιητέων. At patet eum tres ſortes hominum enumeraſſe, unde primo ait de Leonida: deinde illos ὀνομαστοὺς, ſed ultra illos fuerunt adhuc inferioris ordinis non pauci, nec ambigi poteſt, quin adfuerint aliqui hilotæ. Hos denique triplices iungit, ubi vulgo tantum legebatur Λεωνίδης τε ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ πίπτει, ἀνὴρ γενόμενος ἄριστος, καὶ ἕτεροι μετ' αὐτοῦ ὀνομαστοὶ Σπαρτιητέων, nimis truculenta fraudatione Herodoteam narrationem mulctantibus aliis libris. Vocat omnes ἄνδρας ἀξίους γενομένους, et horum ſe noſſe ait nomina. Immo non horum modo iſta nomina inquiſivit, qui ibi ceciderunt, ſed inſuper addit ultimo etiam omnium 300. nomina ſe didiciſſe.

454, 33. Ἀτάρνεω θυγατρὸς.] Atarne eſt Æolicum, aliquoties etiam in Herodoto memoratum. Optime igitur egregius ille MS. Ἀρτάνεω, et ſic mox Ἀρτάνης. Nullus non dixerit id magis convenire ad Perſicam rationem.

454, 40. Ἀδελφεοὶ ἐνθαῦτα πίπτουσι.] Sicut ſupra notavit notabile momentum, quo Leonidas cecidit, nempe quum cogerentur ad gladios rem trahere, atque ita magis cominus trucidare: ita nunc duorum illuſtrium Perſarum caſus non contigit temere in pugna, prout iam aliquamdiu proceſſerat, ſed quum ſingularis ſtimulus incenderet novos impetus, nempe cadaver Leonidæ. Utinam modo manum continuiſſet Stephanus, qui poſt hæc verba interpoſuit comma, quod ignorat Aldina perinde ac Cameraria? Itaque id ieci, quum ratio poſtulet glorioſis mortibus apponi quoque cauſas, ne temere videantur obitæ, et coniunxi Ἀδελφεοὶ ἐνθαῦτα πίπτουσι μαχεόμενοι ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδεω. An vero quinque poſteriora vocabula potius apponi debeant ſequenti periodo, ita ut puncti nota ſtatuatur poſt participium μαχεόμενοι, quod nonnulli profeſſi ſunt ſe ita diſtinguere, nequit illi eſſe ambiguum, qui recte locum inſpiciat. Omnino enim ſupervacuum foret dicere iſtos illic pugnantes cadere, ubi omnes tali in geſtu et animo caduut nemine nunc deſide aut tergiverſante. Itaque omnino indicat Herodotus his quoque ſtimulum ibi ſingularem accidiſſe, ut in pugnando eſſent promptiores et incautiores, atque ita caderent, nempe cadaver Leonidæ, quod Græci ſtatim ſubducere et ludibriis eximere conati ſunt, Perſæ omnino ſibi vindicare. Iam licet has voces adiungat quis participio μαχεόμενοι, utique tamen ſequentia Περσέων τε καὶ Λακεδαιμονίων ὠθισμὸς ἐγίνετο πολλὸς nequit intelligi caſu fieri, ſed eodem ſtimulo utroſque agitan-
984 te, nempe obtentione cadaveris regii, quod inde patet manifeſte, quia ille ὠθισμὸς tamdiu duravit, ἐς ὃ τοῦτόν τε ἀρετῇ οἱ Ἕλληνες ὑπεξείρυσαν. Quinetiam non ſolet inchoare ſic abrupte ſuas periodos Herodotus, ut incepiſſe ſupponatur Ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδεω Περσέων τε &c. quod tamen iam olim videtur cogitaviſſe eruditiſſimus Portus in vocabulo Ὠθισμὸς ſcribens: *Pro Leonidæ cadavere obtinendo vehementer confixerunt, ita ut ſe mutuo protruderent atque propellerent.*

454, 43. Ἕλληνες ὑπεξείρυσαν.] Neſcio an iſtud verbum conveniat virtuti Spartanorum, ſicut ipſum Latinum *ſubtrahere* apud Vallam, quaſi furtim aliquid contigiſſet. Igitur prægrande meritum eſt optimi codicis, dum legit ὑπερεξείρυσαν. Merebatur certe gloria temporis noſtri, ne iſtud decompoſitum porro lateret plane ignoratum huc uſque et nulli ſcriptum, niſi nunc mihi, præſertim quum Græcam gloriam adeo clare circumferat. Non enim ſubtractum eſt tunc Leonidæ cadaver, ſed aperte et ſuperne quorundam humeris, et forſan ſcuto exceptum poſt aciem delatum eſt. Sive autem ex vulgato retineatur ὑπερεξείρυσαν, ut antea docui, ſeu minus, iam non agam.

455, 2. Ὁ δὲ πολλὸς αὐτῶν.] Vox ultima non eſt in MS.

455, 12. Φασὶ εἰπεῖν.] MS. εἶπεν. Sic aliquoties mutatum.

455, 32. Ἐκ Πελοποννήσου.] Pereximie, ne quid Spartanum hinc abſit et in Doricis moribus requiratur Dorici mandati os MS. ἐκ Πελοποννάσου. Hinc exiſtimatio facienda exactæ curæ quam adhibuit auctor, quam alii ſcire non potuerunt, nos plane videmus. Cæterum quod ſequitur, τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι, plane ut editur, referebat quoque codex MS. unde eadem fide crediderim deſcripſiſſe Herodotum, dum inſpicit, qua prius, et hinc accuratius, quam eſt omnis illa varietas citationum atque etiam alluſionum in vertendo, ſive ille Cicero ſit, ſive alius quicunque, et mirer nuper pronunciatum eſſe in notis ad Tuſculanas Ciceronis ab Herodoto vitioſe eum verſum relatum eſſe. Id eſt nugari et vitioſe agere.

456, 9. Οὐκ ἐθελῆσαι ὁμοφρονέειν.] MS. οὐκ ἐθέλησαν ὁμοφρονεῖν. Infinitivi enim conſtructio iam terminata eſt in verbis ἀποθανέειν ἅμα τοῖσι ἄλλοισι; licet mox ſequentia revertantur ad cultum infinitivi, qui præceſſit. Narratio velut magna nimis eſt, quam ut non interſtinguatur quadam varietate.

456, 17. Ἀλγήσαντα ἀποσῶσαι.] Hæſi unde exiſtimarem Vallam veniſſe ad talem interpretationem, quæ plane non accedit ad verbum ἀλγεῖν, in qua tamen nullus aliquid ſtatuit advertendum, quod mireris certe, quum intolerabile ſit iſtud vulgatum, quod ex libro tantum nono cap. 22. citat Portus, hunc locum ignorans, perinde ut in v. ἀλογεῖν. Sed nimirum ille legit, prout exhibetur in optimo MS. ἀλογήσαντα ἀποσ. Nonne debuerunt huc eos deferre vel ſola verba Herodoti 4, 150. ἀλογίην εἶχον τοῦ χρηστηρίου? Et mox τοῦ μὲν αὐτῶν ἀπολομένου, quod pronomen inſeritur etiam ab Valla.

457, 3. Ἀναίτιον εἶναι.] Immo εἶεν, ut eſt in MS. et neceſſario requiritur.

457, 8. Τοὺς μὲν τινας αὐτέων.] Vox poſtrema non eſt in MS. et licet delere.

457, 23. Ἔστι ἐν Λακεδαίμονι Σπάρτη.] Macte laude, ſapientiſſime Valla, qui unus potuiſti retinere et adſequi manum Herodoti, omnibus poſt te delirantibus, donec Th. Gale ex Cod. Arch. et Euſtathio propoſuit quoque ἐν Λακεδαίμονι, prout exſultavi, quum non aliter legiſſem in Codice Mediceo. *Et ſane ita legit Euſtathius ad Iliad. pag. 222. Iam vero cur quum* Valla id interpretatur *Lacedæmone*, an rectius id effertur ab Stephano *Lacedæmonio agro?* Quid? an non Polemo apud Suidam dicitur ſcripſiſſe περὶ τῶν ἐν Λακεδαίμονι πόλεων? Non minus hic caute agunt, quam Stephanus in Herodoto, et interpretantur *de Laconicis urbibus.* Quomodo non ludibria debuit Cragius, ponens c. 1. lib. 1.? *Sed quum intelligatur Lacedæmonis nomine uſitate et ut plurimum regio, ſicut locus illuſtris Herodoti lib. 7. docet ubi ait:* Ἔστι ἐν τῇ Λακεδαίμονι Σπάρτη πόλις. Sane ex libro 1. cap. 65. et 68. idem clare apparet ex uſurpatione gentilium nominum Σπαρτιῆται et Λακεδαιμόνιοι.

457, 30. Αἰτίων διεξόδους.] MS. αἰτίων τὰς διεξόδ.

457, 37. Χίλων.] MS. Χείλων, plane contraria vice, quam placuit editoribus. Vide lib. 1. c. 59. Et mox κέρδος μέζω, non μέζον, ſed ſuper ultimam literam ſuperſcripta habet ον.

458, 42. Οὐδ' ἂν συμβουλευομένου.] MS. efficacius οὐδὲ ἂν συμβουλευομ.

459, 2. Λεωνίδεω πέρι ἀκηκοὼς.] Vox media non eſt in MS. Nec refragaberis, ſi bene diſtinguas, nempe ita. Καὶ Λεωνίδεω ἀκηκοὼς ὅτι βασιλεύς τε ἦν καὶ στρατηγὸς Λακεδαιμονίων, ἐκέλευσε ἀποταμόντας τὴν κεφαλὴν &c.

459, 8. Οὐ γὰρ ἄν κοτε.] MS. οὐ γάρ κοτε.

459, 23. Ἐν Σούσοισι.] Emendatiſſime MS. ἐν Σούσοισι. Et cur id non notavit Briſſonius lib. 1. Regn. Pers. p. 45.? Quid quæro? quum Indici Herodoteo inſerantur etiam ſive ab Stephano ſive ab Iungermanno *Memnonia Suſa.*

459, 27. Δελτίον δίπτυχον.] Hoc annotavit et Pollux, ſed illuſtravit Salmaſius de modo uſurar. c. 10. 985

459, 33. Ἐπεὶ δὲ ἀπίκετο.] MS. ἐπεὶ δὲ καὶ ἀπίκετο. Et ſtatim ἐπίθετο, non ἐπέθετο. Et denique fini huius libri adiicit MS. eadem verba, quæ vulgo habentur in principio lib. 8., ita ut ibidem quoque retineat ac repetat MS. Ταῦτα μὲν δὴ οὕτω λέγεται γενέσθαι de qua conſuetudine notavit aliqua Is. Caſaubonus ad finem libri 3. Strabonis.

JACOBI GRONOVII
NOTÆ ET OBSERVATIONES
In librum octavum
HERODOTI.

461, 10. Μέχρι οὗ.] MS. μέχρι ὅσου.
461, 42. Τὴν νέα τοῦ Ἀδειμ.] MS. τὴν νέα τὴν Ἀδειμ.

462, 6. Προσπλώειν.] MS. et nunc et ſemper in hac hiſtoria προσπλέειν. Paulo ante legebatur etiam in eodem ἀπίκατο, non ἀπικέατο, quod vulgo tenent.

462, 9. Εὐφρόνη καταλάβοι.] Ut c. 16. περιλάβοιεν. MS. tamen nunc καταλαμβάνῃ.

462, 14. Μὴ ἐφθέωσι.] MS. μὴ ἐφθείησαν.

462, 27. Δύτης τῶν τότε ἄριστος.] Digna ſunt quæ inſpiciantur ad hunc locum notata ab Salmaſio in Plinian. Exercit. pag. 1146.

463, 12. Πολλαπλασίας.] MS. πολλαπλησίας.

463, 21. Ὅκως ἕκαστος αὐτέων πρῶτος.] At longe ſuavius in optimo MS. legitur ὅκως αὐτὸς ἕκαστος πρῶτος. 1, 107. Παρ' αὐτέων αὐτὰ ἕκαστα μαθών.

463, 33. Αἰσχρέου. MS. Αἰσχραίου.

463, 42. Ὡς εὐφρόνη δ' ἐγεγόνεε.] Non placet hic ordo codici Mediceo, qui, et ſane melius, habet ὡς δὲ εὐφρόνη ἐγεγ.

464, 2. Ἀναπνεῦσαί σφεας ἔκ τε τῆς ναυμαχίης.] Quod in ipſis contextus paginis ſubduxi ab publica notitia, plane tamen ſupprimendum non cenſeo; non quia poteſt inducere dubitationem, ſed quod totam rationem eius codicis cognoſci, puto, intereſt: nempe quod in codice MS. ſecunda manus fecerit ἀναπλεῦσαι, verbum quidem notum, ſed quod nec huc convenit, nec ab Herodoto uſurpari ſolet, amante magis ἐναπλῶσαι, ut 1, 78. Adde Portum.

464, 6. Ῥεύματα ἰσχυρὰ κατὰ θάλασσαν ὡρμημένα.] An iſta verba ſunt, quæ in vertendo ante oculos habuit Valla *validi in mare aquarum diſcurſus*. Ut fieri forſan potuit, ita nonniſi cum quadam ambiguitate. Certe interpretationem eius explicant clarius verba quæ leguntur in MS. ἐς θάλασσαν ὡρμημ.

464, 16. Ὑπὸ θεοῦ.] MS. ὑπὸ τοῦ θεοῦ.

464, 20. Ἀτρέμας τε εἶχον τὰς νέας.] Citat hunc locum Portus et conducit cum pluribus, ubi iſta adverbii illius terminatio eſt eadem, prout mox quoque occurrit cap. 15. Compellor tamen teſtari in MS. optimo legi ἀτρέμα τε.

465, 24. Δρησμὸν δὴ ἐβουλεύοντο.] Recte: ſed Herodoto non invidenda eſt ſua manus MS. eam monſtrante ἐβούλευον.

465, 27. Ἀπὸ τοῦ βαρβαρικοῦ.] Id quidem nimis amplum laxumque et ex nimia gentium varietate conſtans fiat, quam ut ſic uni voci poſſet includi. Certe MS. ἀπὸ τοῦ βαρβάρου.

465, 31. Τῇ ἐλπίζει.] Sed opportuniſſime MS. ἐλπίζοι.

465, 38. Πυρὰν ἀνακαίειν.] An ut ei pariter omnes aſſiderent et vel ſe calefacerent, vel aſſarent carnes? Bene magna igitur illa eſſe debuit. Nec Valla ante oculos tale quid habuit, ſed πῦρ ἀνακαίειν, ut eſt in MS.

465, 39. Ἀπικέσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα.] MS. ἐς τὴν Ἑλλάδα. et mox ἐτρέποντο pro ἐτράποντο, quod ſubiecerunt ex frequenti iteratione aoriſti in his libris, quaſi inde norma dictaretur, ut hoc loco non aliter exſtaret.

465, 43. Οὔτ' ἐξεκομίσαντο οὐδέν.] MS. οὔτε τι ἐξεκομίσαντο οὐδέν, perquam ſuave, quum ut οἷόν τι, πολλόν τι, ita et οὐδέν τι. Et præterea inſignis ille codex non habet προεσάξαντο, quod lib. 1. c. 190. reduxit, et nunc poſſet idem ſenſus locum habere, ſed fidens ſibi effert προεσάξαντο, ut non notet *ante importaverant*, ſed ſemper magis magisque invexerant. Non notantur quidem decompoſita ab προες, ſed non intelligo, cur non perinde probarentur ac reliqua ab προεσ.

466, 33. Ὑπ' ἀναγκαίης.] MS. ὑπ' ἀνάγκης.

466, 42. Τῶν συμμαχιέων αὐτοὺς ἀπέρξῃ.] Quis ita loquutus fuit? Et quot συμμαχίας potuerunt eodem tempore habere? Inprimis ſi adhibeatur Latina interpretatio Vallæ, *ut a prœliis navalibus ſummoverentur*, quam unusquisque fateri debet huc eſſe commodiſſimam, ſed male congruam vulgatis Græcis, niſi ea mutentur in τῶν ναυμαχιέων, ut recte eſt in MS. Non enim aliud legiſſe Vallam mihi imaginor. Deinde etiam Θεμιστοκλέης μὲν ταῦτα, quod iam ſupra quoque occurrebat, caſtigatiore locutione, non μὲν νυν ταῦτα.

466, 45. Ἀνὴρ Ἱστιαιεύς.] Non igitur ad amuſſim voluit interpretari Valla, dum reddit *vir quidam Hiſtiæus*, voce poſtrema ampliata perſpicue ex Græco Ἱστιαιεύς, quod plane legitur in optimo codice, licet mox dicantur Ἱστιαῖοι, quod eſt ſecundum in isto populo gentile. Etiam Th. Gale id producit. 986

467, 2. Ἔπλωε ἀλής.] Diligenter Portus annotavit exempla verbi πλώειν et compoſitorum eius. In eis hoc primarium illic reperio. Melius abſtinuiſſet. Nam eximius ille ex Italia codex legit ἐπίπλεε ἀλής.

467, 6. Τῆς Ἑλλοπίης μοίρης.] Hæc Stephano negligente per Sylburgium admiſſa ſunt in Latina, quantum ſcio, qui poſuit in margine *Ellopiique agri et Hiſtiææ regionis maritimos vicos*. Poterant propius explicari, ut feci. Sic quum in hoc loco agi contigerit, etiam Ortelius nullam Ellopiam ex Herodoto commemorat.

467, 40. Ἀγαγόντες δὲ τούτους.] MS. ἄγοντες. Et ſatis eſt.

467, 44. Ὡς Ὀλύμπια διάγουσι.] MS. ſimpliciter ὡς Ὀλύμπια ἄγουσι.

467, 47. Ἄεθλον εἴη σφι προκείμενον.] Ut 9, 100. Ὡς σφι καὶ αἱ νῆσοι ἄεθλα προέκειντο. Nihilominus in MS. erat κείμενον. Et id poteſt ſatiare lectorem, ut cap. 93. Πρὸς δὲ καὶ ἄεθλον ἔκειτο μύριαι δραχμαί.

468, 1. Πυθόμενος γάρ.] MS. πυνθανόμενος γάρ. Manere nempe voluit in tempore mox uſurpato.

468, 2. Εἶπέ τε πρὸς πάντας.] MS. εἶπέ τε ἐς πάντας, quod debet reſtitui.

468, 27. Τὰς δὲ λοιπάς.] Vox ultima non eſt in MS. et quam bene poteſt abeſſe?

469, 21. Δωρίδος χώρης ποδεὼν στεινός.] Hunc ποδεῶνα illuſtrat Salmaſius in Plinian. Exercit. p. 418., quoniam vides in notulis Stephani quanta ſit varietas.

469, 31. Τὰ ἄκρα τὰ Παρνησσοῦ.] MS. τὰ ἄκρα τοῦ Παρν.

469, 34. Κειμένη ὑπ' ἑωυτῆς.] Portus obduravit non tangere, etſi animadverteret omiſſa hæc eſſe in Latinis, et Stephanum non acquieſſe. Atqui optimus MS. clare ἐπ' ἑωυτῆς, quomodo ex ingenio coniiciebat Stephanus vertebatque *vertex Parnaſſi, qua ad urbem Neonem vergit, ſeorſum ſitam*. Sed addit, ne illius quidem lectionis ſenſus ſatisfacit. Quæ quum allegem ſub nomine Stephani, non ſequor Holſtenium, qui in notis ad Stephanum Byzantium proponens fruſtra aliam coniecturam ὑπὲρ αὐτῆς, quod plane foret otioſum, et verſionem et coniecturam attribuit Sylburgio, haud dubie deceptus. Equidem poſſideo Latinum Herodotum Francofurti editum MDCXX., in cuius fronte ſcribitur *Acceſſit in hac editione Spicilegium Frid. Sylburgii*, quod verum eſt. Verum hæc verſio et coniectura per easdem voces prolata iam exſtat in editione Stephani anni MDXCII., ab cuius fronte penitus abeſt mentio Sylburgii; immo iam in editione Latina MDLXVI. Quin immo Sylburgii Spicilegium exſtat in editione Iungermanni p. 627. iunctim editum, ubi nihil de hoc loco; ut omnino pertineant ad Stephanum. Cui iſta non ſatisfacere cur mirer? Quæ enim iſta deſcriptio eſt, *urbs ſeorſum ſita?* quæ non urbs talis eſt? Vel ipſæ Emporiæ, vel Teos et Clazomenæ debent conſiderari ſeorſum ſitæ, licet iunctiſſimæ. Itaque non tam lectio, quam explicatio et ſententia Stephani, ut nec ipſi Stephano, ita nec nobis ſatisfacere poteſt, nec cuiquam. Satisfaciet autem, ſi diſtinguas, ἐπιτηδέη δέξασθαι ὅμιλον τοῦ Παρνησσοῦ ἡ κορυφή, κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένη, ἐπ' ἑωυτῆς: et in-

terpreteris *vertex Parnaſſi verſus Neonem urbem vergens, ſuſcipere in ſe poteſt multitudinem.* Aliud eſt 9, 17.

469, 46. Χαράδρην.] MS. χαράδραν, ut omnia per primam literam hic efferantur.

470, 23. Αἰολιδέων.] Quos Æolidenſes cogitaverit interpres, non divinaverim. Itaque hunc Vallam in iſta parte ſequi noluit Grentemeſnilius in Græcia antiqua bis hunc locum citans p. 639. et 675., et utrobique interpretans *Æolidum*, quæ vox apud Latinos eſt ambigua, et vel fœminas notans, vel contracte poſita pro Æolidarum; unde neſcio quid velit; ſed utrobique deplorans inopiam hac in parte factam ſtudiis, quod nullus alius mentionem fecerit. Atqui ſit ſatis colligi poſſe hic remanſiſſe reliquias poſteritatis Æoli, quæ illic tenuerunt. Unde laudabiliter eam vocem reparat optimus MS. ſcribendo Αἰολιδέων, ut lib. 6. Σκοπαδέων et Πεισιστρατιδέων. Et cur nobilis ille Vir non cogitat illa Plutarchi: διατάζονται γὰρ ἐνοικεῖ μάλιστα τῆς Φωκίδος περὶ Στεῖριν αἰολίζοντες, quæ ipſe citaverat p. 646. Et mox pro ἐτράποντο δὲ ταύτῃ, MS. legit ταύτην. Item ἀπίκατο MS. non ἀπικέατο.

470, 47. Ὅπλα προκείμενα ἔσωθεν ἐκ τοῦ μεγάρου ἐξενηνειγμένα ἱρά.] Vindingius in Hellene col. 300. ſic iſta transfert in linguam Latinam: *arma Martia, quæ in conclavi ſervabantur, ſua ſponte extra delubrum propoſita apparuerunt.* Præclare, ſi ipſe hiſtoriam ſcriberet. Sed interpres ſequi debet auctorem ſuum, quod opinor me feciſſe, ut certe volui facere, quum etiam Stephano vulgata minus placerent.

471, 5. Τοῦ πρὶν γεγενημένου.] MS. γενομένου.

471, 19. Ἰθὺ Βοιωτῶν ἔφευγον.] MS. εὐθύ. Portus ita agit, quaſi εὐθὺ nuſpiam occurreret apud Herodotum, nec ab eo eſſet uſurpatum.

471, 45. Πανδημεί.] MS. πανδημί, quod vere Ionicum.

472, 1. Ταῦτα δὴ πυνθανόμενοι οὕτω προσεδ.] Multo molliore vocum ſerie MS. ταῦτα πυνθανόμενοι οὕτω δὴ προσ.

987 472, 9. Τῷ χρηστηρίῳ τε πειθόμενοι καὶ βουλόμενοι ὑπηρετέειν.] Qui hanc lectionem concinnarunt, ſi Herodotum ſpectarunt, debuiſſent poſteriora potius convertiſſe in negativam formam hoc modo, καὶ οὐ βουλόμενοι ἀντιβαίνειν. Ita enim crebro procedit eius ſtylus. Sed prout nunc leguntur iſta, certe vel aut illa verba πειθόμενοι καὶ aut tria ſequentia videri poſſunt, immo debent prorſus ſupervacua; vel ex indicio interpretis Latini omittentis ſane quod ſpernit. Unde in eo totus eram, an non is egiſſet temere, et recte duo ponerentur, quorum prius pertineret ad animos, poſterius ad exſequutionem, *quod perſuaderentur oraculo et vellent obſequi.* Sed Latinus interpres haud dubie ſequutus fuit auctoritatem maiorem et veterem, et forſan ex hoc ipſo MS. libro petitam, quippe qui ignorat priora duo; ad quem acceſſi. Certe Laurentium Vallam et hanc eius verſionem Latinam ignoravit Stephanus, qui tam libere de eo pronunciat.

472, 10. Καὶ τούτου εἵνεκα.] MS. καὶ τοῦδε εἵνεκα. Cap. 76. τῶνδε εἵνεκα.

472, 14. Ἐπιμήνια τελέουσι.] MS. ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι. Aliquoties hanc repetitionem primæ ſyllabæ deprehendimus, omnino moderandam ex fide vetuſtatis, unde alibi non admiſimus: nam nunc quidem maxime placet. Cæterum Ἐπιμήνια iſta illuſtrantur in Clar. Meurſii Græcia Feriata in Νουμηνίᾳ.

472, 18. Μᾶλλόν τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ προθυμότερον.] Adiectivum hoc ſæpe adhibet Herodotus, etiam inde oriens adverbium, ut pro bono debeat haberi, ſed non hoc loco, ubi legit MS. καὶ πρότερον, et ita legi debet, quippe quo longe clarius exprimitur illa promptitudo.

472, 19. Ἀπολελοιπυίης.] MS. ἀπολελειπυίης.

472, 40. Δωρικόν τε καὶ Μακεδνὸν ἔθνος.] Infeliciſſima Uraniе! quando tibi Mnemoſyne inculcavit hanc genealogiam? Hic locus erat, ubi de mendaciis circa Herodotum loqui debebant illi, qui quod abſurdiſſime ipſi committunt, certatim gaudent in alio accuſare. Hoc enim mendacium eſt patentiſſimum, aut ullos in Peloponneſo ducere originem ex Macedonia, aut Erineum et Pindum aut portionem Dryopidis attribui poſſe Macedoniæ aut unquam factum eſſe. Lege capp. 72. et 73.: nihil reperies. Hoc Chronologiarum ſtolida, hoc Iudæorum ſpretiones longe ſuperat: et tamen faverunt illi lectores omnes huic mendacio, quod potuiſſent abolere, ſi id putaſſent opus bonorum ſtudiorum abigere hinc inania. Sed vanitas garrire docet. Quin ſi diſceſſero ab uno Eraſmi Vindingii Hellene, quod ſolum in eo quum cernerem, digniſſimum cenſui, qui Theſauro antiquitatum Græcarum inſereretur) nullum nominare poſſum, quin hoc tanto tamque aperto mendacio ſit fruitus. Iſte autem vir doctiſſimus ſic ſcripſit column. 390. Δωρικόν τε καὶ Μακεδονικόν. „ Sic lego pro Μακεδονικὸν ex ipſo Hero„doto, cui Gens Dorica dicitur habitaſſe ἐν Πίνδῳ „ Μακεδνὸν καλεόμενον, et Stephano cui Μακεδνὸν χω„ρίον ἐν Πίνδῳ". Politiſſime profecto eximius ille vir eradit hinc literam ι, et longe aliam regionem oſtendit deſcribi, non Macedoniam nimis inde diſtantem. Sed oportuerat ipſum ſimul docuiſſe, unde peteret iſtud gentile Μακεδονικόν, quod ſciebat non modo nuſpiam occurrere, ſed ex indicio Stephani claro didicerat τὸ ἐθνικὸν ὁμοίως Μακεδνόν. Hic igitur iactitet ſe licet illa ſplendida membrana Medicea libro VIII. Herodoti reſtituto perinde ut reliquis præcedentibus, plane ſervans nihil aliud niſi Μακεδνόν, ex qua iam per quadraginta annos ita ſolitus ſui Herodotum legere. Nam verum eſt, quod de gentili notavit Stephanus. Sic enim Odyſſ. η, 106. dixit Homerus μακεδνῆς αἰγείροιο, quem locum novit et Henr. Stephanus, cum reliquo commentantium populo intelligens μακρῶν, quomodo etiam intellexit Lycophron ſcribens Μακεδνῆς ἀμφὶ Κιρκαίου νάπας. Sed certe *Homerus* potuit quoque intellexiſſe hoc gentile, ut innuatur populus ex Macedno agro. Certe locum iſtum videtur reſpexiſſe Suidas, quum ponit Μακεδνῆς. An reliqua quæ ſequuntur ſint eiuſdem, vix dixero, nempe ἴσως Μακεδονικῶς, ἢ κατ' ἐπίτασιν λίαν κεδνῆς. Ibi prima vox etiam in aliis editionibus depravata, nuper Cantabrigiæ ex editione Mediolanenſi et MSS. Pariſienſibus bene reſtituta eſt, ſed ab eo, qui ignorabat quid eſſet, unde vides illic manere Μακεδονικῶς, quæ nauci non ſunt.

472, 49. Διὰ τοιόνδε τι πρῆγμα.] MS. tantum διὰ τοιόνδε πρῆγμα, et vacuum eſt illud τι.

473, 9. Ἐπεκλήθησαν.] MS. ἐκλήθησαν, perinde ut mox, nec eſt cauſa, cur compoſito nunc uteretur. Sed hic locus eſt, qui monet attentos eſſe debere lectores Herodoti et vigiles, non remiſſos. Audi enim, quid ſcribere ſuſtinuerit præclarus ille I. Meurſius in Regno Attico lib. 1. cap. 13. *Confundit tempora Herodotus; qui Pelasgis regionem poſſidentibus, Cranaos vocatos dicit, ut Cecropidas poſtea a rege Cecrope: cum Cranaus tamen, a quo demum Cranaos vocatos certum eſt, Cecrope poſterior fuerit.* His ſubnectit ipſa verba Herodoti: in quibus, oro te, an ulla mentio eſt temporis vel prioris vel poſterioris? Unde habet illam vocem *poſtea?* Nulla ſcintilla eam lectori oſtendit. *Itaque cavit ab illa aut ſimili ſtrenue Euſtathius in verbis ibidem ab Meurſio citatis. Huius fraudis origo et fons igitur eſt Marcianus Heracleota,* etiam iſtic allegatus, qui ad metrum ſupplendum compulſus fuit circumſpicere voculas πρῶτον et μετά, 98 incaute profecto, nec ordo narrationis, quam ponit auctor, quidquam habet commune cum ordine temporis. Itaque, quod his addi debet, in ſcripto de Regibus Atticis lib. 2. c. 11. citat eadem loca, ſed talia crimina Herodoti non diſſeminat.

473, 45. Οἱ βεβοηθηκότες.] MS. οἱ ἐβοήθησαν.

474, 17. Ὡς ἢν νικηθέωσι.] MS. ὡς εἰ νικηθ.

476, 32. Ἔκ τε νηὸς ἐκβῆναι τὸν Εὐρυβιάδεα.] Duas poſtremas voces ignorat codex optimus.

476, 58. Κορίνθιος στρατηγὸς Ἀδείμαντος.] Ingreditur ergo aliquid Herodotus, quod dubitaſſe creditur Græcia: ſed tamen valde ſera ſunt, quæ ſcribuntur ab Dione Chryſoſtomo in Corinthiaca pag. *456.* Vide tamen.

477, 7. Ἀριθμὸν ἐλάσσονας.] Apparet hæc confictа eſſe ex capite 66. Οὐκ ἐλάσσονες ἐόντες ἀριθμόν. A quibus tamen hæc videntur multum diverſa, ut nequaquam conveniant; et longe antefero quod legi in optimo MS. ἐλάσσονα.

477, 11. Ἅμα τῷ ναυτικῷ στρατῷ αὐτ. ἕψεται καὶ ὁ πεζός.] Adiungit his quoque MS. στρατός. Nec iſta repetitio videtur offendiſſe Herodotum, cuius exemplum quoque dedit cap. 47. Τέρεα ἔτι μέζονα τοῦ πρὶν γενομένου τέρεος.

477, 13. Ἢν δὲ τὰ ἐγὼ λέγω ποιήσῃς.] MS. ποιῇς.

477, 21. Τοῦ καὶ περιέχεσθαι μάλιστα χρεών.] Macte laſcivas manus in ſupplendo, ubi quid videtur deeſſe, quia veram manum nequeunt aſſequi. Certe ſic oportebat ſcribi ad integrum ſenſum, quum iam incepiſſet Herodotus ita corrumpi, ut in eo exſtaret περιέχεσθαι. Id enim factum ex corruptela, quum legatur in optimo MS. τοῦ καὶ περιέχεσθε μάλιστα vocabulo poſtremo reiecto; quæ quidem patet ex verſione mea habere integerrimam ſententiam.

478, 8. Ὑπ' ἡμέων αὐτέων δέειν κτισθῆναι.] Quam vacat illa vox tertia? et cur Laurentius eam in verſione habuit pro nulla? quum bene poſſet proferre *a nobis ſo-*

ſolit. Sed ſcias aliter eam lectori offerri, aliter eam ab Herodoto ſcriptam eſſe, ut teſtatur fideliſſimus MS. αὐτὸν, quod eſt rectiſſimum. In eodem mox legitur ναυμαχίην τοιῶνδε, non τοιούτων.

478, 27. Νῆα ἀπέστελλεν.] MS. ἀπέστελλεν, ut reſpondeat alteri facto, quod anteceſſit ἐπεκαλέοντο.

478, 33. Ἰδεῖν κονιορτόν.] MS. ἰδεῖν δὲ κονιορτόν. Et mox μάλιστά κου, non κη.

479, 3. Καὶ τῇ κόρῃ.] MS. κούρῃ.

479, 23. Ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέει.] MS. δοκέειν.

479, 34. Τῶν ἐπεμνήσθην.] Ita perſæpe. Attamen MS. τῶν ἐπεμνήσθημεν.

479, 38. Πάντες πλὴν Παρίων.] MS. copioſior πάντες οὗτοι πλὴν Παρ. qui etiam paulo ante legebat ἀπίκατο, non ἀπικέατο.

480, 3. Εἰ ναυμαχίην ποιέεται.] Suavius in MS. ποιῆται.

480, 7. Εἶπε μοι &c.] Mirifice hoc loco MS. in quo legitur εἰπεῖν μοι, et ſtatim κακίστην γενομένην, itemque ἀποδεξαμένην. Quod quo diutius et attentius ſpeculeris, eo amœnius et iucundius accidet, modo intellexeris aliquid, quod antiquæ linguæ crebro ad huiusmodi infinitivos intellexerunt, ſane varium et multiplex.

480, 28. Σφέας διασκεδᾷς.] MS. διασκεδαῖς, ut ſæpius ſubſcriptum puncto vel penitus expreſſum confunditur.

480, 36. Προδηλήσηται.] Dum accurate conantur viri docti concinnare huius verbi ſignificationem, probant ſe nimium quam inſipidos. Non enim qui alteri eſt exitio, ille poteſt dici προδηλεῖσθαι. Verbum enim hoc notat *ante lædere*, ut fatetur Portus, quod qui facit, ille non eſt utique auctor cladis alicuius, quam tamen idem velut ſecundam notionem attribuit, ac denique hunc locum vertit: *ne navalis exercitus accepta clade pedeſtribus copiis ſit cladis auctor, ſit exitio.* Senſus ſat bonus, at nequaquam convenit Græcis, quæ non patuit Porto et aliis corrupta eſſe, ſed quæ præclare reſtituit MS. προσδηλήσηται.

480, 37. Ἐς θυμὸν βάλευ.] MS. βάλεο.

480, 48. Φθονέοντες αὐτῇ ὅτε ἐν πρώτοισι τετιμημένῃ.] Perquam egregie MS. τετιμημένης, ut ſervetur ſermonis forma, quam inchoavit in proximis, ubi licet præmiſerit in dativo τῇ Ἀρτεμισίῃ, tamen ſubnectit ὡς πιεζομένης, perinde in hoc membro. *Quin etiam* ſolet Herodotus ſic abſolute loqui, non obſervato, qui caſus antecedat. ut c. 90. διέβαλλον τοὺς Ἴωνας, ὡς δι' ἐκείνους ἀπολοίατο αἱ νέες, ὡς προδόντων. Sic et cap. 108.

481, 12. Νὺξ γὰρ ἐγένετο.] Verba Græca, ſed nec opportunitatem tuentia, et nimis quotidiana et aliter c. 12. MS. ἐπεγένετο, quod huc proprium et unice idoneum. An non hoc imitatur Thucydides IV. p. 129.? qui et p. 123. χειμών τε ἐπιγενόμενος μείζων.

481, 32. Καὶ πλίνθοι.] Hæ geminæ voces non ſunt in optimo MS. niſi in margine, et quidem recentiſſimo calamo adſcriptæ. Et poſſunt proſcribi. Quid enim quæſo in illis momenti? Poſſunt utique vel intelligi ſub multitudine λίθων, et quum hic tempus non fuerit coquinas lateritias inſtituendi, tamen credibile eſt ab locis, ubi copia eorum erat, advectos fuiſſe per illos, qui murum exſtruere conarentur. Particulatim vero ire per omnia ad ſtruendum idonea tempus non patitur.

482, 4. Καὶ Δωριέων μέν.] Vocula prior abeſt ab MS. eaque exacta proceſſus ſermonis ac demonſtratio-
989 nis fluit diſtinctior.

482, 5. Αἰτωλῶν Ἦλις.] Cognita ſatis archæologia ex Oxylo, quam commemorant et Ubbo Emmius col. 107. tom. 4. Theſauri Antiquit. Græc. et Eraſm. Vindingius ibidem tom. 2. col. 141.

482, 6. Ἑρμιόνη τε.] Nempe voces urbium Græcarum amant ita terminari more feminino. Sed tamen et recte Herodotus nomen eius profert ſcribens Ἑρμιόνες τε, ut legitur in MS. Florentino.

482, 11. Ὀρνεῆται.] MS. Ὀρνεᾶται.

482, 18. Οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι Ἕλληνες.] Vox poſtrema non eſt in MS. neque opinor nunc magis Herodoto placuit ſubnectere, quam paulo ante agens de Græcis Iſthmum obſepientibus.

482, 22. Ἀνὴρ ἀνδρὶ παραστὰς σιγῇ λόγον ἐποιέετο, θῶυμα ποιεύμενος.] MS. ποιεύμενοι.

483, 11. Πάντα τὸν πορθμόν.] MS. παρὰ τὸν πορθμόν.

483, 45. Σφέας περιεκυκλοῦντο.] MS. περιεκυκλέοντο.

484, 14. Ἥλιοι ἀγαθὰ τῇ πατρίδι ἐργάσηται.] Citat hunc locum Portus in v. Ἐργάζεσθαι, ut inde illuſtrem ac conſpicuam faciat lectori Herodoteo iſtam caſus varietatem inter rem et perſonam, ut 3, 15. Sed fruſtra. Nam MS. clare habet τὴν πατρίδα, et hoc eſt Herodoteum. 7, 5. 8, 28. et 106. et 108. Vide etiam ad 129, 24.

484, 15. Λέγω δὲ ὅτι.] MS. λέγω δέ τοι ὅτι. Particula commodiſſima, ſed per literarum tranſpoſitionem intercepta, ut vides.

485, 8. Ἠώς τε διέφαινε.] MS. δὴ ἔφαινε. Vulgatum nimis arctum et brevis eſt momenti.

486, 16. Ἐπεὶ γάρ.] MS. ἐπειδὴ γάρ.

486, 46. Φάναι σαφέως.] MS. σαφέως. Hoc certe eſt Herodoti, et potuit Portus reliquis exemplis apponere huius loci numeros.

487, 5. Αἱ δὲ γυναῖκες ἄνδρες.] Habemus igitur, quem ante oculos habuerit Ennius, quum ſcriberet: *Vos etenim iuvenes animum geritis muliebrem, Illa virago viri.* Quod nec apud Ciceronem lib. 1. Offic. 18. Commentatores, nec apud Ennium Columna bene vidit.

487, 27. Τοιοῦτον μαθών.] MS. τοιόνδε, ut ſæpius.

487, 29. Αἰγυπτίη νηΐ.] MS. Αἰγυπτίῃ, ut c. 92.

487, 33. Ἀπίβητόν τε.] Quod nemo non videt abſurdum eſſe. et ipſe Valla vertit, quod exſtat in MS. ἐπίβατόν τε.

487, 37. Πᾶν αἰτιώμενος.] Aliter Valla nunc quoque, et plane id ipſum quod exſtat in MS. πάντας. Id quod notatum quoque eſt ab Th. Gale.

489, 7. Ἀποστρέψαντες τὴν νῆα.] Ut hoc ipſum eſt perobſcurum, ita etiam vix patet, quid in vertendo ſequutus fuerit Valla, dum ambigue ſcribit *converſa navi*, unde nequaquam diſtinxeris, utrum intellexerit celocem, an vero navem Adimanti: quia tamen iunguntur facto Adimanti, certe intellexit Adimantum convertiſſe navem ſuam et ad Græcos veniſſe. Quod plane vult codex optimus, dum exhibet ἀποστρέψαντα, omnino ſcilicet Adimantum.

489, 16. Οἱ πολλοὶ παρατετάχατο.] Media vox non eſt in MS. Quid enim huc adfert? Certe nec agnovit Valla. Immo an non ſatis præceſſit πολλοὺς τῶν ὁπλιτέων?

489, 21. Κατεβῥύσαντες.] Portus plura in hoc verbo dixit, quam ut citari queant. Sed MS. κατειρύσαντες, quod addes collectaneis ſub num. 391, 44.

489, 37. Ἐπελάσαντος βασιλῆος.] Quamdiu Xerxes ἐπέλασε, non tetigere remi eius Coliadem; ſed quidem nunc, hoc eſt, debellato, propulſato, et coacto fugere. *Itaque præclare MS.* ἀπελάσαντος.

489, 42. Ἀπολέσθαι κινδυνεύσαι.] Ferri nequit hæc lectio, quum ſicut præcedentia verba in ſubiunctivo fuerunt, δείσας μὴ ὑποθῆται, aut νοήσωσι, ſic quoque ſubnecti debet κινδυνεύσῃ, quod liquide legitur in MS. Sed et quod iunctim ſequitur, ſcribe δρησμὸν ἐβούλευε, non ἐβούλευσε.

489, 50. Παρεσκεύασε.] MS. παρεσκεύαστο.

490, 9. Τοσοῦτοι ἵπποι τε καὶ ἄνδρες διεστᾶσι κατὰ ἡμερησίην ὁδὸν ἑκάστην τεταγμένοι.] Uranie, Uranie Herodotea, qualis fuiſti antehac, et qualis fores poſthac, niſi ab Florentia puram tibi aquam ferrem! Patet enim hinc inopia Briſſonii in libro primo regni Perſarum pag. 147. hunc locum ad verba fideliter deſcribentis, ſed nihil explanantis, nec oſtendentis, ab ſe bene intelligi, tantum poſita leni diſtinctione poſt verbum διεστᾶσι, quam in editionibus non video. In quo tamen propter tempus ferri ea res poteſt. Sed cum ipſum locum ita male deſcriptum ab Stanleio ad Æſchyli Perſas pag. 763., et Herodoto iunctum Xenophontem cum Ioſephi iiſdem verbis ac Suidæ (omnia Briſſoniana) aſpicere certe nauſeam parat. Nec vero circa difficultatem ſententiæ hæreo, ſed turbor non adſequens, qui hæc adeo corrupta ſint. Nam quanto ad indolem Herodoti excellentius legitur hæc notatio in MS. τοσοῦτοι ἵπποι τε καὶ ἄνδρες διεστᾶσι, κατὰ ἡμερησίην ὁδὸν ἑκάστην ἵππος τε καὶ ἀνὴρ τεταγμένος. Nullus opinor hunc locum ita intellexit; quippe ex vulgato ut et ex interpretatione nihil colligas niſi totidem equos, quot homines, per certa intervalla ſtationem habentes; quæ intervalla Herodotus exprimit eligitque diurna. Ergo quia ſingulo diurno ſpatio deſtinatus eſt homo unus, idcirco et equus unus citato curſu diem conficere debet. Quod nec credibile eſt, et ſi credi oportet, quoniam Herodotus in corruptis exemplaribus ita dicit, me arbitro fatue priores editores id ſibi potuerunt imaginari, præ- 990
cipue Valla, tanti mendacii deſcriptionem adeo accurate exſequens. Miror eos, qui circumciſionem, Chronologiam et alias offucias tam perdite tractaverunt, non hic mendacem Herodotum poſtulaviſſe. Profecto quidquid id eſt, de diurno ſpatio et equo et homine, multum imminuitur ita feſtinatio curſus; quæ eadem augetur contra plurimum, ſi homo iſte diei uni datus in paucas horas mutare equum poſſit, plane ut nunc fieri ſolet. Nolo enim cogitare, quum dicitur ad diei unius viam quamque equi et

vir deſtinatus, etiam intelligi poſſe vehicula, ſi non in omnibus, ſaltem in quibusdam ſtathmis collocata, ad quæ requiritur vir et plures equi in horas certas mutati, ſed innuit equitationem nudam.

491, 26. Ἐπὶ συμβουλὴν μεταπέμψασθαι.] Notavit ſane Portus, et hunc et ſequentem locum in voce Συμβουλὴ, ſcilicet prout ſcire potuit. Sed nunc ſcias legi in optimo MS. ἐς συμβουλίην μεταπ.

491, 31. Ἀποπειρᾶσθαι τῆς Πελοποννήσου.] Id quoque defenditur multis ab Porto exemplis, quum tamen legatur in MS. ſimpliciter πειρᾶσθαι.

492, 14. Τῇ συμβουλῇ.] Eſt hoc alterum exemplum huius vocis: ſed ut iunctum priori, ita pari firmitate teſtatur præclarus MS. ab Herodoto ſcriptum eſſe τῇ συμβουλίῃ.

492, 20. Παῖδες οἱ συνείποντο.] MS. συνέσποντο, quod verbi iſtius inſtar adhibet ubique auctor.

492, 25. Τοιόνδε φέρεται πρῆγμα γίνεσθαι.] Truncatum Herodoteum, et egregie MS. συμφέρεται. Satis patet Æm. Portum nequiviſſe uti hoc exemplo in v. Συνηνείχθη, ubi colligit exempla huius uſus verbi συμφέρεσθαι infinita ex auctore noſtro, ut ſcias ipſius eſſe.

492, 29. Δὶς ἤδη ἐγένετο.] Immo τρὶς, ut notavit lib. 1., quem numerum quum ſervet etiam Strabo lib. 13., Cauſaubonus iubet hoc loco corrigere τρὶς, in qua re nondum illi potui parere.

493, 7. Κομίσας τοὺς παῖδας.] MS. κομίσας τοὺς οἰκέτας. Quomodo videtur legiſſe interpres, nec opinor alio modo ſcripſiſſe Herodotum. Omnem enim familiam tranſtulit Panionius, unde πανοικίῃ cum poſtea περιλαβεῖν dicitur Hermotimus. Adde caput 109.

493, 34. Διαφυλαξούσας τὰς σχεδίας πορευθῆναι βασιλῆα.] Non eſt hic quartus caſus vitioſus, ſed languidus et inamœnus; multoque robuſtior erit dativus βασιλεῖ, prout legebam Florentiæ, et maxime probo.

494, 10. Στρατιὴ διαφθερέεται.] Sic a vulgo formatum iri hoc tempus reor equidem; ſed eſt adhuc aliud, nec minus probabile, nempe διαφθαρέεται, quod exſtat in optimo MS. Nunc editores primam literam gravati ſunt, et hinc ablatam repoſuerunt in voce ỷ. 39. mira perverſitate.

494, 18. Ἐς ὃ ἐλθῃ.] MS. ἔλθῃ.

494, 34. Νέφος τοσοῦτον ἀνθρώπων ἀνωσάμενοι.] Quæ hic arena ſine calce? Remedium quærunt editores ab parentheſeos nota, quæ tota eſt eorum, non Herodoti. Quid? an ille ἄνδρας vocat, quos verſu antecedente dixit ἀνθρώπους? Videant hoc factum ſuum et exſultent. Res ipſa dicit νέφος ἀνθρώπων bono ſenſu dictum eſſe de Græcis, et exputa, quanto commodior ſit ſententia, ſi legas: Ἡμεῖς δὲ εὕρημα γὰρ εὑρήκαμεν, ἡμέας τε αὐτοὺς καὶ τὴν Ἑλλάδα, νέφος τοσοῦτον ἀνθρώπων, ἀνασωσάμενοι, μὴ διώκ. Ut ſolet interdum γὰρ interius in periodum revocare. Ἀνασωσάμενοι vero clare legitur in MS.

494, 39. Ἐμπιπρᾶς τε.] MS. ἐμπιπρεὶς τε. Cæterum citat hæc ipſa Stanleius ad Æſchylum pag. 777. Non tamen ut norit hoc participium.

494, 46. Πανтελῶς ἀπελάσας.] Scilicet hoc unum deerat, ut quum congeſſerit Portus quatuor loca, per quæ teſtatur πανтελέως eſſe verbum Herodoteum pro communi πανтελῶς, hunc unum locum pergeret deiicere ad quasdam communitatis ſordes. Scito, bone lector, exſtare plane in optimo MS. πανтελέως, quod probavi.

495, 1. Ὑποθήκην μέλλων ποιήσεσθαι ἐς τὸν Πέρσην.] Ὑποθήκη eſt admonitio, conſilium, certe utplurimum in Herodoto (neque etiam hic cogitare licet de pigneraticio negotio) ut inde extricare ſenſum verum non queas. Conatur tamen ſollicitus mire Æm. Portus ita ſcribens [Animo ſibi apud Perſam ſubſidium comparandi. Æ. P. V. S. admonitionem facturus ad Perſam 1. cum Perſam de ſuo in eum beneficio collato monere ſtatuiſſet. Hoc ex ſequentibus patet. Si Vallæ verſio bona eſt, dicemus ὑποθήκην iam vocari ſubſidium, quod ſibi quis parat beneficio in aliquem collato, et apud ipſum quodam modo repoſito, ut ſervetur. Quod obſervatione dignum, quia præter tritas ſignificationes uſurpatum] Miſera prorſus. Unde acrior H. Stephanus nihil de his verbis citatis in Theſauro ponit, niſi ſibi ſuſpecta eſſe. Et merito. Nam omnino ſcribendum eſt ex MS. ἀποθήκην. Neque vero dubium eſſe poteſt, quin hic locus ſit, unde apud Suidam concinnata ſunt hæc verba: Ἀποθήκην· ἀντὶ τοῦ ἀποστροφήν. Φίλιστος. Bene, quod ſilent.

495, 12. Ἐς πᾶσαν βάσανον ἀπικομένοισι.] MS. ἀπικνεομένοισι. Ter ab iſto verbo incipit Portus novos loculos congerere, et ter poſt pauca de verbo ἀπικνέομαι dicta relabitur ad derivata verbi ἀπίκομαι neſcio cur? quum ſatis ſæpe hoc ipſum ἀπικνέομαι placuerit Herodoto.

495, 33. Πειθώ τε καὶ Ἀναγκαίην.] Has duas habes itidem iunctas, ſed ex adverſo in Simmiæ Rhodii 991
Alis.

495, 38. Τρωπεῖνας ἐς ταμάλιστα ἀνήκοντας.] Sic eſt: habet Portus diligenter comportata, unde pateat Herodoto placuiſſe iſtud ταμάλιστα. Sed an ideo non perinde bene legitur in optimo MS. ἐς τὰ μέγιστα? Sic quidem et in fine huius libri, τοῖσι ἡμέας ἀναγκαίως ἔχει τιμωρέειν ἐς τὰ μέγιστα, vel ταμέγιστα.

495, 48. Διὰ τῶν αὐτέων ἀγγέλων χρεώμενος λόγοισι τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρίους ἐχρήσατο.] Incredibile quantum infuſcatus locus. Nullos enim nuncios in præcedentibus legitur ad Andrios miſiſſe Themiſtocles, ſed ipſum popoſciſſe nummos προϊσχόμενον eos ſermones, quos audivimus. Deinde abundantia eſt longe ineptiſſima, ut is, qui paulo ante dixit, Themiſtoclem ad alias inſulas miſiſſe ἀπειλητηρίους λόγους, nunc pauciſſimis verbis interpoſitis, dicat eum χρεώμενον λόγοισι τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρίους ἐχρήσατο. Quis enim tam fatuus eſt, ut non ſponte intelligat eosdem vel certe ſimiles adhibitos fuiſſe ab eo ſermones in tali negotio, quod totum erat minax? Quin et vide, quantopere hinc abeat MS. in quo tamen videtur reſidere vera manus Herodoti. διὰ τῶν αὐτέων ἀγγέλων χρεωμένους τοῖσι καὶ πρὸς βασιλέα ἐχρήσατο. Sic certe ipſe ex eo notavi, et ſtatim in eo maxima lux. Nulli enim fuerunt nuncii ad Andrios, et fatua manus illos huc adduxit, ubi non erant neceſſarii, quum omiſſi ſint, ubi debuerant allegari, ſi fuiſſent. Eadem iſta laſcivia interpoſuit quoque vocem λόγοισι. Sed notat Herodotus Themiſtoclem in imperandis his pecuniis uſum eſſe Sicino, quem in animo habebat locupletare, ſicut etiam locupletaviſſe in ſuperioribus dixit; ad quam rem poterat inſervire hæc curatio. Itaque adhuc abundat in lectione codicis Medicei vox χρεωμένους· qua deleta ſunt nitidiſſima omnia.

496, 12. Διέφυγον τὸ στράτευμα.] MS. ſimpliciter ἔφυγον.

496, 15. Χρήματα παρὰ νησιωτέων ἠτέετο.] Hoc vulgatum, atque ipſi Herodoto aliquoties uſurpatum; non nego. Quod ſi nihil aliud quam exegiſſet Themiſtocles, quæ inde ad ipſum et Sicinum veniſſent lucra? præſertim ſi detrectaſſent dare, ut Andrii? Inſuper quanto vilius ad lectionem aurei codicis MS. ἐκτέατο? Ne dubita igitur; obtinuit et poſſedit inde Themiſtocles lautitias.

496, 19. Ἀνωρίην εἶναι.] Præclare MS. ἀνωρίη. Neque enim verbum ἔδοξε refutat primum caſum.

496, 22. Ὡς δὲ ἀπίκετο.] MS. ἀπίκατο. Et hoc melius.

496, 30. Ἐκ δὲ τῶν ἄλλων συμμάχων.] Vox quarta non eſt in MS. Et ipſa ineptia ſua vel maxime patula oſtendit in loco iniquo ſe ab ineptis eſſe poſitam, quia ἄλλοι nequeunt alii intelligi, quam σύμμαχοι, et σύμμαχοι non alii quam ἄλλοι, ut plane alterutram vocem facile conviceris falſi.

497, 17. Ἐπιλαβὼν δὲ λοιμὸς τότε.] Inanis prorſus et ſupervacua eſt iſta in fine adpoſita qualiscunque notatio temporis. Itaque peroportune legitur in optimo MS. ἐπιλαβὼν δὲ λοιμός τε τὸν στρατὸν καὶ δυσεντ. Nihil pote melius.

497, 20. Ἵνα ἑκάστοτε γίνηται.] MS. γίνοιτο.

498, 2. Διεχρέετο.] MS. διεχρῆτο.

498, 10. Τριήρει.] Quam ridicula hic eiecit Stephanus! quam ignarus veri in hoc loco fuit? An non ſtultitiam ipſe ſuam aperit, dum interpretationem Latinam exarans [triremi auro intertexta, vel ut alii, triremi inaurata] damnat mox dicendo [certe *intertexta* improprie hic diceretur] Quanti commenti ſe reum facit, quum addit [At Valla τιάρῃ legit pro τριήρεϊ.] Immo, quod dubitari nequit, iſte legit τιήρει, ut eſt ſcriptum in optimo illo Mediceo, quem is fortaſſe ſub oculos habuit.

498, 16. Ἔοικε ἐμοί.] Eximie et attente optimus MS. οἶκε ἐμοί.

498, 35. Πρότερον εἴρηται.] MS. πρότερόν μοι εἴρηται.

499, 8. Ἀπεθέλνια ἔπεμψαν.] MS. ἀπέπεμψαν. Et mox δυωκαίδεκα, non δυώδεκα.

499, 9. Ἀνδριάς ἔχων ἐν τῇ χειρὶ ἀκρωτήριον νηός.] An poteſt clarior explicatio dari talium vel ſtatuarum vel brachiorum, quæ multiplicia occurrunt in nummis antiquis et monumentis et ipſo Homericæ conſecrationis ære, de quo agit Raph. Fabrettus ad Columm. pag. 347., quum et illic ſingatur Ulyſſes conſecraviſſe tale apluſtre, memoriam ſuæ navigatio-

nis

nis in exitu felicis, ubi et ipſe et alii varia cogitant.

499, 21. Τοῦ Κροίσου.] MS. τοῦ Κροίσου.

499, 25. Διενείμαντο τὰς ψήφους.] MS. διένειμαν.

500, 8. Ὡς διὰ τὰς Ἀθήνας ἔχει.] Multo melius in MS. ἔχοι. Sed et ſtatim voces duæ ἐνόμιζε καὶ abſunt ab eodem libro.

500, 14. Ταῦτα μὲν νυν.] Idem MS. voculam poſtremam non agnoſcit.

500, 17. Στρατοῦ ὃν Μαρδόνιος ἐξελέξατο.] Mirus eſt in vertendo Valla, quum dicit ab illo regem deductum *iis ſexaginta millibus, quæ ſibi Mardonius delegerat.* Ergo caruit tanto numero Mardonius ex 300. millibus. Quod quomodo probaverit? Atqui in optimo illo MS. clare ſcribitur στρατοῦ τοῦ Μαρδ. quod veriſſimum eſt. Ex eo exercitu, unde ſua millia elegit Mardonius, erant quoque hæc ſexaginta millia. Immo et Thom. Gale ſcribit [codex Arch. melius τοῦ Μαρδ.] plane pari modo: et lætor. Sed quo ſenſu? Pergit ſcribere [*exercitus quem ſibi elegerat.*]

992 500, 19. Ὡς δὲ ὁ μὲν ἦν ἐν τῇ Ἀσίῃ.] Verbum ſubſtantivum ignoratur ab MS. elegantiſſime quidem. Quid enim perfectius hac periodo? Ὡς δὲ ὁ μὲν ἐν τῇ Ἀσίῃ, ὁ δὲ ὀπίσω πορευόμενος κατὰ τὴν Παλλήνην ἐγένετο.

500, 35. Κριτοβούλῳ Τορωναίῳ ἐπιτροπεύειν.] Vocem ſecundam ignorat liber MS. Sed caſtiſſima Urania, quid deinde in tuo gremio geſtaviſti? An ex Herodoti manibus accepiſti Κριτοβούλῳ ἐπιτροπεύειν? Hoc enim eſt, quod monſtras accedentibus. At quæſo te, an ullus qui accepit, teſtatus fuit ſe intelligere? an tu intellexiſti? an hæc ſunt placamenta ingenui animi, qui memoriæ rerum antiquarum operam ſuam præbet? Quomodo vertit Valla? *Critobulo Toronæo tradidit, a genere Chalcidenſi.* Sed et in ſermone Italico *la citta poi quaſi deſerta dono a Critobolo da Calcide, a queſto modo ottennero i Calcidieſi Olyntho* &c. At quid lucri inde ad hiſtoriam, ſi noveris originem generis in hoc Critobulo? An ex eo dependent fata univerſa urbis? tum an hoc ſignificant Græca, ut ita Vallam ſimul Portus, ſimul Stephanus tueantur? Longe aliter exiſtimavit Ubbo Emmius V. C. in libro 5. veteris Græciæ ſcribens *Olynthus ab Artabazo Perſa expugnata et Chalcidicis tradita* &c. Agnoſcis magnam differentiam, et debuit vir ille docti ſſimus aliquid perſpexiſſe veritatis fœdum in modum abſconditæ; quæ quum tibi præſertim placet, revertere ad eam ſubſidio præſtantiſſimi codicis Medicei, in quo legitur παραδιδοῖ Κριτοβούλῳ ἐπιτρέπειν καὶ τῷ Χαλκιδικῷ γένει, *tradit eam Critobulo, ut etiam præbeat* (vel habitandam indulgeat) *Chalcidicæ nationi.* Ita ſequitur commode, quod ſubnectit; quomodo corriges quoque interpretationem huius editionis nimis aberrantem. Nempe Critobulus tum alios in eam recipere poteſt, tum particulatim monetur Chalcidenſibus in ea regione habitantibus eam aperire.

501, 5. Παρῆν δὲ — συμμαχίη.] MS. παρῆσαν, quem numerum in verbis amat Herodotus collectivis nominum vocabulis apponere.

501, 32. Οὕτω ἔπρηξαν.] Hæ voces nullæ ſunt in MS. Et videtur perquam commoda relationis præcedentis terminatio οὗτοι μὲν οἱ προπέμψαντες βασιλῆα, nempe tam pauci manſerunt ſuperſtites, et quum nec illic manere, nec traiiciendi in Aſiam haberent copiam, redire debuerunt in Theſſaliam, peræque occidendi ac commilitones perierant.

501, 33. Ὁ δὲ ναυτικὸς στρατός.] Hanc quoque vocem ultimam expellit MS. ut rurſum in principio capitis proxime ſequentis. et 9, 95. dicuntur οἱ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγοί. Et toties iam in antecedentibus ὁ πεζός, etiam mox rediens. Quin etiam vox iſta huc non convenit. Neque enim claſſiarius exercitus transfretavit alias pedeſtres copias, ſed nautæ et claſſiarii.

501, 41. Συνῆρχε δὲ τούτοισι.] MS. δὲ τοῖσι.

502, 6. Εἴ τι δύναιντο.] MS. εἴτι δυναίατο, quam ſuave!

502, 17. Τοῦ Εὐρυφῶντος, τοῦ Προκλέος.] Accuratiſſimus Vindingius in Hellene notat hinc medium ab Herodoto omiſſum eſſe τοῦ Σόου, quem retinuit Pauſanias, unde etiam eum memoravit Cragius lib. 2. cap. 2.

503, 17. Κατεκοίμισε ἐς Ἀμφιάρεω.] Quid dici poteſt ſordidius? Hoc tu concoquis, ſplendidiſſima Uranie? At tuum eſt ἐς Ἀμφιάρεω. Hoc tu in mentem dederas Herodoto. Hoc caſtigatiſſima membrana Medicea fideliter ſervavit. Et quid elegantius?

503, 18. Ἐκέλευε σφεας.] MS. ἐκέλευσε.

503, 31. Ἐπεσθαι οἱ.] MS. ἐπεσθαι δὲ οἱ.

503, 49. Τῆς Φρυγίης ἐούσης Ἀλαβάνδα πόλιος μεγάλης.] Quum Stephanus de Urbibus mentionem urbis Alabaſtrorum in Phrygia teſtatus eſſet ſe habere ex Herodoto, et Salmaſius in Plinianis pag. 559. negaviſſet in Herodoto exſtare, Holſtenius eam citationem ad hunc locum referebat, ut ab Stephano olim hic lectum fuerit Ἀλάβαστρα. Ego nihil varietatis annotavi ex libro vetere, et mira ſunt fata nominis auctoris noſtri. Voſſiano exemplari adſcriptum eſt male Stephanum legiſſe videri Ἀλάβαστρα.

504, 13. Τὰ χρηστήρια ταῦτα οἱ προλέγει.] MS. προλέγοι, ut ſimilis mutatio modi, et pariter polita, occurrebat nuper.

504, 27. Ὅκως δὲ ἐπτῶτο.] MS. ἐστρώθη.

504, 34. Ἔφασαν δίκαιον εἶναι ἀπολαβόντας.] Sic certe ſcriberet quilibet circumforaneus, cui maximum Herodotum et multo ipſis meliorem varii comparaverunt. Cæterum dicit unicus codex Florentiæ eum ſcripſiſſe ἀπολαβόντες, ut non conſtruatur cum infinitivo. Et ſimile acciderat lib. 1, 63. et 6. in fine cap. 61., quod vide.

504, 41. Εἴπας τάδε.] MS. εἴπας τάδε ὧδε. Non inutili augmento, ſi diſtinxerimus εἴπας τάδε, Ὧδε δεκόμεθα. *Hoc modo accipimus*, ut paulo infra ὧδε ἐγεγόνεε. Sed ubi videbis fidem libri veteris 9, 28. Ἐτάσσοντο ὧδε οἱ ἐπιφοιτῶντες.

504, 44. Ἀρυσάμενος ἐκ τοῦ ἡλίου.] MS. ἀρυσάμενος τοῦ ἡλίου. An dubitas? Antoninus Liberalis cap. 19. ex Bœo ἠρύσαντο τοῦ μέλιτος τῶν μελισσῶν. Plutarchus in Oraculor. defectu de Lebadia, ἀρύσασθαι μαντικῆς. Et ſæpiſſime alii.

504, 45. Οἱ μετ' αὐτοῦ.] MS. οἱ μετ' ἐκείνου.

505, 15. Ὧδε ἐγεγόνεε.] MS. ὧδε ἐγένετο, ut iſtud poſtea ſequatur amœnius.

505, 39. Εἴπερ εὖ φρονέετε.] MS. εἴπερ εὐφρονέετε.

505, 43. Ἀλλὰ καταλλάσσεσθε.] MS. ἀλλὰ καταλλάσσεσθε. Omnino recte. Sic enim ſolet repetere et quaſi iterato ſtudio aſſumere idem verbum, ut 9, 56. verbum ἀνέμενε. Habet quoque codex Arch. apud Th. Gale.

505, 48. Περὶ μὲν εὐνοίης τῆς πρὸς ὑμέας.] Sic quum loquatur hic Alexander, immo etiam pergat addere οὐ γὰρ ἂν νῦν πρῶτον ἐκμάθοιτε, ut ſic iſte potuerit tunc Athenienſibus imputare multa benevolentiæ documenta, audire vellem, qui iſta intellexerit Dion. Petavius, qui locum hunc diligenter excutiens in Paralipomenis pag. 849. ſuſtinet exiſtimare Alexandri patrem Amyntam adhuc vivere, ſed mox mori, quia nunc tantum vocat ἄνδρα Μακεδόνα, at 9, 43. στρατηγὸν καὶ βασιλέα Μακεδόνων: inter hæc ergo quæ nunc narrat, et quæ ſcribuntur libro nono, media intercurrit mors Amyntæ. Et quomodo igitur ſic Athenienſibus coram iactitare potuit ſuam benevolentiam, eamque non tunc primum ab eis cognoſci, ſed varia data fuiſſe experimenta multo ante, quum nec regnaverit, nec Macedonia tanti fuerit, ut iure potuerit ſic gloriari. Certe non ſatis ex aperto et ſimplici tacet non ſine celandi ſtudio, mox rurſus ipſum Alexandrum illum confiteri Εἰμὶ δὲ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών. 993

506, 3. Ἐνώρων τοῦτο ἐὸν ὑμῖν.] Et quare hoc participium ἐὸν invidit præcedentibus, ſi iudicavit id nunc, ubi prorſus eadem eſt conſtructio, adnecti debere? Et ſanequam miror Portum in verbo Ἐνωρῶν conduxiſſe utraque hæc membra, et tamen varietatem iſtam nullo verbo proſequi. Atqui legitur hæc pars ita in optimo MS. τοῦτο ἐν ὑμῖν. Prioris autem partis conſtructio eſt 1, 89. ὅτι οἱ ἐνορώη ἐν τοῖσι ποιευμένοισι.

506, 5. Ἔχων λόγους τοιούσδε.] Plane hæc verba mox ſequuntur c. 143. At nunc in MS. τούσδε.

506, 41. Ἄλλως τε τουτέων ἁπάντων αἰτίους.] Videtur aliquid moleſti his ineſſe. Unde quum ſatis lævus in interpretando fuiſſet Valla, Stephanus correxit ita: *Adde quod Athenienſes, qui horum omnium autores extiterunt, primos ex Græcis iugum ſervitutis ſubire, res eſt profecto intoleranda*, ut legerit ἡγεῖσθαι δουλοσύνης. Quod ut nulli placere poteſt, ſic nec Ubboni Emmio, qui ſic exprimit: *vos eius præcipui auctores fuiſtis, et in hæc incommoda intentatamque ſervitutem Græcos conieciſtis. Res nullo modo toleranda.* Nihil ex his ſatisfacit.

506, 43. Αἰεὶ κατὰ τὸ πάλαι.] Non eſt Græcum, et enervatus eſt ſermo. MS. αἰεὶ καὶ τὸ πάλαι.

506, 46. Καρπῶν ἐστέρησθε.] MS. ἐστερήθητε. Id habet Latina verſio.

507, 20. Τῇπερ καὶ νῦν ἔρχεται.] MS. τῇ καὶ νῦν ἔρχ.

507, 45. Τὸ Ἑλληνικὸν ὅμαιμόν τε.] MS. τὸ Ἑλληνικὸν ἐὸν ὅμαιμόν τε.

507, 48. Ὧν καὶ προδότας.] Copulativa nec locum hic habet, nec ab MS. agnoſcitur.

508, 16. Ἐς τὴν Βοιωτίην.] Poſt hæc etiam MS. ſubiungit eadem verba, quæ initium faciunt libri 9. οἱ μὲν ταῦτα ὑποκρινάμενοι Ἀθηναίων ἀπαλλάσσοντο ἐς Σπάρτην.

JACOBI GRONOVII
NOTÆ ET OBSERVATIONES
In librum nonum
HERODOTI.

509, 27. Ἅπαντα τὰ κείνων ἰσχυρὰ βουλεύματα] Vocabulum ἰσχυρὰ, in plurimis ab Herodoto adhibitum, tamen nunc non exſtat in MS. et magnopere egreditur Valla augens ad *validiſſima*, qui etiam neſcio unde petierit verbum *occupabis*, quum Herodotus innuat, *ſine labore omnia eorum conſilia opprimes* et coërcebis.

510, 13. Ἐς τὴν ὑστεραίην.] Satis vexavit ſe in leniore huius loci interpretatione Æm. Portus et docendo ὑστεραῖος poni, pro quo uſitatius ſit ὕστερος. Atqui Mediceus ille fideliſſimus MS. habet clare ἐς τὴν ὑστέρην.

510, 44. Ἐς τὴν Βοιωτίην ἐλέγετο εἶναι.] Vidi ſimilia in his libris, et aliqua notat etiam Portus. Sed an non moniſe hoc videri poteſt ex inferiore huc elevatum? Utique legit optimus MS. ἐν τῇ Βοιωτίῃ.

511, 1. Περιεῖδον ἐσβαλόντα.] MS. ἐμβαλόντα.

511, 4. Προεῖπε τε.] Stolida orationis inclinatio, quæ ferri nequit. Nec eam ſecutus eſt Valla, ſed quaſi legeretur προειπόντας. At ille ſupinum iſtud collegit ex eo, quod et ipſe vidit in antiquo ſcripto legi προεῖπαί τε, prout exſtat in Mediceo.

511, 28. Τὸ μὲν ἡμέτερον οὕτω ἀκίβδηλον.] Præclare in his conſummata eſt Græciſmi concinnitas, et magis etiam, ſi verbum νέμεται quoque abeſſet. Paſſim quippe ſic occurrit τό γε ἐμὸν et ſimilia, in perfecto plane ſenſu. Hinc eſt, ut opiner omnino veniſſe ab Herodoto, quod legitur in Florentino MS. τὸ μὲν ἀπ' ἡμέων οὕτω ἀκίβδηλον ἐὸν νέμεται, ut infra mox dicet τὸ παρ' Ἀθηναίων. Huc etiam declinat codex Arch. ex quo propinat Th. Gale eandem fere lectionem, niſi quod omittat ἐὸν, et ponat οὕτως, utrumque credo per negligentiam.

994 512, 13. Χίλιοι οἰκήματι.] Abeſt poſtrema vox ab MS.

512, 15. Τῶν ἐφόρων ἕνα ἐπύθετο] Mirari licet, cur, quum ex uno ephoro dicatur reſciviſſe, cur, dico, non cum illo colloquatur. Sed ad furcas damnanda eſt vox tertia, quæ nec in MS. apparet, et ſane abſurdum quoque foret, ſi velut arcanum emanaviſſet ex uno forſan ephororum; nec eam agnovit interpres.

512, 16. Ἀκούσας δὲ ταῦτα.] Hæc quoque poſtrema vox non exſtat in MS.

512, 18. Ἀθηναίων ἡμῖν ἐόντων μὴ ἀρθμίων.] Notavit Portus ad Suidam hunc locum ab ipſo citari in v. Ἀρθμία, ſed ut dicat μὴ ἐόντων ἅμμιν ἀρθ. Quod reponi debet inter ſpecimina licentiæ, quam quilibet cenſuit ſibi datam eſſe formandi citationes Herodoteas ex lubitu et arbitrio.

512, 24. Ἐν φρενὶ λαβόντες τὸν λόγον.] MS. ignorat voculam ἐν. Eximie. Vide Portum in φρὴν et νόος.

512, 44. Ἐπὶ τῆς ἑωυτοῦ ἕκαστος.] MS. ἐπὶ τὴν ἑωυτοῦ ἕκαστος.

513, 30. Πρὶν μέν νυν πυθέσθαι.] Voluerunt diſtare hunc locum ab illo qui mox ſequitur πρὶν ἢ . . ἐμβαλεῖν. Sed invito Herodoto, ut docet optimus MS. in quo eſt πρὶν μέν νυν ἢ πυθέσθαι, ut 6, 22. πρὶν ἢ ἀπικέσθαι, quæ utraque addi debent collectaneis Porti in v. Πριν.

513, 42. Ὥς τε καὶ ὀλίγους.] In MS. media vox non legitur.

513, 45. Μαρδόνιος μὲν δὴ οὕτω.] Vox poſtrema non eſt in MS.

514, 2. Ἵππος προσελθοῦσα κατιππάσατο.] Vides ut interpretatus ſit Valla. Id non placuit Porto, *qui cum* eo quidem ſcribit προελθοῦσα (ex verſione enim patet Vallam ita legiſſe) ſed interpretari velit *equitatus vero progreſſus agrum Megarenſem perequitavit*. Poſtremum clare dicunt Græca. Sed equitatum non opinor ſolum vagari iusſiſſe Mardonium, ſed quum is comitaretur peditem, ſic perequitavit iſtum agrum. Certe MS. nihil mutat in verbo προσελθοῦσα, nec cauſa eſt.

514, 5. Μαρδονίῳ ἧκε ἀγγελίη.] An ſuppoſitum eſt hoc verbum ab iis, qui voluerunt apparere in promptu eſſe Herodoto copiam et varietatem, ne iam uteretur eodem verbo quo tantum quod uſus fuit? Certe MS. iterum habet ἦλθε.

514, 17. Ὀκνεῖν τι ἐθέλει.] Suavius in MS. ἤθελε.

515, 17. Ἐμήδιζον γὰρ μεγάλως] MS. ἐμήδιζον γὰρ δὴ σφόδρα.

515, 21. Δοκιμώτατος.] MS. δυνατώτατος. Etiam mox ἀπίκατο, habet idem liber, non ἀπικέατο.

515, 23. Σφέας ἀπ' ἑωυτέων.] Hic Græcus ſermo non exprimit Latinum *ſeorſum*, ſed quidem ἐπ' ἑωυτῶν, quod ipſum legi in MS. nec aliter diximus 469, 34., ubi, ut puto, citavimus et Portum in ἐπ' ἡμέων.

515, 17. Νῦν ἂν ἄνδρα.] Ratiocinationis proprium et bene nectens conſequentiam ſermonis. Sed ea hic non quæritur. *Potius propoſito periculo et certiſſimo et præſentiſſimo exclamare videtur velle et edere quales debeant eſſe. Unde* iuſtiſſimum patet eſſe, ſi credideris vocem mediam non eſſe ab Herodoto, qui virum militarem irritatum voluit exprimere, quoniam non exſtat in optimo MS. Statim veniet locus, ubi maior erit eius commoditas, etſi inde videatur traiecta ab imperitis.

515, 44. Πάντη συστρέψαντες.] Notavit hunc locum Æm. Portus, ut doceret hic intelligi *cum ſe ipſos conglobasſent, facto globo*, quum id demum notetur per verbum ſequens πυκνώσαντες: nunc tantummodo agitur de modo, quum adverſi ſtarent, corporum ponendorum vel ad cautelam vel ad vim repellendam, nempe πάντη στρέψαντες, ut teſtatur liber MS. quum vellent orbem volvere.

516, 9. Οὐ νικήσετε οὔτε ἐμέ.] MS. præclare οὔτε ἂν ἐμέ. Sic in medio aut fine periodi habes eam voculam 1, 132. Ὑποστάσας ποίην . . ἐπὶ ταύτης ἔθηκε ὦν πάντα κρέα. 2, 39. Οἱ δὲ φέροντες ἐς τὴν ἀγορὴν ἀπ' ὦν ἔδοντο.

516, 26. Πέμπει ἐπ' αὐτούς.] MS. ἐς αὐτούς. Nam et hæc particula habet vehementiam et iram.

517, 8. Τέλος τοιόνδε ἐγένετο τῆς μάχης.] MS. ἐπὶ τῆς μάχης. In qua erudita certe loquutione eſt alluſio ad verbum ἐπιγίνεσθαι, ſed quod diſſolvit, et quum dicere debuiſſet ἐπεγένετο τῇ μάχῃ, prout loquitur 7, 175. in fine, ita maluit nunc mutare.

517, 18. Τύπτοντες δὲ ἐς τὸν θώρηκα αὐτοῦ.] Vox poſtrema non legitur in MS. et omnino eſt ſupervacua.

517, 20. Παίει μιν ἐς τὸν ὀφθαλμόν.] Ita interdum uſu venit, ut loquerentur ſine diſtinctione, utrum dexter, an ſiniſter foret. Suetonius Iul. c. 68. *Scæva excuſſo oculo tranſfixus femore et humero*. Etiam nihil habeo, quod promam ex Florentia; forſan ideo, quod oculi tunc mei fuerunt ſopiti. Sed tamen perexcellens eſt, quod ex codice Arch. attulit Cl. Thomas Gale, nempe in eo legi ὀμφαλόν, quippe quod valde eſt probabile, quum gladius ipſum thoracem per-

perforare impeditus ſine dubio deſcendere conetur ad imum ventrem et partes corporis ab lorica iam non tectas, non adſcendat ad oculum; etſi id fieri quoque interdum poſſit, præſertim quum non addatur, oculum dextrum vulneraverint, an ſiniſtrum. Εὕρημα hoc est pretioſiſſimum me iudice.

995 517, 25. *Αὐτίκα ἐπόθεσαν.*] Reliqui laudem ſuam integram doctis editoribus in hoc verbo certis iam ab Vallæ verſione, qui interpretabatur *deſideraverunt*, docte, ſed non ut opinor ex mente Herodoti; quod tamen tanto cum labore conatus fuit firmare Portus. Atqui manifeſte apparet hoc verbum ab Herodoto nunc poni in eodem ſenſu, quo antea *ἔμαθον*. Id plane ipſum nunc effert *ἐπύθεσαν*.

517, 35. *Οὐκέτι οἱ ἱππόται ἐπέμενον.*] Non est hoc verbum aciei dicatum. Itaque et optimus MS. ſervat *ὑπέμενον*, quod prorſus oportuit reſtitui.

518, 7. *Καὶ ἐφοίτων θεησόμενοι.*] Satis mira est verſio, quam ex his concinnabat Valla, *Quod ideo faciebant, quia cuncti* &c. Nec enim id ideo faciebant. Sed quum Græci cadaver veherent per ordines, ut poſſent omnes videre; id vulgo non ſuffecit, ſed inſuper ideo excurrebant, ut viderent. Abundant iſtæ voculæ. Itaque in Græcis copula recte abest ab MS. Ita enim ſolet Herodotus, cuius mentem opinor recte a me declaratam eſſe in verſione, quippe quam mutare compulſus fui. Etiam non intelligo, cur non Valla maluerit in antecedentibus dare: *erat autem ſpectaculo dignum.*

518, 27. *Ἀξιεύμεθα ταύτης τῆς τάσιος.*] Probat hanc loquutionem Portus ex duobus aliis locis, quos ad vocem *τάσις* conduxit, nempe in huius libri cap. 21. et 47., in quo utroque loco maior aciei et prælii ratio est, quam ordinis in locando milite. Unde fieri nequivit, quin magis mihi arrideret vetuſta illa ſcriptura optimi MS. *τάξιος*.

519, 42. *Ἀμαζονίδας τὰς ἀποθήκας.*] Locus deſperatus, de quo forſan nihil melius conſuletur, quam prout conſuluiſſe nonnullos teſtatur Thom. Gale ſcribens [Hæc dele: neque enim agnoſcit codex A. nec Valla, nec margo] Bene, ſed hactenus. Cur enim habuit codex Etonenſis? Sic enim merito interpretor eius de illo ſilentium. Tria quæ nominantur, ſunt valde fragilia. *Nam nec margo, id est, Stephanus, nec Valla ea agnoſcit, quoniam agnoſcere non poterant*, utpote quod non intelligerent. *De codice A.* reverenter taceo. At plane Stephano ignoſci nequit, quum de hoc loco ne verbum quidem. Æmil. etiam Portus *ἀποθήκας* ne nominare quidem voluit; ſæpe ad viliora declinans. Sed et ex illo præclaro Mediceo nihil notavi; quum interim non videatur locus eſſe tam ſordidæ obſcuritatis, ut ſic ab eo ingenia ceſſare debuerint aut terreſieri toleraverint, quum manifeſtiſſimum ſit Athenienſem dixiſſe *ἐς Ἀμαζονίδας τὰς ἀποθήτας, τὰς ἀπὸ Θερμώδ.*, tanquam furias et minime deſiderabiles fœminas, quæ eſſent crudeliſſimæ, et abominabiles, atque hinc optandæ ut longiſſime abeſſe perſeveraviſſent. Puto liquidiſſimum eas nunc per *λιτότητος* morem ſic appellari. Habent hanc vocem omnia Lexica.

519, 46. *Καὶ γὰρ χρηστοί.*] MS. *καὶ γὰρ ἂν χρηστοί.*

520, 38. *Λεπρεητέων.*] Hoc flocci feci, perinde ut iſtos Vallæ Lepræatas, quum in libro optimo animadvertiſſem ſcriptum *Λεπρεητέων*. Sic omnes appellant. Infra eodem libro ſcriptum erat *Λεπρεήτας*.

520, 43. *Τουτέων δὲ ἐχόμενοι Χαλκιδέες.*] Præter varietatem loquendi, et verbi *ἔχεσθαι*, cuius præcipua hic requirebatur frequentia, flexionem in varias formas, tum mira est auctoris cura in participio *ἐχόμενοι* aut uſurpando aut omittendo, ut ſubintelligatur, et ne ſemel quidem adhibita iteratio, niſi in hoc uno loco: ubi quum præmiſerit *Ἑρμιονέων δὲ ἐχόμενοι*, nunc tamen ita ut vides iterat, quum id non fiat in alia parte. Sed propterea ſcias oportet vocem tertiam non eſſe in MS.

522, 10. *Περὶ Θεσσαλίην οἰκεομένους.*] MS. *οἰκημένους*, ut ſæpe alibi.

522, 24. *Πρότερόν μοι δεδήλωται.*] Vocula *μοι* non est in MS.

522, 27. *Ὡς δὲ ἀπεικάσαι ἐστί.*] Verbum ſit qualecunque, ſcribis Herodoti et editoribus forſan gratum, quod tamen annotare inſuper habuit Æm. Portus. Huc nihilominus vix videtur convenire iſtud compoſitum, unde legitur in optimo MS. *ἐπεικάσαι*, coniecturam adhibere, quod certe iam requiritur.

523, 48. *Ἰφῶσι ἐχρέετο.*] Notabile est quod legitur in optimo MS. *ἐχρέατο*, quum ad id pervenire non potuerit curioſitas Æm. Porti tantopere ſe acuens et omnia ruſpans in *Εατο*, ſed fere pluralia, donec incideret in *Παρηγορέατο*.

524, 31. *Κατὰ τὸ ἔχθος.*] MS. *κατά τε τὸ ἔχθος*, quo leniſſime conciliatur hæc pars cum ſequente *καὶ κατὰ τὸ κέρδος*.

525, 5. *Φειδόμενοι οὔτε ὑποζυγίων.*] Magis intendit negativam hanc locutionem optimus MS. exhibens *οὐ φειδόμενοι οὔτε ὑποζυγ.*

525, 20. *Ἀντικατημένοισι ἀλλήλοισι.*] Paulo ante ſic dixit *ἡμέραι δέ σφι ἀντικατημένοισι ἤδη ἐγεγόνεσαν*. Sed in eis quæ citavi, vox poſterior non est in MS. eamque verius est deleri debere, quum et verba illa priora habeant ſuam rationem, et ſane diverſam ab his, in quibus verſamur, et ex principio ipſo libri quinti appareat auctorem hoc decompoſito malle uti ſine addito dativo.

525, 39. *Τούτου μὲν νυν.*] Particula poſterior, etſi occurrat ſic adhibita ſæpius, non est in MS.

525, 45. *Ἔτι πλεῦνας γίνεσθαι.*] Verbum *γίνεσθαι* non est in MS. nec incommode, quum verbum *εἶναι* proxime antecedat interpoſito tantum verbo.

527, 7. *Μή με διαφθείρητε.*] MS. *μή με καὶ διαφθείρ.* Quæ vocula affert ſuam venuſtatem.

527, 16. *Μὴ πλεῦνες συναχθῆτε.*] MS. *συλλεχθῆτε*, quod convenientius Græcæ libertati, prout *ἐπιῤῥέειν* 996
dixit de hac eadem re in cap. 37.

527, 23. *Τοῦτο τὸ ἔργον οὕτω παράβολον.*] MS. tantum *οὕτω ἔργον παράβολον*. Hic ordo vocum viſus fuit eſſe confuſior nonnullis, ut particulam demonſtrativam requirerent proxime anteponi adiectivo: ſed non ita Herodotus.

527, 38. *Ἐπὶ Μαραθῶνι μαχ.*] MS. liquide *ἐν Μαραθῶνι μαχ.* prout habuimus lib. 8. toties *ἐν Σαλαμῖνι*. Adhibe Porti Lexicon in *ἐν* cum dativo loci pro *παρὰ καὶ πρὸς*.

528, 22. *Ταῦτα δὲ εὐδαιμοῦς.*] Adverſativa caret MS. Eleganter profecto, ut ſit abruptior exprobratio.

528, 25. *Βουλόμενοι μοῦνοι Πέρσῃσι.*] Habet id quoque ſenſum ſuum, nec male huic loco convenientem. Attamen legi in optimo MS. *μούνοισι*, ut videtur ante ſe habuiſſe interpres. Unde oportet eam ſolam lectionem habere pro vero, quum id ſit, quod exprobret, quod cum ſervis Perſarum videantur congredi voluiſſe, quos pro gentis gloria decebat ſolos Perſas eligere.

528, 32. *Ἦν μὲν δοκέῃ.*] *Δοκέει* habet MS. et ſic bis.

528, 45. *Προσφέρεσθαι ἀπορεῖ.*] Id notat Stephanus haberi in quibuſdam vet. lib. Debuerat addere in quibus legatur *εὐπορεῖ*. Sic examen inſtitui poſſet. Certe MS. Mediceus habet *ἀπορεῖ*. Male Valla de inſuetis accepit.

529, 8. *Ἐλθόντες παρὰ τὸ δεξιὸν κέρας.*] MS. *ἐλθόντες παρὰ Παυσανίαν ἐπὶ τὸ δεξ.* Et ſic quoque interpres. Cur igitur tot voces omiſſæ ſunt? aut cuius beneficio exciderunt? Repoſui igitur, præſertim quum et Th. Gale ex cod. Arch. ſimul et Et. et ipſo Valla rectiſſime iudicet ita ſuppleri.

529, 12. *Ἀποκεκλέατο.*] MS. *ἀπεκεκλέατο.*

530, 5. *Λοχηγετέων.*] Verbum memorabile. Id enim quum Valla reddidiſſet *tribunus cohortis*, quaſi derivatum ab *λοχηγετεῖν*, hoc excepit quaſi verbum Herodoti pro communi *λοχαγεῖν* Æmil. Portus, et decem inde verſus ſupplet, ut dicat nihil. Ecce immo et Henr. Stephanus in tomo ſecundo Theſauri ſine hæſitatione refert *Λοχηγετέω ſum tribunus cohortis*, ut *λοχαγέτης* ex Euripide. Sic docemur Græca, ſed quæ nunquam intra mare Ionium et Theſſaliam audita ſunt. Mire ſi ita habeant alii codices antiqui. Itaque præ hoc incerto et ex aliis inaudito præſtat credere ab Herodoto veniſſe, quod habet optimus MS. *λοχηγέων*.

531, 11. *Αὐτὸν ἀναλαβόντα τὰ ὅπλα.*] MS. *αὐτὸν ἀναλαβόντα τὸν λόχον τὰ ὅπλα.* Quam acceſſionem quum viderit Valla, et in verſione communicaret, noluit admittere Æm. Portus in *Ἰδείῃ τέχνῃ*, unde ibi ut nimis docte, ſic infeliciſſime rem gerit. Patet lapſus, ut opus non ſit monſtrare.

531, 29. *Θρασύδιον.*] MS. *θρασυδήιον.* Omnino recte. Nam Thraſydæus apud Græcos notum nomen.

531, 31. *Ὑμεῖς γὰρ οἱ πλησιόχωροι λέγετε.*] MS. *ἐλέγετε*, ut agnovit interpres.

532, 3. *Τῶν δὴ ἐποιήσαντο.*] MS. *ἐποίησαν.*

533, 46. *Ὡς ἐτράπησαν.*] MS. *ἐτράποντο.* quod in fine capitis 65. et denuo 66. repetitur.

534, 1. *Περὶ τῆς Δήμητρος τὸ ἄλσος.*] Atqui id ſequitur in verſu proximo, et quidem loco opportuno. Sed nunc MS. *παρὰ τῆς*, et id videtur agnoviſſe Valla.

534, 6. *Οὐκ ἐδέξατο.*] Longe melius ille aoriſtus convenit participio *ἐμπρήσαντας*, quam huic verbo,

quod agit de re cummaxime inſtanti. Itaque etiam non admittitur ab optimo MS. ſed in eo legitur οὐκ ἐδέκετο, quod magis multo eſt congruum. Sentiebant in animo ſuo Deam non dare locum.

Ibidem. Τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλευσῖνι ἀνακτόρον.] Hoc unicum memoratur Lexicographis in hac Voce exemplum. At MS. optimus hic quoque refert ἀνάκτορον, de quo ad 9, 21., ut licet in multis placuerit gemina terminatio, in hac tamen voce diſplicuerit etiam Herodoto.

534, 19. Ἦγε κατηρτισμένος.] Lectio bene colorata, ſi modo veniſſet ab Herodoto, non ab aliis, qui nolebant ulterius differri voculam τούτους, quin haberet iam aliquid adminiculi. Sed interim optimus MS. habet ἦιε; Et quidquid aliis videatur, id mutari non debuit, quum opiner omnino ſic ſcripſiſſe Herodotum, ut vocula iſta præcedens τούτους quærere inferius debeat aliquid cui innitatur.

536, 12. Μετὰ δὲ τοῦτον.] Non decido inter hanc lectionem vulgatam, et alteram codicis MS. τούτων; ut non Ariſtodemum ſolum iam intellexerit. Pervicacis enim pectoris eſt poſt eum ponere omnia, quem recenti pugna fatearis in Spartana λέσχῃ creditum fuiſſe pro deſperato ad necem cucurriſſe.

536, 23. Φθόνῳ ἂν εἴποιεν.] MS. εἴπομεν. dixerimus ex livore veniſſe. (Tanquam fateatur auctor eſſe quasdam arcanas cauſas propenſionis huc repentis, ut magis ad Ariſtodemum reſpiciat, quam ullum alium, etiam ipſum Poſidonium. Nam λέσχῃ qua potuit ardere invidia adverſus necatum?

536, 36. Πρὸς Ἀειμνηστον.] MS. Ἀρίμνηστον. Aeimneſtum inter Spartanos alibi memoravit.

537, 21. Ἀμφισβητέων.] MS. ἀμφισβατέων.

537, 22. Ἀσπίδος περιθεούσης.] MS. ἀσπίδος αἰεὶ περιθεούσης. Sic demum impletur deſcriptio ſumpta ex affirmativo, ut perfecte pleneque illi apponi poſſit altera adſcita ex negativo.

537, 39. Ἐσθῆτι καλλίστῃ ἐκ τῶν παρεουσέων.] Parti-
997 culam ἐκ non habet MS. nec video ita opus eſſe, ut omitti nequeat ſalvo ſenſu et modo ſcribendi.

537, 41. Ἔτι ἐν τῇσι Φόνῃσι ἐόντας.] Vocem poſtremam non habet MS.

538, 2 Ὁ δὲ ἀμείβετο.] MS. ἀμείβεται.

538, 25. Αἰγινητέων τὰ πρῶτα φέρων.] Hæc quoque ultima vox non legitur in MS. ut ipſe Lampon dicatur Αἰγινητέων τὰ πρῶτα. An hoc dulcedinis mellitiſſimæ genus potuit averti ab Herodoto? Sane factum eſt per tot annos, ſed ſæcula. Attamen reviteſcit veritas. Eſt enim haud dubie purum Herodoteum ut 6, 100. Αἰσχίνης ὁ Νόθωνος, ἐὼν τῶν Ἐρετριέων τὰ πρῶτα. Non aliter dixerunt πάντα. Accedit, quod 8, 104. dicat φερόμενον οὐ τὰ δεύτερα τῶν εὐνούχων παρὰ βασιλεῖ, non φέροντα in hoc genere loquendi.

538, 27. Ἀπικόμενος δὲ σπουδῇ ἔλεγε.] Annectit MS. voculam τάδε.

539, 32. Ὁ ἐπὶ τοῦ τρικαρήνου ὄφεος τοῦ χαλκέου ἐπεστεώς.] Inſitum his verbis ſenſum an poſſumus aſſequi liquidius quam ex conſpectu? Itaque quum inſignis Whelerus inter peregrinationis muſicæ lucra Conſtantinopoli in has oras advexerit hanc tantæ vetuſtatis fabricam, non me teneo, quin huc reponam, ubi uni-

ce deſcribitur, et caſtius profecto, quam ſit apud ipſum ab nonnullis, *qui prennent cette antiquité pour un Trepied d'Apollon.* Quis poſſet ita dicere aſpectans hoc nobile monumentum? non habet tripodis maxima propria, ſed ea, quæ ſignat Herodotus.

540, 26. Τὸ ἐπάνω τῆς γνάθου.] Et cur in hac deſcriptione auctor uteretur compoſito? Optimus ille MS. habet τὸ ἄνω τῆς γν.

540, 30. Ὁ νεκρὸς ἠφάνισται.] MS. ἠφάνιστο, multo probabilius.

540, 49. Πάντας ἔθαψαν ἀλέας.] Vox media non exſtat in MS. et ſupervacua eſt prorſus in tot repetitionibus.

541, 5. Ἐπαισχυνομένους.] Sic ſe habet: verbum hoc bene notum eſt eis, qui vel primis labiis guſtarunt hæc elementa: ideo debuit Herodoteis immiſceri tam nothum et ſpurium, quam grande. Sed quæſo, mi Valla! an qui erubeſcebant ſe a pugna abfuiſſe, poſt tumulum hunc excitatum non erubeſcebant? aut ſtatim dicebant ſe interfuiſſe? Id lepidum quidem, et ipſe Herodotus, quem tantopere dediſtis perſtringendum, vos ridet. Ille enim ſcripſit ἀπαισχυνομένους. Sic plane legitur in vetuſtiſſimo exemplari Florentiæ. Et notat repellere pudorem conantes, quem collegerant ex abſentia iſta. Non Portus, non Stephanus hoc habet. Satis eſt, quod habeat in decompoſito eruditiſſimus ille Porphyrius lib. 1. Ἀποχῆς pag. 115. Τίς λοιπὸν ἀπολογία τοῖς ἀπαναισχυντεῖν πρὸς τὴν αὐτῶν ἀκρασίαν βουλομένοις;

541, 10. Κλεάδην.] Nomen Bœotium, bene notum vel ex hiſtoria citeriore Alexandri Magni. Attamen MS. Ἀλεάδην.

541, 14. Ἔδοξε στρατεύεσθαι.] MS. στρατεύειν.

541, 27. Μὴ πρότερον . . . πρὶν ἢ ἐξέλωσι.] Notavi de hoc loco ad librum quintum ſub numeris 330, 11.

Ibidem. Πλέω μὴ ἀναπλήσῃ.] Frequens fuit cauſa huius verbi in hac hiſtoria uſurpandi, ſi id Herodoto fuiſſet gratum. Ne nunc quidem id ei placuit. Habet enim optimus MS. ἀναπλήσῃ. Huius rei notitia defuit Æm. Porto, qui tam accommodate ad ſententiam huius loci conatur illuſtrare hoc verbum ex loco libri 6. cap. 12. Τίνα δαιμόνων παραβάντες τάδε ἀναπίμπλαμεν. Vide eum in verbo Ἀναπιμπλάναι.

541, 44. Ἐπεπείθεσαν διαδέεσθαι.] Magnus enimvero labor Æmil. Porti, ut poſt tres rivulos factos, unde deduci poſſit, hoc verbum deploraret ab Valla *omisſum: quum tamen nulli iſtorum adſit aqua Pegaſeam* Aganippen guſtu exhibens. Fucata omnia. Nec ita ſcripſit Herodotus; ſed ab eo teſtatur fideliſſimus codex veniſſe ἐπεπύθεσαν, vel ut propius veniam ἐπεπύθεσαν. Hoc autem in ſcrinio ſuo fovit huc usque Calliope, ut non exierit in has luminis oras. Pulcherrimum tamen, ſi inſpexeris, quæ notata ſunt ad verba apud primarios ſcriptores occurrentia ἐπέπυθμεν vel πιθήσας, ut notet eos certe conſtituiſſe et hanc fiduciam foviſſe.

542, 14. Κατὰ τὴν ταχίστην ἐλθεῖν ἐς Θρηΐκην.] Tanquam privatus iter faceret. Quanto verius ad Herodoti manum elegantius in optimo MS. legitur? ἐλᾶν ἐς Θρηΐκην. Hic ſermo convenit ſequentibus et commento huius ducis.

542, 10. Κατὰ πόδας μευ.] MS. κατὰ πόδας ἐμεῦ. Et 998
ſtatim τοῦτον καὶ ξεινίζετε καί. quod longe plenius.

542, 37. Τοῦ τυράννου Θεομήστορος.] Si ita appellatus fuit, nihil invideo, quin maneat. Scire tamen licet in optimo libro vocari Θεομήτορος, quo fides mea inclinat. Nam in libro 8. cap. 85. nihil notavi.

542, 43. Ἄρα ὑπομένουσι.] MS. ἆρα ὑπομείνωσι.

543, 18. Ἐκέλευε ποιέειν.] Immo πλέειν, ut recte eſt in MS.

543, 25. Ἐστὶ ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ ταύτῃ ἱρὰ ἡλίου πρόβατα.] Occæcatos vates colligens in obſervationibus ad Callimachum pag. 619. Ezech. Spanhemius Tireſiam et hunc Euenium, poſteriorem ita deſcribit: *Apollinis ovium apud Apolloniatas in Ionia cuſtodis.* Qua fide credidit Ioniam vel viſam ullo tempore fuiſſe ab hoc Euenio? Nempe quod præcedit ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ, intellexit de Ionia, et hinc ſatis aut doctus eſt, aut attentus in iſta parte ſcribenda fuit. Rideas ſane. Cæterum hæc narratio talium ovium docet Apollinem cognomento Nomium vel Nomionem fuiſſe, ut vocatur ab Cicerone lib. 3. de natura Deorum, qui in iſta Apollonia colebatur.

543, 42. Ὑπαγαγόντες μιν ἐς τὸ δικαστήριον.] Hæc non implent vim loquutionis illius, nedum Herodoteæ. Inſpice modo collectanea Æmil. Porti in v. Ὑπάγειν. Itaque etiam ſcriptum exſtat in optimo MS. ὑπὸ δικαστήριον. Egregie. Nam hoc ipſum videbis illic eſſe, quod deſiderat Herodotus.

544, 4. Παρεσκευάζοντο ὡς ἐς ναυμαχίην.] Particula ὡς non eſt in MS. nec ſolet ita loqui hic ſcriptor, verum alii.

544, 48. Ἐς δὲ τὴν ἤπειρον ἀπέπλεον.] Certe hoc verbum non congruit huic loco, quippe cui aliam longe ſignificationem attribuit in verbis proxime antecedentibus de Phœnicum claſſe, ut notet remeare in patriam, quum hic tantum de petendo litore ſit ſermo. Et ſane verbum ultimum non eſt in MS. ut omnino abiici debet. Subintelligitur ex ſuperioribus ἀνῆγον.

545, 6. Ἐπὶ τοῦτον μὲν δὴ τὸν ϛρατόν.] MS. ὑπὸ τοῦτον, ut maneat in uſu præpoſitionis ad hanc cauſam adhiberi ſolitæ.

545, 15. Ἐπισπόμενος ἐπὶ Μιλήτου κτιςὺν.] Hic locus an pro integro legi debeat, dubito. Citat enim eum Meurſius de Fortuna Attica cap. 6., ubi ſic edit nulla diſtinctione divellens participium ἐπισπόμενος ab præcedentibus, quod ſit in editionibus, quantum ſcio, omnibus, etiam ipſa Thomæ Gale, quod nulli non patet fieri perperam. Sed idem Meurſius illic iam citat κτιςὺν, ut nihil habeamus dicere eidem Gale aliquid monenti, niſi quod ſero veniat. Quippe iam et Stephano in indice Theſauri ſic citatur, quaſi vulgo extſtet in editis. Unde id adſcivi nunc merito. Cæterum legitur in optimo MS. non ἐπισπόμενος, ſed ἐπισπομένου, quaſi innueret non Philiſtum abiiſſe cum Neleo, ſed patrem eius Paſiclem, cuius deinde filius illic templum ſtatuerit. Res pertinet ad hiſtoriam, in qua non auſim decidere.

545, 33. Ἐγχρίψας τῷ αἰγιαλῷ.] MS. ἐγχρίμψας.

545, 48. Δεύτερα τάδε ἐποίευν.] MS. δεύτερα δὴ τάδε ἔτ.

546, 20. Προσῆισαν πρὸς τοὺς βαρ.] MS. προσῄισαν, ut cap. 101. πορῄισαν.

547, 3. Μέχρι κατὰ τῶν ἡμίσεων.] Eſt inaudita loquutio, nec explicari poteſt; ut omnino non aſſequar, quemadmodum tot docti lectores eam concoquere potuerint, et ex optimo MS. corrigendum ſit μέχρι κου τῶν ἡμ. Quippe quod non modo præſtantiſſimum eſt ad mollienda Græca, ſed pariter declarat originem falſæ vocis κατὰ, nempe quod illud κου ſic involutum fuerit in ſcribendo, ut quaſi nota fuerit præpoſitionis κατὰ, quum breviter et cito ſcribitur.

547, 8. Τῷ ἑτέρῳ κέρεϊ.] MS. κέρεϊ.

547, 20. Συνεπισπώμενοι συνέπιπτον.] MS. συνεσέπιπτον. Manifeſto vulgatæ vitio. Et mox ὡς δὲ καὶ τὸ τεῖχος, ubi vocula καὶ eliditur vulgo male.

547, 27. Ἑρμολύκος.] Etiam Florentinus MS. Ἑρμόλυκος habet, prout ex codice Arch. protulit Thom. Gale.

548, 4. Ἑρμόλυκος ὁ Εὐθοίνου.] MS. Εὐθύνου.

548, 18. Ὅπου χρεὸν εἴη τῆς Ἑλλ. κατοικῆσαι.] MS. primo ὅκη. Item κατοικίσαι. Et utrumque genuinum. Agitur enim de loco in quem deduci Ionas conveniret; quod prius eſt, antequam habitarent.

548, 25. Τοῖσι ἐν τέλεσι ἐοῦσι.] Ipſa pronunciatio huius locutionis moleſta eſt, cui egregie occurrit optimus MS. ἐν τέλει ἐοῦσι. Sic enim ſcio extare in illo priſco volumine, quod debuit in contextu hoc exprimi, ubi quid non vitii invectum eſt omiſſo participio et voce τέλεσι retenta? Etiam Herodotus ſe oſtendit 3, 18. Τοὺς ἐν τέλει ἑκάςους ἐόντας τῶν ἀςῶν.

548, 26. Τὰ ἐμπόρια.] MS. τὰ ἐμπόλια.

548, 34. Πίςι τε καταλαβόντες.] Confuſa eſt hic copia copulativæ, et non toleranda vel ideo, quia legitur in MS. πίςι καταλαβόντες, ut pateat referri hoc non ad præcedentia, ſed ad ſequentia. Certe nec videtur Valla agnoviſſe.

549, 2. Δεινὰ ποιησάμενος.] MS. ποιεύμενος. Id eſt Herodoteum.

549, 12. Τῶν δὲ κατ' ὁδὸν πορευμένων βαρβάρων.] Vox poſtrema non eſt in MS. Sicut etiam in ſequentibus iſtis οὐδὲν ἔτι πλέον ἐγένετο τουτέων, voce ultima MS.
999 deſtituitur. Neque ſane vel alterutra huc requiritur, ac præſertim illa prior βαρβάρων, quum tam accurate deſcripſerit, quos intelligat per iſta τῶν κατ' ὁδὸν πορευομένων, ut ſupponat alios fuiſſe, qui non ita recederent per viam, quos in initio huius capitis deſcripſit Τῶν δὲ ἀποφυγόντων βαρβάρων.

549, 42. Εἶπαι Ξέρξῃ.] Ceſpitat conſtructio, neque ullo genere tolerari poteſt ille infinitivus; et quam commode extſtat in MS. εἶπε?

550, 14. Περσιςὶ μὲν τυκτὰ, κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν, τέλειον.] Tanquam tunc vere exhilarans ſuum genium primoresque aulæ, ut non dubitem hoc Perſicum componere cum Romanæ conſuetudinis inter patronos et clientes cœna recta et ſportula, quum cœna recta non alia ſit, quam τελείη. Sed ut evileſcat Herodotus, quid non ſuſtinent proferre viri inſignes? Scaliger in libro tertio Canonum Iſagog. ex Cteſia habet in lingua Perſica τυκτὰ, idque Perſice nihil aliud quam *thronus*. Iohannes Fronto de diebus feſtivis Arabice didicerat *Tuc* ſignificare torquem, felicitatem &c. Mox adiicit et *Tucf*. Erunt ſimilia multa quæ ex vicinis linguis ad ignotam Perſicam pedibus trahi poſſunt. Sed an non hæc laſcivia eſt? Moroſiſſima quidem truculentia Iſaaci Voſſii, qua ſcripſit Herodotum ignarum linguæ Perſicæ et nullis orientis gentium inſtructum monumentis, quid niſi ſervile capiſtrum meretur? Unde enim probat hæc? An in oroſangis aberravit Herodotus? an in angariis oſtendit nec linguam Perſicam nec inſtitutorum conſuetudinem ſibi cognitam fuiſſe? Num in Satrapiis? aut aliis denique vocibus? Et unde ea facultas Voſſio, ut ille Herodotum in tale crimen vocet? Sed ille neſcivit erubeſcere. Quid enim? an alterutra ex dictis ſuperat Herodoteam? Certe non, ſi quis ita conſideret, ut modo dixi, quod neutrum ex his tribus feciſſe opinor.

550, 15. Τὴν κεφαλὴν σμᾶται.] Memorat hoc convivium Briſſonius lib. 1. regn. Pers pag. 65., notatque eo die Regem caput comere, purgare et mundare &c. Plures alii, ſed qui nihil explicant Græcum. Verum doctiſſime Caſaubonus ad Athenæum 4, 10. inſpexit, et poſt eum Freinshemius ad Curtium 8, 9. interpretans *tunc ſolum rex caput cum cura abluitur*, (hoc alii adferunt ex Loccenio) reiecto Valla et Dalechampio, qui reddiderint κοσμεῖται *ornatur*, quo forſan etiam reſpicit Stephanus, dum notat Vallam videri ſequutum eſſe diverſam a noſtra lectionem. Denique cumulum his impônens per Græcæ linguæ nimiam notitiam Ezech. Spanhemius in denſis illis obſervationibus ad Callimachum pag. 564., quum nullum ſciat proferre locum, niſi qui ab Caſaubono ſuppeditatur ex Diodoro, tamen et Caſaubonum ſugillat et ipſe neſcit, utrum velit *defricare* an *detergere* ſeu *purgare*. Utique in rege hæc non fuit ſimplex defrictio aut deterſio; et capillorum purgationem oportet omnino frequentiorem attribui regibus Perſicis in iſta creberrima unguenti affuſione, niſi debeant ludibrium maximis ſordibus. Cur autem *defricare* potius quam *infricare*, quod elegerat Stephanus in Theſauro? Omnino prudenter exiſtimem feciſſe Vallam, dum vertit *ornare*, γενικῶς verbo iſto poſito, ita ut in quo proprie conſiſteret illud σμᾶν, non perite ſatis aſſequeretur; prout ornare ad caput et capillos et qualemcunque eorum curam in lingua Latina pertinet, et ornatrices feminæ omni et diverſiſſima cura poliebant. Habes et 4, 73. de Scythis, qui ſuos humaverunt: σμησάμενοι τὰς κεφαλὰς καὶ ἐκπλυνάμενοι. 2, 37. Sacerdotes Ægyptii ἐκ χαλκέων ποτηρίων πίνουσι διασμέοντες ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην, ubi reddit *extergentes*, unde patet Vallæ ſatis cognitum fuiſſe verbum.

550, 16. Καὶ Πέρσαις δωρέεται.] MS. Πέρσας.

550, 49. Οὔτε ἐκείνῳ ἔτι πλεῦνα χρόν.] MS. ignorat voculam ἔτι. Ita eam vocem, etiam ubi commodum videtur occupare locum, Herodotus interdum maluit omittere.

551, 42. Τὰ ἐκ τῶν γεφυρέων ὅπλα.] Nimis ſimpliciter vertit Laurentius et nunc et cap. 120. *arma e pontibus*, quaſi dememiniſſet 7, 25. ὅπλα ἐς τὰς γεφύρας, ubi dixit *armaturam*; ſed declaravit Stephanus, prout nunc quoque fieri oportuit.

552, 8. Ἐπὶ γῆν σὺν ϛρατευόμενος.] MS. ϛρατευσάμενος, in quo reſidet omnis venuſtas.

552, 28. Ἀπαγάγοιεν σφέας ὀπίσω.] MS. ἀπάγοιεν, quod longe convenientius eſt, vel magis neceſſarium, quum vulgata lectio fere ſupponat id iam factum eſſe, ut cap. 113.

552, 30. Ἀμφὶ τὸν Ἀρταΰκτα.] Harum vocum nulla extſtat in MS. ut pateat aliquem ſic infuſcando voluiſſe iactare doctrinam. Satis eſt quod illa deſcriptio adhuc ſequatur.

552, 48. Ὑπὲρ Αἰγὸς ποταμοῦ.] At MS. ποταμῶν. Recte prorſus.

553, 9. Ἰχθύες νεάλωτοι.] Recte, ſed quadriſyllabicum porrigit optimus MS. νεάλωτοι, quo clarius exprimitur vis eius, ut νεοπρὶβ' ἄλωην maluit dicere Homerus, alii νεοεργέες. Et ſunt plura talia.

553, 17. Ἄποινά οἱ τάδε ἐθέλω ἐπιθεῖναι.] Quam ſub ſceleſta ſpecie averterunt limpidam illam Hippocrenen manus Herodoteæ, ut eius Calliope æternum doleret? Unde enim hoc, quum 1, 96. uſurpetur ἐπιθέμενος? et quidem ſine tertio caſu? Sæcula licet iam adſtrinxerint hunc locum his ſordibus, non dubitabo tamen publicare legi in optimo MS. ἐπιχθῆναι. Quod quia non intelligebatur, debuit expelli, quum ſciamus tamen illud ἐφίκομαι, et derivata eius afferre tam varias 1000
notationes, et huic loco per ſane congruas.

553, 23. Οἱ γὰρ Ἐλαιούντιοι.] Ita quum procedat Græcus Herodotus, id non placuit Vallæ et aliis editoribus, conſenſu porrigentibus id nomen *Elæuntini*. Nec video auctoritatem, quam ſequantur, quum Epitome Stephani non agnoſcat aliud gentile præter

Ἐλαιεύσιος, et in Herodoto ab Aldo usque ſemper editum fuerit prout citavi, quod abhinc opinor cesſabit, quum pateat codex vetuſtisſimus et fidelisſimus Florentiæ, in quo perſpicue legitur Ἐλαιούσιοι, ut Μυοῦς Μυούσιοι etiam Herodoto 6, 8. Et 5, 104. Ἀμαθούσιοι.

554, 11. Ἄλλοισι δουλεύειν.] In his etiam vocibus finit exemplar Mediceum, ſubiiciens tantummodo has voces et has deinde notas

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙϹΤΟΡΙΩΝ Θ
ΧΧΗΗΗΙΙ

ſive ad quaterniones ſignandos, ſeu quidquid etiam illud ſit. Sed Tanaquillus Faber Epiſt. Critic. parte 1. pag. 30. deſiderat hic poni totum principium quinque verſibus conſtans, quia Dionyſius Hal. ſcripſerit idem initium, eundem finem hiſtoriæ Herodoteæ fuisſe, quod hodie aliter ſe habeat, ad Cn. Pompeium in Epiſtola: Τὸ γὰρ αὐτὸ προοίμιόν τε καὶ ἀρχὴ καὶ τέλος ἐςὶ τῆς ἱςορίας, unde concludit alia etiam excidisſe ex Herodoto; ut facilius obtineat potuisſe nonnulla ex uno libro vel loco tranſponi in alium. Opinor perinde validum hoc esſe ſpecimen, ac poſterius de Heliopoli, quod in libro ſecundo vidimus, aut quod tertium adhibet pag. 70. de Alabaſtris, de qua urbe didicit ex Hermolao citationem, quum tamen nil tale apud Herodotum legere meminerit. In loco autem Dionyſii, qui notus bene fuit aliis, et ſolet præmitti in teſtimoniis antiquis de hoc auctore, ut ab Fabro non excitetur, etſi ille ſcriptus ſit non oppido clare et ſimpliciter, aliquid animadvertere poteris ex fine notarum ad librum 7. et 8., in quibus forſan id ſit etiamnum, quod Dionyſius Hal. teſtatur. Verum ex eo non probes ex Herodoto aliqua omisſa esſe, quæ ad hiſtoriam eius explendam pertinebant; ſed tantum ſcribas cenſuisſe nequaquam opus esſe, ut repeterentur eadem verba, et quæ in fine antecedentis libri poſita esſent, iterarentur in principio ſequentis.

An et iſta mens fuerit Th. Gatakeri, neſcio; ſed ut ſcias quid ſcripserit ad hanc rem pertinens in libro 11. Advers. cap. 8., quum præmiſisſet in argumento capitis illius *Quæ ex Herodoto Ariſtoteles, in eius ſcriptis iam non patere*, et in loco ipſo monuisſet [Herodotum Ariſtoteles hiſtor. animal. lib. 8. c. 18. reprehendit quod aquilam in Nini obſidione bibentem inducat, quum τὰ γαμψώνυχα ἄποτα πάμπαν exiſtant,] in fine apponit: [Illud obiter moneo, in Herodoti ſcriptis, quæ ſuperſunt, iſtud neutiquam reperiri, qui lib. 1. quidem Ninum ait a Cyaxare expugnatam, modumque alibi fuſius narraturum pollicetur, ſed in eis, quæ habemus, nusquam id præſtitisſe deprehenditur] Monitio illa quum ſit nuda, etiam ſupervacua est et nulli bono; quum et alii Ariſtotelem ante ipſum legerint, eum componentes cum Herodoto, et ſapienter tacuerint: cur enim non de unoquoque ſtudioſo id ſuppoſuerim? Et Gatakero utique ſatisfactum fuisſe oportuit, quod eandem rem abunde annotavisſet in Hiſtoricis Græcis G. I. Vosſius, qui et anxietatem nimiam Theodori Gazæ in hac parte notat tamdiu editam ante Gatakerum. Sed et Marshamus in Chronico Canone ſæculi XVII. p. 494. notat [Diodorus pag. 84. dicit Herodotum tradidisſe Cyaxarem (qui quidem Ninum expugnavit) fuisſe primum Medorum Regem, cum tamen ex ipſo Herodoto conſtet Deiocem primum fuisſe, Cyaxarem penultimum] Eat ergo, quoniam mihi via nulla alia reſtat, aut ad Asſyriacos aut ad alios, ſi fuerunt, logos, ad quos toties ex Herodoto citarunt alii. Omiſi etiam post librum octavum ita in optimo MS. ſcriptum esſe

Η Ρ Ο Δ Ο Τ Ο Υ Η
Χ Χ Η Η Η Δ Δ Ι

F I N I S.

ΛΕΞΙΚΟΝ

ΤΩΝ

ΗΡΟΔΟΤΕΙΩΝ ΛΕΞΕΩΝ.

Ex Codice Bibliothecae S. Germani.

Ἱστορίας Α.

Ἀνέλῃ χρήσῃ. L. I. 13.
Ἐξ ἠθέων. ἐκ τόπων, ἐν οἷς ἀναστρέφονται. 15.
Πηκτίς. ὄργανον, [b] ψαλτήριον, αὐλός. εἶδος ἀκολάστου σχήματος. 17.
Διθύραμβος. ὕμνος εἰς Διόνυσον. 23.
Σκευή. ὅπλισις καὶ στολή. 24.
Ἑδώλοισιν. ὑποστρώμασι νηὸς, [c] ζυγαῖς, καθέδραις. 24.
[d] Ὄρθιον νόμον Θαμύρα. ὁ κιθαρῳδικὸς τρόπος τῆς μελῳδίας, ἁρμονίαν ἔχων τακτὴν καὶ ῥυθμὸν ὡρισμένον. ἦσαν δὲ ζʹ, ὧν εἷς ὁ ὄρθιος. 24.
Ἀνακῶς. ἐπιμελῶς, φυλακτικῶς. 24.
Ξείνιον συνεθήκατο. ἀντὶ τοῦ [e] ὡς ξένιον ἐδωρήσατο. 27.
Ἐπιστρεφέως. ἀπατητικῶς ἢ ἐπιμελῶς. 30.
Ἠκούσης. ἐχούσης. 30.
Σπερχθείς. ταραχθεὶς, θυμωθείς. 32.
Χρήματος. πράγματος. 33.
Ἀνδρεών. μέγας οἶκος. 34.
Ἐπίστιος. ἔποικος. 35. et 44.
Ἐξηρτυμένοι. κατεσκευασμένοι, ἡτοιμασμένοι. 43.
[f] Ἡμεκτέων. δυσφορῶν. 44.
Ἑταιρεῖος. ὁ Ζεὺς παρὰ Κρησίν. 44.
Συνηλίζοντο. συνηθροίζοντο. 62.
Μετεξέτεροι. ἔνιοι, τινές. 63.
[g] Ἐνωμοτία. τάξις τὶς παρὰ Ἀττικοῖς. 65.
Τριηκάδας. δεῖπνα κατὰ δήμους καὶ ἀριθμὸς λʹ ἀνδρῶν. ibidem.
Ἐλινύειν. ἡσυχάζειν. 67.
Ἐπιλύσας. διανοηθείς. 68.
Ἀναξυρίδας. τὰ βαθέα [h] καὶ βασιλικὰ τῶν ὑποδημάτων, ἢ τὰ νῦν βρακία λεγόμενα. 71.
Ἁβρόν. καλὸν, αὐθάδες, σεμνὸν, τρυφερόν. ibidem.
Ἀναισιμοῦν. δαπανᾷν, ἀναλίσκειν. 72.
Ἴλη. συστροφὴ, τάξις [i] ὄχλου ἱππική. 73.

Εὐε-

a ΛΕΞΙΚΟΝ.] Cum Herodoti Muſae alio ſermone ac reliqui Graecorum fabulentur, non illi ſollers grammaticorum cura ad explanandum defuit. *Suidas* meminit *ὑπομνημάτων εἰς Ἡρόδοτον Saluſtii* Sophiſtae et *Heronis* Attici Rhetoris, argumenti, uti ſuſpicor, critici et hiſtorici. *Philemonem* Grammaticum in Συμμίκτοις non diſſimilem inſtituiſſe operam, *Porphyrio* Quaeſt. Homer. VIII. haud temere credimus. *Apollonii*, itidem Grammatici, Ἐξηγήσεις γλωσσῶν Ἡροδότου indicavit et exſcripſit *Etymologus* in Κωφὸς et Σοφιστής. Quae quidem ad noſtram ſi devenisſent aetatem, flocci non facerem Ἡροδότου Λέξεις, ob oculos hic poſitas, quippe ieiunas, ſaepisſime alienas et non nunquam inſulſas et abſurdas. Memorantur in indice legati *Antonii Eparchi* T. I. Var. Sacr. p. 528. *Steph. Monachii* Λέξεις Ἡροδότου ἱστορικαὶ, quas a noſtris diverſas dicere non audeo. Primus hoc *Lexicon* ex codice *Goldaſti* vulgavit *G. Iungermannus*, digeſtum κατὰ στοιχεῖον ſive litterarum ordinem, cuiusmodi exempla ex locupletisſima Francorum regis bibliotheca et monaſterii S. Remigii inter manus ſunt. At aliud vir egregius *Montefalconius* oſtentavit *Biblioth. Coislin.* p. 484., deſcriptum nulla litterarum primorum ſerie, ſed ſecundum librorum, in quorum olim marginibus iſtae gloſſae, numerum: Ex oris enim Codicum res clamat excerptas esſe, et Schedae oſtendunt Eminent. Cardinalis *Pasſionei*. Nactus illud ipſum ſum Cl. *Caperronerii* humanisſima opera ex Biblioth. *S. Germani*, in quam Coislinianam migrasſe notum eſt, dignumque cenſui hoc loco, tum quod in priore, ex codice *Goldaſti*, voces, ab aliis inperite avulſae, cernantur, tum quoniam locupletius adparuerit, et *Suidae Heſychio*que plerumque conveniat: nam uterque, ille praecipue, ſimile Λεξικὸν uſurparunt; neque eius uſum recuſavit *Timaeus* in ſuo Platonico, nedum praeter ceteros omnes *G. Corinthus*, ſed ſaepe turpis ſocordiae reus. Non libet, niſi ubi quatuorviri in alia eunt, eos operoſe ad partes vocare. Sectiones librorum, ad quas ſcholia pertinere videntur, ut quaerendi labor amputaretur, adſcripſi. Principium Ἀνέλῃ χρήσει apud *Suidam* aberrat.

b Ψαλτήριον, αὐλὸς &c.] Separatum ſibi locum αὐλὸς et πηκτὶς in priore Lexico occupabant. In Cod. *S. German.* ferme cohaerent. Itaque omnia artisſime aptavi, motus auctoritate Scholiaſtae *Ariſtophanis* Theſmoph. v. 1321., ubi Πηκτίδας, εἶδος ὀργάνου κιθαρῳδικοῦ, ἢ ἀκολάστου σχήματος. Gemina *Suidas* in Πηκτίς.

c Ζυγαῖς] Haec disiuncta quoque in eodem collocantur. Explicant, quod *Suidas* et *Etymologus* indicant, τὰ ἑδώλια, quo illi modo et praeſtantiores *Herodoti* MSS. vocem pingunt. Alibi *Suidas*, Ζυγοί· παρ' Ἡροδότῳ αἱ καθέδραι.

d Ὄρθιον νόμον Θαμύρα] *Suidas* in Voc. Νόμος et Ὄρθιος deſcripſit, verum de Thamyra nihil. Amplius ſcholion, unde hae reliquiae in ſchedis *S. German.*, Thamyrin ſive Thamyram, celebrem olim in Thracibus Muſicum apud *Diodor*. L. III, 66., nomi Ὀρθίου inventorem, non Terpandrum, ut ceteri ſolent, perhibuisſe videtur. Legendus *Plutarch.* de Muſic. p. 1132. B. D. et *Pollux* IV, 65. ubi ſeptem illi modi.

e Ὡς ξένιον] Sic et *Suidas*. Olim ξενίην, aut ξένον, ut MS. *S. Remigii*. Valde exorbitat *Corinthus*, cum ἀντὶ τοῦ ξενίην ἐδωρήσατο, ξενίων συνεθήκατο Ionum perhibet esſe in ſermone.

f Ἡμεκτέων] Conpoſitum περιημεκτέων ibi in Muſa. Nec iuſta tamen ex ſcholio ſuſpicio, aliter olim obtinuisſe. Eſt in gloſſatorum more ſimplex deponere, ubi conpoſitum in ipſa oratione. Tale χορδεύων L. VI, 75. et αἰωρηθέντες ibid. C. 116., pluraque alia.

g Ἐνωμοτία] In ſchedis *S. Germ.* Συνωμοτία, unde *Suidas* Συνωμοσία, τάξις παρὰ Ἀττικοῖς, ubi poſtrema *Herodotum* ſi explanant, ſicuti debent, abſurda. Et ita tamen tres Lexici codices. Verius *Etymologus* Ἐνωμοτὶς, immo Ἐνωμοτία, τάξις τὶς στρατιωτικὴ παρὰ Λακεδαιμονίοις. Priores ergo, niſi ſi παρὰ τοῖς Τακτικοῖς cum Cl. *Ruhnkenio* ad *Timaeum* p. 77. malueris, in errore verſantur. Mendoſus etiam *Suidas* in proximo Τριηκάδας· παρ' Ἡροδότῳ, δεῖπνα, ἢ δήμους, ἢ ἀριθμὸν τριάκοντα ἡμερῶν· nihil enim, ut alia praeteream, iſthic apud *Herodotum* de triginta diebus. Mendoſior multo, ne quid aſperius excidat, *G. Corinthus*, λέγουσι δὲ Iones καὶ τοὺς κατὰ δήμους καὶ ἀριθμὸν τῶν τριάκοντα ἀνδρῶν Δεῖπνα. i nunc et fide iſtiusmodi λογοθήραις.

h Καὶ βασιλικὰ] Eodem *Heſychii* explicatio tendit in Ἀναξυρίδες· *Suidas* autem et *Etymologus* καὶ ἄβατα ὑποδήματα· quae hinc propagata facile inſtaurabuntur. Ἄβατα ὑποδήματα equidem non recordor. Confer *Salmaſium* ad *Lampridii* Alex. Sever. C. 40.

i Ὄχλου ἱππικὴ] In *Suida* ὄχλου ἱππικοῦ· cui accedo. Vicina Εὐεστώ, εὐετηρία &c. in MS. *S. Germ.* non leguntur. Quod nunc proſtat, ex codice *S. Remig.* venit: antea εὐεστώ· εὐημερία· εὐετηρία. *Diogenianus* vocabulo operam occaſione *Antiphontis* Ἀειεστὼ inpendisſe videtur. *Harpocrationem* adi illa in voce et *Favorini* Εὐεστώ. Proximum Ἐπίδοξα liber *S. Germ.* non novit.

a Ἐλλ-

Εὐεϛώ. εὐημερία, εὐετηρία. ἡ καλλίϛη τῶν ἐτῶν διαγωγή. Διογενιανὸς ἄνευ τοῦ Σ΄ γράφει. 85.
Ἀνέγνωσεν. ἀνέπεισεν, ἀνεδίδαξεν. 86.
Ἐπίδοξα. ἀντὶ τοῦ προσδόκιμα. 89.
Κνάφος. ἄκανθα ἕλκουσα ἱμάτια. 92.
Οὖροι. ὁροθεσία. 93.
Πεσσοί. ψῆφοι, ἐν αἷς ἔπαιζον. 94.
Φαρμάκοισι. βαφαῖς. 98.
[a] Ἐλόχισεν. εἰς λόχους κατέταξεν. 103.
Κατὰ τέλεα. τὰ ἀναλώματα καὶ τὰ συνέδρια τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ συντελεῖν εἰς τάγμα. ibidem.
Εὔτυκτα. ἕτοιμα, ῥᾴδια, εἰργασμένα. 119.
Ἐπιφορήματα. τραγήματα. 133.
Λευκή. πάθος τι περὶ ὅλον τὸ σῶμα. 138.
Πρυτανεῖον. [b] θεσμοθέσιον, θόλος, καὶ ἡ τοῦ σίτου θήκη. 146.
Ἔπιπλα. ἡ μὴ [c] ἐγγαία κτῆσις, ἀλλ᾽ ἐπιπόλαιος. ἔπιπλα καὶ τὰ ἐπάνω τῶν ϛρωμάτων. 150. 164.
Ἤθεα. τόποι, ἐν οἷς ἀναϛρέφονται. 156.
Πρόχυσις. τὸ ἀποσπεῖσαι. 160.
Μύδρον. σίδηρον ἀργόν. 165.
Ἔμβολος. χάλκωμα περιτιθέμενον κατὰ πρῷραν ταῖς ναυσίν. 166.
Ἐναγίζειν. τὰς χοὰς ἐπιφέρειν, ἢ θύειν τοῖς κατοιχομένοις, ἢ τὸ διὰ πυρὸς δαπανᾷν. 167.
Ἡβηδόν. [d] μετὰ ἰσχύος, μετὰ ἀκολασίας. 172.
Ἀντίξοον. τὸ ἐναντιούμενον. 174.
Ταρσοὶ καλάμων. [e] τρασιὰ ἐν ᾗ ἐξήραινον τὴν πλίνθον. 179.
Φάρσος. τρύφος, κλάσμα, ἀκρωτήριον. 180.
Αἱμασιά. τὸ ἐκ χαλίκων ᾠκοδομημένον ἄνευ πηλοῦ τειχίον, [f] ὃ νῦν ἑρμακίας καλοῦσιν. ibidem.
Λαῦραι. ῥῦμαι, ἄμφοδοι. 180.
[g] Ἔλυτρον. σκέπη, θήκη, δέρμα. 185.
Συμψήσας. συντρίψας. 189.
Καταγωγή. πανδοκεῖον. 181.
Σχοινοτενές. μακρὸν, ὀρθόν. 189. 199.
Ψῆνες. κωνώπια τὰ [h] ἐν τοῖς ὀλύνθοις γινόμενα. 193.
Ἀλεξομένους. ἀμυνομένους. 211.
Σαγάρεις. πελέκεις, τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. 215.
Ἄρδις. φαρέτρας, βέλη. ibidem.
Φάλαρα. τὰ περὶ τὰς γνάθους σκεπάσματα. 215.

Ἱϛορ. Β.

Κνυζημάτων. τῶν χοιρῶν ἀποφθεγμάτων. II. 2.
Γεωπεῖναι. οἱ γῆς πεινῶντες καὶ ἀπορούμενοι. 6.
[i] Ἀπίσας. ἱκανώσας. 7.
[k] Μυχοί. αἱ καταδύσεις, τὰ ἔνδον, λιμένες, κοιλότητες, τὰ ἔσχατα, ἔσω. 11.
Ἐπιεικεϛάτη. μετρία, εὐγνώμων, καλῶς ἔχουσα. 22.
Βυσσός. βυθός. 28.
Χοιράδες. πέτραι λεῖαι ἐν θαλάσσῃ. 29.
Εὐμαρίη. ἀπόπατος. 35.
Πεσσόμενα. ὀπτώμενα. 37.
Βάρις. ναῦς. [l] ἡ λέξις σημαίνει καὶ τείχη καὶ πύργον, καὶ μεγίϛας οἰκίας, καὶ σφαίρας καὶ αὐλὰς, καὶ ϛοὰς μεγάλας. 41.
Ὄσιρις. ὁ Διόνυσος λέγεται. 42.
Ἐγχρίψαι. ἐμπεσεῖν, [m] προσπελάσαι. 60.
Κορύνη. ξύλον ἐπικαμπές. 63.
Πρόπολος. νεωκόρος. [n] μετὰ τοῦ Σ΄ ὁ δοῦλος. 64.
Μιλεδωνοί. φροντιϛαί. 65.
Ἀμφιδέας. ἀλύσεις. οἱ δὲ ψέλλια. 69.
Κρέξ. ὄρνεον δυσοιωνιϛὸν τοῖς γαμοῦσιν. 76.
Συρμαΐζειν. καθαίρειν πόματι ἐκ ζειῶν καὶ ὕδατος. 77.
Λίνον. ᾠδῆς ὄνομα ἢ λύρας χορδή. 79.
Θύσανοι. κόρυμβοι, κροσσοί. 81.
Ἐσηθήσαντες. ὑλίσαντες. 87.
[o] Κάπτοντες. ἀποδεχόμενοι. 93.

a Ῥι-

a Ἐλόχισεν] Pauci *Herodoti* Codd. et *Suidas* ἐλοχήσε. Idem κατατέλεα iunctim recenſet et ſcholiaſtae noſtri verbis interpretatur. Agnoſcit et *Heſychius* in Τέλεα, cuius καὶ τὸ συντέμνειν τάγμα ad noſtri praeſcriptum reformandum. Explicatur λοχίζειν κατὰ τέλεα, cetera ab *Herodoti* mente et ſententia longisſime deflectunt.

b Θεσμοθέσιον] Eum in modum ſchedae: in *Suida* θεσμοθέτιον, ubi *L. Kuſterus* pronuntiat, *hoc nihil ad rem*, cui conſentio. Scholiaſtes docere voluit, nonnunquam in Prytaneo legum et plebiſcitorum tabulas asſervari ſolitas. Multa Ill. *Spanhemius* in Diatriba de Veſta et Prytan. p. 697. Ed. Graev. Nihil tamen acconmodatius verbis *Plutarchi* Sympos. VII. p. 714. C. ὥσπερ, οἶμαι, καὶ τὸ ἐνθάδε ΠΡΥΤΑΝΕΙΟΝ καὶ ΘΕΣΜΟΘΕΣΙΟΝ.

c Ἐγγαία κτῆσις] Vulgo erat ἡ μὴ βεβαία κτῆσις. *Suidae* ἔγγειος, quod *Kuſterus* rectisſime explicuit, MS. accedit. Bona ſunt mobilia. Conmode *Iſaeus* de Agn. Heredit. p. 88. Κατέλιπεν ΕΠΙΠΛΑ, πρόβατα, κριθὰς, οἶνον, ὀπώρας. Ultima Scholii ex *Goldaſti* aliisque ſunt libris.

d Μετὰ ἰσχύος] *Suidae* in Ἡβηδὸν, ἀντὶ τοῦ μετ᾽ αἰσχύνης, hinc vitioſe traductum. Utrumque nihil ad *Herodotum*. Meliora dabit Cl. *L. Bos* Obſerv. C. 6. Quod adhaerebat ὀρχηδὸν, in Cod. *S. Germ.* recte deſideratur; alienum enim. Ὀρχηδὸν· ἡβηδὸν alibi ſeſe offeret.

e Τρασιὰ] Optime MS. *S. Remig.* Ceteri, *Suidas*, *Corinthus*, πρασιά. Mendam et Scholiaſtae errorem Cl. *Salmaſius* detexit ad *Solin.* p. 869. Τρασιὰ craticium textum erat, ſuper quo ficus et caſei ſiccabantur, uti apud *Heſychium* in Voc.

f Ὃ νῦν ἑρμακίας καλοῦσι] Voluit ἕρμακας. *Heſychius*, Ἕρμακες, αἱ ὕφαλοι πέτραι, ἢ αἱμασιαί. quibus gemina, ut docti viri monuerunt, critici in *Nicandri* Ther. v. 150.

g Ἔλυτρον, σκέπη] Abſurde *Suidas*: Σκέπη παρ᾽ Ἡροδότῳ θήκη, δέρμα. Praetervidit τὸ Ἔλυτρον, cui explicando iſta erant admota. Probior *Heſychius* in Ἔλυτρον. Confer *Th. Gatakerum* ad *Antonin.* L. IX, 3. p. 266.

h Ἐν τοῖς ὀλύνθοις] Addunt λέξεις editae τοῖς ἄρσεσι, quae duo Cod. *S. Germ.*, *Suidas* et *Heſychius* non adiungunt.

i Ἀπίσας, ἱκανώσας] Mira in prioris ſcriptura adparet diſcordia. Ἀπήσας Cod. *S. Remig.*, ἀπόσας habet *Montfauc.*, ἀπώσας in excerptis *S. Germ.* et *Corintho*. Propoſitum venit ex *Goldaſti* Lexico. Videtur ad L. II, 7., ſicuti ibi monitum, referendum.

k Μυχοί. αἱ καταδύσεις] In ſchedis haec disiungebantur ita, ac ſi et μυχοὶ et λιμένες exponerentur. Iunxi artius, ut *Heſychius* et Grammaticorum alii nectunt. Iuvandus *Suidas* est, cum Μυχοί· παρὰ Ἡροδότῳ, καταδύσεις· τὰ ἔνδον.

l Ἡ λέξις σημαίνει] Haec ex Cod. *Pasſion.*, in quo καὶ σφύρας. *Etymologus* in Βάρις edita adprobat.

m Προσπελάσαι] Liber *S. Germ.* παραπελάσαι, unde inquinatum *Suidae* παραπελαῦσαι in Ἐγχριμφθεῖσα. Idem ἐγχρίψαι, Cod. *S. Germ.* ἐγχρίμψαι, quae et in *Herodoto* varietas.

n Μετὰ τοῦ Σ΄] Abſunt a *Suida* et codice ſcripto, neque vera perpetuo ſunt. *Euſtathius* ad Homer. p. 632, 36. conſulendus est.

o Κάπτοντες] *Corinthus* Aldinus κάμπτοντες et liber *S. Remig.* Uberior *Heſychii* gloſſa Κάπτοντες, ἀποδεχόμενοι, ἐσθίοντες· cuius praecedens Κάπτει, καταπίνει, fuiſſe olim καταπίνει videtur. *Hemſterhuſii* Noſtri eadem divinatio ad Comici Plut. p. 315. Hic autem iterum ſimplex verbum vice ἀνακάπτουσι, quomodo *Euterpe*.

a Ῥι-

[a] Ῥιπίς. πλέγμα. 96.
Κανοῦν. χρήσασθαι κανῷ λόγῳ. 100.
Ἀποφορήν. τὴν τελουμένην τιμὴν ὑπὸ τῶν δούλων τοῖς δεσπόταις. 109.
Ἤλυσιν. ἔφοδον, πορείαν. 123.
[b] Συρμαίην. λάχανον σελίνῳ ἐοικὸς, ἢ βρῶμα διὰ στέατος καὶ μέλιτος. 125.
Ἐνηβητήρια. ἐνευωχητήρια. 133.
Ποινή, ἀντέκτισις, τίσις. 134.
Βουπόρους. ὀβέλους μεγάλους. 135.
Ἀμυρταίου. [c] εἱμαρτοῦ. 140.
Ὄχεια. ἀσπίδων πόρπακες καὶ οἱ δεσμοί. 141.
Τριφάσια. τριπλάσια καὶ τρίφατα. 156.
Ἀπεματάϊσεν. ἐματαιολόγησεν, ἐμάρανεν. 162.
Ἀποτιμοτέρους. ἀτίμους. 167.
[d] Ἀνδρόσφιγγας. σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ σφιγγὸς ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονός. 175.

Ἱστορ. Γ.

Ἀπηλικέστερον. πρεσβύτερον. III. 14.
Ἐπάϊστος. Φανερός. 15.
Εὐλέων. σκωλήκων. 16.
Φρενήρης. [e] σώφρων. 25. 30.
Γνωσιμαχεῖν. τὸ γνῶναι τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν, τὴν τε τῶν ἐναντίων ἰσχύν. 25.
Οὐ καταπροΐξεσθαι. προῖκα ποιῆσαι, [f] ἀτιμώρητί, οἷον καταφρονήσας. 36.
Παταΐκοισι. Θεοὶ οἱ Παταϊκοὶ Φοινικικοὶ ἐν ταῖς πρύμναις ἱδρύμενοι. 37.
[g] Ἐπίλαμπτος. καταφανής. 69.
Αἰγυπτίων. γυπῶν. 76.
Ἀμύσσειν. [h] ταράσσειν. ἑλκοῦν, ξέειν. ibidem.
Φριμάξασθαι. Φρυάξασθαι, Φυσῆσαι. 87.
Φορμός. πλέγμα ὡς κόφινος. 98.
Διάσφαγες. αἱ διεστῶσαι πέτραι. 117.
Γαυλός. πλοῖον Φοινικικόν. 136.
Σκυτάλοις. ῥάβδοις. ibidem.
[i] Γοργύρη. δεσμωτήριον ὑπόγαιον. 145.
Διφροφορευμένους. Φορείοις Φερομένους. 146.
Βαλανάγρας. κλεῖς. 155.
Οὐ καταπροΐξεται. προίκτης. ἡ πρὸ ἀντὶ τῆς παρά, παρὰ τὸ προίκτησθαι. τοῖς δὲ ἀντὶ τοῦ ἵξεσθαι, [k] ὅ ἐστι δωρεάν τι λαβεῖν. Ἀρχίλοχος· Ἐμεῦ δ' ἐκεῖνος οὐ καταπροΐξεται. ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς ἐν Ἐπιμερισμοῖς παρὰ τὸ ἴσσω Φησὶ, ὡς καὶ Ἀρχίλοχος. Προτείνω χεῖρα καὶ προΐσσομαι. 156.

Ἱστορ. Δ.

[l] Λάξιν. λῆξιν, μερισμὸν, κλῆρον. IV. 21.
Παλάθας. λέγεται [m] καὶ ἐκ τρυγὸς πλάσματα, κυρίως δὲ ἡ τῶν συκῶν ἐπάλληλος θέσις. 23.
[n] Ὀργίσας. μαλάξας. 64.
Ἀνδρόγυνος. ἄνανδρος, ἑρμαφρόδιτος. 67.
[o] Ἐνάρεες. οἱ ὁπλῖται. ibidem.
[p] Τόρμον. τὸ τρῆμα καὶ τὸ ἐναμένον εἰς αὐτό. 72.
Σῶτρα. σωτήρια, μήνυτρα, [q] λύτρα. 9.
Σώχουσι. τρίβουσι. 75.
Ἄρδιν. ἀκίδα βέλους, καὶ τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. 81.
Σισύρα. βαρβαρικὸς χιτών. 109.
Εὐμαρεία. ἡσυχία καὶ ἀπόπατος. 113.
Ὑβρίζοντες. σκιρτῶντες. 129.
Κομιδή. ἡ ἀνάσωσις, ἐπιμέλεια. 134.
Ἀμβολάδην. καθ' ὑπερβολήν. 181.
[r] Οἴσπη. ῥυπαρῶν προβάτων ἔρια. 187.
Αἰγίς. ἣν Λίβυες Φοροῦσι δοράν. 189.
Ἀνθερίκων. νῦν τοὺς καυλοὺς Φησὶ τῶν ἀσφοδίλων. εἰσὶ δὲ εὔθραυστοι. 190.
[s] Σχοίνου συμβολεῖς. οἱ ψιαθοπλόκοι, καὶ σχοῖνος ἡ ψίαθος.
Περιφορητά. ἀκτά. 190.

[t] Στρό-

a Ῥιπίς] Haud *Suidas* aliter in Ῥιπῆς. Lexicon *Goldaſti*, *Reg. Paris.* et *S. Remig.* Ῥηπίς. Omnes prave. Confer *G. Arnaldi* Animadv. C. 30.

b Συρμαίην] Perperam *Corinthus* συρμίην, *Heſychius* Σύρμαιον. λάχανόν τι σελίνῳ ἐοικός, antea in Συρμαίην verum amplexus.

c Εἱμαρτοῦ] Quid commune huic cum proprio Ἀμυρταίου regis nomine? Estne eius veriloquium? An reconditum aliquid vetere fuit in ſcholio, quale Ἀμυρτόν. ἱμάτιον Κρῆτες *Heſychii*?

d Ἀνδρόσφιγγας] Sedabunt fortaſſe haec fluctus, quos *Heſychiana*, Ἀνδροσφῆτες· σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονός, cierunt: manarunt enim hoc fonte. In MS. *S. Germ.* γεγονότος legebatur.

e Σώφρων] Adſtruit his *Corinthus*, λαμβάνουσι δὲ τοῦτο *Iones* ἐπὶ τοῦ ἐναντίου. ut videlicet παράφρων ſit, ſicuti praeter *Suidam* voluit *Etymologus*. Si τὸ Φρενήρης, uti in *Herodoto*, ponatur, probe: alioquin fallent iſti Grammatici.

f Ἀτιμωρητί] Suam ſibi et diſtinctam ſedem in *Goldaſti* Lexico et aliis poſſidebat: continuatur a *S. Germ.* ſchedis, quas duces optavi. Conſentiunt *Heſychius* et *Suidas*.

g Ἐπίλαμπτος] Ex diſcorde ἐπίλαμπος et ἐπίλαπτος in membranis ſcriptura hoc effinxi. *Herodotus* atque ad eum adpoſita excuſabunt audaciam.

h Ταράσσειν] Verum est *Iungermanni* σπαράσσειν. *Heſychius* Ἀμύσσειν, ξέειν. σπαράσσειν. *Suidas* tamen, corruptum ſecutus exemplar, Ἀμύσσειν. ταράσσειν. Loco proximi Φυσῆσαι ille πεφυσῆσθαι in V. Φριμάξασθαι.

i Γοργύρη] Cod. *S. Germ.* Γοργύνη. hinc *Suidae* Γοργύνη. δεσμωτήριον ὑπόγειον. Mox tamen veriorem ſcripturam amans.

k Ὅ ἐστι δωρεάν τι λαβεῖν] In ſcripto ὥς ἐστι δωρεάν τι tantum: defectum ex *Suida* et Criticis ad Comici Equit. v. 433., qui ambo eadem, explevi. Rectius hic in *Archilochi* fragmento Ἐμεῦ δ' ἐκεῖνος ——. Adi eruditam *Valckenarii* adnotationem in L. III. *Herodoti*, C. 36.

l Λάξιν, λῆξιν] *Suidas*, Λάξιν, μίξιν, μερισμόν, Ἡρόδοτος, ex ſcripto gloſſarum vitioſo exemplo, quale *S. Germ.* et *Reg. Paris.* Vulgatum bonum eſſe Cl. *Ruhnkenius* Epiſt. Crit. II. p. 14. commonefecit. Ceterum in MS. *S. Germ.* haec et proxima ad Muſam tertiam referebantur, non ſine lapſu.

m Καὶ ἐκ τρυγὸς πλάσματα] *L. Kuſterus* ad *Suidae* Παλάθαι coniicit τὰ ἐκ τυροῦ· cui valde obſtant haec ſcholia, a *Suida* deſcripta. Confer *Turnebum* ad *Theophraſtum* de Odoribus p. 27. et *L. Bos* Animadvers. C. 44.

n Ὀργίσας] Sic omnes. At ὀργάσας, μαλάξας, *Heſychius*, *Timaeus* et *Suidas*; Editum ex Ὀργήσας naſci potuit.

o Ἐνάρεες] *Corinthus* exſcripſit, quod ad *Herodotum* confert nihil. Scythicam vocem Grammatici ex Graecorum ἐνάροις et ἐναρίζειν fruſtra arceſſiverunt.

p Τόρμον, τὸ τρῆμα] Plerique τόρνιον. In *S. Germ.* ſchedis τόρνον, ad quarum ſimilitudinem *Suidas* Τόρνος —— τὸ τρῆμα. καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό. Praeſcriptum habet *Herodotus*, et τόρνον diverſiore notione alibi C. 36.

q Λύτρα] Membranae *S. Germ.* μέτρα, absurde: verius aliae cum *Suida*. Sequens σώχουσι fruſtra quaeretur: Κατασώχουσι Scriptor.

r Οἴσπη] Ita cum *Suida S. Germ.*; in aliis Οἰσύπη, οἰσίπη, οἰσίπη. *Corinthus* de ſuo adiunxit, καὶ τὸ διαχώρημα τοῦ προβάτου. Adi et *Heſychii* Οἴσυπος et *Suidam* in Οἰσυπηρός.

s Σχοίνου συμβολεῖς] Eadem omnia *Suidas* et *Corinthus*. At fruſtrantur nos et circumſcribunt; nihil enim istiusmodi apud Hiſtoriae patrem. Eremitis et AEgypti monachis congruit, quibus tegetes ſive ψιάθους per otium texere ſollemne erat. Vide *Du Cangium* in Lexic. Gr. Med. ad Ψιάθιον et Σχοινοπλόκιον. Hoc

credo

[a] Στρόφος. τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν ϛρόφιον, ὅ ἐϛιν ἐρεοῦν. 60.
Κυματώγη. ὑπαγωγὴ, αἰγιαλός. 196.

Ἱϛορ. Ε.

Φυλάξαντες. ἐπιτηρήσαντες. V. 12.
Νεοχμῶσαι. [b] νεωϛὶ κινῆσαι. 19.
[c] Σπαδίξας. ἐκδείρας. σπάδιξ γὰρ φλοιὸς ῥίζης πρινίνης. οἱ δὲ Φοίνικος ῥάβδον. σπάδακες δὲ καὶ οἱ κύνες. καὶ σπάδιξ, ὄργανόν τι κιθαριϛικόν. 25.
Φερέγγυος. βεβαιώτης. 30.
Παχέων. τῶν πλουσίων. ibidem et 77.
Ἔφεδρον. [d] ἐπίκληρον. 40.
Σταθμός. ϛρατιωτικὴ κατάλυσις. [e] ὁδοῦ μέτρον, κατάλυμα. 52.
Ἐπίϛιον. ἔποικον κατάλυμα. 72.
Ἀγηλατέειν. διώκειν, φυγαδεύειν, ἐπιτάττειν, ὑβρίζειν. 72.
Λῆμα. ἀξία καὶ ἀνδρεία. 72.
Κληρούχους. γεωργούς. 77.
Σινάμωρον. κακόσχολον. 92, 7.
Κρησφύγετον. καταφυγὴ, ὀχύρωμα. 124.

Ἱϛορ. ϛ.

Ἰθαγενεῖς. οἱ γνήσιοι παῖδες. VI. 53.
Πρόξενοι. οἱ προϛάται πόλεων καὶ φροντιϛαὶ καὶ ξένους ὑποδεχόμενοι. 57.
[f] Ἀρχαιρεσίη. τὸ πρὸς χάριν πολλοῖς ζῆν, καὶ τὸ ἐπιδόσεις χρημάτων ποιεῖσθαι. 58.
Ψῶσαν. θάλπουσαν. 61.
Ἐκνίζω. ἔδακον, ἀπὸ τῆς πόας. 62.
Οὐχ ἱκνευμένως. οὐ προσηκόντως, οὐ καθηκόντως. 65.
Γυμνοπαιδία. ἑορτὴ ἐν Σπάρτῃ, ἐν ᾗ γυμνοὶ χοροὺς ἱϛᾶσιν. 67.

Λάσθη. αἰσχύνη. 67.
[g] Χορδεύων. τέμνων. 75.
Καταγνύειν. καταλύειν. 75.
Ἄρθμια. φίλια. 83.
Πολέμαρχος. ἄρχων, [h] πρὸς ὃν κατηγγυῶντο τοὺς ξένους. 109.
Ἄφλαϛον. τὸ ἄκρον τῆς πρύμνης. 114.
Αἰωρηθέντες. μετεωρισθέντες. 116.
Ἀναιρεόμενον. τὸ ἐν γαϛρὶ συλλαμβανόμενον. 69.
[i] Ἀνακωχεύσαντες. ἀναχωρήσαντες. 116.
Γαῦλος. φρέατος ἀντλητήρ. 119.
Ἐμμέλειαν. χορικὴν ὄρχησιν. 129.
Ζάκορος. νεωκόρος, ἱερεύς. 134.
Πρόκα. εὐθὺς καὶ παραχρῆμα. ibidem.

Ἱϛορ. Ζ.

Ἐπικάρσιον. πλάγιον, οὐκ εὐθύ. VII. 36.
Ἐλῶν. ἐλάσας. 33.
Δημιοεργοί. οἱ εἰς τὸ δημόσιον κάμνοντες. 31.
[k] Ὄνος. τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολύπουν καὶ συϛρεφόμενον. 36.
Χυτόν. χῶμα καὶ ὁ ξεϛὸς λίθος. 37.
[l] Ῥηχίης. φραγμὸς, ἢ δεσμοὶ τῶν φραγμάτων. ibidem.
Σαυρωτήρ. [m] ξυϛὸν, δόρυ, ἢ ϛύραξ, ὃν ἔνιοι καλοῦσιν οὐρίαχον. 41.
Κυρβασίας. τιάρας. 64.
[n] Ζειρά. μίτρα, ταινία, διάδημα, ἱμάτιον, ζώνη, πορφυροῦν ἔνδυμα. 69. 75.
Κέρκουρος. νεὼς εἶδος. 97.
[o] Ἱϛία. δεῖπνα. 135.
Ῥῆχος. φραγμός. 142.
Ὀρχηδόν. ῥιζηδόν. 144.
Καλλιερεῖσθαι. ἐπὶ τοῦ θύειν ἔντομα λέγεται. 134. 167.
Τέμπεα. τὰ ϛενὰ τῶν ὀρῶν, καὶ οἱ σύνδενδροι τόποι. 173.
[p] Ναυλόχιον. λιμένα ἢ εὐδίαν. 189.

Ἱϛορ.

credo in uberiore ſcholio, occaſione σχοίνου C. 190. fuerat notatum: manſerunt reliquiae, *Herodoto* nihil lucis adferentes, ut ſaepiſſime aliae parum proſunt.

a Στρόφος] Et hoc alienum. In ſchedis *S. Germ.* huic praeſcribebatur vocabulo et ſequentibus Ἱϛορίας Δ., quod re poſtulante inmutavi.

b Νεωϛὶ κινῆσαι] Voluiſſe primum gloſſae auctorem νέον τι opinor. *Suidas* vulgatum deſcripſit: *Corinthus* νεωϛὶ κινῆσαί τι.

c Σπαδίξας] Nihil horum in *S. Germ.* Egregium ſcholium Cl. *Salmaſius* illuminavit, *Heſychium*que in mendoſo Σπᾶ eadem voluiſſe bene docuit ad *Solin.* p. 291. Σπάδιξ Muſicum inſtrumentum a *Polluce* IV, 59. non praeteritur.

d Ἐπίκληρον] Quid voluerit, intenderitque Scholiaſtes ex *Heſychio* adparet Ἔφεδρος, ταβλιϛής, τρίτος ἐνεδρεύων, καὶ ὁ ὑφ' ἡμῶν ΕΠΙΚΛΗΡΟΣ. Nimirum aleae luſorem, victis ſuccedaneum, aut gladiatorem, ſecutoremque, qui forte victis ſufficiebatur et cum victoribus conparabatur. Hoc vero quid ad *Herodotum?*

e Ὁδοῦ μέτρον &c.] Venerunt ex *Goldaſti* et Codd. aliis. *Suidas* et *S. Germ.* non adiungunt. Auctius etiam vicinum Ἀγηλατέειν, διώκειν est: ſiquidem acceſſoria *Corinthus* et *S. Germ.* reticent.

f Ἀρχαιρεσίη] Quae ſubduntur, ἀρχαιρεσιάζειν ad *Heſychii* modum in Ἀρχαιρεσιάζειν explanant. Ambitioſorum artes, ut egregie ibi *L. Kuſterus*, innuuntur, qui non vera via, ſed donis et fallaciis ad honores contendunt. *Suidas*, quaſi Herodotea forent, digna ſuo Lexico cenſuit. Sequens Ψῶσαν *Herodotus* καταψῶσαν ſcripſit.

g Χορδεύων] Καταχορδεύων *Erato.* Proximum καταγνύειν, καταλύειν *Suidae* haud eſt ignotum. Ambo verius κατάγνυν explicuiſſent. Confer *Heſychii* καταγνύειν.

h Πρὸς ὃν κατηγγυῶντο] *Suidas* eadem. At illa muneris Polemarchi exilis pars. Meliora in *Lyſiae* Or. Adv. Pancleonem, et *Harpocrationis* Πολέμαρχος cum *Valeſii* adnotatis.

i Ἀνακωχεύσαντες] *Heſychius* ἀνακωχήσαντες, nullo niſi levi in ſcriptura diſcrimine: hinc tamen illa ad id Lexicon acceſſio.

k Ὄνος] Illis ipſis verbis *Suidas* et *Heſychius*, quanquam hic καὶ συϛρεφόμενον ὡς κύκλος, ſine ullo ad *Herodotum* emolumento.

l Ῥηχίης.] Apud *Suidam* Ῥαχίας, φραγμὸς ἢ δέσμοις τῶν φραγμάτων. Codd. *Gold. S. Remig.* et *Reg.* φραγμοῦ ἢ δέσμης τῶν φρ. Amplexus ſum quod in *S. Germ.* Interpretamentum inſulſum eſt, ῥῆχος, cui ſuus mox locus, illuſtrans. Ineptit et Scholiaſtes *Paſſion.*, cui L. II, 11. Ῥηχίη, αὐχμὸς, ξηρότης.

m Ξυϛὸν, δόρυ] Membranae *S. Germ.* ξεϛὸν δόρυ. Ceteri cum *Suida* ad editum belle conſpirant.

n Ζειρὰ] Olim ex *Gold.* Εἶρα. Veriſſime libri alii, in eo plerique pravi, quod haec tres in portiones divulſerint, ac ſi Ζειρὰ, Ζώνη et Ταινία exponendae forent. Recte *S. Germ.* connectit vocabula, τὴν ζειρὰν duntaxat explicantia. Liquida res eſt ex *Etymologo* in Ζειρὰ et *Heſychio*, ubi erudite Cl. *Io. Alberti.* *Suidas* tamen Ζώνη. πορφυροῦν ἱμάτιον. Ἡρόδοτος, ſed deceptus.

o Ἱϛία, δεῖπνα] Omnes magno conſenſu. *Herodoti* MSS. ὅς σφεας, ξείνια προθέμενος, ἱϛία h. e. ἐδείπνιζε. Boni viri ex verbo nomen ſubſtantivum procuderunt.

p Ναυλόχιον] Hoc adſcripſerunt ad *Herodoti* ναυλοχοῦντες. *Suidas* invenit ναύλοχος, in quo παρὰ δὲ Ἡροδότῳ λιμὴν ἢ εὐδία fuit et eſſe debet.

a Ἰαχ-

Ἱστορ. Η.

Ταρσοῦς. ταρσὸς κυρίως τῶν ὀρνίθων ἡ πτέρωσις, ἀφ' οὗ καὶ ὁ τῶν κωπῶν ὅμοιος σχηματισμός. VIII. 12.

Ἐπαμησάμενος. ἀνακινήσας. 24.

Ἰακχάζουσιν. λέγουσι, [a] Φλυαροῦσι. 65.

Ἱστορ. Θ.

[b] Εἰρήν. παρὰ Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ πρώτῳ ἐνιαυτῷ ὁ παῖς ῥωβίδας καλεῖται, τῷ δευτέρῳ προκομιζόμενος, τῷ τρίτῳ μικιζόμενος, τῷ τετάρτῳ πρόπαις, τῷ πέμπτῳ παῖς, τῷ ἕκτῳ μελείρην. Ἐφηβεύει δὲ παρ' αὐτοῖς ὁ παῖς ἀπὸ ἐτῶν ιδ' μέχρι καὶ κ'. Βαρυτόνως δὲ μελείρην, ὥσπερ πυθμὴν, ἀπύθμην, αὐχὴν, ὑψαύχην.

[c] Ἀκανθοπλήξ. ὁ πλησσόμενος.

[d] Ἄβιος. ὁ πολύβιος. ὡς ἄξυλος, ὁ πολύξυλος.

Ἑρμίς. ὁ κλινόπους.

a Ἰακχάζουσιν] Quod additur φλυαροῦσι, eſt in *Gold.*, *Reg. Paris.* et *S. Remig.* *Suidas* φυλάττουσι. Membrana *S. Germ.* φυλλολογοῦσι· hinc *Heſychianum* Ἰακχάζει· φυλλολογεῖ, καταβοᾷ. Quae omnia, ut Ἰακχάζειν cognoſcatur, incertiſſimum dimittunt, ſicuti ſuo loco admonitum, lectorem.

b Εἰρὴν] Ex libro IX. nihil in *S. Germ.*, ne ipſum quidem notabile hoc, quod in aliis obvium negligere non debui, ſcholium. Praepoſui Ἱστορίας Θ', arbitratus ad L. IX, 85. adplicandum videri. Infantem autem ſubrumum Ῥωβίδαν Spartanorum fuiſſe dialecto, et ſecundi anni προκομιζόμενον, an alibi reperiatur, dubito. Si liceret, προμικκιζόμενος et μικκιζόμενος ex Dorico μικκός, h. e. μικρός, mallem. quomodo πρόπαις et παῖς, quarti quintique anni puelli. Μελείρην, verius μελλείρην erit. *Plutarchus* Lycurg. p. 50. d. Εἰρένας δὲ καλοῦσι, τοὺς ἔτος ἤδη δεύτερον ἐκ παίδων γεγονότας. ΜΕΛΛΕΙΡΕΝΑΣ δὲ, τῶν παίδων τοὺς πρεσβυτάτους. Quae his longe meliora ſentio. *Kuſteri* ad *Suidam* eadem ſententia.

c Ἀκανθοπλήξ. πλησσόμενος] His quoque et ſequentibus *S. German.* codex caret, nec divino, ubi ſedem habuerint. Γνάφος L. I, 92. de Scholiaſtae ſententia ἄκανθα, ἕλκουσα ἱμάτια. An in uberiore ſupplicii eius deſcriptione inſertum ἀκανθοπλὴξ olim? an ad Ulyſſem ſpectat, fabula *Sophoclis* Ἀκανθοπλῆγα celebratum? Ex *Euſtathii* MS., citato a *I. Iac. Wetſtenio* ad *S. Lucae* Euang. C. XIII, 9., Σοφοκλῆς ἐν Ἀγαθοπλῆγι prave: dederat Ἀκανθοπλῆγι· plenius Σοφοκλῆς Ὀδυσσεῖ Ἀκανθοπλῆγι ſemel iterumque apud *Heſychium*. Hoc certum, cetera in coniecturis.

d Ἄβιος] Haud ſcio, adſcriptumne fuerit L. IV, 46., ubi de Scytharum natione et moribus. Ad Scythas enim *Homeri Il.* N, 6. Ἀβίους adplicabant et varie interpretabantur, uti *Nicolaus Damaſcenus* in *Stobaei* Serm. V. p. 70., cui *Harpocrationem* in Ἄβιος iunge.

I N D E X

EORVM QVAE APVD HERODOTVM SVNT MEMORABILIA.

Monitus eſſe debes, mi lector, Indicem hunc non ad paginas accommodatum eſſe, ſed ad libros, et capita, in quæ eos diſtribuimus, ad oram interioris paginæ ſemper adnotata.

A.

ABAE, urbs Phocenſium, I. 46. VIII. 27. et 134. ubi erat Apollinis delubrum locuples VIII. 33
ibidem reddita oracula, Herodoti etiam ætate *ibidem*
Abantes Eubœæ non minima portio I. 146
Abaris ferebatur fuiſſe Hyperboreus IV. 36
de eo et eius ſagitta fabula *ibid.*
Abdera, VI. 46 VII. 109, 126. urbs a Teiis condita in Thracia, I. 168
eam Xerxes præterit VII. 109
cum Abderitis Xerxes hoſpitii fœdus iniit, et acinace aureo ac tiara auro intertexta eos donavit VIII. 120
Abrocomes et Hyperanthes, Darii filii, Xerxis fratres, ſuper cadaver Leonidæ occumbunt VII. 224
Abronychus, Athenienſis, filius Lyſiclis, ſpeculator apud Leonidem VIII. 21
Abydus, una urbium in Helleſponto V. 117. VII. 33. 34. vicina Dardano VII. 43
ponte a Xerxe iungitur VII. 34
Abydeni prætorium quoddam Xerxi exſtruunt VII. 44
Acanthus urbs VI. 44
Acanthios hoſpitii iure et Medica veſte donat Xerxes VII. 116
Acanthiorum mare VII. 22
Accenſio lucernarum, feſti nomen II. 62
Accipiter inter animantes Ægyptiis ſacras II. 65
eum qui necaverit apud Ægyptios, ſive volens, ſive nolens, morte mulctatur *ibid.*
eas aves in urbem Butun aſportant ſepeliendas II. 67
earum paria ſeptem, omen ſunt ſeptem Perſis III. 76
Acephali populi IV. 191
in pectoribus oculos habent *ibid.*
Aceratus, propheta in templo Delphico VIII. 37
Aces amnis III. 117
unde oriatur *ibid.*
Achæorum, qui Iones e ſedibus ſuis exegerunt, partes duodecim I. 145
Achæi Phthiotæ ſuppeditant Xerxi terreſtres copias VII. 185
eorum in Athamantis poſteros actio VII. 197
Achæiæ Cereris templum et orgia V. 61
Achæmenes, Darii filius periit in Ægypto III. 12. Xerxis ex utroque parente germanus VII. 7. 97
Ægypti præſes VII. 7
Ægyptiacæ claſſi præfectus VII. 97
bonum conſilium Demarati invertit VII. 236
ab Inaro interfectus III. 12. VII. 7
Achæmenes *alius*, Teiſpei pater, avus Cambyſis VII. 11
alius auctor regiæ ſtirpis per Darium VII. 11
Achæmenidæ compellantur a Cambyſe III. 65
eorum tribus apud Paſargadas I. 125
ab iis reges Perſidæ ſunt oriundi *ibid.*
Achaia VIII. 36
Achelous fluvius II. 10. VII. 126
Acheron fluvius V. 92. 7. VIII. 47
Achilleum oppidum V. 94
Achilleius curſus, locus ſic dictus IV. 55. 76
Acinaces Martis, cui immolatur quotannis IV. 62
acinacem in calicem vino et ſanguine plenum tingunt Scythæ in fœdere ineundo IV. 70
acinaces Perſicus in Helleſpontum abiectus a Xerxe VII. 54
Acræphia urbs VIII. 135
Acriſius Danaes pater VI. 53
Acrothoon urbs VII. 22
Aculeis iaculorum ahenum factum IV. 81
Adicran, Afrorum rex, agro a Cyrenæis exutus, Apriæ ſe dedit IV. 159
Adimantus Ariſteæ pater VII. 137
Adimantus Ocyti filius, Corinthiorum claſſis dux, fugam facere vult VIII. 5
eius dictum in Themiſtoclem VIII. 59
inſolentia erga Themiſtoclem VIII. 61
eius turpis fuga VIII. 94
Admetus Eumeli pater. II. 2
Atramyttium urbs VII. 42
Adraſtus Phryx Gordii filius, nepos Midæ I. 35. 45
fratris interemptor *ibid.*
a Crœſo expiatus I. 35
ei cuſtodiam filii ſui ad venationem exeuntis mandat Crœſus I. 41
Crœſi filium transfodit, aprum volens transfigere I. 43
ſeſe ſuper buſtum Atyis transfodit I. 45
Adraſtus, Talai filius, Sicyonis rex V. 67. pater Ægialei V. 68
in Adraſtum Cliſthenis Sicyonii odium V. 67
ei honores et dies feſti erepti, et Melanippo traditi ibid.
Adria V. 9. a Phocæenſibus oſtenſa I. 163
Adyrmachidæ Libyes, Ægyptum verſus IV. 168
eorum mores, et uxorum *ibid.*
Æa Colchis VII. 193. 197
Æaces Syloſontis et Polycratis pater III. 139. VI. 13
Æaces Samius IV. 138
Æaces, Syloſontis fil. Sami tyrannus, ab Ariſtagora exutus tyrannide VI. 13
Samios ad defectionem a ſociis ſollicitat *ibid.*
Samum reductus VI. 25
Æacus et Ægina VI. 35
Æacus et Æacidæ a claſſe Græcorum invocantur VIII. 64
Æaci fanum V. 89
Æacidæ ab Æginetis, Thebanis miſſi V. 80. VIII. 84
Ædes Veneris in Cypro unde extructa I. 105
Minervæ VIII. 39
Protei, dicta Veneris hoſpitæ II. 112
Vulcani II. 110
deorum et hominum ligneæ IV. 108
fulmine abſumptæ IV. 79
Ædificii ſtructura, in quo repoſitæ erant regiæ pecuniæ II. 121
Ædificio ex urbe Elephantina afferendo triennium conſumptum II. 175
et eius ex ſolido ſaxo deſcriptio *ibid et ſeq.*
Ædificium Zalmoxis ſive Zamolxis ſubterraneum IV. 95
Ædificia humanis operibus maiora II. 148
Æga urbs VII. 122
Ægæ una ex partibus Achæorum I. 145
Ægææ civitas Æolum I. 149
Ægæum mare IV. 85
Ægaleus mons, unde Xerxes navalem pugnam ſpectabat VIII. 90
Ægeſtanorum pugna cum Spartanis ducibus V. 46
Ægeus Pandionis filius Lycum fratrem Athenis pellit I. 173
Ægeus, Oiolyci fil. unde Ægidæ. IV. 149
Ægialenſes, tribus Sicyonia, ab Ægialo Adraſti filio V. 68
Ægialees Pelasgi VII. 93
Ægicores Ionis filius V. 66
Ægidæ in Sparta ingens tribus, a quo dicta IV. 149
Ægila, ſive Ægile, locus ad quem Naſamones veniunt ut palmulas decerpant IV. 172. 182
Ægilea, Styreorum inſula VI. 107
Ægilia circa Eretriam VI. 101
Ægina et Æacus VI. 35
Ægina et Thebe, ſorores, filiæ Aſopi V. 80
Æginetæ cur Samiis infenſi III. 59
Samios ut mulctarint *ibid.*
Epidauriis quondam ſubditi V. 83
eorum in Athenienſes odii principium V. 89
terram et aquam Dario dant VI. 49
unde infenſos habent Athenienſes, et apud Spartam inſimulantur *ibid.*
contraque eius rei autores mittitur Cleomenes VI. 50
primores ipſorum dantur obſides Athenienſibus VI. 73
eorum cum Athenienſibus ſimultates V. 82
undeque ortæ V. 82. 83. etc.
ab iis illatæ Athenienſibus iniuriæ VI. 87
auxilia rogantur a Thebanis contra Athenienſes V. 80. 81
ab iis ſtatuæ repetitæ per Athenienſes V. 84
circa Æginetas et Athenienſes acta *ibid. et ſeq.*
eorum legati contra Leutychidem, Spartam miſſi VI. 85
eorum piaculum, maximorum eis malorum cauſa VI. 91
ab Athenienſibus navali prœlio victi VI. 92
præſtantisſimi in pugna navali contra Perſam VIII. 93
aureas ſtellas tres quæ ſuper malum navis æreum ſunt Delphis dedicarunt VIII. 122
unde iis divitiarum principium IX. 79
iis tumulus ipſorum rogatu ſtructus, a quo, et cur, et quando IX. 84
Ægineticum bellum cum *Athenienſibus* VII. 144
Ægion urbs Achæorum I. 145
Ægira urbs Achæorum I. 145
Ægiroëſſa, Æolum civitas I. 149
Ægis Minervæ unde IV. 180
Ægli pop. III. 92
Ægos potami IX. 118
circa Ægrotos Babyloniorum lex I. 197
ægroti apud quosdam Indos deſerti in deſerto cubant III. 100
apud quosdam Indos interficiuntur et comeduntur III. 99
ſuper ægrotos qui ad aram ſunt cinis ſparſus in Delo IV. 35
Ægyptus in XII. portiones diſtincta II. 147
Ægyptus fluminis donum II. 5
Ægypti ſeu Ægyptiacæ regionis natura *ibid.*
eius longitudo *ibid.*
tota eſt paluſtris: vel, (*ut Græcum verbum ſonat*) paluſ II. 4
Ægyptus eſt quam Nilus irrigat II. 18
Aſiæ et Africæ terminus II. 17

Afri-

Africæ finitima II. 65. III. 91
unde incipiat et qua pateat in eam ingreſſus III. 5
in regiones (vel potius præfecturas, quæ nomoi vocantur) diviſa II. 164
urbes habitari in ea mille et viginti II. 177
montanæ Ciliciæ oppoſita est II. 34
qualis ſit qua parte Africam ſpectat II. 8
foſſas unde tam multas habeat II. 108
propter quas inequitabilis et plauſtris inhabilis effecta ibid.
de Ægypti magnitudine Ionum ſententiæ II. 15. et Herodoti II. 17
plura mirabilia habet quam omnis alia regio II. 35
ſub Amaſi rege maxime beata II. 177
Ægypto minatur interitum Cambyſes circiter decem annos natus III. 3
ea potiuntur Perſæ III. 7
Perſis tributaria III. 91
ex ea ſcutum et galea IV. 180
Ægyptia ſacta II. 81
Ægyptii cum Cyri familia cognationem ſibi fingunt III. 2
pleraque omnia diverſa a ceteris hominibus conſtituerunt inſtituta et iura, ut cœli eorum et fluminis diverſa est natura II. 35
eorum inſtituta et iura II. 35. 36. &c.
omnium hominum primos ſe arbitrati II. 2. Phrygas tamen esſe priores concedunt ibid.
in ſeptem hominum genera diſtributi II. 164
hominum ſapientisſimi II. 160
multarum rerum cognitione ceteris antecellunt II. 121
eorum inventa II. 4. 82
primi immortalitatem animarum asſeverarunt II. 123
primi annum excogitarunt, et in menſes duodecim diſtribuerunt II. 4
prodigiorum obſervantisſimi II. 82
divinationem certis diis vindicant II. 83
ignem animal esſe asſerunt III. 16
ſuis moribus et inſtitutis contenti II. 78. nec ullis aliis uti volunt II. 91
nihil a Græcis mutuati II. 49
eorum in Græcos dicterium II. 13
quibus potisſimum inter eos ſine agricultura fruges proveniant; utque iacto ſemine in ſua rura ſues immittant II. 14
vitibus carent II. 77
eorum vinum ex ordeo ibid.
fabis abſtinent II. 37
eorum victus ibid.
eorum præcipui conventus II. 59
eorum cantilena II. 79
medici apud eos ſingulis morbis ſinguli II. 84
eorum ſacra II. 39. 40
eorum ſacerdotes II. 37. quorum unus est pontifex ibid. ſuntque raſi II. 36. 37
eorum ſuperſtitiones II. 65
et nominatim circa beſtias quasdam ibid.
illis ſacrificia ſub Cheope interdicta II. 124
a Mycerino reſtituta II. 129
eorum circa Cererem et Rhampſinitum ceremoniæ II. 123
deorum omnia fere nomina ab iis ad Græcos pervenerunt II. 50
duodecim deorum cognomina primi in uſu habuerunt II. 4
primi diis aras et ſimulacra et delubra ſtatuerunt ibid.
quorum deorum nomina neſciant II. 50
quorum deorum oracula habeant II. 83
dii aliquando eorum principatum obtinebant II. 144
pudenda circumcidunt II. 36 104
cum feris veſcuntur II. 36
eorum victimæ II. 41. &c.
ſuem non alunt IV. 186
quo tempore ſues immolent et earum carne veſcantur II. 47. 48
eorum ablutiones post contactam ſuem II. 47
qui Thebanæ provinciæ, ab ovib. abſtinent et capras immolant II. 42
contra faciunt Ægyptii Mendeſiæ provinciæ ibid. et 46
deſcriptio eorum qui ſunt circa partem Ægypti frumentariam II. 77
eorum qui in paludibus ſunt, mores et inſtituta II. 92. 93
Ægyptiorum luctus et ſepulturæ II. 85. 86. &c.
mos triplex in condiendis cadaveribus II. 86. 87. 88
eorum ſcripturæ et litterarum duplex uſus II. 36
eorum interpretes a quibus oriundi II. 154
eorum pueri linguam Græcam edocti ibid.
Ægyptii maxime ſalubri corpore ob aërem qui est immutabilis II. 77
purgant ſe ſingulis menſibus ibid.
eorum capita quam firma, et cur III. 12
Ægyptii medici ceteris præſtantiores III. 129
apud Ægyptios viri binas veſtes habent, feminæ ſingulas II. 36
veſtes eorum lineæ quales II. 81
unguenta II. 94
naves II. 96
eorum myſteria II. 170. 171
eorum reges II. 99. 100. 101. 102. 111. 112. 121. 124. 127. 129. 136. 137. 141. 147. 151. 158. 160. 161. 172. III. 10.
eorum ſub duobus regibus calamitas II. 128
Ægyptii bellatores in magno contemtu Sethoni regi ſuo II. 141
Ægyptii libertatem adepti duodecim ſibi reges conſtituerunt II. 147
Ægyptii a rege Aprie cur deſciverint IV. 159
eorum clades a Cyrenæis accepta ibid.
in fugam vertuntur a Perſis III. 11
morte mulctati a Cambyſe quum Apin celebrarent III. 29
a Cambyſe ſubacti, a Perſis deficiunt VII. 1
a Xerxe ſubacti denuo VII. 7
ipſi et Phœnices commeatus comportant exercitui Perſico contra Græcos VII. 25
navali in pugna ſtrenui VIII. 17
Ægyptius quidam vocalisſimus IV. 141
Ægyptio thorace in pugna utuntur Perſæ I. 135
Ægyptiacum linum II. 105
Ænea urbs VII. 123
Æneſidemus Pataici filius, ſatelles Hippocratis VII. 154
Æneſidemus Theronis pater VII. 165
Ænigma Hipparcho per ſomnium dictum V. 56
Ænigma piſcatorium II. 35
Ænyra, regio VI. 47
Ænus urbs IV. 90. VII. 58
Æoles invadit Crœſus I. 26. eosque ſubegit I. 6. 28
Cyro ſe dedere volunt I. 141
Æoles et Iones hereditarii Cambyſis ſervi II. 1
tributarii Dario II. 90
olim Pelasgi vocati VII. 95
eorum ſacra et pempobola II. 37
Æoles circa oram Iliadem capti ab Hymæe V. 122
Æolenſes Mitylenæi V. 94
Æolum in Xerxis claſſe arma VII. 95
Æoles Seſtum tenentes IX. 114
Æolicæ undecim civitates I. 149
Æolicæ civitates inſulares quinque I. 151
Æolicæ et Ionicæ ditionis collatio I. 149
Æolidarum oppidum incenſum VIII. 35
Æolis VI. 127
Æolus Athamantis pater VII. 197
Æor apud Scythas virum ſignificat IV. 110
Æorpata, id est, viricidæ, Amazones dictæ lingua Scythica ibid.
Æquabilitas, res egregia V. 78
Æquitati iniquitas inviſa I. 96
Aër Ægyptiorum nunquam immutatur II. 77
Aëris mutatione exiſtunt præcipue morbi I. 77
Ærarium Athenienſium VII. 144
Aëropus Temeno natus VIII. 137
Aëropus Philippi filius, Alcetæ pater VIII. 139
Aëropus Echemi pater IX. 26
Æs apud Æthiopas omnium pretioſisſ. et rarisſimum III. 23
apud Scythas non est in uſu IV. 71
eius copia apud Masſagetas I. 215
pro ære aurum mercantur Æginetæ IX. 79
Æris alieni debitor mendacio obnoxius I. 138
Æs alienum debere, apud Perſas turpe est I. 138
Æris alieni debitor cadaver patris deponit apud Ægyptios II. 136
Ære alieno liberatur apud Spartam, in regis obitu, qui aut regi aut reipublicæ ſit obſtrictus VI. 59. ut et apud Perſas ibid.
Æris fodinæ prope Praſiadem V. 17
Ærei viri Pſammiticho auxiliantur II. 152
Æreus Iupiter et Neptunus IX. 80
Æreum totum Mardonii præſepe IX. 69
Æſanius, Grini pater IV. 150
Æſchines, Nothonis filius VI. 100
non ſinit Athenienſium auxiliatorum quatuor millia ſecum perire ibid.
Æſchreus, Lycomedis pater VIII. 11
Æſchrionia tribus III. 26
Æſchylus Euphorionis filius II. 156
Æſopus fabularum ſcriptor II. 134
Æſtas ubi ſemper nubila est IV. 28
Æſtatis et hiemis ſimulacra II. 121
Æthiopiæ regno ſolus Seſoſtris Ægypti rex potitus II. 110
Æthiopiæ ſitus extremus III. 114
eius deſcriptio et quarum rerum ferax ſit ibid.
Æthiopes quomodo redditi manſuetiores II. 30
pudenda circumcidunt II. 104
Æthiopes macrobii, unde tam longæ vitæ III. 23. quales homines III. 20. &c. eorum regis cum Ichthyophagis Cambyſis legatis colloquia III. 21. 22. &c. adverſus eos infelix Cambyſis bellum III. 17. 25. &c.
Æthiopes alii Ægypto contermini a Cambyſe ſubacti III. 97. eorum ſemen, domus ibid.
Æthiopes nomades II. 29
Æthiopum varia genera cum Xerxe militantium VII. 69. 79. eorumque differentia, arma, veſtitus et duces ibid.
Æthiopum genitura nigra III. 101
Æthiopicus lapis II. 134
Ætolus Males Agariſtæ procus VI. 127
germanus Titormi ibid.
Affines Medi et Perſæ ſimiliter colunt ibid.
Africæ termini II. 17
deſerta II. 32
Africæ ſuperiora æſtas ſemper obtinet II. 26. vide et Libya.
Africus ventus pluvioſisſimus II. 25
Agæus Onomaſti pater VI. 127
Agamemnon Pelopides VII. 159
Oreſtis pater I. 67
Agariſta, Cliſthenis filia, Græcorum præſtantisſimo deſtinata VI. 126
eius proci totius Græciæ præſtantisſimi iuvenes VI. 127
nubit Megacli VI. 130
eius liberi VI. 131
Agariſta, Hippocratis ex Agariſta nati filia ibid.
Xanthippo nupta ibid.
eius viſum in ſomnis ibid.
Periclis mater ibid.
Agaſicles, vir Halicarnasſeus I. 144
legem Apollinis Triopii auſus violare. ibid.

Aga-

Agathoërgi Spartæ I. 67
Agathyrſi IV. 102. 125
eorum mores et inſtituta IV. 103
Agathyrſus, Herculis filius IV. 10
Agbalus pater Merbali VII. 98
Agbatana Syriæ I. 98 III. 62 et eorum exſtructio atque ſitus I. 98
Agbatana Mediæ III. 65
Agenor Cilicis Phœnicis pater VII. 91
Ager Caici VI. 28
Crettonicus, et Pæonius VII. 124
Plateenſis IX. 15
Caryſtius IX. 104
Agricolatores contemptiſſimi apud Thraces V. 6
Agricultura Ægyptiorum quibusd. nulla II. 14
Ageſilaus Doryagi filius VII. 204
Ageſilaus Hippocratidæ filius VIII. 131
Agetus, Alcidis filius VI. 61
uxorem ſuam amico Ariſtoni collocat dolo adactus VI. 62
Agger viſu mirabilis a Nitocri aggeſtus II. 185
Agger Samiorum III. 60
Agis Menaris pater VI. 65
Aglauriæ Cecropis filiæ templum VIII. 53
Aglomachi turris IV. 164
Agora, oppidi nomen VII. 58
Agrianes fluvius IV. 90
Agrianes pop. V. 16
Agyllenſes vel Agyllæi I. 167
mala illis immiſſa propter Phocenſes ibid.
Ahenum ex aculeis ſagittarum factum in Scythia, eiusque deſcriptio IV. 81
Ahenum a Samiis factum ad exemplum crateris Argolici IV. 152
Aiax pater Philæi VI. 35
Aiax Telamonis fil. pro heroë habitus V. 66
ab Homero celebratus II. 28
a Græcorum claſſe invocatur VIII. 64
ab iis victoribus navis ad Salaminem ei repoſita VIII. 121
Aimneſtus Spartiata, Mardonii interfector IX. 63
eius interitus cum trecentis aliis ibid.
Alabanda urbs Phrygiæ VIII. 136
Alabandenſes in Caria VII. 195
Alæ in humeris viſæ I. 209
Alalia a Phocæenſibus condita I. 165
Alarodii III. 94
cum Xerxe militantes VII. 79
eorum armatura et dux ibid.
Alazir Barcæorum rex IV. 164
eius interitus ibid.
Alazones IV. 17. 52
Albæ columnæ, ſic dictus locus V. 118
Albus murus Memphiticus III. 91
Album litus, vide in Leuce acte.
Alcæus, Herculis filius I. 7
Alcæi poëtæ fuga V. 95
eius arma ſuſpenderunt in Sigeo Athenienſes ibid.
Alcamenes Teleclii filius VII. 204
Alcetes pater Amyntæ VIII. 39
Alcibiades Cliniæ pater VIII. 17
Alcides Ageti pater VI. 6
Alcimachus Euphorbi pater VI. 101
Alcimus Mentoris pater H. 7
Alcinor et Chromius Argivi I. 82
Alcmæon Megaclis filius VI. 125
eius officium erga Lydos, et Crœſi in eum ob id munificentia ibid.
quomodo ſe auro ridicule oneraverit ibid.
eius domus inde divitiæ ibid.
alia Crœſi in illum beneficia ibid.
victor in Olympicis ibid.
idem Megaclis pater VI. 127
Alcmæonidæ obnoxii crimine piaculari I. 61
profugi Athenis propter Piſiſtratum I. 64. et Piſiſtratidas V. 62
ipſi Perſas in Athenienſes excitarint necne VI. 121
tyrannorum et tyrannidis hoſtes maximi ibid. 123
clypeum ex compoſito Perſis oſtenderint necne VI. 115. 124
eorum laus VI. 123
per Græciam quomodo celebres facti VI. 125. 126
Alcmæonides V. 62. et 66. VI. 125
Alcmena mater Herculis II. 43. 145
Alcon Moloſſus e procis Agariſtæ VI. 127
Aleæ ludus a Lydis inventus I. 94
Aleæ luſus Cereris et Rhampſiniti II. 122
Aleæ Minervæ templum I. 66. IX. 69
Aleius campus Ciliciæ VI. 95
Aleuæ filii VII. 130. IX. 57
Aleuadæ Theſſaliæ reges VII. 6
eorum nuncii ad Xerxem miſſi ut ſuccurrat contra Græcos ibid.
Theſſalis invitis VII. 172
Alexander, Priami filius I. 3
Helenæ raptor I. 3. II. 113
eius cum Helena in Ægyptum adventus &c. II. 13. 14. &c.
ex Sparta triduo Ilium pervenit II. 117
Alexander Macedo, Amyntæ filius V. 19. VII. 173. VIII. 139
eius genus VIII. 139
vetuſta origine Græcus V. 22. IX. 44
Perſarum inſolentem libidinem in convivio ulciſcitur V. 20
eius prudentia V. 21
in Olympia curſor primo proximus V. 22
Macedonum tyrannis quomodo ad eum pervenit VIII. 137
Athenienſes hortatur ad paciſcendum cum Mardonio VIII. 140
Athenienſibus Mardonii cauſſam prodit IX. 43. 44
aurea eius apud Delphos ſtatua VIII. 121
Alilat, eadem Arabibus quæ Urania III. 8
Alitta, Venus dicta ab Arabiis I. 131
Alizones pop. IV. 52
Alleſus Sidonii Tetramneſti pater VII. 98
Alluvione fluminis agros decurtatos compenſat Ægypti rex II. 109
in Alopecis Atticæ buſtum Anchimolii V. 63
Alpeni vicus VII. 176. 177. 229
Alpenus oppidum VII. 216
Alpheus et Maron Orſiphanto geniti VII. 227
eorum virtus ad Thermopylas ibid.
Alpis fluvius IV. 49
Alus, urbs Achaiæ VII. 173. 197
Alyattes, Sadyattæ ſucceſſor in regno Lydiæ I. 16
eius acta memoratu digna I. 16. 17. &c.
qua ratione Miletum obſidebat I. 17
eius morbus I. 19
cum Thraſybulo pactiones inſt. I. 21
donaria ab eo Delphos miſſa I. 25
eius obitus ibid.
eius ſepulchrum quale, et a quibus conſtructum I. 93
eius filius Pantaleon I. 92
filia Ariena I. 74
Amaſis Ægypti rex I. 30
ad eum ſe confert Solon ibid.
eius cum Crœſo fœdus I. 77
eius res geſtæ cum Apria, quem regno pepulit II. 162. 163. 169
eius cum Cyrenæis amicitia II. 181
eius res geſtæ aliæ, ſolertia, contemptus, mores et ingenium II. 172. 173. 174
eius opera magnifica II. 175. 176
eius picturati thoraces III. 47
eius litteræ ad Polycratem III. 40
cum Polycrate ius hoſpitii ſolvit propter eius nimiam felicitatem III. 43
Græcorum amator II. 178
donaria in Græciam ab eo miſſa II. 182
primus Cyprum cepit et tributariam fecit ibid.
contra eum Cambyſis expeditio III. 1
uxorem Cyrenæam ducit et quid ipſi acciderit II. 181
Cambyſen deludit, miſſa Apriæ filia pro ſua III. 1
Cambyſis contra eum expeditio ibid.
eius obitus III. 10
ſepulcrum ibid.
in eius cadaver Cambyſæ contumelia III. 16
Amaſis, vir Maraphius, dux Perſ. contra Barcæos IV. 167
eius contra Barcæos commentum doloſum IV. 201
ob Cyrenen non direptam pœnitentia ducitur IV. 203
Amathuntis obſidio V. 104. 105. 108. &c.
Amathuſii V. 104
Amaxampeus fons IV. 52. locus etiam unde fluit, ſic dictus ibid.
Amazones, AEorpata a Scythis appellatæ IV. 110
earum cum Græcis bellum ibid.
earum cum Sauromatis bellum, quomodoque agnitæ ſunt eſſe feminæ IV. 110. 111
quomodo cum Scythis mixtæ IV. 113. 114
viros ſuos Scythas a parentibus quomodo et quo abduxerint IV. 114. 115. 116
linguam Scytharum ediſcunt quum hi non poſſent illarum IV. 114
Amazonum filiæ expeditionem fecerunt in Atticam IX. 27
Ameſtris, Otanis filia VII. 61
Xerxis uxor VII. 61. 114
eius amiculum IX. 108
crudelitas in uxorem Maſiſtæ IX. 111
Amiantus Agariſtæ procus VI. 127
Amicus ſolers poſſeſſio pretioſiſſima V. 24
amici caſum flet Pſammenitus, non liberorum, cauſſamque reddit II. 14
Amiculum Syloſontis III. 139. 140
amiculum Ameſtris IX. 108
Amilcar Hannonis filius VII. 165
Carthaginienſium rex et eius res geſtæ et interitus VII. 165. 166. 167
ipſi ſacrificia inſtituta VII. 167
Aminias Palleneus, vir Athenienſis VIII. 84
Artemiſiam fugientem inſequitur VIII. 93
eius virtus et præſtantia in pugna navali ibid.
Aminocles Critini fil. VII. 190
e naufragio claſſis Perſicæ dives ibid.
Amitres dux claſſis cum aliis a Xerxe relictus VIII. 130
Ammonis oraculum in Africa I. 46. II. 32. eius origo II. 55
Ammon Iovem appellant AEgyptii II. 42
Ammonii populus IV. 181
AEgyptiorum et AEthiopum coloni II. 42
adverſus eos Cambyſis expeditio infelix III. 25. 26
Ammoniorum rex Etearchus II. 32
Amompharetus Spartiata IX. 52. 53. &c.
eius virtus IX. 70
Amomphareti ſacerdotis ſepulcrum apud Lacedæmonios IX. 84
Amoribus puerorum dediti Perſæ et Græci I. 135
Amores quomodo tractent Caunii I. 172
Amorgis Perſarum ducis interitus V. 121
Ampa urbs VI. 20
Ampelos promontorium Toronæum VII. 122
Amphiarai oraculum I. 46. VIII. 134
verax a Crœſo repertum I. 49
eique donaria a Crœſo miſſa I. 52
Amphiaraus, Amphilochi pater III. 91
Amphiarai delubrum VIII. 134
Amphiarai expeditio in Thebas, carmen Homeri H. 9
Amphicæa urbs VIII. 33
Amphicrates Samiorum rex III. 59
Amphictyones II. 180
epigrammatis et cippis ornarunt Leonidem et alios ad Thermop. duces VII. 228
eo-

eorum ſedilia VII. 200
templum quod nunc Delphis eſt quot talentis conſtruendum locarint II. 180. V. 62
Amphictyonis delubrum VII. 200
Amphyctionidis Cereris templum *ibid.*
Amphilochus, Amphiarai filius III. 91
colonia ab eo deducta *ibid.*
Amphilochus Troia eiectus VII. 91
Amphilytus Acarnan ariolus I. 62
Amphimneſtus procus Agariſtæ VI. 127
Amphionis filia clauda V. 92
Amphiſſa urbs VIII. 32
Amphitryon Herculis pater dictus VI. 53. et Alcmena Herculis parentes II. 43
Amphithryonis tripus V. 59
Ampraciotæ IX. 28
Amyntas rex Maced. a Megabyzo poſcitur aquam et terram V. 17
Hippiæ fautor V. 94
eius prudentia circa Perſas nuncios inſolenter ſe gerentes V. 18. 19
Alexandri pater VII. 173. VIII. 136. 139. ut et Gygææ VIII. 136
Alcetæ filius VIII. 139
Amyntas Bubaris fil. VIII. 136
Amyrgii Scythæ VII. 64
Amyrtæus rex AEgypt. II. 140
pluribus malis Perſas affecit III. 15
Amytheon Melampodis pater II. 49
Anacharſis ſapiens IV. 46
eius genus et dignitas apud reges Scytharum IV. 76
pervigilium Matri deorum agit *ibid.*
eius de Græcis et Lacedæmoniis dictum IV. 77
eius cædes, et cauſæ huius IV. 76
eum noviſſe ſe negant Scythæ *ibid.*
Anacreon Teius familiaris Polycrati III. 121
Anactorii IX. 28
Anaphes, Otanis filius, dux Ciſſiorum in Xerxis exercitu VII. 62
Anaphlyſtus populus Atticæ IV. 99
Anaxander Eurycratis fil. VII. 204
Anaxandrides, Leontis filius, Spartæ rex I. 67. V. 39. VII. 204
eius duæ uxores, altera iuſſu Ephororum ducta, et liberi ex iis V. 39. 40. 41. 42
quatuor filii VII. 205
Anaxandrides Theopompi filius VIII. 131
Anaua Phrygiæ urbs VII. 30
Anaxilaus Archidami filius VIII. 131
Anaxilaus Cretinei fil. VII. 165
in matrimonium duxit Terilli filiam *ibid.*
Rhegii tyrannus VI. 23. VII. 167
Scythæ regis hoſtis, conſilium dat Samiis Zanclam occupandi VI. 23
Anchimolius, Aſteris filius, ad pellendos Piſiſtratidas Sparta miſſus V. 63
eius interitus *ibid.*
eius ſepulcrum *ibid.*
Ancillarum opus maximum circa Alyattis ſepulcrum I. 93
Ancora ferrea a Sophane geſtari ſolita in prœlio IX. 73
Andericca regionis Ciſſiæ VI. 119
Andrii pecunias Themiſtocli dare negant VIII. 111
Androbulus Timonis pater VII. 141
Androcratis herois fanum IX. 25
Andromeda Perſei uxor, Perſem ex eo peperit VII. 61
Cephei filia *ibid.* & 150
Androdamas Theomeſtoris pater VIII. 85. IX. 90
Androphagi IV. 18. 102 106
eorum mores et deſcriptio IV. 106
eorum fuga IV. 125
Androſphinges II. 175
Andrus V. 31
a Græcis obſeſſa, cur VIII. 111
Andrus Myronis pater VI. 126
Aneriſtus Sperthiei pater VII. 134
Aneriſtus alius, Sperthiæ filius VII. 137
Angareion Perſæ quid appellent VIII. 98
Angites flumen VII. 113
Angrus fl. IV. 49
Anguis ingens arcis cuſtos in templo ab Athenienſibus obſervatus VIII. 41
Anguilla ſacra AEgyptiis II. 72
Animalia quæ ab hominibus comeduntur, feracia et fetuoſa: quæ noxia ſunt, parum fetuoſa III. 107
animalia in ſaxis primi ſculpſerunt AEgyptii II. 4
animalia quomodo in ſuis veſtibus pingant qui Caucaſum incolunt I. 203
animal nullum interimunt Indi quidam III. 100
animalia, tam volucres quam quadrupedes, in India maiora quam aliis in locis III. 106. præter equos *ibid.*
Animam hominis immortalem et de corpore in corpus migrare primi dixerunt AEgyptii II. 123
quod ſibi quidam *Græcorum* vindicarunt *ibid.*
Animus hominum habitat in auribus VII. 39
Annon, v. Hannon VII. 39
Annum primi AEgyptii compererunt et diſtinxerunt in menſes II. 4
anni humanæ vitæ LXX. I. 32
anni vitæ AEthiopum, et Perſarum III. 22. 23
annorum XV. millia a Dionyſo ad Amaſin regem numerant AEgyptii II. 145
Annulum ſignatorium geſtant Babylonii ſinguli I. 195
Annulus Polycratis ſignatorius III. 41
Anomia facilis inter gentes liberas I. 95
Anopæa, via et mons VII. 216
Anſeres occiduntur in AEgypto II. 45
Antacæi, cete ingentia ſic dicta IV. 53
Antagoras Hegetoridæ pater IX. 76
Antandrus ab Otane capta V. 26
Antandrus Pelaſgis VII. 42
Antheia oppidum aut vicus VII. 176. 200
Anthemus Hippiæ oblata V. 94
Antichares Eleonius V. 43
Anticyra urbs VII. 198
Antidorus Lemnius a Xerxe ad Græcos transfugit VIII. 11
Antiochus, Tiſameni pater IX. 33
Antipater, Orgis filius VII. 118
Xerxianas ut excepit copias *ibid.*
Antiphemus VII. 153
Antrum Corycium VIII. 36
Antylla urbs II. 98
in calceamenta datur uxori eius qui in AEgypto regnat *ibid.*
Anyſis rex AEgypti, ſucceſſor Aſychis, cæcus II. 137
fugatur a Sabaco *ibid.*
ubi interim latuerit et ut imperium ſuum recuperarit II. 140
Anyſis urbs II. 137
Anyſia plaga II. 166
Anyſus pater Tetramneſti VII. 98
Aparytæ pop. III. 91
Apaturia feſta I. 147. II. 29
Aper immanis Myſorum devaſtat opera I. 36
in Africa nullus IV. 192
Apes loca trans Iſtrum an obtineant V. 10
animal omnino frigoris intolerans *ibid.*
Aphetæ, loci nomen VII. 193. VIII. 6
Aphidnæ Tyndaridis proditæ IX. 73
Aphidnæus Callimachus VI. 109
Aphrodiſias inſula IV. 169
Aphthitana plaga II. 166
Aphytis urbs VII. 122
Apia, Tellus dea Scythis IV. 59
Apidanus fluvius VII. 129. 196
Apis urbs II. 18
Apis AEgypt. Deus, Græcis Epaphus II. 133. III. 27. 28
eius deſcriptio, ſigna III. 28
quum apparet, AEgyptiorum feſtum *ibid.*
aula eius II. 153
illuſus a Cambyſe et vulneratus II. 29
moritur eo vulnere *ibid.*
Apollo, Græcorum Deus I. 90
præcipue a Crœſo cultus *ibid.*
invocatus a Crœſo, ignem pyræ extinguit I. 87
enumerat ſua in Crœſum beneficia I. 91
Apollo Sileni Marſyæ pellem ubi ſuſpendit VII. 26
Apollo Iſmenius I. 92. VIII. 134
eius templum V. 59. VIII. 134
Apollo Triopius I. 144
Apollinis oraculum apud AEgypt. II. 83
Apollo, Oſiris apud AEgypt. ſeu Dionyſi, et Iſidis filius II. 156
a Latona nutrice occultatus *ibid.*
Apollo ad Metapontinos ſolos Italorum venit IV. 155
Apollo, AEgyptiace Orus II. 156
Scythice, OEtoſyrus IV. 59
Apollinis templum Buto II. 155. 156
Apollinis templum a Mileſiis ſtructum II. 78
Apollinis delubrum apud Abas VIII. 33. cultus Spartæ VI. 57
Apollinis *Ptoi* fanum VIII. 135
Apollinis fons IV. 158
Apollinis ſimulacrum apud Laconicam in Thornace I. 69
Apollinis arma ſponte apparentia Delphis VIII. 37
Apollonia in Ponto Euxino IV. 90 et 93
Apollonia in ſinu Ionio IV. 91
ubi ſacræ ſolis oves IX. 93
Apolloniates ager *ibid.*
Apollophanes Biſaltis pater VI. 26
Apologus Cyri ad Iones I. 141
Apries AEgypti rex, Pſammis filius, regum longo tempore fortunatiſſimus II. 161
res ab eo geſtæ *ibid.*
Afri Cyrenenſes ad eum deficiunt IV. 159
ab eo AEgyptii deſciſcunt, rege electo Amaſi II. 161. 162
ab Amaſi prœlio victus, et vivus captus II. 169
eius interitus et ſepultura *ibid.*
Apſinthii v. Abſinthii Thraces VI. 34
Pleſthoro indigenæ deo, Oeobazum immolant IX. 119
Aqua ſacrificant Perſæ I. 131
aqua quomodo importetur in arida Syriæ loca III. 6
aquam in arida loca quomodo deportarit per canalem Arabum rex III. 9
aqua quædam adeo invalida, ut nihil ſuper eam innatare poſſit, ſed omnia vel ligno leviora in profundum eant III. 23
aqua fontana miræ apud Ammonios naturæ IV. 181. alia ſimilis IV. 182
aqua Stygis IV. 74. perque eam iusiurandum *ibid.*
miro labore et impenſis petita ab Samiis III. 60
Aquiminaria Delphos a Crœſo miſſa I. 51
Ara Delphis a Chiis donata II. 135
ara Apollinis ab Ariſtea extrui iuſſa IV. 155
ara Dianæ Orthoſiæ IV. 87
Jovis forenſis V. 46
ara ventis ſtatuta in Thyiæ æde VII. 178
ara Herculis VII. 176
Aras non extruunt Perſæ I. 131
aras primi ſtatuere AEgyptii II. 4
aræ et delubra præterquam Marti in Scythia nulla IV. 59
Arabiæ ſitus et qualis ea regio III. 107
eius iucundiſſimus odor III. 112
Arabiæ mons II. 8
Arabiæ humus II. 12
Arabes cum mulieribus ſuis ut miſceantur I. 198
maxime fidem ſervant inter homines III. 8
fœderis apud eos incundi mos *ibid.*
Dario immorigeri III. 88
tributorum immunes III. 91
Cambyſi aditum permiſere in AEgyptum III. 9. 88
millena talenta thuris Dario pendunt III. 99
Arabum in exercitu Xerxis dux et armatura VII. 69

Ara-

Arabes camelis vehuntur in bello VII. 86
Arabicus ſinus II. 11. IV. 39
Ararus fluvius IV. 48
Aratrum in Scythicam regionem ex cœlo demiſſum IV. 5
Araxes fluvius I. 202
eius accolæ *ibid.*
contra ſolem orientem fluit IV. 40
ponte iunctus a Cyro I. 205
Arbores fructus odore, perinde ut vinum, inebriantes I. 202
Arbores omnes in Thera præter unam aridæ factæ IV. 151
Arcades I. 146. II. 171. V. 49
Arcadas invaſuri Lacedæmonii a Pythia prohibentur I. 66
Arcades glandivori *ibid.*
eos contra Spartam ſollicitat Cleomenes VI. 74
Arceſilaus Batti filius rex Cyren. IV. 159
Arceſilaus alius Batti felicis fil. IV. 160
eius clades ab Afris accepta *ibid.*
interitus a fratre ſtrangulati *ibid.*
Arceſilaus alius Batti claudi fil. IV. 162
in *Samum* profugit *ibid.*
redux in patriam Cyrenen oraculi immemor, eiusque crudelia facinora IV. 164
Cambyſi Cyrenen tradidit tributariam IV. 165
eius interitus IV. 164
Archander, Danai gener, Phthii filius, Achæi nepos II. 98
Archandri urbs II. 97
Archelai, tribules Sicyone V. 68
Archelaus Ageſilai filius VII. 204
Archeſtratidas Athenagoræ pater IX. 90
Archiæ et Lycopæ virtus ad Samum III. 55
Archias alius Samii filius *ibid.*
Archidamus, Zeuxidami filius VI. 71
Archidamus Anaxandridæ filius VIII. 131
Archidices nobilis meretricis fama per Græciam II. 135
Archilochus Parius I. 12
eius iambus trimeter *ibid.*
Architecti: Eupalinus III. 60. Rhœcus *ibid.* Mandrocles Samius IV. 87
Arcu utendi Scytharum artificium I. 73
arcus ab AEthiope Perſarum regi miſſus III. 21. 30
arcus Herculis IV. 10
arcus ſemper intentus rumpitur II. 173
Ardericca vicus Aſſyriæ I. 185
Ardys, Gygis filius, Sadyattæ pater, Sardium tyrannus, et eius geſta I. 15
Areius pagus ſive Areopagus Athenienſium VIII. 52
Arena auroſa III. 102
arenæ cumuli Cambyſis exercitum obruunt III. 26
Argadeus, Ionis filius V. 66
Argæus Philippi pater, Perdiccæ filius VIII. 139
Arganthonius Tarteſſi rex I. 163
eius longævitas *ibid.*
eius cum Phocæenſibus amicitia I. 163
eius mors I. 165
Argentum apud Scythas non in uſu IV. 71
nec apud Maſſagetas I. 215
argentum Aryandicum IV. 166
argenti ferax Lydia V. 49
Argentifodina prope Macedoniam V. 17
Argia, Ariſtodemi uxor VI. 52
Argilus urbs VII. 115
Argiopius, loci nomen IX. 56
Argippæi pop. qui eorum mores, victus *&c.* IV. 23
Argis et Opis virgines Hyperboreæ IV. 35
earum hymni, ſepulcrum *ibid.*
Argo navis VII. 193. fabricata IV. 179
Argon, *Agron*, primus Heraclidarum, Sardium rex I. 7
Argos olim Græciæ civitates omnes antecellens I. 1
Argos viris deſolatum a ſervis tenetur VI. 83
Argos Perſis quam amicum VII. 150
ab Homero celebratum maxime II. 28
Argi lucus a Cleomene incenſus VI. 80
Argivorum regio I. 75. et 76. 82
Argivi mercede a Piſiſtrato conducti contra Athenienſes I. 61
eorum totidem cum ccc. Lacedæmoniis contentio de loco Thyrea I. 82
Argivorum clades *ibid.*
et eorum lex ideo tonſis capitibus eſſe velle, donec Thyreas recuperarent, et mulieribus aurum gerere interdictum I. 82
Argivi muſica præſtantes inter Græcos III. 131
Argivi contra Athenienſes ab AEginetis arceſſuntur V. 66
multam indicunt AEginetis, et recuſantibus, auxilia negant VI. 92
Argivorum clades a Cleomene VI. 78. 79
Argivorum ſervi res et magiſtratus, urbe ea clade afflicta, ſuſcipiunt VI. 83. et a filiis cæſorum post eiecti, Tirynthem obtinent *ibid.* eorumque bellum diuturnum cum dominis *ibid.*
Argivorum ſex millia a Lacedæmoniis interempta VII. 148
cum Lacedæmoniis paciſci volunt, VII. 148. ſed partem imperii a Lacedæmoniis poſcunt in bello Perſico *ibid.*
oraculum conſulunt an auxilium contra Medos ferre debeant *ibid.*
nuncii ab iis Suſa miſſi VII. 151
Perſam in Græciam arceſſiſſe feruntur VII. 152
eorum cum Perſis affinitas VII. 150
mittunt nuncium ad Mardonium IX. 12
Argivi contra Thebas cum Polynice militantes IX. 27
Argivæ feminæ a Phœnicibus raptæ I. 1
Argivarum mulierum furor et inſania IX. 34
Argonautarum poſteri Minyæ, a Lemno eiecti, a Lacedæmoniis recepti, et circa utrosque acta IV. 145 *&c.*
Ariantas rex Scytharum IV. 81
Ariabignes, Darii filius, præfectus claſſi Xerxis VII. 97. VIII. 89. Xerxis frater VIII. 89. eius interitus *ibid.*
Ariſpithes rex Scytharum IV. 78
eius interitus *ibid.*
Ariaramnis Perſæ interitus VIII. 90
in arida loca aquam quomodo per canalem deportarit Arabum rex III. 9
Aridolis Alabandenſium tyrannus VII. 195
Arienis Alyattis filia I. 74
Aſtyagi nubit fœderis cauſſa ſervandi *ibid.*
Arietes Thebanis AEgyptiis ſacri II. 42
Arii pop. III. 93
eorum in exercitu Xerxis armatura et dux VII. 65
Arii olim dicti Medi VII. 62
Arima Scythæ unum vocant IV. 27
Arimaſpi III. 116
viri unoculi III. 116. IV. 27
qui et ubi III. 116. IV. 13
Arimaſpei verſus IV. 14
Arimneſtus Platæenſis IX. 72
Ariomardus, Artyphii germanus, Caſpiorum dux VII. 67
Ariomardus, Darii et Parmyis filius VII. 78
dux Moſchorum et Tibarenorum *ibid.*
Arion Methymnæus, citharœdus I. 23
primus docuit dithyrambum *ibid.*
de delphino, inſidente Arione I. 24
eius donarium apud Tænarum *ibid.*
Ariphron Xanthippi pater VI. 131. 136. VII. 33. VIII. 131
Ariſba Methymnæis ſubiecta I. 151
Ariſtagoras Cymæus IV. 138
Ariſtagoras Heraclidis filius Cymæus captus V. 37. dimiſſus *ibid.*
Ariſtagoras Cyzicenus IV. 138
Ariſtagoras, Molpagoræ filius, Hiſtiæi gener, ac conſobrinus V. 30
Mileti procurator *ibid.*
a Naxiis exulibus ſollicitatur ad eos reducendos *ibid.*
rebellionis Ionicæ autor V. 36. 37
circa eum et Naxios acta V. 33. 34
manifeſto a *Dario* deficit V. 37
iſonomiam inſtituit, et tyrannos evertit, quaſi ipſe alienus a tyrannide V. 37. 38
Spartam miſſus ad ſocietatem comparandam V. 38. et eius cum Cleomene acta V. 49. 50. 51
Sparta fruſtra excedit V. 51
Athenas venit, eosque ad belli ſocietatem inducit V. 97
Pæones ad defectionem ſollicitat V. 98
expeditio eius contra *Sardis* V. 99. 100. VII. 8.
turbis tantis commotis, conſilii inopia laborat V. 124
eius interitus V. 126
Ariſtagoras Hegeſiſtrati pater IX. 90
Ariſteas Adimanti filius Corinthius VII. 137
Ariſteas Proconneſius, verſificator, Cauſtrobii filius IV. 13. 15. ubi de eius præſtigiis.
eius ſtatua IV. 15
Ariſtides Lyſimachi filius, VIII. 79. 95
Athenienſis, in exilium a populo eiectus VIII. 79
Themiſtocli haud amicus *ibid.*
ſimultatem miſſam facit pro bono communi patriæ *ibid.*
vir optimus Athenienſium atque iuſtiſſimus *ibid.*
nuncium affert Græcis, eos undique ad Salaminem *circumventos* VIII. 79. 81
Perſas multos interficit VIII. 95
dux Athenienſium ad Platæas IX. 28
Ariſtocrates, Caſambi pater VI. 73
Ariſtocratia III. 81. 82
Ariſtocyprus, Soliorum rex V. 113
eius interitus *ibid.*
Ariſtodemus pater Euryſthenis et Proclis IV. 147. VIII. 131
eius interitus VI. 52
Ariſtodemus Spartiata a Leonida remiſſus emanet e prœlio VII. 229. 230
fugax dictus, et probro notatus VII. 231
infamiam in pugna ad Platæas delet VII. 231. IX. 71. in qua occumbens honore defunctorum caret ob detractores IX. 71
Ariſtodemus, Ariſtomachi filius VII. 204
Ariſtodicus, Heraclidis filius, Cymæus I. 158
oraculum ut tentarit I. 159
Ariſtogiton et Harmodius, *Gephyræi*, interfectores *Hipparchi* V. 55
Ariſtolaidis filius *Lycurgus* I. 59
Ariſtomachus Cleodæi filius VI. 52. VII. 204. VIII. 131
Ariſton Byzantius IV. 138
Ariſton rex Spartæ I. 67. VI. 6
circa eius uxores duas et tertiam acta VI. 61. 62. 63
quo commento ab amico Ageto uxorem abduxit VI. 62
eius dictum ſuper filio *nato* Demarato VI. 63
eius uxor ex heroë Aſtrabaco gravida VI. 69
Ariſtonice Pythia VII. 140
Ariſtonymus Cliſthenis pater VI. 126
Ariſtophantus, Cobonis pater VI. 66
Ariſtophilides Tarentinorum rex III. 136
Arizanti Medorum gens I. 101
Arizus Gergis pater VII. 82
Arma ſacra ſponte extra templum Delphicum apparent VIII. 37
Armenii cum Xerxe militantes VII. 73

ro-

eorum armatura et dux ibid.
Armenii pecuarii I. 194. V. 49
Armenius mons I. 72
Arpoxais Targitai apud Scythas filius IV. 5
ab eo oriundi Scythæ IV. 6
Arſamenes Darii filius, Utiorum et Mycorum dux VII. 68
Arſames, pater Hyſtaſpis I. 209. VII. 11
avus Darii VII. 224
Arſanes Darii filius et Artyſtonæ Cyri filiæ dux Arabum et AEthiopum VII. 69
Artaba, menſura Perſica I. 1. 2
Artabanus Hyſtaſpis filius, Darii frater, Xerxis patruus IV. 83
bellum contra Scythas Dario diſſuadet IV. 83
eius oratio qua Xerxi diſſuadet bellum Græcis inferre VII. 10. 11
eius mirum in ſolio regio ſomnium VII. 17. 18
eius de Xerxis expeditione, et copiis cumque Xerxe colloquium VII. 46. 47. 48. &c.
Suſa a Xerxe remiſſus, commiſſo regno VII. 52. 53
Artabanus Artyphii pater VII. 66
Artabanus Bagaſacis pater VII. 76
Artabates Pharnazathris pater VII. 65
Artabazus Pharnacis fil. IX. 40. Choraſmiorum et Parthorum dux VII. 66. VIII. 126
cum Mardonio remanet in Europa ibid.
Potidæam obſidet VIII. 127
Olynthum capit VIII. 127
ad Potidæam maris æſtu et reſtagnatione male affligitur VIII. 129
diſſuaſor relinquendi in Græcia Mardonii et pugnæ contra Græcos a Mardonio ſuſcipiendæ IX. 61. 66
eius fuga, defuncto Mardonio IX. 66. & ſeq.
fuga quomodo per Theſſaliam ſit elapſus IX. 89
Artace urbs IV. 14. incenſa VI. 33
Artachæes *foſſæ apud Acanthum faciendæ* præfectus VII. 117
eius ſtatura ibid.
interitus et funus ibid.
ei ſacrificant Acanthii ex oraculo ibid.
Artachæus Artæi fil. VII. 21
Artachæus, Otaſpis pater VII. 63
Artachæus Artayntæ pater VIII. 130
Artæi olim, qui Perſæ VII. 61
Artæus Artachæi pater VII. 21
Artæus Azanis pater VII. 66
Artanes Darii frater VII. 224
Artanes fluvius IV. 49
Artaphernes Darii frater, Sardibus præfectus V. 25. 30. 73
ſollicitatur ab Ariſtagora ad reducendos Naxiorum exules V. 31
una contra Ionas delectus imperator, resque geſtæ V. 123
eius ad Ariſtagoram dictum VI. 1
Artaphernes Artaphernis filius, contra Athenas et Eretriam miſſus VI. 94
idem *Datis* ad Marathonem collega, VII. 74
dux Lydorum et Myſorum in exercitu Xerxis ibid.
Artayctes, Cheraſmis fil. dux Macronum et Moſynœcorum VII. 78
Seſti præſes ibid. et IX. 116
eius facinora nefaria VII. 33. IX. 116
obſidetur Seſti IX. 116
capitur a Græcis IX. 119
ſuffigitur palo ab Athenienſibus VII. 33. IX. 120
Artayctæ filius coram patre ſaxis obrutus IX. 120
Artaynta, Maſiſtæ filia, Dario filio a Xerxe collocata IX. 103
eadem tamen amaſia Xerxis IX. 108. ſeq.
Artayntes Artachæi fil. dux claſſis a Xerxe relictæ VIII. 130. eius fuga IX. 102
probris impetitus a Maſiſte, contra eum ſtringit acinacem IX. 107
Artembares vir inter Medos clarus I. 114. 115. 116
Artembares avus paternus Artayctæ IX. 122. inſtruit Perſas, qua oratione a Cyro petant meliorem regionem ſibi eligere liceat ibid.
Artemiſia contra Græcos expeditionem ſequuta VII. 99
eius genus et animi præſtantia, virilitas ibid.
eius imperium ibid.
eius naves poſt Sidonias celebratiſſ. ibid.
ſententiæ inter ſocios optimæ ibid.
conſilium de non tentanda ad Salaminem pugna VIII. 68
eius facinus in pugna navali VIII. 87. 88
eam inſequitur Aminias Palleneus, et ut ſervata VIII. 93
præmium propoſitum ei qui vivam cepiſſet, et quantum ibid.
in conſilium a Xerxe adhibita ſeparatim VIII. 101. 102
deducit liberos regios VIII. 103
Artemiſium IV. 35. VII. 175 et 195
Artimpaſa, Venus Scythice IV. 59
Artiſcus amnis IV. 92
Artobazanes, Darii filius, cum Xerxe fratre de regno contendit fruſtra VII. 2. 3
Artochmes Darii gener VII. 3
Artontes, Bagæi pater III. 128
Artontes, Mardonii filius IX. 84
Artoxerxes quid ſignif. VI. 98
filius Xerxis VII. 106. et 151
Artozoſtra Darii filia VI. 43
Artybius Perſa eximius V. 108
equus ipſius bellicoſus V. 111
Artyphius filius Artabani VII. 66
Artyphius Ariomardi germanus VII. 67
Artyſtona Cyri filia III. 88. VII. 69
Arura quid apud AEgypt. II. 168
Aryandes AEgypti prætor eiusque interitus IV. 166
Aryandicum argentum ibid.
Asbyſtæ Afri IV. 170
Aſcalon Palæſtinæ urbs I. 105
Aſchy, liquoris genus IV. 23
Aſia, Promethei uxor IV. 45
Aſiæ magnitudo deſcripta qualis et quanta IV. 37. 38. 39. 40
unde nomen accepit IV. 45
perveſtigata a Dario IV. 44
Libyæ par, præter eam quæ ad ſolem orientem ibid.
India tenus habitatur IV. 40
Aſiæ termini II. 17
Aſiam Perſæ putant ſibi neceſſitudine coniunctam I. 4
Aſiæ ſuperioris imperio quamdiu potiti Aſſyrii I. 95
Aſia ſubacta a Phraorte I. 102
Aſiæ imperium amittunt Medi, eoque Scythæ potiuntur I. 104. 105. idque quando Medi recuperarunt I. 106
Aſiæ quædam planities III. 117
Aſias tribus, Sardibus ſic vocata IV. 45
Aſies Cotyis filius IV. 45
Aſina Argiva VIII. 73
Aſini Armeniorum in navigiis Babylonem commeantium I. 194
aſini in Scythia nulli IV. 28. 129
aſinorum vocem et formam equi Scythici non ferunt IV. 129. aſini cornibus præditi ubi IV. 191. aſini nunquam bibentes ubi IV. 192
Aſinarii cum matre Demarati concubitus falſo ſparſus VI. 68. 69
Aſmach, quid II. 30
Aſonides navarchus VII. 181
Aſopii pop. IX. 15
Aſopus amnis IV. 108. VII. 200. IX. 15. 29
Aſopodorus, Timandri filius IX. 69
Aſpathines e Perſarum primoribus III. 70
in femore percuſſus a mago III. 78
Aſpathines Prexaſpis fil. VII. 97
Aſphaltus Babylonica I. 179
aſphaltus ubi e puteo hauritur VI. 120
Aſſa urbs VII. 122
Aſſeſus, et Aſſeſia Minerva I. 19
Aſſyria II. 17. IV. 39. eius ſiccitas I. 193
oppida habet magna et celeberr. I. 178
Aſſyrii a Græcis dicti Syrii VII. 63. quamdiu Aſiæ ſuperioris imperio potiti I. 95. ab iis Medi deficiunt ibid. eosque ſubigunt I. 106 eorum bellum cum Phraorte I. 102. cum Cyaxare I. 103
eorum arma in exercitu Xerxis VII. 64
eos aggreditur Cyrus I. 177. &c.
Aſtacus Melanippi pater V. 67
Aſter, Anchimolii pater V. 63
Aſtrabaci herois conditorium VI. 69
Aſtyages, Medorum rex I. 46. 73. 107
avus maternus Cyri I. 74, 75. acerbe imperat Medis I. 123. magos crucifigit I. 128. a Cyro bello victus et captus I. 75. 128. etc. Arienin uxorem ducit I. 74. eius ſomnia I. 107. 108. geſta cum filia Mandane ibid. Harpago filium comedendum proponit I. 119
Aſtyagis et Crœſi affinitas unde I. 73
Aſychis rex AEgyptiorum II. 136
res ab eo geſtæ et pyramis eius ibid.
Aſylum Herculis II. 113
Atarbechis urbs II. 41
Atarne urbs VII. 42
Atarnitis regio VI. 28. 29
Atarneus ager I. 160. VII. 42. Myſiæ in dominio Chiorum VIII. 106
Atarnes fluvius IV. 49
Atarnites Hermippus VI. 4
Athamas AEoli filius inito cum Inone conſilio, necem Phrixo machinatur VII. 197
Athenades Trachinius VII. 213
Athenagoras, legatus Samius IX. 90
Athenæ, Ionicarum urbium ſola quondam inſignis I. 143. laudatæ ab Homero II. 28
oppreſſæ tyrannide a Piſiſtrato I. 59. 60
tyrannide liberatæ V. 55. etc. 64. 65
captæ a Xerxe VIII. 151
iterum a Mardonio et incenſæ IX. 13
Athenarum arx occupata a Cleomene V. 2. Incenſa a Perſis VIII. 53
Athenienſium origo vetuſtiſſ. VII. 162
eorum diverſis temporibus diverſæ appellationes VIII. 44
populus 30. millium V. 97
in Ionico genere præcellunt I. 56. et Iones appellitari nolebant I. 143
Ionibus auxiliantur adverſus Perſas V. 97
Iones ab illis deſeruntur V. 103
inter Græcos ſapientia primi I. 60
eorum prudentia in bello Xerx. VIII. 3. IX. 27
eorum virtus in prœlio IX. 70. 101
laus fortitudinis ad Marathonem VI. 112. 113. IX. 27
Atheniens. trecentorum virtus IX. 21
Athen. Græciæ liberatores, et regis repulſores VII. 139
nautici neceſſitate facti VII. 144
eorum vires e navibus quantæ VIII. 61
Athenienſib. leges a Solone cond. I. 29
eorum uxores uxorem et liberos Lycidæ lapidibus obruerunt, poſt obrutum a ſuis maritis Lycidam IX. 5. earum veſtis mutatio V. 87
Athen. uxores a Pelaſgis captæ VII. 138
Athenienſium prytaneum I. 146
quando tribuum apud eos nomina fuerint immutata V. 69
Athenienſium panegyries VI. 111
nunquam ſolum mutarunt I. 56. VII. 161
eorum cum Mitylenæis pugna V. 94
reditus metallici ex Laureo VII. 144
ſub tyrannis infirmi V. 68. 91. §. 7
Græcorum præſtantiſſ. I. 56
periti in oppugnand. muris IX. 70
Tegeatis præſtantiores VIII. 27. 28
cum AEginetis geſta V. 48. &c. VI. 49. &c. 87. VII. 145
in Atheniens. et AEginetarum præſidio mare contra Xerxem VII. 203

Athe-

Athenienſes in pugna navali præſtantiſſ. poſt AEginetas VIII. 93
Græcorum præſtantiſſ. pugna navali ad Eubœam VIII. 17
eorum prœlium cum finitimis apud Eleuſinem I. 30
contra Peloponnenſes egrediuntur V. 74. *etc.*
eorum contra Caryſtios bellum IX. 105
Seſtum obſident IX. 114
urbem ſuam deſerunt bello contra Xerxem VIII. 41
Sardis mittunt ad contrahendam cum Perſis ſocietatem, et Dario terram et aquam promittunt legati V. 73
Sardis invadunt VII. 1. 8
apud Darium inſimulati VI. 94. et contra eos expeditio ſumta *ibid.*
in Salaminem quomodo tranſierint IX. 6
Athenienſium legatio Spartam miſſa IX. 7
Attica oppreſſa a Piſiſtrato I. 59
Atticam quater ingreſſi Dores V. 76
Atticæ magnam partem vaſtant Perſæ VI. 102
Attica multo magis ad auſtrum vergit quam Lemnus VI. 139
Attica regio non equitabilis IX. 13
Attica gens, Pelaſgica, in Hellenes tranſiens, linguam Pelaſgorum perdidit I. 57
Atticus medimnus I. 192. medimnus farinæ, *non adiecto vocab.* Atticus VI. 57
Atticarum mulierum cædes VI. 138
Athos mons VI. 44. et 95. VII. 21
eius deſcriptio VII. 22
circa Athon iactura claſſis Perſicæ VI. 44. et 95. VII. 21
effoſſus a Perſarum copiis VII. 21. *&c.* 122
Athres fluvius IV. 49
Athribitana plaga II. 166
Atlas fluvius IV. 49
Atlas mons IV. 184
eius deſcriptio *ibid.*
Atlantes homines innominati eorumque deſcriptio IV. 184. unde dicti *ibid.*
Atlanticum mare I. 203
Atoſſa, Cambyſis ſoror et Smerdis, eadem Cambyſis uxor, et magi, poſt Darii III. 68. 88
eius ulcus in mamilla a Democede ſanatum III. 133. 134
potentia eius apud Darium VII. 3
Atramyttium urbs VII. 42
Atridæ VII. 20
Attaginus Mardonium convivio excipit Thebis IX. 15
eum ſibi dedi volunt Græci victores IX. 86. ipſe profugit IX. 88
Attica, *vide poſt* Athenæ *et* Athenienſes.
Atys Crœſi filius, adoleſcens eximius I. 34. 35
eius interitus I. 43
Atys, Lydorum rex, Manis filius, Lydi et Tyrrheni pater I. 7. 94. VII. 74
Auchatæ Scytharum genus IV. 6
Auras et Atlas fluvii ex Hæmi iugis fluentes IV. 49
Auri maiorem partem quomodo Indi ſibi comparent a formicis III. 102. 103. 104. 105
aurifodina Thaſiorum VI. 46
auri magna copia in ſeptentrionalibus Europæ plagis III. 116
auri ramenta e Tmolo I. 93
auri ramenta e quodam lacu ut virgines e limo extrahant IV. 195
auri immenſa vis a Gyge Delphis dicata nominatur Gygadas I. 14
ex auro et argento ubi primum percuſſi nummi I. 94
auri creber uſus, in armis et ornatu equorum apud Maſſagetas I. 215
auro et argento conſtrati lecti, tentoriaque referta in exercitu Perſ. Mardonii IX. 80
auro oneratus Alcmæon VI. 125
aurum ſacrum Scytharum IV. 7
auro merces ut commutant Carthaginienſes cum Afris IV. 196
aurum vili mercantur AEginetæ a ſervis Laced. IX. 80
auri theſaurismus regum Perſ. III. 96
Aureus tripes apud Delphos IX. 81
aurea phiala in balteo Herculis IV. 10. aurei crateres et phialæ, et alia vaſa potoria *etc.* in Perſarum exercitu Mardonii IX. 80
aurea pocula oblata ſibi Cleomenes recuſat accipere III. 148
aureum aratrum, iugum, ſecuris, et phiala, cœlo delapſa in Scythiam IV. 5
aureæ compedes Democedi donatæ III. 130
aureæ compedes apud AEthiopes III. 23
aurea metalla IX. 75
aurea platanus ac vitis VII. 27
auroſa arena, quæ a formicis egeritur III. 102
Aures hominibus magis incredulæ quam oculi I. 8
aures ignominiæ cauſa præciſæ II. 162. III. 69. 118
aures ſibi præcidit Zopyrus III. 154
in auribus animum habitare VII. 39
Auſchiſæ Afri IV. 171
Auſenſes IV. 180
aratores IV. 191
Auſter pluvioſiſſimus ventus II. 25
Pſyllos contra ſe bellantes arena obruit IV. 173
Auteſion Tiſameni fil. IV. 147. VI. 52
Autodicus Cleadis pater IX. 85
Automoli qui II. 30
Autonous et Phylacus heroes, eorumque fana VIII. 39
Auxeſiæ et Damiæ ſimulacra V. 82. 83
Axius fluvius VII. 123
Axus Cretæ oppidum IV. 154
Azanes Artæi fil. Sogdorum dux VII. 66
Azen Laphanes VI. 127
Aziris, a Cyrenæis habitata IV. 169
Aziris inſula IV. 15
Azotos, Syriæ urbs, diutiſſime inter *omnes obſidionem ſuſtinuit II. 157*

B.

BAbylon urbs celeberr. et validiſſ. Aſſyriæ I. 178
eius ſitus et magnitudo *ibid.*
eius centum portæ I. 179
ut extructa I. 179. 180. 181. *&c.* ubi eius deſcriptio.
primo capta a Cyro I. 191
eius potentia, qua tertiam Aſiæ partem æquat I. 192
eius principatus ſive ſatrapia longe maxima *ibid.*
ſecundo capta a Dario poſt diuturnam obſidionem III. 158
eius muri et portæ deiectæ III. 159
Babyloniorum leges I. 196. 198. 199
eorum amictus et cultus I. 195
eorum navigia I. 194
ſepulcra et luctus funebres I. 198
cum mulieribus miſcendi fœdus mos I. 199
eorum tres tribus nullo alio niſi piſcibus victitant I. 200
a Babyloniis Græci quæ acceperint II. 109
eorum cura erga ægrotos I. 197
eorum ablutio poſt coitum I. 198
eorum fœdus cum Crœſo initum I. 77
eorum cum Cyro conflictus et fuga I. 190
eorum rebellio ſub Dario adque bellum apparatus II. 150. obſidentur diu, III. 151. *etc.*
mulieres ſtrangulant fere omnes ne rem frumentariam obſeſſorum abſumant III. 151
eorum tria millia patibulis affixa III. 159
Babylonis reginæ duæ inſignes I. 184. 185
Babylonicarum virginum auctio I. 196
Babylonicæ regionis feracitas I. 193
Babylonicum talentum quid valeat III. 89
Bacchus, AEgypt. Oſiris II. 42
eius feſtum, ſacra, phalli I. 150. II. 48. 49
Bacchanalia Scythæ cur improbent IV. 79
Bacchantium vox VIII. 65
Bacchica et Orphica II. 81. IV. 79
Bacchiadæ apud Corinthios V. 92
Baccho dati chori V. 67
Bacidis oraculum VIII. 20. 77. 96
Bactrii in Xerxis exercitu militantes, et eorum dux et armatura VII. 64
eorum equites *ibid.* 86
Bactriana natio I. 153. III. 92
Bacula Aſſyriorum I. 195
Badres Paſargades nauticis copiis dux contra Barcæos IV. 167
Badres Hyſtanis filius, Cabeleum et Milyarum dux VII. 77
Bagæus, Artontis filius, ad Orœtem interimendum delectus III. 128
Bagæus Mardontis pater VII. 80
Bagaſaces Artaba[illegible] filius, dux Thracum VII. 76
Balteus Herculis, in extrema commiſſura habens phialam auream IV. 10
Barba prolixa naſcens *ſacrificæ* ſeu antiſtitæ Minervæ, *res ominoſa* I. 175. *VIII.* 104
barbara gens minus dextra quam Græca, *vel potius*, minus dexteritatis habet I. 60
barbaros potius quam Græcos in mortuum ſævire decere IX. 79
barbarorum vociferatio in pugna IX. 59
Barce oppid. III. 91
eius origo et conditores IV. 160
obſeſſa a Perſis IV. 200
Barcæi Cambyſi ſe dedunt III. 13
interficiunt Arceſilaum IV. 164. 167
circa eos et Perſas acta IV. 201. *etc.*
ſubacti a Pheretima, Arceſilai matre, miſere tractati IV. 202. 203
ad Darium tranſportati, vicum Bactrianæ regionis incolunt cui quoque Barce nomen IV. 204
Bares dux nauticus Perſ. *Cyrenen* vult *diripi, cui obſtat Amaſis IV.* 203
Baris navigii nomen II. 96
Baſilides Herodoti cuiusdam pater VIII. 132
Baſſaria feræ quædam IV. 192
Batrachomyomachia Homeri II. 24
Battus Libyca lingua rex IV. 155
Battus rex, Polymneſti *filius* ex Phronima concubina IV. 150. 155
[illegible] vitium linguæ, IV. 155
[illegible]e dictus ſit Battus IV. 155
qu[illegible]t annos regnavit IV. 159
Batt[illegible] claudus, Arceſilai ſucceſſor IV. 161
Battu[illegible] tertius felix appellatus IV. 159
Battiadæ inter ceteros Barcæos cur non direpti IV. 203
Beatus ante obitum nemo appellandus I. 32
beatus ex viventibus nemo I. 86
Beatorum inſula, *regio* ſic dicta III. 26
Becos, panem Phryges vocant, eaque prima vox a pueris edita in loco ſolo educatis II. 2
Bellariis multis utuntur *Perſæ I.* 133
e Bello et rapto *vivere, pulchrum* apud Thraces V. 6
Belus Nini pater I. 7
Belus Cephei pater VII. 61
Belides portæ Babylonis III. 155. 158
Benemeriti de rege, Oroſangæ Perſis dicti VIII. 85. honoreſque conſequuntur III. 154
Benemeriti ſeu benefici *Spartiatarum I. 76*
Bermius mons *VIII* 138
Beſſi vaticinantes *VII.* 111
Beſtiæ apud AEgyptios ſacræ II. 65. *&c.*
Bias Prienæus, I. 27
eius ſaluberrimum conſilium Ionibus datum I. 170
Bias Melampodis frater IX. 33
Bibli olim de pellibus V. 58
Biſaltes, Apollophanis filius, Abydenus VI. 26
Biſaltia regio VII. 115
Biſaltarum regis eximium facinus in filios qui contra Græciam militarant VIII. 116
Biſanthe urbs in Helleſponto *VII.* 137

Biſtones pop. Thraciæ VII. 110
Biſtonis lacus VII. 109
Bithyni a Crœſo ſubacti. I. 28
Bithyni, Thraces in Aſia dicti VII. 75
Bitonis et Cleobis hiſtoria et beatitudo I. 31
Bœbeis palus VII. 129
Bœotia II. 49. V. 57
Bœoti ad Thermopylas VII. 202
Oenoen et Hyſias occupant V. 74
Chalcidenſibus auxiliantur contra Athen. V. 77
ſed infeliciter ibid.
cum Medis univerſi ſentientes VIII. 34
eorum equitatus quantopere iuverit Mardonii milites fugientes IX. 68
Bœoticæ ſoleæ I. 195
Boges præfect. Eionis VII. 113
Xerxi fidelisſimus VII. 107
in rogum ſe conlicit ibid.
Bolbitinum oſtium II. 17
Bolisſus, loci nomen II. 23. 24
Bonis hominibus uſu venit ut malos habeant ſervos VIII. 68
Boreas Athenienſium gener VII. 189
ab iis contra Xerxem invocatus ibid.
eius uxor Orithyia ibid.
eius delubrum ibid.
Boryſthenes fluvius IV. 45. 47
eius deſcriptio IV. 53
Boryſthenitæ IV. 18. 53
eorum emporium IV. 17
Boryes feræ ubi gignantur IV. 192
Boves mares AEgyptii immolant; feminæ Iſidi ſacræ ſunt II. 38. 41
boves immolandos ut explorent AEgyptii II. 38
boum ſepulturæ apud AEgyptios II. 41
bos lignea inaurata Mycerini filiæ ſepulcrum II. 129
bos apud Cyrenæos etiam ſacra propter Iſidem IV. 186
bobus ubi cornua non ſuccreſcant IV. 29
boves *præpoſtere paſcentes*, cornua inflexa anterius habentes IV. 182
Boves feri prægrandibus cornibus circa Macedoniam VII. 126
Boſporus Cimmerius IV. 12 et 100
Boſporus Thracius a Dario ponte iunctus IV. 83. 85. 86. *ubi et* eius dimenſio.
Bottiæi, populus VII. 185. VI[illegible] 127
Bottiæis regio VII. 123. termi[illegible]atur per fluv. Lydian et Hali[illegible]mona V[illegible]I. 127
Branchidæ, ubi oraculum Ap[illegible]inis I. 92. 157 V. 36
Brauron Athenienſium IV. 145. VI. 138
Briantica regio, ante Galaica VII. 108
Briges, qui poſtea dicti Phryges VII. 73
Brongus fl. IV. 49
Brundufium urbs IV. 99
Bryas Darii et Artyſtonæ fil. VII. 72
Brygi, Thraces VI. 45. VII. 185
Bubali IV. 192
Bubares Perſa, Megabyzi filius V. 21. VII. 21. VIII. 136
Bubaſtis urbs II. 59. 137. 156
Bubaſtis AEgyptiace, Diana II. 137. 154. prope Peluſium II. 156
Bubaſtiana plaga II. 166
Bucolicum oſtium Nili effoſſum II. 17
Budii, Medorum gens I. 101
Budini populus IV. 21. 108
eorum mores *etc.* IV. 108
Bulis Spartiata, Nicolai filius VII. 134
offert ſe ſponte ad Talthybii iram placandam, una cum Sperthie: et eorum acta VII. 134. 135. 136. 137
Bura Achæorum opp. I. 145
Buſæ, Medorum gens I. 101
Buſiris urbs II. 59. 61
Buſiritana plaga II. 165
Butacides V. 47
Butus (*vel potius* Buto) urbs AEgypti, ubi oraculum Latonæ II. 59. 63. 155
Bybasſia I. 174
Byblus AEgyptiorum eiusque deſcriptio II. 92
Byzantium ab Ionibus ſubactum V. 103
Byzantii ab Otane capti V. 26

C.

CAbales gens Africæ IV. 171
Cabalii, populus III. 90
Cabelees Meones, qui et Laſonii, cum Xerxe militantes, et eorum armatura et dux VII. 77
Cabirorum ſacra II. 51
eorum templum Cambyſes profanat III. 37
Cadmus Agenoris fil. IV. 147. V. 58. et 59
Semeles pater II. 45
Theram appellit IV. 147
venit in Bœotiam II. 49
Cadmei I. 146
Pelasgos eiiciunt I. 56
Cadmei ab Argivis eiecti V. 57. 61
in eos expeditio Athenienſium IX. 27
Cadmeæ litteræ V. 59
Cadmea quædam victoria Phocenſibus obtigit I. 166
Cadmus Cous, Scythis filius, homo iuſtitiæ amantisſ. VII. 163. 164
Cadytis, magna Syriæ urbs II. 159. III. 5
a Neco rege occupata ibid.
urbs non minor quam Sardis III. 5
Cænides Eëtion V. 92. §. 2
Caici campus Myſorum VI. 28
Caicus fluvius VII. 42
Calamiſa IX. 96
Calamitas dimidiata eſt occidi ab digno V. 111
Calantiæ Indi III. 97. *vide* Calatiæ.
Calaſiris veſtis nomen II. 81
Calaſiries AEgyptii pugnatores II 164. IX. 32
ſoli arti militari operam dant II. 166. 168. *ubi et alia.*
Calaſirium plagæ II. 166
Calatiæ Indi parentibus veſcuntur. III. 38. et cap. 97. vocantur Calantiæ.
Calchas VII. 91
Calchedonia IV. 85. Calchedonii V. 26
Calculorum ludus inventus a Lydis I. 94
Callatebus urbs VII. 31
Calliæ Phænippi filii odium in tyrannos VI. 121
ſolus bona Piſiſtrati Athenis electi auſus emere *ibid. ubi alia de eodem,* 122.
filiabus nuptum dat ex Athenienſibus quem quæque deligat IV. 122
Callias Eleus Iamidarum unus, vaticinus V. 44. 45
Callias Hipponici filius VII. 151
Calliades ſummum Athenis magiſtratum gerit VIII. 51
Callicrates eiusque virtus et moribundi dictum IX. 72
eius ſepulcrum apud Lacedæmonios IX. 85
Callimachus Aphidnæus polemarchus VI. 109
eius virtus et interitus VI. 114
Callipidæ populus Scythiæ: iidem et Græcoſcythæ IV. 17
Callipolitani pop. VII. 154
Calliſta inſula IV. 147
Calvi populi ab ipſo natali, itidemque feminæ calvæ IV. 23
Calvi paucisſimi apud AEgyptios, et cur III. 12
Calvitiem quid impediat ibid.
Calumnia unde in aulis III. 80
eius propria VII. 10. §. 7
Calydnii pop. VII. 99
Calyndenſium rex, et navis demerſa VIII. 87
Calyndici montes I. 172
Camarina quondam Syracuſanorum VII. 154
everſa a Gelone VII. 156
Cambyſes, Cyri pater I. 46. 107. 112. 207. VII. 11
ei in matrimonium tradita filia Aſtyagis I. 107
Cambyſes rex Pers. Cyri et Caſandanæ Pharnaſpe genitæ filius I. 107. II. 1. III. 2
eius genus ſibi vendicant AEgyptii III. 2
regnum Cyri ſuſcipit II. 1
eius in AEgyptios expeditio *ibid.* et III. 1. *etc.* quidque eum præcipue moverit ad hanc expeditionem III. 1. 2. 3. 4
AEgypto potitur I. 181. III. 7. *etc.*
cum Arabum rege fœdus init III. 7. 9
ei dedunt ſe Afri, Cyrenæi ac Barcæi munera mittunt III. 13
triplex movet bellum III. 17
exploratores mittit ad AEthiopas III. 20
temeraria et infelix expeditio in AEthiopas III. 25
iubet Ammonios diripere et Jovis oraculum incendere ibid.
Cambyſis inſania III. 25. 29. 30. 33. 34. 38
Apim Deum vulnerat lethaliter III. 29
fratrem occidendum curat ex falſo ſomnio III. 30. 61
ſororem, eandemque uxorem, interficit III. 31. 32
morbo ſacro laborat ab ipſis natalibus III. 33
eius vinolentia, et inde ſcelera III. 34. 35
religionis deriſor III. 37
eius fatum, et imprecationes in ſe III. 64. 65
eius interitus III. 66
cur Dominus a Perſis adpelletur III. 89
Cameli I. 80. III. 103. VII. 86
cameli Indorum ibid.
id animal non ſolent invadere leones VII. 125
cameios timent equi I. 80
Camicus oppidum, eiusque obſesſio VII. 169. 170
Caminus poëmation Homeri II 32
Camirus civitas I. 144
Campsa urbs VII. 123
Campus Mæandri I. 161
Xanthius I. 175
Canæ mons VII. 42
Canales coriacei miræ longitudinis III. 9
Canaſtræum promontorium VII. 123
Candaules Myrſi filius, Sardium tyrannus I. 7
Myrſilus a Græcis cognominatus ibid.
uxorem ſuam conſpici nudam a Gyge vult I. 8. 9. 10
uxoris et Gygis conſilio et dolo interimitur I. 11. 12
Candaules alius Damaſithymi pater VII. 98
Canes cuſtodes domus II. 22
Canes Indici I. 192
Canobus II. 97
Canobicum Nili oſtium II. 17. 113. 179
Caput nullam futuram habens IX. 83
e capitibus inimicorum cæſorum potant Scythæ IV. 65
capita animantium non deguſtant AEgyptii II. 39
capita AEgyptiorum cur firma, Perſarum vero fragilia III. 12
Capita quercus, locus ſic dictus, aliter Tria capita IX. 39
Cappadociæ fertilitas I. 73
Cappadoces a Græcis Syri nominati I. 72. V. 49. VII. 72
Cappadocibus bellum infert Crœſus I. 73
Capras Mendeſii cur non mactent II. 42. 46
Caprarii in honore apud Mendeſios II. 46
Capripedes homines IV. 25
Capreæ et bubali apud Afros IV. 192
Captivorum immolatio apud Scythas IV. 62. et apud Tauros IV. 103
Car fratres habuit Lydum et Myſum I. 171

Caria, pars Ioniæ I. 142
a Perſis capitur VI. 25
Cares olim Leleges, eorumque ſtatus antiquus I. 171
eorum tria inventa *ibid.*
aiunt ſe aborigines *ibid.*
a Crœſo ſubacti I. 28
ſubacti et ab Harpago I. 174
quidam AEgyptum incolentes II. 61. 152. 154. III. 11
eorum a Perſis defectio et pugnæ V. 117. 118. 119. 120
naves et armatura in Xerxis exercitu VII. 93
Caricarum mulierum factum contra maritos I. 146
Carica Veſtis V. 88
Carine urbs VII. 42
Carius Iupiter I. 171. V. 66
Carcinitis urbs IV. 55. 99
Cardamyla Laconica VIII. 73
Cardia urbs VI. 33. VII. 58. IX. 115
Carenus Euæneti pater VII. 173
Carnia feſtum VII. 206
Carpathium mare III. 45
Carpis fluvius IV. 49
Carthaginienſium bellum cum Phocæenſibus I. 166
rex Amilcar VII. 165
iis vult bellum inferre Cambyſes ſed omittit III. 17. 19
colunt imaginem Amilcaris VII. 167
Caryſtus opp. IV. 33. obſeſſa VI. 99
Caryſtii ſe dedunt Perſis *ibid.*
pecuniam dant Themiſtocli exigenti VIII. 112
contra Athen. bellum gerunt IX. 105
eorum ager vaſtatur VIII. 121
Caſambus, Ariſtocratis filius Athenienſibus traditus ab AEginetis VI. 73
Caſia ubi et quomodo naſcatur et metatur III. 110
Caſius mons II. 6. 158. III. 5
Casmena oppidum VII. 155
Caſpatyrus urbs III. 102. IV. 44
Caſpii III. 92. 93
eorum armatura in exercitu Xerxis VII. 67
eorum equites VII. 86
Caſpium mare I. 202. 203
Caſſandane Cyri uxor, mater Cambyſis II. 1. III. 2
Casſiteros, *id est, ſtannum* III. 115
Casſiterides inſulæ *ibid.*
Caſtalia loci nomen VIII. 39
Caſthanæa urbs VII. 183. 188
Caſtor et Pollux Tyndaridæ II. 43
excepti ab Euphorione domo VI. 127
Caſtores in quo lacu capiuntur IV. 109
eorum teſticuli morbis matricis auxiliantur *ibid.*
Caſtra Tyriorum, locus ſic dictus II. 112
Caſtra, nomen loci Ionibus et Caribus ad habitandum in AEgypto dati II. 154
Catadupa AEgypti II. 17
Catarractes amnis Mæandro par VII. 26
Catiari et Traſpies, Scytharum genus IV. 6
Cava Eubœæ VIII. 13
Caucaſus mons I. 203. 204. III. 97
Caucones Pylii pop. I. 147. IV. 148
Caunus ad Harpago capta I. 176
ad Iones deficit V. 103
Caunii eorumque genus et mores I. 172
Cauſtrobius Ariſteæ pater IV. 13
Cayſtrios fl. V. 100
Cebreniorum origo II. 20
Cecrops rex VIII. 44
unde Cecropidæ dicti Athenienſes *ibid.*
Ceiorum cœnaculum Delphis IV. 35
Celænæ, ubi Mæandri fontes VII. 26
Celeces ſocius Dorici V. 46
Celtæ populus I. 33
omnium extremi in Europa ad ſolis occaſum IV. 49
Centum appellatæ inſulæ I. 151
Ceos prope Athenas VIII. 76
Cephenes olim, qui Perſæ VII. 61
Cepheus Andromedæ pater VII. 61. 150
Cepheus Beli fil. VII. 61
Cephiſſus Thyiæ pater VII. 178
Cephiſſus amnis VIII. 33
Ceramicus ſinus I. 174
Cercaſorum urbs II. 15. 17. 97
Cercopes Homeri II. 24
Cercopum ſedes VII. 216
Ceres, AEgyptiace Iſis II. 156
cum Cerere alea ludit Rhampſinitus rex II. 122
Ceres et Bacchus inferorum principes II. 123
Cereris matris templum in Scythia IV. 53
Cereris Eleuſiniæ templum IX. 62. 97. 101. et lucus IX. 65
Amphictyonidis templum VII. 200
Achææ templum et orgia V. 161
Cereris legiferæ ſacra Theſmophoria VI. 16
Cereris et Proſerpinæ ſolemnia VIII. 65
Cervi in Africa nulli IV. 192
Chalcedonii cæci a Megabazo dicti *ibid.*
ab Otane capti V. 26
Chalcedonii in ulteriore litore Byzantii VI. 33. vetuſtiores Byzantiis IV. 144
Chalcidenſes oram Atticam populantur V. 74. vaſtantur ab Athenienſibus V. 77. Olynthum obtinent VIII. 27. illis opem ferunt Mileſii V. 99
Chalcidicum genus VII. 185. VIII. 127
Chaldæi VII. 63
Chaldæi inter Aſſyrios *ibid.*
Chaldæi ſacerdotes Iovis Dei I. 181. 183
Chaleſtra urbs VII. 123
Chalybes a Crœſo ſubacti I. 28
Champſæ crocodili dicti II. 69
Charadra oppidum VIII. 33
Charaxus, vir Mitylenæus, *Sapphus frater* II. 135. IV. 135
Charileus *Mæandrii frater* III. 145
Charillus Eunomi filius VIII. 131
Charopinus Ariſtagoræ frater V. 99
Chemmis inſula II. 156
Chemmis oppidum grande Thebaicæ præfecturæ II. 91
Chemmitæ *ibid.*
Chemmitana plaga II. 165
Cheops, rex AEgypti, Rhampſiniti ſucceſſor II. 124
eius geſta, pyramides II. 124. 125. 126
Chephrenis regis AEgypti tyrannis, et pyramis II. 127. 128
Cheraſmis Perſa VII. 78
Cherſis Gorgi pater VII. 98
Cherſis Oneſili pater V. 104
Cherſoneſi urbes ſubactæ et everſæ a Phœnicibus VI. 33
Cherſoneſi tyrannus Miltiades VI. 34
Cherſoneſus quæ eſt in Helleſponto VII. 33. Athenienſ. ditionis fuit VI. 140
Cherſoneſus, aſpera IV. 99
Cherſoneſitæ portas Seſti Athenienſibus aperiunt IX. 118
Cherſoneſitarum primores in vincula coniecti a Miltiade, et quo aſtu capti VI. 39
Chilei viri Tegeatæ conſilium IX. 9
Chilo vir Spartæ ſapientiſſ. VII. 235
eius conſilium Hippocrati datum I. 59
Demarmeni filius VI. 65
Chius Ionum civitas I. 142. II. 178
a Perſis capta VI. 31
Chii ſoli Mileſiis contra Lydos opem ferunt I. 18
Chiorum tyrannus Strattis VIII. 132
Minerva Poliuchos I. 160
eorum lingua I. 142
ut Atarneum obtinuerint I. 160
eorum clades VI. 15. 16. 26. et prodigia quæ præceſſerunt VI. 27
Choaſpes fluvius ad Suſa I. 188. V. 49. 52
eius aquam ſolam rex potat I. 188
Chœnix menſura VI. 57
Chœreatæ (*q. d. porcales*) tribus Sicyonia V. 68
Chœreæ nomen loci in Eubœa VI. 101
Chœrus Micythi pater VII. 170
Choraſmii populus III. 93
eorum in Xerxis exercitu armatura VII. 66
Chori muliebres laſcivi V. 83
Chori tragici V. 67
Chorus 100. adoleſcentum ex Chio miſſus Delphos VI. 27
Chromius Argivus I. 82
Chutri, lavacri genus VII. 176
Cicones gens Thraciæ *VII.* 59. 108. 110
Cii ſive Cei inſulares VIII. 1
Cilices II. 28. 72. V. 49. 52
eorum armatura VII. 91
eorum tributum III. 90
Cilicia II. 17. 34
Ciliciæ præfectura IX. 107
Ciliſſæ naves VIII. 14
Cilix Agenoris filius, a quo dicti Cilices VII. 91
Cilla, AEolum civitas I. 149
Cimmerii I. 6. 15. 16. 103. IV. 1. 11. 12
Cimmerius Boſporus IV. 12. 28. 100
Cimmeria portoria IV. 12. 45
Cimmerii muri IV. 12
Cimon Miltiadis pater VI. 34. 39
Cimon, Miltiadis filius VII. 107. mulctam patri impoſitam exſolvit VI. 136
Cimon Steſagoræ pater VI. 38
Cineas rex Theſſal. V. 63
Cinnamomum ubi gignatur, et quomodo colligatur III. 111
Cinyps fluvius IV. 175. V. 42
Cinyps tellus Africæ fertilis, fluvio cognominis IV. 198
Cion Myſiæ V. 122
Cippus finium index VII. 30
Circumciſio AEgyptiorum II. 36. et aliorum quorundam populorum II. 104
Ciſſii in exercitu Xerxis militantes VII. 62
eorum dux et armatura *ibid.*
eorum equitatus VII. 86
eorum tributum III. 91
Ciſſia terra V. 49. 52
Ciſſiæ portæ Babylonis III. 155. 158
Cithæronis radices IX. 19. 25. exitus IX. 38
Cius fluvius IV. 49
Claves Cypri, promontorium dictum V. 108
Clazomenæ Ionum civitas I. 142. II. 178
hæc invaditur ab Alyatte, qui cladem accipit I. 16
capitur ab Artapherne et Otane V. 123
eorum theſaurus I. 51
Cleades Autodici filius IX. 85
Cleanax Argivus II. 1. 2
Cleander vates, *Phigalenſis* VI. 83
Cleander et Euclides Hippocratis filii VII. 155
Cleander Pantarei f. Gelæ tyrannus *VII.* 154
Cleobis et Bitonis *hiſtoria* et beatitudo I. 31
Cleodæus Hylli filius VI. 52. VII. 204. VIII. 131
Cleombrotus et Leonides gemini V. 41. 1. VIII. 71. Anaxandridæ filius *ibid.* et IX. 10. pater Pauſaniæ IV. 81
Cleomenes Anaxandridæ filius V. 41. *64. VII.* 148
inops mentis V. 42
Spartæ rex creatus, *non* propter fortitudinem, *ſed* propter genus V. 39
auro corrumpi non poteſt a Mæandrio, ideoque virorum iuſtiſſ. audit III. 148
diſcordia inter illum et Demaratum VI. 51. 61. 73. 74
Cliſthenem Athenis eiicit V. 70. 72
eius cum Ariſtagora acta V. 49. 50. 51
Inter Cleomenem et Argivos acta VI. 76. 77. 78. 79. 80
pro-

proficiſcitur contra Piſiſtratidas V. 64
Achæum ſe esſe ait, non Dorem V. 72
profugit Sparta et Arcadas ſollicitat contra Spartanos VI. 74
adverſus Athenienſes bellum gerit V. 74. 75
ad inſaniam redactus V. 75. 84
eius interitus V. 48
Cleonæ urbs VII. 22
Clinias Alcibiadis filius Athenienſium præſtantisſimus in claſſe contra Xerxem VIII. 17
Cliſthenes, Sicyonis tyrannus VI. 126
eius odium in Adraſtum V. 67
circa Cliſthenem et filiam Agariſtam ac procos acta VI. 126. 127. etc.
Cliſthenes Alcmæonides Athenienſis Sicyonii Cliſthenis nepos. V. 66. 67. VI. 131
eius et Iſagoræ factiones V. 66. 69. 70
Clytiades Tiſamenus IX. 33
Cnidus civitas I. 144. II. 178
Cnidii Lacedæmoniorum coloni I. 174
eorum cum Tarentinis amicitia III. 138
ſuam ditionem in inſulæ formam perfodiendo tentant redigere I. 174
et isthmum perfodere volentes quomodo impediti ibid.
Harpago ſe dedunt I. 174
Cyrenæorum quosd. ſervant IV. 164
Cnœthus pater Nicodromi VI. 88
Cobon Ariſtophanti filius VI. 66
Codrus Athenienſium rex V. 65. 76
Codrus Melanthi f. I. 147
Codrus Nelei pater IX. 97
Cœla, via quædam VI. 103
Cœla Chii VI. 26
EubϾ VIII. 13
Cœnyrorum et AEnyrorum locus prope quem metalla Thaſia VI. 47
Coës Mitylenæus Erxandri filius IV. 97. V. 11
Mitylenes tyrannidem a Dario accepit V. 11
captus ab Iatragora V. 37
a Mitylenæis lapidibus interfectus V. 38
Coitus in templis II. 64
Colæus, Samiæ navis gubernator IV. 152
Colaxais Targitai filius IV. 5
ab eo oriundi Scythæ IV. 6
triplex filiis conſtituit regnum IV. 7
Colchi I. 104. progenies AEgyptia II. 104. III. 97. IV. 40
eorum armatura et dux in Xerxis exercitu VII. 79
Colchicum linum Sardonicum dictum II. 105
Coliſas ora Atticæ VIII. 96
Colophon Smyrnæ conditor I. 164
Colophon Ionum civitas I. 142. II. 8
vi capta a Gyge I. 14
Colophonii ſoli cur ex Ionibus ab Apaturiis feſtis arcentur I. 147
Colophoniorum profugi, Smyrnam occupant I. 150
Colosſæ, oppidum Phrygiæ VII. 30
Colosſi II. 130. 143. 153. 175. 176
Colosſi apud AEgyptios cuiusque pontificis II. 143
Columbæ Dodonææ nigræ II. 55
Columbas albas cur expellant Perſæ I. 138
Columnæ albæ in Caria V. 118
Columnæ inſtar palmarum II. 160
Comam Lacedæmonii ex quo alant et Argivi non I. 82
comam ut Babylonii gerant I. 195
pectentes Lacedæmonii VII. 208
comam ut alant et tondeant Macæ IV. 175
comam quomodo geſtent Maxyes IV. 191
Combrea urbs VII. 123
Comedunt in viis AEgyptii, ventrem domi exonerant II. 35
Compſatus fluvius VII. 109
Conchylia in montibus AEgypti II. 12
Conixus Theſſ. V. 63
Conos pini fructus II. 20
Conſilio bono felix eventus VII. 157
Conſuetudines avitæ placent genti cuique III. 38
Conſultant Perſæ inter pocula, et quidem de rebus etiam maxime ſeriis, ſed ab iisdem ſobriis confirmari oportet conſilia quæ tum capta fuerint I. 133
conſultare bene maximum est lucrum VII. 10. §. 4
Contadesdus fluvius IV. 90
Convitia irritant iram VII. 160
Copais palus VIII. 135
Corcyra a Corinthiis condita III. 49
ei imperitat Periander III. 52
Corcyræi III. 48. 49
eorum cum Corinthiis perpetua diſcordia III. 49
interficiunt Periandri filium III. 53
in bello Xerxiano aſtute neutrarum partium VII. 168
Coresſus in agro Epheſio V. 100
Corinthiorum tyranni Eetion et Periander filius V. 92
Corinthii cccc adverſus Perſam miſſi VII. 200
Corinthii minime contemtui habent opifices II. 167
Corinthiorum theſaurus I. 14. 50. IV. 162
eorum et Samiorum ſimultates III. 48
eorum cum Corcyræis diſcordia III. 49
Corinthii Peloponnenſes contra Athenienſes deſerunt V. 75
Corinthii naves nummo vendunt Athenienſibus, dono dare lege prohibiti VI. 89
eorum fuga ſocios deſerentium in bello Perſico VIII. 94
eorund. virtus IX. 102
Corinthiæ mulieres univerſæ exutæ a Periandro et cur V. 92
Corinthia veſtis cui ſimillima est Doris V. 87
Corinthus felix III. 52
Cornua pecoribus ubi mature aut ſero naſcuntur IV. 29
Corobius purpurarius IV. 151
Corona oleagina Olympiorum præmium VIII. 26
Coronæi Thebanorum vicini V. 79
Corſica vel Cyrnus I. 165
Corycium antrum VIII. 36
Corydalus Anticyrenſis VII. 214
Corys Arabiæ flumen III. 9
Cos civitas I. 144
Cos inſula Tyrannos pasſa VII. 164
Cotys Aſiæ pater IV. 45
Cranapes Mitrobatis filius, una cum patre ab Orœte cæſus III. 126
Cranai dicti Athenienſes VIII. 44
Craſtis, et Craſtia Minerva V. 45
Crater, qui Crœſo portabatur, interceptus et cœlatura eius I. 70. III. 47
crater in oſtio Ponti, a Pauſania dedicatus IV. 81
crater Argolicus IV. 152
crateres Lesbii IV. 61
Crathis AEgarum fluvius perennis, a quo et Italicus ille vocatus est I. 145
Cratines Anaxilai pater VII. 165
Cratinus Aminoclis pater VII. 190
Cremni, emporium paludis Mæotidis IV. 20
Creſton urbs I. 57
Creſtonæï V. 3. VII. 127
Creſtoniatæ I. 57
Creſtonicus ager VII. 124
Creſtonicæ terræ rex VIII. 116
Creta univerſa a barbaris habitata I. 173
Cretenſes cur auxilium non tulerint Græcis contra Perſam VII. 167. 170. 171. ubi alia de eorum migratione et fortuna.
Crex avis II. 76
Crinippus Terilli pater VII. 165
Criſæus campus VIII. 32
Criſtas galeis imponere primi oſtenderunt Cares I. 171
Critala in Cappadocia VII. 26
Critheis Melanopi filia H. 1
furtivo concubitu prægnans H. 2
parit Homerum H. 3
nubit Phemio H. 4
eius mors H. 5
Crithon Ithagenis pater H. 1
Critobuli filia, Amaſis uxor II. 181
Critobulus Toronæus VIII. 127
Crius Polycriti filius VI. 50
circa eum et Cleomenem acta ibid.
Athenienſibus traditus ab AEginetis VI. 73
Crius AEgineta, Polycriti pater VIII. 92
Crobyzi Thraces IV. 49
Crocodili deſcriptio II. 68. 69. 70
crocodili ſacri II. 69. 148
eorum ſepulcra II. 148
crocodili Africæ IV. 192
Crocodilorum urbs II. 148
Crœſus rex Lydorum eiusque genus I. 6. 7. 92
Epheſios invadit I. 26
bonus vir, et religioſus, ac deorum cultor I. 87
cum Aſtyage affinitas I. 73
primus Græcos ad tributum pendendum adigit I. 6. 27
Iones et AEoles ſubigit ibid.
cum Ionibus inſulanis hoſpitium contrahit I. 27
per eum aucta Lydorum potentia I. 28. 29
eius cum Solone colloquium I. 30. 31. 32. 33
eum deorum indignatio excipit I. 34
Gygis tritavi crimen luit I. 91
eius ſomnium I. 33
eius luctus ſuper filio interfecto I. 44
Cyrum invaſurus oraculum conſulit varie I. 46. 47. etc.
donaria et hoſtiæ ab eo conſecrata et iugulatæ I. 50. 51. 52. V. 36
potentisſ. Græcorum amicitiam petit I. 16. 69
crater VIII. 124
eius expeditio contra Cyrum I. 71. 73
Halyn fl. traiicit I. 75
Pteriam expugnat I. 76
pugna cum Cyro ibid.
Sardis redit I. 77
vincitur a Cyro et obſidetur I. 81
in obſervantia et amore a Cyro habetur, qui eius conſiliis utitur I. 88. 89. 90. 155. 156. 207
Pythio mittit compedes I. 90. 91
alia eius in Græcia donaria I. 92
fratrem Pantaleontem interficit ibid.
Cambyſem deſipientem admonet, et vix mortem effugit III. 36
alia ſententia Cambyſi adprobata III. 34
eius munificentia in Alcmæonem VI. 125
liberat Miltiadem VI. 37
Sardibus captis et ipſe capitur, et vivus ad Cyrum perducitur I. 86
rogo impoſitus ab Apolline invocato ſervatur, immisſa pluvia I. 86. 87
Crœſi filius mutus, quando vocem rupit I. 85
templi Delphici locupletator VIII. 35
Crophi mons II. 28
Crosſæa regio VII. 123
Crotoniatæ, genere Achæi VIII. 47
eorum cum Sybaritis bellum V. 44. 45
Crotonienſes, vel potius Crotoniatæ medici dicti primi, ſecundi Cyrenæi III. 131
Cubiti regii menſura I. 178
cubitus AEgyptius Samio par II. 168
Cubiti menſura II. 149
Culicum vis ingens apud AEgyptios paluſtres et contra eos ab AEgyptiis excogitata II. 95
Cunctatio utilis VII. 10
Cuniculi hoſtiles ære deprehenſi IV. 20
Cupere multa malum est VII. 18
Cuphagoras Epizeli pater VI. 117
Curium urbs Cypri V. 113
Curienſes, Argivorum coloni ibid.
Curotropho ſacra Sami fiunt a feminis H. 30

Cur-

Currus bellici V. 113
Currus ſacer Iovis in Xerxis exercitu VII. 55
quomodo amiſſus VIII. 115
Cyaneæ inſulæ, errabundæ a Græcis exiſtimatæ IV. 85
Cyaxares, Phraortis filius, Deiocis nepos, Medorum rex I. 73. 103
eius res geſtæ I. 103. 104. *etc.*
in ira peracerbus I. 73
eius interitus et anni regni I. 107
Cybebes templum, Sardibus concrematum V. 102
Cyberniſcus Lycius VII. 98
Cyclades inſulæ V. 30
Cydippa, Anaxilai uxor, Terilli filia VII. 165
Cydonia in Creta condita a Samiis III. 44. 59
Cydrara oppidum VII. 30
Cylleſtes, panes AEgypt. II. 77
Cyllyrii Syracuſanorum quondam ſervi, dominos eiiciunt VII. 155
Cylon Athenienſis tyrannidis affectatæ compertus V. 71
Cyma civitas AEoliæ I. 149. V. 123. VII. 194. H. 1. 2
vocata et Phriconis I. 149. H. 38
eius origo H. 1. 2
capitur a Perſis V. 123
Cymæi hiberna claſſis Xerxeæ VIII. 130. oraculum conſulunt de reddendo Pactya I. 157. 158. 159
Pactyam in Chium deportant I. 165
tyrannum ſuum vivum dimittunt V. 38
ſpernunt inepte Homerum H. 12. 13. 14. 15
Cymæus Ariſtagoras IV. 138
Cynægirus, Euphorionis filius, navem adverſariam prehenſans, manu truncatur VI. 114
Cyneas Philagri pater VI. 101
Cynetæ Celtarum accolæ in ultimis Europæ occidentalis plagis IV. 49
Cyneſii populus II. 33
Cyniſcus appellatus Zeuxidamus VI. 71
Cyno, ſive Spaco, Mitradatis, bubulci Aſtyagis, uxor I. 110
quomodo Cyrum ſervaverit I. 112. 113
Cyno, ſemper in ore Cyri I. 122
Cynocephali populi IV. 191
in Cynoſarge Herculis templum VI. 116
Cynoſyra V. 63. VIII. 76
Cynurii, ſoli putantur Iones, Dores effecti VIII. 73
Cypria carmina, Homeri non ſunt II. 118
Cyprus primum ab Amaſi capta et tributaria facta II. 182
Perſis tributaria III. 91
Cypriorum lex I. 199
Cyprii ſe dedunt Cambyſi III. 19
eorum bella et defectiones a Perſis V. 104. 105. 106. *etc.*
in ſervitutem redacti V. 116
eorum armatura VII. 90
gentes variæ unde ſint? *ibid.*
Cypria vox, Sigynas V. 9
Cypri claves, promontorium V. 108
Cypſela quid ſit V. 92. §. 5
Cypſelus, Eetionis filius I. 114. V. 92.
Cypſelidæ, Corinthi VI. 128
unde nomen hoc ei impoſitum V. 92. §. 5
Corinthiorum tyrannus, ut eos tractarit V. 92
Cypſelus Miltiadis pater VI. 35
Cyraunis inſula IV. 195
lacus in ea piciſer *ibid.*
Cyrene circumflua IV. 164
Cyrenen, quam non diripuerant quum eſſet occaſio, fruſtra adoriuntur poſtea Perſæ IV. 203
Cyrenaicæ regionis plagæ tres miræ fecunditatis IV. 199
Cyrenæi IV. 154. 155. 159. 169. *etc.*
Cambyſi ſe dedunt III. 13
eorum et AEgyptiorum conflictus III. 161. IV. 159
agros Libyum vaſtant IV. 159
cladem a Libybus accipiunt IV. 160
eorum amicitia cum Samiis IV. 152
oraculum conſulunt IV. 161
Cyrenæi medici, ſecundi ſunt: ut Crotoniatæ, primi III. 131
Cyrenææ feminæ bovem ſuperſtitioſe obſervant IV. 186
apud Cyrnum civitas a Phocæenſibus condita nomine Alalia I. 165
Cyrnus Caryſtiæ IX. 105
Cyrnus heros I. 167
Cyrnii VII. 165
Cyrus pater Cambyſis Cyri patris I. 111
Cyrus Perſa I. 120. VII. 11
eius parentes, avus *etc.* I. 75. 91. 107. 108. (*ubi et* eius nativitas) I. 111
mulus oraculo (I. 55.) dictus, quia Semimedus et Semiperſa I. 91
Harpago traditus interimendus, et quomodo ſervatus I. 109. 110. *etc.*
educatur ab uxore bubulci I. 113
cur a cane educatus dicatur I. 122
bubulci filius cognominatus I. 114
regalis indoles ut enituit in puero *ibid.*
ut a materno avo Aſtyage agnitus fuerit I. 116
pervenit ad ſuos veros parentes I. 122
Cyrus *laudatur* III. 89. *ubi dicitur* pater ſuis appellatus. *Item* III. 160. *ubi dicitur de eo*, cui comparari (*vel potius*, cui ſe comparare) nullus unquam Perſarum dignum ſe (*vel* rem ſe dignam) exiſtimavit. *Videtur autem hæc fuiſſe illorum opinio ob ea præſertim quæ dicuntur de* eius genitura, ob quam ſe exiſtimabat maius quiddam homine eſſe I. 204. et de eius felicitate *ibidem. Sic vero et* I. 126. divina quadam ſorte genitum ſe *dicit.*
Cyrus *quæ prudenter dixerit, cum alibi,* tum IX. *ult.*
Cyri *prudentia* in alienandis animis Perſarum a Medis I. 125. 126. 127. *et in eo quod commentus eſt*, ut Perſas ad rebellandum induceret I. 125. *et tamen ſtulte* Gyndi amni minatur I. 189
omnem Aſiam adeptus I. 130
eius cum Crœſo prœlium I. 76. *etc.* ut ſe adverſus Crœſum geſſerit *in iisdem usque* 91. ut ſe geſſerit contra rebellantes Lydos I. 154. *etc.*
eius apologus ad Ionas I. 141
Smerdi mago aures amputat III. 69
bellum adverſus Labynitem, et Babylonios, quorum urbem capit I. 188. 189. 190. 191. bellum contra Tomyrin, Maſſagetarum reginam I. 205. 206. *etc.* in quo occumbit I. 214. *ubi narrantur et quæ acta circa mortui caput.*
Cythera inſula Argivorum ditionis I. 82. Templum habet Veneris Cœleſtis ex Aſcalone I. 105
eam conducibilius Lacedæmoniis obrui quam extare VII. 235
Cythnii, gens VII. 90. VIII. 46
Cytiſſorus, Phrixo genitus VII. 197
eius poſterorum calamitas *ibid.*
Cyzicum, urbs Propontidis VI. 33
Cyziceni Oebari Perſæ ſe dedunt *ibid.*
Cyzicenorum feſtum in honorem Matris deum IV. 76

D.

DAdicæ populus. III. 91
eorum in Xerxis exercitu dux et armatura VII. 66
Dædalum veſtigat Minos VII. 170
Dai, Perſarum genus I. 125. pecuarii *ibid.*
Damas Samyris fil. VI. 127
Damaſithymus Candaulis filius, dux in claſſe Xerxis VII. 98
Damaſithymus, Calyndenſium rex VIII. 87
demerſus ab Artemiſia *ibid.*
Damas Sirites VI. 127
Damiæ et Auxeſiæ ſimulacra V. 82. 83
Danaë, Acriſii filia, Perſei mater I. 91. VI. 135. VII. 60. 150
Danaus et Lynceus Chemmitæ II. 91
Danaus Archandri ſocer II. 98
Danai filiæ Theſmophoria in AEgyptum afferunt II. 171
templum Minervæ quod Lindi eſt, extruxerunt filios AEgypti fugientes II. 182
Danai et Xuthi in Peloponneſum adventus VII. 94
Daphnæ Peluſiæ II. 30. 107
Daphnis Abydenus IV. 138
Dardanus urbs V. 117. contermina Abydo VII. 43
Dardanei I. 189
Daritæ populus III. 92
Darius rex, Hyſtaſpis filius I. 183. 210. II. 110. III. 70. VI. 98. VII. 1. VII. 11
e coniuratis in magos fuit unus III. 70
Darius idem ſonat quod *ἑρξείης*, id eſt, *coërcitor* VI. 98
eius uxores III. 88
Darii liberi III. 12. VII. 2. 64. 68. 69. 72. 78. 97. 224. VIII. 89. IX. 107
de Darii futuro regno Cyri viſio I. 209. 210
qua arte ad adipiſcendum regnum uſus III. 85. 86. 87
eum Perſæ aiunt fuiſſe *κάπηλον* (*id eſt, inſtitorem*) quoniam omnia quæſtui habebat III. 89
Darii reditus et auri theſaurus III. 95. 96
ſtatua eius equeſtris III. 88
pecuniarum ſpe fruſtratus ſepulcro Nitocridis aperto I. 187
unde Græciæ infenſior redditus VII. 1
eius expeditio in Scythas IV. 1. 85. 86. *etc.*
Alia eius facta pro aliis memoratu digna vide II. 110. III. 88. IV. 44. 88. 135. V. 11. 12. VII. 194
item quædam eius dicta III. 160. IV. 143. V. 105
eius cum Idanthyrſo colloquium per quendam equitem IV. 126. 127
eius oratio pro monarchia III. 82
oratio eiuſdem ad primores Perſarum de Orœte interficiendo III. 127
oratio ad Iones de ponte ad Iſtrum cuſtodiendo IV. 98
Darius quondam Cambyſis ſatelles III. 139
bene de ſe meritos remunerat III. 140. V. 11
luxato pede a Democede ſanatur, et acta cum eo III. 129. 130. 131. *etc.*
Babylonem obſidet, capit, et diruit portas murosque III. 150. 151. 152. *etc.*
Indos ſubegit III. 44
eius crudele factum IV. 84
a Macedonibus poſcit terram et aquam V. 17. et a Græcis VI. 48. VII. 133
eius moneta ex auro puriſſ. IV. 166
eius legati a Græcis in barathrum et puteum proiiciuntur VII. 133
eius obitus VII. 4
Darius Xerxis filius Artayntam ducit IX. 108
Daſcylus Gygis pater I. 8
Daſcylium, urbs III. 120. 126. VI. 33
Datis Medus contra Athenas miſſus a Dario VI. 94
revocat Delios metu fugientes ipſum VI. 97
viſionem in ſomnis videt VI. 118
eius filii VII. 88
Datus opp. IX. 75
Dauliorum oppidum incenſum VIII. 35
Dauriſes Darii gener V. 116. adverſus Cariam tendit 121
interitus *ibid.*
Decelea IX. 15. 73
Decelus IX. 73
Decelenſium circa Helenæ inveſtigationem acta IX. 73
eorum in Sparta vectigalium immunitas et dignitas præſidendi *ibid.*
Decelenſis populus *ibid.*
Decima redemtionis captivorum conſcripta V. 77

De-

Decimæ pecuniarum ex prædis VII. 27
Decimum quemque ſorte comedunt inter ſe Cambyſis milites fame adacti III. 25
Deioces Phraortis fil. I. 16. 37. 96
vir ſapiens et iuris dicundi peritus I. 96
ad tyrannidem Medorum quo commento pervenit I. 97. 98
rex Medorum declaratus I. 98
ab eo regnum obtinente acta, et quomodo ſeveritatem in exercenda iuſtitia exercuerit I. 98. 99. 100. 101
eius mors et anni regni I. 102
Deiphonus Euenii filius Apolloniata IX. 92
Delphi I. 51
ad eos miſſa donaria a Gyge I. 14. a Crœſo I. 50. 51. 52
apud Delphos primus quis munera poſuerit I. 14
in numerum Delphorum adſcribi volenti ius perpetuum datum cuilibet de *Lydis* I. 54
Delphi oraculum pro ſe et Græcia conſulunt VII. 178
extreme formidantes Xerxem, urbem deſerunt VIII. 37
barbaros a deo ſuo male affectos cædunt VIII. 38
Delphicum oraculum, *infinitis locis.*
Delphicum templum ſua ſponte conflagravit I. 50. II. 180
aliud Amphictyones trecentis talentis conſtruendum locarunt II. 180. et quinam conduxere V. 62
Delta AEgyptiorum II. 13. 15. 16. 17. 18. 19. 179
ſolum Delta AEgyptum eſſe aiunt Iones non recte II. 15
Delubrum Iovis Carii I. 171. Iovis Olympii II. 7. Cereris IV. 53. Bacchi IV. 87. Amphiarai VIII. 134. Laii et Oedipodis IV. 149
in fano Latonæ admirabiliſſimum, ex uno *factum lapide* II. 155
delubra primi ſtatuere AEgyptii II. 4
delubra a Perſis incenſa IV. 96. VIII. 144
Delus inſula IV. 33. 34. 35
expiata a Piſiſtrato I. 64
Delos tremit antea inconcuſſa VI. 98
Deliorum fuga ob Perſas VI. 97
revocati a Perſis et nihil paſſi *ibid.*
Delium Thebanorum VI. 118
Demaratus Ariſtonis filius, rex Spartæ V. 75. VI. 50. 63. *etc.*
de eius genere et procreatione varia circumferuntur VI. 63. *etc.* 69
matrem ſciſcitatur, qui verus ipſius parens VI. 68
Demarati, *id est; a populo votis petiti*, unde nomen impoſitum VI. 63
Cleomenem deſerit in expeditione V. 75
eius cum Cleomene ſimultates et odium VII. 51. 63. 64. *etc.*
fuga ad Perſas VI. 70. VII. 3
eius elogium VI. 70
eius colloquia de rebus Græcorum cum Xerxe VII. 101. 102. 103. 104. 209. 234. 235. 236
eius ingenioſa per pugillares clam nunciandi ratio VII. 239
Demarmenus V. 41. VI. 65
Democedes, Calliphontis filius, medicus, quantus vir, eius fortuna, et in quanto honore habitus a Dario III. 124. 129. 130. 131. 132
quo aſtu e Perſia in patriam rediit III. 132. 133. 134. *etc.*
Democratiam laudat Otanes III. 80. VI. 43
improbant Megabyzus et Darius III. 81. 82
eius incommoda III. 81
eam conſtituit in Græcia Mardonius VI. 43
Democritus, vir illuſtris, et Naxiorum trierarchus VII. 46
Demonax a Mantineis, Cyrenæis miſſus reip. conſtituendæ IV. 161
Demonous Penthyli pater VII. 195
Demophilus Diadromæ filius VII. 222
Dens Hippiæ tuſſi excuſſus evaneſcit; et quid hac re portentum VI. 107
Dentes ex uno oſſe univerſi, tam molares quam ceteri, in quadam maxilla IX. 83
De depoſito nihil aliud cogitandum quam ut repetenti reddatur, quidque acciderit cuidam depoſitum neganti VI. 86
Deruſiæi, Perſarum genus I. 125
Derſæi Thraciæ populus VII. 110
Deſcriptio temporis nunquam finiendi V. 92
Detractio res deterr. VII. 10. §. 7
Deucalion rex I. 56
Deus eminentiſſima gaudet deprimere VII. 10. §. 5
deum tentare, idem quod prave facere VI. 86. §. 3
deus quod fieri vult, nemo effugiat IX. 16
invidens vitæ humanæ ſpatio VII. 46
præſignificat ingentia mala orbi aut regioni ventura VI. 27
Deus Græcorum I. 90
de illo impia cogitatio Apriæ II. 169
Deos nemo latet in ſceleribus VIII. 106
Deorum νέμεσις καὶ φθόνος I. 34. III. 40. VII. 10. §. 5. VIII. 106. *et* 109
invidiam excitant acres vindictæ IV. *ult.* VIII. 106
deus ab AEgyptiis verberatur quidam II. 132
deorum ira in nepotes etiam extenditur VII. 137
duodecim deorum cognomina ab AEgyptiis Græci ſunt mutuati II. 4
ſacra peragunt illis Athenienſes VI. 108
omnia *fere deorum nomina ex AEgypto in Græciam pervenerunt* II. 50
Dii Arabum III. 8. Libyum IV. 188. Scytharum IV. 59. Thracum V. 7
Græci V. 49
regales V. 106
Ξείνιοι IV. 33
deos externos exigunt Caunii I. 172
Diactorides pater Eurydames uxoris Leutychidis VI. 71
Diactorides Cranonius, unus e procis Agariſtæ VI. 127
Diadromes Demophili pater VII. 222
Diana Oſiris ſeu Dionyſi filia II. 156
eam Cereris filiam unde fecerit AEſchylus *ibid.*
Bubaſtis ab AEgyptiis dicta *ibid. et* 137
Templum Buto II. 155
Dianæ feſtum in AEgypto II. 137
aliud apud Brauronem VI. 138
Dianæ templum maxime memorabile apud Bubaſtin II. 137. 138
Dianæ templum Sami III. 48
ad Trachinem VII. 176
Diana regia IV. 33
Dianæ Orthoſiæ ara IV. 87
Dianæ oraculum II. 83
Dianæ urbem ſuam donant Epheſii obſeſſi I. 26
templum in Artemiſio VII. 176
Dicæa urbs VII. 109
Dicæus, Theocydis filius, exul, apud Medos illuſtris VIII. 65
quædam ſibi viſa portenta narrat, Demaratum teſtem citans VIII. 65
Dictys, animal IV. 192
Dictynnæ delubrum et a quibus ſtructum III. 59
Dieneces Spartani virtus ad Thermopylas VII. 226
eius dictum *ibid.*
Dies, repente nox factus I. 47. 103. VII. 37
certo die non egrediuntur Lacedæmonii ad bellum VI. 106
diei natalis obſervatio apud AEgyptios II. 42
diei in horas diſtributio a quibus facta II. 4
iter IV. 101
dies varii vitæ hominum I. 32
Dindymene mater I. 80
Dinomenes Gelonis pater VII. 145
Diomedis ἀριστεία II. 116
Dion urbs VII. 22
Dionyſiophanes Epheſius IX. 84
Dionyſius Phocæenſis, claſſis Ionum dux eiusque ad Iones oratio VI. 11
res ab eo geſtæ *ibid. et ſeq.*
poſt cladem Ionum quo devenerit VI. 17
Dionyſus, Apollinis et Dianæ pater II. 156
e Semele Cadmi filia a Græcis putatur genitus, II. 145
educatus in regione cinnamomifera III. 111
a Iove inſutus in femore II. 146
e deorum noviſſimis apud Græcos, non et apud AEgyptios II. 145
AEgyptiace Oſiris dictus II. 144
Dionyſi feſtum III. 97
Dionyſi trieterica IV. 108
Dionyſus et Urania ab Arabibus invocantur in fœdere incundo III. 8
Arabibus Urotal dictus *ibid.*
Dioſcuri VI. 127
eorum nomen AEgyptiis ignotum II. 50
Dipæenſium prœlium IX. 34
Dipodes, murium genus IV. 192
Diræ in capita II. 39
Dithyrambus Harmatidæ filius VII. 227
Dithyramborum auctor quis fuerit I. 23
Divinatio AEgyptiorum II. 83. Naſamonum IV. 172. Scytharum IV. 67
divina præferenda humanis V. 63
divinum quid videatur Herodoto VII. 137
Divinitatis ſolers prudentia erga homines III. 108
Doberes pop. Pæoniæ V. 16. VII. 113
Dodona II. 52. 58
Dodonæum oraculum I. 46. II. 52. 55
Dodonæorum antiſtites II. 55
Dodonæi IV. 33
Dodonææ columbæ II. 55. 57
Dolia argentea Delphos a Crœſo miſſa I. 51
Dolonci Thraces VI. 34
ab Abſinthiis bello vexati *ibid.*
oraculum conſulunt *ibid.*
Miltiadem regem creant VI. 35. 36
Dolopes VII. 132. 185
Domus ſubterraneæ AEthiopum III. 97
domos non poſſident Indi nonnulli III. 100
Domeſtica *mala Pſammeniti* maiora quam ut ea deflere poſſit II. 14
Domicilia ſubterranea pyramidis II. 148
domicilia ex micis ſalis IV. 185
domicilia e virgultis, et verſatilia, e lentiſcis ſuſpenſa IV. 190
Dona ad AEthiopes explorandi gratia miſſa II. 20
dona Amaſis Delphis data II. 180
dona Græcorum AEgyptum incolentium ad templum Delph. inſtaurandum II. 180
dona Democedi medico ab rege et uxoribus data III. 130
dona quantum apud milites poſſint VIII. 4. 5
dona ei qui primus muros Sardium aſcenderit pollicetur Cyrus I. 84
Donaria Alyattis Delphos miſſa I. 25
donaria Crœſi varia I. 92
donaria divis data a Crœſo ex bonis adverſarii I. 92
donaria Delphos a Crœſo miſſa et rurſus alia I. 51. 52
donaria Delphos a Gyge miſſa I. 14
do-

donarium Midæ Delphos miſſum, regia ſella I. 14
donaria in templo Delphico VIII. 35
donarium Lacedæmoniorum I. 51
donaria Amaſis II. 182
donaria regis Pheronis II. 111
donaria Rhodopis Delphos miſſa II. 135
donarium Arionis apud Tænarum I. 25
donaria e præda Perſica IX. 86
Dores I. 144. 146
Dores a Crœſo ſubacti I. 6. 28
eorum migratio crebra I. 56
Dores et Iones ex inſulis egredientes in continenti ſedes ponunt I. 171.
eorum prima expeditio adverſus Aſiam III. 56
Dores in claſſe Xerxis militantes VII. 93
Dores in Atticam quater profecti V. 76
Dorienſes Pentapolin incolentes I. 144
Dorienſium principes ex AEgypto oriundi VI. 53
Dorienſium civitates multæ et inſignes VIII. 73
Dorienſium ſacra I. 144
Dorica gens unde cognominata I. 56
Doricæ tribus mutantur V. 68
Doris regio incurſata a Medis Theſſalorum conſilio et odio VIII. 31
Doris veſtis V. 87
Doricus Euryanactis pater IX. 10
Doricus Anaxandridæ filius ex prima uxore V. 41
inter æquales excellit V. 42
nolens ſibi a fratre imperari, coloniam alio ducit V. 42
eiusque fortuna V. 42. 43. 44. 45. 46
eius mors V. 45. 46. VII. 158. 205
Doriſcus V. 98. VII. 25. 106
Doriſcus, Thraciæ litus et campus ingens, et caſtellum Darii VII. 59
Dorus Hellenis filius I. 56
Doryſſus Leobotæ fil. VII. 204
Dotus Megaſidræ fil., Paphlagonum et Matienorum Dux VII. 72
Dromos Achilleus IV. 55
Dropici, Perſarum genus I. 125
Drymus oppidum VIII. 33
Dryopis regio I. 56. VIII. 31
Dryopes pop. I. 146
Dryopum civitates VIII. 73
Dyma Achæorum I. 145
Dymanatæ tribus Sicyonia V. 68
Dyras amnis VII. 198
Dyſorum mons V. 17
Dyſenteria in Xerxis exercitu VIII. 115

E.

EBenum ubi naſcatur III. 114
Ecbatana v. Agbatana.
Echecrates Eetionis pater V. 92
Echemus Aëropi filius IX. 26
Hyllum in monomachia interfecit *ibid.*
Echeſtratus Agis filius VII. 204
Echidori fl. aqua copias Xerxis deficit VII. 127. eius origo VII. 124
Echinades inſulæ II. 10
Echidna III. 108
Echines murium genus ſic dictum IV. 192
Eclipſis ſolis VII. 37
Edoni pop. V. 11. *et* 124. VII. 110. 114. IX. 74
Eetion Echecratis filius eiusque genus V. 92
ei datum oraculum *ibid.*
Egeſtani V. 46
Eion urbs ſuper Strymonem VII. 25. 113. VIII. 118
Elatea urbs VIII. 33
Elbo inſula II. 140
Electrum unde venire feratur III. 115
Eleonius civis V. 43
Elephantes ſupra modum grandes in Africa IV. 191
Elephantina urbs AEgypti II. 9. 17. 28. 29. 30. 31. 69. 175
Elæus Cherſoneſi VI. 140. VII. 22. 33. IX. 116
Elæuſii Xanthippum orant de ultione Proteſilai ſumenda IX. 119
Eleus Onomaſtus Agæi filius, unus e procis Agariſtæ VI. 127
Eleus quidam vates III. 132
Eleuſis VIII. 65
apud Eleuſinem Athenienſium prœlium I. 30
Eleuſinem Cleomenes cum Peloponnenſibus invadit V. 74. 75. 76
ibi fanum dearum VI. 75
Eleuſine ſepulti Argivi IX. 27
Eleuſiniæ Cereris templum IX. 57. 101
Elis, AEtolorum colonia VIII. 73
Eleorum agonothetæ VI. 127
Eleorum iuſtiſſimum ac maximum certamen II. 160. quod tamen arguunt AEgyptii *ibid.*
Elei Minyarum oppida delevere IV. 148
Elei venientes poſt prœlium ſuos duces exilio cur mulctarint IX. 77
in Eleo agro muli cur nequeant gigni IV. 30
Elorus flumen VII. 154
Enagees, *id eſt piaculares* I. 61. V. 71
Enarees, divinationem a Venere habentes IV. 67. I. 105
Encheleæ V. 61
Eneti, qui ſunt ex Illyriis et eorum lex I. 196
Eneti, in Adria V. 9
Enienſes VII. 132. 185. 198
Enipeus fluvius Theſſaliæ VII. 129
Enneacrunos VI. 137
Enneaodoi VII. 114
Eordi populi VII. 185
Epaphus, qui et Apis II. 153. III. 27. 28
Epaphi boves mares II. 38
Epheſus, civitas Ionum I. 42. II. 10. et 158
ex Epheſo ad Sardis iter V. 54
Epheſinum templum II. 148
Epheſii obſeſſi a Crœſo urbem ſuam donant Dianæ I. 26
Epheſii ſoli ex Ionibus ab Apaturiis feſtis arcentur, et cur I. 147
Ephori Spartæ IX. 6
Epialtes Eurydemi filius VII. 213
Thermopylarum proditor VII. 213. 214. *etc.*
eius fuga et interitus VII. 213
Epicichlides Homeri II. 24
Epicydes Glauci pater VI. 86
Epidaurus, inſula, antea Oenone dicta VIII. 46
Epidaurus expugnata III. 52
Epidauri tyrannus Procles III. 50
Epidaurii I. 146
Epidaurii oraculum conſulunt, quum eorum tellus nihil produceret V. 82
Epidauriis oleas permittunt Athenienſes, et inter eos pacta et acta V. 82. 83. 84
iis AEginetæ antea parentes, ab iis deficiſcunt, et clades inferunt V. 83
Epigoni Homeri, ſi modo eius ſunt IV. 32
Epigramma vatis Megiſtiæ VII. 228
Mandroclis Samii IV. 88
epigrammata Spartiatarum, qui occubuere ad Thermopylas VII. 228
tripodum litteris Cadmeis inciſa V. 59. 60. 61
Ἐπισκύθισον, id eſt, *Age Scytham:* hoc eſt, intemperantius bibe VI. 84
Epiſtrophus Amphimneſti pater VI. 127
Epium oppidum IV. 148
Epizelus Cuphagoræ filius VI. 117
cæcus in acie quomodo factus *ibid.*
Epulæ in feſtis I. 31
Equa leporem enixa VII. 57
equæ tres Olympiacas victorias adeptæ, ubi ſepultæ VI. 103
equæ Theſſaliæ optimæ VII. 196
equis piſces pro pabulo ubi V. 16
equi colubros vorant I. 78
equi ſacri candidi in Cyri exercitu I. 189
equi ſacri in exercitu Xerxis VII. 55
equi fluviales AEgyptiis ſacri, eorum natura, et deſcriptio II. 71
equos præcipue immolant Scythæ IV. 61
equi ubi Soli immolantur I. 216
equus camelum reformidat et ideo contra equos cameli inſtructi I. 80. VII. 87
apud Perſas habebant nomina III. 88
equorum regiorum fætura I. 192
equos quadriiugos iungere Græci ab Afris didicere IV. 189
equos ad venatum in ventrem cubare edoctos ducunt Iyrcæ IV. 22
equi Sigynnarum quales V. 9
equi ſatrapæ Babylonii I. 192
equi Indorum III. 106
equi ſilveſtres candidi IV. 52
equorum iubæ pro criſtis VII. 70
equi vim hyemis ferunt in Scythia, quam nec muli nec aſini IV. 28
equi quinquaginta ſtrangulantur ad ſepulcra regum Scytharum IV. 72
equi Niſæi III. 106. VII. 40
equi albi triceni a Cilicibus Dario pendi ſoliti III. 90
equi hinnitu Darius quomodo regnum nactus III. 85. 86. 87
equus Maſiſtii ipſum excutit IX. 22
equo crura cum genibus abſciſſa, quod dominum ſtraverat VII. 88
equus Artybii in armatum erigi doctus V. 111
Equiſonem regis Scythæ cum rege defuncto ſepeliunt IV. 71
equiſonis et equi virtute Darius ad regnum promotus III. 85. 86. 87
Equitatus Xerxis quantus VII. 84. *etc.*
Equitare docent liberos ſtatim a quinto anno Perſæ I. 136
Equites Spartæ VIII. 124
Eraſinus fluvius *VI. 76*
Cleomenis de eo dictum *ibid.*
Erechtheus rex Athenienſium VIII. 44
Orithyiæ pater VII. 189
ab Homero laudatus II. 28
ei apud Athen. ſacra afferunt Epidaurii V. 82
eius templum in arce Athenienſium VIII. 55
Ereſione Homeri II. 33
contra Eretriam et Athenienſes, duces Perſarum miſſi V. 94
Eretrienſium et Perſarum acris pugna VI. 101
Eretria et Eretrienſes a Perſis ſubacti VI. 101
Eretrienſium *naves Mileſiis* auxiliantur, ut gratiam reddant *V. 99*
Eretrienſes Iones *VIII. 46*
Eretrienſes Suſa *abducti clementer* a Dario tractati VII. 119
Eridanus fluvius fabula Herodoto III. 115
Erinnyes Laii et Oedipi IV. 149
Erinnyum delubrum IV. 149
Erochus urbs VIII. 33
Error parit damna VII. 10. §. 6
Erxander, Cois pater IV. 97. V. 37
Erycis regio, Heraclidarum V. 43
Erycina regio V. 45
Erythia inſula IV. 8
Ἐρυθρὴ βῶλος urbs ſic dicta, *id eſt, rubra gleba* II. 111
Erythræ I. 142
Erythræorum cum Chiis bellum I. 18
Erythræ Bœot. IX. 15. *et* 19
Erythræi et Chii eandem ſermonis proprietatem ſervant I. 142
Erythræa urbs aſpera et montoſa II. 18
Eryxo, Arceſilai vidua mariti interemptorem necat IV. 160
Etearchus rex Axi IV. 154

alius Ammoniorum rex II. 32
Eteocles Laodamantis pater V. 61
Eteſias non eſſe cauſſam augmenti Nili II. 20
Euænetus Careni filius VII. 173
Euagoras Laco VI. 103
Eualcides Eretrienſium dux, vir illuſtris V. 102
Eubœa inſula, magna ac beata, Cypro non inferior V. 31
ad eam prælium Græcorum cum Perſis geſtum VIII. 4. *etc.*
Eubœenſes ut tractati a Gelone VII. 156
Eubœenſibus datum oraculum, quod male ſpernunt VIII. 20
Euboicum talentum III. 89
Euboicæ minæ *ibid.*
Eubœæ cava VIII. 13
Euclides et Cleander Hippocratis filii VII. 155
Euergetæ regis Perſici VIII. 85
Euenius Delphoni haruſpicis pater IX. 92
ſacrarum ſolis ovium cuſtos IX. 93
excæcatus miſere, et ultio ob id de Apolloniatis ſumpta *ibid.*
cæcus divinationem obtinet IX. 94
Euelthon Salaminis rex IV. 162. V. 104
ab eo thuribulum dedicatum Delphis *ibid.*
circa eum et Pheretimam acta *ibid.*
Eueſperidæ bonum ſolum incolentes IV. 171
Eumelus Admeti fil. II. 2
Eumenes Anagyraſius Athenienſis præſtantiſſimus in pugna navali VIII. 93
Eunomus Polydectis filius VIII. 131
Eunuchi apud Perſas pretioſiores quam ſervi non caſtrati VIII. 105
Eupalinus, Nauſtrophi filius, architectus III. 60
Euphorbus Alcimachi, proditor Eretriæ VI. 101
Euphorion, AEſchyli poëtæ pater II. 156
Euphorion Cynægiri pater VI. 114
Euphorion Laphanis pater, qui Caſtorem et Pollucem in domum ſuam recepit et in omnes homines fuit hoſpitalis VI. 127
Euphrates flumen I. 180. V. 52
tortuoſus a Nitocri redditus I. 185
Euripus V. 77. VII. 173. VIII. 15
Europa a Cretenſibus rapta I. 2
Europæ filii Sarpedon et Minos I. 173
Europa Tyria an nomen Europæ dederit IV. 45
Europa longitudine Aſiam et Africam, non et latitudine, aſſequitur IV. 42. 45
Europæ commoditates VII. 5
Europæ nomen unde impoſitum IV. 45
Europæ extrema ignota III. 115. 116
Euryanax Dorici filius, collega Pauſaniæ IX. 10. 53. 55
Eurybates quinquertio VI. 92
eius clades et interitus *ibid.* IX. 74
Eurybiades, Euryclidæ filius, dux claſſis Græcorum VIII. 2
in Eurybiade conſilii inopia VIII. 74
Eurybiadæ laus VIII. 124
Euryclides VIII. 2
Eurycrates Polydori filius VII. 204
Eurycratides Anaxandri filius VII. 204
Eurydame Leutychidis uxor VI. 71
eius genus *ibid.*
Eurydemus Epialtæ pater VII. 213
Euryleon cum Dorieo coloniæ deductor, unus ſuperſtes e bello V. 46
Selinuſiorum tyrannus *ibid.*
eius interitus *ibid.*
Eurymachus Leontiadis pater VII. 205
Eurymachus Leontiadis filius interemptus VII. 233
Euryphon Proclis filius VIII. 131
Eurypylus frater Thoracis Lariſæi IX. 58
Euryſthenes, Ariſtodemi filius VII. 204
Euryſthenis familia honoratior VI. 51
Euryſthenes et Procles gemini, Spartæ reges IV. 147. VI. 52
oraculum ſuper eis conſultum *ibid.*
eorum disſenſio per omnem vitam *ibid.*
circa eos et Theram avunculum pro regno acta IV. 147
Euryſtheus IX. 26. 27
genus eius nolunt labefieri Lacedæmonii V. 40
Eurytus et Ariſtodemus ob extremam lippitudinem e caſtris a Leonide remittuntur VII. 229
Euryti virtus et interitus *ibid.*
Euthynus Hermolyci pater IX. 105
Eutychides Sophanis pater IX. 73
Euxinum mare I. 6. 72
Euxini ponti nationes IV. 47
Exampæus locus inter Boryſthenem et *Hypanin IV. 52. et 81*
Exercitu donari apud Perſas, eximium IX. 109
Exitus rerum inſpiciendus I. 32
cum initio non eſt manifeſtus VII. 51
Experiendo fiunt omnia VII. 9
Expiandi modus idem fere apud Lydos qui apud Græcos I. 35
expiatio Adraſti fratricidæ *ibid.*
expiatio Deli I. 64

F.

FAbas nec ferunt AEgyptii nec edunt II. 37
Fabæ in fortitionibus VI. 109
ad Famem arcendam quid Lydi excogitaverint I. 94
fames immanis in caſtris Cambyſis III. 25
fames in Xerxis exercitu, in reditu VIII. 115
fames obſeſſorum Seſti IX. 118
Familia quadrigam alens VI. 35
Fanum Iovis *Thebani I. 182. Iovis Beli I. 181. Iovis ſub ſago conditum* II. 56. Protei II. 112. Veneris Vraniæ vetuſtiſſimum I. 105. Apollinis VIII. 135. Pallenidis Minervæ I. 62. AEaci V. 89. Phylaci VIII. 39. Autonoi *ibid.* Androcratis herois IX. 25. fanum Græcum maximum et celeberrimum in AEgypto II. 178
Fato fortem deſtinatam deo quoque fugere impoſſibile I. 91
fati neceſſitas I. 91. III. 43. 63. V. 92
Fax Vulcani VIII. 98
Felis amantiſſima fœtuum II. 66
AEgyptiorum circa hoc animal ſuperſtitio *ibid.*
felium ſepulturæ II. 67
Felicitas humana in eodem tenore non perſtat I. 5
felicitas Polycratis inſidioſa III. 40. *etc.*
Ferrum ad perniciem hominum I. 68
Ferri compactionem ſolus omnium excogitavit Glaucus Chius I. 25
Feſta ad imitationem inſtituta III. 48
Feſti celebratio I. *191*
Feſtinatio parit errores *VII. 10. §. 6*
Feſtum Cyzicenorum, matri deorum IV. 76. feſtum AEgyptiorum abrogatum a Cambyſe III. 29
feſta AEgyptiorum, Dianæ, Iſidis, Minervæ, Solis, Latonæ, Martis II. 59
feſtum Minervæ IV. 180
feſtum Dionyſi II. 48. III. 97
feſtum Theophania I. 51. feſtum Perſarum, *μαγοφόνια* dictum III. 79. feſta Apaturia I. 47. feſti nomen, Accenſio lucernarum II. 62
Fidei dandæ modus apud Naſamones IV. 172
fides Arabum firmiſſima III. 8
Filios regum benigne tractant Perſæ III. 15
Fibularum in veſte ab feminis periculum V. 87
Ficus non habebant Perſæ I. 71
Finitimos Medi et Perſæ colunt I. 134
Flamma e pectore ſimulacri effulget VI. 82
Fluvios inter omnia religioſe colunt Perſæ I. 138
fluviorum Scythiæ nomina, Iſter, Tyres, Hypanis, Boryſthenes, Panticapes, Hypacyris, Gerrhus, Tanais IV. 47. fluviorum Thraciæ nomina, Tearus, Contadesdus, Agrianes, Hebrus IV. 90. Theſſaliæ fl. præcipui hi quinque; Peneus, Apidanus, Onochonus, Enipeus, Pamiſus VII. 29. Penei *autem fit mentio et cap. proxime praeced.* Araxes qualis et quantus I. 202. Aſopus IX. 15. 30. Achelous II. 10. Axius VII. 23. Corys in Arabia III. 9. Cinyps IV. 175. Crathis I. 145. Caicus VII. 21. Contadesdus IV. 90. Choaſpes V. 49. Gerrhus IV. 19. Gyndes V. 52. Halys I. 72. Hypanis IV. 47. Is I. 179. Melas VII. 58. Phaſis II. 103. IV. 38. Parthenius II. 104. Pirus ingens fluvius I. 145. Panticapes IV. 54 Sperchius VII. 198. 228. Thermodon II. 104. IX. 27. Tigris I. 189. Tanais IV. 20. Tyres IV. 11. 51. Triton IV. 191
Fluvii quorum aqua exercitui Xerxis defecerit VII. 42. 108. 196. *fit autem mentio huius defectionis etc.* 21. *et* 187
Fœdus affinitate firmatum I. 74
fœderis incundi ratio apud Scythas IV. 70. apud Arabes III. 8
fœdus a Babyloniis cum Crœſo initum I. 74
fœdus Crœſi cum Amaſi AEgyptiorum rege *ibid.* Polycratis cum Amaſi rege III. 39
fœdus perfidum Perſarum cum Barcæis IV. 201
Fœmina exuta tunica verecundiam pariter exuit I. 8
fœminæ AEgyptiæ humeris bajulant, viri capitibus onera imponunt II. 35
fœminæ apud AEgyptios negociantur *ibid.*
fœminæ Zauecum currus aurigantur in bellum IV. 193
fœminas Athenienſium a Braurone prædati Pelaſgi IV. 145. VI. 138
fœminæ ex Aſia raptæ I. 23. 4
fœminarum Barcæarum mamillæ circa muros appenſæ V. 302
fœminæ a Babyloniis ſtrangulatæ ne frumentum abſumerent III. 150. earum quinquaginta millia Babyloniis a Dario ſuppeditata, ut ſuccreſceret ſoboles III. 159
fœminæ colo et ſimilibus rebus donandæ, non exercitu IV. *162*
fœminas adducere, Perſarum convivantium mos V. 18
fœminæ virili virtute VIII. 88
fœminæ agreſtes IV. 19
fœmina virgo, quæ erat ſemivipera IV. 9
fœmineus morbus fani Veneris ſpoliatoribus immisſus I. 105
Fodiendi ratio ut terra effoſſa non prodeat II. 150
Fons Theſtes IV. 159. fons Apollinis I. 118. fons Solis IV. 181. fons Gargaphie IX. 25. fontes Mæandri VII. 26. fons, in quo qui loti ſunt, efficiuntur perinde atque oleo inuncti, violam olentes III. 23
fons quidam amariſſimus IV. 52. 81
fontes novem aquarum, *vide* Novem fontes.
Formicæ Indicæ ubi naſcantur canum magnitudine, earumque deſcriptio III. 102. *etc. ubi* ut illis Indi aurum ſuffurentur.
Fortunam bonam in vita et in morte experiri difficile eſt III. 43
fortuna conſilium aliquando ſuperat VII. 10. §. 4
fortunati iidem ſemper non ſunt I. 207

Fo-

Forum nullum eſt Perſis I. 153
fora Græcorum ibid.
Fratrem præ marito et liberis uxor Intaphernis ſalvum cupit, et ſui deſiderii rationem reddit III. 119
Frigoris vis apud Cimmerium Boſporum IV. 28
Fructus quarundam arborum, qui iactus in ignem odore ſuo circumſtantes inebriat I. 202
Fulgura et tonitrua ſive, πρηστῆρες, in Xerxis exercitum ingruunt, et complures occidunt VII. 42
Fulmen in ædes Scylæ regis delapſum IV. 79
fulmina grandes arbores aut ædificia percutiunt VII. 10
fulmina in barbaros Delphis e cœlo demiſſa VIII. 37
Furens homo III. 38
Fures pecuniæ Sardanapali II. 150
fures regiarum Rhampſiniti pecuniarum et eorum ſolertia II. 121
Fuſtuaria pugna apud AEgyptios in ſacris II. 73

G.

Gades IV. 8
Gæſon locus IX. 97
Galaica regio, ætate Herodoti Briantia VII. 108
Galea Corinthia IV. 180
Galepſus, Græca urbs VII. 122
Gamori Syracuſani VII. 155
Gandarii pop. III. 91
eorum armatura et dux in Xerxis exercitu VII. 66
Garamantes pop. et eorum mores IV. 174. et 183
Gargaphie fons IX. 25. 48
Gauanes Temeno oriundus VIII. 137
Γεβελέϊζις, dæmon IV. 94
Gela a Lindiis condita VII. 153
eius tyrannus Hippocrates VI. 23
Gela Hieroni a Gelone fratre demandata VII. 156
Geleon, Ionis fil. V. 66
Gelo Siciliæ tyrannus, eiusque potentia, et opes VII. 145. 153. 157. 158
quomodo creverit et ad regnum pervenerit VII. 153. 154. 155. etc.
circa eum et legatos Græcorum acta VII. 153. 154. etc.
eius res geſtæ VII. 155. 156. 158
Gelonus Herculis filius IV. 10
Gelonus Budinorum urbs IV. 108
Geloni quondam Græci ibid.
eorum mores IV. 109
Gelu maximum ubi IV. 28
Genitura Indorum qualis III. 101
per Generationes computatio II. 142
Geometria unde ad Græcos venerit II. 109
Gephyræi unde oriundi V. 57
Athenas commigrant, et cur V. 57. 62
ubi templa ſeorſum ab eis extructa etc. V. 61
Geræſtus IX. 105
Gergis Arizi filius imperator in Xerxis exercitu VII. 82
Gergithæ VII. 43
e priſcis Teucris V. 122
Germanii, Perſarum genus I. 125
Gerra Perſarum IX. 60. 61. 98
Gerrhus locus IV. 53
Gerrhus fluvius IV. 19. 47
eius deſcriptio IV. 56
Geryonis vaccæ IV. 8
Getæ immortales a Dario ſubacti IV. 93. qui dein exercitum Darii ſequuntur IV. 96
eorum dæmon Zamolxis IV. 94
Gigonus urbs VII. 123
Giligammæ, populus Afer et eius deſcriptio IV. 169
Gillus Tarentinus exul, redimit Perſas et ad Darium reportat III. 138
Darius eum fruſtra per Cnidios reducere Tarentum conatur ibid.
Gindanes populus IV. 176
uxorum eorum fimbriæ pelliceæ in veſtimentis ibid.
Glaucon Leagri pater IX. 75
Glaucus Chius I. 25
ſolus omnium compactionis ferri excogitator ibid.
Glaucus Chius caprarius II. 21. 22. 23
Glaucus Epicydis fil. VI. 86. §. 1
eius laus ibid. depoſitum ſuſcipit ab hoſpite Mileſio ibid. id poſtea ſuſcepiſſe negat VI. 86. §. 2
Pythiam conſulit an iureiurando pecuniam intervertat VI. 86. §. 3
eius genus funditus interit VI. 86. §. 4
Glaucus Hippolochi fil. I. 147
Gliſantem et Tanagram Thermodon interfluit IX. 43
Gnurus Lyci filius, Anacharſidis pater IV. 76
Gnomonis inventores Babylonii II. 109
Gobryas e magi occiſoribus III. 70. 73. 78
Gobryas Mardonii pater VII. 82
Gobryæ conſilium de abeundo e Scythia, Dario datum IV. 132. 134
Gobryæ uxor, Darii ſoror VII. 5
Gobryæ filia, uxor Darii VII. 2
Gonnus urbs VII. 128. 173
Gordius, Midæ pater I. 14. VIII. 138
avus Adraſti I. 35. 55
Gorgo Cleomenis filia V. 48
patrem ſcite monet ut ſibi caveat ab Ariſtagora V. 51
eadem Leonidæ uxor, ut Demarati tabellas aperiri monuerit VII. 239
Gorgonis caput ex Africa affert Perſeus II. 91
Gorgus Salaminis Cypriæ rex V. 104. VIII. 2. VIII. 11
ſpoliatus a fratre V. 104
eam recipit V. 115
Gorgus, Cherſis filius, dux in claſſe Xerxis VII. 98
Græcia temperatiſſ. anni tempeſtates ſortita III. 106
Græcia paupertatis alumna, hoſpes virtutis VII. 102
non imperatorum indiga in bello Perſ. ſed exercitus VII. 161
in eam primi a Dario exploratores miſſi III. 135. 138
Græciæ infenſior unde redditus Darius VII. 51
in Græciam caduceatores miſſi ad petendum terram et aquam VI. 48. VII. 32
Græcia a quo tempore et ſub quibus plus mali paſſa VI. 98
Græcorum et Perſarum in cultu deorum collatio I. 131
Græcorum cœnæ quo dicto a Perſis perſtringantur I. 133
Græcorum feſtorum nomina eadem littera finiunt I. 148
Græcorum negociationes I. 153
Græcorum litteræ et calculi II. 36. V. 58
Græci ab AEgyptiis pleraque ſumpſere II. 49. 50. 51. 58
Græca lingua quando primum in AEgyptum introducta II. 154
Græcorum in AEgypto negociationes, fana, urbes II. 178
Græcorum deorum ætas cum AEgyptiorum collata II. 144. 145. 146
Græcorum natalitia IV. 26
Græci in templis non coëunt, ut nec AEgyptii, ſicut alii mortales II. 64
Græci veſtem et ægidas Minervæ et alia ab Afris mutuati IV. 189
Græcorum et Lydorum leges prope ſimiles I. 94
Græcorum ampla fora I. 153
Græci puerorum amoribus dediti I. 135
Græca gens dexterior quam barbara et ab ineptiis abhorrens I. 60
Græci virtutis certamen agunt, non pecuniæ VIII. 26
Græcos auctores iniuriarum aiunt barbari I. 2. 4
univerſi ante Crœſi imperium liberi fuere I. 6
Græcorum potentiſſimos ſibi conciliat Crœſus I. 56
Ignorantia ante res Perſicas, ut Samum et columnas Herculis æque diſtare opinarentur VIII. 132
Græcis diſcordiæ principium cum Perſis quod extiterit I. 5
Græcis et barbaris malorum initium V. 97
Græcorum variæ ſententiæ de loco pugnæ navali conſtituendo VIII. 49
Græcorum ducum diſſenſus in bello Perſico VIII. 74
Græcorum concilium contra Xerxem VII. 145
Græcorum conſultatio inſequantur hoſtes necne VIII. 108. 109
Græcorum conſilium de bello Thebis inferendo IX. 86
Græcorum a Mycale profectorum conſultatio IX. 114
Græcorum duces ad Pylas VII. 204
Græcorum duces ad Salaminem qui fuerint præſtantiſſimi et præmia iis data VIII. 123. 124
Græcorum præſtantiſſimi Lacedæmonii I. 69
Græcorum ſtrenuiſſimi et civitatum et virorum contra Medos IX. 71
Græcorum præſtantiſſimi ad Mycalen IX. 105
Græcorum præſtantiſſimi in pugna navali VII. 17
Græci AEgyptum incolentes cum Cambyſe congrediuntur ſanguine epoto III. 11
contra Græcos expeditionem Xerxis quid moverit VII. 6
ubi Xerxem excipere ſtatuerint VII. 177
Xerxem qui Græcorum opperiebantur ad Thermopylas VII. 202
eorum fœdus contra eos, qui non adacti neceſſitate cum Xerxe pepigerant VII. 132
e Græcis qui terreſtres copias Xerxi præbuerint, et qui nauticas VII. 185. et alii qui ſe recens adiunxerunt Xerxis exercitui VIII. 66
Græcorum exercitus contra Mardonium ad Platæas quibus et quomodò comparatus et inſtructus IX. 29
Græci contra Mardonium caſtra ubi locarint IX. 19. quem locum permutant IX. 51. 52
Græci prædam Mardonii inter ſe diſpartiuntur IX. 81
Græci qui naves ad claſſem Græcorum ſuppeditarunt VIII. 43. 44. et ſ.
Græcorum prœlium ad Eubœam geſtum VIII. 11. 12
Græcorum claſſis ad Salaminem perſtat Athenienſium rogatu VIII. 40
Græci claſſem ad Samum applicant IX. 96
Græci fugam facere volentes ut a Themiſtocle retenti VIII. 4
Græci Olympia agentes et alia certamina in medio bello VIII. 26
Græcoſcythæ IV. 17
Gratiarum collis IV. 175
Grinus AEſanii filius, Theræ inſulæ rex IV. 150
Grynea urbs I. 149
Grues, plagæ Scythicæ hyemem fugientes, quo ſe conferant II. 22
Grypes aurum ſervantes III. 116. IV. 13
Gygadas Delphis dictus theſaurus, ab Gyge donatus I. 14
Gygæa palus, proxima Alyattis ſepulcro I. 93
Gygæa, Amyntæ filia V. 21. VIII. 136
Bubari collocata a fratre Alexandro V. 21. VIII. 136
Gyges, Daſcyli filius I. 8
Candaulis ſatelles I. 8. vel Heraclidarum I. 91
eius circa uxorem Candaulis acta I. 8. 9. etc.
Candaulem obtruncat I. 12. 91
uxore Candaulis et regno potitur I. 13. 91

do-

donaria Delphos ab eo miſſa I. 14
et primus barbarorum is munera apud Delphos poſuit ibid.
Mileto et Smyrnæ arma infert, Colophonem vi capit ibid.
quot annos regnarit ibid.
eius filius Ardys I. 15
Gyges pater Myrſi III. 122
Gymnicum certamen II. 91
Gymnopædiæ Lacedæmoniorum VI. 67
Gyndes fluvius unde oriatur, et quo usque fluat I. 189. V. 52. a Cyro in ccc. ac ſexaginta rivos diductus I. 202. V. 52
Gyzantes, Afri IV. 194
ſimiarum comeſtores ibid.

H.

HAemus mons Scythiæ, cuius e iugis tres fluvii manant IV. 49
Haliacmon amnis VII. 127
Halicarnaſſus civitas II. 178
cur privata ſacrorum participatione I. 144
Pedaſenſibus vicina VIII. 104
Halys amnis I. 5. VII. 26
post Phrygiam V. 52
quos populos interfluat I. 72
eius fluxum quomodo averterit Thales Mileſius I. 75
intra Halym fluvium populi a Crœſo ſubacti I. 28
Hamilcar, v. Amilcar.
Hannon Amilcaris pater VII. 165
Harmamithres et Tithæus Xerxis equitatus præfecti VII. 88
Harmatides Dithyrambi pater VII. 227
Harmocydes, Phocenſium dux IX. 17
Harmodius et Ariſtogiton Hipparchi interfectores V. 55
liberatores Athenarum VI. 123
Harpagi Medi familiaritas et autoritas apud *Aſtyagem* I. 108
ei negotium datur interimendi Cyri ibid. et domus in luctu ideo I. 111
quia iuſſum non exequutus, carnibus filii ab Aſtyage paſtus I. 119
et eius conſtantia in perferenda Aſtyagis crudelitate ibid.
Aſtyagis ulciſcendi cupidus, quo pacto defectionem molitus fuit I. 123. *et ſeq.*
Aſtyagi a Cyro capto inſultat I. 129
Mazari defuncto ſuccedit I. 162
geſta ab eo adverſus Ionas I. 162. 163. *et ſeq.*
litteræ eius ad Cyrum ſcriptæ miſſæque occulte I. 123. 124
Harpagus alius Perſa dux VI. 28
capit Hiſtiæum vivum et in crucem agit VI. 28. 30.
Haruſpicina Menelai nefaria II. 119
Hebes teſſeram dat Leutychides militibus IX. 98
Hebrus fluvius IV. 90. VII. 59
Hecatæus, Hegeſandri filius, hiſtoriographus II. 143. V. 125. VI. 137
eius genus, etc. II. 143. *et ſeq.*
bellum adverſus Perſas diſſuadet Ariſtagoræ V. 36
eiusdem conſilium Ariſtagoræ datum V. 125
Hecatonneſi I. 151
Hector natu maior et virtute præſtantior Alexandro III. 120
Hegeſicles et Leon Spartæ reges I. 65
Hegeſander Hecatæi pater V. 125. VI. 137
Hegeſipyle, Olori, regis Thracum, filia, Miltiadi collocata VI. 39
Hegeſiſtratus Sigei tyrannus V. 94
eius pugna cum Mitylenæis pro Sigeo ibid.
Hegeſiſtratus haruſpex, Telliadarum præſtantiſſimus, in Mardonii exercitu IX. 37
eius audacia mira et interitus ibid.
Hegeſiſtratus Ariſtagoræ filius, legatus Samius IX. 90. 91
Hegetoridæ, filii Antagoræ, filia IX. 76
Hegias Tiſameni frater IX. 33
Helene Tyndari filia, et eius raptus hiſtoria II. 112. *et ſeq.* V. 94. IX. 73
templum Therapnæ VI. 61
Helice Achæorum I. 145
Heliconius Neptunus I. 148
Heliopolis, urbs Solis II. 3. 7. 8. 9. 59. 63
Heliopolitani AEgyptiorum ſolertiſſimi II. 3
Hellen, Dori pater I. 56
Hellenica gens I. 56. 57
Hellenium fanum II. 178
Hellenodicæ V. 22
Helles Athamantis filiæ ſepulcrum VII. 58
Helleſponti urbes VI. 33
Helleſpontus ubi anguſtiſſimus IV. 85
eum tranſiit Darius V. 11
Helleſpontus ex Aſia in Europam coniungitur a Xerxe VII. 33
denuo ponte iunctus VII. 36. et priore ponte rupto, quomodo a Xerxe caſtigatus VII. 35
Helleſponti traiectus ſtadiorum ſeptem VII. 34
Helleſponto phiala aurea datur a Xerxe, aureus crater, et gladius Perſicus eius placandi VII. 54
Helleſpontii in Xerxis claſſe militantes VII. 95
eis pontium cuſtodia demandata *ibidem.*
Helleſpontias ventus VII. 188
Heliopiæ, VIII. 23
Heliſyci VII. 165
Helotarum ruditas in diſtinguendo ære ab auro IX. 80
Hephæſtienſes in Lemno VI. 140
Heraclea Siciliæ ab Hercule condita V. 43
Heraclidæ ex Iardani ancilla et Hercule geniti I. 7
eorum imperium quamdiu duraverit in Aſia et ut fuerit translatum I. 7
eorum ultio in atnepotem Gygis devoluta I. 13
Heraclidæ in Peloponneſum redire conati IX. 26
Heraclides Ibanolis fil. V. 121
eius inſidiæ Perſis ſtructæ ibid.
Heraclides Ariſtodici Cymæi pater I. 158
Heraclides *Ariſtagoræ* Cymæi pater V. 37
Heræi urbs ſive Heræopolis IV. 90
Hercules Amphitryone et Alcmena genitus II. 43. 44. 45. 145. 146
eius tres liberi ex Echidna IV. 10
ex Hercule et Iardani ancilla geniti Heraclidæ I. 7
Hercules Hylli pater VII. 204. VIII. 131
auctor generis Leonidæ VII. 204
Hercules e deorum noviſſimis apud Græcos: apud AEgyptios ſecus II. 145
Hercules Olympius II. 44
Hercules Græcorum II. 43
Herculis templum in Cynoſarge VI. 116
Herculis in Marathone templum VI. 108. 116
Herculis templum ſervis pro aſylo II. 113
Herculis Tyri templum II. 44
Herculis Thaſii templum ibid.
Herculi bifaria templa cur dentur ibid.
Herculis oraculum II. 83
Herculis in Scythiam adventus *etc.* IV. 8. 9
eius arcus, baltheus IV. 10
eius tres filii ibid.
Scytharum deus IV. 59
eius veſtigium in petra IV. 82
Herculis ara apud Pylas VII. 176
Hercules relictus ab Argonautis VII. 193
Herculi fert opem fl. Dyras VII. 198
Herculeæ columnæ IV. 181. *et* 185
Hermeus ſinus II. 2
Hermion Laſi pater VII. 6
Hermione Dryopum civitas VIII. 73
Hermionenſes III. 59. VIII. 43
Hermippus Atarnites, VI. 4
Hermolycus Athenienſis, Euthyni filius, in pancratio celeber IX. 105
Hermophantus dux contra Perſas ad Sardis V. 99
Hermotimus Pedaſenſis inter eunuchos apud regem magnæ auctoritatis VIII. 104
exſectorem ſuum Panionium quomodo ultus VIII. 105. 106
Hermotybies, AEgyptiorum pugnatorum genus II. 164. IX. 31. quas plagas incolant II. 165. tantum rei militari vacant II. 165. 168. *ubi et alia.*
Hermus amnis I. 55. 80. V. 101. II. 9
Heroës ignoti AEgypto II. 50
Heroibus Troianis parentatum a Xerxe VII. 43
Herodotus poſterior Homero et Heſiodo annis quadringentis II. 53
eius ætas citra Mœrin. II. 13
eius cautio circa ea, quæ ad rem divinam pertinent II. 3. 65. 171
eius mos in diſtinguendo VII. 152
eius colloquium cum Vulcani ſacerdotibus II. 3. et item cum quodam Archia III. 55
eius ſententia de AEgypto II. 15. de Nilo II. 24. de Perſarum moribus I. 137. de hoc, an, ſi intra Ilium fuiſſet Helena, reddita fuiſſet II. 120
vidit bella Peloponneſiorum et Athenienſium VII. 137
eius peregrinationes φιλοιστορίας gratia II. 1. 2. 44
postponit Alcmæonidis Harmodium et Ariſtogitona VI. 123
Herodotus Baſilidæ filius VIII. 132
Herophantus *Pariėnus* IV. 138
Heros conditor urbis I. 168
diverſus ab immortali II. 44
Heroum Aſtrobaci VI. 69
Herpys Timogenidæ pater IX. 38
Heſiodus quadringentis annis extitit ante Herodotum II. 53
Heſiodus et Homerus de diis ſcripſerunt *ibid.*
eius mentio fit et IV. 36
Hexapolis quæ ſæculo Herodoti Pentapolis dicta I. 144
Hieron Gelonis frater VII. 156
Hieronymus Andrius IX. 33
Hilotæ ſeptem circa unum Spartanum IX. 28
Himera Siciliæ VI. 24. VII. 165
Hippagogæ naves, quibus equi vehuntur VI. 48. VII. 97
Hipparchus, Piſiſtrati filius, Hippiæ frater V. 55
Onomacritum Athenis cur eiecit VII. 6
eius ſomnium V. 56
ab Harmodio et Ariſtogitone interemptus V. 55. VI. 123
Hippias, Piſiſtrati filius I. 61
eum Athenas reducere volunt Lacedæmonii V. 91. ſed fruſtra V. 93
ei viſum in ſomnis oblatum VI. 107
ei dens tuſſiendo excuſſus ibid.
Hippobotarum prædia V. 77. VI. 100
Hippoclides, Tiſandri filius procus Agariſtæ VI. 127
eius maiores Cypſeli Corinthii propinqui VI. 128
eius laus præ ceteris procis ibid.
eius ſaltationes et geſticulationes propter quas excidit nuptiis VI. 130
Hippoclus Lampſacenus IV. 138
Hippocoon Scæi pater V. 60
Hippocrates Piſiſtrati pater, Athenarum tyranni I. 59. V. 65
Hippocrates Megaclis fil. VI. 131
Hippocrates Gelæ tyrannus, Cleandri frater VI. 23. VII. 154. a Zanclæis arceſſitus, eos Samiis pro-

prodit ibid.
eius interitus VII. 155
Hippocrates, Smindyridis pater VI. 127
Hippocratides Leutychidis filius VIII. 131
Hippolai promont. IV. 53
Hippolochus Glauci pater I. 147
Hippomachus, Græcorum qui erant cum Mardonio haruſpex IX. 37
Hipponicus Calliæ pater VII. 151
Hipponicus Calliæ filius VI. 121
Hippopotamus II. 71
Hippotoxotæ IX. 49
Hircus, Ægyptiace Mendes dictus II. 46
hirci urina ſpasmo liberant pueros ſuos Afri IV. 187
hircorum barbis innatum ledanum apud Arabes III. 112
hircus cum muliere coiens II. 46
Hiſtia Scytharum regina IV. 127
Hiſtiæa VIII. 23
Hiſtiæi ibid.
Hiſtiæotis ora I. 56. VII. 175
Hiſtiæus Mileſius, Lyſagoræ filius IV. 138. V. 30
vir ſolers et induſtrius V. 23
eius de ponte non deferendo ſententia, qua re de Dario et Perſis bene meritus IV. 137. V. 11. VI. 30. VII. 10
a Dario defectionis Ionum inſimulatus V. 106
Ariſtagoram ad defectionem quam occulte ſollicitarit V. 35
eius ad mare fuga VI. 2
a Chiis in vincula coniectus, ſed liberatus conſilio eius intellecto VI. 2
Miletum reductus, a quibus reiicitur et vulneratur VI. 5
eius res circa Byzantium VI. 26.
res geſtæ contra Chios VI. 26. 27
contra Thaſum contendit VI. 28
quomodo captus et interfectus VI. 29
in crucem ſublatus ab Artapherne et Harpago VI. 30
eius gratia etiam mortui apud Darium ibid.
Hiſtiæus Phylaci pater VIII. 85
Hiſtiæus Tymnis filius captus V 37
dux in claſſe Xerxis VII. 98
Homerus poëta VII. 161
quadringentis annis extitit ante Herodotum II. 53
veritatem cognovit de Alexandri et Helenæ erroribus II. 116
finxit nomen Oceani II. 23
Homeri loci citati ibid. IV. 29
Homeri carmina Argos celebrantia, et ideo ſummota a Cliſthene V. 67
Homeri non ſunt verſus Cyprii II. 117. nec forte Epigoni IV. 32
Homo e deo non gignitur II. 143
homo hominem fato impendenti eripere non poteſt III. 43. IX. 16
in hominis natura ſitum non eſt avertere quod ſit eventurum III. 64
hominem omnia conſequi eſt impoſſibile I. 32
hominum iniuriorum eſt rapere feminas: raptis ulciſcendis operam dare amentium: prudentium, pro nulla habere raptarum pulchritudinem I. 4
homini ſatius mori quam vivere I. 31
mala multa eveniunt III. 33
homines in arbitrio fortuitorum et non contra VII. 49
homo ſibi malorum autor, non deus I. 91
homines molles mollis fert regio IX. ult.
nunc boni in pugna, alio tempore poſſunt eſſe ſegnes IX. 27
homines unoculi v. Arimaſpi
homines, viri et feminæ calvi naſcentes ſimis naribus et ingenti mento IV. 23
homines hominibus veſcentes I. 216. III. 99
homines ſenos menſes dormientes IV. 25
homines radicibus veſcentes I. 202
homines piſcibus crudis victitantes ibid.
homo nullus ſine aliquo malo VII. 203
homines capripedes in montibus IV. 25
homines excoriant Scythæ IV. 64
hominum quorumdam cum mulieribus concubitus in propatulo I. 203
cuiusque mala VII. 152
Humanæ vitæ anni I. 32
humanæ vitæ brevitas, et ærumnæ VII. 46
humanis in rebus nihil ſtabile I. 86
humanarum rerum viciſſitudo, et condicio I. 32
humanarum rerum circulus I. 207
Horarum inventio II. 109
Hoples Ionis filius V. 66
Hordei foliorum quanta latitudo apud Babylonios I. 193
Horti Midæ, Gordio geniti VIII. 138
Hyacinthia Lacedæmoniis ſolemnia IX. 6. 11
Hyænæ, feræ IV. 192
Hyampeus vertex Parnaſſi VIII. 39
Hyampolis urbs VIII. 28. 33
Hyatæ, nomen unius e tribubus Sicyoniis: quod ſonat *ſuales* V. 68
Hybla oppidum VII. 155
Hydrias regio V. 118
Hydarnes Perſa III. 70. VI. 133
Aſianæ oræ præfectus VII. 135
Hydarnes Hydarnis filius imperator in Xerxis exercitu, eorum qui immortales appellabantur VII. 83. 211
Hydarnes Siſamnis pater VII. 65
Hydrea inſula Troezeniis obligata III. 59
Hyela civitas in agro Oenotriæ a quibus poſſeſſa I. 167
Hygennenſes pop. *III. 90*
Hylæa *IV. 18. 54. 55*
eius regionis ſitus IV. 76
Hyllenſes, nomen unius e tribubus Sicyonis V. 68
Hyllus VI. 51. Herculis filius VII. 204. VIII. 131
ab Echemo in monomachia interfectus IX. 26
Hymees Darii gener V. 116
capit Cion Myſiam V. 122
eius res geſtæ et interitus ibid.
ſub Hymeſſo regio Pelaſgis data ab Athenienſibus VI. 137
Hymni in deos Homeri II. 9
ab Olene compoſiti IV. 35
Hypachæi qui poſtea Cilices dicti VII. 91
Hypacyris fluvii deſcriptio IV. 47. 55
Hypanis flumen IV. 17. 18. 47
eius deſcriptio IV. 52
Hypanis mater, palus ibid.
Hyperanthes et Abrocomes Darii filii cadunt in prœlio VII. 224
Hyperborei IV. 13. 32. 33. 36
eorum ſacra IV. 33
Hyperborearum puellarum hiſtoria IV. 33. 34. 35
Hyperdotii IV. 36
Hyperoche et Laodice Hyperboreorum puellæ IV. 33
Hyrcanii, militantes in exercitu Xerxis VII. 62
eorum armatura et eorum dux *ibidem.*
Hyrgis fluvius IV. 57
Hyria oppidum VII. 170
Hyrœades Mardus quomodo Sardis adſcenderit I. 84
Hyſiæ, oppidum VI. 108. IX. 15. *et* 25
Hyſias et Oenoën, Atticæ populos ultimos, occupant Bœotii V. 74
Hyſtanes, Badris pater VII. 77
Hyſtaſpes Achæmenides, Arſamis filius, Darii pater I. 209. V. 83. VII. 224
Perſis præfectus III. 70
Hyſtaſpes Darii filius et Atoſſæ, dux Bactriorum et Sacarum VII. 64
Hyſtriches ubi gignantur IV. 192

I.

IAcchus myſticus VIII. 65
Iadmon Samius herus Æſopi II. 134
Ialyſſus oppidum I. 144
Iamidæ V. 44. IX. 33
Iapygia III. 138. IV. 99. VII. 170
Iapyges Meſſapii ibid.
Iardani ancilla, *Herculis* uxor, mater Heraclidarum I. 7
Iaſon in Africa IV. 179
eius æreus tripus ibid.
circa Aphetas VII. 193
Iatragoras dolo capit claſſicos duces V. 37
Ibanolis Mylaſſenſis ibid.
Heraclidæ pater V. 121
Iberiam Phocæenſes oſtenderunt I. 163
Ibis Ægyptiis ſacra II. 65. 75
eius forma, et duplex genus II. 75. 76
Icarium pelagus VI. 95. *et ſeq.*
Ichnæ urbs terræ Bottiæidis VII. 123
Ichneutæ II. 67
Ichthyophagi III. 19. 20
Ida I. 151. VII. 42
Idanthyrſus, Saulii fil. rex Scytharum IV. 76. 120
eius reſponſio ad Darium IV. 127
Idrias, regio Cariæ V. 118
Ieiunia ante ſacrificia et feſtus dies Iſidis II. 40
Ienyſus terminus Arabiæ et Syriæ III. 5
Ignem Perſæ deum arbitrantur III. 16
infamia notato non dant Spartani VII. 231
ignes in ſpeculis VII. 182
ignis Ægyptiis animata bellua III. 16
ignis laus Homerica II. 31
ne ignifer quidem elabatur *VIII. 6*
Ilia in ſacrificiis non cremabant Æolies II. 37
Ilias minor Homeri II. 16
regio ab Æoliis poſſeſſa V. 122
Iliadi Minervæ mille boves a Xerxe immolantur VII. 43
Ilium II. 10
Ilii obſidio et expugnatio I. 5. *II.* 118
Ilienſis ager V. 94 VII. 42
Iliſſus fluvius VII. 189
Illyriorum Eneti I. 196
Imbecillitatis neceſſitas ſumma VII. 172
Imbribus carentes Africæ tractus IV. 185
Imbrus capta ab Otane V. 26. VI. 41
Immortales Getæ IV. 93
immortales qui apud Perſas VII. 83. et hinc vir Immortalis VII. 31
Imperium potens vix quieſcit, I. 185
Impoſſibilitatis numen *VIII. 111*
Indus fl. fert crocodilos *IV. 44*
Indi in mare oſtium explorat Darius *ibid.*
Inarus Afer III. 12. 15. VII. 7
Inconſtantiam rerum humanarum notat Herodotus I. 5
Indi Calantiæ III. 97
Indi Calatiæ parentibus veſcuntur III. 38
Indorum multitudo III. 94
Indi pecuarii et eorum mores III. 98. 99
Indici canes *I.* 192
eorum navigia III. 99
Indi Padæi ægrotos ſuos epulantur *ibid.*
Indorum coitus in propatulo III. 101
genitura nigra *ibid.*
Indis ſol matutinus ardentiſſimus III. 104
Indi ut aurum colligant III. 102. 104. 105
a Dario ſubacti IV. 44
Indorum in Xerxis exercitu armatura

ſura VII. 65
Inimicitiarum nihil medium eſt VII. 11
Inopiæ et Impoſſibilitatis numina VIII. 111
Inſanus quis III. 38
Inſomniorum ludibria VII. 16
Inſtitores primi, Lydi extitere I. 94
Inſtitor quare Darius fuerit appellatus III. 89
Inſtitutio Perſarum puerorum I. 136
Inſulæ in Araxe I. 202
inſulæ Oenuſſæ I. 165
inſula natans II. 156
inſulæ Echinades II. 10
inſula Chemmis II. 156
inſulæ beatorum III. 26
inſulæ rubri maris III. 93
inſulæ Caſſiterides Herodoto ignotæ III. 115
inſulæ Thraciæ obiacentes VII. 185
inſulani Iones qui I. 142
Intaphernes unus ex ſeptem Magi occiſoribus III. 70
facinus, eiusque et domeſticorum omnium interitus, præter fratrem uxoris, et filium maiorem III. 118. 119
Intercalaris menſis I. 32. II. 4
intercalatio Græcorum et AEgyptiorum II. 4
Invideri melius quam miſerationem habere III. 52
invidia a quo abeſſe debet III. 80
Inycum oppidum VI. 23. 24
Io filia Inachi regis I. 1
a Phœnicibus rapitur ibid.
Io ſtuprata I. 5
Io ut a Græcis depingatur II. 41
Iolcon Theſſali Hippiæ offerunt V. 94
Ion Xuthi filius VII. 94. VIII. 44
Ionis filii, III. 62
Ioniæ tranſlationem impediunt Athenienſes IX. 106
Ioniam Harpagus ſubigit I. 169
Iones a Crœſo primo ſubacti I. 6. 28
ad Cyrum legatos mittunt, et quid Cyrus reſponderit I. 141
Ionum regio, Aſiaticarum pulcherrima, et eius deſcriptio I. 142
ſecunda defectio a Perſis IX. 104
Ionum duodecim in Peloponneſo civitates I. 143. 145. 146
Iones inſulares a reliquis deficiunt: alios etiam Ionici nominis pudet I. 143
Iones qui nobiliſſimi: et de eorum uxoribus I. 146
Iones ab Achivis, ſuis ſedibus pulſi I. 145
Ionum reges qua progenie oriundi I. 147
Iones veri et genuini qui ibid.
Ionum qui ab Apaturiis arceantur ibid.
eorum univerſorum Panionium ſacrum I. 148
Iones inſulani Cyro ſe dedunt I. 169
Iones Biantis conſilium ſpernunt I. 170
Iones ſecundo ſubacti I. 169
in AEgyptum quomodo venerint II. 152
Ionas Scythæ ut Dario tranſitum intercludant, fruſtra adhortantur IV. 133. 136
Iones captas Sardis incendunt V. 101
Iones ad Epheſum vincuntur V. 102
tertio ſubiugati VI. 32
eorum de AEgypto ſententia reprehenſa II. 16
eorum tributum III. 90. VI. 42
laborum nauticorum inſueti VI. 12
Ionum in Xerxis exercitu armatura VII. 94
prius Pelaſgi AEgialees appellati ibid.
Ionicæ rebellionis occaſio V. 28. etc. VI. 1
Ionicarum navium catalogus VI. 8
Ionius ſinus VI. 127
Ios inſula ubi Homerus mortuus II. 24. 36
Iphiclus pater Proteſilai IX. 116
Iphigeniæ apud Tauros cultus IV. 103
Ipni locus quidam VII. 188
Iraſa locus ubi IV. 158
Is urbs et flumen I. 179
Iſagoras Tiſandri filius V. 66. 70. 72
Iſchenus ſive Iſchenous pater Pytheæ VII. 181. VIII. 92
Iſis δημήτηρ, id eſt Ceres, dicta II. 59. 156
Iſidi vaccæ ſacræ II. 41. IV. 186
Iſidis ſimulacrum bubula cornua habens II. 41
Iſidis templum maximum in urbe Buſiri II. 59
Iſidis et Dionyſi filii II. 156
Iſmaris palus famoſiſſima VII. 109
Iſmenias Bœotus II. 2
Iſmenii Apollinis templum V. 59
Iſonomia, omnium pulcherrima III. 80
Iſſedones populus I. 201. IV. 15. 16. 26. 27
Iſſedonum mores ibid.
Iſter ubi IV. 47. 48. etc.
ſemper ſibi par IV. 48. 50
cum Nilo comparatus II. 33. 34. IV. 50
Iſtri ortus et fluxus II. 33. 34. IV. 48. etc.
Iſthmus Cnidiæ I. 174
Iſthmus Cherſoneſi muro præſeptus a Miltiade VI. 36
Iſtiæotis locus proximus Oſſæ et Olympo I. 56. v. et Hiſtiæotis.
Italiotæ IV. 15
Itanus oppidum IV. 151
iter diurnum 200. ſtadiorum IV. 101
Ithaca II. 7
Ithagenes Crithonis fil. II. 1
Ithamatres Perſa VII. 67
Iudices regii apud Perſas III. 14. 31
iudicis corrupti iuſtæ vindictæ exemplum V. 25
Iunonis feſtum I. 31
Iunonis duæ imagines ubi II. 182
Iunonis templa IV. 90. ante urbem Plateas IX. 52. 60
templum Argis VI. 81
Iupiter expiator, hoſpitalis I. 44
Iupiter apud Perſas Cœlum I. 131
Bel apud Babylonios I. 181
Ammous II. 42
Thebanus II. 54
liberator, et eius templum III. 142
Herceus VI. 68
Scytharum deus IV. 59
Papæus apud Scythas ibid.
Lycæus IV. 203
Carius V. 66
Lacedæmon. VI. 56
cœleſtis ibid.
æreus decem cubitorum ubi IX. 81
Iovi decimæ neceſſario redduntur I. 89
Iovis Carii fanum apud Mylaſſa I. 171
Iovis Beli templum et ſimulacrum I. 181. III. 158
Iovis Thebæenſis templum I. 182. II. 42. IV. 181
Iovis ſimulacrum arietina facie II. 42
Iovis fanum apud Theſprotos II. 56
Iovis cultus apud Meroën II. 29
Iovis oraculum apud AEgyptios II. 83
Iupiter præcellit omnibus Diis II. 136
Iupiter Ammoniorum capite arietino IV. 181
Iovis Ammonii templum a Cambyſe incendi iuſſum III. 25
Iovis forenſis ara V. 46
Iovis militaris, στρατίου, templum V. 119
Iovis Olympii delubrum II. 7
Iovis ſacer currus in Xerxiano exercitu VII. 40. VIII. 115
Iovis Laphyſtii templum VII. 197
Iurare per aquam Stygis VI. 74
Iuſtitia principis in deponenda tyrannide VIII. 164
Iuſtum iniuſto inimicum I. 96
Iuſti principis officium III. 148
Iyrcæ populus Scythiæ IV. 22

K.

Kiki, unguentum AEgyptiorum II. 94

L.

LAbda Amphionis filia et eius hiſtoria V. 92
Labdacus Laii pater V. 59
Labranda, loci nomen V. 119
Labynetus Babyloniorum tyrannus I. 74. 77
Labynitus Aſſyriæ rex I. 188
Labyrinthus AEgypti II. 148
Lacedæmon de regione VI. 58
Lacedæmonii Crœſo amici I. 6. 51
Græcorum potentiſſimi I. 56
eorum leges a Lycurgo latæ I. 65
bellum Tegeatis inferunt I. 66
eorum compedes apud Tegeatas I. 66
quomodo Tegeatis facti ſint ſuperiores I. 68
Laconica brevitas III. 46
eorum Argivorumque pro agro Thyrea dimicatio I. 82
Lacedæm. coma poſt victoriam de Argivis ibid.
eorum mandata ad Cyrum I. 153
eorum adverſus Polycratem expeditio III. 44. in Samum expeditio ibid.
mos in ſumendis ſuppliciis noctu IV. 146
de ſe ipſis opinio VI. 52
regum apud eos iura, funera etc. VI. 56. 57. 58
eorum obſervatio lunæ VI. 106
eorum oratio ad Platæenſes VI. 108
ad Athenienſes VIII. 142
eorum virtus bellica VII. 102. 104
gymnaſtico ludo ſe exercent, et comam pectunt VII. 208
Lacedæmoniorum ccc. ad Pylas clades VII. 224
occiſorum ſepultura ad Platæas IX. 85
Lacmon mons IX. 93
Lacrines legatus ad Cyrum I. 152
Lactis emulgendi mos apud Scythas IV. 2
Lacus Tritonidis IV. 179
lacus unde pix hauritur IV. 195
lacus Stymphalius VI. 76
lacus Bœbeis VII. 129
lacus Gygæus I. 93
lacus famoſiſſimus Iſmaris etc. VII. 109
ad ſalem parandum VII. 30
Lada inſula VI. 7
Ladice uxor Amaſis, eiusque votum II. 181
Laii Erinnyum delubrum IV. 149
oracula V. 43
eius genus V. 59
Lampito Leutychidis filia VI. 71
Lampon Pythei filius IX. 78
eius nefandum conſilium Pauſanias reſpuit ibid.
Lampon Thraſyclis fil. IX. 90
Lampon Olympiodori pater IX. 21
Lamponium captum ab Otane V. 26
Lampſacus urbs V. 117
Lana arborea ubi III. 106
Laodamas Phocæenſis IV. 138
Laodamas Eteoclis filius monarcha V. 61
Laodamas Soſtrati pater IV. 152
Laodice Hyperborea puella IV. 33
Laphanes Euphorionis filius VI. 127
Laurei metalla VII. 144
Laphyſtius Iupiter VII. 197
Lapidicinæ ad pyramides Memphios II. 8
Lapis AEthiopicus ad ſcindendum II. 87. Porinus, et Parius V. 62
Lapis Melampygus VII. 216
Lapis acutus ad cœlanda ſigilla VII. 69
Lapidum acervi a Darii copiis congeſti IV. 92

La-

Lapideus leo VII. 225
Lariſa AEoliæ civitas II. 11
Laſonii, pop. III. 90. VII. 77
Laſus Hermionenſis VII. 6
Latonæ oraculum II. 155
Laus opp. VI. 21
Leænæ partus unus in vita cur III. 108
Leager Glauconis fil. IX. 75
Learchus frater Arceſilaum ſtrangulat IV. 160
ab uxore fratris necatur *ibid.*
Lebadia VIII. 134
Lebæa urbs Macedoniæ VIII. 137
Lebedus I. 142
Lectos IX. 114
Ledanum, alias ladanum, ubi naſcatur et quomodo comparetur, eiusque medica vis III. 112
Legati Darii in puteum coniecti VII. 133
legati non violandi VII. 137
Leges Athenienſium a Solone conditæ I. 29
Leitum (Λήϊτον) Achæi vocant curiam VII. 197
Lemnus capta ab Otane V. 26
Lemno potitur Miltiades VI. 140
Lemnii VIII. 73
Lemnia facinora VI. 138
Leo lapideus VII. 225
Leo Sardius I. 84
Leon et Hegeſicles Spartiatarum reges I. 65
Leon Eurycratidæ fil. VII. 204
Leon, viri nomen VII. 180
Leonis ex auro effigies I. 50
Leonum in Macedonia natura atque loca et ubi tantum gignantur VII. 125. 126
Leobotes Spartiatarum rex *ibid.*
Echeſtrati fil. VII. 204
Leocedes Phidonis Argivorum tyranni filius VI. 127
Leonides rex Spart. naſcitur V. 41
eius genealogia VII. 204
eius ſtrenuitas ad Thermopylas et mors VII. 120. *etc.* 224
tollitur in crucem eius cadaver a Xerxe VII. 238
eius cædis vindicta VII. 114. IX. 64
Leontiades Eurymachi fil. VII. 205. 233
Leontini populus VII. 154
Leoprepes pater Theaſidæ VI. 85. et Simonidis VII. 228
Lepreum oppidum IV. 148
Leproſos abominantur Perſæ I. 138
Lepus ex equa natus VII. 57
Leporis fecunditas III. 108
Leros inſula V. 125
Lesbus inſula I. 160
ſex urbium I. 151
a Perſis capta VI. 31
quando habitari cœpta II. 38
Lesbii a Polycrate victi III. 39
Leucadii Dorica gens VIII. 45
Leucas II. 6. 7
Leuce acta VII. 25
Leucon oppidum Africæ IV. 160
Leutychides Menaris filius VI. 65. VIII. 131
Zeuxidami pater VI. 71
eius genealogia VIII. 131
eius cum Demarato inimicitiæ VI. 65. *etc.*
cauſſæ inimicitiæ ex prærepta ſibi ſponſa VI. 65
iurat Demaratum non eſſe legitimum regem *ibid.*
eius regis facti in locum Demarati cavillum in Demaratum, ſpectantem gymnopædias VI. 67
Spartiatarum rex *ibid.*
eius fuga et mors VI. 72
eius oratio de depoſito reddendo VI. 86
præfectus claſſis VIII. 131
eius ſtrategema IX. 98
Leutychides Anaxilai fil. VIII. 131. IX. 90
Lex omnium rex et domina VII. 104
Laconum, ne uterque rex exeat V. 75
Liberi cultus apud Meroën II. 38
Liber Græcis Oſiris dictus II. 144. v. Dionyſus.
Libertas est gubernari, in quantum quis vult III. 83. auget potentiam V. 90
Libertatis guſtus VI. 5
Libya unde ſortita nomen IV. 45
Libyæ ambitus et magnitudo IV. 41. 42. *etc.*
arboribus nuda IV. 175
Libya feris abundans IV. 181
Libyæ incolæ IV. 168. *etc.*
Libyes primi Neptuni nomen habuerunt II. 50
ſolis deorum omnium Soli et Lunæ ſacrificant IV. 188
AEgyptiis ſe quidam eorum dedunt IV. 159
Cambyſi ſe dedunt III. 13
Libyum tributum III. 91
Libyum variæ nationes IV. 168
Libyes Nomades, *id est paſtoritii* IV. 181. 186. 187. 188
ſaluberrimo ſunt corpore IV. 187
Libyum paſtoritiorum ſacrificia IV. 188. Libyum inventa quæ Græci didicerunt IV. 189
Libyum in Xerxis exercitu armatura VII. 71. 86
Libycus mons II. 8
Libysſarum mulierum eiulatus IV. 189
Licentia regis Perſarum III. 31
Liches Spartiata unus ex benemeritis I. 67. 68
Lida mons Cariæ I. 175
Ligures ſupra Maſſiliam V. 9
Ligyum in Xerx. exercitu armatura VII. 72
Liliorum ingens vis ubi II. 92
eorum radices eſui aptæ *ibid.*
Limeneion regionis Mileſiorum I. 18
Lindii populus e Rhodo VII. 153
Lindos oppidum I. 144. II. 182
Linum Colchicum, Sardonicum, AEgyptiacum II. 105
in Pæonia V. 12
Linus, modulationis genus apud AEgyptios I. 79
Lipaxus urbs VII. 123
Lipoxais Targitai filius IV. 5
ab eo oriundi Scythæ IV. 6
Lipſydrium oppidum V. 62. 123
Liſæ oppidum VII. 123
Liſus fluvius VII. 108. eius aquæ Xerx. copiis non ſuffecerunt VII. 109
Literæ Hiſtiæi proditæ VI. 4
litterarum mira occultatio VII. 239
litteræ Themiſtoclis ad Iones lapidi inciſæ VIII. 22
litterarum per ſagittam transmisſio VIII. 128
litteræ capiti impreſſæ V. 35
Litteræ Græcorum a Phœnicibus V. 58
litteræ Cadmeæ V. 59
Phœniciæ V. 58
Litus pulchrum, ubi VI. 23
Locri VII. 132
Locri Epizephyrii VI. 23
Opuntii VII. 203. VIII. 1
Locri Ozolæ VIII. 32
Lotio muliebri viſum recipit Phero II. 121
Lotos ubi plurima II. 92
loti radix eſculenta *ibid.*
loti fructus deſcriptio IV. 177
Lotus Cyrenæa II. 96
Lotophagi populus IV. 177
Loxias IV. 163
Lucernarum accenſarum feſtum apud AEgyptios II. 62
Lucernarum accenſio, *per crepuſculo* VII. 215
Lucinæ tributum IV. 35
Lucus platanorum V. 119
Ludorum primi inventores Lydi I. 94
Ludus literarius 120. puerorum VI. 27
Luna Perſarum præſes VII. 37
Lunæ feſtum II. 47
Lupi ex hominibus effici dicuntur Neuri IV. 105
luporum ſepultura II. 67
Lutræ ubi capiantur IV. 109
AEgyptiis ſacræ II. 72
Luxus Perſarum IX. 81
Lycæus Iupiter IV. 203
Lycaretus Mæandrii germanus V. 27
Lycia olim Milyas I. 173
Lycidas ſenator Athen. cum uxore et liberis lapidatur IX. 5
Lycii in poteſtatem Crœſi redacti I. 28
eorum e Creta origo I. 173
a Lyco nomen accepere VII. 92
ab Harpago victi I. 176
populus Dario tributarius III. 90
eorum in Xerxis exercitu armatura VII. 92
quondam Termilæ vocati I. 173. VII. 92
eorum nomen et leges I. 173
Lycii arcus VII. 77
Lycomedes AEſchrei fil. vir ſtrenuus VIII. 11
Lycopæ Lacedæm. ſtrenuitas III. 55
Lycophronis Periandri filii interitus III. 53. *de eo et in præcedentibus cap.*
Lycurgus Ariſtolaidis filius I. 59
Lycurgus et Megacles Piſiſtratum eiiciunt *ibid.*
Lycurgus Spartiata, integerrimæ vitæ I. 65
ei oraculum a Pythia redditur *ibid.*
legumlator est apud Lacedæmonios *ibid.*
Leobotæ Spartiatarum regis tutor *ibid.*
Lycurgi delubrum apud Spartiatas I. 56
Lycurgus Amianti pater VI. 127
Lycus fluvius VII. 30. 123
Lycus Anacharſidis avus IV. 76
Lycus Pandionis filius VII. 92. a fratre AEgeo pellitur Athenis I. 173
Lyda mons I. 174
Lydias fluvius VII. 127
Lydia auri ramenta e Tmolo provenientia habet I. 93. argenti etiam feraciſſima V. 49
Lydi populus ante Meones vocati I. 7. VII. 74
ſtrenua gens I. 79
equitandi peritiſſima *ibid.*
Lydorum mores et leges I. 93. 94. *ritus ineundi fœderis idem qui apud Græcos* I. 74. ut et expiandi I. 35
Lydorum filiæ omnes proſtituuntur I. 93
Lydi primi caupones inſtitoresque I. 94
eorum partes primæ in conſulendo oraculo Delphico I. 54
eorum Medorumque fœdus I. 74
Lydorum Medorumque quinquennale bellum I. 74. 103
Lydorum cum Perſis conflictus et fuga I. 76. 80
primi omnium aurum argentumque ad utendum percusſerunt I. 94
primi inventores ludorum *ibid.*
in Thuſciam colonias deduxerunt *ibid.*
Lydorum diviſio *ibid.*
Lydi quomodo a Cyro effeminati I. 155. 157
Lydi Caribus *germani* I. 171
eorum tributum *III.* 90
eorum in Xerxis exercitu *armatura VII.* 74
Lydus Atyis filius *ibid.*
Lydus frater Caris I. 171
Lygdamis Artemiſiæ pater VII. 99
Lygdamis Naxius I. 61. 64
Lynceus Chemmita II. 91
Lyſagoras Tiſiæ fil. VI. 133
Lyſagoras Hiſtiæi pater V. 30
Lyſanias, e procis Agariſtæ VI. 127
Lyſimachus Ariſtidis pater VIII. 79. 95
Lyſiſtratus Atheniens. VIII. 96

M.

MAcæ populus Africæ IV. 175. V. 42
Macedones a Dario ſubacti VI. 44
Macedonis terra VII. 127
Macednus, locus I. 56
Machlyes populus IV. 178
Maciſtus, Eleorum oppidum IV. 148

Macrobii populus AEthiopiæ III. 17
Macrones pop. II. 104. III. 94. eorum in Xerxis exercitu armatura VII. 78
Maſtorium urbs ſuper Gelam VII. 153
Madyes filius Protothyæ, Scyth. rex I. 103
Madytus urbs VII. 33. IX. 120
Mæander fluvius tortuoſus II. 29. III. 122. V. 118. et eius fontes ubi VII. 26
Mæandri campus I. 18. 161. II. 10
Mæandrius Polycratis ſcriba III. 123
Sami procurator III. 142. et rex V. 27
eius geſta cum Samiis III. 142. 143. etc.
Mæotæ IV. 123
Mæotis et Mæetis palus ubi I. 104. IV. 3. 45. 86. 101. 120
Magdolus oppidum ubi II. 159
Magi populus Mediæ I. 101
magi Perſarum I. 140
heroibus Ilio parentant VII. 43
magorum commentum ut Perſarum imperium occupent III. 61. etc. et eorum interitus III. 78
magorum promiſcua cædes III. 79
Magophonia, Perſarum feſtum celebre ibid.
Magna negocia cum periculis ſuſcipiuntur VII. 50
Magneſia urbs I. 161. II. 1. regio VII. 176. 183
Magnetes populus III. 90. VII. 132
Malæ dextræ in contumeliam deraſæ II. 121
Malea regio I. 82. promontorium IV. 179
Malena in regione Atarnitidi VI. 29
Males AEtolus VI. 127
Mandane Aſtyagis filia I. 107
Cambyſi nuptum datur ibid.
Mandrocles Samius architectus IV. 87.
monumentum ab eo poſitum IV. 88
Maneros AEgyptiis quid I. 79
Manes Lydus I. 94. IV. 45
Mantineenſes veniunt post *prœlium* IX. 77
Mantinea urbs Arcadum IV. 161
Mantyes et Pigres fratres V. 12
Mapen, Siromi filius VII. 98
Maraphii Perſarum genus I. 125
Maraphius Amaſis IV. 167
Marathon locus VI. 107
Marathonem occupat Piſiſtratus I. 62
Marathonia clades VI. 113
Mardonius Xerxis exercitus imperator VII. 82. Gobryæ fil. VI. 43. VII. 5. 82. IX. 41.
vulneratur VI. 45
a præfectura ſemovetur VI. 94
eius ad Xerxem oratio de bello Græciæ inferendo VII. 10
eius cædes IX. 63. 64
Mardonius Artontis pater IX. 84
Mardontes Perſa VII. 80. VIII. 130
Mardi pop. Perſarum genus I. 125. III. 94
Mardus Hyrœades v. *Hyrœades.*
Mare Sardonium ubi I. 166. Caſpium I. 202. rubrum I. 189. non patiuntur venti, ut fruatur natura ſua VII. 16. Ionium VII. 20. mare Echinadum inſularum II. 10. Thracicum VII. 176
Marea urbs II. 18. 30
Mares quam armaturam in Xerxiano exercitu tulerint VII. 79
Mari taurus immolatus VI. 76
Mariandyni, populus III. 90
Mariandyni a Crœſo ſubacti I. 28
Mariandynorum in Xerxiano exercitu armatura VII. 72
Mariandynus ſinus ubi IV. 38
Maris fluvius IV. 49
Maris natura VII. 16
Maron et Alpheus, Orſiphanti fil. VII. 227
eorum ſtrenuitas ad Thermopylas ibid.
Maronea Græca urbs VII. 109
Marſyas fluvius V. 118
Marſyæ Sileni pellis in utrem VII. 26
Martis oraculum II. 83. VII. 76
Marti ſoli ſimulacra faciunt Scythæ IV. 59. 62
eius delubrum apud Scythas IV. 62
Maſſages Oarizi filius dux Libyum VII. 71
Maſcames VII. 105. Eius elogium VII. 106
Maſpii, Perſarum genus I. 125
Maſiſtes Darii filius, Xerxis exercitus imperator VII. 82. IX. 107
Maſiſtæ et liberorum eius cædes IX. 113
Maſiſtius a Græcis Macisſius dictus IX. 20. eius interitus IX. 24
Maſiſtius Siromitris fil. VII. 79
Maſſagetæ populus ferus et robuſtus I. 204. 215
eorum deus Sol I. 212. 216
eorum mores etc. I. 216
uxores communes I. 216. IV. 172
ſenes immolant I. 216
Cyrum vincunt I. 214
Maternum genus paterno nobilius apud Lycios I. 173
Matieni montes I. 189. 202
Matieni populus I. 189. 202. III. 94. V. 49. 52
eorum in Xerxis exercitu armatura VII. 72
Matris Martis templum ubi II. 64
Maxyes Libyes IV. 191
Mazares Medus I. 156
Prienenſes ſubigit I. 161
Mæandri campum incurſat ibid.
eius mors ibid.
Mecyberna Græca urbs VII. 122
Medea Colchorum regis filia I. 2. VII. 62
Medeæ raptus a Græcis I. 2
Medicæ regionis tractus I. 110
Medi IV. 40. per vicos habitantes I. 96
Medorum gentes I. 101
Medorum appellatio unde VII. 62
eorum tyrannus Cyaxares I. 73
Medorum et Lydorum mos ineundi fœderis I. 74
Medorum bellum quinquennale cum *Lydis* ibid.
Medorum et Lydorum bello dies repente nox facta ibid. et I. 103
Medorum ab Aſſyriis defectio I. 95
Medi Aſſyrios ſubigunt I. 106
Medorum a Dario defectio I. 190
imperium ut ad Perſas primum translatum I. 130
Medorum in Xerxis exercitu armatura VII. 62. 86
Deiocem ſibi iudicem conſtituunt I. 96
regi ſuo regiam ædificant I. 98
a Scythis prœlio fuſi, Aſiæ imperium amittunt I. 104
Ninum civitatem expugnant I. 106
inebriatos Scythas interimunt ibid.
Medis canis ſpaco dicitur I. 110
Medicum imperium Halys fluvius terminat I. 72
Medicum nomen Græcis terrorem incutere ſolet VI. 112
Medici ſinguli ſingulorum morborum apud AEgyptios II. 84
Medicus oculorum in AEgypto III. 1
medici Crotoniatæ primi dicti, ſecundi Cyrenæi III. 131
Medimnus farinæ VI. 57
Medimnus Atticus I. 192
Megabates Perſa V. 32
Megabazus Megabatis filius VII. 97
Megabyzus Perſa unus ex VII, qui coniurant in magum III. 70
eius oratio ad ſuos pro oligarchia III. 81
eius elogium IV. 143. 144
in Pæones exercitum ducit V. 12
Xerxis exercitus imperator VII. 82
Megabyzus Zopyri fil. III. 160
dux adverſus Atheniens. ibid.
Megacles Alcmæonis pater VI. 124
Megacles Alcmæonis filius I. 59. VI. 127. 130
Megacles et Lycurgus Piſiſtratum imperio Athenienſium eiiciunt I. 59. *vide de eo et* 60. 61
Cliſthenis gener factus VI. 130
Megacles Hippocratis filius VI. 131
Megaclis filiam ducit Piſiſtratus I. 61
Megacreon Abderites VII. 120
Megadoſtes VII. 105
Megapanus Hyrcanorum dux VII. 62
Megarenſes Siciliæ VII. 156
Megarenſis plebs venundatur ibid.
Megadidres Doti pater VII. 72
Megiſtias vates VII. 219. 221
eius intrepidus animus VII. 221
eius carmen epitaphium VII. 228
Melampus Amytheonis filius II. 49
eius poſtulata ab Argivis IX. 34
primus Bacchica Græcis expoſuit, ut et alia ab AEgypto accepta II. 49
Melampygus lapis VII. 216
Melanchlæni populus IV. 20. 102. 106
eorum mores et nomenclatura IV. 107
eorum victus humana caro ibid.
Melanippus Aſtaci filius V. 67
Melanippus Alcæi ſodalis V. 95
Melanopus Ithagenis filius H. 1
Melanthus Codri pater I. 147
rex Athen. V. 65
Melas fluvius VI. 40. VII. 198
Melas ſinus et fluvius eiusdem nominis VI. 40. VII. 58
Meles primus rex Sardium I. 84
Meleſigenes unde appellatus Homerus H. 3
Meles fluvius ibid.
Melibœa urbs VII. 188
Melienſes VII. 132. 196
Melienſis ſinus IV. 33
Melii ex inſula VIII. 46
Melis regio VII. 198. VIII. 31
Meliſſa Periandri uxor III. 50. V. 92
a Periandro occiſa ibid.
Mellis ubi maxima copia IV. 194
factio ex myrica et tritico VII. 31
Memblyares ſocius Cadmi IV. 147
Memnonia regia V. 53
Suſa VII. 151
Memnonis urbs V. 54
Memphis urbs *II. 10*
a Mene primum condita II. 99
eius ſitus ibid.
Menares Leutychidis pater VI. 65. 71. VIII. 131
Mendacium dicere quando expediat III. 72
Menda urbs VII. 122
Mendes lingua AEgyptiaca Pan et Hircus II. 46
Mendetis templum II. 42
Mendeſium oſtium Nili II. 17
Mendeſia provincia II. 42. 46
plaga II. 166
Mendeſii cur oves immolent, capris abſtinentes II. 42
capras et maxime capros venerantur II. 46
caprarios præcipuo honore afficiunt ibid.
Menelaus Helenam recipit II. 119
Menelaius portus IV. 169
Menes primus regnaſſe fertur II. 4. 99
Meneſtheus dux Athen. H. 28
Menius Eurydames frater VI. 71
Menſa ſolis III. 18. 23
Menſis intercalaris I. 32
a Græcis tertio quoque anno introductus II. 4
Mentes navicularius H. 6. 7
ubi laudatus ab Homero H. 26
Mentiri apud Perſas turpiſſimum I. 138. et tamen ſit III. 72
Mentor Ithacenſis ægrum Homerum ſedulo curat H. 7
vir iuſtus et humanus ibid.
ab Homero ubi laudatus H. 26
Mentulæ circumgeſtatio apud AEgyptios II. 48
Meones Lydorum nomen aſſumpſerunt I. 7. VII. 74
Merbalus Aradius VII. 98
Mercurii ſtatua porrectum veretrum habens II. 51
eius templum II. 138
a quibus gentibus colatur V. 7
Meretrices Naucratiticæ II. 135
Mermnadæ I. 7
quomodo regnum Lydiæ obtinuere I. 14
Meroë, metropolis II. 29
Meſambria urbs IV. 93. VII. 108
eius origo VI. 33
Meſſana olim Zancla VII. 164
Meſſapii pop. VII. 170
Meſſeniorum prælium ad Iſthmum cum Lacedæmoniis IX. 35
Metalla aurea atque argentea VII. 112

de metallis aureis certamen IX. 75
metallum ſalis IV. 185
metalla Thaſia VI. 46. 47
Metapontini populi IV. 15
Methymnæ in Lesbo I. 151
Metiochus Miltiadis filius captus VI. 41
Metrodorus Proconneſius IV. 138
Micythus Anaxilai famulus VII. 170
Midas Gordii fil. rex Phrygiæ I. 14. II. 11. apud Delphos munera poſuit I. 14
eius ſella regia *ibid.*
Midæ horti VIII. 138
Midæ epigrammata epitaphia ſcripta ab Homero II. 11
Mileſiorum cum Alyatte bellum diuturnum I. 17. 18. 19. *etc.*
Cyro confœderati I. 143
Mileſiorum correctio a Pariis delectis V. 28. 29
Mileſiorum et Carum fuga contra Perſas prœlio V. 120
Miletus urbs Ioniæ prima I. 142
oppugnatur a Gyge I. 14
invaditur ab Ardye I. 15
capta diripitur a Perſis VI. 18
Milii Babylonici proceritas I. 193
Militiæ ordine a quo primum diſtributi Aſiani I. 103
Militum Cambyſis depaſtio mutua ob famem III. 25
Milo Crotoniates luctator III. 137
Miltiades Cypſeli filius quomodo Cherſoneſo potitus VI. 34. 35. 36
eius hoſpitalitas VI. 35
victor in Olympia VI. 36
eius geſta et captivitas VI. 36. 37
Crœſo charus VI. 37
eius mors VI. 38
Miltiades Cimonis filius Cherſoneſi tyrannus IV. 137. VI. 34
Athenienſium dux IV. 137
ut Lemnum obtinuit VI. 137. *etc.*
Parios fruſtra obſidet VI. 133. 134
eius accuſatio et obitus VI. 136
Milyas Aſiæ regio I. 173
Milyæ Solymi dicti *ibid.*
Milyarum in Xerx. exercitu armatura VII. 77
Milyenſes, populus III. 90
Mimas mons II. 17
Minæ duæ pretium hominis VI. 79
Minervæ Aſſeſiæ templi deflagratio I. 19
pro eo duo ædificata I. 22
Minervæ Pallenidis fanum I. 62
Minervæ feſto virginum pugna ab Auſibus inſtituta IV. 180
Minervæ Pedaſiæ ſacerdoti barba pullulat I. 175. VIII 104
Poliuchos I. 160
Minervæ Aleæ templum apud Tegeatas I. 76. IX. 70
tutelaris apud Chios templum I. 160
Minervæ oraculum apud AEgyptios II. 83
anteſores apud Saitas II. 175
inaurata ſtatua ab Amaſi Cyrenas miſſa II. 182
lapidea duo ſimulacra ab eodem Lindum *ibid.*
Minervæ parentes IV. 181
templum in Sigeo V. 95
fanum ante templum Delphicum VIII. 37
Sciradis templum VIII. 94
Minervæ ægis IV. 189
Craſtiæ fanum V. 45
Minervæ in arce Athen. adytum Dorienſibus accedere non licitum V. 72
Minerva πολιὰς V. 82
Minervæ Iliadi mille boves immolantur a Xerxe VII. 43
Minoa Selinuſiorum colonia V. 46
Minos Cnoſſius III. 122
Minos et Sarpedon Europæ filii I. 173
Minois cædes VII. 169. 170
Minyæ populus I. 46. IV. 145
Minyæ commento ſuarum uxorum liberantur IV. 146
Mitra Venus Perſis I. 131
Mitradates paſtor, Cyri nutritius I. 120. 121
Mitrobates Daſcylii præfectus III. 120
ab Orœte cæſus III. 126. 127
Mitylene II. 178
Mitylenæorum Sigeum V. 64
Mneſarchus Pythagoræ pater IV. 95
Mneſiphilus Athenienſis VIII. 58
Mœnia lignea Budinorum IV. 108. 123
Mœris AEgyptiorum rex II. 13. 101
eius præclara opera *ibid.*
Mœrios ſtagnum II. 4. 69. 148
eius deſcriptio II. 149
eius proventus III. 91
Mœror maximus inter homines IX. 16
Moloeis fl. IX. 57
Moloſſi populus I. 146. VI. 127
Molpagoras Ariſtagoræ pater V. 30
Momemphis, urbs AEgypti II. 163
Monarchæ incontinentia III. 80
Mons Arabicus II. 8. 124
Mons ingens everſus indagandis metallis VI. 47
Mophi mons II. 28
Moræ utilitas VII. 10
Morbus femineus Scythas invadit I. 105
Mors optatisſimum perfugium ærumnoſæ vitæ VII. 46
optimum homini contingit I. 31
Mortui exemplar apud AEgyptios II. 78. 85
mortuorum apud eosdem conditura II. 85. 86. *etc.*
Mortui cum lætitia ubi humentur V. 4
Morum vis III. 38
Moſchi populus III. 94
eorum in Xerxiano exercitu armatura VII. 78
Moſynœci populus III. 94
eorum in Xerxiano exercitu armatura VII. 78
Mula mulum ancipitia genitalia habentem peperit VII. 57
mulæ partus III. 152
muli ubi non gignantur IV. 30
mulorum ſpecies Scythis horrenda IV. 129
Mulier exuendo tunicam et verecundiam pariter exuit I. 8
mulierum raptus illicitus I. 4
mulieris offenſio vindictam quærit I. 11
mulieres mulierem prædicant I. 31
mulieris ſimulacrum ex argento I. 51
mulierum Babylonicarum mos fœdus I. 196
mulierum AEgyptiarum mores II. 35. 36
mulieres, quæ oracula in Græciam intulerunt, columbæ vocatæ II. 57
muliere peior dux, IX. 106
mulierum pudenda cippis a Seſoſtre inſcripta II. 102
mulieris, quæ cum marito ſuo ſolo concubuerat, urina Pheroni viſus reſtitutus II. 111
mulieri non committitur exercitus IV. 168
mulieris Corinthiorum denudatæ V. 92
mulier ex turpisſima, formoſisſima facta VI. 61
mulier vocari convicium eſt IX. 20. et 107
mulierum Atticarum una cum liberis cædes VI. 138
mulieres ſtuprando extinctæ VIII 33
Multum quod eſt, creditur robuſtum Perſis I. 136
Multos decipere facilius eſt quam unum V. 97
Munerum regiorum apud Perſas eximium IX. 109
Munychia VIII. 76
Mures Africani IV. 192
Murium tria genera apud paſtorales Libyes III. 131
murium auxilia in bello Sethonis contra Sanacharibum II. 141
Murichides Helleſpontius IX. 4
Muri lignei Budinorum IV. 108. 123
murus ligneus Perſarum IX. 65
et eiusdem expugnatio IX. 70
Muſæus VIII. 96
Muſæi ſortes et earundem venditor VII. 6
Muſici Argivi III. 131
Muſtelæ Libycæ *ibid.*
Mycale promontorium I. 148. VII. 80
Ioniæ IX. 90
Mycenæi ſervos voluerunt facere Heraclidas IX. 27
Mycerinus rex AEgypti II. 129
eius clementia et iuſtitia *ibid.*
eius concubinarum ſimulacra II. 130
ut eluſit oraculum de ſua morte II. 133
pyramis eius II. 134
Mycerini filiæ mors et ſepultura II. 129. 130. 131. 132
Myci, populus III. 93
Myconus inſula VI. 118
Mycorum in Xerxis exercitu armatura VII. 68
Myecphoritana *plaga* II. 166
Mygale II. 67
Mygdoniam a Bottiæide Axius dirimit VII. 123 et 127
Mylaſſa oppidum I. 171
Mylaſſenſis Heraclides V. 122
Mylaſſorum fanum I. 171
Myndia navis V. 33
Mylitta Aſſyriis Venus appellata I. 131 et 199
Myrcinus urbs Edonum V. 11. 23. et 124
Myriades *ſingulæ in* Perſico exercitu numeratæ VII. 60
Myrina AEoliæ civitas *I.* 149
Myrinæi in Lemno VI. 140
Myrmex ſcopulus VII. 183
Myron avus Cliſthenis VI. 126
Myrſilus alias Candaules dictus I. 7
Myrſus Candaulis pater *ibid.*
Myrſus Gygis filius III. 122. V. 121
Mys Europæus a Mardonio miſſus ad oracula conſulenda VIII. 133. 134. 135
Myſi populus eorumque tributum III. 90
eorum expeditio VII. 20
Caribus germani I. 171
a Crœſo ſubacti I. 28
eorum in Xerxis exercitu armatura VII. 74
Myſia Cios ab Hymæe capitur V. 122
Myſiam petit Xerxes VII. 42
Myſus frater Caris I. 171
Mytilene I. 160
Myus urbs Ioniæ *I.* 142. V. 36
Myuſſi populus ubi VIII. 8

N.

NApaiis Scythiæ fluvius IV. 48
Naſamones populus II. 32
eorum mores IV. 172
Naſcentium deploratio apud quam gentem V. 4
Natho inſulæ Papremitis pars II. 165
Naturæ ſolertia III. 108
Naucrari V. 71
Naucratis celeberr. emporium II. 97. 179
Naucraticæ meretrices II. 135
Naves fluviatiles miræ *I.* 194
Naves AEgyptiorum e ſpina *II.* 96
naves rubrica delibutæ III. 58
naves quinis drachmis venditæ VI. 89
navium Perſicarum catalogus VII. 89. *etc.*
navibus *longis* qui primi uſi *fuerint* I. 163
naviculæ *Babyloniorum* *I.* 194
naufragi ubi *immolentur* IV. 103
Navis Mytilenæa *apud* Cambyſen III. 13
Navigatio diurna, quanta IV. 86
Navigandi ratio in Euphrate ex Armenia *I.* 192
Nauplia *VI.* 76
Nauſtrophus pater Eupalini III. 60
Naxus inſula V. 31
a Piſiſtrato ſubacta *I.* 64
Naxii in Sicilia et eorum *origo* VII. 154. VIII. 46. eiecti quidam turbas movent V. 30. *etc.*
urbs cum templis cremata VI. 96
Neapolis Pallenæ VII. 123
Neapolis AEgypti II. 91
Neceſſitatis numen VIII. 111
Necus rex AEgyptiorum Pſammitichi filius II. 158. IV. 42
eius victoria contra Syros II. 159
Necyomantium Theſprotiæ V. 92. 7
Neleus Codri filius IX. 97
Neleidæ V. 65
Neon urbs VIII. 32. 33
Neptunus terræ quaſſator *VII.* 129

Afro-

Aſsorum deus II. 50. IV. 188
Scythice Thamimaſades IV. 59
Neptuno Heliconio Panionium locus ſacer I. 148
Neptuni Servatoris templum VII. 192
Neptuni templum apud Potidæatas VIII. 192
Neptuni ara VIII. 123
Neptunus æreus ſeptem cubitorum IX. 81
Nereidibus ſacrificant magi VII. 191
Neſtus fluvius VII. 109. 126
Neſtor pater Piſiſtrati V. 65
Neuri populus et eorum mores IV. 105
Neuris regio IV. 17. 51
Nicandra Dodonæorum ſacerdos II. 55
Nicander rex Spartiat. VIII. 131
Nicodromus Cnœthi filius VI. 88
Nicolas Bulis fil. VII. 137
Niger ſinus VI. 41
Nilus AEgypti fluvius IV. 50
eius origo II. 7. 29
eius natura et incrementum II. 19. 20. *etc.* eius oſtia II. 17
ſolus omnium aura caret II. 19. cur II. 27
fontes eius ignoti II. 19. 34. IV. 53
Nilus ſcopuloſus II. 112
Africam mediam dividit II. 33
Nili cum Iſtro comparatio IV. 50. II. 15
Ninus Aſſyriorum urbs II. 150
eius ſitus I. 193
ſubacta a Nitocri I. 185
eam Cyaxares obſidet I. 103. et expugnat I. 106
Nipſæi Thraces IV. 93
Niſæa urbs I. 59
Niſæi equi III. 106
Niſæus campus VII. 40
Niſyrii VII. 99
Nitetis Apriæ regis filia III. 1
Nitocris regina Babylonis I. 185
eius egregia monumenta *ibid.*
Ninum oppidum ſubegit *ibid.*
eius ſepulcrum et inſcriptio I. 187
Nitocris AEgyptiorum regina II. 100
Nitri vis II. 87
Noctu exiguntur capitalia ſupplicia Lacedæmone IV. 146
Noës fluvius IV. 49
Nomades Scythæ I. 15
eorum ſeditio *ibid.*
Nomades Libyes IV. 187
Nomades Sagartii VII. 85
Νόμος omnium rex. III. 38
Nonacris oppid. VI. 74
Nothon AEſchinis pater VI. 100
Notium urbs I. 149
Nova urbs oppidum in Pallena VII. 122
Novus murus, civitas AEoliæ et Cymæorum colonia I. 149. II. 9. 10
Novem fontes ubi VI. 137
Novem viæ Edonorum VII. 114
Nox pro die extitit portentoſe VII. 37
noctes in dies commutatæ a *Myceri*no rege II. 133
Nudium oppidum IV. 148
Numerus minor affert cladem II. 169
Numi primum a Lydis percuſſi I. 94
Nunciorum Perſicorum celeritas et ratio VIII. 98
Nymphodorus Pythæ f. VII. 137
Nyſa in AEthiopia II. 146. III. 97

O.

OArizus, pater Maſſagis VII. 71
Oarus fluvius IV. 123
Oaſis urbs ubi III. 26
Obeli, Pheronis donaria II. 111
obeli in fano Minervæ II. 170
Oceani ortus IV. 8
Oceanum fabuloſum putat Herodotus fluvium II. 23
Octamaſades Scylem fratrem regem Scyth. occidit IV. 80
Oculos in pectoribus geſtantes IV. 191
Ocytus, Adimanti pater VIII. 5
Odomanti populus Pæoniæ V. 16. VII. 112
Odryſes pop. IV. 92
Oea locus V. 83
Oebares Darii equiſo III. 85
Oebares Megabazi filius VI. 33
Oedipus Laii fil. V. 60
ei delubrum extructum IV. 149
Oenoë demus Atticus V. 74
Oenone inſula VIII. 46
Oenotriæ ager I. 167
Oenuſſæ inſulæ I. 165
Oeobazus Perſa IV. 84
eius liberorum fatum *ibid.*
Oeobazus Siromitris pater VII. 68
Oeobazus Perſa in obſidione Seſti IX. 114
eius interitus IX. 119
Oeoroë Aſopis IX. 51
Oetæi montes ubi VII. 217
Oetoſyrus Apollo apud Scythas IV. 59
Oiolycus unde appellatus IV. 149
Olbiopolitæ populus IV. 18
Olea quodam tempore ſola Athenis V. 83
Olea in arce Athenienſ. VIII. 55
oleagina corona Olympiorum præmium VIII. 26
Olen *Lycius* IV. 35
Olenus pars Achæorum I. 145
Oliatus Mylaſſenſis V. 37
Ollas pulſandi mos VI. 58
Olophyxus urbs VII. 22
Olorus rex Thraciæ VI. 39. 41
Olympia V. 22. VIII. 26
Olympiæ oraculum VIII. 134
Olympias VII. 206
Olympieni, Myſi VII. 74
a monte Olympo dicti *ibid.*
Olympiorum inſtitutio deriſa ab AEgyptiis II. 160
Olympionices V. 47 et 71
Olympiæ certamen II. 160
Olympii Iovis delubrum II. 7
Olympiorum præmium corona oleagina VIII. 26
Olympiodorus Lamponis filius IX. 21
Olympus mons Myſiæ I. 36. 43. VII. 74
Olympus Theſſaliæ mons I. 56. VII. 128. 129
Olynthus urbs VII. 122
Olynthiorum ab Artabazo obſidio et expugnatio VIII. 127
Omen in re propter panes creſcentes VIII. 137
Omyretis filia II. 2
Oneatæ, tribus Sicyoniorum V. 68
Oneſilus Gorgi frater V. 104
dolo fratrem Salamine excludit *ibid.*
Amathuntem obſidet V. 104. 108
Cyprios ad rebellionem inducit V. 104
eius victi caput ſupra portas ſuſpenſum ab Amathuſiis V. 114
ei tamen dein ut heroi Amathuſii ſacra faciunt ſolemnia *ibid.*
Onetes Phanagoræ filius VII. 214
Onochonus Theſſaliæ fluvius VII. 129
Xerxis exercitui defecit VII. 196
Onomacritus ſortilegus Athenis eicitur VII. 6
Onomaſtus Eleus VI. 127
Onuphitana plaga II. 166
Ophryneus urbs VII. 43
Opifices ubi ignobiles II. 167
Opis virgo Hyperborea IV. 35
Opis civitas ad oſtia Tigris I. 189
Opœa uxor regis Scylis IV. 78
Opuntii Locri VII. 203
Ora inter Seſtum et *Madytum* VII. 33
Oraculorum origo ſecundum ſententiam Herodoti II. 54
oracula Græcorum I. 46
oracula apud AEgyptios quæ II. 83
oraculum Alyatti a Pythia redditum I. 19
oraculum Delphicum Crœſo redditur I. 47. id quomodo Crœſus verum deprehendit I. 48
oraculum Lycurgo a Pythia redditur I. 65
oraculum captioſum Spartiatis redditum I. 66
oraculum Pythiæ de oſſibus Oreſtis I. 67
oraculum Crœſo redditum de muto filio I. 85
oraculi ad Crœſum excuſatio I. 91
oraculum Branchidarum de Pactya I. 158
oraculum Hammonis de AEgyptiis II. 18
oraculum Dodonæum omnium vetuſtiſſimum II. 52
oraculi Hammonis origo II. 55
oraculum Pheroni regi redditum II. 111
oraculum Mycerini regis ex urbe Buto II. 136
oraculum de ærea phiala II. 151
oraculum Pſammiticho datum II. 152
oraculum Batto datum IV. 155. Theræis IV. 156. 157. 159. Arceſilao IV. 163. Cliſtheni V. 66. Mileſiis VI. 77. Glauco VI. 86. Athenienſibus VII. 140. 141
oraculum Latonæ ſacrum II. 152
oraculum Siphniis redditum III. 57. Corinthiis V. 92. Argivis VI. 19. VI. 77. VII. 148. Doloncis VI. 34
oraculum Martis VII. 76. Dionyſii VII. 111
oraculum datum Cretenſibus VII. 169. Spartiatis VII. 220
oraculum Bacidis VIII. 20. 77. 96. Amphiarai I. 46. IX. 135
oraculum Perſis a Bacide redditum IX. 42
oracula AEthiopum II. 139
Oratio Prexaſpis ad Perſas III. 75
Orationes de triplici ſtatu, regio, optimatum, plebis III. 80. 81. 82
Cois Mitylenæorum præfecti IV. 97
Hiſtiæi Mileſii ad Scythas VI. 139
Ariſtagoræ ad Cleomenem V. 49
Soſiclis V. 92
Hiſtiæi ad Darium V. 106
Cypriorum ad Iones V. 109
Perſarum ad Ionum tyrannos VI. 9
Leutychidis de reddendo depoſito VI. 86
Datis ad Delios VI. 97
Cliſthenis ad procos filiæ ſuæ VI. 130
Xerxis de inferendo bello Græciæ VII. 8. et Mardonii VII. 9. et de bello adverſus Græcos ſuſcepto VII. 10
Xerxis ad Perſas VII. 53
Harmocydis ad Phocenſes IX. 17 et aliæ infinitæ.
Orbelus mons V. 16
Orbis partitio ſecundum Herodotum IV. 36
Orbis rerum humanarum I. 207
Orchomenii populus I. 146. VII. 24
Orchomeniorum ager VIII. 34
Ordeſſus Scythiæ fluvius IV. 48
Oreſtæ templum IX. 12
Oreſtes Agamemnonis *filius* I. 67
eius proceritas et loculus I. 69
Orges pater Antipatri VII. 118
Orgia Cereris V. 61
Orgyia II. 5. 149
Oricus portus IX. 93
Oricus regis Ariapithis fil. IV. 78
Orithyia Boreæ uxor VII. 189
Orneatæ populus VIII. 73
Orœtes Sardium præſes *potentiſſ.* III. 120. 127
indigne Polycratem ſuffigit cruci et eius rei cauſſæ III. *120. etc.* 125
eius interitus III. 128
Oromedon Syenneſis pater VII. 98
Oropus VI. 100
Oroſangæ qui Perſica lingua VIII. 85
Orphica II. 81
Orſiphantus Alphei et Maronis pater VII. 227
Orthium carmen I. 24
Orthocorybantes populus III. 92
Orus Oſiris filius rex AEgypti II. 144
Græcis Apollo dicitur *ibid.*
Oryes ubi gignantur IV. 192
Oſiris AEgyptiis, Bacchus et Dionyſus dictus II. 144
Oſſa Theſſaliæ mons I. 56. VII. 128. 129
Oſſa viri quinque cubitorum IX. 93
Oſtenta Xerxi oblata VII. 57
oſtenta Delphis quæ barbaris contigerunt VIII. 37. 38
Oſtia Nili ſeptem numero II. 17
Oſtracismi exemplum VIII. 79
Otanes Pharnaſpis filius III. 68
coniurationis in magum autor III. 70
oratio eius de ſtatu populari ad Perſas III. 80

Otaſ

Otanes Ameſtris pater dux Perſarum VII. 61
Otanes miſſus contra Samum III. 141
Otanis morbus III. 149
Otanes dux Perſarum Darii gener V. 116
eius geſtæ res in Ionia et AEolia V. 123
Otanes Siſamnis fil. ſuper pelle patris ſedens iudicat V. 25
Otaſpes fil. Artachæi VII. 63
Othrys mons Theſſaliæ VII. 129
oves ſacræ Solis ubi IX. 93
Ovium mira duo genera, quæ habet Arabia III. 113
Ozolæ Locri VIII. 32

P.

PACTOLVS fluvius, qui ramenta aurea e Tmolo defert V. 101
Pactyæ urbs Cherſoneſi VI. 36
Pactyas Lydus a Cyro deficit I. 154
Perſis traditus I. 160
Pactyica regio III. 93. 102. IV. 44.
lingua VII. 85
Pactyes quam armaturam in Xerxis exercitu tulerint VII. 67
Pactyicus cultus VII. 85
Padæi Indi III. 99
Pæana cantant Perinthii ante victoriam V. 1
Pæoniæ ſitus V. 13
Pæones V. 13. 98. VII. 113
magna pars tranſportati in Aſiam V. 15
Xerxis ſocii VII. 185
Pæonius ager ubi VII. 124
Pæoplæ pop. VII. 113
abducti in Aſiam V. 15
Pæſus urbs Helleſponti V. 117
Pæti Thraciæ populus VII. 110
Pæum oppidum VI. 127
Pagaſæ, et ſinus ad illas ferens VII. 193
Palæſtina Syria I. 105. et Palæſtini III. 5. VII. 89
Palenſes ſive *Pales in Cephallenia IX.* 28
Palladis ſacerdotis barba portentum I. 175. VIII. 104
Pallena VIII. 26. 126
Pallena Phlegra prius appellata VII. 123
Pallenidis Minervæ templum I. 62
Palmarum Babyloniarum diverſitas I. 193
palmarum ſpathæ VII. 69
palmæ ubi multæ IV. 172. 182
Pamiſus Theſſaliæ fluvius VII. 129
Pammon Scyrius VII. 183
Pamphylorum in Xerxis exercitu armatura VII. 91
Pamphyli tribules Sicyone V. 68
Pamphyli populus III. 90
a Crœſo ſubacti I. 28
Pan unus inter VIII. deos II. 46
Pan AEgyptius vetuſtiſſimus deorum II. 145
Panis templum VI. 106
Panis ſimulacrum II. 46
Pan quibus parentibus ortus II. 145. 146
Panætius Soſimenis filius VIII. 82
Panegyres Athenienſium VI. 111
Panes Perdiccæ dupli effecti VIII. 137
Pangæus mons V. 16. VII. 112
Panionium locus ſacer I. 143. 148. 170
Panionius Chius exſector pœna ſe digna affectus VIII. 105. 106
Panitis Meſſenii conſilium in diſcernendis geminis VI. 52
Panopeæ VIII. 34. Panopenſium oppidum VIII. 35
Panos portus ubi I. 157
Pantagnotus Polycratis frater III. 39
Pantaleon Alyattis f. a Crœſo fratre occiſus I. 92
Pantareus pater Cleandri VII. 154
Pantheræ Libycæ IV. 192
Panthialæi Perſarum genus I. 125
Panticapes fluvius VI. 18. 47
eius fluxus IV. 54
Pantimathi populus III. 93
Pantites ſeſe ſtrangulat VII. 232
Papæus Iupiter apud Scythas IV. 59
Paphlagones populus I. 6. 72. III. 90
a Crœſo ſubacti I. 28
eorum in Xerxis exercitu armatura VII. 72
Papraces piſces V. 16
Papremis oppidum II. 59. III. 12
Papremiticum feſtum II. 63
Papremitanis equi fluviales ſacri II. 71
Papremitana plaga II. 165
Paræbates Dorici comes V. 46
Paralatæ Scythæ IV. 6
Parapotamii populus VIII. 33
Paraſanga menſura II. 6. V. 53
Paretaceni populus Mediæ I. 101
Paricanii, populus III. 92. 94
Paricaniorum in Xerxis exercitu armatura VII. 68. 86
Parii VIII. 67
Paris Alexander ad Proteum ducitur II. 115
Parion urbs V. 117
Parius lapis V. 62
Parmys filia *Smerdis* filii Cyri VII. 78
Parnaſſus mons VIII. 27
eius vertices duo VIII. 32
Paroreatæ populus in Peloponneſo IV. 148. VIII. 73
Parthenius fluvius II. 104
Parthenius mons ubi VI. 105
Parthi populus III. 93. 117
eorum in Xerxis exercitu armatura VII. 66
Partus leænæ et viperæ cur non copioſus III. 108
partus diverſa tempora decem, novem, ſeptem menſes VI. 69
Parus inſula V. 31
Parus a Miltiade obſidetur fruſtra VI. 133. 134
Paſargadæ Perſarum genus I. 125
ex his Badres IV. 167
Paſicles Philiſti pater IX. 97
Pata Scythice, pro occidere IV. 110
Pataicus AEneſidemi pater VII. 154
Pataici dii III. 37
Patara oppidum Lyciæ I. 182
Pateræ aureæ ſex a Gyge apud Delphos poſitæ I. 14
patera aurea *et argentea Delphos a Crœſo miſſæ* I. 51
pateræ aheneæ mira capacitas I. 70
Patarbemi aures naſusque præſcinduntur II. 162
Paterna in opificia ubi ſuccedant et filii VI. 60
Patiramphes Xerxiani currus auriga VII. 40
Patizithes magus III. 61. 63
Patrenſes pars Achæorum I. 145
Patumus oppidum Arabiæ II. 158
Pauſanias Cleombroti filius IV. 81. V. 32. IX. 10. 64
eius exercitus ordo permutatus IX. 47
victoria de Mardonio IX. 63
Pauſaniæ præda IX. 80
eius dictum de luxu Perſico IX. 82
Pauſicæ populus III. 92
Pauſiris Amyrtæi filius III. 15
Pax, eius felicitas præ bello I. 87
Pecuarii Armenii ubi I. 194
pecuarii Indi III. 99
pecuarii Perſæ I. 125
Pedaſa, urbs V. 121. VI. 20
Pedaſenſis Hermotimus VIII. 104
Pedaſii populus ab Harpago expugnatus I. 175. VIII. 104
Pediculorum comeſtores IV. 109
eos viciſſim mordent feminæ Adyrmachidarum IV. 168
Pedieæ oppidum ubi VIII. 33
Pedienſes *ibid.*
Pedis menſura II. 149
Pelasgi populus I. 145. 146. II. 50. VII. 44. et eorum lingua I. 57
Lemnum et Imbrum tenent V. 26. Lemnum VI. 136. et Antandrum VII. 42
Pelasgi AEgialees prius, Iones dicti VII. 94
Pelasgi ex Attica exacti VI. 136
Pelasgicus murus Athenis V. 65
Peleus rapuit Thetin VII. 191
Pelius mons vel Pelion ubi IV. 179. VII. 129
Pella urbs Bottiæidis terræ VII. 123
Pellena Achæorum pars I. 145
Pelles ad ſcribendum V. 58
Pelops Phryx Perſarum ſervus VII. 11
Pelopis Phrygis regio VII. 8
Peloponneſi gentes ſeptem VIII. 73
Peloponneſium bellum IX. 73
Peloponneſus pleraque ſub Spartanis I. 68
Peluſium oſtium Nili II. 17. 154. *III.* 10
[illegible] AEolum II. 37
Peneus fluvius Theſſaliæ VII. 20. 128. 129. 173
Pennis oppletum aërem Scythæ narrant IV. 31
Pentapolis ante *Hexapolis* appellata I. 144
Penthylus dux Paphius captus *VII.* 195
Percalos, Chilonis filia VI. 65
Percotes urbs V. 117
Perdiccas, Gauanes, et Aëropus fratres VII. 22. VIII. 137
Perdiccæ pueri panes dupli effecti VIII. 138
quomodo Macedoniæ tyrannus factus VIII. 137. 138
Peregrini dicti *Spartanis Perſæ* IX. 11
Pergamum *Priami* VII. 43
Pergamum mororum *Pierum* unus *VII.* 112
Perialla Delphica vates VI. 66
Periander Cypſeli filius Corinthiorum tyrannus I. 20. III. 48
ei maximum miraculum oblatum I. 23
uxorem necat III. 50
cum defuncta uxore concubuit V. 92
eius filii III. 50
geſta cum minore III. 50. 51. *etc.*
Pericles quibus maioribus VI. 131
Perilaus IX. 103
Perpherenſes in Delo IV. 33
Perinthus urbs IV. 90. VI. 33
eius expugnatio V. 2
Perinthii a Perſis ſubacti V. 1
eorum cum Pæonibus ſingulare certamen V. 1. Tyrodiza eorundem urbs VII. 25
Perrhæbi, *populus* VII. 128. 132
Perſarum origo unde VII. 150
complura genera I. 125
aſpera regio I. 71. IX. *ult.*
Perſæ aratores, Perſæ pecuarii I. 125
præſtantiſſimi Paſargadæ *ibid.*
Inſtitutio qualis I. 136
numina quæ et religio *I.* 131
ritus dum Iovi immolant *ibid.*
ritus in ſacrificiis I. 132
Perſarum mores varii I. 133
Perſæ immunes a tributo III. 97
Perſæ Vraniæ Veneri ſacrificant I. 132
Perſis Venus Mitra appellatur *ibid.*
Perſarum natalitia I. 133
Perſæ inter pocula conſultant *ibid.*
Perſarum neceſſitudo vicinitatis maxima I. 134
eorum philautia *ibid.*
externarum rerum ſtudioſiſſimi I. 135
flumina religioſiſſime colunt I. 138
mos in ſepeliendis cadaveribus defunctorum I. 140
gyrum cœli Iovem appellant *I.* 131
deos ex hominibus *ortos eſſe* negant *ibid.*
ignem deum arbitrantur III. 16
eorum victus habituſque priſcus I. 71
victus vivendique ſpatium III. 22
eorum ingenium I. 89
Perſarum convivia laſciva V. 18
Perſarum cædes in convivio V. 20
multitudine in præliis victores V. 2. et 119
opprobrium, muliere ignavior IX. 107
Perſæ AEthiopas *numero* vincunt III. 21
Perſæ criniti VI. 19
Cephenes appellati et Artæi VII. 61
Perſæ immortales qui VII. 83
Perſicus luxus IX. 80. 82
Perſarum uxores per vices concumbunt III. 69
Perſis oraculum redditum IX. 43
Perſarum tabellionum curſus et modus VIII. 98
magi I. 140

fa-

ſatrapeiæ III. 89
clementia I. 137. III. 15
capita cur fragilia III. 12
eorum cum Lydis conflictus I. 80
in poteſtatem Medorum a Phraorte redacti I. 102
Perſarum ab Aſtyage defectio I. 27. etc.
Perſarum bellica arma V. 49. cum Caribus conſertum bellum V. 119. etc.
Perſarum minæ Ionibus intentatæ V. 9
Perſarum ornatus in Xerxiano exercitu VII. 61
Perſarum equeſtrium copiarum numerus VII. 87
Perſarum cum Lacedæmoniis congreſſio VII. 211
Perſarum naufragium ad Eubœam VIII. 12
Perſicum imperium ad Caucaſum III. 97
Perſicum mare IV. 39
Perſici equitatus præfecti VII. 88
Perſicarum copiarum apud Platæas ordo IX. 30
Perſes Perſei fil. VII. 61
Perſeus Aſſyrius VI. 53. et 54
Danaës et Iovis filius II. 91. VII. 61
Perſei ſpecula II. 15
eius templum, ſimulacrum, ſandalium ubi II. 91
gymnicorum ludorum inſtitutor ibid.
eius profectio in AEgyptum ibid.
Perſidæ reges I. 125
Petra tribus V. 92
Petræ Trachiniæ VII. 198
Phædyma Otanis filia III. 68. magum prodit III. 69
Phænippus Calliæ pater VI. 121
Phagres caſtellum Pierum VII. 112
Phalerus urbs V. 63
navale Athenienſ. VI. 116. VIII. 91. IX. 32
Phalli in ſacris II. 49
Phanagoras Onetæ pater VII. 214
Phanes Halicarnaſſeus III. 4
eius aſtutia et effugium ibid.
filii in eius conſpectu mactati III. 11
Pharandates Theaſpis filius VII. 79. IX. 75
Pharbætitana plaga II. 166
Pharenſes pars Achæorum I. 145
Pharnaces pater Artabazi VII. 66. IX. 41
Pharnaſpes Achæmenides III. 2
Pharnazathres dux Indorum VII. 65
Pharnuches præfectura cedit infelici equi lapſu VII. 88
Phaſelis urbs II. 178
Phaſis I. 104. II. 103. IV. 38. 86. VI. 84
Phayllus Pythionices ter VIII. 47
Phegeus Aëropi pater IX. 26
Phemius Smyrnæus Homeri præceptor H. 5
etiam pater eiusdem adoptivus H. 4
ubi laudatus ab Homero H. 26
Pheneum urbs VI. 74
Pherendates Megabazi *fil.* VII. 67
Pheretime Arceſilai regis mater IV. 162
exercitum poſcit ab Euelthone, et colum accipit ibid.
in Barcæos crudelitas eius IV. 202
eius miſeranda mors IV. 205
Pheron AEgypti rex cæcus II. 111
ei oraculum redditur ibid.
eius donaria ibid.
Phiala in balteis Scytharum IV. 10
Phidippides Athen. VI. 105
Phidon Argivorum tyran. VI. 127
Phigalenſis ex Arcadia VI. 83
Philæus Aiacis filius VI. 35
Philagrus Cyneæ fil. proditor Eretriæ VI. 101
Philaon Cherſis filius VIII. 11
Philes pater Rhœci III. 60
Philippus Butacidæ f., Olympionices V. 47
Philippus Macedo VIII. 139
Philiſtus Paſiclis fil. IX. 97
Philitis paſtor II. 128
Philocyon Spartan. IX. 72. 85
Philocyprus a Solone verſibus celebratus V. 113
Phla inſula IV. 178
Phlegra regio VII. 123
Phliaſii IX. 28
Phlius, oppidum VII. 202
Phocæa urbs I. 80. 142. II. 106. 178
Phocæa quomodo capta I. 164
Phocaïs Homeri H. 16
Phocæenſes I. 152
primi longis navibus uſi ſunt I. 163
Phocæenſium murus ibid.
eorum demigratio in Cyrnum I. 165
eorum mutua execratio nequis in patriam rediret I. 165
cum Tyrrhenis et Carthaginienſibus navale bellum I. 166
prœlio victi Cyrno ſecedunt ibid.
eis Cadmea victoria obtigit ibid.
in Rhegium demigrant ibid.
capti lapidantur I. 167
Phocenſes I. 146
Phocenſium in Theſſalos eruptio VIII. 27. 28
Phocenſium regio a barbaris vaſtatur VIII. 32
Phœbi fanum VI. 61
Phœnices II. 104
Phœnices Sidonii VII. 44
Phœnices Tyrii II. 112
Phœnices ex Palæſtina Syria I. 105
Palæſtini II. 104
Phœnices diſſenſionum auctores cum Græcis I. 1
Phœnices ad Libyam cognoſcendam miſſi IV. 42
invenerunt aurifodinas Thaſi VI. 47
Phœnices primi litteras in Græciam adtulere V. 58
Phœnicum armatura in exercitu Xerxis VII. 89
Phœnices quidam decollati iuſſu Xerxis VII. 90
Phœnicum averſio in lædendis colonis III. 19
Phœniciæ litteræ V. 58
Phœnix AEgypt. avis ſacra II. 73. eius deſcriptio ibid.
Phœnix fluvius VII. 176. 200
Phormus Athenienſis VII. 182
Phraortes filius Deiocis, rex Mediæ I. 102
eius res geſtæ et interitus ibid.
Phrataguna Darii regis uxor VII. 224
Phriconis I. 149. H. 1
Phrixæ, oppidum IV. 148
Phrixus VII. 197
Phronima Etearchi filia eiusque fortuna IV. 154
concubina Polymneſti IV. 155
Phryges a Crœſo ſubacti I. 28
Phryges antiquiſſimi hominum II. 2
eorum in Xerxiano exercitu armatura VII. 73
Phryges Briges dicti antea ibid.
Phrynichi fabula VI. 21
Phrynon pater Attagini IX. 15
Phthiotæ Achæi VII. 132
Phthiotis ora I. 56
Phya mulier ex tribu Pæanica I. 59
ab ea Piſiſtratus ut reductus ibid.
Phylacus Hiſtiæi fil. VIII. 85
Phylacus et Autonous Delphorum heroës et eorum delubrum VIII. 39
Phyllis regio VII. 113
Pilorus urbs VII. 122
Pieria pix IV. 195
Pieres pop. VII. 112. 185
Pierum muri VII. 112
Pigres Seldomi fil. VII. 98
Pigres et Mantyes fratres V. 12
Pindarus poëta III. 38
Pindus mons Theſſaliæ I. 56. VII. 129
Pinus, locus H. 20
Pinus, fructus nomina ibid.
Pini natura quæ VI. 37
Pirus, ingens fluvius I. 145
Piromis ex Piromi AEgyptiorum II. 143
Piſa urbs II. 7
Piſcatores Tirynthii VII. 137
Piſcatorum ænigma H. 35
Piſcibus AEgyptus abſtinet II. 37
piſcium qui AEgypto ſacri II. 72
piſcium genitura in ſtagnis apud AEgyptios II. 93. piſces pabulum equorum ubi V. 16
Piſiſtratus Hippocratis filius Athenienſ. tyrannus I. 59. VI. 103
eius nobile commentum, quo Athenarum imperio potitus ibid.
Athenis eiicitur I. 59
per feminam mire reducitur I. 60
illegitime cum uxore coit I. 61. Marathonem occupat I. 62
eius contra Athen. copiæ I. 61. 62
tertio urbe Athenis potitur I. 64
Naxum inſulam ſubegit ibid.
Delum inſulam expiat ibid.
Piſiſtratidæ Athenis pulſi V. 63. etc.
Piſiſtratus Neſtoris fil. V. 65
Piſtricis Crœſi effigies apud Delph. I. 51
Piſtyrus urbs, et lacus in ea ſalſus ac piſcoſus VII. 109
Pitana civitas AEoliæ I. 149
Pitane tribus III. 55
Pittaci Mitylenæi reſponſum ad Crœſum I. 27
Pituitæ fluxus remedia IV. 187
Pix Pieria ubi IV. 195
Cyraunenſis et Zacynthia ibid.
Pixodarus Cindyenſis V. 118
Placia, regio I. 57
Placianorum lingua I. 57
Platæa inſula Libyæ IV. 151. 153. magnitudo eius 156. 169
Platæa urbs inceditur VIII. 50
Platæenſes VI. 108
Platæenſis clades IX. 53. 64. 100
Platæenſis ager IX. 15
Platanus aurea atque vitis VII. 27
platanorum ingens lucus V. 119
platanus aureo monili a Xerxe donata VII. 31
Pliſtorus Apſinthiorum deus IX. 119
Pleunus portus IV. 168
Plinthinetes ſinus II. 6
Pliſtarchus Leonidæ fil. IX. 10
Pluvia nulla apud Theræos per ſeptem annos IV. 151
pluvia apud AEgyptios portentoſa III. 10
Pœciles IV. 147
Pœnæ modus apud Perſas I. 137
Pœni, *vide ſupra* Libyes.
Pogon Trœzeniorum portus VIII. 42
Poli et gnomonis inventio II. 109
Polichnitani Cretes VII. 170
Pollux et Caſtor IV. 145. v. Tyndaridæ.
Polyas Anticyrenſis ſpeculator VIII. 21
Polycratis prodigioſa fortuna III. 39. etc.
Polycratis ſmaragdus III. 41
eius callidum commentum III. 56
Polycratis cædis occaſio III. 120. 121
Polycratis filiæ ſomnium III. 124
Polycrates cruci affixus III. 125
Polycritus AEgineta eiusque ſtrenuitas VIII. 92. 93
Polydectes rex Spart. VIII. 131
Polydorus Alcamenis fil. VII. 204
Polydorus avus Laii V. 59
Polymneſtus Theræus IV. 155
Polynices IV. 147. VI. 52. IX. 27
Ponticum, genus arboris IV. 23
Pontus Euxinus IV. 46. eius dimenſio IV. 85. 86
Populus contubernium ingratiſſimum VII. 156
Porata fl. IV. 48
Porinus lapis V. 62
Porthmia Cimmeria IV. 45
Poſideium urbs III. 91
Poſidoniates vir I. 167
Poſidonius Spart. IX. 71. 85
Potidæa urbs VII. 122. obſidio eius VIII. 127. 128. 129
Præda Græcorum e Perſarum clade IX. 80
præda Pauſaniæ IX. 81
Præſepe Mardonii totum ex ære a Græcis diripitur IX. 70
Præſii Cretes VII. 170. 171
Praſiadis paludis inhabitatores V. 16
Praxilaus Xenagoræ pater IX. 107
Praxinus navarchus Trœzen. VII. 180
Prexaſpes Perſa *III.* 34
interficit Smerdin III. 30
ſe præcipitem dat e turri habita ante oratione ad Perſas III. 75
Prexaſpes Aſpathinis filius VII. 97
Priami Pergamum VII. 43
Priene urbs Ioniæ I. 142

eam Ardys expugnat I. 15
Prienenſes VI. 8
a Mazare ſubiguntur I. 161
Primogenitus ex lege Spart. ſuccedit in regnum VI. 52
Prinetades Demarmeni fil. V. 41
Procles rex Spart. VIII. 131. IV. 147. *vide* Euryſthenes.
Procles Epidauri tyrannus III. 50
capitur III. 52
Proconneſius Ariſteas IV. 13
Proconneſus incenſa VI. 33
Prodigiorum maxima obſervatio apud AEgyptios II. 82
Promenea Dodonæorum ſacerdos II. 55
Promethei uxor Aſia IV. 45
Properare est noxium VII. 10
Propontidis dimenſio IV. 85
Proſerpinæ et Cereris feſtum VIII. 65
Proſopitis inſula et eius latitudo II. 41
eius plaga II. 165
Proteus Pheronis in regno AEgypt. ſucceſſor II. 112
Protei fanum apud Memphin *ibid.*
Protemplaris Minerva VIII. 39
Proteſilai templum ubi VII. 33. IX. 116
Protothyes Madyis pater I. 103

Proverbia.

AEtheri Iovis contermina regio VII. 8
Animus in auribus habitat VII. 39
Cadmea victoria I. 166
Doloſi homines, doloſa et eorum veſtimenta III. 22
Cum Iove de divitiis certare V. 49
Epiſcythiſon VI. 84
E tripode oraculum IV. 179
Hunc calceum tu quidem conſuiſti: Ariſtagoras autem induit VI. 1
Ignifer non relinquendus VIII. 6
In frigidum furnum panes ingerere V. 92
Isthmum fodere I. 174
Lemnia facinora VI. 138
Longæ regum manus VIII. 140
Molles viri ex mollibus regionibus IX. *ult.*
Mulæ partus III. 151
Muliere ignavior IX. 107
Non est iſtud curæ Hippoclidæ VI. 129
Ovem lupis relinquere IV. 149
Pinus in modum excidere VI. 37
Syloſontis amiculum III. 139
Ver ex anno exaruiſſe VII. 162
Prytanes Naucrarorum V. 71
Prytanis rex Spart. VIII. 131
Prytaneum Athen. I. 146. VI. 139. VII. 197
Pſammenitus Amaſis filius AEgypti rex III. 10
captus a Cambyſe, eiusque captivi dicta III. 14
liberatus res novas moliens epoto taurino ſanguine obiit III. 15
Pſammis rex AEgypti, Neci fil. II. 159. 160
eius mors *ibid.*
Inari pater VII. 7
Pſammitichus AEgypti rex I. 105. II. 2. 28. 151. *etc.* VII. 7
Pſylli, populus IV. 173
eorum expeditio infelix adverſus auſtrum *ibid.*
Pſyttalea inſula VIII. 76. et 95
Pteria locus Cappadociæ munitiſſimus I. 76
Pteriorum urbs a Crœſo expugnatur diripiturque *ibid.*
Ptoum VIII. 135
Pudenda pueris qui præcidant II. 104
pudenda AEgyptii munditiæ cauſa præcidunt II. 37
Puellæ ex legibus elocantur I. 198
Pugna Sagartiorum cum reſtibus VII. 85
Puteus trifarias rerum ſpecies exhibens VI. 119
Pygargi IV. 192
Pylæ VII. 201
Pylæa VII. 213
Pylagoræ *ibid.*
Pylii I. 147. V. 65
Pylus locus V. 65. VII. 168
Pyramides apud Memphin II. 8
pyramides Mœridis regis AEgypt. II. 101
pyramis regis Cheopis II. 124. 125
pyramis e quæſtu meretricio II. 126
pyramis Chephrenis AEgypt. regis II. 127
pyramides Philitidis paſtoris II. 128
pyramis Myceriui regis II. 134
pyramis Rhodopis mulieris falſo credita *ibid.*
pyramis regis Aſychis lateritia II. 136
Pyrene urbs II. 33
Pyretos fluvius Scythiæ IV. 48
Pyrgus oppidum IV. 148
Pythagoras Mneſarchi filius IV. 95
ſophiſta celebris *ibid.*
Pythagoras Mileſius patriæ procurator V. 126
Pythagoras monarcha Selinuntis V. 46
Pythermus Phocæenſis I. 152
Pythes ſive Pytheas Iſchenoi f. vir ſtrenuiſſ. captus VII. 181. VIII. 92
liberatus VIII. 92
Pythes Nymphodori pater VII. 137
Pytheus Lamponis pater IX. 78
Pythia corrupta V. 66
Pythiæ oraculum Lycurgo redditum I. 65
de oſſibus Oreſtis, Lacedæmoniis redditum I. 67
ad Crœſum I. 91
de Isthmo Cnidiis datum I. 174. v. oracula.
Pythii Lacedæmone qui VI. 57
Pythius *Atyis f. Lydus* VII. 27
eius ingentes facultates VII. 27. 28
eius filius a Xerxe diſſectus VII. 39
Pytho I. 54
Pythogenes in *Inycum* oppidum relegatur VI. 23

R.

RAſura Argivorum I. 82
Regem ubi conſpici nefas I. 199
rex ubi ſtatura maximus deligitur III. 20
Reges *Saitæ* in AEgypto II. 169
Regio nulla ſibi præbet omnia I. 32
Regis Græci civilitas IV. 78
Regna olim pecuniæ egena VIII. 137
Regum iura apud Laconas VI. 56
Reges filios benigne tractant Perſæ III. 15
Rerum humanarum inconſtantia I. 5
rerum omnium inſpiciendus exitus I. 32
res divinitus futuræ ſignis declarantur IX. 100
Reſtibus inſtructa pugna VII. 85
Rex Perſarum non vincitur beneficiis VII. 39. IX. 18
Rhadinaces Perſis olei genus VI. 119
Rhampſinitus rex AEgypti: et eius ſimulacra II. 121
filiam proſtituit *ibid.*
eius ingentes pecuniæ *ibid.*
Rhampſiniti deſcenſus ad infernas ſedes II. 122
Rhapſodi propter Homerica carmina expulſi Sicyone V. 67
Rhegium I. 176. 177
Rheginorum maxima cædes VII. 170
Rhenæa VI. 97
Rhodi populus Lindii VII. 153
Rhodium mare ubi I. 174
Rhodope mons IV. 49
Rhodopis meretrix famoſa II. 135
eius an pyramis una II. 134. 135
eius donarium in templo Delphico II. 135
Rhodus civitas II. 178
Rhœcus architectus III. 60
Rhœtium opp. VII. 43
Rhypes pars Achæorum I. 145
Ridere coram aliquo apud Perſas indecens I. 99
Roſæ ſexagenum foliorum VIII. 138
Rubrum mare II. 8. 158. 159
Ruinæ hominibus diſciplinæ ſunt I. 207

S.

SABACUS rex AEthiopum II. 137. 152
AEgyptum ſubigit *ibid.*
eius acta in AEgypto II. 137. 138
viſo in ſomnis AEgyptum relinquit II. 139
Sabyllus Gelous VII. 154
Sacæ populus III. 93. VII. 9
Sacas omnes Scythas Perſæ vocant VII. 63
Sacarum in Xerxiano exercitu armatura, et dux VII. 64
Sacerdotes AEgyptiorum II. 37
Sacra ante expeditionem IX. 19
Sacra et profana vulgo non diſcreta II. 65
Sacra Cabirorum a Pelasgis ſumpta II. 51
Sacra *Triopii Apollinis* I. 143
Sacrificium publicum VI. 57
Sacrum Panionium I. 143
Sadyattes Ardyis fil. rex Lydiæ I. 16. 18
Sagartii, Parſarum genus I. 125. III. 93. VII. 85
eorum tributum III. 93
Sagitta ad cœlum excuſſa a Dario V. 105
Sagittæ, Scytharum robur IV. 132
Sais urbs *AEgypti* II. 28. 59
Sais urbs regia *Apriæ* II. 163. 170
Saitana plaga II. 165
Saitanorum regum ſepultura II. 169
Saiticum oſtium Nili II. 17
Sal ſua ſponte creſcens IV. 53
ex lacu VII. 30
ſalis colles ubi IV. 181. 182. 183
Salinarii AEgyptii concubitus cum muliere mortua II. 89
Sala urbs Samothraciæ VII. 59
Salamis Athenienſium refugium VIII. 56
Salaminii Cypri IV. 162. V. 104. II. 28
Salmydeſſus, Thraciæ IV. 93
Samii a Lacedæmoniis tentati III. 47. fruſtra 55
Samium templum II. 148
Samothracia VI. 47
Samothraciæ populus Pelasgi II. 51
Samothraces iaculatores VIII. 90
Samothracii muri VII. 108
Samus et Samiorum lingua I. 142
Sami everſionis per Darium cauſa III. 139
Samus Syloſonti traditur III. 149
Samiorum AEſchrionia tribus III. 26
Samiorum crater IV. 152
Samii Zanclam occupant VI. 23
Samiorum Apaturia II. 29
Samiorum tria miranda III. 60
Samyris ſapiens VI. 127
San Dorum I. 139
ea littera Perſarum nomina terminantur *ibid.*
Sana urbs VII. 22. 122
Sanacharibus rex Arabum et Aſſyriorum AEgyptum invadit II. 141
fugatur *ibid.*
Sandalium Perſei II. 91
Sandanis Lydus I. 71
Sandoces Thaumaſiæ f. cruci affigitur, et liberatus tandem capitur VII. 194
Sanguinem lingendo fœderis fit vinculum I. 74
Sapæi Thraciæ populus VII. 110
Sapientes non eſſe potentes, *acerbum* IX. 16
Sapires, populus IV. 40
Sappho poëtria II. 135
Sarangæ populus III. 93. 117
Sarangarum in Xerxis exercitu armatura VII. 67
Sardanapallus rex Nini II. 150
eius theſaurus *ibid.*
Sardena mons II. 9
Sardinia I. 170
Sardinia inſula maxima V. 106. et 124
Sardis a Cimmeriis captæ I. 15
Sardis una parte ſaltem expugnabiles et earum expugnatio I. 84
captæ et concrematæ ab Ionibus V. 101. 105
Sardium reges Heraclidæ I. 7
Sardium primus rex Agron I. 7. Meles I. 86
Sardibus leo circumlatus ubi *ibid.*
Sardium expugnatio in tertium annum dilata a deo I. 91
Sardonium linum II. 105
Sardonium mare I. 166
Sarta urbs VII. 122

Sar-

Sarpedon et Minos Europæ filii I. 173
Sarpedonium promontorium VII. 58
Saſpires populus III. 94
eorum armatura VII. 79
Sataſpes Achæmenides IV. 43
cruci affixus *ibid.*
Satræ Thraciæ populus VII. 110. 111
Satrapiæ Perſarum I. 192. III. 89. 90. *etc.*
Sattagydæ populus III. 91
Saulius rex Scytharum IV. 76
interficit patruelem Anacharſin IV. 76. 77
Sauromatæ Amazonibus miſcentur IV. 110. 113. 114
ſolœciſſant lingua Scythica IV. 117
eorum uxores et coniugia IV. 116. 117
Scæus pugil V. 60
Scamander fluvius V. 65
eius aqua exercitum Xerxis defecit VII. 42
Scamandronymus pater Charaxi II. 135
Scapteſyle VI. 46
Sceptra gerendi ratio apud Babylonios I. 195
Schœnus menſura II. 6
Sciathus inſula VII. 176. VIII. 7. et 90
Scidrus oppidum VI. 21
Sciona urbs in Pallena VII. 123
Sciradis Minervæ templum VIII. 94
Scironis via in Iſthmo VIII. 71
Scholæ tectum in pueros corruens VI. 27
Scolos oppid. Bœotiæ IX. 15
Scolopoeis IX. 97
Scoloti Scythæ, unde nominati IV. 6
Scopadæ Theſſali VI. 127
Scopaſis rex Scytha IV. 128
Scutum Perſis oſtendiſſe dicuntur Alcmæonidæ VI. 121. et Herodoti de ea re ſententia VI. 123. 124
Scylace urbs I. 57
Scylax Caryandeus IV. 44
Scylacis cuiusdam ſupplicium V. 33
Scyles Ariapithis filius rex Scytharum IV. 78
eius interitus IV. 80
Scyllias urinator VIII. 8
Scyrius Pammon VII. 183
Scyrmiadæ Thraces IV. 93
Scytha Herculis filius IV. 10
Scytharum origo IV. 5
Scytharum regum origo IV. 10
Scythæ nomades pecuarii I. 73. IV. 19. 55. VI. 84
Scytharum nomadum ſeditio I. 73. IV. 11
Scythæ trucidatum coctumque puerum Cyaxari loco venationis offerunt I. 73
ad Alyattem confugiunt *ibid.*
in Aſiam transeunt I. 103. IV. 12
Cimmerios ex Europa pellunt I. 103. IV. 11
Mediam occupant I. 104
eorum cum Medis ad Caucaſum congreſſio *ibid.*
fuſis Medis Aſia potiuntur I. 105
Vraniæ Veneris templum depeculantur: unde femineo morbo corripiuntur *ibid.*
a Medis inebriati, quum Aſiam aliquandiu obtinuiſſent, occiduntur I. 106
a Seſoſtre ſubacti II. 103. 111
Scytharum ſervi cur oculis orbentur IV. 2
Scytharum ratio emulgendi lactis *ibid.*
Scythæ aratores IV. 18. 19. 53. 54
Scythæ Auchatæ IV. 6
Scythæ regii IV. 57
Scytharum mores IV. 46. *etc.*
dii IV. 59
iusiurandum IV. 68
eorum mos in cædendis victimis IV. 60
in hoſtes ſævitia IV. 62. 64
mos ineundi fœderis IV. 70
Scyth. regum ſepultura IV. 71. 72
a Scyle Scytharum defectio IV. 80
Scythæ ſuorum inſtitutorum obſervantiſſimi IV. 76. 80
Scythis eorumque equis aſinorum et mulorum vox inſueta IV. 129
Scyth. munera ad Darium IV. 130
Scyth. intemperantia VI. 84
Scythæ Perſis Sacæ appellati VII. 63
Scythia vetus ubi IV. 99
Scythiæ duæ partes *ibid.*
Scythiæ flumina IV. 47
Scythia lignorum inops IV. 61
Scythicæ grues ubi hybernent II. 22
Scythicum gramen IV. 58
Scythicus exercitus contra Mediam VII. 20
Scythes Zanclæorum rex VI. 23. 24
Scythes Cadmi Coi pater VII. 163
Sebennytana plaga II. 166
Sebennyticum oſtium Nili II. 17
Seditionis inteſtinæ pravitas VIII. 3
Seidomus Pigris pater VII. 98
Selinuſii pop. V. 46
Selybria oppidum VI. 33
Semen Indicum quale III. 100
Semiramis Babyl. regina I. 184
eius egregia monumenta *ibid.*
Senectæ maximus honos apud AEgyptios II. 80
ſenes ubi mactentur III. 99
Sepias litus VII. 183. 188. 191. 195
Sepulcra patria Scytharum IV. 127
Sepulcrum Alyattis apud Lydos I. 93
ſepulcra Babyloniorum I. 198
ſepulcra vitrea III. 24
ſepulcrum Helles filiæ Athamantis VII. 58
Serbonis palus II. 6. III. 5
Seriphii populus VIII. 46
Sermyla Græca urbs VII. 122
Serpentum ſacrorum deſcriptio II. 74
ſerpentum ſepultura in Iovis templo *ibid.*
ſterilitas III. 108
ſerpentes cornuti IV. 192
ſerpentes alati II. 75. 76
ſerpentum alatorum generatio IV. 108. 109. thuriferas arbores obſervantes III. 107
ſerpentum vis apud Neuros IV. 105
ſerpentibus veſcentes IV. 183
ſerpens arcis Athenarum cuſtos VIII. 41
Serrium promontorium VII. 59
Servitutem averſantur Phocæenſes I. 164
Servi Scytharum cur oculis priventur IV. 2
nulli in Græcia VI. 137
ſervi boni interdum hominibus malis, et contra VIII. 68
ſervorum bellum VI. 83
Seſami Babylonici proceritas I. 193
Seſoſtris rex AEgypti II. 102. *etc.*
quas gentes ſubegerit II. 103
eius cippi et inſcriptiones et monumenta II. 106
Seſtus urbs IV. 142. VII. 33
a Græcis obſidetur IX. 114. *etc.*
Sethon AEgypti rex, Vulcani ſacerdos II. 141
eius mira victoria de Aſſyriis *ibid.*
eius ſtatua *ibid.*
Sicania, tempore Herod. Sicilia dicta VII. 170
Sicas Cyberniſci pater VII. 98
Sicinnus Themiſtoclis Domeſticus VIII. 75
Sicyon V. 67
Sicyoniorum tribuum nomina V. 68
Sicyoniis et AEgyptiis irrogata multa ab Argivis VI. 92
Sidon Phœnicum urbs *II. 116.* III. 136
Sidonia navis Xerxis VII. 28
Sigeum et eius occupatio per Piſiſtratum V. 65. 94
Sigeum in Helleſponto Troicum IV. 38
ad Scamandrum V. 65
Sigma littera Perſarum nomina terminantur I. 139
Sigynnæ populus ubi V. 9
ſigynnarum appellatio quid apud alios notet *ibid.*
Silenus ubinam captus fuerit VIII. 138
Sileni Marſyæ pellis in utrem formata ubi ſuſpenſa VII. 26
Sillicypria eorumque fructus pro oleo in lucernis II. 94
Silphium ubi IV. 170. 192
Simiarum comeſtores IV. 194
Simiarum ubi maxima vis *ibid.*
Simonides Ceus V. 102
Simonides Leoprepis f. et eius epigrammata VII. 228
Simulacrum piſtricis Crœſi I. 51
ſimulacra ab AEgyptiis primum diis conſecrata II. 4
ſimulacrum Iovis arietina facie II. 45. Panis II. 46. æſtatis et hyemis II. 121
ſimulacrum ex pelvi factum ab Amaſi et cur II. 172
ſimulacrum Veneris in Cyrene, ob preces exauditas II. 181
ſimulacra Minervæ lapidea duo II. 182
ſimulacrum Iſidis, bubulis præditum cornibus II. 41
ſimulacrum Mercurii, porrectum veretrum habens II. 51
ſimulacrum Darii lapideum III. 88
ſimulacrum Vulcani Patæcis ſimile III. 37
ſimulacra ſoli Marti faciunt Scythæ IV. 59
ſimulacra ex oleis, Damiæ et Auxeſiæ V. 82
Sindus urbs VII. 123
Singus urbs VII. 122
Sinope urbs *I. 76. II. 34.* IV. 12
Sinus Arabici maris deſcriptio II. 11
Sipia, locus VI. 77
Siphnus inſula dives metallis III. 57
multata a Samiis III. 58
Siphnii quas naves Salaminem miſerint VIII. 46
Siris Italiæ VIII. 62
Siris Pæoniæ VIII. 115
Sirites Damas VI. 127
Siromitres Oeobazi f. Paricaniorum dux VII. 68
Maſiſtii pater VII. 79
Siromus Mapenis pater VII. 98
Siromus pater Cherſios Salaminii V. 104
Siſimaces dux V. 121
Siſamnes Hydarnis fil. Ariorum dux VII. 65
Siſamnes Otanis pater, iniuſte iudicans, excoriatus iuſſu Cambyſis V. 25
Siſyrna genus penulæ VII. 67
Sitalces Thracum rex IV. 80. VII. 137
Sithonia regio VII. 122
Siuph urbs AEgypti II. 172
Smaragdus Polycratis III. 41
Smerdis Cambyſis fr. III. 30
eius a fratre mandata cædes perpetratur *ibid.*
occiſum a ſe Cambyſes luget III. 65
Smerdis fictitius regno potitur *ibid.*
ex auribus amputatis agnoſcitur III. 69
occiditur III. 30
Smerdomenes Otanis fil. Xerxis exercitus dux VII. 82. 121
Smila oppidum VII. 123
Smindyrides Sybarita unus ex procis filiæ Cliſthenis VI. 127
Smyrnæ origines I. 16
a Gyge oppugnata I. 14
ab Alyatte capitur I. 16
a Colophoniis condita *ibid.*
uti ab Ionibus dirempta I. 149
Smyrna Theſei uxor H. 2
Smyrna AEoliæ civitas condita eaque celeberrimum emporium H. 5
ut amiſſa ab AEolibus I. 149
Sobolis procreandæ præmia apud Perſas I. 136
Sogdi populus III. 93
eorum in Xerxis exercitu armatura VII. 66
Sol Maſſagetarum deus I. 212. Soli Maſſagetæ equos immolant I. 216. Sol auctor exundationis Nili II. 25
Soleæ Bœoticæ I. 195
Solis inſoliti ortus, quos referunt AEgyptii II. 142
ſolis vis in India III. 104
ſolis menſa ubi III. 18
ſolis fons IV. 181
ſolem execrantes IV. 184
ſolis eclipſis Xerxe movente exercitum contra Græcos VII. 37
ſol Græcorum deus *ibid.*
ſol pro mercede redditus VIII. 137
ſol obſcuratus *I. 47. 103.* VII. 37
ſolis ſacræ oves ubi IX. 93
Soli urbs et eius obſeſſio V. 115
Solii in Cypro V. 110
Solon legiſlator Athen. I. 29
eius

eius peregrinatio in AEgyptum I. 30
in Cyprum veniens, carminibus celebrat Philocyprum V. 113
eius cum Crœſo de beatitudine colloquium I. 20. 31. 32. 33
Solonis lex Athen. data II. 177
Soloeis promontorium II. 32. IV. 43
Solymi olim Milyæ dicti I. 173
Somnium filiæ Polycratis III. 124
Hipparchi V. 56
Somniorum natura VII. 16
Sophanes Decelenſis VI. 92. Eutychidis fil. IX. 73
eius ancora et præclara facinora IX. 74. 75
Sophiſtarum totius Græciæ peregrinatio I. 29
Sororem Cambyſes ducit, occidit, et aliam ſuperinducit III. 31. 32
Soror eadem et uxor III. 31
Soſiclis Corinthii de reſtituendo Hippia oratio V. 92
Soſimenes Panætii pater VIII. 82
Soſtratus Laodamantis fil. IV. 152
Spaco Medis canis appellatur I. 110
Spargapiſes Tomyridis f. a Cyro capitur I. 211
ſeipſum interimit I. 213
Spargapithes Agathyrſorum rex IV. 76. 78
Sparta urbs Lacedæmonis VII. 234
Spartiatarum inſtituta a quo I. 65
Spartiatæ Lycurgum delubro ædificato colunt I. 66
non donant civitate peregrinos IX. 34
Spartiatarum cum Argivis de Thyrea agro contentio I. 82
Spartiatarum regum dignatio et iura VI. 55. *etc.*
eorum ſenatus VI. 75
de regibus V. 75
Spart. cædes ad Thermopylas VII. 224
eorumque epigrammata VII. 228
Spasmi remedia IV. 187
Spathæ palmarum VII. 69
Sperchius amnis *Anticyram præterlabitur* *VII. 198.* 228
Sperthies Aneriſti f. cum Bule ſe offert ad placandam iram Talthybii, eorumque acta VII. 134. 135. 136. 137
Sphendaleæ opp. IX. 15
Spina AEgyptii et eius gummi II. 96
Sponſa ubi dotem concubitu quærat IV. 172
Spuere apud Perſas indecorum I. 99
Squamoſus piſcis AEgypt. ſacer II. 72
Stadium, orgyia, paſſus, cubitus, pes II. 149
Stagirus Græca urbs VII. 115
Stathmi regii quid V. 52
Stentoris palus VII. 58
Stenyclerus IX. 63
Steſagoras Cimonis pater VI. 34. 103
cædes VI. 38
Steſenor Curii tyrannus V. 113
Steſileus Thraſyli fil. VI. 114
Strattis Chiorum tyrannus IV. 138. VIII. 132
Strobilos, pini fructus II. 20
Struchates populus Mediæ I. 101
Struthi ſubterranei IV. 192. VI. 175. 192
Strymon fluvius I. 64. V. 113. VII. 113. eius fontes VIII. 115
Strymonias ventus VIII. 118
Strymonii prius, qui Thraces VII. 75
Stryma Thaſiorum urbs VII. 108. 109
Stymphalis palus VI. 76
Styracis uſus ad thus legendum III. 107
Styrenſes gens Dryopica VIII. 1. 46
Styreorum inſula VI. 107. IX. 28
Styx et eius aqua VI. 74
Sua quemque inſpicere debere I. 8
Suadelæ numen VIII. 111
Subulci apud AEgyptios profani II. 47
Succesſionis ius apud Spartiatas VII. 3
Suniacum iugum IV. 99
Sunium VI. 87
Supplex IX. 75
Sus animal ſpurcum apud AEgyptios II. 47
ſus hoſtia Lunæ et Liberi patris *ibid.*
ſues apud Scythas IV. 63
ſue abſtinent AEgyptii II. 28. IV. 186
Suſa oppidum I. 188. V. 49. 52
Memnonia VII. 151
Syagrus Lacedæmoniorum legatus ad Gelonem VII. 153. 159
Sybaris urbs capitur V. 44. VI. 21
maxime florens VI. 127
Sybaritanum bellum V. 45
Syene urbs Thebaidos II. 28
Syenneſis Cilicum rex I. 74. V. 118
Syenneſis Cilix, dux in claſſe Xerxiana VII. 98
Syleos campus VII. 115
Syloſon Polycratis fr. AEaci fil. III. 39. 139. 140. *etc.* 149
Symæ vicinum mare ubi I. 174
Syrgis fluvius in Mæotidem influit IV. 123
Syria AEgypto contermina II. 116. III. 5
Syria Palæſtina III. *91.* VII. 89
Syrii circa Pteriam I. 76
Syrii Græcis Cappadoces I. *6.* 72. III. 90
Syrorum prædia Crœſus devaſtat, eosque exterminat I. 76. V. 49
Syrorum in exercitu Xerxiano armatura VII. 72. Syrii Palæſtinam incolentes VII. 89
Syrii Græcis, qui barbaris Aſſyrii VII. 63
Syropæones in Aſiam abducti V. 15

T.

TABALUS Perſa, Sardibus præfectus I. 154. *etc.*
Tabella totius orbis V. 49
Tabellionum Perſarum curſus et modus VIII. 98
Tabiti Scythis Veſta IV. 59
Tachompſo inſula II. 29
Tænarus locus VII. 168
Talaus Adraſti pater V. 67
Talentum Babylonicum III. 89
Talthybii ira in Lacedæmonios VII. 134. 137
Talthybii templum apud Spartiatas VII. 134
Talthybius Agamemnonis præco *ibid.*
Talthybiadarum honos apud Spart. *ibid.*
Tanagra IX. 15. et 35
Tanagram præterfluit Thermodon IX. 43
Tanagræi Thebanorum vicini V. 79
Tanagricus tractus V. 57
Tanais fluvius IV. 20. 123
Tanitana plaga II. 166
Tarentum urbs III. 138. IV. 99
Tarentini III. 138
eorum maxima cædes VII. 170
Targitaus et eius tres filii IV. 5
Tarteſſiacæ muſtelæ IV. 192
Tarteſſus emporium nobile IV. 152
Tarteſſum Phocæenſes aperiunt I. 163
Tarteſſiorum rex Arganthonius *ibid.*
Tauchira oppidum IV. 171
Tauri Iphigeniam Agamemnonis filiam colunt IV. 103
eorum mons *ibid.*
Taurica gens IV. 99. 103
Taurici montes IV. 3
Taurica regio IV. 99
Taxacis Scythiæ rex IV. 120
Taygetus IV. 145
Tearus fluvius, et eius medica vis IV. 90
eius fontes partim calidi, partim frigidi *ibid.*
cippus ei a Dario erectus IV. 91
Teaſpes Sataſpis f. IV. 43
Teaſpes Perſa pater Pharandatis VII. 79. IX. 76
Tegea Arcadum VI. 105. VII. 170
Tegeates I. 65. et Argivi bellant cum Lacedæmoniis IX. 35
Tegeatibus a Lacedæmoniis bellum infertur I. 66. IX. 26
ubi mortuus Leutychides VI. 72
Teii demigrant in Thraciam capta ſua urbe, et Abdera condunt I. 68
Telamon heros VIII. 64
Teleboæ V. 59
Telecius fil. Archelai VII. 205
Teleion Perſis Tycta, id eſt, cœna IX. 109
Teleſearchus II. 142
Telines et eius geſta VII. 153
Telli Athenienſis hiſtoria I. 30
Telliadæ IX. 37
Tellias vaticinus VIII. 27
Tellus eadem non fert omnia I. 32
Tellus Scytharum dea, et Apia Scythis dicitur IV. 59
Telmeſſenſes coniectores I. 78
Telus inſula VII. 153
Telys Sybaritarum rex V. 44
Temeni poſteritas VIII. 137. 138
Tempe locus ubi VII. 173
Templa et ſacra ſeparata V. 61
Tenedus I. 151
capta a Perſis VI. 31
Tenia navis VIII. 82
Teniis honor datus Delphis *ibid.*
Tenus (Temnus) AEoliæ civitas I. 149
Tenus inſula IV. 33. VI. 97
Teos oppidum I. 142. II. 178
capta ab Harpago I. 168
impenſas adiuvit exſtruendi fani in AEgypto II. 178
Tereus Sitalcis pater VII. 137
Terillus, Crinippi fil. Himeræ tyrannus VII. 165
Termeneus Hiſtiæus V. 37
Termilæ vocantur Lycii Milyadæ I. 173. VII. 92
Terram et aquam poſcere IV. 126. V. 18
terræ diviſio tripartita II. 16
terræ motus tanquam prodigium in Scythia IV. 28
Teſſerarum ludi inventores I. 94
Tethrippotrophus VI. 35
Tethronium oppidum VIII. 33
Tetramneſtus Sidonius VII. 98
Teucri VII. 20. et 43
Teuthrania II. 10
Thales Mileſius defectionem ſolaris luminis Ionibus prædixit I. 74
eius inventum in traducendo per fluvium Crœſi exercitu I. 75
conſilium Ionibus datum I. 170
eius de incremento Nili ſententia innuitur *II.* 20
Thamanæi populus III. 93
Thamaſias Sandocis pater VII. 194
Thamimaſades Neptunus apud Scythas IV. 59
Thannyras Inari Afri filius III. 15
Thaſia metalla *VI.* 46. 47
Thaſii ſubacti a Mardonio *VI.* 44
muros diruere iuſſi VI. 48
in continente *poſſederunt* Strymam VII. 108
Thaſiorum urbes in continente VII. 118
Thaſus et eius conditores *II.* 44. VI. 47
ab Hiſtiæo tentata *VI.* 28
Theaſides Spartiata *VI. 85*
Thebæ campus *VII.* 42
Thebæ AEgyptiæ *II.* 3
ibi pluviam decidiſſe, maximum miraculum III. 10
Thebæ olim AEgyptus vocatæ II. 15
Thebani *Iovis fanum* I. *182*
Thebanis *arietes ſacroſancti II.* 42
Thebana plaga *II.* 166
Thebanis ſtigmata *inuruntur* regia VII. 233
Thebani a Græcis obſidentur IX. 85
Thebani eligunt Amphiaraum *auxiliatorem* *VIII.* 134
Thebe, Aſopi filia V. 80
Themiſtocles Neoclis f. *VII. 143. 173*
corrumpit duces, ut maneant *VIII.* 5
eius ſtrategema VIII. 22
litteræ ad Iones *lapidi inciſæ* *ibid.*
cum Ariſtide *ſimultas* VIII. 79
vafrities, exactio, avaritia *VIII. 75. 112*
omnium Græcorum prudentiſſ. *VIII.* 110
ſecundas retuliſſe iudicatur e prælio navali contra Perſas *VIII.* 23
ut honoratus Spartæ VIII. 124
reſponſum livido cuidam datum *VIII.* 125
Themiſcyra IV. 86

Themiſon Theræus IV. 154
Theocydes pater Dicæi VIII. 65
Theogoniæ cantus in ſacrificiis Perſarum I. 132
Theomeſtor Androdamantis fil. VIII. 85. IX. 90
Theophaniorum feſtum I. 51
Theopompus rex Spart. VIII. 131
Thera inſula quondam Calliſta IV. 147
a conditore Thera vocata IV. 148
ſeptem annos pluviam non ſentit IV. 151
Theræorum colonia IV. 156
Therambus in Pallena urbs VII. 123
Therapne locus VI. 61
Theres Auteſionis f. Cadmeus genere IV. 147. 148
Therma urbs VII. 123. 127. 183
Thermæus ſinus VII. 123. VIII. 127
Thermodon fluv. II. 104. IV. 86. IX. 27. 42
Thermopylarum mons VII. 176. 219
ad eas prælium Lacedæmoniorum et Perſarum VII. 223. *etc.*
Theron Agrigentinorum monarchus VII. 165
Therſander Orchomenius IX. 16
Theræ avus et Auteſionis IV. 147. VI. 52
Theſeus Theſſalus conditor Smyrnæ II. 2
raptor Helenæ IX. 73
Theſmophoria II. 171
Epheſi VI. 16
Theſpia urbs incenditur VIII. 50
Theſpienſes V. 79. adſumunt cives VIII. 75
Theſproti populus V. 92. 7. VIII. 47
Theſſali cæſi ab Phocenſibus VIII. 27. et 28
Theſſaliæ deſcriptio VII. 128. 129
equæ ibi omnium optimæ VII. 196
Theſſalus ſocius Dориei V. 46
Theſtes fons IV. 159
Theſtorides litterarum profeſſor H. 15
eius perfidia erga Homerum H. 16.
quæ illi non bene ſemper vertit H. 24
Thetidi ſacrificant magi VII. 191
Thmuitana plaga II. 166
Thoas in Lemno VI. 138
Thoës fera in Libya IV. 192
Thomanii populus III. 117
Thonis præfectus Canobici oſtia II. 114
Thoraces picturati Amaſis regis III. 47
Thorax Lariſſæus IX. 58
Thoricum Atticæ IV. 99
Thornax Laconicæ I. 69
Thraces a Crœſo ſubacti I. 28
a Seſoſtre ſubiugantur II. 103
populus Aſiæ III. 90
cannabe veſtiuntur IV. 74
adverſus tonitrua ſagittas excutiunt IV. 94
Bithyni et Strymonii qui appellati VII. 75
Xerxis ſocii VII. 185
Iovis ſacrum currum cum equis abegerunt VIII. 115
Thracum ſepulturæ quales V. 8
Thracum in Xerxiano exercitu armatura VII. 75. 76
Thracia tellus deſcripta IV. 99
Thracia gens eiusque mores V. 3. *etc.*
Thraciæ muri VI. 33
Thraſybuli Mileſiorum tyranni commentum I. 21. 22. aliud V. 92
Thraſycles Lamponis pater IX. 90
Thraſydeius Aleuades IX. 58
Thraſyleus Steſilei pater VI. 114
Thriaſius campus VIII. 65. IX. 7
Thus ubi et quomodo colligatur III. 107
Thyiæ Cephiſſi filiæ fanum VII. 178
Thyni a Crœſo ſubacti I. 28
Thyrea ager VI. 76. et de eo contentio I. 82
Thyſſagetæ populus IV. 122
Thyſſus urbs VII. 22
Tiaræ III. 12
Tiarantus fl. Scythiæ IV. 48
Tibareni populus III. 94
eorum in Xerxis exercitu armatura VII. 78
Tibiſis fl. Scythiæ IV. 49
Tigranes Achæmenides Medorum dux VII. 62
Tigranis ducis ſpecies et ſtatura IX. 96
Tigris fluvius in rubrum mare infunditur I. 89. V. 52. VI. 20
Tigres tres et eorum ortus V. 52
Tigris oſtium VI. 20
Tilones piſces V. 16
Timagoras Timonactis pater VII. 98
Timander Aſopodori pater IX. 69
Timareta antiſtes Dodonæa II. 94
Timegenides Theban. IX. 86
Timeſitheus V. 72
Timeſius Clazomenius I. 168
Timnes Ariapithis tutor IV. 76
Timo ſacrifica, Paria genere VI. 134. 135
Timodemus Aphidnæus VIII. 125
Timogenides Thebanus IX. 38
Timon Androbuli fil. Delphus VII. 141
Timonax Timagoræ filius VII. 98
Timoxenus Scionæorum imper. VIII. 128
Tiryns et Tirynthia regio VI. 76. 77. 83. VII. 137
Tiſamenus Græcorum aruſpex IX. 33
Tiſamenus Spart. IV. 147. VI. 52
Tiſander Iſagoræ pater V. 66
Tiſander Hippoclidis pater VI. 127. 129
Tiſias Lyſagoræ pater VI. 133
Titacus Aphidnæus IX. 73
Tithæus Datis filius VII. 88
Tithorea Parnaſſi VIII. 32
Titormus AEtolus frater Malæ VI. 127
Tmolus I. 84. 93. V. 101
Tmolus auri ramenta profert I. 93
Tomyris Maſſagetarum regina a Cyro bello petitur I. 205. *etc.*
eius magnanimitas I. 212
Cyri caput cruori immergit I. 214
Tonitrua in Xerxis exercitum ingruunt II. 42
Torona Græca urbs VII. 22. 122
Trachea Cherſoneſus IV. 90
Trachis urbs VII. 199
Trachinii VII. 175. 176
Trachinia regio Melidis VII. 201
Trachiniæ petræ VII. 198
Trapezus Arcadiæ VI. 127
Traſpies Scythæ IV. 6
Trauſi populus Thraciæ V. 4
Trauus fl. VII. 109
Tria capita, ſeu capita quercus, locus ſic dictus IX. 39
Triballicus campus IV. 49
Tribus in Sardibus IV. 45
Triopii Apollinis ſacrum atque certamen I. 144. IV. 39. VII. 153
Triopium Cnidiorum regio I. 144. 174
Triopium promontorium IV. 38
Tripodes in templo Apollinis Iſmenii V. 59. et 60. et 61
Tripus apud Tritonidem paludem IV. 179
Tritæenſes Achæorum pars I. 145
Tritantæchmes, Artabazi fil. I. 192
Tritantæchmes VII. 82
Artabani filius VIII. 26
eius generoſa ſententia *ibid.*
Trieterica et Bacchanalia apud Gelonos IV. 108
Tritea oppid. VIII. 33
Triton fl. et Tritonis palus IV. 178. 191
Trœzenii VII. 99
Troiana ætate tertia poſt Minoëm VII. 171
Trophonium VIII. 134
Tutelaris Minervæ templum apud Chios I. 160
Tychius coriarius, Homeri hoſpes H. 9
ab Homero celebratur H. 26
Tycta, Perſicæ cœnæ regalis nomen IX. 110
Tymnes Hiſtiæi pater V. 37. VII. 98
ubi occultatus III. 5
Tyndaridarum expeditio in Atticam IX. 73
Tyndaridarum unus relinquitur in urbe Sparta V. 75
Tyndarus II. 112
Typhon II. 156. III. 5
Tyrannis lubrica res III. 53
Tyrannidis incommoda V. 92
Tyrannorum mores III. 80
Tyrannum ſecundum electo priore nullus admittit VI. 5
Tyres Scytha IV. 80
Tyres fl. IV. 11. 47. 51. 53. 82
Tyritæ, Græci IV. 51
Tyrus quando extructa II. 44
Tyriorum caſtra, locus II. 112
Tyrodiza Perinthiorum VII. 25
Tyrrhenus Atyis f. colonias in Tyrrheniam ducit I. 94
Tyrrheni oppugnant Phocæenſes I. 166
Tyrrhenia ſeu Thuſcia I. 163
Tyrrheniam Phocæenſes aperiunt I. 163

V.

VAccæ Iſidi ſacræ II. 41
Vaccinam non guſtantes IV. 186
Vates in exercitu IX. 33
Vaticini Scytharum IV. 67
Veneris Vraniæ templum a Scythis compilatum I. 105
Veneris fanum apud Cyprum *ibid.*
templum apud Cythera *ibid.*
Mylitta Aſſyriis dicta, Arabibus Alitta, Perſis Mitra I. 131
Vrania Arabibus Alilat III. 8
Veneris templum apud Atarbechin II. 41
Veneris hoſpitæ, quæ Helena fuit, ædes II. 112
Scytharum dea et ab iisdem Artimpaſa dicta IV. 59
Venus Aſſyria et Babylonica I. 199
Vehiculum Spartæ honoratum VIII. 124
Venti eteſiæ non ſunt cauſa exundationis Nili II. 20
ventorum ara in Thyia VII. 178
Ventus Strymonias VIII. 118
Ventus Helleſpontias VII. 188
Veritas et mendacium eiusdem precii III. 72
Verua quina AEolum H. 37
Veſta Scytharum dea IV. 59
Veſtes laneæ ubi profanæ II. 81
Veſtis Ionica et Dorica V. 87
Via ſacra VI. 34
Vici Medorum I. 86
Vicinos Medi et Perſæ colunt I. 134
Victimæ cædendæ ritus apud Scythas IV. 60
Vinum palmeum II. 86. ex hordeo apud AEgyptios II. 77
Viperarum generatio cur rara III. 108. 109
Vir prudens in ſuſcipiendo quid cogitet VII. 49
Virginum auctio apud Babylonios I. 196
virgines ubi devirginentur a rege IV. 168
virginum anniverſarius conflictus IV. 180
Viri pauci apud Perſas, homines multi VII. 210
Vita Ionica IV. 95
Vitæ humanæ brevitas et calamitas VII. 46
dies varii I. 32
Vitis ac platanus aurea VII. 27
Vivos defodere Perſis in uſu VII. 114
Vitio fratris neceſſaria III. 65
vehemens apud Deos invidioſa IV. 205
Vlyſſes H. 7. 26
Vmbri pop. I. 94. IV. 49
Vocaliſſimus AEgyptius IV. 141
Vrbana Minerva V. 82
Vrbium Græciæ incrementa decrementaque I. 5
Vrbes a Dario in Scythia conditæ IV. 124
Vraniæ Veneris fanum vetuſtiſſimum I. 105
eius templum a Scythis diripitur *ibid.*
apud Perſas ſacrificia I. 131
Vrania Venus Alilat Arabibus dicta III. 8
Vrina hirci ſpaſmi remedium IV. 187
Vrſorum ac luporum ſepultura II. 67
Vrotal Arabibus, Dionyſus III. 8
Vtii populus III. 93. et eorum in Xerxis exercitu armatura VII. 68
Vulcani ſacerdotes II. 3
et maximum templum Memphi II. 99
veſtibula II. 101. 121
Vulcani coloſſus II. 176. et fax VII. 98.

98. Vulcani templum et ſtatua III. 37
Vulpanſeres AEgyptiis ſacri II. 72
Vxor Candaulis Gygi nuda viſa I. 9
uxorum mactatio ad mariti funus V. 5
uxores Athenienſ. raptæ VII. 138

X.

XAnthius campus I. 176
Xanthii populus *ibid.*
Xanthippus Ariphronis f. VI. 131. 136. VII. 33. VIII. 131
Xanthippus dux Athenienſium cruci figit Artayčten VII. 33. IX. 120
Xanthus Samius I. 134
Xenagoras Praxilai f. Halicarnaſſ. IX. 107
Xeni, hoſtes IX. 11
Xerxes Darii filius I. 183
Xerxis genealogia VII. 11
impius et ſceleſtus VIII. 109
Xerxes quid Græcis ſignificet VI. 98
rex Perſarum declaratur VII. 3
cur bellum Græcis intulerit VII. 6. 7
copiæ Xerxis maximæ VII. 20
Xerxes Helleſponto compedes inicit VII. 35
Xerxis crudelitas VII. 39. IX. 112
Xerxis dona in Helleſpontum collata VII. 54
Xerxis exercitus in Europam traiectus VII. 56
Xerxi quæ oſtenta oblata ſint VII. 57
Xerxes exercitum ſuum luſtrat VII. 59
eius copiarum catalogus et numerus VII. 60. 61. 62. *etc.* 184. *etc.*
Xerxis duces qui fuerint VII. 82. 98
Xerxis magnanimitas VII. 136
confidentia VII. 146
Xerxiana claſſis VII. 184
Xerxis formæ dignitas VII. 187
Xerxi naves quadringentæ ſubmerſæ VII. 190
Xerxis ad Thermopylas clades VIII. 24
Xerxis ridiculum factum *ibid.*
Xerxis impietas VIII. 109
eius copias fames et peſtis extinguit VIII. 115
eius reditus in Aſiam VIII. 117. *etc.*
Xerxis amores IX. 108. et *paſſim plurima de eo toto libro* VII. *et* VIII.
Xuthus Ionis pater VII. 94
Xyſtum aureum Amphiarao donatum I. 52

Z.

ZAcynthii pop. III. 59. VI. 70
Zacynthus IV. 195. VI. 70
Zalmoxis dæmon eiusque cultus IV. 19. 94. 95. *ubi alia de eo.*
Zancla, nunc Meſſana dicta VII. 154. et 164
pulcherr. urbs VI. 25
Zancla a Samiis occupata VI. 23
Zanclæi populus VI. 22. VII. 154
proditi ab Hippocrate *ibid.*
Zaueces, Afri IV. 193
Zegeries, murium genus in Africa IV. 192
Zeuxidamus Leutychidis f. VI. 71
Zira amiculi genus VI. 69
Zona urbs Samothraciæ VII. 59
Zopyrus ſe mutilat III. 154
eius ad Babylonios ficta fuga III. 156
Babylonici exercitus dux declaratur III. 157
eius præſtantia III. 160
Megabyzi pater *ibid.*
Zopyri filia vitiata a Sataſpe IV. 43
Zopyrus Megabyzi fil. III. 160
Zopyrus a rege deficit et Athenas fugit III. 160
Zoſter locus VIII. 107

F I N I S.

INDEX II

VOCVM ET DICTIONVM GRAECARVM, DE QVIBVS IN ADNOTATIONIBVS TRACTATVR.

Ex numeris prior paginam, poſterior cum a. b. *columnas et* (a) (b) (c) *variantes lectiones, indicat; ubi tres numerorum notae, vel* A. G., *paginae Appendicis Gronovii, marginibus huius editionis adpoſitae, ſignantur.*

A.

Ἄβακτος, *infelix, infelicitate deteſtabilis*, 758. 1. *b.* vit. Hom.
Ἀβρότατοι ἀνδρῶν vocantur Agathyrſi 328. 31. *a.*
Ἀγάασθαι ἀγάζεσθαι ἀγάπασθαι κ. λ. *vehementer admirari, ſtupere*, hinc, *invidere*, et *odiſſe*, 465. 14. *a.* hinc ἄγασις *invidia*, ἀγασής, ὁ βασκανός, ib. ἀγαιόμενοι, *invidi*, 651. 29. *a.* et ἄγαμαι ἄγασθαι ἀγασθῆναι, *mirari, ſtupere*, 315. 73. et 74. *a.* ἄγη, *invidia*, 464. 14. *b. ſq.*
Ἀγαθοεργοὶ et ἀγαθοεργίαι, 275. 22. *a.*
Ἀγάλματα, ſenſu latiori, 929. 246. 12.
Ἀγαυρος, *ſuperbus, magnaque faſtu*, unde ἀγαυρότατος et ἀγαυριᾶν, *magnifice ſe iactare*, 537. 42. *a.*
Ἀγγαρήϊος, i. e. Ἀγγελιοφόρος, ἄγγαρος, ἀγγαρεύειν, de Regg. Perſ. nunciis, 261. 56. *a. b.* ἀγγελιηφόροι, *Perſarum internuncii*, 831. 47. 44.
Ἄγγος et ἄγκος, conff. 472. 45. *a.*
Ἄγειν καὶ φέρειν, *agere et ferre*, in hoſtilibus direptionibus, 721. A. G. ἄγειν Ὀλύμπια, Ἀπατούρια κ. λ. 631. 37. et 38. *b.* ἄγειν et ἀνάγειν ἑορτὴν idem 237. (i) ἀγαγών σε ἐς οἴκημα στῆσαι, 5. 41. *b.* θεὸς οὕτω ἄγει, θεῶν ἀγόντων, 509. 22. *a. b.* ἐν τιμῇ ἄγειν τινὰ, πρῶτόν τινα ἄγειν, ib. et 73. *b.* conf. cum ἔχειν, 579. (h.) ἄγον pro ἦγον, 164. 23. *b.* ἄγε pro ἦγε, 391. 41. *b.* et var. (o). ἀγομένη et ἀναγομένη, 850. 74. 35. ἄγεσθαι γυναῖκα ἐς τὸν οἶκον, 317. 52. *b.* ἄγεσθαι fut. med. ἄξεσθαι, 388. 5. *a.* καταγαγόντες an ab ἄγειν? 527. 29. *b.*
Ἀγείρειν et ἐγείρειν conff. 507. 62., *a.* 58. (c) ἀγείρειν στρατὸν, στρατιὴν ἄγερσις στρατιῆς, 507. 62. *a.* ἀγείρειν, *ſtipem mendicando colligere*, 296. 12. *b.*
Ἄγη, *invidia*, 464. 14. *b.*, 465. 14. *a.* vide ἀγάασθαι.
Ἀγινέειν et ἀπαγινέειν, de donis tributi loco dandis 246. 7. *a.* ἀγινεόμενος, *adducens*, 721. A. G.
Ἄγκος de *valle*, et ἄγκεα, συνάγκεια, 472. 45. *a. b.* 957. 355. 18.
Ἀγμοὶ, ἀξαι, 348. 53. *a. b.*
Ἀγνωμοσύνη, *imperitia, faſtus*, 187. 28, 29. *a. b.* conf. Gron.
Ἀγορᾶσθαι, *concionem habere*, et *conſultare*, 721. A. G. Ἀγοράζειν, *in foro agere*, 119. 78 et 79. *b.* ἀγορὴ, et ἀγοραῖοι, 522. 63. *a.*
Ἀγχιβατεῖν, ἀγχιβασίαι, 287. 29. *b.*
Ἀγχίστροφαι μεταβολαὶ, 516. 63. *a.* ἀγχίστροφα, *contraria*, 721. A. G.
Ἀγχοῦ varie conſtruitur, 910. 191. 26. ἀγχοτάτω χώρης εἶναι, 866. 97. 6.
Ἀγωνίζειν' ἀγωνίδαται pro ἠγωνισμένοι εἰσὶ, 721. A. G.
Ἀδαέες, *ignari, imperiti*, 721. A. G.
Ἀδάμαντι δεδεμένον quid, 568. 83. *a.*
Ἀδελφεὴ, 908. 180. 43. ἀδελφεὸς, 929. 246. 25., 844. 70. 6.
Ἀδελφὸς et Δελφὸς permut. 408. 46. *a.*
Ἄδην ἔχειν τινὸς, *ſatietatem capere ex aliqua re*, 711. 10. *b.*
Ἀδικεῖν, 947. 317. 45. ἀδίκων ἄρχειν et ἀδικίων, 333. 31.
Ἄδραστοι qui, 342. 63, 67. *b.*
Ἀδράστεια quae Dea, 216. 59. *a.*
Ἄεθλα dicuntur κεῖσθαι, quum ponuntur, 986. 467. 47.
Ἀεὶ, αἰεὶ, pro συνεχῶς, *aſſidue, continenter*, 353. 16. *b.*, 738. 19. *b.* οἱ ἀεὶ βασιλεύοντες, ἀεὶ ἄρχοντες, 147. 35. *b.* ἀεὶ καὶ τὸ πάλαι, 993. 506. 43.
Ἀεικείη, ἀεικίη, 57. 26. *b.*
Ἀειμνήστου titulus, 722. *a.* in., 725. 42. *b.*
Ἄελικτοι de ſerpente, 957. 356. 28.
Ἀελπτεῖν, non ἀελπεῖν, 583. 81. *b.* ἐξ ἀέλπτου, *improviſo*, 56. 42. *a.*
Ἄζηνις et Ἄζωλις, 937. 276. 38.
Ἄζω, ἄζειν, verbum, 908. 176. 21.
Ἀθάνατοι, cohors militum apud Perſas delecta, 525. 61. *a.* ἀθανατιῶν, 323. 61. *b.* ἀθανατίζειν et ἀπαθανατίζειν, 323. 61. *a.*, 931. 251. 44.
Ἀθηναίων et Ἀθηναίων, conff. 106. 4. *a.*, 639. 91. *b.*
Ἀθέμιστα ἔρδειν, *infanda patrare*, 689. 39. *b.* ἀθέμιστα ἔρδεσκε, 969. 394. 21.
Ἄθρως et Ἄθρης, 926. 237. 49.
Ἄθων et τὸν Ἄθω, 457. 91. *a.*
Αἱ pro εἰ Doric. dial. 350. 21. *a.* αἴ τυ 936. 272. 26.
Αἰγικορεῖς Attici et Cyziceni, 404. 32. *a. b.*
Αἰγὸς ποταμοὶ, urbis nomen, 745. 70. *a.* conf. Gron. αἶγες καὶ τράγοι, 253. 19. *a.*
Αἰγιαλέες, 406. 83. *a.* αἰγιαλέες Πελασγοὶ, 547. 97. *a. b.*
Αἰεὶ, v. ἀεί.
Αἴγινα, et Αἰγιναίη, ſcil. νῆσος, *inſula AEgina*, 415. 59. *a.*
Αἰετίδης patronym. ab αἰετὸς, 421. 56.
Αἴθειν, αἴθεσθαι, πυραίθειν, 343. 100. *b.*
Αἴλουρος, αἰέλουρος, *felis*, 135. 99. *a.* et Gron.
Αἱμασιὴ, αἱμασιαὶ, *ſepta*, 847. 72. 34., 721. A. G.
Αἰνέειν cum accuſat. 234. 97. *b.* αἶνη, *exiſtimatio*, 721. A. G.
Αἰνῶς, i. e. δεινῶς, 304. 63. *b.*
Αἰολιδέων, 936. 470. 23., Αἰολίδες πόλιες, 842. 61. 38.
Αἰὸρ, Scythis *vir*, 330. 84. *a.*
Αἱρεῖν· ἀραίρητο conf. cum ἀναίρητο, 90. 80. *b.* ἀραίρητο, 975. 407. 34. ἀραιρημένος, 229. 5. *a. b.* ὡς ἐμὴ γνώμη αἱρέει 490. 31. *b.* αἱρεῖσθαί τι ἀντί τινος, *aliud prae alio eligere*, 713. 3. *b.* ἀπαραιρῆσθαι, 979. 432. 47.
Αἰχμὴ et λόγχη differunt 24. 99. *b.* eius partes ξυστὸς et λόγχαι 811. 19. 42. αἰχμὴ in compoſ. pro *bello* uſurpatur, ὁμαιχμίη, μεταίχμιος, 721. A. G. αἰχμὴ κακῶς ἔσχε πρὸς αὐτὸν, *bellum illi male ceſſit*, 721. A. G.
Αἰωρεῖν et αἰωρεῖσθαι, 665. 73. *b.*
Ἀκανθαι, *ſerpentum oſſa*, 138. 10. *b.*
Ἀκαρνὰν et Ἀκαρνεὺς conff. 30. 82. *a.* 815. 24. 7.
Ἀκατάψευστα paſſive, 940. 283. 2. conf. 365. 1. *a. b.* confunditur cum ἀκατάψαυστα, 365. (g.)
Ἀκέεσθαι, malo *mederi*, &c. 418. 56.
Ἀκήρατος, 347. 30. *b.*
Ἄκης et Ἄκις, *fluminis* nomen, 255. 67. *a.*
Ἀκμὴ, 443. 30. *a.*
Ἀκοῇ ἐξίκεσθαι, 288. 71. *b.* ἀκοῇ λέγειν, 921. 228. 10. ἀκοὴν διεφθαρμένος, 806. 15. 41.
Ἀκρόθωον, urbs, 521. 39. *b.*
Ἄκρος ὀργὴν, *in iracundiam pronus*, 36. 5. *a.* ἄκρος ἀρετὴν, ψυχὴν, 437. 48. *b.* 507. 75. *b.*
Ἀκτὴ, *pars maritima Peloponneſi*, 406. 83. *a.* ἀκτὴ τρηχέη, 525. 76. *b.*
Ἀλαβάστρος μύρου, 204. 59. *a.*
Ἀλαζὼν et ἀλαζὴρ, 937. 275. 23.
Ἀλαζῶνες, 288. 75. *b.*
Ἀλγεῖν, ἀλγῆσαι, 613. 88. *b.*
Ἀλγηδόνες ὀφθαλμῶν, 379. 37. *b.* (n) et Gron. de mulieribus reſpectu virorum.
Ἀλέα, *calor*, ἀλεεινὴ χώρα, *regio calida*, 721. A. G.
Ἀλεωρὴ, *effugium; levamen; ſolatium*, 721. A. G.
Ἀλήϊον πεδίον in Cilicia, 481. 67. *b.*, 959. 362. 20.
Ἀλὴς, *confertus, multus*, 67. 60. *b.* 721. A. G. ἁλίη *coetus*, ἁλίζεσθαι, *congregari*. 721. A. G.
Ἀλιεῖς, Ἁλικοὶ, Ἁλική, in Peloponneſo, 565. 91. *a.*
Ἁλικαρνησσεὺς Herodoti cognomen, variante Dial. varie ſcribitur 1. 1. *a.* 793. in. *a.*
Ἁλίσκεσθαι, 188. 73. *b.*
Ἀλιτενὴς θάλασσα, ἄκρα, τόποι, 645. *a.* in.
Ἀλίττα, *Luna, Venus coeleſtis*, 197. 32. *b.* et Gron.
Ἀλκετὴρ de *clypeo*, periculi propulſore, 425. 58. *b.*
Ἀλκὴ, *vis, defenſio*; πρὸς ἀλκὴν τρέπεσθαι, *ad vim converti*, 721. A. G.
Ἀλκμαιέων et Ἀλκμαίων 27. (f)., 813. 22. 6.
Ἄλλεσθαι et ἐσάλλεσθαι ἐς πῦρ, 878. 113. 49.
Ἀλλὰ γὰρ Herod. uſus in Hyperbatis, 685. 97. *a.* ἐπεὶ vel εἰ ἀλλὰ, i. e. *ergo, en*, 552. 63. *b.* ἀλλ' οὔτι χαίρων, formula comminationis, 213. 78. *a.* ἀλλὰ et ἅμα permut. 552. 56. &c.

Ἄλλος· ὧλλοι pro οἱ ἄλλοι, 110. 27. a. 112. 100. b. οἱ ἄλλοι 835. a. 875. a., οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, 863. a.
Ἀλλογνώσας pro ἀγνοήσας, 43. 53. a. conſ. Gron. ἀλλοφρονῆσαι, 415. 35. a. ἄλλως i. e. μάτην, oppon. τῷ, κατὰ ἀλήθειαν, 316. 20. b.
Ἀλογέειν, contemnere, nihil penſi ducere, 984. 456. 17. cum Genit. et Accuſat. 72. 26. b., 722. A. G. ἀλογίη, 602. 77. b. ἐν ἀλογίῃ ἔχειν, ποιέεσθαι, 473. 72. a. b. ἀλογήσαντα, et ἀλγήσαντα conſſ. 603. (k). ἀλογίην ἴσχειν τινὸς 172. 83. a.
Ἁλμυρὸν ὕδωρ, 526. 95. b.
Ἀλυκτάζειν i. e. δυσφορέειν, ἀγανακτεῖν 724. (d).
Ἀλύται, ἀλυτάρχης, in Olympicis, 644. 38. b.
Ἅλς, ἁλὸς, de ſale et de mari, 360. 53. b. ſq.
Ἅμα eleganter iungitur verbo ſeq. καί· ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε, καὶ ἔπεμπε, ut primum locutus est, protinus mittit, 266. 23. b., 733. 35. b., ἅμ' ἔπος, ἅμ' ἔργον, locutio proverbial. 266. 23. b., 917. a., ἅμα πάντες, 701. 69.
Ἅμαξαι τετράκυκλοι, 850. 76. 9. ἅμαξα καμάρης, 312. 72.
Ἁμαρτὰς (ἡ) peccatum, 722. A. G.
Ἀμβώσας pro ἀναβώσας, 5. 25. a., 722. A. G., 797. 4. 21., 849. 73. 13. confer Ἀναβοᾷν.
Ἀμείβειν θύρας, exire et intrare 408. 38. a.
Ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωϋτῶν εἰσι, ſe ipſos vincunt, αὐτὴ ἑωϋτῆς ἀρίστη φέρει, 91. 18. b. v. Αὐτός.
Ἀμήτορες qui, 252. 84. b., θυγάτηρ ἀμήτωρ, 348. (n).
Ἄμικτοι qui, 251. 60. a.
Ἀμπέλινον et ἀμπέλιον, 121. 33. a.
Ἄμπη et Ἄμπι, urbs, 447. 56., 952. 338. 1.
Ἄμπωτις, maris receſſus, 680. 48. a. et 58. b., differt a πλημμυρίς, 680. 48. a.
Ἀμύνεσθαι, 40. 48. a.
Ἀμφὶ κρίσει et κρίσιος, 963. 374. 10.
Ἀμφισβασίη, diſceptatio, 722. A. G.
Ἀμφιδέαι, 136. 55. fin., 879. 115. 2.
Ἀμφιδέξιος, anceps, 421. 48. a.
Ἀμφικτίονες, contermini, 667. 50., 51. b.
Ἀμφιπολεύειν, 130. 67.
Ἀμφισβασίαι, ἀμφισβατέειν, 287. 29. b.
Ἂν cum modo ſubiunct. ὃς ἂν λευκὴν ἔχῃ, 804. 13. 38., ἂν iteratur, 188. 54. b., deficit 422. (c), bis in una periodo 866. 97. 36., periodum claudit 862. 92. 23.
Ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην· πάντα ἔτεα, 955. 348. 49., ἀνὰ in verbis ἀναδιδάσκεσθαι, ἀντέχεσθαι, dedocere, deprecari, 647. a. in.
Ἀναβοᾷν· conſ. ἀμβώσας· ἀναβῶσαι· ἀνέβωσεν· 724. A. G.
Ἀναβῆναι ἐπὶ νηῶν· ἐφ' ἵππον· ἐπὶ δῶμα· 474. 27. b.
Ἀνάγειν ὁρτὴν, 910. 192. 11. τὰς νῆας, 647. 6. a.
Ἀναγινώσκειν, ſuadere, perſuadere; ἀναγνωσθεὶς, perſuaſus, pro ἀναπεισθεὶς, item diſſuadere, 722. A. G. 459. (l.)
Ἀναγκὴ, Deae nomen, 672. 95. a., ἀνάγκη ἐστὶ ὀφθῆναι, 56. 74. b., ἀναγκαίῃ καταλαβόμενος, neceſſitate, 134. 79. b., ἀνάγκαι (αἱ) tormenta, 58. 51. b.
Ἀναδέξαι ἀσπίδα, 961. 369. 31.
Ἀναδιδάσκεσθαι, dedocere, 646. 3. b., ſq. 722. A. G.
Ἀναδραμεῖν, pro αὐξηθῆναι, convaleſcere de urbe, 576. 66. b.
Ἀναδῆσαι ἐς θεὸν, ad deum genus referre, 173. 38. b.
Ἀναζεῦξαι τὰς νῆας· τὸν στρατόν· τὸ στρατόπεδον· 711. 29. b.
Ἀναιρέεσθαι, concipere, 251. 61. 62. a. b., ἀναίρητο et ἀραίρητο, 90. 80. b. σῖτα ἀναιρεόμενοι, prandentes, 637. 69., ἀναίρεσις νεκρῶν, quid, 704. 70. a. ἀναίρεσις κακῶν, dies feſtus, 69. 53. b. ἀνελέσθαι, in uſum recipere, 129. 17. a. ἀνελέσθαι Πύθια· Ὀλύμπια· τὴν δάφνην· τὸν κότινον, 470. 98. b. ἀνελέσθαι τοὺς νεκροὺς, 704. 70. a. ἀνελεῖν, reſpondere, de oraculis, 722. A. G.
Ἀναισιμοῦσθαι, abſolvi, 520. 1. a.
Ἀνακαίειν πῦρ, 343. 99. b., 627. (k). ἀνακαιόμενος iraſcens, 380. 46.
Ἀνακηρύσσειν, ſub praecone vendere, 93. 55. a.
Ἀνακλίνειν et ἀνακλίνεσθαι, de foribus aperiendis, 277. 74. a. b., 378. 97. b.
Ἀνακοινῶσαι, ἀνακοινώσασθαι, 599. 56. b.
Ἀνακοντίζειν de aqua ſaliente, 360. 53. b.
Ἀνακρούεσθαι πρύμναν, inhibere remis, 658. 30. a.
Ἀνακτόριον· et ἀνάκτορον de quorumvis Deorum Dearumve templis, 722. 25. a. b., 800. 9. 21., 996. 534. 6., ἀνάκτορον, templi interior receſſus, 500. 76. b.
Ἀνακῶς ἔχειν pro ἐπιμελεῖν, curam gerere, 671. a. in., 722. A. G.
Ἀνακωχεύειν, 527. 9. a.
Ἀναλαμβάνειν τὴν προτέρην κακότητα, 670. 40. a.
Ἀναμάσσειν τῇ κεφαλῇ, 75. 71. a.
Ἀναμάχεσθαι quid, 670. 40. a. ἀναμάχεσθαι τὸ γεγονὸς ἐλάττωμα, 436. 23. a.
Ἄναυλος, 529. 80. b.
Ἀναμιμνήσκεσθαι, recenſere, 82. 62. a., 845. 70. 14.
Ἀναπεπταμένη θάλασσα de pelago patenti, 644. 52. b.
Ἀνάπηρος, de coeco, 755. 61. a. vit. Hom.
Ἀναπιμπλάναι, ἀναπλῆσαι, 997. 541. 27.
Ἀναπλεῖν κατὰ τὸν ποταμὸν, 100. 42. a., 199. 98. a. ἀναπλῶσαι, ἀναπλεῦσαι, 945. 464. 2., 100. (d) conſ. πλώειν.
Ἀναποδίζειν πελειάδας, 422. 25. b.
Ἀνάπτειν τὸ γένος εἰς Δία, 173. 38. b.
Ἀναπτομένας πελειάδας, 875. 110. b.
Ἀνάπυστον, patefactum, quod innotuit, 722. A. G.
Ἀναρπασθῆναι· de urbe uno velut impetu capta, 720. 42. b.
Ἀνασκολοπίζεσθαι fut. Ion. ἀνασκολοπιεῖσθαι, 264. (m.)
Ἀνάσπαστος, 370. 75. a., 543. 64. b.
Ἀνάστατος, ἀνάρπαστος, ἀνάσπαστος, conſſ. 370. 75. a. b.
Ἀνασώσασθαι, 670. 46. b., ἀνασώσασθαι τὴν ἀρχὴν τὴν πατρῴαν, 270. 50. a., ἀνασωσάμενοι, 990. 494. 34.
Ἀνατέμνειν ὁδοὺς, vias munire, 340. 83. b.
Ἀνατιμᾷν, annonam incendere, de mercatoribus, hinc, res quaſvis magno aeſtimare pretio, 708. 16. b.
Ἀνατλῆσαι et ἀναπλῆσαι conſſ. 731. (n.)
Ἀναφέρειν τὸ γένος εἰς θεὸν, 173. 38. b. ἀναφέρειν, vires recipere, recreare ſe, 205. 11. a. ἀναφέρειν· ἀνενειχθεὶς et ἀνενεχθεὶς, 58. (c) ἀνῶσαι. v. ἀνοίειν.
Ἀνδάνειν, placere: ἁδεῖν, idem, ἀπαδεῖν, diſplicere, ἕαδε, placuit, viſum eſt, 721. A. G. 725. A. G.
Ἀνδρόσφιγγες, 189. 85. b., 900. 156. 22.
Ἀνδρόγυνοι qui, 311. 47. b.
Ἀνδροφαγέειν 329. 55.
Ἀνεθέλητον, quod contra voluntatem triſte accidit, 722. A. G., 545. 35. b.
Ἀνειμένος ἐς πόλεμον, bello deditus, 722. A. G.
Ἄνεσθαι pro ἀνύεσθαι· ἤνετο τὸ ἔργον, 89. 35. b., hinc ἀνόμενος, ἄνεται, ἄνων, ἦνον, 520. 1. a., ἀνόμενον ἔτος, volvens annus, 520. 1. a., 851. 76. 31. conſ. ἀνύειν.
Ἀνέκαθεν de ſuperiore tempore, 80. 93. a.
Ἀνελεύθεροι, 271. 99. a.
Ἀνεύδοτος quis, 238. 22. a., ἀνευθύνῳ ποιέειν ἔξεστι, 911. 192. 26.
Ἀνέχεσθαι ὁρέων per partic. 380. 56. a.
Ἄνεως κακῶν, 384. 78. b.
Ἄνηθος, ἄνητος, aniſum, 313. 99. a.
Ἀνὴρ de homine quocumque, 851. 77. 14., ἀνὴρ ἰητρὸς, medicus, 260. 28. a., ſic ἀνὴρ μάντις, ποιητής, 476. a. in.
Ἀνθέρικοι, aſphodeli caules, 365. 79. a., 940. 282. 26.
Ἄνθρωπος, ſervus, 711. 7. a., ἄνθρωποι et ἄνδρες, opponuntur, 604. 16. a. b., ἀνθρώπινος et ἀνθρωπηΐη φωνὴ, 130. 50. b., 875. 110. 41., ἀνθρωπηΐη γενεὴ tempus hiſtoricum, 258. 82.
Ἀνθρωποθυσία AEgypt. 125. 97. b. ſq.
Ἀνιᾶσθαι. v. Ἰᾶσθαι.
Ἀνιέναι, ἀνεῖναι, ἀνεῖσθαι, conſecrare, 134. 79. b.
Ἀνιπποι, qui, 251. 60. a.
Ἀνιστάναι et ἀνιστάναι, conſſ. 230. 47. b., ἀνεστηκυῖα χώρα, 385. 96. a.
Ἄνοια et ἄγνοια diſſ. 469. 66. b.
Ἀνοιγόμενοι et ἀνηγεόμενοι conſſ. 374. 64.
Ἀνοίειν, ἀνῶσαι, efferre, referre, de ſermone, 467. 9. b.
Ἀνοίκιστα et ἀοίκητα conſſ. 294. (h).
Ἀνοικίζεσθαι, 289. 86. b.
Ἀνοικοδομεῖν, aedificando obſtruere, 87. 73. b.
Ἀνοιστὸς, de re quae effertur, a verbo ἀνοίειν, 467. 9. b.
Ἀνόλβος, ἀνόλβιος, 800. 9. 21.
Ἀνταικαῖοι et ἀνταικαῖοι τάριχοι, quid, 305. 85. b.
Ἀντᾶν· pro τυχεῖν, 722. A. G. ſq.
Ἀντέχειν· ἀντισχεῖν· ἀντέσχε παρέχων τὸ ὕδωρ, ſuppeditandae aquae ſufficit, 554. 15. a. b.
Ἀντὶ τοῦ εἶναι νησιώτας ἠπειρῶται, 953. 341. 9. et ἀντὶ νησιωτῶν, pro ἀντὶ τοῦ εἶναι νησιώτας, 451. 7. b.
Ἀντικατίζεσθαι, 281. 42. b. ἀντικατιζόμενοι, 919. 223. 16., et 942. 287. 10.
Ἀντίξοος, adverſarius, hoſtis: γνώμη ἀντίξοος, ſententia contraria, 723. A. G.
Ἀντίξοοι et ἀντίξοι, 573. 68. b., 979. 429. 13.
Ἀντιοῦσθαι, 379. 32. b., ἀντίον cum Genit. cas. 868. 101. 24. ἀντίον et ἀντίη cum Dativo, 119. 69. a., ἀντιοῦσθαι pro ἐναντιοῦσθαι, adverſari; ἀντιοῦσθαι τινα, obviam venire hoſtiliter, 694. 100. a. b. et 855. 84. 30., 723. A. G. ἀντιεύμενοι, 566. (d).

Ἀντιπόλεμοι, 616. 88. *a.*, 723. A. G. ἀντιπολέμιοι 341. (r).
Ἀντίτυπος quid, 32. 76. *b.*, 817. *a. b.* Gron.
Ἀνύειν ἤνετο τὸ ἔργον, 652. *a.* in. et 62. *a.*, conſ. Ἀνεθέν.
Ἄνω et κάτω οἰκεῖν, de iis, qui mari vicini vel remotiores habitant, 289. 86. *a. b.*, hinc τὰ ἄνω τῆς Ἀσίης, ibid. τὰ ἄνω et τὰ κάτω τῆς Ἀσίης, 65. 8. *a.* ἄνω καὶ κάτω φέρεσθαι, 195. *a.* in.
Ἀνωθέειν ἀνωσάμενοι, *qui repulerunt*, 723. A. G.
Ἀνώιστος μῦθος πότμος ἀγγελίη, *improviſus*, *inſperatus*, 467. 9. *b.*
Ἀνωσίη τοῦ ἔτεος, 673. 20. *a.*
Ἀξίη, *quod iure debetur*, 369. 31.
Ἀξιοῦσθαι pro ἀξιοῦν, *dignari* et *dignum ſe iudicare*, 723. A. G.
Ἀξιόχρεω, non ἀξιόχρεα, 403. (c).
Ἀπαγής, *non compactus*, 538. 95. *b.*
Ἀπάγειν ὀπίσω, 999. 552. 28. Ἀπαγινέειν, *exportare*, *deportare*, 723. A. G.
Ἀπάγχεσθαι, 166. 99. *b.*
Ἀπαιρέεσθαι, ἀπαιρεθέω, ἀπαιρεθείησαν, ἀπαραιρημένος, 229. 25. *b.*
Ἀπαισχύνεσθαι, male pro ἐπαισχύνεσθαι, 730. 39. *b.*, ἀπαισχυνόμενοι, 997. 541. 5.
Ἀπαμμένος, 856. 86. 26., 892. 134. 9.
Ἀπαιτεῖν τί τινα, 620. 38. *b.*
Ἀπαρτὶ, 398. 46. *a.*, ἀπαρτιλογίη, 524. 39. *b.*
Ἀπαράσσειν, *decutere*; ἀπαράξαι κρᾶτα. χεῖρα τινος, *caput*, *manus alicui abſcindere*, 660. 31. *b. ſq.* ἀπαράξασθαι, 409. 93. *b.*
Ἀπαρνεῖσθαι, 444. 77. *b.*
Ἀπάρξασθαι, 309. 93. *b.*
Ἀπαρύσαι, *exantlare*, 919. 223. 5.
Ἀπειλέειν ἐς ἀπορίην ἀπειληθῆναι, *in anguſtias detrudi*; ἐς ἀναγκαίην, *neceſſitate conſtringi*, *cogi*, 172. 89. *b.*, 670. 40. *a.* ἀπειλημένος et ἀπειλημμένος conſſ. 172. 89.
Ἀπειπεῖν, 335. 27. *b.*, ἀπεῖπε μὴ ποιέειν, 829. 42. 29.
Ἀπειρος νούσων, 804. 13. 29.
Ἀπελαύνειν, ἀπελάσαντος, 989. 489. 37.
Ἀπενειχθέντα, *quae adferuntur*, de rumoribus et reſponſis, 201. 63. 839. 58. 34., ab ἀποφέρειν.
Ἀπεσφάγιζε, quid, 706. 51. *b.*
Ἄπειρος et ἄπειρος, confund. 16. 21. *b.*
Ἀπιέναι, ἀπήιεν, et text. plur. ἀπήισαν. v. Ἰέναι.
Ἀπίεσθαι, 856. 86. 26.
Ἀπικνέεσθαι, 990. 495. 12., ἀπικέσθαι ἐς λόγους. ἐς λόγους, 169. 85. *a.*, τινὶ et ἐς τινα, 905. 168. 23., ἀπικέατο, 73. 11. *b.*, ἀπίκατο, ἀπίκοντο, 342. 52. *a.* ἀπῖξαι male in ἀπῖξαι mutatum, 116. 50.
Ἀπιστάναι ſimpl. pro ἀπιστάναι ἑωυτούς, 702. 75. *a.* ἀπιστάμεναι pro ἀπιστάναι, 38. (d). Vide 9. 52.
Ἄπιστος, ἀπειθής, 488. 80. *b.*, ἀπιστεῖν, ἀπιστῆσαι, 488. 80. *b.*
Ἀπὸ in compos. operis ceſſationem notat; ut ἀποτύπτομαι, *plangere deſino*, 122. 84. *b.*, ſq. ἀπὸ τουτέων, ἀπὸ τούτου, *propterea*, 414. 30. *b.*, 866. 98. 29., ἀπὸ κτηνέων ζώουσι pro ἐκ, 854. 82. 30., 926. 237. 15., ἀπὸ πολέμου βιοτεύειν, 328. 30. *a.*, ἀπὸ Κορίνθου, ἀπ᾽ Ἐπιδαύρου, 639. 91. *b.* ἀπὸ et ἐπὶ permutantur 347. (n). 547. (f).
Ἀποβάθραι, *ſcalae nauticae ad deſcenſum*, 736. 31. *a.*
Ἀποβιῶναι, *decedere de vita*, 170. *a.* in.
Ἀπογενόμενοι, *fato functi*, 169. 4. *b.*
Ἀπογεφυρῶσαι τὴν Μέμφιν, 148. 45. *a.*
Ἀπογράφεσθαι. v. γράφεσθαι.
Ἀπόδασμος ἀποδάσμιος, *diviſus* et *divulſus*, 72. 52. *b.*, 841. 60. 31.
Ἀποδέξαι, ἀποδέξασθαι, 315. 85. *b.*, 462. 33. *a.*, ἀποδέξασθαι γνώμην, *ſententiam pronunciare*, 669. 18. *a.* ὑγιέα ἀπέδεξε, *ſanavit*, 265. 84. ἀποδέξαι τέμενος, *fanum dicare*, 417. 13. *a.*, ἀποδεδεγμένον, 705. (a.) ἀπόδεξις ἔργων, *operum ad finem perductorum ſpecimen*, 1. 1. *a.*, 176. 14. 8.
Ἀποδινῆσαι τὸν σῖτον, *in area excutere*, 110. 31.
Ἀποδοκεῖν, ἀπέδοξε, 967. 387. 6.
Ἀπόθετος φίλος, 671. 64. *a.*
Ἀπόθηκη, 671. 64. *a.*, 990. 495. 1.
Ἀποθωυμάζειν et θωυμάζειν, 95. 23. et 8. 76. *b.*
Ἀποικίδες πόλιες, 583. *a.* in.
Ἄποινα, *praemia*, quae pro capite penduntur, 745. 88. *b*
Ἀποκλαῦσαι, *eiulare*, 200. 56. *b.*
Ἀποκληίειν, *intercludere*, ἀπεκεκλήατο, 996. 529. 12. vid. Aem. Port. Lex. in v. Ἀπεκεκλέατο.
Ἀποκρατέειν et ἐπικρατέειν conſſ. 303. (t).
Ἀποκρίνασθαι et ὑποκρίν., conſſ. 2. (o).
Ἀποκρυφῶσαι, *ſummatim dicere*, 408. 59. *b.*
Ἀπολαμβάνειν, de *procellis*, 155. 11. *b.*, ἀπολαμφθέντες, ἀπολαμφθέντες, ἀπολελαμμένοι. ἀπολαμμένοι, κ. τ. λ. 724. 2. *b.*, ἀπολαβεῖν, 953. 340. 3., cum ὑπολαμβάνειν permutatur, 155. 11. *b.*
Ἀπολαμπρύνεσθαι, 20. 43. *a.*
Ἀπολαύειν, *fructus percipere*, de bonis et malis, 589. 77. *b.*
Ἀπολέγειν, ἀπολέξαι, *ſeligere*, 433. 3. *a.*, ἀπολέγεσθαι, *deligere*, permutatur cum ἐπιλέγεσθαι, 628. 73. *b.* ſq.
Ἀπολείπειν et ἀπολείπεσθαι, *deſerere*, 609. 72. *a.*, ἀπολείπεσθαι τῆς ἀληθείης, *a veritate recedere*, 152. 68. *a.*
Ἀπόλλυμαι in luctu verbum, 857. 86. 28.
Ἀπολῦσαι, *iudicio abſolvere*, 312. 65. *a.*, 188. 73. *b.* ſq. ἀπολύσας et ἀποστείλας permutantur, 535. 86.
Ἀποματαΐζειν, *crepitum emittere*, 184. 10. 723. A. G.
Ἀποξυρημένην, 87. 69. 976. 415. 13.
Ἀποπέμπειν, ἀπέπεμψε, ἐκπομπή, 273. 70. *b.*
Ἀπορίη ἔχεσθαι et ἐν ἀπορίῃ, 736. 31.
Ἄπορος ἄνεμος, 457. 91. *a. b.*, ἄπορα προσφέρειν, προσφέρεσθαι, 715. 84. *b.* et Gronov.
Ἀπόῤῥητος ἀπόῤῥητα ποιέεσθαι ἐν ἀποῤῥήτοισι ἐπιστῆψαι et γράψαι, 713. 99. *b.*
Ἀπορχήσασθαι, 498. 14. *b.* ſq.
Ἀποσάττειν, 457. 91. *b.*
Ἀποσιεύμενος et ἀποσειεύμενος, conſſ. 349. 71., 370. (c).
Ἀποσκήπτειν, 966. 385. 25.
Ἀποσκυθίζειν, 310. 5. *b.*
Ἀποστέλλειν τριήρεϊ, non τριήρῃ, 195. 74. *a.*, ὁ ἀπόστολος *claſſis*, τὸ ἀπόστολον, *navis*, 10. 96. *a. b.*, et Gron. ἀπόστολον πλοῖον, *navigium traiecticium*, 753. 88. *b.*, vit. Hom.
Ἀποστυγρῶσαι, 148. 45. *b.*
Ἀποστερέειν τί τινα, 620. 38. *b.*, ἀποστερέειν παρακαταθήκην, 478. 53. *a.*
Ἀποστροφή, *perfugium*, *remedium*, 109. 14. *a. b.*, 671. 64. *a.*
Ἀποτάμνω Ion. pro ἀποτέμνω, 818. 28. 48., ἀποτάμνειν τὰ αἰδοῖα, 668. 60. *a.*
Ἀποτειχίζειν, 453. 69. *a. b.*, ἀποτειχίζεσθαι, 724. 2. *b.*
Ἀποτελέειν ἀποφορὴν, 890. 127. 28.
Ἀποτίλλειν, *pilos detrahere*, 62. 97. *a.*, 834. 52. 15.
Ἀποτιμότεροι, *ignobiliores*, 185. (m).
Ἀπότροφος, *alibi educatus*, 133. 56. *b.*
Ἀποφέρειν. v. ἀπενειχθέντα.
Ἀποφεύγειν in iudiciis, 188. 73. *b.*, ἀποφυγὼν τοὺς διώκοντας, 475. 61. *a.*
Ἀποφορὰ, *tributum*, 153. 5. *a.*
Ἀποχρᾶν, 597. 12. *a.*, ἀποχρᾶσθαι, 52. (d) ἀποχρεώμενος τουτέοισι, 806. 15. 15.
Ἄππα pro *patre*, 307. 37. *b.*
Ἀπρόσμικτοι qui, 31. 21. *a.*
Ἅπτεσθαι, *guſtare*, 863. 31. *a.*, 940. 281. 22., ἅπτεσθαι ἄκρης καρδίης, 312. 83. *b.*, ἐναμμένος, ἐνάψαι, 541. 67. *a.*, 903. 162. 30., ἐναμμένος et ἀναμμένος conſſ. 541. (b).
Ἀπύειν τίνα γλῶσσαν ἀπύουσι, 111. 50. alii ἀπιήσουσι.
Ἀπωστὸς γῆς, 440. 52. *b.*, 951. 336. 28.
Ἀραίρητο, *capta fuit*, 90. 80. 544. (h).
Ἀργοὶ, *agriculturae negligentes*, 374. 67. *b.*
Ἄρδις, *ſagittae cuſpis*, 101. 83. *b.* 723. A. G.
Ἄρδειν, *potum agere*, 377. 38. *a.* ἄρδεσκε Αἴγυπτον, *rigabat*, 109. 97.
Ἀρέσκεσθαί τινι, 579. 58. *b.*
Ἀρετή ἀρετὴν ἄκρος, 507. 75. *b.*
Ἀρήιον ὅπλον, 358. 68. *b.*, ἀρήιος πάγος, 641. 48. *b.*
Ἀρηρομένη i. e. ἠροτριωμένη, 325. 27. *a.*, et ibid. (i).
Ἀρθμιος, *concors*, *benevolus*, 550. 84. *a.*, 723. A. G.
Ἄρθρα pro τὰ αἰδοῖα, 249. 97. *b.*, 723. A. G.
Ἀριμασποὶ unde, 292. 1. *b.*
Ἀριστεύειν τινὸς, *alicui praecellere*, 553. 77. *a.*
Ἀρκέεσθαί τινι, 579. 58. *a.*
Ἄρκεσι et ἔρκεσι conſſ. 545. 11.
Ἅμα et ἁρμαμάξαι, differ. 530. 8. *a.*
Ἀρνεῖσθαι, ex ſcholio οὐ βούλεσθαι, 444. 77. *b.*
Ἀρότου et ἀρότρου vocabula conſſ. 302. 85.
Ἁρπάζειν μέσον, *medium* aliquem *arripere*, 740. 96. *a.*
Ἀρπεδόνη, *licium* 220. (2).
Ἀρπεζον, 85. 62. *a.*, 848. 72. 34.
Ἀῤῥωδέειν et ὀῤῥωδέειν, καταῤῥωδέειν et καταῤῥωδ., conſſ. 17. 52. *b.*, 5. (g).
Ἀρτακίη urbs, 287. 29. *b.*
Ἀρταμέειν ἄρταμος, *lanius*, 590. 84. *a.*
Ἀρτίμπασα, Venus apud Scythas, 307. 40. *b.*
Ἀρτοκόποι et ἀρτοποιοὶ ſaepe iunguntur, 729. 87. *a.*
Ἀρτέαται pro ἤρτηνται dial. Ion. 63. 34. *a.*

Ἀρύεσθαι et ἀρύτεσθαι, 152. 1. *b.* ſq. Ἀρύσασθαι τοῦ ἡλίου, μαντικῆς, 992. 504. 44.
Ἄρχειν et βασιλεύειν, diff. 468. 26. *a.*
Ἄρξαι πολέμου, 933. 259. 41., ἄρχεσθαι ἐκ et ἀπὸ, 864. 94. 44., ἄρχεσθαι ἀδίκων et ἀδικέων, 333. 31. *a.*, ἀρξάμενοι, 980. 434. 1., ἀρξάμενος ῥέει 804. 53. *a.*
Ἀρχὴ κακῶν, 426. 98. *b.*, ἀρχὴν et τέλος, oppon. 679. 27. *a.*, ἀρχὴν, *prorſus*, *olim*, et *ab initio*, 44. 85. *a.*, 115. 16. *a.*, 952. 335. 14., 968. 392. 22., ἡ ἀρχὴ τοῦ σχοίνου, *extremitas funis*, 308. 46. *a.*
Ἀρχιέρεως pro ἀρχιερεὺς, 121. 35. *b.*, et Gron.
Ἀρχιθέωρος, 479. 83. *a.*
Ἄση, ἀηδία idem, 68. 7. *b.*, ἀσᾶν, ἀσᾶσθαι, *moleſtia adfici*, ἄση, *moleſtia*, *dolor*, 217. 75. *a.*, 907. 176. 21., 723. A. G.
Ἀσθενείη βίου, et ἀσθενίη, *victus tenuitas*, 127. 39. *a.*, οἱ ἀσθενεῖς τροφῆς, βίου, *pauperes*, 641. 48. *b.*
Ἀσίης, Ἀσίεω, unde Aſiae nomen, 300. 59. *b.*
Ἀσινὴς, *illaeſus*, *incolumis*; et *innoxius* active, 723. A. G.
Ἀσκεῖν τέχνην τινὰ, 260. 28. *a.*, ἀσκεῖν, *exornare*, 166. 89. *a.*
Ἀσκὸς de *utre* et *ipsa pelle*, 523. 99. *a. b.*
Ἀσπαίρειν, idem atque σπαίρειν, unde imperf., ἔσπαιρον et ἤσπαιρον, *reluctari*, *palpitare*, 621. 56. *a.*, 745. 70. *a.*
Ἄσσα pro ἅτινα, 839. 57. 20.
Ἀστοὶ, *indigenae*, 149. 98. *b.*, opponuntur, ξείνοις, ib. ἀστὸς, *civis*, 731. 48. *a.*, ἀστὸς, αὐτὸς, ἀστῶν, αὐτέων, conff. 731. 48. *a.*
Ἀτὰρ, *autem*, *ſed*, 723. A. G.
Ἀταρνεὺς, Ἀταρνείτης, 77. 53. *a. b.*
Ἀτάσθαλα, *nefaria*, *ſceleſta*, 723. A. G.
Ἀτεῖν· ἀτέοντες, *nocere*, *laedere*, 610. 6. *a. b.*, ἀτέοντα, ἀτίοντα, ἀτίζοντα, 735. A. G. ἀττέοντες, 610. (f.)
Ἀτελείη, *immunitas*, 25. 24. *b.*
Ἀτελεῖς φόρων, *tributorum immunes*, 458. 21. *a.*, καρπῶν ἀτελεῖς, *frugum tributi immunes*, ib. *b.* ἀτελείη, 811. 20. 22.
Ἀτενὴς κισσὸς, ναῦς, 645. *a.* in.
Ἀτρεκὲς, ἀτρεκέως, *vere*, *certo*, *exacte*, 291. (k). 723. A. G.
Ἀτρέμας et ἀτρέμα ἔχειν, idem, 625. 83. *b.*, 985. 464. 20., ἀτρεμίζειν, *bellis ſuperſedere*, 519. 72. *b.*
Ἄτρυτος, *intolerabilis*, 724. A. G.
Ἄττα, ἄππα, πάππα, *pater*, 307. 37. *b.*
Ἀττέλαβοι et ἀττίλεβοι, 357. 38. *a.*, 938. 277. 11.
Ἄττοντες, *ingruentes*, 610. 6. *a. b.* V. Ἀτεῖν.
Αὐαίνεσθαι· ἐξαυαίνεσθαι, 580. 90. *b.*
Αὔγιλα, loci nomen, 938. 277. 9.
Αὐδάζειν, *loqui*, 724. A. G.
Αὔλειος (ἡ), αὔλειοι (αἱ), 469. 64. *b.*
Αὐλὴ et πύλαι diff. 469. 64. *b.*
Αὖλιν ποιήσασθαι. 751. 75. vit. Hom.
Αὐξάνειν· αὐξάνετο pro ηὐξάνετο, 421. (f).
Αὐτὸς ἑωυτοῦ· βαθυτάτη αὐτὴ ἑωυτῆς, *ubi profundiſſimum eſt*, 724. A. G., αὐτὴ ἑωυτῆς ἀρίστη, non αὕτη, 91. 18. *b.*, conf. Ἑωυτός. αὐτῷ repetitur, 887. 124. 10. Sic αὐτῷ ἀποβεβήκεέ οἱ, 824. 35. 42., αὐτοῦ διακαίων διέξοδον, *ſibi ipsi tranſitum candefaciens*, 866. 97. 36., αὐτοῦ ταύτῃ, 934. 264. 40., αὐτοῦ ταύτῃ ἐν τῷ ἱρῷ, et αὐτοῦ ἐν τῷ ἱρῷ, 339. 63. *a. b.*, 856. 86. *a.*, αὐτὸ τοῦτο, *id ipsum*, 233. 35. *a. b.*, αὐτὸς οὗτος, 850. 75. 26., αὐτὸς ὁ et ὁ αὐτὸς, 469. 66. *b.* αὐτοῖσι τοῖσι Σπαρτιήτῃσι, 821. 33. 11., 934. 264. 40., αὐτὸς ἕκαστος, *quisque*, 240. 81. *a.*, 985. 463. 21., τὸ αὐτὸ νομίσαι, νοῆσαι, φρονῆσαι, 332. 95. *b.*, αὐτὸς pro ἑαυτὸς, 818. 29. 25., αὐτοὶ οἱ et αὐτοὶ καὶ, *iidem qui*, ſive *ac*, 329. 69. *b.*, αὐτῶν τούτων εἵνεκεν, *ſolius iſtius rei gratia*, 233. 35. *a. b.*, 858. 89. 28., *ſolus* in κέκτησο αὐτὸς τάπερ αὐτὸς ἐκτήσαο, 968. 393. 24., αὐτοῖς ἱματίοις, *cum ipſis veſtimentis*, 126. 20. *b.*, αὐτὴ et ἀστὴ, αὐτέων et ἀστῶν, conff. a librariis, 731. 48. *a.*, αὐταὶ et αὗται, 3. 60. *a. b.*
Αὐτοκελεὶς, 693. 60. *a.*
Αὐτόματον, 146. 81. *a.*
Αὐτόμολοι, *transfugae* et *omnes qui ſua ſponte adveniunt*, 693. 60. *a.*
Αὐτοχειρίῃ, *ſua ipſius manu*, 834. 52. 16., αὐτοχειρίῃ ἀπολέσαι, 275. 24. *b.*, αὐτοχειρίην ποιῆσαι, 918. 218. 31.
Αὐχὴν, *terrae et fluvii anguſtioris tractus*, cervicis inſtar porrectus, 35. 86. *b.*, 320. 59. *b.* ſq.
Ἀφαιρεῖσθαί τί τινα, 620. 38. *b.*
Ἀφάσσειν, quid, 232. 98. *a.*, 910. 187. 45.
Ἀφέται, locus in ſinu Magneſiae, 596. 74. *a.*
Ἀφεῖναι τῆς στρατείας et ἀφίεσθαι, 528. 60. *b.* ſq.
Ἀφιππεύειν, ἀφιππάζεσθαι, 820. 32. 14., ἀφίππων, 39. 28. *b.*
Ἀφ' ἵππων μάχεσθαι, 39. 28. *b.*
Ἀφοσιώσασθαι, 342. 71. *a.*
Ἄφυκτος, *inevitabilis*; θάνατος, ἀνάγκη, πεπρωμένον ἄφυκτον, 744. 53. *a.*
Ἀφύλακτος, ἀφυλάκτως, *ex inproviſo*, 744. 53. *a.*
Ἄχαρις, *moleſtus*, *acerbus*, 625. 74. *a.*, ἀχάριτος, ἄχαρις et ἀχάριστος, 20. *a.* in., 98. 46. *a.*, ἀχάριτα, quae dicantur, 19. 37. *b.*, ἀχαριτώτατον συνοίκημα de plebe, 577. 84. *a.* ἄχαρι οὐδὲν, 972. 400. 45.
Ἄχθεσθαι τῇ ἕδρῃ, *moram inpatienter ferre*, 711. 22. *b.*, ἀχθεσθέντες τῇ πλάνῃ, 150. 20. *b.* 888. 125. 31., ἄχθεσθαι τῇ ἀρχῇ, *offendere ad principatum*, 238. 36. *b.*, ἀχθόμενος, quid, 189. 2. *b.*
Ἀχλύειν, 946. 314. 5.
Ἀψικόρδιον, 312. 83. *b.*
Ἀψυχίη, λειποψυχίη, ἠψυχίη, 43. 77. *b.*

B.

BΑβυλῶνες εἴκοσι οὐκ ἐθέλειν, quid, 278. 40. *b.*
Βάτραχος, *rana*, 338. 3. *a. b.*
Βάθρον· *gradus*, 86. 10. *a.*
Βαθὺ ἦθος, quid, 324. 94. *a.* et 95. *b.*
Βαίνειν· βεβηκέναι, *firmo certoque gradu nixum conſiſtere*, *bene firmatum eſſe*, 581. 10. *a. b.*, βαίνειν de muliere telam detexente, 759. 39. *b.*, vit. Hom., ἀποβεβήκεε, 59. 80. *a.*, 832. 49. 29.
Βάλλειν ἐς γόνυ τὴν πόλιν, 450. 55. *a.*, βαλέσθαι ἐν νῷ, *animo agitare*, 394. 42. *b.*, βάλλεσθαι ἐς θυμὸν, 651. 20. *a.*, et βάλλειν ἐς θυμόν τι, 757. 61. *a.*, vit. Hom. βάλλεσθαι ἐπ' ἑωυτοῦ, *in ſe recipere*, 910. 188. 44., βάλλεσθαι ἐς γαστέρα, 208. 18. *b.*
Βάραθρον· ἐς τὸ βάραθρον ἐσβαλεῖν, 563. 20. *a.*, βαραθροῖ, qui, 405. 48. *a.*
Βαρβαρικὰ καὶ Ἑλληνικὰ opponuntur, 254. 50. *a. b.*
Βᾶρις navigii genus, 147. 18. *a.*, 724. A. G.
Βαρὺς χρόνῳ, νόσῳ, cett. 347. 94. *a.*
Βαρυσυμφορώτατος ἀνθρώπων, *hominum miſerrimus*, 724. A. G.
Βασιλεύειν Αἰγύπτου, 882. 117. 40., βασίλεια, *regina*; βασιλεία, *regnum*, 724. A. G., βασιλήιον, τὸ, *aula regia*, 177. 68. *b.* βασιλήια Scytharum regio, 289. 5. *b.*
Βασιλικὸν, τὸ, *fiſcus regius*, 177. 68. *b.*
Βέκος, Βέκκος, Phrygium lingua, *panis*, 104. 52. *a.*
Βελβινίτης et Βελβινίτης contemtus nomen, 678. 93. *a.*, 99. *b.*
Βέρμιος mons, 294. 54. *b.*
Βεσσοὶ et Βησσοὶ, Thraciae gens, 555. 48. *a.*
Βιάζεσθαι τὰ σφάγια, 712. 45. *a.* βιηθεὶς, 544. 86.
Βίβλοι et Βύβλοι, 399. 7. *b.*
Βιοτὴ, βιοτεύειν, quid, 190. 26. *b.*
Βιοῦσθαι i. e. ζῆν, 190. 26. *b.*, et var. lect. (i).
Βιστονὶς λίμνη, Βίστονες cum ὁ, 554. 24. *b.*
Βλῆμα, proba vox, 212. 48. *b.*
Βοᾶν· βεβωμένα, *celebria*, 724. A. G., βῶσαι pro βοῆσαι, ib. ἐβώσθη, 499. 31., 677. 78. *b.* βοῇ τε καὶ πατάγῳ, βοῇ τε καὶ ὁμίλῳ, 720. 40. *b.*
Βοηθεῖν, Ion. Dial. βωθεῖν, 620. 16. *a.*, hinc βωθῆσαι, ibid. βωθήσαντες, 652. (c.) προσβωθῆσαι, προβωθῆσαι, 694. 74. *b.*, pro βοηθῆσαι, βοηθήσαντες κ. λ. ſaepius hic variatum.
Βορῆς, Βορέας, 593. 16. πρὸς βορέω, 248. (m). πρὸς βορῆν ἄνεμον, 283. 1. βορηίη θάλασσα, 182. 46. *a.* 108. 68.
Βορυσθενῖται et βορυσθενεῖται, 317. 52., 921. 228. 27.
Βουζύγειοι ἀροὶ, 614. 3. *a.*
Βουλεύειν et βουλεύεσθαι, 36. 7. *b.*, 241. 35. *a.* ἀρεσμὸν βουλεύειν, 627. 31.
Βούλεσθαι et βουλεύεσθαι, conff. 78. 11. *a.*, 476. 100. *b.*, 688. (i). τί βούλεται τοῦτο; *quid hoc ſibi vult*, 338. 3. *a.*
Βουλεῖον, de *curia* et *ſenatorum conſeſſu*, 751. 68. *a.* vit. Hom.
Βουνοὶ an *fruges?* 368. 92. *b.*
Βουνὸς Cyrenaeorum lingua, *collis*, 351. 41. *a.*
Βουνοὶ, βωμοὶ, 351. 41. *a.*
Βοῦς, accus. βοῦν, βῶν, Dial. Ion. 122. 73. et (h), 461. (g.) 869. 103. 42.
Βραγχίδῃσι τῇσι Μιλησίων, 47. 17., 182. 53. *b.*
Βραυρὼν, Athenienſium, 502. 46. *b.*
Βρέφος de *animalibus*, 275. 11. *a.*
Βύβλινα ὅπλα, *rudentes ex byblo*, 592. 74. *b.*
Βωθεῖν, βωθῆσαι, Dial. Ion. pro βοηθῆσαι. V. Βοηθεῖν.
Βωμοὶ, βουνοὶ, 351. 41. *a.*

Γ.

ΓΑμόροι Samiis et Syracuſanis *Divites*, 447. 74. *b.*, 576. 61. *a.* V. Γεωμόροι.

Γὰρ elegantis uſus in media periodo, 935. 268. 42., γὰρ obiectionis vis. 930. 247. 38., 935. 268. 42., γὰρ uſus in Hyperbatis, 685. 97. a., γὰρ post duo et tria vocabula collocatur, 800. 7. 31.
Γαργαφίη κρήνη a Perſis obſtructa, 715. 84. b.
Γαῦλοι, navium genus, 446. 26. a., γαυλὸς (diverſo accentu) itidem *navis*, 267. 44. a., γαυλὸς et ὁλκὰς, eadem navis, minor triremi, 267. 44. a.
Γὲ particula elegans, 234. 87. b., γὲ pleon. 56. 74. b., γὲ, metri cauſſa bis in uno verſu, 209. 29. a.
Γεβελεΐζειν quid, 323. 69. b.
Γελᾷν, *ſplendere, renidere*, 404. 32. b. γέλωτά τινα τιθέναι, ridere, 907. 175. 1.
Γελέοντες qui olim Athenis, 404. 32. a.
Γένεα AEgyptiorum, Perſarum, κ. λ. 724. A. G., γενέσια (τὰ) 292. 91. a. b., γενέτωρ, *progenitor*, et *pater*, 724. A. G., γένος, *generatio*, ſemper de futuris, 825. 38. 5., Λυδὸς ἦν μὲν γένος, non τὸ γένος, 4. (c) et 796. 3. 25., γενεαὶ et ἀνδρῶν γενεαὶ quot ſint annorum, 173. 16. a., 585. 24. a., γενεὴ ἀνθρωπηΐη, 258. 82. b., γενέων pro γενεῶν Ion. 896. 143. 39.
Γενεὴ et γενετὴ conſf., Φαλακρὸ ἐκ γενεῆς, 290. 43.
Γεραίτερος, *aetate ſenior*, 460. 93. b., et Gron.
Γέροντες Spartani, 463. 74. b.
Γέῤῥα, clypei ex viminibus, 720. 74. b. item, *ſcutorum congeries, gerrhae*, 721. a. in.
Γεύειν, *guſtum dare*, praeſertim *rei vendendae*, hinc γεῦμα. γεύεσθαι, *guſtare*, 582. 77. a. b., γεύεσθαί τινος, 863. 93. 31.
Γεωμόροι, γαμόροι, 411. a. in. conf. Γαμόροι.
Γεῶν pro γαιῶν. V. Γῆ.
Γεώπεδα, *fundi*, 524. 25. a. b.
Γεωπείνης· γεωπείνας ἐς τὰ μάλιστα ἀνήκοντας, 672. 98. a.
Γῆ πολλὴ, *plurima mundi pars*, 14. 37. a. et Gron., γῆ, in gen. plur. γεῶν, γαιῶν, γαιάων, 368. 78. 81. a., et var. lect. (d).
Γήμασθαι, et γῆμαι, quid differ. 317. 52. b.
Γίνεσθαι de tempore, 189. 2. b., γίνεσθαι, idem atque εἶναι, 515. 39. a., γίνεσθαι ἐξ ἀνθρώπων, de iis, qui diem obeunt, 1. 2. b., τὰ ἐξ ἀνθρώπων γενόμενα, *quae facta ſunt ab hominibus*, 1. 2. b., ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι, 490. 13. a., ὡς τρίτη ἡμέρη ἐγένετο τῷ παιδίῳ ἐκκειμένῳ, *triduo post infantem expoſitum*, 104. 29. a., γίνεσθαι ἔτεα, 862. 93. 5., χρῆ γὰρ κακῶς αὐτῷ γενέσθαι, 5. 22. a. 741. 33. a., ἡ ἡμέρη, τῇ ἐγένετο βασιλεὺς, *Regis natalis dies*, 741. 52. b., γενέσθαι τὰ ἱερὰ, τὰ σφάγια ſcil. χρηστὰ, καλὰ, quum *laeta ſunt exta, litantque*, 563. 32. a. b., 721. 77. a. b., ἐγεγόνεε pro ἐγένετο, 679. (n). 686. (f). ἐγινέατο Ionum, 32. 70. b.
Γλίχεσθαι περὶ ἐλευθερίης, 149. 98. b. 150. 1. a. γλίχεσθαι ἐλευθερίης, 689. 28. b.
Γλυφίδες, *crenae ſagittarum*, 679. 32. b.
Γνῶμα, *indicium, documentum*, 535. 74. a.
Γνωσιμαχέειν, *mutare ſententiam, perpendere*, 724. A. G.
Γονεὺς, *pater* oppon. ἀπόγονος, 805. 38. 5.
Γόνυ (ἐς) βάλλειν, ῥίπτειν, κλίνειν, πίπτειν, 450. 55. a. γούνατα Iones, 415. 53.
Γοῆ, γοῶν, γόητες, 595. 47. a.
Γόμφοι, *clavi*, 146. 3. b.
Γόργυρα (ἡ), *carcer, locus ſubterraneus*, 271. 17. b.
Γοῦνος quid, 326. 76. b. ſq.
Γράφειν, *pingere* et *ſcribere*, 924. 233. 43., γράφεσθαι et ζῷα γράφειν, *pingere*, 96. 99. b., γραφὴ, *pictura*, 137. 87. a., γράφεσθαι, ἀπογράφεσθαι, *deſcribenda curare*, 549. 66. b.
Γυμνὸς ὅπλων, *gravi armatura defectus*; iunguntur γυμνοὶ καὶ ἄνοπλοι, 172. 5. b., 173. a. in., 721. 4. b., 896. 143. 25.
Γυνὴ τεκνοποιὸς, παιδοποιὸς, τεκνογόνος, 27. 87. b. γυναικὸς κακίω ἀκοῦσαι Perſis probroſum, 740. 94.
Γῦνος, γυνία, idem, 327. a. in.

Δ.

Δᾶῆναι· κατεδέδαιτο, *cognitus erat*, 606. 86. b.
Δακτύλοι, ad computandum, 466. 65. a. 956. 351. 24.
Δάσασθαι μοίρας et ἐς μοίρας, *in partes dividere*, voce Herod. pro μερίζειν, 558. 60. a., δάσασθαι τριχθὸν μοίρας pro ἐς μοίρας, 977. 418. 4.
Δατέονται et πατέονται conſf. 121. 35.
Δὲ, non γὰρ in initio, et progreſſu orationis, 931. 251. 26., 857. 88. 20. in transitu, 830. 45. 11.
Δὲ et δὴ ſaepe postponitur τοῖς, ἅτε et οἷα, 115. 36. b.
Δεῖμαι ὁδὸν, *conſtruere viam* pro *munire*, 599. 69. a.
Δεῖνα ποιέεσθαι et ποιέειν conſf. 708. 20.
Δεινῶς loco Ionum αἰνῶς 304. 63. b.
Δειμαίνουσης et λιμαινούσης conſf. 450. 64. a.
Δεῖπνα quid, 724. A. G.
Δεῖσαι περί τινι, *timere alicui*, 580. 98. b.
Δεῖσθαι· δεόμενος, *rogitans*, 285. 78. a. δέεσθαι βουλεύειν, 40. 68. b. μηδὲ δεόμενον συνδυνεύειν, 285. 78. a. b.
Δεκατεύειν, δεκατευθῆναι Graecis est *decimam bonorum partem Deo offerre*, 562. 16. b. ſq.
Δεκελέη, Δεκελεία, 697. 11. a., Δεκελέη, *tribus*, unde Δεκελεῆθεν, 725. 46. b.
Δελφοὶ (οἱ), *Delphorum urbis incolae*, 25. 20. a., 811. 20. 18. Δελφὸς et ἀδελφεὸς conſf. 468. 46. a.
Δένδρος, τὸ, 957. 357. 8., τὰ δένδρεα, δένδρεον, et δένδρεον, 474. 27. a.
Δέννος, *opprobrium, contumelia*, 740. 94. a., unde δεννάζειν, 724. A. G.
Δέρματα olim inter praemia victorum, 144. 5.
Δερματῆς de Baccho, 663. 9. b.
Δέσμαι δικανικῶν λόγων, Φρυγάνων, δραγμάτων, quid ſint, 312. 72. b.
Δεσπότης nomen Graecis invidioſum, 244. 12. a., δεσπότεας pro δεσπότας, 830. 46. 28. δεσπότης νόμος, 552. 60.
Δεσπόσυνος. δεσποσύνη, 27. 76. a.
Δευτέρη ἡμέρη· δεύτερος καὶ τρίτος, quid, 331. 32. b.
Δέχεσθαι τὸν οἰωνὸν, τὸν ὄρνιν, τὴν κληδόνα, τὸ μάντευμα, τὸ χρησθὲν, *accipere omen*, 674. 49. a., 733. 35. a. b., δέχεσθαι, *excipere convivio*, 63. 49. b.
Δὴ, particula, inſervit redordiendae orationi, quae interrupta fuerat, Lat. *inquam*, 435. 10. b., plura de partic. δὴ vide Gron. 850. b., 917. b., 834. a., 843. b., 910. a., 829. a., 949. a., 888. a., 869. b., 933. a., 998. b., 821. b., 981. a., 923. b., 957. b., 859. b. cett., δὴ ironice, *ſcilicet*, 381. 83. a.
Δῆθεν, *ſcilicet*, 722. 36. b.
Δηλήσασθαι pro βλάψαι, *laedere*, δεδηλῆσθαι, *laeſum eſſe*, 724. A. G., 666. 93. a., hinc compos., κεντροδάλητος, πανδάλητος, ξιφοδήλητος, 666. 93. a.
Δηλοῖ ἐοῦσα pro ἑαυτὴν εἶναι, 298. 76. a.
Δῆμος, vel *demus*, vel *oppidum*, vel *curia*, vel *pagus*, 224. 22. a., 908. 181. 41., δῆμοι Athenis plurimi, 406. 92. et 97. a. b., δημαγωγεῖ, 392. 59. b., δημοτελὴς ὁρτὴ, 462. 47. b. et Gron., δημόται qui, 224. 22. a.
Δηοῦν, δῃώσασθαι, *caedere*, 932. 255. 2.
Δή τι. 821. 32. 42. δὴ post ἅτε et οἷα, 115. 36. b. δή τι et δή τοι conſf. 292. (m).
Διὰ πάντων, *prae omnibus*, 404. 41. b., 724. A. G. δι᾽ ἀγγέλων ſollemnis formula, 34. 28. a., διὰ in verb. compos. quid, 379. 18. a., δι᾽ ὧν particularum qui uſus, 237. 12. b., δι᾽ ἡμέρης. διὰ νυκτὸς, δι᾽ ἔτεος, ἐνιαυτοῦ, διὰ βίου, intellecto ὅλου, *totum diem, totam noctem, integrum annum, per totam vitam*, 118. 54. a., 443. 47. b., 604. 14. a., διὰ παντὸς, *omni tempore, omni modo*, 697. a. in. διὰ πάσης ἀγωνίης, in omni certaminum genere, 144. 5. b.
Διαβαίνειν τὴν Εὐρώπην. 968. 390. 28., διαβαίνειν πλοίῳ, *tranſmittere navigio*, 732. 4. b.
Διαβάλλειν, *traiicere, navibus tranſire*, 743. 21. b., διαβάλλειν, διαβολὴ, *calumniari, calumnia*, 514. 94. et 97. a., διαβάλλεσθαι et διαβληθῆναί τινι, *offenſum eſſe alicui*, 466. 81. b.
Διαβώνεσθαι, 147. 8. a. pro commun. διαβαίνειν, διαβιβάζειν, *traiicere*, conf. 886. 123. 4.
Διάγγελοι καὶ διοπτῆρες, in caſtris, 440. 32. a. b.
Διάδεξιν ποιεῖσθαί τινα, 589. 77. b.
Διαιρέειν, *dirimere*, de lite, 291. 64. b., 967. 388. 36.
Διαΐσσειν, Att. διάσσειν, διάττειν, διῇξαι, διῆξαι, *tranſire, tranſilire*, 339. 39. a.
Δίαιταν ποιέεσθαι, *commorari, diverſari*; δίαιτα, *victus ratio*, 724. A. G.
Διαθέτης χρησμῶν, 508. 88. a.
Διακριδὸν quid, 305. 80. b.
Διάκριοι et πεδιαῖοι oppon. 447. 59. a.
Διακρούσασθαι τοὺς Ἕλληνας, *eludere*, 583. 100. b.
Διαλαβεῖν τοὺς ἀποπεμπομένους τὰς χεῖρας, dupl. accus. *eorum qui mittuntur manus arripere*, 932. 252. 10.
Δίκ, et Δίαν, *coelum* Perſis, 66. 29. a.
Διαναυμαχῆσαι, 415. 43. a.
Διανέμειν τὰς ψήφους et διανέμεσθαι τὰς ψήφους differ. 677. 68. a. b. et Gron.
Διαπίνειν, *ſeſe poculis largiter invitare*, 698. 35. a. b.
Διαπίπτειν, *elabi*, 318. 66. a.
Διαπλέειν, διαπλεύσαντες, 738. A. G. pro quo διαπλώειν, 977. 418. 14., διαπλεῦσαι τὸν βίον εὖ, 422. 63.

Διαπλέκειν τὸν βίον, 472. 63.
Διαπρεσβεύειν, *indicium deferre*, 930. 247. 37.
Διαπυκτεύσαι, διαπαλαίειν, διαπληκτίζεσθαι, cett. de certamine invicem, 379. 18. *a.*
Διασμῆν, ἐκσμῆν pro διασμᾶν, idque pro comm. ἀπομάττειν, *abſtergere*, 272. 58. *b.*
Διασφάξ, ἡ, *crepido rupium*, 724. A. G.
Διατάττεσθαι, *mandari* paſſive, 55. 33. *b.*, 830. 46. 18.
Διατέμνειν, Ion. dial. διαταμέειν, διαταμεῖν, 896. 142. 24.
Διατετραίνειν, 862. 92. 22.
Διατίθεσθαι τὸν φόρτον, *merces diſtrahere*, 795. 1. 19.
Διαυγεία, διαυγεῖν, 527. 14. *b.*
Διαφαίνειν de aurora, 657. 19. *b.*, διαφανὴς λίθος de ignito, 145. 41. *a.*
Διαφαύσκειν de aurora alluceſcente, 657. 19. *b.* ἀμ' ἡμέρῃ διαφαυσκούσῃ, 242. 59.
Διαφέρειν τὸν αἰῶνα, *aevum transigere*; διαφέρεσθαι, *durare*, 724. A. G.
Διαφθορέειν et διαφθαρέειν, 712. 54. *b.*, 737. A. G. V. διεφθαρμένος ἀκοήν, 806. 15. 41., διαφθαρέεται, 990. 494. 10.
Διαφορέειν, 45. 33. *a.*, 825. 36. 49., διαφορέεσθαι, διαφορηθῆναι ὑπὸ τῶν ὀρνίθων, *dilacerari ab avibus*, 514. 6. *b.*
Διάφορος, *inimicus*, *diſcors*, 414. 2. *a.*
Διαφυλάττειν βασιλεῖ et βασιλῆα, 990. 493. 34.
Διαφώσκειν, διαφαύσκειν, ὑποφαίνειν, de ſole, cett. 242. 59. *a.*
Διαχέειν τὰ βουλεύματα, pro συγχέειν, 643. 15. et 22. *b.*
Διαχρῆσθαι pro χρῆσθαι, *uti*; et διαχρᾶσθαι, *interficere*, 725. A. G., διαχρᾶσθαι verbi uſus, 812. 21. 29., διεχρῆτο et διεχρέετο. 991. 498. 2.
Διδαχθῆναι et νοῆσαι ſive εἰδέναι, opponuntur, 239. 60. *a.*, διδακτὸν et τὸ ἐν τῇ φύσει, oppon. 550. 94. *b.*, διδασκάλιον quid, 399. 96. *a.* διδασκαλίαν καταλύειν, 749. 78. vit. Hom.
Διδόναι· δοῦναι δίκην καὶ λαβεῖν, 413. 98. *b.*, δοῦναι λόγον ἑωϋτῷ, 184. 21. *a.*, διδόναι δωτίνην, 480. *a.* in. διδόναι et ἐνδιδόναι μαλακὸν οὐδέν, 250. 24., 914. 201. 17., ἐδίδοσαν, ἔδοσαν, 964. 377. 30., δοίην, δῴην, 742. (o).
Δίδεξε, δέδεξε conff. 437. (g).
Διιρῶσαι νέας, 522. 69. *b.*, 968. 391. 44.
Διακπίπτειν, 318. 66. *a. b.*
Διεξελθεῖν pro διελθεῖν, 874. 109. 17., διεξελθεῖν χώρου, 866. 99. 1., διεξελθεῖν, 932. 253. 41.
Διεξιέναι διὰ τῶν νεκρῶν, *inter caeſos tranſire*, 617. 10. *a.* δι' ὧν διεξιόντες, *praeter quas tranſeuntes*, 92. 31.
Διέξοδοι τῶν βουλευμάτων, 615. 46. *b.*
Διζῆσθαι Ionum pro δίζεσθαι 44. 66.
Δικᾶν pro δικάσειν, 50. 25. *b.*
Δίκαιος· δίκαιοί ἐσμεν ταῦτα ποιεῖν, *par eſt ut hoc faciamus*, 386. 48. *b.*, 720. 55. *b.*, δίκαιαι ὀργυιαί, *orgyiae iuſtae magnitudinis*, 725. A. G., 177. 59. *a.*, δικαιοῦν, *iuſtum putare*, cum infinit, 419. 93. *b.*, δίκην δοῦναι καὶ λαβεῖν Ἀθήναζε, 413. 98. *b.*
Δικασταὶ βασιλήιοι Perſarum, 210. 65. et 66. *a. b.*, δικασταὶ κατὰ δήμους, 210. 65. *a.*
Δικτύννα, Δίκτυννα, Δίκτυνα, 226. 79. *a.*
Δῖνος, *area*, 110. 31. *a.*
Διοσκούρων, Διοσκόρων, 124. (f.)
Δίποδες, murium genus, 366. 16. *a.*
Διφάσιος, *geminus*, *duplex*, διφάσια τρώματα, *duo vulnera*, origo hinc lat. *biſarius*, 725. A. G.
Διφθερῶν uſus pro libris, 399. 7. *b.* ſq.
Δίφραξ, δίφρακος, *ſella matronalis*, 759. 36. *a.*, vit. Hom.
Διφροφόροι, διφροφορεῖσθαι, 272. 40. *a.*
Διχῇ et διχοῦ διελεῖν, 933. 260. 2.
Διωθέειν, διώσασθαι, *repellere*, 932. 255. 2.
Διώρυξ, διώρυχος non διώρυγος, 556. (l).
Δοκέειν, ἐμοὶ δοκέειν, ὡς ἐμοὶ δοκέειν et δοκέει, 482. 79. *a.*, 743. 4. *a.*, 131. 63. *a.*, 105. (c). 130. (b). 131. (a.) et Gron. 859. *a.*, 874. *b.*, 880. *a*, δοκεῖν et εἶναι oppon. 418. 52. *a.*, δοκεῖσθαι, δέδεκται, δεδόκηται, 490. 15. *a.*
Δόκανα, τὰ, Spartae, 410. *a.* in.
Δόκιμος τὰ πολέμια, 195. 67. *a.* 949. 328. 30.
Δόμος, *compages*, 84. 42. *a.*, 846. 72. 11. *a. b.*
Δονεῖν, δονεῖσθαι· Ἀσίη πᾶσα ἐδονέετο, *omnis Aſia agitata eſt*, 505. 13. *b.*
Δόξα et ἀλήθεια oppon. 418. 52. *a.*, δόξαν φύσας, 418. 52. δοξοῦν, δοξοῦσθαι, *haberi*, *iudicari*, δεδόξωσθε, δεδέξασθε, 564. 59. *a.*, et (c). 725. A. G., ἐδοξώθη, ἐδοξώσθη. 677. 78. *b.*
Δορκάδες et ζορκάδες conff. 365. (i).
Δουλοῦσθαι, δεδούλωντο et ἐδεδούλωντο, 49. (c). et Gron., δουλότερος, *magis ſervus*, 725. A. G.
Δρυοπίς et Δρυοπίη, 633. 9. *b.*
Δρυὸς κεφαλαί, in Boeotia, 711. 2. *a.*
Δύμη, loci nomen, 840. 60. 21.
Δύνασθαι· οὐκ ἐδύνατό μοι pro οὐ δυνατὸν ἦν, 563. 32. *a.*, δύνασθαι pro ἐθέλειν, 563. 32. *b.*, τί δύναται τοῦτο; 338. 3. *a.*, δύναται, δύνωνται, δυνέωνται, 580. (k). δυνεώμεθα, 932. 253. 13., ἐδυνάσθησαν, 553. 86. *b.*
Δύο, in gen. habet δυοῖν et δυῶν, ſic δυῶν ἡμερέων, δυῶν ταλάντων, 8. 28. *a.*, 917. 210. 40. in Dativ. etiam δυοῖς, δυσί, 552. 53. *a.*
Δυωκαίδεκα et δυώδεκα, 991. 499. 8., δυωδέκατος, 913. 197. 39.
Δυσθανατεῖν et δυσθανατᾶν, 725. 59. *a. b.*
Δωδώνη, Δωδών idem, 652. 74. *b.*
Δωρέεσθαι Δελφούς, *Delphos donare*, 811. 20. 18., δωρέεσθαί τινα χρυσῷ, 263. 45., 916. 210. 23.
Δωριάζειν, 416. *a.* in., 416. 82. *a. b.*, δωριάζειν, δωρίζειν, ἐνδωρίζειν, δωριεύεσθαι, 653. 85. *a. b.*, Δωριέες quinam dicti, 224. 36. *b.*
Δωσίδικοι, 456. 50. *b.*
Δωτῖναι ſunt δῶρα ſeu δόσεις· δωτινάζειν, *dona corrogare*, 480. *a.* in., 725. A. G.

E.

E *ipſum*, 59. 74. *a.*
Ἐᾶν· οὐκ ἐᾶν, *vetare*, *diſſuadere*, 116. 88. *b.*, 651. 29. *a.*, 691. 14. *b.*, ἐᾶν χαίρειν, *nihil curare*, 712. 46. *a. b.*
Ἐάν τι γένηται, συμβαίνῃ, *ſi quid mali evenerit*, 515. 39. *b.* conf. ἦν.
Ἔαρ τοῦ δήμου notat τοὺς ἐφήβους, *ver* ſive *flos populi*, *iuvenes*, 580. 90. *b.*, ἔαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀναιρεῖσθαι quid, 580. 90. *a.*, ἐαρίζειν, *tempus vernum tranſigere*, 673. 20. *a.*
Ἐγγίνεσθαι, ἐκγίνεσθαι conff. 330. 14. *b.*
Ἐγγλύσσειν, ἐγγλυκάζειν, 144. (o).
Ἐγγλύφειν, εὖ γλύφειν conff. 169. 93. *b.*, ἐγγεγλυμμένα, ib.
Ἐγγυᾶν et ἐγγυᾶσθαι opponuntur, 499. 27. *b.*, ἐγγυῆσαι θυγατέρα, dicitur *pater*, 463. 68. *a.*
Ἐγείρειν et ἀγείρειν conff. 507. 62. στρατιῆς ἔγερσις, ibid.
Ἐγκαθεύδειν, *excubare in templis vaticinandi gratia*, 683. 42. *a. b.*
Ἐγκαταλειπόμενοι, *in ſtadio relicti*, ſive *curſu ſuperati*, 644. 38. *b.*
Ἐγκείμεναι ἡμέραι et συγκείμεναι conff. 277. 4., 278. (a).
Ἐγκοιμᾶσθαι, *excubare in templis* vaticinii gratia, 683. 42. et 49. *a. b.*
Ἐγκολάπτειν, *inſculpere*, 629. 74. *a. b.*
Ἔγκοτον τινι ἔχειν, *infenſum eſſe alicui*, 226. 84. *a.*, 632. 84. *b.* ſq., 736. A. G. q. d., κότον ἔν τινι ἔχειν. ib.
Ἐγκτήματα, 382. 19. *b.*, ἔγκτησις, ib.
Ἐγκυρεῖν pro ἐντυχεῖν, *incidere*; *obviam ire*, 729. A. G., ἐγκυρῆσαι ἀλογίας et ἀλογίαις, *in contemtum incidere*, 602. 77. *b.*
Ἐγχέλεες, 400. 24. et 32. *b.*
Ἐγχραύειν τὸ σκῆπτρον ἐς τὸ πρόσωπον, *inpingere*, *infligere baculum in faciem alicuius*, 472. 53. *b.*
Ἐγχρίμπτειν ἔω, 629. 74. *a.*
Ἐγχρίμπτειν, Part. ἐγχρίψας et ἐγχρίμψας· ἐγχρίμψαι τὴν βᾶριν τῇ γῇ, *navi litus carpere*, *legere*, 736. 40. *a.*, 41. *b.*, et Gron. ἐγχρίμπτειν, *admovere*, 241. 57. *b.*, ἐγχρίμπτειν ἔω, 629. 74. *a.*, ἐγχρίμπτεσθαί τινι, *in aliquem incidere*, 331. 26. *a.*
Ἑδώλια, *navium tranſtra*, 11. 48. *a.*, et Gron.
Ἕζεσθαι et ἵζεσθαι conff. 228. (m). 229. (h). ἵζετο et ἕζετο ἱκέτις, 937. 275. 39. conf. ἵζειν.
Ἐθέλειν· V. θέλειν.
Ἐθελοντήν, 449. 31. *b.*
Ἔθνεα βάρβαρα, 27. 76. *a.*
Ει et ι confund. in Χείλων, Χίλων, 615. 52. *b.*
Εἰ ἀποθάνω ſoloecum pro ἢν ſive ἐὰν ἀποθάνω, 641. 28. *a.*, εἰ γὰρ pro εἴθε γάρ. 507. 62. *a.*, εἰ et εἰ ἄρα, 956. 352. 20., εἰ μὴ ἄρα καί, 966. 386. 14., εἰ δὲ μὴ ταῦτα ποιήσεις, 856. 85. 48., εἴ τι δράσεις, δρᾶ· εἴ τι λέγεις, λέγε· εἴ τι θέλεις, λέγε familiarium locutiones, 643. 28. *b.* ſq., εἴπερ cum indicat, εἴπερ εὖ φρονέεις, 687. 57. *a. b.*
Εἰδεῖν· εἶδε· ᾔδεε· ᾔειδε, *noverat*, 21. 90. *a.*, 807. 17. 20. ἵνα εἰδῶ ὅτι κοτε λέξει, 155. 96.
Εἰκάζειν de *portentis explicandis*, 42. 29. *a.* 338. 10. *b.*
Εἴκειν ὀργῇ, θυμῷ, ἡλικίῃ, 519. 63. *a. b.*

Εἰκὸν χρεόμενοι quid, 582. 54. a. b., εἰκόσι χρῆσθαι ibidem.
Εἴκοσι, ἐείκοσι, 159. 39. a.
Εἰκότα, οἰκότα, ἐοικότα, 12. 99. b.
Εἰλαδὸν et ἰλαδὸν, 844. 69. 32.
Εἰλειθυίη, Εἰλειθυίη conſ. 296. 4. a.
Εἴλωτες Spartanorum, 695. 39. b. Εἴλωτες quando Νεοδαμώδεις dicti, 696. 71. b.
Εἶναι τοῦ βασιλῆος, in regis ditione eſſe, 255. 67. b., εἶναι ἐν ὑπάτοισι, ἐν Φοινίκῃ, ἐν Μούσῃσι, 7. 98. b., 798. 6. 5., εἶναι ἐν εὐπαθείαις, ἐν θυσίαις, 665. 57. a., εἶναι οὐ παντός, non cuiusvis hominis eſſe, 575. 27. b., ἡ γῆ, ἐοῦσα παιδιὰ, εὐάδης ἐστι, 542. 9. a., εἶναί τινα μέγαν et εἶναί τι μέγα, 368. 78. a. Partic. ὢν vis in ὑμεῖς ὄντες Ἀθηναῖοι, 579. 78. b. ſq., εἶναι ellips., 890. 128. 43., εἶναι pleon. Herod. 134. 79. b., ἔνι pro ἐστί, 386. 43. a., 944. 297. 1., ἐὼν ἂν pro ἐνεῖναι, 592. 81. b., ἔσαν pro ἦσαν, 30. 89. b., 14. (k). conſ. Augment., ἦν pro ἔσαν, 376. 21. a., ἐὸν, παρεὸν pro ὂν, παρὸν, 800. 8. 11. ἔην pro ἦν 338. (f).
Εἰνακόσια pro ἐννακόσια, 100. 97. a.
Εἵνεκα (τῶν μηνῶν), ad menſes quod attinet, 466. 66. b.
Εἶπε, εἶπαι conſ. 693. 73. a.
Εἰρέθη loco ἐῤῥέθη 350. 11. a. v. Ἐρέων.
Εἴρενες, Ion. ἴρενες, ordinum ductores apud Spartanos, 730. 30. a. b.
Εἰρεσίῃ χρᾶσθαι in itineris longitudine denotanda, 844. 82. 23.
Εἰρῆνες κύκλον 93. 64. a. b.
Εἰρῶσαι· διειρῶσαι· ἀνειρῶσαι· ἐξειρῶσαι· ὑπεξειρῶσαι· ἐπειρῶσαι· κατειρῶσαι· παρειρῶσαι· Herodoto frequentata, 522. 69. b., εἴρυσε, εἰρύσας, εἰρύσαι, 968. 391. 44.
Εἰρωνεύεσθαι quid, 11. 58. b. et εἰρωνεύειν.
Εἷς ἀνὴρ, οὐδεὶς ἀνὴρ, proverb. locut. 270. 35. a., εἷς ἀνὴρ πλεῖστον, 497. 51. a., εἷς, quidam, 50. 84. b., εἷς αὐτῶν vel τις de incerto, 919. 223. 20.
Ἐκ praep. in verbis ἐκδωριωθῆναι, ἐκβαρβαρωθῆναι, 653. 85. a. b., ἐκ, et ἐξ pro ἔξω, in compoſitis, 173. 24. a., ἐκ pro ὑπὸ poſt verbum paſſiv. ποιηθεὶς ἐκ τοῦ ἀνδρὸς pro ὑπὸ, 587. 99. b., et 3. b., 738. A. G., ἔκ τινος ἄρξασθαι, 864. 94. 44., ἔκ τινος τὶ ποιέεσθαι, 877. 112. 18., ἐκ γενετῆς, ἐκ γενεῆς, ab ipſo natali, 290. 45. b., ἐκ μέσου εἶναι et ἕζεσθαι, καθῆσθαι, neutrorum eſſe partium, 629. 78. b., ἐκ τοῦ ἐμφανέος, 274. 81. b., ἐκ τοῦδε, ex iſto tempore, 476. 87. b., ἐκ τῶνδε, poſtea, 240. 93. a. b., conſ. ἐξ.
Ἑκάς· ἑκαστέρω· ἑκαστάτω, remote, ultra cett. 725. A. G., ἑκαστέρω οἰκέειν, procul habitare, 488. 71. b.
Ἕκαστος· ὡς ποδῶν ἕκαστος εἶχον, pro ſe quiſque accelerantes, 720. 40. a., ἕκαστος et ἕκαστοι, qui differ. 843. 68. 10., αὐτὸς ἕκαστος, αὐτὰ ἕκαστα, αὐτοὶ ἑκάτεροι, utrique, 702. 7. b.
Ἑκατόννησοι, inſulae, 73. 7. b.
Ἐκβαλεῖν ἔπος, 470. 78. a.
Ἐκβάτανα nomen urbis, 227. 26. a. et Ἀγβάτανα 50. 51. b.
Ἐκγίνεσθαι, licere, in facultate eſſe, 725. A. G.
Ἐκδέκεσθαι, 185. (k).
Ἐκδύεσθαι. 316. 99. a. et 929. 246. 12.
Ἐκδιδόναι, ἐκδίδοσθαι θυγατέρα, elocare, nuptum dare, 419. 81. a.
Ἐκδιδρήσκειν ἐκ τῆς χώρης, 953. 339. 14.
Ἐκέκτητο, 948. 318. 22. ἔκτητο, 215. (d). v. Κτᾶσθαι.
Ἐκζέειν εὐλέων, 370. 79. a., 371. 78. b.
Ἐκθύσασθαι, expiare, 480. 17. a.
Ἐκκηρύττεσθαι, edicto publice propoſito civitate eiici, 273. 70. a.
Ἐκκοψαι, cradere, 617. 35. a. b.
Ἐκκόπτειν pro ἐκκολάπτειν, 657. 12. b.
Ἐκλαμβάνειν, conducere, 735. 98. a.
Ἐκλείπειν τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα, 484. 39. a.
Ἐκπάγλως, ſtupendum in modum; ἐκπαγλεῖσθαι, admirari ad ſtuporem usque, 715. 54. a., 919. 223. 30., 725. A. G., ἐκπαγλέως et ἐκπλαγέως confus., 590. 90. b.
Ἐκπεραίνεσθαι, 474. 35. b.
Ἐκπίπτειν τινὶ, in aliquem irruere, 726. 68. a., ἐκπίπτειν quid, 917. 213. 25.
Ἐκπλέειν· ἐκπλῶσαι τοῦ Ἑλλησπόντου et ἔξω τοῦ Ἑ. 429. 86. b., ἐκπλῶσαι τῶν φρενῶν· νόου κ. λ., de ſtatu mentis deiectum eſſe, 276. 43. a., 725. et 738. A. G.
Ἐκποιῆσαι, ultimam imponere manum, 164. 23. b.
Ἐκποτᾶσθαι et ἐκπεπόταμαι, 276. 43. a. b.
Ἐκτεῖναι πλεῦνα λόγον, 534. 53. b.
Ἐκτοξεύειν· ὥς σφι τὰ βέλεα ἐξετετόξευτο, 100. (n).
Ἐκτρέπεσθαι, deflectere de via, 286. 6. a. b.
Ἐκφέρειν· ἐξοίσειν μηδενὶ, 910. 190. 9.
Ἐκφόρια (τὰ) τῆς γῆς, terrae proventus, 568. 84. b.
Ἐλαιοῦς et Ἐλαιοῦς. Elaeus, Cherſoneſi Thraciae urbs, 743. 32. b., 503. (k). Ἐλαιούσιοι, 1000. 553. 23.
Ἐλαστρεῖν Ion. pro ἐλαύνειν, 181. 22. b. τριήρεας ἐλαστρευμένας, 522. (h).
Ἐλαύνειν ἐς Αἴγυπτον, ἐλῶν partic. 730. 93. a., et Gron. ἐλάσας, 528. 47. b., ἐλαύνειν ἐπ' Αἴγυπτον, 895. 141. 27. ἐξελασθεὶς et ἐξελαθεὶς, 219. (c). 221. (k). ἐλαύνομαι verbum 851. 76. 11.
Ἔλεσι et Ἕλλησι conſ. 146. 78. a.
Ἐλευθέριον εἶναι, 551. 33. b. et Gron.
Ἐλευθερῶσαι, 948. 322. 36.
Ἐλευσίνιον, templum Cereris Athenis, 704. 71. a. b.
Ἐλινύειν et ἐλινύσειν. quieſcere, otiari, acquieſcere, 33. 85. a., 652. a. in. 726. A. G.
Ἐλίσυκοι, ἔθνος Λιγύων, 582. 33. a.
Ἐλλάμψεσθαι, illuſtrem fore, 40. 54.
Ἐλλεσχα, 74. 35. a., 842. 62. 28.
Ἑλληνὶς et Ἑλλὰς πόλις, 948. 322. 38., Ἑλληνικὰ καὶ βαρβαρικὰ opponuntur, 254. 50. a. b., Ἑλλήνιος Ζεὺς, 693. 88. b.
Ἔλπεσθαι v. ἐλπίζειν.
Ἐλπίζειν iungitur verbo futur. 2. vel praeſent, 809. 18. 40. et 820. 31. 30. pro quo Ion. eſt ἔλπομαι· ἔλπεσθαι, 124. 56. b.
Ἔλυτρον, receptaculum aquarum, ἔλυτρον λίμνης et ὑδάτων, 47. 45.
Ἐμβαίνειν ἔς τι, 978. 419. 45.
Ἔμβολον roſtrum navis, et clauſtrum regionis, 726. A. G.
Ἐμπαλάσσεσθαι, implicare, illaqueare, 545. 11. a.
Ἐμπεδῆσαι pro πέδαις ἐνδῆσαι, 512. 72. b.
Ἔμπηρος, debilis, mutilus, 79. 50. b., et 833. 67. 29. ἔμπηρα et ἔμπυρα conſ. 79. (c).
Ἐμπικραίνεσθαι, 272. 31. a.
Ἐμποδίζειν· ἐμπεποδισμένος, 927. 240. 35.
Ἐμπόρια ἀπὸ θαλάσσης, 902. 161. 23.
Ἐμπρήθειν· ἐμπρήσεται et ἐμπεπρήσεται, ead. notione, 442. 8. et 12. a. 952. 335. 4.
Ἐμφανέως, aperte; ἐκ τοῦ ἐμφανέος, 274. 81. b.
Ἔμφυτος μαντικὴ, divinatio divinitus inſita, ſed ἔμφυτος πονηρία, malitia animo a natura inhaerens, 735. 95. a.
Ἐμφύεσθαι, quid, 238. 28. a.
Ἐν praep. in compos. ἐμμάχεσθαι, ἐνστρατοπεδεύεσθαι; ἐναριθμεῖν· ἐναγωνίζεσθαι· ἐμβόσκεσθαι ſim. de re in loco, de quo ſermo inſtituitur, peragenda, 382. 19. b., 538. 70. a. 694. 8. b., ἐν ἐλαφρῷ· ἐν εὐμαρεῖ· ἐν ἀσφαλεῖ· οὐκ ἐν ἐλαφρῷ, 275. 23. a. b., ἐν λόγῳ· μέρει· ἀριθμῷ· μοίρᾳ εἶναι, 258. 57. a., ἐν ἐλαφρῷ ποιέεσθαί τι, leviter, haud gravate, ferre aliquid, 59. 86. b., ἐν ἀνδρῶν λόγῳ εἶναι, 258. 57. a., ἐν αἴνῃ εἶναι, 235. 6. a., ἐν τέλει εἶναι, 998. 548. 25., ἐν ὅπλοισι εἶναι v. εἶναι· ἐν ὑμῖν εἶναι, ἢ — ἢ, 241. 46. b., ἐν λόγῳ ἔχειν, ἄγειν, τίθεσθαι, 172. 83. a., ἐν Ἀθήνῃσι, 947. 315. 19., 960. 365. 11., ἐν Ἑλλάδι κοινὰ ἀγαθὰ προσεργαζόμενος, 955. 350. 14., ἐν μέρει, per vices, 605. 46. a., ἐν δὲ, abſol. pro ἐν δὲ τούτοισι eleganter 9. 62. a., 799. 7. 27. ἐν δὲ δὴ, 201. 81. b., ἐν δὲ δὴ καὶ τόδε, i. e. τ. κ. τόδε, 870. 105. 25., 904. 165. 23., Ellips. τὸν Ὀλυμπίῃ ἀγῶνα ſine ἐν 944. 294. 1. τὸν Ἄβαισι νηὸν, 828. 41. 1., ἐν πρυτανηίῳ, 826. 38. 44., ἐν ἡμετέρου, 966. 383. 10., ἐν Πέρσῃσι pro διὰ Περσῶν, 666. 93. a., ἐν pro παρὰ καὶ πρὸς cum Dativo loci, 996. 527. 38., 950. 331. 3., ἐν pro ἐς, 184. 34. b., ἐν Καρπάθῳ πλέοντες, 950. 329. 50., ἐν Κύπρῳ ναυμαχήσαντα, ib. ἐν Σάρδισι στρατεύεσθαι, ib. ἐν tempus notat, intra, 866. 99. 1., ἐν pro circa, 589. 58. a., ἐν τῷ pro ᾧ, 881. 116. 20., ἐν τινι νυκτὶ, 877. 112. 1., ἐν τῇ ὑστεραίῃ, 977. 417. 29., ἐν τῇσι ἡμέρῃσι διεξελθεῖν, 866. 99. 1., ἐν τῇ ὁρτῇ, 871. 106. 12., ἐν τῇ ἂν θύωσι, 872. 107. 19. ἐν et ἐς in comp. conſ. hinc, ἐσβαλόντα et ἐμβαλ. 693. (i). ἐσβαίνειν, ἐμβαίνειν, 432. 88. b., ἐνέπεσον, ἐσέπεσον, 632. (l).
Ἓν πρὸς ἓν, quid, 303. 34. b.
Ἐναγίζειν. v. Καταγίζειν.
Ἐναμμένος, 541. 67. a., ἐναμμένοι, 974. 405. 7. v. Ἐνάπτεσθαι.
Ἐναντίοι pro ἐρίζοντες, 222. 57. a., ἐναντιωθῆναι, 94. 62. a., 966. 385. 7.
Ἐναπεῖναι i. e. ἐμβάλλειν· ἐναπῆκε τὴν κεφαλὴν, 101. 72. a.
Ἐνάπτεσθαι· ἐναμμένοι λεοντέας, leonum pellibus amicti, νεβρίδα ἐνῆφθαι· παρδαλῆν ἐνῆφθαι, κ. λ. 541. 68. a., et Gron.
Ἐνάρεες cur ἀνδρόγυνοι, 311. 46. b., 726. A. G.
Ἐναύειν πῦρ pro ἐνάπτειν, 614. 3. a.
Ἐνδεδεμένος, ἐνδεδυμένος conſ. 294. 62. b. et Gron.

Ἐνδέξασθαι pro ἐνδείξασθαι ab ἐνδείκνυσθαι, 262. 94. *a. b.*

Ἐνδέχεσθαι λόγους, 616. 75. *a.* ταλαιπωρίας ἐνδέχεσθαι, 443. 33. *a.*

Ἐνδιδόναι μαλακὸν οὐδὲν, *nihil ignaviter remittere*, 250. 24. *a.*

Ἔνδον μένειν mulierum est virtus, 331. 54. *b.*

Ἐνέστακται ἵμερος, 692. 29. *a.*

Ἐνέχειν τινὶ κότον, 736. A. G. v. Ἔγκοτον et Ἐγχεῖν. ἐνείχεε pro ἐνεῖχε, 59. 80. *a.*, 832. 49. 29.

Ἐνεργαζόμεναι de *mulieribus*, 48. 43. *a.*, ἐνεργὸς, *in agendo occupatus*, χρήματα ἐνεργὰ, *quaeſtuoſae pecuniae*, 631. 33. *a.*

Ἐνηβητήρια quae, 167. 37. *a. b.*

Ἔνθεν, 874. 109. 29.

Ἐνθυμεῖσθαι· ἐντεθύμημαι ἐγὼ τοῦτο, 686. *a.* in.

Ἐνθύμιστον, ἐνθύμιον, 189. 5. *b.* ſq. 686. *a.* in.

Ἐνιδρύσασθαι βωμοὺς χώρους et χωρίοις, 190. 33. fin. 901. 157. 27.

Ἐνιῆνες, Αἰνιῆνες, nomen gentis, 562. 7. 8. *a.*

Ἔνιοι τῶν ποταμῶν, non οἱ ποταμοὶ ἔνιοι, 593. *a.* in.

Ἐνίστασθαι ἐς τὴν τυραννίδα, 231. 60. *a.*

Ἐγκτήματα et κτήματα, diff. 382. 19. *b.*

Ἐννῆσαι an hinc ſit ἐννῶσαι, ἐνένωτο ſim. ut a βοῆσαι, βῶσαι, 717. 47. *b.*, 726. A. G.

Ἐνορχαι et ἐνόρχιες, 451. 7. et 10. *b.*

Ἐντάμνειν pro ἐντέμνειν, *incidere*, nove dictum Herodoto, 629. 74. *a.*, ἔντομα et ἔντομα ποιεῖν, 158. 90. *a.*, ἐντομὰ et ἐντέμνειν de inferiis, 158. 90. *a.*

Ἐντιθέναι ἐς ὦτα, 879. *b.*

Ἐνωμοτίαι, quae, 31. 36. *b.*

Ἐνωρῶν, 222. 78., 993. 506. 3.

Ἐξ poſt verb. paſſiva pro ὑπὸ· τὸ προσταχθὲν ἐκ τοῦ Κύρου, ſim. 587. 99. *b.*, 3. *b.*, ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι, 490. 13. *a.*, ἐξ ἠθέων· ἔξω ἠθέων, *praeter morem, praeter conſuetudinem*; et *extra ſedes conſuetas*, 173. 24. *a.*, τὰ ἐξ Ἑλλήνων τείχεα, pro πάντα τὰ Ἑλλήνων τείχεα· τὰ ἐξ ἀνθρώπων πράγματα, 176. 14. *b.*, ἐξ praepos. uſus in τὰ ἐξ ἀνθρώπων γινόμενα, 1. 2. *b.*, 794. 1. 4., ἐξ pro ἔξω valet in comp. ἐκδῆσαι· ἐκπέμψαι· ἐξοικεῖν· et in ἔκμετρος· ἔκδικος· ἔκθεσμος· ἐξαβλες ſim. 173. 24. *a.*, conf. ἐκ.

Ἐξάγειν τὸν Ἴακχον, 647. 28. *b.*, ἐξάγειν, ἐκβάλλειν, ἐκπέμπειν, 273. 70. *b.*

Ἐξαιρεῖν· ἐξεῖλε, 963. 372. 35.

Ἐξαμβλῶσαι τῶν φρενῶν, 276. 43. *a.*

Ἐξαναγκαζόμενος, 859. *a.*

Ἐξαναστῆσαι ἐξ. 898. 149. 13.

Ἐξάργματα, 309. 93. *b.*

Ἐξαργυροῦν, ἐξαργυρίζειν, 477. 34. *b.*

Ἐξαρτύειν et ἐξαρτίειν conff. 571. 88. *b.*, ἐξαρτύειν, *inſtruere*, ἐξηρτυμένοι σίτῳ, *inſtructi commeatu*, 571. 88. *b.*, 9. *b.*

Ἐξέδρα, 531. 38. *a.*

Ἐξελαύνειν partic. ἐξελαθεὶς et ἐξελασθεὶς, 80. *a.*, in. 844. 68. 1., 908. 177. 45., 82. (a). ἐξελαθῆναι, non ἐξελασθῆναι, 501. 15. *b.*, ἐξελῶντες et ἐξελεῦντες conff. 225. 76. *b.*, ἐξέλασις, 479. 90. *b.*

Ἐξενείκασθαι, 963. 372. 16.

Ἐξεργάσασθαί τινας κακὸν et ἐξεργασμένος τινὰ κακὸν, 890. 129. 24., ἐξεργάσασθαι, *perdere*, 380. 55. *a.*, ἐξεργασμένον, 966. 386. 14.

Ἐξέρχεσθαι· ἐξελθεῖν, *eventum nanciſci*, 565. 87. *a.*

Ἔξεσις uxoris *repudium* ſive *dimiſſio*, 273. 70. *b.*, 390. 92. *b.*, 726. A. G.

Ἐξευρήματα, *inventa*, 25. 9. *a.*, et Gron.

Ἐξηγηταὶ qui, 39. 6. *a.*

Ἐξήκειν· ἐξήκει ὁ χρόνος, 470. 74. *a.*, ἐξήκειν, ἐξελθεῖν de *expleto temporis ſpatio*, 474. 35. *b.*

Ἐξηρτημένος, 978. 427. 43.

Ἐξιέναι· ἐξῆκε ἐπὶ τοὺς Πέρσας, *emiſit in Perſas*, 603. 4. *b.*

Ἔξοδοι et ἐξόδιαι, 462. 44. *b.*

Ἐξορκοῦν, ἐξορκοῦν, ἐξορκίζειν, 265. 84., 472. 41., 917. 211. 17., ἐξορκοῦσθαι Στυγὸς ὕδωρ, 956. 355. 14.

Ἐξορχήσασθαι, 498. 14. *b.* ſq.

Ἔξω Ἡρακλήων στηλέων, 283. 15. *a. b.*, ἔξω αὐτοῦ εἶναι, 276. 43. *a.*

Ἐπάγεσθαι, *in ſuas partes allicere*, 232. 24. *b.*, ἐπάγειν σφι αἶγας, 858. *a.*

Ἐπάϊστος, *proditionis manifeſtus*, 679. 32. *b.*, ἐπάϊστος γίνεσθαι, *innoteſcere*, 726. A. G.

Ἐπαισχύνεσθαι, *erubeſcere*, 730. 39. *b.*, 731. 40. *a.*

Ἐπαλλαγὴ γάμων de nuptiis conſociatis, 37. 30. *a. b.*

Ἐπαμήσασθαι γῆν, κόνιν, *terram, pulverem ſuperingerere*, 630. 12. *b.*

Ἐπανιπλεῖν et ἐπαναπλώειν, 100. 42. *a.*

Ἐπάξιος, *dignus*, 548. 15. *b.*, ἐπάξιος et ἀπάξιος, conff. ib.

Ἐπάπτεσθαι· ἐπῆφθαι· παῖδες εἴδεος ἐπαμμένοι, *pueri forma praediti*, 95. 46. *a.*, 668. 60. et 62. *a.*, 853. 81. 19.

Ἐπαύρεσθαι, *fructum percipere*, in utramque partem, 589. 77. *b.*, 590. 80. *a.*

Ἐπεὶ et ἐπεί τε ſeq. infinit., 118. 27. *a.*, ἐπεὶ pro ἐξ οὗ, ἀφ᾽ οὗ χρόνου, 509. 22. *a.*

Ἐπειδὴ δὲ, 651. 36. *b.*, et ἐπεὶ δὲ, 857. *a.*, 970. *b.*, 985. *a.*, 986. *b.*, 989. *a.*

Ἐπεικάζειν, *coniectura adſequi*, 707. 96. *b.*, ὡς ἐπεικάσαι, *ut coniicio*, ibid. ſq., 995. 522. 27.

Ἐπειρώτεον et ἐπηρώτων, 22. (b). (d). 25. (a).

Ἐπεξῆς Ionum pro ἐφεξῆς, 367. (g).

Ἐπέρχεσθαι de nocte ingruente, 339. 52. *a.*, ἐπέρχεσθαι· ἐπῆλθον ἐπὶ τοὺς Ἐφόρους, ἐπὶ τὸ βουλευτήριον, 572. 26. *b.*

Ἐπέχειν ἐπί τινι et τινὰ, 40. 54. *a.*, 954. 346. 34., 736. A. G., ἐπέχειν, *animo volvere*, 482. 85. *a.*

Ἐπήβολοι, *compotes alicuius rei*, 672. 98. *b.*

Ἐπηρεάζειν, *minitari*, 442. 15. *b.*

Ἐπί· ἐπ᾽ ἑωϋτῆς εἶναι, κεῖσθαι, οἰκεῖσθαι, *ſeorſum eſſe, iacere, habitare*, 634. 19. *a.*, 994. 515. 23., 986. 469. 34., ἐπ᾽ ἑωϋτῶν ἵζεσθαι, *ſeorſum ſedere*, 699. 66. 72. *a.*, ἐπ᾽ ἑωϋτῆς et ὑπ᾽ ἑωϋτῆς, conff. 634. (b). ἐπ᾽ αὐτοῦ· αὐτῷ· αὐτὸν, 931. 250. 20., ἐφ᾽ ἵππου ἥκειν, 242. 59. *a.*, ἐπί τινος ἐπώνυμος, 798. 6. 84., 926. 236. 32., ἐπί τινος, *in honorem alicuius*, 321. 91. *b.*, ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς ἵστασθαι, 443. 30. *a.*, ἐπὶ ξείνια et ξενίῃ, 936. 271. 14., 348. 59. *b.*, 379. 16. *a.*, ἐπὶ δεξιὰ, ἐπ᾽ ἀριστερὰ, 452. *a.* in., ἐπ᾽ ἀριστερὰ et ἐπαριστερὰ differ. 145. 55. *b.*, ἐπί τι πλεῖν, ἐλθεῖν, καταβαίνειν, *ad petendum aliquid navigare*, cett., 596. 72. *a.*, et 753. 57. *a.*, vit. Hom., ἐπὶ σῖτον ἐς Παγασὰς πέμπειν, 596. 72. *a.*, ἐπὶ τὸ ἱρὸν ἀπικέσθαι pro ἐς τ. ἱ., 802. 12. 18., ἐπὶ πλέον, 456. 47. *a. b.*, ἐπὶ μᾶλλον, ἔτι μᾶλλον conff. 249. 13. *b.*, ἐπὶ σῶμα πεσεῖν, 450. 55. *a.*, ἐπ᾽ ὥρῃ et ὑπ᾽ ὥρῃ diff. 306. 1. *b.*, ἐπὶ λύμῃ, *contumeliae cauſſa*, 161. 15. *a.*, ἐπὶ θύρῃσι, 905. *a.*, ἐπὶ κήπῳ, 907. *a.*, ἐπὶ σφέων αὐτέων ἱρὸν ἱδρύσασθαι, 840. *b.*, ἐπ᾽ ἐξεργασμένοισι, *re confecta*, 354. 49. *b.*, 727. 11. *a.*, et (e). ἐπὶ cum genit. *ad*; ſed ἐπὶ cum dativ. ponitur pro ἀπὸ cum ſuo genitiv., 726. A. G., ἐπὶ δὲ, *porro, deinde*, 361. 65. *a.*, ἐπὶ δὲ ſequitur poſt πρῶτον μὲν, 607. 30. *b.*

Ἐπιβατεύειν τοῦ τινος οὐνόματος, *alicuius nomen occupare ſibique vindicare*, 228. 60. *a.*, 735. 98. *a.*, ἐπιβάται, ἐπιβατεύειν, 548. 9. *b.*

Ἐπιγενέσθαι dicitur ἡ νὺξ, καὶ χειμὼν, 988. 481. 19.

Ἐπιγῆμαι duplici ſenſu, 348. 56. *b.*

Ἐπιδαψιλεύεσθαι, *liberaliter concedere*, 380. 77. *b.* et (s).

Ἐπιδευὴς et ἐπιδεὴς, 337. 95. *b.*

Ἐπιδιαβαίνειν, *transgredi*, 470. 89. *a.*, 956. 354. 10.

Ἐπιδιώκειν, *inſequi*, 662. 69. *b.*

Ἐπίδοξα quae *futura* ſunt ſive *exſpectantur*, 285. 88. *b.*

Ἐπιδορπὶς quid, 811. 19. 42. ſq.

Ἐπιδραμεῖν, *cupide accurrere et arripere*, 267. 38. *a.*

Ἐπιέναι, *permittere, concedere, remittere*, 580. 85. *a.*, ἐπιέναι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, *in eam invadere*, 577. 88. *a.*

Ἐπιέννυμι· χαλκὸν δ᾽ ἐπίεσσαι, 22. 28. *b.*

Ἐπιζεῖν, 516. 63. *a.*

Ἐπιθεσπίσας τῷ τρίποδι quid, 359. 11. *b.*

Ἐπικαταλαβεῖν ſpurium, 820. *b.*

Ἐπικηρυκεύεσθαι, 319. 93. *a.*

Ἐπικνῖσθαι· ἐπικέσθαι· ἐπιχθῆναι, 999. 553. 17., ἐπικνίεται καταγράφων, *lacerando penetrat*, 252. 73. τὸν Ἑλλήσποντον ἐπικέσθαι μάστιγι πληγὰς, 326. 90.

Ἐπίκοινα et ἐπὶ κοινὰ χρέωνται, ἐπίκοινος γυναικῶν μῖξις, 101. (i).

Ἐπικρατέειν et ἀποκρατέειν, *antecellere*, 303. (t).

Ἐπικρητηρίδιον, 801. 10. 5.

Ἐπιλάμπειν dicitur τὸ ἔαρ, *ver*, ἐπιλάμψαντος τοῦ ἔαρος, *primo vere*, 680. 69. *b.*, ἐπίλαμπτος quid, 232. 3. *a.*

Ἐπιλεαίνειν τὴν γνώμην, *mollire* et λεαίνειν τὸν λόγον, 512. 20.

Ἐπιλέγεσθαι, *deligere*, v. Ἀπολέγεσθαι.

Ἐπιλείπειν, neutr. *deficere*, τὸ ὕδωρ ἐπέλιπε· τὸ ῥέεθρον· οἱ ποταμοὶ, 520. 14. *b.*, ἐπέλιπε, 971. 397. 35.

Ἐπίμαχον, 500. 59. *a.*

Ἐπιμέμφεσθαί τι, *conqueri de aliqua re, incuſare*, 584. 5. *a.*, et Gron. 963. *a.*

Ἐπιμήνια ἐπιτελεῖν, *menſtrua libamina proponere*, 638. 34. *a.*, et Gron.

Ἐπιμηνιεύειν verbum Doric. 638. 34. *a.*

Ἐπι-

Ἐπινέφελος· οὔτ' ἐπινεφέλων ἐόντων, de coelo ſereno, 528. 40. a., 970. 395. 33.
Ἐπιπίπτειν, 596. 80. b., ἐπεπτώκεε, 636. (k).
Ἔπιπλα, ſupellex, 726. A. G.
Ἐπιπολῆς, 877. 112. 4.
Ἐπιῤῥέειν, de turba conſluente, 235. 38. b.
Ἐπίσημον ἀσπίδος, ἄγκυρα, ἡ μυῖα, 726. 68. a.
Ἐπισκήπτειν, mandare, 295. 84. a. b.
Ἐπίσκοπα i. e. εὔσκοπα, 212. 48. b.
Ἐπισκυθίζειν pro σκυθιςὶ πιεῖν, 476. 87. b.
Ἐπισπείσας, libamine fuſo, 869. 103. 22.
Ἐπίσπαστὰ εἰ τύχοι, 804. a., ἐπισπόμενός τινι, 46. 81. a., 201. 63. a. ἐπισπόμενος et ἐπισπώμενος conſſ. 46. 81., 223. 10.
Ἐπισπαςὴρ, oſtii cardines, 480. 23. b., ἐπισπάσασαι, 481. (b).
Ἐπιςέαται ἐπιςεῦντες, 931. 249. 24., at ἐπίςασθαι, ſcire, noſſe; et exiſtimare, 726. A. G., ἐπιςηθεὶς ab ἐφίςαμαι, 201. 74. a. b.
Ἐπίςιος, ἱφίςιος, ſupplex, 18. 68. a., 805. 14. 31., 807. 16. 47., 726. A. G.
Ἐπιςολὴ de mandatis, 285. 56. a., 459. 62. b., 742. A. G.
Ἐπιςρεφέως, accurate, vehementer; et oblique, fraudulenter, 726. et 735. A. G. ἐπεςραμμένοι λόγοι, dicta aſpera, 578. 44. b.
Ἐπιτάξαι ἔργεσθαι, imperare ut arceatur, 597. 22. a., ἐπιτετάχατο, 975. 408. 29.
Ἐπιτεχνᾶσθαι, 453. 69. a. b. 954. 342. 36.
Ἐπιτελέα ποιέειν pro ἐπιτελεῖν perficere, ad finem perducere, cett. 59. 74. a., 202. 94. a., ἐπιτελεῖν ὁρτὰς, πάτρια, peragere ritus patrios, feſtum agere, 360. 25. a., et Gron.
Ἐπίτεξ· partui vicina, pro comm. ἐπίτοκος, 54. 81. b., 748. 33. b. vit. Hom.
Ἐπιτήδειος· χῶρος ſive πεδίον ἐπιτήδειον ἐμμάχεσθαι, 694. 100. b., Ἐπιτηδείως, ſollerter, ἐπιτηδεώτατα, 55. 17. a. 167. (m).
Ἐπιτηδεύειν ὁρτὰς pro ἐπιτελέειν, 363. 31.
Ἐπιτήκειν quid, 617. 35. a. b.
Ἐπιτιθέναι ἐς Αἴγυπτον ſcil. ἐπιςολὴν, 218. 7. a., 425. 58. b.
Ἐπιτίθεσθαι τοῖς πρήγμασι, rei aggredi, 236. 45. a. b.
Ἐπιτιμᾶν, annonam incendere, 708. 16. b., ἐπιτιμᾶν, ἐπιτίμιον, honorare, honor, mulcta, cett. 454. 11. b.
Ἐπιτρέπειν quid, 695. 39. b., ἐπίτροπος quis, 585. 35. a. b.
Ἐπιτρέπεσθαι, 61. 85. b., ἐπιτραφέντες βασιλέες, 159. 35., 892. 132. 44.
Ἐπιτροπεύειν, 679. 22. a., 918. 215. 4., ἐπιτροπαίη ἀρχὴ quid, 270. 60. b.
Ἐπιφέρειν ἐπενείκας, partic. exprobrans, 348. 59. b., ἐπενείκας· ἐπενεγκὼν, 936. 271. 9., ἐξενείκασθαι, 963. 372. 16. conf. Ἐσφέρειν.
Ἐπιφημίζεσθαι, ominari, divinare, 260. 20. a.
Ἐπιφράζεσθαι, perſpicere, animadvertere, 726. A. G.
Ἐπίχολος quid, et ἐπίχυλος 307. 27. a., 927. 240. 17.
Ἐπιχειρέειν πάντα et πᾶσι, 393. 99. b.
Ἐπιψηφίζειν qui dicantur in iudiciis, diſtinct. a λόγον προτιθέναι, 645. 83. b., 646. a. in.
Ἐπώνυμος, ἐπωνύμιος, 154. 64. a., 798. b., 800. b., 890. b.
Ἐργάσασθαι ἀγαθὰ τὴν πατρίδα, gemino accus. 656. 79. b., 989. 484. 14., ἐργάζεσθαι, ἐργάτις, ἐργαςήριον, meretricum propria, 48. 43. a.
Ἔργον, compoſit. Ναξιουργὴς, Μιλησιουργὴς, Ῥηνιουργὴς, 543. 33. a.
Ἔργειν· ἐξέργομαι (cogor) ἀναγκαίῃ γνώμην ἀποδέξασθαι, 566. 11. a.
Ἔργματα quid, 247. 12. a.
Ἐρείκειν, ἐρεῖξαι pro σχίζειν, 230. 37. a. b.
Ἐρέων fut. dicturus, 3. 79. b., conf. Ἐῤῥέθη in Augm. ratio: εἴρηται, εἰρέαται, 461. 23. b., εἰρέθη loco ἐῤῥέθη, 350. 11. a.
Ἔρημος, ὁ, ἡ, 953. 338. 43.
Ἐρίζειν, comparari ſive contendere de primatu, 395. 63. a. b.
Ἕρκος, ſeptum, rete; ἐν ἕρκεσι τῆς δίκης, 545. 11. a., 500. 76. b., 975. a.
Ἐρξίης, Darii nomen Graecum, 483. 22. b.
Ἐῤῥάπτειν, inſuere, 175. 87. b.
Ἐρυθρὴ θάλασσα, 182. 46. a.
Ἔρχεσθαι, venire de haereditate, 120. 95. a., ἔρχεσθαι ἐς γυναῖκα dicitur vir, 891. 130. 5., ἐλθεῖν παρὰ ἄνδρα dicitur mulier cum viro concumbens, 468. 42. b., ἐσῆλθέ μοι et με κατοικτεῖραι· ἐπῆλθέ μοι κατοικτεῖραι tantum, 531. 64. b., ἦλθε ἐμοὶ ἀγγελίη, perſertur mihi nuncius, 697. 5. a. ἄσσον ἐλθεῖν, 468. 42. b., οὔτε αὐτὸς ἐλθεῖν τολμέω, 655. 60. b., ἔρχομαι ἐρέων, λέξων, ſim. 3. 79. b., 726. A. G., ἐξεληλύθεσαν et — λύθησαν, 695. (p).
Ἐς ζώνας, ἐς ὑποδήματα, ad cingula, ad calceamenta emenda, 147. 35. b., ἐς γόνυ βάλλειν, πεσεῖν. v. Γόνυ· ἐς φόρου ἀπαγωγὴν, dictio Her. aliorumque de tributo imperato, 192. 1. b., ἐς οἶκος φέρειν, 456. 47. b., ἐς Λιβύην πρηθῆναι, quid, 131. 70. a., ἐς τὴν Λυδίην, Πυθίην, Ἀπόλλω ἐσελθεῖν, 683. 42. a., ἐς Σκύθας ἰέναι, Scythas bello perſequi, 917. 211. 41., ἐς ὄψιν φαίνεσθαι, 228. 48. a., ἐς τὰ μάλιστα, μέγιστα, πρῶτα, cett. 467. 88. a., 991. 495. 38., ἐς τινα ποιεῖν, 823. 34. 44., ἐς μέσον, ἐς πάντας εἶπε, ſim. 325. 38. b., ἐς ἐμὲ quid, 247. 19. a., ἐς ἐμεῦ ibid. ἐς τέλος, tandem, 216. 63. b., ἐς χρόνον, unquam, 968. 393. 27., ἐς ἀριςερὴν, 969. 393. 41., ἐς Δήμητρος ſc. ἱρὸν, 162. 63. a. b., ἐς ὃ, quapropter, 156. 29. b., ἐς οὗ et ἐς ὃ conſſ. 286. 100. a., 936. 273. 38. ἐς οὗ pro ἕως οὗ, 33. 80. a., ἐς omittitur in διαβαίνειν τὴν Εὐρώπην, 968. 390. 28., ἐς pro ἐν· ἐς θρόνον, pro ἐν θρόνῳ ἵζεσθαι, 644. 52. b., at ἵζεσθαι ἐς τὸν Ἰσθμὸν et ἐν τῷ Ἰσθμῷ differ. 651. 56. b., ἐς τὸν τάφον σφάζεσθαι, 942. b., ἐς et ἐπὶ Αἴγυπτον ἐλαύνειν, 170. (d).
Ἐσάγειν· ἐσάξασθαι, importare, 388. 5. a., 873. a.
Ἐσέρχεσθαι· τὸν ἀκούσαντα ἐσῆλθε, venit in mentem audienti, 685. 3. b., εἰσελθεῖν εἴς τινα, accedere, ingredi ad aliquem, 161. 32. b.
Ἐσέχειν de flumine invergente, 108. 60. a.
Ἐσιέναι τινὰ, ἐσέρχεσθαί τινα, 58. 34. a., ἐσιέναι πρός τινα, 891. 130. 5.
Ἐσικνέεσθαι, 252. 73. a., ἐσικνέοντο, 947. 315. 6.
Ἐσκαταβαίνειν, 421. 54. a. b.
Ἔσω τὴν χώρην et ἔσχε conſſ. 453. 66.
Ἐσόπτεσθαι, 797. 4. 44., ἔσοπτος, 896. a.
Ἑσπερίδες et Εὐεσπερίδες, 357. 29. a.
Ἑςίη loco Ionum ἱςίη, 478. 72.
Ἐστιθέναι ἐς τι, 879. 115. 1.
Ἐσφέρειν, ἐσκομίζειν, 831. 47. 44., Ἐσήνεικαν et ἐσηνείκαντο, 724. (c).
Ἐσφοιτέοντες, 38. 3. b.
Ἐσχατιαὶ quae, 254. 42. a., ἐσχατιαὶ et ἐσχάτη 915. 203. 43., ἔσχατα· ἐς τὰ ἔσχατα, εἰς τοὔσχατον ſim. in malis et vitiis, 613. 79. a.
Ἐσχέειν, 861. 92. 18., ἐσχέεσθαι· εἰσεχέοντο, irruebant, infundebantur, de militibus, 724. 88. a.
Ἐτάζειν pro ἐξετάζειν, 228. a. in.
Ἑτεραλκὴς, in alteram inclinans partem, περὶ τῆς μάχης, de pugna, 738. 36. b. ſq., ἑτεραλκέα νίκην, alternantem victoriam, ἑτεραλκέως ἀγωνίζεσθαι, pugnare ita ut nunc hic nunc ille victor exiſtat, 624. 50. a.
Ἑτεροῖος, 829. a., ἕτερον τοιόνδε et τοιοῦτο, 859. b., 898. a., Ἑτεροιοῦσθαι· ἑτεροιοῦτο τὸ νεῖκος, pugnandi ardor inmutari coeptus est, 611. 25. b.
Ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ, 247. 19. b., 811. 19. 42. f. 894. b., ἔτι τοσαῦτα φρονέω, 959. a.
Ἑτοῖμος pro ἕτοιμος, 6. 50. a., ἑτοῖμος εἶναι ποιέειν τι, 6. 50. a.
Εὖ vocula terminans orationem, 224. 28. a., 908. 181. 46., εὖ κεῖσθαι quid, 667. 34. a., εὖ ἥκειν, 73. 91. a., 802. b., εὖ ἐσκευασμένον ςρατὸν, 959. a.
Εὐαὴς· εὐαεῖ πνεύματι χρησάμενος, vento ſecundo uſus, 157. 58. b.
Εὐβοίας τὰ Ἄκρα et τὰ Κοῖλα, 484. 43. a.
Εὐειδὴς, formoſus, 194. 22. a.
Εὐεστὼ (ἡ) felicitas, 42. 43. b., 822. 34. 43., εὐεστὼ (ἡ) ib.
Εὐεργέται βασιλῆος, R. Perſarum Oroſangae, 658. 42. b., εὐεργέται civitatium Graecarum, ibid. εὐεργέτης, 953. 340. 49.
Εὐήθεια quid, 269. 20. b.
Εὔθετα, χρήσιμα, 873. 107. 41.
Εὐθηνία, 884. 102. 23.
Εὔθυ Βοιωτῶν, ſive ἰθὺ, 636. (l). 986. 471. 19.
Εὐθυμίδης, Euthymides, ab Εὔθυμος, uno ex Minyis, 935. b.
Εὐκομιδέστατος, 305. 79., 927. a.
Εὐκρινέα ποιέεσθαι, bene diſponere, 713. a. in.
Εὐμαρέη· εὐμαρίη, ſeceſſus, ubi alvus exoneratur; hinc pro ſtercore, 330. 24. b. ſq., 119. (e). 726. et 735. A. G.
Εὐμένεια ἔῃ, in bonam partem accipiatur, 126. 1. a.
Εὐοδωθῆναι· εὐωδώθη, 471. 21., 956. 354. 37.
Εὐπαθίαι· εἶναι ἐν εὐπαθίῃσι, 665. 57. a.
Εὐπετὴς λόγος, 396. 77. et 84. a., Εὐπετέως τεσσέρων δακτύλων, 852. a.
Εὐπρόσωπος, ſpecioſus, ad ſpeciem pulcer, 583. 76. a.
Εὑρίσκειν· εὑρέσθαι, ſibi parare, adipiſci, 693. 73. b., εὕρημα, lucrum praeter ſpem oblatum, 670. 46. b.

Εὐρύχωρος de urbe, 608. 55. b. εὐρυχωρότατον et εὐρύτατον conff. 598. (o).
Εὔσημα κεῖσθαι, Prov. locut. 187. a. in.
Εὖτ' ἂν pro ἐπειδ' ἂν, 726. A. G.
Εὐφρόνη, nox, 726. A. G.
Εὐχαρίστως, 726. A. G.
Εὔχωλος, quid, 307. 27. a.
Ἐφεῖναι. V. Ἐπιεῖναι.
Ἔφεδρος, ſucceſſor, ἔφεδρος βασιλεὺς, 391. 18. a.
Ἐφηβᾶν, adoleſcere, ἐς ὃ ἐπήβησαν οἱ παῖδες, 475. 62.
Ἐφόδια, 942. b.
Ἐφορεῖον, Ephororum confeſſus, 466. 65. a.
Ἐχέγγυος· πίστις τῆς σωτηρίας ἐχέγγυος, pactum de incolumitate, ἐχέγγυος ἱκέτης, cui incolumitatis fides data eſt, 407. 18. b.
Ἔχειν pro παρέχειν, praebere, 428. 54. b., ἔχειν, φέρειν ἐς, pertinere, ſpectare ad, 265. 86. a., ἔχειν πρὸς ſive ἐς, tendere ad, 848. 72. 38., ἔχειν, curſum tenere, tendere ad, 482. 74. a., πρόνοιαν ἐς τινὰ ἔχουσα, providentia erga aliquem, 690. 63. a. b., ἔχθρα ἔχουσα ἐς Ἀθηναίους, 412. 72. a. b., ἔχουσα, ἐσέχουσα et διέχουσα διῶρυξ ἐς τὸν κόλπον, foſſa in ſinum tendens, ducta, 558. 68. b., ἔχειν ἐπιτρέψαντα, pro ἐπιτρέπειν, 444. 52. a., ἔχειν κρύψαντα pro κρύψαι, 242. 72. a., ἔχειν ἀποκληΐσας τινὰ, pro ἀποκληΐσαι, excludere aliquem, 18. 3. b., ἔχειν ὄπιν οὐδεμίην θεῶν, Deorum vindictam nihil revereri, 726. 84. b., ἔχειν, ἐνέχειν χόλον τινὶ, 631. 53. b., ἔχειν ἔγκοτόν τινι. V. Ἔγκοτον et Ἐνέχειν· ἔχειν ἐν στόμασι αἰνέοντες, laudibus extollere, 277. 4. b., ἔχειν γῆν, colere terram, pro habitare, 535. 99. b., ἔχειν αἰτίην, dici, nominari, 492. 94. a., ἔχειν, habere uxoris loco, 726. 84. b., ἔχειν φλαύρως, μακαρίως ſim. cum genitivo iungitur, 263. 33. a., ἔχειν μεγάλως, 577. 96. b., ἔχειν κατ' οἶκους, 954. 343. 29. ἡ φάτις μιν ἔχει· λόγος σε ἔχει· αὐτὸς ἔχει τινὰ φάτιν, 506. 39. b., ὡς ποδῶν εἶχον· ὡς τάχεος εἶχε· ὡς εἶχε δεσμῶν· ὡς εἶχον ὀργῆς· δρόμου, 722. 36. b., ἔχειν ἔς τινα, 412. 72. a., ἔχειν ἐπί τινι, 727. A. G., ἔχειν τι πρός τινα, 980. 456. 9., ἔχειν pro μένειν, 454. 7. b., ὡς ὧδε ἔχοντες, quum res ita ſe habeat, 690. 63. b., ἐχόντων ὧδε, 63. 66. b., ἔχειν τόδε quid, 428. 43. a., ἔχοντες, divites, 447. 74. b. et (h). ἔχεσθαι, abſtinere, 616. 9. b. ſq., ἔχεσθαί τινος, adhaereſcere alicui, 490. 31. b., ἔχεσθαι ἀπορίῃ et ἐν ἀπορίῃσι, 736. 31. a., ἔχεσθαι θυμῷ, ὀργῇ, 221. 23. b., ἐχόμενα οἰκετέων ἐχόμενα, domeſtici inutiles, 689. 16. a., ἐχόμενα καρπῶν, ὀνειράτων, de ipſis frugibus, inſomniis, 60. 38. a., Ἔχειν et φέρειν idem, 60. 33. a., ἐνεῖχε et ἐνεῖχε ex ἐνέχω, 59. (c). Ἐχεκτεανοὶ, divites, 447. 74. b.
Ἕω, V. ἠώς.
Ἐώθεε Ion. pro εἰώθει, 136. 44. b., 906. a., 933. b., 946. a.
Ἑωυτὸς, ἑωυτοῦ, de prima perſona, 325. 31. b., Ἑωυτὸς, ἑαυτὸς pro σεωυτὸς, σεαυτὸς, 54. 91. b., Ἑωυτῶν ἀμείνονες εἶναι, ſemet ipſis praeſtantiores eſſe i. e. praeſtantiores quam antea, 659. 61. a., ſic αὐτὴ ἑωυτῆς ἀρίστη, 91. 18. b. παρ' ἑωυτοῦ διδοὺς, de ſuo dans, 621. 56.

Ζ.

Ζεαὶ, ſpelta, 120. 99. a.
Ζεγύριες, mures in Africa, eiusque nominis cauſſa, 336. 16.
Ζέειν, fervere, de mari, 593. 1. b., ἐκζέειν εὐλέων, vermibus conſumi, exaeſtuare, 371. 78.
Ζεῖραι et σειραὶ conff. 544. 6. b.
Ζεύγνυμι· ζυγεὶς ἀνάγκῃ· ὑπεζευγμαι ἀνάγκαις, καταζευχθῆναι ὑπ' ἀναγκαίης, neceſſitate adſtringi, 629. 84. b.
Ζεὺς pro coelo et coeli tempeſtate, 109. 15. b.
Ζημιῶσαι σφέας, ſumere de ſe ipſis poenas, 727. 11. a. ζημιώσασθαι et ζημιωθῆναι τὴν ψυχὴν, vitae iacturam facere, vitam perdere, 529. 80. b.
Ζόη, vita, 532. 73., 727. A. G.
Ζορκάδες, capreae, 365. (i).
Ζώειν, 833. 50. 32.
Ζώνη quid, 727. A. G.
Ζωὸς, vivus, 92. 51. b. ζωγρεῖν, vivum capere, unde ζωάγρια, 727. A. G.
Ζῶα γράφειν, pingere, 96. 99. b., ζῶα γράψασθαι pro ζωγραφεῖν, 322. 6. a., ζωγραφεῖ γλύφουσι, 872. 106. 45. Vide 126. 1.
Ζωστὴρ, Atticae locus, 669. 4.

Η.

Η ἢ, 949. b., 953. a.
Ἤ τις ἢ οὐδεὶς, nullus vel nemo fere, 270. 35. a., 918. a.
Ἡβηδὸν, 447. 62. a., ἡβητήρια, 167. 37. b.
Ἡγέεσθαι τὴν ὁδὸν, 200. 39. a. b.
Ἡγεμὼν, et ἡγεμὼν τῆς ὁδοῦ, dux viae, 377. 63. b.
Ἡγίας, ἀδελφεὸς Τισαμενοῦ, 709. 25. a.
Ἥδιον μᾶλλον, 171. 36. a.
Ἥδεσθαί τινι et τινὰ, 212. 56. a., 906. 137. 17.
Ἤδη, huc usque, 668. 83. b., ἤδη et δὴ conff., 128. 88. b.
Ἡδονῇ δ' ἔδεσθαι, 170. 32. b. 171. 36.
Ἤειδε Dial. Ion., 21. 90. a., 807. 17. 20., v. Augment.
Ἤθεα, ſedes conſuetae, ἐξ ἠθέων ἀνατεῖλαι de ſole, 173. 24. a.
Ἥκειν· μορφῆς μὲν εὖ ἥκουσαι· εὖ ἥκειν πιθανότητος· φύσεως· γένεος· ἑωυτῶν, 73. 91. a., 577. 96. b., εὖ ἥκειν τοῦ βίου, 802. 11. 43., εὖ ἥκειν σοφῶν, 962. a., ἧκε et ἦλθε conff. 697. 5. a., ἧκε ἀγγελίη ἐμοὶ, 697. 5. a.
Ἡλικίη· οἱ ἐν ἡλικίῃ, adulti, 755. 71. a. vit. Hom.
Ἥλιος et ἀέλιος permut. 297. (s).
Ἡμεκτεῖν, indignari, offendi, 727. A. G.
Ἡμέρῃ διαφωσκούσῃ, 242. 59. a.
Ἡμεροδρόμοι qui, 486. 13.
Ἡμεροῦσθαι, 333. 10. a.
Ἡμέτερος· ἐν ἡμετέρου, noſtris in aedibus, 18. 75., 510. 71.
Ἡμι in compos. elegans, ἕβδομον ἡμιτάλαντον, ſex talenta cum dimidio, 23. 66. b. et Gron.
Ἡμίονος (ἡ), 960. 364. 43., ἅμαξαι ἡμιόνειαι, 89. 15.
Ἢν μὴ ἐκφύγῃς, formula, 338. 17. b., ἢν δὲ μὴ, 906. 174. 20., ἢν μέν γε, 845. 70. 15., ἢν μὲν οὐ δῶσιν, 963. 375. 23., ἢν μὲν δοκέῃ, 996. 528. 32.
Ἦν pro ἦσαν, ab εἶναι, 376. 21. a.
Ἤνετο τὸ ἔργον, 652. a., in. et 62. a., et 851. a., v. Ἄνεσθαι.
Ἤπειρος, quo ſenſu, 303. 51. a., ἤπειρος, terra, ſimpliciter, 458. 17. a.
Ἤπια φάρμακα, ἀκέσματα, 263. 35. a. b., ἤπιος de patre et rege, 244. 15.
Ἡραῖον, templum Iunonis, 34. 52. b., 717. 34. a.
Ἡράκλειαι στῆλαι, 233. 13. a. b.
Ἡρωϊκοὶ χρόνοι, 705. a. in.
Ἠσκημένος, ornatus, 166. 89. a.
Ἡσσῆσθαι, 944. 293. 20.
Ἡσυχία, de ſilentio, ἐκ πολλῆς ἡσυχίης στενάξας, 43. 77. b. ἡσυχίην ἄγειν et ἔχειν, 515. 31.
Ἡφαίστειον et Ἡφαίστιον, templum Vulcani, 154. 58. a.
Ἡφαιστόπολις nomen viri, 168. 54. a.
Ἠώς· ἅμα ἠοῖ· ἅμα τῇ ἠοῖ· πρὸ ἠοῦς· πρὸς ἠῶ· εἰς ἠῶ· de aurora dieique diluculo, 657. 19. b. πρὸς ἠῶ et πρὸς ἕω, 334. 74. b.

Θ.

Θαλάσσῃ νοτίῃ, quid, 286. 18. b., θαλάσσῃ ἐρυθρῇ, 182. 46. a., θαλασσοκρατεῦντες quinam dicantur, 259. 85. a.
Θαλίη, convivium lautum, 727. A. G., θαλείαν ἄγειν et θάλειαν ἑορτὴν ἄγειν, 665. 57. a.
Θάσσε et θάκασσε, 45. 46. a.
Θαφθῆναι pro quo alii ταφθῆναι, 141. (e).
Θάω, θεάομαι, θαέομαι, θηέομαι, θηεύμενος pro θεώμενος, 571. 88. a. b., θηῆσθαι, 6. 54. a. b., ἐθεήσαντο et ἐθηήσαντο dial. Ion., 206. (a). ἐθηῆτο, ἐθηεῖτο, 6. (d). 320. (i). et ἐθηῆτο, ἐθηεῖτο, 931. 249. 31. et 797. 4. ult.
Θεῖος ἄξιος, ἀξιοθέητος, 12. (a).
Θεῖον, Spart. Dial. Σεῖον, 719. 93. a.
Θέλειν· ἐθέλει, ſolet, 725. A. G., θέλων πεύσεται λόγων, cupide libenterque audiet ſermones, ἐβουλεύετο θέλων, cupide conſultabat, 697. 1. a., θέλειν, ſignificare, τί θέλει τὸ ἔπος εἶναι, 338. 3. a., θέλειν pleon. εἰ ἐθελήσει ἐκτρέψαι, ſi convertet, 533. 16. a.
Θεὸς unde dictus, 129. 9. a., θεὸς, ſol dicitur, 114. 74. a., θεὸς, ἡ, Dea, 53. 47. a., 829. 44. 18., θεὸς μέγας de Dea, 672. 95. a., Θεοὶ γεωπεῖναι, 672. 98. a. b. σὺν θεῷ, deo adiuvante, 275. 11. fin.
Θεογονίη quid Perſis, 67. 49. a.
Θεοσύλας, ſacrilegus, 624. 50. b.
Θεοξένια, feſta Delphis, 24. 77. a.
Θεοφάνεια feſtum, 24. 77. a., θεοφάνεια (τὰ) et θεοφανίαι (αἱ), 810. 19. 20.

Θε-

Θερίζειν, *aeſtatem transigere*, 673. 20. *a.*, θέρος. θερείη, 938. *a.*
Θεσμοφυλάκων deſcriptio, 588. 27. *a.*
Θεσμοφόρος, 454. 99. *b.*
Θεσμοφόρια Epheſiorum, 445. 15. *a.*
Θεωρὶς ναῦς, *navis ſacra*, 479. 83. *a.*
Θῆκαι ἱεραὶ, 135. 16. *b.*, Θήκη, *loculus*, *buſtum*, 24. 99. *b.*
Θήλεα (ἡ) *femella* pro θήλεια, 241. 57. *b.* θήλεια νοῦσος Scytharum, 58. 47. *a.*
Θησαυροὶ, *aediculae adſervandis donariis*, 353. 12. *a. b.*
Θνήσκειν τεθνηκός τεθνεώς et τεθνεὼς, 287. (e).
Θοινίζειν, *cibare*, *paſcere*, 727. A. G.
Θολερὸς oppon. τῷ, καθαρὸς de flumin., 305. 83. *b.*
Θορὸς, τὸ σπέρμα, 727. A. G.
Θρασυδήϊον, 719. 11., 996. *b.*
Θρηικίη, Θρηικίη, Θρῆσσα, Θρῆσσα, 295. 88. *b.*, Θρηϊκίη an Θρηΐκη, 843. 67. 47.
Θρίδαξ θριδακίνη, *lactuca*, 211. 99. *a.*
Θύειν, *ſacrificium in igne inponere*, 870. 103. 42., θύειν ἐπί τινι et τινὰ, 695. 49. *b.*, θύειν χρηστήρια χαριστήρια, 332. 64. *a.*, θύειν σωτήρια et θύειν σωτῆρι, 686. 22. *a.*, θύεσθαι καὶ καλλιερεῖν, 563. 32. *a. b.*
Θύλακον ἀλφίτων δεόμενον, quid, 219. 57. *a.*, 59. *b.*
Θυμαλγὴς, *animo dolorem adferens*, 727. A. G.
Θυμὸς εἶναι πραγμάτων, 727. A. G. θυμῷ βουλόμενοι, 394. 42. *b.*
Θύρας προσθεῖναι, *fores claudere*, 237. 81. *a.*
Θυρεκτικοὶ στέφανοι, 41. 99. *a.*
Θυρίη et Ὑδρίη conſſ. 225. 73. *b.*
Θυρώματα, quae, 186. 3. *a.*
Θυσσανωτοὶ, θυσσανωτοὶ, θύσσανοι, 141. 89. *a.*
Θυσίαι et θαλίαι, iunguntur, 665. 57. *a.*
Θύωμα θυμίημα, 142. 43. *b.*, 915. *a.*
Θῶκος, *conſeſſus iudicum*, 466. 65. *a.*
Θωϋμάζειν pro θαυμάζειν, 6. 76. *b.*, 797. *b.*, 898. *b.* θῶϋμα et θῶμα conſſ. 180. 84. fin.
Θώμιγγες, 94. 31. *b.*
Θὼψ, θωπὸς, *blandus adſentator*, 238. 36. *b.*

I.

IΑκχάζειν Ἴακχος, ἡ ᾠδὴ, 647. 28. *b.*
Ἰαμίδαι, *haruſpicinae arte praeſtantes*, 708. 3. *a.*
Ἰᾶσθαι τρῶμα, βλάβην, 616. 94. *b.*, κακὸν κακῷ ἰᾶσθαι, 223. 88. *a.*
Ἰδέειν, παθέειν ἰδεῖν, παθεῖν, 15. (g). Var., 804. 13. 33.
Ἴδια (τὰ) et τὰ ἱρὰ, oppon. 442. 12. *b.*
Ἱδρύσθαι ἱρὸν, 123. 13. *b.*, ἱδρυθῆναι paſſive, 346. 82. *a.*, 871. *a.*, 901. *b.*
Ἰέναι et βαίνειν ἐπ' ἵππου, *ire equis*, 242. 59. *a.*, ἰέναι ἐς ἄεθλον, *in certamen pergere*, 20. 43. *a. b.*, ᾔϊε κατηρτισμένος, 996. *b.*, ἰέναι ἐπί τινα, 75. 97. *b.*, ἰέναι cum compoſitis varie Ion. dial. format tempora, ᾔϊε ἀπῄϊε ἀπῄϊσαν, 685. 17. *b.*, 944. 297. 22. ᾔϊα ᾔϊσαν ᾖσαν, 184. 30. *b.*, παρῄϊε παρῄϊσαν, 10. 96. *a.*, ᾔϊσαν et ᾔεισαν, 20. (e). μετῄϊσαν pro μετῄσαν, 203. 45. *a.*, προσῄϊσαν, 998. 546. 20., ἀπίεσαν, ἀπῄϊσαν, 390. 82. *a.*, παρήεσαν, παρῄϊσαν et παρῇσαν idem, 200. 28. *a.*, ἀπήειν παρήειν ἐξήειν et tert. plur. ἀπήεσαν, 200. 28. *a.*, προϊέναι, *procedere*, προΐεσαν, προῄϊσαν, προῇσαν, προήεσαν in Codd. Herod. 681. (b). ſic in aliis παρίεσαν, παρῄϊσαν, παρῇσαν, 680. (a). ἀπίεσαν, ἀπῄϊσαν, ἀπῇσαν, 685. (n). προσίεσαν, προσῄϊσαν, προσίησαν, 737. (b). conf. Port. in ᾔϊα, ᾔϊσαν.
Ἰέναι φωνὴν, 103. 22. *a.* 340. 73. *a.*
Ἱερὸς, de *ſacro* ſive *ſacrorum miniſtro*, 130. 36. *a. b.*, conſ. ἱρός ἱερὰ δημοτελῆ, 462. 47. *b.*, ἱερᾶσθαι θεῷ, 271. 78. *a.*, ἱρεὺς et ἀρχιρεὺς conſſ. 153. 14. *b.*, ἱερωσύνη, ἱερωσύνη, 271. *a.* in. et 78. *a.*, ἱερὰ γενέσθαι, *quae litant*, 721. 77. *a. b.*
Ἵζειν, *ſedere* an *ſtatuere*, 853. 80. 38., conſ. ἕζειν Ἵζεσθαι, ἕζεσθαι, 343. 99. *b.*
Ἰθαγενὴς, *germanum*, *nativum*, 727. A. G.
Ἰθὺς pro εὐθύς ἰθείη τέχνη ἰθείη δίκη, 719. 93. *a.*, ἰθέως, 892. *b.* 728. A. G., ἰθὺς et ἰθὺ ἐπὶ Θεσσαλίης, 402. 94. *b.*, ἰθὺ Λιβύης, 158. 92. *a.*, ἰθυμάχη et ἰθυμαχίη, 932. 255. 2.
Ἱκνέεσθαι κατικέσθαι, ἐπικέσθαι idem, 526. 9. *a.*, ἱκνεομένως, *rite*, *convenienter*, *legitime*, 467. 96. *a. b.*, ἱκνεύμενος χρόνος, ἱκνευμένως βασιλεύειν, ib. 728. A. G., ἱκνευμένῳ χρόνῳ, 477. 19. *b.*, ἵξεται et οἴχεται conſſ. 115. (q).
Ἰλαδὸν et εἰλαδὸν conſſ., 81. (e).
Ἰλιὰς ἡ μικρὰ, an Homeri, 752. 29. *b.*, Vit. Hom. 157. 58. *b.*
Ἴκριον in navi quid, 320. 56. *b.*
Ἱμάτιον, *pallium*, 269. 13. *b.*
Ἵνα, *ubi*, cum indic. ἵνα δοκέει, 705. 91. *b.*, ἵνα γῆς, οὗ γῆς, *ubi terrarum*, 167. 37. *a.*
Ἰνταφέρνης et Ἰνταφρένης idem, 232. 21. *b.*
Ἰόνιος πόντος, κόλπος, haud Ἰώνιος, 520. 13. *b.*, 733. 47 et 48. *b.*
Ἰπνοῦν, ἀπιπνοῦν, ἐξιπνοῦν, *exprimere*, *excoquere*, ead. poteſt., 146. 83. *b.*
Ἱππεύσιμος χῶρος, 402. (d).
Ἵπποι (αἱ), ἵπποισι αὐτῇσι, 960. 364. 43., ἱπποβάται, et ἱπποβάται, 410. 15. et 16. *b.* ſq., 410. (f). 484. 39. *a.*, ἱππόται in ſaltu, 498. 8. *b.*, ἱπποτοξόται προσφέρεσθαι ἄποροι, 715. 48. *b.*
Ἴρηξ Ion. pro ἱέραξ, 135. 96. *a.*
Ἱρὸν, σηκὸς et νηὸς differ. 446. 50. *a. b.*, ἱρὸν (τὸ) ἀνάκτορον, 722. 25. *a. b.*, ἱρὰ ποιεῖν ποιεῖσθαι ἔρδειν κ. λ. 700. 10. *a.*, ἱρείη et ἱρεία, 667. (g). conſ. ἱερός.
Ἰσθμὸς, διϊσθμίζειν, ὑπερισθμίζειν, 522. 69. *a.*
Ἰσοκρατία, *imperium populare*, 418. 63. *b.*
Ἰσονομίη, ἰσοτιμίη, 238. 44. *b.*, 390. 72. *a.*
Ἴσοι μῆκος, 177. 49. *a.*, 860. *b.*, ἴσα πρὸς ἴσα, 2. 34. *b.*, 795. 2. 12.
Ἱστάναι στῆσαι σε ἔπισθε τῆς θύρης, 5. 41. et 42. *b.*, ἀντίοι ἵστησαν et ἀντίοι ἔστησαν, 699. 91. *a.*, ἵστασθαι εἰκόνα, 897. 144. 11., 173. 36. *b.*, proprie *equus* ἵσταται ὀρθὸς, 701. 51. *a.*, ἱσταμένου μηνὸς ἕκτη, ἑβδόμη, 487. 38. *a.*, ἱσταμένη τοῦ μηνὸς an ἱσταμένου τοῦ μηνὸς, 960. 366. 4., ἵστασαν, ἔστησαν conſſ. 699. (r). 705. (k). 706. (b).
Ἱστίη Ionum, non ἑστίη 478. 72. *b.*
Ἱστιεὺς et Ἱστιαῖος, 985. 466. 45.
Ἱστίαια, *urbs*; at *cives* Ἱστιαῖοι et Ἱστιαιεῖς, 630. 3. *a.*, Ἱστιαιῆτις γῆ, ibid. 4. *a.*
Ἱστορέειν, *interrogare* et *inquirere*; ἱστορέεσθαι, *interrogari*, *inquiri*, 728. A. G., ἱστορίη, *rerum inquiſitio*, 1. 1. *a.*, ἱστορίης ἀπόδεξις, *ſpecimen inquiſitionis rerum*, ib.
Ἴσχειν pro ἔχειν, 696. 81. *b.* ἰθέως ἴσχει Λεωνίδην, *concipit* et *parit*, 391. 18. *a.*
Ἰσχνόφωνος et ἰσχόφωνος, 349. 75. *a. b.*
Ἰτέϊνα, *ligni* ſpecies, 311. 40. *a.*
Ἴτυς non *umbo*, ſed *clypei ambitus*, 546. 51. *a.*
Ἰχνευταὶ, *ichneumones*, 135. 16. *b.*, 879. 114. 10.
Ἰωνίζειν, 416. 82. *a. b.*

K.

Κάδυτις, non *Hieroſolyma*, 195. 85. *b.*
Καθαρὸν ῥέειν de fluvio, 96. 85. *b.*, καθαρὸς et θολερὸς, de flumin., opponuntur, 305. 83. *b.*, τὸ καθαρὸν τοῦ στρατοῦ, *flos exercitus*, 339. 67. *b.*, καθαρὸς et καρτερὸς conſſ. ibid.
Καθήκοντα (τὰ), *res praeſentes*, 394. 26. *a.*
Καὶ γὰρ uſus in Hyperbatis, 685. 97. *a.*, 915. *a.*, 995. *b.*, καὶ copula non disiungens, οἱ μαθηταὶ καὶ ὁ Πέτρος, 66. 41. *b.*, ὅμοιος καὶ ἡ ἰλὺς, pro ὅμοιος τῇ ἰλύϊ, 534. 41. *a.*, καὶ pro καίπερ, 126. 25. *b.*, καὶ ἐὼν μὴ, pro καίπερ οὐκ ὤν, *quantumvis non eſſet*, 606. 75. *a.*, καὶ pleonasm. 844. 69. 2., καὶ δή καὶ δὴ παρεῖκεν *fac eum conceſſiſſe*, 591. 28. *b.*, καὶ δὴ, *atque etiam*, *tum*, *tum etiam*, 728. A. G., καὶ δὴ καὶ, 100. 57. *b.*, 502. 41. *a. b.*, 966. *a.*, 898. *a.* 856. *a.*, καὶ πρὸς, *inſuper*, 75. 92. *b.*, μή με καὶ διαφθείρητε, 995. *b.*, alia vide 871. *b.*, 896. *a.*, 900. *a. b.*, 928. *a.*, 930. *b.*, 981. *b.*, 961. *a.*, 935. *a.* 965. *a.*, 966. *a.*, 972. *a.*, 943. *a.*, 859. *b.*, καίτοιπερ et καίπερ idem, 642. 72. *a.*, καίτοιγε, 511. (g).
Καινοῦν τῷ λόγῳ, 149. 75. *a.*
Κακὰ κακοῖς ἰᾶσθαι, 223. 88. *a. b.*
Κακῶς γενέσθαι τινὶ, 5. 22. *a.*, 741. 33. *a.*
Καλεῖν compoſit. ἀπόκλητος ἐπίκλητος σύγκλητος ἔκκλητος, 509. 16. *a.*
Καλλάτηβος, urbs Lydorum, 525. 58. *a.*
Καλός καλὰ ἱερὰ γενέσθαι, 563. 32. *b.*, Καλλιερεῖν dicuntur τὰ ἱρὰ, *victima litare* latt. 563. 32. *a. b.*, 700. 10. *a.*, καλλίων, ἀμείνων, 211. 1. *a.*, 906. *a.*, κάλλιστος ἀνὴρ, *vir formoſior*, 725. 29. *a.*
Καλχηδὼν et Χαλκηδὼν, 343. 83. *a.*
Καμάρα et καμαρωτὸν ἅρμα, 312. 72. *a.*
Κάπηλος, καπηλεύειν quis dicatur, 244. 12. *a.*
Κανναβισθῆναι, 315. 74. *b.*
Κάπτειν de piſce, 145. 49. *a. b.*, κάπτειν et κάμπτειν conſſ., 145. 49. *b.*
Κάρ ἐν Καρὸς αἴσῃ locut. prov., 403. 27. *b.*
Καραδοκέειν, 583. 81. *a. b.*
Καρίνη, πόλις, 971. 397. 25.
Κάρνη, πόλις Αἰολίδος, 971. 397. 25.
Καρομεμφῖται, in AEgypto, 179. 55. *b.*

Καρπάθῳ, (ἐν) *in mari Carpathio*, 218. 30. *b.*
Κάρτα et κατὰ conſſ. 156. 29. *b.*
Κάρτα πάνυ, *admodum*, 728. A. G.
Κασιανάιη, et Καςαναίη, 591. 12. *a.*
Κάσια, *Caſia*, 253. *a.* in.
Κασμίλου titulus *Mercurii*, 128. 99. *b.*
Κασπίη θάλασσα, 96. 85. ubi de eius habitu.
Κατὰ in compoſ. verb. 473. 65. *a.*, κατὰ τὴν βασιληΐην τῶν Μάγων, *durante Magorum regno*, 261. 47. *a.*, κατ' αὐτὸν, 822. *b.*, κατ' ἔτος, κατ' ἔτος ἕκαστον, 589. 58. *b.*, κατὰ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν, *ex odio in Theſſalos*, 633. 97. *a.*, κατὰ θεὸν κατὰ θεῖον τύχην, δαίμονα, ſim. 275. 11. *a.*, κατὰ λιμὴν ἐκπλῶσαι, 179. 27. *a.*, κατ' ὀλίγους, 673. 39. *b.*, κατὰ νηδὺν ἰητρεῖ, 883. *b.*, κατὰ νόμον, 814. *b.*, κατ' οἶκον ἔχειν, 954. *a.*, κατ' οὖρον, *ad auram*, *vento ſecundo*, 354. 34. *a.*, κατὰ τοὺς πατέρας παριέναι, *praeterire ex adverſo*, *contra*, 200. 27. *a.*, κατὰ τριηκοσίας, *circiter*, 457. 91. *a.*, κατὰ πόλιν, οἶκον, *in urbe*, *domi*, 454. 7. *b.*, κατὰ τῆς θαλάσσης ἀφανίζειν, 508. 95. *b.*, κατὰ Ion. pro καθὰ, 156. 29. *b.*, κατὰ τὰ εἵλοντο, ἥκουον pro καθὰ εἵλοντο· κατὰ ταῦτα ἃ ἤκουον, vel καθὰ ἤκουον, 148. 43. *a.*, 376. (d). κατὰ τὸ αὐτῷ, καὶ, 547. 100. *b.*, 549. 66. *b.*, 936. *b.*, conf. καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, 917. *a.*, κατὰ et ἀνὰ ποταμὸν, 199. 98. *a.*
Καταβάλλειν idem quod καταβάλλεσθαι, *ſternere*, *occidere*, 721. 100. *b.*
Καταβῆναι παρὰ Τροφώνιον et ἐς Τροφωνίου, 682. 28. *b.*, 421. 54. *a. b.*, conſſ. cum καταδῦναι, 173. (i).
Κατάγειν τὰ πλοῖα, *deducere naves*, 215. 45. *b.*, 455. 31. *b.*
Καταγελᾶν, *deridere*, *illudere*, τινὸς et τινὶ, 511. 79. *a.*
Καταγίζειν, *immolare*, *inferias mittere*, ἐναγίζειν idem, 728. A. G., καταγίζεσθαι, 96. 73. *a.*
Καταγράφων et καταγνάφων permiſcentur, 252. 73. *a.*
Κατᾴδειν, καταείδειν, *incantare*, 595. 47. *a.*
Καταδῆσαι· κατέδησαν φῶρα εἶναι, *convincere*, *convictum condemnare*, 312. 65. *a.*, 860. *b.*, 729. A. G.
Καταδικάσαι, *convictum condemnare*, 312. 65. *a.*
Καταδέξαι pro καταγνῶναι, 729. A. G.
Καταδύειν τὰς νέας, 445. 26. *b.*, 446. 26. *a.*, καταΔύειν et καταΛύειν conſſ. ibid.
Καταείδειν τῷ ἀνέμῳ, *ventum incantare*, 595. 47. *a.*
Κατακείρειν. V. Κείρειν.
Κατακηρῶσαι τὸν νέκυν, *cera circumlinire*, 69. 46. *a.*
Κατακοιμίζειν τὴν φυλακὴν, *ſomno ſopitum cuſtodiam negligere*, 734. 54. *a.*, Belg. *verſlapen.*
Κατακοιμᾶσθαι, 358. 52. *a.*
Κατακρεουργῆσαι, *laniorum more concidere*, 590. 84. *a.*, 981. *a.*
Καταλαμβάνειν, 860. 91. 19., καταλαμβάνειν, *dirimere controverſias*, 511. 4. *a. b.*, καταλαμβάνειν, *coërcere*, *compeſcere*, 21. 98. *b.*, 691. 14. *a. b.*, 807. 17. 30., καταλαμβάνειν τινὰ dicuntur τὰ κακὰ, quae cum *ſubito invadunt opprimuntque*, 285. 88. *b.*, κατέλαβε ἐκλιπεῖν, *contigit ut relinquerent*, 328. 36. *b.*, καταλαβεῖν πίσι, quid, 235. 6. *a.*, καταλαβεῖν, *convictum condemnare*, 312. 65. *a.*, καταλαβεῖν et καταβαλεῖν conſſ. 44. 3. *b.*
Καταλέγεσθαι, 954. 348. 9., καταλεχθεὶς, 452. 26. *a.*
Καταλογεῖσθαι· κατηλογέοντο, V. Ἀλογεῖν.
Καταλῦσαι τὴν ἀρχὴν et καταλυθῆναι, 442. 3. *a.*, 992. *b.*, καταλῦσαι τὴν διδασκαλίαν, *ludum literarium diſſolvere*, 749. 78. *a.*, vit. Hom.
Καταμαργᾶν φθόνῳ, *livore inſanire*, 678. 94. *b.*
Καταμάρπτειν, *prebendere*, 678. 94. *b.*
Καταμιαίνεσθαι, 463. 79. *b.*
Κατανάσσειν, *complanare*, V. Νάσσειν.
Κατανῶσαι νηῒ ἐξ Ἐλαιοῦντος ἐς τὴν Λῆμνον, *ex Elaeunte ſolvendo in Lemnum deferri*, 503. 92. *a.*
Καταπακτὴ θύρη, 378. 97. *b.*
Καταπάσσειν quid, 357. 38. *a.* 838. 55. 32.
Καταπαῦσαι quid, 174. 56. *b.*, καταπαῦσαί τινα τῆς ἀρχῆς, 457. 73. *a.*
Καταπειρητηρίη, 866. *b.*
Καταπλάσσεσθαι τὴν κεφ. πηλῷ, 141. 19. *b.*, καταπλασθεὶς, 929. *a.*
Καταπορνεύειν, *proſtituere filias ſuas*, 48. 55. *b.*
Καταπροΐξεσθαι cum genit. *irridere*, *deſpicatui habere*, 213. 93. *b.* καταπροΐξεσθαι, *inpune laturos eſſe*, 430. 15. *a.*, 729. A. G.
Κατάπτεσθαι θεῶν, *conteſtari Deos*, 468. 34. *b.*
Καταράσσειν· κατέῤῥαξαν κατήραξαν et κατείραξαν conſſ. 723. 79. *b.*, 402. 82. *b.*, conf. ſeq. voc.
Καταρήγνυσθαι· κατεῤῥάξαν et κατήραξαν· κατεῤῥάχθη et κατηράχθη, permutantur, eadem ſignificat., 723. 79. *b.*
Καταῤῥῆξαι et καταῤῥήξασθαι, differ. 230. 37. *a.*, conf. Καταράσσειν.
Καταῤῥάκται quid, 378. 97. *b.*
Καταῤῥωδεῖν, non κατοῤῥωδεῖν, 17. 52. *b.*
Καταρτᾶν, *aptare*, 431. 55. *b.*
Καταρτίζειν, *componere*, *reconciliare*, 385. *a.* in., 90. *a.*, καταρτιστὴρ, 352. 91. *b.*, 353. 92. *a.*
Κατάρξασθαι, 308. 48. *a.*, 327. 17. *b.* κατάρξασθαι et κατεύξασθαι conſſ., 327. 17. *b.*
Κατασβῆναι, 282. 77. *a.*, 919. *b.*
Καταστρέφεσθαι, *ſubiugare*, 51. 87. *b.*, καταστραφθῆναι et καταστραφῆναι, 455. 19. *b.*
Καταστρώννυσθαι, *ſtrata iacere*, de corporibus, et *contrucidari*, 642. 70. *a.*
Κατασφάζειν ἑαυτὸν ἐπί τινι, 21. 90. *a.*
Κατασώχειν V. Σώχειν.
Κατατίθεσθαί τι ἐς Τένεδον, *in Tenedum quid mittere cuſtodiendum*, 471. 32. *b.*
Καταθεῖναι ἐς μέσον, 353. 100. *a.*
Καταφεύγων κατέφευγε, 291. 65. *b.* 922. *a.*
Καταφρονέειν, *conſiderare*, *opinari*, 32. 43. *a.*, καταφρονέειν, *adſectare*, *meditari*; *exiſtimare*, *arbitrari*; *cum contemtu conſiderare*, 27. 95. *b.*, *conſiderare* et *contemnere*, 623. 30. *b.*
Καταφερὴς et κατωφερὴς idem, 133. 38. *a.*
Καταχορδεύειν, 472. 65. *b.* ſq.
Καταχρυσοῦν, 292. 91. *a.*
Καταχῶσαι, καταχωσθῆναι βέλεσι, 611. 34. *b.*
Κατάψαυστος, 941. *a.*
Κατίζεσθαι παρὰ τοῖς ὅπλοις, *quiete ad arma ſedere*, 725. 39. *a.*
Κατειληθῆναι ἐς τὸ τεῖχος, 500. 58. *a. b.*, ab Ion. verbo κατειλεῖν, *compellere*, *includere*, κατειλημένος, et κατειλύμενος conſſ., 106. 23. *b.*, κατειλημένοι et κατειλημμένοι, 707. 76. *b.*, 851. *a.*
Κατειπεῖν, 884. *a.*
Κατεῖρξαι, 402. 82. *b.*, 851. *a.*
Κατειρύσαντες, 989. 391. 44.
Κατεργάζεσθαι, *vaſtare*, *diripere*, 485. 71. *b.*
Κατερείκεσθαι τοὺς χιτῶνας, 665. 59. *b.*
Κατεσπουδασμένος ἀνὴρ, 188. 67. *b.*
Κατεύξασθαι, κατάρξασθαι conſſ., 308. 48. *a.*
Κατέχεσθαι ἐκ θεοῦ, 318. 66. *b.*
Κατηγήσασθαι, *monſtrare*, *praeire*, 591. 12. *a.*
Κατήκοος, *ſubditus*, et *auſcultator*, 51. 86. *a.*
Κάτημαι, κατῆσο, cum τ, non cum θ, Ionum est, 20. 60. *b.*, κατῆσθαι ἐπί τινι, *in re qualibet occupatum eſſe*, 142. 25. *a.*, κατῆσθαι, ἵζεσθαι ἐκ τοῦ μέσου, *neutrarum eſſe partium*, 629. 78. *b.*, 322. 95. *b.*, κατῆστο ἐκ τοῦ μέσου, *e medio feceſſit*, 241. 18. *a.*
Κατίζειν· κάτεισε et κάτισε pro ἐκάτισε in Herod. conſſ., 318. 75. *b.*, 824. *b.*
Κατιστάναι· κατεστηκὼς, *florente aetate homo*; κατεστήκεε, neutraliter, non active, pro *erat*, 47. 25. *b.*, 827. *a.*, κατίστασθαι ἐς ταυτὰ, 932. *b.* καταστήσας ὕπαρχον et καταστάμενοι τύραννοι, 383. 54. *b.*
Κατίσχειν quid, 208. 13. *a.*
Κατοικίσαι, κατοικῆσαι conſſ., 179. 55. *b.*
Κατοικεῖσθαι, 96. 85. *b.*, κατοικῆσθαι, 854. *a.*
Κατονόσασθαι, *vituperare*, 170. 9. *a. b.*
Κατύπερθε, κατυπέρτερα, 654. 18. *b.*
Κάτω (τὰ) τῆς Ἀσίης, 289. 86. *a.*
Καύκασις, Καύκασος, Καυκάσιος de *monte*, 247. 19. *a.*
Καύκωνες qui, 80. 99. *a.*
Κεινὸς et κενὸς, *vacuus*, 36. 3. *a.*, 562. 7. *a.*, 632. 78. *b.*
Κείρειν, *vaſtare*, *populari*, 729. A. G. ſic κατακείρειν, ibid. et κείρεσθαι λόφους, *tondere*, 358. 70. *b.*, 938. 277. 47.
Κεῖσθαι dicitur ἄεθλον, quum proponitur, 986. 467. 47., κέεται, κεῖται, κέαται permut., 309. (l). 310. (b).
Κελεύειν, *ſuadere*, *monere*, 213. 71. *a.*
Κέλευμα et κέλευσμα idem, 342. 59. *a.*, 517. 100. *a.*
Κεραΐζειν, *diripere*, *ſternere*, 729. A. G.
Κεράμεα ποτήρια, 416. 93. *b.* κεραμήϊα λεπτὰ, 758. 84. *a.* vit. Hom.
Κερᾶν· V. Συγκερᾶν.
Κέρας de *promontoriis*, 654. 32. *b.* ſq., κέρας, τοῦ κέρεος, 961. 368. 14., τῷ κέρεϊ, 998. 547. 8.
Κεύθειν pro κρύπτεσθαι, 257. 36. *a. b.*
Κεφαλὴ, ut *caput* lat., pro *vita*, *damno*, 842. 63. 20.
Κῆ enclitic. partic. expletiva; κῆ pro πῆ, 729. A. G.
Κήλων, *equus admiſſarius*, 91. 95. *a.*, κηλώνειον et κηλωνήϊον, 91. 8. *a. b.*, 852. *a.*
Κιθῶνα τοῦ τείχεος, *tunica muri*, 566. 20. *a.*, κιθῶνος βαθὺς κόλπος, 963. *a.*
Κίκι oleum, 146. 78. *a.*, 885. *a.*
Κιλλικύριοι qui, 576. 61. *a.*

Κιγ-

Κινδυνεύειν εἶναι, *videri eſſe*, vel ſimpliciter, *eſſe*, 328. 43. *b.*
Κνίδος, Κινδύη, Κινδυεὺς in Caria, 435. 89. *a.*, 950. *b.*
Κινεῖσθαι de flum., 304. 63. *b.*
Κισσίη χώρη, 962. 370. 30.
Κιών (ἡ) de *monte*, 362. 8. *b.*
Κλαίειν λέγω, ἀγορεύω, formula proverb., 336. 62. *b.*, 337. 62. *a.*
Κλέπτεσθαι pro πορεύεσθαι λάθρα, 533. 18. *b.*
Κληδὼν et κλεηδὼν, *omen*, *rumor*, *fama rei proſperae*, 738. 99. *a.*, 729. A. G.
Κληΐδες Κύπρου *promontorium*, 432. 79. *b.*
Κληΐω· κεκλῃμένη· κ. τ. λ., 978. 420. 5., ἐκκληϊζόμενοι, 14. (l). συγκεκλῃμένη et συγκεκληϊσμένη, 561. (c). ἀποκληΐει et ἀποκλείει, ibid. (c). ἐκκληϊζόμενοι, ἐκκληϊόμενοι, συγκατακληΐεται, κεκλειμένου, κεκλεισμένου, περικληΐουσι, περικληΐσαντες, ἀποκεκληϊμένοι, 802. 12. 10.
Κληροῦσθαι, κληροῦν, quid, 262. 83. *a.*
Κλίνειν de ſole in veſperam inclinato, 361. 63. *a.*
Κλίναι ἐπίχρυσοι, *lecti inaurati*, 728. 60. *b.*, ὁλόχρυσοι, *ex auro ſolido*, ibid.
Κλισιάδας ἀνοίγειν τινί· prov. locut., 695. 32. *a.*
Κλῶσαι, 376. 28. *b.* 943. 290. 14.
Κλώσματα ἐρίου· κλωςὴρ λίνου, 376. 28. 29. *b.*
Κνάφος, *carduus* fullonum, et *tormenti* genus, 47. 31. *b.*, 252. 73. *a.*
Κνίζειν dicitur ὁ ἔρως, 465. 47. *b.*, et quae angunt, 513. 76. *b.*
Κνυζήματα, *vagitus puerilis*, 729. A. G.
Κόθορνοι, *cothurni*, 496. 22. *a.*
Κοίλη, ἡ, via Attica, 486. 92. *a.*
Κοινὸν (τὸ), *aerarium*, 569. 39. *b.*, τὰ κοινὰ τῶν Ἀρκάδων, ſcil. συνέδρια, 277. 79. *b.*, τὸ κοινὸν Σαμίων, Ἰώνων, *commune Samiorum*, *Ioniae*, 432. 91. *b.*
Κοιτὼν, *cubiculum*, οἱ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος, *cubiculo praefecti*, 6. *a.* in., κοιτὸς idem, ib.
Κολάπτειν et ἐγκολάπτειν, 629. 74. *b.*
Κολαφίζειν et ῥαπίζειν multum differunt, 644. 38. *a. b.*
Κόλος, γένος βοῶν, 922. 231. 30. ſq.
Κολοσσαὶ, πόλις μεγάλη, Phrygiae, 524. 46. *b.*
Κολούειν τοὺς ὑπερέχοντας, 423. *a.* in.
Κόλπος, *veſtis* pars, 496. 18. *a.*, 963. *a.*
Κομέειν pro κομᾶν, *comam alere*, 120. 92. *a.*
Κομίζειν ἐς Ἀμαθοῦντα, 414. 2. *a.*
Κομίζεσθαι, *navi vehi*, 132. 98. *a.*
Κόμμι (τὸ) et κόμμις, ιδος, ἡ, 142. 45. *b.*
Κοπάζειν· ἐκόπασε ἄνεμος, *ceſſare*, *quieſcere*, 595. 50. *b.*
Κόπτεσθαι. 877. 111. 44. f., κόπτεσθαι τὰ μέτωπα, 464. (d).
Κόρυμβος τοῦ οὔρεος, *montis vertex*, 607. 7. et 21. *a.*
Κορῦναι ξύλων, 877. *b.*
Κοσμεῖν de capillis, 603. 95. *a.*, κοσμεῖν et κοσμηταὶ, de iuvenum cura, 456. 42. *a.*, κόσμος, pro τάξις, *ordo*, *ratio*, 729. A. G., κόσμον καταστῆσαι, 829. *a.*
Κότερα et κότερον, 824. 36. 43. et 906. *b.*
Κοῦ· in μέχρι κου, μάλιστά κου, 738. 3. *a.*, 968. 390. 44., 824. *b.* 998. *b.*
Κουρίδιος, *uxor*, *iuvenis adhuc*, *marito ſociata*, 729. A. G., κουριδίη, κουρίδιον, 838. 56. 41.
Κρᾶθις, amnis Italiae, 393. 74. *a.*
Κραταίρινος, *teſtudo*, 22. 25. *b.*
Κρεουργηδὸν διασπᾶσαι· κρεουργῆσαι, 199. 6. *b.*, 590. 84. *a.*
Κρηστώνη, Κρηστωναῖοι, 373. 40. *b.*
Κροκόδειλος Ionibus *lacerta*, 137. *a.* in.
Κροκὺς, *floccus* veſtis, 196. 22. *a.*, 903. *a.*
Κρότωνος ὑγιέστερος prov. locut. 363. 48. *b.*
Κρύπτειν γῇ, *ſepelire*, 374. 47. *a.*
Κρῶσσαι et κρόσσαι, 164. 11. *a.*
Κτᾶσθαι, κτήσασθαι, *parare*, 524. 39. *b.*, κεκτῆσθαι, *poſſidere*, ibid. κέκτησο αὐτὸς τάπερ ἐκτήσαο, *quae paraſti*, *poſſideto*, 968. 393. 24., ἐκτῆσθαι pro κεκτῆσθαι, 23. 46. *a.*, 843. 63. 25. conf. *Augm. ratio.* Ἐκέκτητο· ἔκτητο, Ion. dial. 215. (d). et 948. 318. 22., ἐκτέετο, 673. 22. *a.*, ἐκτέετο, ἐκτέατο, 428. 45. *b.*, κτησάμενος et κτισάμενος, conſſ. 575. (e).
Κτενίζεσθαι de *coma*, 602. 73. *b.*
Κτιλώσασθαι, κτιλεύσασθαι, *conciliare*, *demulcere*, 331. 26. *a.*, 36. *b.*
Κτισθῆναι de deducendis coloniis, 8. 40. *b.*, κτιςὺς, (ἡ) pro κτίσις. 735. 22. 23. *b.*, 998. *a.*
Κυάμοισι ἀρχὰς αἱρέεσθαι, 489. 4. *a.*
Κύθνιοι, *gens Dryopica*, 640. 100, *a.*
Κυΐσκεσθαι quid, 251. 61. *b.*
Κύκλος, et lat. *orbis*, de rerum viciſſitudine, 98. 51. *a.*, 854. 83. 41.
Κύκλησις animarum, quid, 163. 78. *a.*
Κυλλήςεις, 139. 52. *b.* 881. 117. 11.
Κυματωγὴ, *litus ad quod alliduntur fluctus*, 737. 70. et 77. *a.*, Κυματωγὴ, κύματος ἀγὴ, 367. 54. *a.*
Κύμβαχος, ἀνακυμβαχιάζειν, 564. 66. *a.*
Κύπτειν· ἐγκύπτειν ἐς τὰ τῶν πέλας κακὰ, *mala vicinorum intueri*, 574. 97. *b.*
Κυρεῖν ſimpl. pro ἐπικυρεῖν, 805. 14. 26., κυρῆσαί τινος, *adſici qua re*, 603. *a.* in.
Κύρνιοι, populi nomen, 582. 33. *a.*
Κυψέλη, *ciſta frumentaria Corinthiis*, 421. 38. *a.*
Κωδωνιστήρια, 167. 37. *b.*
Κωλιὰς, promontorium Atticum, 416. 93. *b.*
Κωμασίαι quid, 132. 98. *a.*
Κώμῳ χρῆσθαι, *comesſationes exercere*, 729. A. G.
Κῶνος, *pini nux*, antiquis, pro quo Graecis recentioribus teritur στρόβιλος, 755. 13. *a.* vit. Hom.
Κωπέες, κωπεῖς, *ligna ad remos*, 383. 20. *a.*
Κῶς et κὼς enclit. pro πῶς et πώς, 729. A. G. f.

Λ.

Λάβραυνδα, Λάβρανδα, 435. 10. *a. b.*, 950. 330. 35.
Λάβρυς Carum dial. *ſecuris*, 435. 10. *a.*, 950. 330. 35.
Λαγὸς Ionum, λαγωὸς, *lepus*, 62. 96. *a.*, 251. 61. *a.*
Λαγχάνειν κλήρῳ, πάλῳ, 262. 83. *a.*, 240. 9. *b.*, λαγχάνειν τινὰ, 953. 339. 8., λάξεσθαι, *ſortiri*, *dividere*, 569. 41. *b.* ſq.
Λαισήϊον, *clypei genus*, 747. 71. *a.*, 730. A. G.
Λάϊτον, λήϊτον, *locus publicus*, *Prytaneum*, 597. 22. *a. b.*
Λακεδαίμων, ἡ χώρα, Σπάρτη, urbs, 615. 40. *a.*, 984. *b.*
Λαμβάνειν· ἐν φρενὶ, ἐν νόῳ λαβεῖν, νόῳ λαβεῖν, 686. *a.*, in. λαμβάνεσθαι, *reprehendere*, 160. 88. *b.*, 892. *b.*, λαβεῖν πίστι καὶ ὁρκίοισι, 235. 6. *b.*, λαμβάνειν· Ion. λαβέειν, λελάβηκε et λάβε, 730. A. G., καταλαμφθεὶς pro καταληφθεὶς, 726. A. G., λελαβήκει Herod. 676. 58. *b.*
Λαμπάδι ἱλάσκεσθαι, 960. 365. 39.
Λαμπιτὼ, nomen propr. Spartanae, 471. 9. *a.*
Λαμπτῆρες, 606. 82. *b.*, 970. *a.*
Λάξεσθαι. V. Λαγχάνειν.
Λάξις, λῆξις, *portio*, 290. 19. *a.*
Λαὸς, λεὼς, in Accus. λεὼ et λεὼν in codd. 165. (m), conf. Ληός.
Λάσθη, *irriſio*, *inſultatio*, 468. 25. *a.*
Λαῦρα quid, 848. 72. 41., 730. A. G.
Λαύρειον, Λαύριον mons in Attica, 569. 39. *b.*
Λαφύστιος Ζεὺς, 597. 19. *a.*
Λαχεῖν. V. Λαγχάνειν.
Λεαίνειν, i. e. ἐκτρίβειν, *deglabrare*, de terrae germinibus, 334. 71. *b.*, λεαίνειν, ἐπιλεαίνειν, καταλεαίνειν, ἐπιλέανσις, *lenire* et *quaſi laevigare*, 512. 20. *a.*
Λέβητα προτέειν, 955. *a.*
Λέβια et Λέσβια conſſ. 308. 56. *b.*
Λέγειν, *innuere*, 570. 45. *a.*, λέγει τάδε· λέγει ὧδε, frequens Epiſtol. formula, 216. 56. *a.*, λέγειν πρὸς ἀνθρώπους et εἰς ἀνθρώπους multum diff. 698. 54. *b.*, συλλεγείς, συλλεχθεὶς idem, 586. 79. *b.*, λεγόμενον et γενόμενον in Codd. conſſ., 301. 76. *b.*
Λεία, ληΐα, 179. 27. *a.*
Λειμακώδεες, ποιώδεες, 302. 91. *b.*
Λείπειν· ἐπέλιπε et ἀπέλιπε τὸ ῥέεθρον, 530. 33. *b.*, λειποψυχίη, ἀψυχίη, 43. 77. *b.*, λείψεσθαι, 971. 399. 7., λιπέσθαι, καταλιπ. ἀπολιπ., 168. 51. *a.*, καμπύλους ταχυτῆτι οὐ λειπομένας τῶν ἵππων, 545. 21. *b.*
Λεκτὸν, Idae promontorium, contra inſulam Lesbon, 743. 13. *a. b.*
Λεπὶς, *piſcium ſquama*, 539. 96. *a.*
Λεπρεητέων, 995. 520. 38.
Λεπτὰ τῶν προβάτων, oves capraeque, 685. 96. *a.*
Λέσχη, *ſermo*, *colloquium*, unde ἐλλεσχα et περιλεσχήνευτος, 730. A. G.
Λευςὴρ, 405. 48. *a.*
Λέως pro παντελῶς in compos., 708. 3. *a.*, λεωσφέτερος pro πολιήτης σφέτερος, 708. 3. *a.*
Ληΐζεσθαι, *rapere*, 730. A. G.
Λῆμμα et λῆμα conſſ. 408. 47. *b.*, 433. 8. *a.*, 975. 411. 7., 721. (h).
Ληὸς pro λαὸς, ut νηὸς pro ναὸς, Ion. dial. 391. 41. *b.*, Acc. λεὼ 894., 138. 11.
Λήρισσαι urbs, 73. 85. *a.* hinc Ληρισσαῖος, 691. 11. *a.* 719. (i).
Λητὼ et Λητοῦν in Acc. caſ., 898. 150. 15.
Λιβυκὸς et Λιβυστικὸς, 366. 17. *a.*

Λι-

Λίθινα χυτὰ et λιθωτὰ, 136. 55. a.
Λίμνη et ἕλος differ. 90. 61. a.
Λίμνη τροχοειδὴς, 186. 11. b.
Λιπαρίη, conſtantia, λιπαρέειν, perſeverare, 730. A. G.
Λίτρον et νίτρον idem, 142. 45. b., 884. a.
Λογάδες, σποράδες, μιγάδες, 806. 18. 31.
Λόγιμοι, inſignes, 858. 89. 31., Λογιμώτατοι, 104. (m). 261. (m).
Λογίζεσθαι, 966. 382. 41.
Λόγιος et λόγιμος in Codd. conſſ. 301. 76. b.
Λόγιος· οἱ Περσέων λόγιοι et λογιώτατοι, 1. 8. b. ſq., λόγιος, ſollers, 104. 51. b.
Λόγος· διδόναι λόγον ἑωυτῷ, reputare aliquid ſecum, 725. A. G., λόγον ἔχει τις et λόγος ἔχει τινὰ, 403. 25. b., λόγος λέγεται, 210. 80. b., λόγος λεγόμενος, 286. 8. b., λόγοι, fabula, λογοποιὸς, fabulator, 730. A. G., ſed etiam Hiſtoriarum ſcriptor, 389. 46. a., λόγος ἐςὶ, fama eſt, narrant, in fabuloſis, 598. 51. et 54. b., λόγων et ἔργων μάχη opponitur, 704. 54. a. σὺ γὰρ ἐν ἀνδρὸς λόγῳ; tune vir fortis, 258. 57. a.
Λογχεῖν, εὐλογχεῖν, μοιρολογχῆσαι, 535. 99. b. Λόγχη, baſtae ſpiculum, 24. 99. b., 811. a., λογχωτὰ ἔγχεα quae, 24. 99. b., λόγχη et αἰχμὴ differunt. ibid.
Λόφους κείρεσθαι, 358. 70. b.
Λοχηγέειν et λοχηγετέειν, 717. 42. a. 996. a.
Λυκοεργέες πρόβολοι, 974. 406. 27.
Λυκόοργος Lacon. pro Λυκοῦργος, 31. 25. a., 816. a.
Λυμαίνεσθαί τινι et τινὰ, 625. 94. b., 905. 166. 15.
Λυπεῖν. συμφορὴ λυπεῦσα τοῦτον, 594. 41. b.
Λύχνοι· περὶ λύχνων ἁφὰς, prima face, de noctis initio, 606. 82. a., λύχνα, τὰ, pro οἱ λύχνοι, 132. 25. b. ſq., λυχνοκαΐη, 133. 29. a.
Λωβᾶσθαι, foedare, mutilare, 730. A. G. etiam foedari, mutilari, ibid.

M.

Μαιῆτις Ion. dial. pro Μαιῶτις de palude; ſic Ἰσιαιῆτις ἀντὶ τοῦ, ῶ, 289. 5. b.
Μαίνεσθαι ἐκ et ὑπὸ θεοῦ, 318. 66. b.
Μακάρων Νῆσοι, 208. a. in.
Μακεδνὸν ἔθνος non loci, ſed gentis nomen, 26. (c). 987. 472. 40.
Μακρημερίη, 931. a.
Μαλακὸν οὐδὲν ἐνδιδόναι, 250. 24. a.
Μαλακῶς ἔχειν· et μαλακίη quid Graecis prioribus, quid recentioribus, 759. 51. b. vit. Hom.
Μαλιεῖς. Μηλιεῖς, 562. 8. b.
Μάλιςα (ἐς τὰ), 467. 88. a., μάλιςά κῃ, 647. 26. b., μάλιςά κου, 988. a., μάλιςα πάντων ἀνθρώπων, omnium maxime, 138. 40. b. ſq.
Μᾶλλον ἥδιον, 171. 36. a., μᾶλλόν τι freq. Herod. 809. 18. 40. et 828. a., 891. b., 987. a., ἐπὶ μᾶλλον, 249. 13. a.
Μάμμα, τέττα, μᾶ, mater, 307. 37. b.
Μανίη νοῦσος, 957. b.
Μαντεῖον et Ionice μαντήϊον, 179. (b). μαντίον et μαντηΐων conſſ. 259. (n).
Μαντεύεσθαι, μεμαντευμένα, μαντευτὰ, 434. 58. b.
Μάραγδος, Σμάραγδος, 870. 106. 1.
Μαραθὼν (ὁ et ἡ) 485. 73. b., 960. 364. 31.
Μάρεια lacus, diff. a Moeridis, 176. 12. a.
Μαρτυρέειν· μαρτυρέει μοι τῇ γνώμῃ, 864. b., 923. a.
Μασπὸς Scytharum ſermone oculus, 292. 1. b.
Μαςιγοῦν, flagris caedere, percutere, 644. 58. a., μαςιγῶσαι τὸν Ἑλλήσποντον, Helleſpontum flagellis caedere, 526. 90. a., μαςιγεύς, 969. 394. 31.
Μαςοὶ, colles, tumuli, 351. 41. a.
Μαςὸς et μαζὸς, de mamma, 370. 47. a., 743. a. init.
Ματαΐζειν quid, 188. 49. a., ματαϊσμὸς, 184. 10. a.
Μάχεσθαι περί τινος, 150. 1. a., μάχεσθαι περὶ λόγων quid, 704. 54. a., ἀπομάχεσθαί τι et τινὶ, 564. 69. b., hinc compos. τειχομαχεῖν· πυργομαχεῖν, 724. 88. a., μαχεσάμενοι et μαχησάμενοι, 603. (g). (n). 631. (r).
Μάχιμοι Aegypt. qui, 172. 83. a.
Μεγάβαζος, Μεγάβυζος, 342. 67. b.
Μέγαρον, templi adytum, 500. 76. b.
Μέγας· μέγα ποιεῖσθαι· μέγα ἡγεῖσθαι· μέγα τίθεσθαι, magni facere, 742. 79. b., μεγάλα ποιεῖσθαι, 217. 99. b., μέγαθος pro μεγάλως, maiorem in modum, 125. a. in., 870. 106. 1., μέγαθος, μέγεθος idem, 23. 69. b., 852. a., 882. a., 809. b., 817. b., μέγαθος ὅσον, 870. 106. 1.
Μεῖζον ἢ φέρειν et ἢ ὥςε φέρειν, 200. 60. b., μεῖζον ἢ κατ' ἄνθρωπον, 636. 100. b., μέζονα, 879. b., μέζω κέρδος, 984. b.
Μελάμπους (ὁ) 91. 91. a., 850. b.
Μεθορμίζεσθαι et μετεωρίζεσθαι permut. 156. 24. a.
Μεθύσκεσθαι, ſe inebriare, 743. A. G.
Μελάγχαιος, 862. b.
Μελεδωνὸς, curator vel curatrix, μελεδαίνειν, curare, 730. A. G.
Μέλεοι, miſeri, 567. 46.
Μελιτόεσσα, μελιττοῦττα, non μελιττοῦττα, 638. 34. a.
Μέλλειν· cum infin. praeſ. et fut. 930. 248. 9., 961. 367. 7., 979. 431. 46.
Μέμονα ſeq. inf. fert animus meus, idem quod μεμαὼς, 476. 78. a. b., 750. A. G.
Μὲν — δὲ, 254. 52. b., μὲν — δὲ non ſemper iunguntur, 315. 85. b., τοῦτο μὲν — τοῦτο δὲ Herodot. familiare, 14. 45. a., πρῶτον μὲν — ἐπὶ δὲ, 607. 30. b., μὲν νυν, — δὲ· ἦν μέγας μὲν οὐ· καλὸς δὲ, 602. 67. a., μὲν γὰρ δὴ· μέν γε τοι· μὲν νυν· μὲν νῦν· μὲν δὴ et ſim. 833. a., 876. a., 890. a., 839. a., 861. a., 870. a., 797. a., 905. b., 906. a., 952. a. b., 971. a., 981. a.
Μένειν κατὰ χώρην, 340. 74. a., conſ. 454. 7. b., μενέειν αὐτοῦ, 641. 28. a.
Μέρος, ἐν μέρει, per vices, 232. 10. b.
Μεσήνιοι et Μεσσήνιοι, 722. (a).
Μέσος· πολὺ ἐςὶ αὐτέων τὸ μέσον, amplum illorum eſt diſcrimen, 729. 99. b., μέσην Αἴγυπτον σχίζων, 303. 19. a., 926. b., μέσος v. Ἐκ μέσου.
Μετὰ in μετελθεῖν, μετιέναι, μεθήκειν, 203. 45. a., μετὰ δὲ abſolute per ellipſin poſthaec, 81. 17. a., 383. 30. a., μετὰ δὲ τελευτᾷ, 954. a., μετὰ τούτων, 996. b., μετὰ cum acc. praeter, 303. 30. a., μετὰ Κυνήτας, exceptis Cyneſiis, 118. 58. a. ſq.
Μεταβάλλειν, μεταβάλλεσθαι, mutari, 409. 79. b., 670. 40. a., 908. b.
Μεταβολαὶ ὡρέων, 159. 47. a. 881. b.
Μεταδόξαι, ſententiam mutare, 730. A. G.
Μεταίχμιον, 688. a. in.
Μεταξὺ pro ἐξαίφνης, μετ' ὀλίγον, 350. 99. a.
Μεταπέμπεσθαι, 830. b.
Μετάποιχος loci in Boeotia, ſed pravum nomen, 711. 2. a.
Μεταχειρίζειν, 271. (d).
Μετεξέτεροι, quidam, nonnulli, 120. (d). 544. 98. b., 730. A. G.
Μετίεσθαι, 283. 94. a., 956. a.
Μετεωρίζεσθαι quid, 156. 24. a., 897. b.
Μέτημι futile verbum, 19. 34. a.
Μετιέναι τὶ, ire quid petitum, 203. 45. a. b.
Μετιέναι, dimittere, 7. 87. a., 797. 5. 41.
Μετωπηδὸν, 549. 66. b.
Μέχρι ὅσου, 985. 461. 10., τούτου, 796. a., γούνατος, 882. b.
Μὴ pro οὐκ, 606. 75. a., μὴ abundat., 515. 54. b., μὴ μέν· μὴ μέν· 157. 3. b., μὴ μὲν, 248. 50. a.
Μηδὲν εἶναι de homine vili et nullius rei, 668. 87. b., μηδὲν εἶναι dicuntur Eunuchi, ibid.
Μηδίζειν μεγάλως, σφόδρα, vehementer Medis ſtudere, 699. 60. a.
Μῆκος et μῆχος conſſ. 347. 7. a. b., 935. 270. 2.
Μήκων (ἡ) Ionum et Attic. 144. 28. b.
Μηλὶς (ἡ) et ἡ Μηλιὰς differ. Μήλιοι et Μηλιεῖς, 633. 9. et 11. b.
Μηλοφόροι, baſtati Perſarum, 530. 18. a.
Μὴν, μηνὸς, μεὶς, μεῖνα, 859. 90. 5.
Μῆνις, κότος et ἔγκοτος, vehementer iratorum, 730. A. G., μηνίσαι, ſuccenſere, 414. 16. a., μηνίων et μηνιῶν conſſ. 584. 5. a.
Μήτηρ τῆς ἀκρασίας, ἡ πολυτέλεια, quo ſenſu mater, 655. 53. b. μητρόθεν adpellari, 82. 62. a.
Μηχανή τις ἄλλη, 240. 9. b.
Μῆχος et μῆκος diff. 347. 7. a. b., 935. 270. 2., μῆχος pro μηχανὴ, 730. A. G.
Μικρὰ ὀρνίθων· ὀρνιθίων· μικρὰ τόξα· μικροὶ ὀϊςοὶ, 139. 57. b., 800. b., 881. b., 974. a.
Μιλτοπάρῃοι, naves, 225. 62. a. b.
Μιμεῖσθαι· μεμιμημένος, 881. 117. 23.
Μὶν pro αὐτὸν, 730. A. G., 849. a., 881. a., 960. a.
Μίνως, accus. τὸν Μίνεω, pro τὸν Μίνω, 584. 12. b. Μίνεω, 980. 437. 22.
Μίσγεσθαι ἐν ἱροῖς, 877. b.
Μισθὸς δωρεὴ, 382. 12. b.
Μιςύλλειν et μυςίλλειν, diſſecare, 66. 45. b.
Μίτρα et Μίθρας diff. 66. 34. a., 856. b.
Μιτρηφόροι, 539. 18. a.
Μνᾶσθαι· μεμνησμένος, 968. 389. 31., Μνώμενος, 828. a.
Μοίριος λίμνη et Μοίριδος, 176. 12. a., 859. b.
Μόνος μόνῳ μάχεσθαι, 715. 65. a., μίη μούνη Ἀμαξιτὸς, 981. 446. 45., μοῦνοι Ἴωνες et Ἰώνων, 953. 338. 32.,

32., 996. *a.*, μουνωθὲν et μουνόθεν, ſed pravum, 58. 42. *a. b.*, 832. 48. 42., μοῦνος vox alios non excludit, 235. 4. *a.*, μονωθῆναι μετ' ὀλίγων, 445. 6. *a.*
Μονόκωλον οἴκημα, 847. *a.*
Μονότροπος, *ſolitarius*, 748. 44. *b.* vit. Hom.
Μονόλιθα, 180. 84. *a.*
Μονῶπες, μονόμματοι de *Cyclopibus*, 292. 1. *b.*
Μόρος pro τρόπος. 58. 59. *b.*
Μόρμι et λόχοι diverſae notionis, 717. 41. *a.*
Μόσσυνες. Μοσσύνοικοι, 246. 78. *a.*
Μόσυνοι et μόσσυνοι, *ligneae domus*, 378. 94. *a.*
Μοῦνος, v. Μόνος.
Μουσοποιὸς quis, 168. 64. *b.*, 895. *a.*
Μύδρος, *candens maſſa*, 78. 24. *b.* 730. A. G.
Μύκης (ὁ) quid, 228. 71. *a. b.*
Μύλιττα, Μύλιττα, Ἄλιττα, *Venus*, 66. 34. *a.*, 836. *b.*
Μυσάλλειν et μισύλλειν, 66. 45. *b.*, 730. A. G.
Μυριάδες τρεῖς, πέντε, 278. 32. *b.*, 899. *b.* 913. *a.*
Μυριανδρικὸς et Μαριανδυνὸς conff. 297. 42. *b.*
Μυτιλήνη an Μιτυλήνη, 76. 44. *b.*

N.

N ἐφελκυστικὸν omittit Dial. Ion., 796. 3. 6., et 4. ult.
Νάκος, *vellus arietis*, 123. 25. *b.*
Ναὸς, σηκὸς et ἱερὸν differ. 446. 50. *a. b.*, νηὸς ξύλινος, *ſacellum ligneum*, 133. 43. *a.*
Νασαμῶνες non Νασάμωνες, 357. (d).
Νάσσειν· κατανάσσω, *complano*, unde κατανάξαντες· νάγμα· ναστός· νεναγμένος, 527. 29. *b.* ſq.
Ναύκραροι Athenis qui, 407. 16. *b.*
Ναυκράτεις et ναυκράτορες, 389. 50. *a. b.*
Ναῦς et πλοῖον, 505. 10. *a.*, 964. 379. 13., νῆες ἱππαγωγοὶ, 459. 41. *a.*, νῆες. νέες, conff. 77. 78. *b.*, νηυσὶ dial. Ion., ib. ναυηγία et ναυάγια, 624. 60. *b.*
Νέειν. v. Νηέειν.
Νεῖκος, *bellum*, *pugnae contentio*, 611. 25. *b.*
Νεκρὸς et νεκὺς ἀνθρώπου, γυναικὸς, παιδίου, de *cadavere*, 202. 5. *b.*, 892. *b.*, 921. *a.*
Νεμεῖν tribuitur rectoribus urbium ac regionum, 28. 11. *a.*, 814. 22. 25.
Νέμεσις et φθόνος in diis quid, 216. 59. *a.*
Νέος· hinc νεοκρεὴς, νεοσφαγὴς, νεάλωτος, et νεάλωτος, νεογνὸς et νεόγονος, unde ἄλμη νεοκρεὴς· ἰχθύας νεαλώτους, cett. 103. 20. *a. b.*, 745. 81. *a.*, 999. 553. 9.
Νεοσσοὶ de parentum *liberis*, 252. 87. *b.*, νενοσσευμένα ὀρνίθων γένεα, 76. 31. *a.*
Νεοχμόν τι et νεόχμιόν τι, 737. 70. *a.*
Νέφος ἀνθρώπων, 670. 46. *b.*, 990. 494. 34.
Νέων urbs Phocidis, 634. 19. 20. *a.*
Νεώτερα βουλεῦσαι, *res novas moliri*, 227. 40. *b.*, νεώτερόν τι pro κακόν τι per Euphem. 227. 40. *b.*, νεώτατος, 920. *a.*
Νηέειν· *congregare*, *exſtruere*, unde νηήσας· νηῆσαι, ut et νήσας, 23. 51. *a. b.*
Νηΐθ, *Minerva*, 194. 35. *b.*
Νικᾶν μάχην· γνώμην· et μάχῃ· γνώμῃ, 29. 56. *a.*
Νίσαια an Νισαῖα, 28. 3. *a.*
Νιφάδες ſimpl. et νιφάδες χιόνος, οὔρεα νιφάσι συνηρεφέα, 555. 45. *a.*
Νοέειν· νοῆσαι, pro quo in compos. ἐννῶσαι· ſic ἐνένωτο· ἐνενώκασι, *animadvertere*, 726. A. G. conf. νῶσαι.
Νόμαιον et νόμαια, *inſtitua*, 248. 45. *a.*
Νόμος, *lex*; *modi*, *mores et inſtituta*; *conſuetudo et mos*; νομὸς, *paſcua*; *regio*; *claſſis*: ἐν νόμῳ χειρῶν, *conſertis manibus*, 730. A. G., 309. 71. *a.*, νόμος, πάντων βασιλεὺς, δεσπότης cur, 552. 60. *a.*, νόμοι, *cantilenae*, 140. 69. *a.*, νόμοι et νόμαι χειρῶν. V. Χειρονομίαι.
Νομεύς· νομέες ἵππης, 852. 78. 48.
Νομίζειν φωνὴν, 124. 30. *a.*, νομίζουσι οὐδ' ἥρωσι οὐδὲν, 128. 88. *b.*
Νόος· νόῳ λαβεῖν et σὺν νόῳ, *conſiderare*, 686. 19. *a.* in.
Νοῦσος ἱρὴ quid, 211. 10. *a.*, νοῦσος θηλείη quae, 53. 47. *a.*
Νοσσοὶ et νεοσσοὶ, 76. 35. *b.*
Νὺν, partic. expletiva, pro μὲν, 731. A. G.
Νὺξ· πολλῆς νυκτός· περὶ μέσας νύκτας· μεσούσης νυκτός· πόῤῥω τῶν νυκτῶν, 713. 85. *a. b.*
Νυμφῶν, 337. 69. *a.*
Νῶσαι· hinc factum ἐννώσας· νένωται· νενωμένος· ἐνένωτο· et νώσασθαι· νωσάμενος, quaſi a νόω, νοῦν pro νοέειν· νοῆσαι, 717. 47. *b.*
Νῶτον· κατὰ νώτου et κατὰ νῶτα, *poſt tergum*, 6. (d). 37. (g).

Ξ.

Ξεῖνοι, βάρβαροι, 718. 70. 73. *b.*, ξεῖνοι, Graecorum hoſtes, *Perſae*, 696. 66. *a.*, ξεινίην τινὶ προεῖπεῖν, συνθέσθαι, *hoſpitii coniunctionem inire*, 556. 94. *b.*, 731. A. G., ξεινηΐην φιλίην συνθέσθαι, 821. *b.*, 907. *a.*, καλεῖν ἐπὶ ξεινίᾳ ἐπὶ ξείνια, 379. 16. *a.*, 943. *b.*
Ξηρὸς et ξηροπόταμος, *torrens*, 593. 74. *a.*
Ξύλον σιδηρόδετον, *compes ferro vincta*, 710. 65. *a.* εἶρξαι ἀπὸ ξύλων, 250. 39. *b.*
Ξυρᾶσθαι. οἱ ἱρέες ξυρεῦνται, ſive ξυρῶνται, 120. 92. *a.* περιξυρεῦντες, 197. 31. *a.*
Ξυρὸν, *novacula*; ἐπὶ ξυροῦ τῆς ἀκμῆς ἵστασθαι, *in eo temporis articulo verſari*; *in diſcrimine eſſe*, 731. A. G.
Ξυστὸς, 811. *a.*

O.

O ἡ, τό· οἱ ἐν τέλεϊ ἐόντες, οἱ ἐν ἀξιώματι. *magiſtratus*, *viri principes*, ἄρχοντες, 739. 72. *a. b.*, ὁ Λυδὸς, ὁ Ἀράβιος pro *ipſorum Rege*, 3. *a.* in. conf. *Articulus*. Τοπάλαι· τοπρόσθεν· τολοιπόν· τοπρὶν κ. λ. 829. 44. 5., τοπρὶν, 900. *a.*, τὰ πρῶτα εἶναι Αἰγυπτίων, 997. 538. 25. v. Πρῶτος. Τὸ ἀπ' ἡμέων, τόγε ἐμὸν, τὸ παρ' Ἀθηναίων, 993. 511. 28., τῷ ἐόντι γε, *re vera*; κατὰ τὸ ἐὸν, *ſecundum veritatem*, 733. A. G. in τῷ· τὠυτὸ pro τὸ αὐτὸ, *id ipſum*, *idem*, 733. A. G., ſic ταὐτὰ et τὰ αὐτὰ, 865. *a.*, τἀμὰ et τὰ ἐμὰ, 825. *a.*
Ὅδε· τόνδε τρόπον et τόνδε τὸν τρόπον, 870. *a.*, 953. *b.*, τοῦδε εἵνεκα, 987. 472. 10.
Ὀδὸς, *limen*, οὐδὸς, ὀδὸς et ὁδὸς conff. 201. 61. *a.*
Ὁδὸς ἱρὴ, qua Delphos itur, 452. 45. *b.*
Ὁδοῦν, *viam monſtrare*, 341. 47. *b.*, ὁδοῦσθαι, hinc ὡδώθη· εὐοδοῦσθαι, εὐωδώθη, 471. 21. *a.*
Ὀδὼν *dens* Ionibus, 488. 54. *a.*
Οἱ Dativ. pro αὐτῷ Pleonaſtice, tertia vox commatis, 824. 35. 42., 830. 45. 11., in fine commatis ponitur, 819. 30. 23.
Οἰδαίνειν· ἀνοιδαίνειν· ἀνοιδέειν, 529. 73. *a.*, οἰδαίνειν, οἰδέειν conff. 261. 63. *b.*, οἰδεόντων τῶν πρηγμάτων, *rebus adhuc turbulentis*, ib. et 731. A. G.
Οἰζυρὸς vox Ionic., pro comm. ταλαίπωρος 729. 87. *b.*
Οἰκειοῦσθαι, *ſibi vindicare*, 3. 67. *b.*
Οἰκεῖν *urbs* dicitur, 185. 48. *a.*
Οἰκίζειν, οἰκεῖν conff. 585. 24. *a.*, hinc οἰκίσαι et οἰκῆσαι, 345. 55. *a.*, et 58. *a.*, κατοικίσαι, κατοικῆσαι, 739. (i). συνοικισ. et συνοικήσαντες, 351. (i). οἰκημένων et οἰκεομένων conff. 727. 4. *a.*, 995. 522. 10., 408. (k). 707. (h). 727. (d). οἰκήσαντες, *qui habitare inceperunt*, 981. *a.*, οἴκημα, οἰκίσκος, *avium cavea*, 557. 24. *b.*, οἴκημα, *lupanar*, 161. 22. *a. b.*, οἰκήματα quid, 78. 96. *a.*, οἰκήματα μονόκωλα, 847. 72. 15. οἰκίη (ἡ). οἰκία (τὰ). οἰκηΐα (τὰ). diff. 54. 74. *a.*, 55. 100. *a.*, 166. (b). var., ſed conf. 85. 62. *a.*, 226. 8. *b.*, οἶκος βασιλήϊος, de regno et regia familia, 386. 57. *b.*, οἶκος, *totum patrimonium*, *univerſae facultates*, 611. 20. *a.*, οἶκοι *Heroum templa*, 689. 32. *b.*, οἰκέται, non tantum de *mancipiis* et *ſervis*, 654. 8. *b.*, ſed omnibus *domeſticis*, *uxore*, *liberis*, 621. 45. *a.*, 668. 79. *b.*, 671. *a.* in. οἰκοδομεῖν, οἰκονομεῖν conff. 57. 1. *a.*, οἰκουρεῖν quid, 331. 54. *b.*, οἰκοφθορεῖν· οἰκοφθορίη, 688. 11. *b.*
Οἰκότα, οἰκὸς, pro εἰκὸς, ſive ἐοικὸς, 12. 99. *b.*, 21. 87. *a.*, 426. (l). 806. 16. 22., 807. 17. 16., 839. *a.*, 866. *a.*, 839. *a.*, 949. *a.* οἴκασι et ἐοίκασι conff. 271. (h).
Οἰκτρότερα, 971. 398. 22.
Οἰόρπατα, Scythis *viricida*, 330. 84. *a.*, 933. *a.*
Οἷός τε εἶναι et οἷος εἶναι differunt, 650. 10. *a.*, οἷοί τε εἶναι pro δύνασθαι, 650. 10. *a.*, οἷόνπερ, 937. *b.*, 971. *b.*, οἷά τε εἶναι et οἷοί τε conff. 294. (c). οἷα et οἷον eadem notione, 489. (h). οἷα κακὰ, 624. 61. *b.*
Οἴσυπος· οἴσυπον· οἰσύπη. οἴσπη, 363. 41. *b.*, 940. 281. 34.
Οἴχεσθαι· οἰχώκεε, 731. A. G., οἴχεται φερόμενον, 866. *b.*, οἴχοντο, 908. *b.*
Οἰωνὸν δέχεσθαι· ſic et Χαρίνου οἰωνὸν ποιῶ, *velut omen accipio nomen Charini*; ſic οἰωνὸν θέσθαι, 733. 35. *a. b.*
Ὀκέλλειν τὰς νηῦς, *naves in terram impingere*, et *litus verſum curſum flectere*, 657. 19. *b.*
Ὅκως *quum*, vel *quoties*; etiam pro ὅπως, *quomodo*; 731. A. G., ὅκως et ὅπως cum futur. indicat., 160. 70. *a.*, 519. (i). ἔκου et ὅκῃ, 416. (a).

"Ολβιος et εὐτυχὴς differ. 17. (a).
'Ολεθρὸς pro ὀλέθρου ἄξιος, 405. 48. *a.*
'Ολίγον et ὀλίγῳ πρότερον, 977. 415. 48., 956. 353. 26., 977. *a.*, 288. (g). ὀλίγος· de loco, ἐν ὀλίγῳ χώρῳ, *in anguſto loco*, 724. 2. *a.*, κατ' ὀλίγους τῶν κέγχρων, *ſimiles minutis milii granis*, 145. 55. *b.*, ὀλιγώρως ἔχειν quid, 276. 53. *b.*
'Ολκοὶ quid, 179. 65. *b.*
'Ολοίτροχος· λίθος στρογγύλος, τροχοειδής, 642. (a). 419. 93. *b.*, 731. A. G.
'Ολολυγμὸς, ὀλολυγὴ in ſacris, 364. 71. *b.*
"Ολυμπος, 'Ολυμπιηνοὶ, 542. 18. *b.*
'Ολύμπια νικᾶν, ἀναιρεῖν, ἀνελεῖν· ὀλυμπιάδα et ὀλυμπιάδι νικᾶν, ἀναιρεῖν, ἀναιρεῖσθαι, 470. 98. *a. b.*
"Ομβρος λάβρος i. e. κρατερὸς, 624. (p).
"Ομιλος· ὁμιλέω pro ὁμιλαδὸν, 720. 42. *a.*, ὁμιλῆσαί τινι χώρῃ, *verſari in regione*, 606. 75. *a.*
"Ομοιος καὶ σὺ pro ὁμοίως σοι, 601. 534. 41. *a.*, 972. *a.*, ὅμοιος τῷ πρώτῳ· ὁμοίως· ὅμοια τοῖσι πρώτοισι, 212. 57. *b.*, 131. 74. *b.*, 231. 63. *a. b.*, ὁμοίως δὲ καὶ et ὁμοίως καὶ· ὁμοίως καὶ πρότερον καὶ τὸν πεζὸν, 976. *a.*, 964. 377. 45.
'Ομομήτριος ἀδελφεὸς et ὁμομήτωρ, 485. (n).
'Ομότροπα ἤθεα, *mores ſimiles*, ὁμότροφα ἀνθρώποισι θηρία, *quae cum hominibus victitant et aluntur*, 128. 67. *a.*
'Ομοχροίη, *ſumma cutis ſuperficies*, 38. 37. *b.*, conſ. 312. 83. *b.*, 819. *a.*
'Ομφαλὸς et ὀφθαλμὸς conſſ., 701. 51. 59. *a.*
'Ομοῦ, *prope, circiter*, 426. 93. *b.*
'Ονειδίζειν, *exprobrare*, 20. 37. *a.*, 806. 16. 8., ὀνειδίζειν τὰς συμφορὰς, 20. *a.* in.
"Ονειρον (τὸ), 516. 73. *a.*
"Ονοσθαι, *vituperare, contemnere*, 185. 66. *b.* 731. et 742. A. G.
"Ονοι, *axes*, ὄνισκοι, *axiculi, ſuculae*, 527. 18. *b.*, unde ὀνεύεσθαι, ib. conſ. 970. 395. 10.
'Οπάων· Ion. ὀπέων, ὀπέωνος, ὁ, *ſervus*, 433. 8. *a.*, 716. 97. *a.*
'Οπεας (τὸ), ὀπήτιον, *cultellus*, aliis perperam ὕπεας, 312. 86. *b.*, 928. *b.*
"Οπῃ, ὅκῃ, 739. 66. *a.*, 998. *b.*
"Οπιν ἔχειν. v. "Εχειν.
"Οπλα, *rudentes*, 522. 74. *b.*, ὅπλα, *clypei*, 706. 49. *b.*
'Οποδαπὸς et ποδαπὸς, *cuias, unde*, 698. (d). 943. *a.*
'Οπτᾶν ἄρτον, *panem coquere*, 685. 99. *a. b.* ὀπτήσαντες et πτίσαντες conſſ. 144. 28. *b.*
"Οπτεσθαι μή σε ἴψεται, 6. 47. *a.*
"Οπως μή τι, ſcil. ὅρα, 477. 3. *a.*
'Ορᾶν pro ἀκούειν, 155. 96. *a.*, ὁρέομεν et ὁρῶμεν conſ. 176. 34. *b.*, ὁρέων et ὁρῶν conſſ. 70. 80. *b.*
'Οργᾶν pro *concupiſcere*, de fructibus, qui meti vindemiarique *cupiunt*, atque expetunt, 568. 92. *b.*
'Οργάζειν pro μαλάσσειν, *mollire*, 310. 4. *a.*
'Οργῇ λέγειν, κολάζειν, κελεύειν, 412. 72. *b.*
'Ορεσίρα, quaſi *montium Dea*, 429. 67. *a.*
'Ορέστιον, *regio Arcadiae*, 696. 66. *a.*
"Ορκος, iuriſiurandi *numen*, 478. 61. *b.*, ὅρκιον ποιέεσθαι, *foedus pangere*, 840. 59. 19., ὅρκους et ὅρκον διδόναι καὶ δέκεσθαι, *dare et accipere iuſiurandum*, 448. (n).
'Ορμᾶν, de conatu aliquid perficiendi, 38. 72. *a.*, ὁρμᾶσθαι λέγεσθαι, 224. 32. *b.*
'Ορμεύεσθαι, *hamo piſces capere*, 247. 38. *b.*
"Ορος et οὖρος, 97. 28. *a.*, 806. *a.*
'Ορρωδέεσθαι, 315. 73. *a.*
"Ορυγες et ὄρυες, 365. 5. *b.*
'Ορύγματα ὑπόγαια, 369. *a.* in.
'Ορύσσειν λίμνης ἔλυτρον, 87. 45. *a.* 850. *a.*
"Ορχιες Dial. Ion. pro ὄρχεις, ὄρχιες, 329. 78. *b.*
"Ορχεις et ὄρχους conſſ., 569. 41. *b.*, ὀρχηδὸν, *viritim*, 569. 41. *b.*
"Οσα πλεῖστα, *plurimum quantum*, 7. 10. *b.*, 798. 6. 18., ὅσα ἄλλα, 890. *b.*, ὅσον μέγιστον δύναμις ἴσχυον· ὅσον τε δυνατὸς εἶναι φέρειν et alia, 881. *a.*, 939. *a.*, 981. *a.*, 983. *b.*, 816. *a.*, 870. *a.*
'Οσονδή, 935. 270. 13.
"Οσσαν et "Οσσην, Accus., 811. 21. 2.
'Οσπαὸς loco 'Ασπαὸν, prave, 405. 52. *b.*, 946. 310. 13.
'Οσία piſcium, 881. *a.*
"Οστις, οἵτινες· ὅτευ· ſed Homero et Herod. ὀτέοισι· ὅτου ὅτῳ ὅτων ὅτοισι, 673. 39. *b.*
"Οτι, abundat, 854. 83. 33., ὅτι pro διὰ τί, 731. A. G., ὅτι τάχος, *quam celerrimi*, ibid. ὅτι μὴ pro εἰ μὴ, *niſi, praeterquam*, ib.
Οὐδὲς, ἡ, υἱα, 106. 7. *b.* κατ' οὐδὲν, 261. (g).
Οὐ γὰρ ἄμεινον, 88. 95. *b.*, οὐ κη et οὐκὶ conſſ., 349. (l). 377. (b). οὐ μὲν pro οὐ μὴν, 90. 68. *a.*, οὐκ ἐδόκεε ἡ θεὸς, 996. *b.*, οὐκ ἔσι ἔτι, 891. *b.*, οὐκ ἐᾶν de *legatis rebus interceſſuris*, 426. 71. *a.*, οὐκὶ, 936. *b.*, οὐ μέντοι, *neque tamen*, 133. 53. *b.*, οὐ μικρὰ, ἀλλὰ μεγάλα, κ. τ. λ. 232. 8. *a. b.*, οὐκ οὕτω, 908. *a.*, alia vide, 906. *a.*, 967. *b.*, οὔκων, οὔκουν, 908. *b.*, 909. *b.*, οὐχ οἷος, οὐχ οἷα, οὐχ οἷον, 46. 86. *b.*, οὐχ ἥκιστα λέγειν Herod. 126. 10. *a.*, οὐ ταῦτα ταύτῃ, 603. 4. *b.*, οὔ τι ἢ μέγα ἢ σμικρὸν, *nihil prorſus*, 227. 52. *b.*, οὔτι χεῖρον grave quid, 213. 78. *a.*, οὔτε — οὐδέν τε frequens est, 628. 49. *a.*, οὔτοι καταπροΐξει τοῦτο δρῶν formula iurandi, 213. 93. *b.*, οὐ καταπροΐξεσθαι, *non impune laturum eſſe*, ibid. οὐδαμοὶ pro οὐδένες, 731. A. G., οὐδαμοὶ, οὐδαμῶν, οὐδαμάς, οὐδαμοῖσι, 933. 258. 2. et 873. *b.*, οὐδαμῶς, 881. *a.*, 945. *a.*, οὐδὲ γὰρ οὐδὲ, 288. 63. *a.*, οὐδείς· οὐδεμίη ἐνδοιὴ ἐστι Ἕλλησι· ἐςὶ τῇ οὐδεμίῃ μηχανῇ οὐκ ἀπολαμφθέντα, 665. 86. *b.*, in plur. οὐδένες· οὐδὲν εἶναι, μηδένες εἶναι, *homines nullius eſſe pretii*, 719. 19. *b.*, οὐδὲ ἓν, 984. *b.*, 804. *b.*, οὐδὲν οὐδέτερον ἢ πρότερον, 963. *a.*, οὐδέν τι, 985. 465. 43.
Οὐκαὶ, οὐλοχύται, 77. 57. *b.*
Οὖρα de finibus regionis, 81. 40. *a. b.*, οὐρίων, οὐρέων, ὀρέων conſſ., 70. 80. *b.*, 839. 58. 42., οὐρίζειν τὴν 'Ασίην τῆς Λιβύης, 111. 61. *a.*
Οὐροτὰλ, *Sol, Bacchus*, 197. 32. *a. b.*
Οὗτος ὁ, 807. 16. 34., οὗτος ὁ ποταμὸς, 949. 325. 22., οὗτος et αὐτὸς conſſ., 3. 60. *a. b.*, οὕτω δή τι — ὡς, 304. 63. *b.*, ταῦτα et τάδε, 835. *a.*, οὕτω ſententiae conſecutionem complet, 94. 99. *a.*, οὕτω pro ὁμοίως, 585. 32. *a.*, οὕτω et οὕτως variis in diction. uſus, 986. *b.*, 958. *a.*, 797. *a.*, 822. *b.*, 828. *b.*, 817. *b.*, 851. *a.*, 907. *a.*, 934. *a.*, 940. *a.*, 978. *b.*, 996. *a.*
"Οφελος· ὅ, τι περ ὄφελος ἦν, 650. 12. *b.*
'Οφθαλμὸς βασιλέος, 57. 4. *b.*
'Οφθαλμιᾶν· ὀφθαλμίη· ὀφθαλμοὺς ποιεῖν, 613. 79. *a.*, 379. 37. *b.*
"Οφις οἰκουρὸς Athenis, 638. 34. *a.*, ὄφις τριμάρτυρος, 997. 539. 32., ὄφις τριέλικτος, μυριέλικτος, 474. 2. *a.*
'Οφρυόεις, de *edito loco*, 420. 6. *a.*
"Οψιν ἐν τῷ ὕπνῳ et ὄψιν ἐνύπνιον ἰδεῖν, *per quietem videre*, 642. 88. *b.*, ὄψιν ἰδὼν νυκτὸς, 691. *a.*

Π.

Πᾶ· πᾶς· πάπα· παπίας· πάππας, *pater*, 307. 37. et 38. *b.*
Παιγνιήμων, παιγνιώδης, παιδιώδης, 188. 49. *a.*
Παίζειν, *per ludum fingere*, 316. 20. *b.*
Παῖς ἐλέγχειν, ὅρκον, quid, 478. 61. *b.*, παισὶ et πᾶσι confund., 322. 6. *a.*
Παῖσαι. v. Πατάσσειν.
Παιωνίται et παιανίται, 873. 20. *a.*
Παίονες qui, 668. 60. *a.*
Πακτοῦν, *compingere*, 146. 7. *b.*
Παλάθαι, *maſſae*, 291. 56. *a.*
Πάλαι· τὸ πάλαι et τὸ παλαιὸν commutantur, 703. 14. *a.*, πάλαι et τὸ πάλαι, 542. (k).
Παλάσσεσθαι, ἐμπαλάσσεσθαι, ἐμπαλάξαι, *illaqueare*, 545. 11. *a.*
Παλαιςὴ, 23. 56. *b.*, ἐξαπάλαςα et ἐξαπάλαιςα et ſim. ibid., παλαςὴ et παλαιςὴ, 809. 18. 40., αἱ παλαςαὶ et τὰ πάλαςα, 23. 56. *b.*
Πάλη· *lucta*; παλαίειν· παλέειν· ἀποπαλαίειν· ἐκπαλέειν Ionum dial., 628. 63. *b.*
Παλίγκοτα, παλιγκότως, 350. 99. *a.*
Παλιλλογεῖν, 45. 63. *b.*, 46. 63. *a.*
Παλίντονα τόξα quid, 341. 67. *a.*
Πάλλειν, πάλλεσθαι, idem quod κληροῦν, κληροῦσθαι, 262. 83. *a.*
Πανδημεί, 986. 471. 45.
Πανελλήνιος Ζεύς· Πανελλήνιον ἱρὸν, 693. 88. *b.* ſq.
Πανικὰ δείματα, *panicus terror*, 370. 56. *a.*
Πανιώνιον quas complectatur civitates, 441. 70. *a.*
Παντελέως, 990. 494. 46.
Παντοῖοι γενέσθαι, qui dicantur, 260. 18. *a.*
Πανώλεθρος, 454. 87. *a.*
Πάππα, de patre, Παπαῖος Scythis, *Iupiter*, 307. 37. 38. *b.*
Πάπρημις, Πάπρημις, Παπρημίτης, 157. 76. *a.*
Παρὰ praep. iungitur verbis, μαθεῖν, πυθέσθαι, ἀκούειν, εἰδέναι, 590. 1. *b.*, — de rebus animatis aeque atque inanimatis, ibid., παρ' ἑωυτοῦ, *de ſuo aere*, 621. 45. *a.*, — οἱ παρὰ Μεγαβάζου, *nuncii Megabazi*, 381. 88. *a.*, παρὰ τὸν 'Ασωπὸν, *iuxta Aſopum fl.*, 697. 22. *b.*, παρὰ, *praeter, excepto*, 708. 9. *b.* παρὰ παλαίσμα ἐν Πίσσαις, *lucta victus abiit*, ibid.
παρὰ

παρὰ σοὶ et παρὰ σὲ, 477. 34. b., ἡ παρ' ἐμὲ ἐοῦσα δύναμις, 687. 57. a. παρὰ et πρὸς permutantur, 835. 54. 5., παρὰ et περὶ, 381. 88. a., hinc παραμένειν, περιμένειν, 822. 33. 24.
Παραβαίνειν, 444. a. in.
Παράγειν ἔσω, introducere, 380. 70. b.
Παραθήκη et παρακαταθήκη, idem, 471. 32. b., 477. 6. a.
Παραιτέεσθαί τινα, 387. 91. a.
Παρακαταθήκη, vide Παραθήκη.
Παρακεκριμένος et παρακεκρουμένος confl. 736. (f).
Παρακελεύεσθαι, 833. 51. 18.
Παρακλίνειν, de foribus patefaciendis, 277. 74. a. b.
Πάραλος στρατὸς, copiae maritimae, 579. 72. b.
Παραλῦσαι τῆς στρατηγίης, τῆς ἀρχῆς, 528. 60. b. ſq., παραλύεσθαι, 250. 22. a., 946. 313. 10.
Παραμείβομαι quid, 731. A. G.
Παραμένειν, perſeverare, manere, 822. 33. 24.
Παρασκευάζεσθαι, 522. 74. b., παρασκευάσασθαι ὡς ἐς ναυμαχίην et ὡς ἐπὶ et ἐς ναυμαχίην tantum, 735. 4. a. b., 978. b.
Παραστῆναι, in deditionem venire, παραστήσασθαι, ſub poteſtatem redigere, 504. a. b., 218. 42. b., 199. 8. b.
Παρατίθεσθαι παραθήκην, 956. 355. 5., παρετίθετο τράπεζαι, 832. b.
Παραφρονέειν, 830. b.
Παραχρᾶσθαι, 610. 6. a.
Παρειδεῖν· παριδὼν pro ἐνιδὼν, 732. A. G.
Παρεῖναι ἐς, advenire, 10. 96. a., παρεῖναι παρά τινα, 687. 57. a. b., παρεὸν, ἐν τῷ παρεόντι, 800. 8. 11., 966. b., et 824. b., ἢν μὴ παρέω ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, 932. 253. 41.
Παρείρυσαν, 968. 391. 44.
Παρενθήκη, 446. 39. a.
Παρὲξ, praeterquam, 65. 8. a. 731. A. G., παρὲξ τοῦ ἀριθμοῦ, 859. a., πάρεξ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος, 301. 77. b.
Παρεξελθεῖν, 200. 28. a.
Παρέχειν, licere, 395. 69. b., παρεῖχε, licebat, ſeq. infin. et παρέσχε, 622. 2. b. ſq., 731. A. G., παρέχειν πλῆθος ἐς ἀριθμὸν, multitudine numerum augere, 972. 403. 12., παρασχὸν εὖ et καλῶς, 395. 69. b.
Παραινέειν· παρῄνεε et παραίνεε utrumque, 691. 11. a.
Παρισοῦσθαι· παρισεύμενοι βασιλέϊ Herod., 355. 75. a. 687. 61. b.
Πάρνης, Πάρνηθος, mons Atticae, 401. 50. a.
Παρνησσὸς, mons Parnaſi, 707. 76. b.
Παρωροφὶς, 180. 84. a.
Πᾶς· ἅμα πάντες, omnes pariter, 701. 69. b., πᾶς, in διὰ πάσης ἀγωνίας, in omni genere certaminis, 144. 5. b., ſic πάντες ἄνθρωποι pro παντοδαποὶ, παντοῖοι, 557. a. in., πάντες et οἱ πάντες, 204. 63. a., αἱ νῆες αἱ πᾶσαι, 954. 346. 17., πᾶσαν Αἴγυπτον, 884. a., πᾶν εἰς πᾶν ἐλθεῖν, ἀπικέσθαι pro ἐς πᾶν κακοῦ, κινδύνου, in extremum diſcrimen adduci, 557. 9. a., πάντα δέκα, πάντα μύρια, 322. 6. 7. a., πάντα, ex omni genere, 809. 18. 36., πάντα εἶναί τινι, 278. 8. a., 576. 66. b., πᾶσαν Αἴγυπτον, 884. a., πᾶσαν ἡμέρην, 955. a. πάντων ἰχθύων λεπιδωτὸς, 880. a. παντὶ ἢ μέρεσιν, 865. b.
Πασσαλεύειν, προσπασσαλεῦσαι πρὸς σανίδα, 525. 80. b.
Πάσσειν· διαπάσσειν· ὑποπάσσειν, ἐπιπάσσειν, 66. 45. b., 170. 32. b.
Πάσχειν· εἴ τι πάθοι· ἤν τι πάθῃ, 667. 34. a., παθεῖν τι δεινὸν, 333. 31. b., πείσομαι δεινὰ, ib., πάθος, πένθος, ut βάθος et βένθος, eiuſd. orig. et ſaepius permut., 201. 61. a.
Πατέεσθαι, guſtare, edere, 135. 4. a., 363. 31. a., πατέονται et ἀπτέονται, confl. 135. 4. b.
Πατὴρ et δεσπότης opponuntur, 244. 12. et 15. a., πατὴρ pro conditore gentis, 629. 78. b.
Πάτρως, patruus, 486. 97. et 98. a.
Πάτουμος urbs Arab., 181. 28. b.
Πατρούχος παρθένος, 463. 68. a.
Παύσασθαι τοῦ δρόμου, 335. 93. a., 933. b.
Παυσίκαι, Παισίκαι, 245. 57. b.
Παφλάζειν de fonte ebulliente, 361. 65. b.
Παχέες, divites; etiam ſtolidi, 385. 8. b., 447. 74. 732. A. G.
Πέδιλα νεβρῶν, 542. 26. b.
Πεζὸς (ὁ) et τὸ πεζὸν, 974. 407. 15. 543. (q)., ὁ πεζὸς ſcil. στρατὸς, 954. b., πεζῇ et πεζὸς ἕπεσθαι, 976. 415. 23.
Πειθὼ et Πειθανάγκη, Dea, 672. 95. a.
Πείθειν λέγων, 254. 52. b.
Πείθεσθαί τινος, 63. 59. b., πείθεσθαι, πυθέσθαι, 29. 40. a., πειθαρχέεσθαι, 417. 37. b.
Πειρᾶν ἐξαναστᾶν, 947. b., πειρήσονται, παρήσονται, confl. 572. (a). πειρᾶσθαι χώρης pro ἀποπειρᾶσθαι, 990. 491. 31., πειρησαμένης στρατιῆς, 822. a., πειρώμενος et πειρώμενον λόγον λέγων, 797. a., 807. b., πειρᾶσθαι παραλαμβάνων, 572. 18. a., 979. 428. 5.
Πελάγη συντετρῆσθαι, maria perforando commiſceri, 862. 92. 22.
Πελάζειν adpropinquare, 628. 63. b., 939. 280. 3., πελάζειν et πελαγίζειν, confl. 361. 65. b. et (d).
Πελειάδες, Dodonaeae, 131. 74. b.
Πέμμα et στέμμα confl. 66. 38. b.
Πέμπειν ἀδελφεὸν ἀπ' ἀδελφεοῦ quid, 936. 270. 18., πέμπειν ἐπί τινα, mittere ad aliquem arceſſendum, 516. 83. b.
Πένθος, πάθος, confl. 904. 165. 5.
Πενταδραχμίους ἀποδίμνους διδοῦσι, 480. 100. a. in.
Πεπᾶσθαι, 302. 35. a., πεπαμέναι εἴδεος, forma elegantes, pulcritudinem poſſidentes, 95. 46. a.
Περαίη τῆς Ἀσίας, continentis Aſiae regio, 639. 70. a.
Περὶ· περὶ θυμίησι ἔξειν, 853. περὶ ἰχθῦς οὕτω ἔχει, 884. b. περὶ θυμῷ ἔχεσθαι, 221. 23. a.
Περιβόητος, περιλάλητος, περίφημος, κ. τ. λ. 169. 85. a.
Περίβολος, 500. 76. b.
Περιέπειν ἀεικίῃ, 738. A. G., περιεῖπε, περίεπε, confl. 57. 10. b.
Περιελθεῖν· περιϊέναι· περιήκειν de regni tranſitione ad alium, 60. 48. b., περιελθεῖν εἴς τινα, non, πρός τινα, 269. 27. b.
Περιεργάσθαι τῷ θυλάκῳ, in eo nimium fuiſſe, 219. 59. b.
Περιέχεσθαι, complecti, retinere, 617. a. in., περιέχεσθαί τινος, 221. 23. a., 910. 189. 28.
Περιήγησις, diligens atque adcurata deſcriptio, 157. 90. b., 881. 115. 43.
Περιήκειν, 60. 48. b., 517. 3. a.
Περιήλυσις, circuitus, 893. 136. 3.
Περιημεκτέειν τινὶ, rem inpatienter ferre, 711. 22. b., 732. A. G.
Περιθύμως ἐχόμενος, iratus, 221. 23. a.
Περιϊέναι, tranſire, 60. 48. b.
Περικτίονες, contermini, 667. 50. 51. b.
Περιλεσχήνευτος, celebris, περιβόητος, 169. 85. a.
Περιμένειν, exſpectare, 822. 33. 24.
Πέριξ τινὸς, 348. 37. a., πέριξ τι ἱστάναι, 288. 60. a.
Περίοδος quid, 888. 124. 42. περίοδος γῆς ἁπάσης, 394. 21. a.
Περίοικοι Lacedaemonii opponuntur Spartiatis, 696. 71. b., περίοικοι diff. ab εἵλωτες, 696. 71. a. b.
Περιορᾶν· περιορέουσι Ion., 839. 57. 20.
Περιπίπτειν ἀλλήλοις et περὶ ἀλλήλους, 626. 13. a., περιπίπτειν ἑαυτῷ, ipſe ſibi perniciem creare, 54. 91. b., περιπίπτειν· περιπεσεῖν συμφορῇ, 545. 35. b., ἐπὶ συμφορὴν, 975. b.
Περιπλέειν· περιπλώοντες ἐς τὴν Λιβύην et τὴν Λιβ. 925. 235. 12.
Περισπεῖν ἀεικίῃ, et τρηχέως, 738. A. G.
Περισπερχθῆναι τῇ γνώμῃ, illi infenſum eſſe, 601. 56. b.
Περιστέλλειν εὖ, 451. 92. a.
Περιστίζειν, 281. 29. a. b.
Περισχίζειν et παρασχίζειν, 281. 29. a. 919. 223. 5.
Περισφύριον, 359. 80. a.
Περιτάμνεσθαι, 313. 2. a.
Περιτίλαι ὄρβακα, 211. 99. a.
Περιτρόχαλα κείρεσθαι, 197. 31. a.
Περιφλάζειν, 411. 19. a. b.
Περιφάνεια, 291. 65. b.
Περιφέρειν· περιφέρει με μνήμη, 478. 46. a.
Περοναστρὶς, veſtis muliebr. genus, 416. a. in.
Περπερεύεσθαι, inprudenter et abſurde agere, Cilicum dialecto, 699. 82. a. b.
Πεῤῥαιβοὶ, Περαιβοὶ, 560. 45. b.
Πεσσόμενα σιτία, frumenta cocta, 732. A. G.
Πέσσειν pro πέπτειν Aeol. et Ion. Dial. coquere, 685. 99. b.
Πεύκη et πίτυς an eadem, 454. 84. a.
Πηλὸν pro vino, 120. 3. a.
Πῆμα ἐπὶ πήματι, 33. 5. b.
Πηρόμενος et πειρώμενος confl. 710. 65. a.
Πῆχυς βασιλήϊος, 84. 35. a.
Πίγρης et Τίγρης, 397. 27. a.
Πιέζειν· πιεζεύμενοι Herodot., 688. 11. b., 918. a., 961. a.
Πῖλοι quid, 291. 60. a., 904. a., πῖλοι, capitis integumenta, et pedum involucra, 199. 95. a., πῖλοι ἀπαγέες, 538. 95. b.
Πίμπλασθαι, πίπλασθαι, 911. 196. 10.
Πίνακες, Geographiae tabulae, 394. 21. a.
Πινεῖν· πιεῖν τὸ ὕδωρ dicitur terra, 368. 84. b.
Πίπτειν· φόβος ἐνέπεσε et ἐσέπεσε ἐς τὸ στρατόπεδον, 531. 38.

38. et 40. a., ἔπεσε τὸ θέατρον, 445. 71. b., 952. 338. 17., πίπτειν· πράγματα μεγάλα πεσόντα ὑπὸ ἡσσόνων, 519. 63. a., πίπτειν· συμφοραὶ συμπίπτουσαι et προσπίπτουσαι, 532. 72. a.
Πίρωμις AEgyptiace *homo*, 173. 38. b., 174. 47. a., 897. a.
Πίσα urbs Graeciae, 106. 4. a.
Πίσυνος, *fretus*, 732. A. G.
Πιτανάτης (ὁ) λόχος, 717. 41. a.
Πίτυς et πεύκη, 454. 84. a., πίτυος τρόπον, πεύκης τρόπον ἐκτρίβειν, proverbium, ib.
Πλακιανὴ μήτηρ, *mater Cybele*, 27. 68. b.
Πλάσαι δόμον, οἰκίαν, 671. a. in.
Πλάτεα, Πλάταια, inſulae nomen, 347. 12. b., Πλάταια et Πλάταιαι urbs, 641. 36. a.
Πλατὺς, de *aqua ſalſa*, 152. 100. b. ſq.
Πλεῖστος εἶναι τῇ γνώμῃ, 608. 43. a., 833. a.
Πλέον· πλέω κακὰ, 964. b., οὐδὲν ἔτι πλέον ἐγένετο τουτέων, 456. 47. a.
Πλέκειν τὸν αἰῶνα· *aevum agere*. πλέκειν, καταπλέκειν, διαπλέκειν τὸν βίον. 422. 63. a., 532. 77. a.
Πλῆθος de montis amplitudine, 96. 44. b., πλήθεσι χρήσασθαι, 982. b., πληθούσης ἀγορῆς, πληθώρη ἀγορῆς, 187. 47. b., πληθώρη. *abundantior copia*, 188. a. in.
Πλινθίνη urbs AEgypti, 105. 91. b., 860. a.
Πλινθουλκὸς, πλινθουλκεῖν, πλινθουργὸς, 84. 40. a.
Πλοῖα et νῆες diff., 459. 41. a., 505. 10. a., 964. b., πλοῖα φορτηγικὰ, ἱππαγωγὰ, 459. 41. a.
Πλόος, *vitae curſus*, 422. 63. a., πλώειν et πλεῖν, *navigare*, 622. 80. a., ἀποπλώειν, 350. 11. a., πλώειν et πλεῖν, 986. 467. 2., 725. f. A. G. ſq., hinc conff. a Libr. προσπλώειν et προσπλεῖν· ἀποπλεύσεσθαι· ἀποπλώσεσθαι· περιπλώουσι, περιπλέουσι, 621. (f). 622. (c). (i). πλεῖν ἐπὶ δίκας Ἀθήναζε, 413. 98. b.
Πλημμυρὶς, πλημμύρα, πλήμη, *aquarum aeſtus atque acceſſus*, 680. 48. a., 58. b.
Πληροῦσθαι, 663. 17. b.
Πλήσσεσθαι· πληγῆναι δώροις, *donis labefactari*, 621. 65. b., πληγέντες qui dicantur, 436. 22. a.
Ποδαβρὸς, *mollis, delicatus*, 25. 33. b.
Ποδανιπτὴρ, 187. 37. b.
Ποδεῶν, *limes*, 633. 9. b.
Ποδεῶνες, *petioli* ſive *partes prominulae* utrium, 160. 94. b., et 986. 469. 21.
Ποθέειν, *deſiderio tangi*; ἐπόθησα et ἐπόθεσα, 701. 65. b.
Ποιεῖν ἐπιτελέα, 59. 74. a., ποιῆσαι de poëtis, 287. a. in., ποιεῖν, *canere, verſibus conſcribere*, 129. 27. b. ſq., ποιεῖν ὕδωρ *coelum* dicitur, quum pluit, 368. 84. b., ποιῆσαι pro τιθέναι, *ponere, fingere*, 591. 28. b., δεινὸν et δεινὰ ποιήσασθαι, ſeq. vel infinit. vel εἰ, *indigne ferre*, 276. 37. a., 998. b., ποιέεσθαι ἐγγὺς, pro ἐγγυᾶσθαι, 206. 49. b., 553. a. in., ἀπόῤῥητα ποιήσασθαι χρηστήρια, *occulta habere oracula*, 713. 99. b., ποιέεσθαί τι ἐν ἐλαφρῷ, *parvi pendere*, 275. 23. a. b., 59. 86. b., ποιήσασθαι πρῆγμα οὐδὲν, *pro nihilo ducere*, 573. 73. b., ποιέεσθαί τι μέγα, *magni quid facere*, 742. 79. b., ποιέεσθαι διάπειραν, διάπειραν, ἀπόπειραν, *experiri*, 623. 22. a., ποιέεσθαι θῶυμα, λήθην, καταστροφὴν, pro θωυμάζειν, κ. τ. λ. 206. 49. b., ποιέεσθαί τινα γέλωτα, 603. 88. a., ποιέεσθαι τὴν αὐλὴν ἐπὶ πλοίῳ, *in navi diverſari, noctem tranſigere*, 753. 75. b., vit. Hom., ποιέεσθαι θυσίην, *ſacra facere*, 700. 10. a., ποιήσασθαι υἱὸν, *filium adoptare*, 360. 37. a. b., ποιέεσθαι ἐξέτασίν τινος, 493. 22. a., ποιέεσθαι κοίτην, κοίτην, 518. 50. b., ποιέεσθαι δρόμον, 840. 59. 19., ποιέεσθαι δι' ἀγγέλου, 440. 32. a. b., adiect. comp. τεκνοποιὸς, παιδοποιὸς de muliere, 27. 87. b., ποιῦσα et ποιοῦσα conſ. 368. 84. b.
Πολεμεῦν· ἐκπεπολεμῶσθαι· ἐκπεπολεμώσεσθαι, 230. 45. b., πολέμιος pro πολεμικὸς, 732. A. G., 195. 67. a., 902. 160. 44., τὰ πολέμια ἄλκιμος, 195. 67. a. τὰ πολεμήϊα δόκιμος, 433. 9. b. πολεμισταὶ, *equi bellatores*, 91. 95. a., πολεμιστήρια ἅρματα, 434. 44. a.
Πολιὰς, Epitheton Minervae, 413. 92. b.
Πολίζειν χώραν, 377. 50. b.
Πόλεις de inſulis, in quibus una tantum urbs, 649. 71. a., πόλις, *arx*, 523. 99. b.
Πολίχνη, ἡ, πολίχναι, αἱ, et πολίχνα, τὰ, oppidorum quorumdam titulus, 449. 43. b.
Πολλαπλήσιος, 393. 87. a., 985. 463. 12.
Πόλος, *Horologium*, 153. 11. b.
Πολύς· πολλαὶ χεῖρες· πολλὰ γλῶσσα· κόλπος πολύς, 496. a. in., πολλὰ καὶ μεγάλα, 897. 146. 7., πολλὸν δυνατώτερος, 249. 94. a. 914. a., πολλῷ πλεῖστος, 915. a., πολλῷ ὑποδεέστερος, 866. a., πολλῷ et πολλὸν κρέσσων, 684. (o). conf. πλεῖστος· πολὺς et etiam πολλὸς, πολλὴ, πολλὸν, Dial. Ion. 457. (b). πολλὴ θεὸς, *dea pollens*, 571. 73. a. πολέας pro πολλοὺς, 152. 68. a.
Πολυπλάνητος, 26. 45. a.
Πολυτεκνίας praemia, 68. 1. a.
Πολύφημος, *coetus, concio*, 411. 47. b.
Πολύφορτος, *multa ſarcina gravis*, 748. b. vit. Hom.
Πολυψηφὶς an πολυψήφις, 25. 33. b.
Πομπὴ θείη, *inſtinctus divinus*, 236. 56. b.
Πόνος de *bello*, 961. 369. 17., πόνος, *certamen*, 491. 83. a.
Πόντος de *mari Aegeo*, 147. 24. a., 326. 76. b.
Πορθμήϊα, πορθμεῖα, πορθμὶς, πορθμεὺς differ. 522. 80. b.
Πόρθμια, vici nomen ad Maeotin, 286. 96. a.
Πόῤῥω τῶν νυκτῶν· τῶν ἡμερέων, 713. 85. a. b.
Πορφύρα παρὰ πορφύραν διακριτέα proverb. locutio, 512. 29. a.
Ποτί· ποτ' ἄμμε, ποτ' ἄμε pro πρὸς ἡμᾶς, Dor. dial., 662. 79. b.
Πράττειν· οὕτω ἔπρηξε formula in peſſimo ſucceſſu, 680. 65. b., πρῆξαι ſuppl. κακῶς, *male cedere*, 207. 77. a., πρῆξαι οὕτω, 930. a.
Πρέπειν· ἐμπρέπειν de ſplendida veſte, 540. 57. b., πρέπουσι ἔχοντες pro ἔχουσι, ib.
Πρεσβεύειν, *maiorem natu eſſe*, 506. 26. a.
Πρῆγμα εἶναι, *conſultum eſſe*, 39. 19. a., πρῆγμα εἶναι, *opus atque utile eſſe*, 285. 78. a., πρῆγμα εἶναί τινί τι ποιέειν, 515. 48. b.
Πραισίοι, Πραισιεῖς et Πριάνσιοι, Cretae incolae, 584. 15. b.
Πρὶν ἀνασώσωνται, 822. 33. 49., πρὶν ἂν ἐλκυσθῆναι, 839. 57. 48., πρὶν ἀπικέσθαι, 942. 284. 19., πρὶν γενομένου, 986. 471. 5., διαφάγῃ, ſine ἂν, 914. 202. 27., πρὶν ἢ ἀποστῆναι, 937. 276. 10., 946. 309. 26., ἡλίου δυσμέων, 926. 238. 12., — ἢ πυθέσθαι, 994. 513. 30., — ἢ cum ſubiunctivo, alioquin etiam infinit., 103. 13. a., 800. 8. 3., — ἢ δίκας δοῦναι πρὶν ἢ ἐλθεῖν· πρὶν ἢ αὐτὸν ἀπικέσθαι, 950. 330. 11.
Πρὸ loco τοῦ ἀντὶ, 574. 7. b., πρὸ τοῦ· προτοῦ· πρὸ τούτου, 413. (h). πρὸ et πρὸς in verb. compoſ. conff., 227. 21. a., hinc προχωρεῖν, προσχωρεῖν, 41. 22. b., πρόδηλ. et προσδηλήσονται, 650. (l). προκ. et προσκείμενον, 462. (m). 720. (l). conf. 393. a. in.
Προάγεσθαι et προσάγεσθαι idem, 161. 5. a., προσαγαγέσθαι ἐς γέλωτα, 892. a.
Προαγορεύειν ὑπὸ κήρυκος, *voce praeconis enunciare*, 736. 41. b.
Προαιδέεσθαι, 29. 59. b. 269. 32. b.
Προβάλλειν, *animum deſpondere, deſperare*, 567. 69. b.
Προβάλλεσθαι quid, 301. 76. b.
Πρόβολοι λυκοεργέες, 543. a. in.
Πρόβοσκος, *paſtor*, 57. 88. a.
Πρόβουλοι, προβουλεύειν, προβουλεύματα, 441. 70. a.
Πρόβατα, *oves* notat et *boves*, et *quadrupedum* omnia genera, 98. 71. b., 308. 68. b., 309. 68. a., 734. 68. b., προβάτων τὰ λεπτὰ, *oves, caprae* ſim., 685. 96. a., 838. 55. 46., πρόβατα ἡλίου ἱρὰ, 734. 68. b.
Πρόγονοι, *maiores*, 573. 68. b.
Προδέκτωρ, 528. 45. b.
Προδοῦναι τινα, *deficere, deſtituere aliquem*, 593. a. init.
Προειπεῖν· προερέειν· προαγορεύειν, praeconum eſt, 227. 21. a.
Προεξαναστάμενοι in certaminibus qui, 644. 38. a.
Προεξέδρη, 531. 38. a.
Προέχειν pro πρότερον ἔχειν, 692. 42. a. b., προέχειν ἄλλων dicitur *equus*, quum prae aliis longius provehitur, 701. 50. a., προέχεσθαι τὴν κεφαλὴν, 123. 25. b.
Πρόθυμος ἦν ἀγινέειν et ἀγινέων, 471. 41. b. ſq.
Προϊέναι· προσῆναι, 823. 35. 33.
Προΐσχεσθαι· προϊσχομένων ταῦτα, 3. 49. a.
Πρόκα, *ſtatim*, 830. 46. 45., 732. A. G.
Προκατῆσθαι, *praeſidere, tueri*, 635. 66. b.
Προκεῖσθαι, προσκεῖσθαι conff., 462. (m). προκεῖσθαί τινι, 955. 349. 5., προκειμένων γνωμέων, 967. b., προκείμενον ἄεθλον, 986. 467. 46.
Προκόπτειν· ἡ νὺξ προέκοψε, *noctis pleraque pars proceſſit*, 713. 85. a.
Πρόκροσσαι, πρόκροσσοι, 593. 99. a.
Προλεσχηνεύεσθαι, 169. 85. a.
Πρόμαντις (ἡ) interdum idem ac προφῆτις· ſaepius diſcrepant, 684. 59. a.
Προμετωπίδια, *equorum ornatus ante frontem*, item *muliebris mundus*, 541. 88. b.
Προμηθίη, προμηθείη, 213. a. in.
Προνήϊον, *antetemplum, anteforas*, 810. 19. 18. Προνηΐη Minerva, 47. 16. a.

Πρ

Προσποιεῖσθαι τὰ ἀμείνω, 586. (d).
Πρόξενοι Spartani, 463. *a.* in.
Προσφειδομένη ἔχθρη, 412. 78. *b.*
Προβρήσεις, 227. 21. *a.*
Προρρίζοι, προρρίζως, 478. 72. *b.*, 479. 72. *a.*
Πρὸς et πρὸ in compos. ſaepe conff. v. Πρό· πρὸς inſervit comparationi, *ſi ſpectes ad* —, 211. 23. *b.*, πρὸς et ὡς idem, 169. 86. *a.*, πρὸς et εἰς iuncta verbis τοῦ, λέγειν· εἰπεῖν· ἐκφέρειν multum differunt, 698. 54. *b.*, ſic et πρὸς τὸ Ἡράκλειον πάλιν ἰέναι ἐς τὸ ϛρατόπεδον et ſimil., 602. 62. *a.*, πρὸς abſol. pro *praeterea*, *inſuper*, 173. 16. *a.*, πρὸς δὲ, *praeterea*, 20. 43. *a. b.*, 108. 86. *b.*, 813. 21. 35. conf. ELLIPS., πρὸς τουτεωσι, ἔτι πρὸς τουτεωσι, *praeterea*, 20. 43. *a.*, 597. 26. *b.*, πρὸς cum genit. et accus. πρὸς βορέω et πρὸς βορέην 892. 132. 39., 921. 228. 27. ſic πρὸς ἠῶ et πρὸς ἕω, 334. 74. *b.*, πρὸς μεσαμβρίης et μεσαμβρίην, πρὸς ἑσπέρης et πρὸς ἑσπέρην, 289. (b). 297. (h). 365. (a). (d). 520. (g). et 932. 254. 46.
Προσαγαγέσθαι τινὶ τρόπῳ, 187. 29. *a.*
Προσαγωγαὶ, *oblationes*, 131. 82. *b.*, 876. 111. 2.
Προσβωσθῆναι et προβωσθῆναι, conff. 690. 74. *b.*
Προσγελᾶν puerorum infantium, 420. 22. *b.*
Προσδηλεῖσθαι, 988. 480. 36.
Προσδόκιμος, 432. 71. *a.*
Προσεγγράφειν pro προσανογράφειν, 888. 125. 18.
Προσεμπικραίνεσθαί τινι, 272. 31. *a.*
Προσεχέε τεταγμένοι pro προσεχέως τετ., 738. 3. *a.*
Προσίσχειν, προσίσχεσθαι, 484. 25. *a.*, 960. *a.*
Προσκατῆσθαι πόλιν vel πόλι, 430. 8. *a.*
Προσκέεσθαι τῷ οἴνῳ, *vino deditum eſſe*, 211. 21. *b.*, τούτοις προσκέεται ἀποδεικνύναι προξείνους, *bis hic honor tribuitur proxenos creandi*, 462. 57. *b.*, 463. 57. *a.*, 955. 349. 5., τὸ προσκείμενόν σφεας ἐλύπεε, *id, quod obiiciebatur, eos dolore adficiebat*, 720. 66. *b.*
Προσκύνησις Perſarum, 242. 66. *a.*, τὸ προσκυνεῖν mortalibus denegandum, 564. 69. *b.*
Προσμίσγειν et προσμίγειν conff. 302. (c).
Προσομιλεῖν, 420. 22. *b.*
Προσουδίζειν, *humi adlidere*, 420. 8. *a. b.*, 21. *b.*
Προσοφειλομένη ἔχθρη, *adaucta*, 412. 78. *b.*
Προσπασσαλεύειν σανίδα, 745. 100. *b.*, πρὸς σανίδα, 525. 80. *b.*
Προσπέμπειν λόγους· προσενεγκεῖν λόγους περὶ συνοικίας, et προσπέμπειν, *donis aliquem ſollicitare*, 740. 11. *b.*
Προσπεπλασμέναι νεοσσιαὶ ἐκ πηλοῦ, 253. (c).
Προσπλέειν, προσπλώειν, 596. 93. *b.*, 985. *a.* προσπλέοντες et προσπταίοντες conff. ibid.
Προσποιέεσθαί τινα, *ſibi conciliare aliquem*, 467. 9. *b.*, προσποιήσασθαι ξύλινον πόδα, *ligneum ſibi pedem adſciſcere*, 710. 82. *b.*
Προστάσσειν, 49. 79. *a.*
Προςατεύειν τοῦ ἱροῦ· προεςάναι· προςατεία, 555. 49. *b.*, προεςάναι τοῦ ἐμπορίου, 191. 43. *a.*
Προστιθέναι et προτιθέναι conff. 214. 9. *b.*, προστίθεσθαι φίλους, 406. 97. *b.*, προσεθήκαντο et προεθήκαντο conff. 310. 29. *b.*, προσθεῖναι τὴν θύραν, *fores occludere*, 237. 81. *a.*, προστίθεσαν et προσέθηκαν, 944. 296. 39.
Προσφέρειν πόλεμον, βίαν, ἀνάγκην, 511. 10. *b.*, προσφέρεσθαι ἐς αὐτοὺς, 831. *a.*
Προσχέσθαι πρόφασιν, 620. 36. *a.*, πρόσχημα, *ornamentum*, 384. 87. *b.*, πρόσχημα λόγου, ἀντὶ τοῦ, πρόφασιν 356. 96. *a.*, 499. 53. *b.*
Προσχωρέειν· τὰ ἄλλα νόμαια τοῖς Θρήϊξι προσκεχωρήκασι, *in aliis ad Thracum acceſſerunt mores*, 328. 36. *b.*
Πρόσω· πρόσω τῆς νυκτὸς, *prima noctis parte*, 713. 85. *a.*
Προτείνεσθαι, medium et paſſivum, 579. 58. *b.*, προτείνεσθαι χεῖρας, 934. *a.*
Πρότερον τουτέων, 664. *a.* in., πρότερον δ' ἔτι, 473. 98. *b.*, πρότερον ἢ et πρότερον πρὶν ἤ· 731. 60. *a.*, 950. 330. 11., πρότερον ἢ βασιλεῦσαι, ibid.
Προτιθέναι λόγον in iure Attico, 645. 83. *b.* ſq., προτίθεσθαι, 907. 174. 44. conf. προστιθέναι.
Προτρέπεσθαι quid, 14. 54. *b.*
Πρόφαντα et πρόβατα conff. 734. 68. *b.*
Πρόφασις et ἀληθές, oppon., 149. 75. *a.*, 477. 6. *a.*, πρόφασιν προσχέσθαι, 620. 36. *a.* ἐπὶ προφάσεως, *ſub praetextu*, *per ſpeciem*, 574. 78. *a.*
Προφῆται τῶν θεῶν· τῶν Μουσῶν· τῆς ἀληθείας, non vero, τοῦ ἱροῦ, 555. 49. *a.*, ὁ προφήτης, *templi antiſtes* κατ' ἐξοχὴν, ib.
Προχωρεῖν et προσχωρεῖν conff. 41. 22. *b.*, 393. *a.* in., 669. 22. *b.*
Πρύμνην ἀνακρούεσθαι, *inhibere remis*, 658. 30. *a.*
Πρῶτος, *prior*, 104. 41. *a. b.*, πρῶτον μὲν — ἐπὶ δὲ, 607. 30. *b.*, τὴν πρώτην, pro *initio*, *primum*, 74. 45. *b.*, ἀνὴρ ἐὼν τὰ πρῶτα Αἰγινητέων, *vir inter Aeginetas princeps* dicitur, et τὰ πρῶτα φέρεσθαι et τὰ δεύτερα· non φέρειν, 484. 47. *b.*, 727. 21. *b.*, 997. 538. 25.
Πταίειν quid, 628. 63. *b.*
Πτωκάδες et πτωχάδες conff. 751. 95. *b.* vit. Hom.
Πτῷος, Πτῷον· Apollinis et montis nomina, 683. 53. *b.*
Πυγμαῖοι qui dicantur, 214. 2. *a.*
Πυθὼ, urbs *Delphi*, 25. 20. *a.*, Πύθιοι Spartanorum, 463. 57. *a.*
Πυθέσθαι et πείθεσθαι conff., 29. 40. *a.*
Πυκασθῆναι· πυκασθεὶς στεφάνοις, στέμμασι, 598. *a.* init.
Πύλαι ποταμῶν, 397. 11. *a.*
Πυλαγόραι et πυλάγοροι iidem, 605. 69. *b.*, 982. *b.*
Πυνθάνεσθαι ἱστορέων et ἐξιστορέων· ἱστορήσας πυθέσθαι, ſim. *percontando cognoſcere*, 749. 95. *b.* vit. Hom.
Πῦρ et πυρὴ conff. 824. 36. *b.*, πῦρ αἴθειν, πυραίθειν, cett. 343. 100. *b.*, πῦρ ἀνακαίειν et πυρὴν ἀνακ., 627. (k). 824. *a.*, 985. *b.*, πῦρ ἐναύειν quibus interdicebatur, 614. 3. *a.*, πυρὶ διδόναι, 824. 36. *b.*
Πυρῶσαι, *incendere*, 510. 45. *a.*
Πυρίη, *caldarium*, *tepidarium*, 315. 73. *a.*
Πυριασθῆναι, 315. 74. *b.*
Πυρφόροι in Spartanorum militia, 622. 80. *a.*
Πώρινος λίθος, 401. 57. *b*, 946. 308. 9.

P.

Ῥαπίζειν et κολαφίζειν quid diſcrepent, 644. 38. *a. b.*
Ῥάπτειν, ἐῤῥάπτειν, 175. 87. *b.*, 903. 162. 30.
Ῥάχος, ῥῆχος, *ſepes*, 568. 5. *b.* ῥαχίη, ῥηχίη, *maris aeſtus et acceſſus*, 680. 48. *a.*, 58. *b.* 861. *b.*
Ῥήνη, Ῥήνεια, inſulae nomen, 482. 94. *a.*
Ῥίπος, ὁ et τὸ, *vimen*, 147. 13. *a.* ῥιψὶ κατασκευάζοντες, 313. 13. *b.*
Ῥίπτειν· ἀναῤῥίπτειν κινδύνους, *pericula contemnere*, 534. 45. *a.* ῥιπτέειν, ῥιπτεῦσι vice ῥίπτουσι, 324. 75. *a.*
Ῥόπτρον, 480. 23. *b.*
Ῥύσασθαί τινα ἐκ δουλοσύνης, *liberare aliquem a ſervitute*, 727. 95. *a.*, ῥύσασθαι, *cuſtodire*, *ſervare* active, 951. 334. 1.
Ῥυθμοὶ τῶν γραμμάτων, 399. 98. *b.*
Ῥώμη νεηνιέων, 803. *a.*

Σ.

Σ lit. Doriens. Σὰν vocant, 69. 40. *a.*
Σ, Σαγάρεις, *Barbarici teli genus*, 101. 83. *b.*, 732. A. G.
Σαγηνεύειν, σαγηνεύεσθαι, 273. 71. *b.*, 451. 100. *a.*, 953. 341. 9.
Σάκος, σακεύειν, 291. 51. *a.*, σακέειν et σακκέειν, *excolare*, σακίζειν, σακκίζειν, 291. 52. *a.*, 732. A. G.
Σαμοθρηΐκίη πόλις, 972. 403. *b.*
Σανὶς, ἀντὶ τοῦ, ςαυρὸς, 525. 80. *b.*
Σάπειρες· Σάππειρες· Σάσπειρες· Σάσπειρες iidem, 55. 25. *b.*
Σαρδὼ, *Sardinia*, 431. 61. *b.* Σαρδιηνὸς, et Σαρδήϊος, *Sardibus ortus*, 10. (k).
Σαρκίζειν, σαρκάζειν, 310. 4. 5. *a.*, 732. A. G.
Σάττειν, *armare*, *inſtruere*, σεσάχθαι, ἐσεσάχατο· σεσαγμένος, σάγη, 539. 18. et 20. *b.* σάττεσθαι ὕδατι, 196. 10. *a. b.*
Σαυρωτὴρ quid, 811. 19. 42. ſq.
Σαφέως pro comm. σαφῶς, 989. 486. 46.
Σειραὶ, σειραῖαι, σειραῖος ἱμὰς, 544. 6. *b.*, σειρηφόρος, *funalis equus*, 914. *a.*
Σηκὸς, ναὸς et ἱερὸν diff., 446. 50. *a. b.*
Σήπεια· Σηπιὰς ἀκτή· Σηπιάδος ἀκτή· Σηπία· Σηπιοῦς, 473. 90. *b.*, 593. 11. *b.*
Σίγυνναι, οἱ κάπηλοι et τὰ δόρατα, 375. 97. et 98. *a. b.*
Σιδήρια, *ferramenta*, 518. 55. *b.*
Σιναμωρέειν, 74. 26. *a.*, 842. 62. 18. σινάμωρος, 423. (b).
Σίνδος, Σίνθος, urbs, 559. 98. *b.*
Σινέεσθαι, σίνεσθαι, 412. 77. *b.*
Σίπεια, nomen regionis, 473. 90. *b.*
Σιροπαίονες, Σιροπαίονες, 378. 77. *a.*, 943. 291. 17.
Σίσυρα, σίσυρνα (ἡ), χιτῶνος εἶδος, *genus tegumenti*, 329. 69. *b.*, 974. 404. 31., 932. 256. 29. ſq., σισυρνοδύται· σισυρνοφόροι, 540. 51. *b.*
Σῖτα, σίτια, 944. 298. 18., 388. (c). σῖτα αἱρεῖσθαι, *cibum ſumere*, *prandere*, 337. 69. *a.*, σιτοποιὸς, *piſtrix*, 274. 81. *b.*, σιτοδηΐη, 48. 63. *b.*
Σκαπτὴ ὕλη, Σκαπτησύλη in Thracia, 458. 17. *a.*
Σκεδάζειν ἀκτῖνας, *ſol* dicitur, 630. 100. *a.*
Σκέλεα ἐν τοῖσι γούνασι ἀποταμεῖν, 975. *b.*

Σκέπη, *tutamen*, *tegumentum*, 71. 1. *a.*, εἶναι ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου, 586. 60. *a.*
Σκευάζεσθαι, πόλεμον, προδοσίην, *parare* et *machinari*, 429. 86. *b.*
Σκοπιέειν et σκοπεύειν, 5. 29. *b.*, σκοπιέειν τινὰ τὰ ἑωυτοῦ, ibid. σκοπιὴν ἔχειν *ſpeculari*, 377. 43. *a.*
Σκίρδα, σκόροδα. (τὰ), 288. 78. *b.*, 921. *b.*
Σκῶλος, *urbs Boeotiae*, 697. 11. *a.*
Σμάραγδος, μάραγδος, *zmaragdus* Latt. 124. 68. *b.*
Σμάειν, σμῆν, σμᾶσθαι, *abſtergere*, *ornare*, σμᾶσθαι τὴν κεφαλὴν, *caput defricare*, *abluere*, 741. 50. *a. b.*, 742. 55. *a.*, 999. 550. 15. σμῆσαι τὰς κεφαλὰς, τὴν κόμην, 603. 95. *a.* σμήχειν et ἐκσμᾶν τὰ ἐκπώματα, 272. 58. *b.*
Σμικρὸν, ἐπὶ σμικρὸν, 337. 91. *b.*
Σμίνδυρος, et Μίνδυρος idem nomen, 585. 35. *a. b.*
Σόλοι urbs Cypri, 434. 50. *a.*
Σόος et σῶος, 192. 87. *a.*, 477. 34. *b.*, 637. (c).
Σοῦσα, Σούσων, non Σούσης, urbs Perſarum, *Suſa*, 617. 31. *a.*
Σοφία, *calliditas*, 187. 29. *a.*
Σοφισταὶ vocantur ſeptem illi ſapientes, 13. 17. *a.* σοφισταὶ in genere de Philoſophis, ibid.
Σπάδιξ, σπαδίζειν, 384. 61. *a.*
Σπείρειν τι, 914. 199. 43.
Σπερχέειν non Herodoteum, 601. 56. *b.*, conf. 732. A. G., σπέρχεσθαι, *ſuccenſere*, 387. 94. *a.*, σπέρχεσθαι, σπερχθῆναι, *conturbari* et *ſuccenſere*, 601. 56. *b.* ſq.
Σπεύδειν κακὰ — ἀγαθὰ — ἐναντία, 535. 93. *a.*, 972. 401. 12.
Σπουδαιέστατος, σπουδαιότατος· σπουδαιέστερος, 67. 66. *b.*, 142. 29. *a.*, 838. 56. 7. τὰ σπουδαιέστατα τῶν πρηγμάτων, 5. 22. *a.*
Σταθμώσασθαι, *coniectare*, 605. 69. *a.*
Στάσιος ἀξιεύμεθα, 702. 7. *b.* 995. 518. 27., στασιῶται et στρατιῶται confund. 29. 53. *a.*, 430. 3. *a.*, 798. *a.*
Στεγαρχὸς, 67. 66. *b.*
Στείχειν, et στιχᾶν confund., 6. 47. *a.*, v. περιστιχᾶν.
Στέλλεσθαι· ἐστάλατο, ἐστάλατο, ἐσταλάδατο, 546. 61. *b.*, ἐσταλμένοι ἔσαν· στελίζειν· στολὴ, στολὶς, στολισμὸς, κ. λ. ibid.
Στεινυγρὸς Ion. pro στενὸς, 149. 45. *a.*
Στέργειν τὰ παρέοντα, 744. 60. *b.*
Στεφάνη et στέφανος, 675. 18. *b.*, στεφανοῦσθαι, περιστεφανοῦσθαι οὔρεσι, *montibus redimiri*, *circumdari*, 562. 88. *a.*
Στιγεύς· στίγεες qui, 526. 90. *a.* 969. 394. 31.
Στόματα et ποταμοὶ diverſa, 854. *a.*
Στεμῶσαι quid, 312. 72. *a.*
Στορνῦναι, 536. 3. *a.*
Στραγγεύσαι, et στρατεῦσαι, conff. 335. 98. *a.*
Στρατὸς ναυτικὸς, *claſſiariorum copiae*, *navibus deſtinatus exercitus*, 456. 63. *b.*, στρατῷ ἕπεται στρατὸς, 988. *a.*, στρατιὴ, *exercitus*, et στρατηΐη, *expeditio*, comm. στρατιὰ et στρατεία, hinc στρατηΐην ποιέεσθαι, 195. 63. *a.*, ἐπὶ στρατιῆς, *in expeditione*, 462. 42. *b.*, στρατεύεσθαι, στρατοπεδεύεσθαι conff., 197. 47. *b.*, 903. *a.*, στρατάρχης, στράταρχος, στρατιάρχης, 278. 8. *a.*, 918. *b.*, στρατεύσασθαι ἐς Σάρδις, 950. 329. 50.
Στρόβιλος, *pini nux*, conf. κῶνος.
Στρουθοὶ κατάγαιοι, 358. 73. *a.*
Στρυμονίας βορέας, 675. 5. 6. *a.*
Στύμφηλος· Στυμφήλιος, Στυμφηλὶς λίμνη, Στύμφαλος, 473. 76. *b.*
Στυπτηρίη et στυρίη conff. 191. 58. *b.*
Σὺ δὲ μὴ βουθέειν, 336. 37. *a.*
Συβῶται AEgyptii, 126. 25. *b.*
Συγγινώσκειν ἀδικῆσαι, 299. 20. *b.*, συγγινώσκειν, *conſiderare*, *perpendere*; *adſentiri*, *conſcium eſſe*, 732. A. G.
Συγκατήμεναι γυναῖκες, 910. *a.*
Συγκειμένη ἡμέρα, 278. in. *a.*
Συγκερᾶν· συνεκρήθησαν· συνεκεράσαντο, 936. 270. 39., συγκερᾶσθαι, de animis artiſſime conſociatis, 348. 42. *a.*, 936. 270. 39.
Συγκύπτειν· συγκύψαντες τωὐτὸ πρήσσωμεν πάντες, *ad idem agendum omnes incumbant*, 240. 91. *a.*, 570. 56. *b.*
Συγκυρεῖν· ἔχθος συγκεκυρημένον, *odium caſu fortuito ſuſceptum*, 710. 84. *b.*, συγκυρεῖν, *invicem occurrere*, 661. 52. *b.*
Συγχέειν νόμιμα πάντων ἀνθρώπων, *ius gentium omnium violare*, 564. 69. *b.*, συγχέαι et συχῶσαι τὰς κρήνας idem, 715. 84. *b.* ſq.
Συλλαμβάνειν et συμβάλλειν in συλλαβὼν τὸ χρηστήριον conff., 815. 24. 14. et 826. 38. 27.
Σύλλογος ἐπίκλητος, 509. 16. *a.*
Συλλεχθῆναι et συλλεχθέωσι, 877. *b.*, 995. 527. 16.
Συμβάλλειν· σύμβλητος· εὐσύμβλητος, 537. 39. *a.*, συμβάλλεσθαι quid, 815. 24. 14., συμβάλλεσθαι ἐπὶ δακτύλων, 466. 65. *a.*
Συμβουλεύειν, 27. 87. *b.*, συμβουλίη, συμβουλὴ conff. 193. 14. *a.*, 902. 159. 22., 990. 401. 26.
Συμμίσγεσθαι, 964. 377. 24., συμμῖξαι, *colloqui*, 133. 56. *b.* ſq., 649. 77. *b.*, συνέσμισγον, 529. (q). et 64. (c).
Σύμπαντος στρατοῦ et συνάπαντος, 981. 442. 33. v. συνάπας.
Συμπείθειν, 946. 314. 43.
Συμπεραίνειν quid, 861. 92. 22.
Συμπίπτειν, de iis *quae contingunt*, 737. 81. *b.* συμπίπτειν εἰς τινα τόπον et συνεσπίπτειν εἰς τ. τ., 738. 19. *a. b.*
Συμφέρεσθαι. οὐδαμοῖσι ἄλλοισι συμφέρονται, 82. 59. *a.*
Συμφοραίνειν, *calamitatem deplorare*, vox inſolens, 751. 91. *b.* vit. Hom.
Συμποδίσαι quid, 312. 72. *b.*
Συμπρήξασθαι, 425. 52. *a.*
Συμψήσας, pro συντρίψας, 732. A. G.
Σὺν in compos. verb. lugendi, συνάχθεσθαι, συναλγεῖν, συλλυπεῖσθαι, 455. 11. *a.*
Σὺν θεῷ quid, 275. 11. *a.*
Συνάγειν, συνάξαι, *conſtipare*, *coartare*, 538. 80. *a.*, συνηγμένη et ἀνηγμένη κορυφὴ ἐς ὀξὺ et ἐς στεινὸν συνῆχθαι, 539. 33. *b.*, συνήχθη et συνείχθη, conff. 9. (m).
Συνάπας, συνάπαντος, 498. 83. *a.*, 828. 42. 13., 981. 442. 33.
Συνδιαφέρειν, 427. 30. *b.*
Σύνδυο, σύντρεις, σύμπεντε, *bini*, *trini*, *quini*, 311. 36. *a.*
Συνειδεῖν· συνηδέαται, συνῃδέαται, συνείδατε, συνῄδεετε, 719. 19. 23. *b.*
Συνεῖναι κόπῳ, οἰκουρίῃ, πράγμασι, 550. 94. *b.*, συνεῖναι, et συνιέναι idem, 11. 36. *a.*
Συνεκπίπτειν, 382. *a.*, 4. *b.*
Συνέπαινος εἶναι, 516. 91. *b.*
Συνέσπεσθαι pro συνέπεσθαι· συνέσποντο, 990. 492. 20.
Συνεσπίπτειν, 998. *b.*
Συνέχεσθαι πατρὶ quid, 264. 52. *a.*
Συνήλισαν, συνείλησαν, συνήλασαν, in re ſimillima adhibentur, 83. 4. *a.*
Συνιέναι· partic. συνείς, συνεῖσα, et συνιείς, συνιεῖσα, συνιέντα, 11. 36. *a.* v. συνεῖναι.
Συνιστάναι, *diverſum abire*, 98. 79. *b.*, συνεστηκότες, 656. (a).
Συννέω· Φρυγάνων φάκελοι συννενέαται, 309. (c).
Συννοίῃ ἐχόμενος, *cogitabundus*, 732. A. G.
Συνοικεῖν, 841. *b.*, 974. *b.*
Σύνταξις, 153. 5. *a.*
Συντετραίνειν, *perforare*, 861. 92. 22.
Σύντομος (ἡ), et τὸ σύντομον de via, 378. 8. *b.*
Συντυγχάνειν, ἐντυγχάνειν, idem, 67. 72. *b.*
Συρμαΐζειν, *alvum purgare*, 732. A. G., συρμαίη, raphanus, et raphani ſuccus ventri purgando, 164. 27. *b.*, 894. *a.*
Σύροι, et Σύριοι diſcrepant, 4. 90. *a.* v. SYRI.
Συῤῥάπτειν, 903. 162. 30.
Συσπεύδειν τινὶ ſeq. inf., 732. A. G.
Συστρέφειν ἑαυτοὺς, *ſeſe in unum conglobare*, unde συστραφέντες εἰς πλῆθος· συστρεφόμενοι, eodem ſenſu, 699. 91. *a.*, συστρέφειν, *in unum contrahere*, 51. 87. *b.*
Συχναὶ πόλιες, 953. *b.*
Σφαγιάσασθαι de victima maiore, fluviis et mari inmolata, 473. (f).
Σφάκελος, *gangraena*, 230. 38. *b.* σφακελίζειν ibid.
Σφάλλειν, *fallere*, *depravare*, 517. 3. *b.*
Σφέας αὐτοὺς et ἑαυτοὺς, 958. *b.*, 867. *a.*, σφέας et σφέα ὑπερβαίνειν, περὶ τοῦ, οὔρεα, 922. 230. 26. σφι pro σφίσι, 801. 11. 16., 732. A. G. σφίσιν et φησὶν conff. 202. 5. *a. b.*
Σχήματα Λακωνικὰ de *ſaltatione*, 498. 6. *b.*
Σχοινοτενὲς, *rectum*, 732. A. G.
Σῶος, *ſuperſtes*, de rebus, 411. 19. *a. b.*, σῶος, σόος, σῶς et ζωὸς conff., 92. 51. *b.*, 192. 87. *a.*, 992. *b.* v. σόος.
Σῶσι pro σήθουσι, *incernunt*, 95. 55. *b.*
Σωτῆρος titulus latiſſime porrigitur, de Diis ſoſpitatoribus, cett., 686. 22. *a.*
Σώχειν, κατασώχειν, ἀνασώχειν, *terere*, *adterere*, 315. 76. *b.*

T.

Τὰ μέγιστα et τὰ ἔσχατα permutantur, 613. 79. *a.*
Ταμάλισκα, 991. 495. 38. conf. ὁ, ἡ, τό.
Τάξιν τινὰ ἔχειν, *aciei cornu tenere*, 702. 7. *b.*, τάξιος ἀξιεύμεθα, 995. 518. 27.

Τάπτειν, θάπτειν *Herodotus*, haud τάπτεσθαι, *ſepelire*, 830. 46. 38., τάφειν et θάπτειν idem, 252. 73. *a.*, θάπτειν πυρὶ, 375. 77. *a.*
Ταριχῆαι Πηλουσιακαὶ loca in Aegypto, 110. 37. *b.*, 863. *b.*
Ταρσοὶ, *crates*, 84. 42. *b.*, ταρσοὶ καλάμων, πεδῶν, κλ. 732. A. G. f. 846. *b.*
Τάσσεσθαι ἐπὶ τινὶ, *ad aliquam rem conſtitui*, 142. 25. *a.*, τέταγμαι ἐγὼ, *impero*, 830. 46. 18. τάξασθαι de *tributis*, 247. 16. *a.*
Ταΰγετος (ὁ), Ταΰγετα, et τὸ Ταΰγετον, 344. 36. *b.*
Τάφρος (ὁ) et τάφρη (ἡ), 369. 24. *a.*, 942. *b.*
Τάχος· ὡς τάχεος εἶχον, 669. 4. *a.*
Τε partic. uſus, 843. *a.*, 844. *a.*, 858. *a.*
Τείνειν· ἐς σὲ τείνει ταῦτα, 490. 13. *a.*
Τεῖχος, *caſtellum*, 537. 64 *b.*, 538. 67. *a.*
Τέκνα de *avium pullis*: 252. 84. 87. *b.* τεκνοποιὸς γυνὴ, 27. 87. *b.*
Τελεῖν, *impendere*, *impenſas facere*: hinc πολυτελεῖς, εὐτελεῖς, 557. 14. *b.*, τέλος θανάτου, φόνου, 171. 56. *b.*, οἱ ἐν τέλεϊ, *qui in magiſtratu ſunt*, ſive *viri principes*, 739. 72. *a. b.*, εἶναι ἐν τέλεϊ· πρὸς τέλεϊ· ἐπὶ τέλεϊ, 694. 100. *a.*, τέλος, *turma militaris*, 701. 69. *b.*, et acc. pl. τέλεα, *catervae*, 52. 8. *a.*, 134. 68. *a. b.*, 70. *b.*, *impenſae*, *ordines*, 733. A. G., τέλειον, *confirmatum*, *evidens*; τὰ τέλεα τῶν προβάτων, *grandes oves*, 733. A. G., τελειῶσαι quid, 242. 66. *a.*
Τελευτᾶν ἐς τοῦτο, 907. 176. 8., τελευτῆσαι τὸν αἰῶνα, 16. (g).
Τελμησσέες et Τελμισσέες, 39. 6. *a.*
Τέμενος (τὸ), *agri portio*, cett. 270. 60. *b.*, 353. 100. *a.*, τέμενος, *ager exemtus et Diis ſacratus*, τέμενος σπείρειν, quid, 744. 47. *a.*
Τέμνω Ionic. τάμνω· ἐκτάμνω· ἀποτάμνω, 668. 60. *a.*, τέμνειν ὁδοὺς, *vias ſternere*, *munire*, 340. 83. *b.*
Τέος pro τίς, 19. 5. *a.*, hinc τέου, pro τινὸς, τέῳ pro τινὶ, 813. 21. 31., τέῳ interrog. τέῳ μόρῳ, *qua morte*, 733. A. G. ὑπὸ τεῦ, 730. (f).
Τέσσερες, τέσσαρες, 840. 58. 45.
Τετριμμένος· τετρυμένος· τετρυμμένος conff., 443. 50. *b.*
Τεχνάζειν, *dolis et ſtrophis uti*; *diſſimulare*, 263. 28. *a.*
Τιάρας (ὁ et ἡ), 66. 41. *b.*, 837. 55. 26., 904. 163. 35 τιάραι πιλωταὶ, 199. 96. *a.*, 973. *a.*
Τίγρις et Τίγρης fl., 597. 27. *a.*, 945. *b.*
Τιθασὸν ποιῆσαι, τιθασσεύειν, *cicurare*, 331. 26. *a.*
Τιθέναι τινὰ γέλωτα, *deriſui habere*, 603. 88. *a.*, τιθέναι λίθους, 931. *b.*, τίθεσθαι οὐδαμοῦ, 172. 83. *b.*, θέσθαι παρά σε, 477. 34. *b.*, θέσθαι τὰ ὅπλα, *caſtra metari*, 717. 34. *a.*
Τιθορέα, *Parnaſi vertex*, 634. 19. 20. *a.*
Τιμοῦχος, 191. 43. *a.*
Τιμώρημα, τιμωρία, *auxilium*, τιμωροὶ, *auxiliatores*, 273. 66. *a.*, 584. 5. *a.*, τιμωρίην εὑρίσκεσθαι, 273. 65. 66. *a.*
Τίνειν ζυγὰ, 886. *a.*
Τὶς pro ὅστις, 258. 65. *a.*, τὶς pro πᾶς τις, εἷς ἕκαστος, 671. *a.* in., τί σοι πρῆγμά ἐστι; 387. 95. *b.*, ὅσον δέ τι· τὶ οὐδὲν· et ſimilia, 834. *a.*, 840. *b.*, 861. *a.*, 901. *b.*, 922. *a.*, 985. *b.*, τὶς per anaſtrophen τῶν τις Φοινίκων, 661. 39. *a.*, 823. 35. 7. et 958. *a.*
Τίσασθαι quid, 333. 31. *b.*
Τοιόςδε· τοιῶνδε συμμάχων, 988. *a.*, τοιῷδε, 881. *b.*
Τοιοῦτο et τοιοῦτον, 805. 14. 17., 932. *a.*, τοιούτῳ τρόπῳ, 889. *b.*, 961. *b.*, 980. *a.*
Τόνοι τῶν κλινέων, *nervi lectulis intendendis habiles*, 744. 60. *b.*
Τόξα plur., 889. 126. 24.
Τότε et τὸ παλαιὸν oppon., 81. 50. *b.*
Τοῦδε εἵνεκα, 987. 472. 10., τοῦτο μὲν, τοῦτο δὲ, 14. 45. *a.*, τοῦτο μὲν abſol. omiſſis τοῦτο δὲ, 315. 85. *b.*, 521. *a.* in.
Τροχῖλος et τροχίλος, 136. 44. *a.*
Τρέπειν ἐς γέλωτα τὸ πρῆγμα, et τρέψασθαι ἐς γέλωτα, idem, 553. *a.* in. 976. *b.*, τρέπεσθαι πρὸς ἀλκὴν, *ad vim propulſandam ſe convertere*, 335. 27. *b.*
Τρέφειν quid proprie, 284. 36. *b.*
Τρέχειν περὶ ἑωυτοῦ, 537. 42. 43. *a. b.*
Τρῆσαι, τορεῖν· τετρῆσθαι τὸν οὐρανὸν dicitur de *aqua pluvia*, 351. 41. *a.*
Τρίβειν· διατριβῆναι· ἐκτριβῆναι· ἐκτριβήσεσθαι, *adfligi*, *perdi*, 558. 51. *a.*, τρίβος· ἐν τρίβῳ τοῦ πολέμου κεῖσθαι. οἰκεῖν, 687. 77. *b.* ſq., τετριμμένος, et τετρυμένος conff. 165. 72. *b.*
Τρίγωνον, *fecunditatis* emblema, 208. 13. *b.*, idem Aegypti figura, ibid.
Τριέλικτος ὄφις, 474. 2. *a.*
Τρίζειν quid, 252. 96, 97. *b.* confunditur cum τρύζειν, *ibid.*
Τριήρης (ὁ, ἡ), 917. 212. 34., 959. *a.* τριηράρχης, τριήραρχος, 662. (e).
Τριόπιος et Τριοπικὸς differunt., 71. 22. *b.* 840. 59. 42.
Τρίψας· ἐς παχύτητά τε καὶ τρίψιν, 361. 87. *b.*
Τρόφις, τροφαλίς, 284. 36. *b.*
Τροχοειδὴς λίμνη in Delo, 186. 11. *b.*
Τρύειν, *adterere*; τετρύσθαι, *adflictum eſſe*, 733. A. G., τετρυμένος πόνῳ, 443. 50. *b.*
Τρύζειν, *ſtridorem edere*, 252. 96, 97. *b.*
Τρώγειν, *cruda edere*, 121. 35. *a.*, τρωκτὰ, τρώξιμα de *cibis crudis*, ibid.
Τρῶσαι de *corruptis pecunia*, 621. 65. *b.* τρῶμα et τρωῦμα, *vulnus*, 939. 279. 10.
Τυγχάνειν· τυχεῖν ἐπαίνου, *laudari*, τυχεῖν κατηγορίας, *accuſari*, 603. *a.* in.
Τυκτὰ, vox Perſica, Graecis τέλειον δεῖπνον, 741. 50. *a.*
Τύπος χρύσεος, λίθινος cett., 243. 90. *a.*, τύπον ποιησάμενος λίθου, 912. *a.*, τύπος ἀντίτυπος, 817. *a.*
Τύπτεσθαι, *plangere*, *ſemet verberare*, 124. 38. *a.*, τύπτεσθαί τινα et τινι, 132. 19. *a. b.*, 876. *a.*
Τύχη, *fors*, quae Deo ſubeſt, 275. 11. *a.*
Τύχος lapicidarum, 540. 61. *b.* 975. 409. 14.

Υ.

Ὕαλος an *vitrum*, an *ſuccinum*, an *ſalis foſſilis ſpecies*, 206. 34. *a.*, ὕαλος, ὕελος ex Dial., ibid.
Ὕβρις, *petulantia*, *laſcivia*, 733. A. G., ὑβρίζειν de aſinis, 337. 84. *a. b.*
Ὑγιηρότατος, ὑγιηρέστατος, ὑγιέστερος, 139. 47. *a.* ὑγιηρὸς et ὑγιεινὸς, *ſanus*, 733. A. G.
Ὑδροφόροι puellae, 502. 29. *a.*
Ὕειν dicitur ὁ θεὸς, ὁ Ζεὺς· χρυσὸν et χρυσῷ, 109. 15. *b.*, 293. 16. *b.*, 347. 3. *a.*, ὕεσθαι, *pluvia irrigari*, 198. 64. *a.*, hinc paſſ. ſenſu, ὕσεται, 863. *a.*
Ὕιος ὕβριος cur Xerxes, 655. 53. *a. b.*
Ὑπάγγελος pro ὑπὸ ἀγγέλου, 736. 41. *b.*
Ὑπάγειν τινὰ ὑπὸ δικαστήριον, Herod. locut., *in iudicium adducere*, 734. 58. *a.*, 64. *b.*, 960. 365. 21., 998. 543. 42., ὑπάγεσθαί τινι, *aliqua re deliniri*, 734. 83. *b.*
Ὑπαιρεῖν· ὑπαραιρημένος, 909. *b.*
Ὕπαρχος Μακεδόνων, an Μακεδὼν, 380. 77. *b.*, ὕπαρχοι ἐν Θρηίκῃ, 976. *b.*
Ὑπάρχειν· ὑπάρξαι ἀδικίων partic. et τῆς ἀδικίης, ſubſt. genit., 511. 85. *a.*, 280. 9. *a.*, ὑπάρχειν ποιέων et ὑπάρχων ποιέειν, *incipere*, *inchoare*, 728. 30. *a.*
Ὕπεας, ὑπέατος perperam pro ὄπεας, *cultellus*, 312. 86. *b.*, 928. *b.*
Ὑπεκφέρειν, *ſemet ex conſpectu auferre*, 335. 8. *b.*
Ὑπεκτίθεσθαι, 403. 4. *a.*
Ὑπεξέχειν, *ſubterfugere*, 471. 32. *b.*
Ὑπὲρ θάλασσαν κατήκειν, 867. *b.*
Ὑπεράκριος, 447. 59. *a.*, 813. *b.*
Ὑπερβάλλεσθαι, *opportunitatem rei gerendae exſpectare*, pro *procraſtinare*, 236. 45. *a.*, ὑπερβαλέσθαι τὶ ποιούμενος, 910. *b.*, 236. 45. *a.*
Ὑπερβολή, 673. 20. *a.*
Ὑπερβόρεοι unde, 294. 56. *b.*
Ὑπερεξέρυσαν, 611. 25. *b.* 984. 454. 43.
Ὑπερθαλασσίδιοι χῶροι, 942. 284. 47.
Ὑπερθορὼν, ὑπερθορέων, 500. (o). 964. 375. 43.
Ὑπερθρώσκειν, *ſuperſilire*, 733. A. G.
Ὑπερμαργότερος vice ὑπομαργότερος quid, 271. 7. *b.*
Ὑπεροικέειν τινὸς, 290. 19. *a.*
Ὑπερορᾶν τὴν θάλασσαν, *in mare proſpicere*, 528. *a.* init.
Ὑπέροχος et ὑπείροχος, 423. (d). et 948. *b.*
Ὑπερτιθέναι et ὑπερτίθεσθαί τί τινι, 509. 36. *b.*, ὑπερθέσθαι τινὶ, *communicare cum aliquo*, 54. 68. *a.*, 733. A. G.
Ὑπερφέρειν τὰς νέας τὸν ἰσθμὸν, 522. 69. *b.*
Ὑπιέναι· ὑφίεσθαι τοῦ τόνου, τῆς ὀργῆς, 580. 87. *a.*, 892. *b.*, ὑπείσας, ab ὑπιέναι, 261. 58. *b.*
Ὑπίσχεσθαι· ὑπίσχοντο et ὑπέσχοντο, *pollicebantur*, 583. (c).
Ὑπό· ὑπ' αὐλητρίδων, ὑπ' αὐλητῶν, ὑπὸ συρίγγων, 8. 48. *b.*, 521. 27. *a.*, ὑπὸ κήρυκος, *voce praeconis*, 736. 41. *b.*, ὑπὸ μαστίγων τι ποιέειν, 521. 27. *a.*, ὑπὸ pro εἰς· ὑπάγειν τινὰ ὑπὸ δικαστήριον, 734. 58. *a.*, 64. *b.*, ὑπ' ὄρει, et ἐπ' ὄρει diff., 306. 1. *b.*
Ὑπόβρυξ, ὑπόβρυχος, *aquis ſubmerſus*, *ſub aquis latens*, 562. 97. *a.*
Ὑπόγαια ὀρύγματα, 369. *a.* in.
Ὑποδέκεσθαι· οὐκ ὑποδέκεσθαι, *negare*, 469. 58. *a.*, 955. *b.*
Ὑποζάκορος, 963. 375. 36.
Ὑποθερμότερος, 454. 99. *b.*
Ὑποθήκη, *admonitio*, 990. 495. 1., 671. 64. *a.*

Ὑποκριτηρίδιον et ὑποκριτήριον, 12. 70. a., 804. a.
Ὑποκρίνασθαι, 2. (o), 899. b., 908. 181. 12.
Ὑπολαμβάνειν, 449. 49. b., ὑπολαμβάνεσθαι, ventis abripi, 155. 11. b., ὑπολαβὼν λοιμὸς, 953. 340. 3.
Ὑπολάμπειν· ὑπολάμψαντος ἔαρος, primo vere, 680. 69. b.
Ὑπολείπεσθαι· ὑπολιπόμενος, 933. b. ſq., 334. 64. a.
Ὑπομένειν, pro ἐπιμένειν, perſiſtere, 702. 75. a.
Ὑποπάσσειν quid, 66. 45. b. 837. 55. 32.
Ὑποπτεύειν, ὑποβλέπειν, ὑπιδεῖν, 498. 2. a.
Ὑποτελέη, 942. 285. 41.
Ὑποτίθεσθαι quale verbum, 737. A. G.
Ὑποτρόχαλα κείρεσθαι, 197. 31. a., potius περιτρόχαλα.
Ὑποτύπτειν quid, 170. 9. b., 263. 45. b., 264. a. in., et 895. a. b., 916. b.
Ὑποφαίνειν de aurora allucente, 657. 19. b. de veris initio, 680. 69. b. ὑπόφαυσις, 527. 14. b., et ſe-par. ὑπὸ φαῦσιν, 969. b.
Ὑποχειρίους τινὰς ποιῆσαι, 275. 24. b.
Ὑποχωρῆσαι, cedere, 98. 65. b., 855. b.
Ὑρίη, urbs in Iapygia, 584. 20. b., 585. 24. a., Ὑρηίη, 980. b.
Ὑστερεῖν, ὑστερίζειν, 480. 6. a., 958. b.
Ὑψηλὸς de regione, 821. 32. 17.

Φ.

Φάκελοι, faſces, 309. 71. a.
Φάλαρα, ornamenta equorum, 733. A. G.
Φάλαγγες συστάμιναι, 913. 198. 28.
Φαίνειν· Φαίνεαι μέγα πλουτέειν, 803. b.
Φάναι· ἔφησε λέγων, 727. A. G., ἔφα, ἐφάμην, ἔφατο φάμενος cett. poëtarum ſunt, 266. 23. b., ἔφη et ἔφησε, 57. (n).
Φανερός ἐστι ποιησάμενος, patet eum feciſſe, 234. 84. a. b.
Φαντάζεσθαι, 513. 76. b.
Φάρμακα, colores, φαρμακεύειν, tingere, 733. A. G.
Φάρσος, portio, 733. A. G.
Φάτις ἔχει μιν, 506. 39. b. v. ἔχειν.
Φάτραι et φατρίαι, 63. 37. a.
Φαῦλος. v. Φλαῦρος.
Φερέγγυος, ſufficiens, 733. A. G., φερέγγυοι ἔσαι διασῶσαι, 533. 8. a.
Φέρειν ἐς de via, 171. 55. a., φέρειν αἰσχύνην et ἐς αἰσχύνην. 6. 60. b., 265. 84. et 86. a., 797. 5. 10., 917. a., φέρουσα ὁδὸς ἱρὸν, 896. 142. 18., 171. 55. a. φέρειν ἐπὶ et εἰς θάλασσαν, vergere ad mare, 599. 85. b., φέρουσα εἰς ἐμβολὴν de navi navim invadente, 659. 78. a., φέρειν, ἐσφέρειν τὰς ἀγγελίας, 57. 4. b., 831. 47. 44., φέρειν παιδίον, 955. b., φέρειν καρπὸν, 947. 315. 25., φέρειν ψῆφον, 677. 68. a., φέρειν καὶ ἄγειν, 480. 12. a., ἔφερέ οἱ ἡ γνώμη κατεργάσασθαί τι, 665. 73. b., φέρεσθαι τὰ πρῶτα, eſſe e primoribus, principem agere, 727. 21. b., φέρεσθαι δεύτερα, 997. a., μητρηφόροι· ἀγγεληφόροι· σειρηφόροι· μητροφορέειν, 539. 18. b., ἤνεικε pro ἤνεγκε, 275. 30. a., conf. ἐπιφέρειν· οἴσω, pro φέρω, 76. 5. a., ἀνοίσειν pro ἀναφέρειν, ibid., ab obſ. ὄιω unde ἀνῶσαι, efferre, referre, de ſermone, 467. 9. b., ἐξοίσειν μηδενὶ, 910. 190. 9. οἴσεσθαι conſſ. cum οἱ ἔσεσθαι, 605. (c).
Φεύγειν θανάτου πρὸς Περσέων, 457. 99. b., φεύγειν ἀπὸ Χερσονήσου, 954. a., φεύγων ἀποφεύγειν abundanter, 291. 65. b.
Φήμη, κληδὼν, κλεηδὼν, 408. 38. a.
Φῆμις (ἡ), 20. 62. b., φημίζεσθαι, 916. a.
Φθάνειν· φθὰς τινα ἐπιθέοντα, accurrentem præveniens, 740. 96, 97. a. b.
Φθὰς, Vulcanus, Aeg. 202. 8. b.
Φθειροφάγοι, φθειροτραγέοντες, 329. 69. b.
Φθόνος et νέμεσις Deorum, 216. 59. a. φθόνῳ εἴπωμεν, 996. b.
Φιγαλεῖς, et Φιαλεῖς Arcadiae urbis incolae, 476. a. in. et 68. a., Φιγάλεια, urbs ipſa, ib.
Φίλιος· φίλιοι λόγοι· φίλιαι γνῶμαι, 692. 42. a. b., φιλονίκη, 906. a., φιλοτιμίη pro φιλονεικίη, 223. 88. a., φιλοψυχεῖν, 613. 87. a. b. ἐφίλατο Ionum non eſt, 374. 54. a.
Φλαῦρος, φαῦλος permutantur, 61. 56. a., φλαυρότερος, 829. 42. 34., 966. a.
Φλεύειν, φλύειν, 411. 19. b.
Φλέως, Ion. φλοῦς, herba paluſtris, ſcirpi inſtar, 247. 40. b.
Φλιὸς, liber, 913. 199. 24.
Φοίνικες, citharae punicae, 365. 5. b., φοινικὸς et φοινικοῦς, 458. 27. b.
Φοιτᾶν παρὰ ἄνδρας, παρὰ γυναῖκας utrumque, 280. 20. a. b., 891. 130. 5., σῖτος πολλὸς ἐφοίτα, multum frumenti comportabatur, 522. 63. a.
Φολὶς, ſerpentium ſquama, 539. 96. a.
Φόρμος, φόρμις, φορμίον, Graeca nomina, 590. 90. b.
Φόρον τάττειν et τάξασθαι, 247. 16. a. 937. a.
Φρήτρη et φάτρη, 63. 37. a.
Φραγμὸν παρείρυσαν, ſepem hinc atque hinc praetenderunt, 528. a. in.
Φράζειν pro δεικνύειν, 331. 29. b., de Magis, 970. b., φράζεσθαι, advertere, animadvertere, 740. 96. a., animo conſiderare et conſiderata cavere, 225. 47. a.
Φρενήρης, mentis compos, 733. A. G.
Φρίκιον, mons Locrenſium, 752. a. in. vit. Hom.
Φρικὼν, Φρίκωνος, de Cumanis 752. a. in. vit. Hom.
Φριμάξασθαι de hirco, 242. 76. b.
Φρονέειν· Ἑλλήνων τὰ ἀμείνω φρονεόντων, 570. 56. a. φρονέειν κατὰ τὠυτὸ, 373. 31. a. 32. b.
Φροντὶς (οὐ) Ἱπποκλείδῃ, proverbium, 499. a. in.
Φρυάξασθαι de equo, 242. 76. b.
Φρύγες· Βρύγες· Βρίγες· Φρύγοι· Βρίγοι, eadem gens, 457. 99. b., 592. 55. b.
Φρύγειν ἐρετμοῖς, 664. a. in., 24. a.
Φύω· πέφυκα et πέφυα 180. 93. b., φύοντα φῦσιν, 922. a.
Φυλακτήρια, munimenta, ad regionis tutelam, 397. 11. a.
Φῦμα, 265. 80. a.
Φυσᾶν, φύσας, φυσᾶν, φύσημα, de ſuperbia inani inflatis, 418. 52. a.
Φωκαιεὺς, Φώκαια, Φωκὶς, Φωκεὺς conſſ., 934. 265. 45. et 821. a.
Φωνὴ ἀνθρώπινος et ἀνθρωπηΐη, 130. 50. b., 875. 110. 41.
Φὼρ, fur, 733. A. G.

X.

Χαίρειν λέγω· ἐάω· κελεύω, 712. 46. b., χαιρέτω, ex formula, 325. 12. a., χαίρω χρώμενος, non χαίρων χράομαι, 616. 79. a.
Χαλκεύειν de fabro ferrario, 33. 90. a., χαλκήϊον ad confabulandum, 817. b.
Χαλκιδέας et Χαλδαίους conſſ., 276. 58. b.
Χαλκώματα, tabulae aereae Plebiſcitorum, 629. 74. b.
Χαμάθεν, χαμόθεν, χαμᾶθεν, 164. 11. b., 358. (d). 830. a., et 894. 136. 42.
Χάμψαι, crocodili, 176. 12. a.
Χαρίζεσθαι, 44. 5. b., et 810. b.
Χείλεα καὶ καταβάσιας, 850. b.
Χείλων et Χίλων idem, 27. 85. a.
Χειμαδίῳ χρῆσθαι, 673. 20. a., χειμασίη, 865. b.
Χειμερίσαι, hiemare, 673. 20. b.
Χεὶρ, brachium, 161. 30. b., χερὶ χρῆσθαι, manum conſerere, 721. A. G. in v. ἀλκή· χειρονομεῖν, geſticulari, 498. 8. b., χειρονομίαι de pugna manu conſerta, 660. 5. a., χειρονομίαις διαφθαρῆναι, in pugna occumbere, ib.
Χειρὶς πλέη ἀργυρίου, manica pecuniae plena, 471. 16. a.
Χερσονησῖται et Χερσονήσιοι, 744. 66. b., 934. a.
Χηλευτὰ κράνεα, 546. 57. b.
Χηρῶσαι, χηρωθῆναι, de urbe civibus viduata, 475. 62. b., 932. b.
Χθὲς καὶ πρώην, formula proverb., 129. 23. a. b., 874. 109. 32.
Χθόνιοι θεοὶ, 963. b.
Χιτῶνες χειριδωτοὶ, Perſarum, 539. a. in., 96. a. κιθῶνες τειχέων, 566. 20. a.
Χλαμὺς, χλανὶς conſſ., 269. 13, 16. a.
Χοίνικες pro πέδαι, vincula, 32. 52. b. menſurae victus diurni, 593. 84. a.
Χοροστάδες, 468. 23. a.
Χρᾶν, reſpondere, oraculum reddere; χρηστήριον, oraculum, 733. A. G., χρέοντες, i. e. προφητεύοντες, 555. 48. a., χρῆσαί τινι τάλαντα, mutua dare alicui talenta, 479. 100. b., χρᾶσθαι pro quo Dial. Ion. χρῆσθαι et χρέεσθαι, 10. 2. b., 88. (k). varias formationes patitur; ἐχρῆτο et ἐχρᾶτο, 187. (p). 262. (m). ἐκέχρητο et ἐκέχρηστο, 175. 6. b., 608. 49. a., 178. (l). χρῆσθαι τούτῳ ὅ, τι σὺ βούλεαι, 99. 22. b., χρῆσθαι κώμαις, 10. 2. b., χρήσασθαι τῷ παρεόντι· ἀπορέων ὅ, τι χρήσαιτο et ὅ, τι χρήσεται τῷ παρεόντι, 605. 50. a., ἐγχρᾶσθαι, pro ἐν τῇ χρήσει εἶναι, 570. 58. b., χρᾶσθαι, pro χραίνεσθαι, μολύνεσθαι, infici, ſordere, 304. 40. a.
Χραύειν et χράειν, ſtringere, 472. 53. b.
Χρῆ τινι γενέσθαι κακῶς, 5. 22. a., χρῆν et ἐχρῆν, oportebat, 188. (c).
Χρῆμα vocis uſus elegans, χρῆμα μέγα συὸς, χρῆμα χειμῶνος, 18. 79. a., 805. 14. 44., 735. A. G., ſic et de magna multitudine, χρῆμα πολλὸν νεῶν· ἀρδίων· τέκνων νομάτων, 319. 22. b., 594. 13. a., χρήματα, res quaevis; πάντων χρημάτων πρῶτον, ante omnia, 570. 56. 58. b.
Χρήμη, petitio, vox inſolens, 751. 91. b. vit. Hom.

Χρη-

Χρησμὸς τέλος ἔχει, ἐξήκει, ἐξῆλθεν *oraculum* dicitur, 474. 35. *b.*
Χρησμοσύνη quid, 708. 20. *b.* ſq.
Χρίπτειν, ἐγχρίπτειν· ſeriore vero aetate, χρίμπτειν, 132. 5. *a.*
Χρόνος περιιὼν et περιϊὼν dicitur, 349. 75. *a.*, χρόνου ἐπιγινομένου διαγεν. ἐγγιν. κ. τ. λ. 189. 2. *b.*, χρόνῳ *tandem*, 411. 19. *b.* 721. 77. *b.*
Χρυσάωρ titulus *Apollinis* et *Dianae*, 655. 50. *a.*
Χρυσίωμα (τὰ) τῶν πτερῶν pro χρύσεα, 137. 90. *b.* 880. 115. 42.
Χρυσόπαστα quae dicantur, 676. 38. *a.*
Χυτὰ λίθινα an *vitrum*, 136. 55. *b.*
Χυτρίδες, *poculi* genus, 416. 93. *b.*
Χύτροι, Χύτραι, *locus* ad Thermopylas, 588. 22. *a.*, 31. *b.*
Χωρέειν et προχωρέειν, *bene ſuccedere*, 217. 89. *b.*, ἐχώρησέ σφι ἀμφοτέρῃ, 966. *b.*, πῶς χωρεῖ τὸ ἔργον; 534. 33. *a.*
Χωρίον, *ſcriptoris locus*, ſive *contextus*, 157. 54. *a.*
Χωρὶς ἢ, 78. 7. *b.*
Χῶσαι, *tumulos terra congerere*, 731. 44. *a.*, χῶσαι χώματα κενὰ, *cenotaphia erigere*, 730. 39. *b.*
Χώματα κενὰ, *cenotaphia*, 730. 39. *b.*, 731. 40. *a.*

Ψ.

Ψακὰς et ψεκὰς, *gutta*, 198. 64. *a.*, ψακάδι ὕεσθαι, 903. *b.*
Ψάμμη, ψάμμος, 360. 45. *b.* 939. *b.*
Ψαμμήτιχος varie ſcribitur, 53. 34. *a.*, 103. 13. *a.*
Ψαύειν τῇ κεφαλῇ τοῦ οὐρανοῦ· ψαύειν τῶν ἄστρων, 209. 51. *b.*
Ψέλια et ψέλλια, 204. 59. *a.*, 905. 168. 4., 937. 276. 24, 728. (o).
Ψευσθῆναί τινος. 566. 34. *b.*
Ψὴν, ψηνὸς, genus *animalculi*, 92. 29. *a.*, 733. A. G.
Ψηφίσασθαι, 646. *a.* in.
Ψιλὰς de *regione*, 821. 32. 17., ψιλῶσαι, τὰ πλεῖστα τῆς δυνάμιος, 178. 10. *a.*
Ψυχὴν ζημιώσεσαι et τῇ ψυχῇ, 529. 80. *b.*
Ψυχὴ ἐλπὶς, ἐπικουρίη, νίκη, 488. 71. *b.*, ψυχρῷ λοῦνται, 869. 102. 41.

Ω.

Ὧδε λέγειν et οὕτω λέγειν, 156. (h). 194. (l). 501. (m)., ὧδε δεκόμεθα, 992. 504. 41., ὧδε ἐγένετο, 992. 505. 15., ὧδε ἔσχε, 964. 376. 32., ὧδε λέγει, 957. 356. 21., ὧδε σημαίνει, 907. 174. 36.
Ὠθέειν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν, *praecipitem in caput dare*, ἐπὶ στόμα, ἐπὶ τράχηλον, 564. 66. *a.*, ὠσάμενοι ἀνωσάμενοι, 670. 46. *b.*, ἀπώσασθαι, ἀνώσασθαι, *repellere*, 567. 39. *a.*
Ὠθισμὸς πολλὸς λόγων, *vehemens ſermonis altercatio*, 702. 58. 7. *b.*
Ὦλλοι, ὦλλοι, ὦ ἄλλοι, 110. 27. *a.*
Ὠμοβόειος, ὠμοβόϊνος, 747. 71. *a.*
Ὦν pro comm. οὖν in fine periodi, 994. 516. 9. ἂν inſeritur verbis per tmeſin ſectis, 141. 19. *b.*
Ὠνέετο χλανίδα, *emere volebat*, 269. 16. *a. b.*
Ὥρα οὐδεμίη ὥρη ἐςί τινος, *nihil penſi res est*, 736. A. G., ὥρην ἔχειν, *reſpectum habere* aut *curam*, 733. A. G., πολυωρεῖν, 276. 53. *b.*
Ὥρα, non *hora*, pars diei XII. ſed *ſtatum tempus*, 625. 90. *b.*, ὧραι, *coeli temperies*, 70. 80. *a. b.*
Ὠρύεσθαι quid, 315. 73. *a.*
Ὡς et πρὸς an idem, 269. 27. *b.*, 891. 130. 5., 895. *a.*, ὡς τινα pro εἴς τινα, 161. 32. *b.*, ὡς βασιλέα ἐς τὴν Ἀσίαν, 169. 86. *a. b.*, ὡς et ἐς ὡς et ἐς εἴκοσι ἀπέχει, 947. 315. 39., 906. 174. 31., ὡς εἰπεῖν ὡς εἰπεῖν λόγῳ ὡς ἔπος εἰπεῖν, *ut ita dicam*, 129. 23. *a.*, ὡς ὧδε ἐχόντων ὡς οὕτω ἐχόντων, *quum res ita ſe habeat*, 690. 63. *b.*, ὡς pro πῶς, *quomodo*, 225. 47. *a.*, ὡς abundat in ſermone Dial. Ion., 282. 61. *a.*, 480. 21. *b.*, ὡς δ' αὔτως, pro ὡσαύτως δὲ, 135. 16. *b.*, ὡς μὲν εἶχε τάχους, *quam citiſſime poteſt*, 669. 97. *a.*, ὡς ποδῶν εἶχον, ὡς τάχους, ὡς τάχεος εἶχε, 492. 98. *b.*, 962. *a.*, ὡς ἂν quid, 168. 67. *b.*, ὡς δὲ ἄρα cum infinitivo, 11. 57. *b.*, ὡς δὴ, et ὡς τῷ λόγῳ, 381. 83. *a.*, ὡς δὴ, *ſcilicet*, 277. 71. *a.*
Ὦτα ἱςάναι ὀρθὰ, *aures arrigere*, 337. 89. *b.*
Ὠτειλὴ, 834. 52. 15.
Ὡὐτὸς pro αὐτὸς Ion. dial., 732. 93. *b.*
Ὠφελίη Ion. pro ὠφέλεια, 427. (*a*).

INDEX LATINVS
IN NOTAS.

A.

Abaris Hyperboreus, 296. 12. et 21. *b.*
Abdera, colonia Teiorum, 79. 66. *b.*
Abderitarum ius hoſpitii cum Xerxe, 676. 38. *a.*
Abſtracta pro concretis, ἡ τιμωρία pro οἱ τιμωροὶ, 273. 66. *a.*
Acarnania Vatum ferax, 30. 82. *a.*
Accentuum ratio diverſa vel incerta, 25. 33. *b.* conf. voc. Νίτεια, Πολυφυρβίς· cett.
Accipitrem in AEgypto qui necet, morte multatur, 135. 96. *a.*
Accuſativi uſus in καλέω τὸν οὐ λαόν μου λαόν μου, 953. 341. 19., geminus, perſonae et rei, verbis iunctus, 620. 38. *b.*, primae decl. εα pro ην, Λεωνίδεα pro Λεωνίδην, 56. 46. *a.*, abſolutus conſequentiae pro alio caſu, 691. 14. *b.*, 852. 78. 28. verbi Activi ſaepe intelligitur, 916. 210. 23., per ellipſin poſitus, ὁμοῖοι σοφίην· ἔδει ἴσαι μῆκος, cett. 798. 6. 34. v. ELLIPS.
Achaemenes auctor generis et Cyri et Darii, 515. 27. *a.*, frater Xerxis, 508. 9. *b.*
Achaemenidae, 63. 37. *a.*
Achaeorum in Lacedaemonios odium, 573. 54. *a.*, an Phthiotae, 562. 8. *a. b.*, Achaeorum regio, 653. *a.* in.
Achilleum, prope Sigeum, caſtellum, 425. 46. *a.*
Achillis Dromos, *Achilleum*, 306. (l).
Acinaces Scythis cultus, 309. 79. *b.*
Adducere oſtium, προσθεῖναι τὰς θύρας, pro *occludere fores*, 237. 81. *a.*
Adiectiva pro adverb. v. ENALL., adiect. maſcul. iunctum ſubſtant. fem., 826. 38. 47., 850. 74. 41.
Adimanti inportunitas, 645. 83. *a.*
Adoratio, προσκύνησις, mortalibus deneganda, 564. 69. *b.*
Adſidere, προσκαθῆσθαι, de urbe obſeſſa, 430. 8. *a.*
Adſpiratio Dial. Ion. interdum negligitur, facto literarum metaplasmo: ἴρηξ pro ἱέραξ, 135. 96. *a.*, εὐδῶν pro ἔδων, 106. 7. *a. b.*, οὖρος pro ὅρος· neque in compoſitis obſervatur; hinc κάτημαι, pro κάθημαι, 20. 60. *b.*, κατὰ pro καθὰ, 156. 29. *b.*, ἐπίδρης una voce pro ἐφ' ἕδρης, 799. 7. 20., ἐνδέκεσθαι pro ἐνδέχ., 616. 75. *a.*, cett.
Adverbia in θεν, ἀρχῆθεν, μητρόθεν, 82. 62. *a.* genitivum adſciſcentia μηδαμοῦ χωρίων· τοῦ Ἑλλησπόντου πανταχῆ, 553. 77. *a.*
Adulatio aulicorum, 60. 18. *a.*
Aeacis filii, in iis *Syloſon*, 269. 10. *a.*, Aeacidae Thebanis auxiliantur, 412. 65. *a.*, eorum auxilium ad Salamina, 647. 17. *a.*
Aeimneſtus, Plataeenſis, 722. in. et 12. *a.*, 725. 42. *b.*
Aegaleus mons in Attica, 661. 39. *a.*
Aegida, tribus Spartae, 346. 82. *a.*
Aegilia, pagus, 661. 39. *a.*
Aeginetae θαλασσοκρατέοντες, 459. 48. *a.*, laus illorum ob pugnam Salaminiam, 677. 61. *a.*
Aegli, natio Medica, 245. 62. *b.*
Aegospotami, urbis nomen, 745. 70. *a.*
Aegypti maritimae latitudo, 177. 49. *a.*, gentes inter Aegyptum et Phoenicen, 902. 161. 15., per ſe anguſta, 107. 27. *a.*, 897. 146. 40., ſupra Memphin olim mare, 107. 47. *a.*, Aſiaene an Africae pars, 111. 61. et 66. *a. b.*, ubertas per Nilum, 110. 27. *a.*, conditio ſub Amaſide, 190. 22. *a.*, inferior an ex Nilo fluv. enata, 105. 81. *b.*, noctu ibi in aqua mora calidior quam ſub divo, 136. 29. *a.*, Dierum nomina, 141. 96. *a.*, incolae bis vel ter de die lavant, 121. 27. *a.*, an circumcidantur, 120. 20. *b.*, an vino utantur, 121. 33. *a.*, boves quomodo ſepeliant, 123. 99. *a.*, memoria excellebant, 138. 40. *b.*, 139. 40. *a.*, munia obibant muliebria, 119. 78. *b.*, texturam exercebant, 119. 78. *b.*, anni intercalares, 105. 60. *a.*, literae communes et Hieroglyphicae, 120. 14. *b.*
Aeoles quam regionem olim tenuerint, 437. 38. 39. *a.*, Aeolis regio a Theſſalis poſſeſſa, 588. 35. *b.*, pars quondam Aetoliae, 497. 57. *a.*, Aeolicae civitates in continente et inſulares, 441. 80. *b.*
Aeſchrionia, tribus Samiorum, 207. 80. et 81. *b.*
Aethea, oppidum, 709. 50. *b.*
Aethiopes Afri et Aſiatici, coma differunt, 541. 82. *b.*, Μακρόβιοι, 204. 64. *b.*, 205. 15. *b.*, mos eligendi Regem, 204. 64. 66. *b.*, nigritiei eorum cauſſa, 248. 70. *b.*
Africa circumnavigata a Phoenicibus aliisque, 298. 80. *a.*, 93. *b.*, in quatuor gentes aliquando diviſa, 367. 72. *b.*, an cervos alat, 366. 14. *a.*, an urſos gignat, 365. 96. *a.*, Cynocephalos alit, 365. 96. *a.*
Agathoergi Spartanorum, 33. 80. *a.*, et 99. *b.*
Agathyrſi, viri lautiſſime viventes, 328. 31. *a.*
Agathyrſus Herculis F., 284. 24. *a.*
Agbatana, urbs Medorum, 50. 51. *b.*, ambitus et ſitus, 51. 56. *a.*
Agis Euryſthene natus, 982. 447. 48.
Agricultura Thracibus neglecta, 374. 65. et 67. *b.*
Agron, Nini filius, 4. 4. *b.*
Aiaces et Aiacides, idem, 341. 15. *a. b.*
Alabanda, Cariae urbs, 684. 70. *b.*
Alazones, gens, 288. 75. *b.*
Alcibiades varii, et Athenis et Lacedaemone, 627. *a. b.*, *Alcibiadis* nomen Laconicum, 627. *a. b.*, Alcibiadis praeceptor Sophilus, 627. *a.*, nutrix Lacaena, obitus dies, 626. 24. *a.*, 627. *a. b.*, Alcibiades antiquior oſtraciſmo eiectus, 626. 24. *b.*
Alcmaeonis aviditas, 495. 16. *b.*, Alcmaeonidae Olympiae victores, 496. 33. *b.*, Alcmaeonidarum diſceſſus ex Athenis, 31. 11. *a.*
Aleuadae, Graeciae proditores, 507. 82. *b.*, familia Lariſſae, 508. *a.*, in., imperium in Lariſſaeos, 691. 11. *a.*
Alexander Maced. Amyntae F. Εὐεργέτης Athenienſium, 684. 70. *a. b.*, Graecus, non Macedo, 382. *a.*, eius facinus, 713. 85. *b.*, quomodo Xerxis tempore φιλέλλην, 587. 84. 85. *a.*, generis ſeries 684. 88. *b.*
Alpenus urbs in Locris, 606. 92. *b.*
Alus, urbs Achaiae, 586. 73. *b.*
Amaſidis Reg. vivendi mos, 188. 49. *a.*, infelicitas, 190. 122. *a.*
Amazones ex Thermodonte, 704. 73. *b.*
Ameſtris, an *Eſthera*, Ahaſueri uxor, 742. 94. *b.* ſq.
Amilcar profligatus Salaminiae pugnae die, 582. 33. *a.*
Aminias, Aeſchyli frater, 658. 30. *a.*, excelluit in pugna Salamin., 662. 67. *a.*
Aminoclis Magneſii infortunium, 594. 38. *b.*
Amompharetae, Spartani, facinus, 717. 41. *a.*, 718. 70. 73. *b.*
Ampe, urbs ad ſinum Perſicum, 446. 52. *b.*, 447. 56. *a.*, 952. 338. 1.
Amphiaraus vaticinii ex ſomnio auctor, 683. 49. *b.*, in templo eius ἐγκοιμηθῆναι qui dicantur, 683. 42. *a.*, 49. *b.*
Amphictyones quaenam fuerint gentes, 562. 8. *a.*, illorum concilium, 277. 79. *b.*, conceſſus ad Thermopylas, 605. 57. *a. b.*, Pylagorae, eorumdemque decreta, 605. 57. *b.*
Amphipolis condita, 437. 71. *b.*
Amphitryonis tripus, 400. 15. *a.*
Amyntas Alexandri nepos ex Philippo, 686. 36. *b.*, mors 993. 505. 48.
Amyris Italiota, 497. 51. et 53. *a.*
Amyrgii Scythae, 540. 36. *a.*
Amyrtaeus Rex Aeg., 201. 83. *b.*, eius aetas, 172. *a.* init.
Anacharſis manu fratris periit, 316. 10. *a. b.*
Anacoluthon orationis 444. 70. *b.*, et 183. 99. *b.*, in Herodoto obvia, 44. 98. *b.*, 572. 43. *b.*, 824. 36. 9.
Anacreontis Teii aetas, 258. 69. *a. b.*
Anadiploſis, μικρὸς εἰνάτης· εἰνάτη δὲ, 490. 22. *a.*
Anaphlyſtus, pagus Atticae, 306. 76. *b.*
Anaſtrophe, τῶν τινες Φοινίκων, τῶν τινα ἐπχίρων, 660. 21. *b.*
Anaxandrides Spartanus et duae eius uxores, 390. 92. *b.*
Anaxilai, Tyranni Rhegii in Zanclaeos ira, 448. 93. *b.*
Androcratis fanum, 702. 2. *a.*
Androphagi, natio unde dicta, 329. 53. et 55. *a.*
Angarorum Perſicorum ratio, 989. 490. 9.
Angeli, Dei iuſſu regna ſortitos curant, 535. 99. *b.*
Animalia cornubus deſtituta in regionibus frigidis, 293. 25. *b.*, eorum conſecrationes, 134. 79. *b.*, 135. 96. *a.*, noxiorum mira ſterilitas, 252. 77. *a.*, pelles cibis coquendis apud varias gentes, 308. 60. *b.*, quammaxime ſunt biliosa in Ponticis oris, 307. 27. *a.*
Animae humanae cum corpore temperamentum, 265. 100. *b.*, immortalitas, 162. 74. *b.*
Anni per dies diſtributi ratio, 15. 100. *b.*, 803. 13. 5., Aegypt. intercalares, 105. 60. *a.*
Antacaei, genus piſcium, 305. 87. *b.*
Anthropothuſia Aegyptiorum, 126. *a.*, 158. 90. *a.*, Scytharum Taurorum, 327. 17. *b.* ſq.

An-

Anthropophagi Scythae, 329. 53. et 55. *a.*
Antiphemus, 575. 14. *a.*
Aparytae, ignota natio, 245. 44. *a.*
Apaturia, feſtum Graecorum, 72. 72. *b.*
Apes an in ſeptemtrione, 375. 1. *b.*
Apis Deus a Cambyſe vulneratus, ab Artaxerxe O-cho immolatus, 209. 27. *a.*, eius deſcriptio, 208. 13. *a.*, Nili fecunditatis ſymbolum, 208. 13. *a. b.*
Apollo Delphicus, avarus, munerum captator, 24. 92. *b.*, Nomius, 998. 543. 25., Paniomus, 73. 77. *a.*, Iſmenius, 400. 15. *a.*, Pataraeus, 86. 1. *a.*, Πτῷος, 683. 52. et 53. *b.*, Triopius, 72. 22. *b.*
Apries R. Aeg. infortunatus, 183. 83. et 91. *a. b.*
Aquatum ire, moris erat puellarum, 502. 29. *a.*
Arabia odorifera, 253. 25. *a.*, 26. *b.*, Arabum libertas a Deo olim Iſmaëlis poſteris promiſſa, 242. 76. *b.*, a Cyro et Cambyſe non minuta, ibid.
Araxes an flumen *Rha* ſive *Volga*, 95. 64. *b.*, 96. 78. *a.*, eius ortus et ſcaturigo, 96. 78. *a.*, nominis eiusdem plura, ib., eius oſtia, 854. 82. 12.
Arbores lanae feraces, 250. 39. *b.*
Arcades αὐτόχθονες Peloponneſi, 652. 74. et 75. *b.* ſq. olim Pelaſgi fuerunt, 72 51. *a.*
Arceſilai, Reges huius nominis quatuor Cyrenaici, 354. *a.* in.
Archander quis, 147. 35. *b.*
Archilochus Parius, 7. 94. *a.*
Ardericca Medorum, 493. 42. *b.*, vici et urbis nomen, 87. 39. *a.*
Argaeus Macedonum Rex, 686. 38. *b.* ſq.
Arganthonius longaevus, 77. 83. *b.*
Arge, virgo Hyperborea, 296. 1. *a.*
Argippaei, qui, 290. 45. *b.*, 291. 65. *b.*
Argivorum tres familiae regiae, 709. 37. *a.*, eorum Regis mentio, 572. 36. *b.*, odium in Lacedaemonios, 573. 54. *a.*, pacis bell. Pelopon. commoda et incommoda, ib.
Ariabignes Darii F. idem qui *Ariamenes*, et *Artobazanes*, 660. 5. *a.*
Arimaſpis unde nomen, 292. 1. *b.*, aurum Grypibus auferunt, 255. 58. *a.*
Arimneſtus, Plataeenſis, 722. init. et 12. *a.*, 725. 42. *b.*
Arion *Dithyrambi auctor*, 11. 27. *a.*, *apud Periandrum* aliquantulum temporis trivit. 800. 9. 5.
Ariſtagorae luxus in veſtitu, 396. 100. *b.*, obitus, 438. *a.* in.
Ariſteas, verſificator, 286. 8. *b.*, de eo fabula, 287. 20. *a.*, eius aetas, 287. 43. *b.*
Ariſtides pugnae Salaminiae interfuit, 663. 6. *a.*
Ariſtodemi facinus, 725. 29. *a.*, et infamia, 614. 3. *a.* 4. *b.*
Ariſtonica, Pythia vates, 567. 46. *a.*
Ariſtophilides, Tarentin. Rex, 267. 53. *a. b.*
Ariſtoteles, impietatis accuſatus, 77. 53. *a.*
Aritoni, gens Indica, 248. 58. *b.*
Armnes in ſtemmate Achaemenis, 967. 386. 28.
Arnaces, 671. 64. 73. *b.*
Arphaxadus Deiocesne fuerit an Phraortes, 49. 7. *b.*
Arſaces, 671. 64. 73. *b.*
Arſames, nomen Perſicum, 541. 78. *a. b.*
Artaba, Perſarum menſura, 91. 91. *a.*
Artabanus et *Artabazus* confl., 91. 91. *a.*
Artaphernes, non *Artaphrenes*, 383. 54. *b.*, dux Darii Hyſt., 481. 62. *a.*
Artayctes, Xerxis praetor, 743. 32. *b.*, eius ſupplicium una cum filio, 745. 81. et 88. *b.*
Artaynte et *Ameſtris*, confunduntur, 740. 11. *b.*
Artaxerxes, et *Artoxerxes* idem, 483. 12. *a.*
Artemiſiae callidum in pugna inventum, 659. 78. *a.*, prudentia, 650. 6. *a.*, duae eiusdem nominis feminae, 549. 39. *a.*
Articuli, ὁ, ἡ, τὸ, uſus in τὸ τοῦ χειμῶνος χρῆμα ἦν ἀφόρητον, 594. 13. *a.*, in ἡ Αἰολὶς γῆ, 157. 65. *b.*, 451. 7. *b.*, in τόγε ἐμὸν, τὸ ἀπ' ἡμέων, 993. 511. 28., τὸ ἡμέτερον τὸ ἐμὸν τὸ σὸν, 687. 52. *a.*, vis in ὁ Λυδὸς, ὁ Ἀράβιος, ὁ Πέρσης, de eorum Rege, 3. *a.* init., 336. 43. *b.*, 573. 53. *a.* eius pleonasm., 85. 66. *a.*, incommodus, πρὸς τοῦ ἅπαντος ἀνδρὸς, 575. 27. *a.*
Artimpaſa, Scythis *Venus*, 307. 40. *b.*
Artiscus et *Ardescus*, fl. Scythiae, 323. 51. *a.*
Artyſtone, Cyri filia, Darii Hyſt. uxor, 242. 83. *b.* ſq.
Aryandes Aegypti ſatrapa, 855. 84. *b.*
Asbyſtae, populus Africae, 356. 22. *b.*
Aſiae nomen unde, 300. 59. *b.*, 301. 65. *b.*, pro parte Aſiae, 456. 69. *b.*, τὰ κάτω et τὰ ἄνω, 65. 8. *a.*, quot dierum, qua anguſtiſſima, 35. 86. *b.*
Aſiaticarum expeditionum Graecorum prima, 224. 36. *b.*
Aſiagenes, nomen datum *Marti*, *L. Scipioni*, cett. 567. 47. *a.*
Aſopi filia *Oeroë*, et plures aliae, 412. 58. *a.*, 716. 10. *b.*
Aſpiratio nomin. Graec. in S latinum tranſit, *Halmyris*, *Salmyris*, cett. 335. 93. *a.*
Aſſyriorum alii Ninum, alii Babylona incolunt, 52. 100. *a.*, quot illi annos Aſiam tenuerint ante Medos, 49. 98. *b.*
Aſtrabaci conditorium, 469. 64. *a.*
Aſtyagem ut Cyrus tractaverit, 836. 54. 48.
Athamas, a Cytiſſoro immolatione liberatus, 598. 32. *a.*
Athenienſium origines, 639. 74. *a. b.*, Pelasgicae, 26. 45. *b.*, nunquam ſedibus emigrarunt, 26. 45. *a.*, in Thraciam colonia, 437. 71. *b.*, navales copiae in bello Perſico, 619. 12. *a. b.*, rei nauticae ἡγεμόνες prae Lacedaem., 620. 38. *b.*, laus a pugna Marathonia, 705. 82. *a.*, Μαραθωνομάχοι, ibid., laus a devictis Perſis, 714. 30. *b.*, σωτῆρες τῆς Ἑλλάδος, 566. 20. et 33. *a.*, adverſus Xerxem conſtantia, 687. 46. *a.*, eorum Δῆμοι, 406. 92. *a.*, civium numerus, 426. 93. *a. b.*, opes, 264. 59. *b.*, iactantia de ſemet, 579. 78. *b.* ſq., graves inſulanis iis, quos *ſocios* vocabant, 413. 98. *b.*
Atho montis foſſa a Xerxe ducta, 521. 39. *b.*, urbes adiacentes, ibid.
Atlantes, pop. Africae, 362. 92. *a.*, 97. *b.* *Atlantes*, diverſi, 362. 10. *b.*
Atoſſae ancillae ex Graecia, belli origo, 266. 5. *a.*, Cyri filia, Cambyſis, Magi, dein Darii Hyſt. uxor, 242. 83. *b.* ſq., 210. 80. *b.*, vitiligine infecta, 69. 29. *a.*
Attagini Phrynonis f., Graeciae proditoris convivium, 698. 26., 27. *a.*
Attica olivarum ferax, 413. 89. *b.* 947. 315. 18.
Audacia in rebus perficiendis, conſilium in audendis, 533. 23., 24. *b.*
Augmenti neglecti ratio in, ἔσαν pro ἦσαν, 30. 89. *b.*, 14. (k). ἄγον pro ἦγον, 34. 42. *b.*, 164. 23. *b.*, 391. 41. *b.*, ἀναρτημένου, 45. 56. *b.* etc., duplicat. in ἤειδε ab εἰδεῖν, 21. 90. *a.*, 807. 17. 20., ἀραιρημένος, 22. 5. *a. b.*, 311. (d. f.) variatur ex var. dial. hinc ἐκτῆσθαι, κεκτῆσθαι, 23. 46. *a.*, 843. 63. 25., ἐῤῥίφη, εἰῤῥίφη, ἐῤῥήθη, εἰῤῥήθη. 350. 11. *a.*, 591. (q). 676. *a.* in., μεμετιμένος. 439. 3. *a.*
Aurium iudicium inferius iudicio oculorum, 5. 25. *a.* et Gron., *aures arrigere*, qui dicantur, 337. 89. *b.*, *in auribus habitat animus*, proverb. 529. 71. *a.*
Aurum, vile apud Aethiopas, 205. 29. *b.*, mutuo auri frictu an internoſcatur, 512. 30. *b.*, ex lacu Afric. egeſtum, 366. 25. *b.*, feracia eius flumina, 250. 27. *a.*, et ratio eius ad argentum, 246. 89. *a.*, aureae catenae, 205. 29. *b.*
Automolorum dictum de liberis procreandis, 117. 89. *a.*
Auxeſia Dea, 413. 82. *a.*
Axus, urbs Cretae, 348. 53. *a.*
Azenienſium pagus in Attica, 327. *a.* in.
Azilis et *Aziris*, 350. 29. *b.*

B.

Babylon urbs a Dario expugnata, eiusque pernicies a prophetis praedicta, 278. 24. *a.*, maxime differt ab urbe Nino, 849. 74. 15., urbis amplitudo, 84. 30. *a.*
Bacchus, vocatur Διόνυσος Βάκχειος, 318. 55. *a.*
Bacchiadarum regimen Corinthi, 419. 81. *a.*
Bacides quot fuerint, 627. 48. *b.*
Barba muliebris, 667. 50. *a.*
Baris, navis, quanti capax, 886. 123. 15.
Battus Euphemi fil. 346. 91. *b.*, *Battus* Cyrenaeus, 191. 69. *b.*, Cyrenarum urbis conditor, 351. 41. *b.*, Rex Cyren. eius nominis ſecundus, 351. 42. 45. *b.*, cognom. *Felix*, ibid., priſtinum nomen, 349. 82. et 89. *b.*, huius nominis quatuor, 354. *a.* in., ἰσχνόφωνος, 349. 75. *a. b.*
Belbina inſula, contemtior, 678. 93. *a.*, 99. *b.*
Bello non, ſed quibusvis potius aliis remediis controverſiae dirimendae, 511. 4. *a. b.*
Beltzaſar, Regum Babylon. ultimus, idem qui Nabonedus, 86. 28. *b.*
Bermius mons, 294. 54. *a. b.*, 686. 29. *a. b.*
Bitonis corporis robur, 15. 73. *a.*
Bocchoris Rex Aeg., 170. 18. *b.*
Boeotiae loca raro memorata, 711. 2. *a.*

Bogis Perſarum ducis factum memorabile, 553. 86. et 90. *b*.
Bora, mons, 294. 54. *a*. *b*.
Boreas, maritus Orithyiae, gener Erechthei, 594. 16. *a*., illius ſacellum ad Iliſſum, ibid.
Boryſthenes urbs et fluvius, 317. 52. *a*., amnis uberrima praebet paſcua, 305. 79. *a*., limpidiſſimus, 305. 83. *b*., eius fontes, 306. 93. *a*., Boryſthenitae, 289. *a*. in., 306. 1. *b*.
Boſporus Thracicus, 320. 56. *a*. *b*.
Bottiaeis, *Bottice*, regio, 559. 98. *b*.
Boves ἀπεσβενόμενοι, 361. 87. *b*., triturandis frugibus adhibiti, 110. 31. *a*. *b*.
Brachylogiae exempla, 37. 42. *b*., 819. 30. 16.
Branchidarum oraculum, 47. 17. *a*.
Bubarſus, regio Cherſoneſi, 82. 72. *b*.
Bulidis, Spartani, virtus, 563. 37. *b*.
Byzacium in Africa, 366. 25. *b*.
Byzantii dominium in Boſporum, 931. 250. 26.
Buzygis exſecrationes, 614. 3. *a*.

C.

Cabalenſes qui, 224. 18. *b*.
Cadavera Aegypt. condiendi ratio, 142. 38. *a*., et 43. et 48. *b*., cadaver Amaſidis laniatum, 202. 12. *b*., cadavera parentum devorandi mos apud pluri- mas gentes, 214. 22. *b*., 246. 12. *b*. ſq.
Cadmea victoria, quid, 79. 38. *a*.
Cadmus Scythae F. Zanclaeorum rex, 581. *a*. in., olim tyrannus Coorum, ib. et 581. 10. *a*.
Cadytis urbs, 182. 51. *b*., an *Hieroſolyma*, 195. 85. *b*.
Caede pollutorum luſtratio, 17. 64. *b*.
Calatiae, Indica natio, 214. 22. *b*.
Callias Phaenippi F., 494. 66. 72. *a*. *b*., Hipponici F., ibid., Calliae legationis Ath. ad Regem Artoxerxem epocha, 574. 78. *a*.
Calliades, Archon Atticus, 641. 42. *a*.
Callicyrii, et *Cillicyrii* idem nomen, 576. 61. *a*.
Callimachi Polemarchi fortitudo, 489. 7. *a*., 490. 13. *a*., 491. 86. *b*.
Calumnia, iniuſta res, 514. 94. et 97. *a*.
Cameli adſpectum et odorem equus non ſuſtinet, 40. 48. *a*., genitalia eius, 249. 97. *b*.
Candaules, etiam *Myrſilus* dictus, 4. (f)., illius obitus, 7. 87. *a*.
Canibus avibusque praedam eſſe, miſerabile, 514. 6. et 15. *b*.
Cannabis Scyth. vires, 315. 73. *a*., et praeſtantia, 316. 60. 62. *b*.
Cantharus quid, 208. 13. *a*., 22. *b*.
Capillorum tonſura varia, 197. 31. *a*., *Capilli* nuptiarum primitiae, 295. 91. *b*., etiam inferiae, 295. 88. *b*.
Caput hominis ſine ulla ſutura, 730. 13. *a*.
Carene regio, 450. 71. *b*., Myſiae urbs, 530. 25. *b*.
Caria, ſervorum ferax, male audit., 403. 27. *b*., Cares λιγυροί, 179. 27. *a*., δίγλωσσοι, et Graecorum interpretes, 682. 28. *b*.
Cariones, qui, 433. 8. *b*.
Carmanii, 63. 37. *b*.
Carnia, dies feſti Lacedaemoniorum, 601. 45. *a*.
Carthaginienſes origine Phoenices, 582. 54., 64. *b*., an Africam circumnavigarint, 298. 93. *b*.
Caſpatyrus, urbs, 248. 76. *b*., 300. 34. *b*.
Caſpium mare aliis non miſcetur, 96. 85. *b*.
Caſtores Spartae culti, 410. 89. *a*., ſigna boni ominis in caſtra educti, ib.
Caſtratio τῶν παίδων, Perſici moris, 668. 60. *a*.
Caucaſus in Chio inſula, 387. 79. *a*.
Caucones qui, 345. 67. *b*.
Caunii Lyciis iuncti, 80. 99. *b*.
Cauſtrobius, 286. 8. *b*.
Ceae inſulae cives, Κεῖοι, Κῷοι, 620. 14. *a*.
Cecrops διφυής, 284. 24. *a*. *b*.
Celeuſma et *Celeuma*, 342. 59. *a*.
Celtarum ſitus, in extrema Europa, 303. 30. *a*. *b*., in Luſitania, 118. 55. *b*.
Centauri διφυεῖς, 284. 24. *a*. *b*.
Cerae uſus in cadavere condiendo, 69. 46. *b*.
Cercopum ſedes, 606. 92. *b*.
Ceres Achaea et Gephyraea, 401. *a*. in., Pylaea, δημήτηρ Πυλαία, 599. 62., 74. *a*., culta Epidauriis, 413. 82. *a*., delubrum apud Boryſthenitas, 306. 1. *b*., Amphictyonidos templum, 599. 62., 74. *a*.
Ceus inſula contra Sunium Atticae, 655. *a*. in.
Chalcedon condita ante Byzantium, 343. 83. *a*.
Champsae, Aegypt. *Crocodili*, 136. 61. *b*. ſq.
Chemmis urbs Aeg., 143. 91. *b*., inſula, 180. 87. *a*. *b*.
Cherſoneſus, urbs in Taurica Cherſon., 326. 69. *b*., Tauricae fines, 326. 69. *b*.
Chiasmi ſpecimina in Herodoto, 301. 77. *b*.
Chiliombe, ſacrificium mille boum, 531. 38. *a*.
Chilo Lacedaemonius, 27. 85. *a*., eius iudicium de inſula Cytheris, 615. 52. *b*.
Chii inſulae portus, 387. 79. *a*.
Choaſpes amnis, 89. 15. *a*.
Choenicis proportio ad medimnum, 593. 84. *a*.
Chorasmii, gentis nomen, 255. 67. *b*.
Chorearum uſus in feſtis, 872. 107. 42.
Chryſococcus color, 880. 115. 42.
Cilicia equorum altrix, 244. 30. *b*.
Cimmeriorum in Ioniam expeditio, 4. 97. *a*., in Sardes invaſio, 8. 53. *a*.
Cimonis Attici monimentum, 486. 92. *a*.
Cinnamomi origo, 253. 5. *a*.
Circumciſionis ritus, 889. 125. 44., uſus apud varios, 150. 32. *b*. ſq., 151. 40. *a*., ſacerdotum Aegypt. 120. 20. *b*.
Cithaeron mons, 711. 2. *a*., ubi, 409. 73. *a*.
Cleandri, Gelae Tyranni obitus, 575. 32. *b*.
Cleodaeus, unde *Cleodamus*, *Cleodatus*, Spartana nomina, minus ſincera, 460. 74. *a*.
Cleombrotus Spartiata, 651. 56. *b*., 652. *a*. init., 695. 49. *b*.
Cleomenis crudelitas in Argivos, 474. 27. *a*., expeditio in Eleuſina, 409. 71. *a*., poena ipſi inpacta, ibid.
Cleophantus, 654. 8. *a*.
Clinias Alcibiadis Pater idemque Filius, 626. 24. *a*., laus, ibid., obitus, 626. 24. *b*.
Cliſthenis factum, 496. (o).
Clytiadae, familia in Elide, 708. 3. *a*.
Codices MSS. quot στίχους exarati eſſent, fini adpoſitum, 371. 78. *b*.
Cognomen praevalet nomini in nonnullis, 346. 78. *a*.
Collegia mercatorum, 191. 43. *a*.
Coloni deducendi ſacra ex patriae penetralibus depromta abſportabant, 72. 55. *b*.
Colonia, filia ſuae metropolis habita, 203. 49. *b*., 258. 69. *b*., 750. 14. *a*. vit. Hom., Attica in Thraciam deducta, 437. 71. *b*., Ionica, et condita Miletus, 735. 22. *b*., Corinthiorum Corcyra, 220. 1. *a*. *b*., 2. *b*., Achaeorum, Crotoniatae, 640. 11. *b*., Cymes, Neontichus, 750. 14. *a*. vit. Hom., a Dorico deducta in Siciliam, 392. 51. *b*. in Africam, ib. Sybaritarum, *Scidrus*, 447. 62. *a*., Samiorum, 207. 80. et 81. *a*., Phoenicum, Poeni, 203. 49. *b*., in Africa, ibidem. Coloniarum mutandarum mos Perſis, 440. 28. *a*.
Coloris Aethiopum cauſſa, 248. 70. *b*.
Columbae literis perferendis olim adhibitae, 664. 42. *a*. *b*.
Columnae Seſoſtris inſcriptae, 150. 1. *b*., 7. *b*.
Commune Milyadum, *Siciliae*, ſcil. *concilium*, τὸ κοινὸν, 277. 79. *b*.
Comparatio incerti conſilii et plebis cum maris natura, 517. 7. *a*., *Comparatione* melius res dignoſci poſſunt, 512. 29. *a*.
Comparativus loco poſitivi, et contra, 703. 50. *b*., μᾶλλον non reſpuit, 569. 33. *a*., iungitur ſaepe πολλὸν et πολλῷ, 249. 94. *a*., 914. 200. 32., varie formatur et termin. apud Herod., 305. 79. *a*., 142. 29. *a*. 881. 117. 2.
Compoſita cum voce λεὼς· λεωκόρητος· λεωφόρος, 708. 3. *a*.
Concubitu perfunctorum luſtratio, 94. 19. *b*.
Conopeum quid, 146. 94. *b*.
Conſilii datores ob triſtem eventum plectuntur perperam, 731. 64. *b*.
Conviviis Graecorum mulieres non adcumbunt cum viris, 379. 16. *a*., convivas quid deceat, 188. 49. *a*.
Cor hominis hiſpidum, 611. 22. *b*.
Corcyraeorum certamen navale omnium in Graecia antiquiſſimum, 223. 2. *b*.
Coreſſus mons, et oppidum, 428. 39. *a*.
Corinthi opifices in honore, 185. 66. *b*.
Cornua animalibus non naſcuntur in regionibus frigidis, 293. 25. *b*.
Corporis et animae inter ſe invicem operationes, 265. 100. *b*.
Corycium antrum, 635. 72. *b*.
Cranai Athenienſes unde, 639. 74. *a*. *b*.
Craſtis, amnis Italiae, 393. 74. *a*.
Crater Pauſaniae ad os Ponti, 319. 10. *a*. *b*.
Crathis, fl. Italiae, 393. 74. *a*.

Craſis τοῦ ο in ἀντίξουν, 573. 68. *b.*, in θάσσε pro θάσσα, 45. 46. *a.*
Creſtone in finibus Thraciae, 26. 53. *b.*, 373. 40. *b.*
Crex avis a ſono ita dicta, 138. 27. *b.*
Critobulus Toronaeus, 679. 22. *a.*
Crius Aegineta quis, 459. 64. *b.*
Crocodili in Indo fluv., 300. 34. *a.*, an homines vorent, 143. 81. *b.*, fugiunt aquam tepidiorem per diem, 879. *a.*
Croeſus quae donaria Delphis dicarit, 24. 92. *b.*, eius κρητήρ, 24. 77. *a.*, filius ſurdus et mutus, 43. 55. *a.*
Cruſis, *Cruſaei*; *Croſſis* et *Croſſaea*, in Pallene, 559. 91. *b.*
Cuniculi in urbis expugnatione, 369. *a.* in.
Currus Iovis ſacer, 674. 80. *b.*
Curſores ἀνυπόδητοι, 486. 13. *b.*
Cyaneae, inſulae ad os Ponti, 320. 56. *a. b.*
Cyaxares Ninum evertit, 53. 59. *b.*
Cybebe, mater Deorum, et *Cybele*, 429. 67. *a.*, μήτηρ Πλακιανή, *mater Placiana*, unde, 27. 68. *b.*
Cyclades, inſulae, 386. 41. *a.*
Cylonei ſceleris piaculum, 407. 5. et 11. *a.*, Cyloneorum ſupplices, 407. 16 et 18. *b.*
Cyme Phriconitis, non Phricotis, 761. 18. *a.*, vit. Hom.
Cynaegiri fortitudo, 491. 86. *b.*
Cyndia, Cariae locus, 950. 330. 18.
Cyneſii, et *Cynetae*, extremi Europaei, 303. 30. *a. b.*, 118. (g).
Cynocephali in Africa, 365. 96. *a.*
Cynoſura, inſula et promontorium, 655. *a.* in.
Cynurii Argivisne oriundi an Ionibus, 653. 85. *a.*, gens αὐτόχθων in Peloponn. 652. 74, 75. *b.* ſq.
Cyprus ab Amaſide occupata, 192. 1. *b.*, eius κλῆδες, καὶ ἐσχατιαὶ, 432. 79. *b.*, Cypriorum carminum auctor, 157. 58. *b.*
Cypſeli nomen ab arca frumentaria, 421. 48. *a.*, Cypſelidarum ſucceſſio et tyrannis, 422. 57. *a.*
Cyrenaica regio unde dicta, 351. 41. *a.* f., fertilitas, 368. 81. *b.*
Cyri initia et res geſtae triplici modo narrantur, 49. 97. *b.*, Regni anni, 101. 67. *a.*, obitus dies, 101. 78. *a. b.*, cur mulus dictus, 47. 1. *a.*
Cyrſilus Athen. lapidibus obrutus, 692. 54. *b.*
Cytherae inſulae conditio ac ratio, 615. 52. *b.*, 821. 33. 18.
Cythnii, qui, 640. 100. *a.*
Cytisſorus Phryxo genitus, 598. 32. *a.*
Cyzicenorum cultus Matris Idaeae, 316. 89. *a.*

D.

Dactyli quomodo matureſcant, 92. 29. *a. b.*
Damia, bona Dea, 413. 82. *a.*
Daphnae Peluſiacae, 116. 78. *a.*
Darici numi, 355. 75. *a.*
Darius, nomen Perſicum, 483. 22. *b.*, ſtemma idem quod Cyro, 515. 27. *a.*, equus eius hinniens, 243. 90. *a.*, Aegyptiis gratum nomen, 209. 27. *a.*, beneficiorum memor, 450. 82. *b.*, crudelitas, 320. 50. *a.*, obitus dies, 507. 55. *a.*, quot filii eius, 242. 83. *b.*, 540. 65. *b.*, 542. 100. *a.*, 660. 5. *a.*, 610. 10. *b.*, ſex habuit uxores, 242. 83. *b.*
Darnei an *Dardanei*, 89. 19. *a.*
Dativus pro genit., 293. 25. *b.*, eius uſus in χόρτον τοῖσι ὑποζυγίοις, χιλὸν κτήνεσι, 711. 29. *b.*, in τῷ θεῷ, *in honorem Dei*, 132. 19. *a. b.*, 876. 111. 44.
Decelea, tribus Athen. in bell. Pelop. a Lacedaem. conſervata, 726. 62. *a.*
Deioces idemne qui Arphaxadus, 49. 7. *b.*
Delium, in Boeotia, 493. 29. *a.*
Delphicum templum Piſiſtratidarum tempore deflagravit, 401. 53. 6., 809. 19. 5., Delphis prophetae plures, 635. 72. *b.*, prodigia viſa, 636. 78. *a.* ſq.
Delta an ſola *Aegyptus* vocanda, 110. 37. *b.*
Delus inſula natans, 181. 10. *a.*, Graecis olim navigandi terminus, 682. 17. *a.*, inſulae ſanctitas, 482. 99. *b.*, terrae tremor, 483. 9. *a.*, palus orbicularis, 186. 11. *b.*
Demaratus Spartanus Olympiae victor, 470. 98. *a. b.*
Democedes medicus, 262. 12. *b.*
Democratiae mala, 239. 53. 58. *a.*, 62. *b.*, bona, 238. 44. *b.* 2.
Demonax Cyrenaeorum moderator, 352. 91. *b.*, 353. 92. *a.*
Dea *mater*, pro *Cerere*, 648. 41, 42. *a. b.*, *mater Ennaea*, quae, 648. 42. *b.*, αἱ μεγάλαι θεαὶ ſive θεαὶ quae, ib.
Dentes hominis, μονοφυεῖς, ex uno omnes oſſe concreti, 730. 13. *a.*
Depoſitum reddere, officii est, 477. 64. *a.*
Deus, ſing. num. de *providentia*, 805. 14. 4., arrogantiae vindex, 216. 59. *a.*, ſuperbiae ultor, 625. 78. *a.*, an *invidus* dici poſſit, 15. 89. *a.*, ſocordibus infeſtior, 645. 78. *a.*, cultus eius humanae reverentiae praeferendus, 402. *a.* in., Deorum origo ex hominibus, 175. 84. *a. b.*, Epitheta varia ab eorum tutela deſumta, 462. 38. *a.*, inferis vivos defodere, Perſarum est, 556. 75. *a.*
Dii Μελιττικοὶ, 423. 94. *a.*
DIALECTORVM variantium ſpecimina, *Aeolicae*, 5. 25. *a.*, 849. 173. 13., 374. 54. *a.*, *Alexandrinae*, 650. *a.* in., *Doricae*, 135. 4. *a.*, 222. 71. *a.*, 350. 21. *a.*, 416. *a.* in., 638. 34. *a.*, 662. 29. *b.*, *Ionicae* optima norma *Herodotus*, 2. 21. *a.*, nonnunquam anceps culpa librariorum, 739. 740. A. G., exempla Ionismi, 269. 10. *a.*, 286. 6. *a. b.*, notabilia in εὐετὺς, κτισὺς, λῃστὺς, 42. 43. *b.*, 735. 23. *b.*, εὐεστὼ, ἀπεστὼ, 42. 43. *b.*, 498. 83. *a.*, 822. 34. 43.
Diana Cereris filia, unde, 180. 8. *b.*, *Orthoſia*, 931. 250. 26., 322. (c). Ἀγροτέρα, culta Athenis, 489. 7. *a.*, Brauronia, 343. 96. *a.*, Κινδυὰς in Caria, 435. 89. *a.*
Dioſcuri qui, 175. 84. *b.*
Dionyſus Bacchius, 318. 55. *a.*
Diras inprecandi mos, 230. 30, 31. *a.*
Dithyrambi primus auctor Arion, 11. 27. *a.*
Divinatio ex virgis ſalignis, 311. 40. *a. b.*
Doberes, natio Paeonum, 378. 77. *a.*
Dodonaeis ſacris feminae antiſtites, 130. 56. *b.*, et cur illae, πελειάδες, 131. 74. *b.*
Domus ex ſale ſtructae, 363. 17. *a.*
Donaria Diis dicata ad rem ſignificantisſima, 676. 49. *b.*
Dorieus colonos ducit in Africam, 392. 45. *a.*, in Sicilia occiſus, 393. 90. *b.*
Dores quam regionem tenuerint, 652. 74. *b.*, multum diuque vagati, 26. 45. *a.*
Doriscus, urbs et caſtellum Thraciae, 537. 64. *b.*
Dryopis, regio quae, 638. 59. *b.*, *Dryopes*, quae gens, 652. 74. *b.*
Dyras, flum., Herculis [illegible] adiutor, 598. 54. *b.*

E.

Ebenus, tributi vices praeſtat, 247. 16. *a.*
Echemus, Rex Tegeatarum, 703. *a.* in., et 31. *a. b.*
Echidna, Herculis concubina, 284. 24. *a. b.*
Echidorus, fl. 559. 8. *b.*
Eclipſis ſolis tempore Thaletis, 37. 22. *a.*, ſub Xerxe, 695. 49. *b.*
Egbatana, urbs Medorum, 50. 91. *b.*
Egeſtae, urbs Siciliae, 393. 94. *b.*
Electri proventus ubi, 254. 45. *a.*
Eleon, et *Eleonius*, 392. 50. *a.*
Eleuſis, pagus nobiliſſimus Attices, 704. 71. *a.*, ſacra eius ſingulis annis celebrata, 648. 41, 42. *a.*, et Iacchus inclamatus, 647. 26, 28. *b.*
Elis mulos non gignit, 294. 35. 38. *b.*, Eleorum in Olymp. lud. aequitas, 183. 78. *a.*, duae vatum familiae Iamidarum et Clytiadarum, 708. 3. *a.*
ELLIPSIS *dictionum*, καλῶς ἂν ἔχοι, aut ſimilium, 646. 93. *a. b.*, 430. 19. *b.*, *articuli*, 157. 65. *b.*, 207. 80. *b.*, 223. 88. *a. b.*, *nominis ſubſtantivi*, 162. 63. *a. b.*, 218. 7. *a.*, 371. 78. *a. b.*, 816. 26. 16., *adiectivi*, 443. 47. *b.*, 721. 77. *a.*, *pronominis*, 414. 30. *b.*, 576. 66. *b.*, 916. 210. 23., *verbi* ex ſcriptoris mente ſupplendi, 41. 92. *a.*, 329. 53. *a.*, 692. 17. *a.*, et *contrariae ſignificationis*, 552. 63. *a. b.*, 609. 70. *a.*, *adverbii* μᾶλλον, 216. 63. *b.*, 460. 85. *b.*, *praepoſitionis* ἐν, 413. 89. *b.*, 828. 41. 1., κατὰ, 16. 5. *a.*, 195. 76. *b.*, πρὸς, 468. 43. *b.*, 956. 353. 5.
ENALLAGE *generis*, 826. 38. 47., 240. 9. *b.*, ubi, πλῆθος — ἐκεῖνοι· *numeri* in πρῶτον, δεύτερα, τρίτον, 205. *a.* in., 854. 82. 46., ὁ Ἰάσων σὺν ἄλλοις παραγενόμενοι, ἔλαβον, 637. 6. *b.*, αὐτὸς ἕκαστος ἀπικνέονται, 240. 81. *a.*, *nominis urbis* pro alluente mari, 218. 30. *b.*, *adiectivi*, vice adverbii, ut πρώϊος pro πρωῒ, 681. *a.* in., 850. 74. 47., *caſuum*; *nominativi*, abſolute poſiti, 202. 1. *a.*, 807. 17. 47., 815. 24. 26., *genitivi*, pro caſu alio, 3. 49. *a.*, 796. 2. 3., *dativi*, pro genitivo, 155. *a.* in., 293. 25. *b.*, 486. 97. *a.*, *accuſativi*, vice nominativi, 574. 86. *a.*, 577. 88. *a.*, loco dativi, 9. 82. *b.*, 16. 12. *b.*, 808. 13. 16., *verbi infiniti* et *imperantis*, 30. 98. *b.*,

b., 612. 63. *b.*, 649. 91. *b.*, *participii*, pro infinito, 38. 81 *b.*, 234. 84. *a.*, 482. *a.* in.
Encheles, natio Illyrica, 401. *a.* in.
Enſis cultus Scythis, 309. 78. et 79. *a. b.*
Epaphus, Aegyptiis Apis, 179. 44. *a.*
Epheſus a Croeſo expugnata, 12. 79. *b.*, templum extra urbem habuit, ibid., in Lydia, 840. 59. 8.
Ephialtes proditor Graecorum, 605. 53. *a.*
Ephori a Lycurgo Spartanis inpoſiti, 32. 36. *a.*
Epidaurii fuere Dorienſes, 72. 51. *a.*
Epiſtolaris formula, ὧδε λέγει· τάδε λέγει· ſollemnis, 216. 56. *a.*
Epizelus, nobilis pugna Marath., 492. 6. *b.*, aliis Polyzelus.
Equi *ſoli* mactati, 102. 8. *b.*, ſacri Νισαῖοι, 530. 95. *a.*, quadrijugorum inventum Africanis debetur, 364. 71 *b.*
Equae Olympio certam. illuſtres, 486. 92. *a.*, *Equites* pro *equis*, 89. 23. *b.*
Erechtheus, γηγενὴς, unde, 642. 91. *b.*
Eretrienſe bellum cum Chalcidenſibus, 427. 27. *b.*, Eretrienſes in Ciſſia collocati, 493. 42. *b.*
Eridanus, fluv. *Rhodaune*, in Viſtulam influit, 254. 45. *a.*
Erythrae, Ionum urbs, 70. 98. *b.*
Eſthera, Ahaſueri uxor, non eſt Ameſtris, 742. 94. *b.* ſq.
Euboeae Coela, τὰ τῆς Εὐβοίης κοῖλα, 625. 78. *a.*, eius cautes et promontoria nautis ſuſpecta et mali ominis, 484. 43. *a. b.*
Eventus rerum non probat rerum bonitatem, 513. 70. *a.*
Eunuchus Hermias, genere Bithynus, Atarnei regnator, 77. 53. *a.*
Euphemiſmus, in ventre levando, 330. 24. *b.*, in νεώτερον οὐδὲν, et νεώτερόν τι pro οὐδὲν κακὸν. κακόν τι, 227. 40. *b.*, ἤν τι νηῦς πάθῃ· εἴ τι πείσονται Μῆδοι, *ſi quid mali accidat*, 628. 63. *b.*, 273. 70. *a. b.*
Euromus, urbs, 682. 28. *a. b.*
Europae nomen unde, 301. 65. *b.*
Europus, nomen urbis Macedoniae, Syriae, Cariae, 682. 28. *a.*
Euryſthenidarum ſeries, 681. 94. *b.*, illorum et Proclidarum Spartae diſſenſiones, 461. 12. *a.*
Euthymidae et Euphemidae, 340. 91. *b.*
Euthynus et *Euthynous*, 739. 52. *a.*
Exſecrationis formula, μήτε πῦρ ἐναύειν, 614. 3. *a.*, alia, 909. 186. 14.

F.

Falſiloquium et *mendacium* diff., 234. 72. *a.*
Fama Athenis culta ut Dea, 738. 97. *a.*
Fatorum neceſſitas hominibus inevitabilis, 698. 54. *b.*
Federis ſanguine firmandi ratio Scythis, 312. 83. *b.*
Felium Φιλοτεκνία, 135. 4. *b.*
Feminas nudare corpus, inhoneſtum, 5. 29. *b.*
Ferri inventio cui adſcribatur, 754. 19. *b.* vit. Hom.
Ferruminationis inventor Glaucus Chius, 12. 72. *b.*, 801. 10. 5.
Feſti dies Spartanorum Hyacinthia, 601. 43. *a. b.*, 693. 73. *a. b.*
Fibularum uſus in veſtibus Graec., 416. *a.* init., et 82. *a. b.*
Flumina aurifera, 250. 27. *a.*, fluvios mactatis equis placandi mos, 555. 67. *b.*, deorum olim in numero, 686. 22. *a.*, potanti exercitui non ſufficientes, 597. 12. *a.*
Formicae Indicae, 249. 86. *a.*
Formula iuriſiurandi per *ſolis curſum*, ἐς' ἂν ὁ ἥλιος τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἴῃ, 639. 32. *a. b.*, conſolandi, οὐ μόνος πεποίηκας, 469. *a.* in. proverb. περὶ τῶν ἀδυνάτων, 418. 63. *b.*, aliae, 728. 53. *a. b.*
Fors, ſive Fortuna divinae etiam providentiae ſubeſt, 275. 11. *a.*
Fulmina prodigiorum loco habita, 636. 89. *a.*

G.

Gadium ſedes extra columnas Herculis, 283. 13. *a. b.*
Galaica regio, 554. 15. *a.*
Galeae variarum gentium, 539. 18. *b.*
Geleontes, tribuum Athen. una, 404. 32. *a. b.*
Gelo, Tyrannus Syracuſis, vir excellens, 260. 31. *b.*, Graecis auxilium ferre rogatur, 581. 28. *b.*, dominationis tempus, 575. 32. *b.*, victoria de Carthagin., 582. 33. *a.*
Geloni caeruleo colore picti, 329. 57. *a.*
Geographicae tabulae, πίνακες dictae, 394. 21. *a.*, earum uſus antiquus, 924. 233. 43., 297. 28. *a.*
Germani minime Perſicae originis, 63. 37. *b.*
Getae, ἀθανατίζοντες, 323. 61. *a. b.*
Giligammae, Africae populus, 356. 12. *b.*
Gletes, Γλῆτες, gens Iberica, 303. 30. *b.*
Gliſas, et *Gliſſas* idem, 713. 82. *a.*
Gordius ſive Gorgias Periandri frater, 222. 78. *b.*
Goſſampina arbor, 250. 39. *b.*
Goſſipion, 540. *a.* in.
Graecia virtutis et ſapientiae gymnaſium, 550. 94. *b.*, illi paupertas artium magiſtra, ibid., eius proditores, 712. 40. *a.*
Gryphes, auri cuſtodes, 255. 58. *a.*
Gygadas, χρυσὸς, cur, 8. 24. *a.*
Gygaeus lacus, *Coloë*, 48. 50. *b.*
Gynaecea Medorum, 231. 85. *b.*
Gyzantes, Africae pop., 366. 25. *b.*

H.

Hamaxobii, 302. 85, 86. *b.*
Hanno Africam circumvectus incertum quo tempore, 298. 93. *b.*
Halicarnaſſus ſub Artemiſia et filio Lygdami, 549. 42. *a.*
Halienſes, Tirynthis coloni, in Peloponneſo, 565. 91. *a.*
Halys amnis, 4. 90. *a.*, Lydiam non terminat, 818. 28. 41.
Harmodius et Ariſtogiton egregii patriae liberatores, 398. 66. *a.*
Hecataeus, ὁ λογοποιὸς, 389. 46. *a.*
Hegeſiſtratus, Eleus vates, 710. 54. *a.*
Hegias Tiſameni frater et nepos, 709. 25. *a.*
Helena an Troiam aſportata, 157. 84. *b.*
Heliſyci, natio, 582. 33. *a.*
Hellenodicarum collegium, 381. 100. *b.*
Helleſpontias, ventus, 593. 1. *b.*
Helleſpontum an pontibus iunxerit, flagellarique iuſſerit Xerxes, 526. 90. *a. b.*
Helotae Spartanorum, 693. 39. *b.*, 695. 39. *b.*, 705. 99. *b.*, ad Thermopylas pugnae adfuerunt, 630. 24. *b.* ſq., illorum uſus in exercitu, 609. 80. *b.*
Helvetii, *durum olim genus*, *aurum ac ſtannum non internoſcentes*, 729. *a.* in.
Hemerodromi, 590. 1. *b.*
Hephaeſtia, urbs Lemni, 503. 95. *a. b.*
Heraclidarum origo ex Hercule, 4. 4. *b.*, 796. 3. 44., intra c. annum in Peloponneſum non reverſuri, 703. *a.* in., et 31. *a. b.*
Herculis columnae, quae, 283. 13. *a. b.*, 118. 55. *b.*, uxor, Omphale, non ancilla Iardani, 4. 4. *b.*, 796. 3. 44., Amphitr. F. ut heros cultus, 125. 84. *b.*, eius templa in Attica, 492. 98. *b.*, in Cynoſargi, 402. 84. *b.*, templum in Aegypto Canobi, 154. 74. *b.*, Κανωβεὺς, ibid., *Aegyptius*, 124. 59. *b.*, *Melampygos*, 606. 92. *b.*, *Thaſius*, 871. 106. 19.
Hermo, Tyrannus Lemni, 503. 95. *b.*
Hermionenſes qui, 638. 59. *b.*
Hermolycus, παγκρατιαστὴς, 739. 52. *a.*
Hermopolis, urbes Aeg. duae, 135. 21. *b.*
Hermotybies, *Hermotymbies*, 185. 41. *a.*
Herodotus unde *Thurius*, 1. 1. *a.*, eius aetas, 201. 83. *b.*, 483. 9. *a.*, Herod. Dial. Ion., ἄριστος κανών, 2. 21. *a.*, oratio αὐστηρᾶς καὶ ἡδείας ἁρμονίας μέση, 509. 18. *a.*, interdum utiliter in verbis luxuriat, 232. 8. *a. b.*, novam quandam vim verbis indidit, 629. 74. *a.*, digreſſiones captat, 356. 97. *a.*, alliterationes an ſectetur, 373. 21. *a.*, mira eius perſpicuitas, 115. 49. *b.*, narrationis ſimplicitatem ſtructuris verborum elegantiſſimis compenſat, 685. 97. *a.*, Anacolutha ſectatur, 44. 98. *b.*, 824. 36. 9., ſermonem perſonis loquentium adcommodat, 336. 42. *a.*, Ὁμηρικώτατος, Homeri imitator, 237. 15. *b.*, 325. 27. *a.*, 701. 69. *b.*, uti etiam Sophoclis, 257. 36. *a.*, diſcrepat dictione a Thucyd., 407. 11. *a.*, ingenio etiam diverſior, 485. 18. *b.*, multa ſibi peculiaria habet, 800. 9. 21., 384. 78. *b.*, an ſcripſerit λόγους Λιβυκοὺς, 185. 88. *a. b.*, 352. 67. *a.*, num λόγους Ἀσσυρίους, 54. *a.* in., τῶν ἑτέρωθι λόγων meminit, qui non extant, 605. 57. *a. b.*, eius epitomator Theopompus, 472. 65. *b.*, cum Herodiano conf. a librariis, 465. 14. *a.*, Corinthiis an fuerit infeſtior, 662. 79. *b.*, a Plutarchi criminationibus defenſus, 13. 17. *a.* cett.
Heroës μείζονες ἢ κατ' ἄνθρωπον, 636. 100. *b.*
Heſperides, Libyae pop., 357. 29. *a.*
Hiero, Syracus. tyrannus, vir excellens, 260. 31. *b.*

Hipparchi necis auctores, 398. 66. *a.*, 399. *a.* in.
Hippias tyrannus fratri ſuperſtes per tres annos, 398. 66. *b.*
Hippobotae Euboeenſes, 410. 15. *b.*
Hippocratis, Gelae tyranni, obitus, 575. 32. *b.*
Hippolai promontorium ubi, 305. 100. *b.*
Hippopotami, 137. 76. 79. *a.*
Hirci mulierum amatores, 126. 15. *b.*
Hiſtorici officium, *dicere quae dicuntur, non tamen omnibus credere*, 574. 1. *b.*
Homerus an Ἰλιάδος τῆς μικρᾶς auctor, 752. 29. *b.* vit. Hom., verſus ſuppoſitus, 756. 38. *b.* vit. Hom., aetas, 129. 25. *b.*, paupertas, 750. 7. *a.* vit. H. Homerei carminis partes variis hominibus ex argumento inſignitae, 156. 35. *b.*
Hominis natales fletu digni, mors gaudio, 373. 43. *b.*, monſtroſi, capripedes, 291. 76. *b.*, oculos et caput in pectore geſtantes, 365. 96. *a.*, menſura VII. cubitorum, 33. 90. *b.*, caput nullam ſuturam habens, et dentes ex uno oſſe omnes concreti, 730. 13. *a.*, molles efficit mollis regio, 746. 23. *a.*
Horarum diei nomen et uſus antiquus, 153. 11. *b.*
Hoſpitalitatis ius Spartae, 463. *a.* in.
Hoſtis pro *peregrino*, 696. 66. *a.*, victis fugiendi copia danda, 670. 40 *a. b.*
Hyacinthia, feſtum Spartae, 601. 43. *a. b.*, 693. 73. *a. b.*
Hyampea rupes et regio, 637. 6. *a.*
Hyampolis urbs, 632. 78. *b.*
Hydrea inſula in ſino Saronico, 225. 73. *b.*
Hygennenſes, qui, 244. 18. *b.*
Hyllus Heraclidarum unus, eiusque caedes, 703. *a.* in., fluv. *Hyllus* in Hermum fl. labitur, 39. 33. *b.*
Hypallage, ὥσπερ λόγος ἔχει et ὥσπερ λόγον ἔχει, 403. 25. *b.*, et οὐδὲν προεῖτό μοι, pro αὐτὸς προεῖτο οὐδέν, 22. 33. *b.*
Hypanis amnis ex parte amarus, 304. 63. *b.* ſq., egreditur ex palude, 304. 60. *a.*
Hyperbaton orationis, 443. 30. *a.*, Herodoto familiare, 283. 17. *b.*
Hyperboles ſpecies, 537. *a.* in., lenita per ὡς εἰπεῖν, ibid.
Hyperborei aſinos immolant, 337. 84. *a. b.*, illorum nomen et origo, 294. 54. *a. b.*, 295. 67. *a.*, 296. 1. *a.* 21. *b.*
Hyperoche, puella in Delo ex Hyperboreis, 637. in.
Hyſiae, in agro Plataeenſi, 409. 2. *a.*, urbs Boeotiae, 409. 73. *a.*, an Atticae etiam ditionis, ibid.

I.

Iacchi myſtici inclamatio, 647. 26. *b.*
Iamus, et Iamidarum familia, 392. 68. *b.*, in Elide, 708. 3. *a.*, Olympiae Oraculi vates, 683. 40. *a.*
Ibin avem in Aegypto qui necet, morte luat, 135. 96. *a.*, avis roſtrum incurvum et aduncum, 138. 27. *b.*, duo genera, 138. 31. *b.*, pugna cum ſerpentibus πτερωτοῖς, 138. 10. *a.*
Idanthyrſus, Scythicum nomen, 316. 8. *a.*
Ignis Perſarum Deus, 202. 1. *a.*, Aeg. θηρίον ἔμψυχον, 202. 8. *b.*
Imperium acerbitate amittitur, 61. 88. *b.*
Indus fluv. Crocodilorum ferax, 300. 34. *a.*
Indorum veſtis linea, lino ex arboribus facto, 540. 40. *a.*
Inperfectum, ſive Aoriſtus ſecundus *conatum* et *voluntatem* interdum tantum indicat, ἐσέλλετο, *conabatur venire*, ἐξέβαλε, *expellere conabatur*, ἐμισθοῦτο, *conducere cupiebat*, 34. 12. *a.*, 223. 2. *b.*, 407. 5. *a.*, 470. 89. *a.*
Inprecationum formulae, 230. 30, 31. *a.*
Inſula *Cytheria*, 40. 73. *b.*, 821. 33. 18., Inſulae *Caſſiterides*, 254. 45. *a.*, natantes, 180. 87. *a. b.*, Inſulani Iones, Athenis deducti in Inſulas, 547. 100. *b.* ſq.
Inycus, urbs in Sicilia, 448. 14. *b.*, et 449. 14. *a.*
Io quos parentes habuerit, 2. 22. *a. b.*, 795. 1. 24., duplex de eius in Aegyptum acceſſu narratio, 2. 29. *b.*
Iones de univerſis Graecis, 326. *a.* in., reliqui Athenis originem trahunt, 547. 100. *b.* Ioniae commune conſilium πανιώνιον, 441. 70. *a.*
Iphigenia in Tauris culta humanis victimis, 327. 17. *b.* ſq.
Ipni, locus ad Pelium montem, 593. 9. et 11. *b.*
Ire equis et *in equis* pro *vehi*, 242. 59. *a.*
Iſis cornibus bubulis, 123. 87. *a.*, templi eius ruinae, 132. *a.* in.
Iſſedonum ritus circa mortuos, 292. 90. *a.*
Iſter fl. quomodo πεντάστομος, 302. 95. *b.*, hibernis imbribus an intumeſcat, 304. 40. *a.*
Iſtria, *Iſtriani*, 317. 27. *a.*
Iſthmus *Cnidius*, 82. 72. *b.*, Corinthiaci munitio, 637. 20. *b.*
Ithome, mons et oppidum, 709. 50. *b.*
Iudicis pravi poena, *cutis detractio*, 384. 60. *a.*
Iunonis Argivae ſacra, 14. 58. *b.*, 62. *b.*, Iuno *Cithaeronia*, 717. 34. *a.*, *Samiae* templum, 322. 11. *b.*
Iupiter pro ipſo coelo et coeli tempeſtate, 109. 15. *b.*, Iupiter *Agamemnon*, Spartae, 462. 38. *a.*, Ἀγεσίλαος, *inferus*, ibid., *Ammon* an *Amon*, 124. 32. *a.*, κριοπρόσωπος et κριοκέφαλος, 124. *a.* in., 361. 58. *a.*, *Belus* et illius templum, 848. 72. 48., *Bottiaeus* Iupiter, 559. 98. *b.*, *Carius*, 403. 27. *b.*, et *Stratius*, 81. 24. *a.*, ἐπίκιος (ἔφιος) καὶ ἑταιρήϊος, 20. 70. *b.*, *Iemaeus* et *Iemaleus*, 401. 50. *b.*, *Labrandenus*, 435. 10. *a. b.*, *Laphyſtius*, 597. 19. *a.*, *Olympius* et illius ſtatua ex aere, 729. 74. *a.*, Πανελλήνιος, 693. 88. *b.* ſq., *pater* vere dictus, Scythis παππαῖος, 307. 37. *b.*, *Urius* ad os Ponti cultus, 320. 56. *a. b.*
Iuſiſiurandi formulae fraudulentae, 369. 31. et 32. *b.*, aliae cum merſione maſſae plumbeae, 78. 24. *b.*, in tangendis aris et victimarum proſiciis, 468. 34. *b.*, Iuſiurandum Scytharum *per ſolium Regis*, 311. 58. *b.*, Graecorum in fautores Xerxis Perſ. R., 562. 13. *b.*, temere ſuſcepti divina ultio, 478. 61. *b.*

L.

Laarchus, *Learchus*, Cyrenaicus, 352. 84. *a. b.*
Labda, Cypſeli mater, 419. 83. *a.*
Labore (ſine) nihil, 443. 33. *b.*
Labotas non fuit Lycurgi fratris filius, 31. 32. *a.*
Labranda in Caria, 435. 10. *a. b.*
Labynetus, ultim. R. Babylon, 38. 91. *b.*, 88. 9. *b.*, Regg. Babyl. honorarium nomen, ib. et 37. 30. *a.*
Labyrinthi deſcriptio, 176. 34. *b.*
Lacedaemonii et *Spartani*, diſtinguuntur, 615. 40. *a. b.*, *Lacedaemon*, regio, in qua *Sparta*, 615. 40. *a.*, et aliae urbes, 614. 60. *a. b.*, 696. 71. *a.*, quarum incolae περίοικοι dicti, 696. 71. *a. b.*, Lacedaemonii rebus Graecorum florentibus invidi, 417. 35. *a. b.*, eorumdem perfidia, 718. 57. *a.*, mos comam pectendi, 602. 73. *b.*, odium in fugientes et deſertores, 552. 60. *a.*, in ſermone mire breves, 219. 54. *a.*
Lacmon, mons Apolloniae, Λάκμος, Λάκμων, 733. 47. 48. *b.*
Lacus Moeridis et Mareotis diverſi in Aeg., 176. 12. *a.*
Lada inſula prope Miletum, 441. 80. *b.*
Ladice, *Laodice*, *Leudice*, idem, 191. 69. *b.*, uxor Amaſidis, ibid.
Lampadis geſtatio Vulcano, 664. 42. *b.*
Laodice, puella ex Hyperboreis, etiam *Laodoce*, 296. 1. *a.*, 637. *a.* in.
Lapis Lydius, et eius facultas, 512. 30. *b.*, Aethiopicus, 190. 13. *a.*, Porinus, 401. 57. *b.*, 946. 308. 9., lapides cultri loco, 142. 38. *a.*
Lariſſa, arx Argivorum, 572. 18. *a.*
Latona Apoll. et Dianae nutrix, non mater, de Aegyptiorum ſententia, 181. *a.* in.
Laus, urbs Lucaniae, 447. 59. *a.*
Laxii et *Lazi*, gentis nomen, 290. 19. *a.*
Leager, et filius Glauco, 726. 80. *a.*
Lebaea quae urbs, 684. 88. *b.*
Legatos violare, nefas, 564. 69. et 75. *b.*, legationes miſſae luctus laetitiaeve teſtificandae gratia, 455. 11. *a.*
Leleges, 80. 2. *b.*
Lemnus inſula duas urbes habuit, 503. 95. *a. b.*, eiecti Argonautae, 343. 96. *a.*, *Lemnia facinora* proverb., 503. 67. *a.*
Leones Thracici, camelis infeſti, 560. 15. *a.*, illorum in Acarnania et Thracia genus, 560. 22. *a.*, leaenae partus utrum unicus, 251. 66. *b.*, 252. 73. *a.*
Leonidas dux contra Xerxem, 599. 85. *b.*, laus et praeclarum dictum, 609. 92. *b.*, 610. 96. *a.*, ſepulcrum, 611. 31. *b.*, de cadavere certamen, 611. 22. *a. b.*, 25. *b.*
Leotychidis maiores ab Hercule, 681. 94. *a. b.*, ſtrategema, 737. 81. *b.*
Leporis ſalacitas et foecunditas, 251. 61. *a. b.*
Lepra et vitiligine infectos vitabant populi orientis, 69. 29. *a.*

Lesbus, inſula Aeolum, 441. 80. *b.*, Lesbii lebetes, ſive pocula, 308. 53. 56. *b.*
Lex, omnium Rex, 215. 29. *a*, Aegypt. et aliorum de vita artis quaeſtu ſuſtentanda, 190. 26. *b.*
Liberorum procreationis praemia, 68. 1. *a.*, amor in parentes, 68. 17. *b.*, patrum facinora ne luant, 732. *a.* in.
Libyae unde nomen, 300. 56. *b.*, 301. 65. *b.*, regio ſalis ferax, 361. *a.* in.
Lichas Lacedaemonius Hellanodicarum iusſu caeſus, et belli causſa, 644. 38. *b.*
Lide, mons Cariae, 83. 97. *a.*
Lilaea, urbs, 635. 54. 55. *a.*
Lingua Medorum et Perſarum num eadem, 55. 21. *a.*
Linum Aegyptiac., 151. 46. *a. b.*
Linus Graecorum, 140. 69. *a.*, Aegypt. *Maneros*, ibid.
Lipſydrion in monte Atticae Parnethe, 401. 50. *a.*
Litare Graec. varie exprimitur, 563. 32. *a. b.*, dicitur ipsa *victima caeſa*, 700. 10. *a.*
Literarum Graecarum primordia alii a Pelasgis, a Phoenicibus alii repetunt, 399. 96. 98. *a. b.*, 400. 15. *a.*, Cadmeiae aliis antiquiores, ibid.
Litotes, *οὐκ ἀδυνατώτατος*, 324. 95. *b.*
Loquela per manus, 331. 29. *b.*
Lotus Cyrenaea, 359. 88. *a.*, *Lotophagi* an ex loto cibum et potum conficiant, ib.
Lucernae in Deorum honorem, 133. 29. *a.*
Luctus parentum in morte liberorum, 856. 86. 28., eius teſtificandi gratia legatio misſa, 455. 11. *a.*, domeſticae cladis omnium acerrimus, 201. *a.* in.
Luporum in formam homines ſeſe convertentes et verſa vice, 328. 43. *b.*
Luſtratio post concubitum, 94. 19. *b.*, hominis caede polluti, 17. 64. *b.*, exercitus, *diſſecti corporis victima*, 529. 85. *b.*
Luſus *teſſerarum* inventores, 48. 67. *b.*, *Calculorum*, *τῶν πεσσῶν*, inventores, ib. 69. *b.*
Lycurgi legislationis epocha, 31. 32. *b.*, divini honores post obitum, 32. 36. *a.*
Lydi an Etruſcis dederint originem, 49. 79. *a.*, numorum inventores, 48. 55. *b.*
Lygdamis, nomen tyrannorum Halicarn. 549. 42. *a.*

M.

Macedna gens, 638. 59. *b.*
Macedonum Reges Graeci origine, 382. *a.*, horum adfinitas cum Perſis, 684. 70. *a.*
Maciſtus, oppidum Triphyliae, 345. 72. *b.*
Madytus, urbs iuxta Seſtum, 525. 76. *b.*
Maeotis palus, *mater Ponti*, 321. 88. *b.*
Magdolus in finibus Aegypti urbs, 182. 50. *a.*
Magorum de tollendis malis diſciplina, 69. 53. *b.*, Magophonia, 237. 6. *b.*
Maneros, Aeg., *Linus* Graecorum, 140. 69. *a. b.*
Manus longae Regum, 687. 72. *b.*
Mantinenſes iuris obſervantisſimi, 352. 91. *b.*
Marathonia pugna Athenas nobilitavit, 705. 82. *a.*, quot annos ante Xerxis expeditionem, 519. 99. *b.*, pugnae dies, 487. 38. *a. b.*
Mare Erythraeum, *θαλάσση ἐρυθρή*, varia notione, 297. 57. *b.*, de ſinu Perſico, 210. *a.* in., vocatur *θαλάσση νοτίη*, 286. 18. *b.*, receſſu gaudet eius ſinus, 108. 66. *a.*, *Mare Aegyptium*, quid, 154. 70. *b.*, maris accesſus et recesſus variis in locis in diem, 680. 48. *a.*, mare an gelu conſtringi poteſt, 293. 17. *a. b.*, maris dominium penes quos Graecorum fuerit, 258. 82. *b.*
Mariandyni qui, 244. 18. *b.*
Martis gladius apud Scythas cultus, 309. 78. 79. *a. b.*
Marſyae fluvii fontes, 523. 96. *a.*
Masſagetae ſenes vivos mactant, 102. 1. *a.*
Matris Idaeae cultus Cyzici, 316. 89. *a.*, *Matres* Deae, in inſcriptt. 927. 239. 37.
Medicae artis primordia rudia, 94. 7. *a.*, eius periti olim publice conducebantur, 264. 59. *b.* et (g). Medicorum Crotoniatarum ſchola unde, 264. 63. *b.*
Medimnus, menſura 48. Choenicum 593. 84. *a.*
Medorum imperium quamdiu duraverit, 65. 8. et 11. *a. b.*, veſtitus, 68. 91. *a.*, regia maieſtas, 51. 71. *a.*, ſermo differt a ſermone Perſarum, 55. 21. *a.*
Megabazus, et *Megabyzus*, idem, 342. 67. et 73. *b.*, huius nominis plures, 278. 40. *b.*, 279. 47. *a.*
Megiddo, urbs, *Magdolus*, 182. 50. *a.*
Melampus quis, 128. 70. *b.*, furoris ſanatione regnum ſibi apud Argos cum fratre conciliat, 709. 37. *a.*
Melanthi nomen, 426. 96. *b.*
Memnonis ſtatua, 152. 68. *a.*
Mendacium an licitum, 234. 72. *a.*
Menſium ratio apud Graecos per *μὴν ἱστάμενος* etc., 487. 38. *a.*
Menſura Paraſangarum, 106. 99. *a.*, Schoenorum et Stadiorum, ib. proportio ad *Orgyias*, 320. 59. *b.*, Plethri, 48. 50. *a.*, ad *iugera*, 893. 136. 34., cubiti regii, 84. 35. *a.*, Stathmi, et Paraſangarum et contra, 396. 6. *b.* ſq., intercapedinis Athenarum et Spartae, 487. 28. *a.*, Isthmi Cherſoneſi quot ſtadiis, 453. 72. *b.*, hominis IV. cubitorum apud Graecos iuſta ſtatura, 556. 1. *b.*, X. cubitorum ſive gigantum exempla, ib.
Merbalus, Phoenicum nomen, 549. *a.* in.
Mercium permutandarum ratio ſine ſermonis uſu, 367. 54. et 55. *a. b.*
Mercurius Graecorum, *Thoyth* Aeg., 175. 84. *a.*
Meretrices quas urbes celebres reddiderint, 169. 79. *a.*
Meſambria, duplex urbs in Thracia, 554. 12. *a.*
Metaphorae a *re* nautica, 276. 43. *a.*
Metempſychoſis apud Aegypt., 162. 74. *b.*, 163. 78. *a.*
Metonymia ſubſt. *Dei* pro ipsius *templo*, *εἰς Ἀμφιάρειον* pro *εἰς Ἀμφιάρεω*, 683. 42. *a.*
Midas, nomen et titulus Regum Phrygiae, 8. 19. *a.* Midae filii, Xanthus et Gorgus, 750. 46. *b.*, vit. H. Midae Gordiae F. mores, ſedes, horti, in iisque *roſae*, 686. 28. *a.* ſq.
Miltiades Cypſeli F. Cherſoneſi conditor, 452. 40. *b.*, Cherſoneſi regnantis epocha, 455. 16. *a. b.*, eius laus, 501. 6. *b.*, iudicio poſtulatus, 501. 8. *b.*
Minervae Aegis qualis, 364. 59. *a.*, *Pronaea* Delphis culta, 47. 16. *a.*, 826. 34. 44., *Sciradis* templum in extima Salamine, 663. 86. *a.*, in Sigeo, 425. 58. *b.*, *Iliaca*, 530. 33. *b.*, *πολιάδα* qui coluerint, 413. 92. *b.*, *ἡ σωτεῖρα*, 28. 29. *b.*, *Τριτογενής*, 568. 88. *b.*, eius ex Libya natales et feſtum, 360. 35. *a.*, *ſacra* eius *olea* in arce attica ſemper durans, 642. 91. *b.*, 643. 100. *a.*
Minos Cnosſius, *θαλασσοκράτωρ*, 258. 82. *b.*, de eius obitu in Sicilia diverſa narratio, 584. 5. *a. b.*
Minyae, qui, 841. 60. 30., Argonautae, Spartam recepti, 343. 96. *a.* et 99. *b.*, a Thera deducti in inſulam Calliſten, 345. 67. *b.*
Mitra, Venus coeleſtis Perſarum, 66. 34. *a.*, *Mithra* ipsis ſol, ibid.
Moeridis lacus amplitudo, 177. 49. 50. *a.*, proventus, 245. 42. *a.*
Monarchiae commoda, 239. 74. *b.*
Montium vertices conchyliis unde obſiti, 108. 83. *b.*
Mors aerumnarum requies, 532. 72. *a.*, mortuorum comedendorum ritus, 214. 22. *b.*, 246. 12. *b.* ſq., horum crania deaurata, 292. 90. *b.*
Mulorum defectus in Elide, 294. 35. 38. *b.*, generatio ex equabus, 91. 95. *a.*, partus, in Italia et Babylone, portentum; haud alibi, 274. 6. *b.*, ploſtris trahendis apti, 89. 15. *a.*
Mulierum virtus prima, *domi ſe continere*, 331. 54. *b.*, mulieres fortes, *viri* dictae, 660. 5. *a.*, ſuper tumulo mariti mactatae, volentes, 374. 54. *a.*, Africanarum veſtitus, 364. 59. 63. 67. *a. b.*, quaenam *τεκνοποιὸς*, *παιδοποιὸς*, 27. 87. *b.*, harum erat *σιτοποιεῖν*, 274. 81. *b.*
Muniarum conditarum ratio, et figura, 142. 38. *a.*
Mures *δίποδες* et *ζεγέριες* in Africa, 366. 16, 17. *a.*
Muſaei verſus ab Onomacrito corrupti, 417. 30. *a.*
Muſtelae Africanae, 366. 19. *b.*
Mylaſa et *Mylatſa* in Caria, 436. 26. *b.*
Myriandricus ſinus, 297. 42. *a. b.*
Myrina, Lemni urbs, 503. 95. *a. b.*
Myrrha Arabica, 250. 45. *b.* ſq.
Myrſus, Gygis filius, nomen Lydum, 258. 79. *b.*
Myſteria Iacchi, 647. 26. *b.*
Myuſii, 441. 84. *b.*, *Myus*, Cariae, tum Ioniae urbs, 70. 89. *b.*

N.

Nabonedus ultimus Babylonis rex, 88. 9. *b.*, an Beltzaſar, 86. 28. *b.*
Nabuchodonoſorus an idem qui Labynitus, 850. 76. 2., arbiter pacis inter Medos Lydosque, 37. 30. *a.*
Natales deflere, mortem hilare excipere, mos Thracum Trauſorum, 373. 43. *b.*
Navium *ἐπίσημον* varium, 659. 100. *b.*, inſignia proris, *capri*, *arietes*, *leones*, cett. 226. 79. *a.*, arundineae Indorum. 247. 38. *b.*, ex Attica & Delum misſa, 479. 83. 84. *a. b.*

Navigatio Graecorum ultra Delum minus olim frequens, 682. 17. *a.*, Phar. Neconis circum Africam, 182. 46. *a.*, a Sataſpe Perſa tentata, 298. 93. *b.*

Necyomantiae ſuperſtitio, 423. 95. *b.*

Neleus, Codri filius, dux Coloniae Ionicae, 735. 22. *b.*

Neptuni ara, 677. 68. *a.*, ἐννοσίγαιος, σεισίχθων, γαιήοχος κινητὴρ, 561. 81. *b.*, σωτὴρ, 595. 62. *b.*, terrae motuum, montium fretorumque ῥηγμάτων auctor, ib., *Heliconius* unde dictus, 73. 77. *a.*

Neſtus, amnis Thraciae, et *Meſtus*, 554. 24. *b.*

Nilus comparatur Iſtro, 119. 65. *a.*, fontes eius, 115. 26. *a.*, mediam Africam ſtricte ſumtam non permeat, 118. 51. *a.*, oſtia quinque naturalia, 107. 54. *b.*, ex eo foſſa ducta in ſinum Arabicum, 181. 22. *b.*, incrementum et pinguedinem adfert ſolo, 109. 4. *a.*, creſcentis cauſſae explodendae, 114. 74. *a.*

Ninus urbs, ſeu Ninive, Tigridi fl. adiacet, 849. 74. 15., everſa a Medis, 53. 59. *b.*, an bis in Medorum venit poteſtatem, 86. 28. *b.*

Nipſaei, gens Tracibus confinis, 323. 61. *a.*

Nitocris Babylonia cuius Regis uxor, 86. 28. *b.*

Nomina fauſta, boni inſtar ominis, *Eutychus*, *Nicon*, *Hegeſiſtratus*, 733. 35. *a.*, Nomina Patris filiis indere Graecis minus uſitatum, 259. 2. *b.*, avorum, nepotibus indita, 354. 23. *a.*, propria ſaepe perperam in Gentilia translata, 393. 90. *b.*, Patronymica fiunt interdum propria, 346. 91. *b.*, amicorum vel hoſpitum liberis indita, 627. *a.*, propria viror. in πολις terminata, Σώπολις, Ἀμφίπολις, 168. 54. *a.*, 843. 67. 42., peregrina ſaepius ſcriptoris ſermoni adcommodata, 837. 55. 18., Regum Pers. *Darii*, *Xerxis*, *Artoxerxis*, Graece quid ſonent, 483. 22. *b.*

Nomi Aegyptii, 185. 48. 52. *a. b.*

Nubendi ratio apud Sauromatas, 332. 84. *b.*

Nudum conſpici, probro apud barbaras gentes, 6. 60. *b.*

Numos cudebant primos Lydi, 48. 55. *b.*, Auguſti illuſtr., 880. 115. 2., Cyprii, 435. 89. *a.*, Cyrenaeorum, 353. 92. *a.*, 366. 19. *b.*, Darici, 355. 75. *a.*, Egeſtaeorum, 393. 94. *b.*, Erycinorum, 945. 301. 20., Iſtrianorum, 917. 27. *a.*, Πελασγικῶν, 564. 15. *b.*, Σαξίων, 348. 53. *b.*, Meduſam praeferentes, 963. 375. 36.

Nyſa, *Nyſa*, *Niſa*, urbs Aeg. 175. 87. *b.*

O.

Oaxus, Cretae urbs, 348. 53. *b.*

Oedipi *dirae* ἐρινύες dictae, 346. 82. *a. b.*

Olympus et *Oſſa* montes disrupti, 561. 54. *a.*

Olympicis certaminibus non pugnabant peregrini, 382. *a.*, 4. *b.*

Onomacritus Athenis ab Hipparcho eiectus, 508. 91. *b.*, aetas, 508. 88. *a.*

Opificum collegia Aeg., 185. 66. *b.*

Opis urbs ad Tigrim fl., 447. 56. *a.*

Oraculum Apollinis conſulebatur Delphis, victimis ante inmolatis, 683. 40. 41. *a.*, huius ambiguitas, 569. 12., 23. *a.*, et fraudes a viris ſapientioribus fabricatae, 655. 60. *b.* ſq., frequens corruptela, 402. *a.* in., reſponſionis formulae, 584. 5. *a.*

Orgyiarum menſura ad ſtadia, 320. 59. *b.*

Oroetes, *Orontes*, conff., 257. 48. *b.*

Orthagoras tyrannus Sicyone, 496. 37. *b.*

Oſtracismi lex, 423. *a.* in.

Oves Arabicae caudis longis, 253. 29. *b.*

P.

Pactolus fl. medias Sardes interfluit, 428. 58. *b.*

Padaei, gens Indica, 248. 45. *a.*

Paedagogi, Graecis plerumque ſervi erant, 654. 8. *b.*

Palenſes in Cephallenia inſula, cives Παλεῖς, urbs Πάλη, 706. 22. *a.*

Papyri uſus et inventio, 399. 7. *b.*

Parentes, ii qui coloniam deduxerunt, *liberi* in eam profecti, 534. 61. *b.*

Parentheſes Herod. familiares, 258. 69. *b.*

Paricanii; huius nominis duplex natio, 245. 57. *a.*

Participiorum amans Herodotus, 801. 10. 39., pro infin. in verbis δείκνυσθαι, φαίνεσθαι, 234. 84. *a. b.*, in πειρᾶσθαι ἐπεὰν pro ἐπιέναι, 38. 81. *b.*, 572. 18. *a.*, in ἥδεσθαι, τέρπεσθαι, κ. τ. λ. 212. 36. *a.*, pleon. cum verbo eius notionis, ἔφη λέγων, 563. 45. *b.*, φεύγων ἀποφεύγει, 291. 65. *b.*

Partus ſeptimeſtris, 470. 74. *a.*

Paupertas ſemper in Graecia doctrinae alumna, 550. 94. *b.*

Pauſanias, Herodoti imitator, 265. 86. *a.*

Pedaſa, et *Pedaſenſes* in Caria, 436. 26. *a. b.*, 667. 51. *b.*

Pelasgia, Graeciae nomen, 131. 63. *a.*, omnis olim Peloponneſus, 547. 97. *a.*, 653. *a.* in. Pelasgorum ſermo qualis, 26. 53. *b.*

Pelion, mons; Πήλιον, haud Πήλειον, 561. 57. *a. b.*

Peloponneſi gentes ſeptem, 652. 74. *a.*

Percope et *Percote* de urbe ad Helleſpontum, 435. 80. *a.*

Perdiccas, primus Rex Macedoniae, 686. 36. *b.*

Perpherees, 296. 1. *a.*

Perſarum adfinitas cum Macedonibus, 684. 70. *a.*, ſermo diverſus a Medorum ſermone, 55. 21. *a.*, terram aſperiorem colunt, 35. 65. *a.*, 746. 11. *a.*, et 23. *b.*, Perſae toti Aſiae olim inhiabant, 3. 67. *b.*, 744. 47. *a.*, quomodo Medorum imperium occuparint, 64. 76. *a.*, eorum divitiae Suſis adſervatae, 395. 59. 63. *a.*, curſores velociſſimi, 664. 42. et 45. *a. b.*, veſtitus, *tunica manicata*, 538. 96. *b.* ſq., 539. 10. *b.*, eorum capita fragiliora Aegyptiorum capitibus, 198. 82. *b.*, in luctu ſuper exercitus duce ſemet atque equos ſuos tondent, 702. 75. *a.*, lex, peccata beneficiis compenſans, 596. 85. *b.*, rex pugnaturus ſucceſſorem ſibi creat, 99. 84. *a.*, 506. 21. *a.*, 29. *b.*

Perſeus an Aegyptius origine, 461. 23. *b.*, 461. 30. *b.*

Pharao, ſive *Pheron* fil. Seſoſtris, 153. 28. *b.*, commune Aegypt. Regum nomen, ibid., Pharao Neco Africam circumnavigabilem cognovit, 181. 21. *b.*, 298. 80. *a. b.*

Phidippides, *Philippides*, hemerodromus, 486. 13. *b.*

Philippus Crotoniates, Olympionices, 393. 90. *b.*

Philiſtaei et *Palaeſtini*, iidem, 546. 51. *a.*

Phocais, Homero tributum carmen, 752. 34. *b.*, vit. Hom.

Phocaea urbs, 39. 33. *b.*, 821. 32. 21.

Phocis, et *Phocenſes*, *Phocaei* et *Phocaeenſes*, diverſi, 72. 52. *b.*, 78. 16. *b.*

Phocidis urbes quot et quaenam, 634. 30. *b.*, a Philipp. Amynt. F. ſolo aequatae, ibid., 635. 55. *b.*

Phoenicum primae ſedes ad mare rubrum, 546. 51. *a.*, inde in Palaeſtinam transgreſſi, 2. *a.* in.

Phraortes an idem qui Arphaxadus, 49. 7. *b.*

Phryges, *Briges*, 542. 9. *a.*

Phrynichi aetas et Tragoedia, 447. 71. *b.*

Phthirophagi pediculis veſcuntur, 329. 69. *b.*

Pidaſenſis ager, 950. 331. 3.

Pilorus, urbs ad montem Atho, 559. 72. *a.*

Pinus arbor an ſola nunquam regerminet, 454. 84, 86. *a.*

Piſces, iumenti pabulum, 378. 94. *a.*

Piſiſtratidae de ipſo Piſiſtrato, deque eius Familia, 461. 53. *b.*, 403. 4. *a.*

Piſtyrus, urbs Thraciae, 554. 33. *b.*

Pitane, demus Lacedaem., 224. 23. *a.*, *Pitanates cohors* an in Spartanorum militia, 717. 41. 42. *a. b.*

Pix Pierica, et Idaea, 367. 42. *a.*

Plataeenſes rei nauticae inperiti, 619. 7. *a.*

Pleiſtorus, numen Abſinthiorum, 745. 70. *a.*

PLEONASMVS *dictionis* ac *ſententiae* ἐρῶ καὶ οὐ σιωπήσομαι· παρὰ δόξαν ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκεον, 620. 37. *b.*, 122. 73. *a. b.*, 659. 91. *b.*, 46. 100. *b.*, 533. 16. *a.*, *ſubſtantivi*, in ἀρχὴν ἄρχειν· πομπὴν πέμπειν· σφάγια σφαγιάζειν· ἄνδρες ἄγγελοι, 237. 15. *b.*, 36. 95. *a.*, 481. 44. *a.*, 182. in., 487. 43. *b.*, 24. *a.* in., 167. 37. *a.*, 576. 72. *b.*, 956. 355. 5. Pronominis σφέας· μοι· οἱ pro αὐτῷ, 571. 97. *b.*, 824. 35. 42., 830. 45. 11., 649. 91. *b.*, Verbi, αὔξεσθαι, πειρᾶσθαι, εἶναι, cett., 38. 81. *b.*, 390. 82. *a.*, 303. 34. *b.*, 21. 87. *a.*, 34. 79. *b.*, Participii, φεύγων φεύγεις· ἔχων ἔχεις· ἔσι ἰοῦσα· ἔλεγε φάς, 61. 70. *a.*, 220. 1. *a.* ſq., 291. 65. *b.*, 296. 21. *b.*, 450. 81. *b.*, 563. 45. *b.* ſq., 657. 100. *a.*, 814. 22. 25., 922. 230. 4., 951. 334. 30. Adverbii μᾶλλον, αὖθις αὖ, 122. 55. *a.*, 171. 36. *a.*, 569. 33. *a.*, 638. 40. *b.*, negationis, 239. 60. *a.*, 921. 228. 6., 288. 63. 65. *a. b.*, 515. 54. *b.*, Praepoſit., 429. 86. *b.*, 850. 75. 9., Particularum, ἂν, γὲ, δὲ, cett. 106. 10. *b.*, 480. 21. *b.*, 188. 54. *b.*, 209. 29. *a.*, 801. 10. 26., 740. 81. *a.*

Plethri proportio ad iugerum, 893. 136. 34., eius uſus de altitudine, longitud. et latit., 48. 50. *a.*

Plurale verbum additum ſubſt. plur. neutr., 147. 8. *a.*, 522. 74. *b.*

Plutarch. Herodoti criminator malignus, 399. *a.* in., 402. *a.* in.
Pluvia in Aegypto, 198. 64. *a.*, defectus per VII. annos, 347. 3. *a.*
Pocula ex craniis humanis, Scythis aliisve in more, 310. 21. *b.*, 292. 90. 91. *a. b.*
Poena ignavorum ſive τῶν τρεσάντων, *infamia*, cett., 614. 3. *a.*
Poëtae minus digna Deo fingunt, 158. 22. *b.* ſq.
Polemarchorum Spartanorum officia in caſtris, 586. 81. *b.*, plerumque regio erant genere, ibid., Polemarchus Athenis, eiusque munus, 489. 7. *a. b.*
Polycrates θαλασσοκράτωρ, dominium maris adfectat, 258. 85. *b.*, 259. 85. *a.*, eius ſomnium, 260. 18. *a.*, et tyrannis, 215. 45. *b.*
Polygamia Graecis non licita, 390. 92. *b.*, in barbaris celebrata, 374. 51. *a.*
Ponti Euxini longitudo et latitudo, 320. 59. *b.*
Porinus lapis, 946. 308. 9.
Praeco μεγαλοφωνότατος, 736. 41. *b.*
Praepoſitio geminata, περιπίπτειν περὶ ἀλλήλους, 429. 86. *b.*, 626. 13. *a.*, duplic. ὑπ' ἐκ τῶν γρυπῶν ἁρπάζειν, 255. 58. *a.*, reticetur, 738. 33., 36. *b.*
Procles et *Patrocles* conff., 221. 12. *a.*
Proclidarum Regum ſeries, 681. 94. *a. b.*
Proetidae furore agitatae ac ſanatae, 709. 37. *a.*
Proteſilai templum in Elaeunte, 743. 32. *b.*, ultio in Artayctem, 745. 81. et 88. *b.*
Proverbialis locutio in Κρότωνος ὑγιέστερος, 363. 48. *b.*, λαγὼς περὶ τῶν κρεῶν, 537. 43. *b.*, *Syloſontis Chlamys*, 269. 13. *a. b.*, πίτυος τρόπον et πεύκης, 454. 84. *a.*, οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ, 499. *a.* in., χθὲς καὶ πρώην, 129. 23. *a b.* ſim.
Providentiae divinae laus, 252. 77. *a.*, illa *fortunam* dirigit, 275. 11. *a.*
Pruth, Scythiae flum., 302. 5. *b.*
Prytanea graecarum civitatium, 72. 55. *b.*, 597. 22. *a. b.*, Prytanes rem propoſituri comitia indicebant, 645. 83. *b.*
Pſammitichus, nomen, varie ſcribitur, 53. 34. *a.*, 103. 13. *a*, 178. 98. *a.*, aetas 181. 12. *a.*
Pſyllorum, Afric. pop. ſtrages, 358. 61. 64. *a.*
Pſyttaleae inſulae ſitus, 663. 9. *b.*
Pylagorae Amphictyonum, 605. 57. *b.*
Pythius, Lydus ditiſſimus, 523. *a. b.*, 524. 21. *a.*, cur eius filius diſſectus, 529. 80. *b.*
Pythagoras captivus a Gillo redemtus, 268. 93. *a.*

R.

Ramſes an idem ac *Seſoſtris*, 159. 30. *a.*
Regis nomen datum ducibus Carthag., 582. 33. *a.*, Regum antiquiſſimorum conditio tenuiſſima, 685. 96. *a.*
Rhabdomanteia variarum gentium, 311. 40. *a. b.*
Rhapsodi Homeriſtae, 404. 40. *b.*
Rhenaea inſula, 482. 94. *a.*
Roſae ἑξηκοντάφυλλα, ἑκατοντάφυλλα, 686. 28. *a.*

S.

Sacerdotes comedebant panes Diis in menſis adpoſitos, 638. 34. *b.*, incidebant corpus et brachia, 158. 90. *a.*, ſacrificandi mos defunctis Heroibus, et conditoribus urbium, 454. 93. *a.*, ſacrificium magno victimarum numero peractum, 23. 48. *a.*
Sagaris, ſecuris, 540. 36. *a.*
Sal domibus aedificandis inſervit, 363. 17. *a.*, eius copia in Libya, 361. *a.* in.
Salutandi mos apud Perſas, 67. 72. *b.*
Sanguinis humani potus, 198. 78. *b.*
Sardanapallus et *Sardanapalus*, R. Aſſyr., 177. 79. *b.* et (i).
Sardium acropolis, τεῖχος βασιλήιον, 42. *a.* in., 428. 43. *a.*, urbs expugnata ab Athenienſibus, ibid.
Sardinia, inſularum maris mediterr. maxima, 431. 61. *b.*
Saſpires, nomen populi, et *Sapires*, 55. 25. *b.*, 246. 78. *a.*, 297. 57. *b.*
Sattagudae, obſcura natio, 245. 44. *a.*
Sauromatarum uxoribus iidem in plerisque mores qui viris, 332. 77. *a.*, nubendi ratio, 84. *b.*
Scironiae rupes, via, ubi, 651. 54. *b.*
Scolus, urbs Boeotiae, 697. 11. *a.*
Scyrmiadae, gens prope Thraciam, 323. 61. *a.*
Scythae vocis etymon a ſagittandi peritia, 282. 86. *b.*, Perſis *Sacae* dicti, 540. *a.* in., eorum origo ex Hercule, 284. 24. *a. b.*, Hamaxobii, Nomades, aliique, 281. 27. *a.*, 282. 86. *b.*, 302. 85, 86. *a.*, 306. 93. *b.*, ritus nonnullos Graeci averſantur, 328. *a.* in., crudelis eorum ſepeliendi ratio, 313. 13. *b.*, orationis ſimplicitas, 336. 42, 43. *a. b.*
Scythes, Rex Zanclaeorum in Sicilia, 448. 89. *a.*
Semiramis nomen multis in Aſia commune, 86. 24. *a. b.*
Senacheribus R. Arab. et Aſſyr., 172. 89. *b.*
Senectutis vegetae laus, 266. *a.* in., et dignitas, 140. 82. 84. *b.*
Senes apud Maſſagetas mactati, 102. 1. *a.*
Sepeliendi ritus apud Spartanos, 464. 87. 97. *a. b.*, apud Perſas, 69. 44. *b.*, debiti cauſſa denegatur, 170. 4. *a.*
Serpens triceps in templo Delphico, 729. 74. *a.*, Athenis arcis cuſtos, 638. 34. *a.*, ὑπόπτεροι, volucres ſive alati, pugnantes cum Ibiſin, in Arabia, 138. 7. et 10. ſqq. *a. b.*, 251. *a.* init., 914. 201. 44.
Seſoſtris Aeg. R. aetas, 149. 90. *b.*
Siculi, origine Dorienſes, 416. *a.* in.
Sicyonis tyranni, 404. 38. *b.*, Sicyonicarum tribuum nomina ridicula, 406. 75. et 83. *a.*
Sigunnarum equi hirſuti, 375. 87. *a.*
Sileni capti in Midae hortis narratio, 686. 28, 29. *a. b.*
Sillicypria, 146. 78. *a.*, 885. 122. 19.
Silphium quid et ubi, 356. 17. *b.*
Simulacra ſudantia, 567. 56. *b.*
Sinus Myriandricus ad Phoenicen, 297. 42. *a. b.*
Siphniorum metalla et opes, 225. *a.* in.
Siris, urbs in Italia, et in Paeonia, 646. 98. *b.*, prior iuris Attici iam olim, ibid.
Smiris, lapis acutus, ſculpendo aptus, 541. 71. *a.*
Solis eclipſis Xerxis tempore, 528. 40. *a.*, ſol quomodo Graecis quid mali portendat, 528. 41. et 45. *a. b.*, *dominus* vocatur, 100. 48. *b.*
Solonis lex de ſacris in templo Ἐλευσινίῳ, 704. 71. *a. b.*, de victu quaerendo, 190. 26. *b.*, cum Croeſo colloquium, 13. 25. *b.*, 216. 55. *a.*, carminum in Cypro conditorum fragmenta, 434. 50, 51. *a. b.*, conf. 475. 61. *a.*
Somnia fatidica in templis captandi mos, 683. 42. *a. b.*, vaga, πεπλανημένα, 517. 19. *b.*, interpretatio vana, 488. *a.* in
Sophiſtae de VII. *Sapp.* et in genere de *Philoſophis*, 13. 17. *a.*
Soſicles ex Socles conff., 624. 47. *a.*
Sparta urbs in Lacedaemone, 821. 33. 11., Spartanorum Regum ſeries, 681. 94. *a. b.*, magiſtratus ſeniorum et reliquorum, 463. 74. *b.*, ſenumque honor., 140. 84. *b.*, comam promittunt, 41. 7. *b.*, 602. 73. *b.*, ψευδῶν ἄνακτες· ἄλλα φρονέοντες, καὶ ἄλλα λέγοντες, 718. 57. *a.*, 488. 74. *a.*
Speculatores in exercitu, 590. 1. *b.*
Sphingum quae figura, 189. 85. *b.*, 900. 156. 22., ante templa in Aegypto, 189. 85. *b.*
Sponſalia filiae nihil ad matrem, 463. 68. *a.*
Stagirus, *i*, et *Stagira*, *orum*, urbs in Thraciae finibus, 556. 85. *a.*
Stannum in inſulis Caſſiteridibus, 254. 45. *a.*
Sternutamentum veteribus ominoſum, 488. 53. *a.*
Stater aureus quanti valoris, 524. 21. *a.*
Statua Iovis Olympii ex aere, 729. 74. *a.*
Stigmatibus inuri Thracum mos, 374. 65. *b.*
Strategematum et fraudum exempla, 259. 7. *b.*, 262. 94. *b.*, 100. 31. *a.*, 486. 18. *b.*, 737. 77. *b.*, 369. *a.* in., 388. 22. *b.*
Struthiones beſtiae magis quam aves, 358. 73. *b.*
Stygis aquae natura, 471. 36. *b.*, 472. 43. et 45. *a.*
Stymphalis lacus, 473. 76. *b.*
Styracis in Arabia uſus, 251. *a.* in.
Subſtant. pro adiect. Ἑλλὰς πόλις, 424. 33. *b.*, neutr. plur. iungitur verbo plurali ſaepe, 147. 8. *a.*, 522. 74. *b.*
Superlativus pro comparat., 517. 16. *b.*
Supplicium *cruci ſuffixorum* et *excoriatorum* apud Perſas, 260. 34. *b.*, cutis vivo detractae, 384. 60, 61. *a.*, capitis damnatorum, *in barathrum praecipitatorum*, 563. 20. *a.*, τῶν τρεσάντων, ſive ignavorum *infamia*, cett., 614. 3. *a.*, *defoſſorum ſubter terram*, 212. 57. *b.*
Sues multi olim averſabantur, 125. 95. *b.*, Baccho et Lunae immolantur, 127. 29. *a.*
Suſa urbs divitiarum Perſicarum adſervatrix, 395. 59. 63. *a.*
Sybaris, urbis Italiae ſitus, 393. 74. *a.*, incolarum mollities et veſtimenta, 447. 67. *a.*
Syenneſis nomen et titulus Regum Ciliciae, 37. 30. *a.*, 549. *a.* in.
Syloſon, fil. Aeacis, Sami tyrannus, 269. 10. *a.*, *Sy-*

Iſontis Chlamys, locutio proverb., 269. 13. *a. b.*
Syracuſae ſub Gelone convaleſcentes, 576. 66. *b.*, Syracuſanorum optimates, 448. *a.* in.
Syri, Iudaei, 182. 50. *b.*, *Syri* et *Aſſyrii*, confunduntur, 116. 78. *b.*, *Syrii* et *Syri*, conſf. et diſfer., 542. 100. *a.*, *Syria*, *Aſſyria*, ſynonyma et ubi, 35. 82. *a.*

T.

Talentum Babylon. quot minis Euboicis conſtet, 243. 5. *b.*, 246. 89. *a.*, talentum Atticum, 524. 21. *a.*
Tamynae, Euboeae oppidum, 484. 54. *b.*
Turteſii qui, 303. 30. *b.*
Taurorum nationis crudelitas in mactandis hominibus, 327. 17. *b.* ſq.
Taurici montes, eorumque fines ad Cherſoneſum, 326. 69. *b.*
Tearus, amnis Thraciae, 322. 30. *b.*
Telys, Rex Sybaritarum, 392. 51. et 59. *b.*
Temnus civitas ditionis Aeolicae, 73. 85. *a.*
Templa Graeciae a Perſis incenſa vel violata, 429. 68. *a. b.*, 670. 55. *b.*, templa auro et coloribus diſtincta, 51. 65. *a.*, in templo Amphiarai ſomnia fatidica, 683. 42. *a.* in templis puellae ſecubantes, 85. 81. *b.*, templis incubandi mos apud Naſamones, 358. 52. *a.*
Tempora dimetiendi ratio funiculis nodisque apud barbaros, 326. *a.* in.
Teniorum ad Salamina opera, 657. 8, 12. *a.*
Teres, Rex Thraciae, 318. 81. *b.*
Termera, urbs Lyciae, 390. 67. *a.*
TERMINATIONES *ſubſtantiv.* notab. in Κτιςύς' εὐεςώ' ἀλωπεκιδεῖς' ψάμμη' Ἀτταγῖνος' Ταυρίας' Σώπολις' ſim. 42. 43. *b.*, 498. 83. *a.*, 735. 23. *b.*, 252. 87. *b.*, 533. 11. *a.*, 630. 3. *a.*, 648. 42. *b.*, 302. 91. *b.*, 681. 94. *b.*, 20. *a.* in., 526. 83. *a.*, 698. 26. *a.*, 168. 54. *a.*, 624. 47. *a.*, 939. 279. 32., 958. 359. 7. *Comparativ. et ſuperb.* in ἐπιτηδέςατος — δειέςατος — δεώτατος, ſim. 142. 29. *a.*, 305. 79. *a.*, 694. 8. *b.*, *Nominum* in ῳ, εως' εὐηθίη' Ἀρκεσίλεως, ſim. 306. 100. *b.*, 352. 67. *a.*, 121. 35. *b.*, 641. 48. *b.*, 62. 96. *a.*, 251. 61. *a.*, 652. 74. *b.*, *Adverbiorum* in Δεκελεῆθεν — κεῖθεν — λειόθεν' αὐτόθι' ἀγχοῦ' 705. 46. b., 832. 48. 42., 933. 260. a., *Verborum* peculiari notione φιλιππίζειν' ἀελπτεῖν' κνάπτειν' 653. 85. *a. b.*, 583. 81. *b.*, 374. 54. *a.*, 252. 73. *a.*, *Futur.* διασκεδῶ, 650. 10. *a.*, *inperf. et aor. Ionic.* in εσκε, 189. 74. *a.*, 88. 79. *a.*, 257. 23. *a.*, 557. 24. *b.*, 507. 74. *b.*, form. paſſiv. in αται' ατο' εαται' εατο, ſim. 509. 93. *b.*, 342. 52. *a.*, 427. 21. *a. b.*, 934. 263. 15., 995. 523. 48., imperat. κτεινέσθων, 514. 6. *b.*, infinit., ἐςάμεναι, 9. 52. *a.*
Terror panicus, 370. 56. *a.*
Teſtis oculati praeſtantia, 5. 25. *a.*
Texturae artis initia, 220. *a.* in.
Thaſus urbs quando condita, 125. 78. *a.*, metalli fodinis abundat, 458. 17. *a.*
Thebae Boeotiae levitate et infidelitate famoſae, 715. A. G.
Themiſtocles an fratrem Ageſilaum habuerit, 629. 73. *a.*, filii quinque, 654. 8. *b.*, obtrectatores habuit Ariſtidem, Timodemum, et Alcmaeonem, 678. 93. *a.*
Therae coloniae, 345. 49. *a.*
Thermopylarum curata deſcriptio, 588. 27. *a.*, ſemita abſtruſior, 605. *a.*, 53.
Theſeus, Smyrnae conditor, 748. 26. *b.*, vit. Hom.
Theſmophoria variarum gentium, 445. 15. *a. b.*
Theſſaliae ſitus, et quinque flumina nobiliora, 561. 54. *a.*, et 63. *b.*, Theſſali ex Theſprotis in Aeolidem commigrarunt, 588. 35. *b.*
Thoas an Hypſipylae pietate conſervatus, 503. 67. *a.*
Thracia metallorum ferax, 378. 8. *b.*, eius Regum nomina, 318. 81. *b.*, Thracum mos in mactanda mariti uxore dilectiſſima, 374. 54. *a.*, multitudo magna non tamen inexpugnabilis, 373. 31. et 32. *a. b.*
Thucydides et Herodotus inter ſe comparati, 407. 11. *a.*, eius vitae ſcriptores, 486. 92. *a.*
Thyrea regio in finibus Laconiae, 40. 73. *b.*, 225. 73. *b.*
Tiara an regium donum, 676. 38. *a.*, an recte χρυσόπαςος, ibid.
Tmeſium uſus in Herod. multiplex, κατὰ μὲν ἔσυραν ἀνὰ τ' ἔδραμον ἐξ ὧν εἶλον' κ. λ., 32. 41. *a.*, 459. 48. *a.*, 309. 48. *b.*, 514. *a.* in., 576. 66. *b.* etc.
Tomyris, Τόμυρις an Τώμυρις, 97. 15. *a.* et var. lect. 100. (c).
Tonſurae capitis variae, 197. 31. *a.*
Tragoediae utrum primi inventores Sicyonii, 405. 66. *b.*
Tribus Athen. decem ſub Cliſthene, 404. 31. *a.*, earum ſeries, 490. 44. *b.*, urbis Cyzici, 404. 32. *a. b.*
Tributum a quo Regum Perſarum primum iniunctum, 244. 12. *a.*
Tripodum in templis dedicandorum mos, 72. 22. *b.*, 657. 8, 12. *a.*, 840. 59. 42.
Trochilus avicula, 136. 44. *a.*
Troianum bellum an fuerit, 158. 6. *a. b.*
Tyrannidis fomentum eſt ὕβρις, 238. 28. *a.*
Tyrrheni late vagantes, 26. 53. *b.*

V.

Vaſa ex luto ducendi inventum, 416. 93. *b.*, fictilia Deorum in ſacris, ibid.
Ventus *Helleſpontias*, 593. 1. *b.*, *Boreas* Στρυμονίας, 675. 5, 6. *a. b.*, Boreas tamquam Deus cultus, 594. 16. *a.*, ventis ara Delphis ſtatuta, 589. 58. *a.*
Venus *Coeleſtis*, *Dercetus*, 53. 42. *a.*, *Mylitta* Aſſyriorum, 53. 42. *a.*, 836. 55. 18., Venereus morbus, 53. 47. *a.*
Verbalia caſum ſui verbi regentia, τὰ Τηλεμάχῳ δῶρα, ſim., 517. 100. *a.*
VERBA *ſimplicia* pro *compoſitis* et contra, eadem ſtructura, et poteſtate, 342. 52. *a.*, 550. 91. *a*, 429. 86. *b.*, 473. 65. *a.*, 805. 14. 26., vis in ἀπὸ, ἀποκηδεύειν, *lugere deſino*, 706. 51. *b.*, *Paſſivae* quam vocant *formae* pro *Mediis*, et *Mediae* pro *Paſſivis*, 388. 20. *b.*, 442. 8. et 12. *a. b*, 443. 41. *b.*, 863. 93. 31., *Mediorum* vis et diſcrimen a *Paſſivis*, 230. 37. *a.*, 241. 35. *a.*, 549. 66. *b.*, 219. 64. *b.*, 354. 51. *b.*, 273. 66. *a.*, 262. 83. *a.*, 141. 19. *b.*, 276. 37. *a.*, 710. 82. *b.*, 876. 111. 44., 275. 23. *a. b.*, *compoſita*, rarioris formae, κυνηγετεῖν' λοχηγετεῖν' πυργομαχεῖν, 717. 42. *a.*, 724. 88. *a.*, *Neutra* pro *Paſſivis*, 457. 99. *b.*, terminatio in [illegible] aſperior Ionibus probata, 586. 79. *b.*
Veſta Scythis culta, 311. 58. *b.*
Veſtimenta ſcirpea ſive ex phleo, 247. 40. *b.*, mulierum Africanarum, 364. 59., 63. 67. *a. b.*, Doricas Atticae mulieres olim geſtabant, 416. *a.* in., et 82. *a. b.*
Via ſacra Eleuſinem verſus, 452. 45. *b.* ſq., viam floribus conſternendi mos, 536. 3. *a.*
Vigiliarum in exercitibus ratio, 590. 1. *b.*
Viri ignavi *mulieres* dicti, et converſa vice, 660. 5. *a.*, *muliere eſſe ignaviorem* maximum Perſarum opprobrium, 740. 94. *a.*
Virgines raptae rapi geſtierunt, 3. 60. *a. b.*, olim ὑδροφόροι, 502. 29. *a.*
Vitis aurea, 523. 2. *b.* vites an Aegypto desunt, 139. 52. *b.*
Vrbes munitae rebus mobilibus e pagis comportandis et ſervandis, belli tempore, inſerviunt, 388. 5. *b.*, obſeſſarum ex deſperatione calamitoſa rabies, 553. 90. *b.*
Vrſos an Africa alat, 365. 96. *a.*

X.

Xerxis expeditionis in Graeciam epocha, 519. 99. *b.*, naves expeditionis eius quot numero, 546. 45. *a.*, pons in Helleſponto, 628. 53. *a.*, foedus ex Graecia diſceſſus, 674. 64. 72. *a.*, magniloquentia, 552. 56. *a.*, generoſum facinus in dimittendis ſpeculatoribus, 571. 88. *a.*, lenitas in hoſtium nautas et mercatores, 572. *a.* in.
Xylina lina, 540. *a.* in.

Z.

Zacynthius lacus, 367. 42. *a.*
Zaleuci aetas, 447. 67. *a.*
Zalmoxis, aliis *Zamolxis* Getarum Deus et legislator, 323. 69. *b.*, doctrina incerta, 325. 12. *a.*
Zanclaeorum Reges, 581. *a.* in.
Zopyrus Megabyzi frater et filius, 279. 47. *a.*, ei laus egregia a Dario data, 278. 40. *b.*
Zoſter, nobilis locus Atticae, 669. 4. *a.*

I N D E X

VETERVM SCRIPTORVM, QVI IN NOTIS CORRIGVNTVR ET ILLVSTRANTVR.

A.

Achilles Tatius, 111. 79. *b.*, 137. 98. *b.*
Acta Apoſtol., 308. 46. *a.*, 418. 63. *b.*, 432. 77. *a.*, 710. 65. *a. b.*
Aelianus, 30. 82. *b.*, 138. 7. *a.*, 168. 51. *a.*, 176. 12. *a.*, 207. 80. *b.*, 253. 29. *b.*, 346. 91. *b.*, 374. 67. *b.*, 410. 15. *b.*, 427. *a.* in., 460. 74. *a.*, 470. 98. *b.*, 521. 39. *b.*, 556. 6. *b.*, 593. *a.* in., 641. 28. *a.*, 673. 39. *b.*, 682. 28. *b.*, 873. 107. 42., 884. 120. 17. ap. *Suidam*, 545. 11. *a.*, 624. 50. *a.*
Aeneas Poliorcet., 240. 81. *a.*, 368. 22. *b.*, 369. 13. *a.*, 388. 22. *b.*, 617. 35. *b.*, 679. 27. et 32. *a. b.*, 389. (a).
Aeſchines Socrat., 141. 98. *a.*, 482. 99. *b.*
Aeſchines Orator, 376. 21. *b.*, 562. 8. *b.*
Aeſchrion Samius ap. *Athen.*, 622. 96. *b.*
Aeſchylus, 50. 50. *b.*, 343. 100. *b.*, 347. 7. *b.*, 629. 74. *a.*, ill., 658. 30. *a.*
Agathias, 5. 22. *a.*, 72. 52. *b.*
Agathocles ap. *Athen.*, 135. 4. *a.*
Alcaeus, 425. 58. *b.*, 671. *a.* in.
Alexis ap. *Stobaeum*, 706. 51. *b.*
Alciphron, 170. *a.* in.
Ammianus Marcell., 932. 256. 29. ſq.
Ammonius, 190. *a.* in., 332. 64. *a.*, 370. 47. *a.*
Anacreon, 80. 13. *b.*
Andocides, 382. 19. *b.*, 475. 61. *a.*
Anthologia ined., 662. 79. *b.*, 612. (o).
Anthologia Reiskii, 617. 35. *b.*, 169. 79. *a.*
Anthologia Lat. Burm., 536. 33. *b.*
Antimachus apud *Etymolog.*, 406. 83. *a.*
Antiphon, 190. 5. *a.*, 462. 40. *a.*, 475. 61. *a.*, 489. *a.* in., 566. 34. *b.*
Apion ap. *Athen.*, 286. 88. *a.*
Appianus, 83. 7. *b.*, 723. 79. *b.*, 737. A. G., 165. 72. *b.*, 340. *a.* in.
Apuleius, 660. 115. 53.
Archilochus, 458. 21. *b.*, 141. 98. *a.*, 213. 93. *b.*, 367. 54. *a.*
Archimedes, 217. 7. *b.*
Ariſtides, 140. 84. *b.*, 176. 12. *a.*, 198. 64. *a.*, 387. 72. *a.*, 443. 30. *a.*, 475. 61. *a.*, 648. 53. *b.*, 383. 20. *a.*, 428. 43. *a.*
Ariſtophanes, 133. 56. *b.*, 142. 25. *a.*, 353. 16. *b.*, 383. 20. *a.*, 442. 12. *b.*, 469. *a.* in., 454. (h).
Ariſtoteles, 96. 78. *a.*, 145. 49. *a.*, 361. 87. *b.*, 368. 81. *a.*, 399. 98. *b.*, 404. 31. *a.*, 422. 75. *b.*, 423. 77. *a.*, 479. 90. *b.*, 691. 11. *a.*, 711. 2. *a.*, ap. *Ammon.*, 459. 41. *a.*
Arnobius, 294. 52. *a.*
Arrianus, 4. 90. *a.*, 685. 17. *b.*
Athenaeus, 89. 17. *a.*, 188. 49. *a.*, 251. 61. *b.*, 264. *a.* in., 305. 85. *b.*, 416. 93. *b.*, 526. *a.* in., 557. 11. *a.* et 24. *b.*, 575. 27. *a.*, 584. 5. *b.*, 616. 79. *a.*, 624. 60. *b.*, 638. 34. *b.*, 671. *a.* in., 675. 5. *a. b.*, 686. 29. *a.*, 848. 72. 41.
Athenagoras, 725. 39. *b.*
Auctor Maccabaeor., 526. 92. *b.*, 629. 74. *b.*, 660. 12. *a. b.*
—— ad Herenn., 629. 74. *a.*
—— de Callixeno apud *Suid.*, 614. 3. *a.*
—— Argon. Orphei, 650. *a.* in.
—— Epiſtol. Socratic., 587. 84. *a.*

B.

Baſilius Seleuc., 1. 2. *b.*, 46. (p).

C.

Callimachus, 648. 42. *b.*, 42. 43. *b.*, 295. 67. *a.*, 358. 73. *b.*
Celſus apud Orig., 479. 72. *a.*
Cicero, 591. 28. *b.*, 629. 74. *a.*, 641. 48. *b.*, 683. 42. *b.*, 612. *a. b.*, 630. 12. *b.*, 678. 99. *b.*, 708. 3. *a.*, 723. 64. *a. b.*
Claudianus, 266. 5. *a. b.*
Clemens Alex., 401. 50. *b.*, 480. 17. *a. b.*, 589. 77. *b.*, 694. *a.* in., 701. 51. *a.*
Conon, 734. 54. *a.*
Corinthus (Greg.) 224. 22. *a.*, 136. (g). 179. (c). cett.
Cteſias, 198. 64. *a.*, 206. 34. *a.*, 508. 9. *b.*

D.

Damaſcenus (Nic.), 44. 3. *b.*
Demetrius περὶ Ἑρμ., 657. 5. *a.*
Demoſthenes, 210. 65. *a.*, 227. 21. *a.*, 239. 62. *b.*, 398. 66. *b.*, 467. 96. *b.*, 586. 73. *b.*, 644. 46. *b.*, 657. 5. *a.*, 673. 20. *a.*, ill. 170. *a.* in., 611. 20. *a.*
—— Eius ſive incerti cuiuſdam Erotica et λόγοι ἐπιτάφιοι, 13. 17. *a.*, 704. 58. 63. *a.*
Diodorus Sic., 457. 99. *b.*, 557. 24. *b.*, 562. 8. *a.*, 586. 81. *b.*, 637. *a.*, 706. 31. *a.*, 889. 126. 24.
Diogenes Laërt., 222. 71. *a.*, 411. *a.* in., 447. 59. *a.*, 430. 19. *b.*, 305. *a.* init., 602. 77. *b.*, 731. 48. *a.*
Diogenianus, 497. 51. *a.*
Dio Chryſoſt., 202. (c). 205. 29. *b.*, 262. 12. *b.*, 405. 48. *a.*, 495. 16. *b.*, 497. 51. *a.*, 718. 70. *b.*, 718. 57. *a.*
Dionyſii Byz. Anaplus Ponti, 321. 88. *b.*
Dionyſius Halicarn., 48. 63. *b.*, 49. 79. *a.*, 356. 97. *a.*, 476. *a.* in., 510. 65. *b.*, 585. 35. *b.*, 721. 77. *b.*, 731. 48. *a.*
Dionyſius Perieg., 2. *a.* in., 304. 60. *a.*, 458. 21. *b.*, 937. 276. ſq.

E.

Epicharmus, 376. 21. *a.*
Ephorus, 711. 2. *a.*
Eratoſthenes, 145. 49. *b.*, 251. 61. *b.*
Eſaias proph., 203. 49. *b.*, 546. 51. *a.*
Eſtherae lib., 658. 54. *b.*
Etymolog. magn., 153. 5. *a.*, 207. 80. *a. b.*, 272. 40. *a.*, 367. 54. *a.*, 401. 50. *a.*, 406. 83. *a.*, 450. 55. *a.*, 516. 63. *a.*, 583. 81. *b.*
Eunapius, 475. 62. *b.*, 727. 21. *b.*
Eupolis, 236. 45. *b.*
Euripides, 193. 15. *b.*, 223. 88. *a.*, 258. 57. *a.*, 266. 23. *b.*, 365. 79. *a.*, 431. 34. *a.*, 442. 12. *a.*, 479. 72. *a.*, 480. 17. *a. b.*, 590. *a.* in., 595. 47. *a.*
Euſebius, 43. 67. *a.*, 421. 56. *b.*, 466. 65. *a.*, 638. 34. *a.*, 25. (h).
Euſtathius, 41. 7. *b.*, 301. *a.* in., 305. *a. b.*, 330. 24. *b.*, 391. 41. *b.*, 392. 45. *a.*, 401. 50. *a.*, 475. 62. *b.*, 541. 68. *a.*, 612. 45. *a.* &c.

G.

Galenus, 120. (d). l. 31. (d).
Geneſios liber, 351. 41. *a.*
Gellius (*Aul.*) 11. 58. *b.*, 113. 55. *b.*, 358. 61. *a.*, 600. 4. *a.*
Gregorius Nazianz., 439. 13. *a.*

H.

Harpocratio, 93. 55. *a.*, 153. 5. *a.*, 218. 7. *a.*, 457. 91. *b.*
Heliodorus, 7. 89. *b.*, 5. 22. *a.*
Hellanici, fragm., 365. 79. *a.*
Hephaeſtio (*Ptolem.*) 24. 83. *a.*
Heraclitus, 436. 26. *b.*
Hermogenes, 526. 92. *b.*, 531. 57. *b.*
Heſiodus, 25. *b.*, 508. 91. *b.*, fragmentum ex *Strab.*, 302. 85. *a.*
Heſychius, 42. 43. *b.*, 169. 85. *a.*, 302. 91. *b.*, 350. 21. *b.*, 411. 19. *b.*, 462. 38. *a.*, 472. 53. *b.*, 569. 41. *b.* ſq., 576. 61. *a.*, 583. 81. *b.*, 648. 41. *a.*, 904. 163. 35., 635. (f).
Hippocrates, 672. 98. *b.*, 726. A. C. in Ἐπίτεξ.
Homerus, 508. 91. *b.*, 702. 93. *a.*
Horatius, 671. *a.* in.

L *Ia-*

I.

Inſcriptiones, 25. 24. b., 413. 92. b., 501. 6. b., 648. 42. b., 722. a. in.
Ieremias propb., 274. 76. a., 546. 51. a.
Ioannes Euang., 613. 87. b.
Ioannes Chryſoſt., 525. 61. a.
Iornandes, 304. 63. b.
Ioſephus, 148. 66. b., 889. 125. 44.
Iſaeus, 611. 20. a., 349. 71. a., 657. 19. b.
Iſocrates, 254. 52. b., 171. 36. a., 423. a. in, 429. 68. a., 442. 12. b., 489. a. in.
Iudicum liber, 434. 58. b.
Iulius Africanus, 183. 99. b., 617. 35. b.
Iuſtinus, 506. 26. b., 618. 44. a. b., 674. 72. a., 675. 5. a.

L.

Lactantius, 686. 28. a., 552. 23. a.
Leges Atticae, 493. 22. a.
Leſbonax, 26. 45. a.
Lexicon Biblioth. Coiſlin, 648. 41. a.
Libanius, 207. 68. a., 322. 30. b., 473. a. in., 536. 33. b., 602. 73. b.
Livius, 294. 54. a. b., 564. 66. b., 680. 69. b.
Longinus, 443. 33. a., 587. 99. b., et 338. 17., 538. 80. a., 611. 34. b. ſq., 625. 74. a.
Lucianus, 276. 37. a., 392. 51. b., 487. 28. a., 563. 37. b, 564. 66. a.
——— quomodo ſcrib. Hiſt., 3. 79. b.
——— de Aſtrologia et de Dea Syria, 276. 53. b., 487. 38. a., 519. a. in.
Lycophron, 2. 34. b. ſq.
Lycurgus, 286. a. in., 671. a. in.
Lyſias, 436. 22. a., 704. 71. a. b., eius λόγος ἐπιτάφιος, 579. 58. a., 566. 36. b.

M.

Malala (Ioan.) 559. 98. b.
Marcellinus, vit. Thucyd., 452. 42. b., 455. 53. a., 456. 42. a.
Marmor Arundelianum, 377. 38. a., 481. 62. a.
Matthaei Euang., 346. 77. a., 529. 80. b., 611. 20. a.
Maximus Tyrius, 141. 14. b., 427. a. in.
Mela (Pomp.) 302. 95. b., 304. 60. a., 361. 87. b., 362. 97. a., 893. 136. 34.
Menander, 281. 49. b.
Minutius Felix, 187. 37. b.

N.

Nahum propheta, 397. 11. a.
Nepos (Corn.) 500. 58. a., 501. 2. a., 570. 45. a., 663. 6. a., 671. 61. b.
Nicander, 155. 84. a.
Nicephorus, 568. (a).
Nonnus ad Greg. Nazianz., 389. (d). 439. (g).
Nymphodorus, 120. 6. b.

O.

Origenes, 112. (f). 161. 22. a. b., 287. 20. a., 307. 40. a.
Oroſius, 607. 30. b., 675. 5. a.
Ovidius, 595. 50. b., 691. 11. a.

P.

Paullus Apoſt., 278. 8. a., 552. 63. b., 644. 38. b., 655. 53. a. b., 695. 32. a. b., 713. 85. a.
Pauſanias, 160. 62. a., 254. 52. b., 289. 86. b., 295. 91. b., 344. 37. b., 345. 67. a., 400. 17. b., 401. 50. a., 416. 100. b., 415. 59. a., 430. 8. a., 432. a. in., 470. 98. b., 473. 98. b., 476. a. init., 478. 56. b., 485. 62. a., 489. 7. b., 496. 37. b., 553. 86. et 90. b., 548. a. in., 557. 9. a., 589. 58. b., 599. 85. b., 631. 38. b., 634. 30. b., 640. 10. a., 681. 94. b., 688. 42. b., 716. 10. b., 725. 46. b., 726. 86. b.
Phalaridis Epiſtolae, 580. 87. a., 231. 63. a.
Philo Iudaeus, 324. 94. a., 512. 20. a., 665. 73. b., 166. 89. a.
Philoſtratus, 95. 46. a., 130. 34. a., 183. 78. a., 302. 85. a., 448. 14. b., 580. 87. a., 581. 10. a., 602. 67. a., 633. 11. b., 650. 10. b., 606. 75. a.
Photius, 419. 83. a. 237. (a). 408. 46. b., 492. a. in.
Pindarus, 215. 29. a., 460. 78. a., 496. 33. b., 626. 12. a., 719. 11. b.
Plato, 243. 98. a., 553. 77. a., 647. a. in.
Plautus, 459. 64. b., 735. A. G.
Plinius, 112. 17. b., 217. 78. a., 220. a. in., 247. 16. a., 253. 5. a., 294. 52. a., 302. 95. b., 322. 30. b., 361. 87. b. ſq., 523. 2. b., 540. a. in., 713. 82. a.
Plutarchus, 12. 70. a., 57. 26. b., 158. 90. a., 168. 55. b., 197. 31. a., 70. 80. b. ſq., 281. 21. a., 294. 38. a., 331. 54. b., 339. 67. b., 342. 63. b., 345. 67. b., 349. 82. b., 354. 49. b., 404. 32. a., 417. 35. a., 420. 8. b., 427. 27. b., 446. 39. a., 461. 24. b., 472. 41. a., 487. 38. a., 489. 7. b., 494. 66. a., 528. 60. b., 557. 24. b., 563. 37. et 45. b., 621. 58. b., 643. 10. a., 644. 38. b., 654. 8. b., 657. 8. a., 662. 79. b. ſq., 681. 94. b., 683. 41. et 53. a. b., 695. 26. a., 714. 25. b., 725. 46. b.
——— Parallela minora an Plutarchi, 492. a. in., 629. 73. a.
Pollux, 151. (i). 180. (h). 197. 31. a.
Polyaenus, 343. 96. a., 569. 23. a., 409. 73. a., 632. 59. a. ſq., 679. 27. a., 697. 13. b., 732. 80. a. ſq., 215. 45. b., 654. 8. b., 738. 19. b.
Polybius, 165. 72. b.
Porphyrius, 827. 38. 47.
Priſcianus l. 8. (c). 10. (n). 23. (h). 27. (g). 384. (b). 740. (p).
Probus, Virgil. Schol., 401. 50. b.
Pſalmi Davidis, 294. 52. a.

R.

Regum libri, 440. 28. a.
Rhianus, ap. Steph. Byz., 476. a. in.

S.

Scholiaſtes Aeſchyli, 665. 43. a., 674. 32. b., 661. (b).
——— Apollon. Rhod., 561. 63. b., 151. (a). 297. (a). 561. (h).
——— Ariſtidis, 621. 45. et 56. a., 696. 71. b.
——— ——— MSS. 401. 60. b., 404. 31. a., 411. 19. a., 413. 82. a., 479. 83. a., 482. 99. b., 486. 18. b., 487. 28. a., 491. 68. a. et 86. b., 501. 2. a., 522. 66. a., 523. 2. b., 528. 41. b., 538. 80. a., 557. 9. a., 562. 16. b., 568. 5. b., 570. a. in., 594. 16. a., 609. 70. a., 612. 58. b., 621. 45. a., 629. 73. a., 630. 3. a., 647. 19. a. b., 652. 74. b., 662. 67. b., 663. 9. b., 692. 54. b.
——— Ariſtophanis, 145. 49. a., 159. 41. a., 219. 57. b., 281. 21. a., 316. 20. b. ſq., 318. 81. b., 346. 91. b., 387. 91. a., 398., 48. a. et 66. b., 436. 22. a., 459. 64. b., 601. 43. a., 658. 30. a., 717. 41. a.
——— Ciceronis, 181. a. in.
——— Euripidis, 415. 69. et 75. b., 484. 43. a., 502. 51. b.
——— Homeri, 265. 100. b., 267. 44. a., 419. 93. b., 465. 14. a., 621. 58. b.
——— Luciani, 22. 26. b.
——— Pindari, 353. 13. b., 575. 12. a.
——— Sophoclis, 120. 6. b., 630. 12. b.
——— Theocriti, 236. 45. b., 535. 99. b., 541. 68. a.
——— Thucydidis, 376. 14. a., 407. 11. a., 424. 15. a., 627. a. in.
Scylax, 356. 17. b., 938. 277. 9.
Seneca, 212. 47. a., 423. 4. b., 551. 6. a.
Servius, 457. 91. a.
Sextus Empiricus, 359. 80. a.
Simonides, 612. 58. b., 627. a. in., 675. 5. a. b.
Sophocles, 9. a. in., 276. 53. b., 146. 7. b., 606. 82. b., 671. a. in., 498. 8. b.
Stephanus Byzant., 79. 58. b., 162. 63. b., 176. 12. a., 300. 34. a., 305. a. in., 348. 53. a., 359. 88. a. ſq., 362. 97. a., 449. 14. a., 500. 58. a., 503. 95. b., 525. 58. a., 744. 66. b.
Stobaeus, 41. 89. a., 42. 43. b., 47. 17. a., 165. 72. b., 172. 83. a., 217. 7. b., 223. 88. a., 236. 45. b., 248. 45. a. 325. 31. b., 332. a. in., 359. 88. et 91. a., 362. 97. a., 377. 63. b., 466. 66. b., 492. a. in., 494. 66. b., 513. 75. b., 514. a. in., 531. 60. b.,

534. 45. *a.*, 563. 37. *b.*, 574. 96. *a.* et 97. *b.*, 579. 58. *a.*, 581. 10. *a.*, 621. 58. *b.*, 623. 30. *b.*, 662. 79. *b.*, 678. 93. *a.* ſq., 712. 46. *b.*, 717. 42. *a.* ſq.
Strabo, 288. 75. *b.*, 324. 5. *b.*, 425. 58. *b.*, 585. 24. *a.*
—— ill., 296. 21. *b.*, 299. 9. *a.*, 343. 99. *b.*, 345. 49. *a.*, 362. 97. *b.*, 593. 9. et 11. *b.*
Suidas, 376. 29. *b.*, 472. 53. *b.*, 562. 16. *b.*, 563. 37. *b.*, 586. 73. *b.*, 609. 70. *a.*, 646. *a.* in., 648. 41. *a.*, 661. 39. *a.*, 721. *a.* in., 848. 72. 34., 903. 162. 37.

T.

Tatianus, 748. *a.*, vit. Hom.
Tertullianus 362. (m). 686. 28. *a.*
Themiſtoclis Epiſt., 654. 8. *a.*
Theo Sophiſta, 130. 47. *b.*, 150. 20. *b.*, 356. 97. *a.*, 451. 7. *b.*
Theocritus, 275. 23. *b.*, 479. 100. *b.*, 535. 99. *b.*
Theodoretus, 5. 25. *a.* ſq.
Theognis, 427. 27. *b.*, 630. 12. *b.*
Theopompus, 356. 97. *a.* *b.*
Thom. Mag., 581. 10. *b.*, 620. 38. *b.*, 638. 34 *a.*, 59. (b).
Thucydides, 223. 2. *b.*, 276. 37. *a.*, 346. 91. *b.*, 389. 50. *a.*, 412. 72. *b.*, 413. 85. *a.*, 424. 15. *a.*, 533. 11. *a.*, 548. *a.* iñ., 555. 49. *b.*, 589. 49. *a*, 598. 54. *b.*, 602. 62 *a.*, 657. 12. *b.* ſq, 677. 81. *b.*
Tzetzes, 139. 63. *b.*, 325. 22. *a.*, 376. 14. *a*, 377. 38. *a.*, 451. 92. *a.*, 521. 30. *b.*, 91. (a). 446. (h).

V.

Valerius Max., 344. 15. et 23. *a.* *b.*, 537. 39. *a.*
Vlpian. ad *Demoſth.*, 77. 53. *a.* 661. 40. *b.*

X.

Xenophon, 140. 84. *b.*, 157. 54. *a.*, 266. *a.*, 381. 83. *a.*, 413. 85. *a.*, 480. 23. *b.*, 524. 46. *b.*, 590. 84. *a.*, 591. 28. *b.*, 602. 67. *a.*, 650. 10. *a.*, 672. 95. *a.*, 704. 54. *a.*, 734. 64. *b.*, 742. 79. *b.*

Z.

Zenobius, 343. 96. *b.*, 378. 43. *b.*, 396. 100. *b.*, 400. *a.* in., 498. 6. *b.*, 576. 61. *a.*
Zoſimus, 100. (n). 375. 87. *a.*
Zonaras, 227. 18. *a.*, eius Lexicon MSS., 387. 91. *a.*, 474. 35. *b.*, 488. 80. *b.* ſq.

ADDENDA

ET

EMENDANDA.

Pag.

1, 1. Ἁλικαρνασῆος codex *Paſſion.*, unde praecipua excerpam, et ſtatim ἀπόδειξις contra morem.

2, 34. Ἴσα σφι πρὸς ἴσα, ſicuti in pleriſque: Porro ἐντεῦθεν ille ſemper. 39 τῶν Κόλχων βασιλῆα.

3, 49. Προϊσχομένους. 53 ὧν τούτων. 72 οὕτω Πέρσησιν addito ν finali, quod in iſtiuſmodi nominibus verborumque terminationibus illi ſollemne.

4, 82. Προβήσομαι πρόσω tantum. 88 Λυδὸς μὲν γένος, nec *Suidas* aliter in Voc. Κροῖσος. 4 Ἄγρων μὲν γὰρ πρῶτος omiſſis mediis. 9 παρὰ τούτων δὲ, quod receptum fuit.

5, 26. Ποιέει et ὁ δὲ μέγα ἀμβώσας, et poſt pauca πειρώμενον λόγον, quomodo *Med.* 44 ἐς κοιτῶνα.

6, 47. Στίχε. 56 ὁρᾷ μιν. 60 αἰσχύνην ſine ἐς. 63 ἐώρα. 76 ἀπεθωύμαζε, uti editum eſt.

7, 87. Μετίετο, ut pleraeque omnes ſchedae, et 99 ἦν μὲν δὴ τὸ. 16 τοῦ δήμου, ex ſcripturae forſan compendio vice τοῦ δημοσίου.

8, 25. Μὶν νυν οὗτος στρατιήν. 41 *Suidae* Κλαζομενάς τ' ἐσέβαλε, ἀντὶ τοῦ εἰς Κλαζομενὰς hinc derivatum videri, doctiſſimo *L. Kuſtero* aſſentior. Scripti Codd. non favent, meritoque deſeritur *Suidas*.

9, 52. Κατέστα et ἑστάμεναι, de quo adnotationes. 54 ἀπαλλάσσεται. 55 ὥστε legendum; operarum error eſt, cuiuſmodi, quod indignor, haud pauci. 62 ἔν τε Λιμενηΐῳ, contra *Mediceum*. 71 συμπεπλάσμεν, quod et in *Oxonienſi*.

10, 94. Κήρυκας plurium exemplo, 99. τοῦτον ἅπαντα συναγαγεῖν ex interpretamento, ut ſuſpicor. 5 ὁ Σαρδιήϊος. 9 ὑπῆλθεν.

11, 29. Τὸ πολλὸν τὸ χρόνου cum *Oxon.*, neque inprobe. 44 ἐβουλεύετο atque iterum poſt pauca, 52 ἐς τὴν Κορ., tum ἐς Ταίναρον.

12, 89. Ἀπικόμενον ἐς Πέρσας, absurde. 97 εἰκότα ἐλπίζων, cui primas darem.

13, 32. Θηησάμενον, quale L. III, 24. IV, 87. etc. 35 περὶ σεῦ, ut *Venet.*

14, 37. Τῆς πολλῆς θεωρίης. tum μεὶ ἐκῆλθε tantum. 40 ἐπειρώτα iterumque 56 ex more dialecti et Scriptoris. 48 ἐς τοῦτο δὲ. 58 Κλέοβιν veriſſime. 65 ἐκκληϊζόμενοι.

15, 73. Τῶν τεκνίων τὴν γνώμην. 85 σπερχθεὶς in margine explicatur ταραχθεὶς, θυμωθεὶς, ſicuti in Collectione λέξεων *Herodoti*.

16, 5. Ὦ Κροῖσε πᾶν ἐστι, quomodo plures alii. 12 ἔχοντι εὖ τελευτῆσαι. 19 τοῖσι δὲ.

17, 25. Τελευτήσει. 28 οὐδεμίη καταρκέειν. 42 ἐκ θεῶν. 63 ἐπικουρῆσαι.

18, 73. Ἀμείψετο, υ loco β, qualis in *Paſſ.*, frequens ſcriptura.

19, 37. Ἀχαρίτην τοι οὐκ, ſicuti *Medic.*

20, 50. Πολλαχῇ τε ἂν ἴσχον. 56 νεηνίησί τε καὶ κυσὶν et Ὀλυμπόν. 63 τῷ Κροίσῳ. 74 αὐτῷ, εὑρήκοι.

21, 79. Καθάραντα. 81 ἀκούσας, quod placuit ſicuti 88 ὡς εἰκὸς ἦν. 92 εἶδε. In Latinis, 2 *Abas Phocenſium* 8 ἀπέστειλε. 9 πειρεώμενος.

22, 15. Ἕκαστος τῇ ἡμέρῃ. 16 ἐπειρωτέοντας et 22 ἐπειρώτεον. 26 Ὀδμὴ δ' ἐς — κρηταιβδίνοιο.

23, 38. Ἐμηχανήσατο. 56 ἐξαπάλαιστα, τριπάλαιστα et παλαιστιαῖα *Paſſion.*

24, 78. Τοῦ Σαμίων. 81 καὶ περιβάντια. 97 τὸ ξυστὸν τοῖσι λόγχοισι et ἔτι ἀμφότερα ſine copula. 3 εἰ στρατεύοιτο, commode ob ſequentia.

25, 11. Εἰ στρατεύοιτο, ut antea; mox ἐπειρώτεον, uti *Aldus* et alii. 15 καταλύσειν. Ceterum quae in Adnotatione 9 et 24 de *Valla* et Graeco eius codice, a vero abire ſerius deprehendi, nactus verſionis exemplar Venetum anni 1474. benivolentia Ampliſſimi *Meermanni*. In eo nullus hic hiatus, qualis in *Archiep.*, cuius cum *Valla* in pleriſque aliis conſenſio errandi hanc cauſſam praebuit. Ἀτελείην Laurentius *immunitatem* vertit.

26, 48. Ὀλυμπίῳ. 56 Κρηστῶνα et 66 οἱ Κρηστωνῆται.

27, 88. Εἰ δὲ τυγχάνοι ἔχων

28, 12. Ἔμενε, quod in *Aldo* et aliis. 24 ἐόντος τοῦ βαρβάρου τὸ Ἑλληνικὸν, ἐὸν δεξιώτερον, ſatis culte. 31 ἐμβιβάσαντας, frequentiſſima confuſione.

29, 47. Ἀλκμεωνιδέων. 53 στρατιώτῃσι. 59 προσεδέκετο κοῦτι. 67 διὰ ἑνδεκαιδεκάτου. 72 συνηυλίζοντο. 76 οὕτοιγε.

30, 6. Λυγδάμιν, quo quoque modo *Oxon.*

31, 25. Ὦ Λυκόεργε et poſt pauca iterum.

32, 58. Ἐστρατοπεδεύοντο cum *Oxon.* 67 ἐπειρῶντο, perperam. 70 ἐγινέατο uti *Aldus*. 74 Ἀρκαδίης Τεγέης. Deſcripſit hoc et ſuperius oraculum Schol. in *Ariſtidem* T. II p. 172. *Ed. Iebb.*, verum inquinatiſſime, ut pleraque ibi alia.

33, 79. Οἱ Λακεδαιμόνιοι omittuntur a *Paſſion.*, neque ſunt in *Vallae* Latinis. 85 μὴ ἐλινύειν. 89 ἐν θώματι ἦν ὁρέων.

34, 35. Τοῦτο, τὸ νῦν. 47 νηυσὶ μακρῇσι oportuerat: excidit litterarum una.

35, 76. Ὑπὸ Ἑλλήνων. in Latinis. 64 *ſed quos habent* legendum.

36, 99. Παῖδάς σφι contra *Medic.*, poſt pauca κτήσει, veriſſime. 12 ταῦτα καὶ ἐγένετο. 14 τουτέων.

37, 30. Λαβόντες, atque ita ſemper ille. 39 *leg.* τοῦτον δὴ ὦν τὸν ex *Paſſ.* et *Aldo*.

38, 82. Ἦν γάρ οἱ ὁ συμβουλεύων plenius: articulus in Gronoviana et hac intercidit.

39, 21. Τῶν Λυδῶν τὴν δύναμιν, bene *Paſſ.*, qui 24 ἀπηγμένος et 25 ἡ ὡς ἂν αὐτὸς κατεδόκεε. 27 ἀφ' ἵππων neglecta dialecto.

40, 48. Ἀμύνηται, ſicuti aequum eſt et ſermo poſtulat.

43, 75. Μηδένα εἶναι τῶν ζώντων. *Medic.* εἶναι omiſerat.

44, 87. Εἴπας, ὥστε αὐτῷ. 98 κελεύει cum *Aldo* atque aliis.

45, 18. Ἐπαείρας· voluit ἐπαείρας, quod L. I, 204. 29 non novit χρή. 56 ἀναρτημένου. 59 τὸν ἐγὼ ἐτίμησα, conſentiens *Arch.* etc.

46, 67. Θεῷ τούτῳ. p. 47, 2 lege δυοῖν.

48, 69. Πεσσῶν habet, et p. 50, 51. Ἀγβάτανα.

51, 63. Στενδρακινοὶ, et in libri ora ὀλαζουρὶ φασι. Voluit ὁ λαζουρὶ φασι. Vide *Du Cangii* Lexic. Graec. Med. in voce Λαζούριον.

54, 70. Τὴν Μανδάνην, ſicuti editum. 92 ἐς ἑαυτοῦ, littera auctior. 94 ἄλλοτέ κω oportuit.

55, 4. Οὐκ ὡς ἐνετείλατο Ἀστυάγης ad marginem de correctione. 18 Μιτραδάτης ſemper. 22 τῶν οὐρέων. 32 περιποιήσει, margo melius dat.

57, 26. Οὔ ἀμείβετο. p. 58, 45 μουνωθέντα, *Mediceo* praeſtantior. 65 ποιήσω et γινόμενος.

59, 83. Ἐπαλληλόγητο. *Aldus* ceterique in vulgato acquieſcunt, non item *H. Stephanus* Theſ. T. II. p. 637. nec *Portus*, ἐπαλιλλόγητο, idque origini adcommodatius, ſcribentes. *Appianus* Mithr. p. 308. τοσαῦτα τοῦ Πελοπίδου παλιλλογήσαντος. 95 παῖς μοῦνος ἔτι τρία μάλιστα ἔτεα γεγονώς. 1 εὐτυχέα. ſed in ora vulgatum. 6 πλὴν τῆς κεφαλῆς.

60, 48. Περιεοῦσα, ſicuti libri potiores. p. 61, 58 τὸν δὲ τὸν παῖδα. 79 lege κατέβαλον.

62, 95. Βύβλιον, ſolito ſibi more, itaque mox idem. Confer L. V, 58. p. 399. In margine ἐπιστόλιον. 11 περίεις et ad oram περιῆς. 19 ἔστι τοι τά.

63, 37. Φρήτρῃ, bene. 43 ἦν γὰρ τῆς χώρης. 49 ἐς τοῦτον. 50 τῶν Περσέων στρατόν. 57 τοῦτο ſupra ſcriptum habet τότε.

64, 83. Ἀνέγνωσαν explicatur ad oram ἀνέπεισαν, unde *Suidae* aberratio in Μετεῖναι.

65, 9. Κατεπαύσθη, haud perperam. Δημαρήτου καταπαυσθέντος L. VI, 71. tum 24 τοιάδε.

Pag.

66, 36. Ἦδε κατέστηκε. p. 67, 72 ἐντυγχάνοντες et poſtea συντυγχάνοντες. p. 68, 6 τοῦτο ποιέεται tantum et προσβάλῃ.

69, 27. Ταῦτα ἔχειν. 31 οὔτε χεῖρας, nec damnem.

70, 60. Πρείσχοντο, quod Fragm. Cod. Regii itidem praebuit. 66 ἐπεὶ οὐδ' ἐμέο. p. 71, 13 ἐπί τε σφέων αὐτέων τῷ οὔνομα, uti receptum fuit. 25 Ἁλικαρνησσεὺς et 81 Ἁλικαρνησσέν.

72, 43. Δρύμη, non bene. p. 75, 63 ἀποκτείνας pingi debuerat. 66 ἐνέει Paſſ., et 97 ἐπ' ἑωϋτὸν ἰόντα veriſſime idem.

76, 45. Μιτυλήνην et creberrime p. 77. 51 πολιούχου, cui locum cupide darem. 79 νηυσὶ, ut Ask., denique. 86 τοῦτό γε.

78, 88. Suſpicatur πυθόμενος τὸ Μήδων, res et potentiam Medorum, olim hic fuiſſe doctiſſimus A. Kluitius. Vide in adnotatis poſita. p. 79, 46. αὐτέων ſcribi oportuerat. 50 ἔμπηρα Paſſion. quoque.

80, 94. Ἐκτῆσθαι idem adfirmat. p. 81, 15 ἱδρύσαν, quod Herodoto frequentatur, Paſſ. 24 Μυλάσσοισι tum Καύνιοι et Καυνικὸν, uti ante Gronov. omnes. Porro 40 τῶν Καλυνδικῶν, uti Ald.

82, 59. Συμφέρονται, ſicuti decuit, Paſſ.; 75 ἀπέργει, ut paſſim Muſae. p. 83, 94 Ἁλικαρνησσοῦ, ſecum, ut diximus, diſſidens.

84, 37. Verbo ἀναισιμώθη adpingitur, ἐχύθη ἐξεφορήθη, ἀνετέθη πλινθευθεῖσα. ἐν ἄλλαις ἡ λέξις σημαίνει, ἠνύσθη καὶ ἐδαπανήθη. 53 τὸν Εὐφράτην, iterumque.

85, 75. Iſta ἐν τῷ ἦεν τὰ βασιλήϊα — adiutabat doctiſſimus Gisb. Koenius ἐν τῷ μὲν ἑνὶ — ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ, opera minime ſpernenda. 92 αὐτοὶ οὗτοι, ἐμοὶ, quemadmodum Ask.

87, 56. Λίμνης μακρὸς· et 70 ἀπεξηρασμένου, optime.

88, 76. Μελύβδῳ, quod et in Arch. ſcriptura latet. 3 τὸν δὲ νεκρόν. p. 89, 17 ὅκῃ ἂν et 35 ἦνετο, cum Medic.

90, 61. Ἐσαγαγὼν vere. 66 ἀνδρὶ ὡς et 81 ἀφαίρητο, Medic. conſentiens. 87 τριτημορίη.

91, 94. Μεδίμνου Ἀττικῆς et 96 θηλέας. 8 κηλωνηΐοισι cum marginali ſcholio, γεράνιον ἐν τῷ κηλωῷ. Ὅμηρος, αὖα περίκηλα, Odyſſ. E. 240. 24 καρπῶν ἐχόμενα.

92, 51. Ζωὸς et 55 ἀπινεκήρυξεν. p. 93, 64 καὶ ἐπὶ τοῦτον ἄλλον εἰρίνεον. 92 βαλὼν, uti Med., ſed male.

94, 97. Ἐγγυήτεω ἀπάγεσθαι et mox ἂν ἄγεσθαι 15 ἔχει. p. 95, 46 ἐπαμμένας et ἀπαλλάσσονται.

96, 73. Καταγιζομένου cum Med. 98 ζῶια, iterumque, et L. II, 4. etc. p. 97, 21 στρατηΐην, belle. 39 ποιέῃ. 43 προκειμένης γνώμης.

98, 64. Κῦρόν γε ſine priore articulo, conmode, ſi velis. 79 γνῶμαι μὲν ἄλλων συνέστασαν. p. 99, 81 τοῦ Κροίσου. 94 Τεάσπης τοῦ Ἀρσάμεος. 3 κηδέαται, vitioſe.

100, 48. Ταῦτα σὺ σὺ ποιήσεις. 50 Κῦρος μὲν τῶν ἐπέων. 57 ὡς ὁ Κῦρος οὐκ, uti Ald. etc. p. 101, 66 αὐτοῦ ταύτῃ. 70 ἐδίζητο ex Herodoti conſuetudine.

103, 7. Μέγα abest. 22 μηδένα. 104, 25 πλήσαντας δὲ γάλακτος absque articulo. 31 ἐσιόντι, rectius. 45 παίδων et mox ſimiliter. 105, 87 καὶ ἕνδεκα Paſſion., cuius reliquae variationes ſuis locis depoſitae ſunt.

119, 63. Leg. ἡ Λιβύη. p. 164, 22 λελέχθω.

173, 23. Inpendit huic loco Diſſertionem IV. T. III. p. 300. Edit. Paris. Origin. Leg. et Art. eruditiſſimus Goguetus, multisque diſputatis eum corruptum et ob defectum meliorum codicum pro deſperato et inſanabili habet: videri tamen Aegyptios obſcure indicaſſe mutatum ſolis curſum tempore Ioſuae imperatoris et Hiskiae, Iudaeorum regis, de quo utroque in Ioſuae libro C. X, 12, 13. et 2. Reg. C. XX, 9. Quae diſputatio uti elegans eſt, ita plane conjecturalis arceſſitaque atque in ſcriptas membranas aſpera et iniqua. Aliam nuper meditando extudit vir doctiſſimus in Memor. Trivultin. T. LXV. p. 409. Edit. Amſtel., maximopere urgens, ἐξ ἠθέων non eſſe extra ſedes, quae Gronovii Latina, verum ex ſede conſueta. Sententiam Aegyptiorum et Herodoti eſſe, ſolem quater inde ortum fuiſſe, unde oriri ſolet: et bis curſum illinc inchoaſſe, ubi Herodoti tempore occidebat, bis eundem finiiſſe iſthic, ubi eiusdem aetate oriebatur: τὸν ἥλιον hic ſolem non innuere, ſed ſolarem periodum, quae ſpatio annorum undecim millium trecentorum et quadraginta revoluta varios ortus occaſusque, ſive initia et fines, habuerit. Huc, niſi aberro, tendit operoſa eruditi viri explicatio, quam quidem laudibus ferre, probare non queo. Namque et longius abit a ſcriptoris verbis, et prodigium, cuius cauſſa adferuntur, enervant. Quid iſta enim, ſi ſolaris periodus ſignificetur, καὶ οὐδὲν τῶν κατ' Αἴγυπτον ὑπὸ ταῦτα ἑτεροιωθῆναι —? Et quis unquam ἥλιον ἀνατεῖλαι et καταδῦναι de periodi ſolaris initio et fine, ut alia ne addam, poſuit? Ipſam ſollertiſſimi viri diatribam adi.

Pag.

182, 37. Quod Schol. Ariſtoph. Plut. v. 388. Herodoteum produxit ἀπὸ τούτου εἰσὶ στάδια δύο ἀπαρτὶ, aut, uti in Ἀπαρτὶ Suidas, στάδιοι ό, h. e. ἑβδομήκοντα, id fruſtra in Muſis quaeſitum, hic olim, ſed correctius, conmodam ſedem habuerat. Teſtis erit Grammaticus Sangermanenſis, cuius indicium Cl. D. Ruhnkenio acceptum fero, Ἀπαρτὶ ſcribens παρ' Ἡροδότῳ σημαίνει τὸ ἀπηρτισμένως καὶ ἀκριβῶς· ἀπὸ τούτου εἰσὶν στάδιοι χίλιοι ΑΠΑΡΤΙ εἰς τὸν Ἀράβιον Κόλπον. Valde autem mirum, ita vocem hinc abiiſſe, ut ne veſtigium quidem reliquerit. Non eam inconmodam, ſed et Herodoteam, diximus ad L. V, 53.

205, 21. Ἀσθενὲς δὲ τὸ ὕδωρ τῆς κρήνης ταύτης etc., his ſuperioribusque deſcriptis Cel. Boerhavius Element. Chem. T. I. 550 ſubdit: ubinam talis aqua hodie? nusquam ſane, et ſi ſemel haberi poſſet, daretur comparandae aquae cognitio. Sed neque natura talem hic nobis praebet, neque ars ulla parare poteſt, ne ſollicitiſſima quidem et repetita deſtillatione. Quare credidi olim iſta legens, quae pro veriſſimis habeo, quod ligna in Aethiopiae illa parte quam ponderoſiſſima habeantur, aquae ſimul noſtrarum reſpectu leviſſimae ſint: tum poſitis in medio Aſiae, Africae et Americae graviſſimi ponderis lignis, non dubitabimus, addit, amplius, quin in illis telluris plagis ligna habeantur ponderoſiſſima, in confirmationem eorum, quae Herodotus narravit. Enimvero hodiernae obſervationes probant fere omnia MAGNI VIRI dicta etc. prorſus pro Herodoto benigne et honorifice. Quam autem vellem expoſita itidem illa fuiſſe, μήτε τῶν ὅσα ξύλου ἐστὶ ἐλαφρότερα. Herodotus, uti ſequentia arguunt, de veritate rei addubitaſſe videtur.

221, 32. Leg. λαβὼν. p. 232, 98 μάθῃς et 99 ἦν. p. 238, 38 θωϋμάζῃς. p. 249. 86 καὶ αὐτοὶ εἴδεος ἐμεωυτοῦ. p. 251, 49 ποικίλαι. p. 261, 50 ταραχῇ. et in Latinis. 49 fraudati erant. p. 270, 39 εἰρώτευν. p. 271, 78 ἱερωσύνην. p. 275, 27 λαμβάνεται. p. 285, 66 μηχανήσασθαι.

327, 15. Mutato leviter articulo fingebat praeſtantiſſimus A. Kluitius, ἐοῦσαν μὲν δὴ παρθένον. nihil enim in anterioribus de virgine, mox demum memoranda.

331, 53. Leg. ποιεῦσι. p. 339, 34 ἀπαλλάσσεσθε. p. 345, 69 ἐτράποντο. p. 363, 29 in Latinis guſtare oportuit, et p. 366, 26 κατεργάζονται. p. 368, 92 τρεῖς ὥρας.

377, 52. Adfirmat MSS. ſcripturam, uti Cl. Ruhnkenius me admonuit, Grammaticus Sangermanenſis, Αὐθέκαστα, αὐτὰ τὰ γενόμενα, οἷον ἀκριβῶς καὶ συντόμως καὶ ἀποτόμως. καὶ λόγοι αὐθέκαστοι, οἱ σαφεῖς καὶ σύντομοι, ἢ οἱ ἀληθεῖς. Ἡρόδοτος δὲ διαλύων φησὶν ΑΤΤΑ ΕΚΑΣΤΑ, οἷον αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν.

386, 52. Leg. τὰς κυκλάδας. p. 393, 70 ἀπικέσθαι.

397, 34. Si defectus expleretur, quae Kluitii conjectura, ad hunc modum, σταθμοί εἰσι τέσσερες καὶ τριήκοντα· παρασάγγαι δὲ ἑπτὰ καὶ τριήκοντα καὶ ἑκατὸν, ſtathmorum et paraſan-

Pag.

ſangarum numerus rotundaretur. Aliquid hic deeſſe, certum arbitror.

399, 83. Leg. ἐξαναστάντων. p. 406, 86 Σικυώνιος.

415, 86. *Kluitii* coniectura, ἀλλὰ ξύλου ἱρῆς ἐλαίης ob proxime ſequentia et ſcholiaſtae *Ariſtidis* verba ἀπὸ ξύλου ἐλαίας ἱερᾶς, ingenioſa est, dubito an neceſſaria.

435, 1. Leg. γίνηται. p. 448, 91 libri omnes ſcripti editique περιεκαθέατο, pro περιεκατέατο, uti dialecti genius poſtulabat. 450, 64 leg. λυμαινούσης.

454, 8. Elegans *Gisb. Koenii* coniectatio ſic verba ordinat et refingit, εἶχε κατ' οἴκους, τὸν ἀδελφεὸν Στησαγόρεα δηλαδὴ ἔτι τιμέων, *domi ſe continuit, quaſi fratrem Steſagoram adhuc honorans.* Iungit ex L. IX, 24. οἱ μέν νυν βάρβαροι — ἀποθανόντα ἐτίμων Μασίστιον, quod tamen geminum planeque adſimile non est.

462, 50. Leg. ἑκατέρω. p. 463, 77 τάδε. ἱππέες. p. 472, 56 τὸν Φύλακον. 489, 3 ἦν γάρ. p. 490, 29 ἦν γὰρ σύ. p. 491, 52 τασσομένων. 80 est, cui πῦρ τε ἄιθεον blanditur, oblito eam verbi formam Graecis auribus inſolentem eſſe: ignem ſibi poſtulabant, quo fugientium Perſarum naves incenderent.

496, 46. Leg. ἡμέρης. p. 498, 98 πρεσβεύσης. p. 500, 59 τείχεος. p. 506, 26 προτέρων et 46 βασιλεῦσαι, mutato tono, in Gronoviana editione itidem pravo.

523, 8. Leg. τίς τε ἐών· p. 543, 61 ὡπλισμένοι. p. 554, 38 κατοικημένοι. p. 564, 48 ξεινίζων. p. 570, 69 ἄλλους· Φρονήσαντες. p. 586, 80 προσῆν. p. 601, 39 ἀλλοφρονέοντες p. 612, 50 τοιουτότροπα.

615, 46. Leg. ἐξηγέο. p. 642, 65 ἐνέχεσθαι. p. 649, 89 ἄλλοι κατὰ ſine puncto. p. 653, 90 κατήμενοι. p. 697, 93 τειχέων. p. 716, 10 καὶ ἔπειτα. p. 725. Ἑλένη et 55 ἐξηγησάμενοι. p. 728, 44 τὰ πρέπει μᾶλλον deleta punctione. p. 731, 59 ἄνδρες. p. 737. 88 πλατανιῶδι et 92 πρωΐ. p. 739, 44. πολέμου ἐόντος. p. 743. 53 Πελοπ[illegible]

788, In bibliothecae Regis Chriſtianiſſimi MS., cuius mihi copiam Cel. D. Rubnkenius nuperrime fecit, libellus *de Nili Incremento* longe nitidior adparet. Operae erit notabiliora deſcribere. Semper τοὺς ἐτησίας, uti *Herodotus* et *Diodorus*, adpellat. tum

5. Κωλύειν τὴν ἐπιῤῥοὴν αὐτοῦ [illegible] δὲ κῦμα, ſpecioſe.

8. Οὕτως γίνεσθαι, ſine φησὶ, quod ob ſuperiora minime neceſſarium. Mox ἀπὸ χιόνος τηκομένης.

12. Τινὲς τραγῳδοποιῶν· καὶ Ἀναξαγόρας, neque absurde.

15. Λέγων οὕτως.

Νείλου λιπὼν κάλλιστον ἐκ γαίας ὕδωρ, neglectis, ſicuti et apud *Diodorum* L. 1, 38., mediis. Porro ſeq. verſu πλη-ροῦται θέρει, quod arridere potest: aeſtate enim Nilus augetur.

21. Τεθριππεύοντος ἡλίου κατὰ χθόνα, videlicet Αἰθιοπίδα, *Is. Voſſio*, cui ſimile libelli ſcriptum exemplum in manibus fuit, ad *Melam* rectiſſime monſtrante. *H. Stephanus* temere mutavit. Statim καὶ ἐν Ἑλένῃ ὅμοιον τούτου. et vers. ſecundo, Ὃς ἀντὶ δίας ψεκάδος, quomodo in *Helenae Euripid.* principio.

27. *Aeſchyli* fragmentum ita exhibet:

Γένος μὲν αἰνῶν ἐκλαθὼν ἐπίσταμαι
Αἰθιοπίδος γῆς. ἔνθα Νεῖλος ἑπτάῤῥους
Γαῖαν κυλίνδει πνευμάτων ἐπομβρίᾳ.
Ἐν ᾗ πυρωπὸς ἥλιος ἐκλάμψας χθονὶ
Τήκει πετραίαν χιόνα· πᾶσα δ' εὐθαλὴς
Αἴγυπτος ἁγνοῦ νάματος πληρουμένη
Φερέσβιον Δήμητρος ἀντέλλει στάχυν.

et exhibet multo, quam a *Stephano* editum est, melius. In vers. 1. καὶ παθὼν, ex vulgato καὶ μαθὼν, *Grotius*, *Salmaſius* et *Voſſius* finxerunt. Ἐκλαθὼν ferri potest. Quartus vers. optime, modo *Voſſii* Φλογὶ probetur, decurret. *Grotii* enim ad Excerpta Trag. p. 951. et *Salmaſii* in *Solin.* p. 296. audaciores videntur correctiones. Ultimum ἀντέλλει στάχυν magnus *Grotius* de coniectura reſtituit feliciſſime.

789, 5. Αὐτὸς δὲ τὴν αὐτοῦ γνώμην φησὶν, et τὰς κυνὸς ἀνατολάς.

9. Μάλιστα νέφη φέρειν πρὸς τὴν Αἰθ., ſatis eleganter.

11. Ἀφ' οὗ τὸν Νεῖλον ἀναβαίνειν, tantum.

15. Μὴ ἀναστάντος non bene, loco μεταστάντος.

19. Ὄμβρον γίνεσθαι, ut correctum voluit *Iungermannus*, qui in connexis Εὐθυμένης δὲ, iuſtiſſime; ita ſchedae veteres, et poſtea φησὶν τὴν ἔξω θάλασσαν ἐπιῤῥεῖν, ὡς ἐπὶ τὴν Λιβ., quae Euthymenis opinionem, ex Oceano marique externo, ἐκ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς ἔξω θαλάσσης, ut in *Plutarcho*, *Nilum impleri*, egregie declarant.

33. Τοῖς χειμῶσι συμβαίνειν, longe, quod *Iungermannum* non fugit, melius. Sequentia quinque usque in τότε ſunt in litura, at mox ἐνδεῆ γενόμενον μὴ συναναφέρειν.

37. Παραπλησίως δὲ Οἰνοπίδης, cui locus dandus erit in poſterum.

41. Ἐπὶ τροπὰς δὲ θερινὰς μεθιστάμενον πρὸς τὴν ἄρκτον, ὑγραίνειν, veriſſime. *Euripides* ſupra ὑγραίνει γύας. Finis libelli in ſcriptis membranis huiusmodi, τὰ δὲ τοῦ Νείλου στόματα ταῦτα, πρὸς τὴν Ἀραβίαν Πηλουσιακὴν, πρὸς Λιβύην Κανωβικήν· τὰ δὲ λοιπὰ, Βιλβιτικὴν, Σεβέννυται, Μενδήσιον, Σαϊτικὸν, Οὐπουσπικὸν, verum mire foedatus. Oſtia Nili VII. ſuos ſibi titulos ex *Herodoti* L. II, 17. facile reciperabunt. In ultimo Βουκολικὸν latere videtur.

Peccata in Lectionibus variantibus.

Pag. 88. litt. c. *Arch. M. Ask.* ἐξήγαγε. 93. b. fin. τοῖσι Βοιωτιοῖσι. 135. q. *iidem.* vulgo ἱράς. 217. a. ἀσθείη *Med. Paſ. Ask.* 236. d. αἰγυπτιῶν habet. 247. n. *Paſ.* ἦν omittunt. 318. h. *Paſ.* κάτισε. κάτεισε *Vind.* 323. m. Σάλμοξιν *Ask. Med.* 332. m. marg. *Steph.* νοήσαντες, tum. 345. m. Μεμβλιάρεω *Arch.* 396. b. *Arch.*, in reliquis εὐεπέα. 410. d. Τίνυσθαι *Ask.* 416. 1. Ἀθηναίοισι γενομ. 448. h. fin. olim ὅτε. 450. d. Ἐποιήσατο *Paſ.* 595. f. fin. indicans. antea πρῶτον. 610. b. ceteri στεινότερα. 654. b. deinceps. alii Σίκινος. 712. f. Πλεῦνας τῶν. et n. in *Aldo* οὗτοι τε. 729. m. qui Μήδων ἡγεμόνος.

Errata quaedam in notis et corrigenda.

Pag. col. l.				Leg.
20.	*a.*	12.	ἀχαριτότατον	ἀχαριτώτατον
42.	*a.*	20.	εἰκάζῃ	εἰκαξῇ
——	*b.*	31.	formam	formam istius generis
48.	*a.*	32.	ἐν Πειραιεῖ, αὐτοῦ	ἐν Πειραιεῖ αὐτοῦ
70.	*b.*	16.	ibidem	itidem.
82.	*a.*	26.	collegit	collecta *N. Cragio* dedit
91.	*b.*	16.	ἀκέεται	οἰκέεται.
116.	*b.*	23.	nuſpiam eſt imperantis, at mitibus	ſaepius eſt mitibus
117.	*a.*	2.	eodem ſemper m.	eodem m.
120.	*b.*	7.	Huc	huic
132.	*b.*	15.	p. 850.	p. 80.
156.	*b.*	20.	deſtituto	deſtituta
170.	*a.*	13.	ὦς	οὖς
188.	*b.*	34.	πολλὰ μὲν δὴ	πολλὰ μὲν δὴ
206.	*a.*	10.	*Diodor.* III, 15.	*Diodor.* II, 15.
219.	*a.*	36.	Τοῖσδ' οὐδ'	τοῖσδ'. οὐδαμῶς
232.	*a.*	36.	χέμψ.	λέμψ.
——	*b.*	29.	Paullo ante	Paullo poſt.
238.	*a.*	18.	ἔξεστι	ἔξιστι
239.	*a.*	37.	οὐδὲν, οὐδ' οἰκεῖον	οὐδὲν οἰκεῖον
253.	*a.*	32.	Ταῦτα	Τοσαῦτα
——	*b.*	10.	ἡ	ἡ γῆ
257.	*b.*	2.	*Sophoclis*	*Sophocles*
262.	*b.*	13.	ΕΚΧΩΡΗΣΑΝΤΕΣ	ΕΚΧΩΡΗΣΑΝΤΟΣ
268.	*a.*	5.	πῶς	κῶς et mox iterum.
276.	*b.*	33.	dirisſime	dirisſima
278.	*b.*	30.	Dariis	Darii
284.	*b.*	16.	proprius	propius
——		25.	εὖτεθ.	εὖ τεθ.
285.	*b.*	12.	opinor, ἀπαλλ.	opinor, ſententiam inesſe commodam hac ratione ſcriptis: *populi ferebat ſententia*, ὡς ἀπαλλ.
286.	*b.*	7.	abunde	aliunde
——		31.	χ	Sect. X.
287.	*a.*	21.	*77*	p. *77*
——		28.	prodidit	prodidit iſta memoriae *Proclus*
290.	*b.*	8.	huius Muſae	ſuperioris Muſae.
293.	*a.*	36.	his	in his
295.	*a.*	36.	adverſa	adverſo
——	*b*	36.	εὔεγος	εὔεχος
296.	*b.*	4.	in ſpecum	in ſpeciem
298.	*a.*	19.	iſta	ſunt iſta
304.	*a.*	37.	moris	maris
305.	*a.*	1.	hunc	hinc
——		13.	κατὰ φησὶ	καθά φησι
305.	*a.*	14.	ſed Μητρόδωρος, *Metrodorus* egerat	ſed Metrodorus egerat
307.	*b.*	1.	opinior	opinor
——		11.	vide	vidi.
309.	*a.*	14.	Od. 15	Od. Κ.
312.	*b.*	32.	vera	verae
315.	*b.*	15.	ἐπυρίῳ	ἐπυρία
317.	*b.*	25.	ἄλογον	ἄλοχον
318.	*b.*	6.	ἐκ θεῶν τοῦ	ἐκ θεῶν τον
340.	*b.*	30.	qui	cui
342.	*b.*	34.	εἶπεν, ἐθέλεν	εἴπεν, ἐθέλεν
347.	*b.*	7.	νέσω	νίσω
367.	*a.*	18.	*T. H.*	*T. Faber*
370.	*a.*	13.	et debetur forſan errori deſcribentis vox τρατοῦ	(*iſta delenda ſunt*)
394.	*b.*	42.	τῷ θυμῷ	Τὰ θυμῷ.
396.	*b.*	23.	Ionum	Ionem
——		27.	c. 55. p. 306.	(et iſta deleantur)
409.	*b.*	21.	ἀδικῆσθαι	ἠδικῆσθαι
413.	*a.*	43.	et Αὐξωνίῃ	et αὐξονίων
421.	*a.*	18.	τοῦ	τὸ
——	*b.*	30.	Emation	Emathion
425.	*a.*	50.	συνεπρίξατο	συνεπράξατο
429.	*b.*	5.	38.	33.
430.	*b.*	12.	ἐξάντην	ἐξάντη (ut *Suid.* habet)
449.	*b.*	7.	ὑποκοψάσας	ὑποκυψάσας
462.	*a.*	8.	ἀποδέχεσθαι	ἀποδέξασθαι
466.	*b.*	26.	unam iudicari	unam indicari
469.	*a.*	11.	fuisſent	fuisſet
477.	*b.*	30.	Deterior	Non deterior
513.	*a.*	18.	κριτέων	κριτέον
546.	*a.*	16.	*Diodorus*	*Diodorus*
——	*b.*	25.	in ἴζω	et in ἴζω
565.	*b.*	16.	πραπ.	πρακ.
577.	*b.*	2.	πυθ.	πυνθ.
579.	*b.*	15.	οὕτω ἔχει τοι	οὕτω ἔχι τοι
580.	*a.*	6.	Acan	Acan
——	*b.*	28.	puerita	*pueritia*
587.	*b.*	39.	τὰς παραβαλλάσας	τὰς παραβαλλαντίας
589.	*a.*	12.	τὸ ἐπιῤῥ.	τὸ ἤ, τὸ ἐπιῤῥ.
616.	*a.*	18.	Tollendum	Tollendam
622.	*a.*	16.	haec parte	hac parte
630.	*b.*	10.	Perſis	Perſas
661.	*b.*	3.	vicinorum	vicinorum ſitu
663.	*b.*	7.	adhaeſerit	adhaeſit
667.	*b.*	26.	ἀμφὶ περικτ.	ἀμφιπερικτ.
672.	*a.*	15.	Themiſtocles	Themiſtoclem
695.	*a.*	17.	Πελοννήσῳ	Πελοποννήσῳ
722.	*b.*	10.	τὸ ἱρὸν.	τὸ ἱερὸν.

TRAIECTI AD RHENVM

OPERA ET TYPIS

WILH. IOAN. REERS.

MDCCLXIII.

FINIS

RRR-SUPK

Digitized with financial assistance from
Observer Research Foundation
on 17 May, 2019